

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

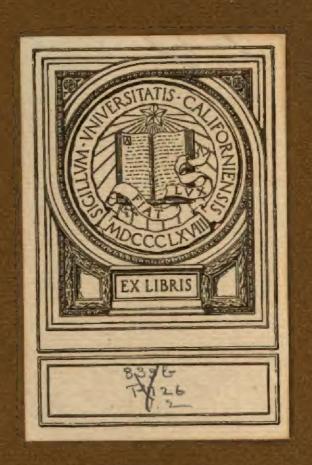
We also ask that you:

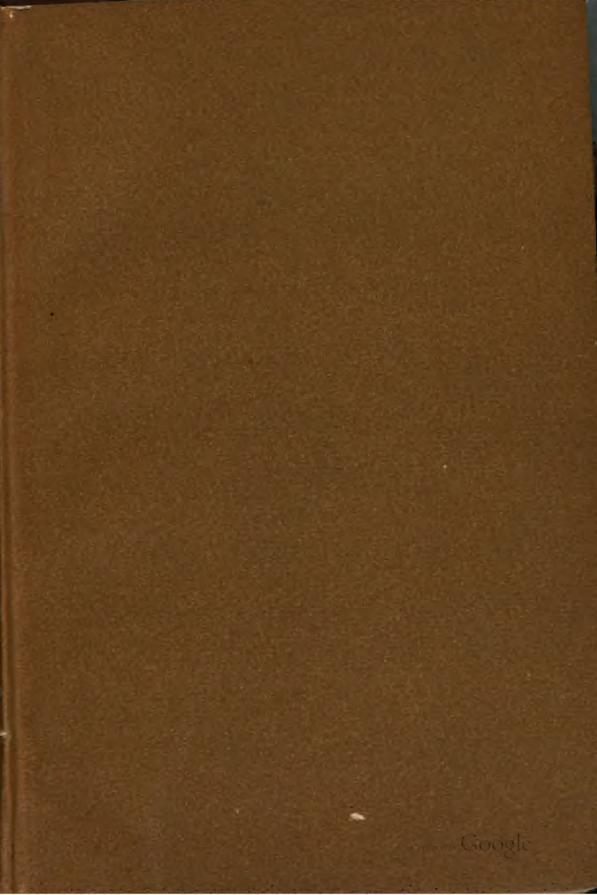
- + Make non-commercial use of the files We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + Maintain attribution The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

SLOVENSKO-NEMŠKI

SLOVAR

IZDAN NA TROŠKE RAJNEGA

KNEZOŠKOPA LJUBLJANSKEGA

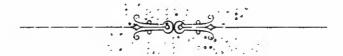
Antona Alojzija Wolfa

UREDIL

M. PLETERSNIK.

P—Ž.

V LJUBLJANI.

ZALOŽILO IN NA SVETLO DALO KNEZOŠKOFIJSTVO.

TISKALA KATOLIŠKA TISKARNA.

1895.

Digitized by Google

PG189Z S 57 1894 V.Z WAN

pa-, praef. (adv.) znači nekaj poznejšega, slabejšega, nepravega: patoka, bet Erebermoft; paberek, baš bei ber Rachlese Gesammelte; pasterek, bet Stiefsohn; (besede v novejšem času po vzgledu teh narejene se nav. tako izgovarjajo, da ima "pa" svoj poudarek poleg glavnega besednega naglasa).

pà, conj. 1) veže stavke ali stavčne dele, ki so si v nekakem večjem ali manjšem nasprotju; aber; jaz delam, ti pa križem roke držiš; lovili so ga, pa ga niso ujeli; ubogi smo, pa pošteni; grda je, pa bogata; — vsi obmolknejo: tedaj pa vstane župan in začne govoriti; nato reče gospod otrokom: zdaj pa le idite! — ne pa, nidit aber, unb nidit;

čedno oblečen pridi, ne pa umazan in raz-

trgan! — boch! (v odgovoru na kako nikalno trditev); de pr. ti nisi bil v cerkvi! — pa sem bil! boch! ich mor in ber Kirche! v poreku (im Rachjake), nun so: če vina ne bo, bomo pa vodo pili; če si vedel, pa bi bil povedal; če nisem za te, pa me pusti! — druži se z vezniki: in, ali; in pa, unb; dober prijatelj in pa star denar sta veliko vredna, Slom. - Jan. (Slovn.); ta kraj in pa raj! biefe Gegenb unb baš Ratabieš (šinb gleich schön), Ravn.-Mik.; to in pa nič, baš išt soviel mie nichtš; ali pa, ober; ostani ali pa pojdi, kakor se ti ljubi; ena kupica vina ali pa dve, to človeku ne škoduje; — pa vendar, unb boch; nima denarjev, pa vendar dobro živi; — 2) unb; oče pa mati; jaz pa ti pa

on; odide v hosto pa tam naseka drv; ne grem pa ne grem, ich gehe auf teinen Hall;

ni ga pa ga ni, er tommt nun einmal nicht;

machst du benn? — ali pa? wirklich? in ber That? — kaj pa! kako pa! wie benn sonst!

natikriich! freilich! (prim. kajpada); — 4) == zopet, wieber, na vzhodu; Bog pa pa reče Petru, Gott aber sprach wieber zu Betrus, Npr. (vzh.St.)-Valj. (Vest.); neki večer je kralj

Matjaž pa prišel k vili, Npr.-Kres; oni so Boga pa i pa izkušavali, ogr.-Valj. (Rad);

- 3) v vprašanju: benn? kaj pa delaš? was

(v tem pomenu je "pa" poudarjen v stavku); pa le (pà-le), wieber, Cig., jvzhŠt.; — pa li, Mik., Zora.
páberek, rka, m. 1) bie Frucht, die bei der Ernte aus Übersehen stehen gelassen und bei ber Nachlese aufgelesen wird (z. B. eine Traube, eine Ühre u. dgl.); tu in tam visi se kak p. po vinogradu; paderke podirati, Nachlese halten;—2) — češulja, ein kleines Trauben: sami paderki visijo letos po vinogradu, C.,

jvzhSt.; -- 3) der Anirps, Cig., Gor.; ta

majceni paberek! biefer wingige Zwerg, Hip. (Orb.); - nav. paperek. páberkovanje, n. die Rachlefe. paberkovati, ujem, vb. impf. Nachleje halten; nav. paperkovati. påberkovavec, vca, m. ber Rachleser. páberkovavka, f. bie Rachleserin. pábirek, rka; m. = paberek 1), Cig., C. pablon, m. ber Blafond, Mik. paboter, tra, m. ber Afterpathe, Polj. pacáti, âm, vb. impf. 1) papen, fledjen; — 2) pacati, fo ichlagen, bafs es paticht, St. - Z., C.; - iz nem. pâce, eta, n. das Schwein, M. pacek, cka, m. bas Schwein, BlKr.-M. pacesek, ska, m. = okiescak, ber Brugel, Savinska dol. packa, f. 1) ber Rieds, ber Subelfied; - 2) ber Rlecher, die Rlecherin; ti si prava packa! · iz nem. Papen, Baben. packan, ána, m. neko jabolko, C. packána, f. — packan, M. packáti, âm, vb. impf. paken, ilectjen, jubeln; pač, adv. 1) bod) (oporeka kaki trditvi); ti nisi bil v cerkvi! - pač, bil sem, pa ti me

pàč, adv. 1) both (oporeka kaki trditvi); ti nisi bil v cerkvi! — pač, bil sem, pa ti me nisi mogel videti; tiho je bilo vse: pač, sova se je časih oglašala, Jurč.; — 2) mohl: pač res! tega pač ne morem verjeti; tisto pač, tisto! pač si neumen, da se s tem pečaš; bodeš li zdaj delal? — pač ne bom! mohl nitht! bet letibe nitht! — 3) halt, nun einmal: jaz pač ne morem tak biti; smo pač reveži; boš si pač moral drugače pomoći. pačáti se, sm se, vb. impf. — pečati se, Dict., C., Dalm., Mik.

pače, adv. = pač, wohl: pače res, Lašče-Levst. (Rok.); freilich, ja wohl: stavim, da si ti zlomil to palico; — pače sem! BIKr. pačej, m. ber Saubar, ein zahmer Eber, Guts.,

pacej, m. der Saudar, ein zahmer Eber, Guts., Kor.-Cig., Vaij. (Rad); — prim. bav. fack = Schwein, C. pacenje, n. 1) das Entstellen, das Berberben,

páčonjo, n. 1) das Entstellen, das Berberben, das Fälschen; — die Ziererei; — 2) das Hindern, Mur., Dalm.

paciten, ina, adj. entstellend, nk. pacitinica, f. eine Berberbungsanstalt, Nov.-C. pacitelj, m. ber Entsteller, ber Berberber: p. resnice, SIN.

pacitev, tve, f. 1) bie Entstellung; - 2) bie Störung, Jan.

páčiti, im, vb. impf. 1) verunstalten, entstellen; usta p., Grimassen schneiben, Cig. (T.); samo to ga pači, nur dies entstellt ihn; p. se, eine entstellte Form annehmen: deska se pači, das

Brett wirft sich, C.; - p. se, Geberden machen,

Besichter ichneiben; p. se komu, jemanden burch Brimaffen verhöhnen o. verspotten, Cig.;

p. se v koga, Ravn.; - unnaturlich o. geawungen fich benehmen, fich gieren; p. se bolnega, fich frant stellen, Levst. (Nauk); - mit Geberben fich weigern, Jan., C.; konj se paci, bas Pferb ftraubt fich, Mur.; - paci se vprezena živina, kadar neče potegniti, SiGor.; - vse se pači, es geht nichts bonstatten, M.; -2) verberben, verpfufchen, Z.; falfchen, Cig., Jan.; bef. fittlich verberben, Cig., Jan.; strasti nas pacijo, Z.; — 3) storen, hindern, Meg., Mur., C., Mik., Dalm., Trub., vzhSt.; ärgern, C. pačivec, vca, m. 1) ber Berfälscher, Cig.; ber Berberber, M.; — 2) ber Störer, Mur. pačivka, f. 1) bie Berfälscherin, Cig.; — 2) die Storerin, Mur. packa, f. bas Sinbernis, Hal .- C. 1. pačljiv, iva, adj. 1) geberbig, Cig.; - 2) hinberlich, C.; - prim. pačiti. 2. pačljiv, íva, adj. forgfaltig, ogr.- C.; - prim. pačati se. pacolat, m. das Flortuch, Mik.; - prim. madž. patyolat, Mik. (Et.); iz it. fazzoletto, Tuchel, C. pacuh, m. ber Bfufder, ber Stumper, Cig. (T.). pacuhar, ria, m. = pacuh, Jan. pacuhariti, arim, vb. impf. pfufchen, Cig. pacuhati, am, vb. impf. pfuicen, Jan. pacuhinja, f. bie Bfuicherin, Cig. pad, pada, m. bas Fallen, ber Fall, ber Sturg, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; prosti p., freier Fall, Sen.(Fiz.); - bas Gefälle, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes. padaj, m. 1) die Fallweite, Nov.; — 2) ber Einfallspunkt, Erj. (Torb. v Let. 80. 171.). pádalica, f. 1) = past, die Falle, Mur., Cig., Jan.; - 2) die Fallthure, Kr.-Valj. (Rad); bie Fallbrude, Jan.; - 3) = polzka pot, Fr.-C. padalisce, n. ber Fallraum, h. t.-Cig. (T.). padatnica, f. bie Fallmajdine, Jan., DZ.; ber Fallichirm, Cig. padalo, n. die Fallmajdine, Sen. (Fiz.); ber Fallicium, Cig. (T.). padaniten, tna, adj. p. sneg, friich gefallener Schnee, Mik. padanjo, n. bas Fallen, bas Ginten; bie Fallbewegung, Cig. (T.). padanji, adj. == padaniten, V.-Cig.; ("padani" sneg, Jsvkr.); - (nam. padan-ni?). padar, rja, m. ber Baber; - ber Argt; iz nem. padati, padam, vb. impf. ad pasti; fallen, finten, fturgen; zvezde padajo, = utrinjajo se, Cig.; Ljubljanica pada (münbet) v Savo, Levst. (Moćv.); — voda pada; cena pada; padajoča brzina, abnehmenbe Geschwindigfeit, Cig.(T.); padajoči naglas, bie fintenbe Betonung, Cig.(T.); - ausfallen: konju padajo zobie, bem Bferbe brechen bie Bahne, Cig.; — umfallen; padali so kakor muhe; — = cepati, umftehen, Jan.

pádav, adj. 1) hinfällig, Cig.; — 2) padava bolezen, die Falljucht, die Epilepfie, Rihenberk-Erj. (Torb.). padávati, am, vb. impf. = padati, GBrda. padavec, vca, m. 1) ber Epileptifer, Habd .-Mik.; - 2) = skakavec, ber Fall (eines Baches), Cig. pádavica, f. die Fallsucht, die Epilepfie, Habd .-Mik., Mur., Jan., DZ., Rihenberk-Erj. (Torb.), BlKr. pádavičen, čna, adj. follfilithtig, Cig., Jan. padavina, f. ber atmofpharifche Rieberichlag, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes., nk. padec, dca, m. 1) ber Fall, Meg., Mur., Cig., Jan.; padci z visokega so grozoviti, Kast.; — der sittliche Fall, Dalm., Trub.; Adamov padec, Kreij; — der Berfall: vse gre v padec, alles geht bem Berfall entgegen, Rib.; - 2) = strmec, bas Gefalle, Cig., DZ., nk.; - 3) = slap, ber Bafferfall, Vod. (Izb. sp.). pádeč, adj. padeča bolezen, die Fallsucht, Dict., BlKr.-M.; = padeča nevolja, BlKr.-M.;tudi samo: padeča, Jan.; padeča ga meče, BlKr.-M. paden, dna, adj. 1) Falls: padna mer, bie Fallsrichtung, Die verticale Richtung, Znid.;
2) ausfallenb: padna dlaka, bas bei ber Mauße berabfallende Saar, bas Maußehaar, V.-Cig. padevati, am, vb. impf. = padati, ju fallen pflegen, Mik., Notr.-Erj. (Torb.). padež, m. 1) = pad, ber Fall: ob enem padežu ponižan do tal, Ravn.; - 2) svet, ki se pogreza, Tolm.; - 3) bie Enbung, ber Cajus (gramm.). Mur., Cig., Jan., Levst. (Sl. Spr.), nk. padica, f. bie Fallsucht: pticja p., bie Fallsucht ber Stubenvögel, Strp. padisce, n. = padaj, ber Ginfallspunft, h. t .-Cig.(T.).padljiv, íva, adj. labil (phys.), Cig. (T.); p. polozaj, labile Lage, Sen. (Fiz.). padnica, f. bas Fallnet, bie Schnappe, Cig. padniti, padnem, vb. pf. = pasti, einen Fall thun, Mur., Danj. (Posv. p.), Volk., vzhSt .-Valj. (Vest.). pádnost, f. bie Fallfraft, Jan. padokaz, káza, m. bas Rivellierbiopter, Cig. (T.).padomerstvo, n. bie Rivellierfunft, Cig. (T.). padovanka, f., M., pogl. padvanka. padovit, adj. ein ftarfes Gefalle habenb, h. t .-Cig.(T.).padvan, m. eine Art Rleiberftoff: oblacilo iz domačega padvana, Vod. (Pes.). padvānka, f. oblačilo iz padvana, M. padvanski, adj. kar je iz padvana: padvanska suknja = padvanka, Nov.-C. paf, interj. paff! Cig., Jan. pagan, m., Jan., pogl. pogan. paginovati, fijem, vb. impf. paginieren, Cig. (T.).páglav, adj. zwerghaft, C.; Grdobe grde, paglave! (o hudobnih dečkih), Levst. (Zb. sp.).

páglavec — pahetáti páglavec, vca, m. 1) bie Raulquappe, Erj. (Ž.), Īp., Polj.; — 2) ber Knirps. paglavka, f. ein fleines Mabchen, bie Zwergin, pagoda, f. mališko svetišče v južni Aziji, bie Bagobe. pagovor, m. bas Nachwort, Zv. 1. pah, m. 1) ber Qualm, ber Dunst: tak pah prihaja iz kuhinje, jvzhšt.; — 2) = bandero, BlKr.; (prim. 1. pahati). 2. pah, paha, m. 1) ber Stoß, Z.; Da Kristof mu pod stegno pah, Vod. (Pes.); mah na pah, hieb auf Stich, Jan. (H.); - 2) ber Riegel, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), Gor.; p. zariniti, zuriegeln, Cig.; — 3) bie Rattenfalle, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - 4) die Stampfleule, der Stampfhammer, Cig., Dol.; poleno, s katerim se moka v lajto ali vrečo pše in tlači, (peh) Zora, Poh.; bet Stogel, (peh) Mur., Jan., C.; poslati koga po p. (peh) za slamo = jemanben in ben April ichiden, Mur.; s pahom (pehom) lesnike tolčejo, C.; - 5) ber gapfen eines Teiches, ber Baffermond, Cig.; - 6) bie Lade am Bebftuhle, V.-Cig.; - 7) bie Rinne im Brett, ber Falg, V.-Cig. paha, f. = pahalica 2), pahavka 2), Medv.(Rok.). 1. pahac, m. ber Bindmacher, ber Stuper, Mur. 2. paháč, m., Cig., pogl. pehač. pahálce, n. dem. pahalo, bas Facherchen, ber Facher, Jan., nk. pahalica, f. 1) ber Bebel, Jarn.; ber Sacher, Jan.; — 2) = pahavka 3), das Raigras (arrhenatherum avenaceum), C. pahatnik, m. ber Fachbogen (ber Tuch- und Hutmacher), Cig. pahalo, n. i) ber Fächer, Jan.; - ber Bebel,

Cig.; -2) = pahalnik, ber Fachbogen, Cig. pahanje, n. bas Bewegen ber Luft, bas Fachen, Mur.; - die Fache (bei ben Tuch- und hutmachern), Cig.

1. pahati, paham, vb. impf. burch Bewegung ber Luft Bind verursachen: fachen, fachern, Mur., Cig., Jan.; veter paha, C.; z banderom p., bie Fahne ichwenten, Cig.; ogenj p., bas Feuer aufwehen, Cig.; Zito p., bas geworfelte Getreibe (g. B. mittelft eines Tuches) ausfachen, ausstänben, Z., BlKr., Dol.; pleve od vršaja p., Lašče-Levst. (M.); - im Behen Bind machen, ftolg einhergeben, Mur.; facheln, Mir paha mu hlad, Vod. (Pes.); fådjelnd fid bewegen: listje na drevju paha, C. 2. paháti, âm, vb. impf., Cig., Jan., pogl. 2. pehati.

páhavica, f. = pahavka 1), 2), Dol. páhavka, f. 1) rjuha, plahta, s katero se omlačeno žito paha, BlKr.; - 2) ber Shawl, Dol.; – der Kummetlappen, Dol.; – 3) = pahalica 2), bas Raigras (arrhenatherum avenaceum), (-hovka) Tuš. (R.), Medv. (Rok.), Nov. pahek, hka, m.ber Druder ber Beinpreffe, Cig., M. pahelj, hlja, m. bie Flode, Jan. pahetáče, f. pl. = pahalo 1), Cig., C. pahetáti, am, vb. impf. fücheln, C.; - flat-

tern, C.

pahljáč, m. 1) = pahljača, Cig., Zora; -2) ber Benusfächer (gorgonia), Erj. (Z.). pahljáča, f. ber Facher, Cig., Jan., nk. pahljanje, n. baš Facheln; p. hladnega vetra, C. pahljáti, âm, vb. impf. facheln; p. v koga, jemanden anfächeln, Cig.; zufächeln: p. komu kaj, Cig.; veter nam hlad pahlja, Mur.; fächelnb fich bewegen: brezovo listje pahlja, C. pahljav, áva, adj. fachelnb, leife mehenb: pahljavi veter (o zefiru), C pahljāvka, f. = pahalica 2), DSv. páhljič, m. bie Flode, Istra(Nov.)-C.

páhljiček, čka, m. dem. pahljič; daš Hlodýen,

1. páhniti, pâhnem, vb. pf. huschen: duhovi pahnejo pod zemljo, Npr.-Krek.; fturjen: vsi so na me pahnili, Mur.; v posteljo p., ins Bett hinfallen, C.; fich entjegen, erichreden: pahnila je, C.

2. páhniti, nem, vb. pf. = 2. pehniti. pahnjenec, nca, m. prismojen človek, ber Berrudte, Mur., Cig.; - prim. 2. pehniti. páhnjenica, f. = prismojena ženska, Mur., C. pahnjenják, m. - prismojen človek, C. páholica, f. C., pogl. pahalica 2). páhovka, f. Tuš. (R.), Medv. (Rok.), pogl. pa-

havka 3). páhuljka, f. = pahavka 3), pahalica 2), (pa-

heljka, paholjka) vzhSt.-C. pajāc, m. ber Bajazzo, Cig. pajagoda, f. die Scheinbeere, C.

pajarščák, m. ein lauer Bind, C.; veter, ki z Bavarskega veje, Trst.(Let.). pajcek, cka, m. = pacek, bas Schweinchen. BlKr.

pajček, čka, m. dem. pajek, das Spinnchen. pajčevina, f. = pajčina, bas Spinngemebe. pajčevinast, adj. fpinnwebenartig, Cig.; pajčevinasta mrena, die Spinnwebenhaut (zool.), Cig.(T.); iz enega zlata nakuje se toliko

pajčevinastih listov, Zv. pājčevinat, adj. ipinnwebig, Jan. pajčevnica, f. die Spinnwebenhaut, Erj. (Som.). pajčina, f. bas Spinngewebe; lacen, da se mu pajčina po ustih snuje, (da se mu p. dela

po trebuhu). pājčinast, adj. = pajčevinast, Cig. pājčinat, adj. spinnwebig, Jan. pajčji, adj. Spinnen ..

pajčolan, m. bas Dunntuch, ber Flor, ber Floridileier, Mur., Cig., Mik.; - prim. pačolat).

pajčolanast, adj. aus Flor, floren, Cig. pajdas, m. ber Befährte, ber Ramerab; - prim. madž. pajtás, Mik. (Et.).

pajdasenje, n. ber Umgang, ber Berfehr, Mur., kajk.-Valj.(Rad); p. s fanti, jvzhSt.

pajdasíca, f. bie Gefährtin.

pajdašija, f. die Kamerabichaft, die Gefellichaft. pajdášiti, asim, vb. impf. gefellen, Jan., Mik. (Et.); nav. p. se s kom, mit jemandem Umgang pflegen; kdor se z volkom pajdaši, mora tudi z njim tuliti, Mur. pajdašljiv, íva, adj. gefellig, Mur.

Digitized by Google

pajdastvo, n. bie Ramerabichaft, bie Gefellichaft, ber Umgang, Cig., Jan., Ravn., kajk.-Valj.(Rad). pajdížen, žna, adj. - zgovoren, priljuden, (tudi: fajdižen) Rib.-DSv. pajecek, čka, m. dem. pajek, bas Spinnchen, pâječina, f. = pajčina, Mur.; (pajevčina, Gor.). pâječji, adj. = pajčji, Mur. pajek, jka, m. bie Spinne; hisni p., bie Sausîpinne (tegenaria domestica), veliki ptičji p., bie große Bogelipinne (mygale avicularia), morski p., die gemeine Meeripinne (maja squinado), Erj.(Z.); povodni p., die Bafferspinne (argyroneta), p. riba, ber Spinnenfich (callionymus), p. skakač, die Tigeripinne (salticus), Erj.(Z.); — (pomni: pajenk, Guts.). pājka, f. = paberkovanje, BiKr.-Let.; - prim. pajkati. pājkati, am, vb. impf. nam. paljkati, == paberkovati, BlKr.-Let. pajkelj, klja (keljna), m. ber Muhlbeutel; iz nem. pajkovec, vca, m. pajkovci, Spinnenthiere, Jan., Cig.(T.), Erj.(2.). pajok, m. Mik., pogl. pajek. pājs, m. ogr.-C., pogl. pajz. pājštiba, f. die Babestube, Dict., Hip. (Orb.); - prim, pajštva, pājštuba, f. = pajštiba, Guts.; - prim. pajštva. pajštva, f. die Dörrfammer, ber Dörrofen; -= bajta, KrGora; - prim. bav. badstuben, ein Rebenhauschen mit Badofen, Flachsborre 2c., Strek.(Arch. XIV. 433). pajštvar, arja, m. kdor si iz pajštve bajto ali hišo napravi, bajtar, Gor., Tolm. pajž, m. eine Art Schilb, Meg., ogr. - C.; prim. it. pavese, Schilb, C. pak, conj. = pa, aber, Mur., Cig., Jan., Mik., Dalm., Jap., nk.; kaj pak = kaj pa, Rib.; zdaj pa, kadar hočete, pak naprežem, Jurč. páka, f. die Anhohe, Jan., Nov.-C., UčT. pakedrati, am, vb. impf. entstellen, C.; prim. pakodrati, pakudrati. pakelj, klja, m. etwas Gefrummtes, ein Salen, SlGor .- C .; - paklji, berfrummte Finger, C pakfon, m. kovinska zmes z bakrom, ber Batpakfonast, adj. aus Baffong paklen, m. eine Ahornart, SIGradec - C .; -– prim. 1. klen. paklenovina, f. paklenov les, SlGradec-C. paklest, m. ber abgehauene Aft, der Brügel, Fr.-C., Savinska dol. páklez, m. nam. paklest, Cig., Slom.-C.; z debelim pakiezom ga je udaril, St. páklica, f. = nerazcepljeno poleno, ber Briigel, pákličje, n. coll. das Prügelholg, C. pákljast, adj. gefrümmt, C.; p. nos, SlGor .-C.; - verfrüppelt, C. pákljav, adj. = pakljast, SlGor.-C. pákljavec, vca, m. ber Kriippel, vzhSt.-C. paklobučnják, m. paklobučnjaki, Quallenpolopen (hydromedusae), Erj.(Z.).

pakôdra, f. = izpaka, izpaček, bie Abart, C. pakodráti, am, vb. impf. = pačiti, entftellen, C. pakot, m. ein turger, tnotiger Stod, C. pakotec, tca, m. ber Brugel, St. pakost, f. bie Bibrigfeit, C .; - bie Bosheit, Z.; pakosti delati, Bojes thun, Vrt.; (hs., stal.). pákosten, stna, adj. wibtig, garftig, C. pakota, f. = pakost, C pakovina, f. bas Metalloid, Cig. (T.). pakristal, m. ber Bjeubotryftall, Cig.(T.). pakrôg, m. bie Ellipse (math.), Cig. (T.), nk. pakrôgla, f. bas Spharoid, Cig.(T.), C. pàkrôžast, adj. = pakrožen, Cig.(T.). pakrožen, žna, adj. elliptish, Cig., Jan., Cig. (T_{\cdot}) , C_{\cdot} , nk_{\cdot} 1. pal, m. 1) ber Brandgeruch, Jan.; — 2) die Flodasche, die Loberasche, C., Z.; pal gre na kvišku, Z.; — 3) ber Brand an Bäumen, Jan.(H.); (palj ?). 2. pal, m. ber Schlamm, vzhSt.-C., ogr.-Valj. (Rad); — (tudi: pil, i, f., vzhSt.). 3. pal, m. der Pflod, der Pfahl, Z.; — das Biel: v pal streljati, Rez.-C.; — prim. it. palo, ber Pfahl. 1. pala, f. bie Berbidung bes Fabens, Polj. 2. pala, f. ber Schiefer, Levst. (Rok.); pale, bie fchieferigen Erbichichten, Hal.-C. palac, m. = palaca, Meg., Trub., Dalm. paláča, f. ber Balaft; - prim. lat. palatium, it. palazzo. paladic, m. ber Beinrebenbfahl, Vrtov. (Vin.), Nov., Ip.; - prim. it. palata, bas Pfahlmert. palādij, m. baš Palladium (Schubbild), Cig. 1. pálast, adj. palasta preja, ber an einzelnen Stellen verbickte Spinnfaben, Polj 2. palast, adj. morfch: p. les, vzhSt.-C. pālaš, m. nekakšen meč, ber Ballajd, Cig., Jan., ogr.-C. palatin, m. nadvornik, nadvorni župan, bet Polatin, Cig., Jan. palatinka, f. eine Art Belgfragen, bie Balatine, palatīnstvo, n. bas Palatinat, Cig. pāłček, čka, m. dem palec; 1) bas Daumchen; — 2) ber Daumling, ber Zwerg, Cig., Jan., Valj. (Rad), SlGradec-C.; — 3) bas Golbhahnchen (regulus crococephalus), Cig., Jan., Frey.(F.); - = strzek, ber Zauntonig (troglodytes parvulus), Cig., C., Erj.(2.).; - 4) die Dattelfrucht, Cig., Jan., Slom. - C.; - 5) = reznik, die furzgeschnittene Rebe, ber Bapfen, Nov.; - 6) bas Satthen auf ber Babel bes Spinnrades, Gor. patčen, čna, adj. Daumen-; - palčno kolo, bas Rammrab, Cig.; palčno kolo v mlinu pri žagi, Lašče-Levst. (Rok.), Notr.; (palčeno k., Cig.(T.)); — Bolls: palčna mera, boš Bolls maß, Cig. pałčenják, m. baš Kammrad, Cig.(T.). pâlčevina, f. = pajčevina, Štrek. pâlčevje, n. baš Rammwert, h. t.-Cig.(T.). pâtčevnica, f. die Rammlinie, Cig.(T.). paleic, m. dem. palec; 1) bas Daumchen, Mur.; - 2) = strzek, ber gauntonig, Frey.(F.).

pâlčina, f. V.-Cig., pogl. pajčina.

palditi, im, vb. impf. pfufchen, ftumpern, Jan., Lašče-Levst.(Rok.); verze p., Cig.

patenica, f. die Daumenichraube, ber Daumenftod (ein Folterwertzeug), Jan.; = pl. palc-

nice, Cig.

palonik, m. 1) der Daumenüberzug, ber Daumling, Mur., Cig., Jan.; = kar se na ranjen palec natakne, Fr. - C.; - bas Daumenleber ber Schufter, Cig.; - bas Daumeneisen (3. B. bei Drahtziehern, Cig.; — 2) die Sensenhandhabe (für die linke Hand), Cig.; - 3) palčniki = palci, bie Bebearme (Daumen), welche bie hammer, Stampfen u. bgl. in die Höhe heben, Cig.; - 4) ber obere, fürzere Saden an ber Heugabel, Cig., Kras, Ip., Lasce-Erj. (Torb.), Strek.; — 5) bas Halstraut (campanula trachelium), (otroci si cvet natikajo na prste), Tolm.-Erj. (Torb.); 6) češuija pri ajdi, bie Rifpe, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

palonjak, m. 1) bas Daumenleber ber Schuhmacher, Gor.; - 2) ber obere, fleinere Bacten an bet Heugabel, Cig., Lasce-Levst.(M.); - 3) ein fleiner Menfc, Lasce-Levst.(Rok.).

pale, adv. = pa le, wieber, Mur., jvzh.St.; -

prim. pa 4).

palee, Ica, m. 1) ber Daumen; imeti pod paleem, Gelb haben; tezko mu gre izpod palca, er gibt ungern Gelb ber, Cig., Nov.; — die große gehe am Fuße; p. moli iz raztrganega drevlja; — 2) die Daumenbreite, ber Boll; en p. sirok ali dolg, einen Boll breit ober lang; — 3) bie Senjenhandhabe (für bie linke Hand), Cig.; — 4) palci, bie Babien an einem Treibrade, Cig., Jan., Cig. (T.), (3. B. am inneren Mühlrade), Dol.; palci pobirajo preslico, na katero je nataknjen kamen, jvzhSt.; palci so klini pri stopah na vretenu in na pahih, da vzdigujejo pahe, Dol.; - pri vinski stiskalnici (preši) so palci ploščnati klini, ki se pod ali nad sleme vtikajo, kakor je treba, Dol.; - 5) ber Tragftempel (mont.), Cig.(T.).

paledec, dca, m. paledci, Bjenboltnftalle, Cig.

1. pâlek, lka, m. = pajek, Jan., Štrek., BlKr. 2. palek, ika, m. ber Rergenftummel, Notr. pâien, lna, adj. schlammicht, vzh.St., ogr.-C.;

– prim. pal. paleografija, f. staropisemstvo, die Balao-

arabbie. paleontologija, f. nauk o predpotopni dobi,

bie Baldontologie.
palēstra, f. bie Armbruft, C.; — prim. it. balestra, Armbruft.

palota, f. bas Farbenbrett ber Maler, bie Balette. palez, m. das Berfengen, bas Berbrennen, Cig.; die Senge (bef. an ben Weinreben, bewirft durch einen auf Regen jab folgenben Sonnenichein, Cig., Jan., M., Dol.; palež je na grozdje padel, Mik.; tudi : ber Brand am Getreibe, Nov.

paležína, f. = požigavščina, bie Branbichagung, Cig.; paležino naložiti, eine Brandichatung

auflegen, branbichapen, Cig.

pàli, adv. = pale, pa le, wieber, vzh.St., ogr.-

Let.; — prim. pa 4)

pálica, f. 1) ber Stod, ber Stab; popotna p., ber Banberftab; beraska p., ber Bettlerftab; škofovska p., ber Bischofsstab; kraljeva p., bas tonigliche Scepter, Meg.; dudodelna p., ber Bunderftab, Cig.; ob (po) palici hoditi, am Stode geben; leskova palica, ber halef-nusstab; dobiti palico (palice) po hrbtu, mit bem Stod geichlagen werben, Z., jvzh.St.; bie Segelftange, V.-Cig.; - suknarske palice, ber Tuchrahmen, Cig.; - koruzna p., ber Rufuruzstengel, Jan. (H.); - sv. Jakoba p., ber Drion (ein Geftirn), C.; = rimska palica, Dalm., SlGor.-C.; = rimske palice, Cig., Lašče-Erj. (Torb.); = sv. Roka p., C.; = sv. Petra p., Mik.; - 2) tkalška mera, dolga nekako i vatal, Soška dol.-Erj. (Torb.), C., Št., BlKr.; — 3) bie Barre, Cig.; zlato v palicah, Golbbarren, Jan.(H.).

páličast, adj. stabförmig, Jan.(H.). pálicati, am, vb. impf. prügeln, Istra(Nov.)-C. palicica, f. dem. palica; bas Stodchen, bas Stabchen; bas Spazierftodchen: s palicico se igrati.

paličiti, îčim, vb. impf. 1) prūgeln, Gor.; . jínjen: v pekel koga p., Glas.; - 3) páličiti
 žokati, (palčiti) ogr.-C.

palieje, n. coll. Stode, Stabe, C., Valj (Rad). pálička, f. dem. palica; 1) bas Stödchen; -2) ber Rlopfel (bei ber Trommel), Cig.; -

3) neka alga (bacillare), *Tuš.(B.)*.

palionice, f. pl. ber Orion, ein Geftirn, Kras, Ip.-Erj. (Torb.).

palik, m. die Pjeudomorphose, h. t.-Cig.(T.). palika, f. der Spazierstod, Dol. palitnica, f. das Brennhaus, die Brennerei,

Cig., Jan.

palilo, n. ber Brennftoff, C.

1. palina, f. = smod, palez, ber Branb an

2. palina, f. bie Signalftange, Cig. (T.); (pobeljena ranta zemljemerska na kaki višavi, Nov.).

palinka, f. ber Brantwein, Mik.; - prim. paljenka.

palisada, f. kol, ber Schanzpfahl, bie Baliffabe, V.-Cig., Jan.

paliska, f. s prahom pomešana moka v mlinu, bas Staubmehl, Cig., Strek., Ip., Vreme-Erj.

(Torb.), Dol.; — prim. poliska. paliskast, adj. voll Mehlstaub, Ip.-Mik. palist, m. das Rebenblatt, Jan.(H.).

palisco, n. ber Brennort, die Brennerei, Cig.; — ber Brennpunkt, Str.; — pálisce, ber Ort, wo etwas verbrannt wird, Bes., Gor.

1. paliti, im, vb. impf. fengen, absengen, an ber Flamme abe, ausbrennen; laze, kakor bi mokre svinje palil, Lašče-Levst. (Rok.); ausfeuern: sod p., Mur., Cig.; trto p., ein Flechtreis andrennen, Cig.; p. 1es, das Holz baben, Cig.; — tobak p., Tabat rauchen, M., jvzhSt.; —solnce pali, die Sonne brennt, Cig.; - nekaj se pali = es glimmt, brenut etwas.

paliti, im, vb. impf. mit Schlamm überziehen:
 ploha travnike pali, vzhSt.-C.; Ploha naleti,
 Zemlja se pali, Danj.(Posv. p.); — prim.
 2. pal.

palîvec, vca, m. der Brenner, der Senger, Cig. palîvo, n. 1) der Brennstoff, Cig., Jan., Nov.-C.; naneso veliko množino paliva pa zažgo, Cv.; — der Zündstoff, Cig.(T.); — 2) das Brandzeug, Cig.

páljenec, nca, m. paljeni ječmen (Malz), Blc.-C. páljenek, nka, m. eine Art Rufuruzfuchen,

Hal.-C.

paljenina, f. ber Brand: po paljenini smrdi, C. paljenje, n. bas Sengen, bas Brennen.

páljenka, f. ber Brantwein, Jan., ogr.-C. pâljka, f. zvaljano in spečeno ter z mastjo polito testo, kajk.-Valj.(Rad).

pâljkar, rja, m. = paberkovavec, ber Ehrenleser, Cig., Jan.; - prim. paljkati.

paljkarica, f. bie Ahrenlesetin, Cig., Jan. paljkati, am, vb. impf. — paberkovati, Ahren lesen, Cig., Jan.; — prim. hs. paljetkovati — paberkovati.

paljúska, f. bas Schrotmehl, Dol. - Mik. (Et.);
— paliska, (paluska) Nov.

palma, f. bie Balme.

palmast, adj. polmenartig: palmasta rastlina, bas Balmengemachs, Cig.

pālmov, adj. Palmen -; p. gozd; palmovo drevo; palmovo olje, das Balmöl.

pālmovee, vca, m. ber Balmwein, Cig.

palmovje, n. der Palmenhain, der Palmenwald, Cig.

pālmovnik, m. ber Balmengarten, Cig. páluba, f. bas Berbed, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., Zv., Zora; — rus. páluba.

palûd, m. 1) angefchwemmter Unrath, das Anschwemmicht, Z., Dol.; — 2) die Binfe (scirpus), Blc.-C.; — = rogoz, Rez.-C.

palúda, f. bas Anfonvemmicht: palude in madeži (splošnega potopa), Rog.-Valj. (Rad). palûdje, n. 1) angeldiwemmies Reug, bas An-

palūdje, n. 1) angeschwemmtes Zeug, das Anschwemmicht, Fr., SlGradec-G.; — 2) — ropotija, der Blunder, Guts., C.; hisno p., das Hausgeräth, Meg.-C.; — das Gesindel, C.; — 3) — dičje, ločje, Binsen, Meg., Dalm., C. palūdnica, f. die Dotterblume (caltha palu-

stris), Cig.

paluna, f. ber Rebenmond, Jes.

paluska, f. Nov., pogl. paljuska, paliska.

palúža, f. == kaluža, C.

palûžnica, f. das Sumpfhen, C.

palužnína, f. dos Alfaloid, Cig. (T.), C., DZ. pam, m. ein fleines Rind, Ravn.-M.

pâmček, čka, m. dem. pam, Z.

pamesec, sca, m. = paluna, ber Rebenmond, Cig.(T.), C.

pamet, f. 1) das Gedächtnis, Cig., Jan., Cig. (T.); na p. znati, auswendig wissen, Mur., Cig., Jan.; (= iz pameti, C.); na p. vaditi, dem Gedächtnis einprägen, Meg.- Mik.; za moje pameti, soweit ich mich zu entsinnen weiß, Jan., Lasce-Levst. (Rok.); = kar moja pamet nese, Erj. (Izb. sp.); za nase pameti, in unseren Tagen, Blc.-C.; na pameti imeti,

gebenten, Vrt.; v pameti imeti, wiffen, Gor.; - 2) bie Bernunft, die Ginficht, ber Berftand, die Raifon, die Besonnenheit: Bog das bebeem (norcem) pamet! komur ni Bog pameti dal, njemu je kovač ne bo skoval, Npreg. - Cig.; pamet je boljša ko žamet; zdrave pameti biti, bei Eroste sein; iz pameti stopiti, irrfinnig werben, C.; od pameti iti, von Sinnen sein, C.; ni prave pameti, es ist nicht richtig in seinem Ropse, Cig.; po pameti, bernunftgemäß; po pameti ravnati, bernfinftig, besonnen hanbeln, Cig.; kratka p., geringe Ginficht, furger Berftanb, Cig.; ima dolge lase pa kratko p., jvzhSt.; po moji pameti, nach meiner Einsicht, C.; kolikor ljudi, toliko pameti, viel Ropfe, viel Sinne, Levst. (2b. sp.); da bi jih že vendar pamet srecala, baff boch bie Leute gescheiter wurben, Cig., jvzhSt.; pameti koga učiti, jemanben wikigen, Cig.; pameti si kupiti, Lehrgelb gahlen, Fr.-C.; da bi jim Bog to pamet (biefen vernünftigen Gebanten) dal! C.; na p. vzeti, jemati, bemerten, gewahr werben, berbachten, Mur., vzh.St., ogr.-C.; tudi: fich ju Gemuthe führen, C.; — slepa p., ber Raturinstinct, Blc.-C.

pameten, tna, adj. vernünftig, gescheit, klug, besonnen; p. človek; pametna beseda; pametno govoriti, vesti se; ali si ti pameten! (ironično), maš bir nicht einfällt! juzhāt.

pamotiti, im, vb. impf. im Gedachtniffe haben, sich erinnern, sich entsinnen, Cig., Jan., Strek.; odkar pametim, soweit ich gebenke, Cig.: odkar avet pameti, seit Menschen Gebenken, Cig.; p. kaj, Cig.

pametiva, f. ber Gebächtnistag ber unschuldigen Kinber, Mik., vzh.St.; na pametivo, am Tage

ber unichulbigen Rinber, Vest.

pámetivar, ria, m. kdor na pametivo hodi s tepežnico po hišah, Vest.

pametka, f. dem. pamet; Die Bernunft, ber Berftanb, C.

pámetljiv, adj. eingeben!, Mur., Danj.-Mik. pámetnik, m. 1) = pameten človek, Jurč., SIN.; — 2) ber Gebentmann, Cig., DZkr.; — 3) baš Gebentbuch, Cig., Jan.; — baš Dentmal, Jan.; — bie Denttafel, C.; — 4) = pametivar, Mur.

pametnják, m. 1) ein verständiger, Auger Mensch, SIN., Vrt.;-2) = pametivar, Mur.,

vzhSt.

pámetnost, f. die Bernünftigkeit, die Alugheit, die Besonnenheit, Mur., Cig., Ravn.-Valj. (Rad). pámetovanje, n. 1) das Gebenken, die Erinnerung, Cig. (T.); —2) das Bernünsteln, Mur. pámetovati, ujem, vb. impf. 1) im Gebächtnis behalten, sich erinnern, gebenken, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; odkar ljudje pametujejo, seit Menschen Gebenken, Zv.; — 2) klug machen, wisigen: to naj vas pametuje, Svet. (Rok.); —3) vernünsteln, klügeln, Mur., C.; z umom

pametuješ, Bas.
pámetva, f. 1) = pametiva, Cig., C., Gor.,
ντhSt.; - 2) bie Biβigung: tuje nesreče
so naša pametva, Vod.[Izb. sp.]).

Cionyle

pamfiet, m. sramotilen spis, bas Bampblet. pámolje, f. pl. = motoroge pri kolesu, Gor. pamprlie, m. ein bides Rind, Let.; - prim. bav. pampelein, fleines, runbes Ding, tirol.nem. pamperl, Lammden, Strek.(Arch.). pámtiti, im, vb. impf. = pametim, nk.; - hs. pana, f. ber Bann, Cig.; - iz nem. panada, f. bide Brotfuppe, C., Jsvkr., Valj. (Rad); - prim. it. pannata. panati, am, vb. impf. bannen, Mur., Cig.; gada p., Gor.; ogenj p., M.; — iz nem. panavec, vca, m. ber Bejdiwörer, Travn.-Valj. (Rad); - prim. panati. panděkte, f. pl. zbirka izpiskov iz spisov rimskih pravnikov, die Bandesten, Cig. pandîrek, rka, m. Cig., Frey.(F.), pogl. pondirek. pandúr, rja, m. neka vrsta ogrskih vojakov v prejšnjih stoletjih, tudi: nekakšen birič, ber Banbur. pandureo, rca, m. dem. pandur, Valj. (Rad). panj, panja, panja, panju, m. 1) bas fteden gebliebene Stud eines abgehauenen Baumes, ber Baumstod; pri suhem panju je lahko ogeni netiti, Mur.; tudi pani je lep oblečen = Kleider machen Leute, Npreg.-Cig.; ber Stamm, aus bem Bretter gemacht werben, ber Brettbaum, bas Riegesholz, V.-Cig.; — 2) ber Bienenstod; — 3) = kos, ber gum Breffen geordnete Traubenhaufen, Fr.-C. panja, f. Trst. (Glas.), pogl. panjava. panjao, m. ber Baumilos, Cig., Jan., Gor.; ber holation: koliko panjačev imava za zimo? Kod.(Mar.); zglavnjak ali, kakor pravite vi, Gorenjci, panjač, Str. panjast, adj, blodijormig, (penjast) ogr.-C. panjava, f. Jan., pogl. ponjava. pânjčec, čca, m. dem. panjec, Valj.(Rad). pânjec, njca, m. dem. panj, Valj (Rad). panjevje, n. coll. Baumftode, Solabiode, BiKr. pânjica, f goba, rastoča na panju, BlKr.-DSv. pânjič, m. hlodić, ki se pri preši na koš deva, C. panket, m. ein uneheliches Kind, ber Bankert; pánoga, f. 1) ber Afterfuß (2001.), Cig.(T.); - 2) der Seitentrieb, C.; jelenski rog ima panoge, C.; ein Theil eines Gabelaftes, Z.; - panoga (komu, čemu) biti, gleichfommen, Fr.- C.; - irgend eine Abzweigung, DZ., BlKr.; - 3) der Arm (fig.), der Bafferarm, St.-Cig.; ber Seitenarm eines Fluffes, Cig.; ber Mühlgang, C.; - stolbna panoga, ber Stiegenarm, Levst. (Pril.); - ber Gebirgezweig, Cig.; - bas Fach einer Biffenichaft, C. panogast, adj. mit Geitentrieben, aftig, jadig, C. panogàt, áta, adj. = panogast, C. panogla, f. sirkova (koruzna) p., ber Maistolben, C., Tolm. - Erj. (Torb.); - prim. it, panocchia, Rolben. panola, f. Řez.-C., pogl. panogla. panorāma, f. bas Umjichtgemāibe, bas Panopanox, m. ber Ebelfnecht, ber Bage, V.-Cig., Jan.; — češ. panoš.

panožica, f. dem. panoga; bas Scheinfifthen, Erj.(Z.).pant, panta, m. 1) bas Thilrband; - 2) bie Battung, Die Art, C .; - Die Statur, Meg .-C.; dobrega, slabega panta, Hal.-C.; — iz nem. "Banb", ki pomenja v bav. narečju tudi: Bermanbtichaft, C. pánta, f. = pant 1), Kras. pantee, tca, m. dem. pant, Valj.(Rad). pantelst, m. ber Pantheift. pantelski, adj. pantheiftisch. panteizem, zma, m. vseboštvo, ber Pantheispanter, rja, m. ber Panther (felis pardus), Jan., Erj.(Z.); črní p. (f. melas), Erj.(Z.). pantomīma, f. dramatična igra s kretanjem in gibanjem telesa, brez govora in petja, die Bantomime. pantomimičen, čna, adj. pantomimijch. pantomimika, f. bie Bantomimit. pantovec, vca, m. 1) die Bandweibe, Mariborska ok. - Kres; — 2) nekakšen velik sveder, Gor. pánva, f. Št.-Z., C., pogl. ponva. paoblo, n. bas Spharoib, Cig.(T.); zemeljsko p., das Erdíphäroid, Jes. paogór, ria, m. ber Aalmolch (amphiuma), papa, f. 1) bas Effen, die Speise (v otrocjem govoru); dobra pupa in papa, Glas.; — 2) pi. pape == žrelo, ber Rachen, vzhSt.; strašen plamen je gorel lintveru (= lintverju) iz pap, Npr.(vzhSt.)-Kres. papadávkati, am, vb. impf. == prepevati kakor prepelica, C. pápati, am, vb. impf. effen, pappen (v otročjem govoru). papek, pka, m. = živinski parkeli, Z., BlKr. 1. paper, rja, m. = papir, Valj.(Rad). 2. paper, pra, m. turski p., bie Beifibeere. spanischer Pfeffer ober Paprita (capsicum annuum), Tuš.(R.); - pogl. poper. páperek, rka, m. Mur., Cig., Mik., St., Dol. i. dr., nav. oblika za pravilnejšo: paberek. páperkovati, ujem, vb. impf. Mur., Cig., Jan., Dol., jvzhSt. i. dr., nav. oblika za pravilnejšo: paberkovati. papeški, adj. papítlió, Mur., Cig., Jan. papeštvo, n. das Babitthum, Mur., Cig., Jan., 1. papež, m. ber Bapst; -- prim. stvn. pabes, bābes, Mik. 2. papež, m. 1) ber Effer, Z.; naš Janezek je že zdaj papež, Gor.; (šaljiva beseda); -2) coll. Efsmaren, C.; - prim. papati, papeževáti, üjem, vb. impf. Papst sein, als Papft regieren, Cig. papežovec, vca, m. der Anhänger des Papstes, ber Bapift, Cig., Jan. papeževski, adj. papististy, Jan.(H.). papeževstvo, n. ber Papismus, Jan.(H.). papežica, f. = turška repa, C.; bie Topinambourrube (helianthus tuberosus), Z. papežija, f. = papeštvo (zaničlj.), Krelj.

papežnik, m. ber Papist, Guts. - Cig., Jan., Krelj, M., Dalm.

pápica, f. dem. papa; ima dosti papice in pupice, er hat genug zu effen und zu trinfen (v otročjem govoru), BIKr.

papiga, f. ber Bapagei, Mur., Cig., Jan., Erj. (Z.), nk.

papigast, adj. papageienartig, Cig.

papigica, f. dem. papiga; nerazdružna p., ber Inseparabel (psittacula pullaria), Erj.(Z.). papinec, nca, m. ber Papist, ber Katholis, ogr.-

Mik., C., Vest.

papînski, adj. papistish, katholish, ogr.-C. papîr, rja, m. das Papier; pisni, pisalni p., das Schreibpapier, Cig., Jan., nk.; pisemski p., das Briespapier, Cig., Jan.; — listovni p., Jan.; pijoči p., das Löschpapier, Cig. — pivni p., Cig., Jan.; ognjeviti p., das Phyropapier, DZ.; p. pijo, das Papier schille, Cig.; p. moči, ne drži tinte, das Papier schille, Cig.; p. moči, ne drži tinte, das Papier schille, Cig.; p. moči, p. das Wertpapier, DZ.; — vrednostni p., das Wertpapier, DZ.; — vrednostni p., Jan.

papîrar, rja, m. ber Papiermacher, ber Papierfabritant, ber Papierhanbler, Cig., Jan., C. papîrarica, f. bie Papiermachetin, bie Papier-

handlerin, Cig.

papirarnica, f. die Papierhandlung, Cig. papîrarstvo, n. die Bapiermacherei, die Bapierfabrication, Cig.

papîrček, čka, m. ein Stückhen Papier. papîren, rna, adj. Papier-; — papirna gospoda, ber Papierabel, V.-Cig.

papirjev, adj. Bapier : papirjevo drevesce, bie Bapierstaube, Cig.

papîrnast, adj. - papirnat, Jsvkr.

papirnat, adj. aus Babier, papieren; p. denar, Babiergelb.

papirnica, f. 1) die Paplermuble, die Papierfabrit; — 2) die Strohblume (xeranthemum annuum), Cv.

papirnicar, rja, m. ber Inhaber einer Bapierfabrit. Bes.

papirojèd, jéda, m. ber Papierkäfer, Cig. papîrščina, f. das Papierzeug, h. t.-Cig.(T.); v papirščini barvan papir, im Zeug gefärbtes Papier, DZ.

papīzem, zma, m. katoliški nauk o papeštvu, ber Bopišmuš, Jan.

papîžji, adj. Bapageiens, Cig.; papižja vrsta, eine Bapageienart, Sol.

pâpkati, am, vb. impf. == papati (v otročjem govoru).

papovína, f.die Ebermurz (carlina acaulis), Josch. papovje, n. = papovina, Josch; pogl. popava. paprenják, m. doż Rfefferbrot, Valj. (Rad).

paprenjau, m. vas preservor, vaij. (Rad). paprika, f. die Beißberre, spanischer Pfesser, Baprila (capsicum annuum), Tus. (R.).

páprot, f. = praprot, C. papúča, f. ber Bantoffel, Hip.-C., kajk.-Valj. (Rad).

papučica, f. dem. papučica; bas Bantoffelsthietchen (paramecium), Erj.(Z.).

 pār, m. = para, ber Dunst, Cig., Jan.
 pár, m. das Baar; par konj, dva para volov; vol nima para; v par iti s kom (n. pr. v procesiji), paarweise gehen; — moz, da mu ga ni para, ein Mann, ber seinesgleichen sucht; v tem nima para, hierin ist niemand mit ihm zu vergleichen.

pāra, f. 1) die Ausdünstung, der Dunst, Mur., Cig., Jan., Mik., Erj. (Min.); der Dampf (phys.), Cig. (T.), nk.; — 2) die Thiersele, Cig.; paro vzeti, schlachten, Cig., Mik.; vol., pes ima paro, ne dušo, BlKr.-M., Tolm.; konjska para se drži telesa, kakor klop kože, Str.; — kot kletvica: konjska para! Z.; para zanikarna! liederliches Tuch! Cig.; ti para ti! Teusel! C., jvzhšt.; ti šentana para! St.-Pjk.(Črt.); da di te para! das dich das Better! Cig.; — der Teusel, der Satan, C., Mik.; — uboga para, armer Teusel; — tuch: pára. parādola, f. 1) das Gleichnis, die Barabel, Jan., nk.; — 2) die Barabel (eine Eurve), Cig.(T.), Cel.(Geom.).

parabolen, ina, adj. = parabolski Cig.(T.).
parabolski, adj. parabolijch, Cig.(T.).

parada, f. ber feierliche Aufgug, Die Barabe; = za parado, gur Barabe.

paradājzar, rja, m. ber Barabiešapfel (solanum lycopersicum), Tuš.(R.); — pogl. rajsko jabolko.

paraden, dna, adj. zur Barade bienend, Barade, Cig., nk.; paradni meč, Cig.
paradiž, m. das Baradies; — pogl. raj.

paradižen, žna, adj. Baradies... paradižič, m. neko jabolko, Dict.

paradīžnica, f. = paradajzar, ber Barabiesapfel, Mur.; -- pogl. rajsko jabolko. paradōksen, ksna, adj. parabor, Cig.(T.).

paradokson, m. trditev, katera se na videz ali v resnici ne vjema z zdravim razumom, bas Barabogon, Cig. (T.).

parafrāza, f. razlaga z drugimi besedami, bie Baraphrale, Cig.(T).

parafrazováti, Gjem, vb. impf. paraphrasieren, Cig. (T.).

paragrāf, m. bet Baragraph; paragrafi so manjši odstavki v zakonih in znanstvenih spisih.

paralaksa, f. mimozor, dvogledni kot, bie Barallage (astr.), Cig.(T.), nk.

paralèlen, lna, adj. vzporeden, parallel, Jan., Cig.(T.), nk.

paralelepipēd, m. prizma nad paralelogramom, bas Barallelepipeb, Cig.(T.), Cel.(Geom.).

paralelizem, zma, m. razmerje med podobnimi rečmi, ber Barallelismus, Cig. (T.).

paralēlnost, f. vzporednost; — = paralelizem, ber Barasselišmuš, Cig.

paralelogrām, m. vzporednik, das Parallelogramm.

parâten, îna, adj. zum Austrennen bienenb: parâtni noziček, bas Trennmesser, Cig. parâtnica, f. bas Secierzimmer, DZ.

paralo, n. 1) das Trennmesser, Cig.; — 2) das Schlitzeisen, das Driet (bei den Sammtwebern), Cig.

paralogizem, zma, m. razumu nasproten sklep, ber Baralogismus, Cig.(T.).

paramagnet, m. ber Paramagnet (phys.), Cig.

paramagneten, tna. adi. baramagnetifch, Sen.

parameter, tra, m. ber Barameter (math.), Cig.(T.).

paramitîja, f. neka vrsta didaktičnih pripo-

vedek, die Baramuthie, Cig.(T.). paranje, n. das Schligen, das Auftrennen; die Section, DZ., C.; p. zivali, die Rootomie,

paranjek, njka, m. bie Rolle (mech.), Gorjansko(Kras)-Erj.(Torb.); — prim, it. paranco, die Bugwinde.

parast, adj. bampfförmig, Cig.

parás, m. 1) eine Art Meffer, vzhSt.-C.; -2) = crtalo, bas Bflugmeffer, Cig.

parati, am, vb. impf. aufirennen; suknjo parati; - p. se, aufgeben (von ber Raht); fcligen: trebuh p.; - fecieren, oboucieren, Cig., C.

parcēla, f. zemljišče, kot del posestva, bie Barcelle.

parcelski, adj. Barcellene: parcelsko število, DZ.

párčec, čeca, m. dem. parec, Valj.(Rad). párček, čka, m. dem. parec, das Barchen. pard, parda, m. ber Banther, Jan., Dalm. pardon, m. prizanesenje, milost, ber Barbon. pardov, adj. bes Banthers, Banther-, Jan.;

pardova koza, bas Bantherfell, Cig. pardovina, f. das Bantherfell, Cig.

parduna, f. neka ladijska vrv, bie Barbune,

pare, f. die Tobtenbahre: - iz nem. parec, rca, m. dem. par, bas Barchen, Valj. (Rad).

parek, rka, m. dem. par; bas Barchen. 1. paren, rna, adj. 1) Dampf-, Cig., Jan., Cig. (T.); parna kopelj, parna moč, parni stroj, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; — 2) páren = so-

paren, Jan.; danes je parno, M. 2. paren, rna, adj. ein Baar bilbenb: ta dva konja sta zelo parna (bilben ein gutes Baar), Ig(Dol.); — was sich leicht gattet, gattlich, Cig.

parenteza, f. vmesni stavek, vmetek, bie Barentheje, Cig. (T.).

párez, m. kol, s katerim pri svinjkanju pastir

svinjko odganja, pzhSt. parga, f. 1) ber Offuchen, Poh.; — 2) halb-gelöschter Kall, M.; — 3) eine knauserische Berson, C.; — pogl. prga.

parhet, m. = barhant, C.

pariba, f. paribe, Fischlurche, h. t.-Cig.(T.). parica, f. bie Ausbunftung, ber Dunft, Mur.,

Cig.; - bie Schwille, Mur.

parilnica, f. posoda, v kateri se kaj pari (n. pr. perilo), das Brühfafs, ber Brühtrog, Habd., Cig.

paritnik, m. - parilnica, ber Brithtrog, Jan. parilo, n. bas Baben ber Baiche, bie Gechtelei, vzhŠt.-C.

pārina, f. zmočeno, na solncu posušeno seno,

1. páriti, parim, vb. impf. 1) bunften machen, bunften, bampfen; solnce pari, die Sonne hebt Dunfte empor, Cig. ; die Sonne bewirft Schwüle, Z.; p. se, Dunfte von fich geben, bampjen: seno se pari na kupu; na solncu se pari kaj mokrotnega; - p. se, westen, Mur., Danj.-Mik.; rože se že parijo, SlGor.; -2) ber Einwirfung bes beißen Baffers ausfegen, brühen; slad p., bas Mals mit heißem Baffer begießen und umrühren, maifchen, V.- Cig.; perilo p., die Bafche brühen, einlaugen, beuchen (fechteln), Habd., Cig., Mik., vzh.St., ogr.-C.; sod p., ein Fast mit siebendem Baffer ausbrühen, Cig.

2. páriti, im, vb. impf. paaren, Cig., Jan.; Krajinčan (kmet iz Suhe Krajine) vole pari, Bog på ljudi, Zatičina(Dol.)-Erj.(Torb.);p. se, fich paaren (o pticah), Cig.; o sv. Gregorju se ptiči pare, Lašče-Levst.(Rok.); p. se s kom, fich mit jemanbem vergleichen, M.; — tudi pariti.

parîvo, n. bas Brühfutter. Z.

parizar, rja, m. 1) ber Bariferwagen (großer, ftarfer Laftwagen), Slom. - C., SIN.; -- 2) der Bolfsfuß (lycopus europaeus), Ip.-Erj. (Torb.); — iz nem.

parjonec, nea, m. eine Art Ruchen, bas Schmalgbrot, Celjska ok.-C

parjonica, f. abgebrühter Saderling, Polj. pârjenik, m. nekakšen nizek, sladek kruh iz poparjenega testa, največ iz ajdove moke, navadno ga pečejo o svatovščinah, Cig., Dol.

1. parjenje, n. bas Dunften, bas Brüben.

2. parjénje, n. bie Baarung.

park, m. angleški vrt z drevjem, bet Bart. 1. parkell, klja, m. 1) bie Rlaue, ber gespaltene buf; mali p., die Afterflaue (Oberflaue), Cig.; bolezen na parkljih, die Rlauenjeuche, Strp., nk.; — (zaničljivo o prstih na roki): parklji n'e bolijo, jvzhSt.; — ber ungespaltene Huf = kopito, Rez. C.; — 2) ein Achtel einer

Holibe, Blc.-C., Notr.; — prim. šparkelj.
2. parkelj, klja (keljna), m. ber Popany, ber Teufel, Strek.(Arch.); ber Krampus (v spremstvu sv. Miklavža na Miklavžev večer); prim. kor.-nem. partl, Strek.(Arch.).

parkelle, kelica, m. dem. parkeli; 1) eine fleine Rlaue; - 2) kozji parkeljci, bas echte Geißblatt (lonicera caprifolium), lesičji parkeljci, die gelbe Reulen-Morchel ober Barentage (clavaria flava), Tuš.(R.).

parkeljček, čka, m. dem. parkelje; t) eine fleine Rlaue; - 2) zajčji parkelički, ber Rorallenichwamm, Kr.

párkeljn, lina, adj. Rlauens: parkeljna kuga, bie Rlauenseuche, Stom .- C.

párkeljnat, adj. flauig, Cig.

parkeljnica, f. bie Rlauenfeuche, Cig., Nov. parket, m. iz ploščic zložena tla, bas Barlet. parkljar, rja, m. ber Spalthufer, Cig.; - parkljarji, bie hufthiere, Cig. (T.), Erj. (Z.).

parkljat, ata, adj. flouig, Cig., Jan. parkljav, adj. contract (von ben Fingern), párkot, m. v hlevu pregraja, ki se naredi teletom ali ovcam, Malhinje (Kras) - Erj. (Torb.); - pogl. prekat.

parlament, m. drzavni zbor, bas Barlament. parlamentaren, rna, adj. parlamentarijd, nk.; parlamentarni jezik, die Barlamentefprache, nk. parlamentarnik, m. ber Barlamenterebner, Zora.

parma, f. 1) bie Scheune, Mur., Jan., Mik.; ber Beuboben, Valj. (Rad), vzhSt.; - 2) bie Grotte, Jan., Poh.-C., Savinska dol.-Nov.; - prim. parna.

parmati, am, vb. impf. gebeiben, eine gute Ernte verfprechen (von Felbfruchten), Jan., Savinska dol,-C.

parmezānec, nca, m. = parmezanski sir, Jan. parmezanski, adj. p. sir, ber Barmejantafe, Cig., Jan.

pārna, f. 1) gospodarsko poslopje za slamo, seno itd., nav. poleg poda (gumna), Št., Dol.; bie Scheune, Guts .- Cig., Jan. ; - 2) bie Babestube. Cig.; = sušilnica, na kateri se lan, konoplje, predno se tarejo, suše, tudi susilnica za sadje, BlKr.; - 3) bie Futterleiter über ber Rrippe, bie Raufe, Gor.-Levst. (Rok.), Tolm.-Strek.(LjZv.); — prim. srvn. barn, barne, Rrippe, Raufe; Scheunenraum gur Seite ber Tenne, Strek.(LjZv.).

parnag, naga, adj. == čisto nag, Lašče-Levst. (Rok.); do parnazega sleči, Kast.; — iz nem. "bar" in slov. "nag", Levst. (Rok.).

1. parnica, f. 1) = žehtnik, ber Gechtzuber, C.; – 2) (ladja) p., bas Dampfichiff, Čig., DZ.; p. na vijak, ber Schraubenbampfer, Cig.(T.); prim. parnik.

2. pârnica, f. dem. parna; = parna 2), Dol.-

Cig.

parnik, m. 1) bas Sügbrot, Mur.; prim. parjenec; — 2) bas Treibbeet, bas Frühbeet, das Mistbeet, Cig., Jan., DZ., C.; (rus.); --3) kraj, kjer se treske parijo (sušijo), C.;

— 4) = žehtnik, ber Brühtrog, Jan.;

— 5) = parni kotel, DZ.;

— 6) das Dampf ichiff, ber Dampfer, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. parniti, parnem, vb. pf. berenben, berreden, Caf-Cig., Mik., ogr.-C.; naj parne! BlKr.-

parnja, f. = žehta, bas Brühen ober Beuchen ber Baiche, BlKr.

parnohet, hta, m. die Rlaue, Jan.; - prim. pažnohet.

párnohtelj, tlja, m. = parnohet, (parnohtli) Rof.-Kres.

párnohtnica, f. = bolezen na parkljih, bie Rlauenseuche, Jan.

parobek, bka, m. i) ber noch in ber Erbe ftedenbe Rlot eines gefällten Baumes, ber Baumstod, Cig., Jan., Levst. (Rok.), Tolm.-Erj. (Torb.), Notr., nk.; - 2) majhen preval v gozdu, Cerknica(Goriš.).

parobrod, broda, m. das Dampfichiff, Cig., Jan., nk.; - hs.

parobroden, dna, adj. Dampfichiffs, nk. parobrodstvo, n. bie Dampfichiffahrt, Cig., Jan.; — prim. parobrod.

parodija, f. posnemanje resnega govora na smešno stran, bie Barobie; parodijo delati, parobieren, Cig.(T.).

parodirati, am, vb. impf. parobieren, Cig.(T.). parog, m. ber Raden am hirfchgeweih, Cig., Jan.; — prim. češ. paroh.

parogon, gona, m. ber Burgierhahn (mech.), h. t.-Cig.(T.).

paroj, roja, m. ber Schwarm, ber von einem jungen Schwarm noch in bemselben Sommer entsteht, ber Nachschwarm, ber Jungferschwarm, Jan., Mik., Zora.

parokrog, kroga, m. der Dunftfreis, bie Atmoiphare, Cig.

parola, f. gaslo, bie Barole. pároma, adv. paarweije, Cig.

paromèr, mera, m. der Dampfmeffer, Cig., Jan., Vrt.; bas Manometer, Sen. (Fiz.). paropiovnik, m. bas Dampfboot, DZ.

paropiovski, adj. Dampfichiffahris.: paroplovska črta, DZ.

paroplovstven, stvena, adj. Danipfichiffahris., paroplovstvena družba, DZ.

paroplovstvo, n. die Dampfichiffahrt, Cig. (T.), DZ., Nov.-C.

parostròj, strója, m. = parni stroj, Jan., Cig. T.); p. na srednji tlak (pritisk), eine Mittelbrud-Dampfmafchine, Cig.(T.). parostrojnik, m. ber Rafchinift, Zora.

pároven, vna, adj. 1) = paren, Dampfe, Cig. (T.); -2) gefräßig: p. po čem, gierig, ogr.-C. párovnica, f. - parovnjak, (páravnica, párenica), kajk.-Valj.(Rad).

parovnik, m. ber Dampfleffel, Cig.(T. parovnják, m. ber Sechtelauber, vih St.-C. parovnost, f. bie Unersättlichkeit, die thierische

Gier, ogr.-C.; - prim. paroven 2). parovod, voda, m. ber Dampfcanal, Cig. (T.). parovòz, voza, m. ber Dampfwagen, die Loco-

motive, Cig., Jan., h. t.-Cig.(T.); - rus. párožič, iča, m. dem. parog; ber Baden am hirichgeweih, Cig., Jan., Vrt.

párožnica, f. neka alga (chara), Tuš.(B.).
1. pârta, f. bas Stirnband ber Mäbchen, Jan., Mik.; trak z raznim lepotičjem okrašen, ki so ga belokranjska dekleta nosila na čelu, ki pa zdaj skoro ni več v navadi, BlKr.; Tri parte si veže Ta kmetiška hči, Npes.-Kres; - prim. porta, madž. parta, Mik.(Et.).

2. parta, f. bas Bartbeil, Mur.; bas breite Meggerbeil, Bolc-Erj. (Torb.); - bie Bellebarte, Jan.; - prim. nem. bie "Barte", ein breites Beil.

3. pârta, f. parto tresti, neka igra (položijo desko na travo, v klobuk pa vsak enako število soldov, katere tresejo in iztresejo na desko), LjZv., Dol.

parter, m. pritlični del hiše, gledališča, baš Parterre.

particīpij, m. deležnik, bas Mittelwort, bas Participium.

partikula, f. členek, bie Bartilel (gramm.), Cig.(T.).

partitiven, vna, adj. delen, delitven, partitiv Cig.(T.).

partitura, f. pregledni prepis vseh glasov kakega mnogoglasnega glasbenega proizvoda, bie Bartitur.

partizana, f. eine Art Spieß, Die Partisane, Cig., Jan.

paruda, f. parude, mineralifierte Rorper, Cig.

pas, pasa, pasu, m. 1) bie Binbe um ben Leib, ber Burtel; - bie Burtelgegenb bes menichlichen Leibes, bie Lenben; voda mi je do pasa; črez pas koga prijeti; črez pas zažeta ženska, ein enggeschnürtes Frauenzimmer, Levst.(Rok.); v pasu me boli, C.; - v nosecem pasu biti, ichwanger fein, C.; - 2) bas Garbenband, C., gapSt.; - 3) ber Gurtfims, das Mauer- oder Gurtband (in der Bautunft), Cig., Jan., Cig.(T.), Nov.; — ber Reif an Ranonen, Cig.; - 4) ber Rugelguttel (math.), Cig. (T.), Cel. (Geom.); ber Erb- ober Simmelegurtel, bie Bone, Cig., Jan., Cig.(T.); vroči, zmerni, mrzli p., Jes.; - 5) Ladin p., ber Bennegürtel (cestum Veneris), Erj.(Z.); - p. sv. Janža, baš Gürtelfrant (muscus terrestris), Hip.-C.

pasa, f. ber Streifen, Jan., Z.; pase na Zenskih krilih, *Idrija(Notr.)*; svinja ima široke pase,

Dol.

pasanček, čka, m. eine hummel mit gelben

Streifen um ben Leib. Mik.

päsanec, nca, m. das Gürtelthier ober Armabill (dasypus novemcinctus), Cig., Jan., Cig. (T.), Erj.(Z.); - bie geftreifte Balbhummel, Cig., Z., Valj.(Rad).

pasanke, f. pl. = otrobi, Rib,-DSv.; - prim. it. pasare, burchfieben.

pasar, rja, m. ber Gartler, Dict., Jan.; - tudi: ber Bofamentierer, Cig., Jan.

pasarica, f. die Gürtlerin, Cig., C.

pasaraki, adj. Gurtler., Cig.; tudi: Bofamen. tier -: pasarsko blago, Bofamentierwaren, DZ. pasarstvo, n. bas Gürilerhanbmerf, Jan.

pasast, adj. gürtelortig gestreift, Cig., Jan.; pasasti kamen, ber Banbitein, Cig.; pasasta prasica, Lašče-Levst. (Rok.).

pasat, m. ber Baffatwind, Cig.(T.).

pasaten, ina, adj. pasatni veter, ber Baffatwind, Cig., Jan., Cig.(T.).

pasati, pasem, vb. impf. gurten, gurteln, Mur., Cig., Jan., Zora: — pasana, ime pasasti kozi, ogr.-C, Krn-Erj.(Torb.).

pasavka, f. neka velika raca (ob Cerkniškem

jezeru), Blc.-C.

pasec, sca, m. dem. pas; :) ein fleiner Gürtel; sv. Marije p., ber Regenbogen, Habd .- Mik.; - p. na klobuku, die Huttreffe, Cig.; pasci = krogi na loncih, Notr.; — 2) = pasasti prasec, Cig.; — eine Art Summel mit gurtartigen Streifen, Valj. (Rad); prim. pasanec.

pasek, ska, m. dem. pas, Valj.(Rad). paseka, f. eine ausgehauene Balbftelle, ber Holsichlag, ogr.-C.

pasen, sna, adj. Gürtel., Cig.; pasna zaponka, die Gurtelichließe, Cig.

pásenje, n. bas Beiben.

pāsha, f. C., pogl. pazduha.

pasica, f. bie Binde um ben Leib, bie Lenbenbinbe, Cig.; nekdaj so možje nad srajco črez pas nosili rdeče, volnene pasice, Levst. (Rok.); ber Gurtel, Cig., Jan., C., Ravn, Nov.; Opaše pasico zlato, Npes. - K.; bie Scharpe, DZ.; - bas Cingulum beim Defsfleibe, M.; — dolgi "šal", s katerim si vrat po zimi ovijajo, *Dol.*

pasiha, f. bie Aufmertfamteit, Rib .- Mik.

pasitnica, f. 1) ber Gurtel, bie Leibbinbe, Cig.; - ber Gurt, DZ.; - 2) pas od slame, s katerim se škopnik zveže, Polj.

pasitnik, m. = pasilnica 1), Cig.; - ber Reitgurt, Cig.

pasilo, n. ber Gurt, Jan.

pasina, f. preveza za izmlačen snop, Notr. pasisco, n. ber Weibeplat, bas Beibeland, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., Nov.

pasita, f. ber Tauffcmane, ogr.-Mik., C.

pasiven, vna, adj. trpen, pasiv, Cig.(T.), nk.; pasivna oblika, paffive Form (gramm.), Cig. (T.); pasivna opozicija, possibe, nicht thatig eingreifenbe Opposition, nk.

pasivnost, f. die Bassivität, Cig.(T.), nk. pásjak, m. 1) der Hundszahn, der Augenzahn, Mur., Cig.; — kača svoje pasjake ostri, Krelj; - 2) ber Sunbetoth; - 3) ber Sunbeîtali, Lašče-Levst.(Rok.).

pasjeglav, gláva, adj. hundstöpfig, Cig., Jan. pasjeglavec, vca, m. = pesoglavec, Jan.(H.). pasjevêrec, rca, m. kdor je pasje vere (psovka):

turški p., Zora.

pasjeverski, adj. hunbefottifch, Cig.

pasjevestnik, m. kdor ima pasjo vest, Nov. pasji, adj. Hunbe-, Hunbe-, hunbifch; po pasje živeti, wie ein hund leben; p. rog, bas Rübenhorn, V.- Cig.; p. zob, ber Augenzahn, ber Sundejahn, Cig., Jan.; pasji dnevi, bie Sundetage; - v kletvicah: pasja para! p. noga! p. vera! p. dlaka!

pásjica, f. 1) der Hundeswinger, der Hundesstall, V.-Cig., Dol.-Levst. (Rok); — 2) ein Befchwur an ber Fußjohle, Strek.; ulje na nogi, ako se človek zbode in se rana potem ognoji; na pasjico stavijo rastlino: črno bil, Rodik (Kras) - Erj. (Torb.); prim. poštrkavec; -3) bas Tollfraut (solanum nigrum), M., Gorjansko(Kras)-Erj.(Torb.).

paska, f. bie Aufmertfamteit, C.; pasko imeti na koga, ein Auge auf jemanben baben, jvihSt. pasko, m. ein hundename (etwa: Phplax),

Volk.-M.

paskvica, f. die Tollfirice (atropa Belladonna), Tuš.(R.).

paskvil, m. bie Schmähichrift, bas Basquill, Cig., Jan., (-vilj) Cig.(T.).

paskvilant, m. ber Basquillant, Cig.

paslika, f. bas Rachbilb (slika, katero vidimo, kadar po gledanju svetlega predmeta zami-zimo), Žnid., Lampe(D.).

pasma, f. 1) = pasmo 1), das Biebel, Mik.;
- pasme, die farbigen Streifen im Sieb, Gor.; -2) = pasmins, die Race, Jan., Cig.(T.), Erj.(Z.); (hs.).

pasmina, f. bie Race, bie Battung, C., nk.;

pasmo, n. 1) eine beftimitte Mitgahl Garnfaben auf bem Safpel, bas Biebel, bas Gebinbe, bie Fipe, Mur., Cig., Jan., C., Valj. (Rad); kakih dvanajst niti snutka, *Danj.-Mik.*; -2) die Race, Jan.

pasoga, f. ime pasasti svinji, juzhŠt. pasol, soli, f. das haloidials, Cig.(T.), C. pasolince, n. die Rebensonne, Cig.(T.), C., Jes.,

pasovnik, m. ber Beibeplat, Cig., Jan., Sl-Gradec-C., Gor.-Burg.(Rok.); Vun iz mesta gredeta, Na en pasovnik gledata, Npes.-K. pasredisce, n. bas Metacentrum (phys.), Cig. (T.).

past, i, f. die Falle, die Thierfalle.

pasta, f. eine teigartige Maffe, bie Bafte, Cig., Jan., Cig.(T.); - prim. it. pasta, ber Teig. pastarica, f. = pastirica, Mur., Cig., Jan. pastca, f. dem. past; die Maufefalle, Tolm. pastel, m. suha barva, bas Buftell, Cig.(T.). pastelen, Ina, adj. Baftelle: pastelna slika, $Cig.(T_*)$.

pasterek, rka, m. ber Stieffohn; - pogl. pastorek.

pástorka, f. bie Stieftochter; - pogl. pastorka. pásterkinja, f. = pasterka, Meg., Guts., Slom. pasterkováti, ûjem, vb. impf. Stieffohn o. Stief. tochter fein, als folche(r) behandelt werden, C.

pasti, padem, vb. pf. fallen, fturgen, finten; padel sem, kakor sem dolg in širok; kakor da bi iz oblakov padel, mie bom Simmel gefallen; nesrečno p., einen unglücklichen Fall thun; (raz) s konja p., vom Pferbe fturgen; na kup p., zusammenbrechen, einstürzen; p. na dolnjo vejo — auf ben hund tommen, Cig.; — fallen (im Kriege); umftehen (vom Bieh), Cig.; - v glavo p., einfallen; iz glave mi je padlo, ich habe es vergeffen, Cig.; . aufallen: ne ve se, komu bo hiša padla, Svet. (Rok.); - voda je padla, bas Baffet ift gefallen; - in einen Buftanb gerathen, fallen: v omedlevico p., in Ohnmacht fallen;

v sramoto p., Schande einlegen, Cig. pásti, pásem, vb. impf. 1) p. koga (kaj), aussufpaben suchen, belauern, beobachten, Cig., Jan., Sol., C., Vrt.; tako dolgo ga je pasel, da ga je izpasel, so lange gab er auf ihn Obacht, bis er ihn ertappte, Guts.; kokoš p., (kam hodi jajca nest), tatvine sumnega človeka p., Otaleže(Tolm.)-Štrek.(Let.); zajca p., Cig.; p. na besedo, C.; — 2) Bieh hüten, weiben; ne more v šolo, ker mora p.; ovce, krave p.; p. se, meiben (intr.); živina se rada pase; - pren. megla se pase po tleh, megle se pasejo po hribih, po nebu, t. j. dolgo-časno se vlačijo, Cig., Z., Tolm.-Strek.(Let.); – p. koga, füttern, *Cig.;* da bi te pasla sama kisla repa! Jurč.; z želodom p., eicheln, Cig.; p. se, schmausen, Cig.; — oči p. po čem, eine Augenweide haben, Z.; — p. koga s čim, jemandem etwas vorrūden, Cig.; glad pasti, am hungertuche nagen, Jan.(H.); - lenobo p., auf ber faulen Haut liegen,

faulengen; = vmanjuhe p., Mur., Cig., Jan.; norce p., Boffen treiben, fpaffen, Cig., C.; bolezen se pase po meni, ich habe einen Rrantheitefteff in mir, Cig.

pastica; f. dem. past; eine fleine Falle, Levst. (Zb. sp.).

pastināk, m. = pastinaka, Cig. pastināka, f. bie Baftinate (pastinaca), Tus.

(B.). pastir, rja, m. 1) ber hirt: mali p., ber Unterhirt, Cig.; obeinski p., ber Gemeindehirt, Cig.; - dusni p., ber Seelenhirt; - 2) pisani kacji p., bie bunte Bafferjungfer (calopterix splendens), ploščati kačji p., bie plattgebructe Wafferjungfer (libellula depressa), Erj.(Z.).

pastirce, cta, n. bas Sittlein, Mur.

pastircek, cka, m. dem. pastir; ber hirtenfnabe. pastirčeváti, újem, vb. impf. ein Hitte fein, als hirte bienen, Mur., V .- Cig., Jan., Polj., Slom., Juré.

pastirec, rca, m. dem. pastir, bet hirtentnabe. pastirica, f. 1) bie hirtin; - 2) bie Bach-[telae; bela p. (motacilla alba), $Erj.(Z_i)$; = božja p., Kras-Erj. (Torb.); rumena p. (motacilla flava), Erj.(Z.).

pastiričeváti, ûjem, vb. impf. = pastiričiti,

pastirícica, f. dem. pastirica.

pastiričiti, ičim, vb. impf. hirtin fein, Cig., Jan., Ravn.

pastirička, f. die Bachstelze, Jan., C., Levst. (Nauk).

pastirina, f. = pastirica 2), die Bachstelze, (pastrina) Polj.

pastiriniti, înim, vb. impf. = pastiriciti, Polj. pastirînka, f. bie Bachstelge, Mur., C., Mik., jvzhSt.-SlN.

pastiriti, îrim, vb. impf. Sirte fein, Cig., Jan. pastirjenje, n. bas hirtenleben, Cig.

pastirjevanje, n. bas hirtenieben; — (dušno) p., die Seelforge, Let.

pastirjevati, ûjem, vb. impf. ein Sirte fein, nk.; - Seelenhirte fein, C.; (tudi: pastiro-vati), nk.

pastirka, f. = pastirica, bie Hirtin, Cig., Valj.

pastirkinja, f. = pastirica, Cig.

pastirováti, ûjem, vb. impf. pogl. pastirjevati, pastirski, adj. hirten-; pastirska palica, ber hirtenftab; pastirska pesem, bas Schafergebicht, die Ibylle, Cig., Jan., Cig.(T.); p. igra, das Schäferipiel, Cig., Jan., Cig.(T.); pastirski narod, das Romadenvolf, Cig.; — pastirsko bogoslovje, die Bajtoraltheologie, Cig.,

pastirstvo, n. 1) bas hirlenamt, Z.; - dusno p., bie Seelforge, Cig., Jan., nk.; duhovno ., bie Pastoraltheologie, Jan.(H.); — 2) bie Schäferwelt, Cig.

pastor, rja, m. protestantski župnik, ber Baftor. pastorce, eta, n. dem. pastorek; bas Stieffindlein, Jan.

pastorek, rka, m. ber Stieffohn, Mur., Cig., Jan., Mik.

pastorka, f. 1) bie Stieftochter, Mur., Cig., Jan., Mik.; - 2) bie grune Rieswurg (helleborus viridis), na Dragonji v Istri - Erj. (Torb.). pastorkinja, f. bie Stieftochter, Mur., Jan., Danj.-Mik. pastorski, adj. Baftoren-, Cig. pastorstvo, n. das Amt eines Baftors, das Baftorat, Cig., Jan. pastôžec, žca, m. baš Convid, Cig.(T.). pastožerji, m. pl. bie Folgepuntte (bei funftlichen Magneten), h. t.-Cig.(T.). pastrina, f. Polj., pogt. pastirina. pastrnak, m. 1) ber Baftinaffijch, Cig.; -2) bie Baftinate (pastinaca), Cig. pastuh, m. 1) bet Bengst, Meg., Dict., Cig., Jan., Prip.-Mik., Hip.-C., Levst. (Nauk), DZ., BlKr.-Let.; oslov in pastuhov hotljivost, Dalm.; - 2) = potuhnjenec, Lašče-Levst. (Rok.).pastušnica, f. bas Bengstenbepot, Jan.(H.). pastva, f. bie huttveibe, Z. pastvina, f. das Beibeland, Jan., Cig. (T.); - hs. páš, m. = pašanec, pašenog, C. 1. pasa, f. 1) bas Weiben, bie Weibe; o sv. Jurju se začne paša; živina je na paši; na paso gnati; - 2) bas Beibefutter; lepa, tečna, slaba p.; — čebelna, ribja p., Cig.; mlečna kaša, otročja paša, Zv.; - p. za oči, bie Augenweibe, Cig., C.; dusna p., Rahrung für bie Seele, geiftige Rahrung, Cig., nk.; - 3) ber Beibeplat, Cig.; ni nase pase = ni pri nas vzrastlo, Notr.-Let. 2. pāša, e, m. častni naslov turških najvišjih oblastnikov, ber Baica. pašanec, nca, m. = pašenog, C., Z., Vrt., Dol., (pášanec) BlKr. pašánog, m. = pašenog, Bača-Erj. (Torb.), pasanoga, f. = bes Schwagers Frau, Mik. páščina, f. bas Beiberecht: v tem logu imam drvaščino in jeseni paščino, Rib. páščiti se, im se, vb. impf. fich beftreben, Dict., Jan.; fich bemühen, trachten, Krelj; p. se za kaj, sich um etwas fümmern, ogr.-C.; - sich sputen, fich beeilen, Dol.-Cig., Glas., vzhSt., BIKr.; p. se kam, irgendwohin eilen, ogr .- C. paščljiv, iva, adj. eifrig, emfig, ogr.-C.; paščljivo delajo mravlje, ogr.-Kres. pascljivost, f. ber Eifer, ber Fleiß, ogr.-C., Valj.(Rad). pášelj, šlja, m. paličica pri neki igri, Ljub. pasen, šna, adj. Beibe-, Mur., Cig., Jan. pasen, sna, m. terraffenformig fich erhebenbes Terrain mit Weinlauben, Strek.; prvi, drugi p. vinograda, Notr.; — pogl. pasten. pasena, f. kozje ime, Podmelci-Erj. (Torb.). pasenog, m. ber Mann ber Schwefter meines Beibes, Mik.; moža dveh sester sta si pašenoga, Tolm.; (tako tudi stsl. in hs.). pašerka, f. tudi: pašerek, m., Guts., pogl. pažrka. pasevati, am, vb. impf. zu weiben pflegen,

Jan., Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.).

pasevati, ujem, vo. impf. als Baicha gebieten, Bascha sein, Zora. pasevina, f. bie Beibegebilt, bas Beibegelb. Jan., Naprej-C. pasina, f. 1) bas Beibegelb, Mur., Met.; -2) ber Beibeplat: čede pripeljati na njih pašine, Škrinj. pasinec, nca, m. = pašnik 1), BlKr. pasnik, m. 1) ber Beibeplat, bie Trift; pasniki, Beibeland; - 2) eine Beiprechung ber Bemeinbemitglieber betreffs ber Gemeinbeweibe: pašnik smo imeli, SiGor.-C.;-3) pl. pašniki = živaki, die Thauwurzeln (bef. ber Reben), vzh.St.-C. pasnikar, rja, m. ber Beibeberechtigte, Cig. pašnina, f. 1) bie Weidegebür, das Triftgelb, Cig., Jan.; — 2) der Weidelohn, Cig. pāšnja, f. 1) das Weiden, die Weide, Cig., Jan., C.; p. po mejah, das Rainweiden, Cig.; pravica pašnje, Rut. (Zg. Tolm.); - 2) ber Beibeplat, Gor.; -3) = pasina 1), bas hutgelb, Cig.; mati mu pašnjo plačujejo, Ravn. (Abc.). pašnjak, m. = pašnik 1), Cig. pášnog, m. = pašenog, pašanec, BlKr. páštba, f. = paštuba, M., Gor. pášten, tna, m. 1) obdelan pa ograjen kos zemlje, kjer so trte, Tr{aška ok.-Štrek.(Let.); - 2) pášten, -štena=zelena planica na hribu, koder se živina rada pase, Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.); — iz pažitana; prim. stsi., rus. pažita, Beide, Erj. (Torb.), Strek. (Let.). pasteta, f. neka jed, bie Baftete. pastetar, rja, m. ber Baftetenbader, Cig., Jan. pastetarica, f. bie Baftetenbaderin, Cig. pasteten, tna, adj. Basteten : pastetni kruh, bas Bastetenbrot, Cig. pastuba, f. bie Dorrtammer (für Flachs, Dbft u. bgl.), Zora; — prim. pajštva. pataka, f. Cig., Met., pogl. patoka. pateci, m. pl. bas Sinterbier, Guts., Jarn. patena, f. bozja skledica, bie Batene. patent, m. odprto pismo, javno pismo, vladarsko ali vladno, dopustilno ali pooblastilno pismo, bas Batent. patentalen, Ina, adj. Batental., Cig., Jan. patentováti, ûjem, vb. impf.(pf.) patentieren, Cig. pater, tra, m. ber Monchspriester. paternoster, tra, m. ber Rojenfranz. patetičen, čna, adj. vnet, slovesen (o govoru), pathetija, Cig.(T.), nk. patežíščo, n. bas Metacentrum (phys.), h. t .-Cig.(T.).patisk, m. unerlaubter Nachbrud, Cig.(T.). patoglàv, giáva, adj. zwerghaft: patoglava deklina, vyhSt.-C. patoglavast, adj. zwerghaft, (von Thieren n. Menichen), C. patoglavec, vca, m. 1) ber Dictopf, C.; -2) bie Raulguappe, vzh.St. - C.; - 3) ber Swerg, vzhSt.-C.; - prim. paglavec. patoglavka, f. die Zwergin, C. patoka, f. 1) ber Rachvein, ber Trefterwein, Meg.-Mik., Cig., Hip.-C.; tudi: pl. patoke, Jan.; - bas Rachbier, Cig., Jan.; (prim.

pateči); - ber Fufel, Jan., Cig.(T.), C., Mik.; - 2) slabo zadnje vino v sodu, predno potece, BIKr.

patologija, f. boloslovje, die Bathologie. patologijski, adj. v patologijo spadajoč, pathologijd, Cig., Žnid.

patološki, adj. bolosloven, pathologijch, nk. pātos, m. vnetost, slovesnost v govoru, baš

Bathos, Cig.(T.). patrcelj, clia, m. ein fleiner Solgprügel, C. patre, trea, m. ein Stud holg, ber Brugel, vih St.-C.; ber Reitel (Badreitel): s patrcem

kaj povezati, C. patřček, čka, m. 1) = patrcelj, $\nu z h S t$. - C.,

Zora; — 2) ber Zwerg, Ščav.-C. patriarh, m. očak, ber Patriarch.

patriarhalen, Ina, adj. Botriorchal-, patriorchalifth, Cig., Jan., nk.

patriarhija, f. bas Batriarcat, Cig.

patriarhijski, adj.bas Batriarchat betreffend, Cig. patriarhovina, f. das Potriarchat, Kres. patriarhovstvo, n. bas Batriarchat, Cig. patrica, f. ber Abbrudftempel, die Batrice, Cig.

patricij, m. plemenitaš, pos. starorimski, ber Batricier.

patricijski, adj. patricijo

patrimoniālen, lna, adj. k dedni grajščini spadajoč, Batrimonial-, Cig., Jan.

patriot, m. domoljub, rodoljub, ber Batriot. patriotizem, zma, m. domoljubje, rodoljubje, ber Batriotismus.

patriotski, adj. domoljuben, rodoljuben, patrio-

tisch, nk.

patrističen, čna, adj. k patristiki spadajoč, patriftisch, Cig.

patristika, f. tisti del bogoslovja, ki se peča s cerkvenimi očeti, die Batristit, Cig.

pátrka, f. neka hruška, Sv. Duh pri Krškem-Erj.(Torb.).

patrij, m. ber Brügel, Nov.-C.; (tudi hs.). patfljek, lika, m. ber Brilgel, BiKr .- Let .; -= patuljček, BlKr.-Let.

patrola, f. obhodna (pos. nočna) straža, bie Batrouille.

patrolováti, ûjem, vb. impf. patroullieren, Cig., patron, m. ber Schutherr einer Rirche, ber

Schutheilige, ber Patron. patrona, f. 1) bie Batronin, bie Schutheilige;

- 2) = naboj, bie Batrone.

patronják, m. bie Batrontaiche, Cig., Jan. patronka, f. bie Batronin, bie Schugfrau, Cig. patronstvo, n. das Batronat, Cig., Jan., nk. patuljak, m. ber Swerg, Guts., ("patulek") vzhSt.-C.

patůljček, čka, m. stebelce brez lističev pri stelji, BIKr.-Let.

patus, m. ber Zwerg, ber Rruppel (vedno v prezirljivem pomenu), Vrsno (Tolm.) - Erj. (Torb.); (iz furl., Strek.[Arch.]).

patvor, m. eine Afterbildung in einem Organismus, Cig.(T.).

patvorina, f. das nachgemachte, Cig.(T.). paudar, m. ber Rudichlag bes Donners, h. t .-Cig.(T.).

páuterki, m. pl. najslabše predivo, bie Rochbreche beim Sanf, Podgorjane (Kor.)-Strek. $(LjZv_i)$; — prim. potirki, pav, m. ber Pfau (pavo cristatus); - ber

Bfau (ein Sternbild), Cig.(T.). pavast, adj. pfauenartig, Cig.

— 14 —

pavček, čka, m. dem. pavec, bas Pfauenhuhn,

pavec, vca, m. dem. pav; 1) ein lleiner Bfau; — 2) ber Breitichwanz (columba laticauda), Cig.

pavek, vka, m. Cig., Jan., pogl. palek, pajek. pavence, nca, m. die Rebenfrone (bot.), Cig.

pavera, f. ber Aberglaube, C.

paveza, f. ber Schilb, Mur.;-prim. it. pavese. pavha, f. podklada pri sodu, da se ne vali, Kras; — prim. pavša.

pavica, f. die Bfauenhenne, Mur., Cig., Jan., Valj.(Rad).

pavic, ica, m. ein junger Pfau, Z.

pavijan, m. ber Pavian; dolgolasi p., ber graue ober Mantelpavian (cinocephalus hamadryas), *Erj.(Ž.);* tudi: pāvijan.

paviljon, m. eleganten šotor ali kolibica s stožkasto streho, der Pavillon.

pavinja, f. bas Pfauenweibchen, C. pavil, adj. Pfauen ; pavie pero.

1. pavka, f. = pavica, Cig. 2. pavka, f. 1) die Boute, Cig., Jan.; — die Erommel, Npes.-Schein.; — 2) pavke, die

Bubonen, Cig. paviáč, m. ber Soller, Jan.; (tudi češ.). pavláča, f. bie Altane, Levst. (Rok.), Zv.: prim. bav. pablatschen f. Buhne, Schaugeruft, Levst.(Rok).

pavlina, m. ber Bajaggo, ber Poffenreißer, ber Soriefin, Mur., Cig., Jan., Levst. (Pavl.), Valj.(Rad).

pavlincek, cka, m. bas Pfauenauge; dnevni p., bas Tagpfauenauge (vanessa Jo), mali nocni p., bas tleine Nachtpfauenauge (saturnia carpini), veliki nočni p., das große Rachtpfanenauge (saturnia pyri), večerni p., daš Abendpfauenauge (smerinthus occellatus), Erj. (2.); — prim. rus. paviinu, Pfau.

pavlíšec, šca, m. = pavliha, Jan. pavlíšek, ška, m. = pavliha, Jan.

pavlúha, m. = pavliha, Mur., Mik.; pavluha nima sluha, dokler mu hrbta ne nabuha (t. j. wer nicht horen will, mufs fühlen), Cig.

pavok, m. = pajek, Mik., vzhŠt.-SiN. pavola, f. 1) die Baumwolle; streina p., die Schießbaumwolle, Levst.(Nauk); - 2) oveje ime, Kanin-Erj.(Torb.); — iz nem.

pavolen, ina, adj. Baumwoll(en).

pávolica, f. dem. pavola; ber Flaum, Nov.; (pavulica, Habd.-Mik.). pávolnat, adj. 1) boumwollen: — 2) voll

Baumwollfloden, Polj. pávolnik, m. das Mottenfraut (verbascum

blattaria), Cig., Medv.(Rok.). pavolnina, f. Baumwollenftoff, Jan. pavov, adj. Bfauens, Cig., Jan. pavovka, f. = pavica, Cig., Jan.

Google

pavovski, adj. Bfauen., M.

pavozína, f. der Brügel, ogr.-C. pávrst, f. die Abart, Cig. (T.). pávša, f. der Baujch (z. B. ein Reiserbündel); - iz nem.

pavuk, m. = pavok, pajek, ogr.-Valj.(Rad). pavza, f. prenchljaj, oddih, bie Baufe. 1. paz, m. bas Achtgeben, bie Aufmertfamteit,

Z., Slom.-C.

2. paz, m. bie Fuge, Z., Mik.

pazáč, m. ber Beobachter, C.; - ber Lauerer, C.; ber Auffcher, ogr.-C.

pazakup, m. bie Aftermiethe, Jan.(H.).

pazaküpnik, m. der Afterpachter, Levst. (Nauk). parba, f. die Beobachtung, Cig.; bie Sut, Cig., C.; die Uberwachung, DZ.; - die Lauer, Cig., Jan.

pazder, m. 1) ein fleines, beim Brecheln abfallendes Studchen bes holzigen Theiles bes Flachestengels, die Age, Mur., Mik., nk.; (nav. pezdir); — 2) kačji p., ber Tausenbiuß, die Schnuraffel (iulus sp.), Polfane (Istra) - Erj. (Torb.).

pazderje, n. coll. bie holzigen Flachsabfalle, bie Agen, bie Flachsichabe, Mur., nk.; (nav. pezdirje).

pazdernat, adj. voll Agen, Mur.; pazdernate

konoplje, DZ.

pâzdiha, f. = pazduha, Dict., M., C.

pazduha, f. bie Adjelhohle; pod pazduho peljati, am Arme führen; za pod pazduho se voditi, Arm in Arm geben; obesiti se komu za pod pazduho, Jurč.; - izpod pazduhe jemati, improvisieren, Cig.; - (govori se največ: pazha).

paze, f. pl. lesica ali lesena vrata pri medernji (ogradi za koze ali ovce), Vas Krn-Erj. (Torb.); — plot od krajevcev, Bolc-Erj. (Torb.); — die Giebelverschalung, Tolm.

pazen, zna, adj. 1) Auffichte-: pazna služba, DZ.; - 2) aufmertfam, achtfam, Mur., Cig., Jan., C., nk.

pāzha, f. == pezduha.

pâziha, f. = pazduha, Zv.

pazilo, n. bas Achtgeben: tacega pazila je treba, folde Borfichten find ju beobachten, Levst. (Nauk.).

pazišče, n. bie Barte, C.

páziti, pazim, vb. impf. achigeben, aufmertfam fein, aufpaffen; pazi! pazite! aufgeschaut! p. na kaj, na koga; p. na živino; — p. nad čim, bie Aufficht über etwas haben, Levst. (Nauk); - p. cesa, auf etwas achtgeben, Vrt.; p. občinskega prida, bie Gemeinbeintereffen bertreten, Levst. (Nauk); - p. koga, auf jemanden aufpaffen, jemanden beobachten, Svet. (Rok.); pazili so ga mejači, da bi ga kje zasledili, Levst. (Zb. sp.); p. kaj, auf etwas merten, C.; - p. se, fich inacht nehmen, auf seiner Sut fein; p. se cesa, Cig.(T.), Vrt., Svet.(Rok.); Preganjanja se pazi in razpora, Str.

pazka, f. bas Achtgeben, bie Aufmerkfamteit, Mur.; pazko imeti na koga (kaj), Cig., Levst.(M.), Danj.(Posv. p.); na goske pazko imeti, Npes.-Kres; pazko držati na kaj, jein Augenmert auf etwas richten, Levst. (Pril.); pod pazko, unter Aufficht, Levst. (Pril.); p. nad lovom, bie Beauffichtigung ber Jagb, Levst.(Nauk).

pazljiv, íva, adj. aufmertjam, bebachtjam, be-

hutjam, Mur., Cig., Jan., nk.

pazljivost, f. die Aufmertfamteit, bie Achtfamfeit, die Behutsamfeit, Mur., Cig., Jan., nk. paznik, m. ber Auffeber, Cig., C., Nov., nk.; fabriski p., ber Fabrifeauffeber, Vrt.

páznohet, hta, m. die Rlaue, Jan., Cig. (T);

paznost, f. Die Aufmertfamteit, Die Achtfamteit, Mur., Cig.

paznoùh, úha, adj. aufmertsam horchend, SIN. paznouhec, hca, m. kdor pazno posluša (šaljivo o zajcu), LjZv.

pázovnik, m. s trt spletena vrata pri skednju ali seniku, Vas Krn-Erj. (Torb.); - prim.

paze.

pâzuha, f. = pazduha, Habd.-Mik., Jan.; škornje je vrgel črez pazuho, LjZv.

pazûn, m. ber Spaber, ber Spion, Cig., M., C. pazunstvo, n. die Spionage, DZ.

pazusica, f. ber Blattwinfel, Cig.(T.). 1. paž, m. eine aus Blanten ober Brettern gemachte Band, die Bretterwand, bas Schal-wert, Cig., Jan., Mik., Gor.; bef. bie Bretterwand an ber Giebelfeite eines Saufes, Jan., Gor.; zidani paži, bie Feuermauern, Nov.

2. paž, m. ber Bage, Cig., Jan. páža, f. ein naffer Erbflumpen, womit man

etwas ftopft ober füttert, Celjska ok .- C. bas Rajenftud, C., Valj. (Rad).

pāžba, f. = paštuba, pajštva, Gor.

pažček, čka, m. dem. pažek, Cig. paže, eta, m. ber Bage, Z., Lašče-Levst.(Rok.); Paže izuva grofa starega, Npes.-K.

pažek, žka, m. ein fleiner Menich, ber Awerg.

páželj, žlja, m. = parkelj. Dalm., vzhŠt.-C., ogr.-C.; die Afterflaue (bei hunden und Ragen), ogr. - Valj. (Rad); tudi: ber Sanbober gebennagel (zaničlj.), Hal.-C.; - prim. pažnohet.

1. páženje, n. baš Achtgeben, Cig.

2. páženje, n. bas Berichalen.

paževina, f. das Stopfwert, C. pažina, f. die Faschine, um etwas zu verftopfen,

pažinje, n. coll. Fajchinen, um etwas zu verftopfen, C., Z.

pažiti, pažim, vb. impf. mit Brettern verfleiben, ausschalen, Cig., Jan.; — bie Banbe mit Strob futtern, C.; — (bie Fugen) verftopfen, Mur., C., Dol., Savinska dol.; stene z mahom p., Mur.

pažljat, ata, adj. mit Rlauen verjeben, ogr.-

C., Mik. pažnat, adj. voll gaber Schollen : paznata rai, vzhSt.-C.

pažnica, f. bas Schalbrett, bas Futterbrett, Cig., Jan., Kr.

pažnik, m. ber Schalbrettnagel, Z., C.

pažnja, f. bas Achtgeben, bie Obhut, Jan., Nov. - C.; sodna p., die gerichtliche Obhut, DZ.; policijska p. nad posli, DZkr.; biti brez paznje, ohne Obhut fein, Zv.

pážnohet, hta, m. bie Rlaue, Jarn., Danj.-Mik. pāžrka, f. = parkelj, C.; (pašerka, Guts.). pážul, $m_{\cdot} = fižol, C$

pážulek, lka, m. ber Binienbaum (pinus pinea), Cig., Jan.

pèc, interj. vzklik, kadar se kdo kake vroče reči dotakne, Z., jvzh.St.

pecâljka, f. debela ploščica, nasajena na raven roč, s katero tla zabivajo in trdijo (n. pr. na kegljiščih), vzhŠt.

pocáti, am, vb. impf. 1) tätfcheln, Fr.-C.; -2) stechen, C.; kača z jezikom peca (jūngelt),

C.; - prim. pacati 2). péceij, clia, m. ber Tranbentamm, ber Dbftftengel; ber Blattitiel, Cig., Jan., Cig. (T.), Dol., St.; - prim. lat. petiolus, it. picciuolo, Mik. (Et.). péceljnat, adj. ftielig, Cig., Jan.

pecikati, am, vb. impf. flechen, C.

pecikniti, iknem, vb. pf. ftechen, C. pecivo, n. das Gebad, das Badwert, Jan., nk. pockati, am, vb. impf. leichte Schlage geben,

tatichein: otroke po licih p., vzh.St.

pecljat, áta, adj. stielig, Jan. (H.).
1. pecljati, am, vb. impf. entstengeln (3. B. bei ben Trauben die Stengel von den Beeren sonbern), Z., Dol.

2. pecijati, am, vb. impf. fleinichrittig hupfen,

pecniti, nem, vb. pf. einen leichten, patichenben Schlag geben, C

pec, î, f. 1) ber Ofen; Zelezna, loncena p.; p. na okno, ber Schachtofen, Cig. (T.); p. na volka, ber Blauofen, V.-Cig.; p. postaviti, einen Dfen feten, Cig.; p. zakuriti, ben Dfen heizen; v peči zakuriti; za pečjo sedeti, hinter bem Dien hoden; p. podpirati, ben Dien huten, Cig.; tema je, kakor v peči; - 2) ber Fels, bas Feljenstud, Mur., Cig. (T.), Gor.-Mik., Fr. - C., Celovška ok.; srepa p., ein ungeheures Felestud, Cig.; grob v kamenato peč izsekan, Trub.; pl. peci, bie Felfengegend, C.; - ber Stein (pec), Rez.-C.; - 3) ber

Rummer, ber Gram, Rez.-C.; prim. 1. peca 2). 1. pec, peca, m. = skrb, sitnost, die Blage, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

2. pèč, péča, m., v Brkinih-Erj. (Torb.), pogl. 1. beč 2).

1. peca, f. 1) die Felsenhöhle, die Grotte, Tu-blje (Kras) - Erj. (Torb.), Strek.; — 2) der Gram, Mik., Rez.-C., Koboridski Kot-Štrek. (Let.); veliko pečo imeti, Rez. - C.; tudi: peča, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.), GBrda.

2. peca, f. 1) bas weibliche weiße Ropftuch ber Cloveninen ; - 2) p. papirja, ein Bogen Bapier, ogr.-C., Z.; bukve v celo peco, ein Foliant, Cig.; - p. platna, eine Bebe, Cig.; - prim. it. pezza, lat. petia, Caf (Vest.), Mik. (Et.). pecal, f. ber Gram, Jan., Cig. (T.); - stsl. pecanje, n. die Beschäftigung (mit einer Sache), ber Bertehr (mit einer Berion); p. s cim, s

kom; bef. verbotener Umgang, M.

pocar, ria, m. 1) ber Dfenbauer, ber Ofenfeger, ber Ofenhandler, Mur., Cig., Jan.; - 2) ber Bader, Alas., Dict.; -3) tisti, ki peči kreše, ber Steinhauer, Rez.-C. pečaríca, f. bie Dfenhanblerin, Valj. (Rad).

pecarka, f. neka goba: ber Braticmamm, Mur. pečárkica, f. dem. pečarka, Mur., Danj. (Posv. p.)

pecarnica, f. bie Dfenfabrit, Nov.-C.

pečat, m. 1) bas Siegel; ročni, občinski, sodnijski p.; p. pritisniti na kaj, etwas mit bem Siegel berfeben ; pod pocat dejati, in bie Sperre nehmen, Cig.; svinceni p., bie Blombe, DZ.; 2) bie mit bem Amtsfiegel versebene Borlabung, Z., Gor.; p. vzeti, gerichtlich Kagen, Gor.; - bas Decret, C.; - 3) bas Geprage, Cig.(T.); - tudi: pécat.

pečát, f. = pečat m., Cig., Ravn., Gor., vzh-St., ogr.-Valj. (Rad); s svojo lastno pečatjo, dolfno pismo iz l. 1630 - Let.; - ali je rojstveni list ali kakova pečat (Borlabung), Jurč.; da ne plačaš, precej imaš pečat v

hiši, Zv.

pecatar, rja, m. 1) bet Siegelstecher, Mur., Cig., C.; - 2) ber Siegeler, Cig., C.

pecaten, tna, adj. Siegel-: pecatni vosek; pecatni pretan, ber Siegelring.

pecatenje, n. das Siegein; (pravilno: pecačenje).

pecati se, am se, vb. impf. sich abgeben, sich befaffen; p. se z vinstvom, z rokodelstvom; škoda je s tem se pečati, es lohnt sich ber Duhe nicht; p. se s kom, sich mit jemandem abgeben, Umgang pflegen; p. se z ljudmi svoje vrste, mit feinesgleichen umgeben, Cig.; befonders : unerlaubten (gefchlechtlichen) Bertehr psiegen, Cig.; — p. se za kaj, sich um etwas fümmern, Cig.; p. se za gospodarstvo, Zora; pečali so se za napredek, Jurč.; - (redkeje: pečati [brez: se]: ne pečaj v mene, lajš midj ın Ruhe! BlKr. - M.); — prim. pacati se, iz it. pacciare, Mik.(Et.); impacciare, ftoren, in pacciarsi, fich einlaffen.

pecatito, n. die Siegelpresse, Jan. pecatiti, atim, vb. impf. siegeln, abstempeln; p. pisma, svedočbe.

pocativec, vca, m. ber Giegeler, Cig.

pecatnica, f. 1) bie Siegelpreffe, Cig.; - 2) bie Bulle, Let., ZgD.

pecatnik, m. 1) ber Giegelftod; - = pecatni pretan, Cig., Rayn. - C.; - kovni p., ber Bragestempel, DZ.; - 2) - pecatnikar, ber Siegelbewahrer, Jan.

pecatnikar, rja, m. ber Siegelbewahrer, V .- Cig. pecatnina, f. bas. Siegelgelb, Cig., DZ. pečatoslôvje, n. = pečatoznanstvo, Cig.

pecatoznanstvo, n. bie Siegelfunbe, Cig. (T.). peca, f. dem. pec f.; ein fleiner Dfen. 1. pěček, čka, m. za pečkom, im Djenwintel,

Jurč.; pust za pečkom, velika noč pod oknom, Dol.-DSv.; - prim. zapeček.

2. pucek, cka, m. 1) ber Beinbeerfern, ber Fruchtfern von Apfeln, Birnen u. bgl.; jabolko je zrelo, kadar ima črne pečke; (peček, čka, St.); -2) neka vinska trta, C., Celjska ok., Hal. - Erj. (Torb.); - 3) bie gemeine Richererbie (cicer arietinum): divji in pitani

p., Boršt (Ist.)-Erj. (Torb.).

pečokurec, rca, m. ber Ofenheizer, Levst. (M.). pécen, cna, adj.:) Dfen-; pecno omelo, ber Ofenwisch, jezh.St.; — 2) zum Baden gehörig: pečne kadunje, ber Badtrog, Dol.; — 3) tummervoll: vsa pečna sem te iskala, Rez.-C. pecen, adj. - kamenit, aus Stein: pecena miza, Rez.-C.

pecencica, f. dem. pecenka; bas Bratchen, Cig. pečenica, f. 1) = pečena repa, Goriška ok.-Erj. (Torb.), Tolm.; — 2) ber Milchichmamm, ber Bratting (boletus lactifluus), Cig., M.; 3) pecenica, bie Brenneffel (urtica urens), Stopice (Tolm.) - Erj. (Torb.), Ben.-C., Koborid (Goriš.).

pecenina, f. gebratene ober gebadene Speifen, Mur., Cig.; bas Badwert, Jan.

pecenja, f. ber Braten, Mur., vzh.St .- C

pecenjak, m. 1) eine Art Ruchen: ber Topf-fuchen, St.-Cig., Jan., Slom.-C., Celjska ok.-C.; ber Gugelhupf, C.; - 2) ber Bratroft, C. pečenjár, rja, m. ber Bratfoch, Cig. pečenjáriti, arim, yb. impf. Bratfoch fein,

Fleisch braten, vzh.St.-C.

pecenje, n. 1) bas Braten, das Baden; — 2) bas Brennen: p. vesti, die Gewissenschise, Cig.; - 3) bas Gebratene, ber Braten, Cig., Jan., Dol.- Z.; - bas Bebadene, Cig.; tudi: pečenjè, ogr.-Valj. (Rad).

pecenjica, f. dem. pecenja; fleiner Braten, Mur.

pečenka, f. 1) ber Braten; telečja, svinjska p.; boljša je žlica zelja v miru, nego pe-čenka v prepiru, Νον. - C.; -- 2) = pečena hruška, Razdrto (Notr.) - Erj. (Torb.);

— 3) ber Felb = 0. Blätterpilg, ber Cham-pignon (agaricus campestris), Cig., Jan., Tuš. (R.). pečenkar, rja, m. ber Brattoch, Cig.; — ber

Bratenverfäufer, Bes. pečénkica, f. dem. pečenka; pogl. pečenčica. pečenko, n. neko jabolko, v Brkinih - Erj. (Torb.).

pečéven, vna, adj. felfig, Jan.

pocovina, f. t) bas Felfenftud, Mur.; - 2) ber Felfengrund, die Felfengegend, Jan.

pecevit, adj. felfig, Cig.

pocevjo, n. coll. Felfen, bie Felfengegenb; tudi: pečevje, Kr.-Valj. (Rad).

pecevnast, adj. felficht, felfig, Mur.

pečevnát, áta, adj. felfig, Meg. - Mik., Mur., Cig., Jan.

pecevnica, f. ber Ritchenfeben, Jan. (H.). pecevnik, m. ber Felsbewohner, Cig., Jan.

peci, pecem, vb. impf. 1) eine fefte Speife ber Ginwirfung ber Sige aussegen: baden, braten; kruh, potice p., hruške, jabolka, repo, krompir, kostanj p.; meso p.; -- ta zna več ko hruške peči - ber versteht eimas, Cig.; kruh, repa. meso i. t. d. se pece; danes pecemo, heute ist bei uns Badtag, Cig.; - na Primorskem se kava, ječmen, nosec i. dr. ne žge, nego se peče, Erj. (Torb.); - 2) bie

Empfindung des Brennens verursachen, brennen: kar te ne peče, ne pihaj! Zv.; solnce pece, die Sonne brennt; rana me pece (perurfacht einen brennenden Schmerg); oci me pecejo, ich habe einen brennenben Schmerz in ben Augen; — pekoć humor, tauftischer Humor, Cig. (T.); — Gram verursachen: to ga peče; globoko ga je v srce pekla sramota, Levst. (Zb. sp.); vest ga peče, bas Gemissen foltert (beißt) ihn; radovednost ga pece, bie Rengierde plagt ihn, Cig.; - 3) peči se za kaj, sich um etwas fümmern, C., Jurč. (Tug.); (stsl.).

1. pečíca, f. 1) ein kleiner Djen, M., Gor., Dol.; ber Brantweinbrennosen, jvzh.St.; ber Brennosen ber Töpfer, Cig.; — die Brattöhre, V. - Cig.; — 2) == kamenček, daß Eteinchen, Rez.-C.; — 3) == kopriva, Cig.

2. péčica, f. 1) dem. peča; ein meibliches meißes Ropftuch 3. B. für ein Kind; — 2) das Darm-fell, das Getröfe (mesenterium); tolsto gubo, ki jo dela potrebušnica na želodcu in na črevih, imenujemo pečico (Nep), Erj. (Som.); - ber Negbraten, Dol.;—3) die Halswamme bes Rinbes, BIKr.

3. pečíca, f. = 2. pečka, Zilj.-Jarn.(Rok.). pécicen, cna, adj. Getros: pecicna zila, bie

Beirosaber, Cig.

pocina, f. 1) ber Fels; - 2) bie Felfenhoble. Mur., Jan.; - 3) bas Brennen ber Brandmunbe, Mik.

pecinar, rja, m. ber Felsbewohner, Cig.

pečinast, adj. felficht.

pečinat, áta, adj. felsig, C. pečinka, f. bie Grotte, Erj. (Min.).

pečje, n. coll. == pečki, pečke, Obstřerne, ogr.-C., Valj. (Rad).

1. pěčka, f. 1) bas Lody unter bem Dfen, C.; – bas Rüchenloch in ber Wand, C.; — = zapečnjak, ein Sitz hinter bem Ofen, C.; —

2) = pečena repa, pečenica, Guts.
2. pečka, f. = peček 2), der Obittern (von Apfeln, Birnen, Trauben u. bgl.), Cig., Dol., Notr.; denarja kakor pečka na jablani, kakor bučnih pečka, Jurč.

3. pečka, f. = pečkalo, eine saumselig hanbeinbe Berjon, Gor.

pečkálo, n. einer, ber langfam und faumfelig arbeitet, Cig.

pečkanje, n. langjames Machen, Cig.

pučkár, rja, m. ber Rernbohrer (eine Art Ruffelfafer), Cig. pečkat, ata, adj. Kerne enthaltenb: pečkato

sadje, das Kernobst, Cig., Jan. pečkáti, am, vb. impf. 1) die Kerne vom Obst auslesen, Jan.(H.); – 2) stochern: po nosu, po ušesih p., Cig.; stöbern, Z.; wühlen, Otaleži (Goriš.) - Štrek. (Arch. XII. 464); — = bosti koga, zabadati v koga, drezati v koga z besedami, ftichein, Podkrnci - Erj. (Torb.); — 3) schnipeln, brodeln, Z.; = mrviti, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); n. pr. repo preveč na drobno ribati, kako stvar razmazavati in jo s tem uničevati, Lašče-Erj. (Torb.), BIKr.; - 4) bei ber Arbeit nicht vormaris fommen, Cig.; lenivo kaj delati, da nikjer ni nič pokazati, Lašče-Erj. (Torb.), Cig., Gor., BlKr.

peckovec, vca, m. ein aus einem Rern gezogenes Baumchen, C.

pečkovit, adj. fernteich, Cig., Jan.

peckovnat, ata, adj. fernreich, Jan. peckovnica, f. peckovnice, Steinfrüchtler, Cig.

peckur, ria, m. ber Rerniprofeling, C. pecijiv, iva, adj. tummervoll, Rez.-C.

pečnat, ata, adj. felfig, C.; - fteinern: pec-

nato srce, Rez.-C.

pečníca, f. 1) ber Badofen, Meg., Alas., Cig., Dol.; — ber Brennofen, Jan. (H.); — ber Dörrofen (für Obst., Flachs u. dgl.), Cig., St.; — ber Töpserofen, Cig., C.; — ber Bieiaschenosen, V.-Cig.: — ein Ofen mit einem eingemauerten Ressel, Gor.; Strasne kotle so skovali, Jih v pečnice grozne djali, Slom.; ber Destillierosen, Cig.; — bie Esse Schmiede, Cig., C.; — 2) doß Loch unter dem Ofen, Guts., Celovška ok.; — die Dsennische, C., Gor.; — doß Ziegeisensoch, C.; — 3) die Osenstadel, Cig., Jan., C., DZ.; pečnico izmekniti in zopet nazaj vstaviti, LjZv.; — 4) doß Ebelweiß (gnaphalium leontopodium), Tolm.

pedník, m. 1) ein gemauerter Sipplat im Ofenwintel, die Ofennische, C., Celovska ok.; — 2) der Heiger: Sajegulec in pednik, Levst. (2b. sp.); (dei Schmelzhütten), Cig.; — 3) der Badgast, der sein Brot dem Bäder zum Baden bringt, Cig.; — 4) der Felsbewohner, Cig., Jan.; — 5) die Sanduelte, Raun.-Cig.; die Karthäuser-Bechnelse (lychnis Carthusianorum), C., Medv.(Rok.); — die Aurisel (primula auricula), Zv.

pečnina, f. das Ofengeld, bas für ben Gebrauch eines fremden Badofens gezahlt wirb, das

Badgeld, Cig.

počnjáček, čka, m. dem. pečnjak; bie Djenlacjel, Guts.-Cig.

pečnják, m. = pečnica 3), bie Ofentachel, Cig. pečúh, m. ber Ofenfiher, V.-Cig.

pecuhar, ria, m. der Ofensitzer, V.-Cig., Jan. pecuhaja, f. der Rüchensehen, Mur.-Cig.

pečůhnjica, f. dem. pečuhnja, Mur.-Cig., Jan., (pečuhnica) C.

pečûrica, f. = pečurka, Blc.-C.

pecurka, f. eine Art Bilg, Dol. - Mik.; ber Bratling, Z.

pečůšnica, f. ber Růchenfehen, C., vzhšt.-Vest. přd, î, f. bie Spanne; velika p. (od mazinčnega do palčnega konca), mala p. (od kazavčnega do palčnega konca), Z.; pet pedi, pet pedi! tako, pravijo, poje prepelica; prepelica, prava kmetica, meri strn že na "pet pedi", Zv.

pedagög, m. vzgojeslovec, ber Pabagog. pedagögičen, čna, adj. k pedagogiki spadsjoč, pabagogija.

pedagōglj, m. vzgojeslovno učilišče, ušiteljišče, das Pabagogium.

pedagögika, f. vzgojeslovje, bie Babagogit. pedagöski, adj. Babagogen-, pabagogijch, nk. pedāl, m. podnožni registri, daš Bedal (bei ber Orgel).

pedânj, dnjà, m. = pedenj, Cig., Dol.-Met., Vrtov. (Km. k.) i, dr.; tudi: pedânj, ânja, Dol. pedânt, m. pretirano natančen človek, ber Bebant.

pedantizem, zma, m. = pedantstvo, ber Be-bantismus.

pedantski, adj. pedantisch, Cig., Jan., Cig. (T.). pedantstvo, n. die Pedanterie, Cig. (T.). pedel, m. vseučiliščne oblasti služadnik, der

Pebell. pédelj, dlja, m. = pedenj, C.

péden, dna, m. = pedenj, Mik.: tudi: pedên, gen. pedna ali pédna, ogr.-Valj. (Rad).

pédenj, dnja, m. die Spanne; dva pednja širok; tudi pédenj, pédnja, Št.

pedenj-človek, eka, m. ein spannsanger Mensch, Prip.-Mik., Vrt.

pedîc, m. pedici, neka vrsta ponočnih metuljev ali vešć: bie Spanner (geometrae), Cig. (Т.), Erj. (Ž.).

pednáti, âm, vb. impf. = pednjati, C. pedníti, im, vb. impf. = pednjati, C.

pednjac, m. bie Raupe eines Spanners (geometra), vzhSt., ogr.-C.

pednják, m. = pednjač, C.

pednjáti, am, vb. impf mit ber Spanne messen, Mur., Cig., C.; — pednjač (gosenica) pednja in leze, C.; — mit großen Schritten gehen, C. pédnjic, m. — mali pedenj, Vaij. (Rad). pednjáti, im, vb. impf. — pednjati, C.

1. péga, f. det Fled, Mur., Cig., Jan.; pege, die Sommerstede, die Sommersprossen; solnäne pege, die Fleden der Sonne (astr.), Cig. (T.); mrtvaška p., der Zodtenssed, Cig.; rumena p. (v očesu), der gelbe Fled, Erj. (Som.), Žnid.; slepa p. (v očesu), der blinde Fled, Erj. (Som.), Sen. (Fiz.)

2. pega, f. "lesen, z desak storjen lok, potreben, kadar se nad njim zida kak nizek zvod", Lašće, Goriš. - Erj. (Torb.); = pl. pege, bas Bogengerüst, ber Gewölbebogen, Dict., Cig.; — prim. it. piega, ber Bug.

pegam, m. der Seidenschung (bombycilla garrula), Cig., Jan., Erj.(Z.); = copasti p., die haubenbrossel ("ber Böhmer"), Jan.; prim. "pegami, böhmische Böget", Valv. III. 448.; Pegam, der Böhme, Dict.

pegast, adj. fledig, Cig., Jan., Cig.(T.); beijommerfledig; pegast obraz.

pegas, m. pegast konj: ber Braunschede, (pegaz) Cig.

pegat, áta, m. bas Berlhuhn, ber Berlhahn, Mur., Cig., Jan., Met., Valj. (Rad). pegatka, f. bie Berlhenne, Mur., Cig., Jan.,

Erj. (Z.), St. pégav, adj. gesledt, Cig. (T.); bes. sommerstedig. pégavec, vca, m. bet Sommerstedige, M. pégavka, f. neka hruška, Sv. Duh pri Krškem-

Erj. (Torb.). pégavost, f. die Enistellung burch Sommer-

fleden. pēgaz, m. bajeslovni krilati konj, ber Beguļuš, Cig., Jan.

· · · Cach ships

pegia, f. ber Theer, Mur., Mik.; das Colophonium, Cig., Jan., M., Vrtov. (Km. k.), DZ.: - prim. it. pégola, Bedi.

pegovat, áta, adj. gefledt, Met.

1. peh, m. bie Entfraftung, bie Ermubung, C., Z., Mik.

2. peh, m. == 2. pah 4), Mur., Jan., Mik. puhac, m. eine ichiebenbe Berfon, ber Schieber, (pahae) Cig.; - ber handstoßer (mont.), SIN. pehaj, m. ber Stogel, Jan.

pehalnik, m. 1) ber Stogel, M.; - 2) ber Riegel, SIGradec-C.; - 3) ber Schrothobel ("s katerim mizar posname največje kosma-

tine"), Lašče-Erj. (Torb.).

1. puhanje, n. 1) bas Stogen; bas Stampfen; -- 2) das Geftampfte: die Grüße, Ravn.-Valj. (Rad).

2. pebanje, n. bie Anftrengung, ZgD.

pehár, rja, m. 1) ber Becher, Mur., C., Habd .-Mik., v7hSt., ogr., kajk.-Valj.(Rad); iz zlatih peharjev piti, Joukr.; - 2) bie ftroherne Badichuffel fur ben Brotteig, ber Badtorb; nav. pehar, peharja (pehara); - 3) der Bienen-ftrobforo, C.; - prim. stvn. behhar, pehhari, lat. bicarium, Mik. (Et.); prim. tudi srvn. peichar, Bienenforb, Levst. (Rok.).

pehárček, čka, m. dem. peharec; 1) ein tieines Brottorbchen, Z., jvihSt.; - 2) eine Schwamm.

gaitung, Mur.

peharec, rca, m. dem. pehar; 1) ein fleiner Bether, Habd.; pila je iz njegovega peharca, Ravn .- Valj. (Rad); - 2) ein fleiner Brottorb, Valj. (Rad).

peháriti, arim, vb. impf. betrugen, Jan.; drug

druzega pehari, Jurč.

peharjenje, n. bas Betrugen, Valj. (Rad). peharnica, f. = pehar 2), die ftroberne Brotidilifet, Gor.

peharnik, m. ber Munbichent, Habd., ogr .-

C., kajk.-Valj. (Rad).

1. pehati, am, vb. impf. 1) abmuben, Cig., Jan.; p. se, sich abmüben, Cig., Jan., C., ZgD.; fich außer Athem laufen, Cig., C.; pehati se je moral, kakor črna živina, p. se za tuje ljudi, LjZv.; - 2) gehen: kam pehaš? Valj. (Rad); - prim. 1. peh.

2. peháti, âm, vb. impf. 1) ftogen, schupfen; od sebe koga p.; p. se, sich (z. B. im Gebrange) stoßen; — peha se mi, es stößt mir aus dem Magen auf, Polj.; — stechen, Z., St.; z nožem koga p., St.; — peha me, ich habe Seitenstechen, St.; — trpka deseda človeka v srce peha (= zbada), C.; - p. se, zanten, fireiten, C.; - 2) hervorkommen o. hervorschießen laffen, treiben: trta debel zarod peha (paha) iz očes, Vrtov. (Km. k.); koruza peha, ber Rufurus ichießt in die Rolben, Rihenberk-Erj. (Torb.); - po koži se mi peha, ich befomme einen Ausschlag, Bic .- C. pehic, m. neka hruška, Mariborska ok.-Erj.

(Torb.); — prim. 2. peh, 2. peh 4). pehniti, pahnem, vb. pf. 1) einen Stoß berfepen (bef. mit einem langlichen Begenftanbe) z drogom me je pehnil, (pahnil) Mur.; vol z rogmi koga pahne, Dalm.-C.; v oko me

je pehnil, er ift mir mit einem fpigigen Begenftanbe ins Auge gefahren, Mur.; p. (pahniti) koga od sebe, s konja, s prestola, Cig.; v ječo koga p., Ravn.; - ftechen; z iglo koga v glavo p., Guts. (Res.); z nożem koga p., C., St.; meč v koga p., C.; - 2) hervormachfen laffen, treiben: zito bo vec stebel pehnilo, (pah-) Cig.; rž bo vnovič pehnila, (pah-) Vrtov.(Km. k.); — 3) pahnjen = prismojen, verrudt, Mur., C., vzh.St. pehoča, f. die Ermattung, C., Z.

pehóta, f. i) die Ermattung, Z.; — 2) (po drugih slov. jezikih) bas Fugvolt, bie Infan-

terie, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. pehoten, tna, adj. Infanterie-, Jan.; pehotna

puška, das Infanteriegewehr, LjZv. péhta, f. = nerodna, debela ženska, Dol. pehtan, ana, m. ein bides, fcmuniges Mannsbilb, Cig.

pentra, f. pentra - baba, ein muthifches weibliches Befen, C., Gor.; p. otroke pobira, Zv.; - prim nem. die Frau Berchta, Levst. (LjZv. 1881, 346); - prim. tudi perta.

pehtran, m. ber Dragun-Beifug, ber Bertram (artemisia dragunculus), Medv. (Rok.), Kr.; tudi: der Bertram (pyrethrum), Cig., Medv. (Rok.); - iz nem. Berchtram = Ber-

pehtranov, adj. mit dem Bertramfraut (artemisia dragunculus) gemürzt, Kr.

pėj, interj. = fej, pfui! Čig., Jan.; pej te bodi! Cig., Jan.

pêje, f. pl. nam. pege, ber Gewölbebod, Valj. (Rad), Gor.; — pogl. 2. pegs.

péjica, f. jama, v kateri se koplje pesek, Malhinje-Erj.(Torb.); - (pejca) die Grotte, Strek. pek, m. ber Bader; - prim. stnem. peccho, bav. beck, Mik.

pęka, f. das Bacen; kruh po peki, frisches Brot, Cig., Met.; dobra dekla je za kuho in peko, jvηhSt.; mati imajo veliko peko, Erj. (Izb. sp); - kolikor se enkrat da v pcc, bas Sebad, Cig.; celo peko kruha bi snel, tako je požrešen, Lašče-Levst. (Rok.); - kruh stare peke, altbadenes Brot, Cig., Slom.

pekár, rja, m. ber Bacter, Cig., Jan., C., Znid., Levst.(Nauk).

pekarica, f. bie Baderin, Cig., Jan., Levst. (Rok.).

pekarija, f. 1) = pekarstvo, die Baderei;-2) bas Gebad

pekarîški, adj. ber Baderinnen, Cig. pokariti, arim, vb. impf. die Baderei betreiben, Cig, Jan.

pekárna, f. = pekarnica, Cig. pekarnica, f. bas Badhaus, bie Baderei, Mur., Cig., C., kajk .- Valj. (Rad); - die Badftube, Levst. (Pril.); - ber Baderlaben, Cig., Jan., C.

pekárski, adj. Bader-, Cig., Jan. pekārstvo, n. baš Bāderhandwert, die Bāderei, Cig., Jan.

pekáti, km, vb. impf. 1) an bas Waschbrett ichlagen: p. perilo, strene, SlGradec-C.; -2) p. se, fich tabbalgen, Cig.

pękba, f. = pekva, Danj.-Mik. peket, kla, m. 1) bas Bech, Blc .- C.; - ber Theer, Dol.; - 2) die Solle; v p. priti; pekelvice, die Drafelblume (chrysanthemum leucanthemum), ker otroci pukajoč cvetna peresca ugibljejo, pridejo li v pekel ali v vice ali v nebesa, Kras-Erj. (Torb.); - 3) eine Art Flachsborrofen, SlGor .- C.; pekel, St., ogr., kajk.-Valj.(Rad). pékein, adj. = peklen, Jan. péker, kra, m., Fr.-C., pogl. pekra. poket, eta, m. bas Getrampel (g. B. ber Bferbe), Z., Zora, Valj. (Rad). peketanje, n. bas Betrampel, bas Bestampfe, Cig., Jan.; p. konjskih kopit, Jurč. peketati, etam, ecem, vb. impf. mit ben Sufen die Erbe ftampfen, trotten, traben, Mur., Cig., C.; Črez kam'ne peketajo, Preš. pekev, kve, f. bie Bratpfanne, Mur., Cig.; pogača v pekvi, Trst. (Let.); - prim. pekva. pékinja, f. = pekarica, Mur., Cig., Jan.; prim. pek. pekla, f., nam. pekva, Cig., Jan. péklec, kleca, m. = peklenec, Levst. (Zb. sp. II. 55.). peklen, adj. Sollen-; verbammt (pos. v kletvicah); pekleno olje, = hudičevo o., Z. peklenec, nca, m. ber Sollengeift, ber Teufel, Mur., Cig., Guts.(Res.). pekieneti, im, vb. impf. Gram verurfachen, wurmen: to me pekleni, vzh.St. peklenica, f. i) die Bagenichmiere, C.; -2) bie Furie, Jan. (H.); - prim. pekel 1) in 2). pekleník, m. = peklenec, Cig. peklénski, adj. Höllen-, höllisch; peklenska posast, bas Sollengeipenft; p. kamen, ber Höllenstein, Cig. (T.); peklensko veselje, höllifche Freude. peklenscak, m. ber Teufel. peklénščica, f. bas Höllenweib, Cv. pekléti, ím, vb. impf. = pekliti, Dol.-Levst. (LjZv. I. 36.). 1. peklina, f. kamena p., das Erbbech, das Erbharz, Erj. (Min.); - prim. pekel 1). 2. peklina, f. die Glübbige, Jan. pekliti, im, vb. impf. peinigen, qualen, Gorgen machen, Mur., V.-Cig., Jan., Dol., vzhSt.-C.; vest jih bo pekla in peklila vekoma, Burg.; vestni nepokoj ga pekli, Ravn.; p. se, sich argern, M., Pohl. (Km.). peklivec, vca, m. ber Qualer, Cig. peklîvka, f. bie Qualerin, Cig. peklja, f. nam. petlja, ber Obitftiel. C., St. pekljenje, n. bie Beinigung, Cig. 1. peklo, n. = pekel, Fr., Rez.-C. 2. peklo, n. bie Bratpfanne, Jan., Danj.-Mik., Gor., Dol. pekočína, f. bie Glut, Jan. pékovka, f. bie Badersfrau. pękovski, adj. = pekarski. pékra, ker, n. pl. nam. petra, Fr.-C.; pogl. petro, petre. pekva, f. bie Bratpfanne, Mur., Trst. (Let.), BlKr., vzhSt.

pelargonija, f. bie Belargonie (pelargonium), Tuš. (B.). pelena, f. = pelina, ber Fled, bef. ein rother Fled am Leibe, Ig (Dol.); - bas Sigblaschen, Valj. (Rad); - kaka p. zemlje, ein Fled Erde, Zv. pelek, lka, m. 1) = pecek, der Obstiern, ber Beinbeerlern, Kras, Prim., Cig., Strek., Pluina - Erj. (Torb.); hruševi pelki, Vrtov. (Km. k.); iz pelka zrasla mladika, Nov.; črvi se zarijejo blizu pecljev v nezrele jagode do pelkov, katerih jedrca jim služijo v živež, Nov.; — 2) die Hant der Bein-beere, Dutovlje (Kras)-Erj. (Torb.). pélen, m. = pelin, GBrda-Erj. (Torb.); pelèn, éna, Plužna pri Bolcu, Lašče-Erj. (Torb.); pélen, éna, Lasce-Erj. (Torb.). pelénček, čka, m. bas Bidelfind, Jan. pelenéti, im, vb. impf. bitter fein, C. pelenica, f. = pelnica, plenica, Jan. peleniti, fnim, vb. impf. - peliniti, verbittern: skrb za brata jej je tesnila in pelenila čute, Jurč. pelénov, adj. = pelinov, (pelénov) Dict. pelénovec, vca, m. = pelinovec, (pelénovec) Dict. polds, ésa, m. ber Blant (eine Rebenart), Cig., Sv. Duh pri Krškem-Erj.(Torb.), jvzhSt.pelésast, adj. fledig, Notr.; - prim. pelisa, peleha. pelésovina, f. = peles, jvzhSt.-Trumm., Erj.(Torb.). pèlhek, hka, adj. mürbe, Mik.; (pèljhek, peljhåk, Met.); - prim. pligek. pelina, f. ber Fled, C.; ein rothlicher Fled auf ben Bangen, Mik.; bas Sigblaschen, Valj. (Rad); — prim. pelisa. pelikan, m. ber Belifan, bie Rropfgans (pelecanus onocrotalus), Cig., Jan., Erj. (Z.). polin, m. ber Wermut (artemisia absynthium); - divji p., ber Beifuß (a. vulgaris), Mur., Cig.; bas Schimmeltraut, bas Filgtraut (filago arvensis), Josch; - judovski p., bas Burmfraut (a. judaica), Cig.; - tudi : pélin, ina. pelincek, čka, m. eine afiatifche Wermutart (artemisia contra), (seme daje prah za gliste), Tuš.(B.). pelinec, nca, m. dem. pelin; ber Bermut, M.; S pelincem nasajeno, S trnjičem ograjeno (srce), Npes.-K. pelinek, nka, m. ber Wermutwein, Valj. (Rad). peliniti, inim, vb. impf. verbittern, Cig., Jan. pelînje, n. coll. Wermut, M. pelînka, f. neka vrsta pelina, ki ima hujši duh ter manjše in manj goste vejice in šopke od pelina, jvyhSt. pelînkov, adj. = pelinov, Mik. pelînkovec, vca, m. t) pelinov grm: Pelin pelinkovec, Ti si žarko cvetje, Npes. - K.;
— 2) der Bermutwein, Mur. pelinov, adj. Bermuts: pelinov grm, pelinovo

pelinovec, vca, m. ber Wermuttrant; ber

Bermutwein.

pelínovica, f. voda, v kateri se je pelin kuhal ali namakal, Gor.; bas Bermutwaffer, Jan. pelínovina, f. voda, v katero se je pelin ožel, Gor. pelinovka, f. = pelinovica, Jan. (H.). polisa, f. ber Fled, Jan.; eine rothe Buftel. Mik.; bas Bimmerl, Z.; — der Streifen, C.; – prim, peliha. pelisast, adj. voll Wimmern o. higblaschen, Z. peliskast, adj. peliskasto vreme, regnerisches Wetter, Fr.-C. peliskati, am, vb. impf. so schlagen, bas es platicht, mit ber flachen hand ichlagen, ogr.-C., St.; ohrfeigen, Mur.; dez peliska, ber Regen platichert, St.; toca peliska, ein Sagelmetter geht nieber, Cig., jvzh.St. peliskav, adj. peliskavo vreme, - peliskasto v., Z. poliskniti, isknem, vb. pf. platichenb ichlagen: p. koga, jemandem eine Ohrfeige geben, jvzh.St. pelisniti, isnem, vb. pf. — peliskniti, Mik. peliščiti, iščim, vb. pf. — peliskniti, C.; — ohrfeigen, Mur.; — fallen, plumpen, C. peliti, im, vb. impf. fpannen, gefpannt machen (o obleki), vzhSt.-C.; p. se, sich spannen (o tesni obleki): rokavi se mi pelijo, νζhSt.-C. pelja, f. die Fuhr, die Jahrt, Ravn.-C., Z. peljac, m. ber Gubrer, ogr.-C. peljaj, m. bie Fuhre, bas Fuber, Cig., Jan., ogr.-C.; en peljaj sena, νηhSt. peljajica, jca, m. = peljajica, Jan. peljajica, f. bas Gangelbanb, C. poljanjo, n. bas Suhren; - bas Jahren. péljati, péljem in: peljáti, am, vb. impf. führen; za roko koga p.; za podpazduho se p., eingehangt geben, Cig.; — leiten, Cig., Jan.; kamor arce pelje, nach Herzensluft, Jan.; umeti, kako svet pelja, Lebensart verfteben, Jurc.; - mittelft eines Fahrzeuges fortbringen, fahren (trans.); gospodo p. v mesto; (brez objekta): kam pa peljaš? — p. se, mittelft eines Fahrzeuges weiter beforbert werben, fahren (intr.); s pošto, po železnici, v ladji, v colnu se p.; - prim. it. pigliare, nehmen, Mik. (Et.). poljatva, f. bas Führen, die Führung, C. poljūd, m., Cig., pogl. palud. peljúhtati, am, vb. impf. = grdo peljati, Nov. peljúziti se, üzim se, vb. impf. = zaganjati se: p. se v koga, Notr. peljúzniti se, úznem se, vb. pf. p. se na koga, jemanden überfallen, SIN. pelka, f. - pelek, ber Apfel-, Birn-, Tranbentern, Prim.-Cig., Nov.-C.; (pelika, Koborid, pljeka, Zabče [Tolm.], pleka, Kneža [Tolm.]-Erj.[Torb.]). pelkica, f. neko jabolko, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb). pelna, f. = plena, Mur., Mik. pelnica, f. = plenica, Mur., Mik. pelod, m. = evetni prah, Tuš.(B.); - prim. hs. peiud (v istem pomenu).

pelodek, dka, m. dem. pelod, Tuš, (B.).

pena, f. 1) ber Schaum; nav. pl. pene; pene se mu cedijo iz ust; pene pobrati z juhe, die Suppe abichaumen; - 2) zlata p., bunnen, garten Blattden gefchlagenes Golb, bunnes Blattgolb, ber Golbichaum; - bas Musingold, Cig. (T.); - steklens p., die Glasgalle, Cig.; - morska p., ber Meerichaum (talcum lithomarga), Cig., Jan., DZ., nk.; - kremenita p., bie Rieselguhr, DZ. ponarica, f. ber Schaumloffel. C., Levst. (M.), pénast, *adj.* jájaumáhnliáj, geiferiájt; — jájaumbebect, schaumenb, geisecig.
penāti, m. pl. hišni bogovi starih Rimljanov, bie Benaten. penav, adj. schaumig, geiferig, Jan. penavec, vca, m. ber Schaumwurm, Cig. penavka, f. ber Schaumlöffel, jugh St. pénenica, f. ber Schaumlöffel, die Schaumkelle, V.-Cig., Jan., Hip.-C., Met., Erj. (Torb.), Gor.; (nam. penenica?). pêneštvo, n. dos Münzwejen, Cig. (T.), DZ. penez, m. die Munge, Guts., Mur., Cig., Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad); beli penezi za črne dni, bie Sparpfennige, C.; droben p., Scheibemunge, Erj. (Min.); zvened p., flingenbe Minge, DZ.; - pl. penezi, Gelb, Jan., C, vzhSt. i. dr.; - tudi: penez, eza, Valj.(Rad); gen. pl. pênez, Mur., C., Mik., penéz, kajk.-Valj. (Rad). penezár, rja, m. det Münzer, Mur., Cig. penezárnica, f. bie Münzanstalt, Mur. penezarstvo, n. bie Mungerei, Mur. penozat, ata, adj. gelbreich, Mur. ponozek, zka, m. dem. pencz; eine fleine Munge, ber Beller, Cig. penezen, zna, adj. 1) Munge, Gelde, Mur., Cig.; penezno edinstvo, die Mungeinheit (amifchen zwei Staaten), Cig. (T.); - 2) gelb. reich, Jan.(H.). peneznica, f. 1) bas Münzamt, Jan.; bie Caffe, h. t.-Cig (T.); - die Gelbtasche, DZ. peneznicar, rja, m. ber Caffier, Jan. (H.). ponoznik, m. ber Becheler, Cig.; ber Banquier, Vrt. penezokov, kova, m. bie Mungprägung, Jan. penezokovec, vca, m. det Münzer, Jan. penezokoven, vna, adj. bas Pragen bon Münzen betreffend: penezokovna naprava, die Münzanstalt, Cig. penezokôvnica, f. die Münzanstalt, Cig. penezomenec, nca, m. ber Belbwechster, Cig., penezopisje, n. bie Dlungbeichreibung, Cig. penezosiovec, vca, m. ber Münzenkenner, ber Rumismatiker, Cig., Jan. penezosloven, vna, adj. numismatifc, Jan. penezoslovje, n. bie Mungfunde, bie Rumismatil, Jan., Cig. (T.). penezoznanec, nca, m. = penezoslovec, Cig. penezoznanski, adj. == penezosloven, Jan., Cig.(T.).penezoznanstvo, z. = penezoslovje, Cig.,

penet, m. bas Schaumen, C.; - ber Schaum: p. na juhi, C.; pes je poln peneza, Hal.-C. peneznica, f. ber Abichaumlöffel, Fr., Hal.-C. 1. penica, f. dem. pena; fleiner Schaum; -

olove penice, ber Biergerm, C.

2. pénica, f. bie Grasmude; vrtna p., bie Gartengrasmude (sylvia hortensis), Erj. (2.); velika p., bas Brauntehlchen (saxicola rubetra), Cig., Frey. (F.); bela p., der schwarzschlige Steinschmäter (saxicola rubicola), Frey. (F.); erna p., ber Dond, bas Schwarzplatichen (curruca atricapilla), Cig., Frey. (F.), Levst. (Nauk); grahljasta p., Die Sperbergrasmude (curruca nisoria), Levst. (Nauk), = pisana p., Frey.(F.); trstna p., ber Binfenfanger (curruea aquatica). Levst. (Nauk), Frey. (F.); laška p., ber geflectte Fliegenfänger (muscicapa grisola), Cig., Frey. (F.).

penina, f. der Schammein, Cig., Jan., Nov .-

peniti, penim, vb. impf. icaumen machen, sprinen: p. pivo z brizganjem, Levst. (Nauk); - p. se. schaumen; pivo, vino se peni; od jeze, togote se p., vor Zorn schäumen.

penj, m. = panj, Jan., C., $v \in h St.$, ogr.pénja, f. die Rlammer, ogr.-C.; - prim. peti (pnem).

1. penjača, f. ber Schaumlöffel, Mik., vzhSt .-C.; — prim. pena.

2. penjáča, f. die Rlammer, die Zwinge, St .-C.; - prim. penja.

penjava, f. = ponjava, plahta, Fr.-C.

penjavka, f. = penavka, Jan.

penjenica, f. = penenica, ber Schaumlöffel, Cig., Valj. (Rad), Strek.

pénjenje, n. bas Schaumen.

penjulja, f. der Schaumloffel, bie Schaumtelle, Cig., Rayn. (Abc.).

1. penkati, am, vb. impf. ichaumend fliegen, C. 2. pęnkati, am, vb. impf. == pritrkavati (na

zvonec), Notr. penkelj, klja, m., C., Št.-SIN., pogl. 2. pentelj.

1. pénkica, f. = penjenica, Jarn.

2. penkica, f. ber Beifig (linarius spinus), Cig., Frey. (F.).

penklja, f., pogl. 1. in 2. pentlja.

penkljáti, am, vb. impf. pogl. 1 in 2. pentljati. penovka, f. ber Schaumioffel, bie Schaumtelle, Guts., Mur., Cig., Jan., C

pentagon, m. peteroogelnik, bas Bentagon (math.), Cig.(T.).

pentameter, tra, m. petomer, ber Bentameter. pentek, m. ein Mufifinftrument : bas Sadbrettchen, Cig., Jan., Blc.-C.; igrati na p., LjZv. pentekati, am, vb. impf. auf bem Sadbrett ipielen, Blc .- C.

1. péntelj, tlja, m. = 1. pentlja, die Majde, Die Schlinge, SIGradec-C.

2. pentelj, tlja, m. - pecelj, ber Beinbeertamm, Fr .- C.; ber Obfiftengel, C.

penteljščák, m. - pentljevec, C.

1. pentija, f. die Mafche, die Schlinge, SiGradec-C., (penklja) Cig., Jan., Gor.; s pentljo (penkljo) zavezati, Levst. (Rok.).

2. pentija, f. ber Obitftiel, ber Traubentamm. (penklja) Jarn., Cig., M.; prazne pentlje (penklje) visijo po trti, Konjice(Št.). pentljast, adj. majchig, (penkljast) Cig.

1. pentijáti, am, vb. impf. Rafchen machen, Z., (penkljati) Cig., Jan., Gor.

2. pentljáti, am, vb. impf. pentlje odstranjevati, Die Traubenfamme von ben Beeren entfernen, (penkljati) St.-SIN.

pentljevec, vca. m. ber Stengelmein, C. pentijevje, n. coll. der Traubenstengel, C. péntljičje, n. coll. = pentljevje, C. pentijiga, f. ber Traubenfamm, Fr .- C. penusa, f. bas Beiferthierchen, Cig. penzija, f. pokoj, pokojnina, bie Benfion, Cig., nk.

penzijon, m. = penzija.

penzijonar, ria, m. ber Benfionar, Cig.

penzijonist, m. ber Benfionift.

penzijski, adj. Benfione : penzijska zaloga, ber Benfionsfond, nk.

popol, pela, m. bie Afche; p. kuhati, Bottofche bereiten, Nov.-C. Str. pepelar, ria, m. ber Afchenbrenner, Cig.; -

ber Afchenhanbler, C., Dol. ;- ber Bottaichenfieder, Jan., Nov .- C.

pepelárček, čka, m. dem. pepelar, Cis popolarica, f. bie Afchenbrennerin, bie Afchfrau, Cig.

pepelarija, f. = pepelarstvo, Cig. pepeláriti, arim, vb. impf. = pepelar biti, Cig. pepelarnica, f. bie Afchenbrennerhutte, Cig.;

bie Bottaidenbrennerei, C., Str. pepelarski, adj. Afchenbrenner. Cig.; - jur Pottaschensiederei gehörig: pepelarska sol, die Bottaiche, V.-Cig.

popolarstvo, n. die Afchenbrennerei, Cig.; die Pottaschensieberen, (prim. pepelar).
pepstast, adj. 1) aschenformig; aschsarbig; -2) mit Aschensier. Jan. (H.).

popôřec, lca, m. = pepclik, Nov.

pepeten, ina, adj. Afchene; pepeina jama, bie

Ufchengrube, Cig. pepeleti, im, vb. impf. gu Aiche werben, Fr .- C. pepelica, f. bas Aichenputtel, Valj. (Rad).

pepelicen, ena, adj. Bottofchen-, Cig. popolik, m. unreines tohlenfaures Rali, die Bottoiche, Cig., Jan., Levst (Nauk).

pepelika, f. = pepelik, Cig.(T.), C. popelikov, adj. Bottaichen., Cig., Jan.

pepelisce, n. ber Ort, wo die Afche aufbewahrt wird, Blc., Fr.-C.

pepeliti, im, vb. impf. 1) mit Aiche bestreuen, afchen; - 2) gu Afche brennen, einafchern, Cig.; ogenj je pepelil delo človeško, DSv.; - 3) p. se, afchfarbig werben, Scav.-C.

pepflie, n. Die Aiche an einer Branbftatte, Notr. pepeljenje, n. die Bestreuung mit Afche, Sol. pepetka, f. bas Afchentuch beim Gechteln, Cig., Kr .- Valj. (Rad).

pepernast, adj. afchenahnlich, afchfarbig. popetnat, adj. mit Aiche beichmust; - ber Aiche ähnlich, aschicht, Cig.; aschfarbig, C., Dol., Gor.

popotnica, f. 1) bas Aichentuch (beim Gechteln), Guts. - Cig., Gor.; - 2) bas Afchengeichirt,

Cig., C.; ber Afchentrug, die Urne, Cig., Jan., C.; - 3) pepelnica, ber Afchermittwoch. pepelničen, čna, adj. pepelnična sreda, bet Afchermitiwoch; pepelnicni teden, die zum Afchermittwoch gehörige Woche, Cig. pepeinik, m. 1) bas Afchenbehaltnis, ber Afchenfrug, bie Urne, Cig., Jan.; - 2) bie Afchengrube, bas Afchenloch unter bem herbe, Cig., Dol. pepelnják, m. 1) bas Afchenbehaltnis, Mur., Cig.; bie Urne, Cig., Jan.; - 2) = pepelnik 2), Cig., C., Tolm.-Strek. (Let.); - 3) alchfarbiger Sanb, Cig. pepeluga, f. eine Art Gartenblume, Tus. (St. I. č.)-C. pepelügar, rja, m. ber Afchenhanbler, Strek. popoluna, f. 1) bas Aichentuch beim Gechteln, jughSt.; - 2) bas Alichenbrobel, Cig. pepelusa, f. bas Afchenbrobel, Cig. pepeluska, f. 1) bas Aichentuch beim Sechteln, Cig., Mik., Kr.; — 2) bas Afchentraut (cineraria), Medv. (Rok.). péper, pra, m. = poper, ber Bfeffer, Cig.; turški p., Fr.-C. popinek, nka, m. neko jabolko: ber Bipping, péprati, am, vb. impf. == poprati, Cig. peprenik, m. = poprenik, ber Pfeffertuchen, Blc.-C pépriti, im, vb. impf. - poprati, C. peprnica, f. bie Pfefferbuchfe, C. peprojedka, f. ber Tutan, C. peprovka, f. die Biperine, eine Seibenwürmerfrantheit, C. peprovnik, m. das Pfeffertraut (lepidium), Hip.-C. peprecnica, f. ber Bfefferapfel, Fr .- C., Mariborska ok.-Erj.(Torb.). 1. pêr, m. morides Holz, Cig.
2. pér, m. = neresec, C., Pjk.(Crt.); - prim. nem. Sau bar". peráč, m. 1) ber Wajder, C.; - 2) = perača, Celjska ok. - Strek. (LjZv.). peraca, f. ber Bajchbleuel, Mur., Cig., Jan., Danj.-Mik., vzhSt. peracust, adj. bleuelartig, C. peračec, čca, m. neka kožna bolezen na otrocih, Škrilje pod Čavnom-Erj.(Torb.); (nam. perečec (). peracica, f. = perica, Blc.-C. peraciti, ficim, vb. impf. (eig. mit bem Bafchbleuel die Wäsche schlagen), mit der flachen Hand ichlagen, Celjska ok. peratnica, f. ber Baichbleuel, Dict., Cig. perâlnik, m. kamen, na katerem se pere, BIKr. peran, ana, m. weißgesprenkelter Dos, Cig. perati, am, vb. impf. fclagen, fneten : lončar mehki glin pera, Dalm. pérav, adj. = pirav, moridi, Mur.-Cig. peravka, f. - perača, SiGradec-C. perce, n. dem. pero = peresce; bas Blattchen; roža s sto perci, Dict.; - tudi: percè, Valj. (Rad).

perè, éta, n. = pero, Guts., Jarn., Danj.-Mik., C.; Nesrečna je tinta, Nesrečno pere, Npes.-Schein.; pére, éta, Mur. perêčec, čca, m. = pereči ogeni, baš Antoniusfeuer, Notr. perecica, f. die Brennbolbe (enidium), C. perêčnik, m. = perečec, Fr.-C. perečnják, m. = perečec, C. perelina, f. moberige Dinge, SlGor .- C. peren, rna, adj. 1) = peresen, Feber, Cig., Jan., C.; - 2) voll Febern, C. perenica, f. = ročica pri kmetskem vozu, Valj.(Rad). persaje, n. das Wobern, M. porësar, rja, m. ber Federhanbler, Cig., Jan.; - kdor peresa za lišp pripravlja, ber Feberichmüder, V.-Cig. peresce, n. dem. pero; 1) bas Geberchen; -2) bas Blaticen; detelino peresce, bas Riceblatt. peresen, sna, adj. Febers; peresna cevka, ber Feberfiel; peresni boi, ber Feberfampf, Cig.; peresni tul, die Feberbitchie, V.-Cig. peresnica, f. bie Feberbuchje, Cig., Jan. peresnik, m. 1) ber Schriftführer, Jan., Naprej-C.; - 2) bas Febermeffer, Cig., Jan.; g) = peresnica, Cig. peresovec, vca, m. bas Feberers, C. pereti, im, vb. impf. 1) modern, morich werben, Mur., Cig., Mik., C.; obleka, platno peri, Ig(Dol.); — perél, moderno, Mik.; perelo platno, Z.; — 2) brennen, glüben, Nov.-C.; pereči ogenj, das Hatoniusfeuer (eine Schweinekrankheit), Cig., Erj. (Torb.); - pereči ogenj, der Brand an Baumen, Radovljica(Gor.)-Erj.(Torb.); pereče drevje, brandige Baume, Cig. peretnica, f. = perotnica, peretnik, m. ein Bohrer, ber unten wie ein Deigel geschliffen ift (Bogenbohrer), V .- Cig. perfekt,m. pretekli čas, bas Berfectum (gramm.). perfektiven, vna, adj. dovršen, perfectiv (gramm.): perfektivni glagoli. perfektivnost, f. die Berfectivität (gramm.), perfiden, dna, adj. verolomen, izdajavski, perfib, Cig.(T.), nk. perfidnost, f. verolomnost, die Berfidie, nk. pergamen, m. = pergament, Cig., Jan. pergamenar, rja, m. ber Bergamentmacher, Cig., Jan. pergamenast, adj. pergamenten, Cig., Jan. pergamenov, adj. = pergamenast, Cig., Jan. pergament, m. koženica, bas Bergament. pergamentast, adj. pergamenten, Cig. porgamenten, tna, adj. Bergamente, pergamenten, Cig. pergamentov, adj. - pergamentast, Jan. pergamotica, f. Die Bergamottenbirne, C.; rižasta, francoska, jesenska, velikonočna p., C. perhtra, f. perhtra baba, neka pošast v pravljicah, Ahac.; - prim. pehtra. perica, f. die Bafcherin. peričar, rja, m. = peričnik, ber Bajder, Z., Burg. (Rok.).

peričnik, m. 1) ber Baider, Cig., Jan., Ljub.; ber Ergmafcher, ber Seifener, V .- Cig.; - 2) = perilnik 1), Dol.

periferija, f. obod, die Beripherie (math.). perifraza, f. opis, bie Umichreibung, die Beri-

perigej, m. prizemje, bas Perigeum, bie Erbnahe (astr.), Cig.(T.).

perigon, m. cvetni obod, bas Berigon (bot.), Cig.(T.).

perihēlij, m. prisolnje, bas Perihelium, die Connennabe (astr.), Cig.(T.).

perika, f. ein fleines Bflangenblatt, C.; prim. pero.

periten, Ina, adj. Baiche. Baich., Mur., Cig., Jan.; peritni ploh, bie Baichbant, V.-Cig.; perilne nicke, ber Baichtrog, Blc.-C. perilisco, n. ber Baichplat, C.

perilja, f. die Bajcherin, Mur., Cig., Valj. (Rad).

peritnica, f. i) die Bajchanftalt, das Bajchhaus, ber Bajchraum, Cig., Jan., DZ., Levst. (Pril.); — 2) = perilnik 1), ber Baschblod, Gor.; — 3) bas Baschschaff, Cig., M.

peritnik, m. 1) ber Bajchblod, bas Bajchbrett, ber Bafchftein; - 2) ber Bafchtrog, Cig.; - bas Waschschaff, Cig.; — 3) ber Waschbleuel, Cig., Jan., M., LjZv.; - 4) = peričnik 1), Mur.

perilnják, m. = perilnik 1), Jan., C. perilo, n. 1) bas Baichen, die Baiche: na pe-

rilu biti, bei ber Majche fein; srajca po perilu, ein frifches Bemb, Met.-Mik.; - 2) bas Bafchzeug, die Bafche; umazano p. namočiti; perilo je na sušilu (= se suši), Blc. - C.; oprano p.; belo, pražnje p.; - bas Flutwerk (im Bergbau), V.-Cig.;—3) bie monat-liche Reinigung, die Menstruation, Cig., Notr.

perfiscina, f. ber Bafcherlohn, Cig.
1. perina, f. 1) eine glühende Rohle, Jan.,
Scav.-C.; — 2) ber Abfall von brennenden Leuchtspanen, C.; - 3) leuchtenbes Moberhold, Z; - moriches Solg, Cig., Jan.

2. perina, f. 1) == perutnina, V.-Cig.; - 2) bas Feberbeit, Cig., Jan.; — 3) ein großes Blatt (von Rohl, Rüben u. bgl.), C., Vest. 1. porinje, n. coll. Abfalle bon brennenben Spanen, C.

2. perînje, n. coll. 1) Feberzeug, C.; - 2) große Blätter (von Rohl, Rüben u. bgl.), Nov., Vest., Fr. - C.; perinja nabrati za svinje, jvzhŠt.

periaka, f. bas Blatt (von Salat, Rohl, Rüben u. dgl.), jvzh.St.

perioda, f. doba (hist.), povračaj (math.), zložen stavek, sestavje (gramm.), bie Beriobe. perioden, dna, adj. periodifch (math.), Cel.

periodoma, adv. periodenweise, Cig.(T.). peripetija, f. preobrat v dramatičnem dejanju. bie Beripetie.

periskopski, adj. ogleden, peristopija (phys.), Cig.(T.).

poris, m. ber Baichlappen, Valj. (Rad).

1. perisce, n. 1) ber Baschplat, Mur., Cig., Jan., C.; — 2) die Baschbant, Mur.; das Brett, worauf man bie Bafche bleut, C.

2. periace, n. beibe hohlen Sanbe gufammen gehalten, bie Bafpe, Cig., Valj.(Rad); nustaviti p., jedno p. moke, Polj.; - eine Sanbvoll, Mur., Jan.; pogl. prgišča.

periti, im, vb. impf. 1) mit Febern berfeben, fiebern, Cig., Jan.; p. se, Febern betommen, fich befiebern, Cig., Jan., C.; — 2) grabije, brano p., ben Rechen, bie Egge mit Bahnen, Bacten versehen, C.; p. kolo, ein Rab mit Speichen verfeben, Blc.-C.; dreto p. = scetino v njo vdevati, Fr.-C.

peritva, f. = perilo 1), bas Baichen, die Baiche, Fr.-C.

poriv, iva, adj. morich, augefault, vzh.St.- Vest., Notr.

perivec, vca, m. Cig., Jan., pogl. peričnik 1). perivitl, ivim, vb. impf. = gniti, vthSt.; prim. periv

perîvka, f. Cig., pogl. perica. perjad, f. bas Febervieh, bas Gestügel, Jan., Nov., SIN., SIGosp., DSv.

perjanica, f. der Feberichmud, Mur., Cig., Jan.; - hs.

perjanicar, rja, m. 1) ber Feberschmuder, Cig.;

— 2) ber Feberbuschpolyp, Erj.(Z.). perjanik, m. 1) ber einen Feberbusch trägt, Mik.; (hs.); — 2) ein hut mit einem Feber-busch, SIN.

pérjast, adj. 1) feberartig; - 2) voll Febern, M. pérje, n. coll. 1) Febern; gosje, pisano, mehko p.; p. mu je zraslo = er ist hochmuthia geworben, Z.; - 2) Blätter; zeleno, gosto, drobno p.; - 3) ber untere Theil bes Berg-

bohrers, der Zwider, V.-Cig. perjenioa, f. die Runftfliege (als Fischföber),

pérjevka, f. neka hruška, Ip.-Erj.(Torb.). pérjice, n. coll. dem. perje; 1) Jeberchen, Cig., Jan., Met., Vrt.; Mi perjiče spet zrastlo bo, Npes.-K.; - 2) Blättchen: vejica od oljike z zelenim perjičem, Jap. (Sv. p.).

perkal, m. neka bombažasta tkanina (Berfal). perkalast, adj. aus Bertal.

pęrkinja, $f_* = ptica$, C_*

1. perla, f. diseca p., ber Balbmeifter (asperula odorata), Cig., Jan., Tuš.(R.); - prim. asperula. (?)

2. perla, f. = biser, bie Berle, Cig., Trub .-C.; (pl. m. perlini, Dict., Mik., Bas.); - iz

3. perla, f. bie Stubenmagh, Guts.; (pedisequa, Boh. 58).

perlica, f. = 1. perla, ber Balbmeifter, Cig., Medv.(Rok.).

pērman, m. = mrjasec, neresec, C., Pjk. (Crt.); — prim. 2. per.

pormanenten, tna, adj. trajen, permanent, Cig. (T_{\bullet}) , nk.

permutácija, f. premestba, die Bermutation (math.), Cel.(Ar.).

permutacijski, adj. Permutationes: permutacijsko število, Cel.(Ar.).

permad, f_{\cdot} = perjad, C_{\cdot} pernahti, f. pl. bas Jeft ber Epiphanie, Guts., Mur., Jan., Rof. (Kor.), Rez. - Navr. (Let. 1886, 91); — prim. bav. berchtennacht (istega pomena), Mik.(Et.).

pernast, adj. seberartig, Cig., Jan.; - Feber-: pernasta postelja, das Feberbett, C.

pernastokip, kipa, adj. fieberlappig, Jan. 1. pernat, adj. 1) Jeber-, feberig; pernata blazinica, ber Feberpolfter; pernata metlica, ber Feberbejen, Cig., Jan.; - gefiebert, Cig., Jan., (bot.) Cig.(T.); - 2) blatterig, belaubt, Cig., Jan.

2. pērnat, adj. moderig, morfch: pernata drva, Svet.(Rok.).

pornica, f. 1) bas Feberbett, bas Feberfiffen, die Tuchet; - 2) ber Feberbehalter, C., Boh.; — 3) ber Feberwijch, C.; — ber Feberbuich, C.; — 4) ber Wegetritt, ber Bogelknöterich (poligonum aviculare), Cig.

pernik, m. 1) ber Febertaften, Cig.; - ber Feberbehalter, Hip .- C .; - 2) bas Febermeffer, ogr.-C.; - 3) ber Feberbuich, Blc.-C.

perniti, pernem, vb. pf. vermobern, morich werden: bukov les hitro perne, Svet. (Rok.). 1. pernja, f. vovca polu bela, polu črna", Vas Krn-Erj.(Torb.); pogl. 2. pirnja.

2. pérnja, f. ber Streit, kajk., ogr.-Valj.(Rad); pogi. prnja.

pornjáča, f. bas Feberbett, C.

pernjak, m. 1) bie Feberschachtel, Cig.; - 2) das Feberkissen, C.; — 3) petoprsti p., die Febermotte v. das Schlehen-Geistchen (pterophorus pentadactylus), rożni p., das Rosengeistajen (p. rhododactylus), šestoprsti p., bie Geigblatt Gebermotte (alucita hexadactyla), Erj.(Z.).

pern-pogača, f. = netopir, Dol.; - prim. pirpogaca.

pero, esa, (tudi: pero, ra), n. 1) die Feder; gosja peresa; pero urezati (za pisanje), bie Feber ichneiben; p. za klobukom nositi, eine Hutseber tragen; — jekleno p., die Stahlfeber; — 2) die Spannseber (in ber Uhr, im Schlofs u. bgl.);-3) bie Rlinge einer Sage, Cig., C.; - 4) ber Schliffelbart, Cig., M., Svet. (Rok.), Savinska dol.; - svedrovo pero, bie Bohrerspite, Cig.; — 5) pl. pera, bie Rabspeichen, Blc.-C.; — 6) rdece morsko p., bie rothe Seeseber (pennatula rubra), Erj. (2.); - 7) bas Pflanzenblatt; zeleno pero; Vidino p., ber Betfuß (artemisia), Pjk.(Crt.). peron, m. povišana ploščad (pred hišo, na

perorezec, zca, m. 1) der Feberichneiber, Erj. (Izb. sp.); - 2) = peresnik, das Febermeffer, Mur., Jan.

kolodvoru), ber Berron.

perot, f. = perut; 1) ber Flügel, vzhSt.-Mik., ogr .- Valj. (Rad); - peroti, Die Flügel an ber Spinnrabspule: pretikati kobilico na perotih, $Jurč_{\cdot};$ — 2) = pero 1), $Mur_{\cdot}, C_{\cdot};$ brada pri kljucu, ber Schluffelbart, Podkrnci-Erj. (Torb.); - bie Schneibe an einem Bohrer, Cig., Levst. (Bec.); - 3) ein Bergabhang,

C.: - ber Abbang eines Strobbaches, Temliine(Tolm.)-Strek.(Let.).

perotar, rja, m. = perutar, bie Flügelichnede (strombus), C.

perôten, tna, adj. Flügel, M.

perotka, f. dem. perot; - perutka, die Flügel-frucht, C.; - der Flügel an der Uhrhindel, Jan.(H.).

perôtkarica, f. perotkarice, Flügelfrüchtler (samaraceae), Tuš.(R.).

perotkast, adj. flügelartig, C.

perotnat, adj. geflügelt: perotna zivazen, bas

Geflügel, ogr.-C.

perotnica, f. 1) ber Flügel, Mur., ogr.-Valj. (Rad); — 2) die Schwinmflosse, Mur.; — 3) der Fensterslügel, ogr.-C.; —4) der Flügel an der Spule des Spinnrades, Danj. (Posv. p.); - 5) bie Zinne bes Daches, ogr.-C.; (prim. lat. pinna, Feber, Binne). perotnicast, adj. gefügelt, Fr.-C.; perotnicasti

hostni prebivavci, Jurč.

perotnicica, f. dem. perotnica, Jan.(H.). perotnina, f. = perutnina, bas Geflügel, M. porotnjáča, f. ber Feberwijch, C.

perotnjak, m. = peresnica, ber Febertocher, C. perovodja, m. ber Schriftführer, Jan., C., nk. perpendikelj, klja (keljna), m. = nihalo, baš Bendel, Cig.

persogelj, glia, m. der Samenhanfhalm; pl. persoglji, der Samenhanf, Rez.-C.

perspektiv, m. daljnogled, bas Beripectiv,

perspektīva, f. daljnogledno razmerje, bie Beripective: linearna, slikarska ali zračna p., die Linear-, Luft-, Malerperipective (math.), Cig. (T.); odzgornja (pticja) p., die Bogelperspective, Cig.(T.).

perspektiven, vna, adj. perspectivisch, Cig. (T.), Cel. (Geom.).

péršelj, šlja, m. der Flussbarich (perca fluviatilis), Cig., C.; - iz nem.

péršelje, m. dem. peršelj, C., Z.

péršin, m. = peršun, Valj.(Rad). persun, m. die Beterfilie (petroselinum sati-

vum), Tus. (R.).

pordut, m. gefelchtes Schweinefleisch, Prim., Kras; - prim. it. presciutto, der Schinken. pérta, f. neki ženski demon, s katerim strašijo otroke; perta ima sekiro in hodi na dan po sv. treh kraljih, Bolc-Erj.(Torb.); perte, na Bolškem pos. v Trenti - vesne, ki hodijo o sv. treh kraljih blago in hudo delit, Slovan (184. 303.); ("to je nemška Berchta: znana je po Gorenjskem, dolu do Trziča, koder jo imenujejo pehtro ali pehtro-babo", Erj.[Torb.]).

poruh, m. ber Binfel, C. perubati, am, vb. impf. mit ben Flügeln ichlagen: gosak je s perotmi po klasju peruhal, ντh-St.-Kres.

perúlja, f. ber Baschbleuel, Cig., C., Met.

perúncelj, clia, m. = porungelj, C. perunika, f. perunike, Schwertlilien (irideae), Cig., Jan., Tuš. (R.); nemška p., bie beutiche Schwertfille (iris germanica), vodna p., die

Ciennelle

Baffer - Schwertliffe (Iris pseudoacorus), Tus. (R.); — hs.

perusa, f. = nemška praprot, ber Strauffarn (struthiopteris), C.

perusic, m. dem. peruh, der Binfel, C. perusinje, n. coll. Febern, vzh.St.

perusiti, usim, vb. impf. entfiebern, kajk .- C. perusje, n. coll. große Blatter (von Rraut, rothen Rüben u. bgl.), vzhŠt.-C., BlKr.; — Kuturuzjchalen, vzhŠt.-C.

poruska, f. 1) der Feberwift, ber Feberbejen, Cig.; - bie Feber am Sut, Cig.; - 2) bas Kraut-, Rüben-, Mangoldblatt, u. bgl., BlKr. porusnik, m. bie Feberichnede, Jan. (H.).

perût, f. 1) ber Flügel; ber Fittig; pod senco tvojih peruti, Trub.; kerubini so svoje peruti sprostrli, Dalm.; - 2) ber Flügel an ber Spule bes Spinnrabes, Cig.; - 3) ber Bart an einem Schluffel, Cig., Lasce - Erj. (Torb.); - 4) ber breite Theil eines Rubers, Cig.; - prim. perot. peruta, f. 1), ber Flügel; — 2) = pero 1),

Trub.

perútanje, n. das Flattein, Zora.

perutar, ria, m. die Flügelichnede (strombus), Jan., Erj.(Z.).

perútast, adj. 1) flügelförmig, Cig.; - 2) beflügelt, Z.

perúten, tna, adj. Flügel-: perûtni zvezek, das Flügelband, Cig.

perutiti, im, vb. impf. flugeln, Cig.

porutka, f. bie Flügelfrucht, Jan., Cig.(T.). perütkarica, f. perutkarice, die Flügelfrüchtler, Cig.(T.).

perutnat, adj. geflügelt, Jan.; - vielflügelig, Cig.

perutnica, f. 1) ber Blugel; perutnice komu izpodrezati, jemandem die Flügel stuzen, d. i. ben Muth bampfen, Cig.; - 2) = perut 2): vreteno na kolovratu ima perutnice, jντh.St.; - prim. perotnica.

perutuičast, adj. 1) slügelsörmig, Cig.; - 2) geflügelt: perutnicaste sulice, Bellebarten, Levst.(Zb. sp.).

perutnicen, ena, adj. ffügele: perutnieno pero, die ffügelseber, Cig.

perutnina, f. bas Geflügel, bas Febervich; divja p., bas Federwild, Cig., Jan.

perutnjaca, f. ber Bifchflügel, ber Feberwifch, Valj.(Rad), C.

perutnják, m. neka mreža v ribjo lov, Kostanjevica(Dol.)-Erj.(Torb.).

pes, psa, m. 1) ber hund; lovski, ovčarski, mesarski p., ber Jago-, Schafer-, Fleischerhund; psu zvoniti, figend bie Beine fin und her ichwanten (affen; gledata se ali dobra sta si, kakor pes in macka, fie bertragen fich wie Hund und Rage; naj se pes obesi! sei es! es fomme, was da wolle! lacen je kakor p.; še pes ga ne povoha, = niemand schert sich um ihn; vem, kam pes nogo (taco) moli = ich weiß, wohin das abzielt; po zelene pse hoditi, = Bergebliches unternehmen, Z.; pes v cerkev, pes iz cerkve, = er ist unberbelierlich, Cig.; danes z betom, jutri s psom,

- heut ein Braus, morgen ein Graus, V .-Cig., Kr.; dober je krajcar, če ga pes na repu prinese, jvzhŠt.; - 2) leteči p., bet fliegende hund (pteropus edulis), morski p., der gewöhnliche Seehund (phoca vitulina), $Erj(Z_i)$; — 3) daljši bukov cok, iz katerega reżejo żaganice, Notr.; - tudi: gen. pesa, Dol., pèsa, Notr., Št.

pesa, f. ber Mangold, bie Runtelrube (beta vulgaris); prava p., die eigentliche Runtelrube, bela p., bie Burgunberrube, rdeca p., bie rothe Rube, Tus.(R.); - hostna p., das Wintergrun, ber Wiesenmangolb, bas Birntraut (pirola uniflora), Cig., Medv.(Rok); prim. stvn. pieza, bieza, lat. beta, Mik.(Et.). pesac, m. - pesak, ber Grunbling, vehSt.-C.

pesák, m. ber Grundling (cyprinus gobio), Cig., ogr.-C.

pesarica, f. bie Runtelfliege, Jan.(H.). pèsca, f. 1) die Rattenfalle, Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.); - = podpesica, GBrda; - 2) ber Stiefellnecht, Temljine (Tolm)-Strek. (Let.); (morda nam. pêsica?).

pescek, cka, m. dem. pesec; bas Hündchen. pese, éta, n ein junger Hund, Valj. (Rad); pese, éta, Strek.

penec, sca, m. dem. pes; 1) ein fleiner Sund; - 2) ber Bolarfucis (canis lagopus), Erj.

pésečen, čna, adj. Sand-, fandig, Mur., ogr.-C. pesecina, f. ber Sandboben, Die Sandflache, Mur., C.

pésečníca, f. die Sandbüchfe, Cig. 1. pések, ska, m. der Sand; čestev kakor p. = leungefund, Fr.-C.; droben, debel p., feinforniger, grobforniger Sand; kopani p., bet Bergiand, Cig.; zlati p., ber Golbfand, Cig. 2. pesèk, skà, m. dem. pes, das Hundchen; pések, St.

pesem, smi, f. bas Lieb; bas Gebicht; cerkvena p., bas Rirchenlieb; zahvalna p., bas Dantlieb, bas Arbeum; narodna p., bas Boltslieb; junaska p., bas helbengedicht; pastirska p., bas hirtengedicht, die Joulle, Cig., Jan.; p. zloziti, ein Lieb ober Gebicht verfassen.

pesemca, f. dem. pesem; bas Liedchen; bas Gedichtchen.

pêsemski, adj. Lieber-, lieberhaft, poetifch, Cig., Jan., nk.

pęsemstvo, n. die Poesie, die Dichtfunst: narodno p., bie Bolfepoefie, C., nk.

pēsen, sni, f. starejša oblika za: pesem, Alas., Dict., Jan., Trub., Boh., Kast., Ben.-Kl., nk.

pesen, sna, adj. Mangolde; pesno perje. pêsenca, f. dem. pesen, Trub., nk.

pęsenski, adj. = pesemski, C., nk. 1. pesica, f. dem. pesa; ber Mangolb, Rez .- C. 2. pę̃sica, f. pogl. pesca.

3. pesica, f. = psica, bie Hundin, Jan.(H.). pesic, ica, m. dem. pes, = psic, ogr.-Valj. (Rad).

pesíček, čka, m. dem. pesíč, = psíček, ogr.-Valj (Rad).

pesika, f. = kostenika, bie Rainweide (ligustrum vulgare), Dict.; tudi : gemeiner Rreug.

born (rhamnus cathartica), Nov.-C., M.; prim. psika. pesikovec, vca, m. die Rainweide (ligustrum vulgare), vzhSt. - C.; tudi: ber Rreugborn (rhamnus cathartica), Jan., ogr.-C.; -prim. pesika. pesikati, kam, čem, vb. impf. == 1. bzikati, Fr.-C pesikniti, iknem, vb. pf. = bzikniti, C. pesikovina, f. die Rainweide, Hip.- C .: tudi: die gemeine Hedenfiriche (lonicera xylosteum); *Tuš.(R.)*. posimist, m. ber Beffimift. pesimizem, zma, m. nagnjenost, stvari in razmere imeti za slabe, ber Beffimismus, Cig. (T.), nk.pesiti se, im se, vb. impf. laufig fein (bon ber Sunbin), C. pesjaca, f. eine Art weißer, ungeniegbarer Schwamm, Hal.- C. pesjad, f. coll. Hunde, Cig., C. pesjak, m. 1) ber hunbezwinger, Cig ; - 2) ber hundegahn, ber Edjahn, ber Augengahn, Mur., C.; - 3) ber Cannibale, Cig; - 4) = pasjak, ber Hundetoth, Mur., Mik. pesjan, m. = pesoglavec, C.; bajeslovno bitje, Mik.; divjak s pasjo glavo, LjZν.; pesjani - Huni, Zora; ber Cannibale, Cig. pesjanka, f. = pesoglavka, Cig. pesjanski, adj. k pesjanom spadajoč, pesjanom primeren, C pesji, adj. = pasji, Mur., Jan., vzhSt. peskar, rja, m. ber Sandmann, ber Sandvertăufer, Cig., Jan., Levst.(Rok.). peskarica, f. 1) die Sandfrau, Jan. (H.); -2) die Sandfapelle (chem.), h. t.-Cig.(T.). peskast, adj. fanbartig, Cig., C pesknat, adj. fanbig, fanbhaitig, Mur.; griefig, Cig. peskovec, vca, m. 1) ber Sanbstein, Strek.; — 2) das Sandfraut (arenaria), *Cig*. peskovina, f. ber Sandboden, Jan.: Die Dune, Jan.; — ber Strand, Cig.(T.). Jes. peskovit, adj. fanbig, Jan., C., nk.; peskovita tla, ber Sandboben, Cig.(T.); peskoviti papir, das Sandpapier, Cig. (T.). pęskoviten, tna, adj. = peskovit, Jan. péskovje, n. coll. Sand, Mur. péskovnat, adj. fandig, Cig., Jan. peskovnica, f. bie Streufandbuchfe, Mur., Cig. peskovaják, m. bie Streufanbbuchfe, C. peskožit, zila, m. ber Sandwurm (arenicola piscatorum), Erj. (Z.). peslajnar, rja, m. = pesjan, der Cannibale, ber Menichenfreffer (in ber Bollsfage), Cig., Jan., Vrt., LjZv. peslajnarica, f. die Menschenfresserin (in ber Boltsfage), Cig. pēsma, f. = pesem, Habd.-Mik., Jan. pesmar, ria, m. ber Beremacher, ber Reimichmieb, Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.). pesmárček, čka, m. (dem. pesmarec); das Dichterlein, ber Dichterling, Cig., Jan., Levst.

posmarica, f. das Lieberbuch, Cig., nk.; - hs.

(Zb. sp.).

pesmariti, arim, vb. impf. Berje machen, Cig., Jan., Zora. pesmarjenje, n. das Berfemachen, Cig. pesmaratvo, n. die Dichterei, Cig., Jan. pesmenik, m. = pesnik, Guts.-Cig., Mur., Jan. pęsmica, f. dem. pesma; das Liebchen; - das Bebichtchen, pesmoljub, ljuba, m. ber Mujenfreund, Jan. pesmoskladje, n. bie Beretunft, Jan. pesmoslovec, vca, m. ber Poetiter, Cig., Jan. pesmostovje, n. bie Boetif, Cig., Jan. posmotvor, tvora, m. ein poetisches Wert, bas Poem, nk. pēsnat, adj. — peščen, sandig, vzh.St. 1. pesnica, f. Die Gartenmelbe (atriplex hortense), M.; — prim. pesa. 2. pęsnica, f. die Dichterin, C., nk. 3. pesnica, f. pogl. pestnica. pesniciti, icim, vb. impf. fich mit bem Dichten abgeben, C. pesnicon, m. bet Boetafter, Erj. (Irb. sp.). pesnik, m. ber Dichter, Cig., Jan., nk.; p. samouk, ber Raturbichter, Jan., Cig.(T.); - hs. pesnikárlti, árim, vb. impf. Jan. (H.), pogl. pesmariti. pesnikinja, f. = 2. pesnica, die Dichterin, nk. peanikovanje, n. bie bichterifche Bethatigung, pesnikováti, ûjem, vb. impf. sich mit bem Dichten abgeben, Dichter fein, C., nk. peniski, adj. Dichter-, Dichterijch, poetifch, Cig., Jan., Cig (T.), nk. pesnistvo, n. die Dichtfunft, die Boefie, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; prirodno p., bie Raturpoesie, Cig.(T.); poučno p., die didattische Poesie, Cig.(T.). pesoglav, gláva, adj. hundél pfig. Jan.(H.). pesoglavec, vca, m. = pesian, ein Ungeheuer mit einem Sundetopfe, ber Menfchenfreffer, Cig., Jan., Npes.- M., Pjk. (Crt. 160), Npr.-Krek. pesoglāvka, f. pesoglava divjakinja, die Menfd:enfrefferin, Cig. pesorejec, jca, m. ber Sunbeguchter, Let. 1. pest, î, f. 1) die Fauft: Die geballte Band; pest komu pokazati; s pestjo koga biti; p. odpreti; pest ne more v uho (tako se reče temu, kdor prehudo laže), Z.; v p. dobiti koga, jemanben in feine Gewaft befommen: v p. priti komu, in jemandes Gewalt tommen; v pesteh imeti koga, jemanden in feinen Rrallen haben ; - 2) die hohle Sand, eine Sandvoll : p. moke, preti ; - 3) foviel man mit einem Griffe faffen tann, ber Griff, Cig.; pesti (pri žetvi) v snope prikladati, Ravn. (Abc.); p. prediva, soviel Sanf man auf einmal durch die Hechel gieht, Cig., C., Bikr.-Let.; p. ljudi, eine handvoll Leute, Cig.; - 4) bie Fauft (dolgostna mera) = $10^{\circ}5$ ct., DZ.; -5) uboga p., armes Geichopf! Bic .- C., Z. 2. pęst, f. nam. pesta ali pesto: Pesti, špice krožim, Danj.(Posv. p.).

pęsta, f. 1) luknja v klado pri stopah, v katerih čreslo tolčejo, Mik. (Et.); — 2) bie Rabnabe, V.-Cig., C., Kr.-Valj. (Rad), Poh. 1. pęsten, tna, adj. Fauit; pestna pravica, das Faustrecht, Cig., Jan., Bes.

2. pesten, stna, adj. Raben: pestni les, bas Nabenholz, Cig.

pèster, stra, adj. bunt, Jarn., Cig., Jan., Mik. (Et.), Cig.(T.), nk.; — prim. rus. pestryj, češ, pestrý,

pēsterna, f. = pestunja, pestinja, bie Rinbsmarterin.

1. pestie, ica, m. ber Blutenstempel (bot., pistillum), Jan., Cig.(T.), Tuš.(R.).

2. pestič, íča, m. baš Büichel: p. sena, trave, C.: - prim, pest.

pesticen, ena, adj. Stempel : pestieni evet, Die Stempelblute (bot.), Cig. (T.), Tus. (R.). pestionjak, m. ber Stempeltrager (bot.), Cig. (T.).

pestin, m. ber Rinbermarter, C.

pestina, f. = velika pest, Blc.-C.

postiniti, înim, vb. impf. p. koga, jemandem hart zusegen, Podkrnci-Erj. (Torb.).

pę̃stinja, f. = pestunja, die Kindswärterin, Dict., C., Mik., Trub.; (nav. se govori "pe-

pêstinjica, f. dem. pestinja, Trub.(Psal.). postitev, tve, f. die Bebrangung, die Beini-

gung, Cig.

pestiti, im, vb. impf. 1) mit ber Fauft ichlagen. Cig., Jan.; - jemandem hart gufegen, gu Leibe geben, mit ihm arg berfahren, ihn thrannisieren, peinigen; Jožesa so bratje hudo pestili, Vod.(17b. sp.); niso vedeli, kako bi nje pestili, Jap. (Sv. p.); reve so ga pestile, Jure.; dolaniki me peste (bebrangen mich), Z.; - 2) gur Fauft ballen, Jan.; roko p., roka se mu je pestila, Jurč.

péstiti, im, vb. impf. = pestovati, Rez.-C. pestivec, vca, m. 1) ber Faustiampfer, Cig.; - 2) ber Bebränger, ber Peiniger, Cig., ZgD.

postna, f. pogl. pestinja.

pestnica, f. 1) die geballte Hand, Mur., Cig., Jan., C., Mik., (pesnica) ogr.-Valj.(Rad); -2) der Faustichlag, C.; — 3) die Faustbirn, Cig. pestničen, čna, adj. Fauft, M.

1. pestnik, m. ber Rabenbohrer, Cig., Jan., C. 2. pestník, m. 1) držalo ali roč pri kosi, Podkrnci-Erj.(Torb.); - 2) ber Faufthobel, Cig. pesto, n. die Rabbuchje, die Rabe, Mur., Cig., Jan., Mik., Notr., Ig(Dol.); (pest, Gor.).

pestovalica, f. die Armbinde (einen beschädigten Arm barin zu tragen), (pestvalica) Cig. pestovainica. f. 1) bie Rleinfinderbewahranftalt,

nk.; — 2) = pestovalica, Bes.

péstovanec, nca, m. bas (mannliche) Schoßtinb, Cig., M.

pestovanje, n. bas Rinberloden.

pęstovanka, f. das (weibliche) Schoßkind, M. pestovati, ujem (ovam), vb. impf. auf ben Handen tragen, (ein Rind) loden: otroka p.; roko p., ben Arm in einer Binbe tragen; hatschein, verzärtein, Jan., C.; p. si truplo, C. pestovna, f. Mur., Jan., pogl. pestunja. péstovnica, f. neka hruška, Fr.-C.

pestriti, im, vb. impf. bunt machen, Jarn., C. pestraja, f. = pestinja, pestunja.

pestroga, f. die Forelle, Valj.(Rad).

pestrost, f. Die Buntheit, Jarn.; Die Farbenzeichnung (min.), Cig.(T.).

pestrota, f. die Buntheit, Jarn., Cig.

pestruga, f. = pestroga, die Forelle, Danj.-Mik., vzhŠt.-C.

pêstuha, f. = pestunja, Zv.

pestun, m. ber Rinberwarter: dober pestun je bil stari oče, Zv.

pestunja, f. bie Rindsmarterin, Mik. (V. G. III. 131.), Nov.-C.

pêstunjica, f dem. pestunja, Mur.

pes, adv. зи Fuß; p. iti, priti, potovati; pot (pespot), ber Fußmeg; pes polk (pespolk), das Infanterieregiment, nk.; pes dan, = ročna tlaka, der Handiag, V.-Cig.; (peš adj. peša gre, peši smo šli, peši ljudje, Poh .-C.; po peših potih sem šel, Fr.-C.; peši so za njim tekli, Ravn.-Mik.)

pesaj, m. bie Bebeftange in der Schneidemuble, V.-Cig.

pęšák, m. = pešec, Jan., C., ogr.-Valj.(Rad), Zora.

péšanica, f. pogl. péščanica.

pesanje, n. bas Mübewerben, bas Abnehmen ber Rrafte, ber Berfall.

pešáški, adj. Fuße, Infanteries, Jan. pęšati, am, vb. impf. mube werben, ermatten; pri hoji p.: ali že pešaš? jντhSt.; — [α້) ποαδρ werden, in Berfall tommen, zurudgeben; njiva, drevo peša; zdravje peša; moči pešajo; oči mi pesajo, meine Augen werben immer íchwacher; vera peša; studenec peša, bαš Baffer im Brunnen nimmt ab, Z.; obrinikom zaslužek peša, Levst.(Rok.).

pęsav, adj. ichwāchlich, SIN.

pesavec, vca, m. ber im Beben Ermattenbe: on da pešavcem moč, Ravn.-Valj.(Rad).

pesavt, m. ber Dube, Mik. pêsce, adv. C., pogl. pesice. pésča, f. = pesto, BiKr.

pescaj, m. 1) bie hoble hand, die handvoll, Jan.; — 2) der Mustel unter dem Daumen, ber Ballen, Mur.-Cig., Valj.(Rad); - 3) bie Morferteule, Cig., Jan.

péščanica, f. neka hruška, (pešanica) Mariborska ok. - Erj. (Torb.); = lorenčka, bie Lorenzbirne, C.; - eine Art rauber, mehlichter

Apfel, C.

pésče, n. kolno pešče = pesto, Habd.-Mik. peščen, adj. Sanb., fanbig; peščena zemlja, peščena tla, ber Sandboben; peščena puščava, bie Sandwüste, Cig.(T.)

peščenast, adj. fanoartig, Cig., Rut.(Zg. Tolm.). pescenat, áta, adj. fandig, C.

pescenec, nea, m. ber Canbftein, Jan., C.

pęśćęnek, nka, m. der Ort, wo Sand gegraben wird, die Sandgrube, Notr.

pescenica, f. 1) die Sandgrube, C.; - bie Sprte, Hip.-C.; — 2) die Sanberde, Cig.; 3) eine Art Birne (flein, fuß), C.

pescenik, m. 1) ber Sandftein, Cig., Jan.; -2) der Sanderling (tringa arenaria), Z.; sivi p., ber grane Sanberling (arenarius calidris), Frey .(F.).

pescenina, f. ber Sandboben, Cig., Jan.; bie Sandwüfte, Jes.

peščeníti se, ím se, vb. impf. versanden (intr.),
Jan. (H.).

poščenják, m. ber Sandstein, Cig. (T.), Erj. (Min.).

poščénjo, n. die Beinigung, die Bladerei, Cig.;
- prim. postiti.

peščenka, f. = peščena zemlja, Vrtov. (Km. k.), Nov.

pçăčéven, vna, adj. = peščnat, Dol.

peščevka, f.neka hruška. Podkrnci-Erj. (Torb.).

peščevnat, adj. = peščnat, Cig.

peščíca, f. 1) = pest; baš fidustájen, Cig.;
-2) bie hohle fiand, bie fiandvoll; eno peščico
moke dati komu;-3) bie flubentivíche (physalis Alkekengi), (pešica), C.

poščičica, f. dem. poščica; das Fäustchen. poščína, f. der Sandboden, Z.; die Düne, der Strand, Jan.

peščînka, f. bas Sanbtorn, Cig.

pescisce, n. bas Rerngehaufe, Cig.; - prim.

peček, pečka.

péščiti se, im se, vb. impf. — peščeniti se, Jan. peščnat, áta, adj. fandig, fandiditig; peščnata zemlja, — Sando: peščnata ura, Zora.

peščníca, f. 1) bie Sanberbe, Mur., C.; — 2) bie Sanbbūchse, Pot.-Cig., Jan., M.

pêšec, šca, m. der Jugganger; der Infanterist; pešci, die Infanterie; — der Bauer (im Schachipiel), Cig.; — hlapec, ki je le za ročno delo, ne za vožnjo: za pešca je, Dol.

pešehôdee, dca, m. ber Fußgänger, SIN. pešelj, šlja, m. ber Habnagel, Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.), Kras-Štrek. (LjZv.); — prim. furl. passell, lat. paxillus, Štrek. (LjZv.). pēšem, adv. — peš, C.

pesevati, üjem, vb. impf. im Geben ermüben,

pęsica, f. bie Fuggangerin, Jan.

pêšice, adv. şu Şuß, Jan., C., BlKr.; p. hodim, Mik.; — (= pešico: pešico hoditi, bežati, Dalm.).

pêšički, adv. — pešice, peš. Mik., BlKr. péšiti se, im se, vb. impf. — truditi se, Sl-Gor.-C.

pęšji, adj. = peški: pešji pot, C.; - prim. peš. 1. pęška, f. bie Fußgängerin, Cig.

 peškà, f. -- pečka, bet Dbitlern, Mur., Cig., Jan., Gor.

peškár, rja, m. ber Apfelstedjer (rynchites Bacchus), Nov.

peskati, am, vb. impf. mit ber Fauft ichlagen,

ogr.-C.; poltern, ogr.-M.
pęški, I. adj. Juß., żu Juß.: peški pot, ber Fußsteig, ber Fußweg, Mur., ogr.-C.; p. grah, bie Bodenfisole, ogr.-C.; — II. adv. peški, żu Juß., Jan., ogr.-C.; (— peške, Medjimurje-Vest.).

peškíšče, n., Cig., Jan., pogl. peščišče.

peškúr, rja, m. ber aus einem kern gezogene Baum, Cig.; cimbore cepiti v marelične peškurje (piškurje), Pirc.

pešljiv, íva, adj. leidit erműbenb: pešljiv konj, Z.; — pešljiva noga, t. j. noga, ki začenja pešati, Svet.(Rok.); nogi mu nista bili še čisto nič pešljivi, Jurč.

pesota, f. Binb mit Regen, Strek., pod Cavnom; pogl. pisota.

pesta, f. gu Brei gerquetichtes Doft, Z.

peštánec, nca, m. das Grundpflaster, Cig.;
— prim. peštati.

peštáti, am, vb. impf. treten, stampsen: zelje p., Kraut treten, Z.; pipo p., die Pseise stopsen, Notr.-M.; zerquetschen: jedila v skledi z zlico p., Notr.; — prim. it. pestare, zerstampsen, zerstoßen.

pestvo, n. das Fugvoll, die Infanterie, Cig.,

Jan., nk.

pêt, num. fûnf; pred pétimi leti; ob pétih, um fûnf Uhr; po pet, je fûnf, zu fûnf; ni pet ni šest, mir nichts, bir nichts, Nov.; nasi poganski predniki niso se mogli ni pet ni šest povse iznebiti stare, poganske na-

rodne vere, Navr. (Let.).

péta, f. 1) die Ferse; od glave do pete, vom Ropf bis gur Ferje; biti komu za petami, jemandem auf dem Fuße nachfolgen; tuja vrata naju bodo po petah tolkla, = in ber Fremde wird man uns gur Thure hinaus. jagen, Glas.; kaj si mi vedno za petami! na pete se komu obesiti, fortwährend hinter jemanbem her fein, ihm auf dem Fuße nachfolgen, Cig.; kdor nima v glavi, mora imeti v petah (reče se, kadar kdo mora nazaj iti po kako pozabljeno reč); pete odnesti, entrinnen, entfommen; = p. unesti, umekniti, Cig.; pete je pobral v nevarnosti, Jurč.; pete pokazati, ben Rüden fehren, flieben, Jan.; biti komu na pete, jemandem hart zujehen, ihn hehen, Cig.; potrebno je, kakor
trn v peti — es ist nicht nothwendig, es ist ichablich, Mur.; - 2) ber Abjag am Schub; - bas Sadenftud (Die Ferfe) am Strumpf; - 3) ber Drebzapfen an einer Thure, C., Cig. (T.); - tudi: bie Bertiefung, in ber fich ein Zapfen breht, Lasce-Levst. (Rok.); - 4) ber Senfentiel, ber Senfennagel, Cig.; - 5) bas hintere Enbe ber Schlittentufe, Poh.; -6) pete = vznožje, ber untere Theil bes Bettes, wo man mit ben Füßen ruht, C.; — 7) tramova p., bas hervorragenbe Enbe eines Baltens, ber Baltentopf, Cig.; - 8) plugova p., die Bflugichleife, C.; - tudi: bie Bflugsohle, Jan.(H.); - 9) bet Rolbenschuth am Gewehre, Jan.(H.); - 10) p. kruha, ein Reil Brot, SIN.-C, Zora;-11) babje pete, eine Art Schwamm, vzh.St.-C.; - gen.nav.pete. petáč, m. = peteričnik, V.-Cig.

potáček, čka, m. dem. petak; ein 2½, Eimer (— fünf fleine Eimer) haltendes Fass, Slom.-C. peták, m. 1) der Fünfjährige, Cig.; — 2) der Fünfer: die Fünfguldennote; — das Fünftrenzerstüd, M.; — 3) das Fünseimersas,

petakar, ria, m. ber minbestens fünf Gulben Steuern gahlt, ber Fünfgulbenmann, nk. petakinja, f. bie Fünfjährige, Cig.

petan, ana, m. kdor ima veliko peto, Valj. (Rad).

petánja, f. bas Loch, in welchem fich ber Ravfen (peta) einer Thure (g. B. ber Fallthure beim Schweinstall) dreht, jvzh.St. petánjec, njca, m. ber Ferfenhoder, (-anec)

petánjek, nika, m. die Thurangel, C. petar, rja, m. der Amiebiener, Gor.-Cig., Notr .-

Burg.(Rok.); vaški petar, ZgD.; - prim. nem. Büttel (?), C.

petarda, f. bie Betarbe (ein Sprengftud). petardnik, m. ber Betarbierer, Cig.

petasati, sem, vb. impf. mit ben Gugen ausschlagen, C., Mik.

petati, am, vb. impf. - bezati, hiteti, Gor.-DSv.

petavs, m. ber Großferfige, Cig. petavsast, adj. großferfig, Cig.

petdánski, adj. = petdneven, Mur., Jan.

pêtdeset, num. fünfzig.

petdesetaca, f. bie Fünfziggulbennote, kajk .-Valj. (Rad).

potdesetak, m. 1) ber Funfzigjahrige, Jap .-C.; - 2) bie Fünfziggutbennote. petdeseter, num. fünfzigerlei; - prim. de-

petdosoteren, rna, adj. fünfzigfach; - prim. deseteren.

petdeseternat, adj. = petdeseteren.

petdeseti, num. ber fünfzigfte.

petdesetica, f. bie Bahl 5'), ber Fünfziger. petdesetie, adv. jum fünfzigftenmale, fünf-

petdesetina, f. ber fünfzigste Theil, bas Fünf-

zigstel.

petdesetinka, f. = petdesetina, petdesetka, f. die gahl 50, ber Fünfziger, Cig.

pêtdesetkrat, adv. fünfzigmal. pêtdesetkraten, tna, adj. fünfzigmalig. petdesetleten, tna, adj. fünfzigjahrig.

petdesotletje, n. bas Jahrfünfzig, Cig. potdesetletnica, f. 1) die Fünfzigjährige, Z.;

2) die 50 jährige Feier, nk. petdesetlotnik, m. ber Funfzigjahrige, Z. petdesetnik, m. ber Funfzigjahrige, Jan.;

masnik p., ber Jubelpriefter, Cig. petdesetnják, m. = petdesetnik, Cig.

petdnéven, vna, adj. fünftagig. pétec, tca, m. ber Fünfte (n. pr. v kaki igri),

Valj. (Rad); - = peti roj, Levst. (Bec.). petéce, f. pl. die Betetschen, das Fleckfieber, Cig.; - prim. it. petecchie.

petecen, ena, adj. Freitage., Fasten : petecna jed, petečen dan, C.

peteh, m. ber Sahn, Notr., V .- Cig., Jan., C.; - nam. petuh (?).

petek, tka, m. 1) ber Freitag; veliki p., ber Charfreitag; v petek in svetek, an Bertund Feiertagen; eno obleko imam za petek in svetek; kadar bo v petek nedelja = nikoli, Cig.; — 2) suhi p., ber Riefenbodfüfer (cerambyx heros), Ip.-Erj. (Torb.).

pétel, tla, m. = petelin, Habd.-Mik. petélin, ina, m. 1) ber Hahn; p. poje, ber Hahn früht; osaben, kakor p. na gnoju, Levst. (Rok.); petelina videti, ki je zvezde zobal = fein blaues Bunber feben, Cig.; - divji p., ber Auerhahn (tetrao urogallus); mali divji p., ber Birthahn, Cig.; - morski p., der europäische Flughahn (dactylopterus europaeus), Cig., Erj. (Z.); - 2) ber hahn am Gewehre, Mur., Cig., Jan., Mik.; petelina napeti, Z.; — 3) = kobilica na kolovratni perutnici, Savinska dol.; - 4) = orehovo ederce, Savinska dol.

potelinar, ria, m. ber Auerhahnjager, SIN. potelindar, rja, m. ber Auerhahnbeller (eine

Art Hunde), Cig.

petelinček, čka, m. dem. petelinec; i) ein tleiner hahn; — 2) der aufrechtstehende Theil bes weiblichen Ropftuches: peca z bahatim petelinekom, LjZv.; - 3) ber Schlidfrapfen, Cig.; - 4) bas Badrablein, Cig.; - 5) ime raznim rastlinam: eine Art Rnabenfraut o. Ragwurz (orchis albida), Cig.; - bie Riatiche roje (papaver rhoeas), Cig.; - ber Sunbegabn (erythronium dens canis), C.; - ber Erdrauch (fumaria), Medv. (Rok.); - die Erbscheibe (cyclamen), Jan. (H.); - pl. petelinčki, die Barentage (clavaria flava), Ip.-Erj. (Torb.); tudi: ber hornflee (lotus corniculatus), Josch.

petelînčič, m. dem. petelinec; - pl. petelincici, eine Art Lercheniporn (corydalis di-

gitata), C.

petelinec, nca, m. 1) ein fleiner Sohn, Habd .-Mik.; - bozii p., ber Biedehopf, Hip. (Orb.); — 2) der Faishahn, C.; — 3) der Gewehrshahn, M., Valj. (Rad); — 4) pl. petelinci, neka goba, Notr.; — 5) divji p., eine Art glatter, holziger Ginster, Blc.-C.;—6) spanski petelinci, fpanischer Ginfter, bas Pfriemengras (spartum), C.; "s to travo se trtje veže v vinogradu*, Dict.

petelinek, nka, m. dem. petelin; ein junger Sonn, Valj. (Rad).

petelînji, adj. Sahnen-; petelinje petje, Bes.- C. petelinov, adj. bes hahnes, hahnen ; p. bra-

delj, ber Sahnenbatt, Cig. petelinski, adj. Dahnen-; konj stopa po petelinsko, bas Pferd hat einen Sahnentritt, Cig. pételj, tija, m. = grozdna češulja, Fr. - C.;

- prim. petlja, pecelj.

1. péten, tna, adj. jangbar, Mik., Hip. (Orb.); - Singe: pêtni glas, die Singstimme, M. 2. péten, tna, adj. Ferjen, Mur., Cig., Jan.; pêtni sklep, bas Ferjengeient, Cig. (T.).

peter, tra. m. ber Dachboben in einer Scheune, Cig., Jan., Kor. - Levst. (LjZv.), KrGora, Poh.; ber Dachboben ber Getreibeharfe, Savinska dol.; ber Dberboben, Kor.-Cig.; ber Seitenboben im Beinprefsgebaube, Fr. - C .; na petru, auf bem Boben, C.; - eine Stellage, ein Beruft im Stalle o. auf ber Tenne, Fr.-C.; - prim. petro, petre.

peter, num. fünferlei; - prim. deseter. peter, f. ein Beipann von funf Bferben, C. peterad, f. == peter f., C.

petêrčki, m. pl. füuf auf einmal geborene Kinber, Nov.-C.

peterec, rea, m. die Bentapobie (fünf gujammengehörige Berefüße), Cig. (T.). peterek, rka, m. ein Gewicht von fünf Bfunb o. eine Lange von fünf Rlaftern, Mur. petêren, rna, adj. fünffac). peterica, f. eine Bahl von fünf: peterice sodnija, bas Fünfergericht, Cig.; - Die Quinterne, Cig. (T.), C. peterionik, m. eden iz peterice; ber Funfhert, Cig. peterina, f. = peter f., C. peterka, f. bie gabt Funf, Cig.; die Biffer Funf, Cig. peternat, adj. fünffach. peterobárven, vna, adj. fünffarbig, Cig. peteroclen, clena, adj. fünfglieberig, Cig.; peterocleni hrošči, fünfzehige Rafer, Cig. (T.). peterodnéven, vna, adj. fünftagig, Jan. peteroglásen, sna, adj. fünfftimmig, cig., Jan.; peteroglasno petie, Cig. peterokoten, tun, adj. fünfedig, pentagonal, Cig., Jan., Cig. (T.). peterokotije, n. = peterokotnik, Cig. peterokotnik, m. das Fünsed, das Pentagon, Cig., Jan., Cig. (T.), Cel. (Geom.). petêrokraten, tna, adj. = petkraten, Cig., Jan. peterokrit, krilu, adj. fünfflügelig, Cig. peterokip, kipa, adj. fünflappig, Cig. peteroléten, tna, adj. = petleten, Cig., Jan.; peteroletni priklad, bie Quinquennalgulage, DZ. peterolôtje, n. das Quinquennium, Cig., DZ. peterolêtnica, f. = peteroletna doklada, bie Quinquennalzulage, DZ. peterolisten, stna, adj. fünfblatterig, Cig., Jan. peteronog, noga, adj. fünfbeinig, Cig., Jan. peteroogein, adj. fünfedig, Cig., Jan. peteroogeinik, m. bas Fünfed, Cig., Jan., peterooglat, ata, adj. fünfedig, Cig. peteroplosk, plóska, adj. fünfflächig, fünffeitig, Cig.(T.).peteropredaten, ina, adj. fünffacerig, Cig. peteropfsten, sma, adj. fünffingerig, Cig. peteropestnica, f. bas Fünffingerfraut (potentilla), Cig. peteropfstnik, m. = peteroprstnica, Cig., Medv. (Rok.). peteroròg, róga, adj. fünfhörnig, Cig. peterorok, roke, adj. fünfarmig, Cig. peteroróżen, żna, adj. = peterorog, Cig. peterospèv, spéva, m. bas Quintett, Jan. peterostávčen, čna, adj. fünffühig, Cig. peterostópen, adj. fünffühig: peterostópni verz, ber Bentameter, Cig. peterostopnik, m. = peterec, die Bentapodie, Cig.(T.).peterostran, strane, adj. fünffeitig, Jan. peterostránski, adj. = peterostran, Cig. peterostrok, stroka, adj. fünffach, Cig. peterostrun, struna, adj. fünffaitig, Cig. peterouden, dna, adj. fünfglieberig, Cig., Jan. peterovfsten, stna, adj. fünfreihig, Cig.;
- fünferlei, Cig., Jan.

peterozlóžen, žna, adj. fünffilbig, Jan., nk. peterozòb, zóba, adj. fünfağhnig, C. petersilj, ilja, m. navadni p., die Beterfilie (petroselinum sativum), Cig., Tus. (R.); pasji p., bie gemeine Gleiße, die hundspeterfilie ober ber Gartenschierling (aethusa cynapium), Cig., Tuš.(R.), potorsiljov, adj. Beterfilien, Cig., Jan. peteršiljka, f. neka trta, Vrtov. (Vin.). peteržit, ila, m. = peteršilj, jvih St. peteržilj, ilja, m. = peteršilj, Cig., Jan. peteržīljka, f. = peteršilj, Jan. petev, tve, f. bas Singen, ber Gefang, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad). petfunten, tna, adj. fünfpfündig, Cig., Jan. péti, pójem, vb. impf. fingen; peta maša, bas Sochami; peta igra = opera, V.-Cig.; takrat so mi pticke pele = bamals gieng es mir aut, Levst. (Rok): šiba novo mašo poje = no Rucht ist, ba ist Ehre; - hvalo komu p., jemanben lobpreisen; ure p., bie Stunden abrusen, Cig.; petelin poje (fraht); matica poje, ber Bienenweisel tutet, Cig.; čiriček poje, die Weingrille zirpt; tonen: zvon, struna, trobenta poje, orgle pojo; sodi po kleti pojejo = bie Fasser sind ster, Pjk. (Crt.), Levst. (Zb. sp.); po usesih mi poje, bie Ohren gellen mir, Cig.; kar vi pravite, lepo poje (flingt schön), V.-Cig.; zmerom je pela, immer hieß es, UčT.; lauten, Jan.; tako poje pismo, GBrda; siba bo pela, es wird Ruthenschläge geben; palica naj poje, Jurč.; zdaj poje v gozdu sekira, LjZv.; — kosa veselo poje (= reže), Zv.; - huda mu je pela, es gieng ihnt schlecht; slaba ti bo pela, es soll bir übel befommen; - befingen: p. Matjaže, Kranjic lepoto, Preš.; (pējem, Npes.-Vraz, Danj. [Posv. p.]). petl, pnem, vb. impf. ipannen: konj kvišku pne ušesa, Levst. (Zb. sp.); (navadneje v sestavi). peti, num. ber Fünfte; peto kolo, bas fünfte Rad am Bagen - überflussig; ne biti ni v peto ni v šesto, in feinem engeren Berhaltnisse stehen: zove ju brata, a vendar si nista bila ni v peto ni v šesto, Levst. (Zb. sp.); ljudje, kateri ti niso ne v peto ne v šesto, Levst. (Zb. sp.); to je pa zopet taka beseda, da ni ne v peto ne v šesto (ein Bort, bas nicht passt), Str. 1. pética, f. dem. peta; 1) bas Ferschen; -2) bie Angel (an ber Genfe), Cig.; - 3) ber Bandhalen ber Schloffer, Cig.;-4) p. kruha, eine Schnitte Brot, Jan. (H.). 2. petica, f. 1) die Fünf, Jan. (H.), nk.; — die Quinte (im Pifetspiel), V. - Cig.; — 2) bas ehemalige Fünfgrofchen- ober Fünfgehnfreugerstud; stara petica, stara resnica, Slom .-C.; šmarijne petice, Jurč. peticija, f. prošnja, bie Belition, nk. petic, adv. fünftens; jum fünftenmale. peticen, ena, adj. kdor ima petic, gelbreich; petična nevesta. petika, f. ber Fünfer (Biffer), Jan (H.). petina, f. ber fünfte Theil; bas Fünftel.

potinka, f. 1) = petina, bas Fünftel; - 2) ein fleines Tragfafechen, C. petisce, n. ber Fugpuntt, h. t .- Cig. (T.). petiti, im, vb. impf. p. koga, jemanden gurudgeben machen, gurudtreiben, Dol .- Levst. (Lj-Zv.). petje, n. bas Singen, ber Gefang: pogrebno p., ber Grabgefang; ptieje p., ber Bogelgefang; petelinovo p., das Hahnengeschrei; das Klingen: p. zvonov. pêtka, f. die Fünf, der Fünfer, Cig., Jan., Cig. (T.). petkov, adj. freitagemäßig, Faften -; danes jemo petkovo, Erj. (Torb.), BlKr.; danes je petkova, jvzh.Št. petkovati, ujem, vb. impf. fasten: kadar ima Bog praznik, tudi hudobec ne petkuje, ZgD. petkovica, f. neka postna jed, Pjk.(Crt.); eine Art Fladenkuchen: petkovice so tenke pogače, nekvašene, νζhŠt.-C. petkovina, f. coll. Fastenspeisen, C., Z. pêtkrat, adv. fünfmal. pêtkraten, tna, adj. fünfmalig; fünffach. petkratnik, m. bas Sunffache, DZ. petléten, tna, adj. fünfjährig. petietje, n. ein Beitraum von fünf Jahren, bas Quinquennium, Cig., nk. petietnica, f. bie Quinquennalgulage, DZ. 1. pétlja, f. bie Majde, bie Schlinge, Cig., Jan., C., Mik., DZ.; svete podobe z novimi petljami olepšati, Erj. (Izb. sp.); zadrgniti se v petlje, Rog.-Valj. (Rad). 2. pétija, f. 1) = peceij, ber Obststengel, ber Traubenstengel, Mur., Cig., C., Mik.; grozdova p., C.; - ber Blattstiel, Cig.; - bie Beinrebenrante, Levst. (LjZv.); - 2) rdeca p., neka vinska trta, Vrtov. (Vin.), Ip.-Erj. (Torb.). pétijast, adj. maschicht, maschig, Cig., Kr. petljat, áta, adj. großmaschig, Cig. petljati, am, vb. impf. 1) Dafchen, Schleifen machen, Cig., M.; hefteln, Cig., Jan.; fcblingen, UcT.; - 2) wie ein Betruntener einhergeben, M. petijevina, f. mošt, ki se izpreša iz odbranega petljevja, C. petljevje, n. coll. Traubenstengel, C. 1. petisica, f. dem. petija; die Dasche, die Schleife, Cig., C. 2. petljica, f. ber Obststengel, ber Traubenstengel, C., vehSt.; - ber Blattstiel, Cig. petijicje, n. coll. bas Siengelwert. Traubenftengel, Mur., vzhSt.-C. petljiga, f. leerer Traubenftengel, C. petijika, f. = 2. petija, ber Stengel, Mur.; = paberek v vinogradu, C.; petljike pobirati = paberkovati, St. - Z.; - ber Blattstiel, Jan. petljikati, am, vb. impf. = petljike pobirati, v vinogradu paberkovati, C.; — = počasno kaj vkup spravljati, C. petmêsečen, čna, adj. fünfmonatlich, Cig., Jan. petnajst, num. fünfzehn; (izvedenke prim. z izvedenkami besede: devetnaist).

petnajster, num. fünfzehnerlei.

petnajsteren, rna, adj. fünfzehnfach. petnajsterica, f. eine Angahl von 15 Studen : die Manbel, Cel. (Ar.). petnajstęrnat, adj. = petnajsteren. petnajsterokotnik, m. bas Bentabefagon (min.), Cig.(T.).petnájstič, adv. jum fünfzehntenmale, fünfzehntens. potnajstina, f. ber fünfzehnte Theil, bas Fünf. zehntel. petnica, f. das Ferfenbein, Cig.(T.), Erj.(Som.). petnik, m. 1) ber Stiefelabfat, C.; - 2) ber Thurzapfen, die Thurangel, vzh.St., ogr.-C.; - 3) bas Brett, woran die Thürangel angebracht ift, vehSt.-C.; - bas unterfte Brett ber Thure, ogr.-Valj. (Rad). petočien, čléna, adj. petočleni (hrošči), filnfgliedrige Rafer (pentamera), Erj.(Z.). petodstoten, tna, adj. fünfpercentig, Cig., Jan., petojen, jna, adj., Mur., pogl. peteren. petojezíčen, čna, adj. fünfjüngig, fünfiprociig, Cig., nk. petokót, m. = peterokotnik, Erj. (Rud.). petoletje, n. bas Jahrfünf, bas Quinquennium, petomèr, mera, m. ber Bentameter, Cig., Jan., petomèrec, rca, m. = petomer, Jan. petomeren, rna, adj. pentametrifch, Cig., Jan. petonka, f. bie Betonie, Cig.; pogl. potonka, petonòg, nóga, adj. fünffüßig, Cig petoplosk, plóska, adj. fünfflächig, Erj. (Rud.). petopioščniák, m. das Fünfflach, Cig. petopolovíčen, čna, adj. petopolovíčna cezura, die Benthemimeres, Zora. petopistnik, m. bas Fünffingerfraut, Cig., Jan., C., Tuš.(B). petostopen, pna, adj. fünffüßig: p. verz, Cig., petostopnik, m. ber Fünffuß, bie Bentapobie, Cig. petovfsten, stna, adj. fünfreihig, fünfzeilig, Cig. petozób, zóba, adj. fünfzühnig, fünfzadig, Cig. pētpedi, interj. t. j. pet pedi, posnemanje prepeličnega petja, Cig.; — prim. ped. petpedikanje, n. ber Bachtelichlag, Zv. petpedikati, kam, čem, vb. impf. peti: petpedi, ichlagen (von ber Bachtel), Zv. petrák, m. die grilne Rieswurg (helleborus viridis), Obrov v Istri-Erj. (Torb.). petran, m. bas St. Antoniustraut (epilobium angustifolium), Josch. petre, m. dem. peter; bas Beruft in ber Goeune: s petrca skačejo otroci, Savinska dol. petre, ter, f. pl. ein Brettergeruft gur Aufbemahrung von Stroh ober Beu in Stallungen, Scheunen u. bgl., Gor.; pasti s peter doli na skedenj na trde deske, Zv.; na petrah seno skladati, Gor.; (pravilneje: petra, n. pl. prim, petro). petred, num. = petdeset, Guts.; (petred),

Kor.-Mur.; (tudi: petredi, petredov, Kor.,

Rez.-C.).

petredni, num. = petdeseti, Rez.-C. petrih, m. 1) eine Art Gras: ber Gumpfweiderich, C.; — 2) = putrih, Glas. petrik, m. = petrak, Podgorje (Istr.)-Erj. (Torb.). pétro, n. nav. pl. pétra (redkeje: pétra), ber Beuboben, Gor .- Valj. (Rad); - prim. petre. petrolej, m. kameno olje, bas Betroleum. petrolejevec, vca, m. das Berroleumfajs, Jan.

(H.); (nav. petroljevec, DSv.). petrováča, f. jabolko ali hruška, katera o Petrovem dozoreva, kajk.-Valj.(Rad).

petróvka, f. neka hruška, ki dozoreva o Petrovem, Mariborska ok.-Erj.(Torb.), vzhŠt.-C. petruha, f. - petrovka, bie Betribirne, vih-Št.- C.

petržit, fin, m. = peteršilj, die Beierfilie (petroselinum), C.; pasji p. = mala trobelika, die Sundspeterfilie, ber Gartenschierling, Nov., Slom.-C.

petsto, num. = pet sto, fünshundert; (petstotni, -ter, -teren, -krat i. t. d. prim. stotni, stoter i. t. d.).

petstoletnica, f. bas fünfhundertjährige Jubilaum, Jan. (H.).

petvéden, adj. fünseimerig, Cig.; p. sod, ein fünseimeriges Fas, juzhSt. petvina, s. ber Gesang, SlGor.-C.

pevalica, f. ber Singvogel, Jan., Nov.; ptica p., Navr.(Let.).

pevalisce, n. ber Ort, mo gejungen wirb: bas

Singhor, Jan. pevanje, n. bas Singen, M., ogr.-Valj.(Rad).

pevati, am, vb. impf. fingen, Cig., Danj.-C., nk. pevce, eta, n. ber Dichterling, Cig., Levst. (LjZv.).pévčec, čca (čeca), m. dem. pevec, Valj.(Rad).

pévček, čka, m. dem. pevec; - = pevče, Cig. pévělca, f. dem. pevka; 1) bie Sangerin, M.; ptica pevčica, ber Singbogel, C.; — 2) bie Shluffelblume (primula), Cig.

pévěič, m. dem. pevec; ein fleiner Sanger, Z. pevěji, adj. Sanger-, Dichter-: pevěja žila, Cv.; pevčje srce, Levst.(Zb. sp.).

povec, vca, m. 1) ber Ganger; operni p. ber Dpernfanger; - (ptici) pevci, Die Glugbogel (oscines), Cig.(T.), Erj.(Z.); — 2) — petelin, C., SIN.; - 3) ein Bienenftod mit jungem Beijel, C.; pevec je z mlado matico prvi roj, Levst. (Bec.).

peven, vna, adj. Gefange, Naprej-C.; gefang. lich, Cig.; - singbar, Cig., Jan.

pevica, f. bie Sangerin, Fr.-C.; vila p., bie Dufe bes Gefanges, SiN.

Pévka, f. 1) die Sangerin; (ptice) pevke, die Singvögel (oscines), Cig.(T.); — 2) ber Fluebogel (accentor alpinus), Erj.(Z.), Frey.(F.); mala p., die Brounelle, Levst. (Nauk); - 3) = matica, ki poje, Levst. (Bec.); - 4) bas Lieb, Guts., Vod. (Pes.).

Pévkinja, f. bie Gangerin, Dict., Mur., V .-Cig., Jan., nk.; poslušati, kaj pevci ali pevkinje pojo, Dalm.

Pevnica, f. bas Singhaus, Cig.

Pévnost, f. bie Singbarleit, Cig., Jan.

pevoljub, liuba, m. ber Freund bes Gefanges,

pevoljúben, bna, adj. gejangliebenb, Jan., Zora. pevoljubje, n. bie Liebe gum Befange, Jan. pevovodja, m. ber Gefangsleiter, ber Chorregent, nk.

pévski, adj. Sanger-, Befangs-: pevsko društvo, pevska umetelnost, nk.; - bichterijch, Mur., Cig., nk.; pevska žila, die Dichteraber,

pevetvo, n. die Singfunft, ber Befang, Cig.; – 😑 pesništvo, *Čig., Č*

péza, f. 1) bas Gewicht, die Last, Meg., Jan.. BlKr.; Nosil bom življenja pezo, Preš.; -2) die Folter, Guts., Mur. - Jan.; na pezo dejati, ZgD.; (péza), Dict.; - prim. it. pesa, peso, die Laft, bas Gewicht.

pezān, znà, adj. fchwer, Z.; pezan križ, Cv.; pezna zemlja, Pirc.

pézanje, n. das Foltern, Dict., Mur., Pohl.-Valj.(Rad).

1. pęzati, am, vb. impf. foltern, martern, qualen, Meg., Guts., Mur., Jan., Trub.-Mik., Hip. (Orb.), Jap.(Sv. p.); - prim. peza 2).

2. pezati, am, vb. impf. beigen, agen, Guts., Mur., Cig., Jan.

pezavt, m. ber Beiniger, Guts., Mik. pezdèc, zdeca, m 1) leife entweichende Blabung, ber Fift; tudi: pezdec, St.; - 2) neka riba, ber Bitterling (rhodeus amarus), Ljub.-Erj. (Torb.), Frey (F.); - 3) neka goba: ber gemeine Flodenftaubling (lycoperdon bovista), vzh.St.-C., Polj., BlKr.; zelen kakor p., (ker je p. izprva znotraj zelen), Polj.; -Rornblume (centaurea cyanus), C., Josch;
— babji p., die Bocks-, Saumelde, das Bubl-

frant (chenopodium vulvaria), Cig., Medv. . (Rok.)

pezdečívka, f. pogl. pizdočívka. pezdek, zdka, m. = pezdec 3), der Floden-stäubling (bovista), Cig., Tus. (B.).

pezdeta, f. bie Fifterin, Lasce-Levst. (Rok.). pezdênje, n. bas Fisten.

pezdêr, m. pogl. pazder.

pezdêrje, n. coll. pogl. pazderje.

pezdeti, im, vb. impf. Blahungen ftill abgeben laffen, fiften.

pezdîr, rja, m. pogl. pazdir. pezdîrje, n. coll. pogl. pazdirje.

pezdírka, f. = pizdurka, Cig., Dol. pezdlja, f. eine art Ametichte, Mariborska ok .- C.

pezdljiv, iva, adj. oft fiftend, Murpezdisivec, vca, m. ber Fister, Mur., Cig.

pezdljîvka, f. die Fisterin, Mur. pezdnjáča, f. das Luftloch im Zimmer, das Rauchloch, C.

pezdnják, m. = pezdnjača, C. pezdóvnik, m. bas Rauchloch, SlGor.-C. pezduh, m. 1) ber Fifter, Z.; - 2) bas Lufts

loch im Rimmer, C. pezdúrka, f. pogl. pizdurka.

pėzelj, zlja, m. 🛥 pezdlja, C. peznica, f. bie Foltertammer, Cig., C.

pěžek, žka, m. = peček, nosec (cicer arietinum), Goriška ok.-Eri.(Torb.).

pežína, f. kožica okrog pečkov (pri sadju),

phaj, m. = pehaj, ber Stampfftogel, vihSt .-

pháten, inn, adj. jum Stampfen gehörig, Stampf-, Jan.(H.).

phainik, m. - pehalnik, ber Stampfftogel,

phânje, n. = 1. pehanje; 1) bas Stogen, bas

Stampfen, bas Bochen; — 2) bas Gestampfte,

Mur.; bie Graupe, Jan.; ajdovo, ječmenovo p., die Beiden., Gerstengraupe, Cig.; prineso kralju boba, leče, phanja, medu, Ravn.

péžica, f. dem. pega; das Fledchen, Cv.

pežíniti, înim, vb. impf. = drobiti, Gor.

phác, m. ber Bocher, ber Stampfer, Cig.

Gor.; - prim. pužina, bužina.

C.; bie Reibleule, Cig.

C.; bie Reibteule, Cig.

pháti, phâm, pšem, vb. impf. == 1. pehati;
1) flogen: vol pha, Dol.-Z.; — fteden: pha me v trebuhu, Cig.; — p. se, aufftoßen: jed se mi pha, die Speisen stoßen mir auf, Cig.; — 2) plagen: kašeli me pše, C.; trešljika me pše, vzhSt.-C.; — 3) ftampfen: proso, ječmen p., die Hirfe, die Gerste gu Grupe, ju Graupen frampfen; olje p., Dl schlagen (= burd Stampsen gewinnen), Cig.; rudo p., Erz pochen, Cig.; — 4) stopsen, vzh.St.; S kocmovjem ladjo pšem, Danj. (Posv. p.); praes. tudi: phèm, Cig., Strek. phavec, vca, m. ber Stampfer, ber Bocher, Cig., Jan. phavka, f.bie Stampferin, bie Bocherin, Cig., Jan. phu, interj. pfui! vzhSt.-C. plarist, m. neki redovnik, ber Biarift. pibere, f. pl. die Steinbibernell (pimpinella saxifraga), Josch; - iz nem. "Bibernell". pic, m. bas mannliche Glieb, SlGor .- C.; (nam. pije (pijec), kakor stric nam. strije (strijec); prim. češ. pyj v istem pomenu, C.) pic, interj. ein Buruf an Subner, vehSt.-C. 1. pica, f. bie weibliche Scham, Fr .- C.; - tudi: bie mannliche Scham (v otrocjem govoru), Lašče-Levst. [Rok.]); — prim. pic. 2. pîca, f. bie henne (v otrocjem gov.), Dol. picati, pîcam, vb. impf. = pikati, Blc.-C. 1. picek, cka, m. dem. pic; bas mannliche Glieb, SIGor.-C. 2. pîcek, cka, m. bas mannliche Suhnchen. BlKr.-M., St. 1. pícika, f. == 1. pica, Valj.(Rad). 2. picika, f. eine junge Senne, übhpt. ein junges Suhn. picka, f = 2, picika. pickati, am, vb. impf. po malem pikati, Trst. piela, f. bie Stednadel, Vas Krn-Erj. (Torb.). picniti, pîcnem, vb. pf. = pikniti, Blc.-C. pic, m. kotic pri peci, ber Gorgenstuhl, Koboridski kot, Ben.-Erj.(Torb.). pica, f. die Nahrung, Meg., Cig., Mur., Kor.-Dalm. (Reg.); Kristus je sam sebe nam za pičo dal, Skrb.; bef. bas Biehfutter, Mur., Cig., Jan., C., Ravn. (Abc.), Rib. - Mik.; zivinska, zajčja, kurja p., Cig.; črna p., = seno in otava (nasproti slami), Gor.; - na pičo dati kravo = v rejo dati, Tolm. pigmot, m. bie Bibernell (pimpinella), C.

pîčar, rja, m. ber Futterer, Cig. píčati, am, vb. impf. füttern, Čig. pičati, im, vb. impf. p. v cem, in etwas fteden, SIN.-C.; p. iz cesa, aus einer Gache herausragen, Pohl., C., Kor .- Z.; (piceti) hervorragen, Cig.(T.); - p. v cem, sich (in einem Bunfte) vereinigen, concentrieren, Cig.(T.); - hervorsidern: kri iz mesa, voda iz zemlje piči, Z. picek, cka, m. 1) ber Stachel (ber Biene), V .-Cig.; - 2) ber Stich: kacji p., ber Schlangenbifs, C. picet, cla, adj. gering, farglich, fnapp; picla mera, folechtes Maß; tehta piclo dva funta, es wiegt schwache zwei Pfund; — prim. it. picciolo, flein; tirol.-nem. bitzl a pfund piclo en funt, Levst. (Rok.). 1. pičen, čna, adj. Hutter, Jan.; pična repa, bie Hutterrube, Slov.; pična pristojbina, DZ.; — prim. piča. 2. pičen, čna, adj. pūnītlich, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; — prim. pika. 3. píčen, čna, adj. sparjam, tnapp, M.; - gemeffen (stil.), Cig.(T.); - prim. pičel. píčevnik, m. das Futtergras, C. picica, f. dem. pika; bas Buntichen, bas Tupfelchen; picice delati, tupfeln, Cig.; do picice, bis jum letten Tüpfelchen = vollständig; vse je do pičice res; vse se je do pičice izpolnilo. picilo, n. ber Bienenstachel, C. pičiti, pičim, vb. pf. ftemen; čebela, muha me je pičila; z iglo koga p.; kača me je pičila, die Schlange hat mich gebissen; kogar kača piči, ta se zvite vrvi boji, - Erfahrung macht flug, Mur.; muha, katera prileti, hujše piči, = ein gah kommendes Unglud ist besto ichlimmer, Met. 1. pička, f. = pečka, peček, ber Dbittern, ber Traubentern, Mur., Danj. - Mik., C.; ber Rurbis., Zwetichten., Bfirfichtern, Reg.-C. pîčkati, am, vô. impf. harnen (v otročjem govoru), C. picleti, im, vb. impf. fnapp fein, nicht voll fein: vaga pičli, Polj.; - mangeln, fehlen: malo je pičlelo pri vagi, Polj.; pičli nam denarja, žita, Gor.; - prim. pičel. picliti, im, vb. impf. ichmalern, Cig. piclia, f. ber Schnapper (ein Aberlafemertzeng), (pičla) Cig., Strp. pleiost, f. die Rärglickeit, die Knappheit. premot, m. 1) eine Art Amphibium, Scav.-C.; — 2) ein boshafter Mensch, Glas., Scav. pienica, f. ber Futterboben, ber Beuboben, Blc.-C. pîčnik, m.1) = rejenec, das Pflegefinb, Z., Lasče-Levst. (Rok.); ber Jögling, Cig.; — 2) ber Futterlutury, Razarto (Kr.)-Erj. (Torb.). pičnost, f. die Pünitlichleit, Cig., Jan., Cig. (T.), C.picolat, m. ein junger Truthahn, Z., (picolad) Cig.; - iz furl. pîgmant, m. neka rastlina, Valj. (Rad); prim. pigmot.

pigúčav, adj. = pegast, fledig, Habd. - Mik., ogr .- Trst.(Let.). pin, m. ein burch Blafen erzeugter Luftftrom, ber Sauch: - ber Wind, M. pina, f. bie Soffart, C. piháe, m. ber Blafer; 3. B. ber Glasblafer, piháča, f. bas Blaszeng zum Anfachen bes Feuers, Fr .- C pinalica, f. bas Blafeloch (a. b. Flote), Cig. pihalnica, f. ber Blafebalg, Dict. pihâlniček, čka, m. dem. pihalnik, Cig. pihadnik, m. das Blaferohr, mit welchem das Feuer angefacht wirb, Notr.; ber Feuerfächer, Cig.; — das Löthrohr, Cig.; die Pfeise des Glasbläsers, Cig (T.); — die Windröhre am Blasedag, Cig.; — der Blasedag, Jarn., V.-Cig., Jan.; — der Schiefiprügel, Cig.; izprožil je svoj pihalnik za menoj, Erj. (Izb. pihalo, n. bie Blaferohre, C .: - ber Blafebalg Pohl., Mur., Jarn., V.-Cig.; pl. pihala, bas Beblaje, Jan. pihanje, n. bas Blajen. pihati, ham, sem, vb. impf. blafen; ogeni p., bas Feuer burch Blafen anfacen; vroco jed p., eine beiße Sperfe burch Blafen fühlen; na mrzlo pihati - etwas Unnothiges thun, C.; kar te ne peče, ne pihaj = was bich nicht angeht, bas lafs stehen, Mur.; - hoffartig fein, SiGor. - C.; - od jeze p., por Buth ichnauben; - macka piha, bie Rage pfucht; gad piha, bie Biper gifcht; - weben; veter piha od juga; veter mi v obraz piha; p. jo, eilen, .C. pihavec, vca, m. ber Blafer: 3. B. ber Glasblafer, Cig., Jan. pîhec, hca, m. ber Blasehauch. pîhljaj, m. ber Blajehauch, Cig.; ber BinbftoB, M. pihljänje, n. janftes Wehen. pihljáti, am, vb. impf. schwach blasen, sanft mehen; blage sapice pihljajo. pîhlji, m. pl. = lasje (v šaljivem ali prezirljivem pomenu). Podkrnci-Erj.(Torb.). pihniti, pihnem, vb. pf. 1) einen Blajebauch . von sich geben, blasen; kakor bi pihnil, in einem Rn; p. v koga, v kaj, na kaj; weben: veter pinne, in list odpade; - 2) schnipsen: p. kaj, jvzhSt. pihor, rja, m. = mehur, die Blafe, C. pihota, f. ber Hochmuth, ber Eigenbuntel, C. piliteti, im, vb. impf. schnauben, Z., C. pija, f. ber Trunt, bas Getrant, Jan.; (bes. aus getochten Früchten), C. pijac, m. 1) ber Trinter, Hip.-C.; - 2) = pijačnik (neka vinska trta), Svečina (Št.)-Erj. (Torb.). pijáča, f. 1) bas Getrant; za jed in pijačo skrbeti; opojne pijače, berauschende Getrante, nk.; — 2) der Rachwein, vzh.St.-C. pijacina, f. bas Getrant, C pijaciti, acim, vb. impf. gechen, St., Dol. pliačnik, m. neka vinska trta, C., Svečina

(St.)-Erj.(Torb.),

pijačnina, f. bie Betrantefteuer, C. pijálo, n. = tonovščica, die Sturmmöbe (larus cyanorynchus), (tudi: pijal), Frey.(F.). pijan, ana, adj. 1) bezaufcht, betrunten; pijan kakor čep, Z., jvzhŠt.; p. kakor krava; biti pijana goba, verjossen sein, Cig.; — p. od veselja, sreubetrunsen, Cig.; kruha je pijan, = es geht ihm zu gut, ber Hafer fticht ihn; belega kruha p., LjZv.; - 2) beraufchenb, Cig., Jan.; pijano pivo, ein beraufchenbes Getrant, Krelj; pijana pijača, Cig.; nič pijanega ne bo pil, Ravn.; vino je pijano, Levst.(Zb. sp.). pijančati, am, vb. impf. = pijančevati, M. pijanče, eta, n. — pijanček. pijanček, čka, m. dem. pijanec; ein fleiner Saufer; — ber Bechbruber, ber Saufer. pijančevanje, n. bas übermäßige Bechen, bas Saufen. pijančevati, ujem (evam), vb. impf. im Trinten ausschweifen, saufen; bem Trunte ergeben fein. pijančevāvec, vca, m. ber Säufer. pijančevavka, f. bie Gauferin. pijandina, m. ber Erzfaufer, Cig. pijančiti, ančim, vb. impf. = pijančevati, faufen, Mur., Cig. pijančljiv, iva, adj. bem Trunt ergeben, Cig. pijančljívost, f. die Truntsucht, Cig., Jan. pijanec, nca, m. ber Saufer, ber Truntenbolb; pijanec se preobrne, kadar se v jamo zvrne. = ein Trunkenbold bessert sich nie, Npreg.-M.; mlad pijanec, star ubožec, C. pijaniga, m. (f.) ber Gaufer (bie Gauferin), Fr .-C., vyhSt. pijaniti, anim, vb. impf. beraufchen, Cig.; p. se, sich berauschen, nk. pijanka, f. 1) die Gauferin;-2) das Taumelforn (lolium temulentum), C., Bolc - Erj. (Torb.). pijánost, f. die Trunkenheit; v pijanosti kaj storiti; vinska p., ber Beinraufch, Cig. pijanski, adj. verfoffen, Cig.; pijanska blaznost, delirium tremens, nk. pijanstvo, n. die Sauferei, die Truntfucht; pijanstvo naj župan odvira, Levst. (Rok.). pijanstvováti, fijem, vb. impf. = pijančevati, Mur. pijanščina, f. = pijanstvo, kajk.-Valj. (Rad). pijanštvo, n. = pijanstvo, Fr.-C., ZgD. pijavčen, čna, adj. Blutegel. pijavčica, f. dem. pijavka; 1) ein fleiner Blutegel; — 2) bas Saugröhrchen, bie Saugaber, M., C. pijavčina, f. das Pfennigkraut (lysimachia nummularia), Cig., C. pijavčnica, f. bie Lhsimachie (lysimachia), Tuš. (B.), Medv.(Rok.). pijavec, vca, m. 1) ber Trinter, C.; — 2) == pivnik, bas Fliegpapier, Blc .- C. pijavica, f. = pijavka, Mur., Cig., Jan.; tudi: pijavica, Mur., jvzhSt. pijavka, f. i) der Blutegel; navadna p., der gebrauchliche Blutegel (sanguisuga officinalis), Erj.(Z.); = konjska p., $j\nu \xi h St.;$ prava p., ber medicinifche Blutegel (sanguisuga medicinalis), Erj. (Ž.); pijavke staviti komu, je-manbem Blutegel feben; - 2) ber Gelbegel, ber Schinder (fig.), Cig.; — 3) bas Candlechen, bie Fiftel, Mur., Cig., Jan., C., Strp.; - 4) ber Regenbogen, Guts., C.; (ker vodo pije iz studencev, kakor pravijo); — 5) = pivka, die Beiserleit, Hal.-C.

pijavkast, adj. fiftulös, Cig.

pijavnik, m. ein verfiegbarer Bach, Cig. pijež, m. ber Trinter (saljiva beseda), Valj. (Rad).

pijucati, am, vb. impf. fleinweise trinfen, C. pijūckati, am, vb. impf. = pijucati, C., Valj.

(Rad).

1. pîk, m. 1) der Stich; osji, kačji, bolšji p.; — 2) na pik stati, 🗪 toliko, da ne pasti, auf ber Rippe fteben, V.-Cig.; - 3) kacji p., ber Turfenbund (lilium martagon), Nov.-C. 2. pik, m. = pic, bas mannliche Blieb, Reg.-

3. pik, m. 1) bie Reilhaue ober Reilhade, Cig., C.; prim. pikelj; -- 2) die Bite (im Rarten-

spiel), Cig.; (iz nem.). 1. pika, f. 1) ber Tupf, ber Buntt; erna p.; za eno piko, ein Heinwenig, C.; črna prisadna p., bie Brandblatter, Cig.; solnčne pike = pege, C.; = kurje pike, Sčav.-Pjk. (Crt.); die Blatternarbe, Mur., Cig., Lasce-Levst. (Rok.): - ber Bunft (math.), Cig., Jan., Cig.(T.); osnovna p., ber Fundamentalpunkt, Cig. (T.); prim. točka; - 2) kozje, ovčje ime, Podgorje, Baška dol.- Erj. (Torb.); -3) ziva p., bas tleinfte Bunttthierchen ober bie Schlufsmonade (monas termo), Jan., Erj. (Z.); - 4) neka vinska trta, GBrda-Erj. (Torb.).

2. pika, f. 1) ber Bips (eine Suhnertrantheit); kurja p., Polj.; kokoši piko dreti, ber Benne ben Bips reißen, Cig.; - 2) ber Rachburft (beim Ragenjammer), V.-Cig.; prim. 2. pivka.

3. píka, f. geheimer Groll, Jan., St.-C.; piko imeti na koga, ein Safchen auf jemanben haben, Cig.; = piko držati, Ravn.; - prim. it, picca, fr. pique, nem. (dial.) einen Bit haben auf jemanden, C

pikac, m. i) die Reilhaue ober Reilhade, vah-St.; - 2) ber Sturmbut (saljivo), C.; -3) ber Specht, C.

pikača, f. ber Sturmhut (šaljivo), SIN.; -

prim. pikač 2).

pikatnik, m. die Spithade, mit welcher Safelftode ju Fadeln gespalten werben, Lasce-Levst. (Rok.), Notr.-Z.; - eine Art Stemmeifen ober Deifel, Z.

pikanica, f. ein Stod mit eiferner Spite, Z.; ber Anorrenftod, Gor.; - ber Spazierftod, Kr.-Valj.(Rad).

pikanje, n. bas Stechen; — bas Biden; bas Sticheln.

pikanten, ina, adj. pridelno, pilant, Cig.(T.), nk. pikapoka, pikapok, interj. Nachahmung bes Schalles beim Dreichen.

pikast, adj. punttiert, tupfelig, gefprentelt; . blatternarbig, Mur., Cig., Jan., Lašče-Levst. (Rok.).

pikas, m. 1) ber Bogelichnabel, Cig., C.; -2) ovčje ime, Baška dol.-Erj.(Torb.).

pikati, pikam, vb. impf. Stiche machen, ftechen; bolhe, ose, kače pikajo; — piden, Cig., Jan.; p. in sekati, Z.; p. in kljukati, C.; punttieren, tüpfeln, Mur., Cig.(T.); - tröpfeln, C.; dež pika, Notr.; - mit Borten stechen, ftichein; kaj me zmerom pikaš i — vest ga pika, bas Bewiffen qualt ibn, Ravn. pikav, adj. pipjig, Cig.

pikcast, adj. punftiert: pikcasta kokoš, ruta; (min.), Cig.(T.).

pikec, kca, m. 1) ein blatternarbiger Menich, Cig., Lasce-Levst. (Rok.); - ein scheckiges Pferd, der Schede, Cig.; - 2) der Traubenroft, die Traubenfenge, wenn die Trauben infolge der Senge duntle Buntte betommen, Dict., Mur., C., Z., Dol., St.; — die Fledenfrantheit ber Seibenraupen, Z.; - 3) ber Stachel, Jan.; - bie Baumnabel, vzh.St.;-4) ber Stechapfel (datura stramonium), vzh-

pikèč, éča, adj. stechend, scharf, Mur., C., Raič (Let.), SIN.; šipek je pikeč, Danj. (Posv. p.). pikelj, klja (keljna), m. die Spiphade, die Reilhaue, C.; - bie Spipe ber Saue, C.; - prim. nem.-dial. pickel.

piker, kra, adj. 1) beitel, empfindlich, reigbar, St.-Cig., Mik., St.-C., Slom.-C., UčT.; barbeißig, Jan.; - a) scharf, bitter (fig.), C., nk.; pikro odgovarjati, gereizi antworten, St.; piker spis, Navr. (Kop. sp.); pikro gledati koga, jemanben scheel anbliden, Celjska ok. piket, m. bas Bitet (ein Kartenipiel).

piketáti, etam, écem, vb. impf. piden: piščeta pikečejo, kadar zobljejo, Fr.-C.

píkica, f. 1) = pičica, Mur.; - 2) pikasta

ovca, BlKr. pikičast, adj. = pikčast, getilpfelt, Mur.; -

sommersproffig, SIGradec-C. pikinja, f. bie Baumnabel, bie Tangel, C., Zora.

pikljáti, am, vb. impf. piden, Cig.; žolna piklja, da luknjo izpiklja, Z.; tupjeln, Cig., Jan. piknik, m. skladne gosti, bas Bidnid, Cig. pikniti, piknem, vb. pf. == pičiti, ftechen. pîknja, f. 1) ber Stich, C.; - 2) ber Tlipfel, Mur.; ber Buntt, Habd .- Mik., Cig. (T.), ogr .-

piknjáča, f. die Bunttforalle (millepora), Erj.

pîknjica, f. dem. piknja; bas Bünftchen, ogr.-

pikolit, m. neka vinska trta in vino iz nje narejeno, Vrtov.(Vin.), Prim.

pikon, m. = kramp, bie Spishaue (bef. bie Doppelfpighane), Cig., Jan., C., Mik., Notr.; - prim, it. piccone, v istem pomenu.

pikonica, f. eine Art Spiphaue (mit nur einer Bile), Vrtov.(Vin.), Kras.

pikonščica, f. neka hruška, Št.-Valj. (Rad). pikosa, f. ber bidere, fnorrige Gallapfel, Rogatec(St.)-C.

píken, adj. = piker 2), scharf, bitter, C.

2. pílo, n. Mur., Št.-Cig., C., pogl. pila 1).

pikrost, f. 1) bie Beiklichkeit, bie Reigbarkeit, Savinska dol. - C.; --- 2) bie Scharfe, bie Bitterfeit, (3. B. ber Borte), nk. pikúlja, f. == pikon, C. pikúša, f. ime svinji, kajk.-Valj.(Rad). pil, m. bie Bilbfaule, Jan.; - iz nem. Bilb, C. pila, f. 1) die Feile; lesna p., die Abfeilrafpel; - 2) bie Sage, Guts., Cig., Jan., Notr.;3) bas Madgrat, Rez.-C. pilākar, rja, m. = skopuh, (prim. it. pilla-chera, ber Biegenloth, fig. ber Biegenloth-fresser, ber Knider), Tolm.-Erj. (Torb.). pîlanice, f. pl. 1) Feilspane, Cig.;-2) Gagepane, Notr. pîlar, rja, m. 1) der Jeilenhauer, Mur., Cig., Jan., C.; - 2) ber Brettichneiber, Cig.; ber Sagemüller, Blc.-C.; - 3) ber Sagefifch o. Sagehai (pristis antiquorum), Erj. (Z.). pilariti, arim, vb. impf. Feilenhauer fein, Cig. piláš, m. pilaši, fägehörnige Rafer (serricornia), Erj. (2.). pilcek, cka, m. dem. pilek; ein tleiner Faiszapfen, Cig. pileo, Ica, m. ber Feiler, Mur. pîlej, m. bet Feiler, Jarn.; = puškar, Rof.-Kres. pilek, lka. m. 1) ber Jaiszapfen, Cig., Jan., Dol., BlKr.; - 2) ber oben in einer Bfeife ober Flote befeftigte Bapfen (Rern), Cig., C., Polj.; - prim. pilika. pilen, Ina, adj. Feil-: pilna Zaga, ber Feilfloben, V.-Cig. pilica, f. dem. pila; 1) bas Feischen; - 2) eine fleine Gage, Cig., Jan., Notr. pilih, m. ber Mauerfalte, Jan.; - prim. piljuh. pilika, f. ber Spund (sowohl ber Pfrops als auch bas Loch), Cig., Jan.; pogl. pilka. pllina, f. ber Feilstaub, C. pilinjad, f. = pilina, Cig. pîlis, m. das Getrant, ogr.-Valj. (Rad); pilis in jeliš nam dobro tekne, Guts. piliti, pîlim, vb. impf. 1) feilen; berafpeln; železo, les p.; zago p.; - feilen (fig. = ausbeffern), spis, pesem p., Cig., nk.; - 2) = zagati, fagen, Cig., Jan., C., Notr. pilj, m. C., Dol., pogl. pil. pilják, m. = črevljarska pila, kajk.-Valj.(Rad). piljava, f. bas Feilicht, bie Feilspane, Cig.,

pilot, m. ber Lotfe, ber Bilot, Cig., DZ. pilotnina, f. bas Lotjengelb, Cig., DZ. pilpogačica, f. Ig. pogl. pir(h)pogačica. pilpoh, m. das Beißharz, Cig.; das rinnende Radelholzpech, Nov.-C., Kr., St.; (pilpuh) Guts., (pilpah) Strek.(Arch.); - prim. nem. "Bülbech", Bech in kleinen Tropfen o. Billen (Büllelein), wie es aus Bäumen fließt, Grimm, Wort. II. 511.-Levst.(Rok.). piltačice, f. pl. neka roža, Levst. (Zb. sp. IV. plluga, f. ein knauserisches ober auch ein bettelhaftes Beib, kajk.-Valj.(Rad). pIlula, f. bie Bille, Cig., nk.; — lat. pilular, rin, m. ber Billenmacher, Cig. pilun, m. ber Firmling gegenuber bem Bathen, Dol.- Mik.; ("bangt mit filius zusammen", Mik.(V. G. I. 346.); --- prim. hs. piljun. pilunec, nca, m. bas Bathenfinb, Blc.-C. pimenta, f. die Gewürzmurte, Cig. pimentovec, m. ber Pimentbaum (myrtus pimenta), Tus. (B.). pina, f. ber Silberherb (jum Schlemmen ber Erze), Idrija-Cig. pinca, f. eine Art feines Milchbrot, LjZv.; prim. pinica. pincēta, f. ranocelniške kleščice, bie Bingette (Bincette), Cig. pinceta, f. = pinceta, Jan. pinela, f. bie Binie, ber Binientern, Cig. pingvin, m. ber Binguin: paragonski p., ber patagonifche Binguin (aptenodytes patagonica), severni p., ber große Alt ober norbische Binguin (alca impennis), *Erj.(Z.)*. pinica, f. unter der Glut gebadener Ruchen, Cig.; bas Dotterbrot, Cig.; eine Art Ofterbrot, Prim. pīnija, f. bie Binie (pinus pinea), Tuš.(R.). 1. pinja, f. 1) bas Butterfafs, ber Rührfübel; v pinji delati, buttern, Cig., Lašče-Levst.(Rok.); 2) ber leere Canal in ber Mitte bes Roblenmeilers, ber Quanbel, Cig.; - 3) (saljivo) ber Chlinberhut, nk.; — prim. it. pignatta, Topf, Mik.(Et.). 2. pinja, f. = penja, penjača, die Rlammer, die Rlamfe, C. pinjëla, f. neka vinska trta, Vrtov. (Vin.). pinjen, adj. pinjeno mleko = zmetki, bie Ruhrmild, Die Buttermild, Cig., Jan., Kr., pîljenica, f. = piljevina, Jan. pîljenik, m. bas Brett, C. St.; ("ker se glagol "pinjiti" ne rabi, stoji piljenje, n. 1) bas Feilen; — 2) bas Feilicht, menda nam, pinjena, Levst.[Rok.]). Cig.; - 3) bas Gagen, Notr. pînjenec, nca, m. = pinjeno mleko, Cig. pînjenica, f. = pinjeno mleko, Cig., Jan. pink, pinka, m. ber Stoß mit bem Trinigias, piljevina, f. coll. 1) das Feilicht, Jan.; železna p., Eisenseilspane, Jan.; — Jan., C., Notr.-Erj. (Torb.). - 2) Sägefpäne, C.; ein Schlag mit bem Stahle an einen Stein, piljuh, m. ber Geier, bie Beibe, Habd .- Mik., C. Cig. pilka, f. 1) ber Spund (fowohl ber Bfropf als plnk, interj. (posnema n. pr. glas trkanja s auch bas Loch); (piljka, Mur.); — 2) der kozarci), pint, Cig. 1. pînka, f. 1) = finka, bie weibliche Scham, Radnagel, Notr.; — iz nem.; prim. kor.-Mur., Vod. (Bab.); - 2) pinka - polonka, nem. peil, Spundpfropf. pilnik, m. ber Feilbod, DZ. ber Marienfafer (coccinella septempunctata), 1. pilo, n. ber Eront, Jan., Prip. - Mik., ogr .-Valj.(Rad); tilo in pilo, Speise und Trant, 2. pînka, f. bas Broschen, Mur., Kor. - Trst. Lebensmittel, C.; pilo in jelo, Z. (Let.); ne pinka, gar nichts, Mur.

— 38 –

pinkati, am, vb. impf. mit ben Glafern anstoßen, C.; - kaplie pinkajo, die Tropfen

pinož, m. = pinoža, Mur., Cig., Jan., Frey. (F.), Valj. (Rad). Dol.

pinoza, f. ber Bergfint (fringilla montifringilla), Cig., Valj. (Rad), Dol.; (tudi: penoza, Levst.[Rok.], pnóża, Valj.[Rad]).

pinóžek, žka, m. dem. pinož, Jan. pint, pinta, m. = bokal, bie Mag, Cig., C., Valj. (Rad), vzhŠt., Nov., Zora; - prim. nem.-dial. Bint, Binte, v istem pomenu.

pintar, ria, m. = sodar; — iz nem. Binber. pinten, tna, adj. maßhaltig, Jan.(H.).

pintnik, m. die Magtanne, Cig. plntnják, m. = pintnik, Jan.(H.).

pionīr, rja, m. k tehničnim oddelkom spadajoč vojak, ber Bionnier.

pionīrski, adj. Pionnier-; p. oddelek, bas Bionniercorps, Cig.

pîp, m. 1) = tip, Cig.(T.); - 2) bas Raufen; p. za kako rec, ber Streit um etwas, Fr.-C.; Za vsako besedo se pip naredi, Npes.-K. 1. pípa, f. bie Rauferei, Celovška ok.

2. pípa, f. bas huhn, ogr.-C.

3. pipa, f. 1) bie Tabatspfeife, Cig., Jan., C., nk., Kr.; - 2) eine Robre mit einem Drebbahn (an einem Fajs ober fonftigen Gefaß); vmesna p., ber Mittelhahn, DZ.; sod na pipo dejati, ein volles Fafs mit einem Sahn verfeben; vino je na pipi, (wird mittelft bes Sahnes ausgeschenkt); — 3) neka zivinska bolezen: bie Biphade, Strp.; — prim. nem. Pipe = Pfeife; bav. pippen f., Rohre mit einem Drebhahn.

4. pipa, f. amerikanska p., bie ameritanische Babentröte (Pipa dorsigera), Erj. (Z.).

pipaten, ina, adj. Taft : pipaino telesce, bas Tastförperchen, pipalna bradavidica, bas Tastwarzchen, Cig.(T.)

pipalo, n = tipalo, Cig.(T.).
pipanica, f. eine Art Bachtelweijen (melampyrum), C.

. pipanje, n. 1) bas Taften, (prim. pipati); -2) bas Rupfen; - bie Rauferei, bie Balgerei. pîpanka, f. 1) eine unreinliche Beibsperson, Cig.; — 2) bas Gerifs, reißenbe Abnahme einer Bare, C.; na pipanko oddati, im Licitationswege verlaufen, C.

pîpar, rja, m. 1) ber Pfeifenmacher, Cig.; -2) berjenige, ber Hähne (Faschähne) verfertigt, Ćig.

pípati, pîpam, pljem, vb. impf. 1) = tipati, Cig.(T.), C., Mik.; - 2) rupfen, ausraufen, ausreißen: korenje, repo p.; zobe p., Slom., St.; prejo p., bas Garn rupfen, KrGora; – p. se, sich rausen, sich balgen, Guts., Cig., Jan., Celovska ok., St.; streiten: za travnike se p., Slom.-C.

pípav, adj. streitjüchtig, C. pipavec, vca, m. bet Raufbold, Guts.-Cig. pipavost, f. bie Streitfüchtigfeit, C. pîpec, pca, m. das Tajchenichnappmeffer, Mur., Cig., C., Kr.

pîpek, pka, m. 1) = 3. pipa 2), der Faishahn, Cig.; - 2) ber Stopfel, Mur.; tintnik se zamaši z zamaškom ali pipkom, Hip.(Orb.); - 3) p. za zobe, der Bahnstocher, Cig.; -4) ber Lampendocht, C. pipen, pna, adj. 1) Pfeifen-; — 2) Fasshahn-;

pipno vino = vino na pipi, C.

1. pípica, f. dem. 3. pipa; 1) bas Bfeifchen, Kr.; - 2) ber Griffel (bot.), V.-Cig.; - 3) bas Lampengunglein, C., Z.; - ber Rergenftod in ber Laterne, Z.; -4) ein fleiner Fafshahn. 2. pípica, f. dem. 2. pipa; bas Suhnchen, ogr.- C. pîpič, m. = pipec, St.

pipika, f. bas Suhnchen, C. pîpikati, am, vb. impf. ben huhnchen pi pi! gurufen, C.

piple, éta, n. bas Sühnchen, Habd .- Mik., Valj. (Rad), ogr.-C.

pîplič, m. ein junges Suhn, C., Valj.(Rad). pîpnik, m. 1) ber Birbel am Faishahn, Cig., DZ., C.; — 2) ber Fajshahnbohrer, Cig.;

— 3) — ріраг, *С*. pîpnjak, m. 1) = pipnik 1), kajk.-Valj.(Rad); — 2) ber gapfen (eines Fasses), C.; — 3) ber Wein, ber burch ben Fasshahn abtröpfelt,

Št.-Z.

pípulica, f. = priba, der Riebig, Cig. 1. pir, m. 1) ber Mober: pir udari v les, bas holz wird schwammig, Z., jvzh.St. ; — 2) der Baumidimmel, Cig.; - prim. pereti.

2. pir, m. die Sochzeit, Meg.-Mik., Mur., Cig., BIKr.; - bie Gafterei, Jan.

3. pîr, m. = pira, ber Spelt, ber Dintel (tridcum spelta), Cig., Tuš.(B.), vzhŠt.-C. píra, f. 1) ber Spelt, ber Dinlelweizen (triticum

spelta); -2) = pšeno, bie hirfengraupe, Cig., Jan., Nov.-C.; - 3) pira gre, es graupelt,

pirác, m. bie Flebermans, C. piramida, f. konicast steber, die Spisfaule, bie Phramibe; dopolnilna p., die Ergangungsppramide, Cel.(Geom.).

piramidast, adj. phramidenartig, phramibal, Cig., Jan., Cig. (T.); piramidasta števila, Byramibalzahlen, Cig.(T.).

piramiden, dna, adj. Ppramiben-, Phramibal-. pîrast, adj. = pirav, Z., Zora.

pirav, adj. morio; pirav štor, Zora; na piravo palico se opirati, Slom.; pirava klada, Npes.-Schein.; pirava obleka, vzhSt.; pirava preja, C.; - prim. pereti.

piravad, f. coll. morice Dinge, bas Moriciat,

piravéti, im, vb. impf. = trohneti, prhneti, C. piravina, f. bas Moricicht, C.

pîrdlja, f. bie Begleiterin ber Brant, Ravn .-

pirch, rha, m. = pirih, piruh, Jan.; - prim. pirh.

piren, rna, adj. Spelt-, Dintel-, Cig., Jan. pirezelj, zija, m = netopir, Hal.-C.; -prim. piroželj.

pirgast, adj. pirgaste so slive (češplje), kadar ima perje rdeče ali rumene pike, jvzhSt. pirgos, m. kozje ime, Podmelci-Erj. (Torb.).

pirh, m. 1) bas gewöhnlich roth gefärbte Ofterei; za pirhe komu kaj podariti, jemanbem ein Oftergeschenk machen; — 2) ein rothschediger ober hellrothbrauner Ochs, Jan., Strek. (LjZv.), Polj., Idrija; — pogl. pirih, piruh. pirha, f. eine rothichedige ober hellbraunrothe Ruh, Cig., Jan., Polj., Idrija; - prim. pirh 2). pirhana, f. govedje ime, Tolm.-Erj. (Torb.). pirhast, adj. rothidedig, Polj.; übhpt. idedig, Cig., C.; pirhaste ovce in koze, Dalm.; pirhasta kača, Npr.-Erj.(Torb.). pirhati, am, vb. impf. 1) roth farben: jajca p., Rihenberk-Erj.(Torb.); — 2) = s pirhi se igrati (na pošev prislonijo dve palici in mej njima spuščajo svoje pirhe, in kdor s svojim drugega zadene, dobi pireh), Polj. pîrhež, m. kozje ime, Kanin-Erj. (Torb.). pírhpogačica, f. = pirpogačica, Jan., Mik., Dol. piricen, ena, adj. Queden., Cig., Jan. piričnat, adj. quedig, Cig. pirih, m. = pirh 1), Valj. (Rad). plribli, m. ber Pprrhichius (ein Bersfuß: UU) pirika, f. bie gemeine Quede (triticum fagropyrum] repens), Cig., Jan., C., Tus. (B.); - pasja p., die Hundsquede (t. [agr.] caninum), Cig. pîrje, n. das Quedengras, Cig.; - prim. pirika. pîrjevica, f. ber Spelt (triticum spelta), Meg., Alas., Dalm., Gorjansko (Kras)-Erj. (Torb.). pirkee, kca, m. ein braunichediger Dche, Z. pîrkez, m. kozje ime, Valj. (Rad). pîrnica, f. :) eine breite Grasart, St.; - bas Quedengras (triticum [agropyrum] repens), Cig., Jan., C.; - bela p., bas Banbgras, eine Abart bes rohrblättrigen Glanggrafes iphalaris arundinacea), M., C.; - ber triechenbe Sahnenfuß (ranunculus repens), Josch; -2) neka hruška (bie Haferbirne), C. pirnicast, adj. quedig, boll Queden: pirnicasta njiva, C. pîrničen, čna, adj. Queden-, Cig., Jan. pîrničevje, n. coll. Quedengras, Cig. pîrničnat, adj. = pirničast, Cig. 1. pîrnja, f. bie Rachhochzeit, einige Beit nach ber eigentlichen Sochzeit, wogu nur die engere Berwandtschaft geladen wird, Notr. 2. pírnja, f. ovčje ime (nam. pirunja), Kanin-Erj.(Torb.). pirnpogačica, f. = pirpogačica, Frey. (F.). piroelektričnost, f. po gorkoti zbujena elektrienost, die Byroeleftricitat, Cig. (T.). pirotennik, m. ber Feuerwerter, ber Bprotechniter, nk. pirotehnika, f. die Feuerkunft, die Phrotechnik. pirov, adj. Spelt-, Z. pirovanje, n. bie Gafterei, Jan., C.; bef. ber ற்றந்துள்திற்றவாக: svatje se odpotijo v grad na pirovanje, Jurč. pirováti, üjem, vb. impf. ichmaufen, an einer Gafterei theilnehmen, Cig., C.; - bef. beim hochzeitsschmaufe fein, hochzeit halten, Bikr .-

Cig., Jan., C.

piroven, vna, adj. hochseits, ogr.-C.

pírovica, f. eine Art Mehlfuchen, Ščav.-Pjk. pirovina, f. das Hochzeitsfest, Jan.(H.). pirožába, f. == netopir, ogr.-C. pirožan, ána, m. = netopir, Hal.-C. píroželj, žija, m. = netopir, C. pírožljek, žljeka, m. dem. piroželj; = netopir, Jan., Mik., vzh.Št., ogr.-C. pirpogača, f. bie Flebermaus, Mik. pirpogačica, f. die Flebermaus, C., Mik., Dol. pírša, f. = pirha, Cig. pírše, eta, n. govedje ime, Tolm.-Erj.(Torb.). piršelj, šlja, m. der Flusbarich (perca fluviati-Valj. (Rad); - prim. nem. Berichling = Barico. **pîršelje, m. dem.** piršeli, Z. pirueta, f. ber Rreisichwung, bie Bironette, Cig. piruh, m. 1) bas Ofterei, nk.; nav. pirh; -2) govedje ime, Tolm.-Erj.(Torb.). pírunja, f. ovčje ime ("pastir je izgovarjal: pirnja*), Kanin-Erj.(Torb.). pîrželje, ljea, m. = piršelje, Cig., Frey.(F.). pis, pisa, m. 1) das Schreiben, Jan.; die Schreibart, C.; — 2) der Act, DZ.; prvi p., bie Uridrift, Cig. pisa, f. ber Streifen, Cig.; zelene pise, Cv.; bef. ber Malftreifen am Ruden eines Pferbes, Cig.; - die Maser, Cig. pisac, m. ber Schreiber, Mur., Cig., ogr.-Valj. (Rad); zakotni p., ber Bintelichreiber, nk.; - ber Scribler: slovenski pisači - to ime bodi sploh vsem onim, katerim ne smemo reči pisatelj, Levst. (LjZv.). pisatce, n. ber Schreibegriffel, Cig. (T.). pisaten, ina, adj. jum Schreiben gehörig, Schreibs, Cig., Jan., nk.; pisatne potrebscine, bas Schreibmaterial, Cig.; pisalni podstavec, das Schreibepult, Jan.; pisalna priprava, das Schreibgerath, Jan. ; pisalna miza, ber Schreibtija, nk. pisalnica, f. = pisarna, bie Schreibftube, bie Ranglei, Cig., Jan. pisatnik, m. i) ber Griffel, DZ.; - 2) bas Schreibepult, Jan., DZ.; stojni p., bas Stebpult, Jan. (H.); - ber Schreibeschrant, ber Secretar, Cig. pisalo, n. 1) ber Schreibegriffel, Jan., Cig. (T.), Bic.-C.; — bas Schreibzeug, C.; — 2) ber Gernichreiber, Cig. písanček, čka, m. ber Schedenfolter, Jan. pisanec, nca, m. 1) ein jähzorniger Menfch, Cig.; - 2) das Ofterei, Dol.; - 3) eine Hummelart, Cig., Kr.; — 4) die Stieleiche (quercus pedunculata), vzhSt.-C.; — 5) neko jabolko, ber Streifling, C. pisang, m. bet Bifang (musa paradisiaca), Tuš.(R.). pisanica, f. 1) bas Ofterei, Mur.-Cig., Jan., Mik., Navr. (Let.), BlKr.-Let.; - 2) neko jabolko, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.); - 3) neki fižol, C. pisanika, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). pisanje, n. 1) das Schreiben; p. zemljiške knjige, die Grundbuchführung, Cig.; p. s črkami, bie Buchstabenschrift, Cig.; p. v podobah, bie Bilberschrift, Cig. (T.); — ber Stil: clovek

je tak, kakršno je njegovo pisanje, Zv.; — p. tkanin, die Tuchdruderei, DZ.; — 2) das Geschriebene, die Schrift; na pisanje dovoliti, eine schriftliche Ersaudnis ertheisen, Jurč.; priloženo p., beisiegende Schrift, Cig.; Schriftwerse: kmetje berejo Novice in drugo pisanje, Levst.(Zb. sp.); — tudi: písanje, navchodu.

písanka, f. 1) das Osterei, Mur.-Cig., Jan., BlKr.-Let., Št.; za pisanko kaj dati, als Ostergeschent etwas geben, Št.; — 2) das Schreibhest, nk.; — 3) neka vrsta kač, C., Bes.; — neka riba v Krki, Kostanjevica-Erj.(Torb.); — bie Bremse, Cig.; —4) neko jabolko, GBrda-Erj.(Torb.); — eine Art rothgestreister Apsel, C.; — neka vinska trta, Vreme v Brkinih-Erj.(Torb.); — das Bandagars (palaris arundinacea), Tuš.(Rok.) Brkini

písanko, n. neko jabolko, Svet. (Rok.), Brkini, Lašče-Erj. (Torb.).

pisanost, f. die Buntfarbigkeit, die Buntheit; die Farbenzeichnung (min.), Cig.(T.).
pisar, rja, m. 1) der Schreiber, der Ranzleisschreiber; zakotni p., der Bintelschreiber, Jan.;
— der Schriftgelehrte, Jsvkr.; — = pisatelj, der Schriftkeller, Vod.(Izb. sp.), Pres.; — 2) der Secretär oder Schlangenabler (serpentarius secretarius) Erj.(Z.); — der Fichtenborkenkäfer oder Buchbrucker (bostrichus typographus), Jan., Erj.(Z.); — vinogradski p., der Beinstodfallkäfer (eumolpus vitis), Jan.

(H.). plsarče, eta, n. dem. pisar; bas Schreiberlein,

Cig.
plsárček, čka, m. = pisarče, LjZv.
plsárče, éta, m. bet Heberleder, Cig.
plsárem, rna, m. = pisar, nam. pisarin, Krelj,
Dalm., Kast.-C.

pisarica, f. die Schreiberin, Cig., Jan.
pisarija, f. die Schreiberei, das Geschreibsel; —
die Buchmacherei, Cig.; die Schriftstellerei,
Pres.

pisarina, f. die Schreibegebür, Jan., DZ., nk. pisariti, årim, vb. impf. Schreibergeschäfte verrichten, Schreiber sein, Mur., C.; oft schreiben, Z.; pisariti si, sie stehen in Correspondena, Cig.; pisari mu, pa nic ne pomaga, jvzhSt.; — schriftstellern, scribeln, Cig., Jan., C., Pres., nk.

pisarjonje, n. bas Geschreibe, die Schreiberei;
— bas Schriftstellern, die Scriblerei;—prim.
pisariti.

plsarna, f. = pisarnica, die Schreibestube, die Ranglei, Mur., Slom.-C., nk.

pisarnica, f. die Schreibestube, die Kanglei, Mur., Cig., Jan., DZ., nk.

plearnicar, ria, m. ber Schreiber, C. piearnicen, cina, adj. Rangleie, Cig., nk.; pisarniche potrebscine, bie Rangleierforbernisse, lan

Jan.
pisarnína, f. die Kanzleigebür, Cig., Jan.
pisárniški, adj. Kanzleie, Cig., Jan., nk.
pisárništvo, n. daš Ranzleiwejen, DZ.
pisárski, adj. Schreiber: ; pisarska služba; p.
papir, daš Kanzleipapier, Cig.

pisárstvo, n. der Schreiberdienst, Cig.; das Schreiberwesen, Z.; zakotno p., die Winkelsschreiberei, Jurč.

pisast, adj. geftreift, majerig (o lesu), Cig.;
— prim. pisa.

plsatelj, m. ber Schriftstler, Cig., Jan., nk.;

— ber Bersaffer: p. tega romana; p. teh vrstic, ber Schreiber bieser Reilen, nk.

pisatoljevanje, n. die schriftstellerische Thatigfeit, nk.

pisateljevati, üjem, vb. impf. als Schriftsteller sich bethätigen, nk.

pisateljica, f. die Schriftstellerin, nk.; - bie Berfafferin: p. tega romana, nk.

pisateljski, adj. Schriftsteller-, schriftstellerisch, Cig., Jan., nk.; pisateljska tatvina, das Plagiat, Jan.

plsateljstvo, n. das Schriftstellerthum, die Schriftstellerei, die Schriftsteller, nk.

pisaten, tna, adj. Schreibe, Mur., Jan.; pisatno pero, bie Schreibseber, Mur., Mik., Danj. (Posv. p.).

pisatev, tve, f. = pisanje, pisava, Jan.

pisati, šem, vb. impf. 1) fchreiben; lepo, grdo, slabo, drobno p., eine ichone, unichone, ichlechte, fleine Schrift haben; p. pismo, nalogo, številke; p. komu, jemanbem ichreiben, schriftlich mittheilen; p. po kaj, etwas ver-schreiben, schriftlich bestellen: p. po knjige, po blago, po deklo; - schreiben (= ber Berfasser sein); kdo pise te clanke? - pisano. pravo, das geschriebene, positive Recht, Cig. (T.); - porichreiben : postav se držati, katere nam piše Bog, Ravn.; ustanovila, kar jih o tem zakon pise, die biesfälligen gefetlichen Bestimmungen, Levst. (Nauk); kar pišejo paragrafi, DŽ.; — p. kaj v razhod, in Ausgabe ftellen (merc.), Cig. (T.); - anrechnen: p. komu v hvalo, zaslugo, Cig.(T.); vse Bogu računati in pisati, Krelj; - kako se pises? wie beigeft bu mit bem Schreibnamen ober Bunamen? pišejo me za -, pišem se za -, mein Schreibname ift -; - 2) p. se, sich farben: cresnje se uže pišejo, Gorenja Soska dol.-Erj. (Torb.); -p. ziglo, fiden, Cig.; -pisan, bunt, buntfarbig; pisana ruta, suknja; — vse pisano je ptičev, alleš ist von Bögeln bunt (um bie Menge anjuzeigen), Ravn.-Mik.; pisana jajca, gefärbte Gier, Cig.; pisani stol, ber Branger, Npes .- M.; gefledt, geftreift, gesprentelt, Cig., Jan.; pisan gad; pisana krava, Z.; pisano gledati, mit icheelen Augen anfeben, gornige Blide werfen; pisano gleda, kakor modras, Cig.; boje (auf jemanben): ali bo tebi pisan! Jurč.; pisana mati, bit Stiefmutter, Mur., Cig., Jan., Mik., Zv.

pisava, f. die Schreiburt; die Schrift; drodna p.; die Schreibung; p. krajnih imen; — der Stil, Cig., Jan., nk.; okorna, jedrnata, pisemska, trgovska p., harter, nerviger Stil, der Brief-, der handelsstil, Cig., nk.

pisavec, vca, m. 1) ber etwas schreibt ober geschrieben hat, ber Schreiber, ber Berfasser, Mur., Cig., Jan.;—2) — pisatelj, ber Schrift-

steller, Cig., Jan.; dolenjski pisavci, Levst. (Zb. sp.).

pisavica, f. bie Schreibefucht, Cig. pisavka, f. bie Berfafferin, bie Schreiberin, Cig., Jan.; - = pisateljica, bie Schriftstellerin, Cig., Jan.

pisävstvo, n. bie Berfafferichaft, Cig.; -- pisateljstvo, die Schriftstellerei, Cig., Jan.

pisec, sca, m. bet Schriftsteller, Cig.(T.), nk.; der Berfaffer, ber Autor, Jan., DZ.; - ber Schreiber, kajk .- Valj .(Rad), C

1. pisek, ska, m. 1) ber Feberfiel, ber Feberstiel, Mur., Raic. (Slov.); (pisék, Danj.-Mik., vyhSt.); - 2) bas Schriftzeichen, ber Buchstabe, ogr.-Mik.

2. pîsek, ska, m. = pisk 2), Jan., C. písemce, n. dem. pismo; das Briefchen.

pisemnica, f. bas Bortefeuille, Cig.

písemnik, m. baš Urtundenbuch, (pismenik)

pisemnina, f. das Briefporto, Cig.; - pogl. poštnina

pisemnôst, f = literatura, LjZv.

pisemski, adj. Brief.; p. zavitek, ber Brief. umichlag, Jan.; pisemska pošta, bie Briefpost, DZ.; - brieflich, Cig., Jan.; - Urfunden-, Cig., Jan.; pisemska shramba == arhiv, Cig.; pisemska zbirka, Urfunben fammlung, pisemske knjige, Urfundenbucher,

pisemskopóšten, štna, adj. Briefpost.; pisemskopôštni računi, DZ.

pisemstvo, n. bas Schriftenthum, bas Schriftwelen, Cig., Jan.; slovensko p., Cv. pisen, sni, f. Sčav.-C., pogl. plesen.

pisen, sna, adj. Schreibe-, Cig., Jan., M.; pisna peresa, die Schreibfebern, Ravn. (Abc.); pisna pomota, ber Schreibfehler, Cig., Jan.; pisna umetnost, Die Schreibefunft, Cig.(T.); - Schrifts: pisni jezik, die Schriftsprache, SIN.; pisna slovenščina, Cv.

pisevati, am, vb. impf. gu ichreiben pflegen,

Mik.(V. G. IV. 307.).

pisivo, n. bas Schreibmaterial, bas Schreib. gerath, Jan., DZ.

pisk, piska, m. 1) ber Lon einer Pfeife ober Flote; — 2) bas Munbstud an Blasinstrumenten, Cig.; (pisek) Jan., C.; - 3) ber Bfeifentern in Bfeifen und Floten, Lasce-Levst.(Rok.), Kras.

pîska, f. 1) das Pfeisen, kajk.-Valj.(Rad);-2) bie Beiserteit, C.; - 3) = piscal, bie Pfeife, KrGora.

piskac, m. ber bie Bfeife fpielt, ber Bfeifer.

pīskal, f. = piščal, Rož.-Kres.

piskaten, ina, adj. jum Pfeifen gehörig: piskalno orodje, Blasinftrumente (Bfeifen, Floten), nk.

piskalica, f. 1) = piščal, die Pfeife, Ip.-Erj. (Torb.); - 2) bie Schluffelblume (primula acaulis), Polj.

piskalo, n. bas Blasinftrument (Bfeife, Flote), Cig., Jan., Cig.(T.), C.; die Bogespfeife: Loviti ptiče na p., GBrda-Erj.(Torb.).

piskanje, n. bas Spielen einer Pfeife, Flote u. bgl., bas Bfeifen.

piskár, rja, m. - piskač, M.

piskati, skam, ščem, vb. impf. (mittelft eines Instrumentes) pfeifen; na flavto, na postranico p., bie Flote blafen; - veter, burja piska (pfeift, heult), Z., jvzhŠt.; — zischen: gad piāce (piska), C., Z.

piskavec, vca, m. 1) ber bie Pfeife ober Flote spielt, ber Bfeifer, Mur., Cig., Jan.; piskavci in godci, Skrb.; — 2) bie Schliffelbiume (primula acaulis), Blc.-C.

piskavica, f. 1) = piskalica, die Bfeife, C.;

— 2) der Bockhornklee (trigonella), C.

piskavka, f. die Pfeiferin, Cig. piskavstvo, n. die Pfeiferichaft, Cig.

pisker, kra, m. 1) ber Topf; svinjski p., (v katerem za svinje kuhajo), jvzhSt.;-2) ber Raltofen, C.

plsketáti, etâm, éčem, vb. impf. = piskati, Fr.-C.

piskor, rja, m. = piškur, bie Flujsprice, bas Reunauge (petromyzon fluviatilis), Habd .-Mik., C.; - tudi: ber Schlammbeiger (cobitis fossilis), Cig., SlGor.-C.; (pravilna oblika za piškor, piškur).

piskota, f. die Beiferteit: piskoto imeti, heifer fein, vehSt.

piskotáti, otům, očem, vb. impf. heiser, wie ein Lungensuchtiger reben, veh St.-C.

piskotljiv, íva, adj. heiser, vzhŠt.-C. piskovje, n. coll. Febertiele, C.; — prim.

1. pisek 1), piakrár, rja, m. = lončar, Guts., Jan. piskrarica, f. = lončarica, Jan.

piskrárski, adj. = lončarski, Jan. piskre, m. dem. pisker; 1) ein Meiner Topf (Safen); treh piskrcev god, četrtek pred debelim četrtkom (ker ta dan več nego po navadi jedo), Dol.; - 2) ber Blumenfeld, Cig.; - 3) bie Bienenzelle, Cig., Jan., Si-Gradec - C.; bej. eine großere Bienenzelle, Blc .- C.; - bie Pflangengelle, nk.

piskrea, f. bie Schluffelblume (primula acaulis), (gotovo nam. piskarica ali piskalica), Sempas-Erj. (Torb.).

pîskrčast, adj. topfartig, C.

pîskrček, čka, m. dem. piskrc; 1) ein fleiner Topf; - 2) die gemeine Hafelmurz (asarum europacum), C.

pîskrec, kreca, m. = piskrc.

piskren, adj. = lončen: piskrena posoda, C. piskrica, f. die Belle, die Bienenzelle, Mur.; pogl. piskrc.

piskrie, m. dem. pisker; 1) ein kleiner Topf;
– 2) eine Art Schwamm, C.

piskričast, adj. 1) topfartig, Nov.; -2) zellen-

förmig, Mur., Cig., Jan. piskričat, adj. zellig, Cig.

pískričen, čna, adj. sellig, Jan. pískrna, f. neko jabolko, Rihenberk - Erj.

piskrolîzec, zca, m. bet Topfleder, Cig., Jan. piskrovez, veza, m. ber Hafenbinber, Cig., Jan.

piskrovězec, zca, m. = piskrovez, Jan., jvihŠt. piskutanje, n. pfeifenbes Athmen, Habd .- Mik. piskutati, am, vb. impf. = piskotati, beifer (pfeifend) athmen, wie ein Lungensüchtiger, feuchen, Fr.-C., Valj.(Rad). piskutljiv, íva, adj. = piskotljiv, C. pismar, rja, m. 1) = pismouk, ber Schriftgelehrte, Cig., Jan., Let., Z.; - 2) ber Ardivor, Cig. pismarica, f. Jan., pogl. pisanka 2). pismarnica, f. 1) die Briefcollectur, C.; -2) das Archiv, Cig. (T.), DZ., Nov., Navr. (Spom.). pisme, ena, n. das Schriftzeichen, der Buchftabe, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; tiskarska pismena, bie Lettern, Cig.(T.). pîsmej, m. Ravn.-C., pogl. pismouk. pîsmejec, jca, m. Veriti-C., pogl. pismouk. pismen, adj. 1) fdriftlid; pismeno povabilo; pismeno komu kaj naznaniti; Cig.; - Brief., Cig.; brieflich, Cig., Jan.; - 2) Schrift., Jan.; pismeni jezik, = pisni jezik, bie Schriftiprache, Cig.(T.); - 3) ftudiert: p. človek, vrh.St.-C. pisménoe, n. dem. pisme, Jan., Danj. (Posv. p.). pismenina, f. = pisemnina, Cig., C. pismenjak, m. ber Brieftaften, Jan (H.) pismenka, f. bas Schriftzeichen, ber Buchftabe, Cig., Jan., Slom. - C., nk.; velike, začetne, početne p., große Anfangsbuchstaben, Berfalien, Cig.; - pismenke, bie Lettern (typ.), Cig., Jan. pismenkováti, üjem, vb. impf. buchftabieren. Cig., Jan. pismenost, f. = slovnica, Mur., Vod. pismenovina, f. bas Letternmetall, Cig. (T.). pismenski, adj. fdriftlich, M.; - literarifch, Cig. plsmenstven, tvena, adj. = literaren, Cig, Nov.-C.plamenstvo, n. bas Schriftmefen, bas Schriftenthum, Jan., Cig.(T.); - bie Literatur, Cig.,

pismo, n. 1) bie Schrift : klinasto p., bie Reilschrift, Jan.; - sveto p., die heilige Schrift; v pismu uceni, bie Schriftgelehrten, Trub.; - die Urfunde: Zenitvanjsko p., die Ehepacten; pisma delat iti, ben Checontract abfaffen gehen, BlKr.; dolino pismo, ber Schuldbrief; zavezno p., ber Revers, Cig.; dopustno p., die Concessionsurfunde, DZ.; stara pisma, alte Urfunden; - bas Schreiben, ber Brief; voščilno p., das Gratulationsichreiben; trgovska pisma, die Handelscorrespondens; — 2) ber Zeugdrud, das Muster, Cig.; lepega pisma, schon gemustert, Cig.(T.), Svet.(Rok.); ovijače raznega pisma, Vrt.; - 3) zidano znamenje ob cesti, Srpenica pri Bolcu-Erj. (Torb.). pismobira, f. die Brieffammlung, Cig., C.

Brieffammlunge- und Briefbestellungebegirt, Cig. pismobirnica, f. ber Brieffammlungetaften, DZ. pismod?žec, zca, m. ber Schrifthalter, Jan.(H.).

pismobiren, rna, adj. pismobîrni okraj, ber

pismohrána, f. das Archiv, Jan.(H.). pismohranec, nca, m. ber Archivar, Cig., Jan. pismohraníšče, n. daš Archiv. C. pismonds, nosa, m. ber Brieftrager, Cig., C. pismonôsec, sca, m. = pismonos, Cig., Jan., nk. pismonosa, m. = pismonosec, Jan. (H.). pismorezec, zca, m. ber Formenschneiber, Cig. (T.).pismoshramba, f. bas Archiv, Cig., Jan. pismostàv, stáva, m. = črkostavec, Pot.-Cig. pismostāvec, vca, m. = črkostavec, Cig. pismoučen, éna, adj. = pismouk, foriftgelehrt, Mur. i. dr.; - po nem. pismouk, uka, m. ber Schriftgelehrte, Mur., Cig., Jan.; (pismoûk), Ravn.- Valj. (Rad). pismouk, úka, adj. schriftgelehrt: pismouki ljudje, Vest. pismovnica, f. bas Archiv, Jan. pismovnik, m. ber Brieffteller (ein Buch), Jan. pismovnják, m. ber Schriftentaften, Jan. pismoznanec, nca, m. ber Schriftgelehrte, Cig., pisnina, f. bie Schreibegebur, Cig., Jan., DZ. pisniti, pîsnem, vb. pf. == črhniti, mudien: ne pisniti o kaki reči, Svet.(Rok.); — prim. hs. pisnuti, mudjen; koren: pisk-. pisun, m. ber Scribler, Cig., nk. pis, m. ber Sturmtvinb. pîš, f = piš m., Trub.pisc, f. bas Burmftichloch im Obft ober Holg. Hal.-C. pīšč, m. ber Holzwurm, C. 1. pišča, f. nav. pl. pišče, Schwamme im Munbe. ντhSt.-C; - prim. piščiti se. 2. pišča, f. = piščal, bie Pfeife, Ip.-Erj. (Torb.). piščad, f. coll. junges Geflügel, Mariborska piscaj, m. bie Bimmer (ein hautausichlag), νηhSt.; -- prim. piściti se. piscat, li, f. 1) bie Pfeife (ein Conwertzeug); p. z jezikom (jezičkom), bie Bungenpfeife, Cig., Sen. (Fig.); ustnična p., die Lippenpfeise, Sen. (Fig.); parna p., die Dampfoseise, DZ.; — die Flote, Mur.; — tudi: piscal, Ig(Dol.), jugh St.; - 2) bas Badenbein, Cig. (T.), Erj. (Som.). piščala, f. == piščal 1), Mur., Cig.; pîščala, jvzh.Št. piščalast, adj. pfeifenartig: piščalasti lapor, ber Bfeifenmergel, Cig. piscatcica, f. dem. piscalka; - bas Bfeifchen, Cig., M. piščaten, ina, adj. Bfeifen-, Cig. piščalica, f. = piščalka, Jan. piščaljka, f. = piščalka, Mur.; pîščaljka, na piščatka, f. dem. piščal, bas Bfeifchen, Mur., Cig., Jan., Valj. (Rad); tudi: pîščalka, Gor., Ig (Dol.). piščalkar, rja, m. ber Pfeifen- ober Flotenblafer, Cig.

pīščanček, čka, m. dem. piščanec; baš Rūchlein.

pîsčanec, n.a, m. das Rūchlein; nav. pl. pi-

Baar junge Suhner; (piscanci, Gor.).

ščanci, junge Suhner; dvoje piščancev, ein

pisce, eta. n. ein junges Suhn, bas Rücklein; (píšče, jvzh.Št.).

pîscec, sceca, m. = piskac, ber Bfeifer, Meg., Dict., Trub., Dalm., Schönl.

1. pîšček, ščka, m. = pišče, Cig., Jan.

2. pîšček, ščka, m. 1) Burmftidjiges: malo jabolk, in še to le pišček ("pišk") in drobiž, Polj.; -2) - = piškav les, C.

píščet, li, f. = piščal, Cig., Jan., Dol.; pîšcet,

Gor.-Valj.(Rad).

piščetka, f. = piščalka, Gor.-Valj.(Rad). pîščenec, nca, m. nav. pl. piščenci = piščanci, C., Mik.

píščenik, m. ber habicht (astur [falco] palumbarius), Frey. (F.); (= lunj, die Beihe, Meg.);

pogl. piščetnik.

piecenka, f. eine junge henne, C.

piscetar, rja, m. ber Suhnerhanbler, Cig., Jan. piscetarica, f. die Sahnerhanblerin, Cig., Jan. piscetina, f. bas Sühnerfleifch, Valj. (Rad). piscetulk, m. ber Suhnergeier, Mur., Cig., Mik. piscika, f. ein junges Suhn, Cig., Ravn. (Abc.); nav. piška (bef. eine junge Benne).

pisciti se, im se, vb. inipf. zeitigen und fich abichuppen (von ben Bufteln eines Ausichlages), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - prim. pi-

šiti se.

piščiv, íva, adj. murmftichig, Mik.; nav. pišiv. piscivec, vca, m. = piskavec, ein Somachling, (pišivec) Valj. (Rad).

piščīvka, f. piščiva hruška ali jabolko, jvzhSt. piščljiv, íva, adj. = piškav, murmftichig, (-šljiv) C., jvzhŠt.

pîšec, šca, m. pišci, Sumum vzhŠt.-C.; — prim. pišti se. šca, m. pišci, Schwämme im Munb,

pisek, ška, m. ber Suhnerfteiß, C.

pišena, f. govedje ime, Tolm.-Erj. (Torb.). pîšev, švi, f., Ip. - Erj. (Torb.); pogl. piščel, piščal.

pisiti se, im se, vb. impf. einen Ausichlag befommen: usta se mi pišijo, SIGor.-C

1. pîška, f. 1) ber Holzwurmstich, das Wurmloch, Cig., C., Mik.; — 2) ber hintere: do-biti po piški, Št.

2. piska, f. 1) eine junge henne; - 2) ber unverlette gange Rern ber malfchen Anis, Poli.; – nam. piščika (?); prim. pišče.

piškat, áta, adj. = piškav: piškata deska, Savinska dol.

píškav, adj. 1) murmftichig; ni piškavega orcha vreden; — 2) (d)mad); otrok je ves piškav; - Micchi: piškavo vreme.

piskavec, vca, m. ber Schwächling, ber Siech-

ling (zaničlj.), Cig.

piškāvka, f. das Burmstichloch, jvzh.Št. plškor, rja, m. = piškur, C., Pjk. (Crt.). piškosŕba, f. bie Hagebutte (rosa canina), Mik.

piskur, rja, m. bie Flufspride ober bas Reunauge (petromyzon fluviatilis), Mur. - Cig., Erj.(Z.), Frey. (F.), St.; - tudi: ber Beißfern, ber Schlammbeiger (cobitis fossilis), Cig.; – pogl. piskor.

pišóta, f. dež z vetrom (prim. ben.-it. pissoto, beseicht), Ip.-Erj. (Torb.); mraz in piäota,

Vrtov. (Vin.).

pistola, f. samokres, die Biftole.

pistolen, Ina, adj. Biftolen ..

pit, î. f. bas Getrant, ber Trunt, Cig., Jan., Valj. (Rad); Njegova pit je bila Oj rana rosica, Npes.-Kres.

pit, interj. pit! pit! (tako kličejo piščeta), Cig., Jan., Lašče-Levst. (M.).

píta, f. i) = kokoš (v otročjem govoru), Lašče-Levst. (M.); - 2) jedrce orehovo ali leščnikovo, Lašče-Levst. (M.).

pitáč, m. ber Frager, kajk .- Valj. (Rad). pitaten, ina, adj. Maste; pitalna živina. das

Mastvieh, (pitaven) Cig., Nov. pitalnica, f. ber Maitftall, C. pitalnik, m. ber Maitftall, pitatnják, m. ber Maststall, Cig.

pitan, m., Cig., pogl. putan.

pitanec, nca, m. 1) ein gemaftetes Stud Bieb, bas Mastthier, Cig., C., Ravn.-Valj. (Rad); - 2) (med) p., ber Futterhonig, Z., Kr.; ber Lebhonig, V.-Cig.

ı, pítanje, н. bas Mästen, die Mastung; p. živine, die Biehmast; — bas Füttern (junger Bogel, fleiner Rinber), M., jughSt.

2. pitanjo, n. bas Fragen, bie Frage, Mur., Jan., vzhŠt., ogr., kajk.; — bas gerichtliche Berhor, bas Gericht: na p. priti, ogr.-C. pitanka, f. 1) ein weibliches Maftthier, Cig.,

C.; - 2) die Schwarzwurzel (scorzonera sp.), Prešnjica v Istri-Erj. (Torb.).

pitar, rja, m. ber Amtsbiener, Polj.; prim.

1. pftati, pîtam, vb. impf. 1) maften, feift machen; živino, pure, gosi p.; — živina se lepo pita; pitana živina; - p. se, fich wohl ergeben laffen, Cig.; - mošnjice si p., sid bereichern, ZgD.; - p. koga s prazno žlico, s praznim obetanjem, jemanden mit leeren Berfprechungen hinhalten, Cig.; p. koga z grdimi imeni: z oslom, s tatom, jemanben ausschimpfen, einen Efel, einen Dieb schelten; - norce pitati, Boffen treiben, narren, Cig.; - 2) futtern, gu effen geben (von Rinbern und jungen Bogein), Cig.; stara mladiće pita, otroka z žlico pitati, jozh Št.; — 3) pitan = pitom(en), gahm: pitane zivali, Kras; -burch die Eultur verebelt: pitano drevje, Nov.-C.; pitana roža, C.; pitani lescnik, bie Lambertenufs (corylus tubulosa), Senofeče, Ip.-Erj. (Torb.).

2. pitati, pitam, vb. impf. fragen, Mur., Cig., Jan., vzhSt., ogr., kajk.; pravdno p. koga, jemanben verhoren, ogr.-C.; - pitani dan, ber Gerichtstag, ogr .- C.; (nam. "pitanni" d.).

1. pitavec, vca, m. ber Biehmafter, ber Futterer, Cig., C.

2. pitavec, vca, m. der Frager, der Fragesteller,

pitaven, vna, adj. Gerichts., ogr.-C.; pitavni stolec, ber Richterstuhl, pitavni dan (den), ber jüngste Tag, ogr.-C.; - prim. pitan (2.

pítavka, f. die Mästerin, Cig. pitek, tka, m. ber Trunt, bas Getrunt, V .-

Cig., Danj.-C., vzh.St.-C.

lina, die Entturpflange, Cig. (T.), Jes.; pitomo

pitelj, m. "gospod Pitelj" — volga, kobilar (oriolus galbula), Ročinj-Erj. (Torb.). 1. piten, tna, adj. 1) Trant-: pîtni dar, bas Trantopfer, Dict.-Mik.; jum Trinten bienenb, Erinle, Cig., Jan.; pitna posoda, bas Erinle geichirr, Dict.; pitna korita, Levst. (Bec.); pitni brat = vinski brat, ber Trintbruber, Svet. (Rok.); pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti, Jan. (Slovn.), Vrt.; - 2) trintbar, Cig., Jan., Cig.(T.), Mik.; pitno vino, ein gut trinfbarer Bein, BiKr., jvzhSt. 2. piten, tna, adj. nahrhaft: pitna trava, Rodik-Erj. (Torb.); korenje, pitno za živino, Z.; schmadhast, Miren pri Gorici - Strek. (Let.). 3. piten, tna, adj. Richter -: pîtni stolec, ogr.-C. piti, pijem, vb. impf. trinlen; piti in jesti; vroč p., erhist trinten; enkrat p., einen Trunt thun; - pije kakor krava = er fauft wie ein Loch, Cig.; daj mi piti, gib mir gu trinfen, grem po piti, ich gehe einen Erunt holen, Met.-Mik., jvzhSt.; pošlji po piti, jvzhSt.; piti sem prinesel, Z.; Po piti si poidem, Npes.-K .; - (geiftige Getrante, bef. Bein) trinfen, zechen; rad pije; na brado p., auf Rechnung trinfen; na zdravje koga p., auf jemandes Wohl trinlen; — einfaugen, absorbieren; goba vodo pije; les olje pije, Z.; papir pije, bas Bapier fließt, Cig.; kri p. komu, jemanbem bas Blut aussaugen, Cig.; - solnce vodo pije, bie Sonne zieht Baffer, Cig.; - svetlobo p., das Licht absorbieren, Znid.; - Ljubljanica pije mnoge potoke in studence (nimmt auf), Levst.(Močv.); - tobak p., Labat rauchen, Kr. - Mur., Cig.; Lisica, lisjak, Sta pila tobak, Ko tobaka ni b'lo, Sta pila vodo, Npes.; — pije me, es qualt o argert mich, Jan., C.; — (pijèm, Gor., pijệm, ogr.-Valj. [Rad]). pitîlek, ika, m. nam. potilek, = tilnik, Sv. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.). pitje, n. 1) das Trinken; mej pitjem je prišel drug pomenek, Jurč.; — 2) ber Trant; on nema močnega pitja piti, Dalm.; za jedi in pitja voljo, Trub.; - tudi: pitjè, Dict. pitka, f. dem. pita; eine junge Benne, Strek., Levst. (Zb. sp.); überhaupt ein junges Subn, pitkoš, m. die schwarze Rieswurz (helleborus niger), Z.; - (ber Bienenfaug, Cig.). pitkošek, ška, m. bie ichwarze Rieswurz (helleborus niger), Z., Medv. (Rok.). pîtnica, f. die Maftfuh, Podkrnci-Erj. (Torb.). 1. pîtnik, m. das Trintgeschirr, Cig.; — ber Reldy, V .- Cig., Jap.-C 2. pîtnik, m. koruza, ki se seje po strmem

sadje, ebles Dbft, Jan., Sol.; - 3) urbar, Cig. (T.); pitomo zemljišče, Vest.; pitome njive, Erj. (Izb. sp.); (hs.). pitomec, mca, m. 1) ber Bogling, ber Eleve, Jan., C., DZ.; (stsl.); — 2) bas Masttraut (sagina), C., Medv. (Rok.). pîtomen, mna, adj. 1) zohm, Cig., Jan., C.; - 2) pitomen les, - les za stavbe, rastoč po polju, Strek. (Let.). pitomiti, im, vb. impf. zahm machen, zähmen, Mur., Cig., SIN.-C.; (hs.). pitomljenje, n. die Kirrung, Cig. pîtomnost, f. = pitomost, Jan. (H.). pitomost, f. bie Kirre, Cig., Jan. pîtoven, vna, adj. 1) şahm (nicht wifb), Mik., C.; pitovni zajec, das Kaninchen, Cig., vzh.St -C.; — 2) gepflegt, burch Cultur veredelt (von Bflangen), M., vzhSt. - C., Podkrnci - Erj. (Torb.); - 3) Mast ., Jan., C.; pitovna svinja, C.; -("nam. pitomen, kakor je v hrvaščini res navadno", Erj. [Torb.]). pitovnica, f. ein weibliches Maftichwein, C. pitovnik, m. 1) ein mannliches Diaftichwein, C_{i} ; -2) = pitovnjak, Meg_{i} - C_{i} pitovnják, m. ber Maftftall (bef. für Schweine), Cig., Jan., M. pîtva, f. ber Trant, bas Getrant, Danj.-C., Valj. (Rad). pîtvec, tveca, m. der Trinfer, ogr.-C., Mik. pitvina, f. 1) bas Trinfen, Habd. - Mik.; na jestvino i pitvino, zum Effen u. zum Trinken, ogr.-Mik.;-2) bas Getrant, Fr.-C.;-tudi: pîtvina, ogr.-Valj.(Rad). piv, interj. piep! Jan. (H.). piva, f. 1) dos Getrant, Habd., Mur., kajk,-Valj. (Rad); - 2) bas Bier, Dol.-Cig.; pogl. pivar, rja, m. ber Bierbrauer, Cig., Jan., C., DZ.; - ber Bierichent, Cig. pivarija, f. = pivarstvo, die Bierbrauerei, Cig., Jan. plvariti, arim, vb. impf. die Bierbrauerei betreiben, Cig. plvárna, f. bas Bierbrauhaus, bie Bierfabrit, nk.; - bie Bierhalle, nk. pivarnica, f. bas Bierbrauhaus, Cig., Jan.; - bas Bierhaus, Cig., Jan. pivarnik, m. ber Bierwirt, Cig. pivarnina, f. die Biersteuer, Cig. pivarstvo, n. die Bierbrauerei, Cig. pivati, am, vb. impf. zu trinten pflegen, C., Nov.-Mik., Notr.-Levst. (Glas.). pîvčati, am. vb. impf. 1) piepen (o piščetih), C.; - 2) = pivkati, beifer fein, C. pivčati, im, vb. impf. hervorfidern: most med žitu, blagu v pičo, Gorjansko (Kras) - Erj. špranjami iz soda pivči, mezga pivči izpod (Torb.); - prim, pičnik. drevesne skorje, BlKr.; - prim. pičati. pitnina, f. bas Trintgelb, Glas. pívče, eta, n. = pivček, M. pitnjak, m. = 2. pitnik, Gorjansko (Kras)pívček, čka, m. dem. pivec; — bas Sauf-Erj. (Torb.). brüberlein. pîtom, adj. 1) zahm, firre, Mur., Cig., Jan.; pîvčkati, am, vb. impf. nippen, Cig. pitomo pušča, a divje lovi 👄 er bernachläffigt bas Gewisse und jagt nach bem Ungewiffen, pivec, vca, m. ber Trinter, ber Becher, ber Ist .- Z.; - 2) gepflegt, verebelt: pitoma rast-Erinfgaft; v krčmi je vse polno pivcev.

pivelj, vlja, m. bie Geente (?) ("piul"), C.; ("piul"), Pohl. píven, vna, adj. 1) Trinte, C.; — 2) absorbierend, Jan.; pívni papir, das Löschpapier, Cig., Jan., M.; — 3) Biere, Cig., Jan., nk.; pivni vrč, ber Bierfrug, Jan.; pivni sod, bas Bierfaß, Cig.

1. pívka, f. 1) die Trinkerin, die Zecherin; —

2) die Tabakspfeife, C.; — 3) pivke so jame po kraškem svetu, katere vodo pijo, mala jezerca, ki se počasi odtekajo, Kras. 2. pîvka, f. 1) ber Grauspecht (picus canus), Jan., Frey. (F.); — 2) die Heiserteit, Jan., St.; pivko imeti, heiser sein, Z.; — 3) = 2. pika, ber Bips (eine Suhnerfrontheit), Guts., Z., Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - prim. 2. pivkati, piepjen. 1. pivkati, am, vb. impf. ffeinweise trinfen. nippen, Cig. 2. pîvkati, kam, čem, vb. impf. glas "piv" od sebe dajati, piepen, piepjen, ogr. - C., Valj. (Rad), Dol.-Mik.; piščeta pivkajo po koklji, BIKr. pívkav, adj. heifer, Jan. pivljek, vljeka, m. die Ronigsweihe, bie Gabelweiße (milvus regalis), (pivlik) Cig., Frey. (F.); ("milvus, pivlik, kateri piščeta izmika", Dict.). pivnica, f. 1) bie Schenke, bas Weinhaus, Mur., Cig., Jan.; bie Erintftube, Mur., Cig., Jan.; 2) ber unterirbische Weinteller, Meg., C., vzhSt. pivnicar, rja, m. ber Schentwirt, Cig. pivničen, čna, adj. pivnična pravica, baš Rellerrecht, Cig. pivnik, m. bas Fliegpapier, nk. pivnina, f. bas Trinigeld, Jan. (H.). pivo, n. 1) bas Getrant, C.; pijano p., ein berauschenbes Getrant, Kreij; - 2) nav. bas Bier; zadnje p., bas Rachbier, Cig.; pod-mladao p., bas Rrauselbier, DZ. pivola, f. ber Biutegel, Guts., Mur., Mik., St.-Valj. (Rad), Gor. pivolica, f. dem. pivola; ein feiner Blutegel, Guts., Mur. pivolok, loka, m. ber Bierfaufer, Cig. pivomèr, mera, m. die Bierwage, Cig. pivopija, m. ber Biertrinfer, ber Biergaft, ber Bierbruber, Cig. pivopivec, vca, m. der Biertrinker, Cig. pivotoc, toca, m. der Bierausschank, Jan. (H.). pivovar, vára, m. ber Bierbrauer, Mur., Jan.; – češ, pivovarica, f. bie Bierbrauerin, Mur. pivovárna, f. bas Bierbrauhaus, Mur., Levst. pivovárnica, f. bas Bierbrauhaus, Mur., Jan. pivovarski, adj. Bierbrauer-, Bierbrau-, Jan. (H.).

pivovarstvo, n. bie Bierbrauerei, bas Brau-

pivra, f. ber Riebis (vanellus cristatus), Cerk-

pivski, adj. Trinfer-, Trinfe: pivska pesem,

mera, Slom.-C.; pivski brat, Jan.

Cig., Slom.-C.; pivska druščina, Cig.; pivska

wejen, Jan. (H.).

nica-Erj. (Torb.).

pivstvo, n. die Trinfgefellschaft, Cig. pivacina, f. das Trinfgeld, V.-Cig. pizang, m. = pisang, Cig. pizda, f. 1) bie weibliche Scham; - 2) (preorosta psovka): der Feigling;—3) der Hosendilis: hlače na pizdo, Dol. pizdaca, f. ein Schimpfwort für ein Beib, C. pîzdarka, f. bie Blaumeise (parus caeruleus), Svet. (Rok.); - prim. pizdurka. pizdati se, am se, vb. impf. (preprosto) beim Beinen ben Mund vergerren, flennen, C. " pîzdec, dca, m. ein geiler Menich, Valj. (Rad). pízdica, f. dem. pizda. pizdic, m. ein Schimpfwort für einen feigen Menichen, Mur. pizdína, f. = pizda, M. pizdiniti se, înim se, vb. impf. = pizdati se, pízditi se, pîzdim se, vb. impf. = pizdati se, C. pizdočîvka, f. bie Schwanzmeise (parus caudatus), Z.; - bie Graumeife, Die Sumpfmeise (p. palustris), (pezdečivka) Cig., C., Frey. (F.), Idrija, Ig(Dol.); - bie Blaumeife (parus caeruleus), (pizdačivka) Svet. (Rok.). pizdogriz, griza, m. ber Gift-Sahnenfuß (ranunculus sceleratus), Mur., SIGor.-C. pizdohlást, hlásta, m. neka ped dolga riba v Savi, Zidani Most.-Erj. (Torb.). pizdolîn, m. ber Flenner, C. pizdoliniti so, inim se, vb. impf. flennen, C., Z.; — prim. pizdati se. pizdomîčje, n. coll. bie Saubechel, C. pizdomik, mika, m. bie Saubechel (ononis), C. pizdurka, f. die Blaumeife (parus caeruleus), Z., Dol.; ("pezdurka", bie Graumeife, bie Sumpfmeife [parus palustris], Cig.). pižem, žma, m. ber Bijam, ber Mojchus, Cig., Jan., Mik. pîžmar, rja, m. bas Mojchusthier (moschus moschiferus), Erj. (Ž.). pîzmarica, f. die Bijamente (anas moschata), C. pížmast, adj. bijamartig, Cig. pížmica, f. baš Bijamtraut (adoxa moschatellina), (pižemca) D.Sv., Medv. (Rok.). pížmov, adj. Bijam : pižmov duh, ber Bijam geruch, Cig. pizmovec, vca, m. bas Bisamthier, Jan.; pogl. pižmar. plac, pláca, m. bas Beinen, Jan., C., Krelj, Dalm., ogr., kajk.-Valj. (Rad); s plačem in solzami, Trub. pláča, f. ber Dienstlohn, ber Gold, das Gehalt; koliko imaš plače na leto, na mesec? vojaska placa, ber Militarfold, bie Dillitargage. placanec, nca, m. ber Golbling, Jan.; - ber Gagist, DZkr. placanje, n. bie Bezahlung, ber Abtrag einer Schuld. plačár, rja, m. = plačnik, ogr.-C. placati, am, vb. pf. eine Bahlung leiften, gablen : plačaj pa pojdi! plačaj pa Bog! plačaj pa mirl placaj pa nikomur nic! zahle, bann ist alles gut! Levst.(M.); - bezahlen: p. dolg, davke, obresti, stroške; drva sem plačal,

voznine pa ne; p. delo, pouk; plačano pismo, ein franfierter Brief; v živo p. kaj, etwas überzahlen, Cig.; plačal bo, kakor vrabec proso = er wird niemals gablen, Guts.; p. koga, jemanden bezahlen, abfertigen; p. sebe, sich bezahlt machen; - z delom p., burch Arbeit abverbienen, Cig.; to bos drago placal, bas wird bir theuer gu ftehen tommen; jaz te bom placal! ich werbe es bir vergelten, Levst. (Rok.); z glavo, z življenjem p., mit · bem Leben buffen; = p. s kożo, Nov.

1. pláčen, čna, adj. Jammer-, Thranen-: plačni svet, plačna dolina, plačna pesem, ogr.-C. 2. placen, ena, adj. 1) Befoldunge-, Gehalte-: plačna vrsta, Cig.; — 2) ausgiebig: žito je placno, Dol.-Cig.

placovaten, ina, adj. Bahlungs, Jan.(H.). placevalisce, n. ber Bahlungsort, Cig. placevalnica, f. das Bahlamt, Cig.; die Bahlftelle, DZ.; vojaška p., DZ.

placovanjo, n. das Zahlen, die Zahlung(en); das Bezahlen; — das Bergelten.

plačeváti, ûjem, vb. impf. ad plačati; zahlen, Bablungen leiften; na obroke p., in Terminen zahlen; za koga p., jemanben freihalten; - beachien; dolgove, davke p.; delavce, težake drago p.; - befolben; - entgelten; belohnen: Bog dobro plačuje, hudo kazauje; tako svet plačuje, jo belohnt die Beit, Cig.

plačevavec, vca, m. ber Bahler; slab p., fchlechier Bahler, C.; ber Bezahler, Cig., Jan.; — ber Bergelter: Bog, p. dobrim in hudobnim, Z.; ber Belahner, Cig., Jan. plačevávka, f. die Zahlerin, Cig.; — die Be-

lohnerin, Jan. (H.)

ptaciten, ina, adj. Jahlungs., Cig., Jan.; plačilno povelje, ber gablungsauftrag, DZ.; placilni dan, ber Löhnungstag, Cig., Jan.; ber Tag ber Bergeltung, Cig.

placifinica, f. 1) bas Bahlungsbuch, DZ.; ber gablungsbogen, DZ.; - 2) = pobotnica, bie Quittung, DZ., Levst. (Cest.); -3) = plačevalnica, daš Zahlamt, C., Nov.

plaeilo, n. die gahlung; gotovo p., bare Bahlung; za p. vzeti, an gahlungsstatt nehmen; placila na obroke, Fristenzahlungen; mnogo placila si napraviti, fich viel Unfoften machen, Cig.; p. za kako delo, od kakega dela; naprejsnje p., ber Borichufs, DZ.; - bie Entlohnung für eine Arbeit, ber Lohn; sam si placilo izgovori, Ravn.-Valj. (Rad); po delu placilo, wie die Arbeit, fo ber Lohn; Cig.; - die Bergeltung: bozje p.; - die Belohnung: nebeško p., p. čednosti.

plačiložéljen, lina, adj. lohnsuchtig, Cig.

pláčiti, pikčim, vb. impf. 1) weinen machen, Erauer bereiten: kakor da bi jih po smrti nič ne pokorilo, nič ne plačilo, Škrb.; -2) p. se, weinen, ogr.-C.

1. placijiv, íva, adj. meinerlich, flaglich, Habd .-

2. plačljiv, íva, adj. jahlbar, Cig., Jan.; pogl. izplačen.

plačníca, f. die Zahlerin.

placnik, m. ber Bahler; pocasen p., ein gaber Bahler, Cig.; p. biti za koga, für jemanben gu gablen bereit fein; - ber Bergelter, ber Belohner.

placnost, f. bie Jämmerlichkeit, bie Traurigfeit, ogr.-C.

placva, f. bie Bablung, Cig., Sol.; placva, Gor. pladenj, dnja, m. ber Teller, Cig., Jan., Nov .-C., DZ.; (hs.); -- prim. furl. pladine, it. (dial.) pladena, Mik.

plâdnik, m. = pladenj, Vrt. pladnják, m. = pladenj, Slom.

pladnováti, újem, vb. impf. Mittageruhe halten, Vrt., Let.; - stsl.

plagiat, m. pisateljska tatvina, das Blagiat. plah, plaha, adj. ichen, ichuchtern, furchtfam plaha zver; plaho gledati, einen ichenen Blid baben.

plánec, hca, m. = plašljivec, Mur.

plahotáti, etam, éčem, vb. impf. flattern, C.; Žolta svila, žolta svila, Po dvoru plaheče, Npes.-Vraz.

plahitati, am, vb. impf. 1) Wellen schlagen, wogen, Cig., Dol.-Mik.; - 2) flattern, fladern,

planiti, plannem, vb. pf. fturgen, binfturgen, (intr.), C.; od jeze p., vor gorn auffahren, Svet.(Rok.).

piahoder, adv. p. kaj peljati (vlačiti), cituaš am Boben fchleifend ziehen, (tako vlačiti, da płahodra, n. pr. drevo z vejami), vzh.St.-C. plahodráti, am, vb. impf. flattern, C., Dol.; 🚤 plahoder peljati, C

plahôdrič, adv. = plahoder, (plahudrič) vyk-

plahodriga, f. ein ftürmifches Beib, Fr.-C. plahodriti, im, vb. impf. = plahodroma peljati, C.

plahodeman, m. ein ftilrmischer Menich, Fr.-C. plahodroma, adv. = plahoder, Hal.-C. plahodúšen, šna, adj. fleinherzig, Jan. plahodúšnost, f. die Rleinherzigfeit, Jan. plahosfčen, čna, adj. = plahodušen, M. plahost, f. bie Schen, bie Schuchternheit. plahot, f. ber Flügel, C.

plahota, f. die Schen, die Schuchternheit, die Furchtsamteit.

plahotáti, otům, óčem, vb. impf. flattern, ogr.-C. plahóten, tna, adj. fcuchtern, furchtfam; mi slabotni, plahotni, boječi ljudje, Cv.

planta, f. die Plache; eine grobe Decke aus Bwilch ober Tuch ober grober Beinwand, Mur., Cig.; die Pferde-, Boden-, Bettbecke, Cig., DZ.; das Segeltuch, Rez.-C.; -= rjuha, bas Bettuch, Jan., C., jvzhSt., BlKr.;—mizna p. = krusnica, das Tischtuch, C.; — zlahta raztrgana plahta - Bermanbte belfen wenig. plahtar, rja, m. kdor plahte izdeluje, ber Deden-

macher, Cig. plahtati, am, vb. impf. die Ffügel während des Fliegens, die Hande während des Gehens ichwingen, C.; jadra plahtajo, Die Gegel flattern, Z.; Kaj na glavi, kaj na glavi? Panteljci (= trakovi) plahtajo, Npes.-Kres; - lobern, fladern, C.; ogenj, plamen plahta, Z., C.

plantica, f. dem. planta; 1) eine Meine Blache; – 2) rumenkasta, nekoliko grenka kožica na orehovem jedru, bie Samenbaut (testa), Malhinje(Kras)-Erj.(Torb.); - 3) eine große Schneeflode: sneg gre v plahticah, Cig., Jurc.; - 4) bozja p, ber Frauenmantel (alchemilla), C.; = p. d. Marije, C.

plahtovina, f. die Badleinwand, Jan. plahtráti, am, vb. impf. - plahtati, flattern.

SIGor.-C.

plabun, m. ber Feigling, ber Bafenfuß, Nov .-

plahûnstvo, n. die Feigheit, Cig.(T.). plahúntati, am, vb. impf. == plahtati, plaho-

drati, C.

plahúta, f. 1) ein großes, grobes Leintuch, Z.; die Blacke, SiGor.-C.; - bas Bettuch, bas Leintuch, Guts., Mur., Rez. - Baud.: - p. mahu, ein Stud von einer Moosbede, p. ledu, eine Giefcholle, SlGor. - C., Gor.; -2) ber Benusipiegel (specularia speculum), Kras - Erj. (Torb.); - 3) ein lieberliches Frauenzimmer, C

plahutáča, f. bie Bloufe, C.

plahutar, rja, m. ber Schwindler, ber Maul-

belb, Slom., ZgD.

plahútati, am, vb. impf. mit ben Flügeln ichlagen, flattern, Jan.; kokoši s perotmi plahutajo, Z., Ig(Dol.); mit ben Rleibern im Beben Binb machen, fibhpt. eilig gehen, C.; val plahuta, bie Boge branbet, Glas.; — (fig.) im Reden Bind machen, schwindeln, C.

plahutica, f. = plahuta 2), ber Benusipiegel (specularia speculum), Kras-Erj.(Torb.).

plahútniti, fitnem, vb. pf. einmal mit bem Flügel (ben Flügeln) ichlagen, C.

plajba, f. das Sentblei; v plajbi je, es ift sentredit, Frey (Rok.); - iz nem.

plajhati, am, vb. impf. 1) wegen, Cig.; morje plajha (branbet), Malhinje pri Devinu, Lašče-Erj.(Torb.); tekočina v posodi, ki ni polna, plajha, jvzhSt.; - p. se: voda se plajha, kadar se perilo po njej vlači, BlKr.; voda se plajha v škafu deklicam, ki ga ne znajo še prav nositi na glavi, Dol.; - 2) = hitro goniti: vole p., Kras; — nam. plahati, prim. pla-ti, *Mik.(Et.)*,

plājta, f. == koza, priprava, po kateri se sodi z voza valjejo, bet @dprotbod, kajk. - Valj.

(Rad).

plak, m. = plač, plakanje, Z., Levst.(Zb. sp.). plakanjo, n. bas Weinen, bas Wehliagen, Mur.,

Cig., kajk.-Valj.(Rad), nk.

I.plákati, kam, čom, vb. impf. weinen, wehllagen, Cig., Jan., Mik., Trub., nk.; tudi: p. se, Meg., Guts., Jarn., Mur., Cig., Mik., Trub., Dalm., Krelj, Jsvkr.; Rahel se plače po svojih otrocih, Trub.; od veselja se p., Trub.; - plakati koga, jemanben bejammern, beweinen, C.; p. grebe, beweinen, ogr.-C.

2. plákati, am, vb. impf. abichwemmen, abipillen, C.; perilo p., Jan.; -p. se, fich ausbaben (wie g. B. eine Ente), M.

plakávati, am, vb. impf. = plakovati, Jan. plákniti, pláknem, vb. pf. = oplakniti, Jarn. plakováti, újem, vb. impf. == 2. plakati, fámemmen, Jarn.

plakuncati, am, vb. impf. (im Baffer) platichern.

platen, ina, adj. jum Schwingen (bes Betreibes) gehörig: platne necke, die Getreibeschwinge, Cig., Strek., Lasce-Erj. (Torb.).

platnica, f. i) bie Schöpfichaufel (im Rahne), Cig.; ber Schöpfer, Jan., M.; - 2) pl. pialnice, = nečke, v katerih se žito polje, bie Getreibeichwinge, Tolm.-Erj.(Torb.), Polj.

platnik, m. ber Bottich, in bem bie Trauben gequeticht werben, Kras.

plam, m. = plamen, Cig., Jan.

plamček, čka, m. = plamenček, Jan.

pláme, éna, n. = plamen, Dol.; (govori se največ "pléme", Valj.[Rad]).

plamen, mena, m. bie Flamme; p. gnati, flammen, Cig.; s plamenom goreti, lichterloh brennen; plamen sviga kvišku; plamen polje, es lobert die Flamme, Cig.; — tudi: plamen, Kast., Skrinj., Trav., Pres.-Valj. (Rad), Ig (Dol.); (plamen, mna, ogr., kajk.-Valj.[Rad]). plamen, adj. = plamenen, Cig.(T.).

plamenast, adj. flammenaring, Flammen-; flammig; geflammt (min.), Cig. (T.), C.; pla-

menasto tkanje, gestammter Beug, Cig. plamenat, ata, adj. flammig, M.

plamenáti, am, vb. impf. lobern: ogeni plamena, -- polje, plahta, C.

plamônček, čka, m. dem. plamenec; baš Flammden.

plamenec, nca, m. dem. plamen; 1) bas Slammchen, Cig., Jan.; - 2) ber Flamingo: rozasti p., der referrothe Hamingo (phoenicopterus roseus), Erj.(Z.); — 3) = goreča ljubezen, die brennenbe Liebe stychnis chalcedonica), Blc.-C.

plamênek, nka, m. dem. plamen; i) baš Flammchen; - 2) eine Art Balbrebe (clematis flammula), C.

plamonên *ad*j. Flammen-, flammig, *Jan.*; p. ogenj, Schonl.

plamenenje, n. bas Flammen, bas Geflader. plameneti, im, vb. impf. mit Alammen brennen, flammen; plameneč ogenj, plameneča luc; - plamenec pogled; ein Flammenblid, Cig.

plamonica, f. 1) bie Jadel, Cig., Jan., Sol., Nov.-C.; smolnate plamenice, Bechfacteln, Juré.; — 2) (peè) p., der Flammenofen, Cig. (T.), C.

plamenicar, rja, m. ber Sadeltrager, Bes. plamenit, adj. flammend, C.; plameniti meč, bas beflammte Schwert, Cig.

plameniti, im, vb. impf. 1) bie Geftalt einer Flamme ertheilen, flammen, V.-Cig.; — 2) entflammen, anfeuern, Cig.

plamenják, m. = plamenec 2), ber Flamingo. Jan., Zv.

plamenoma, adv. flammend, Jan.(H.).

plamikati, kam, čem, vb. impf. flommen, fladern, Jan., Zora, Bes.; plamika, es wetterleuchtet, Jan.; - blinten, funteln, Jan., C.;

Cicronile

zvezde plamičejo, Zv.; - z očmi p., flammende Blide werfen, Let.

piámnast, adj. Flammen-, flammig: plamnast meč, plamnaste temnice, Guts. (Res.); pogl. plamenast.

plamnat, ata, adj. Mur., Cig., pogl. plamenat. plamteti, im, vb. impf. flammen, Jan., nk.;

- entflammt fein, nk.; - hs.

plan, plana, m. 1) der Schwung: ogeni je planii v enem planu do strehe, Req.-C.;—
2) der Anfall: sovražnikov p., Mur., Cig.;
— prim. planiti.
plan, î, f. 1) offene, waldfreie Gegend, Cig.,

plān, î, f. 1) offene, waldfreie Gegend, Cig., Jan.; — ber Borplag, Cig.; obmestna p., bas Glacis, Jan.; — 2) die Fläche, Jan.; vodoravna plan, eine horizoniale Fläche, Cig.;

- (plan, m. bie Ebene, Mik.).

plâm, plâna, adj. frei vom Boumwuchs, Cig., Erj. (Torb.); priti iz gozda na plano (ins Freie), Npr. - Erj. (Torb.); na planem, in einer offenen Begenb, auf freiem Felbe, Cig., Jan.; na plano priti, jum Borichein fommen, Cate* (Dol.) - Erj. (Torb.); tako je pravi tat na plano prišel (wurbe entbedt), Jurč.; Kamor daleč prideti, Daleč na plano poljano, Npes. - K.; plano polje, Jurč.; flach, Cig., Jan.; lepa plana nebesa, Zv.

plándič, m. (nam. pladnjič), ber Teller, Meg. plándovati, ujem, vb. impf. bon ber Arbeit ruhen: moj konj že dva dni planduje, BiKr.-Svet.(Rok.); mūĥig herumfireidjen, Z.; sosed po našem planduje (— pase), BiKr.-Let.;

- prim. pladnovati.

planed, nca, m. ber Alpenbewohner, Jarn., Cig. planet, m. premičnica, ber Planet.

planöten, tna, adj. Blancten : planetna pot, bie Blanctenbahn, Cig. (T.).

planētnik, m. baš Bianetarium, Cig.(T.); — rus. planica, f. prostor brez drevja in grmovja v gorah, C., Vas Krn, Lašče-Erj.(Torb.); planica ali planjava je strma ali ravna in planica je manjša od planjave, Erj.(Torb.).

planigiöb, m. poloblo kazano na ravni ploskvi, baš Blanigiob, Cig., Jan., Cig. (T.).

planíka, f. bas Ebelweiß (gnaphalium leontopodium), Tuš. (R.), Gor.-Vrt.

planimeter, tra, m. ploskvomer, bas Blani-

meter, Cig.(T.).

planimetrija, f. ploskvomerstvo, bie Plani-

metrie, Jan., Cig.(T.).

planína, f. 1) prvotno: "gora brez drevja in rodu", Erj. (Torb. Let. 880, p. 168.); Sem daleč prijezdii Črez tri planine, Npes.-Vra; pl. planine, baš Spodgebirge, bie Alpen, baš Berglant); — 2) bie Alpe, ber Graspias im Gebirge; živino dati na planino; po planinah le pasejo, po rovtih kosijo, Gor.; pastirjev planine, Dalm.; — hrib, po katerem se da kositi, Laško(Št.); — plánina, gorski pašnjak, bie Beibealpe, Bolc, Trenta - Erj. (Torb.).

planinar, rja, m. ber Alpenbewohner, ber Alpler, ber Genn, Cig., Jan.

planînarica, f. bie Albenbewohnerin, bie Sennin, Cig., Jan.

planinariti, arim, vb. impf. Genne v. Gennin fein, Cig.

planînarstvo, n. die Alpenwirtschaft, Nov. planîncan, m. der Alpler, Z.; der Alpenhirt, M. planînec, nca, m. der Alpenbewohner, der Albler.

pianinica, f. dem. planina, eine kleine Alpe. planiniti, inim, vb. impf. bie Alpenwirtschaft verrichten, Senne ober Sennin sein, Zilj.-Jarn. (Rok.).

planînka, f. 1) die Aspenbewohnerin; — 2) die wohlriechende Schwarzorche (nigritella suaveolens), Zv.

pianinováti, üjem, vb. impf. = pianiniti, pianovati, planšariti, Cig.

planinski, adj. Alpen ..

planînščak, m. 1) ber Alpenbewohner, Erj.

(Izb. sp.); — 2) ber Alplattich (homogyne),
C., Medv.(Rok.).

planînščica, f. die Sennin, Zilj.-Jarn. (Rok.). planînščina, f. das Gelb, das für die Benützung der Alpenweibe gezahlt wirb, Gor.

ber Alpenweibe gezahlt wirb, Gor. planisco, n. ein freier Blat, Pot.-Cig., Jan.; bie Esplanabe, Jan.; ein Stadtplat, C.; okroglo p., bas Ronbel, Cig.; — planica, BlKr.-Let.

plániti, plânem, vb. pf. 1) aufflammen: sosedova hiša plane, Slom.-C.; treske rade planejo, C.; hudo žganje hitro plane, Z.; — auflobern, Rez.-C.; ogenj je planil hiši do vrha, C.; — 2) eine schnelke Bewegung macken: kvišku p., auffahren; iz hiše p., auß bem Gause stürzen; p. na (nad) koga, auf jemanben loßstürzen, ihn überfallen; — loßschlagen: z roko po kom p., tudi: z roko koga p., vzhSt.- Vest.

plánja, f. eine offene, freie Flache, Cig., Jan.; cistina na gori, rekše svet brez drevja, C.,

Soča, Trenta-Erj.(Torb.).

planjava, f. prvotno: ein baumloser steiler o. ebener Blat mitten im Balbe, Erj. (Torb.); planjava je večja od planice; ni sploh vsaka ravnina tudi uže planjava, nego samo gola ravnina se more tako imenovati, Erj. (Torb.); na planjavi, in einer offenen Gegenb, Cig.

planje, n. 1) bas Schöpfen; — 2) bas Schwingen (bes Getreibes); — 3) bas Bogen; — prim.

i. plati.

1. plânka, f. die Alpenbewohnerin, Cig.
2. plânka, f. das Zaunbrett, die Planke; — pl. planke, der Bretterzaun; drez p. skoditi; — iz nem.

plankáča, f. na dolgem toporišču nasajena tesarska sekira z ravno ostrino in bradljem za gladko obtesavanje tramov, Nov. - C., Notr.; — prim. plenkača.

plânkati, am, vb. impf. beplanten, Cig. plânkovec, vca, m. der Bretternagel, Cig. planota, f. das Blateau, Cig., Jan., Cig.(T.); gorska p., die Hochebene, Jes.; = visoka p., nk.

planováti, üjem, vb. impf. Senne ober Sennin fein, Jan., Nov., Mik., Svet. (Rok.). plânšar, rja, m. ber Senne, Cig., Jan., Mik.,

Svet.(Rok.), Vod.(Pes.), Gor.

plansarica, f. bie Gennin, Cig., Jan. plansariti, arim, vb. impf. Genne o. Gennin fein, Cig., Jan., Svet. (Rok.). plansarnica, f. bie Sennerei, Jan. plansarski, adj. Gennen-, Jan.(H.). piansarstvo, n. bie Sennerei, Die Albenwirt-Schaft, Cig., Jan., DZ., Nov. 1. planta, f. eiwas Gebogenes, ber gebogene Theil eines Gegenstanbes, vzh.St. 2. planta, f. bie Rebenreihe (amischen Adern), Strek., Ip.; bie Rebenbede, bas Rebenspalier,

C., Z.; - iz furl., Strek.(Arch.). plantáriti, arim, vb. impf. hinten, C.

plantati, am, vb. impf. 1) frumm geben, Jan .: hinten, Mur.; (plantáti) Levst. (LjZv.); -2) sich abmühen: dolgo bo prej plantal, ko bo to naredil, vzh.Št., Vest. (III. 126.); frankeln, C .; - 3) entgelten, berhalten, bugen, leiden, V.- Cig., Trub. (Post.); za grehe p., Celjska ok.-C.; ti si storil, mi smo plantali, Dol.-Levst. (LjZv.); čakaj, ti boš še plantal = tebi bo še plantalo, Lašče-Levst.(Rok.); ti bo že ("vre") plantala, = bu wirst schon beine Schlage befommen, BiKr.

plántav, adj. frumm: plantavo drevo, SlGor,; Vode tečejo Svetlo, plantavo, Danj. (Posv. p.); frummbeinig, hintend, Mur.-Cig., Jan., ντh.St.; Tri kruljave (nam. ljubčke) ima: Jeden šantav, drugi plantav, tretji nima 'ne

noge, Npes.-Vest.(III. 126.).

plantaveo, vca, m. der Krummbeinige, der Hintende, Mur., vzh.St. plantavitl, im, vb. impf. frumm machen, C. plantavka, f. bie Hintende, Z. jvzhSt. plantina, f. ber Beinhedenpfahl, Nov .- C .; -

prim. 2. planta.

plantúcati, am, vb. impf. = šantucati, hinten, Fr.-C.

plantúsati, üsam, vb. impf. = plantucati, C. plantúsav, adj. hintenb, C.

plantúsavec, vca, m. ber hintende, C.

plapoláti, am, vb. impf. 1) lobern, flammen, C., Strek.; ogeni plapola, nk.; - 2) flattern, C.

plapolav, áva, adj. flommend, lichterloh, Jan. plapoléti, im, vb. impf. lobern, Jan., C.

plasa, f. 1) ber Streifen, Z.; ein Aderstreifen, C.;-2) = ravnica na gori, Podgorje(Istr.)-Erj.(Torb.); -3) = pas, bie 30ne (geogr.),C., Cig.(T.); (po stsl.).

plasati, am, vb. impf. lobern, heftig brennen, Habd.-Mik.

plásem, sma, m. = kosem, die Flode, Jan. plasikati, kam, čem, vb. impf. lodern, flammen, Valj. (Rad); (plajzikati; BlKr.).

plasina, f. ein baumlofer Streifen Banbes, Blc .- C. plasinica, f. eine fleine Ebene auf einem Berge, (ples -) Strek.

plask, plaska, m. ein plagender Schall, ber Blater, Cig.

plask, interj. flappel Cig. plaska, f. 1) das Rlatschbrett (bie Patiche, bie Britfde), Jan. (H.); -2) lopata na veslu, C. plaskati, am, vb. impf. Natichen, C.; - priigeln, C.; - larmen, ichreien, vzh.St.-Vest.

plasniti, plasnem, vb. pf. aufflammen, emborlobern, Jan.

plast, m. ein kleiner, runder Heuhaufen, der Seuschober, Dol.-Cig., Mur., C., Mik., Nov., $\hat{S}t$.; v plaste devati krmo (seno, otavo), jvzhSt.; seno v velike plaste sklasti, ogr.-Valj. (Rad); - ber Laubbaufdenichober, C. plast, î, f. 1) bie Schichte, Jarn., Met.-Cig., Jan., Erj. (Som., Min.), nk., Gor., Ig (Dol.); zracne plasti, Luftschichten, Cig.(T.); — 2) ber Heuschwaden, $\nu_7 hSt.;$ — 3) ber Grunfaatenichimmel unter bem Schnee, vzh.St.; -4) = oplaz, bas Pflughaupt, BlKr.; - 5) p. sena = kup sena: več plasti eno vrh druge zvežejo v breme, Gornja Savinska dol.; - = kolikor se z eno roko zagrabi, ein Bujchel: p. sena, volne, Tolm.-Strek. (Let.).

plasta, f. 1) die Schichte, Mur. - Cig., Mik.; - 2) ber Henichwaben, Mur.-Cig.

plastast, adj. ichichtenformig, Nov.; plastasti oblaki, Schichtenwollen, Jes.

plastati, am, vb. impf. = plastiti, Henhaufen machen, Cig.

plasten, stna, adj. Schichten : plastne krivulje, Schichtencurven, DZ.

plasteneti, im, vb. impf. ichimmeln, faulen, mobern (von Gras oder von Saaten, 3. B. unter ber Schneedede), vih St.

plasteti, im, vb. impf. = plasteneti, C. plastič, ica, m. dem. plast; ein fleiner Schober,

ogr.-Raič(Nkol.), jvzhŠt.
plāstičen, čna, adj. kipotvoren, kipovit, plas itio, Jan., Cig. (T.), nk. plastika, f. kipotvorstvo, bie Blaftit.

plastiti, im, vb. impf. auffchobern, Mur.; seno, otavo p., Heuhaufen machen, C., jvzhSt.; --(šaljivo) viel effen, Mur.

plastje, n. coll. 1) Seufchober, Nov.; krma je še v plastju = v plasteh, SiGor.; -2) Laubbauschen, Mik.; = po lozah obsekano in v butarice povezano mladje (v gnojitev trsja), Dol.; bas Schaflaub (als Binterfutter), V .-Cig.

plastnīčki, adv. noch ber Lange u. Breite bin liegend, SIGor .- C.

plastník, m. oblak p., bie Schichtwolfe, Cig.

plastoma, adv. schichtenweise, flöhweise, Cig. plastovanje, n. die Lagerung (min.), Cig.(T.); - rus

plastováti, újem, vb. impf. = plastiti, auf. schobern, Mur., vzhSt.

plastovit, adj. plastovit oblak, eine Schichtmolte, Cig. (T.).

plastovje, n. coll. Schober, Heuhaufen, C.; (plastovjè), ogr.-Valj.(Rad).

plase, m. 1) ber Mantel; p. ogrniti, ben Mantel umnehmen : p. po vetru obracati, ben Mantel nach dem Winde breben; - masni p., die Casula; veliki m. p., das Pluviale, Cig.; — ber Mantel (2001.), Cig. (T.); — 2) der Festschoppen, V.-Cig.; bas Seitenbach bei Getreibeharfen, unter welchem Wagen fteben, Z., DSv.; - 3) bie Bolbung des Kaltofens, M.; -

4) eine Art Schleuse, Notr.; - 5) die Mantelflache (eines Chlinders, Regels u. bgl.), Jan., Cig. (T.), Cel. (Geom.), DZ.; - 6) d. Marije p., ber Frauenmantel (alchemilla), Z. plascad, f. bie Flache, Mur., C., Met. plascar, ria, m. 1) eigentlich einer, ber einen Mantel tragt: ber Lanbftreicher, ber Bagabund, Cig., ZgD., Notr., Gor.; = rokovnjač, Jurč.; - 2) plaščarji, Mantelthiere (tunicata), Cig. (T_*) , $Erj_*(Z_*)$, C_* plascarica, f. bie Lanbstreicherin, bie Bagabundin, Jan. (H.), Gor. plaščarski, adj. Bagabunden-, landstreicherisch, Cig.; po plaščarsko zadreti se, ZgD. plaščat, áta, adj. = ploščat, platt, flach, Mur.; p. kakor treska, Glas. plášček, ščka, m. dem. plašč; 1) daš Mäntelchen; - 2) ber Königsmantel (eine Muschel), Cig.; - 3) device Marije p., der Frauenmantel (alchemilla vulgaris), Cig., Jan., Tuš. plaščenica, f. ein langes Tragband, Jan., Z. pláščevka, f. bie Simje (juncus), C. plascie, m. dem. plase; bas Mantelden. plasciga, f. fclechter v. fleiner Mantel, ogr.-C. plasenica, f. ber Mantelfragen, Cig. plascur, rja, m. ber Lanbstreicher, ber Bagabunb, Cig., Jan., Notr., Gor. plaščūrnica, f. bajta, v kateri se plaščurji shajajo, Polj. plaščúrski, adj. lanbstreicherisch, Cig., ZgD.

plascurstvo, n. die Landstreicherei, Cig. plasen, sna, adj. ichen, ichuchtern, furchtiam; vode p., mafferichen, Met .- Mik. plasenje, n. bas Schreden, bas Scheuchen. plasica, f. die Beutelmeife (parus pendulinus),

Cig., Jan., Frey. (F.), Erj. (Z.). plasilo, n. = strasilo, die Scheuche, bef. die

Bogelicheuche, Cig., Jan., C.

plasiti, plasim, vb. impf. ichreden; - icheuchen; p. koga v puščavo, jemanben in bie Bufte jagen, Ravn.; - p. koga z vodo, = kropiti mu vodo v obraz, Podkrnci - Erj. (Torb.); -p. sc, erichreden, icheuen, icheu fein; konj se rad plasi, bas Pferb icheut gerne.

plasivec, vca, m. ber Scheucher, Cig.

plašîvka, f. die Scheucherin, Cig. plaška, f. die Rohrdommel (ardea stellaris), Ravn.-M.

plašljiv, íva, adj. ícheu; plašljiv konj, ein Bferd, bas leicht ichen wirb; - ichuchtern, furchtiam. plastjivec, vca, m. ber Furchtfame, ber Schred-

ling, Cig.; ber Feigling.

plastifvka, f. bie Furchtsame, ein feiges Beib. plastlivost, f. bie Schuchternheit, bie Furchtfamteit; - die Feigheit.

plaone, éta, m. ber Schredling, Cig.

plasnost, f. die Scheu, die Schuchternheit, Die Furchtsamteit.

plašnóta, f. = plašnost, M.

plaster, stra, m. bas Pflaster, Cig.; nav. flaster; - iz nem,

plat, f, f. 1) die burch Berfpalten eines Gangen erhaltene Sälfte: orchova p., Bolc-Erj. (Torb.); bas Scheit von einem der Länge nach zerspaltenen ober zerfägten Baumholz, bas Salbholz, Cig., C.; ena p. obla, die eine Halbfugel, Cig. (T.); ritna p., ber hinterbaden, Dict., Blc .- C.; - ena plat vrat, ber eine Thurflügel, Cig.; - 2) = platišče (pri kolesu), C., Bl-Kr.; - 3) die eine von zwei entgegengeseten Setten: stresna plat, Die Dachfeite, Cig.; na to, na ono plat obrniti; bie Blattfeite, Jan., C.; na obe plati oster meč; omahovati v obe plati, Ravn.-Mik.; (v) p. zvona biti, bie eine Seite ber Glode anschlagen, die Feuerglode, bie Sturmglode gieben; na dobro, na hudo p. se obrniti; v dve plati govoriti, boppelgungig fein, Cig.; bie Bartei, Cig., C.; nisem na nobeno p., ich bin neutral, Z.

1. plat, plata, platu, m. = plat f., 1) bas burch Reripalten entstandene Stud Holz, V .- Cig., vih St.-C.; - 2) bie Seite: na dva "plati", od obeju "platu" oster meč, Trub. - Mik.; vsako reč zna na oba "plati" obrniti, Jap. (Prid.); duri, ki se na dva plata odpirajo, Dict.; od farizejcev platu, Dalm.; od onega platu, Polj.; on plat vode, C.; na nobeden p. nić reči, nicht ja, nicht nein sagen; - za platom, feitwarte, s platom iti, an ber Un-

hohe (Rante) bin geben, Hal.-C. 2. plat, m. ber Lohn, Mik.

plata, f. 1) bie Blatte, Mur.; ledena p., bie Eisscholle, C.; steklena p., bie Glasscheibe, C.; - 2) bie Tonsur ber Geistlichen: menih ima plato izbrito, Lašče-Levst. (Rok.); - die Glase, $C_{\cdot,\cdot}$ Valj. (Rad); --- iz nem.

platan, m. die Blaiane (platanus), Jan., Tus.

platana, f. = platan, Jan. (H.).

plátast, adj. flach, C., Z. platati, am, vb. impf. entaweifpalten, SIGor .- C. platek, tka, m. 1) prostor na njivi, kjer so coprnice gnoja, smeti, slame ali kaj takega sezgale, vzhSt.; - 2) bie Berberung, Sl-Gradec-C.

platen, adj. = platnen, Mur.

platenica, f. 1) odžagano drevo, iz katerega deske zagajo, ber Gageblod, (tudi: platanica), zapŠt.; — 2) = breskva, ki se da razklati, kalanka, krojenica, Ip.-Erj.(Torb.); - 3) ein Leinwandstüd, Mur.

plateničar, rja, m. človek, ki platenice za žago

pripravlja, zapSt.

plateničkar, rja, m. ber Leinwandframer, Mur.; - prim. platničkar.

platonina, f. bas Linnenzeug, Mur.-C. platenjaca, f. ber Linnenrod, bie Bloufe, vzh-St.-C.

platež, m. 1) bie Bahlung, die Bezahlung, C., DZ.; - 2) = placa, ber Lohn, Trub. platežen, žna, adj. die Bablung betreffend: pla-

težno mesto, ber gahlplat, Levst. (Pril.).
1. pláti, póljem, vb. impf. 1) in wallende, wogende Bewegung verfegen: p. vodo, auf die Bafferfläche schlagend schöpfen, vzh.St.-Vest.; p. vodo z roko, s korcem; vodo iz čolna p. s polom, Mik.; - wogen machen: razburjeno morje polje v pristanišče dolge in

globoke valove, LjZv.; p. se, mogen: voda

Ciennelle

se polje, bas Baffer wogt, Mik.; plalo se je morje neredno gori in doli, LjZv.; kri se polje po telesu, Cig.; - p. se, platicem, Jan.; vino se polje pri vožnji po sodu, če ni poln, SlGor.; - plati a plaščem, mit bem Mantel macheln, C .; - 2) fcmingen: burch Schwingen reinigen, auswannen; žito, oves p. v plalnih nečkah, v plalnicah; -- testo v krnici p., ben Brotteig in ber holgicuffel fdwingen, um ihm die gehörige Form zu geben, vzh.St .- C .; - 3) in wallender Bewegung fein, wogen: morje polje, Z.; prsi nemirno poljejo, Mik., Zv.; od jeze vse po meni polje, Z.; vedela je, kaj mu v mladem srcu polje, Erj. (17b. sp.); po konju polje, das Pferd ist dampfig, Z.; - platichern: voda, dez polje, vzhSt.-Vest.; mehen: sapa po otroku polje, vzhSt.-Vest.; qualmen: dim polje, Cig.; lobern: plamen polje, C.; flattern: ptič s perotmi polje, νηhSt.-Vest.; zastave poljejo, ZgD.; -- koren: pol-, Mik. (Et.).

2. pláti, póljem, vb. impf. brennen, Jarn., Mik.;

— koren: pel-, Mik. (Et.).
platica, f. 1) ein Blättchen: platico drevesne koże odrezati, Pirc; -- platnica, bos Blatt am Resser voer Gabelgriff, Z.; — = ploskovina, das Blech, Erj. (Rud.); — 2) = platisce, bie Rabfelge, Z.; - 3) ber Frauenfiich, ber Frauennerfling (leuciscus virgo), Kostanjevica, Ljubljana-Erj. (Torb.); - tudi: bie Brachje (abramis [cyprinus] brama), Hip .-

platic, ica, m. 1) bie eine von ben Salften eines entzweigespaltenen Holzstammftüdes; — ber halbe Krautsopf, Z.;—bie Hinterbade, Dict.; — sadni platici, das getrodnete Obst (weil gewöhnlich bie Frucht in zwei Salften zerschnitten getrodnet wird), Fr.-C.; — 2) ber Schiefer, Cig., Jan.; - platiči, ki se cepijo od roga, bie Hornschiefer (Rampe), Cig.; — 3) die Rabfelge, C., Z.

platicast, adj. platt, blechformig (min.), Cig.

(T.), C.platiciti, feim, vb. impf. rundes Solg in je zwei Scheite spalten, Cig.

platički, adv. = platoma, quer on ber Bergfeite bin, vihSt .- C.

platina, f. bas Blattt (min.), Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Min.).

platiniti, inim, vb. impf. platinieren, Cig. platinjan, ana, m. platinjani, bie Blatinate (chem.), h. t.-Cig. (T.).

platinski, adj. Platin -: platinska črn, ber Blatinmohr, bas Blatinichwarz, platinska goba, ber Platinichwamm, Cig. (T.).

platisce, n. 1) — platic 1), Cig.; — 2) bie Rabfelge; -3) eine Maßeinheit bei ber Wessung bes Bafferstandes in einem Brunnen, etwa brei Decimeter, Strek.

platiščiti se, îščim se, vb. impf. slive se platiscijo, die Pflaumen werben vor ber Reife frumm und troden (einer Rabfelge abnlich), jvzh.Št.

platiščnik, m. ber Rabfelgennagel, C.

platiten, ina, adj. jum Falzen bienenb, Falge,

platitnica, f. das Falzbrett, Cig., Jan. 1. platiti, im, vb. pf. zahlen, Mur., Cig., Trub.,

Dalm., Krelj, Danj. (Posv. p.), kajk.-Valj. (Rad); bugen, C.; vse grehe je platil, Krelj. 2. platiti, im, vb. impf. 1) in Falten legen, falgen, Cig., Jan.; - 2) p., in zwei Salften palten (3. B. von Bfirficen): meso se platenicam plati, Ip.-Erj.(Torb.); - p. se, fich

schiefern, Cig., Jan.; — 3) mit Felgen verjehen: p. kolo, Jan., C.: — 4) p. se, verichrien ober verhegt werden, C.; (prim. platek). plätnar, rja, m. der Leinwandhändler, der Leinmandframer; tudi; platnár, Kr.

platnarica, f. bie Leinwandhilndlerin, die Lein-

manbiramerin; tudi: platnarica, Kr. platnarija, f. = platnarstvo.

platnáriti, arim, vb. impf. ben Leinwandhanbel, bie Leinwandframerei betreiben.

platnárnica, f. bie Leinwandhandlung, Cig.; – bie Leinwandfabrik, *Raič (Slov.)*.

platnarstvo, n. ber Leinwandhaubel, die Leinwandframerei; tudi : platnarstvo.

platnen, adj. aus Leinwand, leinen.

platnénka, f. 1) bas Leinwandgewand, C.; -2) ber Leinwandfled, Slom .- C

platnica, f. 1) ber Seitentheil, befonders von flacher Form, Mur., C.; bie Geitenplatte, C.; bas Seitenbrett, Z.; trlica je iz dveh platnic, vzh-St. - Vest.; - bie Bohle übhpt., Cig.; das Futterbrett, Jan.; ber Brudenballen, C .; ein platter Stein, C.; - bas Blatt bes Deffero. Gabelgriffes; noževe platnice, C.: — 2) ber Buchbedel; v trde platnice vezana knjiga; — 3) ber Thurflugel, Cig.; — ber Fenfterlaben, C.; - 4) = list, bas Sageblatt, Cig.; - 5) = platisce, die Rabfelge, C., kajk.-Valj. (Rad); bes. die breite Felge eines unbeichienten Rabes, Z.; - 6) = platenica 1), ber jum Berfagen beftimmte Baumftamm, C.; - 7) ber Sinterbaden: hoditi tako, da noga bije proti platnicama (bet Anfersegung), Telov.; - 8) ein abichuffiger Ader unter einem Balde ober Beinberge, Hal.-C.; — 9) bie bom Rerne gehenbe Bfirfich, Cig., Vrtov.-C., Rihenberk-Erj. (Torb.); prim. platenica 2); -10) = platica3), ber Frauenfisch, ber Frauennerfling (leuciscus virgo), Kostanjevica, Ljub. -Erj. (Torb.); -11) ber Blätterpilg (agaricus), Tuš.(B.).

platnice, f. pl. = prtenice, hlace iz domacega platna (nam. platnenice?), Goris.-Strek. (Let.).

platnīčar, rja, m. ber Leinwandhandler, ber Leinwandframer, Cig., Vrt.

platnīčarica, f. (eig. die Leinwandframerin): ber Blatterichwamm (agaricus), Jan.

platníčast, adj. fladj, vzhSt.-Vest.

platníčica, f. dem. platnica.

platničiti, ičim, vb. impf. p. nož, bas Meffer mit Schalen versehen, schalen, Cig.; — == v platnice vezati, in steife Deckel einbinden, Gor.

platničkar, rja, m. tako so pravili Slovakom, ki so še v prvi polovici tega stoletja platno nosili in prodajali po Slovenskem.

platnik, m. eine Art Bienenforb, C.

platnina, f. bie Leinwandmare, bas Leinzeug, Cig., Jan., C.

platnjáča, f. = trlica (ker je iz dveh platnic), vyhSt.-Vest.

platnjav, áva, adj. verschmitt, tudisch: platnjavo gledati, Bes., Glas.

platnjavost, f. Die Berichmistheit, Die Tude, Bes.; lisica odkrije svojo p., C.

platno, n. 1) die Leinwand; presno p., robe, ungebleichte Leinwand, Cig., Dol.; hodno, ohlančno, pražnje p, grobe, muttelfeine, feine Leinwand; domace p., bie Sausleinwand; kupljeno p., die Fabrilsleinwand; povoščeno p., bie Bacheleinwand, Cig., Jan.; tiskano p., bie Drudleinwand, C.; — 2) ber Siebo. Reiterboben, C.; - 3) = list, bas Gageblatt. C.

platoma, adv. - platicki, quer am Berge bin, Hal.-C.

plav, m. 1) bas Schwimmen: globoki p., ber ftarte Tiefgang eines Schiffes, V. - Cig.; na plav, magerecht, Cig.; — golobje prilete s plavom, Trnovo-Erj. (Torb.); — 2) baš Holzflößen, Svet. (Rok.); — 3) das Floß, Meg.-Mik., Guts., Hip. (Orb.), Cig. (T.), C., DZ., nk.; — die kastenartige, schwimmende Flacisröfte, C.

plav, î, f. 1) bas Holgflößen, Savinska dol.; - 2) bas Floß, Dict., Jan.; v plaveh (== v "flosih"), Dalm.; oče je odvezoval veliko plav, Jurč.; krasno okinčana p., Zv.; -eine schwimmenbe Brücke, ogr.-C.; — ber Rachen, Jan.

1. plàv, pláva, adj. blafsfarbig, ogr.-Mik.; plav konj, ogr.- C.; - blond: plavih las, Cig., nk.; (po drugih slov. jezikih).

2. plav, pláva, adj. blau; — iz nem.

plaváč, m. ber Schwimmer, Zora, Zv., LjZv. plaváka, f. ein Fahrzeug, ein Schiff, Nov., ZgD.-C.

plavalisco, n. ber Schwimmplas, Cig., Jan.,

plavalnica, f. bie Schwimmichule, SIN. plavána, f. eine falbe Ruh, vzhSt.-C.

plavánja, f. = plavana, Mur.

plavanje, n. bas Schwimmen.

piavar, rja, m. 1) ber Schwimmer, Cig., Jan., Nov.-C., Kr.-Valj. (Rad); plavár, ogr.-Valj. (Rad); - 2) ber Floffnecht, Cig., C.; -3) ber Schwimmhund, ber Budelhund, ogr.-C.; - ber Schwimmtofer, Jan.

plavarica, f. 1) bie Schwimmerin, Cig.; — 2) ber Schwimmvogel, Jan., C.

plavariti, arim, vb. impf. Flofinecht fein, Sols flößen. Bes.

plavárnica, f. die Schwimmichule, Cig., Jan., C. plavárski, adj. Flog.: p. nadzornik, ber Flog. meister, DZkr.

plávati, plavam, vb. impf. fcmimmen; človek, riba, čoln plava po vodi; plavaj ali utoni = Bogel frife ober ftirb, Cig.; - fcmeben:

po zraku p.; p. na suhem, im Mausche hin und her wanten, Cig.; v veselju p., in Wonne zerfließen, Cig.; v Zalosti p., in Trauer aufgelößt sein, Jsvkr.

plavavec, vca, m. ber Schwimmer, Mur., Cig., C.; p. stegne roke k plavanju, Škrinj.

plavavka, f. 1) bie Schwimmerin, Cig.; - 2) ber (ichwimmenbe) Dochthalter, Goris.

plavba, f. 1) das Flößen, Cig., Jan.; — 2) bie Schiffahrt, C.

plavben, bna, adj. bas Flogen betreffenb: plavbna pravica, die Flofigerechtigfeit, Cig. 1. plavček, čka, m. der (jchwimmende) Dochthalter, Dict., Kras-Erj. (Torb.).

2. plavček, čka, m. 1) die Blaumeise (parus caeruleus), Erj. (Z.); — 2) die Kornblume, Blc.-C.; - prim. 2. plav.

plavčíca, f. ber Rachen, Jan., C.

1. plavec, vca, m. 1) ber flöger, ber holaschwemmer, Cig., Gor.; - 2) ber Schwimmer, Jan.; plavci, bie Schwimmvogel, Cig. (T.); - 3) ber Gomelger in ben Schmelgbutten, V .- Cig., Gor.

2. plavec, vca, m. 1) blonber Dos, Cig.; ime volu pšenične barve, Strek., Notr.; plavec murca liže (= ogenj kotel liže), Kras; -Trumm.

3. plavec, vca, m. blauer Unlauf an ben Pflaumen: p. se prijemlje češpelj, M.

plavek, vka, m. dem. plav m. ein fleines Flok, C.

plavek, vka, adj. = topek, raztopen, comelabor. Cig.(T.); — rus.

plaven, vna, adj. 1) jum Schwemmen ober Flogen gehörig, Gowemm., Cig., Jan. ; plavni les, das Floßholz, Cig.; — plavni most, die Floßbrude, Cig.(T.); — 2) flößbar, Jan., Sol.; — 3) = ploven, schiffbar, Jan. plavenkast, adj. blonb, Cig.

plaveti, im, vb. impf. falb o. blond werben: silje plavi, ogr.-C.

1. plavež, m. 1) ber Flößer, Skofja Loka-Strek. (LjZv.); — 2) Jan., Mik., pogl. plavž. 2. plavež, m. kozje ime, Baška dol.-Erj. (Torb.).

3. plavež, m. ber Fufel, vihSt.

1. plavica, f. bas Flos, Mur.-Cig., Jan., C., DZ.; prevozna p., ber Brahm, Cig.; - ber Rachen, Jan.

2. plavica, f. die Kornblume (centaurea cyanus).

1. plavič, íca, m. ber holgstößet, Cig., Gor .-

2. plavič, íča, m. 1) die Blaumeise (parus cacruleus), Cig.; - 2) = plaviš, C.

plavičar, rja, m. 1) ber Flogbedienftete, ber Floger, Cig., Jan., Nov.-C., nk.; - 2) bie Flogichnede (janthina), Erj. (Z.).

plavíčarstvo, n. bie Flößerei, DZ. plavíčen, čna, adj. Kornblumen -: plavíčna barva, Cig.

plavičina, f. neka vinska trta, Zavrče (Št.)-Erj. (Torb.); weißer Mehlweiß, Trumm.

Google

plavičiti, îcim, vb. impf. Holg flogen, Jan. (H.). plavîčje, n. coll. Kornbiumen, M. plaviten, ina, adj. Gannelg : plavitna ped, der Schmelzofen, Cig. T., plavilnica, f. i) die Floganstalt, die Floge, Cig.; - 2) bie Schmelghatte, Cig. (T., C. plavina, f. bas Flegholz, Jan. plavis, m. ber lette, fchlechtere Brantwein, ber Nachbrantwein, Cig., vzh.St.-C. plavišče, n. 1) bie Afohanstatt, bie Scheitstoße, Cig.; — 2) ber Schmetzbunkt, Cig. (7.4) plavitev, tve. f. t) das Glößen, die Glöße, Jan.; - 2) ber Schmelgproceis, Cig. (T.,). plaviti, im, vo impf. :) ichwemmen, flogen; les, drva p.; plavljeni les, bas Treibhols, Cig. (T.); p. se, gefchwennint werben : k n ima se plavi mrlič, LjZv.; - perilo p., die Bajdje schwemmen, Z.; — ausspülen, C.; —2) schiffen, segeln, C., ogr.-Mik.; barka je plavila v Fenicijo, Trub.; Ladjica po jezeru plavi, Npes.-Schein:; — 3) ichmeigen, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Min.), Gor.; rudo p., Erg. ausjeigern, Cig.; plavljeno železo, Gor.; p. se, abrinnen: sveča se plavi, Mur., Cig., Danj .- Mik. plavitven, tvena, adj. bas Flößen betreffenb: plavitvene naprave, DZkr. plavivec, vca, m. ber Schwemmer, Cig. plavivstvo, n. bas Hüttenwesen, Cig. (T.). plavit, m. aus ichwarzer und weißer Wolle bestehenbes ungefärbtes Tuch, V.-Cig. plavížast, adj. plavižu podoben (jómarzlich) ali iz plaviža: plavižasta suknja, V.-Cig. plavižev, adj. iz plaviža narejen, V.-Cig. plavje, n. bas vom Baffer angeschwemmte Treibhols u. bgl., Cig., Jan., Gor.; die Ab-lage, die Anfchutt des Flusses (geogr.), Cig. (T.). 1. plavka, f. die Bloudine, Cig., Zora;—eine fucherothe Stute, ogr.-C.;—govejeime, Tolm.-Erj. (Torb.); eine fahle Ruh, Cig.; eine hellaschgraue Ruh, Z., jvzhSt.
2. plavka, f. 1) bie Meerschwalbe, Cig.; die weiggraue Geefcwalbe, die Branbfeefchmalbe (sterna cantiaca), Frey.(F.); tudi: die Sturmmome (larus cyanorhynchus), Frey.(F.); -2) eine Art Bwetfchte, C.; - 3) = črnjavka, Die Strieme, C. 1. plavkast, adj. fahlgelb, falbicht, blonb, Cig., M. 2. plavkast, adj. blaulid); - prim. 2. plav, plavkati, am, vb. impf. ichwanten (von einer Fluffigfeit in einem nicht vollen Befage), Z., C. plavljenje, n. 1) bas Flogen, das Schwemmen; — die Floßfahrt, DZkr.;— 2) bas Schmelzen, plavnica, f. 1) ber Holzflößgraben, C., Z.; -2) bie Schwimmhaut ber Schwimmvogel, ogr.-C. plavnik, m. 1) bas Aufwaschsafs, bas Spul-Schaff, Cig., C.; eine Art Rufe, worin Trauben getreten werben, M., Strek ; = ceber, kad, Kras, Ip., Goris.; (plainik?); - 2) ber Treibherb (chem.), Cig. (T.), C.

plavnina, f. die Floggebur, Cig., Jan.

plavokodrast, adj. bionbgelodt, Cig. plavolàs, lása, adj. blonbhaarig, nk. plavolasec, sca, m. ber Blondhaarige, nk. plavolaska, f. die Blondine, nk. plavoličina, f. neka vinska trta, vzhSt.-C. plavot, f. 1) ein angeschwemmter Begenstand, C.; coll. bas Anfchwemmicht, C., Z.; - 2) bie Fischflosse, C. plavotáti, am, vb. impf. Bellen ichlagen, ichwanten, vhy St .- C. plavotina, f. bas Anschwemmicht, Cig. plavotje, n. das Angeschwemmte, das Anichwemmicht, C. plavovina, f. neka vinska trta, C. plavstvo, n. 1) bas Flogwesen, Cig.; — 2) bie Schmelgfunft, Cig., Jan. plavščina, f. bas Flogholz, Jan. plavta, f. der Gaetorb, kajk .- Valj. (Vest.). plavúš, m. = plaviš, C. plavúša, f. kravje ime, kajk.-Valj. (Rad). plavût, f. 1) bie Flosse, Cig., Jan., Rib.-Mik., BlKr., vihSt.; bodece plavuti, die Borftfloffen, Cig.; - 2) ein Bufchel Binfen, worauf die Fischer ben Köber binden, die Buppe, V.-Cig.; - prim. plavot. plavuta, f. die Floffe, die Flofsfeber; zudnje plavute, die Steiffloffen, Cig. (T.). plavutar, rja, m. plavutarji, Floffenthiere, Cig. $(T_{*}), Erj_{*}(Z_{*}).$ plavútarica, f. = plavutar, Cig. plavútast, adj. floffig, Cig.; plavutaste noge, Ruberfuße, Cig. (T.). plavutati, am, vb. impf. fcmimmen, fcmeben, C. plavúten, tna, adj. Floffen ; - floffig, Jan. plavútina, f. = plavotina, das Angeschwemmte, Cig., Svet. (Rok.). plavutiti, ûtim, vb. impf. ichwimmen, C. plavūtje, n. = plavotje, die Anfchütt, Cig. plavūtnik, m. ber Flößer, Hip. (Orb.).
plavūtnina, f. coll. = plavutarice, Cig.
plavutondg, nóga, adj. floßfüßig, Cig.
plavutondžec, ka, m. ber Ruberfüßler, Jan.; plavutonožci, Robben (pinnipedia), Cig. (T.), Erj. (2.). plavž, m. ber Schmelgofen, ber Sochofen; p. pustiti, ben Sochofen ablaffen, V .- Cig.; - prim. bav. blaehaus - Schmelzhutte, Strek. (LjZv.). plavžar, rja, m. ber Schmelzer, ber huttenarbeiter, V .- Cig., Jan.; plavzarji, Suttenleute, plavžarski, adj. hüttenmännisch, Hütten-, Cig., plâvžarstvo, n. das Hüttenwesen, die Hüttenfunde, Cig., Jan., DZ. plaz, m. 1) die Lawine; suhi p., die Staublawine, drsalni p., die Rutichlawine, mokri p., die Grundlawine, Cig.(T.), Jes.; — die Erdabrutschung; plaz je tod potegnil, hier sand eine Erdabrutschung statt, jvzhSt.; — plaz se je utrgal, Laśće-Levst.(Rok.); s plazom, lawinenartig : in Menge u. heftig, Dict., C.; princslo ga je, kakor po plazu (= naglo), Tolm.; - das Flot (im Bergbau), Cig.; — vodeni plaz, der Basserichwall, Cig., Sol.; — bie Sandlehne, Mur.; ein abichuffiger Hugel,

— 54 —

die Leite, C.; die Schutthalbe, Tolm.; - bie Holzrieje, die Holzrutsche, Cig., Mik.; — 2) bie Bflugsoble, Cig., Jan., C.; = podloga oralu, železna ali z železom okovana, Vrt.; (leva ročica pri plugu. Podkruci - Erj. [Torb.]); - 3) bie Stelle, über bie ber Bflug ruticht, ohne fie aufgureißen, C., Z.; plug naredi plaz (oplazi), kadar ga kamen izpodrine, da pusti celino za seboj, Laśće-Levst. (Rok.); (prim. oplaz); — 4) = plaza, ber Streifen, Jan.

plaza, f. 1) ber Streifen, Jan.; bef. ber Streifen auf ber Stirne eines Thieres, Z.; - 2) svoje ime kobili, Goris.-Erj.(Torb.);-3) = plaz

3), oplaz, Blc.-C. plazalica, f. die Rutschstäche (min.), h. t.-Cig.

plazast, adj. geftreift, ftriemig, Cig., Jan., C. plazat, ata, adj. mit abichuffigen Stellen, C. plazavec, vca, m., Cig. (T.), pogl. plazivec. piázica, f. die Beutelmeife (parus pendulinus), Frey. (F.); (bie Schneemeise, Guts.-Cig.; die Mehlmeise, Jan.).

plazika, f. ein abichuffiger Grund, C.; same plazike imeti, C.

plazina, f. kraj, kjer se zemlja plazi, C.; planica brez grmovja in kamenja, Goriška ok .-Erj.(Torb.).

plazirec, rca, m. ber Baumlaufer, bie Baumgrille (certhia familiaris), Cig., Erj. (Z.).

plaziti, plazim, vb. impf. 1) auftreifen: p. ob kaj, Cig.; an etwas reiben, M.; noż p. = brusiti, Sol.; - 2) friechen, Habd. - Mik.; - nav. p. se, an etwas ftreifend friechen, schleichen; po trebuhu se p.; skozi plot se p.; otroci se plazijo po drevju, po klopeh. plazīvec, vca, m. plazivci, Reptilien (reptilia),

Cig.(T.), Erj. $(\tilde{Z}.)$. plazka, f. bas Rohrhuhn (fulica atra), Cig., Frey.(F.); (bie Rohrdominel, Jan.).

plāzma, f. = zeleni kalcedon, baš Blasma (min.), Cig. (T.).

plazna, f. bas Reibebrett ber Maurer, V .- Cig.; v plazno deti zid, bie Mauer abpupen, Cig. plaznica, f. 1) die linke Pflugsterze, C., Skrilje (pod Čavnom)-Erj. (Torb.); — 2) == smuka, vlacuga, die Pflugichleife, woran die Pflugschor sist, C., Strek.; — 3) = plazna, Cig.; - 4) = plazica, Die Beutelmeife, Jan.

plazník, m. der Rletterer, Mur. plazníka, f. = plazna, Cig.

plâzno, n. Z., pogl. plazna.

plazovina, f. - plazina, ftart abichuffiger Bebirgsabhang, Mur., C., Jes.

plazovje, n. = plazovina, plazina, C

plaza, f. bas Unfraut, C.; ber Musichufs im Getreibe, Polj.; - etwas Schlichtes, Untaugliches: schlechtes Futter, Cig.; schlechte Rahrung: gospoda še kaj boljšega použije, kmet pa le plažo je, Polj.; schlechtes Getrant: prazna in kalna plaža (o pivu), LjZv.; schlechte Bajche, das Gelump, Nov.-C.; das Gefindel: v tej fari sama plaža stanuje, Ljub.; v mestih se zbira vsa domača in tuja nesnaga in plaža, LjZv.

plaknat, adj. voll Unfraut, unrein, mit Ungehörigem gemengt: žito je plažnato, C., Gor., Notr.; fižol je p. (= poln smeti), Gor.

pleba, f. das Bajchblau, vzh.Št.; - prim. plebati. pleban, m. = župnik, ber Pfarrer, Cig., Jan., C., Istr., ogr.; - prim. lat. plebanus.

plebanija, f. = župnija, bie Bfarre, Jan. plebānuš, m. = pleban, kajk.

piebati, am, vb. impf. (bie Baiche) blauen. νζhSt.; -- iz nem

plebējec, jca, w. človek preprostega rodu,

ber Blebeier, Cig., Jan., nk. plebējski, adj. plebeijo, Cig., Jan., nk.

pleckati, am, vb. impf. ichlappend effen, Crnice (Goriš.).

plečárka, f. neka hruška, Ponikve (Goriš.)-Erj.(Torb.).

pléčast, adj. = plečat, Habd., Dict., Mur. plecat, ata, adj. mit ftorfen Schultern, breitschultrig, Mur., Cig., Jan.; majhen ali p., Cig.; plečat, dolg berač, LjZv.

plecatost, f. bie Breitschultrigfeit, Mur. r. plece, n. t) bie Schulter ; - nav. pl. pieca, bie Schultern; p. kazati komu, jemandem ben Ruden breben; po pledih komu dati, jeman-ben auf ben Ruden schlagen, ihn prügeln, Z., jugh St.; - 2) ber Rolben am Gewehre, Cig.

2. plece, éta, n. = plece, bas Schulterftud; ber Borberichinten.

plečemik, mika, m. ber Suflattich (?), vzhSt.-C. piéčen, čna, adj. Schulter-; piệcui sklep, bas

Schultergeient, Erj. (Som.). plecevina, f. bas Schulterftud, C., Z. pleenat, ata, adj. breitichultrig. plecnatost, f. bie Breitschultrigleit. plecnica, f. bas Schulterblatt, C.

plečnják, m. 1) ein starticultriger Dann, C.; - 2) bas Mieber, das Leibchen am Weiberrod, vzhSt.-C.

plocuga, f. ein breitichnitriges Beib (zanicij.), Mur., Cig., Met., Mik.

piệcva, f. - pletev, bas Jaten, C., Valj. (Rad), Ljub.

piệdra, f. = lij, Goriš.-Erj.(Torb.); — prim. it. (dial.) pledria, furl. plere, Levst. (Rok.), Strek.(Arch.).

1. pieh, pleha, m. 1) bas Blech; - bas Thurschlofe, Jarn., Lašče-Levst.(Rok.); — 2) na pleh orati, = tako da brazde na isto stran padajo (n. pr. po brežnih njivah; opp. na lebe orati), Polj. : - 3) ein rother Fled auf ber haut (als Ausichlag), C.; nav. pl. plehi, die Masern, Dict., Strek., Ip., Goriska ok .-Erj.(Torb.); (v nekem vladnem ukazu 18. stoletja - ber Scharlach; tudi: ber Reffelaus. schlag, Gor.); - (ta beseda v različnih pomenih morda k različnim korenom spada),

2. plèh, pléha, m. = pleme, die Fafel, Cig, Jan.; dobrega pleha živina, C., jvzhSt.; bie Sattung, die Sorte: drevo rodovitnega pleha,

C.; — prim. 2. ploha. pléha, f. 1) bic Glaße, Z., Notr.-Levst. (Rok.); eine table Fläche (g. B. im Balbe), C., Notr.-Levst. (Rok.); — 2) die Blatternarbe, die Commerfproffe, C.; - prim. plesa.

plęháč, m. ber Glagfopf, C. plehāk, hkà, adj. == plehek.

plehar, rja, m. ber Blechichmieb, ber Rlempner,

pleharnica, f. die Blechhütte, ber Blechhammer. Cig.; - bie Rlempnerwerfftatt, Jan. pleharski, adj. bie Blechichlager betreffenb :

pleharske škarje, die Blechschere, Cig.

1. pléhast, adj. blechern.

2. plehast, adj. 1) table Stellen habend: vinograd je plehast, C.; - 2) mit Fleden (von Commeriproffen ober Blattern) behaftet, C. pléhav, adj. = plešiv, C.

plohava, f. eine table Flache, Z.; bie Balb-

ober Aderbloge, C.

plebeatl, im, vb. impf. von fabem Gefchmad fein, C.; jed plehči, Z.

plehee, hea, m. dem. pleh; ein fleines Stud Blech.

plêhek, hka, m. = plehec; tudi: plehèk, hkà,

Valj.(Rad).

pléhek, hka, (plehâk, hkà), adj. jájal, fraftlos (vom Beichmad), fabe ichmedenb; plehka voda, fabe fcmedenbes Baffer, Erj. (Min.); dezevnica in snežnica sta preplehki, Vrtov. (Km. k.); močno vodene jagode so plehke, Vrtov. (Vin.); plehek glas, eine heisere Fistelstimme, Dol.; - ohne Gehalt: plehka beletristika, Zv.; — schwach (o človeku), Goriš.; (pléhek, Mik.); - prim. pligek.

plehetáti, am, vb. impf. Jan., Zv., pogl. plahetati.

plehkóba, f. = plehkost, Z. plehkôst, f. = plehkota, Cig.

plehkota, f. bie Geschmadlosigfeit, Die fabe

Beichheit, Jan., Z., M.

plehnat, aia, adj. blechern; plehnata posoda. plehnjaca, f. ber Blechlöffel, kajk.-Valj. (Rad). plehoklepec, pca, m. ber Blechichlager, Mur., C. plehovina, f. die Blechware. plehúta, f. die Bald- oder Aderblöße, Z.; -

prim. pleha.

plejāde, f. pl. neko zvezdje, - gostosevci, bie Blejaben, Cig.(T.). 1. pieka, f. ber Obftfern, ber Beintraubentern,

C., Tolm.-Erj.(Torb.); - prim. plika.

2. picka, f. majhna lesa, Temijine(Tolm.)-Štrek. (LjZv.).

3. piéka, f. = spljaka, ploščnat kamenček.

1. pleme, ena, n. 1) bie Fortpflanzung eines Geschlechtes, die Fajel: živina za pleme, bas Buchtvieh; po plemenu iti, gur Fajel, gur Bucht geben, fich begatten ; - 2) ber Beugungsftoff, der Same: krava je pleme vzela (ift trachtig geworben), Z.; pleme se je matice prijelo, Levst. (Bec.); - 3) ber Schlag, Die Race; dobrega plemena biti; die Menschenrace: mongolsko p., Erj.(Z.); — die Gattung, Bleiw .- Cig.; ber Boltsftamm, Cig.; slovansko p., nk.

2. pléme, éna, н. = 1. plemen: kita v štiri plemena, Celjska ok.-Strek.(LjZv.).

I. plemen, m. = pramen, ber einzelne Jaben (eines Geils, einer Schnur u. bgl.), Jan., C., Temljine(Tolm.)-Strek.(LjZv.).

2. plemen, $m_1 = 1$. pleme, $\nu \zeta h \hat{S}t$.-Mik. plemen, adj. gur Bucht bestimmt, Bucht-, Z.; p. vol. ein Buchtoche, M.; plemena svinja, ein Buchtschwein, C.; plemeni prašiči, Jurč.; — iz: plemenьnъ.

plemenica, f. die Buchtmutter, Cig.; bef. die Buchtfau, C., Podkrnci-Erj. (Torb.); (čebele) plemenice, ber Mutterftod, C.

plemenič, íča, m. = plemenitaš, C. plemeník, m. = plemenitaš, C

plemenito, n. 1) bas Befruchtungsorgan, C.; - 2) bie Befruchtung: Die Beschälung, DZ.; žrebec, ki se hoče rabiti za p., Nov.

plemeniški, adj. Abels-, aristofratisch, Cig., Jan.; plemeniška država, Jes.

plemeništvo, n. ber Abelstand, ber Abel, Cig.

piemenit, adj. 1) = oplemenjen, befruchtet: plemenita matica, Gol.; - 2) ebelgeboren, abelig; plemenitega rodu; (nem. "bon" ali "Ebler von" pred imeni se sloveni z besedo "plemeniti", n. pr. l. pl. Thalberg, J. (Ebler) v Thalberg); - ebel: plemenito ovocje, bie Edelfrucht, Cig.(T.); plemenito mazilo, toftbate Salbe, ogr.-C.; plemenit clovek, plemenitega srca, nk.

plemenitas, m. ber Ebelmann, ber Abelige. plomenitasinja, f. bie Ebelbame, Let. plemenitáški, adj. ebelmannifch. plemenitastvo, n. ber Abel, Jan. (H.).

plemeniten, tna, adj. = plemenit, Cig., Jan., M., C.

plemenîtev, tve, f. die Begattung, Cig., C.; konjska p., die Beschälung, Levst. (Nauk). plemeniti, im, vb. impf. 1) befruchten, Cig.; p. matico, Gol., Por.; kobilo p., die Stute beschälen, Cig.; — p. se, sich begatten, Mur.; čebelni zarod se v zraku plemeni, Levst. (Bec.); — 2) guchten, ziehen, die Fasel er-halten, Cig., C.; mlado zivino si p., Cig.; - živina se dobro plemeni, das Bieh erhält aut die Fafel, tommt gut fort, C .; - 3) = plemenititi, verebeln, Cig., Jan., Nov.; - abeln,

plemenititi, îtim, vb. impf. abeln, Jan.(H.); veredeln, Cig. (T.), DZ.; sv. vera je plemenitila naše pradede, Cv.

plemenitnica, f. 1) die befruchtete Bienentonigin, Cig., Gol.; - 2) die Ebelbame, Cig., Jan. plemenitnik, m. ber Abelige, Mur., Cig., Jan., nk.

plemenitôča, f. == plemenitost, Valj.(Rad). plemenitosfenost, f. ber Ebelmuth, Cig.

plemenitost, f. 1) der Buftanb ber Befruchtung, die Fruchtbarteit (von Thieren), C., Levst. (Bec.); - 2) ber Abel (als Borgug bes Geschlechtes), Cig., Jan.; - 3) bie eble Beschaffenheit, Cig., Jan., C., nk.

plemenitva, f. = plemenitev, DZ.

plemenjáča, f. bas Budtidiwein, C., Trst. (Let.), vzhSt.

plomenják, m. 1) bas zur Zucht bestimmte Thier, bef. ein folches Schwein, C., Jurd ;domad p., ein Thier von heimischer Rajel, C.; - 2) ber Buchtoche, ber Stier, Cig., C.; -

ber Saubar, C.; - 3) čebelni panj za pleme, Por., Levst.(Beč.).

plemonjenje, n. bas Befruchten: bas Belegen, bas Beicalen, Cig., DZ.

plemenka, f. 1) bas Zuchtschwein, C.; — 2) der Bienenweisel, Cig.

plemenoma, adv. gattungsweise, DZ.

plemenski, adj. 1) Buchte: plemenska živina, Cig.; p. žrebec, C.; — 2) Gattungse, C. plemenstvo, n. ber Abelitant, Cig., Jan., DZ.; p. po rodu, ber Geburteabel, Jan.

plemonacina, f. bie Abelswurbe, ber Abel, M.,

C., kajk.-Valj.(Rad), Zora, LjZv. plomic, m. ber Ebelmann, Jan., nk.; - hs.

plęmiški, adj. = plemenitaški, Jan. plēmkinja, f. = plemenitašinja, Cig., Zora. plemstvo, n. der Abelstand, die Abeligen, Cig.,

Jan., C., nk. 1. plen, m. die Beute, ber Raub, Mur., Cig., Jan., Dalm., nk.; oni so silno veliko plena odnesli, Dalm.

2. plon, m. 1) bie Ergiebigfeit, Cig., C., Svet. (Rok.); žito nema piena, bas Getreide icuittet nicht, Lašče, Goriš.-Erj.(Torb.); - 2) das Mutterforn, Dol.-Cig., Jan.

3. plen, plena, m. = 1. plena, die ichieferige Scharte an ber Schneibe eines Meffers, einer

Agt u. bgl., Cig., Mik.

1. plena, f. 1) ber Bruch, bie Scharte, ber Schiefer (z. B. vom Gijen), Cig., Svet. (Rok.); bie Straube an eifernen Bertzeugen, Cig. (T.); "kadar se železo ali jeklo v tenkih platničicah ali kožicah lupi, vele, da ima plene", Lašče-Erj.(Torb.); - zvon je imel pleno, zato ni dobro pel, Gor.-Levst.(Rok.); — 2) eine bünne Blatte: vapnenec se lomi na plene, Erj. (Min.); kamenje se lomi po plenah, Strek., Gorjansko(Kras)-Erj.(Torb.); glinasta p., der Thonschiefer, C.; — die Eisenschlade, Z.; — 3) die Glasblase, V.-Cig.; — 4) eine Lage Holz, M., Z.; — eine Reihe Schindel, Stroh ober Ziegel am Dache, Z., C., Poh.; streha v dve pleni, iz klanih smrekovih deska, Glas.; - 5) bas Schindelbach, Rez.-Baud.; — streha na stebrih brez sten, Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.).

2. pléna, f. = plenica, Trub., GBrda-Erj. (Torb.).

plenast, adj. ichieferig, Cig., Erj.(Torb.); plenasto železo, Cig.(T.); plenast zvon, plenasta skleda, Z.

plenéti, im, vb. impf. ergiebig fein, C.

plengarica, f. bie Schaufel, Koborid-Erj. (Torb.). plengati se, am se, vb. impf. sich schaufeln, (prim. tirol. plengkl, - Glodenichwengel), Koborid-Erj.(Torb.), Notr.

plenica, f. 1) die Bindel; v plenice zaviti otroka; drži se ga še plenica = er hat bie Rinberichuhe noch nicht ausgetreten, Cig.; plenica (pod želodcem), bas Getröfe (mesenterium), $Cig_*(T_*)$; — 2) p. d. Marije, baš Frauenblatt (alchemilla), C.

plenicica, f. dem. plenica; 1) bas Binbeichen; — 2) pl. pleničice, ber Rainfarn (tanacetum

vulgare), C.

plenicka, f. dem. plenica; 1) bas Binbelden; – 2) p. d. Marije 🚥 plahtica d. Marije, C. plenitelj, m. ber Blunberer, Jan.

plenitev, tve, f. bie Blunberung, Jan., nk. 1. pleniti, im, vb. impf. Beute machen, rauben, plunbern, Meg., Cig., Jan., M., nk.; pleni brzo in ropaj hitro, Dalm.; tudi: pleniti, im.

2. pleniti, im, vb. impf. ergiebig fein, wohlgerathen (von Früchten), Jan., M., C., Mik.; žito pleni, C.

pléniti se, im se, vb. impf. fich abblattern, fich ichiefern, Cig.(T.); - prim. 1. plena.

plenitva, f. = plenitev, C.

pleniv, iva, adj. ichieferig: plenivo železo, Cig., C., Svet. (Rok.), Lašče, Prim. - Erj. (Torb.), Dol., St.; pleniva kosa, Dol.; pleniva desetica nima cvenka, Dol.; p. kamen, pleniva posoda, C.; p. zob (kateri se rad krši), Notr.; — blatterig, Erj. (Min.).

1. plonivec, vca, m. ber Plunberer, ber Frei-

beuter, Cig., C.

2. plenivec, vca, m. plenivci, Phyllite, Erj. (Min.); — prim. pleniv. plenîvka, f. die Blundrerin, Cig.

plênj, m = 2. plen, Cig., C.

plénja, $f_{\cdot} = 1$. plena, Cig_{\cdot} , M_{\cdot} , C_{\cdot} plenjanje, n. die Ergiebigfeit: p. zita, bas er-

giebige Rorneterträgnis, Cig. plenjast, adj. = pleniv, fchieferig, Z.;-fabenscheinig, C.

plenjat, áta, adj. = 1. plenjav, C.

plenjati, am, vb. impf. ergiebig fein; psenica, žito plenja, = mnogo zrnja daje (jdjilttet), M., C., Lašče, Goriš.-Erj. (Torb.), Št.;-ruda dobro plenja, LjZv.; - tudi: plenjáti, âm,

1. plęnjav, jáva, adj. ergiebig; letos je plenjavo žito, daje mnogo zrnja, Lašče, Goriš.-Erj. (Torb.); tudi: plenjav, Št.

2. plénjay, adj. = pleniv, schieferig: plenjava kosa, *St*.

plenjávost, f. die Ergiebigkeit, Jan. plenjenjo, n. das Blundern, das Beutemachen,

Cig., nk. plenjeváti, újem, vb. impf. = 1. pleniti, pliinbern, Dalm.

plenjevit, adj. == 1. plenjav, ergiebig, Cig. plenjír, rja, m. = jerbas, ber Rorb, (od it. paniere, Rorb), Vreme-Erj. (Torb.).

plenjíti, ím, vb. impf. - plenjati, C.

1. plenjiv, íva, adj. = 1. plenjav, C., M. 2. plenjiv, íva, adj. - plenast, pleniv, M., Z., Poh.; apnenik je večkrat plenjiv, Vrtov. (Km. k.)

plenk, plenka, m. ber Reiallflang, Z.; brez plenka = brez denarja: Živi se brez plenka O petju ko ptič, Vod.(Pes.); - ber Rnall, Cig.

plenkáča, f. sekira, dolga in tenka, kakor rabi drvarjem pri hlodih, Sempas-Erj. (Torb.), Notr., Bes., Dol.; - prim. plankača.

plenkanje, n. bas Geffemper, Cig. plenkáti, âm, vb. impf. 1) tlempern, Cig.; te-sarji plenkajo s sekirami kadar tešejo, Notr., BlKr.; - 2) = plajhati: voda plenka v posodi. Dol.

plenohlepen, pna, adj. beutefüchtig, Cig.

plonoloven, vna, adj. auf Beute ausgebenb : plenolovna postolka, Vrt.

plenovît, adj. = 1. plenjav, ergiebig: plenovito žito, Mik.

plenoželjen, lina, adj. beutefüchtig, Cig.

plenoželjnost, f. die Beutefucht, Cig.

plent, plenta, m. v kletvicah: da bi te plent! bais bich ber Seuler! Cig.; da bi te plent pobrai! Levst.(LjZv.).

plêntati, am, vb. impf. v kletvicah: bes, vrag te plentaj! bafs bich ber Rudud! Cig., Levst. (LjZv.); plentaj ga! Met.; plentaj vas! Jurč.; da bi te plentalo! oj ti para plentana! Levst. (LiZv.); plentano delo! verwfinfchte Arbeit! Z., C.

plentávati, am, vb. impf. == plentovati; z besedo "plent" kleti: Že dobro zna plentavati, Plentavati, šentavati, Npes.-Vraz.

plentováti, ûjem, vb. impf. z besedo "plent" kleti: ti, grešnik, šentuješ, plentuješ, pre-

klinjaš, Jsvkr.

pleonāzem, zma, m. preobilica v besedah, ber Pleonasmus, Cig., Jan., Cig.(T.).

plepelica, f. M., pogl. prepelica.

pleperica, f. bas Botenlieb, St.-Cig., Jan., C., Slom.

pléra, f. = pledra, Goris.; - iz furl. plere;

prim. pledra.

1. pies, m. ber Tang, bie Tangunterhaltung, ber Ball; na p. iti, na plesu biti; okrogli ples, ber Rundtang, nk.; Vidov p., ber Beitstang (bolezen), Zv.

2. ples, m. = plesnoba, ber Schimmel, Pod-

krnci-Erj.(Torb.), BlKr.

plesac, m. der Tanger, Levst. (Zb. sp.). plesalisce, n. = plesisce, ber Tangplat, Z.

plesainica, f. der Tangfaal, Cig., Jan.; der Tanzboben, C. plęsanje, n. das Tanzen.

plesanka, f. ber Tangplay, Mik.; - ber Tangfaal, Mur.

plesar, rja, m. ber Tangmeister, Mur.; ber Eanzer, Cig.

plesarica, f. die Tangerin, C.

plenariti, arim, vb. impf. fich mit bem Tangen

abgeben, Cig.

plesarnica, f. die Tangichule, C.

plęsati, šem, vb. impf. tangen; p., kakor drugi piska, nach eines Anbern Bfeise tanzen, Cig.;
— le pridi, bova plesala (= bu friegst beine Prügel), jvzhSt.

plesav, ava, adj. tangluftig, tangjüchtig, Jan.

plesavec, vca, m. ber Tänger; Oj majhno postojva, preljubi plesavec! Preš.

plesavka, f. bie Tangerin; p. jokavka = vieler Tang raubt ben Rrang, Cig.

plesavstvo, n. die Tangerwelt, C.

piesec, sca, m. = piesevec, C., ogr. - Valj.

(Rad), Gor.-DSv.

plesen, sni, f. 1) ber Schimmel, Mur., Cig., Jan., Mik., C.; - 2) plesni, bie Schimmelpilge (hyphomycetes), Tus. (R.).

plesen, sna, adj. Tange; plesni red, die Tange

ordnung, Cig.

plesica, f. = plesavka, bie Tangerin, Gor .-

plesisce, n. ber Tangort, ber Tangboden. plèsk, pléska, m. ber Plagfaut, ber Plager, ber Rlatich, Mur., Cig., Jan.

plèsk, interj. plat! patid! Cig., C.; Plesk! na! jo 'maš? imaš jo! Vod.(Pes.).

pleskainica, f. die Rlatschbuchse, Mur., Cig. pleskanje, n. bas Sanbellatichen, Jan., C.

pleskar, rja, m. ber Anstreicher, nk. pleskarski, adj. Anstreicher-: pleskarsko delo,

ploakarstvo, n. das Anstreichergewerbe, nk. pleskati, am, vb. impf. 1) plagen, Jan; flatschen, Mur.; z rokami p., mit den Händen klatichen, Cig.; - platichern, Cig., M.; po vodi p., Cig.; - 2) ichlagen, prügeln, Bes .-

C.; — 3) anstreichen, nk. pleskavec, vca, m. der Rlaticher, Mur. plęskavica, f. = prašna konoplja, der Fim-

mel, Erj. (Torb.).

plesketáti, etam, éčem, vb. impf. rütteln, Dict.; - fchlagen; s perotmi p., Krelj; prim. pleskati.

pléskniti, plęsknem, vb. pf. flatichen, Z. plésmo, n. 1) ber Rift bes Juges, GBrda;
— 2) bie Schiene, Vrt.; — pogl. plesno,

piesna.

plesna, f. 1) die Sohle des Fußes, Levst.(Zb. sp.), Vrt.; (stal.); — 2) die Ferse des Press. bobenftudes, C.; — 3) bas Lagerholy (in Weinfellern), C.

plesnênje, n. das Schimmeln.

plésneti, im, ejem, vb. impf. (tako Levst. [LjZv. I. 211.]; govori se tudi: plésniti, im, ijem; — plesnéti, ím, Mur., Met.; praes. plesnêm, Jarn.); schimmeln; — o vinu: tahmig werden, tahmen, Cig., Jan.

plesni, f. pl. bas Breisgesims, Mur.; - prim. plest 2), plesna.

plosnica, f. bie Sanbale, Vrt.; - stsl. plesnina, f. 1) ber Schimmel, Mur., Cig.; -2) schimmelige Dinge, Z.

plésniti, im, vb. impf. Mur., Cig., Jan.; pogl. plesneti.

plésniv, adj. schimmelig; — o vinu: kahmig, Cig., Jan.; - tudi: plesniv, íva, Mur.

plesnivčev, adj. Schimmels: plesnivčeva kožica, Nov.

plęsnîvec, vca, m. der Schimmel, Cig. plesniveti, im, vb. impf. ichimmeln, Jan., M.; - o vinu: tahmen, Cig.; - (plesniviti == plésniveti, Dict.).

plesnivina, f. ber Schimmel, C. pleanivoca, f. ber Schimmel, C., vzh St.

plesnivost, f. bie Schimmeligfeit; tudi: -ivost. plésnjati, am, vb. impf. = plesneti, Strek.

plésnjav, adj. = plesniv, Strek.; (-njev, Cig., Jan.); po plesnjavem dišati, muffeln, Cig. plesnjava, f. ber Schimmel, C

plésnjavec, vca, m. ein schimmelfarbiges Pferb, ber Graufchimmel, Cig.; - ber Grantopf (zaničlj.), Cig.

plésniavost, f. die Schimmeliafeit. (-evost)

pleacevje, n. der Blagregen, C.; - prim. ple-

skati 1).

plesno, n. der Rift am Fufie, Erj. (Torb.), Mik.; ber Mittelfuß, Erj. (Som.); ber Fußballen, Cig.(T.). plesnoba, f. ber Schimmel; po plesnobi dišati, muffeln; - p. na vinu, ber Rahm, Cig. plesnoben, bna, adj. ichimmelig, Z. plesnohodec, dea, m. plesnohodei, Salbjohlenganger, h. t.-Cig.(T.). plésnovati, ujem, vb. impf. = plesneti, Guts., Cig., Jan.; črevlji v kotu tvoje hiše plesnujejo, Jap.(Prid.); v neumnosti ali nevednosti p., Jap.(Prid.). plesoljubec, bca, m. ber Tangluftige, Bes. plesoljuben, bna, adj. tangliebend, Zora. plesovodja, m. ber Ballmeister, Cig.; der Tanzmeister, C., nk. plest, î, f. 1) das Gestecht, Št.-Z.; — 2) die Einfaffung ber Beinpreffe; tudi: pl. plesti, bas Beinprefstufengefims, C. plésta, f. 1) = plest 2), C.; -2) = gantnar,ber Lagerbaum (im Reller), C.; - die Unterlage des Lagerbaumes, C. plesti, pletem, vb. impf. 1) flechten; kite, vence, mreze p.; konju rep p.; plot p., einen gaun flechten; - (lonce p., Topfe mit freier hand ohne die Töpferscheibe verfertigen, Gor.); - 2) striden, Mur., Cig., Jan., C., nk.; = z iglo p., Cig.; nogavice p., Cig.; - 3) jezik se mu plete (= zapleta), er stößt mit ber Bunge an, Cig.; - p. se v kaj, fich in etwas mengen, Jan.; - p. se, muhfam geben: pletem se, kamor mi oko sveti (o starem psu), Vrt.; - 4) ausspinnen, anzetteln, Cig., Jan.; zvijace p., Jan., C.; laže p. z jezikom, Lügen schmieben, Skrinj.; nekaj se plete, es wirb etwas angezetteit, jvzhSt.; — govor, govorica se plete o čem, etwas ist Gegenstand des Gespräches, Jurc., Erj. (1zb. sp.); — p., kakor bi otrobe vezal, ein Rauberwälich reben, Cig.; - norčije p., Boffen reißen, Jan.(H.). plestinja, f. = plest 2), C. plestna, f. = plest 2), C. plestrice, f. pl. ein aus groben Latten gemachter Zaun, Gor. pies, m. C., Z., pogl. plesa. plēš, adj. = plešast, Cig., Jan.; pleša giava, Levst.(Zb, sp.). 1. plésa, f. eine table Stelle: Die Glage; veliko pleso imeti; pleso si delati, fich Gorgen machen, C.; — die Consur bes Briefters, C.; — eine table, leere Bobenflache, Cig., C., Vod. (Pes.); eine ungeadert gelaffene Stelle im Felbe, C., Levst.(M.). 2. pleša, f. pogl. plešća. plešák, m. ber Rahltopf, C., Valj. (Rad). plęsast, adj. glagiopfig. plesati, im, vb. impf. tahl werben, Cig., C. pléšav, adj. = plešast.

pléšavec, vca, m. = plešec 1), plešivec, Dict.

pleščáti, í, vb. impf. plešči me, eš brūdt mid,

plescava, f. bie Ublichfeit infolge verborbenen

plesca, f. ber Sanfbleuel, (plesa) V.-Cig.

pléšavost, f. die Kahlheit.

Magens, Bic .- C.

Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

plosec, sca, m. 1) ber Glaptopf, ber Rahltopf; plesca strici = etwas Bergebliches thun, Cig.; — 2) ber Bergadler, bet weißtöpfige Geier (vultur fulvus), Cig., Valj. (Rad); p. zdaj le redko pride z gora, Zv.; — bie Rohrweihe (circus [falco] rufus), Frey. (F.); - 3) bie hirtentafche (capsella bursa pastoris), Tus. (R.), Medv.(Rok.). plešeglavec, vca, m. = plešivec, C. plędie, m. = pledec 2), die Rohrweihe, Cig. 1. plęsina, f. die Glase, Mur., Cig., Jan.; eine table Bobenflache, die Bloge, Cig., C., DZ. 2. plesina, f. bie Race, bie Gattung, C.; kakove je plešine živina? kajk., Valj.(Rad); – prim. 2. pleh. plešinast, adj. = plešast, Mur. plesiti, im, vb. impf. 1) fabe fcmeden: grozdje, ki je od suše in solnčnega opeka trpelo, pleši in je slabega pokusa, Vrtov. (Vin.); -2) pleši me (v želodcu), ako sem namreč jel mnogo sadja, izvlasti grozdja, Ip.-Erj.(Torb.); pogl. pleščati in prim. plehek. plęšiv, íva, adj. = plešast, plęśśvec, vca, m. ber Kahlfopf. plęśwecje, n. bas Kahlmerben, Cig. plęśwecti, im, vb. impf. Haare verlieren, eine Glage befommen, Cig., Jan., C. plesivost, f. bie Rabibeit, die Rabitopfigkeit. plęšnat, adj. = plešiv, C. plosota, f. eine table Stelle am Ropfe, Jan.; — eine kahle Bobenfläche, die Blöße, C. piet, m. ber Saben eines Geiles, Cig., Jan. pleta, f. bie Falte, Jan., Rez .- C.; bef. bie feine Falte vorne am Männerhembe, Notr.; — die Rungel, Rez. - C.; — die Berbramung am Beiberrod, V.-Cig.; — prim. pletva; iz ben.-it. pieta, Falte, Strek.(Arch.). pletac, m. ber Flechter, Cig. plotacica, f. die Flechterin, Jan. plotajsa, f. die Knallpeitiche (ber hirten), C. pletajsati, am, vb. impf. 1) peitschen, C.; -2) zottelnd, patichelnd einhergehen, Z. pletajskati, am, vb. impf. das Rleid nachschleppend im Rothe geben (von Beibern), C., Z. pletar, rja, m. 1) ber Flechter, C.; - 2) ber Strobtorb, C.; eden p. krompirja, Jurc.; čebelni p., ber Bienenforb, Gol.; ber Brotforb, Cig., Jan., St.; - prim. pleter. pletarček, čka, m. dem. pletarec; bas Strobförbchen, M., Jurc. pletarec, rca, m. dem. pletar 2), Cig., Jan., C. pletarica, $f = kos, \dot{V}rt.$ pletast, adj. faltig, rungelig, C., Z.; - prim. pleta. plêtčič, m. dem. pletek ; das Haarflechtenband, Z. pletec, tca, m. ber Strider, C. plêtek, tka, m. 1) = kita, C.; - 2) bas Flechtenband, Z. pletenčič, m. bas hanbforbchen, Rez .- C. pletene, f. pl. eine Art Hoje, C.; - breguse, bize, ogr.-Raic(Let.). pletenec, nca, m. = pletenica; bas Gestecht, Z.; - bas Sandforboben, Rez.-C.; - od le-

skovih viter pleten koš, Plužna pri Bolcu-Erj.(Torb.); — der Haarzopf, Jan.(H.); eine Art Ruchen, C .; - bas Wachsstodden, Z. pletonica, f. etwas Geflochtenes: ein gefloch. tener Rorb; - ber Bagenforb, vihSt. - C.; — ber Maultorb (aus Ruthen geflochten), Strek., Kras; — die Haarflechte, Mur.-Cig., Jan.; — = pleten bie, eine geflochtene Beitsche, Kamnik(Gor.)-Erj.(Torb.); - ein aus Strob geflochtenes Band, Cig.; - p. luka, eine Flechte (ein Krang) Zwiebeln, C.; - ein aus Teig geflochtener Striegel, Mur., Danj. - C.; eine geflochtene Umgaunung, Cig.; -= lesa, die geflochtene Darre, C.; - eine geflochtene Matte, C.; - ber Teppich, M., UčT., Zilj.-Jarn.(Rok.); - z volne pletena jopa, Gorenja Soška dol.-Erj.(Torb.). pletenicar, ria, m. ber Rorbflechter, Cig., M.,

pletenîčarica, f. die Korbstechterin, Cig.

pleteničav, adj. zopfig, Jan (H.). pletenicica, f. dem. pletenica; bas Rorbden.

Dict., Zora, Navr.(Let.).

pletoničiti, icim, vb. impf. jufammenftoppeln (einen Auffag, ein Gebicht), Jan., Levst.(Zb. sp.); pogrešno besede p., Levst. (Nauk); — (einen Unsinn) zusammenreben, Z. pletenik, m. 1) bas Körbchen, C.; — 2) ple-

ten bosman, eine Art Hochzeitsstriezel, C. pletenina, f. das Gestecht, das Flechtwert; -

die Korbmacherware, Cig.; slamna p. za klobuke, Matten, DZ.

pletenjáča, f. i) iz protja spletena koča, C.;

- 2) ber Bagentorb, Z.

pletenje, n. 1) bas Flechlen, Striden 20.; prim. plesti; - 2) bas Flechtwerk, Jan.; - 3) die Striderei: vzeti pletenje v roke, Erj.(Izb sp.); - 4) = srobot, bie Balbrebe (clematis), Rez.-C.

pletenka, f. 1) ber Bagenforb, C.; - 2) voacena p., ber Bacheltod, C.; - 3) bie Strid.

nadel, C., nk.

ploter, ria, m. 1) bas Flechtwert eines gaunes. ein geflochtener Baun, C., (pleter) Valj.(Rad), BlKr.; eine geflochtene, mit Mortel beworfene Band, Nov.; — 2) bas Gatter, Jan.; — 3) ein nieberer Strohlorb, C.; — ber Stroftorb für Bienen, C.

pleter, f. bas Geslecht, Jan., Sol.; (pléter = pletena lesa, BlKr.-Let.).

pleterh, m. ber Biebentorb mit einem Bogen, C. pleterka, f. ber Hanblorb, ber Biebentorb, Cig., Jan., C., Mik., ogr. - C.; pleterko nosi kruha prosi, Pjk.(Crt.).

pleternica, f. eine umgaunte Grube, M. pleternik, m. eine umgaunte Anhohe, M.;

(pleternik, eine Umgaunung mit Baliffaben, Cig.).

pletev, tve, f. bas Jaten; o pletvi, gur Jategeit. pletež, m. bas Geflecht: slamni p., bas Strob. jewebe, Cig.(T.); živčni p., bas Rervengeflecht, Erj (Som); sreni p., bas herzgeflecht, Cig.(T.).

Pléti, plévem (tudi: pléjem), vb. impf. 1) jaten, ausjaten; kokolj iz žita p., Cig.; burchjaten,

bejāten; žito p.; p. vinograd, vrt, setvo, Habd.; — 2) p. jo, laufen, eilen, Bes.; — to sta jo plela! UčT.; — 3) ausplündern, ausziehen: otroci ga plejejo, žena ga pleje, C. pletica, f. 1) bie Flechterin, Jan.; Die Strohflechterin, SIN.; - 2) bie Striderin, C. pletie, ica, m. ber Flechter: ber Strobflechter,

pletiten, ina, adj. Flecht-, Strid-, Jan. (H.). pletilja, f. 1) bie Flechterin, Jan ; - 2) bie

Striderin, Cig , Jan .; - hs. pletitnica, f. 1) die Stridmaschine, DZ.; -

2) bas Stridtorbchen, Jan. plotíly, n. 1) die Flechtarbeit, Z.; — 2) die Stridarbeit, Die Striderei, Jan.

pletiti, im, vb. impf. falten, C.; - prim. pleta.

pletivaca, f. ber Strictbeutel, C.

pletîvo, n. 1) das Geslecht, Z.; čutnično p., Cig.; — das Gewinde, Jan.; — 2) die Striderei, die Stridarbeit, Z., Vrt.; — das Stridgarn, Jan.(H.).

pletje, n. bas Jaten.

pietka, f. bie Intrigue, Jan., Cig.(T.); pletke, Mante, Cig.; (hs.).

pletkáš, m. der Intriguant, Cig.

pletovina, f. 1) bas Gessecht, Jan.; — 2) bas Strictwerl, Jan.

pletûnek, nka, m. = pramen, plemen, ber Faben: vrv s tremi pletunki, C

1. piệtva, f. = pletev, das Jäten, Cig., C.
2. piệtva, f. = pleta, eine fünstliche Falte am Rleibe, Strek.

plętvica, f. dem. 2. pletva, Štrek.

pletvina, f. bas ausgejätete Untraut, C.

pléva, f. 1) ber Samenbalg bes Getreibeternes; – der Relchbalg; — nav. pl. pleve, die Spreu; veter pleve odnaša; zrnje ločiti od plev; -2) bie Schote, C.; - 3) (ocesna) p., bas Mugenlib, Habd .- Mik.

plevac, m. ber Jäter, Habd.-Mik., Valj. (Rad). plevaca, f. bie Jäthaue, Habd.-Mik., Jan., C. plevacica, f. bie Jäterin, Mik.

plevák, vka, adj. = plevek, Polj.

plévast, adj. fpreuartig, Mur., Cig.; - voll Spreu, Mur.

plevčíca, f. bie Jaterin, C.

plèvec, vca, m. der Jäter, Mur., Cig., Jan. plèvek, vka, adj. 1) = plehek, schal, geschmaclos, frastlos, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; plevke jedi, Cig.; plevek je kruh, kadar ni dosti slan, Polj.; časi je mošt plevek in slab, Vod. (17b. sp.); -2) faftig: plevka smokva, plevko grozdje, BlKr.; zerfließenh: plevko maslo, BlKr.; - prim. plivek.

plevel, ela, m. bas Unfraut; kmet na strelu,

polje v plevelu, C.

plevêten, ina, adj. Unfraut-; - voll Unfraut. Jan.

plevelka, f. bas hirtentaichchen (capsella bursa pastoris), Ben.-Erj. (Torb.).

plevelnat, adj. voll Unfraut: plevelnata njiva, C. plevelnica, f. die Jathane, LjZv., Tolm.

pleven, vna, adj. Spreue; plevni koš, ber Spreutorb, Cig.; plevni prah, ber Spreustaub, Cig., Jan.

plęzati, zam, żem, vb. impf. flettern; p. na

plęzavček, čka, m. ber Baumlaufer, ber Baum-

plêzavec, vca, m. 1) ber Kletterer, Cig., Jan.;

- 2) plezavci, Rlettervögel (scansores), Cig.

drevo.

specht, Valj. (Rad).

plévenica, f. = pralica, die Jathaue, Zabče (T.), Erj.(Z.); plezavec, ber Baumläufer (certhia), Jan., Frey. (F.); mali p. = plezar, ber "Riener", Levst. (Nauk). (Tolm.)-Erj. (Torb.). pléver, rja, m. = plevel, C. plevéti, im, vb. impf., pogl. pljeveti. plęzavhati, am, vb. impf. fich herumtreiben, plevica, f. 1) die Jaterin; — 2) der Ibis (ibis falcinellus), Cig., Frey. (F.); - 3) ber plęzavka, f. 1) = plezavec, ber Kletterpogel, Cig., Jan.; — 2) bie kletternde Pflanze, die Schlingpflanze, Cig. (T.), C., DZ.
plêzavski, adj. Rietter : plezavska noga, der Marientafer (coccinella septempunctata), Sol., C., Z., Gor. plevina, f. bie Spren, Gor. piéviti, im, vb. impf. = pleti, Jan., C. Rletterfuß, Cig. plezavt, m. ber Specht, Gor .- Mik., Cig., C.; mali p., bie Baumgrille, ber Baumfaufer (cerplevji, adj. Spreu., Mur.; po plevje se mi godi, es geht mir wie ber Spreu, Ravn. plevka, f. 1) bie Saterin, Jan., M., SIGosp., thia familiaris), Cig., Frey. (F.). Gor.; - 2) = plevica 3), C.; - 3) bas pléziti, im, vb. impf. = plezati, ogr.-C. Unfrant: mladim drevesom ni nič škodljiplezuh, m. ber Baumlaufer (certhia familiaris), vejšega ko plevka, Jarn. (Sadj.); - boš Luče (St.)-Erj. (Torb.). plęža, f. govedje ime, Tolm.-Erj. (Torb.); -Beichtraut (malachium), C.; - Die Bartorche (malaxis), Medv.(Rok.). tudi kozje ime, Tolm. plevkoba, f. = plevkost, Cig. plevkost, f. die Ungeschmacheit, die Fabheit, plęžúh, m. = plezuh, C. pliba, f. = pleba, St. plibad, f. coll. fleine Thierthen, Valj. (Rad); kaka plibad je to? je li črv ali kaj drugega? die Schalheit, Cig. plevnat, adj. voll Spreu, Mur., Cig. Mik.; - Infufionethierchen, Cig.; - menda plevnica, f. 1) ber Spreubehalter, Habd .- Mik., Mur.; - jama, v katero se pleve o mlatvi nam. plivad (?); prim. hs. plivati, ichmimmen. mecejo, BiKr.; -2) ber Spreujad (ale Unter-bett), Mur., C., Valj. (Rad), Goris. - Strek. plibati, am, vb. impf. wimmeln, Cig.; - prim. (Let.), Notr., BiKr., Gor. plida, f. großer Mich. o. Suppenicopfioffel, plovnicar, rja, m. ber Berfertiger von Spreu-C., Z. fåden, Valj. (Rad). pligek, hka, adj. (pravilna oblika za plihek, plevnik, m. i) = plevnica i), bie Spreugrube, plehek) = neslan, pust, slab, prazen (go-Gor.; — bas Spreubehaltnis, Z.; — 2) ber voreč o človeku in o drugih stvareh), Notr.-Spreusad, C.; -3) neko drobno jabolko, C. plęvnjak, m. 1) ber Spreubehalter, Habd., Erj.(Torb.).plihati, am, vb. impf. ichwonten (von einer Z., Gor.; - Die Spreugrube, Valj. (Rad); -Flüssigfeit): ženski voda v kablu na glavi 2) ber mit Spreu gefüllte Bolfter, C. pliha, BlKr.; — prim. plajhati, plihek, hka, adj., C.; pogl. pligek, plehek. pleveati, am, vb. impf. bie Rorner aus ben Garben berausschlagen, Mur., Cig., Jan.; proso p. (= otepati), Cig.; - (prim. kor.plinniti, plinnem, vb. pf. infolge bes Schwantens gah hervoripriten, Z.; — prim. plihati. plika, f. = pleka, peljek, ber Obstern, pod Kanalom (Goris.)-Strek. (LjZv.). nem. trad plesch'n, bie Getreibegarben ausichlagen, Strek. [Arch.]). plęvščina, f. 1) die Jätarbeit: v plevščini smo, Z.; — 2) der Jätlohn, Z. plęvta, f. das Flechtreis, Kr.-Valj. (Rad). plęza, f. das Klettern; vaje v plezi, Telov. 1. plima, f. Rome einer ichwarzen Ruh, Jan. 2. plima, f. die Flut, Jan., Cig. (T.), Jes.; o plimi, gur Flutzeit, Cig. ; visoka p., die Springflut, Cig. (T.), Jes.; nizka p., die Rippflut, plęzála, n. pl. bas Rlettergerüfte, Cig. (T.), C., Telov. plimanje, $n = \text{plimovanje}, LjZ\nu$. plęzaten, ina, adj. zum Rlettern bienenb: pleplimati, am, vb. impf. fluten: morje plima, zāina priprava, das Rietterzeug, Cig.; ple-Cig.; — hs. plimen, mna, adj. Fluts: plimni val, bie Fluts zalna vrv, bas Riettertau, Telov. plezalica, f. bie Rletterstange, C., Cig. (T.). strommelle, Cig. (T.). plęzainica, f. der Klimmstag (neka vrv na plimica, f. die nippfiut, h. t.-Cig.(T.). plimotok, toka, m. ber Fluifirom, Jes. ladji), Cig. plęzanje, n. bas Rleitern. plimovanje, n. die Flutbewegung, Cig. (T.), Jes. plimováti, ûjem, vb. impf. fluten: plimujoče plezar, rja, m. = brlez, bie Spechtmeise (sitta ustje, bie Flutmundung, Jes.;- prim. plima. europaea), Jan.; tudi: plêzar. plezara, f. ber Rletterbaum, C. 1. plin, plina, m. = oplen, Cig. 2. plin, m. bas Gas, Jan., Cig. (T.), nk.; popięzárček, čka, m. = briez, piezar, Z. piezariti, arim, vb. impf. herumflettern. kalni p., das Analigas, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); plezarjenje, n. bas Befletter, Cig.

treskalni p., ichlagenbe Better, Sen. (Fiz.); plinárna, f. = plinarnica, nk. plinárnica, f. bie Gasfabrit, Jan., Cig. (T.), Naprej-C. plinast, adj. gosförmig, Jan., Cig.(T.), Sen. Google

plinav, adj. = plinast, Cig. (T.), Naprej-C. plind, m. bie Gifenichlade, Cig., Jan.; - prim. češ. plent, nem. Blenbe, C. plinjak, m. bie Gasentwidlungsflasche, Naprej-C. plinkati, am, vb. impf. flimpern, Cig. plinobljúven, vna, adj. luftípeienb: p. vulkan, ein Luftvulcan, Jes. plinobljuvnik, m. ber Luftvulcan, Cig. (T.). plinohran, hrana, m. ber Gasbehalter, Naprej-C.; (plinohram, Cig.[T.]) plinojem, jema, m. ber Basbehalter, Cig. (T.), DZ.plinomer, mera, m. ber Gasmeffer (bas Gafometer), Jan., Cig.(T.), DZ., Naprej-C. plinonabornica, f. ber Gassammelförper, DZ. plinotvorka, f. ber Gasentwidelungsapparat, h. t.-Cig.(T.). plînov, adj. Sas : plinova svečava, bie Sasbeleuchtung, Jan., nk. plinovica, f. bas Gaswasser, DZ. plinovina, f. ein ausbehnsam flussiger Körper, h. t.-Cig.(T.)plinovod, voda, m. der Rohrstrang der Gasleitung, DZ. plinovoden, dna, adj. Gasleitungs-: plinovodna cev, bie Gasleitungerohre, Cig. (T.), DZ. pliska, f. 1) = pastirica, die Bachstelze, Mur., Cig., Jan., Frey (F.), Erj.(Z.); — 2) ovčje ime, Kanin-Erj.(Torb.); — kozje ime, Krn-Erj. (Torb.).pliskati, am, vb. impf. platichern: ichlagen, C.; — prim. pljuskati? pliskavica, f. 1) = pastirica, bie Bachstelge, Kanal-Erj. (Torb.); - 2) = pliskavka, ber Delphin, Cig., Jan.; - (ozvezdje), C. pliskavka, f. ber Delphin, Cig., Jan., Erj. (Z.). plis, m. ber Bluich (ein Beug), Cig. pliscevina, f. ber Strichregen, Jan., C. plitcina, f. bie Untiefe, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Vrt., Jes. plitec, tca, m. = pescenjak, ber Sanbstein, Jan. plitek, tka, adj. = plitev, seicht; - (pren.) seicht, oberstächlich, Cig.. Jan. plitev, tva, adj. nicht tief, feicht; plitva voda; na plitvem obtičati, ftranben, DZkr.; plitva skleda, eine flache Schuffel; plitvo orati, flach adern; - plitvo kosilce, ein ichmales Gffen, Svet. (Rok.); - (pren.) feicht, oberflächlich, Cig., nk.; plitva glava, Cig.; plitva pamet, C. plitkoglav, glava, adj. flachtopfig (fig.), Cig., plitkoglavec, vca, m. ein flacher, seichter Ropf, Cig., Jan. plitkomîsein, adj. feichtbentenb, Cig. plitkost, f. die Seichtigleit; — die Oberflächlichteit, Cig. plitkóta, f. = plitkost, Cig. plitva, f. 1) = plutva, das Floß, Cig., Jan., Mik.; - 2) bie Fischtieme, C., Mik.; - 3) = plavuta, die Flosse, C. plitvek, m. ber Seichtling, Cig. (T.).

1. plîtvica, f. 1) eine feichte Stelle, LjZv.; -2) eine flache Schuffel, Cig., C.; ber Teller: srebrna p., LjZv.; - bie Batene (bes Briefters), 2. plîtvica, f. dem. plitva 1); ein flaches Fahrzeug, die Platte, Jun.(H.). plitvina, f. eine seichte Stelle, die Untiese. plitviti, im, vb. impf. feicht machen, Cig. plitvojámast, adj. flachvertieft, Čig. plitvojámičast, adj. flachvertieft, Cig. plitvonožec, žca, m. plitvonožci, Klossenfüßer (pinnipedia), Cig.(T.), Erj.(Z.). plitvost, f. bie Seichtheit. plivad, f. coll. Infujorien: plivad se mota po vodi, Z.; — prim. plibad. plivek, vka, adj. 1) frafilos, schal (vom Geichmad), Z., Gor., Ljub.; - plivko mi je, es ist mir wabbelig (brecherlich), Z.; — 2) weich, ichmierig (von Sped, Fett, Sonig u. bgl.), C., St.; - mojtig: sadje je plivko, kodar je zelo zrelo, vzhSt.; grozdje je plivko, kadar je njega sok zelo sladak in tako rekoč masten, Kres, St. plivéti, í, vb. impf. plivi mi, es ist mir mabbelig o. brecherlich, Z.; tudi: plivi se mi 🚥 slabo mi je v želodcu, da se mi sline nabirajo v ustih, Glas.; — prim. pljeveti. plivkanje, n. die wellenförmige Bewegung (bes Baffers), C., Z.; množica kruljavih je čakala na plivkanje vode, Jap. (Sv. p.). plivkati, am, vb. impf. wogen, fluten, V.-Cig., Jan., C., Zora; p. na kaj, etwas anipulen. Cig.; schwanten (von Flüssigkeiten), Z., Burg. (Rok.); plumpen, platichern, Jan.; voda v posodi plivka, Gor.; mit Gerausch herausprubeln, M. plivkniti, plivknem, vb. pf. plumpen (vom Baffer), Jan. pljeváti, pljújem, vb. impf. = pljuvati, Cig., Jan., C., Cv. pljevéti, í, vb. impf. pljevi mi, es ist mir brecherlich, Cig., C., M.; po hruškah človeku rado pljevi, t. j. sline se mu nabirajo, in plivko mu je po ustih, Notr.; tudi: pljevi se mi, Svet. (Rok.). pljuca, n. pl. die Lunge. pliucar, ria, m. pliucarji, Lungenschneden (pulmonata), Cig. (T.), Erj. (Z.). pljucarica, f. pljucarice, Lungenfische o. Doppelathmer (dipnoi), Cig. (T.), Erj. (Z.). pljucen, cna, adj. Lungen ; pljucne bolezni, Lungenfrantheiten. pljucje, n. bas Lungenspftem, Cig. (T.). pljuenica, f. 1) bie Lungenentzunbung; — 2) navadna p., gemeines Lungentraut (pulmonaria officinalis), Tuš. (R.); - tudi neko jabolko, C. pljučnik, m. = pljučnica 2), das Lungentraut (pulmonaria), Mur., Cig., Medv. (Rok.); tudi: islandifches Moos (cetraria islandica), Nov., na Kaninu-Erj. (Torb.); - bas Lebers blümden (anemone hepatica), Josch; - beli p., die weiße Seeroje (nymphaca alba), Cig.,

pljúčnjak - pljuvánec pljučnjak, m. = pljučnica, pljučnik, bas Lungenfrant (pulmonaria), Cig.; - islandifches Moos (cetraria islandica), Tuš. (B.); = živinski p., bie Baumflechte, bas Baumlungentraut, C. pljulo, n. bas Spudbeden, Cig., UeT. pljun, m. = pljunek, Mur. pljuna, f. ber Speichelauswurf, SIN.; - ber Gifcht, ber Schaum, C. pljunav, adj. faftreich, von Saft überfließenb (o jagodah), vzhSt.-C. pljunec, nca, m. 1) = pljunek, Jan., Gor.-M., Mik .: - 2) ein geringes Quantum : daj mi p. tinte, Kras-Erj. (Torb.). pljunek, nka, m. bas Ausgespudte, ber einmalige Speichelauswurf. pljuniti, pljunem, vb. pf. fpuden; v obraz komu p. pljunkati, am, vb. impf. ichwanten (von einer Flüffigkeit in einem Gefäße), fluctuieren, Bellen ichlagen, Cig., Jan.; - ichlappen: pes pljunka in zre, Z. pljúnkniti, pljunknem, vb. pf. fchwanten (von einer Fluffigfeit), Z.; - prim. pljunkati. pljusk, interj. patich, Cig., Jan. pljusk, m. ber Batichlaut, Valj. (Rad). pljuska, f. 1) bie Batiche (tothiges Baffer), Cig.; - bas Regenwetter, Vrt.; - 2) bie Dhrfeige, Die Maulichelle, Guts.-Cig., Jan., C., Mik., LjZv., kajk.-Valj. (Rad). pljuskalica, f. bas Geplaticher: ber Regengust, C. pljuskanje, n. bas Batichen; bas Geplaticher,

pljuskati, am, vb. impf. 1) einen bem Stamm. laute ahnlichen Laut hervorbringen: patichen, platichern; voda pljuska ob čoln; dež pljuska, Cig.; - 2) Manischellen ober Ohrfeigen austheilen, ogr.-C.; za uho p. koga, C pljúskav, adj. (eig. patichig) weichtothig: p.

pot, C. pljûskavec, vca, m. die portulakahuliche Reil-

melbe (halimus), Z., C., Medv. (Rok.). pljuskavica, f. das Geplaticher, Cig.; -

Regenguis, Z.

pljúskniti, pljûsknem, vb. pf. 1) paticen; platichend iprigen; voda mu pljuskne v obraz; - plumpen: p. v vodo, Cig.; — 2) p. koga, jemandem einen Badenftreich o. eine Maulschelle verseten, Cig.

pljusnica, f. die Ohrfeige, C.

pljúsniti, pljúsnem, vb. pf. = pljuskniti; 1) p. na kaj, aufpatichen, Cig.; plumpen: p. v vodo, Jan.; p. vodo iz ust (ausiprubein), Cig.; - p. komu kako besedo v obraz, jemanbem unwirsch etwas ins Geficht fagen, Zv.; – 2) p. koga, jemandem einen Backenstreich verseben, Cig., ogr.-C.

pljuščiti, pliūščim, vb. pf. = pljusniti, plagen, patichen, Cig.; v hišo p., sekira je v steno

pljuščila, Cig.

pljuváč, m. ber Spuder, Cig., Jan.

pljuvatnica, f. ber Spudnapf, Cig., Jan. pljuvatnik, m. ber Spudnapf, Jan.

pljuvánec, nca, m. bet Almraufch (rhododendron hirsutum), Gor.

pljuvanje, n. das Spuden.

pljuváti, pljúvam, pljújem, vb. impf. ipuden; kri p., Blut spuden; kdor proti vetru pljuje, sebe popljuje, Zv.; sv. Elija pljuje (kadar gre redek pa debel dež), Dol.-LjZv.; - mačka pljuje, bie Rage faucht, ogr.- Valj. (Rad); tudi: pljúvati, St.

pljuvavec, vca, m. bet Spuder, Mur.

pljuvnica, f. ber Spudnapf, DZ.

pljuvnják, m. ber Spudnapf, C. pliuvotina, f. bas Ausgespudte, bie Spude. Mur., Cig., Jan.

pljuzga, f. bie Batiche, fluffiger Strafentoth,

Ljub.; - prim. pljuska 1)

ploca, f. 1) bie Blatte, Vaij. (Rad), nk.; ein flacher Stein, Strek.; — Die Platte (bot.), Cig.(T.); bas Rrautblatt, Jarn., C.; (kor.-nem. ploutsche); - eine flache Schuffel, Cig., C.; bie flache Rlinge (g. B. eines Degens), Guts., Mur., Cig., Jan.; - 2) = plocevina, bas Blech, Jan. (H.); — 3) die Bloteiße (platessa vulgaris), Jan., Erj. (Z.); — tudi: ploča. pločast, adj. plottenförmig, Cig. (T.), Erj.

(Som., Min.).

pločevina, f. bas Blech, Cig. (T.), Vrt., Erj. (Min.), DZ., nk.; jeklena p., das Stahlbled, bela p., bas Beigblech, Cig. (T.).

plocica, f. dem. ploca; eine fleine Blatte: nozna p., die Mefferklinge, Guts., Cig.; - die Lamelle (phys.), Cig. (T.).

piocka, f. dem. ploca; gibalna p., bie Bewegungsplatte, Erj. (Z.).

ploenat, ata, adj. blechern, Jan.(H.). pločnik, m. bas Blattentrottoir, C. ploenjak, m. ber Blattergahn, Erj. (Z.).

plod, ploda, plodu, m. 1) bie Frucht; ber Embryo, Cig., Jan.; die Brut, Mur., Cig.; pe-klenski p., die Höllenbrut, Cig.; - bas Erzeugnis, Cig., Jan., nk.; - bas Raturproduct, Cig., Jan.; — 2) = pleme, die Fasel, die Gattung, Mur., Cig., Jan., C. plodba, f. die Zeugung, C.

plodek, dka, m. dem. plod; bas Früchtchen. ploden, dna, adj. 1) fruchtbar, productiv, Cig., Jan., nk.; plodna zemlja, Cig.(T.); Fruchte: plodni mehurcek, bie Fruchtblase, Cig.

plodilo, n. das Geichlechts- o. Fortpflanzungs-

organ, Cig., Jan., Cig. (T.). plodina, f. das Erzeugnis, C.; prirodne plo-

dine, Die Raturerzeugniffe, Cig. (T.). plodišče, n. der Befruchtungsboden (bot.), Cig., C. ploditev, tve, f. die Beugung (bot., zool.), Cig. (T.), nk.

1. plodíti, ím, vb. impf. erzeugen; orel orla plodi, Npreg .- Jan . (Slovn.); p. sad, Fruchte bringen, Cig.; - burch Beugung fortpflanzen, gieben: živina se plodi, drevje se goji, C.; — p. se, fich bermehren, fich ausbreiten (von Thieren), Cig.; - erzeugen, verursachen, C., nk.; tudi: plóditi, plódim, Valj. (Rad).

2. plodíti, ím, vb. impf. = ploditi, Mur., vzh-St., ogr.-C., BlKr

plodje, n. coll. Früchte, Raturproducte: sveže plodje, frifche Früchte, DZ.

plodnica , f. 1) ber Fruchtboben, ber Fruchtfnoten (ovarium), Cig_{ij} , $Tus_{ij}(R_i)$; — 2) = maternica, die Gebärmutter, Mur., C.; — 3) plodníca, bie Erzeugerin, C.

plodnik, m. bas Sautchen um bie Leibesfrucht, bie Schafnaut (amnion): tele se je storilo v plodniku, Volče (Tolm.)-Erj. (Torb.).

plodnost, f. die Fruchtbarteit, die Productivitat, Cig., Jan., nk.

plodonosen, sna, adj. fruchtbringenb, probuctiv, Cig., Jan., nk.

plodotvýren, rna, adj. fruchtbringend, Zv., nk. plodovît, adj. fruchtbar, Jan., Cig. (T.); probuctiv, Cig. (T.), nk.

plodoviten, tna, adj. = plodovit, Jan. płodovitost, f. die Broductivität, Jan., nk. plodra, f. die Batiche, die Rothbruhe, Jan.

ploh, ploha, m. 1) ein flacher Solzblod; mesarski p., ber hadblod ber Fleischer; strojarski p., die Gerbebant; perilni p., die Bajchbant; "ploh vleči" mora na pepelnično sredo deklica, kateri je možitev izpodletela; pečni p., ber hölzerne Ofenbedel; p. pri vinski preši, ber Beinpresebedel; - Die Gohle bes Solgichuhes, Cig.; - = descica, bas Breitchen, Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.); (= debela deska, Kras; bunnes Holgitud, Mik. [Et.]); – 2) der Baumstanım, aus dem Bretter gefägt werben, C., Poh.; - prim. kor.-nem. ploch, Blod.

1. ploha, f. ber Guferegen, ber Blagregen; p.

se je ulila,

2. plona, f. 1) = pleme, C.; svinjo za ploho imeti, Trst. (Glas.); — 2) bie Abstammung: človek bavarske plohe, C.; bie Gattung, Jan.; - prim. 2. pleh.

3. plona, f. 1) die Flache, h. t.-Cig. (T.), Znid.;

- 2) bas Flöt, Jan.

plohavica, f. ber Blagregen, C.; bas Blagregenwasser, C.

plonek, hka, m. dem. ploh, Mur. plohelj, hlja, m. ber Stumper, Glas.

plóhniti, plôhnem, vb. pf. = plosniti, ploskniti, C

ploja, f. die Rothfuppe mit Schnee auf ben Strafen, Fr .- C.; (tudi: pluja, C.).

plojalica, f. Regenwetter mit Schnee, C. plójav, adj. plojavo vreme = plojalica, C.

plôjdra, f. = plodra, Cig.

plojenje, n. die Beugung (zool., bot.), Cig. (T.). plojka, f. die Blatte: p. zavojita, das Spiral-blatt im Dhr, Erj. (Som.); — hs.

plojkas, m. plojkasi, blattförmige Infecten (lamellicornia), Cig. (T.), Erj. (Z.).

plosk, interj. patich! play!

1. plosk, ploska, m. 1) ber Laut, ben ein flach auffallenber Rorper erzeugt, ber Batich, ber Blager, der Rlatichlant, Mur., Cig., Jan., C.; – 2) das Beifallklatschen, der Applaus, Jan., C., nk.; - 3) ein bides Rind, C.

2. plosk, ploska, m. 1) bas Flache, die Flache, Mur., Cig.; na p. zdelati, abplatten, Cig.; na p. pobiti žrebelj, ben Ragelfopf flach fchlagen, Gor.; desko na p. položiti, Brett flach legen, Z.; s ploskom pasti, flach fallen, Z.; štorklja si dela gnezdo precej na plosk, Glas.; - ber flache Theil bes Sammers (bie Bahn), Cig.; - bie Bahn für ben Lauffarren im Bergbau, Valj. (Rad); - 2) bie Steinplatte, C.; - bie flache Rlinge (g. B. eines Degens), Cig.; - bas Gageblatt, C.; - 3) bie Raraujche (carassius vulgaris), Gaziče na Krki-Erj. (Torb.); - ber Blattmurm (planaria lactea), Erj. (Z.).

plôsk, plóska, adj. platt, flath, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ.; ploski lik, bie flache Figur, Cig.(T.); plosko zrcalo, ber Planipiegel, Lj-Zv.; ploska riba, ein Flachfisch, Cig.; ploska

kopita, Vrt., Levst. (Podk.).

1. ploska, f. 1) = ploskalica, bie Batiche, C.; -2) = debel človek, C.; - 3) neka hruška (če z drevesa pade, rada se razplosne), Mariborska ok. - Erj. (Torb.); - eine Art Frugbirne, die Blagbirne, vihSt .- C.; die Jacobibirne, Mur.

2. ploska, f. 1) die Flache, Mur.; - po ploski položiti desko, ne po robu, Notr.; - 2) die Blatte, Jan.; der Dunnstein, Cig. ploskača, f. die Granate, Nov.-C.

ploskalica, f. die Batiche (Schnee und weicher Roth), C., Z.

1. ploskanje, n. bas Geplage, bas Rlatichen; tudi: ploskanje.

2. ploskanje, n. bas Flachmachen, Gor.

1. plóskast, adj. fothig, patichig, C.; ploskasta steza, ploskasto vreme, Z.

2. plóskast, adj. floch, C.

1. plóskati, plóskam, vb. impf. patichen, plagen, Mur., Cig., Jan.; dež gre, da ploska, Cig.; po blatu p., im Roth herumpatichen, Cig.; schlagen (so bass es paticht), Cig.; etwas Beiches werfen, Mur.; - flatichen; z rokami p.; p. komu, jemandem Beifall flatichen; tudi: ploskáti, âm, plóskam, Valj. (Rad).

2. ploskáti, sm, vb. impf. flach machen, flachen, V.-Cig.; flach schlagen: zreblje p., ben Ropf ber Nagel flach machen: plosken zrebelj, Gor.; kladivo p., bem hammer eine flache Bahn geben, Gor.

plóskavec, vca, m. ploskavci, Blattmurmer (plathelminthes), Cig. (T.), Erj. (Z.).

plóskavica, f. 1) plátschernder Regen, Z.; —
2) ber Applaus, C.; — 3) neka hruška, Št.-

Valj. (Rad); prim. 1. ploska 3).

ploskev, kve, f. bie Hache, Cig. (T.), C., nk.; po ploskvi deti, flach legen, Lašče - Levst. (Rok.); osnovna, krožna p., bie Grund-Rreisfläche, Cel. (Geom.); podolina p., bie gangefläche (min.), Cig. (T.); lomna, razkolna p., die Bruch ., Spaltungeflache, Erj. (Min.).

plóskniti, plosknem, vb. pf. einen Batichlaut hervorbringen, plagen; z rokami p., bie Hande zusammen schlagen, Cig.; - schlagen, fo bajs es paticht: p. koga, jemandem einen Schlag (3. B. mit ber flachen Sanb) verfeben, Cig.

ploskobýčen, čna, adj. fladifeitig, Cig. ploskoglav, gláva, adj. plattföpfig, Cig., Jan. ploskoizbočen, adj. plonconver, Cig. (T.). ploskoizbóket, kla, adj. planconver, Cig. (T.).

Chennyle

ploscec, sceca, m. bie zweizeilige Gerfte, Polj.

```
ploskojámast, adj. planconcav, Cig. (T.).
ploskokopiten, tna, adj. plotthufig, Jan. (H.).
ploskokrîtec, ica, m. ploskokrilci, die Blatt-
   stigler (zool.), Cig. (T.).
ploskoma, adv. mit ber Flache, M.
ploskondg, nóga, adj. plattfüßig, Cig., Jan.
ploskonogáč, m. = ploskonožec, Bes.
ploskonds, nosa, m. die Platinafe, Jan.
ploskonôsec, sca, m. die Blattnafe, Cig.
ploskonožec, žca, m. ein mit einer breiten
  Fußplatte versehener Menfch, ber Plattfuß,
   Cig.
ploskonóžen, žna, adj. plottfüßig, Jan.
plosk oręzba, f. bas Basrelief, Cig.
ploskost, f. die Blattheit, die Flachheit, Cig.
ploskostébeln, adj. platthalmig, Cig.
ploakotáti, otâm, óčem, vb. impf. ein gewiffes
  flatschendes Geräusch hören lassen, schwappeln,
   Cig.; flatichen, C.
ploskoven, vna, adj. Hlidjen-: ploskovna mera,
  DZ., Vrt., Cel. (Geom.); ploskovno pove-
  canje, bie Flachenvergrößerung, Znid.
ploskovníca, f. der mannliche Hanf, Jan.
ploskovnják, m. die zweizeilige Gerfte, V .- Cig.
ploskûn, m. ploščnata, sodu podobna posoda,
  v kateri na hrbtu olje, drožje i. dr. nosijo,
   zapSt.
ploskva, f. = ploskev, die Flache, Znid.;
  listna p., die Blattflache, Tus. (St. l. c.).
plôskven, kvena, adj. = ploskoven, Hå-
djen-: ploskvena mera, ploskvena ednica,
  bas Flachenmaß, bie Flacheneinheit, Cig. (T.).
ploskvomer, mera, m. bas Blanimeter, Cig.
  (T.).
ploskvomerje, n. bie Flachenmeffung, bie Blani-
  metrie, Cig. (T.).
ploskvomerstvo, n. die Blanimetrie, Cig. (T.).
plosnat, ata, adj = ploščnat, platt, fladi,
  Habd.-Mik.
plosnatica, f. - skat, ber Rochen, C.
plósniti, plôsnem, vb. pf. = ploskniti, Mur.,
   C., Danj. (Posv. p.).
plošč, adj. - plosk, flach, Jan.
plosca, f. 1) bie Blatte; kamenita p.; p. le-
  dena (ledu), eine Eisscholle; — 2) die Klinge
(3. B. eines Degens), Cig.; — 3) die gemeine
Sholle o. Platteiße (platessa vulgaris), Erj.
  (Z.): — tudi: plóšča.
ploacad, f. bie ebene Flache, Cig., Jan.; -
  ein ebener Blat, Cig.; die Esplanade, Cig.
  (T.).
ploščadka, f. dem. ploščad, Cig.
ploscak, m. gelbranbiger Schwimmfafer (dy-
  ticus marginalis), Erj. (Z.).
ploscar, rja, m. 1) ber Blattenichläger, Cig.
    - 2) der Plattapfel, C.
ploščast, adj. - ploščat, Cig.; ploščasta
  skleda, C.
ploščat, áta, adj. flad, platt, Cig., Jan.; p.
  nos, Dict.; sedel sem na ploščati skali, Jurč.
ploscati, ploscam, vb. impf. beplatten, Cig.
ploscatnik, m. ber Schaufelgahn, ber Borber-
  zahn, C.
ploščava, f. bie Hlache, C., Z.
```

ploščeglav, glava, adj. = ploskoglav, Cig. ploscek, scha, m. 1) ber Teller, Ravn. (Abc.), nk.; - 2) ber Birbelforper, Erj. (Som.). plóščen, ščna, adj. platt, flach, Cig.; ploščno kopito, Cig. plóščenje, n. bas Plattichlagen, Cig. ploščenog, noga, adj. = ploskonog, Jan. ploščenos, nosa, adj. platnafig, Cig. ploscevica, f. bas Scheibentraut (peltaria), Medv. (Rok.). ploščevina, f. = pločevina, baš Blech, Cig., Jan., C. ploščevinar, rja, m. ber Blechichmieb, Cig. ploscica, f. dem. plosca; 1) bas Platichen: slikarska p., bie Balette, Jan. (H.); jezičkova p., das Büngelblatt, Jan.(H.); — ber Teller, C.; lončar dela sklede, ploščice, piskre, Ravn.(Abc.); — 2) — plošča 3), Hip.-C.ploščítnica, f. die Blattmuble, Cig. ploščína, f. die Fläche, C.; — die Oberfläche, Cig.; ber Flacheninhalt, Cel. (Geom.); - bie Plattform, Jan. ploščinski, adj. Hachen : ploščinska vsebina, Cel. (Geom.). 1. ploščiti, ploščim, vb. pf. = plosniti, ploskniti, C. 2. plosčiti, plosčim, vb. impf. 1) platt machen, platten, platt schlagen, Cig.(T.); — 2) = 8 ploščami kriti, C. ploščnat, áta, adj. flach, geflacht, platt; ploščnata skleda; ploščnato kopito, ber Platthuf, Cig.; plosenata pila, bie Flachfeile, Cig.; ploščnati nos, bie Blattnaje, Cig.; ploščnatega lica biti, C ploščnáten, tna, adj. = ploščnat, C. ploscnatica, f. die Tunfenmufchel (tellina gari), Erj.(Z.). ploščnátost, f. die Flachheit, die Plattheit. plosenica, f. 1) ein breiter, flacher Stein, C.; 2) eine Art Bfirfich, C.; - bie Scheibenbirne, Cig. plosenik, m. ber Teller, C. ploščnjat, áta, adj. = ploščnat, Cig., Levst. (Rok.).ploščnjáti, am, vb. impf. = 2. ploskati, abplatten, Cig. ploščnjava, f. bie Glache, Cig., Jan. ploščóta, f. = ploščnetost, Jan. plosej, m. ein fleiner Blod. SIGradec-C.; prim, ploh, plosic, m. dem. ploh; ein fleiner, flacher Blod, Cig.; das Breisbrett, V .- Cig. piột, piộta, plotů, m. 1) bas Flechiwert; pletenina pri košu, Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.); - 2) der Raun; za plotom; p. delati; ziv p., lebenbiger gaun, ber Hedenzaun. plotar, rja, m. ber Raunmacher, Cig. plotec, tca, m. dem. plot; fleiner Baun. plôten, tna, adj. Roun-. plotic, ica, m. dem. plot; ein fleiner Baun. plotiti, im, vb. impf. ausgäunen, begaunen. plôtje, n. bas Raunwert, ber Raun, M.

plotnica, f. 1) ber Baunpfahl, Jurc.; — 2) ber Rurbis, Meg.-Cig., Mur., Boh.

plotnik, m. 1) ber Raunfteden, Nov. - C.; --2) die Schwertlille (iris germanica), Gorjansko(Kras)-Erj.(Torb.).

plotnina, f. bas Baunholz, Jarn.

plovan, m. = pleban, Cig., C., kajk. - Levst. (Rok.).

plovči, adj. p. kamen, (nav. "plovuči"), bet Bimeftein, Habd .- Mik,

plovec, vca, m. 1) ber Schiffer, Habd .- Mik., Cig.(T.), DZ.; - 2) plovci, die Schwimmvögel (natatores), Cig.(T.), Erj.(Z.); — 3) ber Bimeftein, Jan., Erj. (Min.).

1. plóvek, vka, adj. = ploven, Cig.(T.). 2. plovek, vka, adj. Gor., pogl. plivek, plehek.

ploven, vna, adj. fcjiffbar, Cig. (T.); plovna reka, C., nk.

plovéti, im, vb. impf. = pluti: v veselju plovi, Kast.-C.

plovilo, n. das Fahrzeug, Cig.(T.), DZ.; odpravljati plovila, bie Fahrzeuge expedieren, DZkr,

ploviti, im, vb. impf. ichiffen, Cig.(T.); - hs. plovîtva, f. bie Schiffahrt, C.

plovitven, tvena, adj. jur Schiffahrt gehörig, schiffbar, C.

plovljenje, n. bie Beschiffung, DZ.; - prim. ploviti.

plovník, m. bas Jahrwasser, h. t. - Cig. (T.),

plovnost, f. die Schiffbarteit, Cig. (T.), nk. plôvskati, am, vb. impf. - pljuskati, Cig.,

plovski, adj. Schiffere: plovski patent, bas Schifferpatent, DZ.; plovske davščine, Schifffahrtsabgaben, DZ.; plovska mapa, bie Meer-

farte, Cig.(T.).

plovstven, tvena, adj. Schiffahris, nautisch, Cig. (T.); plovstvene pristojbine, Schiffahrts. geburen, DZ.; plovstvena družba, die Schifffahrtogefellichaft, Cig. (T.); plovstveno zvezdarstvo, die nautische Aftronomie, Cig. (T.).

plovstvo, n. die Schiffahrt, Cig. (T.), DZ.; pomorsko p., bie Gerichiffahrt, Cig.(T.); pribrezno p., die Kustenschiffahrt, Cig. (T.).

plug, pluga, m. 1) ber Bflug: - 2) ein Geipann, ein Jod: p. volov, ein 3och Dofen, Cig.; - ima brdke pluge (= konje) er hat ein icones Gelpann, Podkrnei, Kameno na Soči-Erj.(Torb.); — = vsaka družba v kako delo: n. pr. v našej vasi smo imeli tri pluge godcev, Ben.-Erj. (Torb.); na dva pluga igrati, in zwei Gruppen fpielen, C.; - 3) ein Joch Land, ber Morgen: p. zemlje, Cig., Poh. - Pjk. (Crt.); imeti pet plugov lesa (Wald), C.

plugar, rja, m. ber Bflugmacher, Cig., C. plunek, hka, adj. = pligek, plenek, plivek,

vzhSt.-C.

plúja, f. = ploja, Fr.-C. plūk, m. modri morski p., bie blaue Meerlunge ober Cuviers Burgelqualle (rhizostoma Cuvieri), *Erj. (2.)*.

plúka, n. pl. Drežnica-Erj. (Torb.), pogl. pljuča.

plúkniti, plůknem, vb. pf. = plunkniti, pljuskniti: voda je iz škafa pluknila, C.

plûnegati, am, vb. impf. paticheln: p. po vodi, Cig.; - prim. plunkati.

plûndra, f. = plodra, Cig., M., Blc.-C. plûnk, interj. plumps! Cig., Jan.

plunka, f. die harfe, die Laute, Guts., Cig.,

plûnkar, rja, m. 1) ber Lautenmacher, Cig., Jan.; - 2) ber Barfenift, Jan. plunkarien, f. bie Darfeniftin, Jan.

plünkati, am, vb. impf.:) = pljuskati, platidjern, plumpen, Cig., Jan., C.; voda plunka (= zaganja se v breg), Koborid - Erj. (Torb.); v nepolnem sodu tekočina plunka, Štrek.; -2) die Harfe, die Laute spielen, Mur., Cig.

plunkavec, vca, m. ber Lautenspieler, Mur., Jan.; ber Harfenist, Jan.

plúnkniti, plůnknem, vb. pf. = pljuskniti, plumpen, plagen, Cig.; p. v mlako, Cig.; überdlampen: voda črez posodo plunkne, Cig.; platichernd aufichlagen, Strek.

pluse, m. die Schwarzwurz (consolida major = symphytum officinale), Dict., Hip.-C.

plusec, sca, m. mali p., ber Portulat (portulaca oleracea), Cig., Vod. (17b. sp.), Medv. (Rok.).

pluta, f. = probkovina, ber Rort, Cig., Jan., Cig.(T.), Tuš.(B.), nk.; - hs.

plutar, rja, m. ber Rorfichneiber, ber Rorfbilbner, Cig.

plûtarica, f. die Kenerunte (bombinator igneus), Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.).

plutarstvo, n. die Rorfbildnerei, h. t.-Cig.(T.). plútast, adj. forfartig, Cig.

plutec, tca, m. die Korfeiche (quercus suber), Jan., C., Tuš.(R.).

plûtek, tka, m. morski p., ber Meerforf (alcyonium), Erj.(2.).

pluten, tna, adj. = plutov, Rorf-: plûtna kislina, bie Rorffaure, Cig.

plúti, plújem, plóvem, vb. impf. jámimmen, Jan., C., Skal.-Let., Gor.-Levst.(Glas.), Ben.-Kl., Savinska dol.; nismo mogli ne pluti ne bresti, Gor.; riba pluje, Gorenja Soška dol.-Erj.(Torb.); — schiffen, Cig., C.; ladja po valovih tjakaj plove, Dalm.; blago k vam plove (firömt au), Trub.; fliegen: ptic, divji petelin pluje, Mik., Gorenja Soška dol.-Erj.(Torb.); — Oj kolikrat mi v gorsko stran - Plujo oči, LjZv.; - fliegen: morje plove (ist unruhig), C.; vse je s krvjo plulo, alles flofe von Blut, Guts. (Res.)-Mik.; tvoje telo je s krvjo močno plulo, Kast. (Rož.). plutnik, m. bie Schwertlilie (iris), Strek., Rodik(Kras)-Erj.(Torb.).

plutov, adj. Rorf.: plutova kislina, bie Rorf. faure, Cig.(T.).

plutovina, f. bas Rorthols, Cig., Jan., DZ., Nov.-C

piūtva, f. 1) baš Floß, Cig., Mik.; - 2) plutve, die Schwimmhölzer (beim Rep), die Schwimmfedern, V.-Cig., Jan.

Crowle

plutvar, rja, m. ber Flößer, V.-Cig. plûtven, tvena, adj. Flog., Cig.

plúvati, am, vb. impf. = plavati, C., Mik.(V. G. IV. 300.), Bled(Gor.)-Levst.(Glas.). plúvek, vka, adj. = plivek 2), C. plūvkati, am, vb. impf. = plivkati, plunkati, C. plužár, rja, m. ber ben Pflug leitet, ber Pflüger, Mur., C. plužen, žna, adj. jum Pflug gehörig, Pflug-; pluzna kola ali kolca, bie Pflugraber, Z., Vrt.; plužno železje, Cv. pluženje, n. bas Pflügen. pluzina, f. bas Aderfelb, C. plužiti, plužim, vb. impf. 1) ben Bflug lenten, Mur.; = pri oranju držati za plug, Dol.; pfiligen; — 2) den Pfling ziehen: konj pluži, Volk.; - 3) p. se, brunften (v. Frofchen), plůžje, n. 1) plužna kola z drevesom vred, Gor.; — 2) = plužna, bas Borbergeftell bes Bfluges, Cig. plůžna, n. pl. prim. plužno. plůžne, f. pl. = plužna, Cig., Met., Jurč. pluznica, f. 1) die Bflugdeichsel, Cig., Jan.; - 2) die Bflughandhabe, die Pflugfterze, vzh-St.; - 3) pl. plutnice, = plutna, die Pflug-raber, C. plūžnik, m. 1) der Pflugmacher, C.; — 2) pl. plužniki = plužnice 3), plužna, Jan. plužnina, f. das Pfluggeld, Cig. plůžnja, f. = plužna, Rib.-DSv.; Pri plužnji ("plužni") nima biti kdo, DSv. plužnják, m. der Pflugbohrer, C. plūžno, n. bas Bflugrad, Cig.; — pl. plužna, bie Bflugraber, bas Borbergeftell bes Bfluges, Cig., Lasce-Erj. (Torb.), Notr., Dol.; (tudi sing, plužno v tem pomenu, Gor.). pnevmātičen, čna, adj. k pnevmatiki spadajoč, preumatisch: prevmatično kresilo, preumatifches Feuerzeug, Cig.(T.). pnevmatika, f. die Lehre von der Bewegung ber Gafe, die Bneumatit, Cig.(T.). pnorati, am, vb. impf. aufweben, die Fäben eines Gewebes auflofen, Cig. pnoža, f. Burg. (Rok.), pogl. pinoža. pnožati, am, vb. impf. bem Beiumoft Luft pò, I. adv. v distributivnem pomenu: au, je; učenci so se po dva in dva razšli, Ravn,-Mik.; po eden, einzeln; določila, po kolikšne naj bodo globe, Beitimmungen über bie Sobe ber Geloftrafen in jebem einzelnen Falle, DZ.; po štiri dni ga ni bilo domov; po cele tedne, wocheniang; po cele noči pijančevati; po ves dan, gange Tage lang, Zv.; po malo dajati, sparsam geben, Cig.; - II. praep. A) c. acc. 1) v krajnem pomenu, (kakor z mestnikom): hodil je po sredo (= po sredi)

Samarije, Krelj; po obadva pota so za Kristusom šli, Krelj; po nekatere kraje, in

manchen Gegenden, Vrt.; po razna mesta,

an verschiedenen Stellen, Levst.(M.); po nekatera mesta se sneg lezi, Lasce - Levst.

(Rok.); - po tri pote = na trojen način,

Krelj; - 2) v časnem pomenu: po vse

leto, das ganze Jahr hindurch, Levst. (Mocv.);

Od divnega srce mi hrepenenja Gorelo po

vse dni je in noči, Levst.(Zb. sp.); -3) = do: po tada = do sih mal, Ben.-Mik.; - 4) kaže razlog: po kaj (pokaj), warum? woju? - 5) stvar, zarad katere se vrši kako premikanje: um (zu holen); iti po koga ali kaj, jemanden, etwas holen; poslati po koga, po kaj, jemanden, etwas holen lassen; Po-me je prišel povodnji mož, Npes.-K.; grem po piti, ich gebe einen Trant holen, Cig.; s partitivnim rodilnikom namesto tožilnika: iti po vina, po kruha; — 6) način: Po bliskovo mu sablia gre, wie ber Blit audt fein Schwert, Npes.-Mik.; po gospodsko se nositi, sich civil lleiden; po domače, nach Saus-brauch, samiliär; po domače povedati, in populärer Beise sich ausdruden; == vulgo: Andrej Petric, po domace Hrvat; po bozje castiti, göttliche Chren erweisen, Vrt.; po ocetovsko (paterlich) skrbeti za koga; po naše, nach unferer Beife, in unferer Sprache; vank po svoje, jeber in feiner Beife; po tatinsko, nach Art ber Diebe; po pasje, nach Art ber Hunde; po viteško, nach Mitterart; po borsno, börsenmäßig, DZ.; po vsc — po vsem, gänzlid, C., nk.; po slovensko, po francosko govoriti, znati, flovenisch, frangofisch sprechen; kako se to reče po nemško? wie heißt bieš beutich? (mani pravilno: po nemški, po slovenski, Mik. V. G. IV. 158.); - po vredno, in murbiger Beife, Burg.; po čisto, ganglich, Nov.; - B) c. loc. kaže 1) prostor, po katerem (ne na enem, ampak na več mestih) se vrši kako dejanje ali kaj biva: po jezeru plavati; po ulicah skakati; po gorah je še mnogo snega; po subem in po morju, zu Basser und zu Lande; po kmetih, auf dem Lande (an verschiedenen Orten); po vsem krizanem svetu, in ber gangen chriftlichen Belt, Cig., Jan.; po temi hoditi, in ber Finfternis herumgeben; po dezju (im Regen) brez dežnika hoditi; vino po pipi, voda po Bein fließt burch ben Sahn, bas Wasser in ber Rinne bin; - s prislovom: po nekod, in einigen Gegenben, - 2) od dejanja prizadeti del; auf; po glavi koga udariti; po prsih se tolči; -3) čas, v katerem se kaj godi: po dnevi, po noci, bei Tage, bei Nacht; po zimi, po leti, im Binter, im Commer; tudi v distributivnem pomenu, kakor "ob": po petkih, po nedeljah, an Freitagen, an Conntagen; - 4) primernost: nach, gemäß; po Bogu živeti, Ravn.-Mik.; po ocetu se je zvrgel, er ift bem Bater nachgerathen, Met. - Mik.; po postavah; po povelju; po navadi; po moji pameti, nach meinem Ermeffen; po mojih mislih, nach meiner Ansicht; po črki, buchstablich; po rodu, ber Abstammung nach; vsi so po enem kopitu, sie sind alle nach einem Leiften; po okoliscinah, je nach ben Umftanben; po delu zaslužek, wie die Arbeit, so ber Lohn, Cig.; po volji, po godu biti, nach Bunfch, genehm fein; to ni po pravici, bas ift ungerecht; po pravici, von rechtswegen; po resnici povedati kaj, etwas ber Wahrheit

gemäß mittheilen; po dobi, dronologisch, Cig. (T.); po vrsti, ber Reihe nach; po primeri, berhaltnismäßig; po tem takem, bemgemäß; - 5) to, glede na kar je kaj rečeno, in Bezug, nach; po imenu, po obrazu poznati, bem Ramen nach, vom Ansehen fennen; po duhu in telesu zdrav; samo po sebi, an unb für fich; - 6) nacin: po koncu, aufrecht; po strani, schief: klobuk po strani nositi; po strani koga gledati; po vrhu, obenbrein; po dolgem, ber Lange nach; po vsem dolzem svojega života pala je na tla (jo lang jie war), Jurc.; po ziu deti, zugrunde richten, Habd .- Mik.; po zlu iti, angrunde geben, C., DZ., nk.; po dolgu imeti, idulben, C.; po krivem prisegati, falich fcmoren; po nedolznem, unichuldigerweise; po gostem, haufig; po malem, fleinweise; po vsem, gang; po nikakem, gang u. gar nicht; po nemarnem, aus Rachlaffigfeit; po sili vzeti, mit Gewalt nehmen; po imenu poklicati, beim Ramen rufen; — po ceni, wohlseil; po vsaki, no-beni ceni, um jeben, feinen Preis; -7) sredstvo: po človeških rokah narejeni maliki, burch Menfchenhande gebildete Gögen, Ravn .-Mik.; drevo se po sadu (an ber Frucht) spoznava; po prstih hoditi, auf ben Beben einhergehen; hoditi po palici = ob palici, am Stode gehen, jvzhSt.; po hlapcih zvedeti, burch bie Rnechte erfahren; po hlapcu kaj poslati; po pošti poslati; po božji milosti, von Gottes Gnaben ; po nakljucju, burch Zufall; po nesreči, burch Unglud; — 8) distributivni pomen: zu; po čem? zu welchem Preise? wie theuer? po krajcarju, zu einem Rreuzer; knjige so po goldinarju; po žlici, löffelweise, Met.-Mik.; po kapljah, tropfenweise; po malem, fleinweise; blago se po niti nabira, po vrvi zapravlja, Npreg.-Met .- Mik.; po hipih, zeitwelse, Blc .- C.; po paru, paarweise, Met.; po kosu, studweise, Met.; - 9) to, za čimer je obrnjeno dejanje: nad); po svojih opravkih hoditi, feinen Geschäften nachgeben; po tem poslu ne boste nic vec tod hodili, Svet. (Rok.); ti po sebi glej! [chan bu auf bich! Z.; po drugih se ozirati, sich nach anderen umsehen; po kom povpraševati; komu po življenju streči; — 10) čas ali dogodek, po katerem se kaj godi: nach; po novem letu; po praznikih; po smrti; kruh po peki, frijdješ Brot, srajca po perilu, frisches hemb, Met.-Mik.; po sestih dneh, nach sechs Tagen, po petih, nach fünf Uhr; po polnoči, nach Mitternacht; po vsem tem, obenbrein; — po zdaj (sedaj), funțtighin, nk.;
— po meni je, es iți aus mit mir; po vas je, um euch iți es geschehen, Ravn.-Mik.;—
11) izvor, vzrok: nach; po stricu podedovati kaj; — po hruškah dišati; — 12) razlog kakemu dejanju ali dušnemu stanju; nach, um; Rahel se place po svojih otrocih, Trub.; zdihovati, hrepeneti, jokati se, žalovati po kom, po čem; toži se mi po očetu, po domu;-Ili. praef. A) adv. pred prilogi v pomanjševalnem pomenu (poredkoma):

počrn, schwärzsich, Guts.; - B) z glagoli znači i) o raznih časih in na raznih mestih vršeče se dejanje: polegati (= zdaj tu zdaj tam se uleči), posedati, postavati, postajati, pohajati, popijati, potepati se; — 2) da se dejanje na raznih objektih ali od raznih subjektov vrši: podaviti (= vse, drugega za drugim, zadaviti), poklati, poloviti, pomoriti, pomreti, (vsi, drug za drugim, so pomrli); pospati; — 3) da se dejanje ponavlja: pocvitovati, Nachbluten treiben; pobrusiti, nachschärfen; popraviti, nachbessern; --- 4) pomanjševanje dejanja, t. j. omejevanje glede na čas ali prostor: poklečati, eine furge Beit, einwenig fnien; poplesati, postati, (postoj! bleibe einen Augenblid fteben!), posedeti, podirjati; pomekniti; — 5) dela iz nepreha-jalnega prehajalen glagol ali glagolu objekt izpreminja: posedeti (travo), burch Sigen bas Gras niederbruden; pohoditi (cvetlice); popisati (kos papirja, list); politi (koga); pogovoriti se; — 6) dela iz nedovršnega dovršen glagol: pojesti, pozebsti, posloveniti; pojdem, ich werbe geben; tako tudi: poletim, ponesem, popeljem itd.; (prim. Mik. V. G. IV. 227.). poabotiti se, im se, vb. pf. albern werben, Let.

poapniti, im, vb. pf. belasten, Cig.; mit Rast begießen, Nov.; einfalten: p. koże, Cig. poapnjeváti, újem, vb. impf. ad poapniti; be-

fallen, Cig. pob, m. ber Bube, ber Buriche; — iz nem.

pobabiti, babim, vb. pf. weibijch o. feige machen, Cig.; p. se, feige werben, Cig.
pobâdati, am, vb. impf. ad pobosti; — vol
pobada, ber Doß ftößt, Z.

pobagriti, im, vb. pf. purpurroth farben, Z.; prim. bagriti.

pobáhati se, am se, vb. pf. ein wenig prahlen, eine Prahlerei aussprechen; pobahal se je, da ni nikomur nič dolžan.

pobakláti, âm, vb. pf. berfadeln: mnogo svečave pobaklati, Cig.

pobakréniti, ệnim, vb. pf. = pobakriti, Jan.

pobákriti, im, vb. pf. vertupfern, Z., nk. pobalin, m. der Bube.

pobalînski, adj. bübija

pobalinstvo, n. die Büberei, nk.

pobarati, am, vb. pf. = povprašati, fragen, Mur., Cig., Jan., Kor. pobarbāriti se, im se, vb. pf. in Barbarei

verfallen, Cig. (T.). pobaroniti, im, vb. pf. Bum Baron machen,

baronifieren, Cig., nk.

pobarvati, am, vb. pf. farben; jajca, lice p. pobásati, bašem, vb. pf. zusammenpaden, nach. einander hineinpaden, hineinpferchen; vsc pobasati v škrinjo; vojake na ladjo p., Zora; — p. kaj, etwas heimlich einsteden, stehlen, Z., juzh St.

pobava, f. furger Aufenthalt, C. pobaviti, bavim, vb. pf. p. koga, jemanden

eine Beit lang aufhalten, C.

pobavkati, am, vb. pf. ein wenig bellen. pobče, eta, n. dem. pob; das Bubchen. pobček, čka, m. dem. pobec.

pobec, bca, m. dem. pob; bas Bübchen, bas Bürschchen.

pobecati, am, vb. pf. ein wenig ftochern, ftupfen, ein wenig ftogen, Z.

pobeckáti, âm, vb. pf. ein wenig stochern; p. koga, jemanden anspornen, Svet. (Rok.), pobedastéti, im, vb. pf. dumm ober narrisch

merben, Prip.-Mik.

pobèg, béga, m. die Flucht, Cig., Jan., DZ., Danj.-Valj.(Rad); p. iz vojske, die Feldflucht, Cig.; na pobegu biti, auf der Flucht (Banderung) sein, Maribor-Kres; — die Desertion, DZ.

pobeget, begla, adj. landesflüchtig, Jan., Sol. pobeget, m. bet Flüchtling, M., ogr.-C.

pobeglie, gleca, m. der Landesssuchtige, Jan. pobegljiv, iva, adj. slückig, abtrunnig, Dict., Dalm.

pobégniti, nem, vb. pf. slüchtig werben, entweichen; zarad dolgov p.; p. iz dežele, lanbesssüchtig werben; pobegnil je v deveto deželo, man weiß nicht, wohin er entwichen ist, Z. pobégnjenee, nca, m. Cig., DZ., pogl. pobe-

glec.

pobelitev, tve, f. die Ausweißung, Cig. pobelit, im, vb. pf. 1) weiß machen: sneg je pobelit hribe; — mod se je pobelit, der Mann ist grau geworden, Z.; lasje so se mu zgodaj pobeliti, Cig.; p. koga z moko, jemanden einmehlen, Cig.; — ausweißen, tinchen: sode, hiso p.; — glüßend machen: p. pec, Polj.; — 2) durch Weißen verbrauchen: mnogo apna p., viel Kalk verweißen, Cig.

pobèr, béra, m. 1) bie Collectur, Meg., Dict.-Mik., Valj. (Rad); pober, bera, Kras, Rihenberk, Istra-Erj. (Torb.); — 2) (pri mlinih) voda na p., frei auffallendes Baijer, Dol.

poberáč, m. 1) ber Abjammier, Mur.; — ber Auffammier, Mur.;—2) ber Handsorb, Gor. poberáček, čka, m. dem. poberač 2); baš Handförbchen, Gor.

poberáčiti, áčim, vb. pf. zum Bettler machen, C. poberati, beram, vb. impf. = pobirati, Mur., Jan., C.

pobèr-bábica, f. == poberuhinja, Crni Vrh (Notr.).

poberîn, m. ber Einfammler einer Collectur, C.; — v kletvici: da bi ga potipal poberin! LjZv.

poberkováti, ûjem, vb. impf. = paberkovati, Jan.

poběrščina, f. das Gessabte, Jan.; sadje, ki samo z dreves popada in se podere, Polj. poberúh, m. 1) der Sammser (zaničli.), C.; — der Betsser, C.; — der Monat September, rokopis iz 15. stol.—Let. 1879, 13. poderúhinja, f. die Hebamme (zaničli.), Polj. podeséden, dna, adj. wortgetreu, wörtsich, nk. podeséditi, êdim, vb. pf. ein wenig sprechen, Jan.(H.); ein surges Gespräch suhren, Z.

pobesiti, besim, vb. pf. hangen laffen, fenten; usesa p., bie Ohren hangen laffen; nos p.,

= verdrießlich werden; nos se mu je podesil, es hat ihn verdroffen; odi p., die Augen niederschlagen; — nam. poddesiti.

pobesnéti, im, vb. pf. (nach einander) rasend werben, nk.

pobéšati, am, vb. impf. ad pobesiti.

- 68 -

pobezáti, am, vb. pf. ein wenig stupfen, mit einer stumpfen Spige stechen; s palico, sibo koga p., v kaj p.

pobezgati, âm, vb. pf. = pobezati.

pobezijáti, am, vb. pf. nekoliko bezljati, ein wenig biefen: krava je malo pobezijala. pobezniti, báznem, vb. pf. stupsen, C.

pobezati, im, vb. pf. eine furze Beit flieben;
- pobezim, ich werbe flieben.

pobič, m. bas Anablein, ber Anabe, ber Buriche; pobič, iča, ogr.-Valj. (Rad).

pobijatnica, f. - klainica, bie Schlachtbant, Cig., DZ.

pobljanje, n. das Tobtschlagen; das Schlachten; p. okužene živine, das Keulen der pesttransen Rinder.

pobljati, am, vb. impf. ad pobiti; 1) nach einander niederhauen, iodischlagen; p. okuženo živino, pse; — zusammenschlagen; okna p., die Fenster einschlagen; — mit Worten bestämpsen, besteeiten, gegen etwas Einwendungen machen: p. kaj, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; p. nauk, Cig.; — stechen (im Kartenspiel), Jan.; — entmuthigen, Cig., Jan.; — 2) anschlagen: p. si glavo, sich den Kopf ausschlagen, Cig.; — 3) p. se (po svetu), sich herumplagen, Jan.

pobijavec, vca, m. ber Tobifchläger, ber Schlächter, Cig., Jan.; ber Bernichter, Jap.- C. pobijavka, f. bie Tobifchlägerin, bie Schlächterin,

Cig. pobir, m. = pober 1), die Aufsammlung, Notr.-

pobîra, f. die Einsammlung, die Einhebung; p. vvoznih colov, DZ.

pobiráč, m. ber Sammler; ber Auffammler, ber Lefer, Mur., Cig.; ber Einsammler, ber Collectant; — ber Rachleset auf bem Acet,

pobiracica, f. die Auffammlerin, die Leferin;
— die Rachleferin, Cig.

pobiraj, m. ber Laufer (in ber Musit), V.-Cig. pobiratnica, f. ber Rlingelbeutel, C.

pobîranci, m. pl. das Gettaubset (o sadju), Cig. pobíranje, n. das Auftsauben, das Austesen; p. sadja; das Einfammeln, die Einhebung:

p. davkov, desetine.

pobirati, bîram, vb. impf. ad pobrati; einzeln von der Erde aussammeln, ausseien; sadje, klasje, kamenje pe.: po srenu klasje p. = Basser in Siede schöfen, Guts.-Cig.; ne dom za vami ostankov podiral; — besede za kom p., jemandem nachreden, Cig.; črke p., schecht lesen, buchstadieren, Z., C.; p. glas, einstimmen, Cig.; stopinje p., Schritte machen, gehen, C., ZgD.; stopinje p., za kom, jemandem aus dem Fuße nachfolgen, nachtreten, Cig.; pot pod sedoj hitro p., schrell gehen, Jurč.; vrvi podirati, die Schiffsseile abtasesu,

Cig.; perilo p., bie (zum Trodnen ausgebangte) Basche sammeln; — wegnehmen: vojakom orožje p., bie Soldaten entwassnen, Cig.; ubožca tarete in mu, kar ima prida, do čistega pobirate, Ravn.-Valj. (Rad); — zehren, mager machen, Jan.(H.); hernehmen, austreiden: lakota pobira, Cig.; hudo nas bode pobiralo, es wird uns sehr in Anspruch, nehmen, C.; — prevelika svetloda pobira oči = jemlje vid, Gorenja Soska dol.-Erj. (Torb.); — p. se, sich auszurassen suchen, Z.; — pse, sich sortogen, Zig.; Ona culico navezala, Od grada se je pobirala, Npes.-K.; — einsammeln, einseben: davke, desetino, bernjo p.

podiravec, vca, m. ber Sammler; ber Auffammler, ber Rlauber; — ber Einsammler, ber

Einnehmer.

pobíravka, f. die Sammlerin; die Klauberin. pobîrek, rka, m. 1) das Auftlaubjel; (z. B. das Raffholz, die Rachlese auf Adern u. dgl.); — 2) die letzte Furche beim Adern, Fr.-C. podirkováti, újem, vb. impf. — paderkovati,

Cig.

pobistriti, bistrim, vb. pf. 1) aufmuntern, aneifern. C., ogr.-M.: — 2) bell. Kar machen:

eisern, C., ogr.-M.; — 2) hell, kar machen: p. oko, Bes. pobitec. tcs. m. bie Wunde von einem Schlag

pobitec, tca, m. bie Bunbe von einem Schlag ober Stoß, M., Z.

pobîtev, tve, f. die Riebermachung, die beigebrachte Rieberlage, Jan., Z., SIN.

pobiti, bijem, vb. pf. 1) zusammenschlagen, gusammenhauen; toča je pri nas vse pobila; okna komu p.; — nieberhauen, tobtschlagen; okuženo živino p.; vse sovražnike p.; — ceno p., ben Preis herabsehen, Cig.(T.); p. vrednost denaria (bevalvieren), Cig.(T.); p. dolg, eine Schuld abftogen, Cig.; - refutieren, wiberlegen: p. kaj, C., Z.; abtrumpfen: p. koga, Cig.; dokaz p., einen Beweis entfraften, Cig., Jan.; - p. s karto, abstechen, Cig.; - entmuthigen, entherzigen; ta nesreča ga je zelo pobila; pobit, niebergefchlagen, traurig; — 2) anschlagen, aufschlagen; po-bito sadje, angeschlagenes Obst, Cig.; ves pobit je (voll Contufionen); p. si glavo; pobiti se, fich an-, aufschlagen; pala je in se nekoliko pobila; - 3) p. se, sich ichlagen, die Schlacht liefern, Cig.

pobiti, pobodem, vb. pf. eine Beit lang ver-

weilen, C.

pobitje, n. bie beigebrachte Rieberlage, Cig.; vrnil se je od pobitja kraljev, ogr.-Valj. (Rad); p. nad dunajskim cesarjem, Levst. (Zb. sp.).

pobitodušen, šna, adj. fleinmūthig, Mur., Slom.-C.

pobitost, f. die Riebergeschlagenheit.

pobitva, f. = pobitje, Mur., Nov.-C.

pobivati, am, vb. impf. ad pobiti (bodem); weilen: p. po svetu, elend leben, C.

poblagorováti, üjem, vb. pf. p. koga, jemanben beglüchvünichen, Z. poblagosloviti, im, vb. pf. fegnen, einfegnen, Cig., Jan.

poblatiti, blatim, vb. pf. mit Roth beschmuten; p. koga, sc.

poblaziniti, înim, vb. pf. auspolstern, Cig., Jan., nk.

poblaževáti, újem, vb. impf. ad poblažiti; verebeln, milbern, nk.

poblážica, f. der Euphemismus, Cig.(T.). poblážiti, im, vb. pf. veredeln; divjo fantazijo p., Zora.

poblebetati, etam, éčem, vb. pf. ein wenig plaubern.

pobledett, im, vb. pf. die Farbe verlieren, verblaffen; barvano blago rado pobledi.

pobledevati, am, vb. impf. allundhlich verblaffen, Z.

poblediti, im, vb. pf. blass machen, verblassen machen; p. se = pobledeti, Cig.

poblesati, am, pb. pf. eig. ein wenig medern: etwas schreien, stammeln, C.

poblesketati se, etam, ecem se, vb. pf. eine furge Beit schimmern, Cig.

pobliskati se, a se, vb. pf. ein wenig bligen: včasi se pobliska, Z.

pobliskniti se, bliskne se, vb. pf. ein wenig aufbligen, nk.

pobliskováti se, uje se, vb. impf. öfters ein wenig aufbligen, Z.

pobljuváti, bljúvam, bljújem, vb. pf. bespeien, Jan. (H.).

pobloditi, im, vb. pf. verpantschen: vino p., poblojeno vino, Cig., Jan., Nov.-C.; — pleme se je poblodilo z nekdanjimi Bolgari (hat sich zum Nachtheil vermengt), Navr. (Kop. sp.).

pobobnati, am, vb. pf. ein wenig trommeln. pobobnéti, im, vb. pf. ein wenig bröhnen, hallen. pobočen, čna, adj. Seitene, Cig., Jan.; pobočna slika, daš Bendant, Cig.(T.); pobočno srodstvo, die Seitenverwandtschaft, Cig.(T.).

pobộčje, n. ber Abhang, Jes., nk. pobộčnik, m. ber Abjutant, ber Ablatus, Cig.,

Jan., C., nk.

pobòd, boda, m. die Beipornung, M. pobòganje, n. die Berständigung, der Ausgleich,

pobôgati, am, vb. pf. ausgleichen, beilegen, Jan.; p. se, sich ausgleichen, sich verständigen, Jan., Bes., SIN, ZgD.; po prepiru se p., BlKr.; do dobrega p. se, Jurč.

pobogátiti, åtim, vb. pf. bereichern, Mur. pobogávati, am, vb. impf. ad pobogati, Jan. pobohotiti, im, vb. pf. üppig machen, C.; —

kri p., bas Blut aufregen, C.

pobdj, bója, m. 1) bie Schlägerei; v pobojih, Ravn.-Valj. (Rad); bil je spet p. to noč, jvžhŠt.; iz tega je bil neko nedeljo strašan poboj, Navr. (Vod. sp.); — bie Schlacht, Jan.; hud poboj med dvema armadama, Cig.; užugal je njegove vojske v nekoliko pobojih, Ravn.; — 2) bet Todtichlag, Mur., Cig., Jan., M.; bratovski p., Jsvkr.; bie Riebetlage (eineš Spetreš), Dict., Cig., Jan., Cig., (T.), C., Dalm., Kast.

pobojáriti, arim, vb. pf. jum Bojaren machen,

pobojávati se, am se, vb. impf. Bebenten tragen, C.

pobojen, jna, adj. 1) streitlustig, friegerisch, Cig., Jan.; p. narod, Ravn.; - 2) ben Tobtichlag betreffenb, Mur.

pobojíšče, n. = bojišče, Jan.

pobojnik, m. 1) ber Raufbolb (kdor rad pobojev isce). Bes.; - 2) ber Todtichlager, M.; (ber Mörber, Jan.); pobojnik se izgovarja, da jeza ga je zgrabila, Jsvkr.; kaj smo sami pobojniki, ka-li? Jurč.

pobojstvo, n. = poboj 1), die Schlägerei, Bes. pobolęčki, m. pl. die Nachgeburtswehen, Mur.,

V.-Cig., Jan. pobolek, lka, m. bas Nachweh, Cig.

pobolenje, n. ichmergliche Rachempfindung, der Rachichmers, Cig.

pobolest, f. bas Rachweh, V.-Cig.

poboleti, im, vb. pf. 1) eine Zeit lang, ein wenig ichmergen, Cig.; včasi me kaj poboli, Z.; nikoli ga nič ni pobolelo, Ravn.; - 2) nachschmerzen, Cig.

pobolevati, am, vb. impf. ad poboleti; 1) ofters ein wenig schmerzen, Cig.; - 2) nachschmerzen,

pobolisanje, n. bie Befferung.

poboljanti, am, vb. pf. beffer machen; beffern; p. se, sich bessern; — p. si, sich etwas zugute thun, Cig.; gospodinja si, če le more, kaj poboljša, Lašče-Levst. (Rok.).

poboljsava, f. bie Berbefferung, C.; bie Delioration, Cig.; - bie Correction, Jan.

poboljšávanje, n. bas Beffern.

poboljšávati, am, vb. impf. = poboljševati. poboljsek, ska, m. bie Berbefferung, Mur., Jan.; - bie Bubefferung; zu p. v starih dneh, Erj.(17b. sp.); izgovorjeni p., bas bei Ubergabe ber Birtichaft Ausbedungene, M., LiZv. poboljševálen, lna, adj. correctionell, Cig., Jan. poboljševalnica, f. die Correctionsanstalt, Cig. poboljševanec, nca, m. ber Corrigend, DZ. poboljševānje, n. das Bessern, die Besserung. poboljševati, ûjem, vb. imps. ad poboljšati, beffern.

pobolisica, f. bie Aufbefferung, bie Melioration, h. t.-Cig.(T.), C., Nov., DZ.

poboljsilo, n. die Berbefferung,

poboljaljiv, iva, adj. verbefferlich, befferungefahig, Cig., Jan., nk.

pobosti, bodem, vb. pf. niederstedjen: z rogovi koga p., Cig.; - übel gurichten: pust me je pobodel, Ljub.

pobot, bota, m. die Abrechnung, die Ausgleichung, Mur., Cig.; p. s hlapci, Ravn.

pobôta, f. = pobot, Jan., Let.

pobotati, am, vb. pf. ausgleichen, begleichen; dolg p.; jedno z drugim p., gegen einanber aufgeben laffen, Cig.; p. s kom, mit jemanbem abrechnen, Cig.; - p. se s kom, mit jemandem quitt werden, Cig., C.

pobotek, tka, m. die Compensation, Jan. poboten, tna, adj. bie Begleichung betreffenb: pobotni list, die Quittung, Cig., Jan., M., C.

pobotnica, f. bie Quittung, Cig., Jan., C., nk. pobotováti, üjem, vb. impf. ad pobotati, (bie Rechnungen) ausgleichen, Abrechnung halten, Cig.; kralj s svojimi hlapci pobotuje, Ravn. pobovrelice, f. pl. die Judentiriche (physalis Alkekengi), Dict., Hip.-C.

pobožati, bozam, vb. pf. bemitleibenb o. lieb-

tojend ftreichein.

pobóžen, žna, adj. fromm; pobožni ljudje; pobožno živeti; - andadtig; pobožno moliti, poboženje, n. die Apotheose, Cig., Zv.

pobožiti, im, vb. pf. gum Gott machen, vergöttern, V.-Cig. pobožiati, am, vb. pf. vergöttern, Vod. (Izb. sp.).

pobožnež, m. = pobožnjak, Jan. (H.). pobožnica, f. die Fromme, die Andächtige.

pobožnik, m. ber Fromme, ber Anbachtige. pobožniáča, f. die Frommierin, kajk. - Valj.

pobožnják, m. ber Frommler: pobožnjaki in svetohlinke, Cv.

pobožnjaštvo, n. ber Bietismus, SIN.

pobožnost, f. die Frommigfeit; - die Anbacht; - die fromme Berrichtung: domanja p., die Hausandacht, Jan. pobracenje, n. bie Berbrüberung, kajk .- Valj.

(Rad)

pobradati, am, vb. pf. mit bem Barte reiben.

pobrajdati, am, vb. pf. mit Rebenheden versehen, Z.; - prim. brajda. pobranati, am, vb. pf. beeggen, auseggen, Cig.,

pobrasati, am, vb. pf. beschmuten, Lasce-

Levst. (M.).

pobrati, berem, vb. pf. vom Boben aufheben, aufflauben, auflesen; sivanka mi je na tla padla, poberi jo; p. hruško; p. vse sadje, kar ga na tleh leži; kamenje z njive p., bit Steine vom Ader lejen; p. koga na cesti, jemanben auf der Strafe aufpaden, Cig.; p. se, sich aufraffen (nach einem Fall); spet se je pobrala in hitela dalje, LjZv.; p. novico, eine Reuigkeit auffischen; kje si to laz pobral? - zusammenklauben und wegtragen; mlade iz gnezda p., das Rest ausnehmen; poberi perilo, ker pojde dez! p. svoje reči, seine Sachen gufammenpaden, Cig.; p. jadra, bie Segel einziehen, Vrt.; sotore p., bie Beltlager aufheben, Cig.; kopita p., šila in kopita p., Reifaus machen, bas Weite fuchen; p. jo, fich bavonmachen, Cig.; - p. se, sich bavon machen, abfahren; poberi se! pad bich fort! — mit Gewalt wegnehmen: p. komu lišp, vojakom orožje; — fortnehmen: pobrali so vse mladeniče v vojake; - bahinraffen: smrt ga je pobrala; rumena mrzlica jih je veliko pobrala, Zora; - völlig einfammeln, einheben; vso desetino p.

pobratic, m. bes Reffen Sohn, C. pobratična, f. des Neffen Tochter, C. pobratim, m. ber mit jemanbem einen feier-

lichen Freundichaftsbund geschloffen hat, ber Bahlbruder, der Bundesbruder, nk.; - prim. hs. pobratim,

pobratimija, f_{\cdot} = pobratimetvo, $Jan_{\cdot}(H_{\cdot})$. pobratimstvo, n. bie Bahlbruberichaft, nk.; prim. pobratim.

pobrátiti se, bratim se, vb. pf. fich verbrübern, Cig., Jan.; - Dubbrubericaft fcliegen; p. se pri vinu.

pobrazdáti, am, vb. pf. befudeln, befchmugen;

pri jedi vse okoli sebe p.

pob?bati, am, vb. pf. ein wenig ftobern, Z. poblaje, n. ber Bergabhang, Z., nk.

pobrenkati, am, vb. pf. ein wenig in die Saiten eines Inftrumentes greifen.

pobrežan, ana, m. == brežan, ber Uferbewohner, Jan. (H.).

pobrežen, ina, adj. Ufer., Strand., Ruften., Cig., Jan., nk.; pobrężni otok, bie Rufteninfel. Jes.

pobrężje, n. = obreżje, bie Ufergegend, Jan.

(H.).

pobrigati so, am se, vb. pf. fich befummern, Jan. (H.); p. se za kako reč, nk.; - prim.

pobrijati, am, vb. impf. ad pobriti, Cig. pobrisati, brisem, wb. pf. 1) abmifchen; prah p. po sobi; - 2) p. jo, bavonlaufen, fich auf bie Beine machen.

pobrisnica, f. ber Bifchlappen, Cig. pobriti, brijem, vb. pf. wegrafieren, Cig. pobrizgati, brizgam, vb. pf. bollig veripripen :

p. vso vodo, Cig.

pobroditi, brodim, vb. pf. 1) mit einer Fisi-figleit beschmuten, C.; — p. se, sich besubein, fich beschmuten (3. B. beim Effen), Irst. (Let.); 2) ein wenig herumwühlen (in einer Gluffigleit), Z.

pobronati, am, vb. pf. brongieren, Cig. pobrozgati, am, vb. pf. burchmifden, burch-

priticheln, C. pobiskati, am, vb. pf. ein wenig icharren:

kokoš je pobrskala po pesku.

pobfaniti, bisnem, vb. pf. streichen, Z.; denar p., bas Gelb einftreichen, Jan. (H.).

pobrasiti, im, vb. pf. 1) ein wenig ichleifen; -- 2) nachfcharfen, Mur., Cig.; s kamenom nabrušeno koso z oslo p., Dol.

pobrzneti, im, vb. pf. vermorichen, vzhSt.-C. pobučljivec, vca, m. ber Aufrührer, kajk.- Valj. (Rad); (nam. pobudžljivec, prim. pobujavanje).

pobuda, f. bie Unregung, ber Impuls, Cig. (T.); p. cutov, ber Sinnenreis, Cig. (T.); neprestana p. občutil, Erj. (Som.).

pobudáliti se, alim se, vb. pf. ein Thor werben, LjZv.

pobudba, f. die Anregung: p. na kaj, ogr .-C.; - bie Erregung, bie Erwedung (g. B. eines Gefühles), ogr.-C.

pobudilo, n. bas Anregungsmittel, Cig. (T.). pobuditi, im, vb. pf. anregen, Cig. (T.), M.,

SIN.; p. srce na požalovanje, ogr.-C. pobujati, am, vb. impf. ad pobuditi; anipernen, M., ogr.-C.; anregen, Cig. (T.).

pobujávanje, n. bie Anregung, ogr .- Let .; bie Aufwiegelung, ber Aufruhr, (pobudjavanje) ogr.-C.

pobujávati, am, vb. impf. - pobujati, ogr.-

pobuniti, im, vb. pf. aufwiegeln, Dol. - Cig., Bes.; - hs.

poburiti, im, vb. pf. 1) aufregen, Zora; aufwiegeln, Bes.; — 2) verschieubern: vse, kar ima, poburi, Gor.-M.

pocácati, am, vb. pf. befledjen, Z.

pocapáti, am, vb. pf. = pohoditi: vrt p., C. pocati, pocam, vb. impf. = pokati, berften, C., Strek.; roke mi pocajo od mraza, Kras-Erj. (Torb.); svetlica cinkova poca, Erj. (Min.); grozdje premehkih lupinic poca, Vrtov. (Vin.); — Inistern: ogenj poca, Z.

pocecati, am, vb. pf. p. kaj = v roki kaj potchtati, M.

pocéoniti, cêcnem, vb. pf. 1) nieberlauern, M.; - 2) = potehtati, M.

pocodek, dka, m. 1) kar se pocedi: ber Reit einer Fluffigfeit, Z.; - 2) pl. pocedki, ber Abgufs, νζħ.St.-C.

pocediti, im, vb. pf. 1) abfeiben, Z.; - bis auf die Reige austrinken: vse je pocedil, Dol., jugh St.; - 2) in geringer Menge tropfelnb entfließen machen, nav. p. se, in geringer Menge ju fliegen aufangen, entfliegen: solze so se mu pocedile po obrazu, Thrunen rollten über seine Bangen; kri se mu je pocedila iz rane; sline se mu pocedijo po čem, eš maffert ihm ber Mund nach einer Sache; p. jo, davonlaufen, ausreißen, Jan., Zora, Kr.

pocejati, am, vb. impf. ad pocediti; 1) (bie Bidjer) bis auf die Reige leeren, gechen, Dol.; - 2) fleinweise fliegen machen: sod poceja, bas Fafs rinnt, Z.; - p. se, absidern, Cig.; solze se pocejajo (entstromen), Jan.; sveča se poceja, die Rerze rinnt ab, Cig.

pocejiki, m. pl. das Abgegoffene, der Abguis,

Cig., C.

pocek, cka, m. der Anopf, Z.; — die Anofpe, Z.; — ber Blutschwär, Z.; — bie Aniescheibe: pocek in golenico si pohabiti, SIN.

pocel, m. eine Urt Ropfichmud ber Beiber, C.; prim. pocelica.

pocela, f. bie Schlafhaube, Jan.; - prim. po-

pocelica, f. eine Art Haube, vzhSt., ogr.-C.; - eine Art Ropfichmuck an der kroat. Grenze, C.; - prim. hs. pocelica, eine Art Ropf. bebedung, iz it. pezzuola, Sadtuch, C.

pocéliti, im, vb. pf. nach einander heilen; vojakom rane p.

pocencati, am, vb. pf. ein wenig auf- u. nieberichwanten o. wacteln, Z.

pocencávati, am, vb. impf. ad pocencati; aufund nieberschwanken ober wadeln, Z.

pocengetati, etam, ecem, vb. pf. (ein wenig) klingeln, anklingeln, Mur., Cig.

pocengljáti, âm, νb. pf. = pocengetati.

pocéniti, im, vb. pf. wohlfeil machen, Nov .-C.; - p. se, mohlfeil werden, Dol.-Cig., SIN.-C.; žito se je pocenilo, Z., Gor.

pocep, cepa, m. 1) ber Fall bes reifen Obftes, Cig.; - 2) bas Berreden bes Biebes, Cig. **- 72 -**

pocepati, cepam, pliem, vb. pf. 1) (nach einander) nieberfallen; hruske so pocepale z drevesa, die Birnen find allmählich vom Baume berabgefallen; - 2) nach einander verreden: vsa živina mu je pocepala.

pocepetáti, etâm (éčem), vb. pf. 1) niebetftampfen, gujammentreten : razbojnika p., Guts. (Res.); grozde p., Danj. (Posv. p.); - 2)

ein wenig ftampfen.

pocépiti, im, vb. pf. 1) nach einander spalten, peripalien: vsa drva p.; — 2) nacheinander pfropsen: veliko divjakov p.; — 3) burch Impfen verbrauchen, verimpfen, Cig.

poceptati, am, vb. pf. niebertreten, abtreten, Cig. pocesariti, arim, vb. pf. gum Raifer machen,

pocenje, f. pl. das Gelb, bas ber Brediger für die Gebete betommt, die er für die Berftorbenen nach ber Brebigt verrichtet, M., C.

pocesten, sina, adj. was auf ber Strafe ift oder geschieht: pocestni sneg, Levst. (Nauk); pocestna vožnja, die Landfracht, Cig.

pocestováti, üjem, vb. impf. fuhrmerten, C. pocigániti, anim, vb. pf. jum Bigeuner machen,

Z.; p. sc, Bigeuner werben, Z. pocingljáti, âm, vb. pf. = pocengljáti, antlin-

gein, Jan.

pociniti, im, vb. pf. 1) berginnen : - 2) mit Glafur übergieben, M.; - 3) mit Gis übergieben : drevje je pocinjeno, če dež po njem zmrzne, Dol.; — 4) p. se, tropig werden, etwas tropig verweigern, Savinska dol.

pocinjati, am, vb. pf. == pociniti 2), mit Glafur Abergieben: lonci so pocinjani, Rib. - Levst.

(Rok.).

pocinjavec, vca, m. ber Berginner, Cig. pocinkati, am, vb. pf. verginten, Cig., DZ. pocmakati, am, vb. pf. bepagen, belledfen, Lasče-Levst. (M.).

pocmokáti, am, vb. pf. == cmokaje pojesti, fcmagend aufeffen.

poemik, emika, m. ber Schlürflaut: kadar ie v lakomnici že malo tekočine, sliši se pocmrk, (pócmrk) BIKr.

pocmikati, am, vb. pf. ausichlutfen, Z. pocmúliti, im, vb. pf. anejaugen: mehko hruško

p., vīh Št.-C. pócnje, cenj, f. pl., vzhSt., pogl. podstenje. pocfkati, cikam, vb. pf. nach einanber umstehen, perreden: vsi prasci so mu pocrkali.

pockkniti, ciknem, vb. pf. ber Reihe nach ver-

pocukati, cukam, vb. pf. ein wenig gupfen, angupfen (3. B. am Rod); - prim. cukati.

pocúkniti, cůknem, vb. pf. jemanden (einmal) aupfen.

pocukrati, am, vb. pf. mit Buder verfegen, bergudern; kavo p.

pocukráti, ím, vb. pf. = pocukrati, Jan.(H.). pocul, m. eine Art Haube, ogr .- C.; - prim. pocelica.

poculica, f. = pocul, ogr.-C., Z.

pocurati, uram, vb. pf. bepiffen; - p. se, piffen; p. se v posteljo.

pocuréti, im, vb. pf. jamach rinnend hervorfommen: pocurelo je (vino) iz soda.

pocusijati, am, vb. pf. = pocureti. pocuzati, am, vb. pf. absaugen; (die Mutterbrufte) aussaugen, Z.; vse mleko je otrok materi pocuzal.

pocúzniti, cůznem, vb. pf. p. z ramenom, bie Achiel guden, Jurc.

pocvětek, tka, m. = drugi, jesenski cvet, bie Rachblitte, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.).

pocvítati, tam, vb. impf. = pocvitovati, Jan. (H.).

pocvitováti, üjem, vb. impf. Rachblüten treiben, Vrsno-Erj. (Torb.).

pocvecati, im, vb. pf. ein wenig freischen; ein wenig praffeln, Cig.

pocvěčkati, am, vb. pf. verjengen: mraz je listje pocvrčkal, (počvrčkati) vzhSt.; - prim. 2. cvrkati.

pocvreti, cvrem, vb. pf. 1) abroften, in Fett abbaden; - 2) burch Roften, Baden verbrauchen, verfreischen: dokaj masia p.; - 3) ein wenig in Fett rösten ober baden, Cig.; — 4) p. jo, enteilen: pocvel sem jo proti vezi, Jurc. pocvékati, cvíkam, vb. pf. anjengen, C.

pocvékniti, cvíknem, vb. pf. 1) abjengen, Jan. (H.); - 2) p. se, fich infolge bes Berfengens

frammen, (pocv-) C. 1. poc, m. 1) ber Rnall, C.; - 2) bie Rige,

C.; dihalni p., die Athemrige, Erj. (Izb. sp.). 2. poc, poca, m. ber Brunnen, Strek., Reg .-

C.; - prim. it. pozzo, ber Brunnen. poo, î, f. die Ripe, bie Spalte, ber Borft, Cig.; v lončení posodi, Vod. (Izb. sp.); — bie Felfenfluft, Mur., Cig., Jan., Met., Hal.-C.; za počjo se odpre globok brezen, Glas.

počačkati, am, vb. pf. betledjen, M.

počak, m. bas Barten: na počak (dati, vzeti i. t. d.), auf Borg, Cig., Jan., Kor.-Jarn. (Rok.), BlKr., jvihSt.; na p. puščeni coli, bet creditierte Boll, DZ.; na vecen pocak, ohne hoffnung auf Ruderftattung, Z.

počákati, čákam, vb. pf. eine Reit lang warten, abwarten; počakaj malo! s kosilom, z južino p.; p., da se komu jeza ohladi, jemanbeš Born austochen faffen; polovico ti izplacam precej, za polovico pa me boš počakal; do zadnjega p., es bis aufs Außerste antommen laffen, Cig.; (imprt. tudi: počaj, St., od glagola: počajati, ki se sicer ne rabi).

počakávati, am, vb. impf. == počakovati, Mur.,

počakavec, vca, m. ber Mahlgaft, Cig.

počakljiv, sva, adj. kdor rad počaka (n. pr. dolžnika), Z.; - zuwartenb, Cig. (T.).

počakováti, újem, vb. impf. abaumarten pflegen, zuwarten, warten.

počarodejiti, dejim, vb. pf. p. se, ein Bauberer, eine Bauberin (Bege) werben, Bes., SIN.

počásen, sna, adj. langfam, faumig; počasna hoja, počasen delavec; počasen si kakor hudo leto, kakor sveto olje (Kras), kakor laško olje, (Lašče), Erj. (Torb.); p. kakor megla brez vetra, ivzhSt.

počasi, adv. langjam; p. iti, delati; voda p.

teče; "počasi po kamenju!" reče se človeku,

ki hoče vse v eno sapo dokazovati, a dela logične skoke, Erj. (Torb.). počásnast, adj. = počasen, Mur. počasně, ξm , m = počasnež, Jan.(H.). počasnež, m. ber Langjame; p.vse zamudi, SIN. počasnik, m. ber Langfame, Cig. počásnost, f. bie Langfamfeit. počasoma, adv. allmählich, nach und nach, Mur. pocast, f. die Beehrung, die Ehrenbezeugung, $Cig.(T_i)$; — stsl. pộčast, adj. spaltig, rigig, Cig. pocasten, stna, adj. = casten, Chren-, Cig., pocastilo, n. die Chrenbezengung, die Auszeichnung, Jan. počastitev, tve, f. bie Ehrenbezeugung, bie Auszeichnung, Cig., Jan., nk. pocastiti, im, vb. pf. Ehre erweisen, beehren; p. koga s streljanjem; počaščen, beehrt, gepočastnica, f. bas Chrengefchent, Cig. počaščeváti, ûjem, vb. impf. ad počastiti, beehren, nk., (počeščevati) Cig., Jan. pocca, f. dem. poc f., ein fleiner Sprung o. Rifs, M. počečiti se, im se, vb. pf. = počičati se, C. počečkáti, am, vb. pf. befripeln. poceda, f. bie Sauberung, bie Reinigung, M. pocediti, cedim, vb. pf. ber Reihe nach faubern, puten; po hiši je vse počejeno, Gor.
počéhati, ham, vb. pf. 1) = podrgniti: p. se
ob čem ali kom, LjZv.; - 2) = počesati, fammen, Jan. počehljáti, am, vb. pf. ein wenig fragen, Bi-Kr.-Mik.; p. svinje, BlKr.; streicheln, M. počehljávati, am, vb. impf. ad počehljati ; öfter ein wenig tragen, Mik. póček, m. = počak; na p. dati, BlKr.-M.; na p. vzeti, Krelj. počeliti, im, vb. pf. palico p., ben Stod am Ende abplatten, C počeljustati, am, vb. pf. ein wenig ichwazen, ein Geheimnis ausplanbern, M.; vae p., alles ausplaufden, Z. počélo, n. ber Uriprung, Jan., LjZv.; - hs. počemériti se, frim se, vb. pf. mūrrija werden, počenčáti, am, vb. pf. ein wenig plaubern; p. kaj, etwas ausplaubern, Jan. pocenica, f. die Erbfluft, die Schlucht, C. poceniti, cenem, vb. pf. nieberhoden, niebertauern; — prim. počepniti. počenjanje, n. 1) bas Beginnen; — 2) bas Berfahren. počenjati, am, vb. impf. ad početi; 1) anfangen; — 2) beginnen, treiben, thun; kaj pa počenjate, otroci? vsakojake reči p. pocop, cepa, m. bie Rniebeuge, Telov. počépati, čépam, pljem, vb. impf. ad počeniti; (öfters) nieberhoden, Mur., Cig., Jan.; počepaje, bann und wann niederhodenb, C. pocepek, pka, m. ein unreifes Ei ohne batte Schale, Gor.-M.

počépen, pna, adj. Rniebeuges: počépna drža, pocopett, im, vb. pf. eine Beit lang hoden. pocepica, f. bie Dode: na pocepici sedeti, hocten, Z. počepîn, m. 1) ber hoder, Z.; - 2) p. je fizol, ki nizko raste, Svet. (Rok.). počepnik, m. ein nieberes Brot, Z. pocepniti, cepnem, vb. pf. = poceniti. pocepuh, m. ber gerne hodt, ber Soder, Cig., počopálja, f. bie gerne hodt, bie Hoderin, počeranka, f. neka goba (menda: agaricus campestris), St. Tomaf pod Čavnom.-Erj. (Torb.). počésati, čéšem, vb. pf. fammen; p. dekletce; p. se, fich bie Baare tammen, fich frifieren; abstriegeln, Cig.; - p. koga, jemanbem einen hieb verfegen (fig.), Cig.; ablangeln, nk. počesováti, ûjem, vb. impf. ad počesati, Jan. počestiti, im, vb. pf. = počestiti, Cig., Jan., nk. počeščénje, n. = počaščenje, Cig., Erj. (Izb. sp.). počeščeváti, újem, vb. impf. = počaščevati, Cig., Jan. počeščrka, f. zadnji obrok jedi kakršnega koli pridelka; n. pr. "denes je krompirjeva počešerka", veli gospodinja, kadar pristavlja zadnji krompir, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.). početek, tka, m. 1) ber Anfang; s početka, anfange; početki, die Anfangegrunde, Cig. (T.); - ber Anfangspunkt (math.), Cig.(T); — die Quelle (fig.), der Grund, Cig.; — 2) das Unternehmen, das Beginnen, Cig., C.; nespameten p., thorichtes Beginnen, Ravn. počéten, tua, adj. Anfangs., Cig.; početna črka, početna brzina, Cig. (T.); - anfanglich, Cig.; - Elementar : pocetna šola, Cig., Jan.; početni nauk, Cig.(T.). pocetek, tve, f. i) = pocetek, der Anfang, Slom.; -2) = počenjanje 2), Jan.početi, počněm, vb. pf. 1) beginnen; prepir p., Cig.; brez njega nić ne počneš = cr ift beine rechte Sand, Cig.; - 2) beginnen, thun; od veselja ne ve, kaj bi počel - er ift außer fich vor Freude; kaj mi je zdaj početi! was foll id) nun thun? kaj bi si počela taka gospoda v nasi vasi? Vrt.; - 3) = spočeti, em-pfangen, Trub., Krelj, Jsvkr. pocetje, n. 1) die Unternehmung, Cig.; - 2) = počenjanje, das Treiben, die Handlungs. weise; — 3) = spočetje, Krelj, Jsvkr. početnica, f. 1) die Urheberin, Cig.; die Grunberin, Kremp .- M.; - 2) die Unternehmerin, Cig.; - 3) bas Elementarbuch, Cig. (T.). počétnik, m. 1) ber Urheber, Cig., kajk.-Valj. (Rad); ber Grinder, Kremp .- M.; - 2) ber Unternehmer, Cig. počětva, f. = početev 1), Mur. početveriti, frim, vb. pf. vervierfachen, Cig. počětvo, n. = spočetje, Trub., Jsvkr. počevína, f. neka vinska trta, jvzhŠt. - Erj. (Torb.). počęz, adv., pogl. počrez.

počíčati, am, vb. pf. 1) eine Beile figen (v otročjem govoru), Cig.; - 2) p. se = usesti ве, jvzhSt.

1. počína, f. bie Spalte, ber Rife, Guts .- Cig. 2. počína, f. bos offene Meer, Jan., Cig. (T.);

počínati, am, vb. impf. ad početi == počenjati, Raič (Slov.).

počínek, nka, m. = počítek, bie Rast; zložen p., Hip. (Orb.); p. si privoščiti, Slom.

počíniti, čínem, vb. pf. 1) ausruhen, ausraften, Mur., Cig., Jan., Dol.; rad bi malo počinil, Vit.; počakaj, da malo počinem, Soška dol.-Erj.(Torb.); = p. si, vzhSt.-Valj.; p. si nabožji volji, ogr.-Let.; — tudi: p. se, Mur., Zora, Dol., jvzhSt.; — 2) ruhig bleiben: otrok ne počine na postelji, das Rind will nicht ruhig auf dem Bette bleiben, jvzhSt.; krogla ne počine na mizi, jvzhSt.

počíniti, čínim, vb. pf. maden: počini je močne, (počiníti) ogr.-C.

počíslati, am, vb. pf. beachten, Cig.

pocist, m. bas empfindliche Springfraut (impatiens noli tangere), Guts., Medv. (Rok.). počíatiti, čístim, vb. pf. ber Reihe nach reinigen, pugen; vse p.; vse je počistil po mizi — er hal alles aufgegessen, jvzhSt.

počítek, tka, m. die Haft; ne privošči si počitka, er gönnt sich feine Rube; brez počitka, ohne auszuruhen, rastlos; dober počitek! gesegnete Rast! jvzhŠt.; — pl. počitki, — počitnice, bie Ferien, Jurc.

počíten, tna, adj. Rast.: počítna ura, Cig.; počitni dan, DZ.

počíti, číjem, vb. pf. ausruhen; Oh majhno postojva, preljubi plesavec, Da jaz si oddahnem, da noga počije, Preš.; = p. si. Krelj, Vrt.; tudi: p. se, Mur., Jan., jvihSt.

póčiti, pôčim, vb. pf. 1) frachen, fnallen; puška je počila; z bičem p.; = ustreliti: zajca p., LjZv., Dol.; — počil je glas, es ist das Gerūcht aufgetaucht, Cig., Jan., Nov., nk.; – 2) einen Schlag versegen: p. koga za uho, po ustih; — p. se s kom, aneinander gerathen, eine Schlacht liefern, Jan.; - 3) bersten, springen, plagen; obroč, lonec, mehur poči; kupica je počila, bas Glas betam einen Sprung; struna je počila, bie Saite ist geiprungen; - popek poči, bie Anospe geht auf, Cig.; človek bi od smeha počil, man tonnie vor Laden berften; srce mi hoce p., bas berg will mir fpringen, Cig.; počen, gefprungen, geborften; lonec, zvon je p., ber Topf, die Glode hat einen Sprung; ima glas kakor p. lonec; za to ne dam počenega groša; - 3) einen Leibesbruch befommen, Cig.; počen je, er hat einen Bruch, Cig., Kr.

počítje, n. = počítek, Guts.-Cig.

počítkino, adv. so ziemlich viel, (tudi: počítkeno) Prvačina (Goriš.)-Štrek. (LjZv.).

počitkováti, újem, vb. impf. bie Ferien gubringen, SIN.

počitkovina, f. = pokojnina, bas Rubegehalt, Cig.

pocitnico, f. pl. die Ferien: na p. iti, o počitnicah, Cig., Jan., C., nk.

počítnik, m. ber Quiefcent, Cig., Jan.

počitnína, f. bas Quiescentengehalt, Cig., Jan.,

počiv, m. ber Ruheplah, Z., Danj.-Mik, počivaj, m. 1) mesto, kjer ljudje navadno počivajo noseč bremena; s to besedo se tudi meri dalja: dva počivaja daleč mu je odnašal, Podkrnci-Erj. (Torb.); -- ber Rubepuntt, C.; — 2) kruh je na počivaj — ni zaprt v omari, vsak domačin ga sme rezati, Poh.-LjZv.

počiválen, ina, adj. Maste: počivální kamen, Cig.

počivalisčo, n. die Raftftatte, die Rubeftatte, Cig., Jan.; tudi: počiválišče, ogr.-Valj.(Rad). počivalnica, f. 1) bas Rubebett, bas Gofa, Jan., DZ., ogr.-C.; - 2) ein fleiner Sig in einem Schacht, Cig.

počivatnik, m. ber Raftftein, Cig.; na vsakem tretjem počivalniku je sedeval, Jurč.

počiválo, n. 1) ber Rubeplat, Gor. - M.; -2) das Ruhebett, das Sofa, Jan., Nov.-C.,

počivälski, adj. Raft: počivalsko mestce, Trub. (Post.).

počívanje, n. bos Ausruben, bas Raften ; "Bog blagoslovi (žegnaj) počivanje!" reče, kdor gre mimo počívajočih ljudi, jvzhSt.

počívati, am, vb. impf. ad počíti; talien, ausruben, ber Rube pflegen; v senci p.; njiva počiva, ber Ader liegt brach, Cig.; -ruhen (o mrtvih).

počivavec, vca, m. kdor počiva, ber Haftenbe; - = počitnik, ber Quiefcent, V.-Cig., Jan. počívež, m. bas Ausruhen, M.

počívič, adv. ingwijchen ausruhend, mit Banfen: p. delati, jesti; tudi: na počivić, St.-C.

počívkati, am, vb. pf. ein menig piepen. počívnica, f. bas Ruhebett, ogr.-C.

počlovečeváti, újem, vb. impf. ad počlovečiti,

posloveciti, vecim, vb. pf. 1) zum Menichen machen, vermenfclichen, anthropomorpholieren, Cig.(T.), ogr.-M.; p. se, bie Menscheit annehmen, Cig.; — 2) humanisieren, civili-sieren, Nov.-C.

pocohati, am, vb. pf. ein wenig fragen; patichen (v. Dachbeder), Cig.

pocobljati, am, vb. pf. ein wenig fauft fragen, C. počrčkáti, am, vb. pf. 1) befrigeln, befledjen; - 2) verfrigeln, vertledjen : p. dokaj tinte.

počréden, dna, adj. Bechjei : počredno gospodarstvo, bie Bechjelwirtichaft, Cig.; prim, čreda 2).

pocrepati, pam, pliem, vb. pf. ausichopfen, Cig., Jan.; - auffaufen, Cig.

počrevec, vca, m. ber Suhnerdarm (stellaria media), veliki p., bas Gauchheil (anagallis), kravji p., ber Felbehrenpreis (veronica agrestis), C.

počrevína, f. bas Darmfett, C., vzhSt. počręz, adv.:) querūber; p. dejati kaj; rebri počrez iti, Jurč.;-2) im Durchichnitt;-3) p. praviti, sberflächlich erzählen, Cig.; - (počrêz?) na zapadu: počêz.

počręzek, zka, m. das Baujchale, (počezek),

Jan., Nov. počrézen, zna, adj. 1) quer, Jan.; - 2) burthfcnittlich, Nov.; Durchfcnitte : pocrezna cena, ber Durchfcnittspreis, Jan.; pocrezni denar, bas Baufchalgelb, Jan.; - 3) oberflächlich, M.; — jummarisch, Jan.

počreznica, f. 1) vrv, ki se dene počrez pod breme, Vas Krn-Erj. (Torb.); - 2) dolga žaga za dva človeka, (počeznica) Tolm.

poercznina, f. das Paujchale, (poecz-) Jan. počrgotáriti, arim, vb. pf. hinfriseln : p. komu kaj, Let.

počíkati, číkam, vb. pf. betripeln, Z., Let. poern, adj. ichmaralich, Guts.

počrněti, ím, vb. pf. jámarz werben.

počíniti, im, vb. pf. 1) schwarz machen, schwarzen ; s sajami p., Cig.; - 2) verfchmargen: p. koga pri kom.

počrpáti, pâm, vb. pf. = počrepati, Cig. pooftati, crtam, vb. pf. mit Strichen bezeichnen:

p. ves papir, Cig. poortljáti, am, vb. pf. bestrichelu, Cig.

počúčniti, čůčnem, vb. pf. == počeniti, nieberhocten, C., Dol.

pocuditi se, cudim se, vb. pf. einige Bemunberung fenten : p. se cemu, Cig.

počůha, f. = potuha: počuho dajati, Ig(Dol.). počúhati, am, vb. pf. durch Blafen abfühlen, Gor., Tolm.; - p. se = ohladiti se, GBrda-Erj. (Torb.).

počuhniti se, čuhnem se, vb. pf. = ohladiti

se: počakajmo, naj se jed počuhne, jvzh.Št. počūt, m. bie Empfinbung, Z.; bas Gefühl: dobri p., bas Bohlgefühl, Cig. pocutek, tka, m. 1) bie Empfindung, Mur.,

Jan.; - 2) ber Ginn, Mur.; pl. pocutki, bie Sinne: svojih počutkov ne v močí imeti, feiner Sinne nicht machtig fein, Cig.; duh se ne zapopade z našimi počutki, Jap.(Prid.); Da ga ne bode zgaio, Ne bolelo, ne srbelo, v vseh njegovih počutkih Zunaj in znotraj! (zagovor), Gabrije pod Krasom-Erj.(Torb.). počúten, tna, adj. finulich, Cig., C.; počůtna naslada, *LjZv.*

počútiti, im. vb. pf. - občutiti, empfinden, Z., M.; (napačno: p. vb. impf. empfinben, p. se = fich befinben).

počutje, n. bas Befinben, Jan.

počūtljaj, m. = počutek, bas Gefühl, M. počutljiv, adj. = občutljiv, empfinblich, Dict.,

počutljívost, f. - občutljivost, die Empfindlichteit, Z.

pocutnost, f. die Ginnlichfeit, C. počutstvo, n. bas Gefühlsbermögen, Jan.(H.). počvetériti, ệrim, vb. pf. = početveriti, Z. poevrstiti, im, vb. pf. erquiden, anfrijden, Cig.

počvrščénje, n. bie Starfung, C. pod, poda, m. 1) ber Fußboben; p. delati sobi, ein Zimmer bobmen, Cig.; - 2) ber Dreich-boben, die Tenne; - ber Boben ber beutichen Beinpreffe, C.; - 3) bas Mühlgebiet, in ber

Muble ein Geftell, auf welchem fich ber Stein, ber Lauf und ber Rumpf befinbet, V .- Cig.; — 4) ber Dachboben, Cig., Goris.; — das Dachsimmer, Goris.; — 5) bas Stockwert, Ravn.-M., ogr.-C.; hiša na en pod, Zv.;bas Ded: ladja na dva poda, C., Z.

pòd, I. praep. A) c. acc. 1) unier (na vprašanje: kam?-često znači samo približavanje k više ležečemu predmetu); pod kolo priti; pod mizo vreči; iz dežja pod kap; pod solnce, mittagmärts, V. - Cig.; Peljala ga pod beli grad, Npes.-Mik.; pod mesto, hinwarts nach ber Stadt, Cig.; - pod-se, abmarts, bergab, Cig., Jan.; cesta gre pod-se, Gor.; - pod se gledati, ben Blid ju Boben gerichtet haben, Dict.; - 2) izraža razmerje podiožnosti: unter; pod svojo oblast spraviti; - biti pod koga, biti pod našega cesarja, Cig., C.; biti pod kako sodnijo, einem Gericht unterstehen, Cig.; biti pod kako faro, gu einer Pfarre gehören, Z., Kr.; - pod zastavo vzeti, pfanben, Jan.; - pod zlo iti, zugrunde geben, Cig., Jan.; = pod nič priti, Jan., Zv.; — pod moj odgovor, auf meine Berantwortung, Cig.(T.); — 3) v časnem pomenu: gegen; pod večer, gegen Abend; pod noč, mit anbrechenber Racht; pod jutro, gegen Morgen; pod jesen, gegen ben herbft bin; pod starost, bei zunehmenden Jahren, Cig.; - wahrend: pod pridigo, C.; pod mašo, C.; v cerkvi pod mašo peti, Jsvkr.; B) c. instr. :) unter (na vprašanje: kje?); pod streho biti, unter Dach fein; pod milim nebom, unter freiem himmel; - pod goro, am guße bes Berges; pod gradom, unter bent Schloffe; pod oknom stati; - pod pazuho koga voditi, jemanben am Arm führen; - pod orožjem biti, unter Waffen sein, Cig.; - 2) znači podložnost ali kako podobno razmerje: unter; Ti ga nimaš pod seboj, Da bi skusil se z menoj, Npes.-K.; pod našim cesarjem; pod oblastjo; pod vodstvom; pod zvonom kake fare, in einem Bfarriprengel; - pod kljudem imeti, unter Schlofs und Riegel halten; pod prisego, unter Eibichwur; p. kaznijo prepovedati, bei Strafe verbieten; pod danjo, tributpflichtig, Cig.(T.); pod svojo odgovornostjo, unter eigener Berantwortung, DZ.; — IL adv. (v sestavi s samostalniki največ le v novejših spisih po vzgledu nemščine); Unter, Bice: poddijakon, ber Subbiaton; podžupan, ber Bicebürgermeister; (v teh sestavah ima "pod" svoj poudarek poleg glavnega naglasa sestavljene besede); — III. praef. znači 1) da se dejanje pod čim vrši, ali da je v kakem podobnem razmerju: podkovati, beichlagen, (= unten anschmieden), podložiti, unterlegen, podpisati, unteridireiben, podorati, unteradern, podpreti, unterstüßen; - 2) da je dejanje od spodaj navzgor namerjeno: podganjati, aufjagen; — 3) da je dejanje nekako tajno: podkupiti, bestechen (= heimlich taufen). podáč, m. = podajač, orodje, s katerim se kaj podaja, Podkrnci-Erj. (Torb.).

podadmiral, m. ber Biceabmiral, Cig., Jan. 1. podagra, f. protin, bas Bobagra, Jan.

 podágra, f. == les z vejevjem za lonico, za drva itd. (beseda izprevržena iz: podvora), Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

podagrast, adj. pobagrijd, Cig. podaja, f. bie Uberreichung, Cig., Jan.; — bie Ergebung, bie Ubergabe (3. B. einer Stabt), Cig., Jan., C.

podajáč, m. 1) ber etwas zu reichen pflegt, ber hanblanger; — 2) bie Reichgabel, Mur., Cig., Dol., Notr., Gor.; - 3) veliki p., in ben Sagemublen ber haten, melder bas Steigrad forticiebt, ber Schieber, Cig.

podajáča, f. die Reichgabel, Z., Nov. podajačka, f. bie Sandlangerin, Cig.

podajainica, f. bie Reichgabel, Guts. - Cig., Mur., Jan., Zilj.-Jarn.(Rok.), Polj.

podajatnik, m. t) bie Reichgabel, Guts., Cig., Jan., Gor., zapSt.; - 2) = podajač 3), ber Schieber, Cig., Savinska dol.

podajanjo, n. 1) bas hinreichen; - bie handlangung; - 2) bas Bufegen, bie Bege: 8 podajanjem koga odgnati, jemonben fort hepen, Cig.; - bas Durchhecheln; - prim. podajati.

podajati, jam, jem, vb. impf. ad podati; 1) reichen, barreichen; p. snopje, vodo; roke si p.; an die Hand geben, bieten; to nam podaja dokaze za našo trditev, nk.; - fiberreichen, Cig., Jan.; prosnje p., Bittschriften einreichen, Cig.; — 2) p. se, sich ergeben; mesta se podajajo; — nachgeben: veje se podajajo pod snežno težo, LjZv.; -- p. se v kaj, sich in etwas einlassen; - p. se na kaj, einer Sache obliegen, V.-Cig : - 3) p. koga, jemandem mit Borten zusehen, ihn burch die hechel ziehen, Cig.; p. se s kom, mit jemandem einen Streit, eine Bete haben, Cig.; dolgo sta se podajala, fie ftritten lange mit einander, Z.; — 4) konj podaje, das Pferd galoppiert, Podkrnci-Erj.(Torb.); — — 5) p. se, passen, Jan.; kako se mi podaje ta obleka? Cig.; — 6) podaje se mi, id empfinde einen Brechreiz, Z., Bolc-Erj. (Torb.); — 7) p. se kam, sich irgendwohin begeben, verfügen, Cig., nk.; (po nem.); podájem, kajk - Valj. (Rad).

podajavec, vca, m. ber etwas reicht; n. pr., kdor vodo v fuzinah podaje, Gor.; ber Sanblanger, Cig., Jan.

podajavka, f. 1) die etwas reicht, die Sand-langerin, Cig., Jan.; — 2) die Reichgabel, KrGora.

podajen, inn, adj. bie Ergebung ober die Übergabe beireffend, Abergabs, Jan. (H.).

podajie, m. = podajae 2), die Reichgabel, Tolm.-Levst.(M.).

podajitnica, f. = podajač 2), bie Reichgabel,

podajščina, f. kar se podaja, Mur.; podajači so imeli v eni roki meč, z eno so podajščino nosili, Ravn.

podaljek, ljka, m. = podaljšek, bie Fortjehung,

podaljeváti, újem, vb. impf. fortfegen, C. podáljiti, im, vb. pf. = podaljšati, Z podaljsanje, n. bie Berlangerung ; - bie Bro-Iongation.

podaljeati, am, vb. pf. langer machen, berlangern; p. se, langer werben, fich verlangern; prolongieren.

podaljšava, f. bie Berlangerung, Cig., Jan., C. podaljšba, f. bie Berlangerung, bie Prolonga-

tion, Jan., DZ. podaljšek, ška, m. 1) ber Fortfat, Cig.; p. osi, die Berlängerung ber Age, Znid.; — 2) die Berlängerung; p. vasih dni, Ravn.-Valj. (Rad); menični p., die Brolongierung eines Bechiels, Cig.

podaljševanje, n. bie Berlangerung.

podaljševáti, újem, vb. impf. länger machen, verlängern; - prolongieren.

podaljšina, f. bie Berlangerung, C. podamāščiti, im, vb. pf. damascieren : p. jeklo, Cig.(T.).

podancica, f. ber Bfriemenichwang (oxyuris vermicularis), Jan. (H.); - prim. otročja

podánek, nka, m. ber unterfte Theil bes Baumes, C., Z.; - ber Jug eines Berges, Cig. (T.), Erj.(Min.), Jes., Kr.; hribi so tukaj od podanka do vrha zaviti v bujno zelenilo, Zv. podánja, f. = kotlasta dolina, Rodik (Kras)-Erj. (Torb.).

podánost, f. = udanost, bie Ergebenheit, Mur. 1. podar, ria, m. ber Felb- ober Beingartenhuter, C., Levst.(Nauk).

2. podár, m. = podarek, Mur.

podarati, am, vb. impf. ad podorati; unteradern, Habd .- Mik. ; gnoj p., einen mit Dunger bestreuten Ader pflügen, jugh St.

podarek, rka, m. bas Beichent, bie Spenbe, Cig., Jan., DZ.

podarilo, n. = podarek, Cig., Jan. podaritev, tve, f. bie Schenfung, Jan., Nov.,

podariti, im, vb. pf. ichenten; p. komu kaj; tudi: p. koga s čim: jaz podarim starejšino z malim darom, naj ga podari Bog z večim! $\nu z h St.-Pjk.(Crt.)$

podarivec, vca. m. ber Geichenigeber, Cig., Jan. 1. podátjati, am, vb. impf. == podarati, Jan. 2. podárjati am, vb. impf. ad podariti - podarjevati, nk.

podarjeváti, ûjem, vb. impf. ad podariti; fchenten, Jan., nk.

podarnik, m. ber Spenber, C.

podarováti, ûjem, l. vb. pf. = obdarovati, begaben, beschenten: vsi so z umom podarovani, Jap.(Prid.); car soldate pohvali in jih podaruje, Vod.(Izb. sp.); - II. vb. impf. Mik.; pogl. podarjevati.

podatek, tka, m. bie Angabe, Cig. (T.); podatki, bie Daten, Cig.(T.). C., DZ., nk.

podáten, tna, adj. 1) freigebig, Z., Navr. (Spom.), BlKr.-Navr.(LjZv.); — 2) geschmeibig, Z., Vrt.; — milb (min.), h. t.-Cig.(T.).

t. podáti, dám, vb. pf. 1) reichent: podajmo si roke! - überreichen; tozbo p. zoper koga,

Cig.; - 2) p. se, sich ergeben; - nachgeben; p. se poželenju, Kast. - Valj. (Rad); p. se grehu, fich ber Gunde ergeben, Jsvkr.; podal se je, er gab sich barein, er fügte sich; nekaj časa ni se hotel ničesar učiti, sedaj se je pa podal, DSv.; tudi: er hat eingestanben; — p. se v kaj, eingehen, sich in eiwas ein-Insten; v to se ne podam, Cig.; v pogovor se p., Glas.; - p. se na kaj, sid auf etwas verlegen, Cig.; p. se na tatvino ali ropanje, Jap. (Prid.)-Valj. (Rad); on je znal lepo govoriti, kadar se je podal, Jurč.; - 3) p. se, sich begeben: p. se kam (po nem.), Jurc.; Mur., Cig., Jan., nk.; — 4) p. se, vb. impf. = podajati se, possen; poda se mu kakor svinji sedlo, kakor zajcu boben. 2. podati, podam, vb. impf. ben Boben legen, bodnen, Svet. (Rok.). podava, f. bas hingeben, C. podaváč, m. = 1) podajač 1), ber hanblanger, Mik., Danj. (Posv. p.), jvzhSt.; - 2) bie Reichgabel, C., Mik. podávati, am, vb. impf. == podajati, Mur., vzhSt. podávek, vka, m. bie Abgabe an Auszügler, der Auszug, C.; podavek, vihSt.

podáviti, im, vb. pf. nach einander abwürgen; svoje otroke je podavil; kuga jih je vse podavila, die Best hat sie alle dahingerasst. podávka, f. = podajavka 2), podajač 2), Jan.

podbada, f. bie Anipornung, Cig. podbadati, am, vb. impf. ad podbosti; anipernen; p. konja, Cig.

podbadavec, vca, m. ber Uniporner, ber Untreiber, Cig.; njega (Egipta) podbadavec pride od polnoči, Škrinj.

podbarvati, am, vb. pf. grundieren, Jan. podbět, béla, m. ber Suflattich (tussilago farfara), Rib.-Mik., Ip.-Erj.(Torb.); — die Klette (lappa minor), Valj.(Rad); — neka vinska trta, Brežice(St.)-Erj.(Torb.).

podbęłec, łca, m. neka vinska trta, Dol.-Z., Sv. Duh pri Krškem - Erj. (Torb.); ohtenblättriger Bippacher, Trumm.

podbeliti, im, vb. pf. drevo p., bem Baum einen Theil ber Rinbe wegichalen, ihn lachen, trangen, Cig.

podbérati, bêram, vb. impf. = podbirati, Mur. podbęrek, rka, m. podberki - pri podbiranju nabrano grozdje, C.; - prim. podbirati.

podberia, m. = podberina, C., Z. podberina, f. ber Borlefewein, C., Z. podberúh, m. == podberin, C.

podbezáti, am, vb. pf. aufheten, Cig. podbíjati, am, vo. impf. ad podbiti; == izpodbijati, M., C., Z.

podbir, m. = podberina, C.

podbiráč, m. delavec, kateri podbira v vinogradu, M.

podbîranec, nca, m. = podberina, Cig.

podbirati, bîram, vb. impf. ad podbrati; pri kapusu ali pesi staro lepenje (perje) sproti

podbiranje, n. bie Borlefe, St. obirati, Z., Soška dol.-Erj.(Torb.); - gnilo,

plesnivo grozdje pred trgatvijo obirati, eine Borleje vornehmen, Z., C., BiKr., St. podbîrek, rka, m. = podberina, Cig., C. podbirina, f. = podberina, νη hSt. podbistriti, bistrim, vb. pf. p. konja, bem Bferbe bie Sporen geben, St.-Z., Npes.-Pjk. podbistrováti, üjem, vb. impf. ad podbistriti; anipornen, Z., Zora. podblaziniti, înim, vb. pf. unterpositern, Cig., M. podbòd, bóda, m. ber Aniporn, Cig. (T.). podhodica, f. ber Anfporn, Cig.(T.). podboj, boja, m. 1) bie Thurpfofte, ber Thurftod; - 2) ber Stupbalten, Dict.; - 3) ber Unterzugebaften, ZgD.; ber Unterleit, C. podbojnik, m. ber Thurftod, C. podbosti, bodem, vb. pf. bie Sporen geben: p. konja, Cig.; - anspornen, anreigen, Cig. (T.).podbradek, dka, m. 1) ber steischige, herab-hängende Theil unter dem Kinn, das Unter-sinn (der Koder); — das Kinn, Mur., Valj. (Rad); — 2) die Wamme des Kindes, C.; — 3) das Bartlappchen des Hahnes: petelinovi podbradki, Cig., Jan., C podbrådica, f. ber Halsbart, Cig. podbradnica, f. 1) bie Kinnfette, Cig.; - 2) bas Tuch, bas man Rinbern beim Effen unter bas Kinn binbet, bas Geiferlappchen, Cig. podbradnik, m. die Rinnfette, Jan.; - ber Rehlriemen ber Bferbe, Cig. podbradnja, f. bie Halswamme bes Rinbes, vrhSt.-C. podbradnjak, m. 1) bas Unterfinn, Mur., C.; - 2) die Halswamme des Rindes, C.; 3) ber untere Balten bes Ochsenjoches, jugh St. podbránati, am, vb. pf. untereggen, Cig. podbráti, bérem, vb. pf. slabo perje zelja a. pese, slabo grozdje pred trgatvijo obrati, unter-Nauben, C., St. podbrazdáč, m. ber Untergrundpflug, Nov.-C. podbrazdina, f. bie Erbichichte unter ber Furche, Cig., C. podbrāzdje, n. = podbrazdina, Nov.-C. podbidje, n. ber Fuß eines Berges, Cig. podbrecati, am, vb. pf. aufichutzen, Z.; p. si obleko z motvozom, Bes. podbrecováti, ûjem, vb. impf. ad podbrecati, Z. podbręncati, am, vb. pf. = podbrecati, Z. podbrenček, čka, m. ber Gurtel, C., Z. podbręžina, f. eine vom Baffer unterwühlte Uferstelle, ob Loinici(St.)-LjZv. podbrijac, m. ber Barbier, Mur. podbrijati, am, vb. impf. = podbrivati, Mur. podbriti, brijem, vb. pf. ben Bart rafieren; p. se, sich ben Bart rafieren; - p. koga, betrügen, C. podbrivati, am, vb. impf. ad podbriti; rafieren; p. se, sich ben Bart rafieren. podbrusiti, im, vb. pf. unterfchleifen, Cig. podbrúšati, am, vb. impf. ad podbrusiti, Cig. podbud, m. ber Impuls, Cig. podbuda, f. bie Erbauung (fig.), Jan. podbudba, f. bie Ermuthigung, Cig. podbudek, dka, m. die Aneiferung, Cig. podbuden, dna, adj.aneifernb, erbaulich, Cig., Jan.

podbuditi, im, vb. pf. aufmuntern, aneifern, Mur., Cig., Jan. podbudljiv, iva, adj. aneifernb, Z.; erbaulich, C. podbudnik, m. ber Aneiferer, Cig. podbūja, f. = podbudba, Z. podbujati, am, vb. impf. ad podbuditi; aufmuntern, aneifern, Mur., Cig. podcesten, stna, adj. unter ber Strafe befindlich: podcestne sopotnice == podrovi, die Strafencanale, Levst. (Cest.). podceviti, im, vb. pf. drainieren: p. zemljišče, h, t.-Cig.(T.). podevitati, am, vb. impf. unten nachbinhen, Z. podčastnik, m. ber Unterofficier, Jan., nk. podčašnica, f. ber Crebengteller, Cig. podeolie, n. ber Ropfichild ber Infecten, h. t .- $Cig.(T_i)$. podčepica, f. = podčepina, C podcepina, f. Die Gluffigfeit, Die beim Rapfen ober aus bem Sahne abtropft, ber Tropfwein, bas Tropfbier, Cig., Jan., Dol., BIKr. podčepnica, f. = podčepina, Cig., Jan. podčepnja, f. = podčepina, Meg. podčésati, čéšem, vb. pf. unterfammen, Cig. podčesávati, am, vb. impf. ad podčesati, Cig. podčíniti, čînim, vb. pf. unterordnen, Cig. (T.), C., SIN., DZ.; — rus. podčrevovina, f. ber Darmiad, C. podčinka, f. nekagoba, Rihenberk-Erj. (Torb.). podeftati, cftam, vb. pf. unterftreichen, Jan., nk. poděrtováti, ûjem, vb. impf. ad poděrtati, Jan., nk. poddedic, m. ber Racherbe, Cig. poddednica, f. bie Racherbin, Cig. poddędnik, m. = poddedić, Cig. poddejáti, dêm, dénem, vb. pf. barunter legen, unterlegen. poddot, dela, m. 1) bie Anichuhung, ber Borschuh, Cig., Jan., Met., Gor., Dol.; - 2) die Grundraft am Bfluge, bas Bflughanpt, Cig., C.; - 3) poddet, dela, prednji in zadnji p. pri vozu, bas Borber- und hintertheil bes Bagens, (podel) Strek., Kras, Ip.-Erj. (Torb.), St.; na prednjem poddelu ploh vleči, St.; - zadnji p., ber hintere (podex), C.; - jelenov p., ber hiridziemer, Guts.; - (pise in govori se nav.: podět ali podet). poddelati, delam, vb. pf. (bie Stiefel) vor-ichuben, Mur., Cig., Jan., Met., Dol., Gor., Poh.; - piše se tudi: podelati. poddetec, ica, m. bas Bflugrabergeftell. C.; — prim, poddel 3). poddetek, ika, m. bie Unterabtheilung, C. poddelováti, újem, vb. impf. ad poddelati; borichuhen, Cig. poddesetnik, m. 1) ber Gefreite, Jan., DZ.; - 2) ber Unterzehenter, V.-Cig. poddijákon, m. ber Unterbiaton, Jan. poddôbnik, m. neka goba, C. poddołżnik, m. der Nachschuldner, Cig. poddrūštvo, n. 1) ein fleiner Befig, bie Sofftatt, Cig., Blc.-C.; kakega poddružnika posestvo, (bajta, majhen kos zemlje), Notr.; - 2) die Anwohnerschaft, Ig(Dol.).

poddruštvováti, újem, vb. impf. als Inmohner leben, Ig(Dol.). poddrúžen, žna, adj. subalternierenb, Cig. (T.); poddrůžna občina, bie Untergemeinbe, Levst. (Cest.); - Siliale, Cig., Jan.; p. zavod, eine Bweiganstalt, DZ.; poddružna blaznica, die Frenhausstillale, Levst. (Pril.); Reben., Cig.; poddružna žila, der Rebengang (min.), Cig.(T.); — poddružni dednik, der Racherbe, V.-Cig.; — (piše se tudi: podružen). poddruženec, nca, m. ber Subalterne, Jan. poddruževáti, ûjem, vb. impf. unterordnen, poddružitev, tve, f. bie Unterorbnung, Jan. poddružiti, drūžim, vb. pf. unterorbnen, Jan., Cig.(T.).poddrūžnica, f. bie Filiastirche; - die Filiase eines Bereines, einer Anftalt, Cig., C., nk.; - (piše se nav.: podružnica). poddrūžničar, rja, m. ber gu einer Filiale Behörige, SIN. poddrûžničen, čna, adj. bie Filiale betreffenb, C. poddružnik, m. 1) ber Gefellpriefter, ber Cooperator, der Raplan, Meg., Cig.; ber exponierte Briefter an einer Filiale ober Localie, C., Burg. (Rok.); - 2) posestnik kake bajte, kakega kosa zemlje, ber Sousier, Cig., Burg. (Rok.), Notr.; der Rebendauer mit einem kleinen Grund, eine Art Hofftatter, Z.; — 3) der Inwohner, Ig(Dol.); — (pise se tudi: podružnik). poddrůžniški, adj. = poddružničen, nk. poddružnost, f. bie Unterordnung, Cig. (T.). poddupio, n. bas untere Ofenloch, C. poddvígati, dvígam, vb. impf. ad poddvigniti; ule p., die Bienenftode auffippen, Cig. poddvigniti, dvignem, vb. pf. ul p., einen Bienenftod auflippen, Cig. podebeliti se, im se, vb. pf. bider ober fetter werben, Cig. podediti, dedim, vb. pf. == podedovati, erben, Z., Zora. podednik, m. = dedic, ber Erbe, Vrt. podędovanje, n. dos Erben, nk. podedovanjski, adj. Beerbungs: vzajemno podedovanjsko društvo, nk. podedovati, ujem, vb. pf. erben, ererben, Cig., Jan., nk. podegati, am, vb. pf. ein wenig fortflogen, Z. podegmati se, am se, vb. pf. ein wenig ganten, vzhSt.-C podehníti, dáhnem, vb. pf. = podihniti, C. podejáti, dénem, dêm, vb. pf. 1) bahinftellen, bahinlegen, C.; roke na koga p., C.; nieberftellen, Jan .; - 2) bemeiftern, bewältigen, Jan.; kogar pa je on podejal, ta je moral nositi stroške zanj, Bes.; — 3) pode mi kaj, ich werbe unpass; kadar mi kaj pode, wenn ich unpafelich bin, Cig. pódet, éla, m., pogl. poddel. pódet, dla, adj. gemein, (moralifch) niebrig, Cig.(T.), nk.; — rus., češ. podelati, delam, vb. pf. 1) aufarbeiten; vse

p., reine Arbeit machen, Cig.; bas Material

aufarbeiten, perarbeiten; klobčiće preje v

platno p., Ravn. (Abc.); usnje v črevlje p.,

Z.; meso v klobase, hosto v butarice p.,

Polj.; slamo v gnoj p., Cig.; podelan gnoj,

verrotteter Dunger, Vrtov. (Km. k.); (v pi-

sarnicah) vse podelati, kar se je nabralo,

Vod. (Nov.); - podelan prostor, versahrenes Felb (im Bergbau), V.-Cig.; - 2) vermuften, Jarn., M.; vol je po zelniku vse podelal, Z.; — 3) beschmuten, Cig.; — p. se, sich mit ben eigenen Ercrementen beschmuten, fich bemachen; p. se v gnezdo, ins Rest thun, Cig.; - p. se, sich besteden (fig.), alle Achtung verlieren, Polj.; -4) ein wenig arbeiten, Cig. podelava, f. bie Berarbeitung, Cig., Jan. podolávati, am, vb. impf. ad podelati; betarbeiten; železo v zlitke p. (gainen), Cig.; - snope p., die Garben in die Harfe hängen, Notr. podelavka, f. bie Hammerhutte, V.-Cig. podelba, f. 1) bie Bertheilung: p. toplote, Cig. (T.); — p. kroznice, die Kreistheilung, Cig. (T.); — 2) die Ertheilung, C. 1. podětek, ika, m. bie Racharbeit, Cig. 2. poděřek, čka, m. 1) bie Eintheilung, C.; -2) die Ertheilung, Die Mittheilung, C.; bie Spende, Cig., Jan. podeléžiti se, ęžim se, vb. pf. = udeležiti se, Burg. podelîten, tna, adj. = podelitven, Cig. podelitev, tve, f. bie Berleihung, Cig., Jan., nk.; p. ślużbe, privilegija, Cig.; — bie Mittheilung: p. toplote, Sen. (Fix.); - bie Musfpenbung, bie Berabreidung, Cig., Jan. podeliti, im, vb. pf. 1) eintheilen (math.), Cig. (T.); na stopnje p., graduieren, Cig.(T.); - 2) vertheilen: vsc p., alles austheilen; — 3) ertheilen, ipenben, verabreichen; p.miloščino; - (eine Bewegung) mittheilen (phys.), Cig. (T.); verleihen, Cig., Jan., nk.; pravico, službo p., Cig.; p. komu akademijski stopenj, jemanben graduieren, Cig. (T.). podelitven, tvena, adj. Berleihungs-: podelitvena pravica, Cig., Levst. (Nauk). podelivec, vca, m. bet Berleiher, Cig. podelîvka, f. bie Berleiherin, Cig. podelja, f. = podelitev, bie Ertheilung, C. podeljávati, am, vb. impf. ad podeliti; Baben austheilen: radi davajo in podeljavajo, ogr.-Valj. (Rad); - verleihen: moč, katero podeljava Bog, ogr.-Valj. (Rad). podeljénje, n. = podelitev. podeljevanje, n. bas Ertheilen, die Ertheilung; — bas Berleihen. podeljeváti, ûjem, vb. impf. ad podeliti; mittheilen, Cig.; - ertheilen, verleihen. podoljevavec, vca, m. ber Mittheiler, ber Ausspender, Cig. podelo, n. = poddel 3), Cig. podelovanje, n. 1) die Berarbeitung; - 2) bie Racharbeit, Cig. podelováti, fijem, vb. impf. ad podeleti; 1) verarbeiten; - 2) nacharbeiten, Cig. podemokrátiti se, ktim se, vb. pf. ein Demotrat oder bemotratisch werben, Str., nk. podera, f. bie Berftorung, C.

podorúh, m. der Berstörer: sreče svoje p., Levst. (Zb. sp.). podesetériti, frim, vb. pf. verzehnfachen, Cig. podesotiniti, inim, vb. pf. bem Rebent unterpodesétiti, setim, vb. pf. p. kaj, (3. 18. von einer Ernte) ben Bebent absondern, Cig. podeskati, am, vb. pf. bebielen, mit Brettern beschiagen, Cig., C. podeti, dem, vb. pf. p. mrlica (begraben), C. podexec, zca, m. ber Preisboben, ber Relterboben, Mur. podožéten, ina, adj. im Lande vortommend, Lande: podežęlna bolezen, bie Epibemie, Cig., Jan., Levst. (Nauk); podeželne šege, bie Landesgebrauche, Z.; podeželni berac, ber Landbettler, Cig. podeželoma, adv. lanberweife, V.-Cig. podfara, f. Die Rebenpfarre, Die Localie. podfevd, m. bas Afterleben, Cig. podgana, f. = podgana, ogr.-C. podgana, f. 1) bie Ratte; hisna p., die Hausratte (mus rattus), siva p., bie Wanberratte (mus decumanus), p. pizmarica, bie Bijamratte (fiber zibethicus), povodna p., bie Bafferraite (hypudaeus amphibius), Erj. (2.); -2) neka hruška, Sv. Duh (pri Krškem)-Erj. (Torb.); - prim. it. pantegana, Mik. podganar, rja, m. 1) ber Rattenfanger, Cig.; - 2) eine Art Hunde (Rattler?), C. podgánica, f. dem. podgana. podgániti, nem, vb. pf. = podgeniti, Cig., podganjak, m. ber Rattenfoth, Cig., Jan. podganjati, am, vb. impf. ad podgneti; quijagen (aus einem Berftede), Z. podganjāvka, f. die Treibstange, C. podganji, adj. Rattenpodganolovec, vca, m. ber Rattenfanger, Jan. podgânski, adj. Rattens, Mur., Cig. podgânščak, m. 1) ber Rattenfoth, Mur., Cig., Jan.; - 2) ber Rattertopf (echium), C. podganscica, f. bie Rattenfalle, vzhSt.-C. podgavra, f. ber fleine Gilberreiher (ardea garzetta), Z., Frey. (F.). podgeniti, ganem, vb. pf. einbiegen, Z.; einichlagen (beim Raben), Cig., Jan.; kar je podganjeno, ber Einichlag (beim Raben), V .podgibati, gibam, bljem, vb. impf. ad podgeniti; einbiegen, Z.; einschlagen (beim Raben), Cig. podgibek, bka, m. ber Ginichlag (beim Raben), Cig., Jan. podgiaváč, m. ber Ropfpolfter, ogr .- C. podgláviti, im, vb. pf. == podšiti, poddelati, vorschuhen, Jan. (H.). podglavje, n. bas Ropfliffen, Mur., Cig. podglavnica, f. bas Ropflissen, Jan., M., Ravn.-Valj. (Rad); - bas Ropfbrett, DZ. podglavnik, m. = podglavnica, Alas., Mur., podgiežno, n. die Fußwurzel, ber Oberfuß, V.podglobati, am, vb. pf. untergraben. Z.

podglobiti, im, vb. pf. (ben Stollen) unterfahren (mont.), Cig.(T.); - ces. podgnáti, žénem, vb. pf. aufjagen, Z. podgnesti, gnetem, vb. pf. unterfneten, Cig. podgnetúh, m. ber Auf. v. Einbringling, Istr.- C. podgniti, gnijem, vb. pf. unterfaulen, Cig. podgnojíti se, ím se, vb. pf. untereitern, unterichwären, Cig. podgobje, n. bas Unterlager ber Bilge, bas Schwammgewebe (mycelium), Cig. (T.), Tus. (B.); — češ. podgorec, rca, m. ber am Juge bes Berges Wohnende, ber Anwohner eines Berges, Cig., Mik., C., Navr. (Let.). podgoret, ela, adj. :) von ber Sonne gebraunt, prim. podgoret; - 2) če je nebo zvečer močno rdeče, pravijo: nebo je podgorelo, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.). podgorętček, čka, m. dem. podgorelec; bas Rothschmanzchen (sylvia phoenicurus), Z. podgorêlec, lca, m. neki ptič, Mur., Danj. (Posv. p.); = podgorelček, Z. podgorelica, f. ber Bunber, Mur., Cig. podgoret, adj. nem. podgorel, gebraunt, von ber Sonne verbrannt: p. lesnik, Bolc - Erj. (Torb.); podgoreto silje, C. podgorida, f. bie Stadtichwalbe (hirundo urbica), Bolc-Erj. (Torb.). podgorjo, n. ber Fuß eines Berges, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.). podgorka, f. die Anwohnerin eines Berges, Cig. podgornica, f. neka hruška, Ponikve (Tolm.)-Erj. (Torb.). podgôrnik, m. = podgorec, Cig., Valj. (Rad). podgovarjati, am, vb. impf. p. komu, jemanbem einjagen, Cig. podgózden, zdna, adj. unter bem Balbe befinblich, Cig. podgozdnica, f. bie Rreugmeise, bie Lannenmeife (parus ater), Cig., Frey.(F.). podgrabiti, grabim, vb. pf. unterharten, unterrechen, Cig. podgraden, dna, adj. unter bem Schlois befindlich, Cig. podgradjo, n. bie Unterburg, Cig., Jan.; ber Burgfleden, Cig. podgréden, dna, adj. podgrêdni kamen, ber Baltenftein, Cig. podgréti, grêjem, vb. pf. = pogreti, aufmarmen, Cig., Vrt. podgrinják, m. ber Schurhaten, C. podgrinjálo, n. 1) = podgrinjak, Guts.; -2) ber Fußteppich, DZ.; - 3) bie Schabrade; sedlo in podgrinjalo, Jurc. 'podgrinjati, am, vb. impf. ad podgrniti; 1) barunter breiten, Cig., Jan.; - 2) fchuren, C. podgristi, grizem, vb. pf. unten be-, abbeigen, unterbeißen, Z. podgrivka, f. bie Uferichwalbe (hirundo riparia), Cig., Erj. (Z.). podgřiek, grieka, m. = podgrlina, C. podgelenci, m. pl. bie Bruftfette beim Bferbegeichirr, vzh.St. podgrlica, f. ber Bruftriemen bes Bferbes, Alas.

podgrlina, f. die Wamme, C. podgřije, n = podgrline, Jan., Cig.(T.). podgeniti, nem, vb. pf. barunter breiten, Cig., Jan.; ruho si podgrni, predno ležeš, Lašče-Levst. (Rok.). podgrodje, n. ber Borberbruftring (zool.), h. t - Cig. (T.). podgróm, óma, m. die Gicht, das Podagra, Cig.; - prim. bav. podagram, C podgrómast, adj. podagrifd, Cig., Dol. podgromec, mca, m. ber Bobagrift, Cig. podhiba, f. die Fronie, Cig. (T.); — stel podhiben, bna, adj. ironifc, Cig. (T.). podhičenje, n. die Unterichiebung, Cig. podhisje, n. das Souterrain, Levst. (Pril.). podhititi, hirim, vb. pf. unterschieben, Cig., C. podhlopniti, hlopnem, vb. pf. erichnappen, Cig. podhrastnica, f. neka goba, Rihenberk-Erj. (Torb.). podhribski, adj. unter bem Berge gelegen: p. kosovi močvirski, bie Ranber bes Moores, Levst. (Močv.). podhůjka, f = legen, $Pohl = Cig = Erj \cdot (Z \cdot)$; - (izpačena beseda nam. podojka? prim. češ.-rus.kozodoj [caprimulgus europaeus], C.). podhûjskati, am, vb. pf., pogl. podhuskati. podhúliti, hûlim, vb. pf. 1) idnipfen, C., Lj. Zv.; — 2) p. se, jid buden, Dol.-Mik.; pes se podhuli, ogr.-C.; podhulil se je in legel v posteljo, LjZv.; - p. se kam, sich wegstehlen: od dela se p., C.; ben Ropf hängen laffen, C.; eine tropige Miene machen (bon Schmollenben), Mur., Dol.; podhuljeno gledati, Z., Dol.; - p. se, fich berftellen, fich verleugnen, Cig., Gor.; podhuljen pes, konj, ein hund, ein Bferb, bem man nicht trauen barf, v7hSt.; (nav. potuliti se, toda prim. Mik. V. G. I. 328.). podhúljav, adj. biebijd, C. podhuljenec, nca, m. ber Dudmaufer, LjZv.; ber Gleigner, Cig. podhulki, m. pl. gefcnipfte Sachen, C. podhuskati, am, vb. pf. aufhegen, Cig. podhuskováti, újem, vb. impf. ad podhuskati, aufheben, Cig. podhustiti, im, vb. pf. aufheben, Mur., Cig. podíčiti se, dîčim se, vb. pf. = pobahati se, Jan. (H.). podig, m. = povzdigovanje (pri maši), bie Banblung, ogr.-C. podígniti, dîgnem, vb. pf. = povzdigniti, ogr.-C., Zora. podihati, diham, sem, vb. pf. 1) ein wenig athmen, Z.; - 2) = poduhati, ein wenig beriechen, Z., jughSt. podihávati, am, vb. impf. berietjen, Volk. podinniti, dinnem, vb. pf. beriechen, jvzhSt. podijakoniti, im, vb. pf. gum Diaton weiben, Cig. podíljati, am, vb. pf. brettern, bebielen, Cig. podinek, nka, m. — počitek, mir: ta človek nima nič podinka, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.); (morda nam. pothinek, prim. pothiniti). podir, m. ber Berfall (g. B. eines Saufes), Cig., Jan.; — ber Sturg, ber Fall, C., SIN.

podiráča, f. ber Mauerbrecher, Dict .- Mik. podiraten, Ina, adj. jum Rieberreißen bienenb : podiratio kladvo, ber Brechhammer, Cig. podiranje, n. das Niederreißen; — das Einbrechen ber Bienenstöde: cebele se kupujejo ali za podiranje ali za pleme, Levst. (Bec.). podirati, am, vb. impf. ad podreti; fturgen machen, nieberreißen; zid, hiso p.; vihar drevje podira; čebele p. = čebele moriti, da se more med izpodrezovati, Levst. (Beč.), Navr. (Spom.); - p. se, einfturgen; hisa, most se podira; - p. prijsteljstvo, die Freundschaft untergraben, Cig., Jan.; p. oporoko, ein Testament umzustoßen suchen, Cig.; wibersprecen, Cig., Jan.; sam svoje besede podira, et widerspricht sich felbst, Cig.; eno drugo podira, eins hebt bas anbere auf, Cig.; - p. komu srce, jemanben entherzigen, Cig.; - p. se, = rigati se: podira se mi, es stößt mir auf, Polj. podiravec, vca, m. ber Rieberreißer, ber Rer-

ftorer. podîravka, f. 1) bie Berstörerin, Cig.; - 2) naprava v pticjo lov : das Springhaufel, Kras-

Erj. (Torb.). podirjastiti, astim, vb. pf. nieberrennen: p. koga, Cig., Jan.

podirjati, am, vb. pf. ein wenig rennen; podirjam, ich werde rennen, schnell reiten o. abren.

podisati, im, vb. pf. eine furge Beit riechen, beriechen, Cig.; Daj ga (rozmarin) meni, devojčica, Da ga podišim, Npes. (BIKr.)-Let.

1. poditi, im, vb. impf. jagen, einhertreiben; konje p., die Bagenpferde jagen; zivad p., bas Geffügel verscheuchen; - p. se, einanber, jagen o. heben, fich tummeln; - p. se, jagen (intr.), rennen; p. se za sovražnikom.

2. poditi, podim, vb. impf. ben Boben legen

bodmen, pflaftern, ogr.-C. podivec, vca, m. der Berscheucher, Valj. (Rad). podivjacenje, n. bie Bermilberung, Cig.

podivláčiti se, ačim se, vb. pf. permilbern, Cig.

podivjáti, am, vb. pf. wilb werben, verwilbern, Cig., Jan.

podiž, m. ber Jochpolster, Jan., M.

podjámati, jámam, vb. pf. = podkopati, unterminieren, Jan. (H.).

podjámen, mna, adj. hinterliftig, tildifc, Dict.,

podjamnost, f. bie hinterlift, bie Tilde, Krelj. podjamstvo, n. bie Binterlift, bie Tude, Kreij. podjančnjak, m. ber weibliche Unterrod, vyh St. podjármen, mna, adj. fürs Joch geeignet, Joch : p. osel, C.

podjarmîtelj, m. ber Unterjocher, SIN.

podjármiti, im, vb. pf. bejochen, unterjochen, Cig., Jan., nk.

podjarmîvec, vca, m. ber Unterjocher: p. vsega sveta. C

podjármijati, am, vb. impf. ad podjarmiti, nk. podjármljenje, n. die Unterjochung, Cig., nk. podjármov, adj. = podjarmen, filrs 30ch geeignet, am Joche giebend, Joch : podjarmov vol,

Mur., C.; podjarmova oslica, Trub., Dalm.; podjarmova mutasta živina je govorila, Jap. (Sv. p.).

podjed, jeda, m. 1) ber Engerling, Cig., Jan.; podjedi, podzemeljski beli črvi, Levst.(Nauk); - 2) = bramor, die Maulwurfsgrille (gryllotalpa), Kor.-Jarn., Jan., Erj. (Ž.), Soška dol.-Erj. (Torb.); - 3) ber einen gu untergraben fucht, ber Biberfacher, C.; - ni ga podjeda od hudega soseda, Npreg. - Jan. (Slovn.).

podjedati, am, vb. impf. ad podjesti; unterfreffen; čev podjeda rastlino; - untermaichen, untermühlen: voda podjeda breg; - podjeda se otroku, bas Rind wird zwischen ben Füßen wund bom Harn, C.

podjedavec, vca, m. ber Buhler, C.

podjedec, dca, m. = podjed 2), Kor.-C. podjedica, f. 1) ber Wurmfraß, Z.; - 2) == podjed 2), Soška dol.-Erj. (Torb.).

podjem, jema, m. ber Bebebalten, Jan.

podjema, f. == podjetje, bie Unternehmung, C. podjemačnik, m. palica ali kol, s katerim nosač podpira breme na ramenu, Koborid - Erj. (Torb.).

podjômanje, n. das Unternehmen. C. podjemati, mam, mljem, vb. impf. ad podjeti, *Z., C.*

podjemnik, m. = podjemalnik, Ljubušnje (Goriš.) - Strek (Let.).

podjesti, jem, vb. pf. unterfressen; erv je buco podjedel, Jap.-Valj. (Rad); ječmen je pod-jeden, bie Burgeln ber Gerste sind abgefressen, Z.; — untermaschen: voda je breg podjedla; - podjeden otrok, ein Rind, das zwischen ben Fügen vom Harn wund ist, C

podjeten, tna, adj. unternehmenh, nk. podjeti, jamem, vb. pf. 1) auf fich nehmen, erdulben, erleiden, Kast.; smrt p., ogr.-C.; - 2) unternehmen, Cig. (T.), nk.; obrt p., Levst. (Nauk); - 3) befruchtet werben, trachtig werden: krava je podjela, jvzhSt.; — 4) einsschlagen (beim Rähen), Z.; — = zarobiti,

einfaumen, Koborid (Goris.)-Strek. (Let.). podjetje, n. die Unternehmung, Levst. (Cest.), nk. podjetnica, f. die Unternehmerin, nk.

podjętnik, m. ber Unternehmer, Levst.(Pril.), nk. podjętnistvo, n. bie Unternehmung (als mo-

ralischer Körper): Zeleznocestno p., DZ. podjetnost, f. der Unternehmungsgeift, nk. podjezičen, čna, adj. unter der Zunge befindlich, Cig.; podjezična kost, bas Bungenbein, Cig., Jan., Cig.(T.); podjezična žila, bie Frosty-

aber, Cig. podjezičnica, f. 1) = podjezična kost, Cig. (T_i) ; — 2) = podjezična žila, Cig.

podjolhníka, f. neka goba, Rihenberk - Erj. (Torb.).

podjopie, m. die Beste, Guts.-Cig., Slom.-C. podkacáti, am, vb. pf. unterschmieren, Cig. podkadíti, im, vb. pf. unterrauchern; - podkadilo se mu je (pod nos), es hat ihn ber-

broffen, Svet. (Rok.). podkancelar, rja, m. ber Unterfangler, Jan. podkapanje, n. bas Untergraben.

Slov.-nem. slovar.

Court

podkapati, pam, pljem, vb. impf. ad podkopati; untergraben, Mur., Dol. - Cig., Jan., SIN., jvzhSt. podkapnik, m. ber Traufftein, Jan. (H.). podkapnjáča, f. = pod kapom naprayljena utica, vzh.St. 1. podkašati, am, vb. impf. ad podkositi; untermaben, Cig.; in ben Beingarten bas Gras maben ober jaten, Mur., vzhSt.; bas Getreibe vor bem Salmetreiben abichneiben, fchröpfen, Mur.-Cig. 2. podkašati, am, vb. impf. ad podkošati; aufschurzen, p. se, sich bas Rieib aufschurzen, C. podkasavica, f. ženska, katera v vinogradu travo podkaša ali podžinja, C. podkašāvkinja, f. = podkašavica, C. podkavanje, n. das Beichlagen: p. konj, DZ. podkavati, am, vb. impf. ad podkovati; beschlagen: p. konja, Mur., Mik., Vrt., Levst. (Podk.); vole p., LjZv.; p. škornjice, bie Stiefel beeisen, Cig. podkev, kve, f. bas hufeisen; podkev iskre kuje, Preš. podkevca, f. dem. podkev. podkídati, kídam, vb. pf. barunter wegschaffen:

sneg, gnoj p., C. podklad, klada, m. bie Unterlage, C.; - poprečni podkladi, die Bahnichwellen, DZ.; -- die

Schabrade, Vrt.

podklada, f. die Unterlage; — = gantar (v kleti), der Lagerbaum, M.; — der Untersat am Bienenstod, C.; — bas Rieiberfutter, C., Z., DZ.; — bie Grunblage, Jan., C.

podkladac, m. ber Unterleger, Jan. (H.).

podkladanje, n. bas Unterlegen. podkladati, am, vb. impf. ad podklasti; = podlagati, unterlegen; (ein Rleib) ausfuttern, Jan.; - unterschieben, Jan. (H.).

podklådba, f. = 2. podmena, Cig. podklådek, dka, m. bie Unterlage, Jan.; ber Bolfter, Cig., Nov.-C.

podkláden, dna, adj. Grund-, C.; podkládni

kamen, ber Grundstein, ZgD. podkladica, f. dem. podklada; eine fleine

Unterlage.

podkladje, n. die Lagerbaume (im Reller), Cig. podkladnik, m. neka vrsta čebelnih panjev, Levst. (Beč.).

podklånjati, am, vb. impf. ad podkloniti, M. podklasti, kladem, vb. pf. unterlegen, Mur.; (ein Rleid) futtern, C., M.

podklejíti, ím, vb. pf. unterleimen, Cig. podklestiti, im, vb. pf. p. drevo, bie unteren

Afte bes Baumes abhauen, Cig. podkleščeváti, újem, vb. impf. ad podklestiti,

(-stovati) Cig. podključár, rja, m. ber Unterfammerer, Cig.

podkloniti, klonim, vb. pf. unterbiegen, M. podklopje, n. ber Raum unter ber Bant o. unter ben Banten, Mur., Z.

podkolenica, f. bie Rniefehle, bie Rniebeuge, C. podkoleník, m. = podkolenica, Cig., Jan. podkolenica, m. = podkolenica, C.

podkoléno, n. = podkolenica, C.; nosili so hlače do podkolen, Zora.

podkolenski, adj. gur Rniefehle gehörig: podkolenska odvodnica, die Anielehlenschlagaber,

podkolésen, sna, adj. unter bem Rabe befindlich: podkolêsna voda, unterschlägiges Baffer, Cig.; podkolesna jama, bie Rabgrube, Cig.

podkolišče, n. bas Geruft, worauf ein Rab liegt, ber Rabftuhl, Cig.

podkôlje, n. = podkolišče, DZkr.

podkomotonica, f. bas Ellbogenbein, Cig.,

podkomornik, m. ber Unterfammerer, Jan. (H.).

podkonzul, m. ber Biceconful, DZ.

podkop, kopa, m. 1) die Untergrabung, Mur.; — bie Mine, Dict., Cig., Jan., Cig.(T.); podkope delati, Minen graben, Cig.; p. podzgati, eine Mine fpringen laffen, Cig.; nasprotni p., die Contramine, Cig.; - bet Unterbau in einem Bergwerke, Cig., Jan.; -2) bie Minierspinne (cteniza caementaria), Erj.(Z.).

podkópati, kópljem, -kopáti, âm, vb. pf. 1) untergraben, unterwühlen, unterminieren; unterbauen (mont.), Jan. (H.); unterwaschen: voda je breg podkopala, Cig.; — p. občni red, bie öffentliche Orbnung aufwühlen, Cig.; vereiteln, Jan.; - 2) p. gnoj, ben Dunger burch Graben unter bie Erbe bringen, Ravn. (Abc.).

podkopávati, am, vb. impf. = podkopovati. podkopen, pna, adj. Rinens, Cig. (T.). podkopnik, m. ber Rinengraber, ber Sappeur,

Cig., Jan.

podkopovářen, žna, adj. bestructiv, Cig. podkopováti, újem, vb. impf. ad podkopati; untergraben; zidovje p.; voda skale podkopuje in drevesa, Preš.; - p. javni red, nk. podkopovavec, vca, m. der Mineur, Jan. (H.). podkopoznanstvo, n. bie Minierfunde, Jan.

podkopstvo, n. bas Miniermefen, die Minierfunbe, Jan.

podkosíti, ím, vb. pf. untermahen, Cig.; zito p., bas Getreibe abschneiben, bebor es in Salme ichießt, es ichröpfen, Mur., Cig., Jan. podkosati, am, vb. pf. aufichurgen, C.; p. si kiklo, jvih St.; p. se, sich das Kleib aufschürzen, C., vzhSt.

podkošiti, im, vb. pf. = podkošati, vzh.St.-C. podkošniti, nem, vb. pf. = podkošati, C. podkosnia, f. bas Schröpfen (bes Getreibes), bie Goropfe, Cig., Jan.

podkov, kova, m. ber Sufbeichlag, Mur., Cig. podkov, kovi, f. 1) = podkova, Ravn.-Valj. (Rad); tudi podkôv, Idrija; - 2) konjska p., ber Sufeisentiee (hippocrepis), Cig.

podkova, f. bas Sufeifen, Mur., kajk .- Valj. (Rad), Dol., jvzhSt.

podkováč, m. ber Husschieb, Z., Danj.-Mik. podkovářen, lna, adj. = podkoven, DZ. podkovalnica, f. 1) die Sufichmiebe, DZ.; -2) die Beschlagbrück, DZ.

podkoválo, n. baš Sufeisen: 'Majo pa za podkovala Stare klinje in kresala. St.-Kres. podkovánec, nca, m. eine Art Gürtel, C. podkovanje, n. ber hufbeschlag. podkovast, adj. hufersenformig; p. oblok, ein

Sufeisenbogen, Cig. (T.).

podkováti, kujem, vb. pf. beichlagen: konja p.; črevlje p., bie Stiefel beeifen; - prošnjo dobro p., bas Bejuch gut belegen, C.; dobro podkovan, gut instruiert, unterrichtet.

podkovavski, adj. p. obrt, bas Huffcmiebgewerbe, DZ.

podkovävstvo, n. ber Sufbeschlag: kurs o podkovalstvu, DZ.

pódkovca, f. dem. podkov; ein fleines Sufeisen,

Valj. (Rad).

podkovear, rja, m. ber Sufeisennagel, Polj. podkoven, vna, adj. hufbeichlags.: podkovni

uk, podkovna učilnica, DZ.; podkovni kovač, ber Suffchmieb, Levst. (Podk.).

podkovica, f. dem. podkova; 1) ein fleines Sufeifen; - 2) bas Abfageifen an ber Bechuhung, Cig., Dol.; — 3) konjska p., die Ejelsbiftel (onopordon acanthium), Tus. (R.). podkovilo, n. = podkov m., DZ.

podkovnik, m. ber hufeisennagel, Z. podkovnják, m. 1) ber husbammer, Cig.; 2) bie große Sufeifennafe (chinolophus ferrum equinum), Erj. (Ž.).

podkovstvo, n. die Husbeschlagfunft, C., Levst. (Podk.).

podkožen, žna, adj. unter ber haut befinblich. podkožni črvi, bie Sautmurmer.

podkožiti se, im se, vb. pf. fett werben, St. podkožnik, m. 1) ein Gefdwur unter ber Saut, Cig., C., BiKr.; — 2) podkožni črv pri govedu, Kr.-Valj. (Rad).

podkôžnjak, m. 1) = podkožnik 1), C., Valj. (Rad); - 2) ber Mebina - Jabenmurm (filaria medinensis), Erj. (2.).

podkrádanje, n. ber Unterfchleif, DZ.

podkrádati, am, vb. impf. ad podkrasti; veruntreuen, Mur.

podkrádniti se, krádnem se, vb. pf. sim einfcleichen, C.

podkrajec, jca, m. ber Unterrand ber Muichein, h. t.-Cig. (T.).

podkrálj, m. ber Bicefonig, nk.

podkrásti, krádem, vb. pf. 1) beruntreuen, Mur.; - 2) p. se, sich einschleichen, Cig., Jan.; zmota se je podkradla v pismo, SIN.; p. se h komu, jemanben beichleichen, Cig. podkrepa, f. bie Startung, bie Stuge, bie hilfe,

C., Z., Nov.; die Silfe (bei ber Reproduction ber Borftellungen), Cig. (T.).

podkrepčáti, am, vb. pf. = pokrepčati (z

jedjo), Cig. podkrepeliti, im, vb. pf. p. koga, jemanbem einen Brügel unter bie Fuße werfen, Cig., St.-C., BiKr.-M.

podkrepiten, ina, adj. Berfiartunger: podkrepílni obroč, DZ,

podkrepiti, im, vb. pf. unterftüßen: steber p. od vseh strani, Zv.; - berftarten, bestärten,

Cig. (T.), DZ.; z razlogi p., begründen, Cig. (T.), nk.; s pecatom p., mit bem Siegel beftatigen, besiegeln, C., DZ.

podkrépljati, am, vb. impf. ad podkrepiti, Jan.(H.).

podkrepljenje, n. bie Bestärfung, DZ.

podkrepljeváti, újem, vb. impf. ad podkrepiti : bestärten ; p. kako misel a. mnenje, Navr. (Let.)

podkrilje, n. 1) coll. bie Unterflügel, Cig. (T.); - 2) die Fußgegend eines Berges: p. velikanskih gor, Zv.; Spominam se raja v podkrilju planin, Levst. (Zb. sp.).

podkriviti, im, vb. pf. unterfrümmen, Cig. podkrižanje, n. bie Sepung bes Rrengeichens unter ein Document ; - bas Rreugzeichen felbft,

podkrížati, am, *vb. pf.* p. kaj, p. se na kaj, unter eine Schrift bas Rreuggeichen ftatt ber Unterfcrift fegen.

podkriževáti, újem, vb. impf. ad podkrižati. podkemár, rja, m. der Untersteuermann, DZ. **podkémen, mna,** *adj.* **Walt-:** podkémna svinja, ogr.-C.

podkémiti, im, vb. pf. maften, Mur., C., Danj. (Posv. p.).

podkrmljevanje, n. die Mästung, Cig. podkrmljeváti, újem, vb. impf. ad podkrmiti,

Cig. podkrociti, im, vb. pf. unterbiegen, vghSt.-C.

podkrovnica, f. die Dachstube, Bes. podkepa, f. die Interpolation, h. t.-Cig. (T.). podkfpati, pam, pljem, vb. pf. interpolieren,

h. t.-Cig. (T.). podkipnik, m.ber Interpolator, Navr. (Kop.sp.).

podkûh, m. s čimer se sod podkuha, bas Bertochwasser, - opara, C.

podkúhati, kůham, vb. pf. verfochen; sod p., C.

podkúhavica, f. geronnene Milch, C. podkûp, m. die Bestechung, Cig., Jan., M., nk. podkůpec, pca, m. = podkupnik, Cig.

podkupen, pna, adj. bestechlich Jan., DZ. podkupilo, n. ber Beftechungelohn, Cig., C.; da se ogibljo darila in podkupila, Levst. (Nauk)

podkupîtev, tve, f. die Bestechung, DZ. podkúpiti, im, vb. pf. bejtechen; p. koga z denariem.

podkupljenec, nca, m. ber Erfaufte, ber Beftochene, Cig., nk.

podkupljenka, f. die Erfaufte, die Beftochene, nk. podkupljiv, íva, adj., Cig., Jan., pogl. pod-

podküpnik, m. ber Erläuser, ber Bestecher, Cig. podkupnina, f. ber Bestechungepreis, Cig.

podkúpnost, f. die Bestechlichkeit, Cig. (T.). podkupovanje, n. bas Bestechen.

podkupováti, újem, vb. impf. ad podkupiti; bestechen.

podkupovavec, vca, m. ber Bestecher, Cig.,

podkupščina, f. bas Beftechungsgelb, Cig., C.; desnica polna podkupščine, Burg. podkura, f. bie Unterheizung, C.

Cougle

podkuriti, im, vb. pf. unterheigen, untergunben, unterfeuern ; p. ogenj, ein Feuer augunden; - anichüren: p. sovraštvo, srd; - p. komu, jemanbem bie bolle beiß machen, Cig.; - p. koga, jemanben aufhegen, anstiften, Cig., Jan., LjZv.

podkúrjati, am, vb. impf. ad podkuriti, Cig., Jan., SIN.-C.

podkurjava, f. bas Unterheizen, C.; treske za podkurjavo, Vrt.; nabrati hoste za podkurjavo, Zv.; — das Unterheizmaterial, C.

podkurjávati, am, vb. impf. = podkurjevati, C. podkurjeváti, újem, vb. impf. ad podkuriti. podkurjevavec, vca, m. bet Ansporner, ber Aufheger, Cv.

podkva, f. = podkev.

podladjar, rja, m. ber Unterbootsmann, DZ. podladje, n. ber Riel bes Schiffes, Cig., Jan.;

podlaga, f. 1) = podloga, bie Unterlage, Mur., C.; - bas Futter (eines Rleibes), Cig., Jan.; - die Grundlage, Cig., Jan., nk.; podlago dajoč, grunblegend, Cig. (T.); - bie Bafe (chem.), Vrtov. (Km. k.); - 2) pódlaga, bas Unterlegen, St .- Jan. (H.).

podlaganje, n. das Unterlegen.

podlagati, am, vb. impf. ad podložiti; 1) unierlegen; kamenje p. pod kolo; jajca kokoši p., Cig.; - (ein Rleib) futtern, Cig., Jan.; - 2) p. pod kaj, unteroronen, Cig. (T.); -3) p. se, gutfteben, garantieren, C

podiahet, hta, m. = podlaket, ber Unterarm,

podlahti, f. pl. ber Unterarm, Cig. (T.), C. podlahtnica, f. bas Ellbogenbein, Cig., Jan., Cig. (T.), C.
podlaka, f. bas Unterfutter (bei einem Rleibe),

Cig., Mik., Lašče-Erj. (Torb.); kožuhovina za podlako, Futterpelze, DZ.; črn plašč, ki je znotraj imel rdečo podlako, Levst. (Zb. sp.); — podlâka, Mur.

podlaket, kta, m. ber Unterarm, Jan.

podlamljati, am, vb. impf. ad podlomiti; unten brechen, M.

pódlan, m. = jesenski lan, Svet. (Rok.).

podlan, f. die flache Sand (als Dag), die Sandbreite: dve podlani široko, C.

pódianca, f. = podlan, ogr.-C.; - (bie Handflächenhälfte, Mur.).

podlanec, nca, m. ber Dreichboben, Mur., C.; (podlanec), Celovška ok.

podlanica, f. podlanice, Braffen (sparoidei): navadna p., bie gemeine Golbbraffe (chrysophris aurata), Martinscica na Cresu-Erj. (Torb.), Erj.(Ž.); - hs.

pódlanka, f. spodnja, mečja in manjša dlaka na živalski koži, baš Grundhaar, (morda nam. "podvlanka, podvolnka"), Lašče-Erj. (Torb.), Erj.(Som.).

podlasci, m. pl. der Gauchbart, der Milchbart, Guts., Mur., Cig., Jan.

podlásica, f. bas Biejel (foetorius vulgaris); velika p., bas hermelin (foetorius ermineus), Erj.(Z.); = bela p., Frey.(F.).

podlask, m. = podust, ber Rasling (chondrostoma nasus), Bistra (ob Ljubljanskem barju)-Erj. (Torb.).

podiāska, f. = podlasica, Cig.

podlaske, f. pl. = podlasci, Savinska dol. podlasníki, m. pl. majhni lasje, zlasti po tilniku, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

podlástica, f. = podlasica, Jarn. podlástovica, f. bie Mauerfchmalbe, Mari-borska ok.-C.

podlátvica, f. = kruh, ki se pod latvico speče, Kras.

podlazitnica, f. eine Art Fifchernes, bas Floggarn, V .- Cig.

podlazovati, ujem, vb. impf. beichleichen, Skrinj .-Valj.(Rad).

podlážiti, im, vb. pf. pflaftern, Cig.; bielen, Jan.; — prim. dlažiti.
podlęcati, cam, čem, vb. impf. ad podlekniti;

mifelingen: podleče mu napitek, C.

podieci, ležem, vb. pf. 1) unterliegen, C., nk.; države so podlegle turškemu vazalu, Zv.; - 2) unterteufen (mont.), h. t.-Cig. (T.).

podleden, don, adj. unter bem Gife befinblich: podledna mreza, bas Gisnes, V.-Cig.

podlega, f. bas Unterliegen, die Riederlage, C. podlegati, legam, vb. impf. ad podleci, Cig. (T.), nk.

podiégniti, lêgnem, vb. pf.=podleči, Jan.(H.). podlehti, f. pl. = podlahti, ber Unterarm, Erj. (Som.)

podlehtnica, f. bas eine Bein bes Unterarmes: bie Elle (ulna), Erj. (Som.); - prim. podlahtnica.

podieka, f. = podlaka, bas Unterfutter, Cig., Ravn. (Abc.), Bes.; p. pri klobuku, Glas. podloklec, kleca, kelca, m. das Leibchen, die Beste, C., Ravn. (Abc.).

podleklič, m. bie Befte, C.

podlekniti, leknem, vb. pf. mifelingen, C. podlepiti, im, vb. pf. unterfleben, C.

podlęsák, m. die große Baldichnepfe (scolopax rusticola), Frey. (F.).

podiesek, ska, m. 1) die Haselmaus (mus avellanarius), Erj. (Z.), vzhSt.-C.; — 2) die Schnepfe, Guts., Mur., Cig., C., Mik.; bie große Balbichnepfe (scolopax rusticola), Frey. (F.); prim. podlesak; - 3) bie Berbstgeitloje (colchicum autumnale), Cig., Jan., Mik., Tuš. (R.).

podlesen, sna, adj. unter bem Balbe befindlich, Cig.; - im Balbe lebenb, Z.; podlesni mož, bas Balbmannchen, Vrt.

podlêsič, m. = podlesek 3), C. podlêska, f. neka ptica, v Bolcu-Erj. (Torb.); bas Safelhuhn, Meg., Dict., Hip.(Orb.); - Die Schnepfe, Guts.

podleskovina, f. = abranki, die Rägchen (bes

Sajelitrauches), Alas.

podlesnica, f. das Baldfarnfraut, Cig.; glistna p., mannlicher Burmfaben (aspidium felix mas), Tus. (R.).

podlesnják, m. = podlesni mož, Vrt.; gorski strahovi, podlesnjaki, ki človeka v silne skale zapeljujejo, Glas.

podlèst, à, m. Erj.(Torb.), pogl. podust. podlestev, tve, f. der Rafenfifch (cyprinus nasus), C, Frey.(F.); — prim. podust. podlésti, lêzem, vb. pf. friedend unter etwas tommen, etwas unterfrieden, Dict., Cig.;-p. koga, jemandem auf Schleichwegen ben Borrang abgewinnen, Z.; betrügen, übervortheilen, Cig., Jan.; - p. se, fich unterschieben, C. podlestva, f. = podlestev, Cig., Frey. (F.). podlétati, lêtam, vb. impf. ad podleteti, M. podletek, tka, m. ber Borfommer, Jan. podleten, ins, adj. minberjahrig, Mur., vehSt .-

C., Svet.(Rok.).

podleteti, im, vb. pf. barunter fliegen, M.; ako lastavica kravo podleti, onda krava doji krvavo mleko, kajk.-Valj.(Vest.); - zmote mi tu in tam podlete, Frrthumer ichleichen fich mir bie und ba ein, Trst.(Let.).

podietje, n. ber Borfommer, Jan. podlèv, leva, m. geronnene Milch, Valj. (Rad). podleza, f. bie Befchleichung, C.

podlezati, am, vb. impf. ad podlesti, beichleichen: p. koga, C.

podiezavec, vca, m. ber Beschleicher, C.

podlozec, zca, m. ber fich in frembe Sanbels. angelegenheiten mifcht, ber Unterläufer, Cig. podlezek, zka, m. ber am Chriftiage in ein frembes Saus geht, Rib .- Mik.

podlezina, f. eine niebrige Begend, bie Ginte,

podlezováti, űjem, vb. impf. ad podlesti. Z. podlezovavec, vca, m. ber Beichleicher, Jan. podléžati, im, vb. impf. unterworfen fein, unterliegen: p. čemu, Cig.(T.), DZ.; - stsl. podlijati, am, vb. impf. ad podliti; untergießen,

Mur., Cig.

podlijavček, čka, m. ber Untertrichter, DZ. podlína, f. njiva brez globoke zemlje, C. podlîpec, pca, m. = lipec, neka vinska trta, M., C.

podlisec, sca. m. == lisec, ber Ralberfropf (chaerophyllum), Z.

podifistek, stka, m. bas Feuilleton, C., nk.; - pogl. listek 2).

podlistkar, rja, m. ber Feuilletonift, C., nk. podliti, lijem, vb. pf. untergiegen, Mur., Cig.; p. cvetice, C.; - (Fluffigfeiten) mischen: p. črnino z belim vinom, Dol.

podlivati, am, vb. impf. ad podliti, Z., Dol. podliven, vna, adj. unterschlächtig: podlivno

kolo, Cig.; — rus.

podlivnják, m. = podlivno kolo, Sen.(Fiz.). podlog, loga, m. 1) bie Unterlage, DZ., Z.; bie Stupe, Mur., Met.; - 2) bas Brutei, Jan.; -3) bas Gubstrat Cig.(T.), (3. B. einer Forderung), Levst. (Pril.); — = razlog, ber Brund, Mur., C., Met.; - 4) bie Unterthanigfeit: v p. vsiljevati, ogr.-C.

podloga, f. 1) bas Darunterliegenbe, bie Unterlage, Cig., Jan.; p. pri pisanju, Z.; — biti za podlogo, gur Folie bienen, Cig.; — podolžna p., bie Laugichwelle, Cig.(T.); — ber Lagerbaum (im Reller), Cig.; — 2) bas Unterfutter (eines Rleibes), Mur., Cig., Jan., C.; bas gur Futterung bienenbe Leber, C.;

- = podpetek, der Schuhabsah, C.; — 3) die Grundlage, bas Substrat, die Bafis, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; izračunjavanju kaj deti v podlogo, DZ.; jemati za podlogo, jugrunde legen, DZ.; na podlogi podatkov, Levst.(Pril.), DZ.

1. podiogar, rja, m. ber Balbbauer, ber Solabauer, Cig.

2. podlôgar, rja, m. kdor podloge dela, ber Futtermacher, Cig.

podlom, ioma, m. ein Gefent, in welchem man eine Ergipur nachbricht, bas Gelörich (mont.),

podlómiti, lómim, vb. pf. unten an-, abbrechen,

podiopen, pna, adj. unter ber Laube befinblich, C.; podlopna obletnica, bas Laubhüttenfeft,

podlopie, m. = netopie, bie Flebermaus, Cig. podlost, f. die Riebrigfeit, die Gemeinheit, Cig. (T.), C., nk.; - prim. podel.

podloštvo, n. die Unterthanfchaft, die Hörige teit, Cig., Jan., C.

podlovec, vca, m. ber Unterjäger, Jan., DZ. podložek, zka, m. bas Unterlegte, bie Unterlage, Jan., DZ.; - biti za p., gur Folie bienen, Cig.; - ber Bolfter, Cig.; - ber Dachspan, der unter die Fugen zweier Biegel gelegt wirb, Cig.; - bas Ei, bas im Reft gelaffen wirb, bamit bie Benne bort fortlegt, das Reftei.

podložen, žna, adj. 1) Unterlage: podložni pražec, bie Unterlageschwelle, Cig.; — 2) unterthan, untergeben; grascini p., hofborig, Cig.

podložína, f. die Auflagerungeflache (min.), h. t.-Cig.(T.).

podložíti, ím, vb. pf. 1) barunter legen, unterlegen; kamen p. pod kolo, da voz nazaj ne sili; - unterschieben, Cig., Jan.; - 2) unterfuttern, ausfuttern (g. B. ein Rleib), Cig., Jan.; — 3) unterthänig machen: telo duši p., Vrt.; — p. se, sich unterwersen: p. se cerkveni oblasti, SIN.; ponižno se p. in molcati, Cv.; - 4) p. se, fich obligieren, garantieren, C.

podlôžka, f. dem. podloga; eine fleine Unterlage, Cig.

podložnica, f. bie Unterthanin, Mur., Cig. podložnik, m. 1) der Unterthan; oblastnik ali p., Fürft ober Unterthan, Trub.; desetinski p., ber Beheniholb, sevani p., ber Bafall, grasčinski p., ber Erbholb, Cig., Jan.; — 2) bas Trittbrett (beim Spinnrab, Schleifftein u. bgl.), C.; preeni p., ber Querichemel (ber Beber), Cig.; (prim. podnožnik); -3) bie Fugleifte einer Trube, ber Jug, Kr.; jaz sem delal škrinjo, ravno podložnike sem porezaval, Andr.; tudi: podlôžnik.

podióžniški, *adj.* Unterthans-, Jan.(H.). podlóžništvo, n. daš Unterthansverháltnis, Z., SIN

podložnják, m. ber Enbbaum, bie Lagerruthe bei ber Briide, Levst. (Cest.). podložnost, f. bie Unterthanigfeit.

podluknjáti, am, vb. pf. unterhöhlen, Cig. podlupiti, im, vb. pf. unten ichalen: p. drevo, ben Baum frangen (bie Rinbe in einem Rreife bom Stamme abichalen), Cig.

podluska, f. ber Beiffifc, gap St.-C.;-prim.

podlustva.

podlustva, f. neka riba = podlestva, C. podmájen, jna, adj. tildijá, (potmajen) Mur., Jan.; — pogl. podmajiti se.

podmájenec, nca, m. tůdifcher Menich, (potm-)

Cig.

podmájenost, f. bie Tüde, (potm-) Cig. podmájiti se, im se, vb. pf. fich buden, Cig.; podmajen, tildijdi, Cig.; (potmajena, bie Muderin, Cig.); podmajeno gledati, finster bliden, C.; - prim. podmuliti se, podmuriti se.

podmajnež, m. == podmajenec, Cig. (potm-,

podmakati, am, vb. impf. ad podmočiti; unten befeuchten, bewässern, Mur.; — versumpfen, Cig., Jan.

podmákniti, nem, vb. pf. = podmekniti, Cig., Jan., C.

podmalati, am, vb. pf. untermalen, grundieren,

Cig. podmalováti, ûjem, vb. impf. ad podmalati,

Cig.

podmaršal, m. ber Felbmorfchall-Lieutenant, nk. podmast, f. ber Schmerbobenfag, Mur .- Cig.; ber Bobenfag bes gerlaffenen Fettes, Z.

podmaševáti, ûjem, vb. impf. ad podmašiti,

podmašíti, ím, vb. pf. ausstopfen, Jan. podmàz, máza, m. die Grundierung, h. t.-Cig.

podmázati, mažem, vb. pf. 1) unterhalb anschmieren ober barunter schmieren; podmazan jezik imeti, zungenfertig fein, Levst.(Zb. sp.); unterhalb anftreichen, grundieren, Jan. (H.), nk.; - 2) p. koga, jemanben mit Gefchenten bestechen, Cig.; podmazan hvalivec, ein gebungener Lobrebner, Cig.

podmazováti, ûjem, vb. impf. ad podmazati, Cig.(T.).

podmęča, f. otrobi, s katerimi se svinjska kuha pomeša ("podmete"), BlKr.

podmęček, čka, m. ein unterschobenes Ding, Cig.; - = podložena krpa, Dol.

podmekniti, maknem, vb. pf. 1) darunterruden, Cig.; unterschieben: nevesto p., Z.; - 2) darunter wegrüden, M.; njega stopala ne bodo podmaknjena (= ne bodo se spoteknila), Trub. (Psal.); - 3) fcnipfen, C.; - 4) bas Bein untersegend umwerfen, C.; - p. koga, jemanden fturgen, C.

podmet, mela, m. unterwühltes Ufer, ber Uferbruch, C.; — bie Grotte, Ravn.-M., Valj. (Rad). Vod. sp.

podmeliti, im, vb. pf. untermublen, C. podmemba, f. ein heimlicher Umtaufch, C. 1. podmena, f. der Austaufch, Die Unterfchiebung, Jan.(H.).

2. podmęna, f. die Hypothese, h. t.- Cig.(T.);

— čaš.

podmenčič, m. dem. podmenek; bas Bechfelfind, ber Bechielbalg, vzhSt.-C.

podmenek, nka, m. bas Bechfelfinb, ber Bechfelbalg, Cig., C.

podmeniten, ina, adj. hypothetifch, h. t.-Cig. (T.).

podmenilo, n. die Sppothese, h. t. - Cig. (T.); — prim, podmena

t. podmeniti, im, vb. pf. heimlich vertauschen, Cig. (T.), C.; unterschieben, Cig.; podmenjeno dete, ein unterichobenes Rind, Z.

2. podmeniti, im, vb. pf. p. kaj, eine Sppothese aufstellen, Cig.(T.); - prim. 2. podmena.

podmeráč, m. ber Taucher, C. podmerati, am, vb. impf. untertauchen, Z.;prim. pondirati.

podmęsečen, čna, adj. sublunarisch, Cig. podmesiti, im, vb. pf. ben Brotteig einfauern,

Jan. (H.). 1. podmésti, métem, vb. pf. barunter tehren ober fegen, M.

2. podmesti, metem, vb. pf. einrühren, Cig., Jan.; moko p. v juho, C., Gor.; kuharica podmete zelje z moko, BIKr.

podméšati, am, vb. pf. barunter mengen, Cig., Jan.

1. podmět, méta, m. jako redek močnik, bünneš Mehlmus, Mur., Cig., Jan., Mik., Gor.

2. podmèt, méta, m.1) ber Einschlag nach innen (bei Rleibern), bef. ber untere Saum am Beiberlittel, Mur., C.; p. si boš poblatila, C.; -2) bas Unterfutter, ogr.-C.; — bas Futterleber, (podmet) Danj.-Valj.(Rad); - 3) bas Subject (phil., gramm.), h. t.- Cig.(T.), Lampe (V.); — (= predmet: p. tragediji, Levst./Zb. sp./).

podmeta, f. bas Dehl, bas in Speifen eingerührt wird, Z., Notr.

podmetanica, f. = podmetenica, Cig., Jan., Notr.

1. podmétati, mêtam, vb. impf. ad 1. podmesti,

2. podmétati, mêtam, čem, vb. impf. ad podvreči; 1) unterstellen, Cig.(T.); nadzoru p., ber Beaufsichtigung unterziehen, DZ.; unterwersen, Cig.; p. se, sich unterwersen, Cv.; - 2) unterschieben, V.-Cig., Jan.; tuje blago p., Navr. (Spom.); izrodke svoje nepremišljenosti je podmetal cerkvenemu učeniku, Cv. 3. podmétati, am, vb. impf. ad 2. podmesti; ein-

rühren, Cig., Jan.

podmetávati, am, vô. impf. == 2. podmetati, Jan.(H.).

podmétavec, vca, m. ber Unterschieber, Cig. podmętek, tka, m. 1) bie Batte, Rib.-Cig.; podmetki, Battierungen, C.; — 2) bas Unterdieblel, Jan.(H.).

podmeten, tna, adj. subjectiv, Cig. (T.), C.; podmetni rek, ber Subjectsab, Cig. (T.); prim. 2. podmet 3).

podmêtenec, nca, m. = 1. podmet, C., Gor. podmetenica, f. = podmetenec, C., Idrija, (-tanica, Cig., Jan.).

podmetki, m. pl. die Buttermildfuppe, Ravn .-Valj.(Rad).

- (1000)

podmetnjak, m. ber Einstechbogen (ber Buchbruder), Cig. podmetnost, f. bie Subjectivität, Cig.(T.). podmičenik, m. ber Bestochene, C. podmikac, m. ber Schmuggler, C. podmíkati, míkam, čem, vb. impf. ad pod-

mekniti; 1) barunter ruden, Z.; unterschieben, Z.; — (Baren) schwärzen, schmuggeln, Jan.; — 2) barunter wegruden, M.; — 3) stehlen, C.; - 4) ein Bein unterfegend umwerfen, C.

podmikavec, vca, m. ber Dieb, C. podmíljati, am, vb. impf. ad podmleti; untermahlen, Cig.; - untermuhlen: voda breg podmilja, C.

podmistek, sleka, setka, m. ber hintergebante,

Cig.

podmîta, f. bie Beftechung, podmiten, tna, adj. bestechlich, Jan.(H.). podmiti, mijem, vb. pf. unterwafchen, M.

podmítiti, im, vb. pf. bestechen; z denarji p. koga; podmičen, bestochen.

podmitijiv, iva, adj. = podmiten, Cig., Jan.

podmitnik, m. ber Bestecher, Jan.

podmitnost, f. bie Beftechlichteit, Jan.(H.). podmívati, am, vb. impf. ad podmiti; unterwaschen, barunter wegspulen, M.

podmizisce, n. der Raum unter bem Tifche, Bes. podmladek, dka, m. ber Rachwuchs, Cig. (T.). podmladiti, im, vb. pf. auffrifchen: auffraufein (vom Bier), DZ.

podmlájati, am, vb. impf. ad podmladiti, DZ. podmieti, meljem, vb. pf. untermablen, Cig.; -barunter megipülen, abipülen: voda je breg

podmlela, Cig., Jan. podmlévati, am, vb. impf. ad podmleti, Z. podmočiti, močim, vb. pf. unten feucht machen,

Mur.; - fumpfig machen, M. podmojster, stra, m. ber Befelle, Jan., C.; - ber Polierer (Polier), Cig.; — orozji p., ber Unterwaffenmeifter, DZ.

podmok, moka, m. die Raffe auf Grundftuden, bie Baffergalle, Jarn., Jan., C.

podmóket, mókla, adj. sumpfig, Cig., Jan. podmot, mola, m. eine bom Strom untergrabene Stelle, ber Uferbruch, Mur., Cig., Jan., C., Valj. (Rad), Nov.; - eine unterirbifche Grotte, Jan., C.; vso s planin dohajajočo vodo podzemeljski podmoli požirajo, Nov.; skriti se po goščavah in podmolih, Glas.

podmôłčkoma, adv. heimlich, C. podmolina, f. ber Tunnel, Strek.

podmółket, kla, adj. 1) flanglos, bumpf, Cig.; - 2) heimtudisch, Cig,

podmôrski, adj. unterfeeisch; podmorske gore,

Seegebirge, Cig. (T.). podmostnik, m. ber Brudenpfeiler, Jan. podmfzniti, mfznem, vb. pf. barunter gefrieren, unterfrieren, M.

podmulat, áta, adj. = podmuljen: podmulato

gledati, C.; - prim. podmuliti se. podmuliti, im, vb. pf. 1) unten abstreifen: listje p., C.; -- unterjaten: vinograd p., Dol.-Z.; - 2) p. se, finfter zu Boben zu ichauen anfangen, Dol.-Mik.; podmuljen, tiidijd, C.

podmuriti se, im se, vb. pf. eine tildische, finstere Miene machen, Hal. - C.; podmurjeno gledati = izpod čela gledati, BlKr.; ver-ichmist bliden, Hal.-C.; - (potmuriti se, Rihenberk-Erj. (Torb.)); - prim. muriti se. podmúrjenec, nca, m. kdor podmurjeno gleda, BlKr., GBrda.

podmúrjenik, m. = podmurjenec, Črniče (Goriš.).

podmúrljiv, adj. kdor rad podmurjeno gleda, BlKr.; - bufter, Mik.

podmúrljivec, vca, m. podmurljiv človek, BlKr.

podnáditi, im, vb. pf. bestählen, Dol .- Cig. podnadzornik, m. ber Unterauffeher, Jan.(H.). pòdnajèm, jema, m. bie Aftermiethe, Cig. podnajemnik, m. ber Aftermiethemann, Cig. podnarecje, n. ber Unterbialect, Jan., nk. podnašanje, n. bas Ertragen, kajk .- Valj. (Rad); - prim. podnašati.

podnäšati, am, vb. impf. ad podnesti; 1) unterbreiten, nk.; - 2) unten wegruden: voz p., Z.; — 3) ertragen, C., Zora, kajk.- Valj. (Rad); - 4) einichmuggeln, V.-Cig.

podnat, adj. mit einem Fugboben verfeben, Nov. podnębar, rja, m. = poljski škrjanec, Banj-ščica-Erj. (Torb.).

podneben, bna, adj. 1) unter bem himmel befinblich, Mur.; — 2) klimatisch, Cig. (T.), C.; podnebni pas, ber Rimagurtel, Cig. (T.). podnebésen, sna, adj. unter bem himmel befindlich, Mur.

podnebesje, n. ber himmelsraum, Cig. (T.). podnebisce, n. ber himmelsraum, Danj.-Valj. (Rad).

podnebje, n. 1) ber Himmelsftrich, die Luftregion, Mur., Cig., Jan.; — 2) das Klima, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes., nk.

podnečeváti, újem, vb. impf. ad podnetiti; untergunben, Jan.; - anfeuern, aneifern, Dict., Jan., C.; satan podnečuje k lakomnosti, Krelj.

podnêmati, mam, mljem, vb. impf. ad podneti; unterheigen, Z.

podnésti, nésem, vb. pf. 1) unterbreiten, DZ., nk; — 2) unten wegtragen ober wegruden, Z.; vrata p., bie Thure aus ben Angeln heben, Z.; — (die Bienenstöde) auflippen, Cig.; - 3) ertragen, C., M., Zora, kajk. - Valj. (Rad); - 4) einschmuggeln, Cig., Jan.

podnet, m. bas Zündhols, Dol. - Mur., Cig., Met.; — bie Aureigung, der Impuls, Mur., Jan., Cig. (T.), Met., ZgD.

podnet, f. bie Unreigung, ber 3mpule, (ponet) kajk .- Valj .(Rad).

podneta, f. ber gunber, Dol. podnetba, f. bie Untergunbung, DZ.

podnetek, tka, m. ber gunber, Dict., Cig., C. podneti, namem, vb. pf. unterheigen, Z.; anfachen, M.; — antreiben, entstammen, Z.

podnetilo, n. bie Aneiferung, DZ.

podnetiti, im, vb. pf. unterheigen, untergunben, unterfeuern, Cig., Jan., M.; ogenj p., Trub., Dalm.; p. pod kotel, Z.; - aufreigen, anftiften, aneifern, Jan., Cig.(T.), C., Dalm.

podnetljaj, m. ber Runber (fig.): p. k sovraštvu, Cig.

podaetlilv, iva, adj. anfachenb, anreizenb, Jan. (H.).

podneven, vna, adj. bei Tage ftattfinbenb, Tage, Mur.; podnevni tat, ber bei Tage stiehlt, Z.; podnevni pavlinček, bas Tagpfauenauge, Jan.

podnevnik, m. ber Tagfalter, Jan., C. podnica, f. bas Bobenbrett; bef. eine bide Boble (3. B. für ben Dreichboben), Z., BiKr.; bas untere Brett eines Bienenftodes, Levst. (Rok.).

podničati, am, vb. impf. mit Bodenbrettern belegen, bodmen, bohlen, Cig., C.

podnîrek, rka, m. = pondirek, Ravn.-M. podniriti, im, vb. pf. eintauchen, untertauchen, Cig., Ravn.-M.; - prim. pondreti.

podniščiti, im, vb. pf. erniebrigen (,abbassare'),

podnizati, nîzam, vb. pf. 1) auf Schnure faffen, Z.; - 2) ftiden (3. B. mit Berlen), C. podnják, m. ber untere Mühlftein, Cig., BiKr .-

Mik.; pôdnjak, Valj. (Rad). podnogatnica, f. ber Schemel, Guts., ogr.-M.;

- ber Fußtritt bes Webers, Jarn.-M. podnogatnik, m. ber Schemel, Guts.; - bas Trittbrett, Jan.

podnogalo, n. ber Schemel, Mur., Jan.

podnohten, tna, adj. unter bem Fingernagel befindlich: vse do podnohtnega, alles bis jur geringften Sache, nk.

podnos, nosa, m. 1) die Borweisung, DZ.;—
2) ber Credenzteller, der Prasentierteller, Cig., Nov., SIN.; (rus.).

podnoviti, im, vb. pf. sliko p., ein Gemalbe auffrischen, Cig.(T.); (rus.).

podnožek, žka, m. ber Schemel, Trub.; - bas Trittbrett am Spinnrab, jvzhSt.; - podnożki, bie Fußbant, Cig.

podnožen, ina, adj. unter ben Sugen befindlich; podnożni zidek, bas Fußgesims, Cig. podnožíšče, n. der Fußpunkt (Radir), Cig. (T.), Jes.

podnožje, n. 1) bie Fugunterlage, Cig.; was unter ben Fugen ift (g. B. im Bett), Mur.; - ber Schemel, Meg., Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., Dalm., Trub., Schönl., Jap., Ravn. i. dr.; - bas Trittbrett, Jan.; - 2) bas Fußgeftell, Jan., Cig.(T.); bas Boftament, Cig.(T.); ber guß einer Gaule, Cig.(T.);-3) ber Fuß eines Berges, Cig., Jan., Valj. (Rad)

podnôžka, f. bas Trittbrett, ber Fußichemel am Bebftuhle, Cig

podnožnica, f. ber Schemel, Mur., Cig., Jan.; sinček je sedel na podnožnici, Glas.; - baš Trittbrett am Webstuhle, Mur., Cig.; - das Brett, worauf ber Ruticher feine Fuge balt,

podnožnik, m. bas Trittbrett (bef. am Bebftuhl), Mur., Cig. (T.), C.; podnožnike prebirati z nogami, die Beberichemel treten, Cig.; p. pri kolovratu, Gor.; - podnožniki pri mizah, die Fußtritte an Tischen, Hip.(Orb.);

– bet Schemel: zemlja ima njega podnožnik biri, Trub.; - bie Fußtafte ber Orgel, Cig.

podnôžnjak, m. ber Schemel, Krelj. podoba, f. 1) bas Bilb; p. kamenita, iz lesa

izrezana, na platno naslikana; časopis s podobami, eine illuftrierte Beitichrift ; - bas Ebenbild, bas Portrat; — die Gestalt: v podobi belega goloba; brez podobe, gestaltios; dvanajst ribičev je preobrnilo podobo tega sveta, Jap.(Prid.); — bas Sinnbilb, das Symbol; lilija je podoba nedolžnosti; v podobi, v podobah, figurlich, allegorisch, Cig., Jan., nk.;

- 2) der Anschein: kakor je podoba, bem Anschein nach; kakor je vsa p., allem Anschein nach; p. je, es hat den Anschein; po vsej podobi, allem Anschein nach, DZ.; zoper vso podobo, gegen alle Wahrscheinlichkeit, DZ. podobar, rja, m. ber Bilbner, bilbenber Runftler,

Jan., Cig.(T.); bef. ber Bilbhauer. podobarski, adj. Bilbhauer., Cig. podobarstvo, n. bie Bilbnerfunft, Cig. (T.);

bef. die Bilbhauerfunft, Cig., Jan. podobast, adj. mit Bilbern ober Figuren verfeben : podobasti kamen, ber Bilberftein, Cig.; podobasto platno, bas Mobellituch ber Mahterinnen, V.-Cig.

podobčan, ána, m. član podobčine, ein Angehöriger der Untergemeinde, Levst. (Pril.). podoboina, f. bie Untergemeinde, Levst. (Nauk). podôbek, bka, m. bas Borbilb, Valj. (Rad). podoben, bna, adj. 1) āhnlich; podobna sta si,

da bi lehko enega skril, a drugega pokazal, Podkrnci-Erj.(Torb.); nikomur p., unförmlich; to ni ničemur podobno, das hat tein Gesicht, es hat weber hand noch Fuß; — ni nikamor podobno, C.; zdaj je vsaj čemu podobno, jest hat es boch eine Gestalt, Cig.; resnici p., wahricheinlich, Cig., nk.; podobno je, es hat ben Anichein, Cig., Notr., M.; podobno je, da bi bil on to storil, M.; – podobne spojine, homologe Berbindungen (chem.); podobno ležeče strani, homologe Seiten (math.), Cig.(T.): - 2) fabig: p. za kaj: ona še za to ni podobna, Fr.-C.; p. si, da bi kaj tacega storil, $j\nu zh\tilde{S}t$; -3) = spodoben, geziemenb, C.

podobica, f. dem. podoba; bas Bilben. podobitnost, f. die Gestaltungstraft, Cig. (T.). podobina, f. das Bildnis, die Abbildung, C. podobiti, dobim, vb. impf. 1) bilden, gestalten, formen, Cig., Jan., Cig.(T.); — 2) p. se, sid)

geziemen, C., Z. podobje, n. bas Bilbwert, Cig podoblačitnica, f. bas weibliche Unterfleib, Svet. (Rok.).

podoblaka, f. bas Rleiberfutter, Z.

podobléči, léčem, vb. pf. p. kaj, etwas barunter anziehen, Svet. (Rok.).

podoblęka, f. das Untergewand, SIN. podobnast, adj. etwas ahnlich, ahnelnd, Mur. podobnat, adj. ähnelny, Cig. podobnišče, n. ber Ahnlichfeitspuntt, Cel.

(Geom.). podobnost, f. die Ahnlichkeit; - die Analogie.

podobočāstje, n. ber Bilberbienft, Jan. podobodetec, ica, m. ber Bilbhauer, C. podobodetstvo, n. die Bilbhauerei, M. podobodolbec, bca, m. ber Bilbgraber, Cig. podobolijec, jca, m. = podobolivec, Jan. podobolivec, vca, m. ber Bilbgießer, Cig. podobolivstvo, n. die Bilbgiegerei, Cig. podobopis, pisa, m. bie Itonographie, Jan. podobopisec, sca, m. der Itonograph, Cig., podobopisje, n. 1) bie Bilberbeichreibung, bie Itonographie, Cig.; — 2) = hieroglissko pismo, Jan. podoborezee, zca, m. der Figurenschneider, Jan., Hip.(Orb.). podoboslovje, n. die Morphologie, Cig. (T.). podobotvorec, rca, m. ber Bilbner, Jan. podobováti, ûjem, vb. impf. formen, Cig.; s kladvom p., Skrinj. podoboznanec, nca, m. ber Bilberfundige, ber Itonolog, Cig. podoboznanstvo, n. die Bilberfunde, die Itonologie, Cig., Jan. podobriti, im, vb. pf. = odobriti, C. podobstvo, n. bie Gestalt, Z.; v podobstvu goloba, Krelj. podobščina, f. bas Bilbnis, bie Abbilbung, das Portrāt, Cig., Jan., Sol. podočen, čna, adj. unter bem Auge befindlich: podočni zob - podočnik, Vest.; podočna kost, bas Jochbein, Cig. podocje, n. bie Gegenb unter ben Augen, Jan. podocnica, f. bas Jochbein, bas Bangenbein, der Badenknochen, Cig., Erj. (Som). podočnik, m. t) ber Augengahn, Cig., Jan., vih St.; - 2) ber Rebenichofsling an einer V.- Cig. Rebe, podočnják, m. 1) ber Edzahn, ber Augenzahn, C., Erj. (Som.), vzhSt.; — 2) ber Rebenichofeling an einer Rebe, C. pododbor, bora, m. bas Subcomité, nk. podogovoriti se, im se, vb. pf. p. se s kom, fich mit jemandem ins Einvernehmen fegen, DZ. podojiti, im, vb. pf. 1) ein wenig faugen, ein wenig die Brust reichen: p. otroka; Lepo sinka mi podoji, Npes.-K.; - 2) das Mellen vollenden, Mur., St.; ali si že podojila? St.; kravo (krave) p., St. podojika, f. der Liegenmesser, (pravilna oblika Podijika, f. der Liegenmesser, (pravilna oblika Pohlinove besede: "podhujka", C.). podoknica, f. 1) bie Fenfierbant, Cig., Jan.; - 2) das Standen, bie Serenade, Jan., nk. podoknjak, m. spodnji kamen pri oknu, C. podokraj, krája, m. ber Unterbezirt, DZkr. podot, dola, m. ber Abhang, C. podólast, adj. abichiijig, abhangig, Cig. podólen, ina, adj. abhangig, abichuifig, Mur. podolgast, adj. länglich; podolgasto okrogel, langlich rund, Cig. podolgàt, áta, adj. = podolgast, Cig. podólgav, adj. = podolgast, Blc.-C. podolgie, adj. nach ber Lange bin, C.; p. oster nož, LjZv. podolgičast, adj. langlich, C.

podolgičen, čna, adj. was nach ber Lange bin ift, C. podolgljat, ata, adj. = podolgast, Jan. podolgoma, adv. nach ber Lange. podolgovát, áta. adj. = podolgast, länglich, Mur., V.-Cig., Jan., Cig.(T.); p. obraz, Zv.; podolgovato-okrogel, onat, Cig. (T.); tudi: podólgovat, Dol. podolgovatec, tca, m. bas Oblong (math.), Cig.(T.).podolgovatka, f. eine Art lange grune Berbftbirne, C. podolica, f. ber Bergabhang, C. podolje, n. 1) ber Abhang bes Berges, Cig.; bie Berglehne, Levst. (Cest.); — 2) bas Thalgebiet, Jan. : - bie Thalfohle, ber Thalgrund, Cig.(T.), Jes.; bas Langenthal, Cig.(T.). podolnica, f. 1) ein thalabwarts gelegener Ort, Cig.; - 2) das Längenthal, Jes. podólnost, f. die Abschüssigkeit, die Abhangigleit, Cig. podotž, adv. nach ber Lange, Rib .- Mik. podôłżati, am, vb. pf. = podaljšati, verlangern, podółżen, zna, adj. 1) Längen-, longitubinal, Jan., Cig.(T.); podôlžna dolina, baš Längenthal, Cig., Jan., Cig. (T.); = podolžni dol, Jes.; podolini lom, ber Langenbruch (min.), Cig.(T.); podolžna podloga, die Langichwelle, Cig.(T.); podolžna ploskev, bie Langeflache (min.), Cig.(T.); podolžna vrsta (n. pr. opek), bie Läuferichicht, Cig.(T.); podolžni presek, bas Längenprofil, DZ.; - 2) länglich, C. 1. podolžíti, ím, vb. pf. = podsijšati, vetlängein, Jan.(H.). 2. podolžíti, ím, vb. pf. beichulbigen. podôtžnica, f. bas Langenthal, Jan., Rut.(Zg. Tolm.). podôłžnik, m. ein nach ber Länge ber Mauer gebenber Stein, Cig. podomáčiti, ačim, vb. pf. einheimifch machen, Mur., ogr. - M.; einbürgern, nationalifieren, Cig., Jan , DZ.; - p. kaj, einer Sache eine einheimische Form geben, etwas in die einheimische Sprache überfegen, Cv.; - p. se, einheimisch werden, Cig.; - heimisch ober vertraut werben: p. se s kom, Cig., Jan., ogr.-C. podoneti, im, vb. pf. 1) ein wenig hallen, Z.; - 2) nachklingen, Cig. 1. podor, ora, m. bie Gründungung, Cig.; prim. podorati. 2. podor, dóra, m. ber Bruch im Bergbaue, Cig.; — prim. podreti. podôra, f. = podvora, Kras-Erj. (Torb.), Ig (Dol.). podorati, orjem, vb. pf. burch Bflugen in bie Erbe bringen, unterpflugen; p. strnisce; p. rastlino, Cig.; ¿u., einadern : seme, gnoj p.; pozebli ječmen podorati, da se kaj druzega poseje; čas vse podorje, Npreg.-Jan.(Slovn.). podorávati, am, vb. impf. ad podorati, Cig. podorina, f. bie Grunbungung, Cig. podôs, f. Pot.-Cig., M., pogl. podvoz.

podostriti, im, vb. pf. unten icharf ober fpigig machen, unterschärfen, Jan., Z.; podkovo p., Z., kol p., jvzhSt.

podoštrávati, am, vb. impf. ad podostriti, M.

podotaj, adv. beimlich, C.

podotávljati se, am se, vb. impf. neuerbings anichwellen, C.

podotoriti, torim, vb. pf. mit einer anberen Ruth verfeben: p. škaf, = druge otore mu napraviti, Ig (Dol.).

podovati, ujem, vb. impf. ben Boben legen, C. podpada, f. i) bie Maule (eine Rrantheit ber Pferde und Rinder), Cig.; - 2) neke kraste, ki jih imajo otroci, Dol.

podpadati, padam, vb. impf. unterworfen fein, unterstehen, Cig.(T.), DZ.; p. patronatu, DZ.; - stsl.

podpadnica, f. die Maute (eine Rrantheit ber Pferbe und Rinber), V.-Cig.

podpahati, paham, vb. pf. (von unten) anfachen,

podpat, pála, m. ber Bunber, C.

podpala, f. bas gum Unterheigen bienenbe Solg,

podpáliti, im, vb. pf. unten ansengen ; - unterfeuern, unterzünden, Cig.; - anreizen, Cig. (T.); p. strasti, bie Leibenichaften anfachen, Cig.

podpáljati, am, vb. impf. ad podpaliti, Jan. $(H_{\bullet}).$

podpaljeváti, ûjem, vb. impf. ad podpaliti. podpalubje, n. ber Schiffsraum, Cig.(T.); prim. paluba.

podpas, m. 1) ber Gurt, Mur., DZ., ber Bferbegurt, Cig.; - 2) bie Beichengegend, Meg., Dict., C.

podpásati, pašem, vb. pf. untergürten, aufgürten, aufschürzen, Mur., Cig., Jan.; p. se, sich das Kleid untergürten, Z.

podpasíca, f. ber Bauchriemen, Jan. podpasováti, üjem, vb. impf. ad podpasati, Cig.

podpas, m. ber Bferbegurt, Mur., Cig., C. podpasnja, f. ber Pferbegurt, ber Bauchgurt, Mur., Cig., Jan., C.

podpazduha, f. bie Unterachsel, Cig.; prijeli so se za podpazduhe, sie reichten sich bie Arme, Erj.(Izb. sp.).

podpazdusje, n. bie Unterachsel, C.

podpazen, zna, adj. Beobachtungs-: podpazni voj, das Observationscorps, Cig.(T.). podpáziti, pazim, vb. pf. heimlich bemerten, be-

lauern, Cig. podpazovati, ujem, vb. impf. auf ber Lauer

fein. Z.

podpažnjáča, f. = podpažnjica, C.

podpažnjica, f. = grebenica, vlačenica, ber Genter, die Gentrebe, C.

podpecatiti, atim, vb. pf. fein Siegel barunter bruden, unterfiegeln: p. kaj, Cig., DZ.; list

spisati in p., Škrinj.
podpečatováti, ûjem, vb. impf. ad podpečatiti,

podpecek, čka, m. ber Ranm unter bem Dfen, M., Dol.

podpéči, péčem, vb. pf. unterbaden, Cig.; gehörig baden, Z.

podpęčka, f. p. v terilnici, ber Leinborrofen,

podpęčnik, m. neka ptica, ki v skalovju živi, C. podpega, f. = 2. pega, bas Bogengeruft für Bolbungen, Z.; - ber Pfeiler bei langen Bruden, Rib .- Mik.

podpehniti, pahnem, vb. pf. barunter ftogen, Z.; barunter einschieben, C.; - unterlegen:

p. sod, Z.

podpękati, pękam, vb. impf. ad podpeči, Z. podpenjati, am, vb. impf. ad podpeti; unterpannen, Cig., M.

podpopelnik, m. ein unter ber Glut gebadener Ruchen, Cig., Jan., M., Ravn.

podpepelnják, m. = podpepelnik, C. podpera, f. bie Stute, Mur., C.

podperek, rka, m. die Unterftugung, die Stute.

podpernica, f. bie Strebe, Jan.

podpornja, f. bie Stupe, ber Stupbaum, C., vzhSt.

podpęsica, f. naprava v ptičjo lov: nad jamico, potreseno s kakim zobanjem, nastavljena skril, s klinom zelo rahlo podprta, Solkan-Erj.(Torb.).

podpeta, f. das Fußblatt (von ber Fußsohle bis gu ber Ferje), Cig.

podpetečniák, m. ber Schuhabfagnagel, C. podpetek, tka, m. ber Schuhabiah, Z.

podpeti, pnem, vb. pf. unterspannen, Cig., M. podpetnica, f. ber Abfat (an einem Schuh ober Stiefel), Mur., Cig.

podpetnik, m. 1) ber Stiefel- ober Schuhabfag, Cig., Zora, Stopiče(Tolm.)-Erj.(Torb.); 2) = podnožišče, ber Fugpuntt (Rabir), Cig., Jan., C.

podpotnjak, m. ein Leberfled gur Bilbung bes Schuhabsages, Cig.

podpieje, n. ber Strichpuntt, Jan., Cig.(T.), nk. podpih, piha, m. die Aufwiegelung, Cig.; bie heterei, C. podpihae, m. ber Aufwiegler, C.

podpihati, ham, sem, vb. pf. 1) burch Blafen anfachen; ogeni p., bas Fener burch Blasen verstärten, aufblafen, Cig.; Juri zakuri, Miha podpiha, jvzhSt.; - p. prepir, einen Streit guichnren, Cig.; - 2) p. koga, jemanben aufbenen, aufreigen, aufwiegeln.

podpihávati, am, vb. impf. = podpihovati:

aufheben, Navr.(Let.). podpinniti, pinnem, vb. pf. aufheben; koga, jemandem etwas ins Ohr blafen und ihn dadurch aufstacheln, Cig.

podpihováten, ina, adj. aufwiegelnb, aufreigenb, Cig., Jan.

podpihovanje, n. 1) bas Unterblafen; - 2) bas Aufwiegeln; - bas Ohrenblasen.

podpihováti, újem, vb. impf. ad podpihati, podpihniti; 1) unterblafen; - ogenj p., ichuren (fig.), Cig., Jan.; -2) p. koga, aufheben; je-manbem etwas in bie Ohren blafen, Cig.

podpihovavec, vca, m. ber Heger, ber Aufwiegler; - ber Ohrenblafer, Cig., Jan.

podpihovávka, f. die Heherin, die Auswieglerin; — die Ohrendläserin, Cig. podpihovávstvo, n. dos Heherthum; — die

Ohrenblaferei, Cig.

podpiliti, pilim, vb. pf. unterfeilen, Cig. podpionir, rja, m. ber Unterpionnier, DZ. podpiráč, m. kdor (kar) kaj podpira, Valj. (Rad); — ein Stüpgeftell, ber Knecht (bei ben Tifchlern), Cig.

podpiráten, ina, adj. Unterstügungs: podpirátna zaloga, ber Unterstügungssond, nk.

podpirátnik. m. = palica ali kol. s katerim

podpirālnik, m. = palica ali kol, s katerim nosač breme na ramenu podpira, Temljine (Tolm.)-Štrek.(Let.).

podpiralo, n. bie Stube, Jan. (H.).

podpîranee, nca, m. der unterstügt wird, der Unterstügling, Cig. podpîranjo, n. das Stügen, das Unterstügen.

podpiranjo, n. das Stupen, das Unterfügen. podpiratelj, m. der Unterfüßer, der Förderer, nk. podpirateljica, f. die Unterfüßerin, die Fördrerin, nk.

podpîrati, am, vb. impf. ad podpreti; unterftemmen, stüten; z nosom svet p., (šaljivo o mrtvecu v grobu ležečem); — unterstüten, an bie hand gehen, sörbern; p. dijake; p. prošnjo, eine Bitte besürworten.

podpîravec, vca, m. ber Unterstütter, Cig. podpls, pisa, m. die Unterschrift; svojeročni (lastnoročni) p., die eigenhändige Unterschrift; nasprotni p., die Contrasignatur, Cig.

podpisanec, nca, m. ber Unterzeichnete, Cig., Jan., DZ., nk.

podpisanica, f. = podpisanka, Jan. podpisanka, f. die Unterzeichnete, nk.

podpisati, sem, vb. pf. unterschreiben, untergeichnen; p. pismo, povelje; p. se, seinen Ramen unterschreiben; p. se na pismo, eine Urtunde unterfertigen.

podpiseć, sca, m. = podpisnik, Mur., Cig., Jan.

podpîsek, ska, m. bie Unterschrift, Cig., C., kajk.- Valj. (Rad).

podpisen, sna, adj. Unterschrifts: podpisna znamka, bas Monogramm, Jan.

podpisnik, m. ber Unterzeichner, Cig., Jan. podpisovänje, n. das Unterschen, bas Unterzeichnen.

podpisováti, üjem, vb. impf. ad podpisati; unterschreiben; p. se, ben (bie) Namen unterfertigen.

podpisovavec, vca, m. ber Unterzeichner; ber Firmaführer, Cig.

podpíti se, píjem se, vb. pf. = napiti se, Vrt. podpláčati, am, vb. pf. = podkupiti, Cig. podplačeváti, ûjem, vb. impf. ad podplačati, Cig.

podplat, plata, m. 1) bie Fußsohle; — 2) bie Sohle (ber unterste Theil des Schuhes; nove podplate dejati na škornje, die Stiesel neu besohlen; notranji p., die Brandsohle, Cig., Jan., C.; podplate pokazati, zu slieben ansangen, Levst.(Zb. sp.); — 3) etwas Sohlenartiges: dva podplata iz testa storiti, Vod. (176. sp.); — tudi podplat, plata, v7hSt.

podplätar, ria, m. 1) ber Sohlenleberverkäuser, Cig.; — ber Rothgerber, C.; — 2) podplatarii, die Sohlengänger (plantigrada), Erj.(Z.), podplátast, adj. sohlenaring (leberhart), Cig. podpláten, tna, adj. Sohlene: podplätno usnje, das Sohlenleber, Cig.

podplatina, f. das Sohlenleder, M. podplatiti, platim, vb. impf. besohlen, Cig.;

prim. opodplatiti. podplatje, n. das Cohlenleber, Cig

podplatnik, m. das Sohlenleber, Cig. podplatovina, f. das Sohlenleber, das Schwerleber, Cig.

podplavíti, ím, vb. pf. unterschwemmen, Cig. podplęčje, n. die Spannrippe, das Rippenstiid gleich vorne am Kamme, Cig.

podplfonica, f. zila p., bie Regelaber, Cig.

podplęčnik, m. = podplečje, Čig. podplesti, pletem, vb. pf. 1) unterflechten; p. koš, (ki je spods) raztrgan), jvzhŠt.; — 2)

unterstriden: nogavice p., Vrt. podplétati, plêtam, vb. imps. ad podplesti; unterslechten.

podploden, dna, adj. hypogynisch (bot.), Cig., Tuš.(B.).

podplotiti, im, vb. pf. (ein User) burch ein Flechtwert (eine Krippe) schipen, Cig.

podplúti, (plóvem), plújem, vb. pf. unterlaufen (v. Blut), Ravn.-M.; kri podpluje, Mik.; = podpluje, Savinska dol.; ako se kdo uščane, podpluje, Podkrnci-Erj. (Torb.); — podpluta kri, Cig., Mik.; — podplut, mit Blut unterlaufen, Jan., Svet. (Rok.), Gor.; podplute oči, Zv.

podplužen, zna, adj. unter bem Bfluge befindlich, Cig.

podplúžití, plůzim, vb. pf. = podorati, Cig. pódpoda, f. die Bachtel, C.

podpodáča, f. bie Bachtel, BlKr. podpodák, m. bie Bachtel, C., Solkan - Erj. (Torb.).

podpodânka, f. die Bachtel, Ip.-Erj. (Torb.). podpodânkati, am, vb. impf. schlagen (v. der Bachtel), vzh. t.

podpodíca, f. bie Bachtel, Bolc-Erj. (Torb.). podpodík, m. bie Bachtel, C.

podpogibati, gibam, bliem, vb. impf. ad podpogniti; unterbiegen, Cig.

podpógniti, pógnem, vb. pf. unterbiegen, Cig. podpôlje, n. bie Gegenb unter bem Felbe, C. podpołkównik, m. ber Oberstlieutenant, C., nk. podpołnitev, tve, f. bie Erganzung, Levst. (Močv.).

podpółniti, im, vb. pf. erganzen, completieren, C., LjZv.

podpółno, adv. = podpolnoma, LjZv. podpółnoma, adv. = popolnoma, Habd.-Mik. podpolovičen, čna, adj. nicht die Halfe erreichend: podpolovična večina glasov, die relative Stimmenmehrheit, nk.

podpółzniti se, pôłznem se, vb. pf. ausgleiten, Dalm.; — prim. izpodpolzniti.

podpomaganje, n. bie Unterstützung, Mur.; — bie Borfchubleistung, Cig.

podpomágati, am, vb. impf. ad podpomoči, tudi vb. pf., aufhelfen: p. komu, Mur.

podpomoč, f. die Aufhilfe, die Nachhilfe, Mur., Cig.; — die Beihilfe, Strek.; — die Borschubleistung, Cig., DZ.; p. dajati, Borjchub leisten, DZ.

podpomóči, mórem, vb. pf. aufhelsen, Z. podpomočník, m. der Uniergehilse, Jan. (H). podpôna, f. die hypotenuse (math.), Jan., Cig. (T.), C.; — češ.

podponec, nca, m. ber Bogestnöterich (polygonum aviculare), Klanec, Podgorje (Istr.)-Erj. (Torb.).

podpôpje, n. ber Unterseib, Cig.(T.); — stsl. podpòr, póra, m. 1) bie Stübe, Dict., Z.; — 2) pl. podpori — hud kašeli, C.

podpora, f. 1) die Stüte; zelezne podpore, Vod.(Izb. sp.); der Tragstempel (mont.), V.-Cig.; — 2) die Unterstützung, die Aushisse; podpore prositi, podporo dobiti.

podporek, rka, m. bie Unterstützung, C.

podporen, rna, adj. stügend, Stüge: podporni zid, die Gegenmauer, die Stügmauer, Cig., Levst. (Cest.); — unterftügend, behilflich: p. komu, C.; podporno drustvo, ein Unterftügungsverein, nk. podporica, f. dem. podpora; eine kleine Stüge,

Erj. (Torb.).

podporisce, n. ber Stütpuntt, Cig. (T.), C., DZ.

podpôrje, n. coll. 1) bie Stüßen: p. rudnika, bie Grubenzimmerung, h. t.-Cig.(T.); — 2) neka otročja bolezen (kadar težko dihajo o premembi vremena), C., Gor.

podpornica, f. bie Unterftügerin, Cig., Jan., C. podpornik, m. 1) ber Stügbaum, Cig.; - 2) ber Unterftüger, Mur., Cig., Jan., nk.

ber Unterstüßer, Mur., Cig., Jan., nk. podpornina, f. das Unterstüßungsgeld, der Unterstüßungsbeitrag, SlGosp.-C., nk.

podpornja, f. die Stübe, Dict., Mur., Cig., Levst. (Mocv.) Dol.; hlod, dober za podpornjo, Bas.; der Stübpfeiler, Meg., Dict.; die Stübe (fig.): ti, najne starosti podpornja, Ravn.

podpornjáča, f. bie Stüte, Danj.-Mik. podpornjica, f. dem. podpornja, ein fleiner Stütpfeiler, Dict.

podporočnik, m. ber Unterlieutenant, Cig., nk.;
- rus.

podporok, roka, m. ber Afterbürge, ber Rebenburge. Cig.

podporostvo, n. die After- ober Rebenburgschaft, Cig.

podporščina, f. die Subvention, DZ.; drzavna p., DZ.

podpotje, n. bie tieferen Stellen neben einem Bege, Jan. (Slovn.).

podpovedáč, m. ber Soufsteur, Cig.; - polj. podpovedováti, üjem, vb. impf. foufflieren, Cig.; - polj.

podpoveljník, m. ber Unterbefehlshaber, Cig.,

podpraporščák, m. ber Unterfähnrich, DSv. podprašíti, im, vb. pf. Pulver auf die Bündpfanne schutten, Cig.

podprāšijaj, m. soviel Bulver man einmal auf bie Ründpfanne schüttet, Cig.

podpravitnica, f. crta p., die Subnormale (math.), Cig.(T.), C.

podpražen, žna, adj. unter ber Schwelle befinblich, Cig.

podprážiti, prážim, vb. pf. unten mit Schwellen berfeben, unterschwellen, Cig.

pódprda, f. bie Bachtel, Mur., Cig., Jan., Mik., (pòdprda) Št.-Ērj.(Torb.), Glas., Danj. (Posv. p.), Ščav.-Pjk.; podprda, Valj.(Rad). podpręči, pręžem, vb. pf. p. konja, ein Pferb gurten, Dict., Cig.

podprednik, m. ber Subprior, Let.

podpredsednik, m. ber Biceprafibent, ber Dbmannsftellvertreter, nk.

podprodsednistvo, n. bas Amt eines Biceprafibenten ober Obmannsssellvertreters, nk. podpreg, prega, m. ber Gurtriemen bei Saumpferden, Rib.-Mik.

podprégati, am, vb. impf. ad podpreči, Jan.

podpréti, prèm, vb. pf. unterstemmen, unterspreizen, stühen; zid, voje s sadjem preobložene p.; p. se z rokama, die Hande in die Seiten sehen, Cig.; — komolce p., die Arme aufstühen, Cig.; — p. koga, jemandem unter die Arme greisen, Cig.; — podprt, corpusent, Cig.; — prošnjo p. (begründen), Cig.

podprhatenik, m. pod prhaljo pecen kruh, ein unter glühender Afche gebadenes Brot, Z. podpricati, pricam, vb. pf. als Beuge befidtigen, bezeugen, Levst. (Nauk).

podpričeváti, üjem, vb. impf. ad podpričati, Levst. (Nauk).

podprijèm, jéma, m. ber Untergriff, C. podpristrojnik, m. ber Untermajchinenmeister, DZ.

podpròg, próga, m. ber Baudgutt bes Bferbes, Dict., Mur., Cig., Jan., C.; brez podproga, guttlos, Cig.; pódprog, ντhŚt.

podproga, f. 1) = podprog, Cig., Jan., Hip. (Orb.); ber Bauchgurt beim Juggeschier, Ravn. (Abc.); podproge podvezati konju, em Pferb gürten, Cig.; — 2) das Tragseil, ber Tragsiemen (z. B. ber unter eine Butte o. einen Korb gegeben wirb), C.

podprožen, žna, adj. Gurts, Bauchgurts: podprožni remen, ber Bauchgurtriemen, Cig.; podprožna kljuka, ber Gurthafen, Cig.

podprožiti, im, vb. pf. barunterruden, unterichieben, C.

podpresina, f. ber Bauchgurt, C. podpresje, n. 1) die Gegend unter der Bruft,

Jan.; - 2) bas Bruftblatt, ber Bruftriemen beim Pferbegeschirr, Cig. podprenica, f. ber Bruftriemen bes Pferbes,

Hip. (Orb.); der Reitgurt, V.-Cig., Jan., C. podprsnik, m. = podprog, Mur., Jan.

podpratje, n. ber Fußballen, Z.

podpitek, tka, m. = podpornja, ber Stütspfeiler, C., M.

podpustíti, ím, νδ. pf. darunter tommen laffen, zulaffen, Z.; belegen laffen: p. biku kravo, ντhSt.-C.; = p. kravo pod junca, jντhSt.; p. tele (da sesa [ziza]), $v_{\bar{i}}h\tilde{S}t.-C.$; — brana zrnje podpusti (bringt unter die Erde), Danj. (Posv. p.).

podpúščati, am, νb. impf. ad podpustiti; 1) barunter fommen laffen: kravo biku p., ντλ-St.-C.; kravo pod junca p., jντλSt.; zulaffen: krava tele podpušča, Z.; -2) = odpuščati: p. dolge, Meg.

podrabljati, am, vb. impf. ad podrobiti, brodelu,

М.

pòdrabokûp, m. ber Afterbestand, Cig. pòdrabokúpec, pca, m. ber After- o. Unterbestandnehmer, Cig., DZ.

podraboprodajnik, m. ber Afterbestandgeber,

Cig.

podraduniti, unim, vb. pf. eine ju große Rechnung machen, im Rechnen überhalten: p. koga, Mur.; - p. se, fich berrechnen, Mur., v7hSt.

podrafienica, f. skopa za pod rafico, ein fleines Gebinbe Stroh (beim Dachbeden), C.; - prim.

rajica.

podrājičnik, m. = podrajičnica, C.

podrajšati, am, vb. pf. = 1. podražiti, Jan. podrajtati, am, vb. pf. = podračuniti, (bei ber

Rechnung) beirugen : p. koga, C. podramen, m. der Arm, C.

podramnica, f. ber Achselriemen, Z.

podramnik, m. ber Arm, Pot.-M.

podrāmnjak, m. palica, s katero se podpira breme na rami, Solkan-Erj. (Torb.).

podrápati, pam, pljem, vb. pf. nach einander abtraben; — zertraben: ves podrapan, ganz zertrabt o. ganz zerrifien, jurh.Se.

podrásati, am, vb. pf. = podbrecati, pod-

košati, V.-Cig.

podrástek, sleka, selka, m. bie Wasserebe, Cig. podrást, f. ber Rachwuchs, Jarn., Cig. (T.); v gozdu, kjer je najlepša podrast stala, SlN. podrástanje, n. bie Reproduction (zool.), Cig. (T.)

podrástati, am, vb. impf. ad podrasti; reprebuciert werben (2001.), Cig. (T.).

podrastba, f. bie Anreigung, C.; - prim.

podrastiti.
podrastek, stka, m. 1) ber Rachwuchs, ber Wieberwuchs, Jan.; — 2) ein wilber Trieb, ein leerer Schofs an einem Fruchtbaum, (-sek) Cig.

podrásti, rástem, vb. pf. 1) unterhalb wachjen, unterwachjen, Cig.; — podraščen (nam. podrastel, podrasel) jezik, eine unten angewachjene Bunge, Z.; nima podraščenega jezika — er ipricht gut, C.; — 2) auswachjen: kragulj je bil uže podrastel, Dalm.; —3) nachwachjen, Jan.; od vinogradine so ostale samo še podrasle breskve, Jurč.

podrástiti, im, vb. pf. 1) ausgegen, aneisern, C.; — 2) ermuthigen, aneisern, C.; breist machen, ogr.-M.; p. se, sich erfühnen, wagen,

C.; — prim. drastiti.

podrastljívost, f. die Reproductionsfraft, Cig. (T.).
podráš, m. der weibliche Unterrod, Jan.

podraščaj, m. ber Nachwuchs, SIN. podráščanje, n. baš Unterwachjen, M. podráščati, am, vb. impf. ad podrasti, = podrastati; 1) unterhalb modifen, untermodifen, Mur., Cig., Jan.; — 2) ausmodifen: žito podrašča, bie Getreibehalme entmideln sid, Z.; — 3) nadmodifen, Jan.; zarod, ki za nami podrašča, Ravn.

podraščina, f. der Nachwuchs des jungen Geholzes, C.; das Unterholz, Jan.; grić utrditi

s koli in podraščino, LjZv.

podrašec, šca, m. podrašci, bie Osterluzeiarten (aristolochieae), Tuš. (R.), Medv. (Rok.).

podraševnik, m. = podrašnik, Cig.

podrášiti, im, vb. pf. auflodern, Jan.; -- aufichuren, Jan.

podrasnik, m. der weibliche Unterrod, V.-Cig. podravnatelj, m. der Subdirector, der Bicedirector, nk.

podrazdet, dela, m. = podrazdelek, bie Unterabtheilung, Cig. (T.), M.

podrazdelba, f. die Unterabtheilung, Cig. (T.). podrazdetek, ika, m. die Unterabtheilung (das Abgetheilte), Cig., M., Levst. (Pril.).

podrazdeten, Ina, adj. bie Unterabtheilung beireffenb, M.

podrazdeliti, im, vb. pf. untertheilen, Mur., Cig.; (po nem.).

podrazred, reda, m. bie Unterordnung (zool., bot. etc.), Cig.(T.), nk.

podrazuméti, mêjem, mêm, vb. pf. darunter versteben (subintelligere), C.

podrazumévati, vb. impf. ad podrazumeti, Cig.(T.).

podražaj, m. ber Ansporn, Cig. (T.). podražati, am, vb. impf. ad 2. podražiti; an-

spornen, C.; p. k zahvalnosti, Krelj.
podrāžba, f. die Bertseuerung, Cig., Jan.;
pristojbinska p., die Gebürensteigerung, DZ.
podráženje, n. die Anteizung; die Aneiserung:
p. k vsemu zlemu, p. k božjemu spoznanju,
Krelj.

podraževanje, n. bas Bertheuern.

podraževáti, újem, vb. impf. ad 1. podražiti; vertheuern.

podraževavec, vca, m. ber Bertheuerer, Cig. 1. podražítl, ím, vb. pf. bertheuern; uime so vino podražile; p. se, theurer werben; blago se je podražilo.

2. podrážiti, im, vb. pf. 1) ein wenig neden o reizen; p. psa; — 2) anhehen, verhehen, Cig.; — aneisern, anhornen: kaj nas ima

k takovim delom p.? Krelj.
podečati, im, vb. pf. ein wenig bahin rutichen;
v mesto podrčim na saneh, ich werbe auf
bem Schlitten in bie Stadt bahinrutichen.

podrdráti, am, vb. pf. ein wenig (mit dem Wagen) rasseln: v Ljudljano podrdramo, wtr werden nach Laibach rasselnd dahinsahren. podrędrje, n. die Rippenweichgegend, (podre-

poareprie, n. on suppensengegens, (points) Cig.(T.); — stal.

podreben, adj. unter ben Rippen befinblich, Cig.

podrebrnik, m. pri slamnati strehi hlod pod lemezom, die Bant, Vas Krn-Erj. (Torb.). podrecati, am, vb. pf. nam. podbrecati; aufichurgen, V.-Cig., Kr. podrèd, réda, m. die Unterordnung, die Unterclasse, Cig. (T.).

1. podrędba, f. die Unterordnung, Cig. (T.).
2. podrędba, f. 1) die Mast, Z.; — 2) die Nachgucht, Z.

podrēdben, bena, adj. == podreden, Cig. (T.).
podrēdek, dka, m. == 1. podredba, bie Uniter-

ordnung, Jan. (H.).
podréden, dna, adj. untergeordnet, Cig. (T.).
1. podredíti, ím, vb. pf. unterordnen, Cig., Jan.,
Cig. (T.), nk.

2. podredítí, ím, vb. pf. 1) burch Hitterung feist machen, masten; p. kokoš, Dol.; — p. se, did und seist werden; podrejen, gut genährt, seist, did, Cig.; — 2) aufzüchten, Z.; — p. se, heranwachsen: iz Jakopovih otrok se je sčasoma velik narod podredil, Ravn. podredje, n. zveza glavnih in odvisnih stavkov, daš Sakgefüge, Jan. (Slovn.).

podrédnost, f. das Berhältnis der Unterordnung, DZkr.

podrégati, drêgam, vb. pf. ein wenig stupsen, Z.; aufmuntern: p. koga, da kaj stori, jvzh St. podrégajaj, m. ber Stupser, ber Stoß, C. podrégaiti, drêgnem, vb. pf. stupsen, stoßen, M. podrēja, f. 1) bie Rastung, Z.; — 2) bie Rachbucht, Z.

 podréjati, am, vb. impf. ad 1. podrediti; unterorbnen, Cig., nk.

2. podrejati, am, vb. impf. ad 2. podrediti; i) malten, Z.; — 2) eine Rachzucht aufziehen, nachzügeln, Z.

podrejenik, m. 1) ber Subordinierte, SIN.; - 2) = podrejen stavek, Jan.(H.).

podrejénost, f. bas Berhaltnis ber Unterordnung, Cig., nk.

 podrejevátí, ûjem, vb. impf. = 1. podrejati, unterorbnen, nk.

podrejeváti, ûjem, vb. impf. = 2. podrejati, C. pòdrèk, réka, m. ber Unterfag (phil.), DSv. podremáč, m. ber Schlaftrunt, Prip.-Mik. podrémati, mam, mljem, vb. pf. 1) nach eine anber einfchlummern; vsi smo podremati, Z.;

ander einschlummern; vsi smo podremali, Z.;

— 2) ein wenig schlummern; malo sem podremal.

podrēmšati, am, vb. pf. 1) nach einanber (mit einer Stange stoßenb) zerquetschen: vse grozdie p., Z., Dol.; — 2) ein wenig quetschen, Dol. podrépati, pam, pljem, vb. pf. ein wenig traben,

podrépen, pna, adj. unter bem Schwanz befindlich: podrépni remen, ber Schwanzriemen am Pferbe, Cig.; podrepna muha, ki sili konju vedno pod rep, Nov., Erj. (Torb.), Kr.; siten, kakor podrepna muha, Kr.

I. podrépica, f. 1) = podrepna muha, Erj. (Torb.); bie Roisfliege, Jan.; — 2) podrepni konjski remen, Hip. (Orb.), Erj. (Torb.); — vrv, s katero se butara na osla tako priveže, da mu ide pod rep, Kras; — 3) naprava pri vozu, ki drži oje po koncu, Tolm.-Erj. (Torb.).

 podrépica, f. slabo, izprijeno vino: podrepice se je napil, zato je bolan, BlKr.
 podrépina, f. ber Schwanztiemen, Mur., Cig., C. podrepiti, repim, vb. pf. 1) p. konja — konju rep podvezati, bas Bferd schmanzen, Jan.; — 2) burch einen Schlag auf ben Schwanz antreiben, Z.

podrepnica, f. ber Schwanzriemen, Mur., V .-

Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad).

podrépnik, m 1) ber Schwanzriemen, Mur., Cig.; — 2) ein dider Strid, Kras; (prim. porepnik); — 3) ein ausdringlicher Angeber — ovadnik: grajski biriči in podrepniki, Lj-Zv., Slovan.

podrépniti, rêpnem, vb. pf. pod rep udarivši

nagnati, Z., Notr.

podrépnost, f. eig. bie Zubringlichkeit: bie Fanggier, bie Koketterie, Ravn.-Cig.

podrepšati, am, vb. pf. = podremšati, jv7hŠt.
podrešétina, f. kar pri rešetanju izpod rešeta pada, baš Unterforn, Cig., C., Lašče-Erj. (Torb.), Dol.

podrešętka, f. = podrešetina, Mik.

podréti, dérem, drèm, vb. pf. 1) nieberstürgen machen, nieberreißen; zid, hiso, most p.; veter je drevo podrl; dirjaje koga p., jemanden umrennen; s strelom p., nieberschießen, Cig.; čebele ali panj p., die Bienen abstoßen (tödten), Cig., Por.; — untergraben (fig.), Cig.; — p. kup, einen Rauf rüngängig machen, Cig.; — null u. nichtig machen: p. postave, Cig.; — vereiteln: p. komu upanje, namero, Cig.; p. komu srce, jemanden muthloß machen, Cig.; — p. se, nieberstürzen, einstürzen: zid, most se je podrl; hrast se je podrl; — pogajanje se je podrlo, die Untershandlungen wurden abgebrochen, Cig.; — 2) zerreißen: podrena obleka, Dol.-Mik.

podręviti, im, vb. pf. ein wenig jagen o: antreiben: p. konje, Z.

podrez, reza, m. ber Schnitt von unten, Mur. podrezatnik, m. das Werteisen der hufschmiebe,

1. podręzati, rężem, vb. pf. unterschneiben; s koso travo p., Danj. (Posv. p.); konju rep p., Cig.; konju kopito p., bem Pferbe ben Huf beschneiben (auswirten), Jan. (H.); čebele p., die Bienen schneiben (zeibeln), Cig.

2. podrézati, dręzam, vb. pf. ein wenig stupsen;
– p. koga, da kaj stori, jemanben zu einer

handlung anipornen.
podręzavati, am, vb. impf. = 1. podrezovati.
podręzek, zka, m. ber Unterichnitt, Cig.

podręzibába, f. = sitna baba, ki v vsako reč dreza, Levst. (Zb. sp.).

podrężica, f. "p. se naredi, kadar poči koża pod prstom ali pod členom na nogi ljudem, ki hodijo bosi", Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.).

podrezitnik, m. bas Zeibelmeffer, Cig.; — bas Kimmeifen ber Böttiger, Cig.; — ber Baummeißel ber Gärtner, Cig.; — = podrezalnik, Jan.(H.).

podręzováti, ûjem, vb. impf. ad 1. podrezati; otroku jezik p., bem Rinbe bie Bunge löfen, Cig.; p. čebele, zeibeln, Cig., Jan.
 podrezováti, ûjem, vb. impf. ad 2. podrezováti,

rezati; ftupfen; aufmuntern, anfeuern.

podrgálo, n. kuhinjsko p. == grebljica, C. podfgati, dígam, vb. pf. 1) fcheueru, Jan.; abreiben: p. roke do lahta, Zora; -- 2) ein wenig reiben.

podfgniti, dignem, vb. pf. 1) abjcharren: blato s ceste p.; — 2) ein wenig reiben; — 3) bereiben, Cig.; puško z majeronom p., C. podrigávanje, n. bas Mülpfen, Mur.

podrigávati se, a se, vb. impf. rūlpjen: pod-

rigava se mi, Mur. podriniti, rînem, vb. pf. barunter ichieben. podrînka, f. mlada žaba, ber Raustopi, Sv. Peter

pri Gorici-Erj. (Torb.). podríti, ríjem, vb. pf. unterwühlen, Cig.

1. podrívati, am, vb. impf. ad podriti, Z.
2. podrívati, am, vb. impf. ad podriniti, bar-

2. podrivati, am, vo. impy. aa podriniti, outunter schieben.

podrivec, vca, m. ber Untergrundpflug, C. podriven, vna, adj. Sprenge: podrivni prah, bas Sprengpulver, Cig. (T.).

podřk, dřka, m. = ples: kadar ni mačke doma, imajo miši podrk, Npreg.-Jan. (Slovn.).

podekniti, arknem, vb. pf. bahinrutschen, M. podermástiti, astim, vb. pf. mit Geräusch ober ungeschlacht zertreten, Dict.; nieberichiagen, umreißen, Jan.; zerstören, M.

1. podincati, am, vb. pf. einige hüpfende Be-

wegungen machen, Z.

 podincati, am, vb. pf. bie Unebenheiten auf bem gelbe ausgleichen, Z.; — prim. 2. dracati.

podrncávati, am, vb. impf. = 1. podrncevati, M.

1. podrnceváti, sijem, vb. impf. hüpfende Bewegungen machen (z. B. beim Tanz), Bl-Kr.-M.

podrnceváti, ûjem, vb. impf. ad 2. podrncati; baš felb ebnen, Z.

podrnováti, üjem, vb. impf. Rasenstüde vom gepslügten Ader wegräumen, Jan.

podroben, bna, adj. einzeln, betailliert, ausführlich, Mur., Jan., nk.; podrobni ertez, ber Detailplan, Cig. (T.); — rus.

1. podrobiti, im, vb. pf. 1) ausbroden: ves kruh p.; — einbroden, Cig.; drobivce kruha v mleko p., Notr.; - 2) ein wenig zerbrödein: pod nos komu kaj p., jemandem etwas unter bie Nase reiben, V.-Cig.

bie Rase reiben, V.-Cig.

2. podrobiti, im, νb. pf. 1) einsäumen, Jan.
(H.); — 2) p. drevo = podreti, posekati,
C.

podróbnost, f. bie Einzelnheit, bas Detail, Jan., Cig. (T.), nk.

podróčen, čna, adj. 1) untergeorbnet, Cig., C.; [ubalternativ, Cig.(T.);—2) podrôčni kovač, (kateri ne dela s pomočjo vodne sile), ber Banbſdmieb, Z., C.

področiti, dročim, vb. pf. (mit einem Stabe) ein wenig ftogen, ftochern, ftoren, Z.; -- prim. dročiti.

področje, n. ber Birkungstreis, bas Ressort, V.- Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; državno p., bas Staatsgebiet, Cig. (T.); p. katerega jezika, ein Sprachgebiet, Cig. (T.).
področnik, m. ber Untergebene, Cig.

področnost, f. bas Subalternverhältnis, Cig. (T.).

podròd, róda, m. die Nachsommenschaft, M., C. podrokainica, f. das Händelissen, ogr.-C. podrokováti, üjem, vb. impf. p. koga, über

podrokováti, újem, vb. impf. p. koga, über jemanden die Oberhand haben, ihn beherrichen, M., C.; jemanden bevormunden, Cig., M.

podrdv, rova, m. 1) die Untergrabung, Z.; —
2) ein unterirbischer Canal, Zora; p. pri cesti, der Durchlass, Levst. (Cest.); der Tunnel (z. B. unter einem Flusse), h t.-Cig. (T.).

podfsati se, sam, šem se, vb. pf. ein wenig glitschen.

podrséti, ím, vb. pf. bahinglitschen: navzdol p., Jurč.

podeniti, disnem, vb. pf. 1) streichen: klindek p., ein Bundhölzchen streichen, Z.; — 2) p. se, bahinglitichen, vzh.St.

podit, dita, m. v pregovoru: za hiso se gnilec in podrt pravdata (von einem baufälligen

Hause), Cig.

podrtija, f. 1) ber Einsturz, ber Berfall (z. B. eines Hauses), Cig., Jan.; — 2) — die Trümmer, die Ruine; sama podrtija, lauter im Berfall begriffene Gebaube, jvzhSt.

podrtika, f. etwas Niebergestürztes, Eingestürztes (ein Baum, ein Haus): ima same podrtike, C. podrtina, f. etwas Niebergerissens, Eingestürztes, Berstörtes: die Trümmer, die Ruine, Cig., Jan.; vom Sturm umgeworsene Baume, Cig., C., Dol.

podrtinjak, m. ein im Berfall begriffenes Gebaube, C.

podftje, n. ber Einsturg, Cig., Jan. podrtljiv, sva, adj. baufallig, Cig.

podructti, drucim, vb. pf. quetiden, pressen, C. podrudek, dka, m. bas Rleinerz, bas Gruben-flein, Cig. (T.).

podrugačiti, ačim, vb. pf. veranbern, C.; p. se, sich veranbern, Zora.

podrugóčiti, ôčim, vb. pf. wiederholen, ogr.-C., Kremp.-Let.

podrugôd, adv. = po drugod, an anderen Orten, anderwärts, anderswo, C., Z. podrûjee, jca, m. pogl. poldrugec.

podrušen, šna, adj. unter bem Rafen befindlich: podrūšna železna ruda, ber Rafeneisenstein, bas Rasenerz, Cig.; podrušna šota, ber Rasentors, Cig.

podrūzgati, am, vb. pf. (nach einander) zerquetichen, jvzhŠt.

podrůžec, žca, m. pogl. poldružec.

podrúžen, žna, adj. pogl. poddružen.

podrúžiti, drůžim, vb. pf. vereinigen: p. kaj s čim, C.

podrūžjo, n. die Chehalfte, Levst. (Nauk), Vrt.;
-- stsl.

podrūžnica, f. pogl. poddružnica.

podrůžník, m. pogl. poddružník.

podfzati, dfzam, vb. pf. 1) zusammenscharren, abschaben, Cig., M.; p. jestvino od vseh krajev na kup, Zora; — 2) travo p., bas Gras abstressen, Cig.; — 3) ein wenig scharren: p. z grebljo, Gor.

podržāj, m. ein Stūd Holž, bas etwas hālt, ber Anhalter, Cig.; — ber Nothnagel, Ravn.-M.

podfžati, im, vb. pf. 1) eine geit lang halten; p. denar na dlani; podrži, dokler se ne vrnem; — 2) sich eine geit lang aushalten, C.; — 3) aushalten, Jan., M.

podržáviti, fivim, vb. pf. verstaatlichen, nk.

podržavka, f. eine feile Dirne, C. podržavljániti, Anim, vb. pf. zum Staats-

bürger machen, Cig.

podržávljenje, n. die Berstaatlichung, nk.; p. železnic, DZ.

podrževáti, ûjem, vb. impf. ad podržati; 1) innehalten: matica v zraku letajoča podržuje, ko da bi se hotela ustaviti, Levst. (Beč.); — 2) aufhalten, Z.

podržúlja, f. = podržavka, Ravn.-M.

podsåd, sáds, m. 1) = nasad, jum Dreichen ausgelegte Garben, C.; — 2) = leglo, das Gehed, die Hede, Cig.; — 3) = podsed 2), ber Erbiall, Jan. (H.).

podsåd, f. i) bei Zimmerleuten ber unterste Balten, die Sohle, V.-Cig.; — 2) das Pflughaupt, V.-Cig., Svet. (Rok.); Zelezna podsad pri Zeleznem oralu, Nov.

podsaden, dna, adj. Bflughaupt-: podsadno lice, bie untere Flace am Bflughaupt, V.-

Cig.

podsadíti, im, vb. pf. 1) (Eier gum Brüten) unterlegen, Jan. (H.); — 2) = podstaviti, (ein Schneibewertzeug) stählen, Jan. (H.). podséči, séčem, vb. pf. untermähen, Cig. podséči, podséžem, vb. pf. barunter greifen,

podsęci, sęcem, vo. py. untermagen, Cig. podsęči, podsężem, vb. pf. barunter greifen, V.-Cig.; kuharica podseże pod kurjo kożo, predno budla, Kr.; p. meso in z drugim mašenjem napolniti(= budlati), Vod.(Izb. sp.). pódsęd, sęda, m. 1) ber Renfuler, ber Halbhübler, vzhSt.-C., Dalm.(Reg.)-C.; — 2) ber Inwohner, C.; — 3) podsęd, sęda, ber Erbfall, Cig.; — 4) bie Blutunterlaufung, Cig.;

krvni p., Mur.; (podsed f.: krvna p., Z.); bie Maule (eine Bferbekrautheit), Cig. podsédanje, n. bie Belagerung, kajk.-Valj.

(Rad).

podsedati, am, vb. impf. ad podsesti; sich unten segen ober nieberiaffen: Cebele počasi podsedajo, Levst. (Bec.).

podsodek, dka, m. die Blutunterlaufung, Mur. podsedein, deina, adj. unter bem Sattel befinblich, Cig.

podsēdeinik, m. baš Sattelpferb, C.; (-dlenik, Cig., Pot.-M.).

podsedenica, f. unterlaufenes Blut, Mur., Cig. podsedlica, f. bie Sattelbede, die Schabrade, Mur.-Cig., Jan.

podsegati, am, vb. impf. ad podseči, barunter

greisen, Cig.
podsek, seka, m. der Grundbalten, der Grundbaum, die Grundschwelle (eines hölzernen Gebäudes, eines Dachstuhles), Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Št.-C., ogr.-Valj. (Rad); podseki so položeni, Nov.; podseki, die Tragbäume des Tennebodens, Guts.; — tudi: pódsek, seka in: pódsek, seka, Valj. (Rad), vyhšt.

podsékati, sêkam, vb. pf. 1) unten behaden o. burchhaden, unterhaden, Z.; — 2) p. se (o mleku), gerinnen, Nov.-C., SlGor.

podsekávati, am, vb. impf. = podsekovati, unten behaden, Mur.; - globoke korenine sovraštvu p., Slovan.

podsékavica, f. zu Röse gewordenes Obers, C. podsekováti, üjem, vb. imps. ad podsekati, Z. podsénje, n. = podstenje, der Raum am Hause unter den Bordacke (unter der Trause), vzh. St.-C.; (podsenje f. pl. die Laube vor dem Jause na podsenjah, SlGor.-Cass (Vest. 1. 6.]). podsésti, sédem, vb. ps. 1) sich unten sepen: čedele včasi podsedejo (tasten), Z.; — 2) unterlausen: kri je podsedla, Z., Zora; s

unterlaufen: kri je podsedla, Z., Zora; s krvjo podseden, Mur. podslp, sípa, m. baš barunter Angeschüttete:

p. kamenemu cestnemu tlaku, Levst. (Cest.); cestni p., ber Straßenbamm, Levst. (Pril.). podsípati, sîpam, pljem, vb. impf. ad podsuti; 1) barunter auffchütten, unterschütten, Cig.; — 2) im Schutt begraben, Cig.; — p. gnoj, ben Dünger untergraben, Cig.; (vb. pf. = podsuti, St.).

podsîpnica, f. die Erdgrube (zur Ausbewahrung von Kartossein, Küben u. dgl.), Gor-

podsipnina, f. das Anschüttungsmaterial für Stragen, Levst. (Cest.).

podsipováti, űjem, vb. impf. = podsipati, Z., Št.

podsiriti, sirim, vb. pf. (bie Milch) gerinnen machen, p. se, (zu Raje) gerinnen, Z.

podskākati, kam, čem, vb. impf. ad podskočiti, Z., M.

pódskał, ála, m. = modras, bie Biper, Kras-Erj. (Torb.).

podskalar, ria, m. ber Steinschmäßer (saxicola genanthe), Banjscica-Erj. (Torb.).

podskóčiti, skôčim, vb. pf. 1) barunter fpringen, M.; unterlaufen (3. B. den Auerhahn), Cig.; — 2) hintergehen, taufchen, Z.

podskok, skoka, m. bie Läuschung, Z. podskorjak, m. ber Bortentafer, C.

podslaniniti, inim, vb. pf. mit Sped unterfpiden, Jan.

podsianjati, am, vb. impf. ad podsloniti; barunter lehnen, M.; unterftugen, Z.

podsiômba, f. die Stüge, ber Tragballen, Jan.;
— bie Grunblage, der Rüdhalt, Cig., Jan., Nov.,
nk.; prava podslomba molitve je mrtviti samega sebe, Burg.; pritožba ni brez podslombe (ist nicht unbegrundet), DZ.

podsion, sions, m. die Stüße, ogr.-Valj. (Rad).
podsioniti, sionim, vb. pf. darunter anlehnen,
M.;—unterstüßen, Z.; podsionjena streha, Z.
podsiopina, f. — podsiopje, Jan. (H.).

podslôpje, n. ber Saulenfuß, Jan. podslúšati, am, vb. impf. horden, Mur., Cig. podslûšnik, m. ber Behorder, Cig.

pòdslūžnik, m. ber Subbiałon, C. pòdslūžništvo, n. bas Subbiałonat, Let. podsmęh, m. bas Hohngelächter, Cig. (T.); —

bie Perfissage, Cig. (T.); bie Fronie, Jan. podsmehlity, iva, adj. höhnisch, spöttisch: p. glas, Vrt.

podsmehováti se, ûjem se, vb. impf. höhnijá o. spötnijá laden, Z.; Kdo se podsmehuje? Levst. (Zb. sp.); p. se čemu, komu, Cig., Vrt.

podsmejávati se, am se, vb. impf. = pod-

smehovati, (podsmi-) Vrt.

podsméšen, šna, adj. itonifd, Cig. (T.). podsmúgati, am, vb. pf. unterstreichen, V.-Cig. podsmúgniti, smügnem, vb. pf. unterstreichen, V.-Cig.

podsmuka, f. bie Bflug- ober Eggenichleife,

St.-C

podsmūkija, f. = podsmuka, Cig.

podsmúkniti se, smůknem se, vb. pf. = potajiti se, C.

podsnéha, f. = podsnehalja, C., Z.

podsnehalja, f. bie Begleiterin ber Braut, bie Brautjungfer, C., Mik., St.-Valj. (Rad). podsnežen, Ina, adj. unter bem Schnee be-

finblich, Cig.

podsnoven, vna, adj. Grund : podsnovna

herve. C

podsnôvje, n. ber Grund, bie Grundlage, C.; Od groma se stresuje Vse podsnovje vodnih rid, Cb.-Valj. (Rad).

podsódec, dcs, m. ber Unterrichter, ogr.-C. podsóden, dns, adj. gerichtszustandig, Jan.; drustvo je podsodno temu sodisću, die Genossenschaft hat ihren ordentlichen Gerichtsstand bei diesem Gerichte. DZ.; — rus.

podsodnost, f. die Gerichtszuständigteit, Cig., Jan.; p. druktva, der Gerichtsstand der Genoffenschaft, DZ., Levst. (Nauk); — prim. podsoden.

podsofncen, cna, adj. unter ber Sonne be-

sindlich, Cig.

podsôłnenica, f. bas Fingerfraut (potentilla verna), Rodik-Erj. (Torb.).

podsotnenik, m. ber Westwind, Cig., Gor.,

Notr., Goriš.
podsov, f. == podsad, das Pflughaupt, Svet.

podstalce, n. die Unterlage, C.

podstalise, n. ber Grund, bie Grunblage,

podstalo, n. ber Brund, C.

podstarejsina, m. ber Mitaltefte, Cig.

podstarejsinstvo, n. bie Burbe bes Mitalteften, Cig.

podstarosta, m. podnačelnik sokolskih društev (po češ.).

podstât, f. die Grundlage, C.; das Grundwesen, die Substang (theol. δπόστασις, substantia), Cig. (T.), ogr.-Mik., Lampe (V.).

podstaten, tna, adj. substantiell, Cig. (T.); Grund-, ogr.-C.; wesentlich, C.

podstáti, stojím, vb. impf. spadati pod —, biti pod —, unterftehen, DZ.; — po nem.

podstav, stava, m. 1) des Fußgestell, Cig.;

- 2) podstavljena posoda, V.-Cig.;

ber Substitut, DZ.

podstava, f. das Daruntergestellte, die Unterlage; — das Rleiberfutter, Cig., Jan.; — das Gestell, der Untersat, Jan.; der Säulenstuhl, Cig.; — die Bflugschleife, C.; — — poddel, ber Borschuh, Valj. (Rad); — das Fundament (eines Gebäudes), Cig., Jan., Cig. (T.); — die Basis (phys., phil.), Cig. (T.); die Grundlage, Cig., Jan.; mojemu rodoljudju neomsjas podstava, Str.; drez podstave, unbegründet, Cig.; das Substrat, Jan.; v podstavo raditi, zur Grundlage dienen, Levst. (Nauk); — der Stamm, das Thema (eines Bortes), Levst. (LjZv.), nk.

podstavec, vca, m. das Untergestell, Jan.; das Biedestal, SIN.; — das Stativ, der Ständer,

podstâvek, vka, m. etwas, was man unter ein anderes Ding sest, der Untersat; der Untersat; der Untersat am Bienenstod, C.; — das unter den Zapsen eines Fasses gestellte Gesäß, das Zapsensats, Cig.; — die Unterschale, DZ.; — das Gestell, Cig., Jan., C.; — der Säulenstuhl, der Sodel, Cig. (T.).

podstāven, vna, adj. 1) bie Grundlage bilbenb, Grund-, Jundamental-, Cig., Jan., Cig.(T.); podstavni steber, ber Grundpfeiler, Cig.; podstavno pravilo, das Grundptincip, Cig.; podstavna misel, die Grundbee, Cig.; podstavna dogovori, Brăliminarien, Cig., Jan.; principiell, haupifăchlich, Jan.; — 2) gründlich, Cig.(T.).

podstavilo, n. = podstavitev, DZ.; dokler p. trpi, solange die Substitution bauert, DZ. podstavina, f. = podčepina, der Bapsenwein, Cig.

podstavitev, tve, f. die Substitution: službena p., die Dienstessubstitution, DZ.

podstaviti, stavim, vb. pf. 1) barunterstellen, unterstellen; p. škaf (pod žleb, pod pipo, da vanj teče); nogo komu p., jemanbem ein Bein unterstellen, Cig.; — 2) unten ansügen, ansteden; podstavljena (lesena) noga, ber Stelssus, Zora; lemež p., eine Pssugsdamit neuem Eisen belegen, Cig.; p. sekiro, vile, Polj.; p. z jeklom, anstädsen, Cig., Kr.; — 3) (ein Kieid) suttern, Cig., Jan.; — podstavljen, beleibt, Cig.; — 4) unterspreizen, stusen, Cig.; a koli p., unterpsählen, Cig.; — (sig.) p. koga z jedjo (laben), Cig.; p. koga, jemanben seben sig.), Zora; in Bohssand versesen: kmetstvo ga je podstavilo, Jurč.; z vzroki p. prošnjo, bie Bitte begründen, Levst. (Cest.); — 5) p. plavž, ben hoben Osen zustellen, Cig.

podståvka, f. das Auffangegefäß, die Borlage, der Recipient (chem.), Cig. (T.).

podstávljati, am, vb. impf. ad podstaviti. podstávnik, m. 1) ein nieberer Bottich, C.; — 2) == podstava, bas Fundament, Cig., Jan. podstavnína, f. ber im Zapfenfajs gefammelte Bein, Cig.

podstebrie, n. ber Gaulenfuß, Cig.; (podste-

brije), Cig. (T.).

podstēnje, n. prostor pri hiši ob zidu, Koborid-Erj. (Torb.); bet Blat unter bem Borbache (pódstenje), vzh.St.; skotal ji je poln lagvič na podstenje, Pjk. (Črt.); die Estrabe, h. t.-Cig. (T.); — prim. podsenje, stsl. stens, sens, Schaiten. podstęnski, adj. k podstenju spadajoč, C. podstenščina, f. ilovica, iz katere je tlak podstenski, C.

podstiljati, am, vb. impf. ad podstlati; barunter ftreuen; barunter betten, Mur.

podstiljek, lika, m. kar se podstilja, Valj. (Rad). podstîljka, f. bas Seigestrop ber Bierbrauer, Cig. podstirati, am, vb. impf. ad podstreti, Z. podstlati, steljem, vb. pf. barunterstreuen;

unterbetten, Cig., Jan.

podstojen, ina, adj. unterftebenb: podstojni uradniki, DZ.; (po nem.)

podstolpje, n. ber Gaulenfuß, Cig. (T.); - rus. podstópati se, am se, vb. impf. ad podsto-

piti se. podstopiti se, im se, vb. pf. "fich unterfteben", sich unterfangen; p. se koga, česa, sich an

jemanden, an etwas magen; — po nem. podstopljiv, (va, adj. verwegen, C.

podstráž, f. prostor pod streho, kjer se streha s podom stika, Notr.

podstražek, žka, m. = podstraž, Notr. podstražnica, f. 1) ber Baum, auf bem bas Dach anliegt, Z.; — 2) das Dachstübchen, Svet. (Rok.).

podstreh, m. - podstrešek i), ber Bagen-

choppen, GBrda.

podatresek, ška, m. :) ein überbachter Blag, ber Schoppen, bas Regendach, Cig., C., Dol., Notr.; pod podstreškom je bil kup listja, Jurč.; - ber Boben: v biagovnih podstreških, auf ben Güterboben, DZ.; - 2) = strzek, ber gemeine Bauntonig, Cig.

podstresen, ina, adj. unter bem Dach befinblich; podstręšna sobica, die Dachiammer, Zora; podstrešno polunadstropje, baš Dachmezzaniu,

Levst. (Pril.).

podstresina, f. 1) ber Raum unter bem Dache, ber Dachboben, Jan., Gor.; - 2) die Mauerbani (bruno na vrhu zida, da se na nje naslonijo "glajti"), Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.).

podstresje, n. ber Raum unter einem Dache: 1) ber Dachboben, Cig., Jan.; bas Dachgeschofs, Cig.; - 2) eine an ein Gebaube angebaute, oben bebedte, an ben Seiten offene Bude, die Halle, Cig.; prostor pokrit se streho, Levst. (Nauk); ein Birtschaftsgebäube, Levst. (Cest.); -3) = podstenje, C

podstresnica, f. bie Dachfammer, bas Dach-

ftübchen, Cig., Jan., Bes.

podstreti, strem, vb. pf. unterbreiten, Z.; preponižno svoje mnenje komu p., Navr. (Spom.). podstriel, strigem, vb. pf. unten mit der Schere beschneiben; lase si dati p., fich bie haare

ftupen laffen. podstroj, stroja, m. ein eingezogener Ballen,

ber Einzug (bei Bimmerleuten), V .- Cig. podstrójiti, im, vb. pf. = poddelati: p. črevlje, bie Stiefel porichuben, Zabce-Erj. (Torb.).

podsukati, kam, čem, vb. pf. unten einbregen, jvzhSt.; p. si rokave, sich bie Armel aufstreifen, Danj. (Posv. p.).

podsúkniti, sůknem, vb. pf. unten einbrehen,

jνzhSt.

podsůknjak, m. = podsuknjica, Cig. podsûknjica, f. das Ramijol, Cig., Jan. podsûknjič, m. bas Bams, Cig., Jan.; —

Die Befte, C.

podsúti, spèm (sújem), vb. pf. 1) barunter schütten, Cig.; - p. se, barunten einstürzen: zemlja se pod kom podsuje, Cig.; - 2) in Schutt begraben, verfturgen, Cig.; Kdo nek'

me globoko Podsuto pozna? Vod. (Pes.). podsvečnik, m. eine Art Enzian (gentiana cruciata), Trnovski gozd-Erj. (Torb.). podsvetitnik, m. die Laterneuftuge, DZ.

podsvétovati, ujem, vb. pf. p. koga, jemanben berathen, ihm einen Rath geben, Svet. (Rok.). podsvinče, eta, n. das Spanfertel, Cig. podsvinka, f. bas Spanfertel, Mur.

podšatóren, rna, adj. = podšatôrna oblet-nica, baš Laubhüttenfest, Cig.

podščetina, f. majhni studenci, ki močijo zemljo, pos. na travnikih, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - koren: sak-.

podščeváti, ščújem, vb. pf. = podščuvati,

podščípati, pam, pljem, vb. pf. unten ab-

zwiden, Z. podščípniti, ščípnem, vb. pf. unten abzwiden, Z. podščůha, f. = potuha, ber Unterichleif, bie

Borichubleistung: podščuho dajati beračenju, Lašče-Levst.(Nauk).

podščúkati, sm, vb. pf. aufhezen, C.; — prim. ščuti.

podščúkniti, ščůknem, vb. pf. aufheten, Dict.; podščuknili so celo krdelo, da bi prosili le za Baraba, Schönl.

podščukováti, újem, vb. impf. ad podščukati, podščukniti, C.; dražijo ali podščukujo Herodeža, Trub.; podščukuje in drasti, Dalm. poděčúti, šcújem, vb. pf. aufheten, Cig.

podščuváti, ščújem, vb. pf. aufhezen, aufwiegeln, Jan.

pódšev, šva, m. 1) podstava pri kaki obleki, bas Unterfutter, Seno fece(Notr.)-Erj.(Torb.); · 2) das Borichuhen, Ip. - Erj. (Torb.); bie Befohlung, Jan.

podšip, šípa, m. = šipon, moslavec, C. podsiti, sijem, vb. pf. unten annahen, unterfepen (3. B. einen Streifen Leinwand), Cig.; unternaben, Jan.; p. podplate, bie Beichuhung bejoblen, Cig.; - porjchuben: crevije p. = poddelati, Mur., Cig., Ip.-Erj. (Torb.), jvzh-St.; tudi: boppein, johien, Mur., Cig., Jan.; - futlern, Cig., Jan.; p. z vato, mattieren. Cig.; - (ben Ranb) einbiegen und einnaben, Cig, Gor.

podšiv, šíva, m. bas Daruntergenähte, bie Unternaht, Mur., Cig.; die Befohlung, die Doppelung (ber Fugbetleibung), Cig., Jan.; - Die Borichuhung, Die Anichuhung, Mur., Cig., jvzhSt.; — bas Futter (bes Rleibes), Jan.

podšīva, f. bas Futter (eines Rleibes), C. podšívanje, n. bas Unternaben; bas Borichuhen 2c.; (prim. podšivati).

podšívati, am, vb. impf. ad podšiti.

podšivávati, am, vb. impf. = podšivati, Mur.

podsivek, vka, m. bas Futter (eines Rleibes), C., DZ. podšīvka, f. bas Futter (eines Rleibes, Sutes 2c.). podskafnjak, m. ein nieberes Schaff, Valj (Rad). podskof, skofa, m. ber Guffraganbifchof, Kop. sp. podstantar, rja, m. = podzakupnik, ber Afterpachter, Cig., C. podsuntati, am, vb. pf. aufhegen, anftiften; p. koga, da kaj stori. podšuntováti, ûjem, vb. impf. ad podšuntati. podšvávati, am, vb. impf. = podšivavati, Habd.-Mik. podtajnik, m. ber Unterfecretar, nk. podtakati, am, vb. impf. ad podtočiti; abichenten: vino p., kadar se proda, Kras. podtákniti, nem, vb. pf. = podtekniti. podtáknjenec, aca, m. ein unterfcobenes (mannliches) Rind, Mur., Cig. podtákajenka, f. ein unterichobenes (weibliches) Rind, Jan. (H.). podtaten, Ina, adj. unter bem Boben befindlich : podtaina voda, bas Grundwaffer, Cig. (T.), Jes. podtecajen, jna, adj. unter bem Bole befinblich, podtecnica, f. die Subtangente, Cig. (T.). podtekniti, táknem, vb. pf. 1) barunter fteden; ogen; p., Feuer anlegen, Cig.; p., einheizen, aufheizen, C.: pod ubo p., etwas liegen laffen, unbeachtet laffen, Cig.; p. besedico, ein Wort hinwerfen, Cig.; — 2) (etwas Unechtes an bie Stelle bes Echten) unterschieben, Mur., Cig., Jan.; podtaknjeno otroče, Cig.; - p. komu kaj, jemanbem etwas unterschieben o. anbichten, ihn beffen falfclich beschuldigen, Cig.; - einen Borwurf madjen, C podtéme, mena, n. das hinterbaupt, Mur.-Cig. podtęża, f. Cig., pogl. podteżilo. podteżilo, n. ber Ballaft, DZ. podtik, tika, m. ber Einschub, Cig., Jan.; ber Dachfpan, Cig. podtikanje, n. 1) bas Daruntersteden; — 2) bas Unterschieben; — bas Anbichten. podtikati, tikam, čem, vb. impf. ad podtekniti; 1) barunterfteden; - pod uho podtikati, außeracht laffen, DSv.; - 2) unterschieben, Mur., Cig., Jan.; - p. komu kaj, jemanden falfclich einer Sache beschulbigen, Cig.; oboje so jim podtikali tudi njih sovražniki, Levst. (Zb. sp.). podtikávati, am, vb. impf. = podtikati, Jan. podtíkavěc, vca, m. kdor komu kaj podtika, podtikljaj, m. ber Bormand, SIN. podtikováti, ûjem, vb. impf. = podtikati, Z. podtisk, m. ber Unterbrud, DZ. podtisniti, tîsnem, vb. pf. barunter brüden, Cig. podtóčiti, tộcim, vb. pf. abichenten, Kras. podtopničar, rja, m. ber Unterfanonier, DZ. podtrebuh, buha, m. ber Unterbauch, Mur., Jan. podtrebusen, sna, adj. unter bem Bauch befindlich: podtrebusni scit, ber Unterfchilb (ber Schifbfrote), Cig.

podtrebusina, f. die Unterbauchtheile, Z.; -= meso pod trebuhom, C. podtrebusje, n. die Unterbauchtheile, die Unterbauchgegend, Mur., Jan. podtrositi, im, vb. pf. unterftreuen, Z., Jan. (H.)podtróšati, am, vb. impf. ad podtrositi, Z. podúčanje, n. = podučevanje, kajk.-Valj.(Rad).podúčati, am, vb. impf. ad podučiti; == podučevati, kajk.-Valj. (Rad). podučávati, am, vb. impf. = podučevati, Prip.-Mik., nk. poducba, f. die Belehrung, die Inftruction, Cig. podúčen, čna, adj. = poučen, instructiv, belehrenb, lehrreich, Mur., Cig., Jan., nk.; podučna knjiga, nk. podučénje, n. die Information, die Belehrung. podučevářen, ina, adj. belehrend, instructio, Jan.(H.). podučevanje, n. bas Belehren, bas Unterrichten. podučeváti, ûjem, vb. impf. ad podučiti; belehren, inftruieren; unterweisen, unterrichten. podučevavec, vca, m. ber Belehrer, Cig. podučíten, ina, adj. belehrenb: podučilna knjiga, Cig., Jan. podučilo, n. bie Belehrung, C. podučitelj, m. ber Unterlehrer, nk. podučíti, ím, vb. pf. belehren; otrok je še, treba ga je podučiti, kako se ima vesti; - unterweisen; p. koga v veri, v branju, v pisanju; — anstiften: podučil ga je, da naj tako govori, jvzhSt.; — prim. poučiti. podučijiv, íva, adj. belehrend. podučník, m. = podučevavec, Cig., Jan. podučnost, f. bas Belehrenbe, bas Instructive (an einer Sache), Cig., nk. podúdati, důdam, vb. pf. s pirihom potrkati na zobe, če je dosti trden, Gor. 1. podůh, m. baš Beriechen, Z; — ber Geruchsinn, Vod.(Izb. sp.). 2. poduh, m. bas Ohrlappchen, poduhālnica, f. bas Riechsläschchen, Cig. poduhati, duham, vb. pf. riechen, beriechen, guriechen: p. kaj; poduhaj, kako lepo diši! podûhec, hca, m. = podušec, Guts. poduhovniti, ovnim, vb. pf. jum Briefter machen, ordinieren, Cig., Jan.; p. se, ein Priefter werben, Bes., SIN. poduk, m. die Belehrung, die Information; bie Unterweifung, ber Unterricht; domaci, šolski p. podukuriti, im, vb. pf. unterheizen, Svet.(Rok.). podupati se, am se, vb. pf. magen, fich unterfteben, C. podupnik, m. ber Afterglaubige, DZ. podůrčič, m. = pondirek, C. podůrek, rka, m. = pondirek, C. poduriti, im, vb. pf. eleshaft machen: p. komu kaj, C.; p. se, etelhaft merben, C podurniti, durnem, vb. pf. untertauchen (trans.) versenten, Mur., Cig., vzhSt.-C.; p. 80, uniertauchen (intr.), Mur.; - prim. pondreti. podurnjávati se, am se, vb. impf. ad podurniti; untertauchen (intr.), C.; (nepravilno).

podūskati, am, vb. pf. = podhuskati, aufhegen, Fr. C. podust, î, f. eine Art Beiffifch, Svet. (Rok.). Dol.; - ber Rasling (chondrostoma nasus), Kostanjevica - Erj. (Torb.); (tudi: bie Barbe cyprinus barbus, Cig.). podustiti, üstim, vb. pf. aufhegen, Mur. podustováti, fijem, vb. impf. aufhegen, C. poduses, sca, m. bas Ohrlappchen, C. podusesen, sna, adj. unter bem Ohr befindlich; podusesna bula, die Ohrspeichelbrufenentgundung, Cig. podušiti, im, vb. pf. nach einander erftiden machen, erwürgen; vse p.; - ogenj p., bas Feuer loichen. podůškati, am, vb. pf. = oddehniti si, ausichnausen, Glas.; malo p. na potu, Gor. t. podvajati, am, vb. impf. ad podvojiti; perboppelit, Cig.(T.). 2. podvajati, am, vb. impf. ad podvesti; 1) p. pod kaj, unter etwas subjummieren, Cig.(T.); 2) betrügen, Z. podvat, vala, m. ber jum Tragen beftimmte Balten, Ravn.-M.; - bas Bolfterholz, Hip. (Orb.); die Eragichwelle, Bes.; tram lezi na podvalih, vzhSt.-C.; podvali, bie Tragbassen ber Beinpresse, vzhSt.-C.; — hisa nima trdnega podvala, das Haus hat keinen sesten Grund, Cig.; - bie Grunblage, UeT.; tudi: pódvał, C. podvat, f. ein gum Tragen bestimmter Balten, bas Joch, Cig.; — bie Unterlage (fig.), Glas. podvalek, lka, m. bas Geftell für Faffer, Cig.; -- bas Fassunterlagsholz, vzhSt.-C.; (podváljek?). podvaliti, im, vb. pf. baruniermalzen, Mur., **podváljati**, am, νb . pf. = podvaliti, Z, $j\nu z h \hat{S}t$. podvaljeváti, ûjem, vb. impf. ad podvaliti, podvaljati, Z. podvampnica, f. ber Bauchgurt beim Bferbefattel, Z., Ravn.(Abc.). podvārjati, am, vb. impf. ad podvoriti; bebienen, pflegen: p. koga, ogr.-C.; tudi: p. komu, C. pòdvazāl, m. ber Aftervafall, Cig. podvecer, m. die Beit gegen ben Abend, (-vecer) podvočeren, rna, adj. gegen ben Abend ftattfinbend, Z. podvecerje, n. bie Beit gegen ben Abend, Zora. podvejati, am, vo. pf. mit Aften unterlegen : vlak sena p., Cig. podvejek, jka, m. = zona, das hintergetreibe, Istr.(Nov.)-C. podvêrek, rka, m. = podvirek, Z. podvest, i, f. C., Z., Erj. (Torb.), pogl. podust. 1. podvésti, védem, vb. pf. 1) p. pod kaj, jubfummieren, Cig. (T.); — 2) übervortheilen, betrügen, Cig. 2. podvésti, vézem, vb. pf. unterftiden, Cig. podvestnica, f. C., pogl. podvest. podvesen, sna, adj. unter bem Spund befindlich: podvešna globina soda, bie Spunbtiefe

eines Fasses. Cig.(T.); - prim. veha.

podvèz, véza, m. 1) bie Unterbinbung, Cig.; — 2) bas Knieband, Mur., Cig., Met., Mik., Valj.(Rad); - bas Strumpfbanb, Mur.; - bas Mufichuraband, Cig. podvěz, f. = podvez, m., Dict., Mur., Jan., Valj.(Rad), vzh.St. podvęza, f. bas Unterband, das Strumpfband, Mur., Cig., Jan., C., Strek., Tolm. - Erj. (Torb.), Polj.; — bas Hosenband unter bem Rnie, Dict., Cig., Jan.; — das Auffchurgpodvezáča, f. bas Sofenband unter bem Rnie, Cig. podvézanka, f. ber Bunbichuh, Cig., C. podvézati, žem, vb. pf. unterbinden; žilo, bradavico p., Cig.; konju rep p., bas Bferb schwänzen, Cig.; — aufschürzen, Cig., Jan.; - p. se, fich bie Strumpfe, die Stiefel unter bem Rnie unterbinden , Z.; tudi: fich auffcurgen, Jan.(H.). podvezávati, am, vb. impf. ad podvezati, M. podvezica, f. dem. podveza; ein fleines Unterpodvēznica, f. 1) = podvezanka, Zora; -2) bie Beuleine, Jan.; prim. poveznica. podvezniti, nem, vb. pf. unter ein umgefturgtes Gefüß thun: rake pod kako posodo p., da se ne razlezejo, Lašče-Erj. (Torb.); mačko pod jerbas p., jvzhŠt.; kuro pod koš p., Savinska dol.-C. podvezovanje, n. bas Unterbinben. podvezováti, ûjem, vb. impf. ad podvezati. podvęžnja, f. = podvez f., kajk.-Valj.(Rad); podveznje, bie Strumpfbanber, Notr. podvežniák, m. bas Auffchürzband, vzh.St.-C. podvig, dviga, m. die Erhebung: ber Anschlag (beim Tattgeben), Cig.; — das Sebeopfer (biblisch), V.-Cig.; — die Hebung (fig.): razvoj in podvig narodnega življenja, LjZv. podvigniti, dvignem, vb. pf. erheben, heben, C. podvib, m. die Umbiegung bes Randes eines Rieibungeftudes, C.; der Armelauffchlag, C. podviha, f. bas Aufbiegen, bas Aufschlagen, C. podvíhati, ham, šem, vb. pf. ben unteren Rand (3. B. eines Rleibungeftudes) einbiegen, unterbiegen; hlače, rokave p. podvihniti, vihnem, vb. pf. unten einbiegen, umschlagen. podvihováti, újem, vb. impf. ad podvihati, podvihniti. podvíjati, am, vb. impf. ad podviti; unterwideln, Z.; aufwideln, M.; - aneifern, Pohl. (Km.); - p. se, sich beeilen, Lasce-Levst (M.). podviniti, vinem, vb. pf. verrenten, Mur.; - crevlje p., die Stiefel ichief treten: podvinjeni črevlji, G. podvirati, am, vb. impf. ad podvreti; (unten) hemmen, fpercen, Z.; kolo p., C.; - hinbern, C. podvirek, rka, m. ber Brugel, ber Steden, Meg., Boh., Dict., Guts., Z., C. podvist, f. C., pogl. podvest. podvîšati, am, vb. pf. ethöhen, Mur. podvîtek, tka, m. 1) na kar se (n. pr. sukanec) navije, ber Anauelpfropf, C., Z., Poh.;

podvodstvo, n. die Ruppelei, Levst. (Nauk);

– 2) = svitek, ber Tragtrand, Z., Valj. (Rad);-3) bas Gingebogene, ber Ginbug, Z. podviti, vijem, vb. pf. unterwinden, Z.; unterbiegen, Mur., Cig.; - einbiegen (mech.), Cig. (T); - p. si rokave, die Armel aufstreifen, Mur.; p. suknjo, einen Rod einschlagen, Cig.; p. jadra, die Segel einreffen, Cig.; — p. si nogo, sich ben Juß verstauchen, Gor.-Cig. podvîz, m. die Emsigteit, ber Fleiß, Cig.; die Gile, Z. podvíza, f. = podviz, Cig. podvizanje, n. die Beichleunigung, Cig.; - bie Beeilung, Mur.; potreba je hitenja ali podvizanja, Boh.; -- ber Fleiß, Cig. podvízati, zam, žem, vb. impf. 1) heben : pete p., die Fersen schwingen, Sol.; - 2) ichneller austreten, eilen, Z., Svet. (Rok.); stanovitno naprej podvizajo, sie rūden beständig vor, Hip (Orb.); teci, podvizaj svojemu prijatelju na pomoč, Jsvir.; p. za kom, jemandem nacheilen, C.; sich beeilen, Cig.; podvizaj! mache schnell! Cig.; — 3) beschleunigen: p. kaj, C., Svet. (Rok.); p. večerjo, Erj (17b. sp.); - p. se, sich beeilen; on se je podvizal in hitel, Krelj; - 4) aneifern: eden druzega so podvizali, Jsvkr.; podvizalo me je samo to delo, da sem prijel za pero, Levst. (Izb. sp.). podvizen, zna, adj. emfig, fleißig, Cig., C. podviznost, f. bie Emfigleit, bie Haft, Cig. podvizováti, ûjem, vb. impf. = podvizati, Jan. podvláčiti, im, I. vb. impf. ad podvleči; baruntergieben, untergieben, Cig., Jan., M.; futtern: z vato p., Jan.; - II. vb. pf. untereggen, Cig. podvlaka, f. bie Ausfutterung, bas Futter (3. B. eines Rleibes), Jarn., Cig., Jan., DZ. podvleči, viecem, vb. pf. barunter ziehen, unterziehen, Cig., Jan.; posteljo z remeni p., Cig.; -meso s slanino p. ([piden), C.; — ausfuttern, Cig., Jan.; rdeče podvlečení solnčníki, Žnid. podvička, f. = podvlaka, Cig., Jan. podvnēmati, mam, mljem, vb. impf. ad podvneti; anfeuern, aufhehen, Levst.(Zb. sp.). podvnéti, vnámem, vb. pf. = podžgati, C. podvod, voda, m, 1) bie Gubfumtion, Cig. (T.); - 2) ber Betrug, Mur., V.-Cig., Jan., Danj .- Mik. ; - 3) die Ruppelei, Jan. (H.); (hs.). podvodarina, f. bas Ruppelgelb, Jan.(H.). podvoden, dna, adj. unter bem Baffer befindlich, M.; podvodni mah, bas Flufemoos, Cig.; podvodno vapno, hibraulijcher Ralt, Erj.(Min.). podvoditi, vodim, vb. pf. 1) verführen, C.; - beirugen, Z.; - 2) tuppeln, Jan. (H.); (prim. hs. podvoditi vb. impf. fuppeln). podvodja, m. ber Subbirector, Jan. podvodljiv, íva, adj. betrügerisch, C. 1. podvodnica, f. 1) bie Betrügerin, Z.; -2) die Bubringerin, die Rupplerin, Cig.; (podvôdnica) Levst.(Nauk); (hs.). 2. podvodnica, f. = morska vila, bie Rajabe. C.

podvodnik, m. 1) ber Betrüger, Z.; - 2) ber

Bubringer, bei Ruppler, Cig., (podvodnik) Levst. (Nauk); (hs.).

- prim. podvod 3). podvoj, voja, m. = podboj, Cig., Slom., Poh. podvojba, f. bie Berboppelung, Cig. (T.). podvojen, jna, adj. gepaart, C.; ju gweien porpanben: množino rabimo tudi za podvojne telesne ude, Cv.; — podvojna sol, bas Dop-pelfalg, podvojna kislina, gepaarte Saure (chem.), Cig. (T.). podvojeváti, ûjem, vb. impf. ad podvojiti. podvojic, m. die Rette für bas Borfpannpaar, podvojîtev, tve, f. bie Berboppelung, nk. podvojíti, ím, vb. pf. perdoppein: podvojeni soglasniki, Doppelconfonanten, Cig.(T.). podvojka, f. die Doublette, Cig., Jan. podvojvoda, m. ber Unterfelbherr, Jan. (H.); pomorski p. = podadmiral, ber Contreadmiral, Jan. (H.). podvomiti, im, vb. pf. einen Zweifel auftommen laffen: o tem ni najmanje p., Levst. (Zb. sp.). podvôra, f. rogovila za plug, da gredoč na njivo ali z njive ne drsi po tleh, bie Bilugfchleife, Z., Goriška ok., Kras-Erj.(Torb.); (prim. podora). podvorba, f. die Bebienung, C., SIN. podvoriti, im, vb. pf. p. koga, einem bas Rothige geben, ihn bebienen, Cig., ogr .- M.; betwirten, Zora; p. koga z rakijo, Jurč.; p. komu: bogatec rad podvori siromaku, ogr .- Let .; - verschaffen, gumege bringen: p. komu kaj, C. podvornica, f. bie Bebienerin, Valj. (Rad). podvornik, m. ber Bebiener, Valj. (Rad). podvotliti, im, vb. pf. unterhöhlen, Cig. podvôz, m. = podvoz, f., Guts., Cig., Goriška ok., Soška dol.-Erj.(Torb.). podvoz, f. bet Achienfiod: sprednja, zadnja p., Jan., Gor., Notr., Ig(Dol.); - tudi: = prema, ber Bagentheil, Ig(Dol.). podvoza, f. = podveza, bas Unterband, Valj. (Rad).podvôzen, zna, adj. Achjene: podvozni okov, das Achienblech, bas Achieneisen, Cig. podvráčati, am, vb. impf. ad podvrniti; fchief treten: črevlje p., C., Z. podvrátec, tca, m. = podvratek, Cig. podvratek, tka, m. die Bamme (bes Rinbes), podvrátnik, m. bie Bamme bes Rinbes, Cig., C. podvratnjak, m. ber untere Querbalten bes Ddienioches, C. podvreči, vřzem, vb. pf. 1) barunter werfen: ogeni p., Feuer anlegen, Cig.; — 2) (etwas Unechtes) unterschieben, Jan.; podvrženo otroče, Cig.; — podvržen, unecht, apotruph, Cig., Jan., Cig. (T.); podvržena listina, LjZv.; - 3) unterstellen, unterordnen, Cig., Jan., Cig. (T.); - unterwerfen; p. si dezelo, p. svoji oblasti; p. kazni, globi, davščini, desetini, Cig., DZ.; smrti podvežen, sterblich, Guts.; krou podvržen, zu Rrampfen geneigt, Cig.; - p. se, fid) unterwerfen; p. se vojskovodji; p. se, fich fugen: p. se postavi. CHEMNIC podvréti, vrèm, vb. pf. unten hemmen: p. kolo, . bas Rab fperren, Z. podvega, f. die Unterwerfung, C. podvígati, am, vb. impf. ad podvreči, C. podvrgávati, am, vb. impf. = podvrgovati, podvrgováti, újem, vb. impf. ad podvreči, Jan., C. podvfniti, nem, vb. pf. ichief treten: p. crevelj, podvrnjen črevelj, Mur., C., vzhSt. podvípati, vřpam, pljem, vb. pf. untermuhlen: mesto, katero je voda podvrpala, LjZv. podvîst, f. die Unterart, DZ.
podvrstici, im, vb. pf. 1) unterhalb reihen,
Mur.; unterordnen, Vec.; — substituieren,
C.; — 2) stusenweise verschieben machen, abftufen, Cig. podvétati, vítam, vb. pf. unterbohren, Cig. podviž, m. ein unterschobenes Rind, C. podvížba, f. 1) bie Unterwerfung, Mur., Cig.; - 2) bie Unterschiebung, Cig. podvižec, zca, m. ein unterichobenes Rind, Mur.podvížek, žka, m. 1) ein unterschobenes Ding, Cig.; - = podvrž, ber Bechselbalg, Cig.; – 2) = podbradek: golo obradje z mesenim podvržkom, Jurč. podvěženče, eta, n. ein unterschobenes Rind, Cig. podvŕženčič, m. = podvrženče, C. podvŕženec, nca, m. 1) = podvrženik, Jan. (H.); - 2) ein unterichobenes Rind (Rnabe), Cig., Jan., C. pody?ženik, m. ber Unterworfene, ber Unterthan, Guts.-Cig. podvíženka, f. i) die Unterworfene, Jan.(H.); – 2) ein unterschobenes Rinb (Mäbchen), Cig. podveženost, f. das Unterworfensein, die Unterwürfigfeit, Cig. podvřžič, m. = podvrž, C. podvzemati, mam, mljem, vb. impf. ad podvzeti = podjemati, Jan., nk. podvzemljiv, íva, adj. = podjeten, unternehmend, Jan. podvzeten, tna, adj. = podjeten, unternehmenb, Jan., nk. podvzeti, vzámem, vb. pf. 1) unternehmen, Jan., nk.; pogl. podjeti; - 2) aufreiben, mager ober schwach machen: bolezen cloveka podvzame, C. podvzetje, n. = podjetje, bas Unternehmen, Jan., nk. podvzętnica, f. = podjetnica, bie Unternehmerin, nk. podvzętnik, m. = podjetnik, ber Unternehmer, Jan., C., nk. podvzętstvo, n. = podjetnistvo, die Unternehmung, C. podvzglavje, n. der Ropfpolster, C.; - prim. podzglavje. podvzglavnik, m. ber Ropfpoliter, C.

podzakûp, m. bie Afterpacht, Cig.

podzastava, f. bas Afterpfanb, Cig.

podzakůpnik, m. ber Afterpachter, Cig., DZkr.

pòdzastaven, vna, adj. podzastavna pravica, bas Afterpfandrecht, DZ. podzdravník, m. ber Unterargt, Cig. podzęmelje, n. = podzemlje, Cig. podzemeljn, ljna, adj. = podzemeljski, Cig. (T.). podzemeljski, adj. unter ter Erbe befinblich, unterirbifch; p. sadeži, bie Unterfrüchte, Cig.; p. svet, bie Unterwelt, Cig., Jan. podzémen, mna, adj. = podzemeljski, Mur., Jan., Cig.(T.): podzęmno merstvo, bie Marticheibetunft, Cig.(T.). podzęmje, н. = podzemlje, Već. podzemlják, m. nekak čmrlj, ki ima pod zemljo gnezdo, Bolc-Erj. (Torb.). podzemlje, n. 1) bas Souterrain, Cig. (T.); 2) Die Unterwelt, Jan. podzemljica, f. = krompir, bie Rartoffel, ber Erdaufel (solanum tuberosum), Jarn., Cig., Jan., Tuš. (R.), Kor.-Levst (Rok.), Gor.; bie Rohlrübe (Untertohlrabi), Senojece-Erj. (Torb.). podzęmljičen, čna, adj. Rartoffel-, Jan. podzemljina, f. bie Rnollengemachfe, C. podzemljisce, n. 1) ber Untergrund (g. B. eines Aders), C.; - 2) bas Souterrain, Cv. podzemljúša, f. podcemljuše, Geogenibe (min.), h. t.-Cig.(T.). podzęmnica, f. Z., pogl. podzemljica. podzemnik, m. das Bergmannchen in ben Bergwerten (v pravljicah), DSv. podzglaven, vna, adj. podzglavna blazina, baš Ropftiffen, Cig. podzglavje, n. bie Ropfunterlage, Vrt.; bas Ropffissen, Cig, Jan., DZ.; - prim. podvzglavje. podzglavnik, m. bas Ropfliffen, Cig., Jan .; - prim. podvzglavnik, C. podzid, m. 1) ber Unterbau, ber Grunbbau, Cig.; bie Gode, ber Godel, Cig.(T.); - 2) die Gegenmauer, Die Scarpe, Cig.; - prim. podzidje. podzidati, am, vb. pf. 1) untermauern; leseno hiso p.; - 2) scarpieren, Cig. podzîdek, dka, m. ber Unterbau, Jan. podziden, dna, adj. zum Unterbau gehörig: podzidni kol, ber Grundpfahl. podzidje, n. 1) ber Unterbau, bas Grundmanerwert, Cig., Jan., Cig. (T.); — 2) bie Scarpe, bie Stubmauer, Cig., Jan.; obrezno p., die Quaimauern, Levst. (Močv.); podmorsko p., unterirbische Blodmauern, DZ. podzidováti, üjem, vb. impf. ad podzidati. podzima, f. = podzimek, Z.podzîmek, mka, m. ber Rachherbft, Cig., Jan. podzimen, mna, adj. nachherbstlich, Cig., Jan. podzimski, adj. nachherbitlich, Jan. podznámiti, znamim, vb. pf. unterhalb ein Beichen machen, unterzeichnen, Cig. podznamováti, ûjem, vb. impf. fignieren, Cig. podžágalica, f. = podžigalica, C. 1. podžágati, am, vb. impf. = podžigati, C. 2. podžagati, am, vb. pf. unterhalb ab- ober burchfägen, unterfägen. podžeti, žánjem, vb. pf. 1) barunter mit ber Sichel abschneiden; (treje) p., bas Unfraut im

Beingarten mit ber Sichel abschneiben, unterschneiden, juzhSt.; — 2) das Getreibe vor bem Schoffen abichneiben, ichropfen, Cig., Jan. podžetva, f. bas Schröpfen bes Betreibes, Jan. podžgáti, žgèm, vb. pf. untergunden, Cig.; hiso p., bas haus angunben, Cig.; - anreigen, aufstachein, aufheben, Cig. podžig, ziga, m. bie Untergunbung, Z.; - bie Berbehung, Cig. podžīga, f. = podžig, C. podžigač, m. ber Brandleger, C. podžígalica, f. podžigalice == treščice, s katerimi se podžiga, Z. podžigatnik, m. ber Bunber, Guts - Cig. podžigálo, n. ein Bertzeug zum Unterzünden, Jan.(H.).podžíganjo, n. das Untergünden; bas Angünben, bie Branblegung; - bas Anreigen, bie Aufmunterung, Cig. podžígati, am, vb. impf. ad podžgati; untergunben; einen Brand (Brande) legen, Z.; anreigen, aufwiegeln, Mur., Cig.; p. delavce, da bi z mezdo poskočili, Levst. (Nauk). podžigavec, vca, m. ber Heizer, Z.; — Brandleger, Z.; — ber Aufwiegler, Cig. podžigljaj, m. ber Bunber (fig.), ber Impuls, V.-Cig., Jan.; p. sovraštvu, Cig.; post hudemu nagnjenju podžigljaj odjemlje, Ravn. podžíl, m. = oplen, Tolm.-Erj.(Torb.). podžíla, f. "železen drog pri podvozu (pod-delu), ki je ob enem tudi za os", Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.). podžínati, am, vb. impf. = podžinjati, C. podžínjanjs, n. 1) das Unterschneiden (z. B. des Untrautes im Weingarten), jvzhSt.; — 2) das Schröpfen des Getreides, Cig. podžinjati, am, vb. impf. ad podžeti; 1) bas Gras o. bas Unfraut unterschneiben (3. B. im Beingarten): kedaj boste podžinjali? jvzhSt.; - 2) (bas Getreibe) schröpfen, Cig., Jan. podziriti, im, vb. pf. z žirom izpitati, (mit Giceln, Buchedern) maften, C. podživilo, n. bie Startung, St .- Z. podživíti, ím, vb. pf. ftarfen, laben, C. podžlebje, n. bei Muhlen bie Borrichtung, auf welcher bas Gerinne ruht, bas Grundwert, podžókati, žôkam, vb. pf. mit einem langen

Begenftanbe unterfiobern, unterftogen, Cig. podzup, m. ber Gemeindebiener, Notr.-Levst. (Nauk); podžûp, Crniče(Goriš.). podžupan, pana, m. ber Biceburgermeifter, nk.;

ber Bicegefpan (in Ungarn).

pòdžůpník, m. ι) = kaplan, C.; — 2) podzüpnik = podžup, GBrda. poodin, adj. einzeln, Cig.(T.), nk.

poedince, eta, n. bas Einzelwejen, bas Inbividuum, Zora.

poedinec, nca, m. bie einzelne Berfon mannlichen Geichlechtes, bas Individuum, Jan., Cig.(T.), SIN., UET.

poedinice, adv. einzeln, C.; (poedince, Jan. [H.]).

poediniti, inim, vb. pf. vereinigen, einen, Cig., Zora, ZgD.

poedinka, f. die einzelne Berfon weiblichen Beichlechtes, nk.; Die einzelne Sache (res singularis), bas Individuum, Cig. (T.).

poedinost, f. bie Einzelnheit, nk.

poenačávati, am, vb. impf. ad poenačiti, gleich ftellen, DZ.

poenáčenje, n. bie Ausgleichung, Cig.

poenaciti, acim, vb. pf. gleich machen, ausgleichen, Cig.

poet, m. pesnik, ber Boet.

počtičen, čna, adj. k poetiki spadajoč, pesniški, poetifch, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

počtika, f. nauk o pesništvu, bie Boetil, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

poezija, f. pesniška umetnost, pesniški izdelek, bie Boefie, Cig., Jan., Cig (T.), nk. poflajsati, am, vb. pf. ableden, Z., jveh St.

pofrfrati, am, vb. pf. ein wenig flattern; oberflächlich und eilig etwas abthun, Z.

pofuliti, im, vb. pf. fcnipfen, Z., SIN.; skrivaj p., Jurč.

poga, f. ber Regenbogen, C., (puga) kajk .- Valj. (Rad).

pogáča, f. 1) das Ajchenbrot: kruh brez kvasu, pečen v pepelu ali pod kako posodo oblo-ženo z žerjavico, Habd., Cig., Strek., Goriš.-Erj.(Torb.); - 2) ber Ruchen; bas Beigbrot; bej. bas Bathenbrot; pogačo bo jedla - porodila bo, Notr.; Zenitna p., bas Hochzeitsbrot, Cig.; - čebelna p., bas Bienenbrot, Cig.; - cvetna p., ber Blütentuchen (bot.), Cig.(T.); - 3) bie Sonigscheibe: pogace, bas Gewirt im Bienenftode, Cig., St.; - 4) bie Scheibe im Huttenbau, Cig.; — 5) bie Nach-geburt, Tret.(Let.); — 6) ber Bogestnöterich (polygonum aviculare), C.; (tudi: svinjske pogače, C.); - prim. it. focaccia, srlat. focacius, Mik. (Et.).

pogačar, rja, m. ber Ruchenbader, Cig., Jan.; Na ajdov kruh prosi pogačar satu, Čb.-Valj. (Rad).

pogačarica, f. 1) bie Ruchenbaderin, Cig.; -2) neko jabolko, GBrda-Erj.(Torb.). pogačarstvo, n. bie Ruchenbaderei, Cig.

pogáčast, adj. flabenförmig, ogr.-C.

pogáče, eta, n. neko jabolko, v Brkinih-Erj. (Torb.).

pogáčen, čna, adj. Ruchen.

pogáčica, f. dem. pogača; 1) ein fleiner Ruchen; -2) die Ruiescheibe, Cig. (T.), C., Erj. (Som.), Trst. (Let.); - 3) die Trollblumme (trollius europaeus), KrGora-Erj.(Torb.); - kozja p., ber Schneeball (viburnum opulus), Tus.(R.); neko jabolko, Kanal-Erj.(Torb.).

pogâčka, f. obla, ploščata in drobna smokva, Ip.-Erj.(Torb.).

pogačnica, f. ber Großfrauentag, Zilj .- Jarn. (Rok.).

pogačônka, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). pogáditi, gadim, vb. pf. spottenb tabelu, verfpotten, C.

pogagati, am, vb. pf. 1) nach einander verreden, Cig., C., Bes., Nov.; živina je pogagala, Cig.; - 2) ein wenig schnattern (von ber Gans).

. . Countle

pogagávati, am, vb. impf. hin und wieber ichnattern, Bes.

pogaja, f. bie Bertrageichliefjung, C.; - bas Feilschen: po kratki pogaji, Bes.

pogajáč, m. ber Feilicher, Cig.

pogajaten, ina, adj. Unterhanblungs., Jan.

pogajanje, n. das Berhanbeln, die Berhandlung(en); pogajanje se je začelo, bie Berhanblungen haben begonnen.

pogajati, am, vb. impf. ad pogoditi; 1) gu errathen fuchen, vermuthen, Habd .- Mik.; treffen: pot p., ben rechten Weg geben, (fig.) es recht gu machen pflegen, Dol.; - 2) p. se, übereinzufommen fuchen, verhanbeln, Unterhandlungen pflegen; dolgo sta se pogajala, pa se nista mogla pogoditi; p. se za mir, Friebensverhandlungen pflegen, Cig.; - 3) p. se, fich vertragen, Cig., Jan., C.; najbolje se pogaja, kar je z domačega kraja, Npreg.-Jan. (Slovn.); nista se mogla pogajati, Zv.; -4) bebingen: materialni in duhovni napredek drug drugega pogajata, Zv.; - 5) anhegen, Dol,-Cig.

pogajavec, vca, m. ber Unterhanbler, Cig., Jan.; ber Barlamentar, Cig., Jan.

pogajavka, f. die Unterhandlerin, Cig. pogajek, jka, m. = pogoj, bie Bebingung,

Mur.

pógalica, f. = ponglica, Kras-Erj.(Torb.). pogan, m. 1) ber Beibe, Jan., Dol.-M., ogr.-Mik., nk.; — 2) psovka: ti pogan (pógan) ti! Dol.-M.; pos. psovka umazanemu otroku, Ščav.-Trst.(Glas.).

pogan, adj. unrein, Mik.; pogani vrag, reiner Beift, ber Teufel, Habd .- Mik. ; abicheu-

lid, ogr.-C.

1. pogânica, f. 1) = gubanica, kranjska potica, Plufna-Erj.(Torb.); - 2) ber Ruchen. weißes Hausbrot, M., Slom.

2. poganica, f. = mrena, ber Star (eine Augen-Trantheit); poganica mu raste, jvzhSt.; tudi pl. póganice, BlKr.

3. poganica, f. 1) bie heibin, (pag-) Mur.;-2) = poganka 2), bas heibeforn, C.

poganija, f. 1) bas heibenthum, Mik.; - 2) neredno, malopridno ravnanje, življenje in gospodarstvo: pri tej hiši je strašna poganija, Ip.-Strek.(Let.).

poganîn, m. = pogan 1), kajk, - Mik., Valj.

poganînka, f. bie Beibin, kajk .- Valj. (Rad). poganînstvo, n. = poganstvo, Habd. - Mik., kajk.-Valj.(Rad).

pogániti, gânim, vb. impf. befubeln (fig.): poganil je druge ljudi z najgršimi pridevki in lažmi, LjZv.; Kdo sme poganiti potrebno delo? Jurč.(Tug.); - hs.

poganja, f. ber Unterbaum beim Bebftuhl, C. poganjac, m. ber Treiber, Cig., Jan.; bef. ber Hilfshirte, ber Hirtenjunge, Cig., Jan., Zv.; deček, ki čredo vrača, kadar sili v škodo, ali jo poganja, kadar zaostaja, BlKr.; — ber Bflugtreiber, Cig. poganjačka, f. bie Treiberin, Z.; - bie Bflugtreiberin, Cig.

poganjáten, ina, adj. autreibend, Cig.

poganjanje, n. 1) bas Antreiben; — 2) bas Bemuhen, bas Beftreben; ber Betteifer; ber Racheifer; - 3) bas Treiben, bas Ausschlagen (bon Baumen).

poganjáriti, árim, vb. impf. = po vrsti pasti, bas Bieh nach ber Zeche hüten, Cig.

poganjati, am, vb. impf. ad pognati; 1) antreiben; p. konje pri vožnji; živino zaostajajočo p.; - ceno kvišku p., ben Breis in bie Sobe treiben, Cig.; trdo p. kaj, etwas nachbrudlich betreiben, Cig.; tozbo p., eine Rlage verfolgen, Z.; - vergeuben, verfchwenben, Cig.; v zapravljivosti in razuzdanosti p. življenje, Cv.; -2) p. se za kaj, sich um etwos bemühen, etwas erftreben, auf etwas binarbeiten, sich einer Sache annehmen; p. se za predstvo, um ben Borrang ftreiten, Cig.; p. se za službo, za občo korist, za čast, za pravico; p. se za koga, sich jemanbes annehmen, ihn protegieren; — p. se s kom, mit jemanbem wetterfern, Cig.; - p. se za kom, jemanbem nacheifern, Jan.; - 3) treiben, hervorwachsen machen: popke, ocesa p., inospen; korenine p., Burgein treiben; kali p., feimen; mladike p., Triebe ansepen; - drevje že poganja, bie Baume fclagen bereits aus;tudi: brst, listje poganja na drevesu; -jelen poganja rogove, ber Hirich fest auf, Cig.; - zobje mu poganjajo, er jahnt, Cig.; stena poganja, bie 28and füngt an sich aufzurichten (mont.), Cig.

poganjavec, vca, m. 1) ber Treiber, Z.; -2) das Treibrad, Cig.(T.), C.

poganjavka, f. 1) bie Treiberin, Jan.(H.);-2) bie Treibstange, Cig.; bie Pleuelstange, Sen.(Fiz.).

poganjčevati se, ujem se, vb. impf. wieberholt brunften (krava, ki je bila pri biku, pa se zopet goni, se poganjeuje), vzhSt.

poganjek, nika, m. 1) ber Antrieb, die An-ipornung, Mur., Jan.; — 2) ber Trieb, ber Sprois, ein junger Zweig, Guts., V.-Cig., Jan., C.; pedani dolg p., Cv.; — nadloge so njegovi (= greha) poganjki, (bie Frucht ber Gunde), Ravn.

poganjič, íča, m. ber Treiber, Jan. poganjka, f. die Schleuber, vzhSt.-C.

poganka, f. i) bie Beibin, nk.; - 2) = ajda, bas Beibeforn, Nov., DZ.

poganski, adj. beibnifc, Beiben-, Jan., M., nk., (pag-) Mur.

poganstvo, n. bas Beidenthum, Jan., M., nk., (pag-) Mur.

pogasiti, im, vb. pf. löschen; ogeni p., ben Brand löfden; nacheinander auslofchen; svece, ognje p.; — (fig.) p. žejo, Jan.

pogásniti, gasnem, vb. pf. nach einanber ober nach und nach verlöschen; svece so pogasnile; kadar drv več ni, ogenj pogasne.

pogasovánje, n. baš Erlöjchen, Cig. pogasováti, ûjem, vb. impf. ad pogasniti; im Berloichen begriffen fein; ogeni pogasuje, Z.

pogášati, am, vb. impf. ad pogasiti; löiden.

pogašénje, n. die Löschung.

pogaševáti, ûjem, vb. impf. = pogašati, M. pogáziti, gazim, vb. pf. niebertreten, aufammentreten, abireten; p. sneg, travo; otroka p., auf bas Rinb treten, bas Rind gufammentreten; kačo p.; pogazi ga! na glavo gadu stopi! Zv.; - p. svojo besedo, das 280rt brechen, Vrt., Levst (Zb. sp.).

pogeniti, gánem, vb. pf. == pogniti, Jan. (H.). pogib, m. pobočni ali postranski p., bie Geitenwendung, Sol.; - morski pogibi, die Ge-

zeiten, Jan. (H.).

pogiba, f. ber Untergang, bas Berberben, C. pogibanje, n. das Zugrundegehen; — bas Hin-

fiechen, C.

1. pogibati, gibam, bljem, vb. impf. ad poginiti; im Rugrunbegeben, im Untergange begriffen fein, in Gefahr fein, C., Mik., Vest .. Nov.-C.; krščanska vera pogiba in se zatira, Krelj; od lakote p., LjZv.; Vstani, otmi nas, Gospod, pogibljemo, Sir.

2. pogíbati, gibam, bljem, vb. impf. ad pogniti; - pripogibati: drevje se jima je na stran pogibalo, Npr.-Kres.

pogibávati, am, vb. impf. = 1. pogibati, gu-

grunde geben, C.

pogibet, li, f. 1) ber Untergang, bas Berberben, C., ogr.-Mik.; - 2) bie Befahr, Jan., C., Habd.-Mik., DZ., Jurč.; njegov život je bil na pogibeli, Krelj; (piše se tudi: pogibeli). pogibeln, ina, adj. verberblich, ichablich, Cig.

(T.), C., M.; geführlich, Jan ; p. cas, Krelj. pogibolnost, f. bie Berberblichfeit, bie Gefahrlichleit, C., ogr.-Let.

pogibniti, gibnem, vb. pf. = poginiti, Mur.,

ogr.-C. pogibovanje, n. das Geberbenspiel, Cig. (T.). pógica, f. pogice = z rožiči na pogačah izbadane okrogle podobice, Trst. (Let.); -

prim. poga. pogin, m. = foguba, ber Untergang, bas Ber-

berben, Cig., Jan., Kos., nk.

poginiti, ginem, vb. pf. jugrunde geben, um-tommen; v vojski, od žeje p.; (tudi o nezivih stvareh) verberben: krompir pogine, Mariborska ok.-Kras.

poginjati, am, vb. impf. ad poginiti; == 1. pogibati, Cig., Jan., Ravn., nk.

poginjávati, am, vb. impf. = poginjati, Mur.

pogipsati, am, vb. pf. gibien, Jan. pogizditi se, im se, vb. pf. sich berühmen, prahlen, C

poglabiti, glabim, vb. pf. gujammenicarren, Z. pogladiti, gladim, vb. pf. glatt machen, glatten; glatt fammen, Mur.; ne utegnem se počesati, le malo pogladile se bom, jvzhŠt.; p. briter, bas Rafiermeffer abgieben, Cig .: -- fireichein: p. žival z roko; p. otroka po licu.

poglájati, am, vb. impf. ad pogladiti, - gladiti, Cig.

poglasek, ska, m. ber Rachton, Cig.

poglaváč, m. ber Sauptling, Levst. (Zb. sp.). poglavár, rja, m. bas Oberhaupt, ber Sauptling. poglavarica, f. das weibliche Oberhaupt, die Oberin (in Rlöstern), kajk. - Valj. (Rad).

poglaváriti, árim, vb. impf. = za poglavarja biti, Z., Bes.

poglavárski, adj. oberhauptlich.

poglavarstven, stvena, adj. k poglavarstvu spadajoč, Jan.

poglavarstvo, n. bie Burbe ober bas Unit eines Dberhauptes, Sauptlings, Die oberfte Behörde; politicno dezelno p., die politische Landesbehörde, DZ.

poglavek, vka, m = poglavie. Valj. (Rad). poglaven, vna, adj. Haupt-, hauptfachlich,

Cig, Jan.

2. pogláven, vna, adj. poglaven je človek, ki hoče vse na hitro podelati, Kameno na Soči-Erj. (Torb.); p. človek tudi = človek, ki bi rad vse pojedel, Tolm.; (nam. poglaben (?); prim. poglabiti).

poglavica, m. bas Oberhaupt, ber Sauptling, Krelj, Bes.; - farizejski, farski p., Krelj;

poglavíčki, adv. hauptlinge, topfüber, C. poglavina, f. neka rastlina socivnica, Bilje

pri Gorici-Erj.(Torb.).

poglavit, adj. 1) Saupt., Cig. (T.); na vse poglavite praznike, Krelj; poglavita reč, Trub.; poglavito mesto, die hauptstadt, Meg., prisega iz 17. stol.-Let.; poglaviti dedić, ber Universalerbe, Dol.-Svet.(Rok.); - hauptfächlich, Cig.(T.); — 2) angesehen, vornehm, Meg.: p. moz, Dalm.; poglaviti ljudje, Dict. poglaviten, tna, adj. Haupt haupt noblid;

poglavitni grehi; poglavitna reč.

poglavitnik, m. bas Oberhaupt, Schonl .- Valj. (Rad); - einer ber Bornehmften, Cig. poglavje, n. bas Hauptstud, das Capitel.

poglavnica, f. bas Brincipale (in ber Orgel), V,-Cig.

poglavnik, m. bas Oberhaupt, ber Hauptling, Jan., Trub , Dalm., Ravn., ogr.-Valj.(Rad); – einer ber Bornehmsten, ogr.-Let.

poglavnína, f. = poglavščina, Mur. poglavščina, f. die Ropffteuer, Mur.-Cig., Jan. pogled, gleda, m. 1) ber Blid; en sam pogled; jezen p.; - dolgega, kratkega pogleda, weitsichtig, kurzsichtig, Cig., jvzhSt.; kurji p., die Kurzsichtigfeit, SlGor.; = kurecji p., C.; p. jemati, blenden, Z.; snežni blesket p. jemlje, C.; - das Anschauen, Mur., Cig., Jan.; pogleda vreden, anichauenswert, Cig.; na natančnejši pogled vidimo, menn wir es genauer anschauen, sehen wir, Jure.; na p., dem Auscheine nach; p. z visocega, bie Bogelperspective, Cig., Jan.; - 2) = ozir, bie Binficht, bie Rudficht, Cig., Jan , Cig. (T.): s pogledom na —, hinlichtlich, Cig.; s pogledom na tisto misel, Levst. (Močv.); v mnogem drugem pogledu, Erj. (Min.).

pogledati, gledam, vb. pe. 1) bie Augen aufsthun; - einen Blid thun; debelo p., bie Augen aufreißen ober aufsperren; temno p., eine finftere Miene machen; p. kam, skozi okno, kvišku, v stran; p. na koga, koj, ben Blid nach jemanbem, nach etwas richten; na

CHERRY

uro p.; p. po mestu, fich in ber Stabt umfeben; p. po sobi, bas Zimmer burchbliden; p. po živini, beim Bieh nachsehen; na vse kraje p.; p. v knjigo; če prav pogledamo, im Grunde genommen, Cig.; — p. koga, kaj, anbliden, ansehen; po strani p. koga, jemanden schief ansehen; grdo, jezno p. koga, finfter, zornig ansehen; p. koga kakor hudo vreme, jemanden anbligen, Cig.; s koncem p. koga, icharf ins Ange faffen, Cig.; - p. česa, einen Blid auf etwas werfen : solnca poglej! Ravn.-Mik.; pogledajte mojih rok in mojih nog, Krelj; pogledajte lilij na polju, Krelj; Ran pogledaj moje glave, Npes.-K.; (prim. Mik. V. G. IV. 487, 493.); - 2) hervorguden, jum Borichein tommen: ogeni je iz strehe pogledal, Z.; izderi komarju nogo, in čreva ven pogledajo, Z., jντhSt.

pogledávati, am, vb. impf. == pogledovati; wieberholt anbliden.

pogledek, dka, m. ber Blid, C.; z enim pogledkom, Trub.; ber Anblid, C.; stragen p., Trub.

poględkati, am, vb. pf. dem. = pogledati (v otr. govoru).

pogledniti, glednem, vb. pf. einen Blid merfen. C., ogr.-Valj.(Rad).

poględoma, adv. blidweise, Cig.

pogledováti, újem, vb. impf. ad pogledati; Blide werfen, wieberholt ansehen; po svojih ljubih otročičih pogledovati, Jurč.; p. za kom, jemandem nachäugeln, Cig.; p. se s kom, Blide wechseln; jezno se pogledujeta, fie mechfeln gornige Blide.

pogleniti, im, vb. pf. = z glenom pokriti, C. poglica, f. 1) die Steffnadel, Tolm.-Erj. (Torb.); - medena igla, s katero pišejo pirhe, *Žabče*-Erj. (Torb.); - 2) bie Seftel, Cig., Strek., Notr.; - prim. ponglica.

poglobati, am, vb. pf. verfinten; p. v blatu, v snegu, Ljubljanska ok.

poglobavsati, am, vb. pf. p. po žepih, (da denar pozvoni), in ben Lafchen ein wenig herumwühlen, SIN.

poglobitl, im, vb. pf. verfenten, Z.; p. se, berfinten, im Baffer jugrunde geben, Cig.

poglobniti, glôbnem, vb. pf. bersinten: vol je poglobnit v močvirju, *Ljubljanska ok.*; poglobnilo mi je = vdrl sem se z nogo, Gor.

poglobočávati, am, vb. impf. pertiefen, Nov. poglobočiti, očim, vb. pf. vertiefen: p. strugo, Levst. (Močv.).

poglobováti, újem, vb. impf. ad poglobati, poglobniti; einfinten, C.

poglodati, dam, jem, vb. pf. nach einanber benagen; vse kosti p.

poglodek, dka, m. ber Octavichmaus nach ber Sochzeit, Mik.; = poglodki, C.

pognaditi, im, vb. pf. = ponaditi, mit Stahl

belegen, stablen, C.

pognáti, žénem, vb. pf. 1) antreiben; ko sedem na voz, požene voznik konje; poženi! fahr gu! v dir p. konje, bie Bferbe jum Schnelllaufen antreiben, Cig.; p. z ostrogo, z bičem, anipornen, anpeitichen; - in Bewegung feten; kolo p.; - beschleunigen, Cig.; pognana hoja, ber Eilmarich, Cig.; p. se, sich becilen: poženi se, da hitro opraviš, C.;p. kako rec, einen Nachbrud, einen Impuls geben, Cig.; kvisku p. ceno, ben Breis auf. treiben, Cig.; p. tozbo, eme Rlage erheben, DZ.; p. pravdo, Levst. (Nauk); p. kaj na glavno razpravo, etwas zur Hauptverhandlung bringen, DZ.; — bavonjagen, fortjagen; pognal me je kakor psa; p. koga po svetu, einen an ben Bettelftab bringen, Cig.; schleubern: kamen p.; — iskro p., Funten geben, Cig.; - p. sc, ichnellen: velika grozna riba se požene iz vode, Ravn.-Valj.(Rad); p. se za kom, jemandem nachstürzen, Cig.; - treiben: p. zamašek v steklenico, zagozdo v les; — skozi grlo, po grlu p., burch bie Gurgel jagen, verthun, Cig., Jan.: kar dobis po ženi, skozi grlo poženi! Cig.; p. kaj, etwas verthun, vergeuben, Cig., Jan., Ravn.; čas p., bie Beit verthun, Cig.; - 2) p. se za koga ali kaj, fich jemanbes ober einer Sache annehmen; p. se za prijatelja, za resnico; p. se za kako reč, sich um etwas bewerben, etwas anstreben, Cig.; — 3) hervorwachsen machen, treiben (o rastju); kali, korenine, brst p., zu feimen, zu wurzeln, zu fproffen anfangen; sad p., Frucht bringen, Kast. (Rof.)-M.; - drevje je pognalo, bie Baume haben ausgeichlagen; - hervorwachien, hervoriproffen; mladje je iz korenin pognalo; p. v vis, hoch aufiproffen, Nov.

pogneciti, im, vb. pf. gerbruden, gerqueifchen,

Jan.(H.).

pognésti, gnétem, vb. pf. 1) zerineten, Cig.; testo se ne da dobro pognesti, Zv.; - 2) ein wenig fneten.

pognetenec, nea, m. bas vom Teigrefte gemachte Brot, Z.

pognevati se, gnevam se, vb. pf. ein wenig comollen, Jarn.

pognezdic, m. das lette Rind einer Mutter, Cig.

pogniti, pognem, vb. pf. beugen, Mur.; pognjeno drevo, Mur.; glavo p., C.; - pognivăi ("pogneši") se držati, eine gebeugte Haltung haben, BlKr.

pogniti, gnijem, vb. pf. nach einanber verfaulen; vse sadje je pognilo.

pognojíti, ím, vb. pf. büngen; njivo, travnik, vinograd p.

pogod, goda, m. bie Bebingung, C.; - o pogodu, gur bedungenen Frift, Cig.

pogódati se, am se, vb. pf. = pogoditi se Svet.(Rok).

pogodba, f. 1) die Bedingung, C, kajk .- Valj. (Rad); pogodbo staviti, C.; - 2) ber Ber-trag, bas Ubereintommen; bie Conbention, Cig.(T.); Zenitus p., ber heiratsvertrag; pogodbo narediti, storiti, einen Bertrag foliegen. pogodben, bena, adj. Bertrage, Cig., Jan.

pogodbina, f. bie Bebingung, C. pogodė, ęta, m. človek, ki marsikatero pogodi, marsikatero dobro misel izreče, Polj.

Google

pogódelj, dlja, m. = pogodež, Banjščice-Erj. (Torb.).

pogoden, dna, adj. 1) nach Billen, angenehm, C., nk.; pogodno vreme, gutes Better, Cig.; - 2) vertragiciliegend, Cig; pogodni stranki,

pogôdež, m. kar si kedo na skrivnem dobrega skuha, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.). pogodilo, n. ber Contract, C.

pogoditev, tve, f. die Abmachung, DZ.

pogoditi, im, vb. pf. 1) treffen, St.-Cig , nk.; udaril je s cepmi, a ptiča ni pogodil, SIN.; pot p., den Beg finden, Z.; pravo p., das Rechte treffen, Zv.; p. na kaj, auf etwas treffen; pogodil je na dom necega kmeta, LjZv.; - errathen, Prip.-Mik., jvzh.St.; — begreifen: tega ne morem pogoditi, 2.; - 2) pergleichen: prepirnike, ljudi, ki se pravdajo, p., Levst. (Nauk, Pril.); - 3) p. se, übereintommen, einen Bergleich, einen Bertrag ichließen; z lepo p. se, fich gutlich vergleichen; - 4) p. si kaj, fich etwas ausbebingen ; - 5) p. komu kaj, jemandem etwas anzaubern, Dol.-Cig.; --6) ein wenig reifen laffen, Cig. ; lan se p., ben Flachs noch ein wenig roften, Cig.; se p. se, noch ein wenig reifen, Cig.

pogodliv, iva, adj. verträglich, Cig.(T.). pogodlivost, f. die Berträglichleit, Cig. pogodnica, f. der weibliche vertragschließende

Theil, Cig.; drzava p., ber vertragichließende Staat, DZ.

pogodník, m. 1) ber mannliche vertragichliekenbe Theil, ber Contrabent, Cig., Jan.; visoki pogodniki, DZ.; - 2) ber Welterprophet, C.; - 3) ber Schiederichter, C.

pogodnjáti, am, vb. pf. ein wenig reifen laffen,

pogódnost, f. = povoljnost, Jan., C.

pogodoma, adv. burch einen Bergleich, bergleichweise, Cig.

t. pogoj, goje, m. bie Bebingung, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; s tem pogojem, da -, unter der Bedingung, dafs -, brez pogoja, bebingungelos, nk.; postaviti p., bie Bebins gung ftellen, bedingen, Cig.(T.).

2. pogoj, goja, m. die Erquidung, C.; - prim. pogojiti.

pogoja, f. = pogoj, bie Bebingung, C.; s to pogojo, unter biefer Bebingung, Cv.

pogojaj, m. = pogoj, pogoja, Cv.

pogojavka, f. ženska, ki si dela "pogodlje", Ročinj na Kanalskem-Erj. (Torb.).

pogoje, adv. comp. ad pogosto, Jan., C., Slom., Trst.(Let.); - pogl. pogošče.

pogôjek, jka, m. = pridržek, Jan.

pogojema, adv. bebingungemeife, Cig., Jan. pogójen, jna, adj. bebingt, hupothetifch, Cig.,

Jan., nk.; pogojno, bedingungemeise, Cig. (T.); pogojni naklon, b. Conditional (gramm.), Jan.; pogojni stavek, ber Bebingungefat, Cig., Jan.

pogojílo, n. biti s kom v pogojilu, mit jemandem verhandeln. Cig.

pogojiti, im, vb. pf. erquiden, C.

pogojnik, m. = pogojni naklon, ber Conbitional (gramm.), Jan.

pogółčati se, im se, vb. pf. = pogovoriti se: p. se s kom, sich mit jemandem besprechen, C. pogotčeváti se, ûjem se, vb. impf. ad pogolčati se; sich besprechen, Jan.

pogoljúfiti se, ûfim se, vb. pf. == goljuf po-

stati, Jurč.

pogółniti, gôlnem, vb. pf. = pogoltniti, Rib.-C.; muhe cediti, kamelo pa pogolniti, Trub. pogółsniti, gôlsnem, vb. pf. = pogoltniti, Z. pogolt, golta, m. die Berschludung, Z.; ber Schlud, Cig., Jan.; - p. samoglasnice, bie

Elifion, Cig., Jan.

pogottati, am, vb. pf. nach einander verschlingen, auffchluden; vse p.; vode ne more mahom

p. ponikva, Navr. (Let.). pogólten, tna, adj. 1) habfüchtig, Z., Bes.; -2) Elifions: pogottno znamenje, Mur.

pogottliaj, m. 1) ber Schlud, Jan.; - 2) bie Elifion, Jan.

pogółtniti, gôltnem, vb. pf. berichluden, berichlingen; - p. jezo, ben Rorn nieberbruden, Levst.(Zb. sp.); - p. samoglasnico (elibieren). Cig., Levst. (Zb. sp.).

pogottnost, f. Die Habgier, Jan. (H.).

pogoltováti, újem, vb. impf. ad pogoltati, pogoltniti, Cig.

pogòm, góma, m. pravotna pisava nam. pogum, iz stvnem. gomo, der Mann, Erj. (Torb., Let. 1883, 225.), Mik.(Et.).

pogomezéti, im, vb. pf. = pogomezliati, Z. pogomezljáti, am, vb. pf. ein wenig wimmeln, aufwimmeln.

pogomeznéti, ím, vb. pf. po kosteh mi pogomezni, es fribbelt mich in den Beinen, C.

pogómpiti se, gômpim se, vb. pf. narediti, kakor bi spal, ako mu kdo kaj hoče, Gor.

pogon, gona, m. 1) bie Berfolgung, Vrt.; ber Streifzug, DZ.; p. dvigniti, Streifungen ein-leiten, Levst. (Nauk); — 2) ber Schwung, Jan.; — ber Antrieb, ber Impuls, Cig., Jan.; on mu je dal pogon, da je to storil; to je bil tvoj pogon, da se je to zgodilo (du warst die Beranlassung dazu), Dol.-Svet. (Rok.); die Anreigung, Cig.(T.); - der Inflinct, Cig., Jan.; spolni p., ber Geichlechie-trieb, DZ.; - tudi: pogon, Svet. (Rok.);-3) ber Schub ber gahne, bas Bahnen, V.-Cig.; - 4) ber Schofsling an einer Bflange, Cig.; - 5) bas Sols, worauf ber Bottcher ichlagt, bie Reife bamit angutreiben, bas Binberichlaghölzchen, ber Binbertriebel, Cig., C., Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); - 6) drog, s katerim se poganjajo ribe v mrežo, Polj.; - 7) pastir na planini, ki poganja ovce v molžo, Plužna pri Bolcu-Erj. (Torb.); kozarji in planinski pogoni, Slovan.

pogonābljati, am, vb. impf. ad pogonobiti; zugrunde richten, vernichten, (pogonob-) Z. pogonabljavec, vca, m. ber Bernichter, (pogonob-) Dict.

pogončič, m. bas Binberichlaghölzchen, ber Binbertriebel, C.

pogonec, nca, m. = pogončič, Cig., Jan., C.,SlGor.

pogonic, nica, m. ber Biehtreiber, Svet. (Rok.), Vrt.; pos. črednikov pomočnik, Notr.; (pogonjič, Levst. [Nauk]).

pogonóba, f. die Bernichtung, C., Z.; - die Berbanimnis, C.

pogonobek, bka, m. bie Bernichtung, bie Berstörung, C.

pogonobiti, im, vb. pf. vernichten, gerftoren, vermusten, Dict., Guts., Mur., Cig., Jan., Vrtov.(Sh. g.), Svet.(Rok.).

pogonobljenje, n. = pogubljenje, die Bernichtung: gnusoba pogonobljenja, Guts. (Res.). pogor, gora, m. = poter, ber Brand, Mur.,

Cig., Jan., C.; razgledovati pogor, Jurč. pogorec, rca, m. = gorjanec, ber Bebirgs.

bewohner, Jan.(H.).

pogorêlček, čka, m. dem. pogorelec; 1) ein fleiner Abbrandler; - 2) ber Bartenrothidmana (lusciola phoenicurus), Cig., Erj. (Z.); pogl. podgorelček. pogorężcić, m. ber Abbranbler, M.

pogorotec, ica, m. 1) ber burch Feuersbrunft Berungludte, ber Abbranbler; - 2) = pogorelček 2), Cig., Jan., C.

pogorelisce, n. Die Branbftatte, Dict., Cig., Jan., Jap.(Sv. p.); - tudi: pogorelišče, Valj. (Rad.).

pogorotka, f. die Abbrandlerin, Cig., Jan. pogoreiski, adj. Abbranbler., Cig., C.

pogorotscina, f. 1) ber Brand, C.; - 2) die Abbrandlergabe, Cig., Jan.; - 3) die Brand.

ichabenfumme, C. pogoronie, n. die Berftorung burch Feuer: sodomsko p., Krelj.

pogoreti, im, vb. pf. 1) in Feuer aufgehen, abbrennen, verbrennen; hisa je do tal pogorela; pogorel sem, ich bin burch eine Feuersbrunft berungludt; drva so vsa pogorela; - 2) pogorelo je po meni, es ist mir warm geworben (3. B. infolge bes Schredens), jugh St.

pogorevanje, n. bas Abbrennen, Brandichaben: skrbeti, da ne bode pogorevanja, Levst.

pogorévati, am, vb. impf. ad pogoreti, Jan. pogorisče, n. die Brandstätte; pri vas je mrzlo, kakor na pogorišču, Erj. (Torb.).

pogorje, n. bas Bergland, Cig., C.; - ber Bebirgegug, bie Bebirgetette, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes.

pogorski, adj. Gebirgs., Jan. (H.).

pogoršati, am, vb. pf. 1) berichlechtern: da se mi ne bi sedanje okolnosti pogoršale, Navr. (Spom.); - 2) verbeffern, C., Gor.; -prim. gorši.

pogospodčiti, odčim, vb. pf. gum herrlein machen, Zv.

pogospoditi, odim, vb. pf. jum herrn machen, Cig.; gospodski in pogospojeni krogi, Zora; p. se, ein herr werden, Cig.; p. se visoko, ein großer herr werben, Vet.

pogósten, stna, adj. haufig, oftmalig, Mur., Cig., Jan., C., nk.

pogostinka, f. die Zenie, Jan.(H.).

pogostînski, adj. Gaft : p. dar, Jan.(H.). pogostitev, tve, f. die Bewirtung, nk. pogostiti, im, vb. pf. bewirten, tractieren; p. koga s čim; p. se, sich zugute thun, Cig.

pogostje, n. die Rachhocheit, C. pogostljiv, iva, adj. gastsret, Cig., Jan. pogostljivost, f. die Gastsreundlichkeit, Cig. pogostník, m. ber Bewirtende, Jurč., SlN. pogostnost, f. die Haufigleit, Z.

pogosto, adv. = po gosto, haufig, oft, Guts.-Cig., Mur., Jan., C., nk.

pogostoma, adv. häufig, oft.

pogosce, adv. comp. ad pogosto, haufiger, C. pogoščeváti, ûjem, vb. impf. ad pogostiti, bewirten, (-stovati) Cig., Jan.

pogovarjatnica, f. bas Sprechzimmer, bas Conversatorium, Cig.

pogovarjanje, н. 1) bas Bereben, bas Beichwichtigen; - 2) bie Beiprechung(en), bas Converfieren.

pogovārjati, em, vb. impf. ad pogovoriti; 1) beschwichtigen, begüttgen; konja je hlapec prav prijateljski pogoverjal, Jurč.; - 2) p. se, fich besprechen, ein Gesprach ober Gesprache führen; p. se s kom o čem.

pogovéditi se, êdim se, vb. pf. verwildern, Cig. pogovor, m. 1) bie Berebung, ber Zuspruch, Cig.; — 2) bas Gesprach; bie Besprechung, die Unterrebung; p. zaceti, fich in ein Befprach einlaffen; priti na p., gu einer Befprechung kommen; v pogovorih, in Geiprachs. form, bialogisch, Cig.; — 3) bie wiederholte Rebe, die Rachrebe, Guts.-Cig.; (hs.).

pogovorčen, čna, adj. gejprachig, rebjelig, Cig., Polj.

pogovorčin, m. ber Dolmeifch, Vatovije » Brkinih-Erj.(Torb.).

pogovorek, rka, m. die Besprechung, C. pogôvoren, rna, adj. = pogovorčen, Mur. pogovoričen, čna, adj. = pogovorčen, Polj. pogovoriti, im, vb. pf. 1) mit Worten begutigen, bereden, beichwichtigen; - 2) ein wenig reden, plaudern; — 3) p. se, sich besprechen; p. se s kom o čem, zastran česa. pogovorljiv, íva, adj. gesprachig, rebselig, Cig.,

pogovornost, f. die Gesprächigkeit, Mur. pogózden, zdna, adj. im Balb borfommend, Balb-, Cig.; pogozdna trava, bas Balbgras, Cig.; pogozdna nimfa, bie Balbunmphe, Cig. pogozditelj, m. ber Bemalber: p. Krasa, SIN. pogozdíti, im, vb. pf. bewalben, C., nk.

pogozdnica, f. 1) bie Schwarzmeife, bie Tannenmeise (parus ater), Cig., C.; - 2) muha p., die Baldfliege, Cig.

pogozdnik, m. ber im Balbe Lebenbe, ber Balbmann, pogozdniki, bie Balbleute, Cig. pogozdováten, ina, adj. Bemalbunge : pogozdovalna komisija, bie Aufforstungscommission, DZkr.

pogozdovanje, n. bie Bewalbung, nk. pogozdovātelj, m. der Bewalder, nk. pogozdováti, üjem, vb. impf. bewalden, nk.

pograbastati, am, vb. pf. ein wenig fragen,

pograbiti, grabim, vb. pf. 1) nach ber Reihe raffen, gufammen raffen, rauben; vse je pograbil, kar je našel; p. denar, bas Gelb einstreichen; — p. se, einander feindselig paden, C_{i} ; — 2) p. se (česa) = lotiti se, \tilde{C}_{i} ; — 3) mit bem Rechen bearbeiten, berechen; p. grado; - v stran p. kaj, etwas wegrechen; - ein wenig rechen, Cig.

pograbljeváti, újem, vb. impf. ad pograbiti,

pograbník, m. ber Haffer, Cig.

pograd, m. 1) ein Geruft an ber Band, bas als Bett bient, die Britsche, Cig., Zv., LjZv., Gor.; pos. slamnata postelja v planinskih kočah, Gor.; — 2) eine Art geflochtene Bwischenwand, C.

pogradašati, am, vb. pf. vertrampelu: p. vso

volno, Cig.

pograditi, im, vb. pf. allmählich mit bem Bergannen fertig werben: vse smo pogradili. pográjati, am, em, vb. pf. tabeln, rugen, Jan., C. pograjkováti, újem, vb. impf. fleinweise eingaunen, C.

pogranicen, čna, adj. angrangenb, C.

pograsati, am, vb. pf. (ben Roblenmeiler) mit grunen Reisern bededen, beflufchen, Cig., Gor. pográsiti, sim, vb. pf. = pograsati, Cig.

1. pográžati se, am se, vb. impf. untertauchen. perfinten, ogr.-Mik.; (nam. pravilne oblike: pogrožati se).

2. pogrāžati se, am se, vb. impf. ad pogroziti se; p. se komu, jemandem broben, C.

pogfeiti, gfeim, vb. pf. gracisieren, Cig. pogfda, f. die Berunreinigung, C.; - ber Schimpf, die Schmach, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; (hs.).

pogrđen, dna, adj. ichimpflich, Cig.; pogrdna pesem, bas Schmählieb, Cig. (T.); pogrdno pismo, bie Schmabichrift, Cig.(T.); -- prim. pogrda.

pografti, im, vb. pf. hafelich machen, beichmußen, bejubein, Mur., Cig., Jan.; - bejdimpfen, icanben, Cig.; - tudi: pogfditi.

pogranica, f. die Schmähichrift, Cig.(T.); prim. pogrda,

pogrdobiti, im, vb. pf. beichmugen, C.

pogreb, greba, m. bas Begrabnis, bas Leichenbegangnis; bil je lep p.; iti k pogrebu, zu einem Leichenbegangnis geben; iti za pogrebom (s pogrebom), mit ber Leiche geben.

pogrebáč, m. ber Berbhaten, C. pogrebalisce, n. bie Grabstätte, C. pogrebalo, n. die Schürftange, Sol.

pogrebanjo, n. bie Beerbigung, bie Grablegung,

Mur., Cig.

pogrébati, grébam, bljem, L vb. impf. ad pogrebsti; 1) begraben, beerdigen, beftatten, Mur., Cig., Jan., C.; - 2) antragen, Cig.; - II. vb. pf. = pogrobati, (Reben) absenten, Mur.; prim. grebati 3).

pogrebec, bca, m. 1) ber Leichenbegleiter; pogrebei, die Leichenbegleitung; - 2) ber Trauermantel (vanessa antiopa), Cig., Jan., Erj.

(Ž.).

pogreben, bna, adj. Beerbigunge-, Leichen-; pogrębni stroski, bie Leichentoften; pogrebni voz, ber Leichenwagen, Cig.; pogrebno društvo, ber Leichenverein, Cig.; pogrebna četrt letne place, bas Conductsquartal, Levst. (Pril.). pogrebeniciti, icim, vb. pf. (Reben) abfenten, Mur., Jan.

pogrebetati, etam, etem, vb. pf. ein menig auftragen, C.

pogrobica, f. bie Leichenbegleiterin, Cig. pogrębić, m. = pogrebec, C.

pogrebka, f. bie Leichenbegleiterin, Kr.-Valj. (Rad), Jurč.

pogrebljan, ana, m. ber Leichenbegleiter, C. pogręblje, n. ber Gottebader, Mur.-Cig.

pogrebnica, f. 1) bie Leichenbegleiterin, Z.; Ve boste mi pogrebnice, Npes.- Zv.; - 2) bas Grablieb, Cig., Jan., C., Let.; - ber Trauermarich, Jan.

pogrebnik, m. i) der Tobiengraber, Meg., Dict., Mur., Jan., C.; -2) = pogrebec 1),

Cig., Jan.

pogrebnina, f. bie Beerbigungstage, Cig. pogrébov, adj. = pogreben: pogrebova plenica, bas Leichentuch, Trub .- Mik.

pogrebováti, üjem, vb. impf. einen Leichenichmaus abhalten, Jure., Dol.

pogrębski, adj. = pogreben: pogrebsko kosilo = sedmina, Dict.

pogrebsti, grebem, vb. pf. 1) beerbigen, bestatten, Mur., Cig., Jan.; ni me pogreblo, ko sem bil štirinajst dni zapaden, LjZv.; - povrhoma p., verscharren, Cig.; - 2) antragen, Cig.

pogrębščina, f. 1) bas Begrabnis, Dict., M; die Begräbnisseier, Cig.; — 2) bas Leichenmahl, Cig., Jan., Kr.-Valj. (Rad), LjZv., Gor.; — 3) die Beerdigungstage, die Begrabnistoften, Cig., Jan., C., Dol., Levst. (Rok.).

pogrede, adv. = grede, untermegs, C. pogreha, f. der Mangel, bas Gebrechen, ber Fehler, C.

pogréjati, am, vb. impf. = pogrevati, Z. pogrejek, jka, m. 1) bas Wärmtuch, ber warme Umichlag, Mur., Mik.; - 2) ein aufgewärmtes Gericht, Cig., Valj.(Rad).

pogreneti, im, vb. pf. einen bittern Rachgeidimad haben: vino malo pogreni, Cig.,

jvzhSt.

pogreniti, im, vb. pf. p. kaj, etwas anbittern. Cig.

pogréniti, grenem, vb. pf. zusammenscharren: denarje p., bas Gelb einstreichen, Z.; žito p., bas Getreibe auf einen Saufen icharren, Z. pogrenovati, ujem, vb. impf. einen bitterlichen Beigeschmad haben: jed nekako pogrenuje,

Cig

pogresanje, n. bas Bermiffen. pogręsati, am, vb. impf. ad pogresiti; permiffen; lahko, težko p. kaj, koga; nikdar ga ne pogrešamo v cerkvi; z genitivom: p. veselja, Ravn.-Valj.(Rad).

pogrosba, f. 1) das Bermiffen, die Entbehrung,

Cig.; - 2) ber Fehler, C.

pogresek, ska, m. 1) bas Bermifste, ber 216. gang, C., Z.; ti nimaš nikakršnega pogreška, du kennst keinen Abgang, dir geht nichts ab, Cig.; — 2) der Mangel, das Gebrechen, der Fehler; p. v letostetju, der Anachronismus, Cig. (T); pogreški v slogu, ftiliftifche Sehler, Cig (T.).

pogresen, sna, adj: 1) fehlerhoft, irrig, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; pogrešno soditi, irrthumlich meinen, Znid.; pogresni sklep, ber Fehlichluse, ber Baralogismus, Cig. (T.); — 2) entbehrend, bedürftig: p. cesa, Cig., C.

pogreševáti, ûjem, vb. impf. = pogrešati, permiffen, Z., nk.

pogresiti, gresim, vb. pf. 1) einen Fehler begehen, verstoßen, Cig.; = p. se, sich versun-bigen, Cv.; - 2) p. kaj = opaziti, da česa ni, etwas vermiffen; denarje sem pogrešil, Z.; te krajcarje bom že pogrešil (ith werde zu entbehren wiffen), Z.; p. cesa: rute sem pogrešil, Met.-Mik.

pogrędka, f. ber Mangel, C.; - ber Febler, bie Gunbe, C.

pogrestjiv, íva, adj. 1) mangelhaft, fehlerhaft, C.; - 2) = utrpen, enthehrlich, Cig., Jan. pogrestjivost, f. die Mangelhaftigfeit, Jan. (H.).

pogréšnost, f. die Mangelhaftigkeit, die Fehlerhaftigleit, Cig., Jan., C., nk.; p. v obliki,

ein Formgebrechen, DZ. pogréti, grêjem, vb. pf. 1) ein wenig warm machen, erwärmen ; p. se, fich erwärmen ; to me je pogrelo, bas brachte mich in bie Site, Cig.; pogrelo me je, es wurde mir beiß, ich gerieth in Aufregung (3. B. vor Schreden), Zv.; - 2) aufwarmen; pogrete jedi skodujejo; - wieber gur Sprache bringen. pogretina, f. eine aufgewärmte Speife, Cig.,

pogręváča, f. die Beitwarmpfanne, bas Scaldalett, C., Z.

pogrévanje, n. 1) das Erwärmen; — 2) das Aufwärmen.

pogrévati, am, vb. impf. ad pogreti; 1) etwärmen; - p. koga, jemandem Aufregungen (3. B. vor Angft) bereiten: grehi so ji pogrevali dušo, nk.; -- 2) aufwarmen: jedi p.; - wieber gur Sprache bringen; Ze pozabljene reči, staro neslanost p., Erj. (17b. sp.).

pogrez, greza, m. 1) bie Berfentung, Cig.; -2) bas Berfinten, Cig.; — bas Untertauchen, C.; - ber Untergang, Ravn .- M.

pogręzati, am, vb. impf. ad pogrezniti; verfenten, tauchen, SIN.; p. se, finten, einfinten, verfinten, Jan., C.; - ne pogrezaj se v take misli! Jurč.

pogreziina, f. das Berfuntene, C. pogreznica, f. bas Sentgefaß, DZ.

pogrezniti, greznem, vb. pf. berfenten; unter eine Fluffigfeit tauchen, Mur., Jan.; p. se, perfinten; ladja se je pogreznila; grad se je pogreznil; p. se v zemljo, v blato, na dno morja; - p. se, sich untertauchen, Mur.

pogrezovanje, n. das Berfenten.

pogrezováti, ûjem, vb. impf. ad pogrezniti, = pogrezati; kola se do pesta Pogrezujejo, Navr.(Let).

pogrezovavec, vca, m. eine Berfon, welche berfentt, ber Genter, Cig.

pogrgrati, 2m, vb. pf. ein wenig gurgeln.

pogricje, n. Die Sugelgegenb, C.

pogrîn, m. kolikor je enkrat pogrnjeno (lanu): en pogrin lanu, eine Breite Flachs, Cig.

pogrinjač, m. bet Deder, Cig.

pogrinjálo, n. bas Dedtud, C., Z.; die Bettbede, Cig.; - = pregrinjalo, ber Teppich, Cig., Jan., C., DZ.; - Die Tischbede, Z.

pogrinjanje, n. 1) das Ausbreiten: p. lanu, Cig.; — 2) das Deden (bes Tisches).

pogrinjati, am, vb. impf. ad pogrniti; 1) ausbreiten, Kreij-M.; lan p., den Flachs breiten, Cig.; - 2) beden; mizo p., oltar p.; -- ben Tisch zu einem Mahle beden; pojdi pogrinjat!

pogrinjavec, vca, m. ber Deder, ber Tafelbeder, Cig., Jan., C.

pogrînjek, njka, m. bas Tifchgebed, Cig. pogristi, grizem, vb. pf. nach einander gufam. menbeißen, Z.

pogrizkávati, am, vb. impf. wieberholt fleinweise hinein beißen: p. v kruh, LjZv.

pogrizováti, üjem, vb. impf. (in Awijchenraumen) beißen, Z.; - pogrizuje me, ich habe Rolitanfalle, Z.

pogekati, kam, vb. pf. einige Gurgellaute bervorbringen, Z.; etwas burch bie Rehle ausfprechen, Cig. pogfkniti, giknem, vb. pf. burch Raufpern ein

Beichen geben, Polj.

pogrkovátl, újem, vb. impf. ad pogrkati, pogrkniti; i) burch Raufpern Beichen geben, Polj.; - zeitweise röcheln. Z.; žaba ima pogrkujoč glas, Glas .; - 2) im Reben ratichen, Cig., Polj.; bas r nicht recht aussprechen: gospoda rada pogrkuje, Dol.-Levst. (Rok.). pogrmeti, i, vb. pf. ein wenig bonnern: malo je pogrmelo.

pogrmévati, am, vb. impf. ad pogrmeti; wieberbolt aufdonnern, C.; bin und wieber bonnern,

pograiti, nem, vb. pf. 1) ausbreiten, Krelj-M.; p. konoplje, lan, Cig., Dol.; p. kaj okoli česa, etwas herumbreiten, Cig.; - 2) beden (mit einem Tuche u. bgl.); mizo p., ben Tisch beden; (nav. brez objekta): pogrni! bede ben Tisch zum Mahle! pograjeno je, ber Tisch ift gebedt.

pogròb, gróba, m. = pokopališče, C.

pogrobati, am, vb. pf. abfenten (3. B. die Beinrebe), Mur., Cig., St., Dol.; - Die Arbeit bes Sentens abthun; pogrobali smo że, zdaj bomo začeli kopati, jvzhSt.

pogrobeti, im, vb. pf. unformig werben, C. pogrosen, sna, adj. um einen Grofchen feil,

pogrošnják, m. bas Grofchenbrot, Cig. pogrôzdnica, f. neka vinska trta, GBrda-Erj. (Torb.).

nk.

 pogróziti, im, vb. pf. verjenten, eintauchen, Meg., C., Boh.; v krst p., Krelj; p. se, hineintauchen, Krelj; sedemkrat se je v Jordan pogrozil, (pogruzil) Dalm.; p. se v greh, in Sünden verjinten, C.; v vednosti pogrožen, (pogružen) LjZv.

2. pogroziti, im, vb. pf. eine Drohung außern;

nav.: p. se komu.

pogróżniti, grôżnem, vb. pf. = pogroziti, verjenten, untertauchen, C., M.

pogruditi, im, vb. pf. 1) mit ben gabnen germalmen, M.; — aufessen, Z.; — 2) unterbruden, vernichten, C.

pogüba, f. 1) bas Berberben, ber Untergang;

— 2) ber Berlust, ber Schabe, C.; nu pogubi bom, ich werbe einen Berlust haben,
Svet. (Rok.).

pogûbek, bka, m. ber Berlust, C. pogúben, bna, adj. berberblich. pogûbež, m. ber Berberber, Mur.

pogubiten, ina, adj. == poguben, nk.

pogubitelj, m. ber Berberber, ber Bernichter, C., nk.

pogubiti, im, vb. pf. 1) verberben; oči si p., Vraz-Pjk.; ben Untergang bereiten, vernichten, zugrunde richten; to ga je pogubilo, das war sein Berberben; — verdammen: na veke pogubijen; — p. koga, jemanden vom Leben zum Tode bringen, ihm den Garans machen, Cig., Jan.; — 2) nach und nach versieren, C.; peneze po poti p., C.; versstreuen, Cig.; — p. se, versoren gehen: nic se ni pogubilo vina pri natakanju, jvzh.8t. pogubiv, sva, adj. Berberben bringend: dela

pogubljanje, n. bas Bugrunberichten, bas Ber-

berben, bas Berbammen.

pogubivega mesa, Schönl.

pogubljati, am, vb. impf. ad pogubiti; berberben, augrunde richten; — verbammen: ne pogubljajte, da ne boste pogubljeni, Z.

pogubljavec, vca, m. ber Berberber, ber Bernichter, Cig., Dalm.-M.

pogubljavka, f. bie Berberberin, Cig.

pogubljenec, nca, m. ber Berbammte, Mur., Cig., Jan.

pogublienik, m. = pogublienec, Mur.

pogubljénje, n. bas Berberben; — bie Berbamnis: večno p.

pogubljénka, f. bie Berbammte, Cig., Jan. pogubljeváti, újem, vb. impf. = pogubljati; ne pogubljujte, tako tudi vi ne boste pogubljeni, Schönl.

pogubijiv, iva, adj. Berberben bringend, ge-fahrlich; beillos, Cig., nk.; pogubljivi Judje,

Ravn.

pogubljívec, vca, m. ber Berberber, V.- Cig. pogubljívost, f. bie Berberblichteic.

pogubnik, m. ber Berberber, Cig. pogubnost, f. die Berberblichkeit.

pogubonósen, sna, adj. Berberben bringenb, Jan., nk.

pogúgati, am, vb. pf. ein wenig schauteln, Cig., C.; ein wenig schütteln, C.; p. se, sich ein wenig schauteln, Z. pogúliti, im, vb. pf. abreiben, abweisen, Z. pogum, m. ber Muth, Mur., V.-Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad), nk.; — pogl. pogom. pogumen, mne, adj. muthig, Mur., Cig., Jan.,

pogumnost, f. die Herzhaftigfeit, die Entschlof-

fenheit, Mur., Cig., Jan., nk. poguncati, am. vb. pf. ein wenig schauteln; p. se, sich ein wenig schauteln.

pogúzniti se, gůznem se, vb. pf. = podrsniti se, zdrsniti se, Tolm.-Štrek.(Let.).

pohāba, f. die Mijsgestaltung am menschichen Rötper: kuta di pokrila te pohade, Jurë.; — učena p., eine gesehtte Berhungung, Levst. (LjZv); = pohadijen človek, pokveka: ti pohada, til Svet. (Rok.); pohada in krivenča, Levst. (Zb. sp.).

pohábiti, hābim, vb. pf. beschäbigen, versehen (bes. am Körper); pohabljeno oko, Žnid.; sam sebi ude p., sid selst verstimmeln, Levst. (Nauk); p. se, sid beschäbigen; pohabljen, vertrüppelt, Št.; želodec p., den Ragen verberben, Vrtov., Cig., Jan.; telo, po hudi bolezni močno pohabljeno, Vrtov. (Km. k.); — kar vsem rabi, to se kmalu pohabi, Npreg.-Jan. (Slovn.); — schänden: p. dekle, BlKr.

pohabljati, am, vb. impf. ad pohabiti, C. pohabljonec, nca, m. ein Mensch mit schabhaften Gliebern, ber Krüppel.

pohabljenje, n. bie Berlegung, bie Beschabisgung (bes. am Körper).

pohabljonka, f. bie Berftummelte; - ein verftummeltes, verberbtes Bort, Erj. (Torb.).

pohâbljenost, f. die Schabhaftigkeit, die Krüppelhaftigkeit.

pohaj, haja, m. = šetnja, izprehod, ber Spaziergang: šel je na pohaj, Koborid-Erj. (Torb.).

pohajáč, m. ber Müßigganger. pohajáča, f. bie Müßiggangerin, C.

pohajáčast, adj. dem Mußiggang ergeben, Črniče(Goriš.).

pohajáten, ina, adj. műßig herumziehenb, Cig. pohájanje, n. 1) bas műßige herumgehen; — 2) bas Besuchen, kajk.-Valj. (Rad), nk.

pohajáškí, adj. Műßiggänger: : pohajaško življenje, Let.

pohajati, am, vb. impf. 1) mukig berumgeben. herumlungern, herumichweifen; brez dela p.; (pomni: na pohajoče priti, spazierend fommen, Gor. - Mik.); p. s kom, mit jemanbem ausgehen, C.; -p. se = izprehajati se, Mur., C.; - 2) besuchen: krščanski nauk, božjo službo p., C., ogr., kajk. - Valj. (Rad); p. krčmo, bolnike, Mengeš (Gor.)-DSv., Levst. (Nauk); modroslovne nauke pohajati, SIN.; postrežljiv proti vsem, kateri so ga pohajali, Navr. (Kop. sp.); - p. v krčmo, v slabe druščine, Lesce(Gor.) - DSv.; - 3) guenbe geben, ausgeben, Jan., C.; vino pohaja, Z.; živež je začel pohajati, Jurč.; - pohaja mi sape, Levst. (Zb. sp.); - aufgehen, Jan.; veliko drv pohaja, Cig.

pohajav, ava, adj. bem Müßiggang ergeben, GBrda.

Cinyle

pohajavec, vca, m. 1) ber Müßigganger, Jan., C.; — 2) ber Besucher, SIN.

pohajāvka, f. die Müßiggangerin, Cig., Jan. pohājkavec, vca, m. der Müßigganger, Valj. (Rad).

pohajkijiv, iva, adj. den Müßiggang liebend, C. pohajkljivec, vca, m. der Müßigganger, C. pohajkljivka, f. die Müßiggangerin, C.

pohajkovanje, n. ber Müßiggang. pohajkovati, ujem, vb. impf. mußig herumgehen.

pohājkovavec, vca, m. ber Müßigganger, ber Bflastertreter; tudi: pohajkovavec.

pohajkovavka, f. die Müßiggangerin; tudi: pohajkovavka.

pohâmati, am, vb. pf. ausessen, wegsressen (v otročiem govoru), C., Z.

pohapščevina, f. = hapščevina, vzhSt.-C.; bie Fischtraube, Trumm.

pohčeriti, hčerim, vb. pf. (ein Mäbchen) an Kindesstatt annehmen, aboptieren, Cig., Jan.

pohčerjenica, f. — pohčerjenka, Jan.
pohčerjenka, f. bie Aboptivtochter, Cig.
pohčnjati, am, vb. pf. — pojenjati, ponehati, C.

pohentati, am, vb. pf. ein wenig mit bem Borte hent ober hentaj fluchen, Z.

pohentovati, üjem, vb. impf. wiederholt mit bem Borte hent ober hentaj fluchen, Z

pohinavoiti se, aveim se, vb. pf. ein heuchler werben, SIN.

pohiscina, f. die gimmereinrichtung, die Dobeln, C., Z.

pohíšen, šna, adj. im Hause besinblich, Hause, Mur., C.; pohíšni zajci, die Raninchen, Mur.;

— p. prodajavec, ber Hausierer, Cig., Sol.;

— pohíšni kramar, Cig., Jan.

pohlsevati, fijem, vb. impf. in die Saufer herungeben, hausieren, Mur., Guts. - Cig., Jan., M., Navr. (Let.).

pohisevavec, vca, m. 1) ber Hausierer, Mur., Guts.-Cig., Jan., DZ.;—2) ber in die Hausgenoffenichaft Aufgenommene, Glas.

pohiševāvka, f. die Hausiererin, Jan.
pohiševāvstvo, n. der Hausierhandel, Cig.
pohišje, n. i) die Hauseinrichtung, das Hauseinrichtung, das Hauseinrichtung, das Hauseinrichtung, das Kanseinstein bie Wasseln bei Markein der Cig.

geräth, die Mödeln, Mur., Cig., Jan., C., nk.; hise in pohisse brisejo in čedijo, Ravn.-Valj. (Rad); oblazinjeno p., gepoliterte Röbeln, DZ.; — 2) der Plat neben dem Hause: gezi je treda na pohisju proti vasi, Kod.(Mar.), pohisnica, f. die Ausgüglerin, C.

ponisnica, f. ote unszugterin, c. pohišnik, m. der Auszügler, C.

pohišnína, f. bie Jimmereinrichtung, C., DZ. pohištvo, n. 1) baš hanšgeráth, Habd.-Mik., Mur., Cig., Jan., C., Trub. - Mik., Ravn., ogr.-Valj. (Rad), nk.; — 2) baš haušvefen, pohištvo ravnati, Dalm.; — baš haušvefen, ogr. - Valj. (Rad); k pohištvu spadajo tudi hrami, travniki, logovi, ogr.-Valj. (Rad); — 3) bie Behaufung, Dalm.; pri svojem pohištvu imeti za vsacega berača pripravljen dar, Npes.-K.; — baš Bohngebaude, Meg., Dict., Cig., Jan., Danj.-Mik.; izmed drevja se vidijo bela pohištva, LjZv.

pohitati, hîtam, vb. pf. nach einander rauben, vse p., Lig.

pohité, adv. eilig, C.

pohitéti, ím, vb. pf. 1) fidi irgendwohin eilend begeben; p. kam; — 2) ereilen: če koga kakšen greh pohiti, vi ga posvarite! Ravn.; mladike mraz pohiti, Pirc.

pohitévati, am, vb. impf. ura pohiteva, bie Uhr geht zu schnell, Z.

pohititi, hitim, vb. pf. 1) nach einander hinwerfen, C.;—2) werfen, gebären (von Thieren), Mur., C.

pohîtljaj, m. die Befchleunigung: pohitljaji pri računanju, die Rechnungsvortheile, nk.

pohitos, adv. eilig, eilends, Mur., Cig., Jan., C., ogr.-Mik.; breme nese p., Danj. (Posv. p.); na p., in der Eile, eilends, ogr.-Mik., C. pohitriti, hitrim, vb. pf. beschleunigen, Mur.,

Cig., Jan. pohitroma, adv. schnell, C.

pohitrováti, ûjem, vb. impf. ad pohitriti; befchleunigen, Nov.

pohlad, hlada, m. die Abfühlung, Z., DZ. pohladec, dca, m. die Kühle, Cig.

pohladiti, im, vb pf. 1) abfühlen: peč p., Cig.; — 2) ein wenig fühlen; p. jed, Cig.; — ein wenig erfrischen, laben, Cig.

poblájati, am, vb. impf. ad pohladiti; 1) abtühlen, Z.; — 2) erfrischen, laben, Cig. poblápčiti, hlapčim, vb. pf. zum knecht machen, C.

pohlastáti, am, vb. pf. gierig aufessen oder auffressen, Mur., Cig., Jan., C.

pohlastiti, hlästim, vb. pf. gierig fassen, paden, C. pohlat, hláta, m. die Besühlung, Cig., Valj. (Rad); vajen p., Vod. (Bab.).

pohlátati, am, vb. pf. = pošlatati, V.-Cig. pohléniti se, hlênem se, vb. pf. finien: streha se je pohlenila, Z.

pohlèp, hlépa, m. die unordentliche, heftige Begierbe, die Sucht, Cig., Jan., C., nk.; p. po zlatu, po časti, Cig.

pohlépa, f. = pohlep, Cig., Valj. (Rad); p. za častnimi imeni, bie Titelsucht, Cig. pohlépati se, pam, pljem se, vb. impf. ad

pohlepniti se; sich duden, M.
pohlépen, pna, adj. gierig, süstern, Mur., Cig.,
Jan., Cig. (T.), nk.; p. biti na kaj, C.; p.

česa, na kaj, za čim, Cig. pohlepiti se, im se, vb. pf. sid buden, M. pohlepnež, m. = pohlepen človek, Cig.

pohlépnež, m. = pohlepen človek, Cig. pohlépnica, f. = pohlepna ženska, Z. pohlépnik, m. = pohlepen človek, Cig.

pohlépniti so, hiệpnem se, vb. pf. sich senten, sich duden: kruh se je pohlepnil, das Brot ist eingefallen, Z.; — sich demüthig stellen, Z. pohlépnost, f. die Begehrlichteit, die Lüsternheit, Mur., Cig., Jan., C.

pohléven, vna, adj. sanst, gelassen, fromm; pohlevna dusica, pohlevna prosnja, pohlevno prositi; p. otrok, ein ruhiges, frommes Kind; pohleven dez, ein sanster Regen, Jan., jvzk-St.; — bemüthig.

pohiệvje, n. bie Stallungen, Z.; ne maram za kozla tvojega pohlevja, Ravn.-Valj. (Rad). pohiệvnik, m. pohleven človek, Valj. (Rad). pohlevnost, f. die Sanftheit, die Belaffenheit;
- die Demuth

pohiệvěčina, f. = pohlevnost, Z., Trub., Dalm., Schönl., Jap. (Sv. p.); ponižnost in p., Bas.

pohlidėti, im, vb. pf. ein wenig wehen: rahli vetric je pohlidel, vqhSt.-C., jvqhSt.; Majhen vetrc pohlidi, In na veji kaplje ni, Slom. pohlimba, f. bie heimtide, Cig.

pohliniti se, hlînim se, vb. pf. sich verstellen, M., Z.; pohlinjen, heuchlerisch, Gor.

pohlip, hlipa, m. ber Bindzug, C.

pohlópniti, hlöpnem, vb. pf. aufjánappen, Jan. pohod, hóda, m. 1) ber Bejud, Cig., Jan.;
— na pohode iti, priti, einen Bejud, muchen, bejudjen, C., Erj. (Izb. sp.);—2) ber Marjd, Cig., Vrt., Nov.; dokler se vojska na pohodu premiče, (mährend des Marjdjes), Levst. (Nauk);—vojni p., der Feldzug, DZ.; ogledni p., der Streifzug, Sol.; (rus.);—3) pohodi = nevestini svatje, ki pridejo na novi dom k nevesti z darovi, BlKr.-Let. (1889, 83);— tudi: póhod.

pohóden, dna, adj. Marido: pohódna postaja,

Levst. (Nauk).

pohódití, hódim, vb. pf. 1) im Gehen auf etwas treten, niebertreten, zusammentreten; p. rastlino, otroka, Mik., jvzhŠt.; travo p., vse je pohojeno po vrtu, jvzhŠt.; — 2) ein wenig gehen: pohodi po vrtu! Cig.;—3) mit Gehen zubringen: celo uro sem pohodil, Svet.(Rok.);—4) besuchen: p. koga, C., nk.; — heimssuchen. C.

pohojénje, n. ber Befuch, ogr .- Let.

pohôrčica, f. neka hruška, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

pohösten, stna, adj. im Balb befinblich, Balb-: pohostna steza, ber Balbpfab, Sol.; pohostni hudiček, bas Balbteufelchen, Bes.

pohòt, hóta, m. = pohot f., Valj. (Rad). pohột, f. die siunliche Begierde, das Gelüste, Cig., Jan., Cig. (T.), C.

pohota, f. = pohot, C.; p. in strast, Levst. (Zb. sp.).

pohóten, tna, adj. lüstern, begehrlich, wohlstüstig; p. človek; pohotno gledati koga. pohotenje, n. baš Gesüste, C.; hudo pohotenje, hude želje in pohotenje, Krelj.

pohotęnstvo, n. = pohotenje, kajk. - Valj. (Rad).

pohotéti, hóčem, vb. pf. begehren, verlaugen, C., M.; — p. se, gelüsten, Cig.(T.); dokler bi se mu pohotelo, solange es ihm belieben würde, LjZv.

pohotlilv, iva, adj. lüstern, geil, wohllüstig, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.

pohotifivost, f. die Lusternheit, die Begehrlichteit, die Geicheit, Cig., C., nk.

pohotnica, f. ein wohlluftiges Beib, nk.

pohotnik, m. der Wohllüstling, Levst. (Zb. sp.). pohotnost, f. die sinnliche Begehrlichseit, die Lüsternheit, die Geilheit.

pohramati, am, vb. pf. hintend ein wenig geben, C.

pohrâmljati, am, vb. impf. ad pohromiti, Jan. (H.).

pohranek, m. bie Rahrung (fig.): bližnjemu greha p. dati, kajk.-Valj. (Rad).

pohraniti, im, vb. pf. 1) (eine Leiche) bestatten, beisehen, ogr.-M., C.; — 2) sättigen, C. pohrbati, am, vb. pf. ein wenig nagen, C. pohrbtina, f. die Rückengegend, C.

pohrbtina, f. die Ruckingegend, C. pohrbtnik, m. ber Rückenriemen am Pferdegeschirr, Cig.

pohreceváti, ûjem, vb. impf. leuchen, C. pohréniti, nem, vb. pf. pogl. pokreniti.

pohrépati, pam, pljem, vb. pf. 1) ein raubes Gerausch ober einen heiseren Laut hören lassen, Z.; — 2) mit Gefrach brechen, Jarn.

pohrepávati, am, vb. impf. = pohrepovati, hüfteln, Cig.

pohrepováti, üjem, vb. impf. zeitweise röcheln, hüsteln o. krachen, Z.; schnarren, Jan. (H.).

pohretiti se, im se, vb. pf. niederhoden, sich duden, Cig., C.

pohfkati, hîkam, čem, vb. pf. sid, răuspern, Cig.

pohřkniti, hřknem, vb. pf. sid) răuspern, Erj. (Izb. sp.).

pohrkováti, üjem, vb. impf. ad pohrkati, pohrkniti; wieberholt solde Laute ausstoßen, wie wenn man sich räuspert, LjZv.; bolnik na postelji pohrkuje, Glas.

pohróbiti, im, vb. pf. — pohrustati: repo pohrobi medved, Vrt.

pohromiti, im, vb. pf. bresthaft machen, lähmen, verstümmein, Cig. (T.), C.; otrok pohromljen na rokah in nogah, Cv.; konja z ježo p., Cig.

pohrustati, am, vb. pf. hrustaje pojesti, knorpelnd verzehren oder auffressen; levi človeka pohrustajo, C.

pohtovica, f. bie Belleitat, Cig. (T.).

pohudíti, ím, vb. pf. verschlimmern: p. bolezen, Svet. (Rok.).

pohudobíti, ím, vb. pf. böse, schlecht machen, M.; pohudobljen, Guts. (Res.); p. se, böse, schlecht werben, Zora; ausarten, Jan. pohûjšanje, n. 1) bie Berschlimmerung, die

pohūjšanje, n. 1) die Berschlimmerung, die Berschlechterung, Mur.; — 2) das Argernis. pohūjšati, am, vb. pf. 1) verschliechtern, verschlimmern, Mur., V.-Cig., Jan.; p. se, böser, schlimmer werden, Mur., Cig.; — 2) p. koga, jemandem ein Argernis geben; p. se nad kom (čim), an jemandem (etwas) Argernis nehmen, sich scandalisieren; — 3) — shujšati, mager

werben, C. pohujševáten, das, adj. Ürgernis gebend, anftößig, Jan., nk.

pohujševáti, fijem, vb. impf. ad pohujšati. pohujšica, f. bie Berfchlechterung, bie Deterioration, Cig. (T.).

pohujšljiv, íva, adj. Argernis gebend, anstößig. pohujšljivec, vca, m. ber Argernis gibt; ber Sittanverbarber. Cia. Rays. Voli (Rad)

Sittenverberber, Cig., Ravn.-Valj. (Rad).
pohujšljívka, f. bie Argernis gibt, Z., LjZv.
pohujšljívost, f. bie Anstößigseit.

pohuliti so, hûlim se, vb. pf. sich etwas beugen, C.; pohuljen klobuk, ein niebergebrücker Hut, **— 114 —**

Z.; pohuljena kupla, eine gebrudte Ruppel, Cig.; — sich gleignerisch bemuthigen, Z.; pohuljen hoditi, heuchlerisch gebeugt einbergeben, Z.; berač se pohuljen vrne, Glas. pohuntati, am, vb. pf. einiges burch bie Rafe

rebenb vorbringen, Z.

pohustiti, im, vb. pf. aufhegen, C.

pohvala, f. bie Belobung, bas Lob; bie Anerfennung; pohvale vreden, anerfennungs-wert; Bog je hvale vreden, človek pa pohvale, Npreg. - Jan. (Slovn.); hrumeča p., rauchenber Beifall, Cig.

pohvale, éta, m. ber Brahlhans, Svet. (Rok.).

pohvatek, tka, m. ber Lobipruch, C.

pohvářen, čna, adj. 1) Belobungs-, Lob-, Mur., Cig., Jan.; pohvilno pismo, bas Belobungsbecret, Cig.; pohvalni pogovor, bie Lobrebe, Cig. (T.); - lobenb, beifallig, nk.; pohvalno kaj omeniti, nk.; - 2) lobenswert, ruhmwürbig, Cig.; — (govori se nav.: pohvalen). pohvalilo, n. bas Belobungsichreiben, Cig.

pohvaliti, im, vb. pf. 1) beloben; p. solarja; - 2) p. kaj, zu etwas ja fagen, es gutheißen, genehmigen, Cig.; billigen, Jan.; pohvalil je njegovo, er gab ihm recht, Cig.; nasvet se pohvali, ber Antrag wird angenommen, Levst. (Močv.); - 3) p. se, sich rühmen; pohvalil se je, da ima dobro letino; p. se s čim, sich

einer Sache berühmen, Cig.
pohváljenec, nca, m. ber Belobte, Cig.
pohváljeváti, ûjem, vb. impf. ad pohváliti. pohvalnica, f. die Lobschrift, Cig. (T); - bas Loblied. Jan. (H.).

pohväknik, m. ber Rühmer, Mur.

pohválnost, f. die Ruhmlichteit, Cig.

polgra, f. bas Nachspiel, Cig., Jan. polgrati, &m, vb. pf. ein wenig spielen, ein Spielchen machen.

polgravati, am, vb. impf. wiederholt spielen. Levst. (Zb. sp.).

positit, im, vb. pf. belehmen, Cig.

poimence, adv. namentlich, C., Zora; - hs. poimenititi se, ftim se, vb. pf. fich berühmt machen, Levst. (Zb. sp.).

poimenoma, adv. nomentlich, Jan. (H.). poimenski, adj. namentlich: poimensko glasovanje, SIN.

poinaciti, acim, vb. pf. veranbern, umanbern, C. poînod, adv. = po inod, po drugod, C.

polsk, m. die Schurfung (mont.), Cig.(T.); - rus.

poiskati, ščem, vb. pf. auffuchen; p. koga, kaj; p. česa, Levst. (LjZv.); p., kar je kdo izgubil ali skril; p. si pomagača; p. v knjigi, nachichlagen.

poistinitev, tve, f. bie Conftatierung, DZ. poistiniti, im, vb. pf. conftatieren, Cig. (T.), DZ. poistovétiti, ệtim, vb. pf. identificieren, Cig. (T.); - prim. hs. istovetni, berfelbe.

poiti, poidem, vb. pf. ausgehen, aufgehen, aufgebraucht werden; žito, vino, blago nam je pošlo; veliko drv poide skozi leto, Ravn.-Valj. (Rad): - praes. tudi: pogrèm: kruh pogre in vino poteče, Jan. (Slovn.); beseda mi pogre, Jurč.

poizdajáti, dájam, jem, vb. pf. ausgeben, verausgaben: ves denar p., Cig.

poizdati, dam, vb. pf. ausgeben, berausgaben: ves denar p., Cig.

poizginiti, ginem, vb. pf. nach einander verschwinden.

polzgotóviti, 6vim, vb. pf. nach und nach fertig machen, Z.; zdaj smo na polju precej vse poizgotovili, jest find wir mit ber Felbarbeit jo ziemlich fertig geworben jvihSt.

poizgubiti, im, vb. pf. nach einander verlieren, Zora; p. se, nach einander fich verlieren, veridminden: kmalu so se vsi ljudje izpred cerkve poizgubili; glas se poizgubi, Cig.; dežela se bo v deželi poizgubila, ein Land wird in bem anbern aufgeben, Cig.

poizkusiti, kusim, vb. pf. versuchen, erproben,

Z., nk.; nav. poskusiti.

polzkúšati, am, vb. impf. ad poizkusiti, nk. poizpadati, padam, vb. pf. nacheinander ausfallen, DZ.

poizprázniti, práznim, vb. pf. nach einanber ausleeren.

poizstreljati, am, vb. pf. (ben Borrath an Munition) verichiegen, Z.

polzvęd, vęda, m. = poizveda, C.

poizveda, f. die (amtliche) Erhebung, Cig. (T.). polzvédati, am, vb. impf. ad poizvedeti; au erfahren suchen: kogar misli p., Cig.

poizvędávati, am, vb. impf. = poizvedovati. poizvodba, f. die Erfahrung, die Erhebung, ber Erfolg bes Foridens, nk.

poizvedeti, vem, vb. pf. in Erfahrung bringen, erheben; - prim. pozvedeti.

poizvedic, m. ber fich erfundigt, C.

poizvedováten, ina, adj. Erforfcungs., Erfunbigungs-, nk.

poizvedovanje, n. das Rachforichen. poizvedovati, Gjem, vb. impf. in Erfahrung zu bringen suchen, nachforichen; - prim. pozvedovati.

poj, poja, m. bie Brunft, Jan.

phia, f. 1) ber Trieb, Mik.; bie Jagb, Jarn.; - 2) die Brunft der Thiere, Cig., C.

pojāc, m. der Bajazzo, ber Harletin, LjZv.; prim, bajac, pajac.

pojáča, f. ein läufiges Thier, C.

pojačati, am, vb. pf. verstärfen, Navr. (Let.). pojáčiti, jáčim, vb. pf. verftarten, Cig.; pojačena četa, SIN.

pojadikováti, ûjem, vb. pf. ein wenig jammern, Jurč.; - prim. jadikovati.

pojadrati, jadram, vb. pf. 1) ein wenig fegeln; pojadram, ich werbe fegeln; — 2) über ben

Saufen fegeln: ladjo p., Cig. pojágnjiti, im, vb. pf. Lammer werfen, lam-

men, Z.; ovce so dobro pojagnjile, C. pojahati, ham, šem, vb. pf. :) ein wenig reiten; - pojaham, ich werbe reiten; - 2) niederreiten, zusammenreiten: p. človeka, Cig.

pojalica, f. 1) ber Streifregen, Cig. (T.); prim. pojavica 1); - 2) die Brunft, Z., C.; kozja

pojatnica, f. - belus, wilber Spargel (asparagus officinalis), C.

pojainik, m. = bie Sommerwurg (orobanche), C., Nov. ; die Quendel-Sommerwurk (o. epittymum), Z., Medv.(Rok.), Gor.

pojanica, f. = belus, milber Spargel (za krave, če se nečejo ubrejiti), C.; – kravja p. = po-

jalnik, C.

phjanje, n. 1) bas Treiben, bas Gejage, Cig., M.; - 2) bie Brunft.

pojanka, f. = belus, wilder Spargel, C. pojas, m. = pas, Mur., Jan., Danj (Posv. p.), ogr.-Valj.(Rad).

pojasnilo, n. die Erläuterung, bie Aufflarung, ber Aufschlufe; stvarno p., bie Sachertlarung,

Cig.(T.).

pojasniti, im, vb. pf. erlautern, aufflaren, Cig., Jan., nk.; anicaulico o. evident machen, Cig. (T.); stvar se je pojasnila, bie Sache hat fich aufgehellt, Cig.; p. prikazen, bie Erfcheinung erfidren, Sen. (Fig.).

pojasnjevanje, n. bas Auftlaren, bie Erilarung, Jan., nk.

pojasnjeváti, újem, vb. impf. ad pojasniti, Cig., Jan., nk.; (tudi: pojašnjevati, DSv.). pojasnjevavec, vca, m. ber Erflärer, Jan. (H.). pojat, f. = 1. pojata, Svet. (Rok.).

1. pojata, f. ein Birtichaftsgebaube: - kaka suhota ali poslopje, Lašče - Erj. (Torb.); bie Bagenremise, C.; ber Schoppen, BlKr.; bie Scheuer, Habd .- Mik.; pojate se od žita ši-bijo, Slom .; - ber Stall, Habd .- Mik.; eine unbedachte gemauerte Harbe, Notr.; — eine armselige Butte, ogr.-C.; eine Bretterhutte, Poh.; — ein weitläufiges Gebanbe, Z., Gor.; kakšna pojata je to! (o veliki hiši), jνζh-St.; - prim, češ., polj. jata, Stitte, Mik. (Et.).

2. pojata, f. ber Tobienvogel, ber Rang, Ip .-

Erj. (Torb).

pojatev, tve, f. bie Brunft, C., Z. pójati, am, vb. impf. 1) jagen, einhertreiben, tummeln, herumjagen, Cig., Jan., Dol., Gor., rapŠi.; hudić ga je pojal po puščavah, Trub.; ne (ni) dalje pojal Davida, Dalm.; konje p., Clg.; psi so jelene pojali, LjZv.; burja morje poja, C.; V polje hrepenenje ga poja, LjZv.; - Jago machen, jagen, Meg.-Mik.; — p. se, sich tummeln, Jan.; — 2) p. se, brunften, läusig sein (von vierfüßigen Thieren); krava, kobila, prasica se poja; prim. goniti se.

2. pójati, jam, jem, vb. impf. == peti, Cig.,

C., Strek., Slom. pojatina, f. ein großes Gebaube, Z., C.

pojatnica, f. bie Beichalfeuche, DZ., Nov.; - bie Stietsucht, Strp.

pojatnost, f. ber Geschlechtstrieb des Biehes, die Brunft, Mur., Cig., Strp.

pojav, java, m. die Ericheinung, Cig. (T.), nk.; prirodni p., die Naturerscheinung, Cig. (T.), Navr. (Let.); svetlobni p., die Lichtericheinung, Žnid.

pojav, adj. brunftig, Jan. (H.). pojavec, vca, m. 1) ber Treiber, M.; - 2) = belus, wilber Spargel, C.; - = pojalnik, bie Commerwurg (orobanche), Josch.

pojavica, f. 1) = pojalica, stürmisches Wetter. Guts., Jarn., Cig.; - ber Strichregen, Jan.; – 2) ber Begattungstrieb bes Biebes, bie Brunft, Z.

pojáviti se, javim se, vb. pf. fich zeigen, ercheinen, Cig.

pojavka, f. = belus, wilber Spargel (asparagus officinalis), C.

pojávljati se, am se, vb. impf. ad pojaviti se; fich zeigen, jum Boricein tommen, nk. pojäzen, zni, f. = pojalica i) (?): ravno zdaj me mora motiti pojazen! Let.

pojbar, árja, m. ber Buriche, C., ogr.- Valj. (Rad); - prim. nem. Bube.

pôjčkati, am, vb. impf. treiben, jagen (v otroč-

jem govoru), Polj.

pojdoč, adv. — gredoč, unterwegs, im Borbeigeben, C., vzhSt.; pojdoč jesti, vzhSt.; pojdoc smo mu rekli, Mik.

pojdôčki, adv. = pojdoč, νηhSt.

pojdocnica, f. bas Gebet mabrenb bes Bebens, ber Stoffeufger, ogr.-C.

pôjdoma, adv. = pojdoč, C., Hal.-Raič(Nkol.). pojécati, jęcam, vb. pf. einiges ftotternb ober ftammelnb vorbringen.

pojecavec, vca, m. ber Stotterer, C.; ber

Stammler, Z. pojeceváti, üjem, vb. impf. ftottern, ftammein, Z.

pojecljáti, am, vb. pf. = pojecati.

poječati, im, vb. pf. ein wenig achzen, Z. poječavati, am, vb. impf. wiederholt aufächzen: poječavajo in pokajo veje, Vrt.

pojed, jeda, m. t) ein efsgieriger Menfch, Bes.; - 2) = pojedina, Svet. (Rok.).

pojęd, f. 1) bas Mahl, bas Gelage, C.; — 2) ber Gram, C.; prim. pojesti 2).

pojedanje, n. bas Aufzehren, bas Aufeffen; das Schmaufen, Cig.

pojédati, am, vb. impf. ad pojesti; 1) aufeffen, verzehren, wegessen; kdo pojeda jedi v tempelinu? Ravn. - Valj. (Rad); povrtel mojo pojedate, kajk.-Valj. (Rad); tuji pojedajo vaše njive, Dalm.; — ſchmaufen, Cig., C., Mik.; p. in popijati, Ravn.; Pojeda klobase, Pojeda meso, Včasi pa strada, Da smil'

se Bogu, Npes.-K.; vkupe orala vkupe pojedala, Jurc.; - 2) p. se, sich gramen, Jan. pojędávati, am, vb. impf. = pojedati, C.

pojeden, čna, adj. gefragig, Cig.; - gerne ichmausend, naschhaft, C. pojedenost, f. bie Eisgier, C.; - bie Raich-

haftigleit, C. pojeden, dna, adj. 1) gerne effenb, efssüchtig, Z.; — 2) nach bem Effen stattfinbenb: po-

jệdna molitev, Z. pojedež, m. ein ftarfer Effer, ber Bielfraß, Cig., C.; - ber Schmausbruber, Cig.; pojedeže

pasti, Škrinj.- Valj. (Rad). pojedina, f. ber Schmaus, bas Gaftmahl, bas Festmahl.

pojędkati, am, vb. impf. nofchen, Cig. pojędnica, f. bie Gasterei, C. polednost, f. die Efegier, ZgD.

pojedun, m. ein starter Effer, ber Bielfraß, Cig., C.; — ber Schmausbruber, ber Schwelger, Cig., C.

pojedûn, m. = pojeduh, Cig., Slom.

pojedunka, f. bie gerne ichmaust, bie Schmauferin, Cig.

pojekliti, im, vb. pf. = ponaditi, stählen, C. pojekováti, üjem, vb. impf. wiederholt aufächzen, ächzend etwas vorbringen, DSv.

pójem, jma, m. der Begriff, Cig. (T.), C., nk.; osnovni p., der Elementarbegriff, Cig. (T.). pojêma, f. die Abnahme, Jan.

pojsmanje, n. 1) das Athmen, Mur.; — bie letten Züge: p. se priblikuje, Trub.; v zadnjem pojemanju, in den letten Zügen, C.; — das Schluchzen, Mur., Cig.; — 2) das Abnehmen.

pojemati, mam, mljem, vb. impf. 1) athmen, Mur.; sapo p., Luft icopfen, Athem holen, C., Dalm.; komaj sapo pojemljem, ich athme taum, Z.; - duso p., in ben letten Bugen liegen, Dalm.; = pojemati, Cig., C., Kast.; verenben: ne daleč od njega pojemlje krvaveč zajec, LjZv.; p. kakor ribica na suhem, Str.; — schluchzen, Mur., Cig.; — 2) abnehmen (an Menge, Große, Intenfitat, Rraft u. bgl.); vino pojema = že po malem iz soda teče, C.; mesec, ogenj, luč pojema, Cig.; zima, spomlad pojema, C., Zora; glas pojema, die Stimme verhallt, Cig.; draginja pojemlje, Dict.; - pojemajoča brzina, abnehmenbe Beschwindigleit, Cig. (T.); - an Gesundheit abnehmen, C.; pojema, es geht mit ihm auenbe, Cig.; od lakote p., C.

pojemek, mka, m. der Schluchzer, der Seufzer, C. pojemljaj, m. der Athemaug, Mur.; poslednji p., der lette Athemaug, Cig.; do zadnjega pojemljaja Boga povetičevati, Ravn.

pojenjati, am, vb. pf. = ponehati.

pojenjávati, am, vb. impf. = pojenjevati. 1. pojénje, n. dos Tranten; die Speijung (mech.), Cig. (T.); - prim. pojiti.

2. pojénje, n. das Treiben, das Jagen; - prim. poditi.

pojenjeváti, ûjem, vb. impf. ad pojenjati = ponehovati.

pojosénski, adj. nachherbstlich, Cig.

polésti, jém, vb. pf. 1) aufessen, verzehren; vse do zadnje mrvice p.; aufsressen (o živalih); krava je že pojedla, kar sem ji bil vrgel; — aufzehren, verbrauchen (von Eswaren); ves krompir smo že pojedli; — 2) p. se, sich absümmern, sich abhärmen: p. se od skrbi, C.

pojéten, tna, adj. begreistich, Cig. (T.); — stsl. pojéti, jámem, pójmem, vb. pf. 1) s sabo p., mitnehmen, Trub., Dalm.; hudič ga je s sabo pojel v sveto mesto, Kast.;—2) "všti krilo ali kako drugo obleko, ako je preobila rekše predolga ali preširoka", Soška dol. - Erj. (Torb.); einnehmen, einziehen (bei Reibern), Z.; prim. podjeti; — 3) — dobro skočiti, einen tächtigen Sprung thun: p. črez jarek, Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.); — 4) sterben, berenben, Zora-C.; (prim. pojemati).

pojetnost, f. die Begreissichleit, Cig. (T.); - prim. pojeten.

pojęzd, jęzda, m. die Cavalcade, Cig.

pojezdáriti, ârim, vb. pf. 1) p. koga, jemanden niedetreiten, Cig.;—2) ein wenig teiten, Cig.; pojézdíti, jêzdím, vb. pf. 1) niedetreiten, gisjammenreiten: p. otroka, Cig., Jan.; durch Reiten zerstören, vrata p., Cig.; — abreiten, Mur.; — pojezen črevelj, ein plattgetretener Schuh, Z.; — schwächen: dolezen me je pojezdila, Glas.; — 2) ein wenig reiten, einen Ritt machen; pojezdim kam, ich werde irgendwohn teiten; — Ko pojdem v vas, pojezdim ga (konjička), Npes.-LjZv.

pojezorec, rca, m. ber Unwohner eines Sees,

pojezorje, n. bie Gegenb am See, Cig.; - bas Seegebiet, Jes.

pojéžatí, am, vb. impf. ad pojezditi; nieberreiten, Cig.; — mrzlica ga poježa, er hat Fieberanfälle (prim. kobila — mrzlica), C. pojílo, n. 1) bie Etante, Levst. (Nauk), Vreme-

Erj. (Torb.);—2) ber Speiseapparat (mech.), Cig. (T.).

pojiti, im, vb. impf. trănfen: zivino p. = napajati, Cig.; ovce p., Ravn.; dez zemljo poji, V.-Cig.

pojmiti, im, vb. impf. begreifen, erfassen, verstehen, Cig. (T.), nk.; — hs.

pojmotvôrie, n. die Begriffebildung, Cig. (T.).
pójmoven, vna, adj. begrifflich, abstract, Cig. (T.); pojmovna beseda, das Begriffswort, Cig. (T.).

pojmovitost, f. bas Begriffsvermögen, bie Fassungstraft, h. t.-Cig. (T.).

pojókati, kam, čem, vb. pf. 1) verweinen: p. vse solze, Cig.; — 2) ein wenig weinen; —

pójti, pójdem, vb. pf. gehen, fortgehen, Alas., C.; pusti tvojega hlapca v miru p., Krelj; v nebesa p., Trub.; p. na vojsko, Dalm.; p. s pravega pota, vom techten Bege abitren, Dict.; h Kristusu p., Jsvkr.; p. bo tudi meni, auch ich werbe gehen müssen, jvth-St.; — pojdem, ich werbe gehen; pojdi, ita, ite, geh, gehet! (tudi: pójdem, pójdem, Valj. [Rad]).

pojuditi, judim, vb. pf. jum Juben machen, M.; p. se, die Sitten der Juden ober ben jubifchen Mauben annehmen, berjuden, Mur.,

Cig., Kast., nk.

pojunáčiti so, ačim se, vb. pf. Muth fassen, Levst. (Zb. sp.).

pojutrenji, adj. = pojutrnji, Mur., Cig.

pojûtrešnji, adj. = pojutrišnji, Cig. pojûtri, adv. übermorgen, V.-Cig.

polûtrišnji, adj. Abermorgig; pojutrišnjem (po jutrišnjem), Abermorgen.

pojútraji, adj. = pojutrišnji.

pojužinati, am, vb. pf. juzino pojesti, bas Mahl ober bie Jaufe verzehren; — prim. juzina.

pojūžnik, m. tretji kruh, ki se delavcem po južini daje, BIKr.

pok, poka, m. 1) ber Rnall; bie Detonation, Cig. (T.); — 2) bie Schmite an ber Beitsche: p. priplesti na bic, bie Beitiche beichmiten, Cig.; - 3) = poka, bie Spalte, ber Sprung, Cig.,

pok, interj. tnads, paff, frach!

poka, f. bie Spalte, die Ripe, ber Sprung; deska ima poko; poke v zidovju, Sir.

pokabliati, am, vb. pf. burch Betropfeln bejubeln, C.; otrok si je pri jedi obleko po-kabijal, jνηλ.St.

pokacáti, am, vb. pf. 1) belledfen, beschmeißen, Cig.; - 2) verfledfen: dokaj črnila p., Cig. pokac, m. 1) ber Schnalzer (eine Berfon), Cig.;

- 2) ber Blagfafer, Cig. pokača, f. bie Schnalzpeitiche, Jan. pokad, kada, m. bie Raucherung, C. pokadilo, n. bie Raucherung, C.

pokaditi, im, vb. pf. 1) berauchern, einräuchern; sobo p.;-p. po hisi, bas haus einrauchern; – 2) burch Räuchern verbrauchen, verräuchern; dosti kadila p.; - verrauchen, verschmauchen; ves tobak p., pet cigar p. na dan; - 3) p. se, ein wenig rauchen; aufrauchen; auffrieben; - pokadi se mi kaj (pod nos), es perbriegt mich eiwas; — 4) p. jo, bavon laufen, Z.

pokafrati, am, vb. pf. burch Betropfeln beichmußen: obleko s svečo si p., BIKr.

pokaj, adv. = zakaj, warum, Guts., Z., Dalm., Boh., Burg., Zv.; tudi: pókaj, Dol., jvzhŠt. pokájati se, jam, jem se, vb. pf. = skesati se: pokajano srce == skesano srce, kajk.-C.

pokákati, am, vb. pf. = posrati (v otročjem govoru).

pokáten, ina, adj. Rnolle, Cig., Jan., C., nk.; pokaina kislina, die Rnallfaure, Cig. (T.); pokalno srebro, das Anallfilber, DZ.; pokalne kapice, die Bundhutchen, DZ.; tudi: pokaten.

pokalica, f. 1) bie Rnallbuchje, Cig., Valj. (Rad); (bef. aus holunder), C., Notr.-Levst. (Rok.); — 2) die Knallpeitsche, M.; — 3) poliska p., ber Saat-Schnellfafer (elater segetum), Erj.(Ž.); — 4) bas blasenkelchige Leimfraut (silene inflata), Z., na Otlici-Erj. (Torb.); - tudi: ber Stechapfel (datura stramonium), Josch.

pokalîn, m. bie Jubenfirsche (physalis Alkekengi), Tuš. (B.), Medv. (Rok.).

pokaliti, im, vb. pf. ein wenig truben.

pokaliti se, im se, vb. pf. zu feimen anfangen, Zora.

pokáljati, am, vb. pf. 1) = pomazati, Vas Krn - Erj.(Torb.); — 2) p. se = kaniti: tinta se pokalja, kadar je pade en kanec, Ljubušnje (Goriš.)-Štrek. (Let).

pokalnica, f. 1) bie Anallbuchie (ein Spielzeug), Cig., Jan.; - 2) bie Blattugel, V .-Cig.; — 3) neka rastlina: pokalnice, ki so o pšenični žetvi zrele, Dalm.;-(bie Mlraunmurz, C.).

pokalnik, m. 1) bie Schmige an ber Beitsche, Cig.; - 2) bie Fliegenflatiche, Cig., Jan.

pokalnost, f. die Rnallfraft, Cig. pokálo, n. das Rlatichwerfzeug, Jan. pokanjo, n. 1) bas Berften; - 2) bas Rnallen, das Rrachen; bas Schnalzen mit ber Beitsche. pokapanje, n. bas Beerbigen, St., ogr.-Valj, (Rad).

I. pokāpati, pam, pljem, vb. impf. ad pokopati; begraben, beerbigen, bestatten, M., St.,

2. pokápati, kapam, pljem, vb. pf. 1) nach und nach abiropfeln o. herabfallen; zadnje kapljice so pokapale iz posode; hruške so z drevesa pokapale, BlKr., jv7hSt.; lasje so mu pokapali, die Haare sind ihm ausgefallen, BlKr., Kras-Erj. (Torb.); — 2) betropfen, Z.; z voskom pokapan, Cig.

pokapljáti, am, vb. pf. betropfen, Z. pokara, f. ber Bermeis, Die Strafe, C.

pokáranje, n. = pokara, C.

pokarati, am, vb. pf. mit Borten beftrafen. einen Berweis geben, rugen, Cig., Jan., C., nk. pokarávati, am, vb. impf. ad pokarati; wieberholt tabeln, rügen, Prip.-Mik.

pokārjati, am, vb. impf. ad pokoriti; unterthanig machen, C.; — p. se, hulbigen, C. pokarljiv, iva, adj. eine Ruge enthaltenb: pokarljiva beseda, ein rügenbes Wort, C. pokašati, am, vb. impf. ad pokositi; abmahen,

C.; travo redno p., Levst. (Cest.). pokasijati, am, vb. pf. ein wenig huften. pokastjovanje, n. bas Gehufte, bas Sufteln.

pokašljeváti, üjem, vb. impf. wiederholt auf-

husten, zeitweise husten, hüsteln. pokastjevaves, vca, m. ber Hüstler. pokati, pokam, vb. imps. 1) bersten, Risse v. Sprunge befommen; zemlja poka od suše; led je začel pokati; drevje poka od mraza; koža poka, die Haut wird rissig, schiefert sich; strune pokajo, bie Saiten springen; popki pokajo, die Rnofpen brechen auf, Cig.; popovje poka, ogr.-Valj. (Rad); - srce mi poka, bas herz bricht mir; Trpi, če poka ti srce, Pres.; — anbrechen: zor poka, ber Morgen bricht an, Cig., Erj. (Izb. sp.); — 2) fnallen, frachen; detonieren, Cig. (T.); puske pokajo; drva pokajo, das Holz praffelt ober plast, Cig.; - ein Knallen v. Krachen verurfachen; s pusko p., mit bem Gewehr ichiegen, Cig.; z bidem p., mit ber Peitsche schnalzen o. Inallen; s preti p., mit ben Fingern fnaden; z rokami p., in die Hande flatichen; - prügeln, folagen: p. koga, Cig., C.; strene p. (mit dem Waschbleuel schlagen), Zora.

pokatoličiti, oličim, vb. pf. tatholifch machen; p. se, katholisch werben.

pokatraniti, im, vb. pf. theeren, nk. pókavec, vca, m. 1) človek, kateri poka (n. pr. z bičem), ber Schnalzer; — 2) ber Specht, C.; — 3) ber Krachapfel, C.; — bie Spalt-frucht, Cig.(T.); — 4) neka vinska trta, Mariborska ok .- Erj. (Torb.); bie Geigdutte, ber Dehlweiß, Trumm.; - 5) bas Anallpulver, Jan.

pokavka, f. 1) die Anallbuchie, Cig.; - 2) bie Quetschirne, die Knadbirne, Cig., C. pokaz, kaza, m. bas Beigen: p. s pretom, ber Fingerzeig, Cig.; na pokaze govoriti, durch

CHEMPLE

pokesnévati, am, vb. impf. jogern: p. z vožnjo,

Beiden fich verftandigen (o gluhonemih), Svet. (Rok.); - ber Bormeis, die Brafentation, Cig., C.; - na pokaz, gur Anficht, als Brobe, Cig.; blago na p., Warenproben, DZ.; menjica na p., ein Bechfel à vista, ber Sichtwechsel, Cig. t. pokaza, f. - pokaz, ber Borweis, C. 2. pokaza, f. bas Berberbnis, die Berpfuschung, Z., C. pokázanje, n. dos Zeigen; na p., zur Ansicht, jvzhSt. pokázati, žem, vb. pf. zeigen; pokaži, kar imaš v roki! s prstom komu kaj p.; pot p., ben 28eg meisen; p. komu, kako se orje; vrata p., die Thure weisen; zobe p. komu, jemanden anbleden; hebet p. komu, jemanbem ben Rüden febren; pete p., bas Ferjengelb nehmen, Jan.; - vorzeigen, vorweisen: p. pisma, izpricevala; — gum Borichein bringen: cas bo po-kazal, die Zeit wird lehren, Cig.; an ben Tag legen; p. svojo slabost, svojo ničnost; z delom, v dejanju svojo ljubezen p.; - p. se, fich zeigen, jum Borichein tommen, ericheinen; p. se v praznični obleki; p. se iz vode; solnce se je pokazalo izza oblakov; - pokazalo se je, es hat fich herausgestellt; - p. se hvaležnega, fich bantbar erweisen, Cig., nk. pokazavec, vca, m. ber Borzeiger, ber Borweiser, Cig., Jan.; - pogl. pokaznik. pokazavka, f. bie Borzeigerin, Cig. pokazba, f. bie Berpfufdung, Z.; ber Fehler, Cig. pokazek, zka, m. = pokazba, C. pokázen, zna, adj. oftenfibel, Jan. (H.). pokaziti, im, vb. pf. untauglich machen, berderben; kako orodje p.; vino z mešanjem p.; — še to pokazi ošabnost, kar imajo dobrega in lepega, Ravn.-Valj. (Rad); to mu je zdravje pokazilo, bas hat feiner Gefundheit geschabet, Cig.; - entstellen, obraz komu p.; p. komu kaj, jemandem etwas vereiteln, einen Strich burch die Rechnung machen; - p. se, mifelingen, nicht gut gerathen; delo se je pokazilo; kruh se je pokazil. pokazijivec, vca, m. ber Pfuscher, C. pokaznik, m. ber Borzeiger, ber Brafentant, Cig.(T.).pokaznîtev, tve, f. die Bestrafung, DZ. pokazníti, ním, vb. pf. bestrasen, Cig., DZ. pokaznováti, újem, vb. pf. bestrafen: mora biti pokaznovan, Let. pokazovanje, n. bas Beigen; bas Borweijen. pokazováti, ûjem, vb. impf. ad pokazati; pokazovavec, vca, m. ber Beiger, Cig., Jan. pokec, kca, m. bie Schmige an ber Beitiche, juzh. St. pokeckati, am, vb. pf. ein wenig bei ben haaren nehmen, C., jvihSt. pokehdob, conj. nachdem, ba, weil, ogr.-C. pokehmáł, conj. = pokehdob, C. pokeliti, im, vb. pf. leimen, M. pokentânje, n. = poketanje, Dalm. pokentáti, âm, vb. impf. = poketati, kajk.-Levst. (Rok.). pokesáti se, am se, vb. pf. Reue empfinben,

bereuen; p. se česa, C.

bie Fahrt verzögern, DZ. pokesniti, im, vb. pf. verzögern, Mur. pokèt, éta, m. das Gekrache, C. poketanje, n. bas Braffeln. poketáti, etam, éčem, vb. impf. praffein; Vse rdece în gorece Poketa, Slom.; înaden: s preti p., Vrt. pokezmati, am, vb. pf. ein wenig gaufen, gupfen, jvzh.Št. pokica, f. dem. poka; ein fleiner Rifs ober Sprung, M.; ni je razice ali pokice, da bi je zrak ne napolnil, Vrtov. pôkič, m. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.). pokidati, kidam, vb. pf. 1) (mit ber Gabel, Schaufel) völlig wegichaffen; gnoj, sneg p.; p. iz hleva, izpod zivine, ben Stall aus-misten; — 2) (mit Unrath) bewerfen, C.; p. se, fich mit eigenem Unrath beichmugen; 3) p. se, Unrath von fich laffen, misten. pokihdôb, conj. = pokehdob, C. pokimati, mam, mljem, vb. pf. ein wenig niden; burch Riden ein Beichen geben; p. komu, jemanbem guwinten; pokimal mi je, naj odidem; pokimlje z glavo, Jurč. pokimávati, am, vb. impf. = pokimovati, pokimkati, am, vb. pf. guniden, Npes .- Vraq. pokimniti, kimnem, vb. pf. eine nidende Bewegung machen, Z. pokimováti, ûjem, vb. impf. wieberholt niden. pokinka, f. bas Rachhochzeitsmahl (am Sonn-tage nach ber hochzeit), Idrija-Z. pokinkati, am, vb. pf. = pokinkati, Cig. pokinkováti, üjem, vb. impf. 1) ad pokinkati, niden, wackein, C.; — 2) ben Nachhoch-zeitsschmaus halten, C.; (prim. pokinka). pokipeti, im, vb. pf. allmählich beim Sieben übergehen; polovica mleka je pokipela. pokisati, kîsam, šem, vb. pf. 1) (ein wenig) fauern; - 2) p. se, bas Geficht jum Beinen verziehen, Sol.; - 3) pokisa se mi, es verbrießt mich, C.; staremu bratu se je pokisalo in ni hotel v hišo, Ravn. pokislett, im, vb. pf. einen fauerlichen Gefcmad empfinden laffen, Polj. pokisljiv, íva, adj. fanerlich, Cig. pokisniti, kisnem, vb. pf. = pokisleti, einen fauren nachgeschmad haben, Cig. pokisováti, ûjem, vb. impf. ad pokisati. pokívati, am, I. vb. pf. = pokimati, ogr.-C.; — II. vb. impf. frankein, C. poklad, klada, m. i) bas Stragenpflafter, bas Rirchenpflafter, C.; - 2) bas Fundament, C. poklada, f. 1) bie Fütterung (bes Biebes), C.; 2) bas Biehfutter, Kreij - M., Valj. (Rad). pokladanje, n. bas Legen; p. rok, bie Sandeauflegung, C.; - bas Sinlegen bes Futters, die Fütterung (bes Biebes); p. zelene pice, die Grasfütterung, Cig. pokladatelj, m. ber Ubergeber (kdor kaj izroči beležniku v oddajo ali ostavo), DZ. pokladati, am, vb. impf. ad poklasti; 1) = polagati; legen; poleno črez poleno križem p.,

ein Scheit quer über bas anbere legen; roke navzkriž p., die Hande freugweise legen; roke na koga p., jemanbem bie Sanbe auflegen; - svoje misli p. na papir, seine Gebanten u Bapier bringen, Zv.; - p. tivini, dem gu Bapter verlegen, es füttern; — p. se, Bieh Futter vorlegen, es füttern; — p. se, fich ba und bort nieberseten, Cig.; - 2) p. za kaj, filt etwas halten: svoje grehe za velike

pokladavec, vca, m. kdor (opeko) poklada: ber Riegeldeder, Z.

pokladek, dka, m. 1) die Fourageportion, Cig.;

— 2) bas Pflaster, C. poklâdaica, f. bas Aufbewahrungsbehältnis, Z. pokladnik, m. = pokladavec, Z.

poklaja, f. bas Biebfutter, Cig., Jan., C., Dol.; poklaje boste veliko imeli letos, Jurč.; koza nima dobre poklaje, Jurč.

poklančati, am, vb. pf. abhängig machen, ab-

bachen, Cig.

poklančeváti, íljem, vb. impf.ad poklančati, Cig. poklanjanje, n. bie Berbeugung (en), M., ogr. Valj. (Rad); die Achtungsbefuche, die Sulbigung(en), nk.

poklānjati, am, vb. impf. ad pokloniti; 1) neigen, M.; - nav. p. se, Berbeugungen machen, Reverengen machen, Cig.; Achtungsbesuche, Aufwartungen machen, huldigen, Z., nk.; — 2) schenlen, Cig., Jan.; (hs.). poklanjeváti se, újem se, vb. impf. — po-

klanjati se, Trub.

poklápati, am, vb. pf. — poklapiti: poklapan, gebeugt, niebergeschlagen, Z. poklápiti, im, vb. pf. nieberhangen machen,

niederichlagen, Z.; čebele s poklaplienimi tipalniki, Glas.; lonec p., ben Topf auf bie Offnung ftellen, Z.; p. se, ben Ropf fenten, bie Ohren hangen laffen, Z.; ben Blid nieberfclagen, Ravn. - Cig.; - niebergefclagen o. traurig machen: popariti in p. koga, Lj-Zv.; poklapljen, niebergeschlagen, Z.; emeren,

poklapljen, Zv.; p. hoditi, Z. poklapoušiti se, üšim se, vb. pf. die Ohren

hangen laffen, Z.

poklasti, kladem, vb. pf. 1) bas Futter bem Bieh geben, füttern: Zivini p., Cig., Jan., M.; razpravi velblode, jim nastelje in poklade, Ravn.; - 2) burch Füttern verbrauchen, verfüttern, Cig., Jan.

pokláti, kóljem, vb. pf. 1) nach einander abschlachten; voo Zivino p.; — tobten, nieber-hauen (3. 18. in einer Schlacht); — 2) burch Spalten aufbrauchen, verfpalten, Cig.

poklátiti, im, vb. pf. 1) allmählich ober nach einanber herabichlagen; sadje p. z drevja; zusammenschlagen, bermusten, C.; toca je vse oklatila, jvzhSt.; — 2) ein wenig herabchlagen; poklati, da katera hruška z drevesa pade, juzh.St.

pókle, conj. = pokehdob, da, nachdem, weil, C. poklécati, am, vb. impf. = poklekati, Mik.;

binten, Dict.

pokleceváti, űjem, vb. impf. = poklekovati, wieberholt auf die Anie fallen, Dict., C., Trub., Dalm., Kast., Guts. (Res.)-Mik.

poklecniti, klecnem, vb. pf. in die Rnie finten. Z.; zujammenfinten: Vesel je gleda, ko kvišku plane I spet poklecne, Levst. (Zb. sp.). poklecati, im, vb. pf. eine Beitfang fnien. poklejati, am, vb. pf. verpappen, Cig.; - mit

Leim beftreichen, Jan. (H.).

poklejiti, im, vb. pf. = poklejati, Jan. (H.). poklek, kleka, m. bas Nieberinien, ber Rniefall, M., Z.; upognjeno koleno znižati do pokleka, Telov.

poklekainik, m. ber Betichemel, Cig.

poklekálo, n. die Kniebant, M.

poklekanjo, n. bas wieberholte Riebertnien. poklékati, am, vb. impf. ad poklekniti; wieberholt nieberknien.

poklêkljaj, m. der Kniefall, Cig. pokleknica, f. ber Rnieichemel, C.

pokleknik, m. ber Beiftuhl, M., Kras.

poklékniti, klêknem, vb. pf. die Anie (das Anie) beugen, nieberinien; pred krizem p.; p. pred kom, pred koga, sich vor jemandem auf die Rnie werfen; p. na kamen, na tla, pred oltar. poklekovânje, n. das wiederholte Riederinien. poklekováti, ûjem, vb. impf. ad poklekniti; wieberholt niebertnien; niebergutnien pflegen.

póklem, conj. = pokle, C.pokien, conj. = poklem, C.

pokléniti, klénem, vb. pf. 1) nach einander in eiserne Fesseln schließen: razbojnike v Zelezie p., C., Z.; — 2) = ukleniti: poklenjeni sužnik, C.

poklenkati, am, vb. pf. einige Rale (an eine Glode) anichlagen; einige Rlange von fich ge-

ben: zvon je poklenkal.

poklépati, klépijem, -klepáti, âm, vb. pf. 1) behammern, Cig., Jan.; - 2) ein wenig Nopfen; koso p., die Senfe ein wenig bengeln; mlinski kamen p., ben Dublitein icharfen, Jan.

poklepetáti, etam, éčem, vb. pf. ein wenig

tlappern, plappern o. plauschen. poklépniti, klępnem, vb. pf. ertlirren machen, flirren, Jarn.

pókler, conj. nachdem: p. je Bog ustvaril vse stvari, Krelj; = odkar, jeit, C., Vrt.

poklest, f. abgehauener Baumzweig, C.; prim. paklest.

poklestiti, im, vb. pf. nach einander abhauen; p. veje drevesu.

poklesca, f. abgehauener Baumaft, C. poklescje, n. coll. abgehauene Baumafte, Z. pokleti, kolnem, vb. pf. ein wenig fluchen, Z. pokletnina, f. bie Rellereinrichtung, C.

poklež, m. die Moorschnepfe (scolopax gallinula), V.-Cig.; (tudi: puklež, Frey.[F.]). poklie, klica, m. 1) ber Ruf, bie Berufung,

bie Borrufung, Cig., Jan.; - 2) ber Beruf, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), nk. poklicanje, n. der Beruf, C., Trub., Dalm.;

pošteno živeti v svojem poklicanju, Krelj. poklicati, kličem, vb. pf. rujen; p. koga po imenu; p. hlapca, naj pride jest; na pomoč p., gu hilfe rufen; vina p., Bein begehren (im Birtshause); berufen; Bog ga je k sebi poklical; porrufen, porladen; p. koga na od-

govor, jemanden zur Berantwortung ziehen, Cig.; p. za pričo, pred sebe, pred sodnika; pod orozie p., ju ben Baffen einberufen; berausforbern: p. koga na boj, Cig., Jan. poklicen, cna, adj. Berufts, Cig., Jurc., Zv.;

- pogl. pokličen. pokliceváti, ûjem, vb. impf. ad poklicati, Jan. poklíčen, čna, adj. pravilnejša oblika od: po-

poklina, f. die Klust, die Spalte, der Kiss, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Valj. (Rad). pokljanje, n. das Prasseln, das Knistern, Cig.

pokljáti, am, vb. impf. proffeln, Cig., Jan.; Inistern, Cig.; - s preti p., mit ben Fingern

fnaden, Cig. pokljav, ava, adj. inifterig, Cig.

pokljáven, vna, adj. = pokljav, Cig.

poključiti, kljūčim, vb. pf. frumm machen, verbiegen, C., Z. pokljūkati, am, vb. pf. anflopfen, Mur., Cig.,

M., Trub.

pokljúkniti, kljúknem, vb. pf. antlopfen, M. pokljuváti, kljúvam, kljújem, vb. pf. mit dem Schnabel ein wenig piden-

poklobučíniti, înim, vb. pf. verfilgen, Cig. poklofúčiti, účim, vb. pf. vreme se je poklofucilo, das Wetter hat sich zum Schlechten ge-ändert, Polj.; — poklofucen, verfappt, Cig.

poklomba, f. bie hulbigung, C. poklon, klona, m. 1) die Berbeugung, bie Reverenzbezeugung, bas Compliment, Cig., Jan., nk.; - 2) ber Ort, von wo aus man

die Rirche zuerst erblickt u. sich gegen sie bin berbeugt, ober, wo man mit einer Leiche raftet u. betet: na poklonu, Z., Polj., Idrija; — 3) die Widmung, C.; die Darbringung, die Schentung, bas Geschent, Cig., M.; — 4) der Abhang, Sol., C., Jes.

poklonica, f. ber Schoppen bei ber Getreibeharfe, Z

pokloničen, čna, adj. p. kozolec, eine Getreibeharfe, beren Dach sich auf der einen Seite erweitert und einen Schoppen bedt, C., Z.

poklonisce, n. = poklon 2), Z. poklonitev, tve, f. die Darbringung, Jan.; die

Schenfung, nk.; prim. pokloniti 2). pokloniti, klonim, vb. pf. 1) neigen, M.; - nav. p. se, fich berbeugen, feine Rebereng machen, ein Compliment machen, Cig., Jan., nk.; p. se komu, jemandem jeine Aufwartung machen. Cig., nk.; - 2) barbringen, jum Geschente machen, Cig., Jan.; p. komu kaj v dar, einem etwas verehren, Cig.; (hs.).

poklonstvo, n. die Sulbigung, Z., Nov., Let. poklop, klopa, m. ber Dedel, Habd .- Mik.; ber hafenbedel, C.; - die Fallthur, C.; poklop, klopa, ber Dfenbedel, Valj. (Rad).

poklópati, klópljem, -klopáti, âm, vb. pf. = poklapiti: p. usesa, bie Ohren hangen laffen.

poklopeie, m. dem. poklopec; ber Reimbedel (bot.), Cig.(T.).

poklopec, pca, m. dem. poklop; ber Dedel, Z.; skržni p., ber Riemenbedel, Cig.(T.); -

bie Rlappe, Jan.; - ber Dfenlochbedel, Valj. (Rad); jaboleni p., ber Rehltopfbedel, Erj. (Som.); - die Klappmuichel, Cig.

poklopiti, klopim, vb. pf. mit einem Dedel fcliegen, Hal.-C.; lonec p., Dol.-Cig.

poklopnica, f. ber Dedel, C poklopotáti, otâm, ocem, vb. pf. ein wenig flappern o. poliern.

pokmetiti, kmetim, vb. pf. bauerifch machen, verbauern laffen: p. slovstvo, Zv.; p. se, ein Bauer werben, verbauern; pokmeten grajski sin, Jurč.

pokmétovati, ujem, vb. pf. bie landwirtschaftlichen Arbeiten allmählich beenben: pokmetovali smo še precej vidno in pridno, Juré.

pokneževáti, újem, vb. impf. ad poknežiti, Jan. (H.).

poknežiti, im, vb. pf. in ben Fürstenstanb erheben, Cig., Jan., nk.; poknežen, gefürstet, Jan.; poknezena grofija, gefürstete Grafichaft, Cig., nk.

pókniti, pôknem, vb. pf. == počiti 1), 2), Cig., Jan., Cig. (T.), M., DZ.; včasih je poknila kaka suha veja, Erj.(Izb. sp.); — ausbrechen: ogenj pokne sredi vasi, Vrt.; vojska pokne,

Vest.; bitva pokne, Vrt. poknja, f. 1) ber Sprung, die Ripe, C.; — 2) = pok, ber Rnall. Jan.

poknjava, f. das Rrachen, Jan.; — prim. hs. pucnjava.

poknjica, f. dem. poknja; ein fleiner Sprung, ein fleiner Rifs, M., Z.

pôknjičav, adj. riifig, M., Z.

poknjižen, žna, adj. in ben Buchern ober in ber Schriftsprache vortommend: poknjižna izreka, Cv.

pokobáčiti, žčim, vb. pf. == ob tla vreči, niebermerfen, C.; bolezen ga je pokobačila, C. pókoj, koja, m. 1) bie Ruhe, bie Raft; ne najti pokoja, feine Rube finden, unftet fein, Cig.; grobni p., bie Grabesruhe; Bog mu daj večni mir in pokoj! Gott gebe ihm die ewige Ruhe! — pri pokoju biti, gestorben sein, C.; — 2) ber Ruheftand, ber Benfionsftand, Cig., nk.; v p. iti, nk.; — tudi: pokoj, koja.

pokojen, jna, adj. 1) ruhig, frieblich, Mur., Cig., Jan.; stanovi, kateri se nam bolj pokojni ali manj nadležni zde, Jap.(Prid.); -2) verstorben, selig: pokojni brat, Mur., Cig., Jan., nk., Hrušica v Istri-Erj (Torb.), na vzhodu.

pokojénje, n. bas Beruhigen, Cig. pokojíten, tna, adj. beruhigenb: pokojilna misel, ein beruhigenber Gebante, Cig.

pokojilo, n. bas Beruhigungsmittel, pokojisce, n. die Ruhestätte, ber Friedhof, Mur.-Cig., C., Vrt.

pokojíti, ím, vb. impf. ruhig machen, beruhigen, beschwichtigen, Mur., Cig., Glas.-Mik., Dol.; to me pokoji, Burg.

pokojnica, f. die Berftorbene, die Selige, Cig.,

pokojnik, m. ber Berftorbene, ber Selige, Cig.,

pokojnina, f. bas Rubegehalt, bie Benfion, Cig., C., nk.

pokojninski, adj. Benfiones, nk.; p. zaklad, nk. pokolehati, am, vb. pf. ein wenig bewegen, fcutteln, C.

pokolenče, eta, n. - pokolenec, ber Stam-

mesgenoffe, ogr.-Mik., SIN.

pokolenček, cka, m. bas Rind, bas bei ber Hochzeit ber Braut feierlich auf ben Schof gegeben wirb, C.; - prim. kolenček 1).

pokolênec, nca, m. istega rodu človek, ogr.-

Raič (Nkol.).

pokolonica, f. bie Stammesgenoffin, C pokolonje, n. 1) bie Abstammung, die Abkunft, Mur.-Cig.; cesarskega pokolenja, C.; — bet Stamm, das Geschlecht, Mur., Cig. (T.); — 2) die Generation: od Davida do babilonskega seljenja je štirinajst pokolenj, ogr.-Valj.(Rad).

pokoliti, kolim, vb. pf. 1) allmählich bepfählen, Z.; vse vinograde smo pokolili, jνζhSt.;-

2) beim Bepfählen verbrauchen, Z. pokolj, m. bas Gemețel, SIN.

pokončanje, n. bie Bernichtung, bie Bertil-

pokončáti, am, vb. pf. vernichten, vertilgen; ogenj z nebes je mesto pokončal; vse je pokončano, alles ist vermustet, verheert; toča je ves pridelek pokončala; mrčes se da p.; to ga je pokončalo, das hat ihm ben Hals gebrochen, Cig.

pokoncava, f. die Bernichtung, die Bermuftung,

Cig., Jan.

pokončávati, am, vb. impf. ad pokončati, = pokončevati; po polju naj se mej oranjem podjedi pobirajo in takoj pokončavajo, Levst. (Nauk).

pokónčen, čna, adj. aufrecht; pokônčna hoja; aufrechtstehenb, Cel (Geom.); pokončna slika, Znid.; - pokonona hisa, bas Giebelhaus, V.-Cig.

pokončováten, ina, adj. Bernichtung bringenb: pokončevalna roba, zerstörenbe Artisel, DZ.; pokončevalna vojska, ber Ausrottungsfrieg,

pokončeválo, n. das Bertilgungsmittel, DZ. pokončevanje, n. das Bernichten, das Bertilgen, bas Berheeren.

pokončeváti, újem, vb. impf. ad pokončati;

vernichten, vertilgen, verheeren.

pokončevavec, vca, m. ber Bernichter, ber Bertilger, ber Bermufter.

pokončovávka, f. die Bernichterin, die Bertilgerin, die Bermufterin.

pokônčnica, f. = pokončna piščal spilkom, Cig. pokonenik, m. ein gerabe aufrechtstehenber Baum, Cig.; stebri pokoneniki, Jurc.; — = podboj, die Thurpfoste, Skrilje pod Cavnom-Erj.(Torb.); deklica je stala na pragu, na kamenen pokončnik naslonjena, Jurč.

pokonica, f. = kopača, orodje v kopanje, bie Saue, Rihenberk-Erj.(Torb.); (za: pikonica od it. piccone, Strek.[Arch.]).

pokonjáti, am, vb. pf. beenben: aufarbeiten, nach einander verrichten, C.

pokop, kopa, m. bas Begrabnis, bie Beerbigung; tudi pokop, kopa, Valj.(Rad).

pokopáč, m. = pokopič, M., C.

pokopalisce, n. ber Begrabnisplag, ber Friebhof, Guts., Mur., Cig., Jan., Jap., Valj.(Rad), nk.; tudi: pokopálišče, Schönl., ogr.-Valj. (Rad), Jsvkr.

1 pokópati, kópljem, -kopáti, âm, vb. pf. 1) pergraben; begraben: mrlica p.; — zugrunde richten: to ga je pokopalo; — nach einander ablegen, fenfen: p. mladike, Cig., Ravn. (Abc.); - 2) ein wenig graben.

2. pokopati, pliem, vb. pf. ein wenig baben; p.

se, ein wenig baben (intr.).

pokopávati, am, vb. impf. = pokopovati. pokopcati, am, vb. pf. betreten (vom Geflügel),

C.; - prim. 1. kopčati 2). pokópič, m. 1) der Lodtengrüber, ogr.-Mik., Valj. (Rad); - 2) = pogrebec, ber Leichenbegleiter, Mur., C.

pokopnica, f. die Begrabnisftelle, die Grabftatte, M., Pohl. (Km.); bas Grab, Guts.

pokopovanje, n. bas Begraben.

pokopováti, újem, vb. impf. ad 1. pokopati;

vergraben; begraben.

pokora, f. bie Buge; bef. bie firchliche, jemanbem auferlegte Bufie; čaka, kakor gresnik na pokoro = težko čaka, C.; pokoro delati za kaj, für etwas Buße thun, bußen: za pokoro, zur Buße, als Buße; — ti pokora ti! (o človeku, ki sitnosti prizadeva); ti pokora zagatna! Levst.(Zb. sp.); pokoro imeti s kom, mit jemanbem fein Rreus haben, Vrt.; pokoro placati, Bufe, Strafe gahlen, C.

pokoren, rna, adj. unterwürfig, gehorfam; pokorni otroci; — sanft, zahm, Cig.; pokorna Zivina, C., Z.; — gehorchend; p. biti, Gehorfam leiften; ni p., er will nicht gut thun, Cig.; pokorna mu je vsaka reč, er meig jede Sache richtig gu behanbeln, er eignet fich für alles, Gor.

pokoriten, ina, adj. züchtigend, correctionell,

pokoritnica, f. bie Correctionsanstalt, die Besserungsanstalt, das Zuchthaus, Cig., Jan., C., Nov.

pokorilo, n. das Abbufmittel, bas Bugwert, Cig., Jan., C., M., Burg.; ostro p., Slom.; pokorila opravljati, *C*v.

pokorîtev, tve, f. bie Beftrafung, Jan., C. pokoriti, im, vb. impf. 1) jemanben bugen machen, ftrafen, banbigen, unterwerfen, zu Paaren treiben; bolezen ga bo pokorila, C.; p. poželenje, meso, Cig.; p. hudodelca, Cig.; p. prestopke (annen), Levst. (Nauk), DZ.; občina pokori krčmarje, kadar črez uro točijo, Levst.(Nauk); - p. se, Buge thun, bugen: p. se za grehe svoje; (p. se česa, grehov, Mur., Cig.); — p. se komu ali čemu, sid, unterwersen, sid, sugen, Folge leisten, Cig., Jan., Zora; - 2) p. grehe svoje = p. se za grehe svoje, Krelj.

pokorîvec, vca, m. ber Buchtiger, Cig., Let. ber Begahmer, Valj. (Rad); p. svojega mesa,

der Afcet, Cig.

pokorjávati, am, vb. impf. - pokoriti, ftrafen, . se = pokoriti se, sich unterwerfen, sich fügen, Jan.(H.); - prim. hs. pokoravati.

pokorjenec, nca, m. ber Corrigend, ber Ruchthauster, Cig., Jan.

pokorjenje, n. die Begahmung: p. mesa, Cig., Burg.; - die Ahnbung, Cig.; - bie Bucht, C.; - bie Bugubung, Cig.

pokorjenka, f. bie Corrigenbin, ein weiblicher Buchtling, Cig.

pokornica, f. die Bügerin.

pokornik, m. 1) ber Buger; - 2) ber Unterthan, Trub., Bes.

pokornost, f. die Folgsamkeit, der Gehorsam; - bie Unterthanigfeit.

pokorstvo, n. bie Unterwerfung, Cig.(T.); tat je v pokorstvu, ber Dieb ift eingebracht, C. pokorscina, f. bie Folgeleiftung, ber Geborfam; p. božjemu povelju, Ravn.-Mik.

pokositce, n. ber Rachtifch, Mur., Cig., C. pokositčati, am, vb. pf. mit bem Frühftud

fertig werben, Jarn. pokositje, n. ber Rachtifch (Deffert), V .- Cig. pokosiłnik, m. = pokosilje, kar se jé še po kosilu, Vas Krn-Erj.(Torb.).

pokosílo, n. - pokosilje, Cig.

1. pokositi, im, vb. pf abmähen; travo, travnik p.; -- smrt ga je pokosila, ber Tob hat ihn bahingerafft.

2. pokositi, im, vb. pf. das Früh- ober Mittagsmahl (kosilo) verzehren, bamit fertig werben; niso še pokosili.

pokositriti, îtrim, vb. pf. verzinnen, Cig., DZ., (pokositeriti), Cig.(T.).

pokost, m. ber Firnis, Cig. (T.), DZ., Erj. (Min.); — polj.

pokosten, stna, adj. Firnis, Jan.(H.). pokostiti, im, vb. impf. firniffen, Jan.(H.); -

prim, pokost. pokostnica, f. 1) bie Beinhaut, Cig.(T.), Erj.

(Z., Som.); - 2) die Gicht, Jan., Sol. pokoš, m. bie Rüchenichabe, vihSt., Caf(Vest.);

– pogl. pokož, polkož. pokošátiti se, atim se, vb. pf. fid ftolg aufblaben, M., Z.

pokošévati, am, vb. impf. ad 1. pokositi, DSv. pokôšnica, f. = pojedina po dovršeni košnji, Idrijski hribi-Erj. (Torb.), Notr.

pokošnik, m. = pokožnjak, eine Art große Fifole, C.

pokot, kota, m. 1) bas Berfen (Bebaren) junger Thiere, ber Burf, C., St.-Z.; - 2) Die geworfenen jungen Thiere, ber Burf, C.

1. pokotáti, am, vb. pf. - povaljati, ein menig walgen, berummalgen, Mur.; p. sc., fich ein wenig walzen: po zemlji se p., Pjk. (Črt.); - pokotan = povaljan, beichmust, garftig, ντhSt., ogr.-C.

2. pokotáti, otâm, očem, vb. impf. oft nach einanber trachen (3. B. von tochenben Bohnen, bratenben Raftanien), C.

pokoten, tna, adj. Wintels, Cig., Jan.; pokotna pridiga, eine Bintelpredigt, Trub.; pokotni sodnik, ber Bintelrichter, V.-Cig.; pokotni pisac, ber Bintelichreiber, Cig.

t. pokotina, f. ber Spalt, ber Sprung, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; Die Rluft, Jan. (H.).

2. pokotina, f. bas Bieh, C.; - prim. pokot. pokotinast, adj. rigicht, Cig.; - voll Rinfte,

fluftig, Jan.(H.). pokotliti, im, vb. pf. in die Grubchen beim Beinftod Dunger geben: tre p., Danj.(Posv.

pokotljati, am, vb. pf. ein wenig malgen, p. se, sich ein wenig malzen: p. se v pesku (o kokoših), Z.

pokotnik, m. ein Schleichwege manbeinber

Menich, Cig.

pokotniti, kotnom, vb. pf. ein Junges ober Junge werfen, C.; krava je pokotnila = je storila, C.; - p. se, geworfen werben, C. pokotnjenje, n. ber Burf, Die Jungen: pasje,

mačje p., C. pokotrāniti, im, vb. pf. = pokatraniti, Jan.

pokotúrniti, firnem, vb. pf. in rollenbe Bemegung berseten, walten; p. reseto za kom, Vest.; p. se, in rollende Bewegung gerathen, fich dahinwälzen, Prip.-Mik.

pokováčiti, ačim, vb. pf. p. koga, jemanben

gum Schmiebe machen, Bes. pokováti, kujem, vb. pf. 1) burch Schmieben ober Bragen aufbrauchen: vse Zelezo p.; vse srebro v denar p., Cig.; - 2) ein menig fchmieben ober hammern, Cig.; - ber Lange entgegen hammern, um es fürger und bider zu machen, aufftauchen, Cig.; — 3) nachhammern, Cig.

pokovljáti, am, vb. pf. ein wenig liopfen, anflopfen, Jan.

pokozláti, am, vb. pf. 1) burch Erbrechen besubeln, betogen; p. se, sich betogen; - 2) p. se, fich erbrechen.

pokož, m. C., pogl. polkož.

pokoža, f. = polkoža, SIGor-Caf(Vest.).

pokožuják, m. bie größte Fisolengattung, Sl-Gor.-C.; nam. polkožnjak.

pokožuháti, am, vb. pf. 1) vso koruzo p., den fämmtlichen Rufuruz von den Deciblattern befreien, schalen, jvzhŠt.; — 2) pokožúhati, bepelzen, Cig.

pókraj, praep. c. gen. neben, Cig., Jan., C.

pokrajek, jka, m. ber Rahmen, C.

pokrájen, jna, adj. 1) Grenge, Mur.; - 2) Seiten : pokrajna ladja, bas Seitenichiff (einer Rirche), Cig.(T.); pokrajno sorodstvo, die Seitenverwandtichaft, Cig.(T.).

pokrájina, f. 1) bie Grenzscheibe, Dict.; na pokrajini, an ber Grenge, Dalm.; do potoka Javok, kateri je Ammonovih otrok pokrajina, Dalm.; črez ajdovske pokrajine pridigujoč, Krelj; Na kraj oblasti dunajske, Dol' na pokraj ne ogrske, Npes.-K.; - bas Grengland, ber Grenzbezirt, die Mart, Cig., Jan., Met.; - 2) ber Lanbstrich, die Landschaft, Cig., Jan., nk.; in je nje pripeljal v svoje svete pokrajine, Dalm.; — bie Broving, bas Rebenland, Cig., Jan., Cig. (T.); - tudi pokrajína, nk.

pokrájinski, adj. Brovingial., Cig.(T.); tudi: pokrajinski: pokrajinsko slikarstvo, bie Sanbchaftsmalerei, Navr.(Let.).

pokrajinščina, f. ber Brovingialismus, Cig.

pokrajšati, am, vb. pf. abfürgen.

pokrajševáti, ûjem, vb. impf. ad pokrajšati. pokrakati, am, vb. pf. ein wenig trachgen, Z. pokraljičiti, icim, vb. pf. gur Ronigin machen,

pokráljiti, im, vb. pf. zum König machen, Z.; p. se, Ronig werden, Vrt.

pokramijáti, am, vb. pf. ein wenig plaubern. pokraspati, am, vb. pf. ein wenig fragen, C.,

jvzh.St.; - prim. kraspati.

pokrásti, krádem, vb. pf. nach einander wegstehlen; vse sadje na vrtu so mi pokradli. pokrata, f. bie Rurjung: p. dolgega zloga, bie Spftole (gramm.), Cig.(T.).

pokrátiti, im. vb. pf. abfürgen, Z.

pokratkočásiti, časim. vb. pf. ein wenig unterhalten; p. se, sich ein wenig unterhalten.

pokfcati, am, vb. pf. ein wenig flopfen, einige leichte Schläge geben, M.

pokre, m. ber Anattel, mittelft welchem man eine Rette, die etwas umschließt, fester anspannt,

ber Reitel, C., Levst. (Rok.), C.
1. pokfeiti, kfeim, vb. pf. 1) — s pokreem
tesneje zvezati, mittelst eines Reitels fester und fnapper binben: voz p., C., Z.; - 2) p. se, fich zusammenziehen, zusammenschrumpfen,

2. pokřčitl, im, vb. pf. ausroben: p. grmovje, Z. pokredati, am, vb. pf. mit Rreibe übergieben, befreiben, Mur., Cig.; mit Rreibe voll be-

pokrêg, m. ber Berweis, Cig.

pokregati, am, vb. pf. p. koga, jemanben gurechtweisen, ausmachen, ihm einen Berweis geben.

pokrémžiti so, im sc, vb. pf. den Mund vergieben, M., Z.

pokreniti , nem, vb. pf. strditi se, erstarren, gerinnen, (pohreniti) Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.); = p. se, jed je pokrenjena, kadar se je tolšča na njej strdila, (pohreniti se) Podkrnci-Erj.(Torb.).

pokrep, krepa, m. bie Labung, Cig.

pokrépati, am, vb. pf. == pocrkati; -- prim. 2. krepati I.

pokrepčálen, ina, adj. ftarfend, erquidend, Mur.

pokrepčálo, n. das Stärfungsmittel, bie Labung, C., Z.

pokrepcanje, n. die Starfung, die Erquidung, bie Labung.

pokrepčáti, am, vb. pf. ftarlen, erquiden, erfrischen; p. se, fich ftarten, fich erquiden, fich

pokropčava, f. bie Starfung, bie Labung, Jan., C.

pokrepčávati, am, vb. impf. ad pokrepčati; ⇒ pokrepčevati.

pokrepčeváti, ûjem, vb. impf. ad pokrepčati. pokrepeti, im, vb. pf. ftart merben, C.

pokrepiti, im, vb. pf. laben, erquiden, ftarten, Cig.; - p. se, an Rraft gunehmen, Cig.; geträftigt werden: srce se pokrepi, Trub.

pokrêpnik, m. kruh v kozici pečen, Temijine (Tolm.)-Štrek (Let.).

pokrésati, kréšem, vb. pf. 1) behauen (von Steinen), Z.; -2) ein wenig streisend ichlagen; p. z jeklom ob kremen; - p. koga, jemanbem Schläge geben, Z.

pokrésen, sna, adj. kar je po kresu: čudna je ta reč kakor pokrêsni sneg, Jurč.

pokret, kreta, m. bie Bewegung: delavski p., bie Arbeiterbewegung, Cig. (T.), Zora; doba ilirskega pokreta, $Z\nu$.; — hs. pokrevljáti, âm, νb . pf. 1) črevlje p., bie

Schuhe übertreten, austreten, Cig., Notr.; -2) bintend einige Schritte geben, Z.

pokrovsati, am, vb. pf. fcleifend einige Schritte

geben, Z.

pokelkavati, am, vb. impf. hie und ba auffcreien, wiederholt ichreien: pokrikaval sem v goro, LjZv.

pokrikováti, újem, vb. impf. = pokrikavati,

pokristjanîtev, tve, f. bie Christianisierung, Navr.(Kop. sp.).

pokristjaniti, finim, vb. pf. jum Chriftenthum

befehren, driftianisieren.

pokriti, krijem, vb. pf. bebeden; p. testo s prtičem, trto z zemljo; — p. se s plesnobo, s penami, sich mit Schimmel, mit Schaum bebeden; — streho p. s slamo, z opeko, s korci; — p. lonec s pokrovom, skledo s plosco; - p. koga, jemanbem bie Ropfbebedung auffegen; p. se, bie Ropfbebedung fich auffegen; pokrit, bebedten Sauptes; p. biti v sobi; — pokrit človek, ein unaufrichtiger, beuchlerischer Menfch, C., Z.

pokritje, n. bie Bebedung, Cig. pokrîtva, f. bie Dedung, C.

pokrîv, m. 1) ber Dedel, Meg., Mur., C., Mik.; – 2) bas Dach, M., ogr.-Valj.(Rad).

pokriváč, m. 1) ber Deder, Mur., Cig.; ber Dachbeder, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj.(Rad), vzhSt.; Glejte, pokrivač sem jaz, Danj. (Posv. p.); - 2) = pokrivača 2\, der Topf-Dectel, C.

pokrivača, f. i) bas Ropftuch ber Frauen, Habd. - Mik., C.; žena ima pečo ali pokrivaco imeti na glavi, Dalm.; - 2) ber Dedel, ber Topfbedel, Dict., Cig., Strek., BlKr.; bei Dedmantel: p. sramote, Kreij.

pokrivalo, n. bas Bebedungsmittel, bie Dede, bie Berhullung, bie Sulle, Mur., Cig.; - bie Ropfbededung; - ber Dedel, Mur; - ber Dedmantel: p. lenobe, C.

pokrivanje, n. bas Bebeden.

pokrívati, am, vb. impf. ad pokriti; bebeden; - p. se, bas Haupt bebeden.

pokrivātji, adj. pokrivatja opeka, Dadziegei, ogr.-C.

pokrivavka, f. ber Dedel, ber hafenbedel, C. pokrivenčiti, endim, vb. pf. veiftummen, M. pokriviti, im, vb. pf. 1) vertrümmen, M., Z.;
— 2) befchuldigen, C., Z. pokrivka, f. 1) bie Dedelhaube (ehemalige Kopfbebedung ber Männer), Cig.; — 2) bie Schabrade, C.

pokrivoma, adv. unichulbigermeise, C.

pokrivovériti, vêrim, vb. pf. zum Reher machen, V.-Cig., M., C.; p. se, ein Reher werden, Cig. pokríž, adv. freuzweije, C.; p. rezati kaj, Cv. pokrížati, am, vb. pf. = prekrižati, befreuzen, Cig., Jan.; p. se, das Zeichen des Kreuzes machen, sich befreuzen, Cig., Jan., M.

pokriževáti, ûjem, vb. impf. ad pokrižati, Cig. pokrmiti, im, vb. pf. 1) burch Hüttern verbrauchen, verfüttern; — 2) ein wenig füttern: p. in napojiti konje, Andr. (Glas.).

pokrojiti, im, vb. pf. burch Zuschneiben aufbrauchen, verschneiben, Cig.

pokroniti, kronem, vb. pf. = pokropiti, C. pokrop, kropa, m. die Besprengung, Cig., C. pokropilo, n. die Besprengung, C.

pokropiti, im, vb. pf. besprengen; p. koga, se z blagoslovljeno vodo; p. kaj s kisom, etwas mit Essig abschreden, Cig.

pokrotiti, im, vb. pf. allmählich ober nach einander bezähmen, Cig.; — p. se, sich bezwingen, sich mäßigen, M.

pokrov, krova, m. die Bededung, der Dedel; das Schubblech vor dem Ofenloch, Cig.; — der Blindboden in dem Maischbottiche der Bierbrauer, V.-Cig.; — der Dedmantel: p. krivice, C.: — tudi pokrov, krova, Valj. (Rad), Gor.

pokrováča, f.1) bie Zalobspilgermuschel (pecten jacobaeus), Erj. (Ž.); — 2) bie Schibstote, Krelj; — 3) bie Frucht vom Stechborn (paliurus aculeatus), (služi otrokom v igračo), Dobrodob (Kras)-Erj. (Torb.).

pokrovast, adj. bedelförmig, Zora.

pokrôvčar, rja, m. ber Dedelmacher, Cig. pokrôvček, čka, m. dem. pokrovec; baš Dedelchen.

pokrôvčič, m. = pokrovček, M.

pokrôvec, vca, m. dem. pokrov; bas Dedelschen; ber Hafenbedel; — konjski p., die Schabrade, C.

pokroven, vna, adj. Dede, Mur.; pokrovna slama, das Dedfittoh, Mur.; pokrovni kamen, det Dachstein, C.

pokrovîtelj, m. ber Protector, der Schirmer, der Schirmherr, Jan., Nov., nk.; — rus. pokrovîteljica, f. die Protectorin, nk.; — prim.

pokrovitelj.

pokroviteljski, adj. Protectors, nk.; Schuh: pokroviteljska vlada, bie Schuhherrichaft, C.; — prim. pokrovitelj.

pokrovîteljstvo, n. bas Protectorat, die Protectorswürbe, nk.; — rus.

pokrovka, f. ber Dedel eines Gefäges, Cig., Jan., M., C., Dol., Gor.; — ber Dedenstügel eines Insectes, Cig.

pokrovkar, rja, m. ber Dedelmacher, Cig. pokrovnat, adj. mit einem Dedel versehen (z. B. bon einer Kanne), Cig.

pokrovnica, f. bie Deciplatte, DZ.

pokrovnik, m. 1) ber Dedel, Mur.; — 2) = strešnik, ber Dachziegel, C.; — 3) bie Affel, = stonoga, C.

pokrôvnjak, m. ber Ofenlochbedel, Valj. (Rad). pokrpati, pam, pljem, vb. pf. nach einander fliden; vse črevlje p.

pokrpucati, am, vb. pf. verfliden (zaničlj.), Cig.

pokfstiti, im, vb. pf. nach einander taufen; — taufen, nk.

pokŕščenje, n. die Taufe, Cv.

pokrtáčiti, ačim, vb. pf. ein wenig bürsten, abbürsten; p. suknjo, p. koga po hrbtu.

pokítati, am, vb. pf. = pokrtačiti, jvihSt. pokrúkniti, krûknem, vb. pf. sich nieberbilden, nieberhoden, C., M., Z.; Vojak mi pokrukne, nekaj zaspi, Npes. - Vraz; — fallen (von Saaten), C.

pokrúliti, im, vb. pf. ein wenig grunzen; prasica je malo pokrulila.

pokrulkováti, ûjem, vb. impf. girren, C.; (pokruljkovati, Jan. [H.]).

pokrváviti, avim, vb. pf. mit Blut besteden,

pokučiti, im, vb. pf. nieberbeugen, Z.; p. se, = pripogniti se, sich beugen, C.; p. se pod mizo, Dol.

pokůhanica, f. polenta, ki se uže v kotlu obeli in se potlej zameša, Podkrnci - Erj. (Torb.).

pokuhati, küham, vb. pf. 1) durch Kochen aufbrauchen, verkochen; — 2) durch Kochen an Quantum vermindern; einsteen, einsteen, einsteen, einsteen, einsteen, einsteen, Cig.; — 4) nachkochen, Cig.; — 5) p. vinsko posodo, das Weingelchirr mit heißem Wasser ausbrühen, jvzhSt.

pokuhávati, am, νb. impf. == pokuhovati; sode p., jνηhŠt.

pokuhováti, ûjem, vb. impf. ad pokuhati. pokúkati, am, vb. pf. guden; p. skozi luknjo; — hervorguden: p. iz luknje.

pokulliti, im, vb. pf. p. vola, bem Ochsen die Horner abschlagen, Fr.-C.; — prim. kulj. pokup, m. ber Auffauf, Cig., Jan.

pokupiti, im, vb. pf. nach einander wegtaufen, auflaufen; dobro blago kmalu pokupijo, eine gute Bare vergreift sich balb, Cig.; vae vino p. v kakem kraju, allen Bein in einer Gegend zusammentaufen.

pokupljenčič, m. ein Maß für trodene Dinge (= 24 Maß), BlKr.-C.

pokupljeváti, ûjem, vb. impf. ad pokupiti = pokupovati, Z.

pokûpoma, adv. hausenweise, C. pokupováti, ûjem, vb. imps. austausen.

pokuriti, im, vb. pf. verheigen: v kratkem času veliko drv p.

pokûs, m. das Berlosten, Z.; — die Probe, der Berluch, Cig.(T.), Zora, Valj.(Rad). pokûsek, ska, m. die Probe. C.

pokusiti, kusim, vb. pf. ben Geschmad prusen, tosten; p. jed, vino, jabolko; ein geringes Quantum genießen: ni pila, samo pokusila je; ves dan vina se pokusil nisem.

poküsnica, f. 1) die Bersuchsstation, DZ.; —
2) der Fühler (fig.), Cig.(T.).

pokušáč, m. bet Roster, Cig.

pokušāj, m. ber Bersuch, C. pokúšanje, n. das Rosten. pokúšati, am, vb. impf. ad pokusiti; fosten. pokušávati, am, vb. impf. = pokuševati. pokusavec, vca, m. ber Rofter, ber Schmeder, Cig., Jan. pokušavka, f. die Rosterin, die Schmederin, Cig.

pokuševānje, n. das Roften.

pokuševáti, ûjem, vb. impf. = pokušati, fosten.

pokuševavec, vca, m. der Roster.

pokūšnja, f. 1) das Rosten: za pokušnjo komu dati nekaj klobase, Jure.; - 2) bas jum Roften bestimmte Rufter, 3. B. ber Roftwein; pokušnje komu nesti, jemandem eine Flüssigfeit jum Roften (g. B. einen Roftwein) tragen. pokutiti se, im se, vb. pf. fich buden (von bem-jenigen, ber im Begriffe ift einzuschlafen), C.

pokuzmáti, am, vb. pf. zupjen: p. koga za brado, Jurč.; - prim. pokezmati.

pokvantati, am, vb. pf. einige Boten reißen, einige alberne ober unanftanbige Reben vorbringen.

pokvapiti, im, vb. pf. burch Betröpfeln beschmuben, M.; pri jedi p. se, ogr.-C. pokvara, f. die Beschädigung, Cig., C., Zora;

p. na zdravju, bie Gefundbeiteftorung, DZ. pokvarba, f. bie Beschäbigung, Levst. (Cest.). pokvarek, rka, m. 1) die Beschäbigung: p. kupcijskega blaga, ber Abgang von Baren burch Beschädigung, Cig.; — 2) das Pfusch-

pokvarilo, n. bie Beichabigung, Levst. (Pril.); nesrece in pokvarila, Ungludsfälle und Be-

icabigungen, DZ.

pokváriti, im, vb. pf. 1) beichabigen, verberben, vericilectiern; p. orodje; p. si želodec; p. vino; p. se (= zdravje si p.) na potovanju; vse p., alles verpfuschen; p. komu veselje, jemandem die Freude verderben; p. otroka, ein Kind moralisch verberben;—2) entjungfern, Jan.(H.).

pokvárjati, am, vb. impf. ad pokvariti.

pokvarjenost, f. bie Schabhaftigfeit, Cig.; bie Berdorbenheit, bef. bie fittliche Berborbenheit, Cig., Jan., nk.

pokvásiti, im, vb. pf. einfäuern. Jan.(H.). pokvěčati, am, vb. impf. ad pokvečiti; nieberbruden, C.

pokvěče, eta, n. = pokveka, SIN.

pokvecenec, nca, m. ber Rruppel, Z., Let.;

— ber Zwergbanm, C. pokvečiti, kvečim, vb. pf. einbrikden : p. klobuk, Z., vzhSt. - C.; črevlje p., die Schuhe platt druden, Z.; voz se je pokvečil, ber Wagen ist zusammengesunten, Z.;—fniden, verbiegen, Cig., C.; -- verfrüppeln, Mur., Cig., Jan.; verftummeln, Cig., Jan., Cig.(T.).

pokveka, f. etwas Berfrüppeltes, Mifsgeftaltetes, bie Missestalt; bas Berrbild, bie Caricatur, Cig., Jan., Cig. (T.), Burg. (Rok.);—ein verfrüppelter, mifegestalteter Menich.

pokvekast, adj. ungeftalt.

1. pot, m. 1) bie Seite: na tem polu, na oni pol, C.; (stsl.?);-2) bie Salfte, halb; (ravna

se po glavnih števnikih); pol ure je preteklo; pol leta je minilo; pol leta čakati; prereži hlebec in ga daj vsakemu pol; dobre pol ure hoda, eine gute halbe Stunde Beges; ima zdaj dobrega pol zemljišča, LjZv.; po pol dneva, zu halben Lagen; pol večji, pol manjai, um bie Salfte großer, fleiner; pol krajši, haibiang, Cig.; za pol goldinarja prodati; črez pol prerezati kaj, etwas balb von einander schneiden; na pol, zur Hälfte, halb; na p. prazen, na p. izučen, na p. pijan; na pol gospodsko, na pol kmetsko opravljen; na p. manj snega, um bie Salfte weniger Schnee, LjZv.; na pol praznik, ein halber Feiertag, Cig.; tudi: pol prazen, halb feer, Cig.; pol clovek, pol riba, halb Menfc, halb Fifch, Cig.; — za predlogi, ki nimajo akuzativa poleg sebe, stoji: polu (pri najstarših in najnovejših pisateljih, sicer se pa navadno govori in tudi piše: póli, pól [pol'] in tudi: pộl, pôł [samost, stoji včasi v gen., včasi se ravna po predl.]; združuje se v pismu tudi z nekaterimi naslednjimi besedami skupaj v eno besedo); vsa gora je gorela do polu nebes ("biš mitten am himmel"), Kreij; k polu noči, Kreij; od polu noči, od polu dne, Krelj; po polu brat, ber Halbbruber, nk.; nav. po poli brat, po poli sestra; do poli, gur Salfte, Mik.; izrezano je ognjišče v poli kolobarja (im Salbireise), Erj. (Izb. sp.); o poli ene, um halb ein Uht, Levst. (Zb. sp); od, do, po, o, ob polu dvanajstih, um halb smolf lihr, nk.; nav. od, do, po, o, ob pol' dvanajstih ali poli dvanajstih; tudi: zdaj je pol' treh (nam. zdaj je o poli treh); pol' desetih bije; a pol hlebom ne prebom, Levst. (Zb. sp.); lehko pridete tja v pol ure, LjZv.; pol od pol hleba, Lasce - Levst. (Zb. sp.); na pol poti, auf halbem Wege, Cig.; tudi: na pol pota; v sestavi z vrstnimi števniki: poldrugi, poltretji, polšesti i. t. d., anberthalb, britthalb, sechs und ein halb; poltretji goldinar zapraviti; polšesti krajcar ima vsak plačati; - v sestavi s prilogi in samostalniki se redkeje rabi: pol, n. pr. polbrat, polkonj; v sestavah se v novejši knjigi sploh rabi: polu-, redkeje: polo-; išči vse take sestave pod: polu-.

2. pot, pola, m. 1) bie Schöpfichaufel (um aus bem Schiffe bas Baffer bamit gu ichaufeln), V. - Cig.; s polom poljejo vodo iz čolna, Smartno pri Litiji-Strek. (LjZv.); — 2) bie Futterschwinge, Cig.

3. pot, pola, m. = pola 6), bas Brudenjoch, Cig., Jan.

. pol, m. == tećaj, ber Bol.

póla, f. 1) bie Flache, Mur., Mik.; — 2) bie Breite eines Zeuges, einer Leinwand, das Blatt, Cig., C.; dve poli vkup sesiti, Z.; srajca v dve poli, ein aus zwei Breiten gu- fammengenahtes hemb, Z.; krilo v tri pole, Dol., Gor.; - 3) bie Schichte (im geognoftischen Sinne), bas Flot, V.-Cig., Erj. (Min.), Gor., Dol.-Erj.(Torb.); troja močvirska pola, plasti raznih pol, Schichtenlagerungen, Levst.

(Močv.); — 4) ber Bogen (Bapier), Cig., Jan., nk.; izplacevalna p., ber Bablungs. bogen, Nov.; - 5) ber Flügel einer Doppelthure, eines Fenfters, Cig.; - 6) bas Brudenjoch, Cig., DZkr.

polaga, f. 1) bas Legen: p. ogelnega kamena, C.; - 2) ber Unterlagbaum, ber Politer ber Zimmerleute, C., Z.; — 3) = klaja, daš

Biehfutter, C. polágahen, hne, adj. langfom, kajk. - Meg., Habd.-Mik.

polaganje, n. bas Legen; - bas Borlegen bes Biebfutters, bie Futterung.

polagatelj, m. kdor kaj polaga: p. kavcije,

ber Cautionsleger, DZ.

polagati, am, vb. impf. ad položiti; legen; roke p. na koga, jemanbem bie Sanbe auflegen; - Zivini p., - pokladati, bem Bieb bas Futter vorlegen, es füttern; - p. sc, fich lagern, Cig.

polagavec, vca, m. ber Leger, Cig.; p. priznanice, ber Fassionsleger, DZ.

polagoma, adv. gemach, allmählich.

polahčíca, f., pogl. polehčica.

polahen, hna, adj. facte, leife, M.; gemachlich, langfam, Cig.

polahkati, am, vb. pf., pogl. polehkati.

polankoma, adv. jachte, langjam, gemächlich, Cig., Z., jvzhŠt.

polahnéti, ím; vb. pf., pogl. polehneti.

polaj, m. bie Boleiminge (mentha pulegium), Meg., Dict., Cig.

polajati, jam, jem, vb. pf. ein wenig bellen. polajanje, n. bie Erleichterung.

polajšati, am, vb. pf. erleichtern; p. komu breme.

polajsava, f. die Erleichterung, bie Linberung. polajsba, f. die Erleichterung, Cig.; die Milberung, Jan.

polajšek, ška, m. die Erleichterung, die Linberung.

polajšovanjo, n. bas Erleichtern, bas Linbern. polajševáti, tijem, vb. impf. ad polajšati; erleichtern; milbern, linbern.

polajsevavec, vca, m. ber Erleichterer; ber Milberer, ber Linberer. polajšovavka, f. die Erleichtrerin; die Lindrerin.

polajšíca, f. bie Erleichterung, C.

polajšilo, n. bie Erleichterung; bie Begunftigung, DZ.; die Linderung, Jan.; — ber Milderungs-

grund, Jan. polákati se, am se, vb. impf. ad polakniti se; p. se česa, begehrlich werben, Strek.; polakam se kake reci, es gelüstet mich nach einer Sache, Gor.; - fich anmagen, Jan.; polakal se je pravice, norčevati se, LjZv. polakniti se, laknem se, vb. pf. von ber hab-

füchtigen Begierbe nach etwas ergriffen werben, fich gelüften laffen; p. se denarjev, Met.-Mik.; božje časti se p., Ravn.; p. se na kaj, Cig.; p. se na veliko plačo, Notr.; - gierig an fich reißen, habhaft werben: p. se cesa, Cig., C., Gor.; - fich anmagen, Jan.

polákomniti se, im se, vb. pf. = polakniti se, Cig., Jan., Dalm.; p. se česa, na kaj, C. polaksica, f. bie Erleichterung, bie Begunstigung (merc.), Cig. (T.), SIN.; - hs.

polâmati, mam, mijem, vb. pf. nach einanber gerbrechen, zusammenbrechen, Z., SiGor... jugh-St.; ves polaman sem, alle meine Glieber find beichabigt, jνηh.St.; — ti polamano delo! verwunichte Arbeit! C.

polan, lana, m. ber Berbftlein, Z., Gor. polapati, am, vb. pf. eiwas Berboienes aus-

fagen, ausplappern, C.

polapniti, lapnem, vb. pf. (mit bem Maul) erhafchen, C.

polaren, rna, adj. tečajen, Bolat-, Cig., Jan., Cig. (T.); polarna enačba, die Bolargleichung bes Rreifes, Cig. (T.).

polarizácija, f. die Bolarifation (phys.), Cig.

polarizováti, fijem, vb. impf. (pf.) polarisieren (phys.), Cig. (T.).

polasati, am, vb. pf. ein wenig bei ben haaren nehmen.

polast, adj. Flog : polasta gora, ber Flogberg, V.-Cig.; polasto, flöhweise, Cig. polastina, f. die Balbservitut, tudi: die Balb-

fervitutgebür, Svet.(Rok.).

polastineo, nea, m. ber Balbiervitutberechtigte, Svet. (Rok.).

polastiteli, m. ber Besitzergreifer, Jan.(H.). polastiti se, im se, vb. pf. 1) p. se česa, lidy einer Sache bemächtigen, fich etwas aneignen, Mur., Cig., Jan., Vrtov.(Km. k.), nk.; p. se koga, fich an einen machen, Cig.; - 2) znani ste se mi zdeli, pa se vas nisem mogel precej polastiti (== nisem vas mogei takoj spoznati), Erj. (Torb.).

polastováti se, ûjem se, vb. impf. sid bemachtigen, Z.; p. se tiveta, fich Rahrung aneignen, Vrtov. (Km. k.).

polaščénje, n. bie Aneignung, Cig. poláštati, am, vb. pf. = polatati, Cig.

polatati, am, vb. pf. mit Latten berfeben (g. B. ein Dach), Cig.; ni se polatano, bas Dach-gerfifte ift noch nicht mit Latten verfeben, jvzhSt.

polatinčiti, încim, vb. pf. latinifieren, Cig., Jan. 1. polatiniti, fnim, vb. pf. ins Lateinische überfeben, Cig.

2. polatiniti, înim, vb. pf. = polatati, C. polaziti, lazim, vb. pf. ein wenig friechen.

polažar, rja, m. mladenič, ki na dan sv. Lucije zarano, predno domači vstanejo, pride in živini položi, Pjk. (Črt. 93.).

polča, f. bas Jäigras, bas Unfraut, Jarn.;prim. pleti (?).

potčetřtí, num. vierthalb; p. goldinar dati za kaj, 81/2 Gulben für etwas geben; v polcetrti uri kam priti; tudi: polčetrti; (polštrti, jvzhSt.).

polonik, m. bie ranunkelartige Binbblume, gelbes Balbhannden (anemone ranunculoides), Medv.(Rok.).

poldan, m. ber Mittag, Dict., Strek., Gor., Ben.-Kl.; poldan je, Gor.-Levst.; kadar je uže poldan bil, Dalm.; kadar je uže poldan bilo, Jap. (Sv. p.); o poldan - o poldne,

Gor.-Levst. (Zb. sp.); tudi: p&dan, Ljub.; poldan, gen. dneva, Mur.; - pogl. poldne. poldánji, adj. - poldanski: proti poldanjemu svetu obrnjen, Levst. (Beč.). poldánski, adj. Mittags, mittagig.

poldáněnji, adj. - poldanski: poldanšnje solnce, Gol.

poedeseti, num. gehnthalb: p. vatel, 91/2 Ellen;

tudi: pôldeseti.

poldeveti, num. neunthalb; tudi: poldeveti. poldne, n. ber Mittag; dobro poldne! guten Mittag! Pik. (Crt.); poldne je bilo, es war Mittag; p. zvoni, es läutet Mittag; do pol-dne, bis Mittag; vormittags; tudi: do poldneva, Levst. (Zb. sp.); od poldneva, bon Mittag, Dict.; proti poldne, Kast.(W.), Vod. (Zb. sp.); proti poldnevu, Levst. (Zb. sp.); proti poldnevi, Dalm.; proti poldnu, Kast. (W.), Levst.(Zb. sp.); o poldne, an Mittag, mittags; tudi: ob poldne, Trub., Dalm.; (ob poidne, Dict.); pred poldne, vormittage; tudi: pred poldnem, Kast. (W), Levst. (Zb. sp.); pred poldnevom, Levst. (Zb. sp.); tudi: poldne. poldnevati, am, vb. impf. ju Mittag effen, Cig.,

Burg. (Rok.). poldnéven, vna, adj. 1) halbtägig, Cig., Jan.; - 2) Mittags, Mur., Cig., Jan., nk.; pol-

dnevna višina, bie Mittagshöhe, poldnevni krog, ber Meridiantreis, Cig. (T.)

poldnevnica, f. bie Meribianlinie, Cig., Jan.,

Cig.(T.).

poldnevnik, m. 1) ber Dittagefreis, ber Dieridian, Jan., Cig. (T.), Jes.; razdalja poldnevnikov, die Meridiandifferenz, Cig. (T.); -2) ber Gubwind, Jan., Jes.

połdnęvniški, adj. Meribian : poldnevniška ravnina, die Meridianebene, Cig. (T.); poldnevniska gorstva, bie Meribiangebirge, Jes.

poldnica, f. ber Mittag, C.

poldniekati, am, vb. impf. gu Mittag effen, C. poldrugec, gca, m. 1) fant, velik za poldrugega, Gor.; - 2) neki žrebelj (poldrugi palec dolg), (poldrujec) Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.); (podrujec) Cig., Gor.

poldrugi, num. anberthalb; poldrugi vagan pšenice kupiti; poldrugo uro daleč iti; poldrugi okis, bas Sejquiogyb, Cig.(T.).

poldružica, f. 11/2 Einheiten geltenbes Gelbfild, Habd.-Mik.

poldrūžina, f. vino na poldružino dati, fūr eine Mageinheit Wein anberthalb Mageinheiten als Rüderstattung verlangen, Svet. (Rok.). poldrůžnik, m. neki žrebelj: - poldrugec 2),

Dol.

póle, adv. et praep. = poleg, Ist.-C.

pole, interj. fieh! Trub., Dalm., Jsvkr., Jap.; iz: poglej.

potec, ica, m. ein halber Rreuger, M., Lasce-Levst.(Rok.).

poléči, lężom, vb. pf. 1) nach einanber sich niederlegen, fich lagern; koze so polegle na planem, Die Biegen lagerten im Freien, Cig.; čreda je okoli njega polegla, Ravn.; zito je polegio, bas Getreibe hat fich gelagert ober gelegt (infolge ber Schwere ber Ahren,

ober bes Regens u. bgl.); poleglo žito, Cig.; lan poleže na njivi; - p. se, sich legen, sich jaden: jed se poleže v želodcu, Cig.; - 2) sich legend niederbruden, Dol.; okoli nas so bili poseli ali polegli trato kmetje, Jurč.; — 3) gebaren (vom Bieh), Junge werfen, Mur., V.-Cig., Svet. (Rok.), vzh St.; vsa creda je polegla, Cig.; vsa drobnica je pasaste mladiče polegla, Ravn.; svinja je dvanajst prascev polegia, LjZv.; p. se, geworfen werben, Svet. (Rok.); (redko kedaj o človeku: p. otroka, Z., C.); — 4) nachlaffen, Jan.; veter je polegel, Cig.; — tudi p. se: morje se je poleglo, das Meer hat aufgehort gu toben, Cig.; valovi so se polegli, C.; tukaj se imajo tvoji valovi poleči, Dalm.

poledenéti, im, vb. pf. eifig werben, Z. poledeniti se, im se, vb. pf. eisig werben, ver-

eifen, Cig.

- 127 -

poledica, f. das Glatteis, Cig., Jan., C., Gor.: p. je, es glatteifet, Cig.

polędičati se, a se, vb. impf. polediča se, es glatteifet, V .- Cig. polediti, im, vb. pf. mit Gis übergieben, be-

eisen, Cig.; p. se, sich mit Gis Abergieben, Cig.; glatteifig werben, Mur. polêdje, n. baš Glatteiš, C.

polêdnica, f. = poledica, Mur.

poledvica, f. = ribica, bas Lenbenbratenftud,

ber Jungferbraten, Jan., nk.

polèg, léga, m. 1) iti na poleg, fich austeilen, fpip gugeben (im Bergbau), Cig.; - 2) die Abfunft, Cig, C.; ni takega polega, da bi pijančeval, Mik.; bie Art: tacega polega, Gor. polèg, I. adv. baneben, babei; p. stati, baneben fteben; tudi jaz sem bil p., auch ich war babei; - außerbem : poleg so pa tudi veseli, Erj.(Izb. sp.); tudi: póleg (in: polêgi, jvzh-St.); - II. póleg, praep. c. gen. 1) neben; zvezda p, zvezde; p. vasi so travniki; p. mene je sedel ali šel brat; p. sebe imeti koga, jemunden neben ober bei fich haben ; - langs: p. reke, Cig., Jan.; p. potoka sem se izprehajal, Mur., Met.- Cig.; -- p. tega, başu (fommi, bajs), außerdem; zugleich, Cig.; — 2) gemäß, Jan.; p. tega, bemnath, Cig.; p. tvoje volje, ogr.-Mik.; kakor mu poleg stanu in odreje najboli prija, LjZv.; poleg zapovedi, LjZv.; ("polgi", Meg., Boh.-Mik.); — prim. stsl. podľagu, podľaga, secundum, Mik.(Et.).

polega, f. bas Rieberfallen bes Getreibes: žito je polegi podvrženo, C.

polegáč, m. človek, ki rad polega, ber Barenhauter, Cig., Valj.(Rad).

poléganje, n. bas oftmalige Lagern.

polégati, lêgam, žem, vb. impf. ad poleči; 1) fich öfter bie und ba nieberlegen; bolehav ali len clovek rad polega; p. po klopeh; — zito polega, bas Getreibe lagert sich; — 2) ge-baren (vom Bieh), p. se, geboren werben, Z.; - 3) fich legen, nachlassen; tudi: p. se: morje se polega, bas Meer hort auf zu toben, Cig.

polegati se, lázem se, vb. pf. eine Lüge vorbringen, C.

polegávati, am, vb. impf. = polegati: p. v travo, LjZv.

polégavec, vca, m. kdor rad polega, ber Lieger, ber Faulpels, Jan., Valj. (Rad).

polégavka, f. ein Beib, bas gerne liegt, Kr .-Valj.(Rad).

polègliaj, m. bie Erleichterung, C.

poléglost, f. bie Lagerung: p. slojev druzega proti druzemu (min.), Cig.(T.).

polegotiti, im, vb. pf. = potolažiti: p. koga, C. pólegenji, adj. dabei befinblich, babei behilflich,

polehčáti, am, vb. pf. erleichtern, linbern, Dict., Jan.; kmetom siromašni stan p., (polaščati)

polehčava, f. bie Erleichterung, bie Milberung

(3. B. bei Strafen), C. polehcek, cka, m. bie Erleichterung, C. polehčeváti, újem, vb. impf. ad polehčati; erleichtern, lindern, Cig., Jan.

polehcica, f. die Erleichterung, die Ermäßigung, bie Linberung, Z., (polah-) DZ.

polehčiti, im, vb. pf. = polehčati, Cig., M. polehkanjo, n. die Erleichterung, Kast.

polehkáti, am, vb. pf. erleichtern: barko p., (-lahka-) Jap.(Sv. p.); - nadloge p. (-lahk-) Vod.(Izb. sp.).

potenkota, f. die Erleichterung, das Labfal,

polehkotiti, im, vb. pf. erleichtern, M. polehneti, im, vb. pf. leichter werben, sich ber-

minbern, (polah-) Cig. pólej, adv. Dol., pogl. potle, potlej. polejati, am, νb. impf. = polivati, νζhŠt.-Vest. polekčíca, f. = polehčica, Habd.-Mik. polemičen, čna, adj. prepiren, polemijo, Cig.

polēmika, f. učenjaški, časniški prepir, bie Bolemit, Jan., Cig.(T.).

polemizováti, üjem, vb. impf. polemifieren, nk. polénce, n. dem. poleno; das Scheitchen; kurežno p., bas Brennholzicheitchen, Mur.

polénčece, n. dem. polence, (-čice) Cig. poleniti, fnim, vb. impf. in Scheiter gerichlagen, V.-Cig.; drva p., C.

poleniti so, im se, vb. pf. trage werben, fich ber Faulheit ergeben; tudi: poleniti se, im se. polenják, m. das Wagendrittel: štrange so na polenjaku pripete, C.

polênje, n. coli. das Scheithols, Cig., C.; plamen je še migljal in pokalo je polenje, Glas. polênka, f. = polenovka, C.

poléno, n. 1) bas Scheit: pet p. dejati v peč; - 2) ber geborrte Stockfisch, Z.; = ribje p., Z., C.

polénovka, f. ber Stodfijd, Cig., Jan., nk. polenta, f. eine Art bider Brei aus Maisgrute ober Maismehl, die Bolenia: polento kuhati. polenusiti, üsim, vb. pf. 1) ein wenig faulenzen, Jan. (H.); - 2) p. se = poleniti se, Jan (H.).

polop, lepa, m. 1) die Beleimung, C.; - 2) bie Rebelhulle, die Umwöffung: p. je, p. se je naredil, da se noben grič na obzorju ne vidi, Polj.

polépen, pna, adj. umnebelt, Polj.; - unrein, umflort (bon ber Stimme), Gor .- M.

polepilo, n. die Beichönigung, C.

polepiti, vb. pf. 1) bericonern, Z., Mik.; -2) vertleiftern, Cig.; p. se, fich betleben, mit einer antlebenben Sache überzogen werben: mlinski kamen se polepi, je ves polepljen, kadar nesuho žito melje, Gor.; cesta se je polepila, die Strafe hat fich mit einer Gistrufte überzogen, Gor.-M.; - p. se, fich bewölten: nebo se je polepilo, Jes.; — grlo se mu je polepilo, Cig.; = glas se mu je polepil, Gor .- M.; feine Stimme ift beifer gemorben.

polepotiti, im, vb. pf. verschönern, Mur.; svoje dejanje s čistim zlatom pozlatiš in polepotiš, Kast.(N. C.).

polopsaten, ina, adj. euphemistisch, Cig. (T.).

polepsanje, n. bie Bericonerung. polępsati, am, vb. pf. periconern; Polepsaj tud' mene, (cvetka,) Obrala te bom, Vod. (Pes.).

polepšava, f. die Berichonerung, Jan.(H.). polepšavati, am, vb. impf. — polepševati. polępsek, ska, m. die Bericonerung, C. polepševáti, újem, vb. impf. ad polepšati. polopsica, f. der Euphemismus, Cig.(T.). polosen, sna, adj. im Balbe vorlommenb,

Balb, M.; polêsna golszen, Zora; polesne cvetlice, DSv.

polęsonéti, im, vb. pf. zu Holz werben, Z. polesketáti, etam, ácem (écem), vb. pf. eine

furze Beit schimmern, Z.; = p. se, Cig. polesti, lezem, vb. pf. ein wenig friechen; polezem, ich werbe kriechen; ich werbe langfam geben.

polesciti, im, vb. pf. glanzenb machen: wichfen, C.; — polieren, C.; emaillieren, Cig. polèt, leta, m. ber Flug, Jan.; ber Ausslug:

p. iz gnezda, Cig.; - ber Gebantenflug, ber Schwung, Cig., Jan., Cig. (T.).

poletás, m. ber hochfliegende Flugfisch (exocoetus volitans), Erj. (Ž.).

polétati, lêtam, čem, vb. impf. ad poleteti; berumfliegen.

poletavati, am, vb. impf. == poletovati; herum-

fliegen; bin und berfliegen. poleten, ina, adj. Commer-; fommerlich; polêtna vročina, obleka; p. hoditi, sommerlich gefleibet einhergeben, C

polétenski, adj. sommerlich, Cig., Jan., C. polétesnji, adj. im Sommer stattsindend: poletešnje delo, bie Sommerarbeit, Nov .- C

poleteti, im, vb. pf. ein wenig fliegen, einen Flug thun; kvisku p.; poletim, ich werbe fliegen.

poléti, adv. = po leti; pogl. leto. poleti, im, vb. impf. 1) = paliti se, gefengt werden, C.; nekaj na peči poli, kruh v peči poli, C.; - 2) sichtersoh brennen, C.; fladern,

flammen, Cig.; plamen poli, Cig.
polétina, f. ber Sommer, C.
polétiti se, im se, vb. pf. sich sommerlich zu
lleiden aufangen, das Oberfleid ablegen, C.; polecen, sommerlich getleidet (3. B. in Bemdatmein), Mur., vzhSt.; ali si že polečen? vzhŠt.; danes bom polečena k maši šla, Mur.

polétie, n. der Sommer.

poletkováti, újem, vb. impf. = polutkovati, Rachlese halten, Jan., M.; - prim. hs. palietkovati.

polotnica, f. eine Rebe, bie nur guweilen tragt, C., Mik.

polêtniški, adj. Mur., Cig., pogl. poletenski. poletováti, ujem, vb. impf. ben Commer gubringen, C., Z.

poletúša, f. = leteća veverica, bas Flugeichhornchen (pteromys), Erj.(Z.).

poležák, m. ber Faulenzer, M.

poléžati, im, vb. pf. i) ein wenig liegen, noch ein wenig liegen bleiben: malo se p.; - 2) burch Liegen nieberbruden, Cig.; travo p., Z.; žito smo pomendrali in poležali, Jurč.; poležano žito, Polj.; p. obleko, die Rleidung burch Liegen gerfnullen, Polj.; - otroka p., bas Rind im Liegen erbruden, Z., Kr.; burch Liegen absonbern: konj si je dlako polezal, bas Bferb bat fich bas haar abgelegen,

poležávanje, n. bas lange Liegen (im Bette): p. v postelji na velikonočno nedeljo stori,

da lan poleže, Pjk.(Crt).

poležávati, am, vb. impf. (über bie gehörige Beit) liegen gu bleiben pflegen, C. polėžek, žka, m. die Erleichterung, C. polekin, m. ber gerne liegt, ber Lieger, ber

Faulenzer, Cig., C. poležiti, im, vb. pf. erleichtern, C.

poležkáti, am, vb. pf. erleichtern, C. poležkováti, újem, vb. impf. zeitweise hie unb ba liegen (3. B. wegen Rrantlichfeit ober aus

Fausheit), C., M.; p. na solncu, Let. poležúh, m. der Faulenzer, Cig., Jan., Mik. polfuntar, ria, m. ber Salbpfunber, Cig. polfunten, tna, adj. halbrfündig, Cig., Jan. polgi, adv., praep. Meg., Boh., pogl. poleg.

poth, m. ber Bild (Billid) ober Giebenfchlafer (myoxus glis); - mali p., bie Gichelmaus, Cig.; die große Haselmans (myoxus nitella), Frey. (F.); - rjavi p., die fleine hafelmaus (m. avellanarius), Frey. (F.); - pólh, pólha, Dol.

pothar, ria, m. ber Bilchfanger. półnek, hka, adj. = plehek, műrbe, C., Habd.-Mik.; — gehaltlos, geschmacklos, ungesalzen, Notr.; — prim. pligek.

pôthen, hna, adj. = poln, Cig., Jan., Kr. półhov, adj. Bilche: polhova mast, bas Bilchfett. pothovka, f. 1) eine Muge aus Bilchfellen;

- 2) eine Art gerötheter Apfel, C. 1. póli, adv. Gor., pogl. potle, potlej.

2. poli, praep. = poleg, ogr.-C.

poliandrija, f. mnogomoštvo, (bot.) mnogo-prašništvo, bie Bolhandrie, Cig.(T.).

r. polica, f.i) ein horizontal irgendwo (3. B. an ber Banb) angebrachtes Brett, um eimas barauf zu stellen; p. za kuhinjsko pripravo, za bukve; — p. pod oknom, bas Fenster-breit; — ber Borsprung bes Bienenstodes, Cig.; - bas Pflugipannbrett, bas Sols, woran

die Pflugräder laufen, und worauf der vorbere Theil bes Grenbels ruht, Cig.: - bas Querhold an ber Egge, Cig., Svet.(Rok.);bas Gesims, Cig., Jan., Mik.; — bie Schwinge beim Bagen, Mik.; - bas Streichbrett am Bfluge, pri Fari-Strek.(LjZv.); - bie Trag-leiste an ber hafpel, V.-Cig.: - ber Flügel ober Schaft am Bebeftuhl, Bolc-Erj.(Torb.); bas polg, bas in ber Duble ben Triebftod halt, Z., $j\nu \tau h St.$; — 2) = pola, bie einfache Breite ber in einen Ballen gufammengelegten Leinwand, C.; - 3) eine niebere, ebene Flache, C.

2. polica, f. ein Zettel (z. B. ber Mautzettel), SiGor.-C.; — die Bolizze, nk.; — prim. it.

polizza.

policaj, m. = redar, ber Boligeibiener. policija, f. redarstvo, bie Polizei; občinska p., bie Gemeindepolizei, porecna p., die Strompolizei, DZ.; pristanska p., die Hafenpolizei,

policijski, adj. Bolizeis; p. komisar, ber Boligeicommiffar; - poligeilich: policijsko nadzorstvo, polizeiliche Aufficht.

policijstvo, n. das Bolizeiwefen, Cig., Jan. policist, m. redar, ber Boligist.

polic, ica, m. die halbe Maß; ein eine halbe Daß haltenbes Gefäß (Flasche, Krug). polîčar, rja, m. kdor po poličih pije, M.

poliček, čka, m. dem. polič; bas halbstafch-

chen, bas Halbfruglein. policica, f. dem. polica; bas ovale Bretichen am Bfluge, Rib. - Mik.; - bas Gefims am Dfen, Raften u. bgl., Cig.

poliena, f. die untere Fichtenrinbe, Kr .- Valj. (Rad).

1. poličnica, f. die Halbmaßslasche, Z.; - prim. polič.

2. polienica, f. ein Gestell mit Fächern, Z.; ein solcher Kasten, Fr.-C.; - prim. polica. 3. polienica, f. die Maulschelle, Fr.-C., Nov.;

prim. lice.

1. poličnik, m. ein Gefäß, bas eine halbe Daß halt, Mur., C., Z.; — prim. polic. 2. poličnik, m. ber Rehlhobel, Cig.; - prim.

poličnják, m. = 1. poličnik, Mur.

poligon, m. mnogokotnik, bas Bieled, bas Bo-Ingon, Cig.(T.), Cel.(Geom.).

poligonometrija, f. merstvo mnogokotnikov, die Bolngonometrie, Cig.(T.).

polihromija, f. mnogobarvnost, die Bolychromie, Cig.(T.).

polija, f. ftarter Regen, Jan., Nov., SIN. polijáč, m. eine Art Heiner Buber, V .- Cig. polijatnica, f. die Giegianne, Zilj .- Jarn. (Rok.). polijalo, n. die Gieftanne, Cig. polijati, am, vb. impf. ad politi, = polivati,

Mur., Cig.

políka, f. = polič, Cig.

polikati, kam, ćem, vb. pf. glåtten, Mur., Cig., Jan.; pot p., ben Weg bahnen, Mur.; perilo p., die Basche auf., ausbügeln, Cig., Jan.; – glänzend machen, C.

Suppe): - = omaka, bie Squce. Vod.(17b.

sp.).

poliniti, linem, vb. pf. begießen, befpulen, M., C.

polinom, m. mnogočlenec, das Bolhnom

(math.), Cig.(T.), Cel.(Ar.). polinomen, mna, adj. mnogočlen, polynomijch (math.), Cig. (T.). polip, m. ber Bolup; morski polipi, Korallen-thiere ober Blumenthiere (anthozoa), Erj. (Z.); sladkovodni polipi, Gugmafferpolypen (hydrae), Erj.(Z.). polipovina, f. der Bolipenftod, h. t .- Cig. (T.). polir, ria, m. ber Polier(er) (bei Maurern). poliska, f. 1) = paliska, ber Dehlstaub, bas Flugmehl (in den Dublen), Mur., Cig.; mlinarjev klobuk je poln poliske, Rib.; - 2) ber Mehlhund, bie Munbichwammchen (eine Rinbertrantheit), Mur., V.- Cig., Jan., C.; ustna p., Vod.(Izb. sp.). poliskast, adj. mit Munbichwammchen behaftet. Mur. poliskav, adj. = poliskast, Mur. polis, adv. = lis, unpagrig, Ip., Rihenberk-Erj.(Torb.). poliški, adj. eine halbe Maß haltend: poliška ročka = ročka, ki polič drži, jvzhSt. polispati, am, vb. pf. auffchmuden, Cig.; svoje napake p., feine Sehler belleiftern, Cig. politehničen, čna, adj. polytechnisch. politonika, f. bie Bolytechnit. politēhniški, adj. politechnisch. politeizem, zma, m. mnogoboštvo, ber Bolytheismus, Cig.(T.). politi, lijem, vb. pf. begießen, übergießen; s kropom kaj, koga p.; solze so ga polile, Thranen liefen über feine Bangen. političen, čna, adj. kar v politiko spada, politijd. politik, m. ber Bolitifer, Jan., nk. politika, f. državoznanstvo, državništvo, bie Bolitif. politikováti, ûjem, vb. impf. politifieren, Cig., politikovavec, vca, m. ber Politisierer, SIN. politiški, adj. politisch. politie, n. Die Begiegung. politura, f. lik, olikanost, bie Bolitur. poliv, m. ber Begufs, bas Ubergießen, Cig., Valj (Rad). polivac, m. 1) ber Begießer, ber Aufgießer, Cig.; - 2) ein Befaß jum Begießen, Cig.; bas Schöpfgefäß, Mik.; - eine Art Bottich, Dol.-Z. polivák, m. ber Blagregen, C. polivatnica, f. bie Giefflanne, Z.; ber Sprittrug, Mur. polivalnik, m. bie Gieffanne, Zora. polivalo, n. bie Giegfanne, Z. polivanje, n. bas Begießen, bas Ubergießen. polivati, am, vb. impf. ad politi; begießen, übergießen; svinje z vodo p. polivek, vka, m. ber Aufguis, Jan. polîvka, f. s čimer se kaka jed (n. pr. žganci) polijo, Dol.; - slaba juha, Kr.; juha iz

bučnih jedrc, BlKr.; - = juha, bie Bruhe,

bie Suppe, Guts., Cig., Jan.; goveja polivka,

Vrtov. (Km. k.); (prim. češ. polivka, bie

polizati, žem, vb. pf. ableden; vse je pojedel in polizal. polizavec, vca, m. ber Tellerleder, C., Z. polizaven, vna, adj. naschhaft, ogr.-C. polizavnost, f. die Raschhaftigkeit, ogr.-C. polizec, zca, m. = polizavec, Cig. polizek, zka, m. 1) kake jedi-to, kar se ne da z žlico pograbiti, ampak samo polizati, Valj. (Rad); - lahka jed, ki malo zaleže, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); - 2) ber Tellerleder, Valj.(Rad). polizkati, am, vb. pf. abnafchen, Cigpolizováti, fijem, vb. impf. ad polizati; ableden; - naichen, Jan. polizovavec, vca, m. ein naschhafter Dienich, Cig. 1. polják, m. ber Belbhüter, Cig., Jan., C., BlKr.2. polják, m. ber Schöpflöffel, C .; - prim. plati. poljána, f. bas Flachfeld, bas Flachland; po-liane, eine flache Gegend, bas Feld, Cig., Z. poljanec, nca, m. der Bewohner ber Ebene; ber Feibbauer (opp. Gebirgsbauer), Cig., Jan., Valj.(Rad). poljaniti, anim, vb. impf. ein Feldbauer fein, V.-Cig. poljánka, f. die Bewohnerin ber Ebene; die Felbbauerin, Cig., Valj. (Rad). poljanski, adj. ben Bewohner ber Ebene, ben Feldbauer betreffenb. poljár, rja, m. = 1. poljak, ber Feldhüter, C. police, n. dem. polic, Strek.; (police, Cig., Jan.; poljece: Stoji mi stoji ,polece', Npes.-Vraz). pôlje in poljê, n. bas Felb: rodovitno p.; zitno p., bas Getreibefelb ;- bie Ebene, Cig.; Stoji stoji ravno polje, Po polju steza uglajena, Npes.-jvzh.St.; - bas Felb in ber Deralbit, Cig.(T.); — das Gebiet (ber Biffenfchaft, ber Runft u. bgl.), Jan., nk. pôljec, ijca, m. = poljanec, C., Z. poljedetec, ica, m. der Felbbauer, der Landwirt, Cig., Jan., ogr.-Valj.(Rad), nk. poljedelka, f. bie Felbbebauerin, Valj. (Rad). poljedelski, adj. ben Feldbau, die Agricultur betreffend, landwirtschaftlich, Jan., nk. poljedelstvo, n. ber Felbbau, die Landwirtschaft, die Agricultur, Cig., Jan., C., nk. poljemèr, méra, m. = poljemerec, Cig. poljemerec, rca, m. ber Felbmeffer, Cig.(T.). poljemeratvo, n. bie Felbmefelunft, Cig., Jan., Cig.(T.).pôljiče, n. = poljce; Leži mi leži poljiče, Npes .- Pjk. (Črt.) poljina, f. eine Reihe neben einander liegenber Ader, Cig. polika, f. ber Spelt (triticum spelta), Rihenberk-Erj.(Torb.). poljnat, adj. vielfelbig, Cig. póljski, adj. Felb-; poljsko orodje, bas Ader-

gerath; poljski čuvaj, ber Felbhüter, Cig.,

nk.; poljski kmet, ber Bauer ber Ebene,

Kres.

póljščina, f. coll. die Felbfrüchte. poljub, ljuba, m. ber Rufs, Cig., nk. poljubec, bca, m. = poljubek, Mur., Jan. poljubek, bka, m. dem. poljub; das Rufschen, ber Rus, Cig., Jan., M., Npes.- Schein., nk. poljúben, bna, adj. 1) beliebig, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; (po nem.); — 2) zahm: poljubna toca, eine Rahe, die sich streicheln läset, Rez.-C. poljubînka, f. neko jabolko (iz Poljubina pri Tolminu doma), Sebrelje(Goriš.)-Erj.(Torb.). poljubiti, im, vb. pf. 1) gu lieben anfangen, C.; ne da bi mi bili Boga ljubili, samuč da je on nas poljubil, Krelj; - 2) abstreicheln, liebtofen, Reg.-C.; -- 3) einen Ruis geben, fuffen, Mur., Cig., Jan., Kast., Kor.-Kres (V. 312), nk.; p. koga v lice, p. komu roko, Cig., nk.; Al' boš me poljubil? Poljubi me prav! Npes.-Schein.; - 4) p. se (tudi: vb. impf.) belieben; (po nem.); prim. ljubiti 4). poljubkováti, újem, vb. impf. fuffen, C. poljubljaj, m. ber Rufs, Cig., Jan., Npes. (Kor.)-Kres (V. 312), Npes.-Schein. poljúbljati, am, vb. impf. ad poljubiti; 1) lieblosen, Jarn.; streicheln, Rez.-C.; - 2) tuffen, C., Let. poljubovanje, n. bas Ruffen, Cig., nk. poljubováti, üjem, vb. impf. Ruffe geben, fuffen, Cig., Jan., C., nk. poljúden, dna, adj. populár, Cig.(T.), nk. polk, m. bas Regiment, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - rus. polka, f. die Bolfa; polko plesati. pálke, f. pl. = polkne, C polkne, ken, f. pl. die Jaloufien; - iz nem. "Balten". połkoven, vna, adj. Regiments., Cig., Jan., nk. połkóvnik, m. ber Oberft, Cig., Jan., C., nk. połkovódja, m. der Regimentscommandant, nk. potkož, m. ber Schwabentafer (tudi: pokoš, pokož, pukož, C., vzhSt.). połkożnik, m. 1) = polkoż, C.; - 2) eine Art große Fifole, C. poliftje, n. bas Halbjahr, bas Semefter, Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.), nk.; - prim. poluletje. pôin, adj. voll; poin sod; poins skieda juhe; polno šako, pest, peščico moke komu dati; drevo je polno sadja; p. uši; p. bradavic; vse polno je ljudi, es wimmelt von Menschen; Stoji vrtec ograjen, Polno rožicnasajen, Npes .-K.; polno me je česa, ich bin mit etwas angefüllt, Cig.; polno me je upanja, idi bin voll hoffnung, C.; poins luns, der Bollmond; ob polnem, bei Bollmond, C.; polni zbor, die Plenarversammlung, Cig. (T.); v polnem zboru, in pleno, Cig.; polne mere ali vage, vollwichtig, Cig., Jan.; poln ogel, eine Bollecte, Cig. (T.); dep gre na polnem v sod, ber Zapfen schließt volltommen bicht, ven St.; inhaltereich, massiv, Cig.; polni nagelj, bie Doppelnelle, Cig.; polna senca, ber Rernichatten, Cig. (T.); polna svetloba, baš Schlaglicht, Cig. (T.); polnega naglasa, hochtonig, $Cig.(T_i)$ polnahern, adj. = poln, BlKr.-Let.

polnet, m. 1) bas Berfüllen, bie Füllung, Cig.; to vino imamo za p., $jv_7hSt.$; — 2) bet Hill-wein, C.; — 3) bet Bollmond, St.-Cig., C. pôtnežnica, f. der Hillfrug, Dol.-C. 1. pótnica, f. die Schwiegermutter, Meg., Trub., ogr.-M., Mik. 2. połnica, f. = 1. polnik 1), C 1. polnik, m. 1) ein Schöpfgefäß, bie Schöpfgelte, Cig., C., Dol.; = korec, BlKr.-Let.; bie Bafferrabzelle: kolo na polnike, bas Schöpfrad, Savinska dol.; -2) Marijini polniki, die europaifche Erbicheibe (cyclamen europaeum), BlKr.-Let. 2. połnik, m. = polovnik, ein Biertelmeten. Valj.(Rad). potniten, ina, adj. Füll-, Jan. (H.). poiniso, n. die Füllung, Cig., DZ. poinisce, n. ber Füllort, Cig. poinitev, tve, f. die Füllung, Cig., Jan. półniti, im, vb. impf. 1) füllen: sode p.; p. mosnjo, ben Beutel fullen, Cig.; - mesec se polni, ber Mond nimmt im zweiten Biertel auf, Cig.; - 2) žito polni = plenja, Cig. polnivec, vca, m. ber Juller, Cig., Jan. połnivka, f. die Füllerin, Cig. polnjáč, m. ber Füllbottich, Cig. polnjáča, f. 1) ber Füllfrug, C.; — 2) = lakomnica, bas Trichterschaff, C., Valj. (Rad). polnjaj, m. die Füllungshöhe, DZ. polnjenica, f. das Füllungemahl, Cig.; "denes imam polnjenico, rekše vinski kupec pride s posodo, da mu jo napolnimo", Rihenberk-Erj. (Torb.). połnjenje, n. bas Füllen. połnocvéten, tna, adj. vollblühenb, mit gefüllten Blüten, Cig., Jan. potnoč, f. die Mitternacht; do polnoči; proti polnoči; o polnoči; pred polnočio; polnoč je, es ift Mitternacht, Gor.-Levst. (Zb. sp.); tudi: pôlnoč; (nav. polnoči je), poinoča, f. die Bollbeit, kajk.-Valj. (Rad). poinočen, čna, adj. Mitternachte, mitter-nachtlich; — Rord -: polnočni veter, Dict. pôžnočka, f. = polnočnica, Ščav.-C., vzhŠt.-Pjk.; od polnočke priti, BlKr.-DSv. poinodnica, f. 1) bie Christmette in ber Christnacht; tudi: pl. polnočnice, BIKr., jvzhSt.; — 2) ein Sternbild: ber Wagen, C pôłnočnik, m. ber Nordwind, Jes. połnoglásen, sna, adj. bollstimmig, Mur., Cig., nk. polnogiasje, n. die Bollitimmigfeit, Jan. (H.). połnoglásnost, f. bie Bollftimmigfeit, Mur., Cig., nk. połnoklásen, sna, adj. vollährig, Cig. połnoktven, vna, adj. poliblutig, Mur., Cig., Jan., nk. połnokévnost, f. die Bollblütigkeit, Cig., nk. połnolęten, tna, adj. volljährig, Cig., Jan., połnolétnost, f. die Bolljährigfeit, Cig., Jan., potnotic, lica, adj. mit vollem Beficht, vollmangig, C. połnolicen, čna, adj. = polnolic, Cig.

polnomóčen, čna, adj. vollfráftig, Jan., nk. polnooblastje, n. die Machtvolltommenheit, Cig.(T.).

połnopráven, vna, adj. bollberechtigt, SIN. połnoroden, adj. vollbürtig, Cig., Jan., Cig. (T.)

polnorodnost, f. bie Bollburtigfeit, Cig. połnorog, róga, adj. połnoroga kopita, volle Sufe, Levst. (Podk.).

polnost, f. bie Bollbeit, bie Fulle, Cig., Jan., Krelj; p. želodca, Kast.-Valj. (Rad); od njegove polnosti smo mi vsi vzeli, Dalm. połnostevilen, łna, adj. pollyablig, Mur., Cig.,

Jan., nk.

połnostevilnost, f. bie Bollzahligfeit, Mur., nk. poinota, f. die Bollheit, die Fülle, Cig., Jan., Valj. (Rad).

połnotenten, tna, adj. vollwichtig, Cig., Jan. polnóten, tna, adj. bollstånbig: polnotni tehnieni osnutki, vollftanbige technische Projecte, Levst. (Cest.).

połnotéžen, žna, adj. vollwichtig, Mur., Cig.

(T.), DZ.

połnovážen, žna, adj. vollwichtig, Jan. polnovážnost, f. die Bollwichtigfeit, Cig. polnoveljáven, vna, adj. vollgiltig, Jan. połnoveren, rna, adj. authentijch, Cig., Jan.; pogl. pravoten.

polnovísten, stna, adj. chromatifch (mus.), Cig., Jan., Cig.(T.).

połnozvóčen, čna, adj. politonenb, SIN. połnozvok, zvóka, adj. volltonend, Cig. polo-, (v sestavah) Salbe; pogl. polu-.

poloblo, n. die Halbfugel, Rof.-Kres; - pogl. poluoblo.

polobrta, f. eine halbe Wenbung: a polobrto na levo skočiti, Telov.; - pogl. poluobrta. polog, loga, m. 1) ber Erlag, Cig., Jan., DZ.;
— bas Depositum, Cig., Jan., C.; — 2)
polog, loga, bas Ei, bas im Neste ber Henne gelaffen wirb, C., Strek., Malhinje (Kras)-Erj. (Torb.), C.; — 3) raven ali nekoliko viseč svet, Podkrnci - Erj. (Torb.); — baš

Reffelthal, Cig., Jan., C., Tolm.-Mik. pologa, f. 1) was hingelegt wird, M.; der Erlag, DZ.; - bas Depositum, Z.; - 2) bie Lage, Jan.; bie Position, Cig. (T.); (po češ.); - 3) bas Geruft, worauf Schiffe gebaut werben, C.

poloj, loja, m. eine feichte Sanbbant, C.; Sava dela velike poloje in otoke, Erj. (Izb. sp.); bie Rehrung, Cig. (T.), Erj. (Min.); - hs. polojiti, im, vb. pf. mit Unichlitt beschmieren, Jan.(H.).

polojnik, m. rdečenogi p., ber rothfüßige Strandreiter (himantopus rufipes), Erj. (Z.). polókati, kam, icem, vb. pf. ichlappernb auf-

freffen; - auffaufen, Cig., Jan. polokotáti, otâm, óčem, vb. pf. = polokati, C. polòm, lóma, m. bas Brechen (3. B. ber Baume im Balbe), Cig.; bie Berftorung, Cig., M.; — bas Toben, Jan.; — denarni p., ber Banterott, ber Krach, nk.

polomaj, m. = polom, bas Brechen, Z.; ber Sturm, Jan., UET.

polomast, f. ber Binbrife, Cig.

polomastitev, tve, f. bas Rieberreißen, bie Bermuftung, Jan.

polomástiti, astim, vb. pf. mit Ungeftum nieberbrechen, nieberreißen, bermuften, gerftoren; vihar je drevje polomastil; medved je žito polomastil, ber Bar hat bas Getreibe niebergeschlagen, Cig.

polomek, mks, m. ein bom Binbe umgeriffener Baum, Cig.; pos. pl. polomki, ber Windfall,

Jan. (H.).

polomiti, iomim, vb. pf. nacheinanber gerbrechen; veter je drevesu vse veje polomil; kosti komu p.; ves polomljen je, er ift gang zerichlagen, ein ganzer Krüppel.

polomljenina, f. = polomki, der Bindfall,

Jan.(H.).

polonica, f. ber Marientafer (coccinella septempunctata), Cig.; Jan., Erj. (2.), Kr.

pộłosmi, num. achthalb.

polosciti, im, vb. pf. mit Glafur fibergieben, Z.; - mit Raufchgolb überziehen, ZgD.; pološčena revščina po mestih, baš glangenbe Elend in ben Stabten, Glas.

polot, lota, m. das Untersangen, das Unternehmen, Cig., Svet. (Rok.); — die Handsanlegung, das Attentat, Cig., DZ. polotba, f. das Unternehmen, C., Cv.

polotilo, n. das Unternehmen, Svet. (Rok.). polotiti se, im se, vo. pf. p. se koga, jidi

über jemanben hermachen, ihn angreifen, Cig., Jan., M.; p. se cesa, etwas in Angriff nehmen, unternehmen, Cig., Jan.; dela se p., eine Arbeit anfangen, Cig., Lasce-Levst. (Rok.); fich bemächtigen: zanikarnost se človeka poloti, C.

polotnja, f. bas Unternehmen, Svet. (Rok.).

polov, lova, m. ber Abfang, Cig.

poloven, vna, adj. halb: polovna obrta, eine halbe Drehung, Telov.; polovna obleka, die unvollftandige Rleidung (bes gemeinen Mannes an Berftagen), Svet. (Rok.); poloven les, einmal gespaltener Baum, das Salbholz, Notr. polovica, f. die Sălfte; za polovico manjăi;

na polovico, gur Salfte.

polovičar, rja, m. 1) der halbbauer, ber halb-hufner, Cig., Rut. (Zg. Tolm.), Navr. (Kop. sp.); - 2) ber etwas nur halb ift ober alles nur halb gu thun pflegt, ber Salbling, nk.; — 3) ber Halbziegel, Cig.; - 4) eine Munge, C.; ber Halbtreuger, Dol.; koliko clovek za polovičar trpi, predno ga dobi! Jurč.

polovičarski, adj. nur halb bem Zwede entsprechend, C., nk.

polovičarstvo, n. halbichlächtiges Wefen, die Halbwifferei, nk. polovicavati, am, vb. impf. fortgefest halbieren:

polovičavan liter, fortgefeste Salbierungen

bes Liters, DZ.

polovíčen, čna, adj. halb, halb! halblid; polovîcno nadstropje, bas Salbgeichols, Cig.; polovični naglas, ber Salbton, Cig. (T.); polovične naredbe, halbe Dagregeln, Cig.

polovičiti, ičim, vb. impf. halbieren, Jan., M.,

polovička, f. dem. polovica, bas haistigen, Mur. polovičnica, f. (črta) p., bie halbierungslinie, Cig.

polovičnik, m. einer, ber alles oberstächlich (nur halb) zu thun pslegt, ber Halbling, Valj. (Rad). polovičnjak, m. 1) — polovičnik, Cig.; — 2) ber Halbwein, DZ.

polovienost, f. die Halbheit, Cig., Jan. polovien, ina, adj. halbierend, Halbierungs., Cig. (T.).

polovíno, n. bie halbierung, Cig. (T.).
polovína, f. = polovica, bie halfit, Mur., Cig.,
Jan., Slom.; (polôjna, ogr.-Valj. [Rad]).
polovínica, f. dem. polovina; baš halfichen,

Mur. poloviniti, înim, vb. impf. halbieren, Mur., Cig., Jan.

polovinoma, adv. jur halfte: p. obnavljati, jur halfte erneuern, DZ.

polovît, adj. halblich, C.; polovito, halbwegs, C. polovîtev, tve, f. die Halbierung, Cig. (T.).

1. polovíti, ím, vb. impf. halbieren, Cig. (T.); kot p., einen Binkel halbieren, Znid.

 polovíti, ím, vb. pf. nach einander abfangen, einfangen; kokoši, tatove p.; vse ribe, rake komu p., alle Fische, Arebse jemandem wegfangen.

polovnica, f. 1) bie Halbhube, Jan.; — 2)
— pol mernika, Cig., Met.; (1/4 mernika, Gor., Lasce-Levst. (Rok.); = mera stirih bokalov, Temljine [Tolm.], = mera osem bokalov, na Cerkijanskem-Štrek. [Let.]).

polovníčar, rja, m. ber Halbhüfner, Jan. polovník, m. = pol mernika; ber viette Theil bes österreichischen Mehens, Mur., V.-Cig.; — ber Schessel, Trub. - Mik.; luč postaviti pod p., Slom.; luč svoje modrosti staviti pod p., LjZv.

polovajáček, čka, m. dem. polovajak; ein Holbstartinsassen, Mur., jvzhŠt.

polovniák, m. ein Halbstartin, ein fünf Eimer

haltendes Fass.

položaj, m. die Lage, Cig. (T.), C., nk.; stalen
p., stabile Lage, Sen. (Fiz.); — die Form des

Beitwortes (gramm.), Jan.(H.); — hs. položba, f. die hinlegung, Cig.; der Erlag, DZ. položek, žka, m. 1) der Erlagsgegenstand, Cig.; — 2) == položnik 2), podložek, polog

polóžen, žna, adj. 1) Erlags, Depositen, Cig., Jan.; polóžni list, DZ.; položni denarji, Depositengelber, Cig.;—2) nicht steil, sanst sich abbachend; položno rebro, sanstre Abhang, Cig. (T.), Jes.; šel je po položni rebri navzdol, LjZv.; položna cesta, Zora; po položni stopnicah, LjZv.; po položnih in strmih sklonih, auf sanstre u. steilen Abhangen, Slovan. položenje, n. 1) die Hieleung; — die Niederlegung, Cig.; — 2) die Lagerung, Cig.; die

Rage (po rus.), Cig.(T.).
polôžič, m. žleb preko ceste v klancu, Ko-borid-Erp. (Torb.).

položína, f. geneigie Flüche, schiefe Ebene, Cig. (T.), Z.; — bie Terrasse, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

položíšče, n. mesto, kamor se kaj položi, C. položít, adj. = položen 2), Cig. (T.). položítev, tve, f. baš Legen, Cig.; bie Erlegung, C.

položiti, im, vb. pf. legen, hinlegen; p. dete v zibel; p. denar na mizo; roko p. na srce; na jezik komu kaj p., einem etwas in ben Mund legen, Cig.; p. pred odčinski zdor (vorlegen), Levst. (Nauk); — živini p., bem Bieh Jutier vorlegen; — trto p., die Rebe absenten, Mur.; — bolezen me je položila, die Krantheit hat mich ans Bett gesesset, Co.; erlegen: p. toliko novcev, kolikor je kvare, Levst. (Nauk); deponieren, Jan., Levst. (Rok.); niederlegen, absegen, Cig., Jan.; orožse p., dio Bassen sterben) zu sprechen aushören, Lašče-Levst. (Rok.); — p. se, sich legen; sich lagern, Cig.

položítost, f. == položnost, Jan.(H.).
položje, n. bie Lage, bie Bostition, bie Situation,
Cig.(T.), C., SIN.; imenitnost temu mestu

daje njegovo položje ob veliki reki, Erj.(Izb. sp.); udajte se v to položje, ki je! Jurč. položnica, f. 1) bie Hinterlegerin, Cig.; — 2) ber Ableger, ber Genter (z. H. einer Rebe), Mur., C.

položník, m. 1) ber Erleger, ber Deponent, Cig., Jan.; — 2) bas Ei, bas ber Henne im Reste gelaffen wirb, C.

položnína, f. 1) bie Depositengebür, Cig., Jan., DZ.; — 2) das beponierte Gelb (z. B. bie Caution), Levst. (Nauk), DZ.

polóžnost, f. die sanste Abdachung, die Abschüssigsteit, Cig., Jan., C.

polpeti, num. filnsthalb; polpeto vedro, 41/2 Eimer.

polsedmi, num. slebenthalb. polst, î, f. = klobucina, ber Fils, Vrt., DZ., Levst. (Podk.); — prim. stsl. plasta.

polstenka, f. bie Goldraupe (Aphrodite aculeata), Erj. (Z.).

polsesti, num. fechsthalb; — tudi: polsesti. polsettia, f. bas Bilchfleifch, Fr.-C.

półśevina, f. = polšina 1), Cig.
półšina, f. 1) baš Bilchloch; — tudi: luknja,
kjer ima kača gnezdo, LjZv., jvzhŠt.; — 2)
polšina, baš Bilchfleijch, baš Bilchfell, Valj.
(Rad).

pôtšnica, f. die Bildsfalle, pri Fari - Strek. (LjZv.).

polister, tra, m. der Politer; (iz nem.). polister, m. dem. politer.

pôtt, î, f. 1) bie Haut am lebenbigen Leibe; do pôtti moker, bis auf die Haut nafs, Mur., Cig.; pri polti prijeti kogs, hart am nacken Körper angreifen, Gor.; do polti kogs ostriči, die Haut gatt absideren, Polj.; gladka polt, Polj.; — kurja p., die Gänfehaut (fig.); — die Haut farbe: tele ima črno p., die Haut bes Kalbes (unter den Hauten) ist saut bes Kalbes (unter den Hauten) ist saut bes Kalbes (unter den Hauten) ist saut den Haut.; bela p., weißer Leint, Cig., Jan.; — die Carnation, Cig. (T.); — pri polti odsekati ali odrezati kaj, etwas an der Butzel abhaden oder abschneiden, M., C., Gor.; travo

pri polti odkositi, Polj.; -- do polti ali pri polti prah odgrebati, ben Staub gang icharf abgiehen, Levst. (Cest.); - 2) ber Boben eines geblumten Beuges, Cig.; - 3) Die Ginnlichteit, Jarn.; - (polt m. = spol: moškega polta, Krelj).

1. polten, tna, adj. 1) Haut-, Fleisch-: poltna barva, Cig., Žnid.; — 2) sinnlich, sleischlich: poltni razuzdanci, Navr. (Let.); -tudi: poltan, półtna, C., Z.

2. polten, adj. die Sinnenluft befriedigend, finnlid, fleischlich, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; poltena ljubezen, polteni mik, Cig., Jan.

pottenost, f. bie Ginnlichkeit, Cig., Jan., C. polinast, adj. fleischfarben, Jan. (H.). poltora, f. neki denar: ein 3meigroichenftud, ogr .- C .; - ein halber Grofchen, (-ura) Pohl., Mur.; - prim. stsl. pol's vistora = pol-

drugi. poltorák, m. eine polnifche Münge, Habd .- Mik. poltrak, m. ber Bolbrad, eine polnifche Munge, V. - Cig.; (ein halber Grofchen, Mur.);

pogl. poltorak.

poltretji, num. britthalb; - tudi: poltretji. pólu, adv. halb, nk.; polu nov, Jurc.; - nav. polu- v zloženih besedah: Salb-, halb, nk.; (tu so vse dotične besede pisane s "polu-", če so tudi v izvirnikih pisane s "pol-" ali "polo-"; nav. se izgovarjajo s polu- zložene besede tako, da ima tudi polu- svoj poudarck).

polubelic, lica, m. ber Beller, (polb-) Mur., Mik.

polubog, bogå, m. ber halbgott, nk.; (polobog), Cig., Jan.

polubrat, brata, m. ber halbbruder, LjZv.; (polb-), Cig., Jan.

polubuden, dna, adj. holbwoch, Zora.

polučati, am, vb. pf. burch Berfen aufbrauchen, verwerfen; vse kamenje p., Cig.

polučiovek, veka, m. ber Salbmenich, (polc-) Cig., Jan.

polud, m. ber Schlamm, ber fich am Boben eines trüben Baffers anfest, ober ber nach bem Abflufs bes Baffers irgendwo gurudbleibt, Polj ; pogl. palud.

poludân, dnêva, m. == poldan, nk.; proti poludnevi, LiZv.

poludívji, adj. halbwilb, Cig.

poludnéven, vna, adj. halbtagig, nk., (polod-)

poludníca, f. hudi duh, ki o "poludne" straši, C. polugiásen, sna, adj. 1) halblaut, nk.; — 2) halbtönig, (polg-) Cig.

polugiasje, n. der Halbton, (polg-) Cig., Jan. poluglasnica, f. ber Salblaut, (polog-) Cig. poluglasnik, m. ber Salbvocal, Cig. (T.), nk.; (polg-), Cig.

polugiuh, gluha, adj. halbiaub, Zora.

1. polukati, am, vb. pf. ein wenig guden; p. skozi razpoko v sobo; - herporguđen: solnce je polukalo izza oblakov.

2. polükati, am, vo. pf. austrinten, ausfaufen, Jan., Npes.-K.

polukniti, luknem, vb. pf. guden, Cig., St .-SIN.; hervorguden: solnce polukne izza oblakov, C.

polukockast, adj. hemiteffularifc, Cig. (T.). polukolo, ésa, n. das Salbrad, (polkolo) Cig. polukonj, konja, m. bas halbpferd, (polkonj, polokonj) Cig., Jan.; polukonji ("polkonji") so bili ljudje zgoraj s človeško, od pasu pa s konjsko podobo, Št. med Muro in Dravo-Pjk. (Crt.).

polukovína, f. daš Halbmetall, Cig. (T.). polukrajcar, rja, m. ber Salbirenger, Jan., nk. polukritec, tca, m. polukrilci, Halbflügler (hemiptera), Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Z.). polukrizāvka, f. ein halber Rreugthaler, (polk-)

polukrôg, m. bet halbsteis, Jan., Cig. (T.), Žnid., Cel. (Geom.), nk., (polok-) Cig., Jan. polukrogla, f. die Salblugel, Cel. (Geom.), nk., (polk-), Cig., Jan.

polukrogiast, adj. halbfugelförmig, nk., (polk-) Cig., Jan.

polukróżen, zna, adj. Halbtreis-, halbtreis-förmig, Cig.(T.), nk., (polok-) Cig., Jan. polukrožje, n. ber halbireis, (polok-) Cig.,

polukrožnat, adj. halbzirlelförmig, (polok-)

polukrožnica, f. (črta) p., bie halbfreislinie,

Cig.(T.), (polok-), Cig., Jan.
polulati, am, vb. pf. behiffen, (v otročjem govoru).

polutek, lka, m. die Flufswelle, Valj. (Rad). poluléten, tna, adj. halbjahrig, nk., (polol-) Cig., Jan.; poluletni veter, ber Monjun, Cig. (T.).

polulētje, n. bas Halbjahr, nk., (polo-) Cig., Jan.

poluletnica, f. bie Salbjahrige, Jan. (H.). poluletnik, m. ber Salbjährige, Jan. (H.). poluletnina, f. die Gemeftrafrate, DZ. polulisec, aca, m. ber Halbfuchs, (polol-) Cig. polulodrica, f. ber Salbeimer, (poll-) C. polulok, m. ber Halbbogen, (poll-) Cig.

polumer, mera, m. der halbmeffer, Cig. (T.), Cel. (Geom.), Znid., nk., (polom-) Jan. polumêsec, seca (sca), m. der Halbmond, Jan., nk., (polom-) Cig.

polumęsečast, adj. halbmondjörmig, (polom-) Cig.

polumęsečen, čna, adj. 1) halbmonbförmig, (polom-) Jan ; - 2) halbmonatlich, nk. polumęsečnik, m. eine halbmonatlich erscheinende Beitichrift, Jan. (H.).

polumeščan, ana, m. ber halbburger, C. polumęščanski, adj. halbbürgerlich, Zora. polumož, m. ber Halbmann, ber Awitter, (polmož) Cig.

polumráčen, čna, adj. holbbuntel: polumračna veža, Zora.

polumrāčje, n. daš Halbbunkl, Cig.(T.). polumrak, m. bas halbbuntel. Zora. polumftev, tva, adj. halbtobt, nk., (polom-, polm-) Jan.

polunadstrôpje, n. bas Mezzanin: podstrešno p., Levst. (Pril.). polunâg, nága, adj. halbnadt, (polon-) Jan. polunočnica, f. = polnočnica, Zora, Erj. (Izb. sp.). poluoblica, f. die Halbfugel, (polob-) M. poluobličast, adj. halblugelförmig, (polob-) M. poluoblo, n. bie Salblugel, nk., (polob-) Jes., Rot.-Kres. poluobita, f. eine halbe Drehung, (polobrta) Telov. poluókno, n. das halbfenfter, Cig., Jan. poluopāl, m. der Halbopal, Erj. (Min.). poluopica, f. poluopice, Halbaffen (prosimii), Cig. (T.), Erj. (Z.). poluos, i, f. bie Salbachie, Cig. (T.), Cel. (Geom.). poluostròv, stróva, m. = poluotok, Cig., poluotok, toka, m. bie Salbinjel, Cig. (T.), nk., (polotok) Mur., Cig., Jan., Jes. polupîvo, n. das Halbbier, (polp-) Cig.;-rus. poluplaten, tna, adj. halbjeitig: moj poluplatni brat, mein Balbbruber, poluplatni kristjani, Halberisten, (polpl-) C. poluplátno, n. die Halbleinwand, (polop-) Cig. polupoprecnik, m. ber halbmeffer, Cig. (T.); polupręčnik, m. = polupoprečnik, Jan. polupremernik, m. ber Salbmeffer, (polopr-) Cig., Jan. polupresęžnik, m. = polupremernik, (polopr-) polupretéket, tékla, adj. halbvergangen, nk., (polopr-) Cig., (polpr-) Jan. poluprozóren, rna, adj. halbburchjichtig, Cig. (T.), C.poluptic, pica, m. ber halbungel, (poloptic) Cig. poluren, rna, adj. halbstündig, Jan. poluroden, dna, adj. halbburtig, Cig. (T.), (polroden) Cig. polusen, sna, m. ber Salbichlaf, Zora, C. polusenca, f. ber Solbichatten, Zora. polusencje, n. ber Salbschatten, Cig. (T.), (polos-) Cig. poluséstra, f. bie Salbidmefter, nk., (polsestra, polisestra) Jan. polusmęh, m. halbes Lachen, Zora. polusmóla, f. polusmole, Halbharze, Unterharze, h. t.-Cig. (T.). polusoglasnik, m. ber Halbeonsonant, Jan. polusopran, m. ber Meggefebran, (polos-) Jan. poluspánje, n. der halbichlaf, Zora. polustotp, m. bie Salbfante, Cig. (T.). polusukno, n. das halbtud, (poles-) Cig. polusvetlost, f. bie halbhelle, Zora. polusvilen, adj. halbfeiben, nk. polusvilenina, f. die Sulbjeibenmare, DZ. poluta, f. die Halfte, Mur., Cig.; - ber halbe Krauttopf, jvzhSt; — bie halbkugel, bie hemisphäre, Jan., C., Erj. (Som.). polutan, ana, m. ber Zwitter, ber Baftarb bei Ehieren und Bflangen, ber Mifchling, Cig. (T.), Erj. (Som.); polutani, Sonbribe (min.), h. t.- Cig. (T.); - ber Mulatte, Cig., Jan., Cig.(T.); (hs.).

polutanka, f. bie Mulattin, Cig., Jan. polutast, adj. halblugelformig, Jan. polútati, am, vb. impf. nachlefen: klasje p., Fr.-C. polûtek, tka, m. die Salfte, Mur., C., Met.; — ein halber Kreuzer, C.; — polutki, ein-mal ber Länge nach gespattenes ober gesägtes Holz, bas Salbholz, Cig., C.; — ber halbe Krautfopf, Z., Dol.; — die halbe Hube, Z.; übhpt. ein fleiner Grundantheil, C.; ima samo neke polutke, (b. i. einen gerftreuten, feinen arrondierten Grundbefit), C.; - halbes Tagwert, C.; - polutki, bie Aberbleibiel bon Obst ober Felbfrüchten, die Rachlese, Fr.-C. polúten, tna, adj. halbichlächtig, zwitterhaft, Cig. polutka, f. die Halbfugel, Cig.(T.); - razpolovljena zeljna glava, kakršne kisat devajo, polutkar, rja, m. ber Salbhufner, Z. polůtkast, adj. polutkasto zelje == v polutke razrezane zeljne glave, Dol. polůtkati, am, vb. impf. == polutkovati, Z. polutkováti, újem, vb. impf. = polutke pobirati, Rachlefe halten, Fr.-C. polutmà, tmè, f. das Halbuntel, C. polutnik, m. der Aquator, Cig.(T.), C.; nebesni p., ber himmeleaquator, Cig. (T.). polütniški, adj. Aquatorial-, Cig.(T.). polutrava, f. polutrave, Salbgrafer, Cig. (T.), Tuš.(R.). polutriti se, im se, vb. pf. ben lutherischen Glauben annehmen, Cig. polutvorek, rka, m. bas Halbiabricat, (polotv-) polutvorina, f. das Halbfabricat, h. t.-Cig.(7.). poluūška, f. neka školika: baš Salbohr, (polo-) poluvateln, telna, adj. halbellig, (polo-) Cig. poluvédra, adj. halbeimerig, (polo-) Cig., jvzhpoluverec, rca, m. ber Halbgläubige, ber Reger, C., (poloverec) Trub.-Mik. poluvéren, rna, adj. tegerifc, (polov-) Trub.-Mik. poluvernica, f. die Halbgläubige, (polov-) Cig., Jan. poluvernik, m. ber Halbgläubige, (polov-) Cig., poluvērstvo, n. daš Reherthum, (polov-) Dalm. poluviden, dna, adj. halbsichtbar, (polov-) Cig., poluvino, n. der Halbwein, DZ. poluvodič, ica, m. ber Salbleiter (phys.), h. t .-Cig.(T.).poluzajček, čka, m. ber halbhase, (poloz-) Cig. poluzdętek, ika, m. bas Halbfabricat, DZ., (polozd-) Cig. poluzemlják, m. ber halbbauer, (polz-) Cig., Jan. poluzverski, adj. halbihierisch, Zora. polužnica, f. bas Sumpfheu, C. potza, f. 1) bas Reibscheit am Borbertheile bes Birtichaftemagene, bas fich unten an ber Langwiebe reibt und bie Deichsel emporbalt; 2) in ber Duble ber Baum, auf welchem bie

półžji, adj. Schneden-; po polžje (nach Schneden-

Bfanne bes barin laufenben Drillinges ruht, ber Tragbaum, V.-Cig.; po polzi tece preslica, C.; — 3) bie Bflugschleife, C.; — 4) ein steiler Abhang, Mik.; — bie Holgriefe, Z. potzalica, f. eine ichlupfrige Stelle, Z.; - bie Schleifbahn, C. półzati, am, vb. impf. friechen, Podkrnci-Erj. (Torb.); - p. se, = drsati se: gremo se polzat, Soška dol., Goriška ok.-Erj.(Torb.), C. półzav, adj. folüpfrig, C. półzek, zka, adj. fojlupfrig; polzko je po cesti; po polzki poti hoditi. polzet, eli, f. die Rutiche, Jan.(H.). półzeł, zla, adj. = polzen, C. półzen, zna, adj. folimpfrig, Cig., C.; na pol-zno postaviti, Trub. polzeti, im, vb. impf. rutichen, gleiten, Cig., C.; - polhi, ki bodo po tvoji golti polzeli, Jurc.; polzi, es gleitet, es ift fcflüpfrig, Cig., Rez.-Baud.; polzeč, fcilipfrig, Meg.; staviti se na polzeče, Dalm.; polzeče ribe, Krelj; - (nogam se polzi, Dict.); - lasje polzijo, bie haare fallen aus, C.; - fchleichen, C.; triechen: Ervi polze, kajk.-Valj.(Rad). polizgaca, f. der Schlittichuh, St.-Cig. polzgalica, f. die Schleifbahn, bie Gisbahn, C., Z. połzgalo, n. ber Gisfahrichlitten, C. półzgati se, am se, vb. impf. 1) = polzati se, drsati se, C.; — 2) poizga se = polzi, eš gleitet, es ift folüpfrig, C. polzica, f. polza, bas Reibicheit am Bagen, Dol. polzkóba, f. = polzkost, Mur. polzkôst, f. die Schlüpfrigleit, Mur., Cig. półzniti, półznem, vb. impf.polzne polzi, M., C. półżnost, f. = polzkost, Cig. półż, m. bie Schnede; počasi hodi kakor polz; bie Schnede im Dhr, Cig.(T.) .; - polt, półża, Dol. polžána, f. ber Spelt (triticum spelta), Vrsno pod Krnom-Erj.(Torb.). pottar, ria, m. ber Schnedensammter, ber Schnedenbanbler, Cig. polžarica, f. 1) bie Schnedensammlerin, bie Schnedenhanblerin, Cig.; — 2) ber Schnedenflee, ber Sichelflee (medicago falcata), Jan., C. pottast, adj. ichnedenartig potze, éta, n. das Schnedchen, Levst. (Zb. sp.). potžek, žka, m. dem. polz; 1) bas Schnedchen; - 2) die Egelfrantheit bei Schafen, C.; -3) die Spipe des Bohrers, C., St.-Valj.(Rad); 4) der Schnörfel, V.-Cig. potžev, adj. Schnedene; po polzevo iti. połżevina, f. = polżina, Nov. półżevka, f. bie Schnede (bas Beibchen), Jan. połżica, f. bie Nadtjchnede (limax), Żabče (Tolm.)-Erj.(Torb.). polžič, ica, m. dem. polž; bas Schnedchen; der fleinste Baferfifch, C. potziček, čka, m. dem. polzic; bas Schnedchen, Cig. potzina, f. bas Schnedenhaus, Cig. polžinják, m. ber Schnedenbebalter, C. potziti, im, vb. impf. 1) fraufeln : lase p., Z.; - 2) (schälen, Mur.; — p. se, sich maußen, Guts.; pogl. pužiti).

art) lesti. pôłžkarica, f. spodnja plast zemlje, vsa polna polžjih lupin (na barju), DSv. polinica, f. ber Schnedenbehalter, Cig., C. pôłżnik, m. = polźnica, Cig. pomāda, f. mazilo za lase, bie Bomabe. pomâdežati, am, vb. pf. bemafeln, Cig. pomaga, f. die Bilfe, C pomagac, m. ber Gehilfe; ber Mitarbeiter; rokodelski p., ber handwertsgefell. pomagačíca, f. bie Gehilfin, Cig. pomagaciti, acim, vb. impf. behilflich fein, helfen : p. komu (zaničlj.), C. pomagâčka, f. = pomagačica, Cig. pomagāj, m. na p. klicati, au hilfe rufen, C.; na p. vpiti, Vrt.; na p. priti, gur Aushilfe fommen, Mik.; na p. biti komu, jemandem helfen ober behilflich sein, ogr.-C. pomagaten, ina, adj. helsend, behilflich, Cig., pomagalo, n. ber Bebelf, bas Silfsmittel, Cig. (T.), Erj. (Som.), DZ., Nov., Levst. (LjZv.); naj se poprijemajo tega branila in pomagala, pomagániti, anim, vb. impf. na pomaganje klicati, BIKr.-DSv. pomáganje, n. bas helfen; na p. klicati, ди Bilfe rufen. pomagatelj, m. ber Wehilfe: zdravniški p., ber Affistenzarzt, Levst.(Pril.). pomágati, am, vb. impf. ad pomoči; helfen; p. komu delati; p. komu z voza, na konja; p. komu v stiskah; kaj mi to pomaga! maš nüht (frommt) mir bas; pomagajte! ju Silfe! Bog pomagaj! Self Gott! (rece se tudi, kadar kdo kihne, = jum Bohijein!); pomagaj vam Bog! (pozdrav), Trub.; zdravilo bo pomagalo; (p. koga, C., Npes.-Vraz, kajk.-Vaij. (Rad); — tudi: pf. = pomoči; prim. Mik. V. G. IV. 319.). pomagavec, vca, m. ber Selfer. pomagavka, f. die Selferin; sveta pomagavka! pomagljiv, íva, adj. kdor rad pomaga, Trub.; - behilflich, förberlich, Mur., Cig. pomagováti, ûjem, vb. impf. helfen, Jan., C. pomah, maha, m. ber nieberichlog (mus.), Jan. pomáhati, am, vb. pf. 1) zufammenhauen, Cig.; - 2) ein wenig schlagen: p. s perutami, Z.; p. komu, jemandem (z. B. mit der Hand) winken, Z. pomahljati, am, vb. pf. ein wenig webeln, fuchteln ober schwingen, Z. pomahoviti se, ovim se, vb. pf. fich bemoofen,

pomahtáti, âm, vb. pf. = pomahljati, C.

pomajati, jam, jem, vb. pf. ein wenig bewegen,

schütteln; z glavo p., ben Ropf schütteln.

pomajávati, am, vb. impf. = pomajevati, C.

pomajeváti, ûjem, vb. impf. ad pomajati;

pomaka, f. 1) bie Anfeuchtung, Cig.; - 2) bie

Tunte, Die Gauce, Cig., Jan.

wiederholt bewegen ober schütteln; z glavo p.

pomakati, kam, čem, vb. impf. ad pomočiti; eintunten.

pomákniti, máknem, vb. pf. = pomekniti. pomakováti, űjem, vb. impf. = pomakati, M. pomálati, am, vb. pf. bemalen.

pomale, adv. = po malem, C.; (tudi: pomaleh, C.).

pomaticiti, icim, vb. pf. = zmaliciti, verberben,

pomāljatl, am, vb. impf. ad pomoliti; 1) hervorreden, hervorstreden; jezik p., C.; roke p. komu, jemandem die hände entgegenstreden, Jan., C.; — p. se, zum Borschein sommen, austauchen, hervorguden, Cig.(T.); zeleni veri se izmed his pomaljajo, Navr.(Let.); — 2) ragen: jezik pomalja v ustno duplino, Erj. (Som.).

pomâloma, adv. — po malem, Mur., C. pomâltati, am, vb. pf. mit Mörtel bewerfen,

pomama, f. bie Betaubung, M.

pomámiti, mamim, vb. pf. (nach einander) betäuben, M.

pomancáti, âm, vb. pf. Cig., pogl. pomencati.
pomandráti, âm, vb. pf. C., pogl. pomendrati.

pomanjek, njka, m. ber Mangel, ber Abgang, Cig., Jan., DZ., Vest.

pomanjeváti, üjem, vb. impf. vermindern, C. pomanjkalica, f. det Mangel, Koborid-Erj. (Torb.).

pomanjkanje, n. ber Mangel; p. ziveza, vode; p. trpeti, Mangel leiben, barben.

pomānjkati, am, vb. pf. 1) zu maugeln anfangen, Mur., Cig., Jan.; Če soldatov pomanjka, Npes.-Mik.; — 2) erliegen, C.; — 3) p. v čem, in etwaš fehlen, C.

pomanjkavati, am, vb. impf. = pomanjkovati,

pomanjkljaj, m. ber Abgang, ber Ausfall, Cig., Jan., nk.

pomanjkljlv, íva, adj. mangelhaft, befect, Mur., Cig., Jan., C., nk.

pomanjklsívost, f. bie Mangeshaftigseit, ber Manges, bas Gebrechen, Cigo Jan., C., nk. pomanjkováti, sijem, vb. impf. ad pomanjkati; mangesn, gebrechen; denarja je začelo povsod pomanjkovati.

pomanjsanjo, n. bie Bertleinerung, bie Berminberung.

pomanjšatev, tve, f. - pomanjšanje, Jan. pomanjšati, am, vb. pf. versleinern, verminbern; pomanjšano merilo, versleinerter, verjüngter Rafistab, Cig.

pomanjsek, ska, m. bie Berminberung, bie Berringerung, bie Schmalerung, C., Z.

pomanjševáten, ina, adj. verileinerund: pomanjševálno steklo, das Berileinerungsglas, nk.; pomanjševalna beseda, das Berileinerungswort, Jan.

pomanjševālnik, m. bas Bertleinerungsglas, Cig.

pomanjševanje, n. das Berkleineru, das Bermindern. pomanjševáti, ûjem, vb. impf. ad pomanjšati; verfleinern, verminbern.

pomanjsovavec, vca, m. ber Berfleinerer, ber Berminberer, Cig.

pomaranda, f. die Bomerauze, die Orange. pomarandar, rja, m. der Orangenhandler, Cig., Jan.

pomarânčarica, f. die Orangenhändlerin, Cig. pomarânčast, adj. orangenartig; pomarančaste barve; pomarančasto žolt, orangengelb, Cig. (T.).

pomarânčen, čna, adj. Bomerangen: pomarančno drevo, Cig., Jan.

pomarânčevec, vca, m. der Pomeranzenbaum ober Orangenbaum (citrus aurantium), Tuš. (Rast.).

pomarânčevka, f. neko jabolko, Malhinje (Kras)-Erj.(Torb.).

pomarânčnica, f. 1) bas Drangenhaus, bie Orangerie, Cig., Jan.; — bas Glashaus, Vrtov.(Km. k.), Glas.; — 2) neka hruška, Ip.-Erj.(Torb.); bie Bomeranzenbirne, Cig., pomarânčnik, m. bet Orangengarten, Cig.,

Jan.
pomärati, am, vb. pf. p. za kaj, sich an etwas
tehren, sich einer Sache annehmen, Cig.; nic
ne p. za kaj, sich über etwas hinaussepen, Cig.
pomärnjati, am, vb. pf. ein wenig sprechen, Z.
pomarogati, am, vb. pf. besieden, beschmuben, Z.
pomastiti, im, vb. pf. sett machen, mit Fett
beschmieren, C., Z.; obleko, prate si p.

 pomaščeváti, ûjem, vb. impf. ad pomastiti, Z.
 pomaščeváti, ûjem, vb. pf. răcien: p. kaj nad kom, Cig.; — p. se nad kom, jich an jemanbem răcien, Cig.

pomaz, maza, m. die Salbe, Guts., Cig. (T.).
pomazanse, nca, m. = pomaziljenec, der Gefalbte, Mur.; Gospodov p., Ravn.-Valj. (Rad).
pomazati, mažem, vb. pf. 1) beschmieren: vso
obleko si p.; bestreichen: z oljem, z barvo
kaj p.; — 2) ein wenig schmieren, salben:

p. sirovega masla po kruhu, Cig.; čelo p.;

— 3) burch Schmieren, Salben aufbrauchen,
Cig.

pomäzek, zka, m. kar se enkrat pomaže:

3. B. die einmal aufgetragene Farbe, Cig. pomaziliti, ilim, vb. pf. falben, Cig., Jan., nk.;
— einbalsamieren, Cig., Jan.

pomazīljenec, nca, m. ber Gefalbte, Cig., Jan., Stom.

pomâža, f. die Salbe, Mur., Cig.

pomečíti, im, vb. pf. weich machen, Cigpomečkati, am, vb. pf. verknüllen, verknittern, zerquetichen; medved je zito pomečkal, ber Bar hat das Getreide niedergeschlagen, Cig.; obleko si p.; sadje p.; — p. kako reč, eine Sache vertuschen.

 pomedíti, ím, vb. pf. abliegen laffen: zrele oljike se dajo nekoliko pomediti, da več olja iz njih dobe, Vrtov. (Km. k.).

2. pomediti, im, vb. pf. beetzen, Cig.; - ber-

fupfern, Cig.(T.).
pomediéti, im, vb. pf. abmagern, M.
pomediévati, am, vb. impf. ad pomedieti; abmagern, M.

Canalo

pomehčáti, âm, vb. pf. erweithen; (pomeščati, Jurč.).

pomenkuženec, nca, m. ber Berweichlichte, Jan.(H.).

pomehkûženost, f. der Zustand der Berweichlichung, Jan.(H.).

pomenkužiti, ûzim, vb. pf. verweichlichen, verjartein, Cig., Jan., nk.

poméjen, jna, adj. angrengenb, Greng., Cig., Jan.

pomějník, m. = človek, ki živi v samoti, Tolm. - Štrek. (Let.).

pomeketáti, etâm, áčem, vb. pf. erschüttern: ti si to deželo pomeketal, Trub.

pomekníti, máknem, vb. pf. růden; proč, naprej, nazaj p. kaj; p. se, tůden (intr.); naprej se p., vorwáriš růden, vorrůden; dan se pomakne (wirb långer), Z.; nazaj se p., sich zurůdziehen; v kup se p., zusammenrůden. pomeljáj, m. 1) ber etwaš in bie Můhle sáhrt

pomeljaj, m. 1) der etwas in die Mühle jährt ober bringt, der Mahlgaft, C., vzhSt.; — 2) — prežar pri ženitvah, iti na pomeljaje, vzh-St.-C.

pomēljar, rja. m. == pomeljaj 1), ber Mahlgast, Dict., jvzhSt.

poméio, n. = omelo, Cig.

pomêmba, f. = pomen, Mur., Cig., Jan., nk.; pomêmben, bna, adj. bebeutungêvoll, M., nk.; pomembno znamenje, Cv.

pomen, mena, m. 1) die Bebeutung; p. podkladati, einen Sinn, eine Bebeutung unterlegen, Cig.(T.); najsirsi pomen, die weiteste Bebeutung, Cig.; — 2) pomen: n. p. dati, erinnern, Z.; na p. dati komu, jemandem zu verstehen geben, LjZv.; jemanden ausmertsam machen, Gor.-Svet.(Rok.); na p. imeti kaj: einer Sache gedenten: imejte na pomen ("pumen") moje besede, Ev.(Rok.).

pomêna, f. = pomen 1), Mik.

pomencati, fim, vb. pf. 1) nach einander fertig reiben, austreten; vse proso p., alle hirfe fertig treten; — 2) ein wenig reiben; — ein wenig wegen.

pomendráti, âm, vb. pf. niebertreten, jusammentreten; travo pomendrati; žito je pomendrano; v tla kaj p., etwas in ben Boben stampsen, C.

pomendrávati, am, vb. impf. ad pomendrati;

zusammentreten, DSv.

pomēnek, nka, m. 1) baš Gesprāch; p. začeti, sich in ein Gesprāch einsesen, Cig.; kakšne pomenke imata med seboj: waš sur Gesprāche simata med seboj: waš sur Gesprāche sur Meller sur Gesprāche sur Meller sur Gesprāche sur Gesprāches sur Gesprāch

pomeníšiti se, íšim se, vb. pf. Mönch werben, Cig., nk. pomenît, adj. bebeutungsvoll, Cig.(T.), C. poménîti, im, I. vb. impf. 1) bebeuten; kaj pomeni ta beseda? kaj to pomeni? ivas will bas heihen? to pomeni dez, dolgo zimo, bas bebeutet Regen, einen langen Binter; — 2) anbeuten: kaj on s temi besedami pomeni? Krelj; kaj s tem pomenis? Dalm.; pomenjen, vorgebilbet, Trub.; — p. na kaj, auf etwas hinbeuten, Krelj; — II. vb. pf. 1) vermeinen, Svet.(Rok.); p. komu kaj, C.;—2) p. se, sich besprechen, sich verabreben; p. se s kom, med seboj.

pomenîtva, f. bie Besprechung, Cig.

1. poménjati, am, vb. impf. 1) bebeuten, Jan., Rof.-Glas., Mik., nk.; — 2) p. se, ein Geiprach oder Gespräche führen, Cig., Met.

2. poménjati, am, vb. pf. nach einander einwechfeln, aufwechsein, Cig.

pomenjeváti, üjem, vb. impf. 1) anbeuten; le to je govoril pomenjujoč, Dalm.; — 2) p. se, fidi befpreden. C.

p. se, sich besprechen, C. pomenkovanjo, n. ber Wortaustausch, bas Gespräch, die Besprechung, Mur., Cig., Jan.,

jvzh Si

pomenkovati se, ujem se, vb. impf. ein Gespräch ober Gespräche führen, sich besprechen:
p. se s kom, Mur., Cig., Jan., jvzhSt., Kr.
pomentjaj, m. die Bebeutung, ber Sinn, Mur.,
Cig.; die Andeutung, Ravn.- Valj. (Rad).

pomentjiv, iva, adj. bebeutfam, bebeutungsvoll;

pomenljive besede.

pomenljivost, f. die Bebentsamkeit.

pomênski, adj. Bedeutunge: p. aorist, (opp. formaini aor.), Cv.

pomercun, m. = mercun, ber Bisierer (Aichmeister), V.-Cig.

pomeriti, merim, vb. pf. 1) messen; visieren, V.-Cig.; p. na oči, das Augenmaß nehmen; p. komu kako oblačilo, jemandem das Waß zu einem Reidungsstüdt nehmen; p. si kako oblačilo, ein Rieid anprodieren; hlače komu p., jemandem Schläge auf den Hinteren geben, BlKr.-M.; — beschädigen, verlegen: bezi, da ti junec (pes) hlač ne pomeri! Z., Gor.;—2) das Geschofs richten, zielen; p. s puško; pomeril je in ustrelil; v koga, na koga, kam p.; — p. jo kam, irgendwohin den Weg einschlagen, SlN.-C.

pomérjati, am, vb. impf. ad pomeriti; 1) meffen, bas Mag nehmen; — 2) wiederholt zielen;

s puško p.

pomésiti, im, vb. pf. 1) vermischen, Z., DSv.;

— 2) beim Anmachen und Aneten des Teiges verbrauchen: vso moko p., Cig.;

menig Ineten: pomesi še nekoliko!

pomésten, stna, adj. 1) stabtisch, Jan.(H.); — 2) Locals, local, C., DZ., SiN.

pomesti, metem, vb. pf. aussehren, aussegen; sobo, vezo p.; p. po sobi, po vezi; soba ni še pometena; ni še pometeno (po sobi); smeti p.; — p. koga, jemanben zu Boben werfen, Gor.-M.; — p. jo, p. se, sich aus bem Staube machen, Cig., C.

pomestiti, im, vb. pf. unterbringen, placieren,

nk.

pomesanje, n. bie Bermifchung. pomesati, am, vb. pf. 1) mifchen, mengen; pesek p. med zrnje; - med vojake se p., fich unter bie Golbaten mifchen; - vermifchen; verwirren, burcheinander bringen; - 2) ein wenig mijchen; jed, ki se kuha p.

pomescaniti, anim, vb. pf. gum Stadtburger,

Städter machen, Cig.

1. pomésčati, am, vb. impf. ad pomestiti. nk.
2. pomesčáti, am, vb. pf. pogl. pomehčati. pomèt, méta, m. poslednji nagli ples pred od-

hodom, ber Rehraus, V.-Cig.; (po nem.). pometac, m. ber Austehrer, ber Strafentehrer. pometáča, f. ber Dfenwifch, C.

pometainica, f. der Dfenwijch, Polj. pometaio, n. der Rehrbefen, C.

pométanje, n. das Austehren.

1. pométati, mêtam, vb. impf. ad pomesti; tehren, fegen; sobo p.; po hisi p.; pred svojim pragom p., vor feiner Thure fehren;
— p. s kom, mit jemandem nach Willfür verfahren, ihm auf bem Ropfe tangen.

2. pométati, méčem, vb. pf. l. nacheinanber hins, wegwerfen; vee na en kup p.; iz ladje blago v morie p.; p. puscice, die Bfeile verfchießen, Cig.; - II. pométati, metam, čem, vb. impf. ad povreči; ungludlich gebaren, abortieren (von Thieren), Tolm.

pometávati, am, vb. impf. wiederholt hin- ober

wegwerfen, Z.

pométavec, vca, m. ber Rehrer, Cig. pométavka, f. bie Rehrerin, Cig.

pometi, manem, vb. pf. 1) burch Reiben aufbrauchen, verreiben, Cig.; ves poper p., Cig.; - 2) ein wenig reiben; p. si oči; pomel si

je roke, LjZv. pometilo, n. der Ofenwisch, vzhŠt.-Glas. pometina, f. des Rehricht, C.

pomětki, m. pl. baš Rehricht, C

pometnja, f. p. pojmov, bie Begriffsverwirrung, Cig.(T.); — hs.

pometoden, dna, adj. methobiich, Cig.(T.). pomezdáti, am, vb. pf. lohnen, bezahlen, C. pomezditi, im, vb. pf. belohnen, befolben, Mur .-

pomezdováti, újem, vb. impf. ad pomezdati; belohnen, besolden, Mur.

pomezgati, am, vb. pf. jufammentreten, niebertreten, Z.; žetev p., Č.; mohamedanska vera je v blato pomezgana, Bes.

pomezgetáti, etâm, éčem, vb. pf. ergittern, erbeben: vse je pomezgetalo po meni od strahu, Gor. (?)

pomezati, im, vb. pf. auf eine Beitlang Die

Augen fchließen. pomežek, zka, m. bas Schliegen ber Augen, C.; pomezki, das Blingeln, Fr.-C.

pomezgetáti, etâm, éčem, vb. pf. ein wenig blingeln, Z.

pomežgetávati, am, vb. impf. -- pomežkovati,

pometikati, am, vb. pf. mit ben Augen winten, zuminten, Jan.(H.).

pomežikávati, am, vb. impf. = pomežikovati, mit ben Augen winten, juwinten, Jan. (H.). pomežíkniti, iknem, vb. pf. mit ben Augen winten, zuwinten, Jan.(H.).

pomežikováti, ûjem, vb. impf. - pomežkovati: kratkovidni radi pomežikujejo, Žnid.

pomężiti, im, vb. pf. - pomezgati, aufammentreten, niebertreten: travo, zito p., C., M. poměžkniti, nem, vb. pf. blinzelu, C; p. komu

(z očmi), jemanbem mit ben Mugen winken, Cig., Jan.

pomežkovánje, n. daš Blinzeln: s pomežkovanjem znamenja dajati, jemonbem zublinzeln,

pomežkováti, újem, vb. impf. blinzeln, Cig., Jan., C.; p. komu, mit ben Augen jemanbem Reichen geben, Guts., Cig.

pomežljivec, vca, m. ber Blingler, C.

pomežúrkati, am, vb. pf. ein menig blingeln, Cig.

pomežúrkniti, úrknem, vb. pf. = pomežkniti,

pomičen, čna, adj. 1) beweglich, Cig.; pitant: okusno in pomično, LjZv.; o njem mu je pravila toliko pomičnega in čudnega, LjZv.

pomičnica, f. ber Blanet, Cig.; pogl, premičnica.

pomičnost, f. 1) bie Berichiebbarteit, Cig.(T.); – 2) die Pikantheit (prim. pomičen 2). pomîg, m. der Augenwint, der Zuwint, Cig. pomigati, migam, vb. pf. 1) p. komu, zuwin-ten; - 2) ein wenig hin und her bewegen; z

repom p., mebein.

pomigljaj, m. ber Bint, Mur., Jan., C. pomigljati, am, vb. pf. ein wenig bin und ber bewegen: z repom p., wedeln, Cig.

pomigniti, mignem, vb. pf. einen Wint geben; p. komu; p. komu, naj sem pride, jemanbem berwinten.

pomigovânje, n. bas Winten.

pomigováti, ûjem, vb. impf. Binte geben; p. komu, jemanbem zuwinken.

pomijak, m. bas Spillichtichaff; — prim. pomijnjak.

pomijále, f. pl. = pomije, C.

pomijatnik, m. bas Spülichtschaff, Notr.

pomije, f. pl. das Spülicht; pomije davati svinjam, kravi.

pomijnica, f. 1) bas Spülichtschaff, C.; — 2) bie Abwaschüche, Levst. (Pril.).

pomíjnik, m. = pomijnjak, Cig.

pomijnjača, f. = pomijnjak, Št.-C.

pomîjnjak, m. das Spillichtschaff, Cig., vzh-St.-C., BlKr.

pomijskl, adj. Spulicht., C.; - (pren.) elenb. lich, ichlecht, C.; pomijski ljudje, Auswürflinge, ogr.-Mik.

pomiječnica, f. bas Spülichtichaff, Savinska dol.-DSv.

pomik, m. 1) ber Rud, Cig., Jan., Vod. (Izb. sp.); — has Weiterrücken: p. enakonočij, bie Pracession (astr.), Cig.(T.); - 2) ber Streit, der Kampf, Vod. (17b. sp.). pomikač, m. ber Ruder, Jan. (H.).

pomikalo, n. ber Ruder (g. B. in ben Tafchenuhren), Cig.

pomikanjo, n. bas Beiterruden; bie fortichreitenbe Bewegung, Cig. (T.); bie Braceffions. bewegung (astr.), h. t.-Cig.(T.).

pomikastiti, astim, vb. pf. ichutteln: p. koga za ramo, Jurć.; - p. se, raufen, LjZv.

pomikati, mikam, čem, vb. impf. ad pomekniti; ruden, alimählich weiterruden; stol zmerom blize p., ben Stuhl immer naber ruden; na visje stopinje p., befördern, Cig.; p. se, allmählich weiterruden (intr.); na goro se p. (o solncu), Jan.; naprej, nazaj se p.; dan se pomice, ber Tag wirb langer, Z.; pot se nam dobro pomiče, - wir tommen ichnell tweiter, Z.; - p. se, - potepati se, herumftreichen, C.; - p. se, mit einander ftreiten: dolgo sva se pomikala, Z.

pomikavec, vca, m. 1) ber Ruder, Cig.; -

2) ber Bagabund, C. pomikâvka, f. die Bagabundin, C.

pomikavs, m. ber Bagabund, C.

pomikljaj, m. die Borrudung: p. v službi, bas Abancement, Cig.

pomikoma, adv. rudweise, Cig.

pomikováti, ûjem, vb. impf. = pomikati, Cig. pomiliti, im, vb. pf. überfeifen, Cig.

pomiljanje, n. bas Bermahlen (ber Fruchttorner), Valj. (Rad).

pomiljar, rja, m. ber Mahlgaft, Cig.

pomiljati, am, vb. impf. ad pomleti; (Betreibe)

mahlen, Mur., Cig., Jan., Mik. pomitnica, f. bas Abwafchfafs, bas Schenerfais, Notr.

pomîlnik, m. = pomijnjak, Notr.

pomilostiten, ina, adj. Begnabigungs., DZ. pomilostitev, tve, f. bie Begnabigung, Jan.,

pomilostiti, im, vb. pf. p. koga, jemanben begnabigen, amnestieren, Mur., Cig., Jan., nk. pomiloščenec, nca, m. ber Begnabigte, Cig.,

pomiloscénje, n. die Begnabigung, Cig., Jan., C., M., nk.

pomiloscénka, f. bie Begnabigie, Cig. pomiloščeváti, ûjem, vb. impf. ad pomilostiti,

Cig., Jan., nk. pomilováten, ina, adj. bemitleibend, Bebaue-

rungs. Jan.(H.). pomilovanje, n. bas Bemitleiben, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), kajk.-Valj.(Rad), nk.

pomilováti, ûjem, vb. impf. bemitleiben, Mur., Cig., Jan., nk.; - mit jemandem Erbarmen haben: p. kogs, Mur., Cig., ogr.-C.; Bog ga pomiluj! Bott fei ihm gnabig! Z. pomilovavec, vca, m. ber Bemitleiber, Mur.,

Cig. pomilovavka, f. bie Bemitleiberin, Jan. (H.). pomin, m. 1) bie Erinnerung, C.; - pomina vreden, merhwürdig, Cig., Jan.; - 2) bie Erwähnung, C.; — 3) na pomin se imeti, sich inacht nehmen, C., Jap. (Prid.); pogl.

pomen 2). pominati se, am se, vb. impf. ein Gespräch führen, sprechen, Hal., ogr.-C., jvzhSt.; kaj se to pominaš! was bir nicht einfällt! jv7hSt. pomînek, nka, m. bie Erwähnung, C.

pomiranje, n. bas Dahinsterben, bas Aus-sterben, Cig., M., Strek.; - bie Sterblichleit (Mortalitat), Cig.(T.).

pomirati, mīram, vb. impf. ad pomreti; 1) nach einander fterben, babinfterben, ausfterben Mur., Cig., Jan.; — 2) p. 2a kom (cim), sich nach jemanbem (etwas) hestig sehnen, ogr.-C. pomirba, f. die Beruhigung, SiN.-C.; — die

Berföhnung, C.

pomirilo, n. ber Friebensichlufs, Cig.

pomiritelj, m. ber Beruhiger, ber Friebens. ftifter, Vest.; - ber Berfohner, kajk. - Valj.

pomirîteljstvo, n. das Bermittleramt, Levst. (Pril.).

pomirîtev, tve, f. die Beruhigung; - die Friedensftiftung, Cig.

pomiriti, im, vb. pf. ruhig machen, beruhigen; p. se, ruhig werben; morje se je pomirilo;
- beschwichtigen, besanftigen: ne da se p.;

ausgleichen, bermitteln : prepir p., Cig. (T.); - perfohnen, Cig., Jan.; p. se s kom, sich mit jemanbem aussohnen, Mur., Cig.; mit jemanbem Frieden Schliegen, Cig., Raic (Slov.); (naglaša se tudi: pomíriti, mîrim).

pomírjati, am, vb. impf. ad pomiriti; beruhigen; verföhnen.

pomîrje, n. ber Friebensichlufs, Cig., Jan. pomirjenje, n. die Bernhigung, die Berfohnung,

pomirjevaten, ina, adj. beruhigenb, nk. pomirjeváti, ûjem, vb. impf. = pomirjati, Jan. pomirljiv, (va, adj. 1) pomirljivi dar, das Berfohnungsopfer, C.; - 2) verföhnlich, Cig., Jan. pomirtjivost, f. die Berjöhnlichkeit, Cig.

pomíseř, sli, f. 1) = pomíslek, Cig.; -2) bie Borftellung, p. samosobja, die 3ch = Borftellung, združevanje (druženje, vezanje, nizanje) pomisli, die Ideenassociation, das Aneinanberreihen ber Borstellungen, združenost pomisli, bie 3beenaffociation (ale Eigenthumlichfeit), Cig.(T.); (hs.).

pomisetnost, f. bie Borftellbarleit, Cig. (T.). pomîstek, sleka (seika), m. bas Bebenten; brez pomisleka, ohne Bebenten; pomiselki, Cv.

pomialiti, mislim, vb. pf. ein wenig benten, bebenten, in Betracht nehmen; pomisli, kaj utegne iz tega biti; p. na kaj, an etwas benten: na to nismo pomislili, barauf haben wir nicht Bedacht genommen, Cig.; pomi-slivei na kaj, in Berudfichtigung einer Sache, Cig.(I.); - sich vorstellen, Cig.(T.); p. si kaj, Žnid.; — p. komu kaj, jemanbem etwas bestimmen, C.

pomisliv, íva, adj. bebachtig, C.

pomial(vost, f. 1) bie Bedachtigkeit, C.; - 2) bie Borftellungetraft, Cig. (T.).

pomistjaj, m. 1) bas Bedenten, Cig. (T.), C., Navr. (Spom.); - 2) ber Gebantenstrich, Cig., Jan., Cig. (T.), C.;-3) bie Brunft ber Rube,

pomistjanje, n. 1) bas Bebenten, bas Bebententragen; - 2) das Brunften der Rube, Gor., Notr.

pomišljati, am, vb. impf. ad pomisliti; 1) bebenten; (im Beifte) betrachten, C.; - p. kaj, fich etwas vorstellen, Cig. (T.); p. si (se), sich befinnen, Bebenten tragen, Cig.; - p. se nad dobroto le - te ali one stare navade, Jap. (Prid.); kaj se pomišljate? Str.; — 2) p. se, brunften (von ber Rub): krava se pomišlja, Cig., C., Gor., Notr. pomišijav, áva, adj. bebachtig, C. pomišljávati, am, vb. impf. = pomišljevati. pomisljavec, vca, m. ber gerne Bebenten tragt, ber Bauberer, Cig., C., kajk.-Valj. (Rad). pomišljenje, n. ber Gebante, C. pomišljevanje, n. bas Bebenten, M. pomistjevati, üjem, vb. impf. bebenten; fich befinnen, Bebenten tragen, Cig., Jan., C; sreen človek ne pomišljuje, Cig.; - p. na kaj, duf etwas Bedacht nehmen, reflectieren, Jan.; p. si (se), Bebenten tragen, Cig. pomišljiv, iva, adj. = pomisliv, Mur. pomiti, mijem, vb. pf. abwajchen, auswaschen; posodo p. pomitki, m. pl. bas Abipulmaffer, bas Spulicht, pomiváča, f. ber Abwaschfegen, C. pomivatnica, f. 1) bie Spultammer, DZ.; -2) = pomivalnik, bie Spulgelte, Cig.; - 3) das Abwaschwasser, Jan., C. pomivainik, m. bie Spulgelte, Cig., Hip. (Orb.). pomívanje, n. das Abwajchen. pomívati, am, vb. impf. ad pomiti; ab-, auswasden; posodo p pomivavka, f. bie Abwascherin, bie Abwaschmagb, Cig. pomîvek, vka, m. bie Spûlgelte, Mik. pomivine, f. pl. = pomije, bas Spulicht, C. pomivnik, m. bas Abmaichfafs, bie Spulgelte, M., C., Polj. pomívnjak, m. = pomívnik, Cig. pomîzek, zka, m. ber Rachtisch, das Dessert, Cig., Jan.; = pl. pomizki, V. - Cig.; (po pomizen, zna, adj. auf ben Tifch gehörend, Tijdy, Mur.; pomîzni kruh, C. pomizje, n. bas Tifchgerath, bas Tifchgebert, Cig., Jan., C.; pomizje in pitna posoda je bila vsa iz čistega zlata, Ravn. pomīznica, f. das Tijchtuch, Cig. pomiznjak , m. das Beihnachtsbrot , bas gu Beihnachten immer auf bem Tifche liegt, aber erft am bi. Dreitonigtage angeschnitten und unter bie Hausgenoffen fo wie auch unter bie hausthiere vertheilt wirb, C. pomížati, ím, vb. pf. = pomežati, M. pomížkniti, mížknem, vb. pf. = pomežkniti, pomížkováti, ûjem, vb. impf. = pomežkovati, Cig. pomlačiti, mlačim, vb. pf. lauwarm machen, Mur., C.; p. se, lau werben, Z. pomlad, f. ber Frühling.

pomladánjec, nica, m. ein im Frühjahr ge-

Cig., C.).

borenes Thier, Z.; (von Schafen u. Schweinen,

pomladánji, adj. Frühlings-, Cig., Jan.; pomladanja sapa, Str. pomladánski, adj. Frühlinge, Cig. pomladánščak, m. = pomladanjec, Z. pomladen, dna, adj. Frühlings. pomladeti, im, vb. pf. fich verjungen, Mur., pomladi, adv. im Frühlinge, Mik., Levst. (Rok.). pomladiten, tna, adj. verjüngenb: pomladitna moč, Navr. (Let.). pomladisce, n. ber Frühlingspunkt (astr.), Cig. pomladiti, im, vb. pf. jung machen, verjüngen; - p. se, wieder jung werden, sich verjüngen. pomiádnji, adj. Frühlings-; pomladnja noč, pomladováti, üjem, vb. impf. ben Frithling gubringen, Z., SIN.; ben Fruhling genießen, feiern: kos, drozeg, — jaglec in pljučnik, vse je pomladovalo, Let.; Kaj ne? bi pomladovali? Hruš'co do hruš'ce zmajali? Vod. (Pes.). pomlájati, am, vb. impf. ad pomladiti. pomlajenje, n. bie Berjungung, Cig., M. pomlajeváti, ûjem, vb. impf. — pomlajati. pomlajiti, im, vb. pf. mit Schlamm übergieben, C. pomlajšati, am, vb. pf. junger machen, verjungen, Cig. pomláskati, mláskam, vb. pf. ein wenig fáma-Ben. Z. pomlaskovátl, újem, vb. impf. wieberholt fdmagen, Z. pomlatitnica, f. bas Mahl nach ber Beenbigung bes Dreichens, ber Dreichichmaus, Cig., Jan., Gor.-M. pomlátiti, im, vb. pf. 1) aufbreschen, ausbreschen: pomlatili smo, wir haben alles aufgebrofchen; - 2) ein wenig brefchen; - 3) nachbreichen, Cig. ;-4) nieberbreichen, nieberschlagen: toča je žito pomlatila. pomlatva, f. der Rachdrusch, Cig. pomlésti, mólzem, vb. pf. = pomolsti. pomleti, meljem, vb. pf. 1) burch Mahlen alle machen, aufmahlen: vse žito p.; - zermalmen: jezikov udarec kosti pomelje, Škrinj.-Valj. (Rad); — 2) nachmahlen, Z. pomlevati, am, vb. impf. ad pomleti; nachmablen, Z. pomljiv, adj. eingebent, Mur., Cig., Svet.(Rok.); deželna gospoda, pomljivi svojega visokega poklica, oklic iz l. 1809.-LjZv. VI. 221; p. prejetih dobrot, Met .- Mik.; - aufmertfam, Cig., C.; - nam. pomnljiv. pomijivost, f. aufmertfames Betragen, die Aufmertfamteit, C. pomnenje, n. bas Gebenten, bie Erinnerung, Dict., Cig.; po starem pomnenji jih je znal na prste našteti, Jurč.; od pomnenja uže je služil za ponočnega čuvaja (non jeher), Jurč.; pomnenja vreden, bentmurbig, Dict. pomneti, pomnim, vb. impf. nicht vergeffen haben, fich auf etwas befinnen tonnen; fich erinnern, gebenien; p. kaj, koga; on me še bode pomnel, er wirb an mich noch benten; to se

dobro pomnim; tvojega deda še dobro pomnim; vse žive dni bom to pomnel, Reit meines Lebens werbe ich bas nicht vergeffen, Cig.; pomni to! merfe bir bas! Cig.; odkar ljudje pomnijo, odkar svet pomni, seit Men-ichen Gebenten, Cig., Jan.; (nav. se pise in govori pomniti, toda prim. Levst.-LjZv. 1. 212.; — na vzhodu "puniti", Mik.[Et.]).

pomnez, m. 1) bas Bebenten, Cig.; za mojega pomneža = kar jaz pomnim, C., Z.; - za pomneż, zum Andenken, C., Z.; - 2) bas Gedachtnis, Jan., Volk .- Mik.; predober p., Slom.; p. za števila, das Bahlengedachtnis, Cig. (T.).

pomnežljiv, íva, adj. sich gut merkend, ein gutes Bedachtnis habend, C

pomnežljivost, f. ein gutes Gebachtnis, C. pomnik, m. das Dentmal, Jan., C., DZ., Nov. pomnilo, n. bas Dentzeichen, Cig.

pomniti, pomnim, vb. impf. pogl, pomneti. pomnja, f. aufmertfames Betragen, Die Achtfamteit, Cig., Jan.; pomnjo in skrb imeti, achthaben, Krelj; vse pomnjevreden, Levst. (Močv.); s posebno pomnjo se ozirati na kaj, Levst. (Nauk).

pômnjiv, íva, adj. 1) eingebent, Cig.; - kdor dobro pomni, Vrt.; - 2) umjichtig, Cig. (T.), DZ_{\cdot} ; (hs.).

pomnjívost, f. bas Gebachtnis (als Eigenschaft), Cig. (T.), DZ.; das Erinnerungsvermögen,

V.-Cig., Jan., Lampe (D.). pomnljiv, adj. eingebent (prvotna oblika za "pomljiv"), C.

pomnogokratiti, atim, vb. pf. vervielfachen, Cig.(T.)

pomnogotériti, frim, vb. pf. vervielfachen, Cv. pomnováti, ûjem, vb. impf. - pomneti: Koder, Dragan, bos popotoval, Povsod mene pomnoval, Npes.-Vod. (Pes.).

pomnóžati, mnôžam, vb. pf. = pomnožiti, (povnožati) ogr., kajk.-Valj.(Rad).

pomnožávati, am, vb. impf. = pomnoževati, Mur., ogr.-Valj.(Rad).

pomnožba, f. bie Bermehrung, Cig. (T.), C.,

pomnožek, žka, m. bie Bermehrung, Jan., C.; bas Product einer Multiplication, Cig., DZ. pomnóžen, žna, adj vermehrbar, Cig. pomnoženje, n. bie Bermehrung.

pomnoževanje, n. bas Bermehren.

pomnoževáti, ûjem, vb. impf. ad pomnožiti; bermehren.

pomnoževavec, vca, m. ber Bermehrer, Cig. pomnoževavka, f. die Bermehrerin, Cig. pomnožíto, n. die Bermehrung, ber Buwachs, Levst. (Pril.).

pomnožitev, tve, f. bie Bermehrung, Cig., Jan., nk.

pomnožíti, ím, vb. pf. vermehren; p. se, fich vermehren; - multiplicieren, Cig. (T.), Cel. (Ar.).

pomnožník, m. ber Bermehrer, Cig. pomôč, f. die Hilse; z božjo pomočjo, mit Gottes Hilfe; na pomoč priti, zu Hilfe tommen; biti na p., an bie Sand geben, Jan.;

tudi: na pômoč; ni bilo druge pomoči, es gab keinen andern Ausweg, Cig.; tako mi pomoči božje! fo mahr mir Gott helfel Levst. (Nauk).

pomoček, cka, m. bas Silfsmittel, ber Behelf; ni druzega pomočka, es gibt fein anderes

pomôčen, čna, adj. 1) Silfs., Aushilfs., Cig., Jan., Cig. (T.); pomočna črta, bie Silfelinie, pomočno merilce, ber Nonius, pomočno znanstvo, die Hilfswissenschaft, Cig. (T.); pomoční škof, der Beihbischof, Nov.; -2) pomoden, hilfreich, Mur.; p. biti, behilflich fein, C.

pomoči, morem, vb. pf. helfen; pomozi mi! Bog pomozi! Beif' Gott! jur Genefung! (rece se, kadar kdo kihne); pomozi ti (vam) Bog! (tako reče, kdor komu napije), Alas., M.; Bog pomogel, kovač (moge bir Gott belfen)! Mik.; p. komu kvišku, na noge, z voza; p. komu v sili; to mu pomore, kolikor slepemu sveča, Cig.; p. si, sich behelsen; p. si s čim; — p. koga: pomozi nas! ogr. - C.; — p. se: dobro se je pomogel, er hat fid gut erholt (bodi si na zdravju, bodi si na imetku), Gorenja Soška dol. - Erj. (Torb.), Savinska dol.

pomočiti, močim, vb. pf. nass machen, befeuchten; s solzami kaj p., Jap. (Prid.); grlo si p., Cig.; - eintunten; kruh v vino p.

pomočljiv, íva, adj. gerne helfenb, hilfreich, Trub. (Post.); behilflich, Cig., Mur. pomočnica, f. die Helferin; bozja p.; — die

Behilfin, Cig., Jan.

pomočnik, m. ber Belfer; ber Behilfe, ber Silfsarbeiter, ber Mitarbeiter; duhovni p., ber Cooperator; kupčijski ali trgovski p., ber Sanbelscommis; krmarjev p., ber Steuermannsmaat, pristrojni p., ber Majchinenmaat, DZ.

pomočnîški, adj. bie Belfer ober Behilfen betreffenb.

pomodréti, im, vb. pf. blau werben, Z. 1. pomodriti, im, vb. pf. weise v. flug machen, Z. 2. pomodriti, im, vb. pf. blau farben, Cig. pomôga, f. bas hilfsmittel, Cig., M., ogr.-C. pomôgljaj, m. = pomoček, Cig., Jan., Nov., Vrtov. (Sh. g.).

pomohamedániti, anim, vb. pf. zum Mohamebanismus befehren, nk.

pomojstriti se, im se, vb.pf. Meifter werben, Zv. pomok, moka, m. 1) bas Eintauchen, tudi; pomok, M.; - 2) bie Raffe, Z.

pomokniti, moknem, vb. pf. burch Baffer berberbt werben (v. Getreibe), Cig.

pomokriti, im, vb. pf. nafe machen, befeuchten, V.-Cig., C., DZ.

pomod, mola, m. 1) das hervorragen: vesni p., die hangvorschwebe, Telov.; — 2) das hervorragende: der Borsprung, Sol., Nov.; der Söller, C.; pl. pomoli, der Balton, Cig., Jan., Gor.; - bas Ausgebende (mont.), Cig.; — bie Apparition (astr.), h. t.-Cig. (T.).

pomotcaj, m. ein furges Stillichweigen, Die Pause, SIN.

pomotcati, im, vb. pf. ein furge Beit ichweigen; eine Baufe machen, Cig.

pomoledovati, ujem, vb. pf. anbetteln: p. koga daru, Cig.

pomolek , Ika, m. eine fleine Berborragung: vidni p. (v mozjanih), ber Gehhugel, Erj. (Som.); (-tek?).

pomoleti, im, vb. pf. hervorguden, hervortommen, jum Borfchein tommen; rastlinica

pomoli iz zemlje.

1. pomoliti, im, vb. pf. hervorreden, hin-ftreden; jezik p., bie Zunge reden; roko p. komu, die Hand jemandem bieten; - p. se, jum Boricein tommen, hervorguden, Cig.; p. se iz vode, auftauchen, Cig.

2. pomoliti, molim, vb. pf. ein wenig beten; p. se komu, an jemanben eine Bitte richten. C.; p. se Bogu, ein Bebet gu Gott berrichten, Cig., Vrt.

pomôłk, m. bie Bause, Cig., nk.; kratek p. v razgovoru, LjZv.

pomołkováti, újem, vb. impf. wieberholt still merben, Baufen machen (im Reben), Cig.,

pomolog, m. sadjar, ber Bomolog. pomologija, f. sadjarstvo, bie Bomologie. pomološki, adj. sadjarski, pomologijch, nk. pomótsti, mólzem, vb. pf. abmelten; vse krave p.; do dobrega p., gut ausmesten.

pomomljati, am, vb. pf. einige Worte uns beutlich iprechen, Z.

pomongati, am, vb. pf. mangen, Cig. pomor, mora, m. bas Sterben, bie starte Sterblichfeit; bil je hud pomor; p. in glad; bie Mortalität, Cig. (T.); poprečne številke za pomor, Zv.; — tudi: pómor, móra, Valj. (Rad), jvzhSt.

pomôra, f. = pomor: nekdaj je bila v naših krajih velika pomora, vzh.Št.-Pjk. (Črt).

pomôrec, rca, m. 1) = primorec, Cig., Jan., C.; - 2) pomorščak, Sol., Cig. (T.). pomorija, f. = pomor, C.

pomoriti, im, vb. pf. nacheinander tobten, binmorben : vse p. ; - p. ogenj, glimmenbes Feuer löschen; v peči vsako iskro p., Z.

pomorje, n. das Meeresgebiet, Cig. (T), Jes. pomôrnik, m. = pomorščak, Cig. (T.), DZ., Str.

pomorski, adj. was auf bem Meere ift, See-, Meers; - noutifch, Cig., Jan.

pomorstven, stvena, adj. Marines: pomorstveno ministerstvo, DZ.; pomorstveni oddelek, DZkr.

pomorstvo, n. 1) das Seewefen, Cig. (T.); -2) bie Marine, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk); vojno p., die Rriegsmarine, DZ.

pomorščák, m. ber Seemann, ber Matrofe, DZ., nk.; pomôrščak, (-ek) Jan.

pomost, m. 1) ber Stapel, DZ.; - 2) bie Bepflafterung: brezni p., DZkr.

pomôstati, am, vb. pf. == pomostiti, Mur., Cig.

pomosten, stna, adj. was auf bie Brude gehört, Brudens, Jan.

pomostiti, im, *vb. pf.* mit Brettern belegen, Cig.; pflaftern, C.; trg p., Cv.; struga je s kamenjem pomoščena, Levst. (Močv.).

pomostnica, f. ber Brudenbalten, Jan. pomostnina, f. bie obere Brudenausstattung: vsa p. bo iz litega železa, Bes.

pomoščeváti, újem, vb. impf. ad pomostiti,

pomoščevavec, vca, m. ber Bflasterer. Jan. (H.).

pomot, mota, m. p. (uma), bie Geiftesftorung, Cig.(T.)

pomộta, s. der Frithum, das Bersehen; po pomoti, aus Berieben.

pomotati, am, vb. pf. aufweifen, verwinden, verhaspeln; vso prejo p.

pomôtek, tka, m. = pomota, Jan.

pomoten, tna, adj. irrig, Cig., M.; pomotni sklep, ber Jehlichlus, Cig.

pomotiti, im, vb. pf. 1) trüben: p. se, trübe merben, Erj. (Min.); - pomočeni um, bie Geiftesftorung, Cig.(T.);-2) gu einem Difs-griff verleiten, M.; - p. se, einen Fehler begeben, Cig.

pomôtljaj, m. == pomota, Mur., Cig., Jan. pomotnjava, f. = pomota, Gor. pomotnost, f. die Freigfeit, die Unrichtigfeit,

pomožen, žna, adj. 1) behilflich, forberlich, erfprießlich, Cig., Jan., M.; p. k čemu, C.;

— 2) Silfs, subsibiarisch, Jan., C.; pomôžni
glagol, das Silfszeitwort, Cig. (T.), C.
pomoževáti, cijem, 10. pf. sich nach Ränner

Art in ein ernftes, verftanbiges Befprach einlajjen: mož je zgovoren, prav rad pomožuje, Gor.; s svojimi znanci in prijatelji kaj pomoževati, Bes.

pomožíti, ím, vb. pf. (Beiber) nach einanber verheiraten, an Mann bringen; vse heere je pomozil; - p. se, sich nach einander verbeiraten (v. Weibern): vsa znana dekleta so se pomožila.

pomôžnik, m. 1) = pomožnjak, C.; - 2) = pomożni glagol, bas hilfsverbum, Levst. (Zb. sp.).

pomôžnjak, m. — močni kruh, das Weihnachtsbrot, Konjice (St.)-Navr. (Let.).

pomožnost, f. die Eriprieglichfeit, Cig. pompava, f. = popava, kompava, Z., C. pomračiti, im, vb. pf. verdunteln, Mur., Cig.; p. se, buntel werben.

pomračník, m. die Fledermans, Vas Krn-Erj. (Torb.).

pområk, m. 1) = mrak, Dict., Cig., Jan., C., Dol.; meglen in pust pomrak je nastajal nekega večera črez kranjske gorice, Jurč.; — 2) das bem spät aufgebenden Monde vorausgehende und dem früh untergehenden folgende Halbdunkel, Dol.; — die Rachdummerung, Cig.; - tudi: pomrak.

pomramoriti, im, vb. pf. marmorieren, Cig.

pomràz, mráza, m. ber Rachfroft, Cig., Jan.,

pomrazica, f. ber Rochfroft, Cig., Jan.

pomrazováti, úje, vb. impf. pomrazuje me, es froftelt mich, Cig.

pomitda, f. bie Grimaffe, Cig. (T.).

pomitdek, dka, m. eine verzogene Miene, bie Grimaffe, Mur., Cig., C.

pomfdniti, mednem, vb. pf. nos p., die Rafe rumpfen, Cig.; — p. se, bie Miene verziehen,

pomreniti, im, vb. pf. mit einem Sautchen übergieben, C.; - p. se, fich bunn bewolfen, Z.; tenko pomrenjeno nebo, Vrt.

pomreti, mrem (mejem), vb. pf. nacheinanber sterben, aussterben, absterben; vsi moji vrstniki so že pomrli; čebele so pomrle (standen ab), Cig.; - aufhören zu glimmen, verlöschen, Cig.

pomrežiti, im, vb. pf. 1) mit einem Rege überziehen. Z.; - nebo se je pomrežilo, ber himmel ift mit Wolfen überzogen, Rib .- M.; – 2) vergittern, Cig.

pomręžje, n. = omrežje, bas Repwert, Jan.

pomik, mika, m. bie Berfinfterung: solneni p., bie Sonnenfinfternis, Cig.(T.).

poméknjenje, n. = mrknjenje, bie Berfinsterung, Mur., Zora.

pomrtija, f. = pomor, Jan. pomrtje, n. bas Aussterben, Cig.

pomrzávati, am, vb. impf. frieren, erfrieren, Mur.-Cig.; živina nam pomrzava, C.

pomfzniti, miznem, vb. pf. (nach einander) er-

pomučkáti, am, vb. pf., C., pogl. pomečkati. pomuda, f. ber Bergug, bie Gaumnis, bas Berweilen; brez pomude; ob pomudah, im Falle bon Bergögerungen, DZ.

pomudek, dka, m. ber Bergug, bie Bergogerung, Dict., C.; - bas Berweilen, ber Mufenthalt, Jan., C.

pomuden, dna, adj. Auffchub bringenb, Cig. pomudilo, n. bas Berweilen: za vsako uro daljšega pomudila, DZ.

pomuditi, im, vb. pf. p. koga, ein wenig aufhalten; — p. se, ein wenig verweilen; — v hudih mislih p. se, C.

pomudijiv, ive, adj. faumig, Z. pomuhelj, hlja, m. ber Dorich, Cig.

pomuliti, im, vb. pf. abfressen, abweiben (o prežvekovavcih), Cig.; vso travo p.; - mit ben Sanben abpfluden, abraufen, abjaten, Cig., Jan., C.; vinograde p., Dol.-Z.; — = potrgati: vse lase iz glave p., LjZv.; grozdje p., *LjZv*.

pomúriti, im, vb. pf. ichwarz machen, BiKr. pomúzati, am, vb. pf. i) p. se, ein wenig ichmungeln, lachein: p. se komu, C., Z.; -2) p. jo, bavonschleichen, Jan.

pomuzgati, am, vb. pf. 1) zerquetichen, Z.; -2) aussaugen, Jan. (H.); - prim. muzgati. pomuziti, im, vb. pf. (Laub) abstreifen, Jan.

pomúzniti, můznem, vb. pf. p. jo, bavonichleichen, Jan.

pomuzováti se, ûjem se, vb. impf. ad pomuzati se, Jurč.

ponada, f. ber Rinbertoch, C.; - prim. it. panata, Brotiuppe.

ponaditi, im, vb. pf. mit Stahl belegen, ftablen, vzhSt.-C.

ponadlegováti, ûjem, vb. pf. ein wenig behelligen ober beläftigen, Jan.

ponagajati, am, vb. pf. ein wenig argern, neden, einen Boffen fpielen; p. komu.

ponágliti, im, vb. pf. beichleunigen, Cig., Jan.; — p. se, sich übereilen, ogr.-C.

ponajęti, nájmem, najámem, vb. pf. nach ber Reihe miethen: ponajete sobe, Zora. ponajveč, adv. - po najveć, meistens, haupt-

sachlich, Vest., Raič (Slov.).

ponakupiti, im, vb. pf. zusammentaufen. ponameroma, adv. zufällig, von ungefähr, C. ponaméstiti, im, vb. pf. nach einander anftellen, Zora, SIN.

ponapojiti, im, vb. pf. nach einander iranten;
— nach einander berauschen.

ponapráviti, průvim, vb. pf. nach einanber fertig machen, abthun.

ponapredečina, f. ber Boricuis, Cig. (T.), DZ., Nov.

ponaprêj, adv. im voranê, DZ. ponarásti, rástem, vb. pf. allmählich anwachsen,

ponaredba, f. bie nachbilbung, bie Falfcung, Mur., Cig., Jan.

ponarediti, im, vb. pf. 1) allmählich machen, Zora; — 2) nachmachen, nachbilden (zum Zwede ber Falichung); ponarejen denar, faliches Gelb, ponarejene listine, faliche Urfunben, ponarejen kljuc, ein Beifchluffel.

ponareja, f. das Rachmachen, die Rachbildung, bie Falichung, Cig., C., DZ. ponarejanje, n. das Rachmachen, das Falichen.

ponaréjati, am, vb. impf. ad ponarediti; nachmachen, nachbilben, falfchen: denar, pisma p. ponarejavec, vca, m. ber nachmacher, ber Fålfcher, Cig., Jan.

ponarejavka, f. die Nachmacherin, die Falfcherin, Cig.

ponaroditi, im, vb. pf. nationalifieren, Jan.; – p. se, die Bollösitten annehmen, sich nationalisieren, Zora-C.

ponaséliti, sélim, vb. pf. nach unb nach anfiebeln, Z.

ponastáviti, stavim, vb. pf. nach einander ober hie und ba aufftellen, Bes.; pasti p., Z.

ponasa, f. bie haltung, Jan.; - bie Action (z. B. bes Declamators), Cig., Jan., C.; bas Betragen, Die Aufführung, Jan.

ponasanje, n. 1) bie Saltung, die Action (g. B. eines Schauspielers), Cig.; p. s telesom, bas Beberbenspiel, Cig.(T.); — 2) das Betragen, die Aufführung, Cig., C., nk.; biti velicastnega ponasanja, Cv.; - 3) bas Geprange, Cig.; - bas Prunten, Jan. (H.); - 4) ber Stold, Z.

ponašati, am, vb. impf. ad ponesti; 1) abwechselnd tragen und absehen, Mik.; p. komu otroka, jemandem ein Kind tragen helsen, Npes.-Kres; — v rokah, v naročaju p. kaj, wiederholt etwas in ben Sanben, in ben

men tragen, kajk.-Valj.(Rad); - 2) p. se, agieren, gesticulieren, Cig.; — sich geberben, sich betragen, sich aufführen, Cig., Jan., vzh-St.-C., kajk.-Valj. (Rad), nk.; — gebeihen: nase sadje se dobro ponasa, Z.; - 3) sich bruften, fich ruhmen: p. se s cim, auf etwas ftolz fein, Cig., Jan., C., nk.; - 4) p. se za koga, sich jemandes annehmen, Cig.; - 5) p. koga = oponašati, C.

ponatekniti, taknem, vb. pf. nacheinander auffteden, Z.

ponatis, tísa, m., Cig., nk., pogl. ponatisk. ponatisk, tiska, m. ber nachbrud (eines Buches), C., nk.

ponatiskati, am, vb. impf. ad ponatisniti; nachbruden, Cig.

ponatiskavec, vca, m. ber Rachbruder, Cig., Jan. ponatiskováti, újem, vb. impf. ad ponatisniti; nachdruden: knjige p., Cig., Jan., nk.

ponatiskovävec, vca, m. der Rachdrucker, Jan., nk.

ponatisniti, tisnem, vb. pf. nachbruden: knjigo,

spis p., Cig., Jan., nk. ponatiscak, m. bie Stedenfisole, Lasce-Levst. (Rok.).

ponatíški, adj. p. fižol, = ponatiščak, Lašče-Levst. (Rok.), Erj. (Torb.); - prim. natic.

ponaturen, rna, adj. natürlich, naturgemäß, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Ravn.

ponaturnost, f. bie Raturlichfeit, Cig. ponauciti, im, vb pf. nachlehren, p. se, nach-

lernen, Jan. (H.).

ponavaden, dna, adj. gewohnheitsmäßig, gewöhnlich, üblich, Mur., Jan.

ponavadoma, adv. gewöhnlich, Mur. ponavljáč, m. ber Repetent, Cig.

ponavljaj, m. bas Bieberholungszeichen, Cig., Jan.

ponavljáten, ina, adj. erneuernb: ponavljáina moc, die Reproductionsfraft, Cig.; - wiederholend, Bieberholunge .: ponavljaine sole, nk.; ponavljaini glagoli, Gepflogenheitszeitwörter (frequentativa), Levst. (Sl. Spr.).

ponavljainica, f. bie Bieberholungeschule, Jan.,

ponavijāšnik, m. == ponavijalni glagol, Cig. ponavljanje, n. bas Erneuern; bas Bieberholen; — die Reproduction (phil.), Cig.(T.); - tudi: -ânje.

ponávljati, am, vb. impf. ad ponoviti; erneuern; star prepir p., Cig.; reproducieren, p. misel, Cig.(T.); - wieberholen, repetieren; besede p. v govoru; p. prvi gimnazijski razred; p. se, fich wieberholen; ponavljane dolžnosti, wiebertehrenbe Bflichten, DZ.

ponavljava, f. bie Biederholung, Jan. ponavljavec, vca, m. ber Erneuerer; - ber

Biederholer; ber Repetent.

ponavljavka, f. 1) bie Erneurerin; - bie Bieberholerin; die Repetentin; — 2) = pojedina teden dni po svatbi, Vas Krn-Erj. (Torb.). ponazóriti, zôrim, vb. pf. veranichaulichen, Cig.

pondēljek, lika, m. pogl. ponedeljek.

pondêrek, rka, m. = pondirek, C., Dict., Mik.

pondîrati, am, vb. impf. ad pondreti; untertauchen, C., Z., Mik.

pondirek, rka, m. ber fleine Steiffuß (podiceps [colymbus] minor), copasti p., ber große ober gehaubte Steißfuß (p. cristatus), (pandirek) Frey.(F.); - prim. ponirek.

pondrénje, n. bas Untertauchen, Habd .- Mik. pondréti, ndrèm, vb. pf. untertauchen, pondrt,

untergetaucht, Habd .- Mik.

ponebésen, sna, adj. himmlifch: ponebesno delo, C. ponebesiti, fsim, vb. pf. mit himmelsglang

verberrlichen, Cig.

ponečástiti, častim, vb. pf. entehren, Cig.; berunehren, C.

ponecediti, cedim, vb. pf. verunreinigen, befubeln.

ponečéjati, am, vb. impf. ad ponečediti. ponedeljek, lika, m. ber Montag; veliki p., ber Oftermontag; zaspani p., ber Blaumontag, Levst. (Nauk).

ponedêlikar, rja, m. kdor v ponedeljek ne dela, Gor.-DSv.

ponedêljkati, am, vb. impf. v ponedeljek ne delati, ben Blaumontag feiern, Gor.-DSv. ponedeljski, adj. Montage-, montaglich.

ponehanje, n. bas Innehalten, bie Baufe, Cig. ponehati, am, vo. pf. innehalten, eine Baufe machen; - nachlaffen: det je ponehal; -nachgeben, Cig.

ponehavati, am, vb. impf. = ponehovati; Baufen machen; allmählich nachlaffen; des po-

ponehováti, űjem, vb. impf. ad ponehati; Paufen machen; — allmählich aufhören; nachlassen; dez ponehuje.

ponemáriti, marim, vb. pf. 1) = zanemariti, Z., Kres; - 2) = ponečediti, Gor.

ponemarjati, am, vb. impf. ad ponemariti, Jan. (H.).

ponémicenec, nca, m. ber Germanisierte, nk. ponemčevářen, ina, adj. germanifierenb, nk. ponemčevatnica, f. die Germanifierungsanftalt, SIN.

ponemčeváti, fijem, vb. impf. ad ponemčiti; 1) germanifieren, Cig., Jan., nk.; - 2) berbeutschen, ins Deutsche überfegen, nk.

ponemčevavec, vca, m. ber Germanisator, nk. ponémčiti, im, vb. pf. 1) germanisieren, p. se, beutsche Sprache und Gitte annehmen, Cig., Jan., nk.; - 2) verbeutschen, ins Deutsche überfegen, Cig., Jan., nk.

ponemîloma, adv. ohne Mitleid, C.

ponepotręboma, adv. = po nepotrebnem, unnöthigerweife, C.

ponesrêčenec, nca, m. der Berunglüdte, nk. ponesrečenka, f. bie Berungludte, nk.

ponesréčiti se, sręčim se, vb. pf. 1) unglüdlich werben, verungluden, Cig., nk.; - 2) mijsgluden, Cig., Jan., nk.

ponestajati, am, vb. impf. abnehmen, Cig. (T.);

ponestáti, stånem, vb. pf. = zmanjkati, ausgeben, Vrt.; - hs.

ponésti, nésem, vb. pf. 1) ein wenig tragen, Cig.; - ponesem: ich werbe tragen; poneso me na pokopališče; - 2) p. se, gerathen, gebeihen: ni se mi poneslo, Z; ta poskus se prav dobro ponese, Znid.; - 3) p. se, fich berühnten, rühmend etwas fagen, Zv.; -4) p. se za koga (kaj), sich jemandes (einer Sache) annehmen, Cig.; p. se za vero, za svoje stiskane brate, Ravn. ponétiti, im, vb. pf. verheigen, Cig. poneuméti se, êje se, ê se, vb. pf. poneume se mi, storiti kaj (ali: da kaj storim), idi thue etwas irrthumlich, aus Difsverftanbnis, Levst.(LjZv., Beč.). poneumiti, umim, vb. pf. 1) verbummen, Cig., C.; -- 2) poneumilo se mi je, ich habe bumm gehanbelt, Z.; (prim. poneumeti se). ponev, nve. f. die Bfanne. pónevca, f. dem. ponev. ponevéden, dna, adj. unwiffentlich: ponevedno posredovanje, Jurč. ponevedoma, adv. ohne zu wiffen, unwiffentlich. poneven, vna, adj. Bfannen : ponevni kamen, ber Bfannenftein (in Salzwerten), Cig. ponevériti, verim, vb. pf. 1) beruntreuen, nk.; (po nem.); - 2) p. se, untreu werben, Jan. (H.); - ben Glauben verleugnen, Z., SIN. ponevérjati, am, vb. impf. ad poneveriti, nk. ponevnják, m. der Pfannentuchen, Cig. ponevoljiti, voljim, vb. pf. 1) verbrieglich machen, Jan. (H.); p. se, murrifch werben, Z.; — 2) ungludlich machen, C. ponga, f. evropska p., die europäische Sumpficilotrote (emys europaea), Erj.(Z.), Krk-Erj. (Torb.). ponicanje, n. hoja s ponicanjem, ber Biegegang, Telov. ponicati, am, vb. impf. ad ponikniti; einfidern: ponicajoča reka, ein verschwindender Hlufe, Cig.(T.).poniceváti, újem, vb. impf. einfidern, voda ponicuje, = izgublja se pod zemljo, Nov. poničen, adj. sanst sich abbachend, Svet. (Rok.). ponicnica, f. der Binnenflufs, ein verschwinbenber Huis, Cig. (T.), Navr. (Let.). ponienik, m. ein verichwindender Bach, Navr. ponidoma, adv. unnüherweise, unnöthigerweise, *Polj.*; denar p. tratiti, *Slom.*; mal à propos, Cig. poniglav, adj. budmauferifch, tudifch, heuchlerifch, schalthaft, Cig., Jan., C.; pisano so ga gledali poniglavi Turki, Navr. (Let.); prim. ponikati in poniglogleden.

poníglavček, čka, m. dem. poniglavec, Jan.

poníglavec, vca, m. ber Dudmäuser, ber Schoff, Mur., Cig., Jan., Met., Vrt., BlKr.-Let.; Poniglavce sem vedno šibal, Levst. (Zb. sp.).

poniglavost, f. die Duckmäuserei, die Schalk-

poniglogleden, dna, adj. icheelfuchtig, Hip.

poníglavka, f. die Dudmäuserin, Jan

poniglavstvo, n_i = poniglavost, Cig.

(Orb.); (nam. poniklogleden?).

haftigleit, Cig., Jan.

(H.).

ponikaten, ina, adj. in ben Boben verfidernb: ponikâlna voda, C. ponikati, am, vb. impf. ad ponikniti, Z. ponikavati se, avam se, vb. impf. fich nieberbeugen, C. ponikniti, niknem, vb. pf. 1) fich beugen, fich neigen, Svet. (Rok.); = p. se, fich buden, sich buden, C., BlKr.; - poniknjena glava, SIN.; - 2) verfinfen, Jan.; vsejano žitno zrace v zemljo ponikae, Vrt.; - sich in ben Erbboben verlieren: potok, reka ponikne, C., Mik., Navr. (Let.); - p. se, fich fenten, C; tla so se poniknila, Rut. (Zg. Tolm.). ponikovátl, újem, vb. impf. verfinten, C.; sich im Erdboben verlieren (o vodi), C.; -p. se: gnojnica se v zemljo ponikuje, Bes. ponikva, f. eine Berfentung, ein Erbloch, wo fich ein fliegenbes Baffer im Erbboden verliert, Mik; = pl. ponikve, Cig.(T); ein Reffelthal, ein Beden, Cig., C., Jes.; tudi pônikva. ponikvarica, f. = ponikujoča voda (potok, reka), C., Zora. ponîkvenica, f. = ponikvarica, Cig.(T.), Jes. ponîrek, rka, m. = pondirek: čopasti p., bet gehaubte Steiffuß (podiceps cristatus), Erj. (Z.).poniz, m. bie Sentung (ber Stimme), Cig. (T.). poníziti, im, vb. pf. = ponižati, Jan., C.; p. se, sich herablassen, Mur.; sich demuthigen, C. ponižanje, n. bie Erniebrigung; p. cola, bie Bollermäßigung, Cig.; - bie Demuthigung, bie Berabwurbigung; - bie Berablaffung, Cig. ponižati, am, vb. pf. niebriger machen, herabsetzen; ceno p., Cig. (T.); p. vrednost denarja (bevalvieren), Cig. (T.); — cena se je ponizala, der Preis hat nachgelassen; — demüthigen: p. sovražnike; — herabwürdigen, Cig., Jan.; - p. se, fich erniebrigen, fich herablassen; p. se komu, sich vor jemandem bemuthigen, Met. ponižba, f. die Erniedrigung (g. B. bes Breifes), C.; colna p., die Bollermäßigung, DZ.; bie Degrabation, Cig.; - bie Demuthigung, Cig. ponížek, žka, m. = ponižba, C. ponížen, žna, adj. bemüthig, beicheiben; ponižna prošnja, ponižno prositi; ponižno se prikloniti pred kom; ponižen človek. poniženje, n. = ponižanje, kajk.-Valj.(Rad). poniževálen, lna, adj. erniebrigenb, Cig., Jan., poniževanje, n. bas Erniebrigen; — bas Herabmurbigen; - bie Demuthigung. poniževáti, ûjem, vb. impf. ad ponižati; niebriger machen; erniebrigen; - herabwürdigen, Cig., Jan.; bemuthigen; — p. se, fich herab-laffen; fich bemuthigen; kdor se ponizuje, bode povišan. ponižovavec, vca, m. ber Herabwürdiger; ber Demuthiger, Cig. ponianost, f. die Bemuth, die Beicheibenheil. ponižnják, m. = pomožnik, bas Beihnachtsbrot, C. pônj, = po-nj, po njega.

ponjava, f. bas Leintuch, bas Bettuch, Alas., Jan., Mik., Strek., Sempas-Erj.(Torb.); = rantuha, ein großes, grobes Leintuch, Mur., Danj. (Posv. p.); = velika rjuha iz debelega platna, Pjk (Crt.); eine Schutbede, DZ.; bie Bagenbede, St.-Cig.; na ponjavi se n. pr. tudi žito suši, Mur., vzh.St. ponjúhati, am, vb. pf. 1) riechen, Z.; - 2) ein wenig fcnupfen, eine Brife nehmen, nk.;

– prim. njuhati. ponjusati, am, vb. pf. == poduhati, bazu riechen,

Rihenberk-Erj. (Torb.). ponjušiti, im, vb. pf. = ponjušati, Cig. ponočen, čna, adj. nachtlich, Nacht-; ponočna

hoja; ponočno vlačuganje; ponočne ptice, Rachtvögel; ponočni čuvaj, der Nachtwächter. ponočevanje, n. die Nachtichwarmerei.

ponocevati, üjem, vb. impf. in ber Racht umberichwärmen; p. z vsakim vladugariem. LjZv.

ponočevavec, vca, m. ber Rachtichmarmer. ponočevavstvo, n. bie Rachtichmarmerei, Jan.

ponočki, adv. bei ber Nacht, C ponočníca, f. bie Rachtichwarmerin, Cig. ponočník, m. = ponočnjak, Mur., Cig., Jan., C. ponočnják, m. 1) ber Rachtichwarmer; — 2) ponočnjaki, die Nachtfalter (nocturna), Erj. (Z.). pónor, nóra, m. 1) = ponikva, C.; - 2) ber Abgrund, ber Schlund, Cig. (T.). morski p.,

ZgD.; — peklenski p., Cig.; (hs.). ponorčeváti se, ûjem se, vb. pf. ein wenig chergen; Če malo ponorcujem se, oprosti, Str.; p. se s kom, sich mit jemanbem einen Scherz erlauben, Cig.

ponoreti, im, vb. pf. ein wenig Boffen treiben; vćasi malo ponorimo,

ponoriti, im, vb. pf. in die Tiefe laffen, fenten, tauchen, Jan. (H.).

ponorníca, f. = ponikvenica, Cig. (T.), Jes. ponds, nosa, m. 1) ber (eble) Stolg, Mur., Cig., Jan., nk.; narodni p., ber Rationalftoly, nk.; tudi: pónos, nósa; (hs); — 2) = oponos, ber Bormurf, Ist .- Glas.

ponósen, sna, adj. ftola, Cig., Jan., nk.; služba, katere je bil ponosen, Jurć.; - hs.

ponosit, adj. = ponosen, Cig., Jan.; - hs. ponósiti, nósim, vb. pf. 1) (ein Rieid) abtragen; ponošena obleka; - 2) = oponositi, perweisen, zum Borwurf machen, Met.; — 3) p. se, sich bruften, M.; p. se s čim, Svet. (Rok.).

ponosljáti, am, vb. pf. 1) ein wenig burch bie Rafe reben, C.; - 2) auffchnupfen, berfcnupfen: veliko tobaka p., Cig.

ponosljávati, am, vb. impf. burch bie Rafe reden, M.

ponostjeváti, üjem, vb. impf. burch bie Raje reden, Jan.

ponosnost, f. bas ftolge Benehmen, ber (eble) Stola, Z., C.; - prim. ponosen.

ponova, f. die Erneuerung, C.; p. pravde, die Reaffumption, Cig.; die Reproduction (einer Borftellung), Cig. (T.); - die Bieberholung, Cig. (T.), C., DZ.

ponovčevanje, n. die Bermertung, DZ. ponovčevátí, újem, vb. impf. ad ponovčiti, Jan. (H.).

ponovčica, f. die Raulquappe, Bolc-Erj. (Torb.). ponovčiti, novčim, vb. pf. bermerthen, Cig. (T.), DZ.

ponoven, vna, adj. wieberholend, Cig. (T.) ponovilo, n. die Erneuerung, Slom .- C.; ponovila vredna beseda, Levst. (Nauk); - bie Bieberholung, C.

ponovîtev, tve, f. die Erneuerung, Cig., M.; bie Reproduction, Cig.; - bie Bieber-

holung, die Recapitulation, Jan. ponoviti, im, vb. pf. wieder neu machen; erneuern; trpljenje p. komu; p. pravdo, star prepir, Cig.; (eine Borftellung) reproducieren, Cig. (T.); - wieberholen.

ponovitva, f. = ponovitev, Mur., Slom.-C. ponovljeník, m. ber Erneuerer. Kreli-C. ponovljenje, n. die Erneuerung; - die Bieberholung.

ponovljiv, iva, adj. wiederholend, Biederbolunge :: ponovljive učilnice, Levst. (Nauk). ponovljivost, f. die Reproductionsfraft, Cig. (T.).

ponovnost, f. bie Fähigleit, reproduciert gu merben, Cig. (T.).

ponton, m. mostovni coln, ber Bonton. pontonir, ria, m. ber Bontonier, Cig.

ponud, núda, m. = ponuda; na ponud (na ponud) dati, imeti, prinesti, C.; na p. priti, tommen, um fich anzubieten, C

ponuda, f. bas Anbieten, bas Angebot, bie Offerte, Cig., Jan., Cig. (T.); razpisati ponudo, den Offertweg betreten, DZ.; — vse mu je na ponudo, alles fteht ihm ju Gebote, Cig.

ponūdba, f. bas Anerbieten, bas Angebot; na ponudbo, gu Gebote.

ponudek, dka, m. bas Angebot, bie Offerte, Mur., Jan., DZ.

ponuden, dna, adj. Offerte: oddati kako delo s ponudnim razpisom, eine Arbeit im Bege ber Offertausschreibung vergeben, DZ.

ponuditen, ina, adj. Offerte, Jan. (H.). ponudilo, n. bas Angebot, Cig.

ponúditi, nůdim, vb. pf. anbieten; p. komu kaj; več p.; prisego p., sich zum Eibe erbieten, Cig.; p. se, fich anerbieten.

ponudnik, m. ber Bieter, ber Offerent, Cig., C., Levst. (Cest.), nk.

ponujáč, m. kdor ponuja, ber Bieter, Cig. ponújanec, nca, m. kdor se ponuja, n. pr. pri kaki volitvi, ber Bablbewerber, Cig. ponújanjo, n. das Anbieten, das Antragen.

ponújati, am, vb. impf. ad ponuditi; anbieten, antragen; kruha, piti p. komu, blago p.; bieten, ju gablen bereit fein; sto goldinarjev p. za junca; - p. se, fich erbieten, fich antragen; p. se za hlapca, za poslanca; — p. komu besedo — siliti ga, da izpregovori, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); -tudi: p. koga, Levst. (Zb. sp.); p. koga z jedjo, jemanden jum Effen nothigen, Cig.; - p. koga s svinjskim

pastirjem, jemanbem ben Schweinehirtenbienft pooblaščenka, f. bie Bevollmächtigte, Cig., Jan., DZ., nk. anbieten, Pjk. (Crt.). ponujavec, vca, m. ber Anbieter, ber Offerent, pooblaščeváti, ûjem, vb. impf, = pooblaščati, Cig., Nov. Cig., Jan., nk. ponuniti se, im se, vb. pf. eine Nonne werben, ins Rlofter gehen, Cig., Erj. (Izb. sp.), LjZv. ponva, f. = ponev, die Bfanne. ponvar, rja, m. ber Bfannenichmieb, Cig., Jan.; ber Bfannenflider, C.; (ponvar), ber Safenbinder, vzhSt. pónvica, f. dem. ponva; eine fleine Bfanne; - die Zündpfanne: na ponvici je pogorelo, Cig.; - sklepna p., die Gelentpfanne, Erj. (Som.); tudi: ponvíca, Dol. ponvičár, rja, m. - ponvar, Cig. pónvičen, čna, adj. Bfannen: ponvični ročnik, ber Pfannenftiel, Cig. ponviška, f. dem. ponvica, Mur. ponvišče, n. das Bfannenhaus (eines Salgmertes), Cig. poobčeváti, ûjem, vb. impf. ad poobčiti; berallgemeinern, Cig. (T.). poobčiti, občim, vb. pf. verallgemeinern, generalifleren, Cig. (T.); - p. se, allgemein werben : pobožno mnenje se je poobčilo, Cv. poobcut, m. bie Rachempfinbung, Cig. poobedek, dka, m. ber Rachtisch, Jan. (H.). poobednik, m. ber Rachtifch, Levst. (17b. sp.). poobedovati, ujem, vb. pf. die Rahlgeit beenben, Z., nk. poobésiti, esim, vb. pf. nacheinanber aufhangen. poobiljsati, am, vb. pf. reichlicher machen, ver-vielfältigen, Cig., C., Ravn. (Abc.). poobiloma, adv. reichlich, C. pooblačiti se, im se, vb. pf. sich allmählich bewollen; pooblacilo se je, ber himmel hat fich bewölft; — (fig.) lice se mu je pooblačilo, Jurč. pooblastiden, dna, adj. Bollmachts., Bevollmachtigungs, Cig. pooblastilo, n. die Bollmacht, Cig., Jan., nk.; bie Befugnis, Jan.; bie Jurisbiction, C. pooblastitelj, m. ber Bevollmächtiger, ber Boll-

machisgeber, C., DZ.

DZkr.

Jan., Cig.(T.), nk.

pooblastitev, tve, f. bie Bevollmächtigung, bie

pooblastiti, im, vb. pf. 1) ermächtigen; bevoll-

Ermachtigung, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., nk.

machtigen; — 2) p. se česa, = polastiti se

česa, fich jum herrn von etwas machen, Cig.;

- 3) p. se koga, sich jemandes annehmen: p. se lakotnih ljudi, Krelj, Dalm., Kast.

pooblastivec, vca, m. = pooblastitelj, Cig.,

pooblastivka, f. die Bollmachtsgeberin, Cig.

pooblastnik, m. ber Bollmachtsgeber, Cig.,

pooblasčati, am, vb. impf. ad pooblastiti; er-

mächtigen, bevollmächtigen, Cig., DZ., nk.

pooblascenec, nca, m. ber Ermachtigte, ber

pooblaščeník, m. = pooblaščenec, Jan. (H.). pooblaščénje, n. bie Ermächtigung, bie Be-

pollmachtigung, Cig., Jan., nk.

Bevollmächtigte, ber Bollmachtenehmer, Cig.,

pooblastnica, f. ber Bollmachteichein, DZ.

pooblati, am, vb. pf. behobeln. pooblicen, cna, adj. formell, Cig. (T.). poobliciti, licim, vb. pf. portratieren, Cig., poobrazba, f. bie Rachbildung, Cig. poobrâzek, zka, m. das Abbilb, Čig.; - bas Nachbild, Jan. poobrazîtev, tve, f. die Rachbilbung, Jan. poobraziti, razim, vb. pf. 1) nachbilben, Guts .-Cig., Jan.; - abbilben, portratieren, Cig., Jan.; - 2) concret barftellen, Jan., C. poobrážati, am, vb. impf. ad poobraziti; nachbilben, Jan. poobraževáti, ûjem, vb. impf. = poobražati, Jan. poobraževavec, vca, m. ber Rachbilbner, Cig., Jan. poobraževavka, f. die Rachbildnerin, Cig. poobréden, dna, adj. 1) rituell, DZ.; nach ber Communion ftattfinbenb, C poobsoditi, im, vb. pf. nacheinander verurtheilen, Z. poocitba, f. bie Erfichtlichmachung, DZ. poocititi, ftim, vb. pf. veranichaulichen, verfinnlichen, ersichtlich machen, Cig. (T.), DZ. poocitki, m.pl. Bemangelungen (Supermangel), Jan. poocitovanje, n. die Berfinnlichung, Cig. poočitováti, újem, vb. impf. erfichtlich machen: p. si, fich eine beutliche Borftellung machen, Vrt. poogieniti, im, vb. pf. zu Roble machen, vertohlen (chem.), Cig. (T.). pooholiti se, olim se, vb. pf. ftolg (übermuthig) werben, Jan. (H). pookrogliti, im, vb. pf. etwas rund machen, Cig. pooljeváti, űjem, vb. impf. ad pooljiti, Cig. poolijiti, im, vb. pf. bedlen, anolen, Cig.; p. se, fich ölig machen, Cig. poomožíti, ím, vb. pf. = pomožiti, LjZv.poopraviti, pravim, vb. pf. nacheinander berrichten; počasi je vse poopravila. pooráti, oram, órjem, vb. pf. 1) das Pflügen allmählich beenben: poorali smo, wir haben bie Pflügearbeit beenbet; - 2) ein wenig pflügen, Cig.; — 3) nieberpflügen, Cig. pooravati, am, vb. impf. nachpflügen, Cig. poosebilo, n. die Berfonification, Cig. poosebitev, tve, f. die Berfonificierung, nk. poosebiti, sebim, vb. pf. perfonificieren, Cig., Jan., C., nk. poosebljenje, n. bie Personification, Jan. poosebljeváti, ûjem, vb. impf. ad poosebiti; personificieren, Cig., Jan., nk. poosen, sna, adj. Agial- (math., phys.), Cig. (T.).poosobilo, n. = poosebilo, Cig.(T.). poosóbiti, sôbim, vb. pf. = poosebiti, Jan. poosréditi, im, vb. pf. centralifieren, Jan. (H.).

Ciongle

poostáti, stánem, vb. pf. 1) hie und da zuridbleiben, Cig.; — 2) ein wenig bleiben; p. nekoliko trenutkov v cerkvi, Zv.

poostiti, im, vb. pf. mil einer Spipe verfeben, ipipen, Cig., C.

poostrénje, n. die Berschärfung, Cig., Jan.; p. kazni, Cig.

poostrilo, n. die Bericharfung: p. kazni, die

Bericharfung ber Strafe, DZ.

poostriti, im, vb. pf. 1) ein wenig schärfen, anschärfen, Cig., Jan.; britvo p., C.; poostrena podkov, Levst. (Podk.); — 2) verschärfen, Mur., Cig., Jan.; kazen p., Cig., nk.; — 3) zuspisen, Cig., poostrovati, üjem, vb. impf. ad poostriti, Cig.

poostrováti, ûjem, vb. impf. ad poostriti, Cig. poosábiti, im, vb. pf. ftol; ober hochmuthig machen, C.; — p. se, hochmuthig werden, Cig., C.; kdor se z osabnikom pajdaši, ta se sam poosabi, Ravn.-Jan. (Slovn.).

poétkati, am, vb. pf. z otko postrgati zemljo z lemeža, Gor.

pootocje, n. die Infeltette, Jan. (H.).

pootožiti, im, vb. pf. betrübt machen: p. duso, SIN.; —p. se, niebergeschlagen, betrübt werben, Bes.

pootročiti, sčim, vb. pf. 1) an Kindes statt annehmen, C.; — 2) kindisch machen, Cig.; p. se, kindisch werden, berkinden, Cig., Jurč.; na stare dni se p., Zv.

poozréti se, zrèm se, vb. pf. sich ein wenig

umichauen, C.

poožéniti, żénim, vb. pf. — pożeniti, LjZv. poóžiti, fizim, vb. pf. schmälern, verengen, Cig. 1. pôp, m. 1) die Anospe, Z.; — 2) der Rabel, Guts., Mur., V.-Cig.

2. pop, popa, m. ber Bope (pravoslaven du-

hovnik).

3. pop, popa, m. bie Pappe, ber Rleister; (iz nem.).

popasba, f. bie Berichlechterung; - bie Degeneration, Cig.

popacenost, f. die sittliche Berborbenheit, die Corruption, Cig., Jan., Cig. (T.).

popáčiti, im, vb. pf. verderben, verhunzen; — fittlich schecht machen, verberben; p. otroka s krivo odgojo; p. se, sittlich verderben; ves popačen je.

popad, pada, m. ber Zugriff, bas Baden, ber Anfall (3. B. eines hundes), Cig.; — ber Anfall (einer Krantheit), C.; — ber Angriff,

Die Attaque, Cig., C.

popádati, pådam, l. vb. impf. ad popasti; paden, augreifen; psi popadajo otroke (přiegen anaugreifen, au beißen); — befallen; jeza ga popada, bolezni jih popadajo, Cig.; — II. vb. pf. nadjeinanber nieberfallen o. hinfallen; vse sadje je popadalo z drevja; vsa živina je popadala (išt abgestanben), Cig.; vsi so popadali na kolena.

popadavec, vca, m. 1) ber Angreifer, C.; — 2) bas Alebtraut (galium aparine), C.

popadek, dka, m. der Anfall (einer Rrantheit), Cig., Jan.; popadki, die Geburtsweien, Cig., Jan., C.; divji popadki, falfche Beben, V.-Cig. popáden, dna, adj. 1) = popadljiv, ber gerne anfállt, biffig, Cig.; p. pes, C.; — 2) Angriffs, C.

popadenec, nca, m. ber Angefallene, C. popadljaj, m. = popadek, Jan. (H.).

popadljiv, adj. bijfig, Jan.; popadljivi psi, Levst. (Nauk), LiZv.

popâdnica, f. 1) die Ergreiferin, die Baderin, Cig.; — 2) die Bechnelle (lychnis viscaria), ogr.-Erj. (Torb.).

popadnik, m. 1) ber Ergreifer, ber Bader, Cig., DZ.; — 2) ber Raffgahn, Jan. (H.).

popadnina, f. ber Ergreiferlohn, Cig.

popadniti, padnem, vb. pf. = popasti, paden, ergreifen, ogr.-Valj. (Rad).

popah, paha, m. ber Moulesel, Pivka (Notr.)-Mik., C., Kr.-Valj. (Rad).

popáhati, paham, vb. pf. i) burch Jachen reinigen: vse žito p., Z.; -2) ein wenig sachen: ogenj p., Z.

popāka, f. das Berderbnis, die Entstellung, Cig.. Vest., ZgD.; — der Fehler, der Naturschler, der Masel, C.; v popaki sem rojen, Ravn.-Valj. (Rad).

popakedrati, am, vb. pf. verhungen, verberben, verpfuschen, C.

popakováti, üsem, vb. impf. ad popačiti, C. popat, pála, m. = snet, ber Brand (am Getreibe), C.

1. popaliti, im, vb. pf. absengen, verbrennen;
— nieberbrennen, einaschern, vse vasi p.

2. popalíti, ím, vb. pf. mit Schlamm überziehen: voda je travnik popalila, C.
popáliati, am, vb. impl. ad t. popaliti, Jan

popáljati, am, vb. impf. ad 1. popaliti, Jan. (H.).

popân, m. bas Sinngrun (vinca minor), Koborid-Erj. (Torb.).

pôpar, rja, m. ber wit Pappe ober Rleister zu thun hat, ber Papparbeiter, Cig.; — (zaničlj. o črevljarju), SlN.

popara, f. 1) bie Berletung burch siedenbes Basser, Valj. (Rad); — 2) = poparjen kruh, ber Brotbrei, Cig.

poparati, am, vb. pf. nach ber Reihe aufirennen.

poparek, rka, m. 1) der Aufguss mit siebender Flüssigkeit, Cig.; — 2) die Brühwunde, Z. 1. poparica, s. das Kleisteralchen (ein Kleines,

poparica, f. das Rleifteralden (ein fleines, fabenformiges, im Rleifter vortommendes Thierden), Cig.

2. popärica, f. bas Brühwasser, C. poparina, f. der Ausguss mit siedender Flüssigs

oparina, *f.* Teit, Cig.

popáriti, pârini, vb. pf. 1) mit siebendem Basser begießen, brühen; s kropom kaj p.; p. kruh, živinsko klajo; — 2) niedergeschlagen machen, entmuthigen; to ga je poparilo; ves poparjen je odšel.

poparjati, am, vb. impf. ad popariti, Jan.(H.). popas, m. = popasenje, Jan.(H.).

popasek, ska, m. eine furzdauernde Beibe, C. popasenje, n. die Abweidung, Cig.

popasováti, ûjem, vb. impf. ad popasti (-pasem); ausweiben, abweiben: travnike p., Cig., Jan **— 150 —**

popast, f. ber Anfall, ber überfall: p. stekle živine, C.; - ber Barorpomus, V.-Cig., Jan.

popast, adj. pappig, pappartig.

popásti, padem, vb. pf. haftig erfaffen, baden; p. kaj, za kaj, koga za kaj; p. orožje, za orozje; p. konja za brzdo, dem Bierbe in bie Bügel fallen; — erschnappen, Jan.; — besedo p., ein Wort auffangen, Cig., C.; aufallen; pes je popadel otroka; - angreifen; sovražnika p.; p. se, fich gegenseitig angreifen, fich in die haare fahren; - befallen, ergreifen (bon Bujtanben); mrzlica, jeza ga je popadla; p. se koga, sich an jemanben flammern: trdno se Kristusa p., Krelj; - ogeni se teles popade, bas Feuer ergreift bie Leiber, Guts. (Res.).

popasti, pasem, vb. pf. abweiben, abfreffen, abgrafen; bef. burch Abweiben einen Schaben anrichten; živina je žito popasla; - abweiben luffen (o pastirju): ne smes popasti one trave, ker jo bom kosil.

popasa, f. bas Abweiben, ber Abweibeschaben, ber Beibefrevel, Dict., Cig., Jan., C.

popáščiti se, im se, vb. pf. fich beeilen, Dol .-Cig., Jan., Vrt., Npes.-Vraz, vzhSt.-C.; fich befleißen, fich bemühen, C. popasnina, f. bie Entschädigung für einen Beibefrevel, Dol.

popati, am, vb. impf. pappen, fleistern ; - iz nem. popava, f. die Cherwurz (carlina acaulis), vzh-St.-C.; — tudi: popava, pompava, (pumpava) kompava; prim. pop, Rnospe, Caf (Vest. I. 33).

popcarica, f. gosenica p., die Anospenraupe, Cig.

popcast, adj. nobelformig, Jan.(H.).

popčat, adj. Inoipig, Cig.

pôpčati, am, vb. impf. 1) = s popkom cepiti, äugeln, M.; - 2) p. se, inoipen, C.

popček, čka, m. dem. popek; 1) bas Ruöfpchen; - 2) bas Rabelchen.

popčen, čna, adj. Nabel, Cig.; popčna jamica, bie Nabelgrube, Cig.; popona zaveza, die Nabelichnur, Guts.-Cig.

popčica, f. bas Anoipchen, Cig.

popčíšče, n. der Nabelgrund (bot.), Cig.(T.).

popenast, adj. nabelformig, Cig. pộpčnat, adj. nabelig, Cig.

pôpěnica, f. = popěnik, Polj.

popenik, m. = popkar 1), ber Tafchenveitel,

pôpec, pca, m. dem. pop; bie Rnoipe, Jan. popecatiti, atim, vb. pf. nacheinander verfiegeln ober befiegeln, Z.

popecek, cka, m. die Schürschaufel, die Ofen-frude, Cig., M., Vreme-Erj. (Torb.), BlKr.; to je človek, ki ni vreden, da bi ga s popečkom zapodil, BlKr.

popéči, péčem, vb. pf. 1) burch Baden, Braten ben Borrath aufbrauchen, aufbaden, aufbraten: vse p.; — 2) ein wenig baden, braten, Mur.; — 3) nachbaden, nachbraten, Cig.; — 4) p. se = zapeči se: naj se gleda, da se kruh dobro popeče, Zv.; - sich verbrennen, sich berbraten, Mur.

popednjati, am, vb. pf. mit ber Sbanne abmeffen, Z.

popêjec, jca, m. = pevec, ogr.-Valj.(Rad). popek, pka, m. 1) bie Rnofpe, bas Auge (an Baumen, Reben u. bgl.); popke delati, inoipen; trto na tri popke obrezati, Z.; s popkom cepiti, augeln, oculieren, M., Pirc; plodni p., die Fruchtknofpe, bas Fruchtauge, Cig.; - 2) ber Nabel; p. zavezati, die Nabelschnur unter-binden, Cig.; — 3) babji p., ber Bovist (lycoperdon bovista), Gorjansko (Kras) - Erj. (Torb.).

popékati, pêkam, vb. impf. ad popeči; nadje braten, Cig.

popêl, m. = pepel, Jarn., Dol.-Z., Mik.

popoliskati, am, vb. pf. jufammenichlagen (b. Spagel), Jan.(H.).

popéljati, péljem, -peljáti, âm, vb. pf. ein wenig fahren (trans.), führen; hinfahren, hinführen; - p. se, ein wenig fahren (intr.); hinfahren; - zvezda se je popeljala, es fiel eine Sternichnuppe, C.; - popeljem (am), ich werbe fahren, führen; popeljem (am) se, ich werbe fahren (intr.); popeljemo se v belo Ljubljano.

popen, pna, m. ein Beug, ber um ben Garg

geheftet wird, Strek.

popenjec, nca, m. die Gundelrebe, ber Erbepheu (glechoma hederacea), (-penec) Cig., Jan., Medv. (Rok.); — prim. poponec. popéniti, pênim, vb. pf. s srebrno ali zlato peno

prevleči: Dekle, popeni rožmarin, Npes.-C. popenj, pnja, m. - popek, bie Rnoipe, C. popenjanje, n. bas Emporflimmen: vaje v popenjanju, die Rlimmübungen, Telov.

popenjati, am, vb. impf. ad popeti; 1) heften, Kras; - 2) p. se, flimmen, sich bemühen emporgutommen, ju erflimmen fuchen, Cig., Jan., nk.; na višjo stopnjo se p., nk.

popepeliti, im, vb. pf. beaichen, Cig.

poper, pra, m. ber Bfeffer; suh kot poper, gaundurt, Cig.; erni p., ber Mohrenpfeffer; beli p., der weiße Pfeffer; turski p., fpaniicher Pfeffer (Baprifa); divji ali volcji p., ber Rellerhale, ber Seibelbaft (daphne mezereum),

poperéti, im, vb. pf. vermobern, Jan.(H.). poperiten, ina, adj. frifch gewaschen: poperilna

poperuhati, am, vb. pf. ein wenig mit ben Flügeln schlagen: gosak po klasju s perotmi poperuha, Npr. (vzh.St.)-Kres.

popetati, am, vb. pf. crevlje p., bie Stiefel (an ber Ferje) frumm treten: popetani črevlji,

Cig., Vrt., Levst.(Zb. sp.), Kr.

popeti, pnem, vb. pf. i) fpannend befeftigen: anhesten, hesten; "krojač ali švelja popne prikrojene kosove, predno je začne šivati", Kras-Erj. (Torb.); — 2) ein wenig spanneu: p. pas, ben Güriel enger ichnallen, Dol.; -3) (fpannend) festbinben: p. voz sena z zrdjo, Ravn.(Abc.); - 4) p. se, emportlimmen, sich emporheben; fich emporschwingen (fig.); p. se na višjo stopnjo, popeti, pojem, vb. pf. ein wenig fingen, M.

Ciongle

popetina, f. womit etwas (3. B. ein Zimmer) ausgeschlagen wirb, Tapeten, Cig.

popétiti, im, vb. pf. = popetati: p. škornje, C. popetljikováti, ûjem, vb. impf. = petljike po-

birati, Rachlese halten, Blc.-C. popèv, péva, m. ber Gesang, C., Volk.-M. popeváč, m. ber Ganger, SIN.; ulični p., ber

Bantelianger, Jan.(H.). popeváča, f. ptica p., ber Singvogel, C.

popevačíca, f. die Sangerin, C.

popévanjo, n. bas Gingen, Cig., vzh.St. popévati, vam, vljem, vb. impf. fingen, Mur., Cig., Jan., vzhSt., jvzhSt.

popevekanje, n. fentimentales Gefinge: neslano p. in objemčkanje, Jurč.

popevka, f. bas Gefangftud, Jan.; bas Lieb, Dict., Mur.; pouliona p., bas Baffenlied, ber Gaffenhauer, Jan (H.); — die Cantate, Cig., Jan.; die Cangone, Cig.(T.).

popęvkinja, f. = pevka, C.

popezdávati, am, vb. impf. wieberholt fiften, Cig.

pophati, phâm, pšem, vb. pf. zerftogen, verstampsen: ves poper p., Cig. popica, f. die Ruospe, Jan., Cas (Vest.). popic, pica, m. 1) das Auge am Aweige, Mik.,

Vaij. (Rad); - 2) bas Rabelchen, Cig.; -3) zlati p., bie fpanische Fliege (lytta vesicatoria), Z.

popičast, adj. inoipig, Jan. popih, m. ber Lufthauch, ZgD.

popihati, ham, sem, vb. pf.1) nacheinanber wegblajen; veter je popihal pleve; - verthun: marsikak grošič smo že popihali, Cig.;

2) p. jo, enteilen, Reigaus nehmen; - 3) ein wenig weben: popise veter, LjZv.

popihávati, am, vb. impf. wieberholt blafen, Zora.

popihljáti, am, vb. pf. ein wenig fanft wehen. popihniti, pihnem, vb. pf. 1) wegblafen; -2) ein wenig blafen: veter je popihnil;

3) p. jo, enteilend Reifaus nehmen, Jan., C.; domu jo p., Zora.

popijanje, n. daš Saufen, Cig., C.

popijáš, m. neki kukec, velik kakor pšenično zrno, modre izpreminaste barve, po drevju mladike odjeda, Dol.

popijati, am, vb. impf. - popivati; 1) balb ba bald dort trinken, faufen; — 2) auffaugen: papir popija (fließt), Mur.; temnomodre naočnice preveč svetlobe popijajo, Znid.

popljávati, am, vb. impf. balb ba balb bort zu trinten, ju faufen pflegen, C., ogr.-M. popijavec, vca, m. kdor rad popija, ber Gaufer,

Cig., C., Ravn.-Valj.(Rad).

popijavka, f. bie Gauferin, Cig. popika, f. = popek, bas Auge am Zweige, bie Rnoipe, Mur., Cig., Jan., Mik., St.-Valj. (Rad).

popikast, adj. = popkast, fnospig, Jan. (H.). popikati, pîkam, vb. pf. betüpfeln, Mur.; popikan = pikast, Jan., Ravn

popikavati se, am se, vb. impf. oft ftraucheln, BlKr .- M.; ftrauchelnb ober wantenb geben, Mur.

popikniti se, piknem se, vb. pf. anitogen: p. se na kamen, Hal.-M.; — straucheln: konj se popikne, Cig.

popikováti se, fijem se, vb. impf. auftofien, straucheln, Cig.

popiliti, pilim, vb. pf. 1) nacheinander befeilen: vse žreblje p.; — weg., abseisen, abraspeln: p. rjo z železa; — 2) ein wenig seisen, Cig.; - 3) = požagati, auffagen, Cig.

popipati, pîpam, pljem, vb. pf. nacheinanber ausraufen; repo, korenje p.; brado si p.

popis, pisa, m. 1) bie Aufschreibung: bie Confernytion, Cig.(T.); p. ljudstva, die Bolks-gählung, Cig., DZ.;—die Specification (merc.), Cig.(T.);— das Berzeichnis, das Register, Cig.(T.); p. naklada, das Belastungsverzeichnis, DZ.; - imovinski p., bas Bermogensinventar, DZ.; - 2) bie Beichreibung. popisatelj, m. ber Beichreiber, Jan.(H.).

popisati, sem, vb. pf. 1) mit Schrift ausfüllen, voll beschreiben; vsa pola je popisana; veliko papirja p.; p. razpredelke, die Rubriten ausfüllen, Levst. (Nauk); — 2) nach der Reihe aufschreiben, inventieren; p. blago, Cig.; p. zarubljene stvari, Levst (Nauk); po tanko p., specificieren (merc.), Cig. (T.); conscribieren, Cig., Jan.; - 3) burch bie Schrift barftellen, beichreiben; vojsko p.; v knjigi je vse na tanko popisano, kako se je godilo.

popisávati, am, vb. impf. == popisovati. popisek, ska, m. 1) das Berzeichnis, das Register, das Inventar, Cig., C.; - die Confignation, DZ .; -2) bie Beschreibung, C., M. popisen, sna, adj. bie Conscription betreffend: popisni imenik, die Conscriptionslifte, Cig.; Inventure: popisni troški, die Inventuretoften, Cig.

popisilo, n. die schriftliche Aufnahme, die Conscription, Kr.

popiskati, skam, ščem, vb. pf. ein wenig (mit

einem Inftrument) pfeifen, Cig. popîsnik, m. == kataster, DZ.

popisováčnica, f. daš Conscriptionsbureau, Cig. popisovanje, n. 1) die Berzeichnung, die Aufchreibung, die Conscription; p. ljudstva, die Bollegablung, Cig.; - 2) bie Befchreibung; p. zemlje, die Erbbeichreibung.

popisováti, ûjem, vb. impf. ad popisati; 1) aufschreiben, conscribieren, inventieren; blago p.; ljudstvo p., eine Bollegablung vornehmen; - 2) beichreiben: vojske

popisovavec, vca, m. ber Beichreiber, Mur.,

popítanje, n. die Anfrage, Cig., vzhSt. 1. popitati, pîtam, vb. pf. anfragen, befragen,

Cig., Jan., vzhSt.

2. popitati, pîtam, vb. pf. 1) beim Maften verbrauchen, Z.; — 2) ein wenig maften, Jan. (H.).

popitávati, am, vb. impf. fragen, ausforichen, Jan., Raič (Let.).

popîtek, tka, m. ber Trunt, Mur., Cig. popíti, píjem, vb. pf. nach und nach austrinken, auftrinten, zusammentrinten; mnogo vina se je pri svatovščini popilo; ostanke iz kupic

p.; dva litra vina na dan p.; kdor veliko pije, malo popije, = wer viel trinkt, trinkt nicht lange, Mur.; - verrauchen: ves tobak p., Cig.; — auffaugen: papir je tinto popil; zemlja je vodo popila; — da bi ga črni murin popil! (kletvica), = mare er icon, mo ber Bfeffer machst! Cig.

popivanje, n. bas herumtrinten, bas Saufen, das Abhalten von Trinfgelagen.

popivati, am, vb. impf. 1) balb hier balb bort trinten, Trintgelage abhalten, zechen, faufen; po kremah p.; - 2) auffaugen, Jan.

popivec, vca, m. der gerne trintt, Z. popivek, vka, m. = popitek, Jan (H.).

popivka, f. 1) bie gerne trintt, M.; - 2) bas Trintgelage, Cig.

popje, n. coll. die Rnofpen; popje na drevju se je napenjalo, Erj. (Izb. sp.).

popka, f. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

popkar, ria, m. 1) ein einfaches Taschenmeffer, ber Tajdenveitel, C., Gor.; — 2) ber Gimpel (fringilla pyrrhula), Mur., Cig., Jan., Frey. (F.), Erj.(Ž.).

popkarica, f. t) die Hebamme (zanicij.), Z., Polj.; — 2) das Nabelichnurmeffer, Cig.; die Nabelschnurschere, DZ.; — ein sehr einfaches Taichenmeffer (mit bolg. Briff), ber Taichenveitel, M., Notr., Dol.; - 3) eine Art Steinbrech (saxifraga tridactylites); Medv. (Rok.). popkast, adj. 1) inofpicht; - 2) nabelformig,

Cig. popkat, ata, adj. 1) inospig, Cig.; - 2) ge-

nabelt, Cig.

popkati, am, vb. impf. 1) Rnofpen treiben : drevje popka, Mur., Cig., Met., - 2) = cepiti s popkom, augeln, oculieren, V.-Cig., C.

popkav, adj. inospig, Jan. (H.). popkorez, reza, m. das Nabelschnurmesser, M. popkov, adj. Rabels; popkova žila, die Nabels schnur, Mur.; p. preveza, das Nabelschnur-bandchen, Cig., DZ.

pôpkovec, vca, m. = popkar 1), Notr. popkovina, f. die Rabelichnur, Cig.; - rus. popkovje, n. coll. die Anoipen, Jan. (H.). popkovnica, f. ber Rabelftrang, Jan.

popkovnik, m. die Wöhringie (Mochringia), C. poplaca, f. die Bergeltung, Guts. (Res.), Valj. (Rad).

poplacanje, n. bie Bezahlung, bie Abzahlung. poplacati, am, vb. pf. nacheinanber bezahlen, ab, bezahlen; vse dolgove p.; - abbugen: p. kaj s cim, Cig.; - vergelten, Cig., Jan. poplaceváti, üjem, vb. impf. Abzahlungen leiften, Z.; abbezahlen, Cig.

poplacilo, n. bie Bezahlung, bie Beftreitung: p. nepokritih potroškov, DZkr.

1. popláhniti, pláhnem, vb. pf. = poplakniti, Mur., Jan., C., jvzhŠt.

2. popláhniti, pláhnem, vb. pf. allmählich vergeben (von einer Geschwulft), Jan. (H.).

poplak, plaka, m. was bom Bertochwaffer im Faffe gurudbleibt, C.; - ber Schwenimbrant. wein, ber in ben ausgeleerten Faffern gurud. bleibt, Jarn., Cig.; tudi: póplak.

poplaka, f. bie Ausspulung, ZgD. poplakniti, plaknem, vb. pf. ausipulen, abspulen; latvice in golide do čistega p., Ravn. (Abc.)-Valj.(Rad).

poplakováti, ûjem, vb. impf. ad poplakniti; ausspulen, abspulen, Mur.

poplamikováti, újem, vb. impf. wiederholt hie und da auffladern, Zora.

poplanînski, adj poplaninska paša, bie Beibe, die nach ber Alpenweibe stattfindet, Bes-

poplantati, am, vb. pf. abbugen, C. poplaskati, am, vb. pf. ein wenig platichern:

poplaskalo je nekaj po vodi, SIN. poplasiti, plasim, vb. pf. 1) nacheinanber berscheuchen; - 2) ein wenig fchreden, Z.

poplat, f. die Salfte: p. oreha, Kras. póplat, pláta, m. = podplat, Štrek., ogr.-C. popláten, tna, adj. p. brat, poplatna sestra po polu brat, po polu sestra, Zora, Gor., St.

poplatiniti, înim, vb. pf. platinieren, Cig. poplatiti, im, vb. pf. = poplacati, C., Vrt. poplava, f. bie Überichmemmung, Cig., Jan.;

iz trgajočih se oblakov je lila p., LjZv. poplavati, plavam, vb. pf. ein wenig ichwimmen; - poplavam, ich werbe schwimmen.

poplavica, f. die Bafferflut, die Uberfcmemmung, Cig., SIN.-C.

poplaviti, im. vb. pf. 1) überschwemmen; voda je vse poplavila; — 2) abschwemmen, absspilen: posodo p., C., M.

poplávljatí, am, vb. impf. ad poplaviti; überschwemmen.

poplaziti, plazim, vb. pf. streifen, feicht bepflügen: njive p., Z.; übhpt. oberflächlich bearbeiten: vse le takisto poplazi, da je le pol obdelano, Polj.

poplemeniti, im, vb. pf. = poplemenititi, C. poplemenititi, îtim, vb. pf. berebeln, nk.

popleniti, im, vb. pf. nacheinander plunbern,

rauben: vse p., Cig. Jan.
poplesati, sem, vb. pf. ein wenig tangen.
poplesavati, am, vb. impf. öfter ein wenig tangen, M.

poplesti, pletem, vb. pf. 1) beim Flechten aufbrauchen, verflechten; vse vitre p.; - aufftriden, aufwirten, Cig.; - 2) beflechten; p. raztrgane koše.

poplet, pleta, m. bas Geflecht: s kosem ali gostim popletom ograjati (mlada drevesca), Pirc; bas Baungeflecht, C., Z.

poplétati, plêtam, vb. impf. ad poplesti.

popletek, tka, m. bie Beschnurung eines Rodes. Z., C.

popleti, plevem, vb. pf. nacheinanber wegiaten; vso travo p. okoli trt.

poplevéliti se, élim se, vb. pf zum Unfraut werden, LjZv.

popljevéti, i, vb. pf. popljevi, es hat einen faben Nachgeschmad, (-plevi), Cig.

popljuváti, pljúvam, pljújem, vb. pf. bespuden; vsa tla okoli sebe p.; kdor proti vetru pljuje, se popljuje, $Z\nu$.

popločiti, im, vb. pf. mit Blatien belegen, Z.

poplon, m. bie Bettbede, vzh.St.-C.; tudi poplon, kajk.- Valj.(Rad); — prim. poplun.

poploskati, am, vb. pf. ein wenig Matichen. poplun, m. die Dede, Mik.; - prim. novogr. πάπλωμα, stragulum (iz ἐφάπλωμα) Mik. V. G. I. 69.

popluti, plovem, plujem, vb. pf. 1) eine Fahrt ju Schiffe unternehmen, DZ., - 2) = poplaviti: potok njivo poplove, C.; vse p. kakor povodnja, Dalm.

popnjak, m. vodni p., ber Bassernabel (hydro-

cotyle vulgaris), C.

popočásiti, časim, vb. pf. verlangfamen, Cv. popodati, podam, vb. pf. bebielen, Cig.; mit einem Fußboben verfeben, C.

1. popoditi, im, vb. pf. nacheinander wegiagen. 2. popóditi, pôdim, vb. pf. == popodati, Cig., C. popodováti, ûjem, vb. impf. ad popodsti; mit bem Legen bes Bobens beichaftigt fein, C. popoganitise, anim se, vb. pf. ein beibe werben,

ogr.-M.

popojainik, m. die Sommerwurz (orobanche sp.), Ajdovščina-Erj.(Torb.); - prim. je-

popojti, pojdem, vb. pf. sich auf ben Beg machen, ausgehen; poposel sem ob deseti uri, BiKr.; ko sem bila popošla, alš ich auf bem Bege war, Svet.(Rok.).

popokati, pokam, vb. pf. 1) nacheinanber berften, plagen, Sprunge befommen; zemlja je od suše popokala; obroći so popokali na sodu; toliko da niso popokali od smeha; vse strune so popokale; - 2) s pokanjem porabiti: berinallen, berichießen: dokaj smodnika p., Cig.

popokljáti, am, vb. pf. 1) verfnistern, Cig.;

- 2) ein wenig fnistern.

popõldan, m. ber Nachmittag, Mur., Cig., Jan., Gor.; ves popoldan, ben ganzen Nachmittag, Cig.; (popoldan gen. popoldne, dneva, Mur., Jan.); - pogl. popoldne.

popôldanica, f. Cig., (popoldenica) C.; pogl. popoldnica.

popoldánji, adj. nachmittägig, Nachmittage-, Cig., Jan.; p. govornik, Zv.

popoldánski, adj. nachmittagig, Nachmittags-; popoldanska služba božja; popoldanski čas, Navr.(Let.).

popoldánščnica, f. = popoldnica, Cig. popoldánšnji, adj. = popoldanski, Gol.

popoldne, I. adv. = po poldne, nach Mittag, nachmittags; - II. subst. n. indecl. ber Rachmittag; celo popoldne, einen gangen Rachmittag; do popoldne, bis jum Nachmittag; (tudi se sklanja kakor popoldan, Jan.).

popoldnéven, vna, adj. - popoldanski, Mur., Cig.

popotanica, f. bas Rachmittagebrot, bie Saufe, Mur., Cig., Jan.

popolin , adj. vollftanbig, vollfommen, Cig. Jan., ogr.-Mik., nk.; popoln odpustek, vollfommener Abiaje, Cig.; - narejeno iz: popolnoma.

popolniti, im, vb. pf. vervollftanbigen, Cig. (T.); - bejepen: p. izpraznjen urad, DZ.;

-- (eine Stelle mit einer Riffer) besetzen, Cig. (T.).

popolnjeváti, újem, vb. impf. ad popolniti, Cig.(T.).

popolnočen, čna, adj. nachmitternachtlich, Mur., Cig.

popotnoma, adv. vollftanbig, vollfommen.

popolnost, f. Die Bollftanbigfeit, Die Bollfommenheit, Cig., Jan., ogr.-C., nk.

popoludan, m. ber Rachmittag: vsak p., Erj. (Izb. sp.).

popoludánšuji, adj. nachmittägig, Rachmittags: v popoludanšnji vročini, Jurč.

popóludne, I. adv. - popoldne, nachmittags.

nk.; - II. subst. n. indecl. ber nachmittag: tisto popoludne, Erj. (Izb. sp.); bilo je lepega popoludne, $LjZ\nu$.

popółzniti, pôlznem, vb. pf. ausglitichen, Meg., Dict., Z., Mik., Trub.-Let.

popolzováti, ûjem, vb. impf. ad popolzniti; ausgleiten: moja noga popolzuje, Trub. (Psal.).

popon, pona, m. bas Sonnenroschen (helianthemum), Cig.

poponec, nea, m. die Acerwinde (convolvulus arvensis), C.; - tudi: bie Gunbelrebe (glechoma hederacea), C., Medv.(Rok.).

popoprati, am, vb. pf. ein wenig pfeffern, bepfeffern.

popórjati, jam, jem, vb. pf. = poparati, Jan. (H.). poporoden, dna, adj. nach ber Geburt ftattfindend, Cig., C.; poporodne bolecine, bie Rachgeburtswehen, Cig.

popoten, tna, adj. fich auf ber Reife befinbenb; reisend; p. sem bil in ste me pod streho vzeli, Cig.; popoten človek, popotni ljudje; - Reise, Cig.; popôtni drug, ber Reisegefahrte, Jan.; popotni list, ber Reifepafs, popotna izkaznica, bie Legitimationstarte, popotna karta, die Bafstarte, Levst.(Nauk).

popotna, f. bie Beggehrung, Meg., Dalm .- M., Valj.(Rad); - pogl. popotnja.

popotnica, f. 1) bie Reifenbe; - 2) bie Reifezehrung, das Reisegeld; sveta popotnica, die heilige Wegzehrung, Cig.; — 3) bas Reise-lieb, bas Marichlieb, ber Marich (als Musitftüd), Mur., Cig., nk.; — 4) neka hruška, Mariborska ok.-Erj.(Torb.).

popotnik, m. 1) ber Reifenbe, ber Banberer; 2) die Begwarte (cichorium intybus), Podgorje v Istri-Erj. (Torb.); -ber Begerich (plantago), C., Dol.

popotnina, f. bas Reisegelb, Mur. - Cig., nk.; - = popotnica, die Wegzehrung, Mur., Cig.

popotniški, adj. Die Reifenden ober Banberer betreffend, Baffagier-, Wanber-; popotniska roba, Cig.

popotnja, f. was man auf die Reise mitnimmt: Delaj delaj, ljuba, pušelc Za popotnjo žalostno, Npes.-K.; - bas Heijegelb, Mik.

popotôčje, n. daš Bachthal, Cig. (T.). popotopen, pna, adj. nachsintflutig, M. popotoválen, Ina, adj. Reise-, Jan.(H.).

popotovanje, n. das Reisen, die Wanderschaft; tudi: popôtovanje.

popotováti, fijem, vb. impf. reifen, wandern; popotujoč skozi Ljubljano, auf ber Durchreise durch Laibach, Cig.; - tudi: popotovati, uiem.

popotovavec, vca, m. kdor rad popotuje, ber Reifer, ber Banberer, Cig., Jan.

popotovavka, f. bie Reisende, bie Banbrerin, $Jan_{\cdot}(H_{\cdot}).$

popovec, vca, m. bie Rainweibe (ligustrum vulgare), C.

1. popovina, f. ber himmelbrand, bas Bollfront (verbascum thapsus), C.

2. popovina, f. die Bfarrprabenbe eines Bopen,

pôpovje, n. coll. die Rnospen, Mur., Cig., Mik.; tudi: popovje, ogr.-Valj.(Rad).

popovnát, áta, adj. fnojpig, Mur.

popovski, adj. Bopen ..

popovstvo, n. bas Bopenthum, C., ogr.-Valj. (Rad).

popranje, n. bas Bfeffern.

poprask, praska, m. ber Rig, bie Schramme, C. popraskati, am, vb. pf. 1) nacheinander befragen, C; - wegitaben; vse maroge s stene p.; -

2) ein wenig fragen; za ušesi se p. popraskávati, am, vb. impf. = popraskovati.

poprasketati, etam, ecem, vb. pf. ein wenig praffeln, Cig.

popráskniti, prásknem, vb. pf. einen fragenben Zug thun.

popraskováti, újem, vb. impf. wieberhoft ein wenig fragen: p. se za ušesi.

poprásniti, prásnem, vb. pf. = popraskniti.

poprast, adj. pfefferartig, Cig.

popráš, m. = 1. poprašek, Vod. (Izb. sp.). poprasati, am, vb. pf. eine Frage ftellen, anfragen, fragen; poprašaj, ali imajo kaj jesti dati; p. koga zastran česa, za kako reč; pogl. povprašati.

1. poprašek, ška, m. bie Anfrage, Mur., C. 2. poprasek, ška, m. feiner Schnee, C.

popraševaten, ina, adj. befragend: popraše-vatno pismo, das Lauffdreiben, DZ. popraševalnica, f. bie Anfragefanglei, Cig.

popraševānje, n. das Fragen, das Nachfragen, bie Erfundigung(en).

popraševáti, ûjem, vb. impf. ad poprašati; fragen, herumfragen, sich erfundigen; p. po kom, čem, nachfragen; po tem blagu zelo poprašujejo, es ist viel Rachfrage um biese Bare; befragen, ausforschen; p. koga za kaj; p. za svet, um Rath fragen; p. zastran česa, Rundichaft einziehen von einer Sache, Cig. popraševavec, vca, m. ber Befrager, ber Rach-

frager. popraševavka, f. die Befragerin, die Nach-

poprašiti, im, vb. pf. bestäuben, Cig.

popraskováti, újem, vb. impf. ausforichen. fratschein, Cig., C.

poprati, am, vb. impf. pfeffern.

popráti, pérem, vb. pf. aufwaschen: vse perilo p.; — beim Baschen aufbrauchen: vso vodo p., Cig.

poprav, f. = poprava, die Reparatur (tudi: poprav), SiGor.

poprav, adv. 1) eigentlich, ogr.-C.; - 2) wohlfeil, C.

poprava, f. die Ausbefferung, die Reparatur; bie Richtigstellung, bie Berichtigung, bie Cor-

popravden, dna, adj. berechtigt, rechtmäßig; popravdne starine, Vod. (Pes.).

popravek, vka, m. bie Berbefferung, bie Ausbefferung, die Berftellung; Die Correctur, Die Berichtigung, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

poprâvem, adv. = po pravem, poprav adv. 2), wohlfeil, C.

popráven, vna, adj. 1) perbefferlich, Cig.; ne več popravna škoda, nicht mehr gut zu machenber Schaben, DZkr.; - 2) Corrections. Cig. (T.); popravni črtež, die Corrections-trace (3. B. eines Flusses), DZ.; popravno delo, Correctionsarbeiten, DZ.; Rectifications., Cig., Jan.; popravni izkaz, ber Rectifications. ausmeis, Cig.; - Correcturs: popravna pola, ber Correcturbogen, Cig.

popravilo, n. 1) das Ausbessern, die Reparaturarbeit; toliko je tega popravila! es gibt ba soviel zu reparieren! v popravilo dati; -- 2) == hišni posel, hišno opravilo, C., Z. popravíšče, n. = popravnica, Cv.

popravitelj, m. ber Berbefferer, ogr .- C. popráviti, pravim, vb. pf. :) verbeffern, ausbeffern, reparieren; p. streho, uro, cesto; - corrigieren, berichtigen; p. spis, pogreske v spisu,

stevilke; zurecht stellen: popravi si peco! richte dir das Haupttuch zurecht! — wieder gut machen; p. krivico, škodo; - = rezati, entmannen (o živalih) Cig., Kr.; - p. se, fich erholen (nach einer Rrantheit), ju einem befferen Aussehen gelangen ; - 2) = pospraviti, C. poprávka, f. = poprava, C.

popravljáč, m. 1) ber Berbefferer, ber Ausbefferer, Cig.; - - popravljavec, ber Corrector (von Drudichriften), Jan., C.; - 2) bie Effenklinge, eine Ruthe, bamit bem Feuer Luft zu machen, Cig.

popravljaten, ina, adj. Berbefferungs-: popravljaine stavbe, Berbefferungearbeiten, Lepst. (Pril.); popravljalni izpit, bie Rachprufung, Jan., nk.

poprávljanje, n. bas Ausbeffern, bas Reparieren, bas Corrigieren; - tudi: -finje.

poprávljati, am, vb. impf. ad popraviti; 1) ausbeffern, verbeffern; streho, cesto p.; corrigieren: naloge solske, pogreske p.; p. si obleko (gurecht richten); - wieder gut machen: škodo p.; - entmannen (o živalih), Čig., Kr.; - p. se, sich erholen; - 2) po hisi p., - hišne posle opravljati, pospremljati po hiši, pospravljati, C.

popravtjavec, vca, m. ber Ausbefferer, ber

Berbefferer; ber Corrector.

popravljavka, f. 1) bie Berbeffrerin, Cig.; -2) = ponavljavka 2), pojedina teden dni po svatbi, Vas Krn-Erj. (Torb.). Tolm.-Strek.

popravljavkinja, f. die Aufraumerin, C.

popravljiv, íva, adj. = popraven 1), Cig. popravnica, f. bie Befferungeanstalt, C., DZ., Levst. (Nauk).

poprážiti, pražim, vb. pf. ein wenig röften, Cig. popre, m. 1) ein Pfeffertorn, Valj. (Rad); -2) ein Pflaumenmus, ber Ametichlenpfeffer, M., Svet (Rok.).

poprdun, m. fnarrenbe Bfeife aus Baft, Strek. popréčen, čna, adj. 1) quer, Quere; popréčna dolina, bas Querthal, Cig., Jan.; poprečni črtež, bad Querprofil, Jan.; poprečna ladja, bas Duerichiff (arch.), Cig. (T.); poprečno merilo, ber Transversalmaßstab, Cel.(Geom.); - 2) durchschnittlich, Durchschnittse: poprecno stevilo, poprecna cena, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; poprečni plačilni rok, ber mittlere Rahlungstermin, Cel.(Ar.).

poprečeváti, ûjem, vb. impf. Z., pogl. popre-

kovati.

popreči, prezem, vb. pf. ben Pferbegurt umlegen, C.; p. konja, Habd.; - pogl. pod-

poprecina, f. 1) die Quere, Cig., Jan.; — 2) das Durchschnittliche, ber Durchschnitt, Zv. popręčkem, adv. = poprek, Mur., C., SlGor. popręčki, adv. poprek, Mur., C., vzhSt.-Valj.

(Vest.).

poprocnica, f. 1) das Querbrett, Cig., C.; bie Querleifte, Jan.; - 2) bas Querthal, Rut.

(Zg. Tolm.); — 3) die Querlinie, Cig. poprecuik, m. 1) der Querballen, C.; ber Querichfogel (kij s pupreeno glavo), C.; - 3) ber Durchmeffer, Cig.(T.): (rus.).

poprecnina, f. bad Baufchale, DZ.

poprecnjak, m. ein awifchen Gaffer quer über ben Bagen gelegter Brigel, C. poprecnost, f. bet Querftand, bie Quere, Cig.,

Jan.

popred, adv. = poprej, vother, früher; popred je delo ko jelo, man mufs arbeiten, wenn man effen will, C.; popred ko, eher als, C. poprednji, adj. ber Beit nach vorausgehenb, früher, C., Krelj; poprednja sodba, das Brajudicat, Cig.

popreg, m. bas Tragband für eine Rudenlaft,

Savinska dol.; - prim. podpreg. popregledati, gledam, vb. pf. revidieren, Jan.

(H.).popregledováti, ûjem, vb. impf. ad popregle-

dati; revidieren, Levst. (Nauk). poprej, adv. vorher, vormals; poprej je bilo tako, zdaj pa je drugače; — früher: poprej ali pozneje; p. ko (nego, neli), eber als, bepor. popréjnji, adj. = poprejšnji, Guts., C.; moja poprejnja nepokorščina, Guts. (Res.).

popréjšnji, adj. vorig, vorherig, früher; poprejšnji župan, poprejšnja vlada; poprejšnji

dan, ber vorausgehende Tag.

poprek, adv. 1) quer, in bie Quere, übergwerch; p. dejati kaj; p., im Durchmeffer, Cig. (T.); p. koga gledati, jemanben mit icheelen Mugen ansehen, Cig., C.; p. sc gledata, fie stehen auf gespanntem Fuße, Cig.; — 2) im Durch-schnitt, durchschnittlich; — in Baufch und Bogen; p. kupiti; p. pogoditi se; p. vse,

überhaupt alles, vsi poprek, alle burchein-ander, jvzhSt.; überhaupt, im allgemeinen, Mur., Cig., Jan., C., M.

popręka, f. die Querstange, Z.; — das Dahlfteineisen, C.

poprekljati, am, vb. pf. verlatten, Cig.; p. streho, Ig.

poprekováti, üjem, vb. impf. schielen, Jan. poprenjak, m. bie Bfefferbuchie, Jan.(H).

poprénka, f. 1) der Pfesserkuchen, Cig.; — 2) = poprenjak, Jan.(H.).

popresti, predem, vb. pf. 1) auffpinnen, verfpinnen; vse predivo p.; - 2) ein wenig

ivinnen.

popretiti, im, vb. pf. eine Drohung ausiprechen; popretil je vetrom in morju, Trub., Dalm.; z nesreco p., ein Unglud anbroben, Dalm.; tudi: p. se, ogr.-M.

popreudariti, darim, vb. pf. nacheinanber erwägen, SIN.

poprezováti, újem, vb. impf. streben, trachten, Mur.; tudi: p. se, fich bestreben, Mur.

popeh, prha, m. ber Unflug, ber Befchlag, Erj. (Min.); (snezni) p., ber Schneeanflug, V .-Cig.; po vrhu srenja je padel droben poprh, Gor.; tudi: poprh, prha.

poprhneti, im, vb. pf. nacheinander ober allmählich vermobern.

popéhniti, pfinem, vô. pf. in einzelnen Floden anfliegen: sneg je poprhnil, Z

poprhováti, ûjem, vb. impf. ad poprhniti; sneg poprhuje, ber Schnee flodt (in geringer Menge),

poprica, f. = koprica, bas Quereisen im oberen Mühlftein, Cig.; - prim. hs. paprica.

popričati, pričam, vb. pf. Zeugenschaft abgeben, Svet. (Rok.): p. kuj, durch Zeugenaussagen, beträftigen, jvzhSt.

popricevati, ujem, vb. impf. ad popricati; Beugniffe, Belege für etwas beibringen: p. kaj a čim, Trst. (Let.).

popríditi se, pridim se, vb. pf. = izpriditi se, verderben (intr.), Levst. (Bec.).

poprijateljiti, ateljim, vb. pf. gum Freunde mathen: p. koga s kom, Mur., Cig.; - p. se, Freundschaft foliegen, Mur., Cig., Jan., C. poprijazniti, aznim, vb. pf. freundlich machen,

verfohnen, Cig. poprijemac, m. bas Gelander, Mur.

poprijemati, mam, mljem, vb. impf. ad poprijeti; wieberholt ergreifen; - ben Angriff wiederholen, Cig.; — besedo p., öftere bas Wort nehmen, Cig., M.; - eingreifen: s petjem p., mit Gefang begleiten, Cig.; - p. se, nach etwas greifen: p. se česa; — p. se pra-vice, ein Recht zur Geltung zu bringen suchen, Jurč.; p. se okrajšanega postopka, baš abgefürzte Berfahren anwenden, DZ.; fich annehmen, fich befleißigen : p. se kake reci, Cig., Jan.; dobro se poprijemlje, er lernt gut, M.; p. se koga, fich jemanbem jugefelien, Cig.; bolezen se poprijema (nimmt zu), Cig.

poprijemek, mka, m. 1) bas Ergreifen, ber

Briff, C.; - 2) ber Anhalt, Jan.

poprijemie, m. die Rebenrante, C. poprijemka, f. = poprijemič, C. poprijemnica, f. die Bincette, Strp. poprijeti, primem, vb. pf. 1) Hand anlegen, gugreifen; poprimi! zdaj eden zdaj drugi poprime; za delo poprijeti, sich an bie Arbeit machen; — erklammern, erpaden; p. besedo, bas Bort ergreifen, Cig.; p. koga za odškodbo, feinen Regreis bei jemandem nehmen, Cig.; gusammenfaffen, Cig.; - 2) p. se česa, Hand an etwas legen, fich baran machen; p. se dela, fich einer Arbeit unterziehen; p. se prilike, die Gelegenheit benüten, Cig.; fich annehmen, fich befleißigen, Cig.; fich auf etwas berlegen, Cig.; p. se poljedelstva, nk.; p. se koga, fich jemandem zugefellen, fich an jemanben hangen, Cig.; p. se mnenja, einer Meinung beitreten, Cig. poprika, f. 1) Cig., Jan., Tuš.(B.), pogl. paprika; - 2) neka goba, = ujedavka, Rihenberk-Erj.(Torb.). poprilicen, cna, adj. gelegentlich, C. poprimac, m. bie Belanberftange, C. poprimaca, f. die Beinrebenrante, C. poprimek, mka, m. 1) ber Anhalt, Cig., Jan.; - 2) bie Beinrebenrante, Valj. (Rad). poprisce, n. bie Rennbahn, ber Rampfplat (stadium), Cig.(T.), C.; - bas Felb (einer Thatigteit), nk.; - stsl., rus, poprnica, f. bie Bfefferbuchie, Cig., Jan. poprník, m. = poprnjak, Cig., Jan. poprnjak, m. = mali kruhek, ber Bfeffer fuchen, Cig., Jan., C., Nov. poprnjakar, ria, m. ber Pfeffertuchenbader, Cig. poprnjakarica, f. die Pfefferluchenbaderin, Cig. poprodati, dam, vb. pf. nacheinander verfaufen. ausvertaufen; vse blago p. poprog, proga, m. = podprog, der Pferbepoprojed, jeda, m. ber Pfeffervogel (rhamphastus), Cig. poprosilo, n. bas Erfuchen, Levst.(Pril.). poprositi, prosim, vb. pf. eine Bitte thun, anfuchen, criuchen; p. koga za kaja, česa, jemonden um etwas aniprechen; p. bozje pomoči, Burg.; p. dovoljenja, nk. poprosnja, f. bas Anfuchen, Cig., Jan. poprov, adj. Bfeffere; p. grm, ber Bfefferstrauch, Cig., Jan. poprovec, vca, m. 1) ber Pfefferstrauch (piper nigrum), Jan., Tuš. (B.); - 2) ber Bfefferftein, Cig. poprovina, f. ber Bfefferftoff, bas Biperin, Cig., Jan. poprovka, f. bie Fledenfrantheit ber Geibenmurmer, bie Geibenmurmerfeuche, C. poprovnica, f. bie Bfefferbuchje, Cig. poprovnjak, m. bie Pfefferbuchfe, Jan. poprsina, f. bas Bruftftud, Valj. (Rad). popraje, n. - dopraje, bas Bruftbilb, Valj. (Rad); - češ., polj. popranica, f. bie Bruftichleife, Cig. popriek, ika, m. ein unbebeutenber Regen, bas Rebelreißen, C.

poprtnik, m. ein flaches Brot, bas zu Weibnachten gebaden wird, bas Weihnachtsbrot. poprtnják, m. = poprtnik. popticiti se, pticim se, vb. pf. fich in einen Bogel verwandeln, Bes. popuhati, am, vb. pf. t) nacheinander weg-blasen; - verschmauchen, Cig.; - 2) ein wenig blasen o. schnauben: vol je nad mene popuhal, Z. popuhniti, puhnem, vb. pf. (einmal) blafen o. wehen: drug veter populne, Zv. popunteti, im, vb. pf. allmählich verbampfen, verfliegen, Z. popukati, kam, cem, vb. pf. nacheinanber o. allmählich ausraufen, auszupfen, Cig., C.; repo p., Z.; konoplje p., Let. populāren, rna, adj. poljuden, priljubljen, popular (gemeinfafelich, beim Bolte beliebt), nk. popularnost, f. bie Popularitat, nk. populiti, im, vb. pf. nacheinanber o. allmählich ausreißen, ausraufen; ptieu perje p.; lase si p., sich die Haare ausraufen; vso travo p. popust, m. ber Rachlafs, ber Rabatt, Cig. (T.), Cel. (Ar.). popustek, stka, m. 1) ber Nachlaß, ber Rabatt, Cig. (T.), C.; - 2) bas Excrement, C. popustiti, im, vb. pf. i) nacheinander verlaffen : mladiči so gnezdo popustili; - 2) fahren laffen, Cig.; p. konju brzdo, bem Bjerbe ben bilgelichießen laffen o. verhangen, Cig.; - fteben lassen, perlassen; vse popustiti in pobegniti, Kast. - Valj. (Rad); pastir popusti ovčice, Skrb.-Valj. (Rad); - aufgeben: obsedbo p., Cig.; p. tozbo, von der Rlage abstehen, Cig.; psi popustijo sled, zver, bie Sunbe verlaffen bie Fahrte, das Bilb, Cig.; p. greh, das Bole laffen, Cig.; p. molitev, Skrb. - Valj. (Rad); Popusti posvetno rabo Orglarček in gre v puščavo, Preš.; — 3) nachlassen, nachgeben; žrebelj je popustil (= ne drži več), Dol.; mraz je popustil, Cig.; p. od cene, am Breife nachlaffen, Cig.; Rabatt geben, rabattieren, Cig. (T.). popustljiv, iva, adj. nachgiebig, Cig. (T.), C., nk. popustlijvost, f. die Rachgiebigkeit, Cig. (T.), C_{i} , nk_{i} popuščaj, m. die Rachlassung, der Rachlass, Cig., DZ. popúščati, am, vb. impf. ad popustiti; 1) allmāhlich verlaffen; mladici popuščajo gnezdo; – 2) fahren lassen; — aufgeben; kmetje popuščajo vinstvo; popušča me potrpežljivost, bie Gebulb verlässt mich, Cig.; -3) allmählich nachlaffen: mraz popušča, Cig.; (mit bem Preise) herabgehen: trgovec popušča (lajst mit sich handeln), Cig.; — rabattieren, Cig. (T.); nachgeben, nachgiebig fein, C. popusiti, pusim, vb. pf. verrauchen: tri cigare na dan p. por, m. die Borregwiebel (allium porrum), Cig., C: - (= luk, cebul, C.).poraba, f. 1) ber Berbrauch, Jan., nk.; - 2) bie Benützung, die Anwendung, ber Gebrauch,

Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; p. v službi,

bie Dienstverwendung, Cig.

porabek, bka, m. :) ber Berbrauch, Cig., Jan.; — 2) ber Gebrauch, C.

poraben, bna, adj. 1) Berbrauche, Cig.; 2) poráben, vermenbbar, brauchbar, anwendbar, Cig., Jan., C., nk.

porabiti, im, vb.pf. 1) verbrauchen, aufbrauchen, Cig., Jan., C., nk.; vse milo p. pri perilu, nk.; - 2) Gebrauch machen, anwenben, benüben, Cig., Jan., C., nk.; pametno p. mladostni čas, nk.

porábljati, am, vb. impf. ad porabiti, C., nk. porabljeváti, ûjem, vb. impf. ad porabiti; 1) verbrauchen, nk.; - 2) gebrauchen, anwenden, Jan., nk.

porabljiv, íva, adj. == poraben 2), Cig., Jan. porabnik, m. 1) ber Berbraucher, Cig.; - 2) ber Benither, Cig.

porabnina, f. die Berbrauchsabgabe, Cig., Jan., C., DZ.

porábnost, f. die Brauchbarkeit, die Rugbarkeit, Cig., Jan., C., nk.

poráčati, am, vb. impf., ogr.-Mik., C., Valj. (Rad); pogl. poročati.

poraciti se, raci se, vb. pf. belieben, gelüften, genehm fein: porači se komu kaj, vzhSt.-C. poradun, m. bie Abrechnung, Z.

poračúnati, am, vb. pf. = poračuniti.

poracuniti, finim, vb. pf. bie Abrechnung vornehmen, abrechnen: p. s kom, Cig.; = p. se, Svet. (Rok).

poradováti se, ûjem se, vb. pf. sich ein wenig

ergöben, Z. poragliáti, am, vb. pf. ein wenig qualen. porahljáti, am, vb. pf. ein wenig auflodern; p. zemljo; posteljo p., das Bett aufschütteln.

1. porajati, am, vb. pf. ein wenig tangen. 2. porajati, am, vb. impf. ad poroditi; gebaren, nk.; p. se, geboren werden, entstehen, nk. porájkelj, klja, m. Z., Kr., jvzhSt., pogl. porajtelj.

porajkljáti, am, vb. pf. Z., Kr., jvzhSt., pogl. porajtljati.

porajtati, am, vb. pf. 1) = poracuniti; - 2) (tudi vb. impf.) berüdfichtigen, beachten, sich fümmern; p. za kako reč; (-– = marati: ne porajtam za to, ich mache mir nichts baraus).

porajtelj, tija, m. bas Anebelholz, ber Binbftod, ber Reitel, Cig., C., Dol.; - prim. porajtljati.

porajtljáti, am, vb. pf. mit bem Reitel (einen Strid, eine Rette um einen Gegenftanb) gufammenziehen, fnebeln: p. kaj, Cig., Dol.; prim. nem. Reitel.

porajtováti, ûjem, vb. impf. ad porajtati; Abrechnung halten; p. s kom, Cig.

porast, rasta, m. ber Rachwuchs, Cig.

porástati, am, vb. impf. ad porasti, = poraščati, nk.

porastec, stca, m. bas Brunnenleberfraut (mar-

chantia polymorpha), Tuš. (B.). porastek, stka, m. ber Rachwuchs, Cig., Jan. porasti, rastem, vb. pf. 1) allmählich anmachlen; polivati bom pripomogel, da sadež poraste, Ravn.(Abc.)-Valj.(Rad); - porastemo v dobrih delih, wir werben in auten Berten aunehmen, C.; - tudi: p. se; pustimo travo,

naj se še poraste; — 2) auffahren, aufbrausen, Cig., Bes.; — 3) (trans.) bemodijen: debel mah je drevesa porastel, LjZv.; gosto porasten, bicht bewachsen, LjZv.; z mahom porasteni hrasti, Erj. (Izb. sp.).

poraščati, am, vb. impf. ad porasti; 1) allmahlich anwachlen, Cig.; - 2)bewachlen (trans.),

(porastati) nk.

porat, m. ber Streitfolben, Die Reule, Jan., C.; = bat, tolkaču podoben, C.

poravnanje, n. 1) bie Ebnung; - 2) bie Be-

gleichung, bie Schlichtung. poravnati, am, vb. pf. 1) eben machen, ebnen; pot p.; - glatt maden, platt legen, Cig.; p. vse perilo, die getrocknete Wasche platt zufammenlegen, juzh.St.; sukno v pole p., bas Tuch auftafeln, Cig.; zurecht richten: p. si zmečkano obleko; p. se, sich zurecht richten; - 2) gerabe machen: krivo železo p.; p. se, fich gerabe ftreden; - 3) ausgleichen, begleichen; p. prepir, dolg. škodo, racune; vse p., alles ins Reine bringen; rec je poravnana, bie Sache ist berichtigt; — p. se s kom, sich mit jemanbem ausgleichen; z lepo p. se, sich gutlich vergleichen.

poravnava, f. 1) bie Ebnung, Cig.; - 2) bie Ausgleichung, Die Begleichung, Cig., C.; p. skode, die Entichabigung, Cig.; - bie Beilegung, ber Ausgleich, ber Bergleich, Cig.,

Jan., C., nk.

poravnávati, am, vb. impf. = poravnovati. poravnaven, vna, adj. ben Ausgleich betref. fenb, Bergleiche, Cig., Jan.

poravnilo, n. == poravnava, die Begleichung, Jan., DZ.

poravnováten, ina, adj. Ausgleichungs-: poravnoválne obresti, DZ.

poravnovanje, n. 1) das Ebnen; — 2) das Gerademachen; - 3) bas Begleichen, bie Ber-

mittelung, Cig. poravnováti, üjem, vb. impf. ad poravnati. poravnovavec, vca, m. bet Bermittler, Cig. poraz, raza, m. bie Rieberlage (g. B. eines Speeres), h. t.- Cig.(T.), nk.

posazdáti, dám, vb. pf. allmählich vertheilen, verschenken; pisma p., mit bem Austragen ber

Briefe fertig werben. porazdětba, f. die Repartition, Cig. (T.); die

Umlage, DZ. porazdelitev, tve, f. = porazdelba, bie Re-

partition, Jan., DZ. porazdelíti, ím, vb. pf. allmählich ober nach-

einander bertheilen; auftheilen, repartieren, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.

porazdeljeváti, ûjem, vb. impf. ad porazdeliti; auftheilen, Cig.

porazdrobiti, im, vb. pf. allmählich verbroden,

porázen, zna, adj. t. j. po razu, nach bem Streichbrett, Cig.; - wagerecht, horizontal, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes.

porazgubiti se, im se, vb. pf. sich allmählich (an verschiebenen Orten, nach verschiebenen Geiten) verlieren; po masi se ljudje kmalu porazgubijo; glas se porazgubi.

poraziti, razim, vb. pf. 1) fchlagen: p. ali udariti kamen v puščavi, Krelj; (fig.) s slepoto in okornostjo porazeni, Krelj; - perlegen, verwunden, Meg.; z roko ali dejanjem p., Krelj; — nieberwerfen, zugrunde richten, Vrsno-Erj. (Torb.), Vrt.; - 2) bas Getreibe beim Deffen abstreichen, Cig.

poraziti se, idem se, vb. pf. nacheinander v. allmählich fich zerstreuen, Cig.

porazlégniti, legnem, vb. pf. nacheinanber

wieberhallen, Bes. porazlésti se, lêzem se, vb. pf. allmählich nach

perschiedenen Seiten entfriechen. porazmeren, rna, adj. verhaltnismäßig, pro-

portioniert, Cig., Jan. porazmestilo, n. die Localifierung (phil.), Cig.

(T.).

porazméstiti, im, vb. pf. bislocieren: vojake p., Cig.; - localifieren (phil.); p. občutke na telesu, Cig.(T.).

porazmrviti, im, vb. pf. nacheinanber berbrodeln, Cig.

porâznem, adv. po raznem, = poraznoma: snopje še p. leži, C.

poraznésti, nésem, vb. pf. vertragen, Jan.(H.); = poraznositi: austragen: pisma p., Jan. porázno, adv. = narazno, auseinander, zer-

ftreut, vzhSt .- C.

poraznoma, adv. == porazno, narazno, ogr.-C. poraznositi, nosim, vb. pf. austragen : pisma p., mit bem Austragen ber Briefe fertig werben. porazobesiti, obesim, vb. pf. hie und ba aushangen.

porazpočáti, am, vb. pf. allmählich anbringen, umfeben (3. B. eine Bare), Cig.

porazpeti, pnem, vb. pf. nacheinander aufspannen; vsa jadra p., Cig.

porazprodáti, dám, vb. pf. an verfciebene Raufer allmählich vertaufen, ausvertaufen.

porazreden, dna, adj. classenmaßig: porazredna domarina, bie Sausclassensteuer, Levst. (Nauk)

porazrediti, im, vb. pf. claffificieren, Cig.(T.). porazsajati, am, vb. pf. eine Beitlang fich larmend benehmen, ein wenig toben, Let.,

porazsoditi, im, vb. pf. überlegend beurtheilen,

porazstava, f. p. besedi, bie Bortstellung, Nov. porazstáviti, stavim, vb. pf. an verschiebenen Orten aufstellen; (jebes Ding an feinen Ort) binftellen. *Jan*.

porazstávljati, am, vb. impf. ad porazstaviti, Jan.

porazšíriti, šîrim, vb. pf. alimāhlich nacheinander erweitern (math., phil.), Cig. (T.). poraztekniti, táknem, vb. pf. aussteden: tabo-

rišče p., Jan.; (po nem.).

poraztręsti, tręsem, vb. pf. nach und nach verftreuen, Bes.

porazûm, m. = porazumek, Jan.(H.). porazûmba, f. = porazumek, C.

porazumek, mka, m. bie gegenseitige Berftandigung, das Einverständnis, Jan., DZ.; das Abfinden, C.

porazuméti se, mêjem, mêm sc, vb. pf. jid berftanbigen, fich einverstehen: p. se s kom, zastran česa, Cig., Jan., nk.

porazvrstiti, im, vb. pf. reihenweise sondern, reihen, Jan.; nach Classen sondern, classificieren, Jan .; - rangieren, Jan .; - aneinanberreihen: p. stavke, Cig. (T.).

porážati, am, vb. impf. ad poraziti; nieberichlagen: ichlachten, umbringen, Habd .- Mik. poráženje, n. die Nieberwerfung, die Nieber-

lage, Cig. porcelan, m. das Porcellan.

porcelanar, ria, m. ber Borgellanhanbler, Cig., Jan.; ber Borgellanfabritant, Cig.

porcelanarnica, f. die Porzellansabrit, Cig. porcelanast, adj. Porzellan-, porzellanen; porcelanasta posoda.

porcolandica, f. ein fleineres Borgellangefaßden. Zv.

porcelanina, f. bie Borgellanmaffe, Cig. porcelanka, f. 1) bie Borgellanerbe, Cig., Jan., Erj.(Min.); — 2) pipa p., die Porzellaupfeife, LjZv.; — 3) pisana p., die getigerte Borzel-lanschnede (cypraea tigris), Erj.(Z.).

porcelanov, adj. Borgellans, Jan.; porcelanova gladeina, bie Borgellanglatte, Cig.

porcelanovica, f. die Borgellanerbe, Cig., Jan. porcelanovina, f. die Borzellanmare, bas Borzellangut, Cig., Jan.

porcelanski, adj. Borgellan-, Cig.; porcelanska fabrika, Cig.

porcija, f. die Portion.

pórčehen, hna, m. = porčehne, Mik.

porcenne, f. pl. bas Chor in ber Rirche, Guts., Jan., Kor.; - iz nem. "Emportirche", Mik. (Et.).

pordečeti, im, vb. pf. roth werben: pordečela je, ker jo je bilo sram, jvzhSt.

pordeciti, im, vb. pf. roth farben, überröthen, Cig.; p. se, roth werben, Cig.

poreber, bri, f. bet Abhang, SIN., zelena p.,

porebrje, n. coll. Bergabhange, C., SIN. porecen, cna, adj. auf Fluffen ftattfinbenb, Fluis.: porecno brodarstvo, die Fluisichiff. fahrt, Cig.; porečna policija, die Strompolizei, DZ.

poréči, réčem, vb. pf. 1) porečem, ich merbe fagen: "to ni res!" poreče kdo, "bas ist nicht mahr!" wird jemand sagen; kaj poreko ljudje? mas wirb bie Welt fagen? - 2) p. se = sporeči se, gantenb über einanber gerathen, C.

porečíšče, n. - porečje, Glas.

porecje, n. bas Flufsgebiet, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jes.

poręcnik, m. ber Frofchlattich (alisma), Cig., $Tuš_{\cdot}(B_{\cdot})$

porèd, praep. c. gen. = poleg, neben, Jan., Glas., SIN.; - hs.

poredei, adv. seiten, ogr.-C. poredek, dka, m. bie Orbnung, Mur., DZ.; takega poredka se držati, Cv.; po upravnem poredku, im Abministrationswege, DZ.; rus., češ.

porédek, dka, adj. = redek, feiten, Mur., Cig.,

poréden, dna, adj. 1) orbentlich, Mur., C., vzh.St.; v poredni "gmajni", in einer orbentlichen Gemeinbe, Daim .; - ordnungeliebend, gut, C.; ehrbar, Jarn.; - 2) anfehnlich: ziemlich groß; poredna vojska, ogr.-C.; poredno, viel: p. ljudstva, ogr.-C.; - angesehen: visoki in poredni ljudje, Slom ; najporedniši rod, Dalm.; — 3) muthwillig, boshaft; poredni otroci; ušla mi je kaka poredna in nespametna, es entichlupfte mir irgend eine boshafte ober thorichte Bemertung, LjZv.; - 4) p. kruh, ichlechtes Brot, C.; poreden plašč, ein schlechter Mantel, poredne bukve, ein ichlechtes Buch, Jap. (Prid.); dati nekaj boljšega za poredno, Jap. (Sv. p.); p. pot, ein ichlechter Beg, Svet. (Rok.).

1. porediti, im, vb. pf. wohlgenahrt machen, maften, C.; mlade voliče p. in opasti, Jurč.; - p. se, fett werben, an Corpulenz gunehmen.

2. porediti, im, vb. pf. 1) in Reihen aufftellen, reihen, ogr.-C.; - 2) in Ordnung bringen,

3. porediti, im, vb. pf. etwas bunn (fcutter) machen, C.

poredje, n. bie Reihenfolge, bie Anorbnung, Cig.(T.), DZ., nk.; — stsl.

porêdkati, am, vb. pf. = 3. porediti, verbûnnen, M.

porédko, adv. = po redko, felten, Mur., C. poredkokedaj, adv. felten, C.

porêdkoma, adv. felten.

porednez, m. ber Muthwillige, ber Boshafte. porednica, f. 1) bie Muthwillige, die Boshafte; - 2) bie Orbinate (math.), Jan., h. t.-Cig.

porednost, f. 1) die Orbentlichkeit, Mur.; v p. spraviti, Guts. (Res.); - 2) ber Muthwille, Die Bosheit; - Die Schlechtigfeit : p. prebivališča, Pohl.-Valj.(Rad).

poredoma, adv. nach der Reihe, ber Drbnung

nach, Mur., Cig., Vrtov.

poredoven, vna, adj. 1) = reden, regelmäßig, orbentlich, Mur.; - 2) = redoljuben, orbnungeliebend, Jan. poredovnost, f. 1) = rednost, bie Regelmäßig-

teit, Mur.; - 2) = redoljubnost, bie Dronungsliebe, Jan.

porei, m. = por, Cig., Jan. porek, reka, m. ber Rachfat im bedingten Urtheil (propositio consequens), (phil.), Cig.

porékati, rêkam, vb. impf. 1) p. koga, jemanbeš Rebe fpottend nachahmen, ihn ausäffen, Cig., C.; — 2) p. se, zanten: jel se je s sinom p. in pričkati, LjŽv.

poren, rna, adj. leer, Cig., Jan., Notr., Goriš.: na porno je v malin prinesel, Senožeče-Erj. (Torb.); gre poren domov (to je z voli ali konji brez voza), Z.; - offen, freie Ausficht gewährend, Jan., Kras-M.; porna dolina, Jan.; pred hišo je porno (= brez dreves), Z.; - p. biti, freie Beit haben: ali si poren? hast bu Beit? Ist.; frei: porni cas, o pornih urah, Vrt.; dneva mi pornega malo ostaja. Levst.(Zb. sp.).

porenčati, im, vb. pf. ein wenig fnurren. porenkelj, klja, m. ber Rnuttel, ber Reitel, Cig., Valj.(Rad); - prim. porajtelj. porenkljáti, âm, vb. pf. = porajtljati, Cig.,

jvzhSt.

porępec, pca, m. = porepnik, C. porepnik, m. ber Strid, womit ber Biesbaum rudwarts an bem heumagen festgebunden wird. Jan., C., Rib.-M., Vreme-Erj.(Torb.).

porepublikaniti, im; vb. pf. republifanifieren, Cig.(T.), Zv.

poréslo, n. das Garbenband, das Strobband, Mur., Cig., Jan.; - nam. povreslo, Mik. poresničeváti, újem, vb. impf. ad poresničiti;

mahr machen: p. se, fich bewahrheiten, Let. poreaniciti, feim, vb. pf. mahr machen, Cig.; p. se, sich bewahrheiten: ta glas se ni pores-nicil, diese Rachricht hat sich nicht bewährt, V.-Cig.

poresniti, im, vb. pf. 1) bewahrheiten, C.; verwirklichen, Danj .- M.; - 2) bejaben, beftatigen, betheuern, behaupten, verfichern, Mur., C. poretijáti, âm, vb. pf. = porajtljati, Z., BiKr. poreza, f. eine Art Strafftener, Mik.; (poreza) die Umlage, Levst. (Cest.).

porezanec, nca, m. ein vieredig behauener

Trambaum, Cig., C., Gor.

porézati, rêžem, vb. pf. 1) nacheinander abfcneiben ober beschneiben; lase, nohte p.;burch Schneiben alle machen, auf , verfchneiben vso slamo p., Cig.; - mit ber Schlichtagt bearbeiten, ichlichten, V.-Cig.; -2) ein wenig ichneiben, Cig.; - porezalo ga je na jeziku, er empfand einen icharfen Reis auf ber Bunge, Cig.

porezávati, am, vb. impf. = porezovati. porezitnik, m. = rezilnik, bas Schneibemeffer ber Botteger mit zwei Sandhaben, bas Reifmeffer, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); s porezilnikom porezavati, Glas.

porézniti, rêznem, vb. pf. einen icharfen Beichmad empfinden laffen: vino porezne, ber Bein

hat einen Schnitt, Mur.

poręzováti, ûjem, vb. impf. ad porezeti. porfir, m. ber Borphyr (eine Steinart); erni p., der Melaphyr, Cig.(T.), Erj.(Min.). porfirast, adj. porphyrartig, porphyrifc, Cig.

(T.).porfiren, rna, adj. porphyren, Cig.

porfirit, m. eine Art Borphyr, der Borphyrit, Cig.(T.).

porfirov, adj. porphyren, Cig.

porháti, âm, vb. impf. = parati, Rož. - Vest. porinek, nka, m. ber Schub, ber Stoß, C.;-

ber Antrieb, ber Impuls, C.

poriniti, rinem, vb. pf. einen Schub geben, hinschieben, stoßen; v stran p. koga; voz p. naprej; mee p. si v srce, das Schwert ins herz ftogen, C.

porisati, risem, vb. pf. mit Beichnungen aus-

füllen: p. ves papir, C.

porisce, n. Cig., Mik., pogl. toporisce. poriti, im, vb. impf. = parati, Cig.

poriv, m. ber Schub, ber Stoß, C.

porivalisce, n. biti na porivaliscu, in ber Belt hin und her geschoben werben, heimatslos fein, C.

porivalo, n. ein Beftanbtheil bes Bebftubles: bie Bebeftange, C.

porívanec, nea, m. einer, ber arm und berlaffen in ber Welt bin und ber geschoben wirb. C.

porivanje, n. bas Schieben.

porívati, am, vb. impf. ad poriniti; fchieben; voz naprej p.; p. se po svetu, heimatios hin und her geschoben werben, C.

porlvavec, vca, m. ber Schieber, Jan.

porîvež, m. — porivanec, C.

pórjati, jam, jem, vb. impf. - parati, Cig., Jan., Savinska dol.; porja mi po črevih, ich habe Bauchgrimmen, Savinska dol.; - pogl. prati, porjem.

potjaveti, im, vb. pf. 1) roftig werben, Z., jvzhSt.; - 2) braun werben. DZ., jvzhSt. porjaviti, im, vb. pf. braun machen, braunen,

porke, f. pl. = porcehne, Guts., M., Bes.

porkolab, m. ber Berichtsbiener, ogr. - C.; (exactor, castellanus, Mik.); — iz nem.: "Burggraf", Mik.(Et.).

porniti, im, vb. impf. = prazniti, Cig., Jan. pornost, f. die Leere, Cig., Jan.; die Offenheit (einer Begenb), Jan.

1. porob, roba, m. 1) = štor, der Baumstod, (tudi: pórob, róba), ντhSt.-C., SKr.-M.; -2) ber Rumpf eines Körpers, C.; - prim. 1. robiti.

2. porob, roba, m. i) ber Raub, die Beute, Mur., (tudi: pórob, róba), ogr.-Valj.(Rad); - 2) bas Gelb, bas von ben Schulonern an bie haider ober Gerichtsbiener bezahlt wird, Cig.; - prim. 2. robiti, rubiti.

porobaniti, anim, vb. pf. ungeftum zerftoren: Juri podkuri, Miha podpiha, Pa pride Urban, Pa vse poroban', Polj.

porobek, bka, m. = parobek, ber Baumstod, ber Baumstumpf, Cig., C., Kr.; na suhem porobku sedeti, Kr.

poroben, bna, adj. Rand-, Jan.(H.).

1. porobiti, im, vb. pf. 1) nacheinanber einfaumen: vse p.; - 2) umhauen, fallen, Cig., Jan.

2. porobiti, im, vb. pf. 1) ausplundern, Habd .-Mik., Mur., Cig.; do golega p., kajk.-Valj. (Rad); - 2) rauben, C.

3. porobiti, im, vb. pf. fnechten, ogr.-C., Raič (Slovn.); - hs.

porobje, n. ber Rand, Jan.(H.); - ber Ramm einer Anhöhe: p. sneženih gora, Jurč.

porobkati, am, vb. pf. entfornen: vso koruzo p., Z.

1. poroblicaje, n. bas Umbaden, bie Fallung, (prim. 1. porobiti).

2. porobljenje, n. bie Blunberung, kajk .- Valj. (Rad).

3. porobljenje, n. die Knechtung: babilonsko p., Krelj.

porobnica, f. die Randidrift an Mungen, Cig.

porobótiti, ôtim, vb. pf. bolezen ga je naglo porobotila == spravila pod zemljo, Podkrnci-Erj. (Torb.).

poroc, m. bas Gelanber, C.

porocanje, n. 1) bas Auftragen, C.; - 2) bas Berichten, bas Referieren, Die Berichterftattung, nk.; — 3) bas Trauen, bas Einsegnen eines Brautpaares.

poročati, am, vb. impf. ad poročiti; 1) anvertrauen, empfehlen, befehlen, M.; p. svojega duha v božie roke, Trub.; - 2) Auftrage geben, auftragen, Mur.; - jagen laffen, entbieten, Jan.; berichten, referieren, Mur., Cig., Jan., nk.; - 3) trauen, ein Brautpaar einsegnen. porocek, cka, m. 1) ber Bericht, die Rachricht,

C.; - 2) bas Legat, C.

poročen, čna, adj. 1) Trauungs: Venec sem poročni vila, Greg.; poročni prstan, ber Trauring; poročna knjiga, bas Trauungs. buch, Cig., Jan.: na poročni dan, am Tage ber Trauung, DSv.; — 2) = priročen: poročne bukvice, Trub.

porocenec, nca, m. ber Betraute, ber Reu-

vermählte, Cig., nk.

porocenje, n. der Auftrag, C., Trub.; po poročenju Gospoda, Dalm.; poslednje p., daš Testament, C.

porocenka, f. bie Betraute, bie Reuvermählte.

poročevanje, n. = poročanje, Jan. (H.). poročeváti, újem, vb. impf. = poročati.

poročevavec, vca, m. i) ber Berichterstatter, Jan., nk.; - 2) ber Trauenbe, Cig.

porociten, inn, adj. Berichte-, Referate-: poročítna pola, DZ.

poročílo, n. 1) ber Auftrag, Mur., Jan.; bie Entbietung, Cig., Jan.; - 2) bie Rachricht, Mur., Cig., Jan., nk.; slaba poročila prihajajo, nk.; - bie Berichterstattung, ber Bericht, bas Referat, Mur., Cig., Jan., nk.; od sebe dati poročilo, berichten, Levst. (Nauk). poročiloma, adv. berichtlich, Cig.

poročitev, tve, f. 1) bie Berichterstattung, Cig.;

— 2) bie Cheschließung, Jan. poročíti, ím, vb. pf. 1) anvertranen, anheimftellen, empfehlen, Alas., Jan., M., C.; cerkovne službe komu p., Trub.; kje je čreda, katera je bila tebi poročena? Dalm.; s tem bodite Bogu poročeni! Dalm.; hinavce božji sodbi p., Dalm.; poroči nas svojemu sinovi! Kast.; bodi Bogu poročeno! C.; - p. komu kaj v oporoki, jemanden im Testamente bedenten, Cig.; - 2) munblich auftragen, Mik.; befehlen, Meg., Mur.; vse, kar si mi poročil, hočem storiti, Dalm.; je li to od mojega Gospoda poročeno? Dalm.; — Radricht geben, berichten, Dol .- Levst. (Zb. sp.); Snoc' sem ljubici poročil, Da bom drevi slovo jemal, Npes.-K.; Al' zdrav je, kar se ločil, Ni pisal ne poročil, Preš.; - ben Bericht erstatten, rapportieren, Mur., Cig., nk.; o vsacem četrtletju p. okrajnemu oblastvu, Levst. (Nauk); - 3) trauen (ein Brautpaar); -

p. se, sich trauen lassen, sich verheiraten; p. se z bogato nevesto; — 4) p. katero, sión ein Beib antrauen laffen, beiraten, Kr; jaz sem ženo poročil, ich habe ein Weib genommen, Kreij; odločeno ženo p., ein ge-ichiedenes Beib beiraten, Trub., Kast.

poročník, m. 1) ber Bote, C., Ravn.-Valj.
(Rad); — ber Berichterstater, Navr.(Let.);
— ber Botschafter, ber Gesandte, Cig., Jan.,
nk.; papežev p., ber papsticke Legat, Cig.;
— ber Consul, Cig., Jan.; — 2) ber trauende Briefter, ber Copulator, Cig.; - 3) poročnik, ber Lieutenant, Cig., C., nk.; (po drugih slov. jez.).

poročnina, f. die Traugebur, Cig., Jan. poročnīštvo, n. die Botichaft (als Amt), DZ.;

– das Conjulat, Cig. porod, roda, m. ber Geburtsact, die Entbinbung; p. imeti, gebaren, C.; na porodu biti, in ben Rinbesnothen liegen; - izpacen p., eine Difegeburt, C.; negoden p., eine Frühgeburt, Cig.; — die Rachsommenschaft, Mur.; Lepo Boga prosita, Da bi jima porod dal, Npes.-K.; človeški p., bas Menichengeschlecht, Guts. (Res.); - das Erzeugnis, Cig.; dusevni p., C. poroden, dna, adj. 1) Geburts.: porodne bo-lečine; porodno orodje, das Entbinbungs. werizeug, Cig.; na svoj porodni dan, Dalm.; — porodna žena, bie Gebarenbe, Trub.-Mik.; Preuboga porodna žena! Celi teden se je trudila, Npes. - Vraz; - porodni greh, die Erbfünde, Trub., Dalm., Guts. (Res.); - 2)

= roden, fruchtbringenb; porodno drevo, Krelj; — fruchibar, Dalm. porodifnica, f. bie Gebaranftalt, Cig., Levst.

(Nauk).

porodišče, n. = porodilnica, Jan., C. poroditev, tve, f. ber Geburtkact, Jan.

poroditi, im, vb. pf. gebaren; porodila je dvojčke; — p. se, geboren werben: porodil se je v Ljubljani, Z., nk.; — p., hervorbringen, p. se, entitehen: porode se prepiri, DZ.

poroditva, f. = poroditev, Mur., C.

porodnica, f. 1) bie Böchnerin, Cig., Jan., Vod (Bab.), Kras, Tolm.-Erj. (Torb.); — 2) porodníca, bie Gebarerin: božja p., bie Gottesgebarerin; — Zarja, dneva porodnica, Preš.

porodnicar, rja, m. 1) ber Beburtshelfer, Mur., Cig., Jan., Vod.(Bab.), DZ.; -- 2) bie Mm. mentrôte (alytes obstetricans), Erj.(Z.).

porodničárski, adj. geburtshilflich : p. uk, Mur.; porodničarsko orodje, bas Entbinbungszeug, Cig.; porodničarska klinika, DZ.

porodničarstvo, n. bie Geburtshilfe, bie Entbindungswiffenicaft, Mur., Cig., Jan., DZ. porodník, m. = roditelj, porodniki = roditelji, Jan., M.

porodníšče, n. = porodniščnica, Vod.(Bab.). porodniscuica, f. = porodilnica, die Entbinbungeanstalt, Jan., Nov.

porodništvo, n. Cig., pogl. porodničarstvo. porodoslovje, n. bie Geburtslehre, bie Entbindungswiffenschaft, C., Jan.

porodoznânstvo, n. = porodoslovje, Cig., Jan. poròg, róga, m. = poroga, Jan.(H.). poroga, f. ber Sohn, Jan. (H.); - prim. hs.

porogati se, am se, vb. pf. berhohnen, berspotten: p. se komu, nk.; - prim. rogati se. porogávati se, am se, vb. impf. potten : p. se komu, Zora.

porogljiv, íva, adj. spöttist, höhnist; porogljivo, in hohnender Beije, Cig.(T.), nk.; spottiuchtig, Jan.(H.).

porogljívost, f. die höhnende, spöttische Art u. Beise, nk.; - die Spottsucht, Jan.(H.).

porojaj, m. ber Geburtsact, Mur., Cig. porojeuček, čka, m. dem. porojenec; ber Reugeborene, Mur.

porojenec, nea, m. ber Reugeborene, Z.

porojenka, f. die Reugeborene, Z. porojilo, n. das Gebärorgan, Mur.

porojiti, im, vb. pf. ein wenig farmen, Jan. (H.).

porok, roke, m. ber Bitrge, Alas., Mur., Cig., Jan., Dalm., nk.; p. biti za koga, kaj, füt jemanden, etwas burgen, haften, einfteben, Cig., Jan., nk.; brez poroka, unverbürgt, Cig.; za poroka se ponujati, Škrinj.-Valj.(Rad); porokov p., ber Afterburge, Cig.; podružni p., ber Nachburge, V.-Cig.; tudi: porok, róka, Dict.

porôka, f. 1) bie Trauung; k poroki, od poroke iti; -2) = poroštvo, C_1 , Z_2

porokováti, fijem, vb. impf. bürgen, haften, Jan., SIN.-C., DZ., Svet. (Rok.).

porômati, am, vb. pf. pilgern: poromam, ich werbe pilgern.

poromóniti se, ônim se, vb. pf. == pogovoriti se, Rez.-C.

porop, m. die Blunderung, Cig., Jan.

poropati, am, vb. pf. nacheinanber wegrauben: vse p. komu.

poropotati, otam, ocem, vb. pf. ein wenig poltern.

porositi, im, vb. pf. bethauen; porošen, thaubenett; - ein wenig befeuchten ober beneben: dež je porosil zemljo.

poroškina, f. die Gutstehergebür, Jan. poroški, adj. 1) Bürgen, nk.; — 2) = po-

ročen, Trauunge, V.-Cig.

ı. porostven, tvena, adj. Bürgichafts., Cig., Jan.; poroštvena dolžnost, die Saftpflicht, poroštvena razmera, bas Garantieverhaltnis, porostvene napake, Gewährsmängel, DZ.

2. poroštven, adj. poroštveno oblačilo, baš Brautfleib, Litija(Kr.)-Levst (Rok.).

poroštvenica, f. die Haftungsurfunde, DZ. porostvo, n. die Bürgichaft, die Haftung, Dict., Mur., Cig., Jan., Dalm., nk.; p. dati, Burg-

poroštvováti, üjem, vb. impf. Bürgicaft leiften, Jan., C.

porota, f. bas Schwurgericht, Cig., Jan., Kr .-Valj.(Rad), nk.

poroten, tna, adj. Schwurgerichts., Cig., Jan., nk.; porotno sodišče, bas Schwurgericht, nk. porotnik, m. ber Geschworne, Cig., Jan., nk. porotnikováti, üjem, vb. impf. das Geschwornenamt ausüben, Levst. (Nauk).

porôtniški, adj. der Geschwornen, nk.; porotniška klop, die Geschwornenbank, DZ. porôtništvo, n. das Geschwornenamt, das Ges

ichwornenwesen, nk.

porováti, rújem, vb. pf. Cig., pogl. porvati. porozen, zna, adj. luknjičav, poroš, Jan.(H.). poroznost, f. luknjičavost, bie Borofitát, Jan. (H.).

porožičiti, ičim, vb. pf. mit Höruchen verjehen: porožičen pravopis, Navr. (Let.).

porožljáti, am, vb. pf. ein wenig raffeln ober flirren.

1. porta, f bie Borte, bie Treffe, Mur., Cig., Jan.; — bie Ropfbinbe ber Mäbchen, Cig., Jan., jvzhSt.; — prim. 1. parta.

 porta, f. bie Pforte, bef. bie Riofterpforte: pred porto stoje beraci, Kr.; — prim. lat. porta.

portăl, m. umetno zidan sprednji vhod pri hiši, das Bortal (arch.), Cig.(T).

portast, adj. bordiert, Mur., Cig.

portati, am, vb. impf. mit Treffen besehen, Cig. portak, tka, m. die Kopsbinde, das Stirnband (der Widdchen), Kr-Mur., Cig., Jan.

portepej, m. bas Degen- ober Sabelgebenk mit ber Quafte, bas Borteepee, Cig.

portica, f. dem. 1. porta, Mur.

portlandec, dca, m. ber Portlaubstein, Cig., portrēt, m. podoba, obraz, bas Portrāt, Cig., Jan, Cig.(T.).

portreten, tna, adj. Bortrate, Cig., Jan. porubiti, im, vb. pf. 1) nacheinander pfanden, C.; — 2) ausplunbern: do dlake p., Diet.;

prim. 2. robiti, rubiti.
porudíti, ím, vb. pf. 1) röthen, roth fárben, C.;
2) verezen, Cig.

porudníniti, înim, vb. pf. mineralisieren, Erj. (Min.).

porukanica, f. ein gefrummter hirtenftab, Jan. (H.).

porumenéti, ím, vb. pf. (nach und nach) gelb merden; verfalben; pri starem človeku očesna leča porumeni, Žnid.; od hlapa porumeni brezbarven plamen, Erj. (Min.).

porumenévati, am, vb. impf. ad porumeneti, Jan. (H.).

porumeníti, im, vb. pf. gelb machen; p. se, gelb merben; zemlja se od praha porumeni, zv

porungelj, glja, m. ein kleiner Blod, Mur., Cig., Jan., Met.; = kar se hlodu odžaga, da dobi lepo čelo, Savinska dol.; — ein Stüf Hold, ber Knüttel, Cig., Jan., C., Dol., Št.; bej. ber Knüttel, welden man bijligen Hunden (Cig.) oder Schweinen (Z.) anhängt; — prim. nem. "Brügel", Mik.(Et.).

porûšek, ška, m. bie Ruine: poruški in pepel, kajk.-Valj. (Rad).

porušénje, n. die Berftörung, kajk.- Valj. (Rad). poruševáti, üjem, vb. impf. ad porušiti; nieberreigen, Z., nk.

porušitelj, m. ber Berstörer, kajk.-Valj.(Rad). porušitev, tvc, f. die Berstörung, Jan.(H.). porušiti, rūšim, vb. pf. zerftören, nieberreißen, bemolieren, Mur., Cig., Jan., Mik.

porváti, rújem, vb. pf. 1) ausraufen; lan p., Cig.; — korenine grehom p., Ravn.-Mik.; — 2) p. se, ein wenig raufen, C.

posabljáti, am, vb. pf. niederfabein, gufammenfabein, Cig., C., ogr.-M.

pósad, sáda, m. 1) kraj, kjer so rastline posajene, Cig.; — 2) — ognjišče v kuhinji, (na katero kuharica lonce okoli ognja "posadi"), Celovška ok.; — 3) — nasad, ber Anjah bes Getreibes zum Dreichen, C.; — 4) bie von einer Raufe zur andern ununterbrochen fortgesehte Arbeit im Bergwerte, die Echicht, V.-Cig.

posada, f. 1) die Pflanzung, die Plantage, C.;

— 2) = posadka, die Besatung, die Garnifon, Cig., Jan.; na posadi diti, garnisonieren,

DZ.

posaden, dna, adj. Garnijons., Cig., Jan. posadisče, n. der Garnijonsort, DZ.

posadisti, im, vb. pf. 1) siben machen, seben; otroka na stol, goste za mizo p.; na konja p. koga, jemanden aus Pserd heben; konj je jezdeca posadil, das Pserd hat den Reiter abgeworsen, Cig.; p. koga v ječo, jemanden gesänglich einziehen, Cig., Jan.; p. na led, — in den Sad schieden, Mur.; betrigen, Cig.; p. na koprive, trnje — misslaunig machen, Z; p. ne kam, irgendwo seinen Sis nehmen; p. se na mehki sedez, Jurc.; — 2) psangen: p. mlada drevesca, rože; — 3) p. se, abrutichen, einstützen, Polj.

posadka, f. bie Bejahung, bie Garnison, Cig., Jan., nk.; biti v posadki, garnisonieren, Jan.; — češ.

- CCS

posådnik, m. 1) die Samenichule, Cig.; — 2) posadniki — posadka, die Befahung, Glas. posådrati, am, vb. pf. — posadriti, Jan., Nov. posådriti, im, vb. pf. gipfen, Cig.(T.). posåhniti, nem, vb. pf. — posehniti. posåjanje, n. daß Sepen.

posájati, am, vb. impf. ad posaditi; fiben machen, feben; goste za mizo p.; vsak dan so ga

posajali pred duri, Dalm.

posajenica, f. bet Sehling, ogr.-C.
posajeváti, üjem, vb. impf. — posajati, M.
posámen, mna, adj. einzeln, Guts., Cig., Jan.,
nk.; — posamno, einzeln (adv.), Nov.-C.
posâmesen, sna, adj. — posamezen, Jan., C.

posamesi, adv. = posamez, Jan. posamez, adv. einzeln, Cig., Mik., Vrt., Zora.; p. vzeti, individualifieren, Cig.(T.).

posamezen, zna, adj. einzeln; posamezni človek, ber Einzelmenich, Cig.; posamezno, einzeln (adv.).

posameznik, m. ber Einzelne, das Individuum, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

posameznost, f. die Individualität, Cig.(T.);
— die Einzelnheit, Mur., Cig., Jan., nk.;
— pl. posameznosti, das Detail, C., nk.

posâmič, adv. einzeln, bejonbers, separat, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov.-C.; vsako pričo p. zaslišati, DZ.

posâmičen, čna, adj. = posamezen, Jan.(H.).

posamnik, m. ber Eingelne, C. posamnost, f. bie Einzelheit, Mur.

posámski, adj. Einzeln :: p. zapor, bie Einzelhaft, DZ.

posamstvo, n. bas Bereinzelungsfustem, Cig. posanica, f. bas Triniglas, ogr.-C.; med posanicami, Let.

poscaga, f. der harnfrosch, νεhSt.-C.; - prim.

poščaglja.

poscalo, n. bie Sarnröhre, bas mannliche Blieb ber Thiere, Mur., Jan., C., Rib. - Mik., Zilj.-Jarn. (Rok.).

poscane, éta, m. = poscanec.

poscaneo, nca, m. ber fich gu bepiffen pflegt, ber Bettpiffer; nav. psovka.

poscaniga, m. in f. 1) ber Bettpiffer, bie Bettpisserin, C.; — 2) f. = poščaglja, tomažek, eine Art Frosch, vrhSt.-C.

poscanjáča, f. bie Bettpifferin, vzh.St.-C.

poscanják, m. = poscanec, C. poscánka, f. die sich bepisst, die Bettpifferin; nav. psovka.

poscáti, ščím, vb. pf. 1) bepiffen; - p. se, sich bepissen; — 2) p. se, Wasser abschlagen, piffen, Die fleine Roth verrichten.

posebati, am, vb. impf. absondern, trennen, Mur.; — abstrahieren, V.-Cig.

posebe, adv. abgefonbert, befonbers; posebe stanovati, spati, jesti; o vsaki stvari posebe, Levst (Nauk); za vsako posebe, von Fall ju Fall, DZ.

posébeh, adv. = posebe, SlGor.-C.

posębej, adv. = posebe.

posębek, bka, m. etwas Befonberes: zlasti, kar si kdo razun skupnega obeda še posebe privošči: gospodinja na posebkih živi, Dol.; - irnajo ga na posebku, er speist besonbers, Dol. - Levst. (Rok.); - bie Besonderheit, die Sigenheit, Jan., C.; bie Ausnahme, C.; bas Brivilegium, C

poseben, bna, adj. beionber(er); posebne sobe; p. otrok, ein Geitenfind, Z.; imam cas za posebno (zu eigenem Bebrauch, Svet. (Rok.); von befonderer Beichaffenheit, nicht gewöhnlich; če ne bo kaj posebnega, ne bom prišel; to so posebne hruške; neko posebno vino; ta reč se reže s posebnimi noži; -- posebno, besondere, insbesondere, vornehmlich; in besonderem Grade; deček je priden, posedno, kadar spi; prišel sem posedno zarad tebe; - posebno lep; - sonberbar, eigenthumlich.

posebi, adv. = posebe, Mur., Trub., Dalm., Krelj.

posébica, f. == posebnica 1), Jan.(H.). **Posebič**, adv. = posebe, C.; in &e p., Pjk.(Crt.). posebina, f. bas Charafteriftifche, Die Gigenthumlichteit, Cig. (T.), C. posebîtva, f. die Absonberung, C. posebkati, am, vb. impf. sich absonbern, Z.;

fich beim Effen absonbern, fich beffere Speisen bereiten, Rib .- C., M.

posebkovati, ujem, vb. impf. außer bem Familieneffen fich noch etwas Besonderes vergonnen: ta gospodinja rada posebkuje, Dol.-Levst.(Rok.).

posebnež, m. ber Sonberling, Cig., Jan., Kr.-

posebnica, f. :) etwas Befonberes, eine befonbere Speise u. bgl., bes. eine belicate Speise, bie man sich beimlich bereitet, C.; na posebnice se zanaša, zato ne je, Mur.; - 2) baš Privilegium, C.

posębnik, m. = posebnež; jaz se tako oblačim kakor drugi, ker me je sram posebnik

— 163 —

posebnost, f. bie Besonderheit, die Gigenthumlichfeit, die Eigenheit; to ni nikakrina posebnost! bas ift nichts Besonberes! - bie Individualität, Cig.(T.), Vest.

posečevje, n. = posečje, Cig.

poséči, séčem, vb. pf. == pokositi: p. travo, Mur., Cig., Gor.

poséči, séžem, vb. pf. langen; Posezite na polico, Dajte nam klobasico, Npes.-Kr.; p. v Zep, in ben Sad greifen; p. po kaj, nach etwas langen; p. po kos mesa.

posocje, n. ein abgeholzter Theil bes Balbes,

ber Schlag, Cig.

posed, seda, m. i) ber Befit, C., DZ.; p. predevati, v posedu (= posesti) imeti, DZ.; -2) ber Beigfturg, Jes.

poseda, f. eine Berfon, bie immer fitt, ber Sigling, Cig.

posedaj, adv. von jest an, fünftighin, nk.

posédanje, n. müßiges herumsigen. posédati, am, vb. impf. ad posedeti, posesti; 1) balb ba balb bort figen ober fich nieberfeben, mußig herumfigen; ves dan poseda, nic ne dela; pri vinski pijači rad poseda;

- 2) p. se, sid, segen, sid, senten, sid, ablagerit, M., C.; z Golovca se prst in kamenje v Graben poseda, barje se je posedalo, Levst. (Mocv.); — 3) besiten, ogr.-C., nk.; — 4) in Besit nehmen, Cig.

posedávati, am, vb. impf. mußig herumfigen, M. posédavec, vca, m. ber mußig herumsitt, ber Siper, ber Sigling, Mur., Cig., Jan.

posédaven, vna, adj. kdor rad poseda, fisjam, Cig.

posedavka, f. bie (mußige) Siberin, Cig. posedba, f. bie Besibergreifung, bie Befebung, bie Occupation, Cig., Jan., Navr. (Let.).
posedec, dca, m. bie Kornblume (centaurea

cyanus) (?): kokolju se druži jasnovišnjevi posedec, Zv.

posedek, dka, m. eine Reit, mabrend welcher man gu figen pflegt, bie Gigmeile, Cig. poséden, dna, adj. Decupations: posédna

vojska, das Occupationsheer, Cig.

posedoti, im, vb. pf. eine Beitlang figen, ein wenig figen bleiben; posedi se malo! Jurc. posediáti, am, *vb. pf.* nacheinander lattein: vse konje p.

posêdnica, f. = posestnica, Mur.; (hs.). posednik, m. i) ber Befigergreifer, Cig.; -2) = posestnik, Mur., Cig.(T.); (hs.). posedniti, sednem, vb. pf. fich nieberfegen,

vzhSt.

posodováti, üjem, vb. impf. befigen, nk.; prim. posed. - mar Creenile posèg, séga, m. ber Eingriff: p. na drugih ljudi pravice, Cig.(T.), C.; ber Ubergriff, Cig.

posegadob, adv. C., pogl. posihdob.

poségati, am, vb. impf. ad poseči; langen: p. po kaj; p. po kamenje, Dict.; p. na (v) kaj, eingreifen, Gingriffe thun, Cig. (T.).

posegljaj, m. ber Griff, ber Gingriff, Jan.,

posegljiv, iva, adj. gerne Eingriffe machenb, Cig.(T.)

poségniti, ségnem, vb. pf. = poseči, langen, Npes.-M.; p. po kaj, Jan.

posegováti, ûjem, vb. impf. = posegati, langen ; v Zep p., öfter in bie Tafche fahren, Jan.

posehdôb, adv. von nun an, Z. posenkrát, adv. von nun an, C.

posehmat, adv. von nun an, Mur., Cig.

posehniti, sahnem, vb. pf. nacheinander ober allmählich vertrodnen; voda v jezerih bo posehnila, Dalm.; ljubezen, katera nikoli več ne posahne, Trub.; (praes. posehnem (posejhnem), ogr.-Valj.[Rad]).

posehováti, újem, vb. impf. = posihati; trođen

werden, verborren, M.

poseja, f. 1) die Ansaat, C.: — 2) pl. poseje, bie Rleien, Habd .- Mik., Vas Krn-Erj. (Torb.), Navr.(Let.), Valj.(Rad); poseje, BIKr.-Let.

posejanje, n. die Anjaat, Cig., Jap.-C. posejáti, sejem, vo. pf. 1) die Aussaat bestel-len: ali ste že posejali? — 2) aussaen, anbauen; 10 vaganov pšenice p., Cig.; - posejana ruda, angeflogenes Erg, Cig.; - 3) = obsejati, bejaen, Cig., Gor.

posejmica, f. Cig., pogl. posenimica,

posek, seka, m. bas Abfallen ber Baume, ber Abtrieb bes holges, bie Abstodung, Cig., Jan , C., Nov., DZ; omladni p., ber Berjungungehau, Cig.; prebiralni p., platiger Hau, Cig.

poseka, f. 1) ber Holzschlag, ber Abirich bes Holzes, Cig., Let.-C.; — 2) ber Berhaugaun, $C_{\cdot,i} = 3$ = ziv plot, ogr.-Raič(Nkol.).

posekalisce, n. die Stelle, wo das Holz abgetrieben wird, ber Holzschlag, C., Z.

posékati, sekam, vo pf. burch Soden fallen : drevo p.; gozd p., einen Balb abtreiben; -- nieberhauen, niedermeßeln: nasprotnika, sovražnike p.; - im Wortstreit besiegen: posekal ga je. posekavati, am, vb. impf .- posekovati; niederhauen, fällen: gozde p., Balbungen abtreiben. posekljiv, íva, adj. = sečen, fállbar, Cig.,

posékniti, séknem, vb. pf. austrodnen, Z.; voda posekne (verliert sich), Z., Polj.

posekovanje, n. ber Abtrieb bes Solzes, Cig. posekováti, sjem, vb. impf. ad posekati,

posokovje, n. ein ausgehauener Blat, bas Gereut, Gor., Burg. (Rok.); na levo in desno črez posekovje ne pojde ogenj, Jurč.

poset, sla, m. 1) ber Bote, Krelj, Jan.; božji p. = božji poslanec, Cig.; - 2) ber Dienstbote; posli, bas Gefinde, bie Dienerschaft; s posli jesti; (prim. bav. bote = Dienstbote, Levst. (Rok)); — 3) das Geschäft, die Berrichtung, die Arbeit; brez posla biti, mußig fein; nimam nie posla tukaj, ich habe hier nichts zu thun; po kakem poslu si prišel? ni za ta posel, bazu taugt er nicht, C.; zimski p., die Binterarbeit, St.-Cig.

poseliace, n. 1) bie Anfiebelungsftatte, Z.; -

2) ber Auffigort ber Bienen, C

poséliti, sélim, vb. pf. 1) nacheinander besiedeln: poseljena krajina, eine bewohnte Gegend, Vest.; - 2) p. se, nacheinander fich jesshaft machen: okolo mesta se p., Nov.

posetnik, m. ber Genbbote, ber Apoftel, C.,

Raič (Slov.), SlN.

- 164 -

posetski, adj. Dienstbotene; poselske bukvice,

pósetstvo, n. 1) die Gesandtschaft, die Botschaft, Cig., C., Podl., ogr.-Valj. (Rad); — 2) die Hausdienerschaft, DZ.;—3) das Dienstbotenwesen, Jan.(H.).

posemnifca, f. ber Nachmartt, Cig., C .; prim. posenjmica.

posenciti, sencim, vb. pf. 1) fcattieren, Z.; -2) p. se, ein wenig im Schatten figen, Cig. posonica, f. der Schattenrife (Silhouette), Cig. posenjmica, f. ber Nachmartt, (posejm-) Cig.

posérati, am, vb. impf. ad posrati, = posirati, Mur., vzhSt.

posesáti, sam, vb. pf. auffaugen, absaugen; vse mleko p. iz siskov, iz vimena. posesīven, vna, *adj.* svojilen, poffesjib.

posestjávati, am, vb. impf. bie Saufelaute nicht rein aussprechen, Z.

posost, f. 1) bas Befigen, ber Befig, Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), nk.; v posesti biti, Cig.; v posest vzeti, Cig., Jan., nk.; v p. dobiti, Z., nk.; odtrgali so ga iz njegove posesti in oblasti, $LjZ\nu$.; — 2) = vdrtina (posesti so okrogle jamice, kakršnih je videti po vsem Dolenjskem), LjZv.

posesten, stna, adj. Besits., Cig., Jan., nk.; posestno pravo, bus Besitstecht, Jan.

posesti, sedem, vb. pf. 1) nacheinander fich segen; ko so bili vsi za mizo posedli, začet je gospodar moliti; gospodi ne pride na misel posesti v voz, Zv.; — 2) p. se, sich jenien: zemlja se je posedla, Z.; sneg se je posedel, ber Schnee ift nieberer geworben, SIN.; — posede se ilovična krogla, ko jo posadiš mehko na lončarsko vreteno (plattet sich ab), Vest.; - 3) durch Gigen einnehmen, besetzen: posedenih je bilo šest voz, Jurc.; - p. kaj, in Befit nehmen, Befit ergreifen von eiwas, Cig., nk; dezelo p., Trub., Dalm.; vstani in posedi vinograd, Dalm.; vecno zivljenje p., Krelj. posestnica, f. die Besigerin; — die Reali-

tätenbesitzerin, Jan., nk.; — hisna p., die Hausbesitzerin.

posęstnicek, čka, m. dem. posestnik; ein fleiner Befiger, Bes.

posestnik, m. ber Befiger; upraviceni p., ber rechtliche Befiger, Nov.; - ber Realitätenbefiger, Cig., Jan., nk.

Cichalle

posestováti, ûjem, νb. impf. = posestvovati, Cig.

poséstrima, f. die Wahlichwester, die Bundesschwester (nach serbischer Bolkssitte), Cig., Jan.; — hs.

poséstrimstvo, n. die Bahlichwesterschaft, der Schwesterbund, Cig., Jan.; — hs.

poséstriti, im, vb. pf. gur Bahlidwefter machen,

Navr.(Let.).

posęstvo, n. daż Besithum, die Realität, daż Gut; opuščeno p., berlasseneż Gut; občinsko p., doż Gemeindegut; kronska posestva, die Krondomänen, Cig.. Jan.; — (iz: posędstvo). posęstvováti, üjem, vb. imps. besitzen, im Bessitze sein, Cig.

poset, seta, m. ber Besuch, C.; na p priha-

jati, Raič(Let.); - prim. posetiti.

posêtev, tve, f. die Anjaat, Mur., Cig., Vrtov. (Km. k.); njiva za tri mernike posetve, Gor. posétiti, im, vb. pf. bejudjen, C.; — stsl., rus. posêtnica, f. die Bisitenlarte, Jan.(H.). posêtva, f. — posetev, Mur., C.

posév, séva, m. 1) = posetev, Cig.; žito za p., baš Saaigetreide, DZ.; (fig.) še slabi narodni p., Zv.; — 2) bie Rachjaat, C. posévanje, n. daš Rachjaen, bie Rachjaat, C.

posévanje, n. daš Radjaen, die Radjaat, C.

1. posévati, am, vb. impf. ad posejati; 1) faen,
Mik.; — 2) nadjaen, C.; posevajo spomladi,
če je jesensko setev zima vzela, Gor.

2. posévati, am, vb. impf. scienen, strahlen, Jan., Mik.; solnce poseva, Guts.; solnce je gorkeje posevalo, Zora; — prim. sijati. posêvčen, čna, adj. vom Racimehl, vom lesten

Mehl, C.

posęvenik, m. kruh iz posevkov, Brot aus dem Nachmehl, Tolm.-Strek.(Let.).

posévek, vka, m. 1) die Aussaat, die Ausaat, Mur., Cig., Jan.; tri mernike posevka, Polj.; malo zemljišče: deset mernikov posevka, Jurč.; — 2) pl. posévki, das Rachmehl, grobes Rehl, Mur., Cig., Jan., C., Mik., Gor.; — die Reien, C., Mik., Ip., Lašče-Erj. (Torb.).

poséven, vna, adj. [äebat, Jan. posévnik, m. das Brot aus dem Nachmehl, Cig., C., Vas Krn-Erj. (Torb.).

posevnják, m. = posevnik, Cig., C.

posezati, am, vb. impf. = posegati; langen, greisen; usupieren: p. na (v) kaj, Cig.(T.);
— konjiči laglje posezajo, die Pserde schreiten leichter and, Jurč.; — veja poseza (schnelle) nazaj v prejšnjo lego, Zv.; — (pri pogovoru) vmes posezati, sich in ein Gespräch mischen, Jurč.; nazaj p., (in einer Erzählung) zurücgreisen, Jurč.

posezen, zna, adj. habgierig, Svet.(Rok.); -

usurpatorist, Cig.(T.).
posēžek, žka, m. = poseg, C.

posežljiv, (va, adj. 1) = izmikav, schnipferisch, C.; — 2) vorwihig, C.

poshraniti, im, vb. pf. nacheinander aufbe-

wahren, M.

posihati, am, vb. impf. ad posehniti; allmählich troden werben, austrodnen: zemlja posiha, C.; studenci posihajo (versiegen), C., Dalm. posihdôb, adv. von nun an, fünstighin, C. posihdóben, bna, adj. fünftig, C. posihmäl, adv. = posihdob.

posihmáten, lna, adj. = posihdoben, C., jvzhŠt.

posijáti, sijem, vb. pf. 1) ein wenig søeinen ober strahlen; solnce je nekoliko posijalo, pa se kmalu zopet skrilo; — 2) — zasijati,

pa se kmalu zopet skrilo; — 2) = zasijati, anfangen zu scheinen, ausscheinen. posikati, kam, čem, vb. pf. 1) versprigen: vso vodo p., Cig.; — 2) ein wenig zischen, nk.

positen, ina, adj. 1) gewaltsam, gewaltthätig, Mur., Cig., Jan., C.; — 2) zwangs., Cig., Jan., Cig. (T.); posilna prodaja, executive Beräußerung, C.; posilno, zwangsweise, nk. posilit, silim, vb. pf. überwältigen; spanje človeka posili, Z.; smeh, kašeli me je posili, ich mußte lachen, husten, Z., jvzh St.; bezwingen, Mur., Cig.; p. mesto, die Stabt zur übergabe zwingen, Cig.; — nothzikchtigen: p. devico, Mur., Cig., Jan.; — einen zwang anthun, nöthigen; p. koga k čemu, Cig.; — aufnöthigen, ausbringen: p. komu kai, Cig., Jan.; = p. koga s čim, Cig.; — erzwingen, Cig., Jan.; posiljen jok, Z.; — p. se, sich zwingen, jvzhSt.; p. se pri jedi, sich zum Essen zuchen, Erj. (Izb. sp.).

possitživ, m. bie Fetthenne (sedum reflexum), St. Lorenc(Št.)-Erj.(Torb.), C., SlGor.

positjava, f. ber Zwang, C.

posissenje, n. bie gewaltsame Köthigung, ber Kwang, bie Überwältigung; — bie Kothzucht, Cig., C.; p. Zenske, DZ.

positjenost, f. gezwungenes Bejen, Cig.; bie Affectiertheit, C.

posiljeváti, újem, vb. impf. ad posiliti.

positnica, f. bas Zwangshaus, C. positnik, m. ber Nöthiger, Cig.; ber Gewaltthater, Cig.; ber Thrann, C., Raić(Slov.);

— ber Nothguchtiger, Cig., Jan. positnost, f. die Gewaltthatigfeit, Cig., Jan., DZ.

positoma, adv. zwangsweise, gezwungenerweise. positstvo, n. die Gewaltthätigteit, C.; — die Gewaltthätigteit, Jan. (H.). Posinek, aka, m. ber Aboptivsohn, (tudi: positivski krist. krist. (Positivski)

sinek), kajk .- Valj. (Rad). posiniti, im, vb. pf. an Sohnes ftatt anneh-

men, aboptieren, Cig. posínjenec, nca, m. der Aboptiviohn, Cig.

posinovec, vca, m. ber Entel, C.

posînovica, f. bie Entelin, C.

posinovîtelj, m. der Aboptivvater: posinovitelji, die Wahlestern, DZ.

posinóviti, fvim, vb. pf. an Sohnes statt annehmen, adoptieren, Cig., Jan., C., Zv. posinôvljenčič, m. dem. posinovljenec; das

Aboptivjöhnchen, C.

posinôvljenec, nca, m. ber Aboptiviohn, Cig., Jan., DZ., Zv. posinôvljenje, n. die Аннафте an Sohnes

ftatt, die Aboption, Cig., Jan. posinovljeváti, üjem, vb. impf. ad posinoviti,

Jan.(H.). posinovníca, f. die Aboptivmutter, Cig.

posinovník, m. ber Aboptivbater, Cig.; posinovniki, die Bableltern, DZ. posinstvo, n. v posinstvu komu biti, mit jemanbem burch Aboption verbunden fein, DZ. posip, sipa, m. 1) ber Schutt, Mur.: - bie Ruine, Cig.; posipi, das Getrummer, Cig.; - 2) die Beschotterung, DZ.;-- der Schotter, Stopice (Tolm.) - Erj. (Torb.); - ber Streu. fand, C. posipainica, f. bie Streufanbbuchje, Jan., C. posipalo, n. ber Streufand, Jan.; - tudi des. posipanje, n. 1) bas Beichutten, C.; - bas Beschottern: - 2) Die Terrainabsigungen, Levst.(Močv.). posipati, sîpam, pljem, vb. impf. ad posuti; 1) (mit trodenen Dingen) beschütten ; ceste p., Straßen beschottern; — s kamenjem p., steinigen, Trub., Dalm.; - 2) p. se, abrutichen: posipajoče se obrežje, DZkr.; - (vb. pf. = posuti, St.). posipávati, am, vb. impf. = posipovati; bejchütten: p. ceste, die Straßen beschottern, St.; beitreuen, Mur. posipka, f. ber Streusand, C.; — češ. posipováti, üjem, vb. impf. — posipati; s kamenjem p., steinigen, Schonl. posirati, am, vb. impf. ad posrati. posiriti, sirim, vb. pf. (Dild) gerinnen machen, tafen, Cig. posiveti, im, vb. pf. allmählich grau werben, ergrauen, C., LjZv. posiviti, im, vb. pf. grau machen, Z., Let.; -p. se = posiveti. poskákati, kam, čem, vb. pf. 1) nacheinanber ipringen; žabe so v mlako poskakale; - 2) ein wenig herumfpringen. poskakávati, am, vb. impf. = poskakovati. poskakljáti, am, vb. pf. 1) nacheinander hupfen; - 2) ein wenig hupfen, Cig. poskakóma, adv. im Balopp, C. poskakovanje, n. das Auffpringen, das Gehupfe. poskakováti, űjem, vb. impf. ad poskočiti; wiederholt aufspringen, aufhüpfen; od veselja p.; srce mu od veselja poskakuje, Cig.; . žito poskakuje, bas Getreibe fteigt im Breife, Z. poskakovavec, vca, m. der hupfer, der hopfer, Cig. poskakva, f. bas Supfen (3. B. vor Freude), Ravn.- Valj.(Rad). posklékniti, kléknem, vô. pf. nach und nach zusammenftürzen, C. posklésniti se, klêsnem se, vb. pf. wanten, straucheln, ogr.-C.; - prim. klesniti, klecniti. posklésnjenje, n. bas Straucheln, C. poskleti, im, vb. pf. eine Beitlang einen bei-Benben o. brennenben Schmerz verurfachen, Z. posklizniti se, sklîznem se, vb. pf. auf bem Gife hingleiten, vihSt. poskobljati, am, vb. pf. behobeln, Cig. poskoček, čka, m. 1) ber Auffprung, C.; -2) Die Sporenichlender (bot.), h. t.-Cig.(T.). poskocen, cna, adj. eig. gerne hupfend: luftig; poskočni in veseli ljudje, Jurč.; poskočni glasovi godčevski, Zora.

poskočin, m. ber Springinefelb, Jan.(H.). poskóčiti, skôčim, vb. pf. auffpringen; od veselja, od strahu p.; - fteigen (o ceni): cena je žitu poskočila; žito je poskočilo (ift im Breise gestiegen); p. s ceno, z blagom, ben Breis einer Bare erhöhen. poskočnica, f. ein Tangmufifftud, Z. poskok, skoka, m. 1) ber Muffprung, ber Sprung; teliček poskuša prve poskoke, Str.; - bas Süpjen (pri telovadbi), Cig.(T.); vaje v poskoku, Telov.; – godci godejo na poskok (fpielen luftige Tangmeifen), Erj. (Izb. sp.); — 2) bie Springfeber, h. t.-Cig.(T.);
— 3) neki hrošć (elater segetis), Erj.(Z.); - ber Springer, eine Art Gidechse, Jarn.; – poskoki, nekake pticam podobne pošasti, Trst. (Glas.). poskokînka, f. neka goba, Rihenberk - Erj. (Torb.). poskókniti, skôknem, vb. pf. = poskočiti, LjZv. poskopuniti se, unim se, vb. pf. ein Beighals merben, verfilgen, Cig. poskrbeti, im, vb. pf. Borforge treffen, forgen ; p. za koga, za kaj; za vse je poskrbel; kolikor je moči za zložnost si p., fich jo behaglich als möglich einrichten, Sol.; p., da se kaj zgodi. poskriti, krijem, vb. pf. nacheinander verfteden; p. se, fich nacheinander verfteden. poskrobiti, im, vb. pf. (bie Baiche) ftarfen, Jan. poskrovič, adv. beimlich: p. kaj delati, jvzh St. poskruniti, im, vb. pf. nacheinander verunreinigen, ichanben, Z. poskubsti, skubem, vb. pf. nacheinander andraufen, abrupfen; perje p. gosem. poskus, m. ber Berfuch, bie Brobe; bas Experiment, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); - nam. poposkusek, ska, m. ber Berfuch, Cig., Jan. poskusen, sna, adj. Berfuche-, Brobier-, Brobe-, Cig., Jan., C.; poskusno leto, bas Probejahr, Jan.; poskusni kamen, ber Brobeftein, Cig., Jan.; poskusno določiti, probeweise bestimmen, DZ. poskusiti, kūsim, vb. pf. einen Berfuch machen, versuchen; poskusi, če se upaš! z lepo p., es in Gute versuchen; p. pusko, das Gewehr probieren; p. obleko, bas Rleib anprobieren. Cig.; p. kamen, behauen (im Bergbau), Cig.; - erfahren; on je že veliko poskusil na svetu; - p. se s kom, es mit jemanbem aufnehmen, einen Rampf mit jemanbem magen, Cig.; — p. se za koga, fich für jemanden verwenden, Podkrnci-Erj. (Torb.); — nam. poizkusiti. poskusnik, m. ber Brobierer, Cig. poskusoma, adv. versucheweise, Cig.(T.). poskustvo, n. bie Probierfunft, Cig., DZ. poskušāj, m. = poskus, C., SIN. poskušališče, n. ber Berfuchshof, C. poskusatnica, f. ber Berfuchshof, C.; vinska p., Nov.

poskušálo, n. ber Brobestein (fig.), Cv.

poskusanje, n. 1) bas Berfuchen, bas Brobieren; - 2) das Rivalisieren, Cig.; p. v

boju, ber Wettfampf, Cig.

poskusati, am, vb. impf. ad poskusiti; Berjuche machen, versuchen, probieren; p. se s kom, sich in Rampfe einlaffen; - p. se za koga, fich für jemanben verwenden, Podkrnci-Erj.(Torb.).

poskusavec, vca, m. ber Berfucher, ber Bro-

bierer, Cig., C.

poskuševališče, n. die Berfuchsauftalt, Nov., DZ. poskuševališčen, ščna, adj. zur Berjuchšanstalt gehörig: poskuševališčno osobje, DZ.

poskuševáti, ûjem, vb. impf. = poskušati;

experimentieren, Cig.(T.).

poskuševavec, vca, m, ber Erperimentator, Jan. poskuševavstvo, n. das Berjuchsmejen, DZ. poskušnja, f. die Anstellung eines Bersuches, ber Bersuch, die Brobe; za poskušnjo, probeweise, versuchsweise; na p., gur Probe.

poskutiti, skutim, vb. pf. elelhaft, widerlich machen, C.

poslabeti, im, vb. pf. ichwach werben, Mur.; auswittern (bom Erg), Mur.

poslabiti, im, vb. pf. schwächen, Mur.; - p. se = poslabeti, Mur.

poslabsati, am, vb. pf. berichlechtern, berichlimmern, Cig., Jan., C.

poslad, sláda, m. = poslada, Z.

poslada, f. bie Berfüßung, Jan.(H.).

poslâdek, dka, m. ber Nachtijd, bas Dessert, Vas Krn-Erj (Torb.), Štrek.

postadeti, im, vb. pf. einen füßlichen Rachgeichmad haben: malo posladi, Cig.

posladiti, im, vb. pf. anfügen, berfügen. posladkati, am, vb. pf. füß machen, M.; p. si usta s kako rečjo, Lašče-Levst.(M.); - perfüßen : težave p., Jap.(Prid.); - p. se, ben Gaumen ligein, naschen: p. se s cim, Cig.; ne bodi presladek, da se kdo s teboj ne posladka, Mur.

posladkóriti, ôrim, vb. pf. = pocukrati, Jan.

(H.)

poslájati, am, vb. impf. ad posladiti, Cig. poslajeváti, ûjem, vb. impf. = poslajati, Cig. poslajšáten, ina, adj. verfüßenb, Jan. (H.). poslajsati, am, vb. pf. fußer machen, verfüßen,

Cig., Jan., M.

poslajševáti, ûjem, vb. impf. ad poslajšati, M. poslanec, nca, m. ber Abgejanbte; nebeški, bozji p., ber Himmelsbote, ber Gottesbote, Cig., Jan.; - ber Befandte (eines Staates), ber Legat, Mur., Cig., Jan.; - ber Abgeordnete, ber Deputierte: dezelni, drzavni p., ber Landtags, Reichstagsabgeordnete.

poslaneti, im, vb. pf. einen falzigen Beichmad empfinden laffen: morska voda poslani, Polj. poslanica, f. das Sendichreiben, Mur., Cig.,

Jan.; die Epistel (stil.), Cig.(T.); die Depesche: telegrafska p., DZ.
poslaničen, čna, adj. Depeschen: poslanična

skrivnost. DZ.

poslanik, m. ber Bote, ber Gefandte, Jap. (Sv. p.), Vrt., Levst.(Nauk); p. ali božji sel, Krelj; beneški p., Vod.(Izb. sp.).

poslaništvo, n. 1) die Gesandtschaft; p. opraviti, Jap .- C.; - 2) die Gefandten, bie Delegation, DZ. poslanje, n. die Ubersenbung, Cig.; - die Genbung, die Miffion, ZgD.

poslanjkováti, újem, vb. impf. (műfig) herum-

lehnen. C.

poslanjuh, m. ber Faulenzer, C.

poslánka, f. bie Sendbotin, die Gefandte, Mur. poslanski, adj. ben Gefanbten, Genbboten o. Abgeordneten betreffend, Cig., Jan., nk. poslanstven, tvena, adj. Gefandifchafts., Lega-

tion8-, Cig.

postanstvo, n. 1) bie Sendung, bie Miffion, Cig. (T.); - 2) bie Abgeordnetenwurde: deželno, državno p., nk.; - 3) die Abgesandten, Die Besandtichaft, Die Deputation, Mur., Cig., Jan., nk

postarina, f. placilo od posta, bas Geichafts-

honorar, DZ.

poslast, f. 1) die Delicatesje, C.; — 2) die Luft, die Wohlluft, Cig., C.;—die Ergögung: noc bodi dan moj pri mojih poslastih, Ravn.-Valj.(Rad).

poslásten, stna, adj. i) najchhaft, Jan., Kras-M.; p. človek, ein Feinschmeder, C.; - 2)

wohllustig, Kras-M.

poslastica, f. der Leckerbiffen, Z. postaščica, f. ber Lederbiffen; pl. postaščice, bas Deffert, Cig.

posiatelj, m. ber Genber, C., DZ.

poslatev, tve, f. die Gendung, Cig., Jan., C., DZ.; postna p., die Bostsendung, DZ.

poslati, posljem, vb. pf. ichiden, fenben; p. komu kaj; p. kaj po kom, etmas burch jemanben ichiden; p. ogledavat, auf Runbichaft ausichicen, Cig.; p. po koga, po kaj, jemanben, etwas holen laffen: p. po zdravnika, po voz, po vina; p. po ptičjega mleka (Jan.), po rakove ali polževe krvi, po žabje volne, po gladež, po norca, in ben April ichiden, Cig.; — kar Bog pošlje, was Gott ichict.

posiâtva, f. = posiatev, C., DZ. postavec, vca, m. Ravn., pogl. postatelj. poslavilo, n. die Auszeichnung, Z., nk.; die

Decoration, Cig.

poslavitev, tve, f. die Auszeichnung, Cig., Jan., nk.

poslavíti, im, vb. pf. 1) preisen, rühmen, Cig., Jan.; - 2) auszeichnen, Cig., nk.; ehren, Danj.-M.; p. koga z redom, jemanden becorieren, Cig.; p. na veke, verewigen, Cig.;
- p. se, sich Ruhm erwerben, sich auszeichnen, Cig., Jan., Raič(Slov.), nk.

1. poslávljati, am, vb. impf. ad poslaviti; ehren, auszeichnen, nk.; -- p. se, sich aus-

zeichnen, Cig., Jan., nk.

2. poslávljati, am, vb. impf. ad posloviti; p. se, Abichied nehmen.

poslavljenje, n. die Auszeichnung, C.

postê, I. adv. hernach, Cig.; poste pridi! fomm fpater! C.; na tihem se je vadil posle svoje umetnosti, Navr.(Let.); najposle, guallerlest, C.; - II. posle, praep. c. gen. p. škole, Prip.-Mik.; posle smrti, C.; (prim. hs. poslije),

poslêd, I. adv. zulett, Krelj-M., Zora; na p. = naposled, Jan.(H.); — II. praep. c. gen. nach, Mik.; p. dveh dni, Vrt.; — infolge, Jan. (Slovn.).
poslêda, f. der Rachtrab: p. vojske, Cig., Jan.

poslęda, f. der Rachtrab: p. vojske, Cig., Jan. poslędek, dka, m. die Folge, das Refultat, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; — hs.

posiéden, dna, adj. confecutio, Jan.; — posiedno, folglido, C.

posledi, adv. gulest, Mur., Mik.

posifidica, f. die Folge, Cig. (T.), C., nk.; -

poslodicar, rja, m. ber Consequengreiter, Cig. (T.).

posiedičen, čna, adj. Folge: posledični sklep, ber Radjojiule (episyllogismus), Cig. (T.).

posiôdnji, adj. bet Lehte; p. dan, poslednja volja; na poslednje: kar sem ga na poslednje videl, feit ich ihn zuleht gefehen, Jurč.; tudi: pôslednji, Trub.

posiệdajič, adv. 1) jum lestenmale; — 2) lestens, endlich (pri nastevanju).

poslodnjik, m. ber Lette, V.-Cig.; - ber hintermann, Cig.

poslednjikrat, adv. jum lettenmale.

posledovářen, ina, adj. conjecutit, Jan.

poslędováti, ûjem, vb. impf. nadjípüren: p. koga, Mur.

poslédovnost, f. bas Racheinandersein (phil.), Cig. (T.).

poslodstven, strena, adj. consecutiv, Cig. (T.). poslodstvo, n. die Folge, die Consequenz, Cig. (T.).

poslej, adv. = posle, hernach, von nun an, Cig., M., Dol.

posisišnji, adj. nachherig, nachfolgenb: p. postopek, das nachfolgende Berfahren, DZ.

postepeti, im, vb. pf. nacheinander erblinden. postepiti, im, vb. pf. 1) verblenden, verhüllen: p. mreže, das Jagdzeug mit Reisern verhüllen, V.-Cig.; — 2) p. kaj, etwas obenhin thun, Cig.

poslęśnji, adj. nachherig, C.; — prim. poslejšnji.

poslikati, am, vb. pf. bemalen: z vodenimi barvami p., Navr. (Let.).

posliniti, slînim, vb. pf. mit Speichel beschmuben, begeifern, Cig.

poslon, siona, m. bie Lehne, veh St.

poslonat, ata, adj. Lehn : poslonati stoli, Mur., Danj. (Posv. p.).

postonéti, im, vb. pf. ein wenig lehnen. postonjáča, f. die Lehne (z. B. Stuhilehne), C. postonját, áta, adj. p. stol, ein Lehnstuhl, ogr.-C.

poslopisče, n. bie Baustelle, die Bauarea, C. poslopie, n. das Gebäude, bes. ein größeres Gebäude, sei es Wohn v. Wirtschaftsgebäude, poslovänlica, f. das Geschäftslocale, DZ., SIN. poslovänlit, Anim, vb. pf. slavisteren, Cig., Jan.; — p. se, die slavische Nationalität annehmen, Navr. (Let.).

postovänje, n. i) bie Dienstbotenarbeit, bes. bie Mägbearbeit, C.; — 2) bas Berrichten eines Geschäftes, bas Hanbeln, bas Arbeiten,

kajk.-Valj.(Rad); — die Gebarung, nk.; denarno p., SIN.; — der Betrieb, Cig.(T.). poslováti, cijem, vb. impf. 1) Anecht v. Magd sein, dienen, Dict., Jan.; p. komu, jemandem Dienste leisten, C.; meni posluješ in strežeš, Krelj; po hiši p. — pospravljati, C.; snechtliche Arbeit verrichten: v praznik p., Jsvkr.; — p. s kom, jemanden als Anecht v. Magd behandeln, C.; — 2) thätig sein, handeln, arbeiten, Jan., kajk.-Valj.(Rad); gebaren, nk.

posloven, vna, adj. Geschäfts-, nk.; poslovni red, bie Geschäftsordnung, DZ.; poslovni

slog, ber Beichaftsftil, Cig. (T.).

posloveniti, finim, vb. pf. 1) flovenifieren, p. se, flovenifiert werben, ein Slovene werben, nk.; — 2) ins Slovenische übersegen, Cig., nk.

poslovíten, čna, adj. Abschieds: poslovíčni govor, die Abschiedsrede, SlN.; poslovilni list, der Abbantungsschein, Cig.

postovilo, n. die Berabichiedung: ber schriftliche Abschied ber Soldaten, Jan.

poslovitev, tve, f. die Berabschiedung, Cig.; zalostna p., ein trauriger Abschied, Cv.

posloviti, im, vb. pf. verabschieben; p. koga, jemandem den Abschied geben, ihn entsassen, Cig., Jan., Zora; p. se, sich verabschieben, Abschied nehmen; p. se pri kom, od koga; p. se s kom, LjZv., Kras.

poslovljenec, nca, m. ber Berabichiebete, ber

Abgebantte, Cig.

poslovnica, f. die Agentur, DZ. poslovnik, m. das Geschäftsprotokoll, C.

poslovoden, dna, adj. mit ber Geschäftsleitung betraut, DZ.

poslovodîtelj, m. = poslovodja, DZ. poslovódja, m. der Geschästeiter, der Berlführer, Jan., nk.

poslovodak, m. = poslovodja, DZ. poslovodstvo, n. bie Geschäftsführung, DZ., nk.

poslovíšba, f. der Betrieb, DZ.

poslûh, m. 1) die Anhörung, Jan.; die Befolgung, Cig.; posluh! aufgepaset! Z., nk.;
posluh dati, Trub. - M.; p. dati komu, jemandem gehorchen, C.; — na posluhe hoditi, horchen gehen, aufs Horchen ausgehen,
Z., C.; — 2) = sluh, das Gehör, Z., Kast.Valj. (Rad).

poslúhati, am, vb. impf. = poslušati, C. poslúhniti, slûhnem, vb. pf. Sehör geben, erhören, Folge leiften, Mur., Cig., Jan., vzh-St.; hlapec posluhne, dasi ne prerad, Navr. (Let.); p. koga, molitev, glas, tožbo, ogr., kajk.-Valj.(Rad).

poslušališče, n. das Auditorium, C.

poslusatnica, f. der Hörfaal, C., ogr. - M., DZ.; — das Horchhaus, worin ein Bergiunge auf den Schlag der Uhr horcht (mont.), Cig.

posiúšanje, n. 1) bas Anhören: p. božje besede; — bas Horchen; — 2) bas Folgeleisten, die Besolgung, Cig.; k poslušanju obuditi, Bas.

poslušateli, m. ber horer, DZ.

Google

poslusati, am, vb. impf. 1) anhören: zvesto p., aufmertfam anhoren; pridigo p.; poslušaj me! hore mich an! p. česa: p. človeških basni, Krelj; p. petja, Vrt.; - horchen; pri vratih p.; — 2) Holge leisten; zakaj sem te po-slušal! Cig., ντhSt.; poslušaj me! folge mir! Jan.; ne poslusa me, er hört nicht auf meine Borte, Cig.: dober svet posluša, es lajšt jid mit ihm reben, Cig.; p. česa: p. sveta, Vrt.; kdor ne posluša, naj izkuša, mer nicht hören will, mufe fühlen, Z.

poslušavec, vca, m. ber Buborer; zvesti moji poslušavci! imeti veliko poslušavcev.

poslušāvka, f. bie Buhörerin.

poslušavstvo, n. die Ruhörerschaft, das Aubi-

torium, Jan., nk. poslûšek, ška, m. 1) die Audienz, C.; — 2) pl. posluški, baš Erhorchte, C.; na posluške hoditi, aufs Horchen ausgehen, Fr.-C.; posluške utepati, horchen, Zora, Jurč.; sapo je na - se vlekel ter utepal posluške, LjZv.; - bas Getratiche: posluške pobirati, vzh-Št.-C.

poslúšen, šna, adj. gehoriam, Cig., Jan., nk.; p. komu biti, Levst. (Nauk).

poslůškavec, vca, m. ber Horcher, ber Lauscher, C. posluškováti, üjem, vb. impf. horchen, lauichen, Fr.-C., Zora.

poslušljiv, íva, adj. = poslušen, folgjam, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.).

poslušljívost, f. = poslušnost, Mur.

poslusnik, m. 1) ber Behorchenbe, Valj. (Rad); ber Unterthan, Bes., Let.; - 2) poslušník,

ber Buhörer, kajk. Valj. (Rad), nk. poslušnina, f. kar se plača za poslušanje, baš borgelb, C.

poslusnost, f. bie Folgfamteit, ber Gehorfam, Cig., Jan., kajk.-Valj.(Rad), nk.

poslusuh, m. ber horcher, C.

poslutek, tka, m. bie Nachricht: ni še nic poslutka, da bi mu bilo bolje, man hort noch nichts von einer Befferung feines Ruftanbes, Gor

poslůžba, oslûžba, f. = postrežba, Cig., Jan., C.; — bie Gefälligkeit, der Dienst, die Erweisung eines Gesallens, C.

poslužek, žka, m. 1) bie Anwendung einer Sache, ber Gebrauch, Cig., C.; - 2) Der Behelf, das Mittel, Cig.; vrazii p., das hegenmittel, C.; - 3) ber Rachbienft, C.

poslužen, žna, adj. = postrežen, bienstfertig,

bediensam, Cig., Jan. posluževáti, üjem, vb. impf. 1) bedienen, M.; — 2) die versaumte Dienstzeit einbringen, nachdienen, C., jvzhSt.; — noż że poslużuje, das Messer wird bald ausgedient haben (unbrauchbar fein), C.; - 3) p. se, fich bebienen, nk.; (po nem.).

poslúžiti, im, vb. pf. 1) bedienen: p. koga s čim, Mur., Cig.; - gu Dienften fein: sreča mu ni hotela poslužiti, da bi zvršil zapoved, LjZv.; - vinske letine so poslužile (find gut ausgefallen), Raic (Let.); — posluzilo mu je, es ist ihm gelungen, Raic (Slov.); — 2) nachbienen, (bas Berfaumte) abbienen, Jan.;

- 3) p. se, sich bedienen, Gebrauch machen, Guts.-Cig., Slom.-C., nk.; (po nem.). poslužkováti, ûjem, vb. impf. = posluževati

2), nachdienen, St.-C.

poslužljiv, iva, adj. bienftfertig, Cig., Jan. poslužljivost, f. bie Dienftfertigfeit, Cig., Jan. poslužnik, m. ber Diener, ber Bebiente, Valj. (Rad).

poslúžnost, f. = poslužljivost, Cig.

posmen, m. 1) bas Berlachen, bas Gefpotte, Mur., Cig., Jan., nk.; bas Sohngelachter, Mur., Cig. (T.); v p. koga imeti, jemanben perspotten, $C_i = 1$ = nasmeh, Valj.(Rad). posmehávanje, n. die Berspottung, das Hohn-

gelächter, Mur., Z.

posmehávati se, am se, vb. impf. = posmehovati se; peripotten: p. se iz koga a. česa, vzhSt., ogr.-C.; - in bie Fauft lachen: Lehko ga prodavam 'No se posmehavam, Danj. (Posv. p.)-Valj. (Rad).

posmehljávati se, am se, vb. impf. hohn-

lachein, Cig.

posmehljiv, íva, adj. spöttisch, höhnisch, Mur., Cig., Jan., Zora, C.

posmehljivec, vca, m. ber Spotter, Jan. posméhniti se, smêhnem se, vb. pf. spöttisch låchein, Zora.

posmehováčen, ina, adj. höhnisch, Cig., Jan. posmehovanje, n. bas Beipott, bas Sobnen, das Sohngelächter; (posméhovanje, Jap.- Valj. [Rad]).

posmehováti se, ûjem se, vb. impf. spöttisch ober hobnifch lachen, bespotteln, hobnen; p. se komu, čemu.

posmehovavec, vca, m. ber Spotter, ber Sohnlacher.

posmehovavka, f. die Spotterin, die Hohnlacherin.

posméjati se, sméjam, sméjem se, vb. pf. ein menig lachen; Sladko je posmejala se, Npes.-

posmekniti, smeknem, vb. pf. 1) streifen, C.; mit bem Bfluge ben Boben nur ichmach verwunden, C.; — 2) p. in: p. se, ausgleiten, ausglitschen, Mur., vzhSt.; — prim. posmuk-

posmęsek, ška, m. ber Spott, Jan.

posmésen, šna, adj. spôttifch, Cig. (T.). posmesica, f. boleca p., ber Gartasmus, Cig.

posmęšljiv, iva, adj. spöttisch, satirisch, Cig.(T.). posmetiti, im, vb. pf. smeti napraviti, s smetmi onesnažiti: vse p. po sobi.

posmetuh, m. ein elender Menfch, der Miftterl, C.; - = nečisti duh, C.; - hudi duh,

kajk,-Valj.(Rad). posmévati se, am se, vb. impf. låcheln, Jan. posmicati, smîcam, vb. pf. oberflachlich, ftreifend abmischen: p. posodo, mizo, jvzh.St.

posmikati se, smîkam, čem se, vb. impf. ad posmekniti se; ausgleiten, Cig.

posmikávati se, am se, vb. impf. = posmikovati se, Mur.

posmikováti se, újem se, vb. impf. ausgleiten. Mur., Cig.

Chargie

posmíliti se, smílim se, νb . pf. == usmiliti se. M.

posmod, smoda, m. bas Gengen, Cig.; -- bie Genge, Mur.

posmoditi, im, vb. pf. 1) versengen, absengen, aussengen; slana je posmodila mladice; — 2) ein wenig sengen.

 ein menig fengen.
 posmojénka, f. nekakšen nizek, prepečen, s smetano pomazan kruh, Gor.; — prim. potlačenica.

posmoliti, im, vb. pf. mit Bech bestreichen, auspichen; posmoljeno platno, die Bechleinwand, Cig.; beharzen, Cig.; theeren, Cig.

posmraditi, smradim, vb. pf. stinkenb machen, mit Gestant erfüllen, Lasce-Levst. (Rok.). posmfeati, im, vb. pf. ein wenig schnarchen posmracti, im, vb. pf. einen Gestant wahrnehmen lassen.

posmfkati, smikam, vb. pf. mit Rop be- ichmugen, Z.

posmetček, čka, m. ein nachgeborenes Rind (postumus), BiKr.; — prim. hs. posmeče. posmeten, tna, adj. nach bem Tode statisindenb; posmetna slava, der Rachruhm; posmetna četrt, das Sterbequartal, DZ.

posmîtic, m. ein nachgeborenes Kind, Vest. posmîtnica, f. die Nachgeborene, Cig.

posmîtnik, m. der Rachgeborene (postumus), Cig., Jan., Zora.

posmuk, smuka, m. dos Abglitichen: sani se v posmuke zaganjajo, C.

posmúkati, kam, čem, vb. pf. 1) abstreisen; perje p. s trt; — p. britvo, daß Masiermesser abziehen, Cig.; — 2) nacheinander huschen: vsi so posmukali skozi vrata.

posmúkniti, smûknem, vb. pf. 1) streisen; veja ga je posmuknila po obrazu, Levst. (Rok.); — 2) posmuknil jo je, er hat sich aus dem Stande gemacht, Kr.

posnāšnica, f. = družica starejšini pri svatbah, BlKr.; bie Brautmutter, Cig.

posnážiti, snäžim, vb. pf. nach ber Reihe saubern, aussaubern, pupen; dekla je vse posnažila, potem je šla spat.

posnehálja, f. = posnašnica, die Brautmutter,

posnema, f. die Rachbildung, Jan; — die Rachahmung, Cig., Jan., C.; — die Abstraction, Jan. (H.).

posnemáč, m. ber Rachahmer, Cig. (T.), C.; ber Rachaffer, Cig.

posnemáča, f. die Rahmtelle, Jan.

posnemáten, ina, adj. nachahmend, Cig. posnemátnica, f. der Rahmiöffel, die Rahmitelle, Cig., Jan.

posnemátnost, f. bie Nachahmungsgabe, Cig., Jan.

posnemanje, n. 1) das Herabnehmen (z. B. bes Rahmes von der Milch); — 2) die Rachdilbung, Cig.; — die Rachahmung, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

posnēmati, mam, mljem, vb. impf. ad posneti; 1) von der Oberstäche heradnehnen: p. smetano z mleka; pene, tolšćo z juhe p.; — p. mleko, die Wilch rahmen; — (Karten im Spiel) abheben, Cig., Jan.; — abfassen, abstoßen (z. B. mit dem Hobel): rodove, ogle p., Cig.; p. rodove na cestah, die Ränder abschäffen, Levst. (Cest.); — excerpieren (= Undzüge machen), Cig., Jan.; — entnehmen: iz tega posnemamo, nk.; — abstradieren, Cig., Jan.; p. rokopis, Cig.; nachahmen; p. koga, kaj; oni vas posnemajo, Škrinj.; p. čednosti, Škrb.- Valj. (Rad); pisatelj pisatelja praznoglavo posnemlje, Levst. (Zb. sp.); — p. nauke, die Lehren besolgen, C.; — p. po kom: kateri so na njega strani, po njem posnemajo, Škrinj.- Valj. (Rad).

posnemaveo, vca, m. ber Nachbildner, Cig., Jan.; ber Rachahmer, Dict., Mur., Cig., Jan., nk.; ber Befolger: p. kakega nauka, Slom.-C. posnemavka, f. 1) ber Nachmlöffel, die Schaumtelle, Cig.; — 2 die Nachbildnerin, Cig.; — bie Nachahmerin, Dict., Mur., Cig., Jan.

posnêmavt, m. kdor rad vrhnje z mleka posnema in je, Valj. (Rad).

posnémek, mka, m. ?) ber Abhub (ber Karten), Jan.; — 2) posnemki — smeti, ki pri ravnanju žita o mlatvi na površju ostajajo v rešetu, Kras; — 3) baš Rachgebilbete, baš Rachgechimte, bie Rachbilbung, bie Rachgehmung, Cig., Jan., DZ.; bie Copie, Cig., Jan., C.; potrjeni posnemki pramere, DZ.; — eine nachahmenbe Gestalt, Erj. (Min.), Cig. (T.).

posnémen, mna, adj. 1) abrahmbar, M.; —
2) nachahmbar (prim. neposnemen); — 3)
posnémni stroj, die Copiermaschine, DZ.

posnemljiv, iva, adj. 1) nachahmungssüchtig (prim. posnemljivost); — 2) = posnemen 2), nachahmbar, Cig.

posnemljívost, f. die Nachahmungssucht, Cig., Jan.

posnêmnica, f. ber Rahmlöffel, M., Zilj.-Jarn. (Rok.).

posnēmnik, m. ber Nachahmer, C. posnemúlja, f. die Rahmtelle, Gor.

posnésti, sném, vb. pf. nacheinander verzehren, aufeijen.

posneśnica, f. = posneśnica, Habd.-Mik. posnętek, tka, m. 1) ber Abjądoum, Jan., Cig.; ber Abżądo (bei ber Rājebereitung), Cig.; — 2) ein turzer Inbegriff, ber Auszug, ber Ertract, Cig., Jan., DZ.; posnetki iz listin (= regesta), Cig.(T.); — 3) bie Nachbilbung, bie Copie, Cig., Jan., DZ.; — das Abbilb, Jan.; mrtve podobe p., Škrinj.-Valj.(Rad); — ščetni p., der Bürftenabzug (typ.), Cig. (T.).

posnéti, snámem, vb. pf. 1) von der Obersläche wegnehmen: abschöfen; p. smetano, pene, tolščo; p. mleko, die Milch abrahmen; posneto mleko, abgeschöfte, abgerahmte Milch; — wegrassen: posvetne razlake nas v pogubljenje s svojimi valovi posnamejo, Ravn.-Valj. (Rad); — sechsen: s te njive sem letos prvič posnel, Lašče-Erj. (Torb.); — abheben (4. B. Karten im Spiel), Cig., Jan.; — rob, ogle p., absassen (4. B. mit dem Hobel), Cig.;

postranske veje z ostrim nožem gladko p., Pirc; mrvico mrtvega roga (na kopitu) p., Levst. (Podk); p. suknjo, ben Nod bejdneiben, Cig.; voda je breg posnela (hat abgehült), Cig.; — entnehmen: iz tega lahko posnamemo, Ravn.-Valj. (Rad); iz tvojega pisma sem posnel, Cig., nk.; — einen Ausgug machen, excerpieren, Cig., Jan.; — zulammen fassen, p. jedro, najimenitniše reči, Cig.; — abstrahieren, Cig., Jan.; posnet, abstraticte, C.; — 2) nachbitben, copieren, Cig., Jan., nk.; — nachahmen, Dict.: Kar mat' je učila, Me mika zapet', Kar starka zložila, Jo lično posnet', Vod. (Pes.).

posnétjo, n. die Rachbildung, die Copie, Z.;
— die Abstraction, Jan.

posnetva, f. die Abstraction, C.

posniti se, snidem se, vb. pf. posnide se, cs reicht aus, es geht aus, Gor.-Svet. (Rok.).

posnópati, snôpam, vb. pf. mit Garben befeßen; v malo dneh so vse njive posnopane, Zv.

posnováti, snújem, vb. pf. beim Zetteln am Webstuhl verbrauchen, Jan. (H.).

posoben, bna, adj. im gimmer befindlich, gimmer-, nk.

posôbje, n. daß Jimmergeräth, Zora, Bes., Let. 1. posôda, f. na pôsodo dati, vzeti, auf Borg geben, nehmen; — prim. Skrab. (Cv. III. 8.).

2. posôda, f. das Gefäß; coll. die Gefäße, das Geschirr; lončena p., das Thongeschirr; kuhinjska, vinska p.; posodo pomiti; posodo k lončarju nositi — Holz in ben Bald tragen, Zora.

posodar, rja, m. ber Geschirrhanbler, Cig., Jan. posodarica, f. die Geschirrhanblerin, Jan. (H.). posodarnica, f. die Geschirrhandlung, Cig., Jan.

1. posôdba, f. na posodbo = na posodo, auf Borg, Sol., Z., Bas., Jurč.

2. posodba, f. = posodva, bas Gefaß, Mur., Gol.-Valj. (Rad).

posoden, dna, adj. Darlehens.: posodni penezi, vzh.St.-C.

posodica, f. dem. 2. posoda; das Gefäschen.
posodilo, n. 1) das Leihen, Dict., Cig.; na p.
prositi — na posodo prositi, Jap.-C.; denarje na posodilu imeti, Gelder ausgeliehen
haben, Z.; — 2) — posojilo, das Darlehen,
Cig., DZ.

1. posóditi, im, vb. pf. 1) leihen; p komu voz, pet goldinarjev; (šaljivo): pot p. komu = spremiti ga, C.; — p. si, entlehnen; — 2) perleihen: Kar nam Bog posodi, C., Krelj; (po nem.?).

2. posoditi, im, vb. pf. gurecht machen, herrichten: posteljo p., C.; - jed p., eine Speise schnalgen, C.

posodje, n. coll. die Gefaße, das Geschirr, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.

posodníca, f. bie Darleiherin, Cig.

posodník, m. ber Darleiher, ber Gläubiger, Cig., C., Svet. (Rok.); p. je imel dva dolžnika, kajk.-Valj. (Rad).

posodovec, vca, m. bet in einem Gefäß (Tiegel) wachsende Baum, M., C.

1. posôdva, f. = 1. posoda, (pôsodva) Valj. (Rad).

2. posoda, f. = 2. posoda, das Gefäß, Mur., Trst.(Let.).

posoja, f. das Leihen, Dict., Sloms.-C., Valj. (Rad).

posójanje, n. das Leihen.

posojati, am, vb. impf. ad posoditi; seihen; ausleihen; denar p.

posojävec, vca, m. der Leiher, der Borstreder, Dict., Mur., Cig. posojävka, f. die Leiherin, die Borstrederin,

Mur., Cig.

posojeváten, ina, adj. posojevátne blagajnice, Borfchujscoffen, Levst. (Nauk).

posojeváti, újem, vb. impf. = posojati; aušleihen; denar na visoke obresti p.; kdor siromakom daruje, Bogu posojuje, M.

posojovavec, vca, m. ber Ausleiher, Mur., Cig., Jan., Slom.-C.

posojevävka, f. die Ausleiherin, Cig.. Jan. posojiten, dna, adj. ein Darlehen betreffend, Z. posojitnica, f. die Leihanstalt, Jan., C.; — die Borichussasse, Nov., nk.

posojilo, n. das Anlehen, das Darlehen; prisiljeno p., die Zwangsanleihe, Cig.; veliko denarja na posojilih imeti, viel Geld ausgeliehen haben, LjZv.

posoliti, im, vb. pf. 1) einsalzen, mit Galz bestreuen; — 2) ein wenig salzen.

posółnčen, čna, adj. = solnčen: Sonnen:
posółnčna ura, Mur.

posotnoiti se, solnoim se, vb. pf. sich ein wenig sonnen, Cig.

posoineniea, f. der Biesenbodsbart (tragopogon pratensis), Koborid-Erj. (Torb.); — (tudi: die Sonnenwende [heliotropium], Tus. [B.]; ali: die Sonnenblume [helianthus], Mur.).

posotzíti se, ím se, vb. pf. einige Thrånen vergießen, Cig. posomóriti se, frim se, vb. pf. sich trüßen

posomóriti se, ôrim se, vb. pf. sich trüben (vom himmel), C; — ein sinsteres Gesicht machen, C.

posópstl, sópem, vb. pf. ein wenig athmen, Z. pososéditi se, sêdim se, vb. pf. Nachbar werben, Cig.

posovrážití se, vražim se, vb. pf. sich verfeinden, Svet. (Rok.).

pospán, adj. schläfrig, Mur., kajk.; — verschlafen, Zora.

pospánček, čka, m. der Frühlingsenzian (gentiana verna), Polj.

pospančkati, am, vb. pf. ein Schläschen thun (v otrocjem govoru), Cig.

pospánec, nca, m. die Schlaftrunkenheit, Z. pospáti, spim, vb. pf. 1) nacheinander einschlafen: vse je že pospalo po hiši; — 2) ein wenig schlafen.

pospávati, am, vb. impf. dann und wann schlafen, Mik.

pospecati, âm, vb. pf. nacheinander burch Berfauf anbringen: lehko in drago p. kaj, Glas.

pospoh, m. 1) bie Beichleunigung, Cig.; p. po pravilnici, bie Normalacceleration, Cig. (T.); - 2) die Borichubleistung, Cig.; die Forderung, C.; - 3) = uspeh, ber Erfolg, Cig., Jan.; ne imeti pravega pospeha, DSv. pospess, m. die Förderung, Cig. (T.). pospessa, f. die Beschleunigung, Cig., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.); — die Förderung, Cig., pospęšek, ška, m. = pospešba, bie Beichleunigung, Jan .; - bie Forberung, Jan. (H.). pospéšen, šna, adj. förderlich, Jan. (H.). pospesenje, n. bie Beichlennigung, C. pospeševáten, tna, adj. förbernb, förberlich, Cig., nk. pospeševálo, n. bas Förberungsmittel, Cig., Jan. pospeševânje, n. die Beschseunigung, Cig., Jan.; (phys.), Cig.(T.);—die Förderung, nk. pospeševáti, üjem, vb. impf. ad pospešiti: beschleunigen, Cig., Jan., Cig. (T.); pospesevana brzina, beschleunigte Geschwindigfeit, Cig.(T.); - forbern, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk. pospešovavec, vca, m. der Förberer, Cig., Jan., nk. pospeševavka, f. bie Fordrerin, nk. pospešilo, n. bas Forberungsmittel, Jan., nk; ber Behelf: p. prosnie, Levst. (Nauk). pospesitelj, m. ber Forberer, nk. pospesitolica, f. die Förbrerin, nk. pospesitev, tve, f. die Beschleunigung, die Förberung, nk. pospesiti, spesim, vb. pf. beichleunigen, Cig., Jan., Cig.(T.); p. stopinje, Jurč.; - beförbern, Cig., Jan., Cig. (T, pospešljiv, íva, adj. förberlich, Z. pospesnica, f. die Fördrerin, C. pospesnik, m. der Förderer, C., Levst. (Lj- $Z\nu$.), $C\nu$. pospisati, sem, vb. pf. nacheinanber ichreiben: še nekai pisem p., Zv. posplošniti, im, vb. pf. veraligemeinern, Cig. pospôlom, adv. = zaporedoma, ogr.-C., Mik. pospółzkati se, am se, vb. pf. ausglitichen, pospolzkováti se, ûjem se, vb. impf. ad pospolzkati se, Mur. posprava, f. 1) das Zusammenbringen, das Einbringen, C.; — 2) das Geschirr (3. B. Ruchen-, Bimmergefchirr', C. pospraviti, pravim, vb. pf. nacheinanber auf ben gehörigen Ort bringen: nacheinander einbringen: poljščino p., Mur.; - aufraumen; p. po sobi, po hiši; — abrāumen; p. z mize. posprávljanje, n. daš Auf., Abräumen. posprávljati, am, vb. impf. ad pospraviti; einbringen (Felbfruchte), Mur.; - auf., ab. räumen. pospravljavec, vca, m. bet Abraumer. pospravljavka, f. die Abtaumerin. pospravijiv, iva, adj. orbnungsbefliffen, Jan. posprémiti, im, vb. pf. 1) (ein wenig) begleiten, Cig., Jan., M.; — 2) abraumen: z mize p.;

- aufraumen; p. po sobi.

pospromljanje, n. das Ab-, Aufraumen. posprémljati, am, vb. impf. ad pospremiti; ab., aufraumen. pósra, f. = posranka, ντhŠt.-C. posramotiti, im, vb. pf. == osramotiti, beschamen, Mur., Cig. posránče, eta, n. ber Scheißer (psovka otroku). posranec, nca, m. bet Scheißer (psovka). posránka, f. die Scheißerin (psovka). posrati, seriem, vb. pf. 1) beicheißen; - p. se, fich mit feinen Excrementen berunreinigen; - 2) p. se, Excremente von sich abgehen laffenposrboti, i, vb. pf. ein Juden verursachen: posrbelo me je, ich empfand ein Juden. postbiti, sfbim, vb. pf. 1) ferbifieren; — 2) ins Serbifche überfegen, Navr. (Let.). posfčiti, sfčim, vb. pf. = osrčiti, Mur., Cig. posre, eta, n. ber Fras, C., St.; - prim. posra. posrebati, bam, bljem, vo. pf. aufichlurfen, wegschlürsen; vse p. iz kupic. posrębek, bka, m. das Schlürichen, Mur. posrębljaj, m. = posrebek, Cig., Jan. posrebniti, srebnem, vb. pf. mit einem Schlurf genießen, hineinichturfen, Cig. posrebriti, im, vb. pf. verfilbern; posrebren, verfilbert. posrebrniti, im, vb. pf. = posrebriti, Dict., Cig.; posrebrnjen, verfilbert, Dict. posrebrovanje, n. bas Berfilbern: p. v ognju, die Feuerverfilberung, Cig. posrebrováti, ûjem, vb. impf. ad posrebriti; verfilbern. posrébati, srébem, vb. pf. = posrebniti, fineinichlürfen, Mur., Jan. posrebutati, am, vb. pf. auffchlürfen, Zora-C. posrečeváti, ûjem, vb. impf. ad posrečiti; 1)

= osrečevati, beglüden, Z.; — 2) p. se, gluden, gelingen, Jan., nk. posréčiti, sręčim, vb. pf. 1) = osrečiti, Mur., Cig.; p. se, gludlich werben, C.; - 2) p. se, glüden, gelingen; posrečila se je kupčija, posrečilo se mi je kupiti lepo posestvo, C. posrèd, praep. c. gen. = po sredi, mitten in, Cig.; posred mesta je gorelo, Mur. posredek, dka, m. 1) was in ber Mitte ift, Mur.; - bie Bafferfurche auf ben Adern, um bas überfluffige Baffer abzuleiten, kajk .-Cig., M.; - Die Mittelftraße (fig.), Mur., Cig.; - 2) bas Mittel, Jan.; izdaten p., posréden, dna, adj. 1) mittelmäßig, Mur.; -2) mittelbar, nk.; — pogl. posrednji. posrédi, praep. c. gen. = po sredi, mitten in: posredi potoka, Met.-Mik. posrędje, n. das in ber Mitte Liegenbe, Mur., Cig., kajk.-Valj. (Rad). posrednica, f. bie Mittlerin, die Bermittlerin, Cig., Jan. posrednik, m. 1) ber Mittler, ber Bermittler,

Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; - 2) bie Scheren (taubes Zwischenmittel) (min.), Cig. (T.).

posrędništvo, n. das Wittleramt, Jan.; —

bie Bermittelung, Cig., Jan.

posrodnil, adj. 1) in ber Mitte liegenb, Mittel-: posrednja cena, ber Durchschnittspreis, DZ.; p. namen, ber Mittelzwed, Cig.; - 2) mittelbar, indirect, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; posrednja kupčija, der Zwischenhandel, Cig. posrédnost, f. 1) die Mittelmäßigkeit, Mur., Cig.; - 2) bie Mittelbarteit, nk.

posredoma, adv. 1) burch bie Mitte bin, C.;

— 2) mittelbar, Cig., C. posrędováłen, Ina, adj. vermittelub, nk. posrędovánje, n. das Bermittelu, die Bermittelung, Die Intervention, Cig., Jan., C., $DZ_{\cdot \cdot}$, nk.

posredovatelj, m. ber Bermittler, Zora. posredováti, fijem, vb. impf. vermitteln, Jan.,

posredovavec, vca, m. ber Bermittler, Jan., nk. posrędovávka, f. die Bermittlerin, nk. posrędstven, stvena, adj. mittelbar, Cig. (T.),

 DZ_{i} ; - rus.

posrędstvo, n. die Bermittelung, Cig.; brez posredstva, unbermittelt, Cig.(T.), DZ.; bas Mebium: p. širjenja, bas Fortpflanzungsmittel, Cig.(T.); — rus. posrędstvováti, üjem, vb. impf. vermitteln,

interbenieren, Cig. (T.); - stal.

posik, sika, m. der Schlurf, Cig.

posřkati, sřkam, čem, vb. pf. auf., aus., megfchlürfen; otrok je vse ostanke iz kupic posrkal; einfaugen: zemlja vodo posrka; - abforbieren, Cig., Jan.; posrkana svetloba, Žnid. posrkávati, am, vb. impf. wiederholt ichlürfen, ichlurfend trinten, Cig.

poarkljati, am, vb. pf. ichlurfend genießen, aus-

folürfen.

posikniti, siknem, vb. pf. mit einem Schlurf

genießen, hineinschlürfen.

post, posta, m. die Faste; kvatrni p., die Quatemberfaste; p. prelomiti, bie Faste brechen. postaja, f. bie Station, Cig., Jan., nk.; Zelezniska p., nk.; odgonska p., bie Schubftation, Nov.

postajalisce, n. mesto, kjer ljudje postajajo, C.; - bie Haltestelle, DZ.; = postaja, Cig.,

postajanje, n. 1) bas Entftehen, Mur.; — 2)

das wiederholte Stehenbleiben.

postajati, jam, jem, vb. impf. I. ad postanem: im Entfteben begriffen fein, werben, Mur., Cig., Jan., ogr. - C., nk.; - II. ad postojim: wiederholt eine Beitlang fteben bleiben; vedno sem moral postajati, da me je deček dohaial.

postajen, jna, adj. Stations., nk.

postajica, f. dem. postaja; eine leine Station : die Haltestelle, DZ.

postajski, adj. Stations, DZ., Nov.-C.; p.

nacelnik, ber Stationschef, DZ.

postanek, nka, m. 1) die Entstehung, ber Uriprung, Mur., Cig. (T.); od postanka sveta, kajk.-Valj. (Rad); p. zemeljske površine, bie Oberstächenbildung, Cig.(T.); — 2) die Beilzeit, die Bause, Cig., Valj.(Rad); brez postanka, ohne Unterlaß, Cig., Krelj, DZ., ogr.-C.; prim. prestanek.

postániti, stânem, vb. pf. 1) = postati (postanem): p. s prahom == prah postati, ogr.- C_{i} ; -2) = postati (postojim), C_{i} postanjáča, f. bie Dugige, die Trage, C.

postanják, m. ber Müßigganger, C. postanjuh, m. ber Mußigganger, vzh.St.

postanjuba, f. die Müßiggangerin, vzhSt. postanovititi, itim, vb. pf. bleibend machen: p. imena, Let.

postarati, am, vb. pf. alt maden: bolezen ga je postarala; — p. se, alt werben, altern: zelo si se postaral, kar se nisva videla; postaran kruh, altbadenes Brot, Ravn. (Abc.). postaren, rna, adj. altlich; p. mož.

postariniti, înim, vb. pf. ein alterthumliches Aussehen geben: pisava, ki si prizadeva slov.

besede p., Nov.

postariš, adv. altmobijo, Cig.; (tudi: postarš: postarš se nositi, Gor.).

postariti, im, vb. pf. alt machen, Mur., C postarnost, f. ziemlich hohes Alter, bie Alt-

(ichteit, Cig.

postarováti se, ûjem se, vb. impf. ad postarati se; mesec se postaruje, BlKr.-DSv. postat, f. i) bie Reihe ber Arbeiter auf bem Felbe o. im Beingarten, Rib.-Mik., C.; — 2) ber Theil bes Felbes ober Beingartens, ber von einer Reihe Arbeiter in einem Gange burchgemacht wird, ber Jahn, Mur., Cig., Jan.; ženjice žanjejo široko postat, Konjice (St.); že so tri postati izkopali, BlKr.; deset postati vinograda, Dalm.; vinograd za dve ali tri postati, C., BIKr.; ena p. koruze (= kolikor je je n. pr. med dvema vrstama fizola), Dol.; - ein Strich Balbes (einem Befiger gehörig), C .; - 3) bie Strobreibe bes Dachbeders, C.; - 4) bie Columne: vsaka stran (v knjigi) je razdeljena na dve postati, LjZv.; tudi: postat, BlKr., St.

postatek, tka, m. = postanek, bie Enistehung, C. postati, stanem, vb. pf. 1) entstehen; veter je postal, C.; - werben; meso p., Fleisch werden; p. mlacen, lau werben; (pomni: s prahom p., ju Staub merden, ogr .- Mik.; p. s clovekom, (C_i) ; — 2) = postati (stojim): kokot postane na vrhu gnoja, ogr.-Valj.(Rad).

postáti, stojím, vb. pf. ein wenig ftehen bleiben, postoj malo! imam ti nekaj povedati; postoj še nekoliko! bleib noch ein wenig fteben! postoj, solnce, verweile noch, Sonne, Cig.; - innehalten, anhalten: p. z delom, Cig.

postatje, n. ber Tract (in einem Gebaube), Levst. (Pril.).

postatka, f. dem. postat, BlKr.

postatve, tev, f. pl. štirje drogovi, ki nad tkalcem škripce drže, C.

postav, stava, m. 1) bas hinftellen, bas Ausjegen, Cig.; - 2) bie Bahn am Sammer, Cig.

postava, f. 1) die Leibesgestalt, ber Rörperbau; človek lepe, majhne, čvrste postave; - die Bildfäule, Gor. - Cig., ZgD.; - 2) bie Stellung, Cig., Jan.; — 3) bas Capitel eines Buches (v cerkvenem jeziku); — 4) = zakon, bas Gejek; osnovna p., bas Fundamentalgeseth, tiskovna p., das Bressgeseth, nk.; postave dajati, Gesethe geben; (po nem.). postaváč, m. der Faulenzer, Z., Glas., Levst.

(Zb. sp.).

postâvar, rja, m. == postavodaj, Ravn.-Valj. (Rad).

postávati, am, vb. impf. stehen zu bleiben psiegen:
po poti povsod postavati in se ozirati, Trub.;
— mūķig serum stehen, saulenzen; kaj postavaš?
ali nimaš kaj delati? jvzhŠt.

postavec, vca, m. = omara, ber Raften, Levst.

(Nauk), LjZv.

postavek, vka, m. 1) ber Ansat, die Bost, Cig., Jan., Cig.(T.); odstotni p., der Bercentsat, DZ.; tarisni postavki, DZ.; posamezni postavki (v cenovniku), Levst.(Nauk); — 2) der Sat (propositio), Mur., C.; der Lehtsat, Cig.; der Artisel (eines Glaubensbetenntanises), Guts.(Res.).

postávem, vna, adj. 1) stattlich; lepa, postavna hiša, SIN.; postavna gospodinja; stellig, Jan.; — geset (vom Charaster), Cig.(I); p. moż, M.; — 2) Geset, gesetskich, gesetmäßig: postavne določbe, postavni dedič, postavna

mera.

postavíšen, šna, adj. postavíšni dekret, baš

Ernennungsbecret, DZ.

postavilo, n. die Einsehung, M.; p. nacelstva, die Bestellung des Borstandes, DZ.; die Ernennung, Cig.

postavîtev, tve, f. die Einsepung, die Bestel-

lung, DZ.

postaviti, stavim, vb. pf. ftellen, hinftellen; p. kaj ali koga kam; p. jed na mizo, kupico pred gosta; kvas p., ben Sauerteig für bas Brotbaden anfegen; p. stražnika pred jeco; p. pred sodnika, bor Gericht gieben, Cig.; na ogled p. kaj, etwas gur Schau ftellen; na prodaj p., jum Bertaufe aufftellen; besede prav p.; on zna besedo p., er ipricit gut; v racun p., in bie Rechnung einstellen; pred oči p., darstellen, Cig., Jan., Cig.(T.); = veranichaulichen, vergegenwärtigen, Cig.; na odgovor p. koga, gur Berantwortung gieben, Cig.; - steben machen, aufftellen, errichten; meinike p., Grenzsteine aufstellen; na noge p koga, jemanbem auf die Beine helfen; tabor p., ein Lager aufschlagen; p. hiso, ein haus bauen; p. streho, ein Dach auffeten; - errichten (math.), Cig.(T.); p. pravokotnico, Cel. (Geom.); - festsegen, festftellen; p. dan, einen Tag anberaumen; ob postavljenem času, Dalm.; p. ceno, ben Breis ansegen; - einführen, begründen: nov nauk p., Cig.;-aufstellen, einsegen: p. komu skrbnika, über jemanden die Curatel verhangen; p. koga za dediča, jemanben zum Erben einsetzen; - mit einem Amte befleiden: p. koga za poveljnika, za kralja, zum Befehlshaber, gum Ronige machen;- in einen Buftand verfegen: v prejenji stan p.; p. v nevarnost, ber Gefahr aussegen; - ben Fall fegen: postavim (-viva, -vimo), gefest, gum Beispiel; nekaj iz novega zakona, postavim, iz apostolskega dejanja, Burg.; (postavi, da se bo zgodilo, nimm an, es werbe geschehen! Kast.); — eine Wette eingehen, Cig.; — p. se, sich aufstellen; kaj si se moral ravno tu sem postaviti? pred oltar se p.; p. se v red; — za poroka se p., Bürgschaft leisten, Cig.; v besede p. se s kom, sich mit jemandem in ein Gespräch einlassen, Krelj;—eine Stellung annehmen: p. se v bran, sich zur Wehr stellen; p. se po koncu, sich bäumen, Cig.; na glavo se p., sich auf den Kopf stellen; — p. se na daljno pot, sich zu einer weiten Keise anchiden, Isvkr.; — p. se, energisch austreten; p. se komu, einem die Horner bieten, sich ihm widersehen.

postávka, f. die Thele, Cig. (T.); — hs. postavljáč, m. der Auffteller; der Auffeher (beim Regelwiel).

postávljanje, n. das Stellen, das Aufstellen; das energische Auftreten, u. j. w.; prim. po-

stavliati.

postávljati, am, vb. impf. ad postaviti, stellen, hinstellen, ausstellen; bauen; einsehen, zu etwas machen; p. se, energisch austreten; p. se proti komu, jemandem entgegentreten, u. s. w.; prim. postaviti.

postavljavec, vca, m. ber Auffeber, Cig., Jan.;

— der Einjeher, Cig.

postavljenec, nca, m. der zu einem Zwede Aufgestellte, der Bestellte, das Organ, Cig., Jan., C., Levst. (Pril.); postni p., der Postbedienstete, DZ.

postávljonje, n. die Aufstellung, die Bestellung; die Bersehung: p. v prejänji stan, restitutio in integrum, die Rehabilitation, Cig.; — die Einsehung, Cig.; — die Stellung, die Rossition, Cig.; — postavljenjè, ogr.-Valj. (Rad). postävnjak, m. das Gestell, die Stellage,

postávnost, f. 1) die Stattlichkeit; - 2) die

Gefetlichkeit, Die Legalitat.

postavodaj, daja, m. ber Gesetgeber, Mur., Ravn.-Valj. (Rad).

postavodája, f. die Gesetgebung, Cig., C. postavodajáten, kna, adj. gesetgebend, Jan.; postavodajátni zbor, Cig.

postavodajavec, vca, m. ber Gefetgeber, Cig.,

postavodajāvka, f. bic Gesetgeberin, Cig. postavodajāvec, jca, m. = postavodajavec, C. postavodajen, jna, adj. gesetgebend, Cig., Jan. postavodajnik, m. ber Gesetgeber, Cig. postavodājstvo, n. die Gesetgebeng, die Legis-

latur, Cig., nk.
postavodávec, vca, m. ber Gefehgeber, Jan.
postavodáven, vna, adj. gefehgebenb, Jan.
postavodávka, f. bie Gefehgeberin, Jan.
postavodávstvo, n. bie Legislatur, Cig., Jan.,

postavoglāsnik, m. baš Gefehlatt, Cig. postavolómen, mna, adj. gefehvibrig, Jan. postavostrāžee, žca, m. ber Gefehvādīter, Zv. postavovéden, dna, adj. gefehlunbig, Jan. postavoznānee, nca, m. ber Gefehlunbige, Cie.

postavoznanstvo, n. die Befehtunde, Cig.

postavoznavec, vca, m. ber Befestundige, Jan. postekleniti, im, vb. pf. überglafen, Cig. posteklina, f. bie Blafur, bas Email, Cig., posteklinar, rja, m. ber Emailleur, Cig. posteklinarstvo, n. bie Emaillierfunft, Cig. postekliniti, înim, vb. pf. = postekliti, Cig. postekliti, im, vb. pf. glasieren: postekliena loncenina, Levst. (Nauk), Cig. (T.); — p. se, verglasen, Cig., Jan.; — emailliecen, Cig., Jan.; postekljen, emailliert, DZ., Cv. postekljenina, f. emaillierte Arbeit, Cig. postekljeninar, rja, m. ber Schmelzarbeiter, Cig. postekijeváti, üjem, vb. impf. ad postekliti, Cig. póstelj, f. = postelja, Guts., Mur., Cig., Jan., Mik. postelja, f. 1) bas Bett; posteljo postlati, bas Bett machen; otrocia p., bas Rindbett; na smrtni postelji, auf bem Tobtenbette; prenosna p., bas Tragbett, Cig.: - 2) bie Bet-tung (in ber Bau- und Befestigungstunft), Cig.; — 3) bas Rerngehaufe bes Rernobstes, V.-Cig. posteljačica, f. bie Bettfrau, Cig. posteljar, rja, m. ber Bettmeifter, Cig. posteljarica, f. die Bettfrau, Cig. posteljca, f. = posteljica, Mur., C. posteljen, ljna, adj. Bette; posteljna oprava, bas Bettzeug, Cig. posteljica, f. dem. postelja; 1) bas Bettchen; – 2) bet Mutterluchen, die Nachgeburt, Mur., Cig., Jan., C.; detečja p., Dalm. posteljina, f = posteljnina, bas Bettzeng, Cig., DZ. postelifice, n. bie Bettftatt, bas Bettgeftell; tudi: posteljišče, Met. postelinica, f. 1) die Rammerjungfer, die Rammerfran, Cig.; - 2) bie Bochnerin (postęlinica), Plutna pri Bolcu-Erj. (Torb.); -3) die Schlaffammer, C., ogr.-M. posteljnik, m. ber Aufbetter, C.; ber Rammerdiener, Cig.; ber Rammerer, Murposteljnina, f. bas Bettzeug. posteljuják, m. bas Bettgeftell, Mur., Cig., Jan., C., Vrt., DZ., Tolm.-Erj. (Torb.). posteljscina, f. bas Betigelb, Čig. pósten, stna, adj. Jasten ; postne jedi; posten dan, ein Fafttag. postenje, n. das Fasten, Mur., Trub. postež, m. das Fasten (tudi: postež, 62a), C. postič, m. neka trta: sivi p., die graue Müllerrebe, vzhSt.-Vrtov. (Vin.) postila, f. bas Bredigtenbuch, bie Boftille, Cig., Jan., Trub., Krelj. postiljanje, n. bas Aufbetten. postiljati, am, vb. impf. ad postlati; aufbetten, bas Bett machen. postiljavka, f. die Bettfrau, Cig. postiljon, m. postni voznik, ber Bostillon. postiljonscina, f. bas Boftillonegelb, C. postiti, postim, vb. impf. 1) faften, Trub., Kreij, Rez.-Baud.; - 2) fasten lassen; neusmiljeno so jih postili in trpinčili, LjZv.; - p. se, faften; danes se posti, jutri se gosti, Cig.

postivec, vca, m. ber Softer, Cig., Jan. postivka, f. die Fasterin, Jan. (H.). postlati, steljem, vb. pf. 1) betten, aufbetten, bas Bett maden; na tleh komu p.; kakor si postelješ, tako boš ležal; - 2) zur Stren verbrauchen: vso slamo p., Cig. postnik, m. 1) ber Faster, Cig., Jan., Vrt.;
— 2) postnik, ber Monat Marz, Mur.-Cig., C., Jarn. (Sadj.); - 3) ber Fafttag, C.; sv. p., der Borabend vor Beihnachten, C. postojen, jna, m. = orel, ber Abler, Meg., Dict., Dalm.; - prim. postojna. postojka, f. = postolka, Cig., Jan., Bas., Frey. (F.), Caf (Vest.); - (nam. postojnka?). postojna, f. ber Ablet, Dict., Guts., Mur., Cig., Jan., Schonl., Kast.; ber Serabler (falco [haliaetos] ossifragus), - jezerska p., Frey. (F.); velika p., der Steinabler (aquila fulva). Frey. (F.), Valv. III. 443.; - eine Art Beibe: = škurjak, bie Gabelweihe (ber Grimmer, ber Hihnergeier) (falco milvus), V .-Cig.; = postolka, bie Biegweiße, Mik., Dol.; — prim. postolka. postojnica, f. ber Drebbals, ber Benbehals (yunx torquilla), Cig., Frey. (F.). postôjnka, f_{\cdot} = postolka, Ig(Dol.). postol, stola, m. ber Stiefel, C., Hrusica (Ist.)-Erj. (Torb.); - ber Schuh, Cig., C., Dalm.-M., Ravn.-M., BlKr. postolka, f. der Thurmfalle, ber Bannenweher, bie Biegwehe (Biegweihe) (falco tinnunculus), Cig., Frey.(F.), Erj.(Z.), Kr.; póstolka, Črniče(Goriš.); — prim. pustolovka. postotpje, n. bie Gaulenstellung, Cig.; - ces. postop, stopa, m. 1) die Bflaftertreterei, Valj. (Rad); - 2) postopanje 2), bas Berfahren, C.; - ber Berfolg, Jan. postopac, m. ber Bflaftertreter, ber Ditgiggänger. postopáča, f. die Rüßiggangerin, Mur. postopáčenje, n. das Herumlungern, C. postopáčiti, ačim, vb. impf. herumlungern, C. postopačka, f. bie Müßiggangerin, Cig. postopanje, n. 1) bas Pflaftertreten, mußiges Herumgehen, der Müßiggang; — 2) bas Borgehen, bas Berfahren, nk. postopáški, adj. műßiggangerifch, Cig. postopati, pam, vb. impf. 1) mußig geben; p. po ulicah, bas Bflafter treten, Cig.; - p. za kom, jemandem nachtreten v. nachgeben; Zastoni več drugih postopa za njo, Preš.; 2) p. s kom, s čim, perfahren; jemanben, etwas behandeln, Cig. (T.), nk.; zlo p. s kom, jemanben mifshanbeln, Cig. (T.). postopek, pka, m. bas Berfahren, ber Borgang, Cig (T.), nk.; bef. bas Berfahren beim Gericht: vvodni p., das Borverfahren, DZ.; malotni p., bas Bagatellverfahren, DZ.; opominjalni p., bas Mahnverfahren, DZ.; die Operation (math.), Cig. (T.). postopen, pna, adj. fortichreitend, progressib, successio, Cig., Jan., C., Cig. (T.). postopica, f. die Brogreffion (math.), Cig. (T.), C.; pojemajoča p., die fallende Progression, Cig.(T.); — hs.

postópiti, stopim, vb. pf. einige Schritte machen, hintreten: sedite, da molit postopim, Ravn. postopljeváti, Gjem, vb. impf. Schritte machen, Dict.

postôpnjema, adv. stufenweise (gradatim), Cig.

postopnost, f. das Fortschreiten, die Progressibilit, Cig., Jan., Cig. (T.).

postopoma, adv. fdrittmeife, Z.

postopováti, ûjem, vb. impf. = postopati
1), M.

postoriti, im, vb. pf. alimāhlid abthun, Bes.; postoril sem že, kar je bilo velicega, Jurč.; na polju smo že vse postorili, jvīhŠt.

postotériti, Erim, vb. pf. verhundertfachen, Cig. póstra, f. = postrva, Ip.-Érj. (Torb.). postrádati, am, vb. pf. ein wenig Hunger leiden. postrahováti, üjem, vb. pf. abzüchtigen, Cig.; psa p., jvzhSt.

postrajati, am, vb. impf. ad postrojiti; nachbienen: posel postraja, to je služi nekaj dni črez svoje leto, da nadomesti, kar je med letom zamudil (n. pr. z boleznijo), GBrda.

postrance, adv. seitwärts, Mik., kajk.-C. postranec, nca, m. 1) ein einseitiger Mensch, V.-Cig.; — 2) der Rebenschöfsling, Nov.-C.;

— bas Seitenlind, C. postranica, f. 1) obstranska deska pri plugu in posteljišči, Soska dol. - Erj. (Torb.); — postranice, die Bangenscheiben (zu beiden Seiten des Bienenstodes), Cig.; — 2) die Schenktisch, Guts., Mur., Cig.; — 3) die Querslöte, Mur., Jan., C.; — 4) der Flohtrebs (gamarus), C.

postraniček, čka, m. = človek, ki po strani glavo nosi, Gor.

postránka, f. die Quersidte, Cig., Jan., C. postranljiv, iva, adj. einseitig, nach der Seite sich neigend (tudi: postránljiv), Notr.

postránski, adj. 1) an der Seite befindlich, Seitene; — p. otrok, das Seitenkind, ein uneheliches Kind; postransko shajanje, heimiliche Ausarmankinste, Levst. (Rok.); p. dediči, die Lateralerben, Cig.; — postranska piščal, die Querslöte, Guts., Cig.; — 2) Nebene, accessorist, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; postranski dohodki, Nebeneintünste, Accidenzien, Cig.; p. razlogi, Nebengründe, Cig. (T.).
postránščina, f. 1) die Nebensache; nebistvena

postránščina, f. 1) die Rebensache: nebistvena
 p., Zv.; — 2) die Rebeneinfünste, V.-Cig.;
 die Rebengebüren, DZ.

postrášiti, strášim, vb. pf. ein wenig schrecken; malo oči si p., ein wenig einschlummern, Sl-Gor.

postréči, stréżem, vb. pf. bebienen, aufwarten; p. komu s čim; nimam ti s čim p., ich tanu bir nichts aufwarten; bolniku p., bem Krantlen bas Röthige reichen, ihn besorgen, Cig.; — p. si s kako rečjo, sich einer Sache bebienen, Cig.; sich güttich thun, Cig., Jan.; p. koga, jemanden bedienen; dobro ga je postregel, Goriška ok.-Erj. (Torb.).

postrega, f. = postrezba, bie Bebienung, M., C., Vrtov.

postreliti, im, vb. pf. = postreljati.

postreljati, am, vb. pf. 1) nacheinander erschießen;

- 2) beim Schießen verbrauchen, verschießen:
ves smodnik p., Cig.

postreljávati, am, vb. impf. hie und da schießen: planteln, Jan.(H.).

postreščik, m. der Dienstmann, Zv., Cv.

postréšen, šna, adj. Dach-, Jan.(H.). postréšina, f. bas Dachwerf, Z. postréšje, n. bas Dachgerfiji, Z.

1. postręśtvo, n. — postreśje, das Dachgerust, C.
2. postręśtvo, n. — postrężba, die Bedienung, C.
postrężba, f. die Wartung, die Psiege, die Be-

bienung; bolnik nima postrežbe.
postręžček, čka, m. der Dienstmann, C., nk.
postręžec, žca, m. der Auswätter, Mur.

postrožek, zka, m. bie Bebienung, C. postrožen, zna, adj. bebienfam, bienstiertig,

gefällig.
postręžljiv, íva, adj. bebiensam, bienstfertig, gefällig; — gastfrei, Jan.; — tudi: postręż-ljiv, Levst.(Zb. sp.).

ljiv, Levst. (Zb. sp.). postrežljivost, f. die Bediensamkeit; die Dienst-

fertigleit, die Gefälligfeit. postręžnica, f. die Bedienerin, die Barterinpostręžnik, m. der Bediener, der Barter, bej.

der Krankenwärter.
postręžnost, f. = postrežljivost.

postfgati, stfgam, žem, vb. pf. 1) abidaben, wegidaben; p. omet s stene, testo po nečkah; — 2) ein wenig idaben; postrgati z nožem po papirju.

postrgâvček, čka, m. = postružek, Svet. (Rok.).

postridi, stridem, vb. pf. mit ber Schere wegichneiben, wegscheren; brado, lase komu p.;
pticam perote p.
postrigatnica, f. die Tuchschererei, Cig.

postrigatnica, f. die Auchjererei, Cig. postrigováti, üjem, vb. impf. ad postriči, Cig. postrižati, am, vb. impf. ad postriči, Vrt., SlN. postrižki, m. pl. die Hodwolle, die Krahwolle (bei den Auchjeherern), Cig.

postrnjáča, f. ropa p., bie Stoppelrube, Jan. (H.).

postrójati, am, vb. impf. ad postrojiti; repartieren, Tolm. - Erj. (Torb.); (pravilneje: postrajati).

postrôjba, f. dar, ki ga po dovršenem delu da gospodar delavcem, (kruh, sir ali kaj tacega), Podkrnci-Erj.(Torb.).

postrójiti, im, vb. pf. 1) reparieren, Jan., Tolm.- Erj. (Torb.); p. dvore svoje, Levst. (Zb. sp.); p. hišo, LjZv.; črevlje p. = popraviti, podšiti, voridjuhen, BlKr., GBrda; — 2) prāparieren: s svincem postrojeno platno, Levst. (Nauk); — 3) aufbauen, C.; — gründen: p. mesta, Vrt.; — 4) (ben Borrath) aufgerben; vse kože p.

postruga, f. = postrv, bie Forelle, Jan., Danj.-Mik.

postrugālnik, m. = postružek, V.-Cig. postrúgati, gam, žem, vb. pf. = postrgati, Z. postrûglja, f. = strugača, C.

postrūšnik, m. severni p., ber norbijdje Lemming (hypudaeus lemnus), Erj.(2.);—prim. rus. pestruška.

postrůžček, čka, m. dem. postružek, Gor. postrůžek, žka, m. bas leste Kind eines Chepaares (šaljivo), V.-Cig. postrúžiti, im, vb. pf. 1) verbrechjeln, Cig.; -2) behobeln, DZ. postružka, f. i) bas aus bem legten, gufammengeschabten Teige gemachte Brot, C.; postružek, C. postrůžnica, f. 1) = postružnik 1), C., M., $\tilde{S}\tilde{c}a\nu$.; — 2) = postružnik 2), $\tilde{C}ig$. postrůžník, m. 1) bas aus zusammengeschabten Teigresten gemachte Brot, C.; — 2) bas lette Rind eines Chepaares (saljivo), Cig.; - 3) das Reifmeffer ber Bottcher, Savinska dol. postružnjáča, f. = postružnica 1), Št.-Valj. (Rad). postružnják, m. = postružnjača, kajk. - Valj. (Rad).postrv, f. 1) die Forelle (salmo fario); - 2) die Forellenreinette (jabolko), C. postřva, f. == postrv 1), Mur., Jan.; tudí: postrvà, Kr.-Valj (Rad). postřvca, f. dem. postrv. postrvica, f. dem. postrva, Jan.; tudi: postrvíca, Valj. (Rad). postavji, adj. Forellen., Cig., Jan. postrvka, f. dem. postrv; 1) bas Forellchen; tudi: postrvka, Valj.(Rad); - 2) die Forellenbirne, C. postrvník, m. ber Forellenbach, Cig. postrvnják, m. ber Forellenteich, Jan. postřžek, žka, m. "jed, od katere se postrže tudi lonec, ker je zadnja; zatorej se zadnji otrok zamatorevših roditeljev šaljivo tudi imenuje: postržek", Erį (Torb.). postulāt, m. zahtevek, ber Forderungsfat, bas Bostulat, Cig.(T.). posûk, m. bas Herumbrehen; to bo še posuk, ba wird es noch eine Rauferei abgeben, Svet. (Rok.). posúkati, kam, čem, vb. pf. 1) burch Drehen (Amirnen) aufbrauchen: p. vso prejo, Cig.;

— 2) (ein wenig) brehen; brada s posukano dlako, Glas.; — ein wenig quirlen, abrühren: posukana juha, posukan močnik, Kr. posukávati, am, vb. impf. nachbrehen, Cig. posumnjati, am, vb. pf. einen Berbacht ichopfen, posûnek, nka, m. ber Schupf, DZ. posuniti, sunem, vb. pf. 1) ein wenig flogen, Cig., Z.; - 2) verichlingen, aufeffen, C. posušanje, n. bas Trodnen, Cig. posúšatí, am, vb. impf. ad posušiti; vertrodnen machen, Cig.; reke posušaš, Trub. posušenje, n. 1) die Trodenlegung, Cig.; — 2) Die Berborrung, Cig.; Die Berfiegung, Cig. posušíti, im, vb. pf. i) troden werben laffen, trodnen; seno, perilo p.; veter je posušil ceste; entwaffern, troden legen; p. modvirje; borren: veliko sadja p., posušeno sadje; v dimu p., felchen, rauchern; ausleeren und badurch troden werben laffen: posušili smo sode, Cig.; - erfchöpfen, Jan.; p. banko, bie Bant fprengen, Cig.; - p. se, troden

werben; seno, perilo se je posušilo; studenci so se posušili; drevo se je posušilo (ift perborrt); mošnja se je posušila (ift leer geworden); - 2) mager machen: skrbi so ga posušile, Cig.; p. se (o človeku), mager werben. posúti, spèm (sújem), vb. pf. 1) mit trodenen Dingen beschütten; cesto p. (beschottern); s kamenjem koga p., jemanden steinigen, Trub., Dalm., Krelj, Jsvkr.; Posuli so ga s kamenjem, Npes. - Kres; — 2) verstreuen: ves jedmen kivadi p., Cig.; — 3) p. se, abrutichen, abrieseln (o pesku), Cig.; — berichnittet werben, einfturgen: jama se je posula, Cig. posváčiti, im, vb. pf. verfchmagern, Cig.; p. se, sich verschwägern, Dict., Cig., Dalm. posvada, f. die Entzweiung, Jan.(H.). posváditi, svádim, vb. pf. entaweien, Mur., vyhSt.; vse sosede med seboj p., Mur.; p. se, sich entzweien, sich zertragen, vzh.St. posvaja, f. = posvada, Jan.(H). posvaljkati, âm, vb. pf. zerinüllen, zerineten, Cig.; posvaljkana volna, Nov.-C.; — entstellen: (vsled plohe) posvalikano rastlinje, Vrt. posvar, m. die Bermarnung, M. posvara, f. die Bermarnung, C. posvarilo, n. die Bermarnung, ber Bermeis. posvaritev, tve, f. = posvarilo, Jan., nk. posvariti, im, vb. pf. bermainen, ermahnen, einen Bermeis geben; trdo koga p. posvaritva, f. = posvaritev, Slom.-C. posvárjati, am, vb. impf. ad posvariti; Berweise geben, Berwarnungen ertheilen, M. posvarjenje, n. = posvarilo, Guts.(Res.). posvarnik, m. ber Berwarner, ber Tabler, Dict., Mur., Jan. posvečávati, am, vb. impf. = posvečevati. posvęčba, f. = posvetba, die Dedication, Navr. (Kop. sp.); = posvečenina, Burg. posvečénec, nca, m. ber Geheiligte, Mur.; ber Musgeweihte, ber jum Briefter Geweihte, Cig., C. posvečeník, m. 1) ber Heiligmacher (o Kristu), Krelj, Trub.; sveti Duh je naš p., Trub.;
— 2) = posvečenec, ber Geweihte, LjZv. posvečenína, f. bas Beihopfer, C. posvečenje, n. die heiligmachung; (posvečenje, ogr. - Valj [Rad]); bie Beiligfprechung, Cig.; - die Weihe, die Confecration. posvečćnka, f. bie Geweihte, Jan. (H.). posvečénost, f. bie Beihe (als Eigenschaft), Cig. posvečeváten, ina, adj. 1) heilig machend, Jan.; - 2) posvečevální oltar, ber Beihaltar, Cig. posvečevanje, n. 1) bie Beiligmachung; - bie. Beiligung; p. praznikov ; - bie Beiligfprechung, Cig.; - 2) das Einweihen, Die Confecration; p. zvonov, duhovnikov; - 3) bie Wibmung. (en), nk. posvečeváti, ûjem, vb. impf. ad 2. posvetiti; 1) heilig machen; sveti Duh nas posvečuje; — heilig sprechen, Jan.; — heiligen; p. praznike; - 2) einweihen, weihen, confectieren; duhovnike, kruh in vino p.; - 3) widmen,

Jan., nk.

posvečevavec, vca, m. 1) ber Seiligmacher; - 2) die weihende Berfon, der Beiber; -3) ber Bibmer, Jan., nk.

posvečnjak, m. = svečnik, ber Leuchter, ogr.-Valj.(Rad).

posvedočávati, am, vb. impf. = posvedočevan, bezeugen, C., DZ. posvedocba, f. die Beurkundung, DZ.

posvedočenje, n. = posvedočba, Raič(Slov.). posvedočeváti, ûjem. vb. impf. ad posvedočiti; bezeugen, beurfunden, DZ., nk.

posvodočíti, ím, vb. pf. bezeugen, beurtunten, Cig., Jan., C., nk.; tudi: posvedóčiti, 6čim. posvestiti, im, vb. pf. bemuset machen: p. koga v dobrem, jemanden im Guten bestärten, C.; - p. se, wieder gum Bewufstfein gelan-

gen, Jan.(H.).

1. posvet, sveta, m. die Berathschlagung, die Berathung; na p. priti; začeli so živ posvet, Jure.; rodovinski p , ber Familienrath, Cig.

2. posvệt, m.1) bie Beleuchtung, ogr.-C.; drva, posvet, hrana itd., C.; - 2) bie Lampe, ogr.-Mik., C.;-3) die Erleuchtung: p. dati komu, kajk.-Valj.(Rad).

3. posvėt, svėta, m. = posveta, C.

 $posv\hat{e}t$, f. = 2. posvet m., kajk.-Valj.(Rad). posveta, f. 1) bas Beiligsprechen, bie Canonifation, Cig.; - 2) bie Bethe, die Ginmeihung, Jan.; -- 3) bie Bibmung, die Dedication, Cig., Jan., Cig. (T.).

posvetávati se, am se, vb. impf. == posvetovati se, jich berathen, Navr. (Kop. sp.), Gor. posvetba, f. 1) bie Consecration, C.; — 2) die

Dedication, Cig.

posvetek, tka, m. bas Geopferte, bas Opfer, Cig., Blc.-C.

posvętèn, tnà, adj. weltlich, irdisch; posvetni ljudje, posvetno blago, posvetno veselje; posvetna duhovščina, ber Gacularclerus : tudi : posvéten, tna, nk., in : posvéten, jvzh.Št.

posvetilen, Ina, adj. Canonifations. Cig. posvetilišče, n. 1) das Opjer, Dict., Krelj; — 2) das Kirchweihfest, *BlKr*.

1. posvetilo, n. die Lampe, Kremp .- C.

2. posvetilo, n. 1) bas heiligungsmittel, bas Sacramentale, Cig., Jan.; — 2) bie Beihe, Jan.; — 3) die Bibmung, die Debication, Jan., Cig (T.).

posvetitelj, m. ber Beiligmacher, C., ogr.-Valj. (Rad).

posvetitev, tvc, f. 1) Die Beihe: p. duhovnikov, Cig.; - 2) bie Widmung, Cig.

1. posvétiti, im, vb. pf. 1) ein wenig leuchten; mesec je za trenotje posvetil izza oblakov; - hinleuchten; posveti mi, da najdem, kar mi je na tla padlo; p. komu, jemanbem heimleuchten, ihn berb abfertigen; le cakaj, jaz ti bom že posvetil! - p. v kako stvar, eine Mn: gelegenheit beleuchten, SIN.; - 2) p. se, ein wenig glangen, auf eine turge Beit erglangen, Cig.; - aufleuchten, Jan.(H.).

2. posvetíti, (m, vb. pf. 1) heilig machen; beilig fprechen, Cig., Jan.; - p. se, beilig werben, Cig.; - p., beiligen, fanctificieren;

posvečeno bodi tvoje ime; - p. praznik, Trub.; - 2) weihen, confectieren: za mašnika koga p.; cerkev p.; posvečena voda, C.; hostijo p.; - 3) opjern: srebro in zlato Gospodu p., Dalm.; — (po hs., rus.) dedicieren, widmen, Cig., Jan., nk.; p. se, sid) weihen ober widmen: Bogu se p., Cig., nk. posvetlica, f. bas Streiflicht, Cig.(T.).

posvetlíti, ím, *vb. pf.* licht machen, exleuchten, Jan.(H.).

posvetnež, m. ein weltlich gefinnter Menfch, ber Beltling, Mur., Cig., Jan., Mik., Ravn.-Valj.

posvotnica, f. ein weltlich gefinntes Beib, BlKr. posvetničenje, n. die Heiligsprechung, der Canonisationsact, ZgD., Cv.

posvetnicevanje, n. bie Beiligsprechung, ber Canonisationeprocese, ZgD., Cv.

posvetničiti, ičim, vb. pf. canonifieren, heiligfprechen, Cig.

posvetnik, m. ber Beiligmacher, C.

posvetnják, m. ein weltlich gefinnter Denfch, ber Beltmenich, Cig., Jan., nk.

posvetnost, f. Die Beltlichteit, irbifcher Ginn, Mur., Cig.; v posvetnosti obtičati, Slom.-C. posvetoválen, ina, adj. berathenb: p. zbor,

p. glas, Cig., nk.

posvetovalnica, f. bas Berathungezimmer, Cig. posvetovanje, n. die Berathung; p. imeti, eine Berathung abhalten; - bie Berathungen.

posvétovati, ujem, i. vb. pf. einen Rath geben, berathen: p. koga, Svet.(Rok.), Gor.; - II. p. se, vb. impf. (pf.) fich berathen, eine Berathung abhalten; p. se s kom o čem ali zastran česa.

posvetovavec, vca, m. ber Berather: drugi posvetovavci so okoli tebe bili, Bas.; — = svetovavec, svetnik, het Rathshett, Mur.,

posvínčiti, im, vb. pf. verbleien, Cig.; železno blago posvinčeno, DZ.

posvinjáti, am, vb. pf. befauen, verunreinigen, Cig.

posvirati, am, vb. pf. ein wenig Dufit machen, Z.; — prim. svirati.

posvojíti, im, vb. pf. p. si, fich zueignen, nk. posalica, f. bas Spagden, Cig. (T.); - hs. posaliti se, salim se, vb. pf. fich einen Scherz erlauben, ein wenig ichergen.

posantati, am, vb pf. hintend einige Schritte machen, Z., jvihSt.

posast, f. 1) bas Gefpenft, Mur., Cig., Jan., Trub., Dalm.; pošasti so se jim prikazale, Skrinj .- Valj. (Rad); - bas Ungeheuer, bas Schenfal; ubijavec celo jenja clovek biti, pošast je, Ravn. - Valj. (Rad); psovka: peklenska p.; ti grda pošast! bu abideniidješ Ding! — 2) das Ungeziefer, C.; — 3) das Miasma, Z., Mik.; — 4) ber Schnupfen, ber Strauchen, Cig., Jan., C.. Soska dol.-Erj. (Torb.), Tolm.-M.; posast ali nahod, Vrtov.(Km. k.).

posasten, stna, adj. 1) geipenstifc; p. ples, Greg.; - icheuflich, monftros, Cig., Jan.; - 2) perfchnupft, Z.; kdor hoče kako vino

poznati, mora biti čistih ust in nič pošasten ali zadnit, Vrtov. (Vin.). poscaga, f. eine Art brauner Frofc, St.-Mur., Cig., C. poščaglja, f. = poščaga, C. poščebetáti, etam, éčem, vb. pf. ein wenig ichwagen, Zora. poščediti, im, vb. pf. verichonen: p. koga, C.; prim. hs. postediti. poščegetáti, etám, áčem (éčem), vô. pf. ein wenig tipeln. poščegetávati, am, vb. impf. = poščegetovati. poścegetováti, üjem, vb. impf. wieberholt figeln. poščekáti, âm, vb. pf. = pomolsti, Jarn. poščekováti, ûjem, vb. impf. == porezovati, posekovati, Podkrnci-Erj. (Torb.). poscemeti, im, vb. pf. ein wenig brennen = brennenben Schmerz verurfachen), Z. poščénje, n. das Fasten, M. poščetati, am, vb. pf. abburften, Mik. poščetiti, im, vb. pf. abburften, Cig. poščeváti, ščújem, vb. pf. = poščuvati, Cig. poscipati, pam, pliem, vb. pf. nacheinanber abawiden; glave žrebljem s kleščami p.; poščipano grozdje = ber Moster, vzh.Št. poščipováti, üjem, vb. impf. wegineipen, Mur. poscivanje, n. bas oftmalige Biffen; - ber Lauterftall (eine Bferbetrantheit), Cig., Strp. poščívati, am, vb. impf. ad poscati; 1) beharnen, Cig.; - p. se, sich zu bepissen pflegen, Z.; — 2) oft den Harn lassen, den Harnstuss haben, poščúkniti, ščůknem, vb. pf. = podščukniti, Dict. poscuti, scujem, vb. pf. ein wenig hegen; aufhehen, Jan. poščuváti, ščúvam, ščújem, vb. pf. ein wenig hegen: p. psa; - aufhegen, Jan. posentati, am, vb. pf. mit bem Borte sent ein wenig fluchen, Z. pošentováti, újem, vb. impf. wiederholt mit bem Worte sent fluchen, Z. posepati, pam, vb. pf. 1) hintenb einige Schritte machen; — 2) = pošepiti, Cig.; — 3) (nacheinanber) lahm werben, Jan. (H.). posepet, peta, m. bie Buffüsterung, LjZv. pošepetáti, etâm (éčem), vb. pf. zufiüstern; p. komu kaj: (praes. pošepáčem, prim. Cv. X. 9.). posepiti, im, vb. pf. vertreten, ichief treten: p. crevlje, Z., Mik. pošepniti, nem, vb. pf. = pošepetati, nk.; (pravilno bi bilo: pošepníti, pošápnem; prim. Cv. X.). pošeptáti, âm, vb. pf. = pošepetati. posestek, stka, m. ber hingang, kajk .- Valj. (Rad). pošestériti, érim, vb. pf. verlechefachen, Cig. pošestiten, ina, adj. zirlelmäßig, V.-Cig.; prim, šestilo. posestiliti, ilim, vb. pf. abzirfeln, Cig. posestje, n. der hingang: Kristusovo p., ogr.-

C.; (pošestje !).

Rib.-Cig.

pošęstnica, f. po šest škatel druga v drugi,

1. poset, sein, m. ber Spaziergang, Cig.

2. pošęt, m. ber Bollstab, Cig., Jan., Kr.; prim. it. passetto = pol scžnja. posetati se, tam, dem se, vb. pf. einen Spagiergang machen, Zora. posetovati, ujem, vb. impf. burch Abichreiten meffen: njivo p., Svet. (Rok.). pošev, adv. = po ševi, fchief, Cig., Jan., Dol.; tudi: na pošev (napošev), ichief. poseven, vna, adj. ichrag, ichief, Jan., Cig. (T.); p. kot, ein ichiefer Bintel, Cel.(Geom.); posevni trk, ber ichiefe Stoß, Cig. (T.). posévi, adv. = po ševi, ichrage, C posévica, f. die Schiefe, Cig. (T.). C.; - hs. pošéviti, im, vb. pf. schief machen, abdachen, boiden, Cig. poševnokoten, tna, adj. ichiefwinfelig, Cig. pošévnost, f. bie Schiefe, Jan., Cig.(T.); bie Bojdung, Cig., Jan. posibavati, am, vb. impf. eig. mit Ruthen ichlagen : pot me posibava, ber Schweiß überströmt mich, Fr.-C.; - prim. pošiniti 2). posibiti, im, vb. pf. beugen: posibljena kolena, Telov.; - sneg posibi drevje (beugt nieber). Lasce-Levst.(Rok.); - p. se, manten: noge se mu pošibe, Erj. (Izb. sp.); — (fig.) umstimmen: ni se dal posibiti, Glas. pošībrati, am, vb. pf. s šibrami izpolniti, mit fleinen Steintrummern ausfüllen: zid p., Z. pošíkniti, šíknem, vb. pf. mit einem dunnen Gegenstande schlagen: p. koga s šibo, z bičem, Zora, Dol., jvzhSt. pošiljáč, m. ber Bersenber, DZ. posiljalisce, n. ber Berfenbungsort, DZ. posiljanec, nca. m. ber Genbling, Cig., Jan.; - die Ordonand, Cig. pošiljanje, n. das Schiden, das Berfenben. positjatelj, m. ber Aberfenber, ber Ginfenber, Jan. posiljatev, tve, f. bie Sendung, die Einsenbung, Jan., nk. posiljati, am, vb. impf. ad poslati; ichiden, senben; pisma p. komu; otroka v šolo p.; p. po koga; Bog nam nesreče pošilja. pošiljatven, tvena, adj. Senbungs, Jan.(H.). pošiljava, f. die Beförberung, die Expedition, Cig., Jan. posiljavec, vca, m. ber Genber, ber Absenber, Cig., Jan., C. pošiljavka, f. bie Senberin, bie Absenberin, pošiljka, f. bas Gesenbete, bie Genbung, DZ., C.; poštne pošiljke, DZ.; srečno je dospela pošiljka na Dunaj, Navr. (Kop. sp.). pošíniti, šînem, vb. pf. 1) = pošibiti: p. se, sich (unter einer Last) fenten: strop se je pošinil, Dol.-Levst.(Rok.), Erj.(Torb.); pošinjen = sključen, grbast, Podkrnci-Erj. (Torb.); - pošinjen = potuhnjen, tildijd, budmauferifch, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); - 2) pot me posine, ich fange an zu schwigen, Fr.-C.; — nam. pošibniti; prim. šiba, šibiti sc. posip, sipa, $m_{\cdot} = \text{posipon}$, Mur_{\cdot} posipon, m. = šipon, SlGor. - Erj. (Torb.), Trumm.

pošíti, šijem, vb. pf. 1) nacheinander fertig naben ober vernaben, aufnaben; vse p., kar je bilo raztrgano; — 2) burch Rahen verbrauchen (z. B. ben Zwirn), Cig.

poškalički, adv. ichief, quer, C.

poskaliti se, im se, vb. pf. gleiten, rutichen, C.; igla se v golt poškali, ogr.-C

poškālj, adv. fchief, fchrage, St.-Cig., C.; steza

na poškalj, Mik.

poškęt, f. v kletvicah = šembran človek, šembrana reč: ti pošket ti! (reče se pri kaki neugodnosti), Dol.; pošket! petdeset let uže služim to hišo, Jurč.

poskatiti se, im se, vb. pf. verberben, mifs-

lingen, C., Z. poskiliti, skilim, vb. pf. einen ichiefenben Blid werfen, hinschielen: p. kam, na koga (kaj); (poškileti, im, LjZv.).

poškoda, f. = poškodba, Dict.

poškodba, f. die Beschädigung; huda (tezka) telesna p., schwere körperliche Beschädigung,

poskoden, dna, adj. gern Schaben veruriachenb, fchaolich, Dict., Jan.; ti poškodna stvar, ti! jvζh.St.; poškôdni maček, C.

poškóditi, škôdim, vb. pf. == poškodovati, Mur. poškodljiv, íva, adj. jájāblich, Mur.

poškodovanec, nca, m. ber Beschäbigte, Cig., Jan., DZ.

poškodovanje, n. bie Beschädigung; telesno p, forperliche Beschädigung, nk.

poškodovanka, f. die Beschädigte, Jan.(H.). poskodovanost, f. bie Schabhaftigleit, Cig.,

poškodovati, ujem, vb. pf. beschäbigen; poškodovan, beimabigt, ichabhaft; p. koga, jemanben benachtheiligen, Cig.

poskodovavec, vca, m. der Beschädiger, Cig. poškopati, am, vb. pf. = v škopnike podelati (slamo), Poij.

poskrábati, am, vb. pf. ein wenig fragen: p.

se po glavi, C. poškrāpati, pam, pljem, vb. impf. 👄 poškrap-

poškrāpljati, am, vb. impf. ad poškropiti; be-

fprigen, befprengen, Mur., Jan. poskrilati, am, vb. pf. pflaftern, Blc. - C.; prim. škril, skril.

poskripati, pam, pliem, vb. pf. ein wenig fnarren, fnirjdjen; z zobmi p.

poskripavati, am, vb. impf. zeitweise fnirschen : z zobmi p.

poskripniti, skripnem, vb. pf. einen Rnarrober Rnirschlaut horen laffen, C., M.

poškrobotáti, otâm, óčem, vb. pf. ein wenig raffeln, ein Geraufch machen: s škatlo, v kateri je penezov, p.

poškropiti, im, vb. pf. besprigen; p. grede na vrtu; p. koga z blatom.

pošlápati, am, vb. pf. vertreten, eintreten: črevlie p., Cig.

poslatati, siatam, vb. pf. antaften, anfühlen, greifen; tilo p., ben Buls begreifen, Cig. poslatkati, am, vb. pf. fanft betaften, Cig. postatniti, slatnem, vb. pf. beigften, Mur.

pošle, adv. = potem, Npes. Schein.

pošiệd, pošiệdi, adv. = posle, potem, (nam. posled, posledi) Podkrnci-Erj.(Torb.). poslenček, čka, m. (nam. poslednjiček?) baš

Uberbleibsel, Jarn.

pôšta, f. 1) bie Bost; pismo na pošto nesti, s pošte prinesti; na pošti pismo leži; s pošto se voziti; po pošti poslati, burch bie Post schicken; vozna p., die Fahrpost, Cig.; pisemska p., die Briespost, Cig.; jezna p., die Reitpost, Cig.; selska p., die Landpost, DZ.; pes posta, die Fußbotenpost, V.-Cig.; posebna p., die Extrapost, Cig.; - tri poste od tod, brei Boften von bier, Cig.; - 2) bie Rachricht: posto poslati; - poste nositi, prenasati, Bosten tragen, Matichen, Leute ausrichten. 1. postajna, f. bie Bastei, Rog. - Valj. (Rad),

Jsvkr., Kremp.-C.; ("postajnja", Meg.); -

iz nem.

2. poštajna, f. bas Apostem, Cig.; - prim. lat. apostema, gr. ἀπόστημα, ber Absceis.

postar, rja, m. ber Boftmeifter. postarica, f. bie Boftmeifterin.

postarina, f. = postnina, das Bostporto, Levst. (Nauk).

postarski, adj. bie Boftmeifter betreffend, Boft -: poštarska hiša, baš Bosthaus, Cig.; poštarski rog, das Posthorn, Cig.

postarstvo, n. bas Boftmeifteramt; - bas Bostwesen, Cig., Jan., Cig. (T.).

postefnjati, am, vb. pf. ein wenig herumftobern, Z., jvzhSt.

postemplati, am, vb. pf. mit einem Stempel (mit Stempeln) berfeben.

posten, ena, m. der Bluifturg, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); - prim. 2. poštajna.

pošten, šténa, adj. 1) gerhrt: svetniki in pošteni ljudje, Dalm.; župan poštenega mesta Ljubljane, prisega iz 17. stol.; - 2) chriam, Ehren-, bieber, rechtschaffen; posteno dekle; p. mož, ein Chrenmann; poštena beseda, ein Ehrenwort; posten smeh je več vreden kakor dva joka, Zv.; ehrlich, reblich, honett; pošteno si zaslužiti kaj; poštene cene; orbentlich; nima postene pijače, postene sobe; gehörig; pošteno koga nabiti, ošteti; - tudi: póšten, šténa.

pošten, štna, adj. Bost, poštni urad, voz; postni hlapec, ber Bostlnecht, Levst. (Rok.). poštenica, f. = poštena ženska, kajk. - Valj. (Rad).

poštenják, m. ber Ehrenmann.

postenje, n. 1) bie perfonliche Ehre, ber gute Rame; p. izgubiti; na moje postenje! bei meiner Treue! Cig.; čast vašemu poštenju, mit Berlaub, Levst. (Rok.); - 2) bie Ehr-(id)feit; še je poštenja na svetu; — poštenjè, ogr.-Valj.(Rad).

postenost, f. bie Ehrenhaftigfeit, bie Ehrlichfeit, bie Reblichfeit.

posterec, rca, m. (?) "poredni paglavci devajo žabo na pošterec, da pognana v zrak zviškoma telebi na tla*, Glas.

postetev, tve, f. die Berechnung, Cig.

- GOODIC

posteti, stejem, vb. pf. 1) nacheinander abgablen; - 2) eine Rechnung aufnehmen, be-

rechnen, Cig.

postev, steva, m. die Rechnung: solski poštevi, Schulrechnungen, ZgD.; tekoči p., ber Contocorrente, Cig.: - v poštev vzeti, jemati, in Rechnung nehmen, in Betracht gieben, berücklichtigen, nk

posteva, f. bie Rultiplication, Cig., Jan., C. postevalnica, f. bas Rechenbrett, Jan.

postévanec, nca, m. ber Multiplicand, Cig.,

postévanje, n. bas Multiplicieren, Cig., Jan. postevanka, f. bas Einmaleins, Cig., Jan., C., M.

poštévati, am, vb. impf. ad pošteti; 1) zahlen: korake p., LjZv.; - 2) multiplicieren, Cig., nk. postevec, vca, m. der Multiplicator, Jan.(H.). posteviliti, ilim, vb. pf. berechnen: natanko p., Cig.

postevilkati, am, vb. pf. mit Siffern verfeben,

beziffern, Cig.

postevina, f. 1) bie Maltiplication, C.; - 2) = postevanec, ber Multiplicanb, Jan. (H.). poštevka, f. = pošteva, die Multiplication,

postevnica, f. bas Einmaleins, Jan. postirnica, f. vier Schachteln ineinanber, Rib .-

poštnár, rja m. = poštar, Mur., Cig. poštnija, f. = poštni urad, pošta, Cig., Jan.,

postnik, m. ber Boftillon, Cig.; ber Boftreiter,

М.

postnina, f. bie Boftgebur, das Postporto; postnine prost, portofrei, Cig., Jan., nk. postohòd, hóda, m. ber Boftcurs, DZ.

poštókati, štôkam, vb. pf. ein wenig ftochern, Z., jvzhSt,

poštokaz, káza, m. bie Bostfarte, Cig. (T.). poštokováti, újem, vb. impf. = postavati, oglariti, KrGora.

postovanjo, n. die Achtung, Alas., Mur., Cig., Jan., Jap.(Sv. p.), kajk.-Valj.(Rad).

postovatelj, m. ber Berehrer, Zora.

postováti, újem, vb. impf. = spostovati, achten, hochfchägen, Alas., Mur., Cig., Jan., Trub., Dalm., Jsvkr., Guts.(Res.), Jap.(Sv. p.).

poštovid, vída, m. = poštokaz, Cig.(T.). postovodnik, m. ber Boftconducteur, Cig.

postfcelj, cija, m. ein an morfchen Baumfioden machsenber efsbarer Schwamm, vzh.St.-C.

poštréfen, fna, adj. = poškoden, BlKr. postfkati, strkam, vb. pf. befprigen; z blatom

p. koga ali kaj. poštfkavec, vca, m. pasji p., die Schwiele,

Polj.; — prim. pasjica 2). postrofati, am, vb. pf. (mit Rothsuppe) beiprigen, vzhSt.

poštrofotáti, otám, óčem, vb. pf. = poštrofati, Z., jvzhSt.

postupati, am, vb. pf. mit einer feingepulverten Sache bestreuen: pfeffern, Cig., Jan.; - pubern, Cig.

posum, m. bas Geraufch, ber Larm, Mur., St.-C.; ni mu več za mestne pošume, Raič (Let.).

posumeti, im, vb. pf. ein wenig raufchen, braufen.

posumljati, am, vb. pf. ein wenig faufeln, Z. posumotati, am, vb. pf. ein Beraufch machen,

posvedrati, am, vb. pf. austreten, abtreten, berlatichen: crevije p., Cig., Jan., Polj.

pošvéniti, švénem, vb. pf. = pošvepati, pošvedrati, schief treten; p. črevlje, škornje, C., Z. pošvepati, am, vb. pf. = pošvedrati, M., C. posvigati, svigam, vb. pf. nacheinander bavonlaufen, C.

pošvigováti, újem, vb. impf. zuďen: strele pošvigujejo, DSv.

posvékati, svěkam, vb. pf. (mit Strahlen einer Flüffigfeit) befpriben, Cig.; - bepiffen, Cig., C.; posteljo p., Polj.

pošvítati, am, vb. pf. = pošvedrati, Cig. 1. pot, f. et m. ber Beg; po strmi poti hoditi, einen steilen Weg wandeln; na poti biti komu, jemandem im Wege, hinderlich sein; na pot priti, in ben 2Beg treten; s poti (s pota) iti, dejati, aus bem Bege geben, raumen; s poti (pota) mi je, es ist mir abwegs, es ist mir ein Umweg; s prave poti biti, irre fein, Cig.; svoj pot, in einem fort, Gor.; po bližnjem potu, auf bem nabern Bege; pot zgresiti (grešiti), irre gehen, fehl gehen; p. pokazati, ben Beg weisen; iti svojo pot, seines Beges geben; hiteti kam z gladkim potom (birect), Levst.(Močv.); pot posoditi komu, jemanden begleiten (preprosto), Mur.- Cig., C.; pot pod noge vzeti, ubrati, sich auf ben 2Beg machen (šaljivo); ta pot je na potok, na Savo, dieser Beg geht nach dem Bache, nach ber Save, Cig.; vozna pot, ber Fahrmeg; stranska p., ber Rebenmeg; - po krivih potih, auf frummen Wegen (fig.); - druzega nema kakor pot, po kateri hodi, pa še tista ni njegova (največje siromaštvo), Kras-Erj. (Torb.); - poti, die Communicationsmittel, Cig.(T.); - bie Bahn; solnena p., die Sonnenbahn, Cig., Jan., Cig. (T.); — die Route, Cig.; prisilno odkazani p., die gebundene Marschroute, DZ.; — der Weg, den man macht, die Reise, ber Marsch; na pot iti, ver-reisen: na poti biti, auf ber Reise ober bem Mariche fein; srecen pot! gludliche Reife! vso pot, mabrend ber gangen Reife, Ravn.; zmeraj je na potu, kakor sv. Jurij na konju, Dol.; po poti, mej potjo, s potjo, unterwegs; - božja (božji) pot, die Ballfahrt, die Kirchfahrt; iti na božjo (božji) pot, cine Ballfahrt unternehmen; tudi: ber Ballfahrtsort: slavna božja pot; - križev pot, ber Rreugiveg (eine firchl. Andacht); - rakovo pot iti (hoditi), ben Krebsgang gehen; — bas Mal; ta (to) pot, biesmal; pet potov, fünfmal; ber Weg, ber Ausweg, bas Mittel; pot bom že našel, Cig.; upravni pot, der administrative Weg, DZ.; po tem potu, auf diese Art; po nobenem potu, auf feine Beije; po vsak

pot, jedenfalls, C.; z gladkim potom odgovoriti, unummunden antworten, Levst. (Zb. sp.); (pomni: krivim potem peljati = po krivem potu p., gre svojim potem, tem istim potem, Krelj.-Mik.; z ravnim potem, Trub .-Mik.; pustil je ovce krivičnimi poti hoditi, Krelj; — pl. n. pôta; pota grešiti, Dalm.; – pl. f. potî, ogr.-Valj.[Rad]).

2. pot, pota, potu, m. ber Schweiß; krvav pot potiti, Blut ichwigen; smrtni p., ber Tobesfonveiß; pot me poliva, ich schwiße start; brez potu ni medu, Npreg.-Valj.(Rad).

3. pot, m. ber Bote; — iz nem. pota, f. bie Feffel, Mur., Cig., C.; železne pote, Trub.(Psal.); s potami zvezan, Daim.; naše pote in lance je raztrgal, ogr. - Valj. (Rad); - die Suffeffel für Bferbe, Rib., SlGor.; konjske pote, (pute) Habd.

potablati, am, vb. pf. betafeln, C.

potac, m. bas Rab, Mur., C., Danj. (Posv. p.), ogr.-Valj.(Rad), vzhSt.

potaček, čka, m. dem. potač; bas Rabchen, ogr.-C.

potačílo, n. = potač, Z., C.

potada, adv. = potlej, Ben.-Kl.

potaja, f. 1) bie Geheimhaltung, Jan., C.; v potaji imeti, geheimhalten, Jan.; — 2) bas Bersted, C.; — 3) — potajba, die Berstellung, Jan.(H.).

potájati, am, vb. impf. = potajevati. Mur. potájati se, tâjam, jem se, vb. pf. (allmählich) schmelzen (v. Schnee), Jan.(H.).

potajavec, vca, m. ber Beuchler, Mur.

potajavka, f. bie Beuchlerin, Mur. potajba, f. die Berftellung, SIN.

potajen, ina, adj. heimlich, C.; potajne misli, die Mentalreservation, C.; potajno, beimlich, Cig., Jan.

potajeváti, ûjem, vb. impf. ad potajiti; perbehlen, Jan.; - p. sc, fich verstellen, Z.; potajuje se n. pr., kdor noče slišati, kadar ga kličejo, Z.

potajevavec, vca, m. der Hehler, Jan.; - ber Scheinheilige, Z.

potajiti, im, vb. pf. 1) verftellen, verleugnen, C.; obraz p., C.; - p. se, sich verstellen, sich verlenguen; potaji se n. pr. hrošč, če se dela mrtvega, ako se ga dotakneš, ali človek, ki ga kličeš, pa se ne oglasi, dasi te sliši, ali človek, ki je kaj hudega storil, pa se dela, kakor bi ne bil storil; - 2) perheimlichen, perbergen, p. se, fich verbergen, Cig.; p. se komu,

potajīvec, vca, m. ber Sehler, V.-Cig. potakanje, n. 1) bas Rollenmachen; - 2) bie Strömungen (bes Meeres), Jes.

potākati, kam, čem, vb. impf. ad potočiti; 1) rollen machen: krogle, kolesa p., Mur., Cig.; - zibko p., wiegen, Npes. - Vraz, Npes. -Schein.; - p. se, in rollender Bewegung fein, Jan.; zvezde se potakajo, bie Sterne puten sid, Cig.; - 2) = potuho dajati, Unterschleif gewähren: mati potace sina, Malhinje-Erj.(Torb.); — 3) abichenten.

potakavec, vca, m. bas Blodrab, V.-Cig.

potakljáti, am, vb. pf. rollen mochen, Z. potákniti, nem, vo. pf. = potekniti. potalikati, am, vb. pf. = potakljati, C. potalókati, kam, čem, vb. pf. == potakljati,

potámniti, im, vb. pf. == potemniti, Cig. potancati, am, vb. pf. = poteptati: potancan kruh, ein nieberes Brot, Z., pogl. potencati. potanec, nca, m. ungefauertes Brot, Cig.; -(prim, potancan kruh?).

potánek, nka, adj. genau: potanki črtež, ber Detailplan, Cig. (T.).

potanjšati, am, vb. pf. verbunnen, Cig. potankost, f. 1) bie Genauigfeit, Cig. (T.), DZ_{i} ; — 2) das Detail, $Cig_{i}(T_{i})$; — hs.

potantati, am, vb. pf. nieberbruden, Jan.; unterdruden, Z.; übermaltigen, Mur.; ogenj p., das Feuer erstiden, Z.; — nieberschlagen: krivico, pravdo p., Z.; (potentáti, Kr.)

potapka, f. ber Rrabbentaucher (mergulus), Erj. (2.).

potapijaj, m. die Tauchung (eines Schiffes), Cig.(T.), DZ.

potapljatnica, f. die Taucherglode, Jan. (H.). potapijanje, n. bas Berfenten.

1. potapljati, am, vb. impf. ad potopiti; in eine Muffigfeit fenten, untertauchen, verfenten; – ertränken; — p. se, verfinken, untergehen; ladja se potaplja; ertrinten.

2. potapljáti, am, vb. pf. betaften, C.; (mit der hand) fanft flopfen, Z.; p. koga po rami,

potapljav, áva, adj. potapljavo kladivo, ber Befenthammer ber Sufichmiebe, DZ.

potapljavček, čka, m. 1) fleiner Taucher: Kartezijev p., Cartefianischer Taucher (phys.), Cig.(T.); - 2) = potapnik, Jan.
potapljavec, vca, m. 1) ber Berfenter, ber

Untertaucher, Cig.; - 2) ber Taucher (eine Berson), Cig., Jan ;-3) = pondirek, Frey. (F.); savski p., die Ruferente (colymbus minor), V. - Cig.; - tudi: ber Taucher, ber Sager (mergus), Frey.(F.); veliki, savski ali srednji, mali p., Frey. (F.); - 4) ber Sufftempel ber Suffchmiebe, DZ.

potapljavka, f. 1) bie Taucherin, Jan.(H.); -2) mala p., bie Raferente (colymbus minor), Cig.; - 3) bas Gefent (am Rep), Jan.

potapljavski, adj. Taucher :: p. zvon, Cig.

potapnik, m. erni p., ber pechichwarze Baffertafer (hydrophilus piceus), Cig., Erj.(2.). potarácati, am, vb. pf. pflaftern, Mur., Cig.;

tudi hs.; - prim. it. terrazzo, bie Terraffe. potaráčiti, im, vb. pf. = potaracati, C., Z.

potarati, am, vb. pf. abqualen, Jsvkr. potarifen, fna, adj. tarifmäßig, DZ.

potarina, f. = potnina, die Reisegebilt, DZ. potášelj, šlja, m. = pepelik, die Bottojche; iz nem.

potatiti se, im se, vb. pf. ein Dieb werben, Bes.

potažba, f. die Beruhigung, M.; ber Troft, Jan., Kos. potáženje, n. die Tröftung, Schönl.

Google

potažiti, im, vb. pf. befanftigen, beruhigen, M., C.; tröften, Jan., Ravn.; - prim. bav. dasig, kor. - nem. tasigen, - ruhig, ftill machen, Levst.(Rok.).

potec, tca, m. dem. 1. pot; die Abtheilungslinie bes Haupthaares, C., jvzh.St.

potéči, téčem, vb. pf. 1) ein wenig laufen; proč p., Dalm.; - 2) potečem, ich werde laufen: kam potečem? ajdi poteko k tebi, Dalm.; - voljno potečeš po potu zapovedi bozjih, Bas.; - 3) abfließen, ablaufen; voda je potekla; čas je potekel; — auslaufen, ausrinnen: vino je poteklo, ber Wein ift aufgebraucht worben; - 4) bahinfliegen, bervorssiegen; Denite mi truplo Pod kap od pipe, Da ravno potece V usta moja, Npes.-K.; potoki po celem svetu poteko, Jsvkr.; - bervorgehen, C.; p. iz ust naroda samega, Let.

potèg, téga, m. bas einmalige Bieben, ber Bug, Cig.; ber Sug (mech.), Cig.(T.); p. z roko, ber handgug, Jan.; p. z lokom, ber Bogenftrich, Cig.; na p. izkusiti, auf Bug prufen, Cig.(T.); - ber Schriftzug, Jan.

potega, f. 1) bie Einziehung, Cig.; - bie Anziehung, C.; - 2) = poteg, ber gug, Mur., Cig.

potégalica, f. die Rudleine, womit die Bogelfteller bas Garn ichnell ruden, V.-Cig.

potégati, am, vb. impf. ad potegniti; = potezati, wieberholt zieben, angieben.

potegljaj, m. bas einmalige Bieben, ber Bug, ber Strich, Mur., Cig., Jan.; ber Bug (in ber Malerei), V.-Cig.; napačni p., ber Fehlaug,

potegljiv, adj. 1) fahig zu ziehen (prim. potegljivost 1); — 2) behnbar, Cig.; zahe, Mur. potegljivost, f. 1) bie Zugtraft, Cig.(T.); —

2) bie Dehnbarteit, Cig.

potegniti, nem, vb. pf. einen Bug thun, gieben; konj neče p.; iz kupice dvakrat p., zmei Buge aus bem Glafe thun; iz vode koga p.; vina p. iz soda, Bein (mit bem heber) aufheben; — koren p., eine Wurzel ausziehen (math.), Cel.(Ar.); - mecp., bas Schwert ziehen; - denar p., Gelb beziehen; p. britev po kamenu (abziehen); z roko p. črez kaj, mit ber hand etwas übersahren, Cig.; p. črto, eine Linie ziehen; — sapa potegne, ein Windhauch erfolgt; kakor veter potegne, wie ber Binb blast; — ausstreden, behnen, Cig., Jan.; dan se je potegnil, ber Tag ift langer geworben, Z_{\cdot} , $jv \tau h St_{\cdot}$; — wiegen, $Cig_{\cdot}(T_{\cdot})$; koliko potegne to blago? Z.; močno p., schwer in die Bagichale fallen, Cig.; = dosti p., C.; – ako letina dobro potegne (gut auŝfāllt), SiN.; - na kislo p., fauer zu schmeden anfangen, ziden, Cig.; — p. jo, Reihaus nehmen, fich bavon machen; kam jo je neki potegnil? p. se kam, fich bavonichleichen, Cig., M.; bolezen se kam potegne (verfest fich), Cig.; - p. s kom, auf jemandes Seite treten, jemandes Bartei nehmen; z nasprotniki je potegnil; - p. se za koga, kaj, sich jemanbes, einer Sache annehmen; p. se za prijatelja, za resnico; p. se za svojo kožo, sich feiner Saut

wehren, Cig.

potegoma, adv. zugweise: p. upirati se, Telov. potegovanje, n. bas wieberholte Bieben; - bas Beziehen, ber Bezug: p. novcev, DZ.; - p. korena, bie Burgelziehung (math.), Cig.(T.); — p. za koga, die Barteinahme.

potegovati, üjem, vb. impf. ad potegniti; wiederholt ziehen; besede p.. im Reden die Borte ziehen, Cig.;-na kiselo p., nach Effig ziehen, Cig.; - p. s kom, auf jemanbes Sette fein, Jurc.; - p. se za resnico, bie Sache ber Bahrheit führen; p. se za koga, jemanben vertheibigen, fich feiner annehmen. potegovavec, vca, m. ber Bieber, Cig.

poteh, teha, m. bas Ruhrfraut (gnaphalium),

Medv. (Rok.).

potehiniti, înem, vb. pf. 1) = pothiniti, still werden, sich legen: otrok ne kriči več, potehinil, Dol.; veter je potehinil, jv7hSt.; šumenje v panju potehine, Levst.(Beč.); -2) p. sc = potuhniti se, fich verstellen, Kras.

potehmat, adv. hernach, M.; - von nun an, C.; - p. kadar, nochbem, Dalm.; - p. ker, barum weil, Dalm.; (samo: potehmal = weil, Trub.).

potentati, tentam, vb. pf. auf ber Sanb bas Gewicht prufen, in ber hand wuchten; potehtati kokoš, ali je težka; — erwagen, prufen,

potehtováti, ûjem, vb. impf. ad potehtati; wiederholt (auf ber Sanb) abwagen, Z.; .

ermägen, Mur.

potek, teka, m. 1) ber Berumichmarmer, ber Lump, C.; - 2) ber Ablauf, Z.; bas Erlofchen (eines Termines), Jan.; - 3) bie Berfunft, C.

potékati, têkam, čem, vb. impf. ad poteči; im Ablaufen begriffen fein, quenbe geben, gur Reige geben; vino, čas poteka.

potekniti, taknom, vb. pf. 1) nacheinander hineinsteden; kole po njivi p., ben Ader auspfählen, Cig.; redkve semtertja p., Ravn. (Abc.); pod uho potekniti, unbernchichtigt laffen, etwas auf die lange Bant ichieben, Laśće-Levst.(M.), Cig.; (pogl. podtekniti); - p. se, sid) versteden: vsi so se poteknili, Cig.; — 2) p. se, anstoßen, straucheln, stolpetn, M.; noga se mi potakne, (potekne) ogr. - Valj. (Rad), jvzhSt.; - p. se na kom ali čem, an jemanbem ober etwas Anftog nehmen, ogr.-C

potekováti, újem, vb. impf. hin und her laufen,

potelesen, sna, adj. förperlich: potelesna rec, Dalm.; potelesna nadloga, Guts.(Res.); potelesno, bem Leibe nach, C.; potelesno kraljevati, Krelj; duhovno bogat je bil potelesno siromak, Cv.

potelesiti, esim, vb. pf. verfinnlichen, cig., Jan., C.; abstraktne reči p., Cig.; - p. se, sich berförpern, Cig.

potelesenje, n. die Berforperung, Cig. potèm, adv. darauf, hernach; potem ko, nachbem; - jobann, ferner.

potepáven, vna, adj. kdor se rad potepa,

Svet. (Rok.).

potemek, mka, m. ber Nachtomme, Mur., Cig., Jan.; ber Sprofoling, Jan.; - ber Rachfolger, C.; — prim. hs. potomak. potemnélost, f. die Berbunkelung (als Eigenfchaft) (phil.), Cig. (T.). potemnéti, im, vb. pf. finfter werben; potemnelo je, es ist finster geworben; — buntel werben, verduntelt werben, Cig.(T.); potemnel, verbunielt, Cig.(T.); prežive barve potemnijo, potemnévati, am, vb. impf. ad potemneti; finster werden; - verduntelt werden, Cig.(T.). potemniti, im, vb. pf. verfinstern; p. se, finster werben; - verdunteln, Cig. potemplati, am, vb. pf. boppeln, mit neuen Soblen verfeben: skornje p.; - nam. potomplati; iz nem. potemstvo, n. die Rachtommenichaft, Cig., C. poteminji, adj. nachherig, C. potemtakem, adv. unter folden Umftanben, auf biefe Art, alfo, bemnach; (tudi: po tem takem, Jan.). potemtoga, adv. = potem, barauf, hernach, Trub. 1. poten, tna, adj. Beg-; potna mera, das Begmaß, Cig.(T.); — Reife-; potni človek, ber Banberer, Meg.; potni troški; potni list, ber Reisepaje; potna torba, ber Reisejad. 2. poten, tna, adj. 1) feucht bom Schweiß, ichweißbebectt; ves poten sem, ich bin ganz im Sajweiße; s potno roko kaj prijeti; tudi: potan, tna; - 2) Schweiße: potne luknjice, bie Schweißporen, Jan. potenca, f. vzmnoż, die Boteng (math.), Cel. (Ar.). potencáti, âm, vb. pf. = poteptati. potenceváti, újem, vb. impf. (pf.) vzmnoževati, vzmnožiti, potenzieren (math.), Cel.(Ar.). potencija, $f_{\cdot} = \text{potenca}, Cig.(T_{\cdot})$. potencijand, m. vzmnoženec, ber Botengianb (math.), Cig. (T.). potenčen, čna, adj. Botenge: potenčni eksponent, Cel.(Ar.). potengrob, groba, m. eine Suhnerfrantheit (Steifgeichwulft), C.; - prim. potogrom. potengrobast, adj. mit Steifgeichwulft, C. poteniti, im, vb. pf. dunn machen, (potaniti)
Dict.; testo po loparju p., Dol. poténje, n. bas Schwigen. potenjica, f. ber Schattenrifs (bie Silhouette). Cig.(T.).potèp, tépa, m. 1) = potepanje; das Herumichlendern, bas Bagobundieren : iti na p., Kr .-M., C., Z.; -2) = potepin, Jan.; svaritev ni segla mladim potepom do srca, SIN.; ciganje so povlaščeni potepi, Erj. (Izb. sp.). potepac, m. ber Landstreicher, ber Bagabund, potepáča, f. die Bagabundin, die Landftreicherin, C., Mik. potépanje, n. bas Berumftreichen, bas Baga-

potépati se, tépam, pliem se, vb. impf. herum-

potepávati se, am se, vb. impf. == potepati

bundieren.

sė, Cig.

ftreichen, vagabundieren.

potepė, eta, m. = potepuh. potêpej, m. = potepuh, Jan. (H.). potépen, pna, adj. lanbstreicherisch, Jan. (H.); unftet, M. potepénček, čka, m. dem. potepenec. potepenec, nea, m. ber Baggbund. potepenka, f. bie Bagabunbin. potepica, f. = potepenka, M., jvzhSt.potepin, m. = potepuh. potepînka, f. - potepenka, Cig., Jan. potepînski, adj. laubstreicherich. potepinstvo, n. bas Lanbfireicherthum. potepíven, vna, adj. kdor se rad potepa: berač potepivni! Jurč. potêpka, f. = potepenka, Mur. potepija, f. = potepenka, Mik. potepljáč, m. ungefauertes Brot, Cig. potepljáča, f. = potepljač, Cig. potepljánec, m. = potepljač, Cig. potepijati, am, vb. pf. mit ber flachen Sanb fauft schlagen: p. koga po ramenu, Koborid-Erj.(Torb.).potopljiv, íva, adj. gerne herumstreichenb, Bl-Kr.-M.potopljivec, vca, m. ber gerne herumstreicht, BlKr.-M. potepljivka, f. die gerne berumftreicht, BlKr .- M. potêpnica, f. = potepenka, Mur. potepnja, f. bas herumftreichen, bas Bagabunbieren: iti na potepnjo, Valj. (Rad). potépsti, tépem, vb. pf. 1) verichleudern, verthun; - p. se, verschleubert werben, verloren gehen; vse premoženje se je nekako poteplo; -- 2) ein wenig schlagen: s sibo tega in onega vola malo p., Jurč.; - 3) p. se, = iti na potep, vagabundierend fich irgenbmobin begeben, ausstreichen, Cig., Levst. (Rok.); potepen, landlaufig, landstreicherisch, Jan.; potepeno pismo dobiti, ben Laufpajs befommen, fortgewiesen werben, Cig., Jan, Dol.; — 4) potepeno, beichamt, C.; p. oditi, mit Schande abziehen, Cig.; potepeno priti (kakor pes, ki je bil tepen), Polj. poteptanje, n. bas Bertreten. poteptáti, âm, vb. pf. jujammentreten, zertreten; p. golazen, žito. poteptávanje, n. bas Bertreten. poteptávati, am, vb. impf. ad poteptati; zerpotepuh, m. der Bagabund, ber Landstreicher. potepuha, f. die Landstreicherin, C. potopublinja, f. bie Landitreicherin, bie Schlampe, (-hnja) Mur., Cig., Ravn. potepuhováti, üjem, vb. impf. ein Bagabundenleben führen, herumftreichen, M., C potepulja, f. = potepenka, Jan. potepusen, ina, adj. landftreicherifch, lumpenhaft, Cig., Jan. potêrati se, am se, vb. impf., V.-Cig.; pogl. 2. potirati 2), poterjati, am, vb. pf. i) forbern, bef. bie Bablung einer Schuld verlaugen; p. koga; poteriala sem ga, pa ni hotel plačati; - 2) (Forberungen) einbringen, Cig., Jan.; poterjani denarji, DZ.

poterjávati, am, vb. impf. = poterjevati, eintreiben. DZ.

poterjevanje, n. die Eintreibung, DZ.

poterjeváti, üjem, vb. impf. einforbern, eintreiben, DZ.

potésati, tésem, vb. pf. 1) beim Zimmern verbrauchen, verzimmern, Cig.; -2) ein wenig (mit der Zimmeragt) behauen.

potésiti, têsim, vb. pf. bejanftigen, tröften, C.; p. se, sich beruhigen, Bes.-C.

pôtev, tve, f. = potva, Jan.

potèz, téza, m.1) ber Zug (z. B. mit ber Feber), ber Strich, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C.; tenak p., ein Haarstrich, Cig.; ber Strich (beim Magnetisieren), Cig. (T.); — 2) ber Tract, (o poslopjih), Cig., Burg.

potêza, f. 1) bie Linie, Cig., Jan., nk.; carinska p., die Bollinie, DZ.; — poteze na licu, C., nk.; — die Trace, DZ.; — 2) vinska bolezen: vino je na potezi — vleče se, der Bein ist zābe, Cig., Krško(Dol.)-Erj.(Torb.); — 3) die Bagabundin, Svet.(Rok.).

potezáč, m. 1) ber Liehhafen (bei hochöfen), Cig.; — 2) ber Bagabund, Z.

potezaca, f. ein lieberliches Beib, Z.; die hure, C. potezaj, m. eine gezogene Linie, ein Strich, Jarn., C.; pod potezajem, unter bem Strich, Vod. (Izb. sp.).

potezálo, n. ber Thurftrid, Cig.

potézanje, n. das (wieberholte) Birben; - prim. potezati.

potézati, am, vb. impf. ad potegniti; wiederholt ziehen; koren p., die Burzel ausziehen,
Cel.(Ar.); — dehnen, streden, Cig.; — wiegen,
Cig., Jan., Cig.(T.); Zelezo poteza 10 suntov,
Cig.; — črte p., Striche machen, Linien ziehen,
Cig., nk.; — p. se za koga (kaj), sich jemandes (einer Sache) annehmen; — p. se za
kaj, etwas prätendieren, C.; p. se za kako
službo, nk.

potezávati, am, νb. impf. = potezovati, potezati, C.

potézavica, f. vino, ki je na potezi, ki se vleče, C.

potézen, zna, adj. 1) behnbar, Z.; - 2) potêzni jermen = kneftra, Levst. (Let.).

potezina, f. die Erdabrutschung ("koder je plaz potegnil"), C.

potezijaj, m. = potez, ber Zug, Mur.; ber Zug im Schachipiel, SiN.

potêznica, f. neka misca: ber Abzieher, Erj. (Z.).

potéznost, f. = potegljivost 1), die Zugltaft, Cig. potezováti, ûjem, vb. impf. = potezati, Mur.

potezováti, újem, vb. impf. == potezati, Mur. potezúha, f. == vlačuga, C.

poteza, f.) bie Ablichfeit, bas Unwohlfein, Cig.;
— 2) ein schweres Anliegen, ber Gram, ber Rummer, Jarn.

potéžati, téžam, vb. pf. 1) beschweren, Mur.;
— 2) = potežkati, Z.

potežava, f. die Beschwernis, die Drangsal, Jarn., Mur., C.

potežavec, vca, m. ber Beschwerer, kajk.-Valj. (Rad).

potežāven, vna, adj. befummert, C.

potęžčica, f. die Beschwernis, kajk.-Valj. (Rad). poteževáti, üjem, vb. impf. ad potežati, potežiti; beschweren, C.

potežíti, ím, vb. pf. beschweren, C.

potêžkati, am, vb. pf. (in ber Hand) mägen, bas Gewicht prüfen, Sol., Z., Dol., jvzhSt. pothiniti, hînem. vb. pf. aushören (pos. o dežju, vetru i. viharju): veter je pothinil, Dol., Notr.-Erj. (Torb.), ogr.-C.; — prim. potuhniti.

potica, f. 1) eine Art Auchen aus zusammengerolltem u. gefülltem Teig, der Rollsuchen; medena, orehova p.; — der Össuchen, C.; materna p., der Mutterkuchen, Mur., Cig.; — 2) konjska p., die Eberwurz (carlina acaulis), Cig., Medv.(Rok.); — kozja p. — osat, St.; — prim. povitica.

poticati, ticam, vb. impf. = potikati: p drva v ogenj. Holz ind Feuer nachlegen, C. potič, tiča, m. die Dud- v. Stupirebe, C.

poticar, ria, m. der Rollfuchenbader, ber Ruchenbader, Cig.

poticarica, f. die Rollfuchenbaderin, die Luchenbaderin, Cig.

poticast, adj. rollfucenformig.

poticati, im, vb. pf. eine Zeitlang steden bleiben, M., Z.

potiglàv, gláva, adj. = potoglav, Mik.

potigra, f. = podagra, Krelj.
potîh, m. das Stillwerden, die Stille, Z., C.
potihniti, tîhnem, vb. pf. (allmählich) still werden; grom, sum potihne; vihar, veter je potihnil, der Sturm, der Bind hat sich gelegt;
— srd potihne, der Zorn legt sich, C.

potîhoma, adv. = natihoma, letje, LjZv. potihováti, ûjem, vb. impf. ad potihniti; ûbtoben, Cig.

potihúniti, ûnem, vb. pf., BlKr.-DSv.; pogl. potehiniti.

potik, tika, m. = potič, bie Stedtebe, bie Stupfrebe, vzhSt.-C.

potika, f. 1) etwas, was in die Erbe gesteckt wird: der Kssod, C.; — die Fissenstange, C.; — potië, der Rebendogen, dessen Ende in die Erbe gesteckt wird, die Duckrebe, C.; — 2) psovka potepivnemu človeku, C.; — 3) das Bedensen, der Anstand, C.; — 4) der Fehltritt, C.

potikáč, m. 1) ber Bagabund, Bes.; — 2) = potič, die Dudrebe, C.

potikáča, f. ber Stedling: mladika p., Nov. potikarica, f. bie Schlupfwespe, C.

potikati, tikam, čem, vb. impf. ad potekniti; t) (nacheinander) hineinsteden; p. kole v zemljo; aussteden! potikajte banderca pozideh! Dalm.; v jabolko p., bei Hodzeiten ein Geschenst geben: Le sem se pomikajte, V jabolko potikajte! Npes.-K.; v trnje brado p., Levst. (Zb. sp.); — versteden, Jan.; p. se, sich versteden! piščeta se potikajo po grmovju pred jastrebom, Cig.: — 2) p. se, herumstreichen, vagabundieten; kod si se potikal? p. se po svetu, sich herumstreichen; — 3) p. se — spotikati

se, anstroßen, straucheln, C.; -4) p. se, streiten, Mur.; p. se za kaj, für etwas sämpsen, C. potikávati, am, vb. impf. = potikati, potikovati, C., M.

potikâvec, vca, m. 1) ber Sehler, Jan.; —
 2) potikavec, kdor se po svetu potika, kdor nima nić svojega posestva, ZgD.

potikavka, f. Keiner Steißfuß (podiceps minor), Dobravlje (Kras)-Erj. (Torb.).

potikljaj, m. — potič, potik, der Stedling, Cv. potikovanjo, n. das Hineinsteden: das Stupfen (in der Gärtnerei), Nov.

potikováti, sijem, vb. impf. = potikati, M. potiken, kna, adj. Schweiß verursachend, Cig.; — muhevoll: potikni delavnik, potikno živ-

potitnica, f. bie Schwisbabitube, Cig. potitnica, f. bie Schwisbabitube, Cig. potitnik, m. — zatilnik, bas Hinterhaupt, Mur. potito, n. bas Schweißmittel, V.-Cig.

potlp, tipa, m. 1) die Betaftung, Cig., M.; — 2) ber Tastfinn, Mur.

potipati, tipam, pljem, vb. pf. betaften, befuhlen; žilo p.; potiplji rano, kako je vroča! v kletvici: maček te potiplji! Jurč.

potipávati, am, vb. impf. — potipovati, wieberholt betasten.

potipek, pka, m. die Betastung, C.

potipen, pna, adj. befühlbar, betaftbar, LjZv.;
— potipna stran, die schwache Seite, LjZv.
potipkati, am, vb. pf. leicht betaften, betubfen,

potipljáti, âm, vb. pf. = potipkati, Cig. potipljeváti, ûjem, vb. impf. ad potipljati; vft und leicht betasten, Cig.

potipliiv, iva, adj. = potipen, handgreiflich, Jan., C., M.

potipniti, tîpnem, vb. pf. = potipati, Mur., Cig.

potipováti, ûjem, vb. impf. ad potipati; betaften.

1. potir, m. = tir, die Schneebahn, C. 2. potir, m. = odgon, ber Schub, Z., SlN.

potira, f. die Berfolgung, Habd.-Mik., Cig., Jan.; javna p., öffentliche Racheile, DZ.; potiro poslati za kom, jemanden verfolgen, Cig.; — ber Stedbrief, Cig.; — po hs.

1. potirati, am, vb. pf. 1) nacheinander versiagen: v beg p., Bes.; — 2) ein wenig ans

treiben; p. konjiće, Zora.

potîrati, am, vb. impf. ad potreti; 1) jets bredjen, Z.; — le malokateremu mlajšemu je to srce potiralo, Jurč.; — 2) krava se potira == poja se, Glas.; == zopet se goni (ker se je prvič ni bilo prijelo pleme), Lašče-Erj. (Torb.); (krava se potera, V.-Cig.).

potirâvec, vca, m. = zatiravec, C.

potîrjati, am, vb. pf., pogl. poterjati.

potîrki, m. pl. zadnje, najslabejše predivo, Ponikve (Št.)-Erj. (Torb.).

potirnik, m. ber Racheilenbe, DZ.; - prim. potira.

potîrstvo, n = odgonstvo, C.

potisk, m. 1) ber Drud, C.; — ber Rud, ber Schupf, Jan., C.; — 2) bas Gebrange, M.

potiskac, m. ber Drüder, ber Schieber (am Gewehre), Jan. (H.).

potiskališče, n. na potiskališću je, er ist im Gebrunge, Mur.

potiskalo, 'n. ein Ding, welches rudt v. mittelft beffen etwas gerudt wird, ber Ruder,

potiskati, am, l. vb. impf. ad potisniti; durch Drücken fortichieben, Mur.; — nachschieben, Cig.; — II. vb. pf. beim Drucken aufbrauchen: ves papir p.

potiskavati, am, vb. impf. = potiskovati, Mur. potiskavec, vca, m. einer, ber rüdt, ber Rüder, Cig.

potiskovanje, n. bas Fortichieben, Mur. potiskovati, Gjem, vb. impf. wiederholt brilden, durch Druden fortichieben, schupfen.

potisljaj, m. = potisk 1), Jan.

potisniti, tisnem, vb. pf. ein wenig drücken;
— durch einen Druck schreben, drängen; naprej p. kaj, ein wenig vorwarts schieben; p.
koga v kot, skozi vrzel; sovražnika nazaj
p. (jum Weichen bringen); — p. jo, sich aus
dem Staube machen, Cig.; — p. za kom,
— pritisniti za kom, jemanden zu versolgen
ansangen, Cig.
potisodériti, frim, vb. pf. vertausendsachen, C.

potisoceriti, frim, vb. pf. vertaufenbfachen, C. potiscatt, im, vb. pf. eine Zeitlang bruden;

potišči malo!

potišiti, tišim, vb. pf. beruhigen, M.; morje, vetrove p., C.

potitev, tve, f. bas Schwigen, Jan.

1. potiti, im, vb. impf. 1) p. koga, jemandem den Weg weisen, Cig.;—Weisungen geben, auseiten, belehren, C.; unterrichten, unterweisen, ogr.-C.; jaz sem ga dodro potil, ali ni me poslušal, Koborid-Erj.(Torb.); — 2) p. se, sich auf den Weg machen, ogr.-C.; p. se v kraj (weg), C.; — 3) p. se, sich zurecht finden, begreisen, verstehen, ogr.-C.; — 4) = potovati: Izraelci so celih 40 let po puščavi potili, Škrb.

2. potiti, im, vb. impf.1) schwihen machen, Jan.;
7. benetskega morja Jug čelo poti, Vod. (Pes.);
— nav. p. se, schwihen; p. se za kaj, sich um eine Sache abmühen;—feuchten, anlausen; okna se potijo, stena se poti; — 2) ausschwihen: krvav pot p., Blut schwihen.

potkátí, tkâm, tčèm (tečèm, tkèm), vb. pf. burch Weben verbrauchen, aufweben, verweben; vso prejo p.

potlacaniti, anim, vb. pf. jum Frohnarbeiter machen, Bes., SIN.

potlačenica, f. nekak nizek, močno prepečen, s soljo in kumino potresen kruh, Gor. potlačeváti, ûjem, vb. impf. ad potlačiti;

nieberbruden.

potláčiti, tláčim, vb. pf. 1) zu Boben brüden, niederbrüden; medved je žito potlačil; človeka p., jemanden zu Boben streden, Cig.; cene p., bie Preije herabbrüden, Cig.;— zusammendrüden, plattbrüden, etnbrüden; klobuk komu p.; potlačen nos; — fig. unterbrüden: ubozega p., C.; bewältigen, Jan.; sovražnik nas je potlačil, wir sind dem Feinde unter-

legen, Cig.; - bolezen ga je hudo potlačila (hat ihn hart mitgenommen), Cig.; starost me je potlačila, Jure.; - unterbruden, vertuichen, Cig.; - 2) ein wenig nieberbruden ober aufammenbruden: le potiaci malo, se boš obleke spravil v kovčeg; — p. se, sido jenten, Cig. potlakati, am, vb. pf. bepflaftern, Cig., C., nk. pótlam, adv. - potle, Habd. - Mik., Mur., Prip.-Mik. pótlo, I. adv. hernach, bann, Meg., Cig., Jan., Mik., C., Trub.; (,pokle"), jvzhSt.; - II. praep. c. gen. nady: p. krsta, ogr.-C. potléči, tólčem, vb. pf. = potolči, Cig. potlej, adv. = potle, hernach, bann. pótlejnji, adj. = potlejšnji, Mur., Jan. potlejšnji, adj. nachherig, nachmalig, Mur., Cig., Jan., Zora; nachtraglich, DZ.; p. kredit, ber Rachtragscrebit, DZ.; potlejšnje določbe, naredbe, Levst. (Pril., Cest.). pótlenji, adj. nachherig, C. pótler, adv. = potle, hernach, Mur., Cig., Jan., Mik., Trub., Schönl., Kast., Vod. (17b. sp.); — (= stsl.: po tolě že, Mik.). pótleršnji, adj. = potlejšnji, (pótleśnji, adj. = potlejšnji, Sol., C. potléti, im, vb. pf. verglimmen; oglie je potlelo; — večerna zarja je potlela, Glas. pótli, adv. = potle, M. pótlič, adv. = potle, C. potmájenec, nca, m., Cig., pogl. podmajenec. pôtnat, adj. schweißig, C.
1. pôtnica, f. die Bandrerin, die Reisende, Cig., Jan.; postreči potnici, Jurč. 2. potnica, f. :) bas Schweißloch, die Bore, Cig., Jan., C.; - 2) potnice, bie haarfouppen ber Rinber, C. potnik, m. 1) ber Reifende, ber Banberer, Cig., Jan., C., nk., Npes.-Vraz; trgovski p., ber Handlungsreisende, DZ.; \rightarrow 2) neko zelisce, BlKr. potnina, f. bas Reisegelb, bie Reisegebür, Cig., Jan., C., DZ., nk. potniški, adj. ben (bie) Reifenden betreffend, nk. potnjak, m. ber Begerich (plantago maior), Luče (Št.)-Erj. (Torb.). poto, n. - pota, die Pferbefußfeffel, Valj. (Rad), Levst. (LjZv.); tudi: pl. pota, Cig. potobákati, akam, vb. pf. mit Schnupftabaf beschmugen, Bes. potocan, ana, m. ber Bachanwohner, Cig. potocec, cca, m. dem. potok; bas Bachlein. potoček, čka, m. dem. potok; bas Bachlein. potočen, čna, adj. 1) Bach ; potočni pesek, der Fluissand, Cig. (T.); — potočna voda, bas Flusswasser, Cig.; -- 2) = opotočen, fugelrund, C. potočič, m. dem. potok, das Bachlein. potocina, f. bie Bachrinne (potokova struga), Vas Krn-Erj. (Torb.), Gor.; - ber Abzugsgraben lange eines Adere ober einer Biefe, Staro Sedlo-Erj. (Torb.). potóčiti, tóčim, vb. pf. 1) abichenten; iz vseh sodov vino p.; danes sem vino kupil, jutri

je bom potočil; — ausschenken, verschenken:

ob nedeljah veliko vina potočijo; -- 2) fliegen machen: krvavo solzo p., eine blutige Thrane vergiegen, Npes.-K.; - rollen machen: Bog potoči svoje kolo, Npes.-K.; p. jajce v jamico, veh St.; p. zibelko, zu wiegen anfangen, Npes.-Vraz: p. se, entrollen, Cig.; zvezda se je potocila = se je utrnila (bon Sternschnuppen), Z., Vrtov. (Km. k.); - p. se, sich wegbegeben, M.; Mi se od vas potočimo In vas Bogu izročimo, Npes. (BiKr.)-Kres; Mi se č'mo od tebe potočiť, Bogu te hoč'mo priporočit', Npes.-K.; - p. se h komu, au jemandem seine Zuflucht nehmen, Jsvkr. potocje, n. 1) ber Abslus, C.; — 2) bas Gefalle, Jan. potôčki, m. pl. vino, ki se na zadnje potoči iz soda, Rihenberk-Erj. (Torb.). potočnat, adj. bachreich, Cig. potocnica, f. 1) bie Anwohnerin eines Baches, Cig.; — 2) bas Bachwasser, Cig.; — 3) ber Bachfijch, Cig.; bei. bie Bachforelle, Bohinj (Gor.); - 4) navadna p., bas Sumpf-Bergifsmeinnicht (myosotis palustris), Mur., Cig., Jan., $Tu\bar{s}.(R.)$; = siva potočnica, C.; -5) neka hruška, Mariborska ok.-Erj. (Torb.). potocnik, m. 1) ber Anwohner eines Baches, Cig., Jan.; - 2) ber Bachfrebs, Cig.;-3) ber Froscheppich, ber Baffermert (sium), Cig. potoglav, glava, adj. mit madelnbem Ropf einhergebend, wantenben Schrittes, Mik.; potoglavo kolo, t. j. takšno, ki je tako ohlapno nasajeno ali tako vegasto, da omahuje na vse kraje, kadar na osi teče, Erj. (Torb.), LjZv., Notr., Gor. potogotiti se, im se, vb. pf. fich ein wenig ärgern. potogrob, groba, m. eine Suhnerfrantheit: bie Gicht, C., jvzh.St.; - prim. potengrob, potogrom, bav. podigrab, iz lat. podagra, Levst. (Rok.). potogróben, bna, adj. giájtfrant: potogrobna kokoš, jvihŠt.; — prim. potogrob. potogròm, gróma, m. das Bodagra, Cig.; (potigrom, Levst. [Rok.]). potoha, f. = bregulja, die Uferichwasbe (hirundo riparia), C., Frey. (F.). potohod, hoda, m. bas Stinerar, DZ. pótok, tóka, m. 1) ber Bady; krvi, solza potoci, Strome von Blut, von Thranen; - 2) od potoka do zatoka sveta, pom Anfang bis jum Enbe ber Belt, BlKr.; - redkeje: potòk, tóka potokar, rja, m. ber Bachauwohner, Cig. potokoma, adv. bachweise, Cig.; strouweise, C. potolažba, f. bie Beruhigung, die Troftung. potolažiti, azim, vb. pf. troften, bernhigen, beichwichtigen; žalostnega, jeznega človeka p.; p. otroka; p. jezo, žejo; - p. se, rubia werben: jeza, bolečina se potolaži, ber Born, ber Schmerz minbert fich, Cig. potolažijiv, iva, adj. = utolažen, tröftbar, Cig. potolažnik, m. = tolažnik, Jan. (H.). pototei, tottem, vb. pf. 1) niederichlagen, gersovražnika p., den Feind auss Saupt schlagen; - ves potolčen je prišel domov (gang gerichlagen); — 2) beklopfen, behammern; kamen p.; - 3) ein wenig anschlagen, flopfen,

potoliti, im, vb. pf. beruhigen, befanftigen,

potoljuben, bna, adj. reifeluftig, Jan. (H.). pototk, m. die Rieberlage in einem Treffen, C. potolkalo, n. ber Dubhammer (gum Abitefen ber Reffel), Cig.

potolkljati, am, vb. pf. 1) mit leichten Schlagen behammern; — 2) ein wenig klopfen, leicht

schlagen, C., Z. potolmáč, m. der Racherklarer (epiglossistes), Navr. (Kop. sp.).

potołmáčiti, acim, vb. pf. nacheinander erflaren, verbolmetichen, Z.

potolovajiti se, ajim se, vb. pf. ein Rauber werben, Cig., ZgD.

potoma, adv. unterwegs, Cig., LjZv.

potômek, mka, m. ber Nachfomme, Jan.; potomki (-ci), die Rachwelt, Cig., Jan., nk.: hs., rus.

potomer, mera, m. ber Begmeffer (hobometer), Cig.(T.).

potomstvo, н. bie Rachtommenicaft, Cig., Jan., nk.; - hs., rus

potomtêga, adv. bernach, Trub.-Mik.

potomtoga, adv. hernach, C., ogr.-Raič (Nkol.). potonika, f. bie Bfingftroje (paconia officinalis), Tus.(R.).

potóniti, tónem, vò. pf. allmählich ober nacheinanber in einer Fluffigfeit verfinten; ladja potone; - ertrinfen; ljudje so z večine potonili, LjZv.

potonjenec, nca, m. les, ki na dnu struge oblezi, bas Siutholz, Kamnik (Gor.).

potonka, f. = potonika, die Baomie, Jan.; (bie Betonie, Z.).

potòp, topa, m. bas Unterfinten; bas Ertrinten; Spomin v potopu mine, Pres.; vesoljni, občni p., die Sintflut; = vsega sveta p., C.

potópen, pna, adj. Diluvial., Jan., Cig. (T.); potopna tvorba, das Diluvialgebilde (geol.), Cig.(T.).

potopilo, n. bas Gefent (bei ben Fischern am Rege), Cig.

potople, pisa, m. die Reisebeschreibung, Jan., Cig. (T.), nk.

potopisec, sca, m. ber Reisebeschreiber, Cig., nk. potopisen, sna, adj. gur Reifebeichreibung gehorend, itinerarisch, Cig., nk.; potopisni očrt, Die Reisestige, Cig.; potopisne crtice, Reiseflizzen, nk.

potopisje, n. coll. die Reisebeschreibungeliteratur,

Cig., nk.

1. potopiti, im, vb. pf. 1) verfinten machen, versenten; p. ladjo, das Schiff in ben Grund bohren; ertrinten machen, ertranten; da me vodeni valovi ne potope, Dalm.; mlade macke, pse p.; - unter Baffer fegen, überschwemmen, Cig.; - p. se, versinten: ladja se je potopila; vsi ljudje, ki so bili na ladji, so se potopili; — 2) eintauchen, untertauchen, Jan.; — 3) burch Schmelzen verbrauchen, verichmelzen, Cig.

2. potópiti, im, vb. pf. ftumpf machen! noż p., C.

potôpka, f. = pondirek, Cig.

potopljenec, nca, m. ber Ertruntene, Jan. (H.). potopljenka, f. die Ertruntene, Jan. (H.). potopnica, f. (posoda) p., bas Genigefag, DZ.

potopnina, f. bas Diluvialgebilbe (geol.), Cig. (T.); pl. potopnine, das Diluvium, Cig.(T.). potôrčina, f. = prvi mošt, Rihenberk - Erj.

(Torb.); - prim. utorčati se.

potoriti, im, vb. pf. verzetteln, C.; - befleden: p. si duso, C.; tudi: potoriti; — prim. toriti. potorôški, adj. potoroško kolo, igrača majhnim otrokom: v precep vtaknjeno kolesce, s katerim vozijo po tleh, Malhinje-Erj. (Torb.). potoški, adj. = potočen, Bach, Čig.

pototorati, am, vb. pf. ein wenig auf bem

Horne blafen, tuten, Kor .- M.

potovanje, n. das Reisen, das Wanbern, die Reise, die Wanderung, Mur., Cig., Jan., C., kajk.-Valj.(Rad), nk.

potovarisati, am, vb. pf. zum Befellichafter nehmen: p. koga, Guts. (Res.).

potovárišiti se, arišim se, vb. pf. Ramerabichaft ichließen, Let.; sich vergesellschaften, M. potovati, üjem, vb. impf. reifen, wandern,

Mur., Cig., Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad), nk.; pótovati, Dict.

potovavec, vca, m. ber Reifenbe, Jan.

potovavka, f. bie Reisende, Jan.

potovka, f. Die Frau bes Boten; - bie Botin, $LjZ\nu$.; — prim. 3. pot.

potovnica, f. bie Reiseurfunde, Jan. (H.); bie Marichroute, Jan. (H.).

potôžba, f. die Beschwerbe, Z., C

potoževáti, ûjem, vb. impf. oft flagen, Z. potóžiti, im, vb. pf. flagend vorbringen, flagen; p. komu svojo nadlogo; Bogu bodi potoženo! Gott fei es getlagt! - p. se, fich be-Magen ..

potrackáti, am, vb. pf. verzetteln, verfchleubern: na potovanju se veliko potracka, Polj.; -

potrackan = pokabljan, Polj.

potrantáti, âm, vb. pf. = potratiti, C. potrápiti, trâpim, vb. pf. nieberichlagen (?): ves potrapljen oči pobesi, Glas.; p. skrbi, Glas. potrapljáti, âm, vb. pf., Jan., Glas., pogl. potrepljati.

potrata, f. bie Berichwendung, übermäßiger Aufwand, der Lugus; to je p., bas ift Ber-

fcmendung.

potráten, tna, adj. veríchwenderisch; p. človek; potratno življenje; - fostspielig, Lugus. Jan., nk.; potratni izdelek, die Lugusware, Jan. potrâtež, m. = potraten človek, Cig.

potratina, f. die Berichwendung, Trub .- Mik., C. potratiti, im, vb. pf. unnothwendigermeise berbrauchen, vergeuden, verschwenden; p. denar,

potratljiv, sva, adj. verschwenderisch; potrat-ljivo živeti, Šol., C.

potratnež, m. ber Berichwenber, Mur., Cig. 1. potratnica, f. die Berichwenberin, Cig., Rog .-Valj.(Rad).

2. potratnica, f. bas Schneeglodchen (galanthus nivalis), C.

potratnik, m. ber Berichwenber, Cig., C., M., Dalm.-Valj. (Rad).

potratnina, f. bie Lugusfteuer, Jan., C. potratnost, f. 1) die Berichwendungefucht;-2)

bie Roftspieligfeit, Cig., Jan. potica, f. die Bestätigung, die Approbation, Cig. (T.), DZ.; pravilo na potrdo vladi po-

dati, Navr. (Spom.).

potraba, f. 1) bie Beftartung, Cig.; - bie Firmung, C.; - 2) Die Bestätigung, Die Befraftigung, bie Beglaubigung, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., Nov.; v potrdbo, urtund, Cig.; kupni list z izgovorki in potrdbami, Skrinj.; das Certificat, Cig.(T.); pismena p., bie ichriftliche Beicheinigung, Cig.; - bie Gutheißung, die Sanction, Cig., Jan.; p. kazni, die Straffanction, Levst. (Cest.);

— bie Bejahung, Cig. (T.). potrden, dna, adj. Bestätigunge, Cig.; Ratifications, Jan.; porfdno pismo, Cig.

potrditen, ina, adj. befraftigenb, Beftatigungs-, Mur., Cig., nk.; - Gutheigungs.: potrdiini ogled, bie Collaubierung, DZkr.

potrdilo, n. die Beftatigung, C., nk.; - ber Bestätigungeschein, Cig., C., nk.; prejemno p., die Empfangsbeftätigung, Jan., DZ.; bie Gutheißung, die Sanction, Cig., Levst. (Pril.).

potrditev, tve, f. 1) bie Befestigung, bie Confirmation, Jan.; - 2) bie Bestätigung, bie Beglaubigung, Cig., Jan., M., nk.; - bie Butheißung, Die Billigung, Die Sanction,

Cig., Jan.

potfditi, im, vb. pf. 1) hart machen, harten, Jan.; p. se, hart werben, Cig.; kri se je potrdila, Cig.; noge so se mu potrdile, Cig.; (fig.) srce se mu je potrdilo, Cig.; — 2) bestårten, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; p. koga v čem, v hudobnosti, v veri, Cig.; - 3) betraftigen, bestätigen; s prisego p., mit bem Eibe befraftigen; p. radun, prejem; pismeno p., ichriftlich bestätigen, beicheinigen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; s krvjo p., mit bem Blute besiegeln, Cig.; - p. se, sich bestatigen; - bejahen; vse p., zu allem ja sagen, Cig.; - gutheißen, genehmigen, approbieren, fanctionieren; postavo, sklep p.; - p. (za vojaka), für tauglich erflären, affentieren, Cig. ; p. na vojsko, Levst. (Nauk); niso ga potrdili.

potednica, f. bas Certificat, Cig. (T.), Nov., DZ. potrdnik, m. 1) bet Starter, Mur., C.; - 2) ber Bestätiger, Cig. ,- ber Genehmiger, Cig. potranina, f. bas Beftatigungegelb, Cig.

1. potroba, f. bie Roth, bas Beburfnis; brez potrebe, ohne Noth, unnöthigerweise; po potrebi, je nach Bebarf; črez potrebo imeti, mehr als nothig haben; za potrebo, gur Roth; za domeco potrebo, fur ben hausbebarf; v potrebi biti, in Noth fein, Mangel leiden, Cig.; neogibna p., unumgangliches Beburinis, Cig.; - potreba je, es ist nothig, es that noth; = treba je; Kristusu bi ne

bilo p. umreti, Trub.; krvava p. je, es thut sehr noth; ni učitelja nad potrebo, uči potreba iskat' hleba - Roth icharft ben Bit. Cig.; potreba prebija železna vrata, Zv.; bie Nothburft; k (svoji) potrebi iti.

2. potręba, f. = potrebi, otreba, bie Rach-

geburt, Cig., Levst. (Rok.).

potrebek, bka, m. bas Beburfnis, ber Bebarf. C.

potrében, bna, adj. 1) beburftig; p. biti, ein Bedürfnis haben; bedürftig fein; nisem p., ich habe tein Beburfnis; p. biti desa, einer Sache bedürfen; pomoći, tolažbe, sveta p.; krvavo p., in hohem Grabe bedürftig; burftig, mittellos, Cig.; - 2) nöthig, nothmendig; potrebne stvari si nakupiti; vse, kar je potrebno, imeti. potrêbi, f. pl. die Rachgeburt, Ljub.

potrebica, f. dem. 1. potreba; ein fleines Be-burfnis, Krelj-M., Ravn.-Valj. (Rad). potrebinja, f. = 1. potreba, Kot pri Ko-

boridu-Erj. (Torb.).

potrébiti, im, vb. pf. allmählich (bas Unbrauchbare) ausscheiden, burch folche Ausscheidung puben, faubern, reinigen; p. blato iz jarka; p. jarek; p. mah po drevju; p. drevje; p. Zelodec, ben Magen reinigen, Cig.

potrebljati, am, vb. impf. ad potrebiti; ausicheiben, ausrotten, M.; reinigen, pupen: lepe besede potrebljajo steze in pota = ein gutes

Bort findet eine gute Statt, Cig. potrebnica, f. bie Bedurftige, Jan.(H.). potrebnik, m. ber Bedürftige, Z., Slom., nk.; potrebnika goniti od praga. Zv.

potrebnják, m. = stranišče, ber Abtritt, Cig. potrebnost, f. 1) bie Bedürftigfeit; - bie Dürftigfeit; - 2) bie Rothigfeit, die Rothwendigfeit. potreboča, f. 1) = 1. potreba, die Noth, das Bedürfnis, ogr. - C., M.; — 2) bas Erfor-bernis, der Bebarf, Jan., C.

potrebováti, üjem, vb. impf. 1) nöthig haben, bedürfen, brauchen; pomoči p.; potrebujem tvojega krsta, Ravn. - Mik.; kaj (česa) potrebuješ? koliko potrebuješ? vse, kar (česar) potrebujem; - 2) verlangen, forbern: p. od koga s kapitalom tudi obresti, Brdo (Gor.)-Svet. (Rok.); dolžnost od nas potrebuje, C. potrebovavec, vca, m. der Consument, Cig.

(T.); (tudi: rus.).

potrebscina, f. 1) bie Beburftigfeit, bie Roth, Dict., Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad); —
2) bet Bebarf, bas Erforbernis, Cig., Jan., nk.; - potrebscine, bie Requisiten, Jan., Cig. (T.), nk.; p. za gospodarstvo, ber fundus instructus, DZ.; pristojne potrebščine, bas Augebor, Jan. (H.).

potrebusen, ina, adj. am Bauch befinblich, Banchs, Cig. (T.); potrebûšna dlaka, bas

Bauchhaar, Cig.

potrębūšnica, f. das Bauchfell, Erj. (Som.). potrefnáti, âm, vb. pf. = potrohnjati, Z. potreknáti, âm, vb. pf., V.-Cig., pogl. potroh-

potrénje, n. die Bernichtung: na njih potih je potrenje in nesreča, Jap. (Sv. p.); ne bo

Goodic

trpel njih potrenja, Slom.; strašno p. izku-

siti, Vod. (Izb. sp.).

potrépati, trépljem, -páti, am, vb. pf. mit einem flachen Körper schlagen: p. gnoj na vozu, da se ne raztrese, Notr.; - freundlich flopfen : p. konja po vratu, Vrt.; p. rezgetajočega konja po prsih, Jurč.; po plečih koga p., SlN.; p. z nogo, leicht stampsen, Vrt.

potrepetati, etam, éčem, vb. pf. ein wenig

gittern, erbeben.

potrepljáti, am, vb. pf. fanft ichlagen, flopfen, Jan., C.; p. koga po rami, Glas.

potrès, trésa, m. das Erbbeben; nocoj je bil hud p

potresač, m. kdor z glavo potresa, ber Schlottertopf, Cig.

potrésanje, n. 1) das Schütteln; — 2) das

Ginftreuen, bas Beftreuen.

potresati, am, vb. impf. ad potresti; 1) wieberbolt ein wenig ichutteln o. rutteln; hruske. jablane p.; — z glavo p., zeitweise mit bem Kopfe schütteln, Cig.; — p. z glasom, tremulieren, Cig. (T.); — beben machen, M.; - 2) wieberholt streuen: pticam zrnja p., Cig.; - wieberholt bestreuen; p. kaj s cukrom, s poprom, Cig., Jan.
potręsek, ska, m. die Erichütterung: potreski,

bas Rütteln, bas Benteln, C.

potrésen, sna, adj. 1) Erbbeben : potrésni pas, die Erbbebengone, Jes.; - 2) gum Beftreuen bestimmt: potresni cuker, ber Strenauder, C.

potreskávati, am, vb. impf. = potreskovati;

prasseln: ogenj potreskava, nk.

potreskováti, üjem, vb. impf. wieberholt frachen: grom potreskuje za gromom, DSv.

potresniti, tresnem, vb. pf. erbeben machen, erschüttern, Z., ogr.-C. potresomer, mera, m. das Seismometer, Cig.

(T.), Jes., LjZv. potresováti, újem, vb. impf. = potresati; 1)

ichuttein, ruttein; - 2) ftreuen, beftreuen. potresti, tresem, vb. pf. 1) ein wenig ichitteln o. tiltteln; hruško p.; potreslo je vso hišo; p. koga za ušesa, jemanden bei den Ohren schütteln; z glavo p., den Ropf schütteln, Cig.; potresti se, eine Beitlang gittern, erbeben; hiša se je potresla; - 2) ein wenig streuen: zrnje p. pticam; p. soli v juho; - bestreuen; s cukrom, z moko p. kaj.

potręsva, f. to, s čimer se potresajo povitice, Gor.

potréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. 1) butty Reiben verbrauchen, aufreiben, Cig.; - germalmen, Cig.; - 2) brechen, beschädigen; bo pač kdo rad imel otroka, ki vse potare, Ravn. - Valj. (Rad); kolo se je potrlo, baš Rab ist gebrochen; potrt (potren, St.), ge-brochen; — (moralisch) niederschlagen: to ga je zelo potrlo, ves potrt je; potrt, zeriniricht, Cig., Jan.; - ungiltig machen: pismo p., eine Urlunde umftogen, BlKr.-M.; sego p., eine Sitte abbringen, C.

potrga, f. das Berriffene, gerriffene Rleiber:

potrgo ošiti, Ravn. (Abc.).

potrganuc, nea, m. bas bom Bolfe niebergeriffene Bild, ber Burf, Cig.

potigati, trgam, vb. pf. nacheinanber abreißen; na vrtu vse rože p.; gumbi so se mi potrgali; — ali ste že potrgali, habt ihr bereits die Beinlese beenbet? - p. pani, die Bienen ausbrechen, Cig.; - nacheinander gerreißen, verreißen; veliko obleke p.

potrihis, m. der Braffer, Habd .- Mik.

potripati, tripam, pliem, vb. impf. 1) blinzein, Z.; - 2) guden, Z.

potrjáten, ina, adj. befraftigenb, Cig.

potfjati, am, vb. impf. ad potrditi; 1) beftarlen, Cig.; p. v veri, Cig.; kritika pisatelja potrja v dobrem, Str.; -- 2) beståtigen, befraftigen, Cig., Jan., M.; - gutheißen, Cig.; ni mogel potrjati graščakovega življenja, Jan.; - ratificieren, Jan.; - p. za vojake, affentieren, Cig.

potrjavanje, n. = potrjevanje; bie Firmung,

ogr.-C.

potrjávati, am, vb. impf. = potrjevati, (potrdjavati) ogr.-Valj.(Rad).

potejonec, nca, m. ber Gefirmte, ber Firmling,

potrjenje, n. 1) bie Bestärfung, die Firmung, Cig., ogr. - C.; - 2) bie Bestätigung, bie Befraftigung; bie Approbation, die Sanction, Cig., Jan.

potejonka, f. die Gefirmte, weiblicher Firm-

ling, C.

potrjeváti, ûjem, vb. impf. ad potrditi; 1) barten, Jan .; - 2) beftarten; - 3) beftatigen; - gutheißen, genehmigen; p. radunc. potrjilo, n. = potrdilo, Jan.; kdor moldi, potrjilo govori, Jurč.

potfkati, tikam, vb. pf. (ein wenig) flopfen, pochen, antlopfen; na duri, na okno p.

potrkávanje, n. wieberholtes Klopfen; Unichlagen an die Gloden, bas Glodenipiel, Gor. potrkávati, am, vb. impf. == potrkovatí; wiederbolt antlopfen; - an bie Gloden anichlagend lauten, Gor.

potrkljati, am, vb. pf. leife antlopfen, Mur., Jurč.; Marija je prvokrat potrkljala, Npes.-Kres; - leicht mit ber Sand ichlagen, flopfen, Cig., Jan.; p. koga na ramo, Zora.

potrkljávati, am, vb impf. ad potrkljati; wieberholt leise anflopfen, Mur.; - leicht mit ber Hand ichlagen, flopfen, Cig.

potikniti, tiknem, vb. pf. 1) antlopfen, M.; – 2) p. se, = potekniti se, C.

potrkováti, újem, vb. impf. ad potrkati; wieberholt flopfen, antiopfen, Cig.; - z glavo p., mit bem Ropfe wadeln; z glavo potrkujoč peti, Jurč.

potrkva, f. eine Art Holzbirne, jughSt. potrmuljec, lica, m. ber Ropfhanger, Cig.

potrmuljiti se, uljim se, vb. pf. ein finfteres Besicht machen, proten, Cig.; - prim. trma. potrnáti, am, vb. pf. = pobiti, polomiti, zufammenhauen, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.);

koren: ter-; prim. treti.

potrobentati, am, vb. pf. ein wenig bie Trom-

pete blafen.

potrobiti, im, vb. pf. ein wenig ins Sorn blafen. potroha, f. ber Berbrauch, bie Consumtion, C. Z.

potrohnéti, im, vb. pf. allmählich vermobern. potrohnjáti, âm, vb. pf. unnüt o. unnöthigerweise verbrauchen, Cig.

potrojen, jna, adj. ternar (chem. etc.), Cig.

potrojeváti, ûjem, vb. impf. ad potrojiti, Jan.

potrojiti, im, vb. pf. verdreifachen, Cig. (T.), C., Vrt.; p. se, sich verdreifachen, LjZv.

potrojka, f. ber Dreifat, bie Regelbetri, Cig., M.

potròs, trósa, m. 1) — potres, Kremp.-M.;

- 2) kar se zverem v hosti potrosi, V.-

potrositi, im, vb. pf. 1) burch Streuen aufbrauchen, verstreuen: ves jedmen p. kuretini, Cig.; — verzetteln, M.; ausbrauchen, verthun, Cig.; schlecht anbringen, Jan.; veliko denarja p. za nepotrebne redi, jvzhšt.; Bodem dosti potrosila, V vsaki ošteriji pila, Npes.-K.; — 2) ein wenig streuen, ausstreuen; p. okoli desa, etwas umstreuen, Cig.; p. žaganja po sodi, peska po stezici; — bestreuen: p. kaj s cukrom, z moko.

potros, m. ber Berbrauch, ber Aufwand, Z.;

- bie Behrung, C.

potrosarina, f. die Berzehrungssteuer, Cig.(T.), Nov.

potrosati, am, vb. impf. ad potrositi; bestreuen, Cig.

potrošek, ška, m. ber Berbrauch, die Consumtion, Mur., Cig.(T.); imam mleka dosti za svoj potrošek, Svet.(Rok.); — ber Ausmand, die Auslage, Dict., Cig., Jan.; državni p., ber Stacksusmand, DZ.; potroški, die Untosten, Mur., Cig., Jan.; die Ausgaben, Erj. (Izb. sp.).

potrošen, šna, adj. 1) Berbrauche-: potrošni davek, die Berbrauchesteuer, die Consumabgabe, DZ., DZkr.; potrošno dlago, Consumtionsartitel, Cig.(T.); potrošno društvo, der Consumerein, DZ.; -2) = kdor mnogo troši, Svet.(Rok.); -3) tostspielig, mit Kosten verbunden, Cig., Jan.; potrošno, verschwenderijch, C.

potrosenjo, n. die Berbrauchung, die Beraus.

gabung, Cig.

potrošíti, ím, vb. pf. verbrauchen; veliko časa p., viel Zeit aufvenben, kajk.-Valj. (Rad); — aufzehren, verzehren, Mur., Cig., ogr.-C.; peklenski ogenj ne potroši, Guts.(Res.); — consumieren, Cig.(T.), DZ.; — verausgaben; veliko denarja na zidanje p.; po poti veliko p. potrošijiv, sva, adj. der gerne große Auslagen macht, C.

potrośnik, m. 1) ber Berbraucher, Cig.; ber Berschwender, C.; — 2) die Cichorie oder Begwarte (cichorium intybus), (tudi: potrôżnik), Cig., Jan., Tuś., DZ.

potrošnína, f. bie Berbrauchsabgabe, bie Bergehrungssteuer, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Levst. (Nauk), DZ.

potrošnînski, adj. Berzehrungesteuer : potrošninske linije, DZ,

potrošnost, f. 1) bie Reigung zur Berfcmenbung, Svet. (Rok.); — 2) bie Kostspieligkeit, Cig.

potrpa, f. bie Gebulb, C.

potfpen, pna, adj. gebulbig, tolerant, lang-

muthig, Cig, Jan.

potrpéti, im, vb. pf. 1) sich gebusben, sich in Gebulb sassen; le potrpi se nekoliko, kmalu bo bolje; kaj hočemo! človek mora potrpeti; — gebusbig ertragen: vse p.; — 2) = utrpeti, entbehren, C.; laže je vina potrpeti nego kruha, Notr.

potrpévati, am, vb. impf. Gebulb haben: opat je iz prvega potrpeval ž njim, Jurč.

potřpež, m. bie Gebulb, Mur., Clg.; p. me mine, es vergeht mrt bie Gebulb, LjZv.; (potrpěž, éža, Mur.).

potrpėžen, žna, adj. = potrpežljiv, Mur., Vod. (Bab.).

potrpežljiv, (va, adj. gebulbig, bulbiam; p. biti; potrpežljivo poslušati koga; p. je kakor angel, er hat eine Engelsgebulb, Jan.

potrpežljívost, f. die Gebuldigfeit, die Dulbfamfeit, die Geduld; p. v nadlogah.

potrpljenje, n. die Geduld; p. imeti s kom; p. železna vrata predije, — Geduld bringt Rosen, Cig.; tudi: potrpljenje.

potrpijiv, įva, adj. = potrpežljiv, Mur.; langmūthig, Cig., Jan.

potrplfivost, f. die Geduld, die Langmuth, die Rachsichtigleit, Cig., Jan.

potfpnost, f. = potrpljivost, Cig., Jan.; verska p., religiöse Toleranz, Cig. potrpoléti, im, vb. pf. aufsladern, Cig., C.,

potrpoieti, im, vo. pj. aujiladerii, Cig., C.,
Levst. (Zb. sp.).

potetost, f. die Riebergeschlagenheit, die Ber-Iniriatheit, C.

potruda, m. = potruda, Cig. potruda, f. bie Bemuhung, C.

potruditi, trudim, vb. pf. bemühen: p. koga, Cig.; nav.: p. se, sich die Mühe nehmen, sich bemühen.

potrüp, m. das Zerbrechen, C.

potrúpati, pam, pljem, vb. pf. gertrümmern, gerichlagen: toča je vse potrupala, BIKr.; — pojesti; (prim. potrupčen).

potrûpčen, čna, adj. kdor veliko pojé ("potrupa"), Svet.(Rok.).

potrupek, pka, m. nav. pl. potrupki, Scherben, C. potrupiti, im, vb. pf. zerichlagen, zertrümmern, Jan., C.; potruplien lonec, Slom.; posode so se potrupile, Glas.

potučiti, tūcim, vb. pf. fett ober feist machen, ogr.-M., C.; p. se, fett, bid werben, ogr.-

potûha, f. 1) die Hehlerei; potuhe se ogibati; DZ.; — der Unterschleif; potuho dajati, Unterschleif geben; p. dajati tatovom; potuho dajati otroku, die Fehler eines Kindes ungestraft hingehen sassen; — 2) — potuhnjenost, die Berstellung, die Tücke, Jan.

potuhar, rja, m. ber Sehler, C. potuhijivka, f. = potuhnjenka, Preš.

· Crown

potuhniti, tuhnem, vb. pf. 1) verlöschen (trans.): ogenj p., C.; p. se, erlöschen, C: (-2) stille werden, Mik: (= p. se, Mur., C.); (-3)verheimlichen, vertuichen, C.; - p. se, fich buden, Cig., Jan.; fich berfteden: p. se kam, C.; -. se, sich verstellen, sich verleugnen; bei. fich gefühllos ftellen; potuhnjeno gledati, betftoblen bliden; potuhnjen, tüdifch. potuhnjenec, nca, m. 1) ber Dudmaufer; -

2) neki hrošč: ber Troptopf (anobium pertinax), C.

potühnjenka, f. die Dudmäuserin.

potunjenost, f. die Tude, die Schallhaftigfeit. potuhováti, ûjem, vb. impf. ad potuhniti; p.

se, sich verstellen.

potujčenec, nca, m. ber Entnationalifierte, nk. potujčenje, n. die Entnationalisierung, nk. potujčenka, f. die Entnationalisierte, nk. potujčevanjo, n. die Entnationalisierung, nk. potujčeváti, ûjem, vb. impf. ad potujčiti, Jan.,

potujčiti, im, vb. pf. ber eigenen Ration fremb machen, entnationalifieren, Cig., Jan., nk.; p. se, ber eigenen Ration fich entfremben, entnationalisiert werben, eine frembe Rationalität annehmen, Cig., Jan., nk.

potujeváti, ûjem, vb. impf. ad potujiti, Z. potujíti, ím, vb. pf. = potujčiti, Cig., Raič (Let.), SIN.

potukavka, f. die Dudrebe, C. potukniti, tilknem, vb. pf. 1) untertauchen (trans.), Dict.; p. se, untertauchen, Cig.; einfinten, C.; - 2) p. se, fich bucken, Mur., trava se potukne. bas Gras neigt fich, (fo bajs die Gense darüber hinweggleitet), Jan.; Mur., Dan (Posv. p.); - prim. nem. fich buden. potúlití se, úlim se, vb pf. pogl. podhulití se. poturcenec, nca, m. ber ein Turte (Mohamebaner) geworden ift, ber Turcifierte, Z., nk. poturčenják, m. = poturčenec, Navr. (Let.). poturcenka, f. bie eine Türfin (Mohamebanerin) geworben ift, die Turcifierte, Z. poturčeváti, újem, vb. impf. ad poturčiti.

potureiti, turdim, vb. pf. ju(m) Turten, turfifch machen, turcifieren ; p. se, ein Türke werben, ben mohamebanischen Glauben annehmen.

potusiti, im, vb. pf. loichen, bampfen, C.; prim, potuhniti.

potva, f. = potovanje, bie Reife, Npes .- Jan. (H.).

potvara, f. bas Difsgebilbe, Jan.; bie Difsgeburt, Zora; - hs.

potváriti, im, vb. pf. niebergeichlagen o. betrübt machen, Jan.; potvarjen, niebergeschlagen, bestürzt, Jan., C., Bes.

potvíca, f. Cig., Levst. (Zb. sp.), Dol.; pogl. potica, povitica.

potvora, f. die Difebilbung, bas Monftrum, C., Nov., SIN.; - hs.

potvoritelj, m. ber Berleumber, kajk .- Valj. (Rad).

potvoriti, im, vb. pf. 1) verleumben, kajk.-Levst. (Rok.); - schmähen, C.; - 2) entftellen, SIN.; (hs.).

poubijati, am, vb. impf. = pobijati, tobifchlagen, Bes., Zora:

poubiti, bijem, vb. pf. nacheinander todtichlagen, Prip.-Mik.

poubóžen, žna, adj. armlich, armfelig, C. poučávati, am, vb. impf. = poučevati, nk.

poûček, čka, m. ber Lehrfat, C. poúčen, čna, adj. belehrend, bibattifch, Cig. (T.), nk.

poučénje, n. bie Belehrung, (poučenjè), ogr.-Valj.(Rad).

poučevânje, n. ber Unterricht, Cig. (T.), nk.; način poučevanja, bie Lehrmethobe, znanost p., die Dibattit, Cig.(T.).

poučeváti, ûjem, vb. impf. ad poučiti; Lehren ertheilen, belehren, Cig. (T.), nk.; - unterrichten, nk.

poučilo, n. die Belehrung, DZkr.; die Inftruction, Levst. (Nauk); tenko p., eine pracise Instruction, Levst. (Močv.).

poučíti, ím, vb. pf. belehren, unterweisen, Cig. (T.), nk.

poučljiv, íva, adj. belehrend, Levst. (Nauk), nk. poudán, adj. ergeben: p. v božjo voljo, C. poudâr, m. = poudarek, Cig.

poudarek, rka, m. ber Rebeton, Cig., Jan., nk.; - ber nachbrud, Cig., Jan., Cig.(T.),

nk.; s poudarkom izgovoriti, Cig. poudariti, arim, vb. pf. hervorhebend betonen, nk.; ben Nachbruck auf etwas legen, Z., nk. poudárjati, am, vb. impf. ad poudariti; 1) bt-

tonen, ausbrücklich hervorheben, Cig., Jan., nk.; — 2) wieberholt schlagen, Kopfen: vsi ljudje so na svoje prsi poudarjali, Schonl. poudárno, adv. nachbrudlich, Cig. (T.). pouiti, idem, vb. pf. nacheinander entfommen,

entfliehen, (poujti) M. poujeti, jamem, vb. pf. nacheinander fangen,

einfangen. pouk, m. die Unleitung, Cig.(T.); ber Unterricht, Cig.(T.), nk.; šolski p., nk.

poulicar, rja, m. ber Gaffenbettler, Cig. poulicen, ena, adj. Gaffen., Jan., nk.; p. po-stopac, Vest.; — pobelhaft, Cig. (T.). poulionják, m. ber Gaffenbube, nk.

poumen, mna, adj. vernunftgemäß: philoso-phifch, V.-Cig.

pouméti, mêjem, vb. pf. versteben: to sem jaz tako poumela, Svet. (Rok.); - p. se, sid) verständigen: p. se s kom, C., Z.

poumiti se, im se, vb. pf. sich befinnen, C. poumljati se, am se, vb. impf. ad poumiti se; allmählich einsehen, Z.

poumnost, f. bie Bernunftmäßigfeit, Cig. (T.). poupati se, am se, vb. pf. fich getrauen, magen, ogr.-C

pouriti, urim, vb. pf. 1) beschleunigen: stopinje p., Cig., Glas.; - 2) p. se, sich ein wenig üben, C

pousmrtiti, im, vb. pf. nach ber Reihe töbten: p. druhal, Cv.

poustaven, vna, adj. verfassungemäßig, DZ. poustiti, im, vb. pf. aufhegen, ogr .- C.

poustiti se, ustim se, vb. pf. ein wenig prablen, eine Prablerei aussprechen, Cig.

Cicronic

poukitek, tka, m. ber Genufs, C.; - ber Berbrauch, ber Confum, Cig., Jan.; kraji z večiim použitkom, DZ.

použíten, tna, adj. 1) Confumtions., Cig.; pouzitno mesto, ber Berbraucheort, DZ.; použitno blago, ber Conjumtionsartifel, Cig.; – 2) = užiten, genießbar, Jan.(H.).

použíti, zijem, vb. pf. genießen, vergehren; p. kruh, malico, sv. hostijo; do dobrega p., ausgenießen, Cig.; - aufgehren, verbrauchen, confumieren, Cig., Jan.

použítje, n. ber Genufe, bie Berfpeifung. poutivanje, n. bas Benießen, bas Bergehren. používati, am, vb. impf. ad použiti; genießen,

povaba, f. bie Einladung, Cig., M.; povaba v večnost, Slom.

povabic, m. bet Einlaber, Mur., Mik.

povabiten, ina, adj. Einladungs : povabiini list, Cig., nk.

povabitnica, f. bie Einlabungefarte, C. povabilo, n. Die (mundliche o. fchriftliche) Einlabung; na tvoje prijazno p., auf beine freundliche Einladung hin; p. prinesti, dobiti,

povábiti, im, vb. pf. einfaben; p. koga na kosilo, na veselico.

povábljati, am, vb. impf. ad povabiti, Z., nk. povabljenec, nca, m. ber Geladene, ber Gaft, Cig., Jan.

povábljenka, f. bie Gelabene, ber weibliche Gait, Cig., Jan.

povabnina, f. das Labegeld, Cig.

1. pováditi, vádim, vb. pf. p. koga = razžaliti, C.; - p. se = svaditi se, sich zerzanken, in Streit gerathen, ogr.-C.

2. povadíti, ím, vb. pf. Jarn., Cig., Jan., pogl. povoditi.

povagati, am, vb. pf. 1) nacheinanber magen, bermagen: vee p., Cig.; - 2) p. na kaj, auf etwas Gewicht legen, Gor.

povajanje, n. der Umgang, kajk.-Valj. (Rad). povajati so, am se, vb. impf. Umgang psiegen: p. se s kom, kajk.-Valj.(Rad).

povát, vála, m. 1) bas Rieberwerfen. Vali. (Rad); - 2) ber Fußboben, C.; - ber Dachboben: na povalu = na dilah, C.; - 3) ein Gerüft, um barauf zu ftehen, C.

povaliti, im, vb. pf. 1) ein wenig malgen; p. se po travi, sich auf bem Rafen ein wenig maigen; - nieberwerfen, C.; p. travo, bas Bras abmahen, Notr.-Z.; drevo p. (fällen), Cig., C., Notr. - Z.; p. koga s konjem, jemanben gu Boben reiten, Cig.; - beschniugen, C.; - p. se, geboren werben (von Thieren), Z.; - 2) p. kaj, mit einer Balge über etwas fahren: p. proso, Zora; - platten, Cig. povaljanec, nca, m. ein beschmutter Mann, C.

pováljanica, f. ein fcmugiges Beib, C. pováljati, am, vb. pf. 1) ein menig malzen; testo z roko p. v moki; p. se po trati, sich ein wenig auf dem Rafen malzen; — beschmugen, Cig., Jan., Polj., jvzh St., BlKr.; p. se, sich beschmußen, Cig.; vsa se je povaljala, ves povaljan je, jvzhšt., BlKr.; — 2) bewalzen, Cig.

povaljek, ljka, m. bie Balge, Nov. povaljeváti, újem, vb. impf. ad povaljati; hin und her malgen: vroc kos p. po ustih, Zora. povaljuh, m. ber Bielichlafer, ein trager Menich.

povâlnica, f. = potica, povitica, C., Notr., Dol.; ein ftrubelartiger Ruchen, Rib. - M.; bele povalnice komu urezati, Zv.

povatnik, m. ber Strubel (jed), C.

povánčati, am, vb. pf. bemerten, Guts., Mur.; božjo podobo p. ino spoznati, Guts. (Res.); beachten: p. kaj, na kaj, St.-Cig.; povančaj na to, kar ti zdaj povem, Jarn. (Sadj.); blagor otroku, kateri na svet očeta in matere povanča, Slom.

povančica, f. eine Art Ruchen, Npes .- Z., C.; - nam. povalničica.?

povápniti, im, vb. pf. = pospniti, mit Rast

überziehen, Mur. povardejáti, dénem, vb. pf. probieren, C. povardéti, dénem, vb. pf. probieren, perjuden, SlGor.

povardévati, am, vb. impf. ad povardeti, Si-

povárek, rka, m. baš Roch, Jan.(H.). povariti, im, vb. pf. (beim Schnieden) bas Gifen

mit Sand bestreuen, Cig.

povarovati, ujem, vb. pf. eine Beitlang achtgeben, hüten, Cig., C.

povasovatl, üjem, vb. pf. ein wenig bei ber Racht im Dorfe berumichwärmen, "fensterln", Z.; abende oder in ber Racht gu einem Befuche zusammentommen: p. pri mrlicu, Jurc. považati, am, vb. impf. ad povoziti; über je-

manben ober etwas fahren: überführen, Cig. povážen, žna, adj. wagerecht, Cig.

povdolž, adv. nach ber Lange, C. povecanje, n. die Bergrößerung; p. prostornine, die Bolumenvergrößerung, Cig.(T.).

povečati, am, vb. pf. vergrößern; p. v desetero, verzehnfachen, Cig.

povecava, f. die Bergrößerung, Jan.(H.). povecba, f. bie Bergroßerung, C.

poveček, čka, m. bie Bergrößerung, bie Bunahme, DZ.; bie Bermehrung, C.

pověčem, adv. = povečema. povecema, adv. größtentheils, C.

povečerčič, m. = povečerek, Ist.-Nov.

povečerek, rka, m. ein Imbijs nach dem Rachtmahl, Cig., Svet.(Rok.), Tolm.; - ber Rachschmaus, der den Leuten gegeben wird, die in ber Nacht bie Sirje austreten; jed po vecerji, ki jo dobivajo menci, Lašče - Erj. (Torb.), Rib.-M., C.

povečerjati, am, vb. pf. das Nachtmahl verzehren; niso se povečerjali, sie find mit dem Rachtmahl noch nicht fertig.

povečeválen, ina, adj. vergrößernd, Bergrößerunges: povečeválno steklo, nk.

povečevanje, n. bas Bergrößern.

povečeváti, újem, vb. impf. ad povečati; bergrößern.

povečevavec, vca, m. ber Bergrößerer. pověčji, adj. etwas größer, Zora, Bes.

povečniti, im. vb. pf. verewigen, Cig., nk. poved, f. die Aussage, Jan., (gramm.) Cig. (T.); der Sah, C.; — die Angabe, die Angeige, Jan., C.; — die Erzählung, Ravn.-Valj. (Rad).

poveda, f. 1) bie Geschichte, bie Sage, Raic (Let.); — 2) ber Bortansbrud, C.

povédanje, n. die Ausigge, Cig.; der Ausipruch, ogr.-Valj. (Rad); — die Erzählung, Mur.; eine ausführliche Mittheilung: p. od sloven-

skega jezika, Vod.(Izb. sp.).

povédati, povém, vb. pf. mündlich mittheilen, sagen, erzählen; kaj boš dobrega povedal? was bringst du Gutes? živi duši ne povem tega; na uho komu kaj p., jemandem etwas ins Ohr raunen; p. komu resnico, jemandem reinen Wein einschenfen; na vsa usta p., sich sein Blatt vor den Mund nehmen; v zode komu kaj p., einem etwas ins Angesicht sagen; w oči p., Npes.-K.; dodro je povedal, das war gut gesagt oder gesprochen; z sepo p. komu, es einem im Guten sagen; po domače p., in schichter, gewöhnlicher Weise etwas sagen; iz glave p., auswendig hersagen; vse po vrsti p., kako je bilo, den hergang der Reihe nach erzählen; kdo ti je povedal to lepo pripovest? — imprt. povêj!

r. povédatí, védam, vb. impf. ad povedatí (vem);
 pravití; erzáhlen, fagen, Mik., nk.; prilike
 p., poveda se, sv. Bonaventura poveda,

kajk .- Valj. (Rad).

2. povedati, am, vb. impf. ad poveniti; ab-

welten, C.

povedávati, am, νb. impf. = povedovati; = praviti, sagen, erzählen; povedaval mi je celo uro, kako se mu je godilo, jντhSt.

povêdba, f. die Aussage, die Angabe, Cig., Jan., DZ.; — die Erzählung, C.

povedec, dca, m. ber Anzeiger, C.; — ber Bote, C.

povedek, dka, m. 1) die Erzählung, Mur.; lep zgled nam je ta p., Ravn.; — die Angabe, die Aussiage, Jan.; — 2) der Sat (gramm.), C., ogr.-M.; — 3) das Prädicat, Cig.(T.).

povéden, dna, adj. 1) sagbar, Jan.(H.); — 2) Aussage-, Erzähl-, Jan.(H.).

povédeti, vém, vb. pf. = povedati (vem), C., nk. povedeževáti, ûjem, vb. pf. ein wenig wahrfagen, Bes.

povedica, f. dem. poveda, dos Geschichtchen, Jan. povedka, f. dem. poved; das Geschichtchen, Jan.; das Märchen, Cig.; — die Anekbote, Cig., C.

povêdkov, adj. Brabicats- (gramm.), Jan.(H.). povedljiv, íva, adj. = poveden 1), Cig. povêdnik, m. ber Aussager, ber Deponent, Cig.;

- ber Bote, C., Slom.

povédniti, nem, vb. pf. = poveniti, C., Npes.-Schein.

povedoma, adv. erzählungsweise, Cig. povedováti, lijem, vb. impf. ad povedati (vem); sagen, erzählen. povedovavec, vca, m. = pripovedovavec, Mur.
poveganec, nca, m. ein ichiefgewachsener Menich,
Mur.

povéganost, f. bie Schiefheit, Mur.

povegati, am, vb. pf. ichief machen: povegan, ichief, Mur.

povégniti, vêgnem, vb. pf. biegen, C.

povegrati, am, vb. pf. eig. burch Schlagen uneben machen: ben Wert benehmen, außer Giltigkeit jehen, (Geld) verrusen, St.; povegran denar, Slom.; — ben Geldwert herabsehen, abschlagen, C.; bankovce p., Poh.; — p. meje, die Grenzen aussehen, C.; außer Gebrauch sehen: sami so kladivo vzeli in povegrali podružnico, odvzemši ji posvečenje, Slom.

pov@hniti, nem, vb. pf. = povedniti, poveniti, ogr.-M., C.

povejati, jam, jem, vb. pf. durch Borfeln reinigen: p. žito, Z.

povékati, kam, čem, vb. pf. ein wenig schreien ober weinen, M.; dekleta povečejo, bie Rabchen werben weinen, Npes.-Kor.

povekovítiti, îtim, vb. pf. verewigen, Bes. povekšálo, n. doš Bergrößerungswerfzeng, Cig. povekšati, am, vb. pf. = povečati, tergrößerun. povekšava, f. die Bergrößerung, Cig., Jan., C. povekšavati, am, vb. impf. = povekševati, Mur., Cig., Habd.-Mik., ogr.-Valj.(Rad).

povekševáten, ins. adj. = povečevalen, Cig.,

povekševātnik, m. bas Bergrößerungsglas, Cig., Jan.

povekševáti, ûjem, vb. impf. ad povekšati. povekševávec, vca, m. ber Bergrößerer, Cig. povetčica, f. dem. povelka, Štrek.

povélek, lka, m. das Commandowort, Jan. povelênje, n. das Gebol, der Befehl, (povelénje) kajk.-Valj.(Rad).

poveleti, im, vb. pf. auftragen, befehlen, Mur. povelevati, am, vb. impf. ad poveleti; Befehle ertheilen, befehligen: p. komu, Mur.

poveličáten, ina, adj. = poveličevalen, Jan. poveličanje, n. bie Berherrlichung.

povelîčati, am, vb. pf. 1) vergrößern: stvar se je poveličala, LjZv.; — groß machen, erheben, Cig., Jan.; — p. se, lich heben, emportommen, Cig., Jan.; lich groß zeigen: Gospodu pojem: poveličal se je, Ravn.; — 2) preisen, Cig., Jan., nk.

poveličávati, am, vb. impf. = poveličevati, M., nk.; p. očeta v nebesih, Ravn.-Valj.

povelicevaten, ina, adj. verberrlichenb, Lobpreifungs-, Cig.

poveličevanje, n. die Erhöhung, die Berherrlichung, Cig., nk.

poveličeváti, üjem, vb. impf. 1) groß machen, etheben, Cig.; to poveličuje njegova dela črcz vse, baš jest jeinen Berten bie Rrone auf, Cig.; — 2) verherrlichen, preisen, Cig., Jan., nk.; moja duša poveličuje Gospoda, Cig.

poveličevavec, vca, m. ber Berherrlicher, Cig. poveličevavka, f. bie Berherrlicherin, Cig.

... Cichalle

povelíčiti, îčim, vb. pf. groß machen, vergrößern, Jan. (H.).

poveličljív, (va, adj. übertreibenb: sodba o nekaterih pisateljih je otročje poveličljiva, (poveličljiv) Levst.(LjZv.).

povelikonočen, čna, adj. nach Oftern fallenb: povelikonočna nedelja, SIN.

povelina, f. = povojeno meso, gefelchtes Fleifc,

povelja, f. = povelje, ber Befehl, Dict., Mur.;

brez moje povelje, Dict.

povélje, n. der Befehl, die Beisung, die Ordre; povelje in glas arhangela, Schönl.; drez povelja, rok. iz 17. stol. - Let.; zlatopečatno p., die goldene Bulle, Cig.; plačilno p., das Lahtungsmandat, DZ.; — das Commando, Cig.; stotnik, v čigar povelju so hlapci bili, Ravn.

poveljevati, ujem, vb. impf. befehligen, com-

mandieren, Z., DZ.

poveljevävec, vca, m. ber Befehlshaber, ber Commanbant, Mur., Cig., Ravn.-Valj.(Rad). poveljnik, m. ber Befehlshaber, ber Commanbant, Cig., Jan., C., DZ., nk.; tudi: poveljnik.

poveljniški, adj. Befehlshabers., Comman .

banten., Cig., Jan.

poveljnīštvo, n. die Befehlshabersstelle, die Commandostelle, DZ.; die Anführung, Jan.; glavno (vojaško) p., das General-(Militär-) Commando, DZ.; divizijsko p., das Divisionstruppencommando, DZ.

povēljstvo, n. daš Commando (alš Amt), Cig., Jan., DZ., Levst. (Nauk); pod poveljstvom Hasanovim, Jurč.; glavno p., daš Genetale commando, DZ.; pomorstveno stajališčno p. daš Marinestationšcommando, DZ.; p. dopolnitvenega okoliša, daš Ergānzungšbežiršecommando, Levst. (Nauk).

povētka, f. ber Marientafer (coccinella septempunctata); otroci, našedši jo, jo nagovarjajo: Povej, povej povelčica, Kje je moja ljubica,

Kras, Ip.-Erj. (Torb.), Strek.

povenéti, ím, vb. pf. abwellen, C.; pogl. po-

povéniti, nem, vb. pf. 1) abwellen, nacheinander berwellen; — 2) = posekati drevje z zelenimi vejami in potem pustiti nekaj časa, Lašče-Levst.(M.); les p., Glas.

pover, m. bas Schilf, Rib.-M.

 pověra, f. psovka človeku, ki se rad povera, Ig (Dol.), Ljub.

2. povera, f. bas Hibeicommis, Cig.; — hs. poverati se, am se, vb. impf. herumlummeln,

herumlungern, Ig (Dol.).

poverek, rka, m. der Steden, C.; = sklešček, Gor.; der Brügel, KrGora; drog, na katerem se preko rame nosita dve vedrici (vode, mleka), die Tragstange, Vrsno (Tolm.) - Erj. (Torb.).

povéren, rna, adj. - poverilen, Cig.

poveriten, ina, adj. Beglaubigungs, Cig.; poveritno pismo, Cig.

poveritnica, f. ber Legitimationsschein, DZ.; bas Certificat, Levst. (Nauk).

povers19, n. die Beglaubigung, die Legitimation, Cig., Jan., DZ.; p. podpisa, die Legalisterung der Unterschrift, DZ.

poverîtelj, m. der Committent, Jan.(H.). poverîtev, tve, f. die Beglaubigung, die Lega-

lifierung, Jan., DZ.

poveriti, verim, vb. pf. 1) beglaubigen, legitimieren, Cig., Jan., DZ.; p. podpis kacega pisma, eine Urfunde legalisieren, Cig.; — 2) anvertrauen, Jan., C.; (hs.).

poveritva, f. = poveritev, Cig.

poverivec, vca, m. der Beglaubiger, Cig. poverjanje, n. das Beglaubigen: sodno p.,

gerichtliche Legalisierung, DZ. poverjati, am, vb. impf. ad poveriti, Cig., DZ. 1. poverje, n. Schilf zur Ausfüllung ber Rigen

an fässern, Mik. 2. poverje, n. der Aberglaube, LjZv.; — prim.

pavera

poverjenec, nca, m. = poverjenik, Jan.(H.).
poverjenik, m. ber Beglaubigte, Jan.; — ber
Bevollmächtigte, Z.; — ber Bertrauensmann,
Jan., nk.; p. kakega društva, nk.

poverjenistvo, n. das Amt eines Bevollmächtigten oder eines Bertrauensmannes, nk.

poverjenje, n. die Beglaubigung, Cig. poverjenstvo, n. die Commission, Jan.(H.). poverjeváti, Cjem, vb. impf. ad poveriti, Cig., Jan., DZ.

poverjevāvec, vca, m. ber Beglaubiger, Cig. poverljīv, íva, adj. 1) bertraulich, Cig. (T.); — 2) berlāfēlich, glaubwūrbig: poverljīvi dopisi, Navr. (Kop. sp.).

povernica, f. die Bertraute, Jan.(H.). povernik, m. der Bertraute, Jan.(H.).

povės, vėsa, m. das Herabhangenlassen: roke do povesa potisniti komu, Telov.

povesstek, ika, m. ber Trostgrund, V.-Cig. poveseliti, im, vb. pf. 1) erfreuen; einen Trost geben, Mur., Cig.; p. koga v nadlogi, Jap. (Sv. p.); — 2) p. se, sich ein wenig der Freude hingeben; sich einen guten Tag machen, Cig. poveseljästi, ädim, vb. pf. eine Beitlang lustig laben. Let

poveseijenje, n. die Erfreuung, der Troft, Jap., Vrt., Burg.

poveseljeváti, ûjem, vb. impf. ad poveseliti, Mur., Cig.

povesenik, m. bet Erfreuer, Valj. (Rad). povésemce, n. dem. povesmo, Cig.

povésiti, vêsim, vb. pf. 1) nacheinandet aufhängen, Mur.; hängen lassen; vse rokovnjače p., Jurč.;—2) hängen machen, sensen: glavo, ušesa p., C.; vsi so povesili glave, Erj. (1zb. sp.).

povesláti, &m, vb. pf. 1) ein wenig rubern;
— 2) p. koga, jemanden umrubern, überru-

bern, Cig.

povésto, n. das Garbenband, Mur., Jan., Mik., Gor.-Erj.(Torb.); — übhpt. ein (nicht eisernes) Band, C.

povésma, f. = povesmo, Meg.-Mik.

povésmo, n. das zusammengedrehte Bund gehechelten Spinnhaares, die Reiste; — tudi:

Garale

p. detelje, ein Bunbel Rice, Jurc.; - prim.

povest, f. die Erzählung; zgodovinska p., eine geschichtliche Erzählung, nk.; - = zgodovina, Die Geschichte, h. t.-Cig.(T.).

povésten, stna, adj. 1) = vesten, C.; - 2) Beichichts., geichichtlich, Cig.(T.); povestno znanstvo, Die Geschichtemiffenschaft, Cig.(T.). povésti, védem, vb. pf. 1) führen, Z.; — p. govor o kom, das Gespräch auf jemanden lenten, Erj. (17b. sp.); — 2) p. se, gelingen: vse se mu dobro povede, Svet. (Rok.); to se ti je pa povedlo! Polj. povésti, vezem, vb. pf. beim Stiden verbrau-

chen, verftiden, Cig.

povestica, f. dem. povest, bas Beichichtchen, bas historden, Cig., Jan.; (nam. povestca). povestnica, f. bas Geschichtsbuch, Cig. (T.); -= zgodovina, bie Beichichte, Cig., Jan., C.; – ha

povestnicar, rja, m. ber Historiter, C., Let.; hs.

povestnik, m. der Geschichtsschreiber, Cig. (T.);

povestnietvo, n. bie Geichichteforichung, Jan.

povéšati, am, vb. impf. ad povesiti; hängen laffen: glavo p., roža se klaverno poveša, C. povez, f. 1) das Band, Z.; sam vrag ju je povezal s povezio, Let.; bas Garbenband, Vrt; -- = povezilo za žrd, C; - 2) ber Binbebalten, Cig.

povez, veza, m. bie Fallthur, C. poveza, f. 1) bas Berbinben eines Batetes, DZ.; - 2) die Binde, Cig.; = vrv, s ka-

tero se žrd poveže, C.; - ber Baditrid, Cig.; - 3) bie Berkettung (phil.), Cig.(T.). povezac, m. i) ber Barbenbinber, Cig.,

2) (trak) p., bas Wiegenband, Jan.(H.). povezáča, f. = peča, daš Ropftuch, C.; bie Sauptbinbe, Cig.

povezainica, f. bie Spannlette gur Befestigung ber Laft auf einem Wagen, Cig.

povézati, žem, vb. pf. (nacheinanber) zusammenbinben; žito v snope, obleko v culico, blago v bale p.; — več konj p. (loppeln), Cig.; — umbinben, bebinben: z vrvmi, s konopci p. kaj, bestriden, Cig.; voz sena p., einen Beuwagen mit bem Wiesbaum befestigen, Cig.; p. posodo, bas Beichirr mit Draht beflechten, Cig.; - povezan, glieberlahm, Cig.

povêzec, zca, m. die Rlappe, Jan.

povêzek, zka, m. bas Bund, bas Bünbel, Cig., Jan., Vrt.; ber Bad, Cig., Jan.; bas Bafet, DZ.; p. pisem, Cv.

povezen, zna, adj. jum Bebinben bienenb, Bad.: povezna preja, das Badgarn, Cig.; - p. voz, ein Wagen, auf ben die umfangreiche Laft burch Stride und bergleichen festgebunden wird, Dol.; s poveznim vozom in žrdjo hoditi od kozolca do kozolca, Jurč. povezica, f. das Gebund, die Einbandichnur

(bei Buchbindern), Cig.

povezitnica, f. die Bagenbindlette, Cig., C.

povezitnik, m. ber Bagenbinbstrid. C. povezilo, n. ber Berband, Cig.; nepovoščen trak ni dober za povezilo, Pirc; - bas Berpadungemittel, DZ.; - ber Binbeballen, jurhSt. povezka, f. eine Roppel (g. B. Sunbe), Cig.

1. povêznica, f. die Bagenbinblette, C.; ber Strid am Heuwagen, Jan.(H.).

2. povêznica, f. ber Hafenbedel, C.

1. poveznik, m. ein Band (Strid), damit etwas ausammengubinden, Cig.; — vrv, s katero se žrd povezuje, C., Jurč.

2. povêznik, m. der Recipient bei der Lust-pumpe, Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.).

povezniti, nem, vb. pf. 1) mit ber offenen Seite nach unten aufftellen, fturgen; lonec, skledo p.; zlico po mizi p., Jurc.; pokrov p. na lonec, ben Dedel über ben Lopf stülpen, Cig., Jan.; p. klobuk na glavo, ben Sut aufjegen, LjZv.; - p. se, sich fenten, einsinten, M.; oder se je poveznil, jvzhSt.; - poveznjena trta = pogrobana trta, Pohl. (Km.); - 2) mit einem umgefturzten, umgeftulpten Gegenstande zudeden, Cig.; - hribi, poveznite nas! C

poveznják, m. bas Bindfeil, Cig., C. povéznjenje, n. die Umfturgung eines Wefages. povezovánje, n. bas Zusammenbinden; bas Umbinben; bas Baden.

1. povezováti, ûjem, vb. impf. ad povezati; 311sammenbinden; umbinden; zubinden; — (Epitheta, Gape) aneinander reihen, Cig.(T.). 2. povezováti, üjem, vb. impf. ad povezniti.

povezúha, f. die Bindel, Ist .- C. povéžen, žna, adj. fcief, gebogen (v. ber Flache),

Mur., Cig., Jan.; povežna lega, C. povežiti, im, vb. pf. (eine Flache) verbiegen, frümmen, C.

povêxje, n. eine ichiefe Flache, Cig. povežnják, m. = poveznjak, C. povéžnost, f. bie Schiefheit, Cig., Jan. povid, vida, m. bas Bohlgefallen, ogr.-C. povídeti se, vîdi se, vb. pf. (impf.) povidi se

mi, es gefällt mir, ogr.-C. povihati, ham, sem, vb. pf. aufstülpen, hinaufbiegen, M.

povihováti, ûjem, vb. impf. ad povihati, M. povihrati, am, vb. pf. 1) fturmenb gu Boben reißen, Cig.; - 2) povihrati koso, noz, bie ju bunne Scharfe ber Senfe, bes Meffers beim Gebrauch umbiegen, Polj.; (prim. povihati). povij, m. = povoj: še v poviju biti, noch ein fleines Kind fein, C.; povij, Dol.

povijáč, m. 1) ber Bidler, Cig.; - 2) bie Aderminde (convolvulus arvensis), Raydrto (Notr.)-Erj.(Torb.).

povijáča, f. 1) bie Binte, Cig., Jan.; prsna p., C.; bo mar nevesta pozabila na svojo prsno povijačo? Skrinj.; — 2) eine Art Burftspeife, in bas Repfell gewidelt, Mur.; bie Bidelwurft, C.; - 3) = potica, povitica, Jarn., C.

povijatnica, f. die Bidelmafdine, Cig. povijálo, n. 1) bie Binde, C., ogr.-Valj.(Rad);
— die Bindel, C.; — 2) bie Geburt, C.; od znošenja do povijala, Št.-Z.

povíjanje, n. bas Einwideln (3. B. eines Rinbes in Binbeln).

povijati, am, vb. impf. ad poviti; 1) einwideln; p. otroka, ein Rind wideln (es in Binbeln und Bidelband einwideln); - 2) p. se = ovijati se, sich anranten, Cig.

povijavka, f. bie Bidelfrau (žena, ki otroka

povija), Cig.

povíkšati, am, vb. vf. = povišati.

povikšávati, am, vb. impf. - povišavati, poviševati.

povikševáti, ûjem, vb. impf. ad povikšati; == poviševati.

poviničiti se, ičim se, vb. pf. gur Bilbrebe (vinika) werden, verwilbern (o vinski trti), C. povir, m. bas Schilf, Cig., Mik., C., Ist.-Nov.; - bie Schmiele (nira), Valj.(Rad); - prim.

pover. povirek, rka, m. = poverek, ber Rnuttel, ber Reitel, V .- Cig., Jan. ; - ber Steden, Die Stange

C.; bie Baffereimerftange, C.

1. povîrje, n. 1) ber Ort, wo ein Teich war und noch Schilf machet, Z.; - 2) bie Schmiele (aira), Valj.(Rad)

2. povirje, n. das Quellenland, Jes.

povirkniti, vîrknem, vb. pf. mit einem Anüttel schlagen, C., Z.

povisoti, sim, vb. pf. ein wenig hangen bleiben,

povisévati, am, vb. impf. hangen zu bleiben pflegen: gu bermeilen pflegen, Bes.

povisiti, im, vb. pf. erhöhen, C., Raic(Let.); - hs.

povisniti, visnem, vb. pf. hangen bleiben, C. povišanec, nca, m. ber Abancierenbe, ber Bromovierte, Cig.; - ber Emportommling, Cig., Jan.

povíšanje, n. bie Erhöhung; p. v službi, baš

Avancement, Cig. povišati, am, vb. pf. höher machen, erhöhen; jez p., aufdeichen; - placo, ceno p., das Gebalt, ben Breis erhoben; - erheben (math.), Cig., Jan.; p. na drugo potenco, Cig. (T.), Cel. (Ar.); — in eine höhere Stellung, einen hoberen Stand berfegen, erheben, promovieren, Cig., Jan., nk.; p. koga v službi, im Amte beförbern, Cig.; bil je za kardinala povišan, Cig.; p. na akademijsko čast, gradujeren, Jan.

povišávati, am, vb. impf. = poviševati, erhöhen; — p. se, sich erheben, sich rühmen, vzh Št.

povisba, f. die Erhöhung, Mur., Cig., Jan., UcT.; p. cene, C.

povišo, adv. p. biti, ju viel fein, übrig fein,

Mur., C., Npes.- Vraz.

povíšek, ška, m. die Erhöhung, Cig., Jan., DZ., Levst. (Pril.); p. plače, Cig.; p. (pri ceni), C.; p. davka, C.; pristojbinski p., bie Bebürenerhöhung, DZ.; p. (pri pridelkih), Vrtov. (Km. k.).

povišen, šna, adj. erhöhungsfähig (math.), Cig.(T.).

poviševanje, n. bie Erhöhung; — bie Erhebung (fig.), Jan., nk.; bie Steigerung, Cig. (T).

poviševáti, ûjem, vb. impf. ad povišati; höher machen, erhöhen; - auf eine bobere Stufe erbeben, promovieren; - erheben (fig.); kdor sam sebe povišuje, bo ponižan; v srcu se p.; burch Lob erhöhen, Lobeserhebungen machen,

poviševavec, vca, m. kdor povišuje, Jan.(H.). povišnjevéti, ím, vb. pf. blau werben, nk. povišnjeviti, ím, vb. pf. blau färben, Cig. povitec, tca, m. die Aderwinde (convolvulus

arvensis), Tolm.-Erj.(Torb.).

povitek, tka, m. 1) das Bidelband (Fatiche): otrok še v povitku, C.; — 2) das Patet, DZ.; — 3) der Umschlag (typ.), Cig. (T.); ber Bucheinbanb, C.; - 4) eine Art Speise (nekaj povitega), C.

povîtev, tve, f. die Entbindung, Cig., Jan. povitoziti, im, vb. pf. in den Ritterstand er-heben, Jan. (H.), (-Ziti) Cig.

poviteženje, n. die Erhebung in ben Ritterftanb, Vest.

poviti, vijem, vb. pf. 1) einwideln, umwideln; drevo s slamo p.; - einwindeln (fatichen): dete p.; - 2) gebaren; dete p.; prvikrat je povila; - 3) durch Binden aufbrauchen; ded je vso zimo prejo vil, pa je ni mogel poviti, Glas.; - 4) koso, nož p. = povihrati, *Polj.*

povitica, f. 1) = potica, ber Rollfuchen, Mur., Cig., Jan., BlKr., C., jv7hSt.; - 2) der Balmbuich, C.

povîtje, n. die Entbindung, Cig.; žena je na

povitju, Z. povîtnica, f. = potica, povitica 1), C.

povitnják, m. = potica, ber Rollfuchen, Jan. povívati, am, vb. impf. ad poviti, = povijati, ummideln, Strek.

povjemati, mam, mljem, vb. impf. ad povjeti, Z. povjeti, vjámem, vb. pf. 1) nacheinander einfangen, abfangen, Jan.; — 2) nacheinander einfassen (beim Raben), Z.

povláčen, čna, *adj*. Anstrich, Firnis: povlačne barve, DZ.

povláčiti, im, vb. pf. beeggen; njivo p. povlak, m. 1) ber Anftrich, Cig.; - ber Uberaug: venec (zobni) zastira še trši povlak, ki se sklenina imenuje, Erj. (Som.); - ber Firnis, C., DZ.; - 2) povlak, die Holgriefe, na Gorjancih(Dol.).

poviaka, f. ber überjug, Cig., Jan., DZ.; (češ.). povlastica, f. das Privilegium, nk.; — hs. povlastiti, im, vb. pf. — pooblastiti, Mur.; povlascen, patentiert, Jan.; privilegiert: cigani so povlaščeni potepi, Erj. (Torb.); -

povlažba, f. bie Befeuchtung, Cig. povlaževáti, ûjem, vb. impf. ad povlažiti, Z. poviážiti, vlažim, vb. pf. befeuchten, Cig., C. poviecek, čka, m. bie Gelchwurft, Jan., C. povleči, viecem, vb. pf. 1) nacheinander gieben: v globočino pekla jih povlečejo, Jsvkr.; -2) ziehend bearbeiten: z brano p., beeggen; brazde povlečeje z brano, Ravn.-Valj.(Rad); p. njivo, Dict.; - pšenico z valjenjem p.,

ben Weizen einwafzen, Cig.; — 3) überziehen: 31300c

gora je od dežja povlečena, C.: - Salomon je hišo povlekel s čistim zlatom, Dalm.; – 4) ein wenig ziehen; – p. črto, eine Linie siehen, Cig.(T.); p. črno, široko progo, Žnid.; – 5) veter povleče, es fommt ein Windrug. poviecnica, f. eine Art Burft, C.; - prim. povleček.

poyleka, f. 1) bas Beeggen, C.; - 2) ber

Ubergug, Cig., C.

povlékati, am, vb. impf. ad povleči; veter povleka po ravnini, wiederholt streift ein Bindang durch die Ebene bin, Vrt.

povnožati se, a se, vb. pf. povnoža se mi, es verdrießt mich, C.; (nam. pomnozati se). povnúk, m. ber Urentel, C.

povnúkinja, f. die Urenfelin, C.

povod, voda, m. 1) = povodec, nk.; pasji p., bie Sundstoppel, Cig .: - 2) ber Beweggrund, bie Beranlassung, (tudi: povod, voda), Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; (rus., češ.).

povodec, dca, m. bie Bferbeleine, bie Strid. halfter; živino s povodcem voditi, Levst. (Pril.); — das Führband, das Gangelband, Cig., Jan.; - = vajeti, bas Leitfeil, ber Bugel, Mur., Cig., Jan., C., Rib. - Mik.; - na povodeu koga imeti, einen am Leitseil haben (fig.), Cig.

1. povoden, dna, adj. Leit-: povodni remen,

der Leitriemen, Cig.

2. povoden, dni, adj. im ober auf bem Baffer vortomment, Baffere; povodni mož (bajeslovno bitje), ber Baffermann; povodna žena, bie Baffernire; povodne zivali, die Bafferthiere; povodne stavbe, Bafferbauten, Nov. povoden, dni, f. Guts., Mur., Valj.(Rad), pogl. povodenj.

povodenj, dnji, f. die Aberschwemmung, bas Hochwasser; povoden se ulekne, das Hochswasser sällt, Levst. (Cest.).

povoditi, im, vb. pf. felden, rauchern, Mur., St.-Cig., Jan., C.; povojeno meso, Gor.-Levst. (Rok.), jvzhŠt.; -röjten: povojeno proso, v katero so razbeljeno kamenje dejali, Mik.; - p. moko za žgance, kavo, (povaditi), Jarn., Cig., Jan., KrGora; povojena moka, Savinska dol.; - prim. veniti (= vedniti.).

povoditi se, im se, vb. pf. zu Baffer ober mafferig merben: slana se povodi, krvni deli se povodijo, Vrtov. (Vin., Km. k.).

povodje, n. 1) bas Baffergebiet, Cig., Jan., Cig.(T.), DZkr.; -2) = kar voda nanosi,bas Treibholg, das Anschwemmicht, Jan., Gor. povodkinja, f. vila p., die Baffernnniphe, Jan., Zora; - hs.

povôdnica, f. ι) = povodna ptica, C.; — 2) pl. povodnice, bas Treibholz, Jan.

1. povodnik, m. ein an der halfter nachgeführtes Pferd, das Handpferd, Dict., Cig.

2. povôdnik, m. 1) = povodni mož, Mur.; - 2) veter pred nalivom, pred povodnjijo, Podkrnci-Erj.(Torb.); - 3) ber Abzugecanal, Cig., C.; - 4) die von der Dachrinne berabgeleitete Röhre, Dol.

povodnja, f. = povodenj, Dict., Mur., Cig., Jan., Trub., Dalm., Jap.(Sv. p.), kajk.-Valj. (Rad).

povodnják, m. 1) = povodni mož, Vrt., Zv.; - 2) povodnjski, Bafferfafer (hydrocanthari), Cig.(T), Erj.(Z.).

povôdnjica, f. = ploha, C.

povoh, voha, m. bie Fahigleit gu riechen, ber Geruchfinn, Mik., Skal.

povohati, am, vb. pf. beriechen, beichnuffeln; povohaj rožo, kako lepo diši! pes vsako reč povoha.

povohljáti, am, vb. pf. bejdjuuffeln, Cig. povoj, m. die Binde, Mur., Cig.; na rokah in nogah s povoji zvezan, Jap. (Sv. p.); prsni o., die Brustbinde, Cig.; kraljevi p., das önigliche Diadem, Vod. (Izb. sp.); — das tonigliche Diabem, Binbelband (bie Fatiche); v povojih, in ben Binbeln; v p. dati, als Rindbettgefchent geben, M.; od povoja do groba, Z.; - p. device Marije, die Bunbelrebe (glechoma), C.; — povoji device Marije, ber Barlapp (lycopodium), SIGor.-Erj.(Torb.).

povojáčiti, ačim, vb. pf. gum Solbaten machen : namestu oboroženih državljanov imamo po-

vojačeno ljudstvo, Bes.

povoják, m. 1) ber Blumenstrauß, Mur., Cig.; — 2) ber Repbraten (ribica v redčico povita), νζh St.-C.

povojček, čka, m. dem. povojec; 1) eine fleine Binbe, ein fleines Binbelband: - 2) bie Gundelrebe (glechoma hederacea), SlGor .-Erj.(Torb).

povojčič, m. 1) bie Binbelbinbe, Jarn.; - 2) = povojček 2), C.

povojčnik, m. bas Rothtehlchen, C.

povojec, jca, m. dem. povoj; 1) bie Binbe, Cig., M.; die Windelbinde, Cig., M.; -2) sivi p., die Gundelrebe (glechoma hederacea), Z. povojek, jka, m. ber Blumenftrauß, Jan.

povojenina, f. gefelchtes v. gerauchertes Fleifch, C. povojnica, f. 1) die Faserhaut (fascia), Erj. (Som.); - 2) das Rindbettgeschent, M., Valj. (Rad).

povojnik, m. ber Ropfbunb, ber Turban, Jarn., Mur., Cig.

povotčiti, im, vb. pf. in einen Bolf verwanbeln, p. se, sich in einen Wolf verwandeln, Jan.(H.).

povoliti se, volim se, vb. pf. sich (zu einer Arbeit) bequemen, C.

povoljen, lina. adj. 1) willfommen, angenehm, gefällig, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), ogr.-C.; p. dar, C.; povolino mi je, es ist mir lieb, C.; kdor nikdar ni bolan, Bogu ni povoljan, BlKr.-Kres; povoljno = po volji, nad) Bunfch, C., nk.; - 2) beliebig, Cig., Jan., C., nk.

povoljniti, im, vb. pf. weich machen, Z.; milbern, V.-Cig.; - prim. voljen.

povoljnost, f. bie Billtommenheit, Die Annehmlichteit, Cig., Jan., C.

povołkodláčiti, ačim, vb. pf. in einen Berwolf verwandeln, p. se, sich in einen Werwolf verwandeln, Jan. (H.).

povonjáti, am, vb. pf. = poduhati, berieden, bazurieden, Cig., (povonjati) M., Rihenberk-Erj. (Torb.).

povoščaníca, f. ein schmuhiges Weib, C. povoščaníca, f. ein schmuhiges Weib, C. povoščanják, m. (eig. ein mit Wachs beschmuh-

ter Mann), ein schmußiger Mann, C. povoščič, m. der Schmußigel (psovka), C. povoščiti, im, vb. pf. mit Wachs bestreichen ober überziehen. Bachsteinwand. Cie., Jan., del., jan.

ščeno platno, Bachšleimwand, Cig., Jan.; povošćeni trakovi, Pirc. povotčiti, im, vb. pf. = za votek porabiti,

Polj.

povoz, vóza, m. bas Band, bie Binde, C., M. povôza, f. bas Band, Mur.; — ber Berband, C.;—eine Anzahlzusammengebundener Dinge, bas Gebinde, Cig.; p. papirja, V.-Cig.

povozriti, im, vb. pf. mit Roh beschmuhen, C. povoziti, vozim, vb. pf. 1) nacheinander sahren (führen): vse zito p., alles Getreide einbringen, Mik.; — 2) glatt absahren: p. pot, povozena cesta; — 3) übersahren; p. psa; p. komu nogo, jemandem den Fuß absahren.

povpiti, voijem, vb. pf. ein wenig ichreien, Mur.; p. za kom, jemandem nachichreien,

nachrufen, Mur.

povprašāj, m. bie Frage, baš Fragestūd, DZ. povprašānje, n. = vprašanje, bie Frage, Jan. povprašati, am, vb. pf. eine Frage thun, anfragen, fragen, DZ., Levst. (Pril.), Erj. (Izb. sp.), nk.; (nav. poprašati).

povprašek, ška, m. der Fragepunlt, DZKr. povpraševáti, ûjem, vb. impf. ad povprašati,

Levst.(Zb. sp.), nk.

povpréčen, čna, adj. burchschittlich, Cig.(T.), DZ., nk.: Bauschal-, Jan., Cig.(T.); povpréčne svote, die Bauschalbeträge, DZ.

povprečnína, f. doš Baujchale, Cig.(T.), DZ. povprek, adv. — poprek, schräge, überzwerch, Jan.(H.); — durchschnittlich: p. rečeno, durchschnittlich genommen, Nov.; p. zvedeti ceno, Levst. (Nauk); pauschalter, in Bausch und Bogen, Jan.(H.).

povpreko, adv. p. peti, beim Gingen überichlagen, LjZv.

povrača, f. die Restitution, C.

povračaj, m. bie Beriobe (math.), Cig. (T.), Cel.(Ar.).

povračáten, łna, adj. reflegib (gramm.): povračátni glagol, Levst. (Sl. spr.); (-aven) Čig. (T.).

povráčanjo, n. 1) bas Bergelten; — 2) bas Wiederfehren, die Wiederfunft, Mur., Cig.

povráčatí, am, vb. impf. ad povrniti; 1) Erjas leisten, ersesen, restituieren; troške p.; bergesten, entgesten; ne povračajte hudo za hudo! Dict.; ljubezen p., wieber sieben, Cig.; — 2) = izpreobračati, besehren, C.; — 3) p. se, wiebersommen, wiebersehren, zurüdsehren; bolezen se povrača; povračajoč, recurrent (math.), Cig.(T.); — p. se = nanašati se, sich beziehen, Cig.

povracavec, vca, m. ber Bergeltet, Dalm.

povračba, f. die Biebererstattung, die Erfatleiftung, die Bergeltung, Cig., Jan.

povrâček, čka, m. ber Erfaß, Cig., C., kajk.-Valj.(Rad).

povráčen, čna, adj. 1) = povračevalen: povráčni glagol, reflexives Reitwort, Cig.; - 2) Retours, Cig., Jan.

povračevanje, n. 1) bas Erfeten; — bas Bergelten; — 2) bas Bieberfehren, Mur.

povračeváti, ûjem, vb. impf. ad povrniti; = povračati.

povračevavec, vca, m. der Bergelter, Cig., Jan., M.

povračevavka, f. bie Bergelterin, Cig.

povračíten, ina, adj. Eriap:: povračítna dolžnost, bie Eriappficht, Cig.; povračítna odmena, bie Entichabigung, DZ.

povračílo, n. der Ersas, die Bergütung; deset goldinarjev povračila plačati, einen Ersas im Betrage von zehn Gulben leisten, Cig. (T.);

— die Bergeltung.

povračljiv, iva, adj. gerne vergeltenb: povrač-

ljiva božja pravica, Ravn.

povračník, m. ber Bergelter, Cig., Jan., Ravn., Slom.

povrát, vráta, m. 1) ber Seimfall: na povrat, C.; — bie Restitution, DZ.; — 2) bie Rudsehr, Cig.(T.), Sol., C.; — 3) na p. — neredno (ali preveč ali premalo, pri gospodarstvenih rečeh), C.

povrâtek, tka, m. 1) die Restitution, C.; p. na prejšnji stan, DZ.; — 2) die Ridsteht,

Jan., Cig. (T.), LjZv., Jurč.

povráten, tna, adj. zurüdfehrend: s povratno podto, mit umgehender Bost, Jan. (H.); povrátni list (pri posti), der Müdschein, DZ.; povratna prejemnica, das Retourrecepisse, DZ.; povratno pot udrati, den Rüdweg antreten, LjZv.; — recurrent (math.), Cig. (T.), C.; periodisch, Cel. (Ar.); — resservi (gramm.), Jan., Cig (T.); — wechselseitig, reciprof, C.; povratno opravilo, die Gegenleistung, DZkr. povrátič, m. = vratič, der Rainsarn (tanacetum), Mur.

povratišče, n. ber Rüdlehtpunkt (math.), h. t.-Cig. (T.).

povratnica, f. = povratni list (pri pošti), ber Rüdichein, DZ.

povratnik, m. ber Benbefreis, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes.

povrátniški, adj. tropijch, Cig. (T.).

povratniák, m. ber Salsichilb (zool.), h. t.-Cig. (T.).

povráz, vráza, m. 1) baš Banb, C.; ber Strid, baš Seil, C., Mik.; — 2) póvraz — držaj ali ročaj pri kotlu, jerbasu i. t. d.: n. pr. pletenica s póvrazom, Gorenja Soška dol-Erj. (Torb.); tudi: povráz, Tolm.

povražica, f. sova p. = v vraga izpremenjena, DSν.

njena, *Dov.*

povrážiti se, im se, νb. pf. = v vraga se izpremeniti, DSν.

povręśli, vfżem, νb. pf.1) = storiti, ein Junges (Junge) werfen, Mur., Jan., jνηhSt.; krava je povrgla, svinja je pet prascev povrgla, jνηh-

Google

St.; košuta na polju povrže, Škrinj.; — 2) = izvreči, unzeitig, ungludlich werfen, Notr., Gor.-Cig., Tolm.

povremenski, adj. Elementar : povremenska nesreca, ber Elementarunfall, Cig.

povréslica, f. bas Banbchen, ein fleiner Strid, C. povréslo, n. das Garbenband; — bas Weinrebenband, C.; - ein Stridband, C.; - prim. stsl. -vresti, binben.

povréti, vrèm, vb. pf. 1) abgähren; vino je povrelo; - 2) ein wenig sieben; naj še malo povre; - nachgahren, Cig.; -3) p. se, durch Sieben an Bolumen verlieren, einfieben; mleka se je veliko povrelo; — povreta (= gosta) kaša (nam. povrela), Polj.; - 4) ein wenig auffieden machen; mleko sem povrela in na mizo dala.

povretina, f. = ukuha, bie Galfe, C. povrévati, am, vb. impf. ad povreti; wieberholt ein wenig fieben, M.

povreznica, f. ber Strid am heumagen, Jan. povig, viga, m. bas Berfen eines jungen Thieres (junger Thiere), ber Burf, C.

povih, I. adv. 1) = po vrhu, obenhin, oberflächlich, Cig.; — 2) oben barauf, obendrein, başu; še p. dati kaj; - II. praep. c. gen. über, außer, gut povrh tega, gudem, außer-bem, Mur., Cig., C.

povřhen, hna, adj. = površen, Cig., Jan.

povřhi, adv. = I. povrh, Cig.

povrhnica, f. = povrhnja 2), Jan. (H.).

povehnína, f. 1) kar je poveh: die Dammerbe über einer Erzaber, der Abraum, Cig.; -2) bas übergelb, Cig.; kar se po vrhu da, navrže (n. pr. pri kupu in prodaji), Gor.; pogl, površnina.

povrhnja, f. 1) = površina, bie Oberfildche, Mur., V.-Cig., Jan.; - 2) = smetana, bet

Milchrahm, Jan.

povrhnje, n. = vrhnje, povrhnja 2), Jan.(H.). povîhnji, adj. Über-, Ober-: povrhnja suknja, der Uberrod, povrhnje oblačilo, das Obertleib, Cig., Jan., C.

povŕhnost, f. = površnost, Cig.

povrhoma, adv. obenhin, oberflächlich, flüchtig, Cig., Jan., Cig.(T.); p. prebrati, narisati, Cig.

povrhováti, üjem, vb. impf. streho p., bie Dachfirfte machen, bas Dach verfirften, V .- Cig.

povřhu, adv. = povrh, Jan. (H.). povriskati, am, vb. pf. ein wenig jauchzen o.

frohloden, Cig. povrnílo, n. = povračilo, Jan.; požirek mrzle

vode ne bo brez povrnila, Slom. povrnîtev, tve, f. 1) bie Rüderstattung, bie Ersatleistung; — 2) die Rückehr, nk.; p.

bolezni, Cig.; p. v greh, Cig.

poviniti, nem, vb. pf. 1) guruderftatten, gurudgeben; p. komu lastnino; ablehren; vse je povrnil, kar sem mu posodil; erfegen, vergüten; troške, škodo p.; vergelten; Bog ti povrni, kar si mi dobrega storil! -- 2) == izpreobrniti, betehren, C.; - 3) p. sc, wiedertommen, zurudtehren; p. se v stan enakotezja, einspielen (von ber Bage), Cig. (T.);

pusti me, da se mi sapa povrne, lafs mids erst verschnaufen, Cig.; - p. se, sich betehren, ogr.-Valj.(Rad).

povrnjenje, n. 1) bie Ruderstattung; brez vsega plačila in povrnjenja, Guts. (Res.); -2) bie Rudfehr, Cig.; - bie Befehrung, C.; povrnjenje, ogr.-Valj. (Rad).

povrôcba, f. die Einhandigung, Cig.

povročíti, ím, vb. pf. (nacheinander) einhanbigen, nk.

povisten, stna, adj. nach ber Reihe aufeinanber folgend: povistni red aritmetični, bie arithmetische Reihenfolge, DZ.; povrstne stevilke, fortlaufende gahlen, Cig.; povrstno govor-jenje, geordneter Bortrag, Bas.

povrstiti, im, vb. pf. aneinander reihen: pesmi

p. zaporedoma, Zv.

— 200 —

povestnost, f. bie Reihenfolge, Cig. površaj, m. bie Oberflache, Mik., Nov.

povřščina, f. = površek, Cig.

površek, ška, m. (kar se še po vrhu da) bie Bugabe, bie Beilage, Cig.; - bas Beieffen, Cig.; - die Ubergahl, Cig.

povisen, sna, adj. 1) an ber Oberflache gelegen, C.; površni premog, bie Thautoble, Cig.; — 2) oberflächlich, flüchtig; površno delo; površno pregledati kaj.

površeti, im, vb. pf. ein wenig raufchen, Cig. površína, f. die Oberfläche, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; p. nase zemlje, Jes.; - ber flachen.

inhalt, Cig. (T), Cel. (Geom.). povesiti, im, vb. pf. verfirsten, Cig.

povišje, n. bie Oberflache, Cig., Jan., Sel. (Ar.), Jes., nk.

povišnat, adj. oberflächlich, Cig., Jan. povišnež, m. oberflächlicher Menich, C. površnica, f. = vrhovina, das Aitholy, C. povrenik, m. ein oberflächlicher Denich, C.

površnina, f, i) = površina, C.; -2) = ber Bobenzins, Cig., Jan.; - 3) die Daraufs gabe, Z.; — ber Uberschufs, DZ.

površnja, f. = smetana, bas Obers, St.-Cig. povrenjak, m. oberflächlicher Menich, ber Flachtopf, Cig.(T.).

povřšnji, adj. = površen 1), Cig.

povfšnost, f. bie Oberflachlichteit, Cig., Jan., nk. povétati, vítam. vb. pf. 1) ein wenig bohren; – 2) nachbohren, Cig.; luknjo p., das Loch mit bem Bohrer größer machen, ausraumen,

Cig. povrtávati, am, vb. impf. = povrtovati, nach-

bohren, Cig. povítavec, vca, m. ber große Bohrer, C.

poviten, tna, adj. im Garten vortommenb, Garten., Cig.; povrtna rastlina, bie Garten. pfianze, Jan. povrteti, im, vb. pf. ein wenig breben; p. se,

fich ein wenig breben. povrtina, f. = povrtnina, Jarn., Mur., C.

povitje, n. coll. Die Gartengemachfe, bas Grungeng, Cig., Jan., C.

povetnica, f. ber Rettig, C., BlKr. povetnína, f. die Gartenfrucht, coll. die Gartengewächse, die Gartenproducte, Cig., Jan., DZ., Vrt., Nov.

povrtováti, újem, vb. impf. ad povrtati; nacíbohren: p. luknje, Cig.

povrtovavec, vca, m. einer, ber nachbohrt, ber Rachbohrer, Cig.

povrtovina, f. das Gartengras, Dol.-Mik. povřžek, žka, m. die Brut: kačji p., C.

povsakoma, adv. auf jeben Fall, C. povse, adv. durchaus, ganglich, C.; p. si biti

navzkriž, Navr. (Let.); p. nepotreben, LjZv. povsed, povsedik, adv. = povsod, ogr.-C.,

povsednji, adj. alltäglich, ogr.-C.

povsem, adv. = po vsem, burchwegs, Z., nk.; p. vsega, burchaus, ogr.-C.

povsêma, adv. = ganz und gar, Zora.

povserod, adv. = povsod ("povsierod"),

povsod, adr. überall.

povsoden, dna, adj., Jan. (H.), pogl. povsodnji.

povsodešnji, adj. = povsodešnji, C.

povsodešuji, adj. überall fich befinbenb, überall gegenwärtig. C.

poveodi, adv. = poveod, Cig., Jan., C., Mik. povsôdik, adv. = povsod, vzhSt.-C., Mik. povsodnji, adj. überall ftattfinbend ober be-

findlich, C.; povsodnji potop, bie Sintflut, C. povsodnjost, f. bie Allgegenwart (povsotnost, Ravn., povsodnost, C., Valj. [Rad]).

povsoten, tna, adj. überall vorhanden, Mur., Jan.; allgegenwärtig, Cig.; überall stattfindend: povsotni potop, Vod (Izb. sp.); pogl. povsodnji.

povsõtnost, f. die Allgegenwart, Mur., Cig. pověéčen, čna, adj. ermunicht, Jan.

pověćči, adv. = po všeći, erminicht, Jan.(H). povtikati, tikam, čem, vb. impf. nach ber Reihe hineinsteden, C.

povzbudíti, ím, vb. pf. (nacheinander) aufmuntern, anregen, Jan.

povzbuja, f. bie Anfpornung, die Aufmunterung, Jan.

povzbújati, am, vb. impf. ad povzbuditi, Jan. povzdig, vzdíga, m. bie Erhebung, Cig.; p. sv. kriza, bie Rreuzegerhöhung, Cig.; - bie Bebung (arsis) in der Metril, Jan., Cig. (T.); — die Erhebung, der Schwung (fig.), Jan. (H.); — der Aufschwung (fig.), C.

povzdiga, f. bie Erhebung, Jan., C.; p. do viška, die Hochhebehalte, Telov.; p. na visjo stopnjo, die Promotion, Cig.; - die Erhebung bes Beiftes, Die Erbanung, Cig.; ber Auffcwung (fig.), Cig., nk.

povzdígati, dîgam, vb. impf. ad povzdígniti, Cig., Z.

povzdigávanje, n. das Erheben: p. rok mojih, kajk.-Valj.(Rad).

povzdigávati, am, vb. impf. = povzdigovati. povzdîgljaj, m. bie Erhebung: dusni p., bie herzenderhebung, C

povzdigniti, dignem, vb. pf. 1) ein wenig beben : p. sod, Cig.; prim. privzdigniti; — 2) emporheben, erheben; p. roke proti nebu; s povzdignjenimi rokami prositi; - p. oči, emporbliden, Cig.; — p. koga na kraljevi prestol; med plemenitnike p., abeln, Cig.; p. na višjo stopnjo, promovieren, Cig.; - p. se, sich heben, emportommen; povzdignila se je za gospo, LiZv.

povzdignjenec, nca, m. ber Emportommling,

Cig., Jan.

povzdigovanje, n. bas Emporheben; p. rok; — bie Wandlung (als Theil ber Meffe); pred povzdigovanjem, po povzdigovanju; — bie Lobederhebung, die Berherrlichung, Cig., Jan. povzdigováti, újem, vb. impf. ad povzdigniti; emporheben; roke k Bogu p.; -- aufwandeln (bei ber Messe); mašnik povzdiguje; - erbauen (fig.): p. duha, Cig.: p. se, sich et-bauen, Cig.; — burch Lob erheben: p. koga kakor Boga, Cig.; — p. se, sich heben: kup-čija se zopet povzdiguje; — sich erheben; p. se nad druge; — = z višjim glasom peti, überichlagen, Zv. povzdigovavec, vca, m. ber Berherrlicher, Cig.

povzdih, m. = vzdih, ber Seufger, ZgD. povzdihniti, dihnem, vb. pf. auffeufgen, Z. povzema, f. bie Recapitulation, bas Refumé, Cig., Jan., C.; - = povzemanje, bie Rach-

nohme, Z.

povzemanje, n. 1) das Zusammensaffen, das Resumieren (prim. povzemati); - 2) poštno p., die Bostnachnahme: stroški se mogo s povzemanjem dobiti (fonnen nachgenommen werben), DZ.; poslatev na p., bie nachnahmesenbung, DZ.

povzęmati, mam, mljem, vb. impf. ad povzeti; 1) zusammennehmen, refummieren, recapitulieren, Cig., Jan.; - 2) entnehmen: p. kaj iz dekličjih besed, Jurć.; - abstrahieren, Jan.; - 3) nachnehmen (merc.), Jan., Cig.(T.), DZ.

povzemek, mka, m. 1) bie Bortion, bie Dofis. C.; — 2) bie Recapitulation, bas Resumé, Cig., Jan.; — 3) postni p., die Bostnachnahme, C.

povzemen, mns. adj. Nachnahme. DZ. povzemka, f. die Bortion, St. - Mur., Mik ...; v pičlih povzemkah, Raič(Let.).

povzemnica, f. der Nachnahmeichein, DZ. povzětek, tka, m. 1) bas Rejumé, Jan.; kratek p., Cig. (T.), nk.; -2) der Nachnahmebetrag. Cig.(T.), DZ.

povzeti, vzámem, vb. pf. 1) zusammennehmen, Cig., Jan.; p. moc, bie Rrafte gufammenraffen, Npes. - Cig.; zelišče sok iz zemlje povzame, Jap (Prid); — jufammenfassen, refumieren, recapitulieren, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Vest., Svet. (Rok.); tako je bila stvar, katero smo povzeli od kraja, Jurč.; - 2) wegnehmen: zid veliko svetlobe povzame, Svet. (Rok.); - herunterbringen (fig.), bolezen ga je povzela, C.; - entnehmen: p. kaj iz česa, Cig.(T.), nk.; folgern, Jan.; — abstrahieren, Jan.; — besedo p., bas Wort nehmen, Sig., Jan., nk.; — p. glas, intonieren, Jan.; — 3) nachnehmen (merc.), Jan., Cig.(T.).

povzetje, n. 1) die Rufammenfaffung, Mur.; bie Recapitulation, Cig.; - 2) p. glasu, bie

(30000)

Intonation, Jan.; - 3) bie Rachnahme (merc.), Cig.(T.); poštno p., Jan., C., nk.povzętnica, f. = povzemnica, DZ.

povzetnína, f. die Nachnahmegebür, DZ.

povznášati, am, vb. impf. ad povznesti; etheben, Jan.

povznésti, nésem, vb. pf. erheben, Jan.; p. se, emportommen, Jan.

povznos, nosa, m. ber Schwung (stil.), Cig.

povzoriti, im, vb. pf. idealifieren, Cig. (T.); osebe so nekako povzorjene, Zv.

povzpèn, péna, m., LjZv.; pogl. povznos, vzlet. povzpéti se, pnèm se, vb. pf. sich nach und nach emporfdwingen, Bes.

povzpétiti, pêtim, vb. pf. = ponoviti, wieber-

holen, C

povzročeváti, újem, vb. impf. ad povzročiti, nk. povzročitev, tve, f. bie Beranlaffung, nk.

povzročíti, im, vb. pf. verurjachen, nk. povzvíšati, am, vb. pf. = povišati, Jan. (H.). povžíti, žíjem, vb. pf., Cig., Jan., pogl. použiti.

pozāba, f. das Bergessen, die Bergessenheit, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), nk. pozabávljati, am, vb. pf. ein wenig stänten ober neden, einige Glossen machen, Z.

pozabek, bka, m. der Bergeffenheitsfehler, Jan. pozabeljši, adv. (part. praet. ad pozabiti) = pozabivši, pozabič, C.; (pozabuši, pozabljivši), Dol.

pozáben, bna, adj. - pozabljiv, Mur., Jan. pozabic, adv. aus Bergeffenheit, Jan.; p. sem tudi tvoj denar v žep vteknil, jvzhSt.

pozábiti, im, vb. pf. vergeffen; p. kaj, na kaj, koga, na koga; to sem že zdavnaj pozabil; p. nož na mizi; ta človek na vse pozabi; (na) Boga p. ne pozabi (na) mene; — p. česa, koga: moji soprniki so tvojih besed pozabili, Trub.; drugih p., Krelj; - pozabivši kaj storiti, aus Bergessenheit etwas thun, Cig., Jan.; — mož je že pozabil pisati (pisanje), ber Mann hat icon bas Schreiben verlernt, vergeffen; - (ein Ubel) verwinden, pergeffen; vse bolečine p.; ni še pozabljeno; naj bo pozabljeno! (praes. pozabodem: ne pozabodo, Levst. [Nauk]; v svoji samoti pozabode lehko vse, LiZv.).

pozabiti, bijem, vb. pf. nacheinander einschlagen; vse žreblje p., Cig.

pozabívati, am, vb. impf. = pozabljati, Sol., C., Zora, Vrt.

pozabívnost, f. = pozabljivost: pozabivnosti morje, Levst. (Zb. sp.).

pozábljati, am, vb. impf. ad pozabiti, pergeffen.

pozablienje, n. das Bergeffen, die Bergeffenheit; pozabljenje, ogr.-Valj. (Rad). pozábljenost, f. bas Bergeffenfein, Die Ber-

geffenheit, Jan. (H.). pozabljeváti, ûjem, vb. impf. = pozabljati,

Jan., Dalm., Guts. (Res.)-Mik.

pozabljiv, íva, adj. bergefelich; star človek je p.; - p. svojih dolžnosti, bergejslich in Bezug auf seine Pflichten, Met .- Mik.

pozabljivec, vca, m. ber Bergefeliche. pozabljîvka, f. die Bergefeliche.

pozabljivost, f. die Bergefelichfeit.

pozabljīvši, adv. nam. pozabeljši, pozabivši, aus Bergeffenheit, Kr. - Met., Kor. - Jan. (Slovn.).

pozabolęčki, m. pl. = pobolečki, Mur.

pozad, m. ber herb, Jarn., Jan., Notr. - Z.; pod pozad v kuhinji kaj postaviti, Nov.-C.; (puzad, Guts.; pozed, Rez.-C.).

pozadje, n. = ozadje, ber hintergrund, Z., DZ., SIN.-C.

pozadnji, adj. = zadnji, ber hinten ift, ogr.-C.; — = poslednji, C.
pozajêmati, mam, mljem, vb. impf. ad po-

zajeti; i) ausichopfen, erichopfen, Cig., Jan.; - 2) entnehmen, schöpfen, Cig.

pozajęti, zajámem, zájmem, vb. pf. 1) ausschöpfen; vso vodo p. iz posode; - 2) entnehmen, ichopfen (fig.), Cig., Jan., Cig. (T.); - 3) einnehmen: p. mesto, deželo, C.

pozajtrkovati, ujem, vb. pf. abfrühstüden, Cig.; (pozajutrkovati, nk.).

pozakléniti, klénem, vb. pf. nadeinanber veriperren, berichließen; vse omare, vsa vrata p. pozakonîtev, tve, f. bie Chelicherflarung, die Legitimation (unehlicher Rinber), Cig., Jan.

pozakoniti, finim, vb. pf. 1) gefehlich machen, legitimieren, Cig., Krelj-M.; p. otroka, ein Rind legitimieren, Cig., Jan.; pozakonjen, legitimiert, DZ.; - 2) ehelich trauen, SIN., Bes.; - verebelichen, Zora, Let.; - beiraten Ist.-C.: — p. so, sich verehelichen, Z., nk.

pozakotiti, im, vb. pf. p. prostor, einen Raum (in allen Binfeln) voll füllen, Zv.

pozał, zála, adj. ziemlich schön: pozalo, recht schon, C.; pozalo govoriti, fein, gebildet spre-

pozaliti, lijem, vb. pf. nacheinanber gugießen, M.; s svincem p. luknje, Z.

pozapečátiti, atim, vb. pf. nacheinander berliegeln.

pozaplatiti, im, vb. pf. nacheinander belappen, berfliden, Cig., Z.

pozapráviti, pravim, vb. pf. allmählich verthun, bergeuben.

pozapreti, prèm, vb. pf. nacheinander ein-[perren; zdaj so tatove že precej pozaprli; nacheinander zusperren; prodajalnice so že pozaprli.

pozasadíti, ím, vb. pf. allmählich bepflangen.

pozaslóniti, slónim, vb. pf. nacheinander durch angelehnte Schirme ober Dedel verdeden, Z.; peci p., die Ofenthuren verdeden, Z.

pozaspati, im, vb. pf. nacheinander einschlafen; vse je že bilo po hiši pozaspalo, jvζh.Št.

pozastáviti, stavim, vb. pf. nacheinander berfegen ober verpfanben.

pozaužíti, žíjem, vb. pf. nacheinander verzehren.

pozava, f. = poziv, bie Borlabung (vor Gericht), C.

pozaváč, m. der Zusammenruser, M.

pozávanje, n. = pozivanje, M., kajk.-Valj. (Rad)

pozávati, vam, vljem, vb. impf. ad pozvati; = pozivati: einladen, berbeirufen, C., Danj .-Mik., vzhSt., BlKr.; p. na gostijo, Pjk.(Črt.). pozavčin, m. ber Sochzeitslaber, C., SIN., vzh-St.-Pjk.

pozd, adj. fpat : pozdega srca, langfamen Sinnes, C.; - pozdo, spat, Meg. - Mik., C., Rez.-Baud.; pozdeje, später, nachher, Jarn. (Sadj.). pozdaj, adv. = po zdaj. funftighin, C., Str. pozde, adv. fpater, nachher, C.; - ("pozdje", spät, Mur.).

pozdej, adv. fpater, hernach, Mur., Mik. pózden, zdna, adj. = pozen, Mur., Jan.,

pozděr, rja, m. = pazder, C.

pozdêrje, n. coll. = pazderje, ogr. - Valj. (Rad).

pozdéti se, zdí se, vb. pf. icheinen, Gig.; gut bünfen: kakor se njemu pozdi, nach seinem Ermessen, DZ. pozdeva, f. die Muthmagung, Jan.

pozdévati se, a se, vb. impf. ad pozdeti se; pozdeva se mi, es băucht mir, es will mir scheinen, Cig., Jan.

pozdevek, vka, m. die Muthmagung, Z.; die Meinung, C.; - bas Borurtheil, C.; - ber Dünkel, C.

pózdi, adv. spāt, Guts., Mur., C., pozdî, Rof.-Kres, Npes.-Schein.

pozdîrje, n. = pazderje, Cig.

pozdrav, zdrava, m. die Begrugung; ber Gruß; p. veniti, ben Grug erwibern.

pozdráva, f. = pozdrav, ogr.-C. pozdravek, vka, m. ber Gruß, Jan.

pozdráven, vna, adj. Begrüßungs. Bruß. Cig.

pozdravilo, n. ber Gruß, Jan., C. pozdrávití, zdrávim, vb. pf. 1) alimahlich gefund machen; p. se, allmählich gefund werben; nic se ne morem p.; - 2) einen Gruß entbieten, grußen, begrußen; pozdravi mi brata! rekel te je lepo pozdraviti, er fajst bich icon grüßen; pozdravi ga v mojem imenu! grüße

ihn meinerseits, Cig.; pozdravljen (-na, -ni)! fei (feib) gegrüßt! — p. se, einander grüßen; srečala sta se, pa se nista pozdravila.

pozdravje, n., Ravn.-Valj.(Rad), pogl. pozdrav. pozdravljáč, m. ber Grüßer, Cig.

pozdrávljanje, n. bas Grußen.

pozdrávljati, am, vb. impf. ad pozdraviti, r) allmählich gefund machen;—2) grußen; mati te pozdravlja, bie Mutter lafet bich grußen. pozdravljavec, vca, m. ber Grüßer, Mur., Cig. pozdravljavka, f. bie Grugerin, Cig. pozdravljenje, n. bet Gruß; p. poslati, pri-

nesti komu od koga; pozdravljenje, Schonl .-Valj. (Rad).

pozdravnica, f. bas Begrüßungegebicht, Cig. pozdfgniti se, digne se, vb. pf. pozdrgne se mi, ich empfinbe einen Brechreig, Staro Sedlo-Erj. (Torb.).

pozdrgováti se, úje se, vb. impf. ad pozdrgniti se; pozdrguje se mi, ich empfinde Brechreig, Staro Sedlo-Erj. (Torb.).

pozdrůzgati, am, vb. pf. nach und nach gerquetichen, Z.

pozeb, zeba, m. ber Froftschaben, C., Mariborska ok.-Kres; za jutri se je pozeba bati, BIKr.

pozęb, f. = pozeb, m., Svet. (Rok.); pózeb, Valj. (Rad).

pozeba, f. das Abfrieren, ber Froftfchaben. pozebati, am, vb. impf. ad pozebsti; burch Frost gugrunde geben, abfrieren, Cig., Jan., C.; lan rad pozeba, Rut. (Zg. Tolm.).

pozębica, f. das Abfrieren, Z.; kadar je drevje in trtje cinasto, pravijo, da je pozebica, St. Jernej (Dol.).

pozeblina, f. kar je pozeblo: n. pr. pozebla ozimina, Gor.

pozebováti, újem, vb. impf. ad pozebsti, = pozebati.

pozebsti, zebem, vb. pf. burch Froft Schaben leiden oder zugrunde gehen; trta je pozebla, orehi so pozebli; kopriva ne pozebe = Unfraut verdirbt nicht; pozebel, abgefroren; pozebla ozimina.

pozolonéti, im, vb. pf. allmählich grün werben, C., Z., Zora.

pozoleníti, ím, vb. pf. allmäblich grün machen, begrünen, Cig.; - p. se = pozeleneti, Cig. pozemeljean, m. ber Erbbewohner, Ravn. pozémelja, ljna, adj. = pozemeljski, Cig.

pozomeljski, adj. auf ber Erbe vortommenb, Erb., Erben., itbifch; p. mah, pozemeljske rastline, pozemeljsko veselje.

pozemeljščina, f. bas Frbijche, V.-Cig. pozemen, mna, adj. = pozemeljski; tellurijo: pozemno železo, Erj. (Min.); - pozemno gorovje, Landgebirge, Cig. (T.).

pozemica, f. = podzemljica, krompir, Tuš.

pozemlje, n. die Erboberfläche, Jan. (H.). pozomljika, f. junge, aufgeschoffene Fichte ober Zanne, V.-Cig.

pozemljina, f. die obere Erbe, Z.; - bas Riveau (prim. pozemljinski).

pozemljînski, adj. p. zemljekaz, bie Niveaufarte, Levst. (Cest.).

pozemljuh, m. 1) ber Grunbstrauch, Cig.; -2) ein irbifch gefinnter Menfch, C.

pozemljusa, f. eine friechenbe Bflange, Cig. pozémski, adj. = pozemeljski, Jan.

pózen, zna, adj. spät; pozne ure; pozno je že; pozna jesen, ber Spatgerbit; - fpatreifenb: pozno sadje; — pozni ste, ihr feib spat gefommen, juzh St.; — pozneje, spater; iz: pozden,

pozezováti, ûjem, vb. impf. wiederholt aufhupfen, Svet. (Rok.); = poskakujoč hoditi,

pozibati, bam, bljem, vb. pf. ein wenig wiegen oder schaufeln, M., Z.

pozicija, f. položaj, postavljenje, bie Bolition, nk. pozid, m. = pozad, C.

pozidati, am, vb. pf. 1) nach und nach er-bauen, Vrt.; pozidali so svoje hiše, LjZv.; - 2) bebauen, mit Gebauben ausfüllen : p. selišče, Cig.; — 3) durch Mauern, Bauen

verbrauchen: p. vse apno, kamenje, Cig.; p. veliko denarja, Let. pozidnica, f. bie Mauerbant, Cig. pozidováti, ûjem, vb. impf. ad pozidati; bebauen, Cig. pozijáti, am, vb. pf. 1) gierig bas Maul öffnen, um etwas zu paden, C.; - 2) ein wenig gaffen: p. v koga, jemanden ein wenig anpozijávati, am, vb. impf. wieberholt bas Maul, den Schnabel öffnen, Vrt.; - mußig gaffen, ogr.-C. pozimek, mka, m. ber Rachwinter, Cig., Jan., Cig.(T.).pozímen, mna, adj. = pozimski, Jan. (H.). pozimje, n. bie Binteregeit, Z., M., Bes. pozimski, adj. wintermäßig, Binters; pozimsko opravilo, die Binterbeschäftigung, Cig. pozir, m. = ozir, bie Beachtung, bie Aufmertfamfeit, C., Pohl.- Valj. (Rad) pozīrati se, am se, vb. impf. = ozirati se, achthaben: p. se na kaj, C., Pohl. (Km.). pozitiv, m. bie erfte Bergleichungeftufe, ber Bofitiv (gramm.). pozitiven, vna, adj. določen, gotov, politib, Cig.(T.), Cel.(Ar.), nk.pozitivizem, zma, m. nauk, kateri le temu daje veljavo, kar je pozitivno, ber Bolitivismus, Lampe (V.). poziv, zíva, m. der Aufruf, Jan., nk.; poziv na vojsko, bas Rriegsaufgebot, ber heerbann, Jan., Cig (T.); bie Aufforderung, Cig., Jan., C., nk.; die Berufung, Jan., nk.; die Borlabung, Cig., Jan., DZ., nk.; - bie Ginladung (ju einer Sochzeit u. bgl.), Cig., Jan. pozívanje, n. das Auffordern, das Einladen, nk. pozívati, vam, vljem, vb. impf. ad pozvati; aufforbern, einlaben, Jan., nk.; Bog gresnike na pokoro poziva, kajk.-Valj.(Rad); - p. se na kaj, sich auf etwas berufen, Jan., Cig.(T.), nk.pozíven, vna, adj. Aufforderunge. Borlabungs., Einladungs., nk. pozivnica, f. ber Borlabungeichein, C., DZ., nk.; - bie Einberufungetarte, Jan. (H.). pozlačónje, n. die Bergoldung. pozlačeválo, n. ber Quidftift, Cig. pozlačeváti, újem, vb. impf. ad pozlatiti; bergolben. pozlačevavec, vca, m. ber Bergolber, Cig., Jan. pozlačevávka, f. bie Bergolberin, Cig. pozlačilo, n. nam. pozlatilo, Cig., Jan., C. pozlata, f. bie Bergolbung, Mur., Cig. (T.), Erj. (Min.); v pozlato priravnan, jum Bergolben bergerichtet, DZ. pozlatár, rja, m. der Bergolber, LjZv, nk. pozlatárski, adj. Bergolber-, nk. pozlatba, f. = pozlata, Cig. poziatilo, n. bie Bergolbung, Cig., Jan.; v p. pripravljen, DZ. pozlatiti, im, vb. pf. vergolben; jabolka z zlato peno p.; pozlačen, bergoibet. pozlatník, m. ber Bergolber, Mur., Cig. pozlóben, bna, adj. = zloben, C.

pozmétati, méčem, vb. pf. nacheinanber herab. poznáčiti, značim, vb. pf. bezeichnen, Jan. (H.). poznášec, šca, m. == poznavec, nk. poznameniti, im, vb. pf. bezeichnen, tenntlich machen, Mur., Nov.-C. poznamenititi se, îtim se, vb. pf. wichtig o. bedeutend werben, nk. poznamenjevanje, n. bas Bezeichnen, bie Bezeichnung, (-menov-) Mur., Trst. (Let.), Nov., poznamenjeváti, újem, vb. impf. ad poznameniti; bezeichnen, tenntlich machen. (-menov-) Mur., Trst. (Let.). poznánec, nca, m. = znanec, Jan. (H.). poznanje, n. das Rennen, bie Renntnis; poznanja vreden mož, Jurč.; p. blaga, bie Warenfenntnis, Cig.; p. samega sebe, bie Selbstfenntnis, Cig. (T.). poznanatvo, n. die Befannischaft, Navr. (Let.). poznatelj, m. = poznavatelj, der Renner, Trst. (Let.). poznáten, tna, adj. fennbar, fenntlich, Cig., Jan., DZ. poznáti, znám, vb. impf. tennen; po imenu, dobro, malo p. koga; p. se, sid gegenseitig fennen, befannt fein; že dolgo se poznava; ne p. greha, die Gunbe nicht tennen; -Renner fein: p. rastline, ptiče; — anmerten; na očeh p., an ben Augen abmerten; po sledu poznam, da je bil mlad zajec; - p. se, tenntlid fein; pozna se mu na obrazu, na očeh, man mertt es ihm am Gefichte, an ben Augen an; ne pozna se mu, da je 60 let star; toliko smo vina vzeli iz soda, pa se še nič ne pozna. poznátnost, f. bie Rennbarteit, Jan. poznava, f. die Renntnis, Cig. poznavätelj, m. ber Renner, C., nk.; poznavatelji in soditelji ženske lepote, Str. poznaväteljica, f. die Rennerin, nk. poznavateljski, adj. Kenner-, C., nk. poznávati, am, vb. impf. 1) nach und nach zu erfennen anfangen, Mur.; -– 2) kennen, M., kajk.-Valj. (Rad), nk. poznavāvec, vca, m. der Renner, Jan. poznavávka, f. die Rennerin, Jan. poznavec, vca, m. der Renner, Mur., Cig., Jan., C. poznávka, f. die Kennerin, Mur., Cig. póznec, zneca, m. ber Spätlein, Valj. (Rad). poznica, f. bie Spatfrucht, Valj. (Rad); - ber weibliche herbftling, der Spatting, Cig., Jan. poznič, íča, m. = poznik, Cig., Jan. pozníček, čka, m. dem. poznič, Lašče-Levst. (Rok.). poznik, m. ein in später Rahreszeit geborenes Thier, ber Spatling, Cig.; (poznik), Lasce-Levst.; - (krompir) p., späte Rartoffel, LiZv. poznina, f. bie Spatfrucht, Cig.; bef. bas Spatgetreide, C. pozníti, ím, vb. impf. 1) verzögern (phys.), Cig. (T.); - 2) pozni se, es wirb spat, Cig. poznják, m. ber Gpatflachs, Cig.

poznoléten, tna, adj. Spátfommer : poznolệtna noć, Str.

poznost, f. bie Spate, Cig., Jan.

poznóta, f. = poznost, Jan.

pozóbati, zobliem, vb. pf. aufpiden, (Beeren) aufesten; kokoši so zrnje pozobale; dva grozda, peščico črešeni sem pozobal; - koni je ves oves pozobal.

pozoj, zoja, m. ber Drache, Habd .- Mik., Mur., Cig., Jan.; bas Ungeheuer, BlKr.; pozoj,

zója, Valj. (Rad).

pozójev, adj. Drachen-, Cig.

pozojíca, f. bas Drachenweibchen, kajk .- Valj. (Rad).

t. pozor, zóra, m. bie Obacht, bie Acht, Jan., Sol.; pozor! Achtung! nk., Jan. nk.; tudi: pózor, zóra; — hs.

2. pozor, zora, m. bie Rachreife, Cig.

pozorek, rka, m. pozorki, pat reifenbes, nachreifenbes Dbft, Mik., Notr.

1. pozóren, rna, adj. aufmerffam, Jan., nk.

2. pozóren, rna, adj. fonnseitig, = prisojen; pozôrna stran hriba, Vrsno (Tolm.) - Erj. (Torb.).

pozoreti, im, vb. pf. 1) allmählich reif werden : pozorel si kakor jaz, Jurč.; - 2) nodi ein wenig reifen, nachreifen, Cig.

pozorévati, am, vb. impf. ad pozoreti; nad).

reifen, Cig.

pozorisče, n. ber Schauplat, Cig. (T.); vojno p., ber Kriegsichauplat, Cig. (T.); - hs. pozoriti, im, vb. pf. noch ein wenig reifen laffen, Cig.; - p. se, noch ein wenig reifen, Cig., M.

pozornost, f. bie Aufmertfamteit, Jan., nk. pozorovalnica, f. bas Objervatorium, Jan. pozorováti, üjem, vb. impf. beobachten, betrachten, Jan., Cig. (T.), C., nk.; - ćeš.

pozov, zova, m. - poziv, bie Aufforberung Cig., Jan., Levst. (Močv.), Navr. (Let.), DZ.

pozovčín, m. = pozavčin, C., M.

pozóven, vna, adj. Aufforberunges: pozôvna tozba, eine Aufforderungeflage, DZ.; - Ginberufunge, DZkr.

pozovič, m. ber Dochgeitbitter, Habd. - Mik., νzhSt.

pozovíčka, f. die Hochzeitbitterin, Habd.-Mik. pozovníca, f. = pozivnica, DZ.; ber Einberufungezettel, Levst. (Nauk).

pozráčen, čna, adj. in ber Luft befindlich, Luft-Cig., C., nk.; pozračna ladja, baš Luftfchiff.

Cig. pozračnica, f. voda p., das Luftwasser, Cig. pozračnina, f. das Meteor, Cig. (T.), Jes.; svetlobna p., bas Lichtmetenr, Jes.

pozrcálina, f. der Spiegelbeleg, h. t.-Cig. (T.). pozre, eta, n. (zanicij.) ein junges Madchen (von etwa 10-12 Jahren), C., vzhSt., Polj.; prim. posre,

pozréti, zrèm, vb. pf. = pogledati: pozri name, Vod. (Pes).

pozválen, ina, adj. pozválna pravda, bie Mujforderungellage, DZ.

pozvánec, nca, m. ber Einberufene, Jan. (H.); - ber Belabene, ber Baft, Jan.

pozvanjati, am, vb. impf. ad pozvoniti; in furgen Abfaben lauten, von Beit gu beit lauten, burch Läuten Beichen geben; med maso pozvanja; - (hudemu vremenu) p., jvzhSt.

pozvanjčkati, am, vb. impf. dem. pozvanjati; drozeg tudi pozvanjeka kakor slavec, SIN.

pozvanje, n. bie Berufung, Mur.

pozvánka, f. die Berufene, Jan. (H.); - die Gelabene, Jan. (H.).

pozváti, zóvem, vb. pf. 1) rufen, herbeirufen, Mur., Cig., Jan.; p. piščeta, jvzhSt.; berufen, Mur., Cig., Jan.; od odpravil p., abberufen, Cig.; - laben, einlaben, Cig., Jan.; p. na kaj, k čemu, Cig., kajk.-Valj. (Rad); - vorladen, citieren, Cig., Jan.; pred sebe p. koga, Jan.; okrivljenca p. na sodbo, zatožence p. h kazenski razpravi, Levst. (Nauk); - auffordern, Cig., Jan.; p. koga na boj, nk.; žandarma jih pozoveta, naj se podajo, ogr.-Valj. (Rad); - 2) (po hs.) p. se, fid) berufen, Cig. (T.)

pozvavec, vca, m. der Aufforderer, (pozvalec) Navr. (Let.).

pozvęda, f. die Erforschung, die Erhebung, DZ. pozvédati, am, vb. impf. = pozvedavati, Jan. pozvedávanje, n. die Erfundigung (en), das Nachforicen, die gepflogenen Erbebungen.

pozvędávati, am, vb. impf. = pozvedovati. pozvędba, f. bie Erforichung, die Erhebung, Cig., Jan., nk.; vladne (uradne) pozvedbe, die amtlichen Erhebungen, nk.

pozveden, dna, adj. Befunde: pozvedno poročilo, Cig.

pozvedeti, zvem, vb. pf. burch Ausforichen in Erfahrung bringen, erheben; p., po cem se vino prodaja.

pozvedoválen, ina, adj. Rachforschungs. Jan. (H.).

pozvedovânje, n. das Nachfragen, die Untfrage, die Erhebung(en).

pozvedováti, ûjem, vb. impf. ad pozvedeti; gu erfahren fuchen, Ertunbigungen einziehen, Erhebungen pflegen.

pozvedovávec, vca, m. ber Nachforscher, ber Runbichafter.

pozvedovávka, f. die Nachforscherin, die Lundschafterin.

pozveneti, im, vb. pf. einen Rlang bon fich geben, Z.

pozvestiti se, im se, vb. pf. sid befleißigen,

pozvončkáti, am, vb. pf. ein wenig flingeln. ichellen, mit einem Glodchen ein Reichen geben, Cig.

pozvoněljáti, am, vb. pf. = pozvoněkati, Cig., Jan.

pozvoniti, im, vb. pf. ein wenig lauten, an- lauten, mit ber Glode ein Beichen geben; k maši p.; flingein; pozvonil sem, pa nihče ni prišel odpirat.

poža, f., C., pogl. puža.

1. požágati, am, vb. impf. = požigati, Rož.-Kres.

2. požagati, am, vb. pf. nacheinander verfagen, auffägen, Cig.

pozalba, f. bie Bemitleibung, C. požáliti, im, vb. pf. bebauern, bereuen, Mur.; svoje grehe p., ogr.-C. požaljenje, n. bie Bemitleibung, Mur., kajk .-Valj. (Rad); - bie Berenung, Mur., C.

požaljevanje, n. bas Bereuen : p. grehov, Reue und Leid, ogr.-C. požaljeváti, ljújem, vb. impf. ad požaliti, be-

bauern, bereuen, Z.

požalovanje, n. bas Bereuen, ogr .- C., kajk .-Valj. (Rad).

požalováti, fijem, vb. impf. = obžalovati,

Mur., ogr.-C.

požar, m. 1) ber Brand, bie Feuersbrunft; velik p.; gozdni p., ber Balbbrand, Cig., Jan.; - 2) ber Ort, wo Reifig u. dgl. berbrannt worden und etwas angebaut worden ift, Z., Kor.-SIN.

pozaren, rna, adj. auf ben Brand fich beziehenb, Brande: požarna straža, die Brandwache, Jan.; požarna bramba, die Reuerwehr, nk.

požarišče, n. - pogorišče, bie Brandstatte, Jan.

požarnica, f. baš Mastraut (sagina), Medv. (Rok.).

požarnik, m. ber Feuerlöscher, Cig., C.

pozarnina, f. bie ben Abbranblern gegebene Aushilfe, Cig.

požarovec, vca, m. = vresje, bas heibetraut (erica vulgaris), Strek.

pozebrati, am, vb. pf. ein Gebet (g. B. nach

Bettlerart) sprechen, C., Z. pozeg, zega, m. 1) ber Drt, ben man mit Feuer ausgereutet hat, C.; — 2) ber Brand (am Rorn), C.

požégnati, am, vb. pf. fegnen; - pogl. blagosloviti.

požehtaneć, nca, m. die Laugenasche, Cig. pozentati, am, vb. pf. in ber Lauge einweichen, einlaugen, fechteln: perilo p.

pozelek, Ika, m. die Begierbe, bas Begehren,

Mur., Cig.; (poželek?).

pozelenje, n. die (empfunbene) Begierbe, bas Berlangen; imeti p. po kupici vina; polteno p., die finnliche Begierde, Cig. (T.); nav. poželjénje.

pozeleti, im, vb. pf. p. cesa, ein Berlangen nach etwas empfinden; poželel je vina; poželel je še enkrat videti očeta; — p. komu kaj, jemandem etwas anwünschen, Cig.

poželevati, am, vb. impf. ad poželeti; wūnichen, verlangen, begehren, Cig. (T.), Zora. požéljen, ljna, adj. 1) = poželjiv, Cig.; 2) ben Bunichen entiprechenb, Cig. (T.).

poželjiv, íva, adj. begehrlich, luftern; poželjivo gledati.

poželjívost, f. die Begehrlichteit, die Lüsternheit. poželjnik, m. ein lufterner Mann, C.

požéljnost, f. = poželjivost, Cig. pozelováti, ûjem, vb. impf. = pozelevati, Mur.

póžena, f. kozje ime, Erj. (Torb.). poženiti, ženim, vb. pf. (Manner nacheinanber) perheiraten; vse svoje sinove je poženil; p. se, (nacheinander) heitaten (von Mannern); moji vrstniki so se že vsi poženili.

poženitovanje, n. die Rachbochzeit, Cig. poženščiti, im, vb. pf. verweiblichen, Cig. požęrati, am, vb. impf. = požirati, Mur. pozereti, im, vb. pf. bitter (rangig) fcmeden,

požeruh, m. 1) ber nimmerfatt, ber Bielfraß; – 2) = požirak, C.

požeruhinja, f. ein gefragiges Beib, C. požerun, m. der Menichenhai (squalus car-charias), Cig., Jan., Erj. (2.).

požerúšen, šna, adj. = požrešen, C. požerúški, adj. Bielfruße, uneriattlich.

pozeti, zanjem, vb. pf. mit ber Gichel allmablich abschneiben, absicheln, abernten; vso pšenico smo požele.

požętnik, m. = požetnjak, Jan.

požetniák, m. bas Brot, bas für bas Schnitterfest gebaden wirb, bas Erntebrot, Jan.

požgánica, f. = prezgana juha, bie Einbrennuppe, Jan. (H.).

pozganina, f. eine burch Brand entstandene Balbbloge, Notr.

požganje, n. die Berbrennung. požgánka, f. = požganica, Jan.

požgár, rja, m. kraj, kjer se je hosta požigala; na požgarju rada ajda raste, Gor.

požgáti, žgèm, vb pf. nacheinander verbrennen; posekano grmovje p.; obleko umrlih bolnikov p.; - verfeuern, verbrennen: veliko drv p.; - = pokaditi, verraudjen: veliko tobaka p., jvzhSt.; - nieberbrennen, einaichern; mesto, vasi p.; - absengen, versengen (v. Reif): ajdo je slana požgala, Glas.

požgečkáti, âm, vb. pf. = poščegetati, Z.,

Dol., jvzhSt.

požig, žiga, m. die Berbrennung, die Ginafcherung, Cig., Jan.; - = zazig, die Brandlegung, Cig., Jan.

požigališče, n. bie Berbrennungsstätte, Jan. poziganje, n. bas Rieberbrennen, bas Gengen. požígati, am, vb. impf. ad požgati; perbrennen, nieberbrennen, sengen; na njivi dračje, hosto požigajo, da je rodovitnejša; sovražniki požigajo po deželi.

požigavec, vca, m. ber Mordbrenner, Cig., Jan.; - ber Brandleger, Cig., Jan. požigavka, f. die Mordbrennerin, Mur.; -

bie Brandlegerin, Jan.

požigavščina, f. bie Branbichatung, Cig., Jan. požílka, f. = bazilika, das Bafilienfraut (ocymum basilicum), C.

pozinjanje, n. bas Schneiben bes Getreibes. požinjati, am, vb. impf. ad požeti; bas Getreibe fchneiben, Cig.

pozinjka, f. bas Schnittermahl nach ber Getreibeernte, Cig., Gor.-Mik., C.

požîr, m. ber Schlud, Mur., Cig., Jan., C. požirák, m. 1) ber Anfang ber Speiferöhre, ber Schlund, Guts., Mur., Cig., Jan.; kost mu je v požiraku obtičala, jvζhŠt.; — 2) der Wafferschlund, vzh.St.

požiratnik, m. 1) die Speiserohre, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Erj.(Som.); - 2) ein Ort, wo bas Baffer in Die Erbe fließt, ber Baffer-

fchlund, Cig., Savinska dol.

požirāšniški, adj. požiralniška jama, einte Schlauchhöhle, Jes.

požirálo, n. die Speiferohre, Mur., Cig.

požiranje, n. bas Schluden, bas Berichluden.

požiráš, m. == požeruh, Habd.-Mik.

pokirati, am, vb. impf. ad potreti; ichluden, verschluden, verschlingen; teżko pożiram, ker me golt boli; komarje precejate, kamelo pa požirate, Valj.(Rad); oblo p., gierig freffen, Cig.; — jama vodo požira, Z.; — verzehren: ogenj požira les, Cig.; zidanie veliko denarjev pozira, jugh St.; - einfteden: grenke molde p., bittere Borte ruhig einsteden; debele p. - einen guten Magen haben (fig.), Cig.

požirávati, am, vb. impf. = požirati, ogr.-

Valj.(Rad).

požiravec, vca, m. = požeruh: človek p. in

vinopivec, ogr.-Valj.(Rad).

požiravka, f. 1) bie Berichlingerin: prevzetnost, požiravka vseh čednosti, Cv.; - 2) bie Baffenrinne, Cig.; - ber Bafferschlund, Jan.

požîrček, čka, m. dem. požirek; bas Schlud-

požîrek, rka, m. der Schlud: en p. vode. požirkováti, ûjem, vb. impf. fchludweife trinten,

požítek, tka, m. = užitek, der Genufe, C. požíti, žíjem, vb. pf. = použiti, aufzehren, Mur. poživahniti, nim, vb. pf. lebhaft machen: barva se poživahni, daš Colorit wird gehoben, Sol. požívek, vka, m. baš Labjal, die Erquidung, Cig., Jan., C.; najsiajši p., Glas.

poživíten, ina, adj. erquidend, Jan.(H.).

poživilo, n. das Labjai, Cig.

poživinčiti, înčim, vb. pf. = poživiniti, Mur. poliviniti, înim, vb. pf. jum Bieh machen, entmenichen; - p. se, gum Bieh werben, berthieren, verwildern; pozivinjen, verthiert. pozivinjenje, n. die Berthierung, die Berwil-

berung, Cig.

poživinjenost, f. der Buftand der Berthierung, moralische Bersuntenheit, Cig., Nov., SIN.

poživíti, vím, vb. pf. beleben, erquiden, laben; p. koga z jedjo, Cig.; ta kapljica poživi človeka! jvzhSt.; dež poživi suho prst, Ravn.-Valj. (Rad); - p. se s čim, sich mit einer Sache erquiden; p. se s sadjem, Ravn .- Valj. (Rad); - p. se, frish werben, Cig.

poživitva, f. bie Belebung, C.

poživljálen, ina, adj. erquidenb, Jan.

požívljanje, n. bas Beleben, bas Erquiden. požívljati, am, vb. impf. ad poživiti; beleben,

erquiden, Cig., Jan., nk. poživljava, f. bie Belebung, die Labung, Jan.

poživljavec, vca, m. ber Erquider, Cig. poživljiv, iva, adj. belebend, erquidend, Mur.,

poživoten, tna, adj. was am Rörper ift, Mur.; poživotni očut (phil.), die Körperempfindung,

poživotiti se, im se, vb. pf. gut bei Leibe merben, Cig.

požlabudráti, am, vb. pf. 1) nacheinanber ableiern: svoje coprniške litanije p., Bes.; 2) ein wenig plauschen ober ichwagen, Z., C.

požlahtati se, am se, vb. pf. = požlahtiti se,

požláhtiti se, im se, *vb. pf.* in Berwandtschaft treten, Cig.

požláhtniti, im, vb. pf. perebeln; požlahtnjeno sadje; - abeln, Jan.

požlahtujeváti, újem, vb. impf. ad požlahtniti; verebeln.

požlahtnjevavec, vca, m. ber Berebler, Cig. požlapotáti, otâm, óčem, vb. pf. = žlapotaje pojesti, požlempati, C.

požlędica, f. bas Glatteis, Levst.(Nauk). pozlediti se, im se, vb. pf. fich mit Eis über-

ziehen, Z.; požlejena pot, Z.; drevje se je požledilo, Rez.-C.

pozlompati, am, vb. pf. 1) schlampenb aufeffen, auffressen, auffaufen, Mur., Cig., Jan., C.; – 2) ein wenig schlampend fressen oder saufen,

požlępica, f. 1) Baffer mit Roth und Schnee vermischt, die Patsche, Cig., Jan., C.; danes je grda p., Dol.; — 2) = poziedica, poledica, bos Glatteis, Cig., C., Kras, Lasce-Erj.(Torb.), jvthSt.

požmágniti, nem, vb. pf. = pomežkniti, Levst. (Rok.).

požmáti, žmím, vb. pf. nam. pomežati, Dict .-Mik., jvzh.Št.; požmano gledati, mit halbgeöffneten Augen ichauen, Z.

požmečati, am, vb. impf. ad požmetiti, C požmečávati, am, vb. impf. = požmečati, ichwer machen, erichweren, C.; - beichweren, C. póžmek, meka, m. die Baunlilie (antherium liliago), Polfane v Istri-Erj. (Torb.).

požmetiti, im, vb. pf. erfcmeren, C.; --- pozmeti se mi kaj, es fallt mir etwas befchwerlich, ogr.-C.: - beichweren: pozmečena duša, ogr.-Let.

požnji, adj. = poznejši, Jarn. (Sadj.).

požok, zóka, m. der Schupf, Cig. požókati, žôkam, vb. pf. ein wenig ftupfen, Z.; mit einem fpipigen Ding ein wenig wuhlen, purren, Cig.

požoltéti, ím, vb. pf. allmählich gelb werben, Jan., jvzhSt.

požoltévati, am, vb. impf. allmählich sich gelb farben, Jan.

požołtiti, im, vb. pf. gelb machen, gelb färben, Cig.

pozrditi, im, vb. pf. mit bem Biesbaum befestigen, Cig.; p. voz, C.

pozreh, m. ber Freffer, ber Schlemmer, Dict., Valj.(Rad); p. in pijanec, Trub.; tudi: póžreh, žréha, ("požrih" Meg., Dalm.).

požrékniti, žrêknem, vb. pf. = požreti, Sčav.-C., Mursko polje-Vest.

požręsba, f. ber Frag an Gemachsen, g. B. am Sopfen, C.

požręščina, f. ber Fraß, C.

požréšen, šna, adj. efsgierig, gefräßig; p. kakor volk, Z.; - ichlemmerijch, ichwelgerisch, Mur., Cig., Jan.; - habgierig.

požreševanje, n. bie Fresserei, bas Schlemmen, Cig.

požrešováti, ûjem, vb. impf. schlemmen, in Fraß und Böllerei leben, schwelgen, Mur., Cig., Jan.

požręšnež, m. = požrešnik.

pozresnica, f. ein verfreffenes Beib, die Schlemmerin.

pozresnik, m. ein gefräßiger Menich, ber Bielfraß; ber Schlemmer.

požresnost, f. bie Efsgier, bie Gefragigfeit; bie Schlemmerei, Frag und Bollerei; - bie

Habgier.

požréti, žrèm, vb. pf. burch die Kehle in den Magen bringen, verschluden; koščico, iglo p.; kar je ozinil, ni mogel p. = er vermochte nicht das Unternommene auszusühren, Mur.; — ausstelliner: vse p., da nič ne ostane; — verschwelgen, verdreinen, Cig.; — verschlingen (sig.): vojska je mnogo ljudi požrla; pravde so mu ves denar požrle; — verbeißen: jezo p., Cig.; verschmerzen, verwinden; tega ne morem p., Cig.; marsikatero grenko sem moral požreti, manch bitteres Bort mussteich einsteden; vse krivice p., Jap.(Prid.); — besedo p. = prelomiti; še nikdar ni dane besede požrl, DSv.

požíkniti, žřknem, vb. pf. = požreti, ogr.-C. požrljiv, ljíva, adj. = požrešen, Cig.

požřt, adj. gefräßig: požrt volk, Gor.

požíten, tna, adj. = požrešen, Mur.-Cig., Jan., Glas.

požítnež, m. = požeruh 1), Svet.(Rok.). požítnik, m. 1) = požeruh 1), Mur., Cig.; — 2) ber Schwelger, Daim.

požrtnják, m. = požeruh 1), Cig., C.

požítnost, f. = požrešnost: svete dni pokore s požrtnostjo onečaščevati, Cv.

požrtvováti, üjem, vb. pf. opferu, Cig.(T.). požrtvováven, vna, adj. opferwillig, nk.; (nav.-alen).

požrtvovávnost, f. bie Opferwilligfeit, Cig. (T.), nk.

požúgati, žūgam, vb. pf. 1) brohen, Cig.; p. komu, einen bebrohen, Cig.; — 2) = užugati, be-zwingen, überwinden, Cig., C., M.; übermannen, überwälfigen; spanje ga je požugalo, Gor.; smeh ga je požugal, er mufšte lachen, Glas.

požúliti, im, vb. pf. abreiben: polomiti in p. pod, LjZv.

požuneo, nca, m. eine Art Trintgeschirr (tudi: požonec), C.

požúriti se, im se, vb. pf. sich beeilen, Jan., nk.; — hs.

požužnjáti, 8m, vb. pf. einige undeutliche Worte sprechen.

požvéčiti, im, vb. pf. 1) auffauen, verfauen;
 prežvekal je, pa ni mogel požvečiti, Jurč.;
 2) ein wenig fauen.

požvékati, am, vb. pf. = požvečiti, Jan., M. požvekováti, ûjem, vb. impf. (wiederholt) fauen, M.

požvenkljáti, am, vb. pf. ein wenig flingeln, ichellen, Cig., Jan.

požvepláti, am, vb. pf. mit Schwesel bestreuen, ichweseln, Cig.; tree p., Dol., Notr.

požvepliti, im, vb. pf. = požveplati, Cig. požvižgati, am, vb. pf. 1) ein weitig pfeifen, Mur., Cig.; zupfeifen, Cig.; požvižgaj mu, gib ihm burch Bjeifen ein Beichen, BlKr.-M.; — 2) p. kaj, etwas wegichmungein, Zv.

požvižgávati, am, vb. impf. in Abjähen pfeifen: kos požvižgava v dolino, Zora; veter požvižgava memo ušes, Vrt.

požvižgováti, ûjem, vb. impf. — požvižgavati, Z.

požvrgoleti, im, vb. pf. einige Zwitscherlaute boren laffen.

prá-, praef. (adv.) Ur., ur., Jan., nk.; po drugih slov. jezikih; (v starejših knjigah nav. pre-); naglašajo se te sestave nav. z dvojnim akcentom, ker ima "pra-" svoj poudarek.

prábába, f. die Urgroßmutter, Z.; (prebaba, Meg., Mur., Cig.).

prábábica, f. = prababa, nk.; (pre-, Dict., Mur., Cig., Jan., C.).

práblk, bika, m. ber Urstier (bos urus), Erj.

prábítje, n. das Urwesen: prabitja, die Protisten, Erj. (Som.).

prádivatelj, m. ber Ureinwohner, Bes. prádivavec, vca, m. = prabivatelj, Trst.(Let.),

prábratič, íca, m. ber Großnesse, (pre-) Cig. prábratična, f. bie Großnichte, (pre-) Cig., Jan. prábratövlja, f. bie Großnichte, (pre-) Cig. prábrátranec, nca, m. ber Großniesse; (pre-)

Jan.
prábrdy, brója, m. bie Primzahl, C.
práč, m. = 2. brač, bie Elle, Zora, jvzhšt.
práča, f. bie Schleuber, Mur., Cig., Jan., Mik.,
nk.; — prim. preča, frača.

pracar, rja, m. bet Schleuberer, Cig., Jan., nk. praciovek, eka, m. ber Urmenich, Cig. (T.), nk. pracnik, m. ber Burfftein, ber mit ber Schleuber geworfen wirb, Cig.

prådèd, déda, m. ber Urgroßvater, nk.; ("pre-did", Meg., Dalm.; "predet", Alas; preded, Habd., Mur., Cig., Jan., Jsvkr., BlKr.); pråded, Cv.

prádêdec, dca, m. — praded, (prededec) Trub., Jsvkr.

prádědski, adj. urahnlich, (pred-) Cig. prádóba, f. die Urzeit, Cig. (T.), nk.

prádóben, bna, adj. bie Urzeit betreffenb, nk.; pradobna zgodovina, bie Urgefchichte, Cig. (T.).

prádôm, m. ber Ursis, Cig.(T.). prádomovína, f. die Urseimat, Cig.(T.), nk. práfaktor, rja, m. ber Brimfactor, Cel.(Ar.). prág, prága, m. 1) die Schwelle: die untere Thur- oder Thorschwelle; hisni p.; črez prag

Thür ober Thorschwelle; hisni p.; crez prag stopiti; pred svojim pragom pometati, vor seiner Thure kehren; — zgornji p., die Oberthürschwelle, C.; — das Gohlband, die Gohlband (arch.), Cig.(T.); — die Straßenschwelle, C., Levst.(Cest.); die Eisenbahnschwelle, C.; — po dau struge poloziti prage (Grundschwellen einziehen), Levst.(Mocv.); — der

Hach- oder Wehrbaum bei Wassermühlen, Cig.; ber Querbamm bei Wasserleitungen, V.-Cig.; ber Querbamm bei Wasserleitungen, V.-Cig.; — 2) das Kiss, V.-Cig.; ber Katarakt, Cig. (T.), DZ.; Dneprski pragi, Vrt.; — 3) der Absah des Berges, die Terrasse, Cig.; die Stuse (geogr.), Cig. (T.);—4) der Streisen bei schlechtem Haarschaft, die Stuse, C.

pragmātičen, čna, adj. opravilen, pragmatico, Cig., Jan., Cig.(T.); pragmatična sankcija, bie pragmatiche Sanction, Cig.(T.).

pragmatika, f. opravilnik, die Bragmatik, Cig.,

prágôrje, n. bas Urgebirge, Cig.(T.), C. prágorôvje, n. = pragorje, Jan.(H.).

prágozd, gózda, m. ber Urwald, Cig.(T.), C., nk. prâh, prâha, prahû, m. ber Staub; p. ometati po sobi; prah je po cestah; na kolenih prah pometati pred kom, vor jemandem im Staube Inieen, ZgD.; cvetni p., ber Blütenstaub; zlati p., ber Golbstaub; solnčni p., ber Gonnenstaub: zdrobil te bom kakor solnčni prah; živi p., ber Rāsemisbenstaub, Cig., Z.; — baš Bulver; p. za kašelj; zobni p., baš Bahnpulver, Jan.; peneči p., baš Brausepulver, cig.; — baš Schiespulver; = strelni praha, s. ber Mušsina (ber Rienen) um šich

p.; podkopni p., das Sprengpulver, DZ.

1. praha, f. der Ausslug (ber Bienen, um sich au sonnen, bes. der Hochzeitsslug der Bienentönigin: matica se nima prahe (se ni oplemenjena), matica gre na praho, Levst. (Bec.).

2. práha, f. die Brache; v praho puščati, brach liegen laffen, Tuš. (B.); praho delati, napravljati, za (v) praho orati — prašiti, einen Acer pflügen, um ihn dann einige Zeit brach liegen zu laffen; — iz nem.

pranast, adj. staub- ober pulverartig. prannica, f. ber Bovist (lycoperdon bovista),

Malhinje-Erj.(Torb.).

praholik, lika, m. bie Staubfigur, h. t. - Cig. (T.).

prahovnica, f. = 1. prasnik 2), bas Bulverhorn, ber Bulverbeutel, Jan. (H.).

prahuta, f. Die Bitterflechte, Mik.

práistina, f. die Urwahrheit, das Ariom, h. t.-Cig.(T.).

praj, adv. = pre (= pravijo): on je praj bolan, er joll frant fein, ogr.-C.

prájézik, íka, m. die Uriprache, Cig.(T.), nk. prájtelj, tlja, m. der Balmbuich, Guts., Jan., Kor.-M.; — prim. it. fardello, švab. fardel, avstr.-nem. fartel, C.

práka, f. = peraca, ber Bajchbleuel, C. prákantôn, m. ber Urlanton, Cig. (T.).

prákol, m. ein abgenützter Stod ober Steden, ber Brügel, Cig., Mik., Caf(Vest.), vzh.St. prákolje, n. coll. abgenützte Stöde (g. B. Bein-

prakolje, n. coll. abgenütte Stöde (z. B. Beingartensteden): p. pobirati po vinogradu, jvzh-St.

prāksa, f. izvrševanje svojega poklica, izurjenost v tem, die Praris, nk.

prāktičen, čna, adj. izkušen, porabljiv, dejanski, praftifá, nk.

praktienost, f. praftifcher Sinn, nk.

praktik, m. v kaki redi izkušen clovek, ber Braftifer, nk.

prāktika, f. dejansko izvrševanje, bie Braftif, bie Bragis, Cig., Jan.; službena p., bie Dienftespragis, DZ.; zdravniška p., bie ārztliche Bragis, DZ.

praktikānt, m. vajenec, der Braftisant.
prátec, tca, m. ein hölzerner Stößel o. Schlägel
(3. B. zum Zerstampsen des Schweinefutters),
C., Dol.;—der Bachheleust, Z., Strek.(LjZv.);
s pratcem tolčejo in perejo posedno platno
in strene, Dol.

prálês, m. = pragozd, der Urwald, Sol., Let.-

prálica, f. 1) bas Jäteisen, die Jäthade, Mur., Cig., Jan., Dol., Gor., Št.; — 2) in der Sägemühle der haten, welcher bas Steigrad fortschiebt, ber Schieber, V.-Cig., zapSt.; velika in mala p. segata železnemu kolesu v zobe, Notr.

prálík, m. bos Urbilb, h. t.-Cig. prálika, f. Cig., Jan., pogl. pralika.

praliska, f. die Ripe, ber Spalt, Meg.; ber Felfenspalt, Dalm.

pralisce, n. ber Baichplat, Cig., Jan.

prâlja, f. = perica, Habd.-Mik., Cig., Jan., C., Št.-M.; povodnji mož mlade ribiče pa mlade pralje lovi, ντhŠt.-Pjk.(Črt.).

prâijka, f. = pralica 2), ber hebel in Muhlen, Jan.(H.), (pralika) Cig., Jan.
prâika, f. = pralec, ber Baschbleuel, Valj.
(Rad).

prainica, f. 1) bas Waschhaus, Kol.; — 2)
— praiec, der Waschbleuel, Strek., BlKr.

1. pram, m.1) die Berbrumung, die Tresse, Meg.-Mik., Jan., C., Trub., Dalm.; - ber Streisen: ognjen pram na nebu, Bes.; - 2) mehurci v ustih, ber Mehlhund (eine Rinderfrantheit), V.-Cig.; - prim. nem. Brame = Rand.

2. pram, m. ein braunes Bferb, ber Braune; - iz nem.

prámati, am, vb. impf. verbramen, ausstaffieren, Cig.; praman, verbramt, C.; — prim. 1. pram. (). prámáti, tere, f. die Urmutter, Z.

prâmče, eta, n. dem. 2. pram.

prâmček, čka, m. = pramče. prâmec, mca, m. dem. 2. pram.

prámelj, mija (meljna), m. = 2. pram, Valj. (Rad).

pramen, m. der einzelne Bestandtheil eines gesssochtenen oder gedrehten langen Gegenstandes: der Faden eines Strides, Cig., Jan., C.; vrv v tri pramene, Svet. (Rok.); das Flechtreis: sida na tri pramene, C.; der Bopstheil: kita na tri pramene, Z., pri Celju-Mik.; v tri pramene ima kite spletene, Kras; — tkalski prameni, die Webersisen, DZ.; — p. svetlode, ki pada na kaj, das Streissicht, Cig. (T.).

prámenič, m. dem. pramen, Jan. (H.); (pramič, SlGradec-C.).

pramenolàs, lása, *adj.* strassparig, *Erj.(Som.).* práméra, f. das Urmaß, *DZ.* prâmez, m. das Gebrüme, *Mur.*, *Mik.*;—prim.

1. pram. prâmič, m. dem. 2. pram, Npes.-M. pránica, f. bie Menstruation, Cig.

prásek, ska, m. = prasec: praska smoditi,

prasedež, m. ber Urfis, Jan.(H.).

pranik, m. bie Bottofche, C. pránje, n. 1) bas Wajchen, die Baiche; p. zlata, die Golbwäsche, Cig.; - 2) die Menstruation, Cig.; - pranje, ogr.-Valj.(Rad). pranka, f. tlar gepochtes, gemaschenes Erz, ber Schlich (im Suttenbaue), Cig.(T.). práoblíka, f. die Urform, nk. práobraz, ráza, m. bad Urbilb, Cig.(T.). prácča, m. ber Urvater, C. práplôdba, f. bie Urzeugung (generatio aequivoca), Cig.(T.). prapor, m. bie Fahne, Jan., nk.; - iz drugih slov. jezikov. práporec, rca, m. dem. prapor; bas Fähnlein, Jan.; ročni p., die Handsignalfahne (z. 18. der Bahnwächter), DZ. praporen, rna, adj. Fahnen-, Flaggen-, nk. praporisce, n. die Fahnenstange, Jan., C. práporščak, m. der Fahnentrager, nk.; - ber Fähnrich, DZ., nk. prapovest, f. die Urgeschichte, Cig. (T.). práprabábica, f. die Ururgroßmutter, (prepre-) Cig., M. prápraděd, déda, m. ber Ururgroßvater, (prepre-) Cig., M. práprat, f. = praprot, Jan., Mik. prápravnúk, m. ber Ururentel, (prepre-) Cig. prapravnúka, f. die Ururenfelin, (prepre-) Cig. praprot, f. bas Farnfraut; p. crnica, fcmarg. licher Streifenfarn, bas Frauenhaar (asplenium trichomanes), $Tu\check{s}.(R.)$; \Longrightarrow medična p., Cig.; orlova p., ber Abler-Saumfarn (pteris aquilina), Tus.(R.); = velika p., Cig.; sladka p., bie Gugbolbe (myrrhis odorata), Josch. práproten, tna, adj. Farnfraute: praprotno práprotica, f. das Frauenhaar (asplenium trichomanes), Rihenberk - Erj. (Torb.); - navadna p., das Haarmühenntoos (polytrichum commune), Tuš.(R.). práprotina, f. coll. Farnfraut, Jan. práprotisče, n. der Jarnboben, Cig. práprotje, n. coll. Farnfraut. praprotnica, f. 1) ber Farnboben, Cig.; -2) = cibora, C. práprotov, adj. Farnitaute; praprotovo seme. praroditelji, m. pl. bie Ureltern, SiN. prasad, f. coll. Schweine, Ferfel, Jan. (H.). prásček, čka, m. dem. prasec. prascevina, f. bas Schweinefleifch, Jan. (H.). prastie, m. dem. prasec; bas Schweinchen, Mik.; divji p., Dict.; - bie Aljel, Rez.-C. prasčína, f. kadar koljejo, je zvečer pojedina, ki ji pravijo prasčina (praščina), BIKr. prase, eta, n. ein junges Schwein, bas Fertel; - übhpt, bas Schwein: krdelo praset, Jurc.; – kot psovka: ti prase, til – sesno p., bas Spanferfel, Cig., Jan.; - morsko p., ber Tapir, Jan. prasec, sca, m. bas mannliche Schwein; tudi kot psovka: bas Schwein; - prasci, junge Schweine (sing. prase); - divji p., das männl. Wildschwein, Cig. prasecják, m. die Gebarmutter ber Sau, C.

Levst.(Zb. sp.). prasetco, n. bas Schweinchen, bas Fertel, Mur., Danj.-Mik. prasetina, f. bas Ferfelfleifch, Cig., Jan., Valj. (Rad).prasica, f. bie Gau; divja p., bie Bilbfau; tudi psovka: ti prasica! prásič, m. ein männliches Schwein. prasičati, am, vb. impf. neka otročja igra, BlKr.-DSν.; — prim. prasičkati se. prasiček, čka, m. 1) ein mannliches Fertel; oddojni p., bas Spanfertel, DZ.; - 2) zamorski p., das Meerschweinchen (cavia cobaya), Erj. (Z.); - navadni p., die gemeine Maueraffel (oniscus murarius), Erj. (Z.). prasičevina, f. = svinjina, Cig., Jan. prasicica, f. dem. prasica; 1) eine fleine Sau; - 2) die Affel, Cig. prasicji, adj. Sau-, Schweine-; - ichweinifch, Mur. prasîčkati se, am se, vb. impf. == svinjkati se, svinjko biti, vzhŠt.; (prim. Vest. I. 125.). prásíla, f. bie Urfraft, Cig.(T.). prasiti so, im se, vb. impf. gebaren (von ber Sau', ferteln, Cig., Jan. prasji, adj. Schweine-, Strek ; prasje meso, Z. 1. prask , m. ber Ris, bie Scharte, Cig., 2. prâsk, m. ber Rrach, Cig., Jan.; bas Gefrache: prask in tresk, Vrt. 1. praska, f. ber Rrall, ber Ris, bie Schramme. 2. praska, f. bas Getoje, kajk.-Valj.(Rad); p. rozja, ogr.- Valj. (Rad); ber Tumult (mit thutlichen Angriffen verbunden), M.; ber Rummel, ber Larm, Cig., vrhSt.; - bas Scharmüßel, Jan., nk. 3. praska, f. = drevesna veja, Hrušica(Ist.)-Erj. (Torb.); praske, Reifer, Z.; - prim. it. frasca, belaubter Aft, Mik. praskáč, m. ber Rräßer (vino, katero po grlu praska), Str. 1. praskanje, n. das Rragen, bas Rrallen. 2. praskanje, n. bas Geraufd, bej bas Gepraffel, bas Befnifter, C. praskantéti, ím, vb. impf. = prasketati: ogenj v brinju, plamen v slami praskanti, Dalm. 1. praskati, am, vb. impf. 1) fragen; kokoši praskajo po zemlji; pes praska po vratih; p. se za ušesi; za ušesi se boš praskal = bu wirst es bereuen; — 2) = korakati: srčno dalje praska, Jurč.; = p. jo, Glas. 2. praskati, am, vb. impf. ein Beraufch verurfachen, Mik.; proffeln: ogenj praska, Zora. r. práskav, adj. rauh, Cig. 2. práskav, adj. fnallig, Jan.; p. plin, Rnallgas, Cig.(T.). praskavec, vca, m. 1) einer, ber fratt, ber Krater, Cig.; — 2) saurer Wein (Krater), Cig., C.; — 3) bas Reibzünbhölzchen, M.; praskavci, Julminate (chem.), h. t.-Cig.(T.). práskavost, f. bie Rauhigfeit, Cig. praskèt, kéta, m. bas Geprassel, Jan., C.

prasketanje, n. bas Braffeln, bas Rniftern; norčav smeh je kakor prasketanje trnja pod lonci, Dalm.

prasketáti, etâm, éčem, vb. impf. proffelit, fnistern, frachen; ogenj je veselo prasketal v pečici, Zv.; puške prasketajo, nk.

prasklja, f. das Rrageisen, V.-Cig.; - prim.

praskulja,

1. praskljáti, am, vb. impf. frauen: volno p., Cig. 2. prasktjáti, âm, vb. impf. tniftern, Cig., Jan. praskljaven, vna, adj. fnifterig, Cig. práskniti, průsknem, vb. pf. = prasniti, Cig. praskot, kota, m. = prasket, Cig., Jan.

praskulja, f. die Rrapburite, V.-Cig. prāsijaj, m. 🖚 1. praska, Jan.

práslûz, î, f. ber Urfchleim, Cig.(T.).

prasniti, prasnem, vb. pf. 1) rigen, frallen, fragen; — p. se, sich reißen (3. B. an einem Nagel); — 2) stürzen: prasne drez mejo in plot, Jurč.; p. na koga, auf jemanben 108stürzen, Z.; - p. jo = zbezati: zdaj-le jo pa prasni in beži na vse moči! Jurč.

pråsoroden, dna, adj. urvermanht, Trst.(Let.). prástár, stára, adj. uralt, Z., nk.; prastari sovražnik, ber Erbfeind, SIN. prástríc, m. ber Uronfel, Levst. (Zb. sp.).

prásvět, svetů, m. die Urwelt, Cig. (T.). prásvěten, tna, adj. urweltlich, Jan.(H.). prašaj, m. pogl. vprašaj.

prášati, am, vb. pf. (impf.) fragen; (nam. vprašati, Mik. V. IV. 307.).

práščati, im, vb. impf. proffeln, fniftern, frachen, Mur.; grom, drevje prašči, (praši) Danj. (Posv. p.); stol prasci, ber Stuhl fracht, Mur.; kosti nam prašče, kajk.-Valj.(Rad); - otrok prašči = otrok se dere, kriči, Vas Krn-Erj. (Torb.).

práščič, m. pogl. prasčič.

praščíka, f. fpigblattriger Spargel (asparagus

acutifolius), Kras-Erj (Torb.).

práščiti, praščim, vb. pf. == prasniti, fturjen: konj prašči v tek, Vrt.; kakor strela prašči vanj, Str.

prāščje, n. coll. odsekane veje, Notr. (Nov.)-C.; das Falchinenwert, Jan.; Reisig, Hrusica (Ist.)-Erj. (Torb.); — prim. 3. praska. prasec, šca, m. dem. prah; bas Stauboen.

prasek, ska, m. dem. prah; 1) bas Staubchen; 2) bas Bulver, Cig., Jan.; p. za zobe,

bas Bahnpulver, Cig.

1. prášen, šna, adj. 1) Staub : prášni plaz, die Stanblavine, Cig. (T.); prasni cveti, Stanbbluten, Cig. (T.), nk.; - 2) mit Stanb bebedt, ftaubig; ves sem p.; tudi: prašan.

2. prášen, šna, adj. Brach : prášna njiva, Cig.,

1. prašenje, n. bas Stauben, bas Geftiebe. 2. prášenje, n. das Brachen.

prášič, m. bas Schwein; (tudi: présić); menda nam. prasčić, praščić,

prasina, f. die Staubmaffe, das Geftube, Jan., Trst. (Let.); die Staubwolle, Vrt.

1. prasiti, im, vb. impf. 1) Staub erregen, ftauben; kaj tako prašiš? - sneg je prašil, Jurč.; - = p. se, sid wittern (o čebelah): s safljami bodo tako naglo prašile, da jih bodeš komaj videl, Gol.; - 2) bestäuben, Cig.; lase p., die haare pubern, Cig.; - p. se, fich bestäuben: im Staube baben, kokoši se prašijo, C.; — p. se, aussliegen, sich wittern, fich fonnen (o cebelah), Cig.; ves dan se prašijo mladice, Levst. (Beč.); - 3) p. se, stauben, sich als Staub erheben; prasi se po sobi, po cesti; vino se prasi, ber Wein perlt, BlKr., jvzhSt.; (= vino praši, V.-Cig.).

2. prášiti, im, vb. impf. 1) brachen; - 2) = drugi pot kopati vinograd, BlKr.; - prim. 2. praha. praska, f. ber Roblenftaub bei ben Roblenbrennern, bie Loiche, Cig.; praško ogrebati, bie Loiche abstechen, Cig.; — prim. bračka, braška, iz it. bracia, glühende Kohlen.

prasnat, adj. ftaubig; prasnate glive, Staub-

pilge, Cig. (T.).

1. prasnica, f. 1) der Staubbentel ber Bluten (anthera), Jan., Cig.(T.), Tus.(R.); — 2) bie Bundpfanne am einftigen Schieggewehre ober am Boller; na prasnici je pogorelo = es ist nichts baraus geworben, Levst (Rok.);
— 3) die Hemme in den Mühlen, um damit bas Berftauben bes Debles zu verhüten, V .-

2. prasnica, f. 1) die Brache, C.; - ber Brachader, Z.; - 2) bas Brachtorn, Cig.

prasnicen, čna, adj. Staubgefaße: prasnicna nit, ber Staubfaben (filamentum), Cig. (T.); prašnična metlica, Zv.

t. pragnik, m. i) bas Staubgefäß (stamen), Cig. (T.), Tus. (R.); - 2) bas Bulverhorn, die Bulverbuchfe, Cig., Jan.

2. prasnik, m. der Brachmonat (Juni), Guts.,

práštevílo, n. die Brimzahl, Cig. (T.), Cel. (Ar.); medsebojna prastevila, relative Brimgahlen, Cel. (Ar.).

prâtež, f. coll. Kleiber, Habd. - Mik., BlKr.-Mik.; pos. bela obleka: izgovorjeno imam kot in hrano in pratež, BlKr.; (pratež), kajk.-Valj.(Rad); - bas Gepad, Cig., nk.

pratež, m. das Reisegepad, BlKr.-D.Sv., nk.;

tudi: pratez, eza, DZ. pratezarina, f. die Gepadsfrachtgebur, DZ. pratežen, žna, adj. Gepade : pratežni voz, Cig.; pratežno odpravništvo, bie Gepadisexpedition, DZ.

pratežnica, f. ber Gepadeichein. DZ.

práti, pérem, vb. impf. 1) fclagen, Mik.; začeli so prati po njem, Dol.; prilgein: p. koga, Mur.; - 2) (bie Baiche) waichen; p. obleko, platno, prejo; kdo ti pere? wer ist beine Baicherin? - ichlammen (min.), Cig. (T.); rudo p., Cig. (T.); - negen: lica s solzami p., Kast.- Valj. (Rad); - beipulen: reka bregove pere, Cig.; - 3) die monatliche Reinigung haben, menftruieren, Cig.

práti, pórjem (pórjem), vb. impf. 1) (die Naht) trennen, Jan., Goris.; obleko porjem, Ig (Dol.); p. se, aufgeben (von ber Raht), fich auftrennen, Goris.; 2) p. se, heftig meinen, (tako jokati se, da bi se lahko razpral): kaj se porješ? pod Čavnom, Lašće-Erj. (Torb.).

prátika, f. ber Bauerntalenber; v pratiko pogledati.

pratikar, rja, m. ber Ralenbermacher. prátikarstvo, n. bie Palenbermacherei.

prátiti, im, vb. impf. 1) = spremljati, begleiten, Cig., Mik.; - 2) schaffen: strani p. kaj, BiKr.; - p. se, fich auf ben Weg machen: kam se pratiš? BiKr.

pratvar, î, f. der Urftoff, Cig. (T.), C. prátvorba, f. bie Urbildung, Cig. (T.). praujec, jca, m. ber Urobeim, Jan. (H.). práutęž, f. bas Urgewicht, DZ.

prav, adv. recht; p. si storil; p. je tako; p. mu je, es geichieht ibm recht; p. izracunati; prav, le idi! gut, geh nur! p. imas, bu haft recht; = genehm: če ti je prav; - p. biti, paffen: suknja mi ni p.; - gehörig, tüchtig; p. natepsti koga; ali ste zopet p. razsajali? — so recht, gang; p. pod nos pomoliti kaj; p. takšen je kakor brat njegov; p. zares, in vollem Ernfte; p. sam, mutterfeelenallein; p. nic, gang und gar nichte; — gerabe; p. zda; p. o bozicu; p. ti si bil; o prav! ja freilich (iron. = nein), Cig., Polj.; - recht, jehr; p. lep, p. dober, p. malo, p. zgodaj, p. rad; - p. za p., eigentlich, im Grunbe; (= za prav, Jan.); - če prav = dasi, obwohl; - imeti svoj prav, feine Berechtigung haben.

(prav), pravi, adj. recht, richtig; pravi cas; o pravem času; po pravem potu hoditi; to je prava, das ift das Richtige; pravo zadeti, ben rechten Fied treffen, Cig.; prava roka = desna r., vzhSt.; ta ni pravi, bas ist ber Unrechte; po pravem zaslišati, formlich vernehmen, DZ.; po pravem, eigentlich; = po pravi, C.; -= wahr, wahrhaft, wirflich; prava vera; pravo ime; prava cena, ber mirfliche Breis: pravi davek, bie birecte Steuer, Levst. (Pril.); pravi cas, die mahre Beit, pravi obzor, bet mahre Sprizont (astr.), Cig. (T.); prava kolicina, Die reelle Große, pravi denar, reelles Geld, Cig. (T.); prava velikost, bie Lebensgröße, Cig.; - echt; pravo zlato; pravo prijateljstvo; leiblich: pravi brat, prava sestra; authentisch (hist.), Cig.(T.); pravi ulomek, ein echter Bruch (math.), Cig. (T.); pravi kot, ein rechter Bintel (geom.), Cig. (T.), Cel. (Geom.); pollenoct: pravi korenjak je, er ift ein ganger Mann, Cig.; pravi norec, ein ganger Nart! to je pravi tepec, ein Erzdumm. topf, Cig.; pravi slepar, ein Erzgauner, Cig.; to je prava laž, baš ift eine reine Lüge; prava red! (iron. = eine Aleinigfeit), Z.; - ta adjektiv nima nedoločne oblike; prim. Cv. 1883, 12.

pravača, f. bie rechte Sand, Npr.-Krek. právapnénec, nca, m. ber liriali, h. t.-Cig.(T.). pravca, f. die Ergablung, die Sage, bas Marchen, Goriš. - Štrek. (Let.); kakor sem to pravco slišal, tako jo povem, Kras-Kres; -= pre-

govor: stara pravca je 🗯 star pregovor je, Notr.; - pogl. pravica 2).

pravda, f. 1) Die Gapung, bas Gefet, ogr.-Valj. (Rad); v pravdah učen, Meg., Dalm.;

cesarske pravde in postave, Dalm.; po mojih pravdah prav hodi, Dalm.; po rimski postavi, pravdi ali zakonu soditi, Krelj; naučim se pravd tvoje pravice, Trub.; - baš Recht, Trub., Dalm., Kast.; - stara p., bas alte Recht, Jarn.; dezelska p., bas Civilrecht, Dict.; vse mine, a pravda ostane, Dol.; po pravdi = po pravici, rokopis iz 15. stol.-Let.; - 2) bas Gericht: na pravdi sedeti, gu Gericht figen, Dalm.; nato so ga peljali pred ves svet ali pravdo, Krelj; bei. das Berggericht (in Sachen bes Weinbaues), V-Cig.; — možje so šli v pravdo (= v sejo občinskega starejšinstva), Staro Sedlo-Erj. (Torb.); - 3) bie Rechtsftreitigfeit, ber Brocejš; pravdo začeti, dobiti, izgubiti; pravdo imeti s kom; einen Brocefe führen; p. tece, ber Brocess ift im Gange; po pravdi, im Bege Rechtens; pravdo naprej pognati, ben Rechtsmeg verfolgen, Cig.; o tem se suce p., bas ift ber Wegenstand bes Streitens, DZ.; iz pravde dejan, außer Berfolgung gefeht, DZ. pravdanje, n. das Broceffieren; das Rechten. pravdanski, adj. von ber gehörigen Beichaffenheit, rechtichaffen : ti nisi pravdanski človek, Levst. (Zb. sp.); - leibhaft, wirflich, Jan. pravdar, ria, m. ber Brocefemacher, ber Brocefe-

füchtige, Cig., Svet. (Rok.). pravdarica, f. die Procefsmacherin, die Brocefefüchtige, Cig.

pravdarski, adj. procefssüchtig, Cig., Jan. pravdarstvo, n. die Brocefffucht, Cig.

pravdas, m. ber Brocefeführer, Habd .- Mik.; - der Broceissüchtige, Svet. (Rok.), SIN.; rojen p., $Z\nu$.

pravdati se, am se, vb. impf. i) einen Brocefe o. Broceffe führen, proceffieren; - 2) streiten, rechten, disputieren; a teboj se ne bom pravdal,

pravdavec, vca, m. bet Brocefeführer, Cig. pravden, dna, adj. 1) ben Brocefe betreffenb, Proceis-; pravdni dan imeti, die Tagfagung abhalten, Cig.; pravdni spis, die Brocefsschrift, Cig. (T.); pravdno pot nastopiti, ben Rechtsweg betreten, Cig.; - 2) Berichts : "pravdeni" stol, dan, Kreij; ("pravdani" stol, Trub.); "pravdena" hiša, Krelj, ogr.-C.; -3) rechtmäßig, rechtlich, ogr.-C

pravdljiv, iva, adj. procefsfüchtig, Cig.; flagerifch, Jan.; ftreitfüchtig, Dict.

pravdnik, m. ber Rechtsgelehrte, Guts.; ber Sachwalter, ber Anwalt, Cig.; drzavni p., ber Staatsanwalt, nk.

pravdnina, f. bie Brocefstoften, Cig. pravdništvo, n. bas Sachwalteramt: državno p., bie Staatsanwaltichaft, nk.

pravdodáten, tna, adj. Recht erweisenb: deske pravdodatne, Levst. (Zb. sp.).

pravdoham, hama, m. ber Bintelidreiber (saljiva beseda), Levst. (Zb. sp.).

pravdoskāza, m. der Bintelschreiber, Cig. pravdoslovec, vca, m. = pravoslovec, Cig. pravdoslôvje, n. = pravoslovje, Cig. pravdoslôvski, adj = pravosloven: pravdo-

slovska knjiga, Levst. (Zb. sp.).

Cionale

pravdosrednik, m. ber rechtliche Beiftanb, ber Abbocat, Cig., Jan., Vrtov., Zv.

pravdováti se, újem se, vb. impf. = prav-

dati se, Mur.

pravdovavec, vca, m. ber Procesmacher, Bes. pravdoznânec, nca, m. = pravoznanec, bet Rechtsgelehrte, ber Jurift, Cig., ogr.-Valj. (Rad).

pravdoznânstvo, n. = pravoznanstvo, Cig. pravdstvo, n. bas Procefsmeien, Cig.

1. pravec, vca, m. 1) der Bachfrebs (opp. koščak), V. - Cig.; - 2) bie Richtschnur, C.; na pravec, in geraber Linie, Cig. (T.); - bie Richinng, C., DZ.; (hs.).

2. pravec, vca, m. ber Bafcher, Cig.; — ber

Erzschlämmer, Cig.

právěčen, čna, adj. – pradoben, Zora. právěk, m. bie Urzeit, Cig. (T.), C. prâven, vna, adj. das Recht betreffend, Rechts. Cig., Jan., nk.; pravna navada, ber Rechts. gebrauch, Cig., Jan.; pravna akademija, bie Rechtsalabemie, nk.; pravna država, ber Rechtsstaat, Cig., Jan., Cig.(T.); pravno ime, bet Rechtstitel, Levst. (Pril.); pravni primerliaj, ber Rechtsfall, DZ.; pravna zavest, das Rechtsbewusstfein, Zv.

pravež, m. = proročišče, daš Dratel, V.-Cig. pravhati, am, vb. impf. 1) = govoriti, sprechen, Z.; — p. se, = pogovarjati se, Guts., Z. pravhala sta se, SlGradec; - 2) thun, treiben :

p. kaj slabega, Polj.

pravica, f. 1) bas Recht; po pravici, mit Recht; po vsej pravici, mit vollem Recht; to ni po pravici, bas ift ungerecht; (tudi: bas geht nicht mit rechten Dingen zu); da po pravici redem, um es beim rechten Ramen gu nennen, richtig gefagt, eigentlich; — die Gerechtigkeit; kje je tu pravica? p. se trga, Unrecht reißt ein, Z.; pravica zahteva, bie Gerechtigkeit erforbert es, pravico storiti komu, jemandem Gerechtigfeit widerfahren laffen; - die Befugnis; brez pravice, unbefugt, Cig.; pravico imam, ich habe das Recht; pravice iskati, sein Recht berfolgen, Cig.; kdo ti je dal pravico otroka tepsti? imeti kaj na pravici (n. pr. vodo), das Recht auf etwas (3. 18. bas Wasserrecht) haben, Jan.; ima vino na pravici, kolikor ga more piti, Levst. (Rok); v mojo pravico se zaletuje, er geht mir ins Gebege, Mur.; v pravico hoditi komu, jemandem ins Gehege gehen, Jan.; dobiti pravico in veljavo, gur Rechistruft gelangen, Levst. (Nauk); posilna p., bas Bwangerecht, DZ.; lastninska p., bas Eigenthumsrecht, Nov., nk.; vracilna p., bas Biebervergeltungerecht, Cig.; volilna p., das active Bahlrecht, Cig.; oddajna p., das Beräußerungsrecht, Cig.; resilna p., das Biebertauferecht, Cig. ; zastavna p., bas Bfanb. recht, DZ.; založna p., bas Berlagsrecht, Cig.; domovinska p., bas Beimatsrecht, Cig., nk.; skladiščna p., bas Stapelrecht, Cig. (T.), DZ.; p. prvokupna, predkupna, bas Bortauferecht, DZ.; stovorna p., bas Umichlagsrecht, DZ.; rodovinsko-utezna p., bas Familieneinstanbsrecht, DZ., i. t. d.; - pravica (= pravdanje) jé (= mnogo stane); poravnajva se, da ne bo pravica jedla, Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.); - bas Certificat, bie Licens, Cerkljansko(Goriš.)-Strek.(Let.); — 2) bie Dbrigfeit, bas Gericht: pravica nam ni dala, Poltane(Ip.)-Erj. (Torb.); hajdi, pojdimo k pravici (na pravico)! BIKr.; pojdem k pravici = pojdem tožit, Levst. (Rok.); pritožbo vložiti do višje pravice, k višji pravici se pritožiti na kak ukaz, Levst. (Nauk); na božji pravici, por Gottes Richterstuhl, Levst. (Zb. sp.); - na pravici lezati, auf ber Babre liegen, Poh., vzhSt.; na pravico položiti, SlGosp.; — 3) právica, die Erzählung, Rez.-Baud.; prim. pravca.

praviceljuben, bna, adj. gerechtigfeiteliebenb,

rechtliebend, Jan., nk. praviceljubnost, f. die Gerechtigfeitsliebe, nk. pravičati, am, vb. impf. = opravičevati, V.-

pravíčen, čna, adj. gerecht; p. sodnik; praviena mera; - bie gehörige Beschaffenheit habend, unverfalicht, recht, normal; nikjer ni več pravičnega vina dobiti; to ni pravičen človek.

praviconje, n. die Rechtfertigung, Cig. pravičeváti, üjem, vb. impf. techtfettigen, Krelj. pravičiti, ičim, vb. impf. 1) rechtfertigen, Cig., Jan., Cig.(T.); - p. se, fich rechtfertigen, Pavl.; - 2) legitimieren, Cig.; - aichen,

pravičnica, f. bie Gerechte, Jan. (H.). pravičnik, m. ber Berechte, Jan. (H.).

pravienost, f. bie Gerechtigfeit; - bie Recht-Schaffenheit, die Echtheit, die Unverfalschtheit. praviten, ina, adj. regelrecht, regelmäßig, Cig., Jan., M., Cel. (Ar.), nk.; - normal, Cig., Jan.; pravilna bezina, bie Rormalgeichwinbigfeit, Cig.(T.); - correct, fehlerios, Jan., Cig.(T.), nk.; pravilno govorjenje, bie Drthoepie, Cig. (T.); pravilna pisava, nk.; prim. pravilo.

pravitnik, m. eine Regeln enthaltenbe Schrift, bas Reglement, bas Regulativ, bas Statut, bie Rorm, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ.; sluzbni p., bas Dienftreglement, DZ.; kretni p. (pri železnici), das Betriebereglement, DZ. pravitnost, f. die Regelmäßigfeit, Cig., Jan., nk.

pravilo, n. die Regel, die Norm, Mur., Cig., Jan., nk.; pravila (kakega društva), die Statuten, nk.; pravila ustanoviti čemu, etwas regeln, Cig.; — po drugih slov. jezikih; (pravilo, Cv. III. 6.).

praviloma, adv. ber Regel nach, in ber Regel, Cig., Jan., nk.

pravilski, adj. ftatutarija: pravilska določila, ftatutarifche Beftimmungen, DZ.

praviti, pravim, vb. impf. (ad reči); fagen; nikomur tega ne pravi! debele p., Derbbeiten fagen; smesne p., Anefboten ergablen; pravi, da ni kriv; kaj mu greš to pravit! pravijo, da je bolan, man fagt, es heißt, er fet frant, er foll frant fein; kakor pravijo, bem Bernehmen nach; kaj pravis: was meinft du? - nennen, beißen: pravijo mi, ich beiße;

temu hribu pravijo Vetrnik; pravijo mu gospod, man tituliert ihn mit herr; ime mu je Stefan, pa mu navadno pravijo Stefak; er beißt Stephan, aber gewöhnlich nennt man ihn Stefak; to se pravi piti, bas beißt trinfen; – kako pravi mačka i mie macht es bie Rape? Z., jvzhSt.

pravljenica, f. = pravljica, Cig. pravljica, f. die Sage, das Märchen, Cig., Jan., nk.; (pravilneje morebiti: právljica, Valj. (Rad).

pravljičar, rja, m. ber Marchenergabler, Cig. pravljičen, čna, adj. Sagens, Marchens; pravljični svet, die Marchenwelt, nk.

pravljiški, adj. marchenhaft, fagenhaft, fabelhaft, Cig.

pravnik, m. ber Rechtsgelehrte, ber Jurift, Cig., Jan., nk.; - češ.

pravniški, adj. juribijch, Jan., nk.

pravništvo, n. bie Rechtswiffenichaft, Jan. pravnost, f. die Rechtmäßigfeit, Z.; - ber

Rechtsftand, Jan.

pravnoveljáven, vna, adj. rechtsgiltig, Cig., nk. pravnovezálen, ina, adj. rechtsverbindlich, Jan.

pravnovézen, zna, adj. rechtsverbindlich, DZ. pravnozgodovinski, adj. rechtshiftorijch, Navr. (Kop. sp.).

právnúk, m. ber Urentel, Z., nk.; (pre-) Meg. právnúka, f. die Urenfelin, (pre-) Meg.

právnúkinja, f. = pravnuka, Z., nk. pravo, n. der Inbegriff ber Gefete einer Art, bas Recht, Cig., Jan., nk.; javno p., občno p., privatno p., nk.; stvarno p., bingliches Recht, Nov.; osnovno p., das Grundrecht, Cig. (T.); prirodno p., bas Naturrecht, Cig. (T.).

pravobratstvo, n. die Bollburtigfeit eines Brubers, V.-Cig.

pravoc, f. 1) bas Gerücht, Mur., Cig., Jan.; p. je, nian fagt, Cig.; — die Sage, Mur., Cig., Jan.; — das Sprichwort, C., Volk.; - 2) die Gitte, vzhSt.

pravočásen, sna, adj. rechtzeitig, Mur., Cig., nk. pravočūtje, n. das Hechtsgefühl, nk.

pravodóben, bna, adj. = pravočasen, Cig., nk. pravoizkazen, zna, adj. bas Recht beweifenb, (pravosk-) Jan. (H.).

pravokoten, tna, adj. reditmintelig, mintelrecht, Cig., Jan., Cig. (T.), Znid., Cel. (Geom.), nk.; fentrecht, Cel. (Geom.).

pravokotje, n. 1) ein rechter Bintel, Levst. (Pril.); peti v p. stisnjeni, Telov.; - 2) = pravokotnik, Cig., Jan., DZ.

pravokotnica, f. die Senfrechte, Cel. (Geom.). pravokotnik, m. das Rechted, Cig. (T.), C., Cel. (Geom.).

pravokrépen, pna, adj. rechtsträftig, Cig. (T.), Levst. (Cest., Pril.), Nov., DZ.; pravokrepno razsodilo, DZ,

pravokrépnost, f. die Rechtstraft, DZ. pravolik, lika, adj. orthothp (min.), Cig. (T.). pravoljub, ljúba, adj. = pravoljuben, Jan. pravoljuben, bna, adj. rechtliebenb, Jan. pravoljubje, n. die Rechtliebe, Cig. (T.).

pravoma, adv. von rechtswegen, Jan. (H.). pravomîsein, adj. rechtbenfenb, Jan. (H.). pravomóčen, čna, adj. = pravokrepen, Jan. Nov.

pravonasiednik, m. ber Rechtenachfolger, DZ. pravopis, pisa, m. die Rechtschreibung, die

Orthographie, Cig., Jan., nk. pravopisen, sna, adj. Orthographies, orthos graphifd, Cig., Jan., nk.

pravopisje, n. bie Orthographie (als wiffenichaftlicher Gegenstand), Cig., Jan., nk.

pravopóten, tna, adj. rechtlaufig (astr.), Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.).

pravoréčen, čna, adj. orthoepijch, Jan. pravorecje, n. die Orthoepie, Cig. (T.), nk. pravoreden, dna, adj. ordnungemäßig, Cig. (T.), DZ.

pravosestrstvo, n. bie Bollbuttigfeit (einer Schwester), V.-Cig.

pravoskázen, zna, adj. pogl. pravoizkazen. pravosláven, vna, adj. zum orientolijch-orthoboren Glaubensbefenntniffe gehörig ; - rus., hs. pravoslavje, n. bas orientalijch orthoboge Chriftenthum, nk.

pravoslavnik, m. ein orientalisch-orthoborer

Christ, C.

pravoslávnost, f. die Angehörigkeit zum orientalifch - orthodoren Glaubensbefenntniffe, nk. pravoslovec, vca, m. ber fich mit ber Rechts. wissenschaft beschäftigt, der Jurist, Jan., nk. pravosloven, vna, adj. rechtswissenschaftlich; juridisch, Cig., Jan., nk.

pravoslovje, n. das Rechtsstudium, die Rechtswiffenicaft, bie Jurisprubeng, Jan., nk.; die Rechtsphilosophie, Lampe (V.).

pravosoden, adj. = pravosodnji, Jan. pravosodje, n. die Rechtspflege, bie Justig,

Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; kazensko p., die Straftechtspflege, DZ.; — po rus. pravosôdnik, m. der Justiamann, Cig. pravosôdnji, adj. Justiz., Cig., Jan.; pravosodnja služba, der Justizdienst, DZ. pravosôdstvo, n. dod Justizdienst, Cig., Jan., nk.

pravost, f. bie Richtigfeit, Cig., Jan., Cig. (T.), ogr.-C., Cel.(Ar.); p. kake posestne pole, DZ.; die Echtheit, Die Authenticitat, Cig.(T.); p. kakega blaga, Cig.; p. kakega pisma, DZ.; - bie Bewährtheit, Rechtschaffenbeit, Cig.; die Bravheit, ogr.-C.

pravota, f. = pravost, bie Richtigfeit, Jan., Levst. (Zb. sp.).

pravoten, tna, adj. richtig, recht, authentisch, Jan., Cig. (T.), nk.; pravotna oblika, Slovan. pravotnost, f. die Richtigfeit, die Echtheit, die Authenticitat, Cig. (T.), Navr. (Kop. sp.).

pravotoljubje, n. bie Rechtliebe, Cig. (T.); - stsl.

pravovéden, dna, adj. rechtsfundig, Jan. pravoveljáven, vna, adj., Jan., pogl. pravnoveljaven.

pravoverec, rca, m. der Rechtgläubige, Cig., Jan., Ravn.- Valj.(Rad), nk. pravovéren, rna, adj. rechtgläubig, Mur., Cig., Jan., nk.

pravovêrka, f. die Rechtglaubige, Cig.

(7000)c

pravovernica, f. bie Rechtglaubige, Mur., Cig.,

pravovernik, m. ber Rechtgläubige, Mur., Cig., Jan., kajk.-Valj. (Rad).

pravovérnost, f. bie Rechtglaubigleit, Mur.,

pravoverski, adj. rechtglaubisch, Mur.

pravoveratvo, n. der rechte Glaube, die Orthoborie, die Rechtglaubigfeit, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad).

pravoviren, rna, adj. nach ben richtigen Quellen,

quellenmäßig, Jan.

pravoznanec, nca, m. ber Rechtsgelehrte, ber Jurift, Cig., Jan., nk.

pravoznánski, adj. rechtswissenschaftlich, juribifch, Cig., Jan., DZ., nk.; pravoznanskih ukov stolica, LjZv.

pravoznanstvo, n. die Rechtsgelehrsamfeit, die Jurisprudenz, Cig., Jan.; pravoznanstva se naučiti, nk.

pravstvo, n. bas Rechtswefen, DZ. pravščina, f. ber Bajcherlohn, Cig.

pravšen, šna, adj. richtig, normal, Mur., Cig., Nov.; gehörig: pravšna oblika, v pravšnem redu, DZ.; v pravšni daljavi, in angemejfener Entfernung, Levst. (Cest.); praveno preudarivši vse okolnosti, mit billiger Ermagung aller Berhaltniffe, DZ.

pravenost, f. bie Richtigleit, bie Rormalität, bie Billigfeit, Cig., Jan., Cig. (T.).

právzdr, vzdra, m. baš Urbild, baš Prototyp, Jan., DZ., Zora.

právzóren, rna, adj. pravzôrni meter, ber Rormalmeter, DZ.

praz, m. ber unbeidnittene Schafbod, ber Bibber. Cig., C., Pivka - Mik., Kras, Brkini - Erj. (Torb.).

prázden, zdna, adj. (prvotna oblika) = prazen,

Mur., Mik., Krelj.

prázen, zna, adj. leer; p. sod, p. papir, prazna glava; prazni kraji, obe Gegenben; p. dobrega, Ravn.; — gehaltlos, ichal; prazna pijača; prazna pesem; — nichtig, eitel; prazne besede, leere Worte; p. izgovor, eine leere Ausrebe; prazna vera, ber Aberglaube; p. up, eitle Soffnung; p. strah, unbegrundete Furcht; p. hrup, blinder Larm; p. nic, eitel Richts, Cig.; p. strel, ein blinder Schufs, Jan (H.); ta je prazna, das sind saule Fische, Cig.; ni prazna, es ift nicht ohne, Cig.; - vergeblich; prazno pot storiti, Cig.; prazen udarec, ein Sehistreich, Cig.; — bacant: prazno mesto; — prazni cas, bie Muge, Cig., Jan.; prazna ura, bie Freiftunde, V .- Cig.

prázgodovína, f. bie Urgeschichte, nk. prázgodovinski, adj. urgejchichtlich, nk. praznáhern, adj. gonz leet, BlKr.-Let.

praznen, adj. - prazničen, C., GBrda; -

prim. pražnjen.

praznica, f. 1) bie Riete (ein Los, bas nichts gewinnt), Jan. (H.); - 2) die Hure, ogr.- Valj. (Rad); die Chebrecherin, ogr.-Mik.

praznicen, ena, adj. festtaglich, Feiertage-, Fest-; praznična obleka, das Feststeid; festlich, feierlich, praznično obhajati, festlich begeben, Cig.; praznične volje biti, guter Laune fein,

prázničnost, f. die Restlichteit, die Reierlichteit,

pranik, m. 1) ber Feiertag, ber Festtag; bozieni prazniki; zapovedan p., ein gebotener Feiertag; p. posvecevati, ben Feiertag beiligen ; vsak dan imeti p. = luftig leben, Cig.; - solski p., ber Ferialtag, solski prazniki, bie Ferien, Cig., Jan., nk.; sodnji prazniki, Berichteferien, Jan.; - 2) ber Surer, ogr.-Valj. (Rad); - ber Ehebrecher, Habd .- Mik.

praznikováti, ujem, vb. impf. einen Feieriag begeben, ein Fest feiern, Mik., SIN.

praznina, f. 1) leerer Raum; praznine puščati za pripise, DZ.; - bie Leere, Jan., Cig. (T.); Torricellijeva p., Sen.(Fiz.); - bie Lude, Jan., Cig. (T.), LjZv.; - 2) die Bufte, Guts.,

prázniški, adj. feiertagemäßig, festlich, C., Z.,

prázniti, im, vb. impf. leeren; kupice p.; tăumen, Cig.; p. sobo, Jan.

prazniv, iva, adj. hureriich, ogr.-C.

praznien, adj. - praznji, feiertagemäßig: danes si praznjen 😑 oblečen si kakor o praznicih, praznjeno platno = tenko p., Plužna-Erj. (Torb.); - prim. preznen.

práznjenje, n. bos Leeren. praznóba, f. die Leere, Mur., Cig., Jan. praznôča, f. = praznota, Kremp.-M.

praznogiav, gláva, adj. fopfleet, Cig., Jan., nk. praznoglavec, vca, m. ber Sohlfopf, Jan. (H.). praznogláven, vna, adj. = praznoglav, Cig. praznomer, mera, m. bae Bacuummeter, h. t .-

praznomisein, ina, adj. gebantenleer, Jan. praznorok, roka, adj. mit leeren Sanden, Cig.,

praznost, f. 1) bie Leerheit, die Leere; bie Schalheit, die Richtigfeit; die Eitelkeit; die Bergeblichfeit, Cig., Jan.; - 2) die Surerei, ogr.-Mik., Valj. (Rad).

praznota, f. die Leerheit, die Leere; die Gehaltlofigfeit, die Richtigfeit; bie Gitelfeit: -

= praznina, Cig., Jan.

praznoten, tna, adj. leer, nichtig, eitel, Jan. praznovanje, n. 1) bas Mußigfein, bie Muße, Cig.; - 2) bie festliche Begehung, die Feier; p. roistnega dneva, p. petdesetletnice.

praznováti, újem, vb. impf. 1) nicht grbeiten, feiern, muğig fein, Cig., Jan., Trub., Mik., Dol.; faulenzen, M., Volk.; - 2) festlich begehen, feiern; p. svoj god, obietnico; - 3) Ungucht treiben, Habd .- Mik., ogr.-C., M.; šesta zapoved prepoveda, naj ne praznujemo, ogr.-Valj. (Rad).

praznovavec, vca, m. kdor praznuje (god i. t. d.),

Valj.(Rad).

praznoverec, rca, m. ein abergläubifcher Menfc, Mur., Cig., Jan., nk.

praznovéren, rna, adj. aberglaubifch, Mur., Cig., Jan, nk.

praznoverje, n. ber Aberglaube, Cig. (T.), nk. praznovêrnik, m. = praznoverec, Mur., nk.

CHOCHELL

praznovernost, f. bie Aberglaubigfeit, Mur. praznovêrski, adj. aberglaubisch, Mur., nk. praznovêrstvo, n. bet Aberglaube, Cig., nk. praznovit, adj. milĝig: le-tukaj ta meĉ nema praznovati ni praznovit biti, Trub. (Post.); praznovita, nestanovita srca, Trub. (Post.). praža, f. eiwas Geroftetes, Jarn., Mik.; pos. = pražene sveže češplje, Gor. prâžec, žca, m. dem. prag, Valj. (Rad). prāžek, žka, m. dem. prag, Valj. (Rad). prážen, žna, adj. = pražilen, Čig. praženek, nka, m. ber Rrapfen, prazenje, n. bas Röften, bas Schmoren. pražitem, ina, adj. jum Roften bienenb, Roft-, pražilika, f. = bražilika, bas Brafilienholg, Cig., Jan. pražitnica, f. ber Röstapparat: p. (za kavo), die Raffeetrommel, Cig. pražílo, n. der Röstapparat: p. (za kavo), die Raffeetrommel, Cig. pražiti, pražim, vo. impf. fcmoren, roften, prageln; praženo meso, SlGor.; pražen krompir, geröstete Erbapsel, Gor., SlGor.; bunsten, Cig., Jan.; pražena jabolka, gebun-stete Apsel, Gor.; im Fett baden: krape, jajca p., SlGor.; tudi: zabel p., SlGor. práživat, f. bas Urthier, Znid.; praživali, Urthiere (protozoa), Cig. (T.), Erj. (2.). prážnjen, adj. = pražnji, feiertagsmäßig: trije prážnjeni petki za sv. Jurijem, Npr. (Vas Krn)-Erj. (Torb.); (pražnena srajca, Zv.). prážnji, adj. festtaglich; pražnja obleka, bas Feiertagsgewand; pražnje se obleči; - fein: pražnje predivo, platno, pražnja srajca; -pražnja moka, doš Mundmehl, Z. přeati se, am se, vb. impf. brunften (o kozah), přč, m. neskopljen kozel, der Riegenbod, Vreme-Erj. (Torb.), LjZv. 1. přča, f. = golša, der Rropf, Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.). 2. pfča, f. ber Beibeftrid: kravo na prči pasti, Zil.-Jarn.(Rok.). prčánec, nca, m. = 1. prča, Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.). prčevina, f. bas Biegenbodfleisch, Jan.(H.). pfciti so, im se, vb. impf. brunften (von Biegen), Cig. přčkati, am, vb. impf. = paberkovati po trtah, GBrda-Erj. (Torb.). prd, m. bet Furz, Cig.
1. prda, f. 1) = rit, Cig., Jan., C., BlKr.; 2) eine fagottartige Schalmei aus Baumrinde, Gor.-Mik.; = trobentica, ki si jo na vzpomlad napravijo otroci od lubja, Skrilje-Erj. (Torb.). 2. pŕda, f. = obleka, ki jo za nevesto neso na dan poroke, (iz nem. Bürbe?) Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.). prdaca, f. eine Art gelbe Bflaume, C., vzhSt. pfdalo, n. 1) = rit, Mur., Cig., Mik.; - 2)ber Farger, Lasce-Levst. (M.).

prdánja, f. == prdalo i), C.

prdè, éta, m. ber Farzer, Lašče-Levst.(M.).

pîdec, dca, m. 1) ber Furg; tudi: prdêc, dca, Valj.(Rad); -2) = 1. prda 2, trobentica od lubja narejena, jvzhSt. prdêla, f. = 1. prda 2), Cig., Polj. prdélo, л. prdalo i), С. prdênje, n. bas Farzen. prdeti, im, vb. impf. fargen; prdi kakor konj. prdez, m. 1) ber Jurg, Valj.(Rad); - 2) ber Farzer, Valj (Rad). prdih, m. = živalski mehur, bie Thierblafe, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.). prdija, f. = prdaca, eine Art Bfigume, C. prdljav, áva, adj. = prdljiv, vzhSt.-C. prdljiv, íva, adj. kdor pogostoma prdi, C., M. prdljivec, vca, m. = prdljiv človek, Jan.(H.). prdljivka, f. = prdaca, eine Art Bflaume, C. pfaniti, pfdnem, vb. pf. einen Furz geben laffen. prdovráč, áča, m. ber Quadjalber, C. pŕdprda, f. = podprda, C. prdúlia, f. = prdača, C. prè, adv. wie man fagt, wie es beißt, angeblich, Cig., Jan., vzh.Št.; ima pre denarje, man jagt, er habe Geld, Cig.; on je pre prisel, et foll gefommen fein, Mik.; (skrčeno iz: prejo = pravijo, C.; prim.: dosti jih je, prejo, poginilo, Hal.-C.). pre-, I. adv. (praef.) 1) pomenja poviševanje: - գնես, ես ։ premlad, prestar, previsok, prekratek, premalo, prezgodaj; - jehr, überaus; prekrasen, prelep, preljub, presvet; - pred samostalniki: preblato, prelepota, premo-drost, premraz, alljugroffer Roth, überausgroße Schönheit 2c., Mik. V. G. IV. 237.;-2) nam. pra-: prebaba, preded; — II. praef. pomenja: 1) premikanje skozi kaj, črez kaj, prek česa: dutche; prebiti (desko), durche ichlagen, prebosti, durchbohren, premočiti, burchnaffen, preplavati, burchichwimmen; übers; preskočiti (plot), barübeispringen, übers springen; preplaviti, überschwemmen; — 2) da dejanje ali stanje trpi skozi neki čas in preko nekega časa: burdy, übere; premoliti (cele noči), durchbeten, prečuti, prebedeti, durchwachen, prebiti, prestati, übersteben, prenočiti, fibernaditen; — 3) premikanje iz kraja v kraj: ilbers; prepeljati (na brodu), ilbers fahren; preseliti se, überfiedeln; prenesti, übertragen; - 4) premembo: um.; preobleci, umfleiben, previti (otroka), anbers einwideln, prevezati, anders binden, prekrstiti, umtaufen, prestlati, umbetten; — 5) premikanje ob čem in mimo česa: poruber, prejti (čas hitro prejde), preteči (ura je pretekla), borubergehen; über : preslisati, überhoren; - 6) premikanje mimo česa (koga) in še dalje, torej tudi preseganje: übers; prehiteti, überholen, preteči, prerasti, im Laufen, Bachfen übertreffen, premodi, überminben, prevpiti, überichreien; -7) da kako dejanje presega mero: übere; preobjesti se, sich zu sehr anessen, sich überessen, prevzdigniti se, etwas zu Schweres heben, sich überheben, pregnati (konje), zu jehr antreiben; — 8) zacetek dojanja: pregovoriti, pregledati (navadneje: izpre-). preara, f. bie Brache, C.

prearati, am, vb. impf. überadern, noch einmal pflügen, Dol-Mik. preârjati, am, vb. impf. = prearati, Cig., Jan. probadáč, m. ber Durchftecher, Cig. prebadalo, n. ein Bertzeug gum Durchftechen, Cig. prebadanje, n. bas Durchstechen. prebadati, am, vb. impf. ad prebosti; burdistechen, durchbohren; otroke so s sulicami prebadali; papir z iglo p.; p. tvore, bie Blutichwäre aufstechen. prebarantati, am, vb. pf. (Baren) abiegen, Z., prebarkováti, újem, vb. impf. ausfraifchein, C.; — prim, barati. prebarvati, am, vb. pf. von neuem farben, umfarben; neu anftreichenprebarvováti, újem, vb. impf. ad prebarvati. prebasati, basem, vb. pf. überpaden, unifaben, Cig., Jan. prebasováti, fijem, vb. impf. ad prebasati, Jan. prebava, f. 1) bas Mushalten, bas Ertragen: p. trplienja, C.; - 2) die Berdauung, Cig., Jan., Erj.(Z.), nk. prebaven, vna, adj. 1) Berbauungs, Cig., Jan., C.; - 2) prebaven, verdaulich, nk. prebavilo, n. bas Berbauungsorgan, Cig. (T.), Erj.(Z.), Zv., LjZv. prebaviti, bavim, vb. pf. 1) aushalten, ertragen, Cig., Jan., St.; vse nadloge p., Hal .-C., jvzhSt.; bom že prebavil tudi brez tega, jvzhSt.; - 2) verbauen, Guts., Cig., Jan., nk. prebavje, n. bas Berbanungeinftem, Cig.(T.), Erj.(Som.). prebavljálo, n. = prebavilo, Cig. prebavljanje, n. 1) bas Ertragen, bas Austommen, St.; - 2) bas Berbanen, Cig., nk. prebávljati, am, vb. impf. ad prebaviti; 1) aushalten, ertragen: nadloge p., Hal .- C.; auslangen, austommen, C.; prebavljam, kakor morem, ich fomme aus, fo gut ich tann, jvzh.St.; - 2) verbauen, Cig., Jan., nk. prebavljenje, n. die Berbauung, Jan., kajk .-Valj.(Rad). prebavijiv, íva, adj. == prebaven 2), Cig., Jan. probavnost, f. bie Berbaulichfeit, nk. prebeckáti, îm, vb. pf. = prebedeti, Cig., Jan. prebeckáti, îm, vb. pf. burchstochern. prebeda, f. prebeda! Jammericabe! Jan. prebedeti, im, vb. pf. durchmachen; cele noci p. prebeg, bega, m. 1) bas Uberlaufen, die Defertion, Cig., Jan.; - 2) ber Uberlaufer, Cig., Jan.; (hs.). prebégati, am, vb. impf. ad prebegniti, Cig. prebegniti, begnem, vb. pf. hinuberflieben, überlaufen, Cig., Jan. prebet, adj. fehr weiß, fcneeweiß; allgu weiß.

prebeliti, im, vb. pf. 1) von neuem weißen,

probenda, f. bie Bfrunde, die Brubenbe, Cig.,

prebendar, rja, m. ber Bfrundner, ber Bra-

Jan., DZ.

benbar, Cig., DZ.

frisch tunchen; hiso p.; - 2) burch Schweißen reinigen, ausschweißen: Zelezo v ognju p.,

prebendnik, m. = prebendar, Jan. preber, m. = prebir, C. proberáčiti, ačim, vb. pf. 1) bettelnb burchmanbern; vse mesto p.; — 2) bettelnb gu-bringen; vse svoje dni p., Cig. preberuh, m. - prebiralnik, ber Blattermagen ber Biebertauer, C. prebesedba, f. die Metaphraje (gramm.), Cig. prebezgáti, am, vb. pf. = prebeckati, burdsstochern, Lasce-Levst. (M.); pipo p., Zora; – stochernd durchhöhlen, Cig. prebezati, im, vb. pf. 1) fliebend burcheilen, durchfliehen; polje p., Cig., C.; - 2) fliehenb auvoriommen: p. koga, C. prebežávec, vca, m. = prebežnik, ogr.-Valj. probêžnica, f. bie Überlauferin, Cig., Jan. prebeznik, m. ber Uberlaufer, Cig., Jan. prebicati, bicam. vb. pf. burchpeitichen, Cig., prebijáč, m. 1) orodje, s katerim se skvožnjice (luknje) delajo v železo, Vrt., St., Kr.; baš Durchichlageisen, Cig.; ber Durchichlaghammer, Cig., DZ.; ber Spiphufftempel, DZ.; -2) ber eiferne ober mit Gifen beichlagene Bflod, momit man Locher in Die Erbe macht, C.; -3) ber Sturmbod, Jan., C. probijak, m. ber Durchichlag (bei ben Schmieben und Schlossern), Cig.; - prim. prebijač 1). prebijačnik, m. = prebijak, prebijač 1), Cig. prebijanje, n. 1) bas Durchichlagen; - 2) bie Compensation (merc.), Cig. (T.). probijati, am, vb.impf.ad prebiti; 1)burchichlagen; železo p.; toča prebija, eš hagelt burth, Cig.; – brada ga že prebija (er befommt schon ben Barti, pa se nima pameti, Cig.; - p. na dvoje, entzweischlagen, Cig., Jan.; - 2) aufheben: eno drugo prebija, eines hebt bas andere auf, Cig.; - compensieren, Cig.(T.), DZ.; p. dolg za dolg, $Cig.(T_i)$: - 3) == prebivati 1), ertragent: tak si, da te ni prebijati, Jurč. prebitec, ica, m. ein übrig gebliebener Gegenstand: četrta žlica n. pr. je p., če se le trije za mizo usedejo, Notr. prebîr, m. die Auswahl, C.; na p. imeti, C.; vse ti na p. ponudim, Slom.-C. prebiráč, m. 1) kdor kaj prebira, ber Rlauber, Cig.; - kdor si rad jedi prebira, ber Rostberåchler, Cig.; prebirač najde otirač, Npreg.-Valj. (Rad); - 2) = prebiralnik, ber Blattermagen, ber britte Rindsmagen, C. prebiralka, f. die Tofte, Cig., Jan. prebiratnica, f. 1) bie Scheidebant (mont.), Cig.; - 2) prebiralnice, bie Grifflocher an einer Bfeife, Cig.(T.). prebiratnik, m. 1) bas Scheibeeifen (mont.), Cig.; - 2) = devetogub, ber Blättermagen ber Biebertauer, ber Bfalter, Cig., Strp.; - (ber erste Magen, der Bansen, Cig., Jan., Valj.[Rad]). prebirálo, n. die Claviatur, Cig. prebiranje, n. 1) bas Austlauben, bas Auslefen, die Rlauberei; p. rude, die Erzicheibung,

Google

Cig.(T.); - p. strun, bas Saitenspiel; - 2) bas Lefen (in einem Buche): p. svetega pisma. prebiratev, tve, $f_i = \text{prebiranje 1}$, Jan.(H.). prebirati, bîram, vb. impf. ad prebrati; 1) (immer bas Schlechte absondernd) austlauben, auslesen, sichten; solato p., Cig.; gozd p. ben Bald läutern, Cig.; smeti p., das Rebricht burchjuchen, Z.; ptice si perje prebirajo, ogr.-Valj. (Rad); besede na vse strani p., ein Wortklauber sein, Cig.; - wählerisch immer bas Beffere fich ausfuchen; sluzbo si p., Cig.; poprej si prebiral, zdaj pa pobiraj! = kdor dolgo izbira, pobere ostanek, Koborid-Erj. (Torb.); kdor si obilo prebira, tak si malokedaj prebere, Zv.; - 2) abwechselnd berühren ober greifen: ein Inftrument mit Zaften spielen: klavir, orgle p., Cig., Jan., C.; - strune p., bie Gaiten anichlagen; - p. z nogami = navzkriž stopati, Dol.; z rokami p. = navzkriž prijemati (zdaj z eno, zdaj z drugo roko), Dol.; nepravilne korake p., unregelmäßige Schritte machen, LjZv.; - 3) burchlefen ; - bie und ba in einer Schrift lejen, herumblättern; knjigo (knjige), pisma, časnike p.

prebiravec, vca, m. ber austlaubt, aussucht, ber Rlauber, Cig., Jan., C.; ber Sortierer,

М.

prebîravka, f. die Alauberin, Cig. prebîrica, f. die Auswahl, C.

prebirljiv, íva, adj. austlauberifch, (tudi: prebîrljiv), Z,

prebistriti, bistrim, vb. pf. durchflaren, Cig.;

— tlug machen, Z.

prebîtek, tka, m. 1) ber Aufenthalt, Kremp.M., ogr. - C., kajk. - Valj. (Rad); v nebu p.
(Bohnung) dobim, C.; tukaj nimam prebitka, hiet ist nicht mein Berbleiben, Z.; —
2) ber Überschuß, Cig., Jan., Cig.(T.), C.,
DZ., nk.; sserski p. (math.), sphärischer Excess,
Cig.(T.); p. od troskov, Levst. (Nauk); —
ber Übersuß; imeti česa na p., von einer
Gache im Überscusse haben; imaš na izbor in
prebitek vsega lepega, Zv.

prebiten, tna, adj. permanent, Cig. (T.); -

stsi.

1, prebiti, bộm (bộdem), vb. pf. 1) überstehen, aushalten, ausharren; ž njim ni moći p., es ift mit ihm nicht auszuhalten; prebil je vso grozo, Ravn.-Mik.; dosti hudega p., C.; p. s dim, mit einer Sache austommen; z malim p., Cig.; lehko p. brez česa, Levst. (Pril.); preskusnjo p., bie Brufung besteben, DZ.; -2) Die Beit zubringen, verleben, Cig., Jan.; cel dan v postu p., C.; p. v šalah in burkah, bie Beit mit Scherzen gubringen, Cig.; -3) übrig bleiben, Meg., Jan., C., Boh., Vrt.; poberite kosove, ki so prebili, Trub.; on se bo obrnil k ostankom, kateri so še mej vami prebili iz roke asirskega kralja, Dalm.; prebil, übrig, Meg., Jan., C.; — (praes. prebîjem, St.).

2. prebiti, bijem, vo. pf. 1) burchschlagen, burchs hauen; led p., ein Loch in das Eis hauen; drepinjo si p., ein Loch in den Ropf bekommen; luknjo v kaj p., ein Loch in eimas schlagen; prebit denar, burchlöchertes Gelb; prebita ladja, ein ledes Schiff, Cig.; avinčenka ni prebila, die Rugel drang nicht burch, Cig.; potrpljenje železna vrata prebije = Beduld überwindet alles, Mur.; p. vrste sovraznikov, sich burchichlagen, Cig.; - entamei schlagen, entzwei hauen; p. kos železa na dvoje; - 2) abstechen (im Rartenspiel); p. s karto, Cig.; - (bei ber Berechnung) aufgeben laffen, aufheben, compenfieren, Cig.; eno z drugim, eno za drugo p.; dolg za dolg p., Cig.(T.); vzajemno p. troške (gegen. seitig aufheben), DZ.; — 3) prebit (evfemizem za: preklet), verbammt, "verfligt": p. hlapčič, ein Zeterjunge, Cig.; prebito malo, verbamunt wenig, C., Temijine(Tolm.)-Strek. (Let.); prebito obrenkati koga, jemanben gehörig ausganten, Levst. (Zb. sp.).

prebîtva, f. der Aufenthalt: p. nebeška, C. prediváten, ina, adj. Wohn, bewohnbar, Jan. prediválišče, n. der Aufenthaltsort, der Wohnort, der Wohnsig; nebesa, p. svetnikov; tudi:

prebivališče.

prebivâtnica, f. bas Bohnsimmer, ogr.-M., C., Slom.

prebiválo, n. železen drog, s katerim se v kamen jame vrtajo, Vas Krn-Erj. (Torb.). prebívanje, n. 1) das Ausharren, Cig.; ber Aufenthalt, das Bohnen; p. na kmetih, v

glavnem mestu; — 2) bie Behaufung, Meg.;
— tudi prebivanje, Valj. (Rad).

prebivatelj, m. = prebivavec, nk. prebivateljstvo, n. = prebivavstvo, nk. prebivaten, tna, adj. Bohn: prebivatni pro-

stori, Levst.(Nauk).

prebívati, am, vb. impf. ad 1. prebiti (bom); 1) außhalten; kraljici uže ni bilo prebivati, Levst. (Zb. sp.); ſciben, ertragen, C.; ni moči ga p., Svet.(Rok.); — außhommen, C.; ob vodi in suhem kruhu p., LjZv.; — 2) sich aufhalten, mohnen; na kmetih p.; ribe v vodi prebivajo; pod eno streho s kom p.; po vaseh prebivajo kmetje, po mestih gospoda in rokodelci; — 3) übrig bleiben, übrig sein, C., Levst.(Pril.); le-ti bodo vsi jesti zadosti imeli, in bode še prebivalo, Trub.; nič časa mu ni prebivalo, Zv.; — überstüssig sein, C.; meni kaj prebiva, ich sabe an etwas überstussi, kaj prebiva, ich sabe an etwas überstussi, salasti uber, C.

prebivavec, vca, m. ber Bewohner; prebivavci severnih dezel, bie Rorblanber, Cig.

prebivavka, f. die Bewohnerin.

prebivavstvo, n. die Bevölkerung, die Einwohnerschaft, Jan., C., nk.

prebîvek, vka, m. 1) = prebitek 1), Mur., C.; - 2) = prebitek 2), C.

preblāg, blága, adj. zu ebel; — fehr ebel; preblaga duša; preblagi gospod!

preblagodáten, tna, adj. sehr gnabenreich: p. čudež, LiZv.

preblagoróden, dna, adj. hodsebelgeboren, hodse wohlgeboren (v naslovih), Cig., Jan., C., nk.; (po drugih slov. jezikih).

Cacacacac

preblagorodje, n. Vase p.! Euer Sochwohlgeboren! nk.

preblagorodnost, f. bie hocheble Geburt, Jan. (H.).

preblaten, tna, adj. zu fothig; preblatno je, ne morem iz hiše.

preblato, n. ju großer Roth, Met .- Cig., Jan., C., Mik.; p. je, es ist zu tothig, Lasce-Erj. (Torb.).

preblaziniti, inim, vb. pf. neu politern, fiberpolitern, Cig.

preblazniti se, im se, vb. pf. in eine Beritrung gerathen, irren, Mik., Vrtov. (Km. k.), Notr

preblažen, adj. überaus felig, hochfelig, Cig.,

preblebetati, eram, ecem, vb. pf. mit Blaubern zubringen, burchschwaßen; celo uro p.

probledeti, im, vb. pf. bie Farbe mechfeln, erblaffen; od strahu p., Cig.; zakaj je prebledel? Jurč.

prebledévati, am, vb. impf. ad prebledeti. preblediti, im, vb. pf. blajs ober bleich machen, ogr.-C.

prebledováti, ûjem, vb. impf. ad prebledeti; ofter die Farbe wechseln: Kaj tak prebleduje Ti rumeno lice? Npes.-K.; tam, kjer lepota prebleduje, Rog.-Valj.(Rad).

problejati, jam, jem, vb. pf. ichreiend zubringen: p. celo noč, C.

preblosketáti, etum, éčem. vb. pf. eine gewisse Reit hindurch schimmern, Cig.

problisk, m. eine beitere Stelle am bewölften Simmel, Podkrnci-Erj. (Torb.); zvedrilo se bo: že se prebliski kažejo, Z.

prebliskniti se, bliskne se, vb. pf. prebliskne se, kadar se na oblačnem nebu pokaže kaka jasnina, Podkrnci-Erj.(Torb.), BlKr.

preblizu, adv. zu nahe.

prebloditi, im, vb. pf. 1) burchirren, Cig., Jan., M.; - 2) (eine Fluffigfeit) burchmifchen, Medv .-

prebobnati, am, vb. pf. 1) trommelnd burchmanbern: p. vsa mesta, Cig.; - 2) eine gewife Beit hindurch trommeln, Cig.

prebobnett, im, vb. pf. im Tofen übertreffen, übertojen, Jan.(H).

prebod, boda, m. ber Durchftich, Cig., Jan.; p. mehurja, ber Blajenftich, Cig.

prebodek, dka, m. ber Durchftich,

prebodilo, n. ber Durchftecher (für Briefe), Cig. prebodina, f. die burchftochene Stelle, C.

prebodljaj, m. ber Durchftich, Jan.

prebogat, ats, adj. gu reich; - fehr reich, überreich. prebogati, am, vb. pf. fich ungehorfam geigen : očeta nikoli ne preboga, er gehorcht bem Bater immer, Lasce-Levst.(M.); Moj sin me nikdar še prebogal ni, Npes.-K.; - prim.

preboj, boja, m. 1) bas Durchschlagen, ber Durchichlag, Cig., Jan.; - 2) die Bore, Erj. (Z., Som.), Cig.(T.); - 3) bie Bwifchenwand, C.; "kar je vmes postavljeno", Dict.; -4) die Compensation, Cig. (T.), DZ.; - prim. 2. prebiti 2).

prebojec, jca, m. ein Bertzeug gur Durchlocherung bes Lebers, ber Leinwand, BIKr. prebojen, ina, adj. burchichlagbar, Cig. prebok, boka, m. bie Umftulpung ig. B. eines Sutes), V .- Cig.

prebokávati, am. vb. impf. ad prebokniti, V.-Cig

prebókniti, boknem, vb. pf. umftülben: p. klobuk, V.-Cig.

prebolehati, am, vb. pf. eine gemiffe Reit binduich fiechen ober frankeln: p. vse dni, Cig. prebolonje, n. bie Biebergenefung, Jan., C.

preboleti, im, vb. pf. eine Krantheit übersteben, genesen; kar sem prebolel, sem čisto zdrav, Z.; p. kako bolezen, Cig.; p. rano, bie Heilung ber Wunde erreichen, C., Zora; verschmerzen, verwinden, Cig.(T.).

prebolevanje, n. das Genejen, die Reconvalej-

ceng, M. Navr.(Let.).

prebolévati, am, vb. impf. ad preboleti, Z. prebolévavec, vca, m. ber Reconvalescent. prebolevnik, m ber Reconvalescent, Levst.

(Pril.). preboren, rna, adj. zu armielig; — überaus armjelig.

prebosti, bodem, vb. pf. burchftechen, burch. bohren; z mečem koga p.; gleda me, kakor da bi me hotel z očmi p.; tvoje besede so mu prebodle srce (brangen ihm burche Berg),

Cig. prebrac, m. = krivokljun, ber Rreugichnabel, Frey (F.).

prebrajati, am, vb. impf. ad prebroditi, prebresti, C.

prebránati, am, vb. pf. 1) burcheggen; - 2) eine gewiffe Beit binburch eggen : ves dan p.,

Cig.; — 3) von neuem eggen, Cig. prebraniti, im, vb. pf. verwehren, abwehren, C. prebrati, berem, vb. pf. 1) burchtlauben, fichten; grah p., Cig.; pšenica je čista, kakor da bi jo bili golobje prebrali, C.; gozd p., ben Balb aushauen, burchsichten, Cig.; — prebran, ausgesucht, vorzüglich, Jan., C.; prebrana večerja, C.; - 2) (etmas Befferes) auswählen; le si preberi, če si mores, triff eine beffere Wahl, wenn bu tannft, Z., jugh-St.; na tujem si nič ne prebereš, in ber Frembe wirft bu bein Los nicht beffern, Z., jvzh.St.; - 3) p. sc, die Fassung wieber gewinnen, fich faffen, fich fammeln, Cig., Jan., Cig.(T.); - 4) burchlesen: p. knjigo, pismo. prebrazditi, im, vb. pf. butchfurchen, Cig.

prebebati, bam, vb. pf. burchftobern, burchmühlen, Cig., Jan.; vrabec prebrba prah pod podom, Vrt.; vso hiso p., bas gange Saus ausstöbern, Cig.

probecati, am, vb. pf. mit ben Rugen burchftöbern.

prebrehetati, am, vb. pf. huftelnd gubringen: celo noc p., C.

prebrenčati, im, vb. pf. burchjummen, Cig. prebrenkati, am, vb. pf. flimpernd burchipielen. burchflimpern, Cig.

prebrésti, brédem, vb. pf. buthwaten; p. reko-

(1000)C

prebridek, dka, adj. überaus bitter (fig.); p. čut, Zora; prebridko trpljenje, prebridka

probrisanec, nca, m. ein pfiffiger, gefcheiter Menich, Cig.

prebrisanost, f. bie Bfiffigfeit, die Beideitheit. prebrisati, brisem, vb. pf. 1) burchftreichen, Cig., Z.; - 2) prebrisan, pfiffig, gescheit; prebrisana glavica, ein gescheiter, feiner Ropf.

prebriti, brijem, vb. pf. 1) von neuem rasieren, Cig.; — 2) scharf burchwehen, Cig. prebrizgati, brizgam, vb. pf. burchiprigen, Jan. prebrizgliati, am, vb. pf. burchiprigen, Cig. prebrizgniti, brizgem, vb. pf. burchfprigen, Cig. prebfkati, bikam, vb. pf. burchftobern, Cig. prebrkljáti, am, vb. pf. durchftöbern.

prebŕniti, nem, vb. pf. Guts., Bas. i. dr., pogl.

preobrniti. prebrnjáti, am, vb. pf. burchbetteln, Cig. probrod, broda, m. 1) eine untiefe Stelle im Fluffe, wo man hindurchwaten tann, die Bate, Cig.; — 2) — brod, die Überfuhr, Mur., Cig., C. prebróditi, bródim, vb. pf. 1) durchwaten; — 2) über ein Baffer fahren, überfehen: p. vodo, Cig.; = p. se, C.; - 3) durchsuchen, burchforiden, C

prebrodnina, f. = brodnina, bas Uberfahrte.

gelb, Cig.

prebrojiti, im, vb. pf. = prešteti, nk. prebîskati, am, vb. pf. burchicharren; kokoši so prebrskale grede na vrtu, jντh.St.; -durchftobern, durchfuchen.

prebrakávati, am, vb. impf. ad prebrskati. prebrekijati, am, vb. pf. burchftöbern, C. prebrusiti, im, vb. pf. 1) burchichleifen; burchwegen; - 2) von neuem ichleifen.

prebrúšati, am, vb. impf. ad prebrusiti, Jan.

prebrviti, im, vb. pf. mit einem Steg verfeben, C.

prebfzel, zla, adj. mit veranberter Befichtsfarbe, C.

prebrznéti, im, vb. pf. butchniobern, C.

prebucati, im, vb. pf. durchbraufen, burchtofen: vso noc p., die ganze Racht hindurch brausen, Cig.

prebud, m. bas Aufweden, C.

prebuditi, im, vb. pf. jemanbes Schlaf unterbrechen, ihn aufweden; s hrupom p. koga, jemanden aufstören; p. se, wach werben; dvakrat sem se prebudil to noč.

prebúhati, bûham, vb. pf. z buhanjem pre-

dreti, burchftogen, Z.

prebuhávati, am, vb. impf. ad prebuhati; burthftogen, Z.; -(o viharju) ungeftum burchweben, Bes.

prebuja, f. bas Aufwachen, Cig.

prebujati, am, vb. impf. ad prebuditi; narava se prebuja (ift im Erwachen begriffen), Z. prebûjek, jka, m. bas Aufwachen, Jan.

prebujenje, n. 1) bie Erwedung; cudovito p., kajk .- Valj .(Rad); — 2) das Erwachen.

preburen, rna, adj. allzusturmisch, Vest. prebusiti, busim, vb. pf. burchichlagen: p. hisi steno, LjZv.

prèce, adv. = precej, Mur., C., Krelj, jvzhŠt.; - ohne weiters: ako si Kristus, nam prece ocito povoj! ("fag es uns frei heraus!"), Dalm.

preced, ceda, m. bas Durchfeiben, Cig. precedito, n. ber Geiber, ber Durchichlag, Z.,

precediti, im, vb. pf. burchfeihen, abfeihen; juho, mleko p.; vino skozi snažno capo p.; -filtrieren, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ. precedki, m. pl. bas Abgefeihte, C.

precednik, m. ber Filtrierappaiat, Nov.; ber

Filtrierftein, Cig. precefrati, am, vb. pf. noch einwal geraupfen,

übergupfen, Cig.

prècej, adv. 1) jogleich; p. pridem; p. za oglom; - 2) ziemlich; p. močan, p. veliko; = ziemlid viel: imam p. denarja, dela; (v tem pomenu nav. precèj); — iz: pred se, Mik.(Et.). preceja, f. die Durchseihung, Z.; - · die Filtration, Jan.

precejainica, f. die Seihmaschine, C.; — ber Filterapparat, DZ. precejatnik, m. 1) bas Durchseihtuch, C .; -

2) ber Filtrierftein, Jan.

precejalo, n. 1) ber Seiber, Svet. (Rok.); -2) bas Durchichlagtuch: p. za lug, Cig.; -3) ber Filtrierapparat, Jan.

procejanjo, n. bas Durchseihen; -- bas Filtrieren.

precejati, am, vb. impf. ad precediti; burchjeihen; komarje p. in kamele požirati. Jap .-Valj.(Rad), Cv.; filtrieren; - (fig.) fritteln, Cig.(T.); p. koga, jemanden aushecheln, Cig. precejávati, am, vb. impf. - precejati, ogr.-

Valj.(Rad).

precejāvec, vca, m. človek, kateri kaj preceja, ber Seiher, Cig.

precejavka, f. 1) bie Seiherin, Cig.; - 2) ber Seiher (sitce, skozi katero se mleko ali juha preceja), BIKr.

prèceje, adv. = precej, sogleich, Dol.-Levst. (M.).

precejeváti, ûjem, vb. impf. - precejati. precejevavec, vca, m. ber Seiher, ber Filtrierer, Jan.(H.).

procejevavka, f. bie Seiherin, Die Filtriererin, Jan.(H.).

precejki, m. pl. bas Abgefeihte: ber Abguis. BlKr,-Mik.

precejinji, adj. = precejinji, Jan.

precejšnji, adj. ziemlich groß: ženin je bil s precejšnjim krdelom prijezdil, Jurč.

prècek, adv. = precej, sogleich, Dol.-Levst. (M.), St.-Valj. (Vest.).

precomba, f. 1) bie Uberichat ung, C.; - 2) die Pracht, ber Brunt, ogr.-C.

precêmben, bna, adj. fostbar, ogr.-C.

precen, adj. ju mohlfeil, nk.; fpottwohlfeil, Jan.; - prim. preceno, cen.

precena, f. 1) die Schapung, Die Tagation, Cig.: - 2) bie Uberichatung, Cig.; übermagiger Breis (hs.), Cig.(T.).

procenilo, n. bie Schatung, ber Calcul bei ber Claffification in Schulen, DZ.

Ciongle

preceniter, tve, f. 1) die Schätzung, die Tagation; p. blaga, ber Barenanichlag, Cig.; - 2) die Überschähung, Cig., Jan., Zora. preceniti, im, vb. pf. 1) abichagen, tagieren; preden vse to blago precenimo, bo dan minil; — 2) zu hoch anschlagen, überschäten, Cig., Jan., vzh.St.-C.; — über jemandes Gebot bieten, jemanden überbieten, Dict., V.-Cig. precenjati, am, vb. impf. ad preceniti, kajk .-Valj.(Rad).

precenjávati, am, vb. impf. = precenjevati. precenjeváti, ûjem, vb. impf. ad preceniti.

precenji, adj. = precejšnji, C.

preceno, adv. zu wohlfeil; - prim. ceno. precep, m. 1) ber Spalt: cepiti v precep, in

ben Spalt pfropfen, Z.; ber Spalt einer Feder, Jan.; - 2) ein am Ende gespaltener Stod: als Dbitbrecher, Mur., Mik.; s precepom doseči sadje na drevesu, Ravn. (Abc.); alš Schleuber, Z.; s precepom kamenje metati, jugh St.; als Bertzeug, damit Schlangen gu fangen; gada v p. ujeti, Nov., Gor.; ber Rloben, Mur., Cig., Jan., Boh.-M., Erj. (Torb.); (bef. gum Bogelfang): vpil je, kakor ptica v precepu, Jsvkr.; - bie Rlemme, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); v p. dejati, Z.; ber Schraubftod, Cig.; - bas Tenatel ber Schriftjeter, Cig.; - ber Rloben an ber Bage, bie Schere, V.-Cig.

precepec, pca, m. dem. precep; der Rloben (bet Bogelfanger): krici, kakor ptic v precepcu, Str.

precepetáti, etâm (éčem), vb. pf. = precep-

precépiti, im, vb. pf. 1)burch palten; - preceplien, zwiefelig, Cig.; - 2) nochmals pfropfen, überpfropfen.

precépljati, am, vb. impf. ad precepiti, Jan. (H.).

preceptjeváti, újem, vb. impf. ad precepiti. preceptati, am, vb. pf. 1) burchzappeln, burchftampfen (eine Beit), Cig.; - 2) gehörig und überall treten, Cig.

prècer, adv. = precej, Cv. IX. 12.

precérjanec, nca, m. človek, ki se precerja, BlKr.

precérjati se, am se, vb. impf. = ošabno se izpakovati, nenavadno se pretezati in stopati,

BlKr.; - prim. precvirjati se. precesariti, arim, vb. pf. eine gewiffe Beit bin-

burch Raiser fein, Cig. precesnji, adj. = precejsnji, C. prèci, adv. = precej, Cig., Mik.

precijaziti, azim, vb. pf. hinübergerren, hinüberichleppen, Cig.

precizen, zna, adj. natančen, praciš, nk. preciznost, f. natančnost, die Bracifion, nk. precmagan, adj. (part.) überreif, C., Rihenberk-Erj. (Torb.).

precmondrati, am, vb. pf. (eine gewiffe Beit) burchwimmern, Cig.

preemevkati, am, vb. pf. durchwinfeln: celo noč p., Z.

precmiljkast, adj. balb zu bid, balb zu bunn: precmiljkasta preja, Gor.; - prim. cmila.

precmokati, am, vb. pf. eine gewiffe Reit binburch schmagen, Cig. procunjati, cunjam, vb. pf. burchzaufen, Cig.

precurati, curam, vb. pf. burchpiffen, Cig. precurijati, am, vb. pf. burchfidern, Jan.(H.). precvesti, cvetem, vb. pf. :) aufblühen, her-vorblühen, Cig., ogr.-C.; — piskri precveto, die Topfe werden (infolge der hindurchdringenben Raffe) fchimmelig, C .; - hindurchbringen : pot mi je precvel skozi srajco, Tolm.-Erj. (Torb.); - 2) = odcvesti, verblühen, M.; - 3) p. se, sich überblühen: drevo se je precvelo (= imelo je preveč cvetja), Cig.

precvétati, am, vb. impf. ad precvesti; 1) aufbluben, erbluben, Cig., C.; Od prevelicega veselja Precvetati je začela (jablanica), Npes.-K.; Lepo nam precveta, Še lepše diši (lipa), Npes.-Vraz; - 2) foribluben, M.

precvetéti, îm, vb. pf. == precvesti, M. precvetévati, am. vb. impf. ad precveteti;

= cvet poganjati, BIKr.

precvetováti, ûjem, vb. impf. = precvetati, Jan.; Kaj mi lipica precvetuješ? Npes.-Schein. precviliti, im, vb. pf. burchwinfeln; pes je vso noč precvilil.

precvirati, am, vb. impf. ad precvreti; gerlaffen: mast, špeh p., Mur., C.; "puter" se v maslo precvira, Danj. (Posv. p.)-Valj. (Rad).

precvirjati se, am se, vb. impf. fid in unnatürlicher Beife ftreden und bewegen, fich affectiert benehmen, jvzh.St.; - prim. precerjati

precvitanie, n. bas Bluben, Valj. (Rad). precvitati, am, vb. impf. = precvetati, Jan., jvzhSt.

precvitávati, am, vb. impf. = precvitati, Jan. precvrčávati, am, vb. impf. in einem fort girpen: murin in kobilica precvrčavata (-evata) ves dan, Zv.

procvréti, cvrèm, vb. pf. im Fett burchbraten, abtroichen, Cig.; - gerlaffen: speh p., Mur. 1. proca, f. die Abtheilung bes haupthaares, bie Saaricheibe, Cig., Jan., C.; preco delati, bie haare abtheilen, Cig.

2. préča, f. = prača, Meg., Guts., Mur., Mik., Dalm.

precakati, am, vb. pf. 1) wartend zubringen, burchharren; ves teden p., Cig.; dez p., bas Aufhören des Regens abwarten, nk.; - 2) überdauern, Let.; - 3) (einen Streich) ausparieren, C.

precasten, tna, adj. ju ehrenvoll; - fehr ehrenvoll, Cig.; - hochehrwurdig, Cig., Jan., nk. precastit, adj. hochgeehrt, hochehrmurbig (v naslovih), Cig., Jan., nk.

prečastītljiv, adj. hodjehrmurbig; prečastitljivi gospod! Euer Sochwürben! Cig.

précati, am, vb. impf. aufspreiten, V.-Cig.; lase p., die Saare abtheilen ober icheiteln, Cig.

precebljáti, am, vb. pf. burchlispeln, burchflüstern, Cig.; urico p., Cig. prečečkáti, am, vb. pf. übertledsen.

procediti, cedim, vb. pf. von neuem reinigen, überpußen.

precedniti se, cednem se, vb. pf. ein Einfeben befommen, einsehen, M.

precek, cka, m. ber Bagenbalfen, DZ.

precen, ona, adj. 1) was überzwerch ift, Quer-, Mur., Cig., C.; precni tram, ber Querbalten, V.-Cig.; ber Bundtram beim Dachftuhl, vgh-St.; preeno krilo, ber Querflugel (eines Bebaubes), Levst. (Pril.); prečna steza, ber Seitenweg, Rib.-M.; - 2) verschoben: p. les, Z.; - precno dekle, ein ungleichschultriges Mabchen, Z.

prečenčáti, am, vb. pf. 1) burchplaubern, burchschwaßen; celo uro p.; - 2) beschwaßen,

precepéti, im, vb. pf. hodend zubringen; ves

dan p. na trgu.

precesati, cesem, vb. pf. 1) burchtammen; burchftriegeln; - 2) bon neuem ober anbere tammen; p. se, fich anbers tammen; - von neuem frampeln, aufframpeln, Cig.; volno p., Cig.; - von neuem ftriegeln, aufftriegeln, Cig.

prečesávati, am, vb. impf. ad prečesati; -

burchhecheln (fig.), Cig.

precesniti, cesnem, vb. pf. durchreißen; robec po sredi p.; - p. se, entawei reigen (intr.); robec se mi je po sredi prečesnil.

prečesováti, fijem, vb. impf. ad prečesati.

prečestit, adv. == prečastit, C., nk.

prečesto, adv. fehr oft (tudi: prečestô), nk. pročeščen, éna, adj. hodygeehrt, Cig., Guts. (Res.); precesceno telo, ber allerheiligfte Leib, Z.; - prim. čestiti.

prečétek, tka, m. Guts., pogl. vzrok. préči, préžem, vb. impf. heften: Ti konec na začetek prežeš, Levst. (Izb. sp.); (nav. le v sestavah).

predica, f. 1) bas Querftreifchen, C.; - 2) ber quer abgeschnittene, fürzere Beg, ber Quer-

meg, C.

prečígati, am. vb. pf. = prestreči, lauernb zuportommen, Rez.-C.

précina, f. bie Querlinie, V. - Cig.; - bie Schrägung, Cig.

preciniti, cinim, vb. pf. 1) auf einer Reiter reinigen, burchreitern : žito p., Cig , C.; precinjen = premeten, burchtrieben, C.; -2) p. se, sid verwandeln: vino se na krv prečini, ogr. - C.; - sich verstellen, Z.; prečiniti, im, ogr., kajk.

prečinjati, am, vb. impf. ad prečiniti; 1) burchreitern, Cig., C.; p. koga, jemanden burchhecheln, schimpfen, C.; — 2) p. se, sich ver-

stellen, heucheln, ogr.-C.

prečinjávati, am, vb. impf. 1) burchreitern, C.; — p. koga, jemanden durchhecheln, schimpfen, C.; — 2) p. se, sich verstellen, heucheln, ogr.-

precinki, m. pl. das durch Reitern Ausgeschiebene, die Spreu, C.

predirikati, am, vb. pf. eine gemiffe Beit binburch zirpen: celo noc p., Mur.-Cig.

precist, cista, adj. gu rein; - überaus rein, leufch; precista devica.

prečistiti, čistim, vb. pf. 1) burchläutern, reinigen; raffinieren, Cig., Jan., C.; preciscen cuker, Jan.; precisceni baker, bas Gartupfer, Cig. (T.); - durchflaren, Cig.; prečiščeno vino, Cig.; - 2) bon neuem teinigen ober faubern, Cig.

procistota, f. große Reinheit, die Buritat. Jan. prečiščáten, ina, adj. lauternb, Lauterungs. Cig.; prečiščální ogenj, Cig.

prečiščatnica, f. die Raffinieranstalt, die Raffinerie, Cig., Jan., DZ.

preciscanje, n. bas Lautern, bas Raffinieren,

prečíščati, am, vb. impf. ad prečistiti, Cig., Jan., DZ., nk.

prečiščávatí, am, vb. impf. == prečiščati; srebro p., bas Gilber fein brennen, h. t. - Cig.

prečiščavec, vca, m. ber Lauterer, ber Raffineur, Cig.

prociscevaten, ina, adj. Reinigungs., Lauterunges, Raffiniers, Jan. (H.).

preciscevalnica, f. bie Roffinerie, Jan. (H.); ber Garofen, ber Garberd (mont.), Jan.(H.). prečiščeváti, ûjem, vb. impf. = prečiščati.

prečiščevavec, vca, m. ber Reiniger, ber Lauterer, ber Raffineur, Jan.(H.).

prečítati, am, vb. pf. burchlesen: knjigo, pismo p., Jan., nk.

prečiti, im, vb. impf. 1) fchrage machen: Zago p., die Sage schränten, Cig.; - lase p., die haare scheiteln, Cig.; — 2) p. se, grdo se gledati: krave se prećijo, predno se sprimejo z rogmi, Podkrnci-Erj.(Torb.); -- 3) p. se, widerstreben, Cig.(T.); - 4) (po hs.) hinbern, Jan., Erj. (Min.), Nov.

prečîvkati, am, vb. pf. burchpiepen; cel dan p.,

Vod. (Pes.).

pręcka, f. 1) ber Querftrich, ogr.-Valj.(Rad); die Abtheilung ber Saare am Scheitel, Mur., C., vzhSt., jvzhSt.; prečko delati, bie Saare am Scheitel abtheilen, Z.; - 2) bas Querholz, ber Querbalten, bas Querbrett, ogr.-C., Valj.(Rad); ein Quervorfprung: koščena p., Erj. (Som.); - 3) ber Sebel an einer Bage, ber Bagebalten, Pot.-Cig., Jan., Sen. (Fiz.); -4) die Radspeiche, Guts.-Cig., Jan., vzhSt.-C.; - 5) bas Hinbernis, kajk.-Valj. Rad).

preckati se, am se, vb. impf. sich über eine Bruftung, Mauer ober einen Zaun hinausneigen, C.

pręcki, I. adj. po preckem, quer, νηhSt.; -

II. adv. quer, Mik., vzhSt.-C.

pręcnica, f. 1) die Querlinie, Cig., Jan.; die Transverfale, C., Cel. (Geom.); - 2) ein querliegenber Gegenstand: das Querftud, das Querholz, Cig.; bas Querbrett, C.; -Dachfparren, C .; - ber Schlagbaum, Cig., C., DZ.; (hs.); - mere imajo črez odprtino ali ustje żelezno prečnico (Steg), DZ.; bie Querfurche, C.; - ber Ropfpolfter, Goris.-Mik.; — 3) der Querschlag (mont.), Cig. (T.).

prečnik, m. 1) ber Querballen, bas Querholz, Cig., (n. pr. pri plotu, kozolcu) Dol.; ber Trambaum im hölzernen Zimmer, Z.; ob p. se zadevati, Zv.; - ber Schrantbalfen, Cig.; - die Fenftersproffe, Cig.; - 2) ein quer burch ben Ader gezogenes Aderbeet, Mur.; - 3) bas Zwerchfell, Dol. prečnjak, m. 1) ber Querbalten, Vrt.; - 2) bie Radipeiche, Jan.(H.); - 3) ber Querzahn, Cig. (T.);-4) ber Querweg, ber Seitenweg, C.;-5) das Borhaus, ogr.-C. precnji, adj. querüber fich befindend: precnje satie v panju, Levst. (Beč.). préčno, n. = pod vozom viseča priprava, da kaj vanjo denejo, Črni vrh (Notr.) - Štrek. (Let.). precnost, f. die Querbeit, Cig. prečnoust, ústa, adj. quermanlig : prečnouste (ribe), Quermauler (plagiostomi), Cig. (T.), procolniti, im, vb. pf. mit einem Rahn burchfahren, C. pročrčkáti, am, vb. pf. burchfrigein. precefkati, cekam, vb. pf. burchtrigeln, burchftreichen, Cig., Jan., Cig.(T.). precfritt, im, vb. pf. 1) ichwarz überfarben, überichmärzen, Z.; - 2) von neuem ichwärzen, aufichwarzen, Cig. prečrnjeváti, ûjem, vb. impf. ad prečrniti, Cig. precrpati, am, vb. pf. überichopfen, Jan.(H.). precit, cfta, m. ber Durchstrich (burch eine Schrift), Cig. preeftati, cftam, vb. pf. einen Strich burch etwas gieben, burchftreichen. prečrtováti, újem, vb. impf. ad prečrtati. precuden, dna, adj. überaus munberbar; prečudna lepota, bie Bunberichonheit, Cig. precudežen, žna, adj. überaus munberbar, Mur. precuditi se, cudim se, vb. pf. 1) fich fehr vermunbern, Z., Dalm.; - 2) nisem se mogel p., ich konnte mich nicht genug wundern. precudo, esa, n. überaus großes Bunder: p. vsega sveta, ein Weltwunder, Cig.; čudo, prečudo! Z. prečudovati se, ûjem se, vb. impf. fich höchlich munbern: p. se komu (čemu), Lašče-Levst. (M.); prečudoval se je bistroumnosti in moči cesarja Napoleona, Levst.(Zb. sp.). precubniti, cuhnem, vb. pf. (momentan) nachlaffen (v. Schmerz), C. prečúti, čújem, vb. pf. 1) = preslišati, überhoren, C.; - 2) burchwachen: p. cele noci; - 3) p. se = sich burch vieles Wachen schabigen, Cig., Notr. precutiti, im, vb. pf. burchfühlen, Cig.; koliko sem prečutila mej tem časom! Zv. pročutljiv, íva, adj. überaus o. allzuempfinbfam, fentimental, Jan., Cig.(T.). prečutljívost, f. bie Sentimentalitat, Jan., Cig.

prečuvati, am, vb. pf .- prečuti 2), burdmaden :

pred, I. adv. 1) zuvor, vorher, früher; kdor

Treba prečuvati bode Več noči —, Preš.

pred pride, pred melje, Mur.; pred ali po-

slej, früher ober später, Cig.; Pred neznane

(T.).

Srčne rane Meni spati ne puste, Preš.; pred premisli, potlej stori! Z.; pred ta dan, pred to noc, pred ta vecer, ben Tag, die Racht, ben Abend guvor, C., jvzhSt.; — 2) == naprej: pred in pred grešiti, in einem fort fünbigen, Krelj; - II. prèd, praep. A) c. acc. bor - hin; p. koga stopiti, postaviti kaj; pred sebe pustiti koga, jemanben vorlaffen; - B) c. instr. vot; 1) v krajnem pomenu: pred kom stati; pred hišo sedeti; - 2) v pomenu prednosti: pred vsem, pred vsem drugim, vor allem, vor allem andern; --pred kom biti, bem Range nach vor jemanbem fein; — 3) v časnem pomenu: pred smrtjo; p. nočjo, vor Nacht; pred solncem, vor Sonnenaufgang; pred tremi leti; pred malim, por turger Beit, Levst. (Rok.); = pred kratkim, Cig., Jan.; - III. praef. (po zgledu drugih jezikov, zlasti nemškega, proti svojstvu slov. jezika) por : predložiti, predstaviti; (z večine le v knjižnem jeziku); tako je soditi tudi iz takih glagolov izvedene samostalnike (n. pr. predčut, predpis), ali po njih zgledu napravljene (n. pr. predgovor). predaja, f. 1) bie Abergabe, Guts - Cig.; ber Berrath, C .; - 2) nam. prodaja. predajanje, n. ber übergabsact, Cig. predajati, jam, jem, vb. impf. ad predati; 1) übergeben, überantworten, Cig., Jan.; predajem se v roke tvoje, kajk. - Valj. (Rad); p. se, fich ergeben, Cig.; - 2) nam. prodajati. predajavec, vca, m. ber übergeber, Cig., Jan. predajavka, f. bie Übergeberin, Jan. (H.). predajen, ina, adj. bie Ubergabe betreffenb, Ubergabs., Jan. predajnica, f. ber Übergabsichein: bas Aufgaberecepiffe, Erj. (17b. sp.). prodajnik, m. ber übergeber, Jan. (H.). prédat, prédala in predala, m. bas Sach, bie Abtheilung; predali v kašči; - nam. predel. predalast, adj. mit Fachern verfeben, Cig. predaice, n. Cig., Jan., DZ., pogl. predalček. predatcast, adj. mit fleinen Sachern (Abtheis lungen) verfeben, Cig. predatček, čka, m. dem. predalec; ein fleines Fach, Jan.; srčni p., die Herztammer, Jan.; — das Lädchen, Cig., Jan. predalčnik, m. = predalnik, ber Schublabtaften, Cig. predatec, Ica, m. dem. predal, Jan.; prédatec, Die Abtheilung ber Gartenflache, bas Beet, Dict. predaleč, adv. zu meit; - überaus meit. predaten, in predaten, adj. Facher : predatna omara, ein Raften mit Fachern, Cig. prédalka, f. bie Rubrit, DZ. predatnik, m. 1) ein Raften (mit Sachern o. Laben), Cig., Kavn .- Valj. (Rad); predainik, Erj. (ligb. sp.); - 2) ber Blattermagen ber Biebertauer, ber Bfalter, C. predarljiv, iva, adj. zu freigebig, C. predatelj, m. ber Berrather, Kreij. predatev, tve, f. bie Ubergabe, Jan.(H.). predati, dam, vb. pf. übergeben, überliefern,

überantworten, Cig., Jan.; v roke komu p.

vladanje celega sveta, kajk.-Valj.(Rad); p. se, fich ergeben, die Fahne ftreichen, Cig., Vrt.

predatva, f. die Übergabe, die Auslieferung: p. prestopnikov, SIN.

predava, f. der Borirag, ber Lehrhortrag, C. predavanje, n. bas Abergeben, bas Aberliefern; - (po hs.) ber Bortrag, nk.; poskusno p.,

ber Brobevortrag, Jan., nk. predavati, am, vb. impf. 1) einen Bortrag halten, nk.; (hs.); - 2) nam. prodavati. predavec, vca, m. ber übergeber, Cig.

predaven, vna, adj. was vor langer Beit war ober stattfand; predavna obljuba, ogr.-C. predavnost, f. die uralte Beit, Zora. predbacívati, am, vb. impf. pogl. očitati.

predcerkvisce, n. der Blat bor der Rirche,

predčásen, sna, adj. vorzeitig, C., nk.

predčiovéški, adj. vormeníchlich: predčioveška doba, Zora.

predeut, m. bas Borgefühl, Die Ahnung, Jan. predčútek, tka, m. = predčut, Z.
predčútiti, im, vb. impf. = prej čutiti, vorauš

empfinden, ahnen, Mur., Cig., Jan.; - prim.

predcutje, n. bie Borempfinbung, bas Borgefühl, die Borahnung, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; predčutja pošlji mi! Glas.; grozovito predčutje večne smrti v peklenski temi, Cv.

predduren, rna, adj. bor bem Thore befindlich, (preddveren) Mur.

preddurje, n. ber Raum bor bem Sausthor, Cig., Jan., C.; ("Gorenjec pravi; préderje", t. j. préddverje, Levst./Izb. sp.]); die Borhalle, Cig.(T.).

proddvor, dvora, m. ber Borberhof, ber Borhof, Mur., Cig., Ravn.; - ber Borhof bes Labyrinthes im Ohr, Cig. (T.), Erj. (Som.).

preddyorček, čka, m. dem. preddyor(ec), M.; sreni p., der Borhof bes herzens, Vrtov. (Km. k.).

preddvorje, n_i = preddvor, Cig.(T.). predebel, éla, adj. allaubid; - überaus bid. predec, dca, m. ber Spinner, Cig., Jan., M. préded, déda, m. Cig., Jan., Dalm., Dict., (Cv. X. II.), pogl. praded.

predêdec, dca, m. = preded, Trub.; pogl. pradedec.

predegati, am, vb. pf. hindurchichleubern, Cig. predegávati, am, vb. impf. ad predegati, Cig. predehniti, dahnem, vb. pf. 1) mit einem Sauch burchdringen, burchhauchen, (predahniti) Cig.;

- 2) ausschnaufen, C. prédej, adv. = predi, Mur., V.-Cig.

predejáti, dénem, dêm, vb. pf. anbers ober anberswohin legen ober ftellen, überlegen, umstellen, übersetzen; roko p., die Hand in eine andere Lage bringen, C.; p. konje v drug hlev; p. breme z desne rame na levo; p. komu kaj, fchnipfen, C.

predejatva, f. bie Uberftellung, C. prodek, dka, m. bas Borbere, bas Borbertheil, predet, dela, m. 1) bie Scheibewand, Mur., Cig.; gorski p., bas Scheibeed, Cig.(T.); p. je teme prehodnega sedla, Jes.; - bie Scheibe : na predelu mej narodnim in umetnim pesništvom, Zv.; - 2) bie Abtheilung: p. za gledavce, ber Buschauerraum, Cig.; eine Abtheilung bes Saufes, bas Bemach, Cig.; bie Ranimer, Dalm.; - ein mit Brettern abgesonberter Raum, ber Berfchlag, Cig.; — Die Boge, Navr. (Kop. sp.); — ber Stanb im Stalle, Guts., Jarn.; — 3) — predal, das Fach, bie Lade, Jarn., Mur., Cig., Jan., C.; - bie Rubrit, Jan., C.; - 4) die Region (geogr.), Cig.(T.); Die Begenb, nk.; (hs.); -5) ber 3weig (3. 18. eine Wiffenschaft), Cig., DZ.; - tudi: prédet, déla.

predelanje, n. die Umarbeitung.

predelast, adj. mit Fachern berfeben, C. predelati, delam, vb. pf. 1) burcharbeiten, Cig.; abbauen, bis an die Marticheibe bearbeiten (mont.), Cig.; - 2) jamo p., einen Bang überfahren (= poprek žilo prekopati), Cig.; - 3) anders machen, umarbeiten, überarbeiten; p. mizo, obleko; dramatično igro p.; -4) predelan = premeten, zvit, pretkan, Podkrnci-Erj (Torb.).

predelava, f. bie Uberarbeitung, bie Umarbei-

tung, Jan., C.

predelavanje, n. bas Über-, bas Umarbeiten. predelávati, am, vb. impf. ad = predelovati; überarbeiten, umarbeiten.

predętček, čka, m. dem. predelek; ein fleines Fach, bas Lädchen, Cig.

predetec, ica, m. bas Achjenband am Bagen. Z.; - das Armband am Mieder, Z.

1. predetek, ika, m. 1) bie Scheibemanb: mozganski p., bie Sirnicheibewand, Cig.; - 2) bie Abtheilung, C.; 8. B. eine Abtheilung bes Drefchbobens, M.; snopje skladati, zdevati v p. (banfen), Cig.; — bie Loge, Cig.; — bas Coupé, Jan.(H.); — bas Quartier (Abtheilung einer Stadt), Cig.; - bie Rubrit, Cig., Jan., DZ.; trošni p., die Ausgaberubrit, Levst.(Pril.).

2. predetek, ika, m. bas Umgearbeitete, bie Umarbeitung: ne dajemo prevoda, ampak

predelek izvirnikov, Zv.

predéten, ina, adj. 1) Face: predétni uk, bas Sachstubium, Cig.; predelna učenost, bie Fachgelehrfamteit, Zv.; - 2) mit Fachern versehen: predelna omara, Mur.; predelne stene, Danj.(Posv. p.).

predelic, m. dem. predel; bas Schublabden,

(prédelič), M.

predeliti, im, vb. pf. 1) abiheilen; p. prostor, sobo, Cig.; - 2) p. se, falid vertheilen, vergeben, C

predeljeváti, ûjem, vb. impf. ad predeliti. predeinica, f. die Schublabe (predeinica) Jan. predeloma, adv. fachweise, Cig.

predelovanje, n. das Aber-, das Umarbeiten. predelováti, ûjem, vb. impf. ad predelati; über-, umarbeiten.

prêden, conj. ehe, bevor; oglasi se pri nas, preden odideš.

predence, n. dem. predeno; bas Strahnchen, vzhSt. predonec, nca, m. 1) bie Flachefeibe (cuscuta epilinum), Jan., C., Valj. (Rad); - detelini p., die Mleeseide (cuscuta europaea), Gor.; (predanec), Josch; - 2) = predeni tobak, ber Rolltabat, V. Cig. predenica, f. = predenec 1), bie Flacheseide (cuscuta), Cig., Jan., Tus.(R.), Nov.; deteljna p., bie Rleefeibe, Nov., jughSt. prédenje, n. bas Spinnen. prędenjsko, adv. vormarte, tudi: predenjski, Zil.-Jarn.(Rok.). predeno, n. bas gesponnene Garn, bie Garnstrahne, Cig., C.; (predéno), Motnik (Št.) -Navr.(Let.). predera, f. bie Durchbrechung, ber Durchbruch, C. predêrek, rka, m. bas Loch, C. predestinacija, f. bie Borberbestimmung, bie Bradestination, Cig. (T.). prędęsnji, adj. ber vorbere, C., Prip .- Mik. prédestvo, n. = pridiga, ogr.-C. predéti, dêm, dénem, vb. pf. = predejati, Jan. prodétje, n. die Ubertragung, DZ. predêva, f. bie Umladung, C. predevanje, n. bas Uberlegen; p. svojine, Eigenthumsübertragungen, DZ.; — die Metathelis (gramm.), Cig. (T.); p. besed, die Inperfion, Cig. (T.). predévati, vam, vijem, vb. impf. ad predejati; anders v. anderswohin legen, umstellen, überlegen; bolnika p. s postelje na posteljo; nit pri predenju p. (halein), Cig.; - p. se, = seliti se, C. predevávatl, am, vb. impf. in einem fort überlegen, C. prodovek, vka, m. die Abertragung: p. lasti, DZ.; - bie Metathele (gramm.): po predevku, per metathesin, nk. predêvkati, am, vb. impf. = predevati, in einem fort überlegen, Z. predevkováti, ûjem, vb. impf. = predevkati, C.; bolnika p., C. prodovecina, f. die Übertragungsgebur, DZ. prédga, f., Mur., pogl. pridiga. predglasje, n. das Pralubium, Cig. (T.). predglanica, f. bie Antiphone, Cv. predglavje, n. bas Borberhaupt, C. predgod, m. ber Bortag eines Festes, bie Bigilie, C., Z. predgorje, n. coll. die Borberge, Jes.; das Borgebirge, Cig., Jan., Cig. (T.). predgovor, m. die Borrebe (sploh v knjigah). prodgovornik, m. ber Borredner, Mur., nk. predgradje, n. ber Raum vor bem Schlofe, Die Borburg, Cig., Jan.; - bie Bormauer, die Schupwehr, C predgrevac, m. ber Maifcvormarmer (in ben Brauereien), DZ.

predhievje, n. ber hof bor einem Stall, Cig. predhodec, dca, m. ber Borlaufer, C. predhoden, dna, adj. porgangig, porlaufig, Cig., Jan.; predhôdno vprašanje, bie Borfrage, DZ. prodhodnica, f. bie Borlauferin: zvezda p. boliše bodočnosti, Zora. predhodnik, m. ber Borlaufer, Jan., C., ogr .-Valj. (Rad). predhódnost, f. predhodnosti, Antecedentien, Cig.(T.).prędi, adv.1) vorne, voran, Mur.; — 2) vorher, früher, = prej, ogr.-C. predica, f. bie Spinnerin. prêdič, adv. = predi 1), C. prédiga, f. = pridiga, Mur., Cig., Jan., Dalm. predigra, f. bas Bralubium, Cig., Jan., Cig. (T.); - bas Boripiel, Jan., nk. predih, diha, m. ber Schacht, Cig., C.; - ber Abgrund, Gor.; - ein Loch im Gife, Z. prodihati, diham, sem, vb. pf. burchhauchen, Cig. predinniti, dinnem, vb. pf. burchhauchen, Cig. prédika, f. = pridiga, ogr.-C. predikāt, m. povedek, bas Brābicat (gramm.). predikativen, vna, adj. prabicativ (gramm.), Cig.(T.), nk.prediten , inn , adj. jum Spinnen gehörig, Spinne, Cig., Jan preditaica, f. bie Spinnanftalt, bie Spinnerei, Guts., Cig., Jan.; bie Spinnfabril, C., nk. preditstvo, n.bie Spinnindustrie, Vrtov. (Km.k.). predîr, m. das Ambofsloch, C. prodirac, m. ber Durchbrecher, Cig.; - ber Mauerbrecher (ber Alten), C. prediranje, n. bas Durchbrechen; - bas Aufbrechen (3. B. eines Geschwüres), Mur., jugh St. predirati, am, vb. impf. ad predreti; burdybrechen; vrata, led p.; - aufbrechen (3. B. eine Eitergeschwulst): tvore p.; - jez se predira, ber Damm bricht aus, Cig.; - bringen, Jan.; losbrechen: iz jece p., Cig. predirek, rka, m. = prederek, bas Loch (3. B. im Rleibe), Cig., C. predirjati, am, vb. pf. 1) burchrennen; vse mesto p., Cig.; burchiprengen, Cig.; - 2) rennend gubringen: p. noc in dan, Cig.; -3) rennend überholen, überrennen: p. koga, Cig.; - 4) p. se, sich überrennen, Cig. predirljiv, iva, adj. 1) einbringlich, Jan.; -2) burchbringlich, Cig., Jan. predirijivost, f. 1) die Einoringlichfeit (prim. predirljiv 1); - 2) bie Durchbringlichfeit, Cig., Jan. predîrnica, f. bie Durchbruchenabel, Cig. predisce, n. ber Spinnplat, bas Spinnhaus, C. predivar, ria, m. ber Spinnhaarbanbler, ber Flachshändler, Cig., C. predivarica, f. die Spinnhaarhandlerin, die Flachshändlerin, Cig., C predivast, adj. spinnhaarartig, flacheartig, Jan. predivec, vca, m. ber Berg. o. Biefenflachs (linum catharticum), Cig., Medv. (Rok.). prediven. vna, adi, bas Spinnbaar betreffenb: Spinnhaars: predivni trg, Cig. Choope

ogr.-C., Zora.

prodhajati, am, vb. impf. vorangeben, Mur.,

prodhisen, sna, adj. vor bem hause befindlich.

predhīšje, n ber Blat vor bem hause, C.;
— bas Borhaus (predhižje), kajk.-Valj. (Rad);

predivjáti, am, vb. pf. durchwüthen, burchtoben (einen Ort o. eine Beit), Cig. predîvnast, adj. == predivast, Cig. predivnat, adj. Flache enthaltenb, Z.; - Gespinnst-, C. predivoica, f. bie Spinnhaarlammer, bie Flace. fammer, Z. predivno, n. jum Spinnen Geeignetes: Flachs und Hanf, ogr.-C. predîvo, n. bas Spinnmaterial, bas Spinnhaar; laneno, konopno p.; - gorsko p., ber Bergflachs, ber Asbeft, Erj. (Min.). predivovec, vca, m. das Filstraut (filago germanica), C., Z., Medv. (Rok.). predivstvo, n. die Spinnhaarindustrie, C., Nov. predîzba, f. bas Borgimmer, Cig., Jan., C. predje, n. ber Borbergrund, Jan. (H.). predjem, jema, m. bie Borausnahme, bie Muticipation, Cig. prodjema, f. ber Boifdjufs, Dake. predjemek, mka, m.der Borichaje: poštni p., DZ. predjemseina, f. ber Borichufe, DZ. predjesen, f. ber Borherbit, Cig. predjesénski, adj. vorherbftlich, Jan. (H.). predjezdec, deca, m. ber Borreiter, Cig., Jan. predjezje, n. die Begenbeichung, Cig. predjęža, f. ber Borritt, Cig. predjūžnica, f. bas Bormittagsbrot, Dol.-Cig. predjužnič, m. = predjužnica, Ist.-Nov. predjūžnik, m. baš Bormittagsbrot, Cig., Kr.; das Gabelfrühjtüd, Cig., Nov.-C., LjZv. predkinja, f. = prednica, bie Borgangerin, Z. predklad, klada, m. eig. bie Borlage: bas Mufter, Guts., Cig.; bas Borbild, C. predkladati, am, vb. impf. - predlagati, M. predkladek, dka, m. bie Borlage, Z.; bas Mufter, C. predkletje, n. ber Borfeller, C. predkositce, n. = predkosilnica, bas Frühstud. Gor. predkositen, ina, adj. por ber Mablzeit geuoffen: predkosiino pivo, Jurč. predkosiłnica, f. = jed pred kosilom: predkosilnica se daje posebno tericam zjutraj zgodaj, Mik., Gor. predkritnik, m. bie Schurze, C. predkristjanski, adj. vordriftlich, Cig. predkup, m. ber Borlauf, Jan., DZ. predkûpec, pca, m. ber Bortaufer, Meg., Mur., nk.; — prim. prekupec. predkûpen, pna, adj. Bortaufs: predkupna pravica, DZ. predkûpnja, f. ber Bortauf, DZ. predlaganje, n. bas Borlegen; - bas Beantragen, nk. predlagatelj, m. ber Antragfteller, nk. predlagati, am, vb. impf. ad predložiti; porlegen, Mur., V .- Cig., Jan , nk.; - beantragen, proponieren, Cig., Jan., nk. prediagavec, vca, m. ber Borleger, Cig.; ber Broponent, Cig. predlani, adv. bor zwei Johren, BlKr .- LjZv. predlanjski, adj. vorvorjahrig, zweijahrig; predlanjsko vino; - predlanjsko (namreč: leto) = predlanjskim, jvzhŠt.; tudi: predlanski.

predlanjskim, adv. por zwei Jahren. predlanjscak, m. ein zweijähriger hammel, ber Beithammel, V .- Cig. predlanječina, f. ein zwei Jahre altes Broduct, Z. predietiti, im, vb. pf. 1) burchmeißeln, Z.; -2) übermeißeln, Cig. predictje, n. ber Borfommer, Jan. (H.). predlîcje, n. bie Gefichtelarve, SIN .- C. predljanec, nca, m. = predenec 1), die Rleeseide, Dol. predlog, loga, m. 1) bie Borlegung, Cig.; -2) bas Borgelegte, die Borlage, der Borfchlag, bie Broposition, ber Antrag, Mur., Cig., Jan., nk.; - 3) die Braposition (gramm.), Mur., Cig., Jan., nk.; — tudi: prédlog, lóga. predloga, f. 1) bie Borlegung, Cig.; - 2) bas Borgelegte, bie Borlage, Jan., nk.; bas Borlegblatt, Jan. prediožba, f. 1) die Brafentation, Jan.; - 2) bie Borlage, DZ.; deželnozborska p., bie Landtagevorlage, Levst. (Pril.). predložek, tka, m. bie Borlage (im Barlament), Levst. (Pril.); - bas Borlagblatt: p. za risanje, UčT. predložen, žna, adj. 1) Borlage-, Jan.(H.); — 2) Prapolitiones, prapolitional, Jan.; — 3) vorichiagig, Cig. predložilo, n. die Borlage, Levst. (Pril.); vladno p., DZ. predložitelj, m. ber Borleger, Jan. (H.). predložitev, tve, f. die Borlage, Jan. (H.). predložiti, im, vb. pf. vorlegen, Mur., Cig., Jan., nk.; pisma p. oblastvu, nk.; - beantragen, proponieren, Cig., Jan. prodložník, m. ber Antragfteller, Cig. predmenojec, jca, m. = moj prednik, mein Borganger, C., Glas.; predmenojci, meine Borfahren, Let. predmesten, stna, adj. porftabtifch, Borftabt-, Mur., Cig., Jan., nk. predmestje, n. die Borftabt, Mur., Cig., Jan., Met., nk. predmęstnik, m. = predmeščan, Mur., Cig. predmeščan, ána, m. ber Borftübter, Cig., nk. predmeščanka, f. bie Borftabterin, Cig., nk. predmet, meta, m. ber Gegenftanb, bas Object, Cig., Jan., M., DZ., nk.; učni p., ber Lehrgegenstand, Jan., nk.; - bas Object (gramm.), Jan.; - tudi: prédmet, méta. predméten, tna, adj. jum Gegenstand gehörig, Jan.; predmetno steklo, das Objectivglas, Cig.; - Object. (gramm.): predmetni stavek, ber Objectfag, Jan.; - objectiv, Cig., Jan.; predmetni slog, objectiver Stil, Cig. (T.); concret, C. predmetnica, f. bie Objectivlinfe, bas Objectiv, Cig., Jan., Znid., Sen. (Fiz.). predmetnost, f. bie Begenftanblichfeit, Jan., Cig. (T.); - bie Objectivitat, Cig., Jan., Cig. predmolivec, vca, m. ber Borbeter, Jan.

predmosten, stna, adj. bor ber Brude be-

findlich: predmostno branilo, ber Bruden-

topf, Cig.; predmostna ulica, bie Brudengaffe, Sol.

predmostie, n. ber Brudentopf. Jan.

prednamec, mca, m. unfer Borfahr, prednamci, unfere Borfahren, Mur., Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.), nk.

prednamski, adj. unferer Borfahren: p. svet

naših očetov, Jurč.

prednamstvo, n. unfere Borfahren, unfere Borwelt, Cig., Vrtov. (Km. k.). prednašanje, n. das Bortragen, ber Bortrag,

nk.; (po nem.).

prednasati, am, vb. impf. bortragen, Bortrage halten, Jan., nk.; (po nem.).

prednasba, f. der Bortrag, DZ., Jan.; (po nem.). prednica, f. 1) bie Borgangerin, Cig., Jan.; - 2) die Borsteherin einer Congregation, die Briorin, Cig., Jan., nk.; - 3) bie Borfilbe, Jan.; bas Brafig, Cig. (T.). prednik, m. i) ber Bormann, Jan.-Cig. (T.);

- ber Borganger, Cig., Jan.; - ber Bor-fahr, Cig., Jan., Pohl. (Km.); predniki, die Afcenbenten, Cig.(T.); - 2) ber Obere, Mur.; ber Borftand, Jan., Navr. (Kop. sp.); občinski p., Vrt.; ber Brior, Cig., Jan.; - 3) bie Schurze, St. - Cig.; - 4) ber Borichub, Str.

prednina, f. ber Spinnerlohn, Cig., Jan. prodništvo, n. das Borsteheramt, Cig.; ob-cinsko p., Vrt.

predniti, im, vb. pf. mit einem anderen Boben perfeben, C.

prednjáčiti, acim, vb. impf. vorangeben: p. komu, Cig.(T.); — hs.

prednjak, m. 1) ber Borbermann, C., DZ.; mož pri prednjem veslu na plavu, Pjk.(Črt.); - das Borberpferd, Cig.; - 2) ber Held (einer Geschichte), die Hauptperson, Cig.; — 3) ber Borganger, C.; — 4) ber Borftand, C.; - 5) ber Borbergahn, ber Beifgahn, Cig. (T.); - 6) bie Schurge, Guts. - Cig., Bes.; - 7) bie Bramiffe (phil.), Znid., DZ.; -

8) ber Borberbrantwein, C

prednji, adj. ber vorbere, Borber -; prednja stran, die Borberfeile; ber Borbergrund eines Bemalbes, Cig. (T.); prednji zobje, bie Borberjahne; prednja vojska, die Avantgarbe, Cig., Jan.; prednja straža, ber Borposten, Cig., Jan.; prednji oltar, - veliki oltar, ber Sauptaltar, Mur.; prednja moka, bas Mundmehl, Cig.; prednja izba, bas Borzimmer, Cig., Jan.; prednji želodec, ber Bormagen, Cig. (T.); prednji rek, ber Borbersas, Cig. (T.); prednji sklep, ber Prosillogismus, Cig. (T.); - ber Beit nach vorausgehend, ber erfte: prednji dan sva nekladala, drugi dan vozila, Levst. (M.); prednji roj, Gol.

prednjimec, mca, m. fein Borganger, C., Nov.; - sein Borfahr, Jan.; — prednjimci, ihre Borfahren: da bi oni dovršili, česar prednjimcem ni bilo moći, Levst. (Zb. sp.).

prêdno, conj. = preden, ehe, bevor, Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.), nk.

prednost, f. ber Borrang, Cig., Jan., nk.; ber Borgug, Cig., Jan., nk.; p. dati (dajati) komu (čemu) pred kom (čim), einen bem anbern (eine Sache ber anderen) vorziehen, ihn (fie) bevorzugen, Cig., Jan., nk.

prédnosten, stna, adj. Borrange-, Borzuge-, nk. predobedič, m. das Bormahl, Ist.-Nov.

predobednica, f. bas Gebet por bem Mittage. mahl, C.

predober, dobra, adj. zu gut; predobro nedobro = allzuviel ift ungefund, Cig.; - p. kup, alizuwohlfeil; — zu gütig; predober je z otroki; — überaus gut; predobre jedi; – überaus gūtig, herzensgut; predobra moja mamica.

predobîtelj, m. ber Gieger, C., kajk.-Valj. (Rad).

predobîtev, tve, f. bie Befiegung, Jan.; bie Eroberung, Jan.

predobiti, bom, bim, vb. pf. besiegen, Jan.; p. koga, C.; — erobern, Jan.; — auf seine Seite betommen: p. koga na svojo stran, Ljub.

predobítje, n. die Eroberung, SIN. predobitnik, m. ber Eroberer. Zora.

predobívati, am, vb. impf. ad predobiti, Cig.,

predobljiv, íva, adj. einnehmenb, Erj. - Cig. (T.).

predobrota, f. 1) bie Allgüte, Cig.; - 2) bas hochfte Gut, C.

predobrộten, tna, adj. allzugütig; überaus gütig. predobrotljiv, adj. alljugutig; überaus gutig, allgütig; predobrotljivi Bog; — tudi: predobrotliiv, íva.

predocba, f. die Beranschaulichung, die Darstellung, h. t.-Cig. (T.); ziva p. (hypotyposis), Cig.(T.).

predocen, ena, adj vor ben Augen befinblich. Mur.; - anwejend, Z., kajk.-Vest.

predočeváti, fijem, vb. impf. ad predočiti; anschaulich machen, veranschaulichen, vergegenwärtigen, Cig. (T.), nk.

predočíti, im, vb. pf. anichanlich machen, veranichaulichen, vergegenwärtigen, Cig., Jan., Cig., (T.); p. si kaj, Cig. (T.), C., nk.

predodiocba, f. bie Borausbeftimmung, bie Bradestination, Cig.

predodrędba, f. - predodlocba, V.-Cig. predojiti, im, vb. pf. eine gewiffe Beit bindurch fäugen, Cig.

predoknisce, n. ber Blag vor bem Fenfter, C. prédol, m. = predolina: tihi doli in predoli,

predážbenje, n. bie Durchhöhlung, C. predolbsti, dolbem, vb. pf. burchmeißeln, burch-

höblen. predoleti, im, vb. pf. gemachsen fein: p. komu,

- kos biti komu, C.; - nam. predovleti; prim. dovleti.

predotg, dolga, adj. ju lang; - überaus lang. predotgost, f. bie Uberlange, Cig.

predolgóta, f. = predolgost, Mur.

prédolina, f. bas Zwischenthal (predolna), V .-Cig.

predomiset, sli, f. ber geanberte Gebante ober Emidiuis: predomisel boliša kakor misel, Podkrnci-Erj. (Torb.).

predomialiti, mislim, vb. pf. 1) p. si, ermagen, Svet. (Rok.); - 2) p. se, sich eines andern befinnen, feinen Entichlufs anbern, Cig. (T.), Svet. (Rok.), Cirk.-Baud. predomišljati, am, vb. impf. ad predomisliti, Z. predomišljeváti, ûjem, vb. impf. ad predopredor, dora, m. 1) bas Durchbrechen, ber Durchbruch, Cig.; — 2) das Durchbrochene: bie Breiche (j. B. eines Dammes), Cig., Zora; der Durchbruch (eines Fluffes durch ein Bebirge), Cig. (T.); bie Thalichlucht, C.; - 3) ber Tunnel, Cig., Jan., DZ., nk.; - 4) die Stollenfluft, Cig., Jan.; - ber Schacht, Jan., DSv.; - 5) ber Leibichaben, C.; - ber Durchbruch (eines Gefchwures), Cig.; p. mozganske opnice, ber Hirnhautbruch, Cig. predora, f. bas Durchbrochene: ber Dammrifs, C.; - bas Bett bes hervorbrechenben Baffers, Habd.-Mik. predósta, adv. = predosti, Zora. predosti, adv. übergenug, überaus viel: p. so imeli pšenice, SIN. predpah, paha, m. ber Riegel, Mur., Jan., Mik. predpas, pása, m. = predpasnik, Cig., Jan. predpasati, pasem, vb. pf. (bor ben Unterleib) binden, vorbinden, Mur., Cig., Jan.; p. se, eine Schurze vorbinden, Jan. (H.). predpasnik, m. bie Schurze, Jan., C., nk.; usnjati p., bas Schurzfell, Jan. (H.). predpasováti, újem, vb. impf. ad predpasati, Mur., Cig., Jan. prédpec, i, f. ber Raum bor bem Dfen, Polj.; - ber herb bor bem Schmelzofen, Cig. prodpecek, cka, m. bas Dfengeftube (por bem Hochofen), Jan. predpekėt, kla, m. bie Borbölle, Mur., Cig., predpepetnienica, f. ber Sonntag por Afchermittwoch, C. predpev, peva, m. die Antiphone, ZgD. predpevec, vca, m. der Borfanger, Guts., Mur., predpęvek, vka, m. bie Untiphone, Burg. predpevka, f. die Borfangerin, Mur., Cig. predpis, pisa, m. bie Boridrift, Mur., Jan., nk. predpisati, sem, vb. pf. vorichreiben, Mur., Jan., nk.; — po nem. predpisováti, ûjem, vb. impf. ad predpisati, Mur., Jan., nk. predplaca, f. ber Borichuis, nk. predplačen, čna, adj. Borfchujs, nk.; - predplacno, vorichufsweise, Jan. (H.). predplacifen, Ina, adj. Borichufse: predplacilno, vorschussweise, Cig., Jan.
predpiacilo, n. bie Borausbezahlung, Jan.; die Branumeration, Cig.; - ber Borchufs, Levst. (Pril.), nk. predplaenik, m. ber Borausbezahler, Cig. predplaninski, adj. 1) voralpija, Cig.; — 2) predplaninska pasa, bie vor ber Alpenweide

ftattfinbende Beibe, Bes.

predplata, f. bie Borausbezahlung, Jan.; -

predplätek, tka, m. == predplača, Jan. (H.), C.

die Branumeration, Jan., C.; — hs. .

predplatnik, m. ber Branumerant, Jan., C.; predpodoba, f. bas Borbilb, Mur., C. predpolagati, am, vb. impf. porquejeben, Cig. (T.), C., Zora; (po nem.). predpoldan, m. = II. predpoldne, ber Bormittag, Mur., jvzhSt.; - prim. dopoldan. predpoldánji, adj. = predpoldanski, Jan. predpołdánka, f. = predpoldnica, Savinska predpołdánski, adj. = dopoldanski, pormittāgig, Bormittags., Z., jvzh.St. predpoldne, I. adv. = dopoldne, vormittags, jugh St.; - II. subst. n. ber Bormittag, Mur., Jan.; celo predpoldne, ben gangen Bormittag, jvzhSt. predpôldnem, adv. = pred poldnem, Mur. predpołdnéven, vna, adj. vormittagig, Bormettage, Mur. predpoldnica, f. bas Effen bor bem Mittagsmahl, bas Bormittagsbrot, Cig., Jan., Gor .-Levst. (Zb. sp.). predpolêtje, n. = podletje, Cig. predpôłnočen, čna, adj. pormitternachtig, Mur., Cig. predpotnocje, n. die Reit vor Mitternacht, Jan.(H.)predpoložíti, im, vb. pf. vorausjegen, Cig.(T.); (po nem.). predpona, f. bas Prafig (gramm.), Jan. predponka, f. dem. predpona; bie Borfilbe, das Prafix, Jan. (H.). prodporočen, čna, adj. vor ber Tranung ftattfindend: predporočna večerja, das Bitteffen, V.-Cig. predporoden, dna, adj. ber Geburt vorangehend, Mur., Cig. predposlêdnji, adj. = predzadnji, Jan., Zora. predpostaris, adv. von Alters ber: Po rodu ti mene Predpostariš znaš, Vod. (Pes.); prim. postariă. predpostáviti, stůvim, vb. pf. porjegen, Jan.; predpostavljeni, ber Borgefeste, nk.; (germ.) predpostávljati, am, vb. impf. ad predpostaviti, Jan. (H.). predpostavljenec, nca, m. ber Borgefeste, C.; (germ.). predpostavljenik, m. = predpostavljenec, Guts.-Cig., C. predpósten, stna, adj. (kar je pred postom) Borfaften ; predpostni cas. predposvět, svéta, m. die Borberathung, C., ZgD.predpotopen, pna, adj. vorfintflutlich, antebilubianisch, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. predpravica, f. bas Borrecht, Mur., Jan., nk. predpravka, f. ber Blan (3. B. eines ju banenben Hauses), ogr.-C. predpraznik, m. ber Borfeiertag, Cig. predpréči, préžem, vb. pf. vorspannen: konje p., Pferbe vorlegen, Cig. predpredvčerajšnjim, adv. porvorgeftern. predpredzadnji, adj. ber vorvorlegte, Cig., Jan., nk. predprega, f. ber Boripann, C.

predplatník — predprêga

prodpreiskava, f. die Boruntersuchung, C. prodproteket, tekla, adj. längst vergangen, vorvergangen, M.; predpretekli cas, das Plusquampersectum, Jan., nk.

predpreteklost, f. bie Borvergangenheit

(gramm.), Jan. (H.).

predpfsje, n. bie Brustwehr, Cig., Jan.; (po polj.).

predpit, pita, m. bas Bortuch, die Schürze, Mur., V.-Cig., Jan.

predpust, m. ber Saiching.

predpusten, stna, adj. Faschings-; predpustna

nedelja, predpustna veselica.

predrag, draga, adj. zu theuer; predrago plačati kaj; — überaus theuer, fehr fostbar: predraga oblačila; — fehr theuer (— lieb); nas predragi tovaris; predraga mati! theuerste Mutter!

predraginja, f. alljugroße Theuerung, Met. predragost, f. die Roftbarkeit, Cig.

predragóta, f. = predraginja, M. predram, dráma, m. bas Erwachen, C.

prodramiti, im, »b. pf. aus bem Schlummer weden; p. so, aus bem Schlummer erwachen, munter werben.

prodramjo, n. ber Borberarm, Jan.; - pogl.

podlahti.

predrámijati, am, vb. impf. ad predramiti. predrápati, pam, pljem, vb. pf. burchtragen. predraževáti, fijem, vb. impf. ad predražiti, Cig.

predražíti, ím, vb. pf. übertheuern, überfteigern,

predfčati, im, vb. pf. gleitend durchlaufen. predrdráti, am, vb. pf. durchraffeln (3. B. gu

Bagen); p. mesto.
predregati, dregam, vb. pf. z dreganjem predreti, mit einem langlichen Gegenstande stechen

burchstoßen.
predregniti, dregnem, vb. pf. dregnivsi predreti, mit einem langlichen Gegenstande burch-

stoßen; roko si p., C. predrémati, mam, mljem, vb. pf. eine gewisse Beit hindurch schlummern, durchschlummern;

ves večer p.

predrēmsati, am, vb. pf. burchtrütteln: pretresti in p. koga, Andr. (Glas.).

predrénje, n. = predrtje 2), C.

predrenski, adj. = predrt, verwünscht, Z.; predrenska reč! Dol.; (verzaubert, Met.); -

prim. predreti 2).

predréti, dérem, drèm, vb. pf. 1) durchreißen, durchbrechen; voda je jez predria; zid, vrata p.; danka predrta! unersättlicher Bietsraß! Dol.; — burchbohren: p. koga z mečem; trebuh komu s sulico p.; — predrt, mit einem Leibschoen behaftet, C., Dalm.; — (fig.) to mi je srce predrlo;—(ein Geschwär) aussteden; p. tvor; — p. se, sich durch einen Rijs öffnen, sich ausgebrochen, cig.; led se je predrl, bas Eis ist eingebrochen, Cig.; ausbrechen (von Geschwären): tvor se mi je predri; — 2) hindurchbringen; svinčenka ni predria, Cig.; voda je v hlev predria, das Wasser ist in

ben Stall eingebrungen, Cig.; p. skozi vrste sovražnikov, burch bie Feinbe brechen, Cig.; tihi um, dobra, sveta volja najpred do resnice predereta, Ravn. - Valj. (Rad); — 3) predrt, — presnet, verwilnicht, verbammt; predrta reč! Z.; dekle mu je predrto všeč, SIN.

predréžati, im, vb. pf. lauernd zubringen: p. noc, C.

predrgávati, am, vb. impf. == predrgovati,
Jan.

prodégniti, degnem, vb. pf. burdyreiben, burdyweben; p. rokav; kolo je vrećo predegnilo, Cig.; p. si kožo, sid wund scheuern, Cig.

predrgováti, üjem, vb. impf. ad predrgniti;
1) weben; — 2) idmarrende Laute don sich
geben: celi dan so preskržetavale in predrgovale kobilice, Glas.

predrizati, am, vb. impf. beben ober gittern machen: groza mi predriza ude, Zv.

predroben, bna, adj. ju winzig, zu flein: predrobno zrnje; predrobno pisanje; predrobno stolčen, zu fein gepulvert; — liberaus winzig, fehr flein; predrobna ptičica.

prodrobíti, ím, vb. pf. 1) burch und durch zerbrödeln, zermalmen: p. komu zile in kosti, Jurc.; — 2) p. se, brödelnd hindurchfallen, burchbrödeln, Cig.; — 3) neuerdings zerbrödeln: nasuto kamenje še enkrat p.

predrobneti, im, vb. pf. trippelud jemandem zuvortommen, übertrippelu: p. koga, Cig.

predrožíti, ím, vb. pf. 1) mittelft ber Fahreftange (drog) in einem Fahrzeug über ein Baffer fahren, überführen, Jan., Cig.; Le na noge, vstanite! Nas prek Save predrozite! Npes.-Vod.(Pes.); — reko p., über ben Fluss fehen, C.; — 2) = prebosti, C.; Le srednjo (glavo) glej mu predrožit', Npes.-K. predrtina, f. ber Durchbruch, ber Nis, bas Loch, Cig., Jan., C.

predktje, n. 1) ber Ort, wo etwas burchbrochen ist, die Bresche, Dict., Cig.; — 2) = kila, der Leibschaden, C.

prodrugačba, f. die Umanderung, die Modification, Cig. (T.), DZ., nk.

predrugaciti, acim, vb. pf. umgestalten, umanbern; p. se; sich anbern.

predřz, díza, adj. = predrzen, Dalm.

predfzati, dfzam, žem, vb. pf. 1) = predrgniti, Cig.; - 2) burchhechelu, Jan.

prodfzen, zna, adj. berwegen, vermesseutlich, breift.

predfunet, m. ein verwegener Menich. predfunica, f. ein verwegenes Beib, Cig.

predfznik, m. = predrzneż, Cig., Jan., Zora. predfzniti se, dfznem se, vb. pf. 1) sich unterstehen, sich erbreisten; kako si se predrznil kaj tacega storiti?—(predrznjen = predrzen, C., Rib.-M.); — 2) ausschen schüchten zu sein; moram dečka v šolo dati, da se malo predrzne, Lašče-Levst. (Rok.).

predrzováti se, üjem se, vb. impf. ad pre-

Ciongle

drzniti se, Jan.

predsad, sada, m. die vorherige Frucht, die Borfrucht, C., Bes.

predséči, séžem, vb. pf. vorgreisen, Jan. (H.); (germ.).

predsednica, f. bie Borfigenbe, bie Brafibentin, Z., nk.

predsednik, m. ber Borsitenbe, ber Brasibent, Mur., Cig., Jan., nk.

predsēdništvo, n. das Amt des Borsigenden oder des Bräsidenten, das Bräsidium, Jan., nk.; predsedništvo prevzeti, predsedništvu se odpovedati, nk.

predsedováti, ûjem, vb. impf. ben Borfit führen, prăfidieren, Jan., C., nk.

predsedstvo, n. ber Borfit, bas Brafibium, V.-Cig., Jan., C.

predsedstvováti, üjem, vb. impf. = predsedovati, Cig., DZ.

predsegováti, üjem, vb. impf. = predsezati, DZ.

predsemenj, mnja, m. = predsenjem (predsomenj), Cig.

predsenjem, nima, m. ber Bormartt, Z.; ber Abendmartt (predsejem), Cig.

predsézati, am, vb. impf. ad predseči; vorgreifen, Cig. (T.); p. v razsodbo sodišča, ber Enticheibung bes Gerichtes vorgreifen, DZ.

predsingenjim, adv. = predsnočnjim, borgestern abends, LjZv.

predsmften, ma, adj, vor bem Tobe stattfinbenb, Cig., M.

predsnočišnjim, adv. = predsnočnjim, St.-C. predsnočnji, adj. von vorgestern abends, Cig. predsnočnjim, adv. vorgestern abends, Cig., C. predsoba, f. das Borzimmer, Cig.

predsódba, f. = poprednja sodba, bas Brajubicat. Cig.

predsődek, dka, m. bas Borurtheil, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; — bas Bröjudiz, DZ. predsrájčnik, m. bas Borhemb, die Chemi-

fette, Cig. predsicje, n. die Borlammer des Herzens, Let.

prédstaren, rna, adj. = predlanjski: predstarno vino, zweijahriger Bein, Cig.

predstārši, m. pl. bie Boreltern (tudi: predstariši), Cig., Jan., nk.

predståva, f.1) die Borstellung, die Production, Cig., Jan., nk.; gledalisčna p., začetek predstave, nk.; — 2) die Borstellung (phil.), Jan., Cig.(T.), nk.

predståvek, vka, m. der Bordersat, C.; — bie Pramisse, C.

predstaven, vna, adj. barstellbar, aufführbar, Cig., Jan.

predstáviti, ståvim, vb. pf. 1) vor jemanden stellen: p. komu kaj, Mur.; vorstellen: p. koga komu, p. se komu, sich jemandem vorstellen, Cig., Jan., nk.; — 2) p. si kaj, sich etwas im Geiste vorstellen, nk.

predstavljáč, m. der Darsteller (Schauspieler), SIN.

predstavtjacica, f. die Barfiellerin, SIN. predstavtjanje, n. die Borführung, die Borfiellung, DZ., nk. predstavljätelj, m. = predstavljavec, C., Zora. predstavljati, am, vb. impf. ad predstaviti; 1) vorführen, vorstellen, Mur., nk.; - 2) barstellen (von Schauspielern), figurieren als -, Jan., nk.; reprösentieren, Cig., nk.; - 3) p. si, sich vorstellen, sich benten, Mur., Jan., Cig.(T.), nk. predstavljäva, f. die Darstellungsart, Jan. predstavljävac, vca, m. der Darsteller, Cig.,

Jan., nk. predstävnik, m. der Repräsentant, Cig., DZ.;

predstavnik, m. ber Reprasentant, Cig., DZ.;
— rus.

predstsnek, nka. m. die Borwand, Cig. predstsjinica, f. die Borsteherin, Cig., Jan., nk. predstsjinik, m. der Borsteher, der Chef, Mur., Cig., Jan., nk.

predstojnistvo, n. ber Borftand, bas Borfteberamt, Jan., nk.

predstráža, f. die Borhut, C., Zora, SIN. predstrētec, ica, m. der Bormeister bei ben Schützen, DZ.

predstręšek, ška, m. das Bordach, Z., Bes. predstręšje, n. das Bordach, Mur.

prêdstven, stvena, adj. priorilătifc, Briorităts., Cig.; predstvens pravica, Cig.; predstvene obligacije, Brioritătsobligationen, DZ.

predstvo, n. ber Borrang, ber Borgug, Cig., Jan., nk.; bie Briorität, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

predstvováti, üjem, vb. impf. ben Borrang haben, Jan. (H.); pormalten, Jan.

predsvét, svetů, m. = prasvet, Cig.

predsvéten, tna, adj. vorweltlich, Čig. prędsčina, f. 1) bas Gespinst, Č.; — 2) ber Spiunlohn, M.

predškîgar, rja, m. predškrgarji, Borbertiemer (zool), Jan. (H.).

predtebojec, jca, m. bein Borganger, C. predtegljaj, m. bas Scharfezeichen ('), Jan. (Slovn.).

predtégniti, nem, vb. pf. predtegnjeni naglas, ber gejdjärste Accent, Jan. (H.), nk.

predtemtoga, adv. früher, vorher, ogr.-C. predteza, f. bie Schärfung (in ber Betonung), Jan. (Slovn.).

predtig, m. ber Abendmarkt (vor dem Bochenmarkte), Cig., C.

predûčen, čna, adj. propādeutisch, Cig., Jan. predûh, m. 1) ber Luftzug, C.; — 2) bas Luftdoch, Mik.; — eine schserhafte Lücke oder Öffnung, V.-Cig.; — das Loch im Eise, C.; — bie Klust, C.; — der Hohlweg zwischen hohen Felsen, die Bergschlucht, Cig., Jan., Vrt.; — die Grotte, C.; — eine enge Höhle in einem Berge, das Wetterloch, das Windstoch, V.-Cig.; podzemske luknje, preduhi, votline, Vod. (Izbr. sp.); der Lunnel, C.; de leere Raum im Bergsdau, die Zeche, V.-Cig., Idrija-Frey. (Rok.); der Schacht oder der Stollen, Jan.

predûk, m. die Borlehre, die Propädeutif, Cig.;
— die Einleitung, die Borlenntnisse, C.
predumiti, im, vb.pf. zum Bewustein bringen,
Lašče-Levst. (M.); durch Rütteln weden, Z.;
Sinove naglo predumi dremljoče, SIN.

. Google

produriti, im, vb. pf. zu efelhaft machen: p. komu kaj, C.; p. se, zu efelhaft werben, C. produsek, ska, m. ber Abfat beim Trinten: brez preduska izpiti, in einem Auge austrinfen, Cig., C. predušina, f. - preduh, bos Luftloch, Jan. (H.).produverjonje, n. bie Boreingenommenbeit, Cig.(T.).predva, f. bas Spinnen, Polj. predvčera, adv. = predvčeraj, Mur. predvěéraj, adv. vorgestern, Cig., Jan., Vrt. predvčerajšnji, adj. vorgestrig. predvčerajšnjim, adv. = pred včerajšnjim, vorgeftern. predvěéranji, adj. porgestrig. predvčeranjim, adv. = pred včeranjim, porgeitern. predvčerašnji, adj. = predvčerajšnji. predvčerašnjim, adv. = predvčerajšnjim. prodvocer, m. ber Borabend, Guts., Mur., V .-Cig., Jan. predvečerčič, m. dem. predvečerek; bie Jaufe, Ist .- Nov. predvečerek, rka, m. das Besperbrot, die Jaufe, Cig. prodvečeren, rna, adj. Beiper-, Jan. predvecernica, f. bas Borabenbfeft, Nov. predvéčiti, im, vb. pf. = prežvečiti, Mur., Met., Pohl. (Km.). predvedenec, nca, m. ber Borgeführte, DZ. predvékati, am, vb. pf. = prežvekati, Z. prodvokováti, újem, vb. impf. ad predvečiti, predvekati, Z., Kras. predvestje, n. ber Borbericht, Navr. (Spom.). predvežje, n. die Borhalle, Cig., Jan. predvoj, voja, m. ber Bortrab, Jan. (H.). predvolilo, n. bas Bralegat, Cig. predvorljiv, íva, adj. allauhöflich, Mur. prodvorlievost, f. allaugroße Höflichkeit, Mur. predvprasanje, n. die Borfrage, DZ. predvratišče, n. ber Borraum (arch.), h. t.-Cig.(T.).prodzadnji, adj. ber porlette. predzemlje, n. bas Borland, ber Deichbau, Cig.(T.)predzgodovinski, adj. vorgeichichtlich, Cig.(T.). predzidati, am, vb. pf. porbanen, Jan. predzidje, n. bie Bormauer, Jan. predzima, f. ber Borminter, Mur.; - bie Beit por bem Binter, ber Berbit, Guts .- Cig. predzimček, čka, m. ber herbstling, Jan. predzimek, mka, m. ber Berbit, Jan. predzîmski, adj. was vor bem Binter ift, borwinterlich, Mur.; predzimski čas, ber Borwinter, Cig.; predzimsko delo, Guts. predznak, m. bas Borgeichen, Cel. (Ar.). prodznamba, f. bie Bormerfung, die Branotation, Cig., Jan., DZ. predznamben, bna, adj. Pranototions., Jan. predznámenje, n. bas Borgeichen, bie Borbedeutung, Mur., Jan. predznámiti, znamim, vb. pf. pormerfen, pranotieren, Cig.

prodznamovānje, n. bas Pranotieren, Jan. predznamováti, ûjem, vb. impf. pranotieren, predznamovavec, vca, m. ber Pranotant. Jan. prefekt, m. predstojnik, ber Brafect. prefin, adj. ju fein; - überaus fein. prefofotati, otam, ocem, vb. pf. burchflattern, Cig. preffcati, im, vb. pf. burchichwirren, Cig. prefrfrati, am, vb. pf. durchflattern, Cig. prefrigati, am, vb. pf. burchrosten: (pren.) prefrigan, burchtrieben, Kr. prefrkljati, am, vb. pf. durchflattern, Cig. preffkniti, ffknem, vb. pf. ichnell anders breben, Z. prefrieti, im, vb. pf. burchflattern, Cig. prega, f. bie Schnalle, Kor .- C. pregábati, gâbam, vb. pf. durchwaten, Z.; blato, . sneg p., SlGor -C. pregadati, am, vb. impf. in einem fort ichmagen, maulmacherisch reben, C., vzh.St. pregagati, am, vb. pf. eine Reit hinburch ichnattern, durchichnattern, Cig. preganiti, nem, vb. pf. = pregeniti. proganjac, m. ber Berfolger, Cig. preganjanje, n. 1) bas Bertreiben; Berfolgung; p. kristjanov, die Christenverfolgung. preganjatev, tve, f. = preganjanje, Jan. preganjati, am, vb. impf. ad pregnati; 1) durchtreiben (3. B. Erbfen burch ben Durchschlag), Cig.; — bestillieren, Mur., Cig.(T.); (rus.); - 2) verjagen, vertreiben; prej so me klicali, zdaj me preganjajo, Mur.; gliste p., Cig.; cebele p., abtreiben, Cig.; - p. les, ben Balb abtreiben, ausrotten, Polj.; z vinom skrbi p.; s plesom, z ježo p. čas, Die Beit vertangen, verreiten, Cig.; - verfolgen; sovražnika p.; potepuhe p.; nesreča ga preganja; — p. se, sid) jagen, sid) tummeln; oblaki se preganjajo na nebu, Cig. preganjavec, vca, m. ber Berfolger. preganjavka, f. bie Berfolgerin. preganjeváti, újem, vb. impf. = preganjati, M. progarati, am, vb. pf. burchreiben, burchwegen, Cig.; do krvavega p., mund reiben, Cig. progatiti, im, vb. pf. 1) verftopfen, C.; - berhindern: nakanjenje p., C.; - 2) überichoppen, Jan.(H.). progaz, gaza, m. 1) bie Durchwatung (eines Baffers), Cig.; - 2) die Bat, die Furt, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes. pregazisce, n. bie Furt, C. progaziti, gazim, vb. pf. watend über etwas hintommen, durchwaten; vodo, sneg, blato p.; gaz p., watenb einen Beg (burch Schnee) bahnen, Cig. prégelj, glia, m.1) der Ragel, ber durch bas Joch und bie Deichsel gestedt wird, ber Jochnagel; - 2) ber Grenbelnagel, Cig., BlKr. pregeniti, ganem, vb. pf. 1) biegen, falten; papir p.; - 2) (ein Glieb bes Rorpers) bewegen; ne more roke p., Cig.; p. se, sich regen, fich rühren, Cig.; - vsc le-to tebe ne pregane, alles diefes rührt bich nicht, Jap. (Prid.).

Google

- 233 —

progib, giba, m. 1) bas Biegen, die Biegung, Cig.; - 2) bie Regung, M.; - 3) ber Bug, bie Benge, Cig., Jan., Cig.(T.); kot pre-giba, ber Biegungswinfel, Cig.(T.); — 4) bas Gelent, Mur.; v pregibih, in ben Getenten, Z; bef. ber Rniebug, C.; crevlji do pregiba, Jure.; petni p., die Fußbeuge, h. t.-Cig.(T.); — 5) bie Einbiegung, Cig.(T.); die Falte, Mik.; — die Lage (bei ber zusammengelegten Leinwand), C.; - 6) = pregiba, Cig. pregib, f. = pregib m. 4), ber Rniebug: segati do pregibi, Navr. (Let.). pregiba, f. bie Flegion (gramm.), Zora. pregibaten, ina, adj. 1) beweglich, Jan. (H.); - 2) flectierend: pregibalni jezik, bie Flegionesprache, Cig. (T.), Jes. pregibalo, n. bas Belent, C. progibanjo, n. das Beugen; — das Umbiegen; — die Flexion (gramm.), Cig., nk. pregibati, gibam, bljem, vb. impf. ad pregeniti, pregniti; 1) biegen, Cig. (T.); - p. se, fich beugen, *Cig.*; — biegend in Falten legen, falgen, liste p., ben Rand bei ben Blättern brechen, Cig.; - 2) (bie Glieber bes Rörpers) regen, bewegen; p. se, sich regen; - 3) beugen, flectieren (gramm.), Cig., Jan., C., nk. pregibavec, vca, m. ber Falzer, Jan. pregîbek, bka, m. 1) bie Biegung, Jan.; bie Einbiegung, Jan.; - 2) ber Bug, C .: 3) bie Bewegung, bie Regung, C.; - 4) das Gelent, C. pregiben, bna, adj. 1) gelentig, C.; - 2) flectierbar (gramm.), Jan., nk. pregibica, f. dem. pregiba; bas Gelent, C.; - bef. die Rniebeuge: v pregibicah me bolijo noge, BlKr. pregibljaj, m. ber Umbug, Jan. pregibijiv, (va, adj. 1) = pregiben 1), biegsam, gelentig, Z.; - 2) = pregiben 2), Jan. (H.). pregibljivost, f. bie Gelenfigfeit, Z.; bie Beweglichkeit, Cig. progibnica, f. ber Bengmustel: pretna p., ber Fingerbeuger, Cig. progibnost, f. 1) bie Gelentigfeit, C.; — 2) bie Flectierbarteit (gramm.), Jan. pregibováti, űjem, vb. impf. = pregibati, Cig. pregladek, dka, adj. zu glatt; - überaus glatt. pregladiti, gladim, vb. pf. 1) überglatten, Jan. (H.); - 2) von neuem glätten: umbügeln, Cig. preglas, glasa, m. bie regelmäßige Beranberung bes Sprachlautes: ber Umlaut (gramm.), Cig., Jan , C.; - ber Ablaut, Cig. (T.). preglasen, sna, adj. zu laut; - fehr laut; tudi: -glasan, snà. preglasiti, im, vb. pf. 1) übertonen, überichallen, Mur., Cig.; - 2) = preglasovati I., überstimmen, Guts., V.-Cig., Jan.; - 3) = glas premeniti, umlauten, Cig. (germ.). preglasje, n. bie Lautveranderung, die Lehre von der Lautveranderung, Nov., Navr. (Kop.

preglasnik, m. ber Umlaut, C.

proglaniti, glasnem, vb. pf. beim Läuten pausieren, Jan. (H.). preglasováti, ûjem, I. vb. pf. (burch die Mehrjahl ber Stimmen) überftimmen, Cig., Jan., C., nk.; - (II. vb. impf. umlauten, Jan. [germ.]). preglášati, am, vb. impf. ad preglasiti, Cig. preglaševáti, újem, vb. impf. = preglašati, Jan. (H.). preglavica, f. 1) bie Migrane, Jan.; ber Schwinbel, C.; - 2) ein Fall, ber Ropfbrechen verurfacht, die Berlegenheit, Jan., Cig. (T.), C.; izkopati se iz preglavice, Jurč.; - bie Blage, bie Unjufommlichleit, Jan., C.; toliko preglavice imeti z otroki, Z., Zv.; p. delati komu, jemanbem Schwierigfeiten machen, nk.; - 3) ein Schlag über ben Ropf: ko bi mu dala kaki dve preglavici, da bi gagnil! Bes.; - 4) ein muthisches weibliches Wefen ohne kopi, Pjk. (Crt. 174.). preglavičen, čna, adj. kar preglavico dela: preglavičen greh, Levst. (Zb. sp.) progled, gleda, m. 1) bie Durchficht, bie Ginsichtsnahme, bie Revision, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; dati komu kaj v p., nk.; - Die Mufterung, Cig., Jan.; - 2) ber Uberblid, bie Ubersicht, Cig., Jan.; prostornostni pregled, bie Ubicationsübersicht, DZ.; kratek p. slov. literature, nk.; - 3) ni ga na pregled, er tommt nicht jum Borichein, Svet. (Rok.). progledati, gledam, vb. pf. 1) burchfeben, revibieren; p. knjigo, račune; vifitieren, unterjuchen; šolo p.; durchmustern; vojsko p., Cig.; - überbliden, überichauen; ni moći vsega polja p.; — 2) p. komu kaj, jemanbem etwas nachfeben (3. B. eine Schulb v. Strafe); on tebi ne bode pregledal, Schönl.; - 3) p. se, sich versehen, Cig., Jan., C., Dalm.; - kdor se pregleda, zaigra, verfehen ift verspielt, Cig.; - 4) = izpregledati, sehend werben, Mur., C., Dalm.; - zur Erfenntnis gelangen: čas bo prišel, ko boste pregledali, Burg. pregledava, f. bie Revision, bie Bifitation, C. pregledávati, am, vb. impf. = pregledovati. progledba, f. die Revifion, DZ.; bie Durchsuchung, Jan.; bie Abhaltung einer Commiffion, C.; - bie Revue, Jan. (H.). progledec, den, m. einer, ber bas Beficht wieber betommen hat, Mur., C. preglêdek, dka, m. bie Uberlicht: v posebnem pregledku v razvidnosti imeti, DZ.; p. višav, bie Sobentafel, Cig. progleden, dna, adj. 1) Revisions., Jan., nk.; pregiệdna pola, Cig.; - 2) überfehbar, Cig.; übersichtlich, Jan., Cig. (T.), nk.; - 3) == prozoren, Jan. preglednica, f. ber Revifionsbogen, DZ. proglednik, m. ber Durchseher, ber Revident, der Bifitator, Cig., Jan., C., DZ., nk.; ber Controlor, C. pregleduina, f. bie Revisionstage, DZ. proglednost, f. i) bie Überfichtlichkeit, DZ., nk.; -2) = prozornost, Jan.

pregledovářen, ina, adj. Revision&, Jan., nk.; pregledovalni list, ber Revisionsbogen, DZkr.; Musterungs: pregledovalna komisija, DZ

pregledovalisce, n. ber Mufterungsplay, Cig. progledovanje, n. bas Durchjeben, bie Rebi-

fion, die Dufterung.

pregledováti, űjem, »b. impf. ad pregledati; 1) burchfeben, revidieren; beschauen, visitieren, untersuchen; vojsko p., die Truppen mustern, Cig.; - überfeben, überbliden, Cig.; - 2) nachsehen; — 3) sehend werden: alepci pre-gledujo, Trub.

pregledovavec, vca, m. ber Durchseber, ber Revident; ber Beschauer; ber Musterer, Cig.,

pregljaj, m. = pregelj i), ber Jodnagel, Strek., Notr., jvzhŠt.

prégljevka, f. neka črešnja, Rihenberk - Erj.

(Torb.).

preglobati, bam, bliem, vb. pf. durchhohlen: med ne kisa, dokler ni pregloban, Levst. (Bec.); burchgraben, Z.; - burchnagen, C. proglobiti, im, vb. pf. burchgraben, Z.; burchlochern, C., Z.

preglodati, dam, jem, vb. pf. durchnagen; misi

so desko preglodale,

preglodávati, am, vb. impf. = preglodovati. preglodováti, ûjem, vb. impf. ad preglodati. pregluševáti, üjem, vb. impf. ad preglušiti; übertauben, Z.; übertonen, nk.

preglusiti, im, vb. pf. übertauben, Cig. preglušljiv, (va, adj. übertaubenb: preglušljivo

vršenie, DSv.

pregnance, nca, m. 1) ber Bertriebene, ber Berbannte, Mur., Cig., Jan., nk.; — 2) ein auf verlaffenes Gewirf gefester Bienenschwarm, V.-Cig.; - 3) ber Hochmuthige, Mur.; -4) = pregnan clovek, ber Schelm, Cig. pregnánik, m. == pregnanec 1), Mur.

prognanjo, n. die Bertreibung.

pregnanka, f. bie Bertriebene, bie Berbannte. Cig., nk.

prognanost, f. 1) die Abertriebenheit, die Aberspanntheit, Cig., Jan., nk.; - 2) bie Schallhaftigteit, Z.; bie Pfiffigteit: p. né modrost,

prognanstvo, n. bie Berbannung, bas Exil, Cig., Jan., C., nk.; v pregnanstvu živeti, nk. pregnanten, tna, adj. jedrovit, gehaltreich, prå-

quant, Cig. (T.).

prognáti, žénem, vb. pf. 1) hindurchtreiben, Cig.; - 2) vertreiben; p. koga iz hiše, jemanben aus bem hause verftogen; p. sovražnika iz dežele; p. ptiče s streljanjem; s pikanjem in zbadanjem goste krčmarju p.; mrčes s kako rečjo p.; - p. si kako bolezen s čim; žejo si p.; p. skrbi; - 3) übermaßig treiben, übertreiben; zivino, konje p.;
— übermäßig anstrengen, überspannen, Cig.
(T.); — in einer Sache über bas Daß hinaus geben, übertreiben, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - p. se, fich über bie Rrafte anftrengen, fich überarbeiten, Cig., Jan., C.; p. se z ucenjem, Cig.; - pregnan, übertrieben, überiponut,

egtrem, Cig., Jan., M.; pregnana kritika, bie Superfritit, Cig.(T.); pregnano umetovanje, Žv.; pregnano, außerocdentlich, allzusehr, C.; - hochmuthig, Mur., Danj.-M.; - 4) pregnan, "burchtrieben", pfiffig, geschidt; na vse pregnan, zu allem geschidt, C.; — schafthaft, boshaft, Cig., Boh.; pregnani ljudje, Krelj. prognésti, gnétem, vb. pf. 1) burchineten; testo p.; — 2) p. se, sich hindurch brangen: p. se skozi trumo, Cig.; - 3) von neuem Ineten, überfneten, Cig.

pregnétati, gnêtam, vb. impf. ad pregnesti,

1. pregniti, pregnèm, vb. pf. - pregeniti; p. po dolzem pismo, Slom.-C.; tudi: prégniti, gnem.

2. prégniti, prégnem, vb. pf. auseinanber geben : srajca je pregnila, SIGor. - C.; auffpringen (von Sulfen, Gefchwuren u. bgl.), C.

progniti, gnijem, vb. pf. durch und durch faul werben, burchfaulen; capa, deska na mokrem pregnije.

pregnojen, jna, adj. ju fehr gebungt. prognojiti, im, vb. pf. 1) ju viel bungen, überbungen, Cig.; — 2) p. se, burcheitern, Cig. progóden, dna, adj. überzeitig, überreif. pregoditi, im, vb. pf. zu viel reifen laffen: zu

viel röften: lan p., Cig.; - p. se, überreif werben, Cig., M.

progódnost, f. die Aberreife, Cig.

progodenjáti, am, vb. pf. burchbrummen: ves dan p., Cig.

pregotonti, im, vb. pf. gu reben anfangen, M. progoliti, im, vb. pf. - preguliti, burchmeben, Cig.; rokave p., Cig.; kamizola na komolcu pregoljena, Jurć.

pregoltati, am, vb. pf. - pozreti, einsteden (s. 28. einen Schimpf), Cig.

pregomezljáti, âm, vb. pf. burchvimmeln, Cig. pregomzett, im, vb. pf. burchwimmeln, Cig. pregon, gona, m. 1) ber Durchtrieb, Cig., Jan.; ber Durchtrieb bes Biebes, DZkr.; -2) die Bertreibung, Cig.; - 3) die Berfolgung, Habd. - Mik., Mur., DZ., ogr. - C.; vrniti se od pregona, Jurč.; sodni p., bie Strafverfolgung, DZ.

pregona, f. bie Berfolgung, C.

pregonîtelj, m. ber Berfolger, Habd., C., kajk .-

Valj. (Rad).

pregoniti, gonim, vb. pf. 1) konja p., das Pferd burchtummein, Cig.; — 2) burchjagen: hosto p., ben Balb burchjagen, Cig.; - 3)

= pregoati, su fehr treiben, Mur., Cig. pregonski, adj. 1) Dutchtriebe : pregonska pravica, bas Recht bes Durchtriebes, Cig.; — 2) Berfolgungs- (prim. pregon 3). pregor, gora, m. das Durchbrennen: gnoj na

pregoru, zu fehr an ber Sonne liegenber Dunger, vih.St.-C.

pregorec, eca, adj. allgueifrig; - überaus

eifrig, enthusiastisch, Cig. pregorecnik, m. der Enthusiast, Cig.

pregoreti, im, vb. pf. 1) bom Feuer burchbrungen werben, burchbrennen; obleka je pregorela; poleno je v sredi pregorelo; -

burchmobern (von einem Beng), Z.; - 2) eine Beit hindurch brennen: ves dan je v peči

pregorelo, Svet. (Rok.).

progorjup, adj. ju bitter; - überaus bitter. pregost, gostu, adj. ju bicht; - überaus bicht. pregosti, godem, vb. pf. durchgeigen, burchipielen: vso noč p.; - vse p., kar kdo zna;

- burchbrummen; ves dan p., Cig. pregostoleti, im, vb. pf. burchzwitichern: cele

dni in noči p., Cig., Jan.

pregostováti, üjem, vb. pf. schmausenb gu-

bringen, burchichmausen, Cig. pregovarjanje, n. 1) bas Bibersprechen, Cig., jughSt; — ber Haber, ber Wortwechsel, C.,

kajk .- Valj .(Rad); kreg in p., gant u. Sabet, Krelj; - 2) bas Überreben.

pregovarjati, am, vb. impf. 1) reden, fabeln, Notr.; kaj tu pregovarjate? Trub.; - 2) widersprechen, raisonnieren, habern, Mur., Cig.; kaj zmerom pregovarsaš? jvzhSt.; — p. se, einen Wortwechsel haben, bisputieren, ftreiten, Mur., Cig., C.; kregali so se ali pregovarjali, Krelj; p. se s svojo ženo, Zv.; p. se in pričkati s kom, LjZv.; mi se o tem ne bomo nič pregovarjali, DSv.; — 3) 311 überreben ober umzuftimmen suchen: p. komu kaj, jemaubem etwas auszureben suchen, Svet. (Rok.); - 4) p. komu kaj, jemanbem etwas pormerfen: p. komu hrano, Ig(Dol.).

progovarjavec, vca, m. 1) ber Bibersprecher, Cig.; - 2) der Uberreder, Cig.

pregovor, m. 1) das Sprichwort; kakor pregovor pravi; v p. priti, jum Sprichwort werben, Cig.; - bie Devije, Cig. (T.); -2) der Biderspruch, C., Z.; - 3) pregovori, Unterhandlungen: pregovore imeti, unterhandeln, Cig. (T); (rus.); - 4) die Uber-

rebung, Jan.

pregovoren, rna, adj. sprichwörtlich, Cig., Jan. pregovoriti, im, vb. pf. 1) wiberfprechen: vse mu pregovori, er widerspricht ihm in allem, Mur.; — 2) überreben, bereben; ne da se p.; — 3) burch Sprechen bas Schweigen brechen, zu sprechen ansangen; Eva kačo zagleda, kača pregovori, Valj. (Rad); nisem besedice pregovoril, Z.

progovorliivost, f. die Überrebungefunft, Jan. (H.).

pregovornik, m. bet Uberrebet, Cig. pregovorski, adj. gnomijch, Cig.

progrābek, bka, m. mesto, kjer se zgrabljeno seno razgrabi, da se ondukaj voz postavi in se potem seno od obeh strani naklada, Sv. Jakob pri Savi-Erj.(Torb.).

prograbiti, grabim, vb. pf. 1) burchrechen, überrechen; senozet p., Cig.; - 2) mit Rechen aubringen: ves dan p., Cig.; - 3) (bon einem Orte an einen anbern) überrechen, Cig.; - nochmals rechen, überrechen; sestkrat na dan p. otavo; - 4) weghalchen, Cig. prégrad, m. = pregrada; 1) stena ali pretin v orehu, jabolku, bie Scheibemand, (pregrad) Stopice(Tolm.)-Erj.(Torb.); - 2) bas 265 getheilte: bas Fach (g. B. in einem Getreibe-

taften, im Bertaufsgewölbe), Temliine(Tolm.)-

Strek. (Let.); - 3) eine eingegaunte Biefe, Kr .- Valj .(Rad).

prégrad, f. bas Nach: v kašči so pregradi za žito, Notr.

pregrada, f. 1) bie Scheibewand, Jan., Cig. (T.), C.; svinjak ima po sredi pregrado, jvzh.St.; bie Abzäunung bei Bafferbauten, die Krippe, Cig., C.; — bie Barriere, Cig., C.; — ber Schlagbaum (im Stalle), Cig.; - 2) bas Abgetheilte: Die Abtheilung, bas Jach, Cig.; (z. B. im Getreibetaften), C., Notr.; - bie Einfriedung, die Umgannung, C., Valj. (Rad); - tudi: prégrada, Notr., jvzhSt.

progradba, f. bie Abtheilung burch eine Scheibe-

wand ober Ahnliches.

progradek, dka, m. bie Abtheilung, Jan.(H.); - ber Alfoven, Cig.; - bie Bienenzelle, Cig., Pot.-M.

pregraden, dna, adj. Abtheilungs -: pregradni plot, ber Zwischenzaun, Cig. prograditev, tve, f. bie Abtheilung (burch eine

Scheidemanb, einen Baun u. bgl.).

prograditi, im, vb. pf. i) (mittelft einer Scheibemand, eines Baunes, einer Schrante, eines Dammes u. bgl.) abtheilen; hlev s steno, polje s plotom, vodo z jezom p.; z zaseko p. kaj, burch gefällte Baume verfperren, verhauen, Cig.; prograjen avet, coupiertes Ter-

rain, Cig.; — 2) hemmen, hindern, C. progradka, f. das Coupé (im Cifenbahnwagen), Jan.; — die Bienenzelle, C.

pregradník, m. pregradniki, t. j. mladeniči, ki ženinu pot pregradijo, kadar gre z nevesto skozi njih selo v cerkev, da jo mora nekako odkupiti z darilom, Levst. (Zb. sp.). progradoma, adv. fachweise, Cig.

pregraja, f. 1) bie Scheibemand, Cig., Jan., C; ber (abtheilende) Baun, Mur., Cig., C.; bie trennende Schrante, die Barriere, Cig., Jan.; pregraje v konjskih hlevih, Dol.; die Berschanzung, C.; — 2) ber abgetheilte Raum, ein mit Brettern abgesonderter Raum,

ber Berichlag, Cig.; pregrajen prostor v hlevu, kjer je tele, (prégraja) Lašče - Erj. (Torb.).

pregrajanje, n. bas Abtheilen burch eine Scheibemand; bas Abjaunen.

prográjati, am, vb. impj. ad prograditi. pregrajeváti, újem, vb. impf. = pregrajati, Z., DSv.

pregfcati, im, vb. pf. burchinurren ; burchbrummen: vso noč p., Cig.

preged, geda, adj. ju hafslich; - überaus haislich.

pregreb, greba, m. die Durchgrabung, M. pregrebanje, n. bas Durchgraben, M.; - bie Durchfurchung bes Baffere burch ein Schiff, M.; - p. zita, bas Durchichaufeln bes Betreibes, Cig.

pregrébati, grêbam, bljem, vb. impf. ad pregrebsti, pregreniti; 1) burthgraben, M., C.; žito p., bas Betreibe burchichaufeln (um es an suffen), Cig.; — voda se pregreba, die Fluten theilen sich, Cig.; Pred njo se je pre-

Gounde

grebala (vodica), Za njo se je zagrebala, Npes .- Kres; - 2) umicharren, übericharren, Cig.; prst p., C.

pregrebenati, am, vb. pf. = pregrebeniti,

Cig.

pregrebeniti, enim, vb. pf. 1) burchhecheln, burchframpeln, Cig., Jan.; - 2) bon neuem frampeln, aufframpeln, Cig.

pregrébsti, grébem, vb. pf. burchicharren, burchmuhlen, Jan.; zito p., bas Getreibe burchfcaufeln, Cig.: ogenj p., das Feuer aufftoren, Cig.

pregredesati, am, vb. pf. von neuem frampeln,

aufframpeln, Cig.

pregreha, f. bie Berfündigung, bie Gunde; bas Lafter.

pregrének, nka, adj. zu bitter; - überaus bitter.

pregréniti, grénem, vb. pf. übericarren; (pregrniti, Cig.).

pregreniti, im. vb. pf. burchbittern, burchgallen,

Cig.

pregresek, ska, m. bie Berfünbigung, bas Bergeben, der Fehltritt; - ein begangener Fehler, ber Fehlgriff, Mur., Cig., Jan.; p. v reji, C. pregresen, sna, adj. fündig, fündhaft; lafterhaft; pregrešno življenje.

pregresenje, n. bie Berfunbigung.

pregreševáti, újem, vb. impf. ad pregrešiti;

(nav.) p. se, fich verstündigen.

progresiti, im, vb. pf. fünbigen, eine Gunbe begeben; vari se, da kaj ne pregrešiš! Dalm.; kaj sem pregrešil tvojemu očetu? Dalm.; p. iz človeške slabosti, Jsvkr.; - p. epigram, ein Epigramm berbrechen, Zv.; - (p. zapoved, bas Gebot übertreten, vzhSt.-Valj. [Vest.]); — (nav.) p. se, sich verfündigen, moralifc fehlen; s dim sem se pregresil? was have ich verbrochen? p. se zoper zapoved bożjo; p. se nad kom, sich an jemanbem versündigen; p. se komu, sich gegen jeman-ben versündigen, Ravn.-Valj. (Rad); Bogu se p., Jsvkr.; - einen Diatfehler begeben, C. pregreška, f. bie Gunbe, kajk .- Valj .(Rad).

progredijlv, iva, adj. gur Gunbe geneigt, funb-

haft, (tudi: pregręsljiv), Mur.

progrestjivost, f. bie Reigung zu fünbigen, bie Gunbhaftigfeit, (tudi : pregresljivost), Mur., Cig.

progrésnica, f. bie Lasterhafte; - bie Ubel-

thaterin, Jan.

pregrésnik, m. ber Lafterhafte; kako dolgo se bodo pregrešniki veselili? Dalm.; hoditi v svet pregrešnikov, Jsvkr.; - ber übelthater, Jan.; zdajci so njega na križ pribili in dva pregrešnika ž njim, Trub.; pregrešnike svoje bodemo mi vam uže izdali tačas, kadar se nam bode dobro zdelo, Jurč.

progrésnost, f. bie Sünbhaftigfeit, bie Lafter-

haftigfeit.

progręštvo, n. 1) bas Laster, Guts., Cig., Jan.; — 2) das Berbrechen, Mur., C.

pregréti, grêjem, vb. pf. 1) burch und burch warm machen, burchwarmen; solnce je zemljo pregreio; p. se, burchwarmt werben; zemlja

se je pregrela; - 2) neuerbings warmen, aufwärmen; pregreta jed; - 3) gu febr erhipen : p. se, fich gu fehr erhipen, burch Erhipung feine Gefundheit ichabigen, Jan., jvzh-

pregrétje, n. 1) die Durchwärmung; - 2) die gu große Erhibung, Jan.(H.).

pregretki, m. pl. aufgewarmte Speifen, C. progrévanica, f. eine öfter übermarmte Speife,

pregrévanje, n. 1) bas Durchwärmen; - 2) bas Aufwärmen.

pregrévati, am, vb. impf. ad pregreti.

pregréven, vna, adj. biatherman (phys.), Cig.

pregrgrati, am, vb. pf. eine gemiffe Beit binburch röcheln, Cig.

pregrinjálo, n. 1) = to, s čimer se kaj pregrinja: die Überdede, Cig.; mrtvasko p., das Bahrtuch, Cig.; -2) = zagrinjalo, der Borhang, V.-Cig.; das Bettgehänge, Cig.; pl. pregrinjala, Draperien, Cig. pregrinjati, am, vb. impf. ad pregrniti.

pregristi, grizem, vb. pf. burchbeißen; misi so vrece pregrizle; entaweibeigen; - burchagen,

Cig.

pregriz, m. ber Durchbifs, Z.

pregrizniti, griznem, vb. pf. 1) mit einem Bifs burchbringen, burchbeißen, entzweibeißen; otrok skorjo težko pregrizne; - 2) besedo p. = nagajivo ali zlobno odgovoriti komu, zasukavši njegovo besedo v drugačnem zmislu, nego jo je on izrekel, Kr.; ben Sinn eines Bortes verbreben, Mur., Met.; na pregriznjeno besedo se še bolj ostra reče, Jap.(Prid.); (tudi: fein Bort brechen, Cig.; prisego p., ben Gib brechen, Vod. [17b. sp.]). pregrizováti, ûjem, vb. impf. ad pregristi, pregrizniti.

pregrméti, im, vb. pf. burchbonnern: celo noc

je pregrmelo.

pregeniti, nem, vb. pf. 1) eine Sulle über ehvas breiten, überbeden, berhüllen; vse mesto je bilo crno pregrajeno, Levst. (Zb. sp.); - 2) anbers beden, umbeden: mizo p., Cig.

pregrobati, am, vb. pf. anders berfenten: trto

p., jvzhSt.

pregrózen, zna, adj. zu ichauberhaft; überaus schauberhaft.

prégrace, n. = perisce, die boppelte Sandvoll, Cig.; - prim. stsl. pregršta.

pregruditi, im, vb. pf. gerbeißen, germalmen, M. pregrustiti se, im se, vb. pf. ancieln: pregrustilo se mi je kaj, ce hat mich etwas angeefelt, C.

preguba, f. bie Falte, V .- Cig., Jan.

preguliti, im, vb. pf. 1) burchweben, burchreiben; preguljena obleka, Cig.; podplat se je pregulil, Erj. (Torb.); burchichinben: konja p., Cig.; — 2) thichtig burchprügeln, Cig., M.

prehajáč, m. ber Schmuggler, LjZv.

prehajáten, ina, adj. 1) nomabijá; prehajalni narodi, Jes.; - 2) prehajalne barve, liber-

gangsfarben, Žnid.; — 3) übergehend, tranfitiv (gramm.): prehajalni glagoli, Jan., nk. prehajatnik, m. = prehajalni glagol, Jan., nk. prehajanje, n. 1) bas Hindurchgehen, ber Durchgang; - 2) bas Ubergeben; bie Banberung von einem Orte jum andern: p. narodov, Cig.; — p. glasov, die Lautrüdung, Cig.(T.); — 3) der von Gelent zu Gelent wandernde Schmerz, C.; — das talte Fieber, C. prehajati, am, vb. impf. ad preiti, prehoditi;
1) burchschreiten, burchwandeln, Cig., Jan.; ves svet p., Cig.; ravan p., Levst.(Zb. sp.); skozi naše dežele so pogostoma prehajale soldaške tolpe, Erj.(Izb. sp.); — anwanbeln; strah me prehaja, C.; zelena in rdeča me prehaja, ich wechste die Farben, C.; ena težava za drugo jih prehaja, Škrb.-Valj.(Rad); — 2) (von einem Orte gum andern) hinübergehen; p. na ono stran, Cig.; p. od roda na rod, sich sorterben, Cig.; sich sortpflanzen, Jan., (o bolezni) Cig.; svetloba prehaja iz enega sredstva v drugo, Žnid.; - ves čas p., immer mußig umbergeben, C.; p. se, bin und her geben, fich ergeben - izprehajati se, Mur., Cig.; napihnjen se prehaja, Guts. (Res.); ne dela, temuĉ sem ter tja se prehaja, Jsvkr.; p. se po svetu, umbermandern, Cig.; — 3) bie Form anbern, übergeben, Cig.; p. v ravan, sich verslachen, Cig.; barve prehajajo ena v drugo, die Farben verlaufen, Cig.; — 4) vorübergeben, passieren, Cig, DZ.; — vergeben, Cig., Jan., C.; dnevi prehajajo, C.; cas je že prehajal, es war bereits Aber bie Beit, Mur., Cig.; - 5) p. koga, jemandem im Geben zubortommen, Cig.; - übersteigen (fig.), Jan.; - moja ura prehaja, meine Uhr geht bor, jugh.St.

prehajavka, f. ptica p., ber Banbervogel, Jan. prehénjati, am, vb. pf. == prenchati, Mur., C. prehentati, am, vb. pf. = prekaniti: dolgo se je branil, nazadnje so ga vendar prehentali,

prehîmba, f. ber Betrug, C.

probiniti, im, vb. pf. überliften, hintergeben, übervortheilen, Dict., Jan., C. ogr.-C.; p. in premagati koga, Trub.; obnoriti, prehiniti koga, Kreij; betrugen: gledaj, da te tvoja preproščina ne prehini, Dalm.

prehinjavec, vca, m. ber Betruger, C. prehinjeváti, ûjem, vb. impf. ad prehiniti, Kreli.

prebîtek, tka, m. 1) bas übertreffen im Laufe, M.; — 2) bie übereilung, M.

prehitenje, n. die Buvortunft, die Bravention,

prehiter, tra, adj. ju fonell; - überaus ichnell. prehitoti, im, vb. pf. 1) burcheilen; - 2) guporeilen, porlaufen, überholen: p. koga dirjaje, jezde, lete, z vozom itd.; temna noč jih prehiti (überrascht sie), Cig., C.; zuvorfontmen: p. koga s snubitvijo, Cig.; jemanbem ben Borrang ablaufen, ihn überflügeln, Cig., Jan.: - 3) übereisen: dobro delo se ne da prehiteti, gut Ding braucht Beile, Cig.: prehiteno delo, ogr.-C.; - p. se, fict übereilen, Slom.; v pričevanju se p., Škrinj .-Valj.(Rad).

prehitévanje, n. das Übereisen, das Ruporfommen.

prehitévati, am, vb. impf. ad prehiteti; ura prehiteve, bie Uhr geht vor, Cig., Jan., Nov., Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.), Kr.

prehititi, hitim, vb. pf. umwerfen, C.

prehitováti, űjem, vb. impf. - prehitevati, Cig. prehîtrež, m. ber allgu eilig Sanbelnbe, ber Boreilige, Slom.

prehitriti, im, vb. pf. gu ichnell thun, übereilt

thun: p. kaj, Z., ogr.-C.

prehlad, hlada, m. bie Berfühlung, Cig., Jan.; zarad malega prehlada jel je bolehati, Zv. prehlada, f. bie Uberfaltung (chem.), Cig.(T.). prehladba, f. = prehlad, Jan.(H.).

prehladek, dka, m. = prehlad, Jan.(H.). prehladen, dna, adj. gu fühl; - überaus fühl. prehladiti, im, vb. pf. 1) burchfühlen, Mur.,

Cig., Jan.; - 2) = prevec ohladiti, fibertalten, Cig.; - p. se, fich verfühlen, fich ertalten; kašlja, ker se je prehladil.

prehladnost, f. zu große Rüble, M..

prehlaj, m. = prehlaja, Mur.

problaja, f. bie Bertublung, bie Ertaltung, Mur., Jan.

prehlájati, am, vb. impf. ad prehladiti, Jan. prehlajenjo, n. bie Bertuhlung, bie Ertaltung; najveć ljudi zboli od prehlajenja.

prehlapina, f. das Sublimat (chem.), Cig.

prehlapiti, vb. pf. fublimieren (chem.), Cig.

prehlapovanje, n. die Sublimation, Sen. (Fiz.). prehlapováti, ûjem, vb. impf. fublimieren, Cig.

prehlátati, hiâtam, vb. pf. = prešlatati, Cig. prehlid, hlida, m. bie Bugluft, C.

preblideti, dim, vb. pf. burchweben: veter vrt

prehlidi, vzhSt.-C. prehliniti, hlînem, vb. pf. 1) burchfälten: mraz prehline in prevzame trte, kolči, C., Vrtov. (Vin.); — 2) porübergehen: dez, bolezen prehline, C.

prehliniti, hlinim, vb. pf. burch heucheln taufchen: p. koga, C.

prehlipati, pam, pljem, vb. pf. hurchluften,

prehlopiti, hlopim, vb. pf. überichnappen, Guts.; = p. se, Cig., Jan.

prehlopniti, hispnem, vb. pf. überfcnappen,

prebod, hoda, m. 1) bas hinburchgeben, ber Durchgang, ber Durchzug, bie Durchreise, Cig., Jan., DZ.; vojaki na prehodu, DZkr.; - 2) bie Reambusierung, DZ.; — 3) bas Sinubergehen, ber Ubergang, die Überfteigung, Cig.; - der Bertehr, DZ.; p. blaga iz roke v roko, kupčijski p., Cig.; p. gotovine, ber Durchlauf von Barichaften, Cig.; - 4) ber Ubergang (von einer Form gur anbern), Cig., Jan.; - Die Mobulation, die Bariation (in der Musit), Jan., C.; -5 = izprehod: na p. pojti, spazieren geben, Dict.; - 6) ber

Schnupfen, C .; - ber Rheumatismus, C .; - bie Gicht: p. skiepe skazi, C.; - 7) ber Borübergang, Cig.; p. Venere, ber Durchober Ubergang ber Benus (astr.), Cig. (T.); - 8) ber Ablauf: prehod časa, ber Beitablauf, Cig.(T.); — 9) der Ort des Hindurch-gebens: der Gang (im Hause), Cig., Jan, Nov.; pl. prehodi, die Gallerie, Cig., Pot.-M.; ber Galleriegang am Haufe, C.; ber Gang (in ber Anatomie), Cig. (T.); p. hebtenjace, ber Rückenmartsgang, Cig. (T.); mledni p., ber Milchgang, Cig.; zobni p., ber Bahnhöhlengang, Cig.; — bie Baffage, Cig., Jan.; — ber Bafs (geogr.), Cig. (T.), Jes., Bolc; - tudi: préhod, hóda.

prehóden, dna, adj. 1) Durchgangs, Cig., Jan.; prehodna hisa, bas Durchhaus, Cig.; prehodna kupčija, Jan.; prehodni okoliš, bas Eransitogebiet, DZ.; prehodni list, ber Paffiericein, Cig.; — burchgebend, Cig.; prehodna ciba, det Zugfisch, Cig.; — 2) durchgangbar, wegsam, Cig.(T.); — p. toploti, biatherman, Cig.(T.); - überfteigbar, Cig.; - 3) vorübergebend, transitorisch, Cig.; prehodna vročina, fliegende Dige, Cig.; prehodni dez, ber Streifregen, Cig. (T.); - 4) Ubergangs-, Cig., Jan.; bei Ubergangsperiobe angehörend: prehodni vapnenec, ber Ubergangskalksiein, Cig.(T.); prehodna tvorba, bas übergangsgebilbe, Cig.(T.); — 5) übergebenb, transitio (gramm.), Cig., Jan. prehodica, f. ber Gebirgspass, Tolm. prehodina, f. Gor.-Cig., pogl. prehodnica 3);

(prehodna?).

prehodisco, n. 1) ber Ort bes Durchganges, Cig., Jan., Cig. (T.); ber Durchweg, C.; -2) der Ubergangsort, ber Ubergangspuntt,

Cig., Jan., Cig.(T.).

prehoditi, hodim, vb. pf. 1) (einen Raum) burchgeben, burchwandern: veliko sveta p.; pot p., einen Weg gurudlegen; veliko potov p., viele Gange machen, C.; Marija je po svetu hodila, Do sivega morja je prehodila, Npes. - Vraz; - burchtreten: podplate p., Cig., C.; pod p., Cig.; - 2) mit Beben gubringen: ves cas, vse leto p. (auf Banberungen zubringen), Cig.; - 3) p. koga, einem im Geben zuvortommen, Cig., C.;-4) krava prehodi, kadar se celo leto po teletu ne poja, Lašče-Levst. (Rok.); - 5) p. se, sido urube geben, fich burch Beben verbeiben, fich übergehen, Cig., Jan., Str.; - 6) bie Guße jum Geben bringen, ju geben anfangen, Mur.; - 7) p. se, = izprehoditi se, einen Spagier-

gang machen, Met. prehodnica, f. 1) die Basslarte, Cig.; – 2) der Blanet, Cig.(T.); (stsl.); – 3) eine im britten Jahre noch gelte Ruh, Z., Gor.; --4) brennenber Sohnenfuß (ranunculus flammula), C.; (rastlina, ki se rabi zoper prehod

[Schnupfen], C.).

prehodnik, m. i) ber Baffagier, Cig.; - 2) ber Aberganger, Cig., C.; - 3) ber Borläufer, C.; -4) = prehodni ali prehajalni glagol, Jan.(H.). prehodnina, f. bie Durchzugegebur, DZkr.; ber Transitozoll, Cig., Jan., Cig.(T.). prehranîtev, tve, f. bie Ernahrung, die Suften-

tation, die Bertoftigung, nk.

prehraniti, im, vb. pf. burch eine gewiffe Reit hindurch erhalten: sadje p. črez zimo, da ne segnije, Cig.; - eine gewiffe Beit hindurch vertöftigen, ernahren, Cig., C.; p. koga do smrti, Svet.(Rok.).

prehranitvenina, f. bie Berpflegstoften, C. prehranjenje, n. = prehranitev, Jan.(H.). prehranjeváti, ûjem, vb. impf. ad prehraniti, Jan.(H.).

prehrepenéti, im, vb. pf. (eine Reit) burch-

fomachten, Cig.

prehfkati, hikam, čem, vb. pf. 1) mit Raufpern zubringen: cele noci p., ganze Nachte binburch sich rauspern, Cig.; - 2) burchschnarthen, jvzhSt.

prehrumeti, im, vb. pf. 1) burchbraufen, Cig.; - 2) vso noë p. (burchlärmen), Cig.

prohruščati, ščím, vb. pf. über etwas hinraufchen, durchraufchen, Zora-C

prehruti, hrujem, vb. pf. 1) burchtoben, Cig., Jan.; - 2) übertoben, Cig.

prebud, huda, adj. ju fchlimm; - überaus ichlimm; prehudo, alizuarg; prehudo koga natepati; prehude bolečine, fehr heftige Schmerzen; - prim, hud.

prehudéti, ím (êjem), vb. pf. 1) = pregniti, burchfaulen, Vas Krn-Erj. (Torb.); - 2) ab-

magern, vzh.St.-SlN.

prehudóben, bna, adj. zu bője; - überaus

prehudobnik, m. ber Erzbofewicht, Cig. prehvala, f. 1) übertriebenes Lob, Cig., Jan., Kr_{\bullet} -Valj. (Rad); - 2) = pohvala, C.; almožna se ne ima dajati na prehvalo, Trub.

prehvaléžen, žna, adj. zu bantbar; - überaus bantbar; Vas prehvaležni sin, Euer bantbarfter Sohn.

prohváliti, im, vb. pf. übertrieben loben: ni ga mogel p., er tonnte ihn nicht genug loben; - prehvaljen, hochgelobt, Cig. prehvaljeváti, ûjem, vb. impf. ad prehvaliti,

Cig., Jan.

prehvápiti, im, vb. pf. überraften, Cig., Jan., Nov. - C., Glas.; (menda po češ. překvapiti ponarejeno).

preidenje, n. = prehod, ber Rheumatismus, ogr.-C

preidočen, čna, adj. verganglich, M.

preigrati, am, vb. pf. 1) burchspielen; vse igre p., Cig.; - 2) mit Spielen gubringen; p. ves dan, cele noci; - 3) burch bas Spiel anbern; Nasih solz nam v smeh ne preigra, Levst.(Zb. sp.).

preimemba, f. bie Metonymie, Cig.

preimeniten, tna, adj. zu berühmt, zu vornehm, zu wichtig; - überaus berühmt, überaus vornehm, überaus wichtig.

preimenitev, tve, f. bie Umnennung, bie Transnomination, Jan.; - bie Metonymie, Jan. preimeniti, fnim, vb. pf. ben Ramen anbern, umnennen: p. koga, p. se, Cig., Jan.

Garagle

preimenitnost, f. bie überaus große Berühmt-

mensanberung, Cig., Jan.; — bie Metonymie,

preimenováti, ûjem, vb. pf. = preimeniti,

preinacenje, n. die Beranberung, Cig., Sen.

proinaciti, acim, vb. pf. anbers gestalten, anbern,

Cig., Jan., ogr.-M., C., Erj.(Som.), nk. preināka, f. die Anderung, die Wodification,

heit, Bornehmheit ober Wichtigkeit. preimenovanjo, n. die Umnennung, die Ra-

Cig., Jan., C., Jap. (Sv. p.).

preiskainica, f. bie Sonbe, C.

Jan., Cig.(T.)

Cig.(T.), DZ., SIN.

nihee ne ve, kam = er ift berichollen, Cig.,

preiskati, iščem, vb. pf. burdjudjen; vso hišo p.; - untersuchen, prufen, Cig., Jan.; to stvar je treba na tanko p., nk. preiskava, f. die Durchsuchung, Cig., Jan.; - die Untersuchung, Cig., Jan., nk.; - die Durchforschung, Die Forschung, Jan., nk. preiskávati, am, vb. impf. = preiskovati. preiskovářen, čna, adj. Unterjudnugě, Cig., Jan., nk.; preiskovāšni sodnik, ber Untersuchungsrichter, Jan., nk. preiskovalnica, f. das Untersuchungshaus, nk. preiskoválo, n. die Sonde, Jan. preiskovanec, nca, m. ber Inquifit, Cig., Jcn., C. preiskovanje, n. die Durchsuchung; hisno p., Jan .; - Die Untersuchung, Die Juquifition; pod p. vzeti, in Untersuchung nehmen, DZ.; - die Forschung, nk.; p. zgodovine, die Beschichtsforschung, Cig. (T.). preiskovánka, f. die Inquisitin, Cig., Jan. preiskováti, ûjem. vb. impf. ad preiskati; burchluchen, bistitieren; hiso, žepe komu p.; - untersuchen, inquirieren; - erforichen, Forichungen anftellen: zgodovino p., nk. preiskovavec, vca, m. ber Durchsucher, Cig.; -ber Untersucher, ber Inquirent, Cig., Jan.; sodnik p., ber Untersuchungerichter, Cig.;ber Erforicher, ber Foricher, Cig., Jan.; p. prirodnih pojavov, ber naturforfcher, Cig. (T.); p. sv. pisma, ber Bibelforfcher, Cig. preiskovavstvo, n. bas Unterjuchungsmefen, preiti, preidem, ali: prejti, prejdem, vb. pf.
1) burchgeben, burchwandeln, burchwandern; veliko dezel p.; kako pot p., einen Beg aurudlegen, Cig.; človek v enem dnevu veliko prejde, jvzhŠt.; Nocoj bode prešel tri črne gore, Npes. - Mik.; prešla sva vrtec, Zora; - anwandeln, ergreifen, Jan. (H.); otožnost me preide, Z.; - 2) binuber geben; p. na ono stran, Cig.; ne morem p. črez blato, Cig., jv7hSt.; kadar so bili že vsi prešli, so jih rekli s šibami tepsti, Kast.; – p. komu v roke, in jemandes Hände übergeben, DZ.; bolezen preide na koga (verfest sich), Cig., (vererbt sich), Jan.; - 3) die Form anbern, übergeben: v hribce p., fich hugeln, Cig.; p. v kaj, fich in etwas auflojen, Cig.; — 4) vorübergehen; ni več videti vojakov, so že prešli, jvzhŠt.; fortgehen, verschwinden; nekam je prešel, da

jvzhŠt.; prejde tako, kakor je prišel, Navr. (Let.); moje reči so mi nekam prešle, meine Sachen find mir abhanden getommen;-verloren geben, jugrunde geben, ogr.-C.; bergehent; dan za dnevom prejde; leto je prešlo, ein Jahr ift vorüber; čas mi je prešel, da sam nisem vedel, kako; (čas življenja) preide, kakor senca, Škrinj. - Valj. (Rad); veličanstvo hudobnih prejde enako jutranjemu oblaku, Ravn.-Valj. (Rad); to samo od sebe preide, kakor je prišlo, baš heilt von selbst, Cig., jvzh.St.; - še prejde, es lafet fich noch halten, Cig.; es geht noch an, juzh St.; — 5) im Geben zuvorkommen, Cig., C.; p. koga: presel ga je, er lieg ihn hinter jich, Cig.; tebe lahko prejdem, jvzhSt. preizkus, m. die Brufing, DZ.; p. piva, die Bierprobe, Cig.; — die Aichung, DZ.; bie Brobe (math.), Cig.(T.), C. preizkusek, ska, m. die Brobe, Jan. preizkusen, sna, adj. Brufungs, Cig., DZ.; preizkusne takse, DZ. preizkusitelj, m. ber Egaminator, DZ. preizkusiti, kusim, vb. pf. burchprufen, prufen, Mur., Cig., Jan.; exproben, Mur., Cig., Jan.; preizkušen, erprobt, bemahrt, Cig., Jan.; preizkušena mera, geaichtes Maß, Levst. (Nauk); - (nav. preskusiti; prim. izkusiti). preizkusnik, m. ber Brufer, Cig. preizkusnina, f. bie Brobetoge, DZ.; - bie Nichgebur, DZ.; - bie Brufungstare, DZ. preizkušálo, n. bas Brüfungsmittel, Cig. preizkušanje, n. bas Brufen, bas Erproben. preizkúšati, am, vb. impf. ad preizkusiti; prusen, erproben; aichen: p. mere in utezi, DZ.; tehtnice p., Levst. (Nauk). preizkušávati, am, vb. impf. = preizkuševati, Mur., Cig., C. preizkušavec, vca, m. ber Brufer, Cig. preizkusenec, nca, m. ber Geprüfte, Cig. preizkusenost, f. die Erprobtheit, Jan. preizkuševáten, ina, adj. Brufungs : preizkuševářna komisija, DZ. preizkuševātnica, f. bas Brilfungslocale, DZ. preizkusevanec, nca, m. ber Brufling, bet Prüfungscandibat, Cig., DZ., Nov. preizkuševanje, n. das Brüfen, das Erpropreizkuševānjski, adj. = preizkusen, Brilfunge-, DZ. preizkuševáti, ûjem, vb. impf. = preizkušati; prufen, erproben, Cig., DZ. preizkuševavec, vca, m. ber Eraminator: strokovni p., der Fachegaminator, DZ. preizkušnja, f. die Brüfung, Mur., Cig., Jan.; preizkušnjo opraviti, die Brüfung bestehen, Cig.; — die Brobe, Jan.; p. zrelosti, die Maturitateprüfung, Jan. preizmena, f. bie Umwechelung, DZ. preizraz, raza, m. bie Baraphraje, Cig.(T.).

preizraziti, razim, vb. pf. paraphrafieren, Cig.

preizrážanje, n. bas Baraphrafieren, bie Ba-

raphrafe, Cig.(T.).

preizražati, am, vb. impf. ad preizraziti (prim. preizražanic).

preizreden, dna, adj. außerorbentlich, C., DZ., Levst. (Cest.); preizredne naredbe, DZ.

preizročanje, n. die Übergabe: uradno p., DZ. preizročevanje, n. die Ausfolgung, DZ. preizročílo, n. die Übergabe, die Ausfolgung,

DZ.; osebno p., die personliche Abergabe, DZ.

preizročíti, ím, vb. pf. übergeben: ubožni zavodi so zdaj županom preizročeni, Levst. (Nauk); aušfolgen, nk.

preiztekníti, táknem, vb. pf. durchstöbern, ausstöbern, (preiztakniti) Cig., Jan.

preiztikati, tikam, čem, vb. impf. ad preiz-

tekniti, Cig., Jan. preizvolitev, tve, f. die Brabestination, Cig.

preizvolja, f. bie Brabestination, C. preizvesten, stna, adj. in hohem Grabe aus-

gezeichnet, Jan., nk.

prêj, adv. vorher, früher; prej je bilo tako, od zdaj pa bo tako; prej bomo molili, potem jedli; čim prej — tem bolje; prej ali alej, früher ober später, über surz ober lang; — prej ko (nego), bevor: prej ko (nego) odideš; — eber; prej ko ne. wahrscheinlich.

1. prēja, f. 1) das Spinnen; na prejo iti, hoditi, spinnen gehen, Cig.; = v prejo hoditi, C.; na preji biti, Jurc.; pripoveduje, kakor bi bila na preji, Dol.; — 2) das Gespinst, das Garn; tenka, debela p.; volnena p., das Bollgarn; rokotvorna p., mit der Hand gesponnenes Garn, DZ.; — 3) kamenita p., der Asbest. C.

 préja, f. bie Schnalle (an Rleibern, Schuben), ogr., Rez.-Caf(Vest.), Bolc-C.; — ber Rettenring, C; — prim. prega; (Caf, Vest. I primerja: -preti, -prem).

prejadrati, jadram, vb. pf. 1) burchsegeln: p. morje; - 2) hinübersegeln; p. kam, Cig.; - 3) segelnb zuvorkommen, übersegeln; p. drugo ladjo, Cig.

projadrn, adj. febr fcnell, Jan.(H.).

prejadrováti, ûjem, vb. impf. ad prejadrati, Jan.(H.).

prejähati, ham, sem, vb. pf. 1) burchreiten; p. mesto; -- 2) konja p. = z ježo presiliti, ein Pferb übermößig reiten, Cig.; -3) konja p., ausreiten, nm das Pferd Bewegung machen zu lassen, Kr.; — p. se, einen Spazierritt machen, Cig.

prejar, rja, m. ber Garnhandler, Cig. prejarija, f. ber Garnhandel, Cig.

projasen, sna, adj. ju beiter; - überaus beiter.

prejasníti, ním, vb. pf. p. si kaj = razbistriti si misli o čem: predno rečem zadnjo besedo, treba si je stvar še prejasniti, Erj. (Torb.).

prejāvkati, kam, čem, vb. pf. durchjammern: celo noč p., Z., jvzhŠt.

prêje, adv. = prej, C., M., nk.

prêjec, jca, m. 1) = predec, ber Spinner, Cig., Jan.; - 2) neki metulj: smrečji ali borov p., der Rieferspinner (gastropacha pini), C.; kosmati p., der Barenspinner, Jan.

prejecljáti, am, vb. pf. burchstottern, Cig. preječati, im, vb. pf. burchwimmern, burchachzen, Cig., Jan.

prejed, f. ber Unterleibsbruch, Cig., C.

prejedati, am, vb. impf. ad prejesti; 1) burchfteffen; burchbeißen, burchbeigen (von einer ägenden Flüssigeit); — p. besede, Worte anders auslegen, verdrehen, M.; — p. se s kom, mit jemandem disputieren, zanken, C., Kras-Strek. (LjZv.); — 2) p. se, übermäßig viel zu effen pflegen, M.

prejedljîveo, vca, m. ein Mensch, ber gerne wiberspricht, zantt, Cig.

prejednica, f. bas Eisloch, C.

prejekleníti, ím, vb. pf. burchstählen, Cig. prejeklíti, ím, vb. pf. = prejekleniti, Cig.

prejèm, jéma, m. ber Enthfang, Cig., Jan., nk.; p. blaga, denariev, Cig., nk.; p. potrditi, nk.; — ber Bezug (einer Bare), Cig. prejèma, f. bie Empfangnahme, Cig., Jan.; ber Empfang: p. sv. zakramentov, C.

prejemáč, m. 1) der etwas aufnimmt, der Aufnehmer, Cig.; — 2) ein Gefäß zum Auffangen des Wostes, C.; — 3) die Kraftmajchine (recepteur), Cig. (T.).

prejemainik, m. ber Recipient, Jan.

prejemanje, n. bas Empfangen, bie Empfangnehmung.

prejemati, mam, mijem, vb. impf. ad prejeti;

1) butchbringen: božiega nekaj ga vsega prejema in oživlja, Ravn.; — 2) übetnehmen,
in Empfang nehmen, empfangen; sv. zakramente p.; tukaj prejemam zastonj, kar sem
moral plačevati, Rog.-Valj.(Rad); dnino p.,
Ravn.;—aufnehmen: tatove p., Diebe hegen,
Cig.; tujce p., Kast.; — blago p., Rare
beziehen, Cig., Jan.; — 3) p. komu kaj,

jemanbem etwas abnehmen, Svet. (Rok.).
prejemavee, vca, m. kdor kaj prejema, ber Empfanger, Cig., Jan., C.; ber Abnehmer, Jan.; p. Novic, C.

prejemâvka, f. bie Empfangerin, Cig., Jan.; bie Abuehmerin, Z.; p. Novic, C.

prejemba, f. der Empfang, DZ.; p. sv. zakramentov, C.; — die übernahme, C.; — der Bezug, Jan.

prejemek, mka, m. ber Empfang, ber Bezug (eines Geldes), die Einnahme, Cig., Jan., Cig. (T.); prejemki, die Empfange, Levst. (Nauk); predelek za prejemke, die Empfangerubrit, Jan.; — prejemki, die Bezüge, DZ.

prejemen, mna, adj. 1) Übernahms-: prejemno osobje, DZ.; — Empfangs-: prejemni list, ber Empfangsschein, Cig., Jan., nk.; prejemna posta, das Aufgabspostamt, Cig.; — 2) übernehmbar, Cig.

preifmka, f. das Empfangen, die Fassung,

prejemljiv, iva, adj. 1) empfänglich, Cig., Jan., Cig., (T.); — 2) = prejemen 2), übernehmbar, annehmbar, Cig.

prejemljivost, f. bie Empfanglichfeit, Cig.(T.).

Google

prejemnica, f. 1) bie Ubernehmerin, Cig., Jan., nk.; - bie Empfangerin, Cig., Jan., nk.; bie Abnehmerin, Jan., nk.; - 2) = pre-jemni list, der Empfangsichein, Jan., nk. prejemnik, m. ber Ubernehmer, Cig., Jan., nk.; ber Empfanger, ber Acceptant, Cig., Jan.,

nk.; - ber Abnehmer, Jan., nk.

prejemski, adj. Empfangse: prejemska pravica, bas Bezugerecht, DZ.; prejemsko pismo, die Ubergabsurfunde, C.

prejemscina, f. bie Ubernahmstoften, C., Z. prejen, jna, adj. 1) Spinn-; - 2) Garn-. prejenjati, am, vb. pf. = prenehati, Cig., Jan. prejenjek, njka, m. = prenehljaj, C. prejenjevanje, n. das Aushören, die Unter-

brechungen: ure počitka in prejenjevanja,

Glas

prejenjeváti, ûjem, vb. impf. ad prejenjati. prejęnijaj, m. = prenehijaj, Jan.

prejesti, jem, vb. pf. 1) durchfreffen: misi so prejedle vrećo, črvi desko; - burchagen, burchbeigen; hudičevo olje je usnje, papir prejedlo; - prejeden = predrt, pretrgan, kilav, mit einem Unterleibsbruch behaftet, Cig., C_{i} ; — 2) p. se, = preobjesti se, Mur., Cig., Jsvkr.

prejetek, tka, m. ber Empfang, Z., Valj. (Rad). prejetev, tve, f. ber Empfang, Mur., Jan. prejeti, preimem, vb. pf. übernehmen, in Empfang nehmen, Mur., Cig., Jan.; p. v hrambo, in Bermahrung aufnehmen, Cig.; p. v pisemsko hranisce, ins Archiv übernehmen, DZ.; übertommen: prejeto od dedov, Cig.; empfangen; pismo p.; svoje plačilo boste prejeli, Cig.; denarje od koga p., Dalm.; listi in oblast p. od višjih, Trub.; sv. duha p., Krelj; škodo na duši p., Dalm.; do-broto p., Kast. (Ravn.); kdor prosi, on prejme, Ravn.; pouke p., Instructionen em-psangen, Levst. (Moćv.); — prijaznivo koga p., jemanben freundlich empfangen, Dalm.; prejeta = spočeta (iz središke prisege, Kres, II. 523, [germ.?]); - praes. tudi: prejmèm, Valj. (Rad), in prejámem, Z., Valj. (Rad); (préjmem, Ravn.-Valj [Rad]).

prejetje, n. die Ubernahme, die Empfangnahme, ber Empfang, Cig., M., nk.; p. potrditi, Levst. (Nauk); po prejetju pisma, Jurč.

prejetva, f. = prejetev, C.; p. sv. zakramenta,

prejevec, vca, m. kdor pride na prejo v vas, Gor.-DSv.

prejez, jeza, m. ber Querbamm in einem Feftungegraben, ber Bar, Cig.

prejezd, jezda, m. 1) ber Durchritt, Cig., Jan.; – 2) der Spazierritt, Jan.

prejezdariti, arim, vb. pf. mit Reiten gubringen, berreiten: p. ves cas, Cig.

prejezditi, jezdim, vb. pf. 1) burchreiten; p. mesto; - 2) beim Reiten burchwegen: p. si hlače; wund reiten, aufreiten: p. konja, Mur.-Cig.; p. se, sich wund reiten, Cig.; - 3) hinüberreiten; p. na ono stran, Cig.; -4) im Reiten guvorfommen, überreiten: p. koga, V .-Cig.; - 5) burch gu vieles Reiten beichabigen, aufreiten, Mur. - Cig.; -- 6) p. konja, bas Bferb ausreiten, Cig.

prejeziti, im, vb. pf. mit einem Damm burch-

giehen: p. dolino, Levst. (Cest.); — mit einem Damm absondern, abdammen, Cig.
prejęža, f. 1) der Durchritt, Cig., — 2) das Überreiten, M.; — 3) der Spazierritt, Cig.
1. prejęžati, am, vb. impf. ad prejezditi; 1) burchreiten, Cig.; - 2) ausreiten: p. konja,

2. prejężati, am, vb. impf. ad prejeziti, M. projęžek, žka, m. (eig. bie Durchbammung) die Lanbenge, Vod.(Izb. sp.).

préjica, f. dem. 2. preja; eine fleine Schnalle, C.

prejka, f. die Spinnerin, Jan. projmat, m. = prejemat 2), ein Gefaß gum

Auffangen bes Moftes, C. prejmer, conj., Ljub. - Erj. (Torb.); premer, jvzh.Št.; pogl. prejner.

prejner, conj. = preden, bebor: k meni se oglasi, prejmer (recte: prejner) pojdeš, Ljub .-Erj. (Torb.).

prejnica, f. bie Spinnftube: dekla je sla v prejnico (in die Spinngefellichaft), Staro Sedlo-Erj. (Torb.); - bas Spinnhaus, bie Spinnerei, Jan. (H.).

projnik, m. ber Ragel, ber bie Bage an ber Deichsel festhält, ber Fährnagel, Cig.; (nam. prednik?).

projnina, f. ber Spinnerlohn, Cig.

préjo, nam. pravijo: letos, prejo, bo dosti sadja, Hal.-C.; - prim. pre.

preich, interj. ach! weh! Fr.-C.: O joh prejoh! Levst. (Zb. sp.).

prejoj, I. interj. o! tveh! joj, prejoj! Cig.; — II. subst. m. Jammer und Roth, Cig.

projokati, kam, čem, vb. pf. 1) mit Beinen Bubringen, burchweinen; p. cele noci; - 2) p. se, zuviel weinen, sich überweinen, Cig. prejokováti, újem, vb. impf. fortmahrend meinen, Z.; Bolno dete cel dan prejokuje, Npes.-K. prejseina, f. ber Spinneriogn (predseina), Ravn .-Valj. (Rad).

prejšnji, adj. ber frühere; p. župan; - lestverflossen, vorig; prejšnjo soboto; - vorhergehend.

préjti, préjdem, vb. pf. išči pod preiti.

prok, I. adv. quer, überzwerch; p. položiti, p. iti, prek se peljati; vse prek leti, es fliegt, fturgt alles barunter und barüber; vse p., alles ohne Unterschied, durch die Bant, Cig.; - II. prèk, praep. c. gen. quer über, über: Le vstanite, Nas prek Save predrožite! Npes.-K.; prek travnika, prek hriba, Mur., Cig.; - p. glave dati komu, jemanbem einen Schlag über ben Ropf geben, C .; - jenseits, C.; prek Save, prek morja, Z.; - gegenüber: prek solnca je bolj gorko kot v osojinah, Vrtov.-Jan. (Slov.).

prek, m. ein fich schlecht aufführender Denich, Polj.

prêk, préka, adj. fchroff, wilb: p. pogled, C.; - = piker, bitter, hart (fig.), widerwärtig, C. preka, f. i) ber Querftreifen (3. B. an einem Schwein), C.; - = preca, die Abtheilung ber Haare, Notr.-Levst. (M.); — die Transversale, C.; — 2) die jenseitige Gegend, C. prekacânje, n. die Übertretung, das Bergehen, ogr.-C.

prekacáti, am, vb. pf. p. kaj, eine übertreiung begeben, etwas auftellen, etwas verbrechen,

ogr.-C., Mik.

prekácniti, käcnem, vb. pf. -- prekacati, ogr.-C. prekadíti, ím, vb. pf. 1) burďirāudjern; p. meso; prekajeno meso; p. oblačila; — mit Maudj abtreiben, Cig.; p. čebele, Cig.; — 2) zubiel rāudjern, Jan. (H.).

prekajálo, n. ber Raucherapparat, Cig. prekajanje, n. das Durchräuchern, Cig.

prekajati, am, vb. impf. ad prekaditi, burditudern, Cig., Jan., DZ.; ruudern, [elden: prekajat obesijo meso, Ravn. (Abc.).

prekajavec, vca, m. ber Selcher, Cig.
prekajenec, nca, m. == prekajen roj, ber Treib-

ling, Cig.

prekajevatnica, f. bie Selchtammer, Jan. prekajevati, Gjem, vb. impf. — prekajati, Jan. prekajevavec, vca, m. ber Raucherer, ber Selcher, Jan.

prekalati, am, vb. pf. burchspolten, Jan. (H.). 1. prekaliti, im, vb. pf. sprießend burchbringen,

burchipriegen, Cig.

2. prekaliti, im, vb. pf. eig. trüben: p. kaj, etwas verbrechen, sich versündigen, Z., C.

3. prekalíti, ím, vb. pf. 1) durchstößlen, durchhärten: p. železo, Cig.;—2) nochmals härten, Z.;—3) zu sehr härten, überhärten, Cig.
prekáljati, am, vb. impf. ad 3. prekaliti, Z.
prekâna, f. die Berüdung, die Täuschung, der Trug, C.

prekaniti, kane, vb. pf. prekane mi kaj, es stößt mir etwas zu, C.; prekane mi, es wird

mir übel, Fr.-C.

prekaniti, im, vb. pf. 1) überlisten, übervortheilen, betrügen, täuschen, irre führen, Cig., Jan., C., Mik., St.; p. se, sich täuschen, sich irren, C.; — 2) prekanjen, listig, durchtrieben, psiffig; p. na kaj, p. na hudo, C.

prekanjenec, nca, m. ber Schlaue, ber Durch-

triebene, Cig., Jan.

prekanjenka, f. bie Schlane, bie Durchtriebene, Jan. (H.).

prekanjenost, f. bie Schlaubeit, die Durchtriebenheit.

prekanjeváti, üjem, vb. impf. ad prekaniti; betrügen, C.

prekanljiv, íva, adj. trügerisch, C., Z.

prekap, kapa, m. die Destillation, Cig., Jan., Cig., T.).

prekapanica, f. ber Destillierapparat, DZ.
1. prekapanie, n. bas Umgraben, Mur.; p.

vrta, vinograda, jvihšt.

2. prekápanje, n. die Destillation, Sen. (Fiz.).

1. prekápati, pam, pljem, vb. imps. ad prekopati; umgraben, Mur.; grede p., jvihšt.;

— die zweite Beingartenhau vornehmen, C.

2. prekápati, kspam, pljem, vb. pf. 1) burchtropfen, burchsidern, Cig., Jan.; — 2) tropfend burchsichern: voda kamen prekaplje, Z., C.; — 3) überträufeln, Jarn.; — beftillieren, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; prekapana voda, DZ.

prekapína, f. das Destillat, C., Cig. (T.). prekapljáti, âm, vb. pf. 1) durchtröpseln (z. B. durch eine Öffnung), Cig.; — 2) tröpselnd durchlöchern, Cig.

prekapljeváti, ûjem, vb. impf. ad prekapljati;
1) burchtröpfelu, burchfidern, Cig., Jan.; ---

2) tröpselnb burchlöchern, Cig.; — 3) = prekapati, bestillieren, Jan.

prekapljevåvec, vca, m. der Destillateur, Jan. prekåpnica, f. bie Netorte, Jan. (H.). prekapnina, f. == prekapina, dos Destillat.

Jan. prekarjanje, n. ber Wortwechiel, bas Wort-

gegante, Ravn.-Cig., Jan.
prekarjati se, am se, vb. impf. mit Borten
ftreiten, bisputieren, Cig., Jan., C.

prekásen, sna, adj. = prekesan.

prékast, adj. 1) schief, Mur., Mik.; — schiesend, schiesaugig, Mur., Cig., Jan., Met.; prekastin oči, schiesaugig, Cig.; prekasto gledati, schiesen, Mur.; seitwärts ansehen, Cig.; sinster schoen, Jan., Mik.; prekasto gleda kakor zaboden vol, Gor.; — vertehrt (sig.): p. bit, einen schiesen Berstand haben, Cig.; prekasto se vesti, sich numanierlich benehmen, Polj.; — 2) quer gestreist: prekasta (— pasasta) avinja, prekasta krava, C., Z., vzh.st.

prekašati, am, vb. impf. ad prekositi, Z., nk. prekašljati, am, vb. pf. hustend zubringen: vso

noč p.

prekašljeváti, ûjem, vb. impf. fortroditrenb huften: Čelo dolgo noč mož prekašljuje, Npes.K.; Stari mož prekašljuje, dete prejokuje,
Npes.-K.

prekat, kata, m. — pregraja, die Abtheilung, Notr. - Levst. (M.); spalni p., der Schlafsalloven, Levst. (Pril.); — die Rammer: tesni prekati parodroda, Zv.; parni p., die Dampflammer (phys.), Sen. (Fiz.); odesni, srčni p., die Augens, Herstammer, Cig. (T.), Erj. (Som.).

prekáten, tna, adj. Rammer-: prekátna voda, bas Rammerwasser (phys.), Jan. (H.).

prekatéri, adj. = so mancher: prekatero (prektero) kačo sem ubil, C.

prekatérokrat, adv. so manchesmal (= überaus oft), C.

prekatl, am, vb. impf. 1) = prekasto se vesti, sich unmanierlich benehmen, Polj.; — 2) schies len, Z.

prekatnik, m. prekatniki, eine Art Infusorien (polythalamia), Erj. (Z.).

prekâvanje, n. 1) bas Umschmieden; — 2) bas Umprägen (prim. prekavati 2); — 3) ber Neubeichlag (ber Pseches), Levst. (Podk.).

prekavati, am, vb. impf. ad prekovati; 1)
umschmieben, Jan. (H.); - 2) umpragen, Jan.
(H.); - 3) (Pferbe) neu beschlagen, Levst.
(Podk.).

prekavsati, am, vb. pf. = prekljuvati, burchpiden, Cig.

(19OEX)

prekávsniti, kavsnem, vb. pf. mit einmaligem Biden burchlöchern, burchpiden, Cig. prekázati, žem, vb. pf. vorweisen: p. komu kaj, Svet. (Rok.).

prekazek, zka, m. bas Hinbernis, C.

prekaziti, im, vb. pf. 1) verpfuichen, Z.; — verhindern, C.; — 2) p. kaj, einen Fehler begehen, C.

prékuc, kca, m.1) ein quer gestreiftes Thier, Mur., Cig.; — 2) ber Schielenbe, M.

prekesan, sna, adj. ju spat; prekesno je, es ist zu spat; — zu saumig.

prekesnévati, am, vb. impf. = zakesnevati, gurudbieiben (v. der Uhr): ura prekesneva, Polj.

prekidáč, m. ber Unterbrecher: p. električne struje (Rheotom), h. t.-Cig. (T.).

prekidálo, n. = prekidač, Sen. (Fiz.).

prekidati, kidam, l. vb. pf. 1) burchichaufein:
sneg p., einen Beg burch ben Schnee burchichaufeln, Cig.; — 2) hinüberwerfen, hinüberichaufeln: gnoj p.; — umichaufein, überichaufeln; — II. vb. impf. ad prekiniti, unterbrechen, C.

prekidávati, am, vb. impf. ad prekidati I., Jan. (H.).

prekshati, kiham, šem, vb. pf. eine bestimmte Beit hindurch niesen: ves dan p., Cig.

prekimati, mam, mljem, vb. pf. eine gewiffe Beit hindurch niden.

prekiniti, kînem, vb. pf. 1) unterbrechen, Jan., Cig.(T.), C., Erj. (Som.); zid p., Levst. (Cest.); besedo p., Vrt.; prekinjena vožnja, DZ.; — 2) stürzen, C.; — abbringen, ausheben, C. prekipeti, im, vb. pf. überschümen, übergehen,

überiprubein.

prekipęvati, am, vb. impf. ad prekipeti, Z. prekipniti, kipnem, vb. pf. = preveč kipniti (ο testu), jvζhŠt.; fidi vergályten, Kor.-Cig. prekipováti, ûjem, vb. impf. ad prekipeti, = prekipevati, Zora.

prekîs, m. das hiperorub, Cig. (T.), C.; — rus. prekisati, kîsam, šem, vb. pf. 1) burchläuern; kruh p., Cig., Jan.; p. se, burchläuert werden, Cig.; — 2) neuerdings fäuern, auffäuern, Cig.; — 3) übermäßig fäuern, überfäuern, Cig.

prekislina, f. manganova p., bie übermanganfaure, Jan. (H.).

prekisováti, ûjem, vb. impf. ad prekisati. prêkla, f. die Stange; s preklo orehe otepati, BlKr.;—ein Stüd Bandholz (für Reife), Cig.;— der Fisolensteden, Nov., Gor.;— die Querstange am Strohdach, an welche das Stroh gebunden wird, Let.(M.), BlKr.; tree so še za silo držale gabrove prekle od strešnicah, LjZv.; die Quersate, Cig., Jan.;— die Leitersproffe, jvzhSt.

preklad, klada, m. bas überlegen, bie über-

ladung, DZ.

preklad, f. 1) ber Querbalten, Jan.; pl. prekladi, die Tenudede, Kor.-Jarn., Mur.; raz prekladi je padel, Jarn. - Kres III. 474.; — 2) das Spatium (der Buchdruder), Jan.

preklâda, f. 1) bas überlegen: preklade imeti

— dolgove z dolgovi poravnavati, Polj.;

— 2) bas Parübergelegte, bie überlage, Cig.,
Jan.; bas überholz, Dol.: bas Tragbanb (bei

ben Zimmerleuten), V.-Cig.; die Dachstuhlsfette, Cig.; — die Oberschwelle, V., Pot.-Cig.; — das Baujoch im Bergbau, Cig.

prekladáč, m. ber Überlaber.

preklâdanje, n. — prelaganje, das Umlaben, das Überlaben.

prekladati, am. vb. impf. 1) anders legen, umlegen; — übersaden: z voza na voz p.; — verschieben, C.; — 2) knjigo s papirjem p., ein Buch mit Bapier burchschießen, Jan. prekladavec, vca, m. der Ubersader.

prekladek, dka, m. ber Durchschufs im Buche,

Jan. (H.).

prekladnik, m. ber Schulsbaum (über bem Schacht im Bergbau), Cig. preklama, f. — bebec, ber Tölpel, C.

preklamáti, âm, vb. pf. übertölpeln, Cig. preklânjati, am, vb. impf. ad prekloniti. preklâpati, pam, vb. impf. beplaubern, Erj.

(Izb. sp.). prêklast, adj. prekli podoben, ftangenartig,

orēklast, adj. prekli podoben, ftangenartig, ftedenartig.

preklásti, kládem, vb. pf. 1) umlaben, Jan. (H.); — 2) überfültern, Z.; (prim. klasti), prêklati, am, vb. impf. 1) — s preklo klatiti, abklopfen: orehe p., Cig.; — p. se, zanken, streiten, Nov.; — 2) mit Querstangen (Querlaten) versehen: streho p., Lasce-Levst. (M.);

latten, Cig.

preklátí, köljem, vb. pf. 1) burdýpaíten; deblo p.; p. komu glavo; p. se, sid spaíten; palica se je preklala na dvoje; — 2) sberstechen (im Kartenspiel), C.; — 3) p. se, sid burdbeisen (sig.), Cig.; — 4) == zaklati bolno zivinče, da se reši meso, Temijine(Tolm.)-Strek.(Let.); (pogl. priklati).

preklatiti se, im se, vb. pf. sich als Landstreicher burchbringen, burchstreichen, Cig.

preklečati, im, vb. pf. 1) durch Anien durchlöchern: hlade p., Cig.; — p. se, sich wund fnien; — 2) fniend zubringen; vso maso, tri ure p.

preklekati, am, vb. impf. ad preklekniti, Z. preklekniti, nem, vb. pf. ben Blat bes Aniens anbern, Z.

preklêman, adj. poblažena beseda nam. proklet (preklet), Z.

prekléniti, klénem, νb. pf. anders fesseln ober ansetten, Z.; vole p., t. j. jih drugače vkleniti, jνζhŠt.

preklenski, adj. = preklet, verslucht, sluchwurdig, Z.; preklensko delo, C.; - prim. peklenski.

 preklépati, klépam, pljem, vb. impf. ad prekleniti; vole p., jvzhŠt.

2. prektépati, klépljem (preklepáti, âm), vb. pf. 1) burchpochen, Cig.; — po vrhu p., über-flopfen, Cig.; — burchdengeln, Z.; — 2) von neuem flopfen, umflopfen, Cig.; — von neuem bengeln; koso p.

preklepetati, etam, écem, vb. pf. burchplappern: ves dan p., Cig.

preklepováti, ûjem, vb. impf. ad 2. prekle-

... Ciongle

preklęstek, stka, m. = oklestek; kaka celost

je preklestek? Levst. (Zb. sp.).

proklestiti, im, vb. pf. 1) durch Abaften pugen: p. drevesa; — 2) pot si p., durch Abhauen ber Afte fich einen Weg bahnen, Jan. (H.); – 3) durchfuchtein, durchprügein: p. koga, Cig.

prekletba, . bie Berfluchung, ber Fluch, Jan.,

Krelj-M.

prokletec, tca, m. ber Berfluchte, ber Berdommite, Z., ogr.-C., Jan. (Slovn.).

prekletev, tve, f. bie Berfluchung, Skrinj .-

Valj.(Rad).

prekleti, kolnem, vb. pf. verfluchen, burchfluchen; preklet bodi! prekleta rec! - in ben Rirchenbann thun, Cig., Jan.; (prekolneni ljudje, LjZv.).

prokletje, n. die Berfluchung, ber Fluch; der Bannfluch, Cig.; v cerkvenem prekletju biti, ercommuniciert fein, Burg.

prokletnica, f. bie Berfluchte, Cig.

prekletnik, m. ber Berfluchte, Cig.

prokletatvo, n. ber Fluch, Mur., Cig., Jan., nk.; ocetovo p., Cig.; — ber Bannstuch, das Unothem, Cig., C.; tudi: prekletstvo, Valj. (Rad).

prekletva, f. = prekletev, Trub., Dalm., Ras.

preklêtvo, n. = prekletev, Jsvkr.

preklie, klica, m. 1) ber Biberruf, bie Ungültigleitserflarung, Cig., Jan., M., nk.; velja do preklica, nk.; - 2) bie Berlautbarung, jugh St.; — 3) ber Bannfluch, Cig.; v p. de-jati, in ben Bann thun, Z.

proklica, f. dem. prekla: eine fleine Stange; die Fisolenstange, Polj.; — die Querstange am Strohdach: V strehi so lepe preklice, V

hiši so lepe deklice, Npes.-K.

preklicanec, nca, m. 1) der Berwiesene, der Geachtete, C.; ločen preklicancu enako je od vse človeške druščine, Ravn.; - 2) ber Berrufene, ber Berüchtigte, Mur.

preklicanje, n. 1) bie Biberrufung; - 2) bie Achtung, Anathemifierung, ber Bann, Cig.; - 3) - oklicanje, die Berlautbarung, juzh-

preklîcanka, f. 1) bie Berwiesene, die Geächtele,

C.; - 2) die Berrufene, Z.

proklicati, klicem, vb. pf. 1) burchrufen: p. kaj po vsej hiši, Cig.; nočne ure p., ausrufen, Mur.; - verlautbaren, Hal.-C., jvzh-St.; - p. koga, jemanben unter Curatel fegen, Svet. (Rok.); — ächten, Cig.; in den Bann thun, Cig.; — preklican, verdammt, verwünscht: preklicana igra! Cig.; — verrusen: hudo preklicana ženska, Svet. (Rok.); - 2) miderrufen; p. povelje, Cig.; p. postavo (aufheben), Cig., DZ.; p. denar, eine Dunge (eine Geldsorte) abrufen, verrufen, Cig., C.; verbieten, unterjagen, Cig.

preklicávati, am, vb. impf. = preklicevati. preklicen, cna, adj. 1) Biberrufs-: preklicno pismo, bas Biberrufsichreiben, DZ.; — 2) Bann-: preklicno pismo, ber Bannbrief, Cig.;

- 3) widerruflich, DZ.

prekliceváten, Ina, adj. Biberrufe: preklicevâlna listina, DZkr.

prekliceváti, ûjem, vb. impf. ad preklicati. prekliniti, klinim, vb. pf. mit Spriegen unb Spreigen verieben, befpielen: panj p., Cig.; bedenj prekliniti z oblimi klini, Levst. (Beč.). preklinjáč, m. bet Blucher, LjZv.

preklinjanje, n. bas Berfluchen; - bas Fluchen. preklinjati, am, vb. impf. ad prekleti; verfluchen; p. koga; Boga p., Gotteslästerungen aussprechen, Cig.; — fluchen; grdo p. preklinjavati, am, vb. impf. — preklinjati,

ogr.- Valj. (Rad).

preklinjavec, vca, m. ber Flucher.

preklinjavka, f. bie Flucherin.

proklinjavski, adj. fluchermäßig; lafterlich, Cig. preklinjeváti, újem, vb. impf. = preklinjati,

Mur., Cig., Jan.

preklinjevavec, vca, m. = preklinjavec, Mur., Cig., Jan., Skrinj., Ravn.-Valj. (Rad).

prekliti, klijem, vb. pf. durchfpriegen, burchteimen, Cig., C.

prekljukati, am, vb. pf. 1) burchpochen; -

2) = goljufati, Vrt.

prekljuniti, kljunem, vb. pf. mit einem Schnabelfchlag durchhaden, burchpiden, aufpiden, Cig. prekljuváti, kljúvam, kljújem, vb. pf. mit bem Schnabel burchpiden; p orehovo lupino. proklon, klona, m. 1) ber Bug, Jan. (H.); -

2) die Beripetie, Cig. (T.).

prekloniti, klonim, vb. pf. beugen, umbiegen, C., Nov.; - neigen, Jan.; - umftimmen, Cig.(T.).

preklop, klopa, m. die Überblattung (arch.),

h. t.-Cig.(T.).

prektorec, rca, m. das Superchlorid, DZ. preklovina, f. dos Afthola: suha p., Vrt. pręklovje, n. coll. = prekle, Cig.; das Bandholz. Cig.; mlado p. za kole, Vrt.

prêklovnik, m. = sveder za prekle, Gor.

prekmālu, adv. zu balb, alīzubaib.

prekmorec, rca, m. ber Bewohner einer überfeeischen Wegenb, Jan. (H.).

prekmorje, n. bas überfeeische Land, Jan. (H.). prekmoreki, adj. überfeeifch, Mur., Cig., Jan., nk.; prekmorska pošta, bie Uberlanbspost,

prêko, adv. = prek, V.-Cig., C., nk. prekobába, f. = prababa, M., C.

prekobacáti, am, I. vb. pf. auf allen vieren übersteigen; - II. prekobácati se, vb. impf. ad prekobacniti se, Cig.

prekobaceváti se, ûjem se, vb. impf. ad prekobacniti se, Kr.

prekobácniti se, bácnem se, vb. pf. einen

Burgelbaum machen, Cig., Kr. prekobaliti, Siim, vb. pf. 1) (bie Fuge aus-spreizenb einen erhöhten Gegenstanb) überichreiten, Jan., C.; p. plot, ranto, Dol.; p. naglo nametane žaganice, Jurč.; - 2) p. se = prekopicniti se, Dol.

prekobiliti, îlim, vb. pf. = prekobaliti: p. (= prehoditi) in poskusiti toliko sveta, Levst.

(Zb. sp.).

prekoděd, déda, m. = praded, Z.

prekodráti, am, vb. pf. 1) burchfrausein: lase p., Cig.; - 2) von neuem fraufein, Cig. prekodričáti, am, vb. pf. = prekodrati, Cig. prekogleden, dna, adj. icheelfüchtig: prekogledno - malo vredno, Glas.

prekogorie, n. die Quergebirgetette, Cig. (T.). prekogôrski, adj. transmontan, Jan. (H.). prekojūtri, adv. über brei Tage, BlKr.-LjZv. (IV. 747.).

prekojutrnji, adj. kar bo prekojutri, BiKr .-LjZv.

prekokletu, adv. über brei Jahre, (-kleti) Bl- $Kr.\cdot LjZv.$

prekokotáti, otům, očem, vb. pf. (eine gewiffe Beit) burchgadern, Cig.

prekot, kola, m. 1) ber Spaltichnitt, Jan.; bie Querfpalte, Cig.; - 2) ber Stich (im Rartenfpiel), C.; - 3) prekot, bas Holzicheit, C. prekolani, adv. vor brei Jahren, BiKr .- LjZv. prekolanjski, adj. = kar je bilo prekolani, Bl-Kr.-LjZv.

prekolebati, am, vb. pf. i) ericuttern, C.; -2) = prevaliti, übermalgen, Z.; - prim. kolebati.

prekolehati, am, vb. pf. muhjam über eimas hintommen: p. plot, C.

prekoliti, kolim, vb. pf. 1) burch einen Raum hin eine Reihe von Steden o. Pfahlen führen, auspfählen, Cig.; - 2) von neuem (anders) pfahlen: vinograd p.; (prekoliti) jugh St.

prekolkávati, am, vb. impf. überftempeln, Jan. (H.).

prekolkováti, újem, vb. pf. überftempeln, Jan ; — prim. kolkovati.

prekolúcniti, úcnem, vb. pf. = prekopicniti,

prêkoma, adv. quer, Cig., C.

prekomarati, am, vb. pf. bie Beine hoch bebend überschreiten: nasipe p., Bes.

prekomatáti se, im se, vb. pf. jid műhjam burchhelfen, fich burchhalftern, Cig.

prekomeren, rna, adj. über bas Dag hinaus gehend, übergählig: p. verz, Cig. (T.); übermäßig, überichwenglich, Jan., nk. prekomernost, f. die Überichwenglichkeit, Jan.

prekomorec, rca, m. = prekmorec, Mur. prekomôrski, adj. = prekmorski, Mur., nk. prekonjáti, am, vb. pf. vollenben, Ist. (Nov.)-C.; - p. leto, bas Jahr überleben, Cig.

1. prekop, kopa, m. 1) bie Durchgrabung, ber Durchstich, Cig.; - ber Canal, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Mocv), DZ.; odtočni p., ber Ableitungscanal, Levst. (Močv.); prekope dolati, Graben ziehen (g. B. auf bem Felbe), Gor.; canalifieren, Cig. (T.); - unterirbifcher Bang, Cig.; Die Cappe, Die Dine, ber Laufgraben, Jan.; ber Querichlag (mont.), V .-Cig., Cig. (T.); - 2) die Ubertragung einer Leiche aus einem Grabe in ein anberes, Pres.; naših kosti p., Levst. (Zb. sp.).

2. prekòp, kópa, m. = prekopnja, Levst. (Lj-Zv.).

1. prékopa, f. ber Abzugegraben, ber Biefengraben, Cig., Gor.; - bie Grabenleitung (3. B. bei einer Mühle), Gor.; - skakalna p., ber Sprunggraben, Telov.

2. prekopa, f. 1) bas Schmelgen bes Schnees, Mik., Kr.-Valj. (Rad); - 2) ber Ort, mo ber Schnee weggeschmolzen ift, M.

1. prekópati, kópljem, -páti, pâm, vb. pf. 1) burchgraben; p. jez, Cig.; p. pot, ogenj, ben Beg, bas Feuer abgraben, Cig.; -- canalifieren, Jan.(H.); - zemljo p., bie Erbe aufhaden, loder machen; ves vrt so prekopali, pa zaklada niso našli, jvzh.kt.; – dutchohren: z žreblji p., Skal. - Let.; — 2) von nenem graben, umgraben; p. potoku strugo; p. vinograd (o drugi kopi); -p. mrtica, ben Tobten anberswohin begraben.

2. prekopati, pam, pljem, vb. pf. burchbaben,

prekopávati, am, vb. impf. == prekopovati. prekopek, pka, m. ber Biefengraben, C. prekopen, pna, adj. inneeles, Mik.; prekopno polje, prekopni kraji, Levst. (Zb. sp.); pre-kopno = prekopnia, Levst. (LjZv.).

prekopicati, am, vb. impf. ad prekopicniti,

prekopicávati, am, vb. impf. = prekopicevati; burgeln machen, über ben Saufen werfen, umwerfen, C.; - p. se, Burgelbaume machen, C.

prekopiceváti, újem, vb. impf. ad preko-

picniti.

prekopieniti, ienem. vb. pf. topfüber fturgen, über ben haufen werfen; - p. se, fich über-fturgen; umfippen, Cig. (T.); einen Burgelbaum machen, C.

prekopičkati, am, vb. pf. = prekopicniti, C. prekopički, adv. topfüber, C.

1. prokopina, f. ber Abflufsgraben, C. 2. prekôpina, f., M., pogl. prekopnja.

prekopitati, am, vb. impf. = prekopicevati; topfüber fürgen, C.; - p. se, Burgelbaume ichlagen: p. se po polju, SIN.

prekopititi, îtim, vb. pf. = prekopicniti, Goriška ok.-Erj. (Torb.).

prekopneti, im, vb. pf. 1) burchthauen, aufthauen (vom Schnee), Cig., Jan., M.; Prekopnel je sneg, Levst. (Zb. sp.); - 2) vom Schnee befreit merben: Da bi skoraj vigred b'ia, Da bi hribci prekopneli! Npes. - Kres. prekopnévati, am, vb. impf. ad prekopneti,

prekopnja, f. bie Stelle, wo ber Schnee auf. gethaut ift, eine ichneeloje Flache, Jan., C., Levst.(LjZv.), Tolm.; opazil je posebne gobe na prekopnjah mahoma po snegu, LjZv.

prekopnjast, adj. ftellenweise burchthaut: prekopnjaste gore, Z.

prekopováti, újem, vb. impf. ad 1. prekopati. prekoprnéti, im, vb. pf. burchichmachten: več let p., Cig.

prekor, kora, m. ber Wortstreit, ber Disput,

prekoracáti, am, vb. pf. durchwatscheln, überichlenbern, Cig. prekoráčen, čna, adj. überichreitbar, Jan. (H.).

Google

prekoráčiti, ačim, vb. pf. über etwas treten, überschreiten, Mur., Cig., Jan., nk.; mejo p., nk.; - burchichreiten, Cig., Jan., nk.

prekorákati, akam, vb. pf. == prekoračiti, Jan., M.

prekoramnik, m. = pretamnica 2), ber hofentrager, Jan. (H.).

prekorecen, ena, adj. im Biberipruch ftebenb, widersprechend, Cig. (T.), DZ.; - po stsl.

prekoreden, dna, adj. außerorbentlich, ungewöhnlich, ogr.-C.; - ordnungewidrig, vzhSt.; – boshaft, Z.; ungezogen, frech, Mur.

prekoristen, stna, adj. zu nüglich; - überaus nüblich.

prékosen, sna, adj. ber gerne wißig, stichelnb

abtrumpft, vzh.St. 1. prekositi, im, vb. pf. 1) burchmähen, in ber Mitte hie und ba ausmahen: njivo p., Cig.; - p. komu pot, jemanbem ben Weg abichneiben, verrennen, Cig., C.; - p. komu, jemandem zuvorfommen, jemanden meistern, C.; - 2) beim Magen gu weit (aber bie Grenze) geben, Z., Notr., Dol.; - 3) im

Mahen zuvortommen: p. koga, Cig. 2. prekositi, im, vb. pf. übertreffen, überflügein, Cig., Jan., C., nk., Kr.; p. koga v čem; p. koga (a. komu), jemanben scherzweise ab-

trumpfen, C.

prekositriti,itrim, vb.pf.mit ginn übergieben, Cig. prekosloven, vna, adj. wiberiprechend, contrabictorifd, Cig.(T.); prekoslovno protiven, contrar entgegengeset, Cig. (T.); -

prokosloviti, slovim, vb. impf. wiberfprechen, Cig.(T.), DZ.; — stal.

prekoslovje, n. ber Biderspruch, Cig. (T.); p. v pridatku, contradictio in adjecto, Cig. (T.);

prékosnica, f. bas Scherzwort, bas Stichelwort, mit dem man jemandem entgegnet, ihn abtrumpft, C., vzh.St.; na prekosnice biti, gerne wißig, ftichelnb abtrumpfen, C.

prekosnoči, adv. vor brei Tagen abends, Bl-Kr.-LjZv.

prekosnočkanji, adj. kar je bilo prekosnoči, BlKr.-LjZv.

prekosôłnčen, čna, adj. = preksolnčen, jonnfeitig: bogastvo je začelo kopneti, kakor vzpomladni prekosolnčni sneg, Vrt.

prékost, f. bie Wibermartigfeit,

prekos, m. Rame eines gestreiften mannlichen Thieres (bef. Schweines), kajk .- Valj. (Rad). prekosa, f. Rame eines geftreiften weiblichen Thieres (bef. Schweines), C.. Mik.

prekošát, šáta, adj. zu baufchig; — (fig.) hoch-

trabend, Cig. (T.).

prekotáti, am, vb. pf. malzend an einen anbern Ort bringen, übermalgen, Mur.

prekoten, tna, adj. übered gebenb, Cig.; biagonal, Cig. (T.); - polj.

prekotiti, im, vb. pf. umftogen, Jan.; p. se,

umichlagen, Jan. prekotnica, f. bie Diagonale, Cig. (T.), Cel.

(Geom.); dolga p., bie Matrobiagonale, kosa (poševna) p., die Rlinediagonale, Cig. (T.); -- prim, prekoten.

prekotniti, kotnem, vb. pf. umwalzen, Mur., Mik.; übermalzen, überrollen, C.

prekotováti, újem, vb. impf. ad prekotati, prekotniti, Z.

prekov, kóva, m. bas Umschmieden, Z.; bie Umpragung (g. B. bes Gelbes), Z.

prokováti, kújem, vb. pf. 1) burchichmieben, burchfammern, Cig., Jan. ; - 2) mit Schmieben, hammern gubringen: cele dni p., Cig.; -- 3) anders schmieben, umschmieben; sekiro p. v motiko; - umpragen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — anders, von neuem beschlagen; p. konja.

prekovcan, m. ber Bewohner ber Gegenb jen-

feite eines Fluffes, C.

prekovčeranji, adj. == kar je bilo prekovčeranjim, porvorgeftrig, BlKr.-LjZv.

prękovčęranjim, adv. vorvorgestern, BlKr.-LiZv.

prékovski, *adj.* jenseits eines Flusses gelegen, C.; — prim. prek.

prekožiti se, im se, vb. pf. fich hauten (von Seidenwürmern), C.

prekpot, m. quer burch ben Balb gehauener 2Beg, ber Querweg, V .- Cig.

prekrājati, am, vb. impf. ad prekrojiti, Jan. (H.).

prekraljevati, ujem, vb. pf. eine gemiffe Reit hindurch Ronig fein: deset let p., Cig.

prokramljáti, üm, vb. pf. plaubernd zubringen: marsikatero uro p., Ravn.-Mik.

prekrâmnica, f. = bisaga, ber Awerchiad, Jan.

prokrásen, sna, adj. zu herrlich; — überaus herrlich, prachtvoll, wunderschon, Jan., nk. prekrasti, kradem, vb. pf. 1) (etwas Gestoble-

nes) wieber ftehlen, C.; - 2) p. se, fich burch. ftehlen, fich burchichleichen, Cig.

prekrátek, tka, adj. zu furz, alizufurz. prekrátiti, im, vb. pf. 1) verfürzen, C., Z.; p. razmišljevanje, unterbrechen, nk.; - 2) verhindern, C.; paralhfieren, Cig.; - verweigern, vorenthalten, entziehen: p. komu miloščino, ogr.-C.

prekfeitl, im, vb. pf. burchroben, Z.; - pot p. skozi gozd, einen Weg burch ben Balb

bahnen, Cig.

prekreciti se, im se, vb. pf. bie Quergratiche machen: od tal prekrečivši se skočiti, Telov. prokrehati, am, vb. pf. burchteuchen, huftelnd durchleben: zimo p., Cig.

prekrehniti, krehnem, vb. pf. mit Beraufch

entzweihrechen, Jan.; oreh p., Cig. prekreka, f. Die Quergratiche, Telov.

1. prekréniti, krénem, vb. pf. in eine andere Richtung bringen, verschwenken, Cig.; p. komu glavo, jemandem ben Ropf berruden, Cig.; - überschwenken, Cig.; übersenken, Z.; p. se, eine andere Wendung nehmen: na boljse se p., vse se bo prekrenilo, BIKr. - Mik.; - ne p. se = ne premekniti se, Svet.(Rok.). 2. prokreniti, nem, vb. pf. anbere beichließen, Rib.-M.; — stare postave p., Cv.

prekrésati, kréšem (tudi: -sáti, sâm), vb. pf. abbrügeln, Dol.; vidva ga prekresajta! Jurč.

SHOW

prekret, kreta, m. ber Umidwung, bie Rrifis, Cig. (T.); ber Benbepuntt, bie Rataftrophe, Cig.(T.).

prekrétati, am, vb. impf. ad 1. prekreniti, Cig. prekrevkati, am, vb. pf. burchjammern, C. prekrevljáti, am, vb. pf. hintend burchichreiten, durchhinten, Cig.

prekrevsáti, am, vb. pf. burchtrampeln, Cig.; – = s krevsanjem predrgniti škornje, Z. prekfha, f. die Abertretung: p. božje zapovedi,

prekfhniti, kfhnem, vb. pf. (einen fproben Gegenstand) entzweibrechen; suho vejo p.; nado p., bie Soffnung fniden, SIN.-C.; samoglasnik p. (ichwachen), Vest.

prekricati, im, vb. pf. 1) mit Schreien binbringen: celo uro p.; - 2) überichreien; p. koga; - 3) p. se, sich überschreien, Z.

prekristjanski, adj. allerdriftlichfter, Cig. prekristováti, üjem, vb. impf. fortmährend ben Ramen "Kristus" aussprechen, viel lamen -

tieren, C. prokriti, krijem, vb. pf. 1) überbeden; p. kaj s čim; jamo z listjem p., Cig.; überhangen, verhüllen, Cig., Jan.; - verbeden, verbergen, Cig.; resnico p., Cig. (T.); - 2) neu beden, umbeden: streho p.

prekrivalo, n. ber Uberhang, Cig.

prekrivanje, n. 1) bas Uberbeden; bas Berbeden; - 2) bas Reubeden (eines Daches). prekrivati, am, vb. impf. ad prekriti.

prokriviti, im, vb. pf. falfc barftellen, verfåliden, Guts.-Cig.

prekrivljanje, n. bie Gautelei: tako igro in p. na stran stavi, Krelj.

prekrižanje, n. 1) bie Durchfreugung; p. raduna, namenov; - 2) bie Befreugung.

prekrižati, am, vb. pf. 1) freugweise burchstreichen; radun, spis komu p.; - 2) bas Beichen bes Rreuges über jemanben (etwas) machen; p. koga (kaj); mati je otroka prekrizala; p. sc, bas Rrengzeichen machen, fich befreugigen; otrok se še ne zna p.; -3) freugweise legen: roke, noge p.; prekrižane roke, Zora; prekrižano hodišče, ber Rreuggang, Jan.

prekrižávati, am, vb. impf. = prekriževati. prekrizba, f. bie freugmeife Durchftreichung (g. 28. einer Schrift), Cig.

prekrižek, žka, m. ber freugweise gemachte Durchstrich, Jan.

prekriževanje, n. 1) die Durchtreuzung; -2) die Befreugung.

prekriževáti, újem, vb. impf. ad prekrižati. prekrižiti, im, vb. pf. - prekrižati: kruh z nožem p., kajk.-Valj.(Vest.);-p. se = prekrižati se, M.

prekrižje, n. ber Kreugungepuntt, h. t .- Cig.

1. prekfmiti, im, vb. pf. 1) burch Guttern erhalten, burchfüttern; skozi zimo p.; — 2) zu viel füttern, überfüttern.

2. prekémiti, im, vb. pf. durchsteuern, Jan. prekroj, kroja, m. ber Querichnitt, Cig.; ber Spalt: v p. cepiti = v precep cepiti, Jarn.

(Sadj.); ber Durchschnitt, Jan., DZ.; - bas Brofil, Nov., Levst. (Cest.).

prekrojeváti, ûjem, vb. impf. ad prekrojiti, Jan. prekrojiti, im, vb. pf. 1) burchipalien, Notr.; burchichneiben, Jan., C.; (nach ber Spaltflache) burchreißen, C.; - 2) anders auichneiden, nk.

prekrôkati, kam, čem, vb. pf. 1) mit Befracize einen Raum durchdringen, Cig.; - 2) eine gewisse Beit hindurch frachzen; - 3) = uzugati s krokanjem: überfrachzen, Cig.

prekrôto, adv. == prezelo, prejako, prehudo,

allzu, überaus, ogr.-C. prokrotovičiti, ičim, vb. pf. Blutstriemen beibringen, burchbleuen: p. koga črez glavo in črez hrbet, Jurč,

prekrov, krova, m. bie Uberbede, Cig.; das Leichentuch, C.

prekroževáti, ûjem, vb. impf. ad prekrožiti, Jan.

prekróžiti, im, vb. pf. burchfreisen, Cig., Jan. prekrpati, pam, pljem, vb. pf. 1) überall (an allen gerriffenen Stellen) fliden; vso obleko p.; - 2) anbers flicen.

prokest, m. bie Umtaufe, bie Biebertaufe, Cig. prekfetiti, im, vb. pf. umtaufen, wiebertaufen; – mit neuem Ramen benennen, ben Ramen jemandes ändern; p. se, seinen Ramen ändern; Konstantin se je prekrstil v Cirila, Zora; — p. se, seine (politische, nationale) Gefinnung ändern, nk.

prekrstnica, f. die Biedertäuferin, Jan. (H.). prekretnik, m. ber Biebertaufer, Cig., Jan. prokraaj, m. bas Bergeben, SIN.

prekršávati, am, vb. impf. übertreten: p. zakon. Kres.

prekrščanski, adi. allerdriftlichter, Cig. prekfecenec, nca, m. ber Biebergetaufte, ber Biebertaufer, ber Anabaptist, Jan., Cig.(T.). prekfščenje, n. die Biebertaufe, C.

prekrščevanje, n. bas Umtaufen, die Biebertaufe.

prekrščeváti, ůjem, vb. impf. ad prekrstiti, Cig., Jan., nk.

prekrščevavec, vca, m. ber Biebertaufenbe. ber Biebertäufer, Cig.

prekfšek, ška, m. bie Abertreiung: p. zakona, Levst.(Nauk); lovni p., ber Jagbfrevel, Jan. (H.); ber Rehler: paziti se vecjih prekrškov v blagoglasju, Zv.

prekršeník, m. ber Ubertreter: p. tvoje pravde, ogr.-Let.

prekrienje, n. bie Übertretung, kajk. - Valj. (Rad).

prekfeiti, kfeim, vb. pf. übertreten: zapoved, zakon p., Cig., M., C., DZ., Levst.(Nauk),

prekrtáčiti, ačim, vb. pf. burchburften; burchframpeln: volno p., Cig.

prekruliti, im, vb. pf. burchgrungen: ves dan p., Cig.

prekrustti, krūsim, vb. pf. burch eine gewiffe Beit hindurch mit Brot verfeben, erhalten, ernahren, Cig., vzh Št.-C.; p. se, sich erhalten, fich ernahren, vzhSt .- C.

Google

prekup, m. ber Bortauf, Cig., Jan.; -pl. pré-

prekrute, adv. C., pogl. prekrote. prekrvat, ata, adj. au vollblütig, Mur. prekrynat, ata, adj. zu vollblutig, Z. preksolnden, dna, adj. ber Sonne ausgesest, besonnt, sonnig: p. kraj, Cig. preksolneje, n. bie Sonnenfeite, Kras-Cig. (T.); ein besonnter Ort, Cig. prékšen, adj. muthwillig, C. prokisenost, f. bie Ausgelaffenheit, ber Muthwille, die Frechheit, Cig., C., ogr.-Mik. prekšenováti, ûjem, vb. impf. Ruthwillen treiben, C.; o kom, o čem p., C.; od koga p.: od mene prekšenujo, ogr.-Valj. (Rad). preksiti, im, vb. impf. muthwillig machen: otroka p. (g. B. burch Bergartelung), ogr.-C. prekuo, kuca, m. ber Burgelbaum, Cig.; ber Umfturg, Mur., Cig.; p. se bliza drevesu, ki se mu že sekira pomirja, Ravn.; - (fig.) p. vina, ber Umichlag bes Weines, Cig.; p. bolezni, die Rrifis, Cig.; die Umwaltung, ber Umichwung, Cig., C.; razdvo-jenje med dezelaki in prekuci, Skrinj.; ber Abgrund, C.; prekuci ali brezni, obdan od prekucev na vseh straneh, Jap.(Prid.). prekucevânje, n. bas Umftürzen: -Burzeln, bas Umichlagen. prekuceváti, fijem, vb. impf. ad prekucniti; umfturgen; mize p., C.; - p. se, burgeln: Burgelbaume ichlagen, umichlagen. prekucija, f. ber Umfturg, Die Umwälgung; die Revolution, Cig., Jan., C., nk. prekucijski, adj. revolutionar, Cig., Jan. prekucijaj, m. ber Burgelbaum, Jan.; - ber Umsturg, ber Sturg, Jan. prekûcnež, m. = prekucnik 1), Jan. prekucnik, m. 1) ber Revolutionar, (Storn.); — 2) = prekuc, ber Burzelbaum, prekúcniti, kůcnem, vb. pf. umftürzen; sod p.; - fturgen (fig.); vlado p., Cig.; - p. se, fich überfturgen, überichlagen, burgeln : p. se z voza; einen Burgelbaum machen; (fig.) p. se, fich beranbern, umichlagen, Cig.; veter se prekuene (legt um), Cig.; vino se je prekuenilo, ber Bein ift umgeschlagen ober ift in die Effiggahrung übergegangen, Cig., M. prekucon, m. = prekucuh, C. prekucuh, m. ber Umfturamann, ber Revolutionar, C., ZgD. prekuha, f. 1) die Abtochung, ber Abfub, C.; – 2) das Berhauen, C.; — 3) Wiebergelochtes. M. prokúhati, kůham, vb. pf. 1) burchlochen, Cig., Jan.; aussieben: prejo, denar p., Cig.; p. se, burchtochen (intr.); pusti, naj se jed dobro prekuha; - p., verbauen, Cig., Jan., nk.; — 2) von neuem tochen, nachtochen; p. jed; — prekuhano zganje, der Doppel-brantwein, Cig.; — 3) zu jehr tochen, überfothen; prekuhano meso. prekuhávati, am, vb. impf. = prekuhovati. prekuhovāšnica, f. bas Grabierhaus in ben Salzwerten, Cig.

prekuhováti, újem, vb. impf. ad prekuhati.

kupi, Sanbelsgeschäfte: moz se udaje v prekupe tačas, ko je treba kmetovati, Jurč. prekupavec, vca, m. ber Sanbler, Dict. prekupča, f. bie Bare, ogr.-Valj. (Rad). prekupčevanje, n. ber Sandel, C. prekupčeváti, ûjem, vb. impf. Bortaufe machen, Z.; taufen und wieber verlaufen, handeln, ogr.-M.; prékupčevati, Jurč. prekupčevavec, vca, m. = kdor prekupčuje, der handler, Vrt. prekupčevavka, f. die Sandierin: stara žena, p. s kuretino, Jurč. prekupcija, f. ber Bortaufshanbel, Zora; bie Sölerei, Cig. prekupec, pca, m. ber etwas aus erfter Sanb tauft, um es wieber zu vertaufen, ber Borfäufer: ber Sofer, Cig. prekupilo, n. ber Bortauf, C. prekupiti, im, vb. pf. vorlaufen, vorweg taufen, im Raufe zuvortommen: p. komu kaj, Cig.; tudi p. koga, Cig. prekûpnica, f. bie Bortauferin, Cig. prekupnik, m. ber Borfaufer, Cig.; biti p., bas Bortaufsrecht haben, DZ. prekupovanje, n. bas Bortaufen, Cig. prekupováti, üjem, vb. impf. Bortaufe machen, vortaufen, Mur., Cig.; - taufen, um es wieder zu verlaufen, hanbeln, C.; v semnje hodi mešetarit in prekupovat, Jurč.; reči za živež prekupovati in na drobno prodajati = branjariti, hötern, Cig. prekupovavec, vca, m. ber Borfaufer, Cig., Jan., nk. prekupovavka, f. bie Borläuferin, Cig., nk.; bas hölerweib, Cig. prekûpstvo, n. bie Borlauferei, Cig.; - ber Hanbel, C. prokuriti, im, vb. pf. 1) burchheigen; burchfeuern: p. peč, Cig.; — 2) überheizen, überfeuern, Cig. prekusiti, kusim, vb. pf. burchtoften, Cig. prekútiti se, im se, vb. pf. = prekucniti, Goris.; - p. se, eine Wenbung gum Beffern nehmen: bolezen se mu je prikutila, bie Rrifis ift vorüber, Podkrnci-Erj. (Torb.). prekvantati, am, vb. pf. beichmaben, überliften, Dict. prekvásiti, im, vb. pf. 1) (ben Brotteig) burchfauern, Jan.; — 2) zu fauer machen, bet-fauern, Cig.; — 3) burchplappern: p. ves dan, Cig. prekvîhati, am, vb. pf. hüftelnb, franteinb gubringen: ves cas p., C. preladjati, am, vb. pf. durchschiffen, Cig. prelaga, f. die Umladung, C. prelaganje, n. 1) bas Umlegen; - bas Berlegen; - 2) bas Übersepen (aus einer Sprache in eine anbere), nk.; - prim. prelagati. prelagataj, m. = ogleduh, Vrt., Jurč.(Tug.); prelagatelj, m. ber Überfeber, nk. prelagateljica, f. bie Uberfeberin, nk. prelagati, am, vb. impf. ad preložiti; 1) anberswohin legen, umlegen; umlaben; drva p. Google -248 -

s potrtega vozs na drug voz; — auf eine anbere Beit bestimmen, verlegen, verschieben; — erleichtern: p. komu, C.; — 2) Abertragen: od grškega na slovensko pismo p., Vrt.; – überjegen: p. na slovenski jezik, Levst. (Nauk), nk.; - 3) p. knjige s papirjem, Bucher mit Bapier burchichiegen, Jan. (H.). prelahek, hka, adj. ju leicht; - überaus leicht.

prelajati, jam, jem, vb. pf. burchbellen; vso hiso p., vso noc p., Cig. prelajnati, am, vb. pf. burchleiern; p. ves dan.

prelákomen, mna, adj. zu habjüchtig; überaus habfüchtig.

prelakomnost, f. allzugroße Habsucht, M. prelâmati, am, vb. impf. = prelamljati, Mur.; palice, zapoved p., Mur.; p. božje zapovedi, Trub.

prelâmljati, am, vb. impf. ad prelomiti. prelamljeváti, újem, vb. impf. = prelamljati,

prelasati, am, vb. pf. burchzausen, Cig. prelast, f. C., pogl. prilast.

prelastiti, im, vb. pf. übereignen, veraugern,

prelat, m. visji duhovnik, ber Bralat. prelatstvo, n. ber Bralatenstand, bie Bralatur, Cig., Jan.

prelaz, laza, m. 1) bas Sinburchgeben, ber Durchgang, Cig.; ber Durchmarich, C.; = prehod, der Durchgang (astr., math.), (tudi: prolaz [po hs.]); — 2) bie Uberfteigung, Cig.; – 3) ber Zaunübergang, ber Zaunsteig; ber Ubergang, ber Bais, Jes.; gorski p., Cig. (T.); - 4) ber Ort bes Durchganges, Cig.; - die Communication, Levst. (Pril.); der Durchlafs (bei Gifenbahnen), Cig.

prelaziti, lazim, vb. pf. 1) burchfriechen; vse kote p., Cig.; — friechenb über etwas gelangen: p. kaj; - 2) vergeben: bolezen prelazi, C.

prelaznik, m. ber Schmuggler, LjZv.

prelazováti, ûjem, vb. impf. ad prelaziti, Cig. prélce, n. dem. prelo, kajk.-Valj.(Rad). protec, ica, m. neka vrsta vešč; prelci, Spinnet (bombyces), Erj.(Z.), Cig.(T.).

preleci, letem, vb. pf. 1) fich anders legen, M.; tudi: p. se, Svet (Rok.); - prelegel si je, er hat einen Ausweg gefunden, Svet. (Rok.); ne morem si drugače p., Levst. (Bec.); -2) nachlaffen (o bolezni), C.; preleže mi, preleglo mi je, es wirh mir leichter, es geht mir beffer, C., Z., Svet.(Rok.).

prelèg, léga, m. bas Nachtquartier, bie Nachtherberge: na p. priti, Z.

prelega, f. 1) = preleg, C.; - 2) bas Rach-geben eines Schmerzes, einer Rrantheit, Die Erleichterung, C.

prelégati, lçgam, vb. impf. ad preleči; fich anbere legen, die Lage oftere anbern, M.

prelegljaj, m. bas Rachlaffen eines Schmerzes, einer Rrantheit, die Erleichterung, C .: - ein lichter Bwifchenraum (bei einem Beiftes. franten), Cig.

preiegniti, legnem, vb. pf. = preleci 2): leichter werben, beffer werben (o bolezni), C.

prolegotiti, im. vb. pf. erleichtern : p. komu kaj, C.

prelék, m. Bog daj lek in prelek! (v zagovoru), Gabrije pod Krasom-Erj. (Torb. Let. 1883, 338).

preiekavati se, am se, vb. impf. fich curieren (-kévati se, Dol.-Mik. V. G. I. 314.).

preickniti se, leknem se, vb. pf. fich fritmmen, Z.; preleknjen, gefrummt, Dol.-Mik. prelen, lena, adj. ju irage; - überaus trage. prolenariti, arim, vb. pf. faulengend gubringen, durchlungern, Cig.

prelep, lepa, adj. ju fcon; - überaus fcon, munberschön.

prelepiti, im, vb. pf. 1) überfleben, nk.; -2) anders antleben, umtleben, nk.

prelepota, f. außerorbentliche Schonheit, bie Bunberichonheit, Mur., Cig. (T.), Mik. prelepoticiti, icim, vb. pf. mit Schmud über-

laben, Jan.(H.).

1. prélest, f. = prilast, Fr.-C.
2. prélest, f. 1) ber Trug, die List, C., Zora; - 2) ber Bauber, ber Reig, Cig.(T.), C.;stsi., rus.

prelesti, lezem, vb. pf. 1) burchfriechen; friechend gurudlegen: polz veliko preleze v enem dnevu; - 2) hinüberfriechen: na ono stran p.; - über etwas friechen : polž tudi plot

prelestiti, im, vb. pf. taufchen, berführen, C., Zora, Jurč.; - stal.

prelestiv, iva, adj. trügerifch, LjZv.; - prim. 2. prelest.

prelet, leta, m. 1) ber Durchflug, ber Durchftrich, ber Strich (3. B. ber Bugvogel), Cig., Jan.; - 2) ber Laufer (in ber Mufit), Cig. prelétati, lêtam, vb. impf. ad preleteti.

preletati se, am se, vb. pf. sich verjähren: preletano je, es ist verjährt, jveh St.

preletavanje, n. 1) bas Durchfliegen; - 2) bas hinundherfliegen; -- 3) ber Strich (ber Bogel), Jan.

preletávati, am, vb. impf. = preletovati; p. se, hin und her fliegen: vrane so se preletavale pred vozom, Pjk.(Crt.).

preleteti, im, vb. pf. 1) burchfliegen; koliko ptica v 12 urah preleti? - überfliegen; - burcheilen, burchrennen; mesto p., Cig.; - z očmi p., mit ben Mugen burchitren, burchfliegen, Cig.; - burchfahren, burchbringen; mraz, groza preleti človeka; (preleteč glas, eine durchbringenbe Stimme, Mik., Vrt., Lasce-Levst. [Rok.]); - 2) eine gewisse Beit binburch fliegen ober eilen, Cig.; - 3) hinüberfliegen; - 4) vorüberfliegen, Mur.; - vorübergehen: hudo vreme je preletelo, C., jugh St.; - 5) im Fliegen guvortommen, C.; - (pren.) p. koga, jemandem zuvorkommen, C.; beseda včasi pamet preleti, Z.; — p. se v radunu, sich verrechnen, Cig.; -6) brüchig werben: jeklo preleti, t. j. pokne ali postane plenivo, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

preletévati, am, vb. impf. = preletovati, Jan. preletiti, im, vb. pf. ben Sommer gubringen,

übersommern, Cig.; - hs.

- 249 —

1. preletováti, újem, vb. impf. ad preleteti; 1)burchfliegen ; burcheilen ; - burchfahren, burchdringen; - 2) bin und ber fliegen: ptice preletujejo, Vrt.; = p. se: po polju se je preletovala tolpa vran, LjZv.; - 3) vorübetfliegen; vorübergeben: - 4) (im Fliegen) auvortommen.

2. preletováti, újem, vb. impf. 1) überfommern, Cig.; - 2) perennierend fein, V.-Cig.

preseritev, tve, f. die Häutung; — die Me-tamorphoje (fig.), SIN.

preleviti, im, vb. pf. burch Sautung veranbern : prelevil si je poprejšnjo kožo in pamet, Jurc.; - p. se, fich hanten ; - fich berwandeln, Z., nk.; zmešnjave so se prelevile poslednjič v punt, Let.

prelévljati (se), am (se), vb. impf. ad preleviti

(se), Z.

prelezováti, ûjem, vb. impf. ad prelesti. prelexati, im, vb. pf. 1) burch Daraufliegen burchwegen, Z.; - 2) liegend gubringen: p. dan za dnevom, Cig.; eine gewiffe Beit binburch liegen: goli poletje preleže v hosti, da se do dobrega posuše, Ravn.(Abc.); p. bolezen — ozdraveti ob samem ležanju brez kacega zdravnika in brez leka, v Brkinih-Erj.(Torb.); - 3) p. se, zu lange liegen, Cig.; fich wund liegen, fich blutig aufliegen, Cig., Jan.; - prelezan, bom Liegen wund, wund gelegen, Cig., Jan .; burch langes Liegen verborben, verlegen, abgelegen; preiezano blago, sukno.

prelica, f. C., DSv., pogl. pralica, prelicati, am, vb. impf. niti v platnu prelicajo, einzelne Faben in ber Leinwand fteben gu febr hervor, find ungleich bider, C., Z.

prelicba, f. bie Umbilbung (min.), h. t.-Cig.(T.). preliciti, im, vb. pf. umgestalten: poezijo na smeh p. (traveftieren), Cig.

prelijalice, f. pl. = silno in dolgo deževje, Vas Krn-Erj.(Torb.).

prelijati, am, vb. impf. == prelivati, Mur., Cig.,

prelikati, am, vb. pf. neuerbinge glätten, übergleißen, Cig.; perilo p., die Bafche überbügeln, übermangen, Cig.

prelisiciti, icim, vb. pf. überliften, Cig. prelistati, am, vb. pf. burchbiattern, nk.; -

prelistováti, újem, vb. impf. ad prelistati, nk. prelispati, am, vb. pf. von neuem pupen, Cig. preliti, lijem, vb. pf. 1) burchgießen; - zemlja je prelita, die Erbe ist vom Regen burchnafst, C.; - 2) übergießen; vino iz ene kupice v drugo p.; - p. se, überfließen, überlaufen: mleko se je prelilo, Cig.; - übergehen (o barvah), Cig.; - vergießen; svojo kri p. za domovino; vso kri p., berbluten, Cig.; mnogo solz p.; - 3) von neuem ober in eine andere Form gießen, umgießen; zvonove dati p.; topove v zvonove p.; prelit, ameiichmeizig, C.

prelitje, n. 1) bas Bergießen, Mur., Cig., Dalm .- Valj. (Rad); - 2) Die Umschmelgung,

preliv, liva, m. 1) ber Durchguis, Cig.; -2) ber Durchlas für Baffer, Jan.(H.); - bie Meerenge, Jan., Cig.(T.), Jes.; - 3) barvni

p., das Farbenspiel, Cig.(T.), C. prelivanjo, n. 1) das Durchgießen; — 2) das Übergießen; — das Bergießen; p. krvi, solz; - 3) das Umgießen; p. zvonov; - p. barv,

bas Farbenspiel, Cig., Jan., Cig.(T.).
prelivati, am, vb. impf. ad preliti; 1) burchgießen, Cig.; - 2) übergießen; vino p. iz ene posode v drugo; p. se, überfließen, Cig.; — vergießen; kri, solze p.; — 3) umgießen; zvonove p.; - barve p., Farben |pielen : demant brušen krasno preliva barve, Erj. (Min.); - barve se prelivajo, bie Warben ichillern, Jan., Cig. (T.); sukno se preliva, bas Tuch fpielt Farben, Notr.

prelivavec, vca, m. ber Bergießer, Cig.

prelivavka, f. bie Bergießerin, C.

preliven, vna, adj. tropfbar fluffig: prelivna rec, Dict.

prelizati, žem, vb. pf. burchleden, Cig.; burdmegen: železo p., Cig.; vrv kamen preliže, C.

prelja, f. 1) bie Spinnerin, Mur., Cig., Jan., Mik., Danj. (Posv. p.), vzhSt.; - 2) die Blau-

meije (parus caeruleus), C. preljub, ljuba, adj. gu lieb; — überaus lieb; preljuba mati! liebste Mutter!

preljubek, bka, adj. zu lieblich, nk.; - überaus lieblich, wunderlieblich, Cig., nk.

preljubęzen, zni, f. allzugroße ober überaus große Liebe, Zora. preljubozniv, iva, adj. zu liebensmurbig; —

überaus liebensmurbig.

preljubeznivost, f. überaus große Liebens. murdigfeit, Mur.

preljubiti, im, vb. pf. 1) borgieben, C.; - 2) zu viel lieben : p. kaj, C.

preljubljen, adj. überaus geliebt, vielgeliebt. preljudnat, ata, adj. übervölfert, Jan.

preljudnátost, f. die Übervöllerung, Jan.(H.). 1. prelo, n. 1) bas Spinnen, C.; - = mladih ljudi večerni shodi po zimi v kaki hiši, kjer dekleta predo, Levst. (Nauk); prešernosti ob zimskem prelu. Ausschreitungen in ber Spinnftube, Levst. (Nauk); - 2) bas Befpinft, Buce(St.)-C.

2. prélo, n. ber Durchgang, Habd. - Mik.; bas Loch, kajk.-Valj.(Rad); bas Spunbloch, C.

prelog, f. plužna p., die Bflugfterze, C. prelog, loga, m. 1) bie Berlegung, bie Bertagung, Cig., Jan., C.; p. razprave, DZ.; - 2) = preloga 2), bie Ubersehung (aus einer Sprache in eine andere), DZ, Navr. (Spom.), Levst. (Zb. sp.); — 3) prelog, das Brachland, Poh.-G.; v p. pustiti, brach liegen lassen, G.; = v prelog dati, LjZv.; - ein aufgelaffener Ader, ber Abader, die Lehbe, die Heide, Mur., Jan., Valj.(Rad), Danj.-Mik., vzhŠt.-C.; -4) das Gerent, Cig., Svet. (Rok.); prelogi, gelichtete Balbstellen, Z.; — 5) — prelaz 3), der Baunsteig, Saleska dol-C.; (tudi: prelong, C.); - 6) bie Stelle, mo zwei Aderbrete in eines zusammenlaufen, vzh.St.

Google

preloga, f. 1) die Umlegung, DZ.; - die Dispensation, Cig., C.; - die Erleichterung, Cig.; samo za prelogo (= auf eine gang furge Beit) komu kaj posoditi, Svet. (Rok.); (prim. preleci si); - 2) bie Uberfepung (aus einer Sprache in eine andere), DZ., Levst.(LjZv.), nk.

prelom, loma, m. 1) bas Durchbrechen, ber Durchbruch, Cig., Jan., M.; - 2) bie Entp. sv. hostije, Burg.; - 3) die Ubertretung, bie Berlegung, Cig., Jan., M.; Cig.; p. prisege, Cig.; p. zakona, DZ.;-4) bie Felsen-Muft, C.

preiomek, mka, m. 1) ber Durchbruch, Jan.; - 2) die Abertretung, Jan., Vod. (Izb. sp.). prelomina, f. die Bruchflache, h. t.- Cig. (T.). prelomitelj, m. ber Ubertreter, C.

prelomîtev, tve, f. 1) bas Entzweibrechen; -

2) bie Ubertretung.

prelomiti, lomim, vb. pf. burchbrechen, entzweibrechen; palico p.; sv. hostijo p.; - einfniden, Cig.; - p. se, entzweibrechen (intr.); - prelomljen, gebrochen (math., phys.), Cig. (T.); - verlegen, übertreten, brechen : postavo, zapoved, post, prisego p.

prelomitva, f. = prelomitev, C. prelomitenje, n. = prelomitev.

preiomnica, f. bie übertreterin: p. zakona,

bie Chebrecherin, C. prelomnik, m. ber Ubertreter, Mur., Cig., Jan. preloputniti, fitnem, vb. pf. fiberrumpeln, Cig. (T.); p. koga s svojo modrostjo, Erj.(LjZv.). prelosciti, im, vb. pf. = iznova losciti, Cig. prelovît, adj. = prekanjen, burchtrieben, Jan.,

preloviti, im, vb. pf. burchjagen, Jan. (H.); ribnjak p., ben Leich burchfischen, Cig.

preložba, f. die Uberstellung, Mur.; die Dislocation, Cig.; die Berlegung: p. dneva, die Frifterftredung, DZ.

preifzek, zka, m. bie Erleichterung, Cig. preložen, zna, adj. 1) Berlegungs., Bertagungs, Jan.(H.); — 2) prélozen, brach, nicht

bebaut, Lehdes, Mur., C., vzhSt. preložitev, tve, f. bie Berlegung; - bie Bertagung, DZ., nk.; p. pravdnega dneva, Cig. preložíti, im, vb. pf. 1) anbers ober anberswohin legen, überlegen, umlegen; drva, deske p.; bolnika p.; - permutieren (math.), Cig. (T.); — distocieren, Cig.; p. se, übersiebeln, Polj.; - entwenden: ta posel rad kaj prelozi, Cig.; - verlegen, verichieben, vertagen; p. dan, eine Tagfagung erftreden; zbor p., Cig., nk.; - 2) gum Beffern anbern, erleichtern, Cig.; ne morem p., ich tann es nicht anbern, Cig.; težavo komu p., Jsvkr.; rad bi si kako preložil, ich möchte mir meine Lage irgendwie verbeffern, Cig.; Bog ti preloži trpljenje! Svet.(Rok.); p. komu kaj, jemanden von etwas dispensieren, ihm etwas nachsehen, Cig., C.; kazen p., Zora; temu se moraš pritožiti, kdor ti more preložiti, Jan. (Slovn.); - preložilo se mu je, es geht

ihm beffer, Cig.; - 3) (in eine andere

Sprache) übersehen, Jan.; - 4) = preobložiti, überladen, Cig.; p. koga, überbürben, C., Svet. (Rok.); - 5) p. knjigo z belimi listi, ein Buch interfoliieren, Cig.

préloznica, f. ber Mauerpfeffer (sedum acre),

preložnína, f. bie Prolongationsgebur, Jan. prelucati, am, vb. pf. an einen anbern Ort fchleubern, übermerfen, Cig.

preludba, f. bie Uberrebung (jum Schlechten), Die Berlodung, C.

prelūdij, m. vvodna igra (n. pr. na orglah), bas Pralubium.

proluditi, im, vb. pf. (gum Schlechten) überreden, verloden, Poh .- C.

preluka, f. ein Thurm am Meereshafen, Pohl.; ber Leuchtthurm, Mur.-Cig., Jan.

prelukniti, lüknem, vb. pf. preluknilo je, cs hat fich ber Rebel gehoben, es hat fich ausgeheitert, Cig., C.

preluknjáti, 8m, vb. pf. burchlöchern, Cig., (prelûknjati) ogr.-C.

prelûknjičati, am, vb. pf. burchlochern, Cig.

 $pr\hat{e}m$, î, f = 1, prema 1), C.

prem, prema, m. bie Franje, Mur.- Cig., C., Valj. (Rad); - premi, Die Enben bes Mufguges am Bebftubl, bas Trumm, Polj.; iz nem.; prim. 2. prema,

prem, adv. da bi prem, obgleich, Mik.; - prim. akoprem.

prêm, préma, adj. gerabe, gerablinig, Cig. (T.); prema (crta), die Gerade, Cig. (T.), Cel. (Geom.); prema seka ravnico, Cig. (T.); s premim potem, gerades Beges, Levst. (Cest.); birect, Cig. (T.), DZ.; premo soruzmeren, gerabe proportioniert, Cig.(T.).

i. proma, f. i) jeder ber beiben Bagentheile: prednja, zadnja p., Mur., Cig., Jan., Mik., Vrt., Kras, Dol.; - die Lafette, V.-Cig.;-2) bas Beug, bie Gerathichaften (g. 18. bas Aderzeug), BlKr. 2. prema, f. die Treffe, die Borte, Kor.-Cig.,

Jan.; - iz nem. Brame.

premâček, čka, m. = majhen čeber, St. promaditi, im, vb. pf. guviel röften: lan p.,

premag, m. = premaga, Ravn. - Valj. (Rad); Mu vselej gotov je premag, Vod. (Pes.). premaga, f. die Uberwindung, die Besiegung,

ber Gieg, Cig., Jan.

premagaten, ina, adj. siegend, siegreich, Cig. premagatnica, f. das Siegestied, C. premagato, n. das Mittel jum Siege, C. premaganje, n. 1) die Besiegung; — 2) das

Bermogen: vsak po svojem premaganju, jeber nach feinem Bermögen, fo viel er vermag, Trub., Kreij, Dalm.

premagati, am, vb. pf. überwinden, besiegen; p. sovražnike, samega sebe, izkušnjavo; spanje me je premagalo (hat mid) übermannt); übertreffen: vse druge z učenostjo p.; p. se, fich überwinden: komaj sem se premagal, es fostete mich die größte Uberwindung; — (prav za prav vb. impf. ad premoči; toda zdaj se nav. rabi le kot vb. pf.).

premagavec, vca, m. ber Besieger, ber Überwinder; tudi: premagavec, Valj.(Rad).

premagavka, f. bie Befiegerin.

premagavski, adj. Sieger-, Sieges-, Cig., C. premaglilv, iva, adj. überwinblich, besiegbar, Mur., Cig., Jan.

premagljivost, f. die Uberwindlichseit, Mur.,

premagnetiti, im, vb. pf. ummagnetifieren (phys.), Cig.(T.).

premagovaten, ina, adj. siegend, siegreich, Cig. premagovanje, n. bas überwinden, das Be-

fiegen; p. samega sebe, bie Geibftüberminbung.

promagováti, ûjem, vb. impf. ad premagati;
1) überwinden, befiegen, überwältigen; — 2)
botherrichen, überwiegen, Cig., Jan., Cig.(T.);
vinstvo premaguje v deželi, Cig.

premagovavec, vca, m. ber Uberwinber, bet

Besteger.

premagovavka, f. die Überwinderin, die Befiegerin.

premain, mana, m. 1) der Aussichlag (3. B. der Wage), der Überschlag, das Übergewicht, Cig., Jan.; — 2) der Umschlag, der Umschwung, Jan., Cig.(T.); — 3) der Fehigriff, Mik. premanati, am, vo. pf. 1) durchhauen, durch-

premanati, am, vo. pf. 1) burchhauen, durchprügeln, Z.; — 2) p. se, sich durchhauen, sich durchschlagen, Cig.

· premahljaj, m. = premah i), ber Uberichlag,

bas Ubergewicht, Mik.

premahniti, mähnem, vb. pf. 1) überschlagen, bas Übergewicht bekommen, Cig., Jan., BlKr.-M.; — 2) sehlschlagen, Jan.; — 3) p. koga, einem mit dem hieb zuvorkommen, Cig.

premahováti, ûjem, vb. impf. ad premahniti; überjáslagen, Cig., Jan., BlKr.-M.

premantati se, am se, vb. pf. = premanniti i), bas übergewicht betommen, C.

premajati, jam, jem, vb. pf. erichattern.

premājhen, hna, adj. zu sein; — überaus kein. premākati, kam, čem, vb. impf. ad premočit; burchnissen, burchvingen (von einer Feuchtigkeit): dež nas je premakal, jvzh.St.; rukaj premaka, hier rinut es, jvzh.St.; sod premaka, bas Fass rinut, jvzh.St.; papir premaka, bas Bapier schlägt burch, Cig.

(premat), premaii, adj. ju liein; - premalo, ju menig.

premalati, am, vb. pf. übermalen; - pogl. preslikati.

premama, f. die Betäubung, Z.; — die Täuschung, die Berführung, Z., kajk.- Valj (Rad).

premamiti, mamim, vb. pf. betanben. C.; — bethoren, taufchen, verführen, Cig. (T.), C., Dol.

premamliiv, iva, adj. taufchend, verblendend, Jan. (H.).

premamnik, m. ber Bethorer, ber Berführer, Cig.

premarnováti, üjem, vb. pf. == pregovoriti, Jan.

premasten, stna, adj. zu fett; — überaus fett. premastitl, im, vb. pf. mit Füßen durchtreten, durchteltern, Cig., C. premazati, mazem, vb. pf. 1) burchichmieren;
— überfchmieren, überftreichen; s firnezem
p., ausfirniffen, Cig.; z oljem p., burcholen,
Cig.; — 2) von neuem beschmieren, frisch
anstreichen.

promeckati, am, vb. pf. burchquetichen, burch-fnullen.

premedèn, éna, adj. pogl. premeten.

premediti se, im se, vb. pf. zu lange liegen, sich überliegen (v. Obst), Cig.

premehčáti, am, vb. pf. burch und burch weich machen; p. se, burch und burch weich werben; hruške so se premehčale, jvihšt.

prēmek, mka, m. — opremek, najslabejše žito, baš hinterforn (Schmachtforn, Bahnforn), V.-Cig, C., Kr.; premek je slabo žito, ki se pri vejanju pomeša med pleve, BiKr., Kras.

1. premeketáti, etim, éčem, vb. pf. burájmedern: p. gozd, p. noč, Cig.

2. premeketáti, etâm, áčem, vb. pf. burchrlittein (premakatati) Cig.

premekljiv, (va. adj. = premičen, Cig., Jan. premekljivost, f. = premičnost, Cig., Jan.

premekniti, måknem, vb. pf. 1) von der Stelle rüden, verrüden; ne premakne se z mesta; bewegen (phys.), Cig.(T.); — p. kam drugam, transferieren, Levst.(Nauk); p. se kam, sich wegbewegen, Cig.; eine andere Wohnung beziehen, Z.; — 2) schnipsen, C.

premomba, f. 1) bie Abanberung, bie Beranderung, ber Bechsel; — 2) bie Berwechstung, Met.

premena, f. die Anderung, die Abwechselung, der Bechsel, Cig., Jan., C.; delovita p., theileweise Abanderung, DZ.; die Berwandlung, Cig. (T.), M.; die Bariation (math.), Cig. (T.); p. glasu, der Umsaut, Jan.(H.).

premence, adv. wechselweise, Mik., C.

premendráti, am, vb. pf. burchtreten. premenek, nka. m. die Berauberung, die s

premenek, nka, m. die Berauberung, die Abwechslung, Cig.

premeniten, ins, adj. abanbernb: premenitni sklep, ber Abanberungsbeschluss, DZ.

premenîtev, tve, f. = prememba, Cig.
premenîti, îm, vb. pf. 1) eine Anderung vornehmen, andern, verwandein; p. se, sich andern,
sich verwandeln; veliko se je premenilo; vsa
voda se je v kri premenila; — 2) umtauschen,
wechseln; p. obleko; — verwechseln, Met.

premēnja, f. 1) die Berwandlung, C. — die Abwechslung, Cig.; — 2) der Austausch, Cig. premenjaten, Ina, adj. abwechselnd, Mur., Cig.; premenjaten, gospodarstvo, die Bechselwirtsichaft, Cig.

preménjati, am, l. vb. pf. = premeniti, um-tauidien, medijelu; konje p.; jedi p., Cig.; — Il. vb. impf. ad premeniti, = premenievati, Mur., Cig., kajk.-Valj.(Rad); — prim. preminjati.

premonjava, f. der Umtausch, der Bechsel, Cig., Jan.

premenjávati, am, vb. impf. = premenjevati; wechjeln, taujchen, Cig., ogr.- Vatj. (Rad).

Google

premenjema, adv. abwechselnb, Cig., Znid. premenjevářen, ina. adj. = premenjalen: premenjevaino zemljisce, ber Banbelgrund, Jan. (H.); — premenjevalno, abwechieind, wechselweise, Jan. (H.).

premenjevanje, n. bas Beranbern : bas Bechfeln; bas Bariieren (math), Cig. (T.).

premenjeváti, újem, vb. impf. ad premeniti; 1) Anderungen vornehmen; wechseln; variieren (math.), Cig.(T.); - 2) vertaufchen, taufchen. prementjiv, iva, adj. wechfelnb, wechfelvoll, veranderlich; p. kakor vreme, wetterwendisch, Cig.; variabel (math.), Cig.(T.).

prementifvost, f. bie Beranderlichkeit.

premer, mera, m. ber Durchmeffer, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; zemeljski p., ber Eidburchmeffer, Jes.

premer, conj. bevor, Dol., jvzhSt.; - prim.

preiner.

premera, f. 1) bas Bermeffen, Cig.; die Michung, DZ.; — 2) das Übermaß, ogr.-Valj.(Rad). premeriti, merim, vb. pf. 1) durchmessen, vermeffen, abmeffen; na vse strani p. kaj; p. kraj, eine Begend aufnehmen (math.), Cig. (T.); z očmi p., absehen, Cig.; — 2) von neuem messen, ummessen, Cig.; — 3) p. se, = umeriti se, fich im Meffen irren, fich bermeffen, Cig.

premerjati, am, vb. impf. ad premeriti, Cig., Jan. premerjavanje, n. bas Bermeffen : Bermeffun-

gen, DZ.

premerjávati, am, vb. impf. = premerjevati. premerjeváti, ûjem, vb. impf. = premerjati. promernik, m. ber Durchmeffer, Cig., Jan., C. premeroma, adv. = poprečno, im Durchschnitt, Jan., C.

premesiti, im, vb. pf. 1) fnetenb burchmifden: testo dobro p.; - burchmengen: jezik je s tujkami premesen, Vest.; - 2) von neuem Ineten; - 3) zu viel Ineten, überIneten, Cig. premestba, f. bie Bermutation (math.), Cig. (T.). premestek, stka, m. die Bermutationsgruppe (math.), Cig.(T.).

premesten, sina, adj. Berfegunge . nk .: -Bermutations.: premestno stevilo, bie Ber-

mutationezahl, Cel. (Ar.).

1. premesti, metem, vb. pf. 1) burchfegen, Cig.; vse kote p., Vod.; Rad plešem okrogle, S petama glas dajem, Premetem vse ogle, V dva cepa se majem, Vod. (Pes.); - 2) von neuem tehren: slabo pometene sobe je treba p.; - 3) überlisten, Guts.-Cig., Jan.; 4) - premeten, burchtrieben, ichlau, pfiffig, raffiniert, (fig.). 2. premesti, metem (medem), vb. pf. burch-

rühren Jan.(H.).

premestitev, tve, f. bie Berfegung, bie Dielocation, die Eransferierung, Cig., Jan., nk. premestiti, im, vb. pf. verfegen, transferieren, translocieren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; p. uradnika, vojaka, Cig., nk.; - umftellen,

Cig.; permutieren (math.), Cig.(T.). premestitva, f. = premestitev, C

premesati, am, vb. pf. burcheinanber mifchen; karte p.; liste p. knjigi pri vezanju, cin Buch perbinden, Cig.: - aufmischen: skuho, zdra-

premescaj, m. die Bermutationsform (math.), Cig.(T.).

premescanje, n. bas Berfegen, nk.; - bas Permutieren, Cel. (Ar.).

premęščati, am, vb. impf. ad premestiti; perfegen, translocieren, fransferieren, nk.; — permutieren (math.), Cig. (T.).

premeščávati, am, vb. impf. = premeščevati,

preméščenje, n. die Berfehung, die Translocierung, C., nk.

premeščeváti, ûjem, vb. impf. = premeščati,

premešetáriti, arim, vb. pf. burchmatein, Cig.; burch Mateln vermitteln: veliko je ze premesetaril.

premešetarjeváti, üjem, vb. impf. als Matter vermitteln: denar p., SIN.

premešetiti, ệtim, vb. pf. = premešetariti, als Maffer vermitteln, C.

premèt, meta, m. 1) bas Durchwerfen, ber Durchwurf, Cig.; - 2) das Umwerfen, Cig.; - das Handgemenge, die Kapbalgerei, der Rampf, Jan., C.; s skušnjavami vedni premet, Ravn.; - die Unordnung, C.; - die Umwölzung, bie Revolution, Jan., C.; punti in premeti, Ravn.; — 3) bie Berwerfung ber Gange (min.), Cig.(T.); — 4) eine allgemeine Berechnung, ber Uberichlag, Mur., Cig.,

premetalnica, f. = bisaga, ber Queriad, Zv., Gor., Goriš.

1. prométati, méčem, I. vb. pf. burch Berfen an einen andern Ort ichaffen, überwerfen; p. kaj iz enega kota v drugi kot; žito p., boš Getreibe durchschaufeln, Cig.; vse sem premetal po sobi, pa nič nisem našel; -- II. premétati mêtam, čem, vb. impf. = premetavati, Z., Dol.-Levst.(Zb. sp.); premetaje vnanjo nogo hoditi, premetaje hoditi (mit Ubertreten), Telov.

2. premétati, mêtam, vb. impf. ad 1. premesti, Jan.(H.).

premetávati, am, vb. impf. = premetovati; anderewohin werfen; zito p., umichaufeln, Cig.; burcheinander werfen, bin und ber werfen; knjige p.; — p. se, sich herum werfen; p. se po postelji; riba se premetava; - p. se, sich lanbalgen, Jan.

prometavec, vca, m. ber Abenteuerer, C.; len p. in potepin, ZgD.

premetèn, éna, adj. išči pod 1. premesti 4). premetenec, m. ein burchtriebener, pfiffiger, raffinierter Denich, Cig., Jan.

premetenka, f. die Durchtriebene, die Raffinierte, Jan. (H.).

premeténost, f. die Durchtriebenheit, die Schlauheit, die Raffiniertheit.

premeti, manem, vb. pf. 1) burchreiben; - 2) bon neuem berreiben.

premetováti, ûjem, vb. impf. ad 1. premetati I. premezeti, im, vb. pf. burdfidern, Jan.(H.).

Ciennile

premeziti, im, vb. pf. = premekniti: berruden, überstellen, C., vzhSt.; stara omara naj pri miru stoji: kakor hitro jo premeziš, bo se ti zdrobila, Slom.

promožáti, im, vb. pf. eine bestimmte Reit lang bie Augen geschloffen halten; celo uro p.: p. k demu, bei einer Gache burch bie Finger

jeben, V .- Cig.

premežek, žka, m. ber Augenblid, Cig. premičen, čna, adj. beweglich, Cig. (T.), nk.; premiena zvezda, ber Blanet, Cig., Jan.; mobil: premično imenje, das Niobilarvermogen, Cig.(T.).

premienica, f. ber Blanet, Cig., Jan., Cig.(T.),

premienina, f. bewegliches But, Cig.(T.), DZ., Levst (Pril.), nk.

premienost, f. bie Beweglichfeit, Cig.(T.), nk.; — die Berichiebbarkeit, Cig.(T.).

premigavati, am, vb. impf. in einem fort auminten: p. si s kom, nk.

premija, f. darilo, bie Bramie.

premijavkati, kam, čem, vb. pf. burch eine gewiffe Beit hindurch mianen : cele noci p.,

premijeváti, ûjem, vb. impf. (pf.) pramiteren, nk. prēmijski, adj. Bramien : premijsko žreba-

nje, die Bramienverlofung, DZ.

promik, mika, m. 1) bie Berrudung, Cig.; bie Borrudung im Range, C.; - bie Um-wälzung, C.; taki premiki so po svetu! Z.; - 2) ber Lauf, C.; zvezdni p., Cig., Ravn. promikanje, n. 1) bas Berruden; - bie Ber-

schiebung, Cig.; p. glasov, die Lautverschiebung, Cig.(T.); — 2) die fortschreitende Bewegung, der Lauf.

premikastiti, astim, vb. pf. burchprügeln: zaslužil si, da te malo premikastim, Zv.; peklensko ga bom premikastil, Levst.(Zb. sp.).

premikati, mikam, čem, I. vb. impf. ad premekniti; berruden, ruden; mize, omare p.; reke kamenje premikajo (fd)ieben fort), Cig.; - schnipfen, C.; - p. se, fich von der Stelle bewegen; p. se kam iz prejšnjega stanovalisca, den Bohnort wechseln, Levst. (Nauk); - p. se, loder, beweglich fein, C.; verschiebbar sein, C; - II. premskati, kam, čem, vb. pf. 1) burchhecheln; - 2) noch einmal hecheln, nachhecheln, Cig.

premikovanje, n. == premikanje, Cig., C. premikováti, ûjem, vb. impf. == premikati I., Z. premît, mila, adj. 1) allaumilb; premilo soditi; - überaus mild, mildreich; premilo srce; - 2) überaus wehnuthevoll; premili glasovi; zvonovi premilo pojo; — 3) traut, sieb; premila naša domovina.

premiljati, am, vb. impf. ad premleti; noth einmal mahlen, nachmahlen, Cig., C.

premilosten, stna, adj. = premilostljiv, Jan.,

premilostiv, íva, adj. = premilostljiv, Cig., Jan., nk.

premilostljiv, íva, adj. zu gnabig; - überans gnadig; gnadigst, allergnadigst.

premînek, nka, m. bie Bause: o preminkih med dejanji je bila zamišljena, Bes.

preminiti, minem, vb. pf. vorübergeben, vergeben, Cig.; čakaj, da premine dež! Dol .-Levst. (Rok.); (Sedem let je preminolo, Npes.-Vraz); - verichwinden: nista vedela, kam je preminila hči, Npr.-Kres; - perscheiben, sterben, Jan., ogr. - C., kajk. - Valj. (Rad), nk.

1. preminjati, am, vb. impf. ad premeniti, = premenjati II., Cig., Jan.; voda, ki vedno preminja svojo strugo, Levst. (Zb. sp.).

2. preminjati, am, vb. impf. ad preminiti; zeitweise vergeben, C.; boledina preminja, Z. preminjenje, n. bas Abicheiben, ber Tob, ogr.-

C., (preminenje, Valj.[Rad]).

027.-M.

preminjeváti, ûjem, vb. impf. = 2. preminjati, Jan. (H.).

preminljiv, íva, adj. vergånglich, Cig., Jan. preminijivost, f. die Berganglichfeit, Cig. preminóč, adj. = preminijiv, minijiv, Mur.,

preminóčnost, f. = preminljivost, minljivost, Danj.(Posv. p.).

preminótje, n. - preminjenje, ogr.-C., kajk.-Valj.(Rad).

premirati, mîra, vb. impf. ad premreti; (vor Ralte) ftarr fein, Cig., C.; p. od mraza, Ravn., Ljubljanska ok.; - einschlafen (von Gliebern), Jan.

premíriti, im, vb. pf. = prezidati, Jan. premîrje, n. der Baffenstillstand, V.-Cig., Cig. (T.), nk.

premîrom, adv. immer, Npes.-Vraz.

premisa, f. prednji stavek v sklepu, bie Bramiffe (phil.).

premîsetn, îna, adj. bebachtfam, C.; premiselno ino modro odgovoriti, Krelj.

premiseinost, f. 1) bie Bebachtsantfeit, Z.;-2) = premislivost, bas Reflegionevermogen, Jan.(H.).

premîstek, sleka (setka), m. 1) bie Überlegung, die Erwägung; premistek je boljši nego dan hoda, Jurč.; s premislekom, mit Borbedacht, Jan.; z dobrim premislekom, wohlweislich, Jan.(H.); brez premisleka, unüberlegt, Cig.; v p. vzeti, in Ermägung gießen, DZ.; na p. dati komu kaj, jemandes Erwägung etwas anheimstellen, Cig.; v premislekih biti = premisljevati, Jurč.; — 2) bie Sinnesanderung, Cig., Jan., Valj. (Rad); vsak dan ima deset premislekov, Z.

premisliti, mislim, vb. pf. 1) burchbenten, überlegen, ermagen; premisli človek, koliko to stane! man ermage, wie viel bas foftet! dobro premisli, predno obljubiš! premišljen, mohlbebacht, absichtlich, vorsätzlich, Cig., Jan.; -2) mit Nachdenken zubringen: p. vso noc, bie gange Racht burchbruten, Cig.; - 3) p. se, fich eines anbern bebenten ober befinnen, anberen Ginnes werben.

premisiívost, f. = premišljivost, bas Reflegionevermögen, Cig. (T.).

premisce, n. der Landungeplag, St.-Cig., DZ.

Google

premistjaj, m. 1) bie Überlegung, Cig. (T.);
— 2) ber Gebantenstrich, C.

premistjanje, n. 1) das Rachbenten, bas Überlegen: -- 2) die Sinnesanberungen.

premišljati, am, vb. impf. ad premisliti; 1) fiberlegen, ermägen; Zdaj ne bova premišljala, Npes.-Mik.; -2) p. se, seinen Ginn andern. premišljav, áva, adj. überlegend, bedächtig, Cig. (T.), Zora; — nachdenstich, Jan.

premistjava, f. bie Erwägung, Jan.; bie Deditation, C.

premišljávati, am, vb. impf. = premišljevati; p. kaj, ogr., kajk.- Valj.(Rad); naj premišljava, kakor hoče, Erj.(Izb. sp.); — tudi: p. si od česa (= o čem) ogr.- Valj.(Rad).

premišljavec, vca, m. ber Rachbenter, Cig. premišljaven, vna, adj. nachbentlich: p. človek, Cig.; — premišljavno življenje, bestimauliches Leben, C.

premistjenost, f. die Uberlegtheit, die Besonnenbeit.

promišljeváten, ina, adj. nachbentenb, speculativ, beschaulich, Cig., Jan.

premišljevālnica, f. daš Meditationszimmer, C. premišljevālnica, f. daš Meditationszimmer, C. premišljevānje, n. daš Rachdenten, daš Überlegen; podožno p., fromme Betrachtungen. premišljevāti, üjem, vb. impf. == premišljati; 1) nachdenten, überlegen, Betrachtungen anstellen; kaj premišljuješ? dolgo sem premišljeval, kaj bi storii; — 2) p. se, anderen Sinnes zu werden psiegen; rad se

premišljuje. premišljevavec, vca. m. der Rachdenfer, Cig.;

ber Denter, Jan.

premišljiv, iva, adj. nachbentenb, nachbentlich, V.- Cig., Jan.; contemplativ, Jan.; — bebachtig, besonnen, Cig., Jan.

premišljívost, f. die Bedachtigkeit, die Besonnenheit, Cig., Jan., C.; — das Reslegions-

vermögen, Cig.(T.).

premiti, mijem, vb. pf. 1) burch Waschen burchlöchern, burchwaschen, Cig.; — 2) mit Waschen zubringen: ves dopoldan p., Cig.; — 3) neuerbings waschen, überwaschen, Cig.

prémiti se, im se, vb. impf. = odpravljati se: p. se, überfiebeln, C.

premititi, im, vb. pf. bestechen, Jan., C., Trub.-Mik.

premivati, am, vb. impf. ad premiti, Jan. (H.).

premlacba, f. bas überbreichen, ber Rachbruich, Cig.

premlad, mlada, adj. zu jung; — blutjung,

premladiti, im, vb. pf. verjüngen; p. se, sich verjüngen; ko se luna premladi, beim Eintritt des Reumondes, Jan.; — auffrischen: p. ol, Cig.

premlajati, am, vb. impf. ad premladiti; i) verjungen; - 2) p. se, icherzen, Kras-Cig.

premiajénje, n. die Berjüngung.

premlajeváti, ûjem, vb. impf. = premlajati: p. se, fid) verjüngen (o mesecu), Npes. (BlKr.)-DSv. premláskati, miaskam, vb. pf. eine gewisse Beit hindurch schnachen, Cig.

premlatiti, im, vb. pf. 1) durchtreschen; dobro p. snope; — durchtrügeln: p. koga; — 2) mit dem Dreschen zubringen: ves dan p.;— 3) noch einmal dreschen, überdreschen, nachdreschen; — 4) zu viel dreschen, überdreschen, Cig.

promiatva, f. bas Überbreichen, der Rachbrufch,

premieti, meljem, vb. pf. 1) burchmahlen: kavo je treba le malo p.; — 2) noch einmal mahlen, ummahlen, nachmahlen.

premlévati, am, vb. impf. ad premleti;1) burchmahlen; — p. kako red, etwas immer im Wunde führen, eine Sache wiederholt behanbeln; — p. se, hin und her wehen: otroci se po klopeh premlevajo, Rib.; — 2) ummahlen, nachmahlen, Z.

premnik, m. ein Ragel beim Bagen, Cig.;-

prim. prema.

premnôg, mnóga, adj. gar mancher, nk.; premnogi, alfaviele, gar viele, jehr viele; —

premnogo, ju viel; — jehr viel; premnogo

vojakov, ju viele ober jehr viele Soldaten.

promuşštvo, n. eine überaus große ober ungeheure Menge, Jan.

premnožica, f. bie Ubergahl, bie Ubermacht, Cig, Jan (H).

promnožína, f. die Übermenge, die Ungahl, ogr.-C.

premôč, f. 1) bas Bermögen, bas Können, bie Krast, die Macht, ogr.-C.; poleg (nach) svoje premoči, ogr.-Valj. (Rad); — 2) die Überstrast, die Übermoth, Cig. (T.), C.; naturna, prirodna p., die unwiderstehliche Gewalt der Katur, die höhere Gewalt, DZ.; — tudi: prémoč, ogr.-Valj. (Rad).

premóčen, čna, adj. 1) zu fiart; — überaus fiart; — 2) premočen, = premožen, ver-

möglich, ogr.-C.

premoči, morem, vb. pf. (impf.) 1) vermogen; izkušati koga bolj, ko premore, (über sein Bermögen), Cig.; ne premoreš enega samega lasa črnega ali belega storiti, Trub.; ako premoreš, tudi sam dobro stori, Škrinj.-Valj. (Rad); veliko p., großen Einflus baben, Cig.; — erfchwingen; troškov mali okraj ne premore, Levst. (Pril.); - ein Bermogen haben, besigen; veliko p.; ne vinarja p.; to je vse, kar premorem, bas ift mein ganges Sab und Gut; ne bodi porok za več, kakor premoreš, Škrinj.-Valj.(Rad); — 2) vb. pf. fiegen, die Oberhand behaupten, besiegen, übermaltigen, Mur., Cig., Jan., Krelj; ti možje so zoper nas premogli, Dalm.; prepričanje premore, Raič. (Slov.); Vse je smrt premogla S svojo ostro strelo, Stara cerkv. pesem-Levst. (Rok.): premožen, beliegt, Dict.; kateri hudega ne premore, je sam premožen, Kast.; hudičevo kraljestvo je premoženo ali obladano, Trub.; (premoren, Dalm., Kast.); z večino glasov p., überstummen, Cig.; - übermannen: jeza ga je premogla, Cig.

premočiti, močim, vb. pf. burchudffen; det mi je vso obleko premočil; p. se, burdynafet werben; premodilo je, bie Raffe ift binburchgebrungen, jvzh.St.

premocîtva, f. die Durchnäffung, C.

prémočnost, f. = premožnost, ogr.-C. promocften, tna, adj. gerablinig, Cig. (T.), Cel. (Geom.), Znid., DZ.

premoder, dra, adj. ju weife; - überflug,

überaus weise.

premodrost, f. alljugroße, überaus große Beisheit, Dict., Cig.; bodja p., Gottes Allweisbeit, Jan.; Premodrosti sem Tvoje stvar, Levst. (Zb. sp.); - bie Spitfindigfeit, Meg. premodrováti, újem, vb. pf. durchgrubeln, Cig.

prémog, moga, m. 1) die Steinfohle, Kr .- Mur., Cig., Jan., Kr.-Erj. (Torb.), nk.; zrnati p., die Grobfohle, plenasti p., bie Schiefertohle, rjavi p., die Brauntohle, sijajni p., die Giang-tohle, smolasti p., die Bechtohle, barski p., die Moortoble, gospodski p., die Salontoble, svetlogori p., die Cancelloble, Erj. (Min.); (prémog, gen. prémoga, Erj. [Min.]); — 2) ber Drache, Meg.

premôgar, rja, m. = premogokop, Jan. (H.). premógast, adj. bituminös: p. les, bituminojes Holg, ber Lignit, Erj. (Min.).

premogati, am, vb. pf. = premongati; burthmangen, überrollen: perilo p., jvzh.St.

premogóčen, čna, adj. ju máchtig; - überaus mächtig

premogočnež, m. ber Übermachtige, Cig., M. premogocnost, f. die Bielvermögenheit, Cig. premogokop, kopa, m. ber Steintoblengraber, ber Rnappe in Steintoblengruben, nk.

premogov, adj. Steinfohlen-: p. katran, ber Steintohlentheer, Erj. (Min.); premogove zile, Kres; - premogova kri, das Naphta, Bohinj-Ravn. (Cig.).

premogoven, vna, adj. Steinfohlen : premo-

govno gorovje, das Flötzgebirge, Cig. (T.). premogovnik, m. das Steinfohlenbergwert, nk. premojstriti, im, vb. pf. meistern: p. ženske (v kuhanju), Vod. (Izb. sp.).

promok, moka, m. bie Durchnaffung, bie Durchmeithung, Cig.; okvarba po navadnem premoku, gewöhnliche Leccage, DZ.

premokniti, moknem, vb. pf. von Raffe durchbrungen werben: stena je premoknila, C.

premokritec, ica, m. premokrilci, Gerabflügler (zool.), Cig.(T.).

premokriti, im, vb. pf. == premočiti, Cig.,

premotcati, im, vb. pf. 1) eine gemiffe Reit hindurch ichweigen, bas Schweigen beobachten; ne morem p., es muss heraus, Cig.; - 2) = premolkniti, ftille halten, eine Bause ma-

promoléti, ím, vb. pf. 1) hindurchzuragen kommen, durchragen, Cig.; - 2) überragen, Z.;

über etwas hinwegreichen, Cig.

premoliti, molim, vb. pf. 1) burchbeten, Mur., Cig.; molitev sedemkrat premoljena, Met.; 2) beiend gubringen: vso noc p.; - 3) im Beten übertreffen, überbeten, p. koga, Cig. premotk, m. bas Schweigen (als Unterbrechung), die Baufe (3. B. im Reben), Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

premółkeł, kla, adj. beijer: premolkla grla, Erj. (Izb. sp.).

premôłkljaj, m. = premolk, Cig., Jan. premotkniti, motknem, vb. pf. ftille halten, eine Baufe machen (3. B. im Reben), Cig., Jan., nk.; Ko premolkne, ga povpraša, Preš.;

beim Säuten absehen, Cig., Zora. premotkováti, ûjem, vb. impf. ad premolkniti; zeitweise ftillichweigen, Paufen machen, Cig., Jan.; premolkujoč odgovarjati, abgebrochen antworten, Sol.

premotsti, molzem, vb. pf. burchmellen, Cig. premongati, am, vb. pf. 1) aufmangen, burchrollen: perilo p., Cig., Gor.; - 2) von neuem mangen, übermangen, Gor.

premonstrân, m. - premonstratenec, Cig. premonstratenec, nca, m. neki redovnik, ber

Bramonftratenfer, Jan. premonstratenski, adj. Bramouftratenfer ., Jan. (H.).

premopóten, tna, adj. geradwegig: svetloba se širi premopotno, Žnid.

premorenje, n. bas Bermogen, bas Konnen, Schönl.-Valj. (Rad).

premost, f. die Geradheit, LjZv.

promostek, tka, m. ber Querbaffen am Bege über einen Canal, C

premostîtelj, m. der Überbrüder, der Bontonier, Jan. (H.).

premostiti, im, vb. pf. überbrüden, Cig., Jan., C., nk.; p. reko, eine Brude über einen Flufs fclagen, Cig. (T.).

premoščeváti, ûjem, vb. impf. ad premostiti; (premostovati), Jan.

premot, mota, m. bie Metathefe: po premotu (po metatezi), Erj. (Torb.).

promota, f. 1) bie Grreführung, ber Betrug, Cig., C.; - 2) = pomota, ber Brrthum, Vod. (I7b. sp.).

premotati, am, vb. pf. 1) burchwinden, Cig.; - 2) anders winden, umwinden, Cig.; überhafpeln, überweifen, Z.

premotiti, im. vb. pf. irre führen, verleiten, bethören; ne daj se hudim zgledom p.! Cig.; akoravno je bil truden, vendar ga ni mogel spanec premotiti, LjZv.; - p. se, sich irren, fehlen, Cig.

premotljiv, iva, adj. taufchenb, Let.; premotljivo koga posnemati, Sol.

premotrávati, am, vb. impf. ad premotriti, nk. premótriti, im, vb. pf. erwägen, nk.; - prim. motriti.

premozgati, am, vb. pf. burchstudieren: knjigo

premozòb, zóba, adj. geradzāhnig, Erj. (Som.). premožen, žna, adj. vernioglich, wohlhabend, begütert: premožnih roditeljev sin.

premožénje, n. 1) bas Bermogen; brez premoženja, permogensios; vse svoje p. zapraviti, sein ganzes Bermögen verthun; — 2) ber Sieg, C.; kjer né boja, tudi né obenega premoženja in obladanja, Kast.

Ciennile

premožénjski, adj. Bermögens., nk.
premožíšče, n. das Stinifohlenlager, C.
premožnež, m. ein vermöglicher Mann, Zora.
premožnják, m. ein vermöglicher Mann, C.
premožnost, f. 1) die Bermöglichteit, die Bohlhabenheit; — 2) das Rönnen, das Bermögen,
C.; stori po premožnosti dodrega, Ravn.Valj. (Rad); iz svoje moči in premožnosti
kaj storiti, Jap. (Sv. p.).
premoznštii, im. ph. nl. mit Dönmerlicht ers

premraciti, im, vb. pf. mit Dammerlicht erfüllen, Cig.

premrax, mraza, m. allaugroße ober grimmige Ralte, Cig., Met.-Mik.; p. je, Vrt.

premrāza, f. 1) bie Erfāltung, Jan.; — 2) premraza je, kadar tekoča voda črez in črez zamrzne, da lehko hodijo črez njo: letos še ni bilo nič premraze, črez Dravo je premraza, črez premrazo hoditi, zapšt. - DSv. premraziti, mrāzim, vb. pf. burd unb burd lait madien, austālten; p. se, sid austālten: nekurjena soba se premrazi skozi zimo; —

p. se, sich erfalten. premražati, am, vb. impf. ad premraziti, Jan.

premraževáti, üjem, vb. impf. ad premraziti,

(-zovati) Cig., Jan.

premréti, mrèm, mfjem, vb. pf. start werden, Cig., Jan.; — absterben (3. B. von Gliebern), Cig.; einschlafen (von Gliebern), Cig.; od mraza p., vor Räste start werden, Cig.; premrl, start, steis (von Gliebern): premrli prsti, premrleroke, Cig., C.; (tudi: premrt, premrte hrbte k ognju tiščati, Glas.); abstrieren, zugrunde gehen, C.; premrl, abgestoren, C.; — kruh je premrl, t. j. zavoljo nezadostne gorkote ni prav vzhajal (premrt kruh — luknjast k.), Gor.; — premrla zel ti! — du sules Euch! Savinska dol. premrétje, n. die Erstarrung, Cig.

premrężeváti, üjem, vb. impf. ad premreżiti,

Cig.
premréžiti, im, vb. pf. 1) mit einem Nete überziehen, Z.; — trava je premrežena, das Gras
ist verfilzt, Z.; — nehen (math.), Cig.(T.);
— 2) durch ein Gitter absonbern, abgittern,
Cig.; gittern, Jan.

premélost, f. der Zustand der Erstarrung, Cig., C.

premrlóv, adj. premrlóva kri = kri, ki so jo vedomci izbljevali, Rihenberk-Erj. (Torb.); — (premrl = vedomec, Let. 1883. 228., LjZv. III. 705.).

premrmrati, am, vb. pf. 1) burchmurmein;
— 2) eine gewisse Zeit hindurch murmein.
1. premfsiti, im, vb. pf. 1) sehlen, sündigen,
C.; — 2) p. se, die Fasten durch Fleischgenuss brechen, C., Z.; etwas Specse zu sich
nehmen: bolik se ne premrsi, ker mu nie

ne disi, BlKr.

2. premésiti, im, vb. pf. 1) = premekniti, verrüden, C.; — 2) durchstöbern, C.; — 3) p. komu kaj, jemandem etwas schnipfen, C. preméščati, 1, vb. pf. das Gefühl des Schauers erregen: premeščalo je po meni, es überlief mich ein Schauer, Cig., Jan., LjZv.

premesit, im, vb. pf. in Unordnung bringen, berwirren, C.

premetvováti, üjem, vb. impf. toditanī barnieberliegen, C.

premera, f. die Eisbahn an einem Flusse, zap-St. - C.; die Eisbrude, Z.; — prim. premraza 2).

premézet, zla, adj. zu kalt; — überaus kalt. premézniti, mêznem, vb. pf. burchfrieren; — reka je premeznika, der Fluss hat sich von einem User bis zum anderen mit Eis bedeckt. premezováti, üjem, vb. impf. ad premezniti. premudljiv, sva, adj. zu säumig, allzusangsam, C.

premůkati, kam, čem, vb. pf. burchmuhen: vso noč p., Cig.

premuliti, im, vb. pf. 1) grasend durchschreiten, fibergrasen: trato p., Cig.; — 2) durchschten, Dol. premuzati se, am se, vb. pf. durchschlüpsen, sich durchstehlen: p. se skoz kaj, Cig.

premuzávati se, am se, vb. impf. ad premuzati se, Jan. (H.).

premúzniti se, můznem se, vb. pf. burdyfdfüpfen, Cig.

prēmža, f. bie Alemme, C.; farizeji v premzi sami ne vejo, kaj bi rekli, Ravn.; — prim. nem. "Bremje".

prenabásati, bašem, vb. pf. zu voll ftopfen, überladen, Cig.

prenadéti, dêm (dénem), vb. pf. überfüllen: prenadet, überfüllt, C.

prenadléžen, žna, adj. zu lästig; — überaus lästig.

premaduti, dmèm (dújem), vb. pf. 3u fehr aufblähen, prenadut, fchwülftig: prenaduto govorjenje, Z.; prenaduta pesem, C.

prenaget, gla, adj. zu raich, zu haftig, vorfchnell: p. človek; prenaglo kaj storiti.
prenaglež, m. ein voreiliger Menich, Kol.
prenaglica, f. die Übereitung, Cig., Jan., Svet.

(Rok.); v prenaglici kaj storiti, Bes., Jurč., Levst. (Zb. sp.).

prenágliti, im, vb. pf. 1) übereilen; — p. se, sich übereilen, sich überstürzen; — 2) überraschen, Krelj; sovražnike p., Dalm.; bolezen, smrt prenagli koga, Kast.; (po nem.). prenágljenje, n. bie übereilung.

prenaglost, f. bie Übereile, die Boreiligfeit, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.).

prenágniti, nem, vb. pf. auf die andere Seite neigen, Z.; p. se, sich auf die andere Seite neigen: pot se prenagne navzdol, SIN.; ladja se je prenagnila, das Schiff legte sich um, Cig.; — p. koga, jemanden bewegen, überreben, C., Zora; k dodremu koga p., Burg. prenágnjenost, f. eine start gewordene Reigung, der hang, Cig. (T.).

prenahlapen, pna, adj. = preohlapen, Glas. prenajęsti se, jęm se, vb. pf. sich zu sehr

(zum Efel) anessen: p. se česa. prenajeti, nájmem, najámem, vb. pf. im Dingen zuvorsommen, früher dingen, Cíg.

prenaklad, kláda, m. bie Uberfracht, Jan. (H.). prenakladek, dka, m. bie Überfracht, Jan. prenakémiti, im, vb. pf. überfültern, Jan. (H.).

Google

prenaležati so, im se, vb. pf. fich burch Liegen entfraften, fich abliegen, Cig., C.

prenaložiti, im, vb. pf. 1) zu fehr belaben, überlaben; - 2) umlaben, Cig., Jan.

prenamóčiti, móčim, vb. pf. vermaffern, verweichen, Cig.; p. se, burch zu langes Ein-weichen zu weich werben, Cig.

prenapajati, am, vb. impf. ad prenapojiti,

prenapasti, pasem, vb. pf. auf ber Beibe überfüttern, Cig.

prenapenjati, am, vb. impf. ad prenapeti. prenapéti, napnèm, vb. pf. überspannen; gu fehr spannen; - (fig.) prenapet, überspannt, übertrieben, egaltiert, ertrem, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

prenapetnet, m. ein überspannter Ropf, ber Ultra, ber Fanatifer, Jan., C., nk.

prenapotnica, f. ein excentrifches Beib, bie Fanatiferin, Z.

prenapetost, f. bie Uberfpanntheit, bas Extrem, bie Ercentricitat, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. prenapihniti, pihnem, vb. pf. zu fehr aufblafen ober aufblaben.

prenapitati, pîtam, vb. pf. übermaften, über-

füttern, Cig. prenapiti so, pfjem se, vb. pf. guviel trinten. prenapojiti, im, vb. pf. übertranten; p. koga, jemanden burch Betrante beraufchen, Cig. prenapolniti, im, vb. pf. überfüllen; - char-

gieren, Cig. (T.). prenapolnjeváti, ůjem, vb. impf, ad prena-

polniti.

prenapráviti, průvim, vb. pf. 1) anbets machen: reconstruieren, Jan. (H.); - 2) p. se, = preobleči se, Jan.(H.).

prenaprávljati, am, vb. impf. ad prenapraviti, Jan. (H.).

prenaredba, f. bie Umanberung, bie Dobification; - die Reform, Cig., Jan., nk. prenarêdek, dka, m. = prenaredba, C.

prenarediti, im, vb. pf. umarbeiten, umanbern, umgestalten, modificieren; ocetovo suknjo za sina p.; p. pravila; p. ustavo; reformieren: p. šolstvo.

prenareja, f. die Umarbeitung, die Modificierung, Cig.; die Reform, DZ.

prenarejanje, n. bas Umarbeiten, bas Um-

prenaréjati, am, vb. impf. ad prenarediti. prenarejavec, vca, m. ber Umarbeiter, ber Reformator, Cig.

prenarjati, am, vb. impf. ad prenoriti, Jan. (H.)

prenaséliti, selim, vb. pf. gu fehr befiebeln: prenaseljen, übervöllert, Cig.

prenaseljenost, f. die Ubervöllerung, Cig. (T.). pronasititi, sitim, vb. pf. gu viel fattigen, überfättigen; p. sc, überfatt werben; überbruffig werden, Zora.

prenaša, f. = prenašanje: p. trpljenja, C. prenašanje, n. 1) bas Ertragen; — 2) das Abertragen, bas Eransportieren.

prenašati, am, vb. impf. ad prenesti; 1) ertragen, aushalten: debele p., einen guten

Magen haben (fig.), Cig.; ni ga moči p., es ift mit ihm nicht auszuhalten, Cig.; - 2) übertragen, transportieren; nase zitnice so polne, da se iz ene v drugo prenaša, Ravn.-Valj. (Rad); pisma, poročila p.; - auftragen: črte, kote p. (math.), Cig.(T.); - gibanje p., die Bewegung fortleiten (phys.), Cig. (T.); - 3) p. komu kaj, jemanbem etwas verzeihen, C.

pronasavec, vca, m. ber etwas bin und ber tragt; - ber Transporteur (astron.), Cig., C. prenaskováti, újem, vb. impf. hin und her tragen: bolnika p., C.

prenatančen, čna, adj. zu genau, alizugenau; prenatančni smo.

prenategniti, nem, vb. pf. gu febr anziehen,

anspannen, Jan. prenatekniti, taknem, vb. pf. umsteden, Cig. prenatézati, am, vb. impf. ad prenategniti,

prenatis, tísa, m. - prenatisk, nk. prenatisk, tisks, m. ber Umbrud, nk.

prenatiskanje, n. bos Umbruden, Jan.(H.). prenatiskati, am, vb. impf. ad prenatisniti; bon neuem bruden, umbruden, Cig.

prenatiskováti, üjem, vb. impf. ad prenatisniti, nk.

prenatisniti, tisnem, vb. pf. von neuem bruden, umbruden, V .- Cig., nk.

prenatiačiti, tlacim, vb. pf. ju voll ftopfen: z jedjo se p., Cig.

prenaveličati se, am se, vb. pf. p. se česa, einer Sache allgu überbruffig werden, C.

pronávljanje, n. 1) bas Erneuern, die Renovierung; - 2) die Ziererei, die Affectation, Cig. (T.).

prenávljati, am, vb. impf. ad prenoviti; 1) wieber neu machen, erneuern, renovieren; p. se, fich erneuern; - regenerieren, Cig., Jan.; - 2) p. se, sich zieren, sich affectiert benehmen, Cig., Cig.(T.).

pronavljavec, vca, m.1) der Reuerer, Cig., Jan.; - ber Regenerator, Jan.; - 2) ber Zierling, Cig.

prenith, m. ber Unterlass, bas Aufhören, bie Unterbrechung, Cig., Zora; brez preneha, Valj.(Rad).

prenéha, f. = preneh, C.

prenfhanje, n. bas Aufhören, die Rachlaffung; brez prenchanja, ohne Aufhoren.

prenghati, am, vb. pf. aufhören (bei borausfichtlicher o. möglicher Biebertehr), eine Baufe maden, ausjegen; mrzlica je prenchala včeraj, bas Fieber ift feit geftern ausgeblieben, Cig.; bolezen je prenehala, die Rrantheit hat nachgegeben, Cig.; p. z obravnavo, bie Berhandlung abbrechen, Cig.

prenehávati, am, vb. impf. = prenehovati; Baufen machen, paufieren.

prenêhek, hka, m. = preneh, C.

prenfhljaj, m. 1) die Baufe, die Unterbrechung, Cig., Jan., nk.; — 2) das Unterscheidungszeichen, Cig.; (ber Beiftrich, C.).

prenehoma, adv. abjatweise, unterbrochen, mit Baufen, Cig., C., Mik.

prenehovaten, ina, adj. absehend, pausierend, Jan. (H.).

prenehováti, újem, vb. impf. ad prenehati; Unterbrechungen eintreten laffen, paufieren; - prenehujoč, intermittierenb: prenehujoči ognjeniki, Cig.(T.), Jes.

preneki, pron. so mancher, viele: prenekemu

sem povedala, C.

prenékokrat, adv. jo manchesmal, gar oft, C. prenemagati, am, vb. impf. ad prenemoči, Z. prenemóči, mórem, vb. pf. außerst schwach merben. C.

prenenaden, dna, adj. allzuüberraschenb, C. prenesek, ska, m. ber übertrag, Cig., Jan. prenésen, sna, adj. 1) erttäglich, nk.; — 2) übertragbar, Jan.

prenesilo, n. die Transferierung im Executions. verfahren: p. dovoliti, Svet. (Rok).

prenesljiv, tva, adj. 1) nachlichtig, C.; - 2) = prenesen 1), Cig., Jan.

prenesréčen, čna, adj. zu unglüdlich; — über-

aus unglücklich.

prenésti, nésem, vb. pf. 1) hindurd, hinübertragen: p. kaj črez vodo, Cig.; - 2) vertragen; mnogo vina prenese; - ertragen, aushalten; nadloge volino p.; to se se prenese, das ist noch leidentlich, Cig.; — 3) anberswohin tragen, übertragen; p. kaj drugam; - transportieren (math.), Cel. (Ar.); člen na drugo stran enačbe p., Cig.(T.); prenesen, tropifc, figurlich: v prenesenem pomenu, Cig.(T.), nk.; -4) = odvrniti, abwenben: Bog nam to prenesi! Cig., C.; Bog prenesi! Gott behute! Cig., Jan., Guts. (Res.), Glas.; Bog prenesi, da bi se šibe doteknil kateri otrok! Pjk. (Črt.); p. komu kaj, jemanben mit einer Sache verschonen, ibm etwas nachfeben, C.

prenetiti, im, vb. pf. überheigen, Cig., M. preneumen, mna, adj. zu bumm; - fehr

prenevaren, rna, adj. zu gefährlich; - überaus gefährlich.

prenevédalo, n. človek, kateri se rad preneveda, BIKr .- Let.

prenevedanje, n. bas Anftanbnehmen: brez prenevedanja, ohne Unitand, Cig.; ranjenci ne nagajajo ranarju z nikakvim javkanjem niti prenevedanjem, Navr. (Let.).

prenevédati se, vêdam se, vb. impf. zaubern, Anstand nehmen, Umstände machen, BIKr .-Cig.; = leno, nemarno delati, če se komu

ne ljubi, BlKr.-Let.

prenežen, žna, adj. zu zart; — überaus zart. prenicati, im, vb. pf. eine gemiffe Reit in gebudter Stellung gubringen: tri ure sem na strehi prenical, C.

prenikati, am, vb. impf. ad prenikniti; burchbringen (phys., fig.), Cig. (T.).

prenikav, adj. burchbringenb: p. razum, Cig. (T.); (po drugih slov. jezikih).

prenikniti, niknem, vb. pf. 1) im Boben verfcminben, C.; - 2) burchdringen (phys., fig.), Cig.(T.); (po drugih slov. jezikih).

prenikováti, újem, vb. impf. ad prenikniti; – prenikujoč razum, durchbringender Berstand, Cig. (T.).

prenizati, nizam, zem, vb. pf. anbers anreiben o. auffaffen (3 B. Berlen), Jan. (H.).

prenizek, zka, adj. ju nieber; - überans nieber. prenoc, f. prenoc je, da bi domov šel, es ist gu tiefe Racht, um nachhause gu geben, C. prenočevališče, n. das Rachtquartier, Cig.,

prenočevatnica, f. die Rachtherberge, Cig., Jan.

prenočevanje, n. das Abernachten.

prenočeváti, Gjem, vb. impf. 1) übernachten, über Racht bleiben; - gange Rachte auf fein, Cig.; — 2) p. koga, jemanden über Racht beberbergen, Jan.

prenočevavec, vca, m. ber übernachtenbe, M.;

ber Schlafgaft, Cig.

prenociten, ina, adj. Die Rachtherberge betref. fend: prenociini zapisnik, bas Derbergsprototoll, Levst. (Nauk).

prenočilíšče, n. = prenočišče, Jan.

prenocilo, n. bie Rachtherberge, Jan.; lepe pravljice jim bova pravila za prenočilo (als Bergeltung für die Rachtherberge), Zv. prenočišče, n. das Rachtlager, die Rachther-

berge, Mur., Cig., Jan., Vrtov. (Km. k.), nk. prenocitelj, m. ber Beherbergenbe, Zora. prenocitev, tve, f. die Beberbergung, Cig.

prenočiti, im, vb. pf. 1) die Nacht zubringen, übernachten; pod milim nebom p., bivouatieren, Cig.; - 2) über Racht beberbergen; Prenocite me do dne, Npes.-K.

pronocnina, f. bie Rachtherbergegebur, Cig., Jan., C.

prenorčeváti, újem, vb. pf. burchnarren, durchjújáfern: svoja leta p., Cig.

prenoreti, im, vb. pf. durchnarren, durchrasens noc in dan p., Cig.

prenoriti, im, vb. pf. bintere Licht führen, bethoren, verführen, Jan., Dalm., Npes .- Schein.

prends, nosa, m. die Übertragung, Cig., Jan., C.; p. lasti, die Eigenthumeübertragung, DZ.; imovinski p., bie Bermögensübertragung, DZkr.; p. menice, die Indossierung, Jan.; - ber Abertrag, ber Transport in ber Rechnung, Cig., Jan.; - bie Transmiffion (phys.), Cig.(T.); - bie Matapher, ber Tropus, Cig. (T.).

prenos, f. = prenos, bie Metupher, Jan. (H.).

prenosen, sna, adj. 1) Ubertragungs., Transmissiones: prenosno vratilo, die Fortleitunges welle (mech.), Cig. (T.); - 2) übertragbar, transportabel, Cig., Jan., Levst. (Pril.); prenosni oltar, ber Reticaltar, Cig.; prenosna brizgalnica, die Tragspripe, DZkr.; - 3) metaphorisch, tropisch, figürlich, Cig., Jan., Cig.(T.).

prenosisce, n. der Tragplat (Portage), Jes. prenositi, nosim, vb. pf. 1) burch Tragen burchwegen, burch, abtragen: obleko p., Cig.; – 2) burch Tragen hinüberschaffen: p. kaj na ono stran; - 3) bie geborige Beit binburch schwanger fein (= nicht zu früh gebaren), Z.

prenositva, f. bie übertragung, C.

prenosnica, f. 1) bas Übertraggefäß, DZ.; -2) bie Transmiffion (mech.), DZ.

prenosník, m. der Uberträger, Cig.

prenosnina, f. die Ubertragungegebür, C., DZ.; prenosnino je treba plačati od kupljenega zemljišča, Levst. (Nauk).

prenósnost, f. bie Übertragbarfeit, Cig. prenotácija, f. naprejšnje zaznamenjevanje, die Branotation.

prenovîtev, tve, f. bie Erneuerung, bie Renovierung, Cig., Jan., nk.; - bie Regeneration,

Cig., Jan.

prenoviti, im, vb. pf. wieber neu machen, etneuern, renovieren; p. oltar; p. sliko, ein Bilb auffrischen, Cig.; - regenerieren, Cig., Jan.; p. človeka v čisto božjo podobo, Ravn. prenumerácija, f. predplačilo, die Branume-

prenumerant, m. predplacnik, ber Branume-

preobčúten, tna, adj. 1) allzuempfindlich, allzufühlbar, nk.; -- 2) = preobčutljiv, C.

preobčutljiv, íva, adj. ju empfindlich, allauempfinbfam.

preobčutljívost, f. allzugroße Empfindsamleit; - die Empfindelei, Cig. (T.).

preobdačeváti, ûjem, vb. impf. ad preobdačiti, M.

preobdačiti, dacim, vb. pf. gu fehr befteuern, M. preobesiti, obesim, vb. pf. 1) überall behangen: sobe s slikami p., nk.; - 2) anbers ober anderswohin hangen, Cig., M.; - p. se, fich auf die andere Seite neigen : o kresi se dan preobesi, Z.

preobéšati, am, vb. impf. ad preobesiti, Z. preobiten, ina, adj. ju reichlich; - überaus reiche lich; fehr appig; — aberfluffig, Cig. (T'). preobilica, f. die Aberfulle, Cig., Jan., nk.;

ber Uberflus, Cig. (T.); p. v besedah, ber Bleonasmus, Cig. (T.).

preobiliti, film, vb. pf. überhäufen: z dobrotami p. koga, Danj.-C.

proobilje, n. bie Uberfalle, bas übermaß, V.-Cig., Jan., Trub.

proobitnost, f. bie Uberfulle, ber Aberfluis. die überaus große Reichhaltigkeit.

preobîlost, f. = preobilnost, Zora.

preobilováti, üjem, vb. impf. 1) Überfluis haben, Mur., C.; - 2) überfluffig fein, C. preobjeda, f. ber Gifenhut (aconitum napellus), Tuš. (R.)

preobjędati se, am se, vb. impf. ad preobiesti se.

preobjeden, dna, adj. muthwillig, übermuthig.

proobjednica, f. die Freiswehe (bei ben Pferben),

proobjédnost, f. der Muthwille, Z.

preobjesten, stna, adj. allzuübermuthig, Z.; predrz ino preobjesten, Trub. (Post.).

preobjesti se, jem se, vb. pf. 1) zu viel effen, fich übereffen; jabolk se p., sich an Apfeln frant effen, Cig.; - 2) übermuthig werden (wenn es einem zu gut geht), C.; hlapec se je preobjedel, C.

preobklådati, am, vb. impf. = preoblagati, überhanfen, Jan., C.

preoblaconje, n. bas Umfleiben.

preoblačiti, im, I. vb. impf. ad preobleči; mit anderen Rleibern betleiben, umtleiben; mati otroka preoblači; p. se, fich umfleiben, Rleiber wechseln; — p. se, sich verkleiden; — II. pre-oblaciti se, i se, vb. pf. sich mit Wolfen übergiehen: preoblacilo se je bilo po vsem nebesu, Jurč.

preoblada, f. bie Oberhand, bie Oberherrichaft, Z., nk.

preobladanje, n. die Übermaltigung, bie Be-

flegung, kajk .- Valj. (Rad).

preobladati, am, vb. pf. bie Oberhand gewinnen, Mur., Jan., Cig. (T.); überwinden, besiegen, Cig., Jan., C.; (nam. preobvladati). preobladavec, vca, m. ber Uberminber, ber Gieger, Jan.

preoblagati, am, vb. impf. ad preobložiti; überladen ; p. mladino, die Jugend überbürden,

preoblast, f. 1) eine übermäßige Gewalt, bie Ubergewalt, Cig.; - 2) Die Bergewaltigung, Cig.(T.).

preoblasten, stna, adj. 1) allzuammaßend, Z.; — 2) machtvoll, hochgebietend, Cig. profiblati, am, vb. pf. überhobeln.

preobléči, obléčem, vb. pf. umfleiben; otroka .; p. se, die Rleidung wechseln, fich umfleiben; - p. se, sich verfleiben: za kmeta

preobloka, f. 1) bie Umfleibung, ber Rleiberwechiel, Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad); redovna p., Die flofterliche Gintleibung, Cv.; 2) bie gum Umfleiben bestimmte Rleibung, das Wechselfleid, Cig., Jan., C.; — die Leibmajthe, Svet. (Rok.), Levst. (Pril.), Erj. (Som.), Vrt., DZ.; narejena p., fertige 98afche, DZ.; gladiti in zgibati preobleko, Jurč.

preobličeváti, újem, vb. impf. ad preobli-

čiti, Z.

preobliciti, ficim, vb. pf. bie Geftalt veranbern, Z.; - verformen, Cig.

preoblijati, am, vb. impf. ad preobliti, Cig. proobliti, lijem, vb. pf. zu fehr begießen, Cig. prooblozba, f. die Uberlabung, die Uberburbung, Cig., Jan., SIN .- C.

preobložitev, tve, f. = preobložba, Jan. preobioziti, im, vb. pf. gu fehr beladen, überlaben, überbürben, überhäufen; z delom koga p.; preoblozen z davki, gu fehr mit Steuern belaftet, Cig.

preobrača, f. = preobračanje, bie Befehrung, C. preobračálnik, m. seneni p., bie Heuwenbemaschine, Cig.

preobráčanje, n. das Umwenden, das Umfehren; - bie Befehrung; - bie Convertierung, DZ.

preobráčati, am, vb. impf. ad preobrniti; untwenden, umfehren; - umwandeln; - betehren; - p. se, fich anbern, umschlagen.

COOSEC

preobraček, čka, m. bie Umwenbung, Z.; bie Ummalgung, Z. preobrat, m. 1) bie Umwandlung, bie Convertierung, DZ.; - 2) bie Wendung, preobratek, tka, m. bie Benbung, bie Rrife, C. preobrazba, f. die Umformung, Cig.; - die Metamorphoje, Cig. (T.), Erj. (Z.). proobraziti, razim, vb. pf. ein anderes Anefchen verleihen, umformen: p. kaj, Mur., Cig., Jan.; p. koga, jemanden bermummen, Guts., V.-Cig.; - verflaren, Mur., Cig., Jan.; p. se, ein anberes Aussehen betommen: odkar je ta bol (bolezen) prišla na trto, preobrazilo se je pri nas vse življenje, Boršt (Ist)-Erj. (Torb.). preobražaj, m. die Umgestaltung, C., Cig.(T.); die Berwandlung (2001.), Cig. (T.). preobrážati, am, vb. impf. ad preobraziti, Jan., nk. preobraženje, n. bie Berflarung, Cig., Jan., Ravn.-C. preobraževálen, lna, adj. umformenb: preobraževádna moč, bie Umgestaltungstraft, Zora. proobraževanje, n. das Umwandeln, die Umformung, die Umwandlung (zool.), Cig. (T.). preobraževáti, újem, vb. impf. = preobražati, Cig., Jan. preobraževavec, vca, m. ber Umgestalter, Jan. (H.).preobrest, f. unerlaubter Gewinn vom geliehenen Gelbe, der Bucher, V.-Cig., C. proobresten, stna, adj. wucherifch, C. proobriti, brijem, vb. pf. ju biel barbieren, Cig. preobiniti, nem, vb. pf. umwenden, umfehren; vse p., alles in Unordnung bringen, jughSt.; kozolec p., einen Burgelbaum ichlagen, jugh-St.; — umwandeln: vodo v kri p., Cig., Jsvkr.; p. se na kaj, sich in etwas verwanbeln, ogr.-Valj. (Rad); dan se je bil v noč preobrnil, Jsvkr.; - umftimmen, Cig. (T.); belehren, Cig., Jan.; p. gresnike, Jap. (Prid.); p. se, fich belehren, Jap. (Prid.); umichlagen, umfatteln (fig.), Cig. preobenjenec, nca, m. der Reubekehrte, ber Reophyt, Jap .- C. preobrnjenje, n. bie Befehrung; tudi: preobrnenje, ogr.-Valj. (Rad). preobroditi, im. vb. pf. ju viel Früchte tragen, preobrzdati, am, vb. pf. einen anbern Baum anlegen, übergaumen, Cig. preobsejáti, sejem, vb. pf. gu febr bejaen, überjaen, Cig. preobsévati, am, vb. impf. ad preobsijati, preobsijáti, síjem, vb. pf. überstrahlen, Cig. preobsiren, rna, adj. ju weitläufig; - überaus weitlaufig. preobtęža, f. die Aberloft, Jan. (H.). proobtežati, tęžam, vb. pf. zu fehr beichweren, preobtęžba, f. die Uberlaftung, DZ.

preobtežílo, n. bie überburbung: pot zapreti vsacemu preobtežilu udeležencev, DZ. preobtežítl, ím, vb. pf. überlaften, Jan. (H.). preobtovoriti, im, vb. pf. mit einer zu großen Saumlaft belaften: osla p., Cig. preobujati, am, vb. impf. = preobuvati, Cig., Jan. preobûtev, tve, f. das Wechjeln ber Fußbelleibung, C. preobuti, ûjem, vb. pf. p. koga, jemanbem eine andere Fußbelleidung anziehen: p. otroka; - p. se, die Fußbetleidung wechseln; (bie Beinkleiber wechseln, Gor.); — (bas Bferb) anders beschlagen: Brz konja zbosi, preobuj! Npes.-K. preobûtva, f. = preobutev, M. preobuvanje, n. bas Bechfeln ber Fugbefleibung. preobuvati, am, vb. impf. ad preobuti. preobviádati, am, vb. pf. - preobladati, bit Oberhand befommen: p. koga, jemanben beherrichen, Cig. preobžréti se, žrèm se, vb. pf. fich überfreffen, Bleiw .- Cig. preodbrati, berem, vb. pf. auserlejen, borgiehen: p. si kaj, ogr.-C. preoddaja, f. bie Ubergabe, Jan. (H.). preoddâjati, jam, jem, vb. impf. ad preoddati; übergeben: p. gospodarstvo v druge roke, Levst. (Nauk). preoddajavec, vca, m. ber übergeber, Jan. (H.).preoddajāvka, f. bie Übergeberin, Jan. (H.). preoddajen, jna, adj. Übergebs., Jan. (H.). preoddati, dam, vb. pf. übergeben: p. svojo imovino, Levst. (Nauk); p. kaj v hrambo, DZ. preodeti, denem, vb. pf. anbers gubeden, Z. preodévati, am, vb. impf. ad preodeti, Z. preodiciti, dicim, vb. pf. fehr verherrlichen, hoch preifen, ogr.-C. proodkaz, kaza, m. die Uberweisung, DZ. preodkazati, žem, vb. pf. überweisen, DZ. preodkaziio, n. die Uberweifung, DZ.; p. nakaznic, DZ. preodkazovanje n. bas übermeisen, bie überweifung, DZ. preodkazováti, újem, vb. impf. ad preodkazati; übermeifen: p. blago, DZ. preoglajenec, nca, m. ber Feinling, Cig. preogromen, mna, adj. ungeheuer, Cig. (T.). preohlapen, pna, adj. zu weit (von Rleibern); p. biti, pludern, Cig. preohláten, tna, adj. - preohlapen, Cig preohot, hola, adj. ju hochmuthig; - überaus hochmuthig. prookoren, rna, adj. zu ungefügig; — überaus ungeschidt. preokováriti, arim, vb. pf. gegen Schaben berwahren, Fr.-C. prookreniti, krenem, vb. pf. anders wenden, umtehren; - vse odnošaje p., SIN.; se k Bogu, sich zu Gott bekehren, Cv. preokupácija, f. die Boreingenommenheit, die Braoccupation, Cig. (T.). preokupiti se, im se, vb. pf. fich übertaufen, Cig., Jan.

preokupováti se, újem se, vb. impf. ad preokupiti se, Jan.

problep, adj. allzuwenig schon, C. problit, im, vb. pf. mit anderen Pfahlen beseiten, veh St.-C.

preomika, f. bie Uberbilbung, C., Bes.

preomikati, am, vb. pf. burch Uberbildung verberben, verfünfteln, Cig.

preomléden, dna, adj. allaufabe, Levst. (Zb. sp.). preonegati, am, vb. pf. 1) zimo p., ben Winter irgendwie gubringen, C ; - 2) (in einer nicht naber angegebenen Beife) umanbern, C.; (prav za prav pomenja preonegati toliko kakor kak s pre- zložen glagol, katerega ne moremo

ali nečemo izreči). preongáviti, avim, vb. pf. = preonegati, Jan. preopasti, pasem, vb. pf. auf ber Beibe überfüttern, verfüttern, Cig.; p. se, fich übereffen, Cig.

preopijati se, am se, vb. impf. ad preopiti

se, Mur., Cig.

proopiti se, pijem se, vb. pf. sich berauschen, sich ansausen, Mur., Cig., Jan.; preopit, befoffen, Cig.

preopívati se, am se, vb. impf. - preopijati

se, Jan. (H.).

prespoin, adj. allzuwenig voll, C.

preopoprati, am, vb. pf. zu fehr pfeffern, Cig. preopráviti, právim, vb. pf. == drugače opraviti: konja p., bas Pferd umfchirren, Cig. predr, ora, m. bas Aufadern im Berbfte, Die Brache, BlKr.

preorac, m. ber über bie Grenze zu adern pflegt, Svet. (Rok.).

preorati, oram, orjem, vb. pf. 1) mit bem Bfluge burchicharren, überpflügen; v jesen se njiva preorje in črez zimo pusti neposejana, BlKr.; - 2) von neuem pflugen, umadern; - 3) gu weit (in frembes Gebiet) adern, Z., Notr.

preorava, f. bas Überadern, Cig.

preorávanje, n. 1) das Durchactern, das Aberadern; — 2) bas Umadern.

preoravati, am, vb. impf. ad preorati; 1) burchadern, Cig.; - 2) umadern: p. košenino v polje, Levst. (Nauk).

preorgiati, am, vb. pf. 1) auf der Orgel burchspielen, burchorgeln, Cig.; - 2) mit Orgeln aubringen: ves dan p., Cig.

proosnavati, am, vb. impf. ad preosnovati, nk. preosnávljati, am, vb. impf. == preosnavati,

preospova, f. bie Umgestaltung, Jan., nk. preosnovatelj, m. ber Reorganisator, ber Reformator, nk.

preosnováti, snújem, vb. pf. reorganisieren, reformieren, nk.

preosoliti, im, vb. pf. zu fehr salzen, Cig. preostajanje, n. bas Ubrigbleiben: do preostajanja, im Übersius, Vest.; = na p., nk. preostajati, jam, jem, vb. imps. ad preostati, Jan., Erj. (Som.), nk.; stelje jim je preostajalo, fie hatten Streu im Uberflufe, DSv.

preostanek, nka, m. bas Ubriggebliebene, ber

Überflufe, Jan., nk.

preostati, stanem, vb. pf. übrig bleiben, Jan.,

preseter, ostra, adj. zu icharf; - überaus fcarf; - zu strenge; - überaus strenge. presextrez, m. der Rigorist, Cig.

preostriti, im, vb. pf. ju febr icharfen, Jan.

preostrost, f. alljugroße Scharfe: ber Rigorismus, Cig.

preosvetel, tla, adj. zu halbhell, C.

preošáben, bna, adj. zu stolz; — sehr stolz. preosabiti se, im se, vb. pf. allzuhochmuthig werben, Z.

preceábnost, f. alljugroße Hoffahrt: polomi našo ošabnost! Škrb.-Valj.(Rad).

preotaviti, tavim, vb. pf. erquiden, fiarten, aufrichten, C.

preotávljati, am, vb. impf. ad preotaviti, C. preotêmati, mam, mljem, vb. impf. ad preoteti, Nov.

preotemen, mna, adj. ju halbfinfter, C. preoteti, otmem (otmem), vb. pf. wegnehmen: sovražniku mesto p., Navr. (Let.).

preotlina, f. bas Bohrloch, C.

preotliti, im, vb. pf. burchbohlen, burchbohren,

preotljeváti, ûjem, vb. impf. ad preotliti, Zora. preotovoriti, im, vb. pf. = preobtovoriti, Cig. preotožen, žna, adj. allju ober fiberaus fomermüthia.

preoza, f. = prevoza, C.

predzek, zka, adj. zu schmal, zu knapp; preozka cesta; preozke hlače; — überaus eng ober schmal.

preoznániti, znanim, vb. pf. anbers verlautbaren, eine Anzeige wiberrufen, Z., C.

prepad, pada, m. 1) bas Durchfallen, Cig.; – matrnični p., ber Gebarmuttervorfall, C.; – 2) der Abgrund, die Kluft; v p. se vdreti, in ben Abgrund stürzen, C.; tudi: prépad, pada, Valj.(Rad); - 3) = propad, ber Berfa**ll**, *Cig*.

prepad, padi, f. = prepad m. 2), ber Abgrund, bie Rluft, Dict., Mur., Krelj, Dalm., Kast.; ("prepod" Dict., Trub., Jsvkr.).

prepadanje, n. bas Berfinten, kajk .- Valj. (Rad). prepádati, pådam, vb. impf. ad prepasti; 1) hindurchfallen (prim. prepasti 1)); - 2) zu fallen broben, schwanten, Mur.; kolena mu prepadajo, es ichwanten ihm die Rnie, Mur.; - 3) im Berjall begriffen fein: prepadajoca vas, Slovan; - an gutem Aussehen abnehmen, verfallen, Cig.; od žalosti p, fich abharmen, Cig., Jan.; - p. se, fich entfeben, Jan.; muthlos werben, C.; - 4) befallen (von Affecten), Cig.

prepaden, dna, adj. fteil, fcroff, Cig., Jan. prepadenje, n. bie Befturgung, Cig.

prepadenost, f. die Befturgung, Cig. prepadina, f. der Abgrund, die Kluft, Z., Dol.;

iz prepadine je puhtel smrad, LjZv. prepadina, f. der Erdfall, Z., C.

prepadlisce, n. ber Ort bes Erbfalles, C. prepadnica, f. 1) ber Abgrund, Dol.; - 2) bie Senfarube. BlKr.

prepadniti se, padnem se, vb. pf. einfturgen. C.; mužine se pod bremenom prepadnejo, ogr.-Valj.(Rad).

prepadnja, f. Cig., pogl. prepadina.

1. prepah, paha, m. bet Luftjug, C., Erj. (Som.); na prepahu imeti volno, die Bolle füften, Levst.(Nauk).

2. prepah, paha, m. 1) ber Durchstich, Jan.; - 2) = zapah, pah, ber Durchichieber, Cig.; - 3) prepahi, die Couliffen, Cig.; - prim. pehniti.

propaha, f. bie Couliffe, C. prepahati, paham, vb. pf. burchfachen, Z. propahljaj, m. ber Durchftich, Jan.

prepahniti, nem, vb. pf. prepehniti. prepalina, f. das Sublimat, Jan., (pogl. pre-

hlapina).

propaliti, im, vb. pf. burchfengen, burchbrennen, Cig., Jan.; - sublimieren, Jan.; (pogl. pre-

prepáljati, am, vb. impf. ad preplati; p. kruh, C. propameten, tna, adj. ju gescheit; - überaus gescheit, überklug.

prepametnost, f. übergroße Rlugheit, M. propámetovati se, ujem se, vb. pf. fich eines Beffern befinnen, C., Z.

preparácija, f. priprava, die Praparation. preparand, m. učiteljiščni gojenec, pripravnik, ber Braparanb.

proparandija, f. učiteljišče, pripravnica, bie Braparanbie.

preparandinja, f. učiteljiščna gojenka, pri-pravnica, bie Braparenbin.

preparāt, m. prigotovek, das Braparat.

preparati, am, vb. pf. burchichligen; trebuh p. komu, Z.; - burchtrennen: p. komu obleko. prepariti, parim, vb. pf. durchbruhen, durchdunften, Cig.

prepas, pasa, m. 1) ber Gutt, Jan.; p. 2a ježo, ber Reitgurt, Cig.; — bas Guttgefims, h. t.-Cig.(T.); - 2) bie Schurze, Cig., Kr.; (prim. predpas).

prepasanec, nca, m. ime pasastemu prašiču, Jurč.

prepasati, pasem, vb. pf. 1) mit einem Gurt umbinben, begurten; - 2) ben Gurt ober Gurtel jemandem andere binden: p. koga; p. se, fich ben Gurt ober Gurtel andere binben.

prepasek, ska, m. das Schutzfell, C. propasenje, n. die Berfütterung, Cig. prepasica, f. bie Schatpe, Jan.

prepasitnica, f. bas Borteepee, Zora. prepasitnik, m. bas Schurzband, Jan.

prepasnik, m. 1) ber Gurtel, Z.; - 2) bas Bortuch, LjZv.

prepasováti, újem, vb. impf. ad prepasati. prepast, f. 1) ber Abgrund, Habd. - Mik.; morska p., kajk.-Valj.(Rad); - 2) bas Entfegen, die Befturjung, Cig., Jan.

propasti, padem, vb. pf. 1) hindurchfallen, burchsinken, Cig.; — 2) an gutem Aussehen abnehmen, verfallen, V. - Cig.; — sich vor Schreden entfarben, sich entsehen, Cig., Jan.; tudi: p. se, Cig., C., Levst. (SIN.); - prepaden, angegriffen, befturgt, Cig.; - 3) verIoren gehen: placa mi je prepala, Svet.(Rok.); - 4) überrajchen, Z.; tema nas prepade, Skrb.; - befallen (von Affecten), Cig.; Zalost prepade človeka, Skrb.

prepásti, pásem, vb. pf. 1) p. koga, jemanben erfpaben und ihm zuvortommen, C .: - 2) burch Beibe erhalten, Cig.; - 3) weibend gubringen: ta fant mi je celo leto prepasel (war ben gangen Sommer mein hirt), Gor.; - 4) zu viel weiben, Z.; - verfüttern, Cig., Jan.; - p. se, sich auf ber Weibe überfreffen,

prepaž, páža, m. 1) bie Schalwand, Cig.; — 2) die Querabtheilung, Cig.

prepažba, f. = prepažek, Cig.

prepažek, žka, m. bie Scheibewand: możganski p., die Hirnscheidewand, Cig. prepaževáti, Cjem, vb. impf. ad prepažiti, Z.

prepažiti, pazim, vb. pf. burch eine Schalmanb absondern, Cig.; prostor p., in einem Raume einen Berichlag machen, Cig.

prepocatiti, atim, vb. pf. überfiegeln, umfiegeln. prepeceneo, nea, m. ber Swiebad, V. - Cig.,

prepečenek, nka, m. = prepečenec, Vod. (Izb. sp.).

prepéči, péčem, vb. pf. 1) burch und burch baden ober braten, burchbaden, burchbraten; dobro prepečeno meso, dobro prepečen kruh; -ein wenig an ber Oberfläche baden o. braten, überbacken, überbraten; pusti, naj se malo prepece; - 2) von neuem baden o. braten, umbaden, umbraten; prepecen kruh, Zwiebad, Cig.; — 3) zu sehr baden ober braten, verbrennen, verbraten; p. se, zu sehr gebaden ober gebraten werben: kruh se je prepekel, Cig.

prepednjáti, am, vb. pf. - s pednjem premeriti, C.

prepégniti, pêgnem, vb. pf. = nagniti (n. pr. kotel), Soška dol.-Erj. (Torb.); - prim. it. piegare, biegen.

prepenati se, am se, vb. pf. sich ju febr abmüben, Fr .- C., Z.

prepenniti, pahnem, vb. pf. 1) burchstogen, burchftechen; z mečem koga p., C.; glava s trnjem prepahnjena, Guts.(Res.); z žreblji prepahnjene svete kite, Jap. (Prid.); -- 2) (mit bem Stoffhobel) überhobeln, Z.; überfalsen, Cig.; — 3) hinüberstoßen; — konj si je žilo prepehnil, das Pferd hat sich eine Aber verstoßen, verrudt, Cig.; — dolg p., eine Schuld alsignieren: dolg smo prepehnili, t. j. tako smo naredili, da tisti, ki bi imel meni plačati, plača mojemu upniku, Svet. (Rok.); - 4) überfüllen, überfüttern, Kr.; p. se, ben Magen mit Speifen überfüllen, Cig.

prepehováti, ûjem, vb. impf. ad prepehniti; 1) durchstrchen, Jan.; - stechen: prepehuje me v glavi, v prsih, C.; - 2) hinüberstoßen; – 3) überfüllen: ne prepehuj si želodca z osladnimi jedmi, Ravn.-Jan. (Slovn.).

prepek, peka, m. bas Durchbraten o. Durchbaden, C.

prepêka, f. = prepek, Z.

propekan, adj. burchtrieben, pfiffig, raffiniert, Cig., M.

propekanec, nca, m. ein burchtriebener Menich, ber Schaft, Cig.

propekanost, f. Die Durchtriebenheit, Die Ber-

schlagenheit, Cig., M.

prepékati, pêkam, čem, vb. impf. ad prepeči; i) burchbaden, burchbraten; — 2) umbaden, umbraten; — 3) zu sehr baden ober braten; — 4) p. se, besorgt sein, sich angstigen, wehflagen, ogr.-C., Reg.-C

prepeleti, im, vb. impf. flattern, Mur., Jan., C., Mik.; - bie Bande auf und ab bewegen: otrok proti materi prepeli, C.; -- p. se, im Sande baben (von Subnern), C.

prepelévati, am, vb. impf. - prepelovati,

Jan.(H.).

prepelica, f. 1) bie Bachtel (coturnix dactylisonans); - 2) ber Schmetterling, Rez.-C. prepelicar, rja, m. ber Bachtelhund (canis avicularius), Cig., Jan., Erj. (Z.), nk. prepelicica, f. dem. prepelica; bas Bachtelchen.

prepelicjak, m. ber Bachteltoth.

prepelîčji, adj. Bachtels.

prepelînček, čka, m. = petelinček, Z., Npes.-Vraz

prepeliti, im, vb. impf. = prepelovati, Zora. prepelják, m. bas Bachtelmannchen, Z. prepeljanje,n.bas Hindurch-, bas Hinüberführen. prepeijati, peljem, -peljati, peljam, vb. pf.

1) hindurchführen; p. se, hindurchfahren; bindurchleiten; nit p., einfabeln, C., jvzhSt.; motvoz skozi cev p., jvzhSt.; — anstiften: kaj si pa spet prepeljal? Polj.; -2) hinfiberführen, hinüberfahren (trans.); drez hrib, drez most, črez reko p. koga; transportieren, Cig.; - p. se, über etwas hinfahren, (intr.).

prepeljava, f. bie Uberführung, (prepeljavanje, n. bas Sinuberfahren, bie

Transportation.

prepeljávati, am, vb. impf. = prepeljevati. prepeljeváti, ûjem, vb. impf. ad prepeljati. prepeljúh, m. 1) golob, ki rad druge golobe

z doma izvabi in drugam prepelje, Polj.; 2) ber gerne Bofes anstiftet, Polj.; ber Hallunte, ber Bagabund, Cig.

prepeljuhar, rja, m. = prepeljuh 1), Polj. prepeljustvo, n. bie Lanbftreicherei, Cig. prepelováti, fijem, vb. impf. fclagen (von ber

28achtel): prepelica prepeluje, Cig., C., Rib.-Mik., Npes.-K.

prepênja, f. to, s čimer se kaj prepenja, C. prepênjati, am, vb. impf. ad prepeti.

prepêra, f. = prepir, C.

preperati, am, vb. impf. = prepirati, C. preperélast, adj. mobericht, Cig.

preperélost, f. ber moberige Ruftand, die Morichheit.

preperéti, im, vb. pf. burchmobern; - verwittern, Cig. (T.); kamenie, katero ne pre-peri, wetterfeste Gestein, Levst. (Cest.); preperel, vermobert; preperelo platno; verwittert, Cig.(T.); -(fig.) preperela kranjščina, Levst.(Nauk).

preperévanje, n. bas Mobern; - ber Berwitterungeprocess, Cig.(T.).

preperévati, am, vb. impf. ad prepereti; mobern, Z.; - ovcam parklji preperevajo, eš tritt bei ben Schafen bie Rlauenfaule ein, Levst.(Nauk).

properiti, im, vb. pf. eig. mit neuen Febern verfeben: kolo p., mit neuen Speichen versehen, Z.; grablie p., den Rechen mit neuen gahnen versehen, C.

prepeti, pnem, vb. pf. 1) hindurchspannen; p. kaj skozi kaj, Cig.; — barüberspannen, Cig., Jan.; - überfpannen, brapieren, Cig., Jan.; z listjem p., auslauben, Cig.; - 2) anders anheften, Z.; umichnallen, Cig.; anders zulnöpfen; suknjo p.

prepett, pojem, vb. pf. 1) burchfingen: vso pesem p., Cig.; - 2) fingend gubringen: ves dan p., ben gangen Tag fingen, Cig.; - 3) p. koga, stärker singen als ein anderer, jemanden überfingen, Cig.; — 4) p. se, fich überfingen, baburch feiner Stimme fchaben, Cig. prepotnájstiti, najstim, vb. pf. betrugen, Kras, Erj.(Torb.).

prepévanje, n. bas Gingen,

propévati, am, vb. impf. Lieber, Melobien u. bgl. singen; pesmi, psalme p.; ptiči nam žvrgole in prepevajo zjutraj, Ravn. - Valj. (Rad).

prepevek, vka, m. die Strophe eines Liebes, C. prephati, phâm, pšèm, vb. pf. 1) durchitampfen;

- 2) von neuem stampfen.

prepicati, am, vb. pf. 1) durch Füttern erhalten, burchfüttern, Cig.; skozi zimo p., Cig.; - 2) zu sehr anfüttern, überfüttern, M. prepicet, čla, adj. ju gering; - febr gering.

prepičiti, picim, vb. pf. burchftechen, Z. prepiclost, f. eine ju geringe Menge: p. dohodkov, C

propin, pina, m. ber Durchjug, bie Zugluft, Cig., Jan., C., DZ., nk.

prepihati, ham, šem, vb. pf. 1) mit bem Blafen durchdringen, durchblafen, burchweben; burja nas je dobro prepihala; — burdyichnauben: železnični vlak je tisoč milj prepihal, nk.; — 2) hinüberblajen: z enega kraja na drug kraj p., Cig.; = pihaje pregnati, verblafen, Cig.

prepihávati, am, vb. impf. = prepihovati;
1) burchblasen, burchweben: vetrovi gozd prepihavajo, Cig.; sapa prepihava, es ist augicht, Cig.; - 2) fortwährend bin und ber blajen: prepihavajoči vetri, bie herrichenden Binbe, Mur.

prepihljati, am, vb. pf. fauft burchmeben, Cig. prepihniti, pihnem, vb. pf. bindurchbiajen, durchblafen.

prepihováti, ûjem, vb. impf. ad prepihati, -hniti. prepijančevati, ujem, vb. pf. burchjechen: celo noć p., Cig.

prepijati, am, vb. impf. ad prepiti; 1) gechend zubringen, fortwährend zechen, Cig.; pravil je, kako je nekdaj prepijal in bił vesel s svojimi vinskimi brati, Jurč.; - 2) p. se, fich betrinfen, Z., Pohl.(Km.).

Cichalle

prepikati, pikam, vb. pf. mit Sticen burchbringen.

prepiker, kra, adj. allzuempfindlich, Ahac. prepikniti, piknem, vb. pf. mit einmaligem Stechen burchbringen, mit bem Schnabel burchhaden, C.

prepiliti, pilim, vb. pf. 1) burchfeilen; - 2) burchfägen, Notr.; - 3) von neuem ober anbers befeiten; zago p.

prepipati, pîpam, pliem, vb. pf. hie und da ausraufen: p. korenje, kjer je pregosto, jvzh.St. prepir, m. ber Streit, ber Bant; zaradi male stvari je bil hud prepir; v prepiru živeti s

propirac, m. ein ftreitfuchtiger Menich, ber Rlopffechter, Cig.

prepiranje, n. bas Streiten, bas Begante.

prepiráš, m. = prepirač, SIN.

prepirati, pîram, vb. impf. ad preprati; 1) burthwaschen, Cig.; - 2) von neuem waschen, überwaschen, Z.

prepîrati se, am se, vb. impf. ftreiten, ganten; p. se za kako reč.

prepiravec, vca, m. der ganter, Mur., Cig.,

Jan., Valj.(Rad).

propîravka, f. die Banterin, Mur., Cig. prepirek, rka, m. ber Streit, ber Bant, C.

prepiren, rna, adj. 1) polemijch, Čig., Jan.; - ftreitend, Jan.; - 2) Streite, strittig, Cig. (T.); prepirna rec, bas Streitobject, Nov.; prepirna zabelezba, bie Streitanmertung, DZ.

prepirka, f. ber Streit, ber Bant, Die Streitig. feit, C., Valj. (Rad); bie Disputation, h. t .-Cig(T).

prepirljiv, iva, adj. streitsuchtig, haberhaft; tudi: prepîrljiv.

prepirljivec, vca, m. ber Streitfüchtige. propirljivka, f. die Streitfüchtige.

prepirijívost, f. die Streitsucht, die Zantsucht. prepîrnež, m. = prepirijivec, SIN. prepîrnik, m. 1) der Streitende: prepirnike

pogoditi, Levst. (Nauk); - 2) ber gantische,

prepîrski, adj. 1) Streit. Cig.; -2) = prepirljiv, Cig.

prepîrstvo, n. = prepirščina, Cig.

prepirstvo, n. = prepirstina, t.iz.
prepîrsčina, f. das Zanfen, der Streit, C.
prepîs, písa, m. 1) die Abschrift, die Copie;
potrjeni p., die legalisierte Copie, C.; poverjeni p., die vidinierte Abschrift, Cig.; - 2)
die Umschreibung (auf den Ramen eines anbern), Jan., Valj.(Rad), Jurc., nk.; bas Inboffement (bei Bechieln), Jan.

prepisac, m. ber Abichteiber, Raic (Slov.); ber Ausschreiber, ber Plagiator, Cig.

prepisan, adj. bunt, vieifarbig: prepisana postelja, ogr.-C.

prepisatev, tve, f. bie Abichreibung, Jan., C. prepisati, sem, vb. pf. 1) mit Schreiben gu-bringen: ves ljubi dan p.; - 2) abschreiben, copieren; na čisto p., rein schreiben, munbieren; — 3) (auf ben Namen eines anbern) umichreiben, Jan., nk.; v zemljiščni knjigi kaj na koga p., Cig.; dom je edinemu sinu prepisati dal, Jurč.; tudi: p. koga: brž me je dal prepisati, gospodarstvo pa je obdržal, Jure.; menico na koga p., einen Bechjel indoffieren, girieren, Cig., Jan.; - 4) falfch ichreiben, verfchreiben, V.-Cig.; - p. se, fich berichreiben, Cig., Jan.

prepisek, ska, m. bie Abschrift, die Copie, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.); p. protokola, Ces. razglas iz l. 1781.

prepiska, f. bie Correspondent, Cig.(T.), Navr.

(Kop. sp.), DZ.; — po rus.

propiskati, am, vb. pf. 1) auf einer Bfeife ober Flote burchipielen: vse znane melodije p.; -2) eine gewisse Beit hindurch blasen, pfeisen; cele noci p., Cig.; - 3) durch das Blasen, Bfeifen vertreiben, Cig.; - 4) im Blafen, Bfeifen guvortommen, ftarter pfeifen: p. koga, Cig.; — 5) p. se (zdravju na kvar), sid) überblafen, Cig.

prepiskováti, üjem, vb. impf. in einem fort

blafen ober pfeifen, Cig.

prepîsnik, m. das Copierbuch, Cig.(T.). prepisnina, f. die Umschreibegebür, die Übertragungsgebür, Cig., C., Svet. (Rok.), DZ.; das Laudemium, Cig. prepisnînski, adj. Laudemial-, Cig.

prepisoválen, lna, adj. Copiere: prepisovální stroj, DZ.

prepisovánje, n. 1) daš Abschreiben; — 2) bas Umichreiben.

prepisováti, újem, vb. impf. ad prepisati. prepisovavec, vca, m. ber Abschreiber, ber Copist.

prepisovavka, f. bie Abschreiberin, bie Copistin. prepisun, m. ber Blagiator, Cig.

prepîškati, am, vb. pf. burchlöchern: prepiškan od rje, C.

propitati, pîtam, vb. pf. zu viel maften, über-fittern, Mur., Cig.

prepiti, pijem, vb. pf. 1) mit Trinten gubringen, durchtrinten, burchzechen, Cig., Jan.; -2) im Erinfen übertreffen, Cig.; petdeset vas ne prepije le enega Zaporozca, Let.; — 3) p. se, burch Zechen seine Gesundheit schädigen, sich trant fausen; ves prepit je; - prepita cev (pri vinski pipi), bie mit Bein getrantte Robre bes Sahnes, Gor.-DSv.

prepívati, am, vb. impf. ad prepiti. proplacati, am, vb. pf. 1) gu theuer bezahlen, überzahlen: -- 2) p. se, einen Mistauf madjen, Cig.

preplačeváti, ûjem, vb. impf. ad preplačati. preplacilo, n. bie Dehrgahlung, bie Uberzahlung, Jan., nk.

prepláhniti, pláhnem, vb. pf. = preplakniti, Z., jvzhSt.

preplattati, am, vb. pf. hinters Licht führen, beschwindeln, SIN.

proplakati, kam, cem, vb. pf. burchweinen : ves dan p., Mur., Cig.

preplakniti, plaknem, vb. pf. 1) oberflächlich abfpulen; - 2) nochmals aus- ober abfpulen. preplakováti, ûjem, vb. impf. ad preplakniti. preplamenéti, im, vb. pf. durchlobern, Cig.

preplaščáriti, arim, vb. pf. übergaunern: neumno gospodo p., Jure.; - prim. plascar. preplasiti, plasim, vb. pf. mit Schreden erfüllen, durchangften; - ichen machen; - p. se, erichreden; preplasen, erichroden; - auficheuchen, verscheuchen; zasca, ptica p. preplatek, tka, m. die Abergahlung, Jan. preplati, poljem, vb. pf. 1) durchschwingen, überwannen, Cig.; proso p. (pred setvijo), Bes.; - 2) noch einmal ichwingen, Cig. 1. proplatiti, im, vb. pf. in zwei Theile fpalten, C. 2. preplatiti, im, vb. pf. - preplačati, Z. proplav, plava, m. 1) ber Canal, bie Meetenge, Jan., Jes.; — 2) = preplava, SIN.-C. preplava, f. bie Uberschwemmung, C. proplavanje, n. bas Durchichwimmen, Cig. preplavati, plavam, vb. pf. 1) burchichwimmen, überschwimmen ; p. reko; - 2) eine gewisse Beitiang fcwimmen; celo uro brez prenehljaja p.; - 3) p. koga, jemanbem im Schwimmen aubortommen, Cig. preplaven, vns, adj. burchichwimmbar, Cig. preplaviti, im, vb. pf. 1) überschwemmen; reka je preplavila polje; — 2) hinüberstößen, ver-stößen: les p., Cig.; — 3) umschmelzen, Mur.preplavljenec, nca, m. ber Uberichmemmte, prepláziti se, plâzim se, vb. pf. hindurchfchleichen, hindurchtriechen; schleichend ober triechend über etwas flettern; p. se skozi grmovje, črez plot. preplésati, šem, vb. pf. 1) burch Tanzen burchlöchern: skornjice p. (auftangen), Cig.; -2) mit Tanzen zubringen, burchtanzen: vso noc p.; — 3) hinübertanzen; na ono stran p.; — 4) im Lanzen zuvorkommen: p. koga; - 5) p. se, sich übertanzen. prepleskáti, am, vb. pf. 1) überstreichen, nk.; – 2) anders anstreichen, nk. preplesti, pletem, vb. pf. 1) burchflechten; kite s trakovi p.; - ineinander ichlingen, betschlingen, verflechten; - p. se, sich aus einer Berlegenheit muhfam burchhelfen, Cig.; - 2) mit einem Geflecht überziehen, überflechten; - überstriden, Cig.; - übergattern, Cig.; zid p. z vinsko trto, Cig.; - 3) mit Flechten aubringen: ves dan p., Cig. preplet, pieta, m. bas Geflecht, die Berichlingung, DZ.; - bas Gitter, Cig., C. preplotanje, n. 1) bas Durchflechten; - 2) bas Überflechten. preplétati, plêtam, vb. impf. ad preplesti; 1) durchsten; - govor p. z latinskimi besedami, Cig.; - 2) überflechten; - 3) mit Ruthen ichlagen, Glas. prepletavec, vca, m. ber Schlinger, Cig. propletek, tka, m. bas Beflecht, bef. bas Saargeflecht, Z.; das Haarband, der Ropfpus, Jan. propleténka, f. = opletenka, die Rranzeljungfer, DSv. prepleti, plevem, vb. pf. burchjaten; - povrhoma p., überjaten, Cig. preplęzati, zam, vb. pf. 1) burchtlettern: vse drevje p., auf allen Baumen herumtlettern,

Cig.; — 2) hinüberklettern, barüber klettern, überflettern; črez plot p., p. na ono stran, Cig.; plot p., Jurč. preplézniti se, plęznem se, vb. pf. burch Abwegung bunn werben: oblacilo se preplezne, preplitek, tka, adj. = preplitev, Vrtov.(Km. preplitev, tva, adj. ju feicht; - fehr feicht. preplitvost, f. ju große Seichtheit, C. prepljuniti, plifinem, vb. pf. barüber fpuden, überfpuden. propljuskati, am, vb. pf. burchpatichen, burchplatichen, Cig. preploditi, im, vb. pf. ausbrüten, Z. preplonkatl, am, vb. pf. eine gewiffe Beit binburch flatichen, Z. prepluti, plovem, plujem, vb. pf. 1) burchfcwimmen, Jan., C.; - burchfchiffen, Jan., nk.; - 2) überichwemmen: voda je travnik preplula, C.; (pren.) čas je vas preplul, Zora. preplúžiti, plůžim, vb. pf. = preorati, Z. prepobóžen, žna, adj. zu fromm; - überaus propočásen, sna, adj. zu langfam; - überaus langjam. prepóčiti, pộcim, vb. pf. 1) burch und burch springen ober berften, Jan. (H.); = p. se, Cig.; — 2) anbrechen: jutranja zarja prepoči, ogr.-C. prepodabljati, am, vb. impf. ad prepodobiti, Jan.(H.). propodaja, f. bie Abergabe, Cig., Jan. prepodajen, jna, adj. Ubergabe-, Jan. propodavanje, n. ber Bortrag, die Borlefung, Cig. (T.), DZ.; poskusno p., ber Brobevortrag, DZ. prepodávati, am, vb. impf. einen Bortrag (Bortrage) halten, vortragen, Cig. (T.), DZ., Let. 1. prepoditi, im, vb. pf. verjagen, vertreiben. 2. prepoditi, podim, vb. pf. bobmen, übertafeln, C. prepodobiti, dobim, vb. pf. umformen, metamorphofieren, V .- Cig. prepodobovanje, n. die Metamorphofe, Cig. prepodobováti, ûjem, vb. impf. metamorphofieren, Cig. prepogniti, pognem, vb. pf. überbiegen, überbeugen, Cig. prepojati, am, I. vb. impf. ad prepoditi; vertreiben, Jan.(H.); bin und ber treiben, Cig.; - II. p. se, vb. pf. wieder brunftig werden, Jan. prepojiti, im, vb. pf. mit einer Fluffigfeit burch. tranten, Vrt. prepok, poka, m. der Durchrife, Cig. prépoka, f. die Raft (nad površje moleč hrbet, pravokotno preko ceste držeč), Levst. (Cest.). prepokati, pokam, vb. pf. 1) p., eine gewisse Beit hindurch mit ber Beitiche ichnalzen, knallen u. bgl., Cig.; — 2) — s pokanjem pregnati, verpochen, Cig. prepokel, kia, adj. geborften, riffig, Jan.(H.). propokojiti, im, vb. pf. beruhigen, ogr.-C.

prepokóren, ras, adj. zu gehorjam; — gehorfamft, unterthänigft.

prepoin, adj. ju boll; übervoll.

prepoinek, nka, m. bie Uberfüllung, Jan.(H.). prepółniti, im, vb. pf. überfüllen, Cig., Jan. prepolnjeváti, ûjem, vb. impf. ad prepolniti, (-ovati) Jan.

prepoinost, f. bie Überfülle, Cig. prepoloviti, im, vb. pf. in zwei halften theilen, Habd.-Mik., C.

prepolovijenje, n. die Halbierung, C. prepółzek, zka, adj. zu schlüpfrig; -- überaus

folüpfrig. prepona, f. 1) bas 3merchfell, Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Som.); (rus., polj.); — 2) baš

Untericeibungszeichen, Jan., C. preponec, nca, m. neka vinska trta, SIGor.-Erj. (Torb.).

preponížen, žna, adj. zu demůthig; — überaus bemüthig; unterthänigft.

preponka, f. = prepona 1), bas Imerchfell, C. propor, pora, m. ber Streit, ber Brocefe, Jan. (H.)

preporen, rna, adj. = prepiren, ftrittig: preporna točka, der Streitpuntt, Cig.(T.).

preporočati, am, vb. impf. = priporočati, Levst. (Nauk.).

preporočílo, $n_i = \text{priporočilo}, Erj.(Torb.).$ preporočíti, ím, vb. pf. = priporočiti, ogr.-C.; (tako tudi v drugih slov. jezikih).

preporod, roda, m. = prerod, bie Biebergeburt, Cig.(T.), C., nk.

preporođen, dna, adj. Biebeigeburts: v naših dnevih se kaže preporodna zora slovanski književnosti, Levst. (Glas.).

preporoditev, tve, f. = preroditev, Jan.(H.). preporoditi, im, vb. pf. == preroditi, Jan.(H.). preposlati, posijem, vb. pf. überfenden, übermitteln, Cig.(T.); - stsl.

prepostaren, rna, adj. ju altlich.

prepostiti, postim, vb. pf. 1) fastenb gubringen, burchfasten, Mur.; = p. se, Cig.; cele dni o. se, Ravn.; — 2) p. se, zu viel fasten, burch Fasten sich entträften, Čig.

preposiljanje, n. die Ubermittelung, DZ. preposiljati, am, vb. impf. ad preposlati, Cig. (T.).

preposten, stena, adf. ju ehrlich; - grundehrlich.

prepotégniti se, nem se, vb. pf. sich verziehen: bolezen se prepotegne, C.

1. prepotiti, im, vb. pf. 1) burch Schweiß berberben, burchichwißen; p. srajco na hrbtu; - 2) p. se, ein Schwigbab durchmachen, gehorig ausschwigen.

2. prepotiti, im, vb. pf. p. koga, jemandem zuportommen, Notr.

prepotnik, m. ber Durchreisenbe: prepotnike gostiti, Jurč.

. prepotováti, üjem, vb. pf. bereifen, burchwanbern, Cig., Jan., C., nk.

prepotrében, bna, adj. 1) zu nothwendig; überaus nothwendig; — 2) zu bedürftig; überaus bebürftig.

propoved, f. bas Berbot; p. vvoza, izvoza, prevoza, bas Einfuhr-, Ausfuhr-, Durchfuhr-verbot, DZ.; — der gerichtliche Beichlag: v p. dejati kaj, Befchlag auf etwas legen, Cig., Jan.; = pod p. dejati, DZ.; = dejati p. na kaj, Cig.; - bie Contumag bei Thieren: priklenite psa, ker psi so v prepovedi, Dol.; v živinsko p. deti selišča (in Contumaz stellen), Levst. (Nauk); - bas (firchliche) 3nterbict, Cig., Jan.; - v p. poslati, internieren, Cig.; - v prepovedi biti, im Arreft fein, Jsvkr.; v p. dejati, in Saft nehmen, Z.; iz prepovedi izpustiti koga, jemanbes Arreft aufheben, Cig.

prepovédanec, nca, m. = gozd, v katerem

ne smejo sekati, Notr.

prepovédati, vém, vb. pf. verbieten; p. komu kaj; p. zidanje; p. komu kod pasti; tod je prepovedano ribe loviti; prepovedan cas, bie verbotene Beit.

prepovedávati, am, vb. impf. == prepovedovati, Mur., ogr.-Valj (Rad).

prepovêdba, f. das Berbieten, das Berbot, Cig. prepoveden, dna, adj. verbietend, probibitiv, Cig., Jan.; - Berbots: prepovedni dan, ber Rormatag, Cig.; ob prepovednih časih, in verbotenen Zeiten, Schönl.

prepovednik, m. bet Berbietenbe, ber Berbots.

leger, Cig., C.

propovednják, m. ber Berbotsleger, Svet. (Rok.). prepovedováten, tna, adj. prohibitiv, Jan. prepovedovanje, n. bas Berbieten.

prepovedováti, újem, vb. impf. ad prepovedati: berbieten. propovedovavec, vca, m. ber Berbieter, Cig.

propovedovavka, f. bie Berbieterin, Cig. prepovedstvo, n. bas Brobibitivinftem, Cig.,

prepovêst, f. das Berbot, C.; - das Interdict, C.; - ber Arrest: v prepovesti biti, in ber Saft fein, C.

prepovijati, am, vb. impf. ad prepoviti, Cig. prepoviti, vijem, vb. pf. von neuem in Binbeln wideln, umwinbeln, Cig.

prepózdi, adv. == prepozno, Mur., Jarn (Sadj.). prepózen, zna, adj. zu pat; prepozno priti, au ipat tommen.

prepozit, m. = prost, Cig.; (lat. praepositus). prepoznáti, znam, vb. pf. ertennen : ona je pretan taki prepoznala, vzhSt.-Valj. (Vest); nista ga prepoznala v tej obleki, LjZv.; p. goljufijo, Cv.

prepozniti se, im se, vb. pf. fich verfpaten, Cig.

prepožréšen, šna, adj. zu gefragig; - überaus gefräßig.

propraskati, am, vb. pf. burchtragen, Cig. preprasniti, prasnem, vb. pf. mit einem Rragrife burchrigen, Cig.

preprasati, am, vb. pf. burchfragen, berhoren, Mur., Cig.; natanko jih prepraša, kdaj prav se jim je zvezda prikazala, Ravn.; -- povsod p., überall nachfragen, C.; (nam. prevpra-

preprasba, f. bas Berhor, Mur., C.

prepraševáti, újem, vb. impf. ad preprašati. Cig.

proprašíti, ím, vb. pf. burch und burch beftauben, burchstauben, Cig.; p. sc, fich über-

ftauben, Cig.

preprati, perem, vb. pf. 1) burdmafden; dobro p. vso obleko; — überwaschen; p. rudo, feifen (min.), Cig. (T.); - 2) mit Bajchen zubringen: ves dopoldan p.; - 3) von neuem majchen, ummajchen; tako nemarno je oprano, da je treba vse p.

propravdati, am, vb. pf. ben Brocefs gewinnen, C.; Recht behalten: prepirljivec, kateri hoče

vselej po sili p., Navr. (Kop. sp.).

prepravdijívost, f. die Rechthaberei: p., to je svojeglavnost v pravdanju, Navr. (Kop. sp.).

prepraviti, pravim, vb. pf. verthun, verfcwenben, C., Z.; - vernichten, zerftoren, ogr.-C. preprávljati, am, vb. impf. ad prepraviti, ogr.-C., Z.; slaviček črve prepravlja, ogr. - Valj.

preprazniti, im, vb. pf. ausleeren, Z.; taumen, Cig.

prepraznjeváti, ûjem, vb. impf. ad preprazniti, (-novati) Z.

prepraznováti, újem, vb. pf. feiernd gubringen, verfeiern: teden p., Cig.

prepražiti, pražim, vb. pf. 1) burchröften; - 2) bon neuem röften, aufroften, Cig.

prepréčati, am, vb. impf. ad preprečiti; bet-

hindern, C. preprečávati, am, vb. impf. == preprečevati, C. preprečeváti, újem, vb. impf. ad preprečiti;

hindern, kajk.-Valj.(Rad), nk.

prepreči, prežem, vb. pf. 1) barüber ipannen, überspannen, überziehen; p. kaj s čim; vsa soba je s pajčevino preprežena; z zelenimi vejami p., auslauben, Cig.; z mreno prepreženo oko, C.; - 2) umspannen; konje p, bie Pferbe wechseln; — (fig.) umfatteln, an-bere Saiten aufziehen, die Gefinnung anbern, Cig., Jan , C., Navr. (Kop. sp.).

prepreciti, im, vb. pf. 1) einen Raum in zwei Theile abtheilen, Levst. (M.); — 2) verbinbern, zuvorlommen: p. kaj. Cig., ogr. - M.,

C., nk.

preprecka, f. bas hindernis, C.

proprednik, m. ber Baffen an ber Rimmerbede: očetje so imeli za preprečnikom shranjenega brezovega olja, LjZv.

preprédati, am, vb. impf. ad prepresti.

prepredenec, nea, m. ein verfcmigter Menfch, Gor .- Valj .(Rad).

prepredenka, f. ein verschmittes Beib, Gor .-Valj.(Rad).

preprêga, f. 1) == to, s čimer je kaj prepre-Zeno; bas Gemebe (3. B. einer Spinne, Raupe), C.; - = preproga, ber Teppich, C.; - 2) bas Umfpannen, ber Bechfel bes Gefpannes, Mur., Cig., Jan ; - (fig.) ber Dieinungs. wechsel, die Umsattelung, Cig., Navr. (Kop. sp.).

prepregalisce, n. die Station, mo die Pferde gewechselt werben, bas Relais, Cig.

preprégati, am, vb. impf. ad prepreči; 1) ûberipannen; - njegova fantazija je prepregala ves daljni krog, Glas.; -- 2) umipannen; konje p.

preprémiti se, im se, vb. pf. == preseliti se, Dol.

prépren, m. neks zel v hribih z močno in prijetno dišečimi koreninami, GBrda, (=ilka, Ingelica?).

prépres, m. = prepren, GBrda.

prepresti, predem, vb. pf. 1) überipinnen; pajki so vse kote prepredli; - 2) spinnenb gubringen, burchspinnen: vso noc p.; burchschnurren (o macki), Cig.; - 3) p. se, fich durch übermäßiges Spinnen ichabigen, Cig.; - 4) prepredeno, auf eine Art, Cig.

propresati, am, vb. pf. 1) burchpreffen, burchfeltern ; - 2) bon neuem preffen.

prepréti, prèm, vb. pf. versperren: pot p., ben Beg abichneiben. C.

preprezati, am, vb. impf. = prepregati, Cig., nk.

propréžati, ím, vb. pf. lauernd zubringen, burchlauern: nekaj ur p., Cig. preprhet, hla, adj. durchmoricht, C.

preprineti, nim, vb. pf. burchmobern, burch und burch morich werben, C.

preprica, f. Vest. III, 126., pogl. prprica. prepricaten, ina, adj. = prepricevalen, Jan.,

prepričanje, n. bie überzeugung.

prepricati, pricam, vb. pf. überzeugen; - p. se, sich überzeugen; p. se česa, o čem; na svoje oči se p., fich mit eigenen Augen übergeugen.

prepričávati, am, vb. impf. = prepričevati. prepricba, f. bie Sanblung bes Uberzeugens,

prepričeváten, čna, adj. = prepričljiv, überzeugend, Cig , Jan., nk.

prepriceválnost, f. die Uberzeugungefraft, Jan. propričovanje, n. bas Ubergeugen.

prepričeváti, ûjem, vb. impf. ad prepričati. prepričevâvec, vca, m. ber überzeuget, Cig. preprictjiv, iva, adj. überzeugenb, Jan., nk.;

prepričljivo govoriti, Cv. prepričljívost, f. die Überzeugungefraft, Jan.,

prepridigati, am, vb. pf. mit Bredigen gubringen, burchprebigen.

preprijazem, zna, adj. zu freundlich; - überaus

freundlich. preproga, f. 1) ber Teppich, Cig., Jan., DZ., nk.; — die Tapete, C.; — 2) preproga, die Schürze, C., vzhSt.

preprogati, am, vb. pf. mit Streifen burchgieben, C.

preprogar, ria, m. ber Teppichmacher, ber Teppichhändler, Cig., Nov.; - ber Tapezierer, Jan.

preprogarski, adj. Lapifferies: preprogarsko blago, DZ.

préproka, f. ber Baffergraben (auf Biefen), Gor.-Levst. (Rok.); (nam. prepoka?).

preprositi, prosim, vb. pf. burch Bitten bemegen; morda se da preprositi, Jurc.

preprost, prosta, adj. einfach, folicht; preprosto ljudstvo, gemeines Bolt, Cv.; preprosto selišče, Jurč.; - einfältig, Meg., Alas., Dict., Mur., Jan.; tako preprosti in nepametni, Dalm.; Vse prehitro, ve preproste, Se opadle na tla boste, Vod. (Pes.); (préprost, Dict., Kast, Svet. (Rok.), Jurc., Dol., préprost, jvzh.St.).

preprostet, m. ein einfältiger Menich, (prip-)

Mik.

prepróstnost, f. = preproščina, Jap. (Prid.). preprostost, f. bie Einfachheit, bie Schlichtheit;

- bie Einfalt, Z., (prip-) Mur. proprostina, f. die Einfacheit, die Schlichtheit; - bie Einfalt, Jan., Levst. (Nauk); v svoji preproščini, Dalm., Jap.; oh preproščina, oh nespamet! Jsvkr.; (préproščina, Dict., Kast.).

preprosenjo, n. bie Uberrebung burd Bitten, M. prepftiti, pftim, vb. pf. anbers (auf ben Ruden am Tragriemen) laden, C., Z.; - anderswo (an einen Strid) anbinben ober anhangen, Zil.-Jarn.(Rok.).

prepuh, m. ber Luftzug, Cig., Vrt.

propunati, ham, sem, vb. pf. 1) burchhauchen; - burchichmauchen: dobro p., Cig.; - 2) fcmauchenb zubringen, Cig.

propubniti, puhnem, vb. pf. mit einem ftarten

hauch durchbringen, Bes.

prepukati, am, vb. pf. 1) hie und ba aus-raufen, burch Ausraufen bunner (fchutterer) machen, Z.; berupfen: perje p., C.; - 2) umzupfen, Cig.

prepuliti, im, vb. pf. = prepukati, Cig. prepust, m. 1) bas Durchlaffen, ber Durchlafs, Cig.; - 2) bie Abtretung, bie Ceffion, Cig.

prepust, pusta, adj. ju muft; - überaus

prepustek, stka, m. bie Guterabtretung, bie Ceffion, Jan.

propustilo, n. bie Überlaffung: bie Delegierung,

prepustitev, tve, f. bie Aberlaffung, nk.; -

bie Breisgebung, Jan. prepustiti, im, vb. pf. 1) hindurchlaffen, burchgeben ober burchlaufen laffen, Cig. (T.); rudo p., Erz burchlaffen, Jan.; - Zelezo p. (= pretopiti, frifchen), Jan.;-(ein Geichwür) aufftechen ober aufbrechen, Cig., Jan.; ce se bula prepusti ali prereze, bolečina neha, Skrb. - Valj. (Rad); - p. se, aufgeben, sich öffnen, Cig., Jan.; mehur se prepusti (= se predere), C.; — 2) überlassen; grad, pravico komu p., jemandem das Schloss, ein Recht abtreten; prepustite to le meni, laffet nur mich machen; otroka varuhovi volji p.; - p. se, sich überlaffen, sich preisgeben; p.

se viharju, valovom, sanjarijam. prepustnica, f. ber Baffierichein, Cig., DZ. prepustnik, m. ber überlaffer, ber Cebent, Cig., Jan.

prepûšča, f. = prepustitev, C.

prepuščati, am, vb. impf. ad prepustiti; 1) hinbutchlaffen; zraka ne prepuščajoč, luftbicht, Cig.; vodo p., Zora; - 2) überiaffen.

prepuscenec, nca, m. ber Ceffus, Cig. prepuscenje, n. 1) bie Durchlaffung; - 2) Die Abertaffung, bie Abtretung.

preracati, 8m, vb. pf. durchwaticheln, Cig. preracan, m. 1) die Berechnung, Cig., Jan., C., nk.; ber Aberichlag, Cig., Jan.; - 2) bie

Umrechnung, DZ. preracunati, am, vb. pf. = preracuniti, Guts.-

Cig., Cig.(T.).

preračûnek, nka, m. bas Braliminare, Jan. preracunica, f. die Umrechnungstabelle, DZ. preracuniti, unim, vb. pf. 1) burchrechnen, übertechnen, berechnen; — 2) umrechnen, redu-cieren; — 3) p. se, sich berrechnen, Cig.

preracunjati, am, vb. impf. ad preracuniti, Jan.(H.).

preračunovatnica, f. bie Reductionstabelle,

preračunováti, ûjem, vb. impf. ad preračunati, Jan.

preracunski, adj. Berechnungs : p. zapisnik, bas Berechnungsprototoll, DZkr.

prerad, rada, adj. allgugerne; - fehr gerne. preradost, f. die Bonne, Cig.(T.).

proradosten, stna, adj. zu fröhlich; - wonnevoll, jubelvoll.

preradovéden, dna, adj. zu neugierig; - überaus neugierig.

preradovédnost, f. allzugroße Reugierbe, ber Borwit, Cig. prorahed, hla, adj. zu loder, zu zart; überaus

loder ober gart. prorahljáti, am, vb. pf. burch und burch loder

machen, burchlodern; zemljo p.

1. prerajati, am, vb. impf. ad preroditi, Cig., Jan., nk.

2. prerájati, am, vb. pf. burchtangen: cele noči

prerajt, m. = preračun, Cig., Jan.

prerajtati, am, vb. pf. = preračuniti; - p. se, - preračuniti se, Cig, Slom.-C.

proraliti, im, vb. pf. burchsteppen, Dol.-Cig. preramen, mna, adj. preramni kos, ber Rorb, ber auf bem Ruden getragen wird, Cig., Svet.(Rok.), LjZv.

prerameno, adv. überaus, C.; kamen je bil prerameno ("preraminu") velik, Ev.(Rok.); prim, rameno.

prerâmnica, f. 1) bas Adhfelseil, bas Tragband, Cig., Jan., C.; - 2) ber hofentrager: ena sama preramnica je hlače nosila, Erj. (17b.

preramnik, m. ber hofentrager, Kr.

preran, adj. ju fruh, ju fruhzeitig; prerana ura; prerano priti, p. umreti; - überaus

prerast, f. das Hasenohr (bupleurum), Medv. (Rok.).

prerastati, am, vb. impf. ad prerasti, = prerascati, Cig., nk.

prerasti, rastem, vb. pf. 1) hindurchwachsen. burdmachfen; - 2) machfend bededen, übertoachjen; mrena oko preraste, Z.; - p. se z mahom, mit Moos bebedt werben, Cig.; – 3) über etwas hinaus wachsen, im Wachsen ilbertreffen; goršično semence vsejano raste in preraste vse zeli, Ravn. (Abc.) - Valj. (Rad); p. otrocja leta, ben Rinberichuben entwachsen,

preráščati, am, vb. impf. ad prerasti.

preravnáti, am, vb. pf. 1) andere einrichten, umgeftalten, umformen, Jan., C.; - begleichen: dolg p.; krivico p., das Unrecht gut machen, C.; p. s kom, sich mit jemanbem vergleichen, C.; — 2) mittelst eines Siebes (Reiters) burch und burch ober von neuem reinigen: žito p.; - 3) p. se, bie nachgeburt von sich geben, SiGradec-C. preravnava, f. die Reorganisation, C.

preraz, raza, m. ber Durchstrich (burch eine

Schrift), V.-Cig. prerazdražiti, im, vb. pf. überreigen, Cig. prerazhod, hoda, m. die Rehrausgabe, Jan.

preraziti, razim, vb. pf. (etwas Gefchriebenes) burchftreichen, V.-Cig.

prerazumen, mna, adj. zu verständig; - sehr verständig.

prerebati, bam, bliem, vb. pf. burchnagen (n. pr. o miših), Cig., Notr.

prereci, recem, vb. pf. 1) eine Rebe umftogen, ihr widersprechen: p. kaj. Cig.(T.); - verbieten, C.; — 2) p. se, fich zerganten, C.; — 3) p. se, fich versprechen, etwas unrecht agen, C.

preredeiti, redeim, vb. pf. fcutter machen, verbunnen, ogr.-C.; lichten: gozd, vrste voiakov p., Cig.

preredek, dka, adj. ju fcutter, gu bunn, gu felten; - febr foutter (bunn, felten).

1. prerediti, im, vb. pf. burch eine gewiffe Beit ernahren, erhalten; črez zimo težko p. živino; - p. se ob tujem, sich mit frember hilfe erhalten Cig.

2. prerediti, im, vb. pf. anders einrichten, abanbern, C.; abichaffen, C.; — die Erfüllung eines Berfprechens verweigern, C.

3. prerediti, im, vb. pf. lichten, Jan.; - p. sen, ben Schlaf berfürzen, C.

preredkokrat, adv. zu felten; - überaus

prerédno, adv. = prezgodaj, Čemšenik(Gor.). preregljáti, am vb pf. (eine Reit) burchquaten,

prerentati, am, vb. pf. = preresetati, burchreitern, C.; - burchhecheln: ne more se trpeti, da bi nekatere klepetulje celo faro

prerentale, Jap.(Prid.); - prim. rehta. prereja, f. bie Erholtung, bie Berpflegung, Cig., Jan.; p. konj, DZ.; p. otrok, Nov.; p. črez zimo, Cig.

prerejaten, ina, adj. Erhaltungs-, Berpflegs-, Jan.(H.).

1. preréjati, am, vb. impf. ad 1. prerediti. 2. prerejati, am, vb. impf. ad 2. prirediti, C. prerejek, jka, m. bas Haltvieh (= tuja živina na reji črez zimo), Cig.

prorekanje, n. bas Biberfprechen, Cig.; p. svoje zglašati, Einsprache erheben, Levst.

prerékati, rêkam, čem, vb. impf. ad prereči; Einwendungen gegen etwas machen, wibersprechen: p. cemu, Cig.(T.), nk., Gor.; p. izvirnosti, die Originalität bestreiten, LjZv.; — missgunstige Bemerkungen machen: krub komu p., t. j. zavistno godrnjati, če ga jé, Ig(Dol.).

prerekávati, am, vb. impf. - prerekovati, Notr.

prerekováti, újem, vb. impf. = prerekati, wibersprechen, Cig., Jan., Burg.

prerokovavec, vca, m. ber Biberfprecher, Cig. prerencati, im, vb. pf. (eine gewiffe Beit) burchfnurren, burchbrummen.

prerentaciti, acim, vb. pf. eine gemiffe Beit hindurch brummend ganten ober ichelten, Cig. preres, adv. alljumahr; p. je, es ist nur alljumahr, C.

preredetati, am, vb. pf. burchreitern, ausreitern; – durchhecheln, befritteln, Cig., Jan., nk.; p. kaj, etwas erörtern, Cig.

prerešetávati, am, vb. impf. == prerešetovati,

prerešetováti, ûjem, vb. impf. ad prerešetati. prerêtati, am, vb. pf. = na reti presukati, in bem großen Reiter burchreitern, Dol.

prereven, vna, adj. zu arm, zu elend; überaus arm ober elend.

prerez, reza, m. ber Durchichnitt (bie Handlung ober bie Stelle bes Durchichneibens), Cig., Jan., Cig. (T.), C., Znid.; podolini p., ber Langenburchichnitt, Cig. (T.).

prereza, f. = prerez, Cig., Jan. prerezati, rężem, vb. pf. burchichneiden; crez pol p. kaj, mitten entzweischneiben; zilo si p., fich bie Aber öffnen.

prerezek, zka, m. = prerez, ber Durchichnitt, Jan.; bie Schnittoffnung, Jan. (H.).

prerezen, zna, adj. Durchichnitts-: prerezni naert, ber Durchidmitterife, bas Brofil, Jan. (H.).

prerezovānje, n. bas Durchschneiben. prerezováti, ûjem, vb. impf. ad prerezati. preribiti, im, vb. pf. burchfischen, Jan. (H.). prerijati, am, vb. impf. ad preriti, Cig. preriniti, rinem, vb. pf. 1) hindurchichieben,

hindurchdrängen; — p. se, sich hindurchbrangen; p. se skozi množico; - 2) an einen anbern Ort ichieben, verschieben: mizo p.

prerinkovati se, ujem (ovam) se, vb. impf. = prerivati se, sich brangen, sich zu verbrangen suchen: svinje se prerinkovajo ob koritu, jvzhSt.

proripsati, am, vb. pf. burchmeben. preris, m. die Abzeichnung: natanden p., LjZv. prorisati, risem, vb. pf. 1) über etwas zeichnen, überzeichnen; - 2) von neuem, anders zeichnen, umzeichnen; - 3) eine Beichnung fibertragen, abzeichnen.

preriti, rijem, vb. pf. 1) burchwühlen; svinje so vso zemljo po ograji prerile; krt je vso gredo preril; — palec je luknjo na črevlju

preril, Jurč.; - durchstöbern, Cig.; - 2) p. mnozico, fich burch bie Menge brangen, Cig.; - p. se, sich burchbrangen; — p. se, sich burchbringen: p. se skozi življenje, sich muhfam burche Leben fortbringen, Cig., C.

1. preriv, m. bas Gebrange, Jan., C.; velik

p. je bil, Ravn.; prim. 1. prerivati. 2. preriv, m. ber Durchbruch, Cig., C.; — (3. B. det Durchbruch eines Flusses durchs Gebirge), Cig. (T.); (rus.) - prim. preriti. prerivanje, n. bas Gebrange, bas Gewühl; -

der Streit, C. 1. prerivati, am, vb. impf. ad preriniti; p. se, sich durchbrängen; - p. se, sich brängen; prerivajo se po cerkvi, po mestu, es ift ein Gebrange in ber Rirche, in ber Stabt; vola se prerivata, kadar se eden v drugega upira, BiKr.-Let.; — p. se, streiten, zanten, Dict. 2. prerivati, am, vb. imps. ad preriti, Cig.,

prerjavéti, im, vb. pf. burchroften.

prerjúti, rjóvem, vb. pf. burchbrüllen: ves dan p., Cig.

prerobatost, f. allzu große Ungeschliffenheit, Zora.

prerobiti, am, vb. pf. = prerobiti 1), Cig. prerobiti, im, vb. pf. 1) anders cinfaumen, umranbeln, V.-Cig.; — 2) burchbaden, Dict., Cig., Dol., Notr.; drevo p., einen Baum quer burchhaden, Hal .- C

prerde, roca, m. die Handhabe, der Hentel (na posodi), C.; — die Pflugsterze, Cig., C.; —

pogl. priroć.

prerocba, f. bie Delegierung, die Delegation,

1. preročílo, n. - preročba, Cig., Jan.

2. prerocilo, n. die Brophezeiung, C.; (nam. рго-).

1. preročíti, ím, vb. pf. = izročiti, Jan.

2. preročiti, ročim, vb. impf. prophezeien, M.; (nam, pro-),

prerod, roda, m. bie Biebergeburt, bie Regenetation, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - der Generationswechsel (zool.), Cig. (T.), Erj.(Z.); — tudi: prérod, roda.

prerodba, f. die Biebergeburt, die Regeneration, Cig., M., C.

preroditelj, m. ber Regenerator, Jan.

preroditev, tve, f. die Biebergeburt, bie Regeneration, Jan., M., nk.

preroditi, im, vb. pf. wiebergebaren, regenerieren; p. se, wiedergeboren, regeneriert

prerodník, m. ber Biebergebarer (theol.), Cig. prerodoviten, tna, adj. zu fruchtbar; - überaus fruchtbar.

prerojenec, nca, m. der Biebergeborene, ber neue Menich, Cig.

prerojenje, n. die Biebergeburt, die Regeneration, Cig.; p. društva, die Berjungung, die Reform bes Bereines, Let.

prerojeváti, ûjem, vb. impf. = 1. prerajati,

prerojiti, im, vb. pf. durchichwarmen, Cig.

prérok, róka, m. to besedo in izvedenke išči pod: prorok itd.

preromati, am, vb. pf. burchwallfahrten, burch-

preropotati, otam, ocem, vb. pf. polternb gubringen: vso noc p., Cig.

prerositi, im, vb. pf burchthauen: lan se je prerosil, ber Flache ift burchroftet, Z.

prerov, rova, m. ber Durchstich, Cig. (T.); ber Tunnel, Jan., Cig. (T.).

prerožljáti, am, vb. pf. burdraffein: p. cele noči, Cig.

presad, sada, m. 1) bie Berfepung (von Bflangen), Cig.; rastline za presad, DZ.; - 2) coll. die gum Berfegen beftimmten Bflangen (von Krant, Rohl u. dgl.), C., BlKr.; pos. kapusne sajenice, Prezid - Erj. (Torb.); Abhpt. junge Gemachie gum Sepen, Cig.; — 3) ber Ort, wohin junge Gemachie verset werben, Cig.; - tudi: presad, sada, Valj. (Rad).

presadba, f. bie Berfegung (von Pflangen),

presadica, f. bie Gespflange, Cig. presadika, f. = presadica, Cig.

presadisce, n. die Pflanzichule, Z. presaditev, tve, f. bie Berfehung (von Bflanzen), nk.

presaditi, im, vb. pf. i) einen anberen Git einnehmen machen; otroka p. na drug stol; - 2) umpflanzen, überfegen; drevesca na vrt, kapusne sajenice na zelnik p.; - 3) p. se, verberben: vino se presadi, če ga predolgo ne pretočiš, C.

presadnik, m. ber Ort, mo jum Berfeben beftimmte Bflangen wachfen, ber Bflangengarten,

presáhet, hla, adj. pogl. presehel.

presahniti, nem, vb. pf. = presehniti, Cig.

presaja, f. = presajanje, Jan., C. presajanje, n. bas überfeben.

presajati, am, vb. impf. ad presaditi.

presajavec, vca, m. ber Umpflanger, ber Berpflanzer, Cig.

presajavka, f. ber Hohlspatel (ein Bertzeug jum Ausheben ber Pflanzen), Cig. presajenec, nea, m. die Seppflange, ber Set-

ling, C presajénje, n. bie Umpflanzung.

presajenka, f. ber Segling, die Seppflange,

presajeváti, ûjem, vb. impf. = presajati, Cig. presaljati, am, vb. impf. ad presoliti, Cig. presamota, f. allgugroße Ginfamfeit, Vrt.

presanjariti, arim, vb. pf. als Traumer verleben, bertraumen, burchtraumen, nk. presanjati, am, vb. pf. traumenb gubringen,

burchträumen: vso noc p., Cig. presapiti, im, vb. pf. burchluften, ausluften:

sobo, hišo p., Cig., Jan., Vod. (Izb. sp.). presápljati, am, vb. impf. ad presapiti, Cig. presapljenjo, n. die Durchlüftung, die Wetter-

lolung (mont.), V.-Cig. presapljevati, Gjem, vb. impf. der Luft ausfegen, (-povati) DZ.

presásiti, im, vb. pf. = prestrašiti, ogr.-C. prescáti, ščím, vb. pf. burchpissen, Cig. preséči, séžem, vb. pf. 1) hindurchreichen, Cig.; burchgreisen, Jan.; — = prevzeti, burchbringen (v. Affecten), Jan.; — 2) audgeben: mrvica zabelje ne preseže nič v veliki skledi, Polj.; — 3) über etwoß reichen: p. s pedjo, überspannen, umspannen, Cig.; z očmi p., absehen, übersehen, Cig.; z umom p., begreisen, erfassen, Jan.; z razumom preseči vse stvari, kajk. - Valj. (Rad); — 4) über etwoß hinausreichen, übersteisen, überschreiten: mero, moči p.; — übertressen, überschreiten:

presecisco, n. der Durchschnittspuntt, Cig. (T.),

C., Cel. (Geom.).

presfenica, f. die Durchichnittslinie, Cig.; die Secante, Jan.

presed, seda, m. die Einsattelung, der Bergssattel, Cig., Jan., Cig. (T.); gorski p. = nizina prek gorskega slemena, Jes.

presédanje, n. 1) baš Siķwechieln; po dolzem predevanju in presedanju je pri peči izbral dobro mesto, Jurč.; — 2) baš Antoibern. presédara, f. — presedavka, bie Steinbirne,

presédati, am, vb. impf. ad presesti; 1) ben Sig, die Sigpläße wechseln, umsigen, Z.; nav. p. se; — 2) im Schlunde steden bleiben, C.; — 3) widerstehen, anwidern; jed. delo mi preseda; unangenehm werden: lastna izkušnja rada preseda, Vrt.; Ga (junaka) imam, da ti presedal bo, Npes.-K.; — 4) sigend zu-zudringen psiegen; p. ves dan, Cig.; — 5) preseda me, eine Krankeit ergreist mich, C. presédavka, f. eine Art Birne, Notr.; die Steinbirne, Jan.

presedetje, n., Zora, Bes., pogl. presed. presedeti, im, vb. pf. 1) burchsigen: hlače p., Cig.; — 2) sitenb zubringen; ves večer p. pri kupici vina; — 3) p. se, sich durch Siten ermüden, sich absten, Cig.

presedévati, am, vb. impf. ad presedeti, Jan. presediati, am, vb. pf. umjetteln: p. konja. presediavati, am, vb. impf. ad presediati. presednjača, f. vrsta hrušek in jabolk, od ka-

terih rado "preseda", Št.-Valj.(Rad).
preseg, sega, m. ber übergriff, Cig., Jan., C.
prosegati, am, vb. impf. ad preseči (sežem);
1) umipannen, erfaffen, Jan.; — 2) über
etwas hinausreichen; übersteigen, überschreiten:
to presega mero, moje moči, moj um; —

übertreffen. presegljaj, m. ber Ubergriff, Jan.

presegljiv, iva, adj. 1) gerne übergreifend, ufurpatorisch, Cig. (T.); — 2) burchgreifend, Jan.

preségniti, sêgnem, vb. pf. = preseči; 1)
burchgreisen, Jan.; - 2) übertressen, M.
presegováti, üjem, vb. impf. = presegati,

presehniti, sáhnem, vb. pf. vertrodnen, verliegen, Jan., (-sah-), Cig.; studenec srčnih solz je presehnil, (-sah-) Krelj; vretine presahnejo, (presehnejo) ogr.-Mik.; potoki so presehnili, Hal.-C. presèhet, hla, adj. lešnik, oreh je presehel t. j. ima le majhno in malo vredno jedrce, (presàhel) Temijine (Tolm.)-Štrek. (Let.).

presejáti, sejem, vb. pf. durch ein Sieb, einen Reiter durchsaufen lassen, durchsieben, durchsichen, burchsichen, durchsiehen, durchsiehen, durchsiehen, durchsiehen Bind, C.;—na drobnem situ je presejan, er ist ein durchtriebener Wensch, Z.

presejati, am, vb. impf. ad presejati (sejem);

= presevati: moko p.

presek, seka, m. 1) der Durchhieb; — der Durchschit, Cig., Jan., Cig.(T.); poprečni p., der Duerdurchschnitt, das Querprofil, Cig. (T.); narisan podolžni p. železnice, eine Stize des Längendrofiles der Gisenbahn, DZ.; — der Quereinschnitt im Holz, die Lasche, Cig.; — 2) — preseka, der Durchhau (im Forstwesen), Cig., M.; preseki so dili narejeni za mejo v gozdu, Glas.; prések, seka, Lasce-Levst. (M.); — 3) — zareza, die Cajur im Berse, Cig.

préseka, f. 1) eine burchgehauene, gelichtete Strecke im Walde, der Durchhau; preseko izkrčiti v gozdu, LjZv.; — 2) die Heck, lebendiger Jaun (besonders im Jelde), G., Svet. (Rok.); vradci trumoma letajo po presekah (preskah), Bes.; — 3) ein Graben zur Ansammlung von Wasser, Mik.; 3. B. in Weinsgärten: trije je po presekah razdeljeno, vanje mečejo rezje, BlKr.; — 4) das Duerthal, Cig., Jan., Cig. (T), Jes.; — 5) ein Fasse mit großem, vierectigem Locke zum Abersühren der gelesenen Trauben (menda zato, ker ima zgoraj doge presekane). C., BlKr.; — tudi: preseka, Valj. (Rad).

presekalíščo, n. ein Durchhau im Balbe (als Beg), C.

présekar, ria, m. = taščica, baš Rothlehlchen ("presker"), C., SlGosp.

presékati, sêkam, vb. pf. durchhaden, entzweihaden; led p.; poleno p.; kost komu p. s
sekiro; — p. gozd, einen Durchhau im Walde
machen; — p. luknjo skozi led, im Eise ein
Loch aufhauen, Cig.; p. stezo skozi gozd,
einen Weg im Walde bahnen, Cig.; — pot
p. komu, jemandem den Weg verlegen, in
die Quere lommen, Cig.; dovoz p., die Zufuhr abschneiden, Cig.; — p., durchschneiden
(math.), Cig.(T.); — besedo komu p., jemandem ins Wort sallen, Cig., Jan., Levst.
(Nauk); tudi — widersprechen, C.

presekávati, am, vb. impf. == presekovati. presekováti, ûjem, vb. impf. ad presekati.

preseiba, f. = preselitev, Cig.

preselfly, n. die Übersiedelung, Z., DZ. preselstev, tve, f. die Anderung der Wohnung oder des Wohnortes, die Übersiedelung.

proséliti, sélim, vb. pf. in eine andere Wohnung, an einen anderen Wohnort versehen; — p. se, die Wohnung ober den Wohnort wechseln, übersiedeln, ausziehen; p. se s tega sveta na on svet, v večnost.

preselîtva, f_{\cdot} = preselitev.

preseljenec, nca, m. der Uberfiedler, Navr.

preseljevanje, n. 1) die Berfehung von Menichen an einen anderen Bohnort, Cig.; -2) ber Wechsel ber Wohnung o. bes Wohnortes, bas Aberfiebeln; p. narodov, die Bollerwanderung, Cig., Jan., nk.

présen, sna, adj. frijch, roh, ungefocht: presno zelje, frisches, ungefäuertes Kraut, Mur., Mik., Dol.; presen (= opresen) kruh, ungefäuertes Brot, Jan. (H.); presno sadje, frifches Dbft, C.; sad, bodi p. ali suh, Npes.-K.; presno mleko, frifche Mild, Svet. (Rok.), Temljine (Tolm.) - Strek.(Let.); presno maslo, die Butter, Mik., Lasce - Svet. (Rok.); presna voda, frisches Baffer, Npes. - Vrag; presno platno, presna preja, frifche, ungebleichte Leinwand, frisches Gespinst, Cig., Mik., Svet.(Rok.), Dol.; p. les, frisches Holz, C.; — presna rana, frische Wunde, Mik.; — seichwund (von tieinen Rinbern), Cig.; — tudi: presen, sna. presenéčati, am, vb. impf. ad presenctiti = presenečevati, Jan. (H.).

presenéčenje, n. bie Aberraichung, nk.

presenečeváti, ûjem, vb. impf. ad presenetiti; bezaubern: lepota njegova (neba) presenečuje nas, kajk .- Valj. (Rad); - überrajchen. nk.

presenétiti, frim, vb. pf. erstaunen machen, begaubern, Mik.; aus ber Faffung bringen, Jan.; überraichen, C., nk.; - p. se, erstannen, betroffen werben, Jan., C., BlKr .- Navr. (Let.). presenetijiv, iva, adj. überraichenb : presenetljiva lega visokega mesta, Navr. (Let.). presenjáti, am, vb. pf. - presanjati, Cig., Jan. presesati, am, vb. pf. 1) burchsaugen, Cig.;

- 2) p. sc, zu viel faugen, Cig.

presesti, sedem, vb. pf. 1) befallen: presede me, ich erfranke, C; — 2) aushalten, über-stehen: lakoto p., C.; — 3) ben Sipplat wechseln; tudi: p. se; — 4) wibrig werden: tiste malikovske službe so jim presele, Trub .-

preseváč, m. 1) tisti, ki preseva (n. pr. moko), Cig.; - 2) bie Rappe (in ber Muhle), Cig. presevalo, n. eine Borrichtung gum Durchfieben bes Debles in ber Duble, bas Sichterzeug, Cig.

1. presévati, am, vb. impf. ad presejati; moko p., stolčeno rudo p., Cig.

2. presévati, am, vb. impf. ad presijati; burchichimmern, Cig., Jan.

presevavec, vca, m. ber Durchfieber, ber Gichter, Cig., Bes.

presevavka, f. bie Sichterin, Cig.

presevek, vka, m. 1) ber unbefdete Streifen eines Aders: kdor presevek pusti, pravijo, da tisto leto umrje, Dol., Gor.; -- 2) presevki = ostanki od presevanja moke, otrob i. dr., die Bädericheiben, Cig.; pos. = turščični otrobi, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); dati živini presevke lizati, Vrtov. (Km. k.).

presézati, am, vb. impf. == presegati; dolg preseza letne dohodke, Levst. (Nauk).

presęžek, žka, m. ber Uberichufs, ber Dehrbetrag, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., Levst. (Pril.). presežen, žna, adj. 1) transcendent, Cig., Jan.; - 2) = obsežen, umfassenb, Jan.; — ausgiebig: repno seme je presežno, Polj. preseznik, m. ber Cuperlatin (gramm.), Jan.

presicati, im, vb. pf. 1) burchzischen, Cig.; -

2) übergischen, Cig.

presihati, siham, vb. impf. ad presehniti; zeitmeise anstrodnen o. versiegen, intermittieren, Jan., Cig. (T.), C.; presihajoč, periobijch: presihajoč studenec, presihajoče jezero, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes.

presijajen, ina, adj. zu glanzend, zu prachtboll, nk.; - überaus glangenb: presijajne

veselice, nk.

presijáti, síjem, vb. pf. burchicheinen, burchftrahlen, Cig., M.; svet p., Cig.; - überftrahlen, M.

presijavati, am, vb. impf., Cig., pogl. 2. presevati.

presikniti, siknem, vb. pf. burchipripen, Cig. presila, f. allzugroße Gemalt: presila nikjer ni dobra, Lasce-Erj. (Torb.); - bie Ubermacht: presilo obvladati, Cig.; - bringenbe Noth, DZ.

prositen, tna, adj. ju gewaltig; - überaus gewaltig; presilno pozelenje, überaus heftige Begierbe; — allzu zubringlich, Jan.(H.).

presilež, m. ber Thrann, Vod. (Pes.). presiliti, silim, vb. pf. zu fehr nöthigen, zu fehr anstrengen und badurch enträften, Mur., Cig., Jan.; z delom p. koga, živino p., Cig.; iberipannen, Cig. (T.); duna p., Jan.; — p. se, fich zu fehr anstrengen, fich überarbeiten, Cig., Jan.; - presiljen, überfpannt, über-trieben, Cig., Jan.

presiljava, f. übertriebener Zwang, C.; - bie Aberspannung, Let., ZgD.; — die Übertreibung, Cig., C., prosilje, n. die Abergewalt, die Abermacht, die

Sopperfthenie, Cig. (T.). presiljenje, n. Die Uberanftrengung. presiljenost, f. die Abertriebenheit, die Aber-

spanntheit, Cig.

presiljeváti, ûjem, vb. impf. ad presiliti. presitnost, f. allzugroße Bewaltthatigfeit, ber Abermuth: kjer je obilnost, tam je presilnost, Npreg.-Jan. (Slovn.).

prosip, sipa, m. bas überichütten, Z.

presipati, sîpam, pliem, vb. impf. ad presuti; (vb. pf. = presuti, St.).

presipávati, am, vb. impf. ad presuti (presipati, St.).

presipnina, f. - plačilo za presipanje žita (bas Rubigeld), Cig.

prosit, sita, adj. zu jatt; überfatt; -- überbrüffig, Cig.(T.).

prositen, ton, adj. zu lästig, zu unangenehm; — überaus lästig.

prosititi, sîtim, vb. pf. überfättigen, Cig. (T.). presîtje, n. ber Überbrufs, Cig. (T.); - stsl. presitnóba, f. = velika sitnoba, Št. préska, f., pogl. preseka.

preskåkati, kam, čem, l. vb. impf. ad preskočiti, = preskakovati, Z.; — II. preskákati, kam, čem, vb. pf. 1) [pringend überfegen, überfpringen, burdhfpringen: jarke, polje so preskakali, Cig.; — 2) [pringend gubringen: ves dan p., Cig.

preskakávati, am, vb. impf. = preskakovati. preskakljáti, am, vb. pf. 1) hübfend überfeben, durchhüpfen: vse travnike p., Cig.;

feten, burchsupfen: vse travnike p., Cig.;
— 2) hüpfend zubringen: ves dan p., Cig.
preskakováti, üjem, vb. impf. ad preskočiti,
preskakati II.; 1) überspringen; skače po gorah in hribe preskakuje, Skrinj.-Valj. (Rad);
mladina kres preskakuje, LjZv.;—2) anderšwohin springen, umspringen, bin unb ber
springen; — 3) im Springen übertreffen; —
p. se, sich im Springen zu übertreffen suchen;
preskakovali so se odrasli mladeniči, Navr.
(Let.).

préskar, ria, m. ("presker", C., SlGosp.), pogl. presekar.

preskočaj, m. p. (električne iskre), bie Schlagweite, Jan., Cig. (T.).

presköčiti, sköčim, vb.pf. 1) mit einem Sprunge übersehen, überspringen; p. jarek, plot; — überschreiten (fig.): ceno p., Levst. (Nauk); — überspringen (fig.), übergehen, auslassen; praterieren; preskočivši, mit übergehung, Cig., Jan.; — durchspringen; — 2) anderswohin springen; p. na ono stran, sem p., hinübere, herüberspringen; — vino je preskočilo, der Wein ist von einer Gährung in die andere übergegangen, M.; — 3) im Sprunge übertressen, p. koga.

preskok, skoka, m. 1) ber Übersprung, Cig.;
— die Übergehung, Cig., Jan., Cig.(T.);

2) ber Übertritt (von einer Partei zur anbern), SIN.;
— p. glasa, die Metathesis, p. iz besednega reda, das Anaboluth, Cig.(T.).
preskop, skopa, adj. zu geizig;
— überaus geizig.

preskóro, adv. zu bald, nk.; — jehr bald, nk. preskoznováti, üjem, vb. pf. durchwachen, ogr.-C.

presktba, f. die Berforgung, die Berpflegung, C., DZ.; vojaška p., die militärische Berpflegung, DZ.

preskfbek, bks, m. die Berforgung, C., Ravn. preskfben, bns, adj. 1. zu forgfam; zu forgfältig; — überaus forgfam; überaus forgfältig; — II. Berpflegungs: preskfbni dnevi, DZ.; prim. preskrbs.

preskrbetl, im, vb. pf. 1) versorgen; p. s dim, mit einer Sache versorgen, versehen; p. koga s hrano; sobo p. z opravo, ein Zimmer möblieren, Cig.; — p. se, sich versorgen, sich versehen; z dlagom se p., Cig.; preskrbljen, versorget; (preskrben, Ben.-Kl.); — 2) bessorgen, vorkehren, verschaffen; p., desar je potreba, die nöthigen Vorkehrungen tressen, Cig.; dobro va-se in dobro na-se mu preskrbi! versorge ihn gut mit Rost u. Reidung! Jurd.; — p. si kai. sich etwas verschaffen.

— p. si kaj, sich etwas verschaffen. preskrbsto, n. die Besorgung, DZ.; die Borschrung: čuvarska preskrbila, Levst. (Pril.). preskrbišče, n. ber Berforgungsott, C., Zora. preskrbitelj, m. 1) ber Berforger, Z.; — 2) ber Beforger, Zora.

preskrbijenec, nca, m. = preskrbovanec, DZkr.

preskrbljenje, n. bie Berforgung.

preskrbljeváti, ûjem, vb. impf. ad preskrbeti; beforgen, Cig., Jan., kajk.-Valj. (Rad); pogl. preskrbovati.

preskrbljiv, íva, adj. zu forgfam; — überaus forgfam.

preskrbnica, f. bie Berforgerin, Cig.

preskrbnik, m. 1) ber Berforger, Cig., C.; - 2)

ber Besorger, Cv. preskrbnina, f. 1) die Bersorgungsgebür, die Berspflegsschien, DZ., Nov., Levst. (Pril.); — ber Bersorgungsgenuss: prositi si preskrbnine, Levst. (Nauk); vdove uradnikov imajo pravico do preskrbnine, Nov.; — 2) die Besorgungsgebür, die Prodisson, Jan. (H.).

preskrbovainica, f. bie Berpflegungsanftalt, Cig.

preskrbovánec, nca, m. ber Pfründner (einer Berforgungsanstalt), Cig., Jan.

preskrbovanje, n. t) das Berforgen; — 2) bas Borfehren, das Beforgen.

preskrbovánka, f. die Pfründnerin (einer Berforgungsanftalt), Jan. (H.).

preskrbováti, üjem, vb. impf. ad preskrbeti. preskrbstvo, n. das Berpstegungswesen, Cig. preskriváč, m. der Heller, Cig. preskúbsti, skúbem, vb. pf. hie und da aus-

reskubsti, skubem, vo. pj. hie und sa ausrupjen: p. perje ptiču.

preskus-, išči pod: preizkus-

preslad, slaba, adj. zu schwach; — überaus schwach.

proslados, f. überaus große Schwäche, Z. presladek, dka, adj. zu jüß; — überaus jüß. presladiti, im, vb. pf. 1) burchjüßen, Cig.,

Jan.; — 2) allzusüß machen, Cig. preslajati, am, vb. impf. ad presladiti.

preslân, slána, adj. zu fehr gefolzen. preslaminiti, înim, vb. pf. mit Speck burchfpiden, Z.

preslasten, stna, adj. zu belicat; — fehr belicat (von Speifen), Z.

preslaven, vna, adj. zu berühmt; — glorreich, hochberühmt; bochlöblich (v naslovih).

preslaviti, im, vb. pf. verberrlichen, Cig. preslavijati, am, vb. impf. ad preslaviti; ver-

herrlichen, nk.
preslavijavec, vca, m. ber Berherrlicher, nk.
preslec, sleca (selca), m. 1) die Schraubenbode an der Drehbant der Drecheler, die Spinsbel, Ravn.-Cig.; — 2) kozii p., ber Spinsftrauch (evonymus), Jan., C.

presiecati, im, vb. pf. lehnend gubringen: p. cele noci v kremi, Polj.

prested, steda, m. = prestedek, bie Unterbrechung ber Spur, Z.

presledek, dka, m. die Unterbrechung der Spur, Z.; übhpt. die Unterbrechung im Raume, der dwischenraum, die Lude, V.-Cig., Jan., Rib.-M., nk.; p. med vrstama, Zv.; obgrajo na kratek p. prekiniti, Levst. (Cest.); rana s

(18₁₁ () () () ()

presledkom, eine überbrudte Bunbe, Ljub.; - die Unterbrechung in der Beit, Cig., Jan., C., nk.; igre so se vršile s kratkimi presledki, LjZv.; brez presledka, LjZv.; poljščini dati tri leta presledka, Levst. (Močv.). presieden, dna, adj. biscontinuierlich, biscret (math.), Cig.(T.). presiediti, im, vb. pf. 1) burchipuren, Cig.;

2) p. komu pot, jemanbem ben 2Beg ab-

fcneiben, Cig.

presiêdje, n. = = presiedek, Mur., Cig. prosledkast, adj. mit Zwifchenraumen, mit Unterbrechungen, ludig (bot.), Cig. (T.), Notr.; presledkasta je detelja, če so tu in tam mesta, po katerih plevel namesto detelje raste, Dol .-Glas.; (prim. preslegast).

presledovanje, n. bie Rotation (im Bebauen bes Bobens), Levst. (Moev.).

preslêgast, adj. sidig: njiva je preslegasta, če ima prazna, gola mesta mej vsejanim žitom, tudi glava je preslegasta, kadar je plešasta, platno je preslegasto ali sploh tkanina, kadar se preza in se uže vidijo nitke (fadenscheinig), Senozece-Erj. (Torb.); hisni zidovi iz robatega kamena bi bili preslegasti, Vrtov. (Vin.); - nam. presledkast.

preslen, ens, m. ber Spinnroden, M., Mik. prestepariti, arim, vb. pf. übergauteln, be-

preslepiti, im, vb. pf. verblenben, bethoren; ne dam se ti p., ich laffe mich von bir nicht

bethören.

préslica, f. 1) bas Geftell, worauf bas ju fpinnenbe Spinnhaar befestigt wird, ber Spinnroden; - bie Spinbel, Strek.; - Zenska p., ber Beibermann, ber Beibernarr, Cig.; zlahtnost po preslici, ber Abel von mutterlicher Seite, ber Runtelabel, Cig.; - 2) ber Drehling (Drilling, Trilling), bas Getriebe, in welches bas gahnrad ber Mühle greift; bie abnliche Borrichtung bei ber Sagemuble, Notr.; - 3) bie Schraubenipinbel bei ber Breffe, bef. pl. preslice, bas Gestell mit ben amei Schraubenspindeln bei ber Schraubenpresse, C.; — 4) das Zinntraut, der Schach-telhalm (equisetum), Cig., Jan., C.; njivska p., ber Ader - Schachtelhalm (equisetum arvense), Tus. (B.); - žabja p., ber Sumpf-Schachtelhalm (equisetum palustre), Medv. (Rok.); — 5) bie Morchel ober Mantachel, Ip.-Erj.(Torb.).

preslie, m. eine aufrechtstebenbe Schrauben fpindel, bergleichen es bei Beinpreffen zwei

gibt, M.; - prim. preslica 3).

preslicar, ria, m. ber Spinnrodenmacher, Cig. présilčen, čna, adj. Spinnrođen-.

présilèica, f. dem. preslica, Z.

preslicka, f. dem. preslica; bas Binngras, Cig., Jan.; - prim. preslica 4).

preslienica, f. preslienice, bie Blieberfarne,

presilenják, m. preslienjaki, bie Reulenbaume, Cig.(T.).

preslikati, sm, vb. pf. 1) übermalen, nk.; -2) anders malen, nk.; -3) copieren, Cig.(T.). preslikováti, újem, vb. impf. ad preslikati. preslisati, slisim, vb. pf. 1) bas boren ertragen, Cig.; Boben zdaj mu zaropoče, Da preslišat' ni mogoče, Npes.-K.; kako bi mogel človek vse to preslišati! Ljub.; veliko žalega p., viel Kränkendes hören müssen, Z.; — 2) falsch ober gar nicht hören, überhören, Mur., Cig., Jan.; - p. komu kaj, jemanbem etwas hingehen laffen, Kreij; drugemu ene same besede nece preslisati, Trub.;-3) zu hören anfangen, die Taubheit verlieren, Z.; Jezus migne, in glušec je preslišal, Ravn.; - 4) einvernehmen, verhoren, Svet. (Rok.); p. in soditi koga, Jsvkr.

presliševáti, ûjem, vb. impf. ad preslišati, M.,

Ravn.

présio, n. = presica 1), St.-Cig.

prestoneti, im, vb. pf. lehnenb gubringen. preslovéniti, ệnim, vb. pf. = posloveniti 2), ins Slovenijche überfesen; preslovenjene pesmi,

Levst.(Izb. sp.).

preslusati, am, vb. impf. ad preslisati; 1) übethören, Mur.; - p. roditelje, ben Eltern ungehoriam fein, Levst. (Zb. sp.); - 2) einvernehmen, berhoren, LjZv.

preslúšen, šna, adj. = kdor dobro ne sliši, C. preslušljiv, íva, adj. = kdor rad kaj presliši,

nepokoren, C.

preslužiti, im, vb. pf. bienend zubringen, burchdienen.

présmec, meca (semca), m. 1) das gugelhupfartige, mit Bibeben u. bgl. gefüllte Ofterbrot, Mur., vzh.St., Poh. - Navr. (Let.); - 2) ber Palmbusch, Mur., Jan., SlGor.; — pokvarjeno iz: presnec, Mik. V. G. II. 300.

presméjati se, sméjam, jem se, vb. pf. ntit Lachen zubringen, burchlachen: p. se ves ve-

čer, Cig.

prosmèkniti, nem, vb. pf. burchstechen, burch-

bohren, C., ogr.-Mik.

presmoliti, im, vb. pf. mit Bech übergieben, Z. prosmraditi, smradim, vb. pf. burchgebenbs mit Beitant erfüllen, Z.

presmrájati, am, vb. impf. ad presmraditi, Z. presmfcati, im, vb. pf. burchichnarchen; veo noc p., Cig.

presmrdljiv, iva, adj. alljufehr ftinfenb; überaus ftintenb: p. dim, Guts. (Res.).

presnažiti, snažim, vb. pf. 1) burgehenbe faubern, Z.; - 2) von neuem faubern, Cig. prosnec, sneca (senca), m. 1) eig. ungefauertes Brot, Valj. (Rad), Bes.; - neke vrste gubanica, Kras - Erj. (Torb.); posamezne mlince, katerih je vsak naslednji nekoliko manjši, nalože vznasad v kopico in to vkup speko: to je presnec, Notr.; - bas Ofterbrot, Mik.; — bas hochzeitsbrot, V.-Cig.; — 2) ber Balmbusch, Guts.-Cig., M.; — 3) kozji presnec, ber Spinbelbaum, bas Bfaffenbûtlein (evonymus europaeus), Dolenii Kras-Erj.(Torb.); tudi: ber Felfenfrengborn (rham-

presnomanje, n. bas Abziehen (bes Beines). Nov.

nus saxatilis), Medv. (Rok.).

- Crowde

presnêmati, mam, mliem, vb. impf. ad pre-

presnêmnik, m. ber Ubernehmer, DZ.; -

prim, presneti 2).

presnemováti, ûjem, vb. impf. = presnemati: p. vino, ben Wein abziehen, Vrtov.(Km. k.). presnêmščina, f. die Ubertragungsgebür, DZ. presnetez, m. ber Scheim, Cig., Nov.

presneti, snamem, vb. pf. 1) umichopfen, überfchopfen, Cig.; vino p., ben Bein bon ben Befen in ein anberes Befag überschenlen, abaieben, Cig., Nov., Ip .- Erj. (Torb.); prim. pretočiti; - presnet, raffiniert (fig.), pfiffig, Cig.; njih goljufija, dasiravno še tako presneta, je zdaj bila očitna, Ravn.; verteufelt, vermunicit (v kletvicah in vzklikih); presneti tepec ti! presneta para! O predpust, ti cas presneti! Pres.; presneto ga je dal! er hat ihm gehörig mitgespielt! presneto je odgovarjal! er hat prachtig geantmortet! vino je presneto dobro! - 2) übernehmen: sin je od očeta presnel zemljo, vrt, njivo, travnik, Lašče - Erj. (Torb.); p. dolg, Dol., Notr.; morda je vsaj nekatere (narodne pesni) pozneje Vodnik presnel od njega (Zakotnika), Levst (LjZv.).

présnica, f. Z., Mik., pogl. prvesnica

presnina, f. = kar je presno: frifches Gemufe; pos. repa, korenje in zelje, Svet. (Rok.); z žitom, presnino in sočivjem obsejana polja, Slovan; razun krompirja in presnine kuhalo se je mnogo puste čičarke, Slovan; — frisches Gespinst, Cig.

presniti, snidem, vb. pf. zuvoriommen: p. koga,

Svet. (Rok.).

presnjada, f. ungefauertes Brot, Z.;- = petkovica, neka jed, Pjk. (Crt. 62.). presnoda, f. die frische Beschaffenheit, Mik.

presnoči, adv. = predsnočnjim, porgeftern abende, ("presnuči") BiKr.-LjZv.

presnočkanji, adj. = predsnočnji, ("presnučkanji") BlKr.-LjZv.

presnočkanjim, adv. = predsnočnjim, ("presnučkanjim") BIKr.-LjZv.

presnova, f. bie Umgestaltung, bie Reorganifation, Cig., C., nk.; - ber chemifche Brocefs, Cig. (T.), C., Sen. (Fig.); ber Stoffwechfel, Cig.(T.), Erj.(Som., Z.).

presnovati, snujem, vb. pf. eig. ben Bettel am Webstuhle anders aufziehen, Z.; - umge-

ftalten, reformieren, nk.

presnúbiti, im, vb. pf. - s snubitvijo prevzeti, wegfreien, Cig.

presocen, ena, adj. zu faftig; - febr faftreich. prosocnost, f. die Saftfille, Cig.

presod, soda, m. bie Beurtheilung, Jan., C.;

bie Recension, Cig. (T.).
presodba, f. bie Beurtheilung, bie Recension,
bie Kritis, Cig., Jan., Cig. (T.), Navr. (Let.), nk.
presodek, dks, m. bie Beurtheilung, Mur.;

bas Urtheil. C. presoden, dna, adj. fritifo, Cig.(T.); presodni spisi, Navr.(Kop. sp.); — presodne oči, ein fritisches Auge, ein Kennerauge, Cig.; presodni razum, ber berechnenbe Berftanb, Cig. presoditi, im, vb. pf. 1) beurtheilen, ermeffen; fritisieren, recensieren; - 2) burchreitern: Zico p., Guts.-Cig., Jan., C.; burchfieben, C.; -3) noch einmal richten, Cig.; - 4) p. se, sich im Urtheile übereilen, Cig.

presodifivost, f. bie Reigung, alles mit Berftanb ju prufen, ber Brufungegeift, Cig.

presodnik, m. ber Beurtheiler, ber Rritifer, ber Recenjent, Cig., Jan., Cig. (T.); knjižni p., der Bucherrecenfent, Navr. (Kop. sp.). presodnost, f. bie Bruffunft, bie Rriticitat,

Cig. prosoj, soja, m. bas Durchscheinen, SIN .- C. presoja, f. die Beurtheilung, Cig.; zdravstvena p., DZkr.; die Rritit, die Recension, Cig., Jan.

presojáč, m. ber Kritifaster, Jan. presojanjo, n. bas Beurtheilen.

presojati, am, vb. impf. ad presoditi.

prosojava, f. die Beurtheilung, die Rritit, Jan. presojavec, vca, m. ber Rrififer, ber Recenfent, Cig. (T.).

presojen, ina, adj. burchicheinend: p. rob, Erj.

presojeválen, lna, adj. fritifch, Jan.

presojevanje, n. das Beurtheilen; das Recenfieren, bas Rritifteren.

presojeváti, újem, vb. impf. - presojati. presojevavec, vca, m. ber Beurtheller; ber Rritifer, ber Recensent, Cig.

présol, /. — razsol, das Salzwaffer, die Salzlade, C.

presoliti, im, vb. pf. 1) durchfalzen; — 2) anbers falgen, umfalgen, V.-Cig.; - 3) guviel falzen, überfalzen.

prosotnčati, am, vb. pf. an ber Sonne trodnen, M.

prosółnčiti, sôłnčim, vb. pf. durchjonnen, Cig. prosortati, am, vo. pf. p. žito, bei ber Aussaat bie Getreibesorte wechseln, Cig.

prespati, spim, vb. pf. 1) burchichlafen; celo noč p.; vso pot prespati na vozu; mašo p. v cerkvi; zimo p., einen Winterschlaf halten, Jan. (H.); - ausichlasen: p. jezo, zobobol, Kr.; - 2) p. se, ein wenig ausschlafen; préspal se bo, pa bo zopet trezen.

prespavati, am, vb. impf. ad prespati, Z. prespésen, šna, adj. alljufchnell: žito prespesno (allaufippig) raste, Ravn.(Abc.).

prespéti, spêm (spêjem), vb. pf. überholen: p. koga, C., Z.; - übertreffen, C.

prespostljiv, íva, adj. fehr ehrfurchtsvoll, Jan. prespoštován, adj. hochgeachtet, hochanichniich, Cig., Jan., nk.

presprava, f. ber Transport, C.

prespráviti, právim, vb. pf. andersmohin schaffen, umraumen, Cig.

prespréten, tna, adj. zu geschickt; — überaus

prosramóten, tna, adj. zu schmachvoll; - überaus schmachvoll.

presfčen, čno, *adj.* 1) zu herzlich; – überaus heralich; presrčno ljubiti, objeti koga; herzgeliebt, Cig.; - 2) zu herzhaft; - überaus herzhaft.

presréčen, čna, adj. zu glüdlich; - überaus glüdlich.

presredek, dka, m. ber mittlere Theil, Mur.; bas Mittelfleisch (zwischen After und Schamgegenb), Cig., DZ.

presredje, n. ber Raum am Durchmeffer, Cig.,

presrężiti se, im se, vb. pf. == s sreżem se pokriti, mit Rauheis sich bebeden, Z.

prest, î, f. das Gespinst, C. presta, f. die Breze; — iz nem. prestâjati, am, vb. impf. ad prestati; 1) ettragen, erbulben; - 2) aufauhoren pflegen, intermittieren, Jan.; pekarjem in mesarjem je prepovedano prestajati peči ali klati, kadar bi se jim zdelo, Levst. (Nauk); - 3) prestaja mi = preseda mi, es elelt mich an. Cig.

prestal, stala, adj. überftanbig, abgeftanben (= nicht frisch), Cig., Jan., C.; konji ljubijo

prestalo vodo, Nov.

prestán, adj. = prestal; prestana jed.

prestanek, nka, m. bas Abjegen, bie Unterbrechung, die Baufe, Mur., Cig., Jan.; njega srd prestanka nema, Dalm.; brez prestanka, ohne Unterlass, Meg., Cig., Levst. (Pril.), nk. prestanisce, n. 1) bie Mufenthalteftatte; ga

nimam prestanisca, Z.; - 2) bie Quarantane, Navr. (Kop. sp.).

prestaniti, stanem, vb. pf. == prestati (stanem),

prestaniti, stanim, vb. pf. umquartieren: p. vojake, Cig.

prestar, stára, adj. zu olt; - jehr olt, utolt. prestarati se, am se, vb. pf. überalt werben, Z.; prestarano blago, Cig.

prestareti, im, vb. pf. = prestarati se, Z.; prestarel, veraltet, Cig. (T.).

prestarost, f. zu hohes, fehr hohes Alter, Cig.,

prestati, I. stojim, vb. pf. 1) eine Beit ftebend gubringen; več časa je preklečal na kolenih, kakor prestal na podplatih, Jurč.; Nič ne spim, ne ležim, Na pragu prestojim, Npes .-K.; - Beftant behalten: da svet prestoji, je mnogih delov potreba, Ravn.; - 2) ausstehen, ertragen, aushalten; nesreco lahko prestoji, kateri na njo čaka, Kast.; vse stori, vse prestoji, Skrb.- Valj.(Rad); rad prestojim bolečine, Ravn.-Valj. (Rad); prestojim jaz hodbo (== hojo), oča moj, ogr.-Valj. (Rad); - II. stanem, vb. pf. 1) ertragen, aushalten; tega ne prestanem! - 2) aufhören, Cig., Jan., Krelj; ne prestani! Dalm.; naj prestane srditost med nami! kajk .- Valj. (Rad); nikdar ne prestane dobro činiti, kajk.-Valj. (Rad); Tebe prestal sem ljubiti, Levst.(Zb. sp.); p. od lajanja, Vrt.; p. od molitve, kajk.- Valj. (Rad).

prestav, stava, m. bie Metathefis, Raič(Slov.). prestava, f. 1) bie Umftellung, bie Berjepung, bie Transposition, Cig., Jan.; p. mejnikov, bie Grenzverrudung, Cig.; - bie Bermutation (math.), Cig. (T.); - bie Transferierung, Jan., nk.; bie Dislocation, Cig.; -

2) bie Uberfetung (in eine andere Sprache), Cig., Jan., nk.

prestávati, am, vb. impf. = prestajati, C. prestavba, f. ber Umbau: prestavbe, die Umbauten, DZ.

prestavek, vka, m. die Umstellung, die Metathefis (gramm.), Jan.

prestaven, vna, adj. 1) = prestopen, Schalt-: prestavno leto, Guts., Mur., Cig.; - 2) verfesbar, C.; überftellbar: prestavni prazniki, beweg-

liche Feste, Cig. prestavitev, tvo, f. die Metathesis (gramm.), Jan.(H.).

prestaviti, stavim, vb. pf. 1) bon einem Orte an einen andern stellen, überstellen; p. mizo, posteljo; mejnike p., die Grengsteine verseten; p. nogo, einen Tritt ober Schritt machen, C.; – permutieren (math.), Cig.(T.); — versezen, transferieren, bislocieren; - p. se, ben Ort, bie Wohnung, bas Lager, bas Reft ac. anbern, C.; v duhu se kam p., fich im Beifte irgendwohin verfeten; — p. se, verscheiben, fterben, Mur., Vrt.; — 2) umbauen, Cig.; - 3) (in eine andere Sprache) überfeben; prim. prevesti, preložiti, pretolmačiti.

prestavljanje, n. 1) bas Umftellen, bas Transferieren, das Berfehen; — 2) das Uberfehen

in eine andere Sprache.

prestávljati, am, vb. impf. ad prestaviti. prestavljavec, vca, m. ber Uberfeher, ber Translator, Cig., Jang, nk.

prestavljavka, f. bie Überfeberin, Cig., Jan.,

prestavljenje, n. bie Uberftellung, bie Berfegung.

prestavnina, f. bie Uberfegungegebur, Cig. prestavnost, f. die Berfetbarfeit, C.

prestênek, nka, m. die Awischenmauer, DZ. prestera, f. 1) bie Berbedung, C.; - 2) bie Tapete, C.

presterilo, n. das Legen bes Flachses zum

Rösten, C. presterisce, n. die Flachstöfte auf einer Wiese,

présti, prédem, vb. impf. 1) fpinnen; predivo, volno p.; tanko, debelo p., fein, grob fpinnen; weben (o pajku); - ben Thon mittelft ber Topfericeibe ausstreden, breben (bom Töpfer), Cig.; piskre p., Töpfe verfertigen, Gor.; - ichnurren (o mačkah): mačka prede; – aussinnen, Cig.; — 2) prede mi, ich bin in ber Rlemme; presneto mi je že predla, Erj.(Izb. sp.); huda mu prede, er ift in einer argen Berlegenheit, in einer üblen Lage, Cig., Jan.; tanka mu prede, et lebt farglich, Cig. 1. prestica, f. bas Zaunbrett, ber Baunpfahl, Notr.; pogl. prostica.

2. prestica, f. dem. presta; bas Bregelchen. prestigniti, stignem, vb. pf. zuvortommen: p.

koga, C., Cig. (T.).

prestiljati, am, vb. impf. ad prestlati.

prestiljíšče, n. = presterišče, C.

prestira, f. ber Teppich, Glas.; - bie Tapete, Z. prestiralo, n. ein Tuch, bas über etwas gebreitet wird: Die Dede, C.; bas Leintuch,

Valj. (Rad), Kras; - bet Borhang, C.; die Courtine, Jan.

prestîrati, am, vb. impf. ad prestreti; quebreiten, Habd., C.; svojo obleko na pot p., Trub.; Bele ruhe se prestirajo, Npes.- Vraz; bebeden, Habd.; beden: mizo p., C.; Prestirajte hitro na mizice, Npes.-Vraz; p. se, sich außbreiten: nas narod prestira se daleko po svetu, Caf(Let.); - prim. prostirati.

prestižen, žna, adj. praventiv: prestižna naredba, die Braventivmagregel, Cig.(T.).

prestlati, steljem, vb. pf. 1) überftreuen, M.; – 2) anders oder von neuem betten, umbetten, überbetten; posteljo p.; — anders o. bon neuem aufftreuen: p. živini.

prestoj, stoja, m. 1) bie Ausbauer, ogr. - C.; -2) die Unterbrechung, der Stillftand, ogr.-C. prestokati, stokam, cem, vb. pf. burchachzen, durchstohnen: vso noc p.

préstol, stóla, m. ber Thron, Mur., Cig., Jan.,

nk.; préstol, Valj.(Rad).

prestôlen, îna, adj. Thron-, Cig., Jan.; prestôlni govor, bie Thronrebe; prestolno mesto, die Residenzstadt, prestolno nasledje, die Thronsolge, Cig., Jan., Cig.,(T.), nk. prestôlje, n. der Thron, Cig., C.; tuje prestolje

si vzel, bu bist ein Thronrauber, Cig.

prestolnica, f. die Residenz, bie Residenzstadt, C., Navr. (Let.), nk.

prestolonasiodnica, f. die Thronnachfolgerin,

prestolonasiednik, m. ber Thronnachfolger,

prestolonasledstvo, n. die Thronfolge, nk. prestolováti, ûjem, vb. impf. refibieren, Jan.

(H.); thronen: p. na razvalinah države, SIN. prestop, stopa, m. 1) ber Durchtritt, Cig.;-2) ber Ubertritt; (fig.) p. k protestantovski veri, nk.; — ber Ubergang, Cig., Jan.; p. k dnevnemu redu, nk.; - 3) ber Schalttag, Trub. - M.; - 4) bie übertretung, bie Uberfchreitung, Mur., Cig., Jan., Schonl., Ravn.-Valj.(Rad); p. propisov, DZ.

prestopaj, m. die Ubertretung, ogr.-M. prestopanje, n. 1) bas Schrittemachen;

2) das Ubertreten.

prestópati, am, vb. impf. ad prestopiti; 1) Schritte machen; kako nerodno prestopaš! - prestopajoč potres, successorisches Erbbeben, Cig. (T.), Jes.; — 2) übertreten; — (fig.) prestopajo k drugim veram; — 3) übertreten (trans.), überichreiten; mero p.; zakaj prestopate zapovedi Gospoda? Dalm.

prestopava, f. bie Abertretung, C. prostopavec, vca, m. ber Ubertreter, Mur., C., ogr.- Valj. (Rad); - tudi: prestopavec,

Ravn .- Valj. (Rad).

prestopek, pka, m. bie Abertretung; policijski p., DZ.; ber - Fehltritt, Mur., Cig., Jan. prestopen, pna, adj. 1) beweglich: prestopni prazniki, Cig.; — Schalt-: prestopno leto, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; - 2) fiberschreitbar, übersteigbar, Cig., Jan.; — 3) Übertretunge., Jan.(H.).

prestopiti, stopim, vb. pf. 1) mit einem Tritt burch etwas hindurchbringen, etwas burch treten: p. kaj, Cig.; - 2) ben fuß verruden, einen Tritt thun; z desno nogo ne morem p.; tudi: p. se; popotnik se komaj prestopi, ber Banberer macht faum einen Schritt, Erj. (Izb. sp.); — 3) anderswohin treten, umtreten, übertreten; p. na levo stran; — (fig.) p. k drugi veri; — übergehen, fortschreiten: k drugemu predmetu p., Cig.; - p. se, bie Stehplate wechseln, Cig.; - 4) über etwas treten: p. črez prag, črez mejo; - überichreiten; p. prag, mejo; - über ettvas hinausgeben, übertreten, überschreiten (fig.); postavo, mero p.; pooblastilo, povelje p.; — 5) p. se, fehitreten, Mur.-Cig.

prestoplienje, n. 1) der Tritt; - 2) der Über-tritt; - 3) die Übertretung, der Fehltritt;

zaiti v veliko p., Cv. prestôpnica, f. die Übertreterin, Cig., Jan., nk. prestopnik, m. 1) ber Aberganger, Cig.; -2) ber Ubertreter (einer Borfchrift), Mur., Cig., Jan., nk.

prestopováti, újem, vb. impf. = prestopati, Jan., Z.

préstor, stóra, m. = prostor, Rog., ogr.-Valj. (Rad), jvzhŠt.

prestoriti se, im se, vb. pf. p. se v kaj, jidj

in etwas verwandeln, Vrt. prestradati, am, vb. pf. 1) barbend o. hungernd zubringen; celo leto p.; — 2) p. se, sich abhungern, Cig.

prestrahováti se, ûjem se, vb. pf. in Furcht und Schreden zubringen: vso noc sem se prestrahoval, Podkrnci-Erj.(Torb.).

prestralo, n. = prestiralo, das Leiniuch, Kras, GBrda; - Die Tapete, Jan.

prestrán, adj. weit ausgebehnt, C.; prestrana okolica, C.; postavil me je na prestrano polje, Dalm.; dežela je dosti prestrana zanje, Dalm.; prestrano jezero, Dict.; prestrano in nevarno morje, Rog.; - geraumig, Dol.; - weit, bequem, C.; prestrana obleka, prestrani rokavi, Z.; - pogl. prostran.

prestrasen, sna, adj. ju foredlich; - überaus fcredlich.

prestrasenost, f. bie Erichrodenheit, Cig. prestraševáti, üjem, vb. impf. ad prestrašiti,

prestrášiti, strášim, vb. pf. mit Schreden erfüllen, erschrecken; alterieren, Cig.; novica ga je zelo prestrašila; p. se, in Schreden gerathen, erichreden (intr.); tako se je prestrašil, da je zbolel; ves prestrašen.

prestrasnost, f. allzugroße Entsetlichkeit, bie Furchtbarteit, Cig., Jan.

prestréči, stréžem, vb. pf. auffangen; p. koga, kaj; p. koga v naročje, Zv.; prestregli so ga roparji, *Jurč.*; p. žogo; pismo p., *Cig.*, SIN.; svetlobni snopič s prizmo p., Znid.; kaplje p. v kozarec, Zv.; — p. koga z očmi, jemandem mit ben Augen begegnen, Cig.;na uho vleče, kaj se govori onkraj seče: prestregla je vsako besedo, Str.; - pismeji so mu prestregli vsako besedo (griffen jebes

Bort auf), Ravn.; - pot p., ben Beg abfcneiben, Cig.; - ins Bort fallen: uradnik ga prestreže rekoč, Zv.; - juporfommen: p. koga, Cig., Jan.; nevarnost p., C.; p. silo, eine Kraft paralyfieren, Jan. (H.); - überrafchen, ertappen, Mur., Cig., Jan., C. prestrega, f. bas Auffangen: das Auvortom-

men, C.; v prestrege iti, einen Umweg nehmen (um jemandem zuvorzukommen), C.; v prestrege priti, juvorfommen, Zora; - bie überraichung, Jan.

prestrégati, am, vb. impf. ad prestreči, Cig.,

Jan., C.

prestrêgi, m. pl. v prestrege iti komu, jemandem entgegen gehen, C.; v prestrege komu priti, jemandem in den Burf tommen, überrascht ober erwischt werben, SIGor.-C.

prestregováti, ûjem, vb. impf. = prestregati; auffangen, Jan.; aufzufangen fuchen, Z.; p. koga, jemanbem aufpaffen, C.

prestrel, strela, m. ber Durchichuis, Cig.; - bas Schufsloch, Cig.; die Schufswunde, Jan.

prostreliti, im, vb. pf. mit einem Schuffe burchbohren, durchschießen; p. zid; p. komu nogo. prestreljati, am, vb. pf. burch Schuffe burch. bohren, durchichießen; strelci so vso tarco prestreljali,

prestreljeváti, ûjem, vb. impf. ad prestreliti,

prestreljati.

prestréški, m. pl. das Planieln, Jan.(H.). prestréški, im, vb. pf. überdachen: brinov grm

z mrzlo ledeno skorjo prestrešen, Jurč. prestreti, strèm, vb. pf. über etwas ausbreiten, aufbreiten, Jan.; — überdeden: mizo p. = mizo pogrniti, Z.; - verhängen, Jan.; velika veza prestrta, Trub.; mit einem Borhang berbeden, C.; - prim. prostreti.

prestrezálo, n. = sito, s katerim se čebelni

roj prestreza, Levst. (Beć.).

prestrézati, am, vb. impf. ad prestreči = prestregati; auffangen; spuščajo po vodi vence, ki jih prestrezajo mladeniči, Navr. (Let.); jarki, kateri bi vodo s hribov prestrezali, Levst. (Močv.).

prestrežba, f. 1) bas Auffangen: bie Barierung, Cig.; - 2) bie Uberrafchung, C.

prestégati, stêgam, žem, vb. pf. 1) burchichaben, Cig.; - 2) von neuem ichaben, umichaben, Cig.

prestriel, strigem, vb. pf. 1) mit ber Schere butchschneiben; prestrigel mu je nit, kadar se je le dalo, Jurč.; besedo komu p., jemanben unterbrechen, Jan.; - 2) anders icheren, umicheren

prestriž, m. bie Offnung am Mantel o. Rod, um bie Sand burchgufteden, Cig.

prestem, stema, adj. ju fteil; - überaus fteil.

prestrojba, f. bie Reform, C.

prestrojeváti, ûjem, vb. impf. ad prestrojiti. prestrojitev, tve, f. die Umgestaltung, Jan.;

bie Reorganisation, C.

prestrojiti, strojim, vb. pf. 1) durchgerben, burch-

beigen, Cig., Jan.; kożo dobro p., Cig.; durchprügeln, Jurc.; - 2) umgerben, Jan. (H.); - 3) umformen, Jan.; - einen Schacht mit frifchem Sols betleiben, auswechseln, Cig.; - reformieren, C.; - verandern: sreča človeka prestroji, Jan. (Slovn.); - 4) ju fehr beigen, Cig.

prestrojstvo, n. bie Reorganifation, Cig. prestrugati, gam, žem, vb. pf. 1) burchichaben, Cig.; - 2) überhobein, Z.; - 3) umbrechfein, Z.

prestružiti, im, vb. pf. = prestrugati; 1) ilberhobeln, Cig.; - 2) umbrechfeln, Cig. prestvaritev, tve, f. bie Umichaffung, die De-

tamorphofe, Jan.

prestvariti, stvarim, vb. pf. umichaffen, umgestalten, Mur., Cig., Jan.; prestvariti puste ledine v plodonosne njive, LjZv.

prestvárjati, am, vb. impf. ad prestvariti, Jan. prestvorina, f. has Umwandlungsproduct, Jan.

prestvoriti, im, vb. pf. = prestvariti, um.

manbeln: p. se v kaj, Vrt. presuh, suhe, adj. 1) ju troden; - überaus

troden; — 2) zu mager; — überaus mager. presük, m. die Wendung, Nov. presukanec, nca, m.:) ju fehr gebrehter Faben,

Z.; - 2) ber Durchtriebene, Dol.

prosukanost, f. die Durchtriebenheit, die Raffiniertheit, Jan.

presukati, kam, cem, vb. pf. 1) brebend binburchbringen: p. se skozi kaj, fich burch . breben, Cig.; — 2) burch und durch gehörig breben : dobro p. nit; - presukan, burchtrieben, pfiffig, Jan., C., Gor., Dol.; — 3) brebend anders wenden; — abanbern, modificieren, Jan.; - p. se, fich andern, Z.; - 4) gu viel breben, Z.

prosukávanje, n. bas hinunbherbreben: p. cest, die Stragenumlegungen, Levst. (Cest.). presukávati, am, vb. impf. ad presukati; hin и. her brehen; nevoljno prazni kozarec v rokah p., Erj. (Itb. sp.).

presûklec, kleca (kelca), m. = presukanec 1),

presukniti, suknem, vb. pf. burch eine Drehung anbers wenden; p. govor, bem Geiprach eine andere Bendung geben, LjZv.

presuniti, sunem, vb. pf. 1) burchstoßen; z mečem koga p., Cig.; — (fig.) burchbringen, ergreifen, Cig., Jan., C., nk.; p. koge; p. komu srce, Cig.; ta zgodba grozno presune oceta, Ravn.; - 2) = prekueniti, umftürzen, Gor., Tolm.; p. otroka = z glavo k tlom ga obrniti in tako poškodovati, Gor.; — 3) p. se, sich überftessen, C.

presuntilv, iva, adj. rührenb, bergergreifenb, Cig., Jan., C., nk.

presusa, f. alljugroße Durre, C.

presúšati, am, vb. impf. ad presušiti, Cig., Jan., C.; burchtrodnen: krompir se lepo presuša, jvzh.Št.

presusiti, im, vb. pf. 1) burchtrodnen, burchbörren; dobro p. kaj; - p. se, burchtrodnen, (intr.), burchgehende troden werben; - 2) noch einmal troduen, Cig.; — nachobrren, Cig.; — 3) p. se, versiegen, C.; — 4) zu sehr trodnen, Cig.

presati, spem (sujem), vb. pf. überichutten, umichutten (von trodenen Dingen); Bito iz vreče v vrečo p., Cig. presuvalo, n. ber Riegel, C. presuvati, am, vb. impf. ad presuniti, Jan. (H.).presvečávati, am, vb. impf. ad presvetiti; etleuchten, C., ogr.-Valj.(Rad). presvecenje, n. bie Erleuchtung, die Aufflarung, C.; presvečenje, ogr.-Valj.(Rad). prosvedocba, f. die Uberzeugung, Cig. presvedočíti, im, vb. pf. überzengen, Mur., Cig., Jan.; tudi: presvedóčíti, ôčim. presvet, sveta, adj. ju beilig; - fiberaus heilig, allerheiligst; presveto resno telo. prosveta, f. die Austärung, C. presvetet, tla, adj. zu licht, zu glanzend; — überaus lichtvoll o. glanzvoll; — burchlauchtigst; presvetli cesar, kralj. presvotisce, n. das Allerheiligste (im Tempel), Burg .: - bas Tabernatel, Jan. presvetitell, m. ber Erleuchter, ogr .- C. presvetiti, im, vb. pf. 1) burchleuchten, Cig.; vse kote je presvetil, er leuchtete in alle Bintel, Gor.; - durchitrablen, Cig.; presvetljena podoba, ein transparentes Bilb, Cv.; - erleuchten, aufflaren, C.; pamet p., ogr .-Let.; — 2) zu leuchten anfangen: ko mesec presveti, nach bem neumonde, Jan. presvetlost, f. die Durchlaucht: Njega presvetlost, LjZv.; die Majestät, Z. presvétovati, ujem, vb. pf. p. koga, jemandem eiwas anderes rathen, ihn anders berathen, jvzh.St. presvît, m. das Durchicheinen, Jan. (H.); die Morgendammerung, Z. presvitati, svitam, vb. impf. durchicheinen, burchftrabien, bammern, Jan (H.). presvitel, tla, adj. = presvetel. presvlak, m. = lev, bie abgeftreifte Hulle: rakov p., Erj. (Izb. sp.). presa, f. 1) bie Breffe; vinska p.; - bie Rluppe, ber Rloben gum Caftrieren ber Schafbode, Cig.; - bie Beuge bei ben Bottchern, Cig.; kolesna p., bei ben Wagnern ber Radftod jum Gefthalten bes Rades, V .- Cig.; 2) ber Prefetuchen (3. B. ber Leintuchen), C.; iz nem. prosaliti se, salim se, vb. pf. mit Schergen zubringen, verscherzen; p. se ves cas, Cig. presanec, nca, m. ber Brefemoft, Cig. presanina, f. ber Breismoft, C., Strek. préšanje, n. 1) bas Pressen; - 2) = pressenina, der Breismoft, Cig.; - 3) laneno p., ber Leinfuchen, Cig. presantati, am, vb. pf. hinfend burdmanbeln, durchhinten, Cig. prešápiti, im, vb. pf. C., pogl. preščapiti. presar, rja, m. ber Relterer, Cig. presati, am, vb. impf. preffen, teltern; p. laneno seme, grozdie. prosatoriti, orim, vb. pf. anders lagern, umlagern, V .- Cig. prešatoriati, am, vb. impf. ad prešatoriti, V.-

Cig.

présavec, vca, m. ber Breffer, M. présca, f. pogl. prestica. preščápiti, im, vb. pf. == prešepiti, (-šapiti) C. préscati, im, vb. impf. ichreien, Dol. proščegečkáti, am, vb. pf. burchtigeln, Cig. proščékniti, ščéknem, vb. pf. i) butchtneipen, Mur., jvzhŠt.; flemmen, Mur.; — prošček-njen, jájlant, bünn um die Mitte: proščeknjenega života, C., Z., SlGor.; - 2) (mit der Sand) umfaffen, Mur., C. preščeniti, ščenem, vb. pf. burdfneipen, burds zwiden; p. Zrebelj, ben Ragel entzweizwiden; - p. se, sich einschnüren (o Zenskah), Cig.; preščenjen, jájlant, Jan., C.
preščepátiti, štim, vb. pf. = preščepiti (-šepatiti) C. proscopiti, im, vb. pf. mit ber Sand umfaffen, umichlingen (3. B. einen Baum), C. proscetiti, im, vb. pf. von neuem burften, überbürften, Cig. proščípati, pam, pljem, vb. pf. burch Rneiven etwas burchlochern o. gertheilen, burchfneiben, burchzwiden: p. sibico; - überall zwiden: p. koga po vsem telesu, juzh St. preščipec, pca, m. = precep: vjel sem kaćo v p., Podkrnci-Erj.(Torb.). preščipek, pka, m. = preščipec, Podkrnci-Erj.(Torb.). preščípniti, ščípnem, vb. pf. burchineipen, burchamiden; preščipnjen - preščenjen, preščekpreščîpnjenec, nca, m. baš Inject, Cig. preščívati, am, vb. impf. ad prescati, Cig. presenik, m. ber Schreihals, Dol. prešemiti, šemim, vb. pf. übertolpein, Jan. presentováti, ûjem, vb. pf. eine gewiffe Beit binburch (mit bem Borte sent ober ubupt.) fluchen, Cig. presepati, am, vb. pf. durchhinten, Cig. prešepetáti, etâm, áčem, (éčem), vb. pf. mit Flüftern, Lifpeln gubringen, burchlifpeln: celo uro p., Cig. prešepiti, im, vb. pf. C., pogl. preščepiti. preseren, rns. adj. ausgelaffen, muthwillig, übermüthig, Meg., Mur., Cig., Jan., nk.; ljubezen ne preserna, "die Liebe treibt nicht Muthwillen", Dalm.; preseren, lotrast hla-pec, ("ein schasthafter Anecht"), Kreij; leichtstunig, Met.; sed, sted, Meg., Cig., C.; z besedami so prešerne ("sted,") in nesrame, Trub.; prešerno reči, "sted heraussagen", Trub.; - geil, unguchtig, Meg.; - hoffahrtig: p. v obleki, ogr.-C.;-(Metelko, Levstik [ŠIN. V. 39.] i. dr. pišejo: preširen; toda prim. Skrabec, Kres I. 520.). prosernost, f. die Ausgelaffenheit, ber Muthwille, die Kecheit, Mur., Cig., Jan., Dalm., Trub., nk.; presernosti, Ausschreitungen, Levst.(Nauk). 1. prososten, stna, adj. bergangen, verfloffen: presestno nedeljo, am vergangenen Conntag, vzhSt.-C. 2. pręsosten, stna, adj. chebrecherifch, Cig.; pogl. prešušten. prešestkati, am, vb. pf. abzirteln, C.

preskoda, f. überaus großer Schabe, Cig.;

pręšestnica, pręšestnik, itd. išči pod: prešeš-, prešuš-. preseskati, am, vb. pf. 1) mit einer Ruthe o. einem Stabchen burchprügeln, C., BiKr .- M.; · 2) p. se, sich burchichmaropen, Cig. pręsesten, stna, adj. = presusten, Mur., Jan.; (prešešen) Jsvkr. pręśestljiv, adj. = presustljiv, Jan. pręsestnica, f. = presustnica, Mur., Cig., pręśestnik, m. = presustnik, Mur., (-snik) Skal.-Mik, pręśestvar, rja, m. = presustnik, C. pręšeštvati, am, vb. impf. Mur., Cig., Jan., i. dr.; pogl. prešuštvovati. pręsestven, stvena, adj. = presustven, Cig. pręśestvo, n. = presustvo, Mur., Cig., Jan., Skal.-Mik. prosèt, seta, m. bas Spagierengeben, ber Spagiergang: iti na p., voditi koga na p., BlKr .-DSv. presetati, am, I. vb. pf. burdmanbein, Jan.; p. se = prehoditi se, Jan.(H.); - II. p. se, vb. impf. auf und abgehen: Po hisi se prešetata, Za roke se sprijemata, Npes.-K. prešetávati se, am se, vb. impf. spazieren, M., presev, sva, m. bie Steppnaht, Jan. présevec, vca, m. der Bresswein, V.-Cig. presibati, sibam, I. vb. pf. mit einer Ruthe burchprügeln, burchpeitichen, Cig., Bes.; -II. vb. impf. ad presiniti, burchbringen, C. prešibavati, am, vb. impf. = prešibati II., C. presibek, bka, adj. ju ichmach; - überaus ichwach. presiniti, sinem, vb. pf. burchauden, burch-bringen, Cig., Jan., Cig. (T.), Mik.; ogenj, svetloba prešine kaj, Cig., M.; p. mozeg in kosti, burch Mart und Bein bringen, Cig.; gorkota, mraz, groza me prešine, Cig., nk.; presinila me je misel, es fuhr mir ber Bebanke burch ben Ropf, Jan.(H.). prešinijiv, iva, adj. burchdringend: prešinljivo oko, burchbringenber Blid, Cv. prešinováti, ûjem, vb. impf. ad prešiniti, Jan., M.; — pogl. prešibati II. preširen, rna, adj. pogl. prešeren. presirok, óka, adj. zu breit; - überaus breit. prešišnják, m. = opresno testo, opresnik, ogr.-Mik. prešíti, šíjem, vb. pf. 1) burchnahen; - 2) übernaben, steppen; - 3) anders naben, umprešiv, šíva, m. die Abernaht, Cig.; - die Steppnaht, Cig. prešívanje, n. daš Durchnähen, M.; — baš Steppen, C. prešívati, am, l. vb. impf. ad prešiti; 1) hurchnaben; - 2) übernaben; - fteppen, C.; -3) umnaben; - Il. vb. pf. mit Raben gubringen. presivavec, vca, m. ber Stepper, Cig., Jan. prešivavka, f. die Stepperin, Jan.(H.). preškáljati, am, vb. pf. vermittern, Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.).

preškoda! Jammerichabe! Jan. preskrábati, am, vb. pf. burchichaben, Cig. preskfbati, am, vb. pf. burchnagen, C. preskrbljáti, am, vb. pf. burchnagen, Jan. preskriliti, im, vb. pf. s kamenjem p., mit Steinplatten pflaftern, C. preskripati, pam, pljem, vb. pf. eine bestimmte Beit hindurch knarren ober auf ber Geige schlecht fiebeln, Cig. preakfniti, skinem, vb. pf. burchineipen, Mur. preškrujáti, am, vb. pf. burchnagen, burchfressen (o miših), Cig. preskropiti, im, vb. pf. durchiprigen, Jan.; überfprigen, Cig. preslatati, slatam, vb. pf. burchtaften, burchfühlen: vse p. presiost, f. bie Bergangenheit, Cig., Jan., C.; prim. prošlost. prężnica, f. bas Relterhaus, BiKr. preanik, m. ber Brefewein, C. pregnina, f. ber Brefemein, C. presta, f. = presta, die Brege, Cig.;-iz nem. prostapnjáti, am, vb. pf. durchstöbern, Cig. prestar, rja, m. der Bregelmann, Cig. preštefnjáti, am, vb. pf. Cig., jvzh.Št., pogl. preštapnjati; (tudi -fnati). prestemplati, am, vb. pf. 1) überstempeln; -2) umftempeln. preštêtev, tve, f. = preštetva, Jan.(H.). presteti, siejem, vb. pf. 1) burchzählen, übergählen; p. svoj denar, ovce, delavce: - 2) p. se = usteti se, sich verzählen, Kor.-Cig., Jan. prestêtva, f. die Durchjählung, Cig. preštėv, štėva, m. = preštetev, Cig. preštęva, f. = preštetev, Jan. prestevanje, n. bas Durchgablen, bas Ubergablen; - bie Scontrierung, Cig., DZ. preštévati, am, vb. impf. ad prešteti. preštéven, vna, adj. burchzählbar, zāhlbar, V.-Cig., Jan. prostovilba, f. bie Durchrechnung, bie Uberrechnung, Cig. presteviliti, ilim, vb. pf. burchrechnen, berechnen, überrechnen, Cig., Jan., C. prestica, f. dem. presta; ein fleines Brot, bas gu Allerheiligen Betilern, Rinbern u. anbern gegeben wird, bas Seelenwed, (prescica) Cig.; (nav. "presca", Gor., Notr.; iz nem. Brebe. Strek. [LjZv. IX. 230.]). preštimáti, âm, vb. pf. = preceniti, Krelj; prim. štimati, prestorkijáti, am, vb. pf. burchtrampeln, burchplumpen, Cig. presuméti, im, vb. pf. 1) rauschend burchfabren, burchrauschen, burchsaufen; - 2) eine bestimmte Beit hindurch rauschen: ves dan p., Cig.; — 3) hinüber rauschen: p. na ono stran, Cig.; — 4) verrauschen, Cig.; — 5) über-

raufchen, übertofen.

durch faufeln, Cig.

prešumetijáti, âm, vb. pf. durdsfäuseln, Cig. prešumljáti, âm, vb. pf. 1) durdsfäuseln, durds-

lifpeln, Cig.; - 2) eine bestimmte Beit bin-

prešumljávati, am, vb. impf. ad prešumljati; burchjäufeln, burchriefeln: potok presumljava trato, Cig.

presundrati, &m, vb. pf. larmenb gubringen, burchlarmen; p. vso noc, Cig.

prosuntati, am, vb. pf. burch Aufhegen umstimmen: p. in pregovoriti, Burg.

pręsustvo, n. Mik., pogl. presustvo.

produditi, im, vb. pf. (?) die Ehe brechen, Guts. (tudi: prešuštiti (?), Guts., Mur.); - nezanesijiva beseda.

pręsuski, adj. = presusten; presuski rod, Trub.-Mik.

pręsusnica, f. = presustnica, Dict., Dalm. prēšušnik, m. = prešuštnik, Meg., Dict.,

presušnjáti, am, vb. pf. durchstöbern, C. presusten, stna, adj. ehebrecherifch, Guts. pręsuštljiv, adj. - presušten, Guts. predustnica, f. bie Chebrecherin, Guts.

presustnik, m. ber Chebrecher, Guts., Trub. pręsustvati, am, vb. impf. == presustvovati,

presustvo, n. ber Chebruch, Dict., Guts., Dalm. pręsustvovati, ujem (ovam), vb. impf. Chebruch treiben, (-stuvati) Dict., Guts., Dalm., Jap.-Valj.(Rad); - prim. Cv. III. 4, IV. 6.

presustvovavec, m. ber Chebrecher, Guts. presvedrati, am, vb. pf. burchhinten, Cig.

prosvigati, svigam, vb. pf. 1) lobernb burchbringen, burchlobern, Cig.; - 2) mit einer Ruthe durchpeitschen: otroka p., Levst. (Rok.).

presvigniti, svignem, vb. pf. durchbringen (v. ber Flamme), Cig., C.; hindurchauden: blisk prešvigne skozi oblak, Let.

pretačen, čna, adj. za pretakanje služeč: pretačna cev, der Schlauch, DZkr.

pretajati se, tājam, jem se, vb. pf. durchthauen:

led se je pretajal, Cig. pretakanje, n. das Uberschenten; das Abziehen bes Beines; - p. solza, bas Bergießen bon Thranen; - p. krvi, ber Blutumlauf, Cig.

pretakati, am, vb. impf. ad pretočiti; 1) in ein anberes Befaß gießen, übergießen, überschenken; vino p.; - solze p., Thranen ver-gießen; - p. se, fließen: kri se po kilah pretaka (circuliert); — 2) p. proso, die Hirse burch eine Reiter gleiten laffen u. fo reinigen. Dol.

pretákniti, nem, vb. pf. = pretekniti.

pretakováti, ûjem, vb. impf. = pretakati, M.: vino p., C.

pretaliti, im, vb. pf. 1) umfchmelzen, Cig.(T.); - 2) p. se, burchthauen (v. Eis), Cig.

pretanek, nka, adj. ju bunn; - überaus bunn. pretantati, am, vb. pf. übertolpeln, prellen, Mur., Cig., Jan., Gor.

pretapljainica, f. bie Frischeffe, ber Frischofen, Cig., Jan.

pretapljanje, n. 1) bas Umidmelgen, bas Frifchen (in ben Schmelghutten), Cig.; - 2) p. glasov, die Lautrudung, Cig. (T.).

pretapljati, am, vb. impf. ad pretopiti; umichmelgen; p. zelezo, bas Gifen frifchen, Cig., Jan.

pretapljavec, vca, m. ber Friicher, Cig. pretapljīvka, f. neka privodna ptica, Zaga pri Bolcu-Erj.(Torb.).

pretarnati, am, vb. pf. burchjammern: ves dan p., Cig.

pretavati, am, vb. pf. burchtaumeln, Cig.; burchtappen, Cig.

protba, f. bie Drohung, C.

preteči, téčem, vb. pf. 1) durchlaufen; vso pot p.; mesto, polje p.; - pot komu p., jemanbem quer in ben 2Beg rennen: de preteče komu zajec pot, znači to nesrečo, Navr. (Let.); pretekla mu je stara baba pot, LjZv.; burchfließen; - 2) eine bestimmte Beit hindurch laufen: celo uro p., Cig.; - 3) vorbeifliegen, verstromen; preteklo bode se mnogo vode, da se ta reč izdela; - betgeben, verstreichen (o casu); kadar leto preteče; pretekel, bergangen; pretekli čas; preteklo nedeljo, am verfloffenen Sonntag; (manj pravilno: pretečen); - 4) im Laufen juvorfommen, ben Borfprung abgewinnen: p. koga.

preteg, tega, m. ber Ausichlag bei ber Bage,

Cig.(T.).

pretêga, f. 1) bas Übergewicht, Cig. (T.), Sen. (Fig.), DZ; (bs.); - 2) bie Anftrengung: na vse pretege, mit aller Anftrengung, aus allen Rraften; - zdaj delas in trpis za žive pretege, Jurc.

pretégati, am, vb. impf. ad pretegniti. pretégel, gla, adj. mager: pretegla krava, ZgD. pretegljaj, m. ber Ausichlag ber Bage, Jan. protegniti, nem, vb. pf. 1) hindurchziehen, Cig.;

darüber gieben: mrezo p., C.; - 2) ausftreden, C.; roko p., kajk.-Valj.(Rad); telo na križ p., kajk.-Valj.(Rad); ude si malo p., Glas.; - pretegnjen, bunnleibig, ichlant, Cig.; pretegnjeni beraći, DSv.; - 3) bas Ubergewicht befommen, überwiegen, Cig. (T.), SIN. - C .: - 4) gu fehr behnen ober ftreden, überreden, verbehnen, Cig., M.; roko si p., jvih.St.; - überaustrengen, Cig., Jan.; p. konje, Cig.; — p. se, seine Musteln zu fehr anfpannen, fich gu febr anftrengen, Cig., Jan.; živina se je pretegnila, Cig.; človek naj svoj stan opravlja, ne da bi se kaj presilil ali pretegnil, $Vrtov.(Km.\ k.);$ — 5) p. se, porübergiehen, sich vergiehen: oblaki so se pretegnili, Cig.; bolezen se kam pretegne (verfest fich), Cig.

pretegnjenec, nca, m. ein bunnleibiger Menich, Cig.

pretegovanje, n. 1) bas Streden; - p. besed, die Berbehnung ber Borter (gramm.), Cig.(T.); - 2) bas Uberreden, bas Berbebnen.

pretegováti, űjem, vb. impf. ad pretegniti; p. se, fich (unanständig) reden und ftreden; lenuh se rad preteguje, kadar mora vstati.

pretent, m. die Erwägung, Cig., C. pretchta, f. = pretcht, C.

pretentati, am, vb. pf. durchwägen, abwägen, (mit ber Hand, auf der Wage); vse blago p.; - besede svoje p., bie Borte abmagen,

Cig.; - erwägen, überlegen, prüfen, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.); pretehtano postopanje, wohlbebachtes Borgehen, Levst.(Nauk).

pretenten, tna, adj. ju gewichtig; - fehr ge-

wichtig, inhalisschwer, Jan. pretchtovanje, n. das Abwägen; — das Ermagen.

pretehtováti, ûjem, vb. impf. ad pretehtati. pretek, téka, m. 1) bas Durchlaufen, ber Durchlauf, Cig.; - 2) eine Untiefe im fliegenden Baffet (prétek, téka), Notr.-Erj.(Torb.);-3) ber Ablauf, ber Berlauf (o casu), Cig., Jan.; po preteku določenega časa, nk.; -

4) ber Umiat (vom Gelb), Cig.(T.). pretekalisce, n. ber Ort, wo etwas hindurch-

läuft, ber Durchlauf, Cig.

pretékati, têkam, čem, vb. impf. ad preteči; 1) burchlaufen, burchfließen : - 2) verfließen : - 3) im Laufe zuvorkommen; - 4) hin und her eilen, Cig.; Krog sestre pretekajo, Alenčike v čisli nimajo, Npes.-K.; = p. se: p. se po četverici, Telov.

preteklost, f. die Bergangenheit, Cig., Jan.,

pretekniti, táknem, vb. pf. 1) hindurchsteden; nit igli skozi uho p.; p. roko skozi kaj, Cig.; p. prašička skozi rokav, Erj. (Torb.); - burchziehen: luknjo z nitjo p., DZ.; pretaknjen; pretaknjena (preteknjena) je živina, kadar ji je trebuh upadel, ker je lačna ali bolna, SlGor.; - 2) anders oder anberswohin fteden, umfteden; p. kline; - 3) burchftöbern; vse p.

pretema, f. zu große Finsternis, C. preteman, (-en), maa, adj. zu finfter; - febr

pretemneti, im, vb. pf. finfter ober buntel werben, Z.

pretenák, nkà, adj. = pretenek.

pretendent, m. kdor si kako oblast prisvaja, ber Bratenbent.

preteněk, nkà, adj. zu bůnn; zu fein; - fehr bunn; überfein; - fpigfindig, Cig.(T.).

pretenje, n. das Drohen; pretenje in rotenja je bilo slišati, Jurč.

pretenkost, f. die allzugroße Dünnheit; — die Uberfeinheit, Cig.; - izgubljati se v pretenkosti (Spisfindigfeiten), Cig. (T.).

pretentáti, âm, vb. pf. = pretantati, Cig., ZgD.

pretep, tépa, m. die Brugelei, die Schlagerei. pretepáč, m. ber Raufbold.

pretepåinik, m. 1) = pretepalo; - 2) = pretepač, Jurč.

protepalo, n. ein Brügel, ein Stod jum Brügeln, C

pretepanje, n. bas Brugeln; - bie Schlage.

pretépati, têpam, pljem, vb. impf. ad pretepsti; prügeln, schlagen; otroka, konja neusmiljeno p.; - p. se, fich herumprügeln, an Brugeleien theilnehmen; rad so pretepa.

pretepávati, am, vb. impf. = pretepati. pretepavec, vca, m. ber Raufbold, ber Balger,

St.-Cig.

protepavka, f. bie Rauferin, bie Balgerin, Cig. pretepénica, f. neka močnata jed od zmir, masla, metude in moke, Plužna pri Bolcu-Erj. (Torb.).

pretepez, m. - pretepec, ber Raufbolb, Jan.,

pretepęžnik, m. = pretepač, SIN. pretepîinik, m. = pretepač, Jurč. pretepîn, m. - pretepač, SIN.

pretepisce, n. ber Raufplag, SIN. pretépsti, tépem, vb. pf. burchprügeln, burchftaupen; konja p., durchpeitschen; p. jajca, Eier schlagen (zu einer Speise), Z.; - burch

Rlopfen, Schlagen burchdringen, Cig proteptati, am, vb. pf. überall gehörig burchtreten, Cig.

preterati, am, vb. pf. = pretirati 1), Navr. (Let.).

pretésati, téžem, vb. pf. 1) burdzimmern: ves les p., Cig.; — tabeln, M.; — 2) anders behauen, umzimmern: hlod p.

pretesen, sna, adj. zu enge; soba je pretesna za toliko ljudi; - überans enge.

preteščáti se, am se, vb. pf. nüchtern etwas genießen, Jan. (H.).

pretet, adj. ublaženo nam. preklet (proklet); preteta resnica je to! Let.; preteto ne bodi! Vrt., Rib.; neko preteto telce, Jurč.

preteza, f. 1) == jarmnica, bie Rochwiebe, Notr.; — 2) ein fauler Menfch (oseba, katera se rada preteguje), ogr.-M.; - 3) bie liberpannung, Jan. (H.); - na vse preteze == na vse pretege, Jan. (H.).

protozatnica, f. bie Rede, Jan.

pretézati, am, vb. impf. ad pretegniti == pretegati; - 1) überwiegen, Cig. (T.); - 2) p. se, disputieren, Cig. pretézavica, f. 1) das Dehnen und Recken ber

Glieber, Habd .- Mik.; - 2) Die Lortur, Jan.,

protex, teza, m. 1) bas Droben, die Drobung, Dict., Trub., Krelj, Dalm., Kast.; tudi : prêtež, Valj. (Rad); - 2) pretež, ber Drober, Mur., Danj.-Mik.

preteža, f. ju große Last, bie Uberlaft, bas Ubergewicht, Cig., Jan., C.; voznina od preteže, bas Aberfrachtporto, DZ.; - bie Bucht, Cig., Jan.

pretežák, žkà, adj. = pretežek.

pretéžati, têžam, vb. pf. 1) zu sehr beladen, Cig., M.; nikogar pretežati in nikomur naprej pomagati, rok. iz 15. stol.; - 2) [aftig merben; Bog je takovo dobro, koje nikdar ne preteza, kajk.- Valj. (Rad).

pretežáven, vna, adj. zu jámierig; - überaus dwierig.

pretežėk, žkà, adj. zu ichwer; — überaus chwer; - tudi: pretéžek, žka.

1. protežem, žna, adj. überwiegend, vorherrichend, Jan., Cig. (T.), Levst. (Cest.), nk.; pretežni nagon k umetnosti, Navr. (Spom.); pretežna večina, Navr. (Let.).

2. pretéžen, žna, adj. brohend, Droh-: pretežna beseda, Trub.

preteževáti, ûjem, vb. impf. 1) erfchweren, Cig.; (prim. pretežiti); - 2) überwiegen, SIN.; (prim. pretežen).

protoziti, im, vb. pf. gu ichwer machen, erichweren, C.

pretexje, n. bas übergewicht, Cig.

pretežnost, f. bas überwiegen, bas überge-

wicht, Cig., Jan.

proticati, im, vb. pf. eine bestimmte Beit binburch fteden bleiben: celo uro p. v kotu, Z. pretih, tiha, adj. ju ftill; - überaus ftill. protinniti, tihnem, vb. pf. auf eine Beit ftille werben, eine Baufe machen, Cig., Jan.; nevihta pretihne, Cig.

pretikac, m. ber Borftednagel, ber Grenbelnagel (am Bfluge), C.

pretikatnica, f. die Spidnabel, Jan.

pretikálo, n. 1) = pretikač, C_{i} ; -2) = bezalo, ber Bfeifenraumer, Cig.

pretikanje, n. 1) bas Durchsteden; - 2) bas Umfteden.

pretikati, tîkam, čem, vb. impf. ad pretekniti; 1) burchfteden; - 2) anders ober anberswohin fteden, umfteden; kline p.; - p. se, curfieren: denar se pretice, Z.; - 3) herumtobern, Jan.

pretikováti, ûjem, vb. impf. = pretikati. pretiten, ina, adj. brobend, Drob., Jan., nk. pretilo, n. die Drohung, Vrt.

pretin, m. 1) bie Scheibewand, Cig.(T.), Erj. (Som.); pretin pri orehu, Erj. (Torb); -2) die Abtheilung: steber je pregrajen v tri

pretine ali prekate, Erj.(17b. sp.); - hs. protiniti, im, vb. pf. durch eine Scheibewand theilen: p. prostor, Cig.; - hs.

pretipati, tipam, pljem, vb. pf. burchtaften, übertasten; p. bolnika.

pretiranje, n. die Ubertreibung, C.

pretiranost, f. bie Ubertreibung (ale Gigenfchaft), C.

pretîrati, am, vb. pf. 1) bertreiben, Mur., Cig., Jan.; mačeha je pastorko pretirala, Npr. (kajk.)-Valj.(Kres); - 2) übertreiben, Cig. (T.), nk.; pretirana hvala, nk.; (hs.).

protiravanje, n. bas Ubertreiben, bie Ubertreibung(en), Cig.(T.), nk.; (hs.).

pretirávati, am, vb. impf. ad pretirati, nk.;

pretiriti, im, vb. pf. bahnen: koder je pot pretirjen, hodijo kljubu snegu v šolo, SIN.

pretisk, tiska, m. ber Umbrud, bie -Bieberauflage (einer Schrift), Jan., Cig.(T.); - ber Rachdrud, C.

protiskati, am, I. vb. pf. wieber abbruden, wieder auflegen: p. knjigo, Cig. (T.), Navr. (Kop. sp.); - II. vb. impf. ad pretisniti; burchbruden, Cig.

pretiskávati, am, vb. impf. = pretiskovati, nk. pretiskováti, újem, vb. impf. 1) neuerbings bruden, neue Auflagen veranftalten; knjige p., Cig.(T.); — prim. pretiskati L; — 2) burchbruden, Z.; - einpreffen, einflemmen, Jan.; - prim. pretisniti 2).

pretisniti, tisnem, vb. pf. 1) burchbruden, Cig.; - 2) einpreffen, Jan.; pretisnjen, eingetlemmt, Vrt.; - 3) hinüberdruden: p. crez kaj, Cig.

pretiscati, im. vb. pf. 1) burchbruden, burchzwingen, Cig.; — p. se skozi kaj, sich burch-brungen, Cig.; — 2) p. konja, ein Pferb wund druden, Cig. pretitba, f. die Drohung, ogr.-Valj.(Rad).

pretîtelj, m. ber Droher, Zora.

pretiti, im, vb. impf. broben; p. komu s čim, Cig.; p. z globo, eine Gelbstrafe androhen, Levst.(Nauk); pretil mu je, da ga bo ubil; ogenj preti poslopju, Levst.(Nauk).

pretives, vca, m. ber Bebroher, Cig., Nov. pretka, f. das Spatium (ber Buchbruder), Cig., Jan.

pretkáti, tkâm, tcèm (tecèm, tkèm), vb. pf. 1) durchweben: p. z zlatom; - pretkan, pfiffig, durchtrieben; - 2) barübermeben, überweben; - 3) anbere weben, umweben. prêtia, f., Lašče-Levst. (Rok.), pogl. prekla. pretlaciti, tlacim, vb. pf. :) hindurchpreffen, burchbruden; p. kaj skozi kaj; - 2) burchtreten: vse grozdje p.; - 3) tlačeč spraviti drugam: anderswohin ftopfen oder preffen; cape p. iz ene vreče v drugo; - 4) noch einmal treten:

grozdje p. pretléči, tólčem, vb. pf. = pretolči, Cig. protieti, im, vb. pf. glimmend burchbrennen, durchglimmen, Cig.

pretnja, f. bie Drohung, Cig., Jan., C., DZ. pretočen, čna, adj. pretočno jezero, ber Flufs-

see, Cig.(T.), Jes. pretočiti, tocim, vb. pf. überichenfen, umgapfen; p. kaj iz ene posode v drugo; vino p., ben Bein von den hefen abziehen; novo vino je treba trikrat pretočiti; - pergießen: veliko solz p.

pretočnica, f. 1) voda pretočnica, burchziehenbes Baffer, Levst. (Cest.); - 2) prétočnica, na plužnem drevesu luknja, v katero se vtika klin, kajk .- Valj. (Rad).

pretohniti, tohnem, vb. pf. bumpfig merben, (-tuh-) Cig.

pretok, toka, m. 1) ber Durchflufs, ber Canal, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; Sueški p., Vest.; s pretoki oskrbeti, canalisieren, Jan.; - ber Flussarm, Cig., Jan.; — ber Schlauch (zum Abfluffe des Unrathes), Cig.; - = preliv, bie Meerenge, Vod. (17b. sp.); — 2) das Flufsbett, C.; — 3) die Eirculation: p. krvi po životu, Mur., Cig.; - 4) das Abziehen (bes Beines), C.

pretoka, f. das Flujsbett, Gor. - Cig., Jan., Jes.; – = struga, po kateri teče voda na mlin, Bohinj(Gor.).

pretotči, tolčem, vb. pf. 1) burch Riopfen burchbringen, burchpochen, burchhammern; — p. se, fich burchfciagen, Cig., Jan.; — 2) burch prügeln, Cig.; vsc do krvavega p., alle blutig schlagen, Cig.

pretołmáčiti, ačim, vb. pf. verbolmetichen, überfeben, Cig., Jan., C., Navr.(Let.).

pretolst, tolsta, adj. gu fett; - überans fett. pretop, topa, m. die Umidmeljung, Cig.

pretopiten, ina, adj. jum Umidmelgen bienenb. Cig.; pretopilna ponev, bie Friichpfanne. Cig.

pretopilnica, f. ber Frischofen, Cig.

pretopiti, im, vb. pf. 1) = pregreti, burchmarmen, C.; pretopljeno mleko, še sladko mleko, katero je že nekoliko smetane naredilo ter v peč dejano ni se skisalo, jvzh-St.; - 2) noch einmal schmelzen, umschmelgen; p. srebro, bas Gilber überbrennen, p. železo, bas Eisen friichen, Cig.; pretopljeno zelezo, bas Frijcheifen, Cig.

prētor, rja, m. starorimski oblastnik (sodnik),

der Brator.

pretorjanec, nca, m. ber Pratorianer, (pretorjanci so bili telesna straža rimskih cesarjev).

pretorstvo, n. die Pratur.

pretosek, ska, m. bas Aftmeffer, Cig., Kor., KrGora; ber "Bleger" (= breites, furges Meffer), um Rabelholgafte gur Streu aufguhaden, Jarn.; (prim. pritosek); — po Mik. in Levstiku iz korena: -tes-; po Cafu nam. protôsek; po Štreklju (Arch. XII. 466) morda iz nem. Breitagt.

pretoški, adj. pretoška jama, bie Schlauch-

höhle, Jes.; — prim. pretok 1). pretovārjanje, n. das Umladen, DZ.

pretovarjati, am, vb. impf. ad pretovoriti,

pretovoritev, tve, f. die Umlabung, Jan.(H.). pretovoriti, im, vb. pf. anderswohin laben, umlaben, Cig., Jan.

pretožen, žna, adj. zu traurig, nk.; — überaus traurig. nk.; - prim. pretužen.

pretrd, trda, adj. ju bart; - überaus bart. pretidež, m. ber Rigorift, Cig.

pretrdoglav, glava, adj. gu ungelehrig; --

überaus ungelehrig.

pretrebiti, im, vb. pf. 1) burchgehenbe vom Ungehörigen reinigen; burchlichten: p. gozd, Cig., Jan; - 2) von neuem reinigen; p. solato. pretrépati, trépliem, -páti, pâm, vb. pf. burdsichwingen: perilo, strene p., Z.

pretrepetati, etam, ecem, vb. pf. bebend, git-

terno zubringen.

pretres, tresa, m. 1) die Durchichüttelung, M.; - bie Ericutterung, Cig., Jan., C.; dusni pretresi, die Gemutheerregungen, Znid.; -2) die Discuffion, die Rritif, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; v p. vzeti, gur Beurtheilung übernehmen, Z.; na tenek p. vzeti, einer genauen Brufung unterziehen, DZ.; - 3) bie Stelle, wo ber fteil aufsteigende Weg in einen fteil abfallenben übergeht: na pretresu je voz zvrnil, Rib.

pretresac, m. ber Rritifaster, Cig.

pretresanje, n. 1) bas Durchichutteln; - bas Erichüttern; - 2) bie Discuffion, bas Rritifieren, Cig.(T.), Levst.(Pril.).

pretresati, am, vb. impf. ad pretresti; 1) burdibeuteln; ericuttern; - 2) biscutieren, fritifieren, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

pretresava, f die Rritif, C.

pretresavati, am, vb. impf. = pretresovati.

pretresavec, vca, m. ber Rritiler, C.; ber Recensent, Cig.

pretrésen, sna, adj. biscuffiv, Cig.(T.). protresonje, n. die Erichütterung; - bie Alte-

ration, Cig.

pretresica, f. biejenige Stelle eines Stabes, eines Sebels, wo er am leichtesten bricht, Ig (Dol.).

pretresica; glej, da na pretreslico ne zadeneš! Rib.; - na pretreslici, auf ber Rippe, Dol.

pretresljaj, m. na pretresljaj vrećo na osla deti, fo ben Gad auflaben, bafe er gu beiben Seiten herabhangt, Notr.

pretresniti, tresnem, vb. pf. burchschütteln, erschüttern, Cig., Jan., Vrt., Let.; strah me pretresne, C.; - p. se, erbeben: od straha p. se, Cig.

pretresovānje, n. 1) bas Durchschütteln, bas Erichüttern; — 2) bas Discutieren, bas Rri-

tifieren.

pretresováti, ûjem, vb. impf. = pretresati; 1) durchichutteln; erschüttern; - 2) biscu-tieren, fritisieren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

pretresovavec, vca, m. ber Rritifer, Cig., Jan., Cig. (T.); knjižni p., ber Bucherrecen-

fent, Levst. (Zb. sp.).

pretresti, tresem, vb. pf. 1) durchichütteln; p. se, burchichuttelt werben : dobro smo se pretresli na tem vozu; moko pretresti (v mlinu), bas Mehl burchbeuteln, Cig.; — erschüttern (fig.); novica me je pretresla; strah me je pretresel; beseda božja pretrese človeka, Cig.; - 2) erörtern, recensieren, einer Rritit ober Brufung unterziehen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; s pametjo dobro p. kaj, kajk.-Valj.(Rad).

pretresun, m. ber Rritifafter, Cig.

pretreti, tarem (terem), trèm, vb. pf. 1) burchreiben, Mur., Cig., Jan.; - 2) germalmen : ne neha mleti, dokler ni vse pretrto, zdrobljeno in prežmikano, Erj. (17b. sp.); kosti mu p.,

pretig, tiga, m. 1) ber Durchrifs, ber Rifs (3. B. an einem Rleibe), Cig., Jan.; - ber Durchbruch, C.; - bie Diatope (stil.), Cig. (T.); - 2) die Unterbrechung: brez pretrga, ununterbrochen, Cig. (T.), DZ.; - v enem

pretrgu, in einem Rud, C.

pretrga, f. 1) eig. bie Durchreifung: na pretrge, aus allen Rraften, mit Uberanftrengung ber Rrafte: na p. delati, Cig.; na p. jesti, žreti, Mik.; na vse p. mahati, LjZv.; na vse pretrge se truditi, Slovan; - 2) bie Unterbrechung, C., DZ.; brez pretrge, DZ., Let.

preteganje, n. 1) bie Durchreigung; - na p. = na pretrge, aus allen Rraften, Cig.; na p. delati, Ravn.; na vse p. delati, Cig.; -

2) die Unterbrechung, Cig. pretegati, tigam, vb. pf. 1) burchreißen, entameireißen; voda je jez pretrgala, Cig.; p. vrv; - p. se, reigen (intr.); vrv se je pretrgala; - dela, da se hoče p. (= na pretrganje), Cig.; - pretrgan, mit einem Darm-bruch behaftet, Cig.; - mit bor hunger eingefal-

pretvärjanje, n. bie Berftellung, Cig. (T.); bie

lenem Leibe: pretrgan konj, pretrgana krava, Z., jvzhSt.; - unterbrechen; besedo, govorjenje p., Cig.; p. se, unterbrochen werben: procesija se je pretrgala; - 2) burchbrechen (intr.): p. iz ječe, Cig.; voda je pretrgala v hlev, Cig. pretfgniti, tfgnem, vb. pf. = pretrgati, C. pretigoma, adv. in unterbrochener Beife, Cig. pretrgováti, ûjem, vb. impf. ad pretrgati. pretrgovit, adj. pretrgovita količina, eine unftetige Größe (math.), Cig.(T.). pretith, tiha, m. eine ju große Saft, C. pretripati, tripam, pljem, vb. impf. z glavo p., den Ropf ichutteln, Notr. pretfkati, ifkam, vb. pf. durchflopfen; prsi p. bolniku. pretrkljáti, am, vb. pf. burchflopfen, Cig.; p. cebele, die Bienen abtrommeln, Cig. pretrkováti, újem, vb. impf. ad pretrkati; percutieren (o zdravniku), Navr. (Let.). pretrobentati, am, vb. pf. burchtrompeten (einen Drt, eine Beit), Cig. pretrobiti, im, νb. pf. ι) = trobeč prehoditi; ulice p. (burchtuten), Cig.; - 2) eine gewisse Beit hindurch auf einem Born, einem Blasinstrumente spielen; celo uro p.; — 3) p. koga, stärker, lauter blasen als jemanb, Cig. pretrohnéti, im, vb. pf. burchmobern, burchfaulen, Cig., Jan.; pretrohnel les, Jan. pretrositi, im, vb. pf. 1) überftreuen; - 2) neuerdings ausstreuen: p. seno. pretfpen, pna, adj. kar se da pretrpeti, ettraglich: pretrpna bolezen, C pretrpeti, im, vb. pf. 1) burchbulben, ausstehen, ertragen; kaj sem reva vse morala p.! burchbauern, Cig.; — 2) überbauern, Cig., Jan. pretrpévati, am, vb. impf. ad pretrpeti, Cig., pretrpijiv, íva, adj. buíbjam, Cig. pretrpljívost, f. die Duldjamfeit, Cig. pretruden, dna, adj. zu mube; - überaus mübe. pretrup, m. ber Bielfraß, Notr.-Cig. pretrupen, pna, adj. vielfräßig, C., Z.; prim. potrupčen. pretrupiti, im, vb. pf. burchflopfen, burchbrechen, durchichlagen, Jan. pretfžen, žna, adj. bišcontinuierlich (math.), Cig.(T.).

pretuntati, am, vb. pf. burchgrubeln, burch-

pretuhtováti, ûjem, vò. impf. ad pretuhtati.

pretulhati, am, vb. pf. röhrenförmig burchlöchern, Cig.; — (im Hutenbau) bie Rafe ber Form öffnen, aufnasen, V.-Cig.

pretuliti, im, vb. pf. burchheulen: vso noc p.

protuljeváti, Gjem, vb. impf. zu heulen pflegen :

protúžen, žna, adj. zu traurig, nk.; – úber-

protvara, f. 1) bie Berftellung, Jan. (H.); -

2) die Grimaffe, C.; - die Caricatur, C.

tu ne pretuljuje veter, Cig.

aus traurig, nk.; - po hs.

pretura, f. pretorstvo, die Bratur.

pretuhtovaveo, vca, m. ber Grubler, Jan.

finnen.

Gautelei, C. pretvārjati, am, vb. impf. ad pretvoriti; 1) verwandeln, Cig. (T.), Npr.-Valj. (Glas.), nk.; v toploti se led pretvarja v vodo, Sen. (Fiz.); obraz p. (pergerren), Greg.; - 2) p. se, fich verstellen, Cig., Jan., Cig. (T.), Podkrnci-Erj. (Torb.); - = izpakovati se, Befichter ichneiden, C., Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.), GBrda.pretvarljívost, f. sposobnost pretvarjanja: s pretvarljivostjo posreči se igravcu na glediščnem odru kazati izraz strasti, Zv. pretvésti, tvézem, vb. pf. 1) an einem anderen Orte o. anders anbinden: konja p., Mik.; — 2) vorschüten, vorwenden, C. pretveza, f. ber Bormanb, bie Ausflucht, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., nk. pretvézati, vêzam, vb. impf. ad pretvesti, C. pretvezováti, üjem, vb. impf. Ausflüchte fuchen. ZgD. pretvor, tvora, m. die Umbilbung, die Berwandlung, Cig. (T.), C. pretvorba, f. die Umgestaltung, DZ., nk.; ber Metaplasmus (gramm.), Cig. (T.); die Berwandiung (math.), Cel.(Ar.). pretvoren, rna, adj. Bermanblungs-: pretvorno število, Cel.(Ar.). pretvorina, f. die Umwandlungs-Pseudomorphose (min.), Cig.(T.). protvoriti, im, vb. pf. 1) anders machen, umwandeln, umgestalten, Cig. (T.), DZ., C.; p. koga v zver, Npr. (kajk.)-Valj. (Glas.); verwandeln, Cel. (Ar., Geom.); — 2) p. se, sich verstellen, Cig. (T.). protvornik, m. ber Berwandler (math.), Cig. (T.), Cel.(Ar.). pretvorstvo, n. die Berftellung, Cig. (T.); opazovavca s pretvorstvom premamiti, LjZv. preubirati, bîram, vb. impf. ad preubrati, Cig., Jan. preubog, adj. zu arm; - überaus arm. prouboren, rna, adj. zu armielig; — überaus armselig. preubóžen, žna, *adj.* zu arm; — überaus arm. preubožnost, f. febr große Armut, die Bettelarmut, Cig. preubraniten, ina, adj. Praventiv-, Cig. preubranilo, n. bas Berhutungemittel, bas Prajervativ, Cig., DZ. preubranitev, tve, f. die Borbauung, die Berbutung, die Bravention, Cig. preubraniti, im, vb. pf. verhüten, Cig. (T.); nevarnost, bolezen p., Cig. preubranjeváti, ûjem, vb. impf. ad preubraniti, Jan.(H.). preubrati, berem, vb. pf. anbers ftimmen, umftimmen: klavir p., Cig, Jan. proucen, cena, adj. gu gelehrt; - überaus gelehrt, grundgelehrt. preučeváti, ûjem, vb. impf. ad preučiti, nk. preučíti, ím, vb. pf. 1) burdiftubieren: p. kaj, Jan., Cig.(T.), Trst.(Let.); nk.; (hs.); — 2) p. se, mit Lernen gubringen: p. se ves dan, Cig.; - 3) eines andern belehren, gu einer

Cierryle

anbern Ansicht betehren, Cig., M., Nov.-C.; redarstvo se ni dalo p., Navr. (Kop. sp.). preuctjiv, iva, adj. leicht zu einer anberen Ansicht zu befehren, C. preudar, m. bie Uberlegung, Valj. (Rad); -

ber Boranichlag: p. troskov, Cig.

preudárčen, čna, adj. bebachtig, Jan. preudarek, rka, m. bie Erwägung, bie Aberlegung; s preudarkom; brez preudarka; bie Beranschlagung, ber Boranschlag, Cig., Jan., Cig.(T.); p. troskov, Cig.(T.), DZ.; p. o troških, troškovni p., Levst. (Cest.); - v p. jemati, in Anichlag bringen, DZ.

preudaren, rna, adj. überlegenb, umfichtig, bebăchtig; preudarni ljudje, SIN.

preudariti, darim, vb. pf. 1) beschlagen: V nebesih, v nebesih Mi miza stoji, Z vsem ziatom, z vsem zlatom Preudarjena je, Npes.-Vrag: - 2) ermagen, überlegen; dobro vse p.; -- beurtheilen, ermeffen; -- einen Uberfchlag machen, Mur.; troški so preudarjeni na 100 goldinarjev, bie Ausgaben find auf 100 Gulben veranschlagt, Nov.

preudárjanje, n. bas Ermagen.

preudárjati, am, vb. impf. ad preudariti. proudarljiv, iva, adj. fiberlegfam, bebachtig, Cig., Jan., C.

preudarljívost, f. die Überlegsamkeit, Cig. preudárnost, f. die Umsicht, die Rugheit, Jan., C.; — die Überlegungskraft, Cig., Jan.

preudobiti, im, vb. pf. erobernd wegnehmen: Dezele njemu prevdobi, Vod. (Pes.).

preugladiti, gladim, vb. pf. übermäßig verfeinern, Cig. (T.).

preuglájati, am, vb. impf. ad preugladiti, Cig.

preugrabiti, grabim, vb. pf. wegichnappen: p. komu kaj, Cig.

preukati, am, vb. pf. 1) burchjauchzen: vso noc p., Cig.; - 2) im Jaudgen überbieten, Cig. preumen, mna, adj. ju verständig; - überaus verftanbig.

proumétein, ina, adj. gu tunftreich; ju geichiat, Dol.; - überaus funftreich; überaus geschickt, Z.; (-ljen, Cig.[T.]).

preuméten, tna, adj. = preumetelen, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

preuméti, sjem, sm, vb. pf. 1) burchgrunden, Z.; vse je preumel, er hat alles berechnet, Cig.; - 2) im Berfteben (Biffen) übertreffen, Jan., Nov. - C.; - 3) p. se, gur Bernunft tommen, C.

preumetnielti, feim, vb. pf. verfünfteln, Cig.

preumnost, f. die Uberflugheit, Cig.

preupati, am, vb. pf. anvertrauen: p. komu kaj, ogr.-C.; - p. si, sich getrauen, C.; (p. se, Z.).

preupen, pna, adj. vermeffentlich, verwegen, C., Z., Mur.

proupnost, f. die Bermeffentlichleit, Mur., C. prouravnati, am, vb. pf. anders einrichten, reformieren, reorganifieren, Cig., C., nk.

preuravnava, f. die Reform, die Reorganisation, Cig., C., nk.

preuravnávati, am, vb. impf. = preuravnovati, Cig., C.

preuravnováti, íljem, vb. impf. ad preuravnati, Jan. (H.).

preuredba, f. die Anderung ber Einrichtung, DZ.; die Reorganisation, Cig., Jan., C., nk. preurediti, im, vb. pf. umordnen, reformieren, reorganisieren, Cig., Jan., C., nk.

preuréjati, am, vb. impf. ad preurediti, Cig.,

preuren, rna, adj. zu hurtig; - überaus hurtig. preuriti, firim, vb. pf. 1) behenbe, geschicht machen: preurjen, pfiffig, raffiniert, C.; - 2) p. se, fich burchtummeln, Cig.; - 3) aushelfen: p. komu, jemandem mit Gelb aushelfen, Lašče; drugače si p., sich anders behelfen, Levst. (Zb. sp.).

preurnost, f. große Hurtigfeit, Z.

prousmiljon, adj. zu barmberzig; - überans barmherzig.

preusopihati se, am se, vb. pf. fich überfcnaufen, C.

preustroj, stroja, m. die Umgestaltung: p. stare države, Let.

preustrojba, f. bie Reorganisterung, bie Reform, nk.

preustrojeváti, újem, vb. impf. ad preustrojiti, Jan. (H.).

preustrojîtev, tve, f. = preustrojba. preustrojiti, strojim, vb. pf. reorganisieren, um-

schaffen, Jan., C. proustrojstvo, n. bie Reform, C.

preusvojiti, im, vb. pf. p. si, fich vorwegnehmen: preusvojeno mnenje, die Boreingenommenheit, Jan. (H.).

preusceknjen, adj. in ber Mitte bunn, ichlant, C.; - prim. preščekniti.

preuscenjen, adj. in ber Mitte geflemmt: preuščenjeni mrčes, bas Infect, Cig.; - prim. preščeniti.

preutruditi, trudim, vb. pf. fibermuben, Jan. (H.). proutrudljiv, iva, adj. allgu ermübenb, Jurc. proužálití se, im se, vb. pf. fich ju febr betruben: p. se od srda, od ljubezni, C

preužitek, tka, m. ber Lebensunterhalt: p. imeti, feine gute Mustunft haben , Cig.; bef. das Leibgebinge, ber Auszug, C.; izgovoriti si kaj za preužitek, Jurč.

preužiti, Zijem, vb. pf. im Ubermaß genießen: veselje preužito se ugabi, Cig.

prouzitnik, m. ber Muszugler, ber Ableber, SIGosp.

prevabiti, im, vb. pf. anderswohin entloden, Cig.

prevaditi, vadim, vb. pf. auf eine anbere Bewohnheit bringen, Cig.

prevaga, f. der Ausschlag ber Bage, Cig.; bas Abergewicht, Cig., C.

prevagati, am, vb. pf. 1) burchwägen, übermagen; vse blago premeriti in p.; — 2) nochmals magen, nachwägen; — 3) an Ge-wicht übertreffen, überwiegen, Cig., C.; —4) p. se, bas Gleichgewicht verlieren, umtippen, Cig., Polj., Dol.; glej, da se ne prevagaš, Levst. (Rok.).

prevagniti, vagnem, vb. pf. 1) an Gewicht übertreffen, überwiegen, ogr.-C.; - 2) bas Gleichgewicht verlieren: skledica prevagne, Levst. (Rok.); - p. se, umlippen, Cig.

prevagováti, ûjem, vb. impf. ad prevagati, prevagniti; 1) burchmagen, übermagen; (fig.) Gospod duhove prevaguje, Skrinj. - Valj. (Rad); - 2) überwiegen, vorherrichen, Jan., C., nk.; število veselih dni prevaguje, Zora. prevajálo, n. das Reductionslineal, Cig. (T.). prevajanje, n. 1) bas hinundherführen; -

2) das Hinüberleiten; — 3) bas Überfegen; — bas Reducieren; — prim. 1. prevajati, 1. prevajati, am, vb. impf. ad prevesti, pre-

voditi; 1) hin uub her führen; konja p.; begleiten: p. koga, C.; - 2) hinilberführen, leiten (phys.), Cig. (T.); — (menico) p., girieren, Jan.; - 3) in eine anbere Sprache überepen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; (stal., hs.); einen Ausbrud auf einen anberen gurudführen, reducieren (math.), Cig. (T.).

2. prevajati, am, vb. impf. ad prevaditi, Z. prevajkovati, ujem, vb. impf. hin und her

führen, C

provat, vala, m. i) ber Umfturg, ber Burgelbaum, Cig.; -2) (fig.) ber Ubergang, Cig.; ber Umshwung, Cig., Jan., C.; -3) = kraj, kjer se svet prevali: ber Bergruden, Die Anhohe, Jan., C., Dol.; ber Ruden an einem Stragenquergraben, C.; - 4) ber Abfall bes Baffers von der Sobe, Cig.; der Rataratt, C.; bie Stromfchnelle, Jan.(H.), St.

prevalitev, tve, f. die Handlung bes Ummal-

prevaliti, im, vb. pf. 1) hindurchmälgen; -2) übermalgen, ummalgen; kamen p.; burgeln machen, umfturgen; - pot p., ben 2Beg zurücklegen, Vrt.; — p. se, burzeln, übertupen, umftürzen; — 3) p. se, sich nach abwärts neigen (von der Fläche), Cig., Jan.; gledajo proti kapelici, kjer se prevali cesta črez majhen klanec, Erj. (Izb. sp.); hrib se je prevalil, es fieng an bergab zu gehen, Levst. (Zb. sp.); — dan se je prevalil črez poldne, Glas.; — (fig.) p. se, besser werben: rana se je prevalila, Podkrnci-Erj. (Torb.).

prevaljati, am, vb. pf. 1) durchwälzen, durchwalten: sukno p., Cig.; - 2) hinüberwälzen,

sode p. v drugo klet.

prevaljeváti, újem, vb. impf. ad prevaljati, prevaliti.

prevara, f. ber Betrug, die Taufchung, Cig., Jan., C., nk.

prevárati, vâram, vb. pf. == 2. prevariti, C. prevarišče, n. - prevarjališče, Cig.

i, prevariti, im, vb. pf. i) burchtochen, Mur., Jan.; - 2) auffieben (trans.), auflochen, Cig.; – 3) anders schweißen, überschweißen, umfchweißen, C., Z.; — 4) p. železo, noch einmal ichmelgen, gerren, Cig.

2. provariti, varim, vb. pf. hintergeben, betrügen, taufgen, Cig., Jan., C., Prip.-Mik., Rib.-Mik., nk.; - p. se, fich betrugen, fich taufchen,

Cig., nk.

provarjalisce, n. der Berrenberd, wo man bas Eifen gum zweitenmale ichmelgt, Cig.

1. prevarjati, am, vb. impf. ad 1. prevariti; umschweißen, Z.; - Zelezo p., bas Eisen gerren,

2. prevárjati, am, vb. impf. ad 2. prevariti; betrügen, Z., nk.

prevarki, m. pl. eine Art Raje, Habd .- Mik. prevarlie, iva, adj. betrügerifch, trügerifch, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

prevarisivost, f. die Hinterlistigleit, die Be-trüglichleit, Cig., nk.

prevarovati, ujem, vb. pf. (eine Beit hindurch) bewahren: sadje p., das Obst burchbringen, Cig.; - behüten, bewahren: p. koga česa, C.; p. koga nesreče, Str.-C.

prevarstvo, n. ber Betrug, C. prevarečina, f. ber Betrug, C. prevaža, f. der Transport, Bes.

prevazálen, ina, adj. Transport : prevazálne pristojbine, die Eransportgeburen, DZ. prevažanica, s. ber Transportschein, DZ. prevažanje, s. bas Überführen, die Beförderung, der Transport.

prevažati, am, vb. impf. ad prepeljati, prevoziti; 1) hindurchführen; — p. se, hindurch fahren; - 2) an einen anbern Ort fuhren ober fahren, überführen, transportieren; blago p. s kraja v kraj; ljudi črez reko p.; - p. se, über etwas fahren, überfahren (intr.); crez reko se p.; - p. se, hin und ber fahren: po morju se p., Cig.

provažavec, vca, m. ber Überführer, ber Fahr-

bote, C.

provážen, žna, adj. zu wichtig; — überaus

prevaževáten, ina, adj. Transports: prevaževátno opravilo, prevaževalni račun, DZ. prevaževátnica, f. bie Frachtanftalt, Cig. prevaževáti, újem, vb. impf. == prevažati,

Navr. (Let.), Nov.

provaževavec, vca, m. ber Uberfilhrer, Jan. (H.)

prevažkovati, ujem, vb. impf. verführen, transportieren: p. blago, C.

prevažnost, f. 1) die Überwichtigkeit, Cig.;
– 2) das Übergewicht, der Borzug: umnost daje p., C.; duana p., bas geistige Ubergewicht, LjZv.

prevdóbi, adv. zu früh, BlKr.-Mik.

preveč, adr. zu viel, zu jehr; kar je preveč, še s kruhom ni dobro - alizuviel ist ungefund; to je vendar preveč! bas ist boch zu arg! p, komu nagajati; p. mi je v stran, eš ift mir gu febr aus bem Bege; - gu viele; p. gostov; - (préveč, St.).

prevecanje, n. ber Betrug, Trub., Dalm.,

prevecati, vecam, vb. pf. beichmagen, bevortheilen, betrügen, Dict., Jan., Trub., Krelj,

prevečávati, am, vb. impf. ad prevečati, Krelj. 1. prevecen, cna, adj. zubiel, überflüffig, ogr.-C.; prevečni vledec, ber überflüffige Rieber, Vrtov. (Km. k.).

2. prevéčen, čna, adj. ewig, Levst. (Zb. sp.). preveciti, im, vb. pf. mit einem anbern Dedel ober Boben verfeben, C.; - prim. veka. prevěčkrat, adv. zu oft.

preved, veda, m. ber Umfat, ber Berlehr, DZ.; p. časnikov, ber Zeitungsvertrieb, DZ.; borsni p., ber Börsenvertehr, DZ.

prevédati, vêdam, vb. impf. ad prevesti, an-

bringen, verlaufen, Z., Svet. (Rok.). prevedba, f. p. menice, bie Indoffierung, Jan. prevedek, dka, m. der Umfaß, der Bertrieb, C. 1. preveden, dna, adj. flug, einfichtsvoll, C.

2. preveden, dna, adj. immermahrend: Vecna prevedna ljubezen! Levst. (Zb. sp.); (iz: pre-

prevedenje, n. bas überführen, Jan. (H.); bie Reduction (math.), Jan. (H.); - p. menice, bie Indoffierung, Jan. (H.).

prevedett se, vem se, vb. pf. zur Befinnung tommen, gu fich tommen, Jan., C., Ravn. prevédniti se, vêdnem se, vb. pf. biltr werben,

prevédno, adv. in einem fort, ogr.-C. prevednost, f. die Ginficht, C.; die Gefcide lichteit. Pohl. (Km.).

prevedreti, im, vb. pf. fich ausheitern: prevedrelo je, Fr.-C., Svet. (Rok.).

prevedriti, im, vb. pf. 1) wieber heiter machen, aufheitern; nebo p.; - p. se, sich aufheitern; prevedrilo se je, es hat wieder aufgehört zu regnen ; - p. koga, jemanben wieber heiter ftimmen, Ravn.-C.; - aufflären, Jan.; - wi-Bigen, Fr .- C. ; -- 2) bas Mufhoren bes Regens unter einer Bebachung abwarten, Jan. (H.). prevedrováti, ûjem. vb. impf. ad prevedriti, Z. preveg, vega, m. bas Berlieren bes Gleichgewichtes, die Rippe, C.; - prim. vegast. prevegati, am, vb. pf. umfippen machen, C. prevegniti, vegnem, vb. pf. umfippen machen, C.; p. se, bas Ubergewicht befommen, umfippen, C.

prevegováti, ûjem, vb. impf. ad prevegati, prevegniti, Z.

prevejati, jam, jem, vb. pf. 1) burchworfeln; vso pšenico p.; - prevejan, burchtrieben, C., SIN.; — 2) noch einmal worfeln, um-

prevejeváti, fijem, vb. impf. ad prevejati. prevékati, am, vb. pf. burchplarren, burchweinen, Cig., Jan.

prevelicati, am, vb. pf. übertreiben, Cig. preveličeváti, üjem, vb. impf. ad preveličati; übertreiben, Cig.; svoje zasluženje p., LjZv. prevélik, ika, adj. zu groß; — überaus groß. prevelikost, f. die übergröße, Mur., Cig. preveljaven, vna, adj. zu angesehen; - über-

ans angesehen. preveniti, nem, vb. pf. burch und burch well werden, durchwelfen, C., Z.; abdorren, Jan. preveno, adv. in einem fort, Mur., Cig., C.,

Danj.-Mik.; - iz: pre-v-eno, prim. vedno, Mik. (Et.).

prevêra, f. napačno nam. prazna vera, po nem. Aberglaube, Guts.; — prim. Strek. (Arch. XIV. 537.).

preveren, rna, adj. ju treu; - überaus treu, treugehorfamft, Jan.; allergetreueft, DZ.

preveriti, verim, vb. pf. 1) glauben machen, überzeugen, Cig., Jan., nk.; p. se, fich überzeugen, nk.; — 2) zu einem andern Glauben betehren, Mur., Navr. (Kop. sp.); — p. se, ben Glauben anbern, Cig., C., Let.; - 3) eines andern belehren, umftimmen, Cig., Jan., C.; hudič je Evo preveril, C. preverižiti, îžim, vb. pf. 1) überfetten, Cig.;

- 2) bei ber Weinpresse bie Preferiegel um-

legen, vzhSt.-C.

prevérjenje, n. - prepričanje, nk.

preverljiv, íva, adj. überzeugenb: s preverljivim čutom razlagati krščanski nauk, Lj-

prevesa, f. ber Uberhang, Jan. (H.).

preveset, adj. zu froh; - überaus froh; freudenboll.

prevesica, f. bie Schwebe, C.; bie Rippe: moja sreca je na prevesici, mein Glud ift auf bem Spiel, Levst. (Zb. sp.).

provesiti, vesim, vb. pf. überhangen machen, überhängen, M.

prevesláti, am, vb. pf. burdrubern.

prevésio, n. das Aberband, C.; = povesio, bas Garbenband, Svet. (Rok.); pri povezovanju prevesla nositi, Ravn. (Abc.); s preveslom snope vezati, Jurč.

prevesmo, n. = prevesio, bas Garbenband,

provesniti, vesnem, vb. pf. überhaugen machen: na kolenu p. koga, Glas.

prevesti, vedem, vb. pf. 1) hinüberführen, nk.; — 2) abseten, umseten, an Maun bringen: veliko blaga p., Cig., Svet. (Rok.), Dol.; p. in spečati kaj med ljudi, Slc.; ta krčma veliko prevede, Dol.; — menico p., einen Bechsel girieren, Jan.; — 3) in eine andere Sprache überfegen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; (stsl., rus.); - 4) einen Ausbrud auf einen andern gurudführen, reducieren (math.), Cig.

1. prevésti, vézem, vb. pf. hinüberfahren (trans.), überführen, Jan., Vrt., Prip.-Mik.

2. prevésti, vézem, vb. pf. überftiden, Cig., nk.; - prim. vesti (vezem).

prevéšati, am, vb. impf. ad prevesiti; p. se, überhangen: veje se k tlom prevešajo, Glas. prevet, veta, m. bie Uberliftung, ber Betrug,

C.; — prim. prevečati. prevéti, vêjem, vb. pf. 1) durchwehen, Cig.; - prevet gozd, ein gelichteter Bald, Notr.; — 2) = prevejati, Cig., Jan.

prevetrati, am, vb. pf. = prevetriti, Dol. prevetrilo, n. die Lüstung, Levst. (Pril.).

prevetriti, im, vb. pf. bem Luftzug auslegen, luften, ventilieren; - prevetren = prevejan, burchtrieben, pfiffig, ogr.-M., C.

prevetrovanje, n. bas Luften, die Bentilation, Cig.(T.)

prevetrováti, ûjem, vb. impf. ad prevetriti. prevévati, am, vb. impf. ad preveti, Jan., DZ

prevêz, f. = preveza, C.

prevêza, f. = konopčić za prevezavanje, C.; das überband, ber Badftrid, Cig.; bie Binbe, Cig., Jan., nk.

prevezáča, f. ber Berbanb, C

prevezanka, f. 1) bas Banb, C.; - 2) ber pfeilformige Ginfter (genista sagittata), ("ime je dobila od stebelca, ki je videti kakor prevezano*), Rodik (Kras)-Erj. (Torb.).

prevezati, žem, vb. pf. 1) überbinden; z vrvco, nitjo kaj p.; prejo p., bas Garn figen, Jan.; - 2) anders, von neuem binben, überbinben, umbinden; rano p.

prevezávati, am, vb. impf. - prevezovati. prevêzijaj, m. das Garnband, die Fițe, Cig. prevêznica, f. der Berband, Jan. prevêzniti, nem, vb. pf. auf die Öffnung um-

fturgen: lonec, skledo p., C., Z., LjZv.; p. se, bas B'eichgewicht verlieren, C.: umfturgen (intr.): pisker se je preveznil, Z.; voz se je preveznil, $LjZ\nu$.

prevezováti, ûjem, vb. impf. ad prevezati. previd, vida, m. 1) bie Einficht, bie Uberzeugung, C.; - 2) bie Borberfebung, Cig.; Die Borfehung, C.

previdati, am, vb. impf. ad prevideti; burchichauen: Bog ves svet previda, C.

previdba, f. bie Berforgung, Cig.

previdek, dka, m. bas Butbunten, Jan. (H.). previden, dna, adj. 1) porfichtig, flug; previdno ravnati, vorsichtig, behntsam vorgeben; - 2) = razviden, ersichtlich, Jan.

prevideti, vidim, vb. pf. 1) durchfchauen, einfehen; kar jaz previdim, nach meiner Ginsicht; . vorausiehen: vorhersehen, Cig., Jan.; Bog je od vekomaj previdel, Jsvkr.; - 2) p. se, fich im Geben irren, fich verfeben, C., Z.: — 3) (po nem.) p. s eim, mit einer Sache berfeben; p. se s dim; - p. bolnika, ben Rranten mit ben Sterbefacramenten verfeben. previdévati, am, vb. impf. ad prevideti, Zora. previdljiv, iva, adj. einfichtsvoll, C.

previdnost, f. 1) bie Borficht; iz previdnosti, vorsichtshalber; - 2) die Borsehung: bodja p. previdoma, adv. voraussichtlich, Jan., DZ. previdováti, fijem, vb. impf. ad prevideti, Cig., Jan.

previhati, am, vb. pf. 1) anders biegen ober stülpen, umftülpen; klobuk p., Cig.; - 2) previhan, verichmist, burchtrieben

provihniti, vîhnem, vb. pf. 1) umftülpen, Cig.; - 2) p. se, sich nach der andern Seite hin neigen (n. pr. o zastavi), C.; - p. se, bas Ubergewicht betommen, jughSt.

previhováti, újem, vb. impf. ad previhati, -hniti.

previhrati, am, vb. pf. burchfturmen, Cig. previhrávati, am, »b. impf. ad previhrati,

previjáč, m. = previjača 1), Cig.

previjaca, f. 1) bie Guirlande, Jan.; - 2) ein berfrummter Stod, Z.

previjanje, n. das Durchwinden, das Umwinben 20., prim. previjati; - p. glasa, die Mobulation ber Stimme, Cig.; die Mutation ber Stimme (g. B. beim Declamieren), Cig. (T.).

previjati, am, vb. impf. ad previti; 1) burthwinden; p. se skozi kaj, sich burchwinden, burchranten, Cig.; - 2) überwideln, umwinben; p. kaj s čim; — 3) anders, von neuem winben ober wideln: otroka p., bas Rind anders einwindeln; - 4) nach allen Seiten winben, Cig.; vihar drevje previja, Vrt.; ude p., Levst. (Zb. sp.); roke p., mit ben Sanden ringen, Mur.-Cig.; p. se, fich winden, fich frummen, Cig.; glas p., mit ber Stimme abwechieln, Cig.

previniti, vînem, vb. pf. einbiegen, Cig. provinski, adj. zu fehr vom Wein beraufct, Levst. (Zb. sp.)

prevîrati, am, vb. impf. ad prevreti; anbers fperren (g. B. ein Rab), nachiperren, C., Z. previsek, ska, m. ber überhangende Theil eines Gebäubes, Cig.

previsoti, im, vb. pf. eig. eine bestimmte Beit hindurch hangen bleiben; - danes bo se previselo, heute wird es noch beim trüben Wetter bleiben, ohne gu regnen.

provisok, óka, adj. zu hoch; - überaus hoch; allerhöchst.

prevîšnji, adj. allerhöchst, Cig., nk.; (hs.). previt, f. die Biebe (aus Zweigen gemacht), bie Berte, Die Ruthe, ein dunner Steden ober Brügel, C., SlGor.; (pravîd, f., Mur.; prévit, m, Rib.-M., Mik.; prevît, Valj. (Rad); "prevt", V.-Cig.; pravit, Jan.).

prévita, f. = previt (prevta, que jungen Aften geflochtener Baunring, Z., Levst. [Rok.]).

previtca, f. dem. previt, C.

previti, vijem, vb. pf. 1) durchwinden; p. jo, fich durchbringen: v Ameriki bi jo že kako previl, Bes.; p. se, sich durchwinden; - 2) umwinben, überwideln; s trakom prst p.; -3) anders, bon neuem winden ober wideln; otroka p., bas Rinb von neuem, anders einwindeln; - 4) gu febr winden, Z

previvalnice, f. pl. neka naprava pri statvah,

Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

previvati, am, vb. impf. = previjati: Marija doli sedala. Da sinka bi previvala, Npes.-K. prevîžati, am, vb. pf. — prepričati.

prevlač, áča, m. = desna ročica pri plugu, Skrilje pod Čavnom-Erj. (Torb.).

prevlačeváti, fijem, vb. impf. ad prevlačiti; 1) durcheggen, C.; - 2) bin und ber ichleppen, Svet.(Rok.).

prevláčiti, im, vb. pf. 1) burcheggen, Cig.; - 2) nochmals, von neuem eggen, umeggen, Cig.; - 3) binüberichleppen, überichleppen, Cig.

provlada, f. 1) ber Sieg, Z.; - 2) bie Oberherrschaft, C., nk.

prevladati, am, vb. pf. 1) burch eine bestimmte Beit hindurch regieren: deset let p., Cig.; — 2) die Oberhand bekommen, nk.

prevladen, dns, adj. überwiegend, pradominierend, Jan.

prevladováti, ûjem, vb. impf. borherrichen, pormiegen, Jan., nk.

Cool

prevlaka, f. 1) bas Hanrieil (bas z. B. bei Bferben burch bie haut gezogen wird, um eine Eiterung gu beraniaffen), Cig.; - 21 ber Überzug, Jan., DZ. prevlaževáti, ûjem, vb. impf. ad prevlažiti,

Jan. (H.).

prevlážiti, vlažim, vb. pf. burchfeuchten, burch-

weichen, Cig , Jan.

previéči, vléčem, vb. pf. 1) durchziehen: p. kaj skozi kaj; — p. se, fich durchziehen, durch-schleichen, Cig.; — 2) mit einem Uberzug versehen, überziehen; p. s kozo, überhauten; p z bakrom, vertupfern, Cig.; p. z lakom. ladieren, Jan.; - 3) hinüber-, herüberziehen: p. na to, na ono stran; — 4) p. se, borüberziehen (o nevihti), Cig.; - danes se bo se prevleklo, heute wird es noch nicht regnen, Cig.; tudi: zima se je prevlekla, Z. previeka, f. der Ubergug, Mur., Cig., Jan.

prevnôg, vnóga, adj., C., pogl. premnog. prevnožati se, a se, vb. pf. prevnoža se mi, ich enipfinde Etel, ogr.-C., vzhSt.; - nam.

premnoż-.

prevnúk, m., Dict., Mur., Cig., Jan., pogl. pravnuk.

prevod, voda, m. 1) bie Begleitung, C.; bie Procession, C.; slovesni p., der Festaug, Cig.; (pogl. izprevod); — 2) die Leitung (phys.), Cig. (T.); p. toplote, bie Barme- leitung, Sen. (Fix.); — die Übertragung, Jan.; bas Indoffament (Giro) bei Bechfeln, Cig., Jan., DZ.; po prevodu prenosne obligacije, burch Indoffament übertragbare Obligationen, DZ.; - 3) bie Uberfepung in eine andere Sprache, Jan., nk.; - 4) bie Reduction (math.), Cig. (T.); - tudi: prévod, voda. prevoden, dna. adj. 1) Boripannes: prevodni

okolis, ber Boripannsbezirf, Levst. (Nauk); (prim. 2. prevoj); - 2) Leitunge., Jan. (H.); 3) Reductiones: prevodno ravnilg, das Reductions lineal, Cig. (T.); - 4) Uberfe-

Bungs-, Jan. (H.).

prevoditelj, m. ber Uberfeger, nk.

prevoditelistvo, n. bas Uberfegungeburean, Nov.-C.

1. prevóditi, vódim, vb. pf. geleiten: prevodil te bo crez ulice, Kast.; spazieren führen, ausführen, Jan.; hin und ber führen: konja p., bas Bferb nach einer Fahrt bin unb ber führen, (damit es fich langfam abfühle); Zivinče p., če se je preobjedlo.

2. prevoditi, im, vb. pf. 1) durchselchen: prevojeno meso, Erj. (Torb.); - 2) zu viel jel-

chen, Cig.

prevodljiv, iva, adj. leitfähig (phys.), Cig. (T.)

prevodljívost, f. die Leitfahigfeit (phys.), Cig. (T.).

prevodnica, f. 1) (črta) p., ber Leitstrahl, C., Cel. (Geom.); - 2) banka p., bie Birobant, Cig. prevodnik, m. i) ber Begleiter, ber Begweiser, Cig.; — 2) ber Leiter (phys.): p. elektrike, toplote, Cig., Jan., Cig.(T.), Sen.(Fiz.), Vest., Vrt.; — 3) ber überseher, Jan.; — 4) der Indoffant (bei Bechfeln), DZ.

provodnína, f. bie Überfegungsgebur, Jan.(H.). prevodojemec, mca, m. ber Inboffatar, ber Girat, Cig., Jan.

prevodojemnik, m. = prevodojemec, Jan. (H.). prevonati, am, vb. pf. burchichnuffein; burch. stobern: vse p. po hiši.

prevohávati, am, vb. impf. ad prevohati. 1. prevoj, voja, m. bas Strahnenband, C.

2. provoj, voja, m. bas Geleit, Jan. (H.); ber Borfpann, Levst. (Nauk); na prevoje iti, Borfpann leiften, Cig.

prevojeváti, fiem, vb. pf. durch eine bestimmte Beit hindurch Rrieg führen, SIN.

prevojskováti se, újem se, vb. pf. im Rriege, mit Rriegführen gubringen, Cig.

prevonjáti, am, vb. pf. mit bent Geruch burch etwas bringen, burchbuften: p. skozi kaj, Cig. 1. prévor, m. 1) ber Brachader, Dol. - Mik.; - 2) prévor = žleb preko ceste v klancu, Rihenberk - Erj. (Torb.); - 31 die Schneebahn, C.

2. prevor, vora, m. ber große Thorriegel, Z. prevorditi, im, vb. pf., Vrtov. (Km. k.), pogl.

prevoriti, im, vb. impf. brachen, Dol .- Mik. prevornica, f. ber Querbollen, Jan. (H.). prevoščíti, im, vb. pf. mit Bachs übergieben, überwichsen, Cig.

prevotliti, im, vb. pf. burchhöhlen.

prevoz, voza, m. 1) die Durchfuhr, ber Durchgang (g. B. von Baren), Cig., Jan., Cig. (T.); — bie Durchfahrt (als Handlung), Cig.; (in einem Gebaube), Levst. (Pril.); - 2) Die Uberfahrt, Mur., Zora; die Uberichiffung, Cig.; - 3) bie Fahre, Cig., Jan.; spravijo konje in voz na preprosti prevoz, Erj. (17b. sp.).

prevoz, f. bas überband, Notr.-Levst. (Rok.). prevoza, f. bas Uberband, bie Banbichnur, Mur., Cig., Jan., Mik., Lašče-Erj. (Torb.), Polj.; moški so nosili široke klobuke s prevozami, Bes.

prevozáč, m. der Fährmann, Prip.-Mik.

prevozarina, f. ber Transportpreis, DZ. prevozen, zna, adj. 1) Durchfuhr-, Transito-, Cig., Jan., Cig. (T.); prevozna trgovina, ber Durchfuhrhanbel, Cig. (T.); prevozno blago, die Durchsuhrware, Cig.; prevozna poslatev, die Transitosendung, DZ.; - Transports, Frachts, Cig., Jan.; prevozni zavod, bie Transportanstalt, DZ.; prevozna ladja, das Frachtichiff, Cig.; - Durchfahrts: prevozni kosovi, Durchfahrteftreden, Levst (Cest.); prevozna cesta, die Durchfahrtestraße, DZkr.; — 2) transportabel, Jan.

prevozilo, n. 1) bas Transportmittel: imeti pravico na kako prevozilo, Aniprud) auf die Benützung von Reisemitteln haben, DZ.; bas Uberfuhrsfahrzeug, DZ.; - 2) ber Transport: pratež na prevozilo oddati, baš Gepad jum Eransporte aufgeben, DZ.

prevoziti, vozim, pb. pf. 1) hindurchführen;
- p. se po morju, bas Meer durchfchiffen, Cig.; - p. se, fpagieren fahren, Cig.; - fahrend gurudlegen, burchfahren; -

2) hinüber fahren (trans.): na ono stran p. kaj. Cig.: - 3) p. koga, jemandem vorfahren, nk. prevoznik, m. einer, ber überführt, ber Uberführer, Cig.; ber Frachter, DZ.; - ber Land. funcher, Jan.

prevoznina, f. 1) ter Durchfuhrgoll, Cig., Jan., Cig. (T.): - 2) bas Frachtgelb, die Transporttoften, Cig., Jan.; — 3) bas Uberfahrtsgeld, Cig., Jan.

prevozništvo, n. die Transportunternehmung,

die Transportanstalt, DZ.

prevožaja, f. 1) die Durchtuhr, der Durchzug (v. Waren), der Transito, Cig., Jan., DZ.; p. orožja, DZ.; — die Durchsahrt, Jan.; — 2) der Transport, Cig., Jan.; - 3) die Uberfahrt (über bas feste Land mit einem Bagen),

prevpijati, am, vb. impf. ad prevpiti, Cig. prevpiti, vpijem, vb. pf. überichteien: p. koga; cvenk večkrat pravico prevpije, Npreg.-Jan. (Slovn.).

prevpívati, am, vb. impf. = prevpijati, Z.; – piščal se prevpiva (gibt einen hohen, schrillen Con von fich), Z.

prevrača, f. ber Umfturg, Nov.

prevráčanje, n. 1) bas Umwerfen, bas Umfturgen; - 2) bie Dreberei, die Sophisterei,

prevráčati, am, vb. impf. ad prevrniti; umfehren, Jan., (math.), Cg. (T.); univerfen, umreißen; vozove p.; p. se, umfippen; umidlagen: vreme se prevraca, Cig.; liste v knjigi p., im Buche blattern, Dict., Cig.; — verkehren, verdrehen: odi p., Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.); — deuteln, Cig.; besedo p., Cig.; p. pravico, das Recht beugen, Cig.; p. postavo, bem Gefete Gewalt authun, Cig. prevracavec, vca, m. i) ber Ummalger, Cig.; - 2) ber Berbreber, C.

prevračeváti, újem, vb. impf. == prevračati, Jan.; - p. besede, pravdo, Dalm.

prevračíšče, n. die Rippe, Jan (H.).

prevračljiv, íva, adj. labil, Cig. (T.); - beränberlich: prevračljivo vreme, Z.

prevracuh, m. ber Ummalger (zanielj.), Cig. provrat, vrata, m. 1) die Umfehrung, Cig. (T.); — ber Umidmung, ber Umichlag, Jan.; bie Rataftrophe, Cig. (T.); - ber Umfturg, die Ummalzung, die Revolution, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; - 2) einer, ber alles übereilt: jaz sem že nekaj skusil, ti si pa še mlad prevrat: vse bi rad naglo storil, Jurč. prevraten, ma. adj. Umwalzungs-, revolutionar, Cig. (T.), nk.; prevratna stranka, bie Umsturzpariei, Cig. (T.). prevrätnik, m. der Revolutionär, Cig. (T.).

prevreči, vîžem, vb. pf. von einem Ort an einen andern werfen, überwerfen; list v knjigi p., umblattern, Mur., Cig., C.; krava si je čreva prevrgla, Glas.; - govorico p. na drugo stvar, bas Gefprach auf einen anberen Gegenftand lenten, Jure.; - in Umlauf bringen : veliko denarja p., veliko denarja se prevrže (fommt in Umlauf), C.; — umwerfen, umfturgen, umreißen; beim Sahren uniwerfen:

počasi vozi, da ne prevržeš; p. se, stittjen; dvakrat smo se prevrgli na tem kratkem potu; - p. se, umburzeln; sunil te bom, da se boš dvakrat prevrgel; — burcheinander werfen; vse p. po hiši; — berändern, ber febren: misel p., von ber Meinung abgeben, Cig.; (eine Thatfache) entstellen, Cig., Jan.; ichief beuten, p. besedo, Mur., C.: eine andere Bendung nehmen, umschlagen, fich anbern; veter se prevrže (legt um); vreme se je prevrglo; — p. se, aus ber Art schlagen, Cig.; — prevrzen, pfiffig, C.; geschick: p. na kaj, C.

prevred, adv. zu früh, vor ber Beit, Mur., Cig., Jan., C., Ravn., Met., Nov., Glas., Dol.

1. prevréden, dna, adj. zu frühzeitig, Cig., Jan.; prevredni grobci, Ravn.

2. prevréden, dna, adj. 1) hochmerth, Cig.; -2) zu mohlfeil: prevredno prodejsti.

prevréditi se, im se, vb. pf. = s težkim delom, zlasti vzdigovanjem težkih bremen bolečine dobiti črez pas, prevzdigniti se, cinen Leibschaben betommen, Goriška ok., GBrda-Erj. (Torb.); fich überheben, Jan.; tudi: prevrediti se, (prevorditi se, Notr., Vrtov./Km. k./); - prim. vred.

prevrescati, im, vb. pf. eine bestimmte Beit hindurch schreien: dete je celo uro prevre-

ščalo, jvzhSt.

prevrêtek, tka, m. ber Abjub, bas Decoct, Cig., Jan.

t. prevreti, vrem, vb. pf. 1) fprubelnb burch. bringen, hindurch fprudeln (3. B. vom Baffer), Cig.; - 2) auffochen, übersieben, auffieben (trans.); p. micko; p. se, auflochen (intr.); naj se mleko prevre!

2. prevreti, vrem, vb. pf. anbers fperren (g. B. mit bem Rabiduh ober ber hemmitette), C. prevrévati, am, vb. impf. ad 1: prevreti, Jan. (H.).

prevriskati, am, vb. pf. jauchzend o. ichreiend zubringen, burchjauchzen, Cig.

prevît, vfla, adj. gar tildhtig, brav: Ona si ima hčere ("čeri") tri, Prevrle, mlade so

vse tri, Npes.- Vra7.

prevfniti, nem, vb. pf. ummerfen; p. voz; dirjaje p. koga, jemanben einrennen, Cig.; p. se, umfallen, umfturgen; umfippen, Cig.: verlehren, umlehren, Mur., Cig. (T.); vsc p., alles umtehren, umftoren, Cig., Jan.; besede napak p., die Borte verfehren, Cig.; pravico p., Jap. (Prid.); - p. se, fich anbern, Cig. prevroc, adj. gu heiß; - fiberaus heiß.

prevročína, f. alljugroße Sibe, C.

prevestiti, im, vb. pf. anbers reihen, Z.; — (ben Sat) umbrechen (bei ben Buchbrudern), Cig, Jan., Cig. (T.); (rus.).

prevŕščati, am, vb. impf. ad prvrstiti, Jan.

prevrščeváti, újem, vb. impf. ad prevrstiti, (-stovati) Cig., Jan.

prevrecti, im, vo. pf. 1) durchtofen, durchbraufen, Cig., Jan.; - 2) übertofen, Jan.; - tudi: previšati, im, Cig. prevrševati, am, vb. impf. ad prevršeti, Jan

Google

prevzeten, tna, adj. übermüthig: — ansbruche-

prevršiti, im, vb. pf. bas Dag überichreiten, übertreiben, Cig. (T.). prevet, m. bie Bohrung (3. B. bes Gewehres), Jan. (H.). prevstanína, f. bas Bohrloch, C. prevftati, vitam, vb. pf. 1) mit einem ober mehreren Löchern verjeben, burchbohren; desko p.: - burchftobern, burchftoren, Cig.; - 2) p. se, fich hindurchbohren (g. B von Würmern), Cig.; - 3) mit Grubeln gubringen, burch-grubeln, Cig. prevrtávati, am, vb. impf. == prevrtovati. prevrtéti, ím, vb. pf. anders oder anderswohin breben, überbreben, Cig. prevrtina, f. bas Bohrlod), C. prevrtiti, im, νb . pf. 1) = prevrteti; - 2) p. se, hindurchwirbeln, Cig.; - 3) ein wenig austanzen, Z. prevrtijáti, am, vb. pf. burchbohren; s kljunom buce p., Npes.-Vraz. prevrtoglaviti, glavim, vb. pf. umfturgen (trans.), LjZv. prevrtováti, ûjem, vb. impf. ad prevrtati. prevrvráti, am, vb. pf. durchiprubeln, durchmurmein, Cig. prevěžek, žka, m. 1) der Burzelbaum, Cig.; - 2) ber Ubergang, die Katastrophe, Zora; 3) bie Abart, Z. prevržijiv, íva, adj. pfiffig, ausfindig: ni nic prevržljiva ta ženska = ne ve nič preudariti, kako bi bilo bolje, Rib.-M.; premeten in p., Levst. (Zb. sp.). prevreljivec, m. ber Bfiffige, Levst. (Zb. sp.). prevstránski, adj. alizuabgelegen, Cig. prevzdig, diga, m. 1) bet Abhub (ber Rarten), Cig.; - 2) die Umjepung (eines Bfanbes) (merc.), Cig. (T.). prevzdígati, dígam, vb. impf. ad prevzdigniti. prevzdígniti, dignem, vb. pf. 1) abheben: karte p., Mur. - Cig.; - hinwegheben: Bog nam to prevzdigni! Gott wende bas von uns ab! Cig.; drugim sramoto p., Ravn.; Mesija, menijo, jim bo davke in tujce prevzdignil, Ravn.; - besedo p. komu, jemanbem ins Wort fallen, Cig., Jan.; — 2) p. se, zu schwer heben und sich baburch beschädigen, sich überprevzdigováti, újem, vb. impf. ad prevzdigniti. prevzem, vzema, m. bie Ubernahme, DZ.; p. dela, Levst. (Cest.). prevzema, f. bie Abernahme, Jan. prevzemanje, n. das übernehmen, nk. prevzemati, mam, mljem, vb. impf. 1) übernehmen, übermaltigen, ergreifen: mraz, spanje, strah me prevzema, Cig., Jan., nk.; - 2) in Empfang nehmen, übernehmen, Cig., Jan., nk.; prevzemaje, bei ber Ubernahme, Cig.; beležnik prevzema pisma, DZ.; — 3) p. se, übermüthig werben, sich überheben, Cig., Jan. prevzemen, mna, adj. übernahms., Jan. (H.). prevzemnica, f. bie Ubernehmerin, Cig.

prevzemnik, m. ber Übernehmer, Cig., DZ.;

p. posestva po očetu, LjZv.

voll, eingebildet, Cig., Jan., Cig. (T.). prevzetev, tve, f. die Abernahme, Jan., C. prevzeti, vzámem, vb. pf. 1) übernehmen, übermannen, ergreifen; jeza ga je prevzela, er ließ fich vom Borne übernehmen ; mraz, spanie, strah, žalost, veselje i. t. d. prevzame človeka; angreifen: bolezen ga je prevzela, Cig., Jan.; sopuh ga je prevzel (hat ihn betaubt), Cig.; - p. se od soli, von Galg burchbrungen werben, gepolelt werben, Cig.; - prevzet, voreingenommen, Cig.(T.); - 2) etwas zu fich ober über fich nehmen, übernehmen; p. blago, delo, gospodarstvo; p. službo po kom; 3) p. komu kaj, jemanbem etwas vorwegnehmen, weggreifen, wegfischen; nevesto komu p., Pres.; odjemnike p., Runden ab-führen, Cig.; p. komu besedo, Ravn.; — 4) p. si roko: žnjicam levica, s katero love požete bili, često za pestjo oboli tako zelo, da oteče; tedaj vele, da si je žnjica roko prevzela, Smarje (pod Ljub.) - Erj. (Torb.); — 5) p. se, übermüthig o. hochmilthig werden: rad se prevzame, komur se dobro godi; - (prevzel = prevzeten: Huda, prevzela mačeha, Npes.-Vraz). prevzetija, f. ber übermuth; to je sama p. prevzetje, n. 1) bie Ubernahme; — 2) ber Sochmuth, Cig., C., Dalm.; kaj se vam zdi ob takovem prevzetju? Krelj; tudi: prevzetjė: Kupico žvepla 'no smole: Pij, duša, to ti je zdaj prevzetje! Npes.-Vraz. prevzętka, f. = prevzetnica, Vod. (Pes.). prevzetnež, m. ber Ubermuthige. prevzetnica, f. bie Ubermuthige. prevzetnîja, f. = prevzetija, Cig., Polj. provzetnik, m. der Übermüthige. prevzetnjáča, f. = prevzetnica, Mur. prevzetnják, m. = prevzetnik, Mur., jvzhŠt. prevzetnost, f. ber übermuth. prevzetost, f. die Boreingenommenheit, die Befangenheit, Cig. (T.). prevzetovanje, n. übermuthiges Benehmen. prevzetováti, üjem, vb. impf. fich übermüthig benehmen; - fich anmagend geberben, Jan.; groß thun, Jan.; p. z modrostjo, Zora; bie Rafe hoch tragen, Cig. prevzetovävec, vca, m. der Abermuthige. prevzetovávka, f. bie Übermilthige. prevzetuh, m. ein übermuthiger Menich. M. prevzvisen, adj erhaben, Jan. (H.); prevzvisoni gospod N., feine Ercelleng ber Berr R. prevzvíšenost, f. die Ercelleng, Jan., nk.; Njega p., Seine Excelleng, nk.; (po hs.); — (bie Emineng, Cig.). préza, f. 1) das Anfipringen der Leinfamentapfeln an ber Sonne, Kr .- Valj. (Rad); - 2) die Jagb nach Flöhen, Kr.-Valj. (Rad). prezabeliti, im, vb. pf. zu viel schmalzen, Z. prezabunet, hla, adj. allznaufgebunsen: (sig.) allzuschwülstig: p. jezik, Levst. (Zb. sp.). prezačasa, adv. ju früh, C. prezadotzenec, nca, m. ber Gemeinichulbner, Cig., DZ.

· Cicrosole

(prezai) prezali, zála, adj. zu hůbích; - überaus hūbich; — prim. zal (i).

prezalica, f. das ichmarogerifche Gaffen und Lauern bei Hochzeiten und anberen Gaftereien: berači in otroci hodijo na prezalico k svatovščinam in drugim pojedinam, Polj.; na prezalici biti, Cig.

prézanec, nca, m. = prezavec, lan, kateri se

preza, Levst. (Rok.).

prezariti, im, vb. pf. burchftrablen, C. prezastúžen, žna, adj. zu verdienstvoll; -

fehr berbienftvoll.

1. prézati, am, vb. impf. 1) auffpringen (von Samenkapfeln, Hullen u. bgl.): socivje preza, Dict.; pšenica in sploh žito preza, kadar je prezrelo in zrna začno padati iz klasja, Kras-Erj. (Torb.). St.; — 2) auffpringen machen: lan p., bas Auffpringen ber Leinsamentapfeln burch Mifchen beforbern, C .; - (fig.) dezele p., die Lander aussaugen, Nov.; mit Borten qualen: p. koga, da bi razdrazil njegovo radovednost, Zv.; - bolhe p., (Flohe fpringen machen) Flohe fangen, Cig., Lasce-Erj. (Torb.); nemškutarske besede p., Zv.; an ber Sonne warmen, Cig.; ruhe p., da bi bolhe odskakale, Notr.; - p. se, auffpringen (von Camentapfeln, bulfen u. bgl.); lan, grah se preza, Mur., Danj.-Mik., Št.-C., Polj., Lašče-Erj. (Torb.); laneno seme se na ruhe razgrne, da se preza, Levst. (Rok.); - sukno, obleka se preza, = začela se je trgati, zemlja se preza (= poka), Gor .; - 3) mit Bitten gufegen, "fergeln" (von Kindern), C.; - 4) = škripati, fnarren, C.; "raungen" (von Krebfen, wenn fie außerhalb bes Baffers finb), Mur.

2. prezati, am, vb. impf. mußig guichauen, gaffen, aufpaffen (g. B. bei einem Sochgeits.

dymauje), Cig., Vec.-C.

3. pręzati, pręzam, pręzem, vb. impf. binben, Jan.; Ti konec na zacetek prezek, Levst. (Zb. sp.); (nav. le v sestavah).

prezaupati, am, vb. pf. ju viel gutrauen : sebi p., V.-Cig.

prezaupen, pna, adj. ju vertrauensfelig, Jan. (H.); - vermeffen, Cig., Jan., C., Z. prezaupljiv, iva, adj. alljuvertrauensboll; -

vermeffen, C.

prezaupliivost, f. allgugroße Bertrauensselig-

feit; — bie Bermeffenheit, Cig. prozaupnost, f. allzugroße Bertrauenefeligfeit, Jan. (H.); - Die Bermeffenheit, Cig.

prezávati, am, vb. impf. ad prezvati; 1) fund maden, publicieren, C.; - 2) beschimpfen, ogr.-C. 1. prezavec, vca, m. ber Springlein, ber Rlanglein, Cig., Valj. (Rad).

2. pręzavec, vca, m. = prežar, kdor preza

(n. pr. pri svatovščinah), Cig.

prezbitěrij, m. duhovniški prostor v cerkvi, das Presbyterium.

prezbiterijanec, nca, m. ber Bresbyterianer, Cig.; (prezbiterijanci so poseben del protestantov na Angleškem in v Ameriki). prezdevanje, n. die Antonomafie (ein Tropus),

Cig.(T.).

prozdevek, vka, m. ber Spinname, Jan. prezdihováti, fijem, vb. pf. mit Geufgen gubringen, verseufgen: p. ves dan, Cig. prezdravéti, zdrávim, vb. pf. = ozdraveti,

Podkrnci-Erj. (Torb.), Cv.

prezeba, f. Die Erfaltung, Jan.; das Durch-

frieren, C.: das Erfrieren, C. prezebati, am, vb. impf. ad prezebati; von ber Ralte buichbrungen werben, febr frieren, Frost leiben; kaj tukaj prezebaš! pojdi v hišo! prezebávati, am, vb. impf. == prezebovati. prezebováti, ûjem, vb. impf. == prezebati.

prezebsti, zebem, vb. pf. von Ralte burchbrungen werben, burchfrieren, fich erfalten, Cig., Jan.; pojdiva v hišo, da ne prezebeš, Jurc.; prezebel, durchfroren, Jan., C.; prezeblo truplo mu popolnoma odreveni, LjZv.

prezent, m. darilo, bas Brafent.

prezentirati, am, vb. pf. (impf.) = s puško čast izkazati (pri vojakih), prajentieren. prezévati, am, vb. pf. burchgahnen: ves ve-

prezgodaj, adv. au früh; prezgodaj je še, ne bom še vstal; zu frühzeitig, vor der Beit; p. si prišel, boš moral čakati.

prezgóden, dna, adj. = prezgodnji, Mur., jvzhSt.

prezgodnji, adj. zu frühzeitig, vorzeitig: prezgodnja smrt.

prezgodnjica, f. (krava) p., eine Ralbin, bie gu fruh (fcon im 2. Jahre) talbt, Cig., Gor. prezgodnjiček, čka, m. ein zu früh geborenes Rind, Cig.

prezgodnost, f. bie Frühzeitigfeit, Cig. prezgovoren, rna, adj. allzugesprächig ober redfelig.

prezgovórnost, f.allzugroße Geiprächigfeit, Str. prezidanje, n. der Umbau.

prezidati, am, vb. pf. anders mauern, umbauen; p. hiso.

prezidavanje, n. das Umbauen, die Umbauten. prezidávati, am, vb. impf. = prezidovati.

prezîdek, dka, m. ber Umbau, Jan. prezident, m. predsednik, ber Brafibent.

prezīdij, m. predsedništvo, baš Brāfidium. prezidovânje, n. = prezidavanje.

prezidováti, ûjem, vb. impf. ad prezidati. prezijati, am, vb. pf. 1) (eine Beit hindurch) ben Mund oder bas Maul geöffnet halten: durchgaffen, Cig.; — 2) p. se, sich übergaffen, Cig.

prozima, f. ein allguftrenger Binter, ju große Ralte, C.

prezimisce, n. die Uberwinterungeftatte, C., DZ. prezimiti, im, vb. pf. 1) über ben Binter binaus in gutem Stanbe erhalten, burchwintern (v. Bflanzen, Bieb), Cig., Jan.; - 2) fich über ben Binter halten, C.; tudi: p. se, Cv.; -3) ben Winter gubringen, überwintern, Dict., Cig., Jan., nk.

prezimovalisce, n. ber Binteraufenthalteort,

bas Winterquartier, Jan.

prezimovanje, n. 1) bie Erhaltung durch ben Binter hindurch, Cig.; - 2) das Uberwintern, der Winteraufenthalt, Jan.

prezimováti, ûjem, vb. impf. 1) überwintern, burch ben Winter in gutem Stanbe erhalten. Cig.; - 2) burch ben Binter in gutem Stanbe verbleiben, Cig.; - 3) ben Binter (bie Binter) gubringen, Jan., nk.

prezimščina, f. = plačilo za prezimovanje, Let. prezîr, m. die Mijšadjtung, C. preziráten, ina, adj. = prezirljiv, verāditlid, nk.

prezîranje, n. die Misachtung, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

prezîrati, am, vb. impf. ad prezreti; 1) übersehen, Cig.; — 2) missachten, zurücksehen, Cig., Jan., C., nk.; (hs.).

preziren, rna, adj. 1) mifeachtungevoll, veråchtlich, C., nk.; - 2) = prezoren, prozoren, Cig.

prezirijiv, iva, adj. mijsachtenb : p. proti komu, C.; verachtlich: v prezirljivem pomenu, Erj. (Torb.); prezirljivo roganje, LjZv.

prezirnost, f. die Difeachtung, verächtliches Benehmen, nk.

prezivati, am, vb. impf. ad prezvati; ausrufen, Z.; aufrufen, C.

prezlatiti, im, vb. pf. 1) übergolben; - 2)

bon neuem bergolben.

prezijaj, m. = lan, ki se preza, ber Springlein, ber Rlanglein, Cig., Mik., Lasce-Erj. (Torb.). prezio, adv. zu fehr, allzusehr, allzuarg, Jan., C., nk.

prezmehčáti se, am se, vb. pf. zu weich werben, verweichen, Cig.

prezmesek, ska, m. ber übergemengtheil, h. t,-Cig. (T_i) .

preznamenit, adj. ju bebeutenb; - bon überaus großer Bebeutung, hochaniehnlich, Cig.

preznojiti, im, vb. pf. = prepotiti, butchschwigen, Jan. (H.).

prezółkeł, kla, adj. bumpfig, "spinstig": p. kruh, t. j. pokvarjen kruh, ki se nitkasto vieče, Ig (Dol.),

prezóren, rna, adj. - prozoren, burchfichtig, Cig., Jan.

prezoreti, im, vb. pf. überreif merben (prim. prezorevati in prezoriti 2).

prezorevati, am, vb. impf. zu fehr reifen, C. prozoriti, im, vb. pf. 1) überreif machen, übergeitigen, Cig., C.; p. se, überreif werben, Cig., C.; - 2) nam. prezoreti, Gor.

prezovič, m. ber Ausrufer, ber Berold, C., Valj. (Rad), ogr.-Raič(Nkol.)

prezračevanje, n. bas Lüften, nk.

prezračeváti, újem, vb. impf. ad prezračiti. prezračiti, im, vb. pf. buichluften, Z., nk. prezrel, zrela, adj. zu reif, überreif. prezrelost, f. die überreife, Cig.

prezréten, tna, adj. = prezoren, prozoren,

prezreti, zrem, vb. pf. 1) überbliden, überfeben, Jan. (H.); - 2) nicht beachten, überfeben, Cig., Jan., C., nk.

prezváč, m. = prezovič, C.

prezvanjati, am, vb. impf. i) in fuigen Mbfagen lauten, C., Z., Gor.; — an bie Glode idiagen: kadar gori ali se hudo vreme bliža, prezvanja, jvzhSt.; p. nevihti, Slom.; (p. kaj:

Meglo prezvanja, Strel se glasi, Slom.); -2) immerfort lauten: vso noc p., Gor. prezváti, zóvem, vb. pf. durchrufen, ausrufen:

p. kaj po vsej hiši, Cig.

prezvedeti, zvem, vb. pf. erfahren, Jan. (H.). prozvest, adj. gu treu; - überaus treu; allergetreueft, treugehorfamft.

prezvit, adj. zu liftig; - überaus liftig. prezvon, zvona, m. bas Abfegen beim Lauten (wobei nur an eine Geite ber Blode einigemale angeschlagen wird), Gor.

prozvoniti, im, vb. pf. beim Läuten abfegen u. einigemale nur an eine Seite ber Glode an-

ichlagen, Gor.

preža, f. bie Lauer; na preži stati, biti, auf ber Lauer fteben, fein; - ber Anftanb ber Jager, Cig., C.; na prezo hoditi, Dol.; -- bas fomaroberifche Lauern bei hochzeiten, C., Kr., St.; na prežo gredo fantje, kadar je kje gostovanje, Zora.

prežáč, m. ber Lauerer, Cig.; bei bei Boch-

zeiten, SlGor.

prezagati, am, vb. pf. burchfagen, enizweifagen. prežalisče, n. der Lauerplat, Cig.

prežálosten, stna, adj. zu traurig; - überaus traurig; hochbetrübt, tiefgebeugt.

prežalovátí, újem, vb. pf. trauernd gubringen, burchtrauern, vertrauern; vse dni in noči p., Cig.

prežanje, n. bas Aufpaffen, das Lauern. prežar, ria, m. ber Lauerer, Cig., Jan.; bef. ber hochzeitsichmaroper, Cig., Jan., C., Polj., Ig (Dol.).

prežarica, f. die Hochzeitsichmaroperin, C. 1. prezariti, arim, vb. impf. bei Sochzeiten und anderen Gaftereien guichauen und aufpaffen,

um irgend einen Biffen zu erhaschen, Z., Polj. 2. prezariti, im, vb. pf. durchgluhen, Cig. prezati, im, vb. impf. lauern, paffen; macka preži na miš; pes preži pri mizi, da bi kaj pograbil; p. na priliko, bie Belegenheit ablauern, Cig.; p. na koga, auf jemanben lauern, jemanden belauern; - bef. ungelaben bei bochzeiten vor bem Saufe lauern (um etwas bom Mahle zu erhaschen); — *(pren.)* krušne skrbi jim iz obraza preże, Ravn.-Valj. (Rad).

prezavec, vca, m. der Lauerer, ber Aufpaffer, Cig., Jan.; bef. ber ichmarogerifche hochzeits-

préžaven, vna, adj. lauerfam, Cig.; prežavno je korakal med vrbovjem, Glas.

préžavka, f. die Laurerin, Cig.

preždéti, ím, vb. pf. ruhig wartend o. vor fich hinbrutend zubringen, C.; vso noc p., Cig. preždévati, am, vb. impf. ad preždeti, C. prežebráti, am, vb. pf. burdmurmeln, murmeind burchbeten, Cig.

prežec, žca, m. = prežar, ber Lauerer bei einer hochzeit, C.

prežejati, am, vb. pf. mit Durft qualen: pre-

žejana volčica, Cv. preželjen, lina, adj. allaubegierig, luftern, (preželjan), Cig.

prezemati, mam, mljem, vb. impf. ad prežeti (zmem); 1) burchpreffen, burchbruden, Cig.; - (bie Bafche) ringen, Jan.; - 2) umfaffend einbruden, Z.; - 3) von neuem preffen, Cig.

prêženec, nca, m. = predenec, Gor.

prožonek, nka, m. ber Bant, ber Streit, Tem-

ljine (Tolm.)-Štrek. (Let.).

prežeti, žánjem, vb. pf. 1) mit ber Sichel schneibend burchgeben, Valj. (Vest.); p. njivo, p. pot na njivi, da lahko z vozom črez njo peljejo, Ig (Dol.); - 2) im Schneiben mit der Sichel guvortommen: p. koga, Dol.

prezeti, zmem, vb. pf. 1) burchpreffen, burchbruden: sok p., Cig., C.; - umfaffend einbruden: zivot p., ben Leib ichnuten, Z.; prežeta črez pas, $LjZ\nu$.; vez prežme drevesce, Z.; - 2) bon neuem preffen, Cig.

preževáč, m. = preživač, C.

preževati, vam, vljem, vb. impf. = 2. preživati,

Mur., Jan., SlGor. prežganje, n. bas eingebrannte Mehl, C. prežgánka, f. die Einbrennfuppe, Cig., C., Ravn.

(Abc.), Notr.

prezgati, zgem, vb. pf. 1) durchbrennen, durchsengen; podplat, suknjo si p.; - 2) an einem maßigen Feuer ichnell austrodnen, roften, Cig.: einbrennen: p. moko; prezgana juha, bie Einbrennfuppe; - 3) noch einmal brennen: prezgani vinski evet, rectificierter Beingeift, Cig., DZ.; - prežgan, pfiffig, C.

1. prežíca, f. bie hochzeitslaurerin, C.; - prim.

prežec.

2. préžica, f. dem. prega; die Schnalle, C.; prim. češ, přežka,

prežič, m. = prezljaj, C.

prozig, ziga, m. 1) eingebranntes Mehl für bie Einbrennsuppe, Cig.; - 2) die Deftillation, Cig.; - 3) ber überbrannte, feinere Brantwein, C.

prežigac, m. ber Deftillateur, Cig.

prežigaten, ina, adj. Destillatione, DZ.; pre-zigaina cev, ber Destilliertolben, Cig.

prežigatnik, m. ber Rectificierapparat für ben Beingeift, DZ.

preziganje, n. 1) bas Durchbrennen; - 2) bas Roften; - bas Ginbrennen; - 3) bas Deftillieren, bas Rectificieren (chem.), Cig.

prežigati, am, vb. impf. ad prežgati; 1) burdibrennen ; - 2) röften ; einbrennen ; - 3) überbrennen, C.; bestillieren, rectificieren (chem.), Cig., Jan., C.; überichmelzen: zlato, srebro p., (capellieren) Cig.

prežilika, f., Cig., Jan.; pogl. pražiljka.

prežîn, m. der Lauerer, Cig.; - = prežar, Z. prežinjati, am, vb. impf. ad prežeti; mit ber Sichel durchschneiben, Z.; — (bie Saat) schröpfen, ftupen (bevor fie Ahren anfest), C.

prežišče, n. die Lauerftatte, C.

prežît, adj. verlebt: p. obraz, C.

prežitek, tka, m. der Lebensunterhalt, C.; der Auszug (3. B. ber Eltern), C.; — bas Gnabenbrot, C.

prežîv, žíva, adj. zu lebhaft; — überaus lebhaft; preživa barva, eine sehr grelle Farbe. proživa, f. die Erhaltung, Slov.; - die Armeneinlage, DZkr.

preživáč, m. ber Bieberfäuer, Cig. (T.), Erj. (Z.), DZ.

1. prežívati, am, vb. impf. ad prežíveti, C. 2. prožívati, am, vb. impf. miebertauen, Habd .-

Mik., Mur., Dalm. (Reg.), ogr. prežîvek, vka, m. 1) bas Berleben, die Eri-

steng: kar je potrebno za prijeten preživek na dezeli, Jure.; - 2) ber Unterhalt, bie Suftentation, Jan., C., Cv.

preživeti, im, vb. pf. 1) burchleben, verleben, aubringen: veselo p. leta svoje mladosti; - 2) überleben, V.- Cig., Jan.; - 3) p. se, sich überleben, Cig. (T.), nk.; preživeli starec, Cv.; - 4) = oživeti, wieber aufleben, C.

preživîtek, tka, m. ber Lebensunterhalt, bie

Nahrung, C., Svet. (Rok.).

preživiti, im, vb. pf. 1) ernahren, erhalten; burch Futter erhalten, burchfuttern; zivino črez zimo p., Cig.; - p. se, fein Fortfoinmen finben, fich burchbringen; ob tujem se p.; s sivanko se p., sich mit ber Nabel ernahren, Cig.; - 2) p. se, = preziveti 4), oživeti, wieber aufleben, Jan.

preživitva, f. ber Lebensunterhalt, C.

preživliaten, ina, adj. Ernahrunge., Suftentations, Jan.

preživljanje, n. bas Ernahren, bie Erhaltung: p. svojih ljudi, DZ.

1. prežívljati, am, vb. impf. ad preživiti.
2. prežívljati, am, vb. impf. = 2. preživati, miederfánen, C., BiKr.-DSv.

preživljava, f. die Erhaltung, die Suftentation, Jan., Glas.

preživljenje, n. die Erhaltung, Cig., DZ. preživnína, f. bie Erhaltungstoften, Jan.; bas Behrgeld, DZ.

prežlabudráti, am, vb. pf. 1) mit Blappern zubringen, burchplappern; nekoliko ur p.; 2) überplappern, überschwagen, Cig.

prežlahten, tna, adj. zu edel; — überaus edel; wohledel, Jan.; hochwohledel, Cig.; prežlahtna

prežlébiti, im, vb. pf. mit Rinnen belegen, Cig. pręžljaj, m. = prezijaj, Cig., C., Gor.-Valj. (Rad).

prežmikati, kam, čem, vb. pf. burchquetichen; grozdje p., Z.; (rak) ne neha mleti, dokler ni vse pretrto, zdrobljeno in prežmikano, Erj. (Izb. sp.).

1. prežuják, m. ber Genosse, ogr.-Valj. (Rad); - koren: preg-.

2. prežnják, m. = prežljaj, C. prežókati, žôkam, vb. pf. durchstupjen; durchpuffen, Cig.

prežúliti, im, vb. pf. burchreiben: konja p., bas Bferb wund bruden, Cig.; p. se, fich wund reiben, Z.

prežun, m. ber Spion, Cig., C.

prežvečiti, im, vb. pf. 1) burchtauen; - 2) mit Rauen zubringen: ves dan p. in prejesti, ben ganzen Tag Inaupeln, Cig.; — 3) nochmals lauen, wieberfäuen. prežvęčki, m. pl. die Raufnollen ber Wieber-

taner, C.

prožvěk, žvéka, m. 1) das Biebertauen, Z., Svet.(Rok.); - 2) der Raufnollen bes Biebertauers, C.

prežvekalnik, m. ber erfte Magen ber Biebertauer, ber Banfen, Cig., Valj. (Rad).

prežvekáti, kâm, žvéćem, l. vb. pf. == prežvečiti, Mur., Cig., Jan.; - II. prežvękati, kam, čem, vb. impf. wieberfauen, Valj. (Rad). prežvekávati, am, vb. impf. = prežvekovati. prežvekavec, vca, m. ber Biebertauer, Valj. (Rad).

prežvekoválník, m. = prežvekalník, Jan.(H.). prežvekovanje, n. bas Wiederfauen.

prežvekováti, ûjem, vb. impf. ad prežvekati I., wieberläuen.

prežvekovavec, vca, m. ber Biebertauer, Cig., Jan., Erj.(2.), nk.

prežvekovávka, f. ein meibliches mieberläuenbes

Thier, Cig., Jan. prezvenklisti, am, vb. pf. eine bestimmte Beit hindurch klingeln, Cig.

prežvepláti, âm, vb. pf. burchichwefeln, Cig. prezvizgati, am vb. pf. 1) burchpfeifen (3. 18. eine Arie), Cig., Jan.; - 2) (einen Raum) burchpfeifen, burchgifchen, Cig.; - 3) eine bestimmte Beit hindurch pfeifen, Cig.

prežvižgávanje, n. bas Gepfeife, Cig. prežvižgávati, am, vb. impf. = prežvižgovati;

burchpfeifen: - beftandig pfeifen. prežvižgováti, ûjem, vb. impf. ad prežvižgati; Kraljič tako prežvižguje, Da se jezero stresuic, Npes.-Jan. (Slovn.).

prežvrgoleti, im, vb. pf. eine Zeit burchawitidern, durchtrallern, Cig., Jan.

prežvrgolévati, am, vb. impf. ad prežvrgoleti, Cig.

pfga, f. 1) germalmte, mit Lehm und Ralt gemischte Steine, ber Grus, Cig., Jan.; ber Briesfand, Cig.; - kar nagrabijo, kadar spomladi travnike trebijo, Notr.; - 2) baš Mehl aus getrochtetem Obst (bes. aus Holzbirnen), C., M.; — eine Art Maisluchen (= grpa), vzhSt.-C.; — 3) der Olkuchen, Mur., Cig., Jan., C.; nav. pl. prze: makove, tikvine prge, vzhSt.; pust kakor p., Z.; -4) ber Schaf- ober Biegentoth, Cig., C., Gor.; -siten kakor p., Gor.-Levst.(M.); - (psovka): sitna prga ti! Dol.

pfgast, adj. 1) grieficht, Cig.; - 2) bunt, ichedig, Z., C.

prgav, adj. griefig, Cig. prgišč, f. = prgišča, BlKr.-Navr.(Let.). prgišča, f. die Handboll, Habd. - Mik., Hip. (Orb.), ogr. - Mik., C., Rez.-C.; beibe Hande voll, SlGor.-C.; - prim. stsl. pregrašta.

prgišče, n. = prgišča, die Handboll, Jan., Kras, Ist. - Erj. (Torb.), Lašče - Levst. (M.); prgišče nastila, LjZv.; nesel je prgišče (tobaka) pod nos, Jurč.; beibe panbe voll, Cig., St.-C., Rib.-C.

prgiščica, f. dem. prgišča, eine fleine Sandboll, C.

prgovec, vca, m. bas Chpernaras (cyperus), C., Medv.(Rok.).

pah, m. etwas Staubartiges: ber Schimmel. Z.; der Moder, M.; bie Stauberbe, Z.; bie Loderajche, Blc .- C.

pfha, f. 1) eine Art Ausschlag: prhe na životu, ionppige Saut (elephantia), Dict.; ber Grind. Hip .- C .; prhe na glavi, Ropfichuppen, C .; -2) bas feinfte Saar an Thieren ("parha"), Cig.; - 3) = stupa, bas Buiber, Bes.

prhaj, m. 1) ber Ropiftanb, Notr., Latce-Erj. (Torb.); poln je prhaja, Ig(Dol.); toliko, kakor en prhaj na vagi, Bas.; prhaji po glavi, bie Haarschuppen, Cig., Jan.; -- 2) eine Art Ranbe, Mur., Cig., Jan.; - 3) ber Staub. regen, C.

prhajast, adj. 1) voll Haarstanb ober Haarichuppen, Ig(Dol.); - 2) mit einem Musiah (mit ber Raube) behaftet, Cig.

prhât, f. die Loberasche, die Flugasche, Mur.. Cig., Mur., C., Met.

prhalica, f. 1) bie Hariduppen, vah St. - C.; - 2) die Loderasche, Jan.(H.); — das zarte, ftaubige Ralfpulber, Fr.-C.; - 3) ber Staub. regen, bas Rebelreißen, Fr.-C.

prhâlj, m. == prhljaj, prah na glavi, Hrušica (Ist.)-Erj (Torb.).

prhāljka, f. = prhavka 1) Škrinj.

pŕhanica, f. neko jabolko = pršica, Fr.-C. pfhanje, n. das Flattern; - das Schnauben; p. konjskih nosnic, Jap.-C.; p. divjega mrjasca,

pfhati, pfham, vb. impf. ad prhniti; 1) (Staub) ftreuen, ftieben, Jan.; ben Staub austlopfen, stäupen, C.; - 2) flattern (o pticih), C., Mik., Npes .- Vraz; hujchen; V tem metežu je prhal Hudobec sem ter tja, LjZv.; dve megleni podobi prhali ste po zraku, LjZv.; zajec prha po polju (fchießt burche Felb), Svet. (Rok.); - 3) ichnauben, C.; konj prha, Z., Let.; Konjić prha in rezgače, Levst. (Zb. sp.); - = pokašljevati, ne da bi kaj pljuval, Rihenberk - Erj. (Torb.), Strek.; - puffen: p. in streljati, C.; - 4) = prhčati, murbe werben lassen: sadje prhat dejati, C.; - p. se, abliegen und badurch murbe werben : sadje se prha, Fr.-C.

pfhavica, f. 1) bie Loberaiche, Cig., Jan., Hip. (Orb.), Glas., Kras, ogr.-C.; prhâvica, Mur.; - 2) bas Morschmehl, vzh.St.-C.; — 3) ber Glaubregen, Jan.

prhavka, f. 1) die Loberafche, ber Glutstaub, Habd .- Mik., Mur., Cig., Jan., kajk. - Valj. (Rad), BiKr.; - 2) ber Staubregen, C.; -3) přhavka, neka hruška: prhka je in brez nobenega soka, Mariborska ok.-Erj.(Torb.).

prhcati, am, vb. impf. 1) murbe werben laffen, abliegen laffen: nekatere hruske je treba prheati, Z., jughSt.; - p. se, burch Abliegen murbe werben: hruške se prhčajo, Z., jv7h-St.; — 2) abliegen, Mik.

přhek, hka, adj. můtbe: prhka hruška, prhko jabolko; prhke pogačice, Npes.-Vraz; prhek les, murbes, moriches Solg; prhka zemlja, lodere Erde; - zemljo prekopati v prhko gredico, Levst.(Zb. sp.); - zerreiblich (min.),

Cig.(T.); erbig, Erj.(Min.); fluchtig, feilbauig (mont.), Cig(T.). pfhet, hla, adj. moridy, moberig, Mur., Cig., Jan., Strek. prhèt, heta, m. bas Geflatter, C. prhetati, eram, ecem, vb. impf. mit ben Flügeln schlagen, flattern, C., Vali (Rad). přihkica, f. = prhek kruh, ki ga na božjo pot s seboj jemljejo, ogr. prhkóba, f. = prhkost, Jan (H). prbkost, f. bie Durbigfeit; bie Berreiblichfeit. prhkóta, f. = prhkost, Jan.(H.). prhiàv, áva, adj. moridi. Dol. prhlazen, zni, f. = prhljad, ogr.-C. prhleneti, im, vb. impf. morich werben, mobern, SIGradec-C. prhionina, f. bas Bermitterungsprobuct, Erj. (Min.). prhifca, f. lodere Erbe, bie Stauberbe, Cig., Ravn.-M., LjZv., Polj. prhlic, ica, m. = pezdec 3), ber Flodenfiaub. ling (lycoperdon bovista), C. prhlina, f. ber Mober, Jan.; smrekova p., bas Fichtenpulver, Cig. prhlînjak, m. die Morichitatte, C. prhljad, f. bas Morichicht, moriches Holy, Cig., prhljadina, f. bas Dioricicht, morices Bolg, C., jvzhSt. prhljadovina, f. = prhladina, jvzhŠt. prhljaj, m. 1) bie Raube, Mur , Cig., Jan., C., Fr.-C.; . 2) prhljaji, bie Schuppen (bes Ropfgrindes), die Ropffcuppen, Dict., Cig.; - 3) der Riefelausschlag, der Friefel, Cig. prhljáv, áva, adj. tönbig, Cig. prhljiv, íva, adj. 1) bermeslich, Mur., Cig.; - 2) = pirav, moridi, C.; p. les, Z.; 3) murbe, Cig.; -4) prhljiva trta, eine Rebe, bie ihre Frucht, bevor fie reif ift, abwirft, Z.

prhljívka, f. = prhljiva trta, C. prhljívost, f. bie Bermeslichfeit: p. človeškega življenja, Ravn.

pringinge, n. bas Morjdwerben; die Berwitterung, Erj (Min.).

prhneti, nim, vb. impf. mobern; danes človek živi, jutri prhni, Mur.

pfhniti, pfhnem, vb. pf. 1) wie Staub entfliegen, stieben, Cig.; — smrad mu je prhnil v nos, ein Gestant stach ihm in die Rase, Bes.; — 2) (Staub u. bgl.) hinstreuend werfen, Jan.; - 3) (von einer leichten, schnellen Be-wegung): huschen, entflattern, entfliegen, C.; Golobek je prhnil skoz okence, Npes.-Vraz; entrennen: svinja je prhnila, Dol.; entflieben, Jan., Fr.-C.; na konja p., sid, aufs Pferd dwingen, Z., Npes.-K.; p. crez kaj, barüberichießen, Cig.; p. iz zamišljenja, aus dem Trubfinn fich aufreißen, Cig.; - 4) werfen: p. kaj crez most, LiZv.; - 5) einen Schnaube-laut ausstoßen, Z.; - 6) morich werben, C., Strek.; - 7) mürbe werben: hruške so dobre, če prhaejo, Fr. - C.; — 8) = osuti se: grozdje prhne, Fr.-C.

prhojedina, f. = crvojedina, ber Burmftich,

ber Burmfrag, Valj.(Rad).

prholad, f. = prhlad, Mur., Mik., Danj.-Valj.

prhột, f. = prhut, Cig., Jan.

přhpogáča, f. = prhka pogača: Robce med svate je delila, Svilne robce 'no prhpogače, Npes. - Vraz (Mik. V. G. III. 154).

prhut, m. bie Haarichuppen, Dol.; - solneni prhut = solnčni prah, Dol.

prhut, f. = prhut m., die Haarichuppen, BlKr.; = pl. prhuti, Habd.- Mik., C.

prhuta, f. 1) die Haarichuppen, Habd .- Mik., BlKr.; - 2) die Loderasche, Pohl., Cig.,

prhutar, rja, m. bas Flatterthier, ber Hand-

flügler, Cig. (T.), Erj. (Z.).

prhutati, am, vb. impf. flattern, C., Jure. (Tug.). pri, I. praep. c. loc. kaže 1) bližavo: bei: pri vratih stati; pri korenini odrezati drevesce; pri ognju se greti; ostati pri materi; služiti pri županu; pri nas ni te navade; pridigar pri Sv. Jakobu, Brediger an ber St. Jatobetirdje; pri nunah; pri sebi imeti kaj; pri koncu biti, am Ende ober zuende fein; kako ti je pri srcus wie ist dir gumuthe? -- pri luči, pri solncu, pri mesečini; — vse pri dislu in pri vagi dati, alles gablen und magen, Dalm.; pri meri, nach bem Mage, Trub.; pri cislih, genau, Cig., C.; - 2) cas: bei; pri tej prici, in biejem Augenblide, auf ber Stelle; pri belem dnevu, bei hellichtem Lage; pri godu (prigodi), früh, Jan., Guts. (Res.), Rof.-Kres, Npes .- Schein.; pri casu, fruhzeitig, C.; - 3) dejanje, katerega se kdo udeležuje, ali stanje, v katerem kdo je, ali okoliščine; bei; pri delu; pri jedi; pri maši; gibčen pri plesu; pri miru biti, ruhig fein; pri miru pustiti, in Rube laffen; pri zdravi pameti biti, bei Bernunft (Troft) fein; ne biti sam pri sebi, seiner selbst nicht machtig fein, Cig.; pri volji biti, gewillt, bereit fein; ne vem, pri čem sem, ich weiß nicht, woran ich bin; pri tem takem, bei fo bewandten Umftanben, Cig.; kmetje pri tem trpe; pri vsem tem, bei allebem; - 4) predmet, pri katerem se prisega: bet; pri moji veri! pri moji duši! pri moji kokoši! (po nem.); -II. adv. (praef.) (pri adjektivih) znači zmanjševanje: pribel, pričrn, prisladek, mcifilidi, schwärzlich, süßlich, Habd.-Mik.; - III. praef. znači; i) bližavo, bližanje ali, da se doseže, kar se je nameravalo pri kakem dejanju: herbeis, hingus; privaliti kamen, prignati, prisesti, priti; prileteti; prizvizgati, pfeifend berbeitommen: prijeti, ergreifen; - 2) pridobivanje s kakim dejanjem: er-; priberačiti, erbetteln; privolariti, prigospodariti, priženiti, primožiti, priigrati, beim Ochfenhanbel, bei ber Birtichaft, burch Beirat, beim Spiel ermerben; — 3) zmanjševanje: prigristi, aubeigen; prirezati vrhe drevesom, ben Baumen bie Bipfel abstuten; prismoditi si lase, sich bie Saare ansengen; pripreti vrata, eig. die Thure ein wenig zumachen, anlehnen.

priapnariti, arim, vb. pf. burch Rallbrennen

ober ben Ralthandel erwerben.

priba, f. 1) ber Riebig (vanellus cristatus), Cig., Jan., Erj.(Z): - 2) eine langgeftredte Garbenharfe, C., M., Z.

pribadati, am, vb. impf. ad pribosti.

pribahati se, am se, vb. pf. probiend fommen: pribahal se je domov, Cig.

pribarantati, am, vb. pf. burch handel erwerben. pribarčiti, barčim, vb. pf. - pribarkati, C. pribarkati, am, vb. pf. herbeifchiffen, Mur.

pribasati, basem, vb. pf. 1) baguftopfen; bagulaben, Z.; - 2) p. se, schwerfallig berbeifommen, M.

pribava, f. bie Beichaffung: p. glavnice, DZ.; - der Erwerd, ber Gewinn, C.; - die Errungenschaft, C.

pribavek, vka, m. nav. pl. pribavki, erworbene Guter, ogr.-C.

pribaviti, bavim, vb. pf. beifchaffen, verichaffen, Cig., Jan., Levst.(Pril.); p. si kaj, p. komu kaj, Cig., ogr.-C., SIN.; - erwerben, Cig., C.

pribavkati, kam, čem, vb. pf. bellenb beranfommen.

pribavljati, am, vb. impf. ad pribaviti; beifcaffen, ogr .- C.; verichaffen: cebele nam korist pribavljajo, Navr. (Spom.).

pribeg, bega, m. 1) die Buflucht, Z.; - 2) der Flüchtling, Habd .- Mik.

pribega, f. bie Buffncht, Trub .- Mik.

pribegati, am, vb. impf. ad pribegniti, pribežati, Z., nk.

pribegniti, begnem, vb. pf. herbeiflieben, auflieben, Cig.

pribegnjenec, nca, m. ber Flüchtling, M., C., Skrinj., Jap.(Sv. p.).

pribeketati, etam, éčem, vb. pf. blotenb berbeitommen.

pribet, adj. weißlich, Habd .- Mik.

priberačeváti, ûjem, vb. impf. ad priberačiti,

priberáčiti, ačim, vb. pf. 1) bettelnb heran tommen: p. do mesta; - 2) durch Beiteln erwerben, erbetteln.

pribežálišče, n. der Buffuchtsort, das Afpl; p. ubogim in zapustelim otrokom, Levst. (Nauk); - bie Buffucht; p. grešnikov; tudi; pribezališče.

pribežáliščen, čna, adj. Afpl:: pribežališčna pravica, bas Ainfrecht, Cig.

pribezati, im, vb. pf. fliebend tommen, fich flüchten, feine Buflucht nehmen; p. kam, h

pribežíšče, n. = pribežališče: Ti pribežišče, dom ti zdaj si moj! Str.

pribeznik, m. ber Silfe suchenbe Flüchtling, C. pribibati, am, vb. pf. langfam fommen, Z.; do Treta p., Bes.; - langiam hervortommen: oves je iz zemlje pribibal, Z.

pribicati, bicam, vb. pf. peitichend herantreiben: p. koga kam, *Cig*.

pribijanje, n. das Anichlagen, das Annageln. pribijati, am, vb. impf. ad pribiti; 1) anichlagen, annageln; - 2) (mit ber Ferfe) im Tatte auffchlagen: pribijal je s peto, LjZv.

pribilina, f. neka vinska trta, Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb); (pribel-?).

pribirati, bîram, vb. impf. ad pribrati; baaunehmen (beim Striden): zanjke p., Cig.; gunehmen, V .- Cig.; - p. se, fich fammeln: mleko se pribira v vimenu, Cig.; - p. se, eitern, fowaren, Jan.

pribîtek, tka, m. ber guwachs, Cig.(T.), DZ.;

pribiti, bijem, vb. pf. (burch Ginichlagen von Rageln, Bfloden u. dgl.) befestigen, anschlagen; na križ p., and Rreug ichlagen; drzi, kakor pribito, es halt, als wenn es angenagelt mare; stoji, kakor pribit, er ift wie hergebonnt, Cig.

pribiti, bodem, vb. pf. zunehmen, Cig. (T.), DZ_{i} ; — stsl.

pribitje, n. bie Annagelung, Cig.

pribivati, am, vb. impf. ad pribiti (bodem); zunehmen, Cig.(T.); potok pribiva in do grla dosega, Dalm.

pribji, adj. Riebige: pribja hoja, ber Rlebiggang, Telov.

priblagutati, am, vb. pf. taumelnb antommen, Cig.

priblejati, jam, jem, vb. pf. blotenh ober schreiend antommen, Cig, C

priblesk, bieska, m. schwaches, zitternbes Licht,

ber Schimmer, Cig. pribleschti se, im se, vb. pf. fcimmernb tommen, daherblinken, Cig.

priblęśćek, čka, m. - priblesk, Jan.; zarje prvi p., Ravn.-Valj.(Rad).

pribliskati, am, vb. pf. heranbligen, M., Z.

priblîžanje, n. die Annaherung. priblīžati, am, vb. pf. nahe o. nāher bringen,

naher ruden; - p. se, nahe tommen, fich nähern; p. se komu na deset korakov. približávati, am, vb. impf. ad približati.

priblîžema, adv. annaherungeweise, approrimativ, DZ., Levst. (Močv.), Znid., nk.

približen, zna, adj. annahernb, beilaufig, Mur., Jan., nk.; približno število, eine annahernbe Rahl, Cig.(T.); priblîžni lom, ber Näherungsbruch (math.), Cig. (T.); približno, annaberungeweife, Cig. (T.), Vrt., nk.

približevatnica, f. die Anmptote (math.), Cig. (T.).

približevanje, n. das Rabern, die Annaberung; — das Herannahen.

približeváti, ûjem, vb. impf. ad približati; nahern; — p. se, sich nahern, nahen; — con-vergieren, Cig. (T.).

približiti, blîžim, vb. pf. = približati, C., Zora. pribloditi, im, vb. pf. 1) irrend fommen, Jan. (H.); — 2) faselnd fommen, M.; — 3) = k oblodi pridejati, nachträglich zum fluffigen Schweinefutter mengen, Z.

pribobnati, am, vb. pf. 1) tiommelnb gelangen: p. do hiše; - 2) ertrommein.

pribobneti, im, vb. pf. bumpf raufdenb beran. fommen; voda je pribobnela.

pribocen, cna, adj. Seiten : pribocno orozie,

das Seitengewehr, DZ. pribocnik, m. ber Abjutant, Cig., Jan., C., Levst.(Nauk), nk.

pribojávati se, am se, vb. impf. etwas Furchi haben: malo se p., Levst. (Zb. sp.). pribojevanje, n. bie Erlampfung, Cig.

pribojevati, üjem, vb. pf. erlampfen, im Rriege erobern, Cig., Jan., C., nk.; - cerkev je svobodo pribojevala, Let.

pribolehati, am, vb. pf. franfelub ein beftimmtes Alter erreichen: p. do -, Cig., M.

priboljsanjo, n. bie Aufbefferung.

pribolisati, am, vb. pf. zubeffern, aufbeffern; p. komu; p. plačilo, C.; — p. njivo (me-liorieren), Svet. (Rok.). pribolišek, ška, m. die Zubefferung, die Auf-

befferung: kak p. si izgovoriti poleg živeža (o starih); - bie Begunftigung, Cig.; naj-

večji p. uživajoči narod, bie meistbegfinstigte Ration. DZ.

priboljševáti, újem, vb. impf. ad priboljšati. pribôljšica, f. = priboljšek, DZ.

priboriti, im, vb. pf. erlampjen: p. si kaj, Cig., Jan., C., nk.

priborjénje, n. die Erfampfung, Cig.

pribosopetiti, petim, vb. pf. barfuß berau-

fommen, LjZv.

pribosti, bodem, vb. pf. 1) burch bas hineinftechen ig B. einer Rabel) befestigen; z iglo p. kaj, etwas annabeln, Mur., Cig.; k tlom pribosti koga s sulico, Ravn. - Valj. (Rad); - 2) herverbringen: rožica iz popka pribode, Ravn.-Valj.(Rad).

pribrājati, am, vb. impf. ad pribrojiti, nk. pribranati, am, vb. pf. mit bem Eggen bis gu einer Stelle gelangen: p. do -, Cig.

pribrati, berem, vb. pf. gum Gefammelten bingufammeln, Cig.; zanjke p., beim Striden gu-nehmen, die Dafchen vermehren, Cig.; gunehmen (g. B. an Dilch, von Ruben), C.; - p. se, eitern, Jan.

pribrdek, dka, m. ber Borbugel, Sol.

pribidje, n. ber Borhugel, Cig.

pribrenčati, im, vb. pf. fumment berbeitommen. pribresti, bredem, vb. pf. watend fommen o. gelangen: p. do srede.

pribréžen, žna, adj. Gestabe : pribrêžni otok, bie Gestades, Rüfteninsel, Cig. (T.). pribrêžje, n. bas Uferland, Cig. (T.).

pribriti, brijem, vb. pf. 1) mit bem Barbieren bis zu einer Stelle gelangen: p. do-, Cig.; - 2) burch bas Barbieren erwerben: — 3) (bas Tuch) zu halben Haaren schneiben, barteln, Cig.

pribrivati, am, vb. impf. ad pribriti; (bas Tuch) barteln, Cig.

pribrijuzgati, am, vb. pf. paticent fommen,

pribrneti, im, vb. pf. ichwirrend herantommen. pribrodariti, arim, vb. pf. gu Schiffe antommen, anschiffen, Cig., C.

pribroditi, brodim, vb. pf. matend herantommen, Jan.(H.).

pribrojíti, ím, $\nu b. pf. = \text{prišteti}, Z., nk.$ pribrusariti, arim, vb. pf. burch bas Schleiferhandwert ermerben, Cig.

pribrusiti, im, vb. pf. burch bas Schleifen er-

werben.

pribučati, im, vb. pf. braufend heransommen. priburiti, im, vb. pf. sturmend bahersommen, Jarn., Cig., C., Ravn.-M.; črn oblak priburi preko hribov, Slom.

pribūrkati, am, vb. pf. z burkami pridobiti: vse, kar imam, sem si prikvantala in pri-

burkela, LjZv.

pricadráti, âm, vb. pf. = priklatiti se, SIN. pricafútati, am, vb. pf. - priklatiti se, ogr.-C. pricamijati, am, vb. pf. ichlendernb berbeitommen, ogr.-C.

pricapijati, am, vb. pf. trippelnd fommen: Veter dal boš dvajseticam, Pricapljal nazaj

boš bos. Preš.

pricediti, im, vb. pf. bagufeihen, Jan.(H.). pricefrati, am, vb. pf. herbeifchleppen, berbeigerren, Z., Kr.

pricelati, am, vb. impf. ad pricediti, Jan.(H.). priceliti, im, vb. pf. anheilen (trans.), Cig.; p. se, anheilen (intr.), Cig.

pricencati, am, vb. pf. heranhumpein; berad pricenca s svojo malho, Glas.; humpelud

bringen: p. polni bokal na mizo, Bes. pricengetati, etam, écem, vo. pf. flingeinb herbeitommen, Jan. (H.).

pricépiti, im, vb. pf. bazupfropfen; se drug cepič p. k prvemu.

priceptáti, am, vb. pf. zappelud fommen, Let.; — trabend kommen, *Polj*.

pricesarováti, üjem, vb. pf. als Raifer regierend erwerben, Jan. (H.).

pricesten, stna, adj. an ber Strafe befindlich: pricêstna gostilna, Zv.

pricostje, n. bas Borland bei ben Stragen, Levst. (Cest.); — ber Seitentheil ber Straße außerhalb bes Geleifes, bie Bilbbahn, Cig.

priciganiti, anim, vb. pf. i) nach Bigeunerart (burch Budringlichkeit, Trug u. bgl.) erwerben, Z., jvzh.St.; — 2) p. se kam, als Lump, Bagabund irgendwohin fommen, Cig., M.

pricijaziti, im, vb. pf. berbeifchleppen, Cig., Jan., Kr.

pricincati, am, vb. pf. ichwerfallig berbeibupfen : kraljič v vežo pricinca na svojih šibkih nožicah, Zv.

pricmevkati, am, vb. pf. minfeind herbeitommen, Z., M.

pricmokati, am, vb. pf. ichmagend berbeifommen, Cig.

pricokljáti, am, vb. pf. in Holzschuhen tommen, Jan.(H.); ichlampend fommen, Cig.

pricopotáti, otâm, óčem, vb. pf. trabenb fommen, Polj.

pricoprati, am, vb. pf. = pricarati, Cig. pricucniti, cucnem, vb. pf. eig. bazuneigen: bazuschütten, bazugeben: na meri komu kaj p., C.; - einichenten: p. si vina iz soda, BIKr.; - burch ein Riden bejahen, Z.

pricureti, im, vb. pf. ichwach anrinnen: pricurelo je iz soda pol škafa vina.

pricurijáti, am, vb. pf. = pricureti, Cig. pricurniti, curnem, vb. pf. (mit einem Strahl) bazugießen, C., Z.

pricvéliti, cvêlim, vb. pf. eig. jammern machen: jemanbem etwas Unangenehmes veranlaffen:

Gorale

p. koga pri gosposki (fcharf vertlagen), Dol.-Levst. (Rok.).

prioresti, cretem, vb. pf. hervorblühen; — heranblühen, erblühen; sreca mi je prioreja, Z.

prievetéti, ím, vb. pf. = prievesti, M.

prieviliti, im, vb. pf. 1) winfelnd, quielend fommen; — 2) burch Binjeln erlangen, erwinfeln, Cig.

prievirati, am, vb. impf. ad prievreti; anfengen,

pricvfčati, im, vb. pf. zwitichernd ober zirpend fommen.

priovréti, cvrèm, vb. pf. aufengen: (fig.) in Berlegenheit bringen, Z.

prievfkniti, cviknem, vb. pf. ansengen: p. si lase, Z.; lasje so se prievrkniti na luği, BiKr.; slana prievrkne rastline, Cig., Lašče-Levst.(Rok.); prievrknjen klas, Ravn.; jed se prievrkne (= se prismodi), BiKr.; — udariti, BiKr., Lašče-Levst.(Rok.); — prievrknjen = prismojen, angebranut, verridt: p. človek, Cig., Jan.; prievrknjeno srce, LjZv. prievřknjenec, nca, m. einangebranuter Mensch.

ein Einfaltspinsel, Cig.; kramarski p , Jurc. prica, f 1) (bie Gegenwart): pri tei prici, fogleich, augenblicklich; Duso pri ti pric' spusti, Npes. - K.; V ti priči se prikaže Bogomila, Pres.; = pri prici, Trub., Npes. - Schein., Zora; = to prico, Vrtov.; = k prici, vzh-St.; - v prico, in Gegenwart; v prico biti, augegen fein, (pogl. vprico); = na prico biti, Jure.; — 21 bie Beugenschaft, das Beugnis, C.; prico dajati, Bengnis geben, Krelj; na pričo imamo apostole, Krelj; na pričo biti, da -, gum Beugnis bienen, bafe -, Krelj; na pričo poklicati, Zora; na pričo iti, Z.; –3) bet Beuge; pričo pripeljati; priče imeti, da -; za pričo biti komu; a pričami dokazati; priče zaslišati; kriva priča, ein falichet Beuge; — 4) bie Borabel, bas Dlarchen, bie Erzählung, Jan (H.); (hs).

pričákati, am, vb. pf. beim Barten seinen Zwed erreichen, erwarten; — erpassen; zajca p. pričakávati, am, vb. impf. — pričakovati, Jan. pričakovanje, n. daš Erwarten, die Erwar-

tung.

pričakováti, ûjem, vb. impf. ad pričakati; in ber Erwattung jein, erwatten; p. koga, česa ali kaj; imenitnega gosta pričakujemo; željno p. prihodnjih reči; Cig.; veselega p., guter Hoffnung sein, Cig.; p. kaj od koga, einem etwas zumuthen, Cig.

pričálo, n. = izpričevalo, dos Zeuguis, C., Trst.(Let.).

pricanjo, n. bie Beugenschaftsablegung; bie Beugenschaft.

pricarati, am, vb. pf. herbeis, herborgaubern, Cig., C.; pricarani spanec, Sol.

pricasen, sna, adj. frühzeitig, Gor.

pricati, pricam, vb. impf. 1) Zeugenschaft ablegen; resnico p., der Bahrheit Zeugnis geben, Cig.; krivo p. komu, ein salsches Zeugnis gegen jemanden ablegen, Cig.; bezeugen, bemeisen; to priča, da -; - 2) = izgovarjati, eutschulbigen: p. koga, p. se = izgovarjati se, Habd.; - 3) p. se, streiten, bišputieren, C.; vse prepametna je, da bi se s pijancem pričala, Ravn.

pričavec, vca, m. ber Zeugenschaft ablegt, ber

Beuge, Cig., Jsvkr. pricebelariti, arim, vb. pf. burch Bienengucht erwerben.

pričętek, ika, m. 1) ber Giebel, (pričetek) ogr.-Valj. (Rad); — 2) ber glatte Duerschnitt am Ende eines Holzstammes, Cig., C.; lep p. narediti, vzh.St.-C.

priceliti, im, vb. pf. mit glatter Querschnittfläche versehen, am Ende glatt ab- ober zuichneiden, absagen: p. drevo, hlod, palico, Cig., Nov., vzhSe.-C., Podkenci-Erj. (Torb.); kamen p., einen Stein auf einer Seite glatt

behauen, C.

pricelje, n. ber Borgiebel, Jan. pricen, cena, m. = pricina, C.

pričen, čna, adj. 1) gegennārtig, M.; prično živenje, prično leto, Kast. - Levst. (M.); ni prično ni prihodno, Skal.-Let.; on ve, kar je minulo, kar je prično, kar je prihodno, Bas.; prični kmetje, Pohl.(Km.); — 2) frijd; prična voda, pričen kruh, Zilj.-Jarn.(Rok.); prično mleko, frijdigemo lene Wildi, Bolc-Erj.(Torb.), Z.

pricenjanje, n. bas Unfangen.

pricenjati, am, vb. impf. ad priecti; beginnen: ob petkih nikdo ne pricenja rad važnih ali težavnih opravil, Navr.(Let); — krava pricenja, die Ruh beginnt zu eutern (= wird balb talben), Jan., M., Z., Strp.

pricenjavec, vca, m. ber Beginner, C. pricesati, cesem, vb. pf. durch Kämmen anliegend machen, aufämmen, Cig.; anstriegeln,

pričestiti, im. vb. pf. communicieren (trans.), obspeisen: p. koga, ogr.-C., Mik., kajk.-Valj. (Rad); p. vojsko, Zora; — p. se, daš Sacrament des Altars empsangen, Jan., ogr.-C., kajk.-Valj (Rad).

pričeščanje, n. das Communicieren, die Communion, C., kajk.-Valj.(Rad).

pričeščati, am, vb. impf. ad pričestiti, ogr.-C., Mik., Prip.-Mik.

pričeščávanje, n. bie Communion, ogr.-C. pričeščávati, am, vb. impf = pričeščati, C. pričeščánje, n. bie Communion, ogr.-C.

pričeščeváti, ûjem, vb. impf. ad pričestiti;
= pričeščati, ogr.-Mik.

pričetka, ika, m. ber Anfang, ber Beginn; za pričetka, anfänglich, C.; — pričetki, bie Anfangsgründe, Cig., Jan.

pričeten, tna, adj. anfanglich, Anfangs., Jan.; pričetna ljubezen, C.; pričetna dela, bie Borarbeiten, DZ.

pričeti, čněm. vb. pf. den Anfang machen, beginnen; pravdo p., den Rechtsveg betreten, Cig.; — (o kravi) zu entern anfangen, Jan.; — p. se, den Anfang nehmen, beginnen; boj se je pričel; zdaj se mlačva prične, Ravn. (Abc.); bolezen se je pričela (1st ausgebro-

prieveteriti, frim, vb. pf. mit einem Borfpann

den), Cig.; zdaj še le se njih reva prične, pričetje, n. = pričetek, Cig. pricetnica, f. 1) erka p., bie Initiale, Navr. (Kop. sp.); - 2) bie Onverture, Cig. pricetnik, m. ber Beginner, ber Ur! eber, Cig., Jan., kajk .- Valj .(Rad). pricovanje, n. bas Ablegen ber Beugenichaft; bas Bezeugen; ti, kateri tvoje p. spoznajo, Trub.; tvoje pričevanje je črez vse verjetno, Trav.-Valj.(Rad); - bas Beugnis, Cig.(T.): resnici p. dati, Levst.(Zb. sp.). pricevati, üjem, vb. impf. 1) Zeugenichaft ab-legen ; krivo p., ein fallches Zeugnis ablegen ; bezeugen; kakor pričuje sv. Pavel, Valj.(Rad); 2) gegenwärtig fein: pridujod; anwesend, gegenwärtig; p. biti, zugegen fein; - vorliegend, Cig., Jan. pricovavec, vca, m. ber Bezeuger, ber Beuge, Cig., Burg. i. dr. pricina, f. ber Anlafe, bie Urfache, Cig., Zora, Bes., ZgD.; (po drugih slov. jezikih . priciniti, cînim, vb. pf. verurfachen, gufugen: p. komu kaj, *Mur., C., Z.* pričinjati, am, vb. impf. ad pričiniti. Mur. pričinjávati, am, vb. impf. = pričinjati, Mur. pričisioma, adv. genau, fnapp, vzhSt.-C. pričivkati, am, vb. pf. piepend herbeitommen. pricka, f. 1) ein Brett jum Glattichlagen, eine Art Bleuel, C., vzhSt.; — 2) ber Schlag beim "Stodichlagen", C.; - ber Bagen, Dict, ogr. C.; - 3) ber Bortwechsel, Z., BlKr.: - prim. nem. Pritiche - ein flacher Schlägel. prickanje, n. 1) bas Richterspiel, C .: - 2) bas Dieputieren, bas Banten; bie Reibungen. prickati se, am se, vb. impf. 1) bas Richterfpiel fpielen, den "Stod schlagen", jvzh.Št.; tudi: prickati (brez: se), C.:—2) zanten, disputieren, einen Bortwechsel haben, streiten; = tokariti se, processieren, BiKr. prickavec, vca, m. ber Bolemifer, Jan.; ber Disputierer, ber Banter, Valj. (Rad). prickaven, vna, adj. streitsüchtig, Jan. prienost, f. die Begenwart, Mur., C., Kast., Jsvkr. prico, praep. c. gen. — vprico, Mik. pricotnáriti, arim, vb. pf. als Rahnschiffer ermerben, Cig. pricotulti, im, vb. pf. mit bem Rabn beranrubern, C. pricotati, am, vb. pf. hinfend beranfommen, prierekati, am, vb. pf. hingufrigeln. pričfkati, číkam, vb. pf. hingulripeln, Jan.(H.). pričrn, adj. ichwarzlich, Habd.-Mik. pričujóč, adj. išči pod: pričevati. pričujóčen, čna, adj. = pričujoč, Jan. pričujóčnost, f. bie Anwejenbeit, bie Gegenmart; p. duha, Die Beiftesgegenwart, Cig. (T_*) , nk. pricut, m. bie Rebenempfindung, Lampe(D.); bie Sinnestaufdung, Cig.(T.). pricuvati, am, vb. pf. = prihraniti, eriparen, Cig.(T.), C.; - hs.

pričuvek, vka, m. bas Ersparnis, Cig.(T.).

aushelfen: (fig.) Borichub leiften, Ip. prievrstiti, im, vb. pf. befestigen, Erj. (Som.). pričvíščati, am, vb. impf. ad pričvrstiti, Jan. prid, prida, m. 1) ber Rugen, ber Bortbeil; ljubezen svojega prida ne išče, Dalm.: kar se tice prida obeine, mas bas Intereffe ber Bemeinbe betrifft, Levst. (Pril.); v prid biti, gum Rugen gereichen; v prid obrniti, ausnunch, ausbeuten; na p. obracati, fich gunuse machen, nupen, Cig.; s pridom, mit Erfolg, mit Rugen, Jan.; s pridom uciti se, mit Rugen lernen, C.; s pridom delati, Levst. (Zb. sp.); - prida, wader, tilchtig; prida ucenec, Ravn.; bieber, Cig.; kaj prida človek, ZgD.; nić prida človek; ni nič prida, er ist nichts nut; malo prida je, er ift nicht viel wert, ZgD.; nikoli ne bo nič prida iz njega; kaj prida, eine betrachtliche Menge, viel, Cig.; ali je bilo kaj prida ljudi na senimu? Polj., jvzhSt.; imate kaj prida molže? Polj.; kaj prida zaslužiti, etwas Ordentliches verdienen, Slovan; — 2) = pridnost: v pridu pri opravilih koga posnemati, Ravn. pridaja, f. bas Bugeben, bie Bugabe, Cig. pridajanje, n. bas Bugeben. 1. pridajati, jam, jem, vb. impf. ad pridati; augeben. 2. pridajati, am, vb. impf. faugen, C.; žena pridaja, Mik., BIKr. pridaljaati, am, vb. pf. um ein Weniges perlangern, Cig. pridaljaek, ska, m. eine fleine Berlangerung, Z.; - ber Anschieber an einem Tifche, Cig. pridalo, n. die Paranizahlung, Z.; (pridal, dála m., Levst. (M.); toliko pridála mi je dal, pa sva menjala, Ig[Dol].); — pogl. pridav. pridanič, m. = nič prida človek, SiN., Ščav. pridatek, tku, m. bie Rugabe, die Bubufe, Cig., Jan. pridati dam, vb. pf. bagugeben, obenein geben, hinzufügen; deset goldinarjev sem moral še pridati; p. krme živini, nachfuttern, Cig.; – p. koga komu za tovariša (zuorbnen), Cig.; - pridano ime, ber Spigname, C. pridav, dava, m. bie Daraufgabe (kar kdo prida, kadar s kom drugim menja za kako stvar), Kras-Erj (Torb.); menjal je konja na pridav, BIKr.-M.: koliko bo pridava? Jurč.; - die Bugabe, Mik.; za p. kaj dobiti, als Bugabe befommen, V. - Cig.; v pridav dati kaj, etwas baraufgeben, Vod. (Izb. sp.); tudi pridav, dáva, Lašče-Erj. (Torb.), BlKr. pridava, f. bie Bugabe, die Bulage, C. pridávati, am, vb. impf. ad pridati, Jan. pridavek, vka, m. 1) die Bugabe, das Bumaß, Meg., Mur., Cig., Jan., kajk. - Valj. (Rad); = kruh ali kaj drugega, kar dajo ob nedeljah dninarjem, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); p. logaritma, die Mantiffe (math.), Cig.(T.); – die Beilage, der Nachtrag, Cig., Jan.; ---2) = pridano ime, priimek, ogr.-C.; -pridavke dajati, Rog - Valj. (Rad). pridavsčina, f. bie Rebenabgabe, Cig. - Gorale pridedovati, ujem, vb. pf. burch Erbichaften erwerben, anerben, Cig., Jan.

pridehniti, dahnem, vb. pf. == poduhati, riechen, (pridehnem) ogr.-Valj.(Rad).

pridehtiniti, înim, vb. pf. = pridihtiniti,

(-dah-) Cig.

pridejáti, dénem, vb. pf. bazu thun, hingufügen, beilegen, beifügen; se nekoliko p. k svoti; cukra p. k jedi; priloge so pridejane, bie Beilagen folgen mit, Cig.; - attribuieren, Cig.; -- p. si = pomagati si, fich helfen, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

pridejek, jka, m. = pridevek, bas Schimpf-

wort, C.

prideklováti, üjem, vb. pf. als Magb erbienen, Cig.

pridet, deta, m. ber Erwerb, Svet. (Rok.).

pridêla, f. = pridelek, Notr.

pridelanje, n. - pridelek, bie Gechlung, Svet. (Rok.); vse p. žita so mu prodali, Levst. (Zb. sp.).

pridelati, delam, vb. pf. burch Arbeit erwerben, erarbeiten; - producieren, fechjen; veliko žita, dobro vino p.

pridelava, f. bae Bieben einer Frucht, bie Brobuction in ber Landwirtichaft, Jan.; p. lenu, konopelj, C

pridetba, f. die Butheilung: službena p., die

Diensteseintheilung, DZ.

pridetek, ika, m. bie Fechjung, bas Ertragnis; stab p., eine Mifeernte; to je vino domačega pridelka; - bas Bobenerzeugnis, bas Bobenproduct: poljski p.; jesenski pridelki, bie Serbitfrüchte.

prideliti, im, vb. pf. 1) gutheilen, Cig. (T.), nk.; - 2) muđen: še pridelil ni, GBrda. prideljeváti, njem, vb. impf. ad prideliti, nk. pridelovalisce, n. die Broductionestätte, DZ. pridelovalnica, f. die Broductionsanstalt, DZ. pridelovanje, n. bie Erzeugung, bie Probuction in der Landwirtschaft; p. Zita, vina; prvotno p., bie Urproduction, Cig. (T.); . p., die Fedfung, Svet.(Rok.).

pridelovati, ujem, vb. impf. burch die Bearbeitung bes Bobens gewinnen, erzeugen, producieren; žito, vino p.; - fechsen; prideluje

po 100 vaganov žita.

pridelovavec, vca, m. ber landwirtichaftliche Brobucent, Cig., Jan., Cig. (T.).

pridelovavka, f. bie landwirtschaftliche Er-zeugerin, die Producentin, Cig.

pridelecina, f. ber Fruchtertrag, Jan.

priden, dna, adj. 1) Rugen bringenb, nüglich: sv. pismo je pridno, Trub.; moj jarem je priden, Trub.; njegovo dejanje je tebi silno pridno, Dalm.; to je bolj vidno nego pridno, Levst. (Rok.); ni nikdar pridne iz njegovih ust, aus feinem Munbe hort man nie etwas Gutes, Cig.; veliko pridnega ljudem ni storil, Pohl.(Km.); -2) brav; pridni otroci; fleißig, emfig; p. delavec, pridno delati; pridne roke skrbijo za stare zobe, Vrt.; - productiv (o človeku), Cig.(T.).

pridesek, ska, m. = plužna deska, ogr.-Valj.

(Rad).

prideti, dem, denem, vb. pf. - pridejati; bagu-geben, bagufugen; kar se k temu pride, Trub.; - p. komu kaj, jemandem einen Spignamen geben, Cig.

pridevati, vam, vljem, vb. impf. ad prideti, pridejati; - p. komu kaj, jemanbem Spis-

namen geben, Cig.

pridevek, vka, m. 1) ber Bujag, Cig., M.;-2) poda se držeća shramba za seno, Rib.; kadar mlatiči nasad domlate, mora, kdor zadnji s cepcem udari, iti na pridevek slamo tlacit, Levst. (Rok.); - 3) ber Beiname, Cig., Jan., Cig. (T.), Trub., Schonl.; Andolšćak, po pridevku Sitar, LjZv.; ber Buname, ber Spinname, Meg., Mur., Dol.-Cig., jvzh-St.; - 4) bas Epitheton (gramm.), Cig., Jan., Cig.(T.); - Die Beifügung, bas Attribut, bie Apposition, Cig., Jan.

pridéven, vna, adj. attributiv, abjectivisch, Jan. pridevnik, m. bas Abjectiv, Jan., nk.

pridiga, f. bie Bredigt; k pridigi iti, pri pridigi biti; pridiga je minila.

pridigar, rja, m. 1) ber Brebiger; - 2) = prigtad 2), (najbrž pokvarjeno iz "prigrad"), Temijine(Tolm.)-Strek.(Let.).

pridigarski, adj. Brebiger-; pridigarska zgovornost, die Rangelberedjamfeit, Cig.

pridigarstvo, n. bas Brebigeramt; bas Brebigtmeien.

pridigati, am, vb. impf. eine Brebigt halten, predigen.

pridigovainica, f. die Bredigistube, Cig. pridigovati, ujem, vb. impf. Bredigten abhalten, prebigen; tudi: pridigováti, Valj.(Rad).

pridigovavec, vca, m. ber Brebiger: tudi: pridigovâvec.

pridih, m. ber Hauch, ber Spiritus (gramm.), Jan., Cig.(T.); — rus

pridihalo, n. ber Geruchfinn, C., (tudi: pridihalo), ogr.- Valj (Rad).

pridihávati, am, vb. impf. riechen, ogr .- Valj. (Rad).

pridihnica, f. der Hauchlaut, Cig.; (po polj.). pridîhnik, m. = pridihnica, Jan.

pridihteti, im, vb. pf. ichnaufend ober ftart athmend fommen, Let.

pridihtiniti, înim. vb. pf. = pridihteti, Z. pridir, m. bie ungeftume Anfunft, M.

pridîrati, am, vb. impf. ad pridreti, Jan.(H.). pridirjastiti, astim, vb. pf. ungeftum rennenb antommen, heranjagen, Cig., M.

pridirjati, am, vb. pf. angerannt, angesprengt

pridišati, im, vb. pf. ben Geruch bis ju einem Orte verbreiten, berdusten, Cig.; nekaj je pridišalo do nas, jvzhSt.

priditi, pridim, vb. impf. 1) Bortheil bringen, nüben: p. komu, Cig., Jan., Trub.-Mik.; - 2) impf. ad izpriditi: verberben, Sol., C., Dol.; travo, žito p., Dol.; ni pridil in pačil, ampak lepšal je govor, Levst.(Zb. sp.); bemoralifieren, Jan.

pridivjáti, am, vb. pf. rasend, tobend fommen;

truma pijancev je pridivjala, C. pridižnica, f. bie Predigifanzel.

pridnost, f. 1) die Rüglichkeit, Mur.; - 2) die Bravbeit, Die Emfigfeit, Die Thatigfeit, Die Befliffenheit.

prido, n. Pohl. Valj. (Rad), pogl. prid. pridobava, f. bie Nachichaffung, Jan. (H.). pridobaviti, bavim, vb. pf. nachichaffen, Jan.

pridobávljati, am, vb. impf. ad pridobaviti,

Jan.(H.). pridobek, bka, m. bas Erworbene, Cig., Jan.

pridoben, bna, adj. bejahrt, C.

pridobiček, čka, m bas Erworbene, Cig., Jan .: ber Bortheil, ber Gewinn, Mur

pridobiten, ina, adj. Erwerbe-; pridobitno podjetje, tovarištvo, eine Erwerbaunternehmung, Erwerbsgenoffenicaft, DZ.

pridobilo, n. bas Erwerbemittel, Cig., Jan.,

pridobîtek, tka, m. bas Erworbene, ber Ermerb, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ., Levst. (Pril.); - bie Errungenichaft, Jan , C.

pridobitelj, m. ber Erwerber, DZ. pridobiten, tan, adj. Erwerbungs., Erwerbs, Cig., Jan.; pridobîtno podjetje, eine Etwerbs. unternehmung, DZ.; pridobitni nacin, bie Erwerbungeart, Cig., Jan.; pridobitni davek, bie Erwerbesteuer, DZ.; pridobitna zadruga, ber Erwerbeberein, DZkr.

pridobîtev, tve, f. bie Erwerbung, Cig., Jan.; - ber Gewinn, C.; Die Beute, C.; Die Er-

rungenschaft, Jan., Zora.

pridobiti, bộm (bộdem), bim, vb. pf. 1) bagubetommen, bazugewinnen; p. kaj k čemu, Cig.: — profitieren, Jan.; — 2) erwerben, gewinnen; — p. si kaj po krivem, etwas mit Unrecht an fich gieben, Cig.; domovinstvo si kdo pridobode tudi z drugačnimi dogodki, Levst. (Nauk); - p. koga, jemanben gewinnen, Cig., nk.

pridobitkarina, f. = pridobitni davek, DZ. pridobitnik, m. ber Erwerber, Levst. (Pril.). pridobivanje, n. bas Erwerben, ber Erwerb.

pridobívati, am, vb. impf. ad pridobiti. pridobivavec, vca, m. ber Erwerber, Jan.(H.). pridobîvec, vca, m. = pridobitnik, Cig., Jan. pridobljenje, n. die Erwerbung, Cig.

pridobljiv, iva, adj. 1) ermerbjam, Jan.; -2) gewinnend, Cig. (T.); einnehmend: mlad gospodič, na prvi pogled pridobljiv in ustrežljiv, Jurč.

pridobljivost, f. die Erwerbfamteit, Jan., Let. pridobnína, f. - pridobitni davek, Cig., Jan.,

pridobnînski, adj. Erwerbsteuers, Jan.(H.). pridobrikati se, am se, vb. pf. fich einschmeicheln, Let.; mladi kupovavki se pridobrikati, Jurč.

pridodajati, jam, jem, vb. impf. ad pridodati, Jan.(H.).

pridodati, dam, vb. pf. bingufügen, beigeben, DZ., nk.

pridoj, doja, m. bie Übergabe eines Rinbes an bie Amme, Mik.; v p. dati, Z.; tudi pridoj,

pridojba, f. = pridoj, M.

pridojče, eta, n. ber Mitfaugling, Guts .- Cig. pridojec, jca, m bas bon einer fremben Mutter gefäugte Rind mannlichen Gefchlechtes, ber Mitjäugling, M.

pridojenec, nca, m. ein Rind, bas nach bem erften Abfpenen nochmals gefäugt wirb, V .-Cig, Rib,-M.

pridojiti, im, vb. pf. 1) saugen lassen, Jan. (H.); — 2) noch saugen lassen; — 3) ein frembes Lind zur Bruft nehmen, M.

pridojka, f. bas von einer fremben Dutter gefäugte Rind weibl. Gefchlechtes, ber weibliche Mitfäugling, M.

pridojnik, m. ein Rind, bas nach ber Abipenung wieder zu faugen angefangen bat, Rib .-

pridot, m. bas Rebenthal, Cig.(T.), Jes.

pridolie, n. bas Rebenthal, bas Seitenthal. Jan., Cig. (T.).

pridomisliti se, mislim se, vb. pf. gur Bermuthung gelangen: p. se, da --, Cig.(T.). pridomišljaj, m. die Bermuthung, Cig. (T.). pridomistjanje, n. bas Bermuthen, bie Berntuthung(en), Cig.(T.)

pridomišljati se, am se, vb. impf. ad pridomisliti se, Cig.(T.).

pridomišljeváti, újem, vb. impf. p. si == pridomišljati se, Zv.

pridovati, ujem, vb. impf. Rugen bringen, nüßen, Cig., Jan., Trub., Bes.; p. zemljedelstvu, Levst (Močv.); kaj ti če kamen pridovati? Jurc.; tudi; prídovati.

pridrabljati, am, vb. impf. ad pridrobiti, M. pridrapati, pam, pliem, vb. pf. (mit Berauich) eilend berbeitommen, C.

pridreati, im, vb. pf. gleitend, glitichend beranfommen: sani so pridreale; anrollen (tudi o vozu): voz je pridrčal, Cig.

pridrdrati, am, vb. pf. raffeinb angefahren fommen: voz pridrdra; na vozu, z vozom p. pridréti, dérem, drèm, vb. pf. 1) mit Ungeftum herandringen, anströmen; sovražniki so pridrli v deželo; voda je pridrla s hribov; -2) p. se, plarrend herbeitommen, Cig.

pridreviti, im, vb. pf. 1) herantreiben, Mur., Jan.; - p. se, herangetrieben werden, beranftürmen; pridrevili (-drv-) so se črni oblaki, Mur., Pres.; - 2) = pridreviti se, (-drv-) Cig., Jan.

pridrgetáti, etâm, éčem, vb. pf. zitlernb ober bebend tommen.

pridegniti, degnem, vb. pf. ein wenig zuziehen (3. B. eine Schlinge), Jurc. pridebtett, im, vb. pf. gitternd, in Aufregung herbeitommen, SIN.

pridekati, am, vb. pf. glitichend berantommen, Z.; - angerannt fommen, M.; konjiki pridrkajo, Navr.(Let.).

pridrkljati, am, vb. pf. ruticend herantommen, Cig.

pridemastiti, astim, vb. pf. mit Ungeftum fommen, Cig., C.

pridrmijáti, am, vb. pf. = pridrdrati, DSv. pridrobiti, im, vb. pf. bazubrodein, Cig., M. pridrobneti, im, vb. pf. mit fleinen Schritten antommen, Cig.

pridrôgi, m. pl. = koli, okrog stožja v tla zabiti, da kopa stoji čvrsteje, Koborid-Erj. (Torb.). pridrsati, am, vb. pf. glitschend, schleifend herantommen.

pridrséti, im, vb. pf. herbei-, herangleiten, Dict.; zalogaj pridrsi po goltancu, LjZv.

pridrug, m. ber Chegenofe, Koborid-Erj. (Torb.) pridruga, f. bie Chegenoffin, Koborid-Erj. (Torb.),

pridrúžati, am, vb. impf. ad pridružiti, Z., Vrt. pridrûžba, f. der Anjchluis an jemanben, Cig.;

— bie Einverleibung, Cig., Jan.

pridrúžen, žna, adj. gefellig, Cig.

pridruženec, nca, m. der Zugefellte, der Zugeordnete, Cig.; — der Genosse, der Angehörige (z. B. einer Glaubensgenossensschaft), Cig., C.; verske družbe p. DZ.

pridráženjo, n. die Zugefellung; der Anschlufs an jemanden: — der Beitritt, Cig. pridráženka, f. die Auhängerin, Cig.

pridruževanje, n. bie Beigefellung.

pridruževáti, ûjem, vb. impf. ad pridružiti. pridružíca, f. baš Rebšweib, C., Z.

pridružiti, drūzim, vb. pf. beigefellen; p. koga komu; p. si koga, sich jemanden associieren, Cig.; — einverseiben, Jan.; — p. se, sich angesellen, sich anschließen; p. se komu na potu, pri igri, pri glasovanju.

pridrůžnica, f. 1) bie Gefährtin, Cig.: — bas Rebsweib, C.; — 2) — podružnica, bie Fisiastituthe, C.; bie Fisiase, Skrinj., Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.); gornjiVakusje p. okrajni oblasti, Navr.(Let.).

pridružnik, m. ber Genoffe, C.; ber Reifegefahrte, Cig.; ber Gehilfe, ber Gejelle, C.; ber Anbanger, Jan.

pridrvariti, arim, vb. pf. als Holzer fich erwerben.

pridrviti, im, vb. pf. pogl. pridreviti. pridržaj, m. ber Borbehalt, Cig.(T.)

pridržálo, n. = držalo, bas Gelinber, Kras-M. pridŕžati, im, vb. pf. zurudhalten, aufhalten, p. koga, da ne pade, ne uide; - zurudbehalten;

p. placilo; za-se p., unterschlagen, Jan.; — p. si kaj, sich vorbehalten, reservieren.

pridržávati, am, vb. impf. ad pridržati; — — ministerstvo si pridržava (behált fich por), DZ.

pridelba, f. bie Burudbehaltung, die Beschlagnahme, Cig., Jan.

pridfžek, žka, m. 1) der Borbehalt, Cig., Jan., Cig., (T.), C., DZ., nk.; s tem pridržkom, Cig.; pod pridržkom, da —, unter der Borausjehung, dajš —, Cig. (T.); — 2) kurzer Aushalt, kleine Berzögerung, Cig.

pridfžen, žna, adj. Refervat-, Jan.; p. odgovor, ausweichende Autwort, Cig. (T.).

pridrževanje, n. bas Burūdholten; — bas Burūdbehalten; — bas Borbehalten. pridrževati, üjem, vb. impf. ad pridržati. priduh, m. ber Geruchfinn, ogr.-C.

priduhavati, am, vb. impf. bazuriechen, ogr.-C.

pridurniti, durnom, vb. pf. mit ber Thure einklemmen: zajca za usesa p., LjZv. pridusanje, n. bas Schwören bei feiner Seele,

pridusanjo, n. bas Schwören bei feiner Seele Cig.

pridušati, am, vb. impf. ad pridušiti.
pridušavati, am, vb. impf. == pridušati, priduševati.

pridusba, f. bie Betheuerung bei feiner Seele, Cig.

pridusevanje, n. ') bas Beschwören; — 2) bas Schwören bei seiner Seele.

priduševáti, ûjem, vb. impf. ad pridušiti. priduševâvec, vca, m. človek, ki se rad pridušuje.

pridušíti, im, vb. pf. 1) beschwören, Kr.-M.; p. koga za žive in mrtve, SIN.; — 2) p. sa, bei seiner Geele schwören (reči: pri moji duši!); p. se na krvavo = reči: pri moji krvavi duši, Dol.

pridvarjati, am, vb. impf. bebienen, pflegen: p. komu, ogr.-C.

pridvig, igs, m. das Relief, Jan. (H.).
pridvigati, dvigam, vb. impf. ad pridvigniti.
pridvigniti, dvignem, vb. pf. = privzdigniti,
ein wenig heben, Cig.

pridvor, dvora, m. ber Nebenhof, Cig.; sreni p., ber Borhof, bie Bortammer bes Herzens, Erj. (Som.).

pridvorcan, ana, m. = pridvornik, Cig. pridvorec, rca, m. ber Rebenhof, Jan.

pridvorek, rka, m. ber Borhof im Labyrinthe bes Ohres, h. t.-Cig. (T.).

pridvoren, rna, adj. zum hof gehörig, hof:
pridvorni človek, bet hofling, Cig.; pridvorna knjižnica, die hofbibliothef, Navr.
(Kop. sp.).

pridvorje, n. ber Borhof, die Borhalle, h. t.-Cig. (T.); — stsl.

pridvornik, m. ber Höfling, Cig., Jan. priodiniti, înim, vb. pf. einverleiben, Cig. (T.), DZ.; — stsl.

prienaciti, acim, vb. pf. 1) gleich machen, Cig.;
— 2) vergleichen, Cig.

prifaren, rna, adj. zur Bjarre gehörig: prifarni učitelj, Jurč.; prifarna cerkev, die Bfarrtirche, Jurč.; -- bei der Bfarrtirche statssindend: prifarna služba božja, Burg.; -- tudi prifaren, Dol.

prifosotati, oram, ocem, vb. pf. mit ftarfen Flügelfalägen berangeflogen fommen, beranflattern.

priffčati, im, vb. pf. sausend heranstiegen: strela, krogla prifrči, jvzh.Št.

prifrfolsti, im, vb. pf. heranslattern, Cig. prifrfrati, am, vb. pf. heranslattern, Cig.; hastig angerannt sommen, jvzhSt.

priffkniti, fiknem, νb. pf. i) aufbiegen, Jan.;
čavelj p., jνζhSt.; — 2) prifrknjen = pricvrknjen, prismojen.

prifrieti, im, vb. pf. heranflattern, Cig., Jan.; mit fliegenden Gewändern und Haaren angerannt kommen, jvzh.St.

prigagati, am, vb. pf. schnatternb fommen: gosi so prigagale. prigambati, gambam, vb. pf. ichlenbernb tommen, antrollen, Cig.

priganiti, nem, vb. pf. = prigeniti.

priganjáč, m. der Antreiber, Mur., Cig.; mravlja nima ne vojvoda ne priganjača, Ravn.-Valj. (Rad); ein Auffeher über die Arbeiter, Cig.

priganjanje, n. das Antreiben.

prigānjati, am, vb. impf. ad prignati; t) hetautreiben; — 2) antreiben, anhalten; p. koga k delu, k učenju; konja z ostrogami p., Cig. priganjāvec, vca, m. 1) ber Butreiber, C.; —

2) ber Antreiber (n. pr. pri delavcih), Cig.,

Jan., Polj.

priganjavka, f. bie Antreiberin, Cig.

priganjek, nika, m. ber Antrieb, die Anregung: p. k vsemu dobremu, Ravn.

prigatiti, im, vb. pf. bazustopfen, Cig.

prigaziti, gazim, vb. pf. watenb heranfommen: po snegu, po blatu p. kam.

prige, f. pl. = pege, Sommersproffen, C. prigeniti, ganem, vb. pf. ein wenig biegen, umbiegen, Cig.; einbiegen, Z.

prigib, giba, m. ber Ginbug, ber Ginfcfag

(beim Rahen), Cig.

prigibati, gibam, bljem, vb. impf. ad prigeniti, prigniti; 1) einbiegen, M.; — 2) hinneigen, C.; — p. se, sich hinneigen, C. prigibek, bka, m. = prigib, Jan.

priglas, glasa, m. 1) ber Beiflang, Cig.; -

2) ber Accent, Jan., nk.; (stsl.).

priglasba, f. die Alliteration, Cig. priglasti, im, vb. pf. 1) in Gintlang bringen, accordieren (in der Musit), Cig.; — p. se, guftimmen, Vest.;—2) p. se, sich anmelden, C.

priglasováti, ûjem, vb. impf. übereinftimmen, accordieren (in der Rusit), Cig.; — Novo strunok drugim priglasusem, Danj. (Posv. p.). priglašati, am, vb. impf. ad priglasiti, Jan. priglaševáti, ûjem, vb. impf. — priglašati, Jan., Let.

priglavica, f. die Unannehmlichseit, die Fatalität, das Matheur, Rib.-Mik., C.; — prim.

preglavica.

prigled, gléda, m. 1) bie Fürsorge, ogr.-Valj. (Rad); — 2) bie Gegenaussicht, bie Controle, Cig., Cig.(T.), DZ., Levst.(Pril., Cest.), nk.; tudi: prigled, gléda.

prigledanje, n. ber Befuch, ogr .- C.

priglédati, glêdam, vb. pf. besuchen: p. bolnika, ogr.-C.

prigledávati, am, vb. impf. = prigledovati;
1) besuchen, ogr.-C.; — heimsuchen, ogr.-C.;
2) versorgen, C.

prigledba, f. die Auflicht, die Obsorge: odinska p., väterliche Fürsorge, kajk.-Valj. (Rad).

prigleden, dna, adj. Control-, Cig.(T.), nk.; prigledni shod, bie Controlversammlung, Levst.(Nauk).

priglednica, f. bie Gegenliste (bei Bahlen), Levst. (Nauk); — knjiga p., bas Controlbuch,

prigischnik, m. der Aufscher, C.; — der Controleur, Cig., Cig.(T.), DZ.
prigischnina, f. die Controlgebür, DZ.

priględništvo, n. bas Controlami, bie Controle, DZ.

prigledniti, glednem, vb. pf. 1) besuchen, C.;
- heimsuchen, C.; - 2) versorgen, C.

prigledovanje, n. die Uberwachung, die Controle, DZ.

prigledováti, ûjem, vb. impf. ad prigledati, -dniti; - beauffichtigen, C.; k delu p., bie Aufficht über eine Arbeit führen, Dict.; - controlieren, Cig. (T.), nk.; p. policijo, DZ.

prigluh, adj. schwerhörig, Cig.(T.).
prignáti, žénem, vb. pf. treibenb heranfommen,
herbeitreiben; veliko živine so na senjem
prignali; jetnike so prignali v mesto; p. se,
hereinbrechen: nesreča se prižene črez nas,
(Ravn.-Valj.(Rad); — p. kaj do zadnjega,
etwoš auf baš Žiuherste bringen, Cig.; —
bazubringen: mesto p., da se poda, bie

Stadt zur Übergabe zwingen, Cig. prignésti, gnétem, vb. pf. beikneten, Cig. prignézditi se, im se, vb. pf. sich annisten, Cig. prignezdováti se, sijem se, vb. impf. ad pri-

gnezditi se, Cig.

prigniti, prignèm, vb. pf. 1) beugen, ogr.-M., C., Gor.; — niederbeugen, Cig.; — 2) hin-, zuneigen, C.; zu etwas hindewegen, C.; p. se, sich hinzuneigen, C.; (sig.) geneigt, willig werden, C.;—3) eindiegen, Dol.;—(prignoti, ogr.-M.). prignojiti, im, vb. pf. ein wenig düngen, M.; tra s skrbjo okoljena, prignojena in okopana, Jurč.

prignúsiti, im, vb. pf. elethaft machen, veretelu; p. komu kaj, p. koga drugim, Cig.; p. se drugim, fich bei andern verhalst machen, Cig. prigod, goda, m. die Begebenheit, der Borfall, Cig., Cig. (T.); dosti se ve žalostnih prigodov,

Guts.(Res.); — prigod, Valj.(Rad).
prigoda, f. 1) bas Ereignis, Guts., Jan., C.,
Valj.(Rad); — 2) ber Zufall, Cig., C.; —
3) bie Gelegenheit, C.; — bie Chance, Jan.
prigodba, f. bie Begebenheit; prigodbe, Ge-

ichichten.

prigodek, dka, m. bas Ereignis, ber Borfall; žalostni, veseli prigodki; naturni p., bas Raturereignis, Cig., Jan.; vmesni p., ber

Smissensati, Cig.

prigóden, dna, adj. 1) zusállig, Cig., C., M.;
accidental, Cig.(T.); - 2) = prigodni, frühe
zeitig, C.; - prigodno = zgodaj, na vse
prigodno, in allet Frühe, C.; - rechtzeitig,
C.; (prim. god, pri godu); - 3) = prilicen,
tauglich, passens, C.; mera snovi prigodna,
Zv.; - tüchtig: kdor pametno in zmerno
živi, on je vselej prigoden in njegov duh
dobre volje, Slom.; - Gelegenheitse: prigodna pesen, Cig.(T.).

prigôdež, m. = prigodba, C. prigôdi, adv. = pri godu, früh, beigeiten, Mur.,

Jan., Rož.-Kres.

prigodilišče, n. ob tem prigodilišču, bei biefer Gelegenheit, Gol. prigoditi se, im se, vb. pf. sich errignen, sich

zutragen; p. se komu, jemandem widersahren. prigodljaj, m. = prigodek, Jan., Zora. prigodnica, f. das Gelegenheitsgedicht, Cig. (T.).

Google

prigodnji, adj. frühzeitig, Jan.; prigodnji brst, Jarn. (Sadj.); prigodnje sadje, C.; prigodnja hruska, bie Frühbirne, Jan:

prigodenjáti, am. vb. pf. 1) brummend fommen; - 2) erbrummen, Cig.

prigogotáti, otâm, ocem, vb. pf. ichnatternd tommen.

prigoj, gója, m. = kar si kdo prigoji: ber Gewinn bei ber Bucht, C. prigojenje, n. bas Gefchehnis, bas Greignis,

kajk.-Valj.(Rad).

prigojiti, im, vb. pf. 1) anergieben: delavnost mu je bila prigojena, Vest.; — 2) durch Rucht erwerben: p. si kravo, C.

prigoljufati, am, vb. pf. burch Betrug erwerben. prigolomisiti, misim, vb. pf. fich einichleichen,

Levst.(Zb. sp.).

prigomazéti, im, vb. pf. Cig. pogl. prigomzeti. prigomaziti, azim, vb. pf. wimmeind berbeifommen, Z.

prigomzęti, im, vb. pf. = prigomaziti. Z. prigon, gona, m. 1) ber Butrieb, Cig.; ber Auftrieb (bes Biebes), Jan.(H.); - Die Ginbringung (g. B. von Berbrechern), Cig.; -2) ber Untrieb, die Aneiferung, Cig.

prigoniti, gonim, vb. pf. 1) mit bem Treiben gelangen: gonjači so prigonili do preseke; – 2) = z gonjo pridobiti si, sich erhepen,

Cig.

prigor, gora, m. 1) die brennende Sonnenhite, C.; - 2) eine bon ber Sonne ausgetrodnete Eroftelle, C.; - tudi: prigor.

prigorec, rca, m. ber nahe beim Berge Bob-

prigoren, rna, adj. beim Berge gelegen: prigorna zemlja, ogr.-C.

prigoreti, im, vb.pf. bis ju einer Stelle brennen : do sem je prigorel ogelj, Cig.

prigorje, n. bie Begend in ber Rabe bes Bebirges, C., Valj. (Rad); - bie Borberge, h. t .-Cig.(T.), Jes.

prigospodárek, rka, m. = kar kdo prigospodari, Jan.(H.).

prigospodáriti, arim, vb. pf. als Hauswirt erwerben, erwirtichaften.

prigospodinjiti, injim, vb. pf. ale hauefrau erwerben, erwirtichaften.

prigosti, godem, vb.pf. 1) muficierend (geigenb) fommen; - brummenb fommen; - 2) burch Muficieren erwerben, erfiebeln.

prigotavljati, am, vb. impf. ad prigotoviti, Z. prigotôvek, vka, m. bas Braparat, Cig.

prigotoviti, ovim, vb. pf. gurichten, gubereiten, praparieren, Cig., Jan., Cig.(T.).

prigovārjanje, n. 1) das Zureden; — 2) das Ausstellen, bas Bemangeln, BlKr .- M.

prigovarjati, am, vb. impf. 1) gureben: p. komu; - 2) p. komu, čemu, Einrebe thun, bemangeln, beanstanden, Dol .- Cig., Jan., Zora; vsaki stvari prigovarja, BIKr., M.; koji prigovarja kojemu svetcu, prigovarja i meni, kajk-Valj.(Rad); ako betežnik umre, prigovarjajo vračitelju, da ni pomogel, kajk .-Valj.(Rad).

prigovor, m. 1) bie Burebe, Mur., Cig., Jan.; - 2) bie Einrede, Die Einwendung, ber Bormuif, Cig., Jan., BlKr.; - brez prigovora evangeliju, Krelj; - ber Tabel, ber Fehler, Meg.; brez prigovora, ohne Tadel, Meg., C., Dalm.; ta reč nima prigovora (ist tabellos), $Z_{\bullet}; -3) = \text{pregovor}, \text{ das Sprichwort}, Mur.,$ Sol., Vrt., Levst.(Zb. sp.).

prigovoriti, im, vb. pf. i) burch Bureben einen bagubringen, ihm einreben, ihn bewegen : p. komu, Mur., Cig., Jan. ; - 2) eine Einwendung machen, bemangeln: p. čemu, Jan., BlKr .-M., Navr. (Kop. sp.).; - 3) p. si kaj, sid) etwas erreden, Cig., Dol.

prigovorlit, iva, adj. geneigt ju Einwenbungen,

tabelsüchtig, (-orljiv) BlKr.-M. prigovorljívost, f. die Tadelsucht, (-orljivost) BlKr.-M.

prigrabek, bka, m. bas Dazugejcharrte, bas Dazugerechte, Cig.

prigrabiti, grabim, vb. pf. 1) hartenb, rechend bis gu einer Stelle etwas bringen ober babin gelangen: prigrabile so ženske seno k vozu; prigrabile so do potoka; - 2) toffend erwerben, ericharren, Cig.

prigrad, m. 1) ber Duerbalfen über ber Scheune, C.; — 2) die Stütze ber Schoberstange (stozje), Temijine(Tolm.)-Strek.(Let.).

prigraditi, im, vb. pf. bozu einzäunen: veliko sosedovega sveta si je prigradil, Z.

prigrajati, jam, jem, vb. pf. burch Tabel ber-

prigrébati, grébam, bljem, vb. impf. ad prigrebsti; baguicharren, Z.; - behaufeln, Cig.; p. krompirju, turščici, bie Erbe um bie Kartoffeln, den Ruturuz haufeln, Polj.

prigrébati, grébem, vb. pf. 1) bazuicharren, Z.; anicharren: p. kaj k čemu, Cig.; - behaufeln, Cig.; - 2) mit bem Scharren bis zu einer

Stelle gelangen, Cig.;

prigréniti, grénem, vb. pf. == prigrebsti :), Cig. prigreti, grejem, vb. pf. 1) jumarmen, Cig.; - 2) wärmend herankommen: In zlato solnce, glej, prigreje, Greg.; - 3) ein wenig ermarmen, Dol.; - 4) prigreje mi, es verfest mich in Augft, in Sorge, C., Z., Gor.

prigrévanje, n. bas Bujegen (3. B. ber Sonnenhise), Cig.

prigrevati, am, vb. impf.ad prigreti; 1) zumarmen. Cig. : - mit ber Barme zusegen, warmen, Mur., Cig., Jan.; warm scheinen: solnce prigreva; — 2) to mi prigreva, daš macht mir bange, macht mich besorgt, Cig., Jan.; vest mi prigreva, ZgD.; boli in boli jima prigreva, Ravn.

prigrévica, f. die Glut der Sonne, Jan. prigriz, griza, m. ber Jubijs, C., Z.

prigrizek, zka, m. ber 3mbife, Cig., Jan., M. prigrizniti, griznem, vb. pf. bagu effen, gubeißen; prinesite kaj, da bomo imeli kaj prigrizniti (namreč: k pijači).

prigrizováti, ûjem, vb. impf. ad prigrizniti; zubeißen, Cig.; cuker k čaju p., nk.

prigemeti, im, v. pf. mit Donnergeraufch beranfommen, beranbonnern.

prigeniti, nem, vb. pf. 1) ein wenig verbüllen, Z.; - 2) am Enbe ein wenig umfalten (3. B. eine Dede): prt je predolg, prigrni ga, Dol .-Levst.(Rok.).

prigrusten, stna, adj. eleshaft, C.; prigrustno

mišljenje, Krelj.

prigrustiti, im, vb. pf. efelhaft machen: jed komu p., Lašče-Levst.(M.); p. se, efelhaft werben, kajk.-Valj. (Rad); konjsko meso je mej nami prigruščeno, Lašče-Erj.(Torb.). prigruščénje, n. ber Elel, Habd .- Mik., C.

prigrúzniti se, grůznem se, vb. pf. = prigru-

stiti se, Gor.

prigugati, am, vb. pf. p. jo, p. se, berangewadelt tommen, Cig., Jan.; anhutschen, Cig. priguncati, am, vb. pf. = prigugati, Jan.

prihacáti, am, vb. pf. beranmaticheln: medvedka prihaca naproti, Vod (Irb. sp.); velik

medved prihaca proti meni, Bes.

prihajáč, m. 1) einer, ber irgendwo Unterftand hat, Svet. (Rok.); ber Quartiergaft, C.; za prihajača je pri kom, kdor ne služi, ampak le prihaja na nedoločen čas in pomaga delati, kadar nima drugega opravka, Gor., jughSt.; - 2) der Antommling, Cig., Jan., C.; ber Frembe, C.; - 3) = prezar, C. prihajalisce, n. ber Anfunftsplat, DZ.

prihajanje, n. bas Antommen, bas Rommen; p. vojskov, der Anmarsch der Soldaten, Cig. prihajati, am, vb. impf. ad priti; 1) herantommen, antommen, tommen; gostie že prihajajo; pošta prihaja zvečer in odhaja v jutro; noč, zima prihaja; po sestro p., abholen zu tommen pflegen; odkod to prihaja? was ift bie Urjache babon? na misel mi često prihaja, ich verfalle oft auf ben Gebanten; - voda prihaja, bas Baffer fteigt, Cig.; - bei jemanbem Unterstand haben: p. h komu, Svet. (Rok.) = za prihajača biti, jv7hSt.; -2) merben: če dalje lepši prihaja, Kr.-M.; moder p., Ravn.; težko mi prihaja, es mirb mir übel, Cig., Jan.; = slabo mi prihaja, Z.; (prim. it. diventare, merben).

prihajavec, vca, m. ber Antommling, Jan.;

pozni p., DSν.

prihajavka, f. = prežarica, C.

prihek, hka, adj. gah, Pohl., Mur.; -- fteil: prihka streha, Z.

prihinavčiti, avčim, vb. pf. erheuchein, Jan. pribisen, ina, adj. beim Haufe befindlich, Baus. M.; prihîšna žival, das Hansthier, UET. prihiševáti, üjem, vb. pf. erwirtichaften, M.

prihîsje, n. bas Rebengebaube, Jan.(H.). prihîšnica, f. neka hruška, Ponikve (Goriš.)-

Erj.(Torb.).

prihiteti, im, vb. pf. 1) eilenb tommen, berbeieilen ; - 2) burch ichnelles Arbeiten einbringen : p., kar je zamujenega, Mur., Cig., Jan., Vrt., Kr.; kar danes zamudim, bom jutri prihitel, Met.

prihitévati, am, vb. impf. ad prihiteti. prihîtljaj, m. 1) bie ichnelle Antunft, M.; -2) p. racunski, ber Rechnungevortheil, V .- Cig. prihitreti, im, vb.pf. = prihiteti, eilend tommen, C_{\bullet} ; (prihitriti, C_{\bullet} , ogr_{\bullet} - M_{\bullet}).

prihlačáti, am, vb. pf. in weiten Beinfleibern fommen, Cig., Jan.; Turki so prihlačali k nam, Gor.-M

prihlapčeváti, üjem, vb. pf. als Rnecht bienenb erwerben.

prihlidéti, im, vb. pf. baherzuwehen anfangen. C., Z.; veter prihlidi, es tommt ein Binbaug, Z.

pribliniti, hinem, vb. pf. haftig, fcnell berbei-

tommen, C.; - prim. hlip.

prihliniti, hlinim, vb. pf. 1) erheucheln, Cig., Jan.; - 2) p. se, henchelnb herantommen, M.; sich einheucheln: p. se komu, Cig. priblipeti, im, vb. pf. schwer athmend tommen,

prihod, hoda, m. 1) bie Unfunft; p. vojakov, ladje; kakov prihod smo k vam imeli? Dalm.; p. Gospodov; - solneni p., ber Sonnenaufgang, C.; - 2) bie Butunft: na p., in Butunft, C : - 3) ber Ertrag (eines Aders), Cig.; - die Rente, Cig.(T.); zemljiščni p., bie Grundrente, Cig.(T.); - 4) ber Bugang, Cig.; prihod do gozda je zelo težaven, ker so od vseh plati strmine, Ig(Dol.); - 5) bet Antommling, Trub., Mik.; - tudi: prihod, Valj.(Rad).

prihodár, rja, m. = prihodkar, ber Rentmeister, Cig.; - hs.

prihodárstvo, n. baš Rentamt, Cig.

prihodek, dka, m. bas Einfommen, bie Rente; prihodki, Die Einfünfte, bas Gintommen.

prihoden, dna, adj. 1) fremb: prihodni, ber Frembling, Dict., Dalm.; - 2) = prihodnji. prihodina, f. coll. die Einfunfte, Valj.(Rad). prihodišče, n. 1) ber Zugang: lepo p. pri hiši, Gor.; — 2) ber Erirag (eines Aders), Notr.-Cig.; — das Einfommen, Trub., Isvkr., Rog., Bas., Notr.-Levst. (M.); letno p., Trub.; prihodišča kake službe uživati, Jap. (Prid.). prihóditi, hódim, vb. pf. p. si kaj, sich durch

Behen erwerben, Cig. prihodkar, rja, m. ber Rentmeifter, Jan.

prihodnja, f. 1) bie Unfunft, Dict., kajk .- Valj. (Rad); - 2) ber Billfommtrunt, ben ber Birt bei ber Anfunft einer frifchen Beinladung gibt, Z., Ig.

prihodnjak, m. ber Rentier, Jan.(H.).

prihodnji, adj. fünftig; prihodnji čas, bie fünftige Beit, bas Futurum, Jan.; v prihodnje, fünftighin.

prihodnjič, adv. kunftigesmal, kunftighin. prihodnjik, m. bas Futurum (gramm.), Jan. prihodnost, f. bie Bufunft.

prihodovnica, f. = rentni list, ber Rentenichein, DZ.

prihóta, f. bas Berlangen, Nov. prihotljiv, adj. gierig, Trst.(Let.).

prihramati, am, vb. pf. hintend fommen, C., LjZv.

prihramba, f. bie Eriparung, C.

prihrana, f. 1) die Reserve, C.; nadomestna p., die Erfahreferve, Levst. (Nauk); - 2) ber Referbatpunft, Cig.

prihranek, nka, m. bas Erfparte, bas Erfparnis, Jan., Sol., C.

prihranilo, n. die Ersparung, das Ersparuis, Cig., Cig.(T.); zeradi prihranila, aus Ersparungsrücksichten, DZ.

prihranitev, tve, f. die Ersparung, Cig.,

Jan., nk.

prihraniti, im, vb. pf. aussparen: p. komu kaj; reservieren; podosicirjem prihranjenaslužbena mesta, DZ.; p. imenovanje, die Ernennung vorbehalten, DZ.; — ersparen; zdaj se težko kaj prihrani.

prihránjati, am, vb. impf. ad prihraniti, Cig. prihránjenec, nca, m. 1) bas hegereis, Cig.; — 2) prihranjenci, bic Refervisten, nadomestni prihranjenci, bie Ersagreserve, Levst. (Nauk).

prihranjenje, n. bie Auffparung, bie Refer-

vierung; — die Ersparung.

prihranjeváti, üjem, vb. impf. ad prihraniti.

prihranljiv, íva, adj. sparsam, C.

prihrantiivost, f. die Sparfamfeit, Jan., C. prihresčati, im, vb. pf. unter Rrachen, Anistern fommen, mit Ungestüm fommen, C.

prihrétiti se, im se, vb. pf. zum Efel werden, Z. prihripati, pam, pljem, vb. pf. heiser hustend herbeisommen.

prihrméti, ím, vb. pf. dumpf rollend herbeifommen: nevihta je prihrmela, jvzhŠt.; (fig.)
na vas prihrmi veliko gorje, Bes.

prihromatati, am, vb. pf. hintenb herbeitommen,

Jan.(H.).

prihropsti, hropem, vb. pf. röchelnd fommen, Mur.

prihruméti, ím, vb. pf. rauschend, lärmend herbeikommen; — anstürmen, Cig.

prihrumévati, am, vb. impf. ad prihrumeti: divji Turek je često prihrumeval v slovenske kraje, Let.

pribruščati, (m, vb. pf. raufchenb herbeitommen, Jan.(H.).

prihrúti, hrújem, vb. pf. tojend herantommen, mit Ungestûm heranstútmen; voda, truma ljudi je prihrula, vojske so prihrule, C.

prihézati, am, vb. pf. wiehernd herbeikommen. priháliti se, bûlim se, vb. pf. 1) sich anduden, sich anschmiegen, Cig.; sich dozuneigen, C.; — 2) gebüdt und schleichend herankommen, Cig.; — 3) ben Rüden frümmen, sich duden, Cig., Jan.; p. se k zemlji, Vrt.; prihuljen, nach vorwärts gebeugt, Cig., Jan., Gor.-Mik., Nov.-C.; p. od žalosti, Cig.; p. hoditi, gebüdt einhergehen, Cig., C.; — p. se, sich verstellen, C.; prihuljen, verstellt, tüdisch, Cig., Jan.

prihuliv, adv. (part. praet.) in gebildtet Stellung: p. hoditi, Lašče-Erj.(Torb.); p. sedeti, Vrt.; — prim. prihuliti se.

prihuljenec, nca, m. ber Dudmaufer, ber Heuchler, Cig., Jan.

prihuljenka, f. bie Dudmauferin, bie Beuchlerin, Cig., Jan.

priküljenost, f. die Gebeugtheit, Cig., C.; — die budelige Demuth, schleichendes Wesen, Cig. prikváliti, im, vb. pf. p. si kaj, durch Loben etwas erwerben, sich etwas erloben, Sol.

priiglati, am, vb. pf. annabein, Cig.

prligra, f. ber Spielgewinn, Cig.

priigrati, am, vb. pf. 1) spielend fommen;
— solze v oci priigrajo, Thranen treten
in die Augen, Burg.; — p. se. spielend herantommen: valovi krotki so se priigrali, Str.;
— 2) durch Spielen erwerben; erspielen, ertändeln; beim Spiel gewinnen; kar je priigral, je vse zopet zaigral.

priihteti, im, vb. pf. foluchzend fommen.

priîmek, mka, m. der Juname, der Geichlechtsname, Cig., Jan., Kr.; se tak p. nas ne obvaruje trpljenja, Ravn.-Valj.(Rad); — der Spitname; priimke zdevati, Lašče-Levst. (M.); (nav. se govori: prîmek).

priiskati, iščem, vb. pf. 1) judjend fommen, M.;

— 2) durch Suchen erwerben, C.

prijadrati, jadram, vb. pf. fegelud antommen, einlaufen, Cig., Jan., nk.

prijadriti, im, vb. pf. - prijadrati, Cig.

prijähati, ham, šem, vb. pf. angeritten fommen, reitenb gelangen; pet vojakov je prijahalo; prijahali smo do reke.

prijātar, rja, m. = prijatelj, C., SIGor.-Vest. I. 59.

prijatarica, f. = prijateljica, SlGor.-C. prijatelj, m. 1) ber Freund; dober p.; prijatelja sva (si); (govori se nav. prijatel, tla); 2) ovčji p., größere und fleinere Rlette, (lappa maior et minor), Stopice na Tolm.-Erj.

prijateljen, ljna, adj. Danj. (Posv. p.).; pogl.

(Torb.). p**rijāteljen,** prijateljski,

prijateljeváti, űjem, vb. impf. freunbichaftlich verfehren: p. s kom, Navr. (Kop. sp.); prijateljevali so z Benečani, SlN.

prijateljica, f. bie Freundin; prijateljici sve si; (nav. se govori: prijatlica).

prijateliiti, ateliim, vb. impf. befreunden: p. koga s kom, Cig.; p. se s kom, jemandes Freund werden, ihn Freund beigen, (-tliti) Cig.

prijateljiv, (va, adj. freunblich: ljubezniv, p. mož, prijateljivo se držati proti bratom, (-tliv)
Trub.; freunblichaftlich, (tliv) Mur.

prijāteljkinja, f. = prijateljica, Mur., Mik., C., ogr.-Valj.(Rad).

prijāteliski, adj. freundschaftlich; Freundschaftlich; po prijatelisko; prijateliska zveza.

prijateljstvo, n. die Freundschaft. prijateljstvováti, Gjem, pb. impf. in Freundschaft leben: p. s kom. C. Zora.

ichaft leben: p. s kom. C., Zora.
prijateljščina, f. = prijateljstvo, Cv.
prijati am vi imal gintin kin 311

prijati, am, vb. impf. günstig sein, zusagen, wohlthun, Cig.(T.), Zv., Erj.(Som.), nk.; beli kruh mu ni prijal, Vrt.; — hs.

prijatnik, m. = prijatelj, C., Volk. prijava, f. die Anmelbung, nk.; — die Berufung: prijavo ali pritozdo podati zaradi ukrepov, Bertufung ergreisen gegen die Belectifika. Levet (Nauk)

schlüsse, Levst. (Nauk).
prijaviti, javim, vb. pf. 1) anmelben, C.; —

2) veröffentlichen, nk.

prijavkati, am, vb. pf. jammernb tommen o. gelangen.

prijazen, zni, f. die Gunft, die Huld, Dict., Mik., Jan., Cig. (T.), C.; p. in milost ("Huld und Gnabe"), Krelj; da Bog nam svojo p. in dobroto izkaže, Trub.; prijazen in zvest izkazati ("Bohlwollen und Treue"), Dalm.; - die Freundlichleit, Habd .- Mik., Jan., C., Bes.; - bie Freundichaft, Meg., Trub.-Mik., Kast., Vod.-Levst.(M.), ogr.-C; prijazen je storil z Ahabom, Dalm.

prijázen, zna, adj. freunblich; p. človek, pri-

jazno vedenje; p. kraj.

prijazljiv, íva, adj. freundlich, Habd .- Mik.; holdfelig, (prijazljiv) Mur.; (iz: prijaznljiv). prijazljívost, f. die Freundlichkeit, C. prijaznica, f. die Holbin, Mur.; prijaznice,

bie Grazien, Vod.(Pes.).

prijaznik, m. ber Holbe, Mur.; ber Freund, Mur., C.

prijazniti, aznim, vb. impf. Freundichaft ftiften, Z.; befreunden: p. koga s kom, Cig.

prijazniv, iva, adj. huldvoll, freundlich, Alas., Jan., C., Krelj-Mik., Skal.-Let., Jsvkr., Vrt.; prijaznivo, in freundlicher Beise, Trub.; prijaznivo vkup prebivati, *Dalm*,

prijazniven, vna, adj. = prijazniv, ogr.-M. prijaznivost, f. bie Freundlichfeit, bie Suld,

prijaznost, f. bie Freunblichfeit; - p. izkazati, einen Freundichaftebienft erweisen, Cig. prijebis, adj. indecl. unehelich: p. otroci, Gor.-

prijecati, im, vb. pf. 1) achzend herbeitommen, Cig.; - 2) burch Adjgen erwerben, erachgen,

prijed, f. bie Buspeise, bie Butoft, Guts .- Cig.,

Jan., C. prijedati se, am se, vb. impf. Boffen reifen,

prijedec, dca, m. ber Boffenreißer, Kras. prijednik, m. ber Miteffer, ber Roftganger, Guts.-Cig., Jan.

prijem, jema, m. die Ergreifung, ber Briff, Cig., Telov.

prijema, f. die Abhafion, Cig.

prijemáč, m. ber Handschaft, die Handhabe, Polj.; kol, s katerim plavičar (flosar) plavico ustavlja, Savinska dol.

prijemaca, f. 1) bie Hanbhabe, ber Griff, C.; - prijemače, daš Gelander, C.; brvi so brez prijemac, SIN.; - 2) eine Art Schaff mit Sanbhaben, ber Rubel, C.; - 3) bie Rlammer, Savinska dol.

prijemad, f. bie Bflugichleife, Ravn.(Abc.)-Valj.(Rad).

prijemalisce, n. ber Angriffsbunft, Cig.(T.). prijemanje, n. bas Erfaffen, bas Ergreifen. prijemati, mam, mljem. vb. impf. ad prijeti;

1) ergreifen, faffen, paden; s kleščami kaj p.; p. koga (kaj) za kaj; p. koga za roko, za lase; p. vrč za roč; p. za orožje, zu ben Baffen greifen ; - tatove p., Diebe einfangen ; – eingreifen: dobro prijemajo zobje tega kolesa, Cig.; - befallen: zaspanec ga prijema, Cig.; — trdo p. koga, jemanden hart hernehmen; - p. se, sich gegenseitig erfassen: otroci se prijemajo, Cig.; -2) p. se, erfassen; s kremplji se p. vej, fich an ben Aften an-

frallen, Cig.; duri se ne prijemajo, die Thur schließt nicht an, Cig.; - p. se, haften bleiben; prah se prijema obleke, rja se prijema železa, (legt fich an); tlebrig fein: prijems se kakor smola; bolezen se prijema (theilt fid) mit, ift anstedenb) Cig., Levst. (Rok.), Ravn.; p. se erca, ju Bergen geben, Jan.; mlade ljudi, ki se jih nedolžnostna lepota in ljubeznívost ne prijema, naj saj taki zgledi le oplaše, Ram.-Valj.(Rad); — p. se, greifen, an-wurzeln (o rastlinah): cepljena drevesca se prijemajo; - p. se, in Angriff nehmen; dela se p.; - p. se nasveta, auf einen Borichlag eingehen, Levst. (Pril.).

prijemek, mke, m. ber Angriff, Jan .: - pl. prijemki, bie Geburtswehen, Cig., C.

prijemic, m. bie Sanbhabe eines Golüffels. C .: – bas Gelander an Brüden, Stegen u. bal.,

prijemka, f. 1) bas Weinrebenrantchen, C.; - 2) = rokovet: p. lanu, (prej-) C. prijemljaj, m. = prijem, ber Griff, Jan.

prijemljiv, iva, adj. 1) flebrig, C.; prijemljiva zemlja (= ilovica), C.; — 2) anstedend, contagiös, Cig., M.; — 3) greisbar, Jan. prijemljivost, f. die Klebrigkeit, Cig.

prijemščina, f. - primščina, bas Laubemium,

Mur., Cig., Jan.

prijenjati, am, vò. pf. nachgeben; visjemu prijenjaj, nižjemu prizanesi! Mur.; p. komu na cem, jemandem etwas nachlaffen (3. B. an ber Strafe, am Breife), Cig.; tudi: p. od cene, Cig.; - bie Spannung verminbern, nachgeben, Cig.

prijenjeváti, újem, vb. impf. ad prijenjati. prijenljiv, iva, adj. naciglebig, Mur., Cig.,

prijenljívost, f. bie Nachgiebigfeit, Mur., Cig., Jan.

prijeten, tna, adj. angenehm; p. duh, prijetna

sapa, prijetno življenje.

prijeti, primem, vb. pf. 1) erfaffen, ergreifen; veliki obeti, malo prijeti - viel veriprechen. wenig halten, Z.; z roko, s kleščami p. kaj; trdo, napak p. kaj; p. koga za roko, za ušesa, jemanben bei ber Sand, bei ben Ohren nehmen; p. se za nos = fich an feiner Rafe gupfen; majoliko p. za roče; p. za meč, za orožje, jum Degen, ju ben Baffen greifen; narobe p. za kaj, etwas verfehrt anfassen; - p. za delo, hand ans Wert legen; v hisi ni prijel za nobeno delo, Erj. (Izb. sp.); festnehmen, einsangen, p. tatu; konj je ušel, pa so ga kmalu prijeli; - einen Angriff thun, angreifen; sovražnika p.; - trdo koga p., jemanden hart bernehmen; = v strah p. koga, Jan.; za besedo p. koga, jemanben beim Worte nehmen; - befallen; mrzlica, krc me prime; - p. se, fich paden, handgemein werden; psa se primeta, vojski se primeta; -2) p. se, etwas erfaffen und baran haften o. hangen bleiben: p. se za vejo; s kremplji se p., sich antrallen, Cig.; pijavka se je prijela, der Blutegel hat sich sest angesogen, Cig.; p. se kakor klop, sich wie eine Bede anhängen;

prah se prime posode, obleke; prime se ga vse kakor smole = er ift ein Dieb, Cig.; - Burgeln treiben, greifen: posajene rastline, cepljena drevesa se primejo; - bolezen se človeka prime (stedt einen an), Cig.; ime se ga je prijelo, ber Rame blieb ibm, Z., Jurc.; nic se ga vec ne prime, bei ihm berfängt nichts mehr; srca se p., jum herzen gehen, Jan.; - p. se koga, sich jemanbem anichließen u. fich an ihn halten, Cig.; p. se česa, Sanb an etwas legen, in Angriff nehmen: dela se p.; - 3) = prejeti, empfangen, Alas., Jan.; tako ima le-ta Gospod prijet biti na zemlji, Trub.; p. krst, Krelj; v svojo hišo koga p., Krelj; Bog te primi! sei gegrüßt! Alas., Dict.; prijel sem pismo, Npr.-Erj.(Torb.).

prijetje, n. bie Ergreifung.

prijetljiv, íva, adj. = prijeten, C.

prijetniv, íva, adj. - prijeten: v tem prijetnivem času, Trub.

prijetnost, f. bie Annehmlichkeit.

prijevedina, f. ein Ctud Lanbes, welches man bei ber Bertheilung ber Gemeindegrunde erhalt, Strek.

prijezd, jezda, m. ber Anritt, Cig.

prijezdihati, am, vb. pf. ungeftum angeritten tommen, C., SIN.

prijezditi, jezdim, vb. pf. 1) angeritten fommen : - 2) burch Reiten erwerben, erreiten (3. B. einen Breis), Cig.

prijezikati, am, vb. pf. = z jezikanjem pri-

dobiti, Zora.

prijezikováti, ûjem, vb. pf. = prijezikati, Cig. prijeziti se, im se, vb. pf. fich argernd herbeitommen, Cig.

prijišča, f. = prgišča, perišče, C., ogr.-M. prijohotáti, otâm, ocem, vb. pf. achzend herbeitommen, Jan., C.; - prim. joh.

prijokati, kam, cem, vb. pf. weinenb berbeifommen; = p. se.

prijūckati, am, vb. pf. = priukati, Z. prikāda, f. = malo prismojen človek, Lašče-Erj. (Torb.); pojdi, prikada! Vrt.

prikaditi, im, vb. pf. 1) rauchenb berbeitommen, Mur., Z.; -- 2) p. se: prikadilo se je do nas, ber Rauch brang bis gu uns, Cig.; -3) prikajen, malo prismuknjen, prismojen: prikajen človek, Lasče-Erj. (Torb.), Notr.

prikaliti, im, νb . pf. = prikliti, Jan.(H.).

prikaniti, kanem, vb. pf. 1) dogutropfen, Cig.; - 2) einen o. mehrere Tropfen dazuträufeln. prikápati, kápam, pljem, I. vb. impf. ad prikaniti; bazu traufeln, M.; - II. vb. pf. iropfenmeise antinnen: prikapalo je še bokal mošta

iz preše, jvzh.Št. prikapčeváti, ûjem, vb. impf. ad prikapčiti, C. prikapciti, im, vb. pf. anheften, baguheften, antnupfen, anichließen, ogr.-C.; (fig.) svoja

srca p. k sveta marni dobroti, ogr.-Let. prikapljáti, am, vb. pf. tropfenweife antinnen; še bo nekoliko prikapljalo iz soda.

prikasljati, am, vb. pf. huftenb fommen. prikavati, am, vb. impf. ad prikovati, Jan. prikaz, kaza, m. bie Ericheinung, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Jsvkr., Danj.-M., DZ., Zora; zracni p., die Luftericheinung, Cig. (T.); ber Anblid, bas Schauspiel, Cig. (T.).

prikaz, f. bas Gefchent, bas Opfer: s prikazmi in darmi se Bogu prikupiti, Ravn.; nobena p., noben dar ne sme na oltar, Ravn.

prikāza, f. = prikaz m., Schonl.

prikazanje, n. bie Ericheinung, Cig., Jan., Jevkr. prikazati, zem, vb. pf. 1) gum Borichein bringen, Z.; - (ein Theaterftud) aufführen, h. t .-Cig. (T.); - 2) Schenten, ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad); da nam prave pobožnosti dar prikažeš, ogr.- Valj. (Rad); barbringen, opfern, ogr.-C.; - hvaleznost p., Dantbarteit bezeigen, dobroto p., eine Bohlthat erweisen, ogr.-C.; - 3) p. se, jum Borichein tommen, ericinen; iz vode se prikaže glava; rajnik se mu je prikazal; - fich barftellen, Cig. (T.).

prikazek, zka, m. bie Ericheinung, Mur., Cig., Jan., Zora, Jes.; žalosten p., Vrtov. (Km. k.); das Rrantheitesnmptom, C.; zračni prikazki, die Lufterscheinungen, Cig.; vremenski

p., die Gewitterericheinung, LiZv.

prikazen, zni, f. eine ungewöhnliche Ericheinung; bas Phantom; p. v sanjah, bas Traumgeficht; graa p., bas Ungethum, Cig., C.; (psovka): ti prikazen ti! Gor., Notr.

prikazenca, f. dem. prikazen; kaj ginljiva p.,

prikazilo, n. 1) bas Geichent, V.-Cig.; - 2) bie Ericheinung, Jan.: p. Gospodovo, bie Ericheinung bes herrn, Mur., C., Ravn .- Valj. (Rad).

prikazoslovje, n. bie Erscheinungslehre, bie Phanomenologie, Cig. prikazovanje, n. die Darstellung, Cig. (T.).

prikazováti, ûjem, vb. impf. ad prikazati; 1) (Theaterftude) aufführen, auf der Bühne barstellen, h. t.-Cig. (T.); prikazujoče umetelnosti, barftellende Rünfte, Cig. (T.); - 2) p. se, ju ericheinen pflegen.

prikegljati, am, vb. pf. mit bem Regelichieben gewinnen, erschieben, Cig.

prikeliti, im, vb. pf. anleimen, antleben, Cig.,

Jan., C., ogr.-Mik., Vrt., C prikeljeváti, ûjem, vb. impf. ad prikeliti, Z. prikenáti se, am se, vb. pf. == prisaditi se, Rihenberk-Erj. (Torb.).

prikesnévati, am, vb. impf. = prekesnevati, (prikas-) Jan. (H.).

prikidati, kidam, vb. pf. 1) bagumerfen, baguschaufeln (Dift, Schnee); -- 2) p. se, mit Unart tommen, sich aufdringen (zanielj.), Cig., M.

prikihati, kiham, šem, vb. pf. niejenb beranfommen, Cig.

prikim, kima, m. das Buniden, Cig.

prikimati, mam, mljem, vb. pf. 1) burch Buniden bejahen, juniden; p. komu k cemu, na kaj, Cig.; k vsaki reči p., zu allem "ja" sagen, Cig.; — 2) nidend fommen; starčki so prikimali.

prikimávati, am. vb. impf. = prikimovati.

Gorgle

prikimek, mka, m. bie burch guniden tund-gegebene Bejahung, Cig.

prikimovanje, n. bas Zuniden. prikimovati, üjem, vb. impf. ad prikimati. prikimovavec, vca, m. ber zu allem zunicht, ber Jasager, Cig., SIN.

prikînkati, am, vb. pf. nidenb herankommen,

Cig., Jan.; (nam. prikimkati).

prikipeti, im, vb. pf. aufwallend ober fiedenb gelangen; — (fig.) do vrha p., ben höchsten Grad erreichen; kadar žalost do vrha prikipi, tedaj se že veselje glasi, Npreg.-Jan. (Slovn.). prikisati, kîsam, šem, vb. pf. noch ein wenig

dazujauern, Cig.

prikivati, am, vb. pf. = prikimati, ogr.-C. prikla, f. der Augentroft (euphrasia officinalis),

za Krnom-Erj. (Torb.).

priklad, klada, m. 1) bie Bulage (zum Gehalt), DZ.; delovni, hodovni, osebni, ranjenski, sluzbenoletni p., die Arbeite , Marich , Berional., Bermundungs., Dieuftalterszulage, DZ.; der Buichlag (zu einer Steuer), Cig., Jan., C., DZ.; p. na zganje, Cig.; — Die pfarrliche Collectur als Rente, Jarn., Mik.; - 2) das Beispiel, Mur., Jan., C., Mik., Danj .- Valj. (Rad); na priklad, jum Beifpiel, Raič(Let.); - 3) v priklad mi hodi, es paist mir, Jurč.; - tudi: priklad, Levst. (Rok.).

priklada, f. bie Beilage, Mur.; ber Ginichlufe, Jan.; - bie Bumage (3. B. bei ben Fleiichern); - = priklad, ber Buichlag (gu einer Steuer), Cig., Nov.; — der Aufjat (bei ben

Schuhmachern), Cig. prikladanje, n. 1) bas Beilegen; — 2) bas Begleiten (in ber Dufit), Kr .- M.

prikladati, am, vb. impf. 1) zulegen; drva p., Cig.; hinzufügen: greh h grehu p., Jsvkr.; - beitragen: k stroškom p., DZ.; — 2)begleiten, fecundieren, accompagnieren (in ber Dufit), Cig., Jan., Kr.-M., Let., Dol.; - 3) p. se, paffen, Jan.

prikladavec, vca, m. ber Zuleger, C. prikladek, dka, m. 1) die Zugabe, die Zulage, Cig.; -ber Buichlag (zu einer Abgabe), Cig., Jan.; - 2) ber Bulgarname, Cig., UcT.

prikladen, dna, adj. geeignet, paffend, Cig., Jan., Jurč., nk.; - gefchicht, fähig, Mur., Cig.,

prikladnost, f. die Schidlichkeit, Cig.; - die Befdidlichteit, Die Fahigteit, Die Befahigung, Mur., Cig., Jan.

priklamati, am, vb. pf. ungeschickt gebend o. ichlendernd fommen, C., Z. priklamotériti, frim, vb. pf. = pritepsti se,

vzhSt.-C., SlN.

priklamotêrjenec, nca, m. - pritepenec, vzh-

priklampati, am, vb. pf. ungeschickt gebend tommen, Z.

priklanjáč, m. ber Budlingmocher, Cig. priklanjanje, n. wieberholte Berneigungen, Complimente.

priklanjati, am, vb. impf. ad prikloniti; herabbeugen, Jan.; - p. se, Berbeugungen machen, fich berneigen; p. se komu (vor jemanbent).

priklanjav, áva, adj. höflich, C.; — schmeichelhaft: priklanjave besede, C.

priklanjavec, vca, m. der Complimentenmacher,

priklapáti, âm, vb. pf. = priklampati, LjZv. priklasti, kladem, vb. pf. (bem Bieh) etwas Futter zulegen, Z.

prikláti, kóljem, vb. pf. zaklati (bolno živinče,

da se reši meso), Notr.-Nov.

priklatiti so, im se, vb. pf. pagierend tommen; cigani se včasi priklatijo k nam.

prikléjati, am, vb. pf. = priklejiti, Cig. priklejiti, im, vb. pf. anleimen, antitten, anfleiftern, Cig., Jan.

priklekniti, nem, vb. pf. hingufnieen, Cig.; p. k obhajilu, jνζhŠt.; — = prvo sv. obhajilo prejeti, Kanal-Erj. (Torb.).

prikleniti, klenem, vb. pf. anfesseln, antetten; jetnika, psa p.; kravo k jaslim p.; — an-

ichließen.

priklenkováti, üjem, vb. impf. mit bem Anschlagen an eine Glode begleiten, Z.

priklep, klepa, m. bie Anfeffelung, Cig.; - ber Anichlufs, Cig., Jan.

1. priklépati, klêpam, pljem, vb. impf. ad pri-

2. priklépati, klépljem, -páti, am, vb. pf. 1) klopfend befestigen, anklopfen, Cig.; — 2) mit bem Dengeln bis zu einer Stelle (ber Senfe) gelangen: p. do srede, Cig.

priklepčast, adj. priklepčasta miza, ber Rlapptisch, V.-Cig.

priklepotáti, etâm, éčem, vb. pf. Nappernb ober plappernd tommen.

priklestiti, im, vb. pf. 1) burch Befchneiben ber Afte guftupen: drevo p., Cig., Jan.; -2) mit Ungeftum berbeitommen, C.

priklescariti, arim, vb. pf. mit bem Halten

ber Bflugnarbe erwerben, Z. priklet, m. das Borbans, Mur., Cig., Jan., C., Danj.-Mik., vzhSt.; - ber Rellervorbau, ber Relierhals, Mur., C.; - (priklet f., Valj. [Rad]).

priklotec, tca, m. dem. priklet; ber Relletporbau, ber Rellerhals, C.

prikleti, kolnem, vb. pf. 1) fluchend tommen: priklel je v hišo; - 2) erfluchen, Cig.

prikletje, n. = priklet, bas Borhaus, Npr. (vzhSt.)-Kres; - = prikletec, ber Kellervorbau, C.

priklicati, klicem, vb. pf. errufen; klical sem ga, pa ga nisem mogel priklicati; - (fig.) p. kazen, fich eine Strafe zugieben. C.

prikliti, klijem, vb. pf. hervorteimen. prikljubováti, újem, vb. pf. ertrogen.

prikljúčen, čna, adj. = naključen, sufállig, cajual, Cig.

prikljúčiti, kljūčim, vb. pf. 1) umbiegen, Mik.; prikljuden, Dict.; - 2) anschließen, SIN.; p. se, sich schmiegen, sich fügen, sich gesellen, C.; - 3) p. se. = naključiti se, sich gutragen, Cig., Vod. (Izb. sp.).

prikljuváti, kljúvam, kljújem, vô. pf. mit bem Schnabel hadenb ober pidenb gelangen, M.

priklomba, f. die Berbeugung, Cig.

priklômpati, am, vb. pf. geschlottert tommen,

priklon, klona, m. 1) bie Berbeugung, bas Compliment, Cig., Jan., C.; — 2) die Babe, bas Beichent, C.

priklonckati se, am se, vb. pf. einen Rnids machen (v otročjem govoru), Cig.

priktonek, nka, m. ber Anids, C.

prikloniti, klonim, vb. pf. 1) gutommen laffen, V.- Cig.; če mi Bog prikloni to srečo, Plužna pri Bolcu-Erj. (Torb.); - 2) beugen, neigen, Mur., Cig., Jan.; glavo p., Z.; — priklonil se je dan, ber Lag hat sich geneigt, Levst. (Zb. sp.); - p. se, eine Berbeugung machen, fich verneigen, fein Compliment machen; do tal, nizko se p. komu, sid por jemanbem tief verbeugen.

priklopati, am, vb. pf. ftart auftretend fommen: priklopal in pritolkel je domov, Jurč.

priklopec, pca, m. bas Rlappenventil, Cig. priklopiti, klopim, vb. pf. etwas anhaften machen, an etwas befestigen, Z., nk.; p. se, haften bleiben, C., nk.
priklutiti, im, vb. pf. anpassen: mladice se na

divj**ak p**riklutijo, *C*.

prikmétovati, ujem, vb. pf. als Landbauer, burch die Landwirtichaft erwerben.

prikujigariti, arim, vb. pf. burch ben Buch-

handel gewinnen, Cig.

prikobacati, am, vb. pf. auf allen vieren berangetrochen tommen ; - fcwerfalligen Ganges herantommen: čakati na peneze, dokler zadnji iz Gradca ne prikobaca, vzhŠt.-Pjk.(Črt.).

prikockati, am, vb. pf. erwurfeln, Cig. prikoditi, im, vb. pf. = priberaciti, Z.

prikoj, koja, m. = prigoj, Cig.

prikokodakati, kam, čem, vb. pf. goderno prikokošáriti, arim, vb. pf. burch ben Suhner-

handel erwerben, Jan. (H.). prikokotáti, otám, óčem, vb. pf. = prikoko-

dakati, Cig. prikoláriti, arim, vb. pf. als Wagner erwerben, Jan.(H.).

prikolędovati, ujem, vb. pf. = s koledovanjem si pridobiti, Z.; - erbitten: če Bog rok ne stegne, vsi svetniki ne prikoledujejo, Npreg.-Jan. (Slovn.).

prikolésati se, am se, vb. pf. = na kolesu (auf bem Fahrrad) se pripeljati, LjZv.

prikolovrátiti, atim, vb. pf. ungeichidt gebenb tommen, antrollen.

prikomarati, am, vb. pf. auf allen vieren berangetrochen tommen, Z., Bes.

prikomáriti, árim, vb. pf. = prikomarati, Jan. prikononik, m. ein gegen Enbe bes Tages jur Arbeit tommender Arbeiter, C., (-kononik) Ravn.-Valj.(Rad).

prikonjáriti, arim, vb. pf. beim Pferdehandel gewinnen, Cig.

prikop, kopa, m. bas Dazugraben, Jan. (H.). 1. prikopati, kopljem, -pati, am, vb. pf. 1) bazugraben, M.; kos sosedove njive p., Cig.; – 2) grabend gelangen; prikopali so težaki do sredi njive, Cig.; v rudniku p. do vode, Cig.; - 3) burch Graben (Sauen) erweiben, ergraben, Cig.

2. prikopati, pam, pljem, vb. pf. 1) p. se, babend gelangen, Cig.; - 2) p. si, sich etwas erbaben. Cig.

prikopčáti, am, vb. pf. anjonallen, anhefteln, Cig., Jan.

prikor, kora, m. ber Tabel, C.

prikoracati, am, vb. pf. ichwerfalligen Schrittes tommen, antrollen, Cig.

prikoráčiti, acim, vb. pf. = prikorakati, M. prikorákati, akam, vb. pf. herangeichritten fommen.

prikoristek, stka, m. ber Bewinn, C.

prikoristiti, istim, vb. pf. gewinnen, Cig., C. prikormaniti, anim, vb. pf. fteuernd gelangen: p. ladjo, bas Schiff anfteuern, Cig.

prikositi, im, vb. pf. 1) magend bis zu einer Stelle gelangen; p. do meje; - 2) bajumaben (g. B. frembes Gigenthum); - 3) mit ber Sense abstuten, Cig.

prikosariti, arim, vb. pf. durch bie Rorbflech-

terei erwerben, Jan. (H.), prikot, kota, m. ber Anwinkel, Cel. (Geom.). prikotaliti, im, vb. pf. = prikotati, Jan.

prikotati, am, vb. pf. heranwälzen, Cig., Jan.; p. se, herangemalat tommen, Jan. (H.).

prikotek, tka, m. ber Geitenwinkel, Cig., Jan.; (češ., polj.).

prikotlariti, arim, vb. pf. mit bem Reffelichmiedhandwerte erwerben, Cig. prikov, kova, m. die Anschmiebung, Cig.

prikovanje, n. bie Anschmiebung.

prikováti, kújem, vb. pf. 1) anichmieben; -2) burch Schmieben erwerben, erhammern: p. si kaj, Cig.

prikovávati, am, vb. impf. ad prikovati, = prikavati, Cig., ogr.-Valj. (Rad). prikozáriti, arim, vb. pf. ale Biegenhirt er-

weiben, M. prikožáriti, arim, vb. pf. beim Handel mit

Häuten gewinnen, M.

prikracenje, n. bie Berfurzung, Cig.

prikračeváti, ûjem, vb. impf. ad prikratiti. prikrādenec, nca, m. = kdor se kam prikrade: ber fich unbefugt unter andere Sanbelsleute u. in Sandelsfachen miicht, ber Unterläufer, Cig

prikraguliiti, üljim, vb. pf. ichellend tommen. Jan. (H.).

prikrajek, jka, m. der Rand (eines Sutes), Jan.

prikrájen, jna, adj.om Ranbe befinblich, Ranb-: prikrajne opombe, Raudbemertungen, Marginalien, Cig.

prikrajnica, f. die Randbemertung, Cig. (T.), Navr. (Kop. sp.).

prikrajšanje, n. bie Berturgung; - bie Schma. ferung.

prikrajšati, am, vb. pf. um etwas fürzer machen, ab-, verfürzen; pot p.; - ichmälern, einschranten; p. pravice drugih, Cig.; - p. koga, jemandem einen Nachtheil zufügen, Cig. prikrajšava, f. die Abfürznug, die Berfürzung, prikrajsba, f. bie Abfürgung, bie Berfürgung, Mur., Jan.

prikrājšek, ška, m. die Bertutzung, Cig., Jan.; računski p., der Rechnungsvortheil, Cel. (Geom.).

prikrajševānje, n. das Kürzen; — bas Schmälern; — das Beeintrachtigen.

prikrajševáti, üjem, vb. impf. ad prikrajšati. prikrajševavec, vca, m. ber Berfürzer, Cig. prikrajševavka, f. die Berfürzerin, Cig. prikrakati, kam, čem, vb. pf. — prikrokati, Z. prikraljeváti, üjem, vb. pf. als König herrichend etwerben, Z.

prikramariti, arim, vb. pf. mittelft ber Rra-

merei erwerben.

prikramljati, am, vb. pf. im Gesprach begriffen tommen, Z.

prikrásti, krádem, vb. pf. 1) durch Stehlen erwerben, ersiehlen; — 2) p. se, verstohlener Beise heransommen, heimlich heranschleichen; p. se v sobo; debela solza se mu prikrade v oko, Jurč.

prikrata, f. die Berfürzung: p. besede, Cig.;

— die Schmälerung, Cig., DZ.; brez prikrate za —, unbeschadet —, DZ.

prikratitev, tve, f. die Berfürzung, Jan.

prikrátiti, im, vb. pf. verfürzen, abstußen, Cig., Jan.; — schmälern, beeinträchtigen, Cig., Jan.; p. komu pravico, Cig.; p. koga, jemanden beeinträchtigen, ihm einen Abbruch ihun, Cig.; — versagen: p. komu kaj; p. si kaj; vse sem si prikratil, Koborid · Erj. (Torb.), Savinska dol.

prikfeiti, kfeim, vb. pf. Abbruch thun, verringern.

prikremariti, arim, vb. pf. burch bie Gaftwirt-

schaft erwerben. prikréditi, im, vb. pf. = pripraviti, C., jvzh-

St.; - prim. kredi, k redu. prikregati, am, vb. pf. i) erzanten, Cig.; -

2) p. se, gantent fommen. prikrehati, am, vb. pf. huftent, feuchend her-

beitommen, Cig.

prikrémžiti, im, vb. pf. 1) = s kremženjem dobiti, abmeinen, Cig.; - 2) p. se, mit ver-

dobiti, abweinen, Cig.; -- 2) p. se, mit verzerrtem Gesicht weinend sommen.
prikreniti, kronem, ph. nf. ein wenig seitmärts

prikréniti, krénem, vb. pf. ein wenig seitwärts lenten, Z.

prikrepíti, ím, vb. pf. feft anfilgen: odtrgano nogo konju nazaj k životu p., LjZv.

prikresati, kresem, vb. pf. berb gehend berbei- fommen.

prikretati, am, vb. pf. hin und her wendend o. rudend herbeischaffen, C.; — p. jo, muhsam herbeitommen, C.

prikrétiti, im, vb. pf. ungeschidt ober mühsam herantommen, Bes., Gor.; pijanec domov prikreti, ZgD.; komaj sem semkaj prikretil, Svet.(Rok.).

prikrevljáti, am, vb. pf. hintend fommen. prikŕhniti, kŕhnem, vb. pf. anbrechen.

prikricati, im, vb. pf. 1) ichreiend tommen;

— 2) erichreien, erfreischen; — ichreiend errufen, Z.

prikriliti, im, vb. pf. herangeflogen tommen,

prikríti, kríjem, vb. pf. ein wenig verbeden; luči so se svetile tu in tam iz oken, ako niso bila prikrita očem s sadnim drevjem, Jurč.; jame p., bie Grāben blenben, Cig.; divjačino z vejami p., Cig.; s šemo p., vermummen, Cig.; — povedati komu kaj prikrito ali odkrito, LjZv.; — verbergen: skrivala ga je tri mesce: ni ga mogla delje p., Ravn.; — verhehlen, verheimlichen, vertuschen; p. komu kaj.

prikrivanje, n. bas Berbeden; - bas Ber-

beimlichen, bas Berbehlen.

prikrivati, am, vb. impf. ad prikriti; verbeden; boljši je človek, kateri svojo neumnost prikriva, kakor človek, kateri svojo modrost skriva, Škrinj.-Valj.(Rad); — verbergen; verheimlidjen, verhehlen.

prikrivavec, vca, m. ber Hehler, Jan.(H.). prikrivavka, f. die Hehlerin, Jan.(H.).

prikriviti, im, vb. pf. ein wenig biegen, Cig.; prikrivijen nos, eine aufgeworfene Nase; verdrehen: ubozih reč p., Dalm.

prikrívljati, am, vb. impf. ad prikriviti, Cig. prikrmiti, im, vb. pf. ansteuern: p. ladjo, Cig. prikrój, krója, m. ber Zuschnitt, Cig.

prikrojeváti, ûjem, vb. impf. ad prikrojiti, Jan. prikrojiti, im, vb. pf. 1) zuichneiben, zuschneibend anpassen, Jan., Z.; — premišljal je, kako bi prikrojil svoj odgovor, Erj. (Izb. sp.); — 2) ein wenig fürzer schneiben, ein wenig beschneiben. Z.

prikrôkati, kam, čem, vb. pf. trachzend fommen. prikropiti, im, vb. pf. 1) noch dazu beiprengen,

Z.; — 2) besprengend tommen, Z. prikrov, krova, m. ber Schirm: bie Augenbienbe ber Pferde, Cig.; pecni p., ber Dienfchirm, Cig.

prikrôvec, vca, m. die Rlappe, Jan.

prikrovnica, f. cine Schale mit Deckel und Handhaben, C.

prikfpati, pam, pljem, vb. pf. 1) anlappen, anfliden; - 2) burch Fliden erwerben, erfliden.

prikrpina, f. ein angenähter Fled, C.; — ein schlechter Bubau, SIN.

prikfsiti, kfsim, vb. pf. ein wenig anbrechen, Z.; -- verringern: lagotnosti p., Bequemlichfeiten reducieren, Levst. (Pril.).

prikrustiti, im, vb. pf. grunzend tommen: svinje so prikrusile.

prikrvavéti, ím, vb. pf. blutend kommen, Z. prikrznáriti, ârim, vb. pf. mit dem Kürschnerhandwerf verdienen.

prikuha, f. die Zuspeise, das Zugemuse. prikuhariti, arim, vb. pf. durch Kochen erwerben, erkochen, Cig.

prikuhati, kuham, vb. pf. 1) bazutochen; -2) ertochen, Cig.

prikühijaj, m. die Speise, das Gericht, C. prikühovec, vca, m. was sich von Speisen an den Rochgeschirren ansetz, der Röhmel, Cig. 1. prikükati, am, vb. pf. wie der Rudud schreiend kommen.

Charge

2. prikukati, am, vb. pf. gudenb jum Borichein fommen, hervorguden.

prikup, m. ber Aufauf, ber nachfauf, Cig. prikupčeváti, üjem, vb. pf. durch Sanbelebetrieb erwerben.

prikupen, pna, adj. einnehmenb, gefällig, Cig., Jan.; prikupni Jakob, Ravn.

prikupilo, n. 1) der Zutauf: v kako novo p., gn neuen Erwerbungen, Levst. (Nauk); -2) = mito 1), C.

prikupiti, im, vb. pf. 1) bazutaufen; - 2) p. kaj, beim Rauf etwas gewinnen, jugh St.; -3) eintaufen (g. B. in eine Gefellichaft): p. koga, p. se, jemanden, sich eintaufen, Cig.; če prevzame sin po očetu gospodarstvo, mora se pri občini s tremi goldinarji prikupiti, Pjk. (Črt.); - p. se v drva, sich in einen Balb einmiethen, V .- Cig.; - 4) beliebt machen: vernikom kako čednost p., Burg.; te lastnosti Kitajca človeku prikupijo, Vrt.; p. se komu, sich jemandes Gunst erwerben, fich bei jemandem beliebt machen; zna se p.; vsem se je prikupil.

prikupljati, am, vb. impf. ad prikupiti, Cig. prikuplienje, n. die Erwerbung ber Gunft,

prikupljeváti, ûjem, vb. impf. ad prikupiti; hingulaufen: k svoji kmetiji še druge njive in vinograde p., LjZv.

prikupljiv, íva, adj. einnehmend, Cig., Jan., nk.; - fcmeichelhaft, Cig., Jan.

prikupljivec, vca, m. der Schmeichler, C. prikupljivost, f. einnehmendes ober einschmei-

celnbes Befen, C., nk. prikupnina, f. die Einfauffumme: svota, s katero se kdo kam prikupi, Pjk.(Crt.); - prim. prikupiti 3).

prikúpnost, f. - prikupljivost, C.

prikupovānje, n. 1) bas Dazulaufen; — 2)

die Gunftbewerbung, Cig. prikupováti, ûjem, vb. impf. prikupiti; 1) bazutaufen; - 2) p. se, sich um jemanbes Gunft bewerben, ihm ichmeicheln.

prikupščina, f. = prikupnina, das Eintaufs. gelo, Levst. (Nauk); kar ljubec ljubici podari, (da se ji "prikupi"), C.

prikuriti, im, vb. pf. nachheizen, Cig.; p. kruhu, (da se hitreje speče), Z.

prikurjati, am, vb. impf. ad prikuriti, Cig. prikusek, ska, m. ber Imbife, Jan.; - bas Confect, Jan.

prikusiti, kusim, vb. pf. ein wenig toften, vertoften (credengen), Jan.; - jum 3mbifs nehmen, Jan. (H.).

prikváčiti, im, vb. pf. mit Haffen, Rlammern besestigen, antsammern, Cig.; p. železen drog, eine eiserne Stange (als Riegel) anklammern, SIN.

prikvakati, kam. čem, vb. pf. quatenb tommen. prikvantáti, âm, vb. pf. = s kvantami pridobiti: vse, kar imam, sem si prikvantala in priburkala, *LjZv*.

prikvartati, am, vb. pf. burch Rartenspiel erwerben.

priladjati, am, vb. pf. gu Schiffe anlangen, anichiffen, Cig.

pritaga, f = stopnica pri plotu, da je laže črezenj stopiti, Poh.

prilaganje, n. bas Bulegen.

prilagati, am, vb. impf. ad priložiti; 1) bazulegen, beilegen; (drva) p. k ognju; - beifteuern. Cig.; - 2) accompagnieren, Cig.; fecundieren, Jan.; nachbeten: stric je molil glasno, midva pa prilagava, Erj (Izb. sp.).

prilagodba, f. bie Abaptierung, Cig.(T.). prilagoditi, im, vb. pf. anbequemen, anpaffen, accommodieren, adaptieren, Cig.(T.), C., SIN.; prilagojen, angepasst, DZ.; p. se, sich accommodieren, Erj. (Som.).

prilagojénje, n. die Accommodation, C., Zv. prilagojeváti, ûjem, vb. impf. ad prilagoditi;

kajk.- Valj. (Rad).

prilajati, jam, jem, vb. pf. bellend tommen. prilajnati, am, vb. pf. leiernd fommen, Z. prilamati, mam, mljem, vb. impf. ad prilomiti, Z. prilast, f. = lizanje, befferes Futter, bas ber Ruh mahrend des Meltens gereicht wird, Mur., Cig, Jan., Mik., C., Met.; (prelast) C., St., Svet. (Rok.); - koren: laz- (lizati), Mik.

prilastek, stka, m. bas Attribut (gramm.), Jan. prilastiten, ina, adj. zueignend, (gramm.),

Mur., Jan.

prilastitev, tve, f. die Zueignung, Cig., Jan. prilastiti, im, vb. pf. zueignen : - v last dati, Dict.; p. si kaj, fich etwas queignen, Mur., Cig., Jan., nk.

prilastkov, adj. Attribut., Jan.(H.).

prilastováti, üjem, vb. impf. zueignen, Mur., Cig, Jan.

prilaščeváti, újem, vb. impf. ad prilastiti, nk. prilaščeváven, vna, adj. pratenfin, Jan.

prilavkati, am, vb. pf. 1) bei ber nachlese gelangen, Z.; - 2) burch Rachleje erwerben, Z., ZgD.

priláziti, lázim, vb. pf. Cig., Jan., pogl. prilesti.

prilažič, m. ber Belfer im Lugen, Mik., Valj.

prileci, lezem, vb. pf. 1) sich dazulegen, Z.; 2) p. se, sich anfügen, paffen; suknja, oblacilo se ti prileze, Cig.; prileze se mu, kakor kravi sedlo, C.; izkazilo, kako se je resnici prilegel občinski proračun, bie Nachweisung ber Ergebniffe bes Gemeinbevoran. ichlages, Levst. (Nauk); - wohlbetommen, behagen, gut anschlagen; to se mi je prileglo! bas hat gemundet!

prilega, f. 1) bas Concubinat, Cig., Jan.; -2) bas Baffen, die Angemeffenheit, C.

prilégati, lêgam, žem, vb. impf. ad prileči; 1) fich bagugulegen pflegen: Beifchlaf pflegen, M., — 2) p. se, sich anfügen, passen; oblačilo se ne prilega, Cig.; - mohlbetommen, behagen, munden; jed se mu prilega, Jurc.

prilegati, lazem, vb. pf. 1) hingulugen, Cig.; 2) p. komu kaj, jemanbem lügenhafterweise elwas beilegen, anlügen, Cig.; -3) mit Lugen aufgezogen tommen, Cig.

prilegóten, tna, adj. bequem, C. prilékati, am, vb. impf. ad prilekniti, Cig. prilekniti, leknem, vb. pf. (ein Rleib) aufjchlagen, Cig., C.

prilentati, am, vb. pf. 1) lauben, Mur.-Cig.;

2) rubernb anlangen, Z.

prilop, lepa, m. 1) bas Pflafter (3. B für eine Bunbe): živosrebrni p., bas Qurafilberpflafter, Cig.; - 2) eine Art bofer Rrage, C.; (prilip, Cig.); — 3) pokrit prostor zunaj hleva ob steni, kamor se n. pr. praprot (za steljo) spravlja, Gor.; (prilep, lepa, Notr.); - 4) neka riba, ber Schiffhalter (echeneis), Erj.(Z.).

prilepaca, f. die Bechnelle (lychnis viscaria),

Jan.(H.).

prilopčáti, am, vb. pf. fleben machen, antleben,

prilêpek, pka, m. 1) bas Angellebte, bas Anflebfel, Cig., Jan.; bas Bflafter, Bes., nk.; - bas Blacat, Jan. (H.); - 2) ein an ein größeres Gebaube gefügter Bubau, M., Lasce-Levst. (Rok.); — 3) bas Auhängsel, Lasce-Levst. (Rok.); — bas Flictwort, Cig.; — bas Suffix, C.; — 4) bie Napsichucke (patella caerulea), Unije(otok)-Erj.(Torb.); (bie Rlebeaufter, Cig.).

prilêpica, f. bas Anhangiel, C. prilepiti, im, vb. pf. antleben, Cig., Jan., C., nk.; p. svečico, Krelj; moje kosti so k mojemu mesu prilepljene, Dalm.; ribica se prilepi k barki, Kast.; p. se, jid antleben, Cig.; jezik se je k nebu prilepil, C.; - prilepljen, angebant, Levst. (Pril.); - duša se prilepi (flammeri fic) na posvetno, Kast.; - p. se h komu, sich an jemanden hangen, Cig.

prilepljaten, ina, adj. anflebend: prilepljalni jeziki, anleimende (agglutinierende) Sprachen,

Jes.

prilépljati, am, vb. impf. ad prilepiti, Cig., nk. prilepljenje, n. bas Antleben.

prilepljeváti, ûjem, vb. impf. = prilepljati, (-povati) Cig., Jan., Trub.-Let.

prilepljiv, iva, adj. liebrig, Cig.

prilepljívost, f. 1) die Klebrigfeit, Cig.; - 2) die Adhasionestraft, Cig. (T.).

prilépniti, lépnem, vb. pf. = prilepiti, Z., C., Burg. (Rok.); — p. se česa: jezik se neba prilepne, C.

prilépnost, f. die Abhafion, Cig.(T.).

prilesje, n. Die Begend am Balbe, Valj.(Rad). prilesketáti se, etâm, áčem (éčem) se, vb. pf. schimmernd tommen ober gelangen, Cig.

prilesti, lezem, vb. pf. herangetrochen fommen; kača je prilezla izpod skale; — langjam herbeitommen; komaj je starček prilozel do

prilet, leta, m. bas Anfliegen, ber Auflug, ber

Buflug, Cig., Jan. priletati, letam, cem, vb. impf. ad prileteti, Cig., Jan.

priletávati, am, vb. impf. = priletovati.

priléten, tna, adj. bejohrt; p. mož.

prileteti, im, vb. pf. herangeflogen tommen; lastovke so nazaj priletele; sekira je v steno

priletela, die Art fuhr an die Band an, Cig.; — angerannt, angeschossen kommen; p. kakor strela, kakor puščica, Cig.

priletévati, am, vb. impf. ad prileteti, Jan.

pritetnost, f. die Bejahrtheit.

priletováti, ûjem, vb. impf. ad prileteti.

prileža, f. das Concubinat, Cig.

priléžen, žna, adj. 1) anliegend (math.), Cig. (T.), Cel. (Geom.); — 2) paffend, bequem, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; — bolniku priležna jed, Glas.; prav všečna in priležna prilika, Jurč.; - mundend; tečen in priležen kruh, Ravn.

priiežnica, f. bas Rebsweib, bie Concubine,

Cig., Jan.

prilêžnik, m. ber Rebsmann, Cig., Jan. prilęžništvo, n. das Concubinat, Jan. (H.). prilegnost, f. bie Angemeffenheit C.; bie Bequemtichfeit, Cig., Jan.; telesna p.. Cv.

prliežúlja, f. = priležnica, Cig., C.

prilicema, adv. prav p., gang unb gar: prav prilicema ni za nic ta jestvina, Gor.

prilicen, cna, adj. 1) parabolifch, Cig.; allegorifch, Jan.; - 2) gelegenheitlich, Mur.; - 3) paffend, gelegen, bequem, Mur., Cig., Jan., Met., Dol.; ni mi prilicno, es pafet mir nicht, Svet.(Rok.); najbolj prilično mi je bilo tako storiti, Dol; izrekovanje za ušesa, pismo in pesem prilično narediti, Vod. (Izb. sp.); cutiprechend, Cig., Jan., Cig. (T.); correspondierend (math.), Cig.(T.); - 4) geschidt, Cig., C.; priliono, auf eine geschicte Art, Cig.; p. biti za kaj, Anlage zu etwas haben, Cig.; - 5) anständig, schicklich, Cig., Jan., Cig.(T.), (prilîčen) Met.

priličeváti, ûjem, vb. impf. ad priličiti, Cig. prilicica, f. dem. prilika, Ravn.-Valj.(Rad).

priliciti, im, vb. pf. anpaffen, accommobieren: p. kai čemu, Cig.(T.); besede priličiti mladeniškemu umu, Vod.(17b. sp.); hlevi so priličeni dozdanjemu gospodarskemu poslopju, Levst. (Pril.); vsaka (rakova noga) je priličena svojemu namenu, Erj.(Izb. sp.); p. se, fich accommodieren, Cig.; - affimilieren, Jan.(H).

prilîčje, n. .) die Proportion, Jan., Cig.(T.); -2) die Schidlichkeit, ber Anftanb, Cig. (T.), SIN. prilionost, f. 1) die Angemessenheit, Z.; die Conformitat, Cig.; - Die Bequemlichfeit, Die Gelegenheit, Mur., Cig , Jan.; - 2) Die Ge-Schidlichteit, Die Fähigleit, Die Tanglichfeit, Cig., ogr. - Valj. (Rad); nima priličnosti za duhovski stan, Z.; - 3) priličnost, bie Unftanbiglett, Cig , Jan.; zunanji službi božji priličnost napraviti, Ravn.-Valj.(Rad).

prilijati, am, vb. impf. = prilivati, Mur., Cig. prilik, m. ber Breithammer, V .- Cig.

prilika, f. 1) bas Abbild, das Ebenbild, Dol .-Cig., Jan, Cig.(T); človek se najlaže peča s svojo priliko (mit feinesgleichen), Jure.; bas Ginnbild, Cig., Jan.; - bas Gleichnis, bie Barabel, Mur., Cig., Jan.; v prilikah, gleichnisweise, Cig.; - 2) bie Belegenheit, Mur , Cig., Jan.; lepa prilika, gunftige Belegenheit, Cig., Jan., jrzhSt.; o priliki, gelegentlich, Jan.; nebenber, Cig.; prihraniti si kaj za drugo priliko, Levst.(Zb. sp.); krčma je stala na priliki (mar gunftig gelegen), LjZv.; ta hiša stoji na taki priliki kakor moja, Svet.(Rok.); na lepo priliko priti, in gunftige Berhaltniffe tommen, Z.; priliko dati, Belegenheit, Beranlaffung geben, Cig.; -3) bie Geschicklichkeit, C.; nima nobene prilike za kmeta, Z.; - prîlika, Valj.(Rad).

prilikati, am, vb. pf. = primeriti, bergleichen,

prilikovanje, n. die Affimilation, Jan.(H.). prilikováti, újem, vb. impf. ad prilikati, priliciti, 1) vergleichen, Z., Glas.; - 2) affimilieren, Jan.(H.).

prilîmati, am, vb. pf. = prikeliti, priklejiti,

anleimen.

prilip, m. neka trta, Sv. Duh pri Krškem-

Erj.(Torb.); - prim prilep.

prilipniti, lipnem, vb. pf. antleben, Jan., Mik. (Et.); — p. se, sich anfügen, passen: tako se je prilipnilo ali prileglo, ko bi bilo pripahnjeno, Mik.(Et.).

prilistek, stka, m. bas Rebenblatt, Cig. (T.), Tuš.(B.).

prilîtek, tka, m. ber Buguis, Cig.

priliti, lijem, vb. pf. bazugießen; vode (k) vinu p.; rozici p., eine Blume begießen, Npes .-Schein.

priliv, m. 1) der Zugufs, Cig.; — 2) die Flut (im Meere), Jan., Cig.(T.), Sen.(Fiz.); (rus.). prilivanje, n. das Dazugießen.

prilivati, am, vb. impf. ad priliti; bajugiegen. prilîvček, čka, m. = hlebček iz testa, kateremu so kaj posebnega prilili, Gor.

prilîvek, vka, m. das Dazugegoffene, der Zuguis, Cig., C.; - ber Bujat (bei Metallen),

prilivka, f. ber Didfuß, ber Triel (charadrius oedicnemus), V.-Cig., Frey.(F.).

prilizati se, žem se, vb. pf. p. se komu, fich bei jemandem einschmeicheln, Cig.; - prim. prilizniti se.

prilizav, ava, adj. fcmeichlerifch, Dict., Trub., Dalm., Kast.

prilizávanje, n. = prilizovanje, kajk. - Valj. (Rad).

prilizávati se, am se, vb. impf. - prilizovati se, Mur., jvzh.Št.

prilizavec, vca, m. ber Schmeichler, Meg., Dalm., Trub., Kast., Volk.

prilizávost, f. schmeichlerisches Wesen, C.

prilizavski, adj. schmeichlerisch, C. prilizavsčina, f. bie Schmeichelei, C.

prilîzek, zka, m. bie Schmeichelei, C.

prilizljiv, iva, adj. gern ichmeichelnb, ichmeich-

prilizniti, lîznem, vb. pf. p. se komu, sich bei jemandem einschmeicheln, durch Schmeichelei feine Gunft erwerben, Mur., Cig., Jan.; ta se zna p., jvzhSt.; — priliznjen, schmeichterisch: priliznjeno vedenje, priliznjen človek.

priliznjenec, nca, m. ber Schmeichler, Cig., Jan., Ravn. - Valj. (Rad), jvzh St.

priliznjenka, f. bie Schmeichlerin, Cig., Jan.

prilizujenost, f. schmeichlerisches Besen, Cig.,

prilizovaten, ina, adj. fcmeichlerisch, Schmeichele, Cig., Jan.

prilizovanje, n. bas Schmeicheln, bie Schmeichelei(en).

prilizováti se, ûjem se, vb. impf. schmeicheln: p. se komu, fich bei jemanbem einzuschmeideln suchen, ihm schmeicheln.

prilizovavec, vca, m. ber Schmeichler. prilizovávka, f. die Schneichlerin. prilizovávski, adj. schneichlerisch. prilizun, m. der Schneichler (zaničlj.), M., Cig.

(T.); ber Speichelleder, Cig.

priljubiti, im, vb. pf. lieb, gefällig, angenehm machen: p. komu kaj, C.; liebgewinnen: p. si koga, kaj, Jan., C., Navr. (Let., Kop. sp.); ko je človek priljubil ljudi, iti mora dalje, Erj.(Izb. sp.); jaz bi si ga ne mogla p., Dol.-M.; krava je tele priljubila, kadar je pripušča k vimenu, Z.; kar reces, hočem p., was du jagit, bamit will ich fürlieb nehmen, Svet.(Rok.); - p. se komu, sich bei jemanbem beliebt machen, von ihm liebgewonnen werden, Cig., Jan.; on bi se mi ne mogel p., Dol.-M.; priljubljen, beliebt, nk.

priljubljati, am, vb. impf. ad priljubiti, Navr. (Spom.), nk.

priljubljenec, nca, m. der Liebling, Navr. (Kop. sp.).

priljubljenost, f. die Beliebtheit, nk.

priljubljeváti, ûjem, vb. impf. = priljubljati, nk., (-bovati) Cig.; p. se ljudstvu, nach Bo-pularität haschen, Cig. (T.).

priljublilv, iva, adj. einschmeichelnb, Jan.(H.). priljuden, dna, adj. leutfelig, menichenfreundlich. priljudnost, f. bie Leutfeligfeit; bie Menichenfreundlichfeit.

priloc, f. = priroc, bie Bflugfterze, ogr.-C.;

– prim. preloč.

prilociti, im, vb. pf. guordnen, beigefellen, Jan., C., Trub; Matija je bil k apostolom priločen, Dalm.

prilog, loga, m. 1) bie Beilage, Cig.; - ber Beitrag, M., Cig.(T.); p. za šolo, DZ.; mrtvaški prilogi v cerkvi, die Leichenopfergange, Levst.(Nauk); prilogi k Prešernovemu životopisu, LjZv.; - 2) bas Beiwort, bas Abjectiv, Mur., Cig., Jan., nk.; - 3) ber Bamppr. Notr., Bistrica-Levst. (LjZv.); - tudi: prilog, Valj.(Rad).

priloga, f. die Beilage, Cig., Jan., nk.; - bie Bulage, die Bubufe, BIKr .- M.; - bas Randmufter, ber Rahmen (ber Schufter), V .- Cig.: ein hinzugefügtes Stud: ber Reil in ben Schneibemuhlen, um bamit ben Brettbaum zu befestigen, Cig.

prilòm, lóma, m. der Anbruch, Z.; p. vršičkov (od snega), ber Gipfelbruch ber Baume, Cig. prilomast, f. bas fturmische Anbringen, ber

Emfall: po prilomasti madžarski, Navr. (Kop. sp.); p. Sasov, Let.

prilomástiti, astim, vb. pf. mit Ungeftum herantommen, heranfturmen; v biso p., mit der Thure ins Saus fallen, Cig.

pritomek, mka, m. ber Anbruch, Jan.(H.). prilomiti, iomim, vb. pf. 1) verbrechen (= vorne etwas abbrechen): p. sibo, Cig.; anbrechen, Jan. (H.); - 2) p. v hiso, mit ber Thure ins haus fallen, Cig. priloncariti, arim, vb. pf. ale Safner ermerben,

Jan.(H.).

prilovíti, ím, vb. pf. fangenb, jagend tommen ober gelangen.

priložaj, m. = deležnik 2), bas Particip, Cig.,

prliožek, žka, m. die Beilage, die Beigabe, Cig., Jan., C.; bie Bulage (zu einer Befolbung ubgl.), Mur., Cig.; - ber Beitrag, C.

prilóžen, žna, adj. 1) anfügbar, Cig.; - angemessen, passend, Mur., Cig.; priložen čas, dan, Dalm.; zemlja priložna za rejo živine, Jap.(Sv. p.); - gelegen, bequem, Mur., Cig., Jan.; - p. gospod, ein herr, mit bem man leicht aussommen sann, Polj.; — geschickt, Strek.; — 2) abjectivisch, Cig. priložénje, n. die Bulage: brez priloženja dobrih del, kajk. Valj. (Rad).

priložíti, ím, vb. pf. bagulegen, beilegen; drv p. k ognju; denarje p. k pismu; - p. komu eno, jemandem eine Ohrfeige geben, Ljub.; - beifteuern, Cig.; - anwenden, C.; vsi imamo skrb p., Krelj; - anbichten: p. komu kaj, Cig.

prilôžje, n. = priložaj, deležnik 2), C. prilognost, f. Die Gelegenheit.

priložnosten, stna, adj. Belegenheits., Jan. priluciti, im, vb. pf. bingumerfen, Boh.

priluditi se, im se, vo. pf. fich einftellen, fich einschmeicheln: p. se komu, vzhSt. prilukati, am, vb. pf. herborguden; solnce pri-

luka izza oblakov. prilunje, n. ber Rebenmond, Cig. (T.).

prilupiti, im, vb. pf. 1) bazuschalen: se nekoliko krompirjev p.; - 2) mit bem Schalen (a. B. ber Bflaumen) ermerben: p. si nekaj denarjev.

primac, m. ber Briff (an Fenftern, Thuren), ogr.-C.; perni p., ber Feberhalter, ogr.-C. primaca, f. ber Thurgriff, ogr. - C.; - bas

Belanber, C.

primacka, f. ber genstergriff, ogr.-Valj.(Rad). primahati, am, vb. pf. bie Sande ichwingend tommen, eilend tommen; tudi: p. jo.

primahedrati, am, vb. pf. gefchlotiert tommen, Cig., Bes.

primájati se, jam, jem se, vb. pf. madelnb primaka, f. bie Befeuchtung, Cig., Vrt.; strnem

manjka primake, SIN.; imeti kaj za primako za suho grlo, Jurč.

primākati, kam, čem, vb. impf. ad primočiti; befeuchten, Cig.; dez setvam dobro primaće, C.

primākljaj, m. ein Trunt, Z.; ima vedno pripravljen kak grižljaj in primakljaj, SIN.

primákniti, nem, vb. pf. = primekniti. primakováti, üjem, vb. impf. = primakati, Z. primamiti, mamim, vb. pf. burch Bethorung berbeiloden, verloden, Cig., Jan., Cig.(T.), C. primanjek, njka, m. Jan., pogl. primanjkljaj. primanjkati, am, vb. pf. ausgehen: denarjev je primanikalo, bas Belb ift ausgegangen, Cig., Jan.

primanjkava, f. bas Deficit, Jan., C., Nov.;

pokritje primanjkave, DZ.

primanjkljaj, m. das Deficit, Cig., nk. primanjkljiv, íva, adj. befect, Jan.(H.).

primanjkováti, üjem, vb. impf. ad primanjkuti; ausgehen, mangeln, Jan., nk.

primarati, am, vb. impf. ad primorati; amingen, Habd .- Mik.

primārij, m. prvi zdravnik oddelka (v bolnici), ber Brimarius.

primarjati, am, vb. impf. Mur., Cig., ogr.-Mik., vzhSt., pogl. primarati.

primaruha, interj. bei meiner Treu!

prīmas, m. prvak med nadškofi kake dežele

ali driave, ber Brimas, Cig.(T.). primaslariti, arim, vb. pf. mit Butter- ober Schmalzhandel erwerben, Cig.

primašíti, ím, vb. pf. 1) hingustopfen, beiftopfen; - 2) ein wenig verftopfen: p. čebelni panj. primaticen, ena, adj. p. roj, ein Bienenichwarm, ber einen Weifel bat, Mur.

primazati, mažem, vb pf. aufichmieren, Cig.; il p., ben Thon an die Drebicheibe befeftigen, Cig.; - p. komu eno, jemandem einen Schlag verfeten, Z.; - hinguichmieren, nachschmieren. primazováti, újem, vb. impf. ad primazati,

primaz, m. ber Schraubstod, V. - Cig., Jan., DZ.; - bie Sandhabe (an ber Beberlabe, an der Thur), Cig.; - pogl. primez.

primcek, cka, m. ber Unhalter (an einer Thur). primecek, cke, m. bie Bugabe, ber Buichuis,

Cig., Jan.; dati komu 10% primečka, jemandem 10% mehr geben, DZ.; najprej iščite božje kraljestvo in njega pravico, in vse drugo bo primeček, Ravn.-Valj.(Rad). primečkáti, am, vb. pf. bazuquetíchen, Cig. prîmek, mka, m. nav. nam. priimek. primeka, f. bas Mufthauen, M.

primeketáti, etam, éčem, vb. pf. medernb fommen: koze so domov primeketale,

primekniti, maknem, vb. pf. bazurilden, her-, hinruden; stol k mizi p.; -annahern (math.), Cig. (T.); - noch bagu geben (beim Sandeln): koliko boste še primeknili? - p. se, auruden (intr.); primakni se bliže! rude naber! primena, f. die Apperception (phil.), Cig.(T.). primencati, am, vb. pf. - mencaje priti, antrippeln, Cig.

1. primeniti, im, vb. pf. 1) (burch Anderung) anpaffen, accommobieren: p. kaj čemu, Cig. – 2) burch Tausch erwerben, eintau- (T_i) ; – ichen, Sol., Z.; primenil sem te "predge", davši za nje drug papir, Valj. (Let.).

2. primeniti, im, vb. pf. gumuthen, C.

primenjariti, arim, vb. pf. als Becheler ermerben, Cig.

primenjati, am, I. vb. pf. burch Taufch erwerben, ertauschen, Cig., Nov.; - II. impf.

· Cicronic

ad 1. primeniti: primenjajoče pomisli, appercipierenbe Borftellungen, Cig. (T.).

primer, mera, m. 1) bas Beifpiel, Mur., Cig., Jan.; p. trdote v drugi stopinji, ein Beispiel ber zweiten harteftufe, Erj. (Min.); za p., beispielemeise, Cig. (T.); s primerom razjasniti, exemplificieren, Cig.(T.); na primer (= n. pr.), tudi: na primer, jum Beispiel, Cig., Jan., nk.; -2) = primera 2), Cig.

primera, f. 1) bie Bergleichung, ber Bergleich, Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad); v primeri, im Bergleich, Cig., nk.; - bas Berhaltnis, bie Broportion, Mur., Cig., Jan.; po primeri, im Berhaltnis, Cig.; brez primere, unverhaltnismäßig, Cig.; — 2) ber Zufall, ber Fall, C.

primerček, čka, m. dem. primer; bas Bei-

fpielchen, Cig.

primerek, rka, m. 1) bas Exemplar, Cig. (T.), DZ.; - 2) das Bortommnis, ber fall, Dict., Cig., Jan., C.; za ta p., auf biefen Fall, bies-

falls, Cig.

primeren, rna, adj. 1) verhaltnismäßig, Cig., Jan.; relativ: primerna visokost, Jes.; specififd (phys.): primerna težkota, Cig. (T.); - 2) im richtigen Berhaltnis ftebend, angemeffen, entsprechend, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; primerno besedo najti, ben rechten Ausbrud finden, Cig.; - 3) vergleichbar, Jan.

primeriti, merim, vb. pf. 1) anmeffen, Cig.; - anprobieten; suknjo komu p.; - primerjen, angemessen, adaquat, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); njih veličastvu primerjena cast, Burg.; - 2) einen Beigleich machen, bergleichen; p. kaj s cim; — 3) p. se, fich treffen, fich zutragen, fich ereignen; taka se utegne tudi tebi p.; ako bi se primerilo, wenn ber Fall eintreffen follte; zivemu človeku se vse primeri, mrtvemu pa jama, Npreg.-Glas.

primeriaten, Ina, adj. vergleichend, Bergleidunge-, Mur.; primerjalna stopnja, bie Bergleichungestufe, Jan.; primerjalni način, die Comparationsmethode, Cel. (Ar.).

primerjainica, f. bergleichende Labelle, SIN.;

die Reductionstabelle, Cig. primerjaanik, m. der Comparativ (gramm.),

primerjanje, n. 1) bas Anmessen, bas Anprobieren; - 2) bas Bergleichen; - bie Steigerung (gramm.), Cig. (T.).

primerjatev, tve, f. 1) bie Bergleichung, Jan.; bie Collotionierung, Jan. (H.); - 2) (gramm.) - stopnjevanje, die Comparation, Jan.

primérjati, am, vb. impf. ad primeriti; 1) anmessen, Cig.; — anprobieren; suknjo komu p.; — anpassen, Cig.; — 2) vergleichen; collationieren, Cig. (T.); comparieren (math.), Cig-(T.); - 3) beifaufig bas Dag vorher bestimmen, einen überschlag machen, Kamnik (Gor.), M.; - bermuthen: primeriali smo, da nocoj prideš, Polj.; p. po čem, nad (aus) einer Gache ichliegen, Polj.; - 4) p. se, fich zu ereignen pflegen.

primerjava, f. bie Bergleichung, Jan.; bie Comparationsmethode, Cig. (T.).

primerjavec, vca, m. der Bergleicher, Cig. primerjenost, f. = primernost, Mur., Cig.,

primertjaj, m. das Ereignis, ber Jufall, ber Fall, Mur., Cig., Jan., nk.; Bog vse človeške primerljaje obrača, Ravn.-Valj.(Rad). primernik, m. bas Formularienbuch, Jan. (H.). primernost, f. bie Angemeffenheit, Cig., Jan.,

Cig.(T.), nk.primeroma, adv. 1) vergleichungsweife, Cig., C.; - beispielsweise, Cig. (T.); - perhaltnis. mäßig, Cig., nk.; - 2) ungefähr, Cig.; approximativ, C.; — 3) zufällig, C.

primes, f. bie Beimifchung, Cig., Jan., C., Nov., DZ.; narodi brez primesi tuje krvi, Slovan; bie Legierung, Cig., Jan.

primesa, f. = kar se testu primesi, Kr.-Valj. (Rad), Mur.; - = primes, V.-Cig., Vrt.

primesariti, arim, vb. pf. burch bas Fleischerhandwert erwerben.

primesek, ska, m. bas Einmengfel, ber Mengtheil, Jan., C.

primesen, sna, adj. bem Fleisch beigegeben: primesna jed, bie Bufpeise, C. primesiti, im, vb. pf. bazumengen, beimischen

(bei ber Bereitung eines Teiges); - gujegen, legieren, Cig., Jan.

primesten, stna, adj. bei ber Stadt gelegen, C. 1. primesti, metem, vb. pf. 1) bazujegen, bazufchren; - hingufegen: prah k steni p., Cig.: - 2) ein wenig fehren: nekoliko primesti okoli kupa, Slc.; - 3) fegend, fehrend fommen; med tem primete v vežo, Glas.

2. primesti, metem, vb. pf. hinauquirlen, Cig.;

moke p., C. primesa, f. bie Beimischung, Mur., Cig. primesanica, f. bas Beigemifch, Cig., C

primesati, am, vb. pf. bagumifchen, beimifchen, beimengen; vode k vinu p.

primešávati, am, vb. impf. - primeševati. primęsek, ska, m. bas Beigemischte, bie In-

gredienz, Cig. primesetariti, arim, vb. pf. als Matter erwerben, ermäteln.

primesevanje, n. bas Beimifchen, Cig. primeševáti, üjem, vb. impf. ad primešati. primet, meta, m. = zabelja, zacimba, C.

1. primétati, mêtam, vb. impf. ad 1. primesti. 2. primétati, mêtam, čem, vb. impf. ad privreči, Levst. (Zb. sp.).

primetávati, am, vb. impf. = 2. primetati, Z. primetba, f. ber Bujat, Raic(Let.); - hs. primetbica, f. dem. primetba; ein fleiner Bu-Sas, Zora.

primętek, tka, m. = primeček, kajk.-Valj. (Rad).

primetlariti, arim, vb. pf. burch Befenbinberei erwerben, Cig.

primetovati, ujem, vb. impf. beim Spiele gu einem Biele Steine, Belb, Solger o. bgl. binmerfen, Levst. (Rok.).

prîmež, m. ber Thürgriff (in ber Mitte ber Thür, nicht am Schloss), Gor.; (ta beseda se glasi tudi: primaž, primož).

primežúrkati, am, vb pf. mit ben Augen zwinternb herantommen, Svet. (Rok.).

primicija, f. = nova maša, die Primiz, Jan. primičen, čna, adj. convergent, convergierend (math.), Cig. (T), Cel. (Geom.); — Răherungêr: primični lom, der Räherungêrung, primična metoda, die Räherungêmethode, Cig. (T.).

primicnost, f. die Convergenz, Cig. (T.).
primigati, mîgam, vb. pf. 1) = migaje priti,
M.; = (z repom) migaje priti, Bes.; - 2)
burch Binken erlangen, erangeln, Cig.

primigliáti, am, vb. pf. funfeinb, flimmernb gum Borfchein tommen: zvezdice primigliajo, C.

primijavkati, 2m, vb. pf. miauend fommen. primik, mika, m. die Heranrudung, Cig.; die Annäherung, Cig. (T.).

primikanje, n. bas herantilden; die Annaherung; die Convergend (math.), Cig (T.).

primikati, mîkam, čem, vb. impf. ad primekniti; herantiden, năhern; p. se, năher rüden, sich năhern; — convergieren (math.), Cig.(T.). primikováti, siem, vb. impf. — primikati, Z. primititi se, im se, vb.pf. sich einschneichen, C.; jemanbes Liebe erwerben, Z.; p. se komu in prikupiti, LjZv.; sieh werben, Jan.(H.). primitieváti se, sijem se, vb. impf. ad primiliti se; hosieren, Cig.

primîslek, sleka (seka), m. ber hintergebanke,

Cig.

primistiti, mîslim, vb. pf. dazudenten, C.; p. komu kaj, jemanbem etwas andichten, C.; — ime komu p., primišljeno ime, der Spottname, C.

primišijāj, m. ber hintergebante, Cig. (T.).
primišijati, am, vb. impf. ad primisliti, Mur.
primiti, primem, vb. pf. == prejeti: primil sem pismo, denar, Ip., Kras.-Erj. (Torb.); -- nam. prijeti.

prîmka, f. baš Mecepiffe, Cig., Cig.(T.), DZ.; oddajna p., baš Aufgabšrecepiffe, povratna (povračna) p., baš Metourrecepiffe, DZ.

primlaskati, mlaskam, vb. pf. ichmagend tommen, Cig.

primlatiti, im, vb. pf. 1) dazubreschen, Cig., M.; — 2) burch Dreschen verbienen; p. si mnogo denarja.

primiekariti, arim, vb. pf. burch ben Milchhandel erwerben, Jan. (H.).

primiesti, primólzem, vb. pf. = primolsti, M. primieti, meljem, vb. pf. 1) dazumahlen; — 2) durch Mahlen erwerben.

primlinariti, arim, vb. pf. als Miller erwerben,

primnožba, f. bie Bunahme (g. B. ber Bevol- ferung), Cig. (T.).

primnôžek, žka, m. = primnožba, Cig.(T.).
primôčiti, móčim, vb. pf. eiu wenig befeuchten,
Cig.; primoči (grlo z vinom) in začni (pripovedovati)! Zv.; primoči (pero) in začni (pisati)! Zv.

primog, m. ber weiche Barentian (acanthus mollis), Medv. (Rok.).

primojdúševec, vca, m. = človek, kateri se rad pridušuje, nk.

primojduseventi, adj. primojduseven primeren: p. jezik, eine robe, pobeihafte Sprache, nk.

primok, moka, m. die Befeuchtung, Cig. primokariti, arim, vb. pf. durch ben Mehlhandel erwerben, Z.

primólčati, ím, vb. pf. baju fdjweigen: primolčiš in maščevanja ne iščeš, Kast.(N. C.); prizanesi, primolči! Kast.(N. C.); nobene mi ne primolči, er bleibt mir feine Antwort fdjufbig, Z.

primoledovati, ujem, vb. pf. durch gubringliches Bitten erlangen, erbetteln, Cig.

primoleti, im, vb. pf. ragend jum Boricein fommen, C.

primoliti, molim, vb. pf. 1) beim Beten bis zu einer Stelle bes Gebetes gelangen; — 2) burch Beten erlangen, erbeten; Oh, kaj sem primolita! Pres.

primoliti se, im se, vb. pf. = primoleti: Se bandero primoli, Npes.-K.

primolitváriti, årim, vb. pf. p. se pri kom, sich bei jemanbem einfrömmein, Cig.

primólsti, mólzem. vb. pf. 1) başumellen; — 2) ermellen: molzla sem, pa nisem nič primolzla.

primomijáti, am, vb. pf. brummenb herantommen: medved primomlja, Bes.

primoranje, n. die Röthigung.

primôrati, am, vb. pf. nöthigen, zwingen; p. koga k čemu, da kaj stori; primoran sem, ich bin bemüffigt; — erzwingen: primoral sem, da so šli kurit, jvzhŠt.

primorava, f. ber Broung, C.
primoravati, am, vb. impf. ad primorati, Meg.,
C., Trub., Krelj, Dalm., Levst.(Zb. sp.).

primoree, rca, m. ber Meeranwohner, ber Riffenlander, Cig., Jan., C.

primorjánec, nca, m. = primorec, Jan. primorje, n. die Gegend am Reere, das Küstenland, Mur., Cig., Jan., Jes.

primoreváti. diem. 18th impl. - primore

primorováti, ûjem, vb. impf. = primoravati, Dalm.

primorski, adj. am Meere gelegen, Kusten-, See-, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Jes., nk.; primorsko mesto, die Seestadt, primorska država, das Kustenreich, primorska reka, der Kustenssus, Cig. (T.).

primorščina, f. neka vinska trta, Z., Dol. primostek, stka, m. bie Seitenbrude, Cig., Jan.

primotoviliti, ilim, vb. pf. unsicheren Schrittes, toumelnd herankommen, Z., Nov.

primož, m. ber Anhalter bei einer Thür, ber Thürgriff, Cig., C., Gor., Tolm.; — bie Narbe beim Thurverschlus, M.; —kovaški p., ber Schraubenstock, Levst. (Podk.), DZ.; ber Hobelbanthaken, ber ben zu bearbeitenben Gegenstand festhält, Cig.; — pogl. primez.

. ... Cinyle

primožek, žka, m. dem. primož; — die Ringelblume (calendula officinalis), Cv.; - hribovski p., das Bergwohlverleih (arnica montana), Medv. (Rok.); tudi: bas Rinbsauge (buphthalmum salicifolium), Glas.; - žlahtni primožki, neka vrtna cvetlica, LiZv.

primožíti, im, vb. pf. 1) burch Beirat erwerben, erheiraten (o ženski); primožena otroka, Npr.-Krek.; - 2) p. se kam, h komu, ju-

heiraten (o ženski).

primožitva, f. das von ber Frau Erheiratete, Mik. primrak, m. die Berbuntelung, Z.; bas Duntel,

Jan.

primraziti, mrazim, vb. pf. verleiden, Z. primrgoleti, im, vb. pf. wimmelnb herantommen. primrmrati, am, vb.pf. 1) murrend, brummend fommen, - 2) erbrummen.

primfzek, zka, m. das Angefrorene, Z. primrziti so, im se, vb. pf. Efel, Uberdrufs erregen, zuwider werden, C., BlKr.; primrzil mu se je ves svet, LiZv.; primrzila sta se

mu meč in puška, LjZv. primrzlina, f. bas Angefrorene, Z.

primfzniti, mfznem, vb. pf. anfrieren; jezik k železu primrzne; stal je, kakor da bi bil primrznił, Z.

primrzováti, ûjem, vb. impf. ad primrzniti; Glejte tu soldaške šolne! K nogam primrzujejo, Npes.-K.

primski, adj. zinebar (emphyteutifch), Pohl .-Mik.; in Erbpacht stehend: primsko zemljišče, Svet. (Rok.); primsko pismo, die Ubergabe-urtunde bei Erbpacht, M.

primščák, m. der Erbpachter, Svet.(Rok.).

primščič, m. ber Erbpachter, Dict.

primsčina, f. 1) eine Abgabe an ben Grunbherrn bei ber Ubernahme eines Lebens ober Erbpachtgutes, bas Laubentium, Mur., Cig.; – 2) die Summe, die an eine Kirche für bie Erwerbung bes Rechtes, einen Rirchenftuhl zu benüten, gezahlt wird, Kr.; - prim. prijemščina.

primši, adv. (part. praet.) = oprimši: p. hoditi, fich anhaltend gehen, Cig.

primuditi, im, vb. pf. ein wenig aufhalten, faumen machen, Dict.

primukati, kam, cem, vb. pf. muhend fommen. primuzati se, am se, vb. pf. i) fchlupfenb anstreifend, berangeschlichen tommen; Cig. Jan., C.; mačka, tat se primuza; fcmungelnb tommen; - 3) ben Dunb ein wenig gu einem ichmungelnben Sacheln vergieben, Z.

prinabirati, bîram, vb. impf. ad prinabrati, Jan.(H.)

prinabrati, berem, vb. pf. bazujammelu, bazulefen, Jan.(H.); - gunehmen (beim Striden), Jan.(H.).

prinagniti, nem, vb. pf. ein wenig neigen, p. se, sich ein wenig neigen: Prinagnil bodem se nad vodo, Greg.

prinajemati, mam, foljem, vb. impf. ad prinajeti, Cig.

prinajesti se, jem se, vb. pf. (in Folge zu reichlichen Genuffes) wiberstehen: kozina se mu je prinajela, er hat fo viel Biegenfleifch gegessen, bafe es ibm gulept widerstand, Z., UcT., Gor.

prinajęti, najmem, najamem, vb. pf. dazubingen, nachbingen, Cig.

prinamériti se, mêrim se, vb. pf. zufallig zustoßen, geschehen: prinamerilo se mu je, C., Z. prinapiti se, pijem se, vb. pf. in Folge gu

vielen Trintens wibersteben: to vino se mi je prinapilo, C., Z.

prinareden, dna, adj. bereit, gefaist, Jan., Trub., Krelj, Dalm.; p. sem storiti, kar on hoče, Krelj; bodite prinaredni! Trub.; - geeignet: bukve, prinaredne za ljudstvo,

Jsvkr.

prinarediti, im, vb. pf. 1) noch bagu machen, C., Z.; — 2) bereiten, C.; prebivalisca prinarediti in pripraviti, Trub.

prinarednost, f. die Bereitschaft, Jan.

prinaskúten, tna, adj. widrig, Abichen erregend,

prinaskútiti se, skûtim se, vb. pf. Efel erregen: prinaskutilo se mi je, ich befam Efel,

prinaskútnost, f. die Efelhaftigfeit, Jan. prínaš, m. neka velika pogača o svatovščinah, eine Art Hochzeitsbrot (Torte), C., Z.; prim. prinos 2).

prinasanjo, n. bas Bringen.

prinasati, am, vb. impf. ad prinesti, bringen, zubringen, heranbringen; p. komu (napitek), jemandem zutrinken, C.

prinasavec, vca, m. der Bubringer, ber Uber-

bringer, Cig., Jan. prinasavka, f. die Überbringerin, Cig., Jan. prinatisk, tiska, m. ber Anbrud (bei ben Buchbrudern), Cig.

prinatisniti, tisnem, vb. pf. beibruden, an-

bruden, Cig. princ, m. ber Bring.

princēsa, f. 1) = princesinja, Cig.; - 2) bie

Bringeffinbirne, Cig. princesinja, f. bie Bringeffin. princesnik, m. ber Bringeffinapfel, Cig., Jan. princip, m. načelo, das Brincip.

principal, m. gospodar, ber Brincipal. principiëlen, ina, adj. načelen, principiell, nk. princhati, am, vb. pf. = pripustiti, Guts.-Cig. prinesec, sca, m. ber Uberbringer, Cig., Jan.,

DZ.; obligacije, sloveče na prinesca, auf Überbringer lautende Obligation, DZ.

prinesek, ska, m. ber Beitrag, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; šolski p., DZ., Cv. prinesitelj, m. ber Uberbringer, Cig.(T.), DZ. prinesti, nesem, vb. pf. bringen; p. komu pismo, veselo novico; p. jed na mizo; s sabo p., mitbringen; na uho p., ju Ohren tragen, Cig.; za dar, v dar p., jum Opfer bringen, als Opfer barbringen, Cig.; beseda je besedo prinesla, ein Wort gab bas anbere, Cig.

prinetiti, im, vb. pf. nachheigen, Cig. prinizati, nîzam, žem, vb. pf. bagu anreihen,

bagufaffen (g. B. Berlen), prinoreti, im, vb. pf. narrifch fich benehmend

fommen; tobenb fommen, Z.

prinds, nosa, m. 1) die Uberbringung, Cig.; - die Darbringung, Cig.; - 2) bas Gebrachte: ber Bang (von Speifen), Cig.; ein porzügliches Gericht, bas bei Sochzeiten mit Bomp aufgetragen wird, Z.; - eine große Torte, die unter die scheibenben Sochzeitsgäste vertheilt wird, C.; - = botrinski kruh, ki se obrodnici v dar prinaša, Kras, Prim.; — das Opfer, Dict., Krelj; — 3) der Beitrag, Cig., Levst.(Pril.); — 4) die Mitsgift, Notr., V.-Cig.; — 5) der Ertrag, Cig., Nov.; čisti p., bas Reinertragnis, DZ.; tudi: prínos. prinoanica, f. bie Uberbringerin, Jan.(H.). prinosnik, m. 1) ber Uberbringer, Jan.(H.); – 2) ber Beitragsleister, Jan.(H.). prinosenje, n. - prinos, das Opfer, Kreij. prinuda, f. ber 3mang, Cig.(T.), DZ. prinuden, das, adj. Zwanges, gezwungen: prinudni zajem, bas Zwangeanleben, Cig. (T.). prinuditi, nudim, vb. pf. 1) nothigen, zwingen, Mur., Cig. (T.), C.; naposled sta brata bila prinujena, vzeti ga s seboj, $LjZ\nu$.; -2) = pritrditi, beiftimmen, V .- Cig. prinudoma, adv. zwangsweise, Cig.(T.). prinujati, am, vb. impf. ad prinuditi, Cig. priobcevanje, n. die Beröffentlichung(en), nk. priobčeváti, ûjem, vb. impf, ad priobčiti, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. priobcevavec, vca, m. ber Beröffentlicher, nk. priobčilo, n. die Mittheilung: ustna ali pismena priobčila, DZ. priobeiti, obeim, vb. pf. veröffentlichen, mit-theilen, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk. priobljubiti, im, vb. pf. eine Bufage machen, C. priocnica, f. (leca) p., die Ocularlinie, Cig., Jan., Znid., Sen. (Fiz.). prioderuhati, am, vb. pf. ettoudjern, Cig. prioglariti, arim, vb. pf. mit ber Roblenbrennerei erwerben, Cig. priolariti, arim vb. pf. burch bie Bierbrauerei erwerben, Cig. prionegaviti, avim, vb. pf. auf eine nicht naber bezeichnete Beise erwerben. prior, rja, m. opatov namestnik v samostanih, der Brior, Cig. priorati, orum, orjem, vb. pf. 1) hingupflugen, anpflugen, Cig.; - 2) adernd gelangen: p. do sredi njive; - 3) burch Adern erwerben, eradern. priorávati, am, vb. impf. ad priorati, Cig.; p. tujo zemljo, Levst.(Pril.). priorica, f. die Priorin, Kast. priorka, f. bie Briorin, Cig. priorski, adj. Briors, Cig. priorstvo, n. das Briorat, Cig. priostriti, im, vb. pf. guicharfen, Cig.(T.); gupipen, Cig., Jan., Zv. pripad, pada, m. ber Anfall: p. posesti, dedine, Cig. pripádanje, n. baš Zufallen, M.

2) angehören, jugehören, Jan., nk.; pripadajoč, zugehörig, Cig. pripādek, dka, m. = kar komu pripade, bas Angefalle, Cig.; - državni pripadki, bas Gefalle, Levst.(Nauk). pripaden, dna, adj. 1) Anfalls-, heimfällig, Cig., Jan.; pripadna pravica, bas Beimfalls. recht, DZ.; — 2) zugehörig, zustehend, DZ., pripadnica, f. bie Angehörige, Jan.(H.). pripadnik, m. ber Angehörige (z. B. einer Nation), Cig. (T.), DZ.; der Anhanger, Zora. pripadnina, f. das Anfallsgelb, Cig. pripadnost, f. bie Zugehörigfeit, SIN. pripahljáti, am, vb. pf. (fachelnd) zuweben, Cig. pripáhniti, nem, vb. pf. = pripehniti. pripatenik, m. ber Beigefinger, C. pripaliti, im, vb. pf. anfengen, Cig.; - folagen: s palico koga p., Ravn.-M., Lašče-Levst. (Rok.), Notr.; - pripaljen = prismojen (fig.); pripaljena mladina, LjZv., Dol. pripas, pasa, m. bas Bortuch, die Schurze, C., Ravn. (Abc.); Al' je treba ti, rejenka, Ti pripasa svilen'ga? Npes.-K. pripasati, pasem, vb. pf. um ben Leib binben, angurten; p. prednik, sich umschurzen, Cig.; p. si met, sabljo, fich bas Schwert umgurten ; konju sedlo p., Cig. pripásen, sna, adj. kar se pripasuje: pripásno orozie, bas Seitengewehr, DZ. pripasováti, ûjem, vb. impf. ad pripasati. pripast, f. ber Heimfall: pravica pripasti, das Beimfallerecht, C. pripasti, padem, vb. pf. zufallen, anfallen, Cig., Jan.; pripadla mu je dedina, državi je pripadel denar, Cig.; nazaj p., heimfallen, Cig., pripásti, pásem, vb. pf. 1) weibend gelangen: p, do hoste; - 2) burch Beiben erwerben. pripastiriti, îrim, vb. pf. ale hirt verbienen, Jan. pripas, pasa, m. bas Bieb, bas man burch Beiben aufzieht, C. pripaz, páza, m. = prigled, die Controle, DZ. pripaziti, pazim, vb. pf. ein wenig nachfeben, achtgeben, Vrt. pripaznik, m. = priglednik, ber Controleur, Cig.(T.).pripážati, am, vb. impf. ad pripaziti; controlieren, Cig.(T.). pripažnja, f. = prigledba, bie Abermachung, pripéčati se, am se, vb. impf. ad pripetiti se, C., kajk.-Valj.(Rad), Zora. pripečátiti, atim, vb. pf. anfiegeln; p. motvoz, nit. pripçček, čka, m. die Stelle am Brote, wo es an ein anberes angebaden ift, Cig. pripočénje, n. das Ereignis, der Zufall, C., kajk.-Valj.(Rad); - prim. pripetiti se. pripeci, pecem, vb. pf. 1) burch Baden an etwas befestigen, anbaden, p. se, anbaden (intr.), Cig.; — 2) brennend herantonmen (o solncu), M.; — 3) ein wenig braten (brateln) ober baden, Cig.

pripadati, padam, vb. impf. ad pripasti; 1) zufallen, M.; nazaj p., heimfallen, Jan.; posestvo pripada najstaršemu sinu, Cig.; — pripehniti, pahnem, vb. pf. 1) hingustogen, M.; - 2) aufügen, Jan.; bef. fo aufügen, dafs es genau past: tako se je prilipnilo ali prileglo, ko bi bilo pripahnjeno (pripahnjeno), Mik.(Et.); p. si peco, sich bas Ropftuch recht anliegend knüpfen, C.; — (pren.) p. se comu, sich genau nach etwas richten: prestava se (izvirnim) pesmim pripahne, Glas.

pripehováti, ûjem, vb. impf. ad pripehniti,

pripek, peka, m. = pripeka, brennenbe Sonnenhipe, Cig.

pripeka, f. brennenbe Sonnenhige, Cig., Jan., C., Ravn.-Valj.(Rad).

pripekanjo, n. brennende Connenbige. pripekariti, arim, vb. pf. mit ber Baderei er-

merben, Cig. pripekati, pekam, vb. impf. ad pripeči; 1) anbaden, Cig.; - 2) röften, Cig.; - 3) solnce pripeka, Die Sonne brennt; danes pripeka, beute brennt bie Sonne.

pripeketáti, etâm, éčem, vb. pf. trabend tommen, Jan.(H.).

pripeljanje, n. bie Borführung, Jan.

pripeljati, peljem, -ljati, am, vb. pf. führend berbeifchaffen, berbeis, hinguführen; p. price; pripelji otroke s seboj; bringe die Rinder mit! p. koga v družbo; pripelji mi kupca! fahrenb berbei-, binguichaffen, gufahren, auförbern; p. drv, blaga; imenitnega gospoda sem pripeljal; p. kaj na ladji, v čolnu; p. se, angefahren tommen; svatje so se pripeljali; p. se s štirimi konji; p. se na ladji, v čolnu; -- pripeljati jo komu, jemandem eine Ohrfeige geben.

pripeljava, f. bie herbeiführung, bie herbei-ichaffung, C.

pripeljevati, ûjem, vb. impf. ad pripeljati, Cig., Jan.; Salomonu so pripeljevali konje iz Egipta, Dalm.; — pogl. privažati, voditi, voziti.

pripenčati, am, vb. pf. anschnallen, Cig. pripenjaten, ina, adj. agglutinierend: pripenjalni jeziki, Cig. (T.), Jes.; - prim. prilepijalen.

pripênjalica, f. = trta ali vrv, s katero se na hribu stoječa kopa pripne, da je veter ne previne, Vas Krn-Erj.(Torb.).

pripenjanje, n. bas Anbeften,

pripenjati, am, vb. impf. ad pripeti; 1) anheften, antnöpfen; pripenjajoči jeziki, agalutinierende Sprachen, Cig.(T.); - 2) anipannen, anstrengen, M.; - p. koga, jemandem aufeben, Kr.; - 3) (evfemizem za: preklinjati) fluchen, Temljine(Tolm.) - Strek.(Let.). pripenjec, nica, m. ber heftel (für Sagernege),

(-nec) Cig. pripepelariti, arim, vb. pf. mit ber Afchenbren-

nerei erwerben, Cig.

pripera, f. 1) = pripira 1), Jan.; — 2) bie Rlause, Ravn.-M., Gor.

priperica, f. 1) bie Reiche, Cig.; - 2) ber Stuhlzwang, Jan.

pripeskati se, am se, vb. pf. = zarotiti se rekoč: naj sem pes, ako -, C.

pripeskováti se, újem se, vb. impf. ad pripeskati se, C.

pripetco, adv. jufallig, C.

pripetek, tka, m. bas Greignie, ber Sufall, bet Fall, Mur., Cig., Jan., vzhSt.-C.

pripeti, pnem, vb. pf. 1) anheften; mit weitlaufigen Stichen annahen; z iglico kaj p.: z gumbi p., antnöpfen, Cig.; psa p, ben hund andinden; — (pren.) antnupfen, Cig. (T.); - 2) ein wenig anspannen, M.; - jemandem zusegen, Kr.; pripela sem ga tako, da mi je moral obljubiti, Jurč.

pripeti, pojem, vb. pf. 1) fingenb tommen; domov p., LjZv.; - 2) burch Gingen er-

werben, erfingen, Cig.

pripetiti se, im se, vb. pf. 1) zufällig tommen: p. se kam, C.; - 2) sich ereignen, que stoßen, geschehen; desto se pripeti, da -; nesreca se mu je pripetila,

pripetje, n. bas Beichid, Jan., C.; bas Ereignis, ber Fall, ogr.-Valj. (Rad).

pripotljaj, m. bas Ereignis, ber Fall, Jan.,

pripetliati, am, vb. pf. mittelft einer Schleife, Schlinge befestigen, Cig., Jan.

pripetováti se, újem se, vb. impf., Jan.; pogl. pripečati se.

pripev, peva, m. ber Refrain, C.

pripévati, am, vb. impf. ad pripeti (pojem);
1) bazusingen; — 2) singend begleiten, secunbieren, Cig., Jan., Zora, Raič (Slov.); -3) = pomalem peti, Boh.

pripevek, vka, m. ber Refrain, V .- Cig., Jan., Navr. (Kres).

priphati, phâm, pšèm, vb. pf. bazustampsen. pripičem, čna, adj. pünfilich, C.

pripienost, f. bie Bunttlichfeit, C.

pripihati, ham, sem, vb. pf. blajend, webend herankommen o. heranbringen; veter je pripihal, es tam ein Binb; - ftart athmend, puftend tommen, jvzh.St.

pripihljati, am, vb. pf. fauft webend heran-

fommen o. bringen.

pripihniti, pîhnem, vb. pf. aublejen: p. komu kaj, Cig.; - einmal nachblafen, Cig. pripijaniti, anim, vb. pf. ein wenig beraufchen,

Cig.; p. se, sich ein wenig berauschen, Cig. pripijati, am, vb. impf. ad pripiti; - fcima-

topend trinfen, Gor. pripilica, f. ber Schmetterling, Rez.-Mik.; pogl. prepelica 2).

pripiliti, pilim, vb. pf. beim Feilen bis ju einer Stelle gelangen: p. do -, Cig.

pripira, f. 1) ber Arreft, Cig.; - 2) ber Harnzwang, Jan.

pripiranje, n. 1) bas Berhaften; - 2) bas Bulehnen (ber Thure).

pripîrati, am, vb. impf. ad pripreti; 1) an flemmen pflegen: med vrata si nogo, roko p.; prim. pripreti 1); -2) zulehnen: vrata p.; - 3) in Arreft feten, Berhaftungen vornehmen, Z.; -4) zima je pripirala, ber Winter hat angehalten, fortgebauert, C.

pripls, pisa, m. ein ichriftlicher Bufat: bie Beischrift, die Rachschrift, Cig., Jan., C.; - die

CHURCHE

Borichreibung (einer Steuer), Levst. (Pril.); - p. taks, die Tarvormertung, Cig.; - die Gegenaussteuer, Die Biderlage, Cig.; - Die Burechnung, Die Imputation, Cig., Jan.

pripisariti, arim, vb. pf. fich mit bem Schreiben

verdienen, erichreiben, Cig., Jan. pripisati, sem, vb. pf. ichriftlich beifeben, baguschreiben; - zueignen, bebieieren, Cig., Jan.; - zemlji pripisan, leibeigen, Cig.; fari p., einpfarren, Cig.; - auf jemanbes Rechnung ichreiben: berichreiben, Cig. (T.); davke občini p., Levst. (Pril.); - bie Schuld beimeffen, jufchreiben; sam sebi pripisi, če se bo slabo izteklo; - anrechnen, imputieren: v greh p. komu, Cig., Jan., Cig.(T.); — schriftlich zugewähren, Cig.; kar moż żeni pripiše, bie Gegenaussteuer, Cig.; —p. komu leta, jemanden für großjährig erflaren, Ip .-Erj. (Torb.), Savinska dol.

pripîsek, sku, m. schriftlicher Zusat, die Rachichrift, Cig., Jan., Cig. (T.); - die Gloffe, Jan.; bie Rote, Cig.

pripisen, sna, adj. zurechenbar, Cig. (T.). pripisito, n. bie Borichreibung (einer Gebur, einer Steuer), DZ.

pripiskati, skam, ščem, vb. pf. 1) auf emem fustrumente pfeifend tommen; - 2) fich burch Bfeifen (auf einem Juftrumente) erwerben.

pripisovanje, n. bas Dazuschreiben; -- bas Borfchreiben (von Steuern), DZ.; - bas Bufchreiben, bas Imputieren.

pripisováti, ûjem, vb. impf. ad pripisati; baguichreiben; - vorichreiben; p. davke, Levst. (Nauk); dohodkarino p., DZ.; - zuichreiben; pripisoval je to samo svoji bistroglavosti,

pripisovavec, vca, m. der Ruichreiber, Cig.; - ber Bueigner, Cig.

pripitati, pitam, vb. pf. beim Daften gewinmen. Z.

pripîtek, tka, m. - napitnica, der Trinfipruch, Jan., C.

pripiti, pijem, vb. pf. 1) = napiti, gutrinfen, M.; - 2) p. se, sich berauschen, pripit, beraufcht, Jan., C., Idrija.

pripitomiti, im, vb. pf. jahm, firre machen:

pripivariti, arim, vb. pf. burch bie Bierbrauerei erwerben, Cig.

priplada, f. bie Beltragezahlung: p. k vkupnim državnim zadevam, DZ.

priplacati, am, vb. pf. bagugahlen.

priplačeváti, ûjem, vb. impf. ad priplačati; bagugahlen; - Beitragegahlungen leiften, DZ. priplacilo, n. die Beitragszahlung, Levst. (Cest.). priplahutati, am, vb. pf. eig mit ben Flügeln ichlagend berantommen: in weitem, lojem Bewande babertommen, Z.

priplákati, kam, čem, vb. pf. 1) meinend tommen, Z.; - 2) burch Weinen erlangen, Cig. priplagiti, plasim, vb. pf. heranicheuchen: p.

ptice v nastavo, Cig.

priplat, m. ber Gifenftreifen am Ropfe bes Bfluges, (bamit bas Holy fich nicht abnute), C. priplatek, tka, m. der Bufchufs: državni p.,

Cig.; — die Gehaltsqulage, Jan. priplatiti, im, vb. pf. = priplacati, Jan. (H.). priplatnariti, arim, vb. pf. mit ber Leinwandframerei erwerben, Cig., Polj.

priplavati, plavam, vb. pf. 1) herangeichwommen tommen; k bregu p.; herangefahren fommen (o ladji); - ichwebend herantommen; - 2) erichwimmen, Cig.

priplaviti, im, vb. pf. flößend, ichwemmend heranbringen, heranflößen; drva p.

priplavljenje, n. die Anflogung, Cig. priptáziti, plázim, vb. pf. 1) start schlagen: p. koga, Lašče-Levst. (Rok.); — 2) p. se, herangeschlichen kommen.

pripleniti, im, vb. pf. erplunbern, Cig.

priplesati, sem, vb. pf. 1) tangenb berantommen; - 2) burch Tangen erwerben, ertangen: p. si kaj.

priplésti, plétem, vb. pf. t) bazuflechten, beiflechten, anflechten; trak h kiti p.; pokec k bicu p.. jvinSt.; - baguftriden, auftriden, Cig., nk.; - 2) burd Flechten ober Striden erwerben, Cig.

priplot, pleta, m. = pokec, bie Beitschenfomite, LjZv., Gor.

priplétati, plêtam, vb. impf. ad priplesti. pripletenka, f. bie Rrangeljungfer, Notr.

pripleti, plevem, vb. pf. i) jatenb gefangen: p. do sredi nive; - 2) burch Raten ermerben. priplezati, zam, žem, vb. pf. fletternb gefangen; p. do vrha; (fig.) visoko p., eine hohe Stelle erflimmen.

priplod, ploda, m. ber junge Bumachs an Bieh.

die Zuzucht, Cig. (T.).

priplôdek, dka, m_{\bullet} = priplod, $Cig_{\bullet}(T)$, C. priploditi, im, vb. pf. burch Bucht erwerben, einen Buwachs an Bieh aufziehen, C.

pripioskati, am, vb. pf. 1) flatichend fommen, Cig.; - 2) batichend befestigen (g. 28. ben Thon an die Töpfericheibe), Cig-

pripluti, plovem, plujem, vb. pf. heranichwimmen, heranichiffen, Jan., nk.

pripodabljanje, n. bas Bergleichen, Cig. (T.). pripodâbijati, am, vb. impf. ad pripodobiti; pergleichen: p. koga (kaj) komu (čemu), n. pr. pripodabljati kaj trsu rodovitnemu, vzh-

pripoditi, im, vb. pf. herantreiben, heranichenchen; p. ovce k hlevu, živad h kurnjaku; p. se, heranfturgen, heranrennen; jezdeci se pripodijo v vas; - oblaki so se pripodili, Bolten tamen berangezogen.

pripodoba, f. ber Bergleich, bas Gleichnis, Guts., Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Vrtov (Km. k.), LjZv.

pripodoben, bna, adj. 1) vergleichbar, Mur.; — 2) ähnelnd, analog, Cig., Jan., Vrt.; po pripodobnih določilih, nach analogen Beftimmungen, Levst.(Cest.); — 3) Bergleiche., bilblich: v pripodobni govorici, in bilblicher Rebeweise, DSv.

pripodobisce, n. ber Bergleichungspunft (tertium comparationis), Cig.(T.).

Google

pripodobitev, tve, f. bie Bergleichung, Jan. (H.)

pripodobiti, obim, vb. pf. vergleichen: p. koga (kaj) komu (čemu), Guts., Mur., Cig., Jan., C.; svinji sem jo pripodobila, v7hSt.-C.; p. kaj s čim, Mur.

pripodobje, n. = pripodoba, bas Gleichnis, Jan., M.

pripodobnost, f. die Analogie, Cig.; delati izrazila po pripodobnosti drugih besed, Levst. (Nauk).

pripodobováti, újem, vb. impf. ad pripodobiti,

Cig.; pogl. pripodabljati.

peipogib, giba, m. bie Berbeugung, Str. pripogibanje, n. bas Beugen; - bas Sichbuden. pripogibati, gîbam, bliem, vb. impf. ad pripogniti; beugen; kolena p.; p. se, sich bilden. pripogibec, bca, m. ber Stredmustel, Gor. pripogibek, bka, m. die Beugung, Dict.; -

bie Genuflegion, C.

pripôgijaj, m. Cig., pogl. pripogibek.

pripogniti, pognem, vb. pf. beugen; vejo p., den Aft biegen; p. se, sich beugen, sich buden; starček se težko pripogne.

pripogniv, adv. (part. praet.) gebeugt: p. hoditi, gebeugt einhergeben, Levst.(Rok.). pripogováti, ûjem, vb. impf. Cig., pogl. pri-

pogibati.

pripojati, am, vb. impf. ad pripoditi, Jarn. pripojiti, im, vb. pf. bazufügen, Jan., C.; einverleiben, Jan.; vereinigen, C.; - anlothen, Jan.(H.); (hs.).

pripokati, pokam, vb. pf. fnallend v. (mit ber Beitsche) schnalzend kommen, Cig.; - p. koga, jemanben heranpeitichen, Jan.(H.).

pripokljáti, am, vb. pf. schwach inallend ober (mit ber Beitiche) ichnalgend fommen, M. pripoložen, Ina, adj. poffend, gelegen: p. dan, Trub.

pripomagáč, m. ber Rachhelfer, Jan.(H.). pripomagáten, ina, adj. Siffé-: pripomagâtne naprave, DZ.

pripomagálo, n. bas Silfsmittel, Let.; učno p., das Lehrmittel, Znid.

pripomágati, am, vb. impf. ad pripomoči; aushelfen; Aushilfe leiften; - nachhelfen, Jan.

pripomagováti, ûjem, vb. impf. = pripomagati, Jan.

pripomenek, nka, m. die Anmertung, Cig.(T.). pripomniti, im, vb. pf. bagu bemerten, nk. pripomnja, f. eine bingugefügte Bemertung,

bie Anmertung, Cig. (T.). pripomot, f. die Beihilfe, die Aushilfe, bie Unterstützung, Mur., Cig., Jan., C.: užival je dvorsko p., Navr. (Let.); p. dati, Affistenta leiften, DZ.

pripomôček, čka, m. bas Hilfsmittel, bas Mittel; pripomočkov se prijeti, Mittel er-

greifen, Cig.

pripomôčen, čna, adj. Aushilis, Cig. pripomoči, morem, vb. pf. Beihilfe leiften, aushelfen, nachhelfen; p. komu k Semu, do česa, dazu helfen, verhelfen; k temu je veliko pripomoglo, es trug başu viel bei.

pripomočliiv, iva, adi, behilflich, förberlich, Mur., Cig.

pripomocljivost, f. bie Forberlichfeit: p. alkohola k človeškemu življenju, Vrtov. (Vin.). pripomočnik, m. ber Aushelfer, ber Rachheifer, Cig., Jan.

pripomogljiv, íva, adj. == pripomočljiv, behilflich, förderlich, Cig.

pripon, pona, m. ber Spannftrid, mit welchem bie Pferbe auf ber Beibe an ben Borberfüßen gefesselt werden, Cig., BlKr.

pripona, f. i) = to, a cimer se kaj pripenja: bie Seftel, Cig.; die Schnur, bas Band, C.: ber Schuhriemen, C.; -= pripon, ber Spannftrid, um bie Borberfuße ber Pferbe auf ber Beibe zu feffeln, Cig.; - 2) to, kar se pripne: to, kar se za vozom pripne, da se za njim vleče, n. pr. drevo, da ni treba zavirati, C.; - bas Suffig (gramm.), Jan., C. priponka, f. bie nachfilbe, Jan.(H.).

pripontati, am, vb. pf. = dobro pribiti, Gor.

pripopati, am, vo. pf. anpappen. pripor, pora, m. die Einschliegung: kazen do osem dni pripora, Strafe ber Ginichliegung bis gu acht Tagen, DZ.; zacasni p., borläufige Berwahrung, DZ.

priporačati, am, vb. impf. Mur., pogl. priporočati.

priporočanje, n. das Empfehlen, das Recom-

mandieren. priporočati, am, vb. impf. ad priporočiti;

empfehlen; p. se, fich empfehlen. priporočávati, am, vb. impf. = priporočevati,

Mur.priporocba, f. die Empfehlung, Mur., Cig.'

Jan., C., nk. priporoček, čka, m. die Empfehlung, C., Z.

priporocen, ena, adj. empfehlenswert: priporočna molitev, Cv.

priporocenec, nca, m. der Empfohlene, Cig., nk. priporocenje, n. bie Empfehlung.

priporočeváčen, čna, adj. empfehlend, Empfehlungs-: priporočeválni list, bas Empfehlungsichreiben, Jan.

priporočevanje, n. bas Empfehlen.

priporočeváti, fijem, vb. impf. ad priporočiti; = priporočati, empfehlen; p. se, fich empfehlen. priporocovavec, vca, m. der Empfehler, Cig.,

priporočevávka, f. bie Empfehlerin, Jan. priporociten, ina, adj. Empfehlungs.: priporocitni list, bas Empfehlungsschreiben, Cig., Jan., nk.

priporocilo, n. die Empfehlung, die Recommandation.

priporocîtev, tve, f. die Empfehlung, Jan. priporočíti, ím, vb. pf. empfehlen; p. komu koga, kaj; to bodi Bogu priporočeno! baš sei Gott besohlen; priporoči me! richte meine Empfehlung aus! p. pismo, einen Brief recommandieren, Cig., nk.; -p. se, sich empfchlen; p. se komu; Bogu se p.; p. se in oditi, fich empfehlen und fortgeben.

priporocnica, f. bie Empfehlerin, Cig.; bie

Batronin, Cig., Jan.

priporočník, m. ber Empfehler, Cig., Jan.; ber Burfprecher, ber Batron, Cig., Jan., C.; p. farne cerkve, C., Burg. priporočnina, f. (poštna) p., bie Recommandationsgebür, DZ. priporoka, f. bie Empfehlung, C., Navr. (Let., Kop. sp.). priposedováti, ûjem, vb. pf. erfigen: p. si pravico, DZ priposestvováti, újem, vb. pf. erfigen, (-sestvati), Cig., DZkr. priposlati, posljem, vb. pf. mitjenben, Let. pripót, m. = pripotec, C. pripotajati se, am se, vb. pf. verstohlen tommen, herangeichlichen fommen, ogr.-M., C. pripotec, tca, m. großer Wegerich (plantago maior), Tuš.(R.), Cig.; - prim. trpotec. pripótek, tka, m. = pripotec, Mik. pripoten, tna, adj. am Bege gelegen, bequem, C. pripotépati se, têpam, pliem se, vb. pf. va-gierend tommen: p. se kam, C. pripotje, n. 1) ber Rebenweg, Guts.-Cig., C.; pripotia in odpotia ("Beimege"), Krelj; -2) bodece p., die Feldmannstreu (eryngium), Cig., M. pripotnik, m. 1) ber Anfommling, ber Reifenbe, Jurč.; - 2) = pripotec, Cig. pripotováti, üjem, vb. pf. 1) hergereist tommen, auf ber Reise gelangen, anwandern, Cig., C., Navr. (Let.); - 2) burch Reisen erwerben oder erreichen, erwandern: p. si kaj, Cig. pripoved, f. 1) die Erzählung, Ravn. - Valj. (Rad); — 2) das Gleichnis, Trub. pripovedáč, m. der Gefchichtetramer, Cig. pripovédanje, n. bie Erzählung, ogr. - Valj. (Rad). pripovédati, am, vb. impf. ad pripovedati (vem); erzählen, Dict., Jan., kajk.-Valj.(Rad), pripovodati, povem, vb. pf. erzählen, Z.; referieren, Cig.; zdaj vam v(u) priliki pripovem, kak da (bo)de s pečja jablan, ogr.-Valj.(Rad). pripovedávanje, n. bas Ergablen. pripovedávati, am, vb. impf. = pripovedopripovédavec, vca, m. der Erzähler, Dict. pripovedba, f. bas Erzählen, bie Erzählung, M. pripoveden, dna, adj. 1) gerne ergabiend, geprachig, C.; postal je nekoliko boli pripoveden, Jurc.; - 2) erzählend, epilch: pripovedno pesništvo, Jan., nk. pripovedka, f. bie Ergahlung, bas Siftorchen, Cig., Jan.; narodna p., die Bolfefage, Cig., Jan. pripovedkar, rja, m. ber Beichichtenergabler, Let., SIN. pripovednica, f. die Erzählerin, Jan.(H.). pripovodník, m. der Erzähler, Cig., Jan., C. pripovedoválen, ina, adj. erzählend, DZ. pripovedoválo, n. ber Geschichtenframer, Cig. pripovedovānje, n. bas Erzāhlen. pripovedováti, ûjem, vb. impf. erjahlen; p. pravljice, pripovesti; na drobno p., kako se je godilo.

pripovedovavec, vca, m. der Etgähler. pripovedovavka, f. bie Ergablerin. pripovest, f. 1) das Erzählte, die Erzählung: dve kratki pripovesti, ogr.-Valj.(Rad); -2) bas Sprichwort, Meg., Alas., Mur., Dalm.; tudi: pripovest, ogr.-Valj.(Rad), jvzhSt.; pripovest, Dict. pripovesten, stna, adj. Erzählungs: pripovestno, ergablungemeife, Cig. pripovestnik, m. ber Ergabler, C., Let. pripoznanje, n. die Anerfennung, nk. pripoznatev, tve, f. bie Anerfennung, Jan. pripoznáti, znám, vb. pf. anertennen, Jan., nk. pripoznávati, am, vb. impf. ad pripoznati, Jan., priprava, f. 1) die Borbereitung, die Bortebrung, die Zurichtung; brez priprave, unborbereitet, Cig.; - Die Bubereitung, Mur., Cig., Jan.; príprava, ogr.-Valj.(Rad); - 2) bie Borrichtung, ber Apparat, bas Beng, bie Utenfilien; gonilna p., bas Treibwert, Cig.; kurilna p., ber Beizapparat, Jan.; vojaška p., das Feldgerath, Cig.; hresilna p., das Feuerzeug, Cig.; optione priprave, optische Apparate, Cig.(T.); (priprava, jvzhSt.). pripravdati, am, vb. pf. burch einen Brocefs oder burch Processe erlangen, errechten, Cig. pripravek, vka, m. 1) bie Borbereitung, bie Borlehrung, Mur., Cig., Jan.; pripravki, bie Borbereitungen, C.; - Die Bubereitung, Mur., Cig., Jan.; — 2) das Zubereitete, das Präsparat, Tuš.(B.); cinkovi pripravki, Strp.; — 3) bas Erworbene, ber Erwerb, der Borrath, C. pripraven, vna, adj. 1) Borbereitungs, Cig.;
— 2) zwedmäßig, geeignet, handlich; pri-pravno mesto, gelegener Ort;—tauglich, fähig, pripravilo, n. = to, kar si kdo pripravi, baš Erworbene; - bas Erzeugnis: oblacilo iz domaćega pripravila, C. pripraviti, pravim, vb. pf. 1) bereiten, vorbereiten; p. komu svečo, da si prižge luč, nož, da more kaj rezati; vse p., kar je treba; - p. se, sich vorbereiten; za izpoved se p.; sich gefaset machen: le se pripravi, danes bo huda! - gurichten, gubereiten; kosilo p.; praparieren: vino p., Cig.; aufbereiten (v. Erzen), Cig.(T.); - 2) beischaffen, Cig., Jan.; p. komu kaj, jemanbem etwas verschaffen, Cig.; p. si kaj, sich verschaffen, erwerben, C., jugh St.; kakor pripravljeno, tako zapravljeno, Cig.; - 3) bazubringen, gu etmas bewegen: ni ga moči p., da bi šel domov; p. koga k smehu, k lepemu vedenju, Cig.; - p. se, sich anschicken, sich unterfteben, C.; pripravljen, bereit: p. kaj storiti; - 4) in einen Buftand verfeten, bringen: v strah, žalost, sramoto p.; na druge misli p., Cig.; v nered p., in Unordnung bringen, Cig.; na beraško palico p., Cig.; pod sebe p., unter feine Gewalt bringen, Dalm.; -5) vb. impf. sid schiden, C.; - pripravi se mu delati = delo mu gre od rok, Podkrnci-Erj. (Torb.). Google pripravljac, m. ber Burichter, ber Burufter, Cig.

pripravljáten, ina, adj. vorbereitenb, Borbereitunge., Cig., Jan., nk.

pripravljainica, f. (sola) p., die Borbereitungs-

fchule, Jan. pripravljanec, nca, m. ber Braparano, Cig. pripravljanje, w. bas Borbereiten, bie Borbereitungen; - bas Bubereiten, bas Burichten. pripravljati, am, vb. impf. ad pripraviti; 1) bereiten, vorbereiten; p. se, fich vorbereiten; pripravlja se k hudemu vremenu, ein Gewitter ift im Anguge; — 2) gubereiten, gurichten; — herbeischaffen; — 3) bewegen, gu bewegen fuchen; — 4) in einen Bustand versetzen; v

strah p. koga. pripravljavec, vca, m. ber Borbereiter: - ber

Bubereiter, ber Burichter, Cig.

pripravljavka, f. die Borbereiterin; - die

Bubereiterin, die Burichterin, Cig. pripravljenost, f. die Bereitschaft, Cig., DZ.; Die Befafstheit, Jan.(H.).

pripravnica, f. die Borichule, Cig.; - die Braparandie, Jan., C., nk.

pripravnik, m. der Brabarand, Cig., Jan., C., nk.; (češ., polj.).

pripravnišče, n. Jan., pogl. pripravnica.

pripravnost, f. die Eignung, die Zwedmäßigteit; — die Fabigfeit, die Tauglichfeit, die Geschidtheit; določiti, kakšne pripravnosti naj kdo ima, Levst. (Pril.); p. v čem si pridobiti,

pripreči, prezem, vb. pf. bazuspannen, beispannen; h konju kravo p.; p. še dvoje konj;

– vorspannen, Jan.

priprédati, am, vb. impf. ad pripresti, Cig. priprega, f. ber Borfpann, Cig., Jan., Levst. (Nauk), DZ., nk.

pripréganje, n. das Dazuspannen, das Boripannen.

priprégati, am, vb. impf. ad pripreci; başufpannen, vorfpannen.

priprema, f. die Borbereitung, die Burüftung, Cig.(T.), DZ.; začeti kaj s premalo pripremo, DSv.

pripremiti, im, vb. pf. 1) vorbereiten, Jan.(H.); - 2) = pomagati: pripremite malo! Dol.; - 3) živino p. = drugemu pastirju jo izročiti, Dol.

priprémljati, am, vb. impf. ad pripremiti; porbereiten, Jan.(H.); p. za vojsko, mobilisieren,

pripresti, predem, vb. pf. 1) bazuspinnen, anspinnen; — 2) burch Spinnen erwerben, erfpinnen.

pripręstvo, n. das Borspannwesen, Cig. pripréti, prèm, vb. pf. 1) flemmen: p. nogo, roko, ben Fuß, bie Hand (zwischen die Thur) flemmen, Cig., Levst. (Rok.); - 2) p. vrata, bie Thure zulehnen; vrata so priprta; — (fig.) usta komu p., jemandem ben Diund ftopfen, C .; - 3) arreftieren, Jan.; in Berwahrung nehmen: Zupan odganjanca pripre, Levst. (Nauk); začasno p. koga, jemonben in vorläufige Bermahrung nehmen, DZ.

pripreza, f. = priprega: bas Riemenbferb, V .-

priprozáč, m. berjenige, ber Borfpann leiftet, Bes.

priprézati, am, vb. impf. = pripregati, Z. priprež, preza, m. der Boripann, Mur., Jan., C.; tudi: priprež, Valj.(Rad), vzhSt.

pripréžen, žna, adj. Boripann-, Cig., Jan., DZkr., nk.; pripręžni konj, bas Boripannpferd, Cig.; priprežni pooblaščenec, ber Sorspannecommissar, Levst.(Nauk).

priprežonec, nca, m. bas Beipferb, bas Bor-

spannpferd, Cig., M.

priprežnik, m. ber Boripanner, Jan., Glas. pripreznina, f. bie Boripannegebur, DZ., DZkr. priprid, prida, m. ber Rebengewinn, Mur. pripridek, dks, m. bos Emolument, Cig.; pri-

pridki, Rebeneinfunfte, Cig.

pripriditi, pridim, vb. pf. burch Fleiß ermerben, Jan., Lasce - Levst. (Zb. sp.), nk.; p. si dokaj grošev, LjZv.; s tem ni polovičarja pripridila, Jurč.

priprositi, prosim, vb. pf. 1) bittend fommen, Mur.; - 2) burch Bitten erwerben, erbitten, Cig., Jan.; kar priprosiš, lahko nosiš, Npreg.-Jan. (Slovn.).

priprosjačiti, acim, vb. pf. burch Betteln erwerben, erbetteln, Jan. (H.).

priprost, prosta, adj. Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk., pogl. preprost.

priproanja, f. bie Filrbitte, Jan., M., nk.; tudi: príprošnja, jvzh.Št.

priprosnjica, f. die Fürsprecherin, Jan., jvzhSt. priprosnifk, m. ber Suriprecher, Jan., M., jvzhSt.

pripuhati, ham, vb. pf. ichnaubenh fommen, Cig.

pripust, m. 1) die Rulaffung, die Erlaubnis, Cig.; - bie Concession, Cig., DZ.; - 2) ber Bufchufe ber Dilch, bas Deitwerben, Cig. pripustba, f. bie Erlaubnis, C.

pripustek, stka, m. bie Erlaubnis, Jan., C. pripustiten, ina, adj. Bulaffunge: pripustiini list za kobile, ber Belegzettel, DZ.

pripustilo, n. die Zulassung, DZ.; p. k strogim preizkušnjam, DZ.

pripustiti, im, vb. pf. 1) dazutommen laffen, zulassen: kobilo k žrebcu p., Cig.; tele p., bas Ralb sangen laffen, C., Levst (Rok.); -2) melf werden (o kravah), Jan; - 3) geschehen laffen, zulaffen, gestatten; otrokom vse p., Jap.(Prid.); klasje grem pobirat za ženci, ki mi ga kak dober gospodar pobirati pripusti, Ravn .- Valj. (Rad); - zugeben, einraumen, Cig., Jan., Cig.(T.).

pripustitva, f. die Bulaffung, DZ.

pripustnica, f. ber Bulaffungsichein, Nov.; bie Licena, Z.

pripustnina, f. bie Belegtage (für Stuten), DZ. pripuscaj m. bie Concession, Cig.(T.).

pripuscanje, n. 1) bas Belegenlaffen bes brunftigen Biebes: p. zivine, ki se goni, Dict.; 2) bas Melfwerben ber Ruge; - 3) bas Bulaffen, bas Geftatten.

Ciconole

pripuščati, am, vb. impf. ad pripustiti; 1) hulaffen : gur Belegung gulaffen; kobile k zrebeu, krave k biku p.; - 2) volle Euter befommen (o kravah, kozah, kadar imajo že kmalu povreči), Cig., Jan., M., Gor.; - 3) geschehen laffen, zulaffen, geftatten; - zugeben, einraumen, Cig., Jan., Cig. (T.). pripuščénje, n. die Zulaffung, Mur., Cig.,

Ravn.-Valj.(Rad).

priračúnati, am, vb. pf. == priračuniti. priračunávati, am, vb. impf. ad priračunati; p. pristojbine, DZ.

priracuniti, unim, vb. pf. bagurechnen. prirájati, am, vb. pf. = priplesati, Z.

prirajmati se, a se, vb. pf. sich treffen, sich fügen; — prim. narajmati.

prirajtati, am, vb. pf. = priračuniti.

prirast, rasta, m. 1) bie Anwachjung an etwas, Cig.; - 2) ber Zuwachs, Cig (T.), M., DZ.; bie Bunahme (3. B. der Bevollerung), Cig.(T.); največji p., das Magimum ber Runahme, DZ.

prirastāj, m. ber Buwachs, C.

prirastati, am, vb. impf. ad prirasti, = pri-

raščati. nk.

prirastek, stka, m. 1) bie Anwachsung (an etwas), bas Angewachsene, ber Anwuchs, Cig.; bradavičasti prirastki na krompirju, BlKr.-Let.; — ber Beihalm, Cig.; — ber Knochenfortfat, Cig. (T.); — bas Trumm (ein Nebengang im Bergbau), Cig., Jan.; das Augment (gramm.), Jan.; — ber Bins, bie Intereffen, C., Z.; — 2) ber Buwachs, bas Erträgnis, die Fechjung, Mur., Cig., Jan. C.; dati seme na pol prirastka, Z.; - tudi pl. prirastki, C.

prirasti, rastem, vb. pf. 1) anwachien (an etwas), Cig., Jan.; k srcu mu je prirastlo, eš ift ihm an das herz gewachsen, Cig.; = p. se: dusa se mu je prirastla, er hat ein gabes Leben, Cig.; - 2) anwachsen: letos je malo pšenice, vina prirastio, die Getreibe-, Beinfechlung ift heuer gering; - 3) p. do -, im Bachfen bis gu einer Stelle gelangen.

prirastlika, f. = kar k ćemu priraste, ber

Anwuchs, C.

prirascaj, m. ber Anwachs, Jan. priraščati, am, vb. impf. ad prirasti.

priravnáti, am, vb. pf. anichmiegen, Cig.; - Aubereiten, Guts. - Cig.; appretieren, Cig.; abaptieren, Cv.; — accommobieren, Jan.

priravnávati, am, vb. impf. == priravnovati, Jan.(H.)

priravnováti, újem, vb. impf. ad priravnati,

prirazdeliti, im, vb. pf. anrepartieren, DZ. prirazumeti, ejem (em), vb. pf. p. kaj, etwas zwischen ben Beilen lefen, Cig.(T.).

prirecen, cna, adj. abverbial, Jan.

prireci, recem, vb. pf. 1) dazusagen, mehr fagen, Vrt.; — 2) zusprechen, abjudicieren, einantworten, Cig., Jan.; kdor najvec ponudi, temu bodo prirekli. Cig.; -- zur Last legen: prirečeno mu dejanje, DZ.; -3) eine Bufage machen, C.

prirecje, n. bas Abverbium, Cig., Jan., C. priced, reda, m. = priprava, ber Apparat, DZ. 1. priredba, f. = prireja, ber Zuwachs an

Thieren durch Zucht, C

2. priredba, f. bie herrichtung, bie Borbereitung, die Abaptierung, Jan., Cig. (T.), DZ., nk.; p. davka, bie Beranlagung ber Stener, Cig. (T.): - Die Appretur, ber Bereblungs. verfehr, DZ.; - bie Beranftaltung, nk.

priredben, dbena, adj. Bereblunge-: priredbeni promet, ber Bereblungsverfehr, Cig.

priredek, dka, m. ber Bumache an Thieren burch Bucht, Jan., Nov.-C.; imel bo lep priredek, LjZv.; pridelki in priredki domačega kraja, LjZv.

prireden, dna, adj. 1) gefchicht: p. k vsacemu delu, Vrt.; - 2) (gramm.) priréden, beiordnend, Jan.; beigeordnet, coordiniert, Jan. (H.).

prireditelj, m. ber Beranftalter, nk.

prireditev, tve, f. bie Beranftaltung, nk. 1. prirediti, im, vb. pf. heranguchten; veliko

živine p

2. priroditi, im, vb. pf. 1) herrichten, abaptieren, Jan, Cig.(T.), C., nk.; p. za tisk, für ben Drud vorbereiten, Cig. (T.); (Erze) aufbereiten, Cig. (T.); - vorfehren, veranlaffen, (prirediti) Levst. (Nauk); - veranftalten, arrangieren, nk.; p. veselico; — 2) coorbinieren (gramm.), Jan.(H.). priredje, n. bie Beiordnung (gramm.), Jan.;

bie Sapverbindung, Jan.(H.).

prireduik, m. ber Beranftalter, ber Arrangeur, Jan.(H.).

priredu, adv. = pri redu, beigeiten, fruh, C.; (tudi: priredi, C.).

prireja, f. bie Angucht, bie Zugucht (an Bieb), Cig. (T.); imaš kaj letos prireje? C.; pridelek in prireja, Jarn. (Sadj.); kupoval je ubožnim kmetičem voli in krave na pol prireje, Jurč.

prirejanjo, n. bie Beranftaltung, nk.

1, prirejati, am, vb. impf. ad 1. prirediti ; heranauchten; mlado živino si p., Cig.; prasce prirejati in z dobičkom razprodajati, Slovan. 2. priréjati, am, vb. impf. ad 2. prirediti, nk.;

gledališčne igre p., SIN.

prirêjek, jka, m. = priredek, prireja; die Anaucht, Cig., Jan., Cig.(T.).

prirejováti, ûjem, vb. impf. = prirejati, ver-

anftalten, nk. prirek, reka, m. bie Bejahung, Ravn.-M.

priefka, f. die Zuertenuung, die Ginantwor-tung, Cig., Jan.

prirékati, rêkam, vb. impf. ad prireči; 1) bagufagen, Jarn .; - 2) zueignen: p. si, fich mit Worten etwas zueignen, M.

prirekovati, fijem, vb. impf. == prirekati; 1) bagu Bemertungen machen, Z.; - 2) guerfennen, DZ.; einantworten, Jan.; - p. si, beanspruchen, Cig.

prirenčati, im, vo. pf. 1) knurrend kommen; — 2) p. si kaj, sich etwas erknurren, Cig. prirepek, pka, m. bas Anhangiel, Navr. (Spom.).

prirepiti, repim, vb. pf. (ale Unhangiel) hinaufügen: okrožje to je bilo novi deželi prirepljeno, Navr. (Let.).

prirevati, am, vb. pf. erbarben: p. si kaj, fich etwas abbarben, Cig., C.

priręza, f. 1) ber Zuschnitt, Cig.; — 2) bas Abstugen, M.

prirezati, retom, vb. pf. 1) guichneiben; -(fig.). jezik v bukvah lepše p., Vod. (I7b. sp.); - 2) burch Schneiben etwas fleiner machen, abitugen; peroti, drevo p., Cig.; dolgo suknjo in velike hlače p., Cv.

prirezávati, am, vb. impf. = prirezovati. prirezováti, ûjem, vb. impf. ad prirezati.

priribicevati, ujem, vb. pf. burch Fifcherei ermerben, Cig.

priribiti, im, vb. pf. erfifchen, C. pririniti, rinem, vb. pf. 1) gur Stelle ichieben, guschieben, herzubrangen; — 2) sich brangenb gelangen; p. do oltarja; tudi; p. se do oltarja; - 3) p. h kraju, k bregu, landen, Cig., DZ.

pririti, rijem, vb. pf. muhlend gelangen; krt pririje iz zemlje; - fich brangenb gelangen: nocoj sva komaj pririla do nje, tolika gnječa ie bila, Erj.(Izb. sp.).

pririv, m. ber Unbrang, Jan.

pririvanje, n. das Anbrangen, M.

pririvati, am, vb. impf. ad pririniti, Cig., Jan. priejúti, rjóvem, vb. pf. brullend tommen.

prirobiti, im, vb. pf. 1) am Enbe abhauen, abfagen, abtlogen, Cig.; - 2) beim Einfaumen annahen, anfaumen, Jan.(H.). priroc, m. 1) bie Sandhabe, C.; ber Sentel an

einem Befäße, C .; - 2) bie Bflugfterze, Jan., C.; - 3) bas Gelander, Jan., St.; príroč.

prirôček, čka, m. bas Mittel, Cig.

prirocen, čna, adj. 1) hanbfam, bequem; sekira je priročna, BlKr.-M.; meč priročneje opasati, Jurc.; bequem gelegen: prirocna njiva, BlKr.-M.; — 2) geichidt, Mur.; — 3) Hande: priręčna knjiga, daš Handbuch, Jan., nk.; - 4) links eingespannt: priročni konj; (opp. odročni).

prirôčnica, f. (knjiga) p., baš Handbuch, Cig.,

priročnik, m. der Amanuenfis, Cig., Jan., DZ.; ber Misiftent, DZ.

prirocnost, f. bie Sanbfamteit, Die Bequembeit, die bequeme Lage, Jan., M., C.

prirod, m. bie Berichmägerten, bie Schwägerichaft: rod in p., Ist.-Cig., Levst.(Pril.).

priroda, f. bie Natur, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; po prirodi, naturgemāß, Cig.(T.); tudi: príroda; — iz drugih slov, jezikov.

prirodek, dka, m. bas Naturproduct, Jan., SIN.-C.

priroden, dos, adj. Natur-, natürlich, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; prirodni sistem, bas Raturspftem, prirodno telo, der Raturförper, Cig.(T.); prirodna moč, bie Raturfraft, Jan., Navr. (Let.); prirodni glasovi, C.; prirodne barve, natürliche Farben, Žnid.; - naturgemäß, Cig.(T.); prirodni stan, ber Naturauftanb;

prirodno pravo, bas Naturrecht, prirodno pesnistvo, die Naturpoesie, Cig. (T.). prirodina, f. = prirodina, Cig., C.

priroditi, im, vb. pf. 1) hingugebaren, Cig.; - 2) (Früchte) hervorbringen, C.; - 3) prirojen, angeboren; to mu je prirojeno; prirojena hiba; — prirojeni greh — izvirni greh, Jan.(H.).

prirodnina, f. bas Raturprobuct, Jan., C., DZ., Jes., Erj. (Min.), Vrt.; pl. bie Raturerzeugnisse, bie Naturalien, Cig., Jan.

prirodnînski, adj. Naturalien-, Jan.(H.). prirodnják, m. ber Naturmensch, Cig. (T.). prirôdnost, f. bie Natürlichleit, Cig., nk.

prirodoljub, ljuba, m. ber Raturfreund, Nkol. prirodopie, pisa, m. die Raturbefchreibung, die Raturgeschichte, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. prirodopisec, sca, m. ber Raturhiftorifer, Cig.,

nk. prirodopisen, sna, adj. naturgejchichtlich, naturhistorisch, Jan., nk.

prirodopisje, n. bie Raturbeichreibung, Cig., Jan., nk.

prirodosiovec, vca, m. ber Raturforicer, C.,

prirodosloven, vna, adj. naturwissenschaftlich,

prirodoslovje, n. die Naturkunde, die Naturwiffenichaft, Cig. (T.), C., nk.

prirodoznânec, nca, m. ber Raturtenner, Cig.; ber Raturforicher, Cig. (T.).

prirodoznanski, adj. naturwiffenfcaftlich, Cig.; p. zemljepis, phyfifche Geographie, Jes., Cig. (T.).

prirodoznânstven, stvena, adj. gur Raturfunde gehörig, nk.

prirodoznánstvo, n. bie Naturfunde, Cig., Jan., nk.

prirôdstvo, n. bas Raturreich, Jan.

prirogoviliti, ilim, vb. pf. ungeschidt einherfommen: anwettern, Cig.

prirohnéti, im, vb. pf. larmend, polternd tommen, C., Erj.(Izb. sp.), nk., Kr.

prirojenje, n. = kar je komu prirojeno: bie Matur, C.; prirojenjė, ogr. - Valj. (Rad).

prirojénost, f. 1) die Natürlichkeit, Cig., Jan.; — 2) bas Raturell, Jan.

prirojíti, ím, vb. pf. jchwärmend, lärmend fommen.

prirojnik, m. = sorodnik, ber Bermandte: sosedje in prirojniki, Schönl.

prírok, m. 1) = priroč 2), C.; - 2) baš Mittel, Št.-Mur., Cig., Vrt., Levst. (Cest.); priroki (pomočki) k prospehu ljudskega učilništva, DZ.

priroka, f. bie Bflugsterge, Z., M.; Plug dreim za priroke, Danj. (Posv. p.).

priromati, am, vb. pf. 1) pilgernd fommen o. gelangen; - 2) burch Bilgern gewinnen: p. si zdravje, Cig.

prironč, m St., pogl. priroč 3).

priropati, am, vb. pf. burch Raub erwerben. priropotati, otam, otem, vb. pf. polternb fommen.

prirositi, im, vb. pf. eig. thauenb tommen: dežek prirosi, es beginnt fein zu regnen, Z.; solza prirosi, es perit eine Thrane bervor, Zora.

prirosijáti, a, vb. pf. zu thauen ober fein zu regnen beginnen, Jan.(H.).

prirotiti, im, vb. pf. herbeis, heraufbeichwören.

Bes., C. prirov, rova, m. ber Seitengraben, Cig.

prirožljáti, am, vb. pf. raffelnd tommen, Cig.,

prirudariti, arim, vb. pf. burch ben Bergbau er-

merben, Cig.

prisad, sada, m. ber Brand am Rörper; erni p.; pristopil, pritisnil je p., ber Brand ift hingugetreten, Cig., Kr.; vranični p., ber Milzbrand, Cig., Jan., C., Nov., Strp.; tudi: prisad, prisada.

prisaden, dna, adj. Brand-, branbig. prisaditi, im, vb. pf. 1) hingupflanzen, Cig.; kruh p., ein Brot an bas andere anichiegen, Cig.; - 2) p. se, in Brand übergeben: prisadilo se mu je, ber Brand ift zugeichlagen; rana se je prisadila, die Bunde ist brandig geworden, Levst.(LjZv.).

prisadnica, f. 1) die Entzündung, die entzündliche Stelle, Z., C.; — 2) = prisadnik, die Taubnessel (lamium), Z., Kr.-Valj.(Rad); tudi: ber Storchichnabel, bas Ruprechtfraut (geranium Robertianum), Cig., Medv. (Rok.);

tudi: prísadnica.

prisadnik, m. 1) ber Blutichwell (eine Pferbetrantheit), Cig.; — 2) die weiße Taubneffel (lamium album), Medv. (Rok.); ber Storchichnabel (geranium), C.; - tudi: bas Bingelfraut (mercurialis), C.

prisahniti, nem, vb. pf. = prisehniti.

prisajati, am, vb. impf. ad prisaditi. prisapiti, im, vb. pf. anwittern, V.-Cig.; prisapljena ruda, Cig.

prisapljenje, n. die Anwitterung, V.-Cig. priseben, bna, adj. augelehrt: prisebni konec

vitre, Rib.

priséči, séžem, vb. pf. 1) bazulangen: vse priseže (greift zu), kar je rok imelo, Ravn.; p. k čemu, etwas erreichen, C.; = p. kaj: Matjaž pa seže v tošnjico (žep), Priseže svetel, rumen zlat, Npes.-Schein.; - 2) einen Eib ablegen, ichwören; krivo, po krivem p., einen Meineib schwören, falfc schworen; p. na kaj, etwas mit bem Eide beträftigen, beichmoren; na to prisezem; p. na ustavo, die Berfassung beschwören, Cig.; - p. na glavo, beim Ropfe ichmoren, (prim. prisegati); -1) prisežen = zaprisežen, pereidet: priseženi možje.

prisęci, sęcem, vb. pf. = prikositi, mit ber Senfe abstupen, Cig.

prisedati, am, vb. impf. ad prisesti; 1) sich bazuseten; — 2) = presedati, aneteln: ta jed človeku priseda, bieje Speije wird einem im Salse lang, Cig.; priseda mi kaj, es ist mir eimas unangenehm, ungelegen, C.; Ga 'mam, da ti prisedal bo, Vod. (Pes.); (presedal, Vod. [Rok.]); priseda me (mi?), es angitigt mid), Zilj .- Jarn . (Rok.); (prim. hs. prisjedati, im Munbe fteden bleiben).

prisodavati, am, vb. impf. Beifiger fein, C. prisedeti, im, vb. pf. burch Gigen erwerben, erfigen, Cig.

prisedlariti, arim, vb. pf. burch bas Gattlerhandwert fich erwerben.

prisodulca, f. bie Beifigerin, Jan.(H.).

prisednik, m. ber Beifiger, ber Affeffor, Cig., Jan.; sodnijski p., Jan.; p. dezelnega odbora, ber Landesausichufsbeifiger, DZ. prisedniški, adj. Beifiger., Cig.

prisednistvo, n. bae Beifigeramt, Jan.(H.). prisedovati, fijem, vb. impf. Beifiger fein,

Jan.(H.). prisędstvo, n. = prisedništvo, Cig.

prisega, f. ber Gib; glavna p., ber Haupteid, Cig., DZ.; dopolnilna p., ber Erfüllungseib, DZ.; cenilna p., ber Schapungeeib, DZ.; v prisego vzeti koga, jemanden beeiben, ihm ben Eid abnehmen, Cig., Jan., DZ., Levst. (Pril.); s prisego potrditi kaj, etwas beschwören; pod prisego zagotoviti, eiblich versichern, Cig.; prisego dati komu, jemanben gum Gibe gulaffen, Z.

prisegáč, m. = kdor rad prisega, C. prisegalisce, n. ber Schwurplay, Cig.

priseganjo, n. die Eibesablegung, bas Schwören. prisegati, gam, vb. impf. ad priseci; ichmoren; p. na oltar, na nebo, beim Altar, beim Himmel ichwören, ogr.-Valj. (Rad).

prisegavec, vca, m. ber Schworer, Cig., Jan.; krivi p., der Meineidige, Meg.; goljufni p.,

prisegavka, f. bie Schwörerin, Cig.

priségniti, ségnem, vb. pf. fcmören, einen Eid ablegen, Mik.; na glavo p., kajk.- Valj. (Rad). prisegodavec, vca, m. der Abforberer eines Eides, ber Deferent, Cig.

prisegolom, loma, m. ber Eibbruch, M. prisegolomec, mca, m. ber Eibbruchige, M., SIN

prisegolomen, mna, adj. eidbritchig, Cig., Jan., nk.

prisegováti, ûjem, vb. impf. = prisegati, Cig., M.

prisegovavec, vca, m. ber Schwörer, Jan. prischet, hla, adj. etwas troden, C.; prischla pšenica, Z.

prisehniti, sahnem, vb. pf. 1) andorren, antrodnen, Cig.; — 2) ein wenig trodnen, Z. prissja, f. der Beisig, Cig.

prisejáti, sejem, vb. pf. 1) bagufaen; hudic je gloti prisejal, C.; ljuljko med pšenico p., C.; — nachfäen: p., če prva setev preredko potene, Zora; - 2) p. do -, beim Gaen bis gu einer Stelle gelangen, Cig.

prisek, seka, m. die Abstunung, DZ.

prisekati, sekam, vb. pf. 1) p. jo, fraftig ichreitend tommen, C.; - 2) burch Haden, Hauen erwerben: p. si kaj, fich etwas erhauen, Cig.; - 3) hadend fürzer machen, toppen, abstuzen, Cig., Jan., Cig.(T.); drevje p., drevju vršiče p., Cig.; prisekan, abgeftubt: p. stožec, ein abgestutter Regel, Cig. (T.).

Cocococole

prisekávati, am, vb. impf. - prisekovati; Grozno jo po polju suje, Češe, lomi, prisekava (o toči), Slom.

prisekováti, ûjem, vb. impf. ad prisekati; abstupen, Cig., Jan.; p. psu rep po malem, Navr (Let.); p. uhala, "mausein", Strp.

priselitev, tve, f. bie Zuwanderung, die Einwanderung, Jan.

priséliti se, sélim se, vb. pf. sich bazu ansiebeln, einwandern, Jan., Cig.(T.).

priséljonec, nca, m. ber Zugewanderte, ber Einwanderer, Zora.

priseljeváti se, ûjem se, vb. impf. ad priseliti se, Jan.

priseinica, f. die Anfiedlerin, Jan. (H.). priseinik, m. ber Anfiebler, Jan.(H.).

prisen, sna, adj. etht, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; (stsl.); pogl. pristen.

prisencje, n. ber Salbichatten, Cig., Jan., Cig.

prisesáti se, âm se, vb. pf. jaugenb fich anhangen, fich anfaugen, Erj. (Izb. sp.).

prisesti, sedem, vb. pf. fich bazufegen; prisedi k nam na voz!

prisfstvo, n. bie Eidesablegung, Svet.(Rok.); krivo p., ber Meineld, Jsvkr.

1. prisévati, am, vb. impf. ad prisejati, M.

2. prisovati, am, vb. impf. icheinend warmen, Zora

prisovek, vka, m. bie Rebenjaat, Mur., Cig., Met., Mik.; - bie Mitfaat, Z.; moj brat ima svoj p., (ein Stud von meinem Relb au feiner Brivatfaat), Z.

prisęžen, žna, adj. Eib., Eibes., Cig., Jan.; prisežna dolžnost, bie Eibespflicht, Cig.; v prisežno ime povedati, an Eibes statt ausfagen, Svet.(Rok.); - p. mož, ein Beeidigter, Cig., Erj. (Izb. sp.); ein Geichworener, Svet. (Rok.).

priseženec, nca, m. = prisežnik, ber Beeibigte,

priseznik, m. 1) ber Beeibigte, Cig.; ber Schoppe, kajk. - Valj. (Rad); - 2) (šeljivo) = devetogub (ber Blättermagen), ker vele, da je prisegel, da ga živ krst nikdar čisto ne opere, Brjenad Rihenberkom-Erj. (Torb.).

priseznost, f. die Gidhaftigleit, Cig. prisifati, im, vb. pf. gifchend tommen, Cig. prisifati, sijem, vb. pf. ftrablenb, fceinenb berbortommen; solnce je prisijalo na vzhodu, izza oblakov; - icheinend gelangen; solnce je prisijalo do naše hiše, v našo sobo, bie Sonnenstrablen erreichten unfer Saus, bran-

gen in unfer Bimmer.

prisiten, ina, adj. Bwangs.: prisilne stvari, katere so pod prisilno dolžnostjo, odpošiljati jih s posto, alle postzwangspflichtigen Gegenstände, DZ.; prisitni popotni list, ber Zwangspafs, Levst. (Nauk), DZ.; prisilna delarnica, das Zwangsarbeitshaus, Levst. (Nauk).

prisiliti, silim, vb. pf. 1) burch Zwang bazubtingen, amingen; p. koga k čemu, da kaj stori; ne stori, če ni prisiljen (menn er nicht muss); p. koga na plesišče, Jurč.; — p. iz koga kaj, jemandem etwas abdrangen, Cig.: - prisiljen, gezwungen, nothgebrungen, erzwungen; prisiljena obramba, bie Nothwehr, Cig.; p. smeh, Cig.; -- affectiert, Jan.(H.); Broangs., Cig.; - 2) mit Gewalt bringen, herandringen: p. kam, sovražnik je do nas prisilil, Cig., C.; — 3) p. se, fich her-beibrangen, Jan.; sich aufbrangen: ta elovek se je k nam prisilil, Cig.

prisiljávati, am, vb. impf. = prisiljevati, C. prisitjenec, nca, m. 1) ein gezwungener Diener, ber Zwangdiener, Cig.; - ber Zwängling, Levst.(Nauk); - 2) ber Doft aus unreifen Trauben, Vrtov. (Vin.); - 3) ber Aufbring. ling, C., Zora.

prisiljenik, m. ber Bienenschwarm, ber aus-

gieben mufs, C. prisiljonka, f. ein weiblicher Zwängling, Jan. (H.).

prisiljenost, f. ber Zwang (ale Eigenschaft), bie Bezwungenheit, Cig.; Die Affectiertheit, Jan.(H.).

prisiljeváti, (ljem, vb. impf. ad prisiliti, Jan.(H.). prisilfiv, iva, adj. subringlich, Cig. (T.); prisiljivo vprašati, Zv.

prisilfivec, vca, m. ber Zubringliche, Jan (H.).

prisiljivka, f. die Budringliche, Jan.(H.). prisipati, sipam, pliem, vb. impf. ad prisuti; dazuschütten; — (vb. pf. = prisuti, St.). prisipavati, am, vb. impf. = prisipovati.

prisipováti, ûjem, vb. impf. = prisipati, bazuichütten.

priskákati, kam, čem, I. vb. pf. fpringend perantommen; zajčki priskačejo k hlapcu; - II. priskâkati, vb. impf. ad priskočiti; priskakaje, gelegentlich, nebenher, Cig.; priskakaje delam, ich fpringe nur geitweise gur Arbeit, Z., Lašče-Levst.(M.).

priskakci, m. pl. na priskakcih, gelegentlich, mit Unterbrechungen: te svitke je vse na priskakcih napravil, BIKr.; pisma na priskakcih pisana, Navr. (Let.).

priskakljáti, am, vb. pf. hupfend tommen. priskakóma, adv. == priskakaje, na priskakeih; nach Gelegenheit, mit Unterbrechungen, Met., BlKr .- Mik., Dol.-Levst. (Rok.).

priskakováti, ûjem, vb. impf. ad priskočiti, priskakati I.; — priskakûj (nam. priskakuje) kaj storiti, gelegentlich, mit Unterbrechungen etwas verrichten, Gor.

priakočiti, skočim, vb. pf. bergu-, binguipringen; na pomoč p.; - gelegentlich fommen: priskoči k nam, pa boš dobil, Svet. (Rok.). priskôški, adj. na priskočkem = na priskak-

cih, priskakoma, BlKr.-Mik.

priskok, skoka, m. der Beisprung, Mur. priskopariti, arim, vb. pf. burch Beig erfparen, ergeizen, Cig.

priskopováti, újem, vb. pf. - priskopariti, Cig., Jan.

priskopúšiti, ûšim, vb. pf. = priskopariti, C. priskeba, f. bie Beijchaffung, C.

priskrbeti, im, vb. pf. beforgen, beischaffen, verschaffen; priskrbi mi denarjev; p. komu službo.

Cichalo

priakrbévati, am, vb. impf. - priskrbovati, C. priskrbljenje, n. bie Beischaffung, Cig. priskrbnik, m ber Beifteller, DZ priskrbováti, üjem, vb. impf. ad priskrbeti. priskubsti, skubem, vb. pf. ein wenig rupfen, Cig priekūta, f. 1) ber Uberbrufe, Cig., Jan.; -2) ein faber, widriger Menich, Svet. (Rok.).

priskuten, tna, adj. elelhaft, wibrig, C.; pri-

skutna navada, Jurč.: fade, Jan.

priskutiti, skutim, vb pf. efelhaft, verhafet, unangenehm machen, verleiden: p. komu kaj, Mur., Cig., Jan., C., Dol, Notr., BlK1.; - p. se, elelhast werben, zu widerstehen anfangen, Cig., Jan., C., Dol., Notr., BlKr.; priskutila se mi je ta jed, bieje Speife wiberfteht mir, Z.; življenje se mu je priskutilo, Kres.

prislad, m. 1) bie Rachjugung, Z.; - 2) ber Einschlag (im Bein), Cig.

pristadek, dka, adj. fitfilio, Habd.-Mik. pristaditi, im, vb. pf. nachfüßen, Z.

prisladkáti, am, vb. pf. 11 erichmeicheln, Jan.; - 2) p. se, mit ichmeichelnben Worten tommen, Z.: - 3) p. se, fich einschmeicheln, Z. prislânjati, am, vb. impf. ad prisloniti

prislediti, im, vb. pf. p. komu, jemanbem in bie Rabe tommen: tako je hud na njega, da mu niti prisledil nebi, vzhSt.

pristepariti, arim, vb. pf. burch Betrug ober

Schwindeleien erwerben.

pristępiti se, im se, vb. pf. 1) fich fcmarogenb aufbrangen, Cig.; - 2) prislepi se komu kaj, es wirb jemanbem von ungefähr etwas gu-

theil, Cig.

prialiniti, alinim, vb. pf. 1) mit Speichel anfleben, Cig.; - 2) p. se komu, sich bei jemanbem einschmeicheln, Cig., Jan.; fcmeichelnb sich beigesellen: zapeljivec se pastirjem prislini, Slom.; - p. se kum, als Schmaroper sich beigesellen, Cig.; (na svatovščino) se prislinijo vlačugarji od vsch krajev, Erj. (17b. sp.); prislinjen, schmaroperisch, Cig.

prislinjenee, nea, m. ber Schmaroger, V .-Cig.

prialójiti se, im se, vb. pf. = priamoditi se (o jedi), Vas Krn-Erj.(Torb.); - prim. sloj. prision, siona, m. 1) bas Unlehnen, M.; - 2) bie Seitenlehne eines Seffels, (tudi : prision) ogr. - Valj. (Rad); - 3) prislon drv, eine (g. B. an eine Band angelehnte) Lage Bolg, Levst. (Zb. sp.); - 4) ein unbrauchbater Menich, als laftiges Unbangfel beim Saufe,

prisionek, nka, m. etwas Angelehntes; ber Ofenlochbedel, St.-Valj. (Rad); — pl. prisionki, bie verschiebbare Tennenthur, C

pristoniten, ina, adj. jum Untehnen bienenb: prislonitna stolba, Levst. (Pril.).

prisioniti, sionim, vb. pf. hingulehnen, anlehnen; lestvico k steni p.; - p. komu zaušnico, eine Ohrfeige geben, Cig.; - p. se, fich bingulehnen, fich anlehnen; prislonjen biti, lehnen, Cig.; - p. se kam, irgendmo Schut fuchen, ogr .-C.; - p. se, sich schmarogend beigesellen, Dol.

pristonja, f. ber Spreigbaum beim Rebengelanber, C.

pristonka, f. - priston, die Seitenlehne, ogr.-

prisiov, slova, m. das Abverb, Jan., nk. pristoven, vna, adj. abverbiell, Jan., nk.; prislovni rek, ber Umftanbejag, Cig. (T.).

prisloveti, im, vb. pf. burch ben Ruf rühmlich befannt werden, Mur., Cig.; p. do koga, C. prislovica, f. der Denffpruch, das Sprichwort, Jan.; - prim. češ. přísloví, bas Sprichwort. prislôvka, f. = prislovica, C.

pristuh, m. die aluftische Taufchung, Cig. (T.).

prisiusanje, n. bas horchen, Cig. prisiusati, am, vb. impf. laufchen, borchen,

Jan.; prislušaje zvedeti, erlaufchen, Cig. prislušávati, am, vb. impf. = prisluševati:

p. čemu, auf etwas horchen, LiZv. prislusavec, vca, m. ber horder, Jurc. prisluševanje, n. bas Sorchen, Cig. prisluševáti, újem, vb. impf. horden, Cig., Jan.; prislušujoč zvedeti, abporten, Jan. prisluševavec, vca, m. ber horder, Cig., Jan. prisluševavka, f. die Horderin, Cig., Jan.

prisluškati, am, vb. impf. horden: Prisluškal (bom), kar bo val šumljal, Greg.

prisluškávati, am, vb. impf. - prisluškovati, Dol.

prisluškováti, újem, vb. impf. horcen, Cig., C.; (-évati, BlKr.).

prisluškovavec, vca, m. ber horcher, Dol. prisluškovāvka, f. bie Sorcherin, Dol. prislûšnik, m. ber Auscultant, Jan. (H.).

prisiúti, slóvem, slújem, vb. pf. = prisloveti ; od onod je do nas prislulo, von bort hat fich ber Ruf bis zu uns verbreitet, C. pristutba, f. bie Erwerbung burch Dienen,

prislužek, žka, m. baš durch Dienen Erworbene, ber Berbienst; imel je s svojo umetnostjo obilo prislužka, Navr. (Let.).

prisluzen, Ina, adj. 1) ben Berbienft betref. fend, Berdienst:, Jan. (H); - 2) fabig gu verdienen, erwerbefähig, Cig.. Jan.

prisluževáti, ûjem, vb. impf. ad prislužiti. prisluževavec, vca, m. ber Berbiener, Jan.

prialužiti, im, vb. pf. burch Dienen, Arbeiten u. f. w. crwerben, perbienen; veliko denarja si p.

pristužljiv, iva, adj. erwerbjam, Cig., Jan., Cig.(T.).

pristužljívost, f. die Erwerbsamleit, Cig. pristúžnost, f. die Erwerbsfähigleit, Cig., Jan. prisméjati so, sméjem, sméjam se, *vb. pf.* lachend fommen.

prismòd, smóda, m. = prismoda, Cig prismoda, f. ein angebrennter, verrückter Menfch. prismodarîja, f. ein dummer, alberner Streich; ein bummer Einfall, SIN.

prismôdast, *adj.* perriidt: prismodasto se v

koga zatelebati, LjZv.

prismode, deta, m. ein angebrennter, berrudter Menich, Mik. prismôdež, m. = prismoda, M.

Google

prismoditi, im, vb. pf. ein wenig verbrennen, ansengen; lase si p.; p. se, angesengt werben; mieko se je prismodilo; — p. komu eno, jemandem einen Schlag versetzen, Jurc.; prismojen (nav. prismojen), angebrennt, ver-

prismodnina, f. ber Branbgeruch, Cig. prismojek, jka, m. bas Angefengte, bas Angebrennte, Cig., M.

prismojeneo, nca, m. ber Angebrennte, ber Berrückte.

prismojenka, f. bie Angebrennte, Die Berrüdte.

prismojonost, f. bie Berrudtheit.

prismolariti, arim, vb. pf. burch Bechhandel

erwerben, Cig.

prismoliti, im, vb. pf. mit Bech befestigen, anpichen, Mur., Cig.; tudi : prismoliti, smolim: slečal je v hiši, kakor bi bil prismoljen, Gor.-

prismrdeti, im, vb. pf. ftinfend fommen, Cig.; prismrdelo je nekaj do nas, ein Gestant ist

zu uns gebrungen.

prismučati, im, vb. pf. (auf einem Schlitten) angefahren tommen, Z.; - herangeschlüpft ober berangeschlichen tommen, C., Slom.

prismuk, smúka, m. — prismuknjen človek, prismoda, Gor.-M., C.

prismukati, kam, čem, vb. pf. - prismučati; auf einem Schlitten angefahren tommen, Z.; – schleichend herankommen, Volk.

prismukavati, am, vb. impf. heranichleichen, C. prismúkniti, smůknem, vb. pf. 1) p. koga, gemandem einen Sieb (g. B. mit ber Beitiche) verfetten, Cig.; p. komu eno, jemandem eine Dhrfeige geben, Savinska dol.; --- 2) prismuknjen, verrudt, nicht gang bei Berftanbe. prismuknjenec, nca, m. ber Berrudte.

prismuknjenost, f. bie Berrudtheit.

prieneti, snamem, vb. pf. fürger ichneiben, Z,

prisnováti, snújem, vb. pf 1) anreihen, M.; antnüpfen, Cig. (T.); — 2) p. se, sich brangend nacheinander tommen: ljudi se prisnuje v cerkev, C.

prisnubiti, im, vb. pf. erfreien. prisodba, f. die (richterliche) Buerfennung, bie Einantwortung, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. prisodec, dca, m. ber Beirichter, ogr.-C.

prisoden, dna, adj. Einantwortunges: prisodno pismo, bie Einantwortungeurfunde, Cig., Levst. (Nauk).

prisoditi, im, vb. pf. burch einen Aussbruch auertennen, ausprechen, Guts., Mur., V. - Cig., Jan., Cig.(T.), Svet.(Rok.), nk.; p. komu dedino, Cig.; globo p., DZ.; prisojena pravica, Z.; - jaz mu ne bi bil prisodil toliko let, ich hatte ihn nicht für so alt gehalten, Z.; temu bolniku ne prisodim več dveh dni življenja, Z.; — zumuthen, Cig.; — prisojen, bom Schicial beichieben, Str.

prisoj, soja, m. die Connenseite eines Ortes, Cig., C.; na p., fonnenseitig, SIN.; - tudi

prisoj, Valj. (Rad).

prisojanje, n. bas Zuertennen, DZ.

prisojati, am, vb. impf. ad prisoditi; zuertennen; - jumuthen, Cig., Zora.

prisoje, n. eine fonnenseitige Begend, bie Sonnenlehne, die Sonnenfeite, Cig. (T.), C.

prisoje, f. pl. = prisoje, n.. Jan.(H). prisojen, ina, adj. sonnenseitig, Cig., Jan., Cig. (T.), Mik.; prisojna rebra so vsa prikrita z vinogradi, Zv.; prisojni Gorjanci, LjZv.

prisojevanje, n. das Zuertennen, DZ. prisojeváti, ûjem, vb. impf. ad prisoditi, = prisojati, Cig., Jan., nk.

prisojiten, ina, adj. Einantwortungs, Jan.

prisojilo, n. bie Einantwortungsurfunde, Cig.

prisojína, f. die Sonnenseite, C. prisolíti, ím, vb. pf. dazusalzen, nachsalzen, Jan.(H).

prisôlace, n. 1) = prisoje, Npr.-Krek; -2) die Rebenjonne, Jan.

prisotneece, n. bie Rebensonne, Cig. (T.). prisolncje, n. bie Gonnennabe, bas Beribelium, Cig., Jan., C., Jes.

prisôlnčnica, f. ein innerer Blanet, Jan.(H.). prisôinje, n. = prisolnčje, Jan., Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.).

prisopihati, ham, vb. pf. heftig athmend, feucheno fommen; (praes. tudi : prisopišem : prisopiše iz gošče, Jurč.).

prisópsti, sópem, vb. pf. hörbar aihmend fommen, Cig.

prisóten, adj. == navzočen, C., nk.; - prim. hs, prisutan, rus, prisutstvie.

prisótnost, f. = navzočnost, C., nk.

prisotstvo, n. die Gegenwart, Cig. (T.), DZ. prisotstvováti, siem, vb. impf. gegenwärtig sein, Cig. (T.), Sol., SlN.; — iz rus. prispáti, spím, vb. pf. burch Schlaf erreichen,

erichlafen, Cig.

prispęšiti, spęšim, vb. pf. = prihiteti, Jan.; na pomoć p., Vrt.

prispeti, spem (spejem), vb. pf. 1) eilenb berbeitommen, einlangen, eintreffen, Cig., Jan., C., Mct., Vrt., nk.; — 2) gebeihen, C.; — 3) beiftenern, Jan., Sol.; (ces.).

prispevati, am, vb. impf. ad prispeti. Jan., nk. prispęvek, vka, m. ber Beitrag, Jan., Cig. (T.), C., DZ., Nov.; — češ.

prispodabljanjo, n. bas Bergleichen, kajk .-Valj. (Rad).

prispodabljati, am, vb. impf. ad prispodobiti; vergleichen, Jan., Cig. (T.), C.; p. koga oslu = z oslom ga zmerjati, C.

prispodoba, f. = pripodoba, ber Bergleich, Cig., Jan., Cig.(T), Valj.(Rad).

prispodóben, bna, adj. 1) sinnbilblich, allegorifch, metaphorifch, Jan.; - 2) vergleichbar. ähnlich, Cig., ogr.-C.; prispodobno, analog, Levst. (Pril.).

prispodobiti, obim, vb. pf. vergleichen, Cig., Jan., Cig. (T.); brata bratu p., ogr.-C.; p. koga k čemu, ogr.-C.

prispodobnost, f. bie Bergleichbarteit, bie Ahnlichteit, C., Z.

prisposobiti, im, vb. pf. accommodieren, Nov., Sen. (Fiz.).

priefcen, ena, adj. herglich, innig; prierena ljubezen; - herzgeliebt, Jan.; prisfeni prijateli, ber Bergensfreund, Cig.

prisfenica, f. bie Berggeliebte: bie Favoritin,

prisfenik, m. ber Liebling, C.; ber Favorit,

prisfenost, f. bie Berglichfeit, bie Innigfeit. prisreciti se, srecim se, bb. pf. = posreciti se, C., Svet. (Rok.).

prisrečkati, am, vb. pf. erlojen, Cig.

pristaja, f. 1) die Anlandung, Cig.; - 2) = pristajalisce, ber Aulanbungsplat, C.; - 3) na pristaje priti (komu), zum Borichein tommen, (jemanbem) in ben Burf tommen, Ravn .-Cig., Cig. (T.).

pristajalisce, n. ber Landungsplag, Cig., Jan.,

Cig. (T.), C., DZ.

pristajalîški, adj. jum Lanbungeplas geborig: p. most, bie Landungsbriide, DZ.

pristajanje, n. p. (k bregu), bas Landen, Cig.,

pristajati, jam, jem, vb. impf. ad pristati (stanem, stojim); 1) lanben, Cig., Jan.; p. s čolni in plavi, DZkr.; — 2) beitreten, beipflichten, auf etwas eingeben: jaz pristajem k tvoji dobroti, Krelj; p. na posebne svoboscine (einraumen), Levst. (Pril.); - 3) p. se komu, sich für jemanben geziemen, ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad), nk.; — sich gebüren: kakor se pristaje, ogr.-C., Erj. (Izb. sp.); - 4) angehen, betreffen: p. se česa, koga, C. pristal, stala, adj. paffend: obleka se ji je zdela pred zrcalom na vso moč pristala in premagovalna, LjZv.

pristan, m. ber Sofen, Cig., Jan., DZ.; prim. hs. pristan (m.), rus. pristans (f.). pristanar, rja, m. ber hafenmeifter, DZ.

pristanek, nka, m. bie Anfahrt mit dem Schiffe, Cig.

pristanina, f. bas Safengelb, bie Safengebilr, Cig., DZ.

pristanisce, n. ber Spafen, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ., Jan., nk.; pravi port* ali p., Krelj.

pristaniščen, ščna, adj. Hafen : pristaniščni glavar, ber Hofencapitan, DZ.

pristanjo, n. die Landung, Cig., Jan.

pristanski, adj. Sufen-, Cig.

pristar, adj. = pristaren, C pristaren, rna, adj. čillich, C

pristarinariti, arim, vb. pf. ertrobein, Cig. pristas, m. ber Unbanger, C., nk.; - prim.

hs. pristaša.

pristáti, stánem, vb. pf. 1) - stopiti na kaj, BlKr.-Let.; — lanben, Cig., Jan., Vrt.; pristal je k hisi, er hat zugeheiratet, Svet. (Rok.); - 2) p. na kaj, auf etwas eingeben, in eimas einwilligen, es gutheißen, bewilligen, Alas., Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ., Vrt., Levst. (Nauk), nk.; - eingestehen: on je pristal, veh St.; -3) = pristati (-stojim), paffen, LjZv.

pristati, pristojim, vb. impf. wohl anfteben, baffen: stori, kar tebi dobro pristoji, Trub.;

oblecite, kar sem Vam prinesel; rad bi videl. kako Vam bode pristalo, Str.; Kako ljubo ji pristoji jeza! Str.; pristoji mu, eš iteht ihm gut, BIKr.; tudi: p. se, Trub.; pesti, ki bi se pristale bolj kaki gospodični, Lj-Zv.; - fich schiden, fich geziemen: skofu pristoji, Dalm.; kakor (zvestemu meščanu) pristoji, rok. iz 16. stol.; tebi ne pristoji tako govoriti, Levst. (Nauk); tudi: p. se, C., kajk .-Valj. (Rad); ne pristoji se, es geziemt sich nicht, Dict.; - zusteben: to meni ne pristoji, das steht nicht mir zu, Kreij; okrajnemu oblastvu pristoji, lov dajati v zakup, Levst. (Nauk); pristoji mu pravica, naslov mu pristoji (gebürt ihm), DZ., Cig. (T.); — (bazu) gehören: vsi ljudje pristoje v to občestvo ("gmajno"), Krelj; te dve njivi pristojita k mojemu zemljišču, Levst. (Nauk); sem pristoji, hieher gehört, Erj. (Torb.); — (als Eigenthum) gehoren: to meni pristoji, das gehort mir, Levst. (Nauk); - prim. pristojati. pristav, m. 1) ber Meier, Cig., Jan., M., Valj. (Rad); - ber Abjunct, Jan., C., nk.; - nam. pristanišče, Jan.; — tudi: pristàv, stáva.

prístav -- pristávljati

pristava, f. 1) ber Meierhof, bas Landgut, Meg., Dict., Mur., Cig., Jan., Schönl., Jap.-Valj.(Rad), nk.; jaz sem pristavo kupil, Krelj; v predmestjih so vrti, pristave, Hip. (Orb.); "to je grad in pristava!" (to je vse!): tako se reče, kadar je česa (n. pr. pridelka) malo Notr.-Let.; tudi: pristava; Na polju stoji pristava, Prelepa nova pristava, Npes.-Vraz; -2) = sinus (math.), Jan., Cig.(T.); (po češ.).

pristavba, f. ber Zubau, DZ. pristavek, vka, m. 1) das Angesepte, Cig.; das Bujegbrett (im Bienentorbe), C.; — Die Anstüdung, ber Anschieber (3. B. an einem Tische), Cig.; - 2) ber ichriftliche o. mundliche Beifag; bie Claufel; naznanja se vam s tem pristavkom (mit bem Bebeuten), Cig., C.; - 3) bie Opposition (gramm.), Cig., Jan.; - 4) = zaženilo, bie Wiberlage, BlKr.

pristaven, vna, adj. jur Meierei gehörig; pristavno zemljišče, Cig.

pristavica, f. dem. pristava; eine Meine Meierei: klošterska p., Jurč.; Imata belo pristavico, Npes.-K.

pristaviti, stavim, vb. pf. hinguftellen; stol p. (k mizi); meso p. (k ognju, da se začne kuhati); lestvico p.; — hingubauen, Cig.; – anstüden, Cig.; — pristavljeni lasje, ber Haarauffas, Cig.; - hinzufügen; - (munblich ober schriftlich) beifügen; — p. se (k delu), fich gur Arbeit bequemen, Cig.; - k bregu p., lanben, Trub.

pristāvje, n. das Angebaube, das Beiwert, Cig. pristavkast, adj. zujahartig: pristavkaste be-

pristavlja, f. die Meierin, Cig., Mik. pristavljanje, n. bas Singuftellen; bas Singufügen.

pristávijati, am, vb. impf. ad pristaviti.

pristavnica, f. die Meierin, Cig., Jan. pristavnik, m. ber Reier, Cig., Jan.; p. ali oskrbnik, Jurč. pristavnikováti, újem, vb. impf. = pristavnik

biti, Jurč.

pristavski, adj. jur Meieret gehörig, Cig. pristavscak, m. ber Deier, Cig.

pristavščíca, f. bie Meierin, Cig.

1. pristen, stna, adj. echt, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk .; pristni bratje, bie leiblichen Bruber, Meg. - Mik., Zilj. - Jarn.(Rok.); pristni oce, ber leibliche Bater, Mur.; pristni nauk, die lautere Lehre, Cig.; - p. ulomek, ein echter Bruch, Znid.

a. pristen, stna, adj. possenb, Mik.; schicklich,

Z.; - prim. pristojen i

pristenek, nka, m. der Altoven, Jan. (H.). pristlati, steljem, vb. pf. Streu bazugeben. pristnoroden, dna, adj. vollburtig, Jan.(H.). pristnorodnost, f. bie Bollburtigfeit, Jan. (H.). pristnost, f. bie Echtheit, Mur., Cig., Jan.,

Cig.(T.), nk.; p. kacega pisma, die Echtheit

einer Urfunbe, DZ.

priatoj, stója, m. = oder, bas Gerüft, C. pristojati, im, vb. impf. = pristati (pristojim), Cig., Jan., Levst. (Nauk); (pristjati, Mik. (Et.); pristjati se, Strek.).

pristojba, f. die Gebur, C., DZ.; podvreči

pristojbam, DZ.

pristojbina, f. bie Bebur, Cig.(T.), C., DZ., nk.; pristojbina, Levst. (Nauk).

prietojbînski, adj. Beburen-, nk.

pristojen, jna, adj. 1) entiprechend, Cig., Jan.; svoji veri pristojno živeti, C.; - geburend, Cig., Jan., Cig.(T.) nk.; pristojno, auf geburende Art, Cig.; - schidlich, auftandig, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; to ni pristojno, das ift wiber bie gute Art, Cig.; -2) auftanbig, Guts.-Cig., Jan., C., nk.; pristojna oblastva, zustanbige Behörben, DZ.; pristojni sodnik, ber befugte Richter, Cig. pristojina, f. = pristava, ber Meierhof, Z.; (pristojna) Mur., C.

pristojnik, m. ber Buftanbige, SIN .- C. pristojnina, f. = pristojnost 2): Die Competeng, DZ.; cerkvena p., die firchliche Com-

peteng, DZ.

pristojnost, f. 1) die Angemesseuheit, die Anständigkeit, die Schicklichkeit, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), C.; - 2) bie Competenziphare, bie Competent, Cig., Cig. (T.), Levst. (Pril. Cest.); - 3) die Bustandigfeit, Cig., Jan., DZ.

pristokati, stokam, cem, vb. pf. achend fommen. pristop, stopa, m. 1) bas Singutreten, ber Butritt, Cig., Jan.; p. zapreti komu, jemanbem ben Bugang versperren, Cig.; ber Introitus (Ansang ber Meffe), Cig.; - Die Ginleitung, ber Eingang (exordium), Cig. (T.), Navr. (Kop. sp.); - 2) ber Beitritt (au einer Bereinigung), Mur., Cig., Jan., nk.; – die Heirat in ein anderes Haus, die Zubeirat. C

pristopa, f. bie Bubeirat, Cig.; pristopo imeti, bie Gelegenheit haben in ein Saus zuzuhei-

raten, Svet.(Rok.).

pristépati, am, vb. impf. ad pristopiti. pristopavec, vca, m. ber in ein anderes Saus zuherralet, Svet.(Rok.), Tolm.

pristopen, pna, adj. 1) Beitritts, Cig., nk.;

- 2) juganglich, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. pristopiti, stopiin, vb. pf. i) hingutreten; p. h komu in ga pozdraviti; p. na pomoć, zu Spilfe tommen, Gig.; k delu p. Sand mit anlegen, Cig.; ju Silfe tommen : bliznjemu p., Bas.; da bi mu sv. Duh pristopil, Burg.; die Messe beginnen: duhovnik je že pristopil; za botra p. pri kretu, Gevotter fteben, juzhSt.; - prisad je pristopil, ber Brand ist jugeschlagen, Cig.; — 2) beitreten; k veri, k drustvu p.; - beipflichten: p. h komu, k čemu, Cig.; p. h komu, jemanbes Bartei nehmen, Jan.; - p. kam, irgenbwohin auheiraten, Cig. pristopljáti, am, vb. pf. herantrippeln, nk.

pristopnica, f. ber Beitritteichein, C., nk. pristopnina, f. bie Beitrittsgebur, C., nk. pristopnost, f. die Buganglichleit, Cig., Jan.,

pristopováti, ûjem, vb. impf. ad. pristopiti == pristopati, Cig., Jan., M.

pristôpěčina, f. = pristopnina, C. pristoren, rna, adj. erwerbiam, Jan.

pristoriti, im, vb. pf. nachträglich thun, eine Arbeit nachholen, Jan., M.

pristota, f. = pristnost, die Echtheit; Kdaj (je) pristota nadomestek? Levst.(Zb. sp.).

pristovati, ujem, vb. impf. = pristati, pristojati (pristojim), passen, sich schiden, ("pristovati, pristjem"), Vrtov.(Km. k.), Lašče-Levst. (Zb. sp.), Notr.; - zujagen: to jim ne pristuje, Vrtov.(Km. k.); snedel je nekaj, kar mu ni pristovalo, Svet.(Rok.).

pristradati, am, vb. pf. burch Darben erfparen: p. si kaj, sich etwas erbarben, Cig., C., SIN. pristradováti, üjem, vb. impf. ad pristradati,

Cig.

pristrah, m. bas Schrednis, bas Schredbild, bas Gespenst, Meg.-Mik., C., M., Z. pristraha, f. = pristrah, Mur.

pristrahováti, újem, vb. pf. burch Strafen er-

zwingen, Dict. pristran, strána, adj. = pristranski, 1) Neben-, Seiten : pristrano pitanje, ogr.-C.; - 2) einseitig, parteissch, Cig., Jan., Cig.(T.), C., SIN. pristranec, nca, m. ber Barteiganger, Jan., C. pristranost, f. die Einseitigleit, die Barteilichfeit,

Cig., Jan., nk. pristranski, adj. 1) Geiten. C.; - Reben. Jan., nk.; — 2) einseitig, parteiisch, C., nk.; p. sodnik, ein befangener Richter, Cig. pristrânstvo, n. die Parteilichteit, Jan. pristrânsčina, f. die Rebensache, Cig., Jan. pristrâstje, n. die Parteilichteit, Cig.(T.); —

pristrasiti, strasim, vb. pf. herbeifchreden: p. ptice v nastavo (einschreden), Cig. pristréči, stréžem, vb. pf. 1) erpaffen, erlauern, Z.; p. koga, Sol., C.; - 2) auffangen, Jan.; le malo vode sem pristregia, jvzhSt.; - erwijchen: p. kaj obeda, Zora; na ušesa p., erlauschen, Cig.

pristrégati, em, vb. impf. ad pristreči. pristreha, f. ein überbachter Raum: kosolcev

nimamo, druzih pristreh tudi ne, Nov.

pristreljati, am, vb. pf. 1) ichiegend gelangen; - 2) burch Schiegen erwerben.

pristręšek, ška, m. 1) das Borbach, Jan., Cig. (T.); das Rebendach, Jan.; das Regendach, Cig.; - bas Pultdach, Cig.(T.); -

ber Erter, C.; - 2) bie Mauerbant, C. pristresen, ina, adj. beim (am) Dach befind-

lich: pristrešna dilica, Zv. pristrešina, f. 1) das Bordachgerüst, Z.; — 2) bie Mauerbant, C.

pristręšje, n. bas Borbach, Jan., Cig.(T.), Let.; bas Seiten- o. Rebenbach, Cig., Jan.

pristresnica, f. bie Mauerbant, ber Grundbalten bes Daches: na pristresnice se rozenice ali lemezi polagajo, C.

pristresnik, m. die Mauerbant, C.

pristręzati, am, vb. impf. ad pristreči = pristregati.

pristrgati, stfgam, žem, vb. pf. 1) hinguichaben,

Cig.; 2) erichaben, Cig.

pristrici, strigem, vb. pf. mit ber Schere ein menig beschneiben, stußen; lase, zivo mejo p.; (fig.) slobodi perotnice p., Navr. (Let.); p. komu perotnice, jemanbem ben Muth bampfen, Cig.

pristrigac, m. neki rilckar: ber Zweigabstecher

(rynchites conicus), Nov.

pristrigati, am, vb. impf. ad pristrici.

pristrigováti, ûjem, vb. impf. = pristrigati,

pristroj, stroja, m. ber Apparat, Jan., nk.; češ.

pristrojariti, arim, vb. pf. burch Gerberei geminnen, Cig.

pristrojeváti, ûjem, vb. impf. ad pristrojiti, Jan.

pristrojiti, strojim, vb. pf. gurichten, herrichten, ausruften, Jan., Vrt., vojsko p., Vrt. (stsl.). pristrojnik, m. ber Majchinenwarter, DZ.

pristropje, n. bie Gallerie im Theater, Jan. pristrošek, ška, m. bas Borhaus (tudi: pristrošek), kajk.-Valj.; pogl. pristrešek.

pristud, m. ber Elel, ber Aberbruis, M.

pristuda, f. = pristud, Cig.

pristudek, dka m. - pristud, Jan. pristuden, dna, adj. efeibaft, C., Z.

pristuditi, im, vb. pf. elelhaft ober guwiber machen, verleiden; p. komu kaj; p. koga, jemanden verhafst machen, Kr.-M.; pristujen (nav. pristujen) človek, Gor.-DSv.; p. se, gum Efel werben, guwiber werben; jed se mu je pristudila; Bogu pristujene želje, Cv.

pristújenec, nca, m. = pristujen človek (pristujénec), KrGora.

pristújenost, f. die Berhalstheit, nk.

pristváriti, stvárim, vb. pf. 1) anerichaffen, Cig.; - 2) gestasten, Sol.; tako je pristvarjen, er ift jo geartet, jughSt.

pristvárjati, am, vb. impf. ad pristvariti, Cig.

prisukati, kam, čem, vb. pf.:) brebend an etmas anfügen, anbreben, Cig.; odtrgano nit p. (anymirnen), Cig.; s klinom p., Inebeln, Cig.; - 2) p. do -, brebenb bis ju einer Stelle bringen; p. se, fich brebenb gelangen; - 3) ein menig gubreben, fester breben.

prisukávatí, am, vb. impf. == prisukovati. prisuknariti, arim, vb. pf. burch ben Tuch-

handel gewinnen, Cig.

prisukováti, ûjem, vb. impf. ad prisukati; 1) andrehen, Cig.; - 2) fester breben; - p. koga, jemanbem gujepen, ihn in bie Enge treiben, ZgD.

prisusiti, im, vb. pf. 1) bazubörren, nachborren, Cig.; - 2) p. se, beim Trodnen haften bleiben, antrodnen; hruške so se k lesi prisušile; potno oblačilo se je k ramam prisušilo, C; sapa je tresla prisušeno listje še od lanske jeseni, Jurč.; jezik se mi je k nebu prisusil, bie Junge flebt mir am Baumen, Cig.; starcu se je duša prisušila (= er will nicht fterben), C., Z.; - 3) krava je prisušila, die Ruh milcht nicht mehr, jvzh.St. prisuti, spèm (sûjem), pr. pf. bazujantien (von trodenen Dingen).

prisvājati, am, *vb. impf. ad* prisvojiti; 3ueignen: p. si kaj, Mur., ogr.-C.; in Unfpruch nehmen: modrost si p., Jure.; prisvajane pravice, die beauspruchten Rechte, DZ.; guichreiben: veliko moč komu, čemu p., Navr.(Let.), LjZv.

prisvetiti, im, vb. pf. leuchtend herbeitommen : z lucjo p. v temno sobo; scheinend hervortommen, mesec je prievetil; mit ben Strablen erreichen: p. do cesa; - p. komu eno, jemanbem einen Schlag verfeten, C. prisvinditi, im, vb. pf. mit Blei anschmelzen,

prisvítati, svítani, vb. pf. anbrechen (vom Tage), M.

prisvojenje, n. die Aneignung, Mur., Cig. (T.). prisvojeváten, ina, adj. jueignenb, poficífiv (gramm.), Jan.

prisvojevanje, n. die Aneignung, Cig. (T.). prisvojevati, ûjem, vb. impf. = prisvajati,

Krelj-Mik.

prisvojevavec, vca, m. ber Aneigner, Jan.(H.). prisvojiten, ina, adj. = prisvojevalen, Jan., M. prisvojitelj, m. ber Aneigner: nepostavni p., ber Ulurpator, Jan. (H.).

prisvojitev, tve, f. bie Aneignung: bie Occu-

pation, Jan .; - bie Annexion, nk. prisvojsti, im, vb. pf. sich zueignen, sich bemachtigen: p. si kai, Dict., Mur., Cig., Jan., nk.; - zuschreiben: p. komu kaj, Cig. (T.). prišaliti, salim, vb. pf. ericherzen, Cig.

prišantati, am, vb. pf. hinlend fommen. prisariti, im, vb. pf. polternd tommen, Cig. prišásten, stna, adj. = prihodnji; prišastno jesen, dolfno pismo iz l. 1630.-Let. 1887,

314. prisastnik, m. "ber Rottmann ber Gemeinbe, ber bas Anfagen ber herrichaftlichen ober gerichtlichen Befehle gum Geschäfte bat", Zilj .-Jarn. (Rok.).

prišaštvo, n. bas Amt bes Rottmanns, Zilj .-Jarn. (Rok.). prišavec, vca, m., ogr.-C., pogl. prišlec. prisc, m. eine Art Ausichlag: bie Blafe auf ber Haut, Die Buftel, Habd .- Mik., Cig., Jan., BIKr.; bie Brand, ober highlatter, C.; -= ulje, tvor, bas Bejchwür, Levst. (Nauk). priscaj, m. = prisc, ber Ausschlag, Jan.; (prsai, ber Frieselausschlag, Cig.). priščav, adj. = mozoljćast, Cig. prišče, n., C., Mik., pogl. prgišče. priščec, ščeca, m. bie Rrage, C. priščedek, dka, m. bas Eriparnis, Levst. (Pril.). priscediti, im, vb. pf. er paren, Jan., nk.; priščen, čna, adj. blojenziehenb, Cig. priščeniti, ščenem, vb. pf. ein wenig abzwiden, C.; - p. si pret med vrati, sich ben Finger gwifden der Thur tlemmen, Cig.; - (pren.) p. koga, jemanden betrugen, (priecetariti, frim, vb. pf. ale Bürftenbinber sich erwerben, Cig. priščovec, vca, m. das Hisblaschen, C. priščílo, n. bas Beficatorium, C. priščípati, pam, pliem, vb. pf. burch 3widen erlangen, erzwiden, Cig. priščípniti, ščípnem, vb. pf. = priščeniti, Z. priščiti se, im se, vb. impf. einen Ausichlag (Blaschen, Blattern) befommen: lice se prisci, priscnjak, m. priscnjaki, blafenziehende Rafer (vesicantia), *Erj.(2.).* prišedši, part. praet. glag. priti. prisele, tea, m. ber Antommling, ber Frembling, Dalm. - M.; - ein ungelabener Gaft, ber Schmaroper (bei Hochzeiten), Mur., C., vzh.Št. prisepati, pam, vb. pf. hintend herantommen, prišepetáti, etâm, áčem (éčem), vb. pf. auflüftern, Jan. prišepetávati, am, vb. impf. ad prišepetati, Jan.(H.).prisepetek, tka, m. bie Buflufterung, SIN.-C. priseptac, m. ber Einblafer, Cig. prišeptáti, âm, vb. pf. = prišepetati, Cig.; o, komu kaj v uho, Cig. priseptavanje, n. bas Buffüstern, bie Ohrenblaferei: vrazje p., C. prišeptavati, am, vb. impf. einflüftern, guffüftern, Habd .- Mik., Jan.; einfagen, Jan. prišeptovavec, vca, m. ber Einblafer, Cig.; — der Ohrenbläser, Cig. prisestek, stka, m. die Anfunft, C.; (tudi: prišėstek), kajk,-Valj. (Rad). prisesten, stna, adj. gufunftig, Meg., Jan., ogr.-Mik., C., ogr.-Let. prišestjė, n. 1) die Anfunft, Meg., Jan., ogr.-Mik., C., ogr. - Valj. (Rad); - 2) die Bufunft, ogr.-C, prisestnik, m. ber Antommling, ogr.-C. prisestnost, f. bie Bufunft, C. prisetati, tam, cem, vb. pf. (uftwanbeind berontommen, Jan., Npes.-Vraz.

prisev, sva, m. bas Angenabte ober Angunahenbe, Habd .- Mik. prisibati, sibam, vb. pf. mit ber Ruthe peitichend berantreiben, Cig. prišibavati, am, vb. impf. ad prišibniti; neigen, C. prisibniti, sibnem, vb. pf. neigen, C.; beugen, (prišeb-) Jan. prisiniti, sinem, vb. pf. = prisibniti, biegen, beugen, C. prisitek, tka, m. ein angenähter Fled, Dict. prišíti, šíjem, vb. pf. annahen; p. zaplato, gumb; p. rokav, ben Armel ansehen; — (pren.) p. komu rep, jemanbem etwas Rachtheiliges nachsagen, Cig. pristv, siva, m. die Anstüdung, Cig. prišívati, am, I. vb. impf. ad prišiti, Cig., Jan.; - II. vb. pf. burch Raben erwerben, ernähen, Cig. priskripati, pam, pljem, vb. pf. 1) fnarrenb berantommen: voz je priškripal; - schnarrenb, ichlecht fiebelnb berantommen, godci so priškripali, jvihSt.; - 2) erfiedeln: kruha si p., Cig. priškiniti, škinem, vb. pf. 1) burch Begbrechen verkleinern: (fig.) verkurgen, übervortheilen: p. koga, C.; - 2) = priškrtniti, anjdrauben, Mur.-Cig. priskinja, f. bie Roth, bie Drangfal, C. priskropiti, im. vb. pf. 1) hingusprigen; - 2) fprigenb tommen. priškrtljáti, am, vb. pf. geigend ersparen, C. priškftniti, škftnem, vb. pf. anjarauben, Jan.; - Hemmen, Cig. prišlec, šleca (šeica), m. == prišelc, Cig., Mik.; novi prišlec, Jurč. pristobedrati, am, vb. pf. ichlarfenb (in Bantoffeln) tommen, Cig. prišlútati, am, vb. pf. herangeschlichen fommen, C., Volk.; - prim. prišutati. prisopiriti se, frim se, vb. pf. ftolgierend berantommen, Cig. pristapati, am, vb. pf. fachte auftretenb fommen, herangeschlichen tommen, Cig., Kr. prietapicati, am, vb. pf. mit fleinen Schritten fachte auftretenb tommen, Z. pristetev, tve, f. bie Hingugablung, bie Bingurechnung, DZ. pristeti, stejem, vb. pf. hingugablen ; bagurechnen, mitrechnen; progreham kaj p., Cig.; bogovom, med bogove p., Cig.; - jurednen, zuschreiben: p. komu, si, C. pristetje, n. die hingurechnung, DZ. prištetva, f. = prištetev, M. prištęva, f. = prištetev, Cig., Jan. pristevanec, nca, m. ber Summanb (Abbenb). Cig.(T.).prištévanje, n. das Dazuzählen, das Dazurechnen; bas Abdieren. prištevati, am, vb. impf. ad prišteti; basuzählen, bazurechnen; abdieren. pristevek, vka, m. 1) die Buzählung, C.; p. na dobiček, bie Gutrechnung, Jan.; bas Bugezählte, Z.; ber Buichlag, DZ. prištęvnik, m. = prištevanec, Cel.(Ar.).

Canyle

prištorkljáti, am, vb. pf. fcwerfallig auftretend babertommen : p. v hiso, mit ber Thure ine Saus fallen, Cig.

pristrevcati, am, vb. pf. auf Stelgen tommen: (fig.) ungeschickt gebend tommen, Gor-

prištfkati, štfkam, vb. pf. einfprengen : prištrkan les, eingesprengte Bolgart, Cig.; pristrkana ruda, eingesprengtes Erg, Cig.

pristfkniti, strknem, vb. pf. baguiprigen, Cig. pristuliti, stulim, vb. pf. :) in unpaffender Beife anfügen, anichwangen, anftuden, beifliden, Cig., C.; k molitvi kletev p., Lašče-Levst. (Rok.); -p. se, fich anfliden, fich aufbrangen (als ungelabener Gaft), Cig.; pit se rad prištuli, od dela pa se kmalu podhuli (potuli), Z.; - 2) abstugen: rep p., Jan.

prisukniti, suknem, vb. pf. abstugen: hlod p., Cig.; (nam. prišču-: prim. ošukati, ošuliti). prisuknjenec, nca, m. abgeftutter Baumftamm,

prisumatiti, atim, vb. pf. mit ftartem Beraufch

herantommen, Cig.

prisumeti, im, vb. pf. raufchend, braufend berantommen.

prišumévati, am, vb. impf. ad prišumeti, Z. prisumljati, am, vb. pf. fauft raufchend, faufeinb herantommen.

prišumljeváti, újem, vb. impf. zumurmeln: potok ti prisumljuje (raufcht bir Beifall gu), Cig.

prisundrati, am, vb. pf. poliernb berantom-

men, Cig.

prisutati, am, vb. pf. 1) herangeschlichen fommen, ogr.-M., C.; p. h komu v sobo, Raič (Let.); -2) p. si kaj, sich etwas erschleichen, C. prisvarek, rka, m. ber Bulgarname ("kakor se pri hiši pravi"), BlKr.; (tudi: prišvrk, Z.). prišvavati, am, vb. impf. ad prišiti, Habd .-

prisvedrati, am, vb. pf. mit frummen Beinen

herangeschritten tommen, Z.

prišvepati, am, vb. pf. = prišepati, Jurč. prišvigati, švigam, vb. pf. hervorlobern: plamen je iz strehe prišvigal, Levst. (Rok.).

prisvigniti, svignem, vb. pf. mit einer Beitiche oder Ruthe schlagen, Z.; p. kravo, Lasce-Levst. (Rok.).

prišvíkniti, švíknem, vb. pf. bajuspriben, Z. pritajeváti, ûjem, vb. impf. ad pritajiti.

pritajiti, im, vb. pf. verheimlichen, verhehlen; pritajena iskra milosrčnosti, LjZv.; - p. se, fich verstellen; pos. = storiti, kakor bi ne slišal, *LjZv*.

pritaka, f. = lesa, ki se sama zapira, Savinska dol.

pritakati, kam, čem, l. vb. impf. ad pritočiti; bazuschenten: vode p. k vinu; - II. vb. pf. heranwälzen, Cig.; p. se, rollenb her-

antommen, Cig. pritakljáti, âm, vb. pf. heranrollen, Cig.; p. se, rollenb gelangen, anrollen, Cig.

pritákniti, nem, vb. pf. = pritekniti. pritapati, pam, pljem, vb. pf. jchleichend, langsam schreitend herantommen, Cig., M., C. pritarnati, am, vb. pf. jammernb fommen.

pritatováti, djem, vb. pf. burch Dieberei ermerben, Cig.

pritavati, am, vb. pf. = tavaje priti, tappenb, unficher gebend berantommen.

pritečének, nka, m., -nka, f. bas Bilb, bas aus einem fremben Revier hergetommen ift, V.-Cig.

pritéči, técem, vb. pf. herangelaufen tommen; na pomod p. komu, jemandem zu Silfe tommen; — berangestoffen tommen, beranfließen; voda je pritekla po zlebu v kad. pritèg, téga, m. bas Buleggewicht, h. t.-Cig.

pritega, f. bas Beigewicht, Cig.; - ber Bal-

laft, Vrt. pritegaca, f. die Rlammer, Cig. (T.).

pritégati, am, vb. impf. ad pritegniti.

pritegljaj, m. = pripomoe, bie Dazwischenfunft, Jan.

pritégniti, nem, vb. pf. 1) bazuziehen, näher gieben, Cig., Jan ; - 2) berbeitommen: strnadi so pritegnili v vas, Erj. (Izb. sp.); voda pritegne, bas Baffer beginnt juguftromen, Z.; veter pritegne, es tommt ein Binbitog, Jan. (H.); - 3) eig. mit anziehen: fich zugefellen, um gu belfen, mitthun; tu je treba p., Cig.; - beistimmen, beipflichten: p. komu; niti enemu niti drugemu pritegniti, Jurč.; augeben: tega ne pritegnejo radi, Levst. (Zb. sp.); - 4) ein wenig anziehen, anspannen. pritegováti, fijem, vb. impf. ad pritegniti.

pritek, teka, m. ber Bulauf, Cig., Jan.

priteka, f. = pritok, die Alut, C. pritekanje, n. bas Berbeilaufen ; - ber Ruflufs. pritékati, têkam, čem, vb. impf. ad priteči; hingulaufen; pritekali so iz bližnjih mest v Jeruzalem, Trub.; p. kam, fich irgendwohin gu retten pflegen, Cig.; - gufliegen, guftromen; voda priteka po žlebu; pot licem priteka, Cb.- Valj. (Rad); — (ubožnicam) zaloga priteka iz blagovernih oporok, Levst. (Nauk.).

priteklina, f. das Hinzugefügte, C.; das Zugehör, DZ.; nepremiena priteklina, unbewegliches Bugehör, DZ.; - bas Anhangfel, Pres.; - bas Suffig (gramm.), Jan.

pritekniti, taknem, vb. pf. 1) bazusteden, beisteden; — ansteden: z iglo p. kaj, Cig.; — anfügen, bingufügen, Cig., Jan., M.; beifliden, Cig.; - pritaknjen, jubjunctiv (gramm.), Jan. (H.); - p. komu kaj, jemandem etwas anhangen (fig.), anbichten, Cig., M.; p. komu madet, C .; - einstreuen, einfließen laffen (in eine Rebe), Cig., Jan., Zora; hudo besedo p., Z.; - p. se, (unwillfommenerweise) fich zugesellen, fich anfliden, Cig.; hudoba se je priteknila, ber Boje hat babei Ginflufs gehabt, Z.; prisad se je priteknil, ber Brand ist zugeschlagen, Cig.; -p. se kam, irgendwo eine Unterlunft sich verschaffen, Z.; - bazwischen kommen, mit unterlaufen, Cig.; nekaj se je priteknilo, Cig.; -2) p. se česa, etwas anrühren, Cig., C., M., jvzh.St.

pritépati se, têpam, pljem se, vb. impf. ad

(2200 CH) C

pritepsti se.

pritepek, pka, m. ber Schmaroger: potrebno je čistiti drevesa teh pritepkov (lišajev, mahu, odmrle lubadi), Nov.

pritepenec, nca, m. ber Bergelaufene, ber Ba-

gabund.

pritopenka, f. bie Bergelaufene.

pritepsti, tepem, vb. pf. i) mit Schlagen berantreiben; - 2) p. se, bagierend tommen; Bog ve, odkod se je ta človek, ta pes pritepel! - pritepen, hergelaufen.

priteptáti, âm, vb. pf. anstampsen: zemljo k drevesu p., Cig.

pritepuh, m. ein hergelaufener Bagabund, C.,

pritepubinja, f. eine hergelaufene Bagabundin,

pritesnilo, n. die Beichrankung, DZ. pritesniti, nim, vb. pf. ein wenig einengen, Z.

pritez, teza m. bie Angiehung, Cig. (T.). pritezati, tezam, vb. impf. - pritegati; guieben : veter krepkeje priteza, Vrt.; - molitvi p., ins Bebet einstimmen, Zora; - einraumen: p. komu kaj, DZ.; ne pritezajo se oprostitve, DZ.

pritezitnik, m. ber Rahthaten (bei ben Rurid)nern), Cig.

pritezlsivost, f. die Anziehungsfraft, Cig. (T.). priteznica, f. der Anzieher (ein Mustel), Cig. (T.), Erj. (Som.).

pritežati, am, vb. pf. ichmerer machen: jaz vam bom jarem še pritežal, Ravn.

pritęžek, žka, m. ber Ballaft, DZ.

priteževáti, ûjem, vb. impf. ad pritežati, -žiti,

pritęžinga, f., Z., pogl. pritožba.

pritežíti, im, vb. pf. schwerer machen, Cig.; verballasten, Cig. pritežje, n. der Ballast, Jan., DZ.

pritéžnost, f., ZgD., pogl. pritožba.

priti, pridem, vb. pf. antommen, tommen; prezgodaj p.; na pomoč p.; p. po kaj (koga), etwas (jemanben) holen fommen; pred kogs p., vor jemanbem ericheinen; - v leta p., alt merben; za dežjem pride solnce; kakor pride, wie es sich trifft; p. na koga, auf jemanben entfallen; v del p. komu, zutheil werben, Cig.; na svet p., jut Belt fommen; mej ljudi p. (n. pr. o bankovcih), in Umlauf tommen, DZ.; na dan, na svetlo p., offenbar werben, gum Borichein tommen: tudi: ericheinen (o knjigah); p. ljudem v zobe (na zobe, Erj. [Torb.]), in ber Leute Mauler tommen, fich jum Berebe machen; v navado p., üblich, Mobe werben; - gerathen, p. komu v pest, v roke, in jemanbes Gewalt gerathen; v zamero p., sich missfällig machen, in Ungnade fallen; p. na nič, na zadnjo zarezo, herabtommen; p. na kant, na boben, fallieren; - k sebi p., das Bewufstfein wieber erlangen, fich faffen; k pameti p., gum Gebrauche ber Bernunft gelangen; p. demu do dna, etwas ergründen, Cig.(T.); = do konca, do kraja p., Cig., Jan.; p. komu do živega, jemandem beikommen; na (v) misel p., beifallen, einfallen; kaj mu v glavo pride! was fällt ihm ein! Cig.; na hvalo, na dobro, v prid, prav p., guftatten tommen, frommen ; pristo mi je hudo, slabo, es ift mir übel ge-worben; p. ob kaj, "um" etwas tommen, es verlieren (germ.).

priticen, cna, adj. accefforifc, Reben-, Cig., Jan., Cig. (T.), LjZv.; pritično gorovje, baš Rebengebirge, Cig. (T.); priticna placila, pri-

tična dela, DZ.

pritihotápiti, tâpim, vb. pf. 1) ftill herangefchlichen tommen; - 2) erfchmuggeln, erfcleichen, Jan. (H.).

pritik, tika, m. bie Anftadung, Cig.

pritika, f. 1) ber Bufat, C.; - (phil.) bie Accideng, Lampe (D.); - 2) bie Fallthur, Savinska dol.-C

pritikanje, n. 1) bas Dazusteden; bas Anfügen, bas bingufügen; - bas Unichulbigen, bas Andichten, M.; — 2) bas Anrühren.

pritikati, tikam, čem, vb. impf. ad pritekniti; 1) bazusteden; ansteden, anfügen; - p. komu kai, einem etwas anhangen, ihn anichulbigen, BlKr.-M.; - Schimpfnamen geben, Z.; hingufügen; in eine Rebe einfließen laffen; -- p. se, sich anschließen, sich zugesellen; — 2) berühren: p. se česa. pritikav, adj. gerne intriguierend, C., Z.; p.

clovek, ein Sandelmacher, Intriguant, C., Z. pritiklina, f., Cig., Jan., DZ.; pogl. prite-

pritikljaj, m. das Angestedte, Cig.; das Unbangfel, Jan., C.; - ber Spigname, ber Schimpfname, Cig., Valj. (Rad).

pritikoma, adv. fnapp, genau, C. pritikováti, újem, vb. impf. == pritikati; 1) bazusteden; einbeziehen: tudi je modrega kralja Salomona pritikoval, Pohl. (Km.); --Schimpfnamen geben, Z.; - 2) p. se, anrühren.

pritîlčati, am, vb. pf. == s tilčanjem pridobiti, Polj.; - prim. tilcati.

pritipati, tîpam, pijem, vb. pf. taftend gelangen. pritirati, am, vb. pf. herantreiben, Cig.; pritirali so tata v mesto, jvthSt.

pritisk, m. ber Drud; stroj na veliki ali mali p., bie Doch- o. Rieberbrudmafchine, Cig. (T.): - ber Anbrang (bes Baffers, bes Blutes, ber Menichenmenge u. bgl.), Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - moralifcher Drud, bie Breffion, Cig. (T.), nk.

pritiska, f. bie Quetichwunde, C. pritiskālnica, f. = pritiskalnik, C.

pritiskalnik, m. ein Bebel, mit welchem man nieberdrudt, ber Drudhebel, Cig.

pritiskalo, n. bie Breisftange, Cig.

pritiskanec, nca, m. ber Apfel- ober Birnmost, Rib.-DSv.

pritiskanje, n. 1) bas Dagubruden; p. pečata; — 2) bas Druden; — ber Anbrang; bas Rufegen.

pritiskati, am, I. vb. impf. ad pritisniti; 1) dazus, baraufbruden; k srcu koga p.; pečat p. na pisma; — ob zid p., an die Wand bruden, SIN.; — hindrangen; — k bregu p., anlanden, Cig., Jan.; - 2) bruden; Godec

Google

strune pritiska hudo, Preš.; - p. koga, jemandem einen Zwang anthun, ihm hart zu Leibe geben, ihn bebrungen, bebruden; p. dolknika, Cig.; kupec pritiska kupovavce, ber Bertaufer übernimmt bie Raufer, Cig.; -3) zufeten, sovražniki od vseh strani pritiskajo; p. za kom, jemanben verfolgen; voda pritiska; kri pritiska v glavo (bringt zum Ropfe); solnce pritiska, die Sonne brennt, Cig., Pres.; überhandnehmen: mraz, vročina, bolezni, bolečine pritiskajo; - brangen: pritiskajo, smrt apostolov skleniti, Ravn.; - *(praes.* pritiščem: čimbol) se pritišče, tembolj vrišče, Volče-Erj. [Torb.]); - Il. vb. pf. başubruden: besedam p. razlago, Navr. (Kop.

pritiskávati, am, vb. impf. 1) ad pritisniti, = pritiskati I.; - 2) ad pritiskati II., bagubruden, nk.

pritiskavec, vca, m. ber Dranger, ber Blage-

geift, Cig. pritiskāvka, f. = lata, ki jo privežejo na slamnato streho, da slama trdno leži, (-alka) Tolm.-Strek.(Let.).

pritiskljaj, m. ber Drud, C.

pritiskováti, újem, vb. impf. 1) == pritiskati I.; – 2) ad pritiskati II., bazubruđen, nk. pritiskovec, vca, m. ber Apfel- o. Birnmoft,

Rib.-DSv.

pritisniti, tisnem, vb. pf. 1) anbruden; prijatelja k sebi, puško k licu, k steni koga p.; p. se k zidu; p. se kam, irgendwo eine Unterfunft finden, Z., jvzh.St.; p. pecat, košek na pismo; p. komu zaušnico, einem eine Ohrfrige geben; - p. k bregu, h kraju, lanben; - 2) einen Drud bewirten, bruden; p. kljuko; p. na kaj; roko, prst si p., jido bie Sand, ben Frnger flemmen, einzwängen; p. se, sich klemmen; - zwingen: p. v delo, gu einer Arbeit anhalten, Levst. (Pril.); p. koga; jemanbem einen Schlag verfegen, Cig., C.; — prinsnjen — prismojen, hitnverbrannt, Ben. - Strek. (Let.); – einen moralischen Drud, Zwang ausüben: p. koga; upniki so me pritisnili, Z.; – betrügen: p. koga, C. — 3) sich herandrängen, herandringen; vsa množica je pritisnila: sovražniki pritisnejo od vseh strani; p. za kom, jemanbem nachfturgen, nachbringen; - bereinbrechen, mit Macht eintreten, mraz, susa, bolezen pritisne; velika draginja pritisne, Ravn.; kadar sila pritisne, wenn bie Roth eintritt; hujse p., sich verschlimmern.

pritka, f. = prilika, Cig., Rib.-Mik.; (dvomna beseda, prim. Cv. III., 3.).

pritkáti, tkům, tčèm (tečèm, tkèm), vô. pf. 1) baguweben, anweben; - 2) burch Beben erwerben.

pritkávati, am, vb. impf. ad pritkati.

pritláčiti, tlačim, vb. pf. 1) bazubruden, bazupreffen; p. prst k drevesu, Cig.; - 2) p. se, sich herbeibrungen, Cig.

pritlegen, sna, adj. beim Boben befindlich: pritlesno gnezdo, Zv.; - ebenerbig, Jan., C.; (-šnji) Levst. (Pril.); - niebrig, Jan.

pritifeje, n. bas Erbgefchofs, Cig., Jan., Bes.-C., Levst. (Pril.).

pritličast, adj., Zv., pogl. pritlikast.

pritlicen, ena, adj. beim Erdboben befinblich: niebrig; pritlično drevje, Zwergbaume, fropfiges Bolg, Cig.; pritlieni grah, bie Rriecherbje, Cig.; pritliona zadrga, die Erbbohne, Cig.; pritlicna streha, ein niedriges Dach. C.; pritliena hisa, ein ebenerbiges Sans, Cig.; pritliena loza, bie Barterreloge, Cig.

pritlîcje, n. das Erbgeschofs, Cig., Jan., DZ.,

Nov., nk.

pritlienik, m. die ftedenloje Filole, Cig., C., LjZv.; - ber Rleinling (centunculus minimus), C.; - bie Rreugblume (polygala chamaebuxos), Z.

pritlienost, f. bie Riebrigfeit, Jan.; - (fig.)

nekaka duhovna p., Cv.

pritlika, f. 1) ein niebriges Gewächs, C.; nizko, pri tleh rastoče drevesce, ki nema pravega vrha, Pod Čavnom-Erj. (Torb.), Savinska dol.; - 2) ein Sprofe aus ben Wurzeln, Cig.; — 3) == grebenica, der Absenter, C. pritlikast, adj. zwergartig, zwerghaft, Cig., Jan.; pritlikasti fizol, die Bodenbohne, Cig. pritlikav, adj. == pritlikast, zwerghaft, Jan.,

nk.; nieberftammig, Jan.; p. gaber, Zora;

- prim, pritlikov.

pritlikavec, vca, m. ber Swerg, ber Rnirps, nk.; - prim. pritlikovec 2).

pritlikov, adj. Bwerg. (von Gemachfen), V .-Cig.

pritlikovec, vca, m. 1) der Zwergbaum, Cig., Jan., C.; pritlikovci, niederstämmiges Hold, Cig.; - 2) ber Zwerg, Jarn., Mur., Cig., Jan., Mik.

pritlikovina, f. = pritlikovje, Rut. (Zg. Tolm.). pritlikovje, n. nieberftammiges holy, Cig.; bas Rnieholz, Jan.

pritlikovka, f. 1) eine friedende Bflange, Cig.: — 2) bie Bwergin, Cig., Jan.

pritocen, čna, adj. Buflufs : pritocni jarek, ber Buleitungscanal, Levst. (Močv.); - Flui-: pritočna luka, ber Fluthafen, Cig.

pritočiti, točim, vb. pf. 1) bazu einschenten; vode p. k vinu; — 2) heranrollen, p. se, rollend her-antommen, Cig.; skale so se od zgoraj doli pritočile, Rut. (Zg. Tolm.); - 3) p. se, feine Ruffucht nehmen: k materi se pritočimo! Kast.; p. se (k) pomočnici, Jsvkr.

pritocnica, f. ber Bufluis, Nov.

pritok, toka, m. i) bas Buffiegen, ber Buffufs, Cig.; ber Bufchuis (ber Milch), Cig.; - ber Anbrang, bas Anwachsen (bes Baffers), bie Flut, Cig., Jan.; — 2) der Buffuss (des Rebenflusses), Jes.; — 3) die Quelle (fig.): novih denarnih pritokov si pridobiti, Zv.

pritôka, f. = pritok 1), Cig. pritotoi, totcem, vb. pf. 1) burch Riopfen an etwas befeftigen, anttopfen, Cig.; anftampfen:

zemljo k steni p., Cig.; - 2) erflopfen. pritółkati, am, vb. pf. = prisiliti, Vas Krn-Erj.(Torb.).

1. pritopiti, im, vb. pf. bazuichmeigen, anfdmelgen, Cig. @oogle 2. pritopiti, im, vb. pf. (ein wenig) stumpf machen. M.

pritoptáti, tâm, vb. pf. trampelnd herantommen, antrampeln, Cig.

pritósek, ska, m. = rončelica, ki na koncu ni ukrivljena, Solkan-Erj. (Torb.).

pritovariševáti, fijem, vb. impf. ad pritovarišiti, Z

pritovárišiti, arišim, vb. pf. zugefellen, Mur .-Cig.; p. se, Cig.

pritovor, ora, m. die Rebenfracht, Cig. pritovoriti, im, vb. pf. als Traglaft beipaden,

pritožba, f. die Beschwerde; - ber Recurs: o, na odlok, ber Recurs gegen einen Becheib, DZ.; pritožbo na kak ukrep položiti k politioni oblasti, ben Recurs gegen eine Entscheibung an die politifche Behorbe ergreifen, Levst. (Pril.); pritožba gre k okrajnemu oblastvu, teče do občinskega odbora, Levst. (Nauk); pritožbe zarad ničnosti se poprijeti, die Richtigkeitsbeschwerbe ergreifen, DZ. pritožben, bna, adj. Beichwerbe-; pritožbna rešitev, DZ.

pritožbenica, f. knjiga p., das Beichwerdebuch,

DZ

pritožen, žna, adj. Beidmerbee: pritožne bukve, Cig.; pritožni rok, bie Recursfrift, DZ. pritoževanje, n. bie Beschwerbeführung, M.; bie Beschwerben.

pritoževáti se, újem se, vb. impf. ad pritožiti se; fich beschweren; recurrieren: se dalje

se p., DZ.

pritoževavec, vca, m. - pritožnik, Jan. pritožiti, im, vb. pf. 1) p. koga, gegen je-manben Rlage erheben, Svet. (Rok.); verflagen: (v šoli) koga p., Goriš.; -2) p. se, sich beilagen, sich beschweren; p. se o cem, zastran česa; p. se zoper kak odlok, recurrieren; p. se na kazen, na prepoved k deželní oblasti, gegen bas Straferfenntnis, gegen bas Berbot an die Landesftelle recurrieren, Levst. (Pril., Nauk); p. se k vrhovnemu sodišču, DZ.

pritožníca, f. bie Beichwerbeführerin, Jan. (H.). pritožník, m. ber Befcweibeführer, ber Recurrent, Cig., Jan., C., DZ.

pritrakariti, arim, vb. pf. burch ben Bandhandel erwerben, Cig.

pritrdba, f. i) bie Befestigung (einer Sache an eine andere), Cig.; — 2) bie Bejahung, Cig., Jan.; — bie Ratification, Cig., Jan., DŽ

pritfden, dna, adj. Ratifications., Jan.; pritfdno pismo, bie Ratificationsurfunde, Cig. pritraiten, ina, adj. Bejahunges, Jan. (H.); Ratifications: pritrding pismo, Cig.(T.).

pritrdilo, n. bie Ratification, DZ.

pritraitev, f. die Buftimmung, Jan. (H.); die Ratification, Jan.

pritfditi, im, vb. pf. 1) an etwas befestigen; z vrteli p. kaj, etwas anichrauben, Cig.; p. kaj, ein wenig fester ichlagen: p. cep z beticem; - 2) p. komu, jemandem beipflichten, rechtgeben; p. cemu, etwas ratificieren, Cig., Jan., DZ.

pritednica, f. ber Beftatigungefchein, DZ.; bie Ratificationsurfunde, Cig. (T.). pritrepetati, etam, éčem, vb. pf. bebenb heran-

fommen.

pritresti, tresem, vb. pf. 1) hinguftreuen; -2) p. kuj, schüttelnb, unfanft tragenb etwas bringen; — 3) p. se, zitternb herantommen. pritréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. 1) bazureiben; - 2) erreiben, Cig.; - 3) anbrechen, Cig.; - 4) unterbruden: culo se je govorjenje, tu pritrto, tam živo, $LjZ\nu$.

pritiganje, n. die Berminderung, der Abbruch,

pritfgati, tigam, vb. pf. abbrechen, abfargen; p. komu (si) kaj; od ust si p.

pritrgovânje, n. das Abkargen, der Abbruch. pritrgováti, ûjem, vb. impf. ad pritrgati.

pritrialisče, n. = mesto, kjer se kaj pritrja, ber Befestigungepunft, DZ.

pritfjati, am, vb. impf. ad pritrditi.

pritrjevanje, n. 1) bas Befestigen (an etwas); - 2) das Beipflichten.

pritrjeváti, ûjem, vb. impf. = pritrjati.

pritek, teka, m. ber Rufchlag (bei ber Licitation), V.-Cig., DZ.

pritrkati, tikam, vb. pf. (bei ben Bebern, bie Leinwand mit ber Labe) feftichlagen, Cig. pritrkavanje, n. das Anichlagen an die Thurm-

gloden, bas Thurmglodenfpiel.

pritrkávati, am, vb. impf. anichlagen (z. B. an bie Thurmgloden beim Glodenfpiel); - mit bem Stampfen begleiten : svatje so rajali ter pritrkavali ob tla, LjZv.; - p. na kaj, auf etwas pochen: rad je pritrkaval na troje zakladov, LjZv.; - p. komu, jemandem fortwährend beiftimmen, Erj. (Izb. sp.).

pritrkljáti, am, vb. pf. = pritakljati, Cig. pritekniti, teknem, vb. pf. zuichlagen (bem Meistbietenben): kdor največ ponudi, temu

bodo pritrknili, Cig.

pritrkovanje, n. bas Thurmglodenipiel, Cig. pritrkováti, ûjem, vb. impf. ad pritrkati, pritrkniti; - pritrkavati; - beiftimmen, beipflichten, Cig.

pritrobentati, am, vb. pf. die Trompete blasend herantommen.

pritrobiti, im, vb. pf. 1) ein Blasinftrument (g. B. ein Sorn) blafend herantommen; -2) erblafen, Cig.; - herbeiblafen: p. mladoletje (o trobenticah), Trst.(Let.).

pritrud, m. bie Frucht ber Bemühung, Nov. pritrudek, dka, m. bas muhjam Erworbene, Cig. pritruditi, trudim, vb. pf. p. si kaj, fich mit Dube etwas erwerben, erringen, Cig. (T.); Deli med učence Pritrujene vence Brščena pomlad, Vod. (Pes.); mit Muhe gewinnen : p. pravde, Levst. (Zb. sp.).

pritfiek, ika, m. ber Abbruch (g. B. am Effen), C., M.

pritŕžiti, třžim, vb. pf. = s trženjem pridobiti, burch ben Handel erwerben.

1. prituliti, im, vb. pf. heulend herantommen.

2. prituliti, tulim, vb. pf. beugen, C.; - p. se, fich duden, fich anschmiegen, C., Podkrnci-Erj. (Torb.).

Cicrosole

pritvarjanje, n. baš Spiegelfechten, Cig.; (atsl.). pritvarjati, am, vb. impf. ad pritvoriti, Cig. pritvesti, tvézem, vb. pf. anbinden, Cig., C. pritvezováti, ûjem, vb. impf. ad pritvesti, Cig.

pritvoriti, im, vb. pf. 1) burch bas Schutbreit nur zum Theile hemmen o. abschühen: potok p., Cig.; — 2) p. se, sich berstellen, SIN.; (stsl.).

priučenje, n. die Aneignung, (priučenje) ogr.-Valj. (Rad).

priucevati, fiem, vb. impf. ad priuciti. priucitev, tve, f. bie Bewöhnung, Cig.

priučíti, ím., vb. pf. angewöhnen, abrichten, Cig., Jan., M.; p. koga k čemu, na kaj, ogr.-C.; priučen k čemu, C.; rada bi te čemu priučila, Erj.(Izb. sp.); — p. se — naučiti se, navaditi se, Vrt.; p. se čemu od koga, jemanbem etwas ablernen, Jan.; poslati sina iz dežele, da se čemu priuči, Jurč.;

p. se nemščini, LjZv.
priudárjati, am, vb. impf. mit Schlägen (3. B. an die Glode beim Glodenspiel) fecundieren, Kr.-M.; (in ber Rufit) begleiten, Cig.

priudárjavec, vca, m. tisti, ki priudarja, Kr.-M.

priûka, f. bie Angewöhnung, Cig.(T.).
 priúkati, am, vb. pf. 1) jauchzenb heransommen;
 2) erjubeln, Cig.

priúren, rna, adj. hurtig, geschickt, M., Z. priúrnost, f. die Flinkheit, die Hurtigkeit: die Geschicklichkeit: ptičja p., se ziviti, varovati, gnezda znašati, Ravn.-Valj.(Rad); njih priurnost ga boli, er beneidet sie um ihre Geschicklichkeit, Mur., Cig.

priusnjariti, arim, vb. pf. mit ber Lebrerei erwerben, Cig.

priuscnjak, m. ber Ofenlochbedel, Valj. (Rad);

— prim. ustje.

privâb, vába, m. die Anlodung, Valj. (Rad). privâba, f. die Anlodung, Cig.; — das Lodmittel, Cig. (T.).

privabiti, im, vb. pf. herbeiloden; p. ptice v nastave; p. koga kam, jemanden irgendwohin loden.

privabljati, am, vb. impf. ad privabiti.

privada, f. die Angewöhnung, Mur., Jan.; — die Angewohnheit, Cig., C.; posedna p., die Wanier, Cig. (T.).

privadba, f. die Angewöhnung, Jan.; p. kraju, die Acclimatisierung, Nov.; — die Abrichtung, Jan.; — die Bezähmung, Cig.

privaden, dna, adj. anschmiegsam, sirre, zahm, Jan., C.; privaden, Savinska dol.

priváditi, vådim, vb. pf. angemöhnen; p. otroka, da se zahvaljuje; p. konja na strel; p. koga k čemu; — jahm, litre machen, Cig., Jan.; — p. se, fich angemöhnen; p. se čemu; službi se p.; tudi: p. se česa: p. se kraja, podnebja, dela; p. se na poletje, fich einfommern, Cig.; — p. se, heimisch metden: tukaj se ne morem p.

privaga, f. bie Zuwage, Cig., Jan., Levst. (Rok.).

privagati, am, vb. pf. bagumagen, Jan. (H.).

privagútati, am, vb. pf. wadelnb heranschwanten, Jan.

privaja, f. bie Angewohnheit, C., UčT.

 privájati, am, vb. impf. ad privaditi; angemöhnen; — p. se česa, jidi in etnos üben, C.
 privájati, am, vb. impf. ad privesti; zujühren, C.; njemu so iz vseh dežel konje privajali, Dalm.

privajonost, f. die Rirre, Cig.

prival, vala, m. der Luftrom, der Lulauf, Cig. privaliti, im, vb. pf. wälgend herbeischaffen, heranwälgen; — p. se, sich wälgend herantommen; dim se je privalil; oblaki so se privalili.

priváljati, am, vb. pf. málzend herbeischaffen, heranwälzen; sod p. do voza; — p. se, sich mälzend herankommen.

privampati, am, vb. pf. mit einem großen Bauch bahertommen, Cig.

privāra, f. — prikuha, $LjZ\nu$.

privarčeváti, újem, vb. pf. ersparen, C. privarek, rka, m. 1) das Zugebtau, Cig.; —

2) daß Angeschweißte, Z. privariti, im, vb. pf. anschmieden, anschweißen, ansöthen, Dict., Cig., Jan., M., DZ.

privarjati, am, vb. impf. ad privariti, Cig., Jan.

privárovanje, n. baš Eríparniš, Cig. privárovati, ujem, vb. pf. bejdjügend erhalten:
Bog nam privaruj, kar je zrastlo, jvzhŠt.;
— eríparen, Cig., Jan., M., C.; p. si kaj, Cig.

privasováti, ûjem, vb. pf. == z vasovanjem pridobiti, Cig.

privaten, ma, adj. zaseben, Private. privatnik, m. ber Privatmann, DZ.

privažanje, n. die Zusuhr. privažati, am, vb. imps. ad (1. privesti [vezem]) pripeljati; zusahren (trans.), zusühren. privažek, žka, m. die Zuwage, Jan.

privégniti, végnem, vb. pf. aufhiegen: dobro privegnjena podkova, Levst. (Podk.).

privsjati, jam, jem, vb. pf. webend tommen, M. privskati, am, vb. pf. 1) quielend, weinend, schreiend heransommen, Cig., Jan.; -2) burch Schreien, Quielen, Weinen gewinnen, ertreischen, Cig.; kar coprnica priveka, to nima teka, Jurč.

privénčič, m. = privenec, Tuš.(B.).

privenec, nca, m. vie Nebentrone (paracorolla), Tus.(R.).

privériti se, vêrim se, vb. pf. bei seiner Treue betheuern (reči: pri moji veri!), Cig., C., BlKr.; S. je bil pošten mož: na to se jaz trikrat priverim, Jurč.

priverjati se, am se, vb. impf. ad priveriti se, Cig.

priverúh, m. ber Blättermagen ber Bieberläuer, Temljine(Tolm.)-Štrek.(Let.); — prim. prisežnik 2), prebiralnik.

privêsek, ska, m. bas Anhängfel, bas Angehange, Cig., Jan., DZ.

privesiti, vesim, vb. pf. hinguhangen, Cig., Jan., M., nk.

Cicrotile

privoslariti, arim, vb. pf. burch Rubern berbienen. Cig.

privesláti, âm, vb. pf. 1) angerubert fommen; na kamen p., an einen Stein anrubern, Cig.; - 2) errubern, Cig.

privésti, védem, vb. pf. = pripeljati, führenb heranbringen, herbeiführen, Cig., Jan., nk.; p. koga k čemu, jemanben zu etwas bringen, nk.

1. privésti, vézem, vb. pf. - pripeljati, nk.; - atsl.

2. privesti, vezem, vb. pf. baguftiden, anftiden,

privésati, am, vb. impf. ad privesiti, Jan., M., nk.

privéti, vêjem, vb. pf. heranwehen, Jan. (H.). priveza, f. ein Band gum Anbinden, C.

privezati, žem, vb. pf. anbinben; konja na kratko p., bas Pferb furz anbinben; konja za uzdo p. k drevesu; mreže na drevo p.; p. kravi zvonček; p. si predpasnik.

privezek, zka, m. bas Dazugebundene, Jan. (H.); bas Gefnupfte, die Rnupfung, Cig. privezen, zna, adj. jum Anbinben bienenb: privezna vrv, bas hangefell, Jan.(H.).

privêznica, f. kol, na katerega se čoln privezuje, Zv.

privezniti, nem, vb. pf. fturgenb baguftellen: p. skiedo, C.; - p. komu zaušnico, jemanben ohrfeigen, Cig.

privezovanje, n. bas Anbinden.

privezováti, ûjem, vb. impf. ad privezati; anbinben.

privid, vida, m. die Gesichtstäuschung, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; zracni p., das Luftbild, die Luftspiegelung, Cig.(T.); — stel., hs. prividek, dka, m. das Bahnbild, das Phan-

tom, Cig., Jan.; zračni p., bas Luftbilb. C., Jes.

prividen, dna, adj. icheinbar, Cig., Jan., Cig. (T_*) , C_* , nk_*

prividnost, f. bie Scheinbarteit, Jan.

privinanice, f. pl. aufgestülpte Stiefel, Cig. privihariti, arim, vb. pf. ftilrmenb berantommen, Cig.

privihati, am, vb. pf. (ein wenig) aufftulben, aufbiegen, auffcutzen; p. si hlace, rokave; privihane skornjice, aufgeftulpte Stiefel, Cig.; Klobučič, na pol privihan, Npes.-K.; privihan nos, eine Stulpnoie.

privihniti, vihnem, vb. pf. (ein wenig) aufftülpen, aufbiegen.

privihovátí, újem, vb. impf. ad privihati, privihniti.

privihrati, am, vb. pf. stürmend herankommen. privihréti, ím, vb. pf. = privihrati, C.

privijati, am, vb. impf. ad priviti; 1) hinguwinden; hinguwideln; - 2) bie Schraube anziehen, fester schrauben, V.-Cig.; - p. koga, jemanben in die Enge treiben, brangen; tako ga je privijal, da je skoraj vanj zlezel, Glas.

privíkniti se, víknem se, vb. pf. = privaditi se, Cig., Jan., C.; p. se k čemu, C.

privilegij, m. svoboščina, bas Brivilegium.

privilēgija, f. = privilegij, Cig., Jan. privilogirati, am, vb. pf. (impf.) privilegieren: privilegiran, privilegiert, Cig., Jan.

privintati, am, vb. pf. 1) baguichrauben, aufichrauben, Cig.; - 2) - priviti, 3), gwingen: p. koga, Kr.

privintováti, ûjem, vb. impf. ad privintati, Cig.

1. privîrati, am, vb. impf. ad 1. privreti; auftromen. M.

2. privîrati, am, vb. impf. ad 2. privreti; ein wenig sperren, bremsen: p. kolo, Cig.

priviti, vijem, vb. pf. 1) hinzuminden, hinzuwideln; - daranwideln, anwideln; - p. se kaki drutbi, fich an eine Gefellichaft antetten, Cig.; - bajuidrauben, anidrauben, V.-Cig.; - 2) heransturmen, Cig.; - p. se, sich entwindend hervorkommen: stok se je privil iz prsi, Let.; glas se je kakor vzdih od znotraj privil na jezik, Jurč.; - 3) ein wenig breben, (Die Schraube)angieben, fefter ichrauben. V.-Cig.; - amingen: p. koga, da kaj stori, Z.; - p. kake krajcarje, einige Rreuger mühlam erwerben, Glas.

privitje, n. die Berichraubung, DZ. privitliti, im, vb. pf. anichrauben, Jan.

privlaciti, im, vb. pf. nach und nach berbeiichleppen, Mur., Cig., Jan.

privlaenost, f. bie Angiehungstraft, ogr. - C., Cig.(T.), nk.

privladariti, arim, vb. pf. burch bas Regieren erwerben, Cig.

priviaka, f. die Angiehung, C., Cig.(T.). privieci, viecem, vb. pf. ichleppend, ziehend heranbringen, herbeischleppen, herbeiziehen, herangerren; drv iz hoste p.; za ušesa koga p.; iz žepa p. kaj, aus bem Sad etwas bervorziehen; p. se, sich heranschleppen, mühsam berantommen; z veliko težavo se je starček privlekel iz cerkve domov; - p. se, herangezogen tommen: megla se je privlekla; -

p. se, vagierend herantommen; od nekod so se privlekli cigani; - p. se, herangeschlichen tommen, Cig. privod, voda, m. bie Borführung, DZ.; konjski p., bie Buführung ber Pferbe, Levst. (Nauk); — bie Buleitung, Cig. (T.); p. po-

trebne vode, Levst. (Močv.).

1. privoden, dna, adj. Borführunges; privodno povelje, ber Borführungsbefehl, DZ., Nov.

2. privoden, dna, adj. am Baffer gelegen : privodne tovarne, Žv.

privoditi, vodim, vb. pf. führend, leitend beranbringen, Cig.

privodnica, f. (cev) p., die Buleitungeröhre, Cig. (T.); (zila) p., bie Blutaber, bie Bene; velika p., die hohlvene, Erj. (Som.).

privodnik, m. 1) ber Lotje, DZ.; - 2) neka riba: ber Bootsmann (naucrates ductor), Erj (Z.). privodnina, f. bie Lotfengebur, DZ.

privodnistvo, n. das Lotfenwesen, DZ.

privojeváti, ûjem, vb. pf. = privojskovati, nk. privojskováti, üjem, vb. pf. burch Rrieg erwerben, erobern, Cig.

privoliten, ina, adj. zustimment, Austimmungs. DZ.; privolidna izjava, bie Buftimmungserflärung, DZ. privolilo, n. bie Einwilligung, Let. privolitev, tve, f. bie Einwilligung. privoliti, volim, vb. pf. einwilligen; p., da se kaj zgodi; p. v kaj, k čemu, etwas gejajehen laffen, sich zu etwas verstehen. privolja, f. die Einwilligung, DZ.; — die (abgegebene) Stimme, kajk. Valj. (Rad). privoljek, lika, m. bie Einwilligung, C. privoljen, Ijna, adj. bereitwillig, geneigt, Mur., Cig., Jan., C. privoljenje, n. die Einwilligung, die Buftimprivoljeváti, ûjem, vb. impf. ad privoliti. privolinost, f. die Bereitwilligfeit, Cig., Jan. privoščati, am, vb. impf. ad privoščiti, Zora. privoščeváti, fijem, vb. impf. ad privoščiti, Cig., Jan. privoscitev, tve, f. ber Anwunich, Cig. privosčiti, im, vb. pf. (impf.) pergonnen; malo imam, pa še tega mi ne privoščijo; p. si kaj; nič si ne p. privoščijiv, íva, adj. gerne gönnenb, M. privoz, voza, m. bie Bufuhr, Cig., Jan., Cig. privoza, f. bas Banb (jum Anbinben), Z.; porezati privoze (s katerimi je živina privezana), Bes. privozáriti, arim, vb. pf. durch bas Fuhrwerten erwerben, Cig. privozen, zna, adj. Ginfuhr., Jan. privóziti, vózim, vb. pf. 1) = pripeljati, Cig.; vsak večer privozil je ribič svoj čoln k bregu, Npr.-Erj. (Torb.); - gefahren tomment; v tem privozimo do cerkve, Erj. (17b. sp.); hitro si privozil, Polj.; privozil je že do kianca, Levst.(Zb. sp.); - 2) burch Fahren erwerben, erfahren, Cig. privozláti, am, vb. pf. mittelft eines Anolens anfnüpfen, Cig. privoznik, m. ber Zuführer, Cig., Jan. privoznina, f. bie Bufuhrgebur, Jan.(H.). privožnja, f. bas Bufahren, die Bufuhr, Mur., Cig., Jan. privpiti, vpijem, vb. pf. 1) ichreiend herantommen; - 2) burch Schreien eilangen: p. si kai. privracati, am, vb. impf. (bas weibenbe Bieb auf ben gehörigen Ort) zurücktreiben: ovce p., Zv., Gor. privratnik, m. ber Thornvärter, Cig., SIN. privreči, vřžem, vb. pf. 1) bazumerfen, obenem baraufgeben, zugeben; se kak krajcar p.; iščite najprej nebeškega kraljestva, drugo vam bo privrženo, Z.; -2) p. se, sid gesellen: Privrgo se mu goli potepuhi, Levst. (Zb. sp.); — 3) privržen, anhänglich, zugethan, geneigt, Čig., Jan., C.; (rus.).

privrescati, im, vb. pf. ichreiend beranfommen:

1. privreti, vrèm, vb. pf. siebend, sprubelnd,

otroci so privreščali domov, Dol., jvzhSt.

wallend hervorfommen, hervorströmen; voda

je privrela izpod skale; - herbeiströmen (o ljudeh); od vseh strani so ljudje privreli. 2. privreti, vrem, vb. pf. ein wenig fperren, bremien: p. kolo, Cig., Z. privrévati, am, vb. impf. ad 1. privreti, Jan. privrga, f. = priklada, bie Buwage, C., Z. privrgováti, üjem, vb. impf. ad privreči, Jan. (H.).privriskati, am, vb. pf. mit Freubengefchrei herantommen. privîkati, am, vb. pf. girrend tommen, M. privestiti, im, vb. pf. anreihen, beiordnen, Cig., Sol., C.; privršćeni udje (v komisiji), beigeorbnete Mitglieber, DZ. privrščeváti, ûjem, vb. impf. ad privrstiti, (-stovati) Cig. privršen, šna, adj. = kar je pri vrhu: privršni podkop, bie Flattermine, Cig.; privršna šota, ber Rasentorf, Cig. privricti, im, vo. pf. braufenb, faufenb herantommen; vihar privrši memo in več ni hudobneža, Ravn. - Valj. (Rad); povodenj privrši, Ravn.-Valj.(Rad). privrševati, am, vb. impf. ad privršeti, Jan. privfenica, f. ein Bang burch die obere Erbe, ber Rasenläuser (mont.), Cig. privftati, vfram, vb. pf. mit bem Bohren gelangen: p. do srede hloda, privrteti, im, vb. pf. brebenb beranbringen. privrtnariti, arim, vb. pf. mit ber Gartnerei erwerben, Jan.(H.). privfžek, žka, m. t) die Zugabe, die Daraufgabe, die Zuwage, Cig., Jan., C.; der Zuschufs, DZ.; vojaški p., der Militärzuschufs, DZ.; ber Bufan, Cig.; — ber Beifan (g. B. bei einem Gerebe), C.; — 2) ber Spinname, Ist. privřžen, žna, adj. 1) anhänglich, Cig.; geneigt, C.; - 2) geschickt, anstellig, Dict.; k vaemu p., Svet.(Rok.). privîžonec, nca, m. ber Anhanger, Cig., Jan., C., nk.; (češ., rus.). privrženica, f. = privrženka, Jan. privřženik, m. = privrženec, Jan., C. priveženka, f. die Anhangerin, Jan., nk. privizonost, f. bie Anhanglichfeit, Cig., Jan. privržijiv, íva, adj. anhanglich: zvesto matici privrzljive čebele, Navr. (Spom.). privežnost, f. 1) die Zuneigung, C.; - 2) bie Anstelligfeit, Svet. (Rok.). privzdig, digs, m. bie Elevation (phys.), Cig. privzdígati, vzdígam, vb. impf. ad privzdigniti. privzdigávati, am, vb. impf. - privzdigovati. privzdigniti, dignem, vb. pf. i) ein wenig heben, an einer Seite heben; sod, kamen p., bas Fais, ben Stein luften, Cig.; klobuk p., ben hut luften, Z.; - privzdignjen rob, aufstehende Rante, Cig. (T.); - 2) p. komu, jemandem eine Laft aufhelfen, Cig. privzdigováti, ûjem, vb. impf. ad privzdigniti. privadížen, žna, adj. privadížni kot, ber Elevationswinkel, Cig. (T.). privzemati, mam, mljem, vb. impf. ad privzeti, Cig., DZ.

privzeti, vzámem, vb. pf. bazu-, hinzunchmen; p. koga na pomoč, Cig., DZ., Levst (Nauk); p. vojakov, Truppen an sich ziehen, Cig.; — einbeziehen, Cig., Jan.; v molitev p., ins Gebet einschließen, Cig.; — einverleiben, Jan.;

- nachholen, Jan. privzetje, n. die Buziehung, Cig., Jan.; ber Einbegriff, Jan.; s privzetjem, mit Ginichlufs,

Šol. prizadejānje, n. = prizadetje, Cig.

prizadejáti, dénem, vb. pf. = prizadeti; p. si = prizadeti si.

prizadetev, tve, f. bas Bemühen, bas Beftreben, Jan., Zora; pri vsej moji prizadetvi, Jurč.

prizadeti, dem, denem, vb. pf. 1) bagufegen : p. k besedi, h klafanju, C.; - 2) anthun, verursachen; silo p. komu, jemandem Gewalt anthun, Jan., DZ.; p. komu kaj hudega, jemandem etwas auleib thun, Cig.; ne žalice ti nisem prizadel, ich habe bir nicht bas Dein-beste zuleib gethan, V.-Cig.; nikoli mi niso nicesar prizadele, Jurc.; to mi ne prizadene nobenega truda, Cig.; Bog ne prizadeni! Gott behate! Z.; p. si mnogo truda in troškov, viel Ruge und Untoften verwenden, Cig.; - 3) p. si, sich bie Ruge nehmen, sich bemühen; vse si p., feine Mühe sparen; nic si ne prizadenejo, Skrb.-Valj. (Rad); Ruben si vse prizadene, da bi jim ga iz rok vzel. Ravn.-Valj.(Rad); - 4) prizadet biti v kaki stvari, in Mitleibenfchaft fteben, Cig. (T.), nk. prizadetje, n. bie Bemühung, Cig., Jan., M. prizadetljiv, iva, adj. sich gerne bemubenb, ftrebfam, Cig.

prizadettjivost, f. bie Strebfamfeit, Cig.

prizadetva, f. = prizadetev, Mur., C. prizadeva, f. die Bemühung, die Bestrebung,

bas Trachten, Cig., Jan., C

prizadevanje, n. 1) das Anthun, bas Berurfachen; - 2) bie Anwenbung von Dube, bas

Bemüben, bas Streben.

prizadevati, am, vb. impf. ad prizadeti; 1) gufügen, veruriachen; zalost, troškov p. komu; 2) p. si, sich Muhe geben, sich bemühen, trachten; p. si za kako rec, fich eine Sache angelegen fein laffen, fich ihrer befleißigen, für sie wirken; p. si za katerega srečo, Cig. prizadevek, vka, m. 1) bie veranlaffenbe Ur-

jache, V.-Cig.; - (za to) morajo večji prizadevki biti, Vod. (Nov.); - 2) bie Bemilhung, bie Unftrengung, Cig., Jan., C.

prizadeven, vna, adj. ber fich etwas angelegen fein lafst, eifrig, emfig, rührig, Cig., Jan., C. prizadevljiv, iva, adj. bestrebsam, eifrig, emfig, Cig., Jan., C.

prizadevnost, f. die Bestrebsamfeit, Cig., Jan. prizanasa, f. bie Rachficht, C.

prizanasaten, ina, adj. schonend, Cig. prizanasanje, n. bas Berichonen, bas Nachjehen.

prizanašati, am, vb. impf. ad prizanesti; iconen: p. komu; nachseben: p. komu kaj. prizanašavec, vca, m. ber Rachlicht übt, ber Schoner, Mur., Cig., Jan.

prizanāšba, f. = prizanašanje; die Rachficht. Jan.; s prizanašbo in dobroto ne boš nikdar dobro opravil, Jurč.; ne pozna nobene prizanašbe, Andr.

prizanášen, šna, adj. = prizanesljiv: Bog je p., Ravn.

prizanāšijiv, adj. = prizanesljiv, Jan., C.,

prizanāšljivost, f. = prizanesljivost, Jurč. prizanášnost, f. bie Nachsichtigfeit, die Indulgenz, Cig., Jan.; gola bozia milost in prizanašnost ga je, Ravn.-Valj. (Rad).

prizanesba, f. die Rachficht, bie Bericonung, Cig, Nov.

prizanęsek, ska, m. die Nachficht, Jan.; brez prizaneska, Cig.

prizanésen, sna, adj. = prizanesljiv, Mur., Jan.

prizanestjiv, iva, adj. nachfichtig, langmüthig, ichonenb.

prizanesljívost, f. bie Rachfichtigfeit, bie Langmuthigfeit, Die Schonung.

prizanésti, nésem, vb. pf. nachfeben, verfconen; p. komu kazen; sovražniki nikomur niso prizanesii; prizanesi nam, o Gospod! prizankati, am, vb. pf. mittelft einer Schlinge anhangen, anichlingen, Mur., Cig.

1. prizārjati, am, vb. impf. ad 1. prizoriti =

prizorevati, Jan.

2. prizarjati, a, vb. impf. prizarja, ber Morgen bricht an, Jan.

prizastůžek, žks, m. der Rebenverdienst, DSv. prizaslúžiti, im, vb. pf. nebenbei verdienen. Gor.-DSv.

prizávati, am, vb. impf. ad prizvati = prizivati, Danj.-Mik.

prizdvígati, dvígam, vb. impf. p. komu kaj, jemandes Berfeben aus übler Ablicht bemerten und als wichtig vorstellen, ihm etwas aufmuthen, V.Cig.

prizdvigováti, újem, vb. impf. = prizdvigati, Cig.

prizeleneti, im, vb. pf. grunenb tommen: Pomlad bo gorka spet prizelenela, Zv.

prizêmelje, n. = prizemje, Jes.

prizemen, mna, adj. = pritlesen, ebenerbig, Bes., Zora, Raič(Slov.).

prizemje, n. bie Erdnabe, bas Berigaum (astr.), Cig.(T.).

prizemlje, n. das Erbgeichois, Jan., DZ. prizemljika, f. ber unterfte Theil bes Baumes

an ber Burgel, C.

prizemljikov, adj. p. les, holz an ber Baummurzel, C. prizemljíkovec, vca, m. das Holzstud an ber

Baumwurzel, C.

prizemljíkovina, f. = prizemljikov les, C. prizerati, vb. impf. lauern, Notr.-M.

prizevati, am, vb. pf. mit offenem Munbe o. gabnend tommen.

prizibati, bam, bljem, vb. pf. wiegend, ichuttelnb heranbringen: voz nas je prizibal, Zora; — p. se, schwantenb, wadelnb heranfommen.

prizid, zida, m. bie Schilbmauer, bie Escarpe,

prizidariti, arim, vb. pf. mit ber Maurerei er-

merben.

prizidati, am, vb. pf. 1) anmauern; steber 2 steni p.; — bazubauen, anbauen; hlev k hiši, kapelico k cerkvi p.; - 2) mit bem Mauern, Bauen gelangen: p. do vrha, Cig.

prizidavati, am, vb. impf. = prizidovati. prizidek, dka, m. ber Zubau, ber Anbau, Cig., Jan., C.; die Halle bei Kirchen, Cig. prizidje, n. 1) ber Zubau, das Angebaube, Cig., C., Levst. (Pril.); - 2) bie Futter-mauer, bie Gegenmauer, Cig.; - 3) ber Raum grifchen ber Stadtmauer und ben Häufern, ber Zwinger, Pot.-Cig.

prizidováti, ûjem, vb. impf. ad prizidati. prizijati, &m, vb. pf. 1) gaffend fommen, M.;

- 2) schreiend tommen (zaniclj.), jvzhSt. priziv, m. bie Berufung, C., nk.; p. do ministerstva, DZkr.

prizivanje, n. bas Herbeirufen, die Anrufung: p. božje pomoči, Cig.(T.).

prizivati, vam, vijem, vb. impf. ad prizvati; herbeirufen, Z., nk.; p. (visjo oblast), appellieren, C.

priziven, vna, adj. Berufunge., Appellatione :: prizivni rok, bie Berufungefrift, DZkr.; prizivno sodišče, nk.

prizîvnica, f. die Appellantin, Jan.(H.).

prizīvnik, m. der Appellant, Jan.(H.). prīzma, f. das Prisnia. prizmātičen, čna, adj. prismatifch, Cig., Jan.,

Cig(T.), nk.

prizmatoid, m. bas Prismatoid, Cig.(T.). priznak, m. bas Mertmal, bas Rennzeichen, Cig.(T.), DZ., Nov.; - stsl., rus.

priznanica, f. 1) bas Einbefenntnis, bie Saffion, DZ.; - 2) bas Anertennungs. bas Belobungsschreiben, C. priznanitnica, f. die Avisotarte, DZ.

priznanilo, n. bie Berftanbigung, bas Avijo, DZ.; bie Anfundigung, die Nachricht, Cig. (T.), DZ.

priznániti, znanim, vb. pf. p. komu kaj, jemanben von einer Sache verftanbigen, DZ.; p. knjigo, ein Buch anzeigen, Cig. (T.).

priznánjati, am, vb. impf. ad priznaniti, DZ. priznanje, n. 1) bas Geftanbnis, Cig., Jan., Cig.(T.); -2) bie Anertennung, Cig., Jan., nk. priznanjeváti, ûjem, vb. impf. ad priznaniti,

= priznanjati, DZ. priznanski, adj. Anertennunge : p. diplom,

priznatev, tve, f. bie Anerfennung, Jan.

priznati, znum, vb. pf. i) zugesteben, Cig., Jan., nk.; - 2) anertennen, Cig., Jan., nk.; pismo p., eine Urfunde agnoscieren, Cig.; - hs,

priznava, f. bie Anertennung, Cig., SIN. priznávanje, n. bas Anertennen, die Anertennung, C., nk.

priznávati, am, vb. impf. ad priznati, Cig., Jan., nk.

1. prizor, zora, m. bet Anblid: krasen p., nk.; - die Scene, Cig., Jan., C., nk.

2. prizor, zora, m. i) bas Rebengetreibe, C.; -- 2) das Gemüse, C.

prizoren, rna, adj. scenisti: prizorni spisi, Str. prizoreti, im, vb. pf. reif werben.

prizorieco, n. ber Ort einer Scene, nk.; bie Scenerie, Let.

1. prizoriti, im, vb. pf. = prizoreti, M., jv7hSt. 2. prizoriti, im, vb. pf. mit ber Morgenröthe herantommen, Z.; - = p. se: danica se je prizorila, ogr.-C.

prizornica, f. bie Schaubuhne, nk.

prizov, zova, m. = priziv, C,

prizoven, vna, adj. - priziven, Appellations.

prizravenski, adj. p. človek = tak, kateri ne spada h kaki družbi ali skupini, pa se je le tako pridružil, Svet. (Rok.).

prizváti, zóvem, vb. pf. herbeirnfen, Mur.; piščance p., burch Loctrufe bewirken, bafs bie Buhner herbeitommen, jugh Sr.; - p. koga, jemanben zuziehen, Cig.(T.).

prizvok, zvóka, m. ber Anflang (gramm.), Cig. $(T_{\cdot}).$

prizvončkáti, am, vb. pf. idellenb fommen, Cig. priž, m. bie Streifborte, C.; ber gefarbte Tifchtuchftreifen, C.; - prim. prižati.

priža, f. i) ber Streifen, ber Fled, C., Gor.; solnene prize, bie Sonnenfleden, Cig. (T.), C.; — 2) ein geflectes, schediges Thier, C.; --- prim, prižati.

1. prižágati, am, vb. impf. 1) = prižigati, Rof.-Kres; svečo p., Npes.-Schein.; solnce prižaga = pripeka, Jarn. (Sadj.).

2. prižagati, am, vb. pf. 1) beim Gagen gelangen: do srede p.; - 2) durch Befagen abfurgen, mit ber Gage ablangen, Cig.

prižalováti, ûjem, vb. pf. trauernd, flagend tommen, Ravn.

prižanjek, nika, m. bie Schnitternte: slab p.,

Die Mifeernie beim Betreibe, Cig. prizast, adj. gestreift, gefledt, Cig., C., Bes.; mit Fleden beichmust, Levst. (Rok.); prizast otrok (n. pr., kadar je borovnice jedel), Javor pri Litiji.

prižati, am, vb. impf. gestreift o. gefledt machen, C.; prizan, geftreift, geflect, buntichedig, Jan.; gesprenfelt: prizana platnenka, C.; pri-Zana mati = pisana mati, bie Stiefmutter, Mik.; - prim. nem. (švab.) prisen = einfaffen, Mik.(Et.).

priže, f. pl. = priželje, das Bries, vzhŠt.-C.; — iz nem.

prîžec, žca, m. 1) dem. priž, $C_{i,j-2}$ = prižan človek (n. pr. s sajami pomazan), Levst.(Rok.). priželeti, im, vb. pf. 1) vergonnen, M.; n. pr. tega še svojemu največjemu neprijatelju ne priželim, časi mu priželi tudi kozarec vina, Plužna pri Bolcu-Erj. (Torb.); — 2) burch Binfchen herbeirufen, erwünschen, Cig.

prīželja, želja, m. die Kalbsbruftdrüfe, das Bröschen ("Bries"), C., Z., Kr.; — iz nem. prižemati, mam, mljem, vb. impf. ad prižeti $(\bar{z}mem)$; = pritiskati, Z., Vrt.

Count

priženilo, n. - kar kdo priženi, bas Erheiratete (bie Mitgift ber Frau), Cig., Jan., C. priženitek, tka, m. bolje: pl. priženitki = priženilo, C

prižéniti, žénim, vb. pf. 1) erheiraten (o možu); lepo rec je priženil, die Frau hat ihm ein schönes Heiratsgut zugebracht, Cig.; — 2) p. se, auheiraten; p. se k bogati hiši.

prizonitva, f. 1) bie Bubeirat (bes Mannes ins Haus ber Braut), C.; — 2) = priženilo,

priketi, Zanjem, vb. pf. 1) mit ber Gichel ichneibenb gelangen: p. do sredi njive, do kraja; - 2) mit dem Schneiben verdienen: p. si nekoliko grošev; — 3) mit der Sichel abstußen, Jan.; p. žito, bie Spigen bes Gerreibes abichneiden, Cig.; žitu vršiče p., Ravn.(Abc.). prižéti, žámem, žmèm, vb. pf. = pritisniti: k sebi, k srcu p., Vrt., Erj. (Izb. sp.).

prizganjariti, arim, vb. pf. als Brantmeinbrenner o. Brantweinbanbler erwerben, Cig. prižgáti, žgèm, vb. pf. anjünden: svečo, luč p. prizig, ziga, m. bie Angunbung, Cig.

prizigalica, f. ein gufammengelegter Streifen Bapier zum Anzunben ber Tabatspfeife (Fibibus), Jan.

prižigainica, f. bie Lunte, Cig., Zora.

prizigatnik, m. ber Angunbestod (mit bem Loichfutlein) in ber Rirche, Gor.; - ber Luntenftod, Cig.

prižigalo, n. ein Bertzeug zum Angunden, ber Ungunber, Cig.; bas Feuerzeug, Cig.

priziganje, n. bas Angunben.

prižígati, am, vb. impf. ad prižgati; angunden. prizigavec, vca, m. ber Angunber, Cig., Jan. prizka, f. ein bunt gefarbter Apfel, Z. prižnica, f. Cig., Jan., pogl. pridižnica.

prižrebljáriti, arim, vb. pf. als Ragelichwich

o. Ragelframer erwerben, Cig.

prižrebljáti, am, vb. pf. annageln, Cig., Jan. prižugati, zūgam, vb. pf. burch Droben erreichen oder erzwingen, Jan.(H.).

prižuliti, im, vb. pf. mit Gowiclen, b. i., mit harter Arbeit verbienen: prizuljen ajdov kruh, Zv.

prižvečiti, im, vb. pf. tauenb tommen, Cig. prižvenketáti, etam, éčem, vb. pf. flingeind, schellend kommen, Levst. (Zb. sp.).

prižvenkljáti, âm, vò. pf. = prižvenketati, Jan.(H.)

prižvížgati, am, vb. pf. 1) pfeifend herantommen ; - 2) p. si kaj, fich etwas erpfeifen, Cig. prižvižgávati, am, vb. impf. bajupfeifen, mit bem Pfeifen begleiten: Lepo mu je ptic'ca prižvižgavala, Npes.-Mik.

prižvižgováti, újem, vb. impf. dazupfeifen, mit

bem Pfeifen begleiten, Cig.

prižvrgoleti, im, vb. pf. zwitichernd tommen. $p\hat{r}ja$, f. = 1. prnja, C., Mik.

přkati se, am se, vb. impf. = prskati se, C. přikec, kca, m. neka kožna bolezen: menda = peracec, Erj.(Torb.).

pîknja, f. ber hintere (podex), BlKr.

pfkovec, vca, m. der Bovist (lycoperdon bovista), Trnovski gozd-Erj.(Torb.).

přije, adv. nam. prvije - prej, ντh.St. - Vest. 1. praja, f. ber Bortftreit, ber Bant, Jan., ogr.-Mik.

2. přnja, f. ber Fegen, Ravn., BlKr.-M., C.; odpisal je na neki trdi, grapasti prnji, LjZv.; -- prim. 2. brnja; tudi ha, prnja, ber Fegen.

prnjanje, n. bas Banten, ogr.-C., Raič(Nkol.). prnjast, adj. streitsuchtig, gantifc, ogr.-C.

prnjati, am, vb. impf. ftreiten, ogr .- Mik.; = p. se, Jan.; p. se nad čim, ogr.-Valj.(Rad). 1. pfnjav, adj. = prnjast, ogr.-C.

2. pfnjav, adj. = cunjav, Zv.

pŕnjavec, vca, m. - razcapan človek, BlKr.-

pro-, praef. le v malo besedah se je ta predpona ohranila: prodaj (prodati), prostor (prostreti); z večine se je nadomestila s predpono: pre-, ki je blizu istega pomena; novejši pisatelji so jo zopet začeli v nekaterih, največ iz drugih slovanskih jezikov vzetih besedah pisati.

probeletba, f. bie Bormerfung, DZ.

probeléžen, žna, adj. Bormerfunge: probelężna prośnja, DZ.

probeléžiti, lêžim, vb. pf. vormerten, DZ. probîtek, tka, m. bie Ausbeute (bef. in Berg-

werfen), h. t.-Cig.(T.). probka, f. ber Rorfftopiel, Cig., Jan.; - rus. probkast, adj. forfartig, Cig.

prôbkov, adj. Korte, Cig. probkovina, f. ber Kortstoff, ber Kort, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; - pogl. pluta.

probledéti, im, vb. pf. = obledeti, Vrt. problem, m. zastavek, bas Broblem. problemātičen, čna, adj. problematifc. probud, m. bas Erwachen, Let.; narodni p.,

probuditelj, m. ber Erweder, Zora. probuditi, im, vb. pf. erweden = zbuditi, prebuditi, nk.

probuja, f. bie Erwedung: narodna p., C.

próca, f. = procajna, St.-C.

procajna, f. ein geflochtener, runder Rorb ohne Senlel, C., BiKr.; v procajnah (procanjah) nosijo blagoslov v cerkev o veliki noči, BlKr. - Navr. (Let.); — ein banchiger Rorb mit Hentlen, Cig., Lasce-Levst. (Rok.); — (tudi: prộcaj, prộcek, Dol.); - prim. cajna. prócajnica, f. dem. procajna, C.

prócanja, f. Navr. (Let.), pogl. procajna.

procèd, céda, m. polje na proced, burdjaffenber Boben, C.

procenjeváti, újem, vb. impf. = ocenjevati, precenjevati, Krelj.

procent, m. odstotek, bas Brocent.

prócep, m. rakla, s katero se zaziga kopa, bie Quandelftange, Mune v Čičih-Erj. (Torb.). proces, m. das Berfahren, der Broceis (chem., phil.). Cig.(T.), Žnid.

procesija, f. ber feierliche Umgang, bie Broceffion; procesija bo šla tod; iti s procesijo, an der Brocession theilnehmen; cela p. jih je prišlo, jvzhŠt.

prôcka, f. = procajna, Levet.(Rok.), Rib.

prèc, adv. toeg; p. iti, p. vzeti, p. dejati itd.; p. od menel roke proč! proč je (es ist aus, eš ift borbei), ni več pomagati! (tudi: proč je, er (sie) ist bahin! vse je proc, alles ist berloren).

procetje, n. die Borberfeite (eines Gebaubes), bie Fronte, Jan., C., Cig. (T.), Levst. (Pril.). pročítati, am, vb. pf. = prečitati, Zora; (hs.). procit, cfta, m. bas Broffi, h. t.-Cig.(T.); dolžinski p., das Längenprofil, prečni p., das Querprofil, Levst. (Močv.).

prod, m. das Gerolle, bas Gefchiebe, ber Flufsschotter; die Sandbant, Cig.(T.), C.; die Flussinfel, Meg. - Mik.; (prodi heißen bie Drau-

infeln, Mik.).

prodaj, m. ber Bertauf: na prodaj, gum Bertauf, feil; tukaj je na prodaj žito, vino, hier ift Getreibe, Wein zu haben; to ni na p., bas ist nicht seil; pol sveta je na prodaj, pol se ga pa more kupiti - in ber Belt ift alles feil, Npreg. - Cig.; imeti na p., ju Raufe, feil haben; gre v prodaj, es findet Abfas, jugh St.; marsikaj se je dalo v prodaj (ist vertauft worben), Jurc.; za prodaj pripravljati, Jurč.; — druzega prodaja ni (= druge reči, ki bi se prodajala), Prim.

prodaja, f. ber Berfauf; posilns p., zwange-weise Beraugerung, DZ.; p. duhovnih reci, Krelj; slada p., schlechter Absah, Cig.; na prodajo = na prodaj. Meg., Boh., Dalm.; nebesa so na prodajo, Krelj; na prodajo postavljene reči, Hip. (Orb.); na prôdajo biti, v prodajo staviti, Levst. (Nauk); - ber Berichleiß; p. soli, tobaka; p. na debelo, na drobno, ber Groß. Rleinverschleiß.

prodajáč, m. ber Bertaufer, ber Berfchleißer, Cig., Levst.(Nauk).

prodajalisce, n. ber Bertaufsplat, Cig.; -

bas Absangebiet, Cig. (T.). prodajainica, f. bas Berfaufelocale, ber Rauf-

laden, Cig., Jan., nk.

prodajanje, n. bas Bertaufen; bas Feilbieten. prodajati, jam, jem, vb. impf. ad prodati; pertaufen, feilbieten; na debelo, na drobno p., im Großen, im Rleinen, en gros, en detail verlaufen; na vago p., nach dem Gewichte verfaufen; po hisah p., hausteren, Jan.; dolg cas p., lange Beile haben, jugh St; cas p., mußig fein, Cig.; revo p., in Roth und Elend fein, Cig.; = siromaščino, revščino p., Z., jvihSt.; sitnost p., laftig fallen; zijala p., gaffen; svojo učenost p., seine Beis-heit austramen, Cig.; lazi p., Lugen vorbringen, Cig.

prodajavec, vca, m. ber Bertaufer; ber Berichleißer; ber Beilbieter; - tudi : prodajavec. prodajavina, f. bie Feilschaft, coll. bie Feilschaften, V.-Cig., DZ.

prodajavka, f. Die Bertauferin, Die Berfchlei-Berin; Die Feilbieterin: - tudi: prodajavka. prodajen, ine, adj. 1) Berfaufe, Cig., Jan.;

- 2) vertäuflich, Cig., Jan. prodajilo, n. das Bertaufen, bie Feilbietung, Cig., Vrtov.(Vin), Svet. (Rok.), Gor. prodajnica, f. = prodajalnica, Cig., Jan.

prodainik, m. ber Berrather, ogr.-C. prodaten, tha, adj. pertauflich: prodatno meso, Levst.(Nauk).

prodâtnica, f. = prodajalnica, C., Vrt., Let., Levst.(Zb. sp.).

prodast, adj. ichotterig, fiefig; prodasta zemlja. prodati, dam, I. vb. pf. 1) verfaufen; z dobickom, z izgubo p., vortheilhaft, mit Schaben verlaufen; p. pod nic, fpottwohlfeil verlaufen; po dražbi p., verauctionieren; - 2) verrathen, ogr.-C.; - II. prodati, prodam, vb. impf. = prodajati, Gor.; ti, ki olje prodajo, Krelj; Po čem vi raje pródate? Npes.-Vod. (Pes.); Lepoto zemlje prodate na drobno,

prodávati, am, vb. impf. ad prodati = prodajati, ogr., kajk.-Valj.(Rad), Levst.(Nauk). prodavec, vca, m. = prodajavec, Meg., Trub., Krelj.

prodec, dca, m. = prod, bas Gerolle, Jan.,

C.; ber Schotter, vih.St.

prodek, dke, adj. eifrig, muthig, C.; munter, C., Mik.; prodka voda, Zora; prodka beseda, fliegenbe Sprache, Bes.

prodekālnica, f. = pridižnica, kajk. - Valj. (Rad).

prodekováti, ûjem, vb. impf. - pridigati, kajk - Valj (Rad).

próden, dna, adj. == prodnat.

prodina, f. 1) bie Schottererbe, C.; — 2) bie Sandbant, Cig. (T.).

prodirati, am, vb. impf. == predirati: vortvārtš bringen, einbringen, Jan., Cig. (T.), C., Erj. (Min.); veter prodira v najmanjše luknjice, Žnid.

prodišče, n. die Flufsichottergrube, Cig. prodje, n. bas Fluisgerolle, Cig., C.

prodnat, adj. Fluisichotter enthaltend, ichotterig; prodnata zemlja.

prodnica, f. die Flufsichotter enthaltenbe Erbe,

bie Gricserbe, Cig. prodnik, m. 1) okrogel kamen v produ, ber Rollftein, ber Flufsftein, Temijine (Tolm.)-Strek. (Let); - 2) eine Art Stranblaufer: bas Grünbeinden (tringa), Cig., Frey. (F.).

produjáča, f. = prodovita zemlja, kajk.-Valj. (Rad). prodotžek, žka, m. bie Berlangerung, Erj.

(Som.). prodotžíti, im, vb. pf. verlangern, Cig. (T.),

DZ., Zora; - stsl., rus.

prodor, dora, m. = predor, ber Durchbruch (eines Fluffes burch bas Gebirge), Cig.(T.); morski p. = morska ožina, C.

prodorina, f. prodorine, bas Eruptivgeftein, Erj.(Min.).

prodovina, f. bas Flufsichottergerölle, bas Geidiebe, ber Schotterboben; bie Beichiebmaffe, DZkr.

prodovit, adj. = prodnat, Jan.

prodréti, dérem, drèm, vb. pf. = predreti, burchbringen, burchbrechen, Jan., C., Zora.

producent, m. pridelovavec, izdelovavec, ber Broducent.

produh, m. bas Luftloch, C., Cig.(T.); - stsl.

prodúkcija, f. pridelovanje ali izdelovanje, predstava, bie Brobuction, Cig. (T.), nk. produkt, m. pridelek, izdelek, plod, (math.)

zmnožek, das Brobuct.

produktiven, vna, adj. plodovit, probuctiv, Cig.(T.).

produšnica, f. bie Bore, Jan.(H.).

profesor, rja, m. naslov višjih učiteljev, ber Brofesior.

profesorka, f. die Brofessorin, Cig.

profesorski, adj. Brofeffore. Brofefforen : p. naslov; profesorska plača.

profosorstvo, n. die Brofessonurde, die Brofeffut, Cig.

profesura, f. = profesorstvo, die Brofessur. profil, m. bie Seitenanficht, ber Durchichnitt, das Profil.

profos, m. vojaški jetničar, ber Brofog.

proga, f. 1) ein langlicher Fled, C., Rib.-Mik.; ber Streifen (g. B. an einem Thiere), C.; bie Borte am Rleib, C.; proge, die Streifung ber Arystalle, Cig. (T.); — die Strieme, Meg., Dict., Mur., Dalm.-M.; krvava proga, Die Blutstrieme, Cig.; proge komu izprati, Dalm. ; proga je stekla (vztekla), eine Strieme entftanb, Z.; - bie Schramme, Cig., Jan.; - bie Linie: železnična, telegrafna p., bie Bahnlinie, die Telegraphenlinie, Cig. (T.), C., nk.; - bie Strede, nk.; - 2) eine geftreifte Ruh, Cig.

proganjati, am, vb. impf. ad prognati = pre-

ganjati, nk.

prôgar, rja. m. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

progast, adj. gestreift; progasta krava, Cig.; progasto pisan, gebanbert, Erj.(Min.); - voll Striemen, Dict.

progat, ata, adj. voll Striemen, ftriemig, Mur. progati, am, vb. impf. bestriemen, Cig.

progav, adj. = progast, Jan.

progavec, vca, m. ein geftreiftflediger Apfel, C.

proget, gla, m. C., pogl. proglo.

progla, f. bie Schlinge (j. B. jum Bogelfang), der Fallfirid, Guts., Cig., Notr.; das Springhaufel, Strek., Notr. - Levst. (Rok.); - die Maulefalle, Cig., Vrt., Notr.; - v proglo vzeti koga = v strah vzeti, jemanben hernehmen, coramisieren, C.

proglar, rja, m. kdor progle dela, Cig. proglas, glass, m. bie Runbmachung, nk.

proglasiti, im, vb. pf. berfunben, erflaren, proclamieren, Jan., nk.; za svetnika p., canonifieren, Jan.(H.).

proglášati, am, vb. impf. ad proglasiti, Jan.,

proglaševáti, ûjem, vb. impf. = proglašati, nk. proglo, n. ber Sallftrid, bie Schlinge, Habd .-

prognanec, nca, m. = pregnanec, ber Bertriebene, ber Berbannte, Jan., nk.

prognanka, f. bie Berbannte, Jan. (H.). prognanstvo, n. = pregnanstvo, die Berbannung, Jan., C., nk.

prognáti, žénem, vb. pf. = pregnati, verbannen, Jan.

progon, gona, m. - pregon, die Berbannung, nk.; drzavni p., bie Reichsacht, nk.

progonstvo, n. 1) bie Berbannung, Zora; -2) bie Berfolgung, C.

progovarjati, am, vb. impf. ad progovoriti, Jan.(H.).

progovoriti, im, vb. pf. = (iz)pregovoriti, zu sprechen anfangen, C., Krelj, nk.

program, m. s šolskim poročilom združeni spis, vzpored, načelni načrt (n. pr. kake stranke), das Programm.

progresija, f. postopica, bie Brogression (math.),

Cig.(T.).

progresist, m. naprednjak, ber Progressift. progresiven, vna, adj. postopen, progressiv, Cig.(T.).

prohâjati, am, vb. impf. ad prohoditi, C. prohibitiven, vna, adj. prepoveden, prohi-

bitiv, Cig.(T.).

prohod, hoda, m. 1) feierlicher Bug, Die Broceffion, C.; - 2) ber Durchgang, Sol., Levst. (Pril.); — ber Corribor, C.; — ber Gang, ber Canal, Erj. (Som.); ber Darmcanal, h. t.-Cig. (T.); zračni prohodi, Luftgange, Lufthöhlen, Cig. (T.).

prohóditi, hódim, vb. pf. = prehoditi, burchmanbeln: p. suha mesta, Trub.-Mik.

proiti, proidem, vb. pf. = preiti, prejti, Dol .-Cig.; tudi: prójti, prójdem, Krelj, Let.

proizhajati, am, vb. impf. hervorgehen, nk.; vse to proizhaja iz imenovalnikove snovi, Levst. (Nauk).

proizhod, hoda, m. ber Uriprung, Zora. proiziti, idem, vb. pf. hervorgehen, SIN.

proizvajati, am, vb. impf. ad proizvesti; 1) ableiten: besede p., Levst. (LjZv.); p. pravice iz dogodkov, DZ.; - 2) probucieren, Zv., Erj. (Som.); — 3) ausführen, egecutieren, nk.

proizvésti, védem, vb. pf. 1) ableiten, Jan. (H.); - 2) fchaffen, producieren, Cig. (T.), Zora; — 3) ausführen, executieren, nk.

proizvod, voda, m. bas Erzeugnis, bas Brobuct, C.; - prirodni proizvodi, bie Raturerzeugniffe, Cig. (T.).

proizvoden, dna, adj. Broductiones: proizvodna moč, Levst. (Pril.); — productiv (von Menfchen), Cig. (T.).

proizvodnik, m. ber Brobucent, Cig. (T.). proizvodstvo, n. die Brobuction, Cig. (T.), DZ. proj, proja, m. 1) bas Spannholz, bie Sperrleiste (ber Beber), V.-Cig.; = pl. proji, Cig., Gor .- Z.; - 2) ber Nahrahmen, Cig.

proja, f. nekipnien kruh v zrjavici pečen, Savinska dol.

proje, f. pl. = proj, proji, Cig.

projekcija, f. vzmet, bie Brojection (math.), Cig. (T.), Znid., Cel. (Geom.); p. iz središča (srede), die Centralprojection, paralelna, piramidalna p., die Barallel., Byramidalprojection, Cig. (T.).

projekt, m. namera, osnova, bas Broject. projiti, projim, vb. impf. ausspannen, ausipreigen, Cig., Jan.

prójti, prójdem, vb. pf. pogl. proiti.

proklamácija, f. proglas, die Broclamation. prokletec, tca, m. bet Berfluchte, Levst. (Zb sp.), Nov. prokléti, kólnem, vb. pf. = prekleti, verfluchen, Z., nk. proklétje, n. = prokletstvo, Jan. proklętstvo, n. = prekletstvo, ber Fluch, nk. proklinjati, am, vb. impf. ad prokleti = preklinjati, nk. prokliti, klijem, vb. pf. hervorteimen, Jan. (H.). prokop, kopa, m. die Durchgrabung, ber Durchftich, Jan. (H.). proksen, adj. übermuthig, muthwillig, C.; heilel, Meg.-Mik.; = izbirčen, BlKr.-Let.; belicat: prokšeno goščenje, Habd.-Mik.; proksena testenica, eine Baftete, C. proksenost, f. ber übermuth, ber Muthwille, C. prokšiti, im, vb. impf. verzärteln, muthwillig machen, p. sc, muthwillig fein, ogr.-C. prokurātor, rja, m. pooblaščenec, oskrbnik, ber Procurator, Cig. proletarec, rca, m. ber Broletarier, nk. prolfti, lijem, vb. pf. = preliti, nk. proliv, m. = preliv, nk. prolog, m. vvodna deklamacija, ber Brolog, Cig.(T.), nk.promemorija, f. spomenica, bas Bromemoria, Cig.(T.).promet, meta, m. ber Umfas von Baren, ber Berfehr, Cig.(T.), DZ., nk.; priredbeni p., ber Bereblungevertebr, DZ.; - ha. prometen, ina, adj. Berfehre., nk. promôcija, f. povišanje v akademiško čast, die Bromotion. promovirati, am, vb. impf. (pf.) poviš(ev)ati v akademiško čast, promovieren, Jan., nk. pronicanje, n. die Diffusion, Sen. (Fiz.). pronicati, am, vb. impf. durchbringen, Erj. (Min.); (fig.) p. misli pesmotvora, SIN.; - po drugih slov. jezikih pronicav, adj. burchbringenb: p. glas, Vrt. proniceváti, ûjem, vb. impf. = pronicati: tekočine od zunaj pronicujejo (bringen ein), Erj. (Som.); - biffundieren, Sen. (Fiz.). pronikati, am, vb. impf. ad pronikniti; = pronicati, burchbringen, Cig. (T.), C.; - po drugih slov. jezikih. pronikav, adj. diffusionesanja (phys.), Cig. (T.); - p. razum, burchbringenber Berftand, Cig.(T.).pronikniti, niknem, vb. pf. 1) hervorbringen, erscheinen, C.; - 2) burchbringen, Cig. (T.); po drugih slov, jezikih. propad, pada, m. ber Berfall, ber Untergang, Jan., C., nk.; - po drugih slov. jezikih. propádati, pådam, vb. impf. ad propasti; 1) burchfallen: pri volitvah p., Cig., nk.; - 2) im Berfall begriffen fein, nk. propadek, dka, m. = propad, ber Berfall, ber Banteroit, Jan. propaden, dna, adj. schroff: propadno rebro, schroffer Abhang, Cig. (T.), Jes. propaganda, f. zavod za razširjanje kake ideje, bie Propaganda, propagando delati, razširjati (kako idejo).

propast, f. ber Berfall, ber Untergang, ber Huin, Jan., Cig. (T.), nk.; - hs. propanti, padem, vb. pf. i) burchfallen, Jan., nk.; propadel, burchgefallen, nk.; - 2) in Berfall tommen, Jan., nk.; propadel, ver-tommen, nk.; — po drugih slov. jezikih. propedevtičen, čna, adj. propabeutijo, Jan., Cig.(T.).propedevtika, f. pripravljalni nauk, bie Bropabeutil, Jan., Cig. (T.), nk. propis, pisa, m. bie Borichrift, Cig. (T.), DZ., Levst. (Cest.), nk. propisati, sem, vb. pf. eine Borichrift geben, porschreiben, Cig. (T.); - stsl. propisováti, ûjem, vb. impf. ad propisati, Jan. (H.). proplastek, stka, m. jalovi p., bie Scheren (taubes Zwischenmittel), (min.), Cig. (T.). proporcija, f. sorazmerje, bie Broportion, Cig. proporcijonālen, lna, adj. sorazmeren, proportional, Cig. (T.). proporcijonalnost, f. sorazmernost, bie Broportionalităt, Cig. (T.). propôved, f. = pridiga, Jan., C., Levst. (Lj-Zv.); - po drugih slov. jezikih. propovédati, am, vb. impf. = pridigati, Jan., propovedníca, f. = pridižnica, C., nk. propovedník, m. = pridigar, Jan, C., nk. propovedováti, újem, vb. impf. = pridigovati, C., nk. propovedstvo, n. die homiletit, Cig. (T.). propuh, m. = prepih, ber Luftzug, Cig. (T.), C., DZ., Vrt. propust, m. ber Durchlafs bei ber Gifenbahn, DZ. propústen, stna, adj. mrtvaški propustni list, ber Leichenpafs, DZ. propustiti, im, vb. pf. burchlaffen, Znid. propustnica, f. mrtvaška p., bet Leichenpafs, propuščati, am, vb. impf. ad propustiti; burdy laffen, Znid. proracun, m. ber Boranichlag, ber Uberfchlag, bas Budget, Cig. (T.), C., nk.; trošni p., ber Roftenvoranichlag, Levst. (Pril.). proračunski, adj. zum Boranichlag gehörig, nk. proraslica, f. ber Durchfreugungszwilling(min.), h. t.-Cig. (T.). prorek, reka, m. ber Borberjag (phil.), Cig. (T.). prorez, reza, m. = prerez, ber Durchicinitt, Jan. (H.). proročánski, adj. = proroški, C. proročanstvo, n. = proroštvo, C. proročáski, adj. = proroški, Krelj. proročastvo, n. = proroštvo, Krelj. proročen, čna, adj. = proroški, Greg. proročíca, f. = prorokinja, kajk.-Valj. (Rad). prorociti, rocim, vb. impf. prophezeien, (prer-) prorok, roka, m. ber Brophet, Alas., Cig., Jan., Krelj, nk.; (nav. prerok). prorokba, f. bie Brophegening, Mur., V .- Cig., Google prorokinja, f. die Brophetin.
prorokoválen, ina, adj. prophetisch, Jan. (H.).
prorokoválsčo, n. daš Dratel, Cig., C., nk.
prorokovánje, n. daš Beissagen, daš Brophezeien; — daš Brophezeite, die Brophezeiung.
prorokováti, sjem, vb. impf. weissagen, propreseien Alas, Cig., Ian, Kreli: (nav. pres.)

phezeien, Alas., Cig., Jan., Krelj: (nav. prer-).
prorokovávec, vca, m. ber Beisfager.
prorokovávka, f. bie Beisfagerin, Cig.
prorokovávski, adj. weisfagerifa, Cig.

prorokovävstvo, n. die Prophetenschaft, Cig. prorokovec, vca, m. der Anhänger des Propheten (z. B. Mohameds), C.

prorokovica, f. = prorokinja, ogr.-Valj. (Rad). prorokki, adj. Bropheten-, prophetifc.

proroštvo, n. 1) das Prophetenthum; — bie Prophetenschaft;—2) die Prophezeiung, Jan., C. prosáriti, arim, vb. impf. viel bitten, betteln, Svet. (Rok.).

prosast, adj. hirjeartig, Cig.

prôsba, f. = prošnja, Cig., Jan., C.; - po drugih slov. jezikih.

proscenij, m. der Borbertheil der Bubne, das

Brofcenium, Cig. (T.).

prosee, sca. m. ber Bitter, der Bittsteller, der Betent, Cig., Jan., Valj. (Rad);—der Brautmerber, Jan.; v prosce iti = snubit iti, Bl-Kr.-Let.

prosen, adj. Hirfe-; prosena kasa, ber Hirfebrei.

prosenast, adj. hirfefornicht, Cig.

prosenčljiv, adj. = ikrast, finnig, Senoteče-Erj. (Torb.), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.) prosenco, nca, m. 1) neka narodna jed Slovencev, katero omenja Valvazor; ein bei

Hochzeiten üblich geweiener Brottuchen, Mur.;

— 2) ber weiße Friesel, Cig.; mledni p., ber Milchfriesel, Cig.;—3) nam. prosinec, Dict., Cig., Jan.; ("ker sneg kakor proso pada", C.?).

prosenica, f. 1) das Hirsestroh; tudi: prosenica, Dol.; — 2) (repa) p., unter die Hirse gesäte Rübe, Cig.; — 3) pl. prosenice, der Frieselausschlag, C.

proseničen, čna, adj. von Hirfestron, M. prosenišče, n. = prosišče, baš Hirfestroppelstelb. Z.

prosenjáča, f. neka hruška, Valj. (Rad). prosenják, m. 1) das Hirjebrot; — 2) eine Art eisbarer Schwamm, Mur., C.; — 3) der

Sirjenstein (min.), h. t.-Cig. (T.).

prosénka, f. 1) bet Regenpfeiser (charadrius pluvialis), Cig., Erj.(Z.); — 2) bet Junitäser, Kr. Valj.(Rad); — 3) neka hruška, C., jvzhSt.

prosę̃nščnica, f. die Hirfebirne, C. prosę́vati, am, vb. impf. durchicheinen, Jan. (H.).

proséven, vna, adj. durchscheinend, transparent, Jan. (H.).
prosévke, f. pl. otrobi od pirjevice in ječ-

mena, Malhinje (Kras)-Erj. (Torb.). prosęvki, m. pl. = presevki, Kras; - prim.

presevek 2). prosijáti, síjem, vb. pf. burchícheinen, Jan. (H.). prositen, Ina, adj. Bitt-, Cig., Jan.; prosilno pismo, bas Ersuchschreiben, Cig. prosilo, n. die schriftliche Bitte, das Bittgesuch.

Nov., SiGosp. C. prosilogizem, zma, m. prednji sklep, ber Bro- inllogisnus (phil.), Cig. (T.).

prosince, nea, m. ber Ronat Janner, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad).

prosisce, n. der hirfeader (nach der Ernte), Mur., Cig., Jan., Met., BiKr.; tudi: prosisce.

prosîtelj, m. der Bittsteller, Jan., C., DZ., nk. prosîteljica, f. die Bittstellerin, Jan.(H.). prosîtev, tve, f. = prošnja, die Bitte, Jan., M.; das Ersuchschreiben, Cig.; das Gesuch,

prositi, prosim, vb. impf. 1) bitten; milo p., fieb. entlich bitten; ponizno p., bemuthig bitten; p. koga kake reci; tega prosim od vas, Npr.-Erj. (Torb.); p. daru božjega, Npes. Mik.; odpusta p., um Urlaub bitten, Levst. (Lj-Zv.); kake službe p., Cig.; po svetu kruha p., beiteln; tudi: p. za kai, "um" etwas bitten (po nem.); odpuščenja, za odpuščenje (odpuščanje, Cig.) p., um Berzeihung bitten; za zamero p. (to je: p., da bi ne zameril, Cig.), p., da bi kdo kaj storil; p. za koga, für jemanden eine Fürbitte einlegen; bodi prosen! sen gebeten! C.; kdor kak zadržek ve, nam ga je prošen razodeti (mirb gebeten), Met.; - gur Arbeit bitten: pojdi delavcev, težakov prosit! - merben: Dajre, dajte, mati, hčerko, Ker možje jo prosijo, Npes.-K.; - Bitten, Bunfche für jemanben aussprechen: p. komu česa (kaj): smrti si p., BlKr.; Boste sreče nam prosili, Npes.-K.; nam vso dobroto prose in zele, Krelj; Lysias prosi Judom srečo, (entbietet ben Juden feinen Gruß), Dalm.; začno mu prositi zdravje: bodi zdrav, ti judovski kralj! Trub.; dobro komu p. od Boga, C.; - 2) p. se, mittelft eines Geluches bitten : p. se kam, proc, C.; p. se od vojaščine, um Befreiung bom Militarbienft bitten, Levst. (Nauk); tudi: p. si česa, Levst. (Podk.); - 3) verlangen: Bog bode račun prosil, C.; luknja (v strehi) krovca prosi, Jurč.

prosîtva, f. das Bitten, Valj. (Rad); das Bittgebet, C.

prosivec, vca, m. ber Bittsteller, ber Competent, Cig., Jan., C., nk.

prosivka, f. die Bittstellerin, die Competentin, Cig., Jan., C., nk.

prosivski, adj. Competenten : p. razkaz, bie Competententabelle, Cig.

prosjačíca, f. die Bettlerin, Vrt.

prosjáčiti, åčim, vb. impf. betteln, Cig., C., Levst. (Nauk), nk.

prosják, m. ber Bettler, Habd. - Mik., Cig., Jan., nk.

prosjákinja, f. die Bettlerin, Jan. (H.). prosjáški, adj. Bettler, Bettel-, Cig., nk. prosjáštvo, n. doš Bettelwefen, die Bettelei, Cig.

··· Cicrostic

prosje, n. ber hirfeader, Cig., M., Kop., Ig (Dol.); tudi: prosjè, Gor.

proslava, f. bie Berherrlichung, nk.

proslavitelj, m. bet Berherrlicher, Jan. (H.). proslaviti, im, vb. pf. verherrlichen, nk.; domovino p., Zora; - stsl., hs.

proslavljáten, ma, adj. ponegyrift, Jan. (H.). proslavljati, am, vb. impf. ad proslaviti, nk. proslavljenec, nca, m. ber Befeierte, Jan. (H.). proslavljenka, f. die Befeierte, Jan. (H.). prosledováti, újem, vb. impf. verfolgen, C.,

nk.; — rus. proslúti, slóvem, slújem, vb. pf. berühmt werben, C.; povsod je proslula po svoji le-

poti, Zora; - stsl.

 $pr\hat{q}snica, f. i) = prosenica i), Z., Notr.;$ prosnico iztresati, Pjk. (Crt.);-2) ber Juniober Brachfafer (rhizotrogus solstitialis), Jan., Erj. (Z.); — 3) die Hirschbruft (ein Gift-schwamm), Z.

1. prosnik, m. ber Bewerber, DZ.; - ber Brantwerber, ber Freier, ogr.-C.

2. prosnik, m. 1) ber Biejenichmager, bas Brauntehichen (pratincola), Cig., C., (rjavi prusnik) Frey. (F.); \rightarrow 2) == prosnica 2), ("pravijo, da je mnogo prosa, kadar je teh hrostov dosti"), Lašče-Levst. (Rok.).

proso, n. 1) bie Sirfe (panicum miliaceum); p. pred kresom spi, po kresu pa kipi, C.; morsko p., ber Steinfame (lithospermum officinale), Tus. (R.); - pticje p., die Bogelbirfe, bas Berlenfrant (lithospermum arvense), Cig.; tudi: ber Bafferboft (eupatorium cannabinum), Josch ; - p. device Marije, bas Bittergras (briza media), Tus. (R.), Vrt.; - 2) bie Schweinsfinnen, C.; - 3) svinceno p., ber Bogeldunft, Cig.

prosójen, jna, adj. durchscheinend, diaphan (min.), Cig. (T.), Sol., C., Znid., Sen. (Fiz.). prosora, f. Die Bfanne, Mur.; - iz it. (dial.)

farsora, Mik.

prosovke, f. pl. der Milchfriesel, Cig. prospeh, m. bas Bebeihen, ber Fortichritt, Jan., $C_{\cdot \cdot}$, $nk_{\cdot \cdot}$; — po stsl.

prospekt, m. razgled, pregled, ber Brofpect, $Cig.(T_i)$.

prospešen, šna, adj. gedeihlich, ersprießlich, Jan., nk.; - stsl.

prospesnost, f. die Gebeihlichfeit, bie Ersprießlichteit, Jan., nk.; - prim. prospesen.

prospeti, spem, spejem, vb. pf. einen Erfolg haben, nk.; - stsl.

prospévati, am, vb. impf. ad prospeti ; gedeihen, nk.

pròst, prósta, adj. 1) zwanglos, ungehindert, frei; prosti lasje, proste zastave, fliegende haare, Fahnen, C.; s prostimi očmi, mit unbewaffneten Angen, ogr.-Valj. (Rad), nk.; pusti proste, katere si po krivici zvezal, Dalm.; p. hudičevih zvez, Trub.; iz prostih rok v zakup dati, freimillig verpachten, Levst. (Pril.); prosta glava, freier Ropf, C.; prosto lezati, eine freie Lage haben, prosta hoja, freier Bang, Cig.; prosto zemljišče, die Freihufe, Cig.; prosta beseda, ungebunbene Rebe,

Cig., Jan., Cig.(T.); -- p. česa, frei von etwas: greha p., C.; plačaj, pa si od mene prost, Svet. (Rok.); poštnine p., Cig., Jan., nk.; - = svoboden, nk.; prosto! herein! Str.; - beziehlos, abiolut: prosta težina, abjo-(utes Gewicht, h.t.-Cig.(T.);-2) = preprost, gewöhnlich, einsach, schlicht, gemein, Cig., Jan., nk.; prosta reja, C.; prosta obleka, Cig.; prosti kmet, ber gemeine Landmann, Cig.; prosti govor, die Bauerusprache, Cig.; prostemu ljudstvu umeriti, ubrati, popularifieren, Cig. (T.); — einfültig, Mur.; — aufrichtig, C.; — tudi: prost, prosta.

prostáčina, f. ber Bobel, Cig. (T.); - hs. prostak, m. ber gemeine Mann, ber Blebejer, Cig., Jan.: ne pozabimo učiti se od prostaka, Levst. (Zb. sp.); - ber gemeine Solbat.

prostasčina, f. 1) bie Plattheit, Jan.; - 2)

ber Bobel, Cig.

prostáški, adj. pôbelhaft, plebeifch, Cig., Jan., Cig. (T.); prostaška šala, ein plumper Schera, prostaška beseda, ein platter Ausbrud, Cig. prostastvo, n. die Bobelhaftigleit, Cig., Jan. prostec, stca, m. ber Jaunpfahl, C., kajk .-Valj. (Rad).

prostica, f. der gaunsparren, ber gaunpfahl, Cig., C.; die gaunfaule, C.; — der Brügel, C.

prostič, iča, m. der Zaunpfahl, C. prostilo, n., C., pogl. topilo,

prostina, f. leere Flache im Balbe, baumfreie Gegend, C.; na prostini, im Freien, Z.

prostiráča, f. ber Teppich, C. prostiralo, n. = prestiralo, das Bettleintuch,

Kras-Erj. (Torb.). prostirati, am, vb. impf. ad prostreti; aus-

breiten, ausdehnen, Mur., Cig.; p. se, sich ausdehnen (math.), Cig. (T.); - prim. prestirati.

prostiti, im, vb. impf. nachfeben, verzeihen, Meg., Alas., Svet. (Rok.); prosti nam grebe! ogr.-C.; smrt nikomur ne prosti (vericiont niemanben), ogr.-C.

prostki, m. pl. bie Ballfahrt, bie Broceffion,

ogr.-C.; — prim. proscenje. prostoba, f. 1) bie Fretheit, C.; — 2) bie Einfachheit, C.

prostoča, f. 1) die Freiheit, Mur.; — 2) die Einfalt, C., ogr.-Valj. (Rad).

prostodusen, sna, adj. offenherzig, freimuthig, Cig., Jan., C.; - naiv, Jan., Cig. (T.).

prostodusje, n. geraber Ginn, Die Freimuthig. feit, Cig., M., nk.; die Raivetat, Cig. (T.). prostodušnost, f. die Freimuthigfeit, die Unbefangenheit, Cig., Jan.; - Die Bergenseinfalt, Jan.

prostoglasen, ena, adj. frei tonenb, M. prostogôvoren, rna, adj. projaijo, Cig. prostolas, lasa, adj. mit ungeflochtenen, flie-

genden Saaren, Cig., Jan., C., Lasce-Levst. (Zb. sp.).

prostolasten, stna, adj. freieigen, Allobial-, Cig., Jan.; prostolastna posest, DZ. prostolastnina, f. das Allodium, Cig. prostolaten, ina. adj. freie Rifpen habenb, Cig.

prostoljúden, dna, adj. - prostonaroden

prostomaltar, rja, m. (zaničlj.) za: prosto-

prostomeščanski, adj. fpiegburgerlich, Cig.

prostomiseinost, f. die Freifinnigfeit, nk. prostomiseistvo, n. die Freibenterei, ZgD.

prostomisein, adj. freisinnig, Jan., nk.

prostomisijak, m. ber Freibenter, ZgD.

prostomietjenjak, m. ber Freibenter, Cv.

prostonároden, dns, adj. 1) plebeifch, Cig.;
— 2) populär, Jan., Cig. (T.).

prostonárodski, adj. - prostonaroden (po-

prostopaden, dna, adj. freifallenb, fenfrecht, loth-

prostopasen, ina, adj. ungebunden, ausge-

prostopasnež, m. ein ausgelaffener, frecher

recht, Cig., Jan.; (prim. polj. prostopadly).

prostolist, lista, adj. freiblätterig, Cig.

prostoma, adv. einfach, C., DZ.

2), popular, Z.

zidar, ZgD.

pular), Jan.

laffen, Jan.

Menich, C.

prostopasnost, f. die Ausgelaffenheit, die Rugellofigfeit, Jan. (H.). prostor, ora, m. ber Raum, ber Blat; tu ni prostora za toliko ljudi; nisem več prostora dobil, ich habe teinen Blag mehr befommen; tu bi bil lep p. za hišo; veliko prostora vzeti (jemati), viel Raum einnehmen; - prostora dati čemu, ftottgeben, Cig. (T.); - bie Raumlichkeit, Die Localitat, nk. prostorec; ein fleiner Raum, bas Blagchen. prostorec, rca, m. = prostorcek, Mur. prostoren, rna, adj. 1) ben Raum betreffenb, ranmlich, Cig. (T.); - 2) viel Raum habend, gerāumig; prostorna hiša, klet. prostorija, f. = prostorina, DZ., Nov. prostorina, f. bie Raumlichfeit, bas Locale, Cig., DZ. prostorišče, n. der Raum, Jan., C.; — bas Locale, die Raumlichfeit, C., DZ.; prostorisca dejati v prepoved, bie Benützung ber Räumlichkeiten verbieten, Levst. (Nauk). prostornína, f. der Rauminhalt, das Bolumen, ber Jaffungsraum, Cig. (T.), DZ., Cel. (Geom.), Sen. (Fiz.), nk.; mera za prostornino, Vrt. prostornost, f. die Ausdehnung im Raume, bie Raumlichkeit (als Eigenschaft), Cig. (T.), Sen. (Fiz.); - bie Geraumigfeit. prostorocen, čna, adj. mit freier hand ausgeführt, C.; prostorôčno črtanje (risanje), das Freihandzeichnen, Cig. (T.). prostoskládem, dna, adj. profaijo, C. prostoséden, dna, adj. folichtherzig, offenherzig, Cig., Jan., nk. prostosfčnost, f. die Offenherzigkeit, die Freimüthigleit, Cig., Jan., nk. prostôst, f. 1) bie Freiheit, Dict., Mur., Cig., Jan., Rog., Ravn.- Valj. (Rad), nk.; pesniška p., Jan.; p. dati komu, jemanben in Freiheit feben, Cig.; p. od postarine, die Borto-freiheit, Levst (Nauk); - prostost, Pres.; - 2) die Einfachheit, die Einfalt, Cig., (pro-

stost) ogr.-Valj.(Rad); - bie Blattheit, Cig.; bie Gemeinheit, Cig. (T.). prostota, f(t) = prostost f(t), G(t), G(t), G(t)2) bie Einfachbeit, Cig. (T.), C.; - bie Bemeinheit, die Riedrigfeit: brezno ubostva in prostote, LjZv. prostotestvo, n. ber Freihandel, C. prostotižeo, žca, m. ber Freihanbler, C. prostoumen, mna, adj. naiv, Cig. (T.). prostoumje, n. die Raivetat, Cig. (T.). prostoverec, rca, m. ber Freidenker, ber Freigeist, C. prostověrnik, m. == prostoverec, C. prostoverstvo, n. ber Freiglaube, bie Freigeisterei, Jan. prostovisen, sna, adj. perpendicular, Jan. prostoviadje, n. bie Ochlofratie, Jan. (H.). prostovoljeo, ijca, m. ber Freiwillige, Cig., nk. prostovóljen, lina, adj. = radovoljen, freiwillig, Cig., Jan., nk. prostovoljec, Jan. (H.). prostovoljnost, f. bie Freiwilligfeit, Jan., nk. prostozidar, rja, m. ber Freimaurer, Cig.; (po nem.), prostozidarstvo, n. bie Freimaurerei, Cig. prostrán, strána, adj. geräumig, ausgebehnt, weit, Meg., Dict., Mur., Cig., nk. prostranoat, f. bie weite Musbehnung, bie Weite, die Weitläufigleit, Dict., Cig., Jan., Cig. (T.). prostranstvo, n. die weite Ausdehnung, die Beite Cig. (T.), SIN.; - ber Raum, Cig., Vrt.; svetovno p., ber Beltraum, Jan.(H.); -- rus. prostreti, strèm, vb. pf. ausbreiten, Mur., Cig., Jan., Trub.; perute, plasc p., Cig. prostrica, f. die Baliffade, V.-Cig.; - die Spreize bei Baunen, Z.; - za plot rabljena deska, Gor.; - prim. prostica. prosúlja, f. bas pirjegras (milium effusum), Z., Medv. (Rok). prosvéčenost, f. die Aufgeflärtheit, Jan. (H.). prosveta, f. die Aufflarung, Cig. (T.); - hs. prosvetitelj, m. ber Aufflarer, nk. prosvétiti, im, vb. pf. aufflaren, bilben, nk.; prosvotliti, im, vb. pf. verherrlichen, C.; oca, prosvetli ime svoje! Krelj. proscava, f. offene, freie Begend, C. proščávati, am, vb. impf. = prostiti, C. proscenje, n. i) bie Bergeihung, C.; - 2) bas Rirchweihfest, bas Batrociniumsfeft, Mur., $v \ge h \le t$., kajk. - Valj.(Rad); $- \ge 1$ slovo, ber Abichieb, ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad). proscie, m. = prostice, ber Baunpfahl, kajk .-Valj. (Rad). prosenje, n. bas Bitten, Mur., Cig. próšenjski, adj. Bitt.: prošenjsko pismo, C; na p. pot se podati, bitten geben, C. proset, seta, m. = preset, ber Spagiergang, Sol.; (próšet) BlKr. prosetati se, tam, čem se, vb. pf. einen Spaziergang machen, Jan. (H.). prošiniti, šinem, vb. pf. = prešiniti, Zora. prošinjati, am, vb. impf. ad prešiniti, Žnid.,

proška, f. bie Bittagsprocession, ogr.-M. prôškar, rja, m. == romar, C. prodki, m. pl. bie Ballfahrt, C. proslost, f. bie Bergangenheit, nk. prošnja, f. bas Bitten: na prošnji svet stoji, Npreg.-Glas.; - bie Bitte, bas Gefuch; p. za milost, vknjižbo, odlog, das Gnaden-, Einverleibunge., Friftgefuch, Cig.; proenjo poloziti, vloziti, podati, ein Gefuch einreichen, einkommen; na tvojo prošnjo, auf beine Bitte prošnjad, m. ber Bitter: Kristus je prošnjad za nas pri očetu, Ravn.; - ber Brautwerber, BlKr.; — ber Bettler, Mur. prošnjáča, f. die Bettlerin, Mur. prošnjáčiti, 8čim, vb. impf. betteln, Mur. prodnjak, m. ber Bittfteller, C .; - ber Bettler, Mur., Cig. prosnjáti, am, vb. impf. flebentlich bitten, Alas. prosnjavec, vca, m. ber Bitter: obljubi pravim prošnjavcem dati, kar prosijo, Trub.; - der Fürbitter, Dict., Lasce-Levst. (Rok.); imeti prošnjavce pri Bogu, Kast., Jsvkr. prošnji, adj. Bitt., Cig.; p. teden, die Bitt-woche, die Kreuzwoche, Dol.; prošnji dan, Cig.; prošnja nedelja, M.; — p. glas, bittender Ton, SIN. prosnjica, f. bie Bittstellerin. proenik, m. ber Bittsteller; - ber Fürbitter, Mur., Cig., Jan.; svetniki naši prošnjiki, Z. prošnjiv, íva, adj. bittenb: s prošnjivim glasom, mit bittenber Stimme, Bes. prost, prosta (prosta), m. bet Bropft. proštíja, f. die Propitei. proštíjski, adj. Propitei., propiteilich. proštníja, f. — proštíja, Mur., Jan., Cig. proštovski, adj. propitich, propiteilich, Cig. prôt, m. 1) die Nuthe, die Gerte, Mur., Cig., Jan., Gor.; = debela šiba, vzhSt.; - = preklja, būnne Stange, DZ., BlKr.; bet Jauns steden, Cig.; = palica za obroče, Cig.; palica v ribjo lov, Ip. - Erj. (Torb.); -Anüttel, Lasce - Erj. (Torb.); — 2) suhi p. južnoevropski, bie sübeuropäische Stabheuichrede (bacillus Rossii), Erj. (Z.). protast, adj. ruthenartig, Jan. (H.). protati se, am se, vb. impf. mit bem, mas man fich erwirbt, eben austommen, ohne etwas gu erubrigen, bas Leben friften, V .- Cig., M., Burg. (Rok.), UčT., Kr.; -- prim. proti I. 3). protec, tca, m. dem. prot; das Ruthlein, Jan. protek, tka, m. dem. prot; das Reis, Cig. protekcija, f. zaščita, die Protection, Jan. (H.). protektor, rja, m. zaščitnik, pokrovitelj, bet Brotector. protektorāt, m. pokroviteljstvo, das Brotecprotest, m. ugovor, ber Protest. protestant, m. luteranec, ber Protestant. protestantinja, f. die Brotestantin. protestantizem, zma, m. ber Protestantismus. protestantka, f. die Brotestantin, Jan. protestantski, adj. protestantisch. protestantstvo, n. das Brotestantenthum, der

protestováti, fijem, vb. impf. (pf.) protestieren, Cig. (T.), nk.

proti, L. adv. 1) entgegen: p. iti komu, Krelj, Polj.; pridi meni proti! Trub.; (prim. naproti); - 2) bagegen; p. govoriti, bagegen iprechen, Cig.; - 3) ben einzelnen Fällen entsprechend, einzelnweise: p. placevati, jebe Lieferung besonders bezahlen, Cig.; p. si kaj napravljati, fich etwas für jeben einzelnen Bedarfsfall anschaffen (fich nicht für eine längere Beit mit einem Borrath bavon berforgen); (prim. sproti); — II. pròti, praep. c. dat. kaže 1), kam je kaj namerjeno: in ber Richtung nach, swärts; proti domu iti, heimwärts gehen; proti Ljubljani se peljati; proti nebu pogledati; proti severu, proti jugu; proti solncu, mittagwärts, V.-Cig.; ima roke proti sebi (obrnjene) = er ift habsuchtig, C .: - proti koncu iti, guende, auf die Reige geben; -- proti komu kaj reci, jemandem gegenüber eine Außerung thun; proti tebi nimam skrivnosti, für dich habe ich keine Geheimnisse; proti komu se grdo obnašati; — 2) bližino v časnem pomenu: gegen; proti večeru, proti mraku, proti koncu leta; - 3) razmerje: im Bergleich mit -; kaj sem jez proti tebi! kaj je to let proti večnosti! - im Berhaltnis au -: vsak proti svoji moči, Levst. (Rok.); proti svoji potrebi, Levst. (Nauk); proti sebi, gegen einander gehalten, Jan.; verhaltnismaßig: proti sebi je mleko draže prodal od masla, Polj ; proti sebi velika vsota, eine verhaltnismäßig große Gumme, Levst. (Pril.); eno proti drugemu, relativ, C.; dve proti štirim je kakor šest proti dvanajstim, swei ju vier verhalt fich wie feche gu gwolf, Met.; - proti temu, unter ber Bedingung, Podkrnci-Erj. (Torb.) i. dr.; - 4) nasprotno mer: in der Richtung gegen, wiber: proti vetru, wiber ben Wind; proti vodi, wiber ben Strom, ftromaufwarts; - na proti - naproti: na proti iti, entgegengehen; - proti moji volji, wiber meinen Billen; proti zapovedi, gegen bas Gebot; — (c. gen.: proti česa, ogr. - C.); — III. praef. (v novejšem knjištvu po nem.): Wegen :: proticesar, protikandidat.

proti, f. pl. 1) "crez proti iti, über eine Stelle gehen, wo sich hunde oder Kapen begattet haben, wovon man Gicht und Lähmungen bekommt", Kor.-Jarn.(Rok.);—2) die Gicht, C.; — prim. protin.

protica, f. bie Ruthe, C.; pri starem możu potica, pri mladem protica, Ig(Dol.); die Angelruthe, Cig., Jan.; eine lange, dünne Stange, C., BlKr.

prôticesar, cesarja, m. ber Gegentalfer, Jan., nk. prôtic, m. dem. prot; eine fleine Authe, bas Gertchen, Cig., Bes.

protidéjen, ina, adj. reactionar, Jan. (H.).
protidéjetvo, n. bie Meaction, Jan. (H.).
prôtidokàz, káza, m. ber Gegenbeweis, SIN.
prôtidômec, m. protidomci, bie Gegenwohner (antoeci, geogr.), Cig. (T.), Jes.

Protestantismus.

protigorio, n. die Gebirgswiderlage, h. t.-Cig. (T.), Jes. protigovor, m. bie Ginrebe, ber Biberfpruch, Mur., Cig.; pogl. ugovor. protijužen, Ina, adj. gegen Gilben gelegen, füblich, Jan. protika, f. die Baungerte, Cig. protikot, m. ber Begenwintel, Cel. (Geom.). prôtikoten, tna, adj. diagonal, Cig., Jan. prôtikrálj, m. der Gegentönig, Cig., M., nk. protikfčen, čna, adj. frompfftillend, Cig. protikrist, m. = antikrist, Str. protikritika, f. bie Gegenfritif, nk. protikuzun, zna, adj. gegen bie Beft bienenb, Cig. protilêtek, tka, m. = protiletje, Mur., C. protileten, tna, adj. Frühlings., Mur. protiletje, n. ber Frühling, Mur., Cig., Valj. (Rad), Danj.(Posv. p.), vzhŠt. protiletjiče, n. dem. protiletje, Danj. - Valj. (Rad). protîmba, f. bas Gegenmittel, Cig., kajk .- Valj. protiministrski, adj. antiministeriell. Cig. protin, m. die Gicht, Mur., Cig., Jan., C., Slom., St., Tolm. protina, f. eine lange Bant, Cig., Jan.; bef. eine lange, übertragbare Bant auf vier Füßen ohne Lehne, BiKr. protinaraven, vna, adj. = protinaturen, Jan. (H.).protinarâvnost, f. = protinaturnost, Jan.(H.). protinaredba, f. die Gegenvorfehrung, nk. protinároden, dna, adj. antinational, nk. protinast, adj. 1) gichtisch, Jan., C.; - 2) gichtartig, Cig. protinaturen, rna, adj. naturwibrig, Cig., Jan. protinaturnost, f. die Bidernatürlichfeit, Cig. protinovec, vca, m. die Tollfiriche (atropa belladonna), C. protinovka, f. = protinščica, C. protinožec, žca, m. ber Begenfügler, ber Antipode, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes. protinóžen, žna, adj. antipobijá, Jan.(H.). protinožek, m. = protinožec, Jan.(H.). protînscica, f. die gelbweiße Scabiole (scabiosa ochroleuca), C.; tudi : der fleine Sumpfhahnenfuß (ranunculus flammula), C. protiodgovor, m. bie Replif, Jan.(H.) protipapet, m. ber Gegenpapft, C., SIN. protipazba, f. bie Controle, Cig.; pogl. prigled. protipaznik, m. ber Controleur, Cig.; pogl. priglednik. protipeza, f. bas Gegengewicht, Cig. protipis, pisa, m. ber Revers, Cig.; - bie Boligge, DZ. protipolnocen, ena, adj. gegen Rorben gelegen, nörblich, Jan. protipoten, tna, adj. rudlaufig, retrograb (astr.), Cig.(T.), C., Sen.(Fiz.). protipraven, vna, adj. rechtswidtig, Jan., C. protipravnost, f. die Rechtswibrigfeit, Jan. (H.). protirécen, cne, adj. contrabictorist, Cig.(T.). protireden, dna, adj, ordnungswibrig, Jan. protireformácija, f. bie Begenteformation, Let.

protireformator, rja, m. ber Gegenreformator, protirek, reka, m. ber Gegenfat (phil.), Cig. (T.). prôtisila, f. bie Begenfraft, Jan. (H.); ber Gegenbrang, M. protisk, m. ber Durchbrud, DZ. protisklåden, dna, adj. contraharmonisch (math.), h. t.-Cig.(T.). protisioven, vna, adj. contradictorijo, Cig.(T.). protistovje, n. ber Biberfpruch, Cig. (T.); ljudje, ki so polni protislovja, Jurč.; - stsl. protistovnost, f. ber Biderfpruch (als Eigenichaft), C. protisôlnčen, čna, *adj.* fonnseitig gelegen, C. protisolnenica, f. ber Bodsbart (tragopogon), protistanje, n. die Opposition (astr.), Cig.(T.). protistava, f. bie Contrapolition (phil.), Cig. protistavek, vka, m. ber Gegensat, die Antitheje, Cig., Jan., C. prôtistaven, vna, adj. coutraponiert (phil.), Cig.(T.)prộtistáviti, stâvim, vb. impf. (pravilneje: proti staviti) contraponieren (phil.), Cig.(T.). protistrup, m. bas Gegengift, Jan. protistrupen, pna, adj. giftabtreibend, Jan. protitezje, n. bas Gegengewicht, Cig. (T.). protitisk, m. ber Wiberbrud, Jan. protitlak, m. ber Gegenbrud (phys.), h. t .- Cig. (T.).protitožba, f. bie Bibertlage, Cig. prôtitozenec, nca, m. ber Nachbeflagte, Cig. protitožník, m. ber Biberflager, Cig. protiugovor, m. ber Gegeneinwurf, bie Replit, Jan., nk. protiustaven, vna, adj. verfaffungswibrig, Cig., protiutet, f. = protivna utet, bas Gegengewicht, Jan.(H.). protivec, vca, m. ber Genner, Alas. protiven, vna, adj. entgegengefest, contrar. Mur., Cig.(T.); protivna utez, bas Gegengewicht (phys.), Cig.(T.); - gegnerisch, feinblich, Mur, nk. protiviti se, fvim se, vb. impf. wiberftreben, entgegen fein, opponieren: p. se čemu, komu, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk. protîvje, n. der Gegensat (oppositio), (phil.), Cig.(T.); — stsl. protivladen, dna, adj. regierungsfeinblich, oppofittonell, Jan., nk.

protivnik, m. ber Gegner, Meg., Mur., Cig., Jan., kajk.-Valj.(Rad), nk.; protivník, ogr.-Valj.(Rad). protivnost, f. ber Gegenfat (als Eigenschaft), nk.; - bie Gegnerschaft, ber Antagonismus, Cig., Jan., nk.

protivnica, f. bie Begnerin, Cig., Jan., nk.

protivo, adv. = proti: p. stati, Levst.(Zb. sp.); protivščina, f. 1) bie Bibermartigfeit, kajk .-

Valj.(Rad); — 2) das Biderstreben, SIN.; die Gegnerschaft, SIN.

prôtivzporędnik, m. das Antiparallelogramm (math.), C., Cig.(T.). protizakonje, n. die Gefehwidrigfeit, Jan.(H.). protizakonski, adj. gefehwibrig, nk. protizavarováten, ina, adj. Rudverficerungs. Jan.(H.).prôtizavárovanje, n. bie Rüchersicherung, Jan. prôtizavárovavec, vca, m. der Rudbersicherer, Jan.(H.). prôtizavárovavstvo, n. baš Rūdverficherungs. mefen, Jan. (H.). protje, n. coll. Ruthen, Gerten; iz protja koše in jerbase pleto, Polj.; — bas Reijig, Cig.; crez bukova drva po protje hoditi, Rib.-M.; – has Faschinenwert, Cig.; = zvezano p., Levst (Močv.). prôtje, adv., praep. = proti, C.; na protje iti, ivihSt.; — vozil se je protje novemu svet(ov)u, Rog. protnica, f. eine Art Handagt, Savinska dol. protokol, m. zapisnik, das Protofoll. protokolist, m. zapisnikar, ber Brotofollift. protováti, ûjem, vb. impf. = nasprotovati, C. protuletje, n. = protiletje, Habd. proučevanje, n. bas Durchstubieren, bas Stubium, nk. proučeváti, ûjem, vb. impf. ad proučiti, nk. proučíti, ím, vb. pf. burchftubieren, Cig. (T.), nk.; — hs. proumeti, em, ejem, vb. pf. mit bem Berftanb ergrunden, Greg. proumovanje, n. bie Speculation (phil.), h. t .-Cig.(T.)proumovati, Gjem, vb. impf. fpeculieren (phil.), h. t.-Cig.(T.).provala, f. ber Durchbruch (eines Fluffes burche Bebirge), die Rluft, h. t.-Cig.(T.); proviant, m. ber Broviant. provincija, f. pokrajina kot del države, bie Broving. provincijalizem, zma, m. pokrajinski izraz, ber Provingialismus, Jan., Cig. (T.), nk. provizija, f. opravnina, bie Brovifion, Cig., Jan., Cel.(Ar.). provizor, rja, m. upravitelj, upravnik, ber Brovijor, bef. ber Bfarrprovifor. provizoren, rna, adj. začasen, provijorish, nk. provod, voda, m. Die Begleitung, bas Befolge, Jan. (H.); - ber feierliche Aufgug, C.; - hs. provoz, voza, m. = prevoz, die Durchfahrt, die Durchfuhr, DZ. provozen, zna, adj. Durchfahrts.: provozne karte, burchgebenbe Billets, DZ. prevoznina, f. ber Durchgangezoll, Cig. (T.). provit, vfta, m. die Lochmuichel (terebratula), Erj.(Z.).provzročati, am, vb. impf. ad provzročiti, provzročeváti, ûjem, vb. impf. == provzročati, provaročítelj, m. ber Urheber, nk. provzročitev, tve, f. die Berursachung, die Beranlaffung, nk.

provzročíti, im, vb. pf. verurjachen, nk. provzročník, m. ber Urheber, nk. proza, f. nevezana beseda, bie Profa. prozaičen, čna, adj. profesfd, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.prozāik, m. pisatelj prozaičnih spisov, ber Brofaiter, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. prozaist, m. pisatelj prozaičnih spisov, ber Brofaift, Cig. prozalski, adj. profeifc, Jan. (H.). prozîmec, mca, m. = prosinec, ogr.-C. prozîr, m. das Diopter (math.), h. t.-Cig.(T.). proziren, rna, adj. Diopter- (math.), h. t.-Cig. (T.). prozodičen, čna, adj. k prozodiki spadajoć, projobijo, Cig., Jan., nk. prozodija, f. zlogomerje, bie Brojobie, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. prozodika, f. nauk o zlogomerju, die Brojobil, Cig.(T.). prózor, zóra, m. 1) das Fenster, Jan., Valj. (Rad), Ist. - Nov.; (hs.); - 2) ber Anbruch bes Morgens, Z., C. prozóren, rna, adj. burchfichtig, Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk. prozórnost, f. die Durchfichtigfeit, Cig.(T.), nk. prožen, žna, adj. spanntrastig, elastist, Cig., Jan., Cig. (T.), Tus. (B.), Sen. (Fiz.), nk.; prožna smola - kavčuk, Vrt.; - mit einer elastischen Feber versehen: prozna tehtnica, bie Feberwage, Cig.(T.); prožna zaklopnica, bas Feberventil, Cig. (T.); prožno šestilo, ber Febergirtel, Cig.(T.). proževina, f. = kavčuk, Jan.(H.). prožica, f. dem. proga; — baš Rārbchen, C. prožiljka, f. = pražiljka, Tuš.(R.), Cig., Vrt., Polj. prožilo, n. das Feberwert: p. iz dratu, bie Drahtfeber, Cig.; die Auslösung in den Schlaguhren, Cig. prožína, f. die Springfeber, Cig.(T.); - rus. prožiti, im, vb. impf. 1) losichnellen, Cig.; p. puščice z loka, LjZv.; p. samostrel, LjZv.; - entgleiten laffen, Z.; hlode p. po drei, po zlebih, Svet (Rok.), LjZv.; grot zrnje med mlinska kamena proži, Z.; p. se, sid loslojen, Jan.; prst se v jamo prozi, vzhSt .-Vest.; - mittelft Schnellfraft in Bewegung jegen: ne proži ure! vzhSt.-Vest.; mreže p. pticam. Bogel mit Regen fangen, Jspkr.; p. se, sich febern, Cig.; kal se proži v zrnju in razširja, Vrt.; - losbrūden: puške p., Jan., C.; samostrel p., $LjZ\nu$.; - (fig.) auregen, in Borfchlag bringen, C.; - 2) hinstreden, hinreden, Cig.; p. roko, Cig.; p. priliko, eine Belegenheit bieten, DZ.; - p. se, fich erftreden, reichen, Cig., Jan.; (hs.). proživ, íva, adj. elostijch, C proživost, f. = prožnost, Caf-Raič(Let.). prožljiv, íva, adj. spanntraftig, elastisti, Cig., Jan., C. prožljívost, f. bie Spannfraft, die Federfraft, Cig., Jan. prožnica, f. 1) = progla, proglo, ber Fall-ftrid, C.; - 2) bas Bunbloch (bei Schieß-

gewehren unb Bollern), Gor.

- 356 -

prožnost, f. bie Elasticitat, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Sen.(Fiz.); potežna, raztežna p., die Zugelasticităt, Cig. (T.). **pfpel**, pla, m = prper, poper, ogr - C. prpelica, f. Cig., pogl. purpelica. prper, pra, m. = poper, Mur., C., vzhSt.; p. nesti = štuporamo nesti, C., vzhSt.; p. tolči, auf ben Ruden ichlagen, C. pfpica, f. die Leibesverftopfung, Kor .- Jarn. (Kres III. 476.); - pogl. priperica 2). pîpič, m. neka bela sliva, Guts., SIGradec-C. prpola, f. SlGradec-C., pogl. purpela. prprica, f. = poprica, koprica, das Quereisen im oberen Muhlfteine, bie Saue, Caf(Vest.), jvzhSt.; (preprica, vzhSt.-Vest.). prpris, m. ber Felbihmian (thymus serpyllum), Habd - Mik. prprnják, m. nekak kruh, vzhSt.-Trst.(Let.). pfsa, n. pl. = prsi, Mik., Ben.-Kl., nk. pfeast, adj. mit großen Bruften (vom Beibe), Dict., C., Svet.(Rok.). prsåt, sáta, *adj.* starfbrüstig, großbrüstig; vollbruftig, Cig., Jan., Blc.-C pfsati, pfsam, vb. impf. fprigen, Blc .- C. prsce, sec, f. pl. dem. prsi. pfsen, sna, adj. Bruft-; prsna votlina, bie Brusthöhle, Cig.(T.); prena igla, bie Bruftprisi, f. pl. bie Bruft; siroke p. imeti; - ber Frauenbufen; - die Mutterbruft; otroka pri prsih imeti. prisk, m. bie Brunft ber Riegen, C. prskáč, m. der brunftige Biegenbod, Jan., C., M. pfskati, prskam, vb. impf. 1) aussprigen, Cig., Fr.-C.; [püpeln, Z.; ("[purzeln", Met.); - konji prskajo, die Pferde schnauben (ben Rasen-ichleim und Speichel versprigend); clovek prska, kadar mu pri govorjenju sline štrkajo iz ust, BlKr.; - ogenj prska (praffelt, fniftert), C.: - 2) p. se, boden, brunften (von ben Biegen); koze se prskajo, ovce se mrkajo, C. pfskav, adj. brunftig (von ben Biegen), Jan. pfskavec, vca, m. ber Spriffijch, Jan. prsketanje, n. bas Anaftern: p. trnja, Dalm .prokotáti, etám, éčem, vb. impf. Inastern, Iniftern, Dict .- Mik., Cig. pfskniti, pfsknem, vb. pf. einmal spüheln: einmal schnauben (vom Pferbe), Levst. (Zb. sp.); — platen, Cig. prskot, kota, m. ein ichwacher Regen, Fr.-C. prskotáti, otâm, óčem, vb. impf. fleiuweise regnen, Fr .- C. pristek, m. bie Befte, Zora; (prostek, SIGradec-C.); - iz nem. "Bruftfled". prsnat, adj. großbruftig, Cig. pranica, f. 1) das Bruftbein, Erj. (Som.); -2) bas Bruftfell (pleura), Cig., Jan.; - 3) eine Urt Bfirfic, C.; - 4) prenica, bie Bruftfette bes Bferbegeichirres, jugh St. pfsnik, m. 1) ber Bruftriemen bes Bferbegefdirres, V.-Cig.; - 2) bas Bruftband beim Bebftuhl, C.; — 3) ber Bruftiled, ber Bruft-loh, Cig., Jan., Fr.-C.; bie Befte, Jan.; —

- 4) ber Banger, ogr.-C.

pfaniti, pfanem, vb. pf. aussprigen, Cig.; prim, prskniti. prinjak, m. 1) das Leibchen, die Beste, ogr.-C.; - 2) ber Banger, ogr.-C. prsobran, brana, m. die Bruftwehr, Nov., nk. prsopluta, f. prsoplute, Bruliflosser, Cig. (T.).
prst, m. 1) ber Finger; srednji p., ber Mittelfinger, Z.; = imenitni p., Cig.; = srčni p.,
C.; primazinčni p., ber Goldfinger, V.-Cig.; = zakonski p., Cig.; kazalni p., ber Beige-finger, Cig.; prste si oblizniti, sich bie Finger ableden; na prete nasteti, an ben Fingern abzählen; na prete zazvizgati, durch die Finger pfeifen; na prete komu gledati, jemonbem auf die Finger feben; po pretih koga kreniti, jemandem auf die Finger klopfen; ako mu prst pomoliš, prime za vso roko, Cig.; tako je pohleven, da bi ga okoli prsta ovil, man könnte ihn um ben Finger wickeln, Cig.; dva prsta sirok, zwei Finger breit; - 2) bie Behe; po prstih hoditi; na prste komu stopiti. past, î, f. die Erbe (als Stoff); bef. die oberfte, fruchtbare Erbe; erna p.; zgornja p., bie Thouserbe, Cig.; grenka p. = magnezija (chem.), Cig.(T.). prstacar, rja, m. ber Großfingerige (zanicli.), pfstan, m. ber Fingerring; zaročni p., ber Berlobungering; poročni p., der Trauring. pfstanast, adj. ringformig, Mur., Cig. pfstanček, čka, m. dem. prstanec; bas Ringpfstanec, nca, m. 1) dem. pretan; das Ringlein, Jan.; - 2) ber Ringfinger, Pot. - M., Dol.; imela je poročni prstan na prstancu, LjZv; — 3) babji p., die Ringelblume (calendula officinalis), Cig., Tuš.(R.). pfstanek, nka, m. dem. prstan, Mur. přstanica, f. = prstanka, Cig. pfstanka, f. bie Ringelraupe, Nov.; - prim. prsteničar. prstast, adj. 1) fingerförmig, Cig., Jan.; -2) gefingert, Jan., Cig.(T.). prstas, m. prstasi, Behenthiere, h. t.-Cig.(T.). pretat, ata, adj. gefingert, Cig. pristec, stca, m. dem. prst; 1) das Fingerchen; - 2) pretci, bie Beinrebenganten, Z.; -3) morski p., neka školjka: bie Meerbattel ober Steinbattel (lithodomus dactylus), Erj. (2.); - 4) ber Reutenschwamm (clavaria flava), SlGor .- C .; - babji p., ber Fingerhut (digitalis ferruginea), Medv.(Rok.); rdeči babji p., ber rothe Fingerhut, bie Baldichelle (digitalis purpurea), Cig., M.; - pl. prst(e)ci, ber Mauerpfeffer (sedum acre), C.; pretci dev. Marije, bas Fingerfraut (potentilla), C. pristek, tka, m. dem. prst; 1) bas Fingerchen; - 2) pl. prstki, ber Keulenschwamm (clavaria flava), Gorjansko(Kras) - Erj. (Torb.), Strek. pfsten, m. = prstan, Gor.-Cig., Jan., Mik. 1. prsten, adj. 1) aus Erbe, irben; prstena posoda; — 2) erbartig: prstena barva, bie Erbfarbe, Cig.; — fahl, Cig., Jan.; prsteno perje ima beloglavi jastreb, Vrt.; - 3) erbhaltig, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.); — mit

Erbe beschmutt, Gor.; preteno krilo, pretene ročice, Npes.-K.

2 pristen, stna, adj. Finger : pretna kost, pretna misca; pretni členki, bie Fingergelente. 1. pretenast, adj. erbicht, erbfarbig, Cig., Jan. 2. pfstenast, adj. fingerringahnlich, C.

pfstenec, nca, m. = prstanec, ber Golbfinger,

Goriška ok.-Erj.(Torb.).

prsteneti, im, vb. impf. gur Erbe werben, Cig., Met.; - bermodern, Cig.

pretenica, f. 1) bas Mingtaftchen, Cig.; - 2) bie Ringelraupe, Jan., Nov.; (prim. preteničar).

pretenicar, ria, m. ber Ringelfpinner (gastropacha neustria), Erj.(Z.).

pretonik, m. 1) bas Ringfaftchen, Cig.; - 2) bie Bichtrofe (paconia peregrina), Nanos-Erj. (Torb.).

protonina, f. irbenes Beichirr, die Töpfermare,

pretenjak, m. ber Golbfinger, Jan.

prstenomèr, méra, m. bas Mugmaß, Cig.

prstenost, f. bie Fahlheit, Cig.

prstenováti, fiem, vb. impf. (bei ber Trauung) bie Ringe mechfeln, Jarn .- Cig.; - prim. hs. pretenovati djevojku, ber Berlobten ben Ring anfteden.

prstîvo, n. coll. Humuslubstanzen, h. t. - Cig.

pfstnat, adj. 1) fingerig, gefingert, Jan.; -2) großfingerig, Cig.

prstnica, f. = pest, C.

pretnic, m. bie Afterlamille (anthemis cotula); tudi: bie Orafelblume (chrysanthemum leucanthemum), Podgorje(Ist.)-Erj.(Torb.).

pfstnik, m. 1) ber Ubergug eines Fingers, ber Fingerling, Cig.; - ber Fingerhut, Dict., Jan., Vrtov. (Km. k.); - 2) bas Manuale bei der Orgel, Cig., Nov.-C. pretnina, f. das Erdgemüse: repa, korenje,

krompir, pesa, Dol.

pretohodec, dca, m. prostohodci, bie Behenganger (digitigrada), Cig.(T.).

pre, m. ber Rajeftaub (von ben Rajemilben), Cig., Nov.-C. pfåa, f. ber Staubregen, bas Rebelieigen, C.

pršaj, m. Cig., pogl. priščaj. pršati, im, vb. impf. = pršeti, Cig., C., Gor.

pfsavica, f. ber Staubregen, Jan., C. pfščati, im, vb. impf. fnifternb fprigen, Z.; prim. prskati.

prăcen, adj. Z., Let., pogl. prsten.

prščíca, f. neko prhko jabolko, C.; (nam. prhčica).

pfeen, šna, adj. pfena kopel, bas Douchebab, Jan.(H.).

prefinje, n. bas Rebelreißen, ber Staubregen. precti, i, vb. impf. fein regnen, niefeln; iz megle prši.

prica, f. 1) bie Dilbe, Jan.; price, Dilben (acarina), Erj.(Z.), Cig.(T.); — 2) ber Staubregen, Cig. (T.), Jes.

pršiv, íva, adj. 1) = pršljiv, Jan.; -2) můrbe, C.; -3) milbig, Jan.; -4) voll Burmmehl, Z. pršljiv, íva, adj. pršljivo vreme je, kadar iz megle prši, Fr.-C.

pit, pfta, m. 1) ein Stud Leinwand, Guts., Mur. - Cig., Jan., Mik.; — bas Tischiuch, Mur., Cig., Jan., Valj. (Rad); — bie Serviette, Dict., Mik.; — das Bettuch, Mur.-Cig., Mik.; — potni p., das Schweißtuch, C.; mrtvaški p., das Tobtentuch, Cig., Jan.; — roznati p., die Blumenmatte, C.;—2) die Leinmand, Gor.; nekaj vatiov prta, Ravn.

pft, î, f. bie Bahn durch ben Schnee, Cig., Jan., Mik., BIKr.

prtar, ria, m. ber Beugmacher, ber Beugweber, V.-Cig., Ravn.-Valj.(Rad).

pftati se, am se, vb. impf. = prtiti se, ZgD.; prim. 1. prtiti 2).

prtec, tca, m. bas Tuchel, C.

prten, adj. 1) leinen, bej. grobleinen, Mur., Cig., Jan., Gor., jvih St.; prtene hlace, die Linnenhosen, Mur.; - 2) grob (= nicht fein): prtena kola, ber Blodwagen, Cig.; prtena klobasa, Die Reis., Brei- oder Lebermurft, Gor., Celjska ok .- C.; prten modrijan, ein Quafigelehrter, Cig.

prtenice, f. pl. Leinwandhofen, Z., Rut. (Zg.

prtonina, f. das Leinzeng, die Leinware, die Bajde. pîtez, m. die Burbe, Nov.-C.

prti, f. pl. bas Glieberreißen, Cig.; - proti, protin, die Gicht, Z., Goris., jvih St.; prti so ga zviekle, jvihSt.; (prtij, m., prtija, f. bie englische Krantheit, bie Rhachitis, V.-Cig.; ?). prtie, ica, m. bas Tijchiuch, bas Tafeltuch, Cig., Jan., Rog. - Valj. (Rad), Zilj. - Jarn. (Rok.); ženske so se o dežju s prtiči ogrinjale, Pjk. (Crt.); božji p., das Corporale, Cig.; - die

Gerviette, Cig., Jan., DZ., C.; - = plahta, rjuha, bas Bettuch, C. prtina, f. - prt, f., bie Bahn im Schnee, C.,

Valj.(Rad), BlKr.

1. pftiti, pftim, vb. impf. 1) heften: (bas Bieh auf ber Weibe) anzubinden pflegen, Jarn.; 2) p. se, eine Laft auf ben Ruden laben, Fr.-C.; p. se k čemu, sid zu eiwas anschiden, C., Notr.; — fich abmüben, sich anstrengen, Cig., Jan., C., Lasce - Erj. (Torb.), Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.); s pesmijo se p., Glas.; jeziti in p. se, ohnmächtig gurnen, Cig., C.; - p. se kam = nerodno lesti, vleči se kam, BlKr.-Let.; -- prtiti se, im se, Vreme(Notr.)-Erj.(Torb.).

2. pftiti, im, vb. impf. bie Bahn im Schnee brechen: sneg p., Cig., C., Dol.; gaz komu p., Levst.(Zb. sp.).

3. prtiti, im, vb. impf. ogr.-C., pogl. pretiti. 1. pftje, n. coll. Leinzeug: barvano p., Cig.

2. prtje, n. ber Streit, Valj.(Rad). 3. prtje, n. ogr.-Valj., pogl. pretnja.

prtijaga, f. bas Gepad, bie Bagage, Cig., Jan., nk: — hs.

prtijaja, f. = prtijaga, Cig., DZ. prtijarija, f. allerhand Zeug von geringem Berte, Rleinigfeiten, Vrt., ZgD., BiKr.; prim. brkljarija.

prtljariti, arim, vb. impf. fich ju ichaffen geben, herumftöbern, Glas.

prtnen, adj. == prten, Z., Dol., BlKr.-Let.; – pride še eden kmet, ves prtnen in okoren, Jurč.

prtnenice, f. pl. = prtenice, M.

prinenik, m. ein Rleid aus Leinwand, Lasce-Levst. (M.).

prtôvje, n. coll. Tücher, M.

prtovnica, f. ber Traggurt, Cig.; - obramnica, Polj.

prtôvnik, m. majhen koš, Goriš.

prudica, f. dem. pruka; ber Fußichemel, Cig., Jan., C.; ber Rnieschemel, C.

prud, m. = prid, Krelj.

pruditi, im, vb. impf. = priditi 1), Z., Mik. prugelj, glia, m. ber Brugel, C.; - leseni klin pri plugu, ki se imenuje drugod kurelj, Erj.(Torb.); - iz nem.

pruht, m. bie Race: krava dobrega pruhta, Z.; - mladenic lepega pruhta, ein Jungling von schönem Buche (prim. srvnem. fruht = Geschlecht, Stamm), Vrsno-Erj. (Torb.).

pruntiti se, im se, vb. impf. sich bruften, sich banig machen, Cig., Vod. (Izb. sp.), Tolm., Tric Gor); — prim. tirol.-nem. brachten = sich brüsten, C. (?).

pruka, f. ber Rirchenftuhl, bie Rirchenbant; prim. bav. bruck, eine breite Liegestatt von Brettern am Dfen, svabsko: ber Schufterichemel, Strek.(Arch.).

prûn, prúna, adj. blau, Zilj.-Jarn.(Rok.), Kor.-Mik.; prun kakor jasno nebo, Ahac.; (grasgrün, Jan); — prim. stvn. prun, dunkel-farbig, braun, *Štrek (Arch.)*.

prunctica, f. die Brunelle (prunella vulgaris), Cig.

prungeli, glia, m. = prugeli, ber Ruftttel, Erj.

prusec, sca, m. bas Belterpferd, C., Valj.(Rad). průsnik, m. Cig., C., pogl. 2. prosnik t).

prustof, m. ber Bruftlag, Cig.; bie Befte, Jan., Kr., Tolm.; bas Bauernrodlein, Notr.; iz nem. Brufttuch, C.

prváčiti, ačim, vb. impf. prvak biti, ber Erfte ober einer ber Erften fein, ben Borrang haben,

prvák, m. ber Erfte, ber Hervorragenbite; einer ber Erften; prvaki, Die Saupter bes Bolles, Cig.; vse svoje dvornike, vojščake in prvake iz Galilejskega je povabil, Ravn.

prvákinja, f. die Erfte, eine ber hervorragenbften, C.

prvakováti, újem, vb. impf. det Erfte fein, gu ben Erften, ben Bervorragendften gehoren, C., nk.; demant prvakuje med dragimi kameni, Erj.(Min.).

prvec, vca, m. 1) bet Erste, Ravn. Vrt.; = prvak, V.-Cig.; prvec in poglavar, Glas.;

— 2) bet Erstgeborne, ber Erstling, Mur., Cig., Jan., C.; - 3) ber Jungfernschwarm, V.-Cig., Por., Levst. (Bec.); - 4) ber Urbeftandtheil, bas Element, Jan.

prvejši, adj. ber frühere, ogr .- C.

prvek, vka, m. ber Urftoff, ber Grundftoff, Jan., Cig.(T.); - bas Element bei ben Combinationen (math.), Cig.(T.), Cel.(Ar.).

prvencek, cka, m. dem. prvenec; ber Erftling, Valj.(Rad).

prvenčič, m. ber Erftgeborne, Trub .- Mik. prvenčina, f. coll. Die Erftlinge, bas Erftgeborne, Mur., Cig., Jan.; p. vse živine, Ravn. prvenee, nca, m. 1) der Erftling, Mur., Cig., Jan., nk.; ber Erftgeborne: kraljev p., Ravn .-Valj (Rad); - 2) ber Balbmeifter (asperula

odorata), = dišeča perla, Cig., Tuš. (R.); (morda nam. perlenec?).

prvonji, adj. bet frühere, Hal.-C.; s prvenja, anfangs, ogr.-Mik.

prvenjica, f. krava p., == krava, katera ima prvo tele, Notr.

přvonjski, adj. prvenjska krava, cine junge Ruh mit bem erften Ralbe, Hal .- C.

prvenka, f. die Erftgeborne, ein weiblicher Eritling, Cig., C.

profenstvo, n. 1) bas Recht ber Erstgeburt, Mur., Cig., Jan., Ravn. - Valj. (Rad), i. dr.; - 2) das Principat, Cig., Jan.; bie Suprematie, Cig. (T.); - ber Borrang, ber Borzug, Cig., Jan., nk.

prvenščina, f. coll. 1) das Erstgeborne, Mur., Cig., Jan.; - 2) Die Erftlingsarbeit, Nov.

prveskinja, f. = prvesnica, C., Z.

prvesnica, f. ein Beib, das jum erstenmal geboren bat, Mur., V .- Cig.; eine Rub mit dem ersten Raibe, Cig., C., Nov., Dol.

propenji, adj. ber frubere, ber urfprungliche, SIN., Nov.-C.; vprašaj prvešnje ("pervišne") zlahte, Dalm.; najprvešnji, ber allererfte, Rec. prvešnjica, f. = prvesnica, Svet.(Rok.).

prvi, num. ber erfte (ber Orbnung, ber Beit, bem Range nach u. dgl.); prva sreča gre za peč sest, das erste Giud ist trugerisch, Rib.-M.; prve dni, in ben erften Tagen; prvi sem vrgel jaz, zuerst habe ich geworfen; to je prva, das ist das erste, das Bichtigste; p. za kraljem; p. hlapec, ber Obertnecht; prvo mesto, der erfte Blat, ber Borrang; prvo stevilo, bie Brimgohl (math.), Cig.(T.); (s) iz prvega, anfangs; = za prvega, Jurč.; = iz prva, pogl. izprva.

prvica, f. = prvnica, die Brime, Jan.(H.). přvič, adv. zum etstenmal; takrat sem ga prvič videla; - fürd erfte, erftens.

prvičanje, n. das erste Gastmahl bei ber Braut

nach ber Hochzeit, C.

prvičen, čna, i) adj. Erftlings, Trub., Dalm.; prvîčni kruh, Dalm.; — 2) prvičen, ursprůnglich: Iz tame se sklanja V svoj prvični stan, Vod. (Pes.).

prviči, m. pl. 1) bie Erftlinge, C., Trub.; -2) die Nachhochzeit, vzhSt.-C.; prim. prvicje. prvicje, n bas Dahl, bas beim erften Befuch ber Eltern bei ihrer neu vermählten Tochter gegeben wirb, Z.

prvikrat, adv. bas erftemal, jum erftenmal. prvina, f.:) bas etste: prvina dneva, ber Un-fang bes Eages, Ravn. - C.; jeli je prvina (= načetek, ber Unbruch) sveta, tako je

tudi vae testo sveto, Dalm.; bie Erfilinge, Mur., Cig., Jan., Trub., Krelj; dal njemu od prvin vsega sadu, Skrinj.- Valj. (Rad); — 2) der Grundstoff, der Urstoff, das Element, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Sen.(Fiq.), nk. prvince, nca, m. == prvenec 1), Cig., Jan. prvînski, adj. primitiv, Jan.; — prvinska šola, die Elementarschule, ogr.-C.; — prvin-sko število, die Brimzahl, Cig., Jan. prvíšče, n. obed, ki ga pripravita poročenca prvo nedeljo po poroki navadno poslom, kuharicam in starejšini, vzhSt., Pjk.(Crt.); – prim, prviči, prvije, adv. früher, eher, Jan., Mik., Trst.(Let.), Sčav., ogr.-C.; najprvlje, ogr.-C. prvljenji, adj. ber frühere, C přvlješi, adj. = prvlješnji, C prviješnji, adj. ber fruhere, C prvnica, f. 1) bie Brime im Brevier, C.; -2) = prvesnica, Jan.; - 3) = prednost, bie Borhand, Jan. přvník, m. 1) prvi sir, narejen v planini, Podkrnci-Erj.(Torb.); — 2) der Monat Janner, Guts.; - 3) = prvenec, ber Erstling, Mur. prvo, adv. jubor, früher, Meg., Boh.; - eber, ogr.-C.; prvo nego, bevor, Jan., ogr.-C. prvobiten, tna, adj. ursprunglich, Ur., Cig., Jan., C., Levst. (LjZv.); prvobîtni svet, bie Urwelt, prvobitno stanje, ber Urzustand, Cig. (T.); originell: besede niso prvobitne, LjZv. prvobitnost, f. das Urmejen, Cig.; die Ursprituglichfeit: prostih ljudi prvobitnost, Levst. (LjZv).prvoborec, rca, m. = prvoboriteli, Jan.(H.). prvoboritelj, m. ber Borfampfer, nk. prvodóben, bna, adj. ber erften Reitperiobe angehörig, anfänglich, Nov .- C. přvokrat, adv. = prvikrat. prvokraten, tna, adj. eritmalig. prvolotnik, m. ein Stubierenber bes erften Jahrganges einer Anstalt, nk.; — hmelj p., ber Jungferhopfen, Cig. prvolik, lika, m. bie Kerngestalt (min.), h. t.-Cig.(T.).prvomerski, adj. prvomerska komisija, bie Rormalaichungscommission, DZ. prvomestnica, f. bie Borfigende, nk. prvomestnik, m. der Borfigenbe, der Obmann, Cig., Levst.(Naprej, Cest.), nk. prvomestnistvo, n. ber Borfit, bie Obmann-Schaft, Jan.(H.). prvoobrázen, zna, adj. urbilblich, Cig. (T.); — stal. prvopis, písa, m. die Urschrift, bas Original, ber Driginaltert, Cig., Jan., DZ., Levst. (Nauk), nk. prvopisen, sna, adj. urichriftlich, originell, Jan. prvorazreden, dna, adj. gur erften Claffe gehorig, C., nk. prvoreden, dna, adj. ersten Ranges: prvoredna država, gostilna, SIN. prvoroden, dna, adj. prvorodni greh, bie Erbfünde, Cig., Jan.; — rus., polj. prvorodstvo, n. bie Erfigeburt, Cig., Jan., Cig.(T.); die Primogenitur, DZ.

prvorojen, éna, adj. erfigeboren. prvorojenčič, m. dem. prvorojenec, ber Erftgeborne, Cig., Jan., Trub , Dalm., Fr.-C. prvorojenec, nca, m. ber Erftgeborne. prvorojenka, f. die Erstgeborne. prvorojenstvo, n. das Recht der Erstgeburt, Mur , Cig., Slom. - C.; bie Brimogenitur. Cig., Jan. prvorojstvo, n. Jsvkr., pogl. prvorojenstvo. prvosednik, m. ber Borfigenbe, Jan., Cig.(T.), Levst.(Nauk), nk.; (stsl.). prvosedováti, újem, vb. impf. ben Borfig führen, prasibieren, Jan., Naprej-C. prvosedstvo, n. ber Borfig, bas Brafibium, Jan, nk. prvosētec, ica, m. der Ureinwohner, Cig., Jan., Cig.(T.), SIN.prvoseljan, ána, m. == prvoselec, Cig., C. prvosoden, dna, adj. = prvosodnji, Jan.(H.). prvosodnji, adj. erftrichterlich, Cig., Jan. proost, f. ber Brimat, ber Borgug, C. prvostáven, vna, adj. prvostávni koli zemljemerski, die Stangen ber Figpunite, Levst. (Močv.). prvostojnik, m. der Borfteber, Jan., Bes., SIN. prvostółen, ina, adj. Metropolitan -: prvostôlna cerkev, nk. prvostolnica, f. die Metropole, Nov.-C., Raić (Slovn.). prvostotnik, m. ber Meiropolit, ber Brimas, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; - stsl. prvostotstvo, n. ber Brimat, Jan.(H.). prvostorjenčič, m. bas erfigeworfene Junge, Jan.-C. prvosvéten, tna, adj. urweltlich, Cig., Jan. prvokolec, Ica, m. ein Schüler ber erften Claffe (einer Mittelichule). prvoten, tna, adj. ursprünglich, Ur-, Original-, primar, primitiv, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; prvotni pomen, Cig.(T.); prvotni spis, baš Original, Jan.; prvotni tok, inducierender Strom (phys.), Cig. (T.). prvotina, f. coll. die Erstlinge, Jan., ogr.-C. prvotisk, tiska, m. prvotiski, die Druderstlinge, bie Incunabeln, Cig. prvotnik, m. bas Driginal, Jan. prvotnost, f. die Ursprünglichkeit, die Originalitat, Cig., Jan., nk. prvotvor, tvora, m. bas Original, Cig., Jan.; prvotvoren, rna, adj. Original, Cig., Jan., Cig. (T.); prvotvorne gore, bie Urgebirge, Cig.(T.).prvotvornost, f. die Originalität, Cig.(T.). prvovänje, n. die Hegemonie, Cig.(T.). prvováti, újem, vb. impf. der erfte fein, Ravn.; K. je prvoval v vseh latinskih šolah, Navr. (Kop. sp.); ben Borrang haben, Nov. - C.; ben Ton angeben, Jan. prvovfsten, sma, adj. gur erften Reihe gehorig, nk.; — classisch, Cig. prvovistnik, m. der Classiser, Cig. prvoživec, vca, m. bas Urthier, bas Brotozoon, prvožívka, f. = prvožívec, Cig.

płystyg, n. der Borrang, der Primat, V.-Cig., Jan., Cig.(T.), Jap .- C.; die Suprematie, Cig. pržína, f. ber Griegianb, Cig.(T.); ber Grus, Erj.(Min.); - prim. prga in hs. przina, Sand. pfžiti, pfžim, vb. impf. = pražiti, Jan.; - hs. psalm, m. ber Pfalm. psalmist, m. psalmopevec, ber Bfalmift. psalmnik, m. das Bfalmenbuch, ber Bjalter, Cig., Jan. psalmopêvec, vca, m. der Bjalmist, Jan., ZgD. psälter, rja, m. psalmnik, der Pjalter. psar, rja, m. ber hundstnecht, Cig.; ber hundstreiber, C. psè, éta, n. dem. pes; das Hündchen, Jan., Mik. psētar, rja, m. = psar, Cig. psetce, eta, n. bas Sunbchen, (psece) Cig. psetnina, f. die Hundesteuer, Cig. psica, f. 1) die Hundin; — 2) == koza, die Schnisbant, C. psič, psiča, m. dem. pes; bas Hindchen. psicati, im, vb. impf. = sicati, gifchen, Guts., Mur., Cig., M., C. psiček, čka, m. dem. psič; 1) bas Hundchen; – 2) eine Art Spinnrad (mit hohent Rade), C. psicica, f. dem. psica; eine tleine Hunbin, Boh., Krelj. psiciti, psicim, vb. impf. bebruden, Gor.-Mik. psicji, adj. hünbisch, M. psihičen, čna, adj. dušen, pfnchifch, Cig.(T.). psihofizičen, čna, adj. k psihofiziki spadajoč, pipchophyfifch, Znid. psihofizika, f. nauk o dušnih svojstvih, bie Pjuchophysit, Cig.(T.). psihologi, m. = dušeslovec, ber Pfincholog. psihologicen, čna, adj. pogl. psihologijski, psihološki, nk. psihologija, f. duseslovje, bie Binchologie. psihologijski, adj. jur Pinchologie geborig. pinchologisch, Cig. (T.), Znid. psihološki, adj. pipchologijch, nk. psik, m. bas Bischen, ber Bischer (als Lant), M., Valj.(Rad). psika, f. die Rainweide (ligustrum vulgare), St.-C., Nkol.; (napačno: der Korneibaum, C.); - prim. češ. psí trní (ligustrum). psikanje, n. bas gischen, Cig. psikati, kam, čem, vb. impf. = sikati, zijchen, Mur., V.-Cig., Jan., Valj.(Rad). psikavec, vca, m. der Rifder, Cig., Jan. psikavka, f. die Bischerin, Cig. psikniti, psiknem, vb. pf. einen Bijchlaut von fich geben, Jan.(H.). psikovec, vca, m. = psika, St.-C. psikovina, f. = psika, C.; -- tudi: ber Rreuzborn (rhamnus cathartica), M., C. psina, f. 1) bas hundefleisch, Vrt.; - bie Hunbehaut, Cig.; — 2) hunbische Bosheit, Habd.-Mik., kajk.-Valj.(Rad); — die Treulofigfeit, C.; die hundsfotterei, vzhSt.; p. mu gleda iz oci, Cig.; - 3) ber Abfall beim Brecheln, Guts. Cig.; - ber gröbere Flachs, Kor .- C.; ber Rupfen, Mur. psinják, m. ber hunbezwinger, Cig.

painov, adj. psinovo platno, bie grobite Leinwand, C. psoderec, rca, m. ber hunbeichlager, Cig. psoglav, glava, adj. hundetopfig, Jan. (H.). paoglavec, vca, m. ber Sunne, Levst.(Zb. sp.); prim. pesoglavec, psonog, noga, adj. hundefüßig, C. psorepec, pca, m. ein Menich mit einem hunbefcmang, Levst. (2b. sp.). poost, f. die Befchin:pfung, die Schmachrebe, ber Schimpf, Mur., Cig., Mik.; ber Spott, ogr.-C. psovac, m. ber Beschimpfer, ber Schniaber, Cig., SIN. psovaten, ina, adi. beschimpsend, Schimpf., Schmäh-, Jan., nk. psovanje, n. bas Beidimpfen, bas Laftern, bas Schmähen. psováti, psijem, vb. impf. beidimpfen, idmaben, laftern; njih veliko mene psuje, Dalm.; Boga p., Gott laftern, ogr.-C psovavec, vca, m. ber Beichimpfer, ber Lafterer, Cig., Jan. psovävka, f. bie Beschimpferin, bie Lastrerin, Jan.(H.).psovka, f. bas Somahwort, bas Schimpfwort, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; - hs. psovnica, f. ber Hunbestall, C. psozóben, bna, adj. hundsjähnig, Cig. pst, interj. pft! psúja, f. = psovanje, Mur.-Cig., C., ogr.-Let. peaj, m. ber Stampfflog, ber Stampfer, Jan., Raic(Let.), Zora; ber Brefestogel: s peajem tropine v prešo tlačijo, jvzhSt.; ber Mörserftößel, C.; - prim. phati. pšěla, f. 1) = čebela, Koborid-Erj. (Torb.); - 2) kozje ime, Krn-Erj.(Torb.). påenar, rja, m. 1) ber Brutehanbler, Cig., C.; — 2) mlinski kamen, ki proso lušči in tako pšeno dela, Kr.-Valj. (Rad). pšénast, adj.:) griegartig, Cig., Jan.; - 2) mit Birfebrei vermifcht: pšenasta repa, Svet.(Rok.). pšenáten, tna, adj. = ikrast (finnig): pšenatna svinja, C. pšenčav, áva, adj. = ikrast, finnig, Cig. pšenčiv, íva, adj. = ikrast, finnig: pšenčivo meso, C., Polj. psenek, nka, m. 1) die Finne, C.; — 2) ber Grus in ben Bienenftoden, V .- Cig. pšenetljiv, íva, adj. - ikrast, finnig, Poh. psenica, f. bet Beigen (triticum vulgare); p. resnica, der Bartweigen, Cig.; p. golica, der Glattweigen, Z.; zlozena p., der Bunderweigen, Cig., C.; kravja p., ber Ruhweigen (melampyrum), C. pšeničák, m. bas Beigenbrot, Mik. pšeničar, rja, m. neko jabolko, Sv. Duh pri Krškem-Erj (Torb.). pšeníčen, čna, adj. Beigene; p. kruh; pšenična moka, slama; - pšenično govoriti, auf eine feine Urt fprechen, Cig.; - psenioni cas, die Duge, Z. pšeničevína, f. bas Beigenftrob, C. pšeničevíšče, n. = pšeničišče, Cig.

psenicisco, n. ber Beigenader nach ber Ernte.

Mur., Cig., Met., jvzhSt.

psonicka, f. dem. psonica; 1) ber liebe Beigen, Mur.; - 2) eine Art geniegbarer Schwamm, C.: — neka hruška, Mariborska ok.-Eri. (Torb.).

pšeničnica, f. 1) bas Beigenftrob; — 2) neka hruška, Ponikve, Šebrelje (Goriš.), v Brkinih-Erj. (Torb.); — neko jabolko, ki s pšenico dozoreva, C., Notr.; — eine Art fleine Frühpflaume, C.; - eine Art Schwamm, C.; bas honiggras (holcus lanatus), Rodik(Kras)-Erj. (Torb.).

pšeničnik, m. 1) das Weizenbrot, Mur.; — 2) ber Monat Juli, C.; - 3) (jeemen) p., bie nadte, bem Beigen abnliche Berfte, C., Z. pšeničnják, m. baš Beizenbrot, Cig., Danj. (Posv. p.), Valj. (Rad); pšeničnjak, Mur.

psenika, f. ber Brieß, die Grupe, C.

pšeniv, íva, adj. finnig, C., Koborid (Erj. (Torb.).

pšenki, m. pl. bie Finnen, (všenki) C., Nov.; (šenki) Cig.; — pogl. pšenek 1).

paeno, n. 1) bas in ber Stampfe bon ben Bullen befreite Betreibe: bef. bie enthulsten pirjeförner; kuhano pšeno je (prosena) kaša; – die Grüße, Mur., Cig., Jan.; — lasko p., ber Reis (oryza sativa), Cig., Tus.(R.); — babje p., Ileiner, seiner Hagel; babje p. gre, es graupelt (riefelt); — 2) bie Finne (im Schweinefleisch), Cig., C.; — 3) = sen, ber Rothlauf, Mik. (Et.); (psen V.-Cig.).

psica, f. = puscica, ber Bfeil, Guts., Mur.,

Cig., Jan.

psoga, f. = soga, Frey.(F.).

ptica, f. ber Bogel; - p. sv. Petra, bie Sturmichwalbe (thalassidroma pelagica), Erj. (2.); mrtvaška p., bie Perleule (strix flammea),

ptic, ptica, m. = ptica, ber Bogel; ptice loviti, poljski ptiči, bas Felbgeflügel, Cig.; ptici pevci, bie Singvogel, Cig. (T.); ptici selci, bie Bugvogel, Cig.; ni ptič ni miš - er ift tein ausgesprochener Charafter, Jurë., nk.; - pravi ptië je, et ist ein rechtet Schelm.

pticar, rja, m. 1) ber Bogelfanger, ber Bogelhandler; — tudi: der Bogelfreund; — 2) ber

Borftehhund, Cig., Erj.(2.).

pticarica, f. 1) bie Bogelfangerin, bie Bogelhanblerin; - tudi: Die Bogelfreunbin; 2) (puska) p., bie Bogelbilchje, bie Schrotbuchfe, Cig.

pticariti, arim, vb. impf. Bogel fangen. Jan.

pticarski, adj. ben Bogelfang betreffend, Bogelfanger : pticarska priprava.

pticarstvo, n. ber Bogelfang.

pticogled, gleda, m. ber Bogelicauer, ber Bogelbeuter, Cig.

ptičeględec, dca, m. = ptičegled, Jan., Sol. pticegifdatvo, n. bie Bogelbeuterei, Cig.

ptiček, čka, m. dem. ptič; 1) bas Böglein; - zvit p., ein Schalt, Cig.; - 2) neka vinska trta, (tiček) Kanal-Erj.(Torb.).

pticesfovec, vca, m. ber Ornitholog, Cig. ptičeslovje, n. die Ornithologie, Cig. ptičeslovski, adj. ornithologija, Cig.

pticetina, f. bas Bogelfleifc, ogr.-C. ptičevina, f. 1) bas Bogelfleifch, Z.; - 2) neka

vinska trta, (tičevina) Št.- Erj. (Torb.); bie Bogeltraube, Trumm.

pticeznanec, nca, m. ber Ornitholog, Cig. pticeznanstvo, n. die Bogelfunde, bie Drnithologie, Cig., Jan.

ptičeznavec, vca, m. ber Drnitholog, Cig.,

pticica, f. dem. ptica; 1) das Böglein; — 2) ivanjska p., neki metulj (somračnik): baš Erbeichel Bibberchen ober ber Blutfled (zygaena filipendulae), Erj.(Z.); - 3) bas Magliebchen (beilis perennis), Mur., C., vzhSt.; - pticice, ber Ritteriporn (delphinium), St.-

ptičina, f. = ptičevina 2), C. Dol.-Erj. (Torb.), Trumm.; črna p. ne pusti kmeta nikdar na cedilu, SIN.; rjava p., bie Sijchtraube,

Trumm.

pticjak, m. ber Bogelmift.

pticji, adj. Bogel-; pticje gnezdo, petje. pticka, f. dem. ptica; bas Böglein.

ptionica, f. 1) die Bogelhutte, ber Bogelherb;

— 2) = ptičnik, das Bogelhaus, Dict., C., Preš.; — 3) die Bergfiriche, Cig. ptičnik, m. 1) das Bogelhaus, Cig., Jan., M.; — priprava, s katero ptice love, Notr.; — 2) bas Leinfraut (linaria), C.; - neka trta, SlGor .- Erj. (Torb.); ber Bildbacher, Vosnjak (Umno kletarstvo).

ptičnjak, m. 1) bas Bogelhaus, C.; - 2) neka trta, Radgona-Erj.(Torb.); = ptičevina, bie

Bogeltraube, Trumm. ptuj, adj. pogl. tuj.

ptútika, f. = grlica, Mur. pûb, m. bie Unie, Cig.

pubic, m. bie Unte oder Fenertrote (bombinator igneus), Jan., Erj.(Ž.).

publicist, m. Casnikar, ber Bublicift.

puc, puca, m. ber Abbeder, ber Bafenmeister, vzhSt.-Valj.(Rad), ogr.-C.

pûca, f. = punca, Mur., C., Mik., kajk.-Valj. (Rad).

1. pûcek, cka, m. ber Rnopf, bas Rnofpchen, Ravn. (Abc.); - prim. hs. puce, der Rnopf. 2. pûcek, cka, m. bas Ferlel, Cig.; (pujcek, jvzhSt.).

pucolanka, f. die Buggolanerde, Cig. (T.). púča, f. bas Marchen, Mur., V. - Cig., Jan., Mik.; - bummes Beug, Gor.; ne govorite ji takih puč! Burg.

pučáti, am, vb. impf. bummes Beug reben, Gor. pučáti se, âm se, vb. impf., Mur., pogl. pe-

páčav, *adj.* hohl, ichwammig (von Rüben, Rettig), Jan., C., vzhSt.; - nam. puhčav? prim.

púčel, m. = sod, vzhSt.; - prim. nem. Bis tichel, kor. butsche, kočevsko: butscherle = Fajschen, srlat. bucellus, Mik. (Et.).

pučelár, rja, m. = sodar, Mur., Valj. (Rad), vzh.St. püčka, f. bie Bafenmeifterin, bie Quadfalberin. SIGor.-C.; - prim. puc. pudra, f. ber Buber, Cig.; (po rus. iz nem.). pudrar, ria, m. ber Bubermacher, ber Buberhandler, Cig. pudrarica, f. bie Bubermacherin, Cig. pūdrati, am, vb. impf. pubern, Cig., Jan. pudrenica, f. bie Buberichachtel, Cig. púgelj, glja, m. = koštrun: tolst je kot pugelj, BlKr, pûgeš, m. kozje ime, Baška dolina-Erj.(Torb.). púglje, eta, n. = koštrunček, BlKr. 1. puh, m. 1) ber Stoß eines Luftstromes, ber hauch; ber bervorbrechenbe Dunft, Qualm, Geruch u. dgl.; p. od žerjavice, der Glutbampi, Cig.; kadar v koga trešči, omami ga puh, če ga strela ne ubije, M., Lašče-Erj. (Torb.); od hrvatskih prekupcev prekupljene prasce na Krasu pero, da izgube hrvatski "puh", Rodik (Kras) - Erj. (Torb.); - ber Luftschabe (pri žitu: puh je vzel), Cig.; - 2) ber Flaum, bie Flaumfebern, Cig., Jan., C.; ber Milchbart, Jan.; prvi puh osuje brado mladeniču, Erj. (Torb.); - bie feine, herumfliegende Beberwolle, Z.; — ber Flugbrand am Getreibe, Cig.; — 3) bie Schmarze ber Finger, von frifden Rufsichalen herruhrend, Tolm. - Erj. (Torb.); == pl. puhi, Strek 2. puh, m. ber Buff, Cig. puh, interj. puh, puh! - tako se zovejo prasci, C. púha, f. ovčje ime, Krn-Erj. (Torb.). puháč, m. der Bocher (in ber Stampfe), Cig.; - prim. 2. puhati. puháča, f. ber Feuerfächer, Mik. puhalica, f. bas Blaferohr, Notr. puhainica, f. 1) bas Lothrohr, Cig. (T.), C.; - 2) ber Fächer, Dict. puhálo, n. das Blasewert, das Geblase, Cig. (T.), Sen. (Fiz.). puhanje, n. bas hauchen; bas Blafen, C.; das Schnauben, C. puhar, rie, m. ber hammer gum Berbrodeln ber Steine, M.; — ber Brellhammer, Cig.; — iz nem. Bocher? pühast, adj. floumig, Jan. 1. púbati, ham, šem, vb. impf. ftarfen Sauch ausstoffen, ichnauben, blafen; macka puha, bie Rate pfaucht; puhajoći žrebec, Glas.; p. od zlobnosti in srda, Dalm.; veter puše, C., vzhŠt.-Pjk.(Črt.), kajk.-Valj.(Rad); tobak p., schmauchen, Mur., V.-Cig., Jan., C.; trobento p., die Trompete blasen, ogr.-; - mit ber Flinte schießen, vzh.St.-C.; fich ichnell bewegen, herumichießen, Cig., Jan. 2. puhati, am, vb. impf. bas Erg "pochen", V .-Cig.; - puffen, schlagen, Cig.; - iz nem. 1. pahavec, vca, m. 1) ber Schnauber, Cig.; – 2) der Tabahchmaucher, Jan. 2. puhavec, vca, m. ber Buffer, Cig. púhavka, f. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj.

puhec, hca, m. bas Fertel, C.; - prim. puh (interj.). puhek, hka, adj. = puhel, C.; - loje, weit (o obleki): puhka suknja, C. puhet, hla, adj. viel leeren Raum enthaltend, schwammicht; puhla repa; p. les, schwammichtes holz; puhla psenica, wenig terniger Beizen, Mur.; - bumpf (vom Schall), C.; — gehaltsos, leer; puhla glava, ein leerer Kopf; puhla modrost, puhle besede, puhlac, m. ber Bimsstein, C. puhlak, m. ein leerer Ropf, SIN. publeti, im, vb. impf. schwammicht werben, publica, f. i) lodere Erbe, Cig., M., Nov.; = "pusta, nerodovitna zemlja, ki se od zmrzali rada privzdigne", Podkruci, Lašče-Erj. (Torb); = jako vapnena, časi tudi peācena in negnetna ilovica, bet Log, Erj. (Min.); — 2) neko jabolko, Gor.; — 3) - puhla beseda, ein Sophisma, C. publicar, rja, m. - kdor na publicastem svetu prebiva, Svet. (Rok.), Erj. (Torb.). publicast, adj. publici podoben ali publico v sebi imajoč: puhličasta zemlja, Erj. (Torb.), Svet. (Rok.). publičav, adj. lößartig, Erj. (Min.). puhlíčen, čna, adj. = puhličav: puhlična ilovica, Nov. puhljad, f. fcmammichte Dinge, Z.; - (fig.) martiofes Beng, C. puhloba, f. die schwammichte Beschaffenheit; -(fig.) die Gehaltlofigteit, die Leerheit, die Sohlheit, Jan., C. publoglav, glava, adj. fopfleer, feichtgelehrt, Cig., Jan. publoglavec, vca, m. ber Schallopf, ber Seichtling, ber Flachtopf, Cig., Jan. puhloglavka, f. eine geiftig beschränfte Beibsperson, Zora. publosiovec, vca, m. ber Phrasenbreicher, Jan. (H.). publosiovje, n. die Phrasenbreicherei, Jan. (H.). publost, f. bie ichwammichte Beschaffenheit; -(fig.) die Behaltlofigfeit, die Sohlheit, die Seichtheit. puhlóta, f. = puhlost, Jan. (H.). puhloumje, n. ber Flitterwiß, Cig. puhnica, f. = pernica, die Luchet, Jan. (H.). pahniti, puhnem, vb. pf. hauchend o. webend stogen; oblaček dima kvišku p.; veter je pubnil, es tam ein Windstoß; smradljivi zrak je v mene puhnil, ko sem v sobo stopil; fich ichnell bewegen, buichen, ichiegen, fcmellen, Cig., Jan.; kvisku p., auffpringen, Sol.; — v glavo mu puhne misel, $LjZ\nu$. puht, m. ber Dunft, Cig.; - ber Duft, Mur. puhtenje, n. :) bas Dunften; - 2) ber Dunft, Cig puhteti, im, vb. impf. in Gestalt eines Dunftes o. Duftes entftromen, bunften, buften; vse puhti iz njega, tako je vroč; vročina od

peči puhti, Levst. (Rok.); smrad ali vonjava puhti iz česa; — (fig.) puhti k tebi, o Bog, naj naša molitev, Ravn. - Valj. (Rad); — fiart

athmen: prei puhtijo, Dol.; - cvetlice puhtijo (hauchen Dufte aus), Cig., Jan.; kam, irgendwohin eilen, Z.

puhtiti, im, vb. impf. als Dunft ober Duft auffteigen laffen, ausbünften, Cig., Jan.; lep duh v kogu p., jemanben anbuften, Cig. půjcek, cka, m. - pujsek, jvyhSt.

pûjeka, f. = pujska, jvihSt. pûjs, m. = prasec, C.; s to besedo svinje zovejo: pujs, na! C., Lašče - Levst. (Rok.),

půjsek, ska, m. bas Schwein (bolj v otročjem govoru), Cig., Kr.-Vah. (Rad).

pujska, f. bie Sau (boli v otrocjem govoru),

Lašče-Levst. (Rok.).

pukanica, f. bie Charpie, Cig., Jan., DZ. pukanina, f. bas Pfiudiel, Cig.; bie Charpie, C. púkanje, n. das Ausraufen; das Zupfen; - = pukaniaa, bas Berzupfte (Charpie), Cig., DZ. púkati, kam, čem, vb. impf. ausraufen; repo p., Dol.; sv. Luka repo puka, Lasce-Levst. (M.); travo, lase p., C.; lan p., ben Flachs raufen, Cig.; klasovje p., Trub.; rupfen, Jan., C.; - gupfend herausziehen (g. B. bie Faben aus einem Bewebe), Cig., Jan.; niti iz platna p., Polj.; p. nogavico, ben Strumpf auftrennen, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); pukana svila, die Bupffeide, Cig.; - p. se, fich in Fåben abjonbern, sich fädeln, Cig.;—p. se, sich raufen, C.; - pukati, pûkam, čem, Valj. (Rad). pukavuc, vca, m. ber Zupfer, ber Schleißer, Cig., Jan.

puket, m. ber Ausraufer: sv. Luket, repni

pukež, Notr., Lašče-Levst. (M.).

púkniti, půknem, vb. pf. austaufen: cvetlico p., Cig.; herauszupfen, Cig., Mik.; las p., C. puken, f. 1) = puska, die Buchfe, bas Schiefgewehr, Meg., Dict., Jan., M., ogr.-C., Trub., Dalm., jvzhSt.; — 2) der Balmbufch, jvzh-St.; — 3) die Radbüchse, Dol.; — iz nem.; prim. stvn. buhsa, Mik. (Et.).

puksica, f. dem. puksa; 1) ein fleines Schieß. gewehr, jughSt.; — 2) bie Rabbuchse, BlKr.; pogi. pesto; - 3) eine Meine Buchfe (g. B.

für Radeln), Dict., Jan.

pûlež, m. ber Raufer Guts., C., Cv. pulîtev, tve, f. 1) das Austaufen, C.; — 2)

— puljava, das Raufen, C.

púllti, im, vb. impf. ausraufen, zaufen; travo, plevel p.; smolo p., Harz sammeln, Polj.; lase si p.; rupfen: peresa p.; seno s kljudem p. iz kope (mit einem hafen berausgieben), Cig.; p. komu obleko, bas Rleib bom Beibe gerren, Cig.; gupfen, ausfabeln, ausfafern, Cig., C.; puljena svila, die Aupfseibe, Cig.; — p. se, sich raufen, sich balgen; p. se s kom; vedno se pulita, fie liegen fich beständig in den Haaren; - p. se za kako rec, sich um etwas reißen; za to blago se pulijo, Cig.; p. se za ceno, bes Breifes megen ftreiten, Levst. (Zb. sp.).

pulj, m. die Rauferei, C.; na pulj dati krajcarje (= tako da se za-nje pulijo), Notr. pulja, f. die Rauferei, die Balgerei, Cig., Jan.,

Gor.; - ber gant, ber Streit, C.

puljac, m. bas Raufholg, ber haarraufer bei ben Beiggerbern, V .- Cig.

puljava, f. die Rauferei, Cig., C., ZgD., Polj.; - p. je za sadje, man reißt sich um das Obit. Z.

puljavica, f. bie Rauferei, V .- Cig., Jan., C.

putjenica, f. die Ranfwolle, Cig. puljenina, f. das Pflüdjel, Cig.

puljonjo, n. 1) bas Ausraufen, bas Rupfen, das Bupfen; — 2) das Raufen; bas habern. puljka, f. == pira 1), ber Spelt (triticum spelta), GBrda.

putjva, f. ein Buichel Flache, Valj. (Rad). pult, m. pisalni podstavec, bas Bult, Cig.

1. puma, f. eine Art Sunde: ber Bommer, ber Spis, V.-Cig.

2. puma, f. ber ameritanische Bowe, ber Buma (felis concolor), Erj. (Ž.).

pāmpa, f. sesalika, die Pumpe, Cig., Jan., Cig.(T.); — iz nem.

pûmpala, f. 1) == purpala, purpalica, Cig.; - 2) bie Wassernige, Gor.-M.

pampar, rja, m. ber Bumpenmacher, Cig. pumpati, am, vb. impf. pumpen, Cig., Jan.; - iz nem.

pûmpava, f. = popava, kompava, bie Ebermurz (carlina acaulis), Jan.; Kjer sva lani rajala, Ze raste letos pumpava, Npes.-Schein.

pümpavec, vca, m. der Bumper, Cig. pümpez, m. ein großes Trinfglas, M., Z. pümpež, m. der Faustichlag auf die Finger, Z.; gladež — pumpež == neka igra, prim. gladež 2).

pûmpila, f. = pumpava, popava, die Eber-

wurd (carlina acaulis), Josch.

punca, f. i) bas Mabchen; — bas Frauenzimmer, C.; to je moja p. (mož o svoji ženi), BlKr.; — 2) die Buppe; — 3) die Schwiegermutter, Mur., Npes.-Vraz, vzhSt., BlKr.; ("polnca" Meg., "povnca", BlKr.); - prim. it, pulcella od lat. pullus == mlad, Mik.(Et.).

puncevalisce, n. bie Bungierungeftatte, DZ. puncevatnica, f. bie Bungierungestätte, DZ. puncevati, ûjem, vb. impf. (pf.) punzieren,

punceven, vna, adj. Bungierunge-: puncevni urad, Levst. (Nauk), DZ.

puncirati, am, vb.impf.(pf.) pungieren, Cig., Jan. pūnč, m. neka pijača, ber Bunich.

púnčah, m. = punčoh, Savinska dol.

puncara, f. = velika punca, ein großes Dabchen, Jure, LjZv.

punce, eta, n. bas Madchen, C., Kr. punčėla, f. = punca, Dol.

puncevina, f. die Bunicheffeng, Cig.

puncica, f. dem. punca; 1) ein fleines Dab. chen;-2) bie Buppe, Cig.;-3) ber Augenftern, bie Bupille; - 4) puncica, tudi: rdeca p., die Jubenfirsche (physalis Alkekengi), Cig., C., lp.-Erj. (Torb.).

pûnčika, f. = punčka.

puncka, f. 1) bas Mabchen; — 2) die Bubbe: - 3) die Bupille im Auge, Levst. (Rok.).

puncoh, m. ber Bunbichub, Mik., St.; - iz púnčoha, f. = punčoh, Kr.-Valj. (Rad). 1. punec, nca, m.bes Beibes Bater, berSchwiegervater, C. 2. punec, nca, m. bie Bunge, Cig., Jan., DZ.; cistiaski p., die Feingehaltpunge, DZ. pungrad, m. ber "Baumgarten", ber Obftgarten, Mur., Jsvkr., St.; ("pungrt" Meg.); - iz nem. pûnica, f. = punca, Cig., Jan., Mik., nk. punkelj, kija, m. = zvegenj, bas Bunbel; iz nem. punt, punta, m. 1) bas Bundnis, Trub.; -2) der Aufruhr, die Rebellion; - iz nem. Bund, Mik. (Et.). puntaka, f. die "Bundhade"; — iz nem. puntanje, n. die Meuterei, ber Aufruhr. puntar, ria, m. ber Emporer, ber Rebell. puntarica, f. Die Aufrührerin, Die Rebellin. puntáriti se, ârim se, vb. impf. = puntati se, Mur., Cig., Jan. puntarski, adj. aufrührerifch, rebellifch. puntarstvo, n. ber Emporungsgeift, Cig. puntati, am, vb. impf. aufwiegeln; - p. se, in ber Emporung begriffen fein, rebellieren. pūntek, tka, m. iz žime in sukna narejena, svitku podobna priprava, okrog katere ženske ovijajo kite, BIKr.;-prim. nem. Bunb. púntovka, f. = puntaka, Savinska dol. púpa, f. pijača (v otročjem govoru), Valj. (Rad), Lašče-Levst. (Rok.); dobra pupa in papa, Glas. púpati, pûpam, vb. impf. trinten (v otročjem govoru), Cig., Lašče-Levst. (Rok.). pûpava, f. - pumpava, popava, Raič (Let.). pupek, pka, m. bie Raulpabbe, Cig.; veliki p., ber große Baffermold (triton cristatus), Erj.(2.). pupendine, f. pl. ber Reffelausichlag, Cig., Jan.; (nam. pop-?). pupet, m. ber Trinfer (saljiva beseda): vsak človek je papež in pupež, Lašče-Levst. (Rok.).pupilaren, rna, adj. sirotinski, Bupillare. půpkati, am, vb. impf. = pupati, Lašče-Levst. pura, f. bie Truthenne; - pura, Valj. (Rad). puran, m. ber Truthahn ober Andian (meleagris gallopavo). purânček, čka, m. dem. puranek. puranek, nka, m. dem. puran, Valj. (Rad). purarica, f. die huterin ber Truthuhner, Cig. purce, éta, n. bas Truthuhn; tudi: purce, eta, jvzhŠt. purè, éta, n. das Truthuhn, Mik. purecjak, m. bie Schafgarbe (achillea), C. purecji, adj. = purji: purecja trava = purečjak, C. purek, rka, m. 1) das Truthuhu, Valj. (Rad); - 2) ber Fichten- o. Tannengapfen, Jan., Trst. (Vest.).

púrga, f. kozje ime, Krn-Erj. (Torb.). pûrica, f. dem. pura; eine junge Truthenne. puris, ica, m. junger Truthahn, Cig., C., M.

purist, m. jezikotrebec, ber Burift. puritan, m. = puritanec, Cig., Jan. puritanec, nca, m. ber Buritaner, Cig., Jan.; (puritanci so neka stranka angleških protestantov). puritanka, f. die Buritanerin, Cig. puriti se, im se, vb. impf. bie Rafe hangen laffen, C.; - prim. pura. purizem, zma, m. ber Burismus, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; - prim. purist. purji, adj. Truibühnere; purje meso, purja peresa; - purje pike, Sommersproffen, Scav. pûrkati, kam, čem. vb. impf. girren: golob purka, C. pûrman, m. ber Truthahn. pûrpala, f. = purpela, Ravn.-M., Zv. pûrpalica, f. = purpela, C. pûrpara, f. = purpela, Zora. pûrpela, f. = purpelica, Cig. purpelica, f. der Rlatschmohn, die Rlatschrose (papaver rhoeas), Mur., Tuš. (R.); rdeča p., Zv.; 'Ma lice rdeče, Ko purpelica, Npes.-Schein. pûrpelic, m. = purpelica, Jan. pûrpola, f. = purpelica, Josch. pûrpolica, f. = purpelica, Josch. pust, m. bie Fastnacht, ber Fasching; pred pustom, in ber Faichingezeit; tudi: o pustu. pust, pusta, adj. muit, ode, leer; p. krai, pusta senozet, eine Bergwiefe, die nicht mehr gemaht wird, pusta njiva, ein Ader, der nicht mehr bebaut wird, Levst. (Rok.); ein ausgemergelter, magerer Ader, Cig.; pusta pasa, magere Beibe, Cig.; pust panj, ein Bienenftod ohne Weisel, Levst. (Rok.); — geschmadlos: pusta jed; saftlos: pusto meso, pusto sadje, unebles Dost, Pirc; — pusta pesem, ein mageres Gebicht, Cig.; puste besede, hoble Borte, Cig. (T.); v pusto ceno prodajati (spottwohlfeil), LjZv.; pust človek, ein unfreundlicher, langweiliger, faber Mensch; pusto vreme, ein langweiliges, schlechtes Better; stara glava pusta glava (ker se ničesar ne domisli), Levst. (Zb. sp.). pusta, f. die Bußte (geogr.), Cig. (T.); - iz madž. pustara, f. bie Bilbnis, Jan.; bie Bufte, Mik. pustarski, adj. Buften-, Jan. (H.). pustela, f. = pusta baba, Rof.-Kres. pusten, stna, adj. Fastnachts., Faschings.: pustni vtorek, pustne šeme, pustne zabave. pustož, m. = pust clovek, ein langweiliger Menich, ein trodener Batron. pustina, f. 1) unangebautes Land, bas Seide-land, Cig., Jan., Levst. (Rok.); — die Steppe, Jes.; - bie Einobe, ogr., kajk.-Valj.(Rad); - 2) panj brez matice, Svet. (Rok.), Levst. $(Be\tilde{c})$; — 3) = pust \tilde{c} lovek; o ti pustina ti! Jurč. pustinec, nca, m. = pustinjak, C. pustinja, f. die Ginobe, die Buftenei, die Bufte, Alas., Mur., Cig., Jan., C., Mik., Jes. pustinjak, m. ber Eremit, Alas., Cig., SIN.

pustînski, adj. Seibe-: pustinska rastlina, Cig. pustînstvo, n. bie Öbe, ogr.-Valj. (Rad).

pustisce, n. ein veröbeter Blag (3. B. ein berfallenes Birtichaftsgebanbe), C.

pustiti, im, vb. pf. laffen: p. koga, jemanden irgendwohin geben saffen; pusti nas na vrt! nas ne pusti nikamor iz hiše; pusti muho na dlan: ona zleti v brado = wenn man ihm einen Finger gibt, will er gleich bie gange Sand haben, Cig.; - pusti mačka na polico: kmalu bo pod polico, Cig.; p. se, fich begeben: p. se v beg, Trub.; h Kristusu se je pustila in rinila, Krelj; - fahren laffen: p. kaj iz rok; duso p., die Seele aushauchen, Cig., Dalm.; vodo p., harnen, Cig.; kri p., Blut lassen, Cig.; kokoš v jesen pusti perje = misi se, ogr.-Valj. (Rad); iz službe p. koga, aus bem Dienfte entlaffen, Jan.; barvo p., abfarben, Cig.; - nicht hinbern; p. koga, da kaj stori, p. koga ali kako reč, da se z njim ali z njo kaj zgodi; p., da se povre, durch Rochen eindicen laffen; p. vodo, da se ogreje, ali: p., da se voda ogreje; p., da voda odteče; pusti ga, naj dela, kar hoče! brado p. rasti, ben Bart machen laffen, Cig.; leteti p. čoln, Preš.; - julaffen: ne bom pustil, da bi prišlo do tega; ich merbe es nicht bagu tommen laffen; - in bem Buftanbe laffen, in welchem fich jemand, etwas befindet; pusti me! las mich! na cedilu p. koga, jemanden im Stich laffen; p. koga v stiski, einen zappeln laffen, Cig.; otroke same doma p.; p. kaj, kakor je; duri odprte p., bie Thur offen saffen; obieko na sebi p., bas Rleid anbehalten; vzadi p. koga, jemanden überholen; p. njivo v ledino, za pašo, ben Ader als Lehbe liegen lassen, Cig.; p. polje v pusco, bas Feld veroben faffen, Cig.; v nemar p. kaj, etwas unbeachtet laffen, vernachlaffigen; pri miru (z mirom) p., in Ruhe laffen; mrzlica ga je pustila, das Fieber hat aufgehört; - p. komu kaj; tako po ceni ti ne morem p. takega blaga; p. komu življenje, jemanben am Leben laffen, Cig.; p. komu na voljo, jemanbem freistellen; dati, erlauben: ne puste vam v druščino hudobnih ljudi (namr. iti), Ravn.-Valj.(Rad); - übrig laffen: p. komu same kosti, nic mi ni pustil, vse je sam pojedel; - von etwas ablaffen, etwas aufgeben; pustimo to! p. pijančevanje; p. delo, službo; svoje misli ne p., von feiner Meinung nicht abgeben.

pustív, adv. (part. praet. act. I. ad pustiti);
p. lti, fich flüchten, C., Rib.-Mik.; v pustiv
iti = iti po svetu ter nikoli se ne povrniti
domov, niti glasu dati o sebi, Dol.-Vrt.;
žena mu je šla v pustiv, Lašče-Levst. (Rok.);
Ljubica, v pustiv ne hodi! Levst. (Zb. sp.);
Šla v pustiv je sreča naša, Levst. (Zb. sp.).

pustlica, f. ein ober Ader, Jarn.

pûstnik, m. 1) ber Faschingsnarr, Jan., M.;

— 2) = februar, Jan. (H.); (= sušec, Vrt.).

pustnják, m. ber Faschingsnarr, Z. pustóba, f. 1) bie Obe, Dict., C., Jurč.; razsrdili so ga v puščavi ino ga razdražili v

srdili so ga v puščavi ino ga razdražili v pustobi, Trub.; hočem potoke v pustobi

dati, Dalm.; - 2) ein abgeschmadter, faber Menich, Jan.

pustoben, bna, adj. 1) obe, Jan.; -2) = pust (o človeku), griešgramig, Jan.

pustobiti, im, vb. impf. verwüsten, C.; -njivo p., ben Ader schwächen, C.

pustočia, f. = pustoba 1), kajk.-Valj. (Rad). pustodči, déla, m. nam. delopust, BlKr.-DSv. pustořika, f. = postolka, Jan. (H.).

pustoldy, lova, m. ber Abenteurer, h. t.-Cig. (T.), C., Zora.

pustolôveo, vca, m. ber Abenteurer, Nov., nk. pustolóven, vna, adj. abenteuerlich, Cig. (T.); p. prigodek, ein Abenteuer, Cig. (T.).

pustolovina, f. bas Abentener, Cig. (T.).

pustolovka, f. = postolka, BlKr. pustolovski, adj. abenteuerlich, LjZv.

pustolovstvo, n. bas Trachten nach leeren Dingen: leere Schwärmerei, SIN. C.; — abenteuerliches Beginnen: junaska slava se mu je zdela pustolovstvo in brezumje, LjZv. pustopoljina, f. die heibe, Cig. (T.), Sol., DZ.;

pustost, f. die Büssteit; die Leerheit; die Ragerteit (des Bodens);—die Schalhent, die Fadheit. pustos, f. wüstes Land, Cig., C., kajk.-Valj. (Rad); — hs.

pustošenje, n. baš Berwilften, Cig., nk. pustošiti, öšim, vb. impf. verwilften, Cig., Jan., C., nk.; — hs.

pustosnik, m. ber Bermufter, Jan. (H.).

pustóta, f. 1) die Beröhung, die Obe: vinograd v pustoti leži, Jsvkr.; zemlja mi pústoto (sliši se nav. "pústota") leži, baš Felb liegt brach, ift unbebaut, Brdo (Gor.) - Svet. (Rok.); vinograd pustoto leži, LjZv.; povsod je p., alles ift verheert, Cig.; - 2) ein wufter Ader, ein wufter Ort, Cig., Jan., C.; "pustote so imenovali neobdelana zemljišča, ki neso bila razdeljena med občinarje, nego so po fevdalnem pravu spadala deželnemu knezu", Rut. (Zg. Tolm. 78.); ein verluffenes Bauerngut, Cig.; - ein verlaffenes Gebaube, Z.; - ein Rothstall fur bie Schafe auf Beibeplaten, Cig.; pastirska p., bas Hirtenlager, die Rachthütte, Cig. ; - bas Hauswesen des Ausgüglers; na pustoti živim, ich bin ein Musgugler, Svet. (Rok.); - 3) bie Schalbeit, bie Unichmachaftigfeit, Cig.; - 4) = nadstavek, naklad na panju, Gol.; pustoto narediti = izrojenka, ki je pri plemenjenju matico izgubil, na močnega prvca ali drugca navezniti, Por.

pustôtar, ria, m. = pustotnik, Jarn.
pustôten, tna, adj. öde, Icer, Jan., Bes., nk.;
p. prostor, Let.

pustotina, f. muftes Lanb, Jan. (H.).

pustotiti, im, vb. impf. verwüsten, aboben, Cig., C.

pustotnik, m. der Bewohner eines veröbeten Bauerngutes, eines öben Ortes, Jarn., Cig. pustováti, üjem, vb. impf. den Fasching seiern, Mur., Cig., ZgD., Polj.

pustovavec, vca, m. ber Safdingenarr, Jan.

pustúh, m. == pust človek, pustež, Gor.; bet Souertopf, Cig., Ravn.-M. puatuha, f. ein saueriöpsisches Weib, Ravn.-M.
1. pusa, f. 1) die Bilchse: p. iz plocevine, die Blechbüchse, DZ.; - 2) = puška, Cig., Jan., C., Strek.; Jaz imam pušo risano, Npes.-K.; da bi te puša ubila! Lašče-Levst. (Rok.); - 3) železna cev v pestu, ki brani, da se ne odrgne ob podvozi, Gor.; - bie Berbinbungeröhre, Idrija-Frey. (Rok.); - prim. 2. púša, f., vzhŠt., pogl. pušča 3). pūšati, am, vb. pf. - poljubiti, füffen, Trub. pusca, f. 1) ein muftes, unbebautes Lanb; ein verlaffenes, verobetes Banerngut, Mur., Cig., C.; samo puščo bo našla nevesta, Gor.; pustiti v puščo, brach liegen lasen, C.; — 2) ein verlaffener Bienenftod, Svet (Rok.); — 3) die Hube, (pusa) Glas., vzh.kt. puscad, f. eiwas Bidriges, Vest.: — bas Ungeziefer, C.

puscaj, m. bas Sigblaschen, C .: - bie Beule, C. puscak, m. ein mufter Ort, ein verobeter Bauerngrund, ogr.-C.

puscaten, ina, adj. jum Aberlaffen gehörig: puščalno orodje, Cig.

púščalnik, m. = puščalo, Cig.

puscalo, n. bas Aberiaiswertzeng, bas Laiseifen, Cig., Jan., C.

puscanje, n. 1) bas Laffen; prim. puscati; -2) ber Aberlafs.

puscar, ria, m. ber Befiger eines verlaffenen Gutes, Cig.

puscariti, frim, vb. impf. ein verlaffenes Bauern-

gut bebauen, Cig.

puscati, am, vb. impf. ad pustiti; 1) laffen; nikogar k sebi ne p.; veter p., ben Bind weben laffen, usta p. na hudo, ben Dund Bofes reben laffen, ružne (grde) reči p. iz ust (bem Munbe entfahren laffen), ogr.-Valj. (Rad); duso p., in ben legten Bügen liegen, C., Jsvkr.; - vodo p., ben harn laffen; - posoda, sod pušča, bas Gefáß, das Fafs rinnt, läuft; skozi streho pusca, es bringt ber Regen burch bas Dach, Vrtov. (Km. k.); - barvo p., abfarben, ne p. barve, bie Farbe behalten, Cig.; - p., da kdo kaj stori, da se komu (čemu) kaj zgodi; pri miru p. koga; v nemar p. kaj; duri odprta p.; p. komu kaj na voljo; -2) gur Aber laffen (v tem pomenu tudi pf.); p. komu; tebi bi treba bilo s krampom na čelu p.; konju v goltancu p.; zdravniki zdaj neradi puscajo.

puščava, f. 1) die Buffe, die Einode; — 2) = pusta jed, Polj.

puščávati, am, vb. impf. = puščati, Štrek. puščavček, čka, m. dem. puščavec; ber Ginfiedler, Pres.

puscavec, vca, m. 1) ber Einfiebler, Pres.; --- 2) die Blaumerle, die Blauamsel (turdus cyanus), C.

puščaven, vna, adj. Büften ..

púščavka, f. bas Aberlafswertzeug, C. puščavnat, adj. pot: puščavnato očastvo. Vrtov. (Sh. g.).

puacavnica, f. bie Einsiedlerin, Mur., Cig.,

puscavnik, m. 1) ber Einsiebler; - 2) ber Einfieblerfrebs (pagurus), Erj. (Z.).

puščavniški, adj. Einfiebler : puščavniško življenje.

pūščen, ščna, adj. Flinten-, (puščin) Cig. puščénje, n. bas Laffen.

puščevina, f. die Fischtraube, St. (?).

puščíca, f. 1) ber Bfeil, Mur., Cig., Jan., nk.; — 2) die Lanze, Dict., Hip. (Orb.); — 3) das Epigramm, Cig., Jan.

puscicar, ria, m. 1) ber Bfeilmacher, Cig.; -2) ber Pfeilichute, Cig., nk.; - 3) ber Epigrammenbichter, Cig., Pres.

puščíčast, adj. pfeilformig, Cig.; p. list, Tuš. (R.)

puščíčen, čna, adj. Pfeil-, Jan.

puacina, f. bie Ginobe, C.; unbebautes Land, Jan. půščnik, m. = puščavnik, Mur.

puscoba, f. 1) bie Dbe; - Die Schalheit, bie Saftlofigleit, Cig.; - Die Muffigleit, Strek.; wüstes Befen, Cig.; p. duha, C.; bie Fabheit, M.; - 2) eine obe, mufte Gegenb, Mur., Guts.-Cig., Jan.:-3) = pust človek, Zora, Kr.-Valj. (Rad); ti si prava puščoba!

Levst. (Rok.); — 4) ber Unrath, C. puščóben, bna, adj. öbe, müst, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; - langweilig, fabe, wibrig, Cig., M.

půšek, ška, m. = poljub, Notr.; - prim. pušniti.

puselje, m. = sopek, ber Blumenftrauß; prim. bav. buschen, büschel, Levst. (Rok.). pusevati, ûjem, vb. impf. ad pusniti; = po-

ljubovati, fujjen, C., Trub.

pûševnik, m. ber Labstod, Tolm.-Erj. (Torb.). púšica, f. dem. puša; die Büchse: p. za milodare, Cig.; bie Sammelbuchfe: v pusice pobirati, Levst. (Nauk); p. (za igle), bie Rubelbuchje, M.; - die Rabbuchje, Ravn.-Cig.; kapica iz kovine, n. pr. pri dežnikih, palicah, Kr.; - bas Berbindungsrohr, Idrija-Frey . (Rok.).

pusiti, pusim, vb. impf.1) rauchen: (tobak) p., Tabat rauchen, Cig., nk.; (hs.); - 2) sich jum Schwarmen anschiden: kader eden roj sedi, uže drugi puši, Levst. (Beč.); - 3) herausragen, hervorlugen: vidis, kako mu pušijo v torbo nabasane reči? BlKr.

pusivec, vca, m. ber Raucher, nk. puska, f. 1) bie Flinte, bas Schieggewehr, Mur., Cig., Jan., nk.; p. iglenica (na iglo), bas Zündnabelgewehr Jan. (H.); p. vetrenjača (vetrovka), die Windbuchfe, Jan. (H.); ročna p., bas Handgewehr, Cig.; spraviti koga pod puško, jemanden jum Militar bringen, Erj. (Izb. sp.); puška odnaša (jd)lägt ab), Cig.; pusko zadelati, eine Buchje beiprechen, bafs fie verfagt, Cig.; — 2) die Radbüchse, Cig.; – prim. puk**ša.**

puskar, rja, m.1) ber Buchfenmacher, Cig., Jan., DZ., nk.; - 2) ber Bombardiertafer (brachinus crepitans), Erj. (Z.).

puškarica, f. bie Schieficarte, Cig., Navr. (Let.). puškáriti, arim, vb. impf. 1) Schieggewehre fabricieren, Jan. (H.); — 2) aus Rleingewehren schießen, C. puškárnica, f. bie Büchfenmacherwertftatte, DZ.;

bie Gewehrfabrit, Jan.

pūškati, am, vb. pf. == poljubiti, Notr.; prim. pušniti.

půšken, kna, adj. Flintene, nk., (puškin) Cig., Jan.; — pogl. puščen.

půškica, f. dem. puška, nk.

puškonos, nosa, m. = puškonosec, Cig. puskonosec, sca, m. ber Gewehrtrager, ber Buchsenspanner, Cig.

půškoven, vna, adj. Flinten-, nk. puškovník, m. ber Buchienipanner, Jan. puškovit, víta, m. ber Buchjenbohrer, Cig. pušniti, pūšnem, vb. pf. = poljubiti, tuijen, Cig., Notr.; - prim. bav. bussen, Mik. (Et.).

puspan, m. immergruner Burbaum (buxus sempervirens), Cig., Jan., Tuš.(R.); — iz

puspanka, f. pipa p., eine buchsbaumene Pfeife, LjZv.

puspanov, adj. buchsbanmen. pušpanovina, f. daš Buchšbaumholz, Cig. put, m. der Beflügelfropf, Hal .- C.

pùt, interj. put, put! tako zovejo kuretino, Cig., Gor.-Levst. (M.); - prim. nem. putt! - Lodruf für Sühner, C.

púta, f. 1) die henne; jajce več ko puta ve, bas Ei will fluger fein als bie henne, Vod. (Pes.); — 2) ber Sübnerfropf, vzh.St. - C.; — ber Kropf bes Truthahnes, jvzh.St.; — 3) = kila, C.; - 4) = orehovo jedrce, Temljine (Tolm.)-Štrek. (Let.).

putaca, f. ber Huhnerfropf, C.; ber Kropf bes Truthahnes, jvzhSt.

putan, m. ber Beflügelfropf, Guts., vghSt.-C., BlKr., Dalm.

putanček, čka, m. dem. putan, BlKr. putánja, f. = putan, C.

putast, adj. 1) fropfig, mit großem Rropf (vom Geffügel), C.; - 2) mit großem Bauch, C.;

- 3) mit einem Sobenbruch behaftet, C. putav, adj. 1) mit großem Rropf: putavo pisce, vihSt. - C.; - 2) mit einem Sobenbruch behaftet, Jan., C., Zilj .- Jarn. (Rok.), vzh.St.; - 3) unreif (von Thieren), C., Kr-Gora.

putavec, yca, m. 1) ber einen Leibschaben hat, C., vzhSt.; - 2) ber Stier, Scav.-Trst. (Let.);
- 3) ein unreifes Befen, ber Belbichnabel, C.; - 4) das fleine Lowenmaul (antirrhinum orontium), (-ovec) Josch.

pûtec, tca, m. bas Taichenmesser. C. púter, tra, m. = surovo maslo, die Butter:

- po nem. pūtfala, f. ber Riaifchmohn (papaver rhoeas),

Savinska dol. putica, f. dem. puta; bela p., bas Alben-Schneehuhn (tetrao lagopus), Frey. (F.).

putigram, ama, m. = putigrom, Trub. putigrom, groma, m., BiKr.; pogl. putogrom. pútika, f. bie Gicht; - prim. potogrom.

pútikast, adj. podogrijch, Cig.

putiti se, im se, vb. impf. fich aufblafen, Jan. (H.); = kujati se; otrok se puti = grdo se drži, neče n. pr. iti jest, kadar ga klicejo, BlKr.; - prim. puta 2), putan.

I. pūtka, f. dem. puta 1); = putica, Cig., Jan., C.; - povodna putka, das Rohrhuhn, Ljub.

2. pútka, f. - putika, die Gicht.

putla, f. ber Dublbeutel, Guts.; - prim. stvn. putil, Bentel, Strek. (Arch.). putogròm, óma, m. baš Bobagra, Dict., Cig.

putogromeo, mca, m. ber Bobagrift, Cig. pütpraica, f. = prepelica, bie Bachtel, Mur.-Cig.

pûtra, f. 1) ein enghalsiger irbener Rrug (bef. für Effig), Danj (Posv. p.), vzhSt., ogr.-C.; - 2) die Zwergin, C.; - prim. putrh. putrh, m. bas Hanbfafschen; — prim. srvn.

puterich, Mik. (Et.). pûtrica, f. 1) dem. putra 1), C.; - 2) das Ganse

blümchen (bellis perennis), C. pûtrih, m. 😑 putrh, Jan., St.

putrnica, f. = maslenka, bie Butterbirne,

Cig., Kr.; - po nem. pûvati, am, vb. impf. = staviti, bauen, Kor., St.; - prim. srvn. bûwen, bauen, Strek, (Arch.).

puzer, f. bie Blafe: tolona puzer, bie Gallenblaje, Mik. (Et.).

púža, f. t) bas Mabchen, Cig., St.-Valj. (Rad), Poh.-Trst.(Let.); - 2) bie Buppe, Cig., Jan.; – prim. lat. pusa, Madchen.

púžast, adj. puppenhaft, Cig.

puže, eta, m. ber Anabe, C.

púžica, f. = mešiček, C.; - prim. pužina. pužína, f. bas Rerngebaufe von Apfeln unb Birnen, Polj.; - prim. bužina.

puzinast, adj. voll Rernfülfen : jabolonik je puzinast, Polj.

pužináti, am, vb. impf. = pužine odstranjevati, Polj.

púžiti, im, vb. impf. peške zametati, kadar se jé koščeno sadje, Vrhnika-Štrek. (LjZv.); prim. pužina, bužina.

R.

1. rába, f. 1) ber Gebrauch; ni za rabo, es ist nicht zu brauchen; za našo rabo je dober ta konj; zla raba, ichlechter Gebrauch, ber Mifebrauch, Cig.(T.), DZ.; = kriva, napačna r., Cig., Jan.; v rabo jemati (anmenben) nespodobne šale, Levst. (Zb. sp.); - 2) baš Thun und Treiben: Popusti posvetno rabo Orglarček in gre v puščavo, Preš.; ustaviti rabo volkodlaku, LjZv.

2. raba, f. ber Sumpfichachtelhalm (equisetum palustre), Kras-Erj. (Torb.); - (bie Quede,

Vrtov [Vin.]).

rabadnica, f. tuja ovca na pašo vzeta, C., Z. rabarbara, f. bie Rhabarber (rheum palmatum), Cig., Jan., C.

rabat, m. popustek, ber Rabatt, Cig.(T.), Cel.

(Ar.).

rabelj, blja, (belina), m. ber Scharfrichter, ber henter; - prim. rablin. rabeljski, adj. Scharfrichter., henter.

rabeljstvo, n. bas Scharfrichteranit, Cig. rabeljscina, f. bas Benfergelb, Mur.-Cig. raben, bna, adj. brauchbar, vermenbbar, Cig., Jan., C., Svet. (Rok.), DZ.; bienittauglich, DZkr.

rabīnec, nca, m. judovski duhovnik, ber Rab-

biner, Jan., nk.

rabīnski, adj. tabbinijo, Cig., Jan.

rabiti, im, vb. impf. 1) gebrauchen, benüben, anwenden; ne rabi me, er fann mich nicht brauchen, Svet. (Rok.); — behandeln, umgehen: Opomni ga -, Kak z vjetimi Valjhun srditi rabi, Preš.; r. z jezikom, Levst. (Zb. sp.); — 2) verwendet werben, brauchbar sein, dienen; r. komu v kaj, jemandem als etwas bienen, Levst. (Pril.); to mi ne rabi, bavon tann ich feinen Gebrauch machen, Jan.; kaj ti to rabi? wozu bient bir bies? Gor .-M.; ta mreža mi rabi uže pet let, Gaziče na Krki-Erj. (Torb.); šiškova obara rabi ν barvariji, Erj. (Min.); — taugen, nühlich, sein, Cig., Jan.; — 3) = delati, Habd.-Mik.; Kaj rabiš? = kaj delaš? BIKr.

ráblin, m. == rabelj, Meg.; on bo sam svoj rablin, Kast - Valj (Rad).

rabljáti, am, vb. impf. herumschlagen: okoli sebe r., Dol.

rabljiv, íva, adj. - raben, brauchbar, Jan. 1. rabnik, m. ber Benüger, DZ.; ber Gebrauchsberechtigte, DZ.

2. rabnik, m. 1) neka vrsta krompirja, Goriška ok.-Erj.(Torb.); - 2) neka trava, Ip.-Erj.

rabnost, f. bie Berwendbarfeit, bie Brauchbarleit, Cig., Jan., C., Levst. (Pril.); ljudska učilnica vzidava prvi kamen človekovi rabnosti, Naprej-Jan.(Slovn.).

rabočán, ána, m. = tlačan, Mur.

rabočánka, f. = tlačanka, Z.

rabočánski, adj. - tlačanski, SlGor.-C. rabokup, kupa, m. die Bachtung (conductio), Cig., nk.

rabokupec, pca, m. ber Beftanbnehmer, Cig., DZ.

rabokúpen, pna, adj. Bestanbe, Cig.; rabokupna pogodba, pravica, ber Beftanbvertrag,

bas Beftanbrecht, DZ. rabokûpnik, m. = rabokupec, Cig., DZ. rabokupnina, f. ber Bestanbgine, Cig. rabokûpščina, f. = rabokupnina, DZ. raboprodaja, f. die Berpachtung (locatio), Cig. raboprodajen, jna, adj. Bestanb., Cig. raboprodavec, vca, m. ber Beftanbgeber, Cig.,

DZ. rábot, f. = rabota, Mur.

rabota, f. ber Frohndienst (die Robot), Mur., Cig., Jan., Strek.; na raboto, v raboto iti, hoditi, Notr.; Celi teden je v raboto dan, Npes.-Vraz; menihi so imeli tri vasi pod-ložne za raboto in desetino, Jurč.; staro raboto opraviti = potrebo opraviti, SlGor.-C.; - die Raturalleiftungen (g. B. für bie Bemeinbe, Svet. (Rok.); - rabota, Mur., vzh.St.

rabotanje, n. die Leiftung von Frohndiensten, Notr.; - bas Arbeiten; svetno r., bie weltlichen Beichäftigungen, Levst. (Zb. sp.).

rabotar, ria, m. ber Frohnarbeiter, Cig. rabotati, am, vb. impf. Frohndienste thun (ro-boten), Cig., Jan., M., Notr.; (rabotati), Jarn.; Raturalleiftungen (3. B. für bie Gemeinbe) verrichten, Strek .; - arbeiten, M.

rabôten, tna, adj. 1) Frohns, Cig., Jan.; trudna ino rabotna rec je, es ift ein muhiam Ding, Kreij; — 2) frohnpflichtig, Jan.; — 3) mechanifch, gebantenios, Cig., Jan., C.

rabotiti, im, vb. impf. — rabotati, Mur. rabotnica, f. die Frohnarbeiterin, Mur. rabotnik, m. der Frohnarbeiter, Mur., Cig.,

rabotnina, f. bas Frohngeld, Cig., Jan. rabotovina, f. = dobrovita, ber Schlingbaum (viburnum lantana), Postojina - Erj. (Torb.). rabozęł, li, f. neki pievel (morda = 2. raba), Razdrto pod Nanosom-Erj.(Torb.).

rabozet, la, m. ber honigliee (melilotus offi-cinalis), Zemon pri Notr. Bistrici-Erj. (Torb.). rabud, f. grobes Gras, ichlechtes Biebfutter, St. - C.; - eine Art Schilfgemachs, SlGor .-C.; — bas Gestrüpp, C.; — prim. robuda.

rabuda, f. = rabud, bas Gestrupp, C.; bas Unichwemmicht, Z.

rabûdje, n. coll. = rabud, C.

rabuka, f. bas Getummel, ber Sarm, ber Auflauf, Mur., Cig., Jan., C., nk. rabulina, f. neka trta: ber Rolner, Vrtov. (Vin.). rabura, f. bie Rachlefe, Z., Zora.

Cicherelle

raburac, m. ber Rachlefer, Sv. Peter pri Mariboru-Kres.

raburanje, n. = paberkovanje, Mur.

raburati, am. vb. impf. - paberkovati, Radileje halten, Mur., Mariborska ok.-Kres.

rabûrec, rca, m. == paberkovavec, C.

raburiti, urim, vb. impf. patichein: po vodi r., C. rabûrka, f. = paberkovavka, C.

rabus, m. bie Saubechel (ononis spinosa), Sl-

Gor.-Erj.(Torb.); (raboš, C.).

rabútati, am, vb. impf. - klatiti: sadje r., Kr. raca, f. 1) bie Ente; - raca na vodi! pot taufenb! - race pasti, auf beiben Seiten hinten, Guts .- Cig.; - divja r., bie Bilbente; - 2) ovčje ime, Krn-Erj.(Torb.).

racak, m. ber Enterich, Mur., Valj. (Rad). racáti, âm, vb. impf. = kakor raca hoditi, maticheln, V .- Cig., Jan., Sol.; otrok raca,

racijonalen, lna, adj. umen, rationell, Cig. (T_i) , nk.

racman, m. ber Enterich.

râč, m. kraljevski r. (placetum regium), Cig. (T.), Nov.-C.

račar, rja, m. ber Rohrgeier, Levst. (Nauk); bie Rohmeihe (circus [falco] rufus), Frey.

race, eta, n. bas Entenfiichlein.

račec, čca, m. = raček, Valj. (Rad).

raček, čka, m. dem. rak, Valj.(Rad).

rácenje, n. der Bille, C.; poleg tvojega račenja, kajk. - Valj. (Rad); bie Reigung, bie Luft, ogr.-C.

1. racica, f. dem. raca; bas Entchen.

2. radica, f. bas Arebsweibchen, Pjk. (Crt.). kajk .- Valj. (Rad).

racic, ica, m. dem. rak; 1) bas Rrebechen; - 2) bie Garneele (palaemon squilla), Jan., Erj.(Z.).

račîgla, f. neka vinska trta, Rihenberk(Goriš.)-Erj. (Torb.).

racito, n. bie Prebsreufe, Mur., Cig., Jan.; = sak za račjo lov, $\nu z h S t$.

racîtelj, m. der Gonner, LjZv.

1. raciti, racim, vb. impf. 1) wollen, geruben, Jan.; da mi on rači dati odpustek vseh mojih grehov, rok. iz 15. stol.; ohranjenje sv. križa rači z menoj ino z vami ostati! rok. iz 15. stol.; rači nas darovati, wolle uns beschenten! Kreij-M.; večna luč rači vse temnice iz njegove cerkve vzdigniti, Krelj; -2) r. se, belieben: raci se mi, es beliebt mir, ich habe Lust, Jan., Mik., vzh.St., BlKr.; naj se Vam raci! belieben Giel Mik.

2. ráčiti, im, vb. impf. = rake loviti, Z. racjak, m. 1) ber Ententoth, Cig., Jan.; -2) racják, ber Entenftall, Cig., Jan.

1. račji, adj. Enten-; racje meso.

2. račji, adj. Rrebjen-; račja kuga; račja lov, Jurė., Erj. (Izb. sp.); otroci imajo račje želodce, Dol.

račljiv, íva, adj. lieb, angenehm, munichenswert, vihSt.-C.

1. račnica, f. die Rrebsreuse, vzhSt.-C.

2. racnica, f. ber Entenpfuhl, Cig. račnik, m. 1) der Entenftall, Cig.; - 2) = racman, Guts.

račûn, m. die Rechnung; r. delati; v r. vzeti, dejati; na r. placati, auf Abichlag zahlen; na moj, tvoj, svoj r.; osnovni r., die Grundoveration, Cig. (T.), Cel. (Ar.); poprečni r., bie Durchichnitterechnung, Cel. (Ar); zmesni r., die Bermischungerechnung, Cel.(Ar.); brez računa, überaus viel: dolgov brez računa, jνζh.St.; — prim. it. razione.

racunanje, n. bas Rechnen; r. iz glave, bas Ropfrechnen, Cig.(T.); = r. na pamet, Cel.(Ar.); = izustno r., Cig.(T.): r. s pismeni, bie

Buchstabenrechnung, Cig.(T.).

racunar, ria, m. bet Rechner, Mur., Cig., Jan.; umetni r., ber Rechenfunftler, Erj. (Izb. sp.); - ber Rechnungsführer, Cig., Jan., Levst. (Nauk), DZ.

racunarica, f. bie Rechnerin, Cig., Jan. racunariti, arim, vb. impf. Rechnungen machen: r. s ciricarami in rogovilami, Erj. (Izb. sp.). racunarstvo, n. die Rechnungswiffenschaft, Cig.

(T.); - die Rechnungsführung, Cig., C., DZ. račúnati, am, vb. impf. — računiti.

racunavec, vca, m. ber Rechner, Cig. racunavka, f. bie Rechnerin, Cig.

račūnek, nka, m. dem. račun; — bas Conto,

DZ. racunica, f. bas Rechenbuch, Jan., Cig.(T.), nk. računišče, n. ber Rechnungshof, DZ.; vrhovno r., ber oberfte R., DZ.

račúniti, ûnim, vb. impf. rechnen.

racunodavec, vca, m. ber Rechnungsleger, Cig., Jan., DZ.

računopreglednik, m. ber Rechnungsrevijor, DZ

računoslôvje, n. = matematika, Jan. racunovina, f. bie Rechnungstage, Cig., Jan. racunovodba, f. bie Rechnungsführung, Jan. radunovodec, dea, m. ber Rechnungeführer,

Levst.(Pril.). računovodja, m. - računovodec, Jan., nk. računovôdnik, m. = računovodec, Cig. racunovodstvo, n. bie Rechnungeführung, Cig.,

računoznánstvo, n. bie Rechentunit, Cig. racunski, adj. Rechnunges, Rechens

racunstvo, n. bas Rechnungswefen, Cig., Jan., DZ.; bas Rechnungsfach, Cig., Jan.; - bie Rechentunft, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk. ràd, ráda, adj. 1) froh, Cig., Jan., BlKr.; rad sem, Cig.; rad sem te videti, rada sem bila pošiljati te v šolo, radi smo, ako prideš vsak dan, Solkan-Erj-(Torb.); jaz bi že rad bil, če bi mi pomagal, Npr.-Kres; rad biti česa, V.-Cig.; vse ga je bilo rado, Erj.(Izb. sp.); r. za kaj, für etwas eingenommen: To betvo pesmic vam podam, Ki ste za pesmi radi, Stom.; - 2) gern (le nom.), rad bi, ich mochte, ich wunschte; radi bi, da bi nasi bravci spoštovali našega mladega prijatelja, Str.; rad bi, da kupiš, Erj. (Torb.); kaj bi rad? was mochteft du gerne? was wünscheft

radospráven, vna, adj. kdor rad spravlja:

radoslúšnost, f. bie Folgfamfeit, Jan.

jedel; — rad spim, jem, govorim; sestra rada bere; dete rado spi; rad vzameš, ako ti pes na repu prinese, Npreg.-Levst.(Rok.); rad imeti, gerne haben (germ.); bodi. kakor je samo rado, es mag gehen, wie es will, Levst. (Rok.); — rado = koli: kamor rado, C.; naj bo mrzlo, kakor rado, vzhSt. -Pjk. (Črt.);-rad sem znati = rad bi znal, kajk.-Mik.; radi bi bili spolniti, ogr.-C.; - rado, gern, Schonl., Kast., nk.; - iz rade volje, aus freiem Billen, Mur.; - 3) r. biti komu, jemanden lieben, gern haben; radi smo si, vzhŠt., ogr.-C.; brat je sestram rad, vzhŠt.-C.; Oba (oča in mati) sta mi rada, Npes.-Vraz. rad, adv = dosti, Rez-C; - prim. rat. ráde, adv. gern, Rez .- C. râdi, praep. = zaradi, nk.; - hs. radic, ica, m. bie Begmarte (cichorium intybus), C.; - prim. it. radicchio. radij, m. polumer, ber Rabius. radikāl, m. korenika, bas Rabical (chem.), Cig (T.); - bie Rabicalgroße (math.), Cig. (T.). radikalec, Ica, m. ber Radicale, Jan., nk. radikālen, lna, adj. vnet za korenito postopanje, radical, Cig., Jan., nk. radikalizem, zma, m. ber Rabicalismus. radikand, m. ber Rabicanb (math.), Cig.(T.). radirati, am, vb. impf. (pf.) (o)strgati, rabieren, Cig. radodáren, rna, adj. freigebig. radodárnost, f. bie Freigebigfeit. radodavec, vca, m. der Freigebige: če bo radodavec, bo vse razdal, Jsvkr. radodáven, vna, adj. freigebig, Dict., Jan., Lašče-Levst.(Zb. sp.). radodávnost, f. die Freigebigfeit, Jan., Z. radodeljiv, íva, adj. freigebig; radodeljiva ("radeliva") dobrota božja, Bas. radodeinost, f. bie Arbeitfamfeit, Vod. (Irb. sp.); - bie Beichäftigfeit, Cig. radoglèd, gléda, adj. schaulustig, Jan., Cig. (T.); radoglede oči, Str. radogléden, dna. adj. schausustig, Cig., Jan.; radogledno ljudstvo, SIN. radoglednost, f. die Schauluft, Jan., nk.; prišli smo iz same radovednosti in radoglednosti, $LjZ\nu$. radogovoren, rna, adj. rebjelig, Jan. radohoten, tna, adj. freiwillig, C. radojeden, dna, adj gerne effent o. freffent, C. radojednost, f. bie Gfsluft, bie Frefsluft, C. radojemen, mna, adj. gerne nehmenb : radodaren sem bil: jaz radodaren, oni radojemni, Zv. radokúpen, pna, adj. faufluftig, Jan.(H.). radoláčen, čna, adj. oft hungrig, Zv. radopéven, vna, adj. gesangliebend, Jan.; gejanglustig, *DS*v. radopévnost, f. bie Befangliebe, Jan. radopisen, sna, adj. ichreibjelig, Cig., Jan. radopisnost, f bie Schreibjeligfeit, Cig. radosėja, f. = redoseja, Dol., jvzhŠt.

radosiúšen, šna, adj. folgjam, Jan.

skop in r., Jurč. radost, f. die Freude, die Fröhlichfeit, die Bonne, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), nk.; - navadneje: rádost, Valj.(Rad). radosten, tna, adj. Wonne-, frohlich, freudig, Mur., Cig., Jan., nk.; - nav. rádosten. radostljiv, iva, adj. erfreulich, Mur.; freubenboll: r. sijaj, SIN. radostljívost, f. die Erfreulichfeit, Mur. radostoren, rna, adj. bienftfertig, Jan. radosaten, ina, adj. ichergliebend, Jan. radošča, f. = radost, ogr.-C. radoucnost, f. die Lernbegierde: die Bifsbegierbe, Levst.(Zb. sp.). radovalisce, n. ber Unterhaltunge. Beluitigungeort, C. radovanje, n. 1) bas Frohloden, bie Frohlichfeit, Mur., Cig., Jan., nk.; - die Unterhaltung, C.; - 2) bas Liebtofen, bas Schmeicheln, Cig.; z radovanjem kaj dobiti, etmas erfchmeicheln, Dict.; mati vardeva svoje dete z radovanjem, Jap.(Sv. p.). radovánka, f. bas Freudenlied, Let., Nov. radováti se, ûjem se, vb impf. 1) r. se, [id) freuen, frohloden, Mur., Cig., Jan., ogr., kajk .- Valj. (Rad), nk.; r. se čemu, fich einer Sache freuen, Met.; r. se komu, fich über jemanben freuen, kajk .- Valj. (Rad); r. se nad kom (čim), Cig., ogr.- Valj. (Rad), nk.; fich unterhalten, Cig., Jan., Kanalska dol.-Jarn. (Rok.); - 2) ichmeicheln, liebtofen, Dict., Cig.; r. se komu, okoli koga: pes se raduje gospodarju, okoli gospodarja, Cig. radovavec, vca, m. 1) ber Frohloder, Mur.; — 2) ber Liebtofer, ber Schmeichter, Cig. radovédčen, čna, adj. = radoveden, Mur., radovéden, dna, adj. neugierig, Cig., Jan., M., nk.; - wifsbegierig, Mur., Jan., ogr.-M. radovednež, m. ber Reugierige, Cig., C., nk. radovednica, f. bie Rengierige, C., nk. radovédnost, f. die Reugierbe, Cig., Jan., nk.; r. ga lomi, grudi, bie Reugierde plagt ihn, radovéren, rna, adj. leichtgläubig, Cig., Jan., Zora; radoverne ljudi varati, Jurč. radovérnost, f. die Leichtgläubigfeit, Cig. radoviden, dna, adj. fcauluftig, Cig., Jan., Burg. (Rok.). radovidnost, f. bie Schauluft, Jan. radovoljec, ljca, m. ber Freiwillige, ber Bolon-

tar, Guts.-Cig.

radovóljen, lina, adj. 1) freiwillig, Mur., Cig.,

Jan.; radovoljno uboštvo, Schönl.; rado-

voljno bežati od česa, Kast.; čebele bodo

radovoljno svoj panj zapustile, Gol.; rado-

volina dražba, freiwillige Feilbietung, Levst.

Mi srčni radovoliniki Jih č'mo nazaj podret',

Vod. (Pes.); enoletni radovoljniki, bie Ein-

radovoljnik, m. ber Freiwillige, Mur., SIN.;

(Nauk); - 2) bereitwillig, Cig., Jan.

jährig-Freimilligen, Levst.(Nauk).

radovoljnost, f. 1) bie Freiwilligkeit, Mur., Cig., Jan.; — 2) bie Bereitwilligkeit, Cig., Jan.

radoživ, žíva, adj. lebensluftig: radoživi vitez, Cv.

radožívost, f. die Lebenslust, Cv.

rag, m. ber Giegapfen, Jarn.; (raga, f., Pohl.); -- dvomna beseda.

rága, f. SlGor.-C., pogl. 1. rega.

rágar, ria, m. = rangar, Gor.-Cig., Frey.(F.).

ragelščak, m. = rajičnica, v7hSt.

rágica, f. C., pogl. 1. regica.

ragia, f. = prekla, dobro debela in dolga palica, Bolško, Senožeče(Notr.)-Erj (Torb.); - prim. bav. rahen, eine Art Stange, Levst. (Rok.).

ragiica, f. dem. ragia; bie Stange, Mur., C.; Tudi raglico mi sklesti, Danj.(Posv. p.).

raglja, f. 1) die Ratiche, die Rassel, Cig., Gor.; raglja pri fari je k večernicam odragljala, Erj. (Izb. sp.); — das Riapperwerk (pticje strasilo), C.; - 2) eine Perfon, Die gerne fdmast, ber Gadelhane, bie Gadelliefe, Cig. ragljálo, n. die Plaudertasche, Jan.

ragljáti, âm, vb. impf. 1) = regljati, qualen, Mur., Cig., Jan., Gor.; - 2) mit ber Ratiche ratichen, Gor.; — 3) schwahen, plappern; babe vedno ragliajo, Gor.

ragljav, áva, adj. quatend, Jan.; — gefchwäßig, Jan.

ragotáti, otâm, ¢čem, vb. impf. = ragljati 1), Mur.

ragúša, f. ber Larm, C.

ragúšati, am, vb. impf. larmen, Z,

ráh, adj. = rahel, Guts. - Cig., Mur., vzhSt., ogr.-C.; r. kruh, Mur.; Nisem nikdar plah, Nisem v srcu rah, Npes.-Trst.(Glas.); raho stopati, hoditi, Mur.: - na rahi = rahlo, ogr.-C.

rana, f. bie Stange, St .- Valj. (Rad); - prim.

nem. Rabe.

rahek, hka, adj. abgefchmadt, fab, Cig.; tudi:

rahâk, *Cig*.

ráhel, hla, adj. 1) loďer: rahla prst, r. kruh; – 2) jchwächlich, gebrechlich, Z.; r. cvet, C.; oče so bili že rahli, Bes.; - jart, Cig,, Jan. M.; rahlo srce, Cig.; rahel čut, C.; - sanft, gelinde; rahlo kaj prijeti; rahla beseda; rahlo kaj povedati; rahlo stopati, facte auftreten.

rabla, f. bie Stange, Z., St. - Valj. (Rad); ber Steden, Vrtov (Vin.); - pogl. ragla.

ráhlica, f. 1) lodere Erbe, Cig., Jan., M.; — 2) ber Bolltamm, Mur., V.-Cig.

rahlina, f. bie Loderheit, Jan.

rahliti, îm, vb. impf. lodern, Cig., Jan. rahljáti, am, vb. impf. loder maden, auflodern; prst r.; volno r., Cig.; slamo, posteljo r. (auffchütteln).

rahlóba, f. = rahlost, C.

rahločúten, tna, adj. zartfühlenb, Cig., Jan.,

rahločůtje, n. baš Zarigefühl, Jan., nk. rahlocutnost, f. das Bartgefühl, Cig., Jan., nk. rahlosfčen, čna, adj. zartherzig, Cig.

ráhlost, f. die Loderheit; — die Bartheit; — Die Gelindigfeit, Die Ganftheit.

rahlóta, f. = rahlost, Jan.

rahna, f. ein gungenfertiges Beib, Kr .- Valj. (Rad); - Die Furie, Jan.

rahnica, f. bie Rahe, Jan.; - prim. češ. ráhno. rahovš, m. ber Larm, Notr.

rahtan, ana, m. ber grune Froich, C.

ráhtati, am, vb. impf. laut gadern: kokoš

rahta, Jan., Lašče-Levst.(Rok.).

1. raj, raja, m.bas Parabies ; sveti raj, ber Himmel. 2. raj, m. == ples, ber Tang, Mur., Cig., Jan., Kor., Gor.; imajo njegovo ime hvaliti v rajih, Dalm.; visoki r., ber Bailthafer Rationaliana; Stoje tri lipe zelene: Pod prvo konj'če stavijo, Na raj se brhk' oblačijo. Pod drugo raj predavajo, Pod tretjo krogle rajajo, Npes. - K.; - prim. srvn. reie, ber Reigen, Mik. (Et.).

rája, f. důnne Holzstange, SlGor.-C.; - prim.

raha.

rajanje, n. bas Tangen; prim. 2. rajati.

t. rajati, am, vb. impf. ad roditi; gebaren, Brkini-Erj. (Torb); hervorbringen, Jan., C.; - r. se, int Entfteben begriffen fein: raja se ustavni red, SIN.

2. rájati, am, vb. impf. = plesati, tangen, Mur., Cig., Jan., Kor., Gor. ; - ben Reigen aufführen : otroci rajajo, Dol.; - sich belustigen, sich unterhalten, Z. Ljubljanska ok.

rajava, f. bas Tanzen, ber Tanz, C.

rajavec, vca, m. = plesavec, Mur., Valj.(Rad), Npes.-Kres.

rájavka, f. die Tangerin, Mur., Kr.-Valj. (Rad). rajba, f. eine lange, bunne Stange, Kr .- Valj. (Rad), Notr.

rājbati, am, vb. impf. == z rajbo klatiti; orehe r., Gor.

rajček, čka, m. neka goba: ber Fingerichwamm, ber Ragelichwamm, C., Z.

rajčica, f. ber Barabiesbogel (paradisca apoda), Jan , Erj.(Z.).

rajda, f. 1) die Rrummung: cesta je v rajde delana, Lašče-Levst. (Rok.); - 2) bie Reihe; raida pticev, ein Bug von Bogeln; raida gora, eine Rette von Bergen, Cig., Jan.; r. skal, eine Felsentette, Cig.; = r. skalovja, Ravn.-M.; - ber Streifen: Gorjanke, gorjanke, 'Majo rajdaste janke, 'Majo rajde drobne, Npes.-Kres; - prim. rida.

rajdast, adj. gestreift; prim. rajda. rajdati, am, vb. impf. wenben, breben, lenten: voz r., einen (mit einem langen Stamm belabenen) Bagen mit einer hinten angebrachten

Stange lenten, Levst. (Rok.); — prim, ridati. rajdnik, m. ber Wagennagel, ber bas Borbertheil bes Wagens mit ber Langwiede verbindet, Dol.-Cig., Lašče-Levst.(Rok.).

rájgar, rja, m. = ragar, rangar: priimek petelinu ali ošabnežu, KrGora.

rajh, m. ber Anwurf, Gor.; - prim. frajh. rajhati, am, vb. impf. bie Mauer mit Mortel verreiben, verpuben, vih St.-C., Strek., Notr. rajhelj, hlja (helina), m. eine Art Brett, Z., jvzhSt.; (ber "Reichlaben", C.); — iz nem.

Choose

rāji, adj. (comp.) = rajši.

rajica, f. dem. raja; eine bunne, lange Solgftange, SIGor. - C.; der Steden (für Fisolen, Erbien), die Querftange im Strobdach, C., νζhSt.; — rajica, Mur.

rajic, m. dem. 2. raj; bas Tangchen, Mur. rájičnica, f. nekak fižol, vzhSt.-C.; - prim. rajica.

rájičnjak, m. = rajičnica, vzhŠt.-C.

rajišče, n. - plesišče, ber Tanzboben, Mur.,

rājka, f. = rajčica, Cig., Jan.

rájkelj, klja, m. = rajtelj, Cig.

rājkinja, f. = rajavka, plesavka, Npes.-Schein. rājmar, rja, m. = rajmeželj, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

rajmati se, a se, vb. impf. sich schiden, Jan.; - prim. nem. sich reimen.

rajmeželj, žlja, m. = rameželj, ber Labestod, Polj.; = klinec, s katerim otroci prerivajo kroglice skozi bezgove puške, Polj.; -

prim. nem. Raumer, Raumeifen. rajna, f. bie Rahe, Cig., Jan.; - rus.

rajni, jna, adj. verstorben, selig; rajni oče, rajni moj brat.

rajnica, f. bie verstorbene -: rajnica mati, sestra, die verstorbene Mutter, Schwester, Erj .-(Torb.).

rajnik, m. ber verftorbene -: rajnik brat, ber verstorbene Bruber, Erj. (Torb.), Strek.; gospod Primož Truber rajnik, Predgovor k Trub.(Post.); (sklanja se dalje v narodnem govoru kakor adj.: rajn(i)kega, rajn(i)cega itd., in tudi adj. rajnki, a, se rabi).

rájniš, m. = goldinar, Guiben; - iz nem. rheinisch.

rajnisar, m. ber Springbengft, Jan.

rajski, adj. parabiefifch, himmlifch. rajši, adj. comp. ad rad; lieber.

rajspa, f. 1) das spit zugeschnittene Fastreif-ende, C.; — 2) das Schusterbrahtende mit der Borste, C.

rájtati, am, vb. impf. 1) = računati; - 2) = misliti; kaj rajtaš? = kaj misliš? Celovška ok.; gebenfen: jutri rajtam v mesto iti; — 3) r. se, sidy besprechen, Mur., vzhSt.-Kres; - prim. bav. raiten.

rajtavec, vca, m. ber Rechner, Cig.

rajtelj, tija (telina), m. ber dieitel, Cig., Valj. (Rad), Kr; — iz nem.

rajtinga, f. = radun. rajtijati, am, vb. impf. mit bem "Reitel" befestigen, C., Z.

rajž, m. = riž, ber Reis (oryza sativa). rajželj, žija, m. - palica, na katero se obeša meso, da se povodi, Cig., Kr.- Valj. (Rad). rajževec, vca, m. der Reisbrantwein, der Arrad, Cig.

rajževica, f. das Reisstroh, Cig., Jan.

rajžišče, n. das Reisfelb (nach ber Ernte), Cig.,

rājžljec, žljeca (željca), m. bas Gefroje (von Ralbern), Z.

rak, raka, m. 1) ber Rrebs; rdec kakor kuhan rak; pojdi rakom žvižgat in žabam (ribam)

gost! = jaau, dass bu weiter fommst! geh jum Benter! iti rakom žvižgat, verloren o. augrunde gehen; vse je šlo rakom žvižgat; raka v vodo vreči, - ben Bod jum Gartner feten, Cig.; raka jezditi = langfam geben, C.; ni v vsaki luknji raka - man findet nicht überall fein Blud, Z.; - 2) ber Rrebs (eine Rrantheit); r. na človeškem telesu; - r. na drevju, Vrtov. - M.; = rjave, črne hraste po deblu ali po vejah, (v)rapave bunke ali trohljive jamice, Pirc.

ráka, f. 1) bie Gruft, Habd .- Mik., Cig., Jan., kajk .- Valj (Rad); obiteljska r., bie Familiengruft, Levst. (Nauk); — 2) pl. rake, das Mühlgerinne, ber Rühlgang, Mur., Cig., Jan., Gor., Notr.; - pokrit jarek, po katerem je voda napeljana v kakšen kraj, bie Tole, Cig., Idrija; - prim. lat. arca; nem.

bie Bafferarche - ein Gerinne.

rakar, ria, m. 1) ber Rrebsfanger, ber Rrebs. handler; - 2) ber Rrebseffer, Cig.

rakariti, arim, vb. impf. mit bem Rrebsfang ober bem Rrebshanbel fich beschäftigen, LjZv. rakast, adj. 1) frebeartig, Cig.; - 2) frebe. frant, M.

raketa, f. bie Ratete (ein Fenermertsforper). raketar, rja, m. ber Ratetenmacher, Cig., Jan. raketarnica, f. die Ratetenfabrit, Cig.

raketen, tna, adj. Roleten, Cig., Jan. rakev, kve, f. ber Garg, Jan., C., DZ., Levst. (Nauk); — bie Gruft, nk.; — češ.

rákinja, f. bas Rrebsweibchen, Cig., C. rakîta, f. eine Art Bachweibe, Mur., Cig.,

Jan., Mik.; die graue Bachweibe (salix incana), Tuš. (B.), Dol., vzhSt.

rakîtje, n. coll. = rakita, Mur., Cig., Jan., vzh.St.

rakîtnik, m. kraj, kjer rakite rasto, Cig. rakitov, adj. Bachweiben., Mur., Cig., Jan.

rakitovec, vca, m. 1) ber Bachweibenstrauch, Z.; - 2) die Bachweibengegenb, Mur., Cig. rakítovina, f. bas Bachweibenholz, Cig., Jan. rakîtovje, n. = rakitje, Mur., Cig., Jan.

rakítovka, f. bie Badiweibengerte, Mur., Cig. râkia, f. = dobro debela in dolga palica, Z., Soska dol.-Erj.(Torb.); ber Bfahl, ber Rebenpfahl, Jan., Strek., Nov., DZ.: - dež gre kakor rakle, es regnet in Stromen, Soska dol.-Erj. (Torb.); — ein starter, äftiger Rebenpfahl, jvthSt.; - prim. kor. - nem. rak'l = ostrv i).

raklič, íča, m. majhna rakla, Štrek.

raklja, f. bas Rrebsweibchen, M.; - prim. rakulja.

râklovec, vca, m. = fizol, ki se ovija okolo rakel, die Stangenbohne, Tolm .- Erj. (Torb.). râknec, eca (kenca), m. das Regentuch, Jan., C. raknic, m. eine Art Rleib (Mantel), Mik.; bas Regentuch, Z.; - bas Bahrtuch, Jan.

rakno, n. eine Art Rleib, Mik.(Et.); bas Regentuch, Jan.(H.); - bas Leichentuch, Z.

rakojedka, f. ber Rrabbenfreffer (ardea cacrulca), Cig.

Canalle

rakoljub, lidba, m. ber Rrebfenliebhaber, Erj. (17b. sp.).

rakolov, lova, m. ber Rrebsfang, Jan. rakolovec, vca, m. ber Rrebsfanger, Jan.

rákov, adj. 1) Krebs., Krebsen.; rakove škarje, Dict.; rakova juha. Dol.; rakove oči, Rrebifteine, Z.; rakova pot, ber Rrebsgang, ber Rüdgang; red gre rakovo pot, bie Sache geht ben Krebsgang; po rakovo stopati nazaj, LjZv.; - 2) = rakast, mit dem Rrebs behaftet, C.; -brandig (o dreviu), Jan.; (-av?). rakovec, vca, m. ber Laubfrosch, Jan.

rakovica, f. 1) bas Rrebsweibchen, Mur., Jan., Pik.(Crt.); - 2) bie Prabbe, Cig.(T.), DZ.; navadna r., bie gemeine Rrabbe (portunus maenas), velika r. (cancer pagurus), Erj. (Z.); — 3) ber Bogelinoterich (polygonum

aviculare), C

rakovit, adj. frebsteid, Cig., Jan. rakoviten, tna, adj. - rakovit, Jan.

rákovka, f. 1) bas Rrebsweibchen, Cig., Jan., M., Dol.; -2) = hrmestelj, C.

rakovnica, f. bas Rrebsmaffer, Cig. rakovnik, m. ber Rrebsbach, V.-Cig

râkša, f. neka psovka: = para, Ščav.-Pjk. (Crt.).

rakulja, f. die Rrabbe, Z.; potočna r., die Flufetrabbe, Jan.

rakun, m. ber Bajchbar ober Ratuhn (procyon

lotor), Erj.(Z.).

ral, î, f. 1) bas Adern, bas Bffugen, Dict., Mur., Cig., Jan., Met., Rihenberk - Erj. (Torb.); z rali priti, vom Adern tommen, Pjk. (Crt.); zdaj je dobra ral, St.; = čas, kadar se orje, Valj.(Rad), BlKr.; ne vem, če ostanem do rali, Rihenberk - Erj. (Torb.); bela njiva, črna ral, moder mož jo je oral (= pismo), Ip.-Erj.(Torb.); - 2) = izorana zemlja, bas Baufelb, bas Bflügeland, Cig., Jan.; kar je med dvema plantama rali, vrsto imenujemo, Vrtov. (Vin.); imeti preveč rali, Vrtov.(Km. k.); - 3) bas Jod, ber Morgen, Cig., Jan., Cig.(T.), kajk.-Valj.(Rad).

raten, ina, adj. aderbar, Jan.; raini svet, bas

Bflügeland, Cig. ralica, f. 1) die Pflughandhobe, Z.; - 2) eine Art Stiderei an bem Armelrande, BIKr .- Let. raliti, im, vb. impf. 1) = orati, Z.; — 2) s koncem, s svilo delati po obleki barvne črte: šivilja rali, BlKr.; burchsteppen, Dol. - Cig., BlKr.-M.

rainik, m. bas Pflugeisen, Guts.; = črtalo, Z. rainina, f. ber Aderlohn, Cig.

ralo, n. 1) ber Salbpflug, ein fleiner Bflug ohne Raber, Mur., Kor.-Cig., bie "Arl", Jarn., Mik.; - 2) bas Pflugicharbein (anat.), Cig.

(T.), Erj.(Som.).

rama, f. 1) bie Schulter; na ramo si dejati kaj, etwas auf bie Schnlier nehmen; na obeh ramah nositi, wantelmüthig sein, es bald mit biesem, balb mit jenem halten, Jap. (Prid.);
— 2) ber Arm bes Hebels, DZ., Sen. (Fiz.).
ramáč, m. der Breitschulterige, Jan. (Slovn.). rámast, adj. 1) armförmig, Cig., Jan.; - 2) = ramat, Jan.(H.).

ramat, ata, adj. breitschulterig, Jan. rambolina, f. = ranfolina, Celje-Erj.(Torb.). rame, ena, n. 1) die Schulter, Jan., Podkrnci, GBrda - Erj. (Torb.); - 2) ber Arm, Jan.,

Cig. (T.); — ber Arm eines Sebels, Cig. (T.); — ber Aft ber Barabel, Cig. (T.).

ramen, mna, adj. Mchfel -: ramna žila, kost, Cig. ramonat, ata, adj. breitichulterig, Cig.

râmenica, f. = ramnica, Mur., Cig., Jan. rameno, adv. überaus, fehr, ungemein, Meg .-Mik., Cig., Jan.; moji grehi so mi rameno zlo žal, Schonl., Kast.; vsa zemlja je rameno opuščena, Skal.-Let.; rameno velik razloček med ljudmi, Bas.; Al' mi je daleč rameno,

V kranjski dežel' na Belem Kamenu, Npes.-K. rámenski, adj. Soulter : ramenska izkušnja,

bie Schulterprobe, Telov. rameželj, zlja, m. ber Labestod, Valj. (Rad),

Gor.; — iz nem. Raumeisen. ramica, f. dem. rama; bie Achsel.

ramičnják, m. ber Sembachfelfled, Mariborska ok.-C

ramnica, f. ber Achselriemen, Z.; bas Tragband, Cig.; - ber Miebertrager, Z., Burg. (Rok.); - bas Leitband: otroka na ramnici voditi, bas Rind am Leitbanbe führen, C.

ramno, adv. = rameno, C. rámo, n. == rama: na rama zadeti, Ben.-Kl. ramonike, f. pl. = harmonike, bie Biebbarmonita, BlKr., jvzh.Št.

ramor, rja, m. eine Berbidung unter ber Saut bei Rindern, C.; - prim. bramor 2).

ramôvš, m. = ramuš, V-Cig.

rámšelj, šlja, m. ber Ramsel, die Milchblume (polygala vulgaris), Cig., Tuš. (B.); — iz

ramúh, m. = ramuš, C.

ramus, m. bas Getofe, ber Larm, Guts., Mur., Jan., Fr.-C.; - prim. češ. ramus, Larm.

ran, rana, adj. fruh, fruhzeitig; rano solnce, die Frühsonne; rana ura, ziata ura, die Morgenstunde hat Gold im Munde; za ranega jutra, am frühen Morgen, Cig.;-rana setev, die Frühiaat; rano sadje;—za rana (zarana), frühmorgens, Cig., Jan., Mik., Vrt., Lasce-Levst. (Rok.); rano, früh, frühmorgens; dobro rano! == dobro jutro! vyhSt.

rána, f. die Bunde; rano celiti, eine Bunde heilen; rana se celi, die Bunbe beilt; - za pet ran boziih! - um Gottes willen; za pet

krvavih ran! Cig.

rânar, rja, m. = ranocelnik, Cig., Navr.(Let.),

ranarina, f. die Berwundungegulage, DZ. rânarstvo, n. = ranocelstvo, Navr. (Let.). ranast, adj. mit Bunben bebedt, C.

ranca, f. nekak čolnič, ob Dravi-C.; - prim. kor.-nem. ranze, die Schaufel (?)

ránčič, m. 1) zgodnji bežol (fižol), Solkan-Erj. (Torb.); — 2) droben oreh, ki zori izmej vseh prvi, Solkan-Erj.(Torb.). zánčoha, f. ber Salbstiefel, Mur., Kr.-Valj.

(Rad); - iz nem. Ranbichuh (?), Valj.(Rad). randiga, f. ber Streithandel, Guts.; - prim. nem. Randal, Strek.(Arch.).

Cicrosolic

- 374 -

ránfol, m. = ranfolica: beli in rdeči r., Št.-C., (ranful) Trumm.

ranfolica, f. neka vinska trta, St.-C.; rother Heunisch, Trumm.

ranfolina, f. neka vinska trta: ber Rolner, ber Beltliner, St. . C. ; ber "Ranfler", Trumm. rangar, arja, m. ber Reiher, Cig., Jan.; sivi

r., ber graue Reiher (ardea cinerea), Frey. (F.); - prim. ragar; iz nem. Reiher.

rángarček, čka, m. dem. rangar; mali r., ber fleine Reiher (ardea minuta), beli r., ber fleine Gilberreiher (ardea garzetta), Frey.

ráni, adv. = rano, zgodej, C.

1. ránica, f. neka zgodaj zrela češpa, črešnja, hruška, GBrda-Erj. (Torb.), Tolm.; - neka vinska trta, BIKr -Erj.(Torb.).

2. ránica, f. 1) dem. rana; eine fleine Bunbe; - 2) ranica, ber Bunbflee (anthyllis vulne-

raria), Cig.

ranina, f. 1) kar je rano ali zgodaj zrelo, C.; - 2) neka vinska trta, BlKr.-Erj.(Torb.). ranitelj, m. ber Bermunder, kajk .- Valj. (Rad). ranîtev, tve, f. die Bermundung, Cig., Jan.,

raniti, ranim, vb. pf. verwunden.

ranjak, m. ber Bunbilee (anthyllis vulneraria), Cig., Jan., Vrt.; - tudi: bie Bahnmurg (dentaria), (ranják), M., ("rajnek") Medv.

ranje, n. z ranja, frühmorgens, ogr.-Mik. ránjen, adj. ranjeno pero, ein Bundfraut,

(nam. ranen) Lasce-Levst.(Rok.). ranjenuc, nca, m. ber Bermunbele, Mur., Cig.,

Jan., Ravn.-Valj.(Rad), nk. ranjenik, m. 1) ber Bermundete, Cig., Jan., Trub .- Mik.; - 2) ber Bundflee (anthyllis vulneraria), Cig., Medv.(Rok.); (hs.).

ránjenje, n. bie Bermundung.

ranjenka, f. bie Bermundete, Cig., Jan, nk. ránjevec, vca, m. das Areugiraut (senecio nemorensis), v Trnovskem gozdu-Erj. (Torb.). ranka, f. neka vinska trta, BlKr.-Erj. (Torb.).

ranijiv, iva, adj. vermunbbar, Cig., Jan. ranljivost, f. die Berwundbarfeit, Cig.

ranocelec, ica, m. ber Bundarst, ber Chirurg, Jan., Slom., DZ., Levst. (Zb. sp.).

ranocêlnik, m. = ranocelec, Guts.-Cig., Mur., Jan. nk.

ranocēlniški, adj. ranocelski, nk.

ranocętski, adj. wundarztlich, Mur., Cig., Jan.,

ranocotatvo, n. die Wundarzneifunde, die Chirurgie, Cig., Jan., C., DZ.

ranorçzec, zca, m. ber Operateur, Jan. (H.). ranost, f. bie Fruhzeitigfeit, Cig.

ranta, f. ein langes Querholg: Die Querftange am Baune; rante, bas Geftange, bas Gelanber; bie Harpfentatte, Mur., C.; - (o dolgem človeku), Cig., M.; - prim. bav. rante, Stange, Mik.(Et.).

rántaha, f. == velika ruha, bie Bloche; r. se razgrinja po tleh; z njo se pokrivajo kolibe ob semnjih; — iz nem. Ranbtud, Mik.(Et.).

rântast, adi. = ranti podoben, stangensörmig. Cig., Jan.

rântež, m. 🛥 jako dolg človek (eine Sopfenftange), Cig.

rantisce, n. = ratisce, ber Genfenftiel, Danj .-

rántoha, f. == rantaha, Valj.(Rad), jv7hSt. rápa, f. nam. vrapa, C., Z.

rápast, adj. = rapav, Pirc.

rápav, adj. nam. vrapav; rungelig: rapave roke, SIN.; == puhel: rapava repa, redkva, νζhŠt.; - = klavrn, Gor.

rapina, f. eine rauhe Stelle bes Erbbobens, ogr.-C.; — nam. vrap-.

rapinje, n. bie raube Erbfrufte, ogr .- C .; nam. vrap-.

rapir, rja, m. ber Fechtbegen, bas Rapier, Cig., Jan. raplja, f. eine fleine Traube, ein Studden von einer Traube, Strek.; - prim. rapulja 2). rapsodija, f. del epopeje, bie Rhapfobie.

rapúlja, f. 1) die Treipe (bromus), Cig., Nov.; - 2) = paberek na trti, Z.; - prim. rep. rapuljáti, am, vb. impf. = paberkovati, C.,

Z.; - prim. repkati. rarog, m. ber Beufchredentrebs (palinurus vulgaris), Martinščica na Čresu-Erj. (Torb.),

Trst.(Let.); - hs. rárožica, f. = rarog, Martinščica na Čresu-Erj (Torb.).

ras m. harener Beug, Cig.; - grobes Saus. tuch aus Schafwolle, veh St.; żensko volneno krilo domacega dela, Bolc-Erj. (Torb.), Zilj.-SlN.; -= raš: ras je iz lanenih in volnenih niti stkano domače blago, DSv.; - prim. aras, raš.

râsast, adj. = iz rasa narejen: rasaste hlače, DSv.

râska, f. = žensko volneno krilo domačega dela, Bolc-Erj.(Torb.); - prim. ras.

ráskav, adj. touh, Dol.-Erj.(Torb.); — nam. vraskav.

rasiek, sieka, (seika), m. bas Bachsthum, Trub. (Psal.).

râsovice, f. pl. = rasaste hiace, KrGora. rasovnik, m. ein harenes Kleib, Mik., Z.; (coll.) vsi se v rasovnik oblečejo, Ravn.

rast, î, f. 1) bas Wachsen, bas Wachsthum, die Begetation; -- 2) ber Buche; clovek lepe rasti; — 3) ziva r., die Thierpflanze, Cig.; — 4) der Jahresring, Z., Svet. (Rok.), Notr.; — 5) ein scheinbarer Bruch im Glase, V.-Cig.; — 6) pl. rasti, männliche Zeugungstheile, Cig.

rast, m. = rast f. 1) bas Wachsthum: r. vaše vere, Jap.(Sv. p.); — 2) ber Buchs, bie Geitalt, (lepega) rastu, Jap.(Prid.)-Valj.(Rad); - 3) po rastu klati les, das Holz nach ber Mitte spalten, Cig. rastba, f. bas Wachsthum, C.

rasten, tna, adj. 1) üppig wochsenb, Cig., Jan., M., Svet. (Rok.), Gor.; - 2) das Bachsthum fördernb: jvzh.Št.

rastenje, n. bas Bachfen.

rásti, rástem, vb. impf. machien; drevo počasi raste; - junehmen; dan, mesec raste; mraz raste; îteigen: voda raste; — srednje je rasel, er ift bon mittlerer Große, LjZv.; (nav. lepo rascen, icon gewachsen); - in Aufregung gerathen: le z lepo, le nikar precej rasti! Glas.; - rastoč, ftetgend (math.), Cig.(T.), Cel.(Ar.); - (praes. rasem, Gor.).

rastika, f. das Gewächs, die Pflanze, V.-Cig., Jan., Cig.(T.), C.; — der Zweig, Danj.-M.; — jezik (die Sprache) se je razcepil na dve

rastiki, Navr. (Kop. sp.).

rastilo, n. 1) bas Bachsthum, bas Bachfen, Jan.; - kupiti drevo na rastilu, ben noch nicht gefällten Baum faufen, Dol .- Cig., BlKr .-Mik.; - 2) bas Befruchtungborgan, Jan.

rastina, f. bas Gewächs, Dict., Z. rastitev, tve, f. die Balg, Cig., Jan.

rastiti, im, vb. impf. betreten, befruchten (o kuretini in pticih sploh), Cig., Jan., Strek., Kras-Erj.(Torb.); petelin kuro rasti, Rof.-Mik.; jajca niso raščena, Ειχ.(Torb.); — г. se, fich begatten, balgen (o pticih), Cig., Jan., Kras-Erj., Kor.-Z.

rastje, n. 1) bas Bachsthum: debelca so v najlepšem rastju, Jarn (Sadj.); - 2) boš Bemachs, bie Bflange, Cig., Jan., DZ.; coll. bie Begetabilien, bas Bflangenreich, Cig.,

Jan.

rastlica, f. die Pflanze, C. rastlika, f. das Gewächs, die Pflanze, Z.; — der Aft, der Zweig, vzhSt.

rastlina, f. bas Gewäche, die Bflange.

rastlinar, ria, m. ber Bflanzenfaminler, Cig.; - ber Bflangenforicher, Cig.

rastlinariti, arim. vb. impf. fich mit Bflangen (mit ber Botanit) abgeben, Cig., Jan.

rastlinast, adj. pflangenartig, Cig.

rastlinica, f. dem. rastlina; bas Bflangchen. rastlinják, m. bas Getpachshaus, Cig., Jan., Cig.(T.), C., DZ.

rastlinje, n. coll. bie Bemachje, bie Bflangen, bie Flora, Mur., Cig., Jan., Jes., nk.

rastlinojed, jeda, adj. = rastlinojeden, Jan. (H.).

rastlinojedec, dea, m. ber Bffangeneffer, Cig.,

rastlinojoden, dna, adj. pflangeneffend, Cig. rastlinojedka, f. die Bflangenefferin, Cig.; ein pflangenfreffenbes Thier, Cig., Jan

rastlinopis, pisa, m. Die Bflanzenbeichreibung,

rastlinopisec, sca, m. ber Pflanzenbeschreiber, Cig., Jan.

rastlinopisen, sna, adj. pflangenbeichreibenb, Cig.

rastlinopisje, ». die Bflanzenbeichreibung, Cig., Jan.

rastlinoslovec, vca, m. ber Pflanzenforscher, ber Botanifer, Jan

rastlinosloven, vna, adj. botanisch, Jan. rastlinoslovje, n. die Bflanzentunde, Jan.

rastlinoznanec, nca, m. ber Pflanzentenner, ber Botanifer, Cig., Jan., Cig.(T.).

rastlinoznanski, adj. botonijch, Cig., Jan., nk. rastlinoznanstvo, n. bie Bflangenfunde, bie Botanil, Cig., Jan., nk.

rastlînski, adj. Bfiangene.

rastlinstvo, n. bas Bilangenreich, Cig., Jan., Cig.(T.), Tuš.(R.), nk.

rastljiv, iva, adj. üppig wachjenb: zelje je rastljivo, Polj.; rastljiva trta, Vrtov. (Vin.). rástnost, f. die Begetationefraft, Sol.

rastvo, n. bas Bachsthum, Cig., Pirc.

ras, m. ber Raich, eine Art Beng, gew. aus Bolle und Flache gemifcht; - ein grober, aus biefem Stoffe gemachter Frauenfittel, Polj.; po zimi nam rabi kak star raš (v obleko), LjZv.; - prim. ras, aras in nem. Maids.

t. ráša, f. = raš, Cig.

2. ráša, f. neka vinska trta, BIKr.-Erj.(Torb.). rāšar, rja, m. = kdor raš izdeluje, Cig.

rāšč, î, f. = rast, bas Wachsthum, Nov.; bas üppig Bachjenbe: trebiti kako pregosto rašč, n. pr. koruzo, gozd, Erj. (Torb.).

rāšč, m. == rašč f., GBrda.

rasc, rasca, adj. im Bachien begriffen, C .; uppig wachsend, Cig., Jan., Svet. (Rok.), Goriš.; ti orehi so rašči, Gor.

rášča, f. bas Bachsthum, ber Buchs, Jarn., Mur., Jan., Mik., Nov; drevesna r., Jarn. (Sadj.); daješ raščo kalu, Ravn.; naj pogleda nje (trte) deblo in raščo, Vrtov. (Vin.);

oni škrope, Ti pa raščo deliš, Burg. ráščav, adj. fippig machienb, Jan.; raščav otrok, Kor.-Cig.; raščavo drevo, Glas.; r. kakor hmelj, Jan.(Slovn.).

rascenje, n. bie Begattung (von Bogein): bie Bals, Cig.

raščevit, adj. = raščav, üppig machfend, C., Vrtov. (Vin.).

ráščiti, im, vb. impf. = rastiti: betreten, befruchten; r. se, fich begatten (o perutnini), Jan., Mik., Št.

rašec, šca, m. = orešec, die Baffernujs (trapa natans), Tuš.(B.).

raseljika, f. die Machaleb-Kirfche (prunus mahaleb), Kras, Trnovo-Erj. (Torb.), Strek.

rašęljikovica, f. maraskova rozolija (iz rašeljik žgana), Slov.

rášev, adj. iz raša narejen, aus Rajd, Mik. ráševina, f. = raš.

raševinar, rja, m. der Raschmacher, Cig. ráševnat, adj. = rašev, Mik.

ráševnik, m. = raš; hribovci se oblačijo v raševnik, Pjk.(Črt.); - = raševa obleka, Cig., Jan., C., Ravn.

rasilo, n. ber Schurhafen, Jan.

rasiti, im, vb. impf. lodern, Mur., Jan., Danj .-Mik.; posteljo r., C.; - ichuren: ogenj r., Jan.; - mubien, reigen, hegen, Mur., Glas. raška, f. ber Bont, Guts.-Cig., (ražka, Jarn.). rāškar, rja, m. = kavka, Z.

râskarica, f. = kavka, Z.

rasija, f. bas Gabelholg, Dol.-Cig.; - prim. hs. rašlje.

t. raspa, f. die Roipel, Cig., Jan.; - po nem. 2. rāšpa, *f*. — rajšpa 2), *Jan*.

raspar, rja, m. der Raspelhauer, Cig. raspati, am, vb. impf. rafpeln, Cig., Jan. raspavec, vca, m. ber Raipier, Cig.

raspovine, f. pl. die Rafpelipane, Cig.

Cropple

rāštvo, n. die Rrebszucht: raštvo umno uravnati, Erj. (Izb. sp.).

rat, adv. genug: rat imam, ("od starejsega nem. "rat" [zda] = Borrath], die Fülle, der Reichthum"), Kot (na beneski meji) - Erj. (Torb.).

rataj, m. ber Pflüger, ber Adersmann; tudi: rataj, Valj. (Rad).

ratajka, f. das Adersweib, Mur.

ratar, ria, m. ber Pflüger, ber Adersmonn, Dict., Cig., Dol., Gor., St.; tudi: ratar. ratarstvo, n. ber Aderbau, Cig., Jan., Cig.

(T.), C.

râten, tna, adj. 1) gebeihend, žito je ratno, Erj.(Torb.); — bid, Cig., Jan., M.; — gut: ti nisi nič ratnejši od njega, Lašče - Erj. (Torb.); — 2) tropig, Jan.; "glej, kako ratno gre!" (rekše, po koncu, moški), Tolm.-Erj.(Torb.); — prim. nem. getathen — gebeihen.

ratisče, n. ber Lanzenstiel, ber Lanzenschaft, Meg., Dict., Mur., Cig., Jan., Hip. (Orb.), Dalm.; – ber Sensenstiel, Z., vzhšt.; – ber Axstitel, BIKr.-M.; – prim. rantišče in ranta, Mik. (Et.).

ratka, f. die Pflugreute, Jan.; — iz nem. Reute'.

ráva, f. bie Quede (triticum repens), Vrtojba pri Gorici-Erj.(Torb.); — prim. 2. raba.

ravan, ravnî, f. die Ebene; po ravnih, Polj.;
— die ebene Flüche, Cig., Jan., Cig.(T.); das Riveau, Cig. (T.); (ravan, gen. ravani: v ravani, LjZv.).

ravanuc, nca, m. ber Bewohner ber Ebene, SIN.

ráven, vni, f. = ravan, Jan., Danj.-M., BlKr.; s hriba priti v ravan, Levst. (Zb. sp.).

ráven, vna, adj. 1) eben; raven svet, ravno polie; - ravna geometrija, bie ebene Geo. meirie, Cig.(T.): - 2) gerabe; raven kakor sveča; ravna pot; ravno po jamljiču! kliče ratar volu pred plug vpreženemu, Lašče-Levst.(Rok.); — ravnih 35.000 gold., rund 85.000 fl., Levst.(Pril.); - ravno, neravno Stevilo, gerade, ungerade Bahl, Cig., Navr. (Let.); (prim. sodev in lih); — gerabsinnig, aufrichtig: ravno srce, Cig., ogr.-C. - 3) ravno, adv. eben, gerabe (po nem.); r. ob desetih; r. prav; ni r. dolgo (časa); r. kar, foeben; r. zdaj; r. tačas; r. smo prišli; - r. ta, r. tisti, eben biefer, eben berfelbe; r. tak, tolik; r. tam, r. tukaj; r. tako; - r. ko, eben als; - gleich: r. kakor, gleich als; če r., ako r., dasi r. (nav. čeravno, akoravno, dasiravno), wenngleich.

ráven, praep. c. gén. 1) == zraven, neben, Mur., ogr.-Mik., Trub., Dalm.; raven tega, oußerbem, Kreij; — 2) gemäß: raven evangelija, Trub.-Let.; — (nekaterim pisateljem tudi praef. Rében.: ravenžena, ravensodnik, Jap.; ravenhiapec, Mur., Kast.; [po nem.]). ravéna, f. = ravan, ravnina, Mur., Cig., Vest.,

vzh.Št.

ravênec, nca, m. = ravanec, ogr.-C. ravênsčina, f. = ravan, ravnina, ogr.-M., C.

rávna, f. == ravan: po gorah in ravnah, Dalm.-Valj.(Rad); — ravnà: Še lepši ravna, Kjer je pobič doma, Npes.(Kor.)-Kres.

ravnåč, m. 1) bet Gleichmacher, ber Ebner, Mur.; ber Ebner bei der Weingarienhau:

= delavec, kateri za kopači (v vinogradu)
grudje ravna, vzhŠt.-C.; — 2) der Getademacher: r. dratu, der Drahtrichter, Cig.; —
3) der Steuermann: r. ladje, ogr.-Valj. (Rad).

ravnādnica, f. das Richtscheit, C. ravnādnik, m. das Richtscheit, C.

ravnálo, n. naprava, katera kaj ravna: r. svetlobe, der Lichtregulator, Cig. (T.); — die Hemmung, das Echappement in der Uhr, Cig. (T.); — (fig.) die Richtschur, die Regel, Cig., C.; r. človeške volje, Cv.

ravnar, rja, m. der Regulator (mech.), Cig.

(T.), DZ.

ravnâtelj, m. ber Leiter, ber Director, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., nk.

ravnāteljica, f. 1) bie Leiterin, die Directrice, nk.; — 2) črta r., die Richtlinie, die Richtungslinie (math.), Cig.(T.).

ravnateljstvo, n. die Leitung, die Direction, die Directorsmurbe, Jan., Cig. (T.), DZ., nk. ravnatev, tve, f. das Berfahren, die Handlungs-

weise, Cig., Jan., C.

ravnáti, âm, vb. impf. 1) eben machen, ebnen; grudje v vinogradu r., C.; perilo r., bie Bajche vor bem Platten flach gufammenlegen, vzhŠt., BlKr.; sukno v pole r., Cig.; (pren.) r. se, sich gutlich vergleichen, Svet. (Rok.); - 2) gerabe richten: palice r.; gehen beifien: k maši, h kosilu r. koga, Npes .-K.; r. se kam, sich zu gehen anschicken; r. se na pot; Marija se od nas ravna, Npes.-Jan, (Slovn.); r. se na ples, sich zum Tange anchiden, Preš.; k dezju se ravna, es ist ein Regen im Anzuge, Met.; r. se k smrti, C.; - lenten: konje, ladjo r.; plug r., Danj. (Posv. p.); leiten; Vse ravna le božja moč, Danj. (Posv. p.); ljudi k Bogu r., Ravn.; počutke od pozemeljskega k nebeškemu življenju r., Kast.; — r. se, sich richten; r. se po kom (čem); mlajši se ravnajo po starejših; po postavah se r.; kazen naj se ravna po pregrehi; - 3) aufziehen, zuchten; r. ko-koši, krave itd., Goris.-Erj. (Torb.), Strek.; koliko živine ravnate? Kras-Štrek (Let.); r. trto, ben Weinbau treiben, Cig.; — r. truplo, für den Leib sorgen, Jsvkr.; — r. se, gedeihen, Gor.; to otroče se ne bo ravnalo = umrlo bo, Goris. - Erj. (Torb.); — 4) in Orbnung bringen: gredo ženitovansko pismo ravnat, Glas.; - bereiten: gosti r., Jsvkr.; - 5) žito r., t. j. z rešetom čistiti, Cig., Dalm., Kras, Goris.-Strek.(Let.): -- 6) thun: kej ravnaš? was machit du? Polj., Tolm. - Strek. (Let.); handeln; prav, pošteno, krivično r.; — umgehen: grdo, lepo r. s kom.

ravnāva, f. das Borgehen, das Berfahren, Cig.,

ravnavec, vca, m. 1) ber Ebner, Cig.; — 2) ber Getaberichter, Cig.; — 3) ber Leiter, ber Ordner, Cig.

ravnavka, f. 1) bie Leiterin, Cig.; - 2) ženska, katera žito ravna, die Raderin, Cig. ravnavstvo, n. bie Leitung, Cig., C., DZ. râvnec, vneca (venca), m. = ravanec, Gor.

ravnica, f. bie Ebene.

râvnič, adv. 1) gerades Beges, geradeaus, ogr.-Mik.; — 2) gerade, just, ogr.-C.; — če ravnič, abschon, ogr.-C.

ravnicica, f. dem. ravnica; eine fleine Ebene. ravníčina, f. eine fleine Ebene, Gor.

ravnicki, adv. eben, in ber Ebene bin, (tudi: ravnîčki), Mur.

ravnik, m. 1) ber Richthammer, V.-Cig.; -2) ber Aquator, Cig., Jan., Cig.(T.), C. Jes., nk.; - 3) ein ebener Blat, Mur.; - bie Bergtafel, V.-Cig.

ravnilo, n. 1) bas Richtzeug, Cig.; ber Richtftod. V .- Cig.; - bas Richticheit, Cig., Jan., M.; bas Lineal, Cig., Jan., Cig.(T.), Znid.; - 2) bie Regel, die Rorm, Mur., V. - Cig., Jan., DZ., nk.

ravnína, f. die Ebene.

ravninomerstvo, n. bie Blanimetrie, Cel. (Geom.).

ravniški, adj. Aquatorial, Cig. (T.); r. tok,

ravnītelj, m. bet Leiter, ogr., kajk.-Valj.(Rad). ravniti, im, vb. impf. = ravnati, ebnen, planieren, Cig., Jan., Cig. (T.).

ravnîvec, vca, m. ber Ebner, Cig. ravnja, f. = ravan, Cig.

ravnjava, f. = ravnine, Mur.

ravnoc, f. = ravnota, bie Ebene, C.; ravnoč = na ravnost, gerabeaus, vzhSt.

ravnočíten, tna, adj. gerablinig, C., nk. ravnodit, díla, adj. flachfüßig, Cig.

ravnodilast, adj. r. rog, ein Tellerhuf, Cig. ravnoditec, tca, m. človek s širokim in ploäcatim podplatom, ber Blattfuß, Cig., Kras, Lašče-Erj.(Torb.).

ravnodúšen, šna, adj. gleichmüthig, M., nk. ravnodúšnost, f. ber Gleichmuth, M., nk. ravnohóten, tna, adj. gleichgefinnt, Jurč.(Tug.). ravnoizbôčon, adj. planconver, Sen. (Fiz.), DZ. ravnojámast, adj. planconcav, Sen.(Fiz.).

ravnokar, adv. = ravno kar, foeben. ravnokritec, ica. m. ravnokrilci, Gerabfingler (orthoptera), Cig.(T.), Erj.(2.).

ravnolegen, Ina, adj. in einem Ribeau liegenb, Cig.(T.); - wodoraven, horizontal, Vrt., Nov.

ravnoležje, n. bie Lage im gleichen Riveau, Vrt.; - (bas Riveau, Cig [T.], DZ.).

ravnoličen, čna, adj. = istoličen, C. ravnoličnost, f_{\cdot} = istoličnost, Cig.

ravnomeren, rna, adj. = someren, ebenmäßig, Cig., Jan., C.

ravnomerje, n. = somerje, bas Ebenmaß, Cig., Jan., Nov.

ravnomérnost, f. = somernost, die Ebenmaßigfeit, Cig., Jan.

ravnonòg, nóga, adj. gerabbeinig, Cig. ravnoplosk, ploska, adj. ebenflachig, Cel. (Geom.).

ravnopráven, vna, *adj.* 🖚 enakopraven, glei**c**je berechtigt, C., nk.

ravnoprávnost, f. – enakopravnost, bie Gleichberechtigung, nk.

ravnosiéden, dna, adj. folgerecht, confequent, Cig., Jan, C.

ravnosfčen, čna, adj. offenherzig, gerabe, Mur., Cig., Jan., Vrtov.(Vin.).

ravnosfenost, f. bie Offenbergigfeit, Mur., Cig. ravnost, f. bie Ebenheit; - bie Berabheit; na r., in geraber Richtung, gerabeaus; na r. črez polje iti; na r. iz krčme domov iti; na r. komu kaj povedati, jemanbem etwas

gerabe beraus fagen; tudi: na ravnost. ravnota, f. 1) die Ebenheit, Cig.; - 2) die Ebene, Mur., Cig., Jan., C., Gol.-Valj.(Rad). ravnóten, tna, adj. eben, Cig.

ravnotężje, n. 🖚 enakoteżje, bad Gleichgewicht,

Cig., Jan., C., nk. ravnotina, f. = ravnota 2), Levst. (Cest.).

ravnovâžje, n. = ravnovisje, Jan. ravnovisen, ana, adj. horizontal ichwebenb: ravnovisni drog, bie Balancierftange, Cig.

ravnovîsje, n. die Balance, Cig., Jan.; - bas Gleichgewicht, C., Nov.

ravnozòb, zóba, adj. gerabjahnig, Erj.(Z.). ravs, m. ber Bant, die Rauferei; ravs in kavs;

– der Lärm, der Rummel; nočni ravs, *Jurč*. rāvsanjo, n. baš Zanten, die Rauferei; — der Rummel.

ravsati, am. vb. impf. 1) mit Ungeftum ergreifen (rappfen), Cig.; - mit ben gahnen hauen (o prasicih), Cig.; - 2) larmen, Levst. (Rok.); - r. se, ganten; (prim. bav. einen anraussen, anfahren, ungeftüm anreben, Levst.[Rok.]).

rávsniti, rávsnem, vb. pf. mit Ungestüm ergreifen (rappfen), Cig.; beißen (o psih, pra-

sičih), Cig., Kr.

ravă, m. das Alpenroslein (rhododendron), Cig., Jan., Tuś. (R.), Josch; - prim. bav. alben-rausch.

1. sāvšelj, šlja, (šeljna), m. eine Art Reh; prim. nem. Menfe, bav. reuschen, Levst. (Rok.). 2. rávšelj, šlja, m. = ravš, Gor. rāvāje, n. coll. = ravā, Bes., Nkol.

raz, m. ') ein Rreis in etwas Beiches gemacht, BlKr.-Mik.; 2) bas Streichholz beim Getreidemeffen, Cig. (T.), BIKr.; (tudi hs.).

ràz, I. praep. c. acc. = z, s c. gen. bon herab, von - weg; Je pa rinčica padla Raz mizo na tla, Npes.-Schein.; raz brdo priti, bom Sügel herabtommen, raz vrh proso nositi, raz drevo pasti, raz mizo vzeti, raz konja pasti, stopiti, Mik.; dere se, ko bi jermene razeni rezali, er schreit, als ob man Riemen von ihm herabschnitte, Mik.; gre meso razenj, ko perje raz starega orla, Mik.; pastirci, tecite raz polje! Mik.; raz sebe == narazen, auseinander, Jarn. (Sadj.); brati raz bukve, Polj.; (napačno c. gen.; raz života, Ravn.; nam. raz tudi: z (s) c. acc.: padel je z mizo, z Belo, z Visoko priti [redkeje: z Visokega], Gor. - Mik. V. G. IV. 441); II. praef. znači 1) ločitev (v raznih obzirih),

pos. taka, da se dejanje vrši v razne meri ali na raznih mestih: außeinanber-, auf-, entizwei-, žer-; razvezati, razodeti, razkriti, razporočiti, razveljaviti; razgnati, raziti se, razdati, razbiti, raztrgati; — 2) razširitev, razmnožitev, okrepčanje: er-; razbliniti, razvaljati; razbeliti, razgreti, razveseliti, razsrditi; — 3) začetek dejanja: razjokati se; — (pred samostalniki: Er-: razkralj, nk.).

ráza, f. 1) die Rige, die Spalte, Nov., Rikenberk, Vreme-Erj.(Torb.), Strek.; Rolandova r., der Rolandspalt, Silvijeva r., der Spivische Spalt, Erj.(Som.); — 2) der Strich (min.), Cig.(T.), Erj.(Min.); — raze v obličju, die Zige im Gesichte, V. - Cig; moske raze, Glas.; — 3) neka rida: der Engelroche, Cig. razaten, dna, adj. Streich: razadna mera, das

Streichmaß, Cig. (T.).
razálo, n. 1) bas Streichholz (beim Meffen bes Getreibes), Cig. (T.); — 2) bas Rivellierinstrument, Cig. (T.).

razapnina, f. der Regenschirm, Sv. Duh pri Krskem-Erj. (Torb.).

razāra, f. nav. pl. razare, die am Ende des Aders quer gezogenen Furchen, C., Mik.

razārati, am, vb. impf. ad razorati; audeinauberpflügen, Mur.; — zermühlen, zerrütten, Z. razārjati, am, vb. impf. — razarati, Jan., Slom.-C.

rázati, am, vb. impf. 1) streichen (beim Messen bes Getreibes), Cig., BlKr.-M.; — razana mera, gestrichenes Maß, BlKr.-M.; — 2) horrigontal machen, h. t.-Cig.(T.).

razbādati, am, vb. impf. ad razbosti, zerftedjen, Cig.

razbásati, bášem, vb. pf. 1) ausiaden, entiaden: pusko r., Cig, Jan.; - 2) r. se, stolz thun, Zilj.-Jarn.(Rok).

razbasováti, ûjem, vb. impf. ad razbasati, Cig., Jan.

razbávljati, am, vb. impf. 1) reigen, anstänken, C.; — 2) (intr.) poltern, C.

razbeg, bega, m. Die Flucht nach allen Seiten, Mur.

razbégati, am, vb. impf. ad razbegniti; nav. r. se, auseinanderflieben, Mik

razbegniti, begnem, vb. pf. auseinanberflieben, Mur.; = r. se, Cig., Jan.

razbęten, ina, adj. Glüh : razbętna vrocina, bie Glübbige, Cig.

razbeliti, im, vb. pf. glühend machen, glühendbeiß machen; żelezo r.; razbeliena peć; — r. se, glühend werden, glühendheiß werden; — razbelien, start erhist; ven razbelien je prišel; (pren.) zornią, C.

razbeljenje, n. die Erhipung.

razbeljenost, f. bie Blühhibe. razbelnica, f. ber Blühofen, V.-Cig.

razbeséditi se, êdim se, vb. pf. sid) zerzanten, M., Z.; oča in hči sta se doma razbesedila, Levst. (LjZv.).

 razbésiti, bệsim, vb. pf. = razobesiti, M., Roţ.-Kres.

2. razbésiti, im, vb. pf. in Buth bringen, C. razbezáti, am, vb. pf. zerstochern, Cig.

razbezljáti, am, vb. pf. bezljaje razbezati, fich verlaufen (o zivini), Jan.; = r. se, Cig.

razbężati, im, vb. pf. auseinanderfliehen, Mur., Jan.; nav. r. se.

razbieiti, bieim, vb. pf. gerpeitichen, gerbleuen, Cig.

razbijáš, m. 1) ber Schotterschlägel, Levst. (Cest.); — 2) ber Floder, ber die Wolle zu Floden klopft, Cig.; — 3) ber Polterer, ogr.-C., St.

razbijačka, f. bie Floderin, Cig.

razbijalo, n. bas Sprengftud, bie Betarbe, Cig., DZ.

razbijanje, n. bas Berfchlagen, bas Berftoren;
— bas Bochen, bas Boltern.

razbíjati, am, vb. impf. ad razbiti; 1) zerschlagen; kamenje r.; — kovino r., das Metall quetschen, mit dem Hammer ausdehnen,
Cig.; volno r. — raztepavati, Cig.; — r.
se, brechen (o valovih), Cig.. Jan.; — 2)
postern, särmen; kaj tako razbijaši po glavi
mi razbija, eš tobt mir im Kopse, Cig.; —
kruh po njem razbija — der Haser sticht ihn,
Cig.

razbijávati, am, vb. impf. = razbijati, zerichlegen, ogr.-Valj. (Rad).

razbijavec, vca, m. 1) ber Berichlager, ber Berftorer, M.; - 2) ber Bolterer, ber Larmer, Cig.

razbijāvka, f. die Boltrerin, die Lärmerin, Cig. razbiranje, n. das Auseinanderstauben, Cig., M.; — das Untericheiden, Cig. (T.); pred Bogom ni razpledovanja ali razbiranja v človekih, Krelj.

razbírati, bîram, vb. impf. ad razbrati; auseinanderslauben, M.; fortieren, Cig.; unterscheiben, Jan., Cig. (T.); pismar., lesen, Npes.-C.; — erwägen: v srcu kaj r., Levst. (Zb. sp.); nachbensen, Jan.

razbiravec, vca, m. ber Gortierer, M.

razbistriio, n. bie Aufflarung, Cig. (T.), Levst. (Nauk), DZ.

razbistriti, bîstrim, vb. pf. auftlären, Cig., Jan., nk.: razbistren kmet, Vrtov.(Km. k.); r. vse, česar je treba vedeti, bie nöthigen Muftlärungen geben, Levst.(Nauk); — r. se, sich slåren: neizvestnost našega položaja se mora razbistriti, SIN.

razbiti, bijem, vb. pf. zerschlagen, zerstören; r. kaj na drobne kosce; vse po hiši r.; razbita (razbijena, Trub.) posoda; po vsem zivotu r., zerprigeln; ves razbit; vojsko r., bas heer vernichten, Levst. (SIN.); glavo si r., sich den Kopf zerschlagen; — dvom r., den Zweise benehmen, Cig.; — r. se. zerschlagen werden, zersallen, scheitern; ladja se je razbila; (sig.) pogajanje se je razbilo, Cig., Sol., nk.; brechen (o valu), Cig.

razbîtine, f. pl. die Bruchstude, die Trummer, Cig.

razbitje, n. bie Berftorung; — bie Rieberlage,

razbitki, m. pl. die Bruchtheile, die Trümmer, vzh.St.-C.

razbívati, am, vb. impf. = razbijati, M.

razblážiti, im, vb. pf. felig ftimmen: ves razblažen, gang befeligt, Erj. (Izb. sp.).

razblebetáti, etâm, écem, vb. pf. ausschungen, Z. razblékniti, bléknem, vb. pf. usta r., den Mund austhun, Zv.

razdíniti, im, vb. pf. durch Balzen, Schlagen u. dgl. breiter machen, platt schlagen, M., Z., Lašče - Erj. (Torb.); — etwas breit treten (sig.), allzuaußführlich behandeln, Cig. (T.), nk.; r. kako stvar, kakor testo pod valčkom, Levst. (Zb. sp.).

razblisniti se, blisnem se, vb. pf. erglangen,

ogr.-M.

razbioda, f. bie Bolluft, C., Z.

razbodnati, am, vb. pf austronmeln, mit Trommelichlag befannt machen, Cig.; — ausplauschen, Z.

razbodckati, am, vb. pf. gersticheln, Cig. razbogati sa, am se, vb. pf. sich vergleichen,

razbohati, am, vb. pf. 1) svinjo r., die Haut mit dem Sped dem Schweine abnehmen, Z.;
— 2) entzweiquetichen, Cig.; razbohano sadje,
Cig.; — 3) breitquetichen: Zaba telebi na tla
in razbohana pomoli vse ktiri od sebe, Glas.;
— 4) svinje r., die Schweine masten, C.

razboj, boja, m. 1) r. (ladje), der Schiffbruch, C.; — 2) bas Gemehel, der Rampf, Dalm.; imeti r. z nadlogami in izkušnjavami, Ravn.-Valj. (Rad); — der Straßenrauh, Met.; — der Rauh. Dict., Mur., Cig., Jan., Trub., Krelj, DZ.; peljati svoje ljudi na razboj, mit seinen Leuten einen Rauhzug unternehmen, Nov.

razbójen, jna, adj. răuberifch, Meg., Cig., Jan.,

razbojnica, f. die Rauberin, Cig., M.; die Kauberofrau, Npes.-Kres.

razbojničič, m. dem. razbojnik; ein fleiner Rauber, Dict., Mik.

razbojnik, m. ber Rauber.

razbojniški, adj. Rauber, rauberich; razbojniški pohod, ber Raubjug, Cig. (T.).

razbojništvo, n. bas Räuberwesen.

razbojnost, f. die Raubsucht, Cig., Jan.

razbojnski, adj. = razbojniški, Guts.-Cig., Mur.; r. meč, Dalm.; razbojnska jama, Jsvkr. razbojnstvo, n. ber Raub, Dict., Mur.; —

razbojistvo, n. ver Mand, Dict., Mur.; - der Mandmord, Trub.

razbojstvo, n. bie Rauberei, Cig.

razbolenati se, am se, vb. pf. burch Rrantlichteit entfraftet werben, abfranteln, Cig.

razboléti se, im se, vb. pf. 1) recht empfindlich zu schmerzen ansangen, an Schmerzen zunehmen, Cig.; rana se razboli, Gor.; — 2) ertranten, C., Vrt.; r. se na smrt, gesährlich ertranten, Levst. (Zb. sp.).

razbolévati se, am se, vb. impf. ad razboleti se, Cig.

1. rázbor, bóra, m. 1) die Unterscheidung, der Unterschied, Habd.-Mik., Guts.; — die Zergliederung, die Unolysis, Cig.(T.); — 2) der Berstand, kajk.-Valj.(Rad), BlKr.;—die Besonnenheit, Cig.(T.).

2. rázbor, m. 1) = razor, die Furche zwischen zwei Aderbeeten, Z., Jurč., Dol.; — 2) die Haarabtheilung auf bem Kopfe, M., Z.

3. rázbor, m. = razbora, C., Poh., Rof.-Kres. razbôra, f die Langwiede, Mur.; die doppelte Langwiede beim Bagen, (nam. razvora) Mik.

razboren, rna, adj. überlegt, besonnen, Cig., Jan., Levst. (Nauk), BIKr.; razborna stanovitnost, Cv.

razborît, adj. verståndig, Habd.-Mik., Lašče-Levst. (Rok.); razborita glavica, Erj. (Izb. sp.);

- prim. hs. razborit, verständig.

razborītost, f. die Berständigkeit, Ērj. (Izb. sp.). razbornost, f. die Besonnenheit, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; razbornosti njegovi izročam kaj, ich stelle etwas seinem Ermessen anheim, Levst. (Pril.).

razbositi, im, vb. pf. r. konia, bem Bferbe bas huf.ifen abnehmen, r. sc, bas hufeifen

verlieren, Z.

razbósti, bódem, vb. pf. zerstechen, Cig., M. razbôta, f. der Lärm, das Geposter, der Rummel, Mur., V.-Cig., Jan.; hrup in razboto je črtil, Ravn.; ljubi le šum, razboto in smeh, Ravn.

razbótati, am, vb. impf. lärmen, poltern, V.-Cig., Jan.

razboten, tna, adj. lärmenb, M., Z., Ravn. razbránati, am, vb. pf. zereggen, aufeggen, Cig. razbráti, bérem, vb. pf. auseinanbertlauben, Mur.: fortieren, Cig.; — zergliebern, unterscheiben, Cig., Jan., Cig. (T.); pod mikroskopom r. tvarine, Erj. (Min.); — erjehen, BiKr.; begreifen, Jan.; tega si ne morem r., bas lann ich mir nicht ertlären, Z., Dol. razbrátiti, brâtim, vb. pf. entzweien, Cig.; —

r. se, sich entzweien, sich zerzanten, Cig., M. razbrázditi, im, vb. pf. zerfurchen, Cig.

razbibati, am, vb. pf. germuhlen, Cig. razbicati, am, vb. pf. mit Fuhftößen auseinanderwerfen.

razbrêg, m. ber Berggipfel, Erj. (Izb. sp.).
razbremeniten, dna, adj. Entlastungs: razbremenitni zaklad, DZkr.

razbremenilo, n. die Entiastung: zemljiško r., die Grundentlastung, Levst. (Nauk).

razbremenîtev, tve, f. die Entlastung, DZ.; zemljiščna r., die Grundentlastung, Cig. (T.). razbremenitl, im, vb. pf. entlasten, entbürden, Cig., Jan., nk.; — stsl.

razbreménjati, am, vb. impf. ad razbremeniti. razbremenjeváti, ûjem, vb. impf. ad razbre-

meniti; entlaften, DZ., nk.

razbíkati, bíkam, vb. pf. — brkaje razmetati: aufstören, Cig.; gerstrenen, verschiendern, Z. razbískati, am, vb. pf. auseinanderscharren, gerscharren; kokoši so grede razbrskale.

razbfeviti, bftvim, vb. pf. ein luftdicht verschlossenes Gefäß (3. B. burch Herausnehmen ber Bobens) öffnen, vzh.St.-C.; — prim. zabrtviti.

razbrzdánost, f. die Bügellosigfeit; ber Muthwille. Z.

razbrzdáti, am, vb. pf. ben gaum abnehmen, abzaumen, Cig., Jan.; — entzügeln (fig.),

Cinnele

Cig.; vino jim razbrzda jezike, DSv.; razbrzdan, gugellos, ausgelaffen, Cig., Jan., M., Kras, Lasce-Erj. (Torb.).

razbrzdováti, újem, vb. impf. ad razbrzdati; abzaumen, Jan.

razbuhati, buham, sem, vb. pf. 1) gerpochen, zerschlagen, Cig.; - 2) razbuhati se, aufschwel-len: r. se v napete besede, Levst. (Zb. sp.). razbuhniti se, buhnem se, vb. pf. 1) aufquellen, Cig.; — 2) berften, Z.; valovje se

je razbuhnilo, die Bellen brachen sich, Let. razbûka, f. = rabuka, Jan., Nov.

razbúren, rna, adj. = buren: razburno leto,

razburitl, im, vb. pf. aufregen, Cig. (T.), nk. razburjati, am, vb. impf. ad razburiti, nk. razburjenost, f. bie Aufgeregtheit, Cig. (T.), nk.

razburkati, burkam, vb. pf. unruhig machen, Cig.; razburkan, bewegt, ungeftum, Cig., Jan.; r. se, in Unruhe verjett werben, bestürgt merben, ogr.-C.

razbutati, butam, vb. pf. gerichmettern, gerichlagen, Cig., Jan.

razbūtiti, būtim, vb. pf. = razbutati, Cig.,

razcafodráti, âm, vb. pf. = razcafrati, C. razcafráti, am, vb. pf. = razcufrati, gerrei-

razcandráti, am, vb. pf. gerfeben, Cig. razcapanec, nca, m. ein gerlumpter Menfc. razcapati, am, vb. pf. zerfegen, Mur., Cig., Jan.; — razcapan, zeriumpt.

razcapudráti, am, vb. pf. = razcafodrati, gerfesen, C.; razcapudran, zerlumpt, Cig.; (razcapedrati, Cig.).

razcediti, im, vb. pf. = razcejen svinec, Jsvkr.

razcefedráti, âm, vb. pf. = razcefrati, Z., Zora. razcefráti, âm, vb. pf. = razcufrati, Cig., Jan.; razcefrane hlače, Jurč.

razcep, cepa, m. 1) ber Spalt, ber Schlit, Mur., Cig., Jan.; podolini r., die Langs-spalte, Sol.; — 2) (fig.) die Spaltung, bie Trennung, Cig. (T.), C.

razcepek, pka, m. 1) ber Spalt, ber Schlig (3. B. bei ber Schreibfeber), Jan., Let.; 2) (fig.) bie Spaltung, C.

razcopen, pna, adj. ipalibar, Cig.

razcépiti, im, vb. pf. zerspalten; — r. se, sich spalten, sich theilen; r. se na dvoje; (fig.) r. se v dve stranki.

razcepijati, am, vb. impf. ad razcepiti; palten; — r. se, sich spalten, sich theilen.

razcepljenost, f. bie Spaltung, bie Bertluftung, bie Uneinigfeit, Cig., nk. razcepljeváti, újem, vb. impf. = razcepljati,

Jan. (H.).

razcoptáti, am, vb pf. gertreten, Cig.

razcesati, sam, vb. pf. gerfehen, Cig.; gerreißen, M.

razcésniti, cęsnem, vb. pf. - razcesniti, vąh-St., BIKr.

razcestjo, n. bie Theilung ber Strafe, ber Rreugweg, ber Scheibeweg, Mur., Cig., Jan., Levst. (Cest.), nk.

razcimiti se, cîmim se, vb. pf. auseinanberwachsen, M.; - (fig.) überhand nehmen (von Rrantheiten, üblen Gewohnheiten u. bgl.), Cig. razoufrati, am, vb. pf. zerfafern, zerreißen, C. razcúkati, cûkam, vb. pf. zerzupfen, gerfegen, Mur., Cig., Glas.

razcunjati; cunjam, vb. pf. zerfegen, Cig., Jan., M.

razováriti, cvárim, vb. pf. zerloffen, zerfcmoren, C. razevéliti, evêlim, vb. pf. betrüben, Jan., Levst. (Zb. sp.).

razověsti, cvetěm, vb. pf. aufblühen, erblühen, Mur., Cig., Jan., Dol.: Ko suha hruška razcvete, Ondaj nazaj pridi, Npes.-K.; - nav.

razevet, cveta, m. bas Aufblüben, die Entfaltung, (tudi pren.) Cig., Jan., nk.

razevetati, am, vb. impf. ad razevesti; aufblühen, Cig, Jan.; — nav. r. se.

razevêtek, tka, m. == razevet, Jan.

razovetéti se, im se, vb. pf. == razovesti se, Jan.

razevétiti, evêtim, vb. pf. aufblüben machen: r. učilnice, Levst. (Nauk); - r. se, kmetovanje na barju se bolj razcveti, Levst. (Močv.); — stsl.

razovētje, n. ber Blütenftanb, bie Infloresceng,

Cig.(T.), C. razevîrati, am. vb. impf. ad razevreti; gerlaffen (n. pr. r. slanino), Mur., Cig.

razevitati, am, vb. impf. ad razevesti; aufblühen, blüben, Mur., Vrt.; = r. se, Jan. razevréti, cvrem, vb. pf. zerlaffen (n. pr. r. sla-

nino), Mur., Cig. razčakan, adj. kdor nerad čaka: ungebulbig,

razčárati, am, vb. pf. entzanbern, Jan. (H.). razčarováti, ûjem, vb. impf. ad razčarati, Jan. (H.).

razčéhniti, čéhnem, vb. pf. = razčesniti; zerreigen, entameireigen, Cig., Jan.

razčeljustáti, am, vb. pf. 1) zerinirichen, V.Cig.: — 2) ausschwahen, M.

razčeljústiti se, üstim se, vb. pf. ben Mund weit aufthun, C.; - mit vollem Munbe etwas fagen, C.

razčemeríti, ím, vô. pf. aufbringen, erzürnen, Mur.; - r. se, zornig werden, Danj. (Posv. p.), Npr.-Kres, Zora.

razčéniti se, čénem se, vb. pf. breit nieberhoden: kura se je razčenila, vzhSt.

razčepériti se, ệrim se, vb. pf. nieberhodenb bie Flügel ausbreiten, C.; nieberhodend bie Beine ausspreigen o. fich breit fegen, BIKr .-M.; — = široko stopiti, na široko postaviti se, Z., Lašče-Erj. (Torb.), BlKr.; razčeperjen telovadec, Telov.

razčepērjenec, nca, m. — razčeperjen človek, BIKr

razčepērjenka, f. = razčeperjena ženska, BlKr. razčeperjeváti se, ûjem se, vb. impf. ad razčeperiti se, BIKr.-M.

razčès, cesa, m. die Spalte bes Schreibfeberfieles, ogr.-C., Valj. (Rad). ruzefoalnik, m. eine Urt Ramm, Strek.

Gangle

razčesatnják, m. ein Ramm mit nicht bichten Zähnen, Jarn.

razčésati, ceiem, vb. pf. queeinanberfammen,

ausfammen; r. si lese.

razčesávati, am, vb. impf. - razčesovati. razčésniti, čęsnem, vb. pf. entzweireißen; strela je drevo razčesnila, Notr. - Erj. (Torb.); r. se, reißen, gerplagen; otroce, glej, da se ne razčesneš! Notr.-Erj. (Torb.).

razčęsnjenec, nca, m. otrok, ki se hudo joka

in dere, Dol.

razčesováti, újem, vb. impf. ad razčesati. razčetrtáti, âm, vb. pf. = razčetrtiti, Lašče-

Erj. (Torb.).

razootftiti, tftim, vb. pf. viertheilen, in Stude hauen, Senozece (Notr.)-Erj. (Torb.); - r. se: "otroče, glej, da se ne razčetrtiš!" govori mati nemirnemu otroku, ki vedno lazi na višave, Senožeče-Erj. (Torb.).

razčetvériti, frim, vb. pf. viertheilen (scetve-

riti, V .- Cig.).

razčíliti, im, vb. pf. munter machen, auffrifcen, C.

razčítjonost, f. die Munterfeit, die Geistes. frifche, C.

razčimžati, am, vb. pf. burch Beigen verderben, M.

razčînek, nka, m. die Rige, Danj .- M.

razoiniti, dinim, vb. pf. gerlegen, gertheilen, Z.; — ausbarmen, Cig.; — ausfonbern, Cig. razčínjati, am, vb. impf. ad razčiniti, Cig.,

M., Danj. (Posv. p.).
razčiemba, f. bie Blieberung, Cig. (T.), DZ. razčieniti, im, vb. pf. gliebern, Cig. (T.). razčlovéčiti, ệčim, vb. pf. entmenichen, Cig. razčohati, am, vb. pf. gerftriegeln, Cig.; auffragen, Jan.

razčrediti, čredim, vb. pf. in Bartien ber-

theilen, einreihen, C.

razčístviti, im, vb. pf. auffriichen, Mur.

razöftati, cftam, vb. pf. zerripen, Cig. razčúti se, čújem se, vb. pf. die Schläfrigfeit überminden und nicht mehr ichlafrig fein, jugh-St.; nicht mehr einschlafen tonnen, Cig., Dol., Notr.

razčúvati se, am se, vb. pf. = razčuti se: probudi me strel, in tako sem se razčuval, da nisem potlej mogel spati, Kras - Erj. (Torb.).

razdaja, f. die Bertheilung, Cig. razdajanje, n. bas Bertheilen.

razdajati, jam, jem, vb. impf. ad razdati, vertheilen, verschenken.

razdajavec, vca, m. ber Bertheiler, ber Ausfpender, Cig.

razdajavka, f. bie Bertheilerin, Cig.

razdajen, jna, adj. razdajni kraj, ber Ausgabe-

razdáleč, adv. entfernt, Cig. (T.); r. biti, abstehen, Cig. (T.), Svet. (Rok.); dosti sva razdalet, wir find voneinanber genug entfernt, Levst. (Rok.).

razdālja, f. die Entfernung, der Abstand, Cig. (T.), Znid., Cel. (Geom.), Sen. (Fiz.).
razdaljina, f. die Distand, Levst. (Cest.), LjZv.

razdāljšati, am, vb. pf. verlangern, Cig. (T.). razdaljšílo, n. r. področja, bie Erweiterung bes Wirfungstreifes, DZ.

razdaniti, im, vb. pf. hell machen, Mur., Cig.; šola mladeniću glavo razdani, Slom.; - r. se, taghell werben, Mur., Jan.

razdanje, n. bie Beripenbung, Cig.

razdáti, dám, vb. pf. ausgeben, vertheilen, verichenten; - r. se, fich gang ausgeben, Cig.; vsega premoženja se je bila razdala, Ravn.-Mik.

razdava, f. bie Ausgabe (3. B. ber Briefe),

razdávati, am, vb. impf. == razdajati, Mik. razdávek, vka, m. — trošek, bie Ausgabe, Cig.

razdediniti, inim, vb. pf. enterben, Cig.

razdejânje, n. die Beritörung. razdejânost, f. die Ordnungslofigieit, Cig. razdejáti, dêjem, dénem, vb. pf. 1) auseinanderlegen, auseinanderthun; r. obleko (aufinopfen), Rez. - C.; razdejan, orbnungelos. Cig.; - 2) gerftoren, Cig., Jan., M., Dalm., Krelj, nk.; hudobni ljudje razdenejo mesto, Škrinj.-Valj. (Rad); Madjanci vse razdenejo, kamor so prišli, Ravn.-Valj.(Rad); Jeruzalem so razdejali, Dol.-Levst. (Zb. sp.).

razdejāva, f. bie Berftorung, Cig., Jan., Zora, razdejavec, vca, m. ber Zerstörer, C., Kreij. razdet, dela, m. 1) die Bertheilung, Dict., Cig., Jan.; premoženje pojde na razdel,

bas Bermögen unterliegt ber Theilung, Npes -Cig.; - 2) bie Abtheilung, ber Theil, ber

Abichnitt, Mur., Cig., Jan.

razdélati, delam, vb. pf. gerarbeiten, Cig.; r. koga kakor jastreb s svojimi kremplji, Jap. (Prid.); — testo r. = razbliniti, Polj.; razdelan, mube, C.

razdelávati, am, vb. impf. larmen, poliern,

razdotba, f. die Bertheilung, die Bertheilung, Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk.; die Eintheilung, Cig.(T.), Zora, DZ.

razdetben, bna, adj. Theilunge: razdelbno pravilo, bie Theilregel, Cig. (T.), Cel. (Ar.); razdelbni račun, die Theilrechnung, Cig. (T.); razdelbna obravnava, bas Theilungsverfahren, DZkr.

razdetek, ika, m. die Abtheilung, ber Theil, ber Abichnitt, Mur., Cig., Jan., nk.; bie Classe, Cig., Cel.(Ar.); bie Rategorie, Cig.;
— voledi r., der Bahltörper, Levst. (Nauk), DZ.

razdeten, ina, adj. 1) Theilunge : razdeino pismo, die Theilungsurfunde, Cig.; - 2) theilbar, Cig., Jan.

razdelilo, n. die Bertheilung, DZ.; die Eintheilung, Cig.

razdelišče, n. ber Sonberungsort, Cig. razdelîten, tna, adj. Eintheilungs-, Cig

razdelitev, tve, f. ble Theilung, die Eintheis lung, die Bertheilung; r. na troje, die Dreitheilung, Cig. (T); r. na stopnie, bie Grab-eintheilung, Cig. (T); davona r., die Steuer-

umlage, Cig., Jan., Levst. (Pril.); davene razdelitve na vso deželo, bie Lanbesumlagen, Levst. (Pril.).

razdeliteli, m. ber Bertheiler, kajk .- Valj. (Rad). razdeliti, im, vb pf. zertheilen; na dvoje r., halbieren; - bivibieren, Cig. (T.), Cel. (Ar.); eintheilen, Jan., Cig.(T.); davek r., bie Steuer umlegen, Cig., Jan., Cig. (T.): - vertheilen, ausspenden; denar r. med ubožce.

razdelivec, vca, m. ber Bertheiler, Cig.; ber

Bertheiler, Cig.

razdelivka, f. bie Bertheilerin, Cig.

razdeljávati, am, vb. impf. = razdeljevati, Habd .- Mik.

razdeljavec, vca, m. ber Bertheiler, Dict., Trub.-M.

razdeljénje, n. bie Bertheilung, bie Bertheilung, Mur., Cig.

razdeljénost, f. bas Bertheiltsein, Cig. (T.). razdeljevainik, m. ber Bertheiler: r. (pare), die Steuerung bei ber Dampfmaschine (mech.), Cig.(T.).

razdeljevanje, n. bas Bertheilen; bas Bertheilen.

razdeljeváti, ûjem, vb. impf. ad razdeliti; gertheilen, eintheilen, vertheilen.

razdeljevavec, vca, m. ber Bertheiler, Cig. razdeljiv, iva, adj. 1) distributio, Cig. (T.); - 2) == razdelen, theilbar, Cig, Jan.

razdotnik, m. ber Bertheiler, Guts.-Cig ; ber Bertheiler, ber Spenber, Dict.; razdelniki skrivnosti bobih, Krelj; - ber Bertheilungeschieber (mech.), DZ.

razdelmost, f. bie Theilbarteit, Cig., Jan., Cig.

razdelováti, fijem, vb. impf. poliern, larmen,

razderina, f. bas Loch (z. B. in ber Kleibung), C. razdéti, dêjem (dêm), dénem, vb. pf. = razdejati; i) auseinanderlegen, Cig.; - gergliebern, Cig.; - 2) zerftoren, Z.: razuma ne razdeje, Krelj; — zugrunde richten: on je do dobrega razdet, sin ga je razdel, Dol.-Levst.(Zb. sp.).

razdeva, f. 1) bie Obbuction, Cig., C.; razdeva mrlidev, DZ.; - 2) bie Berftorung,

Cig., Jan., C.

razdévanje, n. 1) bas Auseinanderlegen, Cig., M.; - r. sena, bas Heuftreuen, Jarn.; -

2) bas Berftoren, Cig., M., nk.

razdévati, am, vb. impf. ad razdeti, razdejati; 1) andeinanderlegen, zerlegen, audeinanberthun, Mur., Cig.; vojake r. na stan (einquartieren), Levst.(Nauk); becomponieren, Cig. (T.); zergliedern, anatomieren, (truplo, mrlica) r., obbucieren, Cig., nk.; - r. seno, Den ftreuen, Jarn.; - 2) gerfioren, bernichten, Cig., Jan., M., nk.; - 3) r. se, ftolz thun, Jarn. (Rok.).

razdevâvec, vca, m. ber Rerstörer, Dict., Cig., Jan., C.

razdevavka, f. bie Berftorerin, Cig.

razdêvek, vka, m. die Berstörung, C. razdêven, vna, adj. Obbuctions: razdêvno porocilo, ber Obbuctionsbefund, Cig.

razdéžiti se, im se, vb. pf. = počiti in razlesti se: klobasa se je razdežila, Gor. razdiráten, ina, adj. zerftörenb, bestructiv, Cig.

razdîranje, n. bas Berftoren.

razdîrati, am, vb. impf. ad razdreti; gerftören, nieberreißen; streho r.; zerlegen: voz r., St.-C.; - umftogen, rudgangig machen; Zenitev r., Z.; - besprechen, erwägen; kako modro ukrepati in r., Jurč.; imenitna opravila r., Kod. (Mar.): neumevne reči r., Zora; prazne beseder., unnupe Worte verlieren, Jan., Levst. (Zb. sp.), Erj. (Izb. sp.).

razdirav, ava, adj. reigenb, Volk .- M.; r. volk,

Trub., Schönl.

razdîravec, vca, m. Berstörer.

razdîravka, f. die Berftbrerin.

razdirjati se, am se, vb. pf. ins Rennen tommen, Cig.

razdirtjiv, iva, adj. 1) parteifüchtig, Jan.(H.); - 2) = razrušen, zerstörbar, Cig. razdirúh, m. ber Umsturzmann, C.

razdlsati se, im se, vb. pf. ben Duft verbreiten, Cig., M.; bal sem se, da se nebi pečenka tovarišem pod nos razdišala, Jurč.

razdivjáti se, am se, vb. pf. 1) wilb werben, Z.; razdivjan, permilbert, Jarn., Cig.; - 2) sich abwüthen, Cig.

razdniti, im, vb. pf. sod r., bem Raffe ben Boden herausnehmen, Cig.

razdobje, n. ber Zeitraum, die Beriobe, ber Beitabschnitt, Cig. (T.), C., DZ., Nov., SIN.; volilno r., bie Bahlperiobe, DZ.

razdółbati, dółbem, vb. pf. aufmeißeln, Cig. razdotžba, f. 1) bie Tilgung, die Amortisierung einer Schuld, Cig., DZ.; - 2) bie Entlaftung eines Angeflagten, Cig.

razdôlžben, bna. adj. Amortifatione : razdolžbni delež, DZkr.

razdółżen, żna, adj. 1) Tilgungs, DZ.; razdolini ertez, ber Amortifationsplan, DZ.; razdolini zalog, ber Tilgungefond, Cig., Jan., Cig. (T.); — 2) Entlastungs, Cig.; r. svedok, ber Entlaftungezeuge, Cig.

razdolževáti, ûjem, vb. impf. von Schulden

befreien, Cig.

razdołżiłen, ina, adj. Tilgungs, Amortifa-tions, DZ.; razdolzilni crtez, ber Amortifationeplan, DZ.

razdotžílo, n. bie Amortijation, bie Tilgung (einer Schuld): r. državnega priplatka, bie Tilgung bes Staatszuichusses, DZ.

razdotžitev, tve, f. bie Tilgung (einer Schulb), Cig., Jan.

razdołžíti, im, vb. pf. 1) von Schulden be-freien, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ.; - r. se, fich schutbenfrei machen, Cig.; - 2) von einer Could freisprechen, Cig.

razdotžnína, f. die Tilgungequote, DZ. razdoneti, im, vb. pf. vertlingen, Cig.; = r.

razdor, dora, m. 1) bie Berfterung, Cig.; -2) bie Spaltung, ber Bwiefpalt, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

razdrabljati, am, vb. impf. ad razdrobiti; zetbrockeln, Mur., Zora; zertleinern, DZ.; refoluteren (math.), Cig.

razdrahanec, nca, m. ein folumpiger Menich,

razdráhati, ham, šem, vb. pf. Gebunbenes lofen, lodern, r. se, loder werben (o obleki): (n)obenemu se pas ne razdraše od njegovih ledovij, Dalm.; razdrahan, ichiumpig, Cig.; - prim. razdrasati.

razdrájsati, am, vb. pf. pogl. razdrasati.

razdramiti, im, vb. pf. munter machen, ben Schlaf vertreiben: r. koga, se, Z., Fr.- C.

razdrápati, pam, pljem, vb. pf. 1) gerfragen, gerrigen; ves razdrapan po licu, jvzhSt.; -2) zerfegen, Mur., Cig , Jan.; razdrapan, zerlumpt, Vrt.; ves razdrapan hodi, jughst. razdras, drasa, m. einer, ber zerriffene Rleiber

hat, BlKr.-Mik.

razdrásati, am, vb. pf. auflodern, Lasce-Erj. (Torb.), Erj. (Som., Min.); - predprt r., bas Bortuch entschurgen, Lasce-Erj. (Torb.), Z.; - auflöjen: otroci vso obleko razdrasajo ("razdrajsajo"), BlKr.; — ungebürlich entblogen: razdrasana nedra, C.; - r. se, fich losichurgen, Die Rleider losbinben, Z.; razdrasan (= razgaljen), nachläffig gelleibet, C.; — "razdrasana ščet", tako imenujejo žensko, ki je neskrbno oblečena, da je vse razvezano in rahlo na njej, Lašče-Erj. (Torb.); - prim. rah, Erj.(Torb.).

razdrástiti, im, vb. pf. - razdražiti, Cig., C. razdrášati, am, vb. impf. ad razdrašiti, Hal.-C. razdrášiti, im, vb. pf. == razdrasati, C.

razdražba, f. bie Aufreigung.

razdráždžiti, im, vb. pf. razdražiti, ogr.-M. razdražek, žka, m. bie aufreigende Urjache, V.-Cig.

razdrážen, žna, adj. reizbar, erregbar, Cig. (T.); živci so slabi in razdražni, Erj. (Izb. sp.).

razdráženje, n. die Anfreigung; razdraženje, ogr.-Valj. (Rad).

razdráženost, f. bie Bereigtheit, Die Aufgeregtheit, Cig., Jan., nk.

razdraževáti, ûjem, vb. impf. ad razdražiti; erregen, reigen, Jan.

razdrážiti, im, vb. pf. reigen, aufreigen, erregen, otroka, psa r.; živce r., nk.; - berhegen, Cig., Jan.

razdražljiv, íva, adj. - razdražen, reizbor, Cig.

razdrážnost, f. bie Reigbarleit, die Erregbarfeit, Cig.(T.).

razdreseliti, im, vb. pf. betrüben, ogr.-C., M. razdręśeváti, ûjem, vb. impf. = razrcševati,

razdręśiti, im, vb. pf. = razrešiti, Meg.-Mik., Jan., C., Poh.

razdreti, derem, drem, vb. pf. auseinanberreißen, zerstören; hiso, most r.; kolo tece do razdrtega, .t. j. dokler se ne razdere, Notr.; (prim. krajno ime: Razdrto); - rūdgangig machen, aufheben: meno, kupčijo, pogodbo, ženitev, prijateljstvo r.; r. se, růdgangig werben, sich zerschlagen; - r. se s kom, mit einem brechen, sich mit ihm germerfen, Cig.; - r. katero, gum besten geben. Jan.; starejšina je nekatero neumno in smešno razdrl, Jurć.; kakšno prav žaltavo r., Levst. (Zb. sp.).

razdreviti, im, vb. pf. auseinanbertreiben, Z.; nevihta se je razdrevila, bas Gewitter hat sich verzogen, Z.

razdrezati, drezam, vb. pf. - drezaje razdejati, zerftochern, Cig.

razdrężen, adj. (part.) = razdrasan, razgaljen, C.

razdígati, dřgam, νδ. pf. zerwepen: obleko

razdfgniti, dfgnem, vb. pf. auseinanberreiben, gerreiben, M.; wund reiben, Cig.; krasto r. (abschürfen), Cig.

razdímati, dímam, mliem, vb. pf. zerrütten, Sol., C.; erschüttern, C., Z.

razdróben, bna, adj. zerreiblich (min.), Cig.

razdrobiriti, îrim, vb. pf. = razdrobiti, zertrümmern, V.-Cig.

razdrobîtev, tve, f. die Berbrodelung, die Bertrummerung, Jan. (H.).

razdrobiti, im, vb. pf. gerfleinern, zerbrodein, germalmen; r. se, in Broden gerfallen, gerbrodeln (intr.); - resolvieren (math.), Cig. (T_{\cdot}) , Cel.(Ar.).

razdrobljánčiti, ânčím, vb. pf. = razdrobiriti, Cig.

razdrobljénje, n. die Berbrödelung.

razdetev, tve, f. bie Berftorung, C., Ravn. razdrtija, f. i) die Berstörung, Mur., Cig.,

Jan.; - 2) ber Bwift, Mur.

razdrtina, f. 1) die Berftorung, die Bertrummerung; - 2) ein vermufteter, ober Ort, Die Trümmer, Cig.; — 3) der Zwiespalt, Dalm.-Valj. (Rad).

razdftje, n. 1) bie Ruine, bie Trilmmer, Cig., C.; -- 2) ber Rifs, Trub.; das Loch (un Rleide), C.

razdrüzgati, am, vb. pf. gerquetichen.

razdrúzgniti, drûzgnem, vb. pf. == razdruzniti. razdrúzniti, drůznem, vb. pf. zerbrůden, zerquetichen, Mur.

razdrúžati, am, vb. impf. ad razdružiti; trennen, Zu.; obeine r., bie Gemeinben auseinanberlegen, Levst. (Nauk).

razdrūžba, f. die Auflofung (einer Bereinigung), Levst. (Pril., Cest.), DZ.; - bie Diffociation (chem.), Cig. (T.); - bie Disjunction (gramm., phil.), Cig. (T.); - bie Beruneinigung, Cig.

razdrúžen, žna, adj. trennbar, Cig.(T.); razdružno sestavljene besede, trenubar aufammengefette Borter, Cig.(T.).

razdruženje, n. bie Trennung (einer Bereinigung), C., (-énje) kajk.-Valj. (Rad).

razdruževáti, ûjem, vb. impf. ad razdružiti; entameien, trennen, Cig., nk.

razdružíten, Ina, adj. auflöfenb: razdružítna rezsodba, DZ.; - biejunctiv (gramm., phil.), Cig.(T.); — separatiftisch, Cig.

Google

razdružitev, tve. f. bie Auflösung (einer Ber-

einigung), die Trennung, Jan (H.). razdružiti, drūžim, vb. pf. entzweien, trennen, icheiben, auflojen, Dict., Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; r. se s kom, mit jemanbem brechen, Cig.

razdružljiv, iva, adj. separatististo, Cig., Jan. razdružljívost, f. der Geparatismus, Cig. (T.). razdušíti se, ím se, vb. pf. == svoj duh izgubiti: hmelj se razduši, Št.

razdvajanje, n. die Zweitheilung: r. reke, bie Babelung, die Bifurcation bes Fluffes, Cig.

(T.).

razdvajati, am, vb. impf. ad razdvojiti: entzweien, trennen, nk.; - r. se, fich gabeln: reka se razdvaja, Cig. (T.).

razdvečiti, im, vb. pf. gertauen, Dict.; dva

zrna brinja r., Vod. (Izb. sp.).

razdvoj, dvoja, m. die Entzweiung, V .- Cig., M., SIN.; ber Bwift, C.

razdvojba, f. 1) Die Zweitheilung, Cig. (T.), Let.; - 2) Die Trennung, ber gwiespalt, Nov.-C.

razdvoje, adv. auseinanber : r. iti, Dol.; nujta, le brzo razdvoje! Bes.

razdvojenci, m. pl. bie Entzweiten, Let. razdvojenik, m. ber Sectierer, Krelj. razdvojenost, f. ber Zwiespalt, C.

razdvojiti, im, vb. pf. in zwei Theile theilen, Guts.-Cig., Mur.; - entameien, Mur., Cig., Jan.; r. prijatelje, Škrinj.-Valj. (Rad.); r. se, fich in zwei Theile fpalten, in zwei Theile zerfallen, fich fcheiben, Guts .- Cig., Mur., Jan.; razdvojile so se učene glave, Erj.(Izb. sp.); fich entzweien, Mur.

razdvojstvo, n. bie Spaltung, bas Schisma, C. razediniti, inim, vb. pf. entameien, in Amiefpalt

bringen, Cig., C.; - rus.

razen, zna, m. bie Spalte, Gor., M., Mik. razen, zna, adj. verschiebener Art, verschieben; v razne kreje pošiljati; na razne načine izkušati; — razno, — narazen, aušeinanber, Danj.-M., ogr.-C.; raziti se razno, Vrt.; po raznem, po razno, serstreut: snopje še po raznem (po razno) leži, C.

razen, praep. c. gen. = zrazen, außer, mit Ausnahme; razen tega, außerbem.

razenréden, dna, adj. angerorbentlich, Cv. razfrančiškan, m. ber Erfranciscaner, Navr. (Kop.).

razffčati, im, vb. pf. ichwirrend auseinanderfliegen, C.

razfrekáti, am vb. pf. verzeiteln, verfchwenben,

razfrfrati, am, vb. pf. auseinanderflattern, C. razffkati, fikam, vb. pf. verichleubern, verichwenben, C.

razfrkotáti, otám, óčem, vb. pf. = razfrkati, C. razfrieti, im, vb. pf. auseinanderfliegen, Cig.; — r. se, verflattern, Cig.

razgáditi, gâdim, vb. pf. = razkačiti, Kres, Zora.

razgáliti, im, vb. pf. 1) entblößen; — r. se, fich entblogen; razgaljen, Blogen zeigenb,

entblößt; razgaljene prsi; razgaljen otrok; - 2) r. se, sich ausheitern, Levst. (Rok.). razgáljati, am, vb. impf. ad razgaliti; entblößen.

razgáljenec, nca, m. ber Entbiofite, Cig. razgáljenka, f. die Entblößte, Cig. razgaljeváti, űjem, vb. impf. ad razgaliti.

razgániti, gánem, vb. pf. = razgeniti. razganjanje, n. bas Auseinandertreiben.

razgânjati, am, vb. impf. ad razgnati; ouseinanbertreiben, zersprengen; - veselje r., fich ber Freude hingeben, luftig fein, Vod. (Izb. sp.); preved r., es gu arg treiben, V .-Cig.

razganjavec, vca, m. ber Berftreuer, Cig. razgaziti, gazim, vb. pf. auseinanbertreten; gertreten; živina je travnik razgazila; sneg je bil razgažen, Jurć.

razgęgati, am. vb. pf. = razgaliti, Z., Trst., (Let.).

razgeniti, gánem, vb. pf. 1) auseinanberfalten, entfalten, öffnen: r. knjigo, zavitek, Z., Lj.Zv.; ausbreiten: peruti, roke, Cig.; - 2) r. se, aus ben Fugen, aus bem Leim geben, jugh-St., C.; - ericuttert werben, fich entfegen, C.

razgib, giba, m. die Bewegung: r. srca, die

Gemuthebewegung, Cig. razgibanje, n. bie Bewegung, Mur.; - bie Aufregung, Cig., C.

razgibati, gîbam bljem, I. vb. impf. ad razgeniti; 1) auseinanberfalten, ausbreiten, Cig.; živalca začne razgibati peruti, *Levst.(Zb.* sp.); auffchlagen: knjigo r., Rez.-Cig.; ne razgiblji ondukaj knjige! Levst. (LjZv.); -2) r. zago, die Gage fchranten, Cig.; -Il. razgibati, bam, bljem, vb. pf. beweglich machen, Mur., Z.; r. si ude = r. se, jv7hSt. razglabati, am, vb. impf. 1) aufwühlen: cesto

r., C.; - 2) gu ergrunden o. gu erforichen juchen, grubeln, nk.; (hs.). razgladiti, gladim, vb. pf. eben ftreichen, glatt

itreichen.

razglas, glasa, m. die Rundmachung; sodnji r., die gerichtliche Kundmachung, DZ.

razglasba, f. die Bublication, Levst. (Nauk.). razglásen, sna, adj. 1) Ebictale: razglásni poziv, die Edictalcitation, DZkr.; - 2) disharmonisch, Cig., Jan. razglasica, f. ber Miston, Cig. (T.).

razglasilo, n. bie Berlautbarung, bie Bublication, Mur., Cig., Jan., DZ., Levst.(Nauk.); razglasilo Gospodovo, bie Epiphanie, Mur.

razglasitev, tve, f. die Befanntmachung, C.; bie öffentliche Erflarung, Cig., Jan.

razglásiti, im, vb. pf. 1) befanni machen, verlautbaren ; - ben Ruf verbreiten, unter die Leute bringen, Mur., Cig., Jan.; skrivnosti svojega prijatelja r., Škrinj .- Valj (Rad); razglašen biti, verrufen fein, Cig.; - r. se, befannt werben, unter die Leute fommen, Cig., Jan.; treba, da se stvar obče razve in na široko razglasi, Levst.(Nauk.); Pevec razglašene slave, Pres.; — za svetnika r., heilig sprechen, Cig., Jan.; za mrtvega r., als tobt erflaren, Cig.; - 2) berftimmen, Cig.; razglašen, betftımmt, C.; — tudi: razglasíti, ím.

razglasjo, n. ber Diffellang, bie Diffonang, bie Disharmonie, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; - bie Difshelligfeit, Cig., Jan.

razgiášanje, n. die Befanntmachung(en).

razglásati, am, vb. impf. ad razglasiti; befonnt machen, verfünden, unter bie Leute bringen; kmetom r. staro pravdo, Levst. (Zb. sp.).

razglasenjo, n. bie Befanntmachung; - r. Gospodovo, die Epiphanie, Cig.

razglašenost, f. die Ruchbarleit, Cig., Jan. razglaševáti, ûjem, vb. impf. = razglašati. razglaševāvec, vca, m. = kdor kaj razgla-

šuje, Cig.

razgled, gleda, m. t) bie Befichtigung, bie Befchau, Cig., Jan.; božjega veličastva r., Ravn.; r. vojske, die Beerfcau, die Mufterung, Cig., Jan.; - bie Recognoscierung, Cig.; iti na razgled (nav. o nevesti), in Augenichein nehmen, Cig., Dol., Gor.; (= iti na razgledi, Ig[Dol.]; nevesta gre z materjo k ženinu na rázgledi, vzhSt.; Pripeljala bom se na razgledi, Npes.- Vray); — 2) die Mussicht, die Fernsicht, das Belvedere; — 3) = zgled, das Beispiel, das Ruster, Cig., Jan., Ravn.

razgledálo, n. = ogledalo, ber Spiegel: človeško srce je razgledalo božje prijaznosti,

Ravn.-Valj.(Rad).

razgledati, gledam, vb. pf. 1) besichtigen, befeben, burchmustern: r. svoje goste, Krelj; natančneje (tanje) si r. koga, Jurč., Levst., LjZv.; razgledal si je prestrašeno množico, LjZv.; recognoscieren: r. deželo, Dalm.; - r. se nad dim, über irgent etwas eine Betrachtung anftellen, Jskor.; - 2) r. se, sich umfeben; r. se po svetu; - fich orientieren, Cig., Jan., Cig. (T.); da se komisija laže razgleda, gur leichteren Drientierung ber Commission, DZ.; - 3) r. se, ind Seben tommen, Cig.

razgiedba, f. 1) bie Recognoscierung, Jan., Bes.; - 2) bie Drientierung, Cig.

razgledben, bena, adj. Drientierunge : razgledbeni naris, die Drientierungestigge, DZkr. razglodek, dka, m. bie Beichau, bas Befeben, Ravn.- Valj. (Rad).

razgleden, dna, adj. 1) Recognoscierunge :: razględno poročilo, SIN.; - 2) eine weite Ausficht gewährend: razgledno mesto, Rib .-Svet. (Rok.); — 3) = razločen, augenscheinlich, flar, V.-Cig.

razgledisce, n. ber Aussichtspunkt, bie Sochwarte, Cig.

razgledovanje, n. bie Besichtigung, bie Mu-

razgledováti, fijem, vb. impf. ad razgledati; 1) besichtigen, mustern; - 2) r. se nad kom, an jemanbem fich ein Beifpiel nehmen, Jan., Ravn.; - 3) nad njim se močno razgledujejo, er macht viel Auffeben, aller Augen find auf ihn gerichtet, Cig.

razgleja, f. die Umjchau: na razglejo iti,

razglobiti, im, vb. pf. ergrübeln, ergründen, Jan. (H.),

razgiódati, dam, jem, vb. pf. gernagen. razgnáti, žénem, vb. pf. auseinanbertreiben; r. pse, kokoši; - veter je oblake razgnal; zersprengen; vino je sod razgnalo; puško je razgnalo; s smodnikom skalovje r.

razgnéčiti, im, vb. pf. zerquetichen, Cig. razgnésti, gnétem, vb. pf. zerineten.

razgnevati, gnevam, vb. pf. gornig machen, Kor.-Jarn. (Rok.).

razgnéviti, gnêvim, vb. pf. = razgnevati, Jan.

razgniti, gnėm, vb. pf. = razgeniti; knjigo r., bas Buch aufschlagen, ("-gnuti") Rez.-Cig. razgnojiti se, im se, vb. pf. recht ins Eitern fommen: rana se je razgnojila, Cig.

razgon, gona, m. 1) bas Museinandertreiben: die Berftreuung, Cig.; - 2) bie Furche, Valj. (Rad), Strek .: Die Furche gwifchen zwei Aderbeeten, Mur., St.; - ber Feldweg gwiichen zwei Adern, Cig.; - tudi: razgon.

razgona, f. die Furche swifchen zwei Aderbeeten. Mur.

razgorčiti, im, vb. pf. erbittern, Jan. (H.). razgorett se, im se, vb. pf. recht ins Brennen tommen; - razgorela sapa, heiße Luft, Levst. (Zb, sp.).

razgorje, n. ber Gebirgefnoten, Cig.(T.), Jes. razgósti, gódem, vb. pf. r. gosli, die Bioline

ausspielen, Cig.

razgovārjati, am, vb. impf. ad razgovoriti; i) abreden, abwendig zu machen suchen: r. koga, Cig., jvzhSt.; — 2) r. se, sich unterreben, sich besprechen: r. se o čem. — 3) == zagovarjati, Ist.-Strek. (Let.).

razgovor, m. bie Unterrebung, bie Besprechung, bie Conversation; na r. vzeti, etwas in Be-

rothung ziehen, Levst. (Nauk).

razgovoren, rna, adj. 1) Conversations : razgovorni jezik, bie Conversationssprache, Cig. (T.); - razgovorna znanstva, biscursive Wissenschaften, Cig. (T.); - 2) razgovoren, gesprächig, Dict., Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); žena je bila jako razgovorna, Erj. (17b. sp.). razgovoriti, im, vb. pf. 1) abreben, abwendig

machen; r. koga; — 2) r. si usta, sich ben Mund aufreden, Cig.; — 3) r. sc, recht ins Reden kommen, Cig.; — 4) r. se, sich burch Reben abmatten, Cig.

razgovorijiv, iva, adj. = razgovoren 2), Jan. (H.).

razgovórnost, f. die Gesprächigfeit, Cig., Jan. razgrábiti, grabim, vb. pf. 1) auseinanberrechen ; r. seno; — 2) plündern; vse so razgrabili. razgrábljati, am, vb. impf. ad razgrabiti, Jan. (H.).

razgraditi, im, *vb. pf.* zeritören: razgrajena selišča, Levst. (Nauk.).

razgraja, f. 1) bie Scheibewand, Mik.; — 2) bas Boltern, bas Toben, M. razgrajáč, m. ber Bolierer, ber Tumultuant.

razgrajálen, Ina, adj. lärmend, Jan.(H.). razgrajanje, n. 1) bas Berftoren, C.; - 2) bas Boltern, bas Tumultuieren, bas Buthen.

1. razgrájati, am, vb. impf. ad razgraditi; 1) žetsiden (bes. Bäune, Dämme): voda nasipe razgraja, C.; — 2) postern, tumustnieren, tuben, wüthen; pijanci razgrajajo po krčmi; Razgraja piš ob hudi uri, Pres.; — bolezen razgraja, bie Rtantseit wüthet.

 razgrájati, jam, jem, vb. pf. biecrebitieren, Cig.

razgrájav, adj. zum Lörmen, Boltern geneigt, Jan.; razgrajav hlapec, SIN.; — toblüchtig, Jan.

razgrajavec, vca, m. ber Polterer, ber Lärmer, ber Tumultuant.

razgrajāvka, f. bie Boltrerin, bie Larmerin, bie Tumultuantin.

razgrèb, gréba, m. ausgewühltes Erdreich, C. razgrébati, grébam, bliem, vb. imps. ad razgrebati; auseinandericharren, zerscharren, auseinandertreten: Precej se voda razgrebala, Za njo se je zagrebala, Npes. - Vraz.

razgrébsti, grébem, vb. pf. auseinanberscharren, gerscharren, ausscharren; — razgreben kruh = kruh z razpokano skorjo, Polj.

razgreh, m. = zasluženje, bas Berbienft, Dict.-Mik.

razgréniti, grénem, vb. pf. auseinanderscharren: ausbreilen, ogr.-M.; po ruhi žito razgreniti, da se susi, Dol.; oglie r., bie Rohlen schüren, Cig.; — zettheilen: r. vodo, (razgrniti) Cig. razgreševáti, üjem, vb. impf. ad razgrešiti, Jan. (H.).

razgrešíti, ím, vb. pf. entfündigen, Jan. (H.).
razgréti, grejem, vb. pf. ermarmen, erhiben;
— r. se, sich erwarmen; sich erhiben; (fig.) in Affect gerathen.

razgretje, n. die Erwärmung, die Erhitung. razgrevati, am, vb. impf. ad razgreti.

razgrinjati, am, vb. impf. ad razgrniti; t) auseinanderbreiten; lan r., Dol., Pjk.(Črt.); —
glas se razgrinja, — se razlega, Notr.; —
2) enthüllen.

razgristi, grizem, vb. pf. beigenb germalmen, gerbeigen.

razgrizati, am, vb. impf. ad razgristi, razgrizniti.

razgrizniti, griznem, vb. pf. mit einem Bifs gettheilen o. germalmen.

razgfniti, nem, vb. pf. 1) ausbreiten; plahte po tleh r.; lan r., Dol.; aufschlagen: bukve r., Jap.(Sv. p.); r. imenike, die Listen auflegen, DZ.: — 2) der Hülle, der Dede berauben, enthüllen: posteljo r.

razgrúditi, im, vb. pf. zerbrödeln, zerbeißen, Cig., M.; (fig.) strast mu mozeg in moč razgrudi, LjZv.

razgubiti, im, vb. pf. nach und nach verlieren;
— r. se, sich verlieren; sich zerstreuen, zerstaufen: mnozica se je razgubila.

razgubljati, am, vb. impf. ad razgubiti.

razgúgati, am, vb. pf. wadelig machen, Cig.;
— zerrütten, Jan. (H.).

razhajalisco, n. ber Scheibepunkt, Jan. (H.). razhajanjo, n. das Auseinandergehen.

razhājati se, am se, vb. impf. ad raziti se; auseinandergehen; mnozica se že razhaja; — sid sertheilen, sid trennen: od svetlobe pred njim so se oblaki razhajali, Dalm.; — bivergieren: żarki se po izstopu iz leče razhajajo, Žnid.

razhamiti, im, vb. pf. r. konja, bem Pferbe bas Geschirr abnehmen, vzh.St.-C.

razhitati, hîtam, vb. pf. auseinanderwerfen, Cig., M.

razhititi, hîtim, vb. pf. auseinanderwerfen, C. razhladíti, ím, vb. pf. austühlen: — r. se, sich austühlen.

razhlájati, am, vb. impf. ad razhladiti.

razhlap, hlápa, m. bas Sublimat, Cig. (T.), C. razhlápanjo, n. bie Sublimation, Sen. (Fiz.). razhlápati, am, vb. pf. = razhlapiti, sublimieren, C.

razhlapina, f. dos Sublimat, C., Sen. (Fiz.).
razhlapiti, im, vb. pf. jublimieren, Cig. (T.);
— r. se, sich verstüchtigen: megla se na
solncu razhlapi, LjZv.

razhobotáti so, otam, ocem se, vb. pf. fich muchernb, uppig machfenb verbreiten, über-

wuchern, Cig.

razhod, hoda, m. 1) das Auseinandergehen, M.; die Trennung, der Abschied, Cig.; — die Divergenz, (math.) Cig., Cig.(T.); — 2) — trošek, der Berbrauch, Cig.(T.); v tej dobi ima telo mnogo več prihoda nego razhoda, Erj.(Som.); (stsl., rus.).

razhôdek, dka, m. bie Ausgabe, bie Auslage, DZ., nk.; upravni razhodki, bie Regiefosten,

Levst. (Pril.).

razhóden, dna, adj. 1) Mbfdiebs, Cig.; razhódni obed, Nov.; — 2) auseinanbergehenb, bivergent (math.), Cig., Cig.(T.), Žnid.; — 3) ausgebehnt, weitläufig: mesto je razhodno, župa je razhodna, Rihenberk-Erj. (Torb.), Strek.; — 4) wegjam: razhodni poti, Svet. (Rok.), Dol.; razhodno vreme, t. j. tako, da se o njem lahko hodi, Dol.

razhoditi, hodim, vb. pf. 1) aus-, abtreten, zertreten; r. pot; razhojena pot; tla so bila razhojena, Jurč.; r. črevlje, bie Schuhe austreten, durch Tragen ausweiten, sie abnühen; — 2) r. se, recht ins Gehen sommen;—tüchtig Bewegung machen, einen tüchtigen Spaziergang machen.

razhôdnik, m. grenkosladki r., bitterfüßer Rachtschatten (solanum dulcamara), Erj. (Rok.); ("razhudnik"), Cig., Tus. (R.).

razhodnja, f das Abichiedefest, das Balet, Jan., Svet. (Rok.); der Abichiedestrunt, Levst. (Zb. sp.), Glas.

razhohotáti se, otâm, Çčem se, vb. pf. in lautes Lachen ausbrechen, SIN.

razhomotáti, ûm, vb. pf. abjdirren: konje r., C. razhrébati se, am se, vb. pf. mit Gerdusch zerfallen, zerbersten, Z.; ves coln se je razhrebal, Bes.; — razhreban, zerkusteti, C. razhrústati, am, vb. pf. zerknorpeln.

razhuditi, im, vb. pf. erzürnen, erbosen, Cig., Let.; r. se, zornig, böse werben: cebele se razhude, ce se kosi pred njimi, Levst. (Bec.).

Google

. razhûdnik, m. pogl. razhodnik.

razhudobiti, im, vb. pf. erzürnen, erbojen, Jan., C.; - r. se, erbost merben, Bes.

razica, f. dem. raza; eine fleine Spalte, bie Mige, M., Erj. (Som.), Vrtov. (Km. k.).

razigrati, am, vb. pf. erregen, bewegen: r. srce, Zora.; r. vsako žilico, Raič. (Let.).

razīmati, mam, mljem, vb. impf. ad razjeti; reißend abnehnien, Hal.-C.

razina, f. bas Niveau, h. t.-Cig.(T.).

razískati, iščem, vb. pf. burchjuchen, unterfuchen, DZ., nk.

raziskāva, f. die Durchsuchung, Cig.; osedna, hišna r., DZ.

raziskávanje, n. daš Durchsuchen, die Unter-

juchung, DZ., nk.

raziskávati, am. vb. impf. = raziskovati, nk. raziskovanjo, n. bas Durchfuchen, bas Unterfuchen, nk.; Die Erforichung: primeriajoce r., LiZv.

raziskováti, ûjem, vb. impf. ad raziskati, nk. raziti se, idem se, vb. pf. ausemanbergeben, sid trennen; pozno smo se razšli; razšli smo se kakor rakova deca (t. j. na razne strani po svetu), Erj. (Izb. sp.); - gergeben, ber-geben: Pogovor, ko na uho vec ne bije, Ko zjutranja megla se v nič razide, Preš.; zemlja ino nebo se razidejo, ampak moje besede se ne razido, Trub.

raziti, razim, vb. impf. 1) rigen, aufrigen, Cig.; r. si kožo, roko, Cig.; streifen, Cig., Jan.; – 2) das Getreide beim Messen streichen, Cig. razjáčiti, jáčim, vb. pf. entfraften, fcmachen, C. razjáditi se, im se, vb. pf. gornig werben, Habd .- Mik., Svet. (Rok.).

razjahati, ham, sem, vb. pf. 1) vont Pferbe steigen: vătric koće razjašejo, Jurć.; r. konja, C., Levst. (Rok.), Vrt.; - 2) r. se, sich ab-

reiten, Cig.

razjariti, im, vb. pf. in Born, in Buth verfeben, r. se, in Born, in Buth gerathen, Cig., nk.; razjarjene meščane potolažiti, Jurč.; (nav. razjáriti); — rus.

razjarjénost, f. ber Ingrimm, nk.; (nav. razjárjenost).

razjármiti, im, vb. pf. bas Joch abnehmen; r. vole, νζhSt.-C.

razjasnilo, n. bie Auftfarung, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

razjasnîtev, tve, f. die Aufflärung, nk. razjasniti, im, vb. pf. 1) hell machen, aufheitern; - r. se, sich ausheitern; nebo se je raziasnilo; (fig.) čelo se mu je raziasnilo, nk.; - 2) flar maden, aufffaren, erlautern. razjasnjeváti, ûjem, vb. impf. ad razjasniti,

nk.; (tudi: -šnjevati, DSv). razjáviti, javim, vb. pf. befannt machen, C.,

razjęd, f. das Ahen, C.

razjęda, f. = kar je razjedeno: (pren.) po strmih razjedah, auf steilem, gerklüstetem Boben, Bes.

razjedati, am, vb. impf. ad razjesti; gerfreffen; črvi razjedajo les, gobe; - ățen; kisline razjedajo kovine; rja razjeda železo.

razjęden, dna, adj. apenb, Cig., DZ.; razjedna voda, bas Scheibemaffer, Cig., DZ.; razjedni kali, bas Albiali, DZ.

razjedljiv, íva, adj. abenb, Cig., Jan., nk.; razjedljiva voda, bas Scheibewaffer, razjedljivi lug, die Ablange, Levst. (Nauk.); raz-jedljivi kamen, der Abstein, das Absali, Strp.; — tudi razjędljiv.

razjędljívost, f. die Abtraft, nk.

razjednica, f. bas Apmaffer, bas Scheibemaffer, Cig.

razjednost, f. bie Agfraft, Cig.

razjesti, jem, vb. pf. zerfreffen; - razjeden, zerrissen, zerklüstet: od dežja razjeden pot, Zv.; - zeräßen.

razjęten, tna, adj. zerlegbar, Fr.-C.

razjęti, jamem, vb. pf. = razvzeti: vse so razicli, Svet.(Rok.).

razjęzdíhati, am, vb. pf. burch Reiten abmühen, C.

razjęzditi, jęzdim, vb. pf. abreiten: r. konja, bas Pferb mube reiten, Cig.; razjezdil sem svojega konjiča, da je legel tik ceste za vekomaj, Jurč.; - r. se. sich abreiten, Cig.

razjeziti, im, vb. pf. gornig machen, aufbringen; — r. se, zornig werben, in Zorn gerathen. razjokati se, kam, cem se, vb. pf. gu weinen anfangen.

razjúžití se, jûžim se, *vb. pf.* aufthauen, *Št.* razkačenost, f. bas Aufgebrachtsein, ber

razkáčiti, káčim, vb. pf. erzürnen, in Grimm, in Buth verfegen; - r. se, in Grimm, in Buth gerathen.

razkaditi, im, vb. pf. zerftieben machen, gerstreuen; veter je meglo razkadil; vrabce r.; r. se, berrauchen, verfliegen, gerftieben; megla, dim, prah se razkadi.

razkalati, am, vb. pf. geripalten; vsa drva r. razkaliti, im, vb. pf. trübe machen, trüben.

razkalováti, újem, vb. impf. ad razkaleti, Trst.(Let.).

razkap, kapa, m. der Schanfverluft am Beine, Cig. razkâpati, pam, pljem, vb. impf. ad razkopati; auseinandergraben, gericharren, germublen: otroci (zemljo) razkapajo po gredah, jvzhSt.

rázkav, adj. Levst. (Zb. sp.), pogl. raskav, razkaz, káza, m. ber Ausweis, bas Berzeichnis, die Tabelle, Cig. (T.), Levst. (Cest.), DZ.; trgovinski r., DZ.

razkázati, žem, vb. pf. ausführlich zeigen; vse r. komu; - na drobno r., particularifieren, Jan (H.); ausweisen, nk.; r. s številkami, beziffern, DZ.

razkāzek, zka, m. ber Ausweis, bas Berzeichnis, die Tabelle, Cig., Jan., DZ.; r. troškov, Levst. (Pril.).

razkazílo, n. das Berzeichnis, die Tabelle, DZ.; kazensko r., die Straftabelle, Levst. (Nauk.). razkaznica, f. die Zobelle, DZ., Navr. (Spom.). razkazováti, újem, vb. impf. ad razkazati; ausführlich zeigen; - gur Schau herumtragen; - r. svojo ucenost, feine Beisheit austramen; - r. se, fich jehen laffen, prablen.

6,000

razkelíti, ím, vb. pf. = razklejiti, C.

razkesáti so, am se, vb. pf. von Reue erfüllt werben: razkesan, gerfniricht, C.

razkidati, kidam, vb. pf. auseinanberichaufeln: r. gnoj, sneg.

razkipęti, im, vb. pf. aufwallend auseinanderfliegen.

razkipniti, kipnem, vb. pf. aufgehend fich ausbehnen (bom Brotteige).

razkis, kisa, m. die Desorphation, Cig. (T.). razkísati, kîsam, šem, vb. pf. 1) burchjauern, Cig.; - r. se, burchfauert werden, Cig.; -

2) besornbieren, Cig. (T.), Sen. (Fiz.). razkisen, sna, adj. Desornbations, Cig. (T.). razkisiti, kisim, vb. pf. entiduern, Cig. (T.);
- = razkisati 2), besornbieren, Cig. (T.).

razklad, klada, m. 1) bie Analyfis (gramm., phil.), Cig. (T.); — die Auseinandersehung. bie Erflarung, ogr .- Valj. (Rad), DZ.; - die Auslegung, Cig., Jan.; - 2) bas Aderbeet, (rázklad) Kor.-Jarn., Jan.

razklada, f. bie Auslegung, bie Deutung, bie Erflärung, Cig., Jan.; razklade govorjenja,

Schonl.

razkiadáč, m. ber Ausleger, C.; r. sv. pisma, ogr.-C.

razkladalíšče, n. ber Auslabeplag, DZ.

razkladanje, n. 1) bas Auseinanberlegen, bas Mustramen, bas Mustaben; - 2) bas Bergliebern, bas Unalpfieren; - bas Ertlaren, das Auslegen.

razkladatelj, m. ber Ausleger, ber Ereget, Jan.(H.).

razkiadati, am, vb. impf. ad razkiasti; 1) guseinanberlegen, austramen ;auspaden, ausladen ; blago r.; — 2) zerlegen, zergliedern, analysieren, Cig.(T.); — auseinanderseben, erklären; auslegen, beuten; sanje r.

razkladavec, vca, m. 1) ber Auslober, Cig.; – 2) der Ausleger, der Deuter, der Erklärer,

Cig., Jan.

razkladek, dke, m. baš Egpojé, Jan.

razkláden, dna, adj. 1) Auslabes, Cig., DZ.; - 2) analyti**s**h, *Cig.(T.)*.

razkladnica, f. ber Auslagefaften, Jan. (H.). razkladnik, m. ber Commentar, Cig.

razkladováti, ûjem, vb. impf. - razkladati, Jan.(H.).

razkianjati se, am se, vb. impf. ad razkloniti se; = razgrebati se, sich trennen (von den Bafferfluten), Npes.-Cig.

razklásti, kládem, vb. pf. auslegen, erflaren, verbolmetschen, (-dem) ogr.-Valj.(Rad).

razkláti, kóljem, vb. pf. zerípalten; drevo, poleno, oreh r.; - r. se, fich spalten; palica se mi je razklala; pečevje se razkolje, Trub.-

razklávati, am, vb. impf. ad razklati, Mur., Danj. (Posv. p.).

razklecati, cam, čem, vb. pf. lođer o. mođelig machen: ključanico r., C.

razklejíti, ím, vb. pf. entleimen, Fr .- C.

razkléniti, klénem, vb. pf. aufichließen, öffnen; psu gobec r.; popki se razklenejo, Glas.; roke r., die Sande auseinanderfalten; (Ringe,

Rlammern, Retten, Fesseln) losen; — los-schließen, Cig.; — r. se, sich losen, sich öffnen. razklep, klepa, m. bie Auffchliegung, nk.

razklepa, f. bie Aufichliegung, bie Lofung, C. 1. razklépati, klêpam, pliem, vb. impf. ad razkleniti; aufichließen, öffnen, lofen; - usta se mu do ušes razklepajo, LjZv.

2. razklépati, klépljem, -pati, âm, vb. pf. (burt) hammern, Dengeln) breit ichlagen: koso r. razklopotáti, etam, écem, vb.pf. burch Rlatichen

verbreiten, ausflatichen, Cig. razkleti, kolnem, vb. pf. r. koga, jemandem ben Fluch lösen, Cig. (T.).

razklinjati, am, vb. impf. ad razkleti; ben

Fluch lofen, Cig. (T.). razkliti se, klijem se, vb. pf. aufteimen, C.

razkljuváti, kljúvam, kljújem, vb. pf. mit bem Schnabel gerhaden, gerpiden.

razklóniti, klónim, vb. pf. zertheilen: r. vodo, Cig.; - r. se, fich gertheilen, fich zerichlagen : valovi se razklonijo, Cig.

razklopiti, klopim, vb. pf. aufichließen, öffnen; Hal.-C.; - lofen (3. B. Riammern), Cig. (T.). razklopotáti se, otám se, óčem se, vb. pf. aus ben Fugen geben: ceber se je razklopotal, C.; - razklopotan, gerrüttet, Z., SIN. ràzknêz, m. ber Erfürst, Cig. (T.).

razkobáliti, alim, vb. pf. r. noge, bic Mige aus preizen, Jan.

razkobaljeváti, ûjem, vb. impf. ad razkobaliti, Jan. (H.).

razkocáti, am, vb. pf. zerzaujen, Dol.; razkocan, zerzaust, Kras-Erj. (Torb.).

razkocnjáti, am, vb. pf. zerzaufen, Cig., M. razkodráti, am, vb. pf. traus machen, zertraus jen; razkodran, gertraust. razkot, kola, m. bie Spaltung, ber Spaltichnitt,

ber Spalt, Cig., Jan , Cig. (T.); - (nav. razkol) bie Rirchenfpaltung, bas Schisma, Cig., Cig. (T.), nk.; (stsl., rus).

razkółčiti so, im se, vb. pf. sich die Huftbeine verrenten, Z., Burg.

razkoten, ina, adj. 1) Spalte, Spaltungse, Cig. (T.); — schismatisch, Cig.; — 2) spalte bar, Cig. (T.), Erj. (Min.)

razkoljek, lika, m. bas Spaltungsftud, Erj. (Min.); ("razkojek" = poleno, GBrda-Erj. [Torb.]).

razkolnik, m. ber Schismatiter, Cig., Cig. (T.), nk.; — stsl., rus.

razkolnistvo, n. bie Sectiererei, Cig. (T.), nk. razkólnost, f. bic Spaltbarteit, Cig.(T.). razkomajsati, am, vo. pf. posteljo r., bas Bett gerrammeln, Cig.

razkomárati, am, vb. pf. = razdrahati, C. razkomatáti, âm, νθ. pf. = razhomotati, aûs-jchitren: konje r., Dol.

razkonjáti, am, vb. pf. entideiben, beichließen, C. razkop, kopa, m. die Auseinanbergrabung, bie Rergrabung.

razkopati, kopljem, -kopati, am, vb. pf. auseinandergraben, zergraben; kup zemlje r.; gericharren; slaba gospodinja in pa kokoš: če več ima, več razkopa, Met.; - zerftören: mesto r., Guts. (Res.).

... Cierrile

razkopávanje, n. baš Auseinanbergraben, bas

Bergraben.

razkopávatl, am, vô. impf. — razkopovati; auseinanbergraben, zergraben; — nebo se razkopava, ber himmel heitert sich aus, C., Dol.

razkopčáti, km, vb. pf. aufichnallen, Cig.;

enthatein, Cig

razkopčeváti, ûjem, vb. impf. ad razkopčati, Cig.

razkopnéti, im, vb. pf. zergehen, zerschmelzen (v. Schnee).

razkopováti, üjem, vb. impf. ad razkopati. razkoráčiti se, äčim se, vb. pf. breit treten, sich ausspreizen; razkoračen, mit ausgespreizten fiften.

razkorenjeváti, fijem, vb. impf. bie Burgel

ausziehen, Cel. (Ar.).

razkosanje, n. bie Berstüdelung.

razkosáti, âm, vb. pf. zerftildeln.

razkosilo, n. bie Berftudelung (ber Grundftude), Svet (Rok.).

 razkositi, im, vb. pf. = razkosati, Guts.-Cig., Mur.

2. razkosíti, ím, vb. pf. auseinandermähen.

razkosmanik, m. ein zerraufter Kopf, Jarn. razkosmáti, 8m, vb. pf. zottig machen, Cig.; zerzaufen, zerfehen, C.

razkôš, f. i) bie Bolluft, Cig.(T.), nk.; —
2) ber Lugus, Cig.(T.); — po drugih slov.
jezikih.

razkošedráti, 2m, vb. pf. = rezkuštrati: razkošedrani lasje, Notr.

razkóšen, šna, adj. 1) wollūftig, nk.; — 2) luguriöš, nk.; — po drugih slov. jezikih. razkošíti se, ím se, vb. pf. bujdig werben, C.;

— prim. košat,

razkoštráti, âm, vb. pf. = razkuštrati, Trst. (Let.), Bes.; razkoštran, zerzaušt, Cerovo-Erj. (Torb.).

razkováti, kújem, vb. pf. auseinanberschmieben, zerschmieben; zerhämmern; — r. konja, dem Bserbe die Huseisen abnehmen, Levst. (Podk.). razkoždráti, am, vb. pf. — razkoštrati; raz-

koždran, Ip.-Erj. (Torb.).

razkrājati, am, vb. impf. ad razkrojiti; t) spalten, r. se, sich spalten, sich theilen, Cig.;
— zerlegen, zergliedern; r. besede do debla ali osnove, Navr. (Kop. sp.); — 2) chemisch zersehen, auslösen, Cig. (T.), C., nk.; r. se, sich zeriehen, Erj. (Min.), Vest.

razkralj, m. ber Ertonig, nk.

razkrāpljati, am, vb. impf. ad razkropiti; zeripriķen: kri r., Let.; — r. se, sich zerstruen, ausemandergehen, Zora; ljudje se razkrapljajo, Bes.

razkrečati, am, vb. pf. = razkrečiti, Mur., Cig., Mik.; - r. se, bie Beine auseinanderfpreizen, Cig.

razkrečávati, am, vb. impf. ad razkrečati, Mur.; auseinanderzerren, V.-Cig.

razkrečeváti, ûjem, vb. impf. ad razkrečiti, Mur., Cig.

razkręčiti, im, vb. pf. auseinanbetreden, ausipreizen, Cig., C., Svet. (Rok.), Vrt.; r. telo na križ, ogr.-C.; — r. se, sid aussperren: udavu se čeljusti grdo razkrečijo, Vrt.; — r. se, bie Beine auseinanbersperren, grässichen, Cig., Telov.; razkrečeno hoditi, GBrda; — prim. 1. krečiti.

razkrehniti, krehnem, vb. pf. mit einem Rrach entzwei brechen o. fniden; — r. se, frachend

brechen, in Stude geben, Jan.

razkręka, f. die Gratschstellung, Telov. razkrękniti, kręknem, vb. pf. auseinandersspreizen, Mur., Mik.; — r. se, die Beine auseinanderspreizen, Cig.

1. razkréniti, krénem, vb. pf. ausspreizen: noge r., C.; r. past, die Falle ausschließen, Zora. 2. razkréniti, nem, vb. pf. = razkrepiti, DZ. razkrèp, krépa, m. die Aussebung: r. pravic, DZ.

razkrépati, pam, pljem, vb. impf. ad 2. razkreniti, DZ.

razkrepiti, im, vb. pf. ungultig machen, aufheben: r. pogodbo, DZ., nk.

razkrhljáti, am, vb. pf. in Schnitten zerfchneiben: jabolko r., Cig.

razkfhniti, kfinem, vb. pf. entzweibrechen, zerbrechen; r. se, entzweibrechen (intr.), in Stude gehen.

razkričati, im, »b. pf. 1) ausschreien; verichreien; — 2) r. si gelo, sich heiser schreien; — r. se, sich zerschreien.

rezkričávati, am, vb. impf. ad razkričati: birič je razkričaval svoj razglas, LjZv.

razkriliti, im, vb. pf. unauftandig enthüllen: r. koga, se, vzhSt.-C.

razkrîšpati, am, vb. pf. gergausen: kure so ajdo razkrišpale, Trst. (Let.).

razkríti, krijem, vb. pf. aufdeden, abbeden, enthüllen; r. streho; r. glavo, das Haupt entblößen; — r. svoje misli, srce svoje, feine Gebanten, fein Herz offenbaren.

razkrívanje, n. doš Aujbeden, doš Enthüllen. razkrívati, am, vb. impf. ad razkriti.

razkriž, kríža, m. = razkrižje, Meg., Dict. razkrižek, žka, m. = razkrižje, C., Hip.(Orb.). razkrižíšče, n. = razkrižje, Dalm.

razkrīžje, n. die Begescheibe, ber Rreugweg, ber Scheibeweg, Habd., Dict., Cig., Jan., C.; razkrīzje, Mik.

razkrdj, krója, m. die Zersetung, die Anasyse (chem.), Cig. (T.), Sen (Fiz.), DZ., Nov.; električni r., die Elektrolyse, Sen. (Fiz.); — r. svetlobe, die Zerstreuung des Lichtes in Farben, Žnid.

razkrôjba, f. = razkroj, Jan. (H.).
razkrójen, ina, adj. zerjephor, Jan. (H.).
razkrojeváti, újem, vb. impf. = razkrajati,

Cig., Jan.
razkrojilo, n. der Bersehungsapparat, C.

razkrojína, f. daš Berfegungsproduct, Cig. (T.), C.
razkrojítev, tve, f. die Berfegung, Jan., C.

razkrojite, im, vb. pf. 1) trennen, ipalten, zertheilen; zerschneiben, Cig.;—r. se, sich theilen,
sich spalten;—2) chemisch zersegen, zersegen,
anathsieren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; r. se,
sich zersegen, Cig. (T.), nk.

Canalo

razkrônati, am, vb. pf. ber Krone berauben. Cig., C.

razkropiti, im, vb. pf. 1) auseinandersprigen, geriprigen; blagoslovljeno vodo r.; hudobnega upanje je kakor tanka pena, katero vihar razkropi, Škrinj.-Valj. (Rad); - 2) auseinandersprengen, zerftreuen, auseinanberjagen; r. sovražnike; - r. se, sich zerstreuen, sich perlaufen; naj se ajdje razkrope! Dalm.; ljudstvo se razkropi, Jurč.

razkfšiti, kršim, vb. pf. in Stude brechen, Cig., Jan.; r. se, gertrummert werben: ladia

se je razkršila, Glas.

razkrúšiti, krūšim, vb. pf. 1) auseinanberbrechen; - gerftoren; r. kraljestvo, Dalm.; - r. se, zerfallen; — 2) vom Tijche trennen, abgesondert effen laffen, C., St.-M.

razkuhati, kuham, vb. pf. zerfochen; - r. se, burch Rochen auseinanbergeben, aufgelöst werden; meso se je razkuhalo.

razkup, m. bie Auflöjung ber Raufes, bas Rurückteten vom abgeschlossenen Raufe, Cig., C., Svet.(Rok.).

razkuriti, im, vb. pf. tuchtig burchheigen.

razkustranec, nca, m. ber Straubfopf (vom Mann), Jan.

razkustranka, f. ber Straubfopf (vom Beib), Jan. (H.).

razkúštrati, am, vb. pf. zerzaujen; ves razkuštran, razkuštranih las, Jurč.; tudi: razkuštráti.

razkuzmáti, am, vb. pf. = razkosmati, zergaufen, Dol.; gladi si razkuzman črni podbradek, Jurč.; razkuzman berač, LjZv.

razkūžba, f. die Desinfection, Cig. (T.), DZ.,

razkúženje, n. = razkužba, Jan. (H.).

razkuževalnica, f. bad Desinfectionalocale, DZ, razkuževáti, ûjem, vb. impf. ad razkužiti, Cig. (T.), DZ., nk.

razkužílo, n. das Desinfectionsmittel, Cig. (T.), DZ.

razkúžiti, im, vb. pf. desinficieren, Cig. (T.), DZ., Erj. (Min.), nk.

razkvadrováti, ûjem, vb. impf. (pf.) die Qua-

bratwurzel ausziehen, Cel.(Ar).
razkvásiti, im, vb. pf. 1) durchfauern, Jan.

(H.); — 2) ausplaufchen, Jan. (H.). razlaga, f. die Auseinandersesung, bie Erfla-

rung, bie Muslegung.

razlagatelj, m. ber Husleger, ber Erflarer, Cig. razlagati, am, vb. impf. ad razložiti; 1) auspaden, austramen; blago r.; - gerlegen, Cig.(T.): - analysieren, Cig.(T.); - 2) auts einanderjegen, auslegen, erflaren.

raziagavec, vca, m. ber Ausleger, ber Deuter, ber Erflärer.

razlaka, f. = razviaka, bas Gerümpel (tudi: rázlaka), Levst. (Zb. sp.), LjZv.

razlamati, mam, mljem, vb. pf. nacheinanber gerbrechen, Mur.

raziamljati, am, vb. impf. ad razlomiti; zerbrechen, Cig.

razlastilen, Ina, adj. Erpropriations. DZ.; razlastílna razsodba, DZ.

razlastitev, tve, f. bie Expropriation, Cig., DZ., Nov., nk.

razlastiti, im, vb. pf. expropriieren, Cig., Jan. razlaščenec, nca, m. ber Expropriat, DZ.

razlaščeváti, ûjem, vb. impf. ad razlastiti,

razleg, lega, m. bas Sallen, ber Bieberhall, V.-Cig., M.; nobenega razlega nisem čul, LjZv.

razieganje, n. bas Sallen, bas Schallen.

razlégati se, lêgam se, vb. impf. ad razlegniti se; hallen, idallen, tönen; ziutraj in zvečer se petje psalmov razlega, Trav.-Valj. (Rad); veselje se razlega po širokem in dolgem, Ravn.; od treh strani se je razlegalo zvonjenje, Erj. (Izb. sp.).

razléget, gla, adj. ausgebehnt, Jan.

razlegniti se, legnem se, vb. pf. hallend fich verbreiten, erschallen, wiederhallen, Cig., Jan., Cig.(T.); novica se je razlegnila po vsej deželi, Glas.

razleskáti, am, vb. pf. zerfnaden, Cig. razléskniti, lęsknem, vo. pf. zerfnaden, Mur.,

Cig., Danj. (Posv. p.).
raziesti se, lezem se, vb. pf. auseinanderfriechen; raki so se razlezli; - auseinandergeben (z. B. von Teig, Di); — zidovje se razleze = razpade, Jurc.; - fich verbreiten, um sich greifen: bolezen se razleze, Jan.; pohujšanje se je razlezio, Jap. (Prid.).

raziet, leta, m. die Explosion, Cig. (T.), DZ. raziétati se, lêtam se, vb. impf. ad razie-

teti se.

razléten, toa, adj. Explosiones, nk.

razleteti se, im se, vb. pf. 1) auseinander-fliegen, zerstieben; mladici so se razleteli; - pleva se z gumna razleti, Dalm.; denar se brž razleti; - sich verlieren: ljudje so se razleteli, Zilj .- Jarn (Rok.); - in Stude fliegen, geripringen, platen, explodieren; puska se je razletela; - 2) recht ins Laufen tommen: konji so se razleteli, Svet. (Rok.).

razletljiv, iva, adj. explobierenb, Cig. (T.), DZ. razlezávati se, am se, vb. impf. = razlezo-

vati se, Erj. (Izb. sp.).

razlezováti se, ûjem se, vb. impf. ad razlesti se.

razlîček, čka, m. die Abart, bie Spielart, Cig. (T.), Erj.(Min.).

razliden, dna, adj. ungleichartig, verschieben.

razlidica, f. bie Bariation, bie Abart: mnogobrojne barvne različice, Žnid.

razlicje, n. bie Berichiebenheit, ber Contraft, Cig., Jan., Cig. (T.).

različnost, f. die Berichiebenheit.

razlijati, am, vb. impf. ad razliti, = razlivati. razlika, f. ber Unterichieb, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; razlika mika, Zv.; — rázlika, kajk.-Valj.(Rad).

razlikovanje, n. bie Untericheidung, nk.

razlikováti, üjem, vb. impf. unterscheiden, r. se, sich unterscheiden, nk.; - hs.

razlitek, tka, m. bie verschüttete Fluffigfeit: razlitke po mizi pobrisati, LjZv.

razlíti, líjem, vb. pf. auseinandergießen, allenthalben ausgießen; — ausschütten, verschütten; pol kupice vina r.; r. se, sich ergießen; žolč se mu je razlil, die Galle gieng ihm über; — razlējem, kajk.-Valj.(Rad); -lejém, ogr.-Valj.(Rad).

razliv, m. ber Erguis, Cig.

razlivati, am, vb. impf. ad razliti.

razlizati, žem, vb. pf. gerieden.

razljútiti, ljūtim, vb. pf. erzürnen, empören, r. se, ergrimmen, Cig., Jan., nk.; — hs.

razloč, m. = razloček, ogr.-C.

razločati, am, vb. impf. ad razločiti; unterideiben, nk.; zakon razloča, katere stvari pristoje temu odboru, katere občinam, Levst. (Nauk).

raziocba, f. bie Absonderung, Cig.

razloček, čka, m. ber Unterschied; — z razločkom povedati — razločno p., bentlich

fagen, Svet. (Rok.).

razlóčen, čna, adj. 1) ídjeibbar, trennbar, Jan.

(H.); — 2) unterfdeibbar: beutlidj; razločno govorjenje; razločno povedati, govoriti, učiti; — 3) = različen, ogr.; — 4) = odločilen, entideibend, Cig.; — 5) razločno, einzeln, Kreli.

razločeník, m. ber Reber, Krelj.

razióčenje, n. 1) bie Trennung, (raziočenjè) ogr.-Valj.(Rad); — 2) bie Unterscheibung, kajk.-Valj.(Rad).

razločeváten, ina, adj. unterscheibenb, Jan.

razločevânje, n. das Trennen; — das Untericheiden.

razločeváti, ûjem, vb. impf. ad razločiti.

razločíten, ina, adj. untericheibenb, Untericheibungs, nk.; razločítno znamenje, DZ. razločíto, n. boš Untericheibungszeichen, Cig.,

DZ. razlošītev, tve, f. bie Trennung, die Scheibung,

Jan., nk.; — bie Unterscheibung, Jan., nk. razločiti, im, vb. pf. 1) trennen, scheiben, absonbern: (drugi me čejo) z sjubim razločiti, Npes.-K.; — chemisch aussinandergehen, Cig.; — r. se, scheiben, auseinandergehen, Cig.; po tem pomenku sta se poslovila in razločila, LjZv.; — r. se z detetom, entbunden werden, Cig.; — 2) unterscheiben; modro od zelenega r.; ersennen: v temi nisem mogel razločiti, kdo je bil; — 3) entscheiden, Cig.(T.); boj r., Npes.-Cig.; v imenu vsega naroda r. kaj, Vod.(Izb. sp.).

razločljiv, adj. 1) = razločen 1), zertrennbar,

Jan.(H.); — 2) = razločen 2), untericheidbar,

Cig.

'razloenik, m. ber Schiebsrichter, Dict., Hip. (Orb.), C.

razločnost, f. 1) die Deutlichkeit; — 2) die Berschiebenheit, Cig.

razlog, lóga, m. ber Grund, Cig., Jan., nk.; rázlog, Valj. (Rad); z razlogom, brez razloga, mit, ohne Grund, LjZv.; — stsl.

razloga, f. die Auslage, ber Auslagefaften, Jan. (H.).

razlok, loka, m. 1) ber Unterschieb, Ravn.-Cig.; — 2) die Unterscheidung: brez razloka, ohne Berstand, Dol.-Mik.; — 3) die Entscheidung, DZ.

razioka, f. 1) die Trennung, C.; — 2) die Unterscheidung, C., kajk.-Valj.(Rad); — 3) die Entscheidung, Cig.(T.), DZ.

raziom, ioma, m. bas Entzweibrechen, ber Bruch, Cig.

razlomástiti, astim, vb. pf. mit Ungeftum gerbrechen, geriprengen, Cig.

raziomek, mka, m. bas Bruchstüd, M.

razlomen, mna, adj. brechbar, gerbrechlich, Jan. (H.).

raziómiti, lómim, vb. pf. zerbrechen; na drobne kosce r. palico; — r. se, zerbrechen (intr.). raziomljív, iva, adj. — raziomen, Cig., Jan. raziómnost, f. die Brechbarteit, die Zerbrechelichteit, Jan. (H.).

raziotek, tka, m. = razioček, Trub., Krelj-Mik. raziožba, f. 1) bie Auslage, bie Ausstellung, Jan.(H.); — 2) bie Darstellung, bie Erstä-

rung, Cig. (T.), DZ.

razlóžen, žna, adj. 1) zerlegbar, Cig. (T.), DZ.;
— 2) verftändlich, beutlich, Mur., Jan.; razložno govoriti, Burg.; r. pridigati, Polj.;
— 3) r. človek = človek, ki zna vsako
stvar dobro razložiti, Svet. (Rok.); — 4) tationea, Cig. (T.).

razložitev, tve, f. die Auseinandersepung, die

Ertlarung, nk.

raziožíti, ím, vb. pf. 1) auseinanberlegen; r. blago; — zur Schau ausstellen; — 2) auseinanbersegen, barlegen, erklären. razložník, m. der Aussteller, C.

razlóžnost, f. die Berständlichkeit, die Deutlichkeit, Mur., Cig.

razlúčati, am, vb. pf. auseinanberichleubern, gerichleubern.

razlúpati, am, vb. pf. gerbrechen, Prip.-Mik.;
- hs.

razlúščiti, im, vb. pf. schalen: (fig.) uganko r., ein Rathsel errathen, Zv.

razmagati se, am se, vb. impf. ad razmoči se; junehmen, ftarfer werben: ogenj, bolezen se razmaga, Cig.

razmagnētiti, im, vb. pf. enimagnetisieren, Cig.

razmah, maha, m. die Schwingungsweite, die Amplitude (phys.), Cig. (T.), Sen. (Fiz.), Znid., LjZv.; dober r. imeti, gut auswerfen (vom Berpendikel), Cig.

razmáhati, am, vb. pf. auseinanberfchlagen: narodni duh je bil že krepko razmahal peroti, Zv.; — ogenj r. = mahaje razpihati,

anfachen, Cig.

razmáhniti, mahnem, vb. pf. peroti r., die Flügel ausbreiten, SIN.

razmahováti, ûjem, vb. impf. ad razmahniti, razmahati, Cig.

razmájati, jam, jem, vb. pf. wadelig o. wanlend machen; r. se, wadelig werden, zu wadeln anfangen; zob se mi je razmajal; jezik se mu je razmajal, er ist gesprächig geworden; — erschüttern, nk. razmak, máka, m. ber Abstand, h. t.-Cig. (T.), DZ.

razmāka, f. die Aufweichung durch eine Flussigfeit, V.-Cig.

razmakati, kam, čem, vb. impf. ad razmočiti; in einer Flüffigfeit weich machen, zerweichen, aufweichen.

razmákniti, nem, vb. pf. = razmekniti. razmalíčiti, íčim, vb. pf. in: r. se, moralisch verberben, ausarten, Kras, Ip., Dol. - Erj. (Torb.); — prim. it. malizia, die Bosheit, die Tüde, Erj. (Torb.).

razmaliti, im, vb. pf. in einzelne fleine Stude theilen, gerfleinern, Cig.

razmáljati, am, vb. impf. ad razmaliti; zetfleinern, Cig.; r. kruh med otroke, Brot
in fleinen Stüden unter Rinder austheilen,
Cig.; - r. se, sich verfrümeln, Cig.

razmašiti, im, vb. pf. = odmašiti, entpfropfen, Cie.

razmatati, am, vb. impf. ad razmotati; = razmotavati, ju entwirren suchen, Zora.

razmātrati, am, vb. impf. ad razmotriti. nk.;
— hs.

razmaz, maza, m. ein verzärteltes Kinb, Jan. (H.).

razmazanec, nca, m. ber Bergartelte, Jan. (H). razmazanost, f. die Bergartelung (als Eigenfchaft), Jan. (H.).

razmázati, mážem, vb. pf. 1) auseinanderftreichen, zerichmieren; -- 2) verzärtein, Jan.; razmazan otrok, Podkrnci-Erj. (Torb.).

razmázen, zna, adj. jómierig: razmazna zemlja,

razmázniti, máznem, vb. pf. zerquetíchen, Cig. razmečíti, ím, vb. pf. zerweichen, weich machen. razmečkáti, âm, vb. pf. zerweichen; zerfnittetn. razmehčáti, âm, vb. pf. zerweichen, weich machen; r. se, weich werben.

razmēja, f. die Grenzicheibe, Cig., Jan., Cig. (T.); magnetna r., die magnetische Indifferenzzone, Sen. (Fiz.).

razmejek, jka, m. die Grensicheibe, Cig., Jan., Raic (Slov.).

razmejen, jna, adj. Greng., Jan. (H.).

razmejeváti, ûjem, vb. impf. ad razmejiti. razmejíten, ina, adj. Scheibe: razmejítno pogorje, bas Scheibegebirge, Jan. (H.).

razmejstev, tve, f. die Grenzscheibung, Cig. razmejsti, im, vb. pf. burch eine Grenze scheiben, Cig.

razmeketáti, etâm, káčem, vb. pf. zerrüttelu, gerrütten, Cig.; nečisti duh njega razmekače, Trub.

razmekníti, máknem, vb. pf. auseinanberrūden; — crweitern; — r. se, auseinanberrūden (intr.); zid se razmakne, in gost gre skozenj, LjZv.; hribi se razmaknejo, Zora. razmelíniti, înim, vb. pf. zerwühlen, aufwühlen:

bik je tla razmelinil, Cig.

razmencáti, âm, vb. pf. zerreiben. razmendráti, âm, vb. pf. zerireien, Cig. razmênek, nka, m. baê Gelpräch, SIN.

razmenîsba, f. bie Gacularifierung (eines Monches), Cig. razmeníšiti, íšim, vb. pf. (einen Mönch) fáculattiieren, Cig.; razmenišen redovnik, DZkr. razméniti so, im se, vb. pf. sich besprechen, C. razménjati, am, vb. pf. wechseln: denar r., Cig. razmèr, méra, m. baš Berháltnis, Cig., Jan., Cig. (T.), Žnid., DZ.; — stsl.

razmēr, f. = obmer, die Dimension, Jan. razmēra, f. das Berhältnis, Cig., Jan., nk. razmērek, rka, m. 1) == razmera, das Berbältnis, Cig.; — 2) das Gutgewicht, Cig. (T.).

razmeren, rna, adj. 1) verhaltnismäßig, Cig., Jan., nk.; — 2) Berhaltnis-: razmerni racun, bie Berhaltnisrechnung, Jan. (H.).

razmerilo, n. bie Bemessung: r. davka, DZ. razmerina, f. das Gutgewicht, Cig. (T.). razmeritev, tve, f. die Ausmessung, Levst.

(Cest.).

razmeriti, merim, vb. pf. abmeffen, ausmeffen; gozde r. in razdeliti, Jurc.; r. davke, bie Steuern bemeffen, DZ.

razmérjati, am, vb. impf. ad razmeriti, Cig., M. razmerjávati, am, vb. impf. ad razmeriti, Levst. (Cest.).

razmērje, n. bas Berbaltnis, Cig., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.), Cel. (Ar.), nk.

razmernik, m. das Berhältniswort, die Präposition, Jan., Levst. (Sl. Spr.).

razmernost, f. die Berhaltnismäßigfeit, Cig., nk.; — bas Gleichmaß, Jan.

razmērski, adj. Berhālinise: razmersko število, Cel. (Ar.).

razmésti, métem, vb. pf. auseinanberfegen. razmestitev, tve, f. die Dislocation, DZ. razméstiti, im, vb. pf. dislocieren, C., Raic

(Slov.). razmesati, am, vb. pf. aufmifchen, burchein-

andermischen, aufrühren. razmèt, meta, m. 1) die Berstrenung (phys.), Cig. (T.); r. svetlode, Sen. (Fiz.), Znid.; — 2) der Schutt, Mur., Cig.

razmetaten, ina, adj. gerstreuungs, Jan. (H.).
razmetalisco, n. ber gerstreuungspunkt, Znid.
1. razmetati, metam, vb. impf. ad razmesti;
auseinandersegen.

razmétati, mécem, I. vb. pf. außeinanberwerfen; burcheinanberwerfen, zerwerfen; vso
obleko r. po sobi; — zerfitzeuen; — vergeuben; vse imetje r.; - II. razmétati, metam, čem, vb. impf. ad razmétati; außeinanberwerfen; Razmeta, razgraja, Vse tare
pod pest, Vod. (Pes.).

razmetávati, am, vb. impf. = 2. razmetati II., auseinanberwerfen.

razmétavec, vca, m. der Borichneider bei einem Hochzeitsschmause (saljivo), Svet. (Rok.).
razméten. tna. adi. Berfireunnos. Cig. (T.).

razméten, ina, adj. Berstreuungs, Cig. (T.). razméti, mánem, vb. pf. gerreiben. razmetina, f. = razvalina, die Ruine, C.

razmetišče, n. = razmetališče, Jan. (H.).
razmętnica, f. leča r., bie Berstreuungslinje,

razmętnik, m. = zapravljivec, Jan. (H.); - hs. razmętvati, am. vb. impf. ad razmeti, Jan. (H.). razmičen, čna, adj. bivergierenb, bivergent, Cig. (T.).

razmičnost, f. die Divergeng, Cig. (T.). razmikástiti, ästim. »b. pf. zeríchütteln, et-

schüttern, SIN.

razmikati, mîkam, čem, l. vb. impf. ad razmekniti; auseinanberruden; - r. se, auseinanderruden (intr.); cestisce se razmika (weicht aus), Levst. (Cest.); - fich verbreiten, Jan.; ljudje se množijo in po zemlji razmikajo, Ravn.; - II. vb. pf. razmîkati, am, gergupfen, gergaufen, Mur., Cig., C.; razmikan, zerzaust, C.

razmiliti, im, vb. pf. verfeifen (chem.), Cig.

razmiljati, am, vb. impf. ad razmieti; zer-

mablen, Cig., C. razmiriti, im, vb. pf. 1) (Streitenbe) auseinanderbringen, Cig.; - 2) entzweien, Jan.; r. se. in gant gerathen, C. razmirjati, am, vb. impf. ad razmiriti, Jan.

razmisein, adj. mit Bebacht; razmiselno,

razmiselnost, f. die Aberlegungsfraft, Cig. razmîslek, sleka (selka), m. die Erwägung, ber Bebacht, Jan.

razmisliti, mislim, vb. pf. 1) fiberlegen, ermagen, Cig., Jan.; dobro r. kaj, Guts. (Res.); – 2) r. se, seine Gebanken auf anbere Gegenftanbe lenten, fich gerftreuen; r. se in nejti tolabe, Jurc.; — razmisljen, gerftreut.

razmistjaj, m. Die Erwägung, Die Speculation,

Cig.(T.).

razmisljanjo, n. bas Ermagen, Jan. (H.). razmišljati, am, vb. impf. ad razmisliti; nochbenten, überlegen, ermagen, Cig., Jan., Trub .-Mik., nk.

razmieljava, f. bie Erwagung, Jan.

razmisljávanje, n. das Ermagen, bie Uberlegung, kajk .- Valj. (Rad).

razmišljávati, am, vb. impf. == razmišljevati, kajk.-Valj.(Rad).

razmistjenec, nca, m. ber Berftreute, Jan. razmīšljenka, f. bie Berftreute, Jan. (H.).

razmistjenost, f. bie Berftreutheit ber Gebaufen.

razmišljovanje, n. das Erwagen, die Meditation, Jan. (H.).

razmišljeváti, ûjem, vb. impf. = razmišljati, Cig., Jan.

razmišljiv, iva, adj. bebachtfam, Jan., C.

razmiti, mijem, vb. pf. burch Baichen verberben, vermaschen (v. Farben): razmit, perwaschen, Jan. (H.).

razmlatiti, im, vb. pf. gerbreichen; - gerprügeln, zerichlagen.

razmieti, meljem, vb. pf. germablen; - getmalmen.

razmlinčiti, im, vb. pf. auseinanderquetichen, zerquetichen, V.-Cig., Sol.; — razmlinčen = razblinjen, breitgeschlagen, Cig. (T.).

razmliniti, im, vb. pf. - razmlinčiti, V.-Cig., M.; - burch Schlagen breiter machen, platt ichlagen, Ravn.-M., Lašče-Erj. (Torb.).

razmnožávati, am, vb. impf. = razmnoževati, DZ., Let.

razmnožba, f. die Bermehrung, die Berbielfältigung, Cig. (T.), nk. razmnožek, zka, m. die Bervielfältigung, DZ.

razmnoževáti, ûjem, vb. impf. ad razmnožiti.

razmnožitev, tve, f. die Bermehrung; - notranja r., enbogene Bellenbilbung, Erj. (Som.). razmnožíti, ím. vb. pf. vermehren, verviel-

fältigen; r. se, fich vermehren, fich ausbreiten. razmóči, mórem, vb. pf. 1) hiso r., ein Haus berabbringen, Svet. (Rok.); - 2) r. se, an Rraft gunehmen, überhandnehmen, Cig.

razmočílo, n. das Aufweichmittel, C. razmóčiti, móčim, vb. pf. mittelft einer Fluf-

figfeit gerweichen, aufweichen, auflofen; - r. se, aufweichen (intr.); trd kruh se v vodi razmoči.

razmodriti, im, vo. pf. gefcheit machen, wisigen, C.; - r. se, gescheit werben, Let.

razmodrováti, üjem, vb. pf. ergrübeln, Jan. (H.).

razmók, móka, m. bie Tinctur, Cig. (T.), C. razmókniti, môknem, vô. pf. von Raffe burchbrungen werben, C.

razmotáti, am, vo. pf. aufwickeln; - entmirren; r. zamotano prejo; (pren.) r. težavno zadevo, nk.

razmotávati, am, *vb. impf. ad* razmotati.

razmotiti, im, vb. pf.-trüben.

razmotrávati, am, vb. impf. == razmatrati, Jan. (H.).

razmotriti, im, vb. pf. ermagen, Levst.(Zb. sp.);

razmozgati, am, vb. pf. burchgrubeln, C. razmoždžiti, im, vb. pf. gerquetichen, ogr.-C.

razmráziti, mrůzim, vb. pf. durchfällen, ogr.-C; - r. se, sich erfalten, Cig., Vrtov. (Vin.). razmreváriti, arim, vb. pf. zerichinben, gerfleischen, C

razmréti se, mrèm, mfjem se, vô. pf. burch ben Tob getrennt werben, C.

razmręžje, n. železnično r., has Eisenbahnnes, DZ.

razmfeiti, im, vb. pf. entwirren, vzhSt. - C.; — prim. 1. mrsiti 3).

razmfščenec, nca, m. ber Bergauste, Cig., C. razmfščiti, im, vb. pf. zerzaufen; razmrščen (nav. razmršen), zerzaušt.

razmeviti, im, vb. pf. zerbrodeln, verfrumeln; razmrvi hleb kruha! - vse mrvice so kruh, Vrtov. (Km. k.).

razmúčiti, im, vb. pf. zermartern, Cig., nk. raznaroditi, im, vb. pf. entnationalifieren, C.,

raznaša, f. bie Berleumdung, C. raznašáč, m. ber Colborteur, nk.

raznašanje, n. 1) das Austragen; - 2) bas Ausrichten, bas Berleumben; - 3) bas Berprengen.

raznāšati, am, vb. impf. ad raznesti; 1) nach berichiebenen Richtungen tragen, austragen; pisma, časnike r.; - zerstreuen; veter pleve raznasa; - beim Tragen berftreuen; lepo nesi, ne raznašaj! - berichleppen: dekla rada raznaša, Svet. (Rok.); svoje r. (vergeuben), Skrinj .- Valj. (Rad); - 2) herum-

CHANGE

erzählen, unter bie Leute bringen; laznjive novice r; - ljudi r., Leute ausrichten, verleumben; — 3) zerfprengen. raznašav, ava, adj. perfeumberifch, Mur. raznašavec, vca, m. 1) ber Herumtrager, bet

Austrager Cig., nk.; - 2) ber Berichlepper, (raznašavec) Valj. (Rad); - 3) ber Boftentrager, Cig.; - ber Berleumber, Mur., Cig. raznašavka, f. i) die Austragerin, Cig., nk.;

— 2) die Berichtepperin, (raznašavka) Rog.-Valj. (Rad); — 3) die Berleumberin, Mur.,

raznasávost, f. verleumberifches Wefen, Mur. raznaškovati, ujem, vb. impf. beritagen, berichleppen, C.

raznašljiv, adj. 1) ber gerne etwas verschleppt: raznašljiva dekla, Svet. (Rok.); — 2) kdor rad raznaša ljudi, Svet.(Rok.).

raznemóči se, mórem se, vb. pf. erfranten, C. raznésen, sna, adj. Spreng-: raznęsni prah, preparat, DZ.

raznesiten, tha, adj. = raznesen, Cig. (T.). raznesilo, n. ber Sprengftoff, Cig. (T.), DZ.

raznésti, nésem, vb. pf. 1) auseinanbertragen, austragen; vsa pisma v eni uri r.: zerftreuen; veter je pleve raznesel; - beim Tragen berfireuen; polovico pšenice je po poti raznesel ;- 2) ausiprengen, unter die Leute bringen, ausflatichen; - r. koga, jemanden vertiatichen, berleumben; ni je hotel raznesti, Trub.; vi me reznesete, Met.; - r. se, fich unter ben Leuten verbreiten; raznesla se je govorica, Jan. (H.); - 3) zersprengen; kotel je razneslo; razneslo me bo, ich werbe plagen; r. koga na solnčni prah, Kres.

raznéti, námem, vb. pf. Vest., pogl. sneti. raznetiti, im, vb. pf. gehörig burchheizen o. einbeigen; - r. se, burch bas Beigen recht beiß werben; - r. se, (fig.) in hige gerathen; lebhaft werben: pri vinu se je raznetil govor, Erj. (Izb. sp.).

raznéžiti, nêžim, vb. pf. verzarteln, SIN. razniti se, nidem se, vb. pf. M., pogl. raziti se. raznizati, nîzam, žem, vb. pf. auseinanberfaffen, abreihen, Mur., Cig., Mik.; - (bie Guben eines Gemebes) auflofen, Cig.

raznizováti, ûjem, vb. impf. ad raznizati, abreiben, Cig.

raznobárven, vna, adj. periciebenfarbig, Cig., Jan., nk.

raznobiren, rna, adj. perfchiebenartig, C. raznobojen, jna, adj. verichiebenfarbig, nk. raznocvéten, tna, adj beischieben blübenb, Cig. raznocasen, sna, adj. ungleichzeitig, Jan.

raznočlen, člena, adj. ungleichgliebrig, Jan., Cig. (T.), Erj. (Z.). raznochten, tna, adj. gemischtlinig, Cig. (T.),

Cel.(Geom.). raznodláčen, čna, adj. verschiebenhagrig, Jan.

raznodoben, bna, adj. ungleichzeitig, Jan.,

Cig.(T.).raznoga, f. ber Aft, ber Bweig, C.

raznogat, áta, adj. aftig, C. raznoglasen, sna, adi, vericiebenstimmig, nk. raznoimen, adj. ungleichnamig, Cig.(T.). raznoimenski, adj. ungleichnamig, Cel. (Ar.). raznojezičen, čna, adj. periciebenipracija nk. raznokák, adj. (jo) mancher: raznokaka opomnja, Levst.(Nauk).

raznoklásen, sna, adj. verichiebenabrig, Bes. raznokóten, tna, adj. ungleichwinflig, Cig.(T). raznokritec, ica, m. raznokritci, die Ungleich-

flügler, Cig. (T.).

raznoličen, čna, adj. verichiebenartig, Cig.(T), LjZv., nk.; raznolične pokrajine, Navr.(Let.); ungleichartig: raznoliena hribina, Erj.(Min.). raznolionost, f. bie Berichiedenartigfeit, Die Ung'eichartigfeit, nk.

raznolik, lika, adj. 1) = raznoličen, nk.; -2) raznoliko, jo mancherlei, Jurč.

raznomiseln, solna. adj. verschieben bentenb, verschiedener Meinung, Cig., nk.

raznomiseinost, f. Die Meinungeberichiebenheit, DZ.

raznomislije, n. bie Meinungsverichiebenheit, Cig. (T.), DZ.

raznoobrazen, zna, adj. verschiedengestaltig, Jan.(H.).

raznoplosk, plóska, adj. gemijchtflächig, Cig.

raznorámen, mna, adj. ungleicharmig, Cig.

raznorob, roba, adj. ungleichfantig, Cig. (T.). raznos, nosa, m. der Abraum (mont.), Jan. (H.).

raznositi, nosim, vb. pf. 1) mit dem Auseinandertragen, Austragen fertig werben; r. vsa pisma; - 2) abtragen; r. črevlje; - 3) r. se nad kom, jemanben ablanzeln, Kr.

raznosreden, dna, adj. egcentrijch, Cig. (T.), Cel. (Geom.).

raznost, f. bie Berichiebenbeit, bie Ungleichheit; slovanščina se je razcepila v raznost, Levst. (Nauk).

raznostran, strana, adj. ungleichfeitig, Cig., Jan., Cig. (T.).

raznostraničen, čna, adj. ungleichseitig, Cel. (Geom).

raznošaj, m. ber heruntrager: (sv. Nikolaj), Otročjih jabolk raznošaj, Levst. (Zb. sp.). raznoter, adj. verichiebenartig.

raznoterost, f. bie Berichiebenartigfeit. raznotina, f. die Bariante, Cig.(T.), DZ., Str. raznoverec, rea, m. ber Anbersgläubige, bet Selerodoge, Jan.(H.)

raznovéren, rna, adj. heterobor, Jan.(H.). raznoverje, n. bie Religioneberschiebenheit, Cig. (T.).

raznovêrstvo, n. = raznoverje, Jan (H.). raznovfsten, tna, adj. verschiebenartig, beterogen.

raznovestnost, f. bie Berichiebenartigfeit, bie Beterogenitat.

raznóžen, žna, adj. jabelbeinig, Erj. (Torb.). razobesiti, obesim, vb. pf. aushangen; r. perilo; r. zastave.

razobéšati, am, vb. impf. ad razobesiti. razoblastiti, im, vb. pf. r. koga, jemanbem bie Bewalt nehmen. Vrt.

razobúti, ûjem, vb. pf. = izuti: razobut, bûtjug, Gor.

razodénje, n. pogl. razodevenje, razodetje. razodetek, tka, m. die Enthüllung, M. razodetev, tve, f. die Offenbarung, C.

razodeti, denem (dejem), vb. pf. i) enthullen; r. specega otroka; - r. se, sich enthüllen; otrok se je v spanju razodel; - 2) an ben Lag legen, offenbaren, befunden; svoje misli, avoje srce r.; r. skrivnost; govorica ga je razodela, bie Sprache bat ihn verrathen; razodeta vera, die geoffenbarte Religion; r. se, fich offenbaren, offenbar werben; -(razodêjem, Krelj, Dalm.; razodevèn, éna, = razodet, Dict., Trub., Dalm., Kras; razodevena slava, Cv.).

razodetje, n. die Offenbarung; bukve skriv-

nega razodetja, Guts. (Res.) i. dr. razodêva, f. = razodetje, Jan., C.

razodévanje, n. 1) bas Enthüllen; - 2) bas Offenbaren.

razodévati, am, vb. impf. ad razodeti; 1) enthüllen; ne razodevaj otroka; otrok se v spanju razodeva; - 2) offenbaren; svoje skrivnosti komu r.; r. se, sich offenbaren; - perrathen: tvoj jezik tebe razodeva, Jap. (Sv. p.).

razodevek, vka, m. bie Enthüllung, bie Offen-

barung, C. razodevénje, n. bie Offenbarung, Dalm., Kast., Jsvkr., Schöni.

razodęvičina, f. bie Offenbarung, Mur., V .-Cig., Jan.; razodevščine božje, Ravn.

razoglàv, gláva, adj. barhaupt, unbebedten Dauptes.

razoglavec, vca, m. ber Barhaupt, Cig., M. razogláviti, glavim, vb. pf. 1) abhalftern: r. konja, Mur.; — 2) r. koga, jemandem bas Haupt entbiößen, Mur.

razohlátiti, hiatim, vb. pf. weiter machen, er-

weitern, Mur., V .- Cig.

razor, ora, m. i) die Aderfurche; - die Furche swiften swei Aderbeeten, Levst. (Rok.), Ig (Dol.); — razori, das Bagengeleise, C.; -2) die Halde, Met.; - tudi: razor, ora.

razorati, orjem, vb. pf. auseinanderpflügen, aufadern; — zerfurchen; rezorana cesta, razoran obraz.

razorávati, am, vb. impf. ad razorati.

razorek, rka, m. dem. razor; eine kleine Aderfurche.

razoróžati, am, vb. impf. = razoroževati, Jan.

razorožba, f. bie Entwaffnung, Cig., C.

razoroževanje, n. die Entwassnung, Cig.; die Abruftung, Jan.(H.).

razoroževáti, ûjem, vb. impf. ad razorožiti, Cig., Jan., nk.

razorožiti, rožim, vb. pf. entwaffnen, Mur., Cig., Jan., nk.; - tudi: -žíti, ím.

razoznániti, znanim, vb. pf. überall verfünben, Jan., Glas.

razoznánjati, am, vb. impf. ad razoznaniti, Jan.(H.).

razpad, pada, m. ber Berfoll, Mur., Cig., Jan.,

razpádati, pådam, vb. impf. ad razpasti, gerfallen.

razpadina, f. die Ruine, Jan. (H.).

razpadljiv, iva, adj. leicht zerfallend, hinfällig.

razpadljívost, f. bie hinfälligfeit.

razpadnína, f. das Berfallene, M.; das Berfehungsproduct: r. iz trdih kamenov, Vrtov. (Km. k.).

razpádniti, půdnem, vb. pf. 🗯 razpasti, M. razpal, pala, m. die Ethigung, Jan. (H.).

razpáliti, im, vb. pf. entbrennen machen, entgunden; erhigen, Cig.; — r. sc. sich entgunden, Cig., Jan.; entbrennen: (fig.) upor se je bil razpalil, Levst. (Zb. sp).

razpaljeváti, ûjem, vb. impf. ad razpaliti, Cig.,

Jan.

razparanec, nca, m. divji r., die Alpendistel (carduus alpestris), M.

razparanje, n. die Bertrennung; - r. kakega mrlica, bie Obbuction, Cig., nk.

razpārati, am, vb. pf. zerirennen, auftrennen; r. oblacilo, siv; r. se, aufgehen (v. ber Raht); hlače so se razparale; - r. truplo, ben Leichnam fecieren, obbucieren, Cig., DZ., DZkr.

razpariti se, parim se, vb. pf. burch Berbunften infolge ber Barme verborben werden, Dict. razpásati, pasem, vb. pf. ben Burtel abnehmen, abgurten: r. koga, Mur.; - r. se, fich ab-

gürten, Mur.

razpasávati se, am se, vb. impf. ad razpasti se 3): r. se nad kom, fein Duthchen an iemanbem fühlen, GBrda.

razpasováti, ûjem, vb. impf. ad razpasati, Jan.(H.).

razpasováti so, ûjem se, vb. impf. ad razpasti se, fich verbreiten (o bolezni), Vrtov. (Km. k.).

razpásti, pádem, vb. pf. zerfallen.

razpasti, pasem, vb. pf. 1) eig. auf ber Beibe fich gerstreuen laffen: Svota Margareta kace razpase, = um Margarethen tommen bie Schlangen hervor, Npes. - K.; r. se, fich auf der Beibe gerftreuen: Zivina se je bila Ze daleč razpasla, DSv.; - 2) r. se, sich ausbreiten, überhandnehmen: megla se razpase, Gor.; bolezni, pregrehe se razpasejo, Nov., ZgD.; bolezni se po krvi razpasejo, Vrtov. (Km. k.); - 3) r. se nad kom, sein Müthchen an jemanbem fühlen, SIN., GBrda.

razpášen, šna, adj. ausgelassen, muthwillig: razpašen pastir, razpašno živeti, Dol.; razpašno rabiti kako besedo, Levst. (Glas.).

razpášnost, f. die Ausgelassenheit, Dol.; — die Uppigseit, die Schwelgerei, Raic (Slov.). razpečanje, n. bie Umfegung (v. Waren). razpečatávati, am, vb. impf. - razpečatovati, DZ.

razpečáti, am, vb. pf. anbringen, abfegen: r. vse blago.

razpečátiti, atim, vb. pf. entfliegeln; r. pismo. razpečatováti, újem, vb. impf. entfiegeln. razpečava, f. ber Umfas (v. Baren), Jan.(H.).

razpečávati, am, vb. impf. ad razpečati; (Baren) anbringen, abseten; blago r.

. Garage

razpečeváti, ûjem, vb. impf. ad razpečati, Jan. (H.).

razpečkáti, am, vb. pf. verzetteln, verthun: posestvo r., Gor.

razpeháti, am, vb. pf. auseinanderftogen.

razpehniti, pahnem, vb. pf. !) verrenten: r. si nogo, roko, M.; -2) r. se, aus den Fugen gehen, Dol.; — 3) r. se, Bluten entfalten,

razpéljati, péljem, -peljáti, âm, vb. pf. auseinanderführen; - nach verschiebenen Seiten leiten; - ausführen (3. B. ein Thema).

razpeljeváti, ûjem, vb. impf. ad razpeljati. razpelo, n. bas Crucifig, Mik., nk.; - tudi:

razpélo, kajk.-Valj.(Rad).

razpeniti, penim, vb. pf. icaumen machen, gu Schaum ichlagen; r. milo v skledici, Bes.; jajca raztepsti ali r., Vod.(Izb. sp.); r. se, gu Schaum werben, auschaumen; razpenjeni valovi, icaumende Bogen, Greg.

razponjak, m. ein fleiner Baum, beffen Afte an Querftabe (3. B. an einer Maner) ausgespannt

werben, M.

razpęniati, am, vb. impf. ad razpeti; 1) auseinanberfpannen, ausspannen; deznike r.; r. satore, Belte aufichlagen; jadra r., die Segel aufziehen; na krit r., freuzigen; r. se, sich ausbreiten: Koder se nebo razpenja, Grad je pevca brez vratarja, Preš.; — 2) aufinopjen; suknjo r.

razpenjav, ava, adj. ausbehnfam (v. Gafen),

Jan.(H.).

razpenjávost, f. die Expansiviraft, Sen. (Fiz.). razpęnijiv, iva, adj. = razpenjav, Jan. (H.). razpernica, f. bie Leiterspreize, Jan.

razpestovati, ujem, vb. pf. vergarteln: edino

razpestovano dete, $LjZ\nu$.

razpeti, pnem, vb. pf. 1) auseinanberfpannen; r. deznik; r. sator, bas Belt aufichlagen; r. mreze, die Rete gum Fischfang auseinanbernehmen u. auswerfen; - roke r., die Sande auseinanberstreden; z razpetimi rokami ga je sprejel; na križ r., freuzigen; — 2) auftropfen; r. si suknjo.

razpetina, f. die Spannweite, h. t.- Cig. (T.),

ĎΖ.

razpetje, n. 1) bas Ausipannen; bie Rreugigung, Habd.-Mik., kajk.-Valj.(Rad); — 2) bie Bagehalte: roki držati v razpetju, Telov.;

— 3) razpetie, bas Crucifig, M., vzhSt. razpetnik, m. ber Kreuziger, kajk. Valj. (Rad). razpháti, phâm, pšèm, vb. pf. zerftampfen, in

einer Stampfe gerftogen.

razpihati, ham, sem, vb. pf. 1) auseinanberblasen; veter je pleve razpihal; — ogenj r., das Feuer anfachen; — 2) r. se, die Blute enifalten: odletel bo popek, preden se razpiše, Cv.

razpihávati, am, vb. impf. == razpihovati. razpiliniti, pilnem, vb. pf. 1) auseinander-blafen; — 2) r. se, die Blute entfalten: cvet se je razpihnil = odprl, Ip., Tolm. - Erj. (Torb.).

razpihováti, ûjem, vb. impf. ad razpihniti, raz-

pihati.

raspiliti, pilim, vb. pf. 1) auseinanberfeilen, gerfeilen; - 2) = razzagati, Notr.

razpînjati, am, vb. impf. = razpenjati, kajk.-Valj.(Rad).

razpîrati, am, vb. impf. ad razpreti; queeinanberftemmen, ausipreigen, aussperren, Jarn.,

razpis, pisa, m. bie Ausschreibung, Cig., Jan., DZ., nk.; r. službe, dela, nk.; - ber Erlais. DZkr.

razpisati, pišem, vb. pf. ausichreiben, Cig., Jan.; r. službo, delo, nk.

razpisiten, ina, adj. Ausichreibungs : razpisitni rok, ber Musichreibungstermin, DZ.

razpisilo n. 1) die Ausschreibung, ber Concurs, Nov., DZ.; - po razpisilu podeliti, im Bege bes Concurfes ertheilen, DZ.; - 2) Die Berlafeabhandlung, jvzh.Št.-Svet.(Rok.).

razpisováti, ûjem, vb. impf. ad razpisati; ausfchreiben: r. službo, delo, Cig., Jan., nk.; r. se, erlaffen merben: razpisuje se občinski red, eine Bemeinbeordnung wird erlaffen, Levst.(Pril.).

razpiti se, pijem se, vb. pf. fich burch ben Guff zugrunde richten, Svet. (Rok.).

razplákati se, kam, čem se, vb. pf. = razjokati se, Jan. (H.).

razplameniti, im, vb. pf. entflommen, Cig., Jan .; - burchgluben (fig.), Cig., Jan.

razplásiti, plasim, vb. pf. ausemanberichenchen; volk razplaši ovce, Ravn.

razpiáti, póljem, vb. pf. auseinandericjöpfen, Mur.; - zertheilen: angel bozji je doli prišel v peč in plame razplal, Ravn.

razplatiti, im, vb. pf. in zwei Theile zerspalten ; poleno r.; breskev, češpljo med palcem in kazavcem r., Št.; — r. srce, Preš.

razplavíti, ím, vb. pf. 1) auseinanberflößen ; - 2) zertheilen (3. B. eine Geschwulft), V.-

razplávljati, am, vb. impf. ad razplaviti, Jan. razpláziti, plâzim, vb. pf. 1) == plazeč se raztrgati: otrok si je vso obleko razplazil, Dol.; r. se == plazeć se obieko si raztrgati; začel je po trnju skakati, da se je ves razplazil, Pjk.(Crt.); — 2) r. se, auseinanderichleichen; - auseinanbergehen: testo se razplazi, Dol.

razplesti, pletem, vb. pf. 1) auseinanberflechten; kito r.; - r. se, auseinanbergeben (vom Beflochtenen); kite so se ji razpiele; — r. se, fich bie Haarflechten auflosen: razplela se je; 2) entfalten: drevo korenine svoje globoko po tleh razplete, Jurć.; r. misel, ben Gedanten entwickeln, Zora.

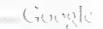
razplèt, pléta, m. bie Entfaltung: r. drevesa (v veje), Glas.

razplętati, piętam, vb. impf. ad razplesti; 1) auseinanderflechten, ein Weflecht auflofen; -2) entfalten, entwideln; r. sc, fich entwideln: dejanje se lepo razpleta, nk.

razpletek, tka, m. bie Lofung (einer Berwide-

lung), Jan.(H.).

razplézniti se, plêznem se, vb. pf. sich zer-schleißen, SIN.; — auseinanbergehen, berften: r. se vsled besa, Bes.

razpliniti se, plinem se, vb. pf. zerfliegen: razplinejo se ti hruške po ustih, Vrt.; auseinandergeben: nasipi so se razplinili, Erj. (Izb. sp.); - prim. ha. razplinuti se, zerfliegen.

razpliniti se, im se, vb. pf. verbuften, Vrt.; – prim. 2, plin.

razplivati se, vam, vljem se, vb. impf. ad razpliniti se; gerfließen: reki se tok razplivlje,

razplóčiti, im, vb. pf. flach machen: r. se, platt gebrudt werben, SIN.

razpiod, pioda, m. 1) bie Fortpflangung: v rastlinskem življenju je razplod najzanimivejši, Zv.; - 2) die Nachkommenschaft, (rezplod) Valj.(Rad).

razplodba, f. = razplod, Cig., Jan.

razploden, dna, adj. Fortpflangungs-: razplôdni organi, Erj. (Izb. sp.).

razpiodíten, tna, adj. - razploden, DZkr. razploditev, tve, f. die Fortpflanzung, die Ber-

mehrung, nk.

razploditi, im, vb. pf. burch Fortpflangung bermehren, fortpflangen, Cig., Jan., nk.; r. se, fich durch Fortpflangung bermehren, Cig., Jan.,

razplojeváti, újem, vb. impf. ad razploditi, nk., (-dovati) Jan.

razploskáti, âm, vě. pf. = razpločiti, Šol.

razplósniti, plosnem, vo. pf. abplatten, Jan. (H.).

razplóščiti, ím, vb. pf. — razpločiti, r. se razpločiti se: mehka hruška se razplošči (-ploši), če na tla pade, vyhSt.

razplúniti se, plûnem se, vb. pf. gerfliegen, Danj. - Mik.; - auseinanbergeben, zerfallen (n. pr. o mehkih hruškah), Mur.; - prim. razpliniti se.

razplunkati, am, vb. pf. (platichernd eine Fluffigleit) verschütten, Jan. (H.).

razpobégniti, bêgnem, vb. pf. nach verschiebenen Seiten entflieben, Mur.

razpocati se, pocam se, vb. pf. Sprunge befommen, Erj. (Min.).

razpôča, f. = razpoka, Mur.

razpočen, čna, adj. explodierbar: razpočne stvari, kroglice, Levst.(Nauk).

razpoditi, podim, vb. pf. gerfpringen, berften, platen; explodieren; -- tudi : r. se.

razpočnica, f. die Spaltenhöhle, Jan.(H.).

razpoditi, im, vb. pf. auseinandertreiben; r. se, gerftieben, fich gerftreuen: Razpodite se, meglicice! Npes.

razpognáti, žénem, vb. pf. nach verfchiebenen Seiten auseinanbertreiben, Mur.

razpójati, am, vb. impf. ad razpoditi, Jarn. razpok, poka, m. 1) = razpoka, ber Sprung, ber Rife, Die Spalte, Dict., Mur., Dalm., Skrinj .- Valj .(Rad); - 2) bie Explosion, DZ.

razpoka, f. ber Sprung, ber Rife, bie Spalte. razpokati, pokam. vb. pf. nach find nach zer-ipringen, Sprunge besommen; zemlja je razpokala;—tudi: r. se; razpokan, voll Sprilnge,

razpókeł, kia, adj. geborften: razpokla granata, Zora; - = razpokan, Jan.

razpoklina, f. ber Sprung, ber Rifs, Cig., Jan., C.; - bie Rluft, C.

razpokniti, poknem, vb. pf. berften, gerfpringen.

razpot, pola, m. bie Gattung, DZ., Nov.; vknjižbe vsakega razpola, DZ.; die Rategorie. Levst. (Cest.).

razpolaga, f. die Berfügung, die Disposition.

razpolaganje, n. das Disponieren, die Berfügung(en), nk.; dati, biti na r., gur Berfügung stellen, stehen, nk.

razpolagati, am, vb. impf. ad razpoložiti; 1) auseinanderlegen, jebes Ding an ben geborigen Ort legen; - 2) r. s eim, über etwas verfügen, nk.

razpolavljati, am, vb. impf. ad razpoloviti;

halbieren, Cel.(Geom.).

razpółen, ina, adj. Gattungs-, Levst (Zb. sp.). razpoliti, im, vb. pf. = razpoloviti, M. razpolog, loga, m. die Berfugung, DZ.

razpologa, f. bie Berfügung: na razpologo dajati, jur Berfügung ftellen, Levst. (Pril.). razpoloviciti, ičim, vb. pf. halbieren, Jan., Navr. (Let.).

razpolovina, f. črešnja je na razpolovini, ako stoji na meji zemljišč dveh gospodarjev, Dol.

razpoloviniti, înim, vb. pf. halbieren, Cig. razpolovisce, n. ber halbierungspuntt, Jan. (H.).

razpoloviti, im, vb. pf. halbieren. razpolovljenje, n. bie Balbieruug,

razpolovnica, f. die Halbierungelinie, Cel. (Geom.).

razpoložaj, m. bie Stimmung (bes Gemuthes), Jan.(H.).

razpoložen, žna, adj. verfügbar, Jan. (H.). razpoložénost, f. bie Stimmung (bes Bemuthes), nk.

razpoložílo, n. die Berfügung, DZ.; na r., gur Berfügung, DZ.

razpoložitev, tve, f. die Situterung: r. novih stavb, die Situierung der Reubauten, Levst. (Pril.).

razpoložíti, ím, vb. pf. 1) auseinanberlegen, jebes Ding an ben gehörigen Ort legen; spiski so razpoloženi (liegen gur Einficht auf), Cig.; r. se, sich lagern: r. se po gorki peči po dolgem, Jurc.; - 2) razpoložen, geftimmt. aufgelegt, bisponiert, Mur., nk.

razpoložnost, f. bie Berfügbarteit, bie Dispo-

nibilitat, Jan (H.).

razpółzniti se, pôlznem se, vb. pf. auseinanbergehen, zerfallen, Mur.; - prim. razplezniti se. razpon, pona, m. ber Spannrahmen: vexilni r., ber Stidtahmen, Jan. (H.).

razpopásti, pádem, vb. pf. plünbern: blago r., Škrinj - Valj (Rad).

razpor, pora, m. 1) bie klassende Offinung, bie Spalte, ber Schlit, Mur., Mik.; — ber Erdschlund, Jan. (H.); — 2) ber Zwiespalt, ber Zwist, der Streit, Cig., Jan., Mik., nk. 1. razpora, f. bie Spreigstange, die Sperrleifte

(am Ruftwagen), Jan.

Ciongle

2. razpora, f. = razporec, Jan.

razpôrec, rca, m. der Schlib, Cig., Jan., DZ. razporêdba, f. die Anordnung, die Disposition, Jan.(H.); r. besed, die Bortitellung, Jan.(H.). razporediti, im, vb. pf. in Ordnung bringen,

anordnen, nk.; disponieren, Jan.

razporéjati, am, vb. impf. ad razporediti, nk. razporek, rka, m. ber Riss (nach ber Raht), GBrda; mašiti razporke in luknje po obleki, Cv.; — ber Schliß, Mik.; jopič z razporkom, Zora; r. pri srajcah, Bes.; — eine klassend Offinung, die Spalte, Mur., Mik.; die Rlust: Izraelci se po gorah v jame in razporke otmejo, Ravn.

razporjati, am, vb. pf. Jan.(H.), pogl. razprati (porjem).

razporôčen, čna, adj. Ehricheibungs: razporočno pismo, ber Scheibebrief, Jan.

razporočítev, tve, f. die Chescheidung, Jan. razporočíti, sm, vb. pf. das eheliche Berhältnis lösen, scheiden, Jan., nk.; r. se, sich scheiden lassen: pol leta je oženjen, pa di se uže rad razporočil, Razdrto pod Nanosom-Erj. (Torb.).

razporoka, f. die Ehescheidung, Jan., nk. razposaditi, im, vb. pf. 1) jedem den gehörigen Sip anweisen; r. goste okoli mize; — 2) razposajen, ausgelassen, muthwillig; r. otrok.

razposajenec, nca, m. ber Ausgelaffene, ber Muthwillige.

razposajenka, f. bie Ausgelaffene, bie Duthwillige.

razposajénost, f. bie Ausgelaffenheit, ber Muth-

razposamiti, im, vb. pf. vereinzeln, Jan.(H.).
razposedati se, am se, vb. impf. ad razposesti se.

razposéliti, selim, vb. pf. (au verschiebenen Orten) ansiebelu.

razposésti se, sédem se, vb. pf. sich auf die Bläte seten: gostje so se razposedli. razposianica, f. das Rundschreiben, Jan.

razposlati, posijem, vb. pf. nach verschiebenen Geiten schieden, anssenben, versenben; r. ljudi po deželi; r. pisma.

razposoditi, im, vb. pf. an Berichiebene ausleihen; razposodil sem vse, kar sem imel. razposojati, am, vb. impf. ad razposoditi.

razposojeváti, sijem, vb. impf. == razposojati. razposojíso, n. == razposojeni denar, Jan (H.). razpostáva, f. die Dissocation, DZ.

razpostáviti, stavim, vb. pf. andeinanderstellen, an die gehörigen Plage ftellen, an verschiedenen Orten aufstellen, dielocieren.

razpostavljanje, n. bie Aufstellung; bie Dislocation.

razpostávljati, am, vb. impf. ad razpostaviti. razpošiljáč, m. ber Berfenber, ber Spediteur, DZ

razposiljaten, ina, adj. Berfenbungs., Spebitions., Cig., Jan.

razpošiljātnica, f. bas Expeditionslocale, bie Spedition, Cig., Jan.

razpošiljanje, n. daš Ausjenben, daš Berjenben. razpošiljatev, tve, f. — razpošiljanje, Jan., nk. razpošíljati, am, vb. impf. ad razposlati. razpošiljava, f. die Berfendung, Jan. razpošiljavec, vca, m. der Berfender, der Spe-

biteut, Cig., Jan., nk.

razpot, pota, m. ber Scheibeweg, Dict., C., Trub.

razpotégniti se, nem se, vb. pf. = raztegniti se: vstal je in se razpotegnil, Jurč.

razpôtek, tka, m. = razpot, Hip. (Orb.).
razpotekniti, táknem, vb. pf. an verschiebenen
Orten hineinsteden: (pren.) unterbringen: najdence po hišah, vojake na stan r., Levst.
(Nauk); skrivši r. se po puščavi, sich in ber
Büste versteden, Dalm.

razpotisce, n. - razpotie, C.

1. razpotiti, im, vb. pf. von einem Borhaben abbringen, abwendig machen, Notr.

2. razpotiti, im. vb. pf. ichwigen machen, Jan.; r. se, in Schweiß gerathen.

razpôtje, n. die Wegescheibe, der Scheideweg; na razpotju sedi sreća, — das Glück ist verandersich, Mur.

razpotnik, m. 1) ber am Scheibeweg Bohnenbe, Jarn.; - 2) bas Finbellind, Mur.

razpovédati, vém, vb. pf. 1) herumerzählen: od veze do veze r., Jurč.; — 2) zuende etzählen, in der Rede aussühren: to moram r., kar sem zacel, Jurč.

razpovedávati, am, vb. impf. == razpovedovati. razpovedováti, íjem, vb. impf. ad razpovedati. razpoznáti, znám, vb. pf. 1) flor erfennen, Mur.; natanko razvideti in razpoznati, einen

flaren Einblid gewinnen, Levst. (Nauk); r., kakšna je bolezen, Levst. (Nauk); — r. se, sich orientieren, Jan. (H.); — 2) unterscheiben, Mur., Cig., Jan.; r. kaj od česa, Vrt. razpoznava, f. bie slare Ersenninis, DZ.

razpoznávatí, am, vb. impf. ad razpoznati;
1) erfennen: r. se po pozdravu, Vrt.; —
fennen lernen: r. ljudi, Vrt.; — 2) unterjúciben: r. in presojati razne oblike kopit,
DZ.

razprānje, n. r. (v zemlji), die Erdöffnung, Dict. razprāskati, am, vb. pf. gerfragen; r. komu obraz; — auftragen; r. mozolj.

razprásniti, prâsnem, vb. pf. 1) einen Rifs machen: r. komu suknjo, Zilj.-Jarn. (Rok.); — 2) r. se, fich zu Blitten entfalten: razprasnejo se popki, Jarn. (Sadj.); — nam. razpraskniti.

razprášati, am, vb. pf. verhören, Vod.(Izb. sp.).
razpráščiti, práščim, vb. pf. zerreißen, ogr.M.

razprašíti, ím, vb. pf. zerstäuben; — auseins auberjagen, zersprengen, Cig., Jan.; — r. se, zerstieben.

razpráti, pórjem (pórjem), vb. pf. auftrennen, Hip. (Orb.); mreža na strani uže malo razprana, Levst. (Zb. sp.); aufiditen, Sol.; zertelen, Vrt.; Jakob razporje oblačila po sebi, Ravn.; medved mu hlače vse razporje. Glas.; r. si grlo, Erj. (Izb. sp.); — aufidneiden, Jan. (H.); — r. se, zerípringen, zerplaten, Jan. (H.).

Chargle

razprava, f. bie Abhandlung (sowohl vor Gericht als auch in einer Schrift), Cig., Jan.,

razpraven, vna, adj. Abhanblungs-: razpravna sodilnica, bas Abhanblungegericht, Levst. (Pril.); Berhandlungs, DZ., SIN.; razpravni dan, bie Tagfapung, DZ.

razpravilo, n. Die Erbrierung: dodati pred-

ložku razpravila, Levst. (Pril.).

razpráviti, pravim, vb. pf. 1) entileiben; r. sc, fich entfleiden; konja r., das Pferd abichirren, Cig., Jan.; - 2) abhandeln, Cig., Jan.; (hs.).

razpravljainica, f. bas Austleibezimmer, DZ. razprávljati, am, vb. impf. ad razpraviti; 1) entfleiben; - r. se, fich entfleiben; - 2) abhandeln, verhandeln, Cig., Jan., nk.; (hs.).

rasprečati, am, vb. pf. (bie Saare) abtheilen: lasje lepo razprečani in razčesani, Str.

razpręči, prężem, vb. pf. ausspannen, abspannen, Cig., Jan.

razprečiti, im, vb. pf. r. noge, die Füße auseinandersperren, Mur.; = r. se, Let. razpreckati, am, vb. pf. abtheilen (von ben

Saaren): r. si lase, Z.

razpredet, dela, m. die Abtheilung, nk.; bie Colonne, bie Rubrit, DZkr.

razpredetek, ika, m. die Abtheilung: poseben r. prisilne delarnice, Levst. (Nauk); - bie Rubril, DZ.

razpredéten, ina, adj. tabellarifc, Jan. (H.). razpredoliti, im, vb. pf. abtheilen, nk.; - parcellieren, DZ.; - rubricieren, Jan.(H.).

razpredeljeváti, ûjem, vb. impf. ad razpredeliti, Jan.(H.).

razpredeinica, f. die Tabelle, Levst. (Mocv.); kazenske razpredelnice, Strafregister, DZ. razprega, f. das Ausspannen, Cig., veh St.-C. razprégati, am, vb. impf. ad razpreči; aus-

iponnen, Cig., Jan. razpregled, gleda, m. bie Evibeng, DZ., nk.; na razpregledu imeti, Levst.(Nauk).

razprogleden, dna, adj. Evibeng : razprogledni predpis, die Evidenzvorschrift, DZkr.; - übersichtlich, Nov., nk.

razpregiednica, f. bas Regifter, Jan.(H.).

razprégniti se, prégnem se, vb. pf. auffbringen (von Samentapfeln), C.; - prim. prezati se. razprema, f. bie Abruftung, Cig. (T.), DZ.

razprésti, prédem, vb. pf. = razsnovati, quisipinnen (fig.), Jan.; r. kako reč, Jan.

razprestréti, strèm, vb. pf. pogl. razprostreti. razpreti, prem, vb. pf. 1) auseinanberfperren, auseinanberfpreigen, Jarn., Cig., Jan.; r. roke, Npr.-Krek; z razprtimi nogami sedeti, St.-C.; - pismena r., die Lettern burchschießen, Cig.(T.); z razprtimi pismeni, nk.;-2) auseinanderbringen, entzweien, verfeinden; - r. se, fich entzweien.

razpręzati, am, vb. impf. = razpregati.

razprezati se, am se, vb. pf. auffpringen, fich öffnen (von Samentapfeln), Cig.; lan se je razprezal, Polj.; - razprezan, voll Sprunge: razprezana zemlja, Vrt.; razprezan kamen, ein burdwitterter Stein, Cig.; razprozani črevlji, aufgetrennte Stiefel, Zora.

razpfhniti, prhnem, vb. pf. 1) zerstieben, Cig.; - 2) zerstieben machen, zersprengen, Cig.; r. opozicijo. Pavl.; - r. se, gerftieben, auseinanberfahren, Cig., Jan., Vrt.; vedomci so se takoj razprhnili, kadar se jim je bližala kmetica, LjZv.: — 3) durchmobern, Cig.

razprijateljiti, ateljim, vb. pf. bie Freundichaft lofen, entfremben, Cig.(T.); - r. se, die gegen-

feitige Freundschaft ausbeben, Cig. razpîja, f. der Zwist, C.

razprodaj, m. die Absehung der Bare, Cig.

razprodaja, f. der Ausverfauf. razprodajati, jam, jem, vb. impf. ad razprodati; alles feil haben, ausberfaufen.

razprodáti, dám, vb. pf. ausbertaufen, bollftanbig absehen; razprodan, ausvertauft, ver-

razprodávati, am, vb. impf. = razprodajati, Mur.; otrovilo r., Levst.(Nauk).

razproj, proja, m. 1) die Ausstredung, die Erweiterung, Mur., Vod. (Bab.); - 2) vezilni r., ber Stidrahmen, Jan.

razprójati, am, vb. impf. ad razprojiti, Mur., Vod.(Bab.).

razprójiti, prójim, vb. pf. auseinanberbreiten,

ausbehnen, V.-Cig., M.; pri nobenem narodu ni bila vampirska vraža tako razprojena, LjZv.

razprost, prosta, m. bie Lösung, (tudi: razprost) Erj. (Min.).

razprostîrati, am, vb. impf. ad razprostreti; ausbreiten; plante po tieh r.; - r. se, fich ausbreiten; ob reki se polje razprostira.

razprostiti, im, vb. pf. 1) ausbreiten, Svet. (Rok.); - 2) auflojen, Erj. (Min.); med v (na) vodi r., Svet.(Rok.); — г. se, fich auflöjen; sol se na vodi razprosti, Erj. (Min.). razprostóriti, frim, vb. pf. erweitern, C.

razprostrániti, anim, vb. pf. auseinanderbreiten, ausbreiten, verbreiten, Mur., Cig., Jan., nk.; razprostranjene rudnine, Erj. (Min.); erweitern, Dict., Mur., Cig., Jan.; - r. se, sich ausbreiten, fich verbreiten, Cig., Jan., Cig. (T.), nk,

razprostreti, strèm, vb. pf. auseinanberbreiten, ausbreiten: Volk je svoj gobec razprostrl ("razpresterel"), Danj.(Posv. p.); prava čast božja človeku srce razprostre, Ravn.- Valj. (Rad).

razprševáti, ûjem, vb. impf. ad razpršiti; zerftreuen, Let., Zora; - r. sc, zerftieben, Cig. razpršíti, ím, vb. pf. gerftieben machen, gerftreuen; - r. se, zerftieben, fich zerftreuen; -

r. se, gerfnistern, Erj. (Min.). razpftati, am, vb. pf. bie Burbe vom Ruden abnehmen, entburben: r. kaj ali koga, Cig. razprtija, f. die Entzweiung, ber Bwift, die Zwietracht.

razprtitev, tve. f. die Entburdung, bie Rieber-

legung einer Laft, Jan. (H.).

razpŕtiti, přtim, vb. pf. = razprtati, Cig., Jan.; razprtil bi rad breme, ki me teži, Zv.; r. se, fich einer Burbe entlaben, Cig.

(TOWN)

razpftje, n. ber Zwist, bie Zwietracht, Cig. razprtováti, ûjem, vb. impf. ad razprtati, Cig.; r. krošnjo, Zv.

razpuhet, hla, adj. aufgebunfen: razpuhle ustnice, LiZv.; Ioder: gramoz je iz konca na novih cestah še razpuhel, Levst. (Cest.).

raspuniti, puhnem, vb. pf. auseinander hauchen; — verpussen, Cig.

razpuhteti, im, vb. pf. in Dunft aufgeben: razpuhtela voda, ber Bafferbunft, Levst. (Pril.); - r. se, perfliegen: megla se je v dolinah že razpuhtela, Glas.

razpúkati, am, vb. pf. auseinanbergupfen, geraupfen, Cig.

razpukávati, am, vb. impf. ad razpukati; r. stare vrvi, LjZv.

razpúliti, im, vb. pf. gerrupfen.

razpust, m. bie Auflojung (einer Berfammlung, eines Bereines 20.), Cig., Jan., nk.

razpustiti, im, vb. pf. 1) auseinanbergeben laffen: eine Berfammlung, einen Berein u. bgl. auflojen; r. zbor, društvo, vojsko; (ein Beflecht u. bgl.) auflösen; kite r.; razpuščeni lasje; - r. se, sich ausbreiten, sich entfalten: zilice se razpustijo po celem listu, ogr.-Valj.(Rad); popovje se odpre, in cvetjiče se veselo razpusti, ogr.-Valj.(Rad); - r. pri obleki, kar je bilo vieto, bas Eingenahte (enger Genahte) wieber erweitern; - 2) zerlassen, auflosen, schmeigen, Cig., Jan.; loj, vosek r.; r. se, zergehen, schmeizen; na ognju se žveplo razpusti, ogr.- Valj. (Rad); - 3) razpuščen, nichtsnußig: razpusceni modrijani, Slom.

razpustljiv, íva, adj. auflösbar, Jan. razpusčanje, n. 1) bas Auflosen; - 2) das Berlaffen, bas Schmelgen.

razpúščati, am, vb. impf. ad razpustiti.

razpuščava, f. bas Bejdmolgene, Jan.(H.). razpuscenica, f. ein nichtsnugiges Beib, Rez .-Baud.

razpuscenik, m. ber Taugenichts, Rez .- Baud. razráhati, am, vb. pf. jerzaufen, Jan.

razrahljáti, am, vb. pf. auflodern; r. posteljo, zemljo.

razrast, f. bie Berzweigung, Cig.; najbolj prosta razrast deblom je vilasta, Tuš.(B.). razrástati se, am se, vb. impf. = razraščati se, nk.

razrastek, tka, m. 1) ber Beihalnt, Cig., C., Valj. (Rad); — 2) ber Baden am Sirichge-weih, Cig., Jan.; — 3) ber Ausläufer eines Bebirges, Cig., Jan.

razrásti se, rástem se, vb. pf. auseinanberwachsen, fich beim Bachfen ausbreiten, fich vermehren; - gehörig auswachien, erwachsen.

razrastnik, m. razrastniki, bie Afte, in welche fich ber Stamm theilt, Dol.

razráščati se, am se, vb. impf. ad razrasti se. razráziti, růzim, vb. pf. zerrigen, Cig.

razrebati, bam, bljem, vb. pf. gernagen, Cig.; r. skorjo, Notr.

razréči, réčem, vb. pf. wiberrufen: odobrilo r., Levst.(Pril.).

razręcje, n. ber Unterbialect, h. t .- Cig.(T.).

razrod, reda, m. bie Claffe, bie Rategorie, Cig., Jan., nk.; - rus.

razredba, f. bie Anordnung bie Blieberung, Cig., Jan.; porazna ali horizontalna r. naše zemlje, Jes.; bie Classification, Cig., Jan., Cig.(T.).

razrędčanjo, n. bie Berbunnung, Jan.(H.). razrędčati, am, vb. impf. ad razredčiti; perbunnen, Jan. (H.).

razrędčeváti, ûjem, vb. impf. ad razredčiti, Sen.(Fiz.).

razrędčiti, rędčim, vb. pf. verbunnen, Jan.(H.). razreden, dna, adj. Cloffen, Cig., Jan., nk. razreditelj, m. ber Eintheiler, ber Anorbner, Jan.(H.).

razredîtev, f. bie Eintheilung, bie Anordnung, Jan.(H)

1. razrediti, im, vb. pf. reiben, orbnen, claffificieren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - r. se, fich in Ordnung ftellen, fich rangieren, Jan.(H.).

2. razrediti, im, vb. pf. berbunnen, Cig. (T.), C., Znid.; - r. les, sadez (auslichten), C.; koruza je razrejena, t. j. na redko razpostavljena, jνηhSt.; — zatvornice ("polkne") τ., bie Bretichen ber Jaloufien öffnen, Rib.

razrediti so, im so, vb. pf. bid, fett werben, C. razrednica, f. bas Claffenbuch, Jan.(H.). razrednik, m. ber Claffenlehrer, ber Orbinarius,

Jan., nk.

razrodovina, f. bie Cloffenfteuer, Jan. razrégniti se, régnem se, vb. pf. berften, Cig., C.; ježica se razregne, C.

razrejeváti, ûjem, vb. impf. ad 1. razrediti, nk.; (-dovati, DZ.).

razrékati, rêkam, vb. impf. ad razreči; miberrufen: javno r. svoje napačne misli, Zv. razręševáti, ûjem, vb. impf. ad razrešiti.

razresilo, n. bie Auflojung einer Aufgabe, Cig. (T.).

razrešītev, tve, f. bie Auflöjung, Jan., Cel.

razresiti, im, vb. pf. lofen, loebringen; r. dva psa, ki sta se popadla; entwirren; vozel r., Gor.; — (pren.) homatijo r., Slom.; (eine Aufgabe) lofen, Cig. (T), Cel. (Ar.), nk.; . = resiti, erledigen, entscheiden, Jan.(H.).

razręza, f. bie Schnittoffnung, Jan.(H.). razręzati, rężem, vb. pf. zerichneiben; na drobne kosce kaj r.

razrezijáti, am, vb. pf. zerichnigeln.

razrezováti, ûjem, vb. impf. ad razrezati; get-

razriniti, rinem, vb. pf. auseinanberichieben. razriti, rijem, vb. pf. auseinanberwühlen, germühlen.

razriváč, m. ber Bühlet, Levst.(2b. sp.). 1. razrivati, am, vb. impf. ad razriniti.

2. razrivati, am, vb. impf. ad razriti; zerwühlen: bolest srce razriva, Greg.

razročílo, n. poslednje r. = oporoka, daš Teftament, C.

razročíti, im, vb. pf. lettwillige Berfügungen treffen, teftieren, C., Raic(Let.). razrod, roda, m. der Boltsftamm, Mur., Ravn.,

nk.; bas Geichlecht, Jan.(H.).

razrodek, dka, m. bie Spielart (in ber Raturgeschichte), Cig.

razrojiti se, im se, vb. pf. recht ins Schmarmen fommen, Cig.

razrušaj, m. ber Ginfturg, Cig.

razrūšati, am, vb. impf. ad razrušiti, ogr.-Let.

razrūsba, f. bie Berftorung, Cig.

razrúšen, šna, adj. zerftörbar, Cig.(T.). razruševáti, ûjem, vb. impf. ad razrušiti; zetftören.

razrusina, f. ber Schutt, C .; - bie Ruine,

razrúšiti, rūšim, vb. pf. zerftören, umreißen; mir r., den Frieden ftoren, Jan. (H.); - r. se, einftürzen, gerfallen.

razrušník, m. 1) bet Berstörer, Cig.; - 2) plug

r., ber Exstirpator, Nov.

razrutina, f. == razdrtina: razrutine na strehi od vetra, Fr.-C.; — prim. razrvati. razrváti, rújem, vb. pf. aufmühlen, Jan. (H.).

razsaditi, im, vb. pf. 1) auseinanberpflangen, Jan. (H.); - 2) entftielen: r. sekiro, Cig., Dol.; r. se, bom Stiele geben: vile so se razsadile, Jan.(H.); -3) zerftören: vinograde r., Levst.(Nauk); - 4) aufbringen, erzürnen, Cig., C.; - r. se, ergrimmen, C.

razsaj, saja, m. = razsaja, Jan., Zora.

razsaja, f. bas Toben, bas Unwejen, Cig., Jan., Mur.; veliko divjanja in razsaje je bilo,

razsajáč, m. ber Tober, ber Bolterer.

razsájanje, n. bas Toben, bas Buthen.

razsájati, am, vb. impf. ad razsaditi; 1) entftielen, Dol.; - 2) toben; pijanci razsajajo po kremi; - wuthen; vihar razsaja; bolezen razsaia.

razsajavec, vca, m. ber Tober.

razsajāvka, f. bie Toberin; — grozovita r., die furchtbare Geißel (o kuzni bolezni), Cv. razsapel, pla, adj. razsaplo drevo, ein eisflüftiger Baum, Poh. razsébe, adv. = raz sebe, narazen, auseinan-

ber, Jarn. (Sadj.).

razsebiti, im, vb. pf. trennen, Z.; - r. se, fich trennen, auseinandergeben, Let., Nov. razsębnik, m. bie Brunelle (prunella), Cig.,

Medv.(Rok.). razsebniti, sebnem, vb. pf. auseinandergeben:

drevo razsebne, C.

razsédati, am, vb. impf. ad razsesti; 1) bom Pferde steigen, absizen; — 2) r. sc, eine Kluft bilden, fluften, fich gertluften, Cig., Erj (Min.); (prim. razsesti 3); — 3) r. se, ungestüm sich geberben, wüthen, C.

razsedláti, am, vb. pf. abjatteln; konja r.,

Mur., Cig.

razsedlávati, am, vb. impf. = razsedlovati. razsedlina, f. bie Rluft, Cig., Jan., Cig. (T.). razsedlováti, ûjem, vb. impf. ad razsedlati.

razséget, gla, adj. ausgebehnt, Jan. razséglost, f. die Ausbehnung, Jan.

razsehníti se, sáhnem se, νb . pf. 1) = razsušiti se, Cig.; razsehnilo se je, == zemlja je razsušena, razprezana, Vrt.; - 2) ausgezehrt werben, Mur.

razsejáti, séjem, vb. pf. jáend gerftreuen; gerftreuen, ausftreuen; (fig.) berbreiten.

razsekáč, m. ber Sartmeißel, Cig., Vrt. razsékati, sékam, vb. pf. zerhaden; r. kaj na drobne kosce; r. zaklano živinče.

razsękávati, am, vb. impf. == razsekovati; tovariši so razsekavali in delili večerjo, ukradenega vola, Jurč.

razsekljáti, am, vb. pf. flein zerhaden: brinovo grmovie r., Pirc.

razsekováti, ûjem, vb. impf. ad razsekati. razsélina, f. bie Rluft, Cig.(T.), C., Erj.(Min.);

stsl., hs.

razséliti, sélim, vb. pf. 1) ringeberum anfiedeln, Mur.; - r. se, fich ringsberum anfiebeln, Let., LjZv.; - 2) entrollern, Cig. (T.).

razsesti, sedem, vb. pf. i) abfigen, bom Bferbe fteigen, Alas, Jan.; to vprasa pater ter razsede, Jurč.: tudi: r. konja, Lašče-Levst. (Zb. sp.); - 2) r. se, sich ringsum fegen; - 3) r. se, eine Rluft bilben, fluften, Cig.; razseden, gerflüftet, Cig.; (hs., stsl.).

razsev, seva, m. bie Zerstreuung bes Lichtes,

Jan.(H.).

razsevalisče, n. ber Berftreuungspuntt (vom Lichte), Jan.(H.).

1. razsévati, am, vb. impf. ad razsejati; füend gerstreuen; (fig.) verbreiten: omiko r., Levst. (Zb. sp.).

2. razsévati, am, vb. impf. ad razsijati, Jan.; – (das Licht) zerstreuen, Jan.(H.).

razseven, vna, adj. Berfireuungs, Jan. (H.). razsevnost, f. bas Berftrenungsvermögen, Jan.

razsežaj, m. die Ausdehnung, der Umfang, Cig.(T), DZ., Vrt.; v takem razsežaju, DZ.; - po vsem razsežaju vinarstva, auf bem gesammten Gebiete bes Beinbaues, DZ.; v razsežaju glavnega povelistva, nk.

razsężen, żna, adj. ausgebehnt, Nov., nk.; razsežno gorovje, Dol.; - umfassenb, Cig. (T.); - weitgreifend, Jan., Cig.(T.).

razsežjo, n. die Ausbehnung, ber Umfang, bas Bebiet, Cig.(T.); r. jezika, bas Sprachgebiet, Cig.(T.).

razsężnost, f. die Ausgebehntheit, Dol., nk.; - bie Ausbehnung, Cig. (T.), Cel. (Geom.). razsijáti, síjem, vb. pf. 1) erleuchten, Jan.; -2) r. se, erstrahlen, Levst.(Zb. sp.).

razsíliti se, sîlim se, vb. pf. sich mächtig verbreiten, überhandnehmen, C.; daled okoli se r., preveč razsiljena pregreha, Jap. (Prid.). razsip, sipa, m. t) ber Berfall, Cig., Jan., Cig.

(T.); — bie Berstreuung (phys.), Cig.(T.); r. svetlobe, Znid.; — 2) ber Schutt, Mur., Cig.; die Ruine, Cig., Jan.

razsipáten, Ina. adj. Berftreuunge, Jan.(H.). razsipanje, n. bas Beritreuen.

razsipati, sîpam, pljem, vb. impf. ad razsuti; 1) zerstreuen, herumstreuen; r. svetlobo, barve, Cig. (T.); r. denar, bas Gelb berichwenben r. blago, ogr. - Valj. (Rad); - 2) r. se, fich entwickeln (v. Bluten), Levst. (Bec.); - 3) r. se, zerfallen; - (vb. pf. = razsuti, St.).

razsipávati, am, vb.impf. = razsipati, razsipovati.

razsipčen, čna, adj. 1) "razsipčno je vse, kar se rado razsiplje: kuhan krompir, kostanj, zganci itd.", brödlig, Lašče-Erj.(Torb.), Polj.; razsipčna zemlja, prst, Vrtov.(Km. k.), Dol.; studenci so trgali razsipčne bregove, Levst. (Močv.); - gerreiblich, Cig.; - 2) verschwenberiich, Gor.

razsípčnost, f. 1) bie Brodligfeit (n. pr. o krompirju), Vrtov.(Km. k.); — 2) die Ber-

ichwendungsfucht, Gor.

razsipêtko, n. neko jabolko, Brkini - Eri.

(Torb.).

razeipen, pna, adj. 1) Berftreuunge-: razeipna moč naočnic, razsipni krog, Znid.; — 2) = razsipčen i), Kras-Erj.(Torb.); - 3) betchwenberisch, C., Prip. - Mik., nk.; razsipna baba je svoje zemljišće kmalu zadejala, LjZv.

razsipina, f. die Ruine, Jan , C.

razsîpuica, f. 1) (leca) r., bie Berftreuungs. linfe, Znid.; - 2) bie Berichwenberin, Jan.

razsipnik, m. 1) ber Berftorer, ogr.-C.; — 2) ber Berfcomenber, kajk.-Valj.(Rad), nk. razsipnost, f. bie Berichwendungefucht, ber

Lurus, Mur., nk.

razsipováti, ûjem, vb. impf. == razsipati. razskóčen, čna, adj. unruhig, lebhaft: mladež je razskočna, Svet.(Rok.), Notr.; muthwillig,

razskóčiti so, skôčim se, vb. pf. auseinanderfpringen, gerberften, Cig., Sol.

razskúbsti, skúbem, vb. pf. zerrupjen.

razslabeti, im, vb. pf. recht ichwach werben, Cig., Vrt.

razslabíti, ím, vb. pf. gehörig ichmachen, Cig. razsladíti, im, vb. pf. = osladiti, verfüßen,

razsláti, rázšljem, vb. pf. auseinanberichiden, ogr.-C.

razslavíti, ím, vb. pf. allgemein berühmt machen. ben Ruhm verbreiten, Mur., Cig., Jan.

razelávljati, am, vb. impf. ad razslaviti; allgemein berühmt machen, Mur., Cig., Jan., Vest.; očeta г., Ravn.

razslavljeváti, ûjem, vb. impf. == razslavljati; Jezusovo ime se je razslavljevalo, Ravn. razslopje, n. bie Gaulenweite, Jan.(H.).

razslovéti se, im se, vb. pf. überall befannt werben, Cig., Jan.; ta rec bi se razglasila in razslovela, Trub.

razslúti se, slóvem, slújem se, vb. pf. befannt merben: hitro se je razslulo po vsem Krasu, Kras-Erj.(Torb.); nje razboritost se je razslula v deveto deželo, Npr.-Erj.(Torb.); razslut, berüchtigt, Levst.(Zb. sp.), LjZv.

razslúziti, im, vb. pf. entichleimen, Cig. (T.). razsméjati se, jam, jem se, vb. pf. recht ins Lachen tommen, Cig.

razsnávati, am, vb. impf. ad razsnovati, Cig. razsnêmati, mam, mljem, vb.impf.adrazsneti, C. razsnéti, snámem, vb. pf. herabnehmen, wegnehmen, C.

razsnova, f. bie Entwidelung, Cig., Let.

razsnováti, snújem, vb. pf. 1) abjetteln, Cig.; - 2) entwideln, Cig. (T.); pogovore bolj na drobno r., Jurč.; r. se, sid entwideln, Cig., Jan., nk.

razsnovávati, am, vb. impf. ad razsnovati,

Cig.; pogl. razsnavati.

razsnütek, tka, m. bie Entwidelung, Jan. razsod, soda, m. 1) bas Rechtserfenntnis, ber Schiebefpruch, Cig., DZ.; - 2) bas Ermeffen, bas Urtheil, Cig., Znid.

razsodba, f. bas gerichtliche Ertenntnis, ber Rechtsfpruch; bas Urtheil; ber Schiebefpruch,

bie Enticheibung.

razsodek, dka, m. bas Urtheil; bas Ermeffen, Cig., Jan.; bas Urtheil (phil.), DSv.; nema nobenega razsodka, er fann nicht beurtheilen, DSv.

razsoden, dna, adj. 1) Enticeibungs: razsodno sodiece, bas Erfenntnisgericht, Cig.; razsodni mozje, bie Schiebsmanner, bie Schiederichter, Cig.; - entscheibend: razsodni žreb, Levst. (Zb. sp.); razsodni čas, bie Rrifis, Jan. (H.); - 2) urtheilsfähig, einfichtsvoll, Cig., Jan., DSv., nk.

razsoditen, ina, adj. Enticheibungs., Cig.; razsodiini nagibi, die Enticheibungegrunde, DZ. razsodilo, n. das Erfenntnis: r. oblastva, DZ.;

- bas Urtheil: rojakom motiti pravo razsodilo, Pavi.

razsodíšče, n. baš Schiebsgericht, DZ., nk. razsoditelj, m. ber Schieberichter, C.

razsoditi, im, vb. pf. bas Urtheil prechen, uttheilen, enticheiben; r. prepir, einen Streit enticheiben, Cig.

razsodljiv, íva, adj. enticheibend: razsodljivi pomisleki, Levst. (Pril.).

razsodljívost, f. = razsodnost, bie Urtheilstraft, Cig.(T.); — po stsl.

razsodnik, m. bet Schiederichter, ber Schiebemann, Guts.-Cig., Mur., DZ., nk.

razsodnína, f. die Erfenninisgebür, DZ.

razsodníški, adj. Schieberichter : razsodniški izrek, ber Schiedespruch, DZ. razsodníštvo, n. baš Schiedegericht, DZ.; —

bas Schiederichteramt, nk.

razsódnji, adj. — razsodniški, schiebsrichterlich, Jan. (H.).

razsodnost, f. bie Urtheilstraft, V .- Cig., Jan., h. t.-Cig.(T.); - bie Einsicht, Cig., Jan., nk. rázsoba, f. 1) ein am Ende in zwei Afte fich theilenber Baumftamm ober ein abnlich gestaltetes Solz, bef. eine oben gabelformig gestaltete Tragfaule, Habd .- Mik., Cig., Jan., St.; (razsôha, Notr.; "racuha", Lašče - Levst. [Rok.]); = močna vilasta palica, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - 2) ein Baum mit furzbehauenen Aften (ftatt ber Sarfe benütt), Mik.; - 3) razsohe, bie Beugabel, Mur., Cig., Jan., ogr.-C., vzhSt.; - 4) bie Swiefelung eines Lagers (mont.), Cig.(T.).

razsohast, adj. in eine Gabel auslaufenb, gabelicht, Habd .- Mik., Cig.

razsohat, háta, adj. gabelig, Cig. razsoj, soja, m. == razsodba, Jan.(H.). razsójati, am, vb. impf. ad razsoditi.

. Count

razsojávati, am, vb. impf. == razsojevati, ogr.-Valj.(Rad).

razsojeváten, ina, adj. Enticeibunge: razso-

jeválna pravica, DZkr.

razsojevanje, n. bas Fallen bes Urtheiles. razsojeváti, űjem, vb. impf. = razsojati.

razsojevavec, vca, m. ber Schieberichter. rázsol, la, m. 1) bas Salsmaffer, bie Salsbrühe, ber Bolel, Cig., Jan., DZ.; v razsol dejati meso, bas Fleisch potein, Cig., Nov.; (po rus.); - 2) bas Lab, Habd.-Mik., Guts.-Cig.: - 3) = zelnica, bas Rrautwasser, Mik.; - = repnica, bas Rubenwaffer, BiKr.; — (razsol f., Ĵan.).

razsola, f. Die Ginfalgung, Jan., Lasce-Levst. (Zb. sp.).

rázsolica, f. = razsol 1), $\nu \eta h \tilde{S} t$.

razsoliti, im, vb. pf. einfalzen.

rázsošica, f. dem. razsoha; — = mala ped, Z. rázsošje, n. coll. zwiejelige Afte, C.

rázsoška, f. dem. razsoha; - pl. razsoške, bie Efegabel, ogr .- C .; - bie Beugabel, ogr .- C. razspati se, spim se, vb. pf. recht in ben Schlaf fommen, Cig.

razsponkati, am, vb. pf. aufichnallen, Dict.

razsedba, f. bie Erbitterung, Cig.

razsiden, dna, adj. leicht jum Borne ju reigen, Cig.

razarditi, im, vb. pf. ergurnen; - r. se, in Born gerathen.

razerdljiv, iva, adj. gornmuthig, aufbraufenb,

razsrjénje, n. bie Ergarnung, kajk .- Valj. (Rad).

razsrjeváti, űjem, vb. impf. ad razsrditi. razstājati se, am se, vb. impf. ad razstati se, Jan.(H.).

razstanek, nka, m. die Trennung, ber Abschieb,

Cig., Jan., Valj. (Rad), Zora; — hs. razstáti se, stânem se, vb. pf. r. se s kom = ločiti se od koga (česa), Cig., Jan., Vrt.; r. se z mladostjo, Levst.(Zb. sp.); - hs.

razstava, f. 1) bie Aufftellung, Cig.; - bie Musstellung, Cig., Jan., nk.; svetovna, deželna, obrtna r., nk.; - 2) bie Berlegung in die Bestandtheile, Cig (T.); - 3) ved snopov vkup po koncu razpostavljenih, bie Monbel, (tudi: rázstava) Mur., Cig., C.; razstava ima štiri snope, nasad dvajset razstav, Notr.; -4) = poglavje, ber Abichnitt, Burg. razstavec, vca, m. ein mutterloß geworbener Säugling, V .- Cig.

razstavek, vka, m. 1) ber Ausstellungsgegenfind, $C: (-2) = razstava_3)$, Dol.; -

3) ber Abschnitt, C.

razstáven, vna, adj. 1) Ausstellungs, nk.; razstávni troški, nk.; - 2) zerlegbar, Cig. (T.); — 3) analytist, Cig. (math., phil.); Cig. (T.), Lampe (V.); — razstavni način, bie Berfallungsmethobe, Cel. (Ar.).

rázstavica, f. dem. razstava 3): Da b' rodilo žitno polje - vsaki snopek po kopljenek, Razstavica tri četiri, Npes. (BIKr.) - Navr.

razstavišče, n. ber Ausstellungsplat, DZ., Nov., nk.

razstávitil, stávim, vô. pf. 1) auseinanderstellen; aufftellen: - jur Schau ausftellen; in einer Ausstellung aufftellen: r. lepega blaga, nk.; 2) in die Bestandtheile gerlegen, Cig. (T.), Cel. (Ar.), Znid.; trennen, Cig. (T.); - 3) r. streho, bas Regendach ausspannen, Zilj .-Jarn. (Rok.).

razstâvka, f. 1) = razstava 3), več snopov vkup po koncu postavljenih, Mur., Cig., C., Dol.; - bie Manbel (eine Bahl von fünfzehn), Cel.(Ar.); — der Haufe: podrli so bili uže lepo razstavko dreves, Jurč.; stala je še tam pa tam kaka razstavka meščanov, Jurč.; r. verzov, Levst.(Zb. sp.); — 2) ber Abjat (in einem Schriftwerke), Levst. (LjZv.).

razstávljanje, n. bie Berlegung, Cel. (Ar.), Sen. (Fiz.).

razstávljati, am, vb. impf. ad razstaviti; auseinanberftellen; — zerlegen, trennen: kakor je beseda sestavljena, tako se tudi razstavlja, Ravn. (Abc.).

razstavljćeje, n. bie Trennung, kajk.-Valj.

razstāvnica, f. 1) bie Auslage (an einem Kauflaben), Jan., DZ., Zora; - 2) bas Ausftellungegebande, C.

razstavnik, m. ber Aussteller, Jan., C., Nov. razstíljati, am, vb. impf. ad razstlati; aušeinanderstreuen: lonice r., Notr.; razstiljajo na božični večer sleme ali sena v sobi, Navr. (Let.).

razstîlnik, m. = razgrabljeno seno, ki se na travniku suši, Notr.

razstīrati, am, vb. impf. ad razstreti, quisbreiten, ogr.-C.

razstláti, stéljem, vb. pf. auseinanderstreuen, ausstreuen, Notr.; po sobi razstlana slama, Let.; redko razstlane oblačice so mrlele po obzorju, LjZv.

razstoj, stója, m. ber Abstand, die Distanz, Cig. (T.), Žnid., Cel. (Geom.), DZ., nk.

razstolpje, n. die Saulenweite, Cig., h. t .-Cig.(T.).

razstop, stopa, m. 1) ber Abstand (in ber Eurnfunft), Cig.(T.); cel r., pol, četrt razstopa, Telov.; - ber Zwijchenraum, Cig. (T.), C.; - ber Raum, ber Spielraum: rastlina, človek ima razstop, da more rasti, gibati se, Dol.; - 2) bie Spalte, C.; - 3) das Gintehrhaus für Buhrleute, C.

razstópati se, am se, vb. impf. ad razstopiti se; auseinanbertreten.

razstópiti se, stôpim se, vb. pf. 1) auseinandertreten: v krog se r.; - 2) sich spalten, C. razstréten, ina, adj. Spreng, Jan. (H.).

razstreliti, im, vb. pf. mit einem Schufe gerreißen, gerichiegen; fprengen.

razstreljati, am, vb. pf. mit Schuffen gerreißen, zericiegen: iprengen.

razstréti, strèm, vb. pf. ausbreiten, ogr.-C. razstrici, strigem, vb. pf. mit ber Gere gerdneiden.

razstrīžek, žka, m. ber mit ber Schere ausgeführte Schlit, Cig. razstroj, stroja, m. bie Deborganisation, C.

6Oogle

razstrojeváti, űjem, vb. impf. ad razstrojiti, Jan. (H.).

razstrójiti, strójim, vb. pf. zerrütten: r. telesne moči, Cv.; — besorganisieren, Cig. (T.), Let.-C.

razstrojstvo, n. die Desorganisation, Jan. (H.). razsúkati, kam, čem, vb. pf. auseinanderdrehen; ausdrehen, Cig.

razsukávati, am, vb. impf. = razsukovati,

Habd.-Mik.

razsukováti, sjem, vb. impf. ad razsukati. razsuśą, n. ber Schutt, die Trümmer, SIN.-C. razsušiti, im, vb. pf. durch Trodnen led machen; r. se, in Folge der Trodenheit led werden, zerlechzen; razsušen sod; razsušena zemlja. razsuti, spèm (ssjem), vb. pf. 1) auseinandersichütten, verschütten; — smed r., in lautes Lachen ausbrechen, V.-Cig.; — zerstreuen; r. žalost kakor meglo, Jap.(Prid.); r. se, sich

Rachen ausbrechen, V.-Cig.; — zerstreuen; r. zalost kakor meglo, Jap. (Prid.); r. se, sich zerstreuen: razsuli so se po krčmah, LjZv.; — 2) zerstören, Cig., Jan.; — r. se, zerssalien; lonec, škas se je razsul; kuhan krompir se razspe; cvetje se razspe; Tak' po Dunaju letiš, Da se iskre kujejo, Okna pa razsujejo, Npes.-K.

razsvádíti, svådim, vb. pf. entzweien, Mur.-Cig., Jan., Let.

razsvečava, f. die Beleuchtung, die Illumination, Jan., C., Sol., nk.

razsvečávati, am, vb. impf. = razsvečevati; temoto r., bie Finsternis erleuchten, Vrt.

razsvečénje, n. die Erleuchtung, Dalm., Rog.-Valj. (Rad).

razsvećeváti, fijem, vb. impf. beleuchten, erleuchten (tudi pren.), Jan., Trub., Dalm., Rog.-Valj. (Rad); r. um, Cv.

razsvėt, svėta, m. = razsvit, Mur.

razsveta, f. die Illumination, C.; - die Aufflarung, C.

razsvetba, f. die Erleuchtung, Slom.

razsvetitelj, m. ber Erleuchter: bodi mi učitelj in razsvetitelj! Cv.

razsvétiti, im, vb. pf. beleuchten; razsvečena prostorišča, DZ.; r. se, erglängen: njegovo obličje se je razsvetilo kakor solnce, Jsvkr.; — erleuchten (fig.); Bog ga razsveti! razsvečen od sv. Duha, Rog.

razsvetlikati se, am se, vb. impf. aufleuchten: oblakom izza cunjavih robov se blisk raz-

svetlika na temnem nebu, Vrt.

razsvetlíti, ím, vb. pf. licht machen, erleuchten, beleuchten; njegovo bliskanje razsvetli svet, Trav. - Valj. (Rad); r. se, licht werden; -- etleuchten; r. človeku pamet; -- beleuchten (fig.); aufflären; da vam vse bolj razsvetlim, Ravn.-Valj. (Rad).

razsvetlivec, vca, m. ber Erleuchter, Skrinj.

Valj.(Rad).

razsvetljava, f. bie Beleuchtung, bie Illumination.
razsvetljenec, nca, m. ber Erleuchtete, Ravn.-

Valj. (Rad).
razsvetljenják, m. ber Aufgeflätte, Navr.
(Let.).

razsvetljénje, n. die Erleuchtung, Cv.

razsvetljénost, f. die Aufgeklärtheit, Cig., Navr. (Kop.), Let.

razsvetljeváten, ina, adj. Beleuchtungs-: razsvetljeválno zrcalo, Žnid.

razsvetljováti, újem, vb. impf. ad razsvetliti. razsvit, svíta, m. der Zagesanbruch, Jan. razsvitováti, újem, vb. impf. dämmern, tagen:

sobota je razsvitovala, Trub.

razsvojeváti, ûjem, vb. impf. ad razsvojiti, nk. razsvojîtev, tve, f. die Expropriation, Cig., Levst. (Cest.), DZ., Nov., nk.

razsvojiti, im, vb. pf. expropriieren, Cig.(T.), nk. razsvoriti, im, vb. pf. r. voz, ben Wagen in das Borber- und hintertheil zerlegen, V.-Cig. razsatoriti se, frim se, vb. pf. sich in Belten

lagern, Vrt.; ein Lager aufichlagen, (raziot-)
Jan. (H.).

Jan. (11.).

razščętkati, am, vb. pf. == razkrtačiti, Gor. razščípati, am, pljem, vb. pf. butch Kneipen trennen, zerfneipen.

razščípniti, ščîpnem, vb. pf. burch einmaliges Kneipen irennen, zerkneipen.

razšémati, am, vb. pf. entiarven, Mur.

razšemiti, semim, vb. pf. = razšemati, Cig.; r. se, sich bemastieren, Zora.

razšep¢riti, ęrim, vb. pf. = razčeperiti, razšopiriti, C.

razšešúriti se, firm se, vb. pf. ftruppig werben: razšešurjen, ftruppig, C.

razsiljati, am, vb. impf. ad razslati; auseinanderschieden, ogr.-C.

razšínitl, šînem, vb. pf. zerfchellen (intr.), V.-Cig. razšīr, m. bie Ausbreitung, bie Ausbehnung, Mur., Cig., Jan., DZ.

razšíren, rna, adj. 1) Ausdehnungs-: razšírna moč, die Ausdehnungsfrast, Cig.; — 2) == obširen, Jan.

razšíritelj, m. ber Berbreiter, ogr.-Valj.(Rad).
razšíritl, šírim, vb. pf. breiter machen; cesto, hlače r.; — ausbreiten, verbreiten: r. krivo vero;—ulomek'r., einen Bruch erweitern, Cel. (Ar.); — r. se, breiter, weiter werben; mesto se je razšírilo; sich ausbreiten; kriva vera se je razšírila.

razširjáten, tna, adj. erweiternd, Erweiterungs: razširjátne stavbe, DZ.

razširjanja, n. bie Erweiterung; die Ausbreitung.

razširjatelj, m. ber Berbreiter, SIN., Zora. razširjatev, tve, f. bie Ausbreitung.

razšírjati, am, *vb. impf. ad* razširiti. razšírjāva, *f.* die Ausbreitung, *Cig., Jan., C.*

razsirjava, 7. die Ausbreitung, Cig., Jan., C. razsirjavac, vca, m. der Ausbreiter, ber Berbreiter, Cig.

razšírnost, f. bie Ausbehnung, Jan., Žnid. razškatláti, âm, vb. pf. zerrütten, Dol.; razškatlan most, Nov.

razšklondráti, am, vb. pf. burch Schneiben verunftalten, V.- Cig.

razškrábati, am, vb. pf. zertraten, Cig. razškrápljati, am, vb. impf. ad razškropiti, Jan. (H.).

razškrébati, am, vb. pf. gerrütten: razškrebana hiša, ein gerrüttetes, gerfallenes haus, razškrebana posoda, ledes Gefchitt, BiKr.

Cronyle

razškrajáti, um. vb. pf. zernagen, zertragen, Cig.

razškropiti, im, vb. pf. zerspripen; - zerstreuen.

razškitati, am, vb. pf. zernagen, zertragen, Cis.

razšopíriti se, îrim se, vb. pf. = razčeperiti se: mirno je sedela (taščica) razšopir-jena, Str.

razštéti, štêjem, vb. pf. 1) zählend theilen, abzählen; denar na kupčke r.; — 2) bivis

bieren, Cig., nk.

razstévanec, nca, m. ber Dividend, Cig.

razštovanje, n. die Division, Cig., nk. razštovati, am, vb. impf. 1) abzāhlen; — 2)

bivibieren, Cig., Jan., nk. razštovavec, vca. m. der Divisor, DZ., UčT.

razštēvec, vca, m. der Quotient, Jan. razštovina, f. der Dividend, Jan. (H.).

razstevnik, m. ber Divifor, Cig.

razstikati, sifkam, vb. pf. zersprigen, ber- sprengen, C.

razdumeti, im, vb. pf. verbraufen, Jan. raztaboriti, im, vb. pf. r. vojsko, das Heer lagern machen, Cig., C.; r. se, ein Lager auf-

ichlagen, sich lagern, C. raztabulácija, f., Cig., DZ., pogl. izknjižba. raztabulīrati, am, vb. pf., Kr.; pogl. izknjižiti. raztajati, tājam, jem, vb. pf. (Eis, Schnee)

gerschmelgen; — r. se, zerschmelgen (intr.).
raztākati, am, vb. impf. ad raztočiti; 1) auseinanderschmen; vino r. iz velike posode v
manjše; r. se, auseinanderstießen; — 2) verschmenden: r. svojo imovino, Levst. (Nauk).

raztákniti, nem, vb. pf. == raztekniti. raztáten, ina, adj. jámelsbor, Jan. (H.).

raztaliti, im, vb. pf. zerichmelgen; - r. se, zerichmelgen (intr.).

raztaniti, im, vb. pf. = razteniti, Vrtov. (Km. k.).
raztanjšati, am, vb. pf. dunner machen, verbunnen.

raztāpljati, am, vb. impf. ad raztopiti; zerichmelzen; r. se, zerschmelzen (intr.).

raztéči, téčem, vb. pf. 1) r. si noge, sich die Füße wund lausen oder austausen, V.-Cig.;
— 2) r. se, auseinanderlausen, sich verlausen, sich zerstreuen; da se raztečete vsak v svoje, Krelj; vsaksedi se r., Trub.; — 3) r. se, auseinanderstießen; zerrinnen.

raztèg, téga, m. die Ausbehnung, Cig., Žnid., UET., DZ.

raztega, f. bie Ausbehnung, Jan., C. raztegatnica, f. bie Folterbant, C.

raztéganjo, n. dos Auseinanderziehen, Jan. (H.); die Dehnung, Jan.

raztégati, am, vb. impf. ad raztegniti, = raztezati, Cig., Jan.

raztegljaj, m. bie Dehnung, Jan. (H.).

raztegijiv, íva, adj. = raztezen, ausbehnbar, Jan.

raztégniti, nem, vb. pf. auseinanderziehen, ausdehnen; usnje r.; — r. svoj govor; ausftreden; r. roke. raztegováti, sijem, vb. impf. ad raztegniti; ausbehnen; — ausstreden; r. se, sich ausbreiten.

raztěk, téka, m. = raztok, Jan.(H.).

raztekati se, têkam, dem se, vb. impf. ad raztedi se; 1) auseinandersausen: — 2) ause einanderssießen.

raztekniti, taknem, vb. pf. 1) an verschiebenen Buntten hineinsteden: r. kole; — aussteden (z. 18. ein Lager), Jan.; — 2) r. se, sich zerstreuen: raztekniti se po brlozih, Vrt.; razteknile so se kure po brajdah in po trtju, Levst. (Izb. sp.); vas ima trideset tod in tam raztaknjenih koč, Levst. (Izb. sp.).

raztolesba, f. bie Section, Jan.

raztolésiti, Esim, vb. pf. (einen Leichnam) zergliedern, secieren, anatomieren, Cig., Jan., nk. raztolosovâtnica, f. die Secierlammer, Levst. (Pril.).

raztelosovānje, n. das Bergliedern (eines Leichnams), Cig., Jan., nk.

raztelesováti, ûjem, vb. impf. ad raztelesiti, Mur., Cig., nk.

raztêmati se, am se, vb. impf. ad razteti se; zerichmelzen: sneg, led, maslo, svinec se raztema, St.-C.

razteniti, im, vb. pf. dünn machen, dünn auswalzen (praes. raztenem, vzh.Št.).

raztépati, têpam, pljem, vb. impf. ad raztepsti; 1) auseinanderschlagen; volno r., die Wolle zerklopfen; jaica r., Eier abquitlen, zerkhren; — zerprügeln, zerbleuen; — r. po voch, im Wasser herumschlagen, herumpatschen, Jurč.; — 2) verstreuen, verschleubern; zrnje, denar r.

raztęplja, f. ber Quirl, Cig.

raztépsti, tépem, vb. pf. 1) auseinanderschlagen; volno r., die Wolle zerklopfen; jajca r., Eier abrühren, abquirlen; — zerprügeln, zerbleuen; ves hrbet sem mu raztepel spalico; — zeréchlagen: palico sem raztepel na njem; — 2) versteuen, verschleudern; veliko zrnja pri mlatvi r.; veliko knjig se je razteplo in pogubilo; — verschwenden: kakor dobljeno, tako raztepeno, wie gewonnen, so zerronnen, Mur.; — zerstreuen: r. sovražnika, Jan.; r. se, sich zerstreuen, zerstieben; ljudje so se raztepli na vse strani.

razteptáti, âm, vb. pf. zerstampsen, zertreten. razteptávati, am, vb. impf. ad razteptati: razteptavali in razbijali so izraelske otroke, Dalm.

raztéti so, támem se, vb. pf. gerrinnen, gergehen, St.-C.; -- prim. stoti se.

raztez, teza, m. ber Schreihals (bon einem Rinbe), Dol.

raztęza, f. 1) bie Berbehnung (ber Bocale), Vest.; — 2) bie Ausbehnung, Cig., C.; po vsej raztezi, Levst. (Pril.).

raztezâtnica, f. die Folterbant, Cig., Jan. raztezálo, n. das Recheug, Cig.; die Folterbant, C.

raztézanja, n. dos Ausdehnen; dos Ausstreden. raztézati, am, vb. impf. ad raztegniti; 1) zerdehnen, ausdehnen; — ausstreden; — r. sc,

. . · Ciornile

sich ausbehnen; — sich erstreden; — 2) r. se, schreien (vom Rinde), Dol.

raztézav, adj. gerne schreienb (v. Rinbe), Dol. raztezava, f. bas Berbehnen: bie Dehnung, Jan.

raztęzavica, f. das Sichreden, Habd.-Mik. raztęzen, zna, adj. 1) ausdehndar, ausdehnjam, Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Min.), Sen. (Fiz.); raztezno tekoč, ausdehnjam fiūssig, Jan. (H.); — 2) weitläusig, Cig. (T.); še raztezneje ponavljati kaj, Levst. (LjZv.).

raztęznost, f. die Ausbehnbarkeit, die Ausbehnsamkeit, Cig., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.).
raztęża, f. na razteże, = na steżaj, angelweit: vrata na razteże odprta, Svet. (Rok.).

raztežaj, m. die Ausdehnung, Cig.; — prikupil je travnikov in gozda velik raztežaj (eine große Flache), Jurč.

raztikati, tîkam, čem, vb. impf. ad raztekniti. raztîrati, am, vb. pf. auseinanbertreiben, Cig., Zora.

raztisniti, fisnem, vb. pf. auseinanderbrüden. raztiáčiti, tläčim, vb. pf. auseinanderbrüden, zerbrüden, zerpreffen; raztlačen slamnik, Jurč.

raztléči, tólčem, vb. pf. == raztolči, Gor. raztléti se, tlím se, vb. pf. allenthalben zu

glimmen anfangen.

DZ.

raztóčiti, tóčim, vb. pf. 1) außeinanberjchenten: vino iz velikega soda v majhne r.; außschenken; krömar je vse vino raztočil; — 2) verschleubern, verschwenden: r. svojo imovino, Levst. (Nauk).

raztôčje, n. = raztok 1), Cig., Jan.
raztočnica, f. = zapravljivka, Jan.(H).
raztočnik, m. = zapravljivec, Levst. (Zb. sp.),

raztogotiti, im, vb. pf. heftig ergurnen; — r. se, in heftigen gorn gerathen.

raztok, tóka, m. 1) bie Bassericheibe, Jan., h. t.-Cig., C.; — 2) bas Antimon, Cig. (T.), Erj. (Min.), Levst. (Nauk). DZ.; (hs.).

Erj. (Min.), Levst. (Nauk), DZ.; (hs.). ráztoka, f. ein Zaunpflod mit zwei Zaden, Svet. (Rok.).

raztótči, tólčem, vb. pf. auseinanderichlagen, zerichlagen; — zeritogen.

raztołmáčonjo, n. bie Berbolmetichung, kajk.-Valj. (Rad).

raztołmáčiti, ficim, vb. pf. erfiaren, ausbeuten, verbolmetichen.

raztop, topa, m.1) die Zerschmelzung, Cig., Jan.;

— 2) die Auflösung, Cig., Sen. (Fiz.), DZ.
raztopen, pna, adj. 1) schmelzbor, Cig. (T.);

2) auslöslich, Cig. (T.).

raztopiten, ina, adj. 1) Schmelz-, Cig.; — 2) Auflösungs-, Cig.

raztopilo, n. bas Löfungsmittel, DZ.

raztopina, f. 1) die geschmolzene Mosse, Jan. (H.); — 2) das Ausgelöste, die Lösung, Cig. (T.), Sen. (Fix.), Znid., DZ.

raztopíti, ím, vb. pf. 1) zeríchmeizen, zerlassen; svinec, mast r.; — r. se, schmeizen (intr.); vosek se na solncu raztopi; — 2) zergehen machen, aussösen; cuker v vodi r.; — r. se, zergehen; sol se v vodi raztopi.

raztopljeváti, fijem, vb. impf. ad raztopiti, Jan. (H.); pogl. raztapljati.

raztopljiv, íva, adj. = raztopen, Cig., Jan. raztopnica, f. ber Schmelstiegel, Mur.

raztopnik, m. ber Schmelztiegel, Cig., DZ. raztopnina, f. = raztopina, Cig., Jan., DZ.; (-plina, Cig., Jan., Nov.).

raztóriti, im, vb. pf. verstreuen, verzettesn, Jan., ogr. - C., vzh.St.; turščico si raztoril: poberi jo! vzh.St.

raztovárišiti, arisim, vb. pf. eine Bereinigung auflosen, trennen, Dict.

raztovārjati, am, vb. impf. ad raztovoriti, Cig., nk.

raztovorîtev, tve, f. die Abladung, die Entlaftung, Cig., DZ.

raztovoriti, im, vb. pf. die Last wegnehmen, entlasten: r. konja, Cig.

raztóžen, žna, adj. = otožen, wehmuthig, C. raztóžiti, im, vb. pf. 1) betrüben, Jan.; — franten, beleidigen, Hal. - C.; — 2) r. se, traurig werden, C.; — 3) r. se komu, jemandem sein Leid austiagen, C.

raztrāta, f. die Berschwendung, C. raztrebiti, im, vb. pf. pusend sondern. raztrepātnica, f. der Quirl, Cig.

raztrépati, trépljem, -páti, âm, vb. pf. jajca r.,

Gier abrühren, abquirlen, Cig. raztresati, am, vb. impf. ad raztresti; verstreuen, ausstreuen; — verschleubern: denar nepridno

ausstreuen; — verschleubern: denar nepridno na malikovske službe r., Krelj; — sitnosti r., sasti sein.

raztręsenie, nca, m. == razmiśljenec, Jan. raztręsenka, f. neka vinska trta, C.

raztręsenost, f. 1) die Berstreutheit: r. kmetskih his; — 2) = razmisljenost, Jan. (H.). raztręskati, tręskam, vb. pf. zerschmettern, zerschlagen.

raztręsti, tręsem, vb. pf. zerstreuen; — (aus Unvorsichtigseit) verstreuen; vse boš raztresel! — biti raztresenih misli, in Gebanten zerstreut sein, Cig.; — raztresen — razmišljen, Cig., Jan.

raztrésčiti, trêščim, vb. pf. zerfchmettern; r. si glavo, Glas.; r. se, zerfchellen.

raztréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. zermalmen, zerbrechen.

raztrga, f. ber Rifs, C.

raztiganec, nca, m. ber Berriffene, ber Ber-

raztiganka, f. die Berriffene, die Berlumpte.

raztfganost, f. die Zerrissenseit.
raztfgati, trgam, vb. pf. auseinanderreißen, zerreißen; r. vez, obleko; volk je jagnje raztrgal; r. se, zerreißen (intr.); hlade so se mi

raztrgale; raztrgan, zerlumpt raztrgavati, am, vb. impf. ad raztrgati; zerreißen, kajk.-Valj.(Rad).

razifgniti, ifgnem, vb. pf. = razirgati, ogr.-C. razifkati, ifkam, vb. pf. zerilopfen, Cig.

raztrobentati, am, vb. pf. austrompeten, ausposaunen, Cig., nk.

raztrobiti, im, vb. pf. austrompeten, Cig.; — an die große Glode hangen, ausschreien; r. kaj po vsej okolici.

rastrohnjáti, am, vb. pf. zeriplittern, unnüt anwenden, vergetieln, Cig.

raztrojba, f. bie Dreitheilung, Cig.(T.). raztrojiti, im, vb. pf. in brei Theile theilen, Cig., Jan., Let., SIN.

raztrósen, sna, adj. gerstreuunge-, Cig., Jan. raztrósina, f. neka vinska trta, Hal. - Erj. (Torb.) weißer Grob-heunisch, Trumm.

raztrositi, im, vb. pf. auseinanderftreuen, gerftreuen; kup sens r.; - ausftreuen, unter bie Leute bringen ; lazi r.

raztróšati, am, vb. impf. ad raztrositi; zerîtreuen: vetrovi raztrošajo seme dreves in sadežev, Ravn.- Valj.(Rad).

raztrôšek, ška, m. nav. pl. raztroški, bie Untoften, die Ausgaben, C.; hlapca sta imela denar za pijačo in druge raztroške, Jurč. raztrošen, šna, adj. verfcwenberijch, Vrt.

raztroševáti, üjem, vô. impf. verthun: imetje r., Jurč.

raztrošíti, ím, vb. pf. verbrauchen, verthun. raztruditi, trudim, vb. pf. abmuben, Jan.(H.). raztrūmpati, am, vb. pf. = raztrupati, Dict. raztrupati, am, vb. pf. gerichlagen, gerbrechen, Habd., Dict., C.; r. kaj kakor lončeno posodo, Dalm.; pečevje r., Dalm.; r. svetilnico, LjZu.; raztrupan ropotec, LjZu.

raztrupilo, n. der Mauerbrecher, Guts. - Cig.,

raztrúpiti, im, vb. pf. == raztrupati, Guts.-Cig., Mur., Jan

raztížek, žka, m. bas Berwürfnis, C. raztúliti, im, vb. pf. auseinanderrollen, ent-

rollen, C.; - prim. tul. raztvārjati, am, vb. impf. ad raztvoriti, Cig. (T.), Erj.(Min.), 2nid.

raztvor, tvora, m. die Berfegung, Cig. (T.). raztvorba, f. die Bersehung, Cig.(T.). raztvorbina, f. bas Berfepungsproduct, h. t .-

 $Cig_{\cdot}(T_{\cdot})$. raztvoren, rna, adj. zerlegbar, Cig.(T.). raztvorilo, n. bas Berfegungsmittel, Jan.(H.). raztvoriti, im, vb. pf. 1) djemijch zerfeben, Cig. (T.); - 2) zerlegen, Cel.(Ar., Geom.);

stsl., hs.

raztvortjiv, íva. adj. zerfepbar, Jan.(H.). razubožati, am, vb. pf. ganglich verarmen; raz-

ubozan, C. razūdba, f. bie Anatomierung, die Section, Cig., DZ.; — bie Anatomie, Cig. (T.). razuditi, im, vb. pf. (einen Leichnam) zergliebern, fecieren, anatomieren, Guts.-Cig., Vrtov.

(Km. k.), nk.

razūdnica, f. bas Sectionelocale, DZ. razūdnik, m. ber Anatom, Vrtov. (Km. k.). razudovāinica, f. der Secieriaal, DZ.

razúdovanje, n. bie Anatomierung, Glas. razudovati, ujem, vb. impf. fecieren, anatomieren, (razudvati) Cig.

razum, m. 1) ber Berftanb; - 2) ber Ginn, bie Bebeutung, ogr.-C., Hal.-Svet.(Rok.); ne znati prvotnega razuma kake besede, Levst. (LjZv.).

razumek, mka, m. ber Begriff, Cig., Jan.,

razumen, mna, adj. 1) verständig, einsichtsvoll: = 2) = razumeven, verständlich, begreiflich, Cig.(T.), C., Levst.(LjZv.).

razumenje, n. bas Berfteben, bas Berftanbnis, Cig., C.; pravo razumenje sv. pisma, Krelj;

pravo r. obteževati, Cv.

razumştek, tka, m. das Berftandnis, vzh.St.-C. razuméti, ficm, em, vb. pf. verfteben, begreifen, Trub., Krelj, Dalm., Ravn., nk.; (redko: praes. razúmem; pogostoma: razúmim, nk.).

razumęva, f. bas Berftanbnis, Jan., C razumévanje, n. bas Berfteben, kajk .- Valj.

(Rad).

razumévati, am, vb. impf. ad razumeti; berfteben, begreifen, Mur., Cig., Jan., kajk .- Valj. (Rad), nk.

razumevek, vka, m. bas Berftanbnis, Jan. razuméven, vna, adj. verstandlich, begreiflich Mur., Cig., Jan., nk.; to je samo po sebi razumevno, LjZv.

razumévnost, f. die Berftandlichfeit, die Begreiflichfeit, Cig.

razumiti, im, vb. pf. 1) r. koga, einem etwas begreiflich machen, Dol .- Cig.; - 2) nam. razumeti, nk.

razumljív, íva, adj. 1) verständig, Vrtov.(Km. k.); — 2) = rezumeven, verständlich, begreiflich, Mur., Cig., Jan., nk.

razūmnīca, f. die Berständige, Jan.(H.). razumnik, m. ber Berftanbige, Cig. (T.); ein intelligenter Mann, razumniki, Die Intelligeng, nk.; - stsl.

razumnistvo, n. coll. bie intelligenten Leute, bie Intelligeng, nk.

razumnost, f. bie Berftandigleit, die Intelligeng (ale Gigenichaft).

razumoslôvje, n. = dialektika, Jan.(H.). rázun, praep. c. gen. = razen, außer.

razupati, am, vb. pf. verfchiebenen Berfonen auf Crebit ausborgen, verborgen, Cig.

razusten, tna, adj. i) einen großen Munb habend, Cig., Jan., Lašče-Levst.(Zb. sp.); -2) breitmäulig, großsprecherisch, C., SIN., Svet. (Rok.); razustne popevke in zdravice, Jurč.; - 3) opravljiv, hudega jezika, Sv. Duh pri Krškem-Erj.(Torb.).

razústiti, üstim, vb. pf. ausplappern, Cig. razūstnik, m. = človek z velikimi usti, Cig. razúti, ûjem, vb. pf. — izuti, C.

razuzdánec, nca, m. ein ausschweisenber Mensch, ber Buftling.

razuzdánka, f. ein ausschweifenbes, lieberliches

razuzdánost, f. bie Zügellofigfeit, die Unfittigfeit. razuzdáti, âm, *vb. pf.* den Zaum abnehmen, abzaumen; kamele r., Dalm.; - r. se, sich entzügein (fig.): vsi zlodeji iz pekla so se razuzdali, Jsvkr.; razuzdan, zügellos, ausgelajjen, ausjchweifend; r. človek, razuzdano

razûzdnež, m. = razuzdanec, Jan.(H.). razvada, f. bie Berwöhnung; - eine üble Bewohnheit.

razváditi, vádim, vb. pf. bermöhnen; r. koga; r, se; razvajen otrok.

razvaga, f. bie Erwägung, bie Überlegung,

razvagati, am, vb. pf. abmagend vertheilen; r. meso kupcem.

razvaja, f. die Bermobnung, Cig., Jan. razvájanje, n. das Bermöhnen.

1. razvájati, am, vb. impf. ad razvaditi; verwöhnen.

2. razvājati, am, vb. impf. ad razvesti, razvoditi; fortleiten, amplificieren, Cig.(T.).

razvajencek, čka, m. dem. razvajenec; boš mannliche garteffinb, Jan.(H.).

razvajenec, nca, m. bas Mutterfohnchen, Polj. razvajenka, f. bie Bergartelte, bas weibliche Bartellind, Jan.(H.).

razvajenost, f. die Bermöhntheit.

razvat, vala, m. 1) das Sprengen, Cig ;-bie Berstörung, ber Ruin, Cig., Jan.; r. carstva, Raic(Slov.); — 2) ber Schutt, die Trümmer,

razvalina, f. bie Ruine; - razvaline, bie Trümmer.

razvalinast, adj. ruinenförmig, Jan (H.).

razvaliti, im, vb.pf. 1) auseinandermalzen; r. kup hlodia; - 2) gerstoren, nieberreißen; r. peč; r. mesto, Dalm.; razvalite ta tempelj! Trub.; razvaljen, zerstört, Jap.(Prid.); - r. se, zerfallen, über ben Saufen fallen; pec se je razvalila; - 3) r. se, bid werben; razvaljen, bidleibig.

razvaljādnica, f. das Rubelbrett, Jan.(H.). razváljati, am, vb. pf. 1) auseinandermälgen;

sode r. na svoja mesta, -- 2) auseinanberwalzen; testo r.

razvaiki, m. pl. = razvaline, bie Trummer, C. rázvar, m. ber Auffub, Jan.

razvâra, f. == zvara (mleko), Valj.(Rad). razvariti, im, vb. pf. auffieben (trans.), Jan. (H.).

razvažati, am, vb. impf. ad razvoziti; nach verichiedenen Seiten fahren, auseinanderfahren (trans.); berführen.

razvážiti, im, vb. pf. ermagen, bebenten, ogr.-C. rázve, praep. c. gen. = razen, (tudi: razvi, razi), ogr.-C.

razvečiti, im, vb. pf. ben Boben berausnehmen: r. sod, C.; - prim. veka.

razvoda, f. ein ausgelassener Mensch, Ip.-Mik.; bie Rolette, Notr.-Svet.(Rok.).

1. razvédati se, vêdam se, vb. impf. sich ungebürlich benehmen (zlasti o tacih otrocih, ki se pretezajo ali valjajo po tleh), Senožeče-Erj.(Torb.), Ip.; - prim. vesti se.

2. razvédati se, am se, vb. impf. ad razvedeti se; fich orientieren, V .- Cig.

razvodba, f. bie Drientierung, Cig., DZkr.

razvédeti se, vém se, vb. pf. 1) befannt merben; v majhnem mestu se vse hitro razve; - 2) fich orientieren, V.-Cig.; kmetje so se razvedeli in zgled posnemovali, Vrtov. (Vin.).

razvednost, f. bie Möglichfeit fich zu orientieren: zaradi lažje razvednosti, gur leichteren Orientierung, Levst. (Pril.).

razvedováti se, újem se, vb. impf. ad razvedeti se; fich orientieren, Vrtov (Km. k.).

razvodrílo, n. bie Erheiterung, bie Erholung, Cig.(T.); iskati tolažbe in razvedrila v vinu,

sazvedriti, im, vb pf. erheitern, entwölfen; r. se, sich aufheitern; nebo se je razvedrilo; razvedrilo se je; — (fig.) etheitern; r. koga; r. se.

razvęgljáti, âm, vb. pf. — vegasto narediti, C. razvējati, jam, jem, vb. pf. auseinanberworfein; - auseinanderwehen, verwehen.

razvékati se, kam, čem se, vb. pf. fich ab-

ichreien, fich zerichreien, Cig.

razveljáviti, avim, vb. pf. ungiltig machen, außer Geitung, außer Birtfamteit fegen, aufheben, Cig., Jan., DZ., nk.

razveljávijati, am, vb. impf. ad razveljaviti, Cig., Jan., nk.

razveljávljenje, n. die Ungiltigmachung, die Annullierung, nk.

rázven, praep. c. gen. = razun, razen, außer,

razvenčati, am, vb. pf. entfrangen, Cig. razvesệlen, lna, adj. erfreulich, Mur., SIN.

razvesolitelj, m. ber & freuer, kajk .- Valj. (Rad). razveseliteljica, f. bie Erfreuerin, kajk .- Valj.

razveselîtey, tve, f. die Erfreuung, Cig. razveseliti, im, vb. pf. erfreuen; prijetna novica

me je razveselila; erheitern, luftig machen; vino ga še razveseli; r. se, bon Freude etfüllt werden; r. se koga, česa.

razveseljávati, am, vb. impf. = razveseljevati, ogr.-Valj.(Rad).

razveseljevanje, n. bas Erfreuen; bie Ergogung, bie Beluftigung(en).

razveseljeváti, ûjem, vb. impf. ad razveseliti; erfreuen, ergoben; - erheitern; vino razveseljuje človeško srce.

razveseljevavec, vca, m. der Erfreuer, Cig. razveseljiv, iva, adj. erfreulich, Mur., C., Levst. (Pril.).

razvésiti, vêsim, vb. pf. an verschiedenen Buntten aufhangen, ringe aufhangen, Cig.; razvešene svilene rute, Jurč.; pajčini podobno r. niti, Glas.

razvésti, védem, vb. pf. = razpeljati, auseinanderführen, außeinanderleiten, nk.

razvešálo, n. ber Strid ober bie Stange gum Aufhangen und Trodnen ber Bafche, C.

razvéti, vêjem, vb. pf. zerweben; - zerftreuen; zasmehovani smo od vseh narodov, ki si nas med nje razvel, Ravn.

razvętranec, nca, m. = razvetran človek, ber herabgetommene. Bes.

razvetrati, am, vb. pf. zerweben: razvetran, gerrüttet: razvetrane razmere, SIN.

razvétriti, im, vb. pf. = prevetriti, ausluften, Jan.(H.).

razvęza, f. die Losbinbung, die Auslöfung, Cig., Jan.; - bie Treunung, bie Scheibung (3. B. ber Che), Cig., Jan.; - bie Devincu. lierung, DZ.

razvezanje, n. bas Auseinanberbinben, bie Losbindung.

razvézati, véżem, vb. pf. auseinanberbinben, losbinben; vrečo, zveženj r.; — r. zakon, bas Cheband auflösen, Cig.; r. pogodbo, ben Bertrag auflöjen, Cig.; r. komu jezik, jemanbem die Zunge lofen; vino mu je jezik razvezalo; - r. se, sich lösen (vom Bugebundenen); vreča, nogavica, zavratnica se razveže; — jezik se mu je razvezal, er ist gesprächig geworben.

razvézen, zna, adj. 1) Löfungs-, Auflöfungs-, Jan.(H.); — auftosend, aufhebend; r. pogoj, Cig.; — 2) auftosbar, Jan.(H.).

razvezilo, n. die Devinculierung, DZ.

razvezljiv, íva, adj. = razvezen 2), Cig., Jan. razvezováti, fijem, vb. impf. ad razvezati.

razvica, f. bas Benebictenfraut (geum), Z., Medv.(Rok.).

razvid, vida, m. ber Durchblid, Cig., Jan ; bie Evibeng: imeti v razvidu, in Evibeng halten, Cig., Levst. (Pril.), DZ., Nov.

razviden, dna, adj. erfichtlich, evibent, Cig., Jan., nk.

razvídeti, vídim, vb. pf. i) erfehen, entnehmen; einsehen; - 2) razvidi se, es wird Tag, Jan., Dol.; šli smo z doma, ko se je bilo razvidelo, Dol.

razvídnost, f. die Erfichtlichkeit, Jan., nk.; die Evidenz, Cig.(T.); v razvidnosti imeti, in Evidenz halten, Cig.(T.), DZ., Levst.(Cest); radunsko-uradna r., buchhalterifche Evideng-

haltung, Levst. (Pril.).
razvihati, ham, šem, vb. pf. auseinanderbiegen,

entfalten, DZ.

razvihávati, em, vb. impf. ad razviheti, Jan.

razvihráti, am, vb. pf. aufregen, Zora. razvijati, am, vb. impf. ad razviti; auseinanbermideln, aufmideln; r. zavitke; - ente wideln; r. svoje mnenje; — r. se, sich aufmideln; zavitki se mi razvijajo; — (pren.) r. se, sich entfallen, sich entwickeln; slovstvo se veselo razvija.

razviniti, vînem, vb. pf. = razviti, entfalten,

razvīrati, am, vb. impf. ad razvreti; 1) auseinanberfperren : noge r., Cig.; ausbreiten, Jan.; - 2) r. se, fich ungebürlich ausstreden, fich ungeburlich benehmen, Cig., Jan., BIKr.; len človek se rad razvira, C.; sich breit mochen, Jan.

razvîtek, tka, m. die Entwidelung, die Entfal-

tung, Jan., nk. razviti, vijem, vb. pf. ausemanberwideln, entmideln, entfalten; r. zastavo; -- r. misel, einen Gebanten entwickeln, nk.; r. jezik, eine Sprache ausbilben, nk.; r. se, fich entfalten, fich entwideln, nk.

razvitjo, n. die Entwidelung, die Entfaltung. razvláčati, am, vb. impf. ad razvlačiti; übel nachreden, verleumben, ogr.-M., C.

razvláčiti, im, vb. pf. 1) auseinanderichleppen, zerschleppen, verschleppen; - 2) übel nachreben, verleumben, ogr.-Let.

razvlaka, f. 1) bie Bladerei, V .- Cig., Jan.; posvetne razvlake, Ravn.; -2) = razvlečene reči, bas Gerümpel, Lašče-Levst., Dol.; po kotih je bilo veliko razvlake, Jurč.; stara r., altes Beug, Cig.; - bie Unordnung, V .-Cig., Jan .; - bas Gewihl, Mur., Dol.; -3) eine ausgebehnte Birtichaft, ein ausgebehnter Grundcompleg, Dol.; ein weites Bebaube, Jan., Kr.-Valj. (Rad); no, ali ni ta razvlaka magazin? LjZv.; — nav. razlaka.

razvieci, viecem, vb. pf. auseinanbergieben; auseinanberschleppen; vse je razvlečeno po sobi, alles ift in Unordnung im Bimmer; - megle se razvlečejo, die Bolten berziehen

fich, es heitert fich aus.

razvięka, f. 1) bie Berichleppung, (razleka) Mik.; - 2) die Beitschweifigfeit, Jan.; ein weitlaufiges Gebaube, Jan.; - eine weit ausgebreitete Birtichaft, bef. mit gerftreuten Antheilen, C., M.

razvnêmati, mam, mljem, vb. impf. ad raz-

vneti.

razvněti, vnámem, vb. pf. entflammen; -(fig.) r. komu srce; r. se, ergiühen; razvnelo se mu je oko, Jurč.; razvnelo se mu je arce, nk.; r. se, in die Hitz gerathen, fich ereifern.

razvnetjo, n. bie Erhipung; - bie Aufregung, ber Affect, Jan. (H.).

razvod, voda, m. die Commission (um etwas aufgunehmen), Jan., C.; — prim, navod. razvoditi, vodim, vb. pf. auseinanberführen,

Jan.(H.).

razvodje, n. bie Bafferfcheibe, Cig. (T.), Jes., nk. razvôdnik, m. 1) ber Commissăr, C.; — 2) ber Gefreite, DZ., SIN.

razvoj, voja, m. die Entwickelung, die Entfaltung, Cig., Jan., nk.; r. spisov, die Errotulation, Jan.(H.); r. reke, Die Stromentwidelung, Cig(T.); — literaturni r., nk.

razvojáčiti, ščim, vb. pf. vojno krajino r., ber Militargrenze bie militarifche Berfaffung neb-

men, nk.

razvoljiti, voljim, vb. pf. unwillig machen, Svet. (Rok.).

razvonjáti se, am se. vb. pf. verbuften, Cig. razvora, f. 1) = svora, ber Langbaum am Rüstwagen, die Langwiede, Mur., V.-Dol.-Cig., (rázvora) Jan.; — 2) rázvora, der Rammbaum (in ben Gagemühlen), Jan.

razvornik, m. ber Langwiedennagel, (razvor-

nik) Jan. (H.).

razvotláti, am, vb. pf. zerhöhlen, zerflüften: ves razvotlan jez, Erj.(Izb. sp.).

razvoz, voza, m. die Berführung von Baren.

razvóziti, vózim, vb. pf. 1) auseinanberfahren (trans.), berführen; r. vse blago, vse ljudi; - 2) r. pot, cesto, ben Beg, bie Strafe ausfahren, gerfahren.

razvozlanje, n. bie Lojung (eines Anotens). razvozláti, am, vb. pf. (einen Anoten) lojen, lostnüpfen; - (fig.) r. kočljivo reč, eine heitelige Sache loswideln, nk.

razvozlávati, am, vb. impf. ad razvozlati. razvozija], m. die Lojung (bes Anotens), Jan. razvp(jati, am, vb. impf. ad razvpiti. razvpiti, vpijem, vb. pf. ausichreien, an die große Glode hangen; — r. koga, kaj, jemanben, etwas in üblen Ruf bringen, verfchreien; razvpit, verschrien, verrusen.
razvpivati, am, vb. imps. = razvpijati, Jan.

razvrát, vráta, m. ber Úmstura, Cig.(T.); -

stsl.

1. razvráten, tna, adj. großthorig, Cig., Levst. (Zb. sp.), Erj.(Torb.).

2. razvráten, tna, adj. subversiv, Cig.(T.); -

razvrātnik, m. ber Umsturzmann, ein Anhanger ber Umfturzpartei, Cig.(T.).

razvreči, vrzem, vb pf. auseinanderwerfen, zerwerfen, Cig., Jan.; - repartieren, DZ.; - r. se, entzweigeben, sich theilen, C.

razvrédba, f. die Devalvation, Cig.(T).
razvréditi, im, vb. pf. entwerten, devalvieren,

razvreti, vrèm, vb. pf. 1) aufeinanderthun: vozovi so bili razvrti nakopićeni pod lopo, Jurc.; - ausbreiten, Jan.; razvet, weit. gerăumig, Dol.-Z; — 2) = odvreti: r. kolo, Jan. (H.); - 3) razvrt, ausgelaffen, muthwillig, Cig.; r. otrok, Senozeče-Erj.(Torb.); – razvrto, funierbunt, Jan.

razvreti se, vrem se, vb. pf. recht ins Sieden

tommen, Cig.

razvfniti, nem, vb. pf. umtehren, C.; - gerftoren: mesto r., Dalm.

razvročíti, ím, vb. pf. erhiben, Dict., Mur., C., Erj.(Min.),

razvípati, vípam, pljem, vb. pf. == razgrebsti, auseinanderscharren: kokoši so vse razvrpale na vrtu, jvzhSt.

razvîstba, $f_{\cdot} = \text{razvrstitev}, Cig_{\cdot}(T_{\cdot})$. razvestitev, tve, f. die Anordnung, die Gruppierung, die Gintheilung, die Glieberung, Cig., Jan., nk.; konjska r., die Ciassification ber

Bferbe, Levst. (Nauk). razvrstiti, im, vb. pf. in eine Reihe o. in Reihen bringen; - gruppieren, gliebern; fortieren, classificieren, Cig., Jan., nk.; - r. se, sich in eine Reihe ober in Reihen orbnen.

razvîstje, n. die Anordnung, Levst. (Pril.). razvfščati, am, vb. impf. ad razvrstiti, Levst. (Nauk), nk.

razvrščénje, n. = razvrstitev, Jan.(H.). razvrščeváti, újem, vb impf. ad razvrstiti, nk. razvršiti, im, vb. pf. mipfeln, Jan.(H.).

razvftati, vftam, vb. pf. gerbohren, gerlochern. razvizniti, viznem, vb. pf. (den Baun) öffnen, Cig.; - r. se, sich öffnen: gosca se razvrzne, Bes.

razzakoniti, konim, vb. pf. (ein Chepaar) icheiben, bie Ebe trennen, Cig.

razzęba, f. = razpoka od mraza, Cig. razzębati, am, vb. impf. ad razzebsti.

razzębełkast, adj. = razzebel, eistlüftig, Cig. razzeblina, f. 1) = razpoka od mraza, Cig.;
- 2) bas Berwitterte, bie Berwitterung, V.-

Cig.

razzébsti, zébem, vb. pf. tudi: r. se, burdi ftarten Froft entzweigeben, gerfrieren; bermittern, Cig., Jan.; - razzebel hrast, eine eiße klüftige Eiche, LjZv.

razzeleniti se, im se, vb. pf. grun werben, Dalm.

razzémen, mna, adj. chenerdig, C. razzlobíti, ím, vb. pf. = razjeziti, r. se = razjeziti se, Jan., Dalm.

razznak, m. ein biafritisches Reichen, h. t .- Cig. (T.); ein charafteriftifches Mertmal, DZ.

razznamek, mka, m. ein untericheidendes Reunzeichen, Mur., Cig., Jan.

razznániti, znanim, vb. pf. allenthalben befannt machen, veröffentlichen; r. se, befannt werben: ime njegovo se je na daleč in široko razznanilo, Cv.

razznáti, znam, vb. pf. 1) unterfcheiben, Guts .-Cig., Let.; - 2) r. se = razvedeti se, nk. razznava, f. die Unterscheibung, C.

razznojíti se, ím se, νb . pf. = razpotiti se, C. razzveneti, im, vb. pf. berichallen, Jan. (H.). razžagati, am, vb. pf. zerfagen.

razžāla, f. = razžalitev, Mur., Jan., Rog.-

Valj.(Rad).

razžalba, f. = razžalitev, C., DZ., SlN. razžalitev, tve, f. die Beleibigung, bie Rranfung.

razžáliti, im, vb. pf. beleibi zen, franten. razžalivec, vca, m. ber Beleidiger, Cig., Jan. razžalivka, f. die Beleidigerin, Cig. razžáljonec, nca, m. ber Beleibigte, nk.

razžaljenjo, n. bie Beleibigung, die Rrantung;

r. casti, die Chrenbeleidigung. razžáljenka, f. die Beleidigte, nk.

razžaljeváti, ûjem, vb. impf. ad razžaliti. razžaljiv, iva, adj. beleidigend, franfend; razžaljive besede.

razžaljívost, f. bas Krantenbe; r. tvojih besed; bie Ehrenrührigfeit, Jan.(H.).

razzainik, m. ber Beleidiger, Mur., Cig. razžalostiti, im, vb. pf. traurig machen, betrüben; r. se, traurig werben; lice se mu razžalosti, Cv.

razžariti, im, vb. pf. gang glühend machen, durchgluben, Cig.; razzarjen, glubend, Cig., Erj.(Min.); - (fig.) Duha si iskro mi razžaril, Greg.; -- r. se, erglühen, Jan.(H.).

razžarjevátl, ûjem, vb. impf. ad razžariti, Zora. razžgáti, žgèm, vb. pf zerbrennen; - (z zlobnim srdom) je človeško srce razžgano, Krelj. razžígati, am, vb. impf. ad razžgati, Trub .-Mik.

razživiti, im, vb. pf. beleben, erquiden, fraftigen, Mur.-Cig., Mik.; jaz hočem vas razživiti, Guts.(Res.); - r. se, fich erholen, C.; lebhaft, frisch werden, Jurc.

razžívljati, am, vb. impf. ad razživiti, Mur. razžrębati, am, vb. pf. berlojen, nk.

razžrebováti, újem, vb. impf. ad razžrebati, $DZ_{\cdot \cdot}$, nk_{\cdot}

razžváliti, žválim, vb. pf. r. konja, bem Pferbe bas Gebife aus bem Daule nehmen, C. razžvéčiti, im, vb. pf. zeriauen.

razžvepliti, im, vb. pf. enifchwefeln, Cig.(T.). razžvrkijáti, am, vb. pf. zeríprubeln, Vod.(Izb.

ráželj, žlja, m. = raženj 1), Mur. raženj, žnja, m. 1) bet Bratfpieß; kol, na katerem pečejo janjce, BlKr.; - 2) pl. ražnji, povprečne palice pri gnojnem košu, Sv. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.). rážnjast, adj. bratipiefformig, Cig. ražnjec, žnjeca (ženjca), m. dem. raženj, Valj. (Rad). rážujič, m. dem. raženj, Cig. rážnjiček, čka, m. dem. ražnjič, Cig. rba, f. bie grune Rufsichale, Mik. rbad, f. ein frieselartiger Ausschlag, Notr .- SIN. ; pogl. rebad, rubad. rbādje, n. = pašnina, Notr.-Levst.(LjZv.).rbika, f. Josch, pogl. rebika. rbina, f. = rba, Mik. fcati, im, vb. impf. tnurren, ichnarren, murren, M., C., Mik. rcav, ava, adj. murrenb, Hal.-C. rděč, éča, adj. roth; rdeč kakor kuhan rak; rdeča kakor kri; rdeča 🚥 rdečica: rdeča me prejde, Ravn.(Abc.); rdeča in bleda jo izpremenjate, Burg. rdečák, m. neko jabolko, C. rdecebrad, brada, adj. rothbartig, Cig. rdecebradec, dca, m. ber Rothbart, Jan. rdecebráden, dna, adj. rothbartig, Cig. rdecebradez, m. ber Rothbart, Cig. rdecebradnik, m. ber Rothbart, Cig. rdę̃čec, čca, m. = droben, v kamenje se gnezdeč ptiček-pevec, menda: bas Roth-ស្រែបពីករូយ៉ាខា (sylvia phoenicurus), Plužna pri Bolcu-Erj.(Torb.). rdečecvéten, tna, adj. rothblühenb, Cig. rdecegiav, glava, adj. rothfopfig, Cig., Jan. rdecegiavec, vca, m. ber Rothfopf, Cig., Jan. rdečeglavka, f. bie Rothföpfige, Cig. rdečehlačar, rja, m. neki spodaj rdeč ptiček, Podgorci(Dol.). rdecehladnik, m. ein Mann (Golbat) mit einer rothen Sofe, SIN., Zora. rdeček, čka, m. ber Rothling (neko jabolko), C. rdecekljun, kljuna, adj. rothgeschnabelt, Cig., rdečekljunec, nca, m. ber Rothichnabel, Cig. rdeček fven, vna, adj. rothblutig, Cig., Jan., rdečekřvnat, adj. == rdečekrven, Jan. rdečelas, láss, adj. rothhaarig, Cig., Jan. rdečelasat, áta, adj. = rdečelas, Jan. rdečelasec, sca, m. ber Rothhaarige, Jan (H.). rdočelaska, f. bie Rothhaarige, Jan.(H.). rdečelic, lica, adj. rothwangig, C. rdečelíčen, čne, adj. rothwangig. rdecelienica, f. bie Rothwangige, Cig. rdecelicnik, m. ber Rothwangige, Cig. rdecelisast, adj. rothfledig, Cig. rdečęłka, f. 1) neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.); — 2) v družbi rastoča užitna goba rusega klobuka, Sv. Tomaž pod Cavnom-Erj. (Torb.); — 3) neka riba v Krki, (-covka) Kostanjevica-Erj. (Torb.). rdečenog, noga, adj. rothfüßig, Cig., Jan. rdečenòs, nosa, adj. rothnolig, Cig. rdečenožen, žna, adj. rothfüßig, Cig.

rdočenožka, f. ber Rothfuß (žival), Cig. rdečečk, čka, adj. rothaugig, Cig., Jan. rdecepasast, adj. mit rothen Querftreifen, Erj. rdecepecelj, clia, m. ber Rothstiel (neko jabolko), C rdeceperka, f. ein Fisch mit rothen Flossen, die Rothfeber, Cig. rdečepétlja, f. neka vinska trta, C. rdečepfsen, sna, adj. rothbruftig, Cig. rdecepfsten, tna, adj. rothfingerig, Cig. rdečerepka, f. ber Gartenrothichmant (lusciola phoenicurus), Cig., Erj.(Z.); domača r., bet Handrothichwand, Levst.(Nauk). rdeceritec, tca, m. die Baldhummel, Ravn .-Cig., M rdečerôžec, žca, m. das Rothhorn (žival), Cig. rdečerôžka, f. bas Rothhorn (žival), Cig. rdeceti, im, vb. impf. roth werben, fich rothen; črešnje rdeče, ogr.-C. rdečeusten, tna, adj. rothmunbig, Cig. rdečevráten, tna, adj. rothhalfig, Cig. rdecevratka, f. ber Rothhals (ptica), Cig. rdecloa, f. 1) die Rothe, bef. die Schamrothe: r. ga je polila, er murbe ichamroth; - 2) ber Scharlach, Cig., SiN.-C., Z.; - 3) ein bluben-bes Madchen, C.; - 4) ber Gimpel, Cig., C.; - 5) bie rothe Amerie, Cig.; - 6) neka hruška: die Rothbirne, C., Ip .- Erj. (Torb.); - neko jabolko, Skrilje pod Čavnom-Erj. (Torb.); - 7) ber ginnober, Z.; - svinčena r., ber Mennig, Cig., Jan. rdečič, m. 1) neki ptić, morebiti bas Rothschwänzchen (sylvia phoenicurus), Bolc - Erj. (Torb.); - 2) neka vrsta čmrljev rdečepasastih, Bolc-Erj.(Torb.). rdečilar, rja, m. = kdor rdečilo dela ali prodaja: ber Schminthanbler, Cig. rdečilo, n. bie rothe Farbe, Cig.; - krvno r., ber Blutfarbstoff, Cig. (T.); - bef. bie rothe Schminte, Cig.; z rdečilom se lepotiti, Skrinj.; - ber Rothel, C.; - rothe Tinte: z rdecilom podčrtati, DZ. rdečína, f. 1) bie Röthe, bas Roth, Mur., Cig., Jan.; -2) rdeče vino, grozdje, Z.: -3)neka trta, C., Vrtov. (Vin.); - 4) die Rötheln, die Masern (otrocja bolezen), Cig., C. rdeciti, im, vb. impf. rothen; solnce je planine rdečilo z zadnjimi žarki, Erj. (Izb. sp.); r. se, roth werben, fich rothen. rdęčka, f. 1) = mesena klobasa, C.; - 2) rdeča krava; — rdeča kobila, Mik.; — rdeča mravlja, Z.; — 3) neka hruška, die Roth-birne, Cig., Sebrelje(Goris)-Erj.(Torb.); rdeca breskev, die Burpurpfirfic, C. rdęčkast, adj. röthlich. rdeckijat, adj. ein wenig röthlich, Mur. rdecko, m. rothbrauner Dos ober ein folches Bferd, C., Mik. rdečljat, áta, adj. = rdečkast, (rdekljat) Tolm.-Erj. (Torb.). rdęčnica, f. črnikasta, iznotraj rdeša smokva, malce večja od čivolice, Malhinje na Krasu-Erj.(T.).rděčník, m. neka ptica, C.

rdecoba, f. bie Rothe, bas Roth, Cig., Jan. rdecoga, f. ein braunrothes Schwein, C. rdocuga, f. 1) ein braunrothes Schwein, - 2) eine Art rothbadige Zuderbirne, C. rdecuh, m. neko jabolko, C. rdejec, jca, m. rdeckast ptie: bas Steinröthel (turdus saxatilis), Bolc-Erj.(Torb.). rdekljat, áta, adj. pogl. rdečijat. rdéselj, slja, m. 1) ber Rnoterich (polygonum), C.; - 2) ajda gre v rdeselj, rekše, gre v evet, Laśće-Erj.(Torb.); (govore: ardeselj); prim. andreselj. rdesen, sna, m. = rdeselj 1), ber Andterich (polygonum), M., C., Erj. (Torb.). rdeti, im, vb. impf. roth werden, fich rothen, Cig., Jan., Mik.; tudi: rdeti se, Mur., Cig. rdréselj, slja, m. == rdeselj, rdesen, C rdrésen, sna, m. = rdesen, M., C., Erj. (Torb.). rdrič, íča, m. = rdresen, Dol. reagencije, f. pl. izkušala, bie Reagentien (chem.), Cig.(T.). reákcija, f. nasprotno, odbojno delovanje, bie Reaction, Cig.(T.), nk. realden, ena, adj. Healfchule, nk. realec, lca, m. ber Realfchuler, Jan., nk. realen, Ina, adj. stvaren, Reale, Cig. (T.); — realna sola, bie Realichule, Cig., Jan., nk. realist, m. prijatelj realizma, ber Realist. realizem, zma, m. nagnjenost, ravnati se bolj po istinitih, stvarnih razmerah nego po idejah, ber Realismus. realka, f. die Realschule, Jan., nk. $\mathbf{r\hat{e}b}$, m. = jereb, C. rebâd, f. ZgD., (m. Levst. [Rok.]); pogl. rubad. rebast, adj. mit furgem Schwang: rebasta kokoš, Z. rébati, bam, bljem, vb. impf. = glodati (kost, drevo), Cig., Notr.; - (pren.) = kritikovati: r. kako slovstveno delo, Glas. rębec, bca, m. ovčji r., neka vinska trta, Vrtov (Vin.), Rihenberk-Erj. (Torb.). rebelj, blia (belina), m. die Franje, Jan. reben, adj. = puhel, diwammig: rebena repa, Notr., jvzhSt. rebencati, am, vb. impf. nagen, Z. robenika, f. ber Schlotterapfel, ber Rlapperreber, bri, f. ber Abhang eines Sugels ober Berges; na strmi rebri, Jurc.; tudi: reber, Valj. (Rad), Cv.; k rebri, bergauf, Jan., Levst. (Rok.); - prim. vreber, navkreber. rebica, f. = jerebica, C.

rebîčje, n. = jerebičje, Jan.(H.).

rebrace, f. pl. die Jalousien, C., St.

brasto delo, gerippte Arbeit, Cig.

Mur.; - 2) gerippt, Mur., Cig., Let.; re-

rebras, m. rebrasi, bie Rippenquallen, Erj.

rebrat, ata, adj. 1) mit großen Rippen verfeben.

Cig.; - 2) rippig, gerippt, Mur., Jan.

rebina, f. == rbina, Cig. řebola, f. = rebula, Vrtov.(Vin.).

Josch).

(Z).

rebika, f. = jerebika, Cig., Jan., C.; (rbika, rebrast, adj. 1) mit großen Rippen verfeben,

rébrce — tébrščica rébrce, n. dem. rebro; 1) das Rippchen; rebrca, auf bem Roft gebratene Rippenftudchen (cotelletes); - rebrca, die Blattrippen, C.; - 2) kozja rebrca, ber Spigwegerich (plantago lanceolata), Poh.-C. rebrcast, adj. geruppt, Cig.; rebrcasto delo, rebrika, f. = meprika, dobrika, νζhSt.-C. rebrina, f. ber Bergabhang: zelene rebrine, LjZv. rebrinec, nca, m. ber gemeine Baftinat (pastinaca sativa), Srpenica-Erj.(Torb.). rebriti, im, vb impf. 1) rippen, V.- Cig.; -2) r. se, beim Beben auf eine Seite fich neigen, Notr .- Z.; fich frummen: Zeleznica se rebri, C.; - 3) r. se, sich in die Bruft werfen, Dol.; jezno se je rebrila in ustila, LjZv.; peklenščak se je srdito rebril in branil, LjZv.; s to svojo nemščino so se rebrili in šopirili, *LjZv*. robrjan, ana, m. ber Bewohner eines Bergabhanges, C. rebrjanec, nca, m. = rebrjan, C. rebrjo, n. ber Rippentheil, Cig. 1. rebrn, brna, adj. Rippen-; da bi te rebrna! dase bich ber Tob hole! Notr.-Z. 2. rébrn, brns, adj. fieil: tod je zelo rebrno, Levst (Rok.); - prim. reber. 1. rebrnat, ats, adj. große Rippen habend, Cig. 2. rebrnat, áta, adj. start abschüssig: rebrnata zemlja, Svet.(Rok.). 1. rebrnica, f. 1) bas Gerippe, Jarn .- M.; bas Tobtengerippe, Cig.; - ber Tob (ale Berion): r. te bo pokosila, Mik.; - bas Rippenftud, Z.; - 2) rebrnice = rebraši, bie Rippenquallen, C., Z.; - 3) pl. rebrnice = garice, die Bagenleitern, vzh. St. - C.; - eine besonbere Borrichtung am Bauernwagen an Stelle ber Wagenleitern, Rib., BlKr.-M. 2. rebrnica, f. ein am Abhange gelegener Balb, Mik.; naši so se v rebrnicah nad Razdrtim ustavili, Vod.(Izb. sp.); - bie Bergwiese, C. rebrnik, m. 1) bas Gerippe, bas Stelet, Mur.; - 2) = vozič z dvema kolesoma, na katerem se drva na vlak vozijo, BIKr.; --3) pl. rebrniki = rebrnice 2): rebrniki se devajo na voz, kadar se gnoj vozi, BIKr.; - 4) neko jabolko: gerippter Laubling, C. 1. rebrnina, f. bas Rippenfleifch, Cig. leži tam dolga njiva, Aj dolga njiva, rebr-

2. rebrnina, f. abichuffig gelegenes Felb: Lezi nina, Npes.-K. rębrnje, f. pl. = voz, v katerem gnoj vozijo

(prim. rebrnik 3), BlKr.

rebro, n 1) die Rippe; rebra, die Rippen; bie Beile am Betreibe: jedmen v sest reber, sechszeilige Gerfte, Z.; - 2) = reber, ber Abhang eines Berges, V .- Cig., C., Jes.; tudi pl. rebra, Cig.(T).

rebrovit, adj. gerippt, Cig. rebrovje, n. bas Gerippe, Jarn., Mur., Cig., ogr .- C., Cv.; - bie Rippengegenb, Jan. rebrecak, m. bie Bintereiche, die Traubeneiche (quercus sessiliflora), C.

rébrščica, f. neko jabolko, C.; prim. rebrnik 4)

Google

rebúla, f. neka vinska trta in nje sad, grozdje in vino, GBrda-Erj.(Torb.); — prim. it. ribolia, furl. ribuele.

rebúlica, f. dem. rebula, Jan. (H.), Npes,

rebus, m. das Bilbrathfel, bas Rebus.

réca, f. = raca, Mur., Danj.(Posv. p.), vzhSt. recák, m. = racak, racman, Mur., Danj.-Mik.

récelj, clja, m. t) ber Löffelstiel, Cig., Lasce-Levst. (M.), Lasko (St.); — 2) bie Gensenhandhabe für die linte hand, Cig.; — 3) ber Fruchtstiel, ber Obststiel, Mur., Cig., Jan., C.; crešnja na dolgem peclju ali reclju visi, Hip. (Orb.); — ber Blattstiel, Cig., Jan.; ber Stengel, Mik.; limbarjevi reclji, Ravn.; — ber Krautstengel, C.; — tudi: récelj, Met., Valj. (Rad).

réceljeek, cka, m. dem. recelj; bas Stielchen,

M., Vrtov.(Vin.).

récen, cna, adj. ausdrūdiich, Dol.- Cig.; — beutlich, verständlich, St.-Z., Levst. (Zb. sp.); — recno govoriti, verständlich reden, Z.

rocenzent, m. presojevavec, kritik, ber Recenfent.

recenzija, f. presodba, kritika, bie Recenfion, Cig.(T.), nk.

roceple, m. postna prejemnica, bas Recepiffe. recept, m. zdravniski zapis, bas Recept.

recilo, n. die Bhrafe, LjZv.

recitativ, m. ber Sprechgesang, das Recitativ. recitativen, vna, adj. recitativ, Cig. (T.).

recitováti, ûjem, vb. impf. recitieren, Cig. (T.). recijânje, n. coll. drobna repa, drobno korenje (sami reciji), Hudojulna-Štrek. (Let.).

recliat, ata, adj. geftielt, Jan. (H.).

recljáti, âm, vô. impf. bestielen (bot.), Cig. rộc, î, f. die Sache, das Ding; — davščina v receh, die Naturalleistung, DZkr.; — die Angelegenheiten; mela, maihna r., die Rieinigkeit; — das Bauerngut, Janez, ki ima zdaj Jurinovo reć, Zv.; ima lepo reć, er hat einen schönen Besth, C.

reca, f. dem. rec; bas Gachelchen, bas Dingchen; bie Rleinigfeit: za vsako rec(i)co je

ogenj v strehi, Jap. (Prid.).

1. recen, cna, adj. Sachen-, sachlich, binglich, Cig., Jan., nk.

2. réčen, čna, adj. Hufs., Jan., Cig. (T.), nk. rečénje, n. 1) ber Ausspruch, Mur.; — 2) die

Erlaubnis: brez rečenja čijega kaj dati, vzh-St.-C.

réči, réčem, vb. pf. 1) sagen; ne bodi grdo reči, mit Bersaub žu sagen, Str.; = ne bodi grdo rečeno, jvzhŠt.; pa ne bom rekel, bodi id will nicht sagen; recimo, sagen wir, nehmen wir an; — heißen (besehlen): rekel mi je vode prinesti; kdo ti je rekel to storiti? — kako se temu reče? wie heißt dieš? — rečeni, bet genannte, der erwähnte; po rečenega strokovnjaka oceni, Navr.(Let.); — rekoč, sagend: indem er (sie) sagte(n), mit solgenden Borten; zahvalil se jim je rekoč. —; to je rekoč, daš ist, alš wollte er sagen, Krelj; kratko rekoč, suz gesagt, Krelj; tako rekoč, sa u sagen, gleichsam; — rekši, in

ber Meinung, Mik.; — rekše, das ist, nāmlich, nk.; — 2) einen Schall von sich geben: kako je reklo v oblakih? Z.; "resk" je reklo, in hlače so bile raztrgane, jvzhŠt.

1. réčica, f. dem. reka, baš Šlūjšchrn. 2. rečica, f. = rečca, Ravn.-Valj. (Rad). 3. réčica, f. = pečica, Notr.-Z., Tolm.-Erj.

(Torb.); pogl. redčica.

rečigla, f. neka vinska trta, Vrtov. (Vin.). rečišče, n. daš Flujsbett, Jan., nk.; vrbja se nahaja največ ob rečiščih, SlGosp.; ein verlajjenes Flujsbett, Cig. (T.).

recjak, m. ber Entenfoth, C.

recjo, n. das Flusspitem, Cig., Jan., Cig. (T.), Jes.

ręčji, adj. = račji, Mur.

rečljiv, íva, adj. zungenfertig, ogr.-Mik., C. rečljívost, f. bie Bungenfertigfeit, bie Gejámagigfeit, ogr.-C.

recnica, f. bas Flufswaffer, Guts.-Cig., Jan., C. recnost, f. bie Sachlichteit, bie Realität, Cig., Jan.

Jan. red, reda, redu, m. 1) bie Ordnung, Meg., Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; v r. dejati, spraviti, orbnen; v r. postaviti, regeln, v nov r. p., neu regeln, Levst. (Nauk); po redu, in ber Ordnung, Dalm.; po redu vse zložiti, Krelj; to ni po redu!=gur Ordnung! Levst. (Nauk); črez red, wiber die Ordnung, ogr.-C.; - dnevni r., bie Tagesorbnung, Cig., Jan., nk.; vozni r., die Fahrordnung, Cig., nk.; opravilni r., die Geschäftsordnung, Cig., Jan., DZ., nk.; = poslovni r., DZ.; - s čudnim redom, munberbarermeife, ogr.-C.; - rokavici si nista v red (find nicht paar), Cig.; k redu (kredi), bereit, fertig, M., C.; večerja je k redu, kola so k redu (kredi), vyhSt.; k redu (kredi) imeti, bereit halten, ogr.-Valj.(Rad); - 2) bie Reihe: med redi (redmi) hiš (hiž) so ceste, ogr.-Valj.(Rad); v r. postaviti, in einer Reihe aufftellen, Levst. (Zb. sp.); - bie Beile, Cig.; - bie Reihenfolge, Cig , Jan ., Cig. (T.); z redom, nach ber Reibe, ogr. - C.; po redu, ber Reihe nach, nacheinanber; štiri mesece po redu, Trub.; tri leta po redu, Dalm.; besedni red, die Bortfolge, Cig., Jan., Cig. (T.); — z reda = s kraja (= ber erste beste), Cig.; - 3) = red f., ber Grasschwaden, nav. pl. redovi, Gor.; — 4) bas Stodwert, ogr.-C.; hise (hize) na dva reda, ogr.-Valj. (Rad); — 5) bie Classe, nk.; — bie Fortgangsclasse, nk.; — ber Rang, Cig., Jan., Dalm.; ljudje vsakega reda, Menichen jebes Standes, Cig. (T.); - vsi redi (Chore) izvoljenih angelcev, Guts. (Res.); -- 6) ber Orben, Meg., Guts., Cig., Jan., nk.; meniski, viteski r., Cig.; ber Orben (als Muszeichnung), Cig., Jan., nk.; — die priesterliche Beibe: (duhovne) rede deliti, orbinieren, Jan.(H.); — 7) bie rechte Beit: vas red je tukaj, Dalm.; še ne red, Dalm.; končani so bili, preden je bil red, Dalm.; kadar je bilo red, Trub.-Mik.; pred redom, por ber Beit, vorzeitig, Dalm., Hren-Cig.; pri redu, gur rechten Beit ("beigeiten"), Boh., Meg., Trub.,

Dalm.; - 8) (petred, šestred itd. = petdeset, šestdeset itd.. Guts.; petrdo, sedentrdo, osentrdo, [nam. pet redov itd.?] Guts.

(Res.]-Mik.).
rēd, î, f. 1) bie Reihe, Mur., Jan., Danj.-Mik.;
cela red prošenj, Jurč.; redi košatih lip, Glas.; - 2) = vrsta pokošene trave, ber Schwaben, Cig., Jan., Bolc-Erj. (Torb.), Dol.; Za koscem trava v red leti, Npes.- Vod.(Pes.); debela, ravna red za njim je pričala, da je dober kosec, Zv.; - 3) dve redi, zmanzig, tri redi, štiri redi, Gor., Kor.; (štirredi = štirdeset, Meg., Guts., Kor.).

red, adv. nam. vred, fammt; z očetom red; meso s kožo red; glava red z lasmi, Krelj; red pri mizi sedeti, mit zu Tifche sigen, Krelj; (dete z red Marijo, nam. z Marijo red, Trub .-

Mik.).

redak, rédka, adj. = redek.

redákcija, f. uredništvo, bie Rebaction, Cig., Jan., nk.

redaktor, rja, m. urednik, ber Rebacteur, Cig., Jan.

redar, rja, m. ber Polizeimann, C., nk.; - hs. redárski, adj. polizeilich, Jan., nk.

redarstven, stvens, adj. polizcilich, Bolizcie, Jan.(H.).

redarstvo, n. die Boligei, C., nk.

redati, am, vb. impf. = rajdati, ridati, lenten, C., Dol.

redba, f. živinska r., bie Biehaucht, C.

rédčenje, n. das Berbunnen, Cig.

reddica, f. 1) bas Rep im thierifchen Körper: 3. B. bas Zwerchfell, bie Magenhaut, C.; v redčico se salo povije, C.; - 2) etne leere Flache (im Beingarten), C

redeina, f. 1) die Dunnheit, Cig.; - 2) eine baumarine Stelle im Balbe, vzh.St.; - eine rebenarme Flache im Weingarten, C. redčíšče, n. = redčina 2), Jan. (H.).

rédčiti, redčim, vb. impf. verbunnen, Cig., Jan., Cig. (T.); gozd r., den Wald dünnen, lichten, Cig., Jan.; = trebiti (kako pregosto rašč, na pr. koruzo, gozd i. dr.), Goriška ok.-Erj. (Torb.).

tedek, dka, m. dem. red m.; bie Reihe, die Beile, Cig. (T.), nk.; — bie Columne, Jan.: — hs. rédek, dka, adj. 1) nicht bicht, spärlich, dunn (fdjütter); redki lasje; redki zobje; ima redke zobe, pa goste laže, jvzhŠt.; redek glavnik; redko platno, sukno; redek gozd; redko drevje; redek močnik; redek zrak; Zvezde gredo na redko, Npes.-K.;-2) felten; dobri prijatelji so redki; take reči so redke; -po redkem, felten; to se na redci (felten) zgodi, ogr.-Mik.; - redko, felten; - redko kdo, redko kateri, redko kedaj, redko kje. reden, dna, m. = red f. 2) ber Schwaben: delaš velik r., Ip.

reden, dna, adj. i) Orbnungs: redno stevilo, V .- Cig.; redni številniki, Orbnungszahlwörter, Cig. (T.); - 2) orbentlich, regelmäßig, Mur., Cig., Jan., nk.; redno, regelmäßig, Cig., Jan., nk.; - regular: redna vojska, regulare Trup-

pen, Cig.

redéselj, slja, m. = rdeselj, C., Z. redésen, sna, m. = rdesen, C., Z.

rodi, praep. c. gen. in gleicher Linie mit -,

langs: redi ceste, polja, Tolm, redica, f. dem. red f.; eine fleine Reihe, Mur., Jan.; ber Schwaben, Cig.

rediten, ina, adj. nahrend, nahrhaft, Mur., Cig., Jan., C., Vrtov. (Km. k.), nk.

redilj, m. = red f. 2), vrsta pokošene trave, Rihenberk-Erj. (Torb.).

redilnost, f. die Rahrhaftigleit, Mur., Cig., Jan., nk.

redilo, n. bas Rahrungsmittel, Cig., M.; -- ber Rahrungestoff, Jan., C.

1. reditelj, m. bet Ernährer, Mur., Jan., Danj .-Mik.; - ber Bflegevater, Mur.

2. reditelj, m. ber Orbner, nk.

1. redîteljica, f. bie Ernährerin, Jan.

2. reditelica, f. bie Drbnerin, Jan (H.). rediten, tna, adj. nohrhaft, Guts.-Cig., Mur.,

rediter, tre, f. die Ernährung, Cig. (T.).

1. rediti, im, vb. impf.1) nähren, durch Rahrung erhalten; r. se, fich nahren; levinja svoje mlade redi, Dalm.; svoj život redi, da živi, Kast .-Valj. (Rad); kaj boš lenuha redil! občina svoje ubožce redi; s kruhom in ne z mahom rejen biti, Mart in ben Rnochen haben, Cig.; - s tem premišljevanjem je redila svojega duha, Burg.; - groß gieben; lepo r. otroke; - züchten, halten; svinje, živad r.; ausgiebig nabren; r. se, did werben; ne vem, od česa se tako redi; - 2) sich wachsen lassen: ženi je čast, kadar dolge lase redi, Dalm.; peroti r., Levst. (Bec.); -- že perie redi, er betommt schon Flügel, d. i. er fangt an, fich au erheben, Met.

2. rediti, im, vb. impf. 1) reihen, orbnen, Mur., Cig., Jan., C.; - leiten, Hal.-C.; - r. se = vrstiti se: r. se v užitku kakega zemljišča, Dol.; — 2) machen, schaffen, versertigen, ogr.-C., Mik.; r. stole, moste, ogr.-Valj. (Rad); - tudi: réditi, im, ogr.-Valj.

(Rad).3. rediti, im, vb. impf. bunn, unbicht (fcutter) machen, verbunnen, Jan., vehSt. - C., Dol .-Levst. (M.); lichten, Jan.; r. se, sich lichten: naše vrste se redijo, Nov.

redivec, vca, m. ber Ernahrer, Cig., Valj. (Rad);

— der Pflegevater, Cig. redivka, f. die Ernahrerin, Cig.

redivo, n. ber Rahrungsftoff, C., Let. redje, n. die Heuschwaden, Z.

redkev, kve, f. ber Rettig (raphanus sativus); – divja r., ber Heberich (raphanus raphanistrum), Josch; — prim. stvn. retih, ratih iz lat. "radicem", Mik. (Et.).

redkoba, f. bie Dunnheit, Z.

redkobeséden, dna, adj. wortforg, Jan., LjZv. redkobrad, brada, adj. būnnbartig, Cig., Jan. redkobráden, dna, adj. = redkobrad, Cig. redkoon, f. Die Geltenheit, Habd .- Mik.

rédkokrat, adv. felten.

rédkokraten, ina, adj. felten ftattfinbenb, Bes.

redkolàs, lása, adj. būnnhaarig, Jan.; redkolasa glava, Levsi. (Zb. sp.).

redkolist, lista, adj. mit fparlichen Blattern, bunnblatterig, Cig.

redkoljúden, dna, adj. bünn bevöllert: redkoljudne dežele, Vod. (Izb. sp.).

rêdkoma, adv. selten, Cig., Jan., C.; - prim. poredkoma.

redkomèr, méra, m. bie Barometerprobe, Cig. (T.), C.

redkoséja, f. = redoseja, C., Hal.-C.

rédkost, f. i) der Mangel an Dichte, die Dunnheit; — 2) die Seltenheit; — tudi: redkost. redkostebrn, adj. fernsäulig, Cig.

rędkóta, f. = redkost.

redkovejast, adj wenige Afte habend, Zora. redkovnják, m. bas Reibeifen für Rettig u.

redkozob, zoba, m. redkozobi, jahnarme Gaugethiere (edentata), Erj. (Ž.).

redkozób, zóba, adj. zahnarm, Cig., Jan. redkozóbnik, m. ein zahnarmes Thier, Jan. (H.). rédkva, f. = redkev.

redkvarica, f. bas Rettigweib, Cig.

rédkven, kvena (kevna), adj. Rettig*, Jan. (H.); (redkvin, Cig., Jan.).

rédkvica, f. dem. redkva; 1) bas Rabieschen; — 2) bie Rettigbirne, C.

rédkvisce, n. das Rettigfelb (nach der Ernte), Cig., Jan.

redle, adj. indecl. frifth, wader, Trub., Dalm., Krelj; (redlih, Dict.); — prim. bav. radle, nem. reblith, Mik. (Et.).

1. rednica, f. bie Ernährerin; bie Rahrmutter, bie Bflegemutter; - bie Erzieherin, Cig., Jan.

2. rednica, f. die Ordinate (math.), C.
1. rednik, m. der Ernährer; izgubiti rednika
v siromastvu, Cv.; — der Nährvater, der
Rstegevater; redniki, die Pflegeeltern, Cig.,
DZ.; — der Erzieher, Cig., Jan.

2. rēdnik, m. i) — polza, bas Reibscheit, Dol.;
— 2) ber Nagel im Borbertheil bes Wagens,
Dict., Hip. (Orb.), Cig.; — prim. rajdnik,
ridnik.

rednina, f. die Erhaltungs- v. Berpflegskoften, das Biehgelb (s. B. für ein Rind), Cig.; r. za najdence, Nov.-C.

rédnost, f. die Ordnungsmäßigkeit, die Regelmäßigkeit, Cig., Jan., nk.; r. poslovanja, die Ordnungsmäßigkeit der Geschäftesührung, DZ. redoljüben, dna, adj. ordnungsliebend, Jan., nk. redoljübje, n. die Ordnungsliebe, Jan., Bes. redoljüdnost, f. die Ordnungsliebe, Cig. (T.), C., nk.

redoma, adv. nach der Reihe, reihenweise, in der Reihenfolge, Cig., Jan., Cig., (T.); ordnungsmäßig, nach der Ordnung, Cig., Jan.

rédos, m. = redoseja, Mur., SlGor. - C.; v redosu ali redoseji so činile coprnice razhèno žito in so pod redosom plesale, Kres. redoséja, f. eine große Reiter, um batin bas Getreibe bon ber Spren zu reinigen.

redoven, vna, adj. :) Ordnungs: redovne kazni, Ordnungsstrasen, DZ.; — redovna števila, Ordnungszahlen, DZ.; — redovna

vojska, die Linie, Cig., Jan., Levst. (Nauk); redovna ladja, das Linienschiff, Cig., Jan., (po češ.); — 2) orbentlich, Jan., M., C.; ordenngsliebend, ogr. - C.; redovno, in der Regel, ogr.- Valj. (Rad); — 3) Orbens. Cig., Jan.; redovno oblačilo, das Ortensslieb, Cig., M.; redovne šole, Zv.

redovît, adj regelmäßig, Z., Let., SIN.; —hs. redovje, n. coll. bie Schwaben; trava lezi v

redovju; r. raztepati, trositi.

redovníca, f. 1) die Ordensfrau, die Ordensschwester, die Ronne, Cig., Jan.; tudi: redôvnica; — 2) der Schwaden, Cig., Jan., C., Notr., Polj.; trava leži v redovnicah, Cig.; redovnice trositi, Cig.

redovník, m. ber Orbensmann, ber Mönch, Alas., Cig., Jan., ogr., kajk.- Valj. (Rad); —

tudi: redôvnik.

redovnîški, adj. Möncis, Orbens, Jan., nk. redovnîštvo, n. bas Mönchthum, Jan.

redovnost, f. die Ordnungsmäßigkeit: r. v jedi in pijaci, Slom.

redréselj, sija, m. = rdreselj, Fr.-C. redrésen, sna, m. = rdresen, Fr.-C.

redúkcija, f. prevajanje, die Reduction, Cig. (T.). reduplikácija, f. podvojitev začetnega zloga, die Reduplication (gramm.), Cig. (T.), nk.

reduta, f. neka vojaška utrdba, bie Reboute, Cig.: (tudi = maskerada).

referent, m. porocevavec, ber Reserent.
resleks, m. odsev, ber Rester (phys.), Cig. (T.).
resleksija, f. bie Resterion (phys.), Cig. (T.),
Žnid.

refleksīven, vna, adj. povračalen, povraten, reflegib (gramm.).

reflektor, rja, m. odbijalnik, ber Reflector(phys.), Cig. (T.).

reforma, f. preosnova, die Reform. reformacija, f. die Reformation.

reformator, rja, m. preosnovatelj, ber Refor-

reformovánec, nca, m. der Reformierte, Jan. reformováti, ûjem, vb.impf.(pf.) reformieren, nk. refôško, ška, m. neka trta in vino iz nje; der Refošco; (refóšek, Vrtov.[Vin.])

refrakcija, f. die Strahlenbrechung, die Refraction, Cig. (T.).
refraktor, rja, m. der Refractor, Cig. (T.).

retraktor, rja, m. det Mettactor, Cig. (1.).

1. réga, f. 1) der Riss, die Spalte, Habd.-Mik.,
Cig., Jan., Fr.-C.; posoda je imela na vseh
straneh poke in rege, Cv.; — 2) det Einjchnitt, die Rerbe, (raga) SiGor.-C.; — 3)
det Streisen, (raga) Mur., SiGor.-C., Vest.,
Trst. (Let.); — 4) die Grimasse, Cig.

Trst. (Let.); — 4) die Grimasse, Cig. 2. réga, f. 1) das Quaten, Mik.; — 2) der Laubstossch, Mur., Cig., Jan.; zelena rega, der grüne Laubstossch (hyla viridis), Erj. (Z.); — 3) der Quater, Mur.

regáča, f. žaba regača = 2, rega 2), Vrt. regáčica, f. 1) ber Geißfuß (aegopodium podagraria), Erj.(Rok); — 2) regačíca, ber Laubfrosch, ogr.-C.

regal, m. das Regal (in ber Orgel), Cig. regast, adj. 1) mit Kerbichnitten verseben, vzhSt.-C.; — 2) gestreift (rag-), Mur., vzhSt.-C.

· · Crescole

Baum bat einen Spalt befommen, Z.; les

1. régati, am, vb. impf. ad regniti; aufberften, fich öffnen, Cig., Jan.; zemlja rega, Cig. 2. régati, am, vb. impf. - regetati, Jan. regavka, f. bie Ratiche, (regalka) Navr. (Let.). rogoldetrija, f. die Regelbetrie, Cel. (Ar.). régelj, glia, m. 1) der Frosch, C.; — 2) ber Bolfefuß (lycopus europaeus), C. regelje, m. = regljec, Frey. (F regeljeek, cka, m. dem. regelj, ber Froich, C. regenerator, ria, m. obnavljač, ber Regenerator (phys.), Cig.(T.). regent, m. vladnik, ber Regent, Cig. (T.). regesti, m. pl. posnetki iz listin, die Regesten, Cig.(T.).regèt, géta, m. das Quaten, C. regetaca, f. 1) ber Froid, vzhSt. - C.; - 2) die Rlapper, vzhSt.-C. regetâljka, f. 1) die Ratiche, Vrt., BIKr.; -2) žaba r., ber qualende Froich, LiZv. regetati, etam, ecem, vb. impf. 1) qualen; – regečoč se nasmejati, Jurč.; – 2) wie eine Elfter ichreien, Mur., Jan., C.; - 3) plappern, plauschen, Z., SIN., LjZv. regetutja, f. 1) bie Rnarre, bie Ratiche, Cig., Navr. (Let.); - 2) ble Cicabe, Notr. 1. régica, f. dem 1. rega; 1) eine fleine Spalte, ein fleiner Rifs, SiGor .- C .; -- 2) ein fleiner Streifen, (ragica) Mur., SIGor.-C. 2. régica, f. dem. 2. rega, der Laubfrosch, C. régičast, adj. 1) rihig, C .: - 2) gestreift, (rag-) Mur.; quabrilliert (o blagu za obleko i. dr.), SlGor.-C. regiment, m. polk, bas Regiment. regimenten, tna, adj. Regimente. register, stra, m. bas Register (an ber Orgel), registrator, rja, m. vpisovavec, ber Registrator. registratūra, f. spisovnica, die Registratur. registraturen, rna, adj. Registratur : registraturni spisi, Registraturacten, DZ. register, tra. m. == register, Cig. reglina, f. ein tlaffenbes Loch, die Rluft, C. 1. ręgija, f. nekak kruh z navzkriżnimi regami, Cig., Jan., Ljub. 2. reglja, f. bie Ratiche, Dol. regljac, m. ber Blauberer, Mur. regljaca, f. bie Blaubrerin, Mur. regljaj, m. ber Borft, ber Sprung, ber Rife, Jan. rogljanje, n. bas Quaten, bas Geauate. regljast, adj. quaterifd, Mur. rogljáti, am, vb. impf. 1) qualen; - 2) fcreien, wie die Elstern: srake regljajo, Erj. (Torb.); — 3) plaubern, Mur. regljav, áva, adj quatend, quaterifc, Jan. regljavec, vca, m. ber Quater, Cig. regljavka, f. = zaba, Cig. regljec, glieca (gelica), m die Ruafente (anas

querquedula), Cig., Frey. (F.).

rêgijica, f. = regljec, Cig., Svet. (Rok.), Frey.

régniti, rêgaem, vb. pf. aufbersten, eine Spalte, einen Rifs bekommen, Cig., Jan., M.; zemlja

regne = se razpoka, bie Erbe berftet auf,

öffnet sich, Cig., Mik.; drevo je regnilo, bet

regne, C ; fich öffnen : rana je regnila, Lasce-Levst. (Rok.). regolice, f. pl. bie Orgel (nam. orglice), Fr.-C. regrat, m. ber Lowenzahn (leontodon taraxacum); -- (tudi: regrad, Mur., Cig.; regvat, jνzhSt.; regvant, C., SlGor.; — od bav.nem. besede: bas Röhrleinfraut, Erj. (Torb.). régratnik, m. bas Sabichtsfraut (hieracium), Jan. regulator, rja, m. ravnavec, ber Regulator (phys.), Cig. (T.). renta, f. = reta, eine große Reiter, Cig., Jan., Nov., Gor.; sneg gre, kakor da bi ga iz rehte izsipal, ZgD. rehtáč, m. = rujhtač, Z. rêhtar, ria, m. = kdor rehte izdeluje, Cig. rehtati, am, vb. impf. = (žito) v rehti obravnovati, činiti, reiteru, Dol .- Cig. rentavec, vca, m. der Reiterer, Cig. rehtavka, f. die Reitrerin, Cig. rehtiniti se, înim se, vb. impf. - rehtiti se, Levst.(Rok.). réhtiti se, im se, vb. impf. = šeperiti se, mogočno ali ošabno se vesti, Levst. (Rok.). rệhtra, f. = rehta, Z. rehtrati, am, vb. impf. = rehtati, Z. 1. reja, f. 1) die Ernährung und Pflege, bas Großziehen, bie Bucht; zivince dati komu v rejo; v reji biti; v reji imeti; (o človeku) bie Berpslegung: črednik, ki pase srenjsko živino, hodi na rejo k posameznim gospodarjem, Glas., Kras; dobre reje biti, gut genahrt fein, C.; - lepe reje biti, Cv.; bie Rahrung, C.; iz zemlje rejo sesati, C.; – **baš R**ostgeschäft: vrednostni papir se da na rejo, DZ.; - 2) svinjska r., ber Schnedenflee (medicago falcata), Tus. (B.), Medv. (Rok.). 2. reja, f. bas Dachen, bie Berfertigung, bie Schaffung, ogr.-C., Mik.; reja clovecjih rok, ogr. - C.; lesena reja stolarjev, ogr. - Valj. (Rad). 3. ге́ја, f. — гејача, Z.; — prim. redek. 4. rejà, f. pogl. ria. rejáč, m. = kdor živino v rejo jemlje, Dol. rejar, ria, m. ber Berfertiger, ber Sandwerter, ogr.-C., Vaij. (Rad). rejava, f. die Lichtung, eine leere Riache, C. rejec, jca, m. 1) bas Bflegefind, Mur., Cig.; - 2) der in das Haus der Frau zuheiratet, Strek. rejen, jna, adj. Buchte; Erziehungse, Cig., Jan.; reini oce, der Rahrbater, Cig.; reina zena vsch duš cele fare, Jap. (Prid.). rejenček, čka, m. dem. rejenec; bas Bslegefind; — (ber Aboptivsohn, C.). rejendica, f. dem. rejenka, die Bflegetochter, Mur., Cig. rejenčič, m. dem. rejenec; ber Pflegesobn, Jan., C., Mik. rejęnčina, f. = rejščina, Mur. rejenčiti, findim, vb. impf. in Bflege haben, ergiehen, Mur.; ni imela ne oceta ne matere: njen stric jo je rejenčil, Ravn.

rejenec, nca, m. das Pflegefind, ber Pflegejohn; kraljeva hči ga za rejenca vzame, Ravn.; ber Aboptiviohn, Dol.; - ber Roftmabe, Cig., Jan.; - ber Bogling, V .- Cig. rejenje, n. bas Ernahren, bas Großziehen, bas Buchten; - bas Erziehen. rejenka, f. die Pflegetochter; — die Aboptiv-tochter, Dol.; — das Kostmädchen, Cig. rejenost, f. bie Boblgenahrtheit, Jan. rejilo, n. = redilo, Mur., Vod. (Izb. sp.), Vrtov. (Km. k.).1. rejína, f. = rejščina, Mur. 2. rejina, f. altes, roftiges Gifen, (rena) Cig., Jan., Gor. rejka, f. die Biehtochter, Cig., Gor. rejnat, adj. rojtig, Gor., Ig (Dol.); (iz: rjnat?). rejnaten, tna, adj. = rejnat, Idrija. rejnica, f. = rednica, Cig., Jan.
rejnik, m. = rednik, Cig., Jan., C., Jurč.
rejnina, f. bas Futtergelb, Cig. rejski, adj. Bucht-: rejska krava, Lašče-Levst. (Rok). rejscina, f. bas Biehgelb, Cig., Jan. rejta, f., Cig., Jan., Notr.; pogl. reta; sukana r., ber Ringeltang, Zilj .- Jarn. (Rok.). rek, reka, m. ber Spruch, Mur., Cig.; prorokovi reki, Ravn .- Valj. (Rad); - ber Gas (gramm., phil.), Cig., Jan., Cig.(T.); - bie Rebensart, Jan. reka, f. ber Fluss. rekacija, f. bie Robinie (robinia pseudoacacia), GBrda-Erj. (Torb.); — iz: akacija. rekanje, n. bas Gagen, Guts .- Cig. rekapitulácija, f. ponavljanje, die Recapitulation, Cig. (T.). rekati, rekam, vb. impf. ad reci; fagen, zu jagen pflegen, Guts.-Cig., Jan., Kor.-Mik.; tako so tudi moj ded rekali, Jurč. rekėlj, kljà, m., Cig., pogl. rkelj. reklāma, f. javno naznanjevanje in priporocanje, die Reclame. reklamácija, f. pritozba, die Reclamation. reklamácijski, adj. Reclamationes, Jan. (H.). reklo, n. die Phraje, Cig. (T.); - ber Spruch, rekokaz, káza, m. bie Hussarte, h. t.- Cig. (T.). 1. rekoma, adv. sagmeise, Cig.(T.). 2. rękoma, adv. stromweise: kri teće rekoma, C. rekomandováti, üjem, vb. impf. (pf.) priporočati, recommonbieren, Jan rekopisec, sca, m. ber hybrograph, Cig. rekopîsje, n. die Hybrographie, Cig. rekovec, vca, m. bie Flachsfeibe (cuscutta epilinum), Z., Medv. (Rok.). rekoven, vna, adj. gang u. gabe, gebrauchlich: ta beseda pri nas ni rekovna, Ip.-Erj. (Torb.). rekovēzje, n. podredbeno r., das Satgefüge, Cig.(T.)rekovid, vída, $m_{\cdot} = \operatorname{rekokaz}, \operatorname{Cig.}(T_{\cdot})$ rekrūt, m. vojaški novinec a. novak, ber Recrut. rekrutba, f. bie Recrutierung, Jan., C. rekrutováti, üjem, vb. impf. (pf.) recrutieren, rektascenzija, f. die Rectascension (astr.), Cig.

rektifikácija, f. poprava, die Rectification. rēktor, rja, m. ravnateli (v višjih šolah, na vseučilišču), ber Rector. rēktorstvo, n. die Rectorswürde, das Rectorat. rekurīrati, am, vb. pf. (impf.) pritožiti se, recurrieren. rekurz, m. priziv, der Recurs. relativen, vna, adj. odnosen, oziralen, relativ. religija, f. verstvo, die Religion, Lampe (D.). rélih, m. = macesen, Mur., Jan., C., Poh.; -tudi = ril, ploh, Poh.; -iz nem. Lärdje (?). ręlje, n. neka zel, ki jo ob hudi uri zažigajo. Goriš. rema, f. 1) ber Rahmen, Mur., Cig., Jan.; - 2) ber Bettelrahmen, ber Weberhafpel, V.-Cig., M., Z., Gor.; — prim. bav. rem f. bet Rahmen, Strek. (Arch.). remec, mca, m. die Beutelmeise (parus pendulinus), Erj. (Ž.). remelj, mlja (melina), m. ein vierediger, nicht ftarter Solzpfoften; bie Latte bei Umgaunungen; - prim. bav. rämling, ber Solgpfoften, Levst. (Rok.). rémen, éna, m. ber Riemen. remenár, rja, m. ber Riemer. remenarica, f. die Riemersfrau, die Riemerin. remenariti, arim, vb. impf. bas Riemerhandwert betreiben, Cig. remenárka, f. bie Riemerin, Cig., Jan. remenárnica, f. die Riemerwertstätte, ogr.-C. remenárski, adj. Riemer -. remenârstvo, n. bas Riemerhandwerk. remenček, čka, m. dem. remenec; bas Riemden. remeneo, nea, m. dem. remen; bas Riemchen, Cig.; ber Schuhriemen, Dol., St.-C. remenek, nka, m. dem. remen; bas Riemchen, Valj. (Rad). remenják, m. nekakšen sir, kajk.-Valj. (Rad). remenje, n. coll. bie Riemen, bas Riemenzeug. reménovka, f. bie Anute, C remésel, sla, m. das Geißblatt (lonicera caprifolium), (- prim. it. madreselva, bas Geißblatt) Branica-Strek. (Zv.). remunerácija, f. nagrada, die Remuneration. 1. rena, f. 1) ber Milchnapf, Jan.; — 2) ber Hafenbedel, Mur., Cig., Jan., Kr.; ali kupite eno reno - pokrivačo? Rib. - Levst. (Rok.); - 3) pl. rene, die Garnwinde, Cig.; prim. nem. (dial.): rein, reindel, ein bertieftes Gefäß, Levst. (Rok.). 2. rêna, f. altes Gifen, Cig., Jan., Gor.; pogl. rejina, rjina (?). rènč, rénča, m. ber Pnurrlaut, das Anurren. Jan. (H.). rénča, f. eine Person, die immer brummt, M. renčálast, adj. fnurrig, brummig, Cig. rencalo, n. ber Anurrer, Cig. renčânje, n. das Knurren. rénčanka, f. črešnja, imenovana po vasi: Renče, Rihenberk-Erj. (Torb.). rencast, adj. inurrig, brummig, M. renčati, im, vb. impf. fnurren; brummen; pes renči; tudi o človeku: kaj zmerom renčiš! rénčav, adj. fnurrig, brummig.

rénčavost, f. bie Anurrigleit, ber Murriun. renčė, éta, m. ber Anurrer (o psu), Cig. renčelica, f., Goriš.-Erj. (Torb.), pogl. rončelica.

renčič, m., Erj. (Torb.), pogl. rančič. renčun, m. der Murriopi, Jan. (H.).

rengati, am, vo. impf. bas r nicht orbentlich aussprechen, ratschen, BlKr.-Let.

rênglja, f. = oseba, katera renga, BlKr. rênica, f. dem. 1. rena; bas hafenbedelchen, Mur., Kr.

renta, f. prihodek, dohodek, bie Rente. rentacenje, n. bas Brummen; bas Zanten, Kr. rentaciti, kcim, vb. impf. mit Worten poliern, zanten, schen, Kr.

reomêter, tra, m. = tokomer, bas Rheometer (phys.), Cig. (T.).

reorganizácija, f. preosnova, bie Reorganisation. rep, repa, m. 1) ber Schweif, ber Schwang; imam pet repov (fünf Stud Bieh) v hlevu; - zvezda ima rep; - bie Schleppe (zaničli.), V .- Cig., Jan.; - bas Sintertheil bes Schiffes. M., ogr .- C.; - ein fpigig gulaufender Acer, ber Pfriemen, Cig., Jan.; - konjski r., ber Bferbeichweif (beim Rervenfpftem), Erj.(Som.); to ima velik rep = bas hat biele Folgen, V.- Cig.; - 2) ber untere Saitenhalter bei einer Bioline, V.-Cig.; - 3) ber Dbfiftiel, Cig., Jan., Z., Goriška ok.-Erj. (Torb.); kdor z gospodo črešnje zoblje, ostajejo mu repi, Notr. - Erj. (Torb.); - ber Traubentamm, Goriška ok. - Erj. (Torb.); - 4) rastline: konjski r., ber Schachtelhalm, bie Ragengahl (equisetum arvense), Cig., Jan.; - kozji r., ber Ganfefuß (chenopodium album), Cig., Jan_* , $Tuš_*(R_*)$; tudi: = ovčji r., Cig_* ; lisičji r., das Fucisichwanzgras (alopecurus pratensis), Cig., Jan., Tus.(R.); tudi: ber Barlapp (lycopodium clavatum), Gor., Dol., BlKr.; ali: die Spierftaube (spiraea), Josch; - mačji r., ber Tannwebel (hippuris vulgaris), C., Medv. (Rok.); tudi: svinjski r., Jan., Vrt.; - medvedov r., ber Rattertopf (echium vulgare), Sevnica (St.) - Erj. (Torb.); — mišji r., = vratič, ogr. - C.; - oveji r., die Hausmelbe, wilber Spinat (chenopodium bonus Henricus), M.; — pasji r., bas Liefchgras, bas Thimotheegras (phleum pratense), Cig., Medv. (Rok.); - petelinov r., die Schwertlilie (iris), Koborid-Erj. (Torb.); svinjski r., = pasji r., Tuš.(R.); - zajčji r., die Biefenraute (thalictrum galioides), Josch; — pl. repi, bie Riette (lappa), Kast. (W.); — tudi: rép, Cν., Dol.

répa, f. die Rübe; coll. Müben; kisla, sladka r.; — divja r., ber Repstohl (brassica napus), Josch; — turška r. — papežica, C., Pohl. (Km.); — laška r., — krompir, die Rattoffel, Mur., Josch; — svinjska r., die Gichtrübe, die Bauntübe (bryonia alba), Cig., Medv. (Rok.).

repáč, m. 1) žival, ki ima dolg rep, Z., Mik.;

— 2) ber Brodenstans, V.-Cig.; — 3) neka
vinska trta, Rihenberk-Erj. (Torb.); — neko
jabolko, Ljubljanska ok.-Erj. (Torb.).

repáča, f. 1) žival, ki ima dolg rep, n. pr. krava, Mur.; — 2) = zvezda repatica, ber Rometstern, M., Z., Vod. (Izb. sp.); — 3) bie Adertrespe (bromus arvensis), νzh.Śt.-C. ropačíca, f. 1) eine Art Meise, νzh.Śt.-C.; —

2) zelena r., das Augenthierchen (euglena viridis), Erj. (Z.).

1. repák, m. 1) neka ptica, Valj.(Rad); — 2) (šaljivo) ber Befradte, C.

2. repák, m. ber Rübengraber, C.

repâljščica, f. der Bluthänfling (fringilla cannabina), Cig., Frey. (F.); — tudi: der brauntehlige Steinschmäßer (saxicola rubetra), Frey. (F.).

répalo, n. - držalo pri ponvi, korcu, ber Stiel, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

 rēpar, rja, m. 1) ber hauer, ber am Enbe ber Arbeiterreihe sich besindet, ντh.St.-C.; — 2) neke vrste kruh: po trije rožíci skupaj pečeni, Staro Sedlo-Erj. (Torb.); — prim. rep.

2. répat, rja, m. 1) ber Kübenhändler, Z.;—ber Kübenfamenhändler, Gor.; — 2) eine alte Rünze: ber Bahen, Cig., Jan., Npes.-K.; (= 6 soldi, Alas., Mur.; = 4 kr., Jarn.); o malih reparjih veselo živeti po krčmah, Levst.(Zb. sp.); — prim. bav. "rueblerbatzen, mit dem Gepräge einer Kübe, bes Bappens des Salzburger Erzbischofs Leonhard von Kenischaf (1495—1518)", Levst.(Rok.); — 3) metuli r., der Rübenweißling, Cig.; —

4) ber Monat October, C. reparica, f. bie Rübenfliege, Cig. reparnik, m. ber Batenleib, Jarn.

reparnik, m. det Bugenleib, Jarn. repasa, f. det Schweif: svinjska r., Lasce-

Levst. (M.); pecena svinjskar., Levst. (Zb. sp.).
1. repast, adj. 1) mit einem Schwanz versehen,
Habd., Danj. - Mik., Mur.; — 2) einem
Schwanze ähnlich, Cig.

2. repast, adj. rubenformig, Cig.

repat, ata, adj. mit einem Schwanze verseben, Mur, Cig., Jan.; repata zvezda, ber Romet, Mur., Cig., Jan.; — langichweifig, Cig.

Mur., Cig., Jan.; — langidweifig, Cig. répati, rêpam, vb. impf. 1) konja r., bem Bierbe die Schweifbaare auszuhien, Poli.; — 2) r. se: teżaki se repajo, kadar neksteri bitijo, da drugi v vrsti zaostajajo, jvzh.Śt. repatica, f. (zvezda) r., ber Romet, Jan., Cig. (T.); — črka r. — črka, ki ima rep, n. pr. j, Navr. (Kop. sp.).

repèc, pcà, m. dem. rep; 1) das Schwänzchen;

— 2) lisicji r., der Bärlapp (lycopodium),
C.; — tudi: rêpec.

repèc, éca, adj. = ripec, rupec: oci steklega psa so repece, ogr.-C.

repečíca, f. = ripečica, C.

repečína, f. = ripečina, C.

repèk, pkà, m. dem. rep; 1) das Schwänzigen;
— 2) ein kleiner Obststiicl, Cig., Goriska ok.Erj.(Torb.); — der Araubenkamm, Goriska ok.-Erj.(Torb.); — 3) jeklo v repkih, ber Brodenstahl, V-Cig.; — tudi: répek.

1. répen, pna, adj. Schwanz.

2. répen, pna, adj. Rüben-; rêpno seme, repénčast, adj. wiberipenstig, Nov.

repénčiti se, enčim se, vb. impf. lid ungeberbig ftellen, fich miberfpenftig benehmen; fich aufhalten.

repertorij, m. iskalnik, bas Repertorium.

repetâljka, f. = repetnica 2), perotnica 4),

repetent, m. ponavljavec, ber Repetent.

repeti, im, vb. impf. grungen (von Schweinen, wenn sie gereigt werben), ogr.- C.; - nam. hrepeti.

repetirka, f. (ura) r., die Repetieruhr, Jan.; - (puška) r., das Repetiergewehr, nk.; -

po .češ, iz nem.

repetnica, f. 1) = perotnica, ber Flugel; -2) bie Feber am Spinnrabe, Jan.

1. repica, f. der Bagenschweif am Bauern-wagen (konec svore), Mur., St.-Cig., Jan.; ože privezati vozu na repico, Pjk. (Črt.).

2. répica, f. dem. repa; 1) bas Rubchen; . 2) die Rniescheibe, C.; - 3) = ogracica, ber Repetohl (brassica napus), Cig., Tuš. (R.), DZ.; - papeževa r., bie Erbbirne, ber Lopinambour (helianthus tuberosus), C., Tus. (B.); = laška r., C.; - kozja r., bas Saubrot (cyclamen), Cig., Jan., M.; tudi samo: repica, Savinska dol.; - pasja r., C.; - 4) repica, = krompir, Jan., Josch, Kor.

repic, ica, m. dem. rep; 1) bas Schwanzden; — 2) ber Obststiel, Cig.; — 3) ber Aderrettig (raphanus raphanistrum), Cig., Medv.

(Rok.).

repicar, ria, m. ber Repelafer (nitidula acnea),

Erj.(Z.).

repîček, čka, m. dem. repič; 1) bas Schwanzlein, Valj. (Rad); — 2) bic Leberliette (agri-monia eupatoria), Dict., Jarn., Cig., C.

répiden, dna, adj. Reps., Mübjen., Cig.; repiden olje, bas Repsol, bas Mübjenol, Cig. répičnik, m. 1) bas Repsol, Vest.; - 2) bie Baljamgarbe (achillea ageratum), M., Z.

repičnják, m. = repičnik 1), C. 1. repiga, f .- stoklasa, bie Erefpe (bromus), C.

2. repiga, f. = repica, ber Reps, C. repilj, m. die große Riette (lappa maior), Ip.-

Erj. (Torb.) 1. repins, f. bas Schwanzstud, bas Schwanzfleifch, Mur., Jan.; bas Schwangftud ber Haut. Z.

2. repina, f. bas Rubenfrautig, C.

repincelj, clja, m. ber Felbsalat, bas Rapungthen (valerianella olitoria); - vodni r., bie Bachbunge (veronica beccabunga), Josch.

repînec, nca, m. die Rlette (lappa), Cig., Jan., Tuš. (R.), Dol.

1. repînje, n. coll. die Schwanze, Danj .- Valj. (Rad).

2. repinje, n. ber Rübenfamen, ber Reps (brassica napus), Rez.-C.

répisco, n. 1) ber Rübenader nach ber Ernte; — 2) eine fleine Rube, Strek.

repiti, repim, vb. impf. hinten einhergehen; za vso družbo pak je repil dolgi učitelj, Jurč. repje, n. coll. Die Rlette (lappa), Kast.(W.), Cig., Medv.(Rok.); repje, Tolm.

repka, f. neko jabolko, Ponikve na Goriškem-

Erj. (Torb.).

repkanje, n. die Rachleie, Cig., Notr., Prim. rêpkati, am, vb. impf. Nachleje halten (bef. im Beinberge = repe pobirati), Cig., Kras, Ip., Goriška, Kanalsko-Erj. (Torb.); repkáti, am, Ig(Dol.).

repkováti, ûjem, vb. impf. == repkati, Dalm.

replika, f. protiugovor, die Replit.

1. replja, f. bei Traubentamm, Goris - Erj. (Torb.); - = grozdova vejica z malo jagodami: daj mi repljo grozdja! Ip., Goriš.-Erj. (Torb.), Kras.

2. replja, f. ber Rubenapfel, Guts.

repljáti, âm, vb. impf. == repkati, Kras, Ip., Goriš.-Erj. (Torb.).

repnast, adj. rubenformig, Cig. rêpnat, adj. = repnast, Cig.

t. repnica, f. mala r., = mala cipa, bie Bieplerche

(alauda trivialis), Cig.

2. repnica, f. 1) bas Rübenwaffer; - 2) bie Rubengrube, Dict., Guts.-Cig., Mur.; = podzemeljska jama, v kateri repo in tudi krompir hranijo, jνηhSt.; — 3) = repnik 3), repna nat, Jan., Poh.; - 4) črna, repi podobna smokva, Goriška ok.-Erj. (Torb.); - 5) ber Rriebelrettig (raphanus raphanistrum), BIKr. ropnik, m. 1) ber Rübenader, Ip.; - 2) ber

Rubentopf, Mur.; - 3) bas Rubenfrautig, Vrt., Gor.; - 4) ber Monat October, C.; - 5) ber Sanfling (fringilla cannabina), Mur., Cig., Frey. (F.), Erj. (Z.), Levst. (Nauk).

repnjak, m. 1) der Rubentopf, Mur.; - 2) bie Rübengrube, Jan. (H.); - 3) = repnik

5), ber Sanfling, Mur. repokopec, pca, m. ber Rübengraber: av. Si-

men r., vzhSt. reporeznica, f. bie Rübenichneibemafchine. Z. repotrêska, f. = tresorepka, Levst. (Rok.). represiven, vna, adj. zaustaven, repressiv, Cig. (T.).

reprezentant, m. zastopnik, predstavnik, bet Reprafentant.

reprezentativen, vna, adj. zastopniški, Reprafentative, Cig. (T.).

reprobacija, f. zavrnitev, die Reprobation. reprodukcija, f. obnova, bie Reproduction. republican, ana, m. ber Republifaner, nk. republika, f. ljudovlada, bie Republif.

republikanee, nca, m. 1) der Republifaner; - 2) der gesellige Webervogel ober Republitaner (ploceus socius), Erj. (2.).

ropublikanka, f. die Republifanerin. republikānski, adj. republitanisch.

repûčnica, f. neko jabolko, kajk.-Valj. (Rad). repub, m. die Bestwurg (petasites officinalis), Cig., Jan., Tus. (R.).

i. repulja, f i) eine Senfelichale, Polj.; -2) ber Saitenhalter an ber Beige, Gor .: -3) die Trespe (bromus), Medv.(Rok.); — die Riesentrespe (bromus erectus), Jan., Nov.

2. repúlja, f. = divja repa, C., BlKr.

repúljčica, f. = repuljica, Cig., Jan. repúljica, f. dem. 1. repulja 1), eine fleine Bentelichale, Polj.

ropusec, sca, m. ber Rapungel (campanula rapunculus), Cig., Jan.; (phytheuma), Tuš.

res, m., Zora, Vest.; pogl. vres.

ros, adv. res je, es ist wahr; — in ber That, wirklich: res je tako, res je prišel; to je že res preveč; mahtlid); res, kaj tacega še nisem videl! za res, im Ernfte, ernftlich; (tudi: zares); — res (da) — ali, amar — aber; — (redko kedaj adj. indecl.: od res vode, von wirflichem Baffer, Ravn.-Mik.).

résa, f. 1) die Granne an der Ahre; — 2) ein steifes Saar: jazbečeva r., Zora; - pl. rese, ber Anebelbart, ber Schnurrbart, Guts .- Cig .. Mur., Jan.; — 3) bie Franse, Jan., Zora, Let., LjZv.; — crevesna r., bie Darmzotte, Erj. (Som.); - 4) (hs.) bas Rapchen an ber Haller de Grand de Gr Dol.; - hribja r., ber Lowenfuß (alchemilla vulgaris), Cig., Jan.; (prim. vresa).

resast, adj. mit Grannen verfeben; resasta pšenica; — grannenartig, Cig.; rauh: resasti lasje, resasta dlaka, resasto pero, resasta brada, Cig.; r. papir, Jan.; resasta krava, ki se ji dlaka ježi, Mik.; resasto gledati, feinbfelig, mifstrauisch bliden, Z.; resast biti, unfreundlich fein, Levst. (Zb. sp.).

resat, áta, adj. = resast, Mur. résavka, f. ber Bartweigen, C.

resoda, f. die Refebe (reseda), Cig., Jan.

resedica, f. dem. reseda; Die Refebe, Cig., Jan.; navadna dišeča r. (reseda lutea, odorata), Tuš. (R.).

1. résen, sna, adj. 1) eruft, eruftlich, Cig., Jan., nk.; — 2) resno, wahrlich, ("risno") Rez.-

2. résen, sna, adj. Deibefraut-: rêsna kosa, (8

katero reso kosijo), Cig.

resen, adv. = res, Guts., Mur., Jan., Dalm., vzhŠt.; resen je, Dalm., Jarn.(Sadj.), vzhŠt.; (morda nam. resno, Levst./Slovn.]).

reserva, f. die Referbe (pri vojaštvu), Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., nk.

reserven, vna, adj. Referve: reservni častnik, nk. résica, f dem. resa; 1) eine fleine Granne; — 2) die Franse, *Bes., Zora* ;—3) die Darmapite: tenkega črevesa notranja plat je polna resic, Erj. (Som.); — 4) resice, das Anführungszeichen, Levst. (Zb. sp.); - 5) resica = 2. resnica, ber Bartweigen, Jan.

resignácija, f. udanost, odpoved, die Resignation.

resina, f. 1) die Granne, Cig., Jan., Rib.-M., Rihenberk - Erj. (Torb.); - 2) resine == dolgi obrvni lasje pri živalih, tudi nelepo dolgi pri ljudeh, Cig.; -3) ber Troptopf, C. resinast, adj. 1) begrannt, Z.; - 2) trokig, C. resiniti se, înim se, vb. impf. fich wiberfegen, tropig fein, C.

resînjo, n. coll. bie Grannen, Jan.

resiti se, im se, vb. impf. 1) fich wiberfegen, tropen, aufbraufen, St .- Z.; - 2) raufen, C.

resje, n. coll. 1) bie Grannen, Cig., Jan.; -2) = vresje, Mur., Cig., Nov.

resk, interj. madš, frach! resk! in mreža je pretrgana, Zv.; oglaša se kosec v detelji: resk, resk! Zv.

reskáti, am, vb. impf. frachen, fnachen, Cig.,

1. resketáti, etam, éčem, vb. impf. fnistern,

 resketáti, etâm, áčem (éčem), vb. impf. = rezgetati, Met.

réskniti, rêsknem, vb. pf. fracen, mit Gefrach reigen, Cig., Jan.

reskrīpt, m. najvišji odpis, das Rejeript. ręsija, f. ovca ali koza, ki ima rese na vratu. Krn, Kanin-Erj. (Torb.).

resnat, adj. grannig; resnata pšenica.

1. resnica, f. die Bahrheit; resnico govoriti; resnico storiti, etwas bewahrheiten, beglaubigen, Cig.; r. komu beliti, jemanbem berb bie Bahrheit jagen, Mur.; resnica oči kolje = bie Bahrheit ift oft unangenehm; - po resnici, ber Bahrheit gemäß; za resnico vam povem (im Ernft, wahrlich), Trub., Schonl.; resnici podoben, wahrscheinlich, Levst. (Zb. sp.), nk.; v resnici, in Wahrheit, in Birtlichkeit; — r. je, es ist mahr, Thatsache.

2. resnica, f. 1) = resasta psenica, ber Bartmeizen, Cig., Jan., Fr.-C., Polj.; — 2) coll. = trši lasje med ovčjo volno, bie Stichelhaare, Gor.; — 3) majhna kosa (s katero reso [vresje] kosijo), Cig.

resnicoljub, ljuba, m. ber Bahrheitsfreund, Cig., Jan., nk.; (pravilno bi bilo: resniceljub). resnicoljub, ljuba, adj. mahrheitsliebend, Cig., Jan.

resnicoljuben, bna, adj. mahrheitsliebenb, Cig., Jan., nk.

resnicoljúbnost, f. die Wahrheiteliebe, Cig., nk. resničen, čna, adj. wahr, wahrhaft; resnična prigodba; resnično, mahrlidi; resnično vam povem; - wirflich, factifch.

resnlenost, f. die Wahrhaftigkeit, die Wahrheit. resnik, m. 1) neka rastlina, Vreme(Notr.)-Erj.(Torb.); — 2) = resnjak, C.

rosnitev, tve, f. bie Behauptung, Raic(Let.). résniti, im, vb. impf. behaupten, C., Zora, Raič (Let.).

resnják, m. = resasti ječmen, bie Bartgerfte, Cig.

resnoba, f. ber Ernft, Meg., Cig., Mur., Jan., nk. resnoben, bna, adj. ernjthaft, Mur., Cig., Jan., nk.

resnobnost, f. die Ernfthaftigleit, Mur., Cig., Jan., nk.

resnogled, gleda, adj. ernit blidenb, Let. resnost, f. die Ernsthaftigleit, der Ernft, Cig., Jan., nk.

resnota, f. ber Ernft, Cig., Jan., Cig. (T.); s trdno resnoto, Levst. (Zb. sp.).

resnoten, tna, adj. ernft, C.

resnovît, adj. = resen, resnoben, ernft, Cv. resonanca, f. odglas, odzvok, die Rejonanz. resonančen, čna, adj. Refonange; resonančno dno, ber Rejonanghoben, Cig. (T.).

resovje, n. coll. = resje 1), Jan. (H.). restâlnica, f. die Ratiche, Notr.-Erj. (Torb.); (tudi: restalnica, Notr.). restavrácija, f. gostilnica, bie Restauration,

Cig.(T.), nk.

resúlja, f. 1) ženska zmršenih las, Vas Krn-Erj. (Torb.); — 2) ber Bartweizen, Jan.; – 3) (ribe) resulje, die Bülchelliemer (lophobranchii), Cig. (T.), Erj. (Z.).

ręsba, f. i) bie Erlöfung, C.; - 2) bas Lofegelb, C.; — bas Trinfgelb, C., Pohl.; -ber Finberlohn, C., Stom.

rosec, sca, m. ber Retter, C.

redek, ska, m. die Ganschiftel (sonchus asper), Vas Krn-Erj. (Torb.).

rosen, adj. geftrichen: resena mera, geftrichenes Daß (prim. it. raso, adj. gleich, geftrichen), Vas Krn-Erj. (Torb.).

1. resen, šna, adj. erlojeno, retteno; resna

smrt, Cv.

2. résen, šna, adj. tudi: resan, geftrichen (vom Maß): rešan mernik, rešna mera, rešan keznanik, Vrsno (Tolm.), Koborid-Erj. (Torb.); - prim. rešện.

resonuc, nca, m. ber Befreite, ber Gerettete, ber Erloste, Cig., Jan.

resenje, n. 1) bie Erlofung, bie Befreiung, bie Rettung; - 2) bie Erlebigung, Cig., Jan., DZ., nk.

résonka, f. bie Befreite, bie Erlöste, Cig., Jan. resotac, m. 1) ber bas Betreibe in ber Reiter reinigt, Cig.; - 2) ber Rrititer, Cig.

resotanje, n. 1) bas Reinigen bes Getreibes mit ber Reiter; - bas Siebfegen (mont.), Cig. (T.); - 2) bas Rritifieren, Cig., Jan., nk. rosetar, ria, m. i) ber Berfertiger bon Reitern, ber Siebmacher; - 2) ber Rritifafter, Cig. (T.); - 3) eine alte venetianische Gelbmunge, Lašče-Levst. (Rok.); - tudi: rešętar, Str. resetarica, f. bie Berfertigerin von Reitern,

bie Siebmacherin. rešetarija, f. = rešetarstvo.

resetariti, arim, vb. impf. Siebmacher fein o. mit Sieben (Reitern) Handel treiben, Jan.(H.). resetarka, f. die Weberfarbe (dipsacus fullo-num), C.; — die Waldfarbendistel (dipsacus silvestris), SIGor.-Erj. (Torb.).

rošetárski, adj. die Siebmacher betreffend. resetarstvo, n. bie Giebfabrication, ber Sanbel mit Sieben (Reitern).

rešétast, adj. reiterartig.

rešetáti, am, vb. impf. 1) reitern; žito rešetati; - 2) discutieren, Cig. (T.); fritifieren, fritteln, Cig., Jan., Cig. (T.); - burchiehen, burch bie Sechel gieben, Cig.

resotavec, vca, m. ber Befrittler, Cig., Jan.,

Navr. (Kop. sp.).

resetce, n. dem. reseto; eine fleine Reiter. rešétina, f. = smeti, ki ostanejo vrhu žita v rešetu, C.

rosetka, f. bas Gatter, bas Gitter, Mur., Cig., Jan., C., DZ., nk.

resetnica, f. bas Gitter, C. reseto, n. bie Reiter; — vodo z resetom zajemati, Baffer im Giebe tragen wollen, ein untaugliches Mittel anwenben, Mur., Cig.; - dejati na reseto, fritifieren, prilfen.

rešetováti, újem, vb. impf. — rešetati, rei-

ręševānje, n. 1) das Löjen; — 2) das Erlebigen; - 3) das Auslofen; - 4) bas Erlöfen.

reševáti, ûjem, *vb. impf. ad* rešiti; 1) lőjen; auftojen (math., phil.), Cig.(T.); - 2) erledigen, nk.; — 3) auslösen; — r. koga, jemanbes Ramensfest feiern; r. se, fein Ramensfest feiern; — 4) erlosen, befreien; — 5) retten. resiten, ina, adj. 1) Bieberfaufs-: resitna po-

godba, ber Biebertaufvertrag, Cig.; eriofend, nk.; - Rettungs., Cig., nk.

rositnica, f. i) bie Rettungeanftalt, Cig.; -2) bas Ramensfestlieb, C.

resilo, n. 1) die Erlösung, Cig., Jan.; — 2) bas Rettungsmittel, Cig., Jan.; — 3) bas Lojegelb, Cig., Jan., Mik.; - 4) ber Biebertauf, Jan.; prodati kaj na rešilo, auf Biebertauf beraußern, Cig.; - 5) kar se podari voščivcu: za vošćilo se dobi rešilo, Dol.; (opp. vezilo); - 6) die Erledigung, Cig., (T.), DZ.

rositelj, m. ber Erlofer, ber Retter, ber Befreier, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad), nk. resitoljica, f. bie Retterin, Jan., nk.

rešītem, tna, *adj.* rešitni denarji, baš Lö**jegel**b,

Dalm; (nam. rešitven).

resitev, tve, f. 1) bie Lojung; r. uganke; -bie Auflofung (math., phil.), Cig.(T.);-2) bie Erledigung, Jan., C., Levst. (Nauk), DZ., nk.; – 3) die Erlöfung, die Befreiung; — 4) ber Bieberfauf: na r. prodati, Jap. (Sv. p.); -- 5) == godovni dan, Trst. (Vest.), Savinska dol.

résiti, im, vb. pf. 1) lösen, losmachen; vozel r., Cv.; zamotano štreno r., volu roge rešiti, kadar jih kam zaplete, Levst. (Rok.); auflojen; uganko r.; (math., phil.), Cig.(T.); - 2) erledigen, Mur., Cig., Jan., nk.; — 3) auslojen: zastavljeno reč r.; - lostaufen: otroci, kadar tepežkajo, pravijo temu, katerega s korobačem tepejo: reši se, reši se! ali: rešite se, rešite se! Navr. (Let.); — 4) erlojen, befreien; resi nas hudega! (tudi: resi nas od hudega, Met. - Mik.); reši me tega sitneža! nisem se ga mogel rešiti, ich fonnte ihn nicht los werden; — 5) retten; živino sem rešil, drugo je vse zgorelo; r. dušo večnega pogubljenja; r. se, sid retten; pet se jih je rešilo, drugi so vsi utonili.

rešitva, f. == rešitev.

rešîtvo, n. das Lösegeld, Mik.

resivec, vca, m. ber Erlojer, ber Befreier, ber Retter, Cig.

rệški, adj. = 2. rečen, Flust, Cig., Jan. reanica, f. bie Eriojerin, die Retterin, Mur., Cig.; r. smrt, Str.

rošník, m. ber Erlöfer, ber Retter, Mur., Cig.,

resnina, f. 1) bas Lofegeld, C.; - bie Ablofungsgebur, C.; - 2) das Bergegelb, Cig.

Cicrosofic

resnji, adj. sv. Resnje Telo, bie geweihte Softie, bas Allerheiligste; (resnji, = resen, erlosenb, Eriofungs ., Mik.; Kedo poda nesrečnim rešnjo roko? Str.; rešnji dan, Str.; - po mnenju drugih je: "rešnji", mahrhaft).

1. resta, f. ein reihenformiges Gebunde (bon Bwiebeln, Knoblauch u. bgl.), Levst. (Rok.); r. fig, ein Kranz Feigen, V.-Cig.; r. kostanja, Z.; tolarji v rešto nabrani na vratu, Jurč.; rešta koruze, = šop olikane. na trto nabrane koruze, Tolm., Dol.; - prim. it. resta, ein Bund (3. B. Zwiebeln), bav. reisten, f. ein Gebunde, ein Buichel, Levst. (Rok.).

2. resta, f. r. drv, eine Rlafter Solg, Guts., Cig., Jan., Ig(Dol.); - prim. bav. tristen, Haufen, Schober, Strek. (Arch).

restati, am, vb. impf. in Rlaftern legen, flaftern, V.-Cig.

rota, f. eine große Reiter, Mur., Cig., Jan., Kr.; - prim. retra; stvn. ritera, Mik. (Et.). retan, nà, adj. eiwas frant, verlest: drevo je retno, Lašče-Levst. (Rok.); - prim. 2. retiti. retar, ris, m. = mož, kateri rete dela, ber Reitermacher, Cig.

rętast, adj. = reti podoben: r. klobuk, Jurč. retati, am, vb. impf. mit ber großen Reiter reitern, Cig., Kr.

rêtavec, vca, m. ber Reiterer, Cig.

retavka, f. die Reitrerin, Cig.

rêter, tra, m. = retra, KrGore.

rêtes, m. nekakšen kolač (iz madž, rétes), Vali. (Rad).

rêtica, f. dem. reta, Cig., M.

1. rétiti, im, vb. impf. = retati, Cig., Jan. 2. retiti, im, vb. impf. verlegen: jabolka obirati, da se ne retijo, BlKr.-Z., UčT. rétkev, kve, f., pogl. redkev.

retiák, m. ber Bortulat (portulaca oleracea),

Cig.

retoričen, čna, adj. v retoriko spadajoč, govorniški, rhetorija.

retorika, f. govorništvo, bie Rhetorif.

retorta, f. prekapnica, bie Metorte (chem.); r. z gricem, die tubulierte Retorte, h. t.-Cig. (T.).

rêtra, f. = reta, Cig., Gor., Tolm.

rêva, f. 1) das Elend, die Roth; v revah biti, in Röthen fein, Cig.; v revo sem zalezel, reva me je zadela, Levst. (Rok.); -2) armer, elender Menich; on (ona) je strašna reva; uboga r.; - prim stvn, hriuwa, Betrabnis. Leib, Mik., Let. (1891, 151); - 3) rumena r., bie Rubblume, ber Löwengahn (taraxacum officinale), Josch.

revar, rja, m. plavi r., bie Begwarte, bie Cichorie (cichorium intybus), Josch.

rovce, eta, n. ein armer, elenber Menfch. rêvček, čka, m. dem. revec; ein armer, elenber Menich.

revec, vca, m. ein armer, elender Menfch, C. réven, vna, adj. arm, elend; revni ljudje; r. z žitom, arm an Getreibe, Met.-Mik.; revna baita.

reverenda, f. duhovniško oblačilo, bie Reperenbe. Cig.

reverz, m. zavezno pismo, ber Revers.

revoz, m. ber Arme, ber Elenbe.

rovica, f. dem. reva; 1) ein lleines Elenb, Mur.; - 2) ein armer, elender Menich; bef. ein armes, elenbes Dabden ober Beib.

ręvinja, f. = reva 1) in 2), C. rêvisce, eta, n. ein armer, elender Menich; ein armer Tropf; (nav. rêvisc. eta).

réviti, rêvim, vb. impf. elenb machen, plagen, bedrangen, Jan.; Zival r. in trpinčiti, Vrtov. (Km. k.).

ręvk, m. bas Gebelfer, Jan.

revkanje, n. das Gebelfer, Jan.; - das Janten: r. in razsajanje, Slom.

revkast, adj. belfernb, unfreundlich, Mur.

revkati, am, vb. impf. belfern, Jan.; grob, unfreundlich fein, Mur.; murren, unwillig jein, Jan.; r. nad kom, jemanben auszanten, ausschelten, Jan.; ucenci, to videti, so revkali nad otroki, Ravn.; še revkal je v Gospoda, Ravn.; - prim. rjuti.

revkniti, revknem, vb. pf. einen Belferlaut von

fich geben, Valj. (Rad).

revmātičen, čna, adj. rheumatifch.

revmatizem, zma, m. trganje (bolezen), ber Rheumatismus.

rovnost, f. die Armut, die Elendlichfeit. revolúcija, f. vstaja, die Revolution.

revolver, rja, m. brzostrelni samokres, ber Revolver.

revsáč, m. = revsalo, Jan.(H.).

rovsálo, n. ber Belferer, Cig.; ber Murrtopf,

revsati, am, vb. impf. = revkati, belfern, Cig., Jan.; r. nad kom, jemanben anbelfern, anichreien, Cig.

revskati, am, vb. impf. = revsati, belfern, Cig.; r. nad kom, na koga = zadirati se na koga, Polj., BlKr.; moja babura zmeraj nad mano revska, Npr.-Krek.

révaniti, revanem, vb. pf. r. nad kom, jemanben anbelfern, anfchreien, Jan.

révăčina, f. bas Elenb, bie Armut.

rêvše, eta, n. pogl. revišče, revče.

rêz, m. 1) bas Schneiben, ber Schnitt: tetni r., Schonl .- Valj. (Rad); - 2) ber Schnitt, ber Ginidnitt, Cig.(T.), Erj.(Som.); -3) = rez f.3), red pokošene trave: rezovi, bie Schwaben, Tolm .- Erj. (Torb.).

rez, f, f. 1) bas Schneiben, Cig.; -ber Schnitt, bas Beschneiben ber Reben, Mur., Cig., C., Vrtov. (Vin.), LjZv.; - 2) ber Einichnitt, Cig., Jan.; ber Ginfdnitt am Bagebalten: tri rezi potegniti na tehtnici, Erj (Izb. sp.); - ein Biertelpfunb, Mur., Cig., Polj.; (bie linge, V.-Cig., Met.); — 3) red pokošene (posečene) trave, Z., Tolm.-Erj.(Torb.); — 4) - rezanica 1), ber Saderling, Mur., Jan., Št.; Zdaj konjem poklada, Napravlja jim rez, Npes.-K.; - 5) bie Schneibe, die Scharfe (3. B. bes Dleffers), Jarn., Jan.; - 6) bie Scharfe, bie Saure: na rez iti, gahren, fauer werben, C.; izpražena moka ne gre na rez,

rezac, m. 1) ber etwas schneibet : ber Futterfcneiber, Jan.; — ber Borichneiber, Cig.; — ber Sagemann, Telov.; — ber Rebenidmitter, Mur., Danj .- Mik., Vrtov. (Vin.). Trst. (Let.), St.: - 2) bas Schneibewertzeug für Reben, M.

rezacka, f. bie Futterbant, bie Saderlingebant,

rezak, m. 1) bie Schneibebant, Mur., Danj .-Mik.; — 2) das Werkeisen ber Suffchmiede, Cig.; - 3) bie Sagemuble, C.; - 4) ber Schniger, vzhSt.-C.

rezalce, n. dem rezalo ; bas Schneibeeifen, Cig.

rezaten, ina, adj. Schneibe-: rezaini stol, bie Futterbant, Jan.

rézalica, f. - izgaga, bas Sobbrennen: r. me

dere ali pece, Ip.-Erj.(Torb.).

rezainica, f. = crtalo, bas Pflugmeffer. C. rezainik, m. 1) bas Beichneibemeffer ber Bartner: časih je prijel za rezalnik, Erj (Izb. sp.); – 2) die Häckerlingsbank, Jan.

rezalo, n. 1) bas Schneibewertzeug, Cig., Jan.; - 2) die Messerklinge, Cig.; - 3) = Ertalo, das Pflugeisen, C., zapSt.

rêzančki, m. pl. dem. rezanci; gefcnittene Rudeln, Dol.

ręzanec, nca, m. 1) = rezan vol ali konj, Cig., C.; == rezan merjasec, Cig., Jan.; = rezan petelin, kopun, C.; = rezan človek, ber Berichnittene, ber Caftrat, ber Eunuch, Mur., Cig., Jan.; - 2) pl. rezanci, gefchnittene Rubeln.

rezani, m. pl. nam. rezanci, Nubeln, Ravn .-Valj. (Rad), Bes.; - prim. lezanji.

rezanica, f. 1) ber Saderling, Mur., Cig., Jan., Vrtov.(Km. k.), Ravn.-Valj.(Rad); - 2) bie Brotichnitte, Jan.; - 3) bas Brett: voda je odvzela na žagi vse hlode in rezanice, SIN.

rezanik, m. - rezanec, ber Berichnittene, Mur. rezanje, n. 1) das Schneiden; - 2) ber haderling, Jan., Strek.; - 3) Sagefpane, KrGora. rêzanka, f. 1) rezana svinja, Cig., Kr.-Valj. (Rad); - 2) = rezanica 1), ber haderling, Jan., DZ.

rezár, ria, m. ber Berichneiber, ber Caftrator, bei. ber Saufdneiber.

rezarica, f. bie Saufchneiberin, Jan.(H.).

rezárski, adj. Saujchneiber. rezatev, tve, f. ber Rebenschnitt, Cig., St.

rezati, rêžem, vb. impf. 1) schneiben; kosa dobro reže; zelje se reže na nožih; r. obleko (¿uíchueiben), Levst.(Rok.); iz platna se srajce režejo, Ravn. (Abc.), Valj. (Rad); - fchnigen: podobe r., Cig.(T.); - fagen, Jan.; dile r., Levst.(Rok.); - behauen: kamen r.; mojster, kateri kamene reže, Kast.; rezan kamen; v kamen r., in Stein hauen ober graben, Cig., Jan.; v baker r. podobo, ein Bilb in Rupfer stechen, nk.; — mraz, burja reže (v lica); v trebuhu ga reže, er hat einen schneibenben Schmerz im Bauch, Cig.; - 2) caftrieren; rezan konj; - 3) r. jo kam, irgendwohin raich geben, Cig., Jan., nk.

rezatva, $f. = rezatev, jv \xi h \tilde{S}t.$

rozávati, am, vb. impf. zu ichneiben pflegen; lani je po Gorenjskem svinje rezaval, Svet. (Rok.).

rézavec, vca, m. der etwas schneibet, Cig., Jan.; ber Borichneiber, Cig.

rezavica, f. bas Cobbrennen, Cig., C., Notr .-Erj.(Torb.).

ręzavka, f. bie etwas ichneibet, Cig., Jan. rezba, f. bie Schnigarbeit, bas Schnigmert,

Mur., Cig.(T.); — po drugih slov. jezikih. rezbar, ria, m. ber Schniger, ber Bilbichniger,

Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk. rozbarica, f. die Bilbiconiperin, Cig., Jan. rezbarija, f. = rezbarstvo, Cig., Jan., nk. rezbarski, adj. Bilbichniger-, Schnig-: rezbar-

sko delo, orodje, Cig., Jan., nk. rezbarstvo, n. Die Schnigerei, Die Bilbichnigerei,

Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

rezbina, f. bas Schnigwert, Jan.(H.). rézčica, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). rezec, zca, m. ber Beichneiber, Cig.

rézek, zka, adj. 1) schneibend, pilant (v. Gefcmad); rezkega okusa; bef. etwas fauerlich, Cig., C.; - 2) schneidig, beigenb, Cig. (T.); rezko odgovoriti, nk.; -- 3) grell, schreiend (fig.), Jan., Cig.(T.).

rezek, zka, m. bas Beichneibemeffer, Cig., Dol.

rezēlščica, f. neka hruška, Ip.-Erj.(Torb.). rezen, zna, adj. 1) einen Schnitt, einen etwas scharfen (fauerlichen) Geschmad habend; vino, jabolko je rezno; rezno vino v rane vlivati, Dalm.; pilant (o okusu), Vrtov.(Vin.); rezen okus, ein stechenber Geschmad, Cig. (T.); -2) schneidig, schlimm, scharf; rezno prepovedati, Cig.; rezneje govoriti, Levst.(Zb. sp.); z rezno natančnostjo, Jurč.; - tudi: rezan, zna; rézen, jvzhSt.

ręzenj, znja, m. 1) = krhelj, košček jabolka ali hruške, reznji == krhlji, tudi : tenka urezanica (eine Schnitte) repe, redkve i. dr. stvari, Ip.-Erj. (Torb.); - 2) red pokošene trave,

Ip.-Erj.(Torb.).

ręzęr, rja, m. = rezir, Mik. rezetanje, n. bas Wiehern, Meg.

rezetáti, etâm, áčem, vb. impf. = rezgetati, wiehern, Dict., Guts., Dalm.

rezett, im, vb. impf. icarf fein (v. Gefchmad): vino rezi, Gor.

rezētka, f. = reseda, ogr.-Valj.(Rad).

rezgáten, tna, adj. gerne wiehernb: r. konj, Levst.(Zb. sp.).

rezget, geta, m. bas Bemieber, Jan.

rezgetânje, n. das Wiehern.

rezgetáti, etâm, áčem (éčem), vb. impf. wiehern; - laut lachen: kaj zmerom rezgečeš! jv7hSt.

rezgetêla, f. v uganki: oča klobučar, sin bobnar, hči uscanela, mati rezgetela (oblak, grom, dež, strela), Idrija-Erj.(Torb.).

rezgetljîvec, vca, m. ber Lacher, C.; - ber Schwätzer, C.

rezgetljîvka, f. die Lacherin, C.; - bie Schwägerin, C.

rezgetniti, ftnem, vb. pf. aufwiehern, Let.; (nam. razgatniti).

rezgotáti, otâm, óčem, vb. impf. 1) wiehern, (raz.) Mik.; — 2) laut lachen, C.

rézica, f. 1) bie Schnittmunde, bas Schnittmal, C.; - 2) die Spalte, M.; die Juge, Vrtov.

reziten, ina, adj. Schneibe-: rezitni stol, bie Schneidebant, ber Reifftuhl, Cig.; na rezilnem stolu sedi, kdor les z rezilnikom obrezuje, Dol.

rezilnica, f. = rezilni stol, Cig., Jan., M., C.; — bie Schneibefluppe, DZ.; — bas Schneidebrett (ber Schuhmacher), Cig.

rezitnik, m. 1) bas Schneibewertzeug, bas Bugmeffer mit zwei Sandhaben, bas Reifmeffer; z rezilom se na rezilnem stolu les gladi in obrezuje, Notr.; — 2) = rezilni stol, rezilnica, Jan., M.

rezilo, n. 1) bas Schneidewertzeug, Jan., Cig. (T.), Lašče-Erj.(Torb.); n. pr. v obrezovanje trt, M.; - coll. Schneidewerfzeuge: brusi škarje in drugo skrhano rezilo, Levst. (Zb. sp.); - 2) die Defferflinge, Kras-Cig., M.; ta nožič ima štiri rezila, Ip.-Erj. (Torb.).

rezina, f. 1) bie Schneibe bes Deffers, Cig.; – 2) der Einschnitt, die Kerbe, C.; — das Schnittmal, C.; - 3) die Schnitte: buco zrezati na podolgaste rezine, Vod. (Izb. sp.); ocvrte rezine, gebadene Semmelichnitten, V .-Cig.; — 4) das Abjanitsel, Cig., M.; — 5) coll. — odrezki od trt, C., Gor.-LjZv.; – 6) red pokošene trave, *Tolm.-Erj.(Torb.)*, rezinica, f. dem. rezina; ein fleines Abschnißel.

ręzînje, n coll. = trtni odrezki, Dol. rezir, rja, m. rezilo, ki rabi sitarjem in košarjem, Cig., Mik.; lesena ploščica z ostrimi zobiči, da vitre na nji obrezujejo, Rib.

rezitev, tve. f. = rezatev, ber Rebenichnitt, Mur., Cig.

rezitvenik, m. bie Schnipbant, C. rezivo, n. ber Schnikftoff, DZ.

rezje, n. coll. bie Abichnigel, Cig., Jan.; bef. die Rebenabichnigel, Cig., Jan., Dol., (rezje) BlKr.

ręzkati, am, vb. impf. - strugati, brechfeln, DZ.

rézkavica, f. die Schroffheit: prehod od enega predmeta do drugega naj se vrši v zaokrogljenih črtah, a ne v rezkavici, Zv.

rezkost, f. bie Scharfe (v. Geschmad), Cig.;
— die Scharfe, die Schneibigfeit im Reben und Hanbeln, nk.

rezljac, m. ber Schnigler, Cig.

rezljaj, m. die Schnitte; r. kruha, Cig., Dol. rezljanje, n. das Schnigen; - die Schnigelei.

rezljati, am, vb. impf. ichniben. rezljavec, vca, m. ber Schniber, Cig., Jan.

rezijina, f. bas Schnitwert, Jan., Bes., Let. reznica, f. 1) ber Schnittling, ber Fächfer, Cig., Jan., Vod. (Izb. sp.), DZ., BlKr.; 2) enoletna trtna mladika na tri očesa obrezana, Dol.

ręzník, m. 1) -- nož v obrezovanje trt, baš Rebenmeffer, Cig., Jan., Met., Dol.; - bas

Gartenmeffer, Cig., Jan.; — 2) die Schnittbant, C.; - 3) tisti del trte, ki ga pri rezatvi puščajo na trsu (navadno na tri očesa), St. - Mur., jvzhSt.; -4) = rezan kamen,Dict.

rézniti, rêznem, vb. pf. angenehm icharf ichmeden: vino, jabolko rezne, St.

reznost, f. bie Scharfe (vom Geschmad), Cig., Jan.; - die Strenge: z vso reznostjo, Pohl.-Valj.(Rad.).

rezultät, m. učinek, uspeh, bas Resultat. ręzva, f. die Endivie, St.-Cig., Jan.

rež, î, f. pogl. rž.

- 424 -

reza, f. 1) bie Spalte, bie Spaltoffnung, ber Solis, Cig., Jan., Cig.(T.), Mik.; hlace na rezo (ohne Holenlay), Mik., Z., Gor.; - 2) die Thürlute, Mik.; — 3) die Rinne, ber Falz, Mur.-Cig.; — 4) ber Manlaffe, Mur., Valj. (Rad.); - 5) = kdor se režeč joka ali smeje, Mur., Valj. (Rad); ti reža režasta! Andr.(Glas.); — pos. ženska, katera se rada smeje, vzhŠt.

režada, f. soržica, zmesno žito, pol pšenice, pol rži, Podkrnci-Erj.(Torb.).

režálast, adj. ľnurrig, Cig.

režátnik, m. = režanec; po režalnikih se voz

pri lesni žagi premika, zapSt. rezalo, n. ber Bahnfleticher, ber Grinfer, Cig., Jan.; ber Rnurrfater (fig.), Cig.; - = kdor se vedno smeje ali joka, Z.; pos. bas Biarrmaul, Ljub.

rezančast, adj. salzicht, Cig. rezanec, nca, m. ber Falz (im Brette), Cig.; pl. rezanci, ber Falg bes Gagerahmens, Cig.; tramovi pri vodni žagi, po katerih se voz premiče, Poh.

ręžânj, žnjà, m = reženj: r. pečenke, LjZv.rozanja, f. ein ganfifches Beib, vzhSt.-C režânje, n. 1) bas Rlaffen; — bas Bahnes

stetschen, das Grinsen; — 2) bas Reifen; — 3) bas laute Lachen; — bas Plarren.

rezati, im, vb. impf. 1) Maffen, geöffnet fein; zemlja reži od suše; orehova lupina, strok, zrel kostanj reži; brezno mu nasproti reži, Preš.; pes reži, kadar zobe kaže; - režeča šivanka, die Rürschnernabel, V.-Cig.; - 2) murren, feifen; r. na koga, nad kom, jemanben schreiend schelten ; kje je oblast, na katero drugi ne reže? Kast.-Valj.(Rad);-3)=grdo se smejati ali jokati ali sploh kričati, C., Št.; tudi r. se, Mur., Cig., BlKr.; kaj se zmerom režiš? vzhŠt.; vsi so se mu v zobe režali, Erj.(Izb. sp.).

režav, áva, adj. teifijo, jantijo: režava mačeha, SIN.

režávast, adj. = režav, Sol.

režavec, vca, m. ber gahnsletscher, Cig.

rężek, zka, m. 1) einer, der gerne lacht, M., Z.; — 2) die Thürlute, kajk.-Valj. (Rad). réželj, žlja, m. die Schnitte, V.-Cig., Savinska dol.; bes. die Apfelschnitte, das Spaltel (= krheli), C.; jabolka v režlje razrezati, SlGosp. réženj, žnja, m. die Schnitte, V .- Cig.; r. kruha,

jvzhŠt.; trdo jajce po dolgem na režnje razrezati, Navr.(Let.); bie Rloge, bas Spaltel,

Cig., C.; - Adamov r., ber Moamsapfel, Št.; — prim. rężânj, LjZv. režgotinec, nca, m. neka ptica, Pohl., Guts.-Cig., Frey (F.). rezija, f. uprava, die Regie. režíka, f. bie Schluffelblume (primula veris), C. redin, m. 1) ber gabnfleticher, Cig.; - ber Manlaffe, M.; -2) = otrok, ki se rad joka, M.režinje, n. coll.:) = zelene orehove lupine, C.; — 2) — fižolovo stročje, C. relinka, f. bie Bahnfleticherin, Cig.; - ber Maulaffe, M. režisēr, rja, m. prireditelj gledaliških predstav, ber Regisseur, nk. rezljati, fin, vb. impf. v rezlja rezati, in Schnitten theilen; jabolko r., C. retnja, f. der Rebenfcnitt, Cig., Jan., M., C., Vrtov. (Vin.), Nov. režnják, m. bas Rlogenbrot, C.; - gedünstete Dhitidnitten, C. režúlja, f. ženska, katera se rada smeje, M., Z. režûn, m. moški, kateri se rad smeje, Z. riba, f. 1) ber Fisch; zdrav je kakor riba, er ift terngefund; - 2) ber Mustel, Z., Strek.; pos. debele mišce na nogah in rokah, ber Babenmustel, ber Oberarmmustel, Goriska ok., Soška dol.-Erj.(Torb.); ribo sekati, die Rraft bes Oberarmmustels (Beugers) mit einem hiebe ber hanbichneibe erproben, Erj. (Torb.); - 3) bas Rudenfleifchftud, Cig.; ber Lendenbraten, Bolc-Erj.(Torb.); svinjska r., ber Jungferbraten, C. ribak, m. bas Fifchfaugethier, ber Bal, Jan., Erj.(Z.); ribaki (cetacea), Cig.(T.), Erj.(Z.). ribanica, f. = ribanka, KrGora.
ribanka, f. = kisla repa, Gor.; — prim. ribati. ribar, rja, m. ber Fischer, Habd .- Mik., Cig., Jan.; - ber Fischanbler, Cig., Jan. ribarica, f. bie Fifchverlauferin, Cig. ribarija, f. = ribarstvo, Mur., Cig., Jan. ribariti, arim, vb. impf. sich mit bem Fischsang beschäftigen, fischen, Habd - Mik., Mur., Cig., Jan.; - bie Fischerei, ben Fischhanbel betreiben, Mur., Cig., nk. ribarjenje, n. das Fischen, bie Fischerei, Mur., Cig. ribarnica, f. :) bas Fischhaus, Cig.; - 2) ber Fischbehalter, Levst. (Pril.). ribarskl, adj. Fischer-, Cig., Jan. ribarstvo, n. die Fifcherei, Cig., Jan., nk. ribast, adj. 1) fifcahnlich, Cig.; - 2) geftreift, Temljine(Tolm.)-Štrek.(Let.). ribàt, áta, adj. = ribovit, Cig. ribati, bam, bljem, vb. impf. reiben; pod r.; – schneiden: repo, zelje r.; – (iz nem.). riben, bna, adj. fischbewohnt, Cig.; - fischreid, Cig., Jan. rībez, m. die Johannisbeere (ribes rubrum), Mur., Cig., Jan. ribeten, Ena, m. bas Reibeifen (für Rraut, Rüben); - iz nem. ribica, f. dem. riba; 1) bas Fischlein; - 2) človeška r., der Grottenolm (proteus anguineus) Erj. (2.); — 3) ein Insect: ber Zudergaft

(lepisma), Erj.(Z.); - 4) ber Mustel, Mur., V.-Cig.; - ribice, die Baben, BlKr.; 5) bas Rudenfleischftud, bej. beim Schwein, ber Jungferbraten, V.-Cig., Jan., C., St.; — 6) bie Riere, Mur., St.-Cig.; -- 7) bie Schafgarbe (achillea millefolium), Josch. rîbic, m. 1) ber Fifcher; - 2) razni ptici : bie Seeschwalbe (sterna hirundo), Cig., Frey. (F.), Erj. (Z.); - ber große Gagetaucher (mergus merganser), Frey.(F.); - ber Reiber, Kor., St.-Cig.; -ber Riebig (vanellus), Guts.-Cig., Jan., M.; - ber Eisvogel (alcedo ispida), Frey.(F.). rîbičast, adj. = ribičat. ribicat, áta, adj. mustulös, Mur. ribičevânje, n. das Fischen, die Fischerei, C. ribičeváti, Ciem, vb. impf. Fischer sein, die Fischerei betreiben, Cig., ogr.-M., Krelj. rîbičevka, f. bie Fischersfran. rîbičevski, adj. Fifther. Cig. riblcica, f. dem. ribica; fleines Bifchlein, Cig., Jan. rîbičinja, f. die Fischerin, Mur., Jan. rîbičji, adj. des Fischers: ribičja hišica, Dict. ribicka, f. 1) bie Fischerin, Mur., Cig.; - 2) ribicka, bas Sifchlein, Jan. ribisce, n. bas Fijchlager, Cig.; - ber Fifchmartt, Cig. rībiški, adj. Fifcher-; ribiška sprava, bas Fifchergerath, Dict. rîbistvo, n. die Fischerei. ribiti, rîbim, vb. impf. == ribe loviti, Mur., V.-Cig., Jan. ribjekosten, adj. fijchbeinern, Cig. rībji, adj. Fiici, ; nebo je jasno kot ribje oko; ribja kost, bas Fiicibein; ribja mast, ber Fischthran. ribnat, áta, adj. fijdireich, Jan. ribnica, f. 1) das Fischlager, Cig.; — 2) ber Angelftod fammt Angel, Ljub. ribnik, m. 1) ber Fischteich; - 2) = ribnjaca, ber Fischbehalter, Cig., Jan., M. ribnikar, ria, m. ber Leichmeister, Cig. ribnina, f. ber Fifcholl, Jan. ribniski, adj. Teich. ribnjaca, f. ber Fischbehalter, Cig. rîbnjak, m. 1) ber Fischteich; - 2) = ribnjaca, ber Fischbehalter, Cig., Jan.; ribid z ribnjakom na hrbtu, Cv. ribojed, jeda, m. ber Sifcheffer, Cig. ribojedec, dca, m. ber Fifcheffer, Cig. ribolov, lova, m. ber Fischfang, nk., Gor. riboloven, vna, adj. 1) ben Fischfang betreffend: ribolovni listki, Levst. (Nauk), DZkr.; — 2) fischbar, Cig. ribolovski, adj. ben Fischfang betreffenb: r. dan, ber Fischtag, Cig.; ribolovska pravica, DZkr. ribolôvstvo, n. die Fischerei, DZ., nk. ribopis, pisa, m. die Fischbeschreibung, Jan. ribopisje, n. die Fischbeschreibung, Cig., Jan. riboreja, f. = ribstvo, die Fiichgucht, Nov. riboslovec, vca, m. der Fischfundige, Cig. riboslovje, n. die Fifchtunde, Cig. ribovît, adj. fijdreid, Cig., Jan., nk.

riboviten, tna, adj. = ribovit, Mur. ribovitnost, f. = ribovitost, Mur. ribovitost, f. ber Fifchreichthum, nk. riboznanec, nca, m. ber Fifchfunbige, Cig. riboznanstvo, n. die Fischfunde, Cig. rībstvo, n. die Fischzucht, Levst.(Nauk). ribedina, f. bie Fifcherei, C. ricinov, adj. Ricinus.: ricinovo olje, Cig. ricati, im, vb. impf. = rikati, bruilen, vzhSt.-C. ríčavka, f. C, pogl. ridžavka. 1. riček, čka, m. Jan., pogl. rilček 2). 2. ricek, cka, m. pogl. ridžek. ricet, m. ein Gericht aus Gerftengraupen, benen etwas (meift Fifolen) beigemengt ift; - ber Mischmasch; to je pravi ričet! - prim. kor .nem. ritschad (enaka jed), bav. rütscher, avstr.-nem. ritscher, Strek.(Arch.). rida, f. = rajda: 1) die Wendung, die Rriim. mung, Mur., Z.; cesta z ridami, eine Bidzadftraße, Mik.; cesta gre v ride, Brdo (Gor.); ride, Serpentinen, Tolm.; -- 2) bie Reibe, Mur., Cig., Jan.; r. gor, Cig.; - ber Bug, Die Schat: r. ljudi, vojakov, Cig.; ber Streifen: rida, ki jo je barka delala po morju, Cv.; — 3) sprednji oplen, Notr.; prim, rajda, ridast, adj. ferpentinenartig: ridasta cesta, Jan.(H.), ridati, am, vb. impf. wenben, fenten, M., Z.; voz r., Z.; — prim. rajdati rîdnik, m. = ridovnik, Ig(Dol.). ridof, m. = sprednji oplen, ber Rungichemel, Notr. ridovnik, m. 1) die Steuerstange bes Bagens, Dol.; - 2) ber Ragel, ber burch ben Rungschemel geht, Dol. ridž, ridža, adj. fuchsgelb, Habd., Mik., vzhSt .-C.; - prim. hs. ridj. ridža, f. eine rothliche Ruh, Hal.-C. ridžan, m. ber Lichtfuche, Mur., Jan., vzhSt .-C.; — živinče rdečkaste ali rjavkaste barve, BlKr.-Let. ridžana, f. eine rothliche Ruh. vzh.St.-C. ridžanka, f. = ridžana, vzhŠt.-C., BlKr. ridžavka, f. = divja repa, repica, (rič-) C. rīdžec, džeca, m. ein rothlicher Ochs, Hal.-C. ridžek, daka, m. 1) ein fuchefarbenes Bferb, der Fuchs, Mur., ob spodnji Dravi - Caf (Vest.); - 2) ein fuchsfarbener Dchs, Hal.-C.; - 3) eine fucherothe hummel, Notr .- C.; - 4) ber Leinbotter (camelina sativa), Jarn., Mur., Cig., Tuš.(R.), C.; — bas Leimstraut (silene linicola), Josch.; — piše se tudi: riček. ridžka, f. eine fucherothe Stute, Mur., vzhSt.-C. ridžko, m. ein fucherothes Bferb, ber Fuche, ob spodnji Dravi-Caf.(Vest.). rîf, m. bie Elle, jvzhSt., kajk.-Valj.(Rad). rifelj, flja (feljna), m. 1) bie Riffel, Cig., Jan., Bikr.; — 2) ber Fletschann, ber von ber Lippe nicht bebedt wird, Cig.; — iz nem. rifkáti, am, vb. impf. riffein: r. lan, debeljačo, BIKr. rifijáč, m. ber Riffler, Cig.

rifliati, am, vb. impf. riffeln, Cig.; lan, debeljačo r., BlKr. rifnáti, am, vb. impf. = rifljati, riffeln: lan r., Notr. rig, m. 1) ber Hulps, Cig., Jan.; - 2) bas Efelsgeichrei, Cig., Jan. 1. riga, f. 1) bas Rulpfen, Meg.; - 2) ber Sturmhut (aconitum lycoctonum), Soca-Erj. (Torb.). 2. ríga, f. = kos zemlje, ki v potok sega, bie Erdzunge, Kr.- Valj. (Rad). rigalica, f. bas Rulpfen, C. rigalo, n. ber Rulpfer, Cig. riganje, n. 1) bas Rülpfen; — 2) bas Efelsgeichrei. rigati, rîgam, vb. impf. 1) sich erbrechen, Bolc-Erj. (Torb.), Mik.; - 2) riga se mi, es ftößt mir auf, ich rulpfe: - 3) fcreien wie ber Eiel: osel riga, Mur., LjZv., Dol. rigavec, vca, m. ber Mülpier, Cig. rigavica, f. bas Rülpjen, bas Aufftogen, Jan. (H.).rigavka, f. bie Rulpferin, Cig. rigec, gca, m. bie ftumpfblattrige Rampe (erucastrum obtusangulum), Medv.(Rok.). rîgeljček, čka, m. = rigljec, Polj. rigtjec, glieca (gelica), m. bas Ganfeblumchen, Tuš.(R); = beli rigeljci, Josch; - rigljec, bas Rinbsauge (buphthalmum salicifolium), Josch; (beli rigeljci tudi = bie Bucherblume [chrysanthemum leucanthemum], Joseh). rigniti, rîgnem, vb. pf. rigne se mi, es stößt mir auf, ich ralpfe, Cig., Jan. rigorist, m. preostrez, ber Rigorift. rigorizem, zma, m. preostrost, ber Rigorismus. ribeli, lia, m. = rifeli, bie Riffel, Mur., Jan., C. rihljac, m. ber Riffler, Jan. rihljáča, f. bie Riffel, Z. rihljančen, čna, adj. = ohlančen: rihljančno platno, mittelfeine Hausteinwand, jvzhSt. rihljati, am, vb. impf. = rifljati, riffeln, Mur., 1. ríja, f. = rja, Cig., Jan. 2. rija, f. 1) bas Bagengeleise: kolna r., C.; - 2) bie Ripe, C.; - 3) ber Streif, C.; — prim. riti. rijan, m. živinče rdečkaste ali rjavkaste diake, Cig., BlKr.-Let.; - prim. ridžan. rijast, adj. Cig., Jan.; pogl. rjest. rijnat, adj. roftig, Cig .: - bronbfledig, Cig. rik, m. bas Gebrülle, Jan. rikati, rikam, čem, vb. impf. brullen, Guts .-Cig., Mur., Jan.; - fchreien (v. Efel), Levst. (Zb. sp.). rît, rîla, m. odžegan kos debla, bas Stammftüd, Mur., Jan., vzhŠt.; v rile zagozde zabijati, Danj.(Posv. p.). rilast, adj. ruffelformig, Cig., Jan. ritear, rja, m. das Ruffelthier, Jan. ritcast, adj. ruffelformig; - geichnabelt: rilčasta ladja, C. riteat, adj. mit einem Ruffel verfeben, Ruffel-, Cig. rîtček, čka, m. dem. rilec; 1) das Ruffelchen; — 2) ber Milchaohn, Jan., Rib.-Mik., Erj.

(Som.); - 3) bet Calvilleapfel, Cig., C.; -4) neka vinska trta: ber Riedling, M., C. ritekar, rja, m. ber Ruffelfafer, Cig., Jan., Erj. (Z.), Nov.

ritec, ica, m. 1) ber Muffel; - r. kuhati = jezen biti, schmollen, Kr.; - 2) ein vor-fpringender Theil, der Borfprung, Cig., Jan.; bas Borbertheil bes Schiffes, Cig., C.; ber vorberfte Theil bes holzschuhes, Cig. rilo, n. ber Ruffel, Mur.-Cig., Jan., Cig. (T.).

rima, f. ber Reim; - prim. it. rima. rimac, m. ber Reimer, ber Reimschmieb, Cig. rimati, am, vb. impf. (pf.) reimen, r. se, fich reimen, Guts., Cig., nk.

rímčice, f. pl. - rimščice, Jan., C. rimosklådje, n. bas Reimen, Zv.

rimosledje, n. bie Reimfolge, Zv.

rimováti, üjem, vb. impf. (pf.) reimen, Guts., Cig.(T.).

rimselce, f. pl. ein Beftirn: ber Drion, Cig .. Jan., C., Mik.

rina, f. = 1. rena, ber Hafenbedel, Savinska

rincati, am, vb. impf. = rintati, Z., pogl. ritati.

rinclea, f. dem. rinka, bas Ringlein. rinec, nca, m. ber Stoß, C., Z.

rîngiščica, f. ovčje ime, Erj. (Torb.). riniti, rinem, vb. impf. 1) fcieben, brangen;

voz r.; - 2) fich brangen, bringen; kam rines? wohin brangit bu bich? rastlina rine iz zemlje; mozoljček rine izpod kože; tako rinemo naprej, so fretten wir uns burch, Z.; -3) r. se, fich brangen, bringen; kam se rines? r. se na koga, jemanden anfallen, ogr.-C.

rinka, f. ber Ring; - iz nem.

rintati, am, vb. impf., C., pogl. ritati.

ripec, éca, adj. = rupec, bon innerer hipe gerothet (von Bunden, von der Schamrothe u. bgl.), Dict., Cig., C.; ripeč madež, Dalm.; - schamroth, Notr.-Cig.;—(beißend, Guts.); - prim. ripiti se.

ripelj, plja, m. = rifelj, Cig., Jan.

ripiti se, rîpim se, vb. impf, sich röthen: čresnje se ripijo, BiKr -Let.; (ripiti, icar beigen [von Bunben], Guts.); - prim. ripec.

ripljáti, âm, vb. impf. = rifljati, Cig., Jan. ripsálo, n. der Weger, Cig.

ripsanje, n. bas Wegen, bas unruhige Gigen.

ripsati, am, vb. impf. reiben, wegen, bef. beim Sigen wegen; r. se, fich wegen, Cig.; prim. ribati

t. ris, m. ber Luchs (felis lynx), Dict., Mur., Cig., Jan., Frey. (F.), Erj. (Z.), Kr.-Valj. (R.); bistrogledni ris, Hip. (Orb.); (ber Tiger,

Habd .- Mik., Mur.).

2. ris, m. 1) eine eingeriste Beidnung, ber Rifs, Cig., Jan., Dict.; - 2) bet Baubertreis, ber Bejchmörungstreis, Cig., Strek.; hudica v ris klicati, Jurc.; otrok je naredil s palico okolo hribčka ris: hudič risa ni mogel prestopiti, LjZv.; krog kola ris potegniti s šibo, vzhSt.-Pjk. (Crt.); v ris hoditi (po denarje), Z., Jurč.; — po risih gob iskati, t. j. po posebnih mestih, koder rasto, Dol.; - 3) ber Drall (beim Schiefigewehr), Cig.; – iz nem.

3. ris, m. bas Ries (Bapier), Cig., Jan.

1. rîsa, f. 1) ber Luche, Meg., Mur.; (bas Beibchen), Frey. (F.); pikasta risa, bas sledichte Banterthier, Hip (Orb.); — 2) kozie ime, Erj. (Torb.); - 3) ber Steinfclupfer (lithobius sp.), (napada druge živali, n. pr. muhe, pajke itd., zaradi česar ima to ime), Trenta-Erj. (Torb.).

2. risa, f. = črta, poteza, ber Strich, Temljine

(Tolm.)-Strek. (Let.).

risaga, f. neko grozdje, M., Vrtov. (Vin.). risatce, n. ber Beichenstift, Cig., Jan.

risale, f. pl. Bfingften, ogr .- Mik.; okoli risal, ogr.-Valj. (Rad); (tudi: risali, m. pl., C., Mik. [Et.]).; — prim. stsl. rusaliję, pentecoste, Mik.(Et.).

risaten, Ina, adj. Beichene, Reiße, Cig., Jan., nk. risatnica, f. 1) bas Reigbrett, Jan.; - 2) ber Beichenfaal, Jan. (H.); - bie Beichenschule,

risatnik, m. bie Reififeber, Cig., Jan.; - bas Reifblei, C.

risalo, n. 1) bas Reifzeng, Jan.; - 2) bie Biehbant (ber Buchfenmacher), V.-Cig.

risalski, adj. Bfingst., ogr.-Mik.; risalska nedelja, Jan., ogr.-Raič (NKol.).

risalščak, m. ber Monat Mai, ogr.-C. risanica, f. ein gezogenes Rohr, eine geriefelte Büchfe, Jarn., Cig., Jan., BIKr.

risanje, n. 1) das Zeichnen, Cig., Jan., nk.;
— 2) die Zeichnung, Cig., Jan., nk.
risanka, f. das Zeichenheft, nk.

risar, ria, m. ber Beichner, Cig., Jan., nk. risarica, f. bie Beichnerin, Cig., Jan., nk.

risarija, f. 1) bas Beichnen; — 2) = risanje 2), die Beichnung, Cig., Jan., nk. risarski, adj Beichner-, Beichen-, Cig., Jan., nk. rīsarstvo, n. die Beichenfunft, Cig., Jan., nk.

risati, risem, vb. impf. 1) Linien gieben, Dict.; zeichnen, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) riefeln, Cig.; puško r., Cig ; risana puška, Npes.-M.

risavec, vca, m. ber Beichner, Cig. riseo, sca, m. dem. 2. ris, ein fleiner Rreis, Valj. (Rad).

risev, sva, m. = ris, der Luchs, Habd.; (risu, indecl., Fara(Notr.)-Strek. [LjZv.]).

risina, f. ber Luchsbalg, Cig., Jan. rîsji, adj. Luche-, Cig., Jan., C. risopès, psá, m. ber Luche, C.

risov, adj. = risji, Cig., Jan, rit, riti, f. ber hintere, ber Arich

ritanje, n. bas Ausichlagen mit ben Sinterfüßen (von Thieren); — das Stoßen mit den

ritast, adj. 1) einen großen hintern habenb. Mur., Cig.; — v uganki: lesen grad, poln ritastih bab (= zličnjak), Lašče-Erj. (Torb.); – 2) gerne ausichlagenb, Polj.

ritati, tam, čem, vb. impf. mit ben Sinterfüßen ausschlagen; kobila rita. če je ovsa sita, C.; - mit ben Fugen ftogen, unruhig fein: otrok rita, jvzhSt.

rîtec, tca, m. - 1. ritez, Zilj.-Jarn. (Rok.). ritek, tka, m. 1) bas hintertheil, C.; - 2) bas Strobbunbel, C.

ritem, tma, m. umerjenost telesnega gibanja ali glasov po poudarkih, po taktu, ber Rhuthmus, Jan., nk.

ritemski, adj. rhythmijd, Cig. (T.).

riten, tna, adj. ben hintern betreffend, Arich. ritenski, -sko, adv. mit bem hintern voran, rudlings: ritensko (-i) hoditi; rak zmerom ritensko plava, Erj. (Izb. sp.).

rîtev, tve, f. bas Gebrange, C. 1. rîtez, m. ber Großarfc, Valj. (Rad).

2. rîtež, m. = reteš, Habd.-Mik.

riti, rijem, vb. impf. 1) wühlen; svinje rijejo po njivi; krt rije pod zemljo; za čim r., nach eiwas wühlen, graben, Cig.; — 2) iz zemlje kopati gomoljaste sadeže, graben: r. krompir, repo, korenje itd., rije se tudi trn iz kože, Tolm.-Erj. (Torb.); - 3) r. se, fich brangen, Jan.

rîtina, f. - debelejši konec posekanega debia ali snopa, Cig., Jan., Z., Kr.; - ber untere Theil einer Bflange, C., Z.

ritinje, n. coll. Die unteren Theile von Baumen und anderen Bflangen, C.

ritjo, n. bas Bublen.

ritka, f. dem. rit; 1) ein fleines Befag, bas Arichlein; - 2) bas bide Enbe bes Gies, Z., Levst. (Rok.); - bas Stengelenbe bes Apfels, Z.; - 3) ber bide Theil einer Garbe ober eines gefällten Baumes, C.

rītmičen, čna, adj.v ritmiko spadajoč, rhpthmijdi. rītmika, f. nauk o ritmu, bie Rhythmil. rîtnica, f. 1) ber Sinterbaden, Jarn., Cig., DZ.;

- 2) = ritnik. der Mastdarm, Mur. rîtnik, m. ber Maftbarm, Mur., Cig., Jan. ritniti, ritnem, vb. pf. mit bem hinterfuße o. ben hinterfüßen einen Schlag verfegen, aus-

fclagen; konj me je ritnil.

rîtnjak, m. == ritnik, ber Mastbarm, Mur. ritopas, pasa, adj. excelfiv (im Effen u. Trinfen), ichweigerisch (preprosto), Jan , Levst.(Zb. sp.); (tudi: subst. m., ber Schmaufer, Jan.).

ritopášen, šna, adj. = ritopaš, Jan., Levst. (Zb. sp.).

ritovje, n. das untere, breitere Ende der Garben, C., Lašče-Levst. (Rok); klasovje obračajo v sredo, po ritovju pretepajo možje, Jurć.; - ber untere, didere Theil ber Pflanzen, Vod. (Izb. sp.); pos. spodnji deli lanu, konopelj (odpadki pri trenju). St.

rivac, m. ber Saugahn bes Schweines, Cig.,

Jan., Gor.-Mik.

rivanje, n. bas Stogen, M.; bas Gebrange, C. rivati, am, vb. impf. stopen, brangen, M. rîvez, m. kozje ime, Podmelci-Erj. (Torb.).

rivs, m. bas Gebrange, C.

rivsati se, am se, vb. impf. sich brangen, C. rizati se, žem se, vb. impf. = igrati se: rižejo se mlade živali (psi, mačke), a tudi otroci, (prim. it. ruzzare, schäfern) Sv. Peter (pri Gorici)-Erj.(Torb.), Kras, GBrda.

rizma, f. bas Ries (Bapier), Cel. (Ar.), Vrt.,

kajk.-Valj. (Rad).

riznica, f. bas Rleibergimmer, Z., Levst. (Pril.); bas Schatzimmer, Erj. (Min.); - stel.

rîž, m. ber Reis (oryza sativa).

1. riza, f. 1) die Riefe, die Holgrutiche, Cig., Jan., Gor., Dol., St.; - 2) ber Streifen; (tkati) pretanke riže šlaraste, Npes.-K.; die Reihe, die Beile, Guts., Mur., Jan.; - iz nem.

2. ríža, f. = riž, C., Raič (Slov.), Vrt. rížan, m. = ridžan, Jan. (H.).

rižast, adj. gestreift, streifig, Mur., Cig., Jan. rîžen, žna, adj. Reis: rižno polje, Cv.

rîžev, adj. Reis-; riževa juha. rîževica, f. bas Reisstrob, DZ.

rizion, f. dem. 1. riza; 1) eine Reine Riefe, Gor.; - 2) bas Streifchen.

rížičast, adj. geftreift, C.

rîžišče, n. bas Reisfelb (nach ber Ernte), Jan. (H.).

rižnica, f. bas hirtentaichel (capsella bursa pastoris), Poh.-Erj. (Torb.).

rja, f. ber Roft; rja je železo; - ber Roft am Beigen; rja je žito vzela; — tudi; fja. fjast, adj. 1) toftig; — pšenica je rjasta (voll Rost); — 2) rostartig, rostbraun, (rij-) Cig., Jan.; odergelb, Erj. (Min).

rjàv, áva, adj. 1) tostig, Mur.; železo je rjavo, Levst. (Rok.); - fjav (o žitu), Levst. (Rok.);

- 2) broun; rjava barva.

rjavče, eta, n. ein braunes Thier.

rjavček, čka, m. dem. rjavec; 1) ein braunes Thier, Mur.; - ein braun- o. rothhaariger Rnabe, Cig.; rjavček je bil David, Ravn.-Valj. (Rad); - 2) ber broune Grunrufsler

(phyllobius oblongus), Nov.

rjavec, vca, m. 1) ber Brauntopf, ber Rothtopf, Mur., Cig., Sol., Kr.; - 2) ein braunes Thier, Mur.; ber Fuchs (koni), Cig., Jan., M.; rjav vol, Tolm.-Erj. (Torb.); — 3) veliki in mali r., ber große u. ber fleine Fuchs ober Reffelfalter (vanessa polychloros urticae), Erj. (Z.); - 4) ber Braunstein, bas Braunerg, C.

rjavonje, n. bas Rosten.

rjaveti, im, vb. impf. 1) roftig werben, roften; železo rjavi; - 2) braun werden, sich braunen; vino rado rjavi, kadar trgajo o deževnem vremenu, M.

rjavíca, f. 1) ber Rost: železa se je rjavica prijela, Lašče-Levst. (Rok.); - 2) neka rjava, malo da ne rdeča ilovica, jvzhŠt.; - 3) bie rothe (o. branne) Ameise (myrmica rubra), Mur., C.

rjavíčast, adj. rothhart, rothfeitig: r. les (von Baumen, die auf ber einen Seite einen rothen,

brikhigen Strich Holz, haben), V.-Cig.
rjavina, f. 1) ber Roit; — 2) rostige Dinge;
— 3) neka vinska trta, Konjice(St.)-Erj. (Torb.); rother Portugiefer, - kraljevina, Trumm.; - debela r., rother Beltliner, Trumm.

rjavka, f. i) ženska rjavih las ali rjavega obrąza, Mur., Cig.; bie Brunette, LiZv.; - 2) krava rjave diake. Mur., Z., Tolm.-Erj. (Torb.); - 3) die Bergente (anns marila), C., Z., Frey.(F.); — 4) neka hruška, C.,

Z., Dol., Goriš., Št.-Erj. (Torb.); — neko jabolko, Razdrto (Notr.)-Erj. (Torb.); - neka vinska trta, C., Ip.-Erj. (Torb.). rjavkast, adj. braunlich. rjavkljat, adj. ein wenig braunlich, Mur. rjavnica, f. ein roftiges Baffer (mont.), Cig. rjavoglavka, f. neka raca, C rjavorumen, ena, adj. ifabellfarben, Jan. (H.). rjavoslv, siva, adj. broungrou, Zora. rjávost, f. die Braune, Mur., Cig. rjavožôtt, adj. = rjavorumen, Jan. (H.). rjovénje, n. das Brüllen.

rjuha, f. = ruha, bas Leintuch rjuliti, im, vb. impf. brullen, C..

rjusnica, f. bie Brautmutter, Kor .- Cig., Jan.; - vodilja, bie Brautführerin, Slom .- Cig.

rjûtev, tve, f. das Gebrülle, Mur., Cig. rjútl, rjóvem, rjújem, vb. impf. brüllen; rjove kakor lev; krave in voli mukajo, bik rjove, Ravn. (Abc.)-Valj. (Rad); Ezav rjove in joka na glas, Ravn.-Valj. (Rad); (praes. revem, Ponikve [Tolm.]-Valj. [Rad]).

rjútje, n. das Gebrülle, Jan.

rkėlį, rklja, m. = hlod, posebno smrekov, kolikršen se daje na žago, Dol.-Erj.(Torb.); – Abhpt. der noch runde entästete Baumstamm, Dol.; drvarji so spuščali po drči rklje, LjZv.; fkelj, Savinska dol.; — prim. avstr.-nem. rigel, sagrigel = Sageflog, Levst. (Rok.). riec, rieca, $m_i = rilec_i$, SiGor.

rman, m. bie Schafgarbe (achillea millefolium), Cig., Jan., Mik., Tuš. (R.); ("das Bort wird auf romanus gurudgeführt", Mik. [Et.]).

rmanec, nca. m. vodni r. (armanec), bas Taujendblatt, die Baffergarbe (myriophyllum), Cig., Medv. (Rok.).

rmèn, éna, adj., pogl. rumen.

nem. rauben.

1. rob, roba, m. 1) ber Sclave, Habd. - Mik., Jan., ogr.-M., nk.; — 2) ber Arreftant, ogr.-C.; — tudi: ròb, gen. róba, Valj. (Rad).

2. rob, m. 1) ber Saum, bas Eingefäumte (bei einem Tuch); - na robe (narobe), ābicht, verfehrt; na robe obrniti suknjo; na robe govoriti; — živ rob, == rob, ki ga tkalec naredi, Senośeće-Erj. (Torb.); - 2) ber Rand; na robu globokega prepada; -- 3) bie Rante; z robom, na rob pasti, mit der Rante auffallen, Svet. (Rok.); po robu postaviti desko; po robu stoječa opeka, auf ben Sturg geftellte Riegel, Levst. (Cest.); po robu postaviti se, sich wibersegen; na živ rob, na žive robe obtesan les, Sola mit burchgebende vollen Ranten, vollfantiges Solg, V. - Cig., Gor.; na robe obrezati kamen, einen Stein fanten, Cig.; - 4) ber Ruden (3. B. eines Meffers), Cig., Jan., vzh.Št.-C.;
— ber Bergruden, C.; — 5) jah abfallenber Fels, Cig., Gor., Tolm.-Strek.(LjZv.); robi, Selsen, Poij.; kača je rjula v robeh, Npr .-Krek; preskočiti rob in glob, Zv.; — 6) ein Tuch ober Tuchel aus Leinwand, Habd .-Mik., C., BlKr.; - ein grobes hemb, M.

Jan., Polj. 3. rob, m. der Räuber, ogr,-Mik.(Et.); - prim,

roba, f. bie Bare; volnena, suknena r., lesena r.; suha r., to so izdelki od lesa, ki jih Ribničanje prodajajo po svetu; cinjasta roba, glajurierte Topfermare, Lasce - Levst. (Rok.); — ti grda roba ti! bu abicheuliches Ding! Lasce-Levst. (Rok.); - prim. it. roba, Bare, Sache.

robáč, m. i) = kroječ, Jarn., Mur., Bas.; – 2) das Tuch: das Handtuch, Jarn., Kor.-Mur.; das Halstuch, das Schnupftuch, V.-Cig.;-3) = robaca 2), Polj.;-4) ber Rantapfel, der Calville, Cig., Sv. Duh pri Krikem-

Erj. (Torb.).

robača, f. 1) bas Semb, Meg., Habd. - Mik., Mur., Cig., Jan., Trub., Dalm., Prip.-Mik., Dol.; robaca, vzhSt., BlKr.; bef. ein grobes hemb, Met.; - 2) bie vierzeilige Gerfte, Z.; - 3) die Kantbirne, Cig.

robacica, f. dem. robaca, ein fleines Bemb, M. robačka, f. die Blatterbje (lathyrus), Cig., Jan., Notr.-Z.

robad, f. coll. = rbad, zelene lupine orehove, C.; - prim. robčevina.

robaniti, anim, vb. impf. larmen, poltern, rumpeln, Jan., M., Bes., Nov.; z mizo, s stolom r., Gor.; na duri r., an die Thure ichlagen, Gor.

robânka, f. neko jabolko, Mariborska ok .-

Erj. (Torb.).

robantiti, antim, vb. impf. == robaniti, poltern, larmen, Jan., Bes., BlKr.; robantil je po dvorišču sem ter tja, DSv.; - heftig und grob fluchen, C.

robarica, f. neka hruška, Polj.

robast, adj. ichroff, rauh, uneben, Cig.; r. pot,

robat, ata, adj. 1) mit einem Rand verfeben, Mur.; robata skleda, die Randichuffel, V.-Cig.; r. scit, ber Ranbichild, Cig.; - 2) fantig; - ranh; robato kamenje, Vrtov. (Km. k.); - berb, ichroff; robata kletev, ein berber Much; robata beseda, ein berbes Bort.

robatica, f. ber Anotenitod, Guts.-Cig., Jan. robatîn, m. trdo usnje pri črevlju iznad pete: robatin se je pošepil, zvrnil, Solkan - Erj. (Torb.).

robâtka, f. ber Anotenftod, Strek., LjZv.

robatost, f. die fantige, edige Beichaffenheit, die Rauhigfeit; - die Derbheit, die Ungeichliffenbeit, bie Grobbeit.

robav, adj. runglicht, C.; — schwammicht (von ber Rübe, dem Rettig), C., vzh.St.

robave, m. ein grober, ungeichliffener Menich, Cig., Jan., C., Burg., SIN. robavstja, f. ein grobes, ungeschliffenes Beib, Z.

robavt, m. ber Grobian, Jan.

robčar, rja, m. ber Tuchelhandler, Cig. robčec, čeca, m. = robček, kajk.-Valj. (Rad). robeck, čka, m. dem. robec; 1) ber Raud;
— 2) bas Tüchelchen.

robčevina, f. = zelena lupina orehova, Cig.,

robčína, f. = robčevina, Jan.

robec, bca, m. dem. rob; 1) ber Sanm, Mur., Cig., Jan.; - 2) der Rand, die Rante, Cig.,

Jan.; - 3) bas Tüchel (Halstüchel v. Sadtilchel); — 4) ber Steinbutt (rhombus maximus), Erj.(Z.); — 5) ber Kantapfel, Cig. robek, bka, m. dem. rob; ber Saum, Cig. robelj, blia, m. 1) ein abgehadtes Baumftud, M., Z.; - 2) r. kakega novca, bas Schrot einer Münge (t. j. vsa teža njegova), Cel.(Ar.). roben, bna, adj. Rand- : robni zarki, bie Randstrahlen, Znid.

robenina, f. bie Bajche, bef. bie Leibmaiche, C. robenski, adj. robenska drča, bie Solgriefe, Dol.-listina iz l. 1672.

robic, m. dem. 2. rob; bie Rante, Jan. (H.). robicki, adv. - auf bie Rante geftellt, vihSt. robida, f. ber Brombeerftrauch (rubus fruticosus); - prim. lat. rubus, Mik. (Et.).

robidie. n. coll. bas Brombeergeftrauch.

1. robidnica, f. bie Brombeere.

2. robidnica, f. 1) bie Schrotfage (um etwas ber Lange nach in zwei Salften zu zerfagen), V.-Cig., Jan.; — 2) sekira, s katero se cepijo drva, Senpas-Erj. (Torb.); - pogl. robilnica.

robidovje, n. coll. bas Brombeergesträuch. robîtnica, f. = velika sekira, Cig., Jan., Hip. (Orb.), Dol., Kras, Tolm.

robilo, n. bas Borteleifen ber Riempner (um einen icharfen Rand umzubiegen), Cig.

robina, f. 1) = zelena lupina orehova, Guts.-Cig., C.; - 2) bruchiges Geftein (faules Gebirge), V.-Cig.; - 3) coll. bie Sadfrüchte: repa, korenje itd., Bes.

robinast, adj. hülfenartig, Jan. (H.).

robinija, f. die Robinie (robinia pseudoacacia), Jan., Tuš.(R.).

robinja, f. bie Sclavin, ogr .- M .; tudi : robinja,

kajk.-Valj.(Rad).

robînje, n. coll. = zelene lupine orehove, C. 1. robiti, im, vb. impf. 1) mit einem Gaum perfehen, einsaumen; srajce, robce r.; — 2) Ramen machen, eden, Cig., M.; — 3) (einen Baumstamm) quer haden, Cig., C., Met., Bl-Kr.-M.; — fällen, Jarn., Cig., Zora; — drva r., Holz haden, Cig.; — schlagen, zuschlagen, Jarn.; robili so se — bili so se, Zitj.-Jarn. (Rok.); - 4) roh aussprechen: r. komu kosmate, jemandem Grobheiten fagen, SIN.; r. in stuliti besedo, Glas.

2. robiti, im, vb. impf. plunbern, Habd .- Mik., ogr. - M., C.; varaše (mesta) r., druge r., kajk .- Valj. (Rad); - rauben, Guts.; - prim. rubiti, 3. rob.

robivec, vca, m. ber Einfaumer, Cig. robivka, f. die Ginfaumerin, Cig.

robje, n. i) die Leibmaiche, Jan., C., Prip .-Mik., DZ., Navr. (Let.); (rubjè), kajk.- Valj. (Rad); - 2) = gore, skale, (rôbje) Rez.-Baud.

rôbka, f. = zelena lupina orchova, C. robkatnica, f. bie Schalmafchine, C.

robkanec, nca, m. bie von ber grunen Schale befreite Rufs, (-anec) Temljine(Tolm.)-Strek.

robkanje, n. 1) bas Schalen; - 2) bie grunen Russichalen, Pri Fari (Notr.)-Strek. (LiZv.). robkati, am, vo. impf. 1) von der außern Schale befreien, schalen, M.; orehe r., Cig., C., Pri Fari (Notr.) - Strek. (LjZv.), Polj.; lesnike r., Cig., Polj.; — entfornen (rebein): turscico r., C., Svet. (Rok.), Tuhinj (Gor.)-Strek. (LjZv.); - abtragen: zid r., C.; -2) r. se, ftreiten, raufen, Gor. rôbkinja, f. = robinja, Let., kajk.-Valj. (Rad).

rôbkovina, f. vnanja zelena lupina orehova, Cig., Jan., Mik.; tudi: leščnikov, kostanjev, M. 1. robljenje, n. 1) bas Einfaumen; — 2) bas

Haden, bas Fällen (bes Holzes), Jarn. 2. robljenje, n. das Rauben, ogr.-C.

robnica, f_{\bullet} 1) = robilnica, Cig.; - 2) == rovnica, eine ichmale Erbhaue, Cig.; - 3) bie Rimmplante (am Schiff), Cig.

robnik, m. 1) der Soblziegel, Cig.; na slemenu ni več robnikov, LjZv.; - 2) bet Edbalfen, M., Z.; — 3) bas Gesims: robnik je pal s peči, vzh.St.; — 4) ber Bewohner eines Bergtammes, C.

robôta, f., LiZv., pogl. rabota. 1. robotáti, âm, vb. impf. == rabotati, Jan. 2. robotáti, 8m, vb. impf. = robkati, (von ben Ruffen) Die grune Schale ablojen, C. robotina, f. = robina 1), C.

robotînje, n. coll. == robinje, C. robotiti, im, vb. impf. = 2. robotati, C. robộtje, n. coll. = robinje, C.

robộtka, f. = robka, C.

robovanje, n. ber Sclavendienft, die Sclaverei. C., nk.

robovati, ujem, vb. impf. Sclavendienfte thun, ein Sclave fein, Jan., nk.

roboven, vna, adj. Ranten :: robovni kot, ber Rantenwintel, Cel. (Geom.).

robovje, n. 1) ber Ranb: ob robovju bližnjega loga se je veselila živina, Jurč ; -— 2) coll. die Felszaden, die Felsen, Gor. robovnat, ata, adj. felsig, Svet. (Rok.).

robovnica, f. crta r., bie Rantenlinie, Cel. (Geom.).

robovník, m. = robnik, ber Soblaiegel, Gor. roboza, f. = kalina 2), C.

rôbski, adj. sclavifd, Jan., C., nk.

robstvo, n. bie Sclaverei, Jan., ogr.-C., nk.; robstvò, Valj. (Rad).

robuda, f. ichlechtes Gras, C.

robúnjica, f. neka hruška, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

robzęt, la, m. - robida, Mur., Met. rocelj, clia, m. ber Sentel, C., Mik.

rocljast, adj. mit einem Bentel (mit Benteln) verjeben, C.

roc, roca, m. i) ber Bentel; ber Griff, ber Stiel an einem Wertzenge; - 2) die Wiede, C.; r. splesti, Gor.; r. veže ročico z lojtrnico, V.-Cig., Gor.; die Jochwiede, Gor.; der Zaunring, Cig., Mik., Gor.; -ož, v roč zvit, Npr.-Krek; - roč smokev, ein Rrang Feigen, Soska dol .- Erj. (Torb.); - eine Rebe mit Trauben, Strek.

roca, f. 1) die Sandhabe, ber Sentel, Mur., Cig., Met., Mik., BlKr.; cehta z dvema ročama, Dict.; ber Griff: sabljo za ročo prijeti, Jurč.; — ber Arm bes Leuchters, Jan.;

— 2) die Handlehne, Cig., Jan.; lekat svoj na ročo njenega stola naslanjaje, Jurč.;

— bas Geländer, Cig., Jan.; (z. B. vor dem Bresdyterium), Rib.; die Barrière, Levst. (Cest.); — 3) die Pflugwiede, Dol.; — 4) das Tragband, Z.;—roče, die Hosentäger, Z. ročaj, m. 1) die Handhabe, Cig., Jan., M., Vest., DZ.; der Griff, der Stiel, Cig., Št.; der Hentel, Cig., Jan.; — der Arm des Leuchters, Jan.; — die Pflugsterze, Murcig., Jan.; — 2) die Armledne, Cig., Jan.;

— das Geländer, die Brustehne, Cig., Jan.;

— 3) das Gängelband der Kinder, M. Z.;

— 4) — soviet man einmal auf dem Arm o. in den Armen tragen kann: r. sena, Z.;
r. drv, Dol.; — r. prediva, eine Flachsreiste, Jan.(H.).

ročast, adj. armig, Cig., Jan.; ročasti svečnik, ber Armleuchter, Cig.

rocat, ata, adj. gehenfelt, Cig.; r. lonec, ein Senfeltopf, Cig.

rôčec, čca, m. dem. roč, Valj. (Rad).

rôček, čka, m. dem. roč; 1) ein fleiner Hentel ober Stiel, M.; — 2) ein fleiner Zaunring, M.; — roček, čka, Valj. (Rad).

1. rocen, ona, adj. Termin : rocni radun, bie Terminrechnung, Cig. (T.).

2. ročen, čna, adj. 1) Hands; ročne kosti, bie Handstnochen; ročni koš, ber Armford, Dol.-Cig.; ročno delo, bie Handstbeit, Cig., Jan., nk.; — ročna zastava, baš Haustpsand, Cig., DZ.; — 2) behend, hurtig, gewandt, Mur., Cig., Jan., Gor., Št.; za vsako delo je ročen, vzhŠt. - C.; — ročno, behend, hurtig, chmell, Cig., Jan., C.; — sogleich, Gor., Št.; — 3) = priročen, handsam, Mur., Cig., Jan.

rokica, f. 1) dem. roka; das händchen: bele rocice; — 2) die Bagenrunge, die Bagenfipse; — 3) die Handhabe, der Griff, Cig., Jan., C.; r. na meču, Dict.; — die Kurbel, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Sen.(Fiz.), DZ.; — der Hebenrum in den Mühlen, in der Stampse, Cig., Notr.; — die Pflugsterze, Cig., Jan., Vrt.; — 4) die Ranke, der Schlingsaben, Cig., Jan.; rocice na vinski trii, Dict.; — 5) del stresnega odra: der Pfettenbug, Vas Krn-Erj.(Torb.); — 6) röcica, das Handstrügsein, Mur.

ročíčnik, m. = oplen, der Rungschemel, C. ročíčnjak, m. = ročíčnik, C.

ročîn, m. dezelski r., eine Sammlung ber Lanbesprivilegien, die "Landshandvest", Rec. ročíščo, n. die Tagsahung, DZ.

ročíti, ím, vb. impf. 1) reichen, Danj.-Mik.;
— 2) r. se, gut vonstatten gehen, Cig., Jan.;
delo se mu dobro roči, Gor.-M.

rôčka, f. 1) dem. roka; das handen, Notr.;

— 2) die Handhabe, der Hentel, Cig., Jan., C., Dol.;—3) der Hentellug, Mur., St.-Cig., Jan., C.; ročke napolnjene z dobro statino, Zv.; "Bog je letos ročko visoko obesil" (tako pravijo, kadar je malo vina), C. rôčkast, adj. trugiormig, Jan.(H.).

rockica, f. dem. rocka: bas Henfeltrüglein, Mur., Jan., St.

ročnat, áta, adj. gehenfelt, Cig.

roenica, f. 1) die Handhade, Mik., Tolm.; —
2) der Handforb, Cig.

rodník, m.i) die Handhabe, der Griff, Mur., Cig., Jan.; r. na sadiji, Zora; r. na bodalu, Jurč.; — bef. der Dreschslegelstiel; — der Beitschenstiel, Cig.; — der Büchsenschaft, Cig.; — das Messerseft, Cig.; — die Pflugsterze, Mur., Cig.; — der Thürgriff, C.; — 2) das Handtuch, C., Valj. (Rad); — 3) die Wiede, die die Wagenleiter an der Kipse seische, Gor. rödnoma, adv. — rodno, behend, slink, Mur., Cig., Jan., Pres.

rocnost, f. die Bebendigfeit, die Gewandtheit, Mur., Cig., Jan.; die Hurtigfeit, St.

rocon, m. die hippe (it. roncone, furl. roncel), Celje-Strek. (LjZv.).

ročûn, m. = ročon, Poh.

rod, roda (roda), rodu, m. 1) bie Beburt, bie Abstammung; po rodu, ber Geburt nach; kraljevega, visokega rodu biti; rodu sem iz Ribnice (gebürtig), Svet. (Rok.); - 2) bie Berwandtschaft; r. po krvi (po očetu), bie Blutsverwandtschaft, Cig., Jan., Cig. (T.); r. po mleku (po materi), Cig., Jan.; r. po preslici, die Cognaten, Cig. (T.); mrzli r., bie entfernte, weite Bermandtichaft, Cig.; - v rodu smo si, wir find perwandt; biti komu v ravnem, postranskem rodu, in geraber Linie, in ber Seitenlinie mit jemanbem verwandt sein, DZ.; biti komu rod, mit jemanbem vermanbt sein, Cig., Navr. (Let.); on je moj rod, er ist mein Berwandter, ogr. - C.; mrzel r. sva si, wir find weit verwandt, C.; rod ima prednost pred drugimi, bie Bermanbten geben anbern voran, vihSt.; - 3) bas Beichlecht; človeški r.; -4) die Generation, bas Menfchenalter; dva roda, Jsvkr.;-5) ber Bolfeftamm: rod je iz mnogo sokrvnih rodbin, Jes.; - 6) die Gattung (genus), Cig., Jan., Cig.(T.), Erj. (Z.).

1. rod, roda, adj. tauh, Mik.; roda polt, Z.; rodi lasje, getrausies haar, Levst. (Rok.), roda zemlja, Z.; rodo maslo (od premraza), harte, tolle Butter, Cig.; — rod človek, Z.; rod jezik, Z.; — roh, unbearbeitet, Cig., Jan., Kremp.-M.; — ungefoidt, plump: roda mlatilnica, Nov.; = pust, petr: rodi žganci, Cig.; rod kruh, rodo meso, vyhšt.; rodo tripo jesti, Npes. - Schein.; — ausgezehrt: roda njiva, Cig.

 rod, adj. == roden, frudtbar: slive so rode, Doi.-Cig.

roda, f. ber Storch, Ist.-Z.; meißer Storch (ciconia alba), Erj.(Z.); dolgopeta roda, Erj. (Izb. sp.); — hs.

rodân, dnà, adj. = 1. roden, Dict.

rodast, adj. rauh, ftruppig, M.

rodba, f. = rodovina, Vrt.; blagosrenost je bila delež vse njegove rodbe, Levst. (Zb. sp.); jaz sem iz te rodbe, Svet. (Rok.); bie Bermanbifdaft: k rodbi je kam šla, Jurč. rodbenica, f. bie Bermanbie, Navr. (Kop.). rodbenik, m. ber Bermonbte, Glas., Navr. (Kop., Let.).

rodbina, f. 1) die Berwandtichaft, Cig., Svet. (Rok.), ogr. - Valj. (Rad); v rodbini biti s kom, mit jemandem verwandt sein, DZ.; on nam ni nië rodbine, er ist mit uns gar nicht verwandt, Npes .- Vraz; - bie Sippichaft (v slabem pomenu): to je grda rodbina, Lašče-Levst.(Rok.); - 2) die Familie, Mur., Cig., Jan., nk.

rodbinec, nca, m. 1) ber Bermanbte, Mur.; – 2) bas Familienglieb, *Mur*.

rodbinják, m. = rodbinec 2), Jan.

rodbinski, adj. 1) bie Bermandtichaft betreffenb, Mur.; - 2) Familien, Mur., Cig., nk. rodbinstvo, n. die Bermandticaft, Mur.

rodo, éta, m. ein Menich mit ftruppigen Saaren, Cig., M.

1. róden, dna, adj. 1) Geburts., M.; rodni dan, ber Geburtstog, Jan., Dalm.; rodni kraj, ber Geburtsort, Vrt.; - 2) Beichlechte.: rodno ime, ber Geschlechtsname, M.; - Gattunge-, Cig.; - 3) leiblich: rodni brat, Jan., Cig. (T.), nk.; — 4) fruchtbar; rodno polje, rodna trta; — fruchtbar machenb: roden dežek gre, Danj. (Posv. p.).

2. róden, dna, *adj.* 1) — maren, marljiv, *V.*-Cig.; bebacht, Jan.; - 2) geschicht, Cig.,

Pohl. (Km.).

rodevati, am, vb. impf. zu zeugen, zu gebaren pflegen, Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.); - r. se, au entstehen pflegen: v kremi se rodeva po-

rodica, f. 1) = roditeljica, Mur., Jan., kajk.-Valj. (Rad), LjZv.; - 2) bie Bluteverwandte, ogr.-C.

roditen, ina, adj. erzeugenb, gebarenb, Cig., Jan .; roditni deli, die Geburtstheile, C. rodilja, f. 1) = roditeljica, Jan.; - 2) die

Wochnerin, C. roditnica, f. die Gebaranftalt, Cig., Jan., C.,

rodîtnik, m. ber Genetiv (gramm.), Cig.,

Jan., nk. roditnost, f. bie Beugungefraft, Cig.

rodilo, n. bas Gebarorgan, bas Beugungsorgan, bas Gefchlechteorgan, Cig., Jan.; rodila, Die Beichlechtstheile, Die Beugungsorgane, Cig., Jan., Cig.(T.).

1. rodina, f. 1) ber Fruchtreichthum ber Beinreben, Hal.-C.; - 2) bie humuserbe, ogr.-C.; — 3) = rodovina, V.-Cig., Jan.
2. rodina, f. die Anopfimie (juncus articulatus),

Medv. (Rok.), Gor.; - tudi: bas Riebgras (carex acuta), Cig.

rodisce, n. Die Geburisftatte, ber Beburtsort, Cig., Jan., Raič (Slov.), Zora.

roditelj, m. ber Erzeuger, ber Bater, Mur., Jan., nk.; - pl. roditelji, die Eltern, Jan., ogr.-Valj.(Rad), nk.

roditeljica, f. bie Gebarerin, die Mutter, Habd .-Mik., Jan., nk.

rodîteljski, adj. elterlich, nk. rodîtev, tve, f. bie Beugung, Cig., Jan., Cig. (T.); die Beburt, Jan.

1. roditi, im, vb. impf. et pf. 1) zeugen (v evangeliju): Abraham je rodil Izaka; - 2) ge-baren; žena, kadar rodi, ima bridkost, ali kadar dete porodi, uže ne misli na bridkost, Krelj; ti, neporodna, kir (ki) ne rodiš, Dalm.; veseli se, ti nerodovitna, katera ne rodiš, Jap. (Sv. p.); kar mačka rodi, rado miši lovi; V Arabje puščavi Se ptiček rodi, Pres.; - r. se, geboren werben; rojen je prvega januarja; -3) Früchte tragen: to drevo rodi obilo sadu; - hervorbringen, entfteben machen: zemlja naj rodi travo, zeli in rodovitna drevesa, Ravn.; - 4) erzeugen, verurfachen; prepir rodi sovraštvo; r. se, entfteben; iz prepira se rodi sovraštvo.

2. roditi, rodim, vb. impf. forgen, fich fümmern, beachten: r. za koga, kaj, Dict., Guts., Cig., Jan., Trub., Dalm., Podkrnci - Erj. (Torb.); za Boga ne rodi, Dalm.; za nikogar ne rodi, Trub.; za kaj malega nič ne rodi,

Guts. (Res.),

rodivec, vca, m. bet Erzeuger, Mur., Cig.,

rodîvka, f. bie Gebarerin, Cig., Jan., DZ. rodka, f. ber Fruchtinoten, ogr.-Valj.(Rad). 1. rodljiv, iva, adj fruchtbar, Habd.-Mik. 2. rodljiv, íva, adj. achtfam, folgfam, C.

rodnica, f. 1) die Gebarerin, die Mutter, Dict., Cig., Jan.; - bie Natur, ogr.-C.; -2) = so-

rodnica, bie Anverwandte, Mur., Cig. rodnik, m. 1) ber Erzeuger, Dict., Cig., Jan., Skrinj .- Valj .(Rad); - pl. rodniki, die Eltern, Cig.; - 2) ber Anbermanbte, Mur., Cig., Zora.

rodníka, f. neka vrsta češpelj, kajk. - Valj. (Rad).

rodnína, f. = rodbina 2), Vrt. rodnja, f. die Beugung: ni za rodnjo (zeugungsunfähig), Gor.

rodnják, m. ber Berwandte, Mur. rodnjáklnja, f. bie Bermanbte, Mur.

ródnost, f. die Fruchtbarkeit. rodokaz, káze, m. ber Stammbaum, C. rodoljub, ljuba, m. einer, ber feine Nation

liebt, ber Batriot, Cig., Jan., nk. rodoljůb, ljúba, adj. = rodoljuben: rodoljuba mladina, Levst.(2b. sp.).

rodoljūbec, bca. m. = rodoljub, m. Jan. rodoljuben, bna, adj. Die Nation liebend, patriotifd, Cig., Jan., nk.

rodoljubje, n. die Liebe gur Ration, ber Pa-

triotismus, Cig., Jan., nk. rodoljubka, f. eine, die ihre Ration liebt, bie Batriotin, Jan., nk.

rodoljûbkinja, f. = rodoljubka, nk.

rodopis, pisa, m. bas Stammbuch, die Benealogie, Jan., nk.

rodopisec, sca, m. ber Genealog, Cig., Jan. rodopisen, sna, adj. genealogifch, Cig., Jan. rodopîsje, n. die Genealogie, Cig.

rodoskrûmba, f. = krvoskrumba, bie Blut-

ichanbe, Cig. rodoskrumben, bna, adj. blutschanberisch, Cig. rodoskrunec, nca, m. ber Blutichanber, Cig. rodosiedje, n. die Geschlechtsfolge, Jan., DZ. rodoslovec, vca, m. ber Genealog, Jan. rodosloven, vna, adj. genealogisch, Cig., Jan.; rodoslovna knjiga, bas Geschlechtsregister, Cig. (T.).

rodoslovje, n. die Genealogie, Jan., Cig.(T.).
rodoslovnik, m. das Stammregister, Jan.(H.).
rodost, f. die Rauheit, die Sprödigkeit, Cig.,
Jan.; — die harte (bes Ausbruds), Jan.

rodotaj, taja, m. ber Stammberleugner, C. rodoven, vna, adj. 1) bas Geschiecht, ben Stamm betreffenb, nk.; — 2) Gattungs, generisch, Cig.(T.).

rodovina, f. 1) bas Geschlecht; Jozef je bil iz hiše in rodovine Davida, Jap.-Valj (Rad); — 2) bie Familie, Mur., Cig., Jan., nk.

rodovinar, rja, m. ber Genealog, Cig.

rodovînarstvo, n. bie Genealogie, Cig-

rodovînec, nca, m. ber Anverwandte, Cig., Jan., M.

rodovînski, adj. Gefchlechts., Familien., angestammt, Cig., Jan., M., nk.

rodovît, adj. fruchtbar, Meg., Cig., Jan., M., nk., Dol.; rodovito drevo, Trub., Dalm.; rodovita zemlja, mati, Jsvkr.

rodoviten, tna, adj. fruchtbar.

rodovititi, îtim, vb. impf. fruchtbar machen, befruchten, Cig , Jan., nk.

rodovîtnica, f. = rodovitna zena, bie Sedmutter, Cig., Jan.

rodovitnost, f. die Fruchtbarfeit.

rodovîtost, f. die Fruchtbarteit, Dict., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

rodovnica, f. das Rationale, DZ.

rodovnik, m. das Gefdlechtsregister, die Stammtafel, Jan., Cig (T.).

rôg, rôga, rogâ, m. 1) bas Sorn; trdo kakor rog; tema je kakor v rogu; -- r. obilnosti, bas Füllhorn, Cig., Jan.; = r. obilja, C.; = r. izobilja, Cig.(T.); — das Horn (als Blaginstrument); na r. trobiti; v en r. trobita, er blast mit ihm in ein horn, Cig.; - živi rog, bie Fleischsohle am Hufe, V.-Cig.;-v kozji r. ugnati, ins Bodeborn jagen (germ.); — 2) iz roga napravljene reči: ber Schröpftopf; roge staviti; - ber Burftbugel. bas Burfthorn, um welches beim Rullen bas Darmenbe geschlagen wird, Gor.; - ein aus horn gemachter Briff ober Stiel; - 3) rogu podobne stvari: bas Ripfel; Gor.; - bas Fühlhorn ber Schnede; polz, polz, pokazi roge!-koruzni r., ber Rufurugfolben, BiKr.; - deževni r., bet Regenbogen, Danj.-C.; = r. sv. Petra, ogr.-C.; - bie Beule: rog se naredi n. pr. človeku na čelu od udarca; – 4) jelenski r., der Sumach (rhus cotinus), Tus.(B.); = jelenov r., Medv.(Rok.).

roga, f. eine großhörnige Rub, Cig.

rogáč, m. 1) der Gehörnte, Mur., Cig.; = vol, Mur.; — 2) der Girschläfer (lucanus cervus); — 3) der Zeusel; peklenski r., DSv.; v jezi mu reče: rogač, Jsvkr.; — 4) ein zweinnännischer Hobel, Cig.; — 5) der Hornambold, Cig.

rogáča, f. bie Behörnte: - krava, Mur.

rogačíca, f. 1) bas Beibchen bes hirschläfers, Mik., Kr. - Valj. (Rad); — 2) rogáčica, ber Geißsuß (Giersch) (aegopodium podagraria), Rihenberk-Erj. (Torb.).

rogâčka, f. 1) bie Gehörnte, Bes.; — 2) obla, ploščata in drobna smokva, Ip.-Erj.(Torb.). rogačkáti, âm, vb. impf. humpeln: r. za kom, Jurč.

rogačúlja, f. das Weibchen des Hirschläfers, Mik.

rogatnice, f. pl. die Webstuhlfurbel, C. roganje, n. das Berhöhnen, der hohn, Dol.-Cig., nk.

rôgar, rja, m. rogarji, bie Sornthiere (cavicornia), Cig.(T.), Erj.(Z.).

rogast, adj. hornartig, Cig., Jan.

rogáš, m. neka vrsta graha, BlKr.-Let. rogát, áta, adj. 1) gehörnt; rogata živina, baš

fogat, ata, aa_i, 1) gepornt; rogata zivina, bus pornbieh; on bo bogat, kadar pes rogat (t. j. nikoli); — 2) großhörnig; rogati voli; — 3) eigenfinnig, ftofg; nevesta bogata je rada rogata, Dol.; gospodinja (ne sme biti) dekli le rogata mati, Slom.

rogatáč, m. der Halbhengst, Z.

rogátati, am, vb. impf. poliern, larmen, ogr.-M., C.

rogâtec, tca, m. 1) ber Gehörnte, Cig., Bes.;
— ber Teufcl, Bes., SIN., Valj. (Rad);
—
2) ein großhörniges Thier, Cig.

rogātek, tka, m. podvodni r., baš hornblatt (ceratophyllum), C.

rogati se, am se, vb. impf. verhöhnen, verpotten: r. se komu, čemu, Dol.-Cig., Jan., Prip.-Mik., nk.

rogatin, m. ein ftolger, eigenfinniger Menfch: bogatin rogatin, Npreg.-Glas.

rógav, adj. spottsüchtig, höhnisch, Jan., Sol. rôgec, gca, m. 1) dem. rog, Valj. (Rad); — 2) goveje ime, BiKr.-Let.

1. rógelj, glja, m. 1) die Bade; vilice s tremi roglji; — ber Banthaken ber Lischer, Cig.; — bie Bohrerhandhabe, Cig.; — ein runder Bapfen am Zimmerhold, Cig.; — 2) die Ede, die Spipe, Cig., Jan., Cig. (T.).

2. rogelj, gija, m. ein Schimpfwort für einen (ang aufgeschoffenen jungen Menschen, Lasce-Levst. (Rok.); — prim. nem. Range (?).

rogêlj, m. 1) das Horn, Danj. (Posv. p.); — 2) das Kipfel, Danj. (Posv. p.).

rogîn, m. 1) ein Ochs mit langen Hörnern, Cig., Dol.; — 2) = rogač, der Hirichtöfer, (lucanus cervus), Cig., Dol.; — 3) rogini, Bodtöfer (longicornia), Cig.(T.), Erj.(Ž.).

rogina, f. 1) govedo z dolgimi rogovi, juzh-St.; - 2) = rogač, der Sirkhtäfer (lucanus cervus), Dol.-Erj.(Torb.).

roginček, čka, m. ein fleiner Ochs mit langen hörnern, Dol.

rogitati, am, vb. impf. lärmen, poliern, C., St.-Z.

roglja, f. 1) bas Gabelholz, Habd.-Mik.; —
2) obeljena smrekova vejčica, na katero jagode natikajo, Kr.-Valj.(Rad); — = ostrv,
bie hijelstange, Svet.(Rok.); — 3) pl. roglje,
eine Leiter, die aus einem Baumstamm mit

seinen turz behadten Asten besteht, Hal.-C.;
— pl. roglie, eine Art Getreideharse ohne Dach, Gor.-Cig; — 4) pl. roglie, die Heugabel, Cig., BlKr.; — 5) roglia, das Sprudelholz, der Quirl, Guts, Jarn., KrGora; — 6) goveje in ovčje ime, Tolm., Krn-Erj. (Torb.); eine Kuh oder Ziege mit langen Hörnern, M.

rogljáč, m. 1) etwas, was Zaden ober Hörner hat, Mur., Mik., Danj. - Valj. (Rad); — ber Zadenzahn, Cig.(T.), Erj.(Ž.); — bie Fußangel, Cig.; — eine Art Semmel, Cig.; — 2) ber Hicker Holder, C.; — 3) ein zweinännischer Hobel, V.-Cig., Jan.; — 4) eine Art Gebäd: bie Reihens ober Zeilsemmel, Cig.; — 5) ein hochmüthiger Weusch, C.

rogljáča, f. i) etwas, was Zaden ober Hörner hat, Mur.; — der Karst, C.; — 2) bas Einhorn, Npr.-Kres.

rógljast, adj. zadig. rogljat, áta, adj. zadig.

rogljáti, âm, vb. impf. 1) quirlen, rühren, Jan., KrGora; — 2) r. se, sich balgen, Jan.; pastirji kobljali so se in rogljali okolo peči, Jurč.

rogljaváca, f. bie Sufelstange, Cig., C. rogljavíca, f. ber Streitfolben, C.

rógljec, glieca (gelica), m. dem. rogeli. rôgljež, m. ein großer, ungeschidter Mensch, Cig.; — prim. 2. rogeli.

rogijica, f dem. rogija: bet Quiri, Jan.; cokolado z rogijico upeniti, Let.

rögljič, m. dem. rogelj; 1) ein kleiner gaden, bas hörnchen, Mur.; — ein zadenförmiger henkel, Cig.; — 2) = škrat, Tolm.- Strek. (Let.); — tudi: rogljič, iča.

rogtjicast, adj. mit fleinen Baden o. hornern berfeben, Mur.

rógljiček, čka, m. dem. rogljič; — ber Zipfel, Cig.; — bas Ripfel, Jan.(H.).

roglfiv, iva, adj. höhnifch, C.; r. priimek, ein Spottname, Zora.

rogoboren, rna, adj. stößig: rogoborna krava, SIN.; rogoborna natura, die Bühlernatur, die Stänfernatur, SIN.

rogobóriti, bộrim, vb. impf. eig. mit den Hörnern stoßen; mühlen: po shodiščih r. (= rogoviliti), SIN.

rogoborstvo, n. die Bühlerei, Zv.

rogoglav, gláva, adj. gehörnt: rogoglavi pust, Bes.

rogokrîlec, îca, m. rogokrilci = hrošči (coleoptera), Erj.(Z).

rogoličiti, līčim, vb. impf. hornisieren: kavčuk se rogoliči, Erj.(Min.).

rogoličnik, m. der Hornstein, Erj. (Min.).
rogóta, f. 1) der Hohn, C.; — 2) die Häse sichteit, (rug-) Habd.-Mik., kajk.-Valj. (Rad).
rogóten, tps. adi. ichonblich. C.

rogóten, tna, adj. schanblich, C. rogováča, f. die Hornblende, h. t.-Cig. (T.), Erj. (Min.).

rogovačnik, m. ber Hornblenbeschieser, Erj. (Min.).

rogovec, vca, m. 1) ber Hornstein, Cig. (T.), C.; — 2) bas Kerat, das Hornsilber, h. t.-Cig. (T.). rogovíla, f. 1) ber Gabelast; — bas Gabelholz, die Gabelstange; — pl. rogovile, das Gabelgehörn, das Gabelgeweih, Mur., Cig., Jan., Ip.-M.; — 2) — rogas, der hirschläser, Gor.; — 3) ein ungeschidter Wensch, M. rogovílast, adj. 1) gabelsörmig; — 2) groß und ungeschidt, Mik.

rogovilat, áta, adj. gabelig, Jan.

rogovitček, čka, m. eine Art kleine Pfahlbohne, Z.; — die Stedwinde, die Sassaparille (smilax), C., Tuš.(B.).

rogovitec, ica, m. = rogovilež 1), Jan.(H.).
rogovilež, m. 1) der Unruhestister, der Streichmacher, der Bühler; pred sodbo poklicati
koga kot rogovileža, Cv.; — 2) ein ungeschidter Rensch, Cig., M.

rogovilica, f. dem. rogovila; ein Keiner Gabelast; ein keines Gabelholz; — ein ähnliches Zeichen: r. nad Erko, Navr. (Kop. sp.); — rogovilice vzdigniti — priseci, (šassivo), Lašče-Levst. (Rok); — rogovilice, die Fühlfäben, V.-Cig.

rogoviliti, vilim, vb. impf. 1) mit ben Sanben herumfahren; ungeschickt ober ungestüm sich bewegen; sein Unwesen treiben; po noci r. po mestu; — hegen, wuhlen; — 2) r. se, sich gabeln, Cig.

rogoviljenje, n. ungeftume Bewegungen; -- bas Unwefen; bie Buhlerei.

rogovitnik, m. = rogovilež, Zv.

rogovitstvo, n. ungeftumes Treiben; — das Unruheftiften, die Wühlerei, C., nk.

rogovina, f. der Hornstoff, die Hornsubstang, C., Cig.(T.), Vrt., LjZv.

rogózast, adj. rogozu podoben, Cig., Jan. rogozíca, f. = rogoz (pos. širokolisti), C., Dol.

rogozína, f. = suh rogoz, Jan.

rogóziti, őzim, *vb. impf.* mit bem Binberreifig (z rogozom) die Faßdanben durchziehen, *Mur.* rogôzka, *f.* die Rohrfolbendede, *Jan.*

rogôznica, f. 1) rogoznice, die Rohrfolben (typhaceae), Tuš.(R.); — 2) eine Mohrfolben-matte: za sedež in posteljo rabijo preproste rogoznice po tleh razprostrte, Navr.(Let.); rogoznico plesti, Cv.

rogozób, zóba, m. ber Narwal, Jan. (H.). rogozovína, f. Rohrfolbenblätter, jvzh.Št. rogozovít, adj. reich an Rohrfolben, Cig.

rogóža, f. 1) bie aus Rohrfolbenblättern geslochtene Wagendede, Cig.; - 2) = ceker, C.
rogóžar, rja, m. 1) der Bersertiger von Rohrtolbendeden, Cig., C.; - 2) = ceker, C.,
SlN., BlKr.

rogožina, s. etwas aus Rohrfolbenblättern Geflochtenes: rogožine plesti, Cv.

rogôžje, n. coll. Rohrfolben, jvzhŠt. rogožnják, m. neka vrsta rogoza, Trst.(Let.).

Google

rogulja, f. 1) bie Bade, Cig.(T.); Rogulje Triglava Odglašajo hrum, Vod. (Pes.); - 2) ber Gabelaft, Cig., Jan.; - das Gabelhold, die Gabelftange, Cig., M.; grablje imajo roguljo, čeljust, zobe, Dol.; jedes gabelförnige Ding, Cig.; - 3) neki metulj: ber Gabelichmang (harpya vinula), Erj. (Z.); - 4) ein unge-ichidter Menich, Cig., M. roguljast, adj. gabelförmig, Cig.

roguljat, áta, adj. gabelig, Jan.

rogusa, f. 1) ein Bfahl mit einer ober mehreren Baden, Z.; ein gabeliger Baunpfahl, Dol.; 2) posebna vrsta potice na svatovšćini, Notr.; -3) = neka mala ped, kolikor namreč je dlan široka z iztegnjenim palcem, Cig., kajk. - Valj.(Rad), Notr. - Z., BlKr.-Let., jvzhSt.

rohne, fta, m. ber Braufetopf, ber Buther, Cig., Jan., M.

rohnenje, n. bas Toben: utolažiti r. ljudstev,

(rohnénje) Trav.- Valj.(Rad).

rohneti, im, vb. impf. 1) grungen, Jan., C.; inurren, murren, Cig., Jan.; — 2) toben, wiithen; tvoji zoprniki rohne, Trav. - Valj. (Rad); Ves togoten rohni paša, Npes.-K.; - ungeftum, mit brobenber Stimme reben, Cig. rohniv, iva, adj. fnurrig, auffahrend, aufbraujenb, Jan. rohtáč, m. = rujhtač, Trst.(Let.).

rohtan, ána, m. = rujhtac, C.

rohtelj, tija, m. = rujhtač, Trst.(Let.).

roj, roja, m. ber Bienenschwarm; Schwarm übhpt.; kralja Miroslava roj, Preš. roja, f. tudi pl. roje, 1) ber Baffergraben, ber Baffercanal, bei. die Bafferleitung bei Dublen, ber Mühlgang, Soska dol.-Erj. (Torb.), Gor.; voda je uhajala črez roje in črez korita, Erj. (Izb. sp.); - roja, ber Regenbach, Kor.-Trst. (Let.); — roja = majhna voda, luža, Kr-Gora · DSv.; — bas bereits ausgetrodnete Bett eines Baffergrabens ober Baches, Savinska dol.; (roje, po raznih krajih kranjske zemlje taka mesta, koder ob deževju voda vstaja kvišku iz tal, tudi ime vasem, Erj. [Torb.]); - 2) bie Ruth bes Rettenbaumes am Bebstuhl, Bolc-Erj. (Torb.); - 3) roja = trstovje in druge povodne rastline vse skupaj, das Röhricht, Cerknica-Erj.(Torb.); pos. das Riedgras (carex humilis), Povir (Kras)-Erj.(Torb.).

rojáč, m. ber Schwarmer, V.-Cig. roják, m. 1) ber Landsmann; - 2) ber Stammgenoffe, Cig., Jan., Str., nk.; — 3) ber Eingeborne, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; — 4) ber Berwandte, Cig., Jan., Sol, kajk.-Valj.(Rad);

rojaki po preslici, die Cognaten, Cig. (T.). rojákinja, f. 1) die Landsmännin; — 2) die Stammgenoffin, nk.; - 3) bie Gingeborne, Cig.; - 4) bie Berwandte, kajk.-Valj.(Rad). rojar, riu, m. der Beidenbohrer, bie Beiben-

raupe (cossus ligniperda), Nov. rojáški, adj. landemannisch, Cig., Jan.

rojāštvo, n. 1) die Landsmannschaft, Cig., nk.; — 2) die Stammgenoffenschaft, nk.

rojati, am, vb. impf. rinnen, C.

rojec, jca, m. dem. roj; ein kleiner Bienenichwarm. M.

rojema, adv. fcmarmweise, Let.

rojen, adj. Geburte : rojeni list, ber Geburte schein: Dajte meni rojen list, Npes.-K.; svoj rojeni dan obhajati, feinen Beburtstag feiern,

rojenček, čka, m. dem. rojenec; ber Beborene. Mur.

rojeneo, nca, m. ber Beborene, Mur., Cig., Jan.; solnčne matere rojenci = žarki, Greg. rojenica, f. 1) bie Gebarerin, Skal. -Let.; -2) bajeslovno bitje; rojenice so ženske, katere človeku ob njegovem rojstvu njegovo osodo prerokujejo; - 3) = deseta sestra, Gor. rojeník, m. = rojenec, kajk.-Valj.(Rad).

rojenják, m. = deseti brat, Gor. i. rojenje, n. bas Schwärmen.

2. rojénje, n. bas Gebaren; — bie Geburt: od Kristuševega rojenja, ogr.-Valj. (Rad); od kod si rojenja! - iz Ribnice, Svet.(Rok.); - bie Mbfunft : bil je rojenja visokega stanu starišev, Rog.; Nisem Nemec rojenja, LjZv.: on ni nasega rojenja, er ift nicht von unferer Nation, Z.; on je tacega rojenja, er tit von Geburt aus von foldem Temperamente, Z. rojenski, adj. rojenska dežela, bas Baterland, Trub.

rojevati, am, vb. impf. zu gebaren ober hervorzubringen pflegen, Erj. (Izb. sp).

rojovnica, f. das Meliffentraut, C

rojica, f. dem. roja; bas Bachlein, ein fleiner Baffergraben, Kor.-Cig., Nov.-C.; der Gebirgsbach, Nov. - C.; - ber Thranencanal: solze teko iz tenkih rojic, Bes.

1. rojilo, n. bas Schwärmen, Jan. 2. rojílo, n. = rodilo, Mur., Jan.

rojisce, n. bie Schwarmftelle, C. rojîtev, tve, f. das Schwarmen, Mur.

rojíti, ím, vb. impf. fcmarmen (o čebelah); (= r. se, Mur.); — herumschwärmen, wild herumsahren, rasen, toben, Cig., Jan., Mik.; — strašne misli mu rojijo po glavi, 😝 jagen graufe Bebauten in feinem Ropfe berum.

rojivec, vca, m. ber herunichwarmer, Cig., C. rojsten, tna, adj. Beburte-; rojstni list, ber Beburteichein: rojstni dan; rojstno mesto; (iz: rojstven).

rojstven, stvena, adj. = rojsten, Mur., Cig. (T.), nk.

rójstvo, n. die Geburt; po Kristovem rojstvu; — tudi rojstvo, Dict., Hip., Kast.

rok, roka, m. 1) bie Frift, ber Termin, Habd .-Mik., Cig., Jan., Cig. (T.), Cel. (Ar.), DZ., nk.; ob svojih časih ali rokovih, Levst. (Nauk); placilni r., ber Bablungstermin, nk.; - 2) die Tagfahrt, die Tagjahung, Jan., C., nk.; - 3) bas Schidfal, bas Fatum, Cig., Jan.; -4) = spomin, bas Borzeichen (omen),Cig., Jan.; rok so slišali, predno je otrok umri, Mik., Polj.; - = strah: rok išče otrok, ber Popang sucht Kinber, Notr.-Cig róka, f. 1) die Sand; s svojo roko podpisati, eigenhandig unterschreiben, Cig; imajo na

vse roke dosti dela, fie haben alle Sanbe

boll Arbeit. Zv.; v roke seči komu, jemanbem die Sand reichen; v roke si sežeta; za roko se voditi, Sand in Sand geben, Cig.; na rokah rediti živino = ne pasti je, ampak nabirati za njo in ji polagati, vzhSt.; na rokah delati, mit ben Sanben arbeiten, Ravn .-Mik.; živeti na rokah, bon ber Sanbe Arbeit leben, Ravn.; - izpod (od) rok iti, gut vonftatten geben; delo ne gre od rok, bie Arbeit geht nicht vonstatten; blago gre hitro izpod rok = hitro se prodaja, Lašče-Levst.(Rok.); izpod roke prodati, unter ber Sand verfaufen, Cig., Jan., Mik.; = pod roko prodati; na roke plačati, bar zahlen. Dol.; na roke dati komu kaj, jemandem etwas als Abichlags. gahlung geben, Levst. (Rok.); v roke, gu hanben, Cig.; dati na zveste roke, gu treuen Händen übergeben, anvertrauen, Dict., Cig., Levst. (Rok.); na domaćo roko priti, heimfallen, Cig.; bilo je na mnogih rokah, es hat oft den Besitzer gewechselt, Cig.; biti komu na roko = pomagati mu, podpirati ga; na roko si biti = podpirati se drug druzega; na roke sva si, wir find miteinander gut; na roko (narok, Cig.), pri rokah mi je, es ist mir bequem gelegen; od rok mi je, es ist mir unbequem gelegen; na roki (nároki) imeti, gur hand haben, Cv.; v roke komu streči, jemandem an die Hand geben, Cig.; po rokah nositi koga (fig.), jemanden sorgfältig behanbeln; v roko vzeti kaj, etwas in Angriff nehmen; davki na prvo, na drugo roko, birecte, indirecte Steuern, Levst. (Nauk); na prvo roko izdelati kaj, aus bem Groben bilben, entwerfen, Cig., Zora; na svojo roko, auf eigene Fauft; Bogu se v roke dati, sich Gott ergeben ober empfehlen, C.; - pod njegovo roko = pod njegovo oblastjo, Levst. (Zb. sp.); dobrih rok biti, freigebig, wohle thatig sein, Z.; beraei so jo hvalili, da je deklica dobrih rok, Jurč.; odprtih rok biti, Levst. (Zb. sp.); - 2) die Handschrift; lepa roka; vpisi kažejo razne roke, DZ.; - 3) r. na cesti, ber Begweiser, bie Armfaule, Cig., Levst. (Cest.); - 4) bas turge Band bei ber Dachjäule, M.; - 5) bobja r., ber Bunberbaum (ricinus), Cig., Jan.; tudi: roka, Dol. rokát, áta, adj. mit Händen versehen, (v uganki): ni rogato ni rokato, pa vender cesarja s konja požene (= postelja), Vrt. rokáv, m. i) ber Armel; imeti jok za roka-

vom = jum Beinen geneigt fein, Jure. ; . 2) pl. rokavi = rokavci, bas turze, bis zu ben Lenden reichende Armelleibchen bes meiblichen Gefchlechtes; - vrhnja, kratka, bela jopa ženska, BiKr.; - 3) rokav, ber Flufsarm, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes.; - ber Canal, DZ.; -4) = rokavu podoben kos polja, Cig.

rokaváč, m. die Jade, Cig., Bes.

rokávček, čka, m. dem. rokavec; 1) baš Armeichen; - 2) pl. rokaveki, Die Giegmurz (gladiolus communis), Cig.

rokávec, vca, m. dem. rokav; 1) bas Armelchen, Mur., Cig., Jan .; - ber Borftedarmel, Cig., Jan.; — 2) pl. rokavci = rokavi, baš

furze weibliche Armelbemb, Mur., Cig., Jan., jvzhSt.; — 3) rokavec, das Leimkraut (silene inflata), Pod Tabrom(Kr.)-Erj (Torb.). rokavica, f. ber Sanbiduh.

rokavičar, rja, m. ber hanbichuhmacher. rokavičarica, f. bie Banbiduhmacherin. rokavíčarstvo, n. bas hanbichuhmachergewerbe.

rokavičica, f. dem. rokavica: ein fleiner Sandichuh

rokavička, f. dem. rokavica; ein fleiner Sanbլայւր.

rokavičnik, m. das Sandichuhlastchen, Cig. rokáviti se, svim se, vb. impf. sid balgen, Cig., Jan.

rokavnica, f. 1) bas Manipel (beim Defigemand), Burg.; - 2) ein furger, enger Duff, ber Stauch, Jan. (H.).

rokâvnik, m. ber Rod mit Armeln, Gor.

rokavnjáč, m. = rokovnjač, Valj.(Rad). rokavnjak, m. = rokavnik, Danj (Posv. p.). rókica, f. dem. roka; pogl. ročica.

rokobot, li, f. bie handgicht (Chiragra), C. rokoborec, rca, m. bet Minger, Jan.

rokoboriti se, borim se, vb. impf. ringen, Jan.

rokobran, brana, m. die Armichiene, Cig.; - (-bran, f. der Rorb am Reiterfabel, Cig.).

rokodět, déla, m. = rokodelec, Mur., V.-Cig., Jan., Ravn.(Abc.), Vrtov. (Sh. g.), Slom.

rokodetec, ica, m. der Handwerker, der Handarbeiter.

rokodéten, ina, adj. Manufactur, Cig., Jan. rokodelka, f. bie handarbeiterin, Cig., Jan. rokodotnica, f. bie Manufactur, die Bertftatte, Cig., C.

rokodeinicar, rja, m. ber Manufacturift, Cig. rokodelski, adj. Handwerle-, Handwerler-, handwertsmäßig; — Manufactur., Jan.; rokodelski les, holg für induftrielle Zwede, Levst. (Močv.).

rokodetstvo, n. das Handwert, die Profession, Mur., Cig., Jan., nk.; - bie Manufacturei,

rokodeliscina, f. bie Brofeffionistenarbeit(en), Levst.(Cest.).

rokohîtrec, trca, m. ber Tafchenfpieler, Znid. rokobitrost, f. tajdenipielerische Gewandtheit. Levst.(Zb. sp).

rokohîtraki, adj. Tajchenspieler : rokohitraka čuda, Levst. (Zb. sp.).

rokomah, maha, m. das Handgemenge, Notr. rokomálh, m. = rokomalhar, Preš.

rokomāłhar, rja, m. == rokovnjač, eine Art Landftreicher, ber Bagabund, Z., Gor.

rokomalharski, adj. Lanbstreicher -: r. jezik, Cig.

rokomâls, m. = rokomalh, Gor.

rokomèt, méta, m. = lučaj, bie Burfweite, Jan.(H.).

rokonôžec, žca, m. rokonožci, die Armfüßer (branchiopoda), Cig.(T.), Erj.(Z.).

rokopis, pisa, m. bie Hanbidrift, bas Manuscript, Mur., Cig., Jan., nk. rokopisen, sna, adj. handschriftlich, Handschriftlich, Handschriftlich,

ten=, Cig., Jan., nk.

Google

rokoséja, f, - redoseja, jvηhSt. rokotvor, tvora, m. die Handarbeit, Jan., nk.; die Manufacturware, Cig.(T.); — hs.

rokotvorec, rca, m. ber Manufacturarbeiter, Jan.(H.).

rokotvoren, rna, adj. mit ber Sanb gemacht ober erzeugt, Cig.(T.); rokotvorni papir, bas Handpapier, Cig.(T.); rokotvorno delo, bie Sanbarbeit, Sol.; Manufacturs, Jan.; - hs.

rokotvorina, f. has Manufact, Jan., DZ.; die Manufacturivare, Jan., Cig. (T.); — hs. rokotvornica, f. die Manufactur, Cig. (T.),

C.; - hs.

rokotvornína, f. = rokotvorina, DZ.

rokotvorstvo, n. bas Handwert, bas Manufacturwesen, Cig., Jan., Cig.(T.), kajk .- Valj. (Rad); - hs.

rokovanjo, n. 1) bie Handhabung, bie Manipulation, DZ.; poslovno r., die Geschäftsmanipulation, DZ.; (hs.); - 2) bas gegenfeitige Hanbereichen, Dol., jurhSt.

rokovāt, f. tudi: rokovād, Mur., Danj.-Mik.,

νζhSt.; pogl. rokovet.

rokovátl, üjem, vb. impf. 1) r. s čim, etwas handhaben, damit manipulieren, Cig. (T.), C., DZ.; (hs.); -2) r. se s kom, sich bie Sanbe reichen, SIN., Dol., jugh.St.

rokovêdež, m. ber Chiromant, Jan. (H.).

rokoven, vna, adj. 1) Termin-: rokovni račun, die Terminrechnung, Cel.(Ar.); rokovni zapisnik, das Fristenprotofoll, Levst. (Nauk); rokovno = na roke, terminweise, Cig., Jan.; - 2) periodijd, Ravn.-Cig., Jan., C., Levst. (Cest.); rokovna vadba v orožju, DZ.

rokovet, f. bie Sandvoll, Habd .- Mik., BlKr., Cig., Jan.; r. prediva, ein Buichel Hachs, C.; (rokoved, Dalm.; -vad, -vat, Mur., Danj .-

rokovetca, f. dem. rokovet; eine lleine Sanb. voll, kajk.-Valj.(Rad).

rokovetka, f. dem. rokovet; bas Büschel: r.

rokovnáč, m. = rokovnjač, Levst.(Zb. sp.). rokovnica, f. gefährliche Lanbstreicherin: ni bilo v vsem našem okraju nobene rokovnice in ciganke, LjZv.

rokôvnik, m. 1) ber \mathfrak{R} uff, Vrt.; -2) = rokovniač, C., M., <math>Zora, DSv.(III. 52.); o rokovnikih se pravi, da so otrokom roke odsekovali, ki so jim potem v temi svetile kakor luči; od tega morda imajo ime; prim. Levst. (Zb. sp. III. 302); tudi rokovník, Jurč.

rokovnjáč, m. ber Landstreicher, ber Bagabund; rokovnjači so bili na Gorenjskem v veliko družbo zedinjeni berači, tatje in razbojniki; - prim. rokovnik 2).

rokovnjačar, rja, m. = rokovnjač, Cig., Jan. rokovnjačarica, f. die Lanbstreicherin, Cig.

rokovnjaščina, f. die Landstreicher., Bettleriprache, Cig.

rokovnjáški, adj. lanbstreicherisch. rokovnjäštvo, n. das Landftreicherthum.

rokovoditi, vodim, vb. impf. anleiten, Jan.; - po drugih slov. jezikih.

rokûn, m. die Handhade, St.-Mik.: - prim.

rol, m. = ror, Z., SIN.

rom, roma, m. 1) ber Rahmen; - 2) bie Randleifte ber Schuhsohle, Levst. (Rok.); na rom šivati škornje, Z., Levst. (Rok.), Št., Gor. 1. romān, m. neka vrsta obširnih pripovesti,

ber Roman.

2. român, m. = rmen, Cig., Jan., C., Mik. romanca, f. neka vrsta pripovednih pesmi, die Romange.

romanje, n. das Bilgern, das Ballfahrten. romanopisec, sca, m. ber Romanichreiber, Jan., Cig.(T.), nk.

romanski, adj. romanhaft, Mur., Cig.(T.). romantičen, čna, adj. romantiki primeren, romantifd, Cig., Jan., nk.

romantik, m. ber Romantifer, nk.; r. razuzdanosti, Zv.

romantika, f. tista vrsta umetnosti, ki se najrajša peča s tem, kar je nenavadno, grozno, večno, čudovito, die Romantil.

romantiški, adj. romantiidi, Mur., Cig., Jan.,nk. 1. romar, rja, m. ber Ballfahrer, ber Bilger. 2. rômar, rja, m. == žrebelj za črevlje na "rom", Polj.

romarček, čka, m. dem. romar; ein fleiner Bilger ober Ballfahrer.

romarica, f. bie Ballfahrerin, bie Bilgerin. romáriti, ârim, vb. impf. = romati, Guts.-Cig., Jan.

romarski, adj. Ballfahrts., Bilger.; romarska cerkev, palica.

romarstvo, n. das Ballfahrerthum, bas Bilgeribum.

romast, f. bas Gerauich, C.

romátati, tam, čem, vb. impf. = romotati, poliern, rumpeln, C., jvzh.St.

romati, am, vb. impf. wallfahrten, pilgern; -(pren.) wallen.

romavs, m. bas Betoje, Cig., Jan.

romb, m. neki geometrijski lik, ber Rhombus. rombast, adj. rhombifc, Cig (T).

romboeder, dra, m. bas Rhomboeber (min.). romboid, m. neki geometr. lik, das Rhomboid. romboldski, adj. rhombolbijch, Cig. (T.).

romin, m. neka vrsta sliv, Trst.(Let.). romôn, m. 1) bas Gemurmel, $Z_{i,j-2}$ = govor, die Sprache: rozeanski romon, ber refianische Dialect, Rez.-Caf(Let.).

romonoti, im, vb. impf. 1) riefeln, niurmeln, Z_{ij} Let.; -2) = govoriti, Rez_{ij} - C_{ij} , SIN_{ij} . romoniti, onim, vb. impf. == govoriti, Rez .-

C., Z.

romotáti, otâm, óčem, vb. impf. = ropotati,

rompljáti, am, vb. impf. rummeln, Cig.; -Geräusch machen, BlKr.; - prim. nem. rum-

romuliti, ülim, vb. impf. brummen, Jan. rona, f. = pesa, die Rohne, Guts.-Cig., Mur., Notr.-Z., Koborid-Erj.(Torb.); - iz nem. roncelj, clja, m. = rocelj, ber hentel, C. rončelica, f. bas Abaftmeffer, Cig, C., Strek., do dve mali pedi dolgo in do štiri prste

CHOOKE

široko, na koncu nekoliko prikrivljeno sekalno orodje z lesenim ročem, (prim. it. ronca, roncola, bie Sippe, od lat. runcare, abmähen, ausjäten), Tolm., Ip., Goriška ok.-Erj. (Torb.).

ronec, nca, m. abschüffiger, abhängiger Ader,

rônek, nka, m.= viseč svet, po nekaterih krajih tudi vinograd v istem pomenu, kakor ipavski "breg", Goriška ok -Erj. (Torb.); — menda iz furl. ronc; prim. Strek. (Arch. XII. 467). ronginiti, înim, vb. impf. = rogoviliti, GBrda. rónica, f. neka hruška, C.; — prim. rona (?). rônka, f. neka debela hruška, Z., BiKr.

rontati, am, vb. impf. = hitro prevracati: obleko v škrinji r., BlKr.-Let.

rônz, m. = ronzast vol, Podgorjane(Goriš.)-Štrek.(LjZv.).

rônzast, adj. r. vol = po hrbtu bel, sicer rdeč vol; prim. ronz.

rop, m. der Raub; čebele gredo na rop; — die Beute; rop so mej seboj razdelili; velik r., große Beute, Dalm.; — prim. stvn. roub, Mik.(Et.).

ropa, f. = šota, ber Torf, Erj. (Min.); pogl. 2. rupa 2).

ropanje, n. bas Rauben.

rôpar, rja, m. 1) ber Ränber; — 2) bie Raubbiene, Mur.; — 3) ber Raubbienenstod, Mur.; — 4) roparji, bie Raubvögel (rapaces), Erj. (Ž.).

rôparica, f. die Räuberin; — čebela r., die Raubbiene, Cig., Jan., M., Levst. (Rok.); — riba r., der Raubsisch, Cig., Jan.; — ladja r., das Raubschiff, Cig.

roparîja, f. = roparstvo, Cig., Jan., Volk.-M.

ropariti, arim, vb. impf. bas Raubgeschaft treiben, Cig.

roparski, adj. Hauber-, rauberifch.

roparstvo, n. das Raubermefen, die Rauberei.

rôpati, am, vb. impf. rauben.
 ropati, am, vb. impf. = ropotati, ogr.-C.

2. ropati, am, vo. impj. = ropotati, ogr.-C. rôpavec, vca, m. ber Rauber, C.

ropavski, adj. rauberijch, C.

ropen, pna, adj. Raub., Guts.-Cig., Jan., M.; ropna zver, Vrt.

ropitati, am, vb. impf. = ropotati, C.

rópiti, rôpim, vb. pf. 1) einen Edilag verseßen, Jan.;—r. se, sich anschlagen, Jan.;—2) plößlich einsalen, hereinbrechen, Jan.; v deželo r., Pot.-Mik.; morivci ropijo v Betlehem, Ravn.; božja sodba je tedaj ropila, Ravn.; v paglavce ropi kuga, Ravn.; — r. na koga, jemanden übersalen, V.-Cig., Jan.; vun r., hinausstürzen, Vod. (Izb. sp.); v glavo mu je ropilo, er betam die size Jee, Vod. (Nov.). rôpnica, f. die Mandbiene, Guts.-Cig., Lašče-Levst. (Rok.).

rôpnik, m. ber Mäuber, Ravn-Valj. (Rad), C.; r. na divjačino, ber Bilbschütze, LjZv. rópniti, rôpnem, vb. pf. hereinstürzen: divji lovci bodo ropnili na vrt, Burg.

ropontati, am, vb. impf. poltern, Vali. (Rad). ropot, pota. m. bas Gepolter, bas Getole.

ropotáč, m. ber Bolterer; (pren.) ber Schreier: dusevne vese in publi ropotači, Zv.

ropotáča, f. 1) die Klapper, die Ratsche, Cig., Jan., C., Mik.; — 2) (kača) ropotača, die Klapperschlange, Cig., Jan., C.

ropotáčiti, ačim, vb. impf. poliern, Jan., SIN. ropotálen, łna, adj. Bolter, Cig.

ropotalnica, f. nekakšno rešeto, C.

ropotálo, n. 1) das Polterzeug, das Klapperwert; — 2) der Polterer, der Lärmer, Cig.,

ropotânje, n. das Poltern, das Numpeln. ropotárnica, f. die Numpellammer, C., Erj. (1zb. sp.).

ropotáti, otam, očem, vb. impf. poliern, rumpeln; — flappern.

ropotav, áva, adj. polterhaft, Cig., Jan. ropotavec, vca, m. ber Bolterer, Cig., Jan.

ropotavka, f. 1) die Boltreriu, Cig.; — 2) die Handlapper, Cig.; — 3) neko jabolko,

Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.).

ropotávost, f. ber Poltetstinn, Cig.
ropótec, tca, m. 1) das Poltetwertzeug: die Ratsche, die Klapper, Cig., Jan., M., C.; — die Klappermühle als Bogelscheuche, M., Lj-Zv., Tolm.; velik ropotec., pa malo melje — viel Geschrei u. wenig Bolle, Guts.-Cig.; — 2) der Becker in den Uhren, Cig.; — der Becker in den Mühlen, Cig.; — 3) der Schlotters oder Klapperapsel, Cig., C., Gor.; — die Polternuß, Cig., Jan.

ropotéla, f. die Ratsche, Rof. Kres; bes. die Charfreitagsratsche im Thurme, Polj. ropotélica, f. die Neine Charfreitagsratsche, Polj. ropotiga, f. — ropotija, C.

ropotija, f. das Gerümpel, das Rumpelzeug, der Blunder.

ropotîn, m. ber Rumpler, Cig., M. ropotînka, f. die Rumplerin, M.

ropotúlja, f. 1) die Lärmerin, das Rlappermaul, Cig., Jan.; — 2) die Rlapper, die Ratiche, Mur., Cig., Jan., Kr.-Valj. (Rad); — 3) — škrebetulja, die Schnarrheuschrede,

roptáti, âm, νb. impf. = ropotati, Mur. roptêla, f. = ropotela, UčT., KrGora. ror, m. = dimnik (nem. "Μοήτ"), νζhŚt. rộs, adj. = rus, Mik., Npes.-K.

i. rósa, f. der Thau; mlad kakor rosa, blutjung, C., Z.; — medena r. ali mana na drevesnem perju (neka drevesna bolezen), der
honigthau, Cig., Pirc; — strupena r., der falsche
Rehlthau (peronospora), nk.

2. rósa, f. ime kravi, Mik.; —prim. ros, rus. rosàt, áta, adj. thauig, Cig.

rosen, sna, adj. Thaus; rosna kaplja;—thauig, thaubenept; vse je rosno;—rosne oči, feuchte Augen.

1. rosíca, f. dem. rosa; fleiner, seiner Thau.
2. rosíca, f. die Bürselnatter (coluber tessellatus), Frey. (F.); — prim. rusica 2).

1. rosika, f. rosike, die Sonnenthauarten (droseraceae), Cig. (T.), Tus. (R.).

 rósika, f. ime kravi, kajk.-Valj. (Rad); prim. ros, rus. rosilo, n. 1) das Thanen, Cig.; - 2) die Flacis-

rosîn, m. ime volu, Mik.; -- prim. rusin. rosisco, n. 1) die Flachsröfte, Jan.; - 2) der Thaupunst (phys.), Cig. (T.), Sen. (Fiz.).

rositev, tve, f. 1) bas Thauen, Cig.; — 2) bas Röften (bes Flachfes), Cig.

rositi, im, vb. impf. 1) rosi, es thaut; es regnet in feinen Tropfen; - oblak rosi, bie Bolfe lafft einen feinen, thauartigen Regen fallen, Cig.; - oko rosi, bas Auge thrant; - 2) anfeuchten, nepen; dežek zemljo rosi; Kod si hodil, kje si bil, da si čreveljce zrosil! Npes. - Dol.; začne s solzami njegove noge rositi, Jsvkr.; - vom Thau anfeuchten laffen : lan r., ben Flachs roften.

rosivec, vca, m. ber Flachstöfter, Cig. rosljáti, am, vb. impf. nieberthauen, Jan.; fein regnen, Jan. (H.).

rosnat, atn, adj. thauig, bethaut.

rosnica, f. 1) rjava r., ber Grasfroich (rana temporaria), Cig., Erj.(Z.); - 2) ber Erdrauch (fumaria), Cig., Medv. (Rok.). rosokaz, kaza, m. bas Thaupuntt-Huggrometer,

h. t.-Cig.(T.).

rosomah, m. der Bielfraß (gulo borealis), Cig., Erj.(Ž.); — prim. polj. rosomak, rus. rosomaha, lat. rosomacus, Mik. (Et.).

rosomèr, mera, m. ber Thaumeffer, Cig.

rosopás, pása, m. das Fuchsschwanzgras (alopecurus sp.), Sv. Peter pri Gorici, Kras-Erj. (Torb.), Štrek.; — das Schölltraut (chelidonium maius), Jan., Z., Medv. (Rok.).

rosúlja, f. 1) njiva v dolini, po kateri rada voda stoji, BlKr.-Let.; — 2) bas Biesenruchgras, ber Biefenhafer (anthoxanthum odoratum), Cig., Jan., M., Vrt., Nov., Medv. (Rok.).

1. rós, m. = rovaš, Mur., Cig., Jan., Lušče-Levst. (Rok.); - na roš = na račun, Anac.; – naredimo roš! == glasujmo! (glasujejo pa z zarezami), Ben.; — usnjev r., einte Ledermarke, Z.

2. ros, m. = 2. rost, ber Roft: na rosu pecen, Dalm., Lašče - Levst. (Rok.); razbeljen r.,

Bas.; — iz nem. rosénje, n. 1) ber Tropfregen, Cig.; — 2) die Anfeuchtung; — das Flachsröften.

rošnja, f. die Beile, Dol.-Cig., Jan., Vrt.; prim. nem. Haft (s slov. obrazilom: -nja), $Mik_{\cdot}(Et_{\cdot})$.

1. rost, m. bas Getummel, C.; ber Larm, M.; — prim, roštati.

2. rost, m. ber Roft; - iz nem.

rostalica, f. die Rlatichroje (papaver rhocas), Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.).

rostatnica, f. bie Charfreitagratiche, Notr.

1. rostati, am, vb. impf. raufchen, poltern, rafseln, Jan., M., vzhSt.; larmen, Strek.

2. rostati, am, vb. impf. roften; - iz nem.

1. ròt, róta, m. = rota, Jan., Kos.

2. rot, rota, m. = sulec, ber Suchen (salmo hucho), Jarn., Cig., Frey. (F.).

rota, f. ber Schwur, ber Gib, Habd., Jarn .-Mik., Jan.; prisežem s to mojo (nam. svojo) roto, Prisege iz 17. in 18. stoletja-Let. 1884. rotácija, f. vrtenje, bie Rotation.

rotba, f. ber Schwur, ber Gib, C.; obljubim s to mojo (nam. svojo) rotbo, Prisege iz

17. in 18. stoletja-Let. 1884.

roten, tnà, adj. schabhaft, frant: rotne noge, offene Buge, V. - Cig., Jan ; r. les, Z.; prim. reten.

roténje, n. bas Schwören; (pravilno bi bilo:

ročenje).

rotina, f. = rotinja, Z.

rotinja, f. bie Baumwunde, Cig. rotisce, n. ber Schwurplat, Cig., Jan.

rotitev, tve, f. das Beschmören, die Beschmö-

rung, Cig.

t. rotiti, im, vb. impf. t) beichwören; prosim in rotim te; on posluša tega, kateri njega roti, Skrinj.-Valj.(Rad); - 2) r. se, schwören, betheuern; kleti in r. se; kjer se zlo roté, resnice né, Met.; Rotil se je ljubezni I zvestega srca, Levst. (Zb. sp.).

2. rotiti, im, vb. impf. = retiti, verlegen, Z. rotivec, vca. m. 1) ber Beichmorer, Cig., Jan.;

- 2) ber Schworer, Cig.

rotman, m. ber Beichworene, Jan.

rotnik, m. der Geichworene, Mur., Jan.

rotnina, f. ungesundes Obst. Cig.; - prim, roten. rotnjava, f. die Bunbe an einem Baume, Cig.; --- prim. roten.

rov, rova, m. 1) bet Graben, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); Vsi pod Sisek se nabrali, Tam se v rove zakopali, Npes.-Vod. (Pes.); ber Laufgraben, Cig., Jan., Cig. (T.); cestni r., ber Strafengraben, Levst. (Cest.); - das Alufsbett, M., Npes.-Kres; - ber Canal, Mur.; - 2) ber Stollen, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Nov.; okrozni r., ber Revierftollen, DZ.; -3) ber Steinbruch, Cig., Jan., Mik.

rôv, î, f. = pri tleh ležeča skala (torej že izrita iz zemlje), Temljine (Tolm.) - Štrek.

(LjZv.).

rováč, m., Cig., pogl. rvac.

rováča, f. ber Rarit, C.

rovajsati, am, vb. impf. = nekako razgrajati, vpiti in jokati vse vprek, BlKr.

rovalíšče, n. = krtine, C.

rovár, rja, m. bet Buhler, Cig., Jan., ZgD. rováriti, årim, vb. impf. mühlen, aufwiegeln, Jan.(H.).

rovarstvo, n. bie Bühlerei, Jan.

rováš, m. bas Rerbholz, ber Rabifch; imava še nekaj na rovašu, wir haben noch eine Abrechnung miteinander, vzhSt.; — koren: ry-, Mik. (Et.).

rováša, f. = rovaš, M., Valj. (Rad).

rovášiti, ašim, vb. impf. einterben, Cig., Jan. rovatati, am, vb. impf. mit ber Kreibe ichreiben, zeichnen, ogr.-C.

rovatek, tka, m. 1) ber Umrifs, ogr.-C.; -

2) ber Rechenftein, ogr.-C.

1. rováti, rovljem, vb. impf. wilhlen: krt po zemlji rovlje, Npr.(v7hSt)-Kres; h krtom rovat iti = ine Gras beigen, SIN.

2. rováti, rújem, vb. impf. == rvati. rováven, vna, adj., Šol., pogl. rvaven. rovec, vca, m. neki hrošček: ber Rebenstecher, SIGor.

roven, vna, adj. Groben-, Stollen-, Jan. (H.). rovendáti, âm, vb. impf. = rjuti, Lašče-Levst.

rovica, f. ber Schacht, C.

rovic, m. dem. rov; - bas Bachlein, C. rovîn, m. ber Birbeiwind, Ip.; (nam. rvin). rovina, f. die Hadfruchte, vsak sadez, ki se okopava = okopavina, Sv. Duh pri Krškem-Eri. (Torb.).

rovisce, n. ber Graben, Levst. (Mocv.), Nov.; obcestna rovisca, die Geitengraben an ber Straffe, Levst. (Cest.).

rovka, f. bie Spinmaus (sorex), Cig., Jan.,

Cig. (T.), Erj. (2.).

rôviek, vieka, m. = lovrek, kajk.-Valj. (Rad). rovnica, f. bie Robehade, bie Reuthaue (mit ichmalem Gifen), Cig., Jan., Mik., Gor. rovokop, kopa, m. ber Mineur, Jan. (H.).

rovstati, am, vb. impf. raffeln, rumpeln, flirren, Cig., Jan ; - prim. roštati.

rovt, m. bas Gereut, bas Reuland, bef. ein ausgestodter, in eine Bergwiele verwandelter Balo, Cig., Jan., Sol., Gor.; po rovtih kosijo, po planinah pa le pasejo, Gor.; - prim. bav. raut, reut.

rovtar, rja, m. ber Besiter eines Gereutes, ber

Gereuter, Cig., Gor., Notr. rovtarski, adj. Gereuter ; rovtarske Atene, Pres.

rovte, f. pl., = rovt, Cig., Pres., Notr. rozga, f. 1) ber Beinrebengweig; - ber abgeschnittene Rebengweig; - 2) bie Beinrebe; 3) zlata r., bie Goldruthe, ber Bundflee (solidago virga aurea), Cig.

rozgast, adj. rebenartig, Cig.

rozgot, ota, m. lautes Lachen, Habd .- Mik., C. rozgotáti, otâm, óčem, vb. impf. unmäßig laut lachen, C.

rôzgovje, n. coll. = presne rozge ali mladike trane, Fr.-C.

rôzgva, f. = rozga, Habd.-Mik., Guts.-Cig., Jan., C.

rozīna, f. suha grozdna jagoda, die Rosine rozolija, f. der Rososibrantwein (Rosossio). rozolijar, rja, m. ber Rosogliohandler, Cig.,

rộž, m. bie Blechmarte, Gor.; — prim. 1. roš,

roža, f. 1) die Blume; roz nabrati, Beilfrauter sammeln; rože blagosloviti; — bie Rose; pasja r. == šipek, Cig., Vrt.; - solnčna r., Die Sonnenroje (helianthus annuus), Josch; tudi: ber Biefenbodsbart (tragopogon pratensis), Josch; - r. sv. Antona, bas Bergwohlverleih (arnica montana), Cig., Tuš.(R.); — г. sv. Janeza, durchbohrtes Johannistraut, gemeines harthen (hypericum perforatum), Cig., Jan., Josch, Tuš. (R.); = Šentjanževa r., Ivanjska r., BlKr.-Navr.(Let.); -- Ivanjska r. tudi = rumena lakota (galium verum), BIKr.-Navr.(Let.); — r. sv. Florijana, bie Raiferfrone (frittilaria imperialis), C.; - r. sv. Jurija, ber Frühlingsengian (gentiana verna), C.; tudi: bie Schmalzblume (caltha palustris), Josch; — 2) govedje ime, Tolm.-Erj. (Torb.); - 3) ber Suhnertamm; - 4) ber Bwidel an Strumpfen, Guts., Mur .- Cig.; — 5) ber Ristiheil bes Frauenschuhes (ker je nav. z nekako rožo okičen), Gor., Ig (Dol.).

rožánec, nca, m. 1) bie Thurpfoste: v rožancih sem stal, Tolm.-Erj. (Torb.), Nov.; – der Thürrahmen, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - 2) rozanci, die Gatterfaulen ber Sagemühle, Notr.; - 3) der Bettpfoften, bei. bas oben bervorragende Ende besielben, Cig., Gor.- M., Valj. (Rad); - 4) ber hervorragende Theil eines Sparrens, Z.; - 5) bas gebogene Seitenholz eines Rahnes, Levst. (Rok.); - 6) rožiček, ki človeku zraste, ako se n. pr. udari na čelo, BIKr. - Let.; 7) ble hornblenbe (min.), Cig. (T.), Nov.

rožanica, f.1) = 1. rožnica 2), der Stirngapfen, Štrek. (Let.); — 2) neka mrena, očesna bolezen pri mladih prašičih, Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.).

rožar, ria, m. ber Rrauterfammler, Cig.; - ber Blumenverlaufer, Skring.- Valj. (Rad). rôžarica, f. 1) bie Rranterjaminterin, Cig.; – 2) das Rosenmädchen, Cig., Jan.; — 3) (smokva) r., die Rofenfeige, Cig.

rožast, adj. 1) geblümt; rožasta ruta, rožast kožuh; - 2) rojenartig, Cig., Jan.; - rojenroth, Cig. (T.).

roždže, n. coli. = rožje, ogr.-Mik.

róžec, žca, m. dem. rog; 1) bas Hörnchen; = 2) = orobkan koruzen klas, B(Kr.;-3)neka očesna bolezen svinjska, vzhSt.-C.; -4) ber Regenbogen, ogr.-C., Valj. (Rad).

róžek, žka, m. dem. rog; 1) bas Hörnchen;
— 2) bei Fühlsaben ber Insecten, Cig.

1. rožen, adj aus horn, horn.

2. rôžen, žna, adj. Rojen-, Blumen-; rožni evet, ber Monat Juni; (prim. režni, rženi cvet).

3. róžen, žna, adj. 1) Horn: rôžne kovine, rozni svinec, Cig. (T.): -2) hornartig, Cig., Jan.; - 3) rožno (= debelo) pogledati, Kr-Gora-DSv.; rožno gledati, verlegen bliden, $U\bar{c}T.; -4) = \text{malo vinjen}, Breznica (Gor.).$

4. rožen, žna, adj. abicheulich, C.; (ružen, Mik. [Et.]); --- hs. ružan.

roženast, adj. hornortig, hornicht, Cig., Jan. rozenec, nca, m. der hornstein, Cig.

roženeti, im, vb. impf. ju horn werben, Jan. (H.).

roženíca, f. :) bas Horn (als Gefäß), ein hornartiges Befag, Zv.; - 2) bie hornhant bes Muges, Cig.(T), Znid., Sen.(Fiz.), Erj (Som.); - 3) der Dachsparren, C., Zora, vzh.St., jvzh-Št.; roženice ali lemezi, ogr.-Valj.(Rad); — 4) das Beschläge der Heugabeln (oft aus Horn), M., Z.

roženina, f. 1) die Hornmaffe, die Hornfubftang, C., Levst. (Podk.); - 2) bie hornarbeit, Cig.; - coll, aus horn verfertigte Dinge, Gor.

roženînar, rja, m. ber hornarbeiter, Cig. roženkrano, m. = rožni venec, ber Rojenfrang (ein Gebet); - iz nem.

roževec, vca, m. i) ber Rofenstrauch, Jan.; — 2) ber Rosenquarz, Erj. (Min.).

roževica, f. das Rosenwasser, Jan. (H.). roževina, f. die Rosenessen, Jan. (H.). roževka, f. der Rebenschofs, juzhSt.; — prim.

rộžica, f. dem. roża; 1) bas Blumlein; bas Roslein; govoriti, kakor bi rozice sadil - ichon iprechen; - romarska r., ber Doft (origanum), C.; - božja r., bas Banieblumlein (bellis perennis), C.; — 2) bie 80. sette, Cig., Jan.; ogelne rozice, die Edrojetten, DZ.; - 3) mile rožice, neka jabolka, Gor.

rožič, íča, m. dem. rog; 1) das Hörnchen; češplje gredo v roziče (frilmmen sich hornformig), Ljubljanska ok.; - bas horn (als Blasinftrument); - ber Baden bes Birichgeweihes, Cig., Jan.; - 2) bas Schröpfhoru, ber Schröpffopf, Z., UcT.; - 3) bas Burftborn, ber Wurstbugel, Cig., C., Gor.; - 4) das Messerheft, Notr.; - 5) rozići, die Frucht des Bodshornbaumes (ceratonia siliqua), das Johanniebrot; - 6) bas Rupfel, Gor.; -7) ein entfornter Maistolben, C., SIGor.; -8) der Fichten-, Tannengapfen, C.; - 9) der frumme Schnabel am Samen, Cig.; — 10) = rženi rožiček, bas Mutterforn am Roggen, Cig., Jan., Dol.; - 11) bie haarichnede, C.; - tudi: róžič, íča, Valj. (Rad), Gor. rožičar, rja, m. ber Rofenapfel, Jan.

rožíčav, adj. voll Mutterforn: rž je rožičava, Gor., Dol.

rožiček, čka, m. dem. rožič; 1) bas Hörnchen; - 2) bas Ripfel, Lašče-Levst. (Rok.), Gor.; - 3) ber Eiszapfen, Cig.; - 4) rženi r., bas Mutterforn bes Roggens (sclerotium clavus), Cig., C., Tuš. (R.).

rožičevec, vca, m. ber Bodshornbaum, ber Johannisbrotbaum (ceratonia siliqua), Jan., Tus. (R.).

rožičevje, n. daš Beinholz (lonicera xylosteum), Josch.

rožíčiti se, ičim se, vb. impf. fich hornförmig frümmen: češplje se rožičijo 💳 gredo v rožiće, Z.

rožičkast, adj. mit hornchen berfeben: rozic-

kasta črka, Navr. (Kop. sp.).

rozina, f. der Marientafer (coccinella septempunctata); otroci jo nagovarjajo: "roža, rožina! pokaž' svoj'ga možina!" (kamor zleti, ondi jej živi mož), Vas Krn-Erj. (Torb.).

rožiti, im, vb. impf. Gerausch machen, vzhSt .-C.; s pestnico po stolu r., vzhSt., ogr.-Kres.

 rôžje, n. coll. = rozge, pos. suhe rozge, Die Rebenabichnigel, bas Rebenreifig.

2. rožjè, n. = orožje, die Baffe(n), C., ogr.-Valj. (Rad); meč ali drugo rožje, Rec.; rôžje, Levst. (Zb. sp.).

rožka, f. 1) bie Schlieffrucht, Jan., Cig. (T.), Tuš. (B.); - 2) kravje ime: krava z velikima rogoma, Cig.; — 3) ovčje ime, Ist.-Erj. (Torb.).

rožkati, am, vb. impf. trallern, Dol.-Cig. rožlîn, m. bie Rajepappel (althaea rosea), Cig.,

Medv. (Rok.).

rožljálo, n. das Rlirrzeug, Cig. rožljánec, nca, m. bie Ruhlette, Dol.-Cig. rožljanje, n. bas Getlirr, bas Geraffel (g. B.

von Baffen, Retten).

rožljáti, am, vb. impf. flirren, raffeln; sablje, verige rožljajo; s sabljami, z verigami r.; – prim. rožiti iz nem. raujchen (?).

rožmarin, m. der Rosmarin (rosmarinus officinalis).

rožmarinec, nca, m. ber Rosmarinapfel, Cig., Jan., C.

rožmarinov, adj. Rošmarin-. rožmarinovec, vca, m. 1) ber Rosmarinapfel, Jan.; — 2) ber Rosmaringeift, Cig.

1. rožnát, áta, adj. hornig, C. 2. rožnat, adj. 1) rofig, rofenreich, blumenreich, Mur., Cig., Jan.; - 2) tofensarben, rosa, Cig., Jan., Žnid., Dol.

3. rožnat, áta, adj. bewoffnet, C., ogr.-Mik. i. roznica, f. i) bas horn ale Blasinftrument, Cig., Jan.; — bie Binle, Jarn. - M., Mur.-Cig.; - bie Scholmei, Mur., Jan., Valj. (Rad); bie Bodpfeife, Cig.; -2) rožníca = kost, na katero je nasajen rog, ber Stirnzapjen, Vrt., Bolc-Erj. (Torb.); — 3) rožnice, daš Beichläge ber Beugabelgaden, Notr.

2. rožnica, f. roznice, die Rofenblutter (rosiflorae), Cig. (T.), Tuš. (R.).

1. rožník, m. = roženica 3), ber Dachsparren, C., BlKr.

2. rôžnik, m 1) ber Rosenstrauch, Npes.-M.; — 2) der Blumentopf, (rożnik) M., Rib.; — - 3) ber Monat Juni, Cig., Jan., nk.

rožnína, f. i) die Hornsubstanz, Cig.; — 2) die Hornabsalle, Z., Burg. (Rok.).
rožnják, m. der Rosengarten, Cig. rožnobojen, jna, adj. rojenfarben, Jan.

rožnopfsten, stna, adj. rojenfingerig, Cig. roznost, f. die Abicheulichteit, die Schandlichteit, C.; - prim. 4. rožen.

rožnovica, f. = neko jabolko, Valj. (Rad). rs, m. ein Ochsenname, Mik.; pogl. rus.

it, fra, m. die Spige: 3. B. die Spige des Meffers, des Schwertes, Habd. - Mik.; die Felienspige, die Spige eines Berges, ber Gipfel, Cig., Jan., Mik.; — zemeljski r., die Landspipe, bas Cap, Cig. (T.), Jes.; — prvi rt (pri ladji), ber Schiffsichnabel, zadnji rt, bas Schiffshintertheil, Meg.

rtac, m. bas Locheisen, ber Stecher, M.

rtâłec, łca, m. = rilec, C.

ftast, adj. spisig, C., nk.; rtasti lok, ber Spisbogen (arch.), Cig. (T.).

rtic, ica, m. dem. rt; ber Gipfel, ber Sugel, Meg., Cig., Hal.-C.

rtiče, f. pl. = kratke sani za rudo, Kor.; -= dvojne kratke sani pri enem vozilu, Gor.; - nam. rtiči :

rud, m. = rudo, die Deichsel, ogr. Valj. (Rad).

Blut, Zora; - prim. hs. rud, rothlich.

rud, ruda, adj. toth, braun, C.; ruda kri, rothes .

rtina, f. 1) eine große Bergipibe, Cig.; -2) bie Sugelflache, C. rtinjak, m. ber Sügelbewohner, C. rubad, f. bie Majern, Kras-Mik.; (=pl. rubadi, Cig., Jan.); — eine Art Friefelausschlag, (rbad) Notr.-SIN. rubadljiv, íva, adj. mit Majern behaftet, Cig., Kras-Mik. rúbati, am, vb. impf. 1) = rubiti, Jan., C., Gor.-Levst.(Rok.); - 2) plunbern, C. rubec, bca, m. ber Pfanber, Burg. (Rok.). rubescina, f. 1) bie als gerichtliches Pfanb genommene Sache, Dict., Cig., Jan., Burg. (Rok.); oznanjevavec kriči o cesti, davkih in rubeščini, Jurč.; — 2) bas Pfandungsgelo, Cig. rubestvo, n. bie Bfanbung, C. rubet, m. 1) bie Pfandung, V. - Cig., Jan., Tolm.; - 2) bie gepfanbete Sache, M.; -3) bet Bfanber, C.; - tudi: rubez, eza, Gor. rubezen, žni, f. 1) die Bfandung, Cig., M., Kr.; — 2) das Gepfandete: živa r., fressendes Pfand, Cig. rubežen, žna, adj. Bfanbunge., Cig., Jan. rubęženski, adj. Pjanbungs, nk. rubezina, f. bie gepfandete Sache, Cig., Jan. rubernik, m. ber Bfander, ber Erecutor, Cig., M., Gor. rubežnína, f. bas Pfanbungegelb, Cig., C. rubiten, ina, adj. bie Bfanbung beireffenb: rubilna izkaznica, ber Executionsausweis, Levst. (Nauk). rubilo, n. die Pfandung, Cig., Jan., nk. rubin, m. rdec dragi kamen, ber Rubin. rubinar, rja, m. ber Rubinapfel, Cig. rubinast, adj. rubinfarben, Cig. rubinov, adj. Rubin : rubinovo steklo, rubinova kislina, Cig. (T.). rubiti, im, vb. impf. pfauben; r. koga; - r. živino; - prim. stvn. roub, slov rop, Mik. rubivec, vca, m. ber Bfanber, Cig., Jan. rubivka, f. die Bfanberin, Cig. rubljenje, n. das Pfanben. rubljiv, íva, adj. = zaruben, pföndbar, Cig., Jan. rübnica, f. die Pfanderin, Cig. rübnik, m. der Pfander, Cig. rubnina, f. die Pfandungstage, Jan. rubováti, ûjem, vb. impf. = rubiti, C. rubrika, f. razpredelek, die Rubrif. rūbščina, f. bas Bfand, C. rucek, cka, m. ein entfornter Maistolben, C., νζhŠt. rucelj, cija, m. = rocelj, die Haubhabe an der Beberlabe, V.-Cig., Jan.; - = kratko držalo na koncu kosišča, Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.), ruca, f. ber Baunring, Savinska dol.; - prim. roča. rucati, im, vb. impf. brullen, Cig., C., kajk .-Valj. (Rad), vzh St.; - grungen, C. rucek, cka, m. ein Ochsenname, Polj. ruciti, rūcim, vb. pf. stoßen. C.; Kresnik z močnim čelom ruči v črnega bika, Npr.-Kres; --- prim. rukniti.

ruda, f. 1) bas Erg; Zelezna r., bas Gifeners; rudo kopati, Erze banen ; - 2) die Erzgrube, Mur.; - ber Steinbruch, Mur., C., St. Peter pri Mariboru-Kres. rudar, ria, m. der Erzgraber, ber Bergarbeiter, ber Berginappe; - tudi: rudar. rudarček, čka, m. dem. rudar; ein fleiner Berginappe, Cig. rudariti, arim, vb. impf. Erggraber fein, Cig., Jan. rudarjenje, n. ber Bergbaubetrieb, Cig., Jan. rudarnina, f. bie Bergivertefteuer, Cig. rudárski, adj. Bergmanns-, bergmannifch, montanistist, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); rudarsko društvo, bie Gewertschaft, Cig. (T.); r. zakon, bas Berggefes, Levst. (Nauk). rudarskosoden, dna, adj. berggerichtlich, Cig., Jan. rudarstven, ena, adj. Bergbaue: rudarstveno znanstvo, Cig.; rudarstveno oblastvo, bie Bergbehörde, DZ. rudarstvo, n. ber Bergbau, bas Bergwefen, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk. rúdast, adj. erzartig, Cig.; — erzfarben, Cig. rudèč, écs, adj., pogl. rdeč. ruden, dna, adj. Erge, Minerale, Cig., Jan.; - erzhaltig: rûdna žila, die Erzaber, Cig., Jan., Cig. (T.); rudna kopel, bas Mineralbab, Cig. (T.). rudi, adv. immermährend, Rez.-Baud. rudica, f. dem. ruda; bas Erachen. rudilo, n. bas Berergungemittel, V.-Cig. rudisce, n. bas Erzlager, Jan. ruditi, im, vb. impf. 1) verergen, metallifieren, Cig.; - 2) = rdečiti, rothen, Jurč.; r. se, sich röthen: svetloba se je rudila na zidu, Glas. rūdnat, adj. erzhaltig, Cig., Jan., nk. rudnica, f. 1) bas Mineralwaffer, die Mineralquelle, Jan., Cig. (T.), DZ., Jes., Navr. (Let.), Erj. (Min.); - 2) = rudnik, die Erggrube, Jan., M.; - 3) bas Erghaus (bei ben Schmelg. hüiten), Cig. rudnik, m. bie Erggrube, bas Bergwert, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. rudnina, f. bas Rineral, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. rudninar, ria, m. ber Mineralog, Cig. (T.). rudnînarstvo, n. die Mineralogie, Cig., Jan. rudninast, adj. mineralartig, Cig. rudninoznanstvo, n. die Mineralogie, Cig.(T.). rudnînski, adj. mineralifch, Dineral- , Cig., Jan.; rudninsko olje, das Mineralol, (Nauk); rudninska fizika, die Mineral-Bhniit, Cig.(T.).rudnînstvo, n. das Mineralreich, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.rūdniški, adj. Bergwerts, Cig., nk.; rudniško merstvo, die Marticheidelunft, Cig. (T.); rudniški merčin, ber Marticheiber, Cig. (T). rudnják, m. bas Deichselpferb, Cig.; - prim. rudo. rudnost, f. bie Erzhaltigkeit, Cig., Jan.

rúdo, n. bie Deichjel, Habd .- Mik., Jarn., Cig., vzh.St.-SIN. rudoberec, rca, m. ber Ergilauber, Jan. rudokop, kopa, m. ber Erggraber, ber Grubenarbeiter, ber Berginappe, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk.), nk. rudokópen, pna, adj. Bergbau-, Cig.; rudokopna svobodnost, die Bergbaufreiheit, Cig.; rudokopne stvari, Bergbauangelegenheiten, DZ. rudokôpje, n. = rudokopstvo, Cig., Jan. rudokopnja, f. bie Berggrubenarbeit, Jan., Cig. (T.); črteže za rudokopnjo napravljati, DZ. rudokopstvo, n. ber Bergbau, bas Bergwejen, Cig., C., nk. rudonosen, sna, adj. eraführenb, Cig. (T.). rudoprainica, f. bas Erzwaschwert, ber Baich. herb, Cig., Jan. rudoroden, dna, adj. minerogen, Cig. (T). rudorov, rova, m. nam. rov, ber Stollen, Jan. rudosled, sleda, m. bie Schürfung: svobodni r., ber Freischurf, DZ. rudosledba, f. bie Schurfung, Cig. (T.), DZ. rudosledec, dca, m. ber Gdurfer, Jan., LjZv. rudosleden, dna, adj. Schurf-: rudosledna jama, ber Schurf, Cig. (T.). rudoslędina, f. = rudoslednina, DZ. rudoslednica, f. bie Schurferin, Cig. rudoslednik, m. ber Schurfer, Cig. rudoslednina, f. bie Schurfgebur, Cig. rudoslovec, vca, m. ber Ergfundige, ber Detallurg, Cig., Jan. rudosloven, vna, adj. metallurgijch, Jan. rudoslovje, n. bie Erglunde, bie Metallurgie, Cig., Jan. rudoslovski, adj. metallurgifch, Cig. rudotop, topa, m. ber Schmelgofen, Jan. (H.). rudotôpnik, m. = rudotop, Cig. rudovina, f. bie Ergart, Cig., Jan. rudovît, adj. erzhaltig, Cig., Jan.; rudovite kopeli, die Mineralbader, Cig.(T.). rudovitost, f. bie Erzhaltigfeit, Jan. rudozdeinica, f. bas Hüttenwerf, DZ. rudoznanec, nea, m. ber Erglundige, ber Detallurg, Cig., Jan., nk. rudoznānski, adj. metollurgifch, Cig., Jan., nk. rudoznanstvo, n. bie Ergfunde, bie Metallurgie, Cig , Jan., nk. rudožgainica, f. bas Röfthaus in ben Süttenmerfen, Cig. rudožgavec, vca, m. ber Rofter in ben Suttenmerten, Cig. rudstven, strena, adj. Mineral-, mineralifch, rūdstvo, n. = rudninstvo, Cig., Jan. rudúga, f. ime svinji, kajk.-Valj.(Rad). rufljan, m. ber Ruppler, Dict., Mur., Cig , C.; -- prim. bav. ruffian, it. ruffiano, Mik.(Et.). rufijana, f. bie Rupplerin, Cig. rufijančič, m. dem. rufijan; ber Ruppler, Dict. rufljaniti, anim, vb. impf. fuppeln, Dict., Mur., Cig. rufljanka, f. die Rupplerin, Dict., Mur., Cig., rufljanski, adj. Ruppel-, tupplerifch, Cig., M. rufljanstvo, n. bie Ruppelei, Mur., Cig., Valj. (Rad). rúgati se, a se, vb. impf. Z., Zv., pogl. rigati rugóta, f. pogl. rogota. runa, f. 1) bas Leintuch, bef. bas Bettuch, Mur., Cig., Krelj, Vrt., kajk - Valj. (Rad), Dol., vzhSt.; — das Tijchtuch, vzhSt.; — 2) eine Urt Heunet aus Baft, Rib .- M.; prim. rjuha. rūhar, rja, m. ruharji so nevestini svatje, kateri ji "ruho" na njen novi dom pripeljejo, da je med svate razdeli, BlKr.-Let. ruhati, am, vb. impf. rühren, erichüttern, lodern, vzhSt.-C.; r. se, sich brodeln, rieseln, vzhSt.rúhica, f. dem. ruha, Dict. ruhma, f. ein ploglicher Sturm, (fig.) ein Auflauf, ein Tumult, SiGor. rühmati, am, vb. impf. tosen, lärmen, C., Z. runniti, rühnem, vb. pf. einbrechen, C ruho, n. 1) = ruha 1), bas Leintuch, bas Betttuch, C.; - das Tijchtuch, C.; - ubrano r., die Draperic, Cig.(T.); — (pren.) der Dedmantel: lenobo pokrivati z ruhom svetosti, LiZv.; - 2) das Linnenzeug, kajk .- Valj. (Rad). ruj, m. ber Farberbaum, ber Perrudenbaum, ber Gelbholgfumach (rhus cotinus), Cig., Jan., C., Kras-Mik., Tuš.(B.), Štrek. rúja, f. die Schafgarbe (achillea millefolium), Kras-Erj.(Torb.), Strek. rujàv, áva, *adj*. pogl. rjav. rujevina, f. das gelbe Sumachholz, Cig. (T.). rujht, m. gruner Bafferfroich (rana esculenta), Mur., Jan., Erj.(2.). rujhtáč, m. = rujht, Mur., Jan., Danj.-Valj. rûjhtati, am, vb. impf. 🛥 regetati, jóyreien wie die grunen Teichfrofche, Mur, rújhtelj, tlja, m. ≕ rujht, Mur. ruk, m. bie Brunft ber biriche, Mik. rukáč, m. ber Brunfthirsch, Jan. rukalica, f. bas Maßliebchen (bellis perennis), hr. - C., Josch; - prim. avstr. - nem. bas Ruderl, C. rúkanje, n. 1) bos Brüllen, Lašče-Levst. (Rok.); — 2) die Hirschbrunft, Cig. rúkati, kam, čem, vb. impf. brūllen: krave, voli rukajo, Vrt., Lašče - Levst. (M.); jelen ruka, der Siifch ichreit, rohrt, V .- Cig., Lasce-Levst. (M.); - brunften (o jelenu), Cig., Jan., M. rûklja, f. = rutica, die Raute, Strek.; - prim. rukulja. rúkniti, rûknem, vb. pf. einen Rud thun, stoßen; - iz nem. rúkulja, f. ber Genffohl (eruca sativa), St. Peter pri Gorici - Erj. (Torb.); - ber Doppeljame (diplotaxis), Breg(Ist.) - Erj.(Torb.); - bie Rante (sisymbrium officinale), Z., Medv. (Rok.); - iz it., Strek.(Arch.). rula, f. der Gneis (min.), Cig., Jan., Erj. (Rud.)-C., UčT.; - češ.

rúliti, im, vb. impf. brüllen, heulen, Dict., Z., Burg. (Rok.); bik ruli, Z.; burja ruli, Z.; divjaki še zdaj rulijo pod zemljo v jazbini, LjZv.

rum, m. neka žganjica, ber Rum.

rumė, ėta, m. rumenkast vol, Valj. (Rad), Idrija

rumèn, éna, adj. 1) gelb; rumeno listje; rumeno solnce; rumeni lasje, daß Goldhaar, Jan.; — 2) roth, Jan., ogr.-C.; rumena kri, Schönl.

rumon, m. 1) ber Ducaten, C.; — 2) ein rothgelber Ochs, BlKr., Lasce-Levst.(M.).

rumena, f. eine rothgelbe Ruh, Cig., BlKr., Lasce-Levst., Ljub.

rumenco, n. ber Gierbotter, Kor .- Jarn.

ruménče, eta, m. ime rumenemu volu, Vrtov. (Km. k.), Tolm.-Erj.(Torb.).

ruméněek, čka, m. dem. rumenec; 1) neki čmrlj, Ravn.-Cig., Mik.; -2) rumene dlake voliček, BlKr.-Let.

ruménee, nca, m. 1) ber Ducaien, Cig.; Lanovi Slovencem Rumence neso, Vod.(Pes.);

— 2) = rumenjak, ber Eierbotter, C. —
3) ber Citronenfalter, C.; — 4) eine gelbe Dummel, Valj.(Rad); — 5) neko jabolko.
Sv. Duh pri Krškem-Erj.(Torb); — 6) ber Safran, C.; — 7) vrtna evetica: ber Golblad (cheiranthus cheiri), C.

rumének, nka, m. die Ramille (matricaria chamomilla), C.

rumenênje, n. bas Gelbwerben.

rumenéti, ím, vb. impf. gelb werben; grozdje rumeni; jabolka rumenijo.

rumeníca, f. 1) gelbe Erbe, Cig.; — svinčena r., baš Bleigelb, Cig.; — 2) = pisanka, piruh, baš Djiterei, ogr.- C.; — 3) neka breskev, Rihenberk-Erj.(Torb.); — 4) neka zgodnja češpa, C.; — 5) bie Gelbjudit, Jarn., Cig., Gor.; — 6) = cinober, Cig., Jan.

rumeničnica, f. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj.(Torb).

rumenîja, f. neka vinska trta, Vrtov. (Vin.).
rumenîk, m. 1) der Eierbotter, C.; — 2) der Saflor (carthamus), C., Tuš. (B.).

rumenilo, n. 1) die gelbe Farbe, das Gelb, Cig., Jan., DZ.; anilinovo r., das Anilingelb, DZ.;—2) die Röthe: voderno r., Jan.;—die Schminkröthe, Habd - Mik.; — die rothe Schminke, Guts.-Cig.

rumenina, f. das Gelb: kromova r., das Chromgelb, Znid

rumeniti, im, vb. impf. gelb machen; moko v maslu r., bas Mehl braunen, Cig., Dol.; r. jed, eine Speise braunlich werben lassen, Vod. (1zb. sp.); — r. se, gelb werben.

rumenjaca, f. bas Ofterei, C.

rumenják, m. 1) der Eierdotter; — 2) der Ducaten; — 3) der Eitronenfalter (colias rhamni), Erj. (Z.).

rumenjákast, adj. bottergelb, Cig.

rumenje, n. bas Gelb, Cig.

rumėnka, f. 1) rumena krava, Cig., Tolm.-Erj.(Torb.), Lašče-Levst.(M.); -2) neko jabolko, ogr.-C., Koborid-Erj.(Torb.); - neka hruška, Kr.-Vaij.(Rad), Sv. Duh p. Krškem-Erj. (Torb.); — die gelbe Butterbirne, C.; — neka breskev, C.

rumenkast, adj. gelblich; - blonb.

rumenkastorjav, ava, adj. gelblichbraun.

rumenkastozelen, éna, adj. gelblichgrün. rumenklja, f. = rumenkulja, Medv. (Rok.).

rumfinkljast, adj. gelblich, Cig., Mik. rumfinkljat, adj. gelblich, Mur., Cig., Jan.,

rumenkúlja, f. bie Hacquetie (hacquetia epipactis), C.

rumenoglavka, f. = penica, ber Golbwirbel, Cig.

rumenokljun, kljuna, adj. gelbichnabelig, Jan. rumenokljunee, nca, m. ber Golbichnabel, Cig., Jan.

rumenokódrast, adj. blonbgelodt, Cig. rumenolás, lása, adj. golbhaarig, blonb, Jan.,

rumenolasec, sca, m. ber Golbhaarige, ber Bloube, Jan., nk.

rumenolaska, f. bie Golbhaarige, bie Blonbe, Cig., Jan., nk.

rumenomarógast, adj. gelbgefledt, Jan. (H.). rumenopéren, rna, adj. gelbbiditerig, Jan. rumenoprógast, adj. gelbgeftreifl, Cig., Jan.

rumenopîsnat, adj. gelbbriftig, Jan. (H.). rumenordeč, éca, adj. gelbroth, Cig. rumenorêpka, f. ber Gelbichwanz, Cig.

rumenorspka, f. der Gelbschwanz, Cig. rumenorstka, f. der Gelbsteiß, Cig. rumensst, f. das Gelbe, die gelbe Farbe, Cig.

rumenóta, f. = rumenost, Cig. rumenozelèn, éna, adj. gelbgrün, Cig.

rûmpa, f. 1) bet Anollen, bet Anorren (z. B. am Solze), C.; — 2) neka velika hruška, Mur., vzhSt.

rûmpast, adj. Inorrig, C.

 rūna, f. 1) = runo, baš Blieš, Habd,-Mik., Dol.- Cig., Jan., C.; — 2) ovčje ime (ima posebno lepo in mehko volno), Baška dol.-Erj. (Torb.).

2. rūna, f. bie Rune; (rune so starogermanske pismenke).

rûnda, f. eine Art Maute (ruta divaricata), Rodik na Krasu-Erj. (Torb.).

rûndica, f. dem. runda, Prim.-Erj.(Torb.).
rúniti, rûnem, vb. pf. tûden, stoßen, schlagen, C.
rúnja, f. 1) die Haatzotte, Z., BlKr.; — 2) bet Flachewickl, C.; — 3) koruzna latica (panoga), ki ima malo zrnja (tako se utegna imenovati od las, katere ima na sebi), Plužna pri Bolcu-Erj.(Torb); — 4) ein Ausichlag im Gesich, Cig.; — pl. runje, die Blattern, Banjščice, Tolm. Erj.(Torb.); — 5) pl. runje, eine Art Gauchheil (anagallis), Cig.

rúnjast, adj. zottig, zerzaust, Habd. - Mik.; r. človek, r. pes, BlKr.

runjat, áta, adj. = kosmat, C.

rúnjav, adj. 1) zottig, zerzaust, Z.; r. človek, r. pes, BlKr.; — rauh: r. papir, Jan.; — 2) narbig im Gesicht, M., Z.

rúnjavec, vca, m. = razkuštran fantič, BiKr. rúno, n. baš Blieš, Cig., Jan., Senožeče-Erj. (Torb.), nk. runolas, lása, adj. plieshagrig, Erj.(Som.). runski, adj. Hunen., Cig., Jan.; runsko pismo,

die Runenschrift, Cig. (T.).

1. rúpa, f. 1) die Erdhöhle, bas Erdloch, Cig., Jan.; (bef. von ben Karfthohlen, Notr.); 2) eine Boffergrube, Cig., Jan.; jama, v katero ponicuje kak potok, Mik., Lašče-Erj. (Torb.); eine von reigendem Baffer gebildete Brube, C.; - bie Grube übhpt., vzh.St., jvzhŠt., BlKr.; visoko v gori v črni rupi leži še umazan sneg, Glas.; - 3) bie Cifterne, Mur., Cig., Jan., Met., Dalm. - Valj. (Rad), Vrt.; = suha r., C.; mene, vir žive vode, so zapustili, izsekali so rupe, luknjate rupe, ki vode ne drže, Ravn.; - 4) baš Reffelthal, Cig. (T.); - bie Mulbe, Cig., Jan., Jes.; — 5) zatilna rupa, bas Hinter-hauptloch, Erj. (Som.); — 6) die Kennung im Pferbezahn, Cig. 2. rúpa, f. 1) das Rasenstüd, C.; — 2) rupe

= šota, ber Torf: pozigati in rezati rupe, Levst. (Močv.); — 3) neki plevel z dolgimi koreninami, C.; = huda r., Z.

t. rupáča, f. bie Bergichlucht, C.; — bas Loch, die Grube, vzhŠt.; — prim. 1. rupa. 2. rupáča, f. ber Fels, Meg., ogr.-C.; — prim.

lat. rupes, Mik.(Et.).

rupast, adj. 1) voll Gruben: rupasta pot, C., Vrt.; - 2) mulbenformig, Cig.

rupec, eca, adj. = ripec, gerothet (von einer Entgundung, von Schamrothe u. bgl.); rupeča rana, Dol.-Cig.; rupeča oteklost, Dict.; njih obličja bodo rupeča kakor plamen, Dalm.

rupečína, f. bie Entgundungeröthe, Dict. rupečôst, f_i = rupečina, Dict.

rūpnik, m. = brezno na močvirju, Dol.-Kres. rûs, m. = rus vol, Rib.-Mik., C.; - prim. irs, rs.

rūs, rūsa, adj. 1) roth, Alas., Strek ; brauntoth, Cig , Jan., Erj. (Som.), Ip., Goriška ok.-Kras-Erj.(Torb.); "zwischen broun und blond (meist von Haaren)", Zilj.-Jarn.(Rok); Meni , Zilj.-Jarn.(Rok); Meni nič za tebe ni, Ki imaš ruso ("roso") glavo, Npes.-K.; ruso vince, Prip.-Mik.; konj, die Stechpalme (ilex aquifolium), Stara Gora (pri Gorici) - Erj. (Torb.); (prim. furl. rusecon, Strek. [Arch.]); - pon ber Sonne gebraunt, M., Z.; ruse roke, Zilj. - Jarn. (Rok.); — 2) gelb, C., Rez.-Mik., Baud.; prim. lat. russus, Mik.(Et.).

I. rusa, f. i) rusa krava, C., Strek.; ("rsa*), Bohinj(Gor.)-Mik.; - 2) bie Birthenne, C.

2. rusa, f. bajeslovno bitje: o pustu vodijo ob Ščavnici šemo konju podobno (Belo Ruso vodimo, Konjem srečo prosimo), Pjk. (Crt. 212); — o pustu "ruso" kozje podobe od hiše do hiše jezdijo, C.

3. rusa, f. ber Bartweigen, vzh.St.-C.; - prim. ruse.

rusák, m. ber Blonde, C.

rusâle, f. pl. = risale, ogr.-C.

rusalščak, m. ber Bfingfimonat, ogr. - Valj. (Rad).

rúsana, f. govedje ime, Tolm.-Erj.(Torb.).

1. rusast, adj. gebraunt, M., Z.; - fucheroth, Cig.; - von rothlichem Saar, Zilj. - Jarn. (Rok.).

2. rusast, adj. mit einem Schnurrbart verfeben,

ruso, f. pl. ber Schnurrbart, St.

rusec, sca, m. 1) ber Rothtopf, Cig., Jan., Sol., Bes.; - 2) = rdeče živinče moškega spola, Cig.; - = rjavi mravinec, Ko-borid - Erj. (Torb.), Tolm.; - vsul mu je ruscev za glavo - er hat ihm einen Floh ins Dhr gefest, er machte ihm bie Solle beiß, Koborid-Erj. (Torb.); - 3) neka vinska trta, Volce(Tolm.)-Erj.(Torb.); - 4) die Moorhirle (sorghum vulgare), Strek.

rusen, sna, adj. rusni petelin, ber Auerhahn, Jarn.; = rusni kokot, Mur.-Cig.; rusna kokoš, die Auerhenne, Cig.; - prim. rus. rusetînka, f. neka hruška, Mariborska ok.-

Erj.(Torb.).

rusica, f. 1) = rdeča mravlja, Cig., Jan., C., Mik., Gor.; rdeckastorumena r., bie röthlichgelbe Gartenameise (myrmica rubra), Erj. (Ž.); rúsica, Rez.-Baud; - 2) die Bilrfelnatter, C.; — 3) rúsica, neko jabolko. Volče (Tolm.)-Erj.(Torb.); — rúsica, neka hruška, Tolm.-Erj.(Torb.).

rusikonjevina, f. — rusi koni, die Stechpalme (ilex aquifolium). Stara Gora pri Gorici-

Erj.(Torb.); — prim. rus 1).

rusîn, m. rus vol, Cig., C., Rib.-Mik., Vrt.; hej, rusin, od sebe! Zv.

rusina, f. bie gelbe Farbe, ogr.-C.

rusiti, im, vb. impf. rothbraun farben, braunen, M.; r. se, braun werden, C., Zilj. - Jarn. (Rok.).

rūska, f. 1) rusa krava; bie Fuchsstute, Gor.; - kozje ime, Krn - Erj. (Torb.); — ovčje ime, Erj. (Torb.); - 2) rdečkasta mravlja, Cig., Jan., Gor., Notr.; - 3) bie Schleihe (tinca vulgaris), Ip.-Erj.(Torb.): — 4) neka hruška, Sebrelje(Goris.)-Erj.(Torb.); - bie Erbbeere. Alas.; - 5) pl. ruske, die Majern, Polj., Idrija; -ein abnlicher Ausichlag: bie Rotheln. Cig.; bie Schafblattern, Gor.

rustja, f. 1) eine Getreibeart, dem Beigen āhnlich, Štrek.; (prim. 3. rusa); -2) neka riba v Krki, Kostanjevica(Dol.)-Erj.(Torb.).

rusljati, am, vb. impf. schreien, frachen, ogr .-C.; (o kavranu) ogr - Valj. (Rad).

rusoglàv, gláva, adj. rothföpfig, Jan. rusokrit, krila, adj. rothflügelig, C. rusolàs, lasa, adj. = rusih las, Cig.

rusovina, f. svincena r., ber Mennig, DZ. rusúlja, f. rusa krava, Zilj. - Jarn. (Rok.), Z.

rūs, m. die Zwergfiefer (pinus mughus), M., Z., C.; - prim. furl. russe = pinus mughus in pinus pumilio, Strek.(Arch.).

1. rusa, f. ber Rafen, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Gor., Dol.; ruše rezati, Dol. 2. rúša, f. = ruš, V.-Cig., Jan.

3. ruša, f. bie Rrate, nav. pl. ruše = garje, Bolc, Staro Sedlo-Erj (Torb.); - prim. furl. russar = garati, fragen. rusar, rja, m. ber Rafenstecher, Cig.

CACHEROL

rúšast, adj. rafig, C.

rūšav, adj. = garjav, frātig, C., Bolc, Staro Sedlo-Ērj.(Torb.); — prim. 3. ruša.

ruselj, šlia, m. 1) der Erdstecher (ein Wertzeng), Z.; — 2) die Geschirrtrape, Jarn.
rusenje, n. 1) das Perstören, Cig.; — 2) das

Rajenftechen, M.

rúšenski, adj. rušensko platno, feine Leins wand = tenčica, ogr.-C.; — prim. ruho. rúšev, adj. Krummholzs, Zwergfiefers, Z.; ruševo olje, Jan.

rúsevec, vca, m. 1) der Birshahn (tetrao tetrix), Cig., Jan., M., Erj.(Ž.), Gor.; — 2) = ruš, die Zwerglieser, der Krunumholzbaum, C.; — 3) = pljuvanec, die Alpenrose, der Almrausch (rhododendron), Jesenice (Gor.).
1. rúsevina, f. coll. der Rasen, C., Z.

2. rúševina, f. das Zwergtieferholz, das Rrumm-

holz, Jan.

rúševje, n. coll. 1) bas Zwerglieferholz, bas Arummholz (pinus mughus), Snežnik(Notr.)-M., Nov.; — 2) = ruševec 3), ber Alpenrosenstrauch (rhododendron), Zv.; = prim. ruš.

rusevka, f. die Birthenne, Cig.

rusiten, ina, adj. zerftorend, Jan. (H.).

rušilo, n. der Schürhaten, Guts.-Cig., Mur. rúsina, f. das Rajenstüd: rusine rezati, Rasen stechen, Cig.: — der Rasen: pod rusino iti — ins Gras beißen, Cig.

rusinar, rja, m. ber Rasenstecher, Cig.

rúšinat, adj. rafig, Cig., Jan., C.

rusitelj, m. ber Berftorer, Jan ; - r. miru, ber Friebensftorer, Sol.

rusitev, tve, f. bie Berftorung, nk.; - bie

Störung, Jan.

rusiti, rūsim, vb. impf. 1) erschüttern, umwerfen, Cig., C.; — niederreißen, Cig., Jan.; r.
se, einstützen, Jan.; — red r., die Ordnung
verleßen, Jan., nk.; — 2) aussodern, Sol.,
C.; — schüren, Guts.; — 3) Rasen ausstechen,
Guts., Jarn., Cig, Mur.: — celino r., C.;
— 4) reibend reinigen: kotel r., Zilj.-Jarn.
(Rok.); posodo r., das Geschirr ausreiben,
Jarn., M.

rušīvec, vca, m. ber Zerstörer, Cig., Jan. rūšje, n. coll. die Zwergsieser, das Arumm-holz (pinus mughus), Cig., Jan., Svet.(Rok.), Nov.

rušljiv, íva, adj. zerbrechlich, műrbe: kamenje je rušljivo, Cig.

rūšnat, adj. = rušinat, Jan.(H.).

rušt, rušta, m. = oder, baš Gerüst; - iz nem. rūt, m. Jan.(H.), pogl. rovt.

1. rúta, f. das Tuch, das Tüchel; bef. das Kopfoder das Halstüchel; ruto na glavo dejati; ruto si privezati; — žimnata r., das Haartuch, das Beutelsieb (in den Mühlen), V.-Cig., Jan.

2. rúta, f. bie Haute (ruta), Cig., Jan., M.; - prim. stvn. rūta, lat. ruta, Mik. (Et.).

rutanica, f. eine Art Houe, St.-Mur., Cig.; bie Kreuzhade, C.

rute, f. pl. = rake, ber Mühlgang, Cig.

ruten, tna, adj. Manten, Cig.; rutna voda, rutno olie, Cig.

rúti, rújem, vb. impf. — rvati, Jan., Ben.-Kl. 1. rútica, f. dem. 1. ruta; das Tüchelchen.

 rútica, f. dem. 2. ruta; bie Raute (ruta), Cig., Tuś.(B.); gorje vam, ki desetinite rutico! Trub., Jap.(Sv. p.); vinska r., bie Beinraute, bie Gartenraute (ruta graveolens), Cig. rútlöen, čna, adj. Rauten-, Cig.

rutiti, im, vb. impf. = retiti, berlegen, BlKr .-

ruž, î, f. = ruzina, die Schlaue, Cig., Jan. ružitnica, f. die Rutucuzentfornungsmafchine, Cig.

rutina, f. die grune Russichale, die Schlane, Cig., Jan., Dol.; - rutine, leere Hiljen bon Hulfenfrüchten, Dol.

ruzinje, n. coll. = ruzine, grune Rufsichalen,

Cig., Jan.; - leere Sulfen, Z.

rúžiti, rūžim, vb. impf. aušhülfen, schālen: fizol, grah r.; zelene orehe r., Cig., Jan., Dol.; grah se ruži, die Erbsen rühren sich auß, Cig.; — entsoren: koruzo r., Cig., Lašče-Erj. (Torb.), jvzhšt., BlKr.;—korenje r. — blato s korenja strgati, Celjska ok.-Trst. (Let.); — r. koga, jemanden außziehen (fig.), Zv.; — prim. žuriti.

rváč, m. 1) der Flachs-, Hanfrauser, (rov-) C., Z.; — 2) der Balger, der Rauser, C.; (ro-

vač) Cig.

rváča, f. i) = snop zrelega in izrvanega lanu ali konopeli, bie Hachde ober Hanfgarbe, Z., Lašče-Erj. (Torb.), Dol.; — 2) nizka in zajetna ženska (šaljivo), Lašče-Erj. (Torb.).

rváčast, adj. einer Hanf- o. Flachsgarbe ähnlich: rvačasta ženska — nizka in zajetna ženska (šaljivo), Lašče-Erj.(Torb.).

rvalo, n. = kramp, bie Spighaue, Habd .- Mik.,

rvan, ana, m. ber Raufbolb, Cig., Jan., Gor.-M., Vod. (Izb. sp.).

rvánast, adj. rauffüchtig, Gor.-M.

rvánica, f. 1) = zel s korenikami izrvana, C.; - 2) = rvača 1), Notr.

rvanje, n. 1) bas Ausraufen; — 2) bas Raufen, bie Balgerei; — bas Streiten.

rvanka, f. bie Rauserei, Dict., Lasce-Levst. (Rok.), SIGor.-C.; - ber Zwist, Jarn., Cig., Met.

rvânkati se, am se, vb. impf. zanten, streiten, C. rvár, rja, m. ber Raufbold, C.

rváti, rújem, vb. impf. 1) (mit ber Wurzel)
ausreißen, raufen; konoplie, lan r.; Lase si
črne ruje, Preš.; — 2) r. se, raufen, fich
balgen; otroci se rujejo, Dol.; s smrtjo se
r., Krelj; — ftreiten, zanten; tudi se za to,
kateri bi imel prvi biti, nemata rvati, Krelj;
— 3) r. se (rovati se) — pojati se (o kobili),
Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.);—praes. rvám,
Dol.; fjem, Gor., jvzhŠt.; tudi: rúvam, Valj.
(Rad); rvèm, Jan., Mik., Valj.(Rad).

rvavec, vca, m. 1) ber Austeißer, ber Maufer, Cig.; — 2) ber Maufbold, Cig., Jan. rvaven, vna, adj. rauffüchtig, Cig.; — zänfisch,

Hip.(Orb.).

rvavka, f. die Rauferin, Cig., M. rvávnost, f. die Rauffucht, Cig. rvavt, m. ber Raufbolb, (rov-) Jan. rvisco, n. ber Tummelplat, C. rvljiv, íva, adj. rauffúchtig, C. rzanje, n. bas Biebern, M. rzáti, rzâm, fžem, vb. impf. wiehern, Cig., Jan., Mik.; Konj'či v štal'ci že rzajo ("razajo"), Npes.-Schein. rzetanje, n. das Biebern, (rzatanje) Meg .-Mik. rzetáti, etâm, áčem, vb. impf. wiehern, (rzatati) Jan., Mik.; - prim. rezetati. rzgáti, am, vo. impf. wiehern: Po konjski rzga, Vod.(Pes.). rzgetáti, etâm, áčem (éčem), vb. impf. = rezgetati, wiehern, Meg., C., Mik. 22, î, f. ber Roggen.

ržada, f. = zmesno žito, pol pšenice, pol rži ("-ada" je laško obrazilo), Podkrnci-Erj. (Torb.); - pogl. soržica. tzadec, dca, m. ber hornflee (lotus corniculatus), Bodref(nad Kanalom)-Erj.(Torb.). rzela, f. ein eiferner Bebel gum Steinbrechen, Kr. - Valj. (Rad). ržen, adj. aus Roggen, Roggen-; ržen kruh, ržena moka; rženi cvet = junij, Vod.(Pes); (ržni cvet, Mur.). rženíca, f. 1) das Roggenstroh; - 2) C., pogl. hrzenica, rženják, m. das Roggenbrot, Mur., Cig., Jan., C., Vrt., vzhSt.-Pjk. (Črt.). rženka, f. bas Bittergras (briza media), Cig., Tuš.(R.), C. ržišče, n. bas Roggenfelb nach ber Ernte.

ržúlja, f. = stoklasa, bie Trespe (bromus),

S.

ogr.-C.

t. s, (pred samoglasniki in zvenečimi soglasniki z, pred s, z, š, ž tudi se, pred nj tudi ž), I. praep. A) c. gen. 1) na vprašanje: odkod? tam, kjer bi na vprašanje: kje? stal predlog "na" z lokalom: pon -herab, non: s konja pasti, z mize vleči; se strehe zmetati sneg; vse je teklo ž njega (z njega), (ber Schweiß) rann von ihm berab; tresk je udaril z neba; s postelje vzeti rjuhe; z one strani se pripeljati, bon jener Seite ber gefahren tommen; Majar'ca pride z vode, Npes .- Vray; s Koroškega, aus Rarnten (prim. na Koroškem, in Rarnten); z Dunaja priti, bon Bien fommen (prim. na Dunaju); pred prislovi: z daleč, von ferne (tudi: zdaleč); s tod = odtod (tudi: stod), C_{\cdot} ; -2) v časnem pomenu: s konca, s prvega, anfänglich; z mladega, von Jugend an; -3) znači vzrok: s tega, daher, deshalb: s tega so hudo ime pri Judih imeli, Krelj; s tega je zbolel, Levst. (Rok.); s prav važnih vzrokov, DZ.; (prim. iz); — 4) način: z vedine, größtentheils, C., nk.; z lahka, auf eine leichte Beise (nav. zlahka), z lepa (zlepa), auf gutlichem Bege; s kratka (skratka), furgum, Jan., nk.; - (mnogokrat se meša s predlogom "iz", od katerega dostikrat ga ni moči več ločiti, Mik. IV. 529., 570); - B) c. acc. 1) (redkokedaj) znači kraj, kjer je kaj: s konec mesteca je bila stena, Ravn.-Mik.; - 2) nam. raz c. acc.: z mizo pasti, z Belo, z Visoko priti, Gor.-Mik.; — s pridigo pozvoni, kadar duhovnik raz pridižnico stopa, Breznica (Gor.); - II. praef. znači, da se kaj s česa, od zgoraj doli premika: seno z voza zmetati; s konja sesesti, voni Bferbe herabsteigen, Mik.; sneti klobuk z glave, s klina.

 s, (pred samoglasniki in zvenečimi soglasniki z, pred s, z, š, ž tudi sè, pred nj tudi ž) I. praep. c. instr. znači 1) družbo, združbo, skupnost: mit; potovati s kom; kdor se z volkovi pajdaši, primoran je ž njimi tuliti, Mik.; pogovarjati se, tepsti se s kom; - ko bi jaz bil s tabo, wenn ich an beiner Stelle mare; s - vred, fammt: lase s kožo vred z glave potegniti; umorili so mater z detetom vred; - 2) čas, s katerim se vjema kako dejanje: mit; pridna gospodinja je s prvim svitom na nogah (mit Zagešanbrud), Mik.; s solncem vstajati, Dol., jνζhSt.; — 3) znači, kar kdo ima pri sebi, na sebi: mit; z jednim očesom iti v božje kraljevstvo; s praznimi rokami priti; s puško čakati koga; z vinom grem, ich führe Bein; videl je nož, pa je šel ž njim (nahm baš Meffer mit); - s tem namenom, in biefer Absicht; - 4) nacin: mit; z velikim veseljem kaj storiti; s strahom pogledati kam; s krepkim glasom zakričati; --- 5) sredstvo, pripomoček: mit; s kolom udariti koga; igrati se s prstanom; lepo ravnati s kom; - 6) znači to, glede na kar se kaj izreka: an; Salomon je veči postal z blagom in z modrostjo, kakor vsi kralji, Dalm.; bogat z žitom, Met.; - 7) nam. starega instrumentala brez predloga: naj eto kamenje s kruhom postane, ogr.-Mik.; — II. praef. 1) znači raznotero združbo več predmetov po dejanju, izraženem z glagolom: zbrati, zvezati, sprijeti se; — 2) dela iz nedovršnih glagolov dovršne: zgniti, snesti.

s-nam. vz- (pred nemimi soglasniki), I. praep.
 (le kot del v prislovih): spet (nam. vzpet);
 II. praef. = vz-: stegniti, zbuditi, splezati na drevo.

(8), stsl. sb, pron. le nekatere oblike tega zaimena se še rabijo: do sega malu, Skal.Mik.; sega sveta, Krelj-Mik.; na sem svetu,
Krelj-Mik.; do, od se dobe, Habd.-Mik.;

od sega dne, ogr -C.; po sem životu, nach biesem Leben ("po zym sywoty"), rok. iz 15. stol.-Mik.; v se noči, ogr.-C.; o si dobi (osidobi), BlKr. - Mik.; do sih čas, do sih pot, do sih krat, = dosihmal, C.; do seh (sih) dob, do seh(sih) mal, od seh(sih) mal, po seh(sih) mal, (nav. skupaj pisano).

1. sa, adv. = sem: sa in ta = sem in tja, sà-le = sem-le, Rož.-Kres, Ben.-Kl.

2. sa, adv. = saj, Ben.-Kl.

sabeljn, elina, adj. = sabeljski, Cig., Jan.

sabeljski, adj. Gabel, Jan. (H.). sabîn, m. goveje ime, Tolm.-Erj. (Torb.).

sablja, f. i) ber Gabel: bridka s.; - iz nem.? ("ein weitverbreitetes Bort unficheren Urfprunge", Mik.); - 2) bie Schwertlilie (iris germanica), Črniče pod Čavnom-Erj. (Torb.). sabljac, m. ber Gabelfechter, Jan. (H.).

sablják, m. 1) ber Gabelmann, Jan. (H.); -2) ber gemeine Schwertfifch (xiphias gladius), Erj. (Z.).

sabijanica, f. sabijanice, Schwerteln (ensatae), Cig. (T.), Tuš. (R.).

sabljanje, n. bas Befabel, Cig.

sabljar, rja, m. ber Gabelmacher, Dict.

sabljarica, f. bie Gabelheufchrede, Cig.

sabljarka, f. neka ptica: ber Gabelichnabler (recurvirostra), Erj. (Z.).

säbljast, adj. fåbelförmig.

1. sabljati, am, vb. impf. mit dem Gabel niedermachen, Cig.; - terica lan sablia (= tere), Slom.-C.

2. sabljáti, am, vb. impf. 1) gierig u. jonaufend fressen, C., Z., Dol.;—2) hastig sprechen, chwägen, Z., Ig (Dol.); — prim. sobotati. sabljekljunec, nca, m. = sabljarka, ber Gabel-

ichnäbler, Cig. sabljenog, noga, m. ein fabelfüßiges Pferb, $V_{\cdot \cdot}$ -Cig.

sabljica, f. dem. sablja; 1) das Gabelchen;

- 2) die Schwertlilie (iris), Cig. saból, m = krojač, ogr - Valj.(Rad): -iz madž.sabolek, ika, m. dem. sabol; bas Schneiberlein, ogr.-Valj.(Rad).

sabóta, f., Dict., Mur., Cig., Jan.; pogl. so-

sabotnik, m. 🛥 konec vasi stanujoč vaščan, GBrda.

sabra, f.=sodra 1), GBrda;-prim. it. sabbia, pesek (?).

sač, m. ber Sarn: slano je kakor sač, Blc .-C.;—pasji sač = štrkavec, Blc.-C.;—prim. sc-ati.

sačar, rja, m. = velik sak, v katerem se ribe hranijo, vzh St.-C.

sačec, čca, m. dem. sak; = saček, Valj. (Rad). sacek, cka, m. dem. sak; ein fleiner Samen. Cig.

1. sačina, f. der Bobenjah, (sačna) Strek.; prim. sačiti,

2. sacina, f. bas Reggarn, Z.

sacisce, n. der Ort, wo bas Baffer burchichlägt, Cig., Blc.-C.; prim. saciti.

sáčiti, im. vb. impf. 1) = s sakom ribe loviti (v motni vodi), Kostanjevica-Erj.(Torb.);

– übhpt. fangen, Jan.; z železnimi grebeni polhe sačijo, Slc.; -2) = gosto vino precejati skozi vrečo, v kateri ostanejo drožje, lp., Kras-Erj. (Torb.); - 3) (intr.) hins burchbringen, durchichlagen: mokrota skoz papir saci, Blc.-C., Z.

sacnica, f. vom Belager abgezogener, fil-

trierter Bein, Vrtov. (Vin.), Blc.-C.

sad, sada, sadû, m. 1) bie Frucht; drevo se po sadu spoznava, Ravn.-Mik.; kako pravite le temu sadu? Mur.; - telesni sad, bie Leibesbilrbe, Cig.; — (pren.) ali je to sad mojega prizadevanja? sad prave vere; - 2) = sadet, ber Anfat (g. B. von Baumen), C.; die Blantage, Cig.(T).

sáda, adv. = zdaj, sedaj, Habd.-Mik., Ben.-Kl. sadaj, adv., Alas., Boh., Dict. i. dr., pogl.

sedaj, zdaj.

sadar, ria, m. 1) ber Obsthanbler, Mur.-Cig.; pogl. sadjar; - 2) ber Blantagenbesiger, Cig.(T.)

sadārstvo, n. = sadjarstvo, LjZv.

sadba, f. = sajenje, die Bflanzung, Nov. sadec, dca, m. dem. sad; = sadek, Danj. (Posv. p.).

sådek, dka, m. dem. sad; bas Früchtchen.

saden, dna, adj. 1) Fruchte; sadni popek, bie Fruchtfnospe, Cig.; - 2) Obst.: sadno drevje, Obstbaume; sadni ocet, der Obstessig; — 3) saden, obstreich, Jan.; sadno leto, ein Obstjohr, V.-Cig.

sadestvo, n. bie Geppflangen, C.

sadez, m. das Gepflanzte, der Segling; — der Reusat; zelni s., die Krautpflanzen, Dict., Cig.; pl. sadezi, die Reuanlage (z. B. in einem Weingarten), jvzh.St.; — die Frucht pflanze, Mur., Cig.; — die Fruchtart, Cig. sadezina, f. bie neue Anlage, ber Reufat, C. sadetnik, m. ber Pflanggarten, die Pflangichule, Jan, Nov.

sadicje, n. coll. = sadike, Geglinge, C.; der Bflanggarten, Cig.

sadičnik, m. ber Pflanggarten, Cig.

sadika, f. die Seppflanze, das Sepreis, ber Sepling, Mur., Cig., Jan., DZ.; sadike in korenine se pokopajo po vrtu, Ravn. (Abc.). sadiinica, f. bie Bflangichule, Jan., DZ.; bie Dbitbaumidule, Cig., Jan.

sadilo, n. bas Pflangen, bas Gegen (g. B. ber

Kartoffeln), Z., Nov.-C.

sadisco, n. bie Pflangftatte, bie Bflangicule, Cig., Jan., Sol., DZ; gozdarsko s., bie Waldbaumpflanzichule, Nov.; trtno s., die Rebenichule, Jan. (H.).

saditev, tve, f. bie Pflanzung, bas Gegen,

Cig., Jan., Nov.-C. saditi, im, vb. impf. pflangen, fegen; peske, koščice, krompir, salato, trsne ključe, drevesca s.; govori, kakor da bi rozice sadil. er spricht schon; - (pren.) dvojbo komu s. v srce, Jurc.

sadivec, vca, m. ber Bilanger, ber Seper,

Cig., Slom.-C., Valj. (Rad).

sadivka, f. bie Bflangerin, die Gegerin, Cig.,

sadjar, ria, m. ber Obstbaumguchter, nk.: - ber Dbithanbler, Guts., Mur., Cig., nk. sadjarica, f. bie Dbitlerin, Mur., Cig., Jan. sadjarija, f. = sadjarstvo, Cig. sadjárnica, f. bas Obsthaus, (wo Obst aufbewahrt ober verlauft wirb), Cig. sadjarski, adj. bie Obftbaumgucht betreffenb: vinarska in sadjarska šola, bie Bein- unb Obstbaumschule, nk. sadjarstvo, n. bie Obstaucht, bie Obsteultur, nk. sádje, n. coll. das Obst; koščičasto s., das Steinobst, pečkato s., das Kernobst, Tuš. (R.); suho s., gedörrtes Obst. sadjegója, f. = sadjereja, C., Z. sadjejedec, dca, m. ber Obsteffer, Cig., Jan. sadjerėja, f. = sadjarstvo, die Obstbaumzucht, Cig., Jan., nk. sadjerejec, jca, m. = sadjar, ber Obstzüchter, Cig., Jan., nk. sadjeréjen, jna, adj. Obstaucht, Jan., nk. sadjerējski, adj. Obitzuchte, nk. sadjeroden, dna, adj. obstragenb, obstreich, Jan.(H.). sadjetfžen, Ina, adj. ben Obfthanbel betreffenb : sadjetreno drustvo, eine Gejellichaft für Dbithandel, SIN. sádjev, adj. = od sadja: sadjevo žganje, Gor. sadjevec, vca, m. aus Obst bereiteter Brantwein, Gor.; - ber Obstmoft, ber Obstwein, Cig., Jan., DZ. sadjeznânski, adj. pomologijch, Cig. sadjeznanstvo, n. die Obstfunde, die Bomologie, Cig. sadle, adv. = tu doli, Npes. Schein. sádlo, n. = salo, Ljubušnje (Goriš.) - Štrek. sadnat, adj. vielfriichtig, Cig. sadnica, f. die Pflanzschule, ZgD.; odprti jarki so prave sadnice plevelskih rastlin, Nov. sadnik, m. 1) = sadivec, ber Bflanger, Cig., Nov.-C.; — 2) = sadika, Cig., C.sadnît, adj = sadniv, Ist.-LjZv.sadniv, iva, adj. mit bem Sattelbrud behaftet: sadniva kobila, Ist.-LjZv. sadno, n. = sedno, ber Sattelbrud, ber Bolf. Jan.; dobil je s. = otrl se je na sedlu, Erj.(Torb.). sadonosen, sna, adj. fruchttragend, Cig., Jan., nk.; (po nem.). sadonosnik, m. ber Obstgarten, Jan., C. sadoroden, dna, adj. = sadoven 2): sadorodno leto, Jan. sadoven, vna, adj. 1) Fruchte: sadovno drevo, ber Fruchtbaum, Mur.; - Dbft : sadovni ograd, ogr.-C.; - 2) obstreich: letos je sadovno, heuer gibt es viel Doft, Dol. sadovît, adj. fruchtbar (von Baumen), Mur .-Cig., Mik.; obitreich, Jan. sadoviten, tna, adj. = sadovit, Škrinj. sadovitost, f. bie Fruchtbarteit, ber Obstreichthum, Mur., Cig. sadovjáča, f. das Obstweib, ogr.-C. sadovje, n. coll. die Früchte, Jan.; bas Dbft, Jan.; sádovje, kajk.-Valj.(Rad).

sadovníca, f. bie Obstammer, C. sadovník, m. ber Objigarten, Cig., Jan. sadovnít, adj. = sadovnát: s. kraj, Lašče-Levst.(Rok.). sadovnják, m. ber Dbftgarten, Cig., Jan., nk. sadra, f. ber Gips, Cig., Jan., Cig.(T.), Nov., Erj.(Min.); — češ. sadrar, rja, m. ber Gipsarbeiter, ber Gipfer, sādrast, *adj.* gipšartig, *Cig*. sádrati, sâdram, vb. impf. = sadriti, Jan. sadren, adj. aus Gips, gipsen, Gipse, Cig. (T.); sadreni kalup, bie Gipsform, Cig. (T.); sadreni odtisk, ber Gipsabbrud, Cig. (T.). sadrenec, nca, m. ber Gipeftein, Erj. (Min.). sadrenina, f. die Gipserbe, Cig. sádriti, im, vb. impf. gipjen, Cig. (T.). sádrov, adj. Gips, Jan. (H.). sadrovec, vca, m. = sadrenec, ber Gipsftein, Cig. sadrovina, f. 1) bie Gipserbe, Jan. (H.); -2) bie Gipsware, Jan.(H.). sadrovît, adj. gipshaltig: sadroviti lapor, ber Sipemergel, Cig. saducēj, m. ber Sabbucaer, Cig. saftan, m. ber Saffian (eine Art Leber). safianar, ria, m. ber Gaffianmacher, Cig. saflanast, adj. aus Saffian. safir, m. neki dragi kamen, ber Gaphir. safirast, adj. faphirartig, Cig.; faphiren, Cig. safiren, rna, adj. saphiren, Cig.; = safirno višnjev, saphirblau, Čig. sag, m. der Teppich, Vrt., Žnid., kajk.-Mik.; - tudi: hs.; prim. lat. sagum (?), Mik.(Et.). saga, f. übler Geruch von Trint- ober Efemaren: vino ima sago, C., ogr.-Valj.(Rad). sagastiti, astim, vb. impf. ichwer athmen, teuchen, Cig. ságati, am, vb. impf. 1) züngeln (o kači, o plamenuj, Fr.-C.; — 2) beftig und schnell athmen: pes saga ("saha"), Gor.; — (nam. segati? C.). sagljati, am, vb. impf. Leute ausrichten, Trst. (Let.); - prim. segljati?. sago, m. moka iz palmovega stržena, ber Sago, Cig., Tuš.(B.). sagov, adj. Sago: sagovo drevo, sagova palma, ber Sagobaum, bie Sagopalme, Cig., Jan., Tus.(R.). sāgovec, vca, m. = sagovo drevo, Jan. sagovina, f. das Sagoholz, Cig. sagráti se, âm se, vb. pf. = upati se, magen, Temljine(Tolm.)-Štrek.(Let.). saharomēter, tra, m. sladomer, baš Saccharometer, Cig.(T.). sáhati, am, *vb. impf.* heftig u. schnell athmen, Gor.; (nam. sagati? prim. sagastiti). sáhniti, nem, vb. impf. == sehniti. saj, adv. 1) (das nachgesehte) ja, doch; saj si vedel, du hast es ja (boch) gewusst; saj te ne bo konec, če se boš malo zmočil, bu wirst ja nicht zugrunde geben, wenn bu ein bisechen nafs wirst; saj pravim, iz tebe nikoli nie ne bo;-2) minbestens, gum wenigsten, Mur., Cig.; (v tem pomenu nav. vsai).

saja, f. 1) bas Gegen (v. Bflangen), Jan., C.; s. mladih dreves, Jarn. (Sadj.); - 2) bet Huß, Guts., Mur., Erj. (Torb.); - nav. pl. saje; črn kakor saje; jelove s., der Rien-ruß, DZ.; svetle saje, der Glangruß: kotel ponvi saje ocita = ein Gel ichilt ben anbern Langohr, Levst. (Zb. sp.); — 3) pl. saje = sedno: saje ima, (wund vom Sattel ober [beim Menichen] vom Liegen), Gor., Notr .-Levst (LjZv.).

sajáč, m. = orodje, s katerim se zelje sadi, Bic.-C.

sajárnica, f. bie Rughütte, Cig.

sajast, adj. 1) rufartig; ruffarben, Mur., Cig., Jan.; — 2) rußig, berußt, Cig., Jan.; sajast in upipan, Trub.; - 3) mund vom Sattelbrud ober vom Liegen, Gor., Notr. - Levst.

sajav, adj. 1) rußig, berußt; - 2) rußforben: sajav lescnik, eine reife Hafelnufe, Dict., Lašče-Erj. (Torb.), BlKr.; sajavo grozdje, t. j. tako zrelo, da že rjavi, Hal.-C.

sájavec, vcs, m. 1) = sajav človek (o kovaču), Str.; - 2) = sajav leščnik, Gor. - Valj. (Rad); - 3) eine Entzundung bei Thieren, M.; ber Milgbrand, Cig., Nov.; s. na parkljih, bie Rlauenseuche, Dol .- Cig.; - Die Durrmaden (eine Rinderfrantheit), V.-Cig.; - 4) der Rauchtopas (min.), Cig.(T.).

sajavina, f. 1) berußte Dinge, Mur.; - 2) Mur.,

Cig., pogl. sajevina.

sajavka, f. eine Rinberfrantheit, C.; - prim. sajavec 3).

sajogūlec, Ica, m. zaničlj. nam. dimnikar, Cig., Levst (Zb. sp.), Ljub.

sajem, ima, m. ber Jahrmarkt, jvzhSt.; pogl. sanjem.

sajemèt, méta, m. == dimnikar, Cig.

sajęnčica, f. dem. sajenka, C.

sajenec, nca, m. ber Segling, Cig., Blc .- C.; debul s., bie jum Gegen bestimmten Amiebeln, Ljubljanska ok,

sajenica, f. bie Gespflange, ber Sesling, Cig., Jan., C., Nov.; kapusne sajenice, Vreme-Erj.(Torb.); - sajenice = mlade, zasajene trte, Cate! (Dol.) - Erj. (Torb.); bewurzelte Gehreben, C., Vrtov.(Vin.).

najenik, m. ber Gegling, vihSt.

sajenisce, n. ber Pflangenader, C. sajenje, n. bas Pflanzen, das Sepen (v. Pflangen, Baumen).

sajenka, f. = sajenica, Cig. sajev, adj. Huß, Cig., Jan.

sajevina, f. = sajina, (sajavina) Cig.

sajevît, adj. = sajav, Jan.

sajež, m. kozje ime, Kanin-Erj.(Torb.).

sajina, f. die Rugmaffe, ber Rug, Jan., Nov. sajiti, im, vb. impf. mit Rug beichmieren, rugen, Cig.

sājnat, adj. = sajav, Cig.

sajnica, f. die Rußlammer, die Rienrußhutte,

sâjničar, rja, m. = dimnikar, Guts.-Cig. sajnik, m. ber Rauchfang gleich über bem Ofenlod, Mur.

sak, saka, m. bas Fifchernes, ber hamen, um Fische ober Rrebse zu fangen; — prim. lat. saccus, ber Sad, Mik.(Et.). sak, adj. = tak, ogr.-C.

1. sákati, am, vb. impf. = sačiti 2), filtrieren, Vrtov. (Vin.).

2. sákati, am, vb. impf. schweren Athem haben (von Thieren), Cig.; mit aufgesperrtem Maul ober Schnabel heftig athmen, Ravn.-M.; -(nam. sagati?),

sakovina, f. das Reggarn, M. sakrabolski, adj. jafrijch, Strek., St. sakrabolt, interj. Sapperment!

sakramenski, adj. satrisch. sakrament, interj. Sacrament! (- kletvica). salabolski, adj. fatrifch, Nov., jvzhSt.

salabòlt, interi. = sakrabolt. salāma, f. bie Salamimurft.

salamander, dra, m. s. velikan, ber Riefenfalamander (megalobatrachus maximus), Erj. (Z.).

salamar, ria, m. ber Galamibanbler, Cig. salamênski, adj. jotrijo, Strek., SIN.; salamensko je vroče danes, jvzhŠt.

salamorja, f. = razsol, bie Salglate, Gor.; — prim. slanamuria.

salangana, f. die Salangane (collocalia esculenta), Erj.(Z.).

salar, rja, m. der Fett-, Schmerhanbler, Cig., Jan.

sálast, adj. sómericht, Cig.

sālaš, m. = koča, ogr.-C.; — iz madž. salaševáti, ûjem, vb. impf. — stanovati, ogr.-C., Trst.(Let.).

salašnik, m. ber Inwohner, ogr.-C.

salata, f. = solata, ber Salat; vrtna s., ber Gartenfalat (lactuca sativa), divja s., wilber Lattich (lactuca scariola), smrdljiva s., ber Giftlattich (latuca virosa), Tuš.(R.).

salatarica, f. die Salatfliege, Jan. (H.). salaten, tna, adj. Galat-; salatno seme, ber Salatiame.

sáice, n. dem. salo, Vrt.

salleil, m. das Salichl (chem.), Cig. (T.). salicilov, adj. Galichie; salicilova kislina, bie Gallenlfaure, Cig. (T.).

salicin, m. bas Salicin (chem.), Cig.(T.). salmiak, m. ber Salmiat, Cig., Jan., Cig. (T.). salmiakovec, vca, m. ber Galmiatgeift, Cig.,

Jan., DZ., Sen.(Fiz.).

salo, n. bas an ben Webarmen befindliche Fett, bas Schmer; s salom škornje, kola mazati; mačko k salu za varuha postaviti = bent Bod zum Gariner machen, Mur., Levst. (Rok.); hleb sala se po vsem svetu razcedi (= solnce), Kor.-Erj (Torb.); kdor ima dosti sala, steno maže ž njim (= kdor je bogat, trati), Npreg. (Notr.)-Let.

salon, m. dvorana, ber Salon.

salonják, m. ber Salonmann, Str.

salovec, vca, m. ber Spedstein, ber Steatit, Cig.(T.), Erj (Min.); bas Feberweiß, DZkr. sálovka, f. die Rettzelle, h. t.-Cig.(T.). salovnica, f. die Retthaut, Erj.(2.).

· Crenyle

sâm, sáma, adj. (pron.):) allein; sam sem doma; vselej se sam sprehaja; pridi sam, ni treba nikogar s seboj jemati; človeku ni dobro samemu biti, es ift nicht gut, bafe ber Menich allein fei; na samem, ohne Beugen, Jan.(H.); po samem, befondere, einzeln; - ni sama, fie ift in anbern Umftanben, Cig.; sama biti, weber ichwanger noch Mutter fein, C., einfam : sam, kakor volk v lozi (hosti), BiKr .-Kres; moja hiša na samem stoji, baš Haus fteht in ber Einfamteit, einfam; (= na sami, ogr. - Mik.); - 2) nichts als, lauter, rein; sama kost in koža ga je; iz samega čistega zlata, aus maifivem Golbe, Cig.; sama nedolznost jo je bila, sie war die lautere Unichulb, Cig.; - 3) felbit, felber; sam ne vem; sam Bog ne more vsem ustreči; sam sem bil pri njem; sam sem vse videl; sam pridi, ni treba drugih pošiljati; sam drugi, sam tretji itd., felbanber, felbbritt u. f. m., Cig., Jan.; na samem mestu, an Ort unb Stelle felbft, Cig.; zrela hruška sama z drevesa pade (bon felbst); vra.a so se sama odprla; v samo sredo, techt in bie Mitte, Cig.; na samo novo leto, gerabe am Reujahrstage, Zora; na samo veliko noč, gerabe au Oftern, Levst. (M.); - s povratnim zaimenom: sam sebi kvaro dela, er ichabet fich felbft; sam si pomozi! bilf bir felbft! sam sebe za nos primi! jupfe bich felbst bei ber Rajel ljubi bližnjega, kakor sam sebe (ali: samega sebe)! sam za-se (za sebe) skrbi; sam za-se živi, er lebt jurudgezogen; rekla sem sama pri sebi, ich iprach zu mir felber; mislila sem si sama pri sebi, ich bachte bei mir felbst; sami v sebi so govorili, Krelj; sama s seboj ("sebo") je dejala, Trub.; sam s seboj govoriti, ein Gelbstgefprach führen; sam od sebe, aus eigenem Untriebe, von freien Studen, von felbit; sami od sebe niso hoteli pomagati; ura se ne bo sama od sebe sprozila, bie Uhr wird nicht von felbst zu gehen anfangen; to samo od sebe pride, es tommt von felbit, ohne außere Beranlaffung; (ne more od sama sebe, ne morejo od sami sebe, Trub.- C.); sam ob sebi, an und für sich; auf sich selbst angewiesen; to se samo ob sebi (samo po sebi, Cig.) (raz)umeje, baš versteht sid) von selbst; razumeva se samo sabo (= s sabo), Navr.(Let.); to ni samo ob sebi, bas geht nicht mit natürlichen Dingen zu; = to ni samo na sebi, Cig., Sol.; vino je samo na sebi, ber Bein ist echt, C.; stvar samo na sebi premisliti, die Sache objectio betrachten, Levst. (Pril.); sam iz sebe biti, in Exaltation gerathen fein, Levst.(Pril.); tako se je.čudil, da ni bil sam pri sebi (außer sich), Jsvkr.; - sam svoj biti, eigener, freier herr ober unabhangig fein; ni sam svoj, er ift nicht freier herr; — 'sam svoj je, er ist eigensinnig, Lašče-Levst. (Rok.), jvzhSt.

sámar, rja, m. 1) = tovorni konj ali osel, Jan. (hs.); — 2) = tovornik, C.; — iz nem. Saumer = Lastthier, Saumer = tovornik. sameat, adj. sam sameat, ganz allein, Jan., BIKr.-Mik., Navr. (Spom.).

sámčast, adj. einzeln, einfach: samčasti kozolec, die einfache Getreibeharfe (opp. vezanik), Polj.; — s. kol, ki ni cepljen, ampak iz celega drevesca, Poh.

samčė, éta, m. ein lediger Bursche, C.; ein älterer, lediger Mann, C.; V samoti se stara, Prileten samče, Preš.

sámček, čka, m. dem. samec; — ber Einspänner, Jan.(H.).

sámčen, čna, adj. samčen konj, ein einzeln eingespanntes Pferb, Bes.; — ledig (v. Männern), C.; — samčaa sodišča, Einzelgerichte (opp. zborna sodišča, Gerichtshöfe), DZ.

samcica, f. 1) eine ledige Weibsperson, C.; —
2) bas einzige weibliche Junge von einem

Thier, C.

sámčič, m. bas einzige Kind, C.; — bas einzige männliche Junge von einem Thier, C. samdrüg, num. selbander, Boh.-C.; pogl. samodrug.

samee, mca, m. 1) ber Einsame, Cig., Svet. (Rok.); pripovest o samcu-možu, ki je ob morju kočo imel, Jurč.; — 2) ber sebige Mann, ber Junggeselle; — ein ungepaarter Bogel (Männchen), Cig.; — 3) bas Lhiermännchen; — 4) ber Heitsen, Cig.; — 5) stol za enega človeka, Svet. (Rok.), Gor.; Na samcih sedi gospoda, Vod. (Pes., rok.); — 6) ein einspänniger Bagen, ber Einspänner, DZ., Cig., Dol.; vozovi samci, Levst. (Nauk); — 7) kozolec z eno vrsto bran (štantov), Svet. (Rok.), Temljine (Tolm.)—Strek. (Let.), Notr.; — 8) = samski hrib, ein isolierter Berg, Jes.

samehen, hna, adj. sam s., ganz allem, Mik. samen, mna, adj. einzeln, ogr.-C.; — einsam, C.; na samno iti, auf die Seite gehen, Blc.-C. samern, adj. — samehen: sam samern, (samrn) ogr.-C.

saméti, im, vb. impf. einsam sein: sameč, vereinsamt, Zora; ondi je samela bela hiša,

samevati, am, vb. impf. einfam fein, einfam bafteben, nk.

sâmez, m. das Eingelne, M.; das Eingelwesen, Cig.(T.); — v naslednjih rekih: po samezu (po samezi, posamezi), eingeln; po samezu jim k sebi veleva, er läßet sie eingeln zu sich fommen, Ravn.; na samezu stoji — na samem stoji, Cig.

sâmezen, zna, adj. — posamezen, Cig., Jan. samica, f. 1) bie Einsame, Cig., Jan.: — 2) eine ledige Beidsperson; — 3) das Beidspen den Thieren (bes. den Bögeln); — 4) die Rahleneinheit, C., Vod. (Izb. sp.); samice, Unionen (math.), Cig.(T.); — 5) pl. samice — irhaste hlače iz ene same kože storjene, Vrt., Svet. (Rok.).

sámič, adv. nut, bloß, C., Raič(Slov.), Zora, ogr.-Raič(Let.); s. eden, nut einet, vzhŠt.-C. sámičen, čna, adj. 1) alleinig, C.; — vereinfamt: Bog, ki(r) samičnim (Rinderlosen) polno hišo otrok da, Trub.; — 2) lebig, Jan., C.;

samični plesalci, Kres; -- 3) = samezen, posamezen, Nov.-C.

samicicov, adj. sam s., mutterfeelenallein. (samiččev) Ben.-Kl.

samīčji, adj. vom Beibchen, Volk .- M.

samienost, f. ber ledige Stand, Jan.

samija, f. die Einsamteit, die Abgeschiebenheit, Cig., Jan.; - eine obe Begenb, Die Ginobe, Cig., Polj.

samilo, n. ber Sjolator (phys.), Cig., Jan.,

Cig. (T.), Naprej-C., Sen. (Fiz.). samina, f. bie Ginfamteit, die Ginobe; hisa

stoji na samini. samiski, adj. lebig; samiski stan, Jan., C.; samiška dekleta, Pjk.(Crt.).

sámištvo, n. = samiški stan, Jan.

sámiti, im, vb. impf. isolieren (phys., phil.), Cig.(T.).

samka, f. 1) ein alleinftebenbes Frauengimmer, Npes -M.; bie Unverheiratete: Varuj, varuj, da priletna Samka se ne boš jokala, Preš.; 2) bas Beibchen (von Thieren), Valj. (Rad).

sámljenje, n. die Jiolation, Cig(T).

samnost, f. bie Ginfamfeit, C.

samo, adv. allein, nur, lediglich, ausschließlich; samo zato, nur beshalb; ne samo — ampak tudi, nicht nur - fondern auch; samo eden, nur ein einziger; - samo poidi! habe feine Bebenten und geh! - samo ce, wenn nur; samo če hoče; - samo da, nur (daš ift zu bebenten, ju wünschen 20.), bafs -; dobro se mi tukaj godi, samo da delati moram pridno; pojdemo vsi, samo da ne bi dež šel; samo da, menn nur; samo da ga vidim, že mi je laže pri srcu.

samobičen, čna, adj. = sebičen, Temljine (Tolm.)-Štrek.(Let.).

samobiten, tna, adj. felbftfeienb, Cig. (T.); felbstitandig, Cig., SIN.; - eigenartig, oris ginell, Z., LjZv.; samobitno, res precudno ozdravljevanje, LjZv.; — rus.

samobitnost, f. bie Gelbstftanbigfeit, Cig.; bie Eigenartigfeit, die Originalität, Z.; -

samobran, f. ber Gelbstichus, h. t .- Cig.(T.). samocvéten, tna, adj. dragoceni in samocvetni kameni, Naturedelsteine, LiZv.; - rus.

samòč, adv. = samo, nur: s. vino piti, Cig.; (sámoč) BlKr.-DSv.; ne samoč (samuč) temveč tudi, Meg., Krelj, Trub., Dalm.; nikar le samoč ("samuč") z vodo, temveč z vodo in krvjo, Dalm ; — außer, (samuč) Meg.; ne jedo, s. da se umijejo, Daim.; nihče né dober, s. le sam edini Bog, Dalm.; nikar en lasec od naše glave ne more pasti, s. ako je božja volja, Trub. (Post.); nesmo tam obenega človeka našli, s. konjče in osle, Kast.

samôča, f. = samota, Kremp.-C., kajk.-Valj. (Rad), Vrt., jvzhSt.; - na sámočí, in ber Einsamfeit, Levst.(Zb. sp.), Zv.

samočast, f. bas Eigenlob: ne samoprid ne samočast, Ravn.

samôčen, čna, adj. cinjam, Jan.

samočetŕti, num. festviert, Levst.(Sl. Spr.); samočetrto, vierfach: samočetrto povrniti, Trub., Krelj.

samočist, čísta, adj. lauter, rein, pur. Mur., Cig., Jan., Vrt.; samocisto srebro, unpermengtes Silber, Ravn.; samočista ponižnost ga je, er ist lauter Demuth, Ravn.; samočista devica Marija, Mur.

samočūtje, n. bas Selbstgefühl, Cig., Jan., Cig.(T.).

samodejáven, vna, adj. = samodelaven, Cig. samodejen, jna, adj. selbstthätig, DZ.; samodejna zaklopnica, DZ.

samodejnost, f. bie Gelbftthatigfeit, Cig.(T.). samodélaven, vna, adj. felbftthatig, Cig., Jan. samodelavnost, f. die Gelbitthatigfeit, Cig. (T.), C.

samodéten, îna, adj. 1) spontan, Cig.(T.); 2) zuhaufe verfertigi: v samodelne cape obleči koga, LjZv.; trdo in debelo je samodelno sukno, LjZv.

samodeinost, f. bie Spontaneitat, Cig.(T.). samodelski, adj. fünftlich erzeugt: samodelsko vino, ber Runftwein, samodelska slatina, fünftliches Mineralwaffer, Levst.(Nauk).

samodeseti, num. selbstzehnt, Levst. (Sl. Spr.); --- samodeseto, jehniach: Bog naj vam namesti samodeseto! Rib. - M.; samodeseto se mu vračuje, Lašče-Levst. (Rok.).

samodovoljstvo, n. bie Gelbstgenügsamkeit, Jan. (H.).

samodřštvo, n. bie Autofratie, Cig., Jan., Cig.

samodrug, num. selbander, Cig., Jan.; samodrug sem, Rib .- C.; sam ali samodrug, Kast. (Rol.), Jsvkr.; - samodruga je, fie ift schwanger, Mik., BlKr.-Levst.(Rok.); - boppelt, Boh.; samodrugo povračati, Kreli.

samodrúžen, žna, adj. samodružna, jómonger,

samodežec, Zca, m. ber Alleinherricher, ber Autotrat, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; -

samodŕžen, žna, adj. autofratijo, Jan., nk. samodsében, bna, adj = samoodseben, Jan., C.

samoedin, adj. alleinig, einzig, Cig., Jan., Levst. (Sl. Spr.); samoedini sin, Pohl. (Km.). samoelektričen, čna, adj. ibioeleftrijo, Cig. (T.).

samogib, giba, m. ber Automat, Cig. (T.), Nov.-C.

samogibálo, n. = samogib, Cig.

samogiben, bna, adj. automatifch, Cig. (T.). samogibljiv, íva, adj. = samogiben, Zora.

samogibnost, f. die Gelbitbewegung, Cig. (T.). samoglas, glasa, m. ber Gelbftlaut, Jan., Raic (Slov.); pogl. samoglasnik.

samoglasen, sna, adj. felbftlautenb, vocalifch, Cig., Jan., nk.

samoglasnica, f. der Gelbstlaut als Buchstabe, Cig., Jan., Slom.-C.

samoglasnik, m. ber Selbstlaut, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

samoglāsniški, adj. Bocole, nk.; samoglasni-

ško podaljšanje, Cv. samoglásnost, f. die Gelbstlautigfeit, Cig. samoglàv, gláva, adj. = samoglaven, Mur., Jan., Lašče-Levst.(Rok.).

samoglavec, vca, m. ber Eigensinnige, Mur., C. samoglaven, vna, adj. eigenfinnig.

samoglavnost, f. ber Eigenfinn.

samoglavski, adj. = samoglaven, C.

samogléden, dna, adj. autoptifch, Cig.

samogledstvo, n. die Selbstbeschauung, die Autopfie, Cig.

samogodba, f. bas Golo (in ber Mufit), Cig. samogólten, tna, adj. = požrešen, gefräßig, Mur., Cig., Jan., Kr.; samogoltno življenje, ein ichlemmerisches Leben, Jap .- C .; - habgierig, eigennützig, felbstfüchtig, Mur., Cig., Jan., Gor.; - s. casti, ehrsüchtig, Meg.,

samogottnež, m. ber Gefrägige, Kr.; - ber Selbstfüchtige, ber Habgierige, Cig., Jan., Nov .-C., BIKr.

samogottnica, f. bie Befragige, Mur., Kr.; – die Schwelgerin, Cig.; — die Selbstsüchtige, Mur.

samogottnik, m. ber Gefräßige, Mur., Kr.; - ber Eigennütige, Mur.; filistri in samo-

goltniki, Jurč.

samogódtnost, f. = požrešnost, bie Gefraßigteit, Mur., Cig., Jan., Slom.-C., Kr.; - Die Sabsucht, die Gelbstsucht, Dict., Mur., Cig., Jan.

samogovor, m. bas Selbitgeiprach, ber Donolog, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

samohlépen, pna, adj. jeibstjuchtig, C. samohlepnost, f. Die Gelbftfucht, C.

samohoja, f. gazi si s samohojo delati, fico mit ben eigenen Tritten (im Schnee) Bahn machen, Jurč.

samohot, f. die Billfur, Cig.(T.).; - stsl. samohoten, tna, adj. freiwillig, ogr.-C.; felbstwillig, spontan, Cig.(T.); samohotno, mit seinem Billen, DZ.; — willfürlich, Cig. (T.); samohotna pazljivost, die willfürliche Aufmerkamkeit, Cig.(T.).

samohotje, n. bie Spontaneitat, Cig.(T.); bie Billfur, Cig.(T.).

samohran, brana, adj. fich felbft ernahrend, Jan.; sirota samohrana - perlafiene Baije, Vrt., Levst. (Nauk); -- hs.

samohvála, f. baš Eigenlob, Z., Trub., nk. samohvatec, ica, m. ber fich felbft lobt, ber Brahler, Guts., Cig., Jan., Dalm., kajk.-Valj. (Rad).

samohvaten, ina, adj. fich felbft lobenb, rubmredig, prahlerifch, Cig., Jan., Boh .- M., nk.

samohvalje, n. bas Gigenlob, V .- Cig., Jan.; zagaziti v s., Zv.

samohvatnik, m. ber sich felbst lobt, Mik., Krelj-M., Trub.-C.

samohválnost, f. die Ruhmredigleit, die Brahlsucht, Guts., Cig., Jan., nk. samohvatstvo, n. bas Eigenlob, Cig., Jan.,

samoîstiva, f. bas Agiom, Cig. (T.); — rus.

samoizpoved, f. bie Selbstbeichte, Cig., Zora. samojáča, f. die Inwohnerin, Mik., Volk .- M.; - eine ledige Weibsperson, C.; - nam. samovnjača (?).

samojáčnost, f. die Unvermähltheit, ogr. - C. samoják, m. der Einfame: der von seinem Beibe geschiebene Diann, C .; - ber Sageitoly, C .; - ber Inwohner, C .; - ein eingelnes Bugthier, bas nicht mit einem zweiten gepaart ift, C.; - ein einfam liegenber Stein, C.; (tudi: samonjak, C.); nam. samovnjak (?).

samojed, jeda, m. 1) = snedez, ber Bielfraß, C.; - 2) der Hahnenfuß (ranunculus), Mur.-Cig., Mik., vzh.St. - C.; tudi: bas Gauchheil (anagallis), vzhSt.-C.

samojeja, f. ber Hohnenfuß (ranunculus), Mur., C., Medv. (Rok.).

samokół, kóla, m. = samokolnica, Z., Mik. samokółen, łna, *adj.* einröberig, *Jan., Nov.* samokólica, f = samokolnica, Ip - Erj. (Torb.). samokoinica, f. ber einraberige Schiebfarren, Mur., Cig., Jan., Ravn.-C., Bolc-Erj.(Torb.), BlKr., nk.

samokòv, kóva, m. 1) baš Hammerwerf, Cig. (T.), Vrt.; - 2) bie Bragemafchine, DZ. samokovnik, m. = fužinski kovač, ber ham-

merschmieb, Vrt.

samokrès, krésa, m. bie Biftole, Guts., Cig., Jan., nk.; ber Revolver, Jan.; - hs. samokresen, sna, adj. Biftolen-, Jan., nk.

samokręsnica, f. bas Bercussionsgewehr, Cig., Jan.

samokup, kupa, m. der Alleinkauf, Cig. (T.). samokvarstvo, n. die Gelbstberftummelung, DZ

samolásten, stna, adj. felbstständig, Cig.(T.); samolastna načela, Nov.; samolastna misel, bie Eigenansicht, Cig.; - eigenmächtig, Cig., Zora; - prim. samovlasten.

samolastnik, m. ber Alleineigenthumer, Cig. samolezga, f. bie Rainweibe (ligustrum vulgare), Nov. - C., Medv. (Rok.), Notr. - Burg. (Rok.); — prim. zimolez.

samolę̃zgovina, f. coll. = samolezga, M.; (samolęzovina, jvzhSt.).

samolêzovec, vca, m. = samolezga, C. samoljub, ljúba, m. == samoljuben človek, Cig.

samoljùb, ljúba, adj. = samoljuben, Cig., Jan. samoljūbec, bca, m. = samoljuben človek, Jan., M.

samoljuben, bna, adj. eigenliebig, Cig., Jan.,

samoljūbje, n. bie Eigenliebe, Cig., Jan., Cig. $(T_{\bullet}), M_{\bullet}, nk_{\bullet}$

samoljubnost, f. bie Eigenliebe, Cig., C., nk. samolov, lova, m. ber Gelbitfang, DZkr. samomám, máma, m. die Selbstäuschung,

Cig.(T.).samomášča, f_{\cdot} = samomaščina, Z_{\cdot}

samomáščina, f. prvi mošt, ki se nacedi sam ob sebi, ne da bi grozdje teščeno (prešano) bilo, Rihenberk - Erj. (Torb.); ber Beermoft, ber Borichufe, Cig., Jan.

samomoder, dra, adj. flügelnb, najeweise, Dalm.

Google

samomor, mora, m. 1) = samomorec, Mur., Cig., Jan.; — 2) ber Selbstmorb, Jan., nk. samomorec, rca, m. ber Selbstmorber, Jan., nk.

samomoren, rna, adj. selbsimorberisch, Cig., Jan.; samomorno sovraštvo, SIN.

samomorivec, vca, m. = samomorec, Cig.

nk.
samomorīvka, f. = samomorka, Cig., nk.
samomorka, f. bie Seibitmötberin, Cig., Jan.
samomorski, adj. feibitmötberijd, Mur., Cig.,

samomorstvo, n. ber Seibstmorb, Mur., Cig., Jan., nk.

samonasében, bna, adj. an nnh für sich, absolut, Jan.; beziehloß, Cig.(T.); samonasebna resnica, baß Aziom, Cig., Jan.

samonèt, néta, m. ber Selbställiber, Cig., Jan. samonica, f. bie Breiselbeere (vaccinium vitis idaea), Cig., Medv. (Rok.); — (nam. smolnica?, C.).

samonicen, čna, adj. wilbwachsend (bot.), Cig. (T.).

samonicje, n. coll. Breiselbeeren, M.; - prim. samonica.

samonik, nika, m. eine wildwachsenbe Pflanze, Cig. (T.); — hs.

samonog, noga, adj. einfüßig, Mur.

samooblast, f. bie Alleingewalt, Cig., Jan. samooblasten, stna, adj. freiherrichenb, fouveran, Cig., Jan.

samooblastje, n. die Eigenmacht, die Souveranitat, V.-Cig., Jan.

samooblastnica, f. die Gelbstherricherin, die souverane herrscherin, Cig.

samooblastnik, m. ber Freiherricher, ber Souberau, Cig.

samooblastvo, n. die Selbstherrichaft, die souverane Macht, Nov.-C., Vod. (Pes.).

samoobseben, bus, adj. abjoint, Cel.(Ar.); — natürlich: samoobsebna smrt, Cig.

samoobsebnost, f. die Natürlichkett, Cig. samoodlodijivost, f. die Selbstbestimmung, Cig.(T.).

samoodseben, bna, adj. freiwillig, spontan, Nov., Slom. - C.; — von selbst eintretend: samoodsebna smrt, ber natürliche Tod, Jan. samoohrana, f. die Selbsterhaltung, Cig. (T.).

samoonrana, f. oie Seioperhaltung, Cig. (1.).
samook, (ka, m. majhen košar: das Einauge (cyclops serrulatus), Erj. (T.).

samook, oka, adj. einäugig, Cig., Levst. (Zb. sp.).

samoflinica, f. ber Selbstoler (eine mechanische Borrichtung), DZ.

samooplodba, f. bie Gelbstbefruchtung, Cig.

samooskibstvo, n. die Autonomie, Cig. samoosmi, num. selbacht, Trub.-Mik.; Bog je

Noaha samoosmega ohranil, Dalm. samopaden, dna, adj. samopadna ključavnica, baš Fallichiojs, Jan.

samopah, paha, m. 1) die Blasebalgwelle, Mik.;

— 2) eine Art Gerste, die gerne aus den hülfen fällt, C., Z., Ist.-Nov.; (samopeh, Cig.).

samopálen, lna, adj. selbstentzsindend, Selbstentzsindungse, DZ.; samopalni topovi, t. j. topovi, ki se sami izprožujejo, SIN.

samopas, adv. (eig. allein abseits weibend); für sich allein, C.; s. hoditi, nach eigenem Gelüste herumgehen, Z.; s. ziveti, nach seinen Gelüsten leben, Skal.-Let.; s. pustiti otroka, bas Kind sich selbst überlassen, Svet. (Rok.);

— zügellos, Cig.; — eigensinnig, Mik.

samopas, pasa, adj 1) "samopasa je žival, katera se hoče zmerom strani od črede sama pasti; tudi prešeren otrok se imenuje samopas", Levst. (Zb. sp., Tolmać); jūgelloš, Lašče-Levst. (Zb. sp.); — 2) = sebičen: Otrok le nase misli, samopaš, Str.

samopāša, f. = samopašnost 1): samopaša prazen dvor, Npreg.-Erj. (Torb.).

samopášen, šna, adj. 1) zügelloš herumfchweifend: samopašna živina, Z.; (pren.) samopašne oči, Z.; — zügelloš, zuchtloš, ausgelaffen, Jarn., Cig., Jan., Lašče-Levst. (Zb. sp.);
samopašni kozli na levici, Jap. (Prid.); samopašna volja, C.; samopašno živeti, Cig.; samopašno veselje, ausjchweifende Freude, Cig.;
— eigenfinnig, Mik.; — 2) felbstüchtig, Mur.,
Cig., Jan., Cig. (T.), Kr.; samopašna druhal,
zadovoljna, da se le niej dobro godi, Str.
samopáštil, päšim, vb. impf. — samopaš puščati, bermahrlofen, C.

samopāšje, n. = samopašnost2); die Gelbstjucht: Vam govorim, rojaki, ki vas samopašje ne vodi. Str.

samopāšnež, m. samopašen človek, Mur.,
Mik.

samopäsnica, f. samopasna ženska, Jan. samopäsnik, m. 1) ber Ausgeloffene, ein ausschweisender Mensch, ber Buftling, Cig., Jan., C.; — 2) ber Selbstuchtige, Jan., Zv.

samopášnost, f. 1) die Zügellosigkeit, die Ausgelassenheit, Cig., Jan.; s. oči, Ravn.; lovska s., der Zagdunsug, Levst. (Nauk); — der Muthwille, V. - Cig.; — 2) die Selbstlucht, der Egoismus, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); to je goli materializem, najdebelejša samopašnost, Zv.

samopeh, m. Cig., pogl. samopah 2).
samopeti, num. selbsunst, Levst. (Sl. Spr.).
samopev, peva, m. der Sologesang, Cig.;
pogl. samospev.

samopevec, vca, m. ber Solofanger, Jan. samopis, pisa, m. bie Monographie, Cig., Jan. samopisen, sna, adj. selbsischreibend: samopisni stroj, die Schreibmaschine, Jan. (H.).

samopisnica, f. die Schreibmaschine, Jan. samopiačevavec, vca, m. der Alleinzahler, Cig.

samoplačevávka, f. bie Alleinzahlerin, Cig. samoplačník, m. ber Alleinzahler, Cig.

samopomočen, čna, adj. sich selbst helsend:
samopomočno, burch Selbsthilse, Cig. (T.).
samopomočje, n. die Selbsthilse, Cig. (T.), DZ.
samopomoštje, n. der Alleinbesit, Cig.
samoposistie, n. der Alleinbesit, Cig.
samoposistnik, m. der Alleinbesit, DZ.
samopovilstvo, n. die Dictatur, C.

samopožetvovanjo, n. bie Gelbftaufopferung, Cig.(T.).

samopráven, vna, adj. privilegiert, Jan.

samopravica, f. bas Brivilegium, Jan., DZ.,

samopravičar, rja, m. = samopravičnik, Trub.; hinavci in samopravičarji, Dalm.

samopravičen, čna, adj. privilegiert, Naprej-C. samopravičnik, m. = kdor sam sebe pravičnega dela, Dict., Krelj.

samoprecenjanje, n. die Gelbstüberichagung, Cig.(T.).

samoprecenjávanje, n. die Selbstüberichabung, Cig.(T.).

samoprecenjevanje, n. bie Gelbitüberichanung, Jan. (H.)

samoprednica, f. bie Daidinenspinnerei, h. t .-Cig.(T.)

samopreljka, f. die Spinnmaschine, h. t .-Cig.(T.).

samoprid, prida, m. ber Gigennut, Mur., Jan.; varovati se samoprida, Ravn.

samopridčen, čna, adj. = samopriden, Mur.,

samopriden, dna, adj. eigennütig, egoiftifc,

Mur., Cig., Jan., C., nk., Kr. samopridnež, m. ber Eigennütige, Mur., Cig., Jan., nk.

samopridnica, f. die Gigennfigige, Jan.

samopridnik, m. ber Gigennutige, C. samopridnost, f. bie Gigennupigfeit, ber Ego-

ismus, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk. samoprodaja, f. ber Alleinvertauf, bas Donopol, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

samoprodajen, jna, adj. Monopol-, nk.; samoprodajno blago, bie Batentware, Cig. samoprodajstvo, n. bas Monopolmefen, C. samorad, rada, adj. 1) freiwillig, Cig., Jan.,

C.; - 2) selbsigefällig, Jan.; - egoistisch, Jan. samoraden, ena, adj. = samoraden, Mur.; samoradeno srce, Ravn.

samoraden, dna, adj. = sebičen, Mur., Jan.;

samoradni ljudje, Ravn. samorádnost, f. 1) bie Freiwilligfeit, Cig.;

— 2) die Selbstsucht, Jan., UcT.

samoraset, sla, adj. wildwachsend, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; samorasla zel, eine von ber Ratur ohne Bflege hervorgebrachte Bflanze, Cig.; samorasli hmelj, ber Rafenhopfen, Cig.; - samorasli kamen, ber natürliche Stein, Cig.; samoraslo žveplo, ber Jungfernichmefel, Cig.; — urwuchfig, Jan.; originell: s. izraz, Zora.

samoraselka, f. samoraslo (ne zasajeno) drevo, Slom.-C.

samoraseln, selna, adj. = samorasel, Cig. samoraselnik, m. bie aus einem Rern (3. einem Apfeitern) zufällig hervorgemachiene Staube, Cig.

samorast, f. ber Unflug im Forstwefen, Cig. samorastel, stla, adj. = samorasel, nk.

samorásten, stna, adj. noturwüchfig, ungefaet, ungepflegt machfend, Cig., Jan., C.

samorastka, f. samorastno drevo: črešnja s. = samorasla črešnja, Svet. (Rok.).

samorástov, adj. = od samoraslega drevesa (šaljiva beseda): kak les je to?—samorastov, Lašče-Levst. (M.).

samorášč, adj. wilbmachsend, urwüchsig, Jan., Lašče-Levst. (M.); s. les, Jurc. (Tug.); samorašča sliva, samorašč oreh, BlKr.; -(fig.) samorašča beseda, t. j. ne skovana, Levst. (Zb. sp.).

samoráščen, ščna, adj. urwūchjig, Cig., C. samorāšenica, f. ein wildwachsendes Gewächs, Guts.-Cig., C.; pos. = divja konoplja, C.

samoráški, adj. = samorašč, C., Z. samorazkroj, kroja, m. die Gelbitgerfegung (chem.), Cig. (T.), C.

samoraztvor, tvora, m. = samorazkroj (chem.), Cig.(T.).

samorážen, žna, adj. s. kamen ima razo, po kateri se rad prekolje, Gor.

samoroc, adv. nut einer Sand, Telov.

samorocen, ena, adj. mit ber freien Sanb gemacht, Hande: samoročno risanje, samoročni zriski, Handzeichnungen, Navr. (Let.).

samoroden, dna, adj. naturwichjig, Cig., Jan.; samorodna krepost jezika, LjZv.; samorodna slovanska omika, Str.; samorodna stvar, das Naturwerf, Cig. (T.); — gediegen (min.), Jan., Cig. (T.), Erj. (Min.); — rus. samorodnost, f. bie Urwüchsigfeit, Levst. (Lj-Zv.).

samorog, roga, m. 1) bas Einhorn, Cig. Jan.; samorogi bodo z jagnjeti vred padli, Škrinj.; – 2) der Rarval oder Einhornfisch (monodon monoceros), Jan., Erj.(Z.); -3) =človek, kateri le sam za-se živi in se ne briga za druge, Gor.

samorog, roga, adj. einhörnig, Mur., Jan.; samoroga krava, Lašče-Levst. (Zb. sp.).

samorôga, f. = samoroga žival (krava), Levst. (Zb. sp.)

samorogáč, m. daš Einhorn, Meg., Dict., Jan., Trub.-Mik., Boh., Dalm.

samorogast, adj. einhornig, Lašče-Levst. (Zb.

samorogat, áta, adj. einhörnig, Jan.

samorogec, gca, m. = samoroga žival (vol), Levst. (Zb. sp.); - bas Einhorn, ogr.-Valj. (Rad).

samorôžec, žca, m. daš Einhorn, C.

samosében, bna, adj. Gelbst :: samosebno zatajevanje, die Gelbstverleugnung, Jan.

samosédemkrat, adv. fiebenfaltig: s. povrniti, Dalm.

samosêjec, jca, m. = samosevec 1), Gor.

samoséjka, f. = samosevka, BiKr.

samosetva, f. bie Raturbefamung, Cig., Nov.-C. samosev, séva, adj. == samoseven: samoseva konoplja, LjŽv.

samosevec, vca, m. 1) die selbstgewachsene Pflanze, (bie nicht absichtlich gefäet worben ift), Cig., Jan., Svet. (Rok.); pos. o krompirju, ki se sam zaseje, C., Polj., Lašče-Erj. (Torb.); (o ovsu), Cig.; = samoraslo drevo, Blc.-C.; - 2) eine Art Moorhirje (sorghum halepense), Rihenberk-Erj. (Torb.).

samoséven, vna, adj. nicht von Menichenband gefaet, felbftgemachien, Cig., Jan.

samosevka, f. = samosevec 1), Cig., Jan.; = rastlina, ki se je sama zasejala, pos. divja hruška ali jablana, Tolm.-Erj. (Torb.); trta s., Vrtov. (Vin.); - ime nekemu jabolku, Tolm.-Erj. (Torb.).

samosêvski, adj. wilbmachienb, Cig.

samosij, m. ber Leuchtstein, h. t .- Cig. (T.). samosijájen, jna, adj. felbftleuchtenb, Cig. (T.), Znid.

samositen, tha, adj. bespotisch, thrannisch, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

samosilje, n. ber Defpotismus, bie Tprannei, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

samositnica, f. bie Defpotin, die Thrannin, Cig., Jan.

samositnik, m. ber Despot, ber Tyrann, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk. samositski, adj. belpotifc, Cig.

samositstvo, n. ber Dejpotismus, die Tyrannei, Cig., Jan.

samoskrumba, f. bie Gelbitbefledung, Jan. samoskrunec, nca, m. ber Duanift, Jan. samosléden, dna, adj. folgerichtig, natürlich, C. samoslępnik, m. = kdor se sam oslepi, Levst.

samoslisec, sca, m. ber Ohrenzeuge, Cig., Jan., Cig.(T.), Svet.(Rok.).

samosoben, bna, adj. perionlich: samosobno se zglasiti, sid personlich melben, samosobno voliti, direct mählen, Levst. (Nauk).

samosov, sova, m. ber Bullenbeißer, Z., C.; hs.

samospev, speva, m. bas Golo (beim Befang), Jan., nk.

samospocetie, n. die Gelbstempfangnis. Cig. samosprožba, f. bie Gelbstentlabung, Cig. samosrajčen, čna, adj. mit bem blogen Bembe

befleibet; samosrajčni hribovski otroci, Jurč. samosrājčnik, m. otrok, ki v sami srajci hodi: zmršen s., Zv.; raka pozna vsak s., Erj. (Izb. sp.).

samost, f. bie 3soliertheit, Cig.; - po sámosti, einzeln: po samosti sem se uže z marsikaterim premetaval, nobeden me sam ni še užugal, LjZv.; po samosti ali po dva, Jurč.; jeli so po samosti prihajati, SIN.

samostálen, ins, adj. felbstönbig, Mur., Cig., Jan., nk.; -- (gramm.) samostalno ime, bos Saupiwort, Cig., Jan., nk.

samostainiciti, icim, vb. impf. substantivieren (gramm.), DSv.

samostatnik, m. das Substantiv (gramm.),

Jan., Levst (Sl. Spr.), nk. samostátnost, f. die Gelbständigseit, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

samostan, m. bas Alofter, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — hs., češ.

samostânčan, m. = samostanec, Zora.

samostaneo, nea, m. ber Riofterbewohner, Cig., C., Let., Raić (Slov.), Slovan.

samostanski, adj. Rlofter-, flofterlich, Cig.,

samostânstvo, n. bas Rlofterwefen, Cig., Jan.

samostáv, stáva, m. – samostalnik, Raič

samosto, num. das hundertfache, Dict.; a. zrn, Krelj; s. prejeti, Dalm.; s. pridelati, Jap. (Sv. p.); (adv. hunbertfättig, Cig.; kar ste vbogajme dali, tamkaj samosto najdete, Kast. [Ro{.]; sad prinesti samosto, Jsvkr.).

samostójen, jna, adj. = samostalen, Cig., Jan., nk.

samostojnik, m. ber Gelbstandige, Jan. (H.). samostójnost, f. = samostalnost, Jan., nk. samostôkrat, adv. hunderimal, Trub. samostotêr, num. = stoter, Vrt.

samostotisóči, num. da bi jaz samostotisoči ("samo sto tisuč") bil ("wenn meiner hundert» tausend wären"), Kreij.

samôstra, f. :) = samostrel 1), Mur., Cig.,

Jan.; — 2) = samostrel 2), Mur. samostret, la, m. 1) die Armbruft, ber Schießbogen, Meg., Mur., Cig., Jan.; tetive s samostrelov, Krelj; samostrel prožiti in puščice nasajati (učil bom vaše otroke), LjZv.; -2) die Bilchfalle, Mur., Cig., Met.; (ker se kakor samostrel sprožuje, Levst. [Rok.]); — (ta beseda ima med narodom razne popačene oblike: samojstra, samojstra, Levst. [Rok.]; samostro, Mur.).

samôstrela, f. = samostrel, Dict. samostrętec, ica, m. der Armbruftschüte, Cig., Jan.

samostrelina, f. bie Bilchfalle, Rib.-C. samostrica, f., Cig., pogl. samostrel 1). samostrina, f., Cig., pogl. samostrelina. samostro, n., Mur., pogl. samostrel 1).

samostrun, strúna, m. das Monochord, C., Sen. (Fiz.).

samostvoren, rna, adj. felbftgeschaffen, Levst. (Zb. sp.).

samosvest, f. bas Selbstbewußtsein, Jan., Cig. (T.), C., Lampe(D.), nk.

samosvésten, stna, adj. felbstbewufst, Cig. (T.), nk.

samosvēt, sveta, adj. alleinheilig: samosvet, samovelik, Ravn.

samosvétel, tla, adj., Cig., C., Znid., pogl. samosvetijiv.

samosvetljiv, iva, adj. felbstlenchtenb, Cig. (T.). samosvoj, svoja, adj. 1) selbstandig; samosvoj gospod, Mur.; samosvoji politični okraji, samosvoje področje občinsko, Levst.(Nauk); še nimajo samosvojega okusa, Levst.(Zb. sp.); – 2) Eigen, Cig.; samosvoja hvala, baš Eigenlob, Cig. (T.); - 3) eigen, eigenthumlich: rudnina, ki nema samosvoje barve, ampak je le po slučajni primesi obarvana, *Erj.(Min.)*; starec, čisto samosvoje, nenavadne postave, Jurc.; s. clovek, ein Sonderling, Tolm.; -4) eigenfinnig, Dol., St.

samosvojec, ica, m. 1) ber Unabhangige, ber Selbstandige, Mur., C.; - 2) ber Eigenfinnige, Gor.; -= clovek, kateri je sam svoj, kateri se za druge ljudi ne meni, Gor.

samosvojen, jna, adj. 1) felbstandig, eigenberechtigt, unabhangig, Cig., Jan., C.; - 2) Eigen. Cig. (T.); samosvojna ljubezen, Slom .- C., Škrinj.; — samosvojna stvoritev, generatio aequivoca, Cig. (T.).

samosvojinik, m. 1) ein lebiger Mann, C.; — 2) ber Sonberling, C.; — ber Eigenfinnige, Slom.

samosvojnost, f. die Selbständigteit, Cig. (T.),

C.; s. izgubiti, Vod. (Pes.).

samosvojôst, f. = samosvojnost, C.; vrtoglavcu samosvojost in pa slepcu luč v roke dati, Slom.

samosvõjstvo, n. die perfönliche Freiheit, Cig., C. sámoščina, f. die Einfamteit, Jan.

sámošen, šna, adj. einjam, vereinjamt, vzhSt.-C.; tako samošni smo, Svet.(Rok.); težko mi je samošnemu biti, Jurč.; starka leze s svojega samošnega selišča, Jurč.; samošno tava po hosti, Jurč.; — (menda pravilneje: samošnji).

samota, f. bie Ginfamteit; bie Ginobe; na samoti; na samotah, in ber Ginobe, C.

samotar, rja, m. der Ginfame, der Ginfiedler, Jan., Nov.-C., nk.

samotarse, rca, m. 1) der Einsame, der Einsiedler, der Anachoret, Jan.; — 2) navadni s., der gemeine Einsiedlertrebs o. Bernhardstrebs (pagurus Bernhardus), Erj. (Ž.).

samotarica, f. die Einfiedlerin, Jan.

samotariti, arim, vb. impf. einsam sein, ein einsames Beben, ein Einsiedlerleben führen, Jan., nk.

samotárjonje, n. ein einsames Leben, nk. samotárka, f. die Einsieblerin, Jan. (H.).

samotárski, adj. Einfiebler, Jan.; samotarsko življenje, Zora.

samotarstvo, n. das Einsiedlerleben, Z.; — ein einsames Leben, nk.

samotéčen, čna, adj. s. je sadni sok, ki sam priteka, ne da bi se sadje stiskalo, Gor.

samoten, tna, adj. einsam; s. kraj; samotno živeti, eingezogen, einsiedlerisch leben; — samotni zapor, die Einzelhaft, Cig., DZ.

samoter, adj. einzeln, sporabisch, C., Cig. (T).
samoterenik, m. ber aus ben Trestern ohne
Drud rinnende Most, Blc.-C., Z.

samotēren, rna, adj. einzeln, iporabild, Z. samótež, adv. jelbstziehenb (ohne Bugbieh); s. peliati voz; konje odprežejo in svojega očeta samotež na dom peljajo, Slom.; — ohne frembe Beihilfe, allein, V.-Cig., Jan., Met.; gospodar s. (brez hlapca) kaj stori, C.; — einzählig, Jan.

samótežar, rja, m. = človek, kateri kaj samotež vozi (n. pr. drva, oglje na saneh),

samotéžen, žna, adj. von Menschenhänden gezogen: s. voz, ein Handwagen, Cig., DZ.,
M., Polj.; samotéžne sani, der Handschlitten,
Vrt.; samotežna vožnja, das Handschuhrwert,
Nov.-C.; — einzählig, Jan.

samotęžke, f. pl = samotežnice, Jan.

samotêžnica, f.:) der Schieblarren, Guts., Levst. (Cest.); = pl. samotežnice, Bohinj (Kr.)-Erj. (Torb.); - 2) der Hanbschildslitten, Cig.; = pl. samotežnice, Jan., M., Gor. samotēžnik, m. 1) ber Karrenführer, Vrt.;—
2) ber Handwagen, Nov.-C.; — 3) eine Art
Pflug in ben Ebenen, Nov.-C.; — 4) ber
Krahn, Jan.

samotija, $f_* = \text{samota}$, Cig_* , Jan. samotijo, $n_* = \text{samilo}$, Cig_* , Jan.

samotina, f. die Einsamseit, die Einode, Jan., C. samotisk, tiska, m. der Selbstbrud, Jan., nk. samotiti, im, vb. impf. = samiti, Cig. (T.). samotiak, m. vodnis., die Bassersäulenmaschine, Cig.

samotnica, f. bie Einfame, Cig., Jan.; bie

Einfiedlerin, Mur.

DZ.

samotník, m. ber Einsame, Cig., Jan.; ber Einsiedler, Dict., Mur., Cig., ZgD., Zora; imeli so svoje duhovnike in samotnike, Cv. samotnják, m. ber Einsame, Cig.

samotnost, f. bie Einfamteit.

samotočina, f. = samotok, C., Z. samotok, toka, m. ungepressier, aus ben Beeren ohne Drud fließenber Rost, ber Beermost, ber Ausbruch, Cig., Jan., C., Valj. (Rad).

samotóren, rna, adj. = svojeglaven, Z., Gor.;

— nam. samotvoren,

samotovânje, n. bie Zurudgezogenheit, h. t.Cig. (T.).

samotováti, üjem, vb. impf. einsam, eingezogen leben, Cig.; - hs.

samotrėtji, num. selbbritt, Jan., Rib.-M., Levst. (Sl. Spr.); — breifältig, Boh.

samotřštvo, n. ber Alleinhandel, das Monopol, Cig., Jan., DZ., Nov.-C.

samotřžec, žca, m. ber Alleinhönbler, ber Monopolift, Cig., Jan. samotřžen, žna, adj. Monopol-: samotřžni

samotŕžen, žna, adj. Monopol-: samotŕžni zakon, bie Monopolordning, Levst. (Nauk). samotŕžje, n. daš Monopol, Jan., Naprej-C., Levst. (Nauk); zakupno s., daš Pachtmonopol,

samôtstvo, n. = samota, Danj.-C. samotvòr, tvóra, m. das Ratutwerf, Cig. (T.). samotvóren, rna, adj. selbstigossen, selbstigossen, samotvóren, cia.

thatig, Cig., Jan.
samotvornost, f. die Schöpfertraft, Cig.
samoudd, boja, m. = samomor, der Selbst.
mord. C.

samoucha, f. ber Selbstunterricht, die Selbstlehre, Cig.

samoučen, čna, adj. autobibaltifch, Jan.
samougôdje, n. bie Selbstgefälligseit, Cig.(T.);
— stsl.

samoùh, úha, m. = trdoglavec, baš Didoht, Cig.

samoùh, úha, adj. 1) einöhrig, Mur.; — 2)
eigensinnig, Mur.; s. človek, Cig.

samoùk, úka, m. ber Autodibalt, Cig., Jan., Nov.-C., nk.; pesnik s., ber Naturdichter, Cig. (T.). samoùk, úka, adj. ber ohne fremben Unterricht sich Kenntnisse erwirbt, Mur.

samoukana, f. die Selbstäuschung, Jan. (H.). samoum, ums, adj. s. to vem, das weiß ich durch meinen eigenen Berstand, Svet. (Rok.). samouprava, f. die Selbstverwaltung, die Selbst-

regierung, die Autonomie, Jan., Nov., nk. samoupraven, vna, adj. autonom, Cig. (T.), nk.

Coople

samoupravstvo, n. die Selbstregierung, die Autonomie, Cig.(T.), Nov.-C.

samousmiljenje, n. die Wehleibigleit, Jurë. samouska, f. eine Art Bafferichlange (Natter?), Mur.

samoûštvo, n. bas Autobibaftenthum, DSv. samoužig, žíga, m. bie Selbstentzünbung, Jan. (H.); (-žeg, Cig. [T.]).

samovanje, n. einsames Leben, bas Ginsieblerleben, Cig., Jan.

samovār, āra, m. die Kochmaschine, bes. die Theemaschine, Cig., Jan., Nov.; — rus.

samováti, üjem, vb. impf. einsam sein, ein einsames, eingezogenes Leben sühren, Cig., Jan., C., nk., Notr.; isoliert sein, Nov.-C.; Kopitarju se je zdelo, da samuje, Navr. (Kop. sp.); — allein haushalten, Rib.-M.

samovelèvec, vca, m. = samoveliteli, Cig. samoveličljívost, f. ber Größenwahn, Cig. (T.). samovélik, íka, adj. allein groß, Mur., Ravn. samovelítelj, m. ber Dictator, Cig., Vest. samovelíteljstvo, n. bie Dictatur, Cig., Vest.

samoventeijstvo, n. die Autopfie, Cig., vest. samovid, vida, m. die Autopfie, Cig. (T.), Nov-C.

samovidec, dca, m. ber Augenzeuge, Jan., Cig. (T.), C., Svet. (Rok.), nk.

samoviden, dna, adj. autoptijch, Cig.

samovidstvo, n. bie Mutopfie: po samovidstvu sestavljeni opis, LjZv.

samovlada, f. die Alleinherrichaft, die Monarchie, die Autofratie, Cig., Jan.

samovladar, rja, m. ber Alleinherricher, ber Monarch, ber Autofrat, Cig., Jan., Jes.

samovladáriti, arim, vb. impf. monarchifc o. autofratisch regieren, Cig.

samovladárski, adj. autofratifch, monarchifch, Cig., Jan., nk.

samovladarstvo, n. die Monarchie, die Alleinberrschaft, die Autofratie, Cig., Jan., nk.

samovlådec, dcs, m. ber Autotrat, ber Monarch, Cig., Jan., C.

samoviáden, dna, adj. monarchifch, autotratifch, Cig., Jan.

samovlådje, n.1) = samovladarstvo, die Monorchie, Cig.; - 2) = samovladorje, Cig. (T.). samovlådka, f. die Gelbstherrscherin, Jan.

samovlådnica, f. die Monarchin, Cig., Jan. samovlådnik, m. der Alleinherricher, der Monarch, Cig., Jan.

samovlādstvo, n. = samovladsrstvo, Cig. samovlásten, stna, adj. eigenbetechtigt, Cig., Levst. (Pril.), DZ.; (stsl.); — eigenmächtig, felbständig, unabhängig, Cig., C.; samovlastna država, ein unabhängiger Staat, Jes. samovlástnost, f. die Gelbständigseit, die Un-

abhangigleit, Cig.
samovólja, f. ber Eigenwille, Cig. (T.); ber Eigenfinn: s. in nepokorščina, Jsvkr.; —

bie Billfur, C., Z.

samovoljen, lina, adj. 1) eigenwislig, Cig. (T.), Levst. (Zb. sp.); eigensinnig, Cig., M.; trdi, samovoljni grešniki, Krelj; s. ino nepokoren, Jsvkr.; — wistislich, Cig., Jan., nk.; samovoljno vladanje, die Bistischerr-

jchaft, Cig.; — muthwillig, Cig., Jan., C.; — 2) = radovoljen, freiwillig, Mur.

samovolinost, f. 1) ber Eigenwille, ber Selbstwille, Cig.; ber Eigensinn, Mur.; pregrešiti iz hudobne samovolinosti, Jsvkr.; — bie Billstür, bie Billstrichsteit, Cig., Jan., nk.; — ber Duthwille, bie Muthwilligsteit, Dalm.-Cig., Jan.; — 2) == radovolinost, bie Freiwilligsteit, Mur.

samovoljstvo, n. die Billfür, Raič (Let.), Levst. (Nauk).

samovòz, vóza, m. bie Locomotive, Cig., Jan., h. t.-Cig. (T.), DZ.

samovratec, tca, m. ber Fichtenspargel (monotropa hypopitys), Tus. (B.).

samovráten, tna, adj. eigensinnig, tropig, C.;

— prim. trdovraten.

samovratnost, f. ber Eigenfinn, C.

samozadovóljen, lina, adj. selbstzustieben, nk. samozadovóljnost, f. die Selbstzustiebenheit, nk. samozaktópen, pna, adj. selbstschließend, Jan. (H.).

samozak onje, n. bie Autonomie, Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk).

samozakonski, adj. autonom, Cig. (T.). samozakonstvo, n. die Autonomie, Cig., Jan. samozapādnica, f. = samopadnica, das Fall-[hlofs, Cig.

samozastôpstvo, n. die Selbstvertretung, DZ samozataja, f. die Selbstverleugnung, Cv. samozatajevânje, n. = samozataja, nk. samozavêst, f. das Selbstverusstiein, nk.

samozavésten, stna, adj. selbstbewußt, nk. samozdrávnost, f. bie heiltrast ber Natur, Cig. (T.). samozlóžen, žna, adj. einsilbig: samozložni

jeziki, isolierende Sprachen, Cig. (T.). samozdr, zóra, m. die Selbstichan, Jan. samozdnec, nca, m. neka vrsta fizola, LjZv. samozveličáten, ina, adj. alleinseligmachend,

Cig. samožig, žíga, m. ber Selbstjünder, Cig., Jan.; (-žeg, h. t.-Cig. [T.]).

sámski, adj. ledig: s. biti, Junggefelle sein, Cig.; samski stan, ber ehelose Stand; samskega stanu, sedig; Oj samski stan, Veseli dan! Npes.-Vod. (Pes.); samska postelja, ein einspänniges, einschäferiges Bett, V. - Cig.; — samski (adv.), unvermählt: s. ziveti, Zora. sámsov. m. der Russenseiter Fri. (2): —

sámsov, m. ber Bullenbeiger, Erj.(Z.); -

samstvo, n. ber ehelose Stanb, Cig. samščina, f. bas Alleinsein: le hitro hodi, kajti mi samščina že preseda, LjZv.

sâmši, adv. allein, einzeln, einsam, Cig., Jan.; Samši bo Milica Jagnjeta pasla, Vod. (Pes.); s. hoditi, Z.; na samši in skrivaj, allein und heimlich, Cig., Ravn.

samuč, conj. = temuć, temveč, Mik.; nikar - samuč, Rec.-Let.; nikar le pred Bogom, samuć tudi pred vsemi ljudmi, Schönl.; ne more se reči: tukaj je ali tamkaj, samuć on je povsod, Pohl. (Km.); - pogl. semuć. samuriti se, ūrim se, vb. impf. finiter, tropig bliden, C.; -- prim. somoriti se.

san, sna, m. = sen, ber Schlaf, Dict., Mik. sancice, f. pl. dem. sanke, ber Schlitten, Cig. sandal, m. ber Sanbel, bas Sanbelholz, Cig.; — rus, sandálz.

sandala, f. nekakšen opanek, bie Sandale. sandalovina, f. bas Sanbelholg, Cig.

saneneo, nca, m. die gur Schlittenfahrt taugliche Bahn, die Schlittbahn: dober s. je danes.

saneti, i, vb. impf. od peči sani, ber Dfen strahlt hite aus, Z.

sangviničen, čna, *adj.* lahkokrven, janguinija, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

sangvinik, m. lahkokrvnik, ber Sanguiniter,

Jan., Cig. (T), nk.

sanî, f. pl. ber Schlitten; na saneh kaj pripeljati, se voziti; samotežne s., ber Handdilitten; kadar sani dolgo plešejo, se tanki kosi režejo, Fr.-C.

sanica, f. Die Schlittenfufe, Poh.

sanicice, f. pl. dem. sani(ce); ein fleiner Golitten, ogr.-Valj.(Rad).

sanik, m. = sanenec, bie Schlittenbahn, Svet. (Rok.); (senjík, BlKr.); - prim. sanjenik. saninec, nca, m. 1) ber Schlittenbaum, bie Schlittenfuse, Cig., Ljub., Rib.; - 2) = sanenec, bie Schlittenbahn, Cig., Jan., M., BIKr.

saninek, nka, m. - saninec 1), Cig.

saninjak, m. = sanenec, bie Schlittenbahn, Mur., Cig., Jan., C., Poh., vzh.St.

sanînkati se, am se, vb. impf. = sankati se, Jan.

sanisce, n. ber Schlittenbaum, bie Schlittentufe, C.

sanitēta, f. zdravstvo, die Sanitat, nk.

saniteten, tna, adj. zdravstven, Sanitate., nk. sánja, f. 1) ber Traum, Mur., Cig., Jan.; (senja, Mik.); mine kakor sanja, Dalm.; eno sanjo so vsi imeli, Ravn.; Al' Miletu sanja Vsa prazna je to, Vod. (Pes.); imel sem čudno sanjo, jvzhSt.; nav. pl. sanje; prijetne, čudne, težke sanje imeti; v sanjah kaj videti, storiti; sanje so se mi izpolnile, mein Traum ging in Erfüllung; - 2) ein leeres Geschwäß: kdo bo zmerom te sanje poslušal! Lašče - Levst. (Rok.); - 3) eine Berson, die fortwährend schwäht: demu to sanjo sem pošiljate! Lašče-Levst. (Rok.).

sanjáč, m. 1) ber Traumer, Mur., Cig., Jan., nk.; ber Phantast, Jan., nk.; - 2) ber Schwäher, Lasce-Levst. (Rok.).

sanják, m. = saninjak, C.

sanjalo, n. ein geiftesabmefenber Menfch, Rib .-

sánjanje, n. bas Traumen, bas Getraum. sanjar, rja, m. 1) ber Traumer, ber Phantaft, ber Schwarmer, Cig., Jan.; - 2) = sanjske bukve, Cig.

sanjarica, f. bie Traumerin, bie Schwärmerin, Cig., Jan.

sanjarija, f. bie Traumerei, bas hirngefpinft, die Schwärmerei, Cig., Jan., nk.

sanjariti, arim, vb. impf. traumerifche Gebauten haben, traumen, C., nk.

sanjárski. adj. traumerifc, jchvarmerifc, bhantastisch, Cig., nk.

sanjarstvo, n. bie Schwarmerei, bie Bhanta-

fterei, Cig. (T.), SIN.

sánjati, am, vb. impf. :) trăumen, Mur., Cig., nk.; s. mile sanje, Zora; - ichwarmen, Cig., nk.; - 2) nav. s. se, sanja se mi, e€ trăumt mir; kaj se ti je nocoj sanjalo? strašne reći so se mi saniale; sanje so se mi sanjale, Mik.; - 3) sanjati, feeres Beichmas gemächlich vorbringen, Lasce-Levst. (Rok.), Ig (Dol.).

sanjav, ava, adj. traumerija, Jan., C.; sanjavo

zreti, Zora.

sanjavec, vca, m. == sanjač, ber Traumer, ber Schmarmer, Cig., Jan., Dalm.

sanjavka, f. bie Traumerin, bie Schwarmerin,

sanjávost, f. traumerifches Befen, Cig. sanjavski, adj. traumerisch, Cig., Jan.

sanjčkati, am, vb impf. = sanjati (v otročjem govoru), Vrt.

sánjem, sánjma, m. ber Jahrmarti; na žegnanja in sanjme ("sanme") hoditi, Krelj; -prim. sajem, senjem, semenj.

sanjeník, m. (nam. saneník) = sanik, Zilj.-Jarn.(Rok.).

sánjevka, f. = sanišče, ber Schlittenbaum, C. sánjski, adj. Traume; sanjske bukve, bas

Traumbuch, V.-Cig. sanjúga, f. = sanišče, kajk.-Valj.(Rad).

sankanje, n. bas Schlittenfahren.

sankati se, am se, vb. impf. gu Schlitten fahren; otroci se sankajo = spuščajo se po malih saneh s hriba, jvzhSt. sankavec, vca, m. ber Schlittenfahrer, Cig.

sankcija, f. potrdba, bie Sanction.

sanke, f. pl. dem. sani; ber Schlitten, Cig., jvzh St. santer, adv. = sem noter, Rof.-Kres.

santre, adv. = tu notri, Rof.-Kres; (santri, Z.). sápa, f. 1) ber Athem; nima sape, er hat feinen Athem; sapo mi je vzelo, es hat mir ben Athem benommen; tak veter je, da človeku sapo jemlje; sapo zapreti, zapirati, ben Athem hemmen; (fig.) sapo zapreti komu, jemanden mundtobt machen, ihn zum Schweigen bringen, Cig.(T.), nk.; sapa mu pojema, zustaja, ber Athem fangt ihm an auszubleiben, Cig.; sape mi zmanjkuje, es geht mir ber Athem aus; sapa me zene, ich habe ftarten Athem, Svet (Rok.); sapo k sebi držati, ben Athem zurudhalten, LjZv.; ob eni sapi, in einem Athem, Cig.; v eni sapi, haftig, C.; = 2) bie bewegte Luft, ber Binb; s. piha, viece, es gieht ein Bind; na sapi biti, ber Bugluft, dem Binde ausgesett fein; sape se bati, luftichen sein, Jan ; mlin na sapo, bie Bindmuble, Cig., Nov. - C.; dusilna s., bie Stidluft, Jan.; treskava s., ichlagenbe Better, Erj. (Min.); suseca s., fire ober mephitische Buft, Erj. (Min.).

sapaniti, anim, vb. impf. ftart athmen, Cig., M. sápati, pam, pljem, vb. impf. ftart athmen, Cig., M.; schnauben, Jan.; feuchen, Ben.-Mik.; — sischen (o kačah), C. sapen, pna, adj. luftig, Cig., Jan., M., Vrtov .-

saper, ria, m. podkopnik, ber Sappeur, Cig., Jan., DZ.

sapeti, im, vo. impf. pfeifen (vom Athem): v grlu mi sapi, Z.; — zischen: gad sapi, Z. sapica, f. dem. sapa; bas Luftchen; prijetna sapica pihlja.

sapisce, n. die Dampfaustrittsöffnung, h. t .- $Cig.(T_*).$

sapiti, im, vb. impf. 1) feuchen, vzhSt. - Mik.; – 2) sapi me, ich habe Athembeschwerben,

Z., Svet.(Rok.). sapka, f. dem. sapa = sapica, Levst.(Zb. sp.). sapljati, am, vb. impf. fanft weben, facheln,

Jan.; vetrec nam hlad saplja, Mur.; s. koga, jemanden anwehen, C.

sapnica, f. 1) bie Bafferblafe, C.; bie Seifenblaje, Z.; — 2) das Bindloch, Ravn.-Cig., Jan.; luknja v zemlji, iz katere se ob dežju kadi, Gor.; - 3) bie Windlade in ben Orgeln, Cig.; - 4) = sapnik, die Luftröhre, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.)

sapnik, m. 1) bie Luftröhre, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Erj. (Z.), St.; — 2) ber Canal in ber Orgel, Cig., Jan.; — sapniki = me-hovi, bas Geblafe, Cig.; — 3) bas Luftloch, Jan.; - ber Betterfaften, die Bindtrommel (mont.), Cig.; - 4) ber Hauchlaut, Jan.(H.). sapnost, f. bie Luftigfeit, Cig.

sapomer, mera, m. ber Bindmeffer, bas Anemometer, Jan.

sapon, m. eine Art Haue, Kras, Ip., Tolm.; - prim. it. zappone, bie Spighaue.

sapramis, interj. Sapperment! Jurc. sara, f. die Stiefelröhre, der Stiefelschaft, Mur .-Cig., Valj. (Rad); naj izuje škornje in naj otroka trikrat s sarami po hrbtu udari, Št.-Kres; hlače za sare, t. j. hlače v škornjah, Zora; hlače po sarah = doige hlače, Nov.; – iz madž., *Mik*.

sarabîtka, f. Dobrodob (Kras) - Erj. (Torb.), pogl. srboritka.

sarabột, m. = srobot, Kras..

saramókel, kla, adj. pogl. suromokel.

sardela, f. bie Sarbelle (engraulis encrasicholus), Cig., Jan., Erj.(Ž.), nk.

sardelar, rja, m. ber Sarbellenfänger, ber Sarbellenvertäufer, Cig., Jan.

sardelica, f. dem. sardela. sardelji, adj. Sardellen-, Jan.

sardina, f. bie Sarbine (clupea sardina), Jan., Erj.(Ž.).

sardinka, f. bie Garbine, Cig.

pardoniks, m. ber Sarboung (min.), Cig.(T.). sarî, f. pl. = sare, Mur.; - prim. sara.

sarkāstičen, čna, adj. zbadljivo zasmehovalen, sartastisch, Jan., Cig.(T.), nk. sarkazem, zma, m. zbadljivi zasmeh, ber Gar-

tasmus, Cig.(T.), nk. sarkofag, m. kamenita raka, ber Sartophag,

Cig., Jan. 1. sas, sasa, m. bas Entfeben, ogr.-Mik., C.

2. sas, sasa, m. die Bige, Strek.; - prim. sesati.

sasem, adv. = sa sem, tu sem, hieher, Kor.-M., C.

sasen, sna, m. bie Tanne, Rez. - SIN.; pogl. sosen.

sasiti, sasim, vb. impf. foreden, ogr.-Mik., C .: s. sc, erschrecken, sich fürchten: s. se greha, hudega, C.

sásniti se, sasnem se, vb. pf. erichreden: s. se greha, ogr.-C.

sât, sâta, satû, m. bie Babe; prazni s., bie Badeideibe.

satan, m. ber Gatan.

satanček, čka, m. dem. satan(ec); bas Teufelden.

sātanski, adj. satanisch.

satec, tca, m. dem. sat, Valj.(Rad).

satek, tka, m. dem. sat, Valj. (Rad).

satic, ica, m. eine fleine Babe, C. satin, m. der Gatin (neka na pol svilena tka-

nina), Cig.

satina, f. die Honigwabe, Mur., Por.; - tudi: satina.

sâtinje, n. coll. Honigwaben, vzhŠt.-C. satir, m. starogrško bajeslovno bitje, ber Ga-

thr, Cig.

satīra, f. zbadljivo ali dovtipno zasmehovanje. tudi neka vrsta didaktičnega pesništva, bie Satire.

satīričen, čna, adj. zbadljivo ali dovtipno zasmehljiv, fatirisch, Cig., Jan., Cig.(T.), nk. satīrik, m. kdor satirično govori ali satire piše, ber Gatirifer, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

satje, n. coll. die Baben; emrljevo satje, Erj. (17b. sp.); - s. v kosti, das Zellengewebe im Bein, C.; - tudi: satje, Valj.(Rad).

satnik, m. bie Sonigwabenleifte, ber Babenîprießel, C., Por.; panj s premičnimi satniki, Nov.

satovît, adj. şellig (min.), Cig.(T.).

satovje, n. coll. Baben; Honigmaben; sit človek satovje pod nogami valja, Skrinj.; premieno s., beweglicher Babenban; trotovsko s., das Drohnenwachs, Navr. (Spom.).

satovnják, m. der Honigicheibenbehalter, Jan. (H.).

satrap, m. ber Gatrap (namestnik nekdanjih perzijanskih kraljev).

satrapija, f. bie Satrapie.

sátvara, f. (krava) škododelka: kam greš, ti satvara! BIKr.

savornja, f. der Ballast, Jan., DZ.; - hs.; prim, bolg, savura iz ngr. σαβούρα, Mik.(Et.). savščica, f. velika s., bie Tauchergans (mergus merganser), Cig., Frey.(F.).

savtálo, n. ber Subler, Gor., Notr. sávtast, adj. = požrešen, Gor., Notr

savtáti, am, vb. impf. haftig freffen, ichlampen, C.; - hastig reben, C., Gor., Notr.; - oberflächlich arbeiten, hubeln, C.

savtàv, áva, adj. = savtast, Gor., Notr., Gorenja Vas, Ljubljanska ok.

sávten, tna, adj. = savtast, Gor. Notr.

scaten, ina, adj. Harn-: scatni mehur, bie Harnblase, C.; scaina kislina, die Harnsaure, Cig.(T.).

scalina, f. ber Urin, Guts., Cig., Jan., ogr .-M., C., Valj. (Rad), vzh.Št. scališče, n. das Biffoir, DZ. scatnica, f. ber Barn, ber Urin. scatnicast, adj. urinartig, Cig. scâłnicen, čna, adj. Urin-. scalnik, m. 1) ber Uringang, Mur., Cig., Jan.; 2) bie Jubenfirsche (physalis Alkekengi), (rabi ljudem od zaprte vode), Vas Krn-Erj. (Torb.). scálo, n. die Harnröhre, Jan., Erj. (Som.). scanej, m. eine Art Froich, C .; - prim. poscánica, f. = scalnica, Mur., Cig., Jan., C. scaniga, f. bas Leinfraut (linaria), C. scanina, f. ber Saruftoff, Cig.(T.). scanje, n. 1) das Harnen; krvavo s., das Blutharnen, Cig., Jan.; — 2) der Urin (v tem pomenu: scanje, Valj. [Rad]). scanjevec, vca, m. ber Uringeift, Cig. scanjuga, f. eine Art Froich, - poscaniga, tomažek, C. scati, scim, vb. impf. harn laffen, piffen; --(praes. tudi: ščíjem, Mik., Gor., jvzhSt.). scava, f. bas Bissen, C. scāvka, f. = scava, C. scediti se, im se, vb. pf. langfam absließen, abrinnen: voda se je scedila z deske. scéjati se, am se, vb. impf. ad scediti se. scéla, adv. gang, Mur.; Stik pravilnih zdaj in scela Nam baje nihče ne dela, Levst. (Zb. sp.). scoloti, im, vb. pf. berbeilen, gubeilen, Mur. scelina, f. bie berbeilte Bunbe, Slom .- C. scelliti, im, vb. pf. zu einem Gangen verbinden, gang machen: kamene, ki jih je drobiž, s., Ravn.; kamenje je sceljena, utrjena ali trdo zvezena zemlja, Vrtov. (Km. k.); sceliti se imajo žile in koščice, kakor je scelila sama sveta Trojica zemljo in nebo, pod Krasom-Erj. (Torb.); - verheilen, vollfommen gubeilen maden, Mur., Cig., Dalm., Kr.; s. se, berheilen, zuheilen, Mur., Cig.; rana se je scelila, Cig. socloma, adv. aus einem Stud: s. delan, Cig. (T.); s. kolo, ein Blodrad, Cig.; — ganz, Mur., Kremp. - C.; — vollinhaltlich, Levst. (Nauk). scena, f. prizor, die Scene. scenerija, f. prizorišče, bie Scenerie, Cig. (T.). sceničen, čna, adj. prizoren, scenifth, Cig. (T.). sceniti se, im se, vb. pf. (bezüglich bes Preises) übereinfommen, Meg. scepati, cepam, vb. pf. allmählich herunterfallen; jabolka so scepala z drevesa. scesati, sam, vb. pf. in Spane verreigen, M., Z. scimati, am, vb. pf. = scimiti se, aufleimen, Mur.; (nam. vz-). scimek, mka, m. ber Auffchöfeling, Mur., Cig., Vrtov.-C.; (nam. vz-). scimiti se, cîmim se, vb. pf. aufleimen: seme, zrnje se scimi, Cig., Jarn. (Sadj.); (nam. vz-). scîmprati, am, vb. pf. zusammenzimmern. seinkati, cînkam, vb. pf. erflingen, ogr. M .; (nam. vz-).

scmáriti, im, vb. pf. jusammenschmoren: ali boste že vendar kaj scmarile? LjZv. scotati, am, vb. pf. zerzaufen: scotala sta se do krvavega, Glas.; - s. koga, jemanben gehörig bei ben haaren nehmen, C. scúkati, cůkam, vb. pf. = razcukati, Bas. scurkoma, adv. = curkoma, im Strahle (flie-Bend): kri scurkoma teče, Z. scvárek, rka, m. = scvirek, bie Speckgriebe, C. sevréti, cvrèm, vb. pf. 1) abtroichen, zerlassen; vso mast s.; -- 2) s. se, burch bas Abfroschen zusammenschrumpsen; meso se je scyrlo; (fig.) knjige so se scyrle in skrčile, Raič (Let.). scvfkati se, cvfkam se, vb. pf. zusammenfdrumpfen, C. scvfkniti se, cvfknem se, vb. pf. zusammenidrumpfen, C. scrfliti se, im sc, vb. pf. zusammenschrumpfen. sčakalíšče, n. = sčakovališče, Jan., Fr. - C. sčákati se, čákam se, vb. pf. bis gur Rujammentunft warten, C. sčakovalíščo, n. der Rendezvousplat, C. scakovanje, n. bas Erwarten (3. B. bei einem Rendezvous), jvzhŠt. sčakováti se, tjem se, vb. impf. ad sčakati se; auf einander warten, Cig., Jan., C., jvzh-St.; tu se zaljubljeni svet sčakuje, hier haben bie verliebten Leute ihr Stellbichein, Levst. (Zb. sp.).scasoma, adv. mit ber Beit, allmählich, Mur., Cig., nk. sčečkáti, am, vb. pf. zufammentripeln, Cig. sčéditi, čédim, vb. pf. = sčedniti, C. scedniti, cednim, vb. pf. gefcheit machen, flug machen, C.; - s. se, gescheit werben, flug werben, gur Ginficht gelangen, C., Zora-C. sceniti se, scenem se, vb. pf. nieberhoden, Cig., Jan., Slom. - C.; Tomaž se Jezusu k nogam sčene, Ravn.; jujammenfinten, Lašče-Levst.(M.); kmalu bi se bila na mestu sčenila, Burg.; (pod bremenom) s. se, Jarn. sčépati se, čépam, pljem se, vb. impf. ad sčeniti se, Jan. 1. sčésati, sčéšem, vô. pf. burch Kammen herabbringen, herablammen; prah z glave s. 2. scesati, scesem, vb. pf. zusammentammen: lase z glavnikom s. 3. sčésati, sčéšem, vb. pf. aufftriegeln, aufkämmen, Cig.; sukno s., das Tuch mit Rarben rouh machen, Cig.; - (nam. vz-). scesek, ska, m. = cesek, ein Splitter (3. B. bon Holz), Z., vzh.St.-C. sčetvériti, ệrim, vb. pf. nam. razčetveriti, V.-Cig. scimzati, am, vb. pf. = izcimzati; mager machen; scimzan, abgemagert, Z. scimžiti, čîmžim, vb. pf. = izcimžiti, mager machen: scimzeno telo, abgezehrter Leib, scinoma, adv. - docela, do konca, gang: gosenice so zelje sčinoma pojedle, Tolm .-

Erj.(Torb.).

scisloma, adv. genou, C.

scista, adv. = s cista, ganz, C. scistoma, adv. ganz, C.; vse s., Svet.(Rok.). semážiti, emažim, vb. pf. gujammenichmoren: skuhati in s., Zora.

scorbati, am, vb. pf. verpantschen: s. vino, C. serekati, am, vb. pf. gujammenfrigeln, vihSt. sčístviti, im, vb. pf. = sčvrstiti, Mur.

scutiti se, im se, vb. pf. (nach einer Ohnmacht) gur Besinnung tommen, vihSt .- C .; - (nam. vzč-)

sovestiti, im, vb. pf. erfrischen, Z.; aufmuntern, Cig.

sè, praep. = 1. in 2. s (pred črkami s, š, z, ž); se strehe, se svojimi, seznaniti se, sešteti, sežgati.

sè, pron. sid; prim. sebe.

se, adv. = sem, her, C.; pogledaj se! schau

her! C.

Bébe, pron. feiner, ihrer, fich; 1) rabi se, kadar se dejanje obrača na subjekt istega stavka; za sebe skrbiš; k sebi jih vabimo; tudi poleg infinitiva, kateri ima drug subjekt, ako ne nastane zmisel nejasen: kralj jim ga ukaže pred sebe pripeljati; (toda: dovoli mi vprasati te), Mik. V. G. IV. 104.; redkeje tako pri participu: ima vse rešiti v odkazanem si področju, DZ.; - nekako po nepotrebnem stoji časih si poleg nekaterih glagolov: on si sede, leže, vzh.Št.: od kod ste si vi? Trub.; on si ne ve mere, Ravn.-Mik. V. G. IV. 602; ni vedel, kaj si je (was es gabe), Vrt.; počívatí si, leči si, SlGor.-C.; Bog si ga bodi zahvaljen! Levst.(M.); pojdi si kam = warum nicht gar! Levst.(M.); lejte si! ei ei! glejte si groze! Jurč.; blagor si je človeku, kir (ki) mene posluša! Schonl.; blagor si tebi! moh! bir! Ljub.; gorje si je temu človeku! Schonl.; -2) pomenja vzajemnost: einander: tepeta se; saj sva si brata; seznanila sva se; - ljubite se med seboj; - 3) enklitični si daje stavku splošnejši pomen: da si, obgleich; kadar si bodi, wann immer; bodi si, naj si je, es mag nun fein; kakor si je kod navada, wie es eben irgendwo Gitte ift, Levst. (Nauk); grmi si ali ne grmi si, jaz pojdem v gozd, Laśće - Levst. (Rok.); on si reci ali stori, kar hoče, Trub.; 4) "se" pri povratnih (refleksivnih) glagolih; smejati se, veseliti se; — povratno se rabijo prehajalni glagoli za pasivno obliko, ali da se izraža nem. man: žito se mlati na podu; časniki se raznašajo po vsem mestu; govori se; -- (taki refleksivni izrazi se rabijo, zlasti na italijanski meji, tudi z objektom; kmete se vidi na polju, boljšega daru bi se ne moglo dati, Mik. V. G. IV. 363.; toda knjižni jezik se te rabe ogiblje).

sebeljuben, bna, adj. eigenliebig, egoistisch, Cig.; vsak človek je nekoliko sebeljuben, Jurč.

sebeljübje, n. die Eigenliebe, C. sebenica, f. die Inwohnerin, Cig. sebenik, m. der Inwohner, Cig.; — pogl. osebenjek.

sebenjek, nika, m. der Inwohner, LjZv.; pogl. osebenjek.

sebenjkati, am, vb. impf. = sebenjkovati: einfam ba fiehen: tu in tam sebenjkajo še po samem drevesa, Bes.

sebenjkovati, ujem, vb. impf. == osebenjkovati, *LjZv.*

sebevid, vida, m. ber Doppelganger, Levst. (Zb. sp.); - hs.

sebičen, cna, adj. eigennütig, felbstfüchtig, ego-

sebienet, m. ber Gelbstfüchtige, ber Egoift. sebienica, f. bie Gelbstfüchtige, die Gigennütige. sebienik, m. ber Gelbftfüchtige, ber Gigennusige, ber Egoift.

sebienost, f. Die Gigennütigfeit, ber Egoismus. sebirad, rade, adj. jelbstfüchtig, ogr.-C. sebiradost, f. ber Eigennus, ogr .- C.

sebiten, tna, adj. febig: v sebitnem stanu, Vrtov.(Km. k.).

sebîtev, tve, f. die Absonderung, die Trennung, Levst.(Pril.).

sebiti, im, vb. impf. absonbern, isolieren, Jan., Nov., Notr.-Levst.(M.); s. se, sich absorbern,

Z., Svet.(Rok), Notr-Levst.(Rok.). sec, î, f. 1) ber Holzichlag (ein abgeholzter Theil bes Balbes), Cig, Jan., C.; — 2) ein lebendiger Baun, Cig., Jan., Rib.-Mik., Levst. (Cest.), LjZv.; pletena seč, Levst. (Močv.); vrt je bil zagrajen z živo sečjo, Zv.; baš Didicht: stala je prostrana sec, koder se razteže zdaj najlepša oranica, LjZv.; — 3) bie Mahd, Cig., Jan., Mik.; - 4) bie Repelei,

sęč, m. bas Gehad. Mik.

Jan., C

sec, seca, m. ber harn, Habd .- Mik., Erj. (Som.); slano je kakor seč, Koblja Glava (Kras)-

Erj.(Torb.); - prim. sac.

seca, f. 1) = sec f., ber Holzschlag, Cig., Fr.-C : - 2) ein lebenbiger gaun, ogr.-C., Raič(Let.); plotovi in seče, Nov.; — baš Junghola, bas Didicht, ogr.- C.; — 3) bie Mahb, Guts., Cig., Jan., C., Mik., Zilj.-Jarn. (Rok.); - = travnik v planini, Poh.; -4) das Gemețel, Jurč. (Tug.), Vrt. secan, cna, m. der Monat Februar, Meg.,

Dict., Kast., Svet.(Rok.), Dol.

sečanj, čnja, m. = sečan, Dol.

sęčen, čna, m. 🚃 sečan, der Monai Februar, Vrt.; prvi dan meseca sečna, Trub.(Post.). secen, cna, adj. 1) jum haden gehörig: secni mesec, ber holzichlagemonat, ber Februar, ogr.-C., Z.; - sečno mesto, bas Sochgericht, ogr .- C.; - secno orozie, jum hauen dienende Baffe, bas Rurggemehr, Cig.; - Schnitt-: seena ploskev, Die Schnittflache (math.), Cig. (T.); - 2) schlagbar, fällbar (o gozdu), Cig., Jan.

séčenj, čnja, m. = sečan, C. séčenje, n. bas Mähen, Jarn., Z.

sęčev, čve, f. = sečenje, bie Rahd, Z.

sécevina, f. die Mahd, Vrsno (pod Krnom)-Erj. (Torb.).

sečevod, voda, m. ber harnleiter, Erj. (Som.). séči, séčem, vb. impf. 1) = sekati: Tod sekla bodo bridka jekla, Greg.; - umhauen, fällen: drevesa s., C., M., Tolm.; - 2) mahen, Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., Gor., Tolm., Kor.; Zdaj kleplje koso, Zdaj seče ž njo travo, Npes.-K.

seci, sezem, vb. pf. ben Urm nach einem Riele ausstreden, langen; s. pod posteljo, pod mizo; z roko v žep s., mit ber Hand in die Tasche fahren; v roko s. komu, jemanbem bie Sand reichen; v roke sva si segla, wir reichten uns bie Sanbe; memo s., fehlgreifen; s. crez kaj, überlaugen; s. po kaj, po čem, nach etwas greifen, langen; seči po klobuk; seči po meč, Pres.; po tujem s., frembes Gut angreisen; s. komu na blago, jemandes Gut confiscieren, Dict.; k delu s., zugreifen, Fr.-C.; -s. komu v besedo, jemandem ind Bort fallen; s. komu v delo, v opravilo, einem anbern ins handwert, ins Amt greifen, Cig.; s. v tuie pravice, einen Gingriff thun in frembe Rechte; - s. do dna, bis zum Boben langen: ne sežem do dna; globoko s., tief hinein greifen; daled s., weit ausholen; - reichen; daled s., weit reichen; s. do -, bis - reichen; tvoje usmiljenje seže do nebes, Trav.-Valj (Rad); naša pamet tako daleč ne seže, Škrb.-Valj. (Rad); - s. v srce, zu Herzen geben.

secina, f. ber Holischlag, C., Fr.-C.; sekam v

svoji sečini, Z.

secje, n. ber Holzichlag, Cig.

secka, f. bas Sadfel, ber Saderling, ogr.-C., Valj. (Rad).

secnica, f. die Secante (math.), Cig. (T.), C., Cel. (Geom.).

sečnik, m. 1) ein zum Schlagen geeigneter Walb, ber Schlagwald, Blc.-C.;—2) = kosec, Guts.

secnina, f. ber Sarnftoff, Erj. (Som.).

sęčnja, f. 1) das Holsfällen, C.; o sečnji, zur Holsfüslagszeit, Cig.; s. drevja, Navr.(Let.);
— 2) ber Schlag (del gozda, odločen v sekanje), Goriš., Idrija-Erj.(Torb.), Ip.; — 3) sečnja (mesa), die Ausschung (bes Fleisches), C.

secnost, f. die Schlagbarteit, Cig.

1. sed, seda, m. 1) das Sigen, Habd.-Mik.;
— 2) ber Sig: prve sede si izbirati, C.
2. sed, m. das Stopfwachs, das Pichwachs der Bienen, St.-Cig. (?).

sêd, î, f. ber Sühnerjis: kokoši idejo na sed, kajk.-Valj.(Rad), BlKr.-Let.

sệd, séda, adj. grau, Mur.-Cig., Jan., C.; seda

glava, Kras-Erj. (Torb.).
sedaj, adv. = zdaj, jeht; po sedaj, fünftighin,

sedaj, aav. = zdaj, jegt; po sedaj, tiniftiggin, DZ., Levst. (Cest., Pril.); — (pri starejših pisateljih: "sadaj"; seda [seda], Cirk.-Baud). sedálce, n. dem. sedalo; baš Giglein, Cig.

sedálišče, n. ber Sipplat, ber Sit, Cig., ogr.-Valj. (Rad), Ev. (Rok.), Umek (Let.), Raič (Slov.); da bi hudič dalje svoje sedališče in prebivališče mogel ohraniti, Trub. (Post.); — tudi: sedalíšče.

sedalka, f. sedalke, Sibfüße (zool.), Cig. (T.). sedalnica, f. 1) bas Sibfüßen, Cig.; - 2) bie Stübe. ber Kuß (einer Schiffsbank), Cig.

Stüte, ber Juß (einer Schiffsbant), Cig. sedalo, n. 1) bas Gefaß, ber hintere, Mur., Cig., Jan., nk.; z bicem je udrihal po ov-

carjevem sedalu, Jurč.; — 2) bas Ding, worauf man sist, der Sis, Cig, Jan., C.; na prvih sedalih pri večerjah sedeti, Trub. (Post.); der Sis in einer Sänste, Dalm.; voz z vema sedaloma (zweisisis), Cig.; — der Schlasort der Hühner, C.; — die Schissbank, Cig.; — zahodno s., der Leibstuhk, Levst. (Pril.).

sedánjak, m. baš Prajens (gramm.), Erj. (Torb.).

sedanjesvéten, tna, adj. = na sedanjem (tem) svetu se vršeč, irbifd; sedanjesvetna in večna kazen, Schönl.

sedánji, adj. = zdanji, jehig, gegenwärtig; s. vek, nk.; sedanja cena, ber laufende Breis, Cig.(T.); sedanja ura nam je znana, poslešnje ne vemo, Fr. - C.; s. čas, daš Prāfens (gramm.).

sedánjik, m. 1) der Jettlebende: mi sedanjiki, $Z\nu$; — 2) das Präjens (gramm.), Jan., nk. sedánjost, f. die Gegenwart, Cig., Jan., nk. sedánjščina, f. die jehige Zeit, das jehige Leben, Fr.-C.

sédast, adj. graulich, Cig.

sedášnji, adj. = sedanji, Cig., (sad-) Dict., Trub., Dalm.

sédati, am, vb. impf. ad sesti; sid seten, sid, niebersafien; kadar bodeš povabljen, ne sedaj na prvo mesto! Krelj; ob potu seda na rob hriba dan na dan, Ravn.; ptiči sedajo na drevje; vrana k vrani seda, C.

sêdec, dca, m. ber Siger, Cig., Jan. sedêčki, adv. figenb, figenbermeise, ogr. - C.,

Mik., jvzhŠt.

sédetce, n. dem. sedlo; ein fleiner Sattel. sedelišče, n. = sedališče, ber Sig, Trub., Dalm.; zgoranja sedelišča izbirati, Schönl.;

— der Hühnersit, Fr.-C. sédelnik, m. das Sattelpferd, C.

sodelo, n. ber Sig, Danj.-Mik.; - ber huhnerfit, C., Z.; - ber Leibstuhl, C.

sedem, num. fieben; ob sedmih, um fieben

sedemdánski, adj. siebentagig, M. sédemdeset, num. siebzig.

sedemdeseter, num. siebzigerlei. sedemdeseteren, rna, adj. siebzigsoch.

sedemdesetërnat, adj. = sedemdeseteren. sédemdeseti, num. ber fiebzigite.

sedemdesetleten, tna, adj. siebzigiāhrig. sedemdesetletnica, f.1) bie Siebzigiāhrige, Jan.

(H.); — 2) das 70 jährige Zubilaum, nk. sedemdesetlętnik, m. ber Siebzigjährige, Jan. (H.).

sédemkrat, adv. siebenmal.
sédemkraten, tna, adj. siebenmalig.
sedemléten, tna, adj. siebenjährig.
sedemlétje, n. bie Jahrwode, Cig.
sedemnajsten, num. siebzehn.
sedemnajsten, num. siebzehnerlei.

sedemnajstêren, rna, adj. siebzehnfach. sedemnajstêrnat, adj. — sedemnajsteren. sedemnájsti, num. ber siebzehnte. sedemnajstíca, f. ber Siebzehner.

Google

sedemnájstič, adv. fiebzehntens, zum fiebzehntenmal. sedemnajstina, f. bas Giebzehntel. sedemnajstinka, f. das Giebzehntel, nk. sedemnajstkrat, adv. fiebzehnmal. sedemnajščíca, f. = sedemnajstica, Mur. sédemred, num. = sedemdeset, Kor. - M., Npes.-Schein. sedemsto, num. = sedem sto, fiebenhunbert; - prim. sto in izvedenke. séden, dna, adj. sêdna kost = sednica, bas Sitbein, C., Vod.(Bab.). sedenica, f. M., pogl. sesedenica. sedênje, n. bas Sigen. sedeti, im, vb. impf. sigen; za mizo s., ant Tische sigen; za pečjo s., ben Ofen hüten; kakor na britvah s. = wie auf Rabeln figen, Cig.; sel bo sedet, er wird figen (im Arreft); kokla (na jajcih) sedi, bie Benne brutet; ptičice sedijo na vejicah, kokoši na prekljah, sedevati, am, vb. impf. ju figen pflegen, Jan., nk.; — pozno v noč s. pri bukvah, Erj. (I7b. sp.). sedež, m. 1) bas Gigen, Levst.(Rok.); - bie Arreststrafe: prisojeno mu je bilo tri mesece sedeža, Levst. (LjZv.); - 2) ber Gia; prvi, sprednji sedeži; — redkeje: sedež, deža, Valj.(Rad), Levst.(LjZv.). sedilo, n. ber Sihnerfig, Mur. sediment, m. usedlina, bas Gebiment. sedimentăren, rna, adj. sedimentarna tvorba, bie Sebimentarformation, Cig.(T.). sedina, f. 1) graues Saar, C., Z.; sedine, graue Saare, Habd .- Mik., kajk .- Valj .(Rad); – 2) pl. sedine na vinu = bersa, der Rahm, sedinast, adj. sedinasto vino, tahmiger Bein, Habd.-Mik. sedisce, n. bet Gip, Cig., ogr.-C.; ber Gipplay (als Theil bes Stubles), ogr .- Valj. (Rad). sedje, n. bas Aftmoos (hypnum), Cig., Tuš. (R.) sedkati, am, vb. impf. dem. sedeti; figen (v otročjem govoru), Met., Mik. sedlac, m. ber Sattelfnecht, Cig. sedlânje, n. das Satteln. sedlár, rja, m. ber Sattler. sedlarica, f. bie Gattlerin. sedlarija, f. = sedlarstvo. sedlariti, arim, vb. impf. bas Sattlerhandwert betreiben, Cig., Jan. sedlárjevica, f. bes Sattlers Frau, Danj.-Mik. sedlárka, f. = sedlarica, Cig. sediárnica, f. bie Sattlerwertstatt, Cig. sedlárski, adj. Gattlers. sedlarstvo, n. bas Sattlergewerbe. sedlast, adj. fattelförmig, Jan., C., Z.; fatlelartig geformt: s. konj, človek, Fr.-C. sedláti, am, vb. impf. fattelu: s. konja. sedien, adj. Cattel :: sedleni konj, bas Reitpferb, ogr.-C. sedien, dlena (deina), adj. Sattele, Cig. sedionica, f. bie Sattelfammer, V.-Cig., DZ.

sedlenik, m. bas Sattelpferb, Mur., Cig., C.

sedlenják, m. bas Reitpferb, ogr.-C.

sedlo, n. ber Gattel; tursko s., ber Türkenfattel; postransko s., ber Betberfattel, Cig.; tovorno s., ber Saumfattel, Meg.; pristoji mu, kakor prasici sedlo; - ber Bergiattel, die Ginsattelung, Jan., Cig. (T.), Jes. sedion, m., Pohl., Guts. - Cig., Jan., UčT., pogl, severni jelen. sédlov, adj Sattels, V.-Cig. sedlovje, n. bas Gattelzeug, Jan. sedmak, m. 1) ber Geptimaner, Valj. (Rad); — 2) ein fiebenjähriges Pferb, Cig.; — 3) ein fiebeneimriges Fafs, Cig. ;-4) Die Sieben, Z.; - ein Monbesviertel: danes je s., ne pojdemo kosit, BIKr. sedmakinja, f. eine siebenjährige Stute, Cig. sedmec, dmeca, m. ber Siebente (3. B. bei einem Spiel), Valj. (Rad). sedmer, num. fiebenerlei; lep sedmer trak je mavrica, Ravn.; - prim. četver. sedmeren, rna, adj. fiebenfach. sedmerica, f. eine Anzahl von fieben (Berfonen v. Sachen), Cig.; - bas Septemvirat, Cig. sedmêricen, čna, adj. = k sedmerici spadajoč, Cig. sedmêrka, f = sedmica, Z. sedmernat, adj. fiebenfaltig. sedmerobarven, vna, adj. siebenfarbig, Cig., sedmerodaren, rna, adj. mit ben fieben Gaben: Duh, sedmerodarni Bog, Cv. sedmorodeten, ina, adj. fiebeniheilig, Cig. sedmerodnéven, vna, adj. siebentagig, Cig., Jan. sedmeroglasen, sna, adj. fiebenftimmig, Cig. sedmeroglav, glava, adj. flebenhauptig, Cig., sedmerogub, guba, adj. fiebenfach, Cig., Jan. sedmerokoten, tna, adj. fiebenwinfelig, fiebenectig, Cig. sedmerokotje, n. das Siebened, Cig. sedmerokožen, žna, adj. siebenhautig, Cig. sedmeroleten, tna, adj. siebenjährig, Jan. sedmerolist, lista, adj. fiebenblatterig, Cig., Jan. sedmeroggetnik, m. bas Siebened, bas Deptagon (math.), Cig (T.). sedmerook, oka. adj. siebenausis, Cig. sedmeropisan, adj. siebensarbig: Sedmeropisan mavre žar, Levst. (Zb. sp.) sedmeroplasten, stna, adj. fiebenichichtig, Cig. sedmeropist, pfsta, adi. fiebenfingerig, Cig., Jan sedmeropfstnica, f. bie Blutwurz (tormentilla), Cig. sedmerorók, róka, adj. fiebenarmig, Cig., Jan. sedmerospèv, spéva, m. bas Geptett, Cig. sedmerostran, strana, adj. fiebenfeitig, Cig., Jan. sedmerotok, toka, adj. fiebenftromig, Cig. sedmerovraten, tna, adj. fiebenpfortig, fiebenthorig, Cig.

sedmerovih, vfha, adj. siebengipfelig, Jan.(H.).

sedmerozlóžen, žna, adj. fiebenfilbig, Jan.

sedmi, num. ber fiebente.

sedmica, f. bie Gieben.

sedmic, adv. jum fiebentenmal; - fiebentens. sedmicka, f. dem. sedmica; bie Gieben, bet Siebener, Mur.

sedmina, f. 1) bas Siebentel; - 2) bie Octave. Cig.; - bie burch 7 Tage im Hause bes Berftorbenen fich wiederholenden Gebete: sedmino moliti za koga, Jurč., Dol.; - 3) baš Leichenmahl, das Todtenmahl (urfprünglich und gum Theil noch jest am 7. Tage nach einem Begrabnie); - 4) die Rachhochzeit nach ber Saupthochzeit, Cig.

sedminec, nca, m. ein Baft bei bem Tobten-

mahle, Mur., Cig.

sedminjak, m. = sedminec, Mur.

sedmînka, f. bas Giebentel.

sedminski, adj. bas Leichenmahl betreffenb. sedminecak, m. i) ber Leichenmahigaft, C.;

-- 2) bas Leichenmahlbrot, C. sedmoglavec, vca, m. ber Siebentopfige (bon

einem Drachen), Zora. sedmokotnik, m. bas Siebened, bas Beptagon

(math.), Cig.(T.).

sedmomilinica, f ber Siebenmeilenftiefel, Vet. sedmomîljski, adj. sedmomiljske škornje, bie Siebenmeilenftiefel, Vrt.

sedmopolovičen, čna, adj. zur 7. Halfte gehorig: sedmopoloviena cezura = bie Dephthemimetes, Zora.

sedmosojen, jan, adj. in fieben Farben glangenb: sedmosojna mavra, Levst. (Zb. sp.).

Bodmozvezdje, n. bas Siebengeftirn, die Blejaden, Cig.(T.).

t. sednast, adj. wund bom Drud ober bom Aufliegen, Cig., M., Levst. (Zb. sp.); - prim. sedno.

2. sệdnast, adj. grou, Met.; - prim. sed (adj.). sednat, adj. abgelegen: sednato sukno, Cig. sednica, f. 1) bas Gigbein (os ischii), Cig. (T.), Vod.(Bab.), Erj.(Z., Som.); — 2) bas Sigungelocale, ber Sigungejaal, Cig., Jan., DZ: -3) = seja, Jan.; (hs.).

sedniti, sednem, vb. pf. = sesti, Rez. - C., Ben.-Kl.

sędnja, f. = sedno, Blc.-C.

sednjav, adj. wund (vom Gattel): s. konj, Blc.-C.

sédno, n. die Sattelbruckwunde, C., Rib.-Mik., Lasce-Erj. (Torb.); - die Bunde vom Liegen: "na bolniku rana od premnoge in dolge leže", Lašče-Erj. (Torb.); (sédno, mej Krko in Zatičino, Levst., LjZv. II. 483).

sedobrád, bráda, adj. = sivobrad, Cig. sedoglav, giáva, adj. grauföpfig, Jan. (H.). sedoglavec, vca, m. ber Graufopf, Jan. (H.). sedolàs, lása, adj. grauhaarig, Jan. (H).

sedost, f. bas Grau, Jan. (H.).

seganje, n. bas Greifen nach einem Gegen. stande, das Langen; pravo hudičevo s., ein

teuflischer Angriff, Krelj.

segati, am, vb. impf. ad seci (sezem); langen, (nach einer Sache) greifen; ne segaj po vse, kar vidiš! Dalm.; gospoda daleč sega, ber Großen Arm reicht weit, Cig.; na - te hoce segati z mnogotero izkušnjavo, Krelj; po tujem, ljudskem s., sich frembes Gut anmagen; eingreifen, Eingriffe thun; s. v tuje pravice; v nauk s., fich in bie Lehre einmengen, Ravn.; v besedo s. komu, jemanbem öftere ins Wort fallen: - reichen; s. do -; zmerom dalje s., sich immer mehr ausbreiten; — za kożo s. komu, jemanden recht nahe angehen, Nov.; - postave ne segajo nazaj (wirten nicht zurud), DZ.

segetáti, etâm, áčem (éčem), vb. impf., Cig., pogl. ščegetati.

segljaj, m. ber Briff, Mur., Cig., Jan.; ber Eingriff, ZgD.

segljáti, am, vb. impf. 1) wiederholt u. schnell hervorstreden und gurudgiehen: z jezikom s., gungeln, Fr.-C.; - 2) fticheln, C.

segment, m. krożni odsek, ber Kreisabichnitt. das Segment, Cig. (T.), Cel. (Geom.).

1. segnáti, žénem, vb. pf. vertreiben, Cig. 2. segnáti, žénem, vô. pf. - zgnati, julom-

mentreiben, Jan. (H.).

ségniti, ségnem, vb. pf. = seči (sežem), Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad); v besedo s., LjZv.

segniti, gnijem, vb. pf. = zgniti, berfaulen, Dalm., nk.

segréti, grêjem, vb. pf. == zgreti, erwarmen, burchwärmen; s. se, sich erwärmen.

segrevatnica, f. ber Erhipungeapparat, DZ. segrevanje, n. die Etwarmung, Cig., Sen.

segrévati, am, vb. impf. ad segreti; ermarmen; s. se, sich wärmen: Tam pri ognju se segrevam, Danj. (Posv. p.).

1. segúren, rna, adj. = siguren, ficher, Guts.-Cig.

2. segúren, rna, *adj*. tüchtig, v7k*Št.*; znidar je bil močen čvrstev in seguren, Npr. (vzh-St)- Valj. (Vest.); - eifrig, C.

segurnost, f. die Sicherheit, kajk .- Valj. (Rad). sehle, fta, m. ein magerer Menich, (suh-) Cig. sehléti, ím, vb. impf. weilen, (suh-) Jan.

sehlica, f. 1) bie Abzehrung, bie Schwindsucht, (suh-) C.;-2) ein durrer Baum, (suh-) Jan. sehličje, n. durres Holz, (suh-) C. sehljad, f. trodene Heifer, Mik.; (suh-) Mur.,

Cig., Jan., C., DZ.

sehljādina, f. — schljad, Jan.

sehnéti, ím, *vb. impf., Jan.*, pogl. schniti.

sehnica, f. die Auszehrung, Cig.

sehniti, sahnem, vb. impf. abborren, babinmelten, (sah-) Cig., Jan., Met.-Mik.; trava sahne (= se suši), Ravn.(Abc.); — na životu s. od straha, Guts.(Res.); — sahne, er hat die auszehrende Rrantheit, Cig.

sehnjénje, n. das Berborren, das Dahinwelfen, Cig.; - die Abzehrung, Cig.

sej, pron. = ta, biefer, Rez.-C.; sej - tej, dieser - jener, Rez.-C.; - pogl. (s), gen.

1. séja, f. bas Sipen; Od seje meni slabo je, Pres.; - die Gigung, Mur., Cig., Jan., nk.

2. seja, f. 1) das Gaen, Prip.-Mik.; za sejo, für die Gaat, Bic - C.; - 2) = sejaca, Dol.-M.

sejáč, m. ber Såemann, Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad), Trst.(Let.).

sejáča, f. 1) ber Saeforb, Mur., C., vzhŠt.;
— 2) bas Saetuch, Mur., Cig.

sejak, m. ber Gaetorb, C.

sejaten, ina, adj. jum Gaen gehörig, Sae-: Cig.; sejaini stroj, bie Gaemaichine, Jan.

sejātnica, f. 1) ber Saetorb, Mur., Cig., Mik., Gor., Dol., Tolm.; — 2) das Saetuch, Mur., Cig., Jan.; — 3) — sejalni stroj, Jan, Nov., DZ.; — 4) ber Beutelkasten in der Rühle, Cig., Gor.

sejatnik, m. 1) ber Sactorb, C.; - 2) (plug)

s., ber Gaepflug, Cig.

sejaio, n. ber Beuteltaften in ber Muble, Cig., C. sejaneo, nca, m. ein aus bem Samen gewoadsfener Baum, Nov.-C.

séjanica, f. ber Gürlorb, Mur., Mik.; sejan'ce, košare delam, Danj. (Posv. p.).

sejanje, n. 1) das Saen; — 2) das befäete Feld, Cig.; po sejanju pasti, auf Saaten weiben, Z.; majhno s., ein fleines Feld, Dict. sejatev, tve, f. die Saatbestellung, Mur., Jan.;

o sejatvi, jur Saatzeit, Mur., Cig.

sejáti, sējem, vb. impf. 1) säen; gosto, redko s.; pšenico po ledu s. = sīch vergebish bemühen, Cig.; — prepir s. med ljudi; — denar s., mit dem Gelde wüsten, Cig.; — bolezen s., eine Kransheit durch Anstechung verbreiten, Cig.; — 2) mit dem Gied reinigen, sieben, reitern; moko s.; s. phano rudo, daß gepochte Erz rädern (mont.). Cig.; — 3) kolo, voz seje, daß Rad, der Wagen gleitet oder wackelt hin und her, Dol.; — praes. sējam, Mik., ogr. - Valj. (Rad); škrjančku pojejo otroci: Sej, sej, sejaj sejaj! Pjk. (Črt.); Veter veja, s snegom seja, Npes - Vraz.

sejavec, vca, m. ber Saemann; — kdor kaj

preseva, ber Sichter, Sig.

sejāvka, f. 1) bie Saerin; — 2) — sejalnica, ber Saelorb, Gor.; — 3) govedje ime ("maha z glavo kakor bi sejala"), Tolm.-Erj. (Torb.).

sejem, jma, m. (nam. pravilne oblike: senjem, Mik.); ber Martt, Mur., Cig., Jan.; sejma kupiti komu, Vod. (Izb. sp.).

1. sejen, jna, adj. Sibungs., Cig., nk.; sejna doba, bie Seffion, Cig. (T.).

2. sejen, jna, adj. zum Gaen bestimmt: sejna pšenica, Z.

sejm-, m. išči pod: senim-.

seinica, f. = sejalnica, die Gaemoschine, Jan. (H.).

1. sok, seka, m. 1) bas Fallen, ber Schlag (im Forstwesen), Cig., Jan.; prebiralni s., ber Blenterhieb, Cig.; — 2) die Schneibe einer hade: drevnica v dva seka, die Querart, Mur., Cig.; — 3) die hohe Kante, die hoche lante, h. t.-Cig. (T.).

2. sek, m. eine Art ungarischer weißer Dofen mit

langen Hörnern.

sekáč, m. 1) ber hader, der holzhader, Dict., Mur., Cig., Jan., Mik., Jap. (Sv. p.); sekire so se obracale in podijale sekace, LjZv.; — 2) daß hadmesser, um Sped, Rüben u. dgl. flein zu haden, Cig., Gor.; daß Wiegemesser,

Dol.; — 3) okrogli s., der Ballenhammer, DZ.

sekáča, f. das Hadbeil, Jan.

sekacina, f. ber Saderlohn, Cig.

sekalos, n. dem. sekalo: 1) din lleines Hadbeil, das Hadmesser, die Rrauthade, Cig., Hip. (Orb.);—2) der Schrotmeißel der Metallarbeiter, Cig.

sekâlnica, f. ber hadtrog, bas hadbrett, Jan., Z.; = posoda, v kateri se repa ali špeh

seka, Celovška ok.

sekâtnik, m. 1) das Hadbrett, der Hadblod, C., Hip.(Orb.), Notr.; tudi: sékatnik, Laśće-Levst.(Rok.); — 2) das Haumesser, Jan.

sekalo, n. 1) das Hadmesser, das Hadbeil, die Rüchenhade, (um Kraut, Rüben, Sped u. das, zu zerhaden), Cig., Jan., Gor., Cetovska ok.; — 2) der Blodmeißel, der Schrotmeißel, Cig.; — tudi: sékalo, Mur.

sekanec, nca, m. nav. pl. sekanci, das Schrot (Studchen Blei jum Schießen), Cig., Jan., DZ.

sękanek, nka, m. sekanki so neka vrsta žrebljev: s sekanki dobro okovane cokle, Zv. sękanica, f. coll. Zerhadteż (von Speisen in ber Ruchensprache), Jan.; bes. gehadte Rüben, Guts., Cig., C.

sékanjo, n. 1) bas Haden; s. drv; — 2) bas Zerhadie (z. B. zerhadies Fleisch als Füllsel),

Cig

sekanta, f. črta sečnica, die Secante, Cig. (T.), Cel. (Geom.).

sékati, sêkam, vb. impf. haden, hauen; meso s., Rleifch gum Bertauf ausbauen, ausschroten ; drva s., Holy haden; tu so začeli s., hier hat man mit bem Holgichlag begonnen; led s., Eis aufhaden; - meheln: strasno so sekali sovraznike; s. sc, fich hauen, fich niebermegeln; (fig.) bisputieren, C.; - kamenie sekati, Steine behauen; pile s., Feilen hauen, V.-Cig.; s. po čem, auf etwas loshauen; — abhauen: Turki kristjanom glave sekajo; burchichneiben: reka deželo seka, Cig.; meja, cesta seka kaj, DZ.; (math.), Cig. (T.); krog seka črto, Žnid.; s. se, sich burchschneiben (math.), Cig.(T.); - zerbeißen: miši platno sekajo, C.; s. se, brecen, reißen (intr.): sukno, platno se seka, Cig.; lasje se sekajo, C.; - oblaki se sekajo, es bilben sich Feberwollen, jvzhSt.; - s. z očmi, blinzeln, C.; - sekan, mit feinen o. nur holperigen Abergangen (vom Stil), Cig. (T.).

sékavček, čka, m. dem. sekavec; bas runde Biegemeffer (in ber Küche), Jan.

sékavec, vca, m. 1) ber Hader, Cig., Jan.;

— 2) ber Schneibezahn, Cig. (T.), Erj. (Z.,
Som.); — 3) bie Mannstreu (eryngium amethystinum), Medolin (Ist.)-Erj. (Torb.).

sekira, f. die Agt; dvorezna s., die Queragt,

sekirast, adj. aztförmig.

sekirica, f. dem. sckira; 1) eine Neine Art;

— 2) die Rusilnote, V.-Cig., Jan., Slom.C., nk.

sekírišče, n. ber Artftiel, Mur., Cig., Jan.,

sekiriti, frim, vb. impf. s. lan, ben Flachs grob brecheln, C.

sekirnik, m. ber Artbehalter, Ig (Dol.).

sęklja, f. = 2. sekulja, ber Grasfrosch (rana temporaria), C., Luče(Št.)-Erj.(Torb.); nam. saklja; prim. sač.

sekljač, m. bas Biegemeffer, Jan. (H.).

sekljati, am, vb. impf. flein haden, Mur., Cig., Jan., C.; klobase s. (t. j. meso za klobase s.), Jsvkr.; - z očmi s., liebangeln, V.-Cig.

sekljiv, iva, adj. beigend, biffig, Cig. (T.); s. jezik, Fr .- C.

sekon, m. = ungarifcher Dos, Jan., Glas.-C. sekotina, f. die hiebmunde, Cig., C.

sekovarih, m. ber Forfter, Mik.

sekrêt, m. die Retirade; - prim. nem. bas Secret, ein geheimes Bemach; iz lat.

sekretar, rja, m. = tajnik, ber Secretar, Cig. sēkt, m. neka vrsta izbornega vina, ber Sect,

sēkta, f. odcepljena verska stranka, bie Secte, Cig.(T.).

sēktor, rja, m. krožni izsek, ber Preisausichnitt, ber Sector, Cig. (T.), Znid., Cel. (Geom.). 1. sokulja, f. baš Hadbeil, baš Hadmeffer, Cig.,

2. sękulja, f. der Grasfrofch (rana temporaria), Erj.(Z.); — prim. seklja.

sekûn, m. die Rreuzagt, C.

sekunda, f. 60. del minute, bie Gecunbe. sekundant, m. tovaris pri dvoboju, bet Gecunbant.

sekunden, dna, adj. Secunben: sekundna ura, bie Secunbenuhr, Cig. (T.); sekundno

nihalo, bas Secunbenpendel, Cig. (T.). sokundnik, m. ber Gecundenzeiger, Cig.

sekvēster, stra, m. neka vrsta zasege; tudi: upraviteli tako zasežene stvari, der Gequester. sekvestrácija, f. die Sequestration, Cig., DZ. sekvestrirati, am, vb. impf. (pf.) fequestrieren, Cig., Jan.

set, î, f. die Saat, das Getreibe, Habd., Mik., M. wel, sla, m. 1) ber Sendbote, ber Bote, Meg., Mur., Cig.. Jan.; sle poslati, Dalm.; angel ali s., Trub.; Joanezovi sli, Trub.; božji s., Krelj; brzi, hitri sli, Gilboten, Dalm.; s. ali legat, Skal. - Let.; razposlati posebne sle, Levst. (Nauk); Kje si tisti hitri sel, Ki si bil po me prišel? Npes.-K.; - 2) smrtni s., der Todtenfafer (blaps mortisaga), Erj. (Z.).

seláč, m., Dict., C., pogl. sulač. selâtnik, m. neki hrast, Šenpas v Ipavski

dol,-Erj. (Torb.).

sęłba, f. = selitev, Fr.-C.

sélce, n. dem. selo, Cig., Jan.

setec, ica, m. ber Giebler, Z.; sokol s., ber Wanderfalte, Erj. (2.).

selen, m. neka kemiena tvarina, bas Gelen. sệlen, lna, adj. preslan ali tudi žaltav, rabi samo o slanini (nam. solen?), Tolm. - Erj. (Torb.).

selēnij, m. = selen (chem.), Cig.(T.).

selonov, adj. Selene: selenova kislina, bie Gelenfaute, Cig. (T.).

soliten, ina, adj. Uberfiedelungs-: seliine pristojbine, DZ.

selflo, n. 1) die Aberfiedelung, Cig., C., DZ.; - 2) coll. die Uberstebelungsgegenstände, Cig., DZ.; s. voziti, Z.

selisce, n. 1) bie Bauftatte, bie Area eines Bebaudes, Cig., Jan., Kr.; - 2) ber Ort einer Anfiebelung, bie Anfiebelei, Cig., Jan.; tako je bila kmalu iz enega selišča vsa vas, Jurc.; — ber Beiler, Jan.; die Ortschaft, DZ.; po vaseh in seliščih, Levst. (Nauk); — ber Bohnplay, Svet. (Rok.); njih s. je segalo do Sephara, Jap. (Sv. p.); — 3) das Lager eines wilden Thieres, C.; — das Bilchlager: polhi radi na staro selišče nazaj zahajajo, Sic.

sellecnina, f. bie Steuer vom Grunde, auf bem

ein Haus steht, V.-Cig. soliten, inn, adj. die Übersiebelung, das Ausgieben betreffend; selftna doba, bie Auszugs-

zeit, Cig.; (nam. selitven).

selîtev, tve, f. bie Wohnungsveranderung, die Siebelung; svobodna s., die Freizugigfeit, Jan.; pticja s , ber Bogelftrich, Jan.; s. na . rodov, die Bölkerwanderung, Jan.

séliti, sélim, vb. impf. s. koga, jemandes Siedelung beforgen; — s. se, die Wohnung, den Bohnfit veranbern, siebeln; o. sv. Jurju se bomo selili; ptici se selijo, bie Bogel gieben

selitnina, f. bie Uberfiebelungetoften, Jan. selivec, vca, m. ber Wanderer: sokol s., = sokol selec, ber Wanderfalfe, Cig.

selîvka, f. das Wanderthier, Nov.-C.; ptice selivke, Zugvögel, Jan., Cig (T.).

seljáča, f. = kmetica, Valj. (Rad). solják, m. = kmet, Mur., V.-Cig., Jan., C., Valj. (Rad), nk.

selfan, ana, m. ber Dorfbewohner, kajk .-Valj. (Rad); = kmet, Jan.

1. seljanka, f. 1) = kmetica, Valj.(Rad); -2) bas Schafergebicht, die Ibulle, Cig., Jan., Cig. (T.); (češ., polj).

2. seljanka, f. die Gilge (selinum), Cig., C., Medv.(Rok.); - prim. lat. selinum (?).

seljānski, adj. 1) = seljaški, Jurč.; - 2) idyllijd, Cig., Jan.

seljanstvo, n. die Landbevöllerung, Jan. (H.). seljáški, adj. = kmetski, Zv.

seljastvo, n. die Bauernichaft, Bes.

selje, n. coll. Die Saatfruchte, bas Getreibe, C., Mik., vzh.St.; - prim. silje.

seljenje, n. bas Giebeln; seljenje, ogr .- Valj. (Rad).

seinica, f. ber Saeforb, Dol.

seinik, m. ber Aberfiebelnbe: nadeti kakor svetojurski selniki, Jurč.

setnina, f. bas Auszugsgelb, Cig.

solo, n. 1) ber Blat, worauf bas haus ftebt, ber Baugrund, die Bauftatte, Cig. Jan., C.; selo kopati, ben Grund gu einem Bebaube graben, jogh St.; - 2) bie Anfiebelei, ber Ort einer Colonie, Cig., Jan.; ber Bohnfig, Jan.,

- 468 —

Zora; die Ortschaft, Levst.(Nauk); der Beiler, V.-Cig., Jan.; na selih, auf bem Lande, C. 1. selski, adj. Land., Dorfe, landlich, dorflich, Cig., Jan.: selsko plemstvo, ber Landadel, Cig.; selsko veselje, die Landlust, Jan.; selske občine, die Landgemeinden, Levst. (Nauk).

2. seiski, adj. Botens, Cig.

selstvo, n. 1) die Botichaft, Meg., Dict., Cig., Jan.; s. poslati, Trub., Dalm.; žalostno pošto ali s. prejeti, Skal.-Let.; - 2) bas Botenwesen, Cig.

selzena, f., Z., Pohl. (Km.), Mur., pogl. 1. in 2. slezena.

selzenovec, vca, m., Cig., Tuš.(R.), pogl. slezenovec.

sem, adv. ber, hieber; pojdi sem; s. ter tja, hin und her, tudi: hin und wieber, bie und ba, Mur., Cig., nk.; sem ter tam, hiehet und borthin, M.; sem ter tam na pašo hodijo ovce, Dalm.; s. pa tam hoditi, auf u. ab gehen, juzhSt.; sem-le, hieher; do sem = do tod, Cig. semánji, adj. Marit-; s. dan; semanji ustav,

die Marktordnung, Levst. (Nauk); — Feiertags.: semanje oblačilo, Gor.-Cig., ZgD.

semánjica, f_* = semanje oblačilo, Jan., ZgD. semea, f., Cig., pogl. osemec.

seme, mena, n. 1) ber Same; laneno, praprotno, salatno itd. s.; nekoliko žita za s. pustiti; semena (-ena), Samenarien; - (fig.) s. nesiožnosti sejati; - 2) das Gezücht: vražje s., die Höllenbrut; - pravo s. je, er ist mir ein rechtes Früchtel, ein schönes Rrautel (= ein lofer Bube); seme ti semensko! Jurc.; - 3) pticje s., ber Steinsame (lithospermum officinale), Tus. (R.); tudi: bas Lungenfraut (pulmonaria officinalis), Josch; - cigansko s., blauer Steinflee (melilotus caeruleus), Josch. semen, adj. fomentragent, Jan.; - gum Ga-

men bestimmt: semena pšenica. Z. semenar, rja, m. ber Gamenhandler, Cig., Jan. semenarica, f. die Samenhandlerin, Cig.

somenarstvo, n. der Samenhandel, Cig. sémonast, adj. famentragenb, Cig.

semenat, ata, adj. viel Samen enthaltend, Cig. sémence, n. dem. seme; najmanjše semeńce

je gorčično seme, Ravn. sémenčece, n. dem. semence; (semênčece), ogr.-Valj. (Rad).

semenček, čka, m. ber Beifig, C.

semenica, f. 1) bie bes Samens wegen angebaute Pflanze, bas Samengewachs, Cig., Jan., Nov.; bef. ber weibliche Banf, ber Saathanf, Cig., Jan., jvzh.St. ; - bie Gamenrube, Strek.; — 😑 zeljna glava za seme puščena, C.; ber gur Besamung in einem Gebau fteben gelaffene Baum, ber Samenbaum, Spodnja Idrija-Erj. (Torb.); - 2) bas Samenthierchen,

semenik, m. 1) bas Samengefaß, Cig.; bie Samenhulle, Cig.(T.); — 2) der Distelsint, ber Stieglit (carduelis nobilis), Fr.-C. semonina, f. bas Befame, Jan.

semeniscan, m. ber Rögling eines Seminars, ber Seminarift, C.

somenisce, n. 1) bie Samenichule, bie Samenculturstation, Cig., Nov., SIN.; — 2) bas Seminar, besonders das Briesterseminar, Cig., Jan., nk.

somenîščnik, m. ber Seminarift, nk. semeniten, tna, adj. famenreich, Fr.-C.

semenj, semnja, m. ber Martt, Alas., Dict, Mur., Jan., Mik., Trub., Dalm., nk., Gor.; - das Kirchweihfeft, das Batrociniumfeft, C., Gor., Kor., GBrda; - semenj, g. senjma,

Dol.; — (iz: senjem). semenjáča, f. 1) bie Samenpflanze, Z.; — 2)

= bas Samengehaufe, Jan.

semenjak, m. 1) ber Samenbehalter, bas Samengefaß, Cig., Jan.; - bie Samen-tolben, bel. ber Ruturuglolben, Zilj. - Jarn. (Rok.); - 2) = semenščak 2), ber Samenbaum, Jan. (H.); - 3) ber Rummulitentalt, h. t.-Cig.(T.).

semenjo, n. Samengattungen; bie Gamerei, Cig., Jan., C.; tudi: semenje.

semenka, f. ber weibliche hanf, C.

semenojedka, f. ein samenfressenbes Thier, ber Samenfresser, Cig. (T.).

somenotok, toka, m. der Santenfluss (bolezen), Cig., Jan.

sémenski, adj. 1) Samen-; semenska koža, bie Samenhaut, Cig. (T.); — als Samen bienenb: semensko žito; semenski krompir, semenska repa, detelja; - aus Samen bervorgewachsen: semenski les, angeflogenes Holz, Cig.; semenska rast, Slom.-C.; - 2) seme ti semensko! bu lofer Bube! Jurc.

semenščák, m. 1) bas Samengemachs, C.; -2) ber Samen. v. Mutterbaum, Cig., Jan.,

Nov.-C.

semester, stru, m. polletje, bas Semester. semkaj, adv. hieber; (semkaje, Dalm.). semléti, méljem, vb. pf. = zmleti. semnjár, rja, m. = senjmar, Jan.(H.).

semnjeváti, ûjem, vb. impf. martten, Jan., C.; pogl. senimovati,

semnjina, f. das Martigeschent, Jan.

semnjisce, n. ber Martiplas, Jan., DZ., Zora; pogl. senjmišče,

somo, adv. = sem, Mur., Jan.; semo tamo, hin und her, ogr.-C.

semtertja, adv. = sem ter tja; išči pod; sem. semuč, conj. = temveč (iz: sem več, Mik. V. Gr. III. 147); Jaz nisem moj, semuč sem tvoj, Stara cerkvena pesem-Levst. (Rok.).

sen, sna, m. 1) ber Schlaf, Meg., Dict., Guts., V.-Cig., Boh.-M., Trub., ogr.-Mik., Erj. (Som.), Loška dol.-Erj.(Torb.); iz sna se obuditi, Trub.; v snu, im Schlafe, Trub., Dalm.; = v sneh, ogr.-Raič(Let.); trd sen, Dict.; - 2) ber Traum, Meg., Cig., Jan., Skal.-M., Reg.-Kl.; v snu, im Traume, (v sni) Krelj, Kast.

1. séna, f. = sédno, Cig., Jan.; (sena n. pl. nam. sedna, Gor -Levst. [LjZv.]).

2. sena, f. = senesov grm, ber Gennesbaum (cassia senna), Guts., Cig.

sonagólten, tna, adj., Mur., Jap. (Prid., Sv. p.), Gor.; (snag-) Rog.-Valj.(Rad); menda nam, samogolten.

Bonar, ria, m. ber Ben macht, Valj. (Rad); ber Heuarbeiter, Z.; ber Beubauer, Jan.; - ber Heuhandler, Cig.

sonariti, arim, vb. impf. Ben einbringen, Nov.-C.

senárnica, f. bas henmagazin, Cig.

sénast, adj. = sednast, Jan., Levst.(LjZv.); - prim, 1. sena,

senat, m. starejšinstvo. ber Senat.

senātor, rja. m. član starejšinstva, ber Senator.

senatorstvo, n. bie Senatorenwürbe, Cig. senca, f. ber Schatten; v senci lezati; senco komu delati; vedno ga spremlja kakor senca; erna s., ber Rernichatten, Cig. (T.).

1. sénce, n. dem. seno, das Heu, ogr.-C.

2. sence, à, n. = senec, die Schlafe: desno, levo s., Kr.; dual. sencì, pl. sencà (gen. senèc), Erj. (Torb., Let. 1883, 237); (sènce, Podgorje(Gor.)-Štrek.[Let.]; sance, Ravn. [Abc.])

sencegon, gona, m. ber Schattenführer (o Mer-

kuriju), Cig.

sencepis, pisa, m_{\cdot} = senopis, $Jan_{\cdot}(H_{\cdot})$. sencevod, voda, m. = sencegon, Cig.

sęnčanje, n. das Schattieren, Cig.

senčati, am, vb. impf. 1) beschattent: košata lipa senča hiši sprednjo stran, LjZv.; - 2) chattieren, Cig.

sénčeco, n. dem. 1. sence (seno); ostreče s.,

Npes .- Pjk. (Črt.).

senden, da, adj. schattig, Schatten : sendna stran, s. kraj.

sénčenje, n. = senčanje: malarsko s., Vod. (Izb. sp.).

sendeven, vna, adj. = senden, Schatten-: senčevna hišica, ogr.-C.

sênčica, f. dem. senca.

sencilo, n. der Lichtschirm, Jarn., Mur., Cig., Jan.; - ber Augenschirm; ako je treba otroke močne svetlobe čuvati, nosijo naj senčilo, ne pa temnih naočnic, Žnid.

sondina, f. eine ichattige Stelle, ein schattiger Drt, C., Npes. - Vray; bie Schattengegenb: senčina kake gore, Dalm.; - ber Schattengang, V .- Cig.; - ber Schatten, Jan., C.

senciti, sencim, vb. impf. 1) beichatten, überichatten, Mur., Cig., Jan.; — 2) = 8, se: Abraham je senčil pod drevesom pri vratih, Ravn.; - 3) s. se, ben Schatten genießen, im Schatten ruben, Cig., Jan.; ptice se senčijo, Slom.-C.

seneje, n. die Schattenfeite, Cig.

sênenat, adj. [chattig; s. kraj; senenato drevo.

senenatost, f. bie Schattigfeit, Cig.

sononica, f. i) bas Schattenhauschen, bie Laube, Cig., Jan., M., nk.; - 2) črta s., die Schattenlinie (math.), Cig. (T.).

senenik, m. 1) - solnenik, ber Connenicirm, Cig., Jan., DZ., nk.; -- 2) == sencilo, bet Lichtichirm, Cig., Jan., C.; postaviti luc za s., Glas.

senec, nca, m. ber Schlaf (bie Schlafe) am Ropfe, Alas., Boh., C.; in je njemu klin prebila skozi njegov senec, Dalm.; v senca venec zadirati, Ravn.; nav. pl. senci, bie Schläfe(n).

senek, nka, m. dem. sen; bas Schläfchen, ogr.-C.

1. senen adj. Heue; seneni drob, ber Heue ftaub, die Beublumchen; senene vile, die Beugabel; senen voz, ein heuwagen.

2. senên, adj. = zaspan, Zilj.-Jarn. (Rok.).

1. senénec, nca, m. = sanenec, saninec, Dol. 2. senénec, nca, m. die Heumilbe, Jan. (H.). senesov, adj. s. grm, ber Gennesftrauch (cas-

sia), Tuš. (B.). senežljiv, íva, adj. jojlafrig, Fr.-C.

seni, f. pl. = sani, ber Schlitten, Jan., Kr. 1. sonica, f. die Benichener, ber Benboben, Mur., Cig., Jan., Ravn (Abc.), Levst. (Pril.), Nov., Svet. (Rok.), Kr.; vrabci so na senici izpod slame čivkali, Jurč.

2. senica, f., Mur., Cig., Jan., Frey.(F.), pogl.

sinica.

i. senik, m. ber heuboben, bie heuicheuer, ber Beufchoppen, Cig., Jan., C., DZ., Vrt., Kres. 2. seník, m. = sanik, (senjik) BlKr.

seníka, f. = 1. senik, Jan., Cirkno (Goriš.). senišče, n. = 1. senik, 1. senica, Jan. (H.). seniti, senem, vb. pf. = siniti, C.

1. seniti, senim, vb. impf. 1) beschatten, Cig.; oreh njivo seni, Hal.-C.; - 2) schattieren, Cig., Jan.

2. seniti, im, vb. impf. wund reiben, Z.; s. se, sich wund liegen, sich aufliegen, Cig. senivec, vca, m. = sani, ber Schlitten, Polj.

ı. sęnja, f. == sedno, Cig., Blc.-C.

2. senja, f. = sanja, Mur., Jan., Mik. senjáč, m. = sanjač, Jan.

senjak, m. - 1. senik, ber Beuichoppen, Habd .-Mik., Cig., Jan., C., Npes. - Vraz, Danj.-Mik., Zora, Notr.

sệnjast, adj. 1. sednast, Cig.

senjáti, âm, vb. impf. = sanjati, Cig., Jan., nk.; senja se mi, Valj. (Rad), Kr.

senjav, adj. = sednjav, sednast, munbgerieben : s. konj, C.

senje, n. (iz: senjem) ber Jahrmarkt, ogr.-Valj. (Rad); živino gnati na senje, BiKr .-DSv.

senjem, nima, m. 1) ber Marft, ber Rabrmarkt; Zivinski s., ber Biehmarkt; veliki s., bie Messe, Cig. (T.); na s. iti; tudi: iti v s., Levst. (Rok.); na senjmu kupiti; komu kaj senima kupiti, prinesti, einem etwas auf bem Martte faufen, vom Martte als Gefchent mitbringen; - 2) bas Kirchweihfest, Gor.; --(nav. semenj, smenj; tudi: sejem, sajem; "sinym", Meg.; na tvoje "synme", Dalm.; – prim, stsl. sznsmz, Berfammlung.

senjen, adj. im Salbichlaf befindlich, Bikr. senimáč, m. = senimar, Ravn.

senjmar, rja, m. ber an einem Martte als Raufer o. Bertaufer theilnimmt; senjmarji, bie Marttleute.

senjmarica, f. die am Martte theilnimmt, M.

Google

senjmarina, f. die Martigebür, das Standgelb. senjmariti, arim, vb. impf. an Märtten als Räufer ober Berkaufer theilnehmen, Navr. (Let.).

senimárski, adj. Marti-; senimarska koliba, bie Martibube, Navr. (Let.).

senjmica, f. ein fleiner Martt, Dol.

senjmina, f. = senjmnina, C.

senjmišče, n. 1) ber Marstplat; — 2) ber Kirchplat, Cig., Jan.; (ker o "senjmih" [au Ruchweihsesten] tam senjmarske kolibe stavijo), Polj., Celovška ok

senjmník, m. = senjmar, Cig.

senjmnina, f. = senjmarina, ber Marttzoll, Cig.

senjmováti, ûjem, vb. impf. an einem Martte (an Märtten) als Räufer v. Bertäufer theisnehmen, Cig., Jan., Mik.; videla sem te, kako si senjmoval, LjZv.

senjmovavec, vca, m. der am Markte theilnimmt, der Markkfahter, senjmovavci, die Markkeute, Cig., Jan., Ravn., Zora, Gor. senjmovavka, f. die am Markte theilnimmt, Gor.

senjmski, adj. Martte.

seajmulja, f. ein unbebentenber Marti, Gor. senki, m. pl. die Rachgeburt, Guts., Pohl.-Cig.; (mords nam. sunki, C.?).

seno, n. das Heu; besonders das Heu der ersten Mahd; s. kositi, sušiti, spravljati; kakršno vreme na veliki petek, tako k senu, Bes.

senodotka, f. das Schöllfraut (chelidonium maius), Ptuj (vzhŠt)-Erj. (Torb.).

senokos, kosa, m. = senokosec, Slom.

senokôsec, sca, m. der Heumäher, Mur., Jan. senokôš, f. = senokoša, die Bergwiese, Bl-Kr., jvzhŠt.

senokoša, f. bie Bergwiese, C., Bes., kajk.-Valj. (Rad), BlKr.

senokôšnja, f. die Heumahd, Mur., Cig., Jan. senomèt, méta, m. priprava, skoz katero v hlevih seno mečejo s podstrešja v hlev, ber Futtertrichter, Kamnik (Gor.).

senopls, pisa, m. bet Schattenrifs, bie Silhouette, Cig. (T.); — prim. stsl. sêns = senca.

senoséča, f. bie Heumahb, Mur., Cig., Jan., C. senosék, séka, m. bet Mäher, Mur., V.-Cig., Jan., C., Ahac., Gor., Kor.; senozet za šest senosekov, Livek, Bolc, Podkrnci - Erj. (Torb.); — tudi: senosek, Gor.

senovlak, vlaka, m. bas Schleppen bes heues von ben Bergwiesen, Z.

senovník, m. = 1. senik, senjak, Jan., DZ. senóžet, f. die Biefe, besonders die einmahdige Biefe, die Bergwiefe, M., Gor.; tudi: senozêt, Valj. (Rad).

senožeten, tna, adj. Biefen.

senážetstvo, n. die Biefencultur, Nov.-C.

sénski, adj. Heus: senska košnja, Fr.-C. sensoren, rna, adj. sensoriočit, sensorni očut,

bie Sinnesempfinbung, Cig. (T.).

sensorei, adi. lenlitin (lenloriich). Empfine

sensorski, adj. sensorski živci, Lampe (D.).

sensualist, m. privrženik sensualizma, ber Sensualist, Lampe (D.).

sensualīzem, zma, m. razlaganje vsega miāljenja iz občutkov, ber Senjuališmus, Cig. (T.).

sensčak, m. 1) ber Heuboben, M.; - 2) ber Heutasten, ber Futtertrichter, ogr.-C.

sent, m. ber Kornbrand, Z.; nav. pl. senti, Cig., Gor.; pogl. snet.

sentî, f. pl. = sent, snet, ber Kornbrand, Dol.; pogl. snet.

sontimentalen, Ina, adj. fentimental, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

sentimentalnost, f. prevladovanje čuvstvenosti, bie Sentimentalität, Cig. (T.), nk.

sentiv, (va, adj. nam. snetiv, Z., Dol.

sentjav, áva, adj. nam. snetjav, Cig., Gor. sentje, n. nam. snetje, Z., Gor.

sentijiv, íva, adj. nam. snetljiv, Cig.

sonzácija, f. pozornost, die Senfation: senzacijo obuditi, Cig. (T.), nk.

senzarija, f. mesetarina, die Gensarie, Cel. (Ar.).

sep, sepa, sepa, m. ber Schlag in Beingarten, ber Rain zwischen und über ben Beingarte parcellen, Mur., Danj.-Valj. (Rad). Nov.; bef. ber jährlich aufzuschüttenbe erhöhte Rand oberhalb eines Beingartens, C., Zora, vzh.St.; prim. suti, spem.

separatist, m. ber Geparatift.

separatizem, zma, m. razdrużljivost, der Abjondetungsgeist, der Separatismus, Jan., Cig. (T.).

sephati, phâm, pšèm, vb. pf. zerstampfen, Cig., DZ.

söpija, f. = 2. sipa, ber Tintenfisch (sepia), Cig.

sepnik, m. = brajdnik, der Beingartichlagsteden, C.

september, bra, m. = kimsvec, ber Monat September.

ser, m. brkati s., ber Lämmer- ober Bartgeier (gypaetos barbatus), Cig., Jan., Erj. (Z.).

sêr, séra, adj. grau, Mur., Cig., Jan., vzh-Št.; sera glava, Danj. (Posv. p.); — bloub, Mik. (Et.).

seraf, m. ber Geraph.

serafin, m. = seraf, Cig., Jan.

serafinski, adj. serophisch, Cig., Jan.

serast, adj. gran, Jan.; s. konj, ein Schimmel, C.; ber Graufchimmel, Met.; (ber Rothfchimmel, Dol.); — blond, C.

sercek, cka, m. dem. serec; — ber Rothfchimmel, Rib.-Mik.

serè, éta, m. = serec 2), der Schimmel, C.; — der Falbe, Z.; ber Honigichimmel, Z.; — ber Rothschimmel, Dol.

sęrec, rca, m. 1) der Greis, Mur., Jan., Slom., νηhSt.; — 2) der Schimmel, νηhSt.; ber Eisenjchimmel, Jan., Mik.; — der Rothschimmel, V.-Cig.; — 3) = žveplo, der Schwefel, Jan., Sol.; (prim. stsl. sera).

serenada, f. podoknica, bie Serenade. seréti, im, vb. impf. grau werben, Jan., C.

. Cientale

seriga, f. 1) konjska s. = konjska figa (šaljivo), Levst. (Zb. sp.); - 2) ein laftiger Menich. Z., Lašče-Levst.(Rok.).

sērija, f. vrsta, die Gerie, Jan., nk.

serilnik, m. = stranisče (preprosto). Mur., C., Trub., Jap.

sériti se, im se, vb. impf. gran werben, Mur., Cig., Jan.

serížiti se, îžim se, vb. impf. laftig fein, Lašče-Levst. (Rok.); - prim. seriga 2).

Berja, f. 1) bas Abweichen, bie Dysenterie, M., Valj. (Rad); - 2) die Egeremente, Mik.

1. sērka, f. 1) = 2. sirek, C., Mik., v7hSt.; -- 2) neka hruška, kajk.-Valj. (Rad).

2. serka, f. bas Beibchen vom Bartgeier, C.; - prim. ser.

3. serka, f. = sera raca, Z.; (Die Bilbente, Jan.[H.]).

sprost, f. bas Graufein, bas Alter, ogr.-C., Danj. (Posv. p.), Jan. (Slovn.); (pravilneje menda: serôst).

sorvitut, m. služnost, bie Gerbitut.

Bervituten, tns, adj. služnosten, Servitute. Jan., nk.

1. ses, sesa, m. 1) bie weibliche Bruft, Mik., Valj. (Rad); otrok ni imel sesa (sèsa), Gorica-Erj. (Torb.); — prvega sesa tele, bas erste Kalb von einer Ruh, Tolm.; — 2) kozji s., neka vinska trta, die Geifidutte, Dol., Z. 2. ses, m. = pozoj, der Drache, Z., Kres II. 578., 579.

sesac, m. i) ber Sauger, Cig.; - 2) sesaci, Saugwürmer (trematoda), Cig.(T.), Erj.(Z.). sesatco, n. ber Saugruffel ber Infecten, Cig.

(T.); zvito s., der Rollruffel, Cig. (T.). sesaten, Ina, adj. Sauge, jaugend, Cig., Jan., nk.; sessina cev, die Saugröhre, Cig.(T.);

sesalna usta, ber Saugmund, Cig (T.).

sesâljčen, čna, adj. Bumpen-, Cig. sesâljka, f. die Saugpumpe, Cig., Jan.; s. z zaklopnicami, die Bentilluftpumpe, Cig. (T.);

tlakovna s., die Drudpumpe, Sen. (Fiz.). sesalnik, m. der Caugiuffel, Jan.; — ber

Sauger (phys.), Cig. (T.).

sesalo, n. 1) bie Saugbutte ber Rinber, ber Bulp, Cig.; - 2) ber Saugruffel, Cig., Jan., Cig.(T.); — 3) die Saugmaschine, Cig.; sesals, bas Saugwert, Cig. (T.).

sesamojda, f. bie riechenbe Riegwurg, (helleborus graveolens), Z., Medv. (Rok.).

sesanje, n. bas Saugen.

sesati, sam, vb. impf. faugen; praes. tudi: sesèm, Gor.-Mik., Cv., Ig. (Dol.); mora ga sese, Dict.; prasci radi seso (sso), Gor .-Valj. (Rad).

sesavček, čka, m. ber Saugling, Mur., Cig.,

sesavčič, m. ber Saugling, C.

sesavec, vca. m. ber Sauger, Cig., Jan.; . sesavci, bie Saugethiere, Jan., Cig. (T.), Erj.(Z.).

sesavka, f. 1) die Saugröhre, Cig.; die Saugader: srena s., Cig.; -- 2) bie Haarmurgel ber Baume, Jarn., Pirc.

sesec, sca, m. die Ripe, die fleischige Erhöhung ber weiblichen Bruft; tele ne prime sesca; tele od sescu, das noch faugende Ralb, Lasce-Levst. (Rok.); žrebec pri sescu, das Saugfohlen, DZ.; od sesca dejati - odstaviti, Dict.; -- tele prvega sesca, bas erste Ralb einer Ruh, Ig (Dol.), Notr.

sesédati se, am se, vb. impf. ad sesesti se; 1) zusammenfinten, Z.; cestni tlak se seseda, ber Strafenforper fist ab, Levst. (Cest.); -2) gerinnen, Cig., Cig.(T.); mleko se seseda ali siri, Dict.; kri se mi seseda, bas Blut stodt in meinen Abern, Zv.

sesedenica, f. geronnene, faure Mild, M. sesedina, f. bie Ablagerung: sesedine v sta-

nicah, Erj. (Som.).

sesèk, séka, m. = omara, Vrt.; -- stsl. sesèk, skà, m. = sesec, Cig., Jan., M., BiKr.; seski, die weibliche Bruft, Cig.

sesêka, f. = sesekan in osoljen, pa še ne scort speh, ("bas Berhadicht"), Celovska ok. sesékati, sekam, vb. pf. jufammenhaden, in Stude baden.

sesen, sna adj. Sauge-, faugend, Cig., Jan. sesésti se, sedem se, vb. pf. 1) zusammenfinten, Guts.-Cig., Mur., Lašče-Levst. (M.); omedlevši se med rokami hišnama sesede, Ravn.; osel se sesede pod tovorom, Ravn.; - mehka hruška se sesede, kadar pade, Z.; - 2) gerinnen, Cig., Jan., Cig. (T.); kri se né sesedla, Trub.; sesedeno mieko, Zv., Dol.; sesedena kri, coagufiertes Blut, Z.; — seseden, sosijo, (mont.), Cig.

sesija, f. zasedanje, bie Seffion, Cig. (T.). sesipati, sipam, pljem, vb. impf. ad sesuti; - (vb. pf. = sesuti, St.).

sesiriti se, sirim se, vb. pf. gu Rafe werben, Jan., Erj. (Torb.); sesirjeno mleko, gefasete, geronnene Dild, Cig.

sesieati, am, vb. pf. - izsesati, ausfaugen, Dict., Jan.

seskast, adj. gibenformig, Cig.

seskati, am, vb. impf. faugen (v otrocjem govoru), M.

sesljáč, m. kdor seslja: S krpezico po sesljaču! Levst.(Zb. sp.); — prim. 1. sesljati.

1. sesljáti, am, vb. impf. s ftatt i fprechen, Z., Lašče-Erj. (Torb.), Gor., Št.

2. sestjati, am, vb. impf. fleinweise faugen, C.,

sesljav, áva, adj. ves sesljav biti na kaj, eine große Begierde nach einer Sache haben, Gor. sesljavec, vca, m. = sesljač, Z.

seslúžiti, im, vb. pf. = odslužiti: z vožnjo, na voznji dolg s., eine Schuld abfahren, Cig. sesmráditi se, smrádim se, vb. pf. ftintenb werden, Strek.

sestajališčo, n. ber Ort, wo man jufammen-

gutommen pflegt, Zora.

sestājati, jam, jem, I. vb. impf. s. iz česa, aus eimas besteben (po lat. "constare" narejeno), nk.; - II. s. se, vb. impf. ad sestati se, (stanem se) : zusammentommen, zusammentreffen, Jan., nk.; s. se s kom, Navr. (Kop. sp.).

sestanek, nka, m. 1) ber Zusammentritt, bie Busammentunft, Cig. (T.), C., DZ., nk.; -2) bie Conjunction (astr.), Cig.(T.).

sestati, stanem, vb. pf. 1) antreffen: s. koga (zestati), kajk.-Valj. (Rad); - 2) s. se, ausammentommen, Jan., nk.; s. se s kom, (zestati se) kajk .- Valj. (Rad).

sestati, stojim, vb. impf. bestehen, DZ.; solnena svetloba sestoji iz različnih delov, Znid.; človek sestoji iz duše in telesa, Cig. (T.).;

— stsl., rus.

sestav, stava, m. 1) bie Snnthese (phil.) Cig. (T.); - 2) die Structur, das Gefüge, h. t .-Cig. (T.); - 3) bas Suftem, Jan. (H.); prim. sostav.

sestava, f. die Bufammenftellung, die Bu-fammenfepung, die Composition, der Bau (sowohl als Handlung als auch als Resultat berfelben), Jan., Cig. (T.), (sost-) Cig.; bie Combination (phil., math), Jan., Cig. (T.); - bas Shitem, (sost-) Cig., Jan.; s. premienic, bas Planetenfuftem, Jan., Cig. (T), Jes.

sestavba, f. die Zusammenstellung: die Combination, h. t.-Cig. (T), Cel. (Ar.).
sestavek, vka, m. der schriftliche Entwurf, das

Concept, Cig. (T.); - ber ichriftliche Aufjag, Cig., Jan., nk.

sestaven, vna, adj. 1) zusammensegend, spnthetijd, Jan., Cig. (T.); sestavna enacha, funthetische Gleichung, Cig. (T.); — sestavni del, ber Beftanbtheil, Cig., DZ., nk.; -2) snstematisch, nk.; sestavno, t. j. sistematično

pisati, Zv.; (prim. sostaven).
sestavina, f. ber Bestanbtheil, Jan., C., Cig.
(T.), DZ., Cel.(Ar.).

sestavitelj, m. ber Bufammenfteller, ber Berfasser, C.; s. programa, SIN.

sestaviti, stavim, vb. pf. zujammenstellen; sod s., ein Fase bauen, Cig.; iz koscev kaj s., etwas zusammenstüden, Cig.; s. triogelnik, ein Dreied conftruieren, Cig. (T.); s. komisijo, eine Commission zusammenftellen, Jan., nk.; s. pojem, einen Begriff conftruieren, Cig.(T.); aufammenfehen: sestavljeno število, eine zusammengesette Bahl, Cel. (Ar.); sestavljeni rek, ber jufammengefette Sat, Cig. (T.); sestavljeno oko, bas Negauge (zool.), Cig. (T.); combinieren, Jan.; compilieren, Cig. (T.); - auffegen, concipieren, verfaffen, Cig., Jan., Cig. (T.).

sestavljaj, m. bie Combinationsgruppe, Cig.

sestavljanje, n. das Busammenstellen: bie Bufammenfegung; s. sil, die Zusammensegung ber Arafte, Sen. (Fiz.); die Conftruction (math), Cig. (T.); die combinatorische Operation, Cig. (T.); - bas Concipieren, das Berfaffen, Jan., nk.

sestávljati, эт, эь. impf. ad sestaviti; диfammenftellen; conftruieren, Cig. (T.); combinieren, Cig.(T.), Cel.(Ar.); - concipieren, berfaffen, Cig., Cig. (T.).

vestavljenka, f. ein jufammengefestes Bort,

bas Compositum, nk.

sestavoslovje, n. die Shitematif, Jan. (H.); (prim. sost-).

sestercij, m. starorimski denar, ber Gestertius,

sesti, sedem, vb. pf. fich fegen; sedi k meni! na voz, na konja s., ben Bagen, bas Bjerb besteigen; na konja s., (fig.) in Harnisch gerathen, V.-Cig.; lesici na rep s. - Reigaus nehmen, Cig., Jan.; s. si = sesti, sich nieberfegen, Mur., Mik., vzhSt.

sestojina, f. ber Beftanbtheil, Jan.(H.).

sestokati se, stokam, čem se, vb. pf. sich abachzen, Cig.; sestokan, jammermübe, Cig. sestopiti se, stopim se, vb. pf. zujammentreten, fich entgegentreten, Vrt.

sestra, f. die Schwester; deseta sestra - desetnica, Levst. (Rok.); po polu s., die Salbichwester, Die Stiefichwester: mleena s., Die Wildschwester, Cig.; = s. po mleku, Cig., Jan .: - bie Rlofterschwester.

sestrádati, am, vb. pf. = izstradati, abhungern: sestradan kakor pes, Cig.

sestradováti, ûjem, vb. impf. ad sestradati,

sestran, ana, m. ber Schwester Sohn, ber Reffe, Navr. (Kop. sp.).

sestrána, f. 1) medve sve si sestrani, unfere Mutter find Schwestern, Mur.; Die Coufine, das Geschwiftertind, Cig., Jan.; - 2) == sestrina hči, kajk .- Valj (Rad); bie Richte, Jan.

sestranec, nca, m. 1) bas Geichwisterfinb: sestranci, bie Gobne bon Schweftern, bie Geschwisterlinder, Mur., Cig., Jan., Levst. (Rok.); pozdravlja vas Marko, sestranec Barnabašev, ogr.- Valj. (Rad); - 2) der Schwefterfohn, ber Reffe, Cig., Jan., Str.; - tudi: séstranec, Valj. (Rad).

sestrânic, m. = sestranec 1), C.; - bet Better, Sol.

sestranična, f. bie Schwestertochter, C.

sestraninja, f. = sestrana 1), C. sestranka, f. bas Geichwisterfind, Jan.

sestrica, f. dem. sestra; bas Schwesterchen; tudi: sestrica.

sestric, ica, m. 1) = sestrin sin, ber Schwefterjohn, Cig.. M., Dalm., Hip. (Orb.), Notr., BlKr., jv7hŠt.; — 2) bas Gefchwifterlind, Jan .: sestrici, Gefcmifterfinder, Meg., Z.; - tudi: séstrič, jvzhŠt.

sestricica, f. dem. sestrica, bas Gdwefterden.

sestricka, f. dem. sestrica; bas Schwesterchen. Jan.

sestrična, f. 1) = sestrina hči, Hip.(Orb.), Valj. (Rad), Notr.; - 2) bie Tochter ber Tante: moje sestrične so tetine hčere, BIKr.; - die Cousine, das weibliche Geschwifterkind. sestricnica, f. dem. sestricna; bas weibliche

Geschwisterkind, Cv.

sestričnik, m. das mannliche Geschwisterkind, C.; sestričniki so tetini sinovi, BlKr.; pozdravlja vas Marka, Barnabov sestričnik, Jap.(Sv. p.).

sestrika, f. bas Schwesterchen, Danj. (Posv. p.).

gablen; abbieren, Cig. (T.), Cel. (Ar.).

bition, Cig. (T.), Cel. (Ar.).

sestrina, f. bie Schwestericaft, Mur. seštévanjo, n. das Zusammenzählen; die Absestrinec, nca, m. = sestrinek, C. sestrinek, nka, m. ber Schwesterfohn, M. seštévati, am, vb. impf. ad sešteti; jusammensostringi, adj. ber Schwester, Mik.; - Schwefter., ichwesterlich, Mur. sestovek, vka, m. bie Gumme, ber Betrag, sestrinski, adj. ichwesterlich, Schwester-, Mur., Cig., Jan., C. seštéven, vna, adj. abbitiv, Cig. (T.); - jumsestrinstvo, n. bie Schwesterschaft, Cig., Jan. sestriti se, im se, vb. impf. schwestern, sich verschwistern, verschwistert fein, Cig., C.; senca se z lucjo sestri, Levst. (Zb. sp.). séstrn, adj. Jan., pogl. sestrski. sestrna, f. die Schweftertochter, die Richte, Z., Vod. sp. sestenec, nca, m. ber Schwestermann, Vod. sp. sestrnica, f. bie Schwestertochter, die Richte, Jan., Burg. (Rok.), Vod. sp. sestrnic, m. 1) ber Schwestersohn, Vod. sp.; — 2) das Geschwisterkind, Z.; sestrnici so otroci iz sester, C., Dol. sestrnik, m. :) ber Schwesterfohn, Jan., Burg., Met.; - 2) = sestrnec, ber Gameftermann, Vod. sp. sestromorec, rca, m. der Schwestermorder, Cig. sestromorstvo, n. ber Schwestermorb, Cig. sestrski, adj. Schwester. ichwesterlich. sestretvo, n. die Schwesterschaft, Cig., Jan. sestrecina, f. bie Schwesterschaft, Cig. sesúlja, f. ber Saugpfropf, ber Zulp, Cig., M.; — sklenasta s., das Saugglas, Vod. (Izb. sp.). sesúlfica, f. dem. sesulja, Cig. sesúšati, am, vb. impf. ad sesušiti, Cig. sesusiti, im, vb. pf. abborren, Cig.; auftrodnen, Jan.; modvirje s., ben Moraft abjumpfen, Cig.; - s. se, eintrodnen: obraz se mu je še bolj sfrknil in sesušil, Jurč. 1. sesúti, spèm (sûjem), vb. pf. herabschütten, berabstreuen, Cig. 2. sesúti, spem (sûjem), vb. pf. 1) zertrůmmern: sesuje (sosuje) vse steklo po oknih, Levst. (Zb. sp.); — 2) s. se, in Schuit zusammenstürzen, Cig., Jan.; izmej mnogih razvalin je znamenit Kozjak, kolikor se ga še ni sesulo, Jurč. sesutina, f. ber Schutt, bas Gemülm, Cig. sesvaljkáti, am, vb pf. jujammenbrehen, Bes.; s. cigareto, LjZv.

s., Jurč.

knjigo s., Jan.

mieren, abbieren.

machen: s. si lase, DSv.

DZ., nk.; sesitek, bas Seft.

seški, m. pi. = nahod, Guts.

seštęva, f. die Addition, Jan.

seščętiti, im, vb. pf. herabburften, Cig.

mierbar, Cig. (T.). sestevnica, f. die Additionstabelle, Cig. (T.). sèt, setû, m. = sat, Mur., Jan., C., Valj. sēt, f. = sat, kajk.-Valj.(Rad). sệten, tna, adj. nam. setven: setno seme, RAVN. setev, tve, f. 1) bas Gaen, bie Gaat; o setvi, zur Saatzeit; — 2) bas Gefäete, bas junge Getreibe, die Saat. sētevnica, f. das Saatland: na kraju setevnice, Nov. setina, f. nav. pl. setine = žitne pleve, Kras., Ip.-Erj. (Torb.). sétiti se, im se, vb. pf. = spomniti se, Dol.-Cig., Jan., Zora; - hs. sêtnica, f. - 1) sejalnica, ber Gdeforb, Cig.; – 2) der Dornbreher (lanius collurio), Guts., Mur., Cig., Frey. (F.); - tudi: ber Sanffint, ber Bluthanfling (linarius cannabinus), Frey. (F.). **sę̃tva, ∫. ≔** s**c**tev. setvina, f. bas befaete Felb, bie Saat, Mur., Cig., Jan. setvišče, n. daš Saatenfeld, C. sętvo, n. = setev, setva, Danj.-Mik. sev, seva, m. ber Glanz, ber Schein, C. sev, î, f. bas Saen, die Anfaat, Cig., Jan.; ajdova s., Dol.-Levst. (Zb. sp.). seva, f. 1) bas Guen, C.; ajdova s., Dol .-Levst. (Zb. sp.); - 2) befaetes Feld, die Gaat: kjer je bil vinograd, je zdaj sama seva, juzh-St.; po sevi pasti, jvzhSt. sevati, am, vb. impf. icheinen: Povsod sirotam sevaš le! Greg.; ftrahlen: nekaj izrednega, duhovitega jej je sevalo s krasnega obraza, LjZv.; - prim. sljati. seváti, sújem, vb. impf. — suvati, Cv. sévčec, čeca, m. die Lerche, Valj. (Rad). sevec, vca, m. 1) ber Gaemann, Mur., Cig., Jan., Dalm., Burg., Cv.; -2) = iug, ber Mittagswind, Guts.; - 3) bie Felblerche sesvedráti, âm, vb. pf. franjeln; sesvedrani (alauda arvensis), Z.; tudi: ber Brachvogel lasje, Bes., SIN.; - permirren: pamet komu (numenius arquatus), C. seveda, adv. = se ve da, freilich, natürlich. sescetiniti, înim, vb. pf. borftenartig fteben sevenica, f. eine Grasart, C. sever, rja, m. der Nordwind; mrzli s. brije; - ber Rorben; proti severju; Od severja pride Na njega vihar, Vod. (Pes.); - séver, sesitek, tka, m. bas beft, die Brofchnre, Jan., vera, kajk.- Valj. (Rad); séver, vra, Mik., C., sesiti, sijem, vb. pf. zusammennaben; beften: ogr.-Valj.(Rad). séveren, rna, adj. nordlich, Nord-, artijch, sešívati, am, vb. impf. ad sešíti, Jan. (H.). Bolare; severni veter, severna stran, severni sij. sesteti, stejem, vb. pf. gufammengablen, fumseverin, m. = vodena troba, bie Bafferhofe, Jan. severisce, n. der Rorbpunkt (astr.), Cig. (T.), sestévanec, nca, m. der Abbend, Cig. (T.). Sen. (Fiz.).

severjan, ana, m. ber Rorblander, Bes., Vest.

sévernica, f. 1) der Bolaritern, Cig. (T.); -

severnják, m. i) = severnik, Guts., C.; -

2) = igla magnetnica, bie Magnetnabel, bet

severjanec, nca, m. = severjan, Jan.

severjanka, f. die Nordlanderin, Str.

Compais, Cig., Jan., C.

2) ber Norbwind, Vrt.

sévernik, m. = severjan, C.

severnotečajen, jna, adj. Norbpolar : severnotečajne dežele, Cig. (T.). severnovzhóden, dna, adj. = severovzhoden, norböstlich, Cig., Jan. severnozahóden, dna, adj. - severozahoden, Jan. severovzhod, hoda, m. ber Norboften, Jan., Cig.(T.), nk.severovzhoden, dna, adj. norböftlich, Cig., Jan., nk. severovzhodnják, m. ber Norbostwind, Jan. (H.). severozahod, hoda, m. ber Rordweften, Jan., Cig.(T.), nk.severozahóden, dna, adj. norbweftlich, Cig., Jan., nk. severozahodnják, m. ber Norbwestwind, Cig. severozapáden, dna, adj. = severozahoden, sevka, f. 1) bie Gaerin, Jan.; - 2) ber Gaeforb, Cig.; - 3) die Lerche (alauda), Mur. sevnica, f. ber Gaelorb, Cig., Jan., Slc., Dol. sęvnik, m. = okrogla pletenica s povrazom, sevec jo nosi na roki, ber Gaetorb, Goriška ok.-Erj. (Torb.), Kras, Savinska dol. sevsoma, adv. ganglich, Raic (Slov.). sezam, m. das Sefamtraut, Cig. sęzati, am, vb. impf. = segati. sezavka, f. die graue Bachstelze, die Ruhstelze, (budytes boarula), Frey. (F.); (sesavka, Cig.); - pogl. zezavka. sezidanje, n. bie Erbauung. sezidati, am, vb. pf. erbauen: hiso s. sezidba, f. bie Berftellung eines Gebaubes, DZ. sezivati, am, vb. impf. ad sezvati, Jan. (H.). seznániti, znanim, vb. pf. befaunt machen; s. se s kom, mit jemanbem befannt werben, eine Befanntichaft machen. seznánjati, am, vb. impf. ad seznaniti. seznáti, znam, vb. pf. 1) erfahren, Jan.; rade bi seznale deklice, je li jim namenjen za novo leto ženih, Navr. (Let.); - 2) s. koga, jemanben tennen lernen, Cig. (T.); -s. se = seznaniti se, Befanntichaft machen, Cig. (T.), C. sezoreti, im, vb. pf. reif werben, Cig. sezoriti, im, vb. pf. reif machen, auszeitigen, Cig., Jan.; s. se, reif werben, Cig. sezuti, ujem, vb. pf. - izuti, bie gugbefleibung ausziehen. sezuvati, am, vb. impf. ad sezuti = izuvati. sezuvavec, vca, m. = izuvak, ber Stiefelfnecht, Polj. sezváti zóvem, vb. pf. zujammenrujen, Jan. 1. sežagati, am, vb. pf. auffagen; vsa drva s. 2. sežágati, am, vb. impf. = sežigati, Mik.

sežāj, m. 1) bie Griffweite, Jan. (H.); - bie Tragweite (fig.), Cig., Jan.; pripoznali so veliki sežaj železnocestnih koncesij, Pavl.; – ber Bereich: s. kakega zavoda, DZ.; – 2) = sezenj 1), die Rlafter, Habd .- Mik., C. sežáliti se, žali se, vb. pf. sežali se mi, itb werde traurig, ("zezali") Prip.-Mik. sezetka, f. (nam. zuzelka), die Ruchenichabe, (blatta orientalis), Sv. Lucija na Mostu-Erj. (Torb.).sežęmati, am, vb. impf. ad sežeti. séženj, žnja, m. 1) bie Rlafter, Mur., Cig., Jan., Mik., nk.; v sežnje skladati, in Rlaftern legen, flaftern, Cig.; s. drv, eine Rlafter holz, Cig.; - (= korak, Alas.); - 2) = travnik, ogr.-C., Raić (Let.). séženiski, adj. flafterig, Cig. sežéti, žámem, žmèm, vb. pf. gujammenbrūden, abpreffen, Cig. sežgáti, žgèm, vb. pf. verbrennen; pismo s. sežig, ziga, m. bie Berbrennung, Jan. (H.). sežigaten, ina, adj. Berbrennunge : sezigaina cev, Cig.(T.). sežigališče, n. ber Berbrennungsort, Rut. (Zg. Tolm.). sežíganje, n. bos Berbrennen. sežígati, am, vb. impf. ad sežgati. sežīmati, am, vb. impf. - sežemati, nk. sezrnati, am, vb. pf. auf ber hanbmuble bermahlen, Cig. sežrniti, im, vb. pf. = sežrnati, Rib.-M. sežúliti, im, vb. pf. = z rokami zmencati: s. perilo, jvzhŠt. sféra, f. oblo, die Sphare (phys.), Cig. (T.). sféričen, čna, adj. = sferski, Cig.(T.), Znid. sferoid, m. paoblo, bas Spharoid, Cig., Jan., Cig.(T.).sferoiden, dna, adj. spharoibisch, Cig., Jan. sférski, adj. obel, okrogel, sphärisch, nk.; s. odklon, die sphärische Abweichung, Znid. sfinga, f. staroegiptovska kamenita podoba, na pol ženska, na pol lev, die Sphing, nk. sfinks, m. = sfings, Cig., Jan. (tudi rus. tako). sfižiti se, im se, vb. pf. zusammenschrumpfen, Cig.; - prim. figa. sfosiati, am, vb. pf. obenhin und schlecht machen, berhungen, berpfuschen, Cig. sfofotáti, otâm, óčem, vb. pf. aufflattern, Mur., Cig.; (nam. vzf-.). sfragīstika, f. pečatoznanstvo, bie Sphragistik, Cig.(T.).sffcati, im, vb. pf. fcwirrend auffliegen, entjowirren, jvzhSt.; aufflattern, Mur., Cig.; (nam. vzf-), sfrfoleti, im, vb. pf. aufflattern, Mur.; (nam. vzf-). 1. sfrfráti, âm, vb. pf. = sfoflati, Z. 2. sfrfráti, am, vb. pf. aufflattern, Mur., Cig.; ni ustrelil nobene race, ker je vsaka sfrfrala

iz tolmuna, Jure.; eilig fich entfernen: kar sfrfrala je iz hise, jvzhSt.; (nam. vzf-).

obraz se mu je še bolj sfrknil in osušil,

Jure.; sich rollen, sich frauseln, Z.; lasje so

sffkniti se, ffknem se, vb. pf. einschrumpfen;

se mu sfrknili, jvzhSt.

sfrkocati, am, vb. pf. fraujen: sfrkocan = kodrast, BIKr .- Let.

sfrkováti se, ûjem se, vb. impf, ad sfrkniti se. sfrieti, im, vb. pf. aufflattern, Cig.; (nam. vzf-). sfrliciti se, icim se, vb. pf. einschrumpfen, Cig. sfrliti se, im se, νb . pf. = sfrliciti se, Z.

sfrlienec, nca, m. ein Bugel von Haarloden,

Rez.-C.

sfruliti se, im se, vb. pf. Blafen bilben (von ber Saut): roka, nebo v ustih se sfruli (n. pr. od vroče vode), BlKr.; (nam. vzf-). sfundati, am, vb. pf. verberben, vernichten,

Npr.-Krek.

shabiti, habim, vb. pf. = izhabiti, perftummeln,

verberben, beschäbigen, C., Mik.

shajališče, n. der Ori, wo man zujammenzutommen pflegt, ber Berfammlungsort, Mur., Cig., Jan., C., nk.; shajálišče, Ravn.-Valj. (Rad).

shājati se, am se, vb. impf. ad sniti se; 1) zusammenkommen, sich zusammenfinden: pod lipo se shajajo možaki; sid versammeln: ljudje se že shajajo pred cerkvijo; s. se s kom, mit jemanbem Bufammenfunfte haben; - vse se shoja v to, alled fommt barauf hinaus, Cig.; - 2) sich ergeben, Jan.; Notri se shaja Marko mlad, Npes.-Vraz.

shajati, am, vb_impf. ad (v)ziti; aufgeben: solnce shaja; Čim nam je više (zvezda) shajala, Svetlejša postajala. Npes.- Vraz; - aufgahren, aufgeben: testo, kruh shaja; mrlič shaja, Z.; - auffeimen: žito shaja, C.; -

pogl. vzhajati.

shîpoma, adv. momentweise, Blc .- C.

shirati, hîram, vb. pf. fieth werben, Cig., C.; (nam, vzh-).

shiteti, im, vb. pf. sich eilig aufmachen, Vrt.; (nam. vzh-),

shititi, hitim, vb. pf. aufammenwerfen, C.

shladiti, im, vb. pf. = izhladiti, Mur., Cig.,

shlapeti, im, vb. pf. aufdampfen, Cig.; - in Dampf verfliegen, abdampfen, Cig.; (nam.

shobotati, am, vb. pf. uppig, fcnell auffchießen, empormuchern, Cig.; (nam. vzh-).

- 1. shod, shoda, m. 1) ber Busammentritt, bie Berfammlung, ber Congress; s. vladarjev; s. kmetovavcev, der Agrartag, Nov.; - bas Bufammenftromen bon Menichen, Cig.; bef. eine vielbeluchte firchliche Feier; v nedeljo bo shod na Svetih Gorah, juzh St.; - 2) bas Geben: s. mi ne izda, bas Beben gibt mir nichts aus, Mur.; - bie Art und Beife gu geben, SlGor .- C.; - 3) pl. shodi, ber Gang (an einem Saufe), Jan.; Die Ballerie, C.; bas Rirchenchor, C., St.
- 2. shod, shoda. m. 1) ber Sonnenaufgang: od shoda do zahoda, kajk. - Valj. (Rad); pogl. vzhod; - 2) eine Aufftiegbrude an einer fteilen Stelle, an einem Rohlenmeiler u. bgl., Gor.; nam. vzhod.
- shodalisco, n. = shajalisco, ber Berfammlungs. ort, Trub., Krelj.

shóden, dna, adj. 1) = shoda ali shodov se tičoč; shôdni govori, t. j. govori ob cerkvenih shodih, Vrtov.; -- 2) paffenb, opportun, Jan., C., Nov.; (hs.).

1. shodisce, n. 1) ber Rujammenfunftsort, ber Berfammlungeort, ber Sammelplat; - ber Club, C.; — 2) die Halle gum Spazieren, Mur.; - bie Gallerie, Jan.; - bie Allee, Nov. -C.

2. shodíšče, n. das Stiegengehause, Jan.; (nam. vzh-),

r. shoditi, hodim, vb. pf. 1) = pohoditi, zusammentreten, M., C.; - shojena pot, abgetretener Beg, Cig.; tod je že shojeno, jvzhSt.; — 2) burch Gehen abnüten: s. črevlje, Cig., Jan.; - 3) s. se, sich mitbe geben, Cig., Jan., vthSt.-C.; prevec sem se shodil, Mur.; shojen, bom Geben ermubet, Cig.; spehan in shojen, Jurč.; - prim. izhoditi.

2. shoditi, hodim, vb. pf. zu gehen anfangen: otrok je že shodil; vom Krantenlager aufstehen: ni upati, da bi še kedaj shodil, Mur., Cig.; vstani in shodi! Ravn.; dekle je vstajalo in shodilo, Ravn.; (nam. vzh-).

shodnica, f. bas Berfammlungelocale, Mur., Cig., Jan.; bie Synagoge, Ravn.-Valj.(Rad). shodnik, m. = udeležnik kakega shoda, Nov.-C., Z.

shojenost, f. bie Mubigfeit vom Beben, Cig. sholija, f. opomnja, bas Scholion, Cig.(T.). shomotáti, âm, vb. pf. verwirren, Cig.

shoten, tna, adj. begierig, Mik.; (nam. vzh-). shramba, f. :) bas Aufbewahren, Jan., M.; v shrambo dati, gum Aufbewahren geben, hinterlegen, Cig., C.; pod svojo shrambo imeti, etwas unter feinem Befchlufs haben, Cig.; - 2) ber Aufbewahrungeort, bas Dagagin, bas Aufbewahrungsbehaltnis, ber Raften; s. za pisma, Dict.; s. za strelni prah, bas Bulvermagazin, Jan.

shrambica, f. dem. shramba; ein fleines Behaltnis, bie Rapfel, Cig. shrana, f. = shramba 2), Jan.(H.).

shranilo, n. bas Behaltnis, ber Schrant, C. shranisce, n. ber Aufbewahrungsort, C., Nov., Zora; bas Magazin, Jan.

shranîtey, tve, f. die Aufbewahrung, Cig.

shrániti, im, vb. pf. aufbemahren; shrani denar, da ga ne izgubiš! shranit dati kaj, etwas in Bermahrung geben; s. kaj pri kom; - beponieren; - truplo s., eine Leiche beifegen, Cig., ogr.-M.

shranjeváti, ûjem, vb. impf. ad shraniti; aufbewahren; - bestatten, ogr.-C.

shrestati, am, vb. pf. mit Beraufch gerfniden, M. shrmeti, im, vb. pf. raufchend fich erheben und entetlen, Bes.; po ptičje je mladezen shrmela, Let.; (nam. vzh-).

shrométi, ím, vb. pf. lahm werden, Jan.; vol je shromel, Gor.; (nam. vzh-).

shrumeti, im, vb. pf. ein Getofe, einen Larm erheben, Z.; (nam. vzh-).

shrupéti, im, vb. pf. = shrumeti, Z.; (nam. vzh-).

shrupitl so, im se, vb. pf. sich lärmenb vernehmen lassen, Volk.-M.; (nam. vzh-).

shrustati, am, vb. pf. fnorpelnb gufammenbeigen.

shruščati, im, vb. pf. erbraufen, erichallen, M.; (nam. vzh-).

shruti, hrujem, vb. pf. frachend zusammen - ftürzen. C.

shŕzati, zam, žem, vb. pf. aufwiehern: Konjič nemilo shrže, Npes.-Vra; (nam. vzh-).

shudeti, im, vb. pf. 1) mager werben, Cig., C.; — 2) burch anhaltenbe Feuchtigkeit verberbt werben, Mur.

shuditi se, im se, vb. pf. böje, ichlimm werben, verbojen, Cig.; (nam. vzh.).

shudneti, im, vb. pf. verberben (intr.) (o sadju, maslu), C.; — (nam.-dniti?); prim. shudeti 2).

shudobéti, im, vb. pf. verberben (intr.): moka, pšenica shudobi, Z.

shudobíti, ím, vb. pf. schlechter machen: Argernis geben, Mur.

shûjatí, am, vb. pf. = shujšati 2), abmogern, C., Savinska dol.

shújati se, am se, vb. impf. ad shuditi se; fich abargern, Zilj.-Jarn.(Rok.).

shûjšati, am, vb. pf. 1) schlechter machen, verschlimmern; s. se, sich verschlimmern; shujšalo
se mu je, es geht ihm schlechter; — s. koga,
— pohujšati koga, jemandem Argernis geben,
Mur.; — 2) mager werden, abhagern; shujšal je po bolezni; (pren.) mošnja je shujšal,
der Beutel ist eingeschrumpst, Cig.; tudi: s.
se, Cig.; shujšan, abgemagert, Cig., Jan.,
Ravn.

shuliti se, hulim se, vb. pf. sich buden, Sol.; s. se pod pernico, Zora.

sibraka, f. bas Reifig, BlKr.-Mik.; (menda: sibraka, Valj.[Rad]).

sice, adv. = sicer, Mur., Mik., Krelj, Trub.; ("secej", Prisege iz 17. stol.-Let.).

sicèr, adv. 1) sonst, anbernsalls; placas, sicer bo druga, Mur.; anbers: ako sicer hočemo zveličani biti, Krelj; — übrigens, im ūbrigen; sicer te pa nihče ne sili; — 2) zmar: dal bi mu sicer, pa mu ne upam; on je sicer priden, pa kaj pomaga, ker nima dobre glave, sicèršnji, adj. sonstig, C.; siceršnja določila,

DZ.; siceranje izkustvo, Zv. sle, sica, m. ein gischenber Laut, ber Bischer,

Cig., Jan. sica, f. bas Bifchen, Z.

sicanje, n. das Bilden.

sičati, im, vb. impf. zischen; kača siči, Cig.; sausen; burja siči, Z.; sever siči, Danj. (Posv. p.); — sausenb fliegen, C.; — zischenb spripen ober sprudeln, C., Z.

sicav, ava, adj. mit pfeifendem Athem: schwindfüchtig, C.

sicavec, vca, m. ber Bischer, Cig.; gad s., bie Bischnatter, Cig.

stčávka, f. 1) die Bischerin, Cig.; — 2) der Bischlaut, Cig., C.

sicenje, n. bas Gattigen, Cig.

sienik, m. ber Bifchlaut, ber Sibilant, Jan. sidrar, rja, m. ber Anterschmieb, Cig., Jan.

sidrast, adj. anterformig, Jan.

sídrati, sîdram, vb. impf. antern, C., Z.;—hs. sidríšče, n. ber Anterplay, Jan., Cig.(T.), DZ. sídra, adj. Anter-, Cig.

sidrnast, adj. = sidrast, (sidrenast) Cig. sidrnina, f. bas Untergeld, (sidrenina) Cig.

sidro, n. ber Anter, Cig., Jan., nk.; s. vreči, vor Anter gehen, Cig., DZ.-LjZv.; = s. spustiti, Cig., Jan.; na sidru stati, vor Anter liegen, Cig.: sidra vzdigniti, bie Anter lichten, Jan.; zasilno, mrtvo, režno s., ber Rothonter, Cig.; — hs., iz gr. oldnoog = želežo, Mik.(Et.).

sifiliticen, das, adj. bie Luftfeuche (Suphilis) betreffend, mit bei Luftfeuche behaftet, juphilitich, Cig.. nk.

1. síga, f. pfeifenber Athem, Mur., Cig., Jan., Kr. - Valj. (Rad.), jvzhŠt; Kako mu siga v prsih cvili! Levst. (Zb. sp.).

2 siga, f. der Ralffinter, Čig., Jan., Erj.(Min.);
— hs.

siganje, n. pfeifendes Athmen, Cig.

1. sigast, adj. = sigav, Cig.

2. sigast, adj. tropffteinartig, Cig. (T.).

sigati, am, vb. impf pfeifend athmen, teuchen, Cig., Jan., C., BlKr.

sigav, adj. mit pfeifenbem Athem, Cig., Jan.; sigavo govoriti, BIKr.

sigavec, vca, m. sigav človek, BlKr.

sigavica, f. bie Schwerathmigfeit, Jan.

sigavost, f. pscisendes Athmen (als Zustand), Jan.

siguren, rna, adj. sider, Mik., nk.; — iz. it. sicuro.

sigurnost, f. die Sicherheit, nk.; — prim. siguren.

sihrav, áva, adj. najšfalt, Jan.; sihravo vreme, C.

sîj, m. der Schein, der Glanz, der Schimmer, Cig., Jan.; solnani s., C.; nebeški s., Zora; V upa rajskem siju, Preš.

sijaj, m. ber Glang, C., Zora; — bie Herrlichfeit, C., nk.

sijajen, jna, adj. stort glanzend (min.), Cig. (T.), C.: — (fig.) glanzend, herrlich, brillant, Jan., Cig. (T.), nk.

sijājnik, m. 1) sijajniki, Blattläfer (chrysomelina), Cig.(T.), Erj.(Z.): — 2) sijajniki, die Glanze (min.), Cig.(T.); antimonov, srebrni, svinčeni, železni s., der Antimon., Gilber., Blei., Eijenglanz, Erj.(Min.).

sijājnost, f. der Glanz, Cig.(T.); biserna, demantna, kovinska, steklena, tolščena s., Cig. (T.); demant sine v prekrasni sijajnosti, Erj. (Min.); — (fig.) der Glanz, die Bracht, Z., nk.

sijanje, n. bas Scheinen, bas Strablen.

sijáti, sījem, vb. impf. scheinen, strahsen; solnce sije; oči so ji sijale od veselja, Jurč.; — od peči sije, bet Osen strahst Site aus, jvzh-St.; (praes. tudi: sījam, Mik., Ravn.- Valj. (Rad); Oj sijaj, sijaj solnčece Na moje drobno srčece, Npes.).

sijavka, f. neka hruška, Bolc-Erj.(Torb.).

silk, m. ein gischenber Laut, ber gischer, Mur.,

sikalica, f. 1) bie Sanbsprige, Cig., Jan., Strek., Polj., Notr.; Otroci si delajo sikalice iz bezgovih vej, Soška dol. - Erj. (Torb.); - 2) = cipa ? (sikelica) Z.

sikalo, n. 1) ber Beinheber, C.; (prim. sikati 3),); — 2) síkalo == človek nestalen v govorjenju in vedenju, GBrda; (prim. sikav). sikanje, n. 1) bas Zischen: — 2) bas Sprigen.

síkast, adj. biffig (fig.), Cig.

síkati, kam, čem, vb. impf. 1) zijdjen; kače sičejo, ogr.-Mik.; gos siče, ogr.-Valj.(Rad); - 2) mit feinen Strahlen fpripen, Cig., Jan., Polj., Notr.; - hervorfprigen Soska dol.-Erj. (Torb.); kri iz rane sika, Cig.; - 3) mit bem Beber eine Fluffigfeit aus einem Wefage gieben, C.

sikav, adj. = nestalen, flatterhaft: s. človek,

Krn-Erj. (Torb).

sikaveo, vca, m. ber Bifchlaut, ber Sibilant

(gramm.), Jan.

sîkec, kca, m. = nestalen človek, ki nema nobene trdne misli, Koborid-Erj.(Torb.). siketáti, etâm, éčem, vb. impf. zijcheln, C.; – in einem fort schwazen, (tudi: zanken), Fr.-C.

siketàv, áva, adj. jómahhaft: siketava baba, Z. sikniti, siknem, vb. pf. 1) einen Bifchlaut bon sich geben; olovnica je siknila mimo ušes (fauste vorüber), Let.; - vor Born gifchenb aussprechen, LjZv.; - 2) in einem feinen Strahl fpriten: s. kaj kam, Cig., C., Polj.; - hervorsprigen (intr.), hervorschiegen, Cig., C.; kri je siknila, Soška dol.-Erj.(Torb.).

sikot, ota, m. bas Bezifch, Jan.

siksak, adv. zidzad, V.-Cig. sita, f. 1) die Gewalt, ber Zwang; sila ni mila, Cig.; sila moc premaga, Npreg.-Jan.(Slovn.); po sili, mit Gewalt, auf gewaltsame Beife; po vsej sili, mit aller Gewalt: po vsej sili je hotel denarja od mene; po sili vzeti, jemati, rauben; po sili komu kaj dati, jemanbem etwas aufbringen; po sili jesti, sich zum Effen zwingen; s silo, mittelft Gewalt ober Awana; silo s silo odbiti; s silo pri njem nič ne opraviš; silo delati, storiti komu, jemandem Gewalt anthun, ihn bedrängen, bebruden; silo delati, tudi: gubringlid, fein, Polj.; vojna s., ber Rriegszwang, Cig.; odbojna, vračilna s., Reptessalien, Cig.; - črez silo, über bie Ragen, Meg.; rib ne bo črez silo (übermäßig viel), Večna Pratika l. 1789; - od sile, gu viel; to je od sile, bas ift gu arg; überaus: bila je od sile uslužna, Erj. (17b. sp.); ni od sile bogat, er ift nicht allgureich, Levst. (Rok.); rimski deklici ni bilo od sile, da je hrast izrula iz zemlje, Glas.; - na silo jesti, über Macht effen, Mur.; na silo se smejati, fich jum Lachen zwingen, Cig.; — 2) bie Masse, eine ungeheure Menge; sila ljudi; sila snega; sila opravil; ondi je bila sila božja kosov, Zv.; tudi: bilo je silo ljudstva, LjZv.; - silo, fehr, ungeheuer; silo potreben; silo drag; silo velik; (sliši

se pogostoma: sila potreben itd.); - 3) bie Drangfal, die Roth; sila ga je gnala, bie Roth brangte ibn; sila kola lomi = Roth tennt tein Gebot; sila železna kola lomi, Roth bricht Gifen, Cig.; v sili, in ber Roth; v največii sili; tega mu ni sila, er hot es nicht nothig; ni mu sila delati; saj se me ni sila bati; ni mu sile, er leibet feine Roth, es geht ihm nicht fo schlecht; meni ni nobene sile, Jurč.; saj mi ni še sile, Erj. (Torb.); za silo, gur Roth, nothburftig; brati zna in za silo tudi pisati; za silo bo dober (im Nothfalle); s. je za denar, za vodo, es ift Roth an Geld, an Baffer, es herricht Geld-, Baffermangel; — 4) bie Gile; sila je, es brangt; ni sile, es hat feine Gile; ni taka sila, da bi morali teči; - 5) bie Rraft: vse sile in žile napeti, C.; (phys.), Cig. (T.); osnovna s., bie Grundfraft, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); sila sestavljača, die Componente, Cig. (T.), Sen.(Fiz.); živa sila, bie lebenbige Rraft, Znid.; - (notranja) s., bie Intenfitat, Cig. (T.).

siten, ina, adj. 1) gewaltthatig, ungeftum, heftig; — zubringlich, aufbringlich; ne bodi tako silen! — inftandig, angelegentlich; silne prosnje, Cig.; - bringenb, preffant; silno delo; silen slucaj, bringenber Fall, DZ.; silna potreba, bringende Roth, Cig.; silna nevarnost, Cig.; swingenb: silen in prepričalen dokaz, LjZv.; - 2) gewaltig; močan in silen človek, Levst. (Zb. sp.); črez silno morjice, od silnega morja, Npes. - Schein.; — silno, gewaltig, ungemein; silno velik; silno bogat; silno rad, für sein Leben gern, Cig.; — 3) frastig, brastisch, Cig., Jan., Cig. (T.); — 4) geil, sett: silna jed, eine geile Speise, Polj.; silna prst, Jan.

sīlež, m. der Gewaltthatige, ber Tyrann, Vod. (Pes.).

silīcij, m. daš Silicium (chem.), Cig.(T.). silikāt, m. das Silicat (chem.), Cig. (T.). silina, f. = oblajst, der Baid (isatis tinctoria),

siliti, silim, vb. impf. 1) zwingen, nöthigen; s. koga k delu, jesti, da bi kaj storil; — s. se, fich zwingen; sili se jesti; s. se, fich anftrengen: zastoni se siliš, Cig.; kaj se siliš, ce ne mores! jvzhSt.; - s. se, sich gieren, affectieren; siljen, affectiert, gesucht, Cig.(T.); – 2) aufnöthigen, aufdringen wollen: s. komu kaj; s. koga s čim; s. komu kaj v roke; s. koga z jedjo; s. se z jedjo; -- 3) übermaltigen: jok me sili, es ift mir weinerlich; zaspanec, dremavec me sili, ber Schlaf tommt mich an, Cig.; skuta me sili, es efelt mich, Jan.; smeh me sili, ich muß lachen, Z.; -4) zu gelangen suchen, bringen; vedno naprej s.; krava domov, v škodo sili; kri v glavo sili; lasje mu silijo v obraz; jaz sem silil z njimi, ich wollte mit Gewalt mitgeben, Jurc. silj, silja, m. ber Haarstrang (peucedanum sp.), Podgorje(Ist.)-Erj.(Torb.).

silje, n. coll. 1) die Felbfrüchte, das Getreibe, Mur., Jan., Danj.-Mik., ogr.-Mik., C.; (be).

bas Getreibe noch in den Halmen, C.; proso in vse silje zmlatiti, Npr.(vzhŠt.)-Valj.(Vest); - tudi: siljė, ogr.-Valj. (Rad); — 2) baš Laserpitium), Cig.; - jelenovo s., das Hirjahaar (nardus stricta), Cig.; - prim. selje. siljen, adj. Getreibe-: siljeno betvo, vzhSt .-

siljenec, nca, m. ber Zwängling, Levst. (Pril.). siljenje, n. bas Zwingen, das Nöthigen; bas Drangen; - bie Affectation, Cig.

aitna, f. die Almofenbuchse, Jan., Kr .- Valj.

(Rad); - prim. silen 1).

1. sitnica, f. 1) die Zubringliche, Jan.(H.); -2) ber Rlingelbeutel, Jan.(H.); (prim. silna); 3) daß Treibhauß, Cig., Jan., Nov.-C.;
 daß Frühbeet, DZ.

2. sitnica, f. ber Getreibelaften, Mur., Jan., Danj.-Mik.; (nam. selnica, Mik.).

silnik, m. ber Gewaltthater, ber Turann, Meg., Jarn., Mur., Cig., Trub., Vrt.; tirani ali silniki, Krelj, Dalm .; - ber Erpreffer, Dict., Mik., Cig.

silnogoltnost, f. heftige Gier, Trub .- Mik. sitnost, f. die Gewaltigdtigkeit, Cig.; — die Seftigkeit; — die Zudringlichkeit; — die Dring-lichkeit; — gewaltige Größe u. l. w.; — prim. silen.

silogīstika, f. nauk o silogizmih, die Splio. giftit, Cig.(T.).

silogīzem, zma, m. sklep, ber Schlufe, ber Syllogismus (phil.), Cig.(T.), Lampe(V.). silokázen, zna, adj. bynamijá, Cig.(T.).

siloma, adv. auf gewaltsame Beise.

silomer, mera, m. ber Rraftmeffer (Dynamometer), Cig., Jan., Cig.(T.), C., Sen.(Fiz.). silosiovec, vca, m. ber Dynamift, Jan.

silosioven, vna, adj. bie Dynamit betreffenb, bynamisch, Jan.

silosiôvje, n. die Dynamit, Cig., Jan., Cig. (T.).

silovānje, n. gewaltthatiges Thun, kajk.-Valj.

silováti, ûjem, vb. impf. = silo delati, gewaltthatig sein, Trub., Dalm.

silovît, adj. 1) gewaltthätig, ungeftum, Jan.; brangvoll, C.; — 2) gewaltig, machtig, Cig., $C_{\cdot \cdot \cdot}$, $nk_{\cdot \cdot}$

silovîtež, m. ein gewaltthätiger Mensch. Cv. silovitost, f. 1) die Gewaltthätigfeit, die Gewaltsamfeit, ber Ungestüm, Cig., C., Cig.(T.), nk.; - 2) die Gewaltigfeit, nk.

siloznánstvo, n. = siloslovje, Cig.

sitstyg, n. die Gewaltsamfeit, ber Zwang, C.; — die Gewaltthätigleit, Nov.

silueta, f. ber Schattenrifs, bie Silhouette, Cig. (T.).

silūrski, adj. Gilur- (geol.): silurska tvorba, die Silurformation, Cig.(T.).

sim, adv. hieber, Str.; pogl. sem.

simbol, m. podoba, znamenje, bas Ginnbilb, bas Symbol.

simbolen, Ina, adj. symbolisch, Cig.(T.). simboličen, čna, adj. jymbolijo, Jan., Cig. (T.), nk.

simbolika, f. nauk o simbolih, bie Symbolit, Jan., Cig.(T.), nk.

simētričen, čna, adj. someren, jummetrija. Cig.(T.), nk.

simetrija, f. somernost, bie Symmetrie. simetrijski, adj. fymmetrifch, Znid.

simfonîja, f. neka vrsta glasbenih proizvodov za orkester, die Symphonie, Cig.(T.), nk.

simonija, f. svetokupstvo, bie Simonie, Cig., Jan., Cig.(T.).

simpātičen, čna, adj. prikupljiv, spmpathisch, nk.; = socuten: simpatično živčje, Lampe (D.).

simpatija, f. sočut, nagnjenje, die Sympathie. sîn, sîna, sinû, m. ber Sohn; deseti s. - deseti brat, C.

sinagoga, f. judovska shodnica, bie Shnagoge, Cig.

sînče, eta, m. bas Gohnchen, Mik. sincek, cka, m. dem. sinek; bas Cohnchen. sinčič, m. dem. sinek; bas Göhnchen, Valj.

sînek, nka, m. dem. sin; bas Göhnchen. sinica, f. die Meise; bes. die Kohlmeise (parus maior); sova sinici glavana pravi == bet Rudud ruft feinen eigenen Ramen aus, Cig. sinič, iča, m. dem. sin, Rez.-Valj.(Rad).

sinicarica, f. die Bogelpfeife, die Meisen bamit au locten, Cig.

sinîček, čka, m. = sinica, Levst.(Zb. sp.). sinicica, f. dem. sinica; 1) bas Meischen; 2) bas Hornfraut (cerastium), (sen-) Medv. (Rok.).

sinicji, adj. Deifen ..

sinîčka, f. == siničica, Mur.

sinîčnica, f. neka trava, das Hornfraut (cerastium arvense), C

sinienik, m. = smrdljivec, ber Schierling, C. siniti, sinem, vb. pf. erftrablen, ju icheinen anjangen, Burg. (Rok.), BlKr. - Navr. (Let.); kadar po dežju solnce sine, prilezejo modrasi na dan, Koboridski Kot-Erj. (Torb.); Die Strahlen werfen : solnce sine na kako reč, jvzhŠt.

sinj, m. bas Bergblau (min.), Cig., Valj.(Rad). sinjak, m. grauer (blauer) Raftftein, Mur., Jan., jvzhSt.; die Grauwade, Z.

sinjast, adj. blaulich: s. biti, prihajati, blauen,

sînjec, njca, m. = sinjak, Cig., Met.; bas Bergblau, Cig.

sinjegled, gleda, adj. blaudugig, V.-Cig. sinjesvilnat, adj. blaufeiben, Zora.

sinji, adj. grau, blaulich, M.; sinji kamen, grauer (blauer) Ralfftein, Rib. - Mik., Cig., Met.; blau, Mur.; sinje nebo, nk.; wafferblau, Cig., Jan., Znid.; sinje morje, Npes.-M.

sinjina, f. bie Blaue, bas Blau, Jan., C. sinjiti se, im se, vb, impf. blauen, Cig.

sînjkast, adj. blaulich, Cig.

sinjkljat, áta, adj. blaulich, Jan.

sinjkljáti, am, vb. impf. blaulich werben, Cigsinjost, f. die Blaue, Cig.

sinkinja, f. bes Sohnes Tochter, Mur., Mik.

sinko, m, ber Cobn, bas Cobnlein (nežno): sinko moj!

sinoči, adv. = snoči, gestern abenbs.

sinočnji, adj. = snočnji, von gestern abenbs; sinočnie mleko.

sinoda, f. cerkveni zbor, bie Synobe. sinodalen, lna, adj. Synobol-, Jan.

sinodski, adj. spnobisch (astr.), Cig.(T.). sinonīmen, mna, adj. soznačen, jynonym, nk.

sinonimija, f. bie Synonymie, Cig.(T.). sinonīmika, f. nauk o soznačnih besedah,

die Synonymik, Cig.(T.).

sinovec, vca, m. 1) bes Sohnes Sohn, ber Entel, Mur., Jan., C., BlKr.; — 2) == bratic, ber Bruberfohn, Cig., Jan.; (hs.). sinoven, vna, adj. = sinovski, C.

sinovka, f. 1) = sinova hči, vnuka, Z., Vod. sp.; - 2) = bratova hči, bratična, Cig.,

Jan., Vod. sp.; (hs.). sinovija, f. i) bie Schwiegertochter, V.- Cig., Jan.; Tastu sinovlja bom, Vod. (Pes.); -

2) = sinova hči, vnuka, Vod. sp. sinôvljek, vijeka, m. = sinov sin, vnuk,

(-vlik) Vod. sp.

sinovlji, adj. bes Sohnes, Dol .- Mik.; sinovlja ljubezen, BlKr.; sinovlja žena, bie Schwiegertochter, Dict.; sinovlji sin, bes Cohnes Sohn, Levst. (Zb. sp.); očina duša je tako dobro moja, kakor sinovlja duša, Dalm.

sinovski, adj. Sohnes-, wie von einem Sohne, lindlich; po sinovsko skrbeti za koga, Jurč. sinovstvo. n. die Sohnichaft, die Rinbichaft,

Cig., Jan., Rog.-Valj.(Rad). sinovščina, f. die Sohnichaft, ogr.-Valj.(Rad). sinstvo, n. die Sohnichaft, Cig. sintaksa, f. skladnja, die Syntag (gramm.).

sintāktičen, čna, adj. juntaftijdi (gramm.), Jan., Cig.(T.), nk.

sintéticen, cna, adj. skiaden, sestaven, junthetifth, Cig.(T.).

sinteza, f. sklad, sestava, bie Shuthefe, Cig. (T.), Lampe(V.).

sinus, m. ber Ginus (math.), Cig.(T.), Znid.,

Cel.(Geom.). 1. sip, sipa, m. 1) ber Schutt, Mur., Cig.; cestni s., ber Schotter, Levst.(Nauk); - bas Trummergestein, Jan.; prodovje in sip, bie

Beichiebeablagerungen, Levst. (Mocv.); - bie

Abrutichung, Svet(Rok.); -2) = nasip, ber Aufwurf, Cig.

2. sip, m. ichwerer Athem (asthma), Habd .- Mik. 1. sipa, f. 1) feiner Sand, ber Bachfand, ber Flugfand, Cig., Jan., C., Notr.; - ber Streufand, M., Erj. (Min.), Levst. (Zb. sp.); — 2) bie Sanbbant, Cig.; - 3) feiner, trodener Schnee, M., Vrt.; ivje se dela po vrbovju, kakor bi posul sneženo sipo, Jurč.;—feiner Sagel, Kr .- Vaij (Rad); sipa gre, es graupelt, Cig.; — 4) neka vinska trta, Laško (Št.)-Erj.(Torb.); — bie Zimmettraube, Z., Vrtov. (Vin.).

2. sipa, f. navadna s., ber gebrauchliche Tintenfiid) (sepia officinalis), Cig., Jan., Erj. (Ž.), Primorje in otoci-Erj.(Torb.); - prim. lat.

sipáč, m. ber Schütter, Cig

sipaca, f. ber Mulm, Die Schutterbe, Cig., C., Nov.; sipača (peščenica), Cv.

sipák, m. ein zerreiblicher, mehliger Stein, V.-

sipalisce, n. ber Schuttplat, Cig. sipainica, f. die Streusandbuchse, Jan.

sipalo, n. - sipa, ber Streufand, Jan.(H.).

sipanje, n. bas Schutten.

1. sipati, sîpam, pljem, vb. impf. 1) (trodene Dinge) schütten; žito v vreče s.; denarje s., Geld verschwenden, Cig.; — s. se, rieseln (n. pr. o pesku), Cig.; — 2) intr. == s. se: z drevja je sipalo ivje, LjZv.

2. sipati, pam, pljem, vb. impf. feuchen, ichnau-

fen, Cig., Jan., C.

sipčen, čna, adj. bruchig, mehlicht, C., Z., Kr. sîpec, pca, m. mehliger Sand, C.

sipek, pka, adj. brödelig, mulmig, Cig., Jan., DZ.; s. pesek, Glas.; sipki plaz, bie Staublawine, Cig.(T.); tudi: sipak.

sipen, pna, adj. = sipek, kar se siplje: rollig, Jan.; sipni pesek, ber Triebfand, Cig. (T.). siper, pra, m. ber Mergelfand: imajo denarja kakor sipra, C. — prim, sipor.

sîpica, f. eine Art Tintenfifch (sepiola Rondeletii), Primorje in otoci-Erj.(Torb.);-prim.

sipina, f. 1) ber Schutt, Jan.; zidovne sipine, Ruinen, C.; - 2) bie Sanbbant, die Dune, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jes., Erj. (Min.), Svet. (Rok.); na sipino naleteti, auf ben Stranb gerathen, Sol.

sipiti, im, vb. impf. fcmer athmen, Habd .-

Mik., Jan.

1. siplilv, iva, adj. ichwerathmig, afthmatifc, Habd.-Mik., Mur., Cig., Jan., C.

2. sipljiv, íva, adj. - sipek, Jan.

sipljivec, vca, m. - sipljiv človek, ber Reudet, Cig.

sipljivost, f. die Schwerathmigkeit, die Engbruftigfeit, Mur., Cig., Jan.

sipnat, adj. rollig, Cig. sipnica, f. 1) bie Streufanbbuchfe, Cig., Jan.;

– 2) = žitnica, ber Kornboben, Jan. sipnik, m. bas Loch im Beutel ober Dablen-

trichter, bas Rumpfloch, Cig. sipniti, sipnem, vb. pf. schütten, C.

sipor, rja, m. der Sandmergel, C.; - ber Flugfand, C.; - grober Sand, C. siporen, rna, adj. janbig: siporna zemlja, C.

sipornat, adj. Candmergel enthaltenb, C. sipot, ota, m. ichweres Athmen, C.

sipota, f. bie Engbruftigfeit, C. sipotljiv, íva, adj. engbruftig, C. sipovina, f. fandige Erbe, Cig.

sir, sira, m. ber Rafe; sladki s., ber Quarttaje; V .- Cig.; - ber Rafelaib.

sîr, adj. Jan., pogl. ser.

siranje, n. bie Rafebereitung, Gor .- M.

sirar, rja, m. ber Rafebereiter, ber Rafebanbler, Cig., nk.

sîrarica, f. die Rafebereiterin; - die Rafehandlerin, Cig.

(2616 26)

sirarija, f. die Rafebereitung, ber Rafehandel, Cig., Jan., Vrtov. (Km. k.), nk.

sirárnica, f. bas Rajehaus, Cig.; - ber Rajeladen, Cig.

sîrarstvo, n. die Rajefabrication, Cig., Jan., Nov., nk.

1. sírast, adj. tafeartig.

2. sîrast, adj. = serast, Cig., M.

sirati, sîram, vb. impf. Raje bereiten, Gor.-M. siratka, f. = 2. sirotka, Mur., Cig., Jan., DZ. 1. sirček, čka, m. dem. t. sirek; 1) bas Rafelaibchen, Cig.; - 2) ber Rafebeutel (bes Ralbes), ber Labmagen, Cig., M.

2. sîrček, čka, m. = serček, C.

sircica, f. gemeiner Schilf (phragmites communis), Goriška ok., Ip.-Erj.(Torb.).

sirčína, f. 1) = 2. sirék 1), bie Moorhirfe, BlKr.; - 2) koruzno ali sirkovo steblo, Vreme-Erj.(Torb.).

strčíšče, n. = koruzišče, der Aufuruzader nach ber Ernte, Prim .- C.

sîrčje, n. = koruznica, baš Anturuzstroh, Cig., DZ., Rez.-C., Strek., Prim.

sîrec, rca, m. = serec 2), Cig., Jan., Jurč. 1. sîrek, rka, m. dem. sir; 1) bas Raschen; – das Räselaibchen; — 2) == prga, der Olfuchen, vzhSt.-C.

2. sírek, rka, m. 1) die Moorhirfe (sorghum vulgare); — 2) = koruza, Guts., Jarn., Jan., Rez.-Baud., KrGora, Prim.

siren, rna, adj. Roje: sîrna kislina, Cig., Jan.; - tofig, Cig., Jan.

sirena, f. 1) bajeslovno bitje, bas Meerfraulein, bie Sirene, Cig., Jan.; - 2) = morska

krava, bie Geeluh (manatus), Erj.(Z.). siric, m. der Amaranth (amaranthus), C.

sirílo, n. bas Rajelab, Mur., Cig., Jan., C. sírišče, n. 1) posušeni telečji želodec, s katerim žarki sir delajo, Mik.; baš Lab, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Nov., Tolm.-Erj. (Torb.): - 2) = sirnica, die Rafeform, Jan.; ("torilo, v katero se pobere žmitek"), Glas. siriščen, ščna, adj. Lob, Jan.(H.).

siriscnica, f. ber Baldmeifter (asperula odo-

siriščnik, m. 1) ber Labmagen, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Erj.(Z.); - 2) die Mondviole (lunaria), Nov.

síriščnjak, m. = siriščnik i\, Cig.

siriti, sirim, vb. impf. gu Raje machen, laben, Cig., Jan., Strek.; s. se, gu Rafe merben; mleko se siri.

sirjenje, n. bas Rafemachen, die Labung, Cig. sirka, f. = 2. sirek 1), bie Moorhirje, Mur., vzh.St. sirko, m. = serec 2), Cig., Jan.

sirkov, adj. 1) von ber Moorhirse; -2) = koruzen, Jan., KrGora, Prim.

sirkovec, vca, m. bas Moorhirfenbrot, M. sirkovina, f. 1) bas Moorhirfenstroh, Mur.,

C.; -2) = koruznica, Jan.sirkovišče, n. das Moorhirjenftoppelfeld, Z.

sirnat, adj. fafig, Cig., Jan.; sirnata potica, der Rajefuchen, Cig.

sîrnica, f. 1) das Kajewasser, V.-Cig.; — 2) die Rafefammer, Dict., Cig., Jan.; - 3) bas Rafebehaltnis, Mur.; - 4) bie Rafeform, Strek., Notr.

sîrnik, m. ber Rafeforb, Cig.; - ber Rafeteffel, Z.

straina, f. ber Rajestoff, das Casein, Cig.(T.), C., DZ, Erj.(Som.), Vrt.

sirnjaca, f. 1) ber Rafeseiher, C.; - 2) ber Rafelaib, kajk .- Valj. (Rad).

sirnjak, m. ber Rajetorb, Cig., C.; - ber Rasetops, Cig., C.

sirojędka, f. = sirovojedka, sirovka, DSv. siromace, eta, n. ein armer Denich, Cig.

siromáček, čka, m. dem. siromak; armer Dienich.

siromačija, f. = 1) siromaštvo, Cig., Jan.; moja s., mein Bifechen Armut, Cig.; - 2) coll. arme Leute, Jan.; kaj se pa more velicega zgoditi le-tej siromačiji i Levst. (Zb. sp.).

siromáčiti, ačim, vb. impf. armlich leben, tummerlich auskommen, Zv.

siromah, áha, m. = siromak, Mik., kajk.- Valj. (Rad).

siromák, m. ein armer, elender Menfc, ber Urme; tudi: siromák, áka, Cv.

siromáščina, f. die Armut, Cig. siromašė, ęta, n. = siromače, Mik., Valj. (Rad).

siromāšec, šca, m. dem. siromah, ber Arme,

siromášen, šna, adj. erm, bürftig, Cig., Jan., M., Kr.; - fümmerlich, farglich, Cig., Jan. siromášiti, âšim, vb. impf. = siromačiti, Cig. siromáški, adj. 1) Atmen., Cig , Jan.; - 2) arm, armselig, armlich; siromaško življenje, po siromaško živeti.

siromašnica, f. die Armenanstalt, Cig., Jan. siromāšnik, m. = siromaški človek, Jan.(H.). siromasnost, f. bie Armfeligfeit, die Armlich-

feit, Cig., Jan.

siromastvo, n. die Armut, die Dürftigfeit. siroscina, f. die Armut, das Elend, die Dürftigfeit; (nam. sirotščina).

nirošen, šna, adj. Cig., Jan., pogl. siromašen. sirošiti, im, vb. impf. V.-Cig., pogl. siromašiti. sirôški, adj. Baijen, Cig.; (nam. sirotski). sirostvo, n. die Baifenschaft, Cig.; (nam. sirotstvo).

sirota, f. 1) bie Baife; — 2) ein bebauerungs. würdiger, armer, elender Menich; uboga si-

sirôtče, eta, n. dem. sirotec, Valj.(Rad). sirotčiti, oteim, vb. impf. Mangel leiben, (siročíti) Cig.

sirotec, tca, m. 1) ber Bermaiste, M.; - 2) ber Arme, M.

sirôtej, m. = sirotek, Cig., Jan.(Slovn.), Let., ZgD., SlN.

sirotek, tka, m. 1) ein elternlojer Rnabe; -2) ein bedauerungswürdiger, armer Rnabe. sirôten, tna, adj. 1) verwaist, Jan.; - 2) armlich, armselig, Mur., Jan.; s. biti, arm fein, Cig.

sirotev, tve, f. = sirotka, Bolc-Erj. (Torb.). sirôtica, f. dem. sirota; 1) die Baije; - 2) ein armes, bebauerungswürdiges Rind ; - 3) bas breisarbige Beilchen ober bie Dreisaltigsfeitsblume (viola tricolor), Cig., Jan., Tus. (R); — tudi: ber Augentrost (euphrasia), Polj.

sirôtič, m. = sirotek, Cig., ogr.-C.

sirotija, f. = sirotstvo, ber Baifenstand, die Baisenschaft, Cig.

sirotina, f. die Armfeligfeit, bas Elend, Z., Blc.-C.

sirotinja, f. = sirotina, Jan.

sirotinji, adj. = sirotinski, Jan.

sirotînski, adj. 1) Baifen., Cig., Jan.; - 2)

Armen., Habd .- Mik.

sirotînstvo, n. ber Baisenstand, die Baisenschaft: podpornik sirotinstvu, Čb.-Valj. (Rad). sirotiščo, n. 1) das Baisenhaus, V.-Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; — 2) sirôtiščo. eine arme Baise, Štrek.; — ein armes Kind: zdaj pa zdaj bode ugasnilo sirotiščo, Str.

sirotīščnica, f. = sirotišče, sirotnica, C.
 sirôtka, f. dem. sirota; 1) bie Betwaiste;
 2) ein bebauerungswürdiges Rind; sirotka ti uboga! armes Kind!

2. sírotka, f. der von dem Kafe geschiedene masserichte Theil der Misch, das Kasewasser, die Mosten; — krvna s., das Blutwasser (serum), Cig.(T.), Erj.(Som.); — (tudi: siratka); iz: sirovatka, Mik.(Et.).

sirotkar, rja, m. ber Moltenhandler, Cig.

strotkarski, adj. Molferei , DZ.

sirotkast, adj. mollenartig, mollicht, Cig. sirotkav, adj. mollig, Jan. (H.).

sirôtle, eta, n. = sirota, Mik., Slom., Št.; tudi: sirotlè, éta, Valj. (Rad).

sirôtnica, f. bas Baisenhaus, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov.

sirotnik, m. 1) ber Arme, Z., Vrt.; — 2) ein honigarmer Bienenschwarm, ber fich in bie Rachbarftöde einzuschleichen sucht, Mur.

sirotnîšnica, f. Jan., Nov., pogl. sirotnica.

1. sírov, adj. aus o. mit Raje zubereitet; sirova potica,

2. sirov, ova, adj. roh: nicht zubereitet (nicht getocht, gebraten u. j. w.); sirovo meso, sirova repa, sirovo sadje: s. kruh, nicht andgebadenes Brot, Cig.; sirova slanina, frifcher Sped, Cig.; - s. les, frifches, ungetrodnetes Sola; sirova drva ne gore, Mur.; če na sirovem lesu to delajo, kaj se bo godilo na suhem? Jap.(Sv. p.); sirovi cepiči, sirov popek, Pirc; sirovo oglje, nicht genug ausgebrannte Roble, Blindtoble, Cig.; - unbearbeitet: s. železo, Robeisen. Cig.(T.); sirovo jeklo, der Frischstahl, Cig.(T); sirova plodina, das Rohproduct, Cig.(T.); — noch zu wenig bearbeitet: sirova moka, hinteres Diehl, Cig.; sirovo sukno, tohes Tuch, Loben, Cig.; sirovo delo, bie Robarbeit, V.-Cig.; - fittlich roh, ungebilbet, grob, Cig., Jan., nk.; - prim.

sirovák, m. roher Mensch, ber Grobian, C., Z. sirôvec, vca, m. 1) ein roher Mensch, Jan.;

— 2) ein Tuch aus Rohseide, Gor.

sirovež, m. ein rober Menich.

1. sirovina, f = sirnina, Jan., Cig.(T.).

2. sirovina, f. 1) eine rohe Sache, Rohes, Mur., Cig.; po sirovini disi, jvzh Št; — bas Rohefutter, bas Grünfutter, C.; pos. repa, korenje, krompir, Nov.-C., Gor.: — friiches Hold, Svet.(Rok.); — ber Rohstoff, Jan., Cig.(T.), C.; — 2) ein roher Mensch, Jarn.-Cig., Notr., Gor.

sirovînec, nca, m. ein rober Menich, Svet. (Rok.).

sirovît, adj. tăfig, Cig., Jan.

sirovka, f. neka mlečna goba, ki se more sirova jesti, Kr.-Valj (Rad); det Heizger, der Tännling oder hirfchling (agaricus deliciosus), Mur., Cig., Tuš.(R.).

sirovnik, m. 1) ber Raseluchen, Cig.; - 2) po-

soda za sir, Zv.

sirovnjáča, f. = sirov kolač, Valj.(Rad).

sirôvnjak, m. = sirovež, Mur.

sirovojedka, f. == sirovka, Cig.

sirovost, f. ber rohe Zustand, die Crubität; — bie sittsiche Rohert, Cig., Jan., nk.; — tudi: sirovost.

sirovota, f. = sirovost, V.-Cig. sīrup, m. gosta cukrena raztopina, ber Sirup. sīsa, f. = sesec, kajk.-Valj.(Rad).

sísati, am, vb. impf. = sesati, Jan. sísek, ska. m. 1) = sesec, die Bruftwarze, Jan.; - 2) die Kinderdutte, Cig.; - 3) das Bundftud der Tabatpfeife, Vrt.; - prim. sesek.

sískati, am, vb. impf. zischen, Mur.; durch die Zähne zischen, V.-Cig.

sisovec, vca, m. bie gefnäuelte Simfe (juncus conglomeratus), Medv. (Rok.).

sistem, m. sestav, sestava, bas Spftem.

sistemātičen, čna, adj. įnstematijo, Jan., nk. sistemātika, f. sestavoslovie, bie Systematik. sistēmen, mna, adj. sestaven, systematiso, Cig. (T.)

sît, m. bie Binje (scirpus), Habd.-Mik., Cig., Jan., Valj. (Rad); — (tudi: sît, f. kajk.-Valj. [Rad]).

sit, sita, adj. satt; kruha sit; do sitega se najesti, sita, adj. satt; kruha sit; do sitega se najesti, sita settesen; (do sita, Ben.-Kl., LjZv.);
— sit biti česa, einer Sache überbrüssig sem;
sit sem prepira; sit sem te poslušati; — prepir tako poravnati, da bo volk sit in koza
debela — Streitenbe so vergleichen, daß teiner
dabei zu turz tommt, Cig.

síta, f. = sit, die Binje, Cig.; močvirska s., die Teichbinje (heleocharis palustris), Tuš. (R.). sītar, rja, m. der Siebmacher, Mur., Cig.; sitar pripravlja site, Rapn. (Abc.) - Valj (Rad). sītarica, f. die Siedmacherin, M., Valj. (Rad). sitarija, f. = sitarstvo, Cig.

sitarnica, f. Die Berfftatt eines Giebmachers,

sîtarski, adj. Siebmacher-, Mur., Cig. sîtarstvo, n. das Siebmachergewerbe, Cig. 1. sitast, adj. fiebartig, Cig., Jan.; sitasta kost, das Siebbein, das Ricchbein, V.-Cig. 2. sitast, adj. binficht, Cig. sitoe, n. dem. sito; ein kleines Sieb.

sitec, tca, m. = sit, bie Binje, Valj.(Rad).

- 482 —

sîtek, tka, m. = sitec, Valj.(Rad). siten, tna, adj. laftig; sitne reči; sitno mi je; s. človek, ein laftiger, capriziöfer, griesgramiger Menich; ne bodi s.! s. kakor muha; - prim. nem. (dial.) fattig (v istem pomenu). sitic, m. die Ebermurz (carlina acaulis), Cig., C. sitina, f. = sitje, Cig., Valj.(Rad). sitiste, n. ber Gattigungspuntt (chem.), h. t .-Cig.(T.), Sen.(Fiz.). sititi, sitim, vb impf. 1) fatt machen, fattigen, Mur., Cig., Jan.; lacen sem bil, in vi ste me sitili, Str.; saturieren (chem.), Cig.(T.); - a) nicht freffen ober trinten wollen: konj se siti, kadar neče tega, kar se mu ponuja, Gor.; — 3) sititi se = siten biti, lästig sein, Cig., C., Burg. (Rok.); fantalini se sitijo, Ljub.; s. se okoli koga, jemandem beschwerlich fallen, Cig. sitivec, vca, m. ber Gattiger, Cig. sîtje, n. coll. Binjen, Guts., Cig., Jan., C., DZ, jvzhSt. sitka, f. bas Siebbein, Z., Erj (Som.). situariti, arim, vb. impf. laftig fein, fich fo benehmen, bafe man beichwerlich fällt; naklestili so pastirje, ako so sitnarili preveč, sitnet, m. = siten človek, ein laftiger Menfc. ı. sîtnica, f. ı) = sitna ženska; — 2) neka hruška, Ip.-Erj.(Torb.). 2. sîtnica, f. 1) ber Beutel in ben Dublen, Cig., Jan., M.; - 2) ber Fliegenichrant, V .-Cig., C.; = ssitastimi mrežami pokritashramba za meso, Svet.(Rok.); — 3) = sitka, baš Siebbein, Cig. 1. sîtnik, m. = sitnez, Mur. 2. sîtnik, m. bie Schmiele (aira), Medv. (Rok.). sitnják, m. = sitnež, C. sitnjáti, am, vb. impf. = sitnariti, vzhSt. situoba, f. 1) bie Laftigfeit, bie Beschwerbe; - 2) ein laftiger Menich: ti si prava sitnoba! jvzhSt. sitnost, f. 1) bie Laftigfeit, bie Gramlichfeit; s. raztresati, Cig.; sitnost(i) prodajati, laftig fallen; — 2) ein laftiger Mensch: idi in ne pridi tako kmalu, sitnost! Jurč. sito, n. bas Haarfieb; (pren.) na drobno sito koga dejati, jemanben burchhechein; ber Beutel in ber Duble, Cig. sitost, f. bie Sattheit; do sitosti jesti; - bie Sattigung, die Saturation (als Buftand) (chem.), Cig.(T.); - barve se ločijo po sitosti, Žnid. sitosten, stna, adj. česar je človek kmalu sit, [attigend, Mur., M.; fizol je sitostna jed, sitovec, vca, m. = sit, die Binje, C., Mik., vzhSt. sitovit, adj. binfenreich, Cig. sîtovje, $n_{\cdot} = sitje$, M_{\cdot} situācija, f. položaj, die Situation, Cig.(T.), nk. siv, siva, adj. grau; sivi lasje; sivi oblaki; siva krava; — ves siv je že, et hat ichon

gang graues Saar.

siváč, m. ber Lavendel, C.

siva, f = sivka, ime sive krave, C.

sivak, m. ein graues Schwein, C., kajk.-Valj. (Rad). sivce, eta, m. ein graues Thier, Jan.; ber Graufdimmel, Jan.; - ber Efel, Levst.(Zb. sîvček, čka, m. dem. sivec; 1) ein Menich mit grauem Saupte, ber Greis; - 2) ein graues Thier; bef. bie graue hummel, Cig., C., Gor.-M. sivec, vca, m. 1) ber Grantopf (zaničlj.), Cig., Jan.; - 2) ein graues Thier: ber Gel, Cig.; ein grauer Dche; ber Graufchimmel, Mur., Cig., Jan.; - bie graue Lerdje, C.; -3) sivci, bie einzelnen grauen haare, C.; - 4) neka trta, Svečina (St.)-Erj. (Torb.); bie rauchfarbige Bimmettraube, Trumm .; - 5) ber Grauftein, Cig.(T.). sivênje, n. das Grauwerben. siver, vra, m. die graue Gewitterwolfe, Jan., Kr.-Valj.(Rad). siveti, im, vb. impf. grau werben; lasje mu že sivijo; - megla sivi, ber Rebel gefriert ju Rauhreif, es bilbet fich Rauhreif, Z., Gor. sivica, f. neka trta, SlGor.-Erj.(Torb.); gtüner Ranigl, Trumm.; - = potočnica, bas Bergifemeinnicht, C. sivína, *f*. das Grau. siviti se, im se, vb. impf. = siveti, Cig., M., Dol.; - dan se sivi, ber Morgen graut, sivjáča, f. neka goba, C.; tudi; neko jabolko, C. sîvka, f. 1) die grauhaarige Greisin, Jan.; —
2) ein graues Thier: bes. eine graue Ruh; eine graue Ziege, Henne, Z.; — oveje ime, Erj. (Torb.); — bie Tafelente (anas ferina), Frey. (F.); - 3) ber Lavenbel (lavandula), Mur., Cig., Jan., Tus. (R.); -ein grauer Bilg, Mur., Danj. - Mik., St. - Glas.; siva in gubava užitna goba s privihanim klobukom, Sv. Tomat pod Čavnom - Erj. (Torb.); neka trta, Vrtov. (Vin.), Rihenberk - Erj. (Torb.); — sivozelenkasta, drobna a dobra smokva (menda = zelenka), Ip.-Erj.(Torb.); - 4) ber Mehlthau, Cig.; - 5) = belic, ein Art Gilbermunge, C. sivkast, adj. graulich, blafsgrau. sîvkica, f. neka goba, Danj. (Posv. p.); prim. sivka 3). sîvkljat, adj. graulich, Mur., Cig. sîvko, m. der Grauschimmel, Mur., Cig., C.; — ein grauer Ochs, С. sîvnik, m. der Thonschieser, Cig., C. sivobêlkast, adj. grauweiß, Cig. sivobrad, brada, adj. graubartig, Z., nk. sivobradec, dca, m. ber Graubart, Jan., nk. sivoga, f. ime sivi svinji, C. sivoglav, glava, adj. mit grauem Haupte; s. starček. sivoglavček, čka, m. dem. sivoglavec, Z. sivoglavec, vca, m. der Grantopf. sivokódrast, adj. graugelodt, Cig. sivolás, lása, adj. graubaarig. sivolásec, sca, m. der Graufopf, Z., nk. sivolaska, f. ein grauhaariges Beib, Z., nk. sivolisast, adj. graugefledt, Cig.

sivoluskinast, adj. graufchuppig. Cig. sivomoder, dra, adj. graublau, bechtblau, Cig. sívonja, m. = sivec, sivo živinče, BIKr.-DSv.

sivoòk, óka, adj. granangig, Jan.

sivor, m. ein grauhaariger, alter Mann (zaničljivo), Cig.

sivora, f. ein grauhaariges, altes Weib, Mur., Cig., Mik.; sivora, Valj. (Rad).

sivorast, adj. weißgrau, Mur.-Cig.

sivorjav, áva, adj. graubraun, Jan.

sivorumen, éna, adj. grougelb, Cig.

sivost, f. bie Grauheit.

sívoška, f. ime sivi kravi, kajk.-Valj. (Rad). sivota, f. = sivost, Cig.; - ber Dammer-ichein, Sol.; (prim. siviti se).

sivozeièn, éna, adj. grangrun, Cig.

sivožôtt, adj. grangelb, Cig.

sivrščina, f. Eisblumen; s. gre na okna, Polj.; - prim. siver.

sivuga, f. ime svinji, kajk.-Valj. (Rad). sižen, žna, adj. fcmerathmig, Cig., Rib.-Mik.;

- prim. siga. skaba, f. ber Fettropfen auf ber Suppe, C.

skabica, f. dem. skaba, vzhSt.-Caf(Let.).

skābljica, f. = skaba, C.

skacati, am, vb pf. etwas Bojes vollbringen, verüben, veh St.- C.

skáčiti, kâčim, vb. pf. = razkačiti, Cig., C. skaje, f. pl. bie Abfalle beim Schmieben, Cig.,

skaka, f. bas Schachipiel, Jsvkr .- Valj. (Rad); - prim. it. scacchi.

skakáč, m.1) ber Springer, Cig., Jan.; skakači, bie Springer, eine Secte bes 16. Jahrhun-bertes, Pjk. (Crt. 23.); — 2) egipetski s., bie agyptische Springmans (dipus aegyptius),

Erj.(Z.); - (hrost) s., ber Springtafer, Cig.; - 3) = konjič pri šahu, LjZv.

skakaj, m. 1) na s. jezditi, im Galopp reiten, Mur.; Kmet prijezdi na skakaj, Danj. (Posv. p.); na s. (ipringenb) plesati, Danj.(Posv. p.); - 2) bie Sprungweite, Cig.; - 3) die Heu-

ichrede ("skakaj") Rez.-Baud.; (prim. skakelj). skakaten, ina, adj. jum Springen bienend; skakatna palica, ber Springftod, (bamit über einen Graben zu fpringen), V.-Cig.; skakalna deska, bas Sprungbrett, Telov.

akákalica, f. 1) bas Gespringe, Cig.; - 2) ber Schnellfafer (elater sp.), (skakálica) Trebuša(Tolm.).-Erj (Torb.).

skakalin, m. ber Springer, ber Springinsfelb, Cig.

skakalisce, n. ber Springort, ber Springplas, Cig.; - ber Ginfprung, Die Ginfprungftelle bei einem Thiergarten, Cig.

skakāinica, f. 1) = skakalna deska, das Sprungbrett, Jan.; - 2) ber Röffelsprung (als Aufgabe), Jan.

skakálo, n. 1) - skakalna deska, bas Sprungbrett, Jan .; - 2) ber Supfer, ber Springer (zaničljivo), Cig.

skákanje, n. bas Springen.

skákati, kam, čem, vb. impf. ad skočiti; springen; po travnikih s., auf ben Biesen berumspringen; po eni nogi s., auf einem Rufe berumbübien : - belegen: Erebec skace. Cig.; - srce mi skače od veselja, Cig.

skakàv, áva, adj. įpringluftig, Jan.; skakave bolhe, Levst.(Zb. sp.).

skakavec, vca, m. 1) ber Springer, ber Boltigent, Jan.; — 2) skakavci, vrsta žuželk: Springer (saltatoria), Cig.(T.), Erj.(Z.); die Heuschrede, Notr.-Z., Valj.(Rad); — 3) ein fleiner Bafferfall, Cig., Jan., Cig. (T.), M., Polj.; bie Cascabe, Jes.

skakavica, f. der Floh, Mur.

skakavka, f. 1) die Springerin; - 2) eine geschwollene Lymphorife am Salfe, Soska dol., Goriška ok.-Erj.(Torb.).

skakavski, adj. Springer : skakavska palica, skakavski kol, die Springstange, Cig.

skakavstvo, n. die Springfunft, Cig. skakavt, m. ber Springer, Cig., Jan.

skakazen, zni, f. hupfendes Ungeziefer, C. skakcati, am, vb. impf. springen (v otrocjem

govoru), Valj.(Rad).

skákelj, klja, m. die Heuschrede, C. skaketáti, am, vb. impf. hüpfen, C.

skakljac, m. ber Supfer, Cig. skakljaj, m. ber Sprung, bie Sprungweite, C. skakljānje, n. boš Hüpfen.

skakljáti, âm, *vb. impf.* hüpfen. –

skakoma, adv. im Golopp, Mur., Mik.; s. odjezditi, Mur; (tudi: skakoma, Cig.).

skakoncati, am, vb. impf. hupfen, Z. skakonec, nca, m. ber Galopp; koni na sk.

dirja, C. skakov, m. na s. (im Galopp) gnati, ogr,-Mik. II. 230.; — prim. skakoma.

skakúcati, úcam, vb. impf. hupfen: Skakucaj le prašan po tleh! Levst. (Zb. sp.).

skakulja, f. bie Springerin, Cig. skakun, m. = skakac, bie Springmaus (dipus),

Erj.(Z.). skakutalo, n. ber Springling, Cig.

skakutati, am, vb. impf. hupfen, Prip. - Mik. skála, f. 1) ber Fels, ber Felsblod; živa skala, lebendiger Fels; podvodna s., die Rlippe, Cig. (T.); eratska s., erratifcher Blod, ber Findling, Cig. (T.); — 2) ber Holzsplitter, Mur., C.; ber Lichtspan, Mik., vzh.St.- Valj. (Rad); s skalami svetiti, Z.

skalar, rja, m. 1) ber Felsbewohner, Cig., Valj.(Rad); - 2) = slegur, bie Steindroffel (turdus sexatilis), C.

skalarica, f. bas Ebelweiß (gnaphalium leontopodium), Zv.

skalast, adj. felfenartig, felficht, Cig., Jan. skalba, f. eine grubenartige Bertiefung in einem Felsen, wo sich Waffer ansammelt, SKr.; (škalba) Rib., BlKr. - M.; == globel, v katero se nabira voda (tudi: škalba), Lasce - Erj. (Torb.); ein Baffin: perilna s., bas Bafchbaffin, Levst. (Pril.); - prim. stsl. skalva, stvn. scala. Schale, Mik.(Et.). skaten, ina, adj. Felfen.

skálica, f. dem. skala: 1) ein kleiner Rels: -2) bie Schieferplatte, Cig.; s skalicami kriti, Z.; - bie baraus gemachte Rechentafel, V .-

1000 C

Cig.; - 3) skalica, bas Edelweiß (gnaphalium leontopodium), Notr.

skalina, f. bas Felsftud, bie Felsmaffe, Jan.; gore in skaline so se razklale, Npr.-Kres. skalinica, f. ber Splitter, SIN.

skalisce, n. bas Felfengetluft, Let.

1. skaliti, im, vb. pf. truben; vodo s.; veselje komu s.; - s. se, trübe werben; vino se je skalilo.

2. skaliti, im, vb. pf. abfühlen, ablöfchen: železo s., Cig.

3. skaliti, im, vb. pf. gu feimen anfangen, Z., Vrtov.(Km, k.); (nam. vzk-).

skaljad, f. = skalovje, Cig., C.

skalje, n. coll. 1) Felfen, eine Felfengruppe, Mur., Cig, Jan.; — 2) Splitter, Spane, C., ogr. - Valj. (Rad); dožno s. = s. od dog, Daubenfpane, Danj. (Posv. p.).

skaljenina, f. etwas Getrübtes, C.

skatnat, adj. felfenreich, felfig : flippenreich, Cig., Jan.

skaineti, im, vb. pf. ermatten (vom Glange),

skâlnica, f. 1) voda, ki se ob deževju nabere po globelih na skalnatem svetu, SKr.-Erj. (Torb.); - 2) bas Felfenbein, Erj. (Som.). skatnik, m. ber Felfenmann, Cig.; posihmal

se ti Peter porece, to je: skalnik, Ravn.-Valj.(Rad).

skalniti se, im se, vb. pf. = skalneti, Cig. skálovec, vca, m. 1) = srakoper, C.; — 2) neki lišaj (roccella), Tuš.(B.).

skaloven, vna, adj. = skalen, Jan.; skalovne votline, Skrinj.; skalovna luknja, Bas.

skalovina, f. ber Felsboben, Jan., C.

skalovíšče, n. = skališče, Jan. skalovît, adj. felfenteich, Mur., Cig., Jan., nk.;

flippenreich, Cig.

skaloviten, tna, adj. = skalovit, Svet.(Rok.). skalovje, n. coll. Felsen; — Rlippen; die Rlippenbant, Cig. (T.); - tudi: skalovje, Valj.

skalôvnat, adj. = skalnat, Jan.

skalužiti, fizim, vb. pf. == 1. skaliti, C.

skamenéti, ím, vb. pf. = okameneti, Cig. skanclati se, am se, vb. pf. in einen Wortftreit gerathen, Z., Dol.

skap, m. = kap, bie Dachtrause, Jan.(H.).

1. skápati, kapam, pljem, vb. pf. tropfelnd abrinnen; voda je skapala s strehe, Z., M.; abfallen: listje je skapalo z drevja, Cig., Svet. (Rok.); hruške so že vse skapale, bie Birnen find Schon alle nach und nach bom Baume herabgefallen, Mur.; poslopje je skapalo (ift allmählich zugrunde gegangen), Svet.

2. skapati, pam, pljem, vb. impf. = 1. skapljati, Strek.

skapljanje, n. bas Caftrieren, Cig., Kras, BIKr., M.

skapljár, rja, m. ber Caftrierer, Cig.

skapljarica, f. nož, s katerim se skaplja, Ip.-Erj. (Torb.).

1. skapljati, am, vb. impf. ad skopiti; entmannen, castrieren, schneiden, Cig., Notr.; - skaplja se tudi fizolovo stročje, predno se pristavi, rekše, obrezuje se na obeh konceh, Vreme (Notr.)-Erj.(Torb.).

2. skapljáti, am, vb. pf. abtropfen, Z.

skapijavec, vca, m. ber Caftrierer, bef. ber Saufchneiber, Cig.

skárati, am, vb. pf. abtanzeln, Cig.; — s. se, sich zerzanken, Z., C.

skarlāt, m. = škarlat, Cig.

skāšljati, am, vb. pf. aufhusten, Cig.; (nam. vzk-).

skašijavati, am, vb. impf. huften, ogr.-Mik.; (nam. vzk-).

skat, m. ber Rochen, Cig. (T.); električni mramorasti s., der marmorierte Zilterrochen (torpedo marmorata), Erj. (Ž.); — prim. rus. skatь, srlat. squatus, Mik.(Et.).

skavec, vca, m. ber Trefterwein, Guts., Jarn., Cig., Jan.; - prim. ben.-it, vin scavezzo = vin adacquato, Strek.(Arch.).

skavkljáti, âm, vb. pf. - stežka nebrati kake stvari, Lašče-Erj.(Torb.).

skâvsati, am, vb. pf. 1) = debelo zrezati, C.; - 2) zu raufen anfangen; petelina sta se skavsala; — sich zerzanten; za neko malo reč sta se skavsala.

skávaniti so, kävsnem se, vb. pf. fich gerganten. Z.

skaza, f. 1) ber Berberb, Cig.; zitna s., ber Berberb bes Getreibes, C.; - bie Bereitelung, Cig.; skazo delati, verberben, vereiteln; skazo storiti komu, jemandem einen Strich burch bie Rechnung machen, Jurc.; - 2) bas Berberbte, ber Fehler, bas Gebrechen, Cig., C.; = popaka, C.; prava skaza, Levst. (Zb. sp.): — 31 mojster s., der Pfuscher; lovec s., ein schlechter Jager, C.; - pogl. izkaza.

skazati, žem, vb. pf. 1) aufweifen, vorweifen: izpricevalo s., Cig.; - 2) porfiellen, Cig.; s. koga komu, Levst. (Močv.); - prim. izkazati.

skazba, f. bas Berberbnis, C.; - bie Entstellung, Cig.; - pogl. izkazba.

skazek, zka, m. ber Schabe, C.; - pogl. iz-

kazen, zni, f. die perfonliche Borftellung, Z.; gre na s., er geht jur Affentierung, Burg. (Rok.).

skazíti, ím, vb. pf. pogl. izkaziti.

skazljiv, iva, adj. gerne zur Schau tragend, Z.; — heuchlerisch, Mur., Volk., SIN. skazljivec, vca, m. ber heuchler, Mur., ogr.-

Valj.(Rad).

skazljivka, f. bie heuchlerin, Mur., ogr.-M. skazljívost, f. bie Senchelei, Guts., Mur., Cig., Volk.-M., ogr.-Valj.(Rad).

skazník, m. ber Berberber, Guts. - Cig.; pogl. izkaznik.

skazovářen, čna, adj. bemonstrativ, Cig. (T.). skazovanje, n. bas Beigen: die Demonstration, ZgD.; oditno s., bas öffentliche Geprange, Cig.

skazováti, újem, vb. impf. ad skazati; zeigen; konje s., Pferbe vorführen (bei ber Stellung), Levst.(Nauk); — s. se, sich zeigen, prangen,

3/2000 C

Cig.; s. se s čim, etwas zur Schau tragen, Cig.

skažénost, f. bie Berberbiheit, Cig., Let.; — pogl. izkaženost.

skecati, cam, dem, vb. impf. feuchen, freigen, vzhSt.-C.

skecelj, clia, m. ein alter, feuchenber Mann, C.

skęčati, im, vb. impf. achzen, Z.

skečljiv, íva, adj. — kdor vedno skeče, C. skeděnj, dnjà, m. die Schenne, die Schener; ber Dreschoben, die Zenne, Mur., Cig.; — tudi: skédenj, Strek.; — prim. skegenj, škegen, stvn. scugin, scugina, Schenne, Mik. (Et.).

skednjen, adj. Scheune: skednjena vrata, Levst.(Zb. sp.); pod skednjeno streho, Vrt. skegenj, gnja, m. = skedenj, ogr.-Cv.

skekati, kam, dem, vb. impf. vor Anstrengung achzen, freißen, Mur., Jan., C.; tako tezko je nesel, da je skekal, SlGor.; — feuchen, C.; — wusseln, Mik.

skele, f. pl. das hölzerne Sattelgestell, Z., Rib.-Mik.: — prim. sriat. scala, Siuse, Mik.(Et.). skeleti, sm, vb. imps. — skleti, brennenden Schmerz verursachen; V nos jutra sapa me skeli, Pres.; skeleče rane; skeleče rezek, beißend, Cig. (T.); skeleče rezki posmeh, der Sarkasmus, Cig.(T.).

skelina, f. = sklina 2), Dol.-Z.

skeljiti, im, vb. pf. zufammenleimen, C.

skempse, pca, m. bas Leimfraut (silene inflata), Josch.

skęnčati, im, vb. impf. winieln, Levst. (Rok.);
- prim. skečati, skekati.

skepiti, im, vb. pf. ballen, Cig.; - prim. kepa.

skeptielzem, zma, m. dvomljivost, ber Sfepticismus, Jan., Cig.(T.), nk.

skēptičen, čna, adj. dvomljiv, steptisch, Jan., Cig.(T.), nk.

sköpilk, m. ber Steptifer, Jan., Cig. (T.), nk. sker, f. daß Bertzeug, ogr.-Mik.; ("ein deutsches skir- (vgl. geschirr) voraussehend" Mik.[Et]). skesåneg, nca, m. der Reuige, Cig., Jan.

skesánka, f. bie Reuige, Cig., Jan.

skesánost, f. bie Reumuthigfeit.

skesáti se, sam se, vb. pf. s. se česa, über etwas Reue empfinben, es bereuen; — skesan, reumüthig, zerfnirscht; — skesal se je, er ist anderen Sinnes geworben, er ist von seinem Borhaben wieder abgestanden.

skezáti, âm, vb. impf. 1) hinteichen, austeichen, aufangen, Pohl., Cig., Jan., Ig (Dol.), Notr.; niegov zaslužek ne skeza za tako potrato, Cig.; — 2) austommen, austangen, Cig., Jan.; ne s. s čim, Cig.; — genug haben: trpim, da skezam, C.; udaril sem se, da skezam, M.; — prim. skuzati.

 skidati, kîdam, vb. pf. 1) wegraumen, wegfdjaufeln, Cig.; s. gnoj, Cig.; — 2) s. se, fich fortpaden, Cig.: skidaj se mi odtod! fahr ab! Cig.

2. skidati, kidam, vb. pf. zujammenichaufein; sneg na kup s.

skímati, mam, mljem, vb. pf. niden, Jan. (H.); (nam. vzk-).

skiniti, kînem, vb. pf. einfinfen (3. 8. vom überreifen Getreibe), Cig.; ajda je od mraza skinila, Z.; — nam. skimniti; prim. kimati.

skip, kipa, m. 1) bas Harz, C.; — die Anoper, C.; — 2) ber Anauf, das Säulencapitäl, C.; — 3) ber Arapfen, C.; (— nam. vzkip). skipeo, pca, m. dem. skip; die Anopper, C.;

(nam. vzk-). skîpek, pka, m. dem. 1) die Knopper, Mur., Jan., vzhSt.; hrastov s., C.; — 2) das Tropfwachs, das Tropfunichlitt, C.; — 3) ein kleiner

Rnouf, C.; - (nam. vzk-).

skipeti, im, vb. pf. aufwallen: mleko je skipelo; morje je skipelo; kri mu je skipela; — (pren.) Bog je rekel, in hribi so skipeli (find entstanden), Z.; oko je skipelo, das Auge (an der Rebe) hat sich entsaltet, Z.; — ausbrausen (im Zorne); rad skipi; — (nam. vzk-).

skipljiv, íva, adj. jähkornig, Cig.; — (nam. vzk-).

skipniti, kîpnem, vb. pf. aufgeben (v. Teige), Mur., jvzhŠt.; — (nam. vzk-).

skisanina, f. kar se je skisalo, Cig.; — (nam. vzk.).

skísatí, kîsam, šem, vb. pf. făuern, Cig.; s. se, fauer werben; vino, pivo, mleko se je skisalo; (nam. vzk-).

skisniti, kîsnem, vb. pf. = skisati se, Mur.; (nam. vzk-; prim. stsl. vzskysnati, hs. us-

kisnuti).

skita, f. dos Bagabundieren, C., Z.; na skito hoditi, vagabundieren, Cig.; — das Berlaffen bes hauses aus Trop, C.

skitas, m. ber herumstreicher, ber Bagabund, Habd.-Mik., Jan.

skitanjo, n. das herumstreichen, Cig., Jan. skitatl se, tam se, vb. impf. herumstreichen, herumstrein, vagabundieren, Cig., Jan., C., Mik.;—(von Kindern und Beibern, die tropend, schwollend bas hans verlassen haben), C.

skitav, *adj.* herumirrenb, C. skitavec, vca, m. der Landstreicher, der Bagabund, Cig., Jan.

skitež, m. ber Bagabunb, Jan., C.

skítiti, kîtim, vb. pf. = v kite plesti, v kito povezati: s. lase, slamo, rože, C.

skladotína, f. das Anschwemmicht, Hal.-C. sklád, skláda, m. 1) die Zusammensehung, Jan.; die Synthese, Cig (T.); — 2) die Zusammensehung (von Geld), die Concurrenz, der Zusammensehus, Cig., Jan., C.; cerkvens, die Kirchenconcurrenz, Levst. (Nauk.); s. podirati, Beiträge sammeln, Cig.; v s. dati, beisteuern, Cig.; dali so veliko ziata in sredra v sklad, Ravn.; s. napraviti, narediti, zusammenschießen, Cig., Polj.; der Concurrenzebeitrag: das Zusammengeschossen, Cig., Polj.; dar.; toliko je prišlo sklada na enega, Polj.; — 3) die Lage, die Schichte, Mur., Cig., Jan., Cig., (T.), Erj.(Som.); sekali so hraste, in velik sklad, ki se je bil podrl, ubil je jednega,

Jurč.; Sklad na skladu se zdviguje, Golih vrhov kamen zid, Vod. (Pes.); gorski skladi, Berggruppen, Z., Rut. (Zg. Tolm.); sklad papirja, ein Ries Bapier, Guts., Cig., Jan.; - bas Aufgeschichtete: ber Borrath, bas Lager, bie Rieberlage, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; -= zlog, bie Gilbe, Vod. (Izb. sp.); - 4) bas Gefüge (min.), Cig. (T.); bie Conftruction, Cig., Jan.; besedni s., bie Wortfügung, Cig.; - ber Stil (in ben bilbenben Runften), Cig., Jan., C.; - bas Suftem, C.; - 5) die Falte (am Rleibe), Cig., Jan.; - 6) bie Fuge, Mur., Cig., Jan., Polj.; zamašiti vse sklade in špranje, Gol.; duri so v skladih regnile, bie Thure ift aus den Fugen gegangen. Z.; - cepiti v s., in ben Spalt pfropfen, Cig., Pirc; -7) ber Bufammenhang, die Berbindung, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; - ber Einflang, bie harmonie, bie Ubereinstimmung, Cig., Cig. (T.), nk.; v skladu biti, übereinstimmen, DZ.; v s. spraviti (dovesti), in Einklang bringen, DZ.; v vsem društvu veje neki dobrodejen sklad, Zv.; - rima, bet Reim.

sklāda, f. 1) == sklad 1). die Schichte, C.; s. drv. der Holgstoß, Cig.; — 2) der Schaß, C.; — 3) die Juge, C., Vrsno (Tolm.),-Erj.

(Torb).

skladáč, m. kdor kaj sklada, Cig.

skladalisco, n. ber Depotraum, die Rieberlage, DZ.

skládałnica, f. 1) die Holshütte, C.; — 2) ber Stoß, Cig., Jan., nk.; s. drv, Levst. (Zb. sp.); drva v velike skladalnice złożiti, Ravn. (Abc.).

sklådanica, f. eine Reihe aufgeschichteter Dinge, Mur.; s. drv, ber Holzstoß, C., Z., DZ., Dol., Notr.; drva v skladanico zložiti, Str.; skladanica panjev, C.; pojeli so skladanice pogač, Jurč.; — bas Lager, bas Flöß, bie Schichte, Cig., Jan.

skladanik, m. eine Art Ruchen, C.

1. sklådanje, n. bas Ablaben.

sklådanje, n. daš Zusammenlegen; doš Auffchichten; s. zemljišč, die Zusammenlegung der Grundstüde, DZkr.; — daš Zusammenssingen; s. rekov, die Sahfügung, Cig.(T.); — daš Componieren, nk., itd. prim. 2. skladati.

skladarina, f. ber Lagergins, DZ.

skladast, adj. geschichtet: s. apnenec, C.; skladasto kamenie, bas Schichtengestein, Jes.

skladatolj, m. ber Londichter, ber Compositeur, Jan., C., nk.

skladateliica, f. bie Tonbichterin, bie Componiftin, nk.

sklådati, am, vb. impf. abiaben; mrvo, drva
 z voza.

2. sklådati, am, vb. impf. 1) in einer gewissen Orbnung zusammenlegen: aufschichten: drva, snopie skladati; na kup s., thürmen, Cig.; blego v krošnjo s. (einpaden); — zusammensschießen, contribuieren; — zusammenssignez, stene s kamena s., Ogr.- Valj. (Rad); construieren, Cig.;

— s. govorjenje, Reben führen, Krelj; s. sklep, rathschagen, C.; — s. pesni (pesme) — pesmi zlagati, Gedichte versassen, Berse machen, Cig.; — (Musitstüde, Gesangsstüde) componieren, Jan., nk.; — 2) s. se, passen, entsprechen, übereinstimmen, harmonieren: s. se s čim, Dict., Mur., Cig., Jan., Trub., nk.; — congruieren (math.), Cig.(T.).

3. sklådati, am, vb. impf. nam. razkladati: s.

sanje, Npes.-K.;

skladavec, vca, m. ber Schichtenmacher, Cig., Jan.; — ber Einlader, Cig.; — ber Schriftfeper, Cig.; — skladatelj (Compositeur), Cig., Jan.

skladavka, f. bie Schichterin, Cig.

sklādba, f. 1) das Zujammenfügen: skladba slovenskih besedi v stavek, Levst. (Zb. sp.); s. (besed), die Wortfügung, Jan.; — z leganje, die Composition (gramm.), Cig. (T.); — 2) die Schichte: nizje in srednje skladbe društva, Zora; — 3) der Toniak, Cig., Jan., Cig. (T.); — die Composition, das Tonwerf, Jan., C., nk.

skladboslovje, n. die Compositionslehre, Jan. (H.).

sklådek, dka, m. die Collecte, Cig.

skladen, dna, adj. 1) sputhetisch, Cig. (T.); - 2) burch Beitrage bewirft: skladne gosti, das Bidnid, Cig.; — Concurrenze, Nov.: skladni okraj, der Concurrenzbezirk, Levst. (Cest.); skladna cesta, die Concurrengftraße, Lest. (Cest.), Nov.; skladna združba, ber Concurrengberband, Levst. (Pril.); - 3) gusammenlegbar: skladna miza, der Rlapptisch, Cig.; skladna postelja, bie Bettbant, ber Betttaften, Cig.; - skladni koledar, ber Blodtalenber, nk.; - skladni del, ber Bestanbtheil, Cig.; - vereinbar, Mur., Cig.; verträglich (congruens), (phil.), Cig.(T.); -4) übereinstimment, harmonisch, eintlangig, Cig, Jan., Cig. (T.), nk. skladno ubran, harmonisch gestimmt, nk.; congruent (math.), Cig.(T.), Cel.(Geom.); - zujammenhängend, Jan. (H.); - 5) schichtig, Cig.; - 6) Rieberlagë-, Jan

skiadež, m. ber Zusammenschuss, Jan. (H.). skiadina, f. die zum Ab- und Aussaden dienende Leiter, die Schrotleiter, V. (Dol.)-Cig.

skladisco, n. ber Lagerplat (z. B. für Baren), ber Stapelplat, bas Depot, die Riederlage, Cig, Jan., Cig. (T.), nk.

sklådje, n. 1) bas Gefüge, ber Mechanismus, Cig., C.; — = stavkoslovje, die Saplehre, Jan.; — 2) coll. die Schichten: s. kamenja, LjZv.

skládnica, f. 1) bie Schichte, Cig.; bes. bie Holzichichte, ogr.-Valj. (Rad); — 2) bie Holziche, ogr.-C.; — 3) bie Labe (ber Bermahrungsort zusammengeschossener Gescher), Cig.; bratovska s., bie Brubersabe, DZ.; — ber Contributionssonds, Cig., Jan.; — ber Opserstod, DZ.

skladník, m. ber Beiträger, ber Concurrent, Cig., Levst. (Cest.). ekladnina, f. ber Lagergins, bie Stapelgebur, Cig., Jan.

sklådnja, f. die Syntax, Jan., Cig.(T.), nk. skladnoglåsen, sna, adj. rythmisch, Jan.

skládnost, f. 1) bie Concurreng: v skladnosti biti, mitconcurrieren, potegniti v skladnost, gur Concurreng heranziehen, Levst. (Pril.);
— 2) die Übereinstimmung, die Hormonie, bie Concordanz, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; die Congruenz (math.), Cig. (T.), Cel. (Geom.), Žnid.; — der Accord (von Farben), Cig. (T.).

skladoma, adv. schichtenweise, Cig., Jan., C. skladomeren, rna, adj. Cig., Jan. pogl. so-

skladosloven, vna, adj. inntottijch, Jan.

skladoslovje, n. 1) die Lagerungsiehre, C.;

— 2) = skladnia, die Syntag, Jan.

skladovânje, n. = skladnja, Levst. (Zb. sp.). skladoven, vna, adj. 1) Concurrenze, C.; skladovna dolžnost, skladovni zaklad, cestni skladovni okraj, DZkr.; — 2) Schichtungse: skladovne ploskve, Schichtungsflächen, nk. skladovina, f. = skladarina, Jan., DZ.

skladovît, adj. geschichtet, Cig. (T.), Erj. (Min.); skladovito gorovje, das Schichtens d. Flöhgebirge, Cig. (T.); skladovita tvorda, die Sedimentarformation, Cig. (T.).

skladovitost, f. die Schichtung, Cig. (T.). skladovnica, f. — skladalnica, skladanica, der Holzstoß, Cig.

skladovník, m. ber Concurrenzoflichtige, DZkr. skladůn, m. ber Reimer (slab pesnik), Cig. sklampati, am, vb. pf. = sklanfati, V.-Cig.

sklanfati, am, vb. pf. burch Klammern verbinden, vertlammern, Cig.

sklanina, f. die Spalie, Z.; — die Kluft, C.; — die Höhle, Jan. (H.). sklanja, f. die Abanberungsart, die Declination

(gramm.), Cig., Jan., nk.

uktanjáten, ina, adj. abanberlich, beclinabel, (-aven) Mur., Cig., Jan.

sklanjálo, n. das Declinationsmuster, das Declinationsparadigma, Jan.

sklanjanje, n. das Declinieren, Mur., Cig., Jan., nk.

sklanjatev, tve, f. die Declination, Jan., Cig. (T.), nk.

1. sklänjatl, am, vb. impf. ad 2. skloniti (-im);
1) beugen; — 2) beclinieren (gramm.), Mur.,
Cig., Jan., nk.

2. sklånjati, am, vb. impf. ad 3. skloniti (-im); emporrichten; s. se, sich aufrichten, sich in die Höhe richten, Cig.; lz tame se sklanja V svoj prvični stan, Vod.(Pes.); — (nam.vzk-).

sklanjava, f. die Abanberungsart, Die Declination, Jan., nk.

sklanjljiv, íva, adj. beclinabel, Cig.

sklapljati, am, vb. impf. ad sklopiti; gufammenfugen, C.

sklapouhati, üham, vb. pf. = izklapouhati, Valj. (Rad).

 sklásti, kládem, vb. pf. ablaben: drva s., ogr.-Valj. (Rad). 2. sklásti, kládem, vb. pf. 1) zusammenlegen, C.; silje v kup, seno v plaste s., ogr.-Valj. (Rad); — bie Ausschichtung vollenden, Burg. (Rok.); — 2) das Futter verbrauchen, versüttern, Burg. (Rok.).

sklåt, kláta, m. der Landstreicher, Jan. (H.). skláti se, kóljem se, vb. pf. in einer blutigen Rauserei jusammengerathen: če dva psa eno kost glodata, skoljeta se, Mur.; psi so se sklali, Cig.; — sich zerwersen, sich entzweien, Cig.

sklátiti, im, vb. pf. (mit einem Stod) herabjáslagen, abflopfen; oreh, jabolko s. z drevesa; vse sadje s. z drevja.

1. sklecati, am, vb. pf. 1) wadelig maden, s. se, wadelig werben, Idrija; — 2) (intr.) stolpern, Z.

2. sklecati so, am se, vb. pf. sich erquiden, Goris.; (nam. vzk-).

sklecniti, kiecnem, vb. pf. 1) zuschnappen (von einem Schnappmeffer), Z.; — 2) s. se, sehl treten, Z.

sklečíca, f. brennenber Schmerg, C.; - prim. skleti.

skledina, f. brennenber Schmerg (besonbers bei Bunden), C.; - prim. skleti.

skleda, f. 1) bie Gchuffel, - 2) = krnica 4), C.

skledar, rja, m. ber Schuffelmacher, Cig. skledarica, f. bas gemeine Helmitraut (scutellaria galericulata), Z., Medv. (Rok.).

sklédast, adj. schisselsowig.
sklédica, f. dem. skleda: daß Schüsselchen, die Schasselsowig.
Schasselsowig. Sen. (Fiz.); — die Pfanne (zool.), Cig. (T.); — sklepna s., die Gelenspfanne, Erj. (Z.); — daß Becherchen, in welchem die Eichel stedt, Levst. (Rok.).

skiedicar, rja, m. stenski s., bie Band-Schuffelflechte (parmelia parietina), Tus. (R.).

skledicast, adj. ichalenformig, Cig.; skledicasti plod, bie Becherfrucht, Cig.(T.).

skiedicica, f. dem. skiedica; bas Schalchen, Cig.

skledicka, f. dem. skledica: bas Schüsselchen;
— kolenska s., die Kniescheibe, C.

sklédičnica, f. skledičnice, Becherfrüchtler (cupuliferae), Cig. (T.), Tuš. (R.).

sklędnica, f.1) = sklednik 1), Kr.-Valj. (Rad);
- 2) bie Schildtröte, Mur., Cig., Krelj,
Jsvkr., Frey. (F.).

sklednik, m. 1) das Schuffelgestell; — 2) psovka veliki, suhi ženski, Lasče-Levst. (Rok.).

sklêdnjak, m. == sklednik t) Mur_{\bullet} , Jan_{\bullet} , vzhSt.

sklędoliz, líza, m. ber Schüffelleder, Jan. (H.). skléjati, am. vb. pf. = sklejiti, Cig.

sklejeváti, fijem, vb. impf. ad sklejiti; zufammenleimen, C.; črepine s., Škrinj.-Valj. (Rad).

sklejítí, im, vb. pf. zusammenseimen, zusammenstiten, Cig., Jan.; sklejene bukve, C.

sklékati, kam, čem, vb. impf. ad sklekniti;

1) manten, ogr.-M., C.; wadeln: miza skleče,
C.; — hinten, vzhŠt.-C.; — Fehltritte machen,

. . . Cienzile

C.; - 2) zusammenfinten, zusammenfturzen,

sklékavec, vca, m. ber Sintende, C.

sklékniti, kléknem, vb. pf. 1) wanten, ogr.-M.; eine hintende Bewegung machen, C.; ftraucheln, einen Fehltritt thun, C.; (pren.) s. na poti pobožnosti, s. v greh, C.; — s. od desa, bon einem Borhaben abstehen, gurūdireten, ogr.-C.; — 2) zusammenstürzen, C.; (o človeku), Npes.-Vraz.; (o živali), verenden, C.; - sinten: upanje mi je skleknilo, C.

skiekuntati, am, vb. impf. hinten, v7hSt ,-C.

skiemba, f. bie Berbinbung, C.

1. sklen, sklena, m.1) bie Berbinbung, bas Band (fig.): prirojeni skien deteta z materjo, Vod. (Bab); Die Bereinigung: Da sebi prisega Svet vekoma sklen, Vod. (Pes.); 2) ber Paragraph, ogr.-Valj.(Rad); — (iz skleniti napačno narejeno).

2. sklen, m. bas Glas, Jarn., Mur., Kos;

(napačno nam. steklo).

skiện, adj. = steklen, Z.

sklencati, am, vb. impf. hinten, Trst. (Let.). sklencniti, sklencnem, vb. pf. hintenb treten, C.; - prim. sklecniti, sklekniti.

skienec, nca, m. ber Glastorper, Jan.

skienek, nka, m. = skiep 3) bas Gelent,

Hip.-C.

sklenica, f. 1) bie Glasflafche, Mur., Cig., Jan., Vod. (Izb. sp.), Tolm. - Erj. (Torb.); tudi: sklenica, Valj. (Rad); - 2) ber Giegapfen, Tolm.-Erj. (Torb.), Erj. (Min.); - nam. ste-

skleničar, rja, m. 1) ber Glastramer, Cig.; – 2) krvi sit klop, (ker je napet kakor sklenica), Podkruci-Erj.-(Torb.).

sklenicast, adj. flafchenformig, Cig.

sklenicen, cna, adj. Finichen., Cig., Jan.; sklenichi vrat, ber Flaichenhale, Cig.

sklenicica, f. dem. sklenica, bas Blasflafchen, Cig., Jan.

skleničnik, m. 1) ber Glasertasten, Cig.; -2) prenosni s., der tragbare Flaschenbehälter, das Flaschenfutter, Cig.

sklenina, f. ber Schmels, Cig. (2001.), Cig. T.), Erj (Z.); zobna s., ber Bahnschmelg, Cig. (T.); das Email, Erj (Som.).

skleniter, tve, f. 1) die Berbindung, die Bereinigung: s. z Bogom, Burg; - 2) ber Abichlufs: s. zakona, bie Cheichliegung, Cig., Jan.; s. miru, der Friedensabichluis, Cig.

skléniti, skienem, vb. pf. :) fest zusammenfügen; sodu doge z obročem s.; s. roke, bie Banbe falten; gufammenfcließen, Cig.; s. pse, bie hunde toppeln, Cig.; Pod bledo luno se nad njo Duhovi so sklenili, Preš.; s. po zakletju: sklenjen volk, ein gebannter Bolf, Cig.; s. se, sich schließen, zugeben (von einer Bunbe), Cig.; sich vereinigen: da sklenete se enkrat najni poti, Pres.; s. se s kom v molitev, Burg.; sklenjeni z družbo izvoljenih, Burg.; s sklenjenimi močmi, mit pereinten Kraften, Cig.; - 2) zuenbe bringen, ichliefien; s. pridigo, sejo; - s. račun, eine

Rechnung abschließen, Cig.; - bas Leben schließen, sterben: sklenil je; - 3) abschließend zustande bringen, schließen; kup, pogodbo, zavezo, zakon, mir s.; - pesem s., verfassen: Jaz sem tako pesen sklenil, Da Se medved je oženil, Npes.-M.; - 4) ben Schlus ziehen, folgern, schließen: s. kaj iz česa, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.: - 5) einen Beichlufe ober einen Borfat faffen, beichließen, fich vornehmen; sodbo s., ein Urtheil fallen, Cig.; kaj ste sklenilir; vojsko s.; trdno je sklenil, da se bode poboljšal (ali: poboljšati se); Zdaj si bom tako sklenil, Dekletom ne bom več verjel, Npes.-K.; - (v poslednjih pomenih po zgledu nem. ichließen, beichließen).

sklonje, n. bas Brennen (einer Bunbe), C sklenka, f. = sklenica, bie Flaiche, Drefnica, Soča, Trenta-Erj. (Torb.).

sklenolüska, f. sklenoluske, bie Schmelzichupper (ganoidei), Cig. (T.), Erj. (Ž.).

sklep, sklepa, m. 1) die Berlnupfung, Cig.; bie Bereinigung, bie Berbinbung, ber Bunb, Cig., Jan.; s. pravovernih C.; v sklepu ostati z božio pomočjo, C.; - 2) bie Juge, Jan.; po sklepih iz soda teče, bas Fajs rinnt an ben Fugen, jvzhSt.; — 3) bas Gelent, Meg., Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Z., Som.); Otrpnili so udje mi in sklepi, Pres.; po sklepih me trga, ich habe ein Reißen in ben Belenten, jugh St.; — das Schlofeband bei den Muscheln, Cig. (T.); — 4) = člen, das Glieb, Dict., Jan., C., Trub.-Mik.: ber Birbel, Jan., C.; hrbtni sklepi, das Rūdgrat, C .; - bas Rettenglieb, ber Rettenring, Cig., Jan., C.; - 5) der Golufe, bie Beenbigung, Cig., Jan.; ber Epilog, Cig. (T.); za s., zum Beschsufs, Cig.; s. veednevne svecanosti, St.; — ber Abschluss, Cig., Jan.; s. racunov, ber Rechnungsabichlufe, Cig.; -6) bie Abichliegung: s. miru, ber Friebensichlufe, Cig.; - 7) bie Folgerung, der Schlufe, Cig., Jan.; s. z verjetnosti, ber Bahricheinlichkeiteschluse, Cig. (T.); s. poddruženosti, podredbeni s., ber Unterorbnungeichlufe, Cig. (T.); s. nasprotnosti, der Enigegnungsichlufs, Cig. (T.); - 8) ber Borfas, ber Entichluis, ber Beichlufe; s. storiti, einen Beichlufe ober Borfat fassen; trden s., ein fester Borfat; sklepi državnega zbora; božji sklepi, Gottes Rathfcluffe; - tudi: sklep, sklepa

sklepac, m. bas Schnappmeffer, St. - Valj. (Rad).

sklepálo, n. s čimer se kaj sklepa: das Bindemittel, C.

sklepanec, nca, m. 1) metallener Guriel ber Frauen, Valv. - Cig., M., Rut. (Zg. Tolm.), sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.); - 2) = sklepac, Cig.

sklepanica, f. == sklepanec 1), Dol.

sklepanje, n. bas Bufammenfchließen; - bas Schliegen; - bas Beichliegen, itd. prim. 3. sklepati.

r, sklépati, klépljem, -páti, âm, vb. pf. s. kaj s česa, etwas wegklopfen, Cig.

2. sklépati, klépljem, -páti, am, vb. pf. = izklepati, ausbengeln: koso, srp s., Mur., Cig. 3. sklépati, klépam, pliem, vb. impf. ad skleniti; :) fest gusammenfugen, verbinden, gufammenschließen; pse s., Sunde toppeln, Cig.; obrod s., bie Reifenben gufammenichliegen, Str.; roke s., die hande falten: (= z rokami s., Npes.-Schein.); - verbinben, vereinen, Cig., Jan.; besede s., C.; ljubezen nas sklepa, nk.; — s. se, sich schließen. Mur.; fich aufammenfugen und beibinden, Cig.; ne veš, kako se kosti v noseče telesu sklepajo, Skring.; - s. se, susammenpaffen, sich bereinen; dobro se sklepa, Mur., Cig.; - 2) schließen, enbigen, Cig., Jan.; sklepajoč svoj govor, am Schluis feiner Rebe, nk ; zacenjati in s. posvetovanje, nk.; - abichließen: radune s., - in ben letten Bugen liegen, Cig.; - 3) abschließen, zum Abschlufs zu bringen juchen: mir, pogodbo s.; - 4) folgern, Schluffe gieben, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - 5) Beichluffe, Boriage faffen, befchließen; zakone s.; človek sklepa, Bog pa sklene, Valj. (Rad). sklępček, čka, m. dem. sklepec; bas Schnapp-

messen, Cig. sklepčen, čna, adj. beschlussiabig, nk. sklepčenst, f. die Beschlussiabigkeit, nk.

sklépec, pca, m. 1) dem. (sklep); sklépec, Valj. (Rad); — 2) dos Schnappmesser, Mur., Cig., Jan., C., vzhŠt.

skiepek, pka, m. dem. sklep; bas Gefenschen, Cig.; na vsakem prstu so trije sklepki, Hip.

(Orb.).

sklépen, pna, adj. 1) Alapp-, Schnapp-: sklépni noż, das Schnappmesser, C.; sklepni stol, zwiammenlegbarer Stuhl, der Einlegestuhl, sklepne vilice, die Einlegegabel, Cig.; — 2) Gelent-, Cig., Cig.(T.); sklepni vezek, das Gelentband, Cig.; sklepni zodci, die Schloiszähne (der Muscheln), Cig.(T.); — 3) Schlusse, sklepna misel, der Schlussgedante, Cig.

sklepnát, áta, adj. s. nož = sklepec, cin

Schnappmeffer, Mur.

sklöpnica, f. 1) bas Schlusgebet, bas Completorium, Cv.; — ber Schlusgesang, Cig.; — 2) eine Art Platterbse (lathyrus silvestris), C.; — tudi: das Marienblümchen (bellis perennis), Josch.

sklepnik, m. 1) ber Schlussstein, Cig.; — 2) sklepnik, ber Rnoterich (polygonum), Dict. sklepnjak, m. das Gliedfraut (sideritis), C.

sklepoma, adv. 1) burch Beichiuis, DZ.; -

sklépoven, vna, adj. 1) Gelent: sklepovna (sklepna) jabolčica, ber Gelentlopf, Cig.(T.);

— 2) Schluss: sklepovna vrsta, sklepovni niz, die Schlusseihe, die Schlusseite (phil.), Cig.(T.); sklepovni račun, die Schlusseihenung, Cel.(Ar.).

sklepovi, m. pl. = oskrd, ber Mühlfteinham-

mer, C.

sklésati, sklésem, vb. pf. behauen: kamen s., Z.; cesto v skalno steno s., eine Straße in die Felsenwond hauen, Zora. sklêstek, stka, m. ein abgehauener Ast, ber Brügel, Cig., M., C., Gor., Tolm.; sklestke nabirati, Ravn.; s sklestkom ostroge drgati, LjZv.; (nav. sklesek).

1. sklostiti, im, vb. pf. beim Abaften abhaden,

abaiten, Z., Danj.-M.

skiéstiti, im, vb. pf. zujammeníchlagen: toča
je vse sklestila; — s. komu kosti, Cig.
skięšček, čka, m. = sklestek, Cig., Polj.

skleti, skolnem, vb. pf. 1) verfluchen, verwünichen, Reg.-C.; - 2) burch Berwunichung ins Unglud fturgen, Mariborska ok., C.

sklétí, ím, vb. impf. = skeleti, brennenden Schmerz verursachen; rana skli, Ciz.; dim skli, ber Rauch beißt, Cig.; — skli me, es frantt mich, Cig.; grehi jih skle, Ravn.-Valj.(Rad); — (praes. sklējem, Z., C.).

sklętki, m. pl. Bermunichtes, C. sklęz, m. = slez, Mur., Cig., Mik.

sklezen, f. = 1. slezena, ogr.-C.

sklężena, f. = 1. slezena, C., Trst.(Let.). sklęża, f. 1) die Ripe, C.: -2) die Achel, Strek.

sklie, klica, m. die Zusammenberusiung, die Convocation, Cig., Jan., DZ.; s. na vojsko, das Ariegsausgebot, Cig. (T.); s. vojske v orożje, s. vojski, die Mobilisierung, Levst. (Nauk, Pril.).

sklicanje, n. die Zusammenberufung.

1. sklicati, klîčem, vb. pf. herabrufen: s. s česa, Cig.

 sklicati, kiićem, vb. pf. zusammenrusen; s. hlapce k većerji; z bobnom s., zusammentrommeln: s. zbor, eine Bersammlung einbezusen; sklicana vojska, das aufgebotene, mobilisierte Heer, Cig. (T.).

sklicati, klîcem, vb. pf. t) aufrujen, errujen:
 s. spečega, komaj sem ga sklical, Cig.; težko ji je bilo sklicati me, LjZv.; — 2) s. se, fich berujen, Jan. (H.); — (nam. vzk-).

sklicavati, am, vb. impf. = 1. sklicevati; zufammenrufen; s. vojake, mobilifieren, Levst. (Nauk); s. Boga in vraga, himmel und hölle

bewegen, Cig.

sklicevaten, ina, adj. die Jusammenberufung betreffend: sklicevatno znamenje, das Alarmzeichen, Cig.; sklicevatno pismo, der Aufgebotsbrief, Cig.: sklicevatni dnevi, die Mobilisterungstage, Levst. (Nauk).

sklicevanje, n. bas Bujammenrufen, bie Ein-

berufung.

 sklicevátí, újem, vb. impf. ad 2. sklicati; zujammenrufen; starka (ptica) mlade sklicuje, Z.; — s. vojsko v orožje, mobilifieren, Levst. (Nauk).

2. Skliceváti, ûjem, vb. impf. s. se, sich berujen, Cig., Jan.; (nam. vzk-).

sklicevavec, vca, m. ber Zusammenrufer: ber Gastelfnecht, Cig.

sklina, f. t) ber brennenbe Schmerz, Mur.; — 2) neka vinska trta, C., M.

sklinek, nka, m. ein fpit zulaufendes Stud Felb, Cig.

sklinjati, am, vb. impf. ad skleti (skolnem); verwünschen, verfluchen, Mariborska ok., Rez.-C. skliti, klijem, vb. pf. aufleimen, emporteimen, Mur., sklita pšenica (nam. sklila), C.; (nam.

skliv, skliva, adj. brennenb, beißenb (vom Schmerz), Z.

sklivkati, am, vb. impf. winfeln, C.

sklízanje, n. - drsanje, M.

sklîzanka, f. = drsalisce, bie Gisbahn, bie Eisglitiche, Mur., Danj .- Mik.; tudi: sklizanka, Valj.(Rad).

sklizati, sklizam, vb. impf. glitichen, gleiten, ausgleiten, Mur., C.; = s. se, ausgleiten, C.; fchleifen: deca se na ledu veselo skliza, ogr.-Valj.

sklizek, zka, adj. fchlüpfrig, Jan., C., Mik.,

Trst.(Let.), Npes.-Vraz, vzhSt. sklizkost, f. bie Schlüpfrigleit, Jan.(H.).

sklizniti, skliznem, vb. pf. ausglitichen, Jan.; = s. se, *C*.

sključávati, am, vb. impf. = sključevati; s. prste, Telov.

sključek, čka, m. das Schnappmeffer, Mur., C., vzhSt.

skljucenec, nca, m. ber Rruppel, Cig. skljucenost, f. bie Berfrummtheit, bie Contractur, Z

sključeváti, ûjem, vb. impf. ad sključiti.

aključiti, kljūčim, vb. pf. beugen, frümmen; žalost ga je sključila, Cig.; s. se, ben Ruden frümmen, Cig.; s. se v kot, fich in einen Bintel fcmiegen, Cig.; otrok se k materi sključi, C.; sich verkrümmen, contract werden; udje so se mu sključili; sključen hodi, er geht gebeugt einher; sključeni udje, contracte Glieber.

sključnica, f. bie Glieberfrantheit, Cig. sključnik, m. = sključek, sklepec, Cig.

skljukáč, m. = sključek, vzhŠt.-C.

skljukati, kljukam, vb. pf. biegen, frummen, fropfen, Cig.

skljúkniti se, kijûknem se, vb. pf. fich frummen, sich buden, ("skljunoti se." vzhŠt.-C.). skljukot, adv. s. hoditi, gebudt einhergeben,

ντhSt.-C.; (nam. v skljukot?).

skljuvati, kliujem, vb. pf. mit bem Schnabel

gerhaden, gerpiden, sklobasati, am, vb. pf. zujammenichwahen. sklobustrati, am, vb. pf. 1) permirren; - 2) wirres Beug gufammenreben.

sklog, skloga, m. bas Geruft, Z.; mrtvaški a., bie Tobienbahre, C., ob Pesnici (vzhSt.)-Nov.; - prim. skolke (?).

sklojza, f. C., Mik., pogl. solza.

sklon, sklona, m. 1) bie Enbung, ber Cafus, Cig., Jan., nk.; - 2) ber Abhang eines Berges, C., Raič (Slov.); na obeh straneh doline se dvigujejo strmi skloni, LjZv.; po položnih in strmih sklonih, Slovan.

skion, adj. = naklonjen, Cig.(T.); žena mi je sklona, C.; — prim. rus. sklonnyj.

sklončkati, am, vb. pf. (an bie Thure) anflopfen, ogr.-M.; (nam. vzk-).

sklonek, nka, m. bie Reige, Jan. sklonilo, n. bie Cafusenbung, Jan.(H.).

sklonît, adj. abjdüffig, abgedacht, Mur., Cig.

r. sklóniti, klônem, vb. pf. = 2. skloniti (im): poklekne, se sklone v tla, Ravn.

2. skłóniti, klônem, vb. pf. = 3. skloniti (im): sklone se na postelji, Ravn.; sklone se kvišku, LjZv.; (nam. vzk-).

1. akloniti, klonim, vb. pf. abbachen, Cig.;

sklonjen, abdachig, Jan.

2. skloniti, klonim, vb. pf. zusammenbiegen, C.; s. se, fich beugen, fich buden, Jan., Zora; pred noge ti je vržen biser: skloni se in poberi ga! Naprej-Jan.(Slovn.).

3. skloniti, klonim, vb. pf. emporrichten, aufrichten, Cig.; visoko svojo postavo je sklonil s stola, Jurc.; - s. se, fich in bie Sobe richten, sich aufrichten; po koncu se s., Jurc.; pripognil se je in se zopet sklonil, jvzhSt.; – (nam, vzk-).

sklonitost, f. die Abgebachtheit, die Abbachung,

Mur., Cig., Jan.

aklóniv, adv. aufrecht, Cig.; s. hoditi, s. držati, Vod.(Izb. sp.); (part. praet. I. ad 3. skloniti, nam. vzkl-).

sklonost, f. bie Geneigtheit, Cig.(T.), DZ.; s. za umetnost, ber Runftfinn, Cig. (T.).

sklop, sklopa, m. 1) die Busammenfügung, kajk.-Mik.; -2) gorski s., ber Gebirgetnoten, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes.; čutnični sklop, ber Rerventnoten, Bleiw .- Cig.; - s. ljudi, ein Saufen Leute, C.; s. ovac, eine Berbe Schafe, Z.; - 3) die Fuge, kajk .- Mik ; - 4) eine Falle für größere Thiere, C.

sklopec, pca, m. 1) die Leiste, C.; — 2) die

Colagfalle, C.

sklopiti, klopim, vb. pf. zusammenfügen, Habd .-Mik., Cig.(T.), vzhSt.-C.; roke s., die Sande falten, C., Zora; - vereinigen, Guts.-Cig., C.; - s. se, fich gu einem Bunbe vereinigen, fich verbinden, Guts.-Cig.; — s. se, gufammenpaffen, Prip .- Mik.

sklopnica, f. bie Schachtel, Guts .- Cig., Jan., C. aklopniti, kiopnem, vb. pf. gujammenthun: s.

marelo, Svet.(Rok.).

sklopotáti, otům, óčem, vb. impf. == klopotati, Z., Let.

sklopótec, tca, m. die Charfreitagsratiche, Gor.

skiôžnja, f. = kložnja, C., Z.

sklut, m. etwas Efelhaftes, Abicheuliches: ber Schmus, bas Ungeziefer, C.; ein abicheulicher Menich (psovka), C .; - prim, skut.

skluta, f. ein abichenliches Beib (psovka), C.;

– prim. skuta.

skluten, tna, adj. efelhaft, abichenlich, C.; prim. skuten.

sklutiti, im, vb. impf. 1) efelhaft machen, beschmugen, C.; — 2) s. se česa, vor einer Sache Etel empfinben, C.; - ptic se skluti, ber Bogel meibet bas Reft, C .: - prim. skutiti.

skmetovati, ujem, vb. pf. bas Feld beftellen: nisem si še nič skmetoval, Dol.-M.

skóba, f. 1) die Leiste, Jan., Mik.; — 2) die Rlammer, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; s skobo speti, stisniti, flammern, Cig., Jan.; - (po drugih slov. jez.).

skobacati, am, vb. pf. auf allen Bieren binauf friechen, hinauftrabbeln, Cig., Jan.; = s. se, Cig., M., jv7hSt.; (nam. vzk-).

skobáliti se, álim se, vb. pf. s. se na konja, in plumper, ungeschickter Beise bas Pferd be-

fteigen, Jure.; (nam. vzk-).

skobec, ben, m. ber Sperber ober Fintenhabicht (astur nisus), Erj.(Z.), Strek.; - prim. kobec. skobelj, blja. m. 1) bas Schabmeffer, C.; - 2) ber Sobel, Mur., Mik.(Et.).

skobeljnik, m. bie Sobelbant, Z.

skobica, f. dem. skoba; eine Art ftarte Schindel aus Gichenhols für Thuren, C.

skobiliti se, îlim se, vb. pf. s. se z voza = ne-

rodno se spraviti z voza, Dol.

skoblja, f. bas Schabeifen, Cig., Jan.; sodarska s., Cig.; a skobljo pogladijo notranjo stran novega skafa, Notr.; - bas Aussleifch-meffer ber Gerber, Cig.; - eine Urt Sobel, Valj. (Rad); ber Berbehobel ber Bottcher,

skobljanec, nca, m. nav. pl. skobljanci, Sobel-

ipane, (skub-) Z.

skoblianica, f. ber Sobelipan, Cig. skoblianie, n. bas Schaben, Cig.

skobljati, am, vb. impf. ichaben, Cig.; - hobeln, Cig., Jan., C.; škrinjar skoblja ("skubla") deske, Ravn. (Abc.).

akobljie, m. dem. skobeli; ein fleiner Sobel, C. akobljiti, im, vb. impf. ichaben, Cig., Jan.; doge s., Cig.; kost s., einen Rnochen benagen, Cig.; - hobeln, Mur., Danj. (Posv. p.). skobotovec, vca, m. der Bfeifenstrauch (philadelphus), Tuš.(B.), Medv.(Rok.).

skobrnjak, m. geiprenfelter Marmor, Vest.

I. 16.

skócati, ôcam, vb. impf. = stokati, BiKr.-Let. skocnjáti, am, vb. pf. zerraufen, Z.

skocaj, m. die Sprungweite, Cig.(T.).

skocek, cka, m. neki pajek : ber Baumhupfer (aranea truncorum), Cig., Kr. - Valj. (Rad); - bie Heuschrede, Cig.

skocen, ena, adj. gut fpringenb: flint, fcnell; s. konj, pes, Cig.; skočna mačka, Vrt.; naši konji so lepo rejeni in skočni, Erj.(Izb. sp.); skočne srne, LjZv.; Moja ljubka 'ma skočno peto, Npes.-K.; Skočno s postelj vstajajte, Npes.-Vod.(Pes.); — tudi: skočan, čna. skočica, f. ber Floh, Mik., Notr.

skocidalo, n. ber Bafferfall, (nam. skocilo, skočidlo!) Senpas-Erj.(Torb.).

skocie, rja, m. ein fleiner, zornmuthiger, auf-braufender Menfch, Sp. Idrija-Erj. (Torb.). skočirep, m. der Springichwang (podura), Erj.

skociti, skocim, vb. pf. einen Sprung thun, springen; na noge s., aufspringen; kar pes črez prag skoči = ein Ragensprung, Cig.; dobra gospodinja črez plot po pero skoči, Npreg.-Z; kakor bi iz boba skočil = nnvermuthet, Cig.; skoči po vode! laufe fchnell um Basser! s. komu na rep = jemanden zu Baaren treiben, Cig.; v lase si s., fich in die haare fahren, Cig.; - v besedo s., einen Einwurf machen, Cig., Jsvkr.; kaj ti je v glavo skočilo? was ist bir in ben Ropf gefahren? Cig.

skôčkati, am, vb. pf. springen (v otročjem govoru).

skočljiv, íva, adj. = skočen, C.

skočnica, f. bas Sprungbein, Erj.(Z., Som.), Cig.(T.).

skočník, m. 1) baš Gefälle: voda ima dober skocnik, Svet. (Rok.): - 2) ber Bachmafferfall, Cig.; - der Bafferfall über dem Dublrabe, Z.; - 3) = majhni zleb nad mlinskim kolesom, Poh; - 4) bie Beuschrede, C.

skočnják, m. bie Ruchenschabe: pukoši ali skočnjaki, navadno "grili" imenovani, Pjk.

(Crt.).

skočnost, f. die Flintheit: imet je toliko skočnosti, da je o pravem času smuknil pod mizo, Jurč.

skodela, f. bie Schale, Mik.; (skud-) Cig., Jan., C.

skodelica, f. dem. skodela; (skud-) Cig., Jan., DZ., Vrt.

skodelnik, m. ber Schinbelnagel, Cig.

akodia, f. bie Schindel, Dict., Mur., Cig., Met., Mik., DZ.; na streho so zlezli in njega (bolnika) skozi skodle doli spustili s posteljo vred, Jap. (Sv. p.); — prim. lat. scandula, bie Schindel, Mik.(Et.).

skodlar, rja, m. ber Schindelhauer, Cig., M. skodlarnica, f. bie Schindelmachermertftatte,

skodlarstvo, n. bas Schinbelmachergewerbe, Cig.

skodlast, adj. Schinbel-, Mur., Cig.; skodlasta streha, Mur., ZgD.; - geichindelt, Cig. skodlica, f. dem. skodla; bas Schinbeichen,

skodljáti, am, vb. pf. zerfraufen : lase s., Z.;

s. sc, fraus werben, Cig. skodráti, am, vb. pf. traus o. lodig machen, auffrausen, loden: lase s., Cig., Jan. skodrčáti, âm, vb. pf. pogl. skodričati.

skodricati, am, vb. pf. fraus machen, lodeln : lase s., Cig ; - entstellen: uže toliko slovenščine so gnusno skodričali (skodrčali), Vrt.; skodričana (skodrčana) latinščina, Li-Zv.; zgodovinsko podlogo skodričati (skodrčati) v tako zmes, Levst. (Zb. sp.).

skodrnáti, am, vb. pf. zerzaufen, Bolc - Erj.

(Torb.).

skojiti, im, vb. pf. aufziehen, erziehen, Kreij-M.; dete s, Dalm.; (nam. vzk-).

skok, skoka, m. 1) ber Sprung; na s., im Sprung; - bas Springen: v skok, im Balopp: v skok jahati, jezditi, dirjati, Mur., Cig., Jan., Ravn.; V šotorje dirja, dirja v skok, Npes. - K.; Po črnih grobih v skok lete, Preš.; = v skoke, νηhŠt. - C.; - v skok, îlinî, îdnell: boš videl, kako mi pojdejo noge v skok (pri plesu), LjZv.; kjer je dosti rok, tam gre delo v skok = biele Sanbe machen ber Arbeit balb ein Enbe, Mur.; ta reč ne sme na skok iti, man barf fich bamit nicht übereilen, Met.; -skoke imeti, viel Beschäfte zu verrichten haben, C.; - 2) bas

Gefälle (bes Baffers), Cig. (T.), Plufna-Erj. (Torb.), Erj. (Min.); - ber Bafferfall, C., Poh.; slap ali skok, Pjk.(Crt.); - 3) = stegno: daj mi mesa v skoku, Goriška ok .-Erj. (Torb.), Štrek.; pos. žabji skok, bie Froichfeule, Cig.; peceni skoki, Cig.; - 4) ber grune geniegbare Froich, C.; - 5) "ako gadu rep odsekaš, vzrastejo mu štiri noge, in iz njega postane ,skok', silno močna žival*, St.; (prim. Glas. 1859, II. 182); -= debela kratka kača, kakor kak oselnik, Gor.-DSv. V. 286.

skókati, ôkam, vb. impf. = stokati, BlKr. skókavica, f. pijača, ki jo dajo voznikom, kadar pripeljejo vino in je (skokaje?) zlože, BlKr.

skôkica, f. = bolha: skokice in lazice = bolhe in uši, BlKr.

skokoma, adv. fprungweise, Cig., Jan., Znid.; - im Galopp, Mur., Cig., Jan.; s. dirjati, Cig.; - über Bals und Ropf, Cig.; s. bežati, Levst. (Zb. sp.).

skokonog, noga, m. ber Langfuß, Dict., Cig. skokonog, noga, adj. leichtspringend, ichnellfüßig, Nov., SIN.

skokonožen, žna, adj. ichnellfüßig, Jurč.

skokopèt, péts, adj. = skokonog, Z. skokot, ota, m. v skokote, im Galopp: v

skokote jo ubere dimka, SIN.

skokotáti, otám, ýčem, vb. impf. húpfen, pringen: potoček skokota črez kamenati strmec, SIN.

skolästičen, čna, adj. k skolastiki spadajoč, icholastisch, Cig.(T.).

skolāstik, m. srednjevečni modroslovec, ber Scholaftifer, Cig.(T.).

skolāstika, f. srednjevečno modroslovje, bie Scholaftif, Cig(T.).

skoteiti, koteim, vb. pf. lendenlahm machen, Cig.; - s. se, fich das huftbein verrenten, Rib.-M.; - pogl. izkolčiti.

akoiebniti, fbnem, vb. pf. s. v stojo, ben Siehichwung machen, Telov.; (nam. vzk-?).

1. skolenati, am, vb. pf. ftolpern und bann

fallen, Mur.

2. skolehati, am, vb. pf. fich mühfam aufraffen, fich mubfam auf Die Beine ftellen, Jan., C.; mož skoleha in v sredo zbora stopi, Ravn.; - convalescieren, genesen, Cig., C.; = s. se, Dict., Cig., Trub.; na noge se s., Burg.; (nam. vzk-)

skolehniti, Shnem, vb. pf. fic aufrichten, auffteben, Z.; (nam. vzk-).

skolenditi, fneim, vb. pf. bie Rniefeffel anlegen: kravo s., jvzh.Št.

skoljčen, čna, adj. Muschel-, LjZv.

skolienica, f. das Muschelbein, Erj. (Som.). skolika, f. die Muschel, Erj. (Z.), nk.; — po

drugih slov. jez. skotke, f. pl. die Bahre: na skolkah ležati,

Cig.; na skolke dejati, Jurč.; (skolki, m. pl., Jan.).

skółza, f., C., pogl. solza; (skuza, Mik.). skólzek, zka, adj. = sklizek, fálüpfrig. Habd.- skomárati, am, vb. pf. sich auf die Beine helfen, sich aufrichten, Jan., C.; Savel je počasi na noge skomaral, Ravn.; (nam. vzk-). skomati, am, vb. impf. 1) leibenichaftlich ver-

langen, schmachten, Z.; - 2) fehr in Gorgen

fein, befümmert fein, C.

skometi, im, vb. impf. 1) ftumpf fein: zobje skomijo, Guts.; - 2) sich sehnen, Z.; - 3) febr in Gorgen fein, befummert fein, Jarn. skomigniti, mignem, vb. pf. bie Achjeln guden,

Bes., Nov., Dol. skomina, f. 1) bie Stumpfheit ber Rahne nach bem Genuffe einer berben o. fauren Sache; to skomino dela; skomino imeti; skomina mi je, Cig.; skomina mu je, kdor trdo grozdje jé, Ravn.; od nezrelih jabolk skomino dobiti, vzh.Št.; kadar vidiš vzpomladi prvić mlado praprot, utrgaj jo, potlej trikrat pregrizni in reci: Mlada mladina, Ne bod' mi skomina! Vse leto ne bodeš imel skomine, D. Zemon(Notr.) - Erj.(Torb.); - 2) bie Lüfternheit: skomino delati, luftern machen, reigen, Cig.; skomino imeti, ein Berlangen nach etwas haben, ZgD.; = skomine imeti, süstern sein, Cig.; ima skomine po belem kruhu, es maffert ihm ber Mund nach weigem Brot, Mik.; nas nima ved skomina, wir haben tein Berlangen mehr, Vod (Nov.); — 3) psovka suhemu, slabotnemu človeku, Gor.

skominast, adj. 1) ftumpf (v. ben Bahnen nach bem Benufs herber o. fauter Gaden): skominasti zobje, Cig., Mik.; kateri človek viniko jé, tega zobje bodo skominasti, Dalm.; — 2) die Zähne stumpf machend, herb, Cig.,C.; skominasto sadje, Cig.

skominati, am, vb. impf. 1) skomina me, bie Sähne stehen mit auf, Cig.; — ich habe ein startes Berlangen, C.; skomina me po čem ali kom, DSv., Kr.; — 2) skomina se mi = imam skomino, Dol., Gor.; - ich bin luftern, Dol.

skominav, áva, adj. == skominast: skomi-

navi zobje, BiKr.

skominiti, înim, vb. impf. 1) == skominati: skomini me, Z_{i} ; — 2) s. se = skominati se, Mur., Jan.

skominiv, iva, adj. = kar skomino dela, Dol. skomintjiv, ivo, adj. sehnsüchtig: skomintjivo kaj želeti, C.

skomizg, m. bas Achfelguden, Jan.

skomizgati, am, vb. impf. ad skomizgniti; s. z ramami, die Achjeln guden, C., Let., Vec. skomizgniti, mîzgnem, vb. pf. einmal die Achjeln

skomljanje, n. 1) = skomina 1), Jarn.; -2) bas Sorgen, die Beforgnis, ber Kummer, Jarn., Cig.

skomljáti, am, vb. impf. 1) wimmern, Notr .-Cig., Jan.; in Gorgen fein, fich gramen, Jarn., Cig.; s. za koga, C.; — ta-le moj palec na nogi, ki iz črevlja gleda, je časih skomljal in tožil, Jurč.; - 2) lüftern fein: s. za čim, nach etwas lüftern fein, Svet.(Rok.); po blagu s., Trub.

skomnêtec, ica, m. ein süsterner Mensch, C., Z. skomnéti, im, vb. impf. 1) trauern, wehltagen, C.; bližnji in daljnji skomnijo, ker so preljubega Z. na oder dejali, Slom.; — 2) süstern sein, sich sehnen, Cig., C.; s. za eim, nach etwas gieren, sich sehnen, ogr.-C.

skomodrati, am, vb. impf. winfeln (von Rin-

bern), C.

skomúcati, ûcam, vb. impf. 1) beim Sprechen undentliche Laute von sich geben, C.; — 2) die Achseln zuden, Jan.

skomuceváti, üjem, vb. impf. die Achfein gu-

den, Nov.

skomûckati, am, vb. impf. = skomucati
1), C.; — Laute von sich geben wie die Ferflein, (skum-) Mur.; — miauen (skomujckati), Zora.

skomûk, m. ein Rachtgefpenft, C.

skomúkati, kam, čem, vb. impf. 1) fáluájzen, Št.-Cig., C.; — 2) munteín, Z.; od nje so začeli skomukati, da je samodruga, Dol.-Mik.

skomukniti, üknem, vb. pf. einen Laut von

fich geben, mudjen, Mik.

skonca, adv. — s konca, am Enbe, Z.; beim Eingange (z. B. ber Stadt), Cig.; — enblich, zum Beschlusse, Cig.; — prim. konec.

skončânje, n. 1) bie Bollenbung, Mur.; -

2) ber Beichlufe, C.

skončár, rja, m. = skonec vasi stanujoč vaščan, Gor.

skončátek, tka, m. ber Beschstel, C., SIN. skončáti, âm, vb. pf. beenbigen, sertig machen, Cig.; s. delo, Levst. (LjZv.); vsega ne bom mogel s., jvzhŠt.; — = opraviti, ausrichten: nič nismo skončali, jvzhŠt.; bestimmen, sestepen, C.; beschstelen, Z.

skončávanje, n. bas Brenbigen, bas Aus-

führen, ogr.-Valj. (Rad).

skončávati, am, vb. impf. ad skončati; polleenben, Mur.; — ausführen, ogr.-Valj.(Rad); pred licem tvojim se naj sodba moja skončava, ogr.-Valj.(Rad).

skónčen, čna, adj. am Ende befindlich; skončna hiša, daš Edhaus, Cig.; — prim. skonec. skončevanje, n. das Beendigen; das Finale

(in ber Mufit), Cig.

skončeváti, ûjem, vb. impf. ad skončati; be-

endigen, Z.; — austichten, jvzhŠt.
skônčki, adv. 1) nach dem Ende zu, Mur.;
— 2) aufrecht — po koncu, C.; (nam. vzk-).
skončníca, f. 1) doš Endbrett (z. B. an einer Kiste), Cig.;—skončník, Levst. (Beč.), Polj.;
s. pri zglavju, doš Kopsbrett (am Bette), Cig.;
— 2) skônčníca — vrbova piščalka. Polj.
skončník, m. doš Endbrett, Cig.; deščica, ki

vzadi panj zakriva, Dol.

skónec, adv. 1) am Ende, gegen Ende, Mur., C.; s. njive, C. s. steze, Npes.-Vraz; s. leta, am Jahresschluß, Z.; — s. 24ih ur je umrl (nach 24 Stunden), Goris.-Levst.(Rok.); — 2) = po koncu, ausrecht, C.; — (nam. vzkonec).

skonicje, n. eine Art Strauchholz, C. skonika, f. eine Art Strauchbaumchen, C.

skonjáti, âm, vb. pf. = prevariti; fibervortheilen (iz it. ingannare, betrügen), Goriška ok., Senoteče (Notr.)-Erj. (Torb.).

skontovátl, ûjem, vb. impf. (pf.) escomptieren, Cig. (T.).

1. skop, skopa, m. ber Geier, C.; - prim. 4. skopec.

2. skop, skopa, m. der Berfchnitt: žrebec je

od skopa poginil, Z.

skôp, skópa, adj. geizig; skop človek; sreča je besedi skopa, Jurč.; – larg; skopa mera; lnapp; skopo jim je hodilo, Krelj; ob svojih skopih močeh, mit jeinen bejdyransten Mitteln, Levst. (Pril.).

skôpa, f. zakrivljena sekira, s katero se ko-

panja dolbe, Hal.

skopac, m. eine zweizadige haue zum Abladen bes Dungers vom Dungerwagen, jezhSt.

skopár, rja, m. ber Knauser, Cig.

skoparîja, f. die Knaujerei.

skopariti, arim, vb. impf. fnaufern, geigen, fniden.

skopárski, adj. knaujerig, filzig, färglich. skópati, kópljem, -páti, pâm, »b. pf. 1) aufgraben, Jan., C.; s. zemljo, die Erbe aufreißen, Cig.; — 2) auf die Beine bringen: bolnika s., C.; s. se, sich emporarbeiten, Cig.; — (nam. vzk-).

skopčáti, am, vb. pf. toppeln, Cig., Jan.;

paaren: ptiči so se skopčali, Z. skopčev, adj. Schöpfen-, Cig., Jan.

skopčevina, f. bas Schöpfenfleifch, bas ham-

melfleifc, Cig., Jan., C.

1. skopvo, pca, m. 1) geschnittener Schasbod, ber Schops, Cig., Jan., C., DZ., Kras-M., Gor.; — 2) ber Castrat, ber Eunuch, Cig., Met., Mik.

2. skopsc, pca, m. der Geizige, der Geizhals. 3. skopsc, pca, m. eine eiserne Falle, das Schlageisen, Cig., Jan., C., Strek., Gor., ogr.-

Valj.(Rad).

4. skopec, pca, m. = skobec, Guts., Jarn., Frey. (F.); - povodni s., ber Hussischabler (pandion haliaetos), Frey. (F.).

skopica, f. bas Berichneibemeiser, Cig. skopicema, adv. gehäuft: zdajci je bil čoln skopicema poln, Jurč.; — prim. kopica.

skopičiti, ičim, vb. pf. aufhaufen, Z. skopin, m. der Anaufer, Cig., Jan.

skopiniti, inim, vb. impf. inausern, Cig. skopitar, rja, m. = rezar, ber Castrierer, ber

Belger, Cig., Kras-M.

skopíti, im, vb. pf. entmannen, verschneiden, castieteren, Mur., Cig., Jan., (skópiti) Piusna, Senoseče (Notr.)-Erj. (Torb.); skopljen, entmannt, Jap. (Sv. p.); na pol skopljen, halbverschnitten, Cig.

skopljenec, nca, m. ber Castrat, ber Eunuch, Mur., Cig., Jan., C.; skopljenci, kateri niso zaroda imeli, Škrinj.; konj s., ber Ballach,

Levst.(Nauk), DZ.

skopljeník, m. = skopljenec, Cig. skopljénje, n. die Castrierung, Cig.; — (pren.) besedno s., die Bustutzung der Wörter, Levst. (Zb. sp.).

Ciongle

skopneti, im, vb. pf. zerthauen, vergeben (vom Schnee): sneg je skopnel; — (pren.) od strahu s., bor Schreden bergeben, Z.

skopnévati, am, vb. impf. gu ichmelgen, gu

vergeben pflegen, nk. skopnica, f. eine Stelle, mo ber Schnee bereits geschmolzen ift, Jarn., Jan., C.

skopoma, adv. targlich, fnapp, Mur., C., Rib.-Mik., Met., Vrt.; s. živimo, Z.; tem ljudem žitek skopoma dajo poljski pridelki, Levst. (Nauk); skôpoma, M.

skoporit, ríta, adj. = skop; Privoščila skoporita Komaj bo ti sok neslan, Pres.

skoporitec, tca, m. = skopec, ber Rnauser,

Dict., Cig., C.

skoporititi, itim, vb. impf. fnaufern, targen, C. skoporîtnež, m. = skopec, ber Rnauset, Cig., M.

skoporîtnica, f. bie Anauferin, Cig., M. skoporitost, f. = skopost, C.

skoporok, roka. adj. maujerig, Zv.

skopost, f. ber Beig.

skopota, f = skopost, C

1. skopováti, újem, vb. impf. knaujern, kargen; s. s cim; s. z vinom, Levst. (Zb. sp.). 2. skopováti, újem, vb. impf. ad skopati, Z.

skopovît, adj. geizig, Jan., C.; - farglich, Cig.

skopfcati so, am se, vb. pf. burgeln, fturgen: po stopnicah s. se, C.

skoprneti, im, vb. pf. bor Berlangen vergeben, verschmachten: od žeje s.; skoprnel bo se, er wird sich noch zu Tode fummern,

skopuh, m. ber Beighale.

skopulja, f. bie Geizige, Cig., Jan., nk. skopun, m. = skopun, Cig.

skopušáriti, arim, vb. impf. = skop biti, Zv. skopustvo, n. bie Rnauferei, Jan. (H.).

skor, adv. = skoro, skoraj, Mur., Cig., Jan.; - (na skori = skoraj, ogr.-Mik.).

skóra, f. = skorja, Jan.

skoračič, m. ein tleiner, aufbraufenber Menich, Zilj .- Jarn. (Rok.); - ein muthwilliger Bube, Z.; — prim. skoračiti se.

skoráčiti se, ščim se, vb. pf. = rezkoračiti se, Z., M.

skoradnikar, ria, m. ein fabelbeiniger ober Obeiniger Dienich, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - prim, skoračiti se.

skóraj, adv. 1) balb; da bi le že skoraj prišel! - 2) skoraj, beinahe, fast; skoraj bi ga bil zadel; skoraj tako lep; skoraj da je mraz, fast könnte man sagen, es fei kalt, juzh.St.; "skoraj" še ni zajca ulovil, "komaj" ga je pa, Npreg.

skóranji, adj. = skorašnji. Jan.

skórašnji, adj. balbig, Jan., Zora.

skórček, čka, m. dem. 1. skorec: iz brezove skorje spleten košek, v katerega jagode nabirajo, Polj.

skorčevka, f. i) bas Beibchen bes Stares, Jan.: - prim. 2. skorec.

1. skorec, rca, m ber Erbbeerlöcher, Gor.-Cig. 2. skórec, rca, m. = škorec, škvorec, Mur.

skoren, rna, adj. ichnell, eifrig, fleißig, C.; — hihig, streng, schlimm, C.; skoeni ljudje, hitige, ichlimme Leute, Npes .- Vrag.; Abermilthig, Fr.-C.; tropig, boshaft, C.;—skorna zima, ftrenger Binter, C.; - tudi: skuren, C.).

skoreninoma, adv. fammt ber Burgel, ra-

bical, Cig. skórešnji, adj. balbig, C.

skóri, adv. = skoraj, Cig.

skórič, m. = 1. skorec, iz lubja ali skorje spletena posodica, v katero smolo, jagode j. dr. bero, Notr., Gor., Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.).

skóriček, čka, m. dem. skorič, Polj.

skoris, m. ber Speierling (sorbus domestica), Mik.; — prim. oskoris, oskorus.

skorja, f. bie raube Rinbe, bie Rrufte; hrastova s.; dati komu skorjo kruha; - vinska s., ber Beinftein, Cig.; -sladka s., bie Bimmtrinde, Dict., Cig., Kr.; - tudi: skorja, Dol.

skorjáča, f. 1) = skorja: pastirji iz hojkovih skorjač dede izdelavajo, Raič (Glas.); -2) = telva, bie Schildfrote, Guts.-Cig., Jan., Frey. (F.).

skorjast, adj. raubrindig, fruftenartig, fruftig, Cig., Jan., Cig.(T.); zmrzli, skorjasti sneg, Jurč.

skorját, áta, adj. == skorjav, Cig., Jan.

skorjav, adj. ranhrindig, frustig, Cig., Jan.; skorjavo deblo, Jurč.

skórjavec, vca, m. birsasti s., bje weinsteinartigeRruftenflechte (lecanora tartarea), zemljepisni s., die Bandfartenflechte (lecidea geographica), Tus.(R.).

skorjevina, f. bas Kruftengebilde, C.

skorjevit, adj. = skorjav, C.

skorjica, f. dem. skorja; bas Arlistchen, ein Studden rauber Rinbe; s. kruha; - sladka s., die Zimmtrinde, Cig. akorjičnik, m. der Zimmtbaum, Z.

skorlup, m. der Milchrahm, Cig ;- die Krufte, die fich an ber Oberfläche ber geaderten Damnierbe nach einem Regen burch Austrodnen bildet, Cig., Ip.; - ber Beinftein, C.; - prim. skrlup, škrlup, skralup, skralub.

skorlupa, f. die Gierichale, Jarn., Mik.

skornat, adj. rinbig, ogr.-C.

skôrnica, f. = škorenj, Jan.; pl. skornice, bie Stiefel, Reg.-Baud.

skornja, f. ber Stiefel, Cig. (T.); - prim. škorenj.

skornjak, m. = škornjak, bie Gabelweihe. Levst. (Nauk).

skóro, adv. = skoraj, Mur., Jan., Levst. (Sl. Spr.), Ben.-Ki., nk.

skorocelj, m. bie Schafgarbe (achilles millefolium), St. Andrez (St.)-Erj. (Torb.), vzh-St.-C.

skorpijon, m. ber europäische Scorpion (scorpio europaeus), Erj. (Ž.).

skoriš, m. = skoriš, oskoriš, Jan., Strek., jvzŠt.

skoruš, m. = oskoruš, skoriš, C.

Goodic

skosati, am, vb. pf. in Stude ichneiben, ger-

haden, Z., jvzhSt.

skositi, (m. vb. pf. == zdrobiti: skošeno žito, geschrotenes Getreibe, Vrtov. (Km. k.); posušena, a še ne žgana opeka, od dežja pokvarjena, se skosi in znova podela, Ip.-Erj. (Torb.); — zerfüdeln, GBrda.
skosmáti, am, vb. pf. zu Floden ichjagen,

skosmati, üm, vb. pf. zu Hloden igligen, floden, Cig., Jan.; skosman, straubicht, C. skostenstil, im, vb. pf. verknöchern, Mur., Cig. skoščenstil, im, vb. pf. verknöchern, Cig., Jan. skošenina, f. zerhadter Sped, GBrda.

skot, skota, m. 1) baš Junge, Z.; prve skote v vodo vreči, vzhŠt.; — 2) baš Gezūcht, Z.; — 3) = živina, Valj.(Rad); (tudi: hs.). skotaliti, im, vb. pf. herabrollen, Jan.

1. skotáti, 2m, vb. pf. herabwälzen, Jan. 2. skotáti, 2m, vb. pf. zusammenwälzen, Cig.

skotina, f. ber Unrath von Thieren, C. skotiti, im, vb. pf. Junge werfen, ogr. - M., Vrt.; ako bi konja mačka skotila, bi podkovan za poč šel == feine Taube hedt einen Sperber, V.-Cig.

skotnik, m. bas Beinheil (symphytum), Trst.

(Let.).

1. skótniti, skôtnem, vb. pf. = skotiti, Mur., C., Mik.; s. se, geworfen werben, Mur.

 skótniti, skötnem, vb. pf. herabwälzen, Jan.
 skótniti, skötnem, vb. pf. = zavaliti, hinwälzen, C., Glas.; (nam. vzk-).

skovánka, f. = skovana beseda, ber Reolo-

gismus, Cig., nk.

skováti, kújem, vb. pf. burch Schmieben zuftande bringen, schmieben, Cig.; verigo s.;

— prägen: denar s., ein Geldstüd prägen,
Cig.; — novo besedo s., ein neues Wort
bitben, nk.; — s. kaj, elwas geheim abmachen,
Cig.

skovik, m. 1) das Eulengeschrei, M.; - 2) eine Art Neine Eule, C.; der Raus, die Habichtseule (surnis), Frey. (F.), Cig., Jan.

skovikati, kam, čem, vb. impf. schreien (v. ber Eule): sova skoviče.

skovíkniti, îknem, vb. pf. einen Laut, wie das Geschrei der Eule, von sich geben, Z., SlN. skovincati, am, vb. impf. winseln, C.

skovindrati, am, vb. impf. ichreien wie junge, hungrige Schweinchen, Z.

skovir, ria, m. das Raugthen, Jan., Zora-C.;

- bie Rachteule, Erj. (Torb.), Gor. skovalati, lam, ljem, vb. impf. heulen: pes

skovulje, Ip.-Erj. (Torb).

skôz, skôzi, l. adv. 1) hindurch: s. teči, hindurchs hindurchsen; s. biti, hugrunde gegangen sein, alled versoren haben, C.; s. in s., butch und burch, durchgehende; s. in s. prehoditi, premeriti kaj; s. in s. premočiti si obleko; — 2) immer, M., C., Npes.-Vraz, Polj.; s. in s., fort und fort, immerdar, Cig., Jan.; s. bolj, immer mehr, Sol.; skozi je raztresal, Levst. (M.); — II. skòz, skòzi, praep. c. acc. 1) durch (v krajnem pomenu); skoz mesto jezditi; nit igli skozi uho prepeljati; skoz okno gledati; — 2) burch (v časnem pomenu); s. tri leta,

brei Jahre hindurch; — 3) (po vzgledu nem. burch znači sredstvo: skozi Kristusa je človeštvo odrešeno; — skozi Bog, Alas.; za skozi Bog, um Gottes willen! Notr., Prim., Npes.-Schein.; po it. per Dio! in slov. za Boga!).

skôzen, zna, adj. i) Durchgangs: skozno blago, C.; — 2) durchfichtig, Cig., C.; skozno vino, Vrtov. (Vin., Km. k.);—3) wach, aufmertfam,

ogr -C.

skozinősen, sna, adj. nofol, Jan.

skozniti, im, vb. impf. wachen, ogr.-C. skozniv, iva. adj. wachsam, sorgsältig, C. skoznovänje, n. das Wachen, ogr.-C., kajk.-

Valj. (Rad).

skoznovátl, fijem, vb. impf. wachen, ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad); — s. na kaj, auf etwas achten, ogr.-C.

skôžnja, f. bas Loch, C., Vrt., Levst. (Rok.);
— prim. skvožnja.

skôžnjast, adj. (öcherig, Vrt.

skracenjo, n. bie Rurgung, Jan. (H.).

skráda, f. bie gemeine Quede (triticum repens). Cerovo (GBrda), Petovlje-Erj. (Torb.);
— bet Geißilee (cytisus sagittalis), Josch.
skradnjáča, f. = skrajnjača, daš Schwart-

brett, C., Mik.

skrādnji, adj. == skrajnji, C., ogr.-Mik., Bl-Kr., jvχh.ξt.: skradnja zemlja, C.; skradnjo uro zvoni, eš lāutet bie βūgenglođe, BlKr. skrājda, f. ber Ginţter (genista sagittalis), Fr.-C.: — prim. skrada.

C.; — prim. skrada. skrajvo, jca, m. 1) bas Schwartbrett, C.; — 2) ber Stockjahn (beim Rindvieh), C.

skrajema, adv. 1) an ben Seiten, am Rande, C.; s. skledo obrisati, Mur.;—von ber Seite, auf indirectem Bege: s. poizvedeti kaj, Svet. (Rok.); — 2) anfangs, Bes.; (prim. skraja — s kraja, anfangs, C.).

skrájen, jna, adj. skrájni, ber dußerste, ber leste; — skrajno uro zvoniti, bie Zügenglode läuten, BIKr.

skrājnica, f. == vitra, prva pod lubjem odcepljena, Rib.

skrājnik, m. 1) bas Schwartbrett, C.; — 2) ber Bol (phys.), Cig. (T.); enega skrajnika, unipolar, Cig. (T.).

skrajnjáča, f. ber Seitenlaben, bas Schwartbrett. C.

skrajnják, m. 1) — skrajnjača, C.;—2) skrájnjak, ber Edzahn (skranjek), Jan.

skrājnji, adj. ber auģerste, ber sețte, C.; skrajnji čas je uže, da greš, Vas Krn - Erj. (Torb.).

skrájnost, f. bas Extrem, Cig., nk.

skrajsaj, m. bas Abfürzungszeichen, Cig. skrajsati, am, vb. pf. fürzer machen, abfürzen;

s. se, fürzer werben.

skrajšāva, f. die Kürzung, Jan. skrājšek, ška, m. das Abgefürzie, die Abfürzung, Jan., C., Zora; das Compendium, Navr. (Kop. sp.).

skrajševānje, n. bas Abfürzen.

skrajševáti, ûjem, vb. impf. ad skrajšati; Abfürzungen vornehmen, fürzen.

Cierciale

skrak, m. ber Hinterlauf, Jan .: skraki, lange

Beine, Cig.; - prim. 1. krak.

skralub, m. 1) bie bide Milchaut, Dict., C., Gor.-Mik.; — 2) ona skorja, ki se po dežju naredi na zemlji, Lašče-Erj. (Torb); pogl. skorlup.

skralup, m. die Rinde, die Rrufte, Cig. (T.), C.; — pogl. skorlup.

skrámola, f. ein hohler Baum, Cig., C.; - prim. škrambol, žlambor.

skrânj, î, f. 1) bas Rinn, ber Riefer, Jan., C., Gornja Soška dol. - Erj (Torb.), Bolc-C.; - 2) stena ali skala, pod katero bije voda, Koborid - Erj.(Torb.); -3) = rob, bie Kante, Kras-Erj. (Torb.); -4) pl. skranjî, oni del pri vozu, v katerega je vloženo oje, Podkrnci-Erj. (Torb.).

skránja, f. bas Rinn, ber Rinnbaden, ber Riefer, Guts.-Cig., Mur., Cig., Jan., Solkan-

Erj. (Torb.), GBrda. skranjáča, f. bie Rinnlade, Z.

skranje, n. bie Schlafe, Hrusica (Ist.) - Erj. (Torb.); (skrenje, bas Rinn, Meg.).

skranji, ey, m. pl. die Rinnlade, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

skranjíca, f. bas Schlafbein, Cig., Jan., C. skranjišče, n. ber Kinnboden, Guts., Mur., Cig., Jan.

skrapa, f. bie Rrufte, C.; die gefrorene Schnee-bede, die Schneefrufte, Mur., Cig., Jan.; — bie harte Erdfrufte, C.; — prim. skorlup.

skrapast, adj. harich, rouh bom Froft, Mur .-

skrásti, krádem, vb. pf. in Menge gufammenfteblen. C.

skrástiti se, im se, vb. pf. verharichen (o rani), C.

skratica, f. = kratica, die Abfürgung, h. t.-Cig. skratiti, im, vb. pf. verfürzen, Cig., (gramm.) Cig. (T.), M.; skračeno ime, LjZv.; - ichmålern, C.; s. komu kaj, C.; dohod s., Levst. (Zb. sp.).

skrátka, adv. = s kratka, furjum, nk.

skråtkoma, adv. furg, C.

skib, i, f. bie Gorge; veliko skrbi imeti; skrbi me tarcjo, die Gorgen qualen mich; v skrbeh biti, von Beforgnis erfüllt fein; brez skrbi ziveti, ein forgenlofes Leben führen; brez skrbi lahko peljaš črez most, ne bo se podrl; (brez skfbi); — s. me je česa, za kaj, ich fummere mich um etwas; ne bodi te skrb za to! sei beshalb unbejorgt! skrb me je za njega! (iron.) was fümmert er mich! župana bodi skrb zapovedi, Levst. (Nauk); pravice vas bodi skrb! Ravn.; to bo moja skrb, bafür werbe ich forgen; v skrbi (si) biti desa, in Sorgen fein, beforgt fein beguglich einer Sache: Dezele miris druge vse, Al' v skrbi nisi sam svoje, Npes. - K.; v skrbi smo si draginje, wir beforgen eine Theuerung, Trub.; Jezusu je v skrbi nedolžnost zaroda, Ravn.; po skrbi mi hodi, es fummert mich, C.: - ber Eifer, bas Beftreben; s. za prihodnost, za večno življenje; s, imeti za kaj, fich etwas angelegen fein laf-

sen, auf etwas achtgeben; s. imeti za bolnika; - bie Obforge, die Fürforge; delo imam jaz na skrbi, bie Arbeit ift meiner Dbjorge anvertraut; na s. priti komu, jemandem gur Laft fallen, Cig.; Jaz bom pod skrb te vzel, Greg.

skfben, bna, adj. forgfältig; skrbno pregledovanje računov; - jorgenvoll: skrbnega obraza, LjZv.; - skrbno je, es ift gu befürchten, Krelj; — eifrig, beforgt; skrben oce biti svojim otrokom; s. gospodar; s. za kako reč; s. svojega dela, Met.; - mirticaftlich, C.; - tudi: skrban, bnà.

skrbeti, im, vb. impf. 1) forgen, beforgt fein; s. za koga, za kako reč; za otroke, za gospodarstvo a.; skrbi, da o pravem času prideš; gospodinja skrbi, da dobivamo vsak dan jesti; - 2) Gorgen machen; neka rec me skrbi; to me ne skrbi; otroci me skrbijo; skrbi me, kaj bo, če ne pride; ljudi je skrbelo, ker se je sovražnik bližal, bie Annaberung bes Feinbes bennruhigte bie Ginmohner, Cig.; to tebe prav nič ne skrbi, das geht bich gar nichts an; - s se za kaj, jorgen, sich fummern, ogr.- Valj. (Rad), C.; s. se ob kom, Krelj, vzhSt.-Vest.

skrbežljiv, íva, adj. - skrbljiv, C.

skrbinka, f. eine Urt Bergbiftel (bient als Witter für Schweine), C.

skrbljenje, n. baš Gorgen, kajk.-Valj. (Rad). skrbijiv, iva, adj. beforgt, befliffen, Cig., Jan.; jorgfaltig, Mur., Cig., Jan.; skrbljivo pa-ziti na kaj, ogr.-C.

skrbljivost, f. bie Beforgtheit, die Sorgfalt, Mur., Cig., Jan., ogr.- Valj. (Rad); božja s., bie Borfehung Gottes, C.

akrbnica, f. Die Beforgerin, Die Schaffnerin, Rog.-Valj.(Rad), Zora.

skrbnik, m. berjenige, bem bie Objorge über jemanben o. etwas anvertraut ift: ber Pfleger, ber Curator, Dict., Mur., Cig., Jan., DZ.; kurator, akademije skrbnik, Navr. (Let.); potrebovalo je vinstvo nebeškega skrbnika in varuha, LjZv.; - = varuh, ber Bormund, Jan., V.-Cig.

skrbnistvo, n. bie Pflegicaft, Jan. (H.); bas Amt bes Curators, nk.

skrbnost, f. bie Sorgfalt, die Beforgtheit. skrbstven, stvene, adj. die Pflegichaft betreffend, Curatel., Cig., Jan., DZ.; skrbstveno sodišče, das Curatelgericht, DZ.; skrbstveno oblastvo, die Bflegichaftsbehörbe, DZkr.

skibstvo, n. die Bilegichaft, die Curatel, Cig.,

Jan., DZ.

skroba, f. die Busammengiehung; - ber Schrumpf, Cig.

1. skrček, čka, m. eine frampfhafte Ausammen. giehung, Mur.

2. skreek, cka, m. = hreek, ber Samfter, Cig.; - prim. skriček; češ. skřček.

skrconec, nca, m. ber Geighals, ber Filg, Cig. skrčeváti, üjem, vb. impf. ad skrčiti; zufammenziehen; s. se, sich zusammenzichen: srce se neprenehoma razteguje in skrčuje, Vrtov. (Km. k.).

skröften, tve, f. die Busammenzichung, die Rusammenschumpfung, Jan., M.

skréiti, kréim, vb. pf. zusammenziehen, conftringieren; — v les so ga skréili, man hat ihn in ben Bod gespannt, Mur.; — skréen, contract, Cig.; einschrumpsen machen; s. se, sich zusammenziehen, zusammenschrumpsen; volnate nogavice se rade v perilu skréijo, Cig.; — sleiner, fürzer machen: abfürzen, beschränsen; — reducieren (math.): istoimenske izraze s., Cel.(Ar.); s. se, sleiner werden, sich vermindern; dohodki so se mi skréili; — skréen biti, knauserig sein, Cig.

skreljiv, iva, adj. leicht gufammenfcumpfenb,

skréljívost, f. das Bermögen fich zusammens zuziehen, das Contractionsvermögen, Cig. (T.); s. mišec, Cig. (T.).

skrd, f. = oakrd, C.

skrdéliti se, êlim se, vb. pf. sich zusammenrotten, C., Z.

rotten, C., Z. skrécati, am, vb. impf. = skrekati, C.

skręčnik, m. ber Günfel (ajuga), Cig., Jan., Tus. (B.), Medv. (Rok.).

skrêg, m. die Entzweiung (burch Bank), Cigskrêgati se, am se, vb. pf. sich zerzanken, sich zerwersen; s. se s kom; s pametjo se je skregal, er handelt nicht mehr vernunstgemäß; s kruhom se s., vor Wohlergehen muthwillig werden, Z.

skregávati se, am se, vb. impf. = kregati se (greinen), Hal.-C.

skrėk, skrėka, m. ber Frojojius, Jan., Gor.-Mik.; Žaba pravi: vek vek vek, Primi jo za zadnji skrek! Valj.(Rad); — prim. skrak. skręka, f. bie padje, Valj.(Rad).

skrekati, kam, dem, vb. impf. feuchen, huften (3. B. wie ein alter Mann), Z.; freifchen (wie

ein Rranter), C.

skremžiti, im, vb. pf. verzerren, verziehen; s. obraz; s. čelo, C.; s. se, = s. obraz; — skremžen, mit einem (zum Beinen) verzogenen Gesichte, Gor.

skreniti, krenem, vb. pf. eine Schwenlung machen, C.

skreniti se, nem se, vb. pf. starr werben, BlKr.

skrénja, f. der Kinnbaden, KrGora - DSv.;
— pogl. skranj.

skrênje, n. das Schlasbein, Notr., V.-Cig.; — bas Rinn, Meg.-Mik.; — pogl. skranje.

skrepeláti, âm, vb. pf. = s krepelom sklatiti, mit einem Prügel herabschlagen, Notr., Gor.

skrepeleti, im, vb. pf. eig. verfliegen: ju Afche werben, Z.; ogenj skrepeli, C.

skreponéti, im, vb. impf. start werben, gefrieren: vse skrepeni od mraza, Lašče - Levst. (Lj-Zv.); s. od zime, Vrt.

skrepeniti, finem, vb. pf. erstarren, Dict.; o živini: verteden, BiKr.

1. skrésati, kréšem, vb. pf. (Zweige) abhauen, Mik. (Et.).

skrésati, kréšem, vb. pf. abjájleifen; črevlje
 Cig.; — prim. izkresati.

3. skrésati, kréšem, vb. pf. 1) ogenj s., Seuer idiagen, Cig.; — 2) s. se, preprosto za: ozdraveti, M., Z., Ig (Dol.); — (nam. vzk-). skréta, f. neko jabolko, Volče pri Tolminu-Erj. (Torb.).

skretati, am, vb. impf. ad skreniti; biegen, Mik. skrevljati, am, vb. pf. verfrümmen; skrevljan,

verfrummt, Dict.

skrevsáti, âm, vb. pf. abiteten: črevlje s., M. skfgar, rja, m. polži skrgarji, bie Kiemens (chneden, Cig. (T.).

skiganje, n. bos Gegirp, Jan. (H.).

skržati, gam, žem, vb. impf. zirpen: skržak skrže, C.

skige, f. pl. = skrge, die Kiemen (branchiae), Cig. (T.).

skrgonôžec, žca, m. skrgonožci, Riemenfüßer (zool.), Cig. (T.).

skrgutati, am, vb. impf. = skrgutati, inarren, C. skrha, f. die Scharte: (fig.) skrho napraviti, eine Sache verberben, Svet. (Rok.).

skrhanina, f. die Scharte (an einer Schneibe), Cig.

skfhanost, f. bie Schartigfeit, Cig.

skfhati, am, vb. pf. ichartig machen; noz, sekiro s.; skrhan noz, ein schartiges Messer;
pero s.; die Feder abnüßen, Cig.; — verberben; ceno, račun, veselje komu s., Cig.;
srečo komu skrhati, sreča se mu je skrhala,
Cig.; — besedo s., das Wort brechen, ZgD.;
— s. se, von einem Vorhaben abstehen, Z.
skfhavec, vca, m. der Krüppel, Mariborska

ok.-Kres.

skrhetáti, âm, vb. pf. = skrheti, Ahac.-M.

skrhljáti, am, vb. pf. = v krhlje razrezati, Z.;

— zerbrödeln, Jan., C.

skkhniti, kkinnem, vb. pf. schartig machen, M., C.; — verleten, Jarn.-M., C.; — s. vesedo, das Bort brechen, C.; — s. se, alt, schwach werden, C.; — s. se, von einer Arbeit oder einem Bersprechen abstehen, C.

1. skricati, im, vb. pf. burch Schreien verfam-

meln.

 skríčati, ím, vb. pf. == zakričati, aufidireien: Kaj si tak milo skričala? Npes.-Vraz; (nam. vzk-).

skrîček, čka, m. = hrček, ber Hamster, Cig., Jan., Zv.

skričič, m. = taščica, daš Nothřehlchen, C. skríka, f. der Blaufalle (falco aesalon), Z.; ("škrika", Frey./F.]).

skrikniti, krîknem, vb. pf. = zakričati, Z., Zora; veselo si s., Danj. (Posv. p.); (nam.

skrit, skrili, f. 1) bet Schiefer, die Schieferplatte, V.-Cig., Jan., Levst. (Pril.); — 2)
die Steinplatte, Levst. (Cest.), Rez.-Baud.;
— 3) die obere Ofenplatte, die Ofendede, Z.;
na skrili (= na peči) ležati, Kr.; — 4) ledena s., die Eisscholle, Cig., Jan.

skrila, f. bie Steinplatte, Z.; - ber Quaber-

oftein, C.; - pogl. skril 2).

skrîlar, rja, m. ber Schieferhauer, Cig. skrîlast, adj. schiefericht, Cig.; — schieferig, C., Z. skrilav, adj. ichieferig, Schiefer-, Cig.(T.); s. sestav, zlog, ichieferige Structur, skrilavo gorovje, bas Schiefergebirge, Cig. (T.). skrilavec, vca, m. ber Thonichiefer, Erj. (Min.).

skrilavost, f. bie Schieferung, Cig. (T.). skritcica, f. dem. skril; eine fleine Schieferplatte: eine tleine Blatte, (akr-) Dict.

skriliti se, im se, vo. impf. fich ichiefern, Cig.

skriljevec, vca, m., Cig. (T.), pogl. skrilavec. skrîtnat, adj. schieferig, Cig., Jan. skrîtovje, n. schieferiges Gestein, Savinska dol.

skrinja, f. bie Trube, bie Lade, Cig., Jan., Dalm., Jsvkr.-Valj. (Rad), Burg., nk.; prim. stvn. scrini, Schrein, Mik. (Et.).

skripec, pca, m. 1) das Belent, Podkrnci-Eri. (Torb.); - bas Glieb, Ben.-C.; - 2) ber Rloben in der Rolle (mech.), Cig. (T.); - ber Flaschengug, Lasce-Erj. (Torb.); - v skripceh biti, in Berlegenheit fein, dekleta so vsa na skripceh = vse žive in po koncu so, Erj. (Torb.); - prim. škripec.

skripèt, péta, m. das Geinirích, C.

skrispati, am, vb. pf. narbig machen: skri-spano usnje, bas Rarbenleber, Cig.

skriti, krijem, vb. pf. versteden, verbergen; s. se, sich versteden, sich verbergen; kosuta se je lovcem (vor ben Jägern) skrila, Met.; v zatišju severju in burji skrit, Levst. (Beč.); s. se v goščavo, v gozd, in bas Diđicht, in ben Bald sich begeben, um sich dort gu verfteden; - skrit, berichloffen, gurudhaltenb, Cig.(T.).

skritje, n. bie Berbergung, Cig.

skritost, f. bie Berborgenheit; - bie Berichloffenheit, bie Burudhaltung, Cig.

skriv, adv. = skrivši, Svet. (Rok.).

skriváč, m. ber hehler, Jan., C., SIN.-C.; — skrivača igrati, eine Art Berstedspiel, Valj. (Rad), Vrt.; igrali smo se biriče, lovače in skrivače, LjZv.

skrivaj, adv. (iz part. skrivaje); heimlich, heimlicher Beise; s. storiti, povedati kaj.

skrivajčič, m. - pankrt, Dict. akrivák. m. ber Schlupfwintel, C.

skrivalica, f. bas Berftedipiel, Cig.; skrivalico igrati, Cig., Jan.

skrivalisce, n. bas Berfted, ber Schlupfwintel, Mur., Cig., Jan., Trav.-Valj. (Rad), nk.; tudi: skrivalíšče.

skrivaljkati se, am se, vb. impf. Berfteden spielen, Mur.

skrivaljkinja, f. bie sich im Spiel verbirgt, Mur., Danj.-Mik.

skriválo, n. = skrivališče, Mur.

skrivanje, n. bas Berfteden; bas Berheimlichen; die Geheimthuerei.

skrivati, am, vb. impf. ad skriti; versteden; verheimlichen; ukradeno blago s.; tatove s., Diebe hegen, Cig.; bolezen, svojo nevoljo s.; s. sc, sich versteden, sich verbergen; s. se za koga, fich hinter jemandem versteden, Cig.; verhehlen; pred kom (komu) kaj s.; nič ne skrivam, ich mache tein Behl baraus; - skrivaje, heimlicher, verftohlener Beife, Cig., Boh.,

Dalm.; oni so skrivaje mrežo postavili, Trub.; nikar po noči ni skrivaje, temveč očito, Trub.; mislil je njo skrivaje zapustiti, Schonl.

skrivatva, f. bie Berheimlichung, C. skrivav, adv. = skrivaj, skrivši, Dict.

skrivāvčica, f. — kokoš, ki se skriva, kadar nese, Dol.

skrivavec, vca, m. ber Sehler, Mur., Cig , Jan. skrivavka, f. bie Sehlerin, Mur., Cig., Jan. skrivce, adv. heimlich, verftedter Beife, C.,

skrivēčki, *adv.* — skrivaj, *Prip.-Mik.*

skriven, vna, adj. geheim; s. shod; skrivne želje; na skrivnem, im Berborgenen; na skrivnem se shajati, Cig.; - Beheim : skrivni svetnik (svetovavec), ber Geheimrath, nk. skrivenčiti: s. se, vb. pf. = skrivenčiti: s. se,

(o lesu) verfrüppeln, Cig., Sol. skrivenčiti, encim, vb. pf. verfrummen, M.,

Bes.

skrivičiti, feim, vb. pf. Unrecht thun: skrivičeno popraviti, C.

skrivina, f. die Berfrümmung, die Lahmheit, C. skrivinast, adj. lohm, C.

skrivišče, n. = skrivališče, C., Erj. (Izb. sp.). skriviti, im, vb. pf. trumm biegen, frummen, verfrummen, verbiegen; skrivljena ploskev, eine gefrümmte Flache, Znid.; 8. sc, frumm werden; - s. obraz, bas Gesicht verziehen, Cig.

skrivtjenje, n. bie Biegung, DZ.; - bie Ber-

frümmung, Cig.
skrivnjava, f. die Heimlichteit, C.; — das Geheimnis, Mur., Jan., Ravn.-Valj.(Rad).
skrivnoba, f. == skrivnost, C.

skrivnopisje, n. die Geheimschrift, die Arnptographie, Cig.

skrivnoploden, dna, adj. troptogamijch (bot.), Cig., Jan.

skrivnoplodnica, f. bas Arhptogam, Cig. skrivnoplodstvo, n. bie Rrnptogamie, Cig.

skrivnost, f. die Berborgenheit, Cig.; die Heimlichkeit, Jan.; — das Geheimnis; skrivnosti razodeti.

skrivnosten, stna, adj. geheimnisvoll, Mur., Cig., Jan., nk.; skrivnostni uk, die Phiterien, Jan.

skrivnostnož, m. der Gebeimnisframer, Cig.,

skrivnostnica, f. bie Geheimnisträmerin, Z. skrivnostnik, m. ber Muftifer, Cig.

skrivoma, adv. beimlich, im Berborgenen, Mur., Cig., vzhSt.

skrīvšen, šna, adj. = skriven, Mur., Jan., C. skrīvši, adv. (part. praet. I.) heimlich, gebeimer Beije.

skrîvšnost, f. die Heimlichkeit, Mur., Jan. skrižat, f. die Tabelle, h. t.-Cig. (T.), DZ.; slovnica no skrižali, eine Grammatik in Tabellen, Navr. (Kop. sp.); - stsl.

skrižālka, f. = skrižal, Žnid.

skrížati, am, vb. pf. s. vole v jarmu = skrižema jih pripreči (vertaujchen), C. skrižema, adv. treuzweise, Mur., C., Mik.; s.

se bliska, Danj. (Posv. p.).

skrížen, žna, adj. kar je skrižema: skrîžni oblok, ber Rreugbogen, Jan,

skrižka, f. = križka, bas Fenfterfreug, ogr .-Valj. (Rad).

skrîžnica, f. die Tabelle, Vrt.

skika, f. bas Bitterfraut (picris hieracioides), Skrilje pod Čavnom-Erj. (Torb.).

skîkljič, m. = škrat, (skikljić) Podkrnci-Erj. (Torb.).

skekljiv, iva, adj. geizig, knauferisch, Z.; prim. skrljiv.

skikniti, kiknem, vb. pf. zusammenschrumpfen, Erj. (Torb.); - erharten, Cig.; gerinnen, C.; s. se: jajce, mast, voda se skrkne, BlKr.; – prim. 2. krčiti.

skrknjonina, f. bas Gerinfel, Cig. (T.).

skrkôt, óta, m. = usehlo stebelce, uvela zel (tudi : skrkot, f.), Spodnja Idrija - Erj.

sket, li, f. = skril, 1) bie Schieferplatte, bie Steinplatte, Cig., Goriska ok., Kras - Erj. (Torb.); hribina se kolje v skrli, Erj. (Min.); - 2) bie Eisscholle, C.; skrl za skrljo poka in se drevi po reki, Vrt.

skria, f. = skrila, bie Schieferplatte, GBrda;

die Steinplatte, Strek.

skelar, ria, m. ber Schieferbeder, Gor.

skrlat, m. = škrlat, ber Burpur, Cig.; rdec kakor s., cochenillroth, Erj. (Min.).

skrlaten, tna, adj. = škrlaten, Burpur-, Cig. skrlavka, f. = skrilavec, Polj.; - prim. skrl. skrlica, f. die Steinplatte, Erj. (Izb. sp.); prim. skrl, skril.

skrljáti, am, vb. impf. fnaufern, fniden, Mur .-Cig., Jan.

akfljec, ijca, m. = skrljič, bie Lerche, (skrlec) Z.

skrljica, f. = skrljič, Jan.

skrljič, iča, m. die Feldlerche (alauda arvensis), (skřijič) Hrušica (Ist.)-Erj. (Torb.).

skrljiv, iva, adj. Iniderijch, Inauferig, Mur .-Cig., Jan.

skrtfivec, vca, m. ber Anider, ber Anaufer, Mur.-Cig., Jan.

skrljívost, f. die Filzigkeit, die Kargheit, Mur., Cig.

skflo, n. = skril, skrl, Cig., C., Mik.

skrlub, m. ber Dildrahm, C., Strek.; - bie Rrufte, Polj.; die Schneetrufte, C.; - pogl. skorlup.

akrlûp, m. = smetana, Cig., Kras, Ist.-Erj. (Torb.); — die Krufte, die sich an der Oberflache ber Dammerbe burch bas Mustrodnen nach einem Regen bilbet, Cig., Podkrnci-Erj. (Torb.); - bie Schmuttrufte: svinjam se dela skrlup po koži, Gor.; - ber Schorf, Jan.(H.); — pogl. skorlup. skrlûpast, adj. harld), Cig.

skrlupiti se, upim se, vb. impf. fich mit einer Rrufte bededen, Z.

skrlūpnik, m. skrlupniki = polipi z notranjim čvrstim jedrom, bie Rinbenforallen, Cig. (T.), Erj.(Z.).

skimiti, im, vb. pf. auffüttern, Jan. (H.); (nam. vzk-).

skin, m. bas Berberbnis, M.

skin, skina, adj. 1) verborben: skino jajce, Cig., M., KrGora; - 2) scharf, Z.; skrna

voda, Z.; - streng, schlimm, C. skinast, adj. farg, Z.; s. skopuh, Cig.

skrnava, f. = nesnaga, bos Ungeziefer, C. skraina, f. 1) bie Unreinigfeit, ber Schmut, ber Buft, Cig.; - 2) ber Anftedungeftoff, Cig.; - 3) bie Gelentfrantheit, die Gicht, Mur., Cig., Jan., C., Bes., ZgD., Soča-Erj. (Torb.), Gor.; - bas Rhenma, Jan., SIN., Soča-Erj. (Torb.); s. ljudi trpinči, Cv.

skrninast, adj. gichtisch, rheumatisch. Mur.,

skeniti, im, vb. impf. ichmugen, verunreinigen, C., Z.; pogl. skruniti, skvrniti.

skiniti, skinem, vb. pf. = škrtniti, Z.; eno skrniti, ein Wort fprechen, Z.

skrujak, m. 1) ein beim Bruten verborbenes Ei, Cig., C., KrGora; — 2) = skrnina 3), ber Gichtichmerz, ber Rheumatismus, Jan. skrnjava, f. = skrnava, C.

skrnjávčití, avčim, vb. impf. = skremžití: usta

s., C skrnjavica, f. = skrnina 3), die Gicht, Jan. skrnoba, f. 1) ber Schmut, ber Unflat, Dict., Cig., C.; — 2) ber Anftedungsftoff, bas Miasma, Cig., Jan.; - Die Faulnis, bas Berberbnis, M.; - 3) ber Grimm, Die Buth. Z., Burg (Rok.); ber Jahjorn, Svet. (Rok.); – psovka jezavemu človeku, KrGora; -4) bie Strenge, C.; bie Morofitat, Z.; - bie Seimtude, V.-Cig.; — 5) coll. = divja zverine, zap.Št.

skrnóben, bna, adj. 1) unflätig, Cig.; - 2) zornmuthig, grimmig, Burg. (Rok.), Svet. (Rok.); skrnobno se maščevati, Nov.; njegovo oko ni še tako skrnobno, vedno je še krotko, Glas.; - 3) heimtüdifch, V.-Cig.; skrnobna žival, C.

skrnôbnež, m. ber Grimmige, Burg. (Rok.). skrnobnost, f. bie gornmuthigfeit, Burg. (Rok.). skrôb, m. 1) sok od koruzne moke, C., Sovinjak (Ist.) - Erj. (Torb.); - 2) (po drugih slov. jez) bas Stärfemehl, bie Stärfe, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., nk.

skrobar, rja, m. ber Stärtemacher, ber Stärtehändler, Cig., Jan.

skrobarica, f. bie Starfemacherin, Cig. skrobarnica, f. bie Startefabrit, Jan., DZ. skrobarstvo, n. die Stärfefabrifation, Cig. skrôben, bna, adj. Starte: skrobni cuker, ber Stärlezuder, Cig. (T.).

skrobilo, n. die Startemaichine, Cig. (T.). skrobiti, im, vb. impf. ftarten: perilo s., Cig.,

skrôbla, f. das Schöllfraut (chelidonium maius), * Vrsno (Soška dol)-Erj. (Torb).

skrobljenje, n. bas Starten (ber Bafche), Jan.

skrobột, m. = srebot (skrobut, Mik.). skrobotec, tca, m. ber Riappertopf (rhinanthus), Klenik na Pivki, Kras-Erj.(Torb.). skrobotína, f. = srobotina, Z.

skrobovina, f. = skrob, Jan.

skroj, skroja, m. verborbener Ganitt, C.

Coole

skrojiti, im, vb. pf. 1) gerichneiben, gerreißen, Rey.-Baud., Z.; skrojena obleka, gerriffenes Rleib, C.; -- 2) ichlecht guichneiben, C. skrojničice, f. pl. die Judenfiriche (physalis Al-

kekengi), Litija.

skromen, mna, adj. beideiben, aniprudelos, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; (po drugih slov. jezikih).

skromnost, f. die Beicheibenheit, Cig., Jan.,

Cig (T.), nk.; - prim. skromen.

skropeieti, im, vb. impf. = skropeti, Dol. skropęti, im, vb. impf. brennend juden, Z., UčT., Ig (Dol.); roka me skropi, po vsej koži me je skropelo, Lašče-Levst.(LjZv.).

skropnica, f. die Rriebelmude, Erj.(Z.). skrotičiti se, ičim se, vb. pf. inotig werden: nit se je skrotičila, Nov.-C.; — prim. skro-

tovičiti se.

skrotina, f. großer Jeis, Tolm.

skrotiti, im, vb. pf. begahmen, bewältigen C skrotovičiti, ičim, vb. pf. verbreben, gufammenwirren: prejo s.; - s. se, sich berwirren; nit se je skrotovičila, ber Faben hat fich verskrotovičen verz, (pren.) skrotovičen verz, ein schlecht gemachter Bers, Jan.; pisava je skrotovičena, Levst. (Zb. sp.)

skrovčič, m. ein uneheliches Rind, C.

skróven, vna, adj. = skriven, C., ogr.-M., Trub., Krelj, Dalm., Vrt.

skrovisce, n. ein geheimer Ort, bas Berfted, Habd., Mik., ogr.-Valj.(Rad).

skróvnost, f. = skrivnost, Krelj, ogr.-Raič

(NKol.), Valj.(Rad). skrovši, adv. Bolc-Erj. (Torb.), pogl. skrivši. skróz, adv., praep. = skoz, C., Zora, Vrt.

skrôzen, zna, adj. == skozen, hindurchgehend:

skrozna luknja v zidu, vzhSt.

skrôžek, žka, m. = tisto slabo zrnje in smeti, ki se krožijo v rešetu, kadar se žito obravnava, Sv. Duh pri Krškem, Lašče - Erj. (Torb.); nav. pl. skrožki, Dol., Notr., vzh-St.-C.; skrožki in podrešetina, Slc.; -- repni skrozki, die runden Scheiben, die beim Schalen ber Rüben zuerft ausgeschnitten werden, C. skrožína, f. die Abrundung, Cig.

skróžiti, im, vb. pf. rund machen, abrunden, Mur., Cig.; skrožena cesta, eine gewundene Straße, C.; — arrondieren, C.; — s. sc, fich im Rreise ansammeln: smeti se skrožijo v rešetu nad zrnjem pri občinjavanju, Slc. akrpáčiti, ačim, vb. pf. = skrpariti, Z.

skfpanica, f. bie Stoppelei, Jan.

skrpanina, f. bas Flidwert, C. akrpáriti, arim, vb. pf. jujammenfliden; -zusammenpfuschen.

skfpati, pam, pliem, vb. pf. zusammenstiden; ves skrpan hodi, Z.; — (fig.) zusammenftoppeln, Bufammenichmieren, Cig.

skrpováti, újem, vb. impf. ad skrpati, Nov. skrpucati, ucam, vb. pf. zusammenfliden, Cig.; – (fig.) zusammenstoppeln, zusammenpfuschen, Cig.(T.), SIN.

skrtačiti, ačim, vb. pf. herabbürften, megbürften. skftati, am, vb. impf. = škrtati, inirichen: z zobmi skrtati, Zv.; - divji petelin jame "skrtati", potem "poči" in "prevrže" in na zadnje "zabrusi" — pravijo lovci, SIN.

skrtuljiti, üliim, vb. pf. zusammentrummen, C.; - s. se, zusammenschrumpfen: če se mokri črevlji hitro posuše, skrtuljijo se, Savinska dol.

skručenína, f. enpas Gefrümmtes, C.

skrúčiti, im, vb. pf. frümmen, C.; s se, frumm werben, C., Z.

skrúkniti se, krůknem se, vb. pf. zujammenfinten, C.

skrumba, f. ber Greuel, Meg.; - pl. skrumbe, efelhafte Beichwure, ber Brind, Mur., Cig. skrumbast, adj. voll elelhafter Befchwüre, grinbig, Mur., Cig.

skrúmbav, adj. = skrumbast, Cig.

skrûn, skrûna, adj. unrein, besteckt, matelig, abicheulich, Dict., Jan., C., Krelj; skrune reči, skruni darovi, Dalm.; skruna kača, Schonl.; - ichnobe, verächtlich, Meg., Alas. skrûna, f. ber Mafel, Cig., Fr .- C., kajk .- Valj. (Rad); - ein tronthafter Ausichlag, C.; ber

Grind, Bes. skrûncati, am, vb. pf. - kruljav postati: vol mi je skruncal, Polj.; (nam. vzk-); - prim.

kručiti.

- 500 **-**

skrûnež, m. ein unreiner Menich. Mik. skruniten, ina, adj. befledenb, entehrenb, Jan. skrunilo, n. bas Contagium, Cig.

skrunitelj, m. ber Befleder, ber Schanber, SIN. skrunttl, im, vb. impf. verunreinigen, Jan., Ravn .- M.; - befleden, icanben, verunehren, entweihen, Cig., Jan., nk.; vi se skrunite na

potih vaših očetov, Dalm.; - rod s., Blutschande treiben, Cig.

skrunivec, vca, m. ber Befleder, ber Schanber,

ber Entheiliger, Cig., Jan. skrunja, f. ber Fled, ber Matel, C. skrunjenje, n. bas Besteden, bas Schänden,

Die Entweihung, Jan.

skrunljiv, iva, adj. befledend, entehrend, Cig. skrunoba, f. 1) bie Unreinigfeit, ber Unflat, Dict., C.; proč vreči kaj kakor skrunobo, Dalm.; - 2) bie Schanbthat, Dalm.; - 3) bas Ungeziefer, Mariborska ok. - C., Luce (Št.)-Erj. (Torb.); — 4) das Miasma, Cig. skrunóben, dna, adj. unflätig, Jan.

skrůšen, adj. (part.) zerfniricht, Cig.; skrušeno

srce, C.; - rus.

skfzati, am, vb. impf. ben Laut, ber beim Schneiben mit ber Schere gebort wirb, erzeugen, Z.

skrzabec, bca, m. die Flebermaus, Hal .- C. skržačíca, f. == skržad (cicada orni), Malhinje(Kras)-Erj.(Torb.).

skržad, m. bie Manacicabe (cicada orni). Erj. (Ž.), Štrek., Goriška ok., Kras, Ip. - Erj. (Torb.).

skržák, m. bie Singcicabe (cicada plebeia), Alas., Malhinje(Kras)-Erj.(Torb.).

skŕžast, adj. tnauserig, fniderisch, BlKr. skržat, áta, m. 1) die Singcicade (cicada plebeia), Malhinje (Kras) - Erj. (Torb.), Valj. (Rad); — 2) die Charfreitagratiche, Senozece (Kras)-Erj. (Torb.), Glas.

Ciennelle

skržatica, f. das Cicabenweibchen, Strek. skržek, žka, m. 1) - skrček, hrček, ber hamfter, V .- Cig., Jan.; - 2) bie Flufemuichel (unio pictorum), Gradisče (na Ipavi) - Erj.

skŕžen, žna, adj. Kiemen : skŕžni poklopec, ber Riemenbedel, Cig. (T.); skrina duplina, bie Riemenhöhle (bes Rrebies), Erj. (Izb. sp.). skržotáti, etam, éčem, vb. impf. girpen, Z.

akržolica, f. das Sabichtstraut (hieracium), Z., Sol., Medv. (Rok.).

skubáč, m. ber haarraufer, bas Raufholg (bei ben Beiggerbern), Cig.

skubáča, f. = rovnica, bie Reute, Jan.

skubačíca, f. bie Rupferin, vzh.Št.

skubec, bca, m. ber Rupfer, Cig., Jan. skubenica, f. die Raufwolle, Cig.

skubenina, f. bas Bflüdjel, Cig.

skubenje, n. das Rupfen: s. gosi, die Raufe ber Ganje, Cig.

skubevati, am, vb. impf. gu rupfen pflegen, Glas.-Cig.

skubež, m. 1) bas Ausraufen (ber Saare) Habd.-Mik.; - 2) = trebež, krčevina, baš Gereut, Jan.

skubica, f. die Rupferin, Cig.

akúbiti, im, vb. impf. Z., vzh.St., pogl. skubsti. skúbsti, skúbem, vb. impf. rupfen: ptico, perje s.; s. si iz glave lase, Pjk. (Črt.); sukno s. (noppen), Cig.; — (fig.) s. koga, jemanden rupfen (= nach und nach um das Seinige bringen), Cig.

skúcati, am, vb. impf. = šepati in pocenca-

vati, BIKr,-DSv.

skúčati, ím, vb. impf. achjen, winfeln, C., Mik., kajk - Valj.(Rad).

skučiti, im, vb. pf. bengen: s. vrat, Zora; s. se, niederfauern, Z.

skudçla, f. pogl. skodela.

skuha, f. i) etwas Belochtes, Mur.; eine gelochte Speife, C., ogr.-Valj. (Rad); nic skuhe ne dobijo, samo kruha in vina, jνζh.St.; — baš getochte Schweinefutter, C.; - 2) foviel eine mal getocht wirb, bas Gericht: graha se za dve skuhi imamo, St.-C.

skuhati, üham, vb. pf. gar tochen, abtochen, tochen; mleko si s.; trikrat klobaso skuha, potlej jo proda (o skopuhu), Cig.; kar si je skuhal, naj pa jé - was er fich eingebrockt, mag er auch effen, Cig.; - ausbrauen, Cig., Jan.; s. ol, Cig.; - (fig.) ausheden, Cig.; nekaj so gotovo skuhali na shodu, jv7hSt.; s. se, sich entspinnen, Cig.; nekaj se bo skuhalo iz tega, jvzhSt.; - verdauen, Mur., Cig.;-verbrennen (vom ftarten Reif), Cig.; - (einen Meiler) nieberkohlen, V.-Cig.

skûhljaj, m. = kolikor se enkrat skuha, doš Gericht: en s. krompirja, Notr.

skujati so, am se, vb. pf. zu ichmollen aufangen, fcmollend von einem Berfprechen ober einem fonftigen Borhaben gurudtreten, untreu werben; vsi povabljenci so prišli, nobeden se ni skujal; kralj obljubi ljudstvo spustiti: kadar pa šiba odjenja, se kralj spet skuja,

Ravn. - Valj. (Rad); - bas Reft verlaffen (vom Bogelmeibchen), Cig., C.

skûka, f. = skunkač (?): skuke, krohelnice in druge ostudne žabe, LjZv.; - prim. skučati.

skūla, f. 1) = tvor, ulje, ogrc (ako je gnojen), Vas Krn-Erj. (Torb.); - bas Bahngeichwür, Cig., C., St.-Strek.(LjZv.); — ein Geschwür am halfe ber Bferbe, C.; — ein Geschwür in ber Rlauenfpalte ber Rinber, Z.; - eine hipblatter, Rez.-Baud.; - eine Art Ausschlag, Tolm.; — 2) = krasta, bie Bunben-truste, die Rarbe, C., kajk.-Valj. (Rad), vzhSt. skulav, adj. 1) voll Geschwüre, vzhSt.; skulava

čeljust, $C_{ij} = krastav$: skulave roke, vzhSt.

skûlec, Ica, m. 1) ber Tropfftein, ber Stalaftit. Z.; — der Drufenstein, Z.; — 2) neka zel: ber Steinbruch (saxifraga), Z.; (šculec, Medv. [Rok.]).

skulica, f. dem. skula; 1) ein fleiner Abscefs, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - bie Sigblatter, C.; - 2) bie flaschenformige Erweiterung eines Bogenganges im Dhr, Die Umpulle (ampulla), Erj. (Som.)

skulika, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). skulptura, f. kiparstvo, bie Sculptur.

skumati, sm, vb. impf. 1) tiho, nerazumljivo svojo željo razodevati, Fr.-C.; - 2) argwöhnen, Pohl.; s. koga, jemanden bearg. wöhnen, Vod. (Izb. sp.); - prim. skomati, skomukati.

skûmrati, am, vb. pf. = shujšati, mager werben, Cig., Polj., St.

skumrnéti, im, νδ. pf. == skumrati, Jan.; ---= posušiti se: deblo je skumrnelo, Glas. skunkač, m. bie Unte, Valj.(Rad).

skunkačec, čca, m. ber Laubfroich (rana calamita), Valj.(Rad).

skūnkati, am, vb. impf. jammern, Sčav.; prim. skučati.

skup, skupa, m. ber Inbegriff (complexus), (phil.), Cig.(T.).

skup, adv. zusammen; vsi s., alle miteinander, Mur., Cig.; - iz: vzkup, Levst.(Sl. Spr.). skupaj, adv. gujammen; s. biti; s. kositi; s.

imeti kaj s kom; vsi s., alle miteinanber. skupčán, ána, m. skupčaní so skupní posestniki kakega zemljišča, pos. pašnikov, Ig (Dol.), Notr.

skupčati, am, vb. pf. jufammenhaufeln, aufhäufeln, M., Z.

skûpčina, f. gemeinsamer Besit, Notr. skûpčinski, adj. dum gemeinsamen Besit gehörig, C., Notr. skûpčiti, kûpčim, vb. pf. concentrieren: s. se,

fich concentrieren, Jan.

skupek, pka, m. bie Gruppe, Jan., C.; s. zemliisc, ein Brundcompleg, Cig., Jan.; - bas Aggregat, Cig.

skupen, pna, adj. gemeinfam, gemeinschaftlich, Befammte, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; skupna molitev, Z.; skupno prebivanje, das Bu-fammenwohnen, C.; skupna svota, die Ge-fammtjumme, Cig. (T.); collectiv, cumulativ, Cig., Jan., Cig.(T.); skupno ime, bas Collectivum (gramm.), Cig.(T.); skupni pojem, ber Collectivbegriff, Cig.(T.).

skupíček, čka, m. pogl. izkupiček.

skupilo, n. pogl. izkupilo.

skupina, f. die Gruppe, Jan., Cig. (T.), C., DZ., Cel.(Ar.), nk.

skupinoma, adv. gruppenweise, Jan.(H.).

1. skupiti, im, vb. pf. zujammenhäufeln, ver-fammeln, sammeln, Cig., Jan.; s. sc., sich zusammenrotten, sich ansammeln, Cig., Jan. 2. skupiti, im, vb. pf. burch Bertauf lofen;

pogl. izkupiti.

skupljanje, n. bas Sammeln: s. vojakov, Cig. 1. skupljati, am, vb. impf. ad 1. skupiti; haufen, fammeln, Cig.; s. se, fich fammeln, Cig., Zora.

 skúpljati, am, vb. impf. = skupljavati, Mur. skupljávati, am, vb. impf. = 2. skupljevati, auftaufen, gufammentaufen, Mur., Met.

1. skupljeváti, újem, vb. impf. ad 1. skupiti;

jammeln, Jan., C.

2. skupljeváti, üjem, vb. impf. zusammen-taufen, auftaufen, Mur., Met.; suhe slive skupljuje, Jurč., Dol., jvzhŠt.; skupljevala je ježice, LjZv.

skupnik, m. ber Mitbenüter, ber Miteigenthumer: skupnika sta n. pr. dva, ki imata v eni kleti skupaj vino, C., ali če dva svoja

vola vkup vprežeta, C.

skupnost, f. 1) die Gemeinsamteit, nk.; -2) bie Befammtheit, Cig., Jan.; bas Enfemble, Jan., Cig. (T.); - 3) ber Aggregatzuftanb, C., Cig. (T.), Sen. (Fiz.).

skupoma, adv. haufenweise, C.; cebele skupoma domov lete. če se kaka nevihta bliža,

Por .; gruppenweise, Jan.

skupovanje, n. bas Zusammentaufen, ber Einlauf, Cig.

skupováti, üjem, vb. impf. zusammentaufen, einfaufen, Dict.

skupovina, f. das Miteigenthum, Svet. (Rok.). skupstvo, n. die Körperichaft: volivsko s., der Bahlförper, DZ.

skûpščina, f. 1) bie Körperichaft, bie Corporation, Cig., Jan., Levst. (Pril.); - 2) bie Berjammlung, Jan.; s. ljudskih učiteljev,

DZ.; (prim. hs. skupština). skurbáti se, âm se, vb. pf. = izkurbati se. skuren, rna, adj. abicheulich, icanblich, Guts., Cig., Jan., nad Mariborom-C.; (nam. skrun?).

skûrh, m. = škurh, Z. skuriti, im, vb. pf. burch Brennen verbrauchen, verheigen, Mur.

skūrš, m. Cig., Jan., Tuš. (R.), pogl. skoriš, oskoriš.

skus-, išči pod izkus-.

skúštrati, am, vb. pf. = razkuštrati, Jan.(H.). skût, m. ber Efel, C.; nekak skut čutim, Notr. 1. skúta, f. der Efel, C.; s. me sili, es ist mir übel (gum Erbrechen), Jan., C.

2. skuta, f. bas Meiden bes paterlichen Saufes (aus Trop): na skuto iti, na skuti biti, fich außerhalb bes hauses herumtreiben, SiGor .-C.; - bas Meiben bes Reftes (vom Bogelmeibchen), C.

3. skuta, f. 1) ber Topfen, ber Quart, ber Streichtale (Die tafigen Beftanbtheile ber Mild, nach Abicheibung ber Molfen), Cig., Jan., Rez. - C., Mik., Strek., DZ., Notr., Gor., Tolm.; iz zagrizenega mleka je dobra skuta ali mohat, maže se na kruh, Ravn.; — 2) die geronnene Bieftmilch, Cig., C., Valj.(Rad), Savinska dol., Gor., Dol.; - 3) eine Art Brei, Dol. - Mik.; - 4) ber noch milchichte Rern ber unreifen Safelnuffe, Z.; - prim. it. scotta, stvn. scotto, avstr.-nem. Schotten, Mik.(Et.)

skutast, adj. topfenartig, quartig, Cig., Jan. skutati se, am se, vb. impf. = skitati se,

skúten, tna, adj. Topfen-, Quart-, Cig., Jan. skutiti, skutim, vb. impf. efelhaft machen, SIN .-C.; - skuti se mi kaj, es etelt mich etwas an, ich verschmähe es, Cig., C.

skutiti se, skutim se, vb. pf. bas Reft verlaffen (vom Bogelweibchen), vih.St. - C.; - s. se komu, jemanbem abtrünnig werben, ihn hilf-

los heimlich verlaffen, C

1. skutnica, f. bie Aboptivtochter, C.

2. skûtnica, f. 1) neka juha skuhana od skute, Tolm.: Erj. (Torb.); — 2) bas Quartbehaltnis, Cig.

1. skutnik, m. 1) ber Aboptivsohn, C., Nov., BlKr.; - 2) ber Mitfaugling, Z.

2. skûtnik, m. 1) der Quarfforb, Cig.; — 2) nedozorel leščnik brez jedra, Gorenja Soska dol.-Erj.(Torb.); — 3) der gemeine Afterquendel (peplis portula), Tuk.(St. 1. c.), Medv.(Rok.).

skutnják, m. ber Quartbehalter, Cig. skuza, f. ogr.-Mik., pogl. skolza, solza. skuzáti, âm, vb. impf., Alas., pogl. skezati, ge-

skužiti, im, vb. pf. verpeften, Mur. skvantáti, am, vb. pf. zusammenschwäßen.

skvar-, išci pod: izkvarskvåra, f. bas Fettauge auf einer Flüffigleit, Mik. 1. skvásiti, im, vb. pf. burchgahren laffen, burch-

fäuern, Cig.; — s. se, ausgähren, durchsäuert merben, Cig. 2. skvásiti, im, vb. pf. zufammenfcmägen; kar

se doma skvasi, ne razglasi, Jan. (Slovn.). skvažnja, f. die Spalte, die Ripe, Jan.; (stsl.,

rus.); — prim. skvožnja. skvečiti, kvęčim, vb. pf. berfrummen, zerfniden, C., ZgD., Trst.(Let.), jvzh.St.

skvěka, f. eiwas Berfrümmies o. Berfrümmies, C. skvekáti, âm, vb. impf. = čvekati: tja v en

dan sk., Jap. (Prid.). skvenčati, im, vb. impf. jammern, winfeln, M., Z.; matere vse blede skvenče, Ravn.; – prim. skvičati.

skvíčati, ím, vb. impf. winfeln, C.

skvik, m. bas Gewinsel, ber Jammer, C. skvíka, f. = skvik, C.

skvorec, m. = škvorec, škorec, ber Star (sturnus vulgaris), Erj. (Z.), Levst. (Nauk). skvôžnja, f. = skožnja, luknja: skvožnjo pre-

vrtati, Erj. (Torb.). skvîn, skvina, adj. = skrun, Jan., C.

Google

slaboroden, dna, adj. menig fruchtbar: slabo-

alaboglavnik, m. ber Schwachlopf, C.

skvîna, f. - skrune, Jan.

skvrnica, f. bie Menftrugtion, C. skurnina, f. 1) ber Seuchenftoff, Cig.; - 2) bie Menstruation, C. skvfniti, im, vb. impf. = skruniti, Jan. skvrnivec, vca, m. = skrunivec, ber Berunreiniger, ber Befleder, Valj.(Rad). skvenoba, f. = skrunoba, ber Schmus, ber Unflat, bas Ungeziefer, C. slà, f. die Luft, das Berlangen, Mur., Cig., Jan.; sla mu (lisjaku) pride do mesa, Vod. (Izb. sp.); sla in mik po posebnih grizljajih, Ravn.; sla me je (do) česa, Cig.; Kamor tvoja sla ti kaže, Preveč nagel ne smeš biť, Vod. (Pes.); Hodite, kamor vedno sla vas vleče! Preš.; Kdor se v sli pozabi, Roka tvoja zgrabi, Kes ga pokori, Levst.(Zb. sp); bie Bolluft, Cig., Jan., M. slab, slaba, adj. 1) unfraftig, schwach; človek je slaba stvar, ber Menich ist ein schwaches Beschöpf; slada palica; — slad glas, eine schwache Stimme; slade oči imam, slado vidim, ich bin schwachsichtig, ich sebe schlecht; slaba glava, slab spomin; prav slab je, er ift fehr frant; - 2) nicht gut, schlecht; slabo vino; slaba pot; slabo vreme; slabi verzi; - slaba leta, Missjahre; slaba kupčija, ichlechte Geschäfte; slaba placa, geringe Be-zahlung; slabi zgledi, schlechte Beispiele; slabi nameni; slabo gospodariti; slabo mi je, prihaja, es ist, wird mir übel; na slabem, slabsem biti, schlecht, schlechter baran fein; slabo je, slaba je, ce geht ichlecht. slabce, eta, m. ber Schwächling, Cig. slabe, éta, m. ber Schwachling, Cig. slabec, bca, m. ber Schmachling, V .- Cig., Jan., Vod.(Pes.). stabenje, n. bie Abnahme ber Rrafte. slabeti, im, vb. impf. 1) an Rraft (Rraften) verlieren, schwach werben; slabim, meine Rrafte nehmen ab;-fcmach fein: kadar zlato govori, vsaka beseda slabi, Jan.(Slovn.); --2) slabi me, es wird mir fibel, C., Gor. slabevati, am, vb. impf. allmählich ichwächer merben: solnčni žarki uže nekaj dni slabevajo, Jurč. slabež, m. ber Schwächling, C., Bes. slabic, ica, m. ber Schmachling, Vali. (Rad), ZgD., DSv.slabíček, čka, m. dem. slabič, SIN. slabina, f. = teščina, lakotnica, die Beichen (bes Rorpers), C. slabiti, im, vb. impf. ichmachen; sedenje človeka slabi. slabivec, vca, m. ber Schmacher, Cig. slabljenje, n. bas Schmachen. slabnost, f. = slabost; ostanki telesne slabnosti, Krelj. slabộča, f. = slabota, Mur. slaboglasen, sna, adj. 1) fchlechillingenh: sla-

boglasni trohej, Zora; - 2) berüchtigt, nk.

slaboglav, glava, adj. ichmachföpfig, borniert,

slabogiavec, vcu, m. der Schwachtopf, Bes.

slaboglasje, n. die Ratophonie, Jan (H.).

rodne trte, Slovan. slabosfčen, čna, adj. ichwachherzig, Mur., Cig., slabosfenost, f. die Schwachherzigfeit, Mur., Cig., Jan. slabost, f. die Kraftlosigfeit, die Schwachheit, bie Schwäche; s. ga je prevzela, es bemachtigte fich feiner eine Schwäche, Mur.; slabosti so mi prihajale, es murbe mir übel, Cig.; — die Schwäche, das Gebrechen; cloveske slabosti. slabôšča, f. = slabost, BlKr. slabosčina, f. die Schwache, C. slabóta, f. die Kraftlosigkeit, die Schwachheit, bie Schwäche. siabóten, tna, adj. jómäðjliði; s. človek, otrok. slabotiti, im, vb. impf. = slabiti, fcmachen, Guts.-Cig., Jan. slabotnik, m. ber Schwächling, Mur., Cig., Jan., nk. slabótnost, f. die Schwächlichkeit. staboumen, mna, adj. beschränft am Berftanbe. borniert, Cig.(T.); slaboumni ljudje, Slom.; - schwachsinnig, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.). slaboumje, n. der Schwachfinn, die Geistes. schwäche, Cig., Jan., Cig.(T.). slaboumnež, m. ber Beiftesichwache, Cig. slaboûmnik, m. ber Geistesschwache, Cig. slaboumnost, f. die Borniertheit, ber Schwachfinn, ichwacher Berftand, Mur., Cig., Jan., Levst.(Nauk). slábovec, vca, m. = slabež: Kar smo mi brambovci, Več nismo slabovci, Vod. (Pes.). slabovéčen, čna, adj. schwächlich, kranklich, C., BlKr.-DSv. slabověk, véka, *adj.* jámaájliá: slaboveki Judi, Dalm. slabovéren, rna, adj. jómachgläubig, Mur. slabovernica, f. bie Schwachglaubige, bie Rleinglaubige, Cig. slabovernik, m. ber Schwachgläubige, ber Rleinglaubige, Cig., Skrb slabovérnost, f. die Schwachgläubigkeit, Mur. slabovesten, stna, adj. ein ichlechtes Gemiffen habend, C. slabovid, vída, adi. jomochjichtiq, Lašče-Levst. (Zb. sp.). slabovidec, dca, m. ber Somachfichtige, Cig., Jan., Znid. slabovíden, dna, adj. jámachjichtig, blöbjichtig, Cig., Jan., Žnid. sladovidnost, f. die Schwachsichtigkeit, die Blöbsichtigkeit, Cig., Jan., Inid. slabovoljen, ljna, adj. = slabe volje, folecht gelaunt; - böswillig, Zora; slabovoljni farizeji, Cv. slabšati, am, vb. impf. 1) schwächer machen, schwächen, Jan., C.; — 2) verschlechtern, Jan. slacenje, n. bas Ausziehen, bas Entfleiben. sladica, f. die Balbminbe ober Spedlifie, bas Geißblatt (lonicera periclymenum), Z. stacifnica, f. die Austleidestube (3. B. in einem Babe), Cig., C. . . . (- () () () (stacilo, n. 1) bie abgeftreifte Schlangenhaut, C., Z.; - 2) coll. die Maisichalen, das Maistoibenstroh, Cig., C.

slaciti, im, vb. impf. ad sleci; ausziehen; suknjo s.; entfleiden; otroke s.; s. se, sich entfleiden; - koce se sladijo, bie Schlangen häuten sich, C.; - koruzo s., die Maistolben jájálen, Cig.; – grah se slači – se lušči (bálat ſiф), Cig.

slačje, n. coll. 1) = slak 2), Jan.(H.);-2) bit Basserlinse (lemna), C.; - 3) kar voda ob kraj nanosi: stira vse svoje domaće slačja

brat, Npr.(vzhSt.)-Kres.

slad, slada, sladu, m. 1) bie Guge, C.; - ber (jüße) Rachgeschmad, Jan.; — 2) das Malz, Guts., Mur., V.-Cig., Jan., Cig. (T.), Mik., Kor.; ječmenov, ovsen s., Cig.; s. delati, malzen, Cig.; a. strgati, Dialg brechen, Cig. slad, î, f. bie Guge, Jan.

sladák, dká, *adj.* = sladek.

stadar, ria, m. ber Malamacher, ber Malger, Cig., Jan.

sladāra, f. = sladnica, Jan.(H.).

stadarica, f. bie Malzerin, Cig.

sladárnica, f. bie Malzbarre, bas Malzhaus, Jan.(H),

sladdec, deca, m. 1) bas Naschwert, ogr.-C.; — 2) der Most, ogr - C.

sladčenica, f. neko sladko jabolko, C. sladčica, f. 1) etwas Süges: bas Raichwert, Meg., Mur., Cig., Met., DZ.; sladčice, Güğige feiten, nk.; njegova sladčica bo črviva, Dalm.; -2) die Lafrige (glycyrrhiza), Cig.; - grenka s., bas Bitterfuß (solanum dulcamara), Z.; - 3) neko jabolko, Koborid - Erj. (Torb.), slādčič, m. neko jabolko, C.

sladeicar, rja, m. ber Conditor, Cig., nk.; ber Buderbader, Z.

sladčičárnica, f. bie Conbitorei, Cig.

sladčína, f. 1) etwas Güßes; - 2) neka vin-

ska trta, jvzhSt.-Trumm. sládek, dka, adj. füß; sladka pijača; sladko

sadje; (fig.) sladko spanje; sladki glasovi; sladkih besedi biti, fuß gu fprechen, gu ichmeicheln verfteben.

sladen, dna, adj. 1) wolluftig, Mur., Cig.; ichweigerisch, Jan.; - 2) Malge, Cig., Jan.;

sladni odpadki. Malaftaub, Cig.

Bladeti, im, vb. impf. 1) füßlich ichmeden, füßeln, Jan.; sladi, es gieht ins Guge, Cig., Gor.; s. po cem, einen (füßen) Beigeschmad haben, Jan.; (pren.) oba zgleda sladita po cerkveni slovenščini, Levst. (Zb. sp.); - 2) ichmeden: komarju sladi kri, Sol.; to mi ne sladi, başu habe ich teine Luft, Dalm.-M.

sladica, f. = sladčica, Jan.

sladic, ica, m. bie Gugmurgel, Mur., Jan., Danj .- Mik.; ber gemeine Tupfelfarn (polypodium vulgare), vzh.St.-C.

Bladičar, rja, m. = sladčičar, Cig., Levst.(Zb.

sladičarica, f. bie Buderbaderin, Cig. sladičarija, f. bie Ruderbaderei, Cig. sladiček, čka, m. = sladič. C.

stadika, f. močvirska s., bas Mangaras, ber Manajdwingel (glyceria fluitans), Z., Tus.

sladilo, n. die Berfügung, die Burge, Cig., Jan.

sladîn, m. ber Honigapfel, C.

sladina, f. bie Guge, M.; - ber Gugftoff, Mur., Vrtov.(Vin.).

sladiti, im, vb. impf. 1) füß machen, verfüßen; (fig.) verjugen, wurgen; to mi življenje sladi; - 2) s. se, füß thun, schmeicheln, Mur., C.; s. se komu, jvzhŠt.; - 3) sladi se mi, cš gelüftet mich, C., Z.

sladivec, vca, m. ein Menich von füßen Borten,

ber Schmeichler, C., Z.

sladivka, f. ein Beib von füßen Borten, eine Schmeichlerin: Sladivka spacena, Vod. (Pes.). sladje, n. coll. Mala, Mur., Cig., Jan, Tus. (B.); tudi: sladje, Mur.

stadkac, m. ein Denich von fußen Worten, Mur.; ber Schmeichler, Cig.

aladkat, li, f. etwas Guges, Gugliches, (o sladkem vinu): vaša sladkal vam bo še nagajala, Levst.(Zb. sp.).

sladkan, m. ein Menich von fugen Worten, Npes .- M.; ber Schmeichler, C., Gor.

sladkanje, n. bas gartlichthun, bie Schonthuerei, Cig.; - bas Schmeichein, C.

sladkarîja, f. 🛥 sladčica.

sladkáriti se, arim se, vb. impf. fcerwenzeln,

sladkast, ásta, adj. füßlich, M., Dol.

sladkati se, am se, vb. impf. freundlich ober adrilich thun; s. se komu, okoli koga, jemanbem hofieren, ihm fchmeicheln.

sladkav, áva, adj. zártlich thuend (zimperlich), Cig.; füßlich (fig.), Jan.

sladkavec, vca, m. ber Gugling, Jan.; ber Schmeichler, Valj.(Rad).

sladkíca, f. neko jebolko, Mariborska - ok.-Erj. (Torb.); ber Gugapfel, C.; (bolje receno: sladčica),

sladkoba, f. bie Güße, Jan., Ravn .- Valj. (Rad). sladkoben, bna, adj. füßlich, Jan.

sladkobeseden, dna, adj. von füßen Borten, glaitzungig, Jan.

sladkoča, f. = sladkost, Mik.

sladkočin, čína, m. neka vinska trta, Vrtov. (Vin.).

sladkočinec, nca, m. neka vinska trta, Ip.-Z. sladkojedec, dca, m. bas Ledermaul, Dict.

sladkojedež, m. = sladkojedec. Zora.

sladkomer, mera, m. bas Sacharometer, SIN. sladkor, rja, m. = cuker, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.

sladkôren, rna, adj. = cukren, nk.

stadkórjev, adj. = cukrov, Jan.

sladkornat, adj. = cukrnat, Jan.

sladkornica, f. 1) = cukrarnica, C., Levst. (Beč.); - 2) neka hruška, Bolc, Mariborska ok.-Erj.(Torb.); - neko jabolko, Bolc-Erj. (Torb.).

sladkosněd, snéda, m. boš Ledermaul, Valj (Rad).

sladkosněd, snéda, adj. najáhaft, Dict., Cig., sladkosnoda, f. bie Rafderin, Cig., Jan. aladkosnedec, dca, m. ber Raicher, ber Schleder, das Ledermaul, Cig., Jan., Jsvkr., Valj. (Rad).sladkosneden, dna, adj. najchhaft, ichlederhaft. sladkosnodež, m. ber Rafcher, bas Ledermaul, Cig., Jan., Valj. (Rad), Zv. sladkosnędka, f. die Rojderin, Cig. sladkosnodnica, f. die Rascherin, bas Leder-waul, Z., Rib.-M. sladkosnédnost, f. bie Raschhaftigfeit, Mur., Cig. sladkosnédost, f. = sladkosnednost, Cig., Jan. sladkosnedstvo, n. die Rascherei, die Löffelei, sladkost, f. bie Gugigfeit. sladkóta, f. = sladkost. sladkoten, tna, adj. jüßlich, Guts., Mur., Cig., sladkotnost, f. bie Güßlichkeit, Mur., Cig. sladkotfive, ica, m. ber Gugwarenhanbler, Z₽D. sladkoustec, stca, m. ber Rafcher, C. sladkousten, stna, adj. 1) lederhaft, genaichig, Cig., Jan.; - 2) voll füßer Borte, fomeichlerisch: hinavec ti sladkoustni! Ljub. sladkoustnež, m. bas Ledermaul, Jan. sladkoustnik, m. 1) das Ledermaul, Cig.; 2) ber Schmeichler, Cig. sladkoustnost, f. bie Schlederhaftigfeit, Vrtov. (Km. k.). slådkovec, vca, m. bas Saffafras, Guts., Cig. sladkovoden, dna, adj. Sugmaffer : sladkovodni vapnenec, Cig. (T.). sladkoživec; vca, m. ber Bobileber, ber Schwelger, Mur., Cig., C.; na tem svetu je bil sladkoživec, na onem ga je reva in reva, Ravn. sladkoživstvo, n. daš Wohlleben, Mur., C. sladkulja, f. eine Art Bfirfic, C. sladkuz, m. ber Bolluftler, V.-Cig. sladljiv, adj. füßlich: (fig.) sladljivo koga vabiti (mit sugen Borten), ZgD. sladijivec, vca, m. ein Renfc von sugen Borten: ber Schmeichler, C. stadnica, f. bie Malglammer, Cig., Jan. slädnik, m.:) ein genafchiger Menich, Z., Pohl.-Valj. (Rad); - 2) = sladnjak, Cig. sladnina, f. bie Malgiteuer, Cig., Jan. sladniti, sladnem, vb. pf. füß werben, ogr.-M. sladnjak, m. ber Malgiaften, Cig., Jan. sladnost, f. die Luft, die Bolluft, Mur., Cig., Jan.; čast in sladnost, drugega niso poznali, Ravn.-Valj.(Rad); v sladnostih greha, Skrinj.-Valj. (Rad). slådnosten, stna, adj. Bolluft-, wollüftig: sladnostna strast, Let. sladnostník, m. ber Wollüftling, Cig. sladodrožnica, f. bas Gugmaifchhefengefäß, DZ oladoled, leda, m. Gefrorenes (ale Speife), Jan., C., nk. sladomer, mera, m. bas Sacharometer, Cig. (T.), Sen. (Fiz.).

slador, rja, $m_i = sladkor, cuker, Cig.(T.),$ C., Erj. (Som.), Sen. (Fiz.), nk. sladoren, rna, adj. = sladkoren, cukren, nk. sladornica, f. - cukrenica, bie Ruderbuchfe, sladordd, roda, m. bas Gintogen, Erj. (Som.). slådost, f. = sladkost, Z., Levst. (Zb. sp.). stadotlačitnica, f. bas Maigtretgefäß, DZ. sladoùst, ústa, m. kdor sladko govori, bie Ruderlippe, Zv. sladoven, vna, adj. 1) Malge: sladovni beljak, bas Malzeiweiß, Cig. (T.); - 2) füßlich (fig.): sladovno idealstvo, Levst. (Zb. sp.). sladovíca, f. lipa s. (bie süßblütige Linbe?): Klen se bo oženil, Lipo sladovico Bo si vzel za ženo, Npes. (Št.). sladovnica, f. die Malzbrühe, DZ. sladovnik, m. bie Malztenne, DZ. sladožéljen, lina, adj. naschhast, Bes. sladožéljnik, m. ber Rascher, ber Lüstling, C. sladúh, m. 1) ber Rascher, V.-Cig.; — 2) ber Schmeichler, C. sladulja, f. neka vinska trta, Ip.-Erj. (Torb.). slaga, f. bie Bufammenfepung, kajk .- Valj. (Rad). slaj, m. 1) ber Geschmad, Mur., Jan., Valj. (Rad), Gor.; s. kruha in vina, Burg.; vino prijetnega duha in slaja, Vrtov. (Vin.); ber Beigeschmad, Jan.; — 2) klejev 8., ber Leimzuder, olini slaj, bas Olfüß (Glycerin), Cig.(T.).slaja, f. die Güße, Mur., Volk.; vino ima pravo slajo, Mur. slajati, am, vb. impf. füßen, Z.; s. se, füß merben: sad se slaja, Danj. (Posv. p.). slajav, adj. ledifichtig (o živini), C. slajava, f. die Güße, C., Bes. slajavina, f. etwas Guges: bie Gußigfeit, C. olajina, f. etwas Guges, fuße Dinge, Z. stajnica, f. bie Ledfucht (eine Rinbertrantheit), Jan., C., Strp. slajsati, am, vb. impf. füßer machen, verfüßen; (fig.) s. komu življenje. slajšāva, f. die Būrze, Jan. slak, m. 1) = stranica pri lesi, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); (iz: svlak); - 2) slaki, Binblinge (convolvulaceae), Tuš. (R.); njivski s., die Aderwinde (convolvulus arvensis), Tus. (R.); - veliki s., die Zaunwinde (convolvulus sepium), Josch; = plotni s., Cig.; bodeči s., die Stechwinde, die Saffaparille (smilax aspera), Cig., Medv. (Rok.); šmarni s., die Gunbelrebe (glechoma hederacea), Jan., Z., Josch. slakar, rja, m. bas Bfennigfraut (lysimachia nummularia), Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.). slakoper, m., Jan., Dol.-Mik.; pogl. srakoper. slama, f. bas Stroh; pšenična, ržena, ovsena s.; prazno slamo mlatiti, leeres Stroh breschen; slamo imeti v glavi, ein leeres Gehirn haben; v slamo se vdreti, ins Wochenbett tommen, Z.; v slami lezati, im Wochenbett sein, Pjk. (Crt.); bodi slama ali seno, da je le polno crevo, Npreg.-Erj. (Torb.); slama se pri ognju vname - Gelegenheit macht Diebe, Npreg.-Cig.; s slamo ogenj pokriti = einc

vergebliche Arbeit thun, Z.; — kumova s. = rimska cesta, bie Milchitrage, Valj. (Glas. 1867. 221).

slámast, adj. strongelb, Jan. (H.).

slamen, mna, adj. = slamnat, Cig., Jan. slamica, f. dem. slama, bus Strob; - ber Strophalm, bas Strophälmchen; ein Stüdchen Stroh.

stamina, f. 1) bas Strohwerf, C.;-2) allerlei Strob, besonders ichlechteres Strob (g. B. gur

Streu), vzh.St., ogr.-C.

slamiščo, n. bie Strobstätte, C.

slâmka, f. = slamica, Jan.(H.). slamnast, adj. ftrohgelb, Cig. (T.).

slamnat, adj. aus Strob, Strob.; slamnata streha; slamnati venec.

slamnen, adj. aus Stroh, Meg.

slamnica, f. 1) ber Beitftrohfad, Mur., Cig., Jan., DZ., Strek., Dol., Notr.; -- 2) bet aus Strob geflochtene Brotbadtorb, Cig., Jan., ZgD., Zilj.-Jarn. (Rok), Gor., Savinska dol.; - 3) die Strohblume, die Immortelle (helichryson), Cv.

slamnik, m. 1) ber Strobbut; - 2) = slamnicai), ber Strobjad, Tolm., Komen(Kras)-

Erj. (Torb.).

slämnikar, rja, m. ber Strohhutmacher. slamnikarnica, f. bie Strobhutfabrit, Slov. slamnikarstvo, n. bie Strobhutfabritation, nk. slamnjaca, f. 1) = slamnica 1), ber Strobfad, Cig., Jan.; - 2) ber Stropforb, Mur.,

Danj.-Mik., Vrax-Pjk., SlGor. slamnjak, m. 1) = slamnik, ber Strobbut,

Mur., Zilj.-Jarn. (Rok.), Št.; -2) = slam-

nica 1), ber Strobfad, Jan. slamorezec, zca, m. 1) ber Strobichneiber, ber Saderlingichneiber, Mur., Cig., Jan.; - 2)

ber Bachteltonig (rallus crex), C.

slamorezen, zna, adj. jum Strohichneiben, jur Bereitung bes Saderlinge gehörig : slamorezna kosa, bas Strohichneibemeffer, Mik .; slamorezni stol, ber Strohichneibestuhl, Jan. slamorezitnik, m. ber Strobichneibeftubl, C. slamoreznica, f. bie Saderlingsbant, Cig., Jan., DZ ;-bie Strohichneidemaichine, Nov., Kr.-M.

slamovka, f. die Strohbede, Jan., DZ. slan, slana, adj. falzig, gefalzen, Gaig-; slana voda, bie Salziale; slano jezero, ber Salziee; — slane cene, hohe Preise; — slana beseda,

eine farfastifche Bemertung, Zv. slana, f. ber Reif; bila je huda slana; slana je padla; slana je vse cvetje poparila; suha s., ber Blachfroft, Cig.; medena s., ber Mehl-

thau, Erj. (Z.).

slanamurja, f. bie Galgbrube, ber Botel, Dict., V. - Cig., Jan.; — po it. salamoja (Salalale); pogl, razsol.

slanast, adj. bereift, reifig, C., M.

slanec, nca, m. die Salzfole, h. t.-Cig. (T.). slaneti, i, vb. impf. slani, es fallt ein Reif, es reift, Mur.-Cig., Jan., Mik.

slanica, f. 1) bas Salzwaffer, bie Salzfole, Mur., Cig., Jan., DZ., Vrt., Jes.; samodelska s., fünftliche Gole, Erj. (Min.); -

2) ber Trog mit Salawaffer (3. B. für Schafe), C.; - bie Salzlede (für bas Bild): sel je po slanicah gledat v goro, Kres, Zv.; -3) die Salzquelle, Jes.; — 4) bas Salzfraut (salsola), Z.

slaníčen, čna, adj. folig, Cig., Jan.

slanik, m. 1) ber Botelharing, Cig., Jan., nk.; ber haring (clupea harengus), Erj. (Z.); — 2) bas Salzbergwert, bie Salzgrube, Cig. (T.); — 3) bie Salzquelle, Navr. (Let.).

slanikar, rja, m. ber Saringframer, Cig. slanikov, adj. Härings-, Cig., Jan.

slanina , f. bet Sped, Guts., Mur., V .- Cig., Jan., nk., vzhSt.

staninar, ria, m. 1) ber Spechanbler, Cig., – 2) navadni s., ber gewöhnliche Jan., C.; -Spediafer (dermestes lardarius), Cig., Erj.

slanînarica, f. bie Spechanblerin, Cig.

slaninast, adj. fpedartig, Mur., Cig.

slaniniti, înim, vb. impf. piden, Mur., Cig., Jan. slanînjak, m. kraj, kjer je slanina shranjena, kajk .- Valj. (Rad); - ber Spedbehalter, Z.

slanînski, adj. Spede, Cig.

slanj, m. = legnar, ber Bagenbaum, C., vzhSt. slânja, f. = slanj, C.

slanják, m. ber Rordwind, Guts.- Cig.; - prim.

slanjat, ata, adj. mit einer Lehne verseben: s. stolec, C.

slanjuga, f. ein faules Frauenzimmer, C.; prim. sloneti.

slanjúžiti, úžim, vb. impf. faulengen, C. slankamen, m. = kamena sol, bas Steinfalg, Erj. (Min.).

slankaménka, f. neka vinska trta, Nov. slankast, adj. jalzicht, V.-Cig.; — bitterfalzig, C. slanljat, áta, adj. = slankast, Mur.

slanôča, f. = slanost, kajk.-Valj.(Rad). slanomúr, rja, m. = slanomurja, Lašče-Levst. (Rok.).

slanomúren, rna, adj. Pölel-, eingepölelt: slanomurna riba, Vod. (Izb. sp.).

slanomúrja, f. = slanamurja, Jan.

slanost, f. die Salzigleit, Cig., Jan., Krelj; Kadar pak sol slanost zgubi, s čim se bo solilo? Dalm.

slanota, f. ber falgige Befchmad, bie Galgigfeit, Jan.; ako sol slanoto izgubi, s čim se bo solilo? Krelj.

slanovrat, m. ber Hahnenfuß (ranunculus), (nam. solnovrat "fich nach ber Sonne wenbenb"), Tolm .- Erj. (Torb.).

slap, slapa, slapu, m. 1) ber Bafferfall, bie Cascade, ber Rataratt, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Preš., Jes., nk.; kakor iz strašnih slapov hrumi izpod neba voda, Ravn.-Valj. (Rad); - slapovi, bas Gefalle bei ber Mühle, Jan.; slapi, ber Bafferfcuis im Bache, C.: - 2) ber Schwall, V.-Cig., Jan.; ber Wellenfturz, Cig.; die Boge, Cig., Jan., Mik., C., kajk.-Valj.(Rad); slapovi ladjico topijo, ogr-C.; - 3) das Gewitter, ber Sturm, C., ogr.-Valj. (Rad); blisk in slap človeka lahko ubije, ogr.-Mik.; - 4) = hlap: bas Luftchen, ber

hauch, Jan., C.; ber Dunft, Jan., Mik.; zganja slap ("svap") se v kaplje izpremeni,

slapati, am, vb. impf. 1) fluten, Z.; - 2) ausdunften, Z.

slapeti, im, vb. impf. 1) herabiliegen, Z.; - 2) hervorbringen: muzga slapi ("svapi") (iz ranic po mladikah), Pirc.

stapnica, f. das Fallrohr (mech.), h. t.-Cig. (T.).

slapnik, m. ber Seetqucher: voliki s., ber ichwarzhalfige Geetaucher (colymbus glacialis), Frey. (F.); severni s., ber Bolartaucher (colymbus septentrionalis), Erj. (Z.).

slapovit, adj. mogenreich, C.

slapovje, n. 1) der Rataraft, Cig.; -- 2) bie Bafferflut, Mur., Cig.; bie Reereswogen,

slast, î, f. 1) ber Bohlgeschmad (z. B. einer Speise), C.; ta jed ima slast, nima slasti, Levst. (Zb. sp.); - ber Geichmad, Cig., Jan., Cig.(T.); s. imeti po čem, Cig.; — 2) bie empfundene Gufigleit, füßer Genufs, bas Bergnügen, Mur., Cig., Jan., C., Mik.; jedli in pili so v slast, LjZv.; v slast mi je kaj, es ichmedt mir etwas, C., nk.; v slast mi gre, Kr.; v slast mu gre večerja, Zv.; v slast poslusati, mit Bergnugen anhören, Vrt.; v slast počivati pod drevesom, LjZv.; — 3) bie Luft, bie Bollust, Mur., V.-Cig., St.-C.; v slasteh živeti, Z.; slast pa strežba grdim željam, Ravn.; telesna, poltena, mesena s., die Sinnenluft, Cig., Jan.

slasten, stna, adj. 1) wohlfchmedenb, foftlich, belicat, Cig., Jan., C.; slasten košček, ein Lederbiffen, Cig.; slastne jedi, belicate Speifen, Z.; slasten kruh, schmachaftes Brot, Savinska dol.; - 2) Luft empfinbenb: slastno, mit Luft, konj se slastno pase, Z.; - 3) gelüftlich, luftern, Cig.; slastno živeti, fcmel-

gerisch leben, Z.

slastica, f. ber Lederbiffen, LjZv.

slastičarica, f. = žena, ki slastice pripravlja, LjZv.

slastnost, f. bie Schmadhaftigleit, bie Lederheit, Cig., Jan.

alascica, f. etwas Guges, Boblichmedenbes: bas Rafcwert, bie Delicateffe, Cig., Jan.; samo slaščico ali: same slaščice smo pili (lauter belicate Getrante), BIKr .- M.; - prim. slastica.

slaščičar, rja, m. = sladičar, sladčičar, Cig., Jan., nk.

slaščičarica, f. die Buderbaderin, Cig.

slaščičárnica, f. bie Zuderbaderei (als Locale), Jan. (H.).

slaščičarstvo, n. daš Zuderbadergewerbe, Jan. (H.).

statina, f. bas Sauermaffer, ber Gauerling, Mur., Cig., Jan., Jes., Erj. (Min.), St.; prim. stsl. slatina = slana voda.

statinar, ria, m. ber Brunnenmeifter (bei einem Sauerbrunnen), Cig.

slatinec, nca, m. ber Sauerbrunnen, St.

statinski, adj. gum Gauerling, gum Sauerbrunn gehörig, Z., St.

slav, slava, adj. begierig, lüstern, Cig., Gor.;

naichhaft, Cig.; — prim. sla.

slava, f. ber Ruhm; bojna slava, ber Rriegsruhm; - die herrlichfeit: bozja slava; - bie Berberelichung: Bogu slavo dajati, Gott preifen; slava Bogu! Gott fei gepriefen! slava! hoch! v slavo rojstnega dneva, gur Feier bes Geburtstages, Cig.; - ber Brunt, bas Beprange, Alas., Cig.; bila je velika slava, Z. slavče, eta, n. junge Rachtigall, Mur., Mik.

slávček, čka, m. dem. slavec.

slavčev, adj. ber Rachtigall, Jan., nk. slávčica, f. dem. slavka; dos Nachtigallweibchen.

Vod. (Pes.). slávěji, adj. Rachtigallen: : slavějega glasu nima

pinoža, SIN.

slavec, vca, m. die Nachtigall (lusciola luscinia); veliki s., ber Sproffer (lusciola philomena), Erj. (Z.); gozdni s., die Balbnachtigall, ponočni s., die Aunachtigall, Levst. (Nauk).

slaven, vna, adj. 1) berühmt, ruhmboll, glorreich; slavni junaki, slavna smrt; slavni predniki; - 2) pruntvoll, herrlich, feierlich, Brachts, Cig., Jan.; slavni obhod, ber Brunts aufzug, Cig.; slavno v roko seči, feierlich ben Handschlag geben, Levst. (Nauk).

slavica, f. = slavnica 2), Jan., Let.

slavič, íča, m. bie Rachtigall, Guts., Mur., Cig., Jan., Hip.(Orb.), Trst.(Let.), Danj.-Valj. (Rad), vzhSt.

slavíček, čka, m. dem. slavič; bie Nachtigall, Guts,-M., Hip. (Orb.), ogr.-Valj. (Rad).

slavíten, tna, adj. Preis-, Lob-, nk.; slavítna pesen, Let.

slavilo, n. bie Auszeichnung (bie jemandem gutheil wird), Jan.

slavina, f. bas Beburte. D. Ramensfeft: dati komu kaj za slavino, Goriš.; sosedje imajo navado, da hodijo drug k drugemu na slavino, Erj.(Izb. sp.); (slavna) Pliskavica(Kras), GBrda ("slabna") Tolm.

slavinja, f. = slavina, Podkrnci-Erj. (Torb.). slavīst, m. kdor se peča s slovanskim jezikoslovjem, ber Slavift.

slavistika, f. slovansko jezikoslovje, bie Sloviftit.

slavît, adj. ruhmvoll, rühmlich, Jan., Zora.

slavitelj, m. ber Berherrlicher, nk. slaviten, tna, adj. ruhmvoll, berühmt, Mik., Vrtov. (Vin.), Slom.; s. letavec, Levst. (Zb.

slavitev, tve, f. bie Berberrlichung, Jan., nk. slaviti, im, vb. impf. 1) preifen, verherrlichen, Mur., Cig., Jan., nk.; slavite Gospoda! Cig.; - to ga slavi, das bringt ihm Ehre, Jan.; - 2) feierlich begeben, feiern, Cig., nk.; - tudi: sláviti.

slavivec, vca, m. = slavitelj, Cig.

slavje, n. bie Reierlichfeit, nk.; veliko slavje slaviti, Z.; s slavjem koga pokopati, SIN.; - ber Triumph, Jan.

slávka, f. bas Rachtigallweibchen, Strek., Kr.

Ciongle

slavlienec, nca, m. bie Berfon, bie Gegenstanb einer Feier ift, ber Gefeierte, Navr. (Kop. sp.), nk.; tudi: slávljenec.

slavljenik, m. = slavljenec, SIN.

slavljénje, n. 1) bas Berherrlichen, bas Breisen; - 2) das Feiern.

slavljenka, f. die Gefeierte, Jan. (H.).

slavnica, f. 1) das Geburts- ober Ramensfest, Podkrnci - Erj. (Torb.), na Pivki (Notr.); (prim. slavina); — 2) die Hymne, Jan. (H.). slavnoroden, dna, adj. bon berühmter Ber-

funft: slavnorodni vitezi, Glas.

slávnost, f. 1) bie Berühmtheit, Cig., nk.; — 2) Die Festlichkeit, Cig., nk.

slavnosten, stna, adj. Fest-, festlich, Jan., nk.; slavnostni govor, bie Festrebe, nk.

slávnostnik, m. == komur je slavnost namenjena, ber Gefeierte, SIN.

slavodātka, f. baš Loblieb, bie Hymne, Kos., Levst. (Zb. sp.).

slavodobitje, n. = slavje, ber Triumph, Cig.; – hs.

slavohlépen, pna, adj. ruhmjūchtig, Cig., Jan., C., nk.

slavohlepje, n. die Ruhmsucht, Jan., C., nk. slavohlepnost, f. die Ruhmfucht, Cig., Jan., nk. slavohotnost, f. bie Ruhmsucht, Cig. (T.). slavohram, hrama, m. die Chrenhalle, die

Ruhmeshalle, Cig., Jan., Glas., Let.

slavoklic, klica, m. ber Ruf: slava! ber Sochruf, Cig., nk.

slavoljúben, bna, adj. ruhmliebenb, Jan., nk. slavoljubjo, n. bie Ruhmiliebe, nk. slavolok, loka, m. ber Triumphbogen, Jan.,

C., nk. slavospev, speva, m. ber Ruhmesgesang, ber hymnus, ber Triumphgefang, Jan., C., nk. slavost, f. die Lufternheit, Cig.

slavovît, adj. berühmt, M.; rühmlich, C.

slavoviten, tna, adj. = slavovit, Cig. sicci, m. pl. bie Stulpftiefel, Cig.

siệc, m. das Alpenroschen (rhododendron hirsutum), za Krnom-Erj. (Torb.), Nov.

slečák, m. = gumba, BlKr.

siccati, im, vb. impf. hoden, lummeln, lehnen, Z., Gor.; toliko da še oči odpira, pa le še sleči tam pri kvartah, Polj.; sleči pri njem in mu v usta gleda, Polj.; sloneti in slečati, Gor.

sieconjo, n. die Entileibung, (-enjè) ogr.-Valj. (Rad).

slęči, slęčem, vb. pf. ausziehen; suknjo s.; kożo s., bie Haut abzieben; entileiben; otroka s.; s. koga do nagega, jemanben nacht ausgieben; s. se, fich entfleiben; - = izleviti se: rak se je slekel, Z.; -- (fig.) s. koga, jemanben um fein Gelb bringen, ausziehen (3. B. beim Spiel); s. koga česa, jemanben um etwas bringen, Levst. (Zb. sp.).

slęckni, adj. = sleherni, Savinska dol. slecon, m. ber hoder, ber Faulpelg, Gor.

1. sled, sleda, sledu, m. bie Spur; zajeji, lisicji, pasji s.; s. najti, dobiti, auf bie Sahrte tommen; brez sledu, fpurlos; ni mu bilo ne sledu ne glasu, Glas.; - kaki reči po sledu

iti, einer Sache nachforschen, Ravn.; - vsak s. (jeben Schritt) moram sam storiti, C.

2. sied, m. = slanik, ber haring (clupea harengus), Cig., Jan., DZ., Erj.(2.); - po drugih slov. jez.; starošved. sild, Mik. (Et.). slêd, î, f = 1. sled m : krvave sledi, Jurć.1. sledar, rja, m. ber Spurhund, Z., ogr .- C. 2. sledar, ria, m. ber Haringsträmer, Cig. sledarnica, f. die Haringsbube, Cig. sledda, f. 1) das Aufspuren, Cig.; — 2) bie

Rachfolge, Z.; s. za dvorom, die hoffolge,

Cig.; — 3) ber Anhang, C. sledbonik, m. ber Anhanger, nk.

sléden, dna, adj. Spür-: slêdni pes, ber Spürhund, Trub.; valpet je vohal okolo hiše, kakor sledni pes, Jurč.; - gerne herumftobernb, Savinska dol.-C.

siçderni, adj. = sleherni, C.

slêdherni, adj. = sleherni, C.; (sledharni, Ev. /Rok. /).

siệdi, adv. 1) hernach, später, ogr.-C.; malo s., etwas fpater, C.; — 2) enblich, Mik., C. sledina, f. bie Spur, C., Z.

alediti, im, vb. impf. ber Spur nachgeben, ausfpüren; pes zajca sledi; zajca s. in na medveda zadeti - bei einem unrecht antommen. Cig.; ako grem nazaj, ga ne sledim, Dalm.; tatu s., LjZv.; rudo s., ichurfen, Cig. (T.); s. hudodelstvo, einem Berbrechen nachforichen, Levst. (Nauk); — s. za kom, jemandem nach-gehen, Cig.; — (po nem.) s. komu, jemanbem nachgeben, Jan.; barauffolgen, Cig., Jan., nk.; sledet = naslednji, folgend, Cig., Jan., nk.; - iz tega sledi, baraus folgt, Jan., nk. siedji, adj. Haringe-, Cig., Jan.

 $al\hat{e}dka$, adv. 1) = sledi 1), ogr.-C.; - 2) = sledi 2), ogr.-C., Mik.

slędkar, adv. = sledka, sledi, Jan., C., ogr.-Mik.

sledníca, f. die Anhangerin, Cig.

stednik, m. 1) ber Spurhund, ber Leithund, Meg., Habd., Dict., Cig., C., Hip. (Orb.), Krelj, Jsvkr., nk.; — 2) ber Anhanger, Cig., Krelj, M.; njegovi sledniki, jein Anhang, Cig., Navr. (Let.).

slēdnji, adj. 1) jeber, jedweber, Meg. - Mik., Mur., Cig., Jan., M., C., Trub., Dalm.; skoraj slednji človek to ve, Lašče - Levst. (Rok.); slednji dan, Gor., Ig(Dol.); -2) = poslednji, Guts., C., ogr.-Mik.; na mojo slednjo uro, Guts. (Res.); vse se je izpolnilo do slednje pike, Mur.; k slednjemu, gulest, Guts.; = na slednje, Guts., Jarn. (Sadj.); = na slednjo, Pjk.(Crt.); = ob slednjem, C.

slednjič, adv. zulest, enblich, Cig., Jan., Mik.; — zum lettenmal, C.

slednjikrat, adv. jum legtenmal, C., Jevkr. sledolovec, vca, m. ber Baringfischer, Jan. oledovanje, n. das Folgen, bie Folge, kajk .-

Valj. (Rad). sledováti, újem, vb. impf. nachfolgen, nachgeben: s. koga, Mur.-Cig., C.

sleduh, m. 1) ber Spurhund, C., Mik.; - 2) ber Ausspurer, Cig.; ber Spion, C., Bes.

slegur, ria, m. bie Steinbroffel (turdus saxatilis), Frey. (F.), Erj. (Z.), pod Cavnom-Erj. (Torb.), Levst. (Nauk), St.

slegúrček, čka, m. dem. slegur, Z.

sichorni, adj. jeglicher, jeber einzelne, Mur., Cig., Jan., Mik., Dalm., Krelj, Gor., Dol.; Bog je dobrotljiv do sleherne živali, Ravn.; iz: sledkaterni, Levst.(Rok.); (prim. ,slehiteri", Schönl., sleheterni, Rec., slehoterni, prisega iz 17. stol. [Let. 1884. 208], sledharni, Ev. [Rok.], prim. tudi: nehterni = nekateri, jvzhSt.).

slęhernik, m. jedermann, Zora, SIN.

slej, adv. fpater: prej ali slej, C.; ni prej ni slej, LjZv.

niệka, f. das abgelegte Rleid, Jan., C.

slekav, adj. frumm, gebudt, C.; - prim. slok. slekavec, vca, m. ber Gebüdte, C.

slekniti so, sleknem se, vb. pf. fich neigen, fich fenten, M.

slekútati, am, vb. impf. faulengen, C.; prim, slečati.

slokútavec, vca, m. der Faulenzer, C.

sieme, mena, n. 1) ber Firft; - ber Firftbalten bes Daches, in welchem bie Sparren gujammengeben, Podkrnci - Erj. (Torb.); -2) der Uberlegbaum bes Bebftuhles, woran bie Rolben hangen, worin bie Raberchen geben, Cig.; - 3) ber lange, ftarte Sebel einer großen Beinpreffe, ber obere Brefsbaum, Guts., V.-Cig., Dol., jvzhSt.; - 4) bie Dedsgarbe an Betreibemanbeln, C.; - 5) bie oberfte Scharfe eines Dinges, ber Grat, Cig. (T.); brežno s., ber Ufergrat, DZ.; - ber Bergruden, ber Bebirgsgrat, ber Bebirgs. famm: gorsko s., Cig., Jan., Cig.(T.), Jes.; - nosovo s., ber Najenruden, Cig.; - pogostoma tudi: sléme, sleména.

siémence, n. dem. sleme, Vaij. (Rad).

slemencan, m. ber Sugelbewohner, Cig. slemenit, adj. mit Bergfammen: slemenito

gorovje, C.

siệp, siépa, adj. 1) blinb; na pol s., halbblinb; na eno oko, na obedve očesi s.; na enem očesu s., Met.-Mik.; tudi slepa kokoš zrno najde; tudi slep ščinkavec korito najde, Cig.; zunaj lep, znotraj slep = jchon aber unwiffend, Mur.; - blind für etwas, es nicht sehen wollend; slep česa, Kast.; sin je zdaj matere s., BlKr., Gor.-M.; lepa je, pa dela slepa, C.; Moje (kamre) si pa slep, Npes.-Schein.; - slepa ljubezen, slepa vera, blinbe Liebe, blinder Glaube, Cig.: slepa sreca, blinder Rufall, Cig.; - na slepo kupiti, ungesehen taufen : - slepa cena, ber Spottpreis. Jan.; po slepi ceni, Jurč.; - slepo steklo, mattes Glas, Cig.; — 2) = navidezen: slepa luna, slepo soince, ber Rebenmond, die Rebenjonne, Jes. ; slepi ogeni, bas leuchtenbe Dioberholz, Z.; slepo okno, blindes Fenfter; slepe line, die blinden Thurmdachfenfter, Z., Polj.; slepa železna ruda, ber Gijenichufe, Cig., Jan.; - slepa ulica, bie Sacgaffe (po češ.), Jan.; slepo črevo, ber Blindbarnt, Cig. (T.),

· Erj. (Som.); slepa lukaja, bie Bungenvertiefung, bas Bungenloch, Cig.

slep, slepa, m. kurji s., bie Rieswurg (helleborus), Z., Medv. (Rok.), Burg. (Rok.).

slepáč, m. ber Biinbe (zaničlj.), SiGor. - C.; - ber Berbienbete, Mur., Met.

slepáča, f. die Blinde (zaničlj.), SIGor. - C.;
— bie Berblendete, Mur.

siępák, m. = slepač, C., kajk.-Valj.(Rad). siepar, ria, m. ber Taufcher, ber Schwindler, ber Betruger, ber Gauner.

slepárček, čka, m. dem. sleparec; Vsak sleparček ni za nas, Preš.

siepárec, rca, m. dem. slepar, C.

sisparica, f. die Prellerin, die Schwinblerin, die Betrugerin, die Gaunerin.

sloparija, f. bas Blendwert, bie Betrugerei, ber Schwindel, Die Gaunerei.

alepariti, arim, vb. impf. prellen, betrugen; Schwindeleien ausführen; s. koga, jemanden beschwindeln, ihm Sand in die Augen ftreuen.

slepárjenje, n. faliche Boripiegelungen, bas Schwindeln, die Baunerei(en).

slępárka, f. = sleparica.

slepárski, adj. betrügerifch, gaunerifch.

sleparstvo, n. bas Blendwert, liftiger Betrug, ber Schwindel.

slępavs, m. der Blinde (zaničlj.), C. slêpce, adv. blindlings, Mik.

slopcevodnik, m. ber Blindenführer, Cig. siépèce, čeca, m. dem. siepec, Valj. (Rad).

slépec, pca, m. 1) ber Blinbe; slepec slepca vodi; - 2) = slepica 2), Cig.; - 3) = slepic 2), die Blindichleiche, Mur., Cig., Jan., Dalm.-M., Fr.-C., Frey. (F.), Levst. (Zb. sp.). slépečki, adv. blinblings, Habd .- Mik.

slepetáti, etâm, éčem, vb. impf. 1) blingeln, ichlecht feben, C.; - 2) slepece n. pr. nad modvirjem o vrodini (es gittert bie Luft), C. slępęti, im, vb. impf. nach und nach blind

werben, Cig., C.

slêpet, m. slepet je, die Rebenaugen beginnen sich zu entwickeln, jughSt.

slepica, f. 1) die Blinde, Cig.; - 2) die Dientachel, Cig., Bes., DZ., St.-Valj. (Rad), BlKr.; - 3) eine Art Brett, Blc.-C.; bas Fournierbrett, Z.; - 4) bie Blenblaterne, Jan., Bes.; — 5) die Rieswurg (helleborus), C., Nov., Cv., DSv.; zelena s., die grune Nieswurg (helleborus viridis), C.

sleplč, íča, m. 1) = slepar, Pliskavica (Kras); - 2) bie Blinbichleiche (anguis fragilis), Mur., C., Erj. (Z.), Dalm., Rez.-Valj. (Rad), St.; - 3) das noch ichlummernbe Gewächsauge (bei. an ber Rebe), Vrtov. (Vin.); — 4) ber Burmfortfag bes Didbarms, Erj. (Som.).

stepiten, ina, adj. blenbenb: slepilna luc, Cig.; - bethorend, gauteshaft, Jan.; illuforifch, Cig., Jan., Cig. (T.).

slepslo, n. das Blendwerf, das Trugbild, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov.-C., Vrt., Koborid-Erj. (Torb.); — vzdušno ali zračno s., bie Luftpiegelung, Cig. (T.), Žnid., Nov.

stepir, rja, m. = slepič 2), bie Blinbichleiche, Guts., Mur., Kor.-Cig., Jan., C., nad Ma-

riborom-C., Frey. (F.).

slepiti, im, vb. impf. blenden, Cig., Jan., Cig. (T.); sneg je tako bel, da oči slepi, Dalm.; - verblenden, bethören, tauschen; norska ljubezen te zdaj slepi, da ne vidiš, Jap. (Prid.); Si videl čislati le to med nami, Kar um slepi z gol'fijami, lažami, Preš.; fdywinbeln, Sand in die Augen streuen: kaj tu slepis? Ig(Dol.), Tolm.

slepîtva, f. bie Blenbung, C slepiv, iva, adj. trugerifc, Z.

slepivec, vca, m. ber Blender, Cig.; - ber Täufcher, ber Bethorer, ber Berführer, Cig., Jan. stepivka, f. die Bethorerin, die Gautlerin, Cig. slepivost, f. das Trügerische (als Eigenschaft), Z., Blc.-C.

sieplja, f. ein blinbes Beib, Cig.

slepljenje, n. bas Blenben; — bas Bethören. siepljiv, iva, adj. blenbenb, Mur.; - trugerifch, Mur.; slepljivi svet, Levst. (Zb. sp.).

slepnjáti, am, vb. impf. - pri slabi luči kaj delati, Vas Krn-Erj. (Torb.).

stepocica, f. bie Schlafe, Blc .- C.; - prim. hs. slepo oko, bie Schlafe.

slepomîškati se, am se, vb. impf. "blinde Ruh" fpielen, Jan. (H.).

sleporîvec, vca, m. sleporivci, Blindwühser (caecilia), Erj. (Z.).

slepost, f. bie Blinbheit, Mur., Cig., Jan.; vrojena s., Ravn.-Valj.(Rad); - bie Ber-

blendung, Cig. slepota, f. bie Blindheit; erna s., ber fcmarze Stat, Cig., Jan., C., Erj. (Som.), DZ.; = jasna s., Z., Strp.; bela s., ber weiße Star, Znid.; siva s., ber Krpftallftar, Cig.; ber graue Star, Strp.; kurja s., die Rachtblinbbeit, Z.; mesecna s, bie Mondblindheit (eine Bferbefrantheit), DZ.

slepóten, tna, adj. blöbfichtig, Z.; — blinb (fig.), Jan.; slepotno, blinblings, Z.

slepotica, f. die Blende (min.), V.-Cig., Cig.(T.). slepotija, f. = sleparstvo, Cig., Jan.

slepovéren, rna, adj. blinbglaubig, Cig.

slepovož, m. die Blindichleiche, Mur., Cig., C., Danj.-Mik., vzhSt.

slepur, ria, m. 1) ber Blodfichtige, ber Blinbe, Hip.-C.; - 2) = slepic 2), die Blindichleiche, Valj. (Rad); - 3) ein schwoch brennendes Licht, Jarn., Cig., C.; - eine Kerze aus schwarzem Unschlitt, V.-Cig.

slepuriti, firim, vb. impf. blobe feben, Hip .- C. sleputati, am, vb. impf. herumtaften (wie ein

Blinber), Z.

elez, m. ber Eibisch (althaea officinalis), Mur., Cig., Jan., C., Mik., $Tu\tilde{s}.(R.)$; = beli s., M.; rožasti s., die Pappelroje (althaca rosca), Tus.(R.); = rdeči s., C.; — die Malve (malva), Meg., Strek.

slęzen, ena, m. neka rastlina, Vreme - Erj. (Torb.).

slęzęn, f. == 1. slezena, Jan.

1. slęzena, f. 1) bie Mila, Dict.-Mik., Guts., Mur., V.-Cig., Met., DZ., Erj. (Som., Z.), Rihenberk-Erj.(Torb.); - 2) = 1. slezenica,bie Milajudit, V.-Cig.; - (solzena, Lašče-Erj. [Torb.], slázena [nam. solzena], Kor.-Erj. [Torb.], suzāna, Rib.-Mik.).

2. slozona, f. das Pappelfraut, die Malve (malva), Cig., C., Medv. (Rok.); - prim. slez.

slezenicen, Cig. = slezenicen, Cig.

1. slezenica, f. 1) dem. 1. slezena; die Milg, Mur.; - 2) slezenica, bie Wilajucht, Cig.,

2. slęzenica, f. bas Schneewasser, Rez.-C.; -– prim, slezeti,

slezeníčen, čna, adj. milsindtig, Cig. slezenîčnik, m. bas Milgfraut, Jan.

slezenjiv, íva, adj. milafrant, Jan.

slezeno, n. = 1. slezena, bie Milo, Meg., Alas., Jan., Celovška ok.; (slazáno, Rof.-Kres).

slęzęnovec, vca, m. die Malbe (malva), Jan., (selz-) Cig.; divji s., die wilbe Malve ober Rofspappel (malva silvestris), (selz-) Tuš.(R.).

alezeti, im, vb. impf. == slizeti, sluzeti, langfam tropfelnb fliegen : med slezi, C .; - rinnen : sod slezi, C.

slezina, f. = sleznica, Cig.

sleznica, f. bie Malve, Jan.; sleznice, Malven (malvaceae), Tuš (R.).

slezota, f. ein ichleimichtes Ding, V.-Cig. slezov, adj. Etbisch, Cig., Jan.; s. čaj, ber

Eibischthee, Cig., Jan. slêzovina, f. bas Eibischtraut, Cig. sliba, f. Vrtov (Km. k.), pogl. sviba.

slibovina, f. Nov.-C., Rihenberk-Erj. (Torb.), pogl. svibovina.

sličen, čna, adj. 1) ahnlich, C., nk.; - 2) conform, Jan .; - congruent, Cig., Jan.; - bs.

sliciti, im, vb. impf. reimen, Cig.(T.). sličkeren, rna, adj. allerhand, Cig. slienoglasje, n. bie Duomatopoie, Cig.(T.).

slienoglasnica, f. ein onomatopoetifches Bort, Cig.(T.).

sličnoręčje, n. die Paronomasie, Jan.(H.). sličnost, f. 1) die Ahnlichkeit, C., nk.; — 2) bie Conformitat, Jan.; - bie Congruenz, Cig.,

slik, m. = rima, ber Reim, Cig.(T.), Zora. slika, f. das Abbild, das Bild, Cig., Jan., nk.; bas Gemalbe, Jan , nk ; s. iz (vsakdanjega) zivljenja, bas Genrebilb, Cig.(T.); - (pren.) bas Bilb (eine Schilberung), nk.; - hs.

slikanje, n. bas Abbilden, tas Malen, nk.; s. na mokrem, bie Frescomalerei, Cig.(T.); s. polti, die Carnation, Cig.(T.).

slikar, rja, m. ber Maler, Cig. (T.), C., nk.; s. cvetja, živali, dekoracij, ber Blumen-, Thier-, Decorationsmaler, Cig. (T.); - hs. olikarica, f. die Malerin, nk.

slikarija, f. = slikarstvo, Cig.(T.). slikariti, arim, vb. impf. Gemalbe verfertigen, malen, Z., C.

slikárnica, f. bas Atelier, Cig (T.).

slikárski, adj. Maler-, nk.

slikarstvo, n. die Malertunft, die Malerei, Cig (T.), nk.; s. iz življenja, bie Genremalerei. Cig.(T.).

slikati, am, vb. impf. abbilben, malen, Cig., Jan., Cig., T.), C., nk.; — hs.

slikohràm, hráma, m. die Bildergallerie, SIN. slikopis, písa, m. die Jionographie, Cig.(T.);

slikoshramba, f. = slikohram, Jan.

slikovît, adj. malerijch, pittorest, Cig.(T.), nk. slikovîtost, f. das Malerijche: s. slovenskih

pokrajin, Navr.(Let.).

slína, f. ber Speichel; lisaj s teščo slino pomaži, pa ozdravi, Levst. (Rok.); nav. pl. sline; sline požirati; sline se mu cedijo iz ust, ber Speichel rinnt ihm aus bem Munbe; sline se mi cede po čem, ber Munb maffert mir nach etwas, = sline cedim po čem; sline komu delati, jemandem ben Mund nach etwas wasserig machen, Cig.

stīnar, rja, m. 1) = slinec 2), Zora; - 2)
gozdni s., die Baldidinede (limax empiricorum), poljski s., die Ader-Radtidinede (limax

agrestis), Erj.(Z.).

slînarica, f. die Schaum-Cicade ober Schaum-Birpe (aphrophora spumaria), Jan., Erj. (Ž.). slinast, adj. speichelicht, Mur.; — slinasta cesta, eine schlipfrige Straße, Z.; — mit Speichel belegt ober beschmußt, begeisert, Cig., M.

slinav, adp. voll Speichel, mit Speichel belegt, geiferig; — fchlupfrig, Mur.; fchlagig: sli-

nava steza, C.

slinavec, vca, m. 1)=slinav deček, ber Geiferbart, Cig.; = ber Rohbube, Fr.-C.; — 2) bie Schnede, Guts.

slinavica, f. (žleza) s., bie Speichelbrufe, Cig.

slinavka, f. 1) slinava ženska, die Speichletin, Mur.; — 2) die Speicheldrüse, Cig., Nov.; ustna, trebušna s., Erj. (Som.); podušesna s., die Ohrspeicheldrüse, Strp.; — 3) eine nasse Erdatt, M., Kr.-Valj. (Rad).

slinavost, f. ber Speichelfluß, Cig., Jan. slinec, nca, m. 1) = slinav človek, Cig., Burg.

(Rok.); - 2) ber Rriecher, Cig.

slînež, m. = slinec, Cig.
slíniti, slînim, vb. impf. 1) mit Speichel befeuchten, Mur.; cangeifern, Cig.; — 2) s. se,
geifern, Mur., Cig.; — chilupfrig sein (o potu),
C.; — s. se okoli koga, sich bei jemandem
einzuschmeichen suchen, scherenzeln; s. se
komu, pred kom.

slinivka, f. = slinavka 2), bie Speichelbrufe,

Cig., Jan., Vrtov.(Km. k.).

alinjak, m. ber Speichelgang, Strp.

slinjav, adj. \Longrightarrow slinev, Z.

slinjavka, f. — slinavka 3), eine Art lehmige, schleimichte Erbe, Nov.-C.; lehmige Kallerbe, Cig.

slinjenjo, n. 1) das Anspeicheln; — 2) das Geisern, Mur.; — der Speichelsluss, Cig.; — 3) das Schmeicheln, die Kriecherei, Cig. slînkati, am, vb. impf. — izdieljiv diei v hrani

(zlasti o živini), Podkrnci-Erj.(Torb.). slinotòk, tóka, m. ber Speichelfus, Jan. slinotvóren, rna, adj. speicheltreibenb, Cig. slinovína, f. ber Speichelstoff, bas Bthalin, Cig., Jan. slinovodnica, f. ber Speichelgang, Cig. slinovrat, m. — slanovrat, samojed, C. slipa, f. das Labstaut (galium aparine), Medv. (Rok.).

slipav, adj. flebrig, Z.

slípavka, f. 1) das Riebetraut, das Labiraut (galium aparine), M., Kr.-Valj. (Rad); (slipovka), Cig., C.; — 2) = majhen, slaboten človek, bet Anirps, Litija, (slipovka) Štrek., LjZv.

siiš, m. = sluh, bas Gehör, GBrda. slisaj, m. die Hörweite, Jan. (H.).

slisatnik, m. bas Hörrohr, Cig.

slisalo, n. bas Gehörorgan, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; tudi: slisalo, Vali. (Rad).

olíšanje, n. bas Sören.

slišati, slišim, vb. impf. 1) horen; težko s., ne s. dobro, harthorig sein; tenko s., bunne Ohren haben, Cig.; na levo uho ne slišim dobro; slisis? heba! hörft bu? napak s., falfc horen; na svoja ušesa s., mit eigenen Ohren boren; s. maso, bie Deffe boren, Burg .; s. sovo, žrjave; (tudi z gen.: razumnih ljudi sem slisal, ich habe es von verständigen Leuten gehört, Levst. [Zb. sp.]); s. koga govoriti, žvižgati, jemanben reben, fingen hören; kar Vi pravite, je lepo s. (flingt fcjon), V.-Cig.; pri vratih ga ni bilo nič s., beim Thor tounte man ihn gar nicht vernehmen; nic ni bilo s., es war fein Laut zu vernehmen; mnogo je s. o tatvinah, man hort viel von Diebereien; ni se bilo s., da bi bil prisel, es verlautete noch nichts bon feiner Unfunft; s. je, da -, es beißt, bais -; nic prida ni s. o njem, man hört nichts Gutes von ihm; dober glas se sliši v deveto vas; od sosednjih fara se sliši zvonjenje; sliši se, man hört, es geht bas Berficht, Cig., Jan.; - 2) (gehören, [germ.])

slisen, sna, adj. hörbar, vernehmbar, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; vidne, slisne, cutne sibe

božje, Cv.

slîšež, m. = uho (šaljiva beseda v uganki), Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.).

slišljiv, íva, adj. Cig., Jan., ogr.-C., pogl. slišen.

slisnost, f. die Hörbarkeit, die Bernehmbarkeit, Cig.

slîv, slíva, adj. zwetjchlenblau, Mur., Cig.; blaulich, Mik.

stíva, s. die Pflaume, bes. die Rriechenpslaume (prunus insititia), na zapadu; — češplja, die Zwetsche, der Zwetschendum (prunus domestica), na vzhodu; cesarska s., die Raiserpslaume, damaščanska s., die Damašcanerpslaume, Cig., Tuš.(R.); rumena s., die Bachspslaume, Cig.; — divja ali pasja s., der Schlehdorn (prunus spinosa), C.

slivar, rja, m. :) der Pflaumenhändler, Cig.;
— 2) bakrenasti s., der tupferrothe Pflaumenbohrer (rhynchites cupreus), Erj.(Z.).

slivast, adj. zwetschtenblau, Cig., C.; blaulich, Dict.

slivec, vca, m. eine Art große Zwetschle, vzhŠt.-C.

Blivica, f. dem. sliva; 1) fleine Bflaume, fleines Pflaumenbäumchen; — 2) die Schlehe, Sl-Gor.-C.; tudi: divja s. ali bogova s., C. slivík, m. = slivnik, Erj.(Izb. sp.). slivjo, n. coll. eine Pflaumenpflangung. slîvkast, adj. blaulich, Cig. slivkati, kam, čem, vb. impf. fleiulaut weinen, holudzen, C., Vest.; - v bolesti milo ječati, Valj.(Rad). alivnica, f. 1) ber Sweischkenborrofen, Mur., vzhSt.-C., Danj.(Posv. p.); - 2) die Schluffelblume (primula), C. slivnik, m. ber Bflaumengarten, Cig., Jan., C. slīvnjak, m. 1) ber Pflaumengarten, Cig., Jan., C.; — 2) das Pflaumenmus, jvzhSt. slīvogled, ględa, adj. blaudugig, V.-Cig. slivov, adj. aus Pflaumen, Pflaumen., Zwetfchtene; alivov močnik, bas Zwetichtenmus, Mur.; slivov les. slivovec, vca, m. 1) ber Zwetschfenbrantwein, Cig., Jan., Gor.; - 2) = slivovnik, bas Bretfcfenmus, Mur.; - 3) ber Schlehbornftrauch, SlGor.-C. slivovica, f ber Zwetschkenbrantwein, Mur., Cig., Jan., DZ. slivovina, f. 1) bas Pflaumenholz, Cig., Jan.; - 2) slivovína, das Prunin, Cig. slivovka, f. 1) ber Zweiichkenbrantwein, Dol., jugh St.; - 2) ber Zweischlenschwamm, Mur., C., Kr.-Valj.(Rad). alivovkica, f. dem. slivovka 2), Danj. (Posv. p.); (nam. -čica), slivovnik, m. das Aweijchkenmus, Mur.; ber Zweischtentuchen, Cig., Jan. sliz, m. = slez (Eibisch), Cig., Jan., Mik.; - beli sliz, Dict. slîz, î, f. ber Schleim, Cig., Jan.; (češ., rus.); prim. sluz. slizast, adj. ichleimortig, Cig., Jan. slizav, adj. ichleimig, Cig., Jan., Tuš.(B.); prim, sliz f. slizec, zca, m. ber Schleimftoff, Cig. slizek, zka, adj. folüpftig, Mur., Cig., C., Vest.; — (nam. sklizek, Mik.[Et.]). 1. slízen, zna, adj. = sklizek, C. 2. slizen, zna, adj. Schleim-, Cig., Jan.; ichleimig: cvetni prašek pade na mokro, slizno brazdo, Erj.(Zv.); - prim. sliz f. slizett, im, vb. impf. tropfenweise fließen, fleinmeise rieseln, Dict., Fr.-C.; - prim. slezeti, solzeti. slizgati, am, vb. impf. = drskati, C. slízgavica, f. das Glatteis, C. slîzka, f. = slez (Eibild), Cig. slîzkast, adj. ein wenig ichleimig, Cig. Bliznica, f. bie Schleimhaut, Cig. sliznik, m. ber Schleimbentel, Cig. slizniti, slîznem, vb. pf. zergehen (o snegu, maslu), C.; — prim. slizeti. slizniák, m. bas Schleimthier, Jan. sliznokéven, vna, adj. schleimblutig, Cig. slizotok, toka, m. ber Chleimfiufe, Cig.; sljuda, f. ber Glimmer, Cig., h. t. - Cig. (T.),

Erj.(Min.); — rus.

sljudovec, vca, m. der Glimmerichiefer, Cig. (T.).sijūz, m. C., pogl. sluz. sloba, f. skrčeno iz: sloboda (= svoboda): slobo ("slobou") vzeti, Abichieb nehmen, vzhSt., Levst.(Nauk), ogr.-Valj.(Rad), Mik.; (nav. slovo vzeti). slobnost, f. bas Bermögen, Trub.-Mik. (Et.). slobod, f. bie Erlaubnis, C.; - ber Abichieb: s. dati, vzeti, ogr.-C.; s. dati grehom, ogr.-C. sloboda, f. = svoboda, die Freiheit, Jan., M.; - ber Abichieb: slobodo vzeti, C., ogr - Valj. (Rad). slobodeina, f. bie Freiheit (von Abgaben), Dict. sloboden, dna, adj. - svoboden, frei, Meg., Jan.; s. gospod, Meg.; slobodna mesta, Daim.; prost ino s. postati, Daim.; slobodno živeti, kakor se vsakemu dobro zdi, Dalm.; po svoji slobodni volji, Dalm.; s. česa, frei bon einer Sache, C.; frei bom Grundgins, Cig.; - ledig, unverheiratet, Krelj; - slobodno je, slobodno, es ift erlaubt, Trub .-Mik., Mur., C., M., vzh.St.; ali si smem kruha urezati? - slobodno! Mur.; slobodno, ungehinbert, frei: na svoji glavi lase slobodno pustiti rasti, Dalm.; Tebi rečem slobodno, bir barf ich es sagen, Danj (Posv. p.). sloboditelj, m. = svoboditelj, C. aloboditi, im, vb. impf. = svoboditi, befreien, ogr .- C .; - frei erhalten, fichern: delavnost vsakega slobodi stradanja, Mur. slobodkinja, f. ein freies Beib, ogr.-C., Mik. slobodnik, m. 1) == svobodnik 1), ber Freie, Meg., Dict.; - 2) (slobodník) ber Befreier, ogr.-C. słobodnják, m. - svobodnjak, ber Freie, Habd.-Mik., ogr.-C. slobodnjaštvo, n. = svobodnjaštvo; ber freie Stand, die Freiheit, C. slobodnost, f. = svobodnost, bie Freiheit, Dict., Mur., Dalm. slobodúh, m. ber Freigeift (zaničlj.), Cig, C. slobost, f. die Auversicht, Trub .- Mik., C. sloboščina, f. die Freiheit; v sloboščini (slo-bodščini) živeti, Krelj; vi ste na sloboščino pozvani, ogr. Valj. (Rad); dežela večne slo-boščine, Škrb. sloč, î, f. die Krümmung, die Krümme, der Bogen, Cig., C.; na s., Irumm, C. slocen, ena, adj. bogenartig, Cig., Jan. sločítnica, f. = naprava za sločenje (n. pr. vil), C. sločílo, и. і) = naprava za sločenje kake stvari (n. pr. vil), C.; bie Reifbeuge (ber Böttcher), C.; - 2) bie Rrummung (3. B ber Reife), C. sločína, f. die Rrumme, Cig., Jan. slociti, im, vb. impf. frumm biegen, frummen, Cig.; vile s., Z.; s. hrbtisce, ben Ruden frummen, SIN.; - s. se, sich frummen, C. siộcnat, adj. frumm, C slog, sloga, m. 1) bas Aderbeet, Habd .- Mik., Mur., Fr., SlGor., ogr.-C.; slog je večji od ogona, ima več ko šest brazd, St.-C.; — 2) der Stil, Jan., Cig.(T.), M., nk.; erabski,

gotski s., Cig.(T.); (po drugih slov. jezikih).

slôga, f. die Eintracht, Jan., nk.; sloga jači, nesloga tlači, nk.; — hs. slogosloven, vna, adj. ftiliftifch, Jan.

slogoslovje, n. bie Stiliftit, Zv.

1. sldj, sloja, m. 1) die Kothpfühe an der Straße, C.; — 2) das Fidn, das Lager: sloji soli, oglja, Cig. (T.); s. železnih rud, Zora; die Schichte: zračui, vzdušni sloji, die Luftschichten, Cig. (T.), Žnid.; - sloji, bie Bevolferungsichichten, nk .: (po drugih slov. jez.).

2. sloj, m. suh veter, veter, ki suši, Vas Krn-Erj.(Torb.); - nam. smoj, Strek.(Let.).

slojen, jna, adj. po nekem vetru, burji posušen: slojno = tako suho, da se lomi, Ljubušnje(Goriš)-Štrek.(Let); - prim, 2.sloj. slojevīt, adj. flöhig: slojevito gorovje, baš Flötgebirge, Cig.(T.). slojevitost, f. die Schichtung, Cig.(T.).

slojišče, n. = rudno lezišče, bie Lagerstätte (mont.), Cig. (T.).

slojiv, iva, adj. riffig, eisflüftig, Notr. slojza, f. Danj.-Mik., pogl. solza.

slok, sloka, adj. 1) frumm; sloko drevo; kravji rogovi so sloki, ogr.- Valj. (Rad); ansgeschweift; sloko, die Abnahme bes Schiffes am Borber- und Sintertheil nach unten zu, die Sogbruftung, V.-Cig.; - 2) = suh, hager, mager, Mur., vzhSt.-C.; sloka živina, sloka baba, vzhSt.; - sloki zlati, Danj. (Posv. p.).

sloka. f. bie Balbichnepfe (scolopax rusticola), Habd.-Mik., Notr.-Frey.(F.), Erj.(Z.), vzh-

St.-C.

slokáč, m. ein magerer Mann, C. Blokáča, f. ein mageres Beib, C.

slokan, m. ein magerer Menich, vehSt .- C. slokanje, n. das Rrummen, das Schweifen,

V.-Cig. slokast, adj. 1) gefrümmt, bogenformig, Cig., Jan., Žnid.; slokasto in zveriženo, C.; -2) schlant, mager, hager, Jan., Nov.-C., UET.;

slokasta krava, Str.; s. konj, engbauchiges Pferb, Cig.

slokati, am, vb. impf. frilmmen, bogenförmig ausschweifen, Cig.

slókav, adj. frumm, (sluk-) Habd. - Mik., C. slokin, m. ein magerer Menich, C.

slokitast, adj. = slokutast, C

siokitati, am, vb. impf. = slokutati, C.

slokniti se, sloknem se, vb. pf. fich fchlant machen (burch Gingieben bes Bauches), M., Z.; fich einziehen, Jan.

slokóba, f. die Krümmung, ogr.-C. slokóbast, adj. verfrümmt, ogr.-C.

slokobeder, dra, adj. bunnichentelig: Slokobedri moj župan, Levst. (Zb. sp).

slokonja, f. bet Rnochel, ogr. C.; - prim,

slokonog, noga, adj. frummbeinig, Cig., Jan. slokost, f. t) bie Gefrummtheit, Die Rrum. mung: - 2) bie hagerfeit, Cig., M.

slokuta, f. ein magerer Menich ober ein mageres Thier, Fr .- C.

slokútast, adj. mager und ichwach, C.

slokátati, am, vb. impf. 1) vom Alter gebuck einhergehen, C.; — 2) vor Magerfeit man-fend einhergeben, C.; — prim. slokitati.

slom, m. = sleme, ber Dachfirstbaum, C. slomba, f. 1) bie Baumftute, Gor.; - 2) pl. siombe = prisionjena vrata, Glas.

1. slon, slona, m. 1) ein Menich, ber gerne herumlehnt, ber Faule, Mur., C.; - 2) = legnar, ber Bagenlagerbaum, C.; - 3) die Reuerlehne, C.

2. sion, siona, m. ber Elephant, Meg., Guts., Mur., Cig., Jan., Mik., Dalm., Erj.(Z.), i. dr.; morski s., neka vrsta tjulenjev: ber Ruffelbrache, ber Gee-Elephant, Cig., Erj.(Z.); - po drugih slov, jez.

stonè, éta, m. ber Lümmel, Cig.

slonênje, n. das Lehnen.

slonétl, ím, vb. impf. lehnen; na oknu s., im Senfter liegen; - lummelnd lehnen; kaj tu sloniš! pojdi delat! - na čem s., auf etwas beruhen, Jan.; na blagonravju sloni vsa človeška družba, Levst (Nauk).

slonik, m. ber Bruftbaum (bes Bebftuhles), Jan (H.).

slonílo, n. bie Lehne, Mur., Jan.

sloniti, slonim, vb. impf. lehnen machen, anlehnen, Mur.; — (fig.) ftühen: svoje upanje na tebe slonim, ogr.-C.; s. se na koga, auf jemanden vertrauen, ogr.-C.

stonja, f. die Lehne, Guts.-Cig. slonják, m. boš Bult, *ZgD.*

slonokộst, f. = slonova kost, *Mur., Cig.*, Jan., Jap.-C.

slonokosten, adj. elfenbeinern, Mur., Jan. slonokoščen, adj. = slonokosten, Cig.

slonokoščenína, f. elfenbeinerne Bare, Cig. slonov, adj. Elephanten-; slonov rilec, ber Elephantenruffel; slonova kost, bas Elfenbein. slonovina, f. das Elephantenfleifch, Z.; die

Elephantenhaut, Z., DZ. slop, m. bie Gaule, Jan., Nov .- C.; vodni s., bie Bafferfaule, DZ.; - nam. stolp; prim.

češ, sloup.

Valj.(Rad).

slopec, pca, m. dem. slop; bie Columne, die Spalte (g. B. auf ber Seite eines Beitungs. blattes), Jan.; die Rubrit, Jan.

slopovje, n. bie Colonnade, ber Gaulengang, Jan., Nov.-C.

slộščina, f. die Eintracht, Blc., ogr.-C.

stota, f. regnerisches Better, Regen mit Schnee, Rez.-C.

slotati, am, vb. impf. fturmen und regnen, Rez.-C.; (tudi: slutati, C.).

slotav, adj. regnerisch, Rez.-C.

slov, slova, m. 1) der Ruf, Mur.-Cig., Jan., Met., Rog.-Valj.(Rad); velik s. gre za njim, man rühmt ihm vielce nach, Dol. - Cig.; po Dolenjskem se je razširil slov, LjZv.; 2) der Bulgarname: hisa ima slov: pri Matevžu, Litija; - tudi: slov, Valj.(Rad).

1. slova, f. 1) ber Ruf: dobre slove biti, Jap .-C.; dobra slova kosti omasti, Škrinj.-Valj. (Rad); - 2) ber Buchftabe, kajk .- Valj. (Rad). 2. slova, f. = sloba, slovo (Ubichieb), kajk.- slovár, rja, m. - besednjak, bas Borterbuch. Mur., Cig., Jan., nk.; - rus.

slovárček, čka, m. dem. slovar; das Wörterbüchlein, nk.

slovarjepisec, sca, m. ber Legifograph, nk. slovarjepîsje, n. die Legilographie, nk. slovárnik, m. = slovarščak, Jan.(H.). slovárski, adj. Börterbuch-, legifalifch, nk.

slovárstvo, n. = slovarjepisje, Jan.(H.). slovárščak, m. ber Legifograph, (-šček) Jan.,

Levst.(Zb. sp.).

slovéčen, čna, adj. = sloveč, C.

slovecina, f. die Berühmtheit, ber Ruhm, Podkrnci-Erj.(Torb.); vsa ta slovečina raka ni pokvarila, Erj.(Izb. sp.).

slovečnost, f. die Berühmtheit, Nov.-C. sloveniti, enim, vb. impf. 1) flovenifieren, C., nk.; - 2) ins Clovenifche überfegen, Cig.,

Jan., nk.

slovonjo, n. bas Berühmtsein, ber Ruhm, ber Hut, Mur., C., Mik.(Et.); imajo dobro ime ali slovenje, Trub.; slovenje od njega je šlo po vsej Siriji, Jap.(Sv. p.).

slovénji, adj. = slovenski, Guts.

slovenski, adj. slovenisch. slovensčina, f. bie flovenische Sprache. sloves, m. 1) bie Feierlichkeit, Mur., Mik.(Et.); (slovez, Ravn.); — 2) ber gute Ruf, ber Ruhm, Mur., Jan., C.; sloves se je od njega razširjal, Ravn.; dobrega slovesa, gut beleumundet, Levst. (Cest.); - 3) s slovesom, mit Berlaub, mit Refpect zu melben, Meg., Dict., Cig., Jan., M., C.; s slovesom govoriti, Trub.; oni človek je kakor (s slovesom) svinja. Bas.; sloves reči, povedati = s slovesom, Ljubušnje (Goriš.) - Štrek. (Let.); -(prim. slovo in sloba).

slovésen, sna, adj. t) feierlich, Mur., Cig., Jan.; slovesna prisega, s slovesnim glasom, slovesno obljubiti, obhajati kaj, nk.; - slovesna dela, ruhmbolle Thaten, Ravn.; (slovesen, Mur.); - 2) Abichiebs: slovesni list, Jan.; - 3) slôvesno = s slovesom, mit Berlaub gu melben, Mur., C.; to mi je, slo-

vesno, nekdo ukazal, M. slovenost, f. 1) bie Feierlichleit, Mur., Cig.,

Jan., nk.; (slovesnost, Mur.); - 2) = slov-

stvo, knjištvo, Jan., Nov., nk.; (rus.). sloveti, im, vb. impf. in einem Rufe fteben: slabo s., in ichlechtem Rufe fteben, Ravn.; kranjska dežela je nekdaj slovela za bogato, LjZv.; - nav. rühmlich befannt fein, berühmt iein; šampanjsko vino slovi po vsem svetu; njegovo ime bo slovelo vekomaj; - sloveč, berühmt; sloveče ime; (slovoč, Štrek.).

siçvez, m. = sloves 1), Ravn.

Blovît, adj. berühmt, Jan., Nov., ZgD. - C.; sloviti Romulus, Jsvkr.; slovita abecedarska vojska, Kop. sp.; glorreidi, Blc.- C.; vielbefannt: bila je slovita, zlasti po Gorenjskem, zadruga rokovnjačev, Jurč.

sloviten, tna, adj. = slovit, Jan., C.; slovitna gospoda, slovitna svetost, Jsvkr.

sloviti, im, vb. impf. s. koga, jemandem ben Abichied geben, Gor.; = iz službe poditi: kjer je služil, povsod so ga slovili, Polj.; slovili jih bomo, wir werben ihnen (bie Wohnung) fundigen, Ljub.; — s. se, Abichieb nehmen, sich verabschieben, Cig., Jan., C., Zora; s. se pri kom, sich bei jemanbem beurlauben, Cig.

slovititi, îtim, vb. impf. berühmt machen, C. slovka, f. die Gilbe, Mur., Cig., Jan., nk.;-

slovkati, am, vb. impf. fullabieren, Cig., Jan., ogr.-M.

slovkováti, újem, vb. impf. = slovkati, Jan. slovljénje, n. das Abbanken, das Entlaffen, Cig.

slovnica, f. die Grammatit, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov.-C., nk.; (slovnica, Cv.). slovnicar, rja, m. ber Grammatifer, Cig., Jan.,

slovničáriti, šrim, vb. impf. Grammatiť treiben, C.

slovniček, čka, m. dem. slovnik; ein fleines Börterbuch, Levst (Nauk).

slovničen, čna, adj. Grammatif-, grammatifc, Jan., nk.

slovnik, m. bas Borterbuch, Jan., Nov., Levst. (Nauk); mali s., bas Hanbwörterbuch, Cig.; – češ.

slovnikar, rja, m. ber Legifograph, Cig., Jan., C. slovnikariti, arim, vb. impf. Börterbucher schreiben, C.

slovnikarstvo, n. die Legifographie, C. slovniški, adj. 1) bie Grammatif betreffend, grammatifd), Cig., Jan.; (prim. slovnica); -2) lexitalifd, Jan.; (prim. slovnik).

slovo, ésa, n. 1) ber Abichieb; s. vzeti, jemati od koga, česa, Abschied nehmen; priti po s., tommen, um Abichied zu nehmen; s. dati komu, jemanbem ben Abschied geben, ihn aus bem Dieuste entlassen; na tri dni ima s., er hat brei Tage Urlaub, Mur.; brez slovesa oditi, Cig.; odpuščen s slovesom, perabichiebet, DZ.; s. dati grehu, die Gunbe laffen; (ogr. Slovencem v tem pomenu rabi: sloba: slobo vzeti; prim. sloba); — 2) slóvo, gen. slóva, bas Bort, Jan., kajk .- Valj. (Rad); -- ber Buchstabe, Alas., ogr.-C.

slovojemanje, n. das Abichiebnehmen, M., Kres. slovosklådje, n. die Bortfügung, Jan.(H.). slovotvorje, n. bie Bortbilbung, Jan.(H.). slovstevco, n. dem. slovstvo; eine kleine Lite-

ratur, Levst.(Zb. sp.), nk.

siovatven, stvena, adj. bie Literatur betreffenb, literariid, Literature, Cig., Jan., nk.; slov-stvens kradba, bas Blagiat, Cig.(T.).

slovstvenik, m. der Literat, nk.

slovstvo, n. die Literatur, Cig., Jan., nk. slovstvováti, ûjem, vb. impf. literariich thatig fein, fich mit der Literatur beschäftigen, Bes., UCT.

sloza, f. Mur., Mik., Zilj.-Jarn.(Rok.), SlGor.-C., pogl. solza.

složen, žna, adj. 1) übereinstimmend: s. čemu, ogr.-C.; — 2) einträchtig, Jan., nk.; (hs.); — 3) slozna ploskev, die Bermachjungsfläche (min.), Cig.(T.).

složnost, f. bie Eintrachtigfeit, Jan., ogr. - C.,

slucaj, m. ein jufalliges Ereignis, Jan., Nov .-C., nk.; -- ber Fall, Cig. (T.), nk.; na s., eventuell, Cig.(T.); - ber Bufall, nk.; - hs. slucajen, ina, adj. zufällig, accibental, Cig. (T.), Z., nk.

slučajeslovje, n. die Casuistit, Jan.(H.).

slucajnost, f. bie Bufalligfeit, die Cafualitat, Cig.(T.), nk.; - bie Eventualität, Jan.(H.). sluciti se, im se. vb. pf. sich begeben, sich ereignen, Cig.; — hs.
slüg, m. Erj.(Torb.), pogl. 2. sluga.
1. slüga, e, m. ber Diener, Mur., Cig., Jan.,

ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad), BlKr., nk.; Vsak vojak ima svoj'ga slugo, Npes.-K.

2. sluga, f. bie Radifcinede (limax cinereo-niger), Cerkno-Erj. (Torb.); — prim. sluz. slugar, rja, m. = slinar 2), Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

sluginja, f. die Bebienerin, die Magd, die Rofe, C.

slugováti, ûjem, vb. impf. Diener fein, bienen, C. stuh, m. 1) bas Gebor, ber Gehörfinn; tenek s. imeti, ein feines Bebor haben, Cig., Fr .-C., nk.; težkega sluha biti, harthörig jein, Cig.; — 2) bas Sören: na prvi sluh se vam morda čudno zdi, Cv.; besedo po sluhu zapisati (nach bem Gehör), Slom.-C.; — 3) bas Gerucht: ni sluha ne duha od njega; eš ift von ibm gar nichts zu hören, er ift verschollen: - 4) = osluh, senec, die Gokafe, νζhSt.-C.; na sluhe hukati otroku, Pjk.(Crt.).

sluhoslovje, n. = zvokoslovje, die Aluftif, Cig., Jan.

sluhoven, vna, adj. Gehor-: sluhovni živec, ber Gehörnerv, Jan.

sluhôvnica, f. (troba) s. = slušalo, Cig.(T.). sluhovod, voda, m. ber Gehorgang, Cig., Jan., Cig.(T.), Eij.(Som.), Sen.(Fix.).

slúka, f. = sloka, Jan., Mik., (sljuka) Erj.(Z.). slusaljka, f. prena s., bas Steihoftop, h. t .-Cig.(T.).

slusäknica, f. ber Hörfaal, nk. slusalo, n. bas Hörrohr, ber Hörtrichter, Cig.(T.), C., Sen.(Fiz.), Zora.

slusatelj, m. ber Buhorer, Cig.(T.); ber borer (an einer Universität), nk.; (po drugih slov. jezikih).

slušāteljstvo, n. die Zuhörerichaft, die Hörerschaft, nk.

slušati, am, vb. impf. 1) hören; z uhom slušamo, ogr. - Valj. (Rad); - anhoren, Cig., Jan .; - 2) Folge leiften, folgen, befolgen: s. koga, kaj, Dict., Mur., Jan., Cig. (T.), Trub., Dalm., Kast., Goriš.-Cv., nk.; njegove besede neso bile slušane, Dalm.; učim ga in učim, ali kaj, ko ne sluša, Kras-Erj.

slueavec, vca, m. ber Befolger: niker poslušavci božje besede, temuč slušavci v nebo

pridejo, Trub.-C.

slūšen, šna, adj. Gehor-, Jan., Cig.(T.); slušni živec, der Gehornerv, slusne koščice, bie Behörlnöchelchen, Cig.(T.).

sluškováti, újem, vb. impf. hordjen, Fr.-C. slustvo, n. die Dienitbarteit: trdo s., C., Bas. slût, m. ber Berbacht: na slutu imeti koga, Jan., Cig. (T.), Mik.; - bie Ahnung, Valj. (Rad).

slutek, tka, m. ber Ruf, der Ruhm, C., Z., Crniče (Goriš.).

sluten, tne, adj. ahnungsvoll, C.

siúti, slovem, slújem, vb. impf. 1) berühmt jein, Mur., Cig., Str.; Rogačka voda (slatina) na daleč sluje, C.; to vino jako sluje, Svet. (Rok.); slul je za prvega lovca, LiZv.; do-bro slovem, to bin in gutem Ruse, V.-Cig.; moono s., viel Auffeben machen, Cig.; - 2) lauten, Sig. (T.), Levst. (Pril.), nk.; slove v našem jeziku, Kreij; očenaš slove, Trub. - C.; takova pridiga drugači slove, Trub.(Post.); pravilno alove tako-le, Znid.; obligacije slovoče na prinesitelja, DZ.; -3) sluje se = pravi se, govori se, Cig., C. slutiti, slutim, vb. impf. 1) foließen lassen,

vorausseben laffen : na dobro sluti, die Chancen ftehen gut, Cig. (T.); vedel sem, da to ne sluti na dobro, Erj. (Izb. sp.); - po čem slutis? wie fiehft bu aus? (wie ichlecht fiehft bu aus?), BlKr.-M.; - 2) ahnen, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; (hs.).

slûtje, n. ber Muf: slabo s.; s. je od njega, C. slutnja, f. die Ahnung, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; takrat ga slutnja ni prevarila, Erj.(17b.

sp.); — hs. slûtva, f. ber Ruf, ber Ruhm, C.; v slutvi

biti, berühmt fein, C. slutvo, n. ber Ruf, die Berühmtheit: o tem gre veliko slutvo, ta človek je v velikem slutvu, GBrda.

slutvo -, stavi se pred samostalnike s pomenom: bem Ramen nach, After-, Schein-, Bjeubo-: slutvo-gospodar, človek, ki je po imenu gospodar, a po resnici gospodari kdo drug ("bem Ramen nach Herr", Mik.), Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.); naši slutvo-pisatelji, slutvo-učenjaki, nk.

siūz, f. ber Schleim, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; sklepna sluz, ber Belentichleim, Cig.(T.); -

slūzast, adj. foleimig, Dol.; - foleimartig,

stúzav, adj. schleimig, Jan., Cig.(T.)

slúzavec, vca, m. sluzavci, bie Schleimthiere (gastrozoa), Cig. (T.).

sluzec, zca, m. ber Schleimftoff, Jan.

sluzen, zna, adj. folleimig, Schleims, Jan., Cig (T.), C.; sluzni cuker, ber Schleimzuder, sluzno kisanje, die Schleimgabrung, sluzna kislina, bie Schleimfaure, Cig. (T.); sluzna koza, bie Schleimhaut, Levst. (Nauk); schlüpfrig, Vrt.

sluzeti, im, vb. impf. naffein: rana mi še zdaj sluzi (ift noch feucht), Opače Selo-Erj.(Torb.); - prim. slizeti, solzeti.

oluzina, f. ber Schleim, Jan.

stuznica, f. die Schleimhaut, Cig. (T.), Erj. (Z.), DZ.; - bie Schleimschichte, Erj. (Som.). sluzniák, m. das Schleimthier, C.

stuž, m. ber Dienftlohn, ber Taglohn, Mik., Raič(Slov.), SlGor.-C., SlN.

sluza, f. die Lienerin, Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.).

služáben, bna, adj. 1) dienstbar, dienend, Dienste, Cig., Jan., M.; služabni duhovi, bienstbare Geister, Trub., Krelj; služabni ljudje, Dienstleute, Jan., Bas., Jurč.; vojvode, gospodje, služabni ljudje (Amteleute), Trub.; sluzabni red, Die Dienftbotenordnung, Jan.; služabna pisava, ber Amteftil, DZ.; sluzabne dolanosti, Amtepflichten, Levst. (Pril.); služabna družina, bie Dienftboten, Jurč.; - saj sem jaz tebe iz služabne hiše odresil (aus bem Saufe ber Rnechtschaft), Dalm.; - 2) = postrežen, Dict.

služabnica, f. bie Dienerin.

služabnik, m. ber Diener; cerkveni s., ber Rirchendiener; s. bozji, ber Diener Gottes. služābništvo, n. bie Dienerichaft, Jan.

služábnost, f. 1) die Dienstbarkeit, Guts. (Res.), Jurč.; — 2) = služnost, bie Gervitut, Jan. služba, f. bas Dienen, ber Dienft; lahka, težavna, prijetna s.; vojaška s., ber Dilitarbienft; cerkvena s., ber Rirchenbienft; slutbo opravljati, ben Dienft verrichten; bas Dienstesverhaltnis, Die Dienstftelle, ber Dienstposten, bas Amt; v službo vzeti koga za hlapca, deklo; v službi biti pri kom, bei jemandem bedienftet fein, bienen; iz slube iti, aus dem Dienste austreten, Cig.; brez sluzbe biti, ohne Dienst, dienstlos sein: sluzbo dobiti, izgubiti, einen Dienftpoften betommen, perlieren; službo razpisati; službo odpovedati, ben Dienft funbigen; slubbi odpovedati se, bas Amt nieberlegen; službo prevzeti, ben Dienft, bas Amt übernehmen; v službo dejati, anstellen, Sol.; v službo postavljeno osebje, bas angestellte Dienstperfonal, DZ.; - služba božja, der Gottesdienst; - na službo biti komu, jemanbem gu Dienften stehen, Cig.; na službo, zu Befehl! Cig.; -službo povedati, einen Gruß melden, C.; lepe službe ali: velike službe! (alš Gruß: icone Empfehlungen!) Kor .- Jarn. (Rok.); tudi: služba, Valj. (Rad), Cv.

Bluzbarina, f. bie Functionegebur, Jan.(H.). siūžben, bna, adi, = služaben; ben Dienit, bas Umt betreffend, bienstlich, antlich, Dienst-, Dienstes., Amis, Cig., Jan., nk.

služben, adj. = slūžben, Cig., Jan., nk,

službenica, f. die Dienerin, ogr .- Valj. (Rad). službeník, m. 1) ber Diener, ogr.-Valj.(Rad); - 2) das Rituale, SIN.; - die Dienstord-

nung, bas Dienftreglement, Jan.(H.). službenína, f. ber Lohn, die Befolbung, bas Behalt, Nov.

službonstvo, n. bie Dienftbarteit, bie Rnechtfcoft, C., M., ogr.-Valj.(Rad).

službica, f. dem. služba; fleiner Dienft; bas Amtchen, Cig.; tudi: službica, Valj. (Rad). službobôrec, rca, m. der Anterjäger, Nov.-C. službodajec, jca, m. = službodavec, Jan. (H.).

službodájen, jna, adj. Dienfiverleihungs-: službodajno pismo, bie Bestallungsurfunde, bas Diplom, Cig., Cv.

službodavec, vca, m. ber Dienstgeber, Cig.,

stužbolov, lova, m. ber Amterjäger, C. službolovstvo, n. die Amterjagd, C.

službovanje, n. die Dienstführung, die Führung

bes Amtes, ber Dienst, Jan., C., nk. službovátl, Gjem, vb. impf. den Dienst verrichten, das Amt führen, Nov.-C., nk. službovnica, f. das Dienstudy, Jan. (H.).

službovnik, m. ber Functionar, DZ.

služében, bna, adj. = služaben, služben, Jarn., Mur., Jan.

služębnica, f. = služabnica, Mur.

služębnik, m. 1) = služabnik, Mur., Jan., (tudi: slůžebník, Valj.[Rad]); - 2) = službenik (Rituale), Raic(Slov.).

stužec, žca, m. ber Diener, C.

służęčen, čna, adj. bienlich, Mur., C., Hip.-C. služečki, adj. bienstbar, bienenb: s. človek, služečki stan, ogr.-C.; šnechtlich: služečko delo, ogr.-C.; služečka knjiga, bas Dienftbolenbuch, vzhSt.

služek, žka, m. ber Golb, bie Befolbung, Cig. služen, žna, adj. 1) Dienst-, bienstbar, Mur., Cig., Jan ..., C.; služni stan, ber Dienftstanb, Cig.; služno razmerje, bas Dienftverhaltnis, Levst. (Nauk); služno osebje, das Dienftpersonale, DZ.; - 2) bienlich, C., Nov.

služenje, n. bas Dienen; tudi: služenje, ogr .-Valj.(Rad).

služilo, n. der Sold, die Befoldung, ber Lohn, Cig., Jan.; koliko imaš služila?, Z. služitev, f. bie Dienstführung, Cig.

služiti, im, vb. impf. 1) im Dienftverhaltniffe stehen, bienen: kdor nima doma, mora s.; s. bogatega kmeta; cesarja s., in faiferlichen Diensten stehen; s. pri kom, bei jemandem in Diensten fteben; pri dvoru s., zu Bofe bienen, Cig.; s. za hlapca, za deklo, als Rnecht, als Magd bienen; - s. koga, jemanden bedienen, Nov.-C.; s. koga z vinom, jemandem mit Bein aufwarten, C.; — zvesto komu s., jeman-bem ein treuer Diener fein, treu bienen; dvema gospodoma s., zweien herren bienen; Bogu s., Gott dienen; - s. mesu, pozeijenju, ben Luften frohnen, Cig.; - 2) abhalten, feiern, Mur.; god, domlatke s., ben Ramenstag, bie Beendigung bes Drefchens feiern, Mur.; gostijo, sedmino s., ein Mahi, ben Tobtenschmaus abhasten, Fr.-C.; sv. mašo s., die hl. Resse sesen, C., Z.; — 3) diensich sein; tak noz mi dobro služi, Fr.-C.; sreča, vreme nam služi, ogr.-C.; to mi ne služi, bas befommt mir übel, Cig.; - s. v kaj, gu einem 3mede dienen: s. v zdravilo, Erj. (Min.); s. v lepotičje, Sol.; - 4) verbienen; koliko služis na leto ? mas ift bein Jahreslohn, Jahresgehalt? s. si denar, Gelb verbienen; s. si svoj kruh, fein Brot gewinnen; s. si čast, Ehre gewinnen, C. služitva, f. die Dienftleiftung, Cig., Ravn.-C.,

služkinja, f. bie Dienerin, kajk .- Valj. (Rad),

služijiv, iva, adj. bienitfertig, Jarn. služnica, f. 1) bie Ragb, Škrinj., ogr.-Valj. (Rad), nk.; - 2) das Levitenkleib, bie Dalmatica, Jan.-C.

alúžnik, m. ber Diener, Cig., Jan.; občinski s., der Gemeindebebienftete, DZkr.; - = postredek, ber Dienstmann, Pavl.; - s. greha, ein Sclave ber Gunbe, C.

služnina, f. ber Gold, bie Befolbung, Jan. služnistvo, n. bie Dienerschaft, Die Bediensteten,

služnost, f.1) = služabnost 1), bie Dienftbarfeit, bie Rnechtschaft, Bas., Jap.(Sv. p.); - 2) bie Gervitut, Cig., Jan., DZ.; hisna, poliska s., bie haus-, Felbservitut, Cig.; zemljiške služ-· nosti, die Grundlaften, DZkr.; - 3) bie Dienlichfeit, Str.-C.

slúžnosten, stna, adj. Servituts, Jan.; služnostni upravicenec, ber Gerbituteberechtigte,

DZkr,

smaga, f. 1) gebraunte Sautfarbe (?): zdrava smaga, gutes Aussehen, C.; - 2) lan na smago ("zmago") dati, ben Flachs gum Roften ausbreiten, Radeče(Gor.).

smágati, am, vb. impf. röften: lan (prejo) smagati ("zmagati"), Radeče(Gor.).

smagljiv, (va, adj. gierig, voli Berlangen: otroci so smagljivi (smagljivi), če zavistno in poželjivo gledajo druge, ki kaj boljšega jedo, Ig(Dol.), Notr.; — unverjájámt, Blc.-C

smagniti, smagnem, vb. impf. por Schniucht verschmachten, Z.; - prim. hs. smagnuti, ver-

langen (eig. brennen), Mik. (Et.).

smajen, jna, adj. = smejen, smojnat, fehr bürt, troden: smajna trava, Goriška ok., Tolm.-Erj.(Torb.).

smalt, $m_{\cdot} = \text{smalta}, Cig.(T_{\cdot}).$

smalta, f. neko modro barvilo, bie Smalte. Cig., Jan.; (tudi rus.).

smaltast, adj. smaltenblau, Cig.(T.).

smaltit, m. ber Smaltit (Speistobalt), (min.) Cig.(T.).

smāltovnat, adj. smaltovnati kršec = smaltit, Cig.(T.).

smānja, f. = velika suša, ki požge vso rast: taka smanja je, da ni moći pasti, Goriška ok., Tolm.-Erj.(Torb.); — (nam. smajina?). smánji, adj. — semanji, Marti-.

smaragd, m. zelen dragi kamen, ber Smaragb. smaragden, dna, adj. [maragben, Cig., Jan.,

smaragdit, m. ber Smaragbit, Cig.(T.). smaragdov, adj. imgragten, Cig., Jan. smatralisce, n. ber Betrachtungs., ber Stand.

puntt, Cig (T.). smatranje, n. bie Betrachtung, Cig. (T.); s.

samega sebe, bie Selbstanichauung, Cig.(T.); – hs.

smatrati, am, vb. impf. beobachten, betrachten, Cig. (T.); s. za kaj, als etwas anjeben, betrachten, nk.; - hs.

emęčnik, m. = smetišče, C smečnják, m. = smetišče, C. smēd, smeda, adj. bleichgelb: smedo lice, v7h-St.-C.; - prim. hs. smedi, bruneit.

smedav, adj. bleichgelb (3. B. von Bleichfüchtigen), C.

smeh, m. bas Lachen, bas Belachter; na s. napravljati, jum Lachen reigen, Cig.; k smehu pripraviti koga, jemanben lachen machen, Cig.; smeh me sili, es reigt mich zum Lachen, es lächert mich, Mur., Cig.; = smeh me lomi, Cig.; smeh me ima, ich mufs lachen, C.; na s. se drzati, eine lachelnbe Miene machen; smeha je vredno, es ift lächerlich, C.; za smeh, jum Scherg, C.; v s. obrniti, lacherlich machen, Met.; s. zagnati, ein Belächter erheben, Cig., Jan.; — gen. tudi: smehû; smeh, Skrab.(Cv.).

smobijaj, m. bas Bergieben ber Diene gu einem Lacheln, bas Lacheln, Nov.-C., nk.

smehljänje, n. baš Lächeln, Cig., nk. smehljáti se, âm se, vb. impf. löcheln, Cig., Jan., nk.; s. se komu, jemanben anlacheln, Cig.; s. se čemu, etwas belacheln, Cig.

smehljavec, vca, m. ber Lächler, Cig. smehljavka, f. bie Lächlerin, Cig.

smehljiv, iva, adj. jum Lochen geneigt, Let. smeholjub, ljúba, adj. lachluftig: smeholjubi meščani, Levst.(Zb. sp.).

smohoma, adv. lachend, icherzweife, Mur., Cig.,

Jan.; höhnisch, Fr.-C

smehota, f. bie Lacherlichfeit, C.; razglasili so na vse kraje to smehoto, Levst. (Zb. sp.).

smehûn, m. der Lacher, Cig.; — der Spötter, Kos.; O, taki smehuni so vragu podobni! Levst.(Zb. sp.).

smejačíca, f. die Lachtaube (columba risoria), Erj.(Z.).

smejáto, n. ber Lacher, Cig. smejânje, n. daş Lachen.

sméjati se, sméjem, jam se, vb. impf. 1) ladjen; s. se komu, čemu, über jemanben, etwas lachen, auslachen; = s. se iz (s) koga, česa, ogr.-Valj.(Rad), C.; s. se kakor norec, unbanbig lachen, Cig.; smeje, lachenb, Cig., Jan., nk.; - 2) flaffen, aufgeiprungen fein (o orehih), vzhSt.-C.; (o razpoklem kuhanem krompirju), Ljub.; - (smejím se, Mur., C., St.).

smejàv, áva, *adj.* lachluftig, *Cig., Jan*. smejavec, vca, m. ber Lucher, Cig., Jan.

sméjavica, f. die Lachlucht, Blc.-C. smejavka, f. bie Lacherin, Cig., Jan.

smejávost, f. die Lachfucht, Cig., Jan.

smêjčkati se, am se, vb. impf. lächeln (v otročjem govoru), Cig., C., Polj.

sméjen, jna, adj. = smojnat, Goriška ok., Tolm.-Erj.(Torb.).

smekniti, nem, vb. pf. 1) eig. ftreifen: einen Zug thun, ziehen, ogr.-C.; meč s., daš Schwert ziehen, ogr.-Valj.(Rad); - 2) ftechen: s. v rebro, ogr.-C.; — prim. smukniti. smēt, sméta, adj. fühn, Jan., C., nk.; — hs.

smétec, ica, m. der Tollfühne, ogr -Mik.

sméten, ina, *adj.* tühn, dreift, *Cig.*; (kdo hoče tako "smen" [nam. smelen] ino drz biti? Krelj; "smeven" Jarn.).

Cichalle

2. sméten, tna, adj. gulaffig, DZ.; ni s. ugo-

smelj, î, f. bas Bermahlene, Dol. smeljína, f. = smelj, Dol.; priti po mešič smeliine, LiZv. smęlost, f. die Rühnheit, Jan., nk.; smenj, m. = semenj, senjem, Cig., Kr. smer, smera, m. = mer, f. (Richtung), Cig. (T.), DZ.; - hs., češ. smesti, metem, vb. pf. verwirren, in Unordnung bringen: s. prejo, ogr.- C.; - prim. 3. zmesti. smosen, sna, adj. Lachen erregend, poffenhaft, spaishaft; smesne praviti, luftige Anekoten erzählen; — lächerlich; smesna obeutlijvost; smešen napuh; smešno čuden, barod, Cig. smesiti, im, vb. impf. lacherlich machen, Nov.-C., nk.; s. se, fich lächerlich machen, Cig. (T.), nk. smešljiv, íve, adj. ípaíshaft, fomifch, Cig., Jan. smesljívost, f. bie Spafehaftigfeit, Cig., Jan. amesnot, m. ber Spafemacher, ber Schater, Cig., Nov.-C.; dvorski s., ber Hofnarr, Cig. smesnica, f. 1) bie Spafsmacherin, Cig.; 2) eine fpafshafte Erzählung, eine Anetbote, die Schnutte, Cig., Jan., Nov-C., nk. smesnicar, ria, m. ber Unetbotenergabler, ber Poffenreißer, LjZv. emesnik, m. ber Bajaggo, ber Sanswurft, Cig., C. smesnost, f. bie Spafshaftigfeit, bie Lacherlichteit. smet, i, f. 1) ein einzelnes Studchen bes Musfehrichtes, des Unrathes; s. je padla v pijačo; pl. smeti, das Auskehricht; — die Rleinigfeit: vsaka s. ga razjezi, C.; (pren.) Die Befe bes Bolles, Die Bagage, Cig.; bodi svet ali smet, ne verujem ti, Z.; - 2) ime drobne, majhne ovce, Baška dol. - Erj. (Torb.). smệt, m., C., ZgD., nam. snet. smetana, f. 1) ber Mildrahm, bie Sahne; raztepena s., ber Mildidinee, Cig.; - smetano komu posneti - jemanbem bas Beste megfischen, Cig., ZgD.; - 2) ber Firnis an neugebornen Rinbern, V .- Cig. smetanast, adj. mit Sahne gemischt ober bereitet: smetanasta kava, LjZv. smétanci, m. pl. neka jed (Rahmstrudel?). LiZv. smetanica, f. die Ruhrmild, Jan., Mik. smetanik, m. 1) ber Rahmtopf, SIN. (-tenik) M.; - 2) = kruh v smetani, (-tenik) M.; - 3) smetaniki = cmoki s smetano napravljeni, (-teniki) Zv., Gor. smetanják, m. ber Rahmfübel, Jan. (H.). smetanka, f. 1) bie Rührmilch, Jan., Mik.; 2) bie Ganfebistel (sonchus arvensis), Josch; - = slanovrat, C. smétanov, adj. Rohm: smetanova juha, C. smetanovka, f. ber Rahntlöffel, C. smetar, ria, m. ber Rebrichtmann, Cig. smetek, tka, m. bas Rehricht, Jan. (H.). 1. smoten, tna, adj. voll Buft, muftig, Cig.;

smetno žito, Jan., jvzhSt.; tudi: smetan,

tnà; sméten, jvzhŠt.

vor, es ift feine Ginfprache gulaffig, Levst. (Cest.); - prim. smeti. smétena, f. = smetana, Meg., Dict., Mile smétenik, m. = smetanik, M., Zv., Gor. smetenjak, m. der Erbrauch (fumaria), M., Medv. (Rok.); - tudi: ber Aderwalbmeifter (asperula arvensis), C. sméti, smêjem, smêm, vb. impf. i) magen, jich getrauen, Alas., Dict., Kreij, ogr. - C.; nihče né smel njega več vprašati, Trub.; strah božji je prišel črez mesta, da neso smeli Jakobovih sinov poditi, Dalm.; - 2) bürfen; to ne sme biti; povej mu, kar se sme, in kar se ne sme storiti! ne s. iz hiše, bas Baus nicht verlaffen barfen; prosim, gospod, naj smem reči besedo (es moge mir erlaubt fein), Ravn .- Vaij . (Rad); smem naj, ich nehme mir bie Freiheit, Cig.; ameti je, man barf: te posode je smeti zapirati, bieje Befage burfen verichloffen werben, DZ.; ni smeti, man barf nicht, C., Levst.(Nauk), jvzh-St.; to ni smeti storiti, Rib - Mik. smetika, f. neko grozdje, M., Valj. (Rad). smetilj, m. = oteklina, prisad, Podkrnci-Erj. (Torb.); - prim. smetljaj. smotitnica, f. bie Rehrichaufel, bie Diftichaufel, Jan., Nov. - C .; -- ber Rehrichtfaften, ber Rehrichtforb, Cig., Jurc amotisco, n. die Rehrichtstätte, ber Rehrichthaufen; imam več na smetišču, ko ti v hiši, Fr.-C. smotiscen, sona, adj. vom Rehrichthaufen: emetîščni gnoj, Gor. smetiščnica, f. ber Austehrichtstrog, Z., Ljub.; - die Rehrichtschaufel, C. smetiscnik, m. ber Rebrichthaufen, C. smetiščnjak, m. = smetiščnik, C. smetiti, im, vb. impf. Dinge, bie ausgefehrt ober weggeputt werben muffen, verftreuen, Unrath machen; kaj mi tu spet smetiš! jvzh Št. t. smetiv, iva, adj. — poln smeti, unrein, unausgefehrt, Mur., Cig. 2. smętiv, iva, adj., Mur., pogl. snetiv. smotje, n. coll. Rehricht; schlechte, unbrauchbare Dinge: tega smetja je toliko tukaj, St. smetki, m. pl. bie Rührmilch, bie Buttermilch, Cig., Mik., Danj. (Posv. p.). smetlaka, f., pogl. smotlaka. smetlika, f. ber Augentroft (euphrasia), Mur., Cig., Jan., C., Tuš. (B.), Medv. (Rok.). smetljaj, m. ber Brand (na žitu ali na človeškem telesu), Št. Andrej pri Gorici-Erj. (Torb.), Kras; - ein Beichwur, ein Bintidhwar, Toim.; - nam. snetljaj; prim. snet, Mik.(Et.). smetljak, m. ein nichtenutiger Menich, Nov. 1. smetljiv, iva, adj. unrein, nicht ausgefehrt, Mur., Cig. 2. smętljiv, íva, adj., Gor., Goriš., pogl. snetliiv.

1. smetljîvec, vca, m. kdor rad smeti, Polj.

2. smętljîvec, vca, m., jvęhŠt., nam. snetljivec.

smetnat, adj. voll Rebricht, voll Unrath: smetnata hiša, vzh.St.-C.

smotnica, f. die Rehrichtichaufel, Jan.; - bie Rehrichttrufe, DZ., Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.).

amotnjáča, f. bie Rehrichtschaufel, vzh.St.-C. smetnjak, m. 1) ber Rehrichthaufen, C., veh-St.; — ber Rehrichtwinfel, Jan.; — 2) ber Rehrichtbehalter, Cig., DZ.

smotuh, m. ein nichtswürdiger Menich, C.

sméven, vna, adj., Jarn., pogl. smelen. smicati, smîçam, čem, vb.impf. 1) ftreifen, vzh.Št.; klasje s., Ahren abstreifen, C.; z nogami s., mit einem Suß an ben andern anstreifen, St-Gor.-C.; - s. se, glitichen, Habd.-Mik., C.; - 2) stechen: strnišče žnjece smica, ogr.-C.; - vest ga smica, ogr.-Let.; - prim. smukati, smekniti.

smijáti se, sméjem se, vb. impf. nam. smejati se, nk.; (napačno, prim. Škrab. Cv. III. g.). smik, m. 1) bet Rud, ogr.-Valj. (Rad); - 2) pl. smiki = smuče (na dvoje koles), Notr.; – prim. smikati se.

smíkati se, míkam, čem se, vb. impf. rutichen,

folupfen, foleichen, C. smilečen, čna, adj. bormberzig, Mur., St.-Cig.,

Jan. smílečnost, f. bie Barmherzigleit, Mur., Cig.

smiten, ina, adj. erbarmiich, ogr.-C. smilika, $f_i = \text{smil}_i$, $Kr.-Valj_i(Rad)$.

smiliti so, smilim se, vb. impf. 1) Mitfeib einflößen, bauern, erbarmen: revez se mi smili, der Arme jammert, dauert, erbarmt mich; da se Bogu smili! daß es Gott erbarme! Bogu se smili! leiber Gott! C.; -tudi: konj se mi je smililo, es bauerten mich bie Bierbe, Met.; nikoli se mu ga (vina) tako malo ne smili, Levst. (Zb. sp.); - 2) vb. pf. = usmiliti se, fich erbarmen, Cig., Jan.; smili se me Bog! Gott fei mir gnabig! Cig.: Bog se mu smili duse, Gott fei feiner Seele gnabig, C. smilj, m. bie Junglingeblume, bie Sanbim-

mortelle (gnaphalium [helichrysum] arenarium), Cig.; bas Sonnengold, bie Immortelle (helichrysum angustifolium), Ist.-Erj.(Torb.),

smilje, n. coll. = smilj, die Jünglingsblume, Cig.; (hs.).

smiljenje, n. das Mitleid, Cig.; pogl. usmilienie.

smîljonost, f. bie Mildherzigkeit, Cig., C.; pogl. usmiljenost.

smiljka, f. = smilj, bas Sandjonnengold (helichrysum arenarium), Medv.(Rok.); tudi = sinicica 2), das Hornfraut (cerastium), C. smilovânje, n. bas Erbarmen, Kreij.

smilováti se, üjem se, vb. pf. sich erbarmen, Krelj; s. se nad kom, ogr.-Valj. (Rad); smiluj se mene (ali: mi)! kajk.-Valj. (Rad). smirek, rka, m. ber Schmirgel, Cig. (T.), Erj.

(Min.); - hs.

smiset, sla, m. = zmisel, ber Ginn, C., nk.; brez smisla, finnlos, nk.; — stal. smîsel, sli, $f_* = \text{smisel } m_*$, $Jan_*(H_*)$.

smled, smleda, adj. bleich, gelb (von ber Gefichts. farbe), Rez.-C.; - prim, smed.

smledak, m. ber Bleiche, C smlédav, adj. = smled, C.

smlodost, f. bie Bleichheit, bie Blaffe, C.

smloduh, m. ber Bleiche, C.

smięti, smęljem, vb. pf. = semleti, zmleti, Z. smlina, f. zadnje slabo žito, ki se zmelje, da je potem za živino ali svinje, Gor.; - prim. smeljina.

smočen, adj. == meževen (o drevju spomladi), Koborid-Erj. (Torb.).

smóčen, čna, adj. jajtig: smočna hruška, smočno meso, Č.

smočíti, im, vb. impf. eig. faftig machen: ichmalzen, Blc.-C

smod, m. 1) bie Anfengung; disi po smodu, es hat einen Brandgeruch, Cig.; - 2) bie Senge (an Gewöchsen), Mur., Jan., Mik., Nov., St.; smod je po vinogradih veliko škode napravil, St.; — = rja, snet, der Rost am Getreibe, Cig., Jan., Kr.; — 3) = prismojen človek, Tolm.

smoda, f. = smod (Senge), Rez .- C. smodelca, f. dem. smodka, nk.; - bie Ciga-

rette, DZ.

smoden, dna, adj. Senge-, Cig., C.; verfengt: s. trs, vzhSt. - C.; - brenglich, Cig. (T.); smodne kisline, brengliche Sauren, Cig. (T.).

smodika, f. 1) ber Baumbrand, bie Baumraube, Cig.; - bie Senge: tre kvari smodika, Danj. (Posv. p.); - 2) eine abgefengte Eraube, SlGor.-C.; - 3) neka vinska trta, Celje, Radgona-Erj. (Torb.); weißer Brobheunisch, Trumm.

smodilo, n. bas Gengholg, bie Gengfadel, C., Z. smodisce, n. bie Sengftatte, Mur., Cig., Jan.; lepe zelene loke, senožeti, muljave enake smodišču so zdaj, Ravn.; — na smodišču koga pustiti, jemanben in ber Berlegenheit

laffen, (Slov. Chela)-C. smoditi, im, vb. impf. fengen; s. se, verfengt, angebrannt werben: kaša se smodi, Mur. nekaj se smodi, ker tako po smodu diši, jvzhSt.

smodka, f. bie Cigarre, Cig., Jan., C., M., nk.; (napravljeno iz hrv. smotka, od: smotati, guiammenwideln).

smodkarnica, f. die Cigarrenfabrit, nk. smodkovnjáča, f. bie Cigarrenipipe, (smot-) Erj. (Min.).

smodnica, f. = smojka, Cig., C.

smodničnica, f. bie Bulvertammer, bas Bulvermagazin, C., DZ.

smodnik, m. bas Schiefpulver, Jarn., V .- Cig., Jan., Nov.-C., nk.

smodnikar, rja, m. ber Bulververfäufer, C.; — der Bulvermacher, (-icar, Cig.).

smodnikárna, f. die Bulverfabrit, Jan. (H.).

smodnina, f. ber Brandgeruch, Cig. smodníšče, n., Jan., pogl. smodničnica.

smodnîščnica, f., Cig., Jan., pogl. smodničnica.

smodrigla, f. ber Topfbedel, St.-Valj. (Rad).

Google

- 520 -

smogor, m. 1) = gren, bie Aftbeule, Cig., M., BiKr.; - ber Aftinorren, (smogur) Cig.; - (fig.) smogora ni v njem. er ift traftlos, BlKr.; - die Tannenharznarbe, C.; - 2) bie Beule von der Daffelfliege (im Ruden bes Birbes), C.; — 3) bas higblaschen im Beficht, C.; - 4) ber Schmoller, vih St. smogoriti, im, vb. impf. schmollen, vzhSt.

smoj, m. 1) bie Genge, Jarn.; - 2) neka riba, vzh.St.; ber Hechtbarich o. Schiel (lucioperca sandra), Erj. (Z.).

smoja, f. bas Gengen; po smoji disi, es riecht angebrannt, Cig., M., Vrtov. (Km. k.).

smojava, f. die Genge, Hip .- C.

smojenje, n. bas Anfengen. smojevina, f = smodnina, Jan.(H.).

smojka, f. eine in Glutafche gebratene gange Rube, Mur., Cig., Jan., Valj. (Rad), Gor.; vsak po svojo smojko v ogenj sezi! Npreg.-Jan. (Slovn).

1. smok, m. 1) bie Buloft, Habd. - Mik., C.; bas Gemilfe, (smuk) Nov.-C.; pos. = repa in zelje, Nov.-C., Kr.-M.; - brez skoka ni smoka - mer nicht arbeitet, hat nichts gu effen, C.; - 2) ber Gaft, Staro Sedlo-Erj. (Torb.); bef. ber Saft von geschmortem ober gebratenem Fleisch, Mariborska ok.-C.; bide Brube, vehSt. - C.; - bas Dehlmus, Mik., C., Notr.-Z.; - 3) Die Dchjengunge, ber Aderampfer (rumex obtusifolius), M.; (neka trava za svinje, C.).

2. smok, smoka, m. ber Drache, Mik., Valj. (Rad).

smôkev, kve, $f_* = \text{smokva}$, $Jan_*(H_*)$. smôkevca, f. dem. smokev; = smokvica, C.

smokov, adj. Feigens, Jan. (H.).

1. smókovec, vca, m. bas Feigenholz, C. smôkovec, vca, m. = 1, smok 3), der Balbsauerampfer, die Dchsenzunge (rumex obtusi-

folius), (smuk-) Z, C. smokovni, vna, adj. Feigen: smokovni list, Cig.; (tudi rus.).

smokovina, f. bas Feigenholz, Jan. (H.). smokovje, n. ber Feigenwald, C.

smokovnica, f. = smokva, ber Feigenbaum, Cig.; - rus.

smokovnik, m. ber Feigengarten, Cig., Jan smokovnják, m. ber Feigengarten, Jan.

smôkva, f. bie Feige, Mur., Cig., Jan., nk.; ber Feigenbaum (ficus carica), Tus. (R.); rajska s., ber Bijang (musa paradisiaca), Tuš. (R.); tudi: smókva, Valj. (Rad).

smôkvarica, f. die Feigenbirne, Jan. (H.). smôkvast, adj feigenförmig, Cig. smôkvica, f. dem. smokva; 1) eine fleine Feige;

- 2) bie Erdbeere, Gor.-Mur., Zilj.-Jarn. (Rok.), Goriš. - Erj. (Torb.), Ip.; — 3) bie Feigenbirne, C.

smokvin. adj. Feigens, Jan.; (tudi stsl.).

smokvišče, n. der Feigenwald, Cig. smókvovec, vca, m. = smokva, ber Feigenbaum (ficus), Jan., Tuš. (B.).

smóla, f. das Harz, das Pech; s. se cedi iz drevesa; smolo dreti, Bech fammeln; smolo kuhati, Bech fieben; gumaste smole, Gummi-

harze; mehke smole, Beichharze; grška s., bas Colophonium, Cig. (T.); zlahtna s., ber Storag, Jan.; brezova s., bas Birlenol, Cig.; smrdeča s., ber Mjanb (asa foetida), Cig.; pozemeljska smola, das Erdharz, das Erdpedi, Cig.; - kamenena s., C.; = kamena s., Erj. (Min.); zgana s., ber Theer, Jan.; črevljarska s., daš Schusterpech; — všesna s., daš Ohrenschmalz, Guts.-Cig.; — smolo boš dobil — einen Quart besommst du, Cig. smolar, rja, m. bet harzer, bet Bechbrenner, bet Bechhändler, Mur., Cig., Jan., Levst. (Rok.).

smolarica, f. bie harzerin, Cig. smolarija, f. = smolarstvo, Cig.

smoláriti, ârim, *vb. impf.* Harz fammeln, *Jan.*; Bech gewinnen, mit der Bechbrennerei, bem Pechhandel sich abgeben, Cig.

smolárka, f. = smolarica, Cig.

smolarnica, f. bie Bechhütte, Cig., Jan., C.; bie Statte, wo Bech ju Bagenichmiere ge-tocht wirb, Kr.- Valj. (Rad).

smolárski, adj. Bechfieber-, Z.

smolarstvo, n. die Bechbrennerei, ber Bech. hanbel, Cig., Jan.

amolast, adj. 1) mit Bech beschmiert, pechig, Z.; — 2) harz, pedjartig, Mur., Cig., Jan. smolat, áta, adj. pechig, ogr.-C.

smolavica, f. die Becherbe, Cig.

smole, fta, m. ein mit Bech beschmutter Menich:

– črevljar (zaničlj.), Jurč.

smolec, lca, m. 1) der Pechmann (= crevljar), Mur., Mik., $Pre\overline{s}.$; — 2) ein mit Bech ge-fülltes Ofterei, M., Gor.; — 3) smolci, die Harze (min.), Cig.(T.); — 4) das Klebefraut (galium aparine), Cig., Jan., Medv. (Rok.); - (tudi: ber Felbwalbmeifter [asperula arvensis], Medv. [Rok.]).

smotek, ika, m. ber Bacholber, St.

ı. smolên, adj. pechig, M. 2. smólen, lna, adj. 1) Harz-, Bech-, Cig., Jan., Cig.(T); smolna elektrika, bie Sorg-

elettricität, smolni ogel, bie Barztobie; smolno milo, die Bargfeife, Cig. (T.); - 2) pechig, Cig., Jan., M.

smolénec, nca, m. das Labiraut (galium sp.), Rihenberk pod Tabrom-Erj. (Torb.).

smolonica, f. 1) ber Rienfpan, bie Rienfadel, Jarn., Cig., o.r. - C.; - 2) ein mit Bech gefülltes Dfterei, M., BiKr.

smoleničav, adj. fienig, Cig.

smoleníka, f. coll. das Rienholz, vzh.St.-C. smolenják, m. ein Stud Rienholz, C.

smolénka, f:) = smolenjak, \tilde{C} : -2) = mazilo, BlKr.-Let.

smolič, iča, m. == smolivec, ber Bicher, Cig. smoličiti, îčim, vb. impf. čebele smoličijo, bie

Bienen bebienen fich bes Sarges, Cig. smolička, f. der Löwenzahn (leontodon taraxacum), Gorjansko/Kras)-Erj. (Torb.).

smolika, f. 1) eine Baumtrantheit, ber Bechfluis, M., Nov.-C., Kr.-Valj. (Rad), Pirc; — das Baumharz: drži se ga kakor smo-lika, Zv.; — 2) eine Drujenfrantheit der Thiere, bej. die Drufe ber Bferbe, Cig., M.,

Google

C., Strp., DZ.; hudobna konjska s., die bödartige Drüfe dei Pfeiden, Levst. (Nauk);
— 3) zäher Lehmboden, vzhSt. - C.; — 4) ein lästiger Mensch. s. smolikasta! Polj.; — 5) die Harzpflanze, Jan.; — der Wacholder, Rez. - C.; — 6) die Bechnelle (lychnis viscaria), Fr.-C.; — tudi: das Labstant (galium aparine), Cig., Tus. (B.).
molikast. adi. 1) an Bechsluss krant (von

smolikast, adj. 1) an Bechsius krank (von Bäumen), M.; — harzig, Jan., Sol.; smolikasta gumba, Pirc; — 2) brüsig: s. konj,

Cig., Jan.

smolikav, adj. = smolikast 2), briling, Jan. smolikovec, vca, m. = brinovec, C.

smolin, m. ber Bechftein, Jan.(H.).

smolina, f. 1) bas Rienhola, C.; - 2) = brina, Z.

smolinje, n. = brinje, Jarn.

smolinovec, vca, m. ber Bacholber, C.

1. smolsti, im, vb. imps. 1) mit Bech bestreichen, bepichen, pichen; dreto s.; s. steklenice (verpichen); Zelezos., das Eisen mit Bech schwärzen, Cig.; — 2) čebele smolijo, die Bienen bebienen sich des Harzes, Cig.; — 3) s. se okoli kogs, in lästiger o. unschillicher Weise jemandem den Hof machen; pos. s. se okoli deklet.

2. smoliti, im, vb. impf. = smoditi (fengen): mrez, solnce, listje smoli, Hal.-C.

smolivec, vca, m. ber Bicher, Cig., Jan. smolj, smolja, m. bas Labfraut (galium aparine), Stopice (Tolm.)-Erj. (Torb.).

smoljaca, f. ein Fled im Solg, vom Harz

berrührend, die harzgalle, Cig.

smolje, n. coll. 1) das Bacholbergesträuch, Meg., Guts.-Cig., Jan., Mariborska ok.-C., Rof. (Kor.)-Navr. (Let.): — 2) das Pechholz, das Rienholz, Jan., vzhSt.-C.

smoljenec, nca, m. == kosmat klobuk, Vreme-Erj. (Torb.).

smoljenina, f. bas Bechwerg für Schiffe, Cig. smoljenje, n. bas Bichen.

smoljevina, f. = smolje 2). Jan.

smolika, f. 1) die Bechnelfe (lychnis viscaria), C.; — 2) brina, Slom.-C.

smotnast, adj. 1) pechicht, Cig., M.: -2) in laftiger Beije anhänglich: s. clovek, Cig.

smolnat, adj. pechig, harzig; smolnata roka; smolnat les; — smolnata prst, die Becherbe, Cig.; — smolnatih prstov je, t. j. rado se ga kaj prime (= er ist langfingerig), Cig.

smotníca, f. 1) ber Kien, Jan., C.; bie Kienfadel, Valj. (Rad); bie Bechfadel, Cig., C.;

— 2) ein mit Bech angefülltes Ofterei, M.;

— 3) ber Krammetebvogel, Guts., C., Frey.

(F.), Valj. (Rad); — 4) neka hruška, Mariborska ok.-Erj. (Torb.); — 5) bie Bechnelle (lychnis viscaria). Tuš. (R.), Josch; — 6) ber Legel (min.), h. t.-Cig. (T.).

smotnicica, f. dem. smolnica; - bie Bechnelle (lychnis viscaria), Jan.

smolnicje, n. coll. bas Rienholz, C.

smotnička, f. dem. smolnica; — bie Bechnelle (lychnis viscaria), Cig.-C.

smodnsk, m. 1) bie Wagenschmiere, M.; — 2) der Pechhut, Cig.; — 3) das Leimfraut (silene nutans), C.; — 4) der Pechstein, C., Cig. (T.).

smolníkov, adj. Bechstein :: s. porfir, Cig.

smoinina, f. 1) die Harzinbstanz, Bes.; - 2) die Harzgalle (ein Gled im Holz), Cig.

smotnjak, m. 1) ein mit Bech gefülltes Ofterei, Mur., Met., Kr.-Valj (Rad); — 2) ber Bechtranz, Mur. - Cig.; — 3) mit Bech bereitete Bagenschmiere, der Bagentheer, Mur., V.-Cig., Jan., Met., Gor.

smolnjákast, adj. theericht, Cig.

smolotečína, f. die Bechrinne (an einem Baume), Cig.

smolotok, toka, m. ber Harzssus (an Baumen), Cig., Jan., Nov.-C.

smólov, adj. == brinov, Jan.

smólovec, vca, m. 1) ber Hachbum, Jan.; bas Kienholz, C.; — 2) ber Wacholberstrauch, Jann., Jan., Rof.-Kres; — 3) bas Bechöl, Jan.; bas Theerol, DZ.; — 4) ber Feldwaldsmeister (asperula arvensis), C.

smolovina, f. das Rienholz, Jan., C. smolovit, adj. pedpreich, Jan.

smólski, adj. Bech, Mur.; s. kamen = jantar, ber Bernstein, Mur., Cig.

smoter, tra, m. ber Endzwed, die Intention, bas Ziel, Cig. (T.), C., nk.; — stal.

smộtka, f., pogl. smodka.

smotláka, f. nichtsnuhiges, wirres Beng, C.; vsa ta smotlaka človeških postav, Dalm.; hudičeva smotlaka ali kramarija ("beš Zeufelš Tiöbelmarlt"), Krelj;—baš Ungeziefer, Dict., Hip. (Orb.); črvi in druga smotlaka, Trub. (Post.); — baš Gefinbel, (smet-) Cig.; — (psovka človeku); ber Bicht, Notr.; (psovka ženski); bie here, Z.; — tudi: smotlaka.

smotren, trena, adj. zwedmößig, Cig. (T.). smotrenost, f. die Zwedmößigseit, Cig. (T.), Lampe (D.).

smotriv, íva, *adj.* bebochtfam, *Jurč.* smotrívost, *f.* bie Bebochtfamteit, *Jurč.*

smråd, smråda, smradû, m. ber Bestant; hud s., scharfer Bestant: etwas Stintenbes, C.;

— bie Bienenfaulbrut, Naprej-C.; — (fig.)

s, greha, C.

smraden, dna, adj. ftinfend, Mur.

smradéti, ím, vb. impf. = smrdeti: ribe bodo smradele, Škrinj.

smradež, m. ber Geftant, Jan. (H.). smradisco, n. eine ftintenbe Bfupe, C.

smråditi, smrådim, vb. impf. Geftant verurjaden, Mur., Cig.; kaj s tlečo gobo smradiš po hiši! jvzhŠt.

smradljiv, (va, adj. = smrdljiv, Mur., Danj.-Mik.; smradljive rane, Str.

smradotočje, n. die Cloate, Cig., DZ.

smradotok, toka, m. bie Cloale, Jan.

smradúh, m. eine stinkende Person, Jan. smradúš, m. das Stinkhier.

smrája, f. bet Geftant, Jarn., C.;—= smrdljiva stvar, C., Notr.; — (kot psovka): ti smraja ti! St.-C. smPcatl, am, vb. impf. abstreisen: listje z veje s., Blc.-C.; sirek s., die Wohrhirse abstreisen, Z.; — prim. smukati.

smrčaj, m. der Schnarchlaut, Jarn.

smrcato, n. 1) ber Schnarcher, Cig.; - 2) livkasto smrcalo v orgiah, das Trichterschnarrwerl, Cig.

smrcanje, n. bas Schnarchen; - s. gosi, bas Schnarren ber Ganfe (bolezen), Strp.

smfčati, im, vb. impf. die Luft träftig durch die Rase treiben, schnauben, Dict., Boh.-C.; — schnarchen.

smfčav, adj. schnoubend, schnorchend, Cig., Jan. smfčavec, vca, m. ber Schnorcher, Cig., Jan. smfčaven, vna, adj. schnoubend: smrčavni žrebec, Glas.

sméčavka, s. die Schnarcherin, Cig., Jan.
1. sméček, čka, m. die Rase der Saugethiere;
bolna zivina ima suh s., Nov.

smřček, čka, m. bie Morchel, Cig., Jan., ogr.-C.; špičasti s., bie Spihmorchel (morchella conica), vžitni s., bie Speisemorchel (morchella esculenta), Tuš. (R.).

 smřček, čka, m. nam. cvrček (Grille), Habd.-Mik., ogr.- Valj. (Rad).

smrein, m. ber Schnarcher, Cig.

smrcinka, f. bie Schnarcherin, Cig.

smrčjáča, f. = smrčjak, Z.

smrdjak, m. ber personificierte Tob, Cig., St.-Jan. (H.).

smrčkati, am, vb. impf. ichlürfend effen, BlKr. smrčon, m. = smrčin, Cig.

smfda, f. = zvezda na šapljih, Kr.-Valj.(Rad). smrdák, m. ber Sítis, ogr.-C.

smrdat, dáta, m. = smrdokavra, Guts.-Cig., Jarn., Frey.(F).

smidec, dca, m. ber Stinttalt, ber Stintftein (min.), Cig. (T.).

smrdfcec, cca, m. die Braunwurz (scrophularia canina), Povir (Kras)-Erj. (Torb.).

smrděček, čka, m. neka vinska trta, Ipava-Erj. (Torb.).

smrdecica, f. die Schnurassel (iulus sp.), Novake nad Cerknim-Erj. (Torb.).

smrdecina, f. etwos Stintenbes, C., Z. smrdek, dka, m. = smrdec, ber Stintstein, C.

smrdek, dka, m. = smrdec, der Stangerin, c. smrdeka, f. ber Alpenwegdorn (rhamnus alpina), Banjščice-Erj. (Torb.).

smrdet, éla, m. ber Alpentvegborn (rhamnus alpina), Jan., Nov.-C., Burg. (Rok.).

smrdela, f. 1) = smrdokavra, Jan.(H.); 2) die Bucherblume (leucanthemum), Nov.C., Kr.-Valj.(Rad); = velika s., Cig.; tudi: die Hundstamille (anthemis cotula), Cig.,
Tuš. (B.).

smrdelika, f. die Hundstamille (anthemis cotula), Zemon (Notr.) - Erj. (Torb.); — tudi: der Alpenwegdorn (rhamnus alpina), Notr.; sli: der Bogelbeerbaum (sorbus aucuparia), V.-Cig., Nov.-C.

smrdelina, f. = smrad, Stinkenbes, ber Geftant, C.

smrder, rja, m. etwas Stinkenbes, vzhSt. smrdet, eta, m. = smrdak, dehor, SlGradec-C., Savinska dol.; (menda nam. smrde, eta). smrdéti, im, vb. impf. stinken; s. po čem, nach etwas stinken; lete, da smrdi, w er lügt, daß die Balken krachen; — delo mu smrdi, er hat keine Lust zur Arbeit; — smrdeč, stinkend.

smēdež, m.1) der Gestant, Habd.-Mik., SlGor.-C.;—2) der Faulbaum (rhamnus frangula), Z. smrdik, m. der Alpenwegdorn (rhamnus alpina),

smrdika, f. der Schweinesalat (hyoseris), C. smrdis, m. der Dill oder das Gursenscaut (anethum graveolens), Cig., Jan., Tuš.(R.);
— tudi: der Alpenwegdorn (rhamnus alpina),
Bohinj-Erj.(Rok.).

smrdina, f. bas Stintaas, M. smrdlja, f. bie Rreuzfröte (bufo calamita), Cig. smrdljavina, f. ber Bestant, bas Stintenbe,

νζhSt.-C. smrdljička, f. ber Storchschnabel (geranium Robertianum), Josch.

smrdljíka, f. bie Bistagie (pistacia terebinthus), Devin-Erj. (Torb.).

smrdljiv, íva, adj. stintent; smrdljiva voda; smrdljivo meso.

smrdljîvec, vca, m. 1) ein stinsenber Mensch;

— 2) ber Biebehopf (upupa), C.: — 3) ber gestedte Schierling (conium maculatum), Cig., Jan., C., Nov., Slom., Strp.; — 4) das Petroseum: s. Zgati, s smrdljivcem mazati, Notr.-DSv., KrGora.

smrdlfivka, f. 1) ein stinkenbes Beib; — 2) bie Bürselnatter, C.; — 3) ber Asanb (asa soetida), Cig.

smrdoba, f. bet Bestant, ein stintenbes Besen, C. smrdodûska, f. neka trta, Rihenberk-Erj. (Torb.).

smrdojęrica, f. = smrdokavra, Cig., Frey. (F.).

smrdokâvra, f. ber gemeine Biebehopf (upupa epops), Mur., Cig., Jan., Erj.(Ž.), Kr. smrdousten, stna, adj. mit stinsenbem Runbe,

Levst.(M.). smrdoustnik, m. ein Mensch mit stinlenbem

Munbe, Levst.(M.).
smrdovrána, f. = smrdovranka, Cig.

smrdovrânka, f. bie Rade, bie Mandelltähe (coracias garrula), C., Z., Frey.(F.).

smrdúh, m. 1) ein stinkender Mensch, M.; —
2) das Stinkthier (mephitis chiuga), Erj.(Z.);
= dehor, der Jstis, Guts., Danj.-Mik.; —
= smrdokavra, der Biedehopf, C., Frey.(F.).
smrdúha, f. ein stinkendes Beib oder Thier,

Z.; — etwas Stinkenbes, Nov.-C. smrduhar, rja, m. — dehor, ber Iltis, Z. smrduhati, am, vb. impf. mit Ekel beriechen,

Fr.-C. smrdúlja, f. 1) bie Stinkerin, Jan. (H.); — 2) = smrdlja, Z.; — 3) eine stinkende Labaképfeise, Zv.

smręček, čka, m. == bor, Blc.-C.

smréčica, f. dem. smreka; 1) das Fichtchen; —
2) der Tannenwedel (hippuris vulgaris), Tus.
(R.).

smręčina, f. = smrekova veja, Svet.(Rok.); coll. = smrekovo vejevje, C.; tudi: smręčina.

Gangle

smręčinje, n. == smrečje, C.

smrocjak, m. eine Sichte mit icon emporftebenben 3meigen, Poh.

smrocjo, n. coll. Fichten; ber Fichtenwalb; -

Fichtengweige, Fichtenafte. smreka, f. bie Fichte ober Rothtanne (abies excelsa): - smreka ni hrast = ein Beib ift fein Mann, Z.

smrékov, adj. Sichten-; s. les, smrekova veja.

smrékovec, vca, m. ber Fichtenwald, M. smrekovina, f. bas Fichtenholz; — tudi: smrękovina.

smrékovje, n. = smrečje.

smrękúlja, f. = slaba, nizka, v rasti zadržavana smreka, Gor.

smrękusa, f. ber Lebensbaum (thuia), Kr .-Valj.(Rad).

smrína, f. = smrlina, brina, Z.

smrînje, n. = smrlinje, brinje, Z., KrGora-

smřk, smřka, m. 1) = smrkelj, C., Z.; -2) eine Brife (Schnupftabat), Fr.-C.; - 3) bie Bumpe, h. t.-Cig.(T), C, Nov.; -4) die Trombe: morski s., die Waffertrombe, die Bafferhoje, Cig.(T.), Jes

smeka, f. der Rop (eine Rrantheit ber Pferbe), Cig.

smfkanje, n. bas Roben.

1. smfkati, smfkam, vb. impf. 1) ben Ros in ber Rafe in bie Sohe gieben, rogen; - burch bie Rafe eine Fluffigfeit einziehen, C.; ben Athem ftart burch bie Rafe einziehen, vahSt .-C.; - s. in dulce delati, ungufrieben, un. willig fein, C., Z.; s. nad dim, feinen Unmuth über etwas außern, etwas tabeln, Fr.-C.; — srebati, schlürfen, C.; — preprosto nam.: jokati: kaj smrkaš? Levst.(Rok.); -2) beroben, Cig.

2. smîkati, am, vb. impf. = smukati: listje z dreves s., Kras.

smfkav, adj. robig; otrok je s.; - s. konj,

ein rogtrantes Bferb, Z. smfkavec, vca, m. 1) ber Rogferl, ber Rog-

bube; — 2) das Sadinch, Notr.-C., Gor.

smékayka, f. das Rogmabel, Z.

smfkavost, f. die Ropigleit; - konjska s., bie Ropfrantheit ber Pferbe, Levst. (Nauk),

amekelj, klja, m. i) ber Rot: - bie Rotfrantheit: konjski s., Bleiw. - C.; ovčji s., Strp.; - 2) die Hafelnufsbolbe, Mariborska

smikež, m. die Schmerle, ber Barigrundel (cobitis barbatula), Cig., Jan., Frey.(F.); tudi: ber Schrag (Schraigen), (acerina Schraitzer), Kostanjevica-Erj.(Torb.).

smîkija, f. = smrkavka, (psovka dekletu),

smŕkljav, adj. = smrkav, Mur.

smfkljavec, vca, m. = smrkavec, Mur., SlGor.-C.

smrkljiv, íva, adj. = smrkav, Mur.

1. smfkniti, smfknem, vo. pf. 1) ben Rob eingiehen, M.; - 2) = usekniti, C., Let.

2. smfkniti, smfknem, vb. pf. = stuliti, C.; s. se = stuliti se, C.; - prim. svrkniti, sfrkniti se. smrkolîn, m. = smrkavec (psovka mlademu dečku).

smrkolinka, f. - smrkavka (psovka mlademu

dekletu), C, LjZv.

smrkotáti, otâm, óčem, vb. impf. = smrkati nad kom (cim), feinen Unmuth außern, tabein,

smrkûljež, m. == 1. menek, Cig.

smrlin, m. der Bacholber (juniperus communis), Plutna-Erj.(Torb.).

smrlina, f. die Bacholberbeere, Cig., C.

smrlinje, n. coll. Bacholberftauben, C., Zilj .-Jarn.(Rok.), Pluina-Erj.(Torb.).

smrlinovec, vca, m. 1) ber Bacholberftrauch, Cig., C.; - 2) = brinovec, ber Bachol-

berbrantmein, Zilj .- Jarn. (Rok.).

smit, smiti, f. 1) ber Tob; nagla s., lahka s.; naturna s., ber natürliche Tob, Cig.; mučeniška s., ber Marinrertob; - na s. bolan, zu Tode krank; na smrti ležati, auf dem Lodtenbette liegen, Trub.; na smrti ležeč mož, Levst. (Zb. sp.); na s. ranjen, töbtlich verwundet; s. storiti, fterben; grozno s. storiti, eines grafflichen Todes fterben, Z.; svoje smrti umreti, eines natfirlichen Todes fterben, Z.; nagle amrti umreti; z naglo smrtjo umreti, Krelj, Dol.; od smrti vstati, nom Tobe auferstehen; - ber personificierte Tob; bela s.; s. pride po človeka, pobira ljudi; s. iz njega gleda, er ift schon halb tobt, Cig.; - konjska s. (neka psovka, pos. konjarjem); - 2) rastline: kozja s.. die Hoferwurg, die Schwarzwurzel, die Nattermilch (scorzonera), Cig., Tuš.(B.), Medv.(Rok.); - kačja s., eine Art Mant, die Aftramontana (inula squarrosa), C., M., Z., Medv. (Rok.), Bes.; - pasja s., ber Gifenbut (aconitum), Cig., Jan., C.; bef. ber bunte Gifenhut (aconitum variegatum [camarum]), Glas.; — kurja s. == teloh, Z.

smften, tna, adj. 1) Tobes: smftna ura, kazen, nevarnost; na smrtni postelji, auf bem Zobtenbette; - smrtno kosilo ga je ostalo, er ijt bis zu einem Anochengerufte abgezehrt, Cig.; - 2) tobbringenb, tobtlich; smrtna rana; smrtno koga raniti; — smrtni greh, bie Tobfünde; — 3) sterblich, Jan., Cig. (T.), nk. smrtiti, im, vb. impf. tödten, Brkini-Erj.(Torb.).

smrtljiv, íva, adj. = smrten, töbtlich: smrt-

ljiva bolezen, Guts. (Res.).

smetnica, f. 1) ber personificierte Tob, Jarn .; - 2) ber Tobestampf, die Agonie, Cig., M.; — 3) die schwarze Nicswurz (helleborus niger), Bolc, Soča-Erj.(Torb.), C.; - 4) neka hruška, Zabče(Tolm.)-Erj.(Torb.).

smitnik, m. 1) ber Tobte, Guts. (Res.); drži se kakor s. (t. j. žalostno), Vas Krn-Erj.(Torb.); - 2) ber Sterbliche, nk.

smrinjak, m. 1) ber Tobtenvogel (čuk, sova), C.; - 2) ber personificierte Tod, Jarn., St.-Cig.

smftnost, f. 1) die Töbtlichkeit, Cig.; - 2) bie Sterblichfeit, Jan., nk.

smrtogiavček, čka, m. dem. smrtoglavec, Jan.

Goode

smrtoglavec, vca, m. der Lodtenlopffdmarmer (acherontia atropos), Cig., C., Erj.(2.).

smrtonosen, sna, adj. todbringend, Mur., Cig., Jan., nk.

smrtopis, písa, m. = osmrtnica, ber Retrolog, C.

smriovnica, f. = osmrtnica, ber Refrolog, Navr.(Let.).

smûč, m. = smoj 2) (nam. hs. smudj), Jan., Zidani Most-Erj. (Torb.).

smue, î, f. 1) die Schlittenkufe, C., Poh.; —
pl. smueî, der Schlitten, Cig., Kras-Erj.
(Torb.); — 2) eine Art Schneeschube ("dolge
tenke deske pod podplate privezane v hojo
po snegu"), M., C., Dol., Notr.-Erj.(Torb.);
— die Schlittschube: draati se na smuceh,
LjZv.; — 3) smuei = smuke 5), ein zweiradriger Wagen mit einer Schleise, Notr.

smúčati, ím, vb. impf. bahin gleiten, C.; sani smučijo po snegu, LjZv.; — burch bie Luft fausen, Savinska dol.; goreči metli enak skozi zrak smuči, Pjk.(Črt.); — eisen, rennen, Mur., C.

smuco, f. pl. = smuci, ein zweirabriger Bagen mit einer Schleife, Dol.

smučice, f. pl. = smučke, M.

smuckati, am, vb. impf. = smukati, Hal.-C. smucke, f. pl. dem. smuci ; ber Rennichlitten, Cig.

smudika, f. bie Binfe, C.

smūdje, n. coll. 1) Binsen, C.; v modvari raste trstje, šarje i smudje, ogr.- Valj. (Rad); — 2) das Reisig dürrer Afte, bes. Zweigchen vom Rabelhold, vzh Št.-C.; — das Anschwemmicht (von Gras und Hold), Ščav.-C.; — rabudje, grobes Gras, Gestrüpp, Ščav.-C.

smûdovec, vca, m. = die Binfe, ogr.-C. smug, m. neka riba: der Schiel, Blc.-C.; — pogl. smoj 2).

smuga, f. 1) ber Strich, Guts., Mur., V .- Cig.,

Mik.; — 2) bie Streiche, Jan. smugalnik, m. bas Streichholz, Jan.; — bas

Lineal, Mur., Cig.

smúgati, am, vb. impf. 1) streichen, V.-Cig.;

— 2) = smukati, abstreisen: listje s., SlGradec-C.; — 3) liniieren, C.

smuk, smuka, m. 1) bas Schlüpfen, der Schlupf, Guts., Cig., Jan; na s., sprungweise, Rib.-Mik.; okno na smuk, das Schubfenster, St.-C., Z.; — 2) = smukalica 3), SIN.

smuk, interj. hujdy! smuk v luknjo! smuk črez hrib!

smûka, f. 1) die Glitschahn, Jan., M.; — 2) die Schlittenkuse, V.-Cig.; — pl. smuke, der Schlitten, Mur., Cig., Dol.-M.; — 3) der Schneelchuh, Sol.; — der Schlittschuh, Dol.; — d) die Phugschiese, C., vzh.St.; — die Eggenschleise, C.; — 5) — na sprednjo premo ali na dvokolesnico pritrjena kola, ki se po tieh viečeta, ein zweirädriges Gesährte mit einer Schleise, die Heuschelese z Gorjancev vozijo seno na smukah, Dol.

smukalica, f. 1) die Schleifbahn, Jan.; - 2) der heibelbeertamm, Cig.; - 3) die Feuerunke (bombinator igneus), Povir(Kras)-Erj.

(Torb.).

smukādnica, f. s. za turščico, die Maisriffels majchine, Nov.-C.; s. za konoplje, die Reißs bant, Cig.

smukálo, n. die Flachsraufe, Cig.

smukanje, n. 1) das Schlüpfen; das Hufchen;
– 2) das Abstreifen; – 3) das Streifen.

smukast, adj. wantelmuthig, C.

1. smúkatí, kam, čem, vb. impf. 1) huschen, schüpsen, schießen; miši smukajo po hiši; — 2) abstreisen: listje, perje s. z vej; brinovice s.; s. zelenje, Jurč.; lanene glavice s., ben Flachs risteln, Cig.; — burch Abstreisen ber Blütter, ber Beeren u. s. w. berauben: s. veje, Cig., Mik., Dol.; — prügeln, Nov.-C.; ohrseigen, Cig.; — 3) s. se, streisen: s. se okoli koga, um jemanben herum schemungeln, ihm hossern, schmeicheln; — drstiti se: ribe se smučejo, C.; — edrsati se, Savinska dol.

2. smúkati, kam, čem, vb. impf. 1) schluchzen, winseln, Rez.-C.; — 2) schwagen, Rez.-C.;

pogl, skomukati.

smukāvec, vcs, m. 1) ber Schlüpfer, Cig.;
— 2) ber Abstreier, ber Risser, M., Z.; —
3) ber Bortbrüchige, C., Z.; (prim. smukast).
smúkalti, smûknem, vb. pf. 1) huschen, schlüpfen, schlüpfen, seiten, schlüpfen; miška smukne vluknjo; veverica smukne na drevo; z roko s. v ro-

veverica smukne na drevo; z roko s. v rokav; — 2) abstreisen: s. brinovice z veje; — s. koga, jemandem einen Streich versehen, Cig.; smukni ga! Levst. (Rok.).

smukúlja, f. bie glatte oder öfterreichifche Matter (coluber austriacus), (smúkulja) Erj.(Ž.). smůlek, lka, m. = skupaj sfrčeno seno ali

vlakno, kajk.-Valj.(Rad).

smúliti, im., vb. impf. = cmuliti; (weinen), C. sműlje, n. coll. = sitje, Simfen, Binfen, C. snága, f. 1) bie Sauberfeit, bie Reintichfeit; prava snaga ne sega samo do praga, Npreg. Jan.(Slovn.); — 2) bie Bierbe, ber Schmud. Meg., Guts., ogr.-C., Trub., Dalm.. Jap.(Sv. p.); Zenska snaga, Dict.; pl. snage, bac Geichmeibe: snažil vas je z zlatimi snagami (na vašem oblačilu), Dalm..: —bas Feierfleib, C. snagoljúben, bna, adj. bie Reintichfeit flebenb, M.

snagoljûbje, n. die Reinlichfeitsliebe, SIN. snagoljúbnost, f. die Reinlichfeitsliebe, ZgD. snagólten, tna, adj. Jan., pogl. samogolten. snagóta, f. die Reinlichfeit. C., Z.

snagóta, f. die Reinlichkeit, C., Z. snáha, f. = sneha, Mur., Cig., Jan., BlKr. snažba, f. die Sauberung, die Reinigung, Cig.; die Reinhaltung, DZ.

snažec, zca, m. ber Reiniger, Cig.

snážen, žna, adj. 1) sauber, rein; snažna obleka, posoda; vse je snažno po hiši; s. človek; — 2) sauber, hūbsa; snažno dekle; — 3) snažno je vstala ("sie machte sich eisenbä aus"), Krelj; snažno ter močno je segel na Jude ("greist sie weiblich an"), Krelj; prim. stsl. snaga, das Bestreben.

snazenje, n. bas Saubern, bas Reinigen, bas

Bugen. snažílo, n. daš Buhwert, Cig.

snazitelj, m. ber Reiniger, ber Buger, Jan.

Cicronile

snaziteliica, f. bie Reinigerin, bie Bugerin, Jan.(H.).

anažiti, snažim, vb. impf. 1) faubern, reinigen, pupen; s. obleko, bie Rleider pupen; - 2) gieren, schmuden, Meg. - Mik., Dict., Guts.; snažil vas je z zlatimi snagami, Dalm.; s. božjo hišo, Dalm.; s. se, sich schmilden, Jap.-C.

snažīvec, vca, m. ber Buger, Cig., Jan. anažīvka, f. bie Buberin, Cig.

snatnik, m. ber Buger, ber Reiniger: s. v bolnici, DZ.

snážnost, f. 1) bie Sauberfeit, die Reinlichkeit;

- 2) bie Bierlichteit, Guts. sned, î, f. die Fresserei ("kjer yse zapravijo in snedo"), Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.). aneda, f. eine gefräßige Berfon, ber Freffer, bie Frefferin, Cig., Jan.; - ber Rafcher, V .-

Cig.

snedalisco, n. ber Freismintel, Cig. snedati, am, vb. impf. ad anesti; i) aufeffen, aufzehren, Mur, Cig., Jan., Dalm.; burch Abfressen vermusten: gosenice polie snedajo, Levst. (Nauk); - nafchen, V.-Cig.; - s. koga, jemandes Bermögen aufzehren, Cig.; - 2) s. se, fich abgramen, fich harmen, Cig.

snédav, adj. efsgierig, Krelj. snédavec, vca, m. = snedav človek, Krelj. snedec, dca, m. bas Ledermaul, ber Raicher,

Dict., V.-Cig., Valj.(Rad).

1. aneden, adj. = 2 sneden 2) : efegierig, gefraßig, Cig., Jan., Strek., Kr.; - najchhaft, V.-Cig.; dekla, ki je bila znana, da je laskrna in snedena, Erj.(Izb. sp.); — prim. snesti.

snéden, dna, adj. 1) ejšbar, C.; — 2) ejšgerig, gefräßig, Cig, Jan., Savinska dol.;
 berzehrenb, Cig.; gospodsko življenje je

snedno, Glas.

snedenec, nca, m. ber Eisgierige, ber Freisbauch, ber Fresser, Cig., Kol., Polj.

snêdenek, nka, m. = snedenec, Cig., Gor. snêdenica, f. 1) = snedenka, Cig.; - 2) delež sira in skute, ki ga planinski kozarji dobivajo, Bolc-Erj.(Torb.).

snedenka, f. ein efsgieriges, gefräßiges Weib, Cig., Kr.-Valj.(Rad); - bie Rafcherin, V.-

Cig.

snedenost, f. bie Befragigfeit, Jan., Kr.; die Raschhaftigfeit, Cig.

snedez, m. ein efsgieriger Menich, ber Bielfraß, Cig., Jan., Bas., Nov., ZgD.-C.; - ber Naicher: ti snedež malopridni! Str.; — der Frifeumfonft, C.

snedlja, f. bie Rafcherin, Cig.; - prim. snedulia.

snedljiv, iva, adj. gerfreffend: snedljiva rja, Slom.

snedúh, m. = snedež, Cig.

snędúlja, f. snedena ženska, die Frefferin,

sneg, anega, anega, m. 1) ber Schuee; s. gre, es schneit; s. je zapadel, es ift viel Schnee gefallen, Cig.; s. se joče = s. se taja; južen s., thaniger Schnee; suh, droben s.; zeleni s., ber Firnschnee, Erj. (Min.), Gor.; pl. snegovi, Schneemaffen; to me toliko skrbi, kakor

lanski sneg, za to toliko maram, kakor za lanski sneg - bas fummert mich gar nicht; - 2) bas Beiße in ber unreifen hafelnufs, Cig.

snegast, adj. ichneenrtig, ichneeicht, Cig. snegulja, f. ber Schneeammer (emberiza nivalis), Cig.

snegúr, rja, m. = slegur, Crniče(Goriš.). sneha, f. 1) bie Schwiegerlochter; - 2) bie Braut, C, vzh.Št.

snemáč, m. ber etwas berabnimmt, Cig. snemalica, f. ber Abrahmioffel, Bolc - Erj. (Torb.).

snematnica, f. ber Abrahmlöffel, V.-Cig. snemalo, n. die Auslofung bei Mafchinen, C., Cig.(T.).

snemanjo, n. bas herabnehmen; s. s kriza, die Kreugabnehmung, Cig.

snêmati, mam, mljem, vb. impf. ad sneti;

1) herabnehmen; - 2) (Schulden) einforbern, Jarn.; - (Steuern) einnehmen, C. snen, adj. foliafrig, Jan., ogr.-C., Podkrnci-

Erj.(Torb.); snen sem, ogr.-Raič(Kol.). snenost, f. die Schläfrigfeit, Jan., ogr.-C.

snesti, snem, vb. pf. aufeffen, verzehren; bolje hranjeno jajce od snedenega vola, Npreg.-Z.; snedel bi se (od jeze), = ich möchte vor Arger berften, Zilj .- Jarn. (Rok.); - (pren.) rja železo sne; - besedo s., fein Bort gurudnehmen, es nicht halten; - s. kogs, jemanbes Bermogen vergebren, Cig.;-(sneden, adj. gefragig; prim. pozrt).

snosan, ana, m. ber Hochzeiter, ber Sochzeits-

gaft, Hal.-C.; - prim. sneha 2).

snešanka, f. bie Hochzeiterin, C. snešúlja, f. = sneha, St.-Valj.(Rad).

snet, m. 1) = prisad: ber Brand am Rorper: vroči, mrzli s., Cig.; mokri, suhi s., Strp.; - 2) ber Brand am Getreibe, Mur., Cig., Jan.; prasnati s., ber Staub. ober Flugbrand (ustilago carbo, uredo segetum), smrdljivi s., ber Schmier. o. Faulbrand (uredo caries), turščični s., ber Maisbrand (uredo maydis), Tus. (R.); — 3) ein fleischiges Gewächs in ber Gebärmutter, bas Monkalb, Cig.; (tudi hs. in češ.); — die unzeitige Leibesfrucht, M., Z.

snêt, î, f = snet m. Guts., Z., M., Valj.(Rad);(tudi hs. f. in m.).

snêtec, tca, m. neka riba: ber Stint (osmerus eperlanus), Erj.(Z.).

sneten, tna, adj. Getreibebranbe: snetni madež.

sneti, snamem, vb. pf. herabnehmen (bef. eimas Aufgeftedtes, Befeftigtes u. bgl.); vrata, okno s., bie Thur, bas Fenfter austeben; s. pretan, ben Ring abziehen; obroce s., bie Reife abftreifen; sekiro s. s toporišča; s. komu kol iz rok (entwinden), Gor.; s. s kljuke, kar na njej visi; s. jarem z volov; s. komu krinko z obraza, jemanden entlarven, Cig.; Klobuček z glave snemi! Npes.-K.; s. komu glavo, jemanden enthaupten, Cig.; s. kožo z mrtve živali = odreti jo, Staro Sedlo-Erj. (Torb.); s. koga. (s sedla), jemanben aus

Country

bem Sattel heben, Goris; - s. karte, bie Rarten abheben, Cig.; - s. se, fich loslojen (3. 28. von einem aufgestedten Gegenstande); kolo se je snelo, ein Rab ist vom Bagen gelaufen; kladvo se je snelo, ber Sammer ist vom Stiele abgesahren.

snétih, m. = snet m. 2), $v \in h St$.-C.

snetiv, iva, adj. branbig, Mur., Cig., Jan., Levst.(Nauk).

snetjav, áva, adj. bronbig: snetjavo žito; snetjavi del (bolne živali), Strp.

snetjava, f. = snet, Mur., Ravn.-Valj.(Rad).

snetjávost, f. die Brandigfeit.

1. snetje, n. 1) ber Betreidebrand, Cig , Valj. (Rad), Nov., Cv.; ber Brandftaub, Z., Slc.; – 2) = snet 3), das Montalb, Mur., V.-Cig.

2. snétje, n. bas Berabnehmen.

anetljaj, m. = snet m. 2), ber Betreibebrand, Cig, Jan.; snet, ali kakor pri nas pravijo, snetljaj, Vrtov. (Km. k.).

snetljiv, iva, adj. branbig, Guts., Mur., Cig.,

Jan., BlKr.

snetljivec, vca, m. ber Getreibebcaubstaub: s koruznim snetljivcem se namažejo po obrazu, kadar kožuhajo (slačijo) koruzo, (smetljivec) jvzhSt.

snetljívost, f. bie Branbigfeit, Mur., Cig. snetúh, m. = snetih, snet m. 2), Hal.-C

snežák, m. = snežnjak, ber Goneemann, Jan. snêžec, žca, m. dem. sneg.

snężek, żka, m. dem. sneg.

ı snežen, adj. aus Schnet, Schnete; snetena kepa; snežena muha, bie Schueeflode, Cig.; snegeni pas, bie Bone bes emigen Schnees, Cig.(T.).

2. snežen, žna, adj. Conece; snežni plaz, bie Schneelamine, Cig.(T.); - fcnreig; ven anežen sem, ich bin gang mit Schnce bebectt. snezenka, f. rjava s., der braune Schneetafer

(cantharis fusca), Erj.(Ž.). snężić, m. dem. sneg, Jan. (H.).

snetina, f. das Schneegefilbe, Jan. snetinka, f. die Schneeflode, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov.-C.; — rus.

anežíšče, n. bas Schnecfelb, Jan.

snežíti, í, vb impf. ichneien; snezi, es ichneit; kosmato sneži, es flodt, Jan.

snežnat, adj. ichneeig, ichnecbebedt; snežnate gore; padel je in je bil ves snežnat.

snežnica, f. 1) bas Schneemaffer; - 2) bie Schneeflode, nav. pl. sneznice, Cig., Jan.; -3) Marija s., Maria - Schnee, C., Rog.- Valj. (Rad), Zora; - 4) = beli jereb, bas Schneehuhn (tetrao lagopus), Frey.(F.); - 5) bas weiße Beilden, C.; tudi: bie ichneeweiße Beftwurg (petasites niveus), Medv. (Rok.).

snetnik, m. ber Schneeberg.

eneznina, f. bas Schneegefilbe: Le bodite, Gorenjci, v snežninsh! Npes.-K.

snežnják, m. ber Schneemann, ogr .- C.

snežnobél, adj. ichnieweiß, Jan., nk.

sničav, adj. neugierig, vorwinig, Jan. C., Mik., Gor.-Erj. (Torb.), Levst. (Zb. sp.); (tudi stsl.).

snicavost, f. ber Borwis, Jan. snid, m. V.-Cig., Jan., pogl. shod.

snidati se, am se, vb. impf. Mur., Pohl.- C., pogl. shajati se.

snidenje, n. bas Rufammentreffen, bie Rufammentunft, nk.

anidnica, f. Cig., Jan., Ravn., Burg., pogl. shodnica.

snîmek, mka, m. bas Rachbild, bas Facfimile, Cig.(T.); — hs.

sniti se, snidem se, vb. pf. 1) gujammentom. men, sich versammeln; sesli smo se; s. se (s kom), fich treffen, zusammentreffen; na cesti ava se sešla; - 2) ausfallen: na dobro s. se, Cig.; snidi se volja tvoja, es gejdjehe bein Bille! Mik.; dobro se je za mene sášlo, Svet. (Rok.); — ne s. se, sich nicht vereinigen laffen, Cig.

snívati, am, vb. impf. traumen, Jan.(H.), Tolm.

snobáč, m. = snubač, Meg.-Mik.

snobiti, im. vb. impf. = snubiti, Mariborska ok.-C.

anóbok, bóka, m. = snubok, ber Brautwerber, Mur.; v snoboke iti, eine Braut merben gehen, Mur., Valj. (Rad), SlGor.-C.; - gen. tudi: snóboka, Valj. (Rad).

snočenji, adj. = snočnji, Danj.-Mik.

snoči, adv. gestern abends, gestern nachts; ("od snoč'ga do dav'ga" == od snoči do davi, Npes .- Mik.).

snocišnji, adj. von gestern abende; snocišnje mleko.

snýčka, adv. = snoči, C

snočkaj, adv. = snoči, Npes.- Vrag.

snočkanji, adj. = snočnji, C., BlKr. - LjZv. snočnji, adj. von gestern abends.

snoga, f. bie Fliegen- ober Mudenlarve, Ljub. snohodec, den, m. ber Rachtwandler, Cig. (T.). snohoja, f. ber Comnambulismus, Cig.(T.).

andp, andpa, m. die Garbe; anope vezati; na snope, garbenweise; — das Bund: s. kolja == 250 kolov, SiGradec-C.

snopat, ata, adj. unterfest, breit : snopat je prašič, velik pa ni, Ig(Dol.).

snopec, pca, m. dem. snop; ber Strang: cvetni s., ber Blumenftrauß, C.; - tudi : snópec.

snopek, pka, m. dem, snop; eine fleine Garbe; - ber Stroug, Jap. - C.; - tudi: snopek. snopic, ica, m. dem. snop; eine Ueine Garbe; bas Bünbel: s. Zarkov, ein Strahlenbunbel, Znid.; - bas heft (Bandchen), Jan., nk.; - tudi: snópič.

snopiček, čka, m. dem. snopič; — bas bestchen, Jan.

snopje, n. coll. bie Garben; - tudi: snopje in snopje, Valj.(Rad).

anópoma, adv. garbenweise, Cig.

snopovèz, véza, m. = vezač, der Garbenbinder,

snopovina, f. ber Garbenzehent, Cig., Jan. snopôvje, n. coll. = snopje, Jan., Kr.

snov, î, f. 1) ber Stoff, (woraus etwas be-fteht), nk.; — 2) das Thema (der Stoff zu einer Gdrift, einer Rebe), Jan., nk.; - 3)

== osnova, das Thema (gramm.): s. imenovalnikova, Levst. (Nauk).

snova, f. 1) = osnova, snutek, die Reite, ber Aufzug am Bebftuble, Cig., C.; - 2) bie Anlage, bie Beftanbtheile, C.; - 3) ber Stoff,

snováč, m. 1) ber Schweifhafpel, C.; - 2) der Angettler, Cig.; hudic, snovač in pomagač pri vseh carah, Navr. (Let.); - 3) die Bebet-ipinne (tetragnatha extensa), Erj. (Z.).

snováča, f. ber Beberhafpel, C.; - pl. snovace, ber Unichweifrahmen, Jan.

snovala, n. pl. ber Scherrahmen (ein großer Beberhaipel), Cig.; - polj.

snováten, ina, adj. Bettel-, Jan.(H.).

snovatnica, f. 1) bas Lefebrett, das Laufbrett ber Beber (ein Brett mit Lochern), V.-Cig., Jan., Bolc-Erj.(Torb.); - 2) die Beife, die Unichweifipule, ber Scherrahmen, Jan.; -3) nam. sovalnica, bas Weberichiffchen, Jarn., Cig., Jan., DZ., Burg. (Rok.), Fr. - C., Gor. snovatnik, m. = snovalnica 2), ber Goer-

rahmen, das Zettelrad, Jan.
snoválo, n. die Weife, die Garnwinde (ein großer halpel der Weber), Guts.- Cig., Jan.
snovänje, n. das Anzetteln; (fig.) Cig., nk.;

- bas Errichten, bas Grünben, nk.; - s. misli, ber Gebantengang, Jan.(H.).

1. snováti, snújem, vb. impf. 1) angetteln (beim Beben); - anweisen, Mur.; crevljar dreto na komolec snuje, Kr.; - 2) besislieren, Z.; cela vojska snuje memo njega, Ravn.; - 3) anftiften, im Schilbe führen; s. kaj hudega; hudobne naklepe s., Cig., Jan.; razprtje, hudobijo s., Skrinj.- Valj. (Rad); - ftiften, errichten, grunben, nk.; -(praes. snovam, Habd., Mur., Jan.).

2. snováti, snûjem, vb. impf. = sanjati; s. se = sanjati se, Z.; (snuvati) C.

snovavec, vca, m. ber Angettler (tudi fig.),

snoven, vna, adj. stofflich, Jan.; Stoff., Nov., C.; - forperlid, materiell, Cig, Jan.; snovno, in concreto, Cig., Nov.

snovina, f. ber Stoff, ber Gegenstand, Nov .-C., Zora.

snovnost, f. bie Rörperlichkeit, Cig. snovotvoren, rna, adj. stoffbildenb: snovotvorna živila, Erj. (Som.).

snovstven, tvena, adj. materiell, Cig. snovstvo, n. das Materielle, Cig.

snuba, f. die Brautwerbung, Z., Strek.

snubac, m. ber Brautwerber, ber Freiwerber. snubacica, f. bie Freiwerberin, Cig., Jan.

snubaciti, acim, vb. impf. fich ale Freier betragen: jel je snubačiti pri Katrici, Jurč.

snubastvo, n. das Freierthum, bie Freiwerberei, Cig.

snubèc, bcà, m. = snubač, Cig., Jan.; Ima zalega snubca, Npes. - Kres; tudi: snúbec. snubic, ica, m. = snubac, ber Brautwerber.

Cig., C.; - ber Brautführer, C., Rez.-Baud. anubica, f. bie Rrangjungfer, C., Rez.-Baud. snubîtev, tve, f. bie Brautwerbung, die Freiung.

snubitt, im, vb. impf. für fich ober einen anbern um eines Dabchens Sand werben, freien; s. bogato dekle.

snubîtva, f. = snubitev.

snubljenje, n. das Werben, das Freien. snubok, 6ka, m. ber Brautmerber, Cig., Jan., Mik.; v snuboke iti, werben, freien gehen,

Cig., Jan., Nov., Notr., vzhSt. snubstvo, n. bas Freien, bas Werben, C. snúditi se, im se, vb. impf. = smukati se: pov-

sod se okoli nas snudi, Savinska dol. snutek, tka, m. bie Rette, bas Aufzugegarn, ber Bettel; snutka bo za tri osnove, Polj. snúti, snújem, vb. impf. = snovati, Ben.-Mik.;

angetteln, Mur.; — s. se po mislih, vorichineben, Cig. so-, praef. 1) = s-: sosed, soteska; — 2)

(adv.) Dit., Reben.; sosolec, ber Ditichuler, somescan, ber Ditburger einer Stadt, nk.; sopraznik, ber Rebenfeiertag.

soangel, m. ber Mitengel, Cig.

soareja, f. vecerna veselica, die Goiree. soba, f. das Zimmer, Cig., Jan., nk.; - (bolje: soba, Cv.); iz madž. szoba, in to iz stvnem.

stuba, Mik. (Et.). sobána, f. ber Saal, Jan., Cig.(T.), nk.; - hs. sobarica, f. bas Stubenmabchen, C., nk.

sobarina, f. ber Stubengine, Jan.(H.). sobátiti, âtim, vb. impf. = sobotati, C.

soben, bna, adj. Rimmer -: sobna oprava, bie Bimmereinrichtung, nk.

soberáč, m. ber Mitbettler, Cig.

sobica, f. dem. soba; ein fleines Bimmer, bas Stübchen, Cig., Jan., nk.; tesna s., bie Belle, Levst. (Pril.).

sobikati, kam, čem, vb. impf. == razbijati, z jezo delati, Fr.-C.; (morda nam. sovikati; prim. sovati = suvati, C.).

sobitek, tka, m. bie Coegisteng, Cig. (T.). sobiten , ton, adf. coeffentiell, confubstantiell, Cig., Jan.

sobítje, n. = sobitek, Jan.

sobitnost, f. das Zugleichsein, die Coexistenz, Cig., Jan.; (pogl. sobitek); - bie Confubftantialität, Cig.

sobivanjo, n. bas Bugleichscin, die Coexistens, Cig.(T.).

sobivatl, am, vb. impf. coegistieren, Cig. (T.). soblazen, zni, f. 1) bas Argernis: dela javno s., Levst. (Nauk); (prim. hs. sablazan); -2) v kletvici: soblazen te vzela! = da bi poginil! BlKr.-Let.

sobljáti, am, vb. impf. = 2. sabljati, Z. sobniti se, nem se, vb. pf. Rudficht nehmen, GBrda.

sobojevavec, vca, m. ber Mittampfer, Cig., SIN.

sobojnik, m. ber Mittampfer, ber Baffen-

genosse, Cig., Jan., nk. sobokat, áta, adj. biconver, h. t.-Cig.(T.). sobolj, m. ber Bobel, Cig., Jan., nk.; sibirski s. (mustela zibelina), Erj. (2.); - rus.

soboljár, rja, m. ber gobelfänger, Cig., Jan. sóboljev, adj. = sobolji, Jan. soboljevina, f. = soboljina, Cig., Jan.

Count

soboljevka, f. die Bobelmüße, Cig., Jan. sobolji, adj. Bobel , Cig , Jan. soboljina, f. bas Bobelfell, Cig. soborec, rca, m. ber Mitftreiter, Cig., Jan. soboritelj, m. ber Mitftreiter, nk. soborîvec, vca, m. = soboritelj, nk. sobota, f. ber Samftag; velika s., ber Charfamftag. sobotáti, otám, óčem, vb. impf. 1) gierig fressen ober schnaufen, C., Z.; - 2) haftig iprechen, plappern, fcmagen, C., Z.; - morda nam. sopotati, prim. sopsti. soboten, tna, adj. Samftags, jamftagig; sobotni večeri. sobotica, f. bie Schwäherin, C.; — prim. sobotati 2). sobránjenik, m. = sovarovanec, ber Schutgenoffe, Jan. (H.). sobrat, brata, m. der Mitbruder, Cig., Jan., Slom.-C., nk. sobretina, f. eine Einengung zwischen zwei Sugeln, Savinska dol.-C. sobstvo, n. das Sein, das Befen (tudi: sobstvo), Valj. (Rad). socéhovnik, m. ber Aunftgenoffe, Cig. socesar, árja, m. ber Mittaifer, Cig. sociāien, lna, adj. družaben, focial, Jan., nk. socialist, m. privrženik socializma, ber Gocialift. socializem, zma, m. prizadevanje izboljšati razmere človeške družbe po določenih načelih, ber Socialismus. socvetka, f. socvetke, Korbblutler (compositae), Tuš.(R.). socasen, sna, adj. jur felben Beit gehörig, mitzeitig, isochron, spnchronistisch, Cig., Jan., nk.; socasni mozje, bie Manner berfelben Beit, C. socasnik, m. = vrstnik, ber Beitgenoffe, Cig. socasnost, f. die Deitzeitigfeit, Cig. socec, cca, m. dem. 1. sok, Valj. (Rad). sộček, čka, m. dem. 1. sok; bas Gaftdjen, Cig. soceten, ina, adj. gegenüberliegend; soceini kot, ber Gegenwinkel, h. t .- Cig. (T.). soceljustnica, f. soceljustnice, Saftliefer (plectognathi), Cig. (T.), Erj. (Z.). sočen, adj. = meževen, Vrsno-Erj. (Torb.). 2. sočen, čna, adj. faftig, faftreich, Saft-, Mur., Cig., Jan., C., nk.; kar je sočnega v človeku, Jap. (Prid.); sočno sadje, nk.; sočno vlakence, ber Saftfaben, Cig. (T.); - drevie je sočno, bie Baume fteben in bollem Gafte, Cig. sociti, im, vb. impf. 1) = mužiti, die saftige Rinbe ablojen: s. vrbe, piscalke, Z.; - 2) bie horner abstofen: jelen sodi, Z.; - 3) s. se, saften: drevje se soči, Z. sočiva, f. = sočivo, Mur., Cig., C., Polj. sociven, vna, adj. ju ben Sulfenfrüchten gehörig, Vrtov. (Km. k.). socivje, n. coll. die Sulfenfruchte. socivnica, f. bie Speifefammer, Mur. socivnina, f. das Legumin, Cig. (T.). socivo, n. die Hullenfrucht, Habd -Mik. socje, n. burres Reifig, Cig., Trub., Dalm.,

kajk .- Valj. (Rad).

socióvek, éka, m. der Mitmenfch, ogr.-C., nk. sộčnat, adj. faftig, Mur., Cig., Jan., nk. soonatost, f. bie Gaftigleit, Jan. socnica, f. 1) bie Saftbirne, Cig.; - 2) socnice, Die Saftgange, Die Saftrobren (bot.), Cig.(T.).1. sočnik, m. ber Gaftbehalter (bot.), Cig. (T.): — der Saftgang, Tus.(R.). 2. sočník, m. 1) das Pfropfreis, Z., UčT.; — 2) ber Langenbachbalten, V.-Cig. sočnjava, f. ber Saft, V.-Cig. 1. socnost, f. die Saftigleit, Mur., Cig., Jan., nk. 2. socnost, f. bas Bejen, die Bejenheit, h. t .-Cig.(T.).socut, m. bas Mitgefühl, bie Sympathie, Jan. socuten, tna, adj. mitfühlend, theilnehmend, Jan., nk.; socutni zivec, ber fympathetische Rerv, Cig. (T.). socutje, n. bas Mitgefühl, bie Sympathie, Cig., Jan., C., nk. sočůvstven, stvena, adj. sympathetisch, C.; sočuvstveni živec, Cig. (T.). socuvstvo, n. das Mitgefühl, die Sympathie, Cig.(T.), C., nk.sočuvstvováti, újem, vb. impf. mitfühlen, nk.; fympathifieren, C. 1. sod, m. 1) bas Urtheil, Guts. - Cig., Cig. (T.), C., Lampe(D.); stvarja iz pojmov sode, Znid.; — 2) bas Gericht, Cig., Jan.; poleg pravde in soda, ogr. Valj. (Rad); skradnji s., bas lette Gericht, ogr.-C.; kratki s., bas Stanbrecht, Zora; - brzi s., SIN. 2. sod, m. 1) bas Fafs; vinski s., bas Weinfafe; pivovozni s., bas Biertransportfafe, DZ.; - 2) ausgehöhlter Baumtlog als Bienenitod. Jan., C. sod, adj. gerabe (math.), Cig (T.), C.; soda števila, gerade Bahlen, Cel. (Ar.); sodo ali liho? ("sodaliho") gerade o ungerade, Notr.; (prim. sod al' pari jvzhŠt.; tu se je pravi pomen že pozabil); — prim. sodev. sod, adv. = tod: od sod (odsod), von hier, Meg., Boh., Trub.; od sod, do sod, Schonl. 1. soda, f. bas Baar: lis ali soda? paar ober unpaar? Cig., Mik. 2. soda, f. toblenfaures Ratron (Goba). sodar, rja, m. ber Jafebinber, Mur., Cig., Jan, nk.; sodar nabija leseno posodo, Ravn. (Abc.); Sodar glasni vže nabija sode, Levst. (Zb. sp.); — tudi; sodár. sodarica, f. bas Beib bes Safsbinbere, Valj. (Rad). sodárnica, f. bie Fafsbinberwerfftatte, Cig. sodarski, adj. Fafebinber-, Mur., Cig., Jan., nk.; s. les, Cig., Jan. sodarstvo, n. die Fasebinderei, Mur. sõdast, adj. fafsförmig, Cig. sodati, am, vb. impf. "gerade ober ungerabe" spielen, Cig., Temljine (Tolm.)-Strek (Let.). sodba, f. bas Urtheil; napačna, prenagla s., Cig.; (phil.) Lampe(D.); — die Fällung eines richterlichen Urtheils, der Urtheilsspruch; sodbo storiti, ein Urtheil fallen, Cig., Jan.; = sodbo izreči, DZkr.; odvezna s., baš freisprechenbe Urtheil, Cig., DZ.; = oprostna s., Cig.; zaočna s., bas Contumazurtheil ("po starem slovan. pravu", Cig.); = s. v neposluh, Jan.; — bie Abhaltung bes Gerichtes, bas Gericht; krvava, zaglavna s., bas Hriegsgericht, Cig.; vojaška s., bas Rriegsgericht, Cig.; božja s., bas Gottesgericht; vesoljna s., bas Beltgericht, Cig.; = poslednja, splošna s., Jan.; — gen. tudi: sodbę, Valj. (Rad); (sodvà, Rof.-Kres).

sodben, bena, adj. gerichtlich, Gerichts., Cig., Jan., nk.; (sodbena sentencija, Krelj).

sodbenji, adj. Gerichtes: s. hlapec, Gor.-Levst.

(Kok.).

sodbenost, f. die Jurisdiction, DZ. sodbovina, f. die Gerichtsfteuer, C.

sodcast, adj. fafechenartig, Cig.

sodček, čka, m. dem. 2. sodec; bas Fafstjen; debel kakor s., Cig.

soden, ena, adj. abfprecherifc, Cig.

1. sodec, dca, m. = sodnik, ber Richter, Meg., Mur., Trub.-Let., ogr.-Valj. (Rad); — ber Beurtheiler, Levst. (Nauk).

2. sodec, den. m. dem. 2. sod; bas fafechen. sodedie, m. ber Miterbe, Cig., Jan., Slom .-

 $C_{\cdot, nk}$.

sodedistvo, n. die Miterbschaft, Cig., sodednica, f. die Miterbin, Cig., Jan., sodednik, m. der Miterbe, Cig., Jan.

sodedništvo, n. = sodedištvo, Cig.

södek, dka, m. dem. 2. sod; das Fässchen. sodékla, f. die Mitmagd, Cig.

sodolatelj, m. ber Mitarbeiter, ber Mitwirfenbe, C., Navr. (Kop. sp.).

sodelavec, vca, m. ber Mitarbeiter, Cig.,

Jan., nk. sodélavka, f. die Mitorbeiterin, Cig., Jan., nk. sodélavstvo, n. die Mitwirfung, C.

sodetavstvy, n. die Activitiang, C. sodetba, f. die Rebeneintheilung (condivisio), (phil.), Cig. (T.).

sodeléžen, žna, adj. mittheilnehmend, nk.

sodeležnica, f. die Mittheilnehmerin, nk.

sodeležnik, m. der Mittheilnehmer, Cig., nk. sodeležnost, f. die Theilgenossenschaft, nk.

sódelj, dlja, m. bie Bimpernujš ("z okroglim zrnatim semenom tega drevesa se otroci najrajši igrajo igre ,lih ali sodev"a), Ig (Dol.)-Erj. (Torb.).

sodelovânje, n. die Mitwirfung, nk.

sodelováti, fijem, vb. impf. mitarbeiten, mitwirten, Jan., Cig. (T.), nk.

sodelovâvec, vca, m. ber Mitarbeiter, ber Mitwirkende, nk.

sodolovâvka, f. die Mitarbeiterin, die Mitwirkende, nk.

Bóden, dna, adj. 1) Urtheils.; sodna pomnjivost, judiciöses Gedächinis, Cig. (T.); — 2) Gerichts., gerichtlich, Cig., Jan., nk.; sedel je na sodni stol, Schönl.; sodna oblast do življenja in smrti, bie richterliche Gewalt über Leben und Tod, Ravn.; sodna hisa, Schönl.; sodni dvor, der Gerichtshof, DZ.; sodna odpoved, gerichtsiche Ründigung, DZ.; sodni dan, a) der Gerichtstag, Mur., Cig., ces. raz-

glas iz l. 1781; b) = sodnji dan, das jüngste Gericht, Mur., Cig., Jan.

sodev, dva, adj. paarig, Hrušica (Ist.) - Erj. (Torb.); sodve vrstice, Zv.; ("sodl, impar, Meg., ift wohl sodev", Mik. [Et.]; "sodou", Alas.; na "sodil", ben ungeraden Bahlen entsprechend, Nov. 1843, 43-C.; "das fremde lih [= glih] hat die Bebeutungen verschoben", C.); prim. sod (adj.).

sodeželjan, ana, m. ber Mitbewohner eines Lanbes, ber Landsmann, Nov. - C., Navr.

(Kop. sp.).

sộdi, adv. = tod, Krško-Mik.

sódij, m. = sodnik, Tolm.-Erj. (Torb.); pred sod'ja, Vod. (Pes.).

sódija, f. = sodnikova žena, Tolm. - Erj. (Torb.).

sodik, m. das Natrium, h. t.-Cig. (T.).

soditnica, f. das Gerichtshaus, der Gerichtsfaal, Cig., Jan., DZ., Nov.; razpravna s., das Abhandlungsgericht, Levet. (Pril.).

sodilo, n. bas Kriterium, Cig., Jan., Cig.

sodišče, n. der Gerichtsplat, der Gerichtshof, das Tribunal, Mur., Cig., Jan.; das Gericht, Levst. (Nauk), nk.; okrajno, okrožno, deželno s., nk.; cesarstveno s., das Reichsgericht, zvršilno s., das Executionsgericht, razpoznalno s., das Cognitionsgericht, stečajno s., das Concursgericht, DZ.; zdorna sodišča, Gerichtshofe, samčna sodišča, Einzelgericht, DZ.

soditelj, m. ber Beurtheiler: poznavatelji in

soditelji ženske lepote, Str.

soditi, im, vb. impf. 1) urtheilen; kakor jaz sodim, nach meinem Ermeffen; po obrazu bi človek sodil, da še ni 50 let star; jaz sodim tako, ich raisonniere, urtheile also: s. o kom (čem), s. koga (kaj), über jemanben (etwas) urtheilen, jemanden (etwas) beurthetlen; ostro, pristransko, neusmiljeno, dobrohotno s.; s. po videzu, nach bem Augenscheine urtheilen; — vsi so mu smrt sodili, alle bermeinten, er werbe fterben, Cig., BiKr.; sodili so jo, da je ukradla, man beichulbigte fie des Diebstahles ; - Bericht halten, richten ; s, koga; tudi: s. komu, Cig.; da sirotam in ubogim prav sodiš, Dalm.-Jan.(Slovn.); po nagli sodbi s., Stanbrecht abhalten, Cig.; sojeno mu je, es ist ihm bestimmt, Navr. (Let.); - 2) herrichten: posteljo, mizo s., Reg.-C.; - 3) mit ber Reiter reinigen, reitern: žito s., Guts., Jarn., Radeče (Gor.);
- 4) paffen, taugen, C., St.; tu človek v ječo sodi; deska sem sodi, C.; to nikamor ne sodi, bas taugt zu nichts, Z., jvzhSt.; ne sodi mi, da bi šel v mesto, es ift für mich nicht angezeigt in bie Stadt gu geben, C., jvzhSt.; trsje sodi letos (verspricht eine gute Ernte), C.

sodja, m. ber Richter, Mik , C.; ber Dorfrichter, ber Schultheiß, Mur., Ravn.- Cig.; vaški s., Danj. (Posv. p.).

sodje, n. coll. Faffer, bas Gebinbe, Cig., Jan., M., Nov.-C.

— 530 —

sodlijiv, iva, adj. gerne aburtheilenb, ausrichtend, ogr.-C.

sodnevnik, m. das Subjournal (merc.), Cig.

sodnica, f. 1) bie Richterin, Cig., Jan.; - 2) bas Gericht: Jaka so lovile sodnice tri, Npes .-K.; (sodnica, ogr. - Valj. (Rad); - 3) bie Richterftube, (sodnica) Jan.

sodnîja, f. = sodišče, bas Gericht (als Amt), V.-Cig., Jan., nk.

sodnijski, adj. gerichtlich, Berichts., Cig., Jan.,

sodnijstvo, n. = sodstvo, das Gerichtsweien, Cig., Jan., nk.

sodník, m. ber Richter: okrajni s., ber Bezirtsrichter.

sodnina, f. die Gerichtsgebur, Cig., Jan., Vest.

sodniški, adj. richterlich, Richter.

sodnistvo, n. bas Richteramt, bie Richtermürde, V.-Cig., Jan., DZ., nk.; kazensko s., bas Strafrichteramt, DZ.

sodnjeuráden, dna, adj. Richteramte: sodnjeuradna preizkušnja, DZ.

sodnjezdravníški, adj. gerichtsärzitich, Cig. sodnji, adj. gerichtlich, Gerichts., Cig., Jan., DZ., ogr.-C.; sodnji zbor, ber Gerichtshof, Levst. (Zb. sp.); sodnja stopnja, bie gerichtliche Initang, Cig., Jan.; tek pravde po sodnjih stopnjah, ber Inftangengug, Cig.; sodnja kazen, gerichtliche Strafe, Levst.(Nauk); sodnji dan, bas jungfte Gericht; na sodnji dan, am Tage bes (letten) Berichtes.

sodnost, f. bie Gerichtsbarteit, die Jurisdiction, Cig., Jan., DZ.

sodoben, bna, adj. gleichzeitig, nk.; sodobna poročila, Navr.(Let.); - fpnchronistisch, Cig.

sodobje, n. ber Synchronismus, Cig.(T.).

sodobnik, m. ber Beitgenoffe, nk.

sodobnost, f. bie Gleichzeitigfeit, Cig.(T.). sodojenec, nca, m. ber Mildbruber, Cig., Jan.

sodojenka, f. die Milchichwester, Cig., Jan. sodojenstvo, n. bie Mildbrudericaft, Die Mildichwefterichaft, Cig.

sodotoc, ica, m. ein enges Thal, eine schmale Thalwiefe, C.

sodolg, &, m. bie Diticulb, Cig.

sodolica, f. eine fleine nieberung, Z., M., Burg.(Rok).

sodolih, adj. ungerabgerabe: sodoliho število (math.), Cig.(T.).

sodolina, f. eine fleine Rieberung ("kjer ni toliko globočine, da bi bila prava dolina", Cv.), M., Z., Levst.(Zb. sp.)

sodoljan, ana, m. ber Mitbewohner eines Thales, C.

sodólžen, žna, adj. mitjoulbig, C.

sodolžnica, f. bie Miticuldnerin, Cig. sodotžník, m. ber Mitfchulbner, Cig., Jan.

sodolžnost, f. die gemeinschaftliche Berbinbilchfeit, die Correalität, Cig.

sodomèr, méra, m. das Fassmaß, Cig. sodomerec, rca, m. der Jafsmesser, der Ahmer,

sodomerka, f. ber Bifierftab, Cig.(T.), DZ.

sodomésten, stna, adj. gerabstellig (math.), Cig.(T.)

sodoslovje, n. bie Lehre von ben Urtheilen, Cig.(T.).

sodov, adj. bes Faffes: sodovo dno, ber Fafeboben, Cig.

sodovje, n. coll. bas Gebinbe, Faffer, Cig., Nov.-C.

sodovník, m. bie Gerichtsorbnung, Levst. (Nauk).

sodra, f. 1) fleintorniger Sagel, gefrorene Schneefügelden, Graupen; sodra gre, es granpelt, es riefelt; ("sudra", Schlofen, Strek.); - 2) bas Gefinbel, Cig.; - prim. sodrga, sodrag.

sodrag, m. = sodra i), Erj. (Torb.), (sodrah) Ig(Dol.); ("iz: sograd, ha. sugradica, kar ni zadosti debelo, da bi bii grad, t. j. toča", Cv.).

1. sódraga, f. die Schlucht, C.

2. sódraga, f. == sodra 1), Erj. (Torb.); prim. sodrga.

sódrah, $m_{\bullet} = \text{sodrag}, Ig(Dol.).$

sódrašica, f = sodrah, sodrag, sodra 1), Z. sódrati, a, vb. impf. sodra = sodra gre, Cig. sodražica, f. = sodra 1), Dol.; - prim. sodrag. sódrga, f. 1) = sodra 1), M.; sodrga je sula na okna, Glas.; -- 2) zusammengescharrtes Beug, ber Blunder, ber Unrath; — 3) bas Gefindel, ber Bobel; tudi: sodrga, Dol.; — (po Mik. [Et.] "bas Bufammengescharrte", od: drgniti; toda prim. sodra, 2. sodraga).

sodrgast, adj. catifc, Cig. sodrica, f. dem. sodra; Graupen, Jan (H.). sodrüg, m. ber Mitgenoffe, Cig. (T.); ber Compagnon, Dol.; ber Befahrte, ber Ramerab.

ber College, Jan., C., Rib .- Mik. sodruga, f. bie Genoffin, Z., Vest.

sodrúžen, žna, adj. collegial, amtsbrüberlich. Jan.(H.).

sodružíca, f. bie Mitgenoffin, die Gefährtin, Jan.(H.).

sodrůžje, n. die Genoffenschaft, Cig.(T.), DZ. sodržavje, n. der Staatenbund, Cig.(T.), Jes. sodržavljan, ána, m. ber Ditburger (im Staate), Cig., Jan., C., nk.

sodržavljanka, f. bie Mitburgerin (im Staate), Cig., Jan., nk.

sodržavljanstvo, n. bie Plitburgericaft. Cig., Jan., nk.

sodržica, f. dem. sodrga; ber Blunber: vsako sodržico sem že prenašal na Kranjskem, Jurč.

sodski, adj. Berichts., Richtere: s. stolec, ogr.-C., M.

sodstvo, n. 1) bas Gericht als Amt, Hal.-C.; — 2) die Gerichtsbarteit, nk.; s. zvrševati, Rut. (Zg. Tolm.); prisvajal si je sodstvo in na smrt obsodil zdaj tega zdaj onega, Jurč.; — das Gerichtswesen, die Justis. Cig., Jan., Cig. (T.); naglo s., das Standrecht, DZ.; — 3) — sodništvo, das Richteramt, Guts., Jan.

sofa, f. blazinjak, bas Sofa. sofaran, ana, m. ber Pfarrgenofs, SiN.

Cichalle

sofevdnik, m. ber Mitbelehnte, Cig. sofist, m. lazimodrijan, ber Sophift.

sofističen, čna, adj. lažnivo moder, zvijaški, jur Cophiftit geborig, fophiftifch, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

sofistika, f. lazimodrijanstvo, bie Sophiftit. sofizem, zma, m. varav sklep, lažen izvod, bas Sophisma, Cig. (T.), nk.

soga, f. bas Schwein, St.-C., BIKr.

sogati, am, vb. impf. = pretiti s pestjo, BlKr.-

soglas, m. 1) ber Einklang, der Accord (in ber Mufit), Mur., Cig.; - 2) = soglasnik, ber Confonant, Rais (Slov.), Zora.

soglasen, sna, adj. 1) übereinftimmenb, harmonisch, einhellig, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk. ; soglasne kolicine, einstimmige Großen (math.), Cig.(T.); — 2) consonantisch, $C\nu.$, nk.; -- rus.

soglasje, n. der Zusammentlang, die Harmonie, die Übereinftimmung, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; samoglasniško s., bie Bocalharmonie, Cv.; biti v soglasju, zusammenstimmen, Jan. (H.); - rus.

soglasnica, f. = soglasnik, Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.).

soglasnik, m. ber Confonant, Mur., Cig., Jan. (Slov.), Levst. (Sl. Spr.), nk.

sogiasnost, f. ber Busammentlang, die Übereinstimmung, die Einhelligfeit, Cig., Jan., nk. soglinek, nka, m. ber Tegel (min.), Cig.(T.); rus.

1. sogoren, rna, adj. im Beingebirge benachbart: glasne besede se slišijo notri do sogornih zidanic, Levst. (Zb. sp.).

2. sogoren, rna. adj. Mur., C., pogl. 2. seguren, skoren, skuren.

sogoriti se, im se, vb. impf. - ustavljati se. Mur., Cig. sogorje, n. bie Gebirgegruphe, Cig (T.).

sogornica, f. bie Angrenzerin im Beingebirge, Cig., Jan.

sogornik, m. ber Angrenzer im Beingebirge, Cig., Jan., Rec. - Let., Dol.; ber Mitwinger, Mur., Cig.; Crnina se barva, Belina rumeni, Kdaj bova pa brala, Sogornik moj ti? Npes.-

sogôrski, adj. = sogornikov se tičoč: sogorske pravde, Rec.-Let.

sogost, gosta, m. ber Mitgaft, Cig. sogfbovnik, m. ber Wappenvetter, Cig.

soha, f. 1) ber Pfahl: na sohah ribici mreže susijo, Ljub.; ber Pfahl mit Armen (Aften), bef. ein gabelig auslaufender Bfahl, (3. B. bei Baunen), Habd., Mur., Cig., Dol., vihst.; - bas Gabeltreng, Cig.; - ber Tannenwipfel mit nur gum Theile abgehadten Aften, als Leiter bienenb, M., Z.: -2) ber Gitterpfoften, C.; — 3) (po češ.) die Statue, Zv. schast, adj. = razsohest, Jan.(H.).

sóhica, f. dem. soha, Mur.; (nam. sošica). sohlapec, pca, m. ber Mitfnecht, ber Rebenfriecht, Cig., C., SIN.

sohota, f. DZ., Kol., Erj. (Izb. sp.), pogl. suhote 3).

sobtati, am, vb. impf. vor Aufregung ichnell fprechen, vah.St.

sohudodomica, f. die Mitverbrecherin, Jan.

sohudodelnik, m. ber Mitverbrecher, Jan.(H.). solgráč, m. ber Ditfpielet, Vrt.

soigravec, vca, m. der Mitspieler, der Spielgenoffe, Cig., Jan.

soime, fina, n. das Spunnthmum, Nov. - C., Raic(Let.)

soimen, adj. gleichnamig, C., Z.

soimenec, nca, m. ber Ramensbruber, Jan. soj, soja, m. ber Schein: solneni s., C., Vrt.; prvi soj vzhajajočega solnca, LjZv.

1. soja, f. = sodba, bie Beurtheilung, bie Rritil, C.

2. soja, f. neka vrsta fizola, LjZv.

sojámast, adj. biconcav, h t.-Cig.(T.). sojedec, dea, m. ber Tijchgenoffe, Jan. sojen, jna, adj. = prisojen, Jan.(H.).

sójenica, f. sojenice so bitja, ki ravnajo človeku usodo, bie Schidialsgöttinnen, Jan., Trst.

sojonjo, n. das Urtheilen, bas Richten. sojetnica, f. die Mitgefangene, die Kertergenoffin, Cig., Jan.

sojetnik, m. ber Mitgefangene, ber Rerfergenoffe, Cig., Jan., C.

sojęzdec, zdeca, m. ber Reitgefährte, Cig. sojęzdnik, m. = sojezdec, Cig.

sõjka, f = soja, ogr - C, Valj(LjZv); — planinska s., bie Steinbohle (fregilus [corvus] graculus), Frey.(F.).

1. sok, soka, soka, m. i) ber Gaft, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; ber Baumfaft, Mik.; brezov s., ber Birfensaft, Cig.; cedri so polni soka, Trav.-Valj. (Rad); beseda mu teče, kakor sok v dobu, er fommt in ber Rede nicht vorwarts, Met.; želodčni, črevesni s., ber Magen-, Darmfaft, Erj.(Som.);-2) ber weniger bichte Dehlbrei, Cig., Jan., Gor.; sok je redek močnik, Hip. - C.; Privoščila skoporita Bo ti komaj sok neslan, Pres.; od soka trebuh klempa, Npreg.-Valj.(Rad); — ein zubereitetes Gemüse, die Luspeise, Rez.-C.; s. iz leče, das Linsenmus, Ravn.; repni s., gehadte Rüben, Jarn., C.; kapusni s., geriebenes Kraut, C.; — die Sauce: Cebuljni s., bie Bwiebelfauce, C.; mesnina v soku, Eingemachtes, C.; s. pri pecenki, bie Bratensauce, Vod.(Izb. sp.). 2. sok, m. 1) der Brong, Mik.; — 2) der Aft-

fnorren im Solg, Jarn.

sokáč, m. bet 20th, Meg., Habd., Prip.-Mik. sokačíca, f. die Köchin, Habd., ogr.-C., SIN. sokáčič, m. der Ruchenjunge, Habd.

sõkast, *adj*. Inorrig, *C*. sokāt, áta, adj. 1) āftig, C.; — 2) fnorrig: (pren.) = trščat: s. človek, Trst. (Let.).

sókati, am, vb. impf. - bosti, zbadati, BlKr.-

sokavina, f. = bodec, BlKr.-DSv. sokelj, klja, m. das Reis, der Aft, ogr.-C. sokîs, m. bas Suboryd, Cig.(T.), C. sokîsec, sca, m. bas Suborydul, Cig.(T.).

Cocalc

sokistina. f. eine Gaure mit geringerem Sauerftoffgehalt: arsenova s., arfenige Saure, DZ.; zveplena s., ichwefelige Gaure, Sen.(Fiz.). sokiaden, dna, adj. congruent, Cig.(T.), Erj. (Min.), C.; pogl. składen. sokljúč, m. ber Nebenjchlüffel, Cig. soklón, klóna, adj. isoflinisch, Cig.(T.). sokněštvo, n. baš Theilfürstenthum, Cig.(T.). soknez, m. ber Mitfürft, ber Theilfürft, Cig. (T.)sokneževina, f. bas Theilfürstenthum, Cig. sokniti, soknem, vb. pf. = ubosti, dregniti (n. pr. z nożem), BiKr.-Let. sokočijaž, m. ber Mittutfcher, Cig. sokol, dia, m. der Falte; der Baumfalte (falco subbuteo), Frey.(F.); s. lovec, ber Jagdfalle (falco candicans), Cig., Erj.(2.); s. selec, ber Wanderfalte ober Taubenfalte (falco peregrinus), Cig., Jan., Erj.(Z.); - sokòl, óla, Valj.(Rad). sokolár, rja, m. ber Falfner, Cig., Jan., Zora. sokolarstvo, n. die Faltnerei, Cig. sokółec, ica, m. = golobar 2), Frey.(F.). sokolica, f. bas Fallenweibchen, Cig., Jan., nk. sokolic, m. dem. sokol; 1) junger Falle, Cig., Jan.; der Falle, Guts., Strek.; — 2) ber Swernfalle (falco aesalon), Cig., Frey. (F.), Erj.(Z.); bet Lerchenfalle, Levst.(Nauk); tudi: sokolič, íča. sokolînjak, m. ber Fallenhof, Cig., Jan. sokolisče, n. der Fallenfis, Zora. sokolji, adj. Fallen-, Jan.; sokolje oko, Jan., C., SIN. sokolnik, m. ber Falfner, Cig.; pogl. sokolar. sokolov, adj. = sokolii, Mur., Cig., Jan. sokolovanje, n. bie Fallenbeige, V.-Cig. sokolováti, újem, vb. impf. - loviti s sokolom, beigen, V.- Cig. sokolóvji, adj. = sokolji, Zv. sokolski, adj. Fallen, Mur., Cig., Jan., nk. sokomer, mera, m. ber Gaftmeffer, Jan. sokôn, m. = sokol, Npes.-Vraz. sokot, m. ber Rebenwintel, Cig.(T.), C., Cel. (Geom.). sokotáti, âm, vb. impf. [armen, St.-Trst.(Let.). sokotok, toka, m. ber Saftflufs, Nov.-C. sokovît, adj. saftreich, Jan. sokovíten, tna, adj. = sokovit, Guts. sokovitost, f. bie Gaftigleit, Guts., Cig. sokozbirnica, f. bas Saftfammelgefaß, DZ. sokristjan, m. ber Mildrift, Cig., Jan. sokristjana, f. die Mitchriftin, Cig., Jan. gokriv, kriva, adj. mitichulbig (3. B. eines Bergebens), Cig., Jan., nk. sokrivec, vca, m. ber Mitschuldige, Cig., Jan., sokrivka, f. die Mitschuldige, V.-Cig., DZ. sokrivnja, f. die Mitichuld, Cig., Jan., DZ. sokrivôst, f. = sokrivnja, Cig. sokrog, m. ber Mebenfreis, Cig.(T.). sokròv, króva, m. das Baralleldach, h. t.-Cig. (T_i) . sókrovica, f. Mur., Cig., Jan., Nov. i. dr., pogl, sokrvica,

sókrvec, vca, m. = sokrvica, SiGradec - C.; (sókrovec, Savinska dol.). sokrvica, f. mit Blut gemischter Eiter; - bie Lymphe, Erj. (Som.); sokrvica, Cv. sokrvičen, čna, adj. bluteiterig. sôkva, f. = strma pečina, Kr.-Valj.(Rad). sol, soli, f. das Salz; kuhinjska s., das Rochfalg; živinska s., bas Futterfalg; morska s., bas Meerfalz; varjena s., bas Subjalz; kamenita (kamena, kamenena) s., bas Steinjūlą; Stefanja s. — na sv. Štefana dan blagoslovljena sol, Npes.-K.; lužna s., bie Bottasche, DZ.; grenka s., das Bittersals, Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Min.); Glavberjeva s., bas Glauberfals, Cig., Jan , Cig.(T.); bljuvna s., der Brechweinstein, Cig., Jan., Step.; zlata s., das Goldfalz, Cig.; dvojna s., das Doppelsalz, Nov.-C.; trojna s., das Tripeljala, Cig. (T.); vsem je kakor sol očem, er ift allen verhafet, Cig.; - babja sol solika, babje pšeno, Dict .: - ber Bis: brez soli, tvipleer, Cig.; peami brez soli, Pres.; ber Berftand: Kdor urne roke, sol v glavi ima, V nesreči si vsaki pomagat' zna, Preš. soláč, m. ber Suchen (salmo hucho), Erj.(Ž.); pogl. sulač. solajka, f. die Sobe, h. t.-Cig.(T.). solamurja, f. Cig., pogl. salamurja, razsol. solar, ria, m. 1) ber Salzhandler, ber Salzverfäufer; ponuja kakor solar sol, Lašče-Levst.(Rok.); brez denarja do solarja, brez soli domov, Npreg. - Jan. (Slovn.): - ber Salzbereiter, Cig.; - 2) = solnica, Tolm.-Erj (Torb.). solarica, f. die Salzhandlerin, Cig. solarija, f. = solarstvo, ber Salzhanbel, Cig., Jan .: ber Galgverichleiß, Mur. solarina, f. die Galafteuer, Nov.-C solariti, arim, vb. impf. mit Galz hanbeln, Z. solárja, f. ber Galztrog (koritce, kamor se ovcam vsiplie sol), (prim. it. saliera, Salafafs), Plužna pri Bolcu-Erj.(Torb.). solárnica, f. 1) das Salzwert, C.; — 2) das Salzmagazin, Cig.(T.); — bas Salzgewölbe, solarstvo, n. ber Salzhanbel, Cig. solast, i, f. bas Miteigenthum, Cig. solasten, stna, adj. miteigenthumlich, Cig. solastina, f. bas Miteigenthum, Cig., Jan. solastnica, f. bie Miteigenthumerin, Cig., Jan., solastnik, m. der Miteigenthumer, Cig., Jan., C_{\cdot} , nk_{\cdot} solata, f. = salata, ber Galat. sold, m. eine Gelbmunge, ogr.-C.; (zdaj = krajcar) Prim., Kr.; - it. soldo. soldáča, f. bas Golbatenweib, Mik. soldačija, f. = vojaška služba, Prip.-Mik. soldák, m. = soldat, Mur., SlGor., ogr. - C. soldán, ána, m. — lapor, bet Mergel, Cig., Jan., Vrtov. (Vin., Km. k.), LjZv., Goriš.;

Google

ber Schiefer, Strek.; - verwitterter Sand.

stein, Ip. - Erj. (Torb.); - prim. it. (dial.).

terra saldana, Schweißfand, Strek.(Arch.).

soldanast, adj. Mergele: soldanasta zemlja, Cig.

soldāščina, f. - vojaščina.

soldáški, adj. = vojaški.

soldāštvo, n. = vojaštvo.

sołdat, m. 1) = vojak; - 2) soldati = soldatki, bas Schmeinsbrot (cyclamen europaeum), Fr.-C.

soldatek, tka, m. dem. soldat; 1) ein kleiner Soldat; — ein Soldat aus holz ober Rappenbedel, Valj. (Rad); — 2) soldatki, die europäische Erdscheibe ober das Schweinsbrot (cyclamen europaeum), Tuk.(R), Gor., St.; tudi: das Schneeglockhen (galanthus nivalis), Gor.

soddîn, m. eine Gelbmünze, C.; — prim. sold. soddînščica, f. eine Gelbmünze, C.; — prim.

sold.

soldkovec, vca, m. ber Rlappertopf (rhinan-

thus), Z.

solen, ina, adj. 1) Salze; solni rudnik, bas Salzbergwert, Cig. (T.); — 2) solen, falze baltig, Jan.

solenica, f. die Salzgrube, Hip.-C.

solenjáča, f. baš Salzfalš, C., Danj. - Mik., vzhSt.

solenka, f. bas Salzfafs, Guts.-Cig.

soletka, f. = enakoletnica, bie Sjothere, h. t.-Cig. (T.).

solfatara, f. ber Schwefelfrater, bie Solfatara, Cig. (T.), Jes.

soticitator, rja, m. odvetniški uradnik, ber Solicitator. Cig.

Bolîčka, f. dem. solika, Dol.

solik, m. = natron, Cig.; - = žveplenokisli natron, Nov.; (tudi: = klor, Cig.).

solika, f. — babje pšeno, sodra 1), bet Graupenhagel, die Schneegraupen, Cig., C., Mik., BlKr., jvzhSt.

solilo, n. 1) das Salzen, Cig.; — 2) das Salzwert, die Saline, Cig. (T.); pl. solila, das Salzwert, Jan.; (das Salztammergut, Naprej-C.); — 3) die Salztete (für Schafe), Jan.(H.).

sôtina, f. 1) bie Salalede, Rib.-Levst. (Rok.), (solna) V.-Cig.; — 2) solina, bie Saline, V.-Cig., Jan., Erj. (Min.); — 3) = gnoj, zapŠt.

solînar, rja, m. ber Salzwerler, Cig., Hip.-C. solînarček, čka, m. ber Salzwerlbursche, Cig. soliniti, înim, vb. imps. = gnojiti, zapšt.-C. solînjak, m. = posoda, v kateri je sol shranjena, Glas.; — baš Salzsalž, Mur.

solivski, adj. Salinen., salinist, Cig., Jan. solišče, n. das Salzlager, Jan.; das Salzwert, die Saline, Jan., Cig.(T).

soliter, rja, m. = soliter, Cig.(T.), Valj.(Rad). soliter, tra, m. ber Salpeter, Cig. Jan., Cig.

(T.); — prim. bav. salliter, Levst. (Rok.).
soliti, im, vb. impf. salgen; s. jedi; — pölesn, Cig., Jan.; — "pojdi se solit!" pravimo tistemu, ki kaj govori ali dela, kar nam ni po volji; pojdi se solit s svojimi lažmi, s svojo igračol geh mir mit beinen Lügen, mit beinem Spies!

solîtrar, rja, m. ber Salpeterfieber, Cig., Jan. solitrárnica, f. bie Salpeterhütte, bie Salpeterfieberei, Cig., Jan.

solitrast, adj. salpeterig, Jan.; salpetericht, Cig. solitra, adj. Salpeter-, salpeterig, Cig., Jan.; solitra kislina, die Salpetersaure, Jan.

solitrnat, adj. falpeterig, Cig.

solitrnica, f. = solitrarnica, Cig.
solitrokisol, sela (sla), adj. jaipeterjauer: solitrokislo živo srebro, der Duedjilberjaipeter,

Cig. solitrov, adj. Salpeter-, Cig., Jan.

solitrovka, f. die Salpetererbe, Jan. soll, m. die Biefenraute (thalictrum sp.), Soca-Erj. (Torb.).

soljenina, f. das Botelfleisch, Cig.

soljénje, n. das Salzen.

solfübec, bca, m. ber Nebenbuhler (in ber Liebe), Jan.

soljubonik, m. — soljubovnik, Cig., Jan., C. soljubovnik, m. ber Rebenbuhler (in ber Liebe), Jan.(H.).

soln, solna, m. ber Lichtrefler im Auge, ogr.-C., Valj. (Rad).

solnár, rja, m. = solar, Cig. solnast, adj. faljicht, Cig., Jan.

solnat, áta, adj. salzhaltig, salzig, Salze, Mur., Cig., Jan.

solnatost, f. bie Salzhaltigleit, bie Salzigleit, Mur., Cig.

somos, n. die Sonne; s. sije, die Sonne scheint; s. vzhaja, zahaja (geht aus, unter); s. peče, pripeka, die Sonne bremt; s. gre v zástavo = za oblake, Jan.; s. je že visoko = eš ist hoher Lag; ujedeno s., die Sonnensternis, Mur.-Cig.; na solncu se greti; ne hodi razoglav na solnce! pred solncem, dor Sonnenausgang; še za solnca, noch zur Zeit, wo die Sonne scheint, LjZv., jvzhSt.; za solncem, westwarts, v.-Cig.: od solnca, schaltenseitig gelegen, C.; koder solnce teče, kruh se peče, in der ganzen Welt der Mensch sein Brot erhält, Mur.; (nav. se govori sonce; tako tudi pišejo starejši pisatelji od Trudarja do Kopitarja, Škrab.[Cv.]).

solncoglèd, gléda, m. bas heliostop, Jan. solncemèr, méra, m. bas heliometer, Jan., Cig.(T.).

solncemoljec, lca, m. ber Sonnenanbeter, Jan. (H.).

solncomoliska, f. die Sonnenanbeterin, Jan. (H.). solncovrat, vrata, m. das Heliotrop, Jan. solncan, ana, m. der Bewohner der Sonne, Zv. solncanica, f. die Sonnenefliptif, Jes.

sôlnčanje, n. die Insolation (phys.), h. t.-Cig. (T.).

solneariea, f. ber Sonnenstich (bolezen), Let.-C., nk.; — hs.

sôincati, am, vb. impf. besonnen lassen, Cig. sôincece, n. dem. solnce, Mur., Vrt., Valj. (Rad).

sôłnček, čka, m. = solnčece, Ravn.-Valj. sôłnčen, čna, adj. Sonnen-, founig; solnčna ura, die Sonnenuhr; solnčni žarki, die Sonneustrahlen; solnčna stran; solnčni kraji. sôinceven, vna, adj. = solnčen, ogr.-C.

sôinčevnica, f. die Sonnenuhr, Jan., ogr.-C. sôinčica, f. die Rarciffe (narcissus poeticus), v Čičih-Ērj.(Torb.); — tudi: das Bergmohl-

verleih (arnica montana), Josch.

sôinčice, n. dem. soince; nam. soincece.

sólnčiti se, sôločim se, vb. impf. sid sonnen, Cig., Jan., BlKr.

sôlnoje, n. die Sonnenfeite, M., Vrtov. (Km. k.), Valj. (Rad).

sôłnčji, adj. = solnčen, Štrek.; (od "solnča" izhoda, Krelj).

soinčnat, adj. fonnig.

sôtnenica, f. 1) bas Sonnenthierthen (actinophrys), Erj. (Z.); — 2) neka črešnja, Ip. Erj. (Torb.); — 3) die Sonnenblume (helianthus), Cig., Jan., Tuš. (R.); — žolta s., ber Bodšbatt (tragopogon pratensis), C.; — bodeča s., die Ebertourz (carlina acaulis), Mariborska ok.-C.

sotnonik, m. 1) ber Sonnenschirm, Cig., Jan., nk.; — 2) ber Ostwind, Jarn., Cig.; — 3) eine Art buntelgrauer, mergelaring verwitternber Ralfstein, Frey. (Rok.).

solnenosreden, dna, adj. heliocentrifth (astr.), Cig. (T.).

soineti, im (êm), vb. impf. icheinen (o solncu):

solneči trak solnca, ogr.-C.

solnica, f. 1) das Salzfaß; krożniki, solnica in drugo namizje, Glas.; — 2) det Salztrog für Schafe, C.; — 3) — solina, das Salzwerf, Nov.-C., Burg.(Rok.); — 4) das Salzwaffer, Jarn.

solnik, m. 1) der Salzbehälter (in der Kiiche), BlKr.; — das Salzfals, Meg., Dol.-M.; — 2) der Salzfein, Cig., Jan.; — 3) — sir, ki ga planinec da trgovcu za sol, Bolc-Erj. (Torb.); — 4) die Salzgrube, SlN.-C. solnina. f. 1) die Salzlafe, C.; — 2) — sol,

solnina. f. 1) bie Salziałe, C.; — 2) = sol, bas Salz: v scalnicah so raztopljene solnine, Strp.

solnjáča, f. das Galzgefäß, C., Ščav.-Pjk. (Crt.).

sołnják, m. bie Salzbitchje, Jan.; — ber Salztaften, Cig.

sôłnka, f. ber Bodebart (tragopogon pratensis), Vrsno-Erj. (Torb.).

sotnokiset, sela (sla), adj. salsauer, Cig., Jan., Cig.(T.); solnokisli amonijak, ber Salmiat, Cig.(T.).

solnovrát, vráta, m. = solnčica, die Narciffe, C.; — tudi: der Hahnenfuß (ranunculus), Goriš.

solobôr, rja, m. == prod, debel pesek s kamenjem pomešan, Cerovo (GBrda) - Erj. (Torb.); -- prim. labora (?).

solokop, kopa, m. ber Salzfnappe, Cig. sololik, m. bas Halvib, Erj. (Min.).

solomer, mera, m. ber Salzmeffer, bie Salzwage, Cig. (T.).

solomerec, rca, m. ber Galameffer (eine Berfon), Jan.. Let.

solomúrja, f. == salamurja, Cig., Jan., Polj.; pogl. razsol.

solomuriti, urim, vb. impf. marinieren, Cig., Jan.

solotvor, tvora, m. bas Halogen, Cig.(T.), C. solovar, vara, m. ber Salzsieder, Cig., Jan., Cig.(T.), C.

solovârnica, f. die Salzsiederei, die Sudhütte, Jan., Cig.(T.), DZ., Erj.(Min.).

solovarski, adj. Salifieder : : solovarska krada, bas Grabierwer!, Erj. (Min.).

solski, adj. solski merčun, ber Galamesser, prisega iz 17. ali 18. stol.-Let. 1884, 211.

soltár, rja, m. = poljski čuvaj, Rihenberk, Pluina-Erj. (Torb.); — = gozdni čuvaj, Ip.-Erj. (Torb.); (benetsko-it. saltaro, bav. Galtuer, lat. saltuarius).

soltáti, âm, vb. impf. gierig, hastig fressen, Z., Burg. (Rok.); — pogl. sovtati, savtati.

sólza, f. 1) bie Thrane; solze točiti, pretakati, prelivati, Thranen vergießen; solze mi zalivajo oči, die Augen gehen mir über; solze so ga polile, solze so se mu ulile, udrle, er brach in Thranen auß; solzo s solzo pobijati, in Thranen solzo s solzo pobijati, in Thranen solzo s solzo pobijati, in Thranen solze fir and solze piejo staršem, Ravn.; solze piti, Thranen verurjachen: strašno je, kadar otroci tako solze piejo staršem, Ravn.; to niso mačje solze w daš ifi teine Rieinigsteit; — 2) device Marije solze, daš Gipstraut (gipsophila muralis), Josch.

solzanj, m. eine nasse Aber auf Aderu, die Wassergalle, Notr., (solzaj) Cig.

solzanjast, adj. moffergallig, Cig.

sotzav, áva, adj. bethrant, thranenvoll, Jan., ogr.- C.

solven, zna, adj. thranenbenest, thranenvoll, Thranene; solzne oci imeti, Thranen in ben Augen haben; vsa solzna je šla; v tej solzni dolini, in biejem Thal ber Thranen; solzni kruh, bas Thranenbeit, Cig., Trub.; solzna kost, bas Thranenbein, Cig.

1. solzęna, f. Vod. (Izb. sp.), pogl. 1. slezena.
2. solzęna, f. die Rüsepappel, Cig.; pogl.
2. slezena.

sotzênje, n. das Sidern; — očesno solzenje, das Augentriefen, Cig.

solzęti, im, vb. impf. sparlich ober tropsenweise rinnen, sidern, Cig., Jan., Mik.; kri mi iz nosa solzi, Cig.; voda solzi iz studenca, Notr.; voda solzi iz zemlje po travniku, Kr.; muzga iz drevesa solzi, Pirc; — sich mit Tropsen sparlich bebeden, thranen, Mur., Cig., Jan.; trta solzi, die Rebe thrant, Cig., Dol.; okna solzijo, die Fenster saufen an, Cig.

solzica, f. dem. solza; 1) die Thrâne; — 2) das Maiglödchen (convaliaria maialis), Jan., Ročinj - Erj. (Torb.); tudi: das Perlgras (melica), C., Tus. (R.); — solzice device Marije, das Zittergras (briza media), Tus. (R.), C.; tudi: das Rispengras (poa annua), Cig., C.

solzíti, im, vb. impf. 1) bethranen, Cig.; — 2) thranen, Thranen vergießen, Guts., Jarn.; nav. s. se, Mur., nk.

somovica, f. neka čudovita trava, Pjk. (Črt.

notziv, iva, adj. augentriefig, Jan. solzivka, f. bie Thranenfiftel, Jan. solznat, adj. voll Thranen, Mur.; solznato oko, Z. sôlunica, f. bas Thränenbein, Cig. (T.), Erj. (Som., Z.). solznik, m. ber Thranengang, Cig. solzorósen, sna, adj. thranenbeihaut, Str. solzotok, toka, m. ber Thranenflufs, Jan. sotzovod, voda, m. ber Thranengang, Erj. (Som.). som, soma, m. ber Bels, Baller o. Schaiben (silurus glanis), Mur., Cig., Jan., Erj.(2.), Ravn., Prek., jvzhŠt.; — morski s., bet Menichenhai (squalus carcharias); - s. zdrizavec, der Bitterweiß (malapterurus electricus), Erj.(2.); = otripni, električni s., Cig. somar, rja, m. bas Saumthier, Jan.; - ber Efel, ogr.-C., M.; — prim. it. somaro. somarica, f. bie Efelin, ogr.-C., Mik. soméja, f. bie gemeinsame Brenze, Cig.; drevje posajeno na somejah, Bes. somojnost, f. die Grenggemeinschaft, Cig. somenj, nja, m., Cig., Jan. i. dr., pogl. semenj, senjem. somer, mera, m. bie Symmetrie, Cig. (T.). somera, f. die Sommetrie, C., Caf(Let.). soméren, rna, adj. ebenmäßig, proportioniert, angemessen, Cig., Jan., C.; - symmetrisch, Jan., Cig.(T.), C., Erj.(Som.).somerje, n. bas Ebenmaß, Cig., Jan., nk. somernost, f. die Ebenmäßigfeit, Cig., Jan., C.; - bie Symmetrie, Cig. (T.). somescan, ana, m. ber Mitburger (in einer Stabt), Cig., Jan., nk. somescanka, f. die Mitbürgerin (in einer Stabt), Cig., Jan., nk. someščanstvo, n. die Mitbürgerichaft, Cig., Jan. somistjonik, m. ber Gesinnungsgenoffe, nk. somlatic, ica, m. ber Mitbreicher, Cig. somlja, f. (nam. somnja) = sumnja, ber Berbacht, C. 1. somljáti, am, vb. impf. - sobotati, gierig, haftig effen, C.; - prim. 2. sabljati, sobljati. 2. somljáti, âm, vb. impf. (nam. somnjati) = sumnjati, C. somljica, f. = somlja, St.-Cig., C. somnambulizem, zma, m. snohoja, ber Comnambulismus, Cig.(T., somneti se, im se, vb. impf. zweiseln: jaz se ne somnim več, da bo mir, Vod. (Nov.); pogl. sumneti. Bộmnež, m. = sumnež, Jan., C. somnja, f. - sumnja, Valj. (Rad). somuožîtelj, m. ber Coefficient (math.), Cig. (T.); — rus. somnožitels. somnožívec, vca, m. = somnožitelj, Jan., DSv.somoren, rna, adj. mit finfterem Beficht, C.; bufter, Cig. (T.);-prim. hs. sumoran, bufter. somóriti se, ôrim se, vb. impf. = somuriti se, finfter bliden, vzhSt.-C. somorivec, vca, m. ber Morbgefelle, Cig. sómov, adj. vom Bels, Bels., Jan.

99. 201.). somovina, f. bas Belsfleisch, Jan. somraden, cna, adj. 1) Dammerunge: somracni krog, ber Dammerungefreis, Cig.(T.); - 2) dammerig, helldunkel, Cig., Jan., Sl-Gradec-C. somračnik, m. somračniki, Abendialter (crepuscularia), Cig. (T.), Erj.(Ž.). somrak, m. 1) bas Zwielicht, bas Halblicht, bie Dammerung, Cig., Jan., Cig. (T.), Svet. (Rok.); (somrak je, ko še nekaj manjka, da bi bil pravi mrak. Cv.); - 2) ber Sput, bas Gespenst, ber Boltergeist, C.; - 3) ber Andorn (marrubium), C.; (sum-) Hip. (Orb.), Medv.(Rok.). somuriti se, urim se, vb. impf. ein finfteres Gesicht machen, C.;—= podhuljeno se držati (o konjih), SiGor.; — prim. somoriti se; rus. smuryi, duntelgrau, Mik. (Et.). sonadglednik, m. ber Mitauffeber, Cig. sonajdec, dca, m. = sonajdnik, Cig. sonajdnik, m. ber Mitfinber, Cig. sonároden, dna, adj. - mejnaroden, international, Cig.(T.). sonarodnják, m. ber Stammesgenoffe, Bes., Let. sonäta, f. neka vrsta glasbenih skladeb, bie Sonate. sonce, n., pogl. solnce. sonda, f. iskalo, bie Sonbe, Cig. sonēt, m. neka vrsta liričnih pesni določene oblike, bas Conett. sonje, n. = solnčnat kraj, Vod. (Izb. sp.); (nam. solnje?). sonten, tna, adj. - soten, Poh.-C.; (tudi; sontiv. C.). soobdolženec, nca, m. ber Mitbeschulbigte, Cig., Jan. soobdotzenka, f. bie Mitbeschulbigte, Jan. soobist, f. die Rebenniere, Erj. (Som.). sooblika, f. die Rebenform, Vrt. soobrtnik, m. ber Gewerbsgenoffe, Jan. (H.). soobtoženec, nca, m. ber Mitangeflagte, DZ. soocba, f. die Confrontation, DZ.; — prim. soočiti. soočeváti, ûjem, vb. impf. ad soočiti, DZ. soočíti, ím, vb. pf. confrontieren, C., DZ.; priče s., DZ.; — hs. soodnósen, sna, adj. wechjelbeziehlich, correlativ, Cig. (T.); s. biti, in gegenfeitigem Bufammenhange fteben, DZ.; - rus. soodnosnost, f. die Correlativität, Cig. (T.). sookrivljeník, m. = soobdolženec, DZ. sooskrbnik, m. ber Mitverwalter, Jan. (H.). sop, m. 1) ber Athemgug, Cig.; - ber Athem, bas Athmen, ogr.-C.; — 2) ber Dunft, Nov.-C.; tak sop je v hlevu! jv7hSt.; s sopom korenine od hudovine zdravijo protin, jvzh-St.; — 3) das Luftloch, ogr.-C sopar, m. ber Dunft, Mur., Cig., Jan.; die Schmille, jughSt.; die Hipe, Mik. sopara, f. bet Dunft, Cig. (T.); vročina izpremeni močo v soparo, Zv.; ves se kadi od sopare, Zv.; Sopare le se shajajo In veli

svet napajajo, Levst. (Zb. sp.); - = para, ber Dampf, Cig. (T.), Levst. (Nauk), DZ., Vrt.

soparčina, f. = sopara, ber Dunft: škodljive soparčine, Ravn.

sopáren, rna, adj. 1) bunftig, fcmill; kako je danes soparno! - 2) = paren, Dampf :: soparna ladja, Cv.

soparica, f. der Dunft, die Ausbünftung, Mur., M.; - bie Schwille, Cig., Jan., Nov. - C., jvzhŠt.

sopāričen, čna, adj. ichwiii, Cig.

sopariti se, parim se, vb. impf. aufbunften, dampfen, Cig., Jan., C.

sopârnat, adj. == soparen, Cig.

soparnica, f. 1) bas Dampfbad, C.; tudi pl. soparnice, C.; - 2) = parna ladja: majhna

soparnost, f. bie Schwüligfeit.

sopastir, ria, m. ber Mithirt, Cig.

sopaša, f. bie Mitmeide, C.

sopasnik, m. gemeinschaftlicher Beibeplat, bie

Gemeindeweibe, C., Nov. sopec, pca, m. ber Instrumentblaser, Jan., Zora-C.

sopecat, m. bas Begenfiegel, Cig.

sopehati, am, vb. impf. = sopihati, Mur.,

sopęla, f. = piščal, C., Z.

sopolica, f. bas hermelin, BlKr .- M., Z.

sopen, pna, adj. heftig athmend: Je breme vročega telesa V strasteh sopno ležalo, Levst. (Zb. sp.).

sopenje, n. bas Athmen, bas Schnauben.

soper, adv. et praep. = zoper, Mur., Cig., Sol., Dict.-Mik., pod Nanosom, Kras-Erj. (Torb.); Bogu je s., s. Boga je, C.; tebi na soper, bir jum Tros, Levst. (Rok.); kaj se s. ("supar") njemu stavi? Trub.; s. ("supar") našim sovražnikom, Krelj.

sopesek, ska, m. ber Tegel (min.), Cig. (T.). sopet, éta, m. ber Bafferichwall: sopeti ("supeti") so prihiteli po jarkih, SlN.; veliki sopeti ("supeti") s sodrgo vred privro z bregov, Bes.; - prim. sopot 3).

sopet, adv. = zopet, spet, Mur., Jan., Mik. sopeti, im, vb. impf. = sopsti, vernehmlich athmen, Mur., C., Mik.; — schnauben, Met. sopih, m. 1) ein aufgeblafener Menich, Mur.,

Danj.-Mik.; - 2) bas Ofenluftloch, C.; -3) = sopuh, Mur.; -tudi: sopih, Valj. (Rad). sopihanje, n. beftiges Athmen, bas Schnaufen. sopihati, ham, sem, vb. impf. heftig athmen, teuchen, ichnaufen.

sopilo, n. 1) bas Athmungswertzeug, Cig., Jan.; - 2) bie Munbung bes Blasbalgs (bie Dieje), Cig.; -- 3) bas Blafeinstrument, Zv.; (hs.).

t. sopiti, im, vb. impf. ichwer athmen machen. ben Athem beschweren: kaselj me hudo sopi, C., jvzhSt.

2. sopiti, im, vb. impf. einichläfern, C., Cv. sopivec, vca, m. ber Erintgenoffe, Cig., Zora. sopka, f. ber Bulcan, Cig. (T.), Sol.; - rus. sopleménec, nca, m. = soplemenik, Zora.

soplemenik, m. ber Stammgenoffe, C., Trst. (Let.).

sopljaj, m. ber Athemzug, Cig., C.; poslednji s., Cig.

soplijv, iva, adj. schwer athmend, schnaubend, M.; s. je, kdor naglo gre ali jé, C.

sóplovnik, m. = oplen (iz: sooplenovnik), Temljine (Tolm.)-Štrek. (Let.)).

sopniti, sopnem, vb. pf. einen Athemaug thun, Cig., Jan., Let. - C.; tief aufathmend etwas fagen: "vi verjamete to?" sopne ona, Jurč. sopodpis, pisa, m. bie Begenzeichnung, Jan.

sopooblaščenec, nca, m. ber Mitbevollmachtigte. Cig., Jan.

soporaba, f. bie Mitbenützung, DZ. soporočevavec, vca, m. ber Correferent, DZ.

sopórok, róka, m. ber Mitburge, Cig. soporostvo, n. die Mitburgichaft, Cig., C.

soporotnik, m. ber Mitgeichworne, C., DZ. soposet, sla, m. ber Mitbiener, soposli, bas Mitgefinbe, C.

soposest, f. ber Ditbefig, Cig., Jan.

soposostje, n. bie Gemeinschaft bes Befiges,

soposestnica, f. bie Mitbesigerin, Cig., Jan.,

soposostnik, m. ber Mitbefiger, Cig., nk. soposlanec, nca, m. ber Ditbotichafter, Cig. sopot, ota, m. 1) - sopihanje, ogr.-Valj.

(Rad); - 2) ber Dampf vom fochenben Baffer, der Dunft, C., ogr.-Valj. (Rad), vzh-St.; - 3) ber Bafferfall, Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.); zastoni se oziraš po sopotih in slapovih, Zv.; tudi: sopot, gen. sopota a. sopóta, Svet. (Rok.).

sopotáti, otám, óčem, vb. impf. mit Gerausch hervorqualmen, C.; iz lokomotive sopota, nk. sopoten, tna, adj. Dampfe, ogr.-C., Valj. (Rad). sopotiti, im, vb. impf. icnauben, C.

1. sopotnica, f. bie Reijegefahrtin, Cig., Jan., nk. 2. sopotnica, f. 1) bas Windloch, bas Wetterloch, Ravn. - Cig.; — 2) = slap, ber Fall bes Baffers, ber Flussfall, Jan.; — 3) ber Canal, Levst. (Cest.), Nov.; (prim. stsl. sopotts, Canal); (Sopotnica, ime potokom, Gor.). 1. sopotnik, m. ber Reifegefahrte, Cig., Jan., C., nk.

2. sopotnik, m. ber Dampfmagen, ogr.-Valj.

sopotovavec, vca, m. der Mitreifende, nk. sopotovavka, f. bie Mitreifenbe, nk. sopravdar, rja, m. = sopravdnik, Cig. sopravdnik, m. ber Streitgenosse, DZ. sopravica, f. das Mitrecht, C.

sopraznik, m. ein nicht gebotener Feiertag, ein halbfeiertag, Cig., Jan., Cv., Dol., jvzhSt. sopremienica, f. ber Rebenplanet, Cig. (T.),

C., Jes. soprica, f. ber Mitzeuge, Cig. soprisežen, žna, adj. eidgenöffifc, Cig. sopriseženec, nca, m. der Eidgenoffe, Jan. sopriseznica, f. die Eidgenoffin, Jan. (H.). soprisežnik, m. der Eidgenoffe, Cig., Jan.,

Let.

Characte

sorednica, f. bie Coorbingte (math.), Jan., Cig.

sornica, f. das Bobenbrett auf dem Leiter-

sornik, m. der Schlossnagel, der Spannagel (klin, ki gre skozi soro in veze zadnji del

sorodliivost, f. die Bermandtichaftstraft (chem.), Jan.(H.); isrodijivost, h. t.-Cig.[T.]).

sorodnik, m. ber Berwandte, Cig., Jan., nk.; sorodniki vzhodne, nizhodne vrste, Micen-

voza s prednjim delom), Cig., Goriška ok.-Erj. (Torb.), Strek.; - nam. svornik.

sorodovnik, m. ber Orbensgenoffe, Cig.

sorejenec, nca, m. ber Mitzögling, C.

magen, Cig.; (nam. svornica).

Borod, m. Die Bermanbtichaft, nk. sorôdec, dca, m. = sorodnik, Jan., Vrt.

soroden, dna, adj. verwaudt, Jan., nk.

sorodnica, f. die Berwandte, Jan., nk.

benten, Descendenten, Cig. (T.).

sôrej, m. - sorast vol, Mik.

sôpra, adj. = zopern, Mur., Cig., Jan., Str., Kras, pod Nanosom-Erj. (Torb.), Št. soprnik, m. = zoprnik, Mur., Cig., Navr. (Let.), Kras, pod Nanosom-Erj. (Torb.). soprnost, f. = zoprnost, Mur. soprog, proga, m. 1) ber Gemahl, Jan., С., nk.; (po rus.); — 2) kdor svoje živinče z živinčetom svojega soseda vkup vprega, Zavrče (vzhSt.)-C. soproga, f. die Gemahlin, Jan, C., nk.; prim. soprog 1). soprogomor, more, m. ber Gattenmorb, Jan. soprósec, sca, m. = soprositelj, Cig. soprositelj, m. ber Mitbewerber, DZ. soproti, praep. c. dat. = proti, ogr.-C. soprotiven, vna, adj. = nasproten, C.; jubcontrar (von Urtheilen), Cig.(T). soprotîvnik, m. = nasprotnik, C., kajk.- Valj. (Rad). soprotîvstvo, n. bas Hindernis, C sopretvo, n. bie Wegnericaft, ber Biberftand, C., Dict.-Mik. soprstvováti, fijem, vb. impf. bagegen fein, Begner fein, C. sopračina, f. = soprnost, sopratvo, Dict., Cig., C. sopsti, sopem, vb. impf. vernehmlich athmen; težko s., jomeren Athem haben; feuchen, Cig.; s. na koga, jemanden anteuchen, Cig.; - s. na piscal, die Flote blafen, C.; - fcnauben, Mur.; Le turški konji tak sopo, Npes.-K. soptati, am, vb. impf. ichnauben: krutost s., Rache, gorn schnauben, C. sopuh, m. ber Dampf, ber Dunft, Cig., Jan., Nov., Dol., Gor. sopuha, f. ber Dampf (eine Pferbefrantheit), sopuntati, am, vb. impf. = sopotati, teuchen, C. sopusen, sna, adj. s. sod, ein Safs mit ichlechtem Geruch, C

Cel. (Ar.).

sorazmérnost, f. die Broportionalität, Cig. (T.).

soredje, n. bas Coordinateninftem, Cig. (T.).

soręčje, n. das Strominstem, Jan. (H.).

sored, adv. um biefe Beit, C.

sorodnistvo, n. die Berwandtichaft, Jan.(H.). sorodnost, f. die Berwandtichaft, Z., nk.; bie Bahlverwandtschaft (chem.), Cig. (T.), C. sorodovína, f. die Anberwandtschaft, Jan. sorodovinec, nca, m. ber Anverwandte, Cig., Jan., C. sorodovinski, adj. verwandtichaftlich, Cig.; navzgornja sorodovinska vrsta, bie Afcenbeng, Cig. sorodovinstvo, n. bie Berwandtichaft, Jan. sorodstvo, n. die Bermanbifchaft, Jan., Burg. (Rok.), nk. soroják, m. ber Stammesgenoffe, ber Lanbs. mann, C., Raič (Slov.). sorôtnik, m. = soprisežnik, Jan. (H.). sorta, f. 1) die Sorte, die Art; vsake sorte ljudje, allerhand Leute: danes imate zverino ustreljeno od sorte (von jeber Gattung), Lasce - Levst. (Rok.); dobre sorte biti, von gutem Beichliccht fein, Lasce - Levst. (Rok.); - 2) psovka: ti grda sorta ti! (prim. bav. du geschlecht du nichtsnutziges!) Laščesopusina, f. ber Dunft, C. Levst. (Rok.). sora, f. 1) = svora, sovra, die Langwiede am sortast, adj. 1) allerlei: imamo sortasto drevje, Bagen, Mur., Cig., Kr.; - 2) Rame einer Laśće-Levst. (Rok); - 2) v psovki; ti sor-Ruh mit einem Streifen auf bem Ruden, C. tasta reč ti! Lašče-Levst. (Rok.). sorast, adj. mit einem Streifen am Ruden: sortati, am, vb. impf. nicht leiben tonnen, ansorast vol, Mik.; — prim. sora 2). soraven, vna, adj., Jan., pogl. vzporeden. feinden, C., Gor.; vai jo sortajo, mačehini in prejšnje žene otroci se sortajo, prašiči soravnik, m. ber Barallelfreis, Cig.; pogl. se sortajo, Polj.; - = opravljati, obirati, C., Z.; hudo ga je sortal, Polj; -prim. sorta. vzporednik. sorten, tna, adj. i) von verschiedener Qualitat: sorazbojnik, m. ber Mitrauber, Cig. sorazdelba, f. bie Rebeneintheilung (condisortno je platno, za katero je več predic prejo prelo, Polj.; - sortno blago = raznovisio), Cig.(T.). vrstno blago, da je moči izbrati, Dol.; sorazméren, rna, adj. proportional, proportioniert, Cig. (T.), Znid., nk. 2) geeignet: nisem sorten, da bi med gosorazmerjo, n. die Bleichheit von Berbaltniffen. spodo šel, sortno je, es hat bas entiprechende bie Broportion, Cig. (T.), Cel. (Ar.); s. raz-Ausfehen, jvihSt. resiti, eine Broportion auflofen, Cel.(Ar.) soruda, f. ein mineralifierter Körper, Cig. (T.). soržen, žna, adj. vom Mijoforn, C.; soržna moka, soržen kruh, Notr., jvzhSt. sorazmernica, f. die Broportionale, Cig. (T.),

sorzica, f. bas Mifchtorn (bef. Roggen mit

soržičen, čna, adj. vom Mijchtorn; soržičen

Beizen gemischt).

soržulca, f. = moka iz soržice. C. sôržnik, m. = kruh iz soržice, C. soseb, adv. abgefonbert, M.: befonders, insbesondere, Cig., Jan., C., Trub.-Mik., BiKr .-Navr. (Let.). sôseben, bna, adj. = poseben, Dict., Mur., Cig., Jan., Trub. (Post.); sosebna (sus-) sorta, Dict.; soseben (sus-) dar božji, Dalm.; velika in sosebna (sus-) sreča, Jsvkr.; sosebno == posebno (insbesonbere, vorzüglich), Cig., Jan., Jurč., LjZv. soseda, seda, m. ber Nachbar; soseda sva si, wir zwei finb Rachbaren. sosêda, f. die Nachbarin. soseden, dna, adj. == sosednji, Mur., Jan., nk. sosedica, f. = soseda, Kretj. sosêdinja, f. = soseda, Mur.-Cig., Jan. sosêdka, f. = soseda, Valj.(Rad). sosêdkinja, f. = soseda, Zora, Valj.(Rad). sosędnja, f. = zbor, możje zbrani v posvet, Vas Krn-Erj. (Torb.); - nekdaj pri benetskih Slovencih skupščina vseh gospodarjev ene občine, LjZv. 1884. 765. sosodnji, adj. Nachbars-, nachbarlich, benachbart; sosednja zemlja, angrenzendes Land, Cig.; sosednji kmetje, Levst. (Močv.); lepo po sosednje, freundnachbarlich, Cig. sosédovati, ujem, vb. impf. Nachbar fein, benachbart fein, Mur., Cig., Jan., Met., Mik.; s. s kom, Cig., C.; pokrajina je sosedovala s Tatari, Vrt.; dobro s., qute Rachbarichaft balten. Cig. sosodski, adj. Rachbar(en)., nachbar(ich, Cig., Jan. sosedstvo, n. die Rachbarichaft, Mur., Cig., Jan., C., nk. sosen, sna, m. - borovec (Riefer), C.; (sasen) Rez.-SIN. sosencica, f. ber Halbichatten, Cig. (T.). sososka, f. 1) bie Rachbarichaft, Mur., Cig., BlKr.; cela žlahta in soseska, Trub.; ber zu einer Filialkirche gehörige Theil einer Bfarre, Gor.; - 2) die Gemeinde, bej. eine fleinere Gemeinde, die Dorfgemeinde; - 3) die Berathung der zu einer Nachbarichaft gehörenden Rachbaren u. bas bamit verbunbene Mahl, BlKr.; — 4) das nachbarliche Ber-hältnis, die Nachbarlichaft: pravo sosesko držati, Jsvkr.; po lepi soseski ravnati s kom, Vod. (Izb. sp.); sosesko trditi, gute Nachbaricaft halten, Cig.; — nam. sosedska. soseskin, adj. ber Gemeinde, Cig., Nov. sosescan, m. bas Gemeinbemitglieb, Cig., C .; – prim. soseska 2). sosę̃ščen, ščna, adj. 1) nachbarlich, Cig.; sosescna pot, ber Bicinalmeg, C.; - 2) Bemeinde-, Z. sosęščina, f. die Rachbarichaft; — nam. sosedščina. sosilie, n. bas Rraftepaar, Cig. (T.). soskrbnik, m. der Mitvormund, Jan. (H.). soslêdek, dka, m. das Corollarium (phil.), h. t.-Cig.(T.).sosledica, f. die Aufeinanderfolge h. t. - Cig.

soslužabnik, m. ber Mitbiener, Cig. soslůžnica, f. bie Mitmago, Cig. soslůžnik, m. ber Mitbiener, C. sosna, f. = borovec, die Riefer, C. sosnubac, m. ber Mitmerber, Cig. sosodnik, m. ber Mitrichter, Cig. sosot, î, f. das Doppelsalz, Cig. (T.), C., DZ. sosostvo, n. das Rugleichsein (phil.), Cig. (T.); (po stsl.), sospavec, vca, m. ber Schlafgenoffe, Cig. sospolovnica, f. bie Geschlechtsgenoffin, Jurc. sosredba, f. bie Concentration, Cig. (T.). sosréden, dna, adj. concentriste, Cig. (T.). sosréditi, im, vb. pf. concentrieren, Cig. (T.). sostanovavec, vca, m. ber Mitwohner, Jan. (H.) sostanovavka, f. bie Mitwohnerin, Jan. (H.). sostanovník, m. ber Mitwohner, Jurč. sostarejšína, m. ber Mitaltefte, Cig. sostarejainstvo, n. bie Mitalteftenmurbe, Cig. sostav, stava, m. bas Spftem, h. t .- Cig. (T.), Lampe(V.); - prim. sestav 3), hs. sustav, češ. soustav. sostáven, vna, adj. spstematist, Cig., Jan., Cig. (T.); System: sostavno število, Glas. sostáviti, stávim, vb. pf., nk., pogl. sestaviti. sostavoslovje, n. die Shitematit, Jan., Cig. sostavstvo, n. bie Shftemfunde (bot.), Cig. (T.). sostopje, n. die Spangie (in der Metrif), Cig. sostrožník, m. ber Mitbebiente, Cig. sostvar, î, f. bas Mitgeschöpf, C. sosúti, spèm (sûjem), vb. pf. nam. sesuti, Cig., Ravn sosvodok, oka, m. ber Mitzeuge, Jan. (H.). sosvętje, n. bas Weltall, Jes. sosvojína, f. = solastnina, bas Miteigenthum, DZ. sošíca, f. dem. soha, Valj. (Rad). sosička, f. dem. sosica; ber Genfterpfoften (?), ogr.-Valj. sosolec, lca, m. = soucenec, Jan. sôstven, tvena, adj. conftitutiv (phil.), Cig. (T.).sostvo, n. reales Sein, die Realität, Cig. (T.), Lampe(V.); — po stal. sostvoslovje, n. die Ontologie, Cig. (T.). sot, m. ber Gebirgeweg, Jan., Poh .- C. sotar, rja, m. ber Felbmachter, Kras. soten, tna, adj. ftorf. Poh -C., Z. soteska, f. bie Thalenge, ber Engpais, Mur., Cig., Jan., C., Cig. (T)., Jes., nk.; tudi: 86teska, St. soticulca, f. bie Cotangente, Cig. sotocnica, f. ber Bwillingsftrom, Cig. (T.), Jes. sotoplica, f. die Fotherme, Cig. (T.). sotozonec, nea, m ber Mitangeflagte, Cig. sotoženka, f. die Mitangeflagte, Cig. sotožníca, f. bie Mitflägerin, Cig. sotožník, m. ber Mitflager, Cig., Jan. sotrak, m. ber Rebenftrahl, Cig. (T.). sotrpin, m. ber Leibensgefährte, Cig. sotrudnik, m. ber Mitarbeiter, Cig. (T.), nk.;

notraan, ana, m. ber Mitbewohner eines Marttfledens, C. Boucenec, nca, m. ber Lebrgenoffe, ber Ditichuler, Mur., Cig., Jan., nk.; - ber Ditjunger, Cig., Jan. soucenik, m. ber Mitlehrer, Cig. soucenka, f. bie Miticulerin, Z., nk. soud, uda, m. bas Mitglieb, Cig., C. soudstvo, n. die Mitgliedichaft, bas Riecht ein Mitglied gu fein, C soumotnik, m. ber Runftgenoffe, Jan. (H.). soupnik, m. der Mitglaubige, ber Rebenalaubige. Cig. soupravičenec, nca, m. ber Mitberechtigte, Cig., DZ. souradnik, m. ber Mitbeamte, Sol., nk. sourednik, m. ber Mitrebacteur, C., nk. soustanovitolj, m. ber Mitbegründer, nk. soužívanje, n. ber Mitgenufs, C. soulivavec, vca, m. ber Mitnieger, C. sova, f. die Rachteule; mala s., bie mittlere Ohreule (strix otus), Cig.; = rogata s., die horneule, Cig.; - mala uhasta s., Frey. (F.); - pegasta s., die Schleiereule (strix flammea), Cig., Jan., Frey. (F.). Erj. (Z.); -rjava s., die Brandenie (strix stridula), Gig.; tudi: rumena skalna s., Frey.(F.); -- grozna ali velika lesna s. == bubuj, sovjak, Frey. (F.); - tudi: sôva, Valj (Rad). sován, ána, m. bas Enlenmännchen, C. sovarh, m. = sovaruh, Cig. sovarovanec, nca, m. ber Schutgenoffe, Cig. sovaruh, m. ber Mitvormund, DZ. sovaščan, ana, m. ber Mitbewohner eines Dorfes, C. sováti, sújem, vb. impf. - suvati, Mur., Cig., Polj. sovedeo, den, m. ber Mitwiffer, Cig. sovedník, m. = sovedec, Cig. soven, adv. - vun, beraus, Rof .- Kres. soverec, rca, m. ber Glaubenegenoffe, Jan. sovernica, f. bie Glaubensgenoffin, Jan. sovernik, m. ber Glaubenegenoffe, Cig., Jan., Vest. soverstvo, n. bie Glaubensgenoffenicaft, Cig. sovet, veta, m. = svet, ber Rath, Mur., Cig., Jan. ; rudarski, cerkveni s., ber Berg., Rirchenrath, DZ.; - rus. sovětník, m. = 1. svetník, DZ.; - prim. sóvica, f. dem. sova; bas Eulchen. sovič, íča. m. bas Eulchen, Z., Trub. sovir, ris, m. 1) die Rachteule, C.; - 2) = čuk, bas Raugchen, Polj. sovják, m. = bubuj, ber Uhu (strix bubo), Cig. sovji, adj. Eulen ; oči je imel sovje, LjZv. sovka, f. neka vešča: bie Eule (noctua), Cig., Jan., Erj.(Z.).sõvkati, am, *vb. impf.* = sovo oponašati (pri ptičjem lovu), Glas. sovladar, rja, m. ber Mitregent, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.sovladarstvo, n. bie Mitregentschaft, Cig., nk. sovládavec, vca, m. = sovladar, Cig.

sovladjo, n. bie Gemeinherrichaft, Cig. sovlast, i, f. - solast, bas Miteigenthum, C., DZ. sovlastnik, m. = solastnik, ber Miteigenthumer, C., nk. sovložek, žka, m. die Rebeneinlage, DZ. sovne, adv. draugen, Rof. - Kres; (sovna) Npes.-Schein. sovoden, dni, f. ber Zujammenflufs, Jan. (H.). sovodja, m. ber Mitletter, Bes., Zora; - ber Dlitfelbherr, C .; - ber Conrector, Cig. sovodnica, f. = sotocnica, ber Rwillingsftrom, Cig. (T.). Jes. sovodnjo, f. pl. ber Rujammenflujs, Ravn.-Cig. sovoj, voja, m. 1) = grča, hrga, ber Bauminorren, ber Aftinorren im Dolg, vgh.St .- C .; - 2) (ber Rien, Mur.-Cig., Jan.). sovojād, f. coll. 1) Baumtnorren, C.; — 2) (Rienholy, C.). sovojnat, adj. inorrig, C., Nov. sovojník, m. = sovojščak, Jan., nk. sovojščák, m. ber Mitfrieger, Cig., nk. sovolivec, vca, m. ber Mitwähler, Cig. sovodk, oka, adj. eulendugig, Zv. sovora, f. = svora, sovra, sora, Hrušica v Istri-Erj. (Torb.). sovôrnik, m. soseda, ki si vzajemno posojujeta živino v oranje, ta sta sovornika, Vreme-Erj. (Torb.). sovpádati, pådam, vb. impf. zusammenfallen (v. Linien), coincibieren, Cig. (T.), DZ.;--rus. sovra, f. 1) = svora, die Langwiede am Bagen, Cig., Mik., Nov., Notr., BlKr.; - 2) govedic ime, Tolm.-Erj. (Torb.); - prim. KOTA. sovrág, m. i) = sovražnik, C., nk.; - s. biti komu, česa, rok. iz 15. stol.-Let.; - 2) ber Mitteufel, Cig. sovrastvo, n. die Feindschaft, der Hafe; v sovraštvu sta živela, sie waren einander feind; v sovraštvu sta si, sie sind miteinander verfeinbet; s. do koga, česa, ber hafs wiber, gegen jemand, etwas. sovrāž, adj. indecl. feinbfelig: s. misel, Ravn .-Mik.; biti komu sovraž, jemandem feind o. feindlich gesinnt sein, ihn hassen, Dict., V.-Cig., Trub., Dalm., Jap. (Sv. p.), Bas. sovražba, f. die Anfeindung, der Hafs: narodna ljubezen in s., Levst. (Zb. sp.). sovrážen, žna, adj. Feinbes: sovrážna de-žela; feinblich: sovražno početje; feinbselig, feind: biti komu s., Cig. sovráženje, n. die Anfeindung, das Haffen. sovrážiti, vrážim, vb. impf. feind fein, Safs begen, haffen; s. koga, kaj: s. koga v smrt, jemandem todfeind sein, Krelj; = s. koga na smrt, Jurc.; — smrtno koga s., nk. sovražívec, vca, m. ber Saffer, Cig. sovražīvka, f. die Sofferin, Cig. sovražijiv, íva, adj. 1) feinbselig, Cig., Jan., Mik.; sovrážljiv, Mur.; — 2) hassenstvent, Cig.; - verhafst, Boh.; s. je pred Bogom greh, Guts. (Res.). sovražljívost, f. die Feindfeligfeit, Mur., Cig.; - bie Gehässigkeit, Jan.

sovrāžnica, f. 1) bie Feinbin; — bie Hasserin, Jan.; — 2) bie Bachsblume (cerinthe), Cig., Medv. (Rok.).

sovrāžnik, m. 1) ber Feind; sovražnika iz dežele zapoditi; sovražnike si delati; sovražnik ženstva biti; smrtni, naglavni s., ber Lobfeind, Cig., Jan.; — 2) ein Stückhen aufgerissener Haut über ber Ragesmurzel am Finger, das Ragesstroh, Cig., Dol.

sovrážnost, f. die Feinblickeit, die Feindseligkeit.

sovred, adv. um biefe Beit, Mik.; um biefe Stunbe, Jarn.

sôvrenik, m. = svornik, sornik, žrebelj, ki veže pri vozu prednjo in zadnjo premo ter gre skozi sovro, Koborid-Erj. (Torb.).

sovîh, m. ber Rebenscheitel (math.), Cig. (T.), C. sovrica, f. = babje pšeno, sodra, die Graupe:
sovrica — mavrica, neka igra, BanjščiceErj. (Torb.); — prim. sodra 1).

sovist, i, f. die Rebenart, Cig.(T.); die Unterart (subspecies), h. t.-Cig.(T.).

sovista, f. == sovrst, Cig.

sovfsten, stna, adj. gleichzeitig, Sol.

sovrstník, m. = vrstnik, ber Beitgenosse, Let.

1. sovršèn, éna, adj. (part.) bollfommen, Cig.
(T.), Erj. (Som.); — rus.

2. sovfšen, šna, adj. sovfšni kot, ber Scheitelwinfel, Cig. (T.), Cel. (Geom.).

sovršénost, f. die Bolltommenheit, Cig. (T.);
— rus.

sovršenstvo, n. die Bollfommenheit, Cig. (T.), Erj. (Som.); — rus.

sovsêma, adv., Jan., pogl. sevsema.

sovt, f. = sovtana, Guts.

sovta, f. das Unterfutter am Kleibe, 3. B. am Rod, C.; — prim. sovtana

sovtan, ana, m. ber Bielfraß, Z., Gor.

sovtána, f. die Brandsoble, die innere Soble, tudi: sovtana, Polj.; — prim. it. sottana, der Beiberunterrod, Levst. (Rok.).

sovtânje, n. coll. das Branbsohlenleder, Št. 1. sôvtati, am, vb. impf. füttern (z. B. ein Kleid), C.

2. sovtátl, am, vb. impf. = savtati, Gor. sozaklép, klépa, m. die Milpett:, Cig., DZ. sozaložník, m. der Rieberlagsverwandte, Cig.;

— ber Mitverleger, nk. sozarôtnik, m. der Mitverschworene, nk. sozatôzenec, nca, m. der Mitangetlagte, Jan.,

sozatéženka, f. die Mitangeklagte, Cig., Jan., nk. sozavézanec, nca, m. der Mitberpflichtete, ber Pflichtgenoffe, Cig.

sozemljan, ana, m ber Erdgeführte, der Mitbewohner der Erde, Cig., Zora.

sozemlje, n. ber Länderbestand, h. t.-Cig. (T.). sozimka, f. die Jodimene (geogr.), h. t.-Cig.

sozločinec, nca, m. ber Mitverbrecher, Jan. (H.).

sozločínka, f. die Mitterbrecherin, Jan. (H.). soznáčen, čna, adj. spnonymisch, Cig. (T.);

soznāčnica, f. baš Shnonhmum, Cig. (T.).

sozvęzdje, n. bas Sternbild, Cig., Jan., Cig. (T.). Jes.

sozvôčje, n. ber Gleichklang, die Harmonie, Cig.(T.); — rus.

sozvok, m. der Accord (in der Tonfunft), Cig. (T.).

sožalšnje, n. daš Beileid, Cig. (T.), nk.;—rus. sožalje, n. daš Beileid, die Condolenz, Jan.

sožáinica, f. baš Beileibšídyreiben, Cig.(T.). sožalovánje, n. baš Beileib, Cig.

sožalovátí, üjem, vb. impf. (eig. mititauern): sožalujoči list, daš Beiteidšíchreiben, Cig. (T.). sožárek, rka, m. der Rebenstrahl, Cig. (T.).

spackáti, am, vb. pf. zujammenpapen: s. kako jed, Cig.

spāček, čka, m. 1) etwas Ausgeartetes: bie Wissgeburt, bas Wissgeschöpf, Mur., Cig., Mik., ZgD.; bie Spielart, Cig.; — bas Wissgewächs, C.; spački — drobno, piškavo, grintavo sadje, Polj.; — 2) bas Kobolbässach (tarsius), Erj.(Z.).

spáčen, čna, adj. verdorben (prim. spačnost). spáčenec, nca, m. ein ungerathener Menich, der Lump, C.

spáčenje, n. daš Berberbnis, die Entstellung; das sittl. Berberbnis, Cig.; — das Argernis, C., kajk.-Valj.(Rad).

spáčenka, f. die Caricatur, C.

spacenost, f. die Difsgestaltung, die Berberbtheit, die Berkehrtheit.

spačītelj, m. der Verderber, kajk.-Valj.(Rad). spáčiti, im, vb. pf. 1) verhunzen, entstellen, physisch oder moratisch verderden; rane so mu spačile odraz; spačene ude imeti, verstüppelte Glieder haben; spačeno vino, verdorbener Wein; — s. se, verderben (intr.); vse se mi je spačilo; spačen porod, der Abortus, C.; les se je spačil (hat sich geworsen), Cig.; — s. se, aus der Art schlagen, ausarten, Cig.; spačen mladenić; — s. se komu, jemandem eine Grimasse schomu, jemandem eine Grimasse schomu, verstüppel scheme, Cig., Gor.; — 2) stören, verhindern, Mur.; — 3) Argernis geben, ärgern, ogr.-M.; — prim. izpačiti.

spāčji, adj. idjeujalartig: na njegovem obrazu je bilo nekaj spacjega, vražjega brati, Jurč.; spaka spacja! Ig (Dol.).

spāčka, f. 1) baš Hinbernis, C., kajk.-Valj.
(Rad); — 2) baš Ārgernis, C., kajk.-Valj.
(Rad).

spacifiv, adj. = pohujšljiv, argernisgebenb, ogr.-C.; — lasterhoft, Mur.

spacijivost, f. = pohujšljivost, ogr.-C.; — bie Lasterhastigleit, Mur.

spáčnost, f. bie Berborbenheit, bie Lasterhastigseit, Mur., C.; s. prvega sveta, Ravn.-Valj. (Rad).

spacuhati, am, vb. pf. verpfuschen, Jan., Mik. spad, pada, m. der Hernbfall, Cig.

spadaj, m. ber Soll, C., ogr.-Valj. (Rad); —

ber Sunbenfall, C. spadanje, n. das Herabfallen, M.

spadati, padam, vb. impf. ad spasti; i) herabfallen, Mur., C.; riefen (3. 8. vom murmstichigen Obst), Cig.; — 2) gehören, Cig., Jan., C., nk.; s. pod kako graščino, nk.; to ne spada sem, bas gehort nicht bieber, Cig.; to ne spada v govor! = aur Sache! Levst. (Nauk).

spádati se, pådam se, vb. impf. = dopadati se, gefallen, C.

spādek, dka, m. = slabo sadje, ki popada

z dreves, predno dozori, BIKr.

spádniti, půdnem, νb. pf. 1) = pasti, ogr.-Let.; ni eden vias vam z glave ne spadne, ogr.-Valj.(Rad); god spadne na -, C.; -2) s. se, = dopasti se, Gefallen finden, C. 1. spah, spaha, m. 1) die Busammenfugung: bie Busammenschmiebung, Gor.; — 2) die Fuge, Cig., Jan., (speh) Mur., v7hSt.; spah (speh) je, kder se dve blanji ali dogi stikata, Fr .- C.; na s., genau zusammengefügt, C. 2. spah, spaha, m. bie Berrentung, Mur., Jan.,

Mik.; — pogl. izpah 2). spahālnik, m., pogl. spehalnik.

spahati, paham, vb. pf. auffachen, aufweben, Cig.; (nam. vzp-).

spáhavec, vca, m. = spehalnik, Cig., Valj. (Rad).

spahljati, am, vb. pf. leife wegweben, megfåchein: s. kaj kam, Cig.

1. spáhniti, nem, vb. pf. = 1. spehniti.

2. spannitl, nem, vb. pf. verrenten, pogl. iz-

spāhoma, adv. zusammengefügt, (spehoma) C. spajálo, n. ber Löthfolben, h. t.-Cig.(T.).

spajanje, n. 1) bas Löthen, Cig. (T.), DZ.; - 2) bas Bereinigen: 8. predstav, Lampe (D.).

1. spajati, am, vb. impf. ad spojiti; 1) chemisch verbinden, Cig. (T.), C.; - 2) gufammenlöthen, Cig.(T.); — 3) vereinigen, verbinden, nk.; s. predstave, Lampe(D.).

2. spajati, am, vb. impf. = spavati, Guts. spajdášiti, ašim, vb. pf. pergefellen: a. koga, s. se, Mur., Cig., C.; kdor se z volkom spajdaši, mora ž njim tuliti, Z.

spak, spaka, m. 1) etwas Diffgeftaltetes; == spaka, die Difsgeburt, Mur., Zora: ein mifsgeftalteter Menich, Valj. (Rad); (kot psovka ali kletvica): ti spak ti! - 2) bas Hindernis, Mur., Mik.; - 3) bas Argernis, Mur., ogr.-M.

spaka, f. 1) etwas Diffrathenes, Mifsgeftaltetes; die Missform, bas Zerrbild, die Frage, Cig., Jan., Cig. (T.); - Die Diffgeburt, bas Mijsgeschöpf; žena porodi strašno spako, Jsvkr.-Valj.(Rad);—baš Schensal; peklenske spake, Jsvkr .- Valj. (Rad); - 2) bas Sinbernis, bie Storung, Mur., C.; spako in izgubo delati komu, LjZv.; - 3) bas Argernis, Mur., C., ogr.-Mik.; - pogl. izpaka.

spakar, rja, m. ber Storefrieb, C.

spakast, adj. mifegestaltet, unformlich, monftröß, Cig., C.

spakati, am, vb. impf. argern, Argernis geben, C., ogr.-M.

spakodráti, am, vb. pf. verbungen, verbfuichen, Cig., M., nk.; spakedrana stvar, bas Dijs. geichopf, Cig.; spakedrana beseda, ein ichlecht gebilbetes Bort, C.; spakedrana kranjščina, Pres.; - žito se spakedra (artet aus), C.; – prim, spakudrati,

spakedrávati, am, vb. impf. ad spakedrati, nk. spakija, f. = spaka 2), bas hinbernis, bie Buwibrigfeit, C.; spakijo komu delati, C.

spakota, f. bie Bergerrung, Caf (Vest.); - Die Abiceulichfeit, C.

spakovanje, n. bie Dijsgeberben; bef. bas Rachäffen, M., C.

spakováti, üjem, vb. impf. entftellen; s. besedo, das Wort verbrehen, C.; s. bozjo besedo, Kreij; — s. se, unnafürlich fein (in ben Mienen, ben Geberben, ber Rebe, ber Rleibung u. bgl.), Grimaffen schneiben; kaj se spakuješ? a. se komu, jemanden burch Grimaffen verspotten, Cig., Jan.; - s. se proti komu; - s. se, fich verftellen, Dalm.

spakudráti, âm, *vb. pf.* == spakedrati; po nemščini spakudrane besede, Levst. (Nauk). spateiti, pateim, vb. pf. gufammenftumpern,

Cig., Lasce-Levst. (Rok.); kar je spaičil, ponuja učencem, Levst. (LjZv.).

spaten, Ina, adj. Schlaf-, (spaven) Mur.; spālne suknja, Zora

spaliece, n. Die Schlafftatte, Cig., Hal.-C. spaliti, im, vb. pf. verbrennen, einafchern, Cig. spalka, f. bas Schlafmittel, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

spátnica, f. bas Schlaflocale, bas Schlafzimmer, Mur., Cig., Jan., C., nk.

spainina, f. bas Schlafgelb, C. spalo, n. ber Schlaf, ogr.-C.

spámet, f. = pamet, Mur., C. spámetiti, im, vb. pf. 1) = spametovati, gur Bernunft bringen, gescheit machen, Jan.; s. se, gur Befinnung tommen, C.; - 2) s. se, fich befinnen, fich erinnern, Jan., Blc.-C.

spámetovanje, n. die Bigigung, M. spametovati, ujem, vb. pf. 1) gur Bernunft bringen, flug machen, wißigen; - s. sc, zur Befinnung, gur Bernunft tommen, gefcheit werben; - 2) s. se, sich entfinnen, sich erinnern, ogr.-C.

spamrt, m. ber erfte tiefe Schlaf, Mik.

spanckati, am, vb. impf. ichlajen (v otrocjem govoru).

spaneo, nca, m. ber Schlaf; s. me grudi, es tommt mich ber Schlaf an, Jan.; irdnost otročjega spanca, Zv.; spanec boljši kot žganec, Npreg.-Jurč., Polj.

spánek, nka, m. = spanec, C. spánjav, adj. jójláfrig, C.

spánjčece, n. bas Schlafchen, (-cice) Cig. spanje, n. bas Schlafen; ber Schlaf; lahko,

trdno s., leichter, fester Schlaf; smrtno s., ber Tobesichlaf.

spanjuga, m. et f. ber Langichläfer, bie Langichlaferin, Cig., C.

spânkati, am, vo. impf. = spančkati, C. spar, m. der Dunft: gostejsi spar se megla zove, ogr.-Valj.(Rad); - die Schwüle, Jan., C., Mik.

spara, f. = bie Schwale, Jan., Kr.-Valj. (Rad),

Count

-542 -

sparati, am, vb. pf. = 2. spariti, paarweise ausammenstellen: kobre je sparal, er hat (im Burfelipiel) ben Baich geworfen, Guts.

sparen, rna, adj. == soparen, ichwill, Cig., Jan., C., Gor.; sparni veter, ber Gutmind, h. t.-Cig. (T.).

spargovec, vca, m. ber Spargelftein, Erj. (Min.).

sparica, f. ber Dunft, Jarn., C.; bie Schwüle,

Mur., ντh.St.; — prim. soparica. spāričen, čna, adj. idmūl, ντh.St. sparina, f. bie Schwille, C., jughSt.

1. spariti, parim, vb. pf. bampfen machen, abbampfen, bunften; Gradnik ga (krompir) rad v salati je Al' sparjen'ga v kozici, Npes.-K.; s. se, abdampfen, abrauchen; sparjona jed, jvzhSt.; vino, ki je dolgo na solncu, se spari; - sparjen - vel, welt, vzhSt.

2. spariti, im, vb. pf. gu einem Baar (gu Baaren) vereinigen, paaren; s. sc, sich paaren, Cig.; tudi: spariti, Ig(Dol).

spárjavica, f. = sparica, Raič(Slov.). spārjenec, nca, m. = sparjeno vino, M. sparnica, f. bie Brillenichote (biscutella), Medv. (Rok.).

spároma, adv. paarweife.

spas, spasa, m. 1) bas Seil, bie Rettung, nk.; – 2) = odrešenik, Č., Vrt.; – stsl. spásati, am, vb. impf. ad spasti (pasem); s.

koga, auf jemanben lauern, C. spasitelj, m. bet Erlöfer, Habd .- Mik., SIN .;

– stsl.

spasiti, pasim, vb. pf. erreiten, Prip. - Mik.;

1. spásti, spádem, vb. pf. 1) herunterfallen, Cig., Jan.; ino je Elijev plašć vzel, kateri je bil njemu spadel, Dalm.; (o črvivem sadju), Cig.; - entfallen, Z.; iz glave mi spade kaj, C.; - 2) verfallen: s. na kaj, C.

2. spasti, spadem, vb. pf. i) zufammenfallen, zusammenfturzen, Cig., C.; - 2) einfallen, verfummern, herablommen: ej, kako je ta človek spadel! Podkraci - Erj. (Torb.); -3) s. se - dopasti se (gefallen), C.

spasti, pasem, vb. pf. 1) erlauern, erfpahen, ertappen, Jarn., Jan., C.; spasti ptica, kje ima gnezdo, Z.; nihče ni mislil, da je tat, zdaj so ga pa spasli, jvzhSt.; rad bi jih bil spasel, če niso tudi Benjaminu nevoščljivi, Ravn.; s. roparice, Gol.; -2) (stsl.) erföfen. retten, C.; — 3) s. se nad kom, feinen Born an jemandem auslaffen, sich rachen, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); prim. izpasti (pasem) 3).

späša, f., pogl. izpaša.

späševnik, m. = spašnik, izpašnik, Bes.

spāšnik, m., pogl. izpašnik.

spáti, spím, vb. impf. jájlafen; spi kakor klada, (polh, medved) Cig.; spi kakor na vodi, er hat einen leichten Schlaf, Cig.; iti spat, ichlafen geben; s. se mi hoce, ber Schlaf wandelt mich an, Cig.; spi se mi, ich bin fclafrig, C.

spaváč. m. ber Schlafer. Let. spavacica, f. bie Schläferin, Jan. (H.). spavalisco, n. bie Schlafftatte, Cig., Jan. spavanje, n. bas Schlafen, nk.

spávati, am, vb. impf. zu schlafen pflegen, schlafen, Cig., Jan., Pres., Levst. (Zb. sp.), nk. spavec, vca, m. ber Schlafer, Mur., Cig., Jan. spavka, f. bie Schläferin, Mur., Cig., Jan. spavljati, am, vb. impf. einichlafern, Mur.; Druga ga je spavljala, Pa ga ni prekrižala, Npes.- Vraz.

spáziti, pâzim, vb. pf. gewahr werben, bemer-fen, bahinterfommen, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Raič (Glas.); kristijanov pri službi božji niso tako lehko spazili, Burg.; - abmerten, ablauern, abguden, Cig., Jan.

spazováti, ûjem, vb. impf. ad spaziti, Cig. specialen, Ina. adj. Special., [peciell, Cig.(T.),

specati, am, vb. pf. 1) anbringen, abfegen, vertaufen; to blago se ne da s', Mur.; to blago je spečano (ift vergriffen), Cig.; (prim. it. spacciare, abjețen, vertaufen); — 2) auffițen laffen, prellen: specal me je, ich bin ibm aufgeseffen, specalo me je, es ift mir mifs. gludt, = specal sem se, Cig.; - 3) a. se s kom, mit einer Berfon bes anberen Beschlechtes sich vergehen; — prim. počati se. specatiti, atim, vb. pf. gufammenfiegeln, Cig.

spečávati, am, vb. impf. ad spečati, nk. specenina, f. i) ber Branbfleden, bie Brandwunde, Dict., Cig., Jan., Bas., Ravn. - Valj. (Rad), LjZv., Notr.; — 2) große Hite, Gor.

spečeváti, újem, vb. impf. ad spečati; blago se lahko spečuje, bie Bare finbet leicht Ab-

nehmer, Cig.

speci, specem, pb. pf. 1) burch Baden verbinden, zusammenbacken, Cig.; — 2) backen, bruten; veliko kruha, mesa s.; kruh se ni dosti spekel; - 3) burch Feuer versehren: prite si s.; s. se, sich verbrennen; - (fig.) spekel se je, er ist übel angetommen, er hat fich verrechnet.

spęčki, adv. schlafenb, Mik.; - (na spečkem govori. et fpricht im Schlafe, BIKr .- Mik.). spoditer, ria, m. odpravnik, ber Spediteur.

1. speh, speha, spehu, m. 1) bie Hutigfeit, Die Eile, Cig., Jan., Mik.; na spch, eilenbs, Cig.; schnell, Rib .- M.; na speh bezati, schnell fliehen, C.; v speh korakati, fcnell fchreiten, Vrt.; - 2) ber Fortgang, bas Gebeihen, Cig., Jan.; Dela težavnega speh, Levst. (Zb. sp.); s. imeti, gut vonstatten geben, Cig.: delo ima s., C.; on nima spehu pri delu, Dol.; delo mu gre v speh, Vrt., Z.; delo mu gre na s., Gor.; ta rec nima speha (gibt nichts aus), C.

2. spèh, spéha, m. Mur., Jan., C., v7hSt., pogl. I. spah.

speháč, m. 🟎 spehalnik, C.

spehalnik, m. ber große Binderhobel, ber Stoghobel; - dolg struzec, s katerim mizar posname največe kosmatine, (spah-) pri Gorici-Erj.(Torb.).

spehálo, n. = spehalnik, C.

1. spehati, am, vb. pf. mit bem Stoffhobel abhobeln, C.

2. spęhati, am, vb. pf. - izpehati, abmüben, Cig., C., i. dr.

spehatl so, am se, vb. impf. fich beeilen, Jan.; eilen, Mik.(Et); - prim. 1. speh 1).

spehávati, am, vb. impf. = spehovati; - mit bem Stoghobel bearbeiten, Mur.; blanje s., Danj.(Posv. p.).

apehljaj, m. etwas Bufammengefügtes : ein Deft, ein Band Schriften, C.; (nam. spahljaj?).

1. spehniti, spahnem, vb. pf. 1) gujammenftogen, zusammenfügen, Mur., Jan.; = zvariti: dva železna konca s., Gor.; - heften, Jan., Savinska dol.; brojdjieren, Jan.; obleko s. (pernähen), C.; - 2) nam. izpehniti, Mur., Jan., C.

2. spehniti, spehnem, vb. pf. gebeiben, C.; ne spehne, es gibt nicht aus, ob Savi-C.; -

prim. 1. speh 2).

spehniti se, spahnem se, vb. pf. aufstoßen: spehnilo se mi je, jvzh.St.; (nam. vzp-).

spehôdec, dca, m. Cig. (T.), pogl. snohodec.

spęhoma, adv. pogl. spahoma.

spehováti, fijem, vb. impf. ad 1. spehniti; 1) zusammenfügen, beften, Jan.; - 2) mit bem Stofhobel bearbeiten, beftogen, Cig.

spehováti se, ûje se, vb. impf. ad spehniti se; spehuje se mi, ich habe bas Aufstoßen, juzh-Št.; (nam. vzp-).

spékati, pêkam, vb. impf. ad speči; zujam-

menbaden, Cig.

spokotáti, etam, éčem, vb. pf. entiraben; enttrippeln: padel sem, in ovca mi je speketala crez hrbet, Glas.; (nam. vz-).

speklina, f. 1) bie Brandwunde, ber Brandfled, Cig., C., Slom.; - 2) ber Ort, wo die Sonne hinbreunt: na speklini, C.

spokter, tra, m. bas Farbenbilb, bas Spectrum (phys.), Cig. (T.).

spektralen, ina, adj. Spectrale: spektralna analiza, Cig.(T.), Znid. spekulācija, f. = razmišljevanje, die Speculation (phil.), Cig.(T.); — (v trgovini) = iz-

koriščanje rastenja in padanja cen. spekulatīven, vna, adj. ipeculatio, Cig.(T.).

spéla, n. pl. die Fesseln, C.

speljaj, m. bie Fuhre (kar se enkrat pelje): tri speljaje drv, Rihenberk-Erj.(Torb.); (nam.

VZD- ?).

1. spéljati, spéljem, -ljáti, âm, vb. pf. 1) hetabführen, herableiten; s. kaj navdol, Cig.; vodo s travnika s., eine Biefe abmaffern; reko kam s., ben Flufe irgendwohin leiten, Cig.; speljal se je (z gore v ravnico), er glitt hinab, Pjk. (Crt.); - 2) s. koga kam, jemanben irgenbwohin megführen, Cig.; s. koga na led, jemanden aufs Gis führen, Cig.; verleiten, verloden, Mur., Cig.; - prim. izpeljati. 2. spéljati, spéljem, -ljáti, am, vb. pf. zujam.

menfihren, Cig., C.

3. spéljati, spéljem, -ljáti, am, vb. pf. 1) führenb ober fahrend hinaufichaffen: ne bos speljal tako težkega voza v ta breg; — 2) hinauf letten; trto kvišku a., die Rebe in die Bobe siehen, Cig.; (nam. vzp-); prim. izpeljati. speljávati, am, vb. impf. = speljevati.

speljeváti, ûjem, vb. impf. ad speljati. spelude, f. pl. = grinte, C.; - (speludi, Schup-

pen v. glubenbem Gifen, Spleifen -, Cig.; dvomna beseda).

t. speniti, penim, vb. pf. (ben Schaum abfchopfen), abfaumen, Dict., Cig., C.

2. sponiti, penim, vb. pf. icaumen machen, Z.; s. se, aufschäumen, zerschäumen, Cig.; Spenjen'ga 'zvirka Puh in hlap, Vod.(Pes.); --(nam. vzp-),

sponja, f. eine Heftnadel für das Kopfinchel, Zilj.-SiN.

spenjati, am, vb. impf. ad speti; gufammen-

beften, gujammentnupfen, toppeln.

spênjati se, am se, vb. impf. ad speti se; sid emporstreden; koze se spenjajo po mladih drevesih; konj se spenja, das Pferd baumt fich; s. se kam, fich irgenbwo hinaufmuben, Cig.; - fich emporranten, Jan.; - aufftreben, Cig.; - prablen, Cig.; - ganten, Jarn.; - (nam. vzp-).

spenjavka, f. ber Schaumlöffel, C.

spenljiv, iva, adj. icaumenb, Schaum : spenljivo vino, Vrtov. (Vin.); - prim. 2. speniti. spopoleti, im, vb. pf gu Afche werden, Z., Vrt. spepeliti, im, vb. pf. gu Afche brennen, ein-

aichern, Cig.(T.), C. spereti, im, vb. pf. morfc werben, C.; vermobern, Cig.; kol v zemlji speri, Nov., Poli.; sperel, vermobert, morich, Cig., C., M. spesniti, pesnem, vb. pf. 1) herabgleiten machen:

s. sekiro z rame (herabnehmen), Jurc.; -(pren.) sklep svoj s., feinen Boriag aufgeben, Jurc.; - 2) s. se, herabrutichen: spesne se mi, es ruticht mir aus, Dol.-Erj. (Torb.); plaz se spesne, die Lawine fturgt herab, C.; fich losmachen, Svet. (Rok.); strop se je bil nad njim spesnil in vrhu njega zgrudil, Jurč.; – missglücken, Let.; — früh absterben, Cig. spesováti, újem, vb. impf. ad spesniti, Z.

spestiti, im, vb. pf. 1) konoplje s., t. j. velike snope v majhne snopiče (pesti) razvezati, Dol.; - 2) s. se, fich in einen Sauftlampf einlaffen, Let.

spošati, am, vb. pf. - opešati, matt werben,

ogr.-C., M.

spešávati, am, vb. impf. ad spešati, ogr. - C. speščeníti se, im se, vb. pf. == zapeščeniti

se, verfanben, Jan.(H.).

spéšen, šna, tudi: spešan (-èn), šnà, *adj.* 1) schleunig, schnell, hurtig, behenbe, Mur., Cig., Jan., M., Dol.; spesan delavec je, komur delo hitro izpod rok gre, Lašče-Levst.(Rok.); spešna je za vsako delo, Jurč.; spešna roka, C.; delo je spešno, ako gre hitro izpod rok, Lašče-Levst (Rok.); spešno poslovanje, ta-icher Gelchaftsgang, DZ.; spešno z usti gibati, Levst. (Zb. sp.); - 2) gebeihlich, Jan.; ausgiebig, C.; — üppig: zelišče spešno raste (mucheri), Cig.; (žito prespešno raste, Ravn. [Abc.]).

spesilo, n. das Förberungsmittel, Jan. spesitev, tve, f. die Forberung, Jan.

spesiti, spesim, vb. impf. 1) beichleunigen, Mur.; — förbern, Jan., C.; pot s., ben Schweiß befördern, Cig.; — 2) s. se, vonftatten gehen, Mur., Cig., Jan., C., M., Met.; nic se mu ne speši, delo se mu ne speši, Svet.(Rok.); uk se mu ně bode spešil, Levst. (Zb. sp.); — 3) s. se, sich beeilen, sich tummeln, Jan., C.

spesnost, f. 1) die Hurtigkeit, die Schleunigleit, Jan., Vrt.; — 2) die Gebeihlichkeit, Jan. spet, adv. — zopet, wieder, abermals.

speti, spejem, spem, vb. impf. 1) eilen, sich beeilen, Jan., Mur., Met.; solnce speje, Fr.-C.; Ptičev kita črna speje Spet iz tuje dezele, Levst.(Zb. sp.); delo v napredek speje, bie Arbeit macht Fortschritte, DZ.; — 2) zunehmen, gebeihen, C.

spéti, spiem, vb. pf. zusammenheften, zusammenfnüpfen; z iglicami (betickami) s. kaj; s. konja na paši, ein Pferd auf der Weide sessen, die Hunde toppeln. Cig.

spéti sé, spnèm se, vb. pf. sich emporstreden, sich emporbhumen; konj se je spel; zverina bi se proti vam spela, Jap (Prid.); s. se na konja, sich auss Pferd schwingen, Cig.; — previsoko se s., sich zu hoch hinauf versteigen, Cig.; — (nam. vap-).

spetiti se, im se, vb. pf. = pripetiti se, sich ereignen, Cig., Jan., C.

spetka, f. die Epilepfie des Rindes, M., Z. spotljati, am, vb. pf. zusammenschlingen, Cig. spetnica, f. die Fessel aus Gerten (z. B. für Pferde), Jan., C., Rib.-Mik.

speinik, m. ein ftarrgliedriger Menfch, Z.; -

ein schwacher Mensch, C.

spev, speva, m. ber Sang, Jan; ber Gesang (als Theil eines poetischen Werkes): llijade prvi spev, Jan, nk.; — prim spevati.
spevanie. n. bas Sincen ogr. Vali (Rad).

spévanje, n. baš Singen, ogr. Valj. (Rad). spévati, am, vb. impf. fingen: ptici lepo spevajo, hvalo Bogu s., ogr. Valj. (Rad); — (nam. vzp-?).

spévec, vca, m. = pevec, ogr. - Valj. (Rad); - prim. spevati.

spéven, vna, adj. 1) sangreich, Jan.; — 2) — peven, singbor, Jan.

spévijati, am, vb. impf. = spevati, Npes.-Schein.

spęvnik, m. bas Lieberbuch, Jan., C. spęvoigra, f. bas Singspiel, die Oper, Cig.,

Jan., nk.; — prim. češ. zpěvohra. spovoígrica, f. dem. spovoigra; die Operette, Jan.(H.).

spevoljubje, n. Die Gefangliebe, Jan.

spezdeti se, im se, vb. pf. fiften.

spezdniti se, nem se, vb. pf. = spezdeti se, Z., jvzhŠt., Dol.

sphati, pham, psem, vb. pf. in ber Stampfe berarbeiten, gufammenftampfen.

spica, f. = špica, ogr.-C.; = palisada, ogr.-C. spíčliti, im, vb. pf. schmälern, Guts.-Cig.

spih, m. die Bindweße, Jan.; der Luftzug: na spihu biti, dem Binde ausgesetzt sein, Svet. (Rok.).

1. spihati, ham, sem, vb. pf. burch Blasen herabschaffen, herabblasen, .Cig.; wegblasen; (pren.) s. se = popihati jo, Vod. (Izb. sp.).

 spíhati, ham, šem, vb. pf. blasenb zusammenbringen, żusammenblasen, żusammenwehen: veter je listje na kup spihal.

1. spihljáti, âm, vb. pf. sanst herab-, wegwehen,

2. spihljáti, am, vb. pf. sanst zusammenweben. spihniti, pihnem, vb. pf. herab-, wegblasen, Cig.; — s. jo, Reisaus machen, Cig.

spihováti, üjem, vb. impf. ad spihati, spihniti. spikati, pikam, vb. pf. zerstechen, burchstechen, Krelj.

spikniti se, pîknem se, vb. pf. žito se spikne, kadar se od prezrelosti povesi, Savinska

dol.-C.
spílja, f. ploščat kamen za igro, Volče-Erj.

(Torb.); — prim spljaka. spinël, m. der Spinell (min.), Cig.(T.).

spinka, f. bas hembinöpichen, C.

spînkati, am, vb. impf. = 1. spenjati, gufammenheften, Vas Krn-Erj. (Torb.).

spiralen, ina, adj. zavojit, Spirale: spiralna črta, bie Spirallinie, Cig. (T.).

spirati, pîram, vb. impf. wegipülen, Cig.; abwajchen: dez gore spira, ber Regen majcht bie Berge ab, Cig.; zemlja se spira od dezja, Fr.-C.

spîrati se, am se, vb. impf. ad spreti se; sich entaweien, Jan.

spîrek, rka, m. der Abwaschen, Valj. (Rad). spîrit, m. der Spirit, der Geist (chem.), Cig. (T.), nk.

spiritist, m. ein Anhanger ber Rlopfgeisterei, ber Spiritift.

spirituāl, m. nadzornik v duhovniškem semenišču, ber Spiritual.

spis, spisa, m. ein geschriebener Aussah, die Schrift, das schriftliche Bert, Cig., Jan., nk.; pravdni s., die Satzschrift, Cig.; sodnji spisi, die Gerichtsacten, Cig.; zbrani spisi, gesammelte Schriften, nk.

spisatelj, m. = pisatelj, ber Antor, ber Berfaffer, Jan., nk.

spisâteljica, f. = pisateljica, nk.

spisater, tve, f. die Berfaffung, die Abfaffung, Jan.

spisati, dem, vb. pf. zusammenschreiben, Mur., Cig.; iz raznih knjig s., compilieren, Cig. (T.);—schriftlich ausarbeiten, verfassen, Cig., Jan., nk.; Deseti brat, spisal J. Jurčić, der zehnte Bruder, von J. Jurčić; — verzeichnen (Bucher, Waren), specificieren, Cig.

spisava, f. = spisavanje, die Berfassung, Cig. spisavanje, n. = spisovanje, das Berfassen,

spisavati, am, vb. impf. — spisovati, M., nk. spīsek, ska, m. dem. spis; 1) ein kleiner schriftlicher Aussaf, Cig., Jan., nk.; — 2) das Register, die Liste, das Berzeichnis, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; — spiski, die Auszeichnungen, kajk.-Valj.(Rad).

spiskati, skam, ščem, vb. pf. durch Pfeisen zusammenbringen, zusammenbseisen, Cig. spismenkováti, fijem, vb. pf. zusammenbuch-

spisnica, f. die Registratur, Cig.

spîsnik, m. das Actenverzeichnis, Cig. spisovanje, n. bas Berfaffen.

spisovatelj, m. kdor kaj spisuje, ber Berfaffer, ber Literat, Jan., nk.

spisováti, újem, vb. impf. ad spisati, Cig., Jan., nk.

spisovavec, vca, m. kdor kaj spisuje, ber Berfaffer, Cig.

spisovnica, f. bie Registratur, Jan.

spisôvnik, m. bas Auffatheft, Jan.; — bas Auffasbuch, nk.

spîš, m. = piš, ber Sturmwind, C.

splah, m. plasc na splah, ber Schultermantel, Z.; suknjo dejati na splahę, t. j. črez ramena, vyh.St.

splahotáti, am, vb. pf. auffladern (v. der Rerge), C.; (nam, vzp-).

splahljiv, iva, adj. abichiegenb: splahljiva barva, C.

1. splaniti, plannem, vb. pf. 1) mager machen: bolezen te je splahnila, C.; splahnjeno lice, ein eingefallenes Besicht, C.; splahnjene in prstene jih zdaj h grobu spremljujemo, Ravn.; - otok mu je splahnilo, Polj.; s. se, flach werben, einfallen (von einer Gefcmulft), Mik.; - 2) flach werben, einfallen; otok je splahnil; balon je splahnil in padel, Vrt.; obraz mu je splahnil, fein Beficht ift eingefallen, C.; nepokojno morje splanne (wird ruhig), C., Z.; - 3) verbleichen, verichießen (v. ber Farbe), Cig., C., Krelj.

2. splahniti, plahnem, vb. pf. = splakniti,

Jan., Dol., jvzhSt.

spláhnja, f. - ploha, C., Z. 1. splahováti, újem, vb. impf. ad 1. splahniti; fich verflachen, einfallen, abnehmen (z. B. von

ber Geschwulft), Cig.

2. splahováti, fijem, vb. impf. ad 2. splahniti; abipulen, M. splanteti, im, vb. pf. mit Flamme berbrennen,

splahúta, f. = plahuta: s. ledu, eine Gisicholle,

splajhatl, am, vb. pf. (eine Fluffigfeit in einem Befage) in ichwantenbe Bewegung verfegen, Z.; (nam, vzp-).

splaka, splaka, m. das Abgespillte, Cig. splakati se, kam, čem se, vb. pf. zu weinen anfangen, Kast. (Rof.); Petrus je šel vunkaj in se je premilo splakal, Schonl.; (nam. vzpl-).

splakniti, plaknem, vb. pf. abipülen, abidimemmen: kako posodo s., Dict., Cig., Jan., Gor., Notr.; rudo s. (schlämmen), Cig.; - wegfpulen: s. kaj s česa, Cig.; - prim. izplakniti. spiakovainica, f. — posoda, v kateri se kaj spiakuje. das Schwenigefäß, Cig.

splakovanje, n. bas Abipulen; s. zlata, bie Goldmafche, Cig.

splakováti, újem, vb. impf. ad splakniti; abfpülen, abschwemmen, Cig., Jan., M.; s. rudo, Erz ichlammen, Cig.(T.); - wegipulen, Cig. splamenoma, adv. lichteriob, C.

splantati, am, vb. pf. abbugen, bezahlen, C., M.; — s. se = izpokoriti se, $\nu \gamma h. St. - Vest.$

splastati, am, vb. pf. ichichtweise übereinanber legen: praprot morajo znašavci splastati, da se jim butara ne razsuje, Polj.; kadar seno na voz nakladajo, morajo je splastati, sicer se vogal rad utrga izpod žrdi, Polj.

splasteti, im, vb. pf. fich legen und berfaulen: trava, žito pod snegom splasti, Nov.-C.; zelje je splastelo, vzhSt.-Valj.(Vest.).

splastiti, im, vb. pf. = splastati, ichichten, Z., Polj.; - (bas Heu) in kleinen Saufen aufjojichten: seno, ki še ni dosti suho, se zvečer splasti, t. j. v plaste dene, jvzh.St.

splasiti, plasim, vb. pf. schreden, schen machen, auficheuchen; konja s.; divjino s.; - s. se, erichreden; ichen werben; konj se je splašil; s. se iz spanja; — (nam. vzpl-).

spláti, póljem, vb. pf. = s planjem odpraviti,

wegschwingen, Cig.

splatiščiti se, îščim se, vb. pf. slive se splatiščijo (platišču podobne postanejo), kadar se usločijo in posuše, predno dozorijo, jvηh-

splatiti, im, vb. pf. 1) platt übereinander legen, platten, Cig.; - (Bapierbogen) falgen, C.; -2) = na plat stesati, C_{i} ; -3) = raz-krojiti: oreh s., (splátiti) Ljubušnje(Tolm.)-Strek. (Let.); - s. se, fich ichiefern, Cig. splatoma, adv. quer über eine auffteigenbe

Flache (eines Berges, Daches) bin: s. orati,

s. streho pokrivati, C.

splav, splava, m. 1) ber Bafferablafs, ber Durchlafs, die Schleufe, Mur.-Cig., Jan., C.; bas Gerinne im Berg- und Dublenbau, das Fluder, Jan., vzh.St.; — 2) na splav, schnell: na s. teči, Slc.; na s. dirjati, im Galopp reiten, V.-Cig.; Na Dunaj pride v spiav in skok, Npes.-Vod.(Pes.); - 3) was bom Baffer fortgeschwemmt o. angeschwemmt wirb: ber Gowimmbruch, V .- Cig., C.; velik del zemljišča je reka s svojim splavom pokrila, Nov.; - ber Eisgang, Cig.; - 4) bas Floß, Sol., C., nk. ; (hs.) ; - 5) die unzeitige Geburt, ber Abortus; splav imeti, abortieren, Cig.; dete je šlo po splavu od nje, Lašče-Levst. (Rok.); - 6) = plavuta, bie Flofsfeber ber Gifche, Mur .- Cig.; (splav f. Jan.).

splava, f. na splavo: oblice se kuhajo na splavo, kadar jih ni trdo natlačen lonec, nego le tako, da v kropu še nekoliko plavajo kvišku, Lašče-Erj. (Torb.).

splavár, rja, m. ber Flofifnecht, Cig., LjZv.;

- prim, splav 4).

splavati, plavam, vb. pf. entichwimmen, bahin schwimmen; na breg s., ans User schwimmen, Cig.; ladja je splavala, baš Schiff wurbe flatt, Cig.; moje upanje, veselje je po vodi splavalo (= ift in nichte gerronnen); - entichweben, Jan.; (nam. vzp-).

spláven, vna, adj. flößbar, Cig.(T.); - prim.

1. splaviti.

splavica, $f_* = \text{splav 4}$), bas Floß, $Jan.(H_*)$. splavičar, rja, m. der Flößer, C. splavílo, n. baš Rindabtreibungsmittel, Cig. splavína, f. baš Anfchwemmicht, C.

(10 Call

1. splaviti, im, vb. pf. 1) dahinschwemmen, fortschwemmen, verstößen; les s., Cig.; splavliena drva, das Fissholz, Cig.; — 2) die unzeitige Leibesschucht zur Welt bringen, abortieren, Cig., C., Ščav.; s. dete, Vod.(Bab.); — 3) — splakniti, abspläten: posodo s., C.; dež je polja splavil, der Regen hat die Felder abgeschwemmt, Cig.

2. splaviti, im, vb. pf. 1) jusammenflößen, Cig.; — 2) verschnielzen, legieren, Cig.(T.).

 splavíti, ím, vô. pf. in Fiuis bringen: splavljeno zlato, baš Golb int Fiuise, Cig.; splavljeno kolo, baš in Gang gebrachte Rab, Gor.; (nam. vzp-).

splavjad, f. = splavje, Cig.

splavjo, n. das Angeschwemmte, das Anschwemmicht, Cig., Lasce-Levst. (Rok.).

splavka, f. = splavica, Jan.(H.).

splávljati, am, vb. impf. ad splaviti, Jan.(H.). splavljenina, f. baš Šegierungšprobuct, Cig. (T.); — prim. 2. splaviti 2).

splavot, f. = plavot 2), ogr.-C.

splavotinje, $n_i = \text{splavie}, C_i$

splavộtje, n. = splavje, C.

splaystvo, n. das Flohmesen, Cig.; — prim. splay 4).

splāvščina, f. baš Floßholz, Cig. splavūtje, n. = splavje, C., M.

splaz, adv. insgesammt, überhaupt, Cig., Jan.; vsi s., alle miteinander, vse splaz, alles insgesammt, Cig.

splazi, adv. 1) = splaz, vse vprek, in Bausch, und Bogen, Tolm.-Erj.(Torb.); — 2) beinase, Cirkno, Temljine (Tolm.)-Štrek.(LjZv.); — ungesähr: splazi toliko jih je bilo, Kanal, Koborid(Goriš.).

spláziti se, plāzim se, vb. pf. stetternd, schurpfend gelangen, verschliefen; deček se splazi na drevo, skozi luknjo; (nam. vzp-).

splazom, adv. hausenweise, scharenweise, Dict.; splazom skupaj plavajo, Hip. (Orb.).

splāzoma, adv. = splazi; im gangen, zuſammengenommen, C.; vsi s., DZ.; koliko je plačati! - splazoma 500 rubljev, Vrt.

splehati, am, vb. pf. bunn machen, abnüben: splehano blago, Gor.; (pren.) splehan človek, ein abgezehrter, schwächlicher Mensch, Z., C.; — prim. pleh, Blech.

spiesneti, nejem, vb. pf. = izplesneti, verfajimmein; kruh je spiesnel; snopje oprhne ali spiesneje, Levst.(LjZv.).

splésti, splétem, vb. pf. 1) zusammenstechten; tri bekove šibe s. v korobač; konju rep s.; — slechtend versertigen, slechten; s. venec; kite si s.; mrežo s.; — strudend versertigen, striden: nogavice si s., Cig., nk.; — ersinnen, (izpl-) Cig.; sjudje so spleli, eš geht das Gerede, Z.; — 2) s. dekleta, ben Nädden die Zöpse slechten; s. se, sich die Zöpse slechten; nisem še spletena.

splet, pleta, m. bas Geslecht, Z.; - bie Berwidelung, C.

splotanje, n. bas Zusammenflechten; - bas Flechten; s. las, bas Flechten ber Röpfe. splétati, plétam, vb. impf. ad splesti; zusammenslechten, slechten; lase si s.; konju rep s.; — (pren.) nekaj s., Cabalen machen, Cig. splétavec, vca, m. der Flechter, Jan.; — der Haarslechter (Coisseur), Cig.

spletavka, f. Die Flechterin, Jan.

splstek, tka, m. das Gestochtene, Z.; — kita, C. spletensea, f. 1) ein (gestochtener) Korb, Mur., Cig., Schönl.; dvanajst spletenic so bili napolnili, Isukr.;—der Bagensord, die Bagenseste, Mur., Cig., C., M.; — 2) eine gessochtene Dede, eine Strohmatte, Dict.; — 3) ein verstochtener Bachsstoch, C.; — 4) = kita, der Zopf, Z.; — 5) — spletenka 1), Z.

spleteniciti, scim, vb. pf. zusammenpfuschen (z. B. einen Auffah), Cig. (T.); nekoliko vrstic s., LjZv.; zusammenstümperu: na novo spletenicene besede, Levst. (Zb. sp.).

spletenina, f.1) bas Flechtwert, Jan.; — s. lazi, ein Gewebe von Lügen, Cig.; — 2) = krotovica, ber Strobel, Jan.

splotenjáča, f. ein gestochtener Korb, C. sploténka, f. 1) bie Kranzjungfer; — 2) das Gestecht, C.

splstož, m. die Bersiechtung, Cig.(T.).
splstica, f. die Berwicklung, die Jntrigue,
ogr.-C.

splotična, f. die Rammerjungfer, Jan.; cesarjeve hčere s., (-čina) Levst.(Zb. sp.). spletiti, im, vb. pf. jusammensation, C.; —

prim. pleta. spletka, f. bie Intrique, Cig., Jan., nk.;

spietka, j. die zintigue, Cig., Jan., nk.; spietke in homatije delati, Rante ichmieden, Cig., nk. spietkar, ria, m. der Lintiguant, Jan., nk.

spietnica, f. = spietenica 1), bet Roth, M.
spietnik, m. = venec, Guts., Mur., Cig.
spietnik, im, vb. pf. entwenden, Savinska
dol.

 splęzati, zam, żem, vb. pf. herabtletieru: s. z drevesa, Cig.

 splêzati, zam, žem, vb. pf. hinauftletteru, fletternb gelangen; na drevo s.; s. črez zid; (nam. vzp-).

splîneo, nca, m. bie Rormweihe (circus pygargus), Cig., Frey.(F.), Erj.(Z.).

splitviti se, im se, vb. pf. verjeichten, Cig. spljáka, f. ploščat, ne prevelik kamen: igrajmo v spljake! Solkan-Erj. (Torb.); — nam. spiljaka? prim. spilja.

sploh, adv. allgemein; s. znan, allgemein belannt; ta teden bodo sploh začeli trgati; — immer, gewöhnlich; sploh tako delajo, sie thun es immer so; — na sploh, Erj. (Izb. sp.);—überhaupt: ti sploh nimas nic govoriti. splohom, adv. zusammen, zugleich: vsi s., C.

sploskáti, sm. vb. pf. slach machen, Cig. sploskoma, adv. = splazoms, in Bausch und

Bogen, Levst. (Nauk). sploščenost, f. die Abplattung, Cig. (T.), Zora, Sen. (Fiz.).

splóščiti, plôščim, vb. pf. abplatien, flach machen, Cig. (T.), Zora; s. se, flach werben, Cig., Žnid.; sploščen, abgeplatiet, Cig., Žnid.

Canale

spióšen, šna, adj. allgemein; splošna navada; splosna izpoved, die Generalbeichte, Cig.; splosna podoba, ein Gemeinbilb, Cig. (T.); – gemein, gewöhnlich, C., Z.

splosina, f. bie Allgemeinheit: kakor splosina tega sveta misli, Jurc.; - bie Gewöhnlich-

feit, Die Beweinheit, C.

spłośiti, im, vb. impf. = univerzalizovati, berallgemeinern, Levst. (Zb. sp.).

spiosnina, f. bas Baufchale, C. splosnost, f. Die Allgemeinheit.

splünkati, am, vb. pf. = splajhati, Z.; (nam.

spluti, plujem, plovem, vb. pf. forticiffen,

Vrt.; (nam. vzp-).

spo-, praef. I. nam. izpo-; (v nekaterih krajih sploh radi rabijo namesto "po-" zloženo predpono "spo-" t. j. "izpo-", po kateri se pomen glagolu pokrepi: spoginiti = poginiti, Mik. V. G. IV. 33t); - II. včasi je "spo-" nam. "vzpo-"; spočeti; — III. spo-= s + po-, prim. 2. s II.; spogledati se;-(išči besed s "spo-" se začenjajočih, katerih ni tukaj najti, pod "izpo-").

spócati, pộcam, vb. pf. = spokati: kravam vime spoca, kajk.- Valj. (Vest.).

spočélo, n. der Uríprung, C.

spočenjanje, n. 1) = počenjenje, bie Unternehmung(en), Fr.-C.; - 2) bas Empfangen, bie Empfangnis, Cig.

spočenjati, am, vb. impf. ad spočeti; 1) beginnen, unternehmen, Z.; - 2) empfangen, Cig.,

Jan.

spočétek, tka, m. 1) = početek, ber Anfang, ber Beginn, Mur.; - 2) bie Leibesfrucht, ber Embryo, Cig., Jan , Cig. (T.), C.; zaprava spocetka, die Abtreibung ber Leibesfrucht, DZ. spočéten, tna, adj. empfanglich (vom weibl. Beichlechte), Cig., Jan.

spocetev, tve, f. die Empfangnis, Cig., Jan. spočeti, čněm, vb. pf. i) = početi, Mur., Slom.; - 2) empfangen, ichwanger werben, (največ v cerkvenem jeziku); (nam. vzp-?; prim. nem. empfangen).

spočetje, n. 1) = početje, M.; - 2) bie Empfänguis; brezmadežno a., die unbefledte Empfängnis; spočetjė, (-tje) Cv.

spocetnost, f. die Fähigfeit zu empfangen, (v.

Beibe), Cig., C. spocitati, am, vb. impf. Mur., Jan., pogl. izpocitati.

spod, m. eine Art Eimer, Blc .- C., Notr .- V .-Cig.

spòd, praep. c. gen. (praef.) Mur., Cig., Jan. i. dr., pogl. izpod.

spod-, išči pod: izpod-.

spodaj, adv. unterhalb. spodánji, adj. = spodnji, C., ogr.-Mik.

spodeka, dka, m. bas Untertheil, C. spodeka, adv. = spodaj, Fr., SlGor,-C.

spoder, adv. = spodaj, vzhŠt. - Valj. (Vest.), Npes .- Vraz.

spódi, adv. = spoda, Mur., Cig., Jan., C. spodij, m. bas Beinichwarz, bas Spobium, Cig.(T.).

1. spodíti, ím, vb. pf. anfjagen: s. zver, Cig.; (nam. vzp-).

2. spoditi, im, vb. pf. megjagen; - prim. izpoditi. spodke, f. pl. = spodnjice 2), Jan. (H.,

apodnjáča, f. ber Beibernnterrod, vzhSt. spôdnjak, m. 1) ber Unterländer, C.; — der Untermann, Guts.; - 2) = zdolec, ber Morgenwind, ber Bestwind, C.; - 3) = podnink, ber untere Dublftein, Jan., Sol., C.; - die untere Fenfterleifte, ogr.-C.; - ber

Bobenreif, DZ.; - Die untere Rarte (im Spiel), Guts.-Cig.

spodnji, adj. unterhalb befinblich, ber untere, Untere; s. del, spodnja vrsta, spodnje kolo; spodnje sole, bie unteren Schulen, Cig.; (spodnjejše sukno = slabejše, manjše vrednosti, Podkrnci-Erj./Torb.]).

spodnjica, f. 1) ber Beiberunterrod, Cig., LjZv., Bes.; - 2) pl. spodnjice, bas Unterbeinfleid, Die Unterhofen, Cig., Jan.

spodob, doba, m. mas fich ichict, anftanbige Manieren: spodoba znal nesem, ogr.-C.

spodob, f. die Gestalt, Rib.-Mik.; trebusate spodobi je bil, Pavl.; - bie Besichtsbildung, Lasce-Levst.(Rok.).

spodoba, f. 1) die Ahnlichfeit, Mur., kajk .-Valj. (Rad); - bas Gleichnis, C.; - 2) bie Gestalt, Mur., Valj. (Rad); - bie Gesichter bilbung, Notr.-Levst. (Rok.); - 3) = spodob m.: po spodobi, wie es fich geziemt, Cig., C.; po vsi spodobi, gang nach Gebur, Ravn.

apodóben, bna, adj. τ) = podoben, ähnlich, Mur., ogr.-Let.; - 2) anftandig, geziemenb; spodobno se vesti; spodobno je, es geziemt lich; -- 3) fähig: s. za kaj, na kaj, s. česa, ogr.-C.; s. domanje pošteno hraniti, ogr.-C.

spodobiti so, dobim se, vb. impf. sich schiden, fich geziemen ; spodobi se, es geziemt fich, es ichicît (ich ; spodobi se ti, kakor zajcu boben, kakor svinji sedlo = es jehict jich für dich wie eine Fauft aufs Muge, Cig.

spodóbnost, f. 1) = podobnost, Mur.; -2) bie Schicklichteit, ber Anftanb; - 3) bie Fähigfeit, ogr.-C.

spodobováti se, fijem se, vb. impf. fidj gegiemen: ne spodobuje se, Vas Krn - Erj. (Torb.)

spodobseina, f. = spodobnost, der Auftand, bie Schidlichfeit, C.; - bie Billigfeit, Rec. spodręc, m. pogl. izpodbrec, Dol.

spodreh, adv. C., pogl. spodaj.

spogled, gleda, m. ber Bechfelblid, Cig.; s. s krasno ženo, LjZv.

spogledati, gledam, vb. pf. bie Augen aufichlagen, Cig.; (nam. vzpog-).

spogledati se, gledam se, vb. pf. fich gegenseitig anbliden; Zdaj Turki se spogledajo, Npes-K.

spogledávati se, am se, vb. impf. == spogledovati se; - s. se nad čim, an einer Sache Argernis nehmen, Levst. (Nauk).

spogléden, dna, adj. ni spogledno, es ift nicht aum Unfehen, Svet. (Rok.).

spoglodljiv, iva, adj. totett, Cig., Jan. spogledljivka, f. bie Rolette, Cig.

(3000) C

spogledovânje, n. das Blidewechseln, das Rofettieren, Cig.; - javno s., das öffentliche Argernis. Levst. (Nauk).

spogledováti, üjem, vb. impf. ad spogledati; 1) s. koga, jemanden beliebaugein, Cig.; -2) s. se, Blide wechseln, tofettieren, Cig.; ljudje se spogledujejo nad menoj, ith gebe ben Leuten Argernis, Jan.(H.).

spogovārjati se, am se, vb. impf. ad spogovoriti se, Cig.

spogovor, m. das Einverständnis, Cig.

spogovoriti se, im se, vb. pf. fich ins Einverstandnis fegen, Cig., Jan.

spograbiti, grabim, vb. pf. alles nach ber Reibe megraffen, Cig.

spohôt, f. = spohota, $Z\nu$.

spohóta, f. = pohota. die Lüfternheit, BIKr .-

M.; spohôta, Valj.(Rad).

spohóten, tna, adj. - pohoten; luftern, Jan.; s. na grozdje, BlKr.-M.; wolluftig, Cig., Jan. spohotnež, m. = pohotnik, ein lufterner Menich, BlKr.-M.

spohotnica, f. - pohotnica, ein lufternes Beib, Z.; bie Mege, Jan.

spohotnik, m. = pohotnik, ber Bolluftling Jan., C.

spohotnost, f. = pohotnost, die Lusternheit, bie Bolluftigfeit, Jan.

spoj, spoja, m. 1) bie Berbinbung, Cel.(Ar.); - 2) die Begattung, Mur., Cig., Jan., Nov.-C.; o spoju, Vod. (Bab.).

spoja, f. i) bie Berbinbung, Valj. (Rad); - 2)

die Rlammer, Nov.

spojainik, m. bie Reftwurg (neottia nidus avis), (ker to zelišče dajo živini, kadar se neče pojati), (-avnik) Erj.(Torb.).

spojati, am, vb. impf. ad 1. spoditi, auficheuchen, Cig.; (nam. vzp-).

spojen, jna, adj. Begattungs-: spojni nagon,

spojeváti, ûjem, vb. impf. ad spojiti; zujammenfügen, verbinben, Jan., C.

spojilo, n. 1) bas Berbindungsmittel, Jan.; -

2) bie Lothung, C.

spojina, f. i) bas Band, Hip.; bie Binbgerte, M.; s spojinami so plotni koli zvezani, Dol.; - 2) spojina, die Berbindung (= das Berbundene), Cig.(T.), C.; pos. die chemische Betbindung, Erj. (Som.), Sen. (Fiz.); kovinske spojine, Metallverbindungen, Cig. (T.).

spojitev, tve, f. bie Bereinigung, nk.; - bie

Begattung, Jan.

spojiti, im, vb. pf. verbinden, vereinigen, Jan.; železne kose s. (= zvariti), C.; - löthen, Cig.(T.), C.; - amalgamieren, C.; - cemifc verbinden, Cig.(T.), C.; - s. se, sich fleischlich vermischen, V.-Cig.

spojitost, f. die Cohafion (phys.), Cig.(T.). spojka, f. ein holgernes Banb, Die Tifchler-leifte, Pot.-Cig., C.; eine holgerne Rlammer, Cig., Jan., C.

1. spókati, pôkam, vb. pf. verjagen; prim. izpokati.

2. spokati, pokam, vb. pf. gufammentreiben, Jan.(H.).

3. spókati, pôkam, vb. pf. nam. razpokati, Gor. spoklina, f. nam. razpoklina, Gol.-Valj.(Rad). spokojen, jna, adj. = pokojen, ruhig, SlN. spokojiti, im, vb. pf. beruhigen, Cig.; - jaz vas hočem spokojiti ("erquiden"), Krelj;prim. stal. vaspokojiti, sedare.

spokoren, rna, adj. Büßer-: spokorna obleka, Levst. (Zb. sp.); žimnata spokorna oblačila, Škrb.-Valj (Rad); - pogl. izpokoren.

spokoriti, im, vb. pf. pogl. izpokoriti. spokorjenec, nca, m. pogl. izpokorjenec. spokórnica, f. Cig., Jan., pogl. izpokornica. spokórnik, m. Cig., Jan., pogl. izpokornik.

spòł, spóla, tudi: spộł, spộla, spolů, m. 1) baš Geschlecht; moškega spolu, Dalm.; ženski s., Trub.; lepi s., bas icone Beichlecht, Cig., Jan., nk.; po spolu iti, fich begatten, Cig.;
— bas Geichlecht (in ber Grammatit), Cig., Jan., nk.; — die Gattung, ogr.-Valj.(Rad); — 2) = rod, das Geschlecht: David govori v imenu človeškega spola, Jsvkr.; človeškega spola sola, Mik.; - 3) bie einzelne Berfon eines Geschlechtes: moski s., bas Mannsbild, Meg.; osemdeset moških spolov, Dalm.; vse moške spoli pobosti, Dalm.

spôł, lî, f. = spola, spolovina, C.

spola, f. = spolovina: govedo imeti na spoli, dati jo na spolo, GBrda.

spole, f. pl. = spone, GBrda, pogl. spons. spoten, ina, adj. geichlechtlich, Geichlechts-, Cig., Jan., Cig. (T.); spolni udje, bie Gefchlechteorgane, Cig. (T.), C.

spoli, adv. == spolu, jur Saifte, halbpart; na spoli imeti kaj, BlKr.-Mik.; spoli orati (če eden zrnje, drugi njivo da), sadje takega drevesa, ki na meji stoji, gre sosedoma spoli, vzh.St.-Vest.

spôłnič, adv. völlig, ganz, C. 1. spôłnik, m. der Artifel (gramm.), Mur., Cig., Jan., Cig.(T.).

2. społnik, m. = spolnjak, Z.

spółniti, im, vb. pf. = izpolniti.

społuják, m. ber mit jemenbem Besit und Ruben theilt, Kop .- Mik.; - prim. spolu. spôłnoma, adv. pollig, C.; s. poplačati, Ig

(Dol.).

społnost, f. die Segnalität, Cig.(T.). spoloma, adv. nacheinanber, ogr.-C.

spolovar, ria, m. ber Befit und Erwerbsgenoffe (v. zweien), ber Compagnon, Cig., Jan., Z., Notr.

spoloven, vna, adj. 1) Halb, halbbürtig, Cig.; spolovni bratje, einbandige Bruber, Cig.; -2) zweien gemeinsam gehörenb : spolovna paša, die Mitmeibe (von ameien), V.-Cig.; spolovna krava, Svet. (Rok.); spolovno drevo, ein Baum, beffen Afte auf bes Rachbars Grund überhangen, Cig.; - 3) halb neu, Dol.-Mik. spolovilo, n. = spolni ud, Mur., V. - Cig., Jan., DZ.

spolovina, f. 1) bie Gemeinichaft bes Befites und Rugens einer Gache zwischen zwei Berfonen, Cig., Jan., C., Svet. (Rok.): na spolovini imeti kaj, fich in ben Befig unb Rugen theilen, BlKr. - M.; = v spolovini, Cig.;

- Cicrolle

= na spolovino, Cig., Jan., Bas.; na (v) spolovino imeti ribjo lov, delavce, živino, C.; — 2) die Pflichthälste des Beibes nach des Mannes Tode, C.

spolovinar, rja, m. ber Halbpartner (3. B. ber

Halbpächter), Cig., Jan., C.

spoloviniti, snim, vb. pf. halbieren, Mur.; Gemeinschaft machen in Bezug auf Besit und Ruhen einer Sache, C.; — greh s. s kom, gemeinschaftlich sündigen, Ravn.

spolovinstvo, n. die Gutergemeinschaft (zwischen zweien), Jan.

spoloviti, im, vb. pf. = 2. poloviti, Mur., Danj. (Posv. p.).

(Posv. p.).
spolovník, m. = spolovnjak, Cig., kajk.-Valj.
(Rad), Mik.

spotovnják, m. ber Mitbesiger, ber halbpartner, Cig.

spolovnjáščina, f. baš Räherrecht, baš Selpilbe, V.-Cig.

spolovščina, f. = spolovina 1), spolovinstvo, νζh.Št.- Vest.

spoistiti, im, vb. pf. verfilgen, Cig., C.; (po češ. spistiti).

spộlu, adv. 1) (prvotna oblika za: spoli, spol', prim. stsl. sa polu, is-polu, halb, zur halft); spolu ("spul") dati pobirati fižol (tako, da ga pobirat le polovico odda, pol pa obdrži za nabiranje), jvyhšt.; na s. ("spul"), halb-part, Dol.; — 2) ("spuvu" immer, Guts.; [morda nam. spolu, prim. spoloma, nacheinather, C.], "spovo", Kol.; "spuvi" Kor.-C.). spółza, f. — polza pri vozu, G.

spółzek, zka, adj. – polzek, Cig., Jan., C., Mik., Kr.; denar ima spolzek rep, Glas.

spółzeł, zla, adj. — polzek: spolzlo je, es gleitet, Cig., Jan.

spolzeti, im, vb. impf. = polzeti, Dict., Cig., Ig(Dol.), Gor.

społzęvati, am, vb. impf. bahin gleiten: po zemlji so spolzevale sence, SIN.

spolzkôst, f. = polzkost, Cig.

spółzniti, półznem, vb. pf. i) ausgleiten, Cig.; spolznilo mi je, ich bin ausgerutscht, Cig.;
- entgleiten, Cig., Mik.; - 2) s. se = spolzniti, ausgleiten, Cig., Jan., Strek.

społzováti, fijem, vb. impf. ad spolzniti, Jan. spomęn, m. = spomin: Po kratki ločitvi to-

lazen spomen! Vod.(Pes.).

spomenek, nka, m. = pomenek, bie Beipredung, bie Unterrebung, Jan., Valj. (Rad); neke spomenke imata, C.; (tudi: spomenek, ogr.-Valj.[Rad]).

spomenica, f. 1) bie Dentschrift, das Memorandum, Jan., Cig (T.), C., Nov.; -2)=spominska knjiga, das Erinnerungsbuch, das Dentsuch, Jan.(H.).

spomenik, m. das Dentmal, die Dentfüule, Jan., Cig. (T.), C., Levst. (Nauk), nk.

spomeniti, nem, vb. pf. 1) erinnern, Jan., C., Mik., Krelj, kajk. Valj. (Rad); — erwähnen, M., C.; anführen, Cig.; — 2) s. se, sich erinnern, gebenten, Jan., C., Danj. (Posv. p.); Bog se spomene svoje svete zaveze, Krelj; Spomeni se na-me! Npes. - Schein.; s. se s

koga, s česa, ogr., kajk.-Valj.(Rad); ("sa spomanot" Rez.-Baud.); — 3) = s. se, jid erinnern, gebenten: spomeni, krščanska duša, na Kristusove besede, Guts.; spomeni name! Npes.-Schein.; — praes. spomenem, Npr.-Erj.(Torb.); spomenēm, ogr.-Valj.(Rad); — prim. stsl. vaspomenāti, pomenāti in pomenāti.

spomeniti se, im se, vb. pf. = pomeniti se, sich besprechen, Z.; spomenjen biti s kom, mit jemandem im Einverständnik sein, Cig.

spoménjati se, am se, vb. impf. ad spomeniti se; = pomenkovati se, ein Geipräch ober Geipräche führen, Z., vzhŠt.

spomenjenje, n. bie Erinnerung: bridko s. (-menenje) Guts. (Res.).

spomênkovanje, n. = pomenkovanje, kajk.-Valj.(Rad).

spomenkovati se, ujem se, vb. impf. == pomenkovati se, C., Z.

spomenljívost, f. die Erinnerungsfähigkeit, Cig.(T.).

spomîn, m. 1) ein Zeichen als Mahnung, Borbebeutung u. dgl.; spomin se glasi, kadar ima kdo umreti: ali tolče kje, ali zvoni, ali pride bela podoba, pa spet zgine itd., Zora; — 2) das Erinnerungsvermögen, das Gedächtnis; dober s. imeti; sladega spomina biti, ein schwaches Gedächtnis haben; iz spomina vedeti, auswendig wissen, Cig.; — 3) die Erinnerung, das Andenken; za s. komu kaj dati; v s. slavne zmage, zum Andenken an den glorreichen Sieg; v dobrem spominu koga ohraniti; — das Gedächtnis der Berstorbenen im straflichen Gebet, IrzhSt.; — das Todtenant am Sterbetag, vzhSt.-C.; — die Ersorschung des Gewissens, Rez.-C.

spominati, am, vb. impf. ad spomeniti; 1) ets wähnen, Raič(Slov.); nje sveto ime gostokrat spominajo, kajk.-Valj.(Rad); s. in častito obhajati, Jsvkr.; s. od koga, von jemanbem Erwähnung thun, ogr.-Let.; — 2) s. se, = spominjati se, (ich erinnern, C., Vrt., ogr., kaj.-Valj.(Rad); — 3) s. se, = pominati se, ein Gespräch führen, C., vzhSt.

spomînčica, f. Jan., pogl. spominščica 1) in 2).
spomînek, nka, m. 1) dem. spomin; die Erinentung, dos Andensen, Rayn. - Valj. (Rad);
— 2) dos Erinnerungszeichen (z. B. ein Bildechen), Ig(Dol.); — spomenik, dos Bentmal, dos Ronument, Mur., Cig., Jan., nk.; (bolje: spominik, iz: spominnik, Skrab. [Cv.]).

spominják, m. das Erinnerungsbuch (Album), Jan.

spominjanje, n. das Erinnern, das Erwähnen. spominjati, am, vb. impf. ad spomniti; 1) erinnern; — vorbedeuten, Cig.; — in Erinnerung bringen, erwähnen, Cig., Vrt.; s. kaj, tudi: s. česa, Cig.; — 2) s. se, fich erinnern, gebenken, sich besinnen; s. se koga, česa; tudi: s. se na koga, na kaj; — 3) s. na koga, an jemanden benken; Dekle kitice nareja, Pa na ljubčeka spominja, Npes.-M.

Google

spominováti, ûjem, vb. impf. 1) s. kaj, an etwaš benien: s. poslednjo sodbo, Schönl.; — s. koga, jemanbeš Anbenien feiern, Svet. (Rok.); — 2) s. se, — spominjati se, fich erinnern, Z.; — 3) s. se — spomenjati se, spomenkovati se, Dict.

spominski, adj. Erinnerungs, Gebent, Cig., Jan.; spominski denar, die Dentmunge, Cig.; spominski zapiski, Memoiren, Jan.; spomin-

ska plošča, bie Denftafel, SiN.

spomînščak, m. eine Art Brot, das für das Fest der hl. drei Könige gebacken wird, Poh.-C. spomînščica, f. 1) die Densmünze, Jan.(H.);

— 2) das Bergismeinnicht (myosotis palustris), Cv.

spomínščina, f. daš Anbenten, Mur., Ravn.-Valj.(Rad): — daš Dentmaj, Mur., Cig. spomínščnik, m. == spominščak, Poh.-G.

spomisliti, mislim, vb. pf. = pomisliti; gebenfen, an etwas benfen: s. kaj, na kaj, Boh., Dalm.; spomislite, kako je on vam pravil, Trub.; na grehe moje mladosti ne spomisli! Trub.

spomíšljati, am, vb. impf. ad spomisliti, Krelj. spomlad, f. ber Frühling; na spômlad, in ber Frühlingszeit, Cv.; drevo se spomlad (nam. v spomlad, im Frühlinge) razraste, Krelj; — prim. vzpomlad, pomlad.

spomladánjče, eta, n. ein im Frühjahr ge-

worfenes Schwein, Ravn. (Abc.).

spomladánjec, nca, m. ber Frijchling, Mur.,

spomladánji, adj. = pomladanji, Frühlings: s. čas, Z.

spomladánski, adj. Frihlingš: s. čas, -sko solnce.
spomláden. dna. adi. = spomladni. Frih.

spomladen, dna, adj. = spomladnji, Frühlings-; spomladna rastlina, Cig. spomladi, adv. im Frühlinge.

spomladisce, n. ber Frühlingspunkt, C., Sen. (Fix.).

spomládnji, adj. Frühlings, Mik.; spomladnje znamenje, Cig.; tudi: spômladnji: spo-

mladnje ("spum-") rožice, Dict.

spömniti, nim, vb. pf. 1) erinnern; s. koga česa (an etwas); spomni me te reči! Cig.; nav. spomniti koga na kaj; — s. se, [id] erinnern; s. se koga (česa), na koga (kaj); zdaj sem se spomnil, jest ist es mir eingefallen; spomni se me, kadar se ti bo dobro godilo!—2) vb. impf. gebenten, Meg; spomnite! sein eingebent! Dict., Jsvkr.; s. na koga (kaj), Trub.; spomnite na moje besede! Krelj; ne spomni na pregreho moje mladosti! Kast.; Bog spomni na Noeta, Ravn.; Na-te bom spomnil, Dokler bom živ, Npes.-K.; — tudi: s. se, Kr.-Levst.(Zb. sp.), Mik. (IV. 313); — prim. spomeniti.

spomnjivost, f. das Erinnerungsbermögen, Jan. spomnováti, fiem, vb. impf. = spominjati,

Burg.

spomoči, morem, vb. pf. s. si, sich helsen, Z.; (s. se, zu Bermögen tommen, Cig.); (nam. vzp-?).

spon, spona, m. bie Biebe, Ip.-Mik.

spôna, f. 1) die Fessel, Cig., Jan., C.; — nav. pl. spone, die Fessels v spone dejati konja, človeka, Cig.; dati noge v spone, Dalm.; tujo ovco deno pastirji v spone, ako zajde v njih pašo. Vrsno-Erj. (Torb.); — spona je veriga, ki spenja ročici pri obloženem vozu, Gor.; tudi veriga, s katero se žrd poveže, kajk. - Valj. (Rad); — ber Januting, Cig.; — ber Spannstrid, Cig.; — 2) daš Banb bei ben Jimmerlenten, V.-Cig.; — bie Rlammer, bie Rlambe, Jan. (H.); — baš Thūrsanb, Jan.; — bie Clausur an Būchern, Cig.; — 3) die Zwinge, bie Schraubenzwinge ber Tischer, V.-Cig.; — 4) ber Bindevocal (gramm.), Jan., Cig. (T.); — spôna, Cv.

sponakúpiti, im, vb. pf. nach und nach in

Menge einkaufen, C.

sponāšati, am, vb. impf. ad sponesti; 1) vorwerfen, vorhalten, Meg.; s. komu kaj, Cig.,
Jan., G., nk.; — 2) s. koga, jemanden įpōttijo nadahmen, nachāffen, C.; s. kaj: ptice
sponašajo človeške besede, Hip.(Orb.); —
(nam. vzp-?).

sponäsati se, am se, vb impf. ad sponesti se; 1) = ponašati se, sich aufführen, Jsvkr.; — 2) = izponašati se, gut fortkommen, ge-

beihen, Cig., Jan., M.

aponâšavec, vca, m. ber Rachaffer, C. sponati, am, vb. impf. fessein: konja s. na paši,

apondej, m. ber Sponbeus (ein Bersfufs: - -), Cig. (T.), nk.

sponésti, nésem, vb. pf. vorwerfen, rügen, C.; (nam. vzp-?).

sponésti se, nésem se, vb. pf. 1) sich aufs
führen, Jsvkr.; -2) = izponesti se, gerathen,
gelingen, gebeihen, Cig., Jan., C., M., Nov.,
ZgD.

spônica, f. dem. spona, M.

sponka, f. die heftel, Cig., C.; die Schnolle, C. sponosen, sna, adj. ne bodi Vam sponosno! verzeihen Sie! Cig.; — prim. sponesti. sponosica, f. der Borwurf, C., vzh.k.

sponositi, nosim, vb. pf. normerjen: s. komu kaj, Cig.; sramuj se prijatelju sponositi, ino kadar njemu kaj daš, — mu ne sponašaj! Dalm.; ne bodi pau sponošeno! Z.; — prim. sponesti.

sponosti. sponosnja, f. das Borwerfen, Cig.; der Borwurf, C.

spopad, pada, m. der gegenseitige Angriss, der Busammenstoß, Cig C.; — der Kamps, Gor.-DSv.

spopádati se, pâdam se, vb. impf. ad spopasti se; 1) einander angreifen, Jan.; — 2) = sprijemati se, zujammenlieben, C., M.; prsti se od grozdja spopadajo, Z.

spopadek, dka, m. ber gegenseitige Angriff, ber Zusammenstoß, Jan., Nov.

spopásti se, pádem se, vb. pf. 1) handgemein werden, feindlich aneinander gerathen; — za dedščino s. se, Z.; — 2) aneinander lleben bleiben, Cig.

spopati, am, vb. pf. gusammenpappen, gusammentleben; -- prim. popati.

Learning Leaf and

spoprijemati se, am se, vb. impf. ad spoprijeti se, Z.

spoprijęti se, primem se, vb. pf. handgemein werden, nk.

opde, spora, m. ber Streit, ber Conflict, bie Collifion, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; - prim. spreti se in rus, sporz

spor, spora, adj. ausgiebig: žito je sporo (fcheffelt gut), Dol. - Cig.; - fattigenb, Z.; nahrhaft, UET.

sporazum, m. bie Berftanbigung, bas Einverständnis, Cig.(T.), nk.

sporazumek, mka, m. bas Einverfianbnis,

sporazuméti se, êjem (êm) se, vb. pf. sich perstanbigen, nk.; upam, da se sporazumejemo, Cv.

sporazumévati se, am se, vb. impf. ad sporazumeti se; s. se s kom, mit jemandem sich gu berftanbigen fuchen, nk.; - im Ginverftanbniffe fein, sich bertragen; z vsem svetom se je lahko sporazumevala, Jurč.

sporazúmiti se, im se, vb. pf. = sporazumeti se, nk.

sporazumljiv, íva, adj. verstanbnisinnig: spo-

razumljivo namigniti komu, LjZv. aporeči se, rečem se, vb. pf. in einen Bortwechsel gerathen, sich gerganten, übereinanber tommen; malo smo se sporekli, Z.; tovariši se do dobrega sporeko med seboj, Cv.

sporèd, réda, m. die Anordnung, die Ordnung, Mur.; bie Reihenfolge, bas Brogramm, nk. spored, I. adv. gegenüber, Jan.; - II. praep. c. gen. neben: s. moje njive, Z.

sporędaj, adv. - sporedoma: tri maše s. slišati. Jsvkr.

sporedba, f. die Coordination (phil.), Cig.(T.). sporedben, bena, adj. coorbiniert, Cig.(T.). sporeden, dna, adj. 1) ordnungemäßig, Trub., Dalm.; - 2) coordiniert, Cig.(T.).

sporednost, f. die Coordination, Cig. (T.). sporedoma, adv. nacheinander, C., Skal.-Let. sporékati se, rêkam se, vb. impf. ad sporeči se; zanten, Cig., C.

sporékav, adj. zantijch, C.

1. sporen, rna, adj. 1) ausgiebig: letos je seno sporno = tečno je, dasi ga je malo, Povir(Kras)-Erj.(Torb.); - 2) iparjam, C.; sparlich, Jan.; sporno, magig, Habd.

2. sporen, rna, adj. 1) Streit-, Cig.(T.); sporni spisi, Streitschriften, Cig.(T.); sporne stranke, streitende Barteien, DZkr.; - ftreitig, Jan., nk.; - 2) rebellisch, Cig.; - heftig, C.; -3) wiberwärtig, abicheulich, Mur.-Cig., Jan.; najspornejši hudiči, sporno pogrjena, smrdljiva telesa, Guts.(Res.); govoril je z vsakim, tudi najspornejšim, Glas.; - sporèn, Rof.-Kres; (prim. soprn).

sporis, m. bas Enentraut (verbena officinalis), Cig., Tuš. (B.), Škrilje pod Čavnom - Erj. (Torb.), Ščav.

apornik, m. ber Streitenbe, C.

1. spornost, f. die Sparfamteit, C.

2. spornost, f. die Abicheulichteit, Mur., Cig.; tudi spornôst: prikazujejo se mu grehi z veliko groso in spornostjo ("spornustjo"), Guts.(Res.).

aporoč-, išči pod: izporoč-.

sposaditi, im, vb. pf. bie Gipe nebeneinanber anweisen: s. goste, M.

sposesti, sedem, vb. pf. sich der Reihe nach jufammenfegen, Raic(Slov.).

sposóben, bna, adj. fähig, tauglich, Mur., Jan., C., nk.; s. za orožje, wehrhaft, Jan.(H.); s. za oliko, culturfățig, Cig.(T.); s. biti za kaj, fich gu etwas eignen, Jan.; - rus.

sposoblien, ina, adj. Befähigungs : sposobilna

preizkušnja, DZ.

sposobiti, obim, vb. impf. fahig machen, qualincieren, Cig.

sposobuják, m. ein fähiger, tüchtiger Mann, C., SIN.

sposobnost, f. bie Fahigleit, bie Eignung, Jan., Cig.(T.), nk.; — prim. sposoben.

spošten, ena, adj. = pošten, C., Z.

spoštljiv, íva, adj. ehrerbietig; spoštljivo pozdraviti koga.

spostljivost, f. die Chrerbietigkeit.

spostovanje, n. bie Achtung, bie Ehrfurcht; spoštovanja vreden, achtungsmert.

spostovati, fiem, vb. impf. in Ehren halten, achten; s. koga, jemanbem Achtung zollen; spoštovani gospod! geehrter herr!

spostovavec, vca, m. ber Achtung gollt, ber Berebrer.

spoštovavka, f. die Berehrerin.

spotákniti se, nem se, vb. pf. = spotekniti

spotati, am, vb. pf. feffeln, C.; prim. pota. spotekljiv, íva, adj. = spotikljiv, anftöhig, C., nk.

spotekniti so, táknem se, vb. pf. im Gehen mit bem Fuße anstoßen, ftolpern; spoteknil se je in je padel; s. se ob kaj; tudi: s. se nad čim (na čem), ilber etwas ftolpern, Cig.; - spoteknilo se mu je, er stolperte, Cig.; - (pren.) einen Fehler begeben, Cig.

spóten, tna, adj. kar je s pota, abmegiam, Cig.

spotik, tika, m. = spotika, Cig., Kos.

spotika, f. das Anstoßen: govoril je glasno, brez spotike. Str.; - ber Anftoß, ber Anftanb, ber Hafen, Cig. (T.); brez spotike, ohne anzustoßen, ohne Anstoß, C.; — Argernis, ber Scandal, Cig., Jan., C.

spotikanje, n. 1) bas Stolpern; - 2) bas

Anftognehmen.

spotikati se, tikam, čem se, vb. impf. ad spotekniti se; stolpern; - jezik se mu spotika, er ftodt in ber Rebe, Cig.; - Anftog nebmen: s. se nad čim; spotika se nad menoj, ich bin ihm jum Argernis, Cig.

spotikávati se, am se, vb. impf. == spotikovati se, Mur.

spotikavec, vca, m. der gerne Anstof nimmt, C. spotikaven, vna, adj. ungeläufig, Cig.

spotikljaj, m. dasjenige, worüber man ftolpert: ne stavite spotikljajev slepcu! Ravn.; - bet Unftoß, ber Unftand, ber Salen, Mur., Cig., Jan., nk.; - bas Argernis, Cig., Jan., nk. spotikljiv, iva, adj. 1) leicht Anftog nehmenb, heiflich: niso tako spotikljivi, da bi se človek brž zaletel, če ga ni pol urice doma, Jurc.; - 2) anftößig, Cig., Jan., Cig. (T.),

spotiklifvec, vca, m. ber Schwierigfeitsmacher,

spotikljívost, f. 1) die Heiklichkeit (prim. spotikljiv 1)); - 2) die Anftogigfeit, Cig.

spotikováti se, ûjem se, vb. impf. = spoti-

1. spotiti, im, vb. pf. bom Bege abbringen, Cig.

2. apotiti, im, vb. pf. auf ben rechten 2Beg führen, gurechtweisen, C.; - Aufschlufs geben, aufflären, C.; - erinnern, aufmertiam machen: s. na kaj, ogr.-C.; spotijo ga na nesrečnega Salomona, Npr.-Kres; - s. se, fich gurechifinden, flug werben, vzhSt.- C. ; - s. se, fich erinnern; ne morem se spotiti, kdaj je to bilo, ντh.St.-C.; — (nam. vzp-).

3. spotiti, im, vb. pf. in Schweiß bringen; takov pot človeka spoti in utrudi, LjZv.; – s. se, in Schweiß gerathen; — anlaufen

(3. B. vom Glas), Cig.

spotje, n. der Fremeg, (izp-) Guts.; — der Umweg, (izp-) M.; — prim. s pota.

spotoma, adv. 1) auf bem Wege, unterwegs, im Borbeigegen; s. kaj opraviti; vracaje se iz Bosne vzel je s sabo spotoma 40.000 kristijanov v Slavonijo, Navr.(Let.); - 2) gerades Beges, C.; Jezus gre sp. v tempelj, Ravn.; - unausgesett, Mur.; - jogleich, allobalo, Cig., Jan.; Jožef se s. vzdigne, Ravn.

spoved, f. pogl. izpoved. spovedati, vem, vb. pf. - vzdati, entbieten: mir komu s., Dalm.; (nam. vzp-).

spovíti, víjem, vb. pf. pogl. izpoviti.

spozábiti se, im se, vb. pf. pogl. izpozabiti se. spoznânjce, n. dem. spoznanje; za spoznanjce, um eine Rleinigfeit, Tolm.

spoznanje, n.1) die Ertenntnis; - za s. manjši, um ein Geringes ffeiner; - nima spoznanja, er tennt teine Ertenntlichfeit, Svet.(Rok.); -2) = priznanje, bas Gestanbnis, Cig., Jan. spoznáten, tna, adj. erfennbar, Cig.(T.), UčT. spoznatev, tve, f. 1) bie Erfenntnie, Mur., Cig., Jan.; s. samega sebe, Z.; - 2) bie Unerfennung, (-tva) Cig.; bas Befenninis, Jan.; s. sv. vere, bas Glaubensbefenntnis

spoznáti, znam, vb. pf. 1) ertennen; wiebererfennen: nisem te več spoznal, tako si se izpremenil; po obleki koga s.; pismo s., eine Urfunde agnoscieren, Cig.; - mahrnehmen: na odeh s., an ben Augen ansehen; iz pisem s.; -- tennen ternen: do dobrega s. koga, einen ausstudieren, Cig.; s. samega sebe; s. se s kom, mit jemanbem befannt werben, Mur., Cig; - gur Erkenntnis gelangen: resnico s.; - kar spoznam, foviel ich abnehmen fann, noch meiner Einficht, Cig., Jan.; erachten; za dobro, potrebno s.; - 2) anerkennen; - gerichtlich entscheiben, Z.; za

nedolinega s., freisprechen; - guerfennen, C.; to je meni spoznano, Z.; - 3) betennen, Cig., Jan.; sama je kralju spoznala, Jsvkr.

spoznátva, f. = spoznatev, Cig., C.

spoznava, f. 1) bas Ertennen, bie Erfenntnis, Cig., Jan, C.; za spoznavo = za spoznanje, Cig.; spoznavi dostopen, dosežen, erfennbar, Cig. (T.); - bie Erlenntnistraft, Cig.; -2) die Anertennung: spoznave vreden, Cig.; - 3) bas Betenntnis, C.; - bie Confession, DZ., Nov.

spoznávanjo, n. 1) bas Ertennen; - 2) bas Glaubensbetenntnis, Cig. (T.).

spoznavatelj, m. ber Befenner, Let.

spoznávati, am, vb. impf. ad spoznati; 1) ertennen; pocasi s. resnico; - tennen lernen; prijatelje spoznavamo v nesreči; - erachten; za dobro s.; — 2) onerfennen; — 3) betennen, Cig.; — prim, spoznati.

spoznavavec, vca, m. bet Befenner (eines Glaubens), (-znov-) Cig., Jan.

spoznavavka, f. die Befennerin, (-znov-) Cig.,

spoznáven, vna, adj. = spoznaten, erlennbar. mertlich, Cig., M.

spozváti, zóvem, vb. pf. zusammenrufen: konje s., Danj.(Posv. p.).

sprásen, sna, adj. sprasna svinja, ein trochtiges Schwein, Mur., Cig., Jan., Danj .- Mik.; tudi: ein Schwein, bas geworfen hat, M.

språskati, am, vb. pf. megfragen.

sprāšnica, f. = prašnica pri možnarjih, Ig

sprat, m. bie Sprotte (clupea sprattus), Eri.

spráti, spérem, vb. pf. wegwaschen, wegspülen. sprava, f. 1) ber Bergleich, ein gutliches Abtommen, bie Berfohnung, bie Guhne; bolisa je kratka sprava nego dolga pravda; spravo delati, Meg.; spravo piti, ben Ausgleichstrunt trinfen, Dol.; - 2) bas Beug, bas Berath; ribiška s., Dict.; lovska s., Cig.; kuhinjska s., C.; bojna, vojaška s., Cig., C.; hišna s., bie Hauseinrichtung, ogr. - C.; - 3) kraj, kjer se kaj spravlja: = žep, Dol.; - = mehur, napolnjen sala, ki rabi v mažo ali tudi obelo, Kras, Ip., Goriška ok.-Erj. (Torb.); – 4) das Lab, Štrek.

spravdati se, am se, vb. pf. einen Procefs gegeneinander beginnen, fich berrechten, Cig. spravek, m.1) bie Berbeischaffung, bie Lieferung, C.; - 2) bas Herbeigeschaffte: spravki in pripravki, bas Erworbene, ber Borrath, C.

správen, vna, adj. 1) sparsam, otonomisch. Idrija; - 2) geeignet jum Bermahren, Svet. (Rok.), Dol., Gor.; — 3) orbentsich, regel-recht: spravno govoriti, Vod. (Izb. sp.); — 4) Beriohnunge : spravni dar, Cig .: - berföhnlich, verträglich, Mur., Cig., Jan.

spravilo, n. 1) bas Transbortmittel, Jan.;-2) bas Ruftellen, C .; - bas Einheimsen, bas Einbringen ber Fechfung, Nov .- C., jugh St.; nič ne bo spravila = ne bo kaj spraviti,

Svet.(Rok.); — 3) bas ersparte Gut, C.; —

4) = sprava, bie Guhne, Jan.

spravina, f. bas Berfohnungeopfer, C., Burg. spravisce, n. 1) ber Berfammlungeort: bie Synagoge, C ;- 2) die Berfammlung, Habd .- Mik., Jan., Dalm.; slovenski se "cerkev" reče množica ali s. ljudi, Krelj; bie Mathsverjammiung, C.; - správišče, ogr., kajk.-Valj. (Rad).

apravitelj, m. i) der Berfohner, ber Bermittler, C.; - 2) ber Erwirfer, der Urheber, ber Grünber, ogr.-C.; s. knjige, der Autor, C.;

s. molitve (očenaša), ogr.-Let.

spraviti, pravim, vb. pf. 1) ausfohnen; dva človeka, ki sta se skregala, zopet s.; bolnika z Bogom s.; s. se s kom, fich mit jemandem aussohnen; z Bogom se s.; - 2) aufbemahren; dobro spravi denar, da ga ne izgubiš, da ti ga ne ukrade kdo! nedeljsko obleko v škrinjo s.; bolje je spravljeno jajce, kakor sneden vol, Npreg -Met.; - einheimfen, einbringen; otavo smo o lepem vremenu spravili; - 3) (an einen Ort) fcaffen, bringen, in einen Buftanb berfeten; proc, s pota s., megichaffen; z mize s., abraumen; vkup s., zusammenbringen; (s., versammeln, Meg.); vino ga je pod mizo spravilo; ni ga bilo domov s.; otroka spat s.; s. kaj v denar, etwas zu Beibe machen; vojsko na noge s., ein heer mobil machen, Cig.; nic ni iz njega s., man tann nichts aus ihm ziehen; to ga bo spravilo pod zemljo, bas wird fein Tob fein: na berasko palico s., auf ben Bettelftab bringen; pod se, pod svojo oblast s., unter feine Gewalt bringen; v red s., in Ordnung bringen; na dan s., ans Tageslicht forbern; v zadrego s., in Berlegenheit bringen; - s. si, fich anichaffen, Npes.- Vraz; - s. se, sich fortmachen; glej, da se spravis od tod! mache, bas bu von hier fort tommst! skozi luknjo, na drevo se s., sich durch das Loch, auf den Baum hinaufarbeiten; s. se nad koga, fich über jemanden hermachen; s. se k čemu, fich an eiwas machen; s. se k delu.

spravljáč, m. = človek, ki seno spravlja, bez

Biesenarbeiter, C.

spravijanje, n. 1) bas Aussohnen; — 2) bas Aufbewahren ; - bas Ginheimfen, bas Gin-

bringen: s. sena.

správljati, am, vb. impf. ad spraviti; 1) auszusöhnen suchen: ze dolgo spravljam brata, pa ju ne morem spraviti; - 2) aufbewahren: denar v omaro s.; s. (= ne razsipavati), ogr .- Valj. (Rad); - einheimsen, einbringen: koruzo, mrvo s.; platno s., bie Leinwand von ber Bleiche nachhause schaffen, C.; - 3) schaffen, bringen: kamenje s pota s.; otroka spat s.; v nesrečo s. ljudi; na dan s. kaj; po hisi s., im Saufe (im Bimmer) aufraumen. jvzhSt.; — s. se, sich anschiden: s. se na pot, k delu; na drevo se s., sich auf ben Baum emporarbeiten; — 4) s. se, Umgang haben: z razumnimi ljudmi se s., Mur.

spravljavec, vca, m. 1) ber Berjammler, Krelj-M.; - 2) ber Berfohner, Cig., Trub.

spravljišče, n. == spravišče, Meg., Boh. spravljiv, iva, adj. 1) spersam, Svet. (Rok.);

— 2) verträglich, versöhnlich.

spravljívost, f. bie Berträglichfeit, die Berföhnlichteit, Cig.

spravnica, f. 1) bie Berjöhnerin, Cig.; - 2) bie Borrathstammer, bas Magazin, Mur., C. spravnik, m. 1) ber Berjöhner, Cig., C.; -

2) ber Borfteber einer Alpenwirtichaft, Z.; ber Senne, Jan.; = mlekar v planinskem stanu, Ljubušnje(Goriš.)-Štrek.(Let.); spravnik nam ni hotel siratke dati, Glas.

spravnost, f. 1) die Orbentlichkeit, die Rettigfeit: snaga in spravnost v hiši, Vrtov. (Km. k.); - 2) bie Berträglichteit, bie Berfohnlichfeit, Mur., Cig., Jan.

spražiti, pratim, vb. pf. fcmoren, pragein, roften, Cig.; s. komu jajc, jemanbem eine

Gierspeife machen, SIGor.

spre-, praef. pogl. izpre-; (išči besed s "spre-" se začenjajočih, katerih ni tu najti, pod: izpre-).

sprędi, sprężem, vb. pf. zujammenspannen, Z.; – s. se s kom, auf jemanbes Seite treten, es mit ihm zu halten anfangen, C. sprèd, praep. pogl. izpred.

spręd, adv. = spredaj, vorne.

apréda, adv. = spredaj, Meg., Dalm., Trub.-

sprédaj, adv. vorne; od spredaj, pogl. odspredaj.

spredánjski, adj. == sprednji, Dict.

spredati, am, vb. impf. ad spresti; jufammenfpinnen, Cig.

t. sprodek, dka, m. t) bas Borbertheil, Cig. (T.); - 2) ber Borfprung, Z., UcT.; - 3) ber Borrang, ber Borgug, bas Brivilegium, C.

2. sprêdek, dka, m. bas Gespinst, Sol. sprêdi, adv. Mur, Cig., Jan., pogl. spredaj.

sprêdnica, f. pogl. sprednjica. sprêdnik, m. pogl. sprednjik.

sprednjak, m. bas Borbertheil, Valj. (Rad); - bas Borderglied (math.), Cig.(T.), C.

sprednji, adj. ber vorbere, Borber ; s. del, s. konec; sprednja soba, die Antichambre, Cig. sprednjica, f. 1) bie Borgangerin, Cig., M.; - 2) bie Borsteherin, Guts., V.-Cig.; — 3) bas vordere Pressbrett, Cig.; — 4) die Bor-fammer, DZ.; — 5) die Borsilbe, das Präsig (gramm.), Cig., Jan.; — der Borderjay, Jan.; — (največ "sprednica" pisano).

sprednjik, m. 1) ber Borbermann, Mur., Jan.; - 2) der Borganger, Dict., Jan., C .; - ber Borfahr, ber Borahn, Cig., Jan., C., Schonl., Ravn.-Valj.(Rad), Burg., LjZv., Vrt.; - 3) ber Borgefeste, V.-Cig., C.; - 4) bas Bortuch, C.; — 5) ber Anlaut (gramm.), Jan.; — (največ "sprednik" pisano).

sprędstvo, n. - predstvo, C. sprega, f. 1) bas Zusammenspannen, C.; — 2) die Conjugation (gramm.), Jan., nk. spregálo, n. das Conjugationsparadigma

(gramm.), Jan.

ì

spreganje, n. 1) bas Bufammenipannen, Z.; - 2) bas Conjugieren (gramm.), nk.

Garale

spregatev, tve, f. bie Conjugation (gramm.), Jan., nk.

sprégati, am, vb. impf. ad spreči; 1) aufantmenipannen, Z.; - 2) conjugieren (gramm.),

spregia, f. ber Schmusfled, ogr. - Valj. (Rad). sprejem, jema, m. 1) die Annahme, Jan.; die Aufnahme, ber Empfang, Cig., Jan., nk.;-2) na s., von Sand in Sand, wechselweise, alternativ: na s. peti, moliti, C.

sprejema, f. = sprejem, die An., Auf., Uber-

nahme, Jan.

sprejemätnica, f. bas Aufnahmsgebäube, DZ. sprejemanje, n. das Aufnehmen, die Aufnahme; s. v društvo, v šolo; - ber Empfang: s. gostov, denarja.

sprejemati, am, vb. impf. ad sprejeti; aufnehmen, Mur., Cig., Jan., C., nk.; tajnik sprejema nove člane v društvo, nk.; novice z velikim veseljem s., nk.; nauke s., lernen, C.; - empfangen; goste, denarje s.; Me radi povsod imajo, Me oče, mat' sprejemajo, Npes.-K.; Vsi grejo sprejemat ga, Npes.-Schein.; - fibernehmen, Jan.; s. (izprejemati) vojake na trden dopust dane, Levst (Nauk), sprejemavec, vca, m. ber Empfanger, ber Be-

willtommer, C. sprejemba, f. bie Aufnahme: s. popotnikov, Cig. sprejemek, mka, m. 1) = sprejem 1), sprejema, Jan.; - 2) = ono malo vina, ki ga uteče, kadar se pipa nastavlja, Rihenberk-

Erj. (Torb.).

sprejemen, mna, adj. Aufnahnise: sprejemni list, ber Aufnahmeichein, Cig. ;- Empfange :: sprejemna soba, bas Empfangezimmer, nk. sprejemljiv, iva, adj. 1) leutjelig, C.; - 2) empfänglich, LjZv.

sprojemtjivost, f. bie Empfanglichteit, Jan.,

Levst.(Zb. sp.).

sprejemnica, f. 1) ber Aufnahmefaal, Zora; - 2) ber Aufnahmsschein, Jan.; - 3) = prejemnica, ber Empfangofchein, bas Recepiffe,

sprejemščina, f. die Aufnahmstage, Nov., Let.,

sprojéti, spréjmem, vô. pf. aufnehmen: v društvo koga s.; v sveti raj me sprejmi! Kast.; kdor vas sprejme, mene sprejme, Ravn.; empfangen; gosta s.; - entgegennehmen, annehmen; povabilo, denars., Cig., nk.; - übernehmen, Jan.; - praes. tudi: sprejmem, Valj. (Rad), in sprejámem, C.; — prim. vzprejeti.

sprejetje, n. die Aufnahme, Cig., Jan., nk.; s. novih članov v društvo, nk.; ber Empfang: s. popotnika, gosta, nk.; - bie Entgegennahme, Cig.; die Ubernahme, Jan., M.

sprejoh, interj. = prejoh: Oh, o joh, joh sprejoh! Npes.-K.

sprejoj, interj. == prejoj, Cig.

sprekoma, adv. querüber, Cig.;-prim. izpre-

sprelep, lepa, m. bie Banfe in ber Scheuer, Cig., Valj. (Rad); (nam. sprilep? prim. prilep 3)).

sprelep, lépa, adj. = prelep; - prim. izprelep. sproma, f. 1) bie Begleitung, Z.; bas Geleit, Cig.; -2) = sprava 2), C.spromba, f. bie Begleitung, Cig.; policijska s.,

spromen, mna, adj. Geleite : spremni list, ber Geleitsbrief, Cig., Jan.

spremirom, adv. immerfort, Npes .- Vraz. spremîtev, tve, f. bie Begleitung, Jan., C. spremiti, im, vb. pf. begleiten; s. koga od

hiše do ceste; (izp-, Trub.-Mik.). spremîtva, f. = spremitev, Cig.

spremljac, m. ber Begleiter, C., Mik., Bes., (izp-) Levst.(Pril.).

spremljacica, f. bie Begleiterin, C. spromljanje, n. bas Begleiten

spremljanka, f. die weibliche Berfon, die von jemanbem begleitet wird, Jurc.

spremljati, am, bb. impf. ad spremiti; begleiten; mrlica s., ber Leiche folgen, Cig., Jan. spremljavec, vca, m. ber Begleiter, Dict.,

Mur., Cig., Jan., Dalm.; tudi: spremljavec, Mur.

spremljavka, f. bie Begleiterin, Cig., Jan. spromijonec, nca, m. ber Geleitete, Cig.

spremljeváten, ina, adj. begleitenb: spremljevalna straža, bie Escorte, Jan.(H.).

spremljevanje, n. = spremljanje.

spremljeváti, ûjem, vb. impf. == spremljati. spremljovavec, vca, m. ber Begleiter, Jan., Valj.(Rad), nk.

spremljevavka, f. die Begleiterin, Jan., nk. spremnica, f. 1) die Begleiterin, nk.; — 2) ber Trabant (astr.), C., Jes.; - 3) ber Ge-leitbrief, bas Begleutschreiben, Jan., DZ.; postna s., bie Boftbegleitabreffe, nk.

spromnik, m. ber Begleiter, Mur., Jan., C.,

spremnina, f. bas Geleitsgelb.

sprêmništvo, n. das Geleit, Mur. spromstvo, n. bie Begleitung, bas Geleit, bas Befolge, Cig., Jan., nk.; vojaško s., Cig. sprepoleti, im, vb. pf. zu Loderaiche werden,

C., Z.; ogenj sprepeli, C. sprepelina, f. bie Loberafche, C.

sprepereti, im, vb. pf. vermobern, Glas.

spresti, spredem, vb. pf. zusammenspinnen. spreten, tna, adj. geichidt, tauglich, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Mik., Dol.; s. ze delo, St.; spretna roka, eine gelaufige Sand, Jan.(H.).

1. spréti se, sprèm se, vb. pf. 1) sich emporftemmen, sich erheben: s. se po koncu, C.; konj se je spel, das Pferd ift wild geworben. Cig.; - sprt, steil, Jan., Cb.- M.; - sprt, fpipig (vom Wintel), Jan.; - 2) fich auflehnen: s. se zoper koga, Cig.; - sprt, feindselig: sprt do koga, Jan.; - (nam. vzp-).

2. spreti so, sprèm so, vb. pf. sich zerganten, sich zerwerfen, sich zertragen, in Zwist gerathen; s. se s kom; — prim. razpreti se. spretnost, f. bie Beschidlichfeit, Cig., Jan., C., nk.; s. v čem, bie Runftfertigfeit, Cig. (T.).

sprevod-, išči pod: izprevod-. spreza, f. bas Riemenpferb, V.-Cig.

... Crowle

sprózanje, n. - spreganje, die Conjugation, Cig., Raič(Slov.).

spręzati, am, vb. impf. = spregati, Z.

sprěznik, m. = tovariš, drug, Sv. Duh pri Krškem-Erj.(Torb.).

sprež, m. die Rieswurg (helleborus), C., Erj. (Torb.); - hs.

spréžen, žna, adj. spręžni kot, ber Conjugationswintel (math.), h. t.-Cig. (T.).

sprežnik, m. der Baarling (chem.), h. t.-Cig.

spin, spina, m. bas Munbichmammchen, V .-Cig.; - prim, 1. sprhniti.

spéhati, příham, vb. pf. entflattern : v nižavo s., $LjZ\nu$.; (nam. vzp-).

spinet, hla, adj. moberig, Z.

sprhlina, f. bas Mobericht, C.

sprhljiv, iva, adj. vermeslich, Cig.; - verganglich, C.

sprinelost, f. ber Buftanb ber Bermoberung. sprinenjo, a. die Bermoberung.

sprhneti, im, vb. pf. vermobern, verwejen;

sprhnet les, vermobertes holy, jughSt.; permittern, Cig. (T.); sadra je pobelela in sprhnela, Erj. (Min.).

1. spfhniti, pfhnem, vb. pf. 1) auffliegen, Habd .-Mik.; — 2) ausbrechen (v. Ausschlag): osepnice so že sprhnile, Gor.; (nam. vzp-).

2. spfhniti, pfhnem, vb. pf. vermodern, Cig., Mik.; verwittern, Sol. sprhováti, ûjem, vb. impf. ad 2. sprhniti,

bermobern, Nov.

spriča-, išči pod izpriča-.

spričen, čna, adj. gegenmärtig, C.; - prim. spričo.

sprickati so, am sc, vb. pf. fich gertragen, BlKr.-Mik.; spričkali smo se bili, pa smo se zopet zdobrovoljili, BIKr.-M.

sprico, praep. c. gen. 1) in Gegenwart: s. odborn, Levst. (Nauk); - 2) wegen, Jsvkr., Nov., DZ.; s. grdega vremena, DZ.; spričo tebe grem iz hiše, Ip., Kras-Erj. (Torb); - sprico tega, in Anbetracht beffen, Levst. (Nauk).

spriditi, pridim, vb. pf. = v korist obrniti, GBrda.

spridoma, adv. mit Rugen, mit Erfolg, C. sprijateljiti, ateljim, vb. pf. befreunden, (-tliti) Cig., Jan.; sprijateljila je naju politika, Jurč.; - s. se, Freundschaft schließen: s. se s kom, Cig., M., nk.

sprijazniti, aznim, vb. pf. freunblich gefinnt machen, befreunden: s. koga s kom; - s. se, sich besreunden; zopet sta se sprijaznila, sie find wieber gute Freunde geworben.

sprijem, jema, m. ein feinblicher Busammen-

ftoB, Cig., Jan.

sprijemati, mam, mijem, vb. impf. ad sprijeti; empfangen, willsommen heißen, Jan.;
— s. se, einander begrußen, M.; (nam. vzpr-).

aprijemati se, mam, mijem se, vb. impf. ad sprijeti se; 1) sich gegenseitig erfassen: za roke se sprijemata, Npes. - K.; - sich feinblich angreifen; - 2) aneinander haften bleiben: vže se udi vkup sprijemajo, vže vstajajo oživljena trupla, Jap. (Prid.); -- gujammenfleben: roke se od grozdnega soka sprijemajo, juzh St.; oblaki se sprijemajo (verdichten fich), Cig.; - rec se ne sprijema, bie Sache hat feinen Saft, Cig .: - 3) ineinanber greifen, gueinanber paffen, C.

sprijémavnost, f. das Abhājionsvermögen, Jan. sprijemba, f. ber Empfang, C.; (nam. vzp-). sprijemen, mna, adj. 1) = sprijemljiv, Z.;

- 2) gerne helfend: s. človek, C. sprijemkast, adj. flebrig, BlKr.-M.

sprijemljiv, íva, adj. flebrig, Z.

sprijemljivost, f. die Rlebrigfeit, Z.; - die Adhafion, Cig., Jan.; die Abhafionstraft, Cig.

sprijemnost, f. die Abhaston, Cig. (T), C., UčT., Sen. (Fiz.).

sprijeti, sprimem, vb. pf. empfangen, willfommen beißen, Jan.; Bog te (vas) sprimi! Gott gruße bich (euch)! Cig.; Oi Bog te sprimi, prisrčni moj! Str.; Lastovke, oj Bog vas sprimi! Greg.; (nam. vzpr-).

sprijeti so, sprimem se, vb. pf. 1) einanber fassen, paden; psi so se sprijeli; z bajoneti se s., mit bem Bajonett einanber angreifen; s. se s kom, mit jemandem handgemein werten; - 2) aneinander haften oder fleben bleiben; dile so se sprijele; - voda se ne sprime z oljem, Z.; — oblaki se sprimejo, bie Bollen verbichten sich, Cig.; - 3) to se sprime, bas bafet zueinander, Z.

sprîmek, mka, m. = labora, bas Conglomerat, Cig. (T.); - (pren.) čuden s. zastarelih in preperelih oblik, LjZv.; - bie Breccie: labora je povsem podobna sprimku, samo da so v sprimku posamični kosovi robati, v labori pa obličasti, Erj. (Min.).

spristati se, spristojim se, vb. impf. = pristati,

sich ziemen, C.

spristen, stna, adj. = pristojen, jchicklich, M., Z., Rib.-Burg. (Rok.).

spristovati se, ujem se, vb. impf. = pristati, paffen: spristuje se mu, kakor prasici sedlo, M. sproga, f. bie Beberipreize, Z., M.; = pl. sproge, kajk.-Valj.(Rad).

sproha, f. obrabljena in zglodana metla (od it. sprocco, Reisbunbel), Vas Krn-Erj. (Torb.). sproj, sproja, m. = sproga, das Spannholz (ber Weber), V.-Cig.

sproje, f. pl. bas Spannholz (ber Beber), Cig.; – pogl. sproga.

sprosta, adv. einfach, furg : s. vse, Levst. (Nauk). sprostî, f. pl. = sproga, sproj, V.-Cig.

1. sprostreti, strèm, vb. pf. emporftreden: sprostrt, aufrecht, fteif, ichon gewachsen (v. Denichen), C.; (nam. vzp-).

2. sprostréti, strèm, vb. pf., pogl. izprostreti. sproten, tas, adj Gegens, Mur.; sprotni podpis, die Controfignierung, Jan.; - gegenseitig, Mur., Jan.; sprotna ljubezen, Mur.

sproti, I. adv. für jeben einzelnen Fall, jebesmal jogleicī; s. plačujem; s. vse pozabiš; kar čmrli nabero, s. snedo; - jogleich, ohne Bergug: s. je skočil va-me, Levst. (M.); s.

CHRICE

je poginil, Z.; — II. praep. c. dat. = proti, Mur., C.

sprotilotje, n. ber Frühling, Mur., Cig. sprotiviti se, fvim se, vb. pf. fich auflehnen, Cig.; (nam. vzp.).

sprotje, adv. = sproti, jv7hSt.; s. izpečavati kaj, Glas.

sprotolętje, n., ogr. - Mik.; pogl. sprotiletje. sproz, m. das Losbrüden, der Abbrud (3. B. an einem Beicoffe, einer Uhr), C.; - prim. sprožiti.

sprožáj, m. = sprož, Cig.

sprožek, žka, m. 1) ber Anlais, C.; s. vojske, Nov.; - 2) ber Borichlag, ber Antrag, C. sprožen, žna, adj. = prožen, elastisch, Cig. sprozenje, n. bas Losbrüden; — bie Beranlaffung, Cig.; - bie Anregung, Cig.

sproževáti, újem, vb. impf. ad sprožiti.

sprožitnik, m. = sprožilo, Cig.

sprožílo, n. 1) = sprož, Cig.; — 2) == nastava ali progla v ptičjo lov, Vrsno - Erj. (Torb.).

sprožitelj, m. ber Anreger, SIN .- C., nk. sprožîtev, tve, f. das Losbrüden; — bie An-

regung, C., DZ., nk. sprožiti, im, vb. pf. losgehen machen; puško s., das Gewehr losbruden; uro s., die Uhr in Sang bringen; s. jezik, die Junge löfen, Cig.; s. se, losgehen; puška se je sprožila;
— ins Rollen bringen, in Bewegung bringen: kamen s., da teče navzdol, drevo s., če je kje obviselo, Svet. (Rok.); s. se, ins Rollen, in Bewegung tommen; — veranlaffen, in Anregung bringen, Cig., Jan., C., DZ., nk.; besede besedo sproži, ein Wort gibt bas andere, Z.; vprasanje s., eine Frage aufwerfen, Cig.(T.); — (nam. vzp-).

sprožljaj, m. 1) ber Druder am Gewehre, Jan.; - 2) ber Anlass, C.; das Motiv, Cig. sproznica, f. 1) das Fangeisen mit einer Feber,

Cig.; - bas Springhauschen jum Bogel-fang, C., kajk.-Valj. (Rad); - 2) ber Bewehrhahn, C., Vod. (Izb. sp.).

sprožnik, m. ber Abbruder, ber Drudnagel,

spreteneti, im, vb. pf. gur Dammerbe werben, in humus bermanbelt werben, vererben, Cig., Jan., M.; mnoge živali so v prsti strohnele ali sprstenele, Vrtov. (Km. k.); sprsteneli goveji gnoj, Cv.; — verwittern, Šol.; — vermobern, Cig.

sprstenina, f. = sprstenele stvari, C.; die Dammerde, Cig., Nov.; lesna s., die Holderbe, Cig.; - bas Bermitterungsprobuct: ilovnina je neka sprstenina raznesena iz nekdanjih trdih kamenov, Vrtov. (Km. k.).

spftati, am, vb. pf. eine Laft abnehmen, entlaften, Cig.

sprtîja, f. = razprtija, Cig., Jan.

spftiti, pftim, vb. pf. = sprtati, Cig.

sprtost, f. bie Steilheit, Jan. (H.); - prim. 1. spreti se 1)

spîva, adv. anjangs, nk.; - prim. izprva. sprvce, adv. = sprva, anfange, C.; - prim. hs. isprvice.

spŕvenja, adv. = sprva, anfangs, Zilj.-Jarn. (Rok.), ZgD.

sprz, m. die grune Rieswurg (helleborus viridis), Sovinjak pri Bolzetu (Istr.)-Erj. (Torb.); — prim. sprež.

spfzelj, m. = mrces, bas Inject, Temijine (Tolm.)-Strek. (Let.).

sprieti, im, vb. pf. ju Staub werben, Tem-ijine (Tolm.)-Strek. (Let.).

spřžiti se, im se, vb. pf. - (od suhote) v prah se zdrobiti, BlKr.

sprživ, íva, adj. == črviv ali črvojedinast (oreh ali leščnik), Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.). spuh, m. die Geschwulft, C.; — etwas Aufgetriebenes, C .; - ber Ausfas, Cig.; - prim. spuhniti se.

spuhati, am, vb. pf. wegblafen, Jan. (H.). spuhlina, f. der Blafenausichlag, bie Blatter, Jan., C., Z.; - prim. spuhniti se.

spuhniti se, puhnem se, vb. pf. Blasen bilben, Z.; - sich werfen (v. Holz), Z.; spuhnjeno dno, Cig.; - gum Borichein tommen (vom Ausschlage), Jan.; - (fig.) spuhnjen, schwillflig, Jan.; -- (nam. vzp-).

spuhováti se, ûjem se, vb. impf. ad spuhniti se, Z.

spūkulja, f. neko jabolko, (spuklja) Tolm.-Erj. (Torb.).

spuliti se, im se, vb. pf. zu raufen anfangen: ob nedeljah se fantje radi spulijo, Gor.

spuntati se, am se, vb. pf. fich emporen, rebellieren; s. se proti komu, zoper koga; -– prim. punt,

spūrčljiv, adj. = spurljiv, Savinska dol. spurljiv, adj. = izbirljiv v jedi, heitelig, Goriška ok., Ip., Kras, Vreme - Erj. (Torb.); prim, špurati se.

spust, m. bas herablaffen, ber Einlafs, Cig.; - bie Sentung (Thefis) in der Metrit, Cig. (T.). spüstek, stka, m. die Handlung des Nieder-lassens, Cig.; — s. pri ceni, der Rabatt, Cig. spüsten, stna, adj. Fall-: spustne duri, die

Fallthür, spustna rešetka, bas Fallgatter, Cig.; (po rus. in poli.).

spustiti, im, vb. pf. 1) herab-, hinablaffen, verfeuten; mrlica v jamo s.; - fallen (math.), Cig. (T.), Cel. (Geom.); navpičnico s., eine Senfrechte fallen, Znid.; - s. kaj od cene, einen Rabatt geben, Cig.; - s. glas, bie Stimme fallen laffen, Cig.; - a. se, niederwarts fahren, fich herabbegeben: v vodnjak se s.; sich in den Brunnen laffen; v rudnik se s., in ben Schacht fahren; po vrvi s. se s tretjega nadstropja; na kolena s. se; auf bie Rnie fallen; - 2) geben, laufen, fliegen lassen: kozla v zelnik s. — ben Bock zum Gartner machen, Cig.; psa s. na zajca; s. ladjo v morie; s. konju brzdo, bem Bferbe die Bügel schießen laffen, Cig.; spuscen, loder geipannt, Guts.; s. puscico, ben Bfeil abschießen; - fließen o. absließen lassen: vodo na travnik s.; svojo vodo s., Urin ablassen, Cig.; kri s. komu, jemandem bas Blut abgapfen; s. vino iz soda; - machfen laffen; zrno gorčično spusti vejke velike, drevje spusti listje, kličice korenje spustijo v krilo zemlje, ogr.- Valj. (Rad); - s. jezo nad kom, ben Born an jemanbem auslassen; - s. se, sich in Bewegung sepen; počijte si malo tukaj pod drevesom, preden se dalje spustite, Ravn.-Valj. (Rad); s. se v tek, zu laufen anfangen; s. se za kom, jemanbem nachfturgen; s. se v koga, gegen jemanben losfahren; velika riba spusti se proti Tobiju, Valj. (Rad); ne pusti svojega glasu pri nas slišati, da se nad te ne spuste srditi ljudje, Dalm.; — s. se v kaj, sich in etwas ein-lassen; s. se v pogovor, sich in ein Gespräch einlaffen; prevzetno se spustiti s kom v pravdo, Bas.; s. se v pajdaštvo s hudobnimi ljudmi, Ravn.-Valj. (Rad); -- 3) pogl. izpustiti; - (kar stoji pod 2), deloma morebiti nam, vzp-).

spustnik, m. der Ratheter, DZ.

spustobiti se, im se, vb. pf. = pust postati, mager werden (vom Boben): pret se spustobi, Vrtov. (Km. k.).

spuscaj, m. 1) s. (glasa), die Sentung (ber Stimme), Jan. (H.); - 2) bie Thefis (in ber Metrif), Cig. (T.).

spuščáten, ina, adj. Beichale, Jan. (H.).

spuščálnica, f. nekoliko nagnjena deska, nakateri se na novo narejeni sirov hleb odceja, Bolške planine-Erj. (Torb.).

spuscanje, n. 1) das herablaffen, bas Genten; bie Einfahrt in bie Grube, Cig.; - s. glasa, bie Sentung ber Stimme, Cig. (T.); - 2) bas Lodlassen; s. Trebcev, das Beschälen, DZ.; s. žarkov, die Radiation, Cig.

spuščati, am, vb. impf. ad spustiti; 1) hinablassen, les v jamo (rudnik) s., Cig.; mrlice v jamo s.; — fällen (math.), Cig.(T.); — s. se, hinunterfahren, sinten; s. se v rudnik; noč se spušča na zemljo, Cig.; - jenfen: roki dvigati in s., Telov.; - 2) loslaffen, freien Lauf laffen; kragulja za pticami s., Rog.-Valj.(Rad); žrebce s., beschälen, DZ., Levst. (Nauk); solnce žarke od sebe spušča, Rog.- Valj. (Rad); korenje s., wurzeln, Guts.; – s. se v kaj, sich in etwas einsassen; – prim. spustiti.

spūžva, f. ber Babeichwamm, DZ., kajk.-Valj. (Rad); navadna s., ber gemeine Babeichwamm (spongia officinalis), Erj. (Ž.).

Brab, m. bie Rrage (bolezen), Mur., Cig., Jan., Mik., kajk.-Valj.(Rad), Savinska dol.

srabast, adj. = srabljiv, Cig.

srábav, adj. = srabljiv, Cig. srâbec, bca, m., Cig., pogl. srabljivec.

srabijiv, iva, adj. franig, Meg., Mur., Cig.,

srabljīvček, čka, m. dem. srabljivec, Valj.

srabljivec, vca, m. 1) ber Kräpige, Mur., Cig., Jan.; - 2) eine Art bunter irbener Rrug, C., kajk.-Valj. (Rad), vzhSt.

srabljīvka, f. 1) die Rrapige, Mur., Cig., Jan.; - 2) das Grindfraut, die Scabiose (scabiosa), Ravn.-C.

srabljivost, f. die Rrapigfeit, Mur., Cig., Jan.

srabộta, f. = srobot, Mik., Z. srabotika, f. = srobot, Mur., Danj. (Posv.

srace, eta, n. eine junge Elfter, Dol .- Mik. sráčen, čna, adj. = srečji, Cig., Raič (Let.). 1. srácica, f. dem. sraka; 1) eine fleine Elfter;

- 2) die Rreiselichnede, Cig., Jan.; - 3) bie Spierftaube (spiraca ulmaria), Ponikve na Št. Vidski gori-Erj. (Torb.).

2. sráčica, f. = srajca, St.-Zora. sráčiti so, im se, vb. impf. die Zunge weben: neukretno se obrezata in sracita, Levst. (Zb. sp.).

sracjak, m. ber Elfternfoth, Jan. (H.).

Bracji, adj. Efftern -; - sracja noga, ber Rrahenfuß (plantago coronopus), Cig.; sracja noga je tudi : bas Rreuggewolbe, V .- Cig. 1. sracka, f. dem. sraka; bie Elfter, Strek. 2. sracka, f. bas Abweichen, bie Diarrhoe, Cig.,

Valj. (Rad), Ig (Dol.).

srâčnica, f. 🚥 2. sračka, Mur. arága, f. 1) ber Eropfen; ena sraga jutrove rose, Dalm.; deževne srage, die Regentropfen, Trub.; debele srage so padale, jv7hSt.; sraga na juhi, bas Jettauge, Cig., Litija - Strek. (LjZv.); ber Schweißtropfen, St.-Mik.; srage, ber Angitichweiß, V .- Cig.; smrtne srage, ber Todesschweiß, Cig., Jan.; njegov pot pa je postal kakor krvave srage, Jap. (Sv. p.); ber Reft (einer Fluffigfeit), bie Reige, Guts., Mur., Cig.; neko srago (vina) še imam, C.; - 2) ber Schlagfluss, C.; od srage udarjen, Trub.; (prim. kaplia).

srágica, f. dem. sraga, Mur. srájca, f. 1) bas hemb; oprana s., ein friiches hemb; v sami srajci (biti, hoditi), mit bem blogen hembe betleibet; masna s., bie Alba, navada je železna srajca, Npreg.; - 2) bie Meilervede: kopi srajco dati, ben Deiler mit Asten bedecten, Cig.; - iz: srakica; prim. stsl. sraka = obleka, Mik. (Et.).

srajcar, rja, m. ber hembenmacher, Cig., Jan. srajčarka, f. bie Hembennüherin, Cig. srájčen, čna, adj. Demb : srájčni rokavi.

srájčica, f. dem. srajca; 1) bas Hembchen; -2) die Schafhaut beim menschlichen Fotus (amnion), C., Tolm.-Erj. (Torb.); - 3) deveta s., die Siegwurz, ber Kornichwertel (gla-diolus communis), Cig., C., Trst. (Glas.).

srājčnik, m. 1) = rokavci, ošpetelj, ein furzeš Frauenhemb, Gor.; - 2) ein Bemb ohne Armel, Z., M.

sráka, f. bie Elster (corvus pica); - morska s., die Meereliter (haematopus ostralegus), Cig., Frey. (F.).

srakáč, m. die männliche Elfter, C.

srakarica, f. bie Quafente, Cig.; bie Schellente (anas clangula), Frey. (F.); — morska s. = morska sraka, Frey. (F.).

srākarski, adj. s. zvonec — srakarica, bie Quatente, Cig.

srákast, adj. elfterartig: fcedig, Cig., Sol. srákica, f. baš Semb, Alas., Mur., Jan., Mik., SiGor., Rez.-Baud.

Cicrosic

srakolica, f. ber Maufefalt, ber Maufebuffarb (buteo vulgaris), Frey. (F.); ber Stogvogel,

srakolič, íča, m. = kanja, kanjuh, Jan.

srákona, $f_i = \text{srakonoga}, \nu \tau h \tilde{S}t$. srákonja, $f_i = \text{srakona}, \tilde{S}\tilde{c}a\nu$.

srakonoga, f. eine Art Gras, C.; ber himmelthan, Z.; die Rammhirfe (panicum crus galli), Luče (Št.)-Erj. (Torb.).

srakonožnica, f. bas himmelthaustroh, C. srakoper, pera, m. ber Dornbreher, ber Burger (lanius); rjavi s., ber rothrudige Burger o. Dornbreher (lanius collurio), Frey. (F.), Erj. (Ž.); črnočelni s., ber schwarzstirnige Burger (lanius minor), veliki s., ber große graue Burger (lanius excubitor), mali s., ber rothtopfige Burger (lanius rufus), Cig., Frey. (F.); - tudi: srákoper, Valj. (Rad).

srákov, adj. = sračji: srakove jezike je snedel = er ift geschwäßig, C.

srákovica, f. = sraka, Rez.-Baud.

srâm, srâma, sramû, m. 1) bie Scham; s. me je, s. me je bilo, ich schame, schamte mich; s. te bodi! jájáme bid; ! nikogar ga ni s., er fcamt fich bor niemanbem; sram ga je toliko, kolikor volka strah; s. me je česa (koga), ich schame mich einer Sache (jemanbes); Tebe in mene ga je sram, Preš.; brez srama, ichau: los, Krelj, vzhŠt. - C.; od srama, vor Scham, Dalm., LjZv.; tudi srama nimaš već, Erj. (Izb. sp.); nima nobenega sramu, Dol., Gor.; - 2) die Schanbe: z velikim sramom, ogr.-C.; Sram bom pa jaz prestal, Npes.-K.; - 3) das Schamglied, Cig., Trub., Dalm.

srâm, î, f., Jan., pogl. sram m. 1). sramba, f. ber Schimpf, C.

sramen, mna, adj. 1) fcamhaft, Mur., Cig., Jan.; - 2) schänblich: Bodi v druzbi, bodi sam, Bodi sramnega te sram, Npreg.-Jan. (Slovn.); - 3) bas Schamglieb betreffend, Schame, Mur., Cig., Jan.; sramna kost, bas Schambein, Vod. (Bab.); sramna kuga, bie Buftfeuche, Cig.

sramot, m. bie Scham, bie Beniertheit, Cig. (T.), Jan., C.

sramežljeváti se, újem se, vb. impf. = sramovati se, ogr.-Mik.

sramežljiv, íva, adj. ichamhaft, berichamt; sramežljivo dekle; sramežljivo se vesti.

sramekijivec, vca, m. ein verschämter Menich, ber Schamhafte, Valj. (Rad).

eramežljīvka, f. die Schamhafte, Jan. (H.). sramožljívost, f. bie Schamhaftigfeit, bie Berschämtheit.

sramljiv, íva, adj. == sramežljiv, Mur.

sramljivost, f. = sramežljivost, Mur.

sramnica, f. 1) = sramna kost, bas Schambein, Cig., Jan., Cig. (T.), Erj. (Som.); -2) bie weibliche Scham, C., DZ.

sramničen, čna, adj. Schambein-, Cig.

sramnokúžen, žna, adj. [aphilitijd], Cig., Jan.; kri sramnokužnega človeka je hud strup, Vrtov. (Km. k.).

sramnost, f. bie Schamhaftigfeit, die Berichamtbeit, Mur., V .- Cig., Jan.

sramoča, f. = sramota, Jan (Slovn.).

srumočénje, n. die Beschämung, die Beschimpfung, Die Schandung.

sramodejec, jca, m. ber Ungüchtige, Jan.(H.). sramodejstven, stvena, adj. unzüchtig, Jan.

Bramodejstvo, n. die Ungucht, Levst. (Nauk). sramopis, pisa, m. bie Schmähichrift, Cig. (T.),

sramost, $f_* = \text{sramote}, \ \nu \tau h.St.-C.$

sramot, f. die Schande, Jan.; s sramotjo, Trub., Dalm., Krelj; - na srámot komu kaj učiniti, jemanbem etwas gutros thun, kajk.-Valj (Rad).

sramota, f. 1) bie Schande, bie Schmach, ber Schmif; to je sramota! na sramoto postaviti koga, jemanden beichamen, guichanben machen; = v sramoto pripraviti, Cig.; 2) moška, ženska s., bie manniiche, weibliche Schain, C., BiKr.

sramóten, ina, adj. fcanblich, fcimpflich, fcmahlich, entehrend; sramotno dejanje; Schimpf-, Schande; sramotni oder, ber Pranger, Cig. sramotica, f. das Schimpfwort, die Beichim-

pfung, C.

sramotiten, ina, adj. iconbend, entehrend, beschämenb, Cig., Jan., nk.; sramotični spis, Die Schmäbichrift, bas Bamphlet, Jan., nk. sramotisce, n. ber Pranger, Jan. (H.).

sramotitelj, m. ber Entehrer, ber Beichimpfer, C. sramotitev, tve, f. bie Beichamung, bie Entehrung, die Schandung, bie Beidimpfung, Jan. sramotiti, im, vb. impf. Schanbe, Schimpf jemanbem verurjachen, ihn entehren, bloßstellen;

svoj stan s., hudobni sam sebe sramoti, Dalm.-Valj. (Rad); otrok, kateri je svoji volji prepuščen, svojo mater sramoti, Škrinj.-Valj. (Rad); - beschimpfen, schmähen, Mur., Cig., Jan., nk.

sramotivec, vca, m. ber Schanber, ber Entehrer, Cig., Jan.; bili so pa tudi mladeniči sramotivci v deželi, kateri so vse gnusobe nevernikov delali, Jap. (Sv. p.); - ber Schmaber, der Beripotter, Cig., M.

sramotivka, f. bie Schanberin : s. rodu, Zora; - die Schmäherin, Cig.

sramotljiv, íva, adj. schanblich, schimpflich, Mur., Cig., C.

sramotljivost, f. bie Schanblichfeit, die Schimpflichfeit, Cig.

sramotnik, m. ber Lafterer, Krelj; ber Ber-Spotter, Dict.

sramótnost, f. die Schanblichkeit, die Schimpflichteit.

sramovanjo, n. bie Bethatigung bes Schamgefühles; sramovanja vredni grehi, Valj. (Rad). sramováti se, üjem se, vb. impf. sich schämen; mlade žene se ne sramujejo psalme peti, Trav.-Valj.(Rad); s. se česa; s. se pred kom.

srâmsa, f. = čremsa, Mur., Cig., Jan., Josch, Celovška ok.

sranje, n. bie Entleerung burch ben After.

Bratt, serjem, vb. impf, fich ber Ercremente entledigen.

srážica, f. dem. sraga; bas Tröpflein, C.; —

bas Fettange in ber Suppe, C

sfbati, bam, bljem, vb. impf. = srebati, Mik. sîbec, bca, m. 1) = srbecica, Jan.; - 2) bie Rrasmilbe (sarcoptes scabiei), Cig. (T.), Nov.-C., Erj. (2.).

sebecica, f. das Juden, der Judreiz, Mur., Cig., Jan., C., DZ.; — (fig.) imas posedno srbečico o vsem govoriti, Jap. (Prid.); včasi jim pride kaka neumna srbečica, *LjZv*.

srbedina, f. eine judenbe Stelle am Leibe, Cig.; - ocesna s., ber Augenreig, Cig.

sfbek, bka, adj. rauh: srbka moka, t. j. ostra

kakor pesek, jvyh.St.

arbenjo, n. bas Juden.

srbeti, im, vb. impf. juden; noga, pret me srbi; srbi me v prst, Mik.; srbi me v nosu, po nogah; - srbi ga = ber Budel judt ihn, Cig.; — kaj te to srbi? was fummert bich bies ?

srbęvka, f. die Sagebutte (rosa canina), Kras-

Cig., Jan., Strek., SIN.

siber, m. das Juden, Cig., Jan., C.

srbljiv, iva, adj. 1) judeno, C., Z.; srbljiva ugnide, bas Krapgeschwilr, Cig.; - 2) vorwipig, neugierig, Cig.

srbljivost, f. die Reugierbe, C.

srbokóżen, žna, adj. == srborit, C.

srbopetec, tca, m. ber Muthwillige, Bes.; konj s., ein wildes Pferd, SIN

srbopétost, f. ber Muthwille, C.; bie Ausgelassenheit, die Bildheit, SIN., Bes.

srborit, rita, adj. unruhig, muthwillig, aus-gelassen; s. vol. Jap. - C.; Oj ti srborita ostudna pošast! Npes.-K.

srboriten, taa, adj. = srborit, Jan.

seborititi, îtim, vb. impf. muthwillig, ausgelaffen fein, C.

srboritka, f. bie Frucht ber Hagebutte ("Betichepet [ch"), Dict., C., Ip., Trnovski gozd-Erj. (Torb.).

srboritnet, m. ein unruhiger, unthwilliger Menich, Mur., Jan., Mik.

srboritnica, f. 1) ein unruhiges, muthwilliges Beib, Mik.; - 2) = srboritka, C. srboritnik, m. - srboritnež, Mur.

seboritost, f. ber Muthwille, die Ausgelaffenheit. srbotáti, otâm, óčem, vb. impf. = srebati,

sebovka, f. bie Frucht ber Hagebutte, Goriska ok.-Erj. (Torb.).

srce, n. 1) bas Betg; srce bije, tolče, utriplje, bas Berg schlägt, pocht; — 2) das Innere bes Menschen, sein Empfinden und Benten, das herz; srce se mi trga, Jan.; srce me boli, srce mi poka, es blutet mir bas herz, Cig.; srce mi stiska, es wird mir enge ums Фетд, Cig.; srce se mi topi od veselja; k secu si gnati, sich gubergen nehmen, Dict., Dalm.; to mu sega do srca; to ga v srce boli, bode, pekli, bas wurmt ihn im herzen, Cig.; kako ti je pri sfcu? wie ift es bir aumuthe? iz seca rad, herzlich gern; iz vsega

(celega) arca želeti, bom gangen Hergen wünichen; imeti koga pri srcu, jemandem geneigt jein, C.; česar je polno arce, rado iz ust gre, wovon das herz voll ift, geht ber Mund uber, Mur., Cig.; kar mu je na srcu, to mu je na jeziku, er tragt fein Berg auf ber Bunge, Cig.; kar od srca pride, se srca prime, was vom herzen tommt, geht gum Bergen, Cig.; že velja, kamor srce pelja (tako govori, kdor komu napije), Mur.; das Gemuth, die Gemuthsart; dobro srce imeti, biti dobrega srca; ima trdo srce kakor kamen; mehko, junaško, očetovsko srce; veselo srce pol zdravja, luftiger Muth macht gutes Blut, Cig.; - ber Muth; s. izgubiti, ben Muth verlieren; s. mu je upadlo, s. mu kopni, ber Duth ift ihm gesunten, Cig.; s. komu delati, storiti, jemanbem Muth machen. Cig., Jan.; = s. dejati, Jsvkr., Bas.; s. si delati, storiti, sich Muth machen, Cig., Jan.; s. si vzeti, sich ermuthigen, Muth faffen, Cig., C.; s. vzeti, jemati komu, entmuthigen, Cig., C.; srce se komu podre, jemand wird fleinlaut, Jan.; srce komu podirati, jemanden entmuthigen, Cig.; — 3) ber (bie) Liebste: srce moje! mein herzchen! — 4) ber Mittelpuntt (einer Thatigfeit), Cig., nk.; - 5) bas Berg im Rartenfpiel; - 6) ein bergformiges Raschwert; - 7) ber Kern ber Salat- und Kohlhäupter, Cig.; — == stržen, das Baum-mart, C.; — das Kernhols, Cig., C., Gor.; – otlina sredi ogelne kope, kjer oglar zaneti ogenj in zapali kopo, ber Quanbelraum, Mune v Čičih-Erj. (Torb.); - der Gilern. die Narbe, Cig., Gor.

secoma, adv. herglich: s. rad, C., Z.

srcevid, vida, m. kdor v srce vidi, ber Bergensfundige, Cig., Jan., Ravn .- Valj. (Rad).

srceviden, dna, adj. bergenstundig, Jan. (H.). srčan, čna, adj. = srčen 3).

srcarica, f. bie Rernraupe, Cig.

steast, adj. herzformig, Jan., C.; arcasto listje, Erj. (Izb. sp.); srčasta krivulja, die Cardivide (math.), Cig.(T.).

srcat, ata, adj. berghaft, C. sièce, n. = sièce, Cv.

sece, n. dem, srce; bas herzchen, Mur., Prip.-Mik.; (nav. srčice).

strek, čka, m. 1) bas herzchen, C.; - bas Bergliebchen: srcek moil materin s.; - 2)

ber Zwidel an Hemben, Cig.

stčen, čna, adj. 1) Herze: srčni krč; - srčna tesnoba, bie Bergensangft, Cig.; - srena korenina, bie Pfahlmurgel (bot.), Jarn (Sadj.), Pirc, Cig.(T.); — srčna mati, bie wahre Mutter (opp. maceha), Prim.; - 2) sfcen, herzlich, innig; srena ljubezen, sreno prositi; — 3) herzhaft, muthig; sreno zgrabiti sovražnika.

srčeníka, f. = srčika, vyh.St.

srčevína, f. das Kernholz, Cig., C. srčíca, f. die Herzfirjoje, Jan. вrcice, и., pogl. srcece.

srčíka, f. 1) das Rernholz eines Baumes, C., vzhSt.; — das Mart, Mur.; — 2) das noch

Google

unentwickelte Blatt, bas Bergblatt, Jan .; -3) neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.). sfelti, sfeim, vb. impf. Duth machen, ermuthigen: s. koga, Cig., C.

stekati, am, vb. impf. abherzen, Cig.; lieb.

tofen, Z.

sîčnica, f. 1) bie Pfahlmurgel, Cig. (T.); -2) bas herzgefpann (leonurus cardiaca), C., Z. sfonik, m. 1) = groni mehur, ber Bergbeutel, Cig. (T.), Erj. (Z.), Laśće - Erj. (Torb.); -2) glavni steber pri stogu ali tudi pri strešnem odru, Tolm .- Erj. (Torb.); (ber Maft bei ben Zimmerleuten, Cig.); - 3) ber Mittelfluger, Z., Ip.-Erj. (Torb.); - 4) == srcnica 2), Medv. (Rok.).

srenost, f. 1) bie Herzlichteit, bie Innigfeit, Mur., Cig., Jan., nk.; — 2) bie Bebergtheit, ber Muth; s. dajati, Diuth machen; s. velja! frifch gewagt! Cig., Jan.; - tudi: sfenost.

sid, m. ber Born, bie Entruftung, ber Ingrimm; jeza njegovih od srda ognjenih oči, Jap. (Prid.); srd me je prijel, Svet. (Rok.); s. utolažiti, Fr.-C; — za srd vzeti = za zlo vzeti, perübeln, C.; — ber Eifer, C.; slepi s., blinber Eifer, C.

srd, f. = srd m., C., Guts. (Res.), Valj. (Rad); hudo srd ima na mene, Svet. (Rok.).

stda, f. = srd, kajk.-Valj.(Rad).

sedba, f. bie Entruftung, Cig. (T.). sidek, m. ber Solgfern, Mik.; (nam. sredek?). sfden, dns, adj. zornig, heftig: srdno komu kaj povedati, C.; - eifrig, Ravn.; srdno se za koga ponašati, C.

srdica, f. - sredica, bie Brotfrume.

srdisce, n. ber Born, Bohinj-Cig. ardit, adj. 1) zornig; ardita obsodba, graja, bie Entruftung, Cig. (T.); — srdito je bilo, es ging hibig zu, Cig.; — 2) zornmuthig, leicht jum Borne ju reigen, Mur., Cig.

srditen, tna, adj. == srdit, ogr.-M. ardîtež, m. ber heftige, SIN., Levst. (LjZv.). Brditi, im, vb. impf. zornig machen, Cig., Jan., M.; dušo topi, Boga srdi in pekel kuri, Kast.; s. se, gornig fein, gurnen; Bog se ne srdi z mano, Dalm.; eni se srde in jeze ne samo z ljudmi, ampak tudi sami s sabo, Kast.; s. se na koga, Jan.(H.); (germ.) s. se črez koga, Kast., Škrb.-Valj. (Rad).

srdîtnik, m. = srditež, Slom.

orditost, f. 1) ber Born, die Ergrimmtheit, ber Ingrimm, Cig.; poln srditosti, Skrb.-Valj. (Rad); - 2) bie Bornmithigfeit, Mur., Cig. sedljiv, adj. jum Born geneigt, reigbar, Z. sedljivka, f. Die Bornmuthige, C.

srdljivost, f. bie Bornmuthigfeit, Z., Hip .- C. sednat, adj. ternicht, Mik.; - prim. srdek. 1. sednik, m. = srditet, C.; - ber Biber-

sacher, der Feind, ogr.-M., C. 2. sednik, m. bas Rernftud (beim Bolg), C., Z.

srdnina, f. bas Rernholy, Jan. srdoglav, gláva, adj. = srdit: srdoglavi levi, Levst. (Zb. sp.).

srdorit, ríta, adj. = jeznorit, Svet. (Rok.). **srdoritec**, tca, $m_{\cdot} = \text{jeznorit clovek}$, Jurč. $ard\hat{q}st$, $f_{\cdot} = arditost$, C_{\cdot} , Z_{\cdot}

srdûn, m. ber Saring, Guts.-Cig.; prim. ben.it., furl. sardon, Strek.(Arch.).

srebåten, ina, adj. Saug-, Jan. (H.).

srebatnica, f. bie Saugpumpe, Cig.; bas Saugwert, DZkr.

srebanje, n. bas Schlürfen. srebati, bam, bliem, vb. impf. ichlurfen.

-- 560 --

srebavec, vca, m. ber Schlürfer, Cig., Jan.

srebavka, f. die Schlürferin, Cig. sreber, bra, m. ber Bauer, Habd. - Mik.; prim. stsl. sebra.

srębkati, am, vb. impf. nippen, Cig. arêbljaj, m. ber Schlurf, Mur., Jan.

srebniti, srebnem, vb. pf. einen Schlurf ober Ripp thun, Cig.

srebolja, f. bie Molle, Bolc-Mik.

srębot, ota, m. der Schlurf, Cig., C. srebột, f. = srobot: butaro s srebotjo ovezati, DSv.

srebộta, f., C., Met., pogl. srobota. orebrar, ria, m. ber Gilbergrbeiter, Mur., Jan.,

C., Z. srebrast, adj. filberartig, Cig.; filberfarben, Cig.(T.).

srębrce, n. dem. srebro, Cig., Valj. (Rad). srebrên, adj. = srebrn, Mur., V.-Cig. srebrenast, adj. filberfarben, Cig. (T.

srebrénec, nca, m. svetli s., ber Prouftit (min.), Cig. (T.).

srebrič, m. = kmetič, Habd,-Mik. srebrînje, n. = srebrnina, Mur., Danj.-Valj. (Rad).

srebrit, adj. filberführend, h. t.-Cig. (T.). srebriti, im, vb. impf. verfilbern, Cig., Krelj-

M., Burg. (Rok.); Vam bom mreže zlatil, Količe pa srebril, Npes.-K. srebîn, adj filbern, Silber-; srebrna zlica; s. goldmar, ein Gilbergulben; srebrna ruda, das Silbererg; srebrna pena, bas Blattfilber, Cig., Jan., Cig. (T.); srebrno sedlo še ne stori dobrega konja, Npreg.-Cig.; — tudi srébrn, Cv.

srebrnar, ria, m. ber Gilberarbeiter, Meg., Guts.-Mur., Cig., ogr.-Valj. (Rad), Jap. (Šv. p.), Raič. (Slov.).

srebrnarstvo, n. die Gilberarbeit, Cig.

srebrnat, adj. filberhaltig, V .- Cig., Erj. (Min.); srebrnati svinec, DZ.; srebrnata svetlica, bie Silberblenbe, Cig. (T.); srebrnati sijajnik, ber Silberglang (min.) Cig. (T.).

srebrneti, im, vb. impf. filberweiß werben:

srebrnijo lasje, Zora.

srebrnica, f. 1) = srebrna ruda, bas Gilbererg, Cig., Jan.; - 2) bie Ringelraupe, Cig., Jan.

srebrnič, ice, m. ber Schimmel: konjiči srebrniči, Vrt.

srebrnik, m. ber Gilberling, bie Gilbermunge; za dvajset srebrnikov prodajo Jožefa, Ravn.; Valj.(Rad).

arebrnina, f. bas aus Gilber Berfertigte: bie Silberware, das Silbergerath, das Silbergeichmeibe; - bas Gilbergelb, M.

srebrniti, im, vb. impf. == srebriti, Dict.

arebrnják, m. ber Silberling. srebrnjenje, n. bas Berfilbern, Cig. srebinkast, adj. filberfarbig, M. srebrnocvéten, tna, adj. filberblumig, Cig. srebrnosiv, siva, adj. filbergrau, SiN. srebro, n. das Silber; čisto s., das Feinfilber; pokalno s., das Anallfilber, DZ.; — živo s., bas Quedjilber; nemiren kakor zivo s.; pokalno živo s., das Knallquechilber, DZ. srebroglav, glava, adj. mit einem Gilberhaupte,

srebrokeit, keila, adj. filberbeichwingt, Cig. srebrolas, lasa, adj. filberhaarig, Cig. srebrolist, lista, adj. filberblatterig, Cig. srebronosen, sna, adj. filberführend, Cig. (T.). srebropen, pens, adj. filberichaumig: srebropena voda, LjZv.

srebroploscenina, f. filberplattierte Bare, DZ. srebrosijajen, jna, adj. filberblintend, Jan. (H.).

srebrosvetel, tia, adj. filberglangend, Zv. srebrot, m. Cig. pogl. srobot. srebrovina, f. ber Gilberftoff, Cig., Jan. srebrovit, adj. filberhaltig, Jan., C.; - filber-

reich, Jan. srębúlja, f. = srebolja, Jan.

arebuntati, am, vb. impf. ichlurfen, nippen, C. srebutati, am, vb. impf. ftart ichlurfen, Gor .-

M., Mik., Zora-C., Savinska dol.-C. sręča, f. das Glüd: 1) = das Geschid; s. je opotočna, bas Blud ift tugelrund; = s. na razpotju sedi, Mur., Cig.; s. ima spredaj lase, zadaj je gola, Cig.; bojna s., bas Baffenglud, Cig., Jan.; slepa s., blinder Bufall, Cig.; dobre srece biti, Giud haben, Cig., C.; dobra s., bas Gelingen, C.; Bog daj dobro srečo! (tako pozdravljajo posebno ljudi, ki so pri kakem delu; tudi samo z besedama: dobro srečo! srečo dobro!); dati kaj za dobro sreco (ein Geichent 3. B. bes Beintaufers an bie Hausfrau), Kr.; sreco dati komu, jemanden begrugen, ihm bie Sand reichen; sreco si dati = posloviti se, Kr-Gora; na dobro srečo, C.; na srečo, aufš Gerathewohl, Cig.; = na slepo srečo, Jan.; na srečo vreči, metati, lojen, ogr. - C.; srečo vreči, srečo izkusiti, bas Blitd versuchen, das Los über etwas werfen, Cig.; sreca pade na koga, das Los fällt auf jemanden, C.; — 2) — das günstige Geschick; prva sreča gre za peč sest, prima fortuna fallax, V .- Cig.; sreča te čaka, es steht bir ein Blud bevor; sreca njegova je bila, es war fein Glud; vsa sreca, da -, ein Glud. das —; po vsej sreči, zum größten Glüd; po sreči, k sreči, zum Glüd, glüdlicherweise; po sreči iti, glüdlich vonstatten gehen; po sreci se iziti, einen gludlichen Ausgang nehmen ; to je po sreči, ne po umeči, er hat mehr Glud wie Berftand, Ist.-Cig.; v sreči in nesreči; ako Bog da srečo; ima srečo; nima srece; sreca mu streže, godi, bas Glud ist ihm geneigt, Cig.; = sreca mu je mila, Cig.; vpili bodo: sreča bodi, sreča bodi!

(Giùd au!) Dalm.; sreča bodi kralju Salomonu! Dalm.; - (srenča, na zapadu-Mik.). srecanjo, n. bie Begegnung.

sręcati, sręcam, vb. pf. begegnen: s. koga; srecala sva se; kedaj te bo pamet srecala? wann wirft bu gu Berftanb fommen?

srečávanje, n. das Begegnen, die Begegnungen. srečávati, am, vb. impf. == srečevati; begegnen; Mladenke me srečavajo, Npes.-K. srecelovec, vca, m. ber Gluderitter, Jan., Sol., C., Zora.

sréčen, čna, adj. glüdlich; srečen človek; srečno življenje; srečnega storiti koga, jenianben gludlich machen; sredno potovati, priti kam; srecen(-eno) pot! gludliche Reise! = srečno hodi! C.; srečno! lebe(t) wohl! (pozdrav pri razhodu); srečne oči! = idi) bin gludlich bich ju feben! srecne oci, ki četveroperesno deteljo vidijo, nesrečne roke, ki jo trgajo! Erj. (Torb.).

srečenos, nosa, m. = srečenosec, Jan. srečenosec, sca, m. ber Gludsbote, Jan. arečovanje, n. bas Begegnen, bie Begegnungen;

s. valov (phys.), Cig.(T.). srečeváti, ûjem, vb. impf. ad srečati.

srečevavec, vca, m. srečevavci, bie Begegnenben, Bes.

sreči, srečem, vb. pf. dan s., ben Tag be-

ftimmen (diem dicere), Meg.-Mik. sręčica, f. dem. sreća; das liebe Glüd; srečico praviti, prophezeien: s. praviti kakor ciganke, Dict.

srēčka, f. dem. sreča; 1) srečko dati komu, jemanbem bie Sanb gum Grug reichen; daj srečko! (pos. otrokom se tako pravi); -2) das Lotterielos, Cig., Jan., C., nk.; srecke vzdigovati, Loje ziehen, Jan.

sreckanje, n. das Lofen, die Ziehung (ber Lose), C., nk.

sręčkati, am, vb. impf. Lose ziehen, losen, Cig., Jan., nk.

sręčnoż, m. ber Gludsmenfch, bas Gludstinb, Jan., Zora.

sręčnik, m. = srečnež, Jan.(H.). srečnják, m. = srečnež, V.-Cig.

sręčnost, f. die Giudlichleit, Mur., Cig.; kje je tedaj vaša srečnost? Jap. (Sv. p.); upa s., Levst. (Zb. sp.).

sred, î, f. ber Mittelpuntt, bas Centrum, Jan., Cig. (T.).

srèd, praep. c. gen. = sredi, Cig., Jan.; s. Turškega, Npes. K.

sréda, f. 1) bie Mitte; v sredi stati, v sredo stopiti; od konca do srede; po sredi razsekati, mitten entaweihauen; črez sredo prelomiti, mitten entzweibrechen; - ber Mittelpunit, Cig.; v sredo zadeti, ine Centrum treffen; v sredi, v zlati skledi = golben ist die Mittelftraße, Cig., Nov.; — 2) das Mittel, Krelj, Trub.; s. in pot, das Mittel und die Art und Beise, C.; — 3) sreda, die Mitt-woche; sredpostna s., die Mittsaften

sredánja, f. 1) bie Mitte, ber mittelfte Rern, V.-Cig.; -2) bie Mittelgattung, V.-Cig.; - 3) die Mitteltafel im Safsboden, Z.

srêdba, f. die Bermittelung, die Antervention, ogr.-C.

srêdben, bena, adj. Bermittelunge, ogr.-C. srêdbenica, f. die Mittlerin, ogr.-C.

sredbenik, m. ber Mittler, ogr .- C.

sredbina, f. die Mitte, ogr.-Valj. (Rad). sredbováti, üjem, vb. impf. Bermittler fein, C.

srêdek, dka, m. 1) bie Mitte, Z., DZ.; ber Mittelpunft, Cig.; — bas Mitteltheil, Z.; ber mittlere Theil bes Fasebobens, C.; — bie Raingrenze zwischen zwei Felbern, vzh.St., C.; — 2) bas Mittel, bas Mebium, Jan., Rog.-Valj. (Rad), ZgD.

sreden, dua, adj. bie Mittwoche betreffenb. srodež m. ber mittlere Theil, bef. ber Rern bes

Salat- oder Rohlhauptes, vzhSt.

sredi, praep. c. gen. mitten in (unter, auf 20.); s, mesta stanovati; s. sovražnikov; s. morja, mitten auf bem Meere; s. zime, mitten im Winter; do sredi polja, bis gur Mitte bes Felbes.

sredica, f. ber innere Theil einer Sache: Die Brotfrume; - bas Rernholy ber Baume; bas Fleisch ber Früchte, Jan.; — kostna s.,

die Anochenfubstang, Erj. (Som.).

sredina, f. ber mittlere Theil, die Mitte; s. vojske, das Centrum, Cig.; s. zemlje, ber Mittelpunkt ber Erbe, Cig.; — das Innere (eines Lanbes), Cig. (T.); – da**s b**arte, idwarze Holz, bas Kernholz, C.

sredinec, m. ber Mittelfinger, C., Vrt. sredînski, adj. jur Mitte gehorig: sredinska globina (globokost) soda, bie Spunbtiefe eines Fasses, Cig. (T.); - Central , Cig.; sredinska akademija, Navr. (Kop. sp.); (pogl. osrednji).

srodisco, n. ber Mittelpuntt, bas Centrum, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Cel. (Geom.).

središčen, čna, adj. jum Mittelpuntt gehörig, Central-, Cig.; sredischi kot, ber Mittelpuntismintel, $Cig_{\varepsilon}(T_{\cdot})$; središčni žarki, bie Centralftrahlen, Znid.

srediscnica, f. bie Centrallinie, Cel. (Geom.). sréditi, im, vb. impf. 1) concentrieren, Cig.

(T.); - 2) vermitteln, Meg. sredleto, n. die Jahresmitte, die Sommersmitte, Mur., Mik.

srędmo, adv. mittelmäßig, Meg.-Mik.

srêdnica, f. die Bermittlerin, Cig., Jan.; sredníca, Mur.

srednik, m. ber Bermittler, Dict., Guts., Cig., Jan., Cig. (T.), Trub., Krelj, Schönl., Jap., Levst. (Pril.); srędník, Mur.; - ber Schiebs. mann, Meg., Dict.; (tudi stsl.).

srędnikováti, ûjem, vb. impf. bas Bermittleramt ansüben, C.

srednjak, m. 1) ber mittlere Theil, Valj. (Rad); - 2) srednják, ber Mittelfinger, Mur., Cig. srędnjeglavec, vca, m. srednjeglavci, Mittellopfe (orthocephali), Erj.(Som.).

sredojelatînski, adj. mittellateinijo, nk.

srednjerepec, pca, m. srednjerepci, Halbichwanze, Mittelfrebje, h. t .- Cig. (T.).

srędnjetrpen, pna, adj. s. glagol, verbum neutropassivum (gramm.), Cig. (T.).

srędnjetvóren, rna, adj. s. glagol, verbum neutroactivum (gramm.), Cig. (T.). srednjevečen, čna, adj. mittelalterlich, nk.

srędnjovôkar, rja, m. ein Anhänger mittel-

alterlicher Ibeen (zaniclj.), Str. srednjeveski, adj. mittelalterlich, nk.

srednjevisokonémški, adj. mittelhochbeutich,

srednji, adj. in ber Mitte fich befinbend, ber mittlere, Mittel :; srednja vrsta; srednje bruno; s. pret, ber Mittelfinger; srednja sola, bie Mittelichule; srednji vek, bas Mittelalter, nk.; srednji spol, das sächliche Geschlecht (gramm.); srednja pot, najboljša pot; srednja ladja, das Mittel oder Haupischiff (arch.), Cig. (T.); srednji pojem, der Mittelbegriff (phil.), Cig. (T.); — durchschnittlich; srednja cena, der Durchschnittlich; srednja stevilo, bie Durchichnittsjahl, Cig. (T.); srednja brzina, bie Normalgeschwindigkeit, Cig. (T.); - von mittlerer Quantitat ober Qualitat; srednja letina, mittelmäßige Sabresfechjung; srednje velikosti, von mittlerer Große; srednje velik, mittelgroß; - s. spol, bas fachliche Geschlecht (gramm.); - indifferent (phys.), Cig. (T.), (rus.).

srędnjica, f. vsaka reč, ki je v sredi, Zilj., Jain. (Rok.); ber Mittelftrich, die Mittellinie, C.; - bas mittlere Bobenbrett am Faffe, Cig., C.; - ber Bulft am Dreichflegel, Cig. srednjik, m. 1) ber Mittelfinger, Jan.; -2) ber Mittelaahn, C.; - 3) bas mittlere Fajsbodenfrud, Mur., C.; - 4) bas mittlere

Beet eines Aders, Mur.

srędnjost, f. die Mittelmäßigleit, Jan. srędobęžen, Ina, adj. centrifugal, Cig., Jan., Cig. (T.); sredobežni stroj, bie Schwung-maschine, Sen. (Fix.).

sredobeknost, f. die Centrifugalfraft, Cig., Jan., Cig.(T.), Sen. (Fiz.).

sredogorje, n. bas Mittelgebirge, Cig. (T.). sredogrodje, n. bie Bruftbeingegenb, Cig. (T.). sredogrodnica, f. (mrena) s., bie Bruftscheibewand, bas Mittelfell (mediastinum), Cig. (T.).

sredoposten, stna, adj. Mittfaften : sredopostna nedelja, Navr. (Let.); -- nav. sredposten. sredostôlpjo, n. ber Saulenschaft, Cig., Cig. (T_{\cdot}) ; — rus.

sredotéžen, žna, adj. centripetal, Cig., Jan., Cig. (T.).

sredotéžnost, f. bie Centripetalfraft, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.).

srędotočje, n. = središče, ber Mittelpunit, bas Centrum, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov., Zora; — rus.

sredotrebûsje, n. ber Mittelbauch, Cig.(T.). srędovéčen, čna, adj. Cig. (T.), C., Trst. (Let.), pogl. srednjevečen.

sredozemeljski, adj. = sredozemen, Cig., Jan.

srędozemen, mna, adj. Mittellands, mittellandisch: sredozemno gorovje, morje, Cig., Cig.(T.); — rus. srędozęmski, adj. = srędozemen, Jan.(H.).

sredozimec, mca, m. 1) ein heiliger, beffen Gebachtnistag in bie Ditte bes Bintere fallt, C., Svet. (Rok.), Lasce-Levst. (Rok.); mraz kakor o sredozimcih, Z.; - 2) ein in ber Mitte bes Winters geborener Menfc, C.

sredpost, m. bie Mittfaften, Cig., Jan., Levst.

sredposten, stna, adj. Mittfaftene; sredpostna nedelja, ber Latare-Sonntag, ber Mittfaftensonntag.

srêdstven, stvena, adj. mittelbar, Jan. (H.). sredstvo, n. bas Mittel, bas Mebium, Mur.,

Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — rus. srédščina, f. baš Mittelbing, C. sredzima, f. bie Mitte bes Winters, Mur., Danj .- Mik.

sredzimski, adj. gur Mitte bes Binters gehörig, Mur.

srej, praep. c. gen. Mur., C., pogl. sredi. srejposten, stna, adj. Levst. (Rok.), pogl. aredposten.

srēmsa, f. = čremsa, Jan., Valj. (Rad). srēmsa, f. = čremsa, Mik., Valj. (Rad).

sren, m. 1) ber Ranhreif, C., Mik., Dol.; sren se na laseh, na dlaki ob hudem mrazu dela, C.; — 2) bie gefrorene, harich gewordene Schneerinde, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jes.; sren drži, da lahko hodiš po njem, Gor.; po srenu klasje pobirati = fein Brot auf unrechtem Wege fuchen, Mur.

srenast, adj. 1) mit Rauhreif bebedt, Dol.; -

2) harich: srenasti sneg, Mur., Cig.

srênec, nca, m. = sren 1), Jan.

sręnj, m. 1) = sren 1), Strek.; srenj stoji po drevju, po travi, BiKr.; - 2) = sren 2), Jan., Mik., Valj. (Rad), Litija-Štrek (LjZv.); 3) ber Gieftoß, Podgorjane (Goris.)-Strek. (LiZv.).

srenja, f. 1) die Gemeinbe, Mur., Cig., Jan., Gor.-Svet.(Rok.); (eig. "Sauptort mehrerer Gemeinden, stel. sredunja" Mik.); — 2) die Gemeinbevertretung: v srenjo voliti koga, Gor.; — 3) die Gemeindesitzung: srenjo na-povedati, v srenjo iti, Z.

srenjáč, m. = srenjan, C.

arenjan, ana, m. bas Gemeinbemitglieb, C.

srênjčan, m. = srenjan, LjZv.

sręnjec, njca, m. = srenjan, Jan. (H.). srênjski, adj. Bemeinbe. Cig., Jan.

srêp, srépa, adj. 1) = grozen, graufam, Cig., C., Cig. (T.); srepo križanje, Skal.-M.; Požela jih je srepa smrt, Greg.; — milb: srepa ino strašna množica, Skal,-Let.; = hud, strašen: srepo ga je pogledal, Podkrnci-Erj. (Torb.); bil je srepega pogleda, Jurc.; srepo gledati, ftier bliden, Savinska dol.; 2) ungeheuer, febr groß, Jan., M., Rof .-Jarn. (Rok.); - srepo (= grozno) se ustrašijo, Krelj-M.

srępež, m. = grozan, strašan človek, Erj. (Torb.).

arepinja, f. bie Schauberhaftigfeit, Ip .- Mik.

srepînski, adj. = srep, Erj. (Torb). srepoglèd, gléda, adj. wilbblidenb, Levst. (Zb. sp.).

srepost, f. bie Graufamfeit, C.

srepota, f. 1) die Ricfengroße, Jan.; - 2) bas Ungeheuer, Rof .- Jarn. (Rok.).

srepotiti se, im se, vb. impf. = jeziti se, KrGora.

sręsti, (sretem) vb. pf. = srečati, Jan., Vest., Raič(Slov.); tukaj jih je Jezus sretel, Krelj; grem ga srest = grem mu naproti, Rez., Baud.; (sredem, sredla ga hudoba, Ziljska dol.-Mik.; Njega pa sreje potnik star, Npes.-Vraz).

srę̃š, m. 1) = srež 1), BlKr.-Let.; - 2) bet Beinstein, Cig., Jan., Cig. (T.), C., DZ.

arçšov, adj. Beinstein-: sreševa kislina, bie Weinfaure, Cig. (T.).

sresevina, f. die Beinfaure, h. t.-Cig.(T.).

srężnica, f. bas Beinsteinsalz, Cig.

sretávati, am, vb. impf. = srečavati, Npes.-

sretena, f. bas Benebictenfraut (geum rivale),

C., Tus. (B.); (sretina Z.). srêž, m. 1) = ivje, ber Ranhreif, V. - Cig., Gor.; ber Reif an den Mauern, Cig., Vrt.; — 2) das Robeis, Mur., Cig.(T.), Jes.; veden led in srez goro pokrivata, Slom.;
— 3) bas erfte bunne Gis, Jan.; — bie Gis. scholle, Mik.; — 4) bas Treibeis, Cig., Jan.; srez gre, ber Flufs führt Gis mit fich, Cig., Met.; = voda gre v srež, Podgorjane (Goriš.), Štrek.(LjZv.); Drav'ca gre v srež, Npes.-Schein.; Drava je sreža nanesla, SIN.; - 5) bie beim Bufrieren bes Erbbobens fich hebende Erdfruste, Cig., Rib.; — 6) vinski s., ber Beinftein, C.

sręžiti se, im se, vb. impf. = v srež se izpremenjati, harichen, Cig.; - reka se sreži = srež gre po reki, C.

sręžnat, adj. = s srežem pokrit: srežnata voda, Z.

sręžnica, f. das Roheiswasser, C.

seh, m. ber Schauer, Jan., Trst. (Let.); srhi gredo po meni, ein Schauer überlauft mich, Z. sich, sicha, adj. sich emporsträubend, Z.; — rauh (bot.), Cig.(T.).

srhast, adj. = srhljiv, Trst.(Let.).

sfhati, am, vb. impf. = sršati, C., Z.

sfhek, hka, adj. struppicht, C.; - rouh (von Blättern), Z.

síhet, hla, adj. ftruppig: konj drži dlako na srhlo, bem Bferbe fteben bie haare empor, Z. srhkolistica, $f_{\cdot} = \text{srhkolistnica}, Tus_{\cdot}(R_{\cdot})$. srhkolistnica, f. srhkolistnice, raubblatterige

Bflanzen (asperifoliae), Tuš. (B.).

sfiniti, sfinem, vb. pf. erichaubern, Jan., C. srholistnica, f. = srhkolistnica, Cig.(T.). srhovina, f. etwas Raubes: Unebenheiten, raube

Stellen, C. sik, sika, m. ber Schlurf, Cig., Jan., C.; s.

vina, *Cig.* sfka, f. oseba, katera rada srka: take vinske srke, folche "Beinbeißer", SIN.

srkaten, ina, adj. faugenb: srkaine zile, ihm-

phatische Gefäße, Jan., Cig. sekalica, f. die Saugader, das Lymphgefäß, Cig.(T.), Erj.(Som.).

Goegle

srobotinka, f. neka vinska trta, Sv. Duh pri

srkālnica, f. = srkalica, Jan. srkalo, n. bas Einfaugemittel, Cig. sfkanje, n. bas Schlürfen. síkati, síkam, čem, vb. impf. jájlürjen: rad ga srka, er trinkt gern; — saugen (phys.), Cig.(T.); — svetlobo s., bas Licht absorbieren, Znid.; (pogl. piti). sfkavec, vca, m. ber Schlürfer, Mur., Cig., sîkavt, m. ber Schlürfer, Cig. sikec, kca, m. ber Schlurf, Mik. srketáti, etam, éčem, vb. impf. Keinweise schlürfen, sürfeln, Mur., C., Z.; od mraza srkljáč, m. ber Schlürfer, Cig. sekljaj, m. ber Schlurf, ber Ripp, Cig., Jan.; s. vina, vode, Slom.-C.; potrebnim ni srkljaja vode privoščil, Ravn. srkljati, am, vb. impf. fleinweise ichlürfen, fürfeln, nippen, Cig., Jan.; - fleinweise einfaugen, C. sikniti, siknem, vb. pf. einen Schlurf thun. sfna, f. 1) das Reh; bas Rehweibchen; skace kakor s.; nosi se ko srna, pa nema zrna, C.; - 2) govedje in ovčje ime, Cig., Krn, Tolm.-Erj.(Torb), BlKr. srnáča, f. ime kravi, kajk.-Valj. (Rad). sinast, adj. rehfurben, Cig. sînca, f. ime kravi, Valj. (Rad). sence, eta, n. das mannliche Rebtalb, bas Rebbodlein. sfree, nca, m. 1) = srnjak, Habd.-Mik., Mur., Jan., Danj .- Mik. ; - 2) ein rehfarbener Ochs, Z. senica, f. dem. srna; ein fleines (weibliches) Reh; srnica, Levst. (Zb. sp.). arnic, ica, m. bas mannliche Reblitchen, Cig., Levst. (Nauk.). srnicka, f. bas weibliche Rehlitichen, Levst. (Nauk.). srnina, f. bas Rehfleisch; — bie Rehhaut; iz srnine, rehlebern, Cig. srnjáček, čka, m. dem. srnjak; bas Rehbödlein, V.-Cig. srnjad, f. bas Rehwilb, Jan. srnjak, m. ber Rebbod. srnjákast, adj. rehfarben, V-Cig. srnjákovec, vca, m. der Rehpfosten, LjZv. senfedlakast, adj. rehhaurig, Let. srnjenog, noga, adj. rehfüßig, Cig. stnji, adj. Reh-; srnje meso, srnja koža; srnjih oći dekletce, Zv. sînka, f. = divje koza, C. srnovina, f. = srnina, Mur. orobot, m. bie Balbrebe (clematis vitalba), Pirc, Met., Ig (Dol.), Gor., Tolm.; (clematis recta), Josch; pereči s., bie Brennmurgel (clematis flammula), Cig.; - tudi: srôbot, Dol. **srobột**, f. = srobot m. Cig., Jan.; srôbot,

 $srob \hat{o}ta$, f = srobot, (srob-) Met., Dol.

Idrijo,-Erj. (Torb.).

srobotina, f. 1) = srobot, die Baldrebe; coll.

Waldreben; — 2) srobộtina, die Alpenrebe

(atragene alpina), po hribih med Otlico in

Krškem-Erj. (Torb). srobotje, n. bas Balbrebengesträuch, Josch, BlKr.srobotka, f. rdeča s., die Brennwurzel (clematis flammula), (areb-) Cig. srobótovina, f. = srobotina, Mik., BlKr. srôbrot, m. = srobot, (srobrat) Medv. (Rok.), LjZv., Gor. srok, sroka, m. t) s. si dati, fich begrüßen, Meg.-Mik.; — 2) ber Reint, Jan., h. t.-Cig. (T.). sop, m. 1) bie Sichel; - 2) die Thonichneibe ber Töpfer, V .- Cig. orp, sipa, adj. = srep, rauh, icharf, Mik.; wild: srpo gledati Cig., BlKr.; ftarr: srpo strmeti pred sebe, Glas. srpáč, m. == srpača, C srpaca, f. :) eine abgenütte, fchlechte Gichel, Mur., C.; - 2) bas am Ende gefrummte Astmesser, Cig., C., Svet. (Rok.), Gor.; — 3) = srpica 1), die Fäthaue, Jan., M.; das Rätholy, C. srpan, ana, m. 1) mali s., ber Monat Juli: veliki s., ber Monat August; — 2) bie Krapbistel (cirsium erisithales), Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.). srpanec, nca, m. bie Rrabbistel (cirsium erisithales), pod Nanosom, na Pivki-Erj. (Torb.). srpar, ria, m. der Sichelichmieb, ber Sichelhandler, Mur., Cig., Jan. srparstvo, n. bie Gichelfabrication, Jan. (H.). sîpast, adj. fichelformig, Mur., Cig., Jan., nk. sepec, pca, m. dem. srp; 1) eine fleine Gichel; – 2) ber Halbring, Cig.; — 3) die Betonie (betonica off.), Cig., C. afpek, pka, m. dem. srp; 1) eine fleine Sichel; - 2) bie Rlammer (in ber Schrift), bas Ginichließungszeichen, Cig., Jan.; mei srpkoma, DZ., Nov.; - 3) = srpičnik, bie Farbercharte (serratula tinctoria), Medv. (Rok.); tudi: srpěk, pka, Valj. (Rad). sfpen, pna, m. = srpan 1), Meg., Valj. (Rad). sepentin, m. ber Gerpentin (min.), Jan., Cig. srpeti, im, vo. impf. icharf raufchen (3. B. von dûtrem Grase), Cig., M., C.; — iz megle srpi — prši, C.; — panj je srpeč — čebele so nemírne, jezne, Svet. (Rok.); — prim. вгр, вгер. sîpež, m. = srpogled človek, zavidnež, SIN. srpica, f. 1) = pralica, bie 3athaue, Dict., Mur., Cig., Jan., Dol.; - 2) ein fleineres Abastmesser, das Gartenmesser, Cig., Svet. (Rok), Lašče-Levst.(Rok); -3 = jezav, srdljiv človek, Dol.; - 4) die Seebinfe (scirpus lacustris), C., Tuš. (R.); drnasta s., bas Rafenbinfengras (scirpus cespitosus), Cig. srpic, ica, m. dem. srp; bas Sichelchen; kajmo srpiče, Dekleta miade! Cb.-Valj. (Rad).srpíčast, adj. = srpast, Jan.(H.). srpiček, čka, m. = srpica i), die Jathaue, Dol.-M. sepičnik, m. die Färbericharte (serratula tinctoria), Z., Hip.-C.; Medv.(Rok.).

srpisco, n. ber Sichelftiel. C.

arpiti se, im se, vb. impf. die Haare ftrauben: mačka se srpi, Z.

srpje, n. die Rrapbistel (cirsium carniolicum, c. oleraceum), Josch.

sîpnik, m. barvarski s., bie Farberfcharte (serratula tinctoria), Cig.

s?pnjak, m. das Sichelfraut (sium falcaria), Cig.

sfsati, am, vb. impf. = jezno govoriti, BlKr.; s. na koga, jemanden anschnauben, barich an-

fahren, Rihenberk-Erj. (Torb.). sfsen, sna, adj. aus Thierhaaren: srsna odeja, C.

sest, î, f. das Thierhaar, Cig. (T.), C., ogr.-M., Trub.-Mik.; bas Borftenhaar, Cig. (T.). srsaj, m. ber Streifenfarn (asplenium), Tus. (B.), Medv. (Rok.).

orčán, ána, m. = sršen, jvzhSt.

sŕšast, adj. ftruppig: sršasta krava, C. - grob-

wollig, Trst. (Let.).

steati, im, vb. impf. bie Saare ftrauben, ftruppig fein, Rib.-Mik., C.; - s. na koga, jemandem aurnen, M.; = s. nad koga, Ravn.-Cig.; -= zbadati, DSν.

sršav, áva, adj. wiberhaarig, firuppig, C.

sfšen, éna, m. bie Hornis (vespa crabro); leti, kakor da bi ga sršeni podili, Cig.; (fig.) sršene dražiti = inš Bespennest stechen, Mur.; sršene v glavi imeti, murrifc, berbrießlich fein, Mur.

Brienar, ria, m. ber Beipenbuffarb (pernis [falco] apivorus), C., Frey. (F.).

sršenják, m. bas hornisneft, C., Z.

sršenji, adj. Hornis: sršenje gnezdo, LjZv. sršęnka, f. neka hruška, C., Mariborska ok., Krško-Ērj. (Torb.), jvzhŠt.

sršenovec, vca, m. = sršenar, Levst. (Nauk.). sršęta, f. = 2. pitnik, koruza za pičo, (prim. it. sorghetto), Goriška ok.-Erj.(Torb.).

sršeti, im, vb. impf. = sršati, Cig., Jan., Rib.; obrvi so mu sršele, ko dve metli, Levst. (Zb. sp.).

srica, f. eine Art Henne, C

srsiti se, im se, vb. impf. bie haare o. Febern ftrauben, fich borften, Cig., Mik.

sršljiv, íva, adj. struppig, C., Rib.-Mik. sršúriti se, úrim se, vb. impf. = sršiti se, Z.

set, m. bie Fijchgrate, Cig.

srták, m. = jezav človek, srtina 2), BlKr.-Let.

srtel, m. ber Bimmerboben, ogr .- Valj. (Rad); izuvši črevlje ne puščaj jih na srtel, ogr.-Raič(Kol.); (- iz: sred tel = sredi tal, C.).

srtetl, im, vb. impf. sich sträuben: dlaka srti, vzh.St.-C.; — scharf, rauh sein: predivo srti, C., Z.; - srtec, ftruppig, C.; rauh, fpießig,

srtina, f. t) eine Spipe, Svet. (Rok.); - 2) bie Thre, Svet. (Rok.); — 3) = clovek zbadljivih besed, pos. v odgovoru, Lašče-Erj. (Torb.), Svet. (Rok.), Ravn.-M.

srtínast, adj. s. človek = srtina 2), Lašče-Erj. Torb., Svet. (Rok.), Ravn.-M.

srtiniti se, înim se, vb. impf. 1) sich strauben: Srtini se greben njegov (zmajev) DSv.; -

2) = zbadljivo odgovarjati: kaj se srtiniš? Lašče-Erj. (Torb.).

sktiti se, im se, vb. impf. die Haare o. Febern struuben, Hal., C.; puran se srti (kadar je jezen), Dol.-Mik.; - fich über etwas emporen, C.

st, interj. ftill!

stábelce, n. dem. stablo; = stebelce, Valj. (Rad)., SIN.

stabla, f. bie Stufe, Kreij; (iz nem. Stuffel, prim. štabla),

stáblo, n. = steblo, Dict.

stāblovje, n. = steblovje, Valj. (Rad).

stădij, m. tekališče (tudi starogrška dolgostna

mera), das Stadium.

stagna, gen, n. pl. = stegne, ber Biehtriebweg (meift eingefriedet), Z.; kadar vidis na ulicah ali na stagnih črno kravo, ne reci, da je črna, Levst. (Zb. sp.).

stágne, gen, f. pl. - stagna, Gor.

staja, f. 1) bas Stehen: s. na straži, Cv.; ber Stillftanb, Cig. (T.); - 2) ber Ort bes Stebens, ber Unftant, Cig., Zora; - 3) bie herberge, bas Quartier, Mur., Cig., Npes .-Vrag; - ber Stanbort: vojaške ladje imajo tamkaj svojo stajo, Cv.; — ber Biehstandort, C.; nav. pl. staje = ograjen prostor na pašniku, kjer živina o poludne stoji, Cig., Notr.; - staje, die Gennerhutten mit ben Stallungen in ben Alpen, V .- Cig., Tolm., Bolc; planin in staj je tukaj gori dovolj,

stajališče, n. ber Stanbort, Guts., Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; s. (za ladje), bie Rhebe, Cig., DZ.; (lovsko) s., ber Anstand, Jan., Vrt. stajálo, n. = stalo, bas Geftell, bas Poftament,

Cig., Jan., C.

1. stájati, tajam, jem, vb. pf. fchmelzen (trans.),

s. se, schmelzen (intr.), zergehen, aufthauen.
2. stajati, am, vb. impf. 1) zu stehen psiegen:
Paša je na pragu stajal, Npes.-K.; — 2) = stopati, postavljati se: ptič mi je na roko stajal, na gredico pa ni mogel stopiti, Dol. stajček, čka, m. Gor., Tolm.; pogl. stojček.

stájica, f. dem. staja; v uganki: Sladko zgovorna Stajica, Pa v nji so bela Jagnjeta, (= usta, zobje), Vod. (Pes.).

stajna, f. = staja, ber Biehstanbort, Bes.;

(nam. stajina?)

stajnica, f. 1) ber Lagerplat ber Schafe: stajnico z drevjem obsaditi, Notr., Z.; - 2) pl. stajnice, Die Bant in ber Rirche, Dol .-Cig.

stâkati, am, vb. impf. ad stočiti. stákniti, nem, vb. pf. 👄 stekniti.

stâł, la, m. = stan, kajk.-Valj.(Rad). stalagmīt, m. stoječ kapnik, ber Stalagmit.

stalaktīt, m. viseč kapnik, ber Stalattit. stalce, n. dem. stalo; ein fleines Fufigeftell,

Cig., Bes.

staten, Ina, adj. bestanbig, bleibenb, befinitiv, conftant, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; s. pridevek, ftebenbes Epitheton, Cig. (T.); stalna količina, stetige Broge, Cig. (T.); fig: stalna plača, stalna cena, Cig., nk.;

SPORTE

stalno namestiti, befinitiv anftellen, nk.; staine ptice, Stanboogel, Cig. (T.); staina vojska, ftebenbes heer, nk.; - verlasslich, haltbar, C.; s. razlog, ein haltbarer Grund.

stalež, m. = stan; i) ber Buftanb, C.; -2) bet Stanb, Cig. (T.), DZ., Zora; (hs.). stalis, m. 1) ber Bohnort, Mur., C., Danj.-Mik.; — 2) ber Stanb, die Menschenclasse, Cig.(T.), C., Mik., ogr., kajk.-Valj.(Rad); zakonski s., C.; nisem se brigal za njegov

stališ, Jurč.; (tudi hs.).

stalisce, n. 1) ber Stanbort bef. fur Thiere, bie Surbe, Ig(Dol.), ogr.-C.; prilično stališče i dosta krme, (stálišče) ogr., kajk.-Valj. (Rad); - ber Aufenthalisort, ber Bohnort, Mur., ogr.-C., Svet (Rok); - 2) bas Fundament, Cig., Jan.; hiša ima globoko, mocno s., C.; - 3) ber Standpuntt (= Gestaliti, im, vb. pf. schmelzen (trans.); s. se,

ichmelgen (intr.).

stainica, f. ber Figstern, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jes.

stâłnik, m. bas Weihnachtsbrot, Št.-Cig.; kruh, ki ga na sv. biljo spečejo, pojedo pa na sv. treh kraljev dan, Saleška dol.-Pjk. (Crt.).

statnost, f. bie Beftanbigleit, bie Stetigleit, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; s. položaja, bie Stabilität, Sen. (Fiz.); s. v molitvi, ogr.-

Valj. (Rad).

stalo, n. 1) bas Fußgeftell, Cig., Jan., C., Hip. (Orb.), nk.; na srebrnih stalih, Skrinj .-Valj. (Rad); das Stativ, Znid.; — 2) das Fundament, der Grund, Jan., Burg. (Rok.); s. staviti, ben Grund legen, C.; - 3) die Bafis, C.; (fig.) večina je stalo izgubila, SIN.; -4) ber Buftanb: človek ostane vsegdar v jednem stalu, ogr.-C.; biti v stalu (= v stanu), C.; - 5) bas Stehen: čić ne da nič,

stalo pa malo, Z.

stan, stana, stanu, m. 1) bas Gebaube, bas Saus, Cig., ogr.-C.; lep stan, jvihSt.; zupnijski s., das Pfarrhaus, Slom.; — 2) die Berberge, bas Quartier, bie Bohnung, Cig., Jan., C., Scav.; na s. vzeti, beherbergen, Krelj, DZ., vzhSt.-Valj. (Glas.), ogr.-C.; na s. iti, eintehren, Krelj; na stan hoditi, Kast.; vže sem vam stanove (bie herberge) pripravil, Krelj; na stanu biti, im Quartier fein, C.; imeti kje svoj s., irgenbwo einquartiert sein, Jan., Dalm., Trub.; s. vzeti, oddati, eine Bohnung miethen, vermiethen, Cig., Svet. (Rok.); noben (oben) človek ondi stanu nema, Dalm.; odkod si stana? wo bijt bu wohnhaft? Idrija; — glavni s., das Hauptquartier, Jan., nk.; - 3) bas Rriegslager, baš Gezelt, Cig., Jan., Ravn.; — 4) bie Sürbe: ovčji s., Cig., Jan., Trub., Dalm., Kast., Notr.; ber Stall: nočiti na staneh v planini, Glas.; = bie herbe, Meg., Kast. (N. C.); eine herbe von 40 Schafen, Z.; -5) tisti del obleke, ki trup pokriva: srajca mu je v stanu prekratka, otročja srajca ima

dolg stan, Lasce-Levst. (Rok.); ber Humpf eines hembes, bas hemb ohne bie Armel, Cig., C.; s. na zadrguljico, ber Schnürleib, Znid.; = tesni s., Bes.; - 6) ber Zustand; v dobrem stanu ohraniti, Jan., nk.; postavljenje na poprejšnji s., die Biedereinsetung in den vorigen Stand, DZ.; s. premoženja, ber Bermögensstand, Cig.; s. milosti bosse, ber Gnabenstand; v drugem stanu biti, schwanger sein; — v stanu biti, imstande sein (germ.); kadar otrok v stan pride (starter wird), pomaga delati, Lasce-Levst. (Rok.); - 7) ber Stand; zakonski, vojaški, duhovski s., der Che-, Militar-, geistliche Stand; - biti od stanu, vom Abel fein, Mik.; — stanovi, die Stande (einst als Reprajentation eines Landes): kranjski stanovi; -8) ber Status: konkretalni s., ber Concretalstatus, DZ.

stanar, rja, m. ber Senne, ber Alpenhirt, Strek.,

Notr.

stanarina, f. bas Quartiergelb, Levst. (Nauk.), DZ., nk.

stanarînski, adj. s. razred, die Quartierzinsclaffe, Levst. (Nauk.).

stanca, f. neka vrsta kitic, die Stange, Cig. $(T_{i})_{i}$; — it.

stance, nca, m. = stanovavec, ogr.-Valj. (Rad). stanek, nka, m. 1) ber Aufenthaltsort, ogr.-Valj. (Rad); die Behausung, die Bohnung, ogr.-C.; Zupni s., das Pfarrhaus, SIN.; — 2) ber Stanbpunft: solnce pride na najvisji stanek, ogr.-Valj.(Rad).

stanica, f.1) bas Bohnzimmer, Mur., Cig., Jan., C.; idi v stanico! Ravn.-Valj. (Rad); sedeti v gorki stanici, Jurč.; stanice, bie Bohnungsraumlichkeiten, Levst. (Nauk.); - 2) bie Belle (im organischen Körper), Cig. (T.), C., Tus. (B.), (stanica), Erj. (Som.); maticna s., die Mutterzelle, Cig. (T.); = s. matica, Erj. (Som.); mlada s., die Tochterzelle, Erj. (Som.).

stanic, ica, m. ber Stand (auf bem Martie),

stanicast, adj. zellenformig, Jan. (H.). staničav, adj. zellig, Jan. (H.).

staničen, čna, adj. Bellen : stanična kožica, die Bellenmembrane, Cig. (T.); stanično jedro, ber Bellentern, Cig. (T.).

staničevina, f. = staničnina, Cig.(T.).

stanicje, n. bas Bellgewebe, Cig. (T.), Tus. (B.); tvorilno s., das Cambium; živilno s., das Barenchym, lično s., das Proseuchym, Tuš. (B.).

stanionica, f. die Bellenpflange, Cig. (T.). staničnina, f. der Bellstoff, die Cellulofe, Cig. (T.), C., Tuš. (B), Erj. (Som.).

staniol, m. die Binnfolie, das Stanniol, Cig.

stanisce, n. 1) ber Aufenthaltsort, ber Bohnort, Mur.; — 2) bas Quartier, bie Wohnung, Mur., Cig., Jan., C., DZ., Nov.; dati samo s. (Naturalquartier), DZ.; na s. jemati koga, jemandem Unterstand geben, Levst. (Nauk);
— bas Standquartier, Cig. (T.); glavno s., bas Sauptquartier, Jan.

staniti, stanem, vb. pf. 1) hintreten, (stanoti) $C_{i,j} = 2$) werden, geschehen, $C_{i,j} = 3$) = nehati, aufhören: det stane, C.; - 4) = vstati, vzh.St.-Vest.

stänjak, m. bas Beihnachtsbrot, C.; - prim. stalnik.

stanjár, rja, m. ber Juwohner, C.

stanje, n. 1) bas Steben; stanje in čakanje; s. zvezd, die Conftellation, Cig. (T.); - 2) ber Zustand, Jan., Z., nk.; železnica je v dobrem stanju, DZ.; začasno s., baš \$tovisorium, DZ.; — 3) bas Gebaube, bas Bohn-gebaube, Mur., C., BlKr., jvzhSt., ogr.-C.; bas Birtichaftsgebaube, Dol.

stanjenje, n. bas Aufstehen, (tudi: stanenje,

stanenje), ogr.-Vali (Rad).

stanjeváti, lijem, vb. impf. ad stanjiti, Z., Bes. stänjiti, im, vb. pf. bunn machen, Jan. (H.). stanjeanjo, n. bie Berbunnung, Cig.

stânjšati, am, vb. pf. = iztanjšati, Cig. stanjusati, am, vb. pf. gerbruden, bunn preffen,

stanka, f. die Berspause, h. t.-Cig. (T.), Navr. (Kres).

stanodajavec, vca, m. ber Quartiergeber, Cig., DZkr.

stanodavec, vca, m. ber Quartiergeber, Cig., Jan., C., DZ.

stánoga, f. = stonoga, Levst. (Zb. sp.), LjZv. stanoma, adv. im Quartier: kje si stanoma? Polj., Črni Vrh (Notr.)-Svet (Rok.).

stanorednik, m. ber Quartiermeifter: veliki s., ber Beneralquartiermeifter, Cig.

stanóten, tna, adj. Jan., Levst. (Zb. sp.), pogl. stanoviten.

stanovářen, čna, adj. wohubar, Cig.; – Bohu-: stanovšina hiša, Zv.; stanovalno poslopje, das Wohngebäude, Levst. (Pril.). stanovalisce, n. die Wohnung, das Quartier,

bie Behausung, Cig., Jan., nk.; - = bivalisce, ber Bohnort, Cig., Jan.

stanoválo, n. die Wohnung, C.

stanovanje, n. 1) bas Bohnen; - 2) bie Bohnung; s. najeti, oddati, odpovedati; s. samo na sebi, das Naturalquartier, Levst. (Pril.).

stanováti, djem, vb. impf. 1) bie Wohnung, bas Quartier haben, wohnen; sam, z drugimi - haujen, Cig.; Od prvega tukaj Stanuje moj rod, Vod. (Pes.); - 2) beherbergen: s. koga, C., Npes.-Vraz.

stanovavec, vca. m. ber Bewohner, ber Ginwohner.

stanovavka, f. die Bewohnerin, die Einwoh-

stanovavstvo, n. die Bewohnerschaft, Cig. stanoven, vna, adj. 1) Bohnungs : stanovno drustvo, ber Bohnungsverein, DZ.; - 2) ficher, gewiß: ta rec ni stanovna, Svet. (Rok.).

stanoviten, ina, adj. constitutio, Cig. (T.). stanovina, f. das Quartiergelb, Cig., C., Nov.;

- ber Miethzins, C.

stanovišče, n. 1) miza nima stanovišča, ber Tijch hat feinen festen Stand, Goris.; -2) die Bohnung, ber Aufenthaltsort, Levet. (Nauk); ber Wohnsit, DZkr.; - 3) ber Standpuntt, ber Befichtsbuntt, Jan., Cig. (T.);

zdravniško s., Levst. (Pril.); (hs.).

stanovit, adj. 1) beständig, beharrlich, Cig., Jan., Trub., Dalm., Jsvkr.; ftationat, Cig. (T.); stanoviti dohodki, nachhaltige Rente, Levst. (Nauk); - 2) bestimmt, Dalm.-Cig., DZ.; zemlja ima stanovit tek, Cig.; stanovito, gewis, ogr.-C.

stanoviten, tna, adj. stanbhaft, charafterfest; s. biti; - beständig, beharrlich, ausbauernb; – ħaifbar, stanovitno vino; stanovitna barva; -befinitiv, bestimmt, festgesest, Cig., Jan.; stanovitna cena, plača, Cig., Jan.; stanovitni prazniki, unbewegliche Felertage, Cig.; — stanovitne roke biti (pri streljanju), Zv.; - sicher, gewiss, Meg.; - trage (phys.):

eter je pač s., teže pa nima nobene, Znid. stanoviti, im, vb. impf. festjegen, statuieren, Cig.(T.); tehnični izrazi se stanove ob enem z vednostmi, Levst. (Zb. sp.). - stsl.

stanovitnost, f. bie Standhaftigleit, die Beftanbigfeit, bie Beharrlichfeit, bie Ausbauer : - die Haltbarkeit; — das Beharrungsvermogen (ber Rorper), Zora.

stanovitost, f. = stanovitnost, Cig., C.; bas Beharrungevermögen (phys.), Cig. (T.).

stanovnica, f. die Einwohnerin, Valj. (Rad). stanovnik, m. ber Bewohner, ber Infaß, Mur., Cig., Jan., Vrt., Zora, Znid.; - ber Ginmohner, Mur., Cig., Jan., Levst. (Nauk.). stanovnína, f. ber Quartiergins, Cig., DZ.

stanovnistvo, n. bie Bewohnerschaft, Z., nk.; - bie Bevölkerung, DZkr.

stanovski, adj. 1) Stanbes, nk.; - 2) Stanbe-, ftanbifch, bie Lanbftanbe betreffenb, Lanbſchaftê∗, Cig., Jan., nk.

stanovstvo, n. bie Lanbstanbichaft, bas Stanbeweien, Cig., Jan.

stápati, pam, pljem, vb. impf. ogr.-Let., Mik.; pogl. stopati.

ståpljanje, n. das Zusammenschmelzen, Cig. ståpljati, am, vb. impf. ad 2. stopiti; 1) zujammenschmeigen, verschmeigen, Cig., Cig. (T.); – 2) schmelzen, abschmelzen, Mur., Cig., Jan.

stapljeváti, ûjem, vb. impf. = stapljati, Met. star, rja, m. ber Scheffel, ein Getreibemaß (= 2 Megen, Met.), Cig., C., Trub., Dalm., Gor., Notr., Prim.; - prim. it. stajo, iz: stario, lat. sextarius, Mik. (Et.).

står, stára, adj. alt; stari ljudje; star je kakor greh, Erj. (Torb.); star kakor zemlja; stara pravica; stare poti in stare krčme se ne ogibaj! Erj. (Torb.); star mož, staro vino, staro žito, stara petica, stara mera, to je kaj vredno, Levst. (Rok.); stara šara, altes Berümpel; - stari, ber Schwiegervater, C.; stara, bie Schwiegermutter, C.; pl. stari, bie Alten, bie Ableber nach ber Ubergabe ber Realitat, Cig.; stari oce, stara mati, ber Großvater, Die Brogmutter; stari, Die Großeltern, Cig., Jan.; stari mesec, ber abnehmenbe Mond, jvyh St.; starega meseca, bei abnebmenbem Mond, C .; - dve leti s., zwei Jahre

alt; koliko si star? wie alt bist bu? leta staro jagnje, einjähriges Lamm, Met .- Mik.; (germ.) - stare navade, althergebrachte Gewohnheiten; po starem, in althergebrachter Beise; - staro in mlado, (jung und alt), vse je teklo gledat.

starad, f. bas alte Rebenholz beim Beinftod, C. staranje, n. bas Altern; s. meseca, bas Ab-

nehmen bes Mondes, Cig.

starašina, m. Cig., Jan. i. dr., pogl. starejšina. stârati, am, vb. impf. 1) alt machen, Cig.; skrbi ga starajo, Mur.; - s. se, altern; -2) abplagen, Cig.; fummern, C.; s. se, sich fümmern, M.; ne starajte sel vzhSt .- Valj. (Vest.); s. se za koga, kajk.-Valj.(Rad);—
3) hinhalten: uže tri leta me stara s pla-čilom, Lašče-Levst.(Rok.).

starčė, éta, m. ber Alte, Cig.

stârčec, čeca (čca), m. dem. starec; ber Alte.

stārček, čka, m. ber Greis.

1. starec, rca, m. 1) ber Alte, ber Graufopf;
- 2) ber niftenbe Bogel (bas Mannchen), Cig., Jan ; - 3) odpreti starca, einen Schacht öffnen, V.-Cig.; — 4) panj, iz katerega prvi roj zleti, Gol., Levst. (Bec.); — 5) ber Biejen-salbei (salvia pratensis), Banjščice, Tribuša-Erj. (Torb.); — starci, die Klette (lappa), Josch, Gor.; — eine Art Schmamm, C., (prim. dedec 12).

2. starec, rca, m. dem. star; ber Scheffel, C. starejševanje, n. die Ausübung bes Boriteber-

amtes, Levst.(Pril.).

starejševáti, ûjem, vb. impf. Borsteber (starejšina) jein, C.

starėjši, m. pl. = starši, Mur. starėjšica, f. = vodilja pri svatovščinah, C. starejsina, m. i) ber Alteste, ber Genior (ber als folder ein Ant ausübt), Mur., Cig., Jan.; ber Senator, Cig., Jan., nk.; - ber Borfteber, ber Borgefeste (ohne Rudficht auf das Alter), Levst. (Nauk.); cerkveni s., ber Rirchenpropft, Mur., Cig., Jan., Strek.; s. ceha, ber Bunftvorsteber, Cig.; - 2) ber Drbner und Leiter einer Sochzeit; - ber Beuge bes Brautigams, C., vrh.Se.

starejšînec, nca, m. občinski starejšinci, t. j. zupan in dva občinska svetnika, bie Bemeindevorstandsmitglieder, Levst. (Nauk).

starcjšiniti, înim, vb. impf. = za starcjšino biti, Cig., Let.

starejšinka, f. bie Begleiterin bes starejsina bei einer Hochzeit, Pik. (Crt.); gewöhnlich feine Frau, BlKr .- Let.

starejšinováti, ûjem, vb. impf. == za starejšino

starejšînski, adj. starejšine se tičoć; starej-

šinsko opravilo.

starejšinstvo, n. 1) das Amt eines starejšina; - 2) ber Senat, Cig., Jan., nk.; - ber Borstand, Cig.; občinsko s., ber Gemeinbeporftand, Levst. (Nauk); — cerkveno s., das Rirchenvorfteberamt, Die Rirchenvorftebung, Cig.; - 3) bie Anciennetat, Cig., Jan.; (rus.).

staréti, im, vb. impf. altern, Jan. starica, f. die Alie, die Greisin, Jan., ogr.-M., SIN., Zora; brezzobe starice, Levst. (Zb. sp.).

ı. starlč, ica, m. bas lette Monbesviertel, ogr.-C

2. starič, íča, m. neka davščina: dajal je v pridelkih desetino, gorščino, starič, LjZv.; ber Sadzehent, Zal., Cig.; - prim. star, m. staričen, čna, adj. čitlich, Mur.-Cig., Jan., Dol.

staričiti, ičim, vb. impf. altern, Jan. stariha, m. ein alter Diann (zaniclj.), ZgD.

starihast, adj. = starikav, C. starihati, am, vb. impf. altein, C.

starika, f. ein altlicher Menich (Mann ober Beib), Lasce-Levst. (Rok.); - ein alter Baum, Cig., C .: - ein alter Schufs an Bemachfen, Cig.; afteres Soly an Reben: letos tre iz starike mladike žene, C.

starikanje, n. baš Aliwerben: s. dreves, Nov.

starikast, adj. = starikav, Cig., C. starikati se, am, vb. impf. čiltelu, Cig.

staríkav, adj. ältlich; s. človek; starikavo drevo, überständiger Baum, Z.; hiranje je sploh znana bolezen bolj starikavih dreves, Vrtov. (Km. k.).

starin, m. ber Alte, Mur., Danj., Mik.; -

= star trs, C. 1. starina, f. etwas Altes: coll. alte Dinge, altes Beug, ber Trobel; dati samo novino za capasto starino, Vrt.; - die Antiquitat, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; starine, Untifen, Cig. (T.); — alter Bein; — über ben Binter auf ber Biefe gebliebenes Gras, Cig.; — m travnik, ki se le enkrat na leto kosi, Cig., Lašče-Levst. (Rok.); (= bav. altwis,

Levst. [Rok.]). 2. starina, m. ein alter Mann, Jan., Zora, Cv. starînar, rja, m. ber Trödier, Cig., Jan , DZ.; ber Antiquar, Z., nk.

starinarica, f. die Trodlerin, Cig.

starinariti, arim. vb. impf. Trobler fein, trobeln, Cig., Jan.

starinarnica, f. die Tröblerbube, die Antiquarhandlung, C_i ; — das Antifencabinel, $Cig_i(T_i)$. starinarstvo, n. die Tröblerei, nk.; - bas Antiquariat, nk.

starinec, nca, m. = starokopitnež, C. starinja, f. sorodniki po starinji = staro sorodstvo, Ist.

starinják, m. eine alte Diunge, C. starinosiquec, vca, m. der Archaolog, Jan., nk. starinosloven, vna, adj. archaologijch, nk. starinoslovje, n. die Archaologie, Jan., C., nk. starinoslôvski, *adj.* arcjäologijc, *nk.* starinoslôvstvo, n. die Arcjäologie, nk. starinoznanec, nca, m. ber Archaolog, Jan. starinoznanski, adj. archaologifch, Jan.

starinoznanstvo, n. bie Archaologie, Jan. starinski, adj. alt, außer Brauch gefest, altmobifch; starinska obleka; alterthumlich, antil, Cig., Jan., Cig. (T.); starinska umetelnina

(umetnina), die Antile, Cig. (T.). starinstven, stvona, adj. alterthumlich, C.

starinstvo, n. das Alterthum, Cig. stâriši, m. pl. = starši. stariti, im, vb. impf. s. koga, jemanbem Gorgen machen, C.; — prim. starati 2). starjād, f. altes Zeug (Gras, Hold u. dgl.), starják, m. ein alter Mann, Z.; mladenič starjake sodi, C.; - ein alter Beinftod, C. starka, f. ein altes Beib, die Greifin; - ein mehrere Jahre altes Schaf, Cig., C.; - bas Brutweibchen (bei ben Bogeln). starklja, f. bas Brutweibchen (bei ben Bogeln), starnica, f. das Getreibemaß, C.; - prim. star m. starocerkvēn, adj. altlirolio, Cig. starodaven, vna. adj. mas langit gewesen ift, alt, uralt, Cig., Jan., nk.; starodavni časi, nk. starodavniki, m. pl. starodavni narodi, pos. Grki in Rimljani, bie Alten, nk. starodavnina, f. coll. bie Alterthumer, C. starodavniški, adj. alterthumlich, Vest. starodavnost, f. bas Alterthum, bie graue Borzeit, Cig., Jan., C., nk. starodoben, bna, adj. alt, chemalig, Navr. (Let.). starokopiten, tna, adj. an bem Althergebrachten hangend, altvätrisch; s. mož; starokopitna stranka, bie reactionare Bartei, Cig., Jan. starokopitnež, m. ber am Althergebrachten Sangenbe, ein alter Bopf; ber Reactionar, Cig., Jan. starokopitnik, m. = starokopitnež, Navr. (Kop. sp.). starokopitnost, f. die Reigung jum Althergebrachten, nk. starokrójen, jna, adj. altmodijch, Jan. starolet, leta, adj. alt an Jahren; staroleti, košati dob, Bes. staroléten, tna, adj. = starolet, C. staropisemski, adj. palaographija, Cig. staropisemstvo, n. die Balaographie, Cig., staropisen, sna, adj. = staropisemski, Cig., Jan. staroselec, Ica, m. ber Altfaffe, Habd .- Mik., Cig., Jan., Cig.(T.), LjZv. starosláven, vna, adj. altberühmt, Cig., Jan., nk. staroslovenski, adj. altilovenijch, nk. starost, f. bas Alter; visoka a., hohes Alter; siva s., bas Greifenalter; starost je Zalost, C.; na. pod s., auf die alten Tage; - navadnejše: stárost. starosta, m. ber Altefte (eine Art Burbe), Cig., Jan., Danj. - Mik.; ber altefte Rammerling bei Landtafeln, Mur.; ber Gemeinbealtefte, C.; – polj., češ. starosten, stna, adj. Alteres: starostne vrste, Altersclaffen, DZkr. starostijiv, íva, adj. ültlich, Z.; ("starošljiv", Dol.-Mik.). starošégen, gna, adj. altmobisth, Jan. starotina, f. altes Beng, Bes., Nov. starovéčen, čna, adj. jum Alterthum gehörig, alterthumlich, Alterthums., C., SIN., Navr.

(Let.).

staroverec, rca, m. ber Alfgläubige; ber Drthobore; staroverci, die Anhanger der orientalisch - orthodogen Kirche und die unierten Briechen. starovéren, rna, adj. = staroverski, Mur., Cig., Jan. staroverka, f. bie Altglanbige; die Orthodoge. starovernost, f. bie Aligiaubigfeit, Jan. (H.). starověrski, adj. aliglaubijá, orthodor; tudi: alterthumlich. staroverstvo, n. ber Aliglaube; die Orthobogie. starovičen, čna, adj. = starikav, Mur., Cīg., νχhSt.; Č. je srednje postave in bolj starovičen mož, Glas. starovîčje, n. bas Heibelraut (erica vulgaris), C. starovičnost, f. == starikavost, Mur. starovíka, f baš heibetraut (erica vulgaris), C. starovina, f. bas Alterthumsftud, Jan.; — coll. alte Binge, Z.; alte, vertommene Baume u. dgl., C. starovînar, rja, m. = starinar, Jan. starovînski, adj. = starinski, antif, Jan., Cig. starovît, adj. 1) altlich, betagt, Cig.; - 2) altmobile, Cig.; — alterthumlich, M.; -- antiquiert, Cig. (T.). starovíten, tna, adj. = starovit, C., M. starozakónski, adj. alttestamentlich, Jan. staroznán, znána, adj. altbefannt, Mur., Cig. starstvo, n. coll. bie Alteften, C., ogr.-Valj. (Rad). starši, ev, m. pl. bie Eltern; (tudi sing. starš. einer von ben Eltern [Bater ober Mutter]. Mur., C.; kdor starša ne spoštuje, je hudobnež, Polj.; dual.: starša, C.): - po nem. staruha, f. ein altes Beib (zaničlj.), C., Bes.; zima, staruha nadušljiva, Zv. starúlja, f. cin altes Beib, Cig. starun, m. ein Alter, C. starusa, f. ein altes Mutterchen, Cig. stas, m. bie Statur, ber Buchs, Jan., Cig.(T.), C_{\cdot} ; — hs. státi, stânem, *vb. pf.* 1) treten: počakaj, da stanem pogledat na vrt! stal sem za skedenj, s konja, s postelje stati, Lašče-Levst. (Rok.); - 2) antommen, zu stehen tommen, fosten (v tem pomenu tudi impf., Mik.), to me težko (s težka, Dol.) stane, daš fommt mit ichwer an; kar ljudje radi store, to jih lahko stane, .Trub. (Post.); ko bi me glavo stalo, wenn es mich ben Ropf toften follte; koliko te stane hiša? wie hoch fommt bir bas Saus zu fteben? Odrešenika smo veliko stali, C_{\cdot} ; - 3) = vstati, ogr_{\cdot} -Valj_(Rad); -4) s. se, gefchehen, C. stati, stojim, vb. impf. stehen; trdno s., festen Fuß gefaset haben; s. kakor panj (stor, steber, zid), wie eingewurzelt bafteben; stojet, aufrecht stehend: stojeca latinica, Antiqua (typ.), Cig. (T.); stoječa cev, bas Steigroffr, Cig. (T.); stoj (stojta, -te)! halt! bleib(t) fteben! tudi: halt(et) inne! - stoječa cena, figer Breis, Cig.; - stoječe imetje = nepremićnine, Dol.; kar stoji in živi = fundus instructus, vzhSt.; — mesto, trg, vas stoji

Google

(ift gelegen); - stoječ, anfaffig, Svet. (Rok.); · besteben: kar svet stoji == von jeher; vrata stoje odprta, die Thur fteht offen ; solnce stoji črez poldne, Jurč.; ladjana sidru (mačku) stoji (liegt vor Anter), Cig.; stoji ti na volji, es fteht gu beiner Berfügung, Cig. (T.); dobro, lepo mu stoji, es paíst, fteht ihm gut; - s. na čem, auf etwas beruhen, Cig. (T.); moje upanje na tebi stoji, Trub.; s. v čem, in etwas bestehen, ogr.-C.; v čem stoji Kristusovo kraljevstvo? Krelj; podložnost v tem stoji, da ste možem pokorne, Jap. (Prid.); s. iz česa, auš etwaš besteben: človek stoji iz duše in tela, ogr. - C.; - gelegen fein: veliko na tem stoji, Vrtov. (Zb. sp.); na tem nič ("ništar") ne stoji, Krelj; meni stoji do česa, es liegt mir baran, Cig. (T.); - abhangen: a. do česa (von etwas), Levst. (Cest.), DZ_{i} ; = s, o čem, C_{i} ; — drago s., thener su fteben tommen, Trub.; nic ved te ne stoji, temvec da eno uro pridigo poslusas, Trub. (Post.); zlahka te stoji, upanje imeti, Kast .-Valj. (Rad); nekaterega težko stoji, manchem fommt es schwer an, Levst. (Nauk); to jih strašno težko stoji, Erj. (Izb. sp.).

stātičen, čna, adj. k statiki spadajoč, ftatifch

(phys.), Cig. (T.).

statika, f. nauk o ravnotežju, die Statif (phys.), Cig., Jan., Cig. (T.); s. zraka, bie Meroftatil, Cig.(T.).

statīst, m. ne govoreča oseba na gledališkem odru, ber' Statift.

statističen, čna, adj. k statistiki spadajoč, ftatistatistik, m. ber Statistiker, Cig., nk.

statīstika, f. državopis, bie Statistil, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

stâtiva, f. = statva, C.; - pl. stative = statve, Vrt.

statva, f. ber Webstuhl, Mur., Mik.; nav. pl. statve

stätvice, f. pl. dem. statve; trakarske s., ber Bandstuhl, Cig.

stav, stava, m. ber Sat, Jan. (H.). stav, î, f. 1) ber Sat, Mur.; — bie Aufgabe, bas Thema, Mur.; - 2) = stava 7), ber

Buftanb, C.

stava, f. 1) bas Sepen: s. besed, bie Wortfolge, Jan., C.; - ber Bau; s. tempelina, Ravn. - Valj. (Rad); - bie Ginfegung, bie Gründung, C.; - 2) bie Stellung: na stavo prignati konje, stave prost, DZ.; - 3) ber Einfat (in die Lotterie); — 4) die Bette; stavo narediti; stavo dobiti, izgubiti; za s. tedi; - ber Gewinn bei einer Bette: stavo zapiti; — ber Preis, bie Pramie, V.-Cig., C.; — 5) bie jum Bogeifang aufgestellte Schlinge, ber Fallftrid, Jan., C., Jurc.; pomaga jim stave delati ptičem, Zv.; stave staviti komu, jemanbem nachstellen, C., Jurč.; - 6) der Garbenhaufen, der Getreibeschober, Cig., C.; s. je kopica z to ali 20 snopi, C.: - 7) bie Lage, bie Stellung, C.; moja stava je huda, ich habe einen schlimmen Stand, Svet. (Rok.); - 8) ber Boften (math.), V .-

Cig.; - 9) bas Thema, V. - Cig.; - ber Grundfat, C.

stavba, f. i) bie Erbauung, ber Bau, Cig., Jan., nk.; s. hise, Cig.; vodna s., ber Bafferbau, Jan.; gornia s., ber Oberbau, Jan., Cig. (T.); - 2) bas Gebaute: bas Gebaube, Levst. (Nauk), nk.; stuvbe, bie Bauten, Cig., Jan.,

nk.; stavbe na kolju (koleh), Bfahlbauten, Cig. (T.), nk.; - 3) ber Sat (im Buchbrud), Jan.

stavbar, ria, m. ber Banfünftler, Cig., Zora-C. stavbarina, f. bie Baufoften, Levst. (Pril.),

stavbarstvo, n. bie Baufunft, Zora.

stavben, bna, adj. ben Bou, bie Bauten betreffend, Ban-, Cig., Jan., nk.; stavbni urad, bas Banamt, Cig., Jan., nk.; stavbni red, die Banordnung, Cig., »k.

stavbina, f. ber Bau, bas Bebaube, Levst. (Nauk); stavbine, Bauten, Levst. (Nauk); povodnestavbine, Baffermerte, Levst. (Močv.). stavbinski, adj. Baus: stavbinska dovolitev,

ber Bauconfens, Levst. (Nauk); s. program, bas Bauprogramm, Levst. (Pril.); s. urad, bas Bauamt, nk.

stâvčati, am, vb. impf. == bolj šepasto hoditi, BlKr.-Let.

stavčen, čna, adj. Sap, nk.; stavčni poudarek, ber Sagaccent, Cv.

stavčevski, adj. Seger-: s. ormar, ber Segertatten, Zora.

stavec, vca, m. 1) ber Geger (in ber Buch-bruderei), Cig., Jan., nk.; - 2) ber Better, Guts.-Cig.

stavek, vka, m. 1) ber Garbenhaufen, Cig.; s. žita, C.; s. prosa, t. j. deset snopov prosa na njivi skupaj dejanih, Gor.; — 2) baš Ungefette: kazenski s., ber Straffat, DZ.; -Die Thefis, Die Thefe (phil.), Cig., Jan., Cig. (T.); - 3) ber Sat (gramm.), Cig., Jan., nk.

staven, vna, adj. 1) Stellungs-: stavna komisija, DZ.; - 2) Einlage: stavni listek. ber Einlageschein, Cig.; - 3) fig (math., phil.), Cig. (T.); stavna pomisel, fige Sbee, h. t.-Cig. (T.), Raič (Let.); - politiv (math., phil.), C., Cig. (T); stavna elektrika, pofitive Elettricitat, Cig.; - 4) = postaven, gefest, ernft, C., Z.; - 5) = stavben, Bau-, Cig.

stavica, f. ein Schöberchen von 3-5 Garben auf bem Ader, vghSt.-C.

stavilo, n. die Wette, C.; - ber Kampfpreis, C. stavišče, n. der Bauplat, Cig., Jan., DZ., Nov., nk.

stavitelj, m. ber Erbauer, ber Baumeifter, Cig., Jan., nk.; ber Architeft, nk.

staviteljski, adj. Boumeifter-, Jan. (H.). staviteljstvo, n. bas Bauwefen, Jan., DZ.

stavîtev, tve, f. das Bauen, der Bau, Jan., Slom., nk.

staviti, stavim, vb. impf. 1) ftellen, fegen: v skupine s., gruppieren, Cig. (T.); po koncu s., aufstellen; konj dobro noge stavi; mejnike s., Die Grundsteine einsegen; Zive braste s., Burgelbaume fclagen, Cig.; (crke) s.,

Lettern fegen; - besede s., kakor treba, fo sprechen, wie es sich gehört, Levst. (Zb. sp.); einen Bau aufführen, bauen; hiso s.; zlate gradove si s. v oblake, Luftfchlöffer bauen, Pres.; pec s., ben Ofen aufstellen, Z.; anfegen: s. kupice, rogove, rozice, Schröpftopfe jegen, Cig., Navr. (Let.); s. pijavke, Blutegel ansehen; koze (vimenice Cig.) s., bie Schuspoden einimpfen, impfen; - im Spiel einseben, segen; na karto s., s. v loterijo; - wetten; s. s kom, mit jemandem eine Wette eingehen; na kaj s., auf etwas wetten, Cig.; glavo stavim, da -; kaj staviš, da ne bo tako? (v tem pomenu tudi pf.); — toliko sem stavil na njo, ich habe so viel auf sie gehalten, Jurd.; (in ein Umt) einseben, Cig.; župana, črednika s., Z.; — pred oči s., vor-ftellen, Jan.; na svetlo s., hervorheben, Cig. (T.); — na smeh s., lächerlich machen, nk.; na sum s., verbachtigen, Jan.; pod nič s., herabwürdigen, Cig (T.); s. kaj nad kaj, etwas einer Sache vorzieben, Cig., Jan., nk.; ovire, zadržke s., Sinberniffe bereiten, Cig.; - 2) jum Steben bringen, aufhalten, gurudhalten: s. žalost, C.; s. koga = muditi, C.; s. se = muditi se, C.; s. se v krčmi, C.; se, fich widerfegen, fich weigern, Cig.; bef. fich weigern etwas zu gestehen, Polj.; - vino se mi stavi (wiberfteht mir), C. stavīvo, n. das Baumaterial, Cig., Jan., nk.

stavka, f. = stava, die Einlage bei einem . Spiel, Cig., Jan.

stavkanjo, n. bas Aufichobern ber Getreibe-garben, M. stavkar, rja, m. kdor snope v stavke zlaga,

der Mandler, Cig.

stavkati, am, vb. impf. in Manbeln ftellen, Cig.: = snopje na njivi v stave (stavke) devati, C.; Za srpom snopje stavka se, Npes.-K. stavkoma, adv. 1) manbelmeife, Cig.; - 2) sammeise, Cig.

stavkoslovje, n. die Sahlehre, Jan., nk.

stavkotvorje, n. bie Sapbilbung, nk.

stavljenje, n. bas Stellen, bas Sepen; - bas Bauen: s. hiš; — das Ansepen: s. rožičev, bas Schröpfen; s. koz, bas Impfen; - bas Gegen (im Lotteriefpiel); - bas Betten; prim. staviti.

stavnica, f. 1) bie Fahne, Mur., V.-Cig., C.; - 2) bie Stanblaterne in ber Rirche, Gor.; - 3) die große Wachsterze in der Kirche, die Standlerze, Cig., Jan., C.; - 4) stavnice, bie jentrechten Stugen ber Saipelwelle, V.-Cig.

stavničar, rja, m. kdor stevnico nosi, ber

Standfergentrager, Cig. stavnik, m. 1) = staviteli, ber Baufunftler, Cig.; - 2) ber Spannreif, bas Brobebanb ber Bottcher, bas vor ber Ginfetung bes Bobens bie Dauben gufammenhalt, V.- Cig.

stavnina, f. ber Schriftseberlohn, Cig. stavnistvo, n. die Baufunft, Cig.

stavopis, písa, m. = državopis, statistika, C. stavstvo, n. das Bauwejen, das Baujach, Cig., DZ., C.

stoatit, m. salovec, ber Spedftein, ber Steatit. Cig.(T.).

stebel, bli, f. = steblo, Ravn., Gor.-Valj. (Rad).

stebelce, n. dem. steblo; bas halmchen; ber Stengel (min.), Cig.(T.); tudi: stebeice, Valj. (Rad).

stebelcast, adj. ftengelig (min.), Cig. (T.). stébelčje, n. coll. Steugel (z. B. Salat-, Kraut-

ftengel), Erj. (Som.). stebein, adj. Stengel-, Schaft-, Cig., Jan., nk.

stébelnat, adj. vielhalmig, Cig.

steber, bra, m. die Gaule; meini s., die Grengfaule, Cig.; ognieni s., bie Fenerfaule, Cig.; oblačni s., bie Bostensaule, Cig., C.; — der Bfeiler; - ber Schattenftrich (opp. lika, ber Saarftrich), C.; - tudi steber, St.

steblast, adj. fcaftförmig, Cig.

steblati, am, vb. impf. - v stebla iti, Stengel anjegen, Jan., Kol.; - Zweige treiben: drevo ie steblalo, Glas.

nteblika, f. ber Stengel, Die Staube, Z.; ber Baumgmeig, C.

steblikast, adj. stengelig, Jan. (H.). steblikovina, f. bas Staubengemachs, C., Z. stebliti se, im se, vb. impf. ichoffen, ftengeln, Jan. (H.); fich bestauben, Z.

steblo, n. 1) ber Stengel (caulis), Cig., Jan., Tuš.(R.): — 2) = kapusova sajenica, bie Rrautpflanze, Banjscice-Erj. (Torb.); - 3) ber Soim, Mur., Cig., Jan., nk.; - 4) = deblo, ber Banmftamm, Mur., Cig., C., Svet. (Rok.), Rec.; — tudi: steblo, Cv.

steblov, adj. Stengel., Halm., C. steblovje, n. coll. 1) Stengel, C., (steblovje) Valj. (Rad); — 2) Baumstamme, ogr.-C. stebrast, asta, adj. faulenformig, Cig., Jan.

stebrec, brca, m. dem. steber; bas Gaulchen, bas Pfeilerchen, Mur., Cig.; - bie Pflugfaule (Griesfaule), Cig., Ravn. (Abc.).

stebrenik, m. ber Saulengang, Die Colonnabe, Cig.(T.).

stebric, ica, m. dem. steber; bas Gaulchen; ber Stänber, DZ.; bie Pfoste am Fenfter, Cig.; s. v ušesu, das Anochenfaulchen, Cig. stebričast, adj. jāulchenartig, Mur.; -

Meinen Saulden verfeben, Mur. stedriček, čka, m. bas Saulden; s. cekinov, eine Rolle Ducaten, Cig., Sol.

stebrisce, n. bie Gaulenreihe, Cig. (T.); bet Saulengang, V .- Cig.

stebrjė, n. coll. = stebrovje, (stebrije) Cig.

stèbrn, adj. Säulens, Jan.

stebrnat, áta, adj. faulig: stebrnata lopa, bie Saulenhalle, Let.

stebroven, vna, adj. Saulen-, Jan.(H.).

stebrovit, adj. faulig, Cig. (T.). stebrovje, n. coll. Säulen; die Colonnade, bas Saulenwert, Cig., Jan., Cig. (T.).

stèbrski, adj. Gaulen, Cig.

stečaj, m. ber Concurs, Levst. (Nauk), DZ. 1. stecl, stecem, vb. pf. herabfliegen: a. s cesa, Cig.

2. stéči, stécem, vb. pf. 1) erreichen, erlangen, erwerben, gewinnen, Habd .- Mik., Jan., C.; s. si zasluge, Sol., SIN. - C.; ne bo dobrega konca stekel, er wird fein gutes Enbe nehmen, Z.; (prim. hs. steći v istem pomenu); – 2) zusammenfließen, zusammenrinnen: voda na zemlji naj steče na en kraj, in prikaži se suhota, Ravn.- Valj. (Rad); - fich vereinigen: ošpice vkup steko, Kug.-Valj. (Rad); = s. se, Cig., Jan.; - sukno se v vodi steče (wirb verbichtet), Z.; — 3) s. se, zusammen-laufen, sich versammeln, Prim.; otroci se v zbor steko, Levst. (Zb. sp.).

3. steči, stečem, vb. pf. 1) zu laufen anfangen; tat je stekel, ber Dieb hat Reifaus genommen Z.; na ono stran s., hinûberlaufen, Cig.; resnico reci, pa steci! Z.; - zibel rokodelstva je stekla na teh tleh, nk.; - 2) wüthend werden; pes je stekel; — 3) schwellend entitehen: velika bula mu steče, Jsvkr.; tako me je udaril, da mi je buška stekla, Valj. (Rad); debela bunka ji je stekla ("iztekla") na čelu, $LjZ\nu$.; — (nam. vzt-).

4. stéči, stéčem, vb. pf, pogl. izteči. stedina, f. ber Berfammlungeort fchlechten Gefindels, Svet. (Rok.).

stégati, gam, žem, vb. impf., pogl. iztegati. stegence, n. dem. stegno; bas Schenfelchen. stegenski, adj. Schenfel., V .- Cig.

stegnà, gèn, n. pl. = stegne: po stegnih, Jurc.; (po ozkih stegneh, Zv.). stegnat, ata, adj. bidichentelig, Cig.

stegne, gen, f. pl. ber Triebweg fur das Bieh, gewöhnlich zwifchen zwei Baunen, Guts., Mur., Kor .- Cig., Jan., Kr .- Valj. (Rad), Svet. (Rok.); (sing. stegna, Mur., Mik.; stegnà, Valj. [Rad])

stegnenica, f. bas Dberichentelbein, Erj. (Som.). stégniti, nem, vb. pf., pogl. iztegniti, raztegniti. stegno, n. 1) ber Oberichenfel; - ber Schlägel, C.; jelenovo s., die Hirschfeule, Cig.; - bas Schenkelbein, Cig. (T.), Erj. (Z.); - 2) zemeljsko s., bie Erbjunge, Cig., Jes.; krvavo s., neko strašilo, Savinska dol.; kadar otrok ne sluša, reko mu: "ali se ne bojiš, da bi prišlo krvavo stegno in te požrlo (" Kras, Lašče, okrog Krke-Erj. (Torb.). stehiniti, fnim, vb. pf. vergeben: žito je na polju stehinilo, C.; — verglimmen: ogenj je stehinil, C.; — verschwinden, C.

steja, f. die innere Ofenwand, Guts., Mik.; nav. pl. steje, Mur., Cig., Met.; - = mesteje, die Dfenmundung, Gor. - Erj. (Torb.); bas Dienloch, C.; - prim. istje, mesteje, osteje.

stek, steka, m. bas Bufanimenlaufen : ber &uflauf, ber Aufruhr, Cig., C.; - = stok, ber Busammenfluss, Jan. stekalica, f. die aufrührerische Menge, V.-

Cig., ZgD.

stekališče, n. 1) der Bersammlungsort, Gor., BlKr.-M.; - 2) eine geheime Zusammentunft, V .- Cig.; - 3) ber Bafferfad (in ben Gruben),

stekanje, n. ber Bufammenlauf, Cig., Trub .-M.; - bas Rufammenfließen, M.

1. stékati se, têkam, čem se, vb. impf. ad steči se; (prim. 2. steči); zusammenlaufen, zusammenströmen, Dict., Cig.; vsi preplašeni so se pred apostolov hišo stekali, Ravn.; ljudstvo se steka, in hrup se glasi, Str.; - zusammenfließen: reke se v morje stekajo. Ravn. - Valj. (Rad); - convergieren, Cig.

2. stékati, têkam, čem, vb. impf. ad 3. steči; 1) anfangen zu taufen, Cig.; -2) mezelj (= mozolj) mi steka, eine Blatter fahrt mir auf, Cig.

stékel, stékla, adj. wüthenb; s. pes; - prim. 3. steči 2).

stekełcè, n. dem. steklo, Cig. stekláč, m. ber Bagabund, Mur., M.

1. stekláča, f. die Bagabundin, Mur., M. 2. steklaca, f. eine Art giftiger Schwamme, Mur., C., SIN., vzhSt.; - prim. stekel.

steklar, rja, m. ber Glasmacher, Cig., Jan.; - ber Glafer, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

steklarica, f. die Glaferin, Jan.(H.). steklarija, f. = steklarstvo, Cig., Jan. stekláriti, árim, vb. impf. das Glaserhandwerk

betreiben, Cig., Jan.

steklárna, f. = steklarnica, Z.

steklarnica, f. bie Glasfabrit, bie Glashutte. Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk); - bie Glashandlung, Jan.

steklárski, adj. Blasmacher : steklarska peč, ber Glasofen, Cig.; steklarske klesce, Cig.; Glaser, Mur., Cig., Jan., nk.; steklarsko delo, die Glaserarbeit(en), nk.

steklarstvo, n. bie Glasfabrication, Cig., DZ., nk .: - das Glasergewerbe, Jan., nk.

steklast, ásta, adj. glasartig, Cig.(T.); steklasta mokrina v ocesu, bie Glasfeuchtigfeit im Muge, Cig. (T.); steklasta rudnina, hyalines Mineral, Cig. (T.).

steklen, adj. glafern, Glas., Mur., Cig., Jan., nk; steklena posoda, das Glasgefäß, das Glasgeschitt, Cig., Jan., nk.; steklena kaplja, bas Tropfglas, stekleni biser, die Glasperle, steklena pena, die Glasgalle, Cig.(T.); stekleni zlitek, ber Glasslufs, Cig.(T.); steklena elektrika, bie Glaselettricitat, Cig.(T.).

steklenast, adj. glasicht, glasaring, Cig., Jan.; steklenasto železo, bas Gifenglas, Cig. steklénčev, adj. Spiegglang, Jan.

steklenec, nca, m. ber Spieggiang (min.), Jan. stekleneti, im, vb. impf. verglasen: oci mu steklene, die Mugen brechen ibm, Cig.

1. stekienica, f. die Glasflafche, Mur., Cig., Jan., Ravn.(Abc.), Vrtov.(Km. k.), Rez.-Kl.,

2. steklenica, f. neka kožna bolezen: zrinejo se mehurci ter se ognoje, a kadar se posuše, ostanejo po obrazu neke lise podobne lišajem, Povir(Kras)-Erj.(Torb.).

steklenicar, rja, m. ber Gloshandler, Cig. steklenicnica, f. ber Glastaften, Bes. steklenik, m. bas Glashaus, Jan (H.). stektenilo, n. die Berglafung, Cig.

steklenina, f. die Glasware, Cig., Jan., Cig. (T_{\cdot}) , nk_{\cdot}

stekleninar, rja, m. ber Blaswarenhanbler, Cig., nk. stekleniti, im, vb. impf. glafferen, Cig. steklenjáč, m. ber Glasapfel, Cig. steklenjáča, f. 1) bie Glasflasche, C.; - 2) ber Glasfalon, C., ZgD. steklenják, m. ber Glasstein, Cig. steklenjenje, n. bas Glafieren, Jan.(H.). steklénka, f. neka hruška, Mariborska ok.-Erj. (Torb.); die Flaschenbirne, C.; - bie Glastiriche, C. stekleti, im, vb. impf. glafig werben, verglajen, Cig. steklica, f. eine Art Giftschwamm, C.; - prim. steklača. steklina, f. die Bafferichen; pasja s., die Sunbswuth; — bas Wuthgift. steklînski, adj. Buth : s. strup, bas Buth steklis, m. der Buthenbe, (fig.) ber Ultra, Valj.(Rad); molče mimo steklišev iti, SIN. steklit, adj. Glas:: s. papir, Glaspapier, h. t .-Cig.(T.).stekliti, im, vb. impf. glafieren, Jan., Cig.(T.). stekljača, f. = 1. steklača, ein trages Weib, Kr.-Valj.(Rad). stekljenje, n. bas Glafieren; bie Glafur, Cig. steklo, n. bas Glas, Guts., Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Rez.-Kl., nk.; jasno je nebo kakor steklo, Lašče-Levst.(Rok.); Marijino s., baš Marienglas, Erj.(Min.). stekloba, f. die Hundswulf, Mur., C. stokloben, bna, adj. wuthenb, wuthig, toll, steklobrusec, sca, m. ber Glasichleifer, Jan. steklopredec, des, m. ber Glaspinner, Jan. steklorez, réza, m. = steklorezec, Cig. steklorezec, zca, m. ber Glasschneiber, Jan. steklost, f. die Bafferichen, die Buth, Mur., Cig., Jan., nk.; - bie Tollheit, Cig. stektovica, f. bie Glasfeuchtigfeit im Auge, h.t. - Cig.(T.)steklovína, f. 1) baš Glas, C.; — 2) bet Glastorper, bie Glasfeuchtigfeit im Auge, Cig.(T.), Erj.(Z., Som.), Znid. 1. stekniti, taknem, vb. pf. (Angestedtes) berunternehmen, Cig., Jan.; pratan s., Cig.; plašč s klina s., BlKr.-M.; s. se, fich 106machen: pes se je steknil, BiKr. 2. stekniti, táknem, vb. pf. zusammensteden, zusammenfügen, Dict., Cig., Jan., Cig. (T.), C.; s. deske po spahu (spehu), Cig.; tesno staknjeni zaboji, gut schließende Risten, DZ.; - = na hitro kaj sešiti, Senožeče (Notr.)-Erj. (Torb.); — s. se, zusammenfallen (von Linien, math.), Cig. (T.). 3. stekníti, táknem, vb. pf. pogl. iztekniti. stekva, f. bie Regencisterne, Guts., Jarn., Mur., stelce, f. pl. (?) dati kravo v stelce, t. j. tako v rejo dati, da tele in mleko ostane redniku, Radgona(vzhSt.). stélen, lna, adj. stelna krava, t. j. krava, ka-

tera ima tele, C., Danj.-Mik., vzhŠt.; (tudi

hs., češ., rus.).

steliti se, im se, vb. pf. = oteliti se, falben, C.; - prim. izteliti se. stělj, adv. = pičle mere: tri funte stelj = tri funte slabe vage, Jan.; -iz it. sottile, Strek. (Let.). stelja, f. 1) die Streu; po stelje iti v hosto; za steljo listja nagrabiti; - 2) = praprot, BIKr.; bela stelja, ber Ablerjaumfarn (pteris aquilina), Navr.(Let.). stéljen, lina, adj. Streu-. stéljevnik, m. = steljnik, C. stéljica, f. dem. stelja; divja s., ber Eichenfarn (polypodium dryopteris), M.; sladka s., baš Engelsüß (polypodium vulgare), C. steljivo, n. das Streumaterial, Jan., DZ. steljka, f. bas Lager, ber Lagerstamm (thallus), (bot.), Jan., Cig.(T.), Tuš.(B.). steljkarica, f. bie Lagerpflange; steljkarice, Lagerpflangen (thallophyta), Jan., Cig. (T.), Tuš.(R.). stflinica, f. 1) ber Streufchuppen, Svet.(Rok.); — 2) = steljkarica, Jan.
stēljnik, m. 1) kraj, kjer se to dobiva, kar
kdo za steljo rabi, ber Streumalb, C., M., Nov., Gor.; - 2) bie Streuhutte, Cig., C.; 3) = koš za steljo, Tolm. steljsčina, f. das Recht, Laub zu rechen, C. steinica, f. 1) = stelinica, ber Streuichuppen, Notr.; -- 2) = stelnik, Svet.(Rok.).stělnik, m. = steljnik, gozd, kjer si kdo steljo grabi, ber Streuantheil im Balbe, Svet. (Rok.), Dol. stemnéti, ím, vb. pf. = stemniti se, Jan.(H.). stemniti se, im se, vb. pf. sich verfinstern; stemnilo se je, es ift finiter geworben. stện, m. C., Erj. (Min.), pogl. stenj. stena, f. i) die Band; bob v steno metati - vergeblich Boritellungen machen; celna, opažna s., bie Giebelwand, Cig.; o božiču pod steno, o veliki noči za pečjo, Met.; slišalo se je za deveto steno (= meithin); - bie Seite am Schiff, die Schiffswand, Cig.(T.);
— gozdna s., der Waldmantel, Cig.;

2) die Felswand: ziva s., Cig.(T.);
— die Bange (mont.), Cig. (T.); s. poganja, žene, bie Felswand fangt an fich aufzurichten, s. stiska (verengt bie Grube), je stisnila (hat bie Grube ausgeschnitten) (mont.), Cig.; dolinja s., Liegenbes, gornja s., Hangenbes (mont.), Cig.(T.); - 3) kopitna s., die Hufwand, die Trachtenwand, Levst.(Podk.), DZ. stęnár, rja, m. = tesar, Guts., Ravn.-Valj. (Rad). stencáti, âm, vb. pf. Dict., pogl. iztencati. stênec, nca, m. - stenica, Polj. stenên, adj. = stenski, C. stenica, f. 1) zidana in zgoraj z desko pokrita dobro visoka klop, ki služi namesto mize, Bolške planine-Erj.(Torb.); — 2) bie Banze; pozemne, povodne stenice, Erj.(Z.); nekrilata drevesna s., die ungeflügelte Baumwanze (pyrrhocoris apterus), postelina a., bie Bettwange (acanthia lectularia), siva drevesna s., die graue Baumwanze (pentatoma grisea),

- 574 ---

Erj.(Ž.); — 3) bie Quetschwunde (mit unterlaufenem Blut), C. steničarica, f. neka hruška, Valj.(Rad). steničast, adj. wangenartig, wangicht, Cig. stenicav, adj. wangig, voll Bangen, Cig., Jan., Z. 1. stęničen, čna, adj. Wanzen-. 2. steničen, čna, adj. krepilen, fthenisch: ste-

nični afekti, Lampe(D.); - prim. stenija. steničevje, n. bas Bitterfilß (solanum dulcamara), Josch.

stenionica, f. ber Bangenfame (corispermum),

stenienik, m. bas Banblaufefraut, Die Stintsilie (iris foetidissims), Cig.; - tudi: ber Bafferichierling (cicuta virosa), C.

stenienjak, m. = stenienik, ber Baffericier-Jing, Jan.; - tudi: bas Bangenfraut (coriandrum sativum), C

stenija, f. napon, die Sthenie (phil.), Cig.(T.). steník, m. = lesena stena (pri podu ali senici), Dol.

steníti, ím, vb. pf. pogl. izteniti.

stenj, m. der Docht, Alas., Dict , Guts , Cig., Jan., Ip.-Mik., Strek., nk.; ne bo tlečega stenja ugasnil, Ravn.; vrvčasti s., bet Schnurbocht, DZ.; - prim. stel. stens, Schatten, Mik.(Et.).

stenjáti, am, vb. impf. adigen, Mik., Z. stenje, n. coll. Felfenmanbe, die Felfengruppe, Cig.(T.).

stenfica, f. die Dochtbant, Cig. stenoboj, bója, m. = stenolom, C. stenograf, m. tesnopisec, ber Stenograph. stenografija, f. tesnopis, die Stenographie. stenografováti, újem, vb. impf. (pf.) fienographieren, nk.

stenografski, adj. ftenographifch. stenolom, ioma, m. ber Mauerbrecher, ber Sturmbod, Cig., Jan.

stenotvor, tvora, m. ber Seisit, Erj. (Min.). sténski, adj. Banb.: stenska ura, bie Banb-

uhr, Guts.-Cig. stèp, stépa, m. 1) le nekoliko v snop zravnana slama, Polj.; - 2) ber Bagabund, ber

Lump, C. step, f. die Steppe, Jan., Cig. (T.), C.; - rus. stepa, f. = step f., die Steppe; Cig., Jan., C. stepanje, n. bas herumichwarmen: nocho s., C. 1. stépati, têpam, pljem, vb. impf. ad 1. stepsti;

herabschlagen; hruške z drevesa s., jvzh.St. 2. stépati, têpam, pliem, vb. impf. ad 2. stepsti; 1) gufammenichlagen: jajca s., Gier flopfen, Cig.; presno masio s., Butter ruhen, C.; -- 2) s. se, sich begatten (von Fischen), C.;

-3) s. se, = potepati se, C.; (prim. hs. stepsti se kam, fich berichlagen).

stepen, ena, adj. efsgierig, Svet. (Rok.). stepe, eta, m. ber Bagabund, Dol. stepen, pna, adj. Steppen : stepna rastlina, Cig.; stepna reka, ber Steppenflufe, stepno

jezero, ber Steppenfee, Cig.(T.). stepenica, f. = potepuhinja, C. steponina, f. bas Bagabundengefindel, C. stepenjaca, f. ber Butterrührfübel, C.

stępka, f. - stepki, C. stepki, m. pl. die Ruhrmild, bie Buttermild. Guts., C., Valj.(Rad).

r. stępnik, m. 🛥 otep slame: boljšo slamo poškopajo, slabšo postepajo (= v škopnike, stepnike povežejo), Polj.

2. stepnik, m. ber Steppenbewohner, C.

1. stépsti, tépem, vb. pf. herabichlagen, herabpiligeln; oreh z drevesa s., jvzhSt.

2. stépsti, tépem, vb. pf. 1) abprügeln; s. koga; abtlopfen, abrühren: jajca s., Cig.; burch Schlagen bicht machen, Cig.; testo s., Gor.; — s. se, handgemein werben, sich in bie haare gerathen, ju raufen anfangen; ali ste se s pametjo steple: habt ihr ben Berftand verloren? LjZv.; - 2) gufammenraffen, Cig.; - v sebe s., gierig verzehren, Tolm.; - 3) zusammenschwäßen, Cig., Dol., Gor.; Bog zna, kaj bodo še stepli! M.

steptati, am, vb. pf. jufammentreten, gufammenftampfen; zemljo s., bie Erbe feftireten. stepúh, m. = potepuh, Mur.-Cig., C.;-prim. 2. stepati 3).

stereografija, f. telopis, bie Stereographie, Cig.(T.).

stereometrija, f. telomerstvo, bie Stereometrie, Cig.(T.), Cel.(Geom.).

stereosköp, m. telozor, bas Stereostop, Jan., Cig. (T.); zrcalni, lečni s., baš Spiegele, Linfenftereoffop, Znid.

sterentip, m. stereotipi, plošče za celotisk, Stereotypen, Cig.

stereotipen, pns, adj. ftereotyp, Jan., Cig.(T.); stereotipni tisk = celotisk, ber Stereotipenbrud, Cig.(T.).

stereotipija, f. celotisk, bie Stereotypie, Cig. (T.).

stereotipnica, f. 1) stereotipni presnetek, ber Abklatich, Cig.(T.); - 2) bie Stereotypbruderei, Jan.(H.).

stêri, m. pl. == stiri, ogr.-C.

stérž, m. = storž, Gor. Valj. (Rad). stésati, téšem, vo. pf. zusammenzimmern.

steska, f. bie Sammelgrube bes Dublwaffers. das Mühlwehr, St.-Cig., C., M.

stesniti, im, vb. pf. verengen, einengen; einichranten, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; cloveško svobodo s., Cig.; stesnjena oblast, Cig.; - s. se, sich einschränfen, Cig.

stesnjava, f. bie Einengung: s. srca, bie Bergbeflemnung, Cig.; - Die Ginichrantung, Die Schmälerung, Cig., Nov.

stesnjávati, am, vb. impf. = stesnjevati, Cig. stesnjenje, n. die Berengung, Cig.

steanjenost, f. bie Eingeschränftheit, Cig.

stesnjeváti, újem, vb. impf. ad stesniti; einengen, Cig.; — stesnjujoč, limitatib, Cig. (T.); stesnjujoča izreka, ber Reftrictivjah, Cig.(T.).

steti se, stamem, stmem se, vb. pf. gerinnen, coagulieren, Jan., Cig. (T.); scvrta mast se stame, je že steta, jvzhŠt.; loj se je stel, C.; kri se stame ("steme"), Slom.-C.; steta kri, St.-C.

stetoskop, m. prena slušalika, bas Stetbolfov.

Cig.(T.).

steza, f. ber Fußweg; rajši po stezi, nego po cesti; "po stezi, po stezi!" kliče prepelica po polju hodečim, Gor.-Levst. (Rok.); vlačugarska s., der Liehweg (an einem Flusse), der Treppelweg, V.-Cig.; = vladilna s., Jan. (H.); (po stazi, Levst. [Zb. sp.], gen. pl. stáz [poleg: stezá, stezí], Cv.).

stézati, am, vb. impf. ad stegniti; pogl. iztezati. stezda, f. = steza, Guts., Mur., Jan., C., Rož.-

stezica, f. dem. steza: tudi: stezicà, Valj.(Rad). stezicica, f. dem. stezica; Leži, leži stezicica, Npes.-K.

stezina, f = steza, BlKr.; pos. = steza poleg kolovozov po gozdu, Lašče-Levst. (Rok.).

stežaj, m. die Thurangel, Jan.; vrata na s., na ves s. odpreti, bie Thure angelweit öffnen; od stežaja odprt, angelweit offen, C.; - prim. stežie, stog, stožer, Mik (Et.). stežajnik, m. bie Thürpfoste, C.

stežer, m. 1) die Thürangel, Mik.; tudi: stežer, Valj. (Rad); — 2) der Hafpelftod mit dem Bapfensoch, in welchem sich die Welle dreht, Frey. (Rok.); — 3) ein Cadre, DZ.; stežeri in razdelki deželne brambe (bie Stamme und Abtheilungen), DZ.; (prim. ha. stežer, ber Stamm, bas Stammbermögen).

stezeren, rna, adj. Cabre-: stezerni stan, ber

Stand bes Cabre's, DZ.

stetje, n. = kol sredi stoga, bie Schoberftange, Tolm.-Erj.(Torb.).

stežka, adv. = s težka, ichmerlich, C.; fchiver: to me stežka stane, Dol.

stęžkoma, adv. mit Mühe, Cig., Jan.; toum, C. stí, interj. sti, stič! s tem glasom vpreženemu volu ukazujejo ritenski se nazaj pomikati, Goriška ok.-Erj.(Torb.).

stic, interj. = sti, Goriška ok.-Erj. (Torb.), Rib .- Mik.

stičen, čna, adj. convergiereno, Cig.(T.), Znid.; anftogend (von Binteln), Cig. (T.); stiena ravan, bie Berührungsebene (math.), Cig.

stidina, f. bie Bufammentunft, die Berfammlung, Cig., Kr.-Valj (Rad); (stična) UčT.

sticnost, f. bie Convergenz Cig.(T.).

stid, m. die Scham, Jan., Cig.(T.), C.; - ha., stal.

stigniti, stignem, vb. pf. langen, erreichen, anfommen, C., kajk .- Valj. (Rad).

stin, m. ber Bere, Jan., Cig.(T.), nk.; - prim. stsl., rus. stihu, gr. otlyoc, Mik.(Et.).

stihoma, adv. versweise, Jan.(H.).

stihomerstvo, n. bie Beremeffung, Jan. stihoslovjo, n. bie Berslehre, bie Metrit, Jan. (H.).

stihotvorec, rca, m. ber Berefunftler, Jan.;

stihotvorje, n. ber Bersban, Jan.(H.).

stihotvorstvo, n. bie Berstunft, Jan., Cig.(T.), $Z\nu_*$; — rus.

stija, interj. tako se ukazuje vpreženemu volu na desno iti, Z., jvzhŠt.

stik, tika, m. 1) bie Rufammenfügung, bas Gefüge, bie Berfnupfung, die Berfettung, Cig.; ocetova skrb se vidi iz vsake prigodbe, iz celega njih stika še lepše, Ravn.; ber Rujammenhang: v stiku biti, gufammenhangen, Cig.(T.); posamezno besedo izpuliti iz stika in zveze, Str.; ber Contest, Mur., Cig., Jan, Cig. (T.); - 2) bie Juge, Cig., Jan., Erj. (Z.), Gor .: - bie Raht (anat.), Cig.; zaklinski s. (na lobanji), bie Ppfiloide, Jan. (H.); - 3) ber Berührungepuntt, Cig.(T.); -4) = stika, 4), ber Anjchlufs: s. kake železnice z drugo, DZ.; - 5) ber Reim, Mur., Jan., Levst.(Zb. sp.).

stika, f. 1) bie Berbinbung, Mik.; - 2) bie Rlammer, Bes.; - 3) die Jinge (an einem Gebinde), C.; — 4) der Anschluss: s. z drugo železnico, DZ.; - 5) ber Reim: jeklenih stik zlivanje, Levst.(Žb. sp).

stikaten, ina, adj. convergent, Znid.; - stikaina dalja, Die Bereinigungsweite, Znid.

stikališče, n. die Juge: s. dveh kamenov (v cestnem tlaku), Levst. (Cest.); — der Bereinigungspunkt, Cig., Znid., Nov.; — die Anschlusstelle (einer Eisenbahn), DZ.

stikanje, n. i) bas Zusammensteden; bas Zufammenfugen; — 2) bas Zusammenfallen, bas Zusammentreffen; — bie Einmunbung (einer Strafe), Levst.(Pril.).

1. stíkatí, tîkam, čem, vb. impf. ad 1. stekniti;

herabnehmen, Jan.

2. stikati, tîkam, čem, vb. impf. ad 2. stekniti; i) jufammensteden; glave stikaje so šepetali, Jurc.; s. se, sich berühren: hisa se stika s sosedovo, Ravn.; aneinander grenzen, Jan.;
— s. se, gusammenfallen, gusammentreffen, fich schneiben (math.), Cig. (T.), Znid., Cel. (Geom.); - zusammenfügen ; hlode s., Baumftamme gufammenfugen, C.; - s. se, gujammen paffen, Cig., Jan.; vrata se stikajo, bie Thur ichließt genau, Cig.; - 2) in Bufammenhang bringen, verfetten, Cig. stikljaj, m. bie Fuge, Pirc.

stikoma, adv. Inapp aneinander, Jan., C.; s. zvezan, innig verbunden, Cig.

stikovářen, čna, adj. Anschluss: stikovářní kos železnice, die Anschlussstrede, DZ.

stilist, m. ber Stilift, Cig. (T.).

stilističen, čna, adj. v stilistiko spadajoč, ftili-Itish, Cig.(T.), nk.

stillstika, f. bie Stillehre, bie Stiliftil, Cig. (T.), nk.

stiper, pra, m. == stipor, M.

stipor, rja, m. ber Huflattich (cussilago farfara), St.-Erj.(Torb.).

1. stirati, am, vb. impf. ad streti; 1) zermaimen, C.; -2) = tir delati, Sv. Duh pri Krikem-Erj. (Torb.).

2. atirati, am, vb. pf. herabjagen, berabbrangen, Cig.; verbrangen, Trst. (Let.); - fortjagen, Cig.; - prim iztirati.

3. stirati, am, vb. pf. zusammentreiben, Jan. (H.).

stirî, f. pl. = seneni drob, bie Benabfalle, ber Beufame, C., vihSt.

stirînje, n. coll. = stiri, C., vzh.Št.

stirp, stírpa, m. enoleten kozlič, (prim. ben.-it. sterpo, unfrucitbar), Loska dol.-Eri.(Torb.),

stis, stisa, m. nam. stisk, bas Bedrange: prevelik je bil s., Ravn.

stisen, saa, adj. aufammenbrudbar, Cig. (T.),

stisk, m. bas Bebrange (stisek, Mur., Dani .-Mik.); - bie Compression, (-sek) Cig.

stîska, f. 1) bas Gebrange, Mur., Jan.; velika s. je bila v cerkvi, St.; - 2) bie Bebrungnis, die Drangfal; v stiski biti, in ber Rlemme fein; v stiskah in težavah; — 3) ber Rothstall für unbandige Bferbe, V.-Cig.; — 4) die Breffe, C.; - 5) die Eintlemmung, Cig.

stiskač, m. 1) ber Rnaufer; - 2) ber Unterbruder, Mur., Cig., C., Ravn.

stiskaj, m. die Brefsladung, DZ.

stiskaten, ina, adj. jum Breffen, Quetichen bienend: stiskaino Zelezo, bas Queticheifen,

stiskatnica, f. 1) bie Presse, Mur., Cig., Jan., DZ., nk.; ročna s., bie Handpreffe, Cig.; -2) bie Zwinge, Por.

stiskainik, m. ber Brefsbaum, C.

stiskalo, n. die Brefsmafchine, Mur.; - bie Rlemme, Mur.; - ber Compressionsapparat (phys.), Cig.(T.).

stiskanec, nca, m. ber Bebrangte, Cig., M. stiskanje, n. 1) bas Bufammenbruden, bas Druden; s. rok, bas hanbebruden, Cig.; bas Breffen; - s. srca, bie Bettemmung bes herzens, Cig.; - 2) bas Beigen, bie Knaujerei; - 3) bas Bebruden; mene tvoje sti-skanje ni podrlo, Valj. (Rad); - tudi: stiskânje, Valj (Rad).

atiskati, am, vb. impf. ad stisniti; 1) gujantmenbruden, bruden; roke sta si stiskala, fie brudten sich die Sanbe; v kot se s., sich in ben Bintel brudeng comprimieren, Cig.(T.); preffen; - enger machen, verengen, Cig., Jan.; s. se, enger merben, Cig., Jan.; dolina se zacne s., Erj. (Izb. sp.); — stiskati, sich austeilen (mont.), Cig.; — 2) knausern, fniden; (kdor je skop, vselej le k sebi stiska, Krelj); - 3) bebrangen; stiska ga, bie Roth brudt ihn, Cig.; - praes. redkoma: stiščem: raka stišče tista toga kitinova srajca, Erj. (Izb. sp.).

stiskav, áva, adj. 1) bebrangend, Cig.; -2) fnauferisch,

stiskava, f. die Bedrängnis, die Noth, Jan., C. stiskavati, am, vb. impf. — stiskati, Mur., ogr .- Valj .(Rad).

stiskavec, vca, m. 1) ber Breffer, Cig.; -2) ber Bebruder, Mur., Cig., Jan., Trav .-Vaij (Rad); - 3) ber Anaufer, ber Anider: (tudi: stískavec).

stiskáven, vna, adj. veratorifch, Cig. stiskavica, f. bie Drangfal, die Roth, Z. stiskavka, f. 1) die Presserin, Cig.; - 2) die

Rnauserin; (tudi: stiskavka). stiskávnost, f. die Zusammenziehungefraft, stiskavt, m. ber Rnider, Cig., Jan. stiskoma, adv. s. sešiti kaj (tako, da ni roba),

Rand an Rand naben, Ljub., Dol. stiskomer, mera, m. bas Sympiegometer, Cig.

stiskováti, ûjem, vb. impf. = stiskati. stiskúlja, f. bie Rniderin, Cig.

stistja, f. - stiskalnica, bie Breffe, M. stisljaj, m. bas einmalige Bufammenbruden, ber Drud, Mur.

stisljiv, iva, adj. 1) filzig, geizig, Cig., C.;-2) = stisen, zusammenbrudbar, compressibel, Cig.(T.), Sen.(Fiz.).

stisljívost, f. 1) die Filzigfeit, die Kargheit, Cig., C.; — 2) = stisnost, die Zusammen-brüdbarkeit, Cig., Sen. (Fiz.).

stisniti, tîsnem, vb. pf. 1) zusammenbruden, zusammenpreffen; s. roko v pest, die Faust ballen; s. komu roko, jemandem die Hand bruden; comprimieren (phys.), Cig.(T.); feft juichließen: s. zobe, usta; rep med noge s., ben Schweif einziehen (n. pr. o psu ali pren.); rame s., die Achseln guden, Cig.; s. koga (kaj) v kaj, jemanben (etwas) hineingmangen, Cig., Jan.; s. se v kot, sich in ben Bintel schmiegen; - hitro ga je stisnilo, ber Tob hat ihn schnell bahingerafft, juzh.St.; — verengen, Cig.; s. se, fich verengen, Cig.; beschränten, Cig.; — s. se, zusammenichrumpfen, Cig.; dan se je stisnil, Z.; stisnjen, compenbios, Cig.; - gebrangt, Jan.; - stisniti, sich auskeilen (mont.), Cig.; rob stisne, Vod (Irb. sp.); - 2) stisnjen, farg, geizig, fnauserisch, Cig., C.; stisnjen lakomnik, Kast (N. C.).

stîsnja, f. die Rlemme, C.

stisnjenec, nca, m. ber Anider, Mur., Cig., Vrtov.(Sh. g.).

stisnjenek, nka, m. ein fleiner Sanbfafe, ber Bridentafe, Cig.

stianjenje, n. ber Drud: s. rok, ber hanbebrud, Cig.

stîsnjenka, f. bie Aniderin, Cig.

stisnjenost, f. 1) die Schmalheit: s. in otożnost poprečnic, Rut.(Zg. Tolm.); - 2) bie Rargbeit, die Filzigfeit, Cig.

stisnost, f. bie Bujammenbrudbarleit (phys.), Cig.(T.), C.

stiva, f. ber Meerschaum, Cig. (T.), Erj. (Min.). stkanica, f. bas Bewebe, Mur.

stkáti, tkâm, tčèm (tečèm, tkèm), vb. pf. 1) burch Beben verbinden, gusammenweben, Cig.;
— 2) burch Beben guftande bringen, fertig toeben, Mur., Cig., Jan.

stlaciti, tlacim, vb. pf. 1) gufammenftopfen, zusammenpferchen, zusammenbrangen; veliko oblačila s. v škrinjo; veliko ljudi s. v tesno sobo; - 2) hineinstopfen: zamašek v steklenico s , ben Pfropf in bie Flasche zwingen; - 3) burch Treten gerbruden: s. grozdie, bie Trauben austreten, Cig.; s. glino, ben Thon abtreten, Cig.; - festtreten, pladen, Cig. stiânje, n. bas Streuen.

stlati, steljem, vb. impf. bie Streu ausftreuen,

stięči, stólčem, vb. pf. = stolči, Dict., Cig., M, Dalm.

stleti, im, vb. pf. von glimmenbem Feuer ver-

zehrt werben, abglimmen.

sto, num. indeci. hundert; en krivičen krajcar sto pravičnih sne; po pet od sto jemati, funf Procente Binfen nehmen; pri sto goldinarjih imeti 10 goldinarjev dobička; (pet set, šest set = petsto, šeststo, Kor. - Mik.; ima denarjev na stove == na stotine, Gor.). stobale, f. pl. = stibale, Stiefel, Polj.; -

prim. it. stivali.

stobar, ara, m. ein hölgerner Leuchter, Vodice (Gor.)-Svet.(Rok.); — prim. stobor. stobor, m. == steber: stobor soli, Mik.; -

prim. stel. stoborn, Gaule.

stočen, čna, adj. 1) = stekel: s. pes, Habd.-Mik.; — 2) muthwillig, Z., C.; — (nam.

stočíšče, n. ber Rusammenflufs, die Mündung,

Jan.(H.).

stóčiti, tóčím, vb. pf.:) abrunben, Cig.; s. obroč, Z.; obod rešetu s. = zaokrožiti in speti ga, Rib.; život, stočen kakor sod, Nov.; — 2) ausammenschenten: vse ostanke vina v en sodček s.

stộčje, n. = stočišče, Jan.(H.).

stoclen, clena, adj. hunderigliederig, Cig. stoonica, f. eine Art giftiger Schwamme, C., kajk.-Valj (Rad); - prim. stočen 1).

stộčnik, m. i) = stekel pes, C_{i} ; - 2) = sto-

čnjak 2), C.; - prim. stočen.

stộčnjak, m. 1) = stekel pes, C.; - 2) = razsajač, SiGor.

stočnost, f. 1) bie Hundswuth, C.; - 2) ber Muthwille, C.

stộd, adv. == odtod, C.

stodélen, lna, adj. hunbertiheilig: stodélni toplomer, das 100 theilige Thermometer, DZ., Bes

stodita, f. bie Schnellwage, Krelj; (stedira, Z.); -- prim. it. stadera.

stodnéven, vna, adj. hunberttägig, nk.

stofunten, tna, adj. hundertpfündig, nk. stofuntnik, m. ber hundertpfunder, Jan.

stòg, stóga, m. 1) debel, močan in rogovilast kol, okrog katerega se žito, seno ali slama sklada, Mik. (Et.), Levst. (Rok.), BlKr.; ber um einen Bfahl aufgebaufte Schober, Cig., Jan., Ig (Dol.); - s. drv, ber Scheiterhaufen, Guts., C.; - 2) bie Betreibeharfe, Cig., Jan., Nov., Gor.; - 3) bie Schener, Meg., Mik., Jan.; - 4) pl. stogi, štirje koli okrog stožja v tla zabiti, da kopa stoji čvrsteje, Vas Krn-Erj. (Torb.).

stoga, f. = rogovila, bas Gabelfreus, V.-Cig.

stogast, adj. fonisch, C., Z.

stógelj, glja, m. = stogla 1), GBrda.

stogla, f. i) ber Echnurriemen, Mur., Valj. (Rad), Mik.; bie Bunbichubichnur, C .: 2) pl. stogle, bie Stifte an ben Schubichnuren, Mik., DZ.

stoglasen, sna, adj. hunderiftimmig, M., nk.

stogiàv, gláva, m. bas Hunberthaupt, Cig., C. stoglav, glava, adj. hunbertlöpfig, Cig., Jan. stoglavec, vca, m. das Hunderthaupt, Cig.

stogláven, vna, *adj.* hunderttöpfig, *Čig.* stoglâvež, m. die Mannstreu (eryngium), *Cig.*,

Medv. (Rok.).

stogljaj, m. 1) bet Schnürriemen, Meg.-Mik., Guts., Mur., Cig., C.; = jermen pri črevljih, Štrek., Ip.-Erj. (Torb.), Črniče (Goriš.); - spodnji obšev pri ženskem krilu, Kres-Erj. (Torb.); - prim. stogla.

stogotiti, im, vb. pf. == reztogotiti, Cig., M.; – s. se, 🛥 raztogotiti se, Cig., Škrinj.-Valj.

(Rad).

stogováti, ûjem, vb. impf. = stoge delati,

Schober machen, Cig. stoguben, bna, adj. hunbertfaltig, C. stoja, f. bas Stehen: stoja na eni nogi, križemnoga (križna) s., Telov.

stojak, m. ber Statift, Jan. (H.).

stojališčo, n. = stališče, ber Stanbort, Cig., C., DZ., Zora; s. ladij, bie Rhebe, DZ.

stojainica, f. bie ftebenbe Bage, DZ.

stojalnost, f. bie Standfeftigfeit, Sen. (Fir.). stojálo, n. = stalo, bas Beftell, bas Boftament, Cig., Jan., DZ., nk.; — slikarsko s., bie Stoffelei, Jan.(H.).

stojan, ana, m. 1) ber Dugigfteber, C.; -2) ein aufrechtftebenber Bfabl, Cig.; ber

Stanber, Telov. stojána, f. bie Müßigsteberin, C.

stojānje, n. der Stand, der Standort: vsak kovač ima svoje s. pri kovaškem panju, Železniki (Gor.).

stojarina, f. bas Standgelb, DZ. stojati, stojam, vb. impf. = stati, Polj.

stojbina, f. das Bortommen ber Bflanzen, h. t.-Cig. (T.).

stojček, čka, m. pletenica z lesenim dnom, v katero bero sadje, Tolm.-Strek.(Let.); . prim. stajček.

stojčkati, am, vb. impf. = stati (v otročjem govoru).

stojęčki, adv. stehend, BiKr., juzhSt.; = na stoječkem, BlKr.-Mik.

1. stójen, jna, adj. stobil (phys.), Cig. (T.); -stojna armada, bas ftebenbe heer, DZ.

2. stojen, jna, adi. über 100 Mann gebietenb: stojni poglavitnik, Schonl.; stojni poglavar, Jap.(Sv. p.).

stojévati, am, vb. impf. zu stehen pslegen. Jan., Zora.

stojezíčen, čna, adj. hundertjüngig, Cig.

stojina, f. 1) bas Standgeld, Tolm.; — 2) kar se daje lastnikom planin od sira in drugega, kar se na njih pridela, Tolm.

stojisce, n. 1) ber Stanbort, Z.; - ber Stehplat, nk.; — 2) pri naši hiši denar nema stojišča (= ne ostane dolgo), Drežnica nad Koboridom-Erj.(Torb.).

stojka, f. ber Stempel im Bergwert (montant), Cig.(T.). — rus.

stojljívost, f. die Stabilitätsfähigleit, h. t .-Cig.(T.).

stojnost, f. bie Stabilität: s. pravice, DZ.; izraz stojnosti, bie Stabilitätsformel, Cig. (T.).

1. stok, stoka, m. der Zusammensiuss, Mur., Cig., Jan.; — der Sammelort (bes Bassers), Cig.; der Bassersad, der Borsumpf im Bergbau, V.-Cig.; — = lijak, der Ausgussstein, Jan. (H.).

 stôk, stôka, m. bie Hunbswuth, C.; (nam. vzt.); prim. stočen.

stök, m. das Achzen, der Jammer, das Geftöhne; In jok in stok je nad zemljo, Pres. stöka, f. 1) der Erwerb, Habd.-Mik.; — 2)

= greznica, bie Sentgrube, Jan.; bie Cloute, Jan.

stokalo, n. ber Jammerer, Cig.

stokanje, n. das Achzen, das Wimmern, das Jammern.

stokati, stokam, čem, vb. impf. ådgen, ftöhnen, jammern.

stokava, f. zusammengelaufenes, stehenbes Basser, bie Golle, Cig.

stokavec, vca, m. ber Jammerer, Cig.

stokavka, f. die Jammrerin, Cig.

stôklas, m. = stoklasa, Medv. (Rok.); dobro zrnje od ljuljke, od stoklasa loči! Slom.; (stéklas, Mur., Medv. (Rok.), Dol.-Levst. [Zb. sp.]); ne loči steklasa od zdravega zrnja, Slc.).

stoklasa, f. die Erespe (bromus), Cig., Jan., Tuš.(R.); — (rudi: steklasa, Mur., Notr.). stokniti, stoknem, vb. pf. ausächzen, C., Bes. stokrat, adv. hunderimas.

stokraten, ma, adj. hunberimalig.

stoł, stola, m. 1) ber Stuhl, der Sessel; s. pristaviti k mizi; sodnji s., der Gerichisstuhl, Jan.; pred sodnje stole peljati, Jap. (Prid.);
— stolić, dreistihigiger Stuhl, C., Kras;
— die freistehende Bant, die Bertbant, Cig., Jan.; tesarski, rezilni stol, Dol.; — (kalski) s., der Bebstuhl, BiKr.; — die Kirchenbant, Cig., Jan.; cerkveni stoli, jvzhSt.; — dozji s., der Regenbogen, Jan., Kodorid - Erj. (Torb.); — stol sv. Petra, neko zvezdje, Savinska dol.; — 2) der Dochstuhl: stoječi, ležeči s. (mit sentrecht oder schief stehenden Stitzen), vzhSt.; — 3) vczani s. (za zvon), der Glodenstuhl, Pot.-Cig.; — 4) der Tisch, ogr.-Valj. (Rad).

stolar, rja, m. 1) ber Sesselmacher, Cig.; — 2) = mizar, ber Tischler, Jan., ogr.-C.

stolárski, adj. = mizerski, Jan.

stolârstvo, n. == mizarstvo, Jan.

1. stoth, stotha, m. = stolba, bie Stufe, C., ogr.-Mik.

2. ntolb, m. ber Bfahl, ogr.-C.; — bie Saule: odlomljen s., Zv.; ber Strebepfeiler, C.; — nam, stolp.

stôlba, f. 1) die Stufe, die Staffel, Mik., ogr.-C.; stopila je na živo stolbo, Zv.; — pl. stolbe, die Stiege, ogr.-Valj.(Rad); die Leiter, ogr.-C.; — 2) = stolbe, Vrt., Levst. (LjZv.).

stotbica, f. dem. stolba; die Stuse, C.; — bas Fußgestell an einer Bank, C.; — die Zeile, die Reibe, C.; — ber Grab einer Sonnenuhr, C.

stołbić, ića, m. ein fleiner Thurm an ben Befestigungsmauern, Dol.; — nam. stolpić.
stółčeo, cca, m. dem. stolec; (stołčec), Valj.

(Rad).

stolčěk, čkà, m. dem. stol; -- bas Stühlchen; božji s., ber Regenbogen, Cig., BlKr.

stótči, stótčem, vb. pf. zerfioßen; na drobno s., flein ftoßen; s. na droben prah, pulverisieren.

stôlčki, m. pl. abgefallenes unb angeschlagenes Obst, C.

stôtec, dca, m. dem. stol; 1) dos Stühlchen, (stolèc, Cv.); ponočni s., der Leibstuhl, Jan. (H.);
— božji s., der Megenbogen, Mur., Cig., Zv.,
St.; — 2) der Geigensattel, C.; — 3) der Zwodel, C.; — 4) s. Matere božje, dos Leinstraut (linaria), C.

stôlej, m. dem. stol; das Stühlchen, Jarn., Rog.-Kres.

stółek, łka, m. bas Stühlchen, M.; (stólek, leka, juzhŠt.).

stólen, ina, adj. 1) Residenze, Cig., Jan.; stólno mesto, Jan.; — Rathebrale, Dome, Cig., Jan., nk.; stolna cerkev, stolni pridigar, Cig., nk.; — 2) Liste: stolna molitev, ogr.-C.

stolftec, tca, m. ein hunbertjähriger Mann, Mur.

stoleten, tna, adj. hundertjährig; stoleten hrast; stoletna pratika; stoletni praznik, die Sacularfeier, Cig., Jan.; stoletne izpremembe, die Sacularveranderungen, Cig. (T.).

stoletje, n. bas Jahrhundert, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.

stolstnlca, f. 1) bie Hundertjährige, Jan. (H.);

— 2) bie hundertjährige Feier, bie Säcularfeier, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

stolstnik, m. der Hundertjährige, Cig. stolsca, f. eine vierfüßige, bewegliche Bank ohne Lehne; na stolici stoji čeder, škaf; — die Limmermannsbank, V.-Cig.; na stolicah hlode tešejo, Gor.-Levst. (Rok.), jvzhŠt.; — die Schnisbank, C.; — ein langer Kirchens oder Schulftuhk, ogr.-C., Rez.-Baud.; — die Lehrstanzel, der Katheder, Cig., Jan., C.; — der Thron, ogr.-C.; s. sv. Petra, C.; — der Hantjig, Jan.; die Bespanishak, Mur. - Cig.; — das Comitat.

C.; Turoška s., Zora; Železna s., ogr.-C. stolič, iča, m. dem. stol; das Stühichen, M., Rof.-Kres.

stoliček, čka, m. dem. stolič; baš Stilhlehen, Cig., Jan., M.; podnožni stoliček, Jurč. stoličen, čna, adj. Comitats, Jan.; - Refi-

bengs, SIN-C.; — Rathebrals, Cv. stolistnica, f. die Centifolie, Cig., C.

stolistica, f. 1) bie Kathebrale, Jan.; — 2) die

Tischlade, ogr.-C. stôinik, m. 1) ber Truchsess, Jan., C., SIN.;

stôlnik, m. 1) ber Truchsels, Jan., C., SlN.;
— 2) has Weihnachtsbrot, C.; (prim. stalnik).
stôlnistvo, n. bas Truchselsamt, Z., Rut.(Zg. Tolm.).

stôlnjak, m. das Tischtuch, Z., ogr.-C. stoloplèt, pléta, m. der Rohrstuhlslechter, Cig-

stoloravnatolj, m. ber Orbner einer Tischgefellichaft, nk.; - hs.

stolov, adj. Gessel, Cig., Jan.; stolova noga, bas Bein eines Stuhles, Cig.

stolováti, ûjem, vb. impf. refidieren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - feinen Sauptfit haben: kraj, kjer stoluje okrajno sodišče, poglavarstvo, der Sie bes Bezirkegerichtes, ber Bezirishauptmannichaft, Levst. (Nauk), DZ.

stolovje, n. coll. Stuhle, das Gestühl, Cig. stotp, m. 1) ber Bfahl, ber Bflod, vih St.-C., M.; ber Zaunpfahl, Hal.-C.; — = v zemljo zabit kol za trlico, Polj., jvzhSt.; — ber Pfeiler, ber Bilaster, Cig.; — ber Jochpfahl, Cig. (T.); — die Saule, Meg., Cig., Jan., Cig. (T.); eine Stein- ober Bolgfinle, BIKr .; zračni s., die Luftsaule, Cig. (T.); vodeni s. morska troba, die Basserhose, Cig.; -2) ber Thurm, Mur., Cig., Jan., nk.; stražni s., die Barte, Cig., Jan.

stolpast, adj. 1) mit Thurmen verfeben, C.; — 2) pfeilerartig, Cig.(T.); — sausenartig, C.; stolpaste cevi, Rohrstuhen bei Dampsteffeln, DZ.; - 3) thurmartig, Jan., C.

stolpcema, adv. colonneuweise, Cig. (T.). stolpcic, m. ber Regel mit ber Letter (bei ben

Schriftgießern), Cig.

stolpec, pca, m. dem. stolp; 1) bas Pfeilerchen, bas Gaulden: s. ali stebric med oknoma, ber Fensterpfeiler, Cig.; — 2) ber Regel, C.; - 3) die Colonne, die Rubrit, Cig. (T.), DZ., Znid., nk.

stolpen, pna, adj. Thurm-, nk.; - thurmig, Jan. stołpica, f. 1) bie Weiselzelle, Z.; — 2) bas

Thurmfraut (turcitis), Č.

stolpic, ica, m. dem. stolp; 1) bas Bflodchen, ein Heiner Pfahl, Die Baliffabe, Jan., vehSt., C.; — = v zemljo zabit kol za trlico, Polj.; - eine kleine Saule, Zora; ein senkrecht ftehenber Pfeiler als Theil eines Geftells, bie Pfofte, Cig.; stolpici, die Saulen um den Blafebalg, Cig.; ein Saulchen im Dachstuhl, ogr.-Valj. (Rad); - 2) ein fleiner Thurm, Jan.; - 3) = stolpec 3), die Colonne, die Rubril, DZ.

stolpičast, adj. thurmförmig: stolpičaste pipice,

stołpiček, čka, m. dem, stolpić, bas Gaulden, jvzhSt.

stolpisce, n. die Gaulenreihe, Cig. (T.). stolpje, n. coll. Bfeiler, Gaulen, Cig. (T.).

stolporedje, n. bie Gaulenordnung, Cig.

stołpoven, vna, adj. Saulene: stolpovni red, die Saulenordnung, Cig. (T.).

stołpovit, adj. faulig, Cig. (T.). stotpovje, n. coll. Gaulen, bas Gaulenwert,

Cig., Cig. (T_*) . stolpovnik, m. ber Saulengang, bie Colonnabe,

Cig.(T.).stolstfti, ím, *vb. pf*. feift machen, mäften, *C.*; s. se, feift werben, Cig.

stombelj, blja, m. ein hohler Baum als Brunnenröhre, C.

stonog, m. = stonoga, Cig.

stonog, noga, adj. hundertfußig, Jan. (H.).

stonoga, f. der Bielsuß (scolopendra), Mur., Mik.; — stonoge, die Lausenbfüßler (zool.), Cig. (T.), Erj. (Z.), tudi: Die Relleraffel (oniscus asellus), Cig., Jan.; - bie Bafferaffel: s. živi v bistrih studencih BlKr.; = povodna s., Cig.; - prim. stanoga

stonožen, Ina, adj. hunberifüßig, Cig. stonožka, f. = stonoga, ber Scolopenber, Cig.

stook, oka, adj. hundertäugig, SIN.
1. stop, stopa, m. ber Tritt, C.; das Schreiten, ber Schrift, Cig., Jan.; v stop, ichritmeife, Cig., Jan.; v stop iti, Cig.; voziti v s., int Schritt fahren, DZ.

2. stop, stopa, m. die zusammenschmelzung, Cig.; die Fusion, h. t.-Cig.(T.).

1. stopa, f. 1) der Schritt, C.; — 2) die Fussstapse, die Fusipur, Rez.-C., Valj.(Rad); stope v snegu, rzhSt.; — 3) = črevelj (mera), C.; kamen je meril samo eno stopo na sirokost, LjZv.; - 4) ber Jug in ber Metril, Cig., Cig. (T.); stope meriti, fcanbieren, Jan.(H.); — 5) obrestna s., ber Binsfuß, DZ.

2. stopa, f. die Stampfe; konj je sit ko stopa, Jurc.; rocna s., die Handstampfe, Vod. (Izb. sp.); pl. stope, die Stampfmuble, die Bochmuble; srce mu je v stopah delalo, bas Herz pothte ihm heftig, Lašče-Levst. (Rok.); nem.; prim. stvn. stampfon, Mik. (Et.).

stopaj, m. 1) ber Tritt, ber Schritt, Guts., V .-Cig., Jan., C., ogr.-Valj.(Rad), Zora; -

2) die Rufftapfe, C.

stopal, m. nam. stopalo, Cig., Met.; (stopal, f. Jan., Dol.; tvoje stopali bo podnesel, Škrinj.-Valj. [Rad]).

stopates, n. der Juß der Insecten, Cig.(T.). stopatica, f. die Fußsohle, Jan. stopatica, f. 1) die Trete, das Trittbrett, Cig., Jan.; z. B. beim Spinnrad: kolovratu je manjkalo stopalnice, LjZv.; - 2) stopalnice, die Fugmurgelinochen, Cig. (T.).

stopainik, m. 1) der Steigbugel, Hip. (Orb.); - 2) die Trete, ber Weberschemmel, Cig., Jan.; - 3) ber Schrittstein (in einem Bache),

Cig.

stopalo, n. 1) ber Fußballen, ber Mittelfuß, Cig., Cig. (T.), Erj. (Z.); - bie Fuffohle; v stopalu me boli; - 2) = ber Schemmel, C.; — das Trittbrett, LjZv. stopána, f. svoje ime kravi, Vas Krn-Erj.

(Torb.).

stopánja, f. = stopinja, C.

stopanje, n. bas Treten, bas Schreiten; s. po

pretih, ber Behentritt, Cig.

1. stopati, am, vb. impf. ad stopiti; treten, fcreiten; Tritte, Schritte machen; na nogo komu s., jemanbem auf bie Fuße treten; trdo s., hart auftreten; široko s., große Schritte machen; počasi, hitro s.; - marschieren, Jan. (H.); stopsj(te)! pormärts! maridi! nk., (po rus.); - kri nam stopa v lice, Ravn.-Valj. (Rad); solze mi stopajo v oči, Jan.

2. stopati, am, vb. impf. mit ber Stampfe bearbeiten, stampfen: jedmen, proso s. v stopah, Tolm., BlKr.; malten: platno s., SlN.; (pos.

raševino v stope dajejo, Savinska dol.). stopen, pna, adj. Stampf., Poch: stopno vre-teno, die Daumenwelle in der Stampfmilble, Cig.; - v stopah napravljen: stopna kaša, stopno pšeno, Gor., Dol.

stopenj, pnja, m. ber Grab, Jan., Cig.(T.); s. dolžine, obrazovanosti, ber Längens, Bils bungegrab, Cig. (T.). — prim. rus. stupens. stoperesen, sna, adj. hunbertblätterig, Cig., Jan. stoperka, f. = stolistnica, die Centifolie, Jan. (H.).

stopernki, m. pl. eine Art Rojen, Valj. (Rad). 1. stopica, f. dem. 1. stopa; 1) bie Fußbant, Cig.; - bie Stufe vor Thuren ober Fenftern, ber Auftritt, Cig.; - 2) ber Berefuß, Jan.; stopice meriti, fcanbieren, Jan.

2. stópica, f. dem. 2. stopa; 1) = možnar, ber Morfer, Gor.; bef. ein holgerner Morfer, Cig., C_{i} ; -2) pl. stopice = male stope za čreslo, Lašče-Levst. (Rok.).

stopicati, am, vb. impf. mit fleinen, leichten Schritten gehen.

stopic, m. ber Stampfftogel, Mur., C.

1. stopina, f. bas mit ber Stampfe Bearbeitete, Z.; 3. B. bie Grupe, V.-Cig., Lasce-Levst. (Rok.).

2. stopina, f. = stopinja, bie Fußstapfe, ber Schritt, Habd .- Mik., kajk .- Valj. (Rad).

stopinja, f. 1) ber Tritt, die Fußstapfe; cloveške stopinje se poznajo po snegu; — 2) ber Schrift; dvajset stopinj dolga soba; stopinje šteti; drobne stopinje delati; ni stopinje vredno - es ist nicht der Mühe wert, Cig.; stopinje pobirati za kom, jemanbem nachtreten; - 3) jeber Einschnitt, 3. B. am Dachholge, in welchen etwas eingelassen wirb, C., Z.; - 4) bas Zapfenlager, Cig. (T.); -5) bie Stufe: od stopinje do stopinje, Levst. (Zb. sp.); — ber Grad (math., geogr. etc.), Cig., Jan., Cig. (T.), Cel. (Ar. Geom.), nk.; pet stopinj mraza, toplote, C., nk.; po stopinjah, gradmeise, Cig.; — s. obrazovanosti, ber Culturgrad, Cig. (T.).; — 6) bie Instant: druga s., Levst. (Nauk.); — 7) oslova s., ber Hussilago sarsara), Cig.

stopinjica, f. dem. stopinja; 1) eine fleine Fußitapfe; - 2) bas Schrittchen.

stopinjski, adj. 1) Tritt-; — 2) Schritt-; — 3) Grab-: s. razloček, ber Grabunterschieb, Zora; stopinjsko omrežje, daš Gradneh, Cig.

1. stopiti, stopim, vb. pf. einen Tritt ober Schritt thun, freten; rahlo, trdo s.; napačno, krivo s., einen Fehltritt thun; na nogo komu s.; na prste s., energisch auftreten, Cig.; s. pred koga, vor jemanden hintreten; stopi bliže! s. v sobo, eintreten; s konja, z voza s., ab., aussteigen; s. komu na pot, jemanbem in ben Weg treten; s. vmes, fich ins Mittel legen, Cig.; v službo s., in einen Dienft eintrelen: s. v zakon, sich verehelichen; v človeštvo s., Menich werben, Krelj; voda je stopila črez bregove, bas Baffer ift ausgetreten; hitreje s., feine Schritte beschleunigen; nesi pismo

na pošto, pa hitro stopi! (eile!); - praes.

stopim, Cv. 2. stopiti, im, vb. pf. stumpf machen, Jan.; s. nož, Fr.-C.; s. kose po kamenju in krtinah, Ahac.; - prim. 2. iztopiti.

3. stopiti, im, vb. pf. 1) gufammenichmelgen: vosek z maslom s.; — fusionieren, Nov.; — 2) schmelzen (trans.); s. svinec, maslo; s. se, ichmelgen (intr.); sneg, vosek se je na solncu stopil; - verschmelzen, burch Schmelgen alle machen: ves vosek sem stopil.

stopkati, am, vb. impf. Heine Schrittchen machen, Mur., Cig., Jan.; leife auftreten, Mik. stopliti, im, vb. pf. erwärmen, Cig.

stoplienje, n. die Bufammenschmelgung, Cig. 1. stopnica, f. die Stufe, die Staffel, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; s. pred pragom, pred oltarjem, Kr.; prestolna s., die Thronftuje, Cig.; železna s. (na vozu), bas Tritteifen, Cig.; stopiti na vrhnjo stopnico, Ravn.; pl. stopnice, die Treppe, die Stiege, Mur., Cig., Jan., nk.; po stopnicah gori in doli, die Treppe auf und ab, Cig.; polzaste stopnice, die Wendeltreppe, Jan.

2. stôpnica, f. 1) = 2. stopica, lesen možnar, v katerem orehe, kašo, hren itd. tolčejo (stopajo), BlKr., Dol.-Burg. (Rok.); - 2) bie Stampfwolle, die in ber Baltmuble gurudbleibenbe Bolle, C., Z.

stopnina, f. ber Bochins, Cig. stopnisco, n. das Stiegenhaus, Jan.(H.).

stópniti, stôpnem, vb. pf. =1. stopiti, C., Gor. stopnja, f. 1) = stopinja, ber Tritt, Mur., Cig., Jan., Gor., ogr.-Valj. (Rad); — 2) bie Leitersprosse, Cig.; — 3) bie Rast am Schießgewehre, V.-Cig.; — 4) ber gahn ober bie Kerbe an ber Baumschebe ber Weber, V.- Cig.; - 5) bie Erbftufe, bie Terraffe, Cig.; – 6) ber Grab, die Abstufung, die Stufe, Mur., Cig., Jan., C., nk.; s. gorkote, glasu, Wärmegrad, Tonstuse, Cig.; — prva s. (k višji učenosti), Vod. (Izb. sp.); - bie Rangftufe: na najvišjih stopnjah, Cig., nk.; bie Instand, DZkr., nk.; - bie Bergleichungsftufe (gramm.), Mur., Cig., Jan., nk.; -7) bie Stelle: da sem jaz na tvoji stopnji, wenn ich an deiner Stelle wäre, Dol.

stopnjast, adj. stufenformig, Zora. stopnjat, áta, adj. stujig: stopnjato kolo, bas

Steigrab, Cig. (T.); — gradig, Cig. stopnjätev, tve, f. die Steigerung (gramm.), bie Grabation, Jan.

stopnjáti, am, vb. impf. fteigern (gramm.), Cig., Jan.

stopnjava, f. die Steigerung (gramm.), Jan. (Slovn.).

stopnjema, adv. stusenweise, gradatim, Jan. stopnjemer, mera, m. der Gradmesser, Cig. stopnjevanje, n. die Steigerung, die Graba-tion (gramm.), Jan., Cig. (T.); s. glasov, bie Lautsteigerung, Cig. (T.).

stopnjeváti, üjem, vb. impf. steigern (gramm.), Cig., Jan.; (češ.).

stopnjevina, f. bas Stufen. Terraffenland, Cig. (T.), Jes.

stopnjevit, adj. Grabe enthaltend: s. oblok, ber Grabbogen, h. t.-Cig.(T.). stopoma, adv. schrittmeise, Jarn., Cig., Jan.,

Nov.-C.

stopoméren, rna, adj. metrifch, Cig. stopomêrje, n. bie Metril, Cig.

stoposklådje, n. ber Bersbau, Cig. (T.).

stôpram, adv. = stoprv, še le, Prip.-Mik., Navr. (Let., Kop. sp.).

stôprav, adv. = stoprv, še le, Trub., Dalm., Krelj-Mik., Jsvkr., Levst.(Nauk), nk.

stoprv, adv. = še le, erst, Mik.(Et.), Jan. storaks, m. ber Storar (styrax vulgaris), Tuš.

storaksov, adj. Storar : storaksovo olje, Cig. (T.).

storitec, ica, m. ber Thater, Cig., Jan., DZ.,

storikka, f. die Thäterin, V.-Cig., Jan., nk. storilo, n. Die Berrichtung (eines Beichaftes), C.; kakršno je naše storilo, tako bo tudi plačilo, Slom.

storitev, tve, f. Die Berrichtung, Die Leiftung,

Cig., Cig.(T.), DZ.

storiti, storim, vb. pf. 1) thun; kar se ne stori, se ne zve, (= alles tommt an den Tag), Mur.; ne vem, kaj bi storil; prav, ne prav s.; stori, kakor hočeš! brez glave storjena je rada izkažena — porgethan und nachbebacht, hat manchem großes Leid gebracht, Cig.; s. svojo dolinost, feine Bflicht thun; kaj hudega, kaj dobrega komu s.; s. komu dobroto, ljubav (eine Bohlthat, einen Gefallen ermeifen); storite mi to ljubav! haben Gie bie Bute! Cig.; škodo s. komu, jemandem einen Schaben zufügen, Cig.; krivico s. komu, zemandem ein Unrecht anthun; pes ti ne bo nic storil, der hund wird dir nichts zuleide thun; - to mi dobro stori, bas thut mir wohl (po nem.); — s. komu, es jemandem anthun, ihn verzaubern: storjeno mi je, ich bin verzaubert, Cig.; - begehen; greh, hudodelstvo s., eine Sunde, ein Berbrechen begeben; - dobro s., gui thun: otrok neče dobro s., jvzhŠt.; (po nem.); — 2) perrichten; delo je storjeno; s tem ni storjeno, bamit ift es nicht abgethan, Cig.; - bewertftelligen, guftanbe bringen, berfertigen : a. pot, einen Weg bahnen, Cig.; s. nasip, einen Ball aufwerfen, Cig.; dno s., grundieren, Cig.; s. zatvornico, ein Schleufenwert anlegen, Levst. (Močv.); David ni vseh psalmov sam storil, Trub.; storjena obleka, fertige Rleider; ne stori kruha moka, ampak roka, Z.; s. sodbo, ein Urtheil fallen, Cig., Jan., Jsvkr., nk.; s. obljubo, bas Belubbe ablegen; kup, ceno s. za blago, eine Bare behandeln, Cig.; s. sest milj hoda (gurudlegen), Cig.; s. zvczo (zavezo) s kom, sich mit jemandem verbinden, Cig.; srce komu (si) s., jemanden (fich) ermuthigen, Cig; priprave s., Borbereitungen treffen, Cig.; - smrt 8., sterben; grozno smrt a., eines schredlichen Todes sterben; - 3) bewirfen, machen; to je storilo, da -; to mi je veliko solz storilo,

bies toftete mich viele Thranen, Cig.; vročino s., hipen, Cig.; - zu etwas machen: oceta te bom storil velikemu narodu, Ravn.-Jan. (Slovn.); srečnega koga s., jemanben glüdlich machen; pohlevnega s., bemuthigen, Cig.; vera je tebe zdravega storila, Trub.-Mik.; vreden se storim, Guts. (Res.)-Mik., poleg: vrednega se storim; - s. se mrtvega, sin tobt ftellen, Npes .- Jan. (Slovn.); - 4) gebeihen: lan ne stori na vsakem kraju, Nov.; - 5) gebaren (vom Bieh), Cig., Jan.; krava je storila (hat abgetalbt), Cig., Kr.; - hervorbringen: koreninice s., Burgeln treiben, Pirc; - 6) s. se, werben; noë se je storila, dan se je storil, es ist Racht, Tag geworben; storila se mi je tema pred očmi, es warb mir sinster vor den Augen; milo, inako se mi je storilo, es murbe mir webe ums berg, ich wurde wehmuthig gestimmt; kakor si veroval, tako se ti stori, (jo gejchehe es bir!), Trub.

1. stórja, f. = povest; - prim. lat. historia, nem. die Siftorie.

2. stórja, f. Zv. pogl. štorja.

storočen, čna, adj. hunderthandig, M. storok, roka, adj. hunderthandig: Briareja storocega si vkrotil, Pres.

storž, stórža, m. 1) ber Lapfen (am Rabel-holz), Cig., Jan., Tuš. (B.), Dol., Gor.; — 2) ber Moistolben, Cig., Jan., C., Polj.; ber entfornte Daistolben, Konjice (St.); - 3) ber Rohlftrunt, ber Rrautstengel, Cig., Jan., Lasce-Levst. (Rok.), Notr., Ig (Dol.); - 4) eine Art Rapungel (phyteuma spicatum), Josch.

storžast, adj. zapfenförmig, Cig., Jan. stóržek, žka, m. dem. storž, Žnid.

storžič, íča, m. dem. storž; ber Maistolben, Trst. (Let.).

storžíka, f. = storž t) Rog.-Valj. (Rad). storžuják, m. storžujaki, Nabelhölzet (coniferae), Cig. (T.), Tuś. (R.).

stostolp, stolpa, adj. hunbertthurmig: stostolpa

stot, stota, m. 1) bas hunbert, Gor.; na stote podpisov, S(N); -2) = cent, Cig., Jan., nk. stoták, m. die Hunderiguldennote.

stoter, num. hunberterlei; - prim. deseter. stoteren, rna, adj. hunbertfach; stoterna hvaia. stoterka, f. die Zahl hundert, Mur.

stotêrnat, adj. = stoteren.

stộti, num. = stotni, Cig., Jan., nk.

stotica, f. bie Bahl hundert, ber Sunberter. Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Cel.(Ar.), Vrt.

stộtič, adv. = stotnič, Mur.

stotina, f. eine Angahl von hunbert, bas hunbert; bilo je konjev videti na stotine; hunberie von Pferden fah man; stotina za stotino, hundertweise, Cig.

stotinjáča, f. die Hunderigulbennote, kajk .-Valj. (Rad).

stotînka, f. das Hunbertstel, nk.

stotinoma, adv. hunbertweise, Jan. (H.). stotisocica, f. ber Behntausenber, Cel.(Ar.).

stotisočnína, f. bas Sundertiausenbstel, Cig. stotni, num. der hundertste, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Kop., Met., Levst.(Si. Spr.); centefimal, Cig. (T.). stotnica, f. 1) Die Hauptmannsfrau, Jan. (H.); - 2) bie Sunbertgulbennote, Svet. (Rok.); - 3) neka stonoga: ber Steinfriecher (lithobius sp.), Solkan-Erj. (Torb.). stotnic, adv. hundertens, jum hundertenmal, Cig. stotnija, f. bie Centurie, Cig.; == kompanija, Cig., Jan., nk. stotnik, m. ber Sauptmann, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), nk. stotnina, f. bas hunbertstel, Cig. (T.). stotnistvo, n. bie Sauptmannemurbe, Jan. stouden, dna, adj. hundertglieberig, Cig. stouh, uha, adj. hundertohrig, Cig. stousten, stna, adj. hunderimaulig, Cig. stovariševáti, ûjem, vb. impf. ad stovarišiti, Z.; - (stovaruševati se, sich gesellen, ogr.-C.). stovárišiti, arišim, vb. pf. vergesellichaften, Cig.; s. se, Ramerabicaft ichließen, Dict. stoven, vna, adj. stovni ("stoveni") med, ber Wabenhonig, der Honigseim, ogr.-Mik., C.; – prim. sat (stsl. sъtъ). stovéseln, adj. hundertruberig, Cig. stovéselnat, adj. hunberiruberig, Cig. stovfsten, stna, adj. hunberterlei, Cig. stožânj, m. bie Thurpfofte, Jan. stožanje, n. ber Thurstod, Mik. (Et.). stožanjec, njca, m. dem. stožanj, Z. stóžast, adj. fegelförmig, Z., Zora. stóžec, žca, m. der Regel, Cig. (T.), C., DZ., Cel. (Geom.); prisekan s., abgestuster Regel, Cig. (T.)stóžek, žka, m. dem. stog; 1) = majhen stog; - 2) ein kleiner Regel, Jan. (H.). stožer, m. 1) ber Schoberftod, C., Z.; bie Hüfelstange, ogr.-C.; — 2) ber Winbebaum, V. - Cig., Jan.; ber Spiegbaum (fenfrechter Baum am Gopel) (mont.), Cig.; - 3) ber überfesbare Bfabl, in welchem ber Schleifftein ber Schnitterinnen ftedt, C.; - 4) eine Art Leuchter aus Draht, Vodice(Gor.)-Svet.(Rok.); - 5) die Thurangel, Jan., Mik.;-6) zivoni s., ber Achsenchlinder ber Nervensafer, Erj. (Som.); - 7) = tečaj, ber Bol (math., astr., phys.), h. t. - Gig.(T.); — 8) (psovka) ber Tolpel, ein trager Menich, C .; - tudi : stozer, žęra, Svet. (Rok.). stožerčiči, m. pl. ein Sternbilb, Boh. stožernica, f. der Bandhalen, Cig. stožína, f. 1) velik kol ali obsekano drevesce, okrog katerega se zdeva pšenično snopje ali omlačena slama, ber Schoberftod, BiKr.; - 2) der Rüftstamm, die Lantenne (arch.), h. t.-Cig.(T.); - 3) das Bugipriet, Jan.(H.). stotir, m. = stoter; 1) bie Bufelftange, Cig.; – 2) ber Bstod an Flößen, woran die Ruberstange befestigt ift, Savinska dol. stožíšče, n. mesto, kjer je bil stog, bie Schoberftätte, C.

1. stožiti se, i se, vb. pf. leid thun, C.; - stoži se mi, eine Gehnsucht ergreift mich; stozi se mi po domu, Zora; stoži se ji po oddaljeni sestrici, LjZv.; - stoži se mi, ich werbe überdruffig, Jan.; es verdrießt mich, C.; stozi se mi sakramenta, Trub.; stoži se mi v cerkev iti, Jsvkr.; - stožilo se mi je, idi bin schläfrig geworben, C. 2. stóžiti se, im se, vb. pf. sich bäumen (o konju), C., Mik.; (nam. vzt-); - prim. tog. stolie, n. 1) ber Pfahl, Nov.; bie Stange, Kreij-Mik.; die Schoberftange, Temljine (Tolm.)-Strek (Let.); (prim. stezje); — 2) coll. bie Bfeiler ber Getreibeharfe, Tolm.-Levet. (M.); Bfable, Stangen, Mik. (Et.), Nov. stožkast, adj. fegelformig, nk. stožkosecnica, f. Die Regelichnittelinie, Cig. (T.), Cel. (Geom.). stožkovit, adj. = stožkast, legelförmig, fonifc, Cig.(T.), DZ.stožnica, f. ber Schoberftod, Cig., Jan. stožnik, m. ber Getreibeharfenpfahl, Z., Mik., Burg.(Rok.), Kr.-Valj.(Rad); -tudi: stožník, Valj. (Rad). strācija, f. neka vrsta bekovih trt (prim. it. strozzatoio = Strid), Ip.-Erj. (Torb.). stracie, m. Die Bunbelrebe (glechoma hederacea), Koborid-Erj. (Torb.). strad, m. bas Darben, Mur., Cig., Jan., C., Mik.; glad in strad, Let.; bolna od glada in strada, Jure.; s. trpeti, barben, C. stradac, m. ber Hungerleiber, Z.; ber Schmalhans, Cig. stradalo, n. ber Sungerleiber, Cig. strádanje, n. bas Darben. stradati, am, vb. impf. 1) barben; stradaje si kaj prihraniti; šest dni strada, da sedmega razsaja, Z.; strada, da se vanj vidi, da se goli, da se lupi, Met .: - Mangel haben: s. česa, kruha s.; - 2) barben machen, barben laffen, Z., Vrt.; svoj život s , Škrinj - Valj. (Rad); s. se, sich abhungern, Cig.; - jezika ne bom stradal, ich werde meine Runge nicht paren, Z. stradavec, vca, m. ber Darbenbe, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad). strádavka, f. bie Darbenbe, Z. strade, eta, m. ber Schmalhaus, Cig. stradez, m. bas Darben, Cig., Jan., C., Dol.; kdor se za mladih dni ne potrudi, tega pred časom stradež pogrudi, Npreg .- Jan. (Slovn.). strādežnik, m. = stradavec, Cig. strah, straha, strahû, m. 1) ber Gorcden, bie Augst; die Furcht; s. in groza; s. in trepet; s. me je obsel, izpreletel, Schreden, Furcht ergriff mich; v s. pripraviti, in Furcht und Schreden versegen; = v s. postaviti, C.; od strahu drgetati, bor Furcht beben; s. si delati, sich angstigen; smrtni s., bie Tobesfurcht, Cig.; s. za zvestobo, die Eifersucht, C.; s. bozji, die Gottesfurcht; v bozjem strahu odgojiti otroke; bilo vam je tam ljudstva s. božji (= eine Unzahl), Vrt.; strah me je, ich empfinde Angit, Furcht; s. me je ro-

parjev; s. jo je po noči hoditi po hosti; s.

strahota, f. die Jurcht: od strahote, ogr.-Valj.

ga je po noči, er fürchtet sich bei ber Racht; v strahu biti, befürchten; ves sem v strahu, ich habe eine Höllenangst, Cig.; ima na-te strah, kakor žaba na dež, C.; tujci hočejo nas pod svoj strah (unter ihre Botmäßigfeit) siliti, Vod. (Pes., Predg.); v strah vzeti, ftrenge gur Rebe ftellen, guchtigen; v s. prijeti, einschüchtern; v s. prijeti konja, das Pferd bemeistern. Levst. (Podk.); v strahu imeti koga, jemanden im Bügel halten, in ftrenger Bucht halten; s. dati komu, jemanden gudtigen, C.; strahu ne dajati, ungeftraft laffen, strahu ne dobiti, ungeftraft bleiben, Cig.; strah dati jim hujši, je bil starček premehak, Ravn.; v strahu biti komu, jemanden zu fürchten haben, ihm Gehorfam fculbig fein; kaj mislis, da sem ti v strahu? jνzhSt.; kdo je Gospod, da bom v strahu njegovi besedi? Ravn.; jaz nisem v tvojem strahu, ich bin nicht bir Gehorsam fculdig, C.; v svojem strahu biti, fein eigener Berr fein, C.; v strahu ni mu trebalo biti nikomur, LjZv.; s. napraviti komu, jemandem Respect einstößen, C.; s. in red, bie Bucht, Die Disciplin, Cig., DZ.; s. in red siloma ohraniti v pomorstvu, DZ.; strahu vajen, suchtgewohnt, Cig.; cerkveni s., die Rirchenaudit, Cig.; v strahu držati občinske slu-Zabnike, Die Difciplin gegen bie Gemeinbebediensteten führen, Levst. (Nauk); podstrahom koga biti, unter jemandes Disciplinargewalt stehen, Levst. (Pril.); — 2) bas Schredgespenst; strahov se bati; pripovedke o strahovih; s. je hodil po noči po hiši; strah je ▼ sredi votel, okoli ga pa nič ni, Z.; -- beraški s., ber Bettelvogt, V.-Cig.; - 3) suhi s., suhi strahovi, Beipenitheuidreden, Erj.(Z.); -4) krtov ali krtičji s., ber Bunberbaum (ricinus), Z., Medv. (Rok.). strahljiv, adj. = strašljiv, Mur., Cig., Jan., C. strahoba, f. = strahota, Jan. strahóben, bna, adj. = strahoten, Jan. strahôča, f. = strahota, C. strahoma, adv. mit Futcht, fcuchtern, Mur., Cig., Jan., C.; s. kaj storiti, Cig.; tudi: strahoma, Met., Dol.-Levst. (Rok.). strahomôž, m. ber Bopana, Vrt. strahone, fta, m. ber Buchtmeifter, C.; ce otroci prehitro stariše svoje zapustijo, nimajo pravega varha ne strahoneta, Slom.; robati strahonetje dijakov, Slom. stráhonja, m. kdor druge ima v strahu; ber Schredensmann, ber Buchtmeifter, ber Ter-rorift, vahSt.-C.; ber Thrann, Jan.; ber Deipot, vzh.Št. strahonosen, sna, adj. ichredenbringenb. Jan. strahopet, peta, adj. furchtfam, feige strahopetec, tca, m. ber Safenfuß, ber Feigling.

strahopéten, tna, adj. = strahopet.

strahopetnost, f. die Rurchtfamfeit, die Reigheit.

strahopezdljiv, íva, adj. furchtfam, feige (pre-

strahopětnež, m. = strahopetec.

prosto).

(Rad); - ber Schreden, bas Schrednis, ber Graus; to je strahota! bas ift etwas Schredliches! s. je pogledati, es ist ein furchtbarer Unblid, Cig.; do strahote velik, furchtbar groß, ZgD. strahoten, tna, adj. fcpredhaft, graus; strahotna vlada, ber Terrorismus, Cig. (T.). strahováten, ina, adj. Bucht., Disciplinar, Cig., Jan.; strahovátna oblast, kazen, Cig. strahovālnica, f. baš Buchthaus, Cig., Jan.; das Correctionshaus, Nov. strahovanje, n. bas Aufrechthalten ber Rucht o. Difciplin; bie Bucht, die Difeiplin, Cig. Jan., Cig.(T.); s. otrok, die Rinbergucht, strahováti, üjem, vb. impf. in Furcht halten, in guter Bucht haben, im Baume halten; otroke, vojake s.; meistern: brat ga strahuje, ne more ga s., premočan je, Mur.; misli, da more zvezde s., Cig.; terrorifieren, Jan.; — züchtigen, strasen, Cig., Jan. strasovävec, vca, m. ber Züchtiger, ber Zuchtmeister, Mur., Cig., Jan., C.; Bog je strahovavec hudobnežem, Z. strahovavka, f. bie Zuchtmeifterin, die Züchtigerin, Mur., Cig., Jan.; siba s., Ravn. strahovavstvo, n. das Züchtigeramt, das Zuchtamt, Cig. strahovit, adj. 1) = strašen, ichrediich, entjeglich; strahovita vojska; -- 2) = boječ, strašljiv. Trub. strahoviten, tna, adi. = strahovit 2), Mur., Jan. strabovitost, f. bie Schredlichfeit, bie Furchtbarteit, bie Entfeplichfeit. strahovlada, f. bie Schredensregierung, Jurc. strahovníca, f. = strahovavka, C., Z. strahovník, $m_{\cdot} = \text{strahovavec}, C_{\cdot}, Z_{\cdot}$ strahovski, adj. gefpenfterhaft, Sol. straja, f. bas Darben, Jan., Svet. (Rok.); suhi smo bili od straje, Jurč. strajati, am, vb. pf. aushalten, ausharren, C.; (nam. vzt-). strajka, f. bas Darben; od strajke bled in suh, jντhSt.; nekatero strejko prebiti, Hal.-C. stráka, f. = sraka, Mik. strákoš, m. ber Sturmbogel (procellaria), Frey. (F.); severni s., ber arftische Sturmvogel (procellaria glacialis), Erj. (Ž). strama, f. 1) bas Stupholz am Schlitten, Rib .-M., Gor. - Z.; -- 2) ber Tölpel, ber Rarr, C., Z. stramtjež, m. ber Tolpel, Zora. stramor, rja, m. ber Riefe, Mur., Mik.; stramorji, gur Strafe in Steine vermandelte Riefen, Z., Pjk.(Crt.). stran, î, f. bie Geite; desna, leva, sprednja, zadnja, zgornja, spodnja s.; gladka, kosmata s. sukna; končna s. hiše, bie Giebelseite, V .-Cig.; na oni strani, jenseits; na ono stran; z one strani reke; od vsch strani se zbirajo; glas se razlega na vse strani; na s. dejati kaj, etwas beiseite legen; na s. stopiti, gur Geite treten; na stran! Blat gemacht! 31700 Or. **— 584** -

Cig.; na strani, feitwarts; v stran, beifeite, fort, weg; v s. mi je preveč, es ist mir ju abgelegen, ein zu großer Umweg; po strani, nebenhin : po strani koga udariti, einen Seitenhieb verfegen; po strani pogledati koga, einen Seitenblid auf jemanben werfen ; po strani me gleda, er ichaut mich mit icheelen Augen an; po strani se držati, eine fchiefe Saltung haben; po strani usta imeti, einen ichiefen Mund haben; po strani si kaj zaslužiti, sich nebenbei etwas verdienen, einen Rebenverdienst haben; po eni strani - po drugi strani, z ene strani - z druge strani, einerfeite anberseits; od strani kaj povedati, koga pohvaliti, Ravn.-Valj. (Rad); - na vse strani sveta, nach allen Beltgegenben; severna, južna s.; polnočna, poldnevna s., Škrinj.-Valj. (Rad); podvetrena s., bie Leefeite (pri mornarjih), Cig. (T.); - bie Begend, ber Landstrich, bas Land; gorenjska, dolenjska s.; poslali so po vsej tej isti strani, Jap. (Sv. p.); — die Blattfeite im Buche; na deseti strani; knjiga ima sto strani; — = stranka bie Bartei, Cig., Jan.; na nobeno s., unparteilich, Cig.; — na njegovi strani stati, zu jeiner Bartei halten; ker niste na svetovo s., weil ihr es nicht mit ber Welt haltet, Ravn.; — die Beziehung: na vsako s., in jeder Beziehung; na neko s., einestheils, Cig.; na to stran, biesbezüglich, DZ.; z mnogih strani, in vielfacher Beziehung, Levst. (Mocv.); ob vašo stran, euerenvegen, Krelj; - (stran, m., Danj. [Posv. p.], ogr.-Valj. [Rad]).

stran, strana, adj. - stranski, auslandifc, Cig., Jan.; strani kredit, ber auslanbiiche Credit, SIN.; strani popotnik, ber frembe Banberer, Zora; (nam. stranen).

stran, I. adv. weg, Cig.; Turčini prazni stran gredo, Npes.-Mik.; s. iti, Cig., Ravn.-Mik.; (acc. kot adv., Mik. V. G. IV. 391.); — II. stran, praep. c. gen. 1) neben: s. ceste, C.; -2) = zastran, C.

strána, f. bie Geite, Jan., kajk .- Valj. (Rad). strandan, m. ber Barteiganger, Cig., C. strancica, f. 1) - stranica, bas Geitenbrett

beim Bett, Gor.; - 2) bie Seitenflote, Mik., BlKr.

straneti, im, vb. impf. auf eine Geite fich neigen: voz strani, Cig., Lašče - Levst. (M.); sani strane, Mik .; beim Beben binten, Gor .- M.; - dokaz strani, ber Beweis hinkt, Cig. (T.). strani, adv. feitwarts, C.; abwegs, Jan.; weg: s. iti, s. se ravnati, s. si želeti, Erj. (Izb.

sp.), Vrt., LjZv.; pogl. stran (adv.). stranica, f. 1) bas Geitenbrett: beim Bienenftod, Levst. (Bec.), Polj.; bei ber Beinpreffe, Cig.; beim Sattel (ber Sattelfteg), Cig.; beim Bettgeftell; - 2) Die Seitenwand, Cig. (T.), DZ.; stranice parnega kotla, die Wandungen bes Dampfteffels, DZ.; - 3) ber Quertram bei Zimmerleuten (3. B. im Mublenbau, ber Leitquertram), V.-Cig.; - 4) stranice, die Seitenbaume bes Bebftuhles, M., C.; - 5) ber Seitentheil des Schlittens, Ravn.-Valj. (Rad); — die Schlittenfufe, C.; — 6) bas Deichfelblech, Cig.; - 7) bie Seitenwurgel; srčna korenina ima več stranic, Jarn. (Sadj.): - 8) die Seitenlappen im Schuh, das Facierleber, Cig., C., M.; - 9) bie Querflote, Cig., Vod. (Izb. sp.); - 10) bie Geitenflache (math.), Cig.(T.); - die Geite, Cel.(Geom.).

stranič, íča, m., Cig., Jan., DZ., pogl. strinič. stranicar, rja, m. kozolec a., eine Getreibeharfe mit nur einer Reihe von Ständen, Dol. straničiti, îčim, vb. impf. čebele straničijo, die Bienen bauen die Baben an ben Seiten-

brettern an, Cig. stranik, m. Die Dfennische, bas Blatchen beim Dfen, C.

stranišče, n. ber Abort, Cig., Jan., nk. straniti se, im se, vb. impf. = na stran se

pomikati ali drseti: voz se strani na ledeni cesti, Notr.

stranka, f. die Bartei, Cig., Jan., nk.; prevratna s., die Umfturzpartei, Cig., nk.; bie Partei im Gerichtswejen, DZ.; s. pritoz-nica, bie beschwerbefuhrenbe Bartei, DZ.; die Wohnpartei, nk.

strankar, ria, m. ber Parteimann, nk. strankarski, adj. Barteis, parteiifc, nk. strankarstvo, n. bas Barteimefen, nk.; bie

Parteisucht, C.

strankovec, vca. m. ber Barteiganger, C. stranoma, adv. 1) feitwarts, C.; - 2) theils, C.; s. — s., einerseits — anberseits, Zora; — strichweise, Z.

stranpot, m. ber Seitenweg, ber Jrrweg, Cig., Jan., nk.

strampotica, f. der Seitenweg, der Abweg, Cig., Jan.: — hs.

stránski, adj. 1) Seiten-, Reben-; s. oltar; stranske opombe, die Marginalien, Cig.; stranska pot, der Rebens, Beiweg, Cig., Jan.; stransko pogorje, das Rebengebirge, Jan., Jes.; stranska mavrica, der Rebenregenbogen, Znid.; s. otrok, ein uneheliches Rind, Cig., C.; (von der Seite): stranski veter, ber Querwind, ber Zwischenwind, Cig.; s. vid, bie Seitenansicht, Cig. (T.); s. prerez (nacrt), bas Brofil, Jan.; - stransko - po strani, auf eine Seite gewendet v. geneigt: stransko hoditi, vzhŠt.; stranski = po strani: s. hoditi, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - 2) nebenfachlich, Reben :: s. predmet, bas Rebenfach, Jan.; stranski dohodki, Rebeneinfunfte, Jan.; — 3) abseitig, abwegsam, Cig., Jan.; — 4) fremb, nicht heimisch, auswärtig, Cig., Jan., C., kajk. - Valj. (Vest.), BlKr. Let., νζhSt., jvζhSt.; stranski ljudje, jvζhSt.; stranske šege, Cig.

stranscak, m. ber große Schweinszahn (Augenzahn), C.

stranscica, f. 1) bie Querflote, Jan., C., St.; 2) stranscice, die Seitenhölzer (beim Bebituhl), Cig., C.; bie Seitenbretter ber Flachsbreche, jvzh.St.

strast, i, f. die Leidenschaft, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; jeza ali kaka druga grda strast ji nikoli ne kali veselega obraza, Ravn.-Valj. (Rad); - stsl.

strasten, stna, adi. leibenicaftlich, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

strastljiv, iva, adj. 1) = strasten, Mur.; -2) pathetisch, Jan.(H.).

strästnež, m. = strasten človek, C., nk.

strastnik, m. = strastnež, Cig. strastnost, f. die Leibenschaftlichkeit, Mur., Cig.,

Jan., nk. strašān, šnà, adj. 🚃 strašen.

strasanski, adj. = strasen, ichredlich, ungehruer; strašanska nevednost; strašansko velik. strášen, šna, adj. 1) schrecklich, furchtbat; strašne sanje; strašna burja; ni tako hud kakor s., er ist nicht so schlimm, wie er ausstrašno, augerordentlich, überaus: s. grd, s. lačen; s. lije, es regnet fürchterlich; - 3) = strašljiv: strašne ovčice, Jsvkr.; tako je s. (strašan), da po noči ne gre sam pred prag svoje hiše, Lašće-Levst.(Rok.).

strášenje, n. bas Schreden.

straševáti se, ûjem se, vb. impf. ad strašniti se : gu erichreden, gu icheuen pflegen, C.

strasiten, ina, adj. ichredenb, Schred.: strasifni strel, ber Schredichufe, Cig.; - ab. softed and: s. zgled, Levst. (Zb. sp.).

strasitnica, f. Die Sanbbiftel (carlina vulgaris),

strasitnik, m. wilber Safran (crocus vernus).

strasitnjak, m. eine biftelahnliche Blume, C.; ("strašivajk" [carlina vulgaris] Josch).

strasilo, n. bie Schredgeftalt; bas Schredbilb; bie Scheuche; sovo kam za strašilo pribiti; tako si razkuštrana kakor strašilo.

strášiti, strášim, vb. impf. 1) fcpreden; otroka nikar ne s.; lenuha dan straši, Npreg.-Jan. (Slovn.); s. sc, zu erschrecken pflegen, schreckaft fein; koni se straši; kdor na perju leži, se straši, Z.; - 2) abichreden: vreme me straši; s. se, Furcht haben; — ali se ne strašiš vremena? dela se ne strašim; - 3) sputen; v tem gradu straši, hodi strašit; kaj pa tod strašiš (= hodiš kakor strah) i jvihSt.

strasivec, vca, m. ber Schreder, Cig. strasljiv, iva, adj. 1) leicht ju fchreden, icheu; āngstig: naša srca so strašljiva, Trub.; furchtsam, feige, Cig., Jan., Cig.(T.); - 2) abschredend, ogr.

strastjivec, vca, m. ber Schredling, ber hafenfuß, ber Feigling.

strasljivka, f. ein furchtfames, fceues, feiges Beib.

strasljivost, f. die Furchtfamteit, bas Safenherz, die Feigheit.

stragnica, f. die Becherblume (poterium), Tus. (B.), C.; tudi: ber Biefenfnopf (sanguisorba), Cig.; - dišeča s., ber Balbmeifter (asperula odorata), Jan., C., Glas.; - eine Art Balbbistel (za male otroke, če se v spanju stražijo), C.

strášniti se, strášnem se, vb. pf. = ustrašiti

strášnost, f. die Schredlichleit, die Furchtbarleit. strāt, m. = strata, C.

strâta, f. = potrata, Cig.; - v strato iti, priti, bermuftet werben, jugrunde geben: Zico v strato gre, C.

strateg, m. vojskovodja, ber Strateg, Cig.(T.). strategičen, čna, adj. strategisch, Cig. (T.), nk. strategija, f. vojskovodstvo, bie Strategie, Cig.(T.).

strategijski, adj. ftrategijch, Cig.(T.).

stratiti, im, vb. pf. gugrunde richten, Jan.; huda ral mi je vole stratila, Trst.(Let.); bermusten, Dict.; stracena njiva, Mik.: - stracen denar, verborbenes, ungiltiges Gelb, vzh-St.- Vest.; - vergeuben, Jan.

strava, f. das Leichenmahl, Jan., Jurc.(Tug.);

- (stsl. ?).

strāž, î, f. 1) = straža 1), Jan., Vrt.; - 2) ber untere Theil bes Daches: pod strazjo, in ben winteligen Theilen bes Dachbobens, Notr.,

Dol.; — 3) das Holgreifende, C. sträža, f. 1) die Wache, Mur., Cig., Jan., Dalm, Jap., nk.; na straži diti, Wache halten; na s. stati, Bache fteben, nk.; - ber Bachpoften; mestna s., die Stadtwache, glavna s., bie Sauptwache, pomeina s., bie Grenzwache prednja, zadnja s., bie Borbut, bie Rachbut beim heere, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; mejna s., ber Grengcorbon, obhodna s., Die Batrouille, spremljevalna s., bie Escorte, Jan. (H.); telesna, životna s., die Leibgarbe, Cig., Jan., DZ., nk.; finančna s., die Finanzwache, DZkr.; pod stražo imeti, držati, bewochen, Cig.; začasno pod stražo vzeti koga, probiforisch verhaften, DZ.; — dekliška s., bas Fenfterin, stražo stati, fenfterin, Npes .- K .; -2) ber Dienft: s. Gospoda, bie Gottesperehrung, Dalm.; stražo streči ("bienen") vsi "gmajni", Dalm.; - 3) = odnes 1), ber Dachvorsprung ober ber biefem Dachtheile entsprechende innere Dachraum, Notr., Dol.; prim. straž 2); — tudi: stráža.

stražár, rja, m. ber Bachter, Cig., Jan., nk.; tudi: strāžar, ogr.-Valj.(Rad).

stražarica, f. die Wächterin, Cig., Jan. strazariti, arim, vb. impf. Bachter fein, Schilbwache stehen, Jan.

stražárnica, f. 1) bas Bachterhans, bas Bachthaus, Jan., DZ. : -2) stražarnice = jamice za svinjkanje, Vrt.; (prim. svinjkati).

stražārstvo, n. der Wachdienst, Jan.(H.). stražba, f. die Bache, Danj. (Posv. p.). stražè, éta, m. ber Bachter, Mik.

stražec, žca, m. der Bachter, C., Let.; stražci, bie Bebedung, Cig.

stražen, žna, adj. Bach-, Bacht-, Cig., Jan., nk.; stražna ladja, bas Bachtichiff, Cig.; stražni red, die Bachordnung, Cig.; stražno spremstvo, die Bachebegleitung, DZ.; strażni glavar, ber 28achtmeifter, DZ.

strážonje, n. das Wachestehen, bas Bewachen. ber Bachdienft, Cig., nk.

straževodja, m. ber Bacheführer, Bes. strážica, f. ber Briffbugel am Gewehr, Cig., M. stražíšče, n. die Bachstätte, Cig., Jan., C.; ber Bachthurm, bie Barte, Mur., Jan., SIN., UčT.

stražitev, tve, f. die Bewachung, der Bachbienft, Jan.

strážiti, strážim, vb. impf. 1) aufpaffen: mačka na miško straži, Dol. - Svet. (Rok.); - 2) Bache halten, Cig., Jan., nk.; -- s. koga, jemanben bewachen, nk.; - praes. stratim,

strāžje, н. = straž 2), straža 3), Z.

stražljiv, ljíva, adj. machjam, Jan.(H.). strazmester, tra, m. ber Bachimeifter (Rangftufe in der Cavallerie), C.; (po češ. straž-

mistr).

stražmojster, stra, m. = stražmešter, DZ. stražnica, f. 1) bas Bachterhauschen, bas Bachthaus, Cig., Jan., nk.; — 2) ladja s., bas Bachtichiff, Let.

stražnik, m. ber Bachter, Cig., Jan., nk.; mejni s., ber Brengmachter, Cig.; Zivotni ali telesni s., ber Leibgardist, Cig., Jan.; gozdni s., ber Balbhater, C., Jan.; - ber Schusmann (bei ber Feuerwehr): gasitelji se dele na lestvenike, brizgače in stražnike, Levst. (Nauk). stražnina, f. bas Bachgelb, bas Bächiergelb,

Cig., Jan. strāžništvo, n. ber Wachförper, die Wachanstalt,

stfčati, im, vb. impf. herborragen, herboritechen, Guts., Mur., Cig., Jan., Sol., Mik., Strek., ogr. - C.; mala puška iz pasa strči, Navr. (Let.); džamijam strče tanke "munare" kvišku, Navr. (Let.); gole krivenčaste veje so pošastno strčale v zimsko noč. Erj. (Izb. sp.); streed nos, eine vorspringende Rase, Erj. (Som.); vse strči od zlata, alles starri von Gold, Goriš.; strogen: kravi strčijo zizki, kmalu bo povrgla (= storila), $j\nu zh St$.

stecuk, čka, m. ber Dbermennig (agrimonia), C. stfeiti, stfeim, vb. pf. mit einem fpigen Begenftande ftogen (gleichfam ftechen), Erj. (Torb.,

Let. 1883, 302).

sted, î, f. ber Sonig, Guts., Mur., Cig., Jan., Gor., Kor., Savinska dol.; divja s., ber Lufthonig, Cig.; kosmata s., ber Rauhhonig, Cig.; bela s., ber Jungfernhonig, Cig.; kjer imajo dosti strdi, tam jo včasih po steni mažejo,

St.; (strd, m., Boh.). stfdba, f. bas Hartwerben, die Erhartung, Cig., C.

strden, adj. von Honig, Honig, Guts., Z.; atrdena potica, Guts., Z.; = strden kolac, Jan.; - strdeno govoriti, honigluk ibreden. C., Npes.-K.

strden, dna, adj. = strden, Sonige, Mur.,

straenica, f. 1) ber Honigfuchen, ber Lebzelten, Guts., Cig., C.; - 2) = medica, ber Meth

strdenika, f. eine Art Zwetichte, C.

strdenje, n. ber Lebzelten, Gor .- Erj. (Torb.). strdenka, f. echtes Labfraut (gelium verum), Cig., Tuš.(R.), C., Medv (Rok.); - das Berl. graš (melica), Jan.; — neka hruška, Mariborska ok.-Erj.(Torb.).

strdica, f. = medica, ber Meth, C.; bas Sonig-

waffer, Kr .- Valj. (Rad).

strdina, f. coll. Die Honigicheiben im Bienenftod, Cig.; rober Sonig, M.

stediti, im, vb. pf. hart machen, verharten; s. se, hart werben, erharten; gerinnen, Jan., St.-C.; mleko, kri se strdi, strjena kri, C. strdîvka, f. das Berlgras (melica), Cig. strdnica, f. = medica, ber Meth, Rez .- C. stfdniti, tfdnem, vb. pf. hart werben, erstarren, C. strdoma, adv. s. ali strmo se obnašati, sid

gespreigt benehmen, Vrtov. (Km. k.). strdonósen, sna, adj. honigtragenb, Jan.(H.). streči, strežem, vb. impf. 1) aufpaffen, lauern; uro na uro naj bi stregla, kdaj boste prišli, Jurč.; a. koga, Cig.; smrt me streže z lokom, Kast. (Rof.); tolovaji popotne ljudi strežejo, Levst.(Zb. sp.); stregli so ga, man hat nach ihm gefahndet. Z.; s. zajca, jelena, Cig.; lovec medveda streže, Ravn. - M.; ljudi streže, da za vino dajo, Dol.; s. na koga, Dict., Cig., C., Trub., Dalm.; na škrjance streč iti, auf ben Lerchenstrich ausgehen, Cig.; mačka na miš streže, Polj.; pod mizo na drobtinice s., Krelj; s. na priložnost, Cig.; s. na izkušnjave, Krelj; - 2) aufaufangen suchen, auffangen : Zogo s., Cig.; spuščajo po vodi vence, ki jih strežejo mladenici, Navr. (Let.); vodo s., Baffer auffangen, Cig.; - 3) erwarten: gremo oceta streč, Mik.; s. česa, C.; stregel je kraljestva boziega, Kreij; - 4) achthaben, beobachten, bewachen, Jan.; s. koga, C.; s. na koga: z očmi je stregel nanj, Lašče-Levst.(M.); tolpa otročajev je z lačnimi pogledi stregla po mesu, LjZv.; s. na kaj, auf etwas achtgeben, Cig., Jan.; laufchen: s. na besede, C., M.; - 5) trachten: s. komu na život, jemandem nach bem Leben trachten, Daim.; s. po zivljenju, Cig., Jan., Ravn.-Mik.; s. po čem, nach etwas trachten, Cig.; - 6) bebienen: pri mizi s.; pri maši s., ministrieren; = k maši s., C., Jsvkr., LjZv.; — Handlangerbienste leisten, Cig.; s. koga: krovca s., M.; zidarja s., C.; s. komu: zidarjem s., Cig.; v roke komu s., jemandem hilfreiche Hand leisten, Cig.; -aufwarten, bebienen: s. komu, Mur., Cig., Jan.; bolniku s., ben Rranfen pflegen; kakor se mi streže, tako mi kosa reže, Npreg.-Jan.(Slovn.); s. si s kako rečjo, fich einer Sache bebienen, Cig.; s. si, fich gutlich thun, Jan.; dobro si s., Meg.; nachgeben, fröhnen: s. mesu, pozelenju, veselju; svoji volji s., dem Sange nachgeben, Jan.; trebuhu s., Rog. Valj. (Rad); — s. čemu, einer Sache obliegen, Guts., Jan.; sluzbi s., ben Dienft verrichten, Kast.(N. C.); na Francoskem strežejo vinogradom (wirb viel auf Wein gebaut), Cig.; richtig behanbeln: anti veš, kako se taki reči streže, Levst.(Zb. sp.); - 7) frommen, wohlbefommen, Jan.; to mu dobro streže, Mur., Cig.; — günstig sein: sreča mi streže, Danj. (Posv. p.); - tebi dobro streže, du bift gut baran, Cig.; vinogradom letos streže, bie Berhaltniffe find heuer für bie Beingarten

gunftig, C.; — 8) s. se, zusammenpassen, Cig.; jufammenftimmen (von Dufifinftrumenten), Cig.: njih želje se strežejo, fie begegnen fich in ihren Bunfchen, Cig.

strega, f. bie Wartung, bie Pflege, Mur., Jan., Svet. (Rok.); vsakdanja s., Dalm.; obene strege z jedjo in pitjem né imel, Trub.; s. pri čebelah, Navr. (Spom.).

strogar, rja, m. ber Hanblanger, C.

stréha, f. 1) bas Dady; slamnata s.; cela s., bas Giebelbach (Sattelbach), V .- Cig.; s. na sope, das Zeltdach, V.-Cig.; s. na kačko (kič.), das Walmdach, Cig.; svojo streho in hrano imeti, eigenes Haus und eigene Kost haben, Cig.; pod streho stopiti, unter Dach treten; — bas Obbach: pod streho koga vzeti, jemanbem Obbach geben, ihn beherbergen; - ber Regenschirm; nimum strehe; - 2) bie Rummetbede, Cig.

strehalica, f. nam. strigalica, ber Ohrwurm,

Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).

strôhar, rja, m. ber Dachbecker, Cig.

streharica, f. = strigalica, der Ohrwurm ("ker je rada v slamnatih strehah"), Vas Krn · Erj. (Torb.), Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.).

strehariti, arim, vb. impf. Dachbeder fein, Polj. stréhast, adj. bochförmig, Cig., Jan. strehoder, dera, m. ber Birbelmind, Jan.

strekelj, klia, m. ber Stumpf eines abgehadten jungen Baumes, Jarn.; - prim. strčati, štrcelj.

strol, strela, m. 1) ber Goufs; tri strele streliti, Dalm .- C.; priti na s., jum Schuis tommen, Rog.- Valj.(Rad); - 2) bas Schießen, bie Jago, Cig., Jan., C.; pticji s., bas Bogelichießen, Cig.; kmet na strelu, polje v plevelu, C.; - 3) bas Schießmaterial: ber Bui-

periad, V.-Cig. strela, f. 1) ber Bfeil, Meg., Mur., Cig., Jan.; vzami lok in strele! Dalm.; strele na tetivo polagajo, Trub.; na strelo kaj privezati, Jever .; - smrtna s., bas töbtliche Geschofs, C.; - ber Bfeil (ein Sternbild), Cig.(T.); - 2) ber Bligstrahl; s. je udarila v hiso, zvonik, drevo, es hat ins Haus, in ben Thurm, in ben Baum eingeschlagen; s. ga je zadela, er ist vom Blige getroffen worben; ognjena s., birecter Bligichlag, Cig.(T.); vodena s., ber eleftrifde Mudichiag, C.; s. je ognjena, če užge, vodena, če ne užge, Tolm. - Strek. (Let.); kletvice: da bi te strela ubila! da te strela! bafs bich ber Blig! strela božja ga naj! Jurč.; strela, kaj pa delaš! ti strela til gromska strela! -3) ber Rern ober Strahl am Pferbehufe; konju s. gnije, bas Pferd hat die Rernfaule, Cig.; - 4) stebriček med slemenom in plohom pri vinski presi, Dol., jugh St.; ber auf ben Drudpflod brudenbe Solgtlop bei ber Weinpreffe, Cig.; - 5) ber Spishalten, Dol.; - 6) neka priprava v mlinu: s. trese grajsnico, Ig(Dol.) -

7) Die Spistlette (xanthium), Cig.; - tudi:

ber Zweigahn (bidens tripartitus), C.; - 8)

kamena s., ber Bergfruftall ("ben man für

ben materiellen Rern bes einschlagenben Blipes hålt", Levst.[Rok.]), Z., Erj.(Min.), Žnid. strelár, rja, m. 1) der Pjeilmacher, Cig.; — 2) ber Bfeilichune, Cig., Jan.

strelast, adj. pfeilortig, Cig., Jan.

strolba, f. 1) bas Schiegen, bas Feuer, Cig., Jan.; - 2) bas Schiegwertzeug: zdajci tece po strelbo svojo, in puh! letela je puščica pod kozolec, Jurč.; - das Gejchus, V.-Cig., Jan.

strele, f. pl. - bie Armbruft, ber Schiegbogen,

strolec, lca, m. 1) ber Schube, Meg., Dict., Mur., Cig., Jan., DZ., nk.; strelci z "lokmi" (loki), Dalm.; majhni strelec David, Trub.; detelni strelci, bie Lanbesichugen, Levst. (Nauk); strelci, Jager (beim Militar), nk.; raztreseni strelci, Die Blantler, Jan.(H.); -2) ber Schütfifch (toxotes iaculator), Erj.(Z.).

strelen, ina, adj. 1) jum Schiegen gehörig, Schieß.; stretni prah, bas Schieghulver, Cig., Jan., Cig. (T.), Vod. (Izb. sp.), nk.; strelni bombat, Die Schiegbaumwolle, Jan., Cig.(T.); strelna lina, die Schieficharte, V .-Cig.; - 2) Pfeils, Cig.; - 3) jum einsichlagenben Blipftrahl gehörig, Blips, Cig., Jan.; - 4) ben Rern bes hufes betreffenb: strêina susica, die Rernichwinde, Cig.

strolenski, adj. verteufelt, Jan., Levst. (Zb. sp.). strolica, f. dem. strela; 1) ber Pfeil: sel je na lov s strelico in lokom, Cv.; - 2) ber Bfeil (als Beiden), Cig., Jan., DZ.: strelice kažejo mer, Znid.; - 3) pl. strelice, ber Bergfruftall, Cig.; prim. strela 8).

strelicast, adj. pfeilortig, Jan.(H.).

strellio, n. das Schiefimittel, DZ.; — bie Schiefimaffe, C.: das Geschüt, Cig.(T.); das Schieggewehr, Jan. strelina, f. bie Schufswunde, C.

strelisce, n. bie Schiefftatte, ber Schiefplas, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.

streliti, im, vb. pf. einen Schufe thun, Feuer geben , ichießen ; s. za kom, jemanbem nachichieβen, Jan.; hočem k njega strani tri strele streliti, Dalm.; Napne, streli, vsadi mi Sred' jeter svojo p'šico, Vod. (Pes.).

strellvo, n. die Munition, bas Schießmaterial, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.

streljaca, f. die Schiefwaffe: bas Gewehr, die

Biftole, C.

streljaj, m. 1) ber Schufs, ogr.-Valj. (Rad); - 2) die Schufsweite: dva streljaja dalec. streljalnik, m. = streljalo, Cig.

streljálo, n. bas Gefcos, Cig.

streljanje, n. bas Schießen; na s. iti, auf bie Jagb geheu: Zdaj bom jaz na streljanje šel V zelene travnike, Npes.-K.; s. s puškami, bas Bewehrfeuer, Cig.; s. v oddelkih, das Belotonfeuer, raztreseno s., bas Blankein, Jan. (H.); s. v tarco, bas Scheibenichießen, Cig., Jan., nk.; — tudi: streljânje.

streljárna, f. = strelišče, C. strellati, am, vb. impf. ad streliti, ustreliti; ichiefen; zajce s.; iti divjih petelinov streljat; v tarco s.; s. se, Rugeln wechjeln; s. na koga,

CHOOKE

auf jemanden schießen; pečine s., Helfen (4. B. mit Pulver) sprengen; z očmi s., seurige o. zornige Blide wersen, Cig., Levst. (Zd. sp.); solnce svoje trake strelja (wirst ihre Strahlen), ogr. - Valj. (Rad); ogenj strelja, das Heuer strahlt, C.; — (fig.) zielen (== etwas bezweden), C.

streljava, f. bas Schießen, bas Feuer, Cig.,

streljavec, vca, m. 1) der Schütze, C.;—2) die Querstange bei einem Rebengelander, Mirno pod Gorico-Erj. (Torb).

streljavka, f. 1) = strela: da bi te streljavka! bas bich ber Blis! Cig.; — 2) bas

Bfeilfraut (sagittaria), C.

streljāvkati, am, vb. impf. plūnīein, Cig.; s. se, imarmūņein: za prvega so se streljavkali Francozje in naši, Jurč.

strêtnica, f. das Schießhaus, Guts., Mur., Cig., Jan.; — das Biodhaus (als Bollwert), Cig., Jan., DZ., Nov.; — rus.

strelolist, lista, adj. pfeilblatterig, Cig. strelonosec, sca, m. ber Pfeilträger, Cig.,

strelonósen, sna, adj. 1) pfeiltragend, Cig.;

— 2) bligichwanger: s. obiak, Str.

strelotok, toka, m. = tul, ber Röcher, Mur., Jan.

strelovît, adj. pfeilfchnell, blitschnell, Cig. strelovdd, voda, m. ber Blitsableiter, Cig., Jan., Sen. (Fiz.), nk.

stretski, adj. Schützene, Cig., Jan., nk.; s. brat, ber Schützenbruber, V.-Cig.; strelska druzba, die Schützengesellschaft, Cig.;—Jägere (beim Militär), DZkr.
stretstvo, n. das Schützenwesen, Cig., Jan.

streistvo, n. das Schüßenweien, Cig., Jan. streischa, f. das Schußgeld, V.-Cig., Jan., C., SIN.

strelúša, f. das Bfeilfrant (sagittaria), Tuš.

strom, m. das Bordach, Cig., Jan.; — die Laube, C.; — prim. stsl. troms, der Thurm. stromati, mam, mljem, vb. impf. zaudern, vzh-St., ogr. - C.; — s. se, ohne Beschäftigung herumlungern, C.; — prim. strmeti (?).

stréme, ména, n. 1) = stremen 2): davi se umijem, razčešem, podvežem stremeni, Jurč.; (golenice njegovih črevljev) niso več segale do kolena in do stremen, Jurč.; - 2) = stremen 4), bie Solsfajer, C.

strémen, ména, m. 1) ber Steigbügel, Mur., Cig., Jan.; — ber Steigbügel im Ohre, Cig. (T.); — 2) die Lasche, das Stiefeloht, Mur., C., Dol.; ein demselden Zwede dienender Riemen, Lasce-Levst. (Rok.); stremena podvezati, die kurze Hose an den Laschen andinden, Jurč.; med stremeni in crevlji se vidijo plave nogavice, Glas.; — nogaviški s., das Strumpfband, Jurč.;—3) der einzelne Haden eines Strides, einer Schnur u. dgl., Cig., Jan.; vrv, vrvca v dva, tri stremene, aus zwei, vrv groch gesponnen, gedreht, V.-Cig., Gor.; — cesta se loči v dva stremena, die Straße theilt sich in zwei Arme, C.; — 4) die Faser in den Pflanzen, Cig.;—der Strahl

(bot.): strzenovi stremeni, die Martstrablen, C., Tus. (B.); - bet Strahl (min.), V.-Cig.

stremenast, adj. faferig: stremenasta dlaka, C. stremenat, áta, adj. ftrahlig, Jan. (H.); — prim. stremen 4).

stremeníca, f. 1) ber Steigbfigelriemen, C.; — 2) verižica na ojesu, ki se pripne konju na homot, (strm-) Tolm.-Erj.(Torb.); — 3) trta, s katero je lestvica na vozu k ročici privezana, Notr., Ig(Dol.).

stremenják, m. ber Steigbügelriemen, Cig. stremenovec, vca, m. ber Strahlenlies, Cig. (T.), C.

strèn, m. bie Bereinigung: Dat' roke si v stren, Vod. (Pes.); (iz "strniti" napačno narejena beseda).

strengèt, géta, m. das Geffirr, C. strengetáti, etâm, éčem, vb. impf. ffirren, rassella, Z.

strenina, f. ber Giter einer Bunbe, M.

stréniti, strénem, vb. pf. = 1. strniti 1): oblak se v dež strene, Ravn.

1. strépati, trépljem, -páti, âm, vb. pf. 1) zerschlagen, zerbleuen, C.; — 2) audschwingen: perilo, prejo s., Cig., Z.; pogl. iztrepati.

2. strépati, trêpam, pljem, vb. impf. ad 1. strepati; 1) ausschwingen: perilo, prejo s., Z., Gor.; — 2) mit ben Füßen schlenbernb gehen, C.

stropetati, etam, ecem, vb. pf. erbeben, ergittern; (nam. vzt-).

strès, strèsa, m. 1) die Erschitterung, Cig., Jan., M.; (burch Elettricität), Cig.(T.); — 2) = nerodno in nemarno oblečen človek, Tolm.-Strek. (Let.).

streså], m. die Erschliterung, C. strésalica, f. das Städien, womit die Agen (Acheln) aus dem Flachse geklopst werden, Z. stresåljka, f. = palicica, s katero se predivo stresa, vzhSt.-C.

stresalo, n. die Schüttelvorrichtung, DZ. stresanje, n. das Rütteln, das Schütteln.

strésati, am, vb. impf. ad stresti; rütteln, schütteln, schüttern; z glavo s., ben Kopf schütteln, Dict., Cig.; s. se, zu erzittern pflegen; — s. komu srce, jemanben heftig afficieren, Cig. strésavec, vca, m. ber Schüttler, Cig., Jan.; ber Erschütterer, Cig.

stręsavka, f. die Schüttlerin, Cig. stręsba, f. die Alteration, Cig.

stresen, sna, adj. Ericutterunge : stresni krogi, bie Ericutterungefreise, Cig. (T.).

stresniti, tresnem, vb. pf. = stresti; s. srce (rühren), Vrt.; s. se, erzittern, zusammenfahren, Cig., Jan.

stresováti, fijem, vb. impf. ad stresti; = stresati; s. se = tresti se: vse od groma se stresuje, Mur.

stresovâvec, vca, m. der Erschütterer, Cig.
1. stresti, tresem, vb. pf. herabschütteln, lossschütteln, abbeuteln: s. kaj s česa; jarem s sede s., das Joch abschütteln.

2. stresti, tresem, vb. pf. schütteln, rütteln; s. koga (za lase), jemanden bei ben Haaren neh-

- Gongle

men; po vseh udih me je streslo, es burchbebte mich, Cig.; mrzlica ga je stresla, et hat einen Fieberanfall betommen; - erichuttern ; s. se, erzittern, erbeben ; — s pleči s., die Achseln zuden, z glavo s., den Ropf schütteln, Cig.; - beftig afficieren, rühren : s. srce. strešek, ška, m., Frey. (F.), Cig., pogl. strežek, stržek.

strésen, sna, adj. Dache; strêsni mah, Cig. strésica, f. dem. streha; 1) ein fleines Dach, bas Dachlein; — bas Beichen A in ber flov. Schrift; — 2) s. bozja, eine Art Ruhrkraut

(gnsphalium), C., Z., Medv. (Rok.). stresina, f. 1) ber unterfte Balten bes Dach. ftubles, die Mauerbant, Cig., M., Gor., Npes .-

Kres; — 2) == strešje, Jan.

stresje, n. das Sparren- und Lattenwert am Dache, Cig.; bie Dachung, Jan.; -- izkidal se je izpod njegovega strešja, er machte sich aus feiner Behanfung fort, LjZv.

stresnica, f. 1) das Dachtraufwasser; — 2) das Dachstroh, Mur., Cig., Jan.; — 3) das Dachschindelbrett, Cig., Jan., C.; - 4) ber Dachsparren; trte so še za silo držale gabrove preklje ob streinicah, LjZv.; -🕳 stresina, der Grundbalten (Längsbalten) des Daches, V.-Cig.; - 6) = podgorelec

stręsnik, m. 1) der Dachnagel, Cig., Jan.; — 2) ber Dachziegel; — 3) ber Dachschiefer, Erj. (Min.); - 4) bie Dachschindel, C.; -5) neki velik sveder, Dol.; - 6) eine Art Bogel, C. (prim. strešnica 6); — 7) = netresk, die hauswurz (sempervivum tectorum), C.

stręśnja, f. ber Dachiparren, Jan. (H.), Let. strężnjak, m. = streżnik 5), Levst. (Beč.). 1. streti, strem, vb. impf. ausbreiten, C.; (nav.

le v sestavi).

2. stréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. 1) germalmen, zerbrechen; orch s.; s kolesom s., tabern, Jan. (H.); - s. se, zerbrechen (intr.): kolo se je strlo; — strt, zerfnirscht, Cig. (T.); - 2) gusammenreiben, gerreiben, Mur., Cig., Jan.

stręvca, f. der Sielafuß, Z., DZ.; pogl. strevca. strevcar, rja, m. ber Stranbreiter (himantopus atropterus), (strelcar), Frey. (F.).

streza, f. bas Bartlappchen , ber Lappen (ber

Biege), Jan.

strézati, am, vb. impf. - streči 8): accompagnieren (in ber Musit), Cig.; — s. se = streči se: da se bo služba pravočasno strezala, jum 3mede bes rechtzeitigen Ineinandergreifens bes Betriebes, DZ.

strézen, zna, adj. = trezen, nüchtern, Jan.,

Skal.-Let., Ravn.-Mik.

strézev, zva, adj. = trezev, nüchtern, Schonl.; (-ziv, Meg.; -zav, Temljine[Tolm.]-Štrek. [LjZv.]; -zel, Z., Jsvkr.).

strézljiv, adj. = trezen, Mur. strézniti, im, vb. pf. = iztrezniti.

stréznost, f. = treznost, Kast.

strézvati, am, vb. pf. nuchtern machen, s. se, nilchtern merben, Dol.; kaj čisto naglega strezva (-zova) človeka, Jurč.; - pogl. iztrezvati.

stręzviti, im, vb. pf. = iztrezviti, Cig. stręž, m. = srež, ber Reif, Habd .- Mik.

strota, f. bie Bedienung, Die Bflege, Jan., C., Jsvkr.

strožaj, m. der Aufwärter, der Bediener, Cig., Jan., C., nk.; ber Rammerbiener, Jan.; ber

Barter, ber Bfleger, Jan., C., nk. strežajka, f. bie Bebienerin, Jan., nk.; bie Rammerdienerin, Jan.; — die Pflegerin, die

Bärterin, Jan. stręžba, f. die Bebienung, die Bartung, die Bsiege, Mur., Cig., Jan., DZ.; zavod di v svojih rokah imel strežbo, upravo, hrano bolnikom i, t. d., Levst. (Pril.); deklici je bilo treba skrbne strežbe, Str.; vrbje ne potrebuje posebno veliko strežbe, SlGosp.; -bas Frohnen: s. grdim željam, Ravn.

strežbáč, m. der Handlanger, Gor.

strože, eta, m. der Bediente, Mur., Cig., Jan., C., Ravn.-Valj. (Rad); dvorni s., ber Soflafai, Cig.; dva kraljeva strežeta, Ravn.; kuhinjski s., ber Rüchenjunge, Sol.; mašni s., ber Ministrant, Cig., Jan.; kupčijski s., ber Handlungsbiener, Cig.; - ber Barter, ber Bfleger, Cig., Jan.

strêžec, zca, m. ber Aufwarter, ber Bebiente, der Lafai, Mur., Jan., Mik.; der Bursche (beim Militar), Jan.; ber Barter, Cig., Jan.; - ber Zureicher (bei ben Maurern), Mur., Z.

strôžej, m. = strežec, Cig., Slom.

strężek, żka, m. ber Baunfönią, C.; streżek naznanja sneżek, Npreg.-Jan. (Slovn.); prim, strežić,

strežen, zna, adj. 1) bebienjam, bienftfertig, Mur., M. ; - 2) strężni zavodi, bie Krippen (creches), DZ.

stręženjo, n. das Lauern; — das Achten; das Bedienen, bas Pflegen; - prim. streči. strožič, m. ber Zaunkönig ober Zaunichlüpfer (troglodytes parvulus), Erj. (Z.), Vas Krn-Erj. (Torb.); (strežić), Bolc, Staro Sedlo-

Erj. (Torb.); — prim. stal., rus. striža. stręžlity, iva, adj. aufwartfam, bienftfertig, Mur., Cig., Danj.-Mik.

strežníca, f. die Bebienerin, Cig., Jan.; die Barterin, Cig., Jan.; - tudi: stręžnica.

strežník, m. ber Bediente, Mur., Cig., Jan., nk.; masni s., ber Miniftrant, Cig., Jan.; - der Barter, ber Pfleger, Cig., Jan., nk.; - ber Sanblanger, Mur., Cig., Jan., nk.; -- tudi; strężnik.

strežnína, f. die Entschädigung für die Bartung, bas Wartegeld, Cig.

strežništvo, n. ber Bebientenftand, Cig.; tudi: stręžništvo.

strgac, m. 1) ber Scharrer, ber Schaber, Cig., Jan.; - ber Fiedler, Cig.; - 2) ein Krapwertzeng, 3. B. bie Bantfrage (ber Topfer), Cig.; - 3) = rogac, ber hirichtafer, C.

1. strgaca, f. 1) bie Scharre, bas Schabeifen, Mur., Cig., Jan.; s strgačo po nečkah strgajo, BlKr.; -2) die Jäthaue, C.; -3) die

Crowdle

Bflugreute, C.; - 4) - ribeten, das Reibeijen, V.-Cig.

2. strgáča, f. nam. ostrgača, ostrogača, (rakla z vejami na pol okleščenimi, na kateri se suši seno ali detelja) Tolm. - Erj. (Torb.); oves je bil v nizke strgače obložen, Bes. strgatoe, n. das Radiermeffer, Cig.

strgaten, ina, adj. jum Schaben bienenb, Schab-, Cig., Jan.; strgaini nozicek, bas Rabier-

meffer, Cig.

strgainica, f. orodje, s katerim kolje belijo, Dol.

strgainik, m. die Rrabe, Jan.; - = ribeten, bas Reibeisen, Jan., C.

strgalo, n. i) ein Bertzeng jum Scharren o. Schaben, Die Scharre, Mur., Cig., Jan.; -2) bie Pflugreute, C.; - 3) ber Haarschaber (ber Lebeter), Cig.; - 4) bas Reibeifen. Cig., C.; — 5) das Schabeisen: s strgalom deske po spahih (spehih) gladijo, Fr.-C.

strganec, nca, m. = raztrganec, ein gerlumpter Menfch, Cig.

stiganik, m. = strganec, Zilj.-Jarn. (Rok.). strganja, f. bas Schabmeffer, C.

stiganje, n. bas Schaben

strgar, rja, m. 1) ber Schaber, Mur.; delavec, ki vitre strze, Rib.; - ber Krager, Jan.; - 2) ber Kaminieger, Jan., C., Dol., Gor., vzhSt.; — 3) der Löffelmacher, C.; — 4) ber Bachteffonig (rallus crex), Cig., C., Frey. $(F_i)_i$

strgarek, rka, m. bas Dieffer bes Löffelmachers, C.

strgarina, f. der Kaminfegerlohn, Jan. strgárski, adj. Rommfegers, Jan.

1. stigati, stigam, žem, vb. impf. ichaben, abdaben; korenje, hren s.; - korenček s., burch Reiben ber Beigefinger Schabenfreube befunden, Ljub .- Levst. (Rok.); - auf einem Reibeisen reiben; - rabieren, Cig., Jan., Cig. (T.); - mit ber Rafpel bearbeiten, rafpeln, V .- Cig. ; - auf einem Inftrumente fragen, schlecht fiebeln, Cig.: — schreien wie 3. B. die Laubfroiche, Bachteltonige, C.

2. strgati, trgam, vb. pf. herabreißen, Jan. 3. stfgati, tigam, vb. pf. = raztrgati, ger-

reißen: obleko s.

strgavec, vca, m. ber Schaber, Cig., Jan. strgavka, f. 1) die Schaberin, Cig.; - 2) bas Reibeisen, C.

strgetáti, etâm, éčem, vb. impf. schaben, C. strgevati, am, vb. impf. gu ichaben pflegen, Jan., Mik. (V. G. IV. 307).

strgljati, am, vb. impf. fleinweise ichaben: mis strglia, C.; lesene zlice s., Löffel brechseln, C.

strgijina, f. das Abichabfet, Cig., C.
strgön, m. das Schabeifen, das Haarmeffer
ber Lohgerber, Mur., Cig., Jan., Met.
strgotina, f. das Abichabfet, Cig., Jan., C.;

- strgotine, bie Feilfpane, Cig., C.

strgulja, f. 1) ein Schabwertzeug, bas Schabeifen: bef. bie Trogicharre ber Brotbader; -2) das Abfleischmeffer ber Gerber, Cig.; -

) bie Biebflinge ber Tifchler, um faubere Difchlerarbeiten glatt gu fcaben, V .- Cig.; -

4) ber Erbichaber ber Minengraber, Cig.; -5) das Harzmesser, Cig.; - 6) = ribeten, bas Reibeifen, Cig.

strhet, hla, adj. moridi, Mur., Cig., C.; eingefallen: strhel obraz, C.; bleda in strhla lica, Vrt.; mager, schwächlich: s. menih, Cv.; prim. trhel.

strhlenéti, im, vb. pf. vermobern, Cig. strhljiv, íva, adj. morfd, Jsvkr.

stfhlost, f. die Morichheit, Mur. strhlóta, f. = strhlost, Mur.

stfhniti so, stihnem se, vb. pf. erfcreden, Re-

strio, m. 1) ber Batersbruder, ber Oheim, ber Ontel; mrzli s., bes Baters Coufin, St.; stari s., ber Großobeim, Jan .; - gewöhnliche Unrebe an einen alteren Dann, Kr .-St.; - 2) Rame mehrerer Diftelarten (nam. ostric [?]. Erj. [Torb.]); ovčji s., bie Distel (carduus sp.), Gorjansko(Kras)-Erj.(Torb.); vrazii s., pasji s., bie Barentlaubiftel (carduus acanthoides), C., St.

stricej, m. dem. stric, Rof.-Kres.

stríček, čka, m. dem. stric; 1) das Onfelchen; - 2) die Hausgriffe (gryllus domesticus), Cig., Jan., C., Erj.(2.); - 3) veliki s., die Bebertarde (dipsacus), C.

stricev, adj. bes Oheims, bem Dheim gehörig. stričevič, m. = stričev sin, C.

stricevina, f. ber Befit ober Rachlafs bes Dheims, Cig.

stricevka, f. ber Diftelfint, ber Stieglit (fringilla carduelis), Mur., Cig., Frey (F.). stricevski, adj. vetterlich, Cig.

striči, strižem, vb. impf. icheren; lase komu s.; ovco s.; — z oćmi se s., folettieren, Erj. (Izb. sp.); — konj z ušesi striže (spiest mit ben Ohren, fpist die Ohren), Z., Vrt., Let., Dol., Savinska dol.; - trsje se striže, kadar po cvetju odpada grozdje, St. - C.; - betrügen, Volk .- M.

stričič, m. = stričev sin, ber Coufin, C., kajk .-Valj. (Rad), Ist., BIKr .- Volčič (Vod. sp.). stričična, f. - stričeva hči, bie Cousine, Valj.

(Rad), Ist.-Vod. sp. stricina, f. bie Obeimichaft, C.

stričnica, f. die Richte, C. stričnik, m. 1) ber Reffe, Jan.; - 2) = stričev

sin, C.; ber Better, Cig. strienjak, m. bie Diftel (carduus), Valj. (Rad). striga, f. die Bandassel (scolopendra), Erj.

strigatica, f. 1) navadna s., ber gemeine Obrmurm (forficula auricularia), Jan., Erj. (2.), Notr.-Levst. (Rok); - 2) pl. strigalice, bie

Freistunge ber Infecten, Cig. strigalo, n. bas Scherzeug, Cig. strigar, ria, m. ber Zweigabstecher (rhynchites

conicus), Nov. strigavec, vca, m. ber Scherer, Jan.

strigavka, f. 1) bie Schererin, Cig.; - 2) bie Schwanzweipe, Cig.; - = strigalica, ber Ohrmurm, Z., Dol.; - velika s., ber Taufend-fuß (strg-), Dict.; (prim. striga). strīgija, f. = strīgulja, Z.

strigliati, am, vb. impf. 1) fleinweise icheren: drevesa s., bie Baume beschneiben, Z.; - 2) s. se, grozdje se striglja (= se striže), bit Beinbeeren fallen nach ber Blute ab, Notr .- Z. strigon, m. ber Bantpyr, Valv., Mik.; - prim. it. strega, die Sere, Mik. (Et.).
strigos, m. der Riejenbod (cerambyx heros),
Erj. (Z.). strigulja, f. = strigalica 1), Dol.-Levst. (Rok.), strijec, jca, m., M., pogl. stric. strina, f. bes Baterebrubers, bes Dheims Frau, Mur., Cig., Dalm., kajk.-Valj.(Rad), Bl-Kr., St.; - tako se obgovarja tudi vsaka starejša sosedinja, BlKr. strînec, nca, m. = strinič, stričev sin, C. strînic, m. strinin (stricev) sin, Meg., C., Bl-Kr., Ist.-Vod. sp. strinjanjo, n. bas Bereinigen, bas Berbinben, Cig., C., nk. 1. strinjati, am, vb. impf. ad strniti; 1) Aufammenfügen, vereinigen, gufammentommen laffen, Mur., Cig., Jan., nk.; v sebi s., in fich vereinigen, Cig.; - 2) s. se , fich gu-fammenrotten, fich vereinigen, Mur., Cig., Poh.-C.; vreli so ljudje in strinjali ("strinali") se od vseh strani, Ravn.; veliko vzrokov se strinja, viele Ursachen tressen zusammen, Levst. (Pril.); - 3) zusammenhalten: s. se s kom, C.; — zusammenpassen, übereinstimmen, Cig., Jan., nk.; to se ne strinja, bas flappt nicht, Cig.; kamen in srce: kako se to strinja! LjZv. 2. strinjati se, am se, vb. impf. ad strniti se, gerinnen, Mariborska ok .- C strinka, f. dem. strina, Levst.(Zb. sp.). strinketáti, etâm, éčem, vb. impf. fnisternb raufchen: papir strinkece, Poh. strîški, adj. Obeime-, vetterlich, Cig.; to ni po striško, baš ist nicht nach Obeims Art, Cig. stristvo, n. die Obeimichaft, die Betterschaft, V.-Cig. stritov, m. = štritof, vijček, SlGor. strîž, î, f. = striža, Jan. striža, f. bas Scheren, bie Schur, Cig., Jan. stritba, f. bas Scheren, bie Schur, Mur., Cig., Jan., DZ. strîžec, žca, m.ber Scherer, Mur., Cig., Jan., nk. strižėk, žkà, m. = strežek, Levst. (Nauk). strižen, žna, adj. Scher-, Schur-, Jan.; strižna ovca, Z. striženje, n. bas Scheren. strižetina, f. coll. = ostrižki, C. strižica, f. die Schererin, Jan. strižína, f. ozek kos zemlje med dvema nji-vama, Bolc-Erj. (Torb.). stritlja, f. bie Gdererin, V .- Cig. strižnica, f. 1) die Scherstube (= Rasierstube), Z., C.; - 2) pl. strižnice, bie Schafichere, Jan. strīžnik, m. ber Scherer, Mur.

strižnina, f. das Schergelb, Cig.

Cig.; — s. se, gerinnen, Cig. strjenina, f. das Gerinsel, Cig. (T.).

stejati, am, vb. impf. ad strditi; verharten,

stfjenje, n. das Erstarren, Sen. (Fiz.). strjeváti, újem, vb. impf. = strjati, hart machen, berharten, Cig., Jan.; - s. se, hart werben, gerinnen, Cig., Jan. 1. stfkati, třkam, vb. pf. herabliopien: s prta moko, z obleke prah s., Dol. 2. strkati, trkam, vb. pf. durch Rlopfen aufweden, Cig.; (nam. vzt-). strkávati, am, »b. impf. ad 1. strkati: skrbno so metali in strkavali krajcarje na klobuk in s klobuka, Jurć. strketáti, etâm, áčem, vb. impf. gligern: ivje atrkače, Levst. (Zb. sp.). strklasa, f. bie Rorntreipe (bromus secalinus), Tolm.-Erj.(Torb.); pogl. stoklasa. strklina, f. das Erhärtete, Geronnene, C. stfkniti, tfknem, vb. pf. ftogen, Mik. (Et.). stfkniti se, tfknem se, vb. pf. erftarren, getinnen, C.; mleko se strkne, C. střkoma, adv. inapp aneinander, C. strijiv, iva, adj. zerbrechlich, Mur. st?m, î, f. bie Steile, Jan., Gor.; potok pada s strmi, Let.; crez grm in a., über Stod und Stein, SIN., Zora; s. in plan, Zora. stŕm, adj. 1) steil, jah, abschülfig; strma pot; strm hrib; strmo rebro, ein jaber Abhang, Cig. (T.); - strmi kot, ein rechter Binkel. Cig.; - strmo = po koncu, aufrecht, C.; - 2) ftarr (bor Staunen): vsa strma mu reče, Ravn.; strmo gledati, ftorr bliden. strmål, li, f. fteiler Boben, Podkrnci-Erj. (Torb.). strman, mna, adj. = 2. strmen, Levst. (Pril.); Težka je pot in hrib strman, Greg. strmčína, f. 🛥 strm svet: das Grabeland (strmecina), Cig. stemec, mca, m. 1) ein steiler Abhang, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Nov.; - 2) Die Steile: obronek cestnega nasipa ima črez 11/a čreveli strmca, bie Dammboidungen find fteiler als 11/2 fußig, DZ.; - 3) bas Stromgefalle, Cig., Jan., Cig. (T.); voda ima malo strmca, Notr.; tu ima Sava neznaten strmec, Erj. (Izb. sp.); uravnane vode bodo imele večji strmec, Levst. (Močv.); prečni s., bas Quergefälle, Levst. (Cest.). strmen, f. bie Steile, C.; bie Stelle im Bache, mo bas Baffer reigenb flieft, C.; - (tudi: strmện, m., SIGor.). ı. strmen, adj. - strm, Jan. 2. strmen, mna, adj. - strm, Mur.; strmne gore, Npes.-Vraz. strmenît, adj. fteil, Jan. (H.). strmenje, n. bas Stannen. strmeti, im, vb. impf. 1) emporragen, Cig., Jan., C.; kvišku s., emporftarren, Cig.; -2) vor Staunen starr sein, staunen; s. nad cim, etwas anstaunen; — 3) starr bliden; pred sebe s., Glas.; zacel je s. tja ob sodnikovem vrtu, Jurč. strmica, f. ein fteiler Abhang, Cig.; spustimo se po strmici v spodnje mesto, Zv. strmîček, čka, m. ber Beifig, St.-Cig., C. strmina, f. die Jabe, ein fteiler Abhang; - eine ichiefe Ebene, Sen. (Fig.). stêmkast, adj. etwas (teil, Mur.

strmnina, f. = strmina, M. strmobijak, m. ber Bafferfall, ber Rataralt,

Cig.; - prim. strmolijak. strmoca, f. bie Steile, C.

strmocina, f. eine fteile Begend, Svet. (Rok.),

strmoglav, gláva, adj. jöhe, fteil, Jan.; s. prepad, Dol.; strmoglavo, topfüber, Jan., Dol.

strmoglaviti, glavim, vb. pf. fopfüber fturgen, fturgen, C., Strek., nk., Dol.; s. se, fich stürzen, Dol.

strmoglavljati, am, vb. impf. ad strmoglaviti. nk.

strmogled, gleda, adj. ftarr blidenb, Z.; unfreundlich blidend, Cig., Levst. (Zb. sp.). strmolė, éta, m. == človek, kateri strmo gleda,

Lašče-Erj. (Torb.).

strmolijak, m. der Bafferfturz ("nach andern strmobijak", Mik.).

strmost, f. bie Steilheit. strmota, f. bie Steile.

strmoten, tna, adj. steil, Z. strmotina, f. bie Steile, Dict., C. strmovina, f. bie Steile, C.

strmovît, adj. voll fteiler Felfen, Mur.; febr fteil, Mur., Jan.

strmovitost, f. ber Reichthum an Steilen, große Steile, Mur.

strmoviak, vláka, m. bie Drahtfeilbahn, Jan. (H.).

sten, î, f. coll. die aufgewachsene Halmfaat; v strni se skrije lahko velik mož, LjZv.; črez den in sten, über Bief' und Felb, Greg.

stfn, adj. zur Salminat gehörig: po strnem se ajda seje, Vod (1zb. sp.); strna in ajdova žetva, C.; koruza, ki se seje po strnem žitu, Erj. (Torb.).

strnåd, m. ber Golbammer (emberiza citrinella), Erj.(2.); trstni s., ber Rohrsperling (e. schoeniclus), Cig.; plotni s., ber Baunammer (e. cirlus), Cig.; vrtni s., ber Garten- o. Fettammer (e. hortulana), Cig.; (- strnak, Gor., ogr.-Valj. [Rad]).' strnada, f. dos Ammerweibchen, Cig., Kras-

Erj.(Torb.).

strnådek, dka, m. dem. strnad, Jan.

strnadji, adj. Golbammer., Jan. (H.).

strnådka, f. = strnada, Mur., Cig., Jan. strnen, adj. = od strni; s. otep, strneno žito, C., LjZv.

stinic, m. bas Geidwisterfind, Cig., Jan., jugh-St.; (nam. strinič, Mik).

strníka, f. det Halm, C.

strnilo, n. bie Bereinigung, C .; - bie Fügung, Jan.; bas Rutreffen: s. bozjih razodenj, Ravn .-Valj.(Rad).

strnina, f. = strn, Cig., C., Nov.

strnisce, n. bas Stoppelfelb.

strniscen, sons, adj. Stoppelfelb., auf bem Stoppelfeld wachsend; strnisona repa, die Stoppelrübe, Cig.

strnîščnica, f. 1) was unter bas Getreibe gefaet wird und auf bem Stoppelfeld machet: 3. B. die Stoppelrube, Cig.; ber Stoppelflee, Cig., C., Savinska dol.; ein folder Budmeigen, Z.; - = trava nakošena na strnišči, Gor.; — 2) bie gemeine Krote (bufo vulgaris), C., KrGora.

strniščnik, m. bas Lāujefraut (pedicularis),

Z., Medv. (Rok.).

1. steniti, nem, vb. pf. 1) zu einem Gangen verbinden, vereinen, Mur., Cig., Jan., C.; z oblokom s., zusammenwölben, Cig.; predeli se strnejo drug z drugim (werben raumlich miteinander verbunden), DZ.; roke s., bie Hande schließen, C.; — s. se, sich vereinigen, sich verbinden: s. se zoper koga, sich gegen jemanben verbunden, Vod. (Izb. sp.); obilo lučic se strne v eno samo luč, LjZv.; strnili sta se drevesi, die zwei Baume find aneinander gewachsen, Cig.; - trenotje, ko se strne človeku čas in večnost, Str.; - s. se, gufammenruden, gufammentreten, Pok .-C.; ministranta se structa, kadar se na sredi spodnje stopnice pred oltarjem priklonita vkupe, Lašče-Erj. (Torb.); vsi se v eno postat strnite! C.; barke se strnejo (laufen zusammen), Hip. (Orb.); s. se s kom, einem in den Burf tommen, V.-Cig.; sich zu einer Schar vereinigen, fich rotten, fich icharen, Cig. ; Judje so se strnili, Jap. (Sv. p.); - strne se boj, man wird handgemein, Cig., Ravn.; - 2) s. se, übereintreffen, übereinstimmen, Cig.; kako lepo se oboje božje bukve strnejo, natura in evangelij! Ravn.

2. stfniti, nem, vb. pf. enteilen : strnil je po travniku, Dol.; - (nam. vzt-?).

3. stfniti, nem, vb. pf. == razprostreti: s. dežnik, Tolm.; — (nam. raztrniti?).

střniti se, nem se, vb. pf. = strpniti se, gerinnen: mast se strne, Mariborska ok .- C. strnje, n. coll. 1) = strn, C., Z.; - 2) bie Getreibestoppeln, C., Z.

strnokos, kosa, m. die Stoppelfleemand, ber Stoppetilee, Dol.; s., v jeemene vsejan, jih je skoraj prerastel, SIN.

strnokôš, f. die Stoppelmahd, die abgemähten Getreidestoppein: s. domov voziti, jvzhSt.

strobentati, am, vb. pf. burch das Blafen ber Trompete zusammenrufen, Cig.

stróbiti, im, vb. pf. = trobec sklicati, Cig. stroboskop, m.čudokret, bas Stroboftop (= bas Thaumatrop), Cig. (T.).

stroboskopski, adj. s. kolut, die strobostopische Scheibe, Znid.

stróčec, čca, m. dem. strok, Valj. (Rad). atrobek, čka, m. dem strok, eine fleine Schote, Cig., Jan.; - ein fleiner Rufurugtolben, (strůček) kajk.-Valj. (Rad).

strocen, ene, adj. Schotene, Sulfene, Mur. strocevje, n. - strocje, M.

strociti se, strocim se, vb. impf. Schoten anfegen: grah se stroči, C., Z.

stročje, n. coll. Schoten; grah, fizol v stročju; v s. iti, sich halfen, Cig.

stróčji, adj. = stročen, s. grah, fižol, C., St.; (menda nastalo iz: grah, fižol v stročju). strocnat, adj. 1) Schoten habenb, fcotig, Cig., Jan.; - 2) didhulfig, Cig.

stročnatína, f. bie Sülfenfrüchte, C. strocnice, Gometterlingeblutler oder Sulfenfruchtler (papilionaceae), Cig.(T.), Tus. (R.); - 2) das Beidenrostein (epilobium montanum), Josch. strofa, f. kitica, bie Strophe, Cig. (T.), nk. strog, adj. streng, Cig. (T.), nk.; - rus. stroga, f. nav. pl. stroge, = ikre, Cig., Jan.; pogl. 1. stroka 3). strogast, adj. = ikrast, vzhSt.; pogl. 2. strogost, f. bie Strenge, Cig.(T.), nk.; - rus. stroha, $f = \text{streha}, \nu \eta h S t - C$ strohel, hla, adj. eig. morfd: strohel clovek, ein ichmacher, hinfälliger Menich, Svet. (Rok.). strohlenéti, im, vb. pf. = strohneti, Cig. strohlina, f. das Morichicht, C. strohljiv, íva, adj. vermeslich, Mur., Cig., Jan.; morich, Mur., Guts. (Res.)-Mik.: strohljivo krono prejmejo, Schönl.; s strohljivimi plevami izboljšati prepusto zemljo, Pirc. strohljívost, f. die Bermeslichfeit, Mur., Cig. strohnenje, n. bas Bermobern, Trub.-M. strohneti, im, vb. pf. morich werben, vermobern, verwesen. stróhniti, tróhnem, vb. pf. = strohneti, Krelj-Mik., Dict.

strohol, óla, m. tudi: stróhol, óla, 1) bie Baumhöhle, Podkrnci - Erj. (Torb.); — 2) ein leerer Raum überhaupt: toliko strohola je, Kot pri Koboridu-Erj. (Torb.).

stroj, m. 1) die Beize, Mur., Cig., Jan., Met., Mik.; s. z otrobi, bte Rleienbeize, Vrt.; bef. bie Berberbeige, Mur., Cig. (T.), Rog.- Valj. (Rad); — 2) bie Maschine, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; vojni s., die Kriegsmaschine, Nov.; parni s. die Dampfmafdine, Sen. (Fiz.), nk.; - bas Gefüge: urni s., bas Uhrwert, Jan., Cig. (T.), DZ.; - (pren.) ber Bau: s. jezika, pesni, Jan., Zora; (češ.).

stroják, m. ber Maschinengast, DZ. strojár, rja, m. ber Gerber; bes. ber Lohgerber, ber Leberer.

strojarioa, f. bie Gerberin, Cig.

strojarija, f. = strojarstvo. strojariti, arim, vb. impf. mit der Gerberei fich beschäftigen: usnje s., Leber bereiten, Jurc. strojarnica, f. bas Gerberhaus, bie Gerberwertstätte, Cig., Jan., C.

strojárski, adj. Gerbers; strojarska volna, bie Beigwolle, Cig.

strojarstvo, n. bas Gerberhandwert, C.; bie Lohgerberei, Cig.

strojba, f. bas Berben, bie Leberbereitung, Cig., C.; s. na jerh, bie Beifigerberei, Vrt.

strojbar, rja, m. = strojar, V.-Cig., C., LjZv. strojbarski, adj. = strojarski: strojbarska podstresja, Gerbereien, Levst. (Nauk).

strojček, čka, m. dem. strojec 1); eine kleine Majchine, nk.

strojec, jca, m. 1) dem. stroj, nk.; -2) strojec, = strojar, Mur., Cig., Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.).

strojedetec, ica, m. ber Maschinist, Jan.

strõjen, jna, *adj*. mashinenmähig, mechanisch, Maschinen-, Jan. (H.).

strojenje, n. 1) die Reparaturarbeiten, Jan., Gor.; - 2) bas Berben, bie Leberbereitung. strojeslovec, vca, m. ber Mechanifer, Jan.(H.). strojeslovje, n. die Majdinenlehre, Cig. (T.). strojetvorec, rca, m. ber Maschinenbauer, Vrt. strojevec, vca, m. die Tamariste (myricaria), Z., C., Medv. (Rok.).

strojeven, vna, adj. Majdinen : strojevni mlin, die Kunstmühle, h. t.-Cig.(T.). strojevodja, m. der Maschinenführer, nk.

strojeznanstvo, n. bie Majchinenfunde, DZ. strojiten, ina, adj. 1) Reparatur -: strojiini stroški, Jan.; - 2) beigenb, Beige-, Cig.

strojilisce, n. bie Gerbeftatte, C. strojilnica, f. das Gerbehaus, Cig. strojîlnik, m. ber Gerbebaum, Cig.

stroiflo, n. 1) bas Beizmittel, Cig., Jan., C.; - ber Gerbeftoff, DZ., C.; - 2) ber Me-

chanismus, Jan. strojina, f. bie Gerberbeige; bef. bie Gerberlohe, C.

strojitev, tve, f. das Gerben, die Bereitung ber Felle, Cig., Jan.

strojiti, strojim, vb. impf. 1) gurechtmachen, berftellen, C.; inwendig mit Brettern auszimmern (im Bergbau), Cig.; hise s., an Häufern Reparaturen vornehmen, Z., Gor.; = narejati, popravljati; "imate kaj strojiti?" povprašujejo Rezijani, hodeč od hiše do hiše in stroječ kotle, ponve i. dr., Soška dol.-Erj. (Torb.); - s. zito, bas Getreibe reitern. C.; - Borbereitungen treffen, Jan.; - 2) gerben; koże, usnje s.: s čreslom strojen, lohgar, Cig.; strojen na jerh (irh), weißgar, Cig., Jan.; s. kože s tolščami (jamija) gerben), Vrt.; - beigen (chem.), Cig., Jan., Cig.(T.); kresilno gobo v lugu s., Lašče-Levst. (Rok.); - 3) zuichlagen, peitschen: kmet je z bičem strojil konjsko kožo, Jurć.

strojîvo, n. bas Gerbmateriale, Cig. (T.). strojnica, f. 1) die Beizbrühe, Cig., DZ.; — 2) die Maschinenhalle, Nov.

strojnik, m. 1) = strojar, C.; - 2) baš Schuftermeffer, C

strojstvo, n. bas Maschinenwesen, Cig. (T.). strok, stroka, m. 1) die Hilfe, die Schote, Mur., Cig., Jan., C., Tuš. (R.); fizol dobiva stroke, C.; — 2) ber Maistolben, Gor. - Cig., C., Mik., St.; — 3) s. česna, česnov s., ein Anoblauchkern, eine Anoblauchzehe, Cig., C., Lašče-Levst. (M.); s. česnika, Strek; s. imberja, eine Ingwerzehe, Cig.; s. jabolka — krheli, C.; — 4) ber halszapfen bei ben Schweinen, C.; — 5) bie Gattung, ber Schlag: lepega stroka je, C

1. stroka, f. 1) die Reihe: s. biserov, eine Reihe Berlen, V.-Cig.; (tudi rus.); - 2) bas bisblaschen, Caf (Vest.); - 3) bie Schweinsfinne, Caf (Vest.).

2. stróka, f. bas Fach (fig.), Cig. (T.), C., nk.; die Branche, DZ.; (hs.).

1. strókast, adj. jájotenförmig, hülfenartig, Cig.,

2. strókast, adj. finnig: strokasta svinja, νζh-Št.; (strogast, Cig., Jan.).

strokat, ata, adj. ichetig, vielichotig, Cig., Jan. strokoven, vna. adj. Kacha, C., nk.; strokovni profesorji, Kacharafejjaren, DZ.

strokovît, adj hülitg, Jan. (H).

strókovje, n. coll. i) Schoten, Dol.; — 2) Maisfolben, Dol.

strokovník, m. = strokovnjak, DZ., Let. strokovnják, m. der Fachmann, C., nk.

ström, ströma, m. 1) das Dach, die Laube eines Schäfers, C., Z.; kozar, ovčar spi v kozari pod stromom, Z.; — 2) pl. stromi — stromice, Meg.-Mik.

stromice, f. pl. eine Art Strumpfe ohne Soden,

C., Meg.-Mik.

stromiti, im, vb. impf. emporriditen, Cig.; kako je ona (veverica) hvost po koncu stromila! Let.

stromljati, am, vb. impf., Cig., pogl. strumljati.

strop, stropa, m. 1) die Zimmerbede, der Plafond; do stropa doseči; s. na ladji, das Berbed, Cig., DZ.;—nebesni s., das Firmament, Cig.; — 2) der Dachstuhl, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); — der oberste Dachsteil: macka po stropu hodi, Idrija; der Dachgiebel, C.

stropen, pna, adj. ginimerbeden., Cig., Jan.; stropni omet, ber Dedenberput, Cig.; stropna olepšava, ber Dedenschmud, Cig.

strôpje, n. = strop, C.

stropnica, f. 1) das Zimmerdeckbreit, die Deckboble, Cig., C., Z., BlKr., Savinska dol.;
napravi si cedrove stropnice, Škrinj.; —
das obere Brett eines Bienenstocks, Levst.
(Rok.); — 2) das Rüstbrett, der Gerüstbaum,
C.; — tudi: stropnica, Valj.(Rad).

stropnik, m. ber Tragbaum ber gimmerbede, M., Z.; — ber Dedenballen, bie Dedenbohle,

Dol., Gor.; tudi: strôpnik.

stropot, ota, m. das Geräusch (z. B. vom Stampfen), Mik.; — prim. stropot.

stropôvje, n. = stropje, Jan.(H.). strósiti, im, vb. pf. = stresti, Mur.; ves hram

se je strosil, vzh St.-Vest.

strôšek, ška, m. 1) die Auslage, der Aufwand, Habd. - Mik., Guts., Mur., Cig.; nav. pl. stroški, die Kosten, die Ausgaben; na svoje stroške potovati; upravni s., die Berwastungskosten; — 2) die Kost, die Rahrung, Mur., vzhSt.-C.; pri kom na strošku diti, C.; daj drvarjem stroška! Trst.(Let.); potni s., die Begzehrung, C.; — die Lebensmittel: nimamo stroška, C.

strošen, šna, adj. fostspielig, Jan. (H.).

strošíti, ím, vb. pf. aufzehren, verbrauchen, C. stroškovník, m. das Budget, C., Nov.

strosijiv, iva, adj. verschwenderiich, Jan., C. strosnina, f. coll. Bictualien, C.

strpáča, f. eine jómale, etwas gebogene sjane, M., Z., Malhinje (Kras), Klanec (Ist.) - Erj. (Torb.), Notr.

strpanec, nca, m. bie Rratbiftel (cirsium erisithales), pod Nanosom, na Pivki-Erj. (Torb.).

stípati, pam, vb. pf. zusammenstopsen: v vrečo kaj s., C.; — hs.

stépet, pla, adj. strple ovce, gelte Schafe, Cig., Jan.; -- prim. stirp.

stipen, pna, adj. 1) eritäglich, Jan. (H.); — 2) ausdauernd, nk.

strpeti, im, vb. pf. ertragen, aushalten; ne more s. brez njega, Cig.; s. kaj, C.; Nië se teže ne strpi, Nego vrsta lepih dni, Zv.; ni mogel strpeti, da bi ne rekel, er fonnte sich nicht enthalten, es zu sagen, Cig.; s. se, sich enthalten, Mur., C.; nisem se mogel dalje strpeti, Cig.

strpevati, am, vb. impf. ad strpeti, Jan. strpie, ica, m. == figa, det Daumen zwischen ben Zeige- und Mittelfinger gestedt, Z.

strplja, f. enoletna, a še jalova ovca, Senofeče-Erj. (Torb.); — prim. stirp.

strpljiv, sva, adj. gedusbig, Jan., Cig. (T.); — tolerant, dusbsam, Jan., Zora; — prim. hs. strpljiv.

strpljivost, f. die Dulbsamkeit, die Toleranz, Jan. (H.).

stfpnlk, m. die Taubnessel (lamium orvala), Rodik (Kras)-Erj. (Torb.).

stfpniti, tipnem, vb. pf. erstarren (von Flussigleiten), C., Mik.; tudi: s. se, Mariborska ok.-C.; — prim. strniti se.

strpoleti, im, vb. pf. von einem lobernben Feuer

verzehrt werben, verlobern, Cig.

strsei, sla, adj. 1) erschrectt, entsett, C.; — surchtsam, schen: strela zivina se dobro ne redi, C.; — 2) abgeschlagen, Cig.; strelo se držati, Z.

straijiv, iva, adj. schen, Z.; bescheiben, respectvoll, C.

stralota, f. Die Scheu, C.

steniti, tranem, vb. pf. 1) erschreden, überraschen, C.; erschüttern, ogr.-M.; s. se, erschreden, sich entsehen, C., ogr.-M.; s. se česa, vor einer Sache erschreden, C.; s. se koga, vor jemandem Respect bekommen, C.; — 2) zur Besinnung bringen, C.; s. se, zur Besinnung kommen, in sich eingehen, C.; — (nam. vzt-?).

stfsniti so, tisnem se, vb. pf. mager werben,

C.; konj se je strsnil, vzhSt.

stfsnjenje, n. dos Erichteden, dos Erstaunen, C.; s. nad bozjim čudnim činjenjem, ogr.-Valj. (Rad).

stršen, ćna, m = sršen, C.

stršenják, m. die Webertarbe (dipsacus), C. stftl, trèm, tárem (térem), vb. pf. — streti, C. strtína, f. 1) die Brechwunde, der Bruch, C.; — 2) das Bruchstüd, die Ruine, C.; — coll.

zerbrochene Gegenstände, C., ogr.-Valj. (Rad). strtrati, am, vb. pf. morsch werben, vermobern:

les, mokra obleka strtra, BiKr.

strüg, m. 1) ein Schabewerkzeug zum Abrinden ber Pfahle, Dol.; s strugom jelsevo, lesčevo kolje belijo, BlKr.; — 2) das Drechjelmesser, das Dreheisen, V.- Cig., Jan., Rib.- Mik.; bej. das Hohleisen zum Hohldrechseln, V.-Cig.; — neko orodje, s katerim se kleb reke v les, Podkrnci, Lasče-Erj. (Torb.), Savinska

dol.: s strugom košpe izrezujejo. Tolm.: -3) = spehalnik, ber lange hobel, ber Stoß. hobel, die Stoßbant, ber Daubenhobel, Notr.-Cig., Podkrnci-Erj. (Torb.); - kolarski s., ber Rabhobel, Cig.; — 4) ber Fenster- und Thurstedt, ogr.-C.; — ein Thurbrett, ogr.-Valj. (Rad).

struga, f. 1) bas Rinnfal, bas Strombett, bas Bafferbett; — ber Thalweg, bie größte Tiefe eines Stromes, Cig.; - Die Bertiefung, in welche fich bie Fische im Binter unter bem Gife flüchten, V.-Cig.; - 2) ber Bafferarm, ber Flujsarm, Cig., Jan., nk., jvzhSt.; - ber Dublbach, C.; - ber Canal, Mur., Cig.; ber Biefenabzugegraben, C.; pokrita s., ein gebecker Canal, C.; — medenicna s., ber Bedencanal, Cig.; — 2) bie Binbströmung, C., Z.; hisa na strugi, ein ben Winben ausgesehtes Haus, C.; — 4) struge, leere Blage zwischen Gebuschen, Notr.

strugac, m. 1) bas Aussleifchmeffer, womit bie Gerber die Saute reinigen, Cig.; - 2) eine Art Hobel, C.; - 3) = ribeten, bas Reib-

eisen, C.

strugáča, f. 1) bas Schabeeisen, bas Schabemeffer, Z., Habd .- Mik.; - 2) bas Reibeifen, C.; - 3) bie Rafpel, Guts.-Cig.

strugaten, ina, adj. Schabe-, Cig. strugatnik, m. der Daubenhobel, Jan.

strugalo, n. 1) bas Schabeeifen, bas Schabemeffer, Cig. ; - bas Musfleifchmeffer ber Berber, Cig.; - 2) bie Rafpel, Guts.-Cig.

struganja, f. ber Holztrog, Valj. (Rad) struganje, n. 1) bas Schaben; - 2) bas Drech-

feln, M.; - 3) das Hobeln, M.; - 4) bas Rirpen, ogr.-C.

strugar, rja, m. 1) ber Drecheler, Guts., Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad); -2) = strgar 2), ber Raminfeger, St.-Jan. (H.).

strugarica, f. die Drechelerin, Jan.

strugariti, arim, vb. impf. bas Drechelerhandwert betreiben, Cig., Jan. strugarnica, f. die Drechelerwerfftatt, Cig.

strugarski, adj. Drecheler, Drechfele, Mur., Cig., Jan., nk.

strugarstvo, n. das Drechsferhandwerk, Cig.,

Jan.

strugati, gam, žem, vb. impf. 1) fcaben, Mur., Cig., Jan.; s. kože, dlako s kož, Cig.; -2) brechieln, Mur., Cig., Jan., nk.; - kopito s., ben buf ausschneiben (wirfen), Cig.; - 3) mit der Raspe bearbeiten, raspeln, Guts., V.-Cig.; - 4) hobeln, Guts., Mur., Cig., Jan.; - 5) zirpen, ogr.-C.

strugavica, f. bie Schabe, bie Motte, C. strugelj, glja, m. ber Schabehobel, Cig.

strugtja, f. 1) ein Wertzeug jum Schaben, bas Schabeeisen, V .- Cig., Jan.; — die Biehklinge ber Tijchler, V.-Cig.; - = strgaca, strgulia, bie Trogicharre, C.; -2) = strigalica, Tolm .-Erj.(Torb.).

strugijáti, am, vb. impf. fanft schaben, ra-

dieren, Cig.

strugotina, f. 1) bas Schabfel, Cig.; strugotine od surovega krompirja, Erj. (Torb.);

— ber Drechselfpan, Cig.; — ber Hobelfpan, nk.; začne ji zvijati in svedrati lase, da so kakor strugotine pod krčmo, Zv.; -ber Mbbraht bei Rupferschmieben, Cig., C.; - 2) Die radierte Stelle, die Rafur, Cig. (T.).

strugotinast, adj. hobelipanartig, gefraufelt: strugotinasti lasje, Zora, Bes.

strugotinec, nca, m. - mizar (zaničlj.): strugotinci, skoblju vzeti, Levst. (Zb. sp.). strugovina, f. coll. Drechjelipane: rožena s.,

Cig., Nov.

struja, f. 1) = struga, ber Flusarm, ber Canal, Mur., Mik.; - 2) ber Strom, bie Strömung, h. t.-Cig.(T.); brza s., LjZv.; morska s., die Meeresstromung, Cig. (T.).

strujati, am, vb. impf. 1) fliegen, C.; - 2) steuern, Jan.; na ono stran jezera strujajmo! Ravn.

strujekaz, káza, m. bas Rheostop, Cig. (T.). strujemer, méra, m. bas Rheometer, Cig. (T.). strujenje, n. die Ermüdung, Cig.

strujiti, im, vb. impf. fteomen, h. t .- Cig. (T.). strumati, am, vb. impf. fteuern, V .- Cig.; s.

ali krmiti, Vod. (Izb. sp.).

strúmen, méne, m. 1) die Wasserströmung, ber Bafferftrom, C., Zora; voda, potok ima močen strumen, s strumenom plavati, C.; die Hauptströmung eines Fluffes, vehSt.-C.; - 2) == struga (Fluisarm), C.; -

Binbftromung, der Binbftrich, C. strumen, mna, adj. ftraff: strumno napeta tetiv, Bes.; vrv je strumna, hlače so strumne (= napete), Mik.(Et.); - ftramm: hoja mu

je trdna in strumna. Bes.

strumena, f. (?) ber Steigbügel, Alas. strumenjak, m. ber Steigbugel, Valj. (Rad). strumljati, am, vb. impf. ftenern, Cig., Notr.; - fantič, ki na malih saneh spredaj sedi,

strumlia, Ig (Dol.). strumniti, im, vb. impf. (ein Geil) anziehen, Cig.; - prim. strumen (adj.).

strun, adj. = strunast, mager (o govedi), C.;

s. konj, ein ichlantes Bferd, Z.

struna, f. 1) die Saite; s. poje, die Saite tont; strune ubrati, ubirati, Die Saiten ftimmen; — 2) das lange Pferdehaat, C.; konjske strune, kajk.-Valj. (Rad); — 3) ziva s., det Mebing-Fabenwurm (filaria medinensis), Jan., Erj. (Z.); - ber Taufenbfuß, die Bandaffel (scolopendra sp.), Polianscina (Ist.) - Erj. (Torb.).

strunar, rja, m. 1) ber Gaitenmacher, Cig., Jan.; - 2) ber Lautner, C., LjZv.; - ber Beiger, Valj. (Rad); - tudi strunar, Greg.

strunarski, adj. Saitenmacher, Cig.

strúnast, adj. jómöchtig, jólonf, Cig., Jan.; strunast konj, Z.; strunasta krava, Tolm.; mager (o živini), C.

strunica, f. dem. struna; bas Saitchen; Dekle. drobno kak strunica, Npes.- Vraz.

strunika, f. = strung 2), ber Fabenwurm,

strunski, adj. Gaiten .: strunska igra, bas Saitenipiel, C.

38 () (RE) (

strup, m. bas Gift; kacji s., bas Schlangengift; razjedni, omamni strupi, agenbe, nortotifche Gifte, Cig.; visnjevi s., die Blaufaure, C.; - pasji strupi, hundstobartige Bflangen (apocyneae), Tuš. (B.).

strupar, rja, m. ber Giftmifcher, Jan.

1. strupen, adj. giftig; strupeni zob, ber Giftzahn, Cig. (T.); strupena rosa, ber falsche Mehithau (peronospora), nk.; (fig.) strupeni jeziki, Lafterzungen, Cig.; — heftig: strupen mraz; strupena burja, Dol.; - strupeno, liberaus, Gor.; ne bodi tako strupeno siten! Polj.

2. strupen, pna, adj. 1) Gift.; strupni zob, ber Biftahn, Cig.(T.); strupna zleza, die Giftbruie, Cig.; -2) = 1. strupen, giftig, BlKr.-Let.strupenica, f. bas Fingerfraut (potentilla),

(zdravilo zoper kačji pik), Polj.

strupenina, f. etwas Giftiges, Nov.; — der Giftstoff, Jan., DZ.

strupenjak, m.ein gornmuthiger, wilber Menfch,

strupfnost, f. bie Giftigleit.

strupenski, adj. fehr schlimm, Dol.; im hohen Grabe: danes je strupensko mrzlo, Polj. strupijan, m., Jarn., M., Skrinj., pogl. skor-

pijon. 1. strupiti, strupim, vb. impf. bergiften, Jurc.

2. strupiti, im, vb. pf. gerichlagen, gertruntmern, zerstüdeln, Cig., Jan., C., Z.; okna s., Bes.; Drumljica moja Je že strupljena, Npes .-Schein.

strupnat, ata, adj. giftig, Mur., Cig. strupnica, f. 1) (zleza) s., die Giftdrufe, Jan. (H.); — 2) die Bafferjungfer, die Libelle, Z. strüpnik, m. 1) die Giftblase, Cig.; — 2) (20b) s., der Giftzahn, Cig.; — 3) eine Heil-

pflange (gegen Biebblahungen), Sv. Peter pri Mariboru-Kres.

strupnina, f. ber Giftstoff, SIN.

strupnják, m. = strupni zob, Bes.

strupojodec, dca, m. ber Gifteffer, Cig., C. struposlovje, n. bie Giftfunde, die Togifologie, Cig.

strupovid, vida, m. eine Art Gefpenft, C. strupovina, f. das Gift, C., DZ.; pl. strupovine, die Giftforten, C.

strupovit, adj. giftreich, giftig, Meg., Dict., Cig., Jan., DZ.; (fig.) strupovite besede, Dalm.; strupovito govoriti zoper koga, Trub.; strupovito sovraštvo, Krelj; strupovit človek, Dalm.; strupovite sovražnice, Levst. (Zb. sp.); naša najstrupovitejša rana, Levst. (Nauk).

strupovitost, f. die Giftigleit, Cig.

strupoznanstvo, n. bie Biftfunbe, Jan. strusast, adj. mit langen Borften, Mik. (V.

G. I. 328.). strůž, m. 1) = žužek, ber Getreidewurm, ber

Kornwurm, C, Z.; — 2) pl. struži, daš Geschabsel, M.; - treske pri tesanju, C.

stružaj, m. 1) die Thurangel, C.; (prim. stržaj, stežaj, stožer); - 2) ber Thurpfeiler, die Thurpfoste, Mur., Jan., Danj.-Mik.

stružajnik, m. = stružaj 2), Mur., Št.-Cig., Danj.-Mik.

strúžav, adj. wurmitichia: stružavo žito, C., Z.

strůžčast, adj. hobelförmig, Cig. strůžec, žca, m. bet Hobel, Cig., Jan., DZ., Vrt., nk.

strúžen, žna, adj. zum Drechseln gehörig: strůžno dleto, ber Ausbrehftahl, Cig.

stružica, f. dem. struga; eine fleine Rinne, bie Bachrinne, Cig., C

strůžič, m. ber hobel, Cig.

stružína, f. bas Schabsel, Cig., Jan.; tudi pl. stružine, Valj. (Rad), Erj. (Min.); otresei se je leskovih stružin, DSv.; - ber Hobelspan, Erj. (Torb.).

stružiti, im, vb. impf. = strugati, ichaben, Mur.; - brechfeln, Jan., Rib.-Mik.; - hobein, GBrda-Erj. (Torb.); (fig.) lužil in stružil ga je, Erj. (Izb. sp.).

strůžje, n. coll. Hobelspane, GBrda - Erj. (Torb.).

strūžnica, f. 1) bie Raminfegerfrage, vzhSt.; — 2) die Drechfelbant, die Drebbant, Cig., Jan., Rib.-M., DZ.; — die Hobelbant, Jan. stražnik, m. 1) ber Schabebaum der Gerber,

Cig.; — 2) die Raspel, Jan.; — 3) = struž-nica, die Drechselbant, Jan., M.; — 4) ein

langer Sobel, bie Fügebant, Jan. strv, î, f. 1) ber Schoberftod, Cig., M.; komur kozolca zmanjka, zabije poleg njega še močne kole v zemljo in nanje late priveže, to so: strvi, Št. Jernej (Dol.); pogl. ostrv.

střž, m. = stržen, daš Baummarf, C., Z. střž, î, f. = z drobnim iverjem pomešana, okolo tnala postrgana prst, Vrsno pod Krnom-Erj. (Torb.).

stržaj, m. = stožaj, die Thurangel, Npes.-Vraς; — na s. (= na stežaj) odpreti vrata, C., Savinska dol.

stržajnik, m. bie Thurpfoste, ber Thurstod, C.; ber Fallthurpflod, C.; - prim. stežajnik, stružajnik,

stížati, im, vb. impf. = stržeti, strčati, ragen, C. stržek, žka, m. ber gauntonig (troglodytes), Mur., Cig., Jan., Frey.(F.); - prim. strežek, strežič.

stfželj, zlja, m. ber Maistolben, C. stržęn, m. 1) das Baummart; bezgov s., das

Solunbermart; - ber Rern bes Solges: zdravega stržena, ferngefund; - 2) ber Eiterpfropf bei einem Blutschwär; s. iz tvora potegniti; - 3) ber Röhrentern ber Metallgießer, Cig.; — 4) der Quandelftock bei den Rohlenbrennern, Cig.; — 5) ber Stromstrich, ber Thalweg, Cig. (T.), DZ.; etržen ima voda, koder najgloboče teče, Lašče - Levst. (M.); stare Ljubljanice strženi, bas alte Laibacher Bett, Levst. (Mocv.).

strzenast, adj. Baummart enthaltenb, martig, Cig., Jan.; s. les, martiges Sols, Cig.; markicht, Mur., Cig.; — Mark, Cig.

stržęnat, adj. marlig, Cig., Trst. (Let.). stržęnec, nca, m. strženci, = polipi z vnanjo trdo skorjo, Erj. (Ž.).

strženica, f. = dila skozi stržen odžagana, bas Marlbrett, Notr.

strženíka, f. baš Kernholz, Mur., C.

strženiua, f. = oglje iz stržena, bie Quandeltoble, Cig.

strženka, f. neka hruška, kajk.-Valj. (Rad). stržęnov, adj. Baummart-, Cig.; strženova plast, die Martichicht, Cig. (T.); — strženovi stremeni, die Martitrablen, Tus. (B).

strženovec, vca, m. strženovci, Robrentorallen, Cig.(T.).

strietati, am, vb. impf. ragen, Pot.-Cig., C. stržeti, im, vb. impf. = strčati, ragen, Mur., Pot.-Cig.

stržíka, f. das Baummart, C.

stržína, f. bas Schabsel, Jan.; kar je vitrnik z viter postrgal, stržine imenujemo, Rib.; rožene stržine, Cv.

stržinje, n. baš Schabicht, baš Scharricht, C. stržír, rja, m. na plavu stebriček, na katerega je krmilo privezano, Savinska dol.; - prim. stožer.

stržíšče, n. prostor, kamor se vzpomladi seje kapusovo seme ter se vzgajajo sajenice (presad), Hrušica (Ist.)-Erj. (Torb.); - prim. strž f.

stúbelj, blja, m. neka mera (= tri četrti vagana), jvzhSt.

stublo, n. die aus einem Baumftamm berfertigte Röhre, C.

stuc, interj. Buruf an ben eingespannten Ochfen um ihn rudlings geben zu machen, Rib.-M. stud, m. ber Etel, ber Abichen, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad).

studen, ena, adj. folt, Meg.-Mik., Cig., Jan.; studeno je bilo, es mar falt, Trub., Dalm.; Crez tri gore zelene, Crez tri vode studene, Npes. - K.; studena voda, frifches Baffer, Rogatec (vzhSt.) - C.; studen kruh, altgebadenes Brot, C.

studen, dna, adj. - ostuden, abichenlich, elel-

studencar, rja, m. ber Brunnenmeifter, Jan. studenček, čka, m. dem. studenec; eine fleine Quelle, bas Brunnlein.

studenčen, čna, adj. Quell(en): studenčna voda; studenčno jezero, ber Quellice, Jes.

studenčina, f. 1) = studenčnica, bas Quellmasser; studenčino piti, Dalm.; mrzla studenčina izvirajoča izpod pečine, LiZv.; -2) pl. studendine, ber Quellengrund, V .-Cig., C.; stika po vseh studenčinah in dolih za travo, Ravn.; - tudi: studenčina, Valj. (Rad).

studenčišče, n. ber Quellenplag, Cig.

studenonat, adj. quellenreich, Mur., Cig., Jan., Met.; studenčnata dežela, Cig. (T.), Levst. (Cest.).

studenčnica, f. 1) bas Quellenwasser; — 2) bie

Bachftelge, C.

studęnčnik, m. neka rastlina rastoča sosebno okolo studencev, morebiti: bie Schmalzblume (caltha palustris), Spodnja Idrija-Erj.(Torb.). studenec, nca, m. 1) bie Quelle; zdravilni s., die Heilquelle; presibajod s., eine periodische

Quelle, Cig.; čudežni s., bie Bunberquelle. Cig.; - arteski s., arthefischer Brunnen, Cig. (T.); - 2) s. device Marije, bie Beberlarbe (dipsacus), C.; - tudi: studénec, studênec, Valj.(Rad); stûdenec, Valj.(Rad), vzhSt.

stûdenek, nka, m. - studenec 1), C., pri Mariboru-Kres.

studonico, f. pl. die Ginfaffung einer Quelle, vzh Št.-C. studeniti, im, vb. impf. = izvirati, Vod.

(Izb. sp.).

studenka, f. = studenčnica; iz skale vre s., Bes.

studenost, f. die Ralte, Cig., Jan.

studije, f. pl. nauki, uk, bie Studien, Cig.

(T.).; prim. studije. studiti, im, vb. impf. 1) verabschenen, Mur., Mik.; s. kake jedi, Ravn.; on vse studi, kar je nesvetega, Ravn.; redovniško obleko s., Cv.; - 2) studi se mi kaj, mich efelt eine Sache an: jed, greh se mi studi; (studi se, Strek.); — 3) s. se, sich ärgern, sich gramen, Zilj .- Jarn. (Rok.).

studljiv, iva, adj. widerlich, Cig.; elelhaft, C.

studnost, f. bie Abicheulichfeit, Cig.

studor, ora, m. ein feichter Ader, worunter fich Felfen befinben, ber Felfengrund, Cig., M. stubel, hla, adj. = zatobel, muffig, bumpfig,

Cig., Jan., C. stuhnelina, f. ber Mober, C.

stuhneti, im, vb. pf. 1) burch anhaltende Feuchtigfeit verberbt werben, verftoden, Cig.; vermodern, C.; stuhnela repa, muffelige Rube, C.; - 2) verloichen: ogeni stuhni, C.; pogl. stuhniti.

stubniti, tuhnem, vb. pf. bumpfig werben, Cig.; verberben (v. Rorn), C.; nam. stohniti; prim.

zatohniti.

stuhnóba, f. = stuhnota, Jan. (H.). stuhnóta, f. ber Ruff, ber Mober, Mur., Cig.,

stujenje, n. = stud, ber Elel, Jurc.

stukati, am, vb. impf. ben Ochjen rudlings geben beißen, Rib .- M.; - prim. stukati.

stütek, ika, m. 1) nav. pl. stulki, zusammengeschrumpfte Dinge, g. B. Laub, unreifes Doft u. bgl., C.; fraufe Loden, Rez.-C.; bie Falten an Stiefeln, C.; - 2) bie Papierrolle, Die Dute, C.

stulina, f. ein zusammengeschrumpftes Ding, C. stullti, im, vb. pf. gujammenbiegen, gujammenrollen, C., Z.; = skrciti, gufammenziehen, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - s. se, zusammenschrumpfen (n. pr. o listju), C.; zitno sejanje se je stulilo od mraza, Goriš.; dosti trebuškov se je skrčilo in stulilo, Pjk.(Črt.); – stuljeno hoditi, gebüdt, gekrümmt einhergehen, Z., Rez.- C.; - stuljen človek = stuljenik, Notr.

stuljenik, m. ein zusammengeschrumpfter, ber-

früppelter Menich, C.

stumbelj, blia, m. = stublo, ein hohler, aufrechtstebenber Stamm als Brunneneinfaffung, C. stumpati, am, vb. pf. = 2. stopiti (abftumpfen), Cig.

(icospic

stúnja, f. psovka osebi, katera neče delati, kajk.- Valj. (Rad).

stvår, î, f. 1) bas Gefchöpf; vse žive in nezive stvari; - 2) das Ding; nobene stvari nima v hisi, er hat nichts im Hause; - bie Sache; glavna s., die Hauptfache; vsaka s. ga raziezi; prepirna s., die Streitfache, DZ.; obeinske stvari, Gemeindeangelegenheiten, Levst. (Nauk); - 3) = dejanje, die That: z miseljo, besedo in stvarjo, rok. iz 15. stol. – Let. 1889, 158.

stvarba, f. bie Schöpfung, C.

stvarca, f. dem. stvar; 1) bas Gefchöpfchen: neina s., - 2) bas Dingchen, bas Gachelchen; nobene stvarce (gar nichts) ni pri hiši; vsaka stvarca, jebe Rleinigfeit.

stvaren, rna, adj. binglich, Real-, reell, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; stvarna bremena, Reallasten, DZ.; stvarno sodstvo, die Realgerichts: barfeit, DZ.; stvarne pravice, bingliche Rechte, DZ.; stvarna opredelba, die Realbefinition, Cig. (T.); stvarno edinstvo, die Realunion, Cig.(T.); — concret, Cig.(T.); — objectiv, fachlich, Jan., nk.; stvarna kritika, nk.

stvarifen, Ina, adj. ichaffent, Jan. (H.). stvarina, f. bas Erichaffene, bas Gebilbe, Jan.;

coll. die Geschöpfe, Mur., C., Z. stvaritelj, m. = stvarnik, Mur., Jan.

stvarîteljen, lina, adj. ichopferifch, C.; stvariteljna moč, Zv.

stvariteliica, f. die Schöpferin, Jan. (H.).

stvaritev, tve. f. die Erichaffung, die Schöpfung, Cig., Jan., nk.; s. sveta, Ravn.-Valj.(Rad). stváriti, stvárim, vb. pf. = ustvariti, Mur., Cig., Jan., nk.

stvarjálen, lna, adj. schöpferisch, Cig.; stvarjaina moc, bie icopferifche Rraft, nk.

stvarjálnost, f. bie Schaffungefraft, Cig. stvárjanje, n. bas Schaffen, Cig.

stvárjati, am, vb. impf. — ustvarjati, ericaffen, hervorbringen, Mur., Cig., Jan., nk.

stvárjavec, vca, m. ber Ericoffer, Cig. stvarjenje, n. = ustvarjenje, die Erichaffung, bie Schöpfung, Mur., Cig., Jan., i. dr.; bie Schöpfung - bie erschaffene Welt, C.

stvarljiv, íva, adj. schöpferisch, Jan.

stvarljivost, f. bie Schopferfraft, Jan., nk. stvarnica, f. eig. bie Schopferin: bie Ratur, Mur., Jan., Vod. (Pes.).

stvárnik, m. ber Schöpfer; vsemogočni s. neba in zemlje.

stvarnost, f. bie Realitat, Jan.; bie Entitat, Cig. (T.); bie Sadlichfeit, Jan., nk.

stvarstvo, n. bie erichaffenen Dinge, bie Schopfung, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; vsi trije deli stvarstva, alle brei Reiche ber Natur, Cig.

stvot, stvola, m. die Röhre, bef. bie Pflangenröhre, C.; - ber Febertiel, C.; - ber Flintenlauf, C.; — prim. rus. stvolb.

stvolika, f. ber Bafferschierling, C.; - prim.

stvor, stvora, m. bas Geschöpf, Jan., Valj. (Rad); živ stvor, ein lebenbes Befen, Erj. (Min.); rastlinski s., ein Bflanzengebilbe, Zv.; - stsl

styorba, f. die Schöbfung, die Bilbung, C. stvorîtba, f. die Erichaffung, ogr.-Valj. (Rad). stvorîtelj, m. ber Schöpfer, Danj .- Mik., ogr .-Valj. (Rad).

stvoriteljen, lina, adj. icopferiich, Cig. (T.). stvoritev, tve, f. 1) bie Schöpfung : samosvojna s. (generatio aequivoca), Tus. (B); - bie Greierung, SIN.; - 2) bie Function (phil., math.), Cig. (T_{\cdot}) .

stvoriti, im, vb. pf. erichaffen, hervorbringen, St.-Mur., Cig., Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad); Kar stvori natura, Vse na smrt stvori, Leust. (Zb. sp.); — bewirten, Cig.(T.). — prim. storiti.

stvorjenje, n. 1) die Erschaffung: s. sveta, ogr .- Valj. (Rad); - 2) die Schopfung, kajk-Valj. (Rad.); - bas Geichopf, ogr.-Valj.; nežno s., Erj. (Izb. sp.); - stvorjenje, ogr.-Valj. (Rad).

subjekt, m. podmet, osebek, bas Subject. subjektiven, vna, adj. podmeten, oseben, jubjectiv, Cig. (T.), nk.; subjektivna barva, Cig.(T.).

subjektivnost, f. bie Subjectivitat, Cig. (T.), nk. sublimat, m. prehlapina, bas Sublimat (chem.), Cig.(T.).

sublimováti, fijem, vb. impf. (pf.) prehlapovati (-piti), sublimieren, Cig. (T.).

subnormala, f. črta podpravilnica, bie Subnormale (math.), Cig.(T.).

suboksid, m. sokis, bas Subogyb (chem.), Cig. (T.). suboksidul, m. sokisec, das Suborndul (chem.),

Cig.(T.).substancija, f. podstat, bie Substana, Cig. (T.),

Znid.

substantiv, m. samostainik, bas Substantiv (gramm.).

substantīven, vna, adj. samostalniški, Subftantiv-, substantivijd : substantivni rek, ber Substantivian, Cig. (T. substitucija, f. zamena, bie Gubstitution, Cig.

(T.).subsumpeija, f. podvod, die Subsumption.

Cig.(T.).

subtangenta, f. bie Subiangente (math.), Cig.

Bubtrabend, m. odstevanec, ber Subtrabenb (math.), Cig.(T.), Cel.(Ar.). subtrákcija, f. odštevanje, bie Subtraction

(math.), Cig. (T.). sûč, m. ber Riffchner, ogr.- Valj. (Rad).

sucek, cka, m. 1) ber Bafferwirbel, vzhSt.; - 2) s. prediva, ein Buichel Flachs, C.

suffer, ria, m. sepetavec, ber Souffleur, Cig.,

suffirati, am, vb. impf. (pf.) (po)šepetati, joujflieren, Cig., Jan., nk.

sufragan, m. nadškofu v pomoč prideljen škof, ber Guffragan, Cig.

súga, f. ime svinji : suga na! tako zovejo svinje, Dol., Laško (Št.)-Glas.; - prim. bav. suck! suckel = junges Schwein, Levst. (Rok.).

sûglja, f. ime svinji, C.

sûh, súha, adj. 1) trođen; s. pot; suha drva; suha zemlja, bas Festland; suha meja, die Landgrenze, Cig. (T.); po suhem in po mokrem, gu Baffer und zu Lande; na suho stopiti, ben Fuß aufs Land fegen, Cig.; na suho dejati ribnik (entmaffern), Pjk. (Crt.); perilo, seno je že suho; suha usta imeti, ledjen, Cig.; s. veter; s. mraz; suha kopel, bas Schweißbab, Cig.; - s. zid, t. j. brez malte narejen, Notr., Tolm.; - 2) bürr; suha veja; suha hosta, das Raffholz, Cig.; suho listje; - suha roba, holzware, Rib.; -3) getrodnet, geborrt; suho sadje; - gefelcht: suho meso, suha klobasa; — 4) rein, gebiegen (min.); suho zlato; suhi cekini, tolarji; - santer, pur: suho vino; toliko je bilo suhega denarja, das war der Reinertrag, Svet. (Rok.); - 5) mager; s. kakor plot, Erj. (Torb.); s. kakor poper, bilka, s., da ropoče, poka, Cig.; konj, suh kakor kresilna goba, Jurč.; — suha bolezen, die Lungenjucht, Cig.; — 6) ohne Geld; mošaja je suba; Si mošnjico mi rejeno Djal popolnoma na suho, Pres.; s. sem, ich bin blant; - v suho mi gre, ich buse ein, ich verliere, C.; - v suho placati, umfoust zahlen, C.; 7) sachleer, seicht (sig.), Cig.; der Bubbach, f. ein versiegbarer Bach, Cig.; der Bubbach, der Gießbach, Cig.(T.), Jes., DZ. suhac, m. ein magerer Menich, Mur., C. suhača, f. ein mageres Beib, Mur., C.; eine magere Ruh, C. suhal, li, f. burres bolg, ein abgeborrter Baum, Cig., Jan. suhánja, f. = suha ženska, C. suhar, rja, m. ber Bwiebad, Mur., Cig., Jan., nk.; (rus.). suharcek, cka, m. dem. suhar; ein Heiner Zwiebad, Bes. suhat, áta, adj. mager, C. suhava, f. 1) bie Erodenheit, ogr.-Valj. (Rad); - 2) = suh les, C. subelj, hlja, m. ein magerer Menich, C., Z. suhica, f. = suha veja: ulomi mi to suhico! Staro Sedlo-Erj. (Torb.); - = suho deblo, mrlika, Podkrnci-Erj. (Torb.). suhléti, im, vb. impf. pogl. sehleti, Jan. sublica, f. pogl. sehlica subljad, f. pogl. sehljad. suhljast, asta, adj. etwas burr o. mager, Dol.; s. možiček, Jurč. suhljat, áta, adj. etwas bürt, nk.; — s. človek, ein magerer Menich, C. suhoba, f. die Dürre, C. suhocvetnica, f. die Strohblume (xeranthemum), Cv. suhoča, f. bie Trodenheit, bie Durre, C, Mik. suhočína, f. die Dürre, C. suhojędje, n. bie Xecophagie, Cig. suhojeja, f. bie Lerophagie, Cig. suhokost, kosta, adj. beinburr, Cig. suhokostec, stca. m. ein beinburrer Menich: ta suhokostec grdi! Jurč. suholad, f. burre Reifer, bas Durricht, Mur., C., Danj.-Mik.; pogl. sehljad.

subolotnica, f. eine Art Berufetraut (erigeron), SlGradec-C suholját, áta, adj. = suholjav, C. suholjav, ava, adj. etwas būrr: s. trtni les, Hal.-C.; — mager, C. suholjnat, ata, adj. ein flein wenig burr, Mur. suhomrázica, f. trodene Ralte, Cig.; offener Froft, Cig. suhonog, noga, adj. 1) trodenen Jufies, C.; - 2) bunnbeinig, Cig. suhopáren, rna, adj. eig. unvermacht, ungewürzt: (fig.) troden, fabe, geschmadlos, Jan., Cig.(T.), nk.; — hs. suhoparnek, m. ein trodener Bairon, nk. suhopernik, m. das Bollgras (eriophorum), Jan., C. suhopèt, péta, adj. būnnfüßig, Jan., C.; s. dolgohlačnik, Str. suhopetec, tca, m. ein bunnfußiger Menich, suhopętek, tka, m. = suhopetec: mestni otroci so suhopetki, Vrtov. (Km. k.). subor, ria, m. ein magerer Menfch, Jan. suhôrček, čka, m. dem. subor, Cig., Jan., suhoreber, bra, adj. mager (wie ein Stelet): suhorebri konjiček, Str. suborljav, áva, adj. mager, burt, C. suhost, f. 1) bie Trodenheit, Cig.; - 2) bie Magerteit. suhota, f. 1) bie Trodenheit; - dusna s., C., Burg., Cv.; - trodene Bitterung, V .- Cig., Levst (Zb. sp.); - 2) bie hagerleit, Cig., Jan.; — 3) etwas Trodenes: nisem imel kaj jesti razven kruha, tiste suhote, Jurč.; — trođenes Land, Jan.; premenil je morje v suhoto, Dalm.; prikaži se suhota! Ravn.-Valj. (Rad); iti skozi morje po suhoti, Trub.-Let.; — 4) das Gebäude, Strek.; s. je vsak prostor, ki je pod streho: ima več suhot, nego mu jih je treba, Kras, Ip., Goriška ok.-Erj. (Torb.); bes. ein Birtschaftsgebaube, Cig.; gospodarsko suhote, Zv.; - bie Sütte, Cig., C.; - 5) bas Obbach, ber Unterftanb, Cig., DZ. suhotec, tca, m. ein oberschlächtiges Dublrab, auch eine Duble mit foldem Rabe, Vreme-Erj. (Torb.). suhoten, tna, adj. 1) etwas troden, Mur., Jan.; suhotno vreme, trodene Bitterung, C.; suhotna klet, SlGosp.-C.; suhotna usta imeti, lechien, Cig.; — troden (fig.): suhotno kaj reči, Zora; suhotna pravljica, Jurč.; — 2) mager: sivolas, suhoten mož, Erj. (17b. suhotica, f. = susica, die Darrsucht, die Abgehrung, Cig. subotina, f. eine trodene Stelle, Jan.; burter Boben, C suhotovānje, n. = suhota 4), das Gebaude, Štrek. suhovina, f. burres Reisig: suhovine in kamenja navrhovatiti, Levst. (Zb. sp.). suhovodnica, f. Jan. (H.), pogl. krkon. suhovih, víha, adj. mit trođenem Bipfel, Cig.; suhovrha smreka, Bes. Cionale suhozemee, mea, m. ber Lanbbewohner (int Gegensat jum Seemann), Cig. (T.).

suhozemeliski, adj. = suhozemski, DZkr. suhozemski, adj. feftiandifa, Land: suhozemske živali, Erj. (1,1Zv.).

sühta, f. — šuhta, die Laube, Jan., Št.-C. suhtéti, im, vb. impf. mager, jchwach, traftlos werden, Savinska dol.-C.

Buj, m. Rez.-C. (Schaff, Sechter), nam. sulj. suk, m bie Drehung, C.

sukac, m. 1) ber Dreber, Cig., Jan.; — ber Bwirner, Cig.; — 2) ber Wirbel an Steigbugeln und Ketten, Cig.

sukačíca, f. bie Bwirnerin, Cig.

sukaten, ina, adj. Drehe: sukaini člen, bas Drehgelent, Cig.

súkalica, f. 1) die Drehschwinge, Jarn.; — 2) der Drehmustel, Cig.

sukātaica, f. 1) die Zwirnmaschine, DZ.; — 2) == sukalnik 1), C.

sukāinik, m. 1) baš Spulrab ber Weber, Meg., Dict., Cig.(T.), Gor.; — 2) ein Wirbel am Fenster, ber Reiber, Guts.—Cig.; — 3) vrtinec v vodi, ber Wasserwirbel, Staro

sukalo, n. 1) = sukalnik 1), C.; — die Spulmaschine, Z., Cig.(T.); — 2) die Dresbant, die Dresmaschine, Mur.; — 3) der Braten-

wenber, Cig.
súkanec, nca, m. 1) ber Zwirn, Cig., Jan.,
Vrtov. (Km. k.), nk., Dol., Prim.; mati prejo
v dve niti sukajo: cvirn ali sukanec je to,
Ravn. (Abc.); — 2) eine Art flümperiges
Rehlmus, bas Kluntermus, V.-Cig., M.,
Gor., Tolm, BlKr.

súkanik, m. ber 3mirn, Guts.

Sedlo-Erj. (Torb.), SIN.-C.

sukanje, n. bas Dreben, bas Schwenten.

sukanka, f. gebrebte Ceibe, Jan.

sukáren, rna, m. pri sprednjem delu gospodarskega voza les, ki se suče okolo igle in nosi ročice, BlKr.

súkati, kam, čem, vb. impf. 1) drehen; s. niti, zwirnen, Cig.; sukan, gezwirnt, DZ.; sukana svila, die Zwirnseide, Cig.; s. si brke, sich den Schnurbart drehen; sukano črevo, der Krummdarm (2001.), Cig.(T.); s. se, sich drehen; s. se v krog; dekle se urno suče pri plesu; s. na kaj, ausdrehen, Cig.; na cevko s., ausspusen, Cig.; — s. meč, den Säbel schwingen; — herumtreiden, herumtummeln, Cig., Jan.; s. se, sich herumtummeln, Cig., Jan.; s. se, sich herumtummeln; kaj se sučeš vedno okoli mene? urno s. se po diši, sich stint im Hause herum bewegen; — drillen, quälen, vezieren, Cig.; — 2) hin und her sahren: bliski sukajo po nedu, Ver

sukavec, vca, m. ber Dreher, Jan.; - ber Eummler, Cig.

sukcesīven, vna, adj. postopen, successive, Cig.

sùkence, n. dem. sukno; schuaches Tuch, Cig.; spredaj šilce, zadaj vil'ce, zgoraj sukence, spodaj platence (= lastovka), Idrija-Erj. (Torb.); — tudi: sukencè, Valj. (Rad).

sukljáti, âm, vb. impf. 1) Neinweise brehen, Z.; — 2) sid winden, züngeln: plamen mu suklja iz godca, LjZv.; iz razvalin dim in ogenj suklja, LjZv.; = s. se, Z.

suknár, rja, m. ber Tuchmacher; ber Tuchhanbler.

suknarica, f. die Tuchmacherin; die Tuchhändlerin.

suknarija, f. = suknarstvo.

suknáriti, krim, vb. impf. das Tuchmacherhandwert ober ben Tuchhandel betreiben, Cig., Jan.

suknárnica, f. 1) die Tuchfabrik, Cig., Jan;
— 2) der Tuchladen, die Tuchhandlung, Cig.,
Jan.

suknárski, adj. bie Tuchmacher ober Tuchhandler betreffenb.

suknärstvo, n. das Tuchmacherhandwerk; — der Tuchhandel.

suknast, asta, adj. inchartig, Cig.

suknen, adj. aus Tuch, tuchen, Tuch-: suknene hiace.

suknenína, f. bie Euchware, Mur., Cig., Jan., C.; človek se oblači z volnato suknenino, Vrtov. (Km. k.).

suknič, ica, m. ein Tuchlappen, Mur., Cig., Jan., Met.

suknina, f. bie Tuchware(n), C., Z.

súkniti, sůknem, vb. pf. juden: strela sukne iz oblaka nizdolu, Vrt.

sûknja, f. 1) ber Männetrod; zimska s.; gospodska, kmetska s.; — 2) die Erbe, womit ein Rohlenmeiler bedeckt wird, das Geftübe, V.-Cig.

suknjáč, m. ein Mann, ber einen Rod zu tragen pflegt, C., Bes.; suknjač vodi za nos naša dekleta, Jurč.

suknjáda, f. ber Rod (zaničlj.), Zv.; bef. ein langer, grober Rod, Z.

sûknje, n. = sukno, ogr.-Valj.(Rad). sûknjica, f. dem. suknja, das Rodchen.

sûknjie, m. ein furzer Rod, nur hande und Rumpf bebedend, die Jade, C., jozh Se.

sukno, n. das Tuch; bukovo s., grobes Tuch; Cig.; tudi: sùkno.

suknostrīžec, zca, m. der Tuchscherer, Jan. suknostrīžnica, f. 1) die Tuchschererwerkstätte, C.: — 2) die Tuchschermaschune, DZ.

suknostrīžnik, m. = suknostrižec, Guts. suknotkātec, Ica, m. ber Tuchweber, Jan.

sut, la, m. der Dunst, der Danupf, Hal.- C.; suli letijo (o soparici), C.

suláč, m. = sulec, C.; ("seláč", Dict., Savinska dol).

sûlec, lca, m. ber Suchen (salmo hucho), Mur., Cig., Jan., Frey. (F.), Erj. (Ž.), Kr.

sulfāt, m. ein schweselsaures Salz, das Sulphat: cinkov, kalcijev, żelezov s., Sen. (Fiz.).

sulfid, m. ein schwefeligsaures Salz, das Sulphid, Cig. (7.), Sen. (Fiz.).

sulica, f. die Lange, ber Spieß; — (ber Bfeil, Meg.-Mik., Mur.).

sülicar, ria, m. ber Langenträger, ber Langenfnecht, Cig., Jan., C., Jap. (Sv. p.), ZgD.

süličarka, f. die Lanzenschlange (trigonocephalus), Erj. (Z.).

sullcast, adj. langenförmig, Cig., Jan., nk.; langettförmig: s. list, Tus. (R.), Zv.

Bulicati se, am se, vb. impf. mit ber Lange fampfen: Res 'mate vel'ko gospostvo, Pa ne junaka med sebo, Kir suličal bi se z meno, Npes.-Vod.(Pes.).

Bulicba, f. ber Langentampf, bas Turnier, C. sulicevec, vca, m. ber Speerlies, Cig. (T. sulicica, f. dem. sulica; die Langette, Cig., Jan.; - ber Schröpfichnapper, Cig.

Bulicisco, n. ber Langenftiel, C.

Bülidnik, m. ber Langentrager, Cig., Levst. (Zb. sp.).

súliti, im, vb. impf. 1) = sipati, C_{i} ; -2) s. se, qualmen: krop, hiša se suli, Hal.-C.; -(prim. suti ?).

Bûlj, m. das Wasserschaff, C.; — die Butte, Bolc.-C.; posoda za slano meso, Tolm.; lesena posoda, v katero se spravlja skuta, Gorenja Soska dol.-Erj.(Torb.); — (suj, Schaff, Rez.-C.).

sülkati, am, vb. impf. ftechen, C.

sūłnat, adj. bunftig, voll Qualm: hisa je sulnata (polna čada), Hal.-C.

sültan, m. 1) mohamedanski vladar, ber Sultan; — 2) pasje ime.

Bultanic, m. ber Gultanefobn, Glas.

Bultanka, f. bie Gultanin, Jan.

sûm, m. ber Berbacht, Guts., Mur., Cig., Jan., Ravn., nk.; na sumu imeti koga, jemanben im Berbachte haben; sum bije, leti na koga, man hat jemanben im Berbacht; na s. devati koga, jemanden verbächtigen, nk.; sum gre, es verbreitet sich bas Gerebe, Cig.; - prim. sumen, m.

sumand, m. sestevanec, ber Gunimand, Cel. (Ar.).

sumarcica, f. ber Tag bes h. Martinus: ob sumarcici so gosi tolste, Meg.-Mik.

sumen, mna, m. na sumnu se držati, auf ber Sut fein, Skrinj.-Valj. (Rad).

sumen, mns, adj. i) verbachtig, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; sumno blago, perbachtige Bare, Levst. (Nauk.); — 2) argwöhnisch, eiferfüchtig. Vod. (Izb. sp.).

sumetlit, (va. adj. gerne verbachtigenb, Mik .-Cig.(T.); argmöbnisch, Z.; -- pogl. sumnežljiv. sumežljívost, f. ber Argwohn, Cig. (T.).

sumičiti, îčim, vb. impf. = sumničiti, Dol. súmiti, im, vb. impf. argwöhnen; s. koga ali na koga, jemanben im Berbachte haben; jaz bi si sumil, ich möchte vermuthen, Dol .-Svet. (Rok); - pogl. sumneti.

sûmlja, f. C., Kremp.-M.; pogl. sumnja. sûmljaj, m. ber Berbachtsgrund, Jan.

sumljati se, am se, vb. impf. 1) im Berbachte haben: s. se na koga, C.; — 2) sich hüten, sich inacht nehmen: sumljaj se hudega dela, (som-) Hal.-C.

súmljenje, n. = sumnenje, Cig.

sumljiv, sva, adj. 1) argwöhnisch, Mur.; eifersüchtig, Cig.; - 2) = sumen 1), verbächtig, Mur., Cig., Jan., nk.

sumljiveo, vca, m. ber Argwöhnische, bec Giferfüchtler, Cig.

sumljivost, f. 1) bie Geneigtheit gum Argwohn, Mur., Cig., Jan.; das Mistrauen, die Giferjudit, Cig., Jan.; — 2) = sumnost, bie Berbachtigfeit, Cig., Jan.

sumnenje, n. ber Berbacht, die Muthmaßung,

Meg.; - ber Bweifel, Cig.(T.).

sumneti, im, vb. impf. 1) argwöhnen, (sumniti) Guts., Cig.; o zvestobi s., Vrt.; na koga s., jemanben im Berbacht haben, auf ihn eiferfüchtig fein, C.; sumnec, eiferfüchtig, Dalm.; hudo s. (sumniti) nad zvestimi ženami, Vod. (Izb. sp.); — zweifein, C_{\cdot} ; = s. (se), C_{ig} . (T); jaz se ne sumnim ("somnim") več, da bo mir, Vod.(Nov.); - 2) s. se, (sumniti se") muthmaßen, Meg., Dict.; vermuthen: kadar se svet bode najmanje sumnel ("sumnil"), Krelj; (tudi: kadar se mu ne bode sumnilo ali zdelo, Krelj); da bi nihče ne menil ali se sumnel ("sumnil"), da so žene kamen odvalije, Krelj; naglo bo črez tebe obpuščenje prišlo, katerega se ne boš sumnela ("sumnila"), Dalm.; — 3) s. se, fich inacht nehmen, vorsichtig fein, C.; vi izraelski možje, sumnite se zavoljo teh ljudi, Trub.

sumnet, m. ber Berbacht, C.

sumnežljiv, íva, adj. argwöhnisch, Meg., C. sumnežliívost, f. ber hang zum Argwohn, C., Hip. (Orb.); — die Zweifelsucht, Cig. (T.).

sumniciti, feim, vb. impf. verbachtigen, C., nk. sumnicljiv, iva. adj. verbachtigenb, C. sumnicnik, m. ber Berbachtiger, SIN.

sumniti, im, vb. impf. warnen: od takovih nas prorok sumni ali opomina, Krelj; nas nikdar né pred božjim srdom sumnil ali, da bi se ga varovali, opominal, Krelj.

sumniv, iva, adj. = sumen, argwöhnisch: mi

smo njemu sumnivi, Krelj.

sumnivec, vca, m. der Argwöhnische, ber Giferfüchtige, C., Vod (Izb. sp.). sumnivka, f die Argwöhnische, die Eisersuch-

tige, C., Vod. (Izb. sp.).

sumnivost, f. ber Hang gum Argwohn, die Eiferfucht, C., Vod. (17b. sp.); - bie Breifel-

sucht. Cig.(T.).

sumnja, f. die Muthmagung, ber Bahn, Cig., C.; v sumnji biti in misliti, in bem Bahne befangen fein und glauben, Kreij; - ber Argwohn, der Berbacht, Guts., Mur., Cig., Jan., Hip.(Orb.), Mik., nk.; sumnja leti na zatoženca od već strani ob enem, Levst. (Nauk); - ber Bweifel, bas Bebenten, V .-Cig., Jan., C.; brez sumnje, ohne Bweifel, Cig., Krelj; ljudje so v sumnji bili, Krelj.

sumnjáč, m. ber Aweifler: s. v verskih rečeh, ber Glaubenegweifler, Cig.

sumnjáti, am, vb. impf. argwöhnen, Zv.; muthmaßen, Cig., Znid.; — zweiseln, C., Cig.(T.); — ahnen, Znid.; — sumnja se mi, es scheint mir, V .- Cig.

sumnjavec, vca, m. ber Zweifler, Cig. sumnjiv, iva, adj. 1) argwöhnisch, Z.; — 2) = sumen 1), verdachtig, Jan.; sumnjive pri-

kazni, Erj.(Izb. sp.); hodil je sumnjivo okolo mene, Zv.

sumnjīvec, vca, m. ber Argwöhnijde, Z. sumnjīvost, f. ber Hang zum Argwohn: bridke dni napravlja s., Cv.; die Eiferiucht: s. je večna spremhevavka ljubezni, Jurč.

sumnost, f. bie Berbachtigleit, Cig.

súmpor, m. ber Schwefel, kajk. - Valj. (Rad); (sumper: da te sumper vzame! Pjk. [Crt.]).

sumrak, m. pogl. somrak. sun, m. ber Stoß, C, DZ., nk.

sûnec, nca, m. ber Stoß, C.; kaka brca ali kak s. v rebra, LjZv.

sunek, nka, m. ber Stoß, Mur., nk.

sûnet, m. ein gieriger Effer, ber Bielfraß, C. suniti, sûnem, vb. pf. 1) einen Stoß verseigen, stoßen; v rebra, pod rebra koga s., jemanbem einen Rippenstoß geben; z nogo koga s., einen Fußstoß geben; od sebe s., wegestoßen; sovratnika raz konja s., ben Feind vom Pferde herabstechen, Cig.; — 2) gierig verzehren, C.; ti di rad le kaj dodrega sunil, St.-Z.; (v tem pomenu tudi vb. impf., C.). sûnljaj, m. der Stoß, der Schupf, Cig., Jan. sunljati, an, vb. impf. gierig essen, C. sûntati, am, vb. impf. gierig essen, C.

superoksid, m. prekis, das Superogyd (chem.), Cig.(T.).

supin, m. namenilnik, bas Supinum (gramm.),

suplje, f. pl. eine Art Rinberfchlitten aus zwei Brettern, Dol.- M.

sūr, adj. sahlgrau, Habd.-Mik., C.; — braunlich, Z.; — tudi hs.; iz tur., Mik.(Et.).

sura, f. ein großer Sad, C.; ber Strohiad, Jarn., Jan., C.; — prim. kor.-nem. zurre, großer Sad von grober Leinwand, C., Strek. (Arch.).

sūrast, adj. brāunlich, Z.

súričar, rja, m. ber Mennighrenner, Cig. suričárnica, f. bie Mennighutte, Cig.

súrik, m. ber Mennig, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk); — stsl., rus.

surina, f. ein Gewand aus Hausleinwand, Hal.;
— ein furzer, weißer Rod, C.; — eine Art Mantel, ogr.-C.

sūrka, f. 1) = jopa, kočemajka, C.; — eine Art nationaler Männerrod, nk.; (hs.); — 2) der Hundszahn (erythronium dens canis), Medv. (Rok.).

sûrma, f. bas Antimon, Cig.(T.); — rus. suromôkel, kla, adj. roh: s. človek = surov človek, (saramokel) Vas Krn-Erj.(Torb.).

surôv, adj. = sirov, Jan., C., nk.

surôvež, m. = sirovež, nk. surovina, f. = sirovina, nk.

surovậst, $f_* = \text{sirovest}, nk$.

surovstvo, n. die Roheit (v. Sitten), Cig.(T.). süsatl, am, vb. impf. s. na koga, jemanden beargwöhnen, Z.; nanj susajo, man hat ihn im Berdacht, BlKr.-Erj.(Torb.).

süsek, ska, m. ein Trinkgefäß, C.

sûslik, m. bie Biefelmans (mus citellus), Cig., C., Gor.-M.

sûš, î, f. = suša, Goriš.; (suš, m. Erj./Torb.).

súša, f. 1) bie Dürre; suša kos kruha vzame, moća pa dva; — 2) bie Hitte, ber Schoppen, C.; — prim. suhota 3); — 3) psovka suhemu človeku, LjZv.

sušáč, m. = človek, kateri seno, lan suši, ber Trodner, Mur., Z., C.; - ber Obsidorrer,

Danj. - Valj. (Rad).

sušāva, f. 1) = suša, bie Dūrre, ogr.-C.; —
2) = suha zemlja, baš Festlanb, Vod. (Izb. sp.).

sp.). sušávkinja, f. = ženska, ki seno suši, C. súščev, adj. März, suščev prah gre z zlatom na vago, Npreg.-Jan.(Slov.).

suscnica, f. bie Narciffe (narcissus), C.

susec, šca, m. 1) bet Monat Mātā; — 2) bet Gießbach, Cig., Jan., Bolc-Erj. (Torb.); bet Maibrunnen, bie Hungerquelle, Jes.; — 3) neka goveja bolezen, ki se zna po tem, da koža na hrbtu ne gre od mesa, Vreme (Notr.)-Erj. (Torb.); — 4) = tešč klop, Erj. (Torb.); — tudi = suh človek, Cig.; — 5) neka vinska trta, Koblja Glava (Kras) - Erj. (Torb.).

súšek, ška, m. ber Torf, Guts. - Cig., Jan.,

Levst.(Pril.), Nov.

sušen, šna, adj. irođen, būtr, Mur., Jan.; sušno leto, sušna letina, Mur., Cig., Jan., C., Kres; sušno in toplo leto, Levst. (Beč.); sušno vreme, Vest.

susenec, nca, m. == suhar, ber gwiebad, V.Cig.

susenina, f. geborrtes Obst ober geseichtes Fleisch, C.

sušénje, n. das Trodnen; — das Dörren. sušíca, f. 1) ein abborrender oder abgedorrter Baunt, Cig., Jan., C.; nerodovitne sušice po vrtih, Ravn.; sušico posekati, Lašče – Levst.(Rok.); — ein dürrer Aft, C., Bes.; — 2) = sušec 2), der Gießbach, Cig., Hip.(Orb.); — 3) die Auszehrung, die Schwindfucht; die Darrfucht (beim Bieh), Step.; hedena s., die Russehrung, Cig., Jan.; strelna s., die Kernschwinde (am Pferdehuf), Cig., Jan.

sušíčen, čna, adj. schwindsuchtig, auszehrenb, Mur., Cig., Jan., C.

sušíčnost, f. die Schwindsüchtigkeit, Jan. (H.). sušíten, ina, adj. zum Trochnen dienend, trochnend: sušíkna sredstva, Cig.; — zum Dörren dienend, Darre, Cig.; sušíkna lesa, Jurč.

sušilišče, n. ber Trođenplah, Cig. sušilnica, f. 1) bie Darre; — ber Dörrofen; s. za sadje, lan itd.; — 2) bie Trođentammer, ber Trođenboden, DZ., Levst. (Pril.). sušilnik, m. 1) ber Trođenboden, Cig.; — 2)

ber Darrballen, Cig.

sušītajak, m. die Darre, der Dörrosen, C. sušíto, n. 1) das Trodnen; seno na sušitu, Lašče-Levst.(M.); perilo na sušitu, die trodnende Bäside, Z.; ni pravega sušita, dodinavo pod streho spraviti, Polj.; slado sušito imamo, jvzhŠt.; vreme je dodro za sušito, Gor.-DSv.; — das Dörren, C.; sadje za s., Cig.; — 2) der Trodenapparat, Cig. (T.); — 3) der Trodenaparat, Cig. (T.);

susina, f. 1) coll. trodene Dinge, Cig., Jan.; burres Laub, Jan. ; burres Bolg, burres Reifig, Tolm.-Erj.(Torb.), SKr., jvzh.St.; - tvođenes Futter, C.; - gefelchtes Fleisch, C.; -2) eine trodene Stelle, Jan.

Busisco, n. ber Trodenplay, Jan.(H.).

sušíti, ím, vb. impf. trodnen (tr.); perilo, seno s.; veter susi; mocvirje s., ben Sumpf troden legen; sušeća olja, trodnende Dle, Cig. (T.); (pren.) čaše s., bie Becher leeren, Cig.; borren: sadje s. v peči, v sušilnici; ranchern, felchen; v dimu s. meso, klobase; - mager machen, auszehren: bolezen ga suši; — s. se, trođnen (intr.); perilo, seno se hitro suši; cvetlica se suši (wellt ab); drevo se suši (borrt ab); — s. se, mager werben; - roka se mu suši, seine Hand ftirbt ab.

susiveo, vca, m. ber Trodner; - ber Dorrer,

susje, n. coll. trodene Dinge: bef. geborrtes Obft, C., Goriška ok.-lp., Kras-Erj. (Torb.), Mik., Štrek.; jabolčno s., Cig.; — = posušeno perje od pese, zelja, repe, korenja, Dol.; burre Reiser, Bes.; burres holz, Gor.; v susju in protju tlečo iskro podpihati, Zv.; - sušjė, Valj.(Rad.).

sustjavica, f. = susica, die Schwindsucht, C. susmad, f. bas Dürricht, Mur., Cig., Jan., C., Met.; burres Reifig, Mik.; burres Geftrupp, C. sūšmanik, m. = sušnik 2), bas Pfropfreis, C.

susnik, m. 1) ein trodener Bind, C.; ber Landwind, Cig. (T.), Jes., Sen. (Fiz.); -

bas Pfropfreis, Cig., C. susnina, f. das Börrgeib, Cig. sušnjad, f. = sušnjava, Jurč.

sušnjava, f. burre Reifer, C., Bes.

susoba, f. coll. getrodnete Dinge, Mur.; geborttes Dbit, Guts., Mur., Cig.

sútel, tla, m. = birmski boter, C.; (sutal, Jan); — prim. it. santolo = boter, C.

súti, spèm (sûjem), vb. impf. 1) schütten (von trodenen Dingen), Jan., Mik., nk.; - 2) in Menge herabfallen: ivje je sulo z dreves, LjZv.: — ljudje so k njemu suli (ftromten au ihnt), Cv.

sutla, f. die Firmpathin, Jan.; - prim. sutel. suvaten, ina, adj. jum Stogen bienend: su-

vâlni stroj, LjŽv.

suvätnica, f. bas Weberschiffchen, Z., Hip. (Orb.), Dalm., Polj., Notr.; (sov-) V.- Cig. suvânje, n. bas Stoken.

suváti, súvam, sújem, vb. impf. ad suniti; ftogen; z nogami sta se suvala; (praes. súvljem, vzhSt.).

suvikati, kam, čem, vb. impf. == suvati, C.

suzána, f. KrGora, pogl. 1. slezena.

súzena, f. Z., pogl. 1. slezena.

suzerenstvo, n. nadvladarstvo, bie Sougeranităt, Cig.(T.).

sužánski, adj. Sclaven. C.

sužanstvo, n. Die Sclaverei, Habd .- Mik.

súžen, žna, m. = suženj, Dalm., Škrinj.-Valj. (Rad).

sužen, žna, adj. leibeigen, Mur., Cig., Jan.; - dienstbar, unterthanig, Mur., Cig., Jan.;

— knechtlich, sclavisch, C.

súženj, žnja, m. ber Sclave, Habd., Dict .- Mik., Mur., Cig., Jan., Kast., kajk.-Valj (Rad), nk. súženjski, adj. sclavisty, Cig., Jan., nk. súženjstven, tvens, adj. bie Sclaverei betref-

fend, sclavisch, Cig.

- 603 -

suženjstvo, n. bie Sclaverei, ber Sclavenftand, Dict., Cig., Jan., Cig.(T.).

sužna, f. bie Sclavin, Jsvkr .- Valj. (Rad). sûžnica, f. bie Sclavin, Mur., Cig., Jan., nk.

sûžnik, m. ber Sclave, Mur., Cig., Jan., nk. sûžniški, adj. Sclavene, Z.

súžnja, f. die Sclavin, Mur., Cig., Jan. sužnjováti, ûjem, vb. impf. Sclavendienfte berrichten, Sclave fein, Jan., SIN., ZgD.

sužnji, adj. Gelavens, Cig., Jan.; (en sužnji, ein Sclave, Cv.).

süžnost, f. die Sclaverei, die Knechtschaft, Mur., Cig., Jan., Rog., Skrb., Preš., i. dr. nk.

sváčina, f. die Schwägerichaft, Meg., Cig.; Zenitev v svačini, Dalm.

sváčinstvo, n. = svačina, C.

sváčiti se, im se, vb. impf. fich verschwagern, Cig., Jan.

svada, f. ber Haber, bie Zwietracht, Dict., Mur., Cig., Jan., Mik., kajk. - Valj. (Rad); svade in nesrece narejati, Zwietracht und Unglud ftiften, Kreij; - ber Streit: v svadi koga ubiti, Trub.

svåditi, svådim, vb. pf. 1) beleibigen, ergurnen, Mur., Jan., Mik., Mariborska ok. - Kres; s. koga, C.; .. 2) s. se, sich zertragen, Mur., Jan., vzhSt.

svadljiv, íva, adj. haderfüchtig, zankjuchtig, Guts., Mur., Cig., Jan., Krelj.

svadijivec, vca, m. 1) ber Haberer, Mur., Cig., Jan.; — 2) ber Rampshahn (machetes pugnax), Erj.(Z.).

svadljivka, f. ein haberfüchtiges Beib, bie Banterin, Mur., Cig., Jan.

svadlivost, f. bie haberfucht, bie gantfucht, ber zwietrachtige Beift, Mur., Cig., Jan. svadnik, m. ber Unruheftifter, ber Aufrührer, C., Trub.

svaja, f. ber haber, ber Zwiespalt, bie Zwietracht, Cig., Jan , C., Mik , Npes. Vraz, vzh-St.; z jezikom svaje delati, vzhSt.-Kres; v svaji so, svajo imajo med seboj, fie haben sich zerzankt, vzh.St.

svájati, am, vb. impf. ad svaditi; s. sc. habern, Cig.; z nikom se ne svajajmo! Danj.

(Posv. p.).

svájaven, vna, adj. zantjüchtig, ogr.-C.

svajavnost, f. die Bantfucht, ogr.-C. svajevânje, n. das Bonten, Valj. (Rad).

svajeváti, üjem, vb. impf. = svajati, Npes.-Vraz, ogr.-M.

svák, m. der Schwager; moj svak je moje sestre moż, BlKr., Vod. sp.

svákinja, f. bie Schwägerin; moja svakinja je mojega brata žena, toda navadno jo imenujejo nevesto, BlKr. Google svákovščina, f. = svaštvo, BlKr.; v sva-kovščini si biti, verschmägert sein, Svet. (Rok.).

svaljček, čka, m. dem. svaljek; 1) bie Bille. Sol.; - 2) ber Rnollentafer (anthrenus scrophulariae), Erj.(Ž.).

sväljek, lika, m. 1) etwas zwischen ben Sanben Busammengerolltes, Busammengelnetetes, ein Rlogoen; mati pozveči otroku svaljek kruha, Gor.; dete, ki ne raste, je kakor svaljek, Gor.; Danijel vzame smole, sala in las, napravi svaljkov in jih drakonu meče, Ravn.-Valj.(Rad); - svaljki, bie Stopfnubeln, Cig.; — 2) ein Anöllchen im Brot, eine nicht ausgebadene Stelle, Cig.; — 3) die Bille, Cig., Jan., DZ.; — 4) das Haarwülstchen, ein Butel Saare, Cig.; s. volne, Cig.; pri obleki se med podvlako in suknom delajo svaliki, Levst. (Rok.); svaljki, bie von Unflat sufammengeflebte Bolle, die Rluntern, Cig.; -5) bas Bujchel: nekaj svaljkov prediva, LjZv.; s. sena, Notr.

sväljkar, ria, m. 1) ber Billenbreber, Cig.; - 2) ber Billenfafer (copris), Erj.(Z.).

sväljkast, adj. 1) Rnöllchen enthaltend, kößig, Cig.; s. kruh, Cig.; - 2) mudelig, mugelig: črni svaljkasti lasje, Bes.

svaljkati, am, vb. impf. burch Rollen, Rneten abrunden, Rlogchen, Rollchen bilden, Cig., C.; – testo se svaljka, im Teig bilden sich AndU+ den, Gor.

sväljnik, m. ber Rittersporn (delphinium consolida), Cig., Medv.(Rok.).

svapljast, adj. flachfüßig, Cig.; - prim. švaplja.

svapljež, m. ber Blatthuf, Cig.

svar, m. ber Berweis, ber Tabel, Meg., Jan., Cig.(T.); brez svara pustiti, ungeftraft laffen, Trub.; ne zavrzi gospodnjega svara! Dalm.; bila bi sto svarov vredna, Skal,-Let.

svarica, f. die Mahnerin, C.

svariten, ina, adj. warnend, Barnunge., Cig., Jan., nk.; svariina tabla, die Barnungetafel, Cig.; svariini zgled, bas marnenbe Beifpiel, Cig.

svaričnica, f. = svarilna table, DZ.

svarilo, n. 1) ber Berweis, Cig., Jan., Ravn .-Valj. (Rad); - bie Mahnung; - 2) bie Barnung; - 3) bas Barnungezeichen, Cig. Jan.

svaritelj, m. ber Mahner, ber Barner, Zora. svaritev, tve, f. ber Bermeis, Mur.; - bie Ahndung, Cig., Jan.; die Mahnung, die Bar-

nung, Mur., Cig., Jan., nk.

svariti, im, vb. impf. 1) mit Worten ahnben, verweisen, Meg., Mur., Cig., Jan., Trub.; svaril je njih nevero, Krelj; kaštigati ali s., Krelj; tvoja zapoved svari vse hudo, Kast.-Valj.(Rad); on nas za to svari, kar v srcu mislimo, Škrinj.-Valj.(Rad); — s. se s kom = kregati se, Trub., Dalm.; štirideset let sem se svaril z le-to žlahto, Trub.; - 2) mahnen, warnen; kolikokrat smo ga svarili, pa vse je bilo zastonj.

svarivec, vca, m. i) ber Berweisgeber, ber Rüger, Mur., Cig., Jan.; - 2) ber Barner. svarivka, f. 1) die Rügerin, die Tablerin, Mur., Jan.; — 2) die Barnerin.

svarjenje, n. 1) bie Buchtigung mit Borten, bas Berweisen, bas Rugen, Cig.; - 2) bas Warnen.

svarnica, f. die Barnerin, Cig., C.

svarnik, m. ber Warner, Cig.

svast, i, f. bie Schmagerin: ber Gattin Schmefter, Cig., Jan., Valj.(Rad); moje žene sestra je moja svast, Vod. sp., BlKr.-DSv.; - bes Mannes Schwester: zena rece moževi sestri svast, Idrijsko pri Kobaridu - Erj. (Torb.); - (svest, Dalm.).

sváščina, f. die Schwägerschaft. sváški, adj. schwägerlich.

svästvo, n. bie Schwägerschaft; v svastvu sva

si, wir find verichwagert, BIKr.

svåt, m. 1) ber Hochzeitstheilnehmer; svatje gredo; v svate vabiti, gur Sochzeit laben, Cig.; v svate iti, jur hochzeit geben, Cig., Jan.; v avatih biti, bei ber Sochzeit fein, Cig., Jan.; - 2) ber Brautwerber, Mur., Cig.: na svate iti, auf Berbung ausgeben, Guts.; - ber Befahrte bes Brantigams bei der hochzeit, Mur.

svatba, f. die Hochzeit, bas Hochzeitsfest, Habd .-Mik., Mur., Cig., Jan., Prip.-Mik., kajk.-Valj.

(Rad), Slom., nk.

svatben, tbena, adj. Hochzeits., hochzeitlich, nk. svatec, tca, m. ber Führer ber Rrangjungfer, C. sväterea, f. die Kranzinnafer, C., vzhSt.

svaterja, f. ein zur Hochzeit gelabenes Frauenzimmer, ogr.-Mik.

svatervca, f. die Kranziungfer, C.

svatervenjak, m. der Rrangjungferführer, C. svatevca, f. die Rrangjungfer, C.; tudi: poglajena s., C.; zavita s., Die Frau bes erften starejšina, C.; (iz: "svatervca", C.).

svätica, f. = svaterca, die Kranzjungfer, C., Burg.(Rok.).

svatinja, f. weiblicher Hochzeitsgaft, (svatnja) Cig.; - = svaterca, Mur.

svâtka, f. = tetka pri svatbi, C.

svatko, m. ber hochzeitegaft, ogr. - Mik., C.; (pl. svatovje, ogr.-C.).

svatnína, f. die Hochzeitsgebilt, Cig.

svatovanje, n. i) die Theilnahme an einer Sochzeit, M.; - die Abhaltung einer Hochzeit; — das Hochzeitsmahl, Jan.; — 2) = snubljenje, die Brautwerbung, Guts., Jarn.

svatováti, ûjem, vb. impf. 1) Hochzeit halten, Mur., Cig.; zvečer jo je poročil, Do polnoči svat'val, Pres.; - Sodgeitsgaft fein, Cig., M.; - 2) um bie Braut werben, Guts., Jarn.; starejšina gre z ženinom svatovat, Pjk.(Crt.). svatovec, vca, m. = svat, ber hochzeitsgaft,

Levst.(Zb. sp.).

svátovnica, f. bas Hochzeitsgebicht, Cig. (T.). svátovski, adj. hochzeitlich, Sochzeits:; svatovska obleka, das Sochzeitstleib; svatovska pesem, bas Hochzeitsgedicht, Cig (T.).

svátovščina, f. 1) die Hochzeitsfeier, Mur., Cig., Jan.; na svatovščini biti, Cig.; -- 2) bie Berlobung: svatovščino delati, Hal.-C.; - 3) coll. Die Theilnehmer an einer Hochzeit,

Škrinj.-Valj.(Rad); Že postljica postlana, Je svatovščina zbrana, Preš.

svaža, f. ber Rahmen, Jan. (?)

sveča, f. 1) bie Rerze; lojnata, voščena s.; raven kakor sveča, kerzengerade; — 2) ber Eiszapfen; ledene sveče, Jurč.; — 3) die Schraube, an welcher ber Prefestein befestigt ift (3. B. bei Beinpressen), Cig., LjZv., Dol.;
— 4) papeževa s., ber Himmelbrand, Die Ronigeterze (verbascum phlomoides), Jan., Tus, (R.); - sv. Petra s., ber Rohtfolben (typha latifolia), Ip.-Erj.(Torb.).

1. svečan, čna, m. 1) ber Monat Februar; (gen. tudi: svéčna, prim. svečen); - 2) svečan zvoni, es läutet Abe Daria, Jarn., Kor.-M.; (svečen, f.: večno svečen zvoni, Z.).

2. svecan, ana, m. ber Beltbewohner, C.

svecan, adj. feierlich, festlich, Cig., Jan., nk.; - hs.; pogl. svetečen.

svocanost, f. = slovesnost, die Festlichkeit, Cig., Jan., nk.

svecar, rja, m. 1) ber Rergengieger, Dict., Mur., Cig., Jan., Kr .- Valj (Rad); ber Rergenvertaufer, (svecar) Danj.-Valj. (Rad); svečarji = pevci, ki o svečnici pevat hodijo ter dari pobirajo, vzhŠt.-Pjk.(Črt.).

svečarica, f. die Rerzengiegerin, Cig. svečariti, arim, vb. impf. die Rerzengiegerei betreiben, Cig., Jan.

svočárnica, f. die Rerzengießerei (als Anitalt),

svečarstvo, n. bas Rerzengiegergewerbe, Cig. svecav, f. = svecava, die Beleuchtung, Svet.

svečava, f. die Beleuchtung; plinova s., die Gasbeleuchtung, nk.; — bas Leuchtmaterial.

svecaven, vna, adj. gur Beleuchtung bienenb: svecavni plin, bas Leuchtgas, Cig.(T.); svečavna potrebščina, DZ.

svęčávnik, m. eine Art Enzian (gentiana asclepiadea), Ip.

svečen, čna, m. - svečan, ber Monat Februar, kajk. - Valj. (Rad); tudi: svečen, gen. -čna, ogr.-Valj.(Rad); — prim. sečen.

svečen, čna, adj. Rergen. svecenica, f. = duhovnica, die Briefterin,

Jan., nk.; - hs. svečeník, m. 1) = duhovnik, Jan., nk.; (hs.); -2) = 3) svetnik, Alas.

1. svecenje, n. bas Beiligen, die Beiligung, Cig., M.; tolikanj svećenja, kajanja! Krelj.

2. sveconje, n. bas Leuchten, Dalm. svečeváti, ûjem, vb. impf. = posvečevati: s.

praznik, Trub.-Let.

svečica, f. dem. sveda, bas Rergchen.

svočīnjo, n. eine Balbblume mit blauem Blumentelche, (eine Art Engian ?) C.

svečnica, f. die Lichtmesse; o svečnici, zur Lichtmefezeit.

svéčničen, čna. adj. Lichtmeis.

ovečnik, m. 1) ber Leuchter; rocni s., ber Sandleuchter, Cig., Jan.; visec s., ber Sangefeuchter, Jan.; obzidni 8., ber Banbleuchter, Jan .: - 2) ber Lichtibanhalter, ber Spanleuchter, Cig., Dol., St.; - 3) ber Robrtolben (typha latifolia), Ip.-Erj.(Torb.).

svecnjak, m. 1) ber Leuchter, Dalm., kajk .-Valj. (Rad), Danj.- Mik., νζhδt.; — 2) bet Lichtfiod, ber Spanstod, V.-Cig., νζhδt.; — 3) = majhen svederček, νζhδt.; — 4) = svečinje, C.

svéder, dra, m. 1) ber Bohrer; s svedrom kravo dreti - ein untaugliches Mittel anwenden, Mur., Cig., Met.; biti na svedru, - leinen halt haben, Jan.; - s. sv. Jožefa, neko zvezdje, Savinska dol.-Pjk.(Crt.); -2) ber Legestachel, Erj.(Z.); - 3) = krotica (verbrehter Spinnfaben), SlGor.-C.; -4) zivi s., ber gewöhnliche Bohre ober Pfahlmurm (teredo navalis), Erj (Z.).

svedočanstvo, n. baš Bengnis, bie Bengen-ichaft, Mur., Cig., C., ogr.-Valj.(Rad).

svodocba, f. bie Bezeugung, Cig.; bie Beugnisablegung: gremo na svedočbo, BiKr.; - das Beugnis, das Atteftat, Cig., Jan., Cig., C., nk.

svedoček, čka, m. ber Beleg, Jan.(H.). svedocenje, n. bas Reugnisgeben, das Be-

zeugen, Mur.

svedočíca, f. bie Zeugin, vzhSt.-C. svedocilo, n. die Beurfundung: svedocbe in svedočila, Zeugniffe n. Beurtundungen, DZ.; belezniska svedočila, notarielle Beurfundungen, DZ.; odhodno s., bas Abgangszeugnis, DZ.

svedočíti, ím, vb. impf. Beugnis ablegen, Mur., Cig., Jan., ogr.- Valj. (Rad.), nk.; s. kaj, etwas bezeugen, Cig.; - s. koga, jemanden befennen, ogr.-C.; tudi: svedóčiti, ôčim.

svedočnína, f. bie Beugengebur, C.

svedok, oka, m. bet Benge, Meg., Mur., V .-Cig., Jan., Boh., Met., Levst. (Nauk), nk.; tudi: svédok, óka, Valj.(Rad).

svedékinja, f. bie Beugin, C.

svedostvo, n. die Beugenschaft, bas Beugnis, Mur., Cig.(T.), C., Danj. - Mik., ogr. - Valj. (Rad), nk., vzhSt.

svedrár, rja, m. = kovač, ki svedre dela, ber Bohrichmieb, Cig.

svedrast, adj. bohrerartig gefraust, C.; svedrasta griva, Let.

svedráti, am, vb. impf. bohren: s. in vrtati s prstom v čelo, Jurć.; - brehen, Valj.(Rad); franjeln: lase s., Z.; s. se, sich bohrerartig perbrehen; mlad koruzen strok se od vročine svedra, C.

svedre, m. dem. sveder; 1) ein fleiner Bohrer; - 2) bie Schließmunbichnede (clausilia), C.; — 3) das Taufendguldenfraut (erythraea centaurium), Mur., C., Medv. (Rok.); - po-mladanski s., der Frühlings. Engian (gentiana verna), Tuš.(R.), Polj., Nov.-C.; velikocvetni s., der großblumige Engian (gentiana acaulis), Jan., Tuš.(R.).

svedrcek, čka, m. dem. svedrc; ein fleiner Bohrer.

svēdrič!, m. višnjevi s., baš kleine Singrun (vinca minor), C.

svedriti, im, vb. impf. fraufeln, Jan.; s. si lase, C.; - bohrerartig breben: dreto s scetino s., C.; — s. se = krotičiti se, sich verbreben: preja se svedri, C.

eveker, kra, m. bes Mannes Bater, ber Schwiegervater (ber Frau), Kras-Cig., Jan., C.,

M., BiKr.

svěkrv, f. = svekrva, Meg.

svekrva, f. bes Mannes Mutter, die Schwiegermutter (ber Frau), Cig., Jan., C., M., BlKr.

sventti, svanem (svenem), vb. pf. aufgehen (v. ber Sonne), kajk. - Valj. (Rad); solnce svene, C.; — erscheinen; veselje je svenilo, C.; - prim. hs. svanuti.

svépati, pam, pljem, vb. impf. 1) wanten, hinten, wadeln, Jan., C., Mik.; tudi: s. se, Mur., Cig., C.; krava, vol se od slabosti sveplje, vzhSt.; -- 2) == svepetati, C.

svépav, adj. wantend, Cig., Jan.

svopet, eta, m. bas Geflimmer, bas Gefuntel: s. lepih zvezd, ogr.-C.

svepetati, etam, etem, vb. impf. fich gitternb bewegen, C.; flimmern, funteln (o zvezdah),

svepljívost, f. das Schwanken, die Unsicherbeit, Npes - Vrag; die Bantelmuthigfeit, C. sveręp, épa, adj. graujam, Jan.; wilb, C.; -

stsl.; prim. srep.

1. svest, f. = svast, bie Schwester ber Frau, Dict., Kras-Cig.; bes Mannesbruders Frau, Dalm.; — = mojega brata žene sestra,

vzhSt.-C.

- 2. svost, î, f. 1) bas Bewufstfein, Cig., Jan., Lampe (D.), nk.; v svesti sem si, ich bin mir bemufet: v svesti sem si, da sem prav storil, Lašče - Levst. (Rok.); - 2) bie Uberzeugung, die Buversicht, Mur., Cig., Jan., Met., C.; ostrmeli so, s kakšno častjo in svestjo jim je te nauke pravil, Ravn.; Bog naj bo naša svest ob sili, Ravn.; z veliko svestjo na Boga se zanašati, Ravn.; s svestjo se nadejati, juversichtlich hoffen, C.; - bie aubersichtliche Erwartung: v svesti si biti česa, fich einer Sache verfeben, gewärtig, gewifs, ficher fein, Cig., Jan., C.; bozje milosti si biti vsvesti, Trub.; nobene škode si nismo v svesti, wir beforgen feinen Schaben, Trub.; nič reči niso vedeli temu odgovoru, ki si ga niso bili v svesti, Ravn.; nobeno uro si ni bil življenja v svesti, Ravn.; človek si ni nikdar v svesti ne blaga, ne zdravja in življenja, LjZv.; v svesti si tretjega otroka, in Anwartschaft eines britten Rindes, Levst. (Pril.); to sem storil v svesti, da mi boš ti pomagal, Levst. (Rok.); nocoj smo bili brata v svesti, Lašče - Levst. (Rok.); -3) bie Treue, Kast .- C .; - bie Bewiffenhaftigfeit. C.
- svęst, svęsta, adj. 1) = zvest, Mik. V. G. II. 160; - 2) eingebent, Jan.; - 3) s. sem si česa, Cig., nk.; (nam. v svesti sem si česa; pogl. 2. svêst f.)

svésten, stna, adj. befinnungsvoll, Cig.; bewußt (phil.), h. t.-Cig.(T.); s. samega sebe, felbftbemufst, Cig.(T.).

svestiti se, im se, vb. impf. zuversichtlich ermarten, Mur., Cig.; zveličarja se s., Ravn. 1. svet, sveta, m. 1) die Belt; svetovi, die Belten; ves voljni s., bas Beltall (nav.: vesoljni s.); svetli, široki, okrogli s., ogr.-C.; po svetu je bil, er war in ber Frembe, Jan.; po svetu koga pognati, jemanden auf ben Bettelstab bringen, C.; tako je na svetu, tak je svet, so geht es in der Welt; za ves svet ne, um alle Welt nicht; povsod sveta, allerorten, Mur.; nekdaj sveta, vor Beiten, C.; na tem in na onem svetu, in diesem und in jenem Beben; na svetu biti, am Beben fein, Cig.; iti s tega sveta, bas Beitliche fegnen; - na svetu tak, ganz so beschaffen, M., C., Dol.; = na vsem svetu tak, $j\nu \eta h St.$; = pri svetu tak, C., M.; - 2) coll. Leute; toliko je bilo sveta tam, da se je vse gnelo, tš war fo viel Bolt bort, bafs man fich nur brangte, M., BlKr., jvzhSt.; kaj poreče svet? was wird die Welt bagu fagen, Cig.; — 3) ber Boben, bas Land, bas Terrain; kamenit, neobdelan, pust s., steiniger, unbebauter, öber Boben; zvedeti, kako je ustvarjen s., Renntnis ber Terrainverhaltniffe gewinnen, Levst. (Moev.); Grund und Boben: imam dober kos sveta, C.; nekoliko sveta nakupiti; na občinskem svetu, auf bem Gemeinbegrund; tukaj s. visi, hier ift bie Lage abin fig. C: -4 = svit, C: bile so pred svetom pri grobu, ogr.-Valj.(Rad). 2. svět, svéta, m. 1) ber Rath; dober s. dati,

dobre svete dajati, einen guten Rath, gute Rathichlage ertheilen; za s. koga vprašati; pomagati komu s svetom; v svete iti, priti h komu, sich bei jemandem Raths erholen, Svet.(Rok.), Levst.(Zb. sp.); v svete iti, aur Berathung geben, SKr.; -2) die Berathung: s. imeti, berathichlagen, Cig.; s. imajo, kako bi ga končali, Trub.; = s. sklepati, V.-Cig., Ravn.; — 3) ber Rath, ber Rathstörper, bie Rathsversammlung, Meg., rok. iz 15.stol., nk.; veliki s. v Benetkah, Vod.(Irb. sp.); upravni s., ber Berwaltungsrath, solski s., ber Schulrath, obeinski s., ber Gemeinberath nk.

svēt, svéta, adj. heilig: sveta maša; svete podobe; sveto leto, bas Jubilaumsjahr, bas Ablajsjahr; sveti večer, der Chriftabend; sveti dan, ber Christing; - vsi even, bas Allerbeiligenfest: o vseh svetih.

svetál, tlà, adj. = svetel.

svetan, ana, m. ber Rosmopolit, Cig.(T.). svetáren, rna, m. = čelešnjak za luč, Tolm.-Levst.(M.).

svétati, svétam, vb. impf. = svitati; zorja je svetala, Prip.-Mik.

svetec, tca, m. = svetnik, ber Beilige, Jan., C., Ravn.-Valj.(Rad), ogr.-Let.; vsi svetci, bas Allerheiligenfest, Mur.

svétečen, čna, adj. festtäglich, sestlich, Mur., Jan., C.; svetečni dan, ber Feittag, Meg., C.; svetečna propoved, bie Festprebigt, Raič (Let.); (avetécen, Mur., Meg.).

sveteenost, f. bie Feierlichleit, die Feftlichleit, Mur., Jan., C.

Google

světej, m. = svetec, svetnik, Jarn.

svetele, tka, m. ber Feiertag, ber Festtag, Cig., Jan., ogr. - Valj. (Rad); v petek kakor v svetek, = alle Tage, C.; to obleko imam v petek in svetek, Lašče-Erj.(Torb.), jvzhSt.; k svetkom se preskrbeti z nastilom, BlKr.; pl. svetki = božični prazniki, C.; - tudi:

svétek, Valj. (Rad).

svetet, tlà, adj. glanzend; svetlo orožje; svetli škornji; svetle oči; svetlo solnce; — licht, hell; svetla noč; svetla soba; v sobi ni dosti svetlo; svetli svet, ogr. - C.; svetlo, bas Tageslicht; za svetla, noch bei Tage (vor der Dammerung), vzhSt.; vse pride na svetlo, alles tommt ans Lageslicht; na svetlo dati knjigo, ein Buch herausgeben, edieren, nk.; — svetlo, das Helle, Cig.; ber Raum (in ber Maurer- und Tijch(ersprache), Cig.; svetla sirjava med sinami, bie Spurweite ber Schienen, DZ.; - svetla stran, die Lichtfeite, Cig. (T.); - svetle barve, helle Farben; - (v naslovih) erlaucht, Cig., Jan.; svetli grof! Cig.; svetla grofica! LjZv.

1. sveten, tna, adj. Belt.; - = posveten, welt.

lid, Cig., Jan., nk.

2. svéten, tna, adj. Rath., Rathe.: svêtni zbor, bie Ratheversammlung, Ravn.; svetna hisa, das Rathhaus, Guts.-Cig. sveténji, adj. Feiertags, festlich: svetenja

obleka, SIGor.-C., Danj.-M.

svotenjost, f. bie Feierlichkeit, C.

svetéšnji, adj. feliliti, ogr. - M.; svetešnje oblačilo, vzh.Št.-C.

svetica, f. i) die Heilige, rok. iz 15. stol., kajk - Valj. (Rad); - 2) bie Beiligenpflanze, Das Copressentraut (santolina), C.

svetíčiti se, ičim se, vb. impf. anbächteln, Cig. svetik, m. = svetnik: svetiki in svetice, rok.

iz 15. stol.

svetitce, n. dem. svetilo; bas Laternchen, Cig. svetiten, ina, adj. leuchtenb, M.; svetiina leščerba, Trub.

svetītika, f. 1) die Laterne, Cig.(T.), DZ.;
— die Lampe, C., Vrt., SiN.; (hs.); — 2) die Fenerscheibe (pyrosoma), Erj. (2.). svetilna, f. = svetilnica (Laterne), Jan.

svetitnica, f. die Leuchte, Cig., Jan., C.; die Laterne, Cig., Jan., C., nk.; ročna s., die Handlaterne, Cig.; stavna s., die Positionslaterne, s. varnica, bie Sicherheitslaterne, DZ.; — die Lampe, Jan., nk.

svetitnicar, rja, m. ber Laternenmacher, Cig.; - ber Lampenfabritant, nk.

svetilnik, m. 1) ber Leuchter, Meg.; - 2) ber Lufter, Jan.; - 3) ber Leuchtthurm, Cig., Jan.; = morski s., bie Geeleuchte, C., DZ. svetitnost, f. die Leuchtfraft, Cig. (T.).

:. svetilo, n. 1) die Leuchte, Cig., Jan., Zora, nk.; pristansko s., bie Safenteuchte, Cig.; bie Laterne, Cig.(T.); (stsl.); — bie Lampe, C., Jap. (Sv. p.); bila je duša modri devici podobna, ki je svetilu za obilo olja skrbela, Stom.; - 2) die Beleuchtung, C., DZ.; s. napravljati, die Lampen, Lichter herrichten,

C.; - 3) bas Lenchtmaterial (chem.), Cig. (T.); krozno s., die Photosphare, Cig. (T.). 2. svetilo, n. das Sacramentale, Jan., C. svetilonosec, sca, m. ber Laternenträger, Jan. svetina, f. t) = svetost, Valj.(Rad); - 2) - svetinja 2), bie Beiligenreliquie, Strek., ogr.-Valj. (Rad).

svetinja, f. 1) = svetnica, die Heilige, Mur., C., Danj. - Mik.; - 2) eine beilige Sache, Mik.; bie Reliquie, Alas., Cig., Jan.; - ber Ablafspfennig, Mur., Mik.; - eine geweihte Dentmunge, wie man & B. folde an Ball-fahrtsorten erhalt, jugh St.; - bie Denfmunge, bie Mebaille, Cig., Jan., nk.; — 3) eine hei-lige Stätte, das heiligthum, C., Krelj-Mik.; gospodnja s., Dalm.; — 4) svetinje —

zvezdni utrinki, Jurč. svotînjar, rja, m. ber Mebailleur, Cig. svetinjerezec, zca, m. ber Mebaillenr, Jan. svetinjica, f. dem. svetinja.

svetinjišče, n. — svetišče, das Heiligthum, bas Sanctuarium, Ravn .- Valj. (Rad).

svotisco, n. die heilige Statte, bas Beiligthum, Mur., Cig., Jan., Ravn., nk.; bas Sanctuarium im Tempel, Cig.

svetiščen, ščna, adj. Heiligthums., nk. svetîtba, f. 🛥 svetitva, C

svotîtelj, m. ber beiliger, Jan., kajk.- Valj. (Rad).

svetîtev, tve, f. die Heiligung, Jan. 1. svétiti, im, vb. impf. 1) leuchten; mesec sveti, ber Mond scheint, es ift Mondichein; mesec sveti v sobo skozi okno; s. na kaj, etwas beicheinen: mesec sveti na razvalino; s. komu domov gredočemu, jemanbem beim Heimwege leuchten; s dim si svetis? was für ein Licht brennst du ? se svetijo, sie haben noch Licht, Glas.; (pren.) s. komu z dobrim zgledom, jemanbem mit gutem Beispiel voranleuchten, Cig., C.; - 2) glangenb machen : svetite le dobro strele! Dalm.; - 3) s. se, glangen; škornji se svetijo; nekaj se v travi sveti; ni vse zlato, kar se sveti; obraz se

mu sveti od veselja. 2. svotíti, ím, vb. impf. 1) heiligen, feiern, Cig., Jan., C.; svetke s., C.; — 2) weihen, Jan. avotitva, f. die Beiligung, die Beibe, C.

svetivec, vca, m. 1) der Leuchtende, ber Lichtträger, Cig., Jan.; — 2) surinamski s., ber surinamische Laternenträger (fulgora laternaria), Erj. (Z.).

svetivka, f. die Leuchterin, die Lichtträgerin, Cig., Jan.

svetivo, n. ber Beleuchtungsftoff, Jan., Cig.(T.). svetkovänje, n. die Begehung einer Feierlichkeit. Jan.

svotkováti, üjem, vb. impf. ein Fest begeben, feiern, Dol.-Cig., Jan., C

svetkovina, f. die Festlichsteit, die Feier, Cig.,

Nov., Zora.

svetléti, im, vb. impf. glanzen, ichimmern, Dict., C.; Kaj na rokah, kaj na rokah Prstanci svetlijo? Npes - Kres.

svetlica, f. 1) bas glanzenbe haar ber Schafe, C.; - 2) ber Jupiterftern, Blc. - C.; -3) hie camera lucida (phys.), Cig.(T.); -

Convole

4) das Johanniswürmchen, Mur., Cig., Jan., Danj. (Posv. p.); — 5) eine Art dide, stige Birne, C., Notr.; — eine Art Apsel, Mur., Mariborska ok.-Erj. (Torb.); der Tasselapsel, C.; — das Bergwohlverleih (arnica montana), C., Medv. (Rok.); — 6) die Blende (min.), Cig. (T.); srebrnata s., die Silberblende, Cig. (T.); cinkova s., die Zintblende, živosrebrna s. — cinober, Erj. (Min.). svetličast, adj. ein wenig glänzend, C.

svetličica, f. dem. svetlica; das Leuchtläferchen, Jan. (H.).

svetlika, f. 1) ein leuchtenbes Ding, ogr.-C.;
— 2) eine Art weißer Apfel, C.; prim. svetlica 5); — bas Glanzgras, bas Kanariengras (phalaris), Cig.

svetlikanje, n. das Schimmern, nk.: — s. morja, die Phosphorescenz des Meeres, Cig.

(T.), Jan.

svetlikast, adj. ein wenig glänzend, Cig. (T.). svetlikati se, kam, čem se, vb. impf. schimmern, C., Žnid., nk.; (min.), Cig. (T.); morje se svetlika, das Meer phosphoresciert, Cig. (T.), Jes.; — mej vrsticami se svetlika, es ist zwischen den Zeilen zu seien, Levst. (Zb. sp.). svetlin, m. 1) der Brillant, Cig., Jan.; —

2) ber Leuchtläser (pyrophorus), Erj.(Z.); -

3) eine Art Apfel: die Glanzreinette, C.; — svetlini, Rachtferzen (oenothereae), Cig. (T.), Tuš. (R.).

svetlina, f.1) ber Lichtglang, die helle, Jan., Z., kajk.-Valj. (Rad); bas Lageslicht, ogr.-C.;

— 2) eine lichte Stelle, C.;

— 3) ber Lichte ftoff, Cig., Jan.

svetilnčati, am, vb. impf. funteln, Jan. svetlinčkati, am, vb. impf. schimmern, M.

svetlst1, im, vb. impf. 1) glänzend machen, Cig.: polieren, Guts. - Cig.; wichsen, Jan.; škornje s., die Stiefel wichsen, Zora; - licht, hell machen, Cig., Jan.; - 2) s. se, licht, hell werden, Cig., Jan., Z.; preden se je jelo svetliti, vor Andruch des Tageslichtes, Cig.; od severne strani se že svetli (n. pr. po nevihti), Z., jvzhŠt.

svetljava, f. bie Erhellung, bie Beleuchtung, SIN.; svetljava pri teh poskusih naj ne bode premočna, Žnid.

svetljénje, n. bas Glanzen, Cig.

svetljivost, f. die Leuchtfraft, Cig. (T.), Sen.

(Fig.).

svetloba, f. 1) das Licht; mesedna s.; ved svetlobe potrebujem; gomoleda s., flackernbes Licht, Erj. (Som.); — die Helie; dnevna s.; — der Schein; s svetlodo oddan; — na svetlodo dati = na svetlo dati, (ein Buch) herausgeben, Pirc, Burg.; — 2) die innere Weitung eines Gesches, der innere freie Raum, Cig. (T.), Svet. (Rok.); doln ima dva metra svetlode, der Kahn hat zwei Weter im Lichten, Cig.

svetlobet, adj. hellweiß, Cig.

svetloben, bna, adj. Lichts; svetlobni val, bie Lichtwelle (phys.), Cig. (T.), Znid.; svetlobni krog, bie Khotolphäre, Cig. (T.).

svetlobnica, f. bas Lichtloch, V.-Cig.

svetlôča, f. die Helle, C., ogr.-Let. svetločúten, tna, adj. lichtempfindlich, Sen. (Fiz.). svetloglav, gláva, m. der Glastopf (min.), Cig. (T.); — prim. svitoglav.

svetlogde, gora, adj. hellbrennend: svetlogori premog, die Cannelfohle, Erj. (Min.). svetlolds, lása, adj. hellhaarig, Jan. svetloldsen, sna, adj. hellhaarig, Cig.

svetlomer, méra, m. ber Lichtstärkemesser, bas Photometer, Cig., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.). svetlomerje, n. die Lichtmessung, Cig. (T.). svetlomerstvo, n. die Lichtmessunst, die Photo-

svetlomoder, dra, adj. hellblau, Cig. svetlomos, nosa, m. ber Lichtbringer (Lucifer),

metrie, Cig. (T.).

Cig., Jan. svetlonosee, sca, m. ber Lichtträger, Cig.

svetlook, 6ka, adj. helläugig, Cig. svetlooken, kna, adj. mit schimmernden Fenstern: svetlookni dvori, Levst. (Zb. sp.).

svetlopls, plsa, m. die Photographie, das Lichtbild, Jan., Cig. (T.), C. svetlopissec, sca, m. der Photograph, Jan.

svetlopisec, scn. m. der Photograph, Jan. svetlopisen, snn. adj. photographi(ch, Jan. (H.). svetlopisje, n. die Photographie, Jan.

svetlordeč, eča, adj. hellroth. svetlorjav, ava, adj. hellbroun.

svetlorumèn, éna, adj. heligelb. svetlosệnčje, n. bas helibuntel, Cig.; (po rus.).

svetlosiv, siva, adj. hellgrau.

svetlost, f. 1) bie Helle, die Helligkeit; s. razsvetljenih predmetov, Žnid.; — ber Giang (min.), Cig.(T.); kovinska s., der Metallglang, Sen.(Fiz.); — 2) die Erlaucht, die Durchlaucht, Cig., Jan.; kraljeva svetlost! tönigliche Majestät! Hip.(Orb.).

svetlotisk, tiska, m. ber Lichtbrud, Navr.

(Kop. sp.). svetlovína, f. ber Lichtftoff, Jan., Cig. (T.), C. svetlozelèn, éna, adj. hellgrün.

svetloznánski, adj. optist, Jan. svetloznánstvo, n. bie Optis, Jan.

svetiúcati so, úcam se, vb. impf. funtein, DSv. 1. svetníca, f. die Laterne, C.

2. svétnica, f. das Berathungszimmer, Cig. 3. svetníca, f. die Heilige; vsisvetniki insvetnice. svetníčica, f. dem. 3. svetnica; eine fleine Heilige, Cv.

svetníčiti se, îčim se, vb. impf. sid heilig stellen: prehudo se je napihovala in svetničila, LjZv.

svetnicji, adj. Heiligen -: vsi koti so polni svetnicje službe (Heiligendienst), Krelj.

1. svậtnik, m. = svečnik, svetnjak 2), ber Leuchter, C.

2. svetnik, m. ber Rathgeber, ber Berather, Cig., Jan.; moji svetniki, Trub.; Roboam ni poslušal starih izkušenih svetnikov, Ravn.; — ber Rathsherr, ber Rath, Meg., Dict., Guts., Cig., Jan., C., Dalm.-M., nk., Dol., Rec., Gor.; skrivni s., ber Geheimrath, Cig., C., Dalm.; vladni s., ber Regierungsrath, Cig. itd. 2. svetnik. m. 1) ber Seilige: vsi svetniki božii:

svetník, m. 1) bet Seilíge; vsi svetníki božji;
 2) světník = praznik, Kamenje (Ipavska dol.)-Erj. (Torb.).

svotnikovátl, újem, vb. impf. die Rolle eines Beiligen fpielen, Levst. (Zb. sp.).

t. svetniski, adj. rathsberrlich, Raths :: svetniško mesto, svetniška čast, nk.

2. svetníški, adj. Heiligen : svetniška dela, die Berte der Heiligen, Krelj. 1. svotalstvo, n. 1) die Rathsversammlung,

Let., Bes.; — 2) die Rathswürde, nk. 2. svetnistvo, n. die Heiligenwürde: vencc

svetništva, Cv.

svetnják, m. 1) ein Beltlicher, Cig.; - 2) svêtnjak, ber Leuchter, Meg.; luč se postavi na svetnjak, Krelj.

svetnoduhóvski, adj. weltgeiftlich, DZ. svetobolien, ina, adj. weltschmerzlich, Zv. svetobolie, n. ber Beltschmerz, Zv.

svetoborec, rca, m. der Beltbefampfer, C.;

ber Beltfturmer, Jan. svetodotnik, m. ber Scheinheilige, svetodúšen, šna, adj. Bfingft., SiN.-C., Let. svetogled, gleda, m. das Rosmorama, Cig. svetogfdec, den, m. ber Beiligihumicanber,

svetohlimba, f. bie Frommelei, Cig.

svetohlineo, nca, m. ber Scheinheilige, Mur., Cig., Jan., Ravn., nk.

svetobliniti, înim, vb. impf. frommeln, Mur .-Cig., Jan.

svetoblinka, f. bie Scheinheilige, Mur., Cig., Jan., Slom., nk.

svetohlînski, adj. fceinheilig, Mur., Cig., nk. svetoblinstvo, n. die Scheinheiligfeit, Die Bigotterie, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

svetokaz, káza, m. 1) die Beltfarte, Cig.(T.); - 2) bas Rosmorama, Cig. (T.).

svetokradec, dca, m. ber Rirchenbieb, Cig., Jan.; - stel.

svetokráden, dna, adj. firmendiebijch, Cig. svotokradož, m. 1) ber Rirchenbiebstahl, Cig., Jan.; - 2) = svetokradec, Cv.

svetokrádnik, m. = svetokradec, Mur. svetokradstvo, n. ber Rirchendiebstahl, Cig., nk.; — stsl.

svetokraja, f. ber Rirchenbiebstahl, Cig., Jan.,

svetokráljski, adj. bie hl. brei Rönige betref-

fend: s. križi, Erj. (Izb. sp.). svetokupec, pca, m. ber Simonift, Cig.; - rus. svetokûpstvo, n. bie Simonie, Cig. (T.);-rus.

svetoleten, tna, adj. bas Jubeljahr betreffenb: svetoletna vrata, die Jubelpforte, Cig. svetoletnica, f. bie Jubilaumshymne, ZgD.

svetoljub, ljuba, m. = svetoljubec, Jan. (H.). svetoljubec, bca, m. ber bie Belt liebt, C. svetoljuben, bna. adj. die Belt liebend, irbifch gefinnt, Jan. (H.).

svetoljubje, n. die irbiide Gefinnung, Jan. (H.). svetomerec, rca, m. ber Geometer, Cig.; pogl. zemljemerec.

svetonosen, sna, adj. melttragenb, Cig. svetonočen, čna, adj. die Christnacht betreffend,

svetopèt, péta, adj. iceinheilig, Jan., Slom.; s. hinavec, C.

svotopetec, tca, m. ber Scheinheilige, ber Frommler, Jan., C.

svetopeten, tna, adj. icheinheilig, M.; svetopetna hinavščina, Vod. (Bab.).

svotopstka, f. die Scheinheilige, die Frommlerin, Bes .- C.

svetopetnica, f. bie Scheinheilige, Cig., Kr. svotopetnik, m. ber Scheinheilige, Cig., Kr. svetopis, pisa, m. die Rosmographie, Jan. svetopisec, sca, m. ber Rosmograph, Cig.,

svetopisemski, adj. bie heil. Schrift betreffend, biblifth, Bibel-, Mur., Cig., Jan., nk.; svetopisemska beseda, razlaga, C., Cig.

svetopisen, sns, adj. todmographijch, Jan. (H.). svetopîsje, n. die Rosmographie, Čig., Jan. svetoskrûnec, nca, m. ber Heiligthumschänder.

svetoskrûmba, f. die Heiligthumschändung, nk. svetosloven, vna, adj. losmologijo, Cig. svetoslovje, n. bie Rosmologie, Cig., Jan., Cig.(T.)

svetost, f. bie Beiligfeit; - Nj. svetost papez N., Seine Beiligfeit ber Bapft R., Cig., nk. svetotajstvo, n. das Musterium, Jan.; — das

Sacrament, nk.; (hs.). svetotîžje, n. bie Simonie, Raič (Let.). svetotvorje, n. die Rosmogonie, Jan. (H.). svetoválem, ina, adj. berathenb, Cig.; sveto-

vâlni zbor, Cig. svetovalisco, n. ber Berathungsort, Skrinj .-Valj. (Rad).

svetovalnica, f. ber Rathojaal, Cig.; - bas Rathhaus, Cig., Jan., nk.

svetoválniški, adj. Raihhaus, Jan. (H.). svétovanjo, n. 1) bas Antathen, die Rathgebung; - 2) bie Berathung, jugh St.; ber Anchlag: strupovito s., Kreij.

svétovati, ujem, vb. impf. (pf.) rathen; s. komu kaj; dobro si mi svetoval; svetuj mi, kaj naj zdaj storim! s. koga, Krelj, Jsvkr.; druge sem k temu svetoval, Kast. (Rof.); slabo si ga svetoval, Goriška ok. - Erj. (Torb.); — s. se, sid, berathen, Trub., Dalm., Krelj, jvzhSt.

svetovavec, vca, m. = 2. svetnik, ber Rathgeber; - ber Rathsberr, Mur., Cig., Jan., nk.; - tudi svetovevec, Schonl., Trav.-Valj. (Rad).

svetovávka, f. bie Rathgeberin, Cig., Jan. svetovavski, adj. rathsherrlich, Cig., Jan. svetovävstven, tvena, adj. bas Rathscollegium betreffend, nk.

svotovávstvo, n. 1) die Rathswürde, nk.; -2) bas Rathscollegium, Cig., Jan., nk.

svetoven, vna, adj. 1) Belt., Jan., nk.; svetôvna razstava, zgodovina, nk.; -- 2) = posveten, Cig., Jan.; (hs.).

svetovid, vida, m. bie Beltfarte, Jan., Cig. (T.); das Rosmorama, Jan.

svetovje, n. bas Weltinftem, Cig. (T.). svetovlad, vlada, m. ber Beltbeberricher, Cig.

svetovláda, f. bie Beltherrichaft, Jan., Cig. (T.).

svetovladen, dna, adi, weltbeberrichend, Cig., svotovljan, ana, m. ber Beltbürger, ber Rosmonolit, Jan. (H.). svetovljanstvo, n. ber Rosmopolitismus, Jan. (H.). svotovnik, m. bas Beltfind, Jan. (H.). svetovnják, m. = posveten človek, Cv. svotozor, zora, m. bie Beiticau, bas Rosmorama, Jan., Cig. (T). avetožalje, n. der Beitichmers, Cig. (T.), Str., Zv., LjZv. svotožalnik , m. ber vom Weltschmerz Ergriffene, Str. svetoželjen, lina, adj. nach bem heiligen begierig, Slom. světski, adj. 1) Welt : ves s. prostor, Žnid.; svetska država, baš Beltreid, h. t.-Cig. (T.); - 2) = sveten, posveten, Jan., C.; svetski in cerkveni opravitelji, DZ. svetstvo, n. 1) die Heiligkeit, C.; — 2) das Beiligthum, ogr .- C.; - bas Gacrament, Jan., C., ogr.-Let. svež, î, f. bas Bugbieh, ein Baar Ochsen, Jarn., Cig.; nema sveži, Jarn. svēž, svéža, adj. frijd), Jan., nk.; — stsl. svežāj, m. boš Būnbel, Valj. (Rad). sveženj, žnja, m. daš Bilnbel, Nov., SIN., DZ., Dol. svežôst, f. die Frische, Cig.(T.). sviba, f. ber hartriegel (cornus sanguinea), Mur., C., jvzhŠt. sviben, bna, m. 1) — sviba, Mur., Cig., Valj. (Rad); — 2) ber Monat Mai, Valj. (Rad); (prim. hs. svibanj). svibov, adj. vom hartriegel: s. les, Mur., jvzh.Št. svibovec, vca, m. = sviba, Mur., C. svibovina, f. bas Hartriegelholz, Jan., jugh St. svibovje, n. das Hartriegelgesträuch, Mursvidenjo, n. das Bieberfeben: na s.! auf Bieberseben! nk.; (-danje, Zora). svinke, f. pl. bie Bebrangnis: v svihkah biti, v svihke pojdejo vsi narodi, Ravn. svíkniti se, víknem se, vb. pf. sic angewöhnen, C.; - ne svikne se mi tukaj, ich tann mich hier nicht angewöhnen, Dol .- Cig. svila, f. 1) die Seide, Guts., Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj.(Rad), nk.; svilo presti, Npes.-Vraz; kosmata s., bie Flodfeibe, bie Florettfeibe, Jan., Vrt.; - 2) = svilo, ber Drabt, C., Danj.-Mik. svîlan, m. ime živinčetu, BIKr .- Let. avilar, rja, m. 1) ber Geibengüchter, ber Geibenfabritant, ber Seibenhanbler, Cig., Jan.; — 2) ber Drahtzieher, Mur.; — 3) eine Art Sonede (helix serica), C. svilarica, f. bie Seibenhanblerin, Cig. svilárnica, f. bie Seibenfabrit, Cig., Jan., C. svilarstvo, n. ber Seidenbau, Die Seidenzucht, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk. svilast, adj. feidenahnlich, Cig. aviláš, m. ber Geibenaffe (hapale lacchus), Erj. (Ž.). svílava, f. ime živinčetu, BlKr.-Let.

svitek, ika, m. ber Draft, Jan.; zlati s., ber Goldbraht, DZ. svilen, adj. aus Seibe, feiben, Seibe-: Cig., Jan., Cig. (T.); svileno krilo, Str., LjZv. sviten, ina, adj. bie Seibe betreffend, Seibe-, Mur.; svilna gosenica, svilni črv, bie Seibenraupe, Cig., Jan.; svilni lesk, ber Geibenglanz, Cig. svilenina, f. bie Seibenware, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ. svilenînar, rja, m. ber Seidenarbeiter, Cig. svilenolas, lasa, adj. seidenhaarig, Cig. svilika, f. ime kravi, kajk.-Valj. (Rad). svilje, n. bas Drahiwert, C. svíliti, svílim, vb. pf. = zviniti: s. si roko, nogo, C. svílka, f. ime živinčetu, BlKr. svilkar, rja, m. ber Drabtzieber, Jan. svilkov, adj. Drahte: svilkovo pero, bie Drahte feber, Jan. svilkovina, f. die Drahtware, Jan., DZ. svitnat, adj. 1) seiben, Seibes, Jan., nk.; —
2) and Draht, Mur.-Danj., Mik.
svitnica, f. 1) die Seidenpsianze (asclepias syriaca), Tus.(B.); — 2) — sviloprejka, die Seibenraupe, Cig., Jan. avitujáča, f. feibenes Rleid, vyh.St. svilo, n. ber Drabt, Mur., Cig., Jan.; besonbers dunner Draft, vihSt. svilobarvec, vca, m. ber Geibenfürber, Jan. avilod, m. Cig., Nov. pogl. sviloprejka. svilolas, lasa, adj. feibenhaarig, Jan. (H.). svilopredec, dca, m. ber Seibenfpinner, Cig., Jan., Vrt. svilopredica, f. bie Seibenspinnerin, Cig. svilopredika, f. bie Seibenspinnerin, Vrt. aviloprednica, f. bie Seibenfpinnerei (Anftalt), svilopredîtnica, f. sviloprednica, Cig. sviloprējeo, jca, m. = svilopredec, Jan. sviloprejka, f. 1) = svilopredka, svilopredica, Jan.; - 2) bie Geibeuraupe, Cig., Jan., Nov.-C., nk. sviloprėjnica, f. = sviloprednica, Jan.(H.). sviloreja, f. die Geibengucht, Jan. svilorejec, jca, m. ber Seibenguchter, Jan. (H.). svilorejnica, f. bie Seibengüchterei, Z. svilorun, runa, adj. mit feibenartigem Blies, seidenwollig, Cig., C., Levst. (Zb. sp.); — ha. svilotkatec, ica, m. ber Seidenweber, Jan. (H.).svilovît, adj. seibenreich, Jan. svitstvo, n. die Seibeninbuftrie, ber Seibenbau, bie Seibenfpinnerei, Jan., C., Vrt. aviluska, f. sviluske, Bflangenmilben (zool.), h. t.-Cig.(T.).avinčár, rja, m. ber Bleigieger, Cig., Jan. svinčárnica, f. die Bleigiegerei (Anftalt), Cig., Jan. svinčec, čca, m. dem. svinec, Valj. (Rad). svinček, čka, m. daš Bleiloth, Jan. (H.). svinčen, adj. aus Blei, bleiern, bleiig, Blei-; svinčena cev, krogla; svinčena ruda, baš Bleierg.

svínčen, čna, adj. baš Blei betreffend, Blei-, Cig., Jan.; svinčna peč, ber Bleiofen, Cig. svinčenast, adj. bleiartig, Cig.; bleifarben, Jan.

svinčenec, nca, m. das Bleierz: beli, črni, rumeni, zeleni s., das Beiß-, Schwarz-, Gelb-, Grüubleierz, C., Cig.(T.), Erj.(Min.). svinčenica, f. 1) das Sentel, C.; — 2) = svinčenka, Šol.

svinčeník, m. 1) baš Reißblei, Cig., Nov.-C.; — 2) baš Bieisiegel, DZ.

svinčenina, f. bie Bleiware, Cig., Jan.

svinčenka, f. die Bleifugel, Jan., C., nk. svinčenodárven, vna, adj. bleifarbig, Jan.

svinčiti, svinčim, vb. impf. bleien, Cig. svinčnast, adj. bleiicht, Cig.

svînčnat, adj. bleihaltig, Cig., Jan.

svînčnica, f. 1) die Bleischur, das Bleisoth, Cig., Cig.(T.), Sen.(Fiz.), Cel.(Geom.); — das Sentgarn der Fischer, V.-Cig.; — der Bleireif am Fischernese, Cig.; — 2) Jan.; pogl. svinčenka.

svinčnik, m. der Bleistist, Cig., Jan., nk. svindráti so, am se, vb. pf. sich verwickln,

sich verwirren, Svet. (Rok.).

svinė, ęta, n. baš Schwein, Boh., Guts., Jarn., Dol., Gor., jvzhŠt.; tudi: svine, ęta, Štrek., Notr.

svince, nca, m. das Blei; zgani s., die Bleisasche der Töpfer, Cig.; — (vodomerni) s., das Sentolei, Guts., V.-Cig.; — das Schießsschrot; zascu svinca zagnati v glavo; — bledi s., das Zinn, C.

svînek, nka, m. bie Rante (sysimbrium officinale), M., Medv. (Rok.).

svinetina, f. bas Schweinefleisch, C.

svinina, f. 1) das Schweinesseig; kuhana, pečena s.; — 2) das Schweinessell, das Schweinessell, das Schweinessell, C.; — 4) das Schweinessell, C.; — 4) das Schweinessell, Savinska dol.

svinja, f. 1) das Schwein; svinje pasti, Schweine weiden; s svinjami kupčevati; — die Sau; sprasna s., die Sau mit ihren Jungen, Mur.; — divja s., das Wildschwein; — 2) (psovka), der Sauferl, der Saumagen; — 3) der Rleck, Cig., Jan.; — das Ah im Kartenspiel, Cig., Jan.;

svinjāča, f. = velika svinja, C., Z. svinjād, f. coll. Schweine, Zora.

svinjak, m. 1) der Schweinestall; — 2) svinjak, der Schweinestoth; — 3) svinjak, das Ferkestraut (hypochaeris), Cig., C.

svinjár, rja, m. ber Schweinehirt; ber Sautreiber; ber Schweinehanbler, Cig., Jan.; — 2) ber Sauigel, ber Sauferl, Cig., M., Štrek. svinjárček, čka, m.dem.svinjarek; ber Schweinejunge, Cig.

svinjarek, rka, m. dem. svinjar; 1) ein kleiner Schweinehirt; — 2) eine Art Bogel, Fr.-C. svinjarica, f. 1) die Schweinehirtin; die Schweinemagd; — 2) der Huflattich (tussilago farfara), Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.).

svinjarija, f. bie Schweinerei, bie Unflaterei,

(po nem. narejena beseda).

svinjarina, f. das hutgeld bes Schweinehirten, Jan. (H.).

svinjariti, arim, vb. impf. fauen, schweinigeln, Mur.-Cig.

svinjarka, f. bie Schweinehalterin, M.; bie Saumagb, Jan.

svinjárski, adj. 1) Schweinehirten-; — 2) unfauber, unrein, Z.

svinjarstvo, n. die Schweinerei, Mur., Clg.,

svinjáti, am, vb. impf. sauen, schmubeln, subeln, Cig., Jan.; — bie Sauglode lauten, Jan. (H.).

svinjavec, vca, m. ber Subler, Jan.

svinje, eta, n. bas Schweinchen, M., juzhSt. svinje, éta, n. = svine, bas Schwein, Cig., Met., Valj. (Rad).

svînjec, nica, m. die Braunwurz (scrophularia canina), Lipa (Kras)-Erj. (Torb.).

svinjereja, f. die Schweinegucht, Cig., Jan., C. svinjorejec, jca, m. ber Schweineguchter, Jan., nk.

svinjordz, reza, m. = rozar, ber Saufcneiber, Cig.

svinjerezec, zca, m. = rezar, ber Saufchneiber,

svinjetina, f. = svinetina, bas Schweinesleisch, C., nk.; -- (hs.).

svinjevina, f. bas Sauleder, Jan.

svinjica, f. dem. svinja; eine fleine Sau.

svinjína, f. - svinina.

svinjka, f. dem. svinja; 1) daß Schweinchen, Cig.; — 2) svinjko uganjati, ein Spiel mit einem hölgernen Ball (svinjka), C., Levst. (M.); tudi: svinjko loviti, Levst. (M.); svinjko biti, Z., Kr.; — 3) der Frosch (im Bergdau), Cig.; — 4) morska s., der Tümmler (delphinus tursio), pozemna s., daß Erdferkel (orycteropus), Erj. (Ž.); — daß Meerschweinschen (cavia codsya), Cig.; = morska s., C.; — 5) die hochstengelige Erdbeere (fragaria elatior), Medv. (Rok.).

svînjkanje, n. ein Kinderspiel, vzhŠt.; — prim. svinjkati,

Prittie Sympket

svînjkati, am, vb. impf. = svinjko uganjati,
Mur., Vrt.

svînjski, adj. Schweiner, schweinern; svinjsko meso; svinjsko jesti, Schweinernes essen, Mik. — saulsch, unstathig.

svinjstvo, n. die Schweinezucht, Cig.

svînjščak, m. 1) bet Schweineloth, Mur., Cig.,

Jan.; - 2) svinjščák = svinjak (Schweineftall), Hrušica (Istra)-Erj. (Torb.); - 3) svinjščák = lonec za svinjsko kuho, Fr.-C.,

Notr.

svinjščitina, f. = svinina 1), M. svînjščica, f. die Bachbistel (cirsium rivulare), Medv. (Rok.).

svînjščina, f. = svinjsko meso, SlGor.-C. svînščak, m. der Birbelwind ("svinšek"), vzhŠt.-Kres.

sviráč, m. ber Pfeifer, ber Musitant, nk.; — prim. svirati.

svírálq, n. das Wusitinstrument, nk. svíranje, n. das Pfeisen, das Wusicieren, nk. svirati, am, vb. impf. pfeifend muficieren, ichalmeien, Jan., C.; Die Birtenflote blafen, M.; - Mufit machen, muficieren, fpielen, nk.; - hs. sviravec, vca, m. ber Bfeifer, Jan.; - prim.

aviret, li, f. bie hirtenflote, Z., Mik.

sviriti, im, vb. impf. = piskati (n. pr. o burji), BIKr.-DSv.

svisk, m. bas Bezijch, tudi: svist, Valj. (Rad); — ber Sprip, Jan.

sviskati, am, vb. impf. eig. gifchen: fprigen, Jan.

svísla, sel, n. pl. = svisli 1) in 2), Mur., νζhŠt.

svisii, f. 1) der überhangende Theil des Dachbodens an der Giebelfeite, bas Dachgefimfe, C., St., Notr.; - 2) an ber Augenwand bes Hauses angebrachtes Stangenwert, um daran Rufurus, Fifolen u. bgl. jum Trodnen aufsuhangen, Mur., C.; — 3) ber oberfte in-wendige Theil bes Dachraumes, Savinska dol., Prim.; - 4) ber Strobboben, meift an ober über ber Dreschtenne angebracht: mlatici pomečejo premlačeno in zmedeno slamo skozi vrata s skednja v svisli, Kamnik; pastir se zarije v slamnate svisli, Kod. (Mar.); — = senica, ber henboben (navadno del drugega postopia), Dol., Gor.; — = senica na oddaljenem travniku, Idrija; -5) die Scheuer, Trub.; ptice ne zbirajo v svoje svisli, Trub.

avialice, f. pl. dem. svisli, Met.; (pravilno: svi-

selce).

svišč, m. 1) bas Murmelthier (mus marmotta), V.-Cig.; (prim. češ. svišť, bie Biejelmaus); — 2) der Frühlings-Enzian (gentiana verna), Cig., Jan., Tuš. (R.), Medv. (Rok.); - 3) bet Flugiand, Cig., Jan., C., Erj. (Min.); (svišč, à, Dol.); (prim. svižec). svît, m. 1) der Glang: s. orodja, C.; — der

Lichtschein, Cig., Jan.; — 2) ber Tagesanbruch, bie Morgenbammerung; delati od svita do mraka; pred svitom, por Tagesanbruch; s svitom, ob svitu, bei Tagesanbruch; s. se pozna, se zaznava, eš grant ber Zag, C.; pridna gospodinja je s prvim svitom na nogah, LjZv.

svita, f. bas Rieib, bas Gewand, Habd .- Mik., kajk .- Valj. (Rad); ber Frauenoberrod, C., Notr., Ist.; nevesta ima deset svit, Notr. svitanice, f. bie Fruhmeffe im Abbent, Slom. svitanjo, n. bas Unbrechen bes Tages.

svitati se, svîta se, vb. impf. svita se, ber Tag bricht an; — es hellt sich, das Wetter bellt sich, Cig.

svitek, tka, m. 1) der ringförmige Tragwulft, ben man auf ben Ropf gibt, um barauf leichter etwas tragen zu können, ber Tragring; brez svitka škaf na glavi nositi; — 2) etwaš Ringartiges, Pranzartiges: s. smoker, ein Rrang Feigen, Cig.; - s. dratu, eine Draftrolle, Cig.; - vosceni s., ber Bacheftod, Cig., DZ.; - ber Bufft (in ben Gaulenordnungen), Cig.; - ber Ring, die Krone (an Sufen und Rlauen), Cig.; - ber Atlas (in ber Bein(thre), Cig., Cig. (T.); - v svitke jesti, gierig effen, v svitkih mu je šla jed v grlo, bie Speisen wurden von ihm hastig verschlungen, Lasce-Levst. (M.); — 3) der Bfannentuchen, Cig.; — 4) der Wasserwirbel, Cig.; — 5) v svitke iti, fich fehr angstigen, Cig.; (gum Kreug friechen, Z.); - 6) rozeni a., bie bornartige Tellerichnede (planorbis corneus), Erj. (Z.); = roženasti s., Jan.

svitel, tla, adj. Cig., Jan., i. dr.; (nastalo iz svetał, kar se izgovarja: svitał, Cv.); pogl.

svetel.

sviten, tna, adj. Frilh : svitna maša = svitnica, Zilj.-Jarn. (Rok.).

svîtice, f. pl. die Unterhosen, Dict., Mur., Cig., Jan., Dalm., Hip. (Orb.); - prtene spodnje hlače, Skrilje (Ipavska dol.), Lašče-Erj. (Torb.).

svîtkarica, f. 1) die Bidelnatter, Cig.; - 2) die Dutenblume (Richardtia aethiopica), C

svitkovina, f. ber Rettenzug (ein Gebaubesvîtna, f. die Frühmesse im Abvent, M., Kor.;

— prim, sviten.

svitulca, f. die Frühmesse in ber Abbentzeit, Cig., Jan., Cv.; tudi pl. svitnice, Mur., St. svitniti, svitnem, vb. pf. anbrechen (vom Tageslicht): zor svitne, C.

svitnjak, m. die Schnur: bize na s. ali na busico, Unterhofen, burch ein Band ober burch einen Anopf zusammengehalten, Hal.-C.

svitoglav, gláva, m. ber Glastopf: rusi, rjavi s., der rothe, braune Glastopf, Erj. (Min.). svitomer, mera, m. bas Photometer, Jan. (H.).

sviz, m. = svizec, C. svízati, am, vb. impf. - žvižgati, Dol.

svizec, zca, m. bas Alpen-Murmelthier (arctomys marmotta), Jan., Erj. (Z.).

svizniti, sviznem, vb. pf. = zažvižgati, Dol. sviž, svíža, m. ber Flugiand; svíž, Valj. (Rad). svižec, žca, m. = sviž, ber Jlugjand, Cig., Jan., Cv.

svîžnat, adj. flugfandig.

svižnica, f. ber Sandboben, Cig.; zemlja svižnica, Nov.

svlåk, m. ber abgestreifte Schlangenbalg, Jan.

svobod, f. = svoboda; postavo in svobod imajo, Krelj.

svoboda, f. i) bie Freiheit, Mur., Cig., Jan., nk.; svobodo dati komu, jemanben auf freien Fuß ftellen, Cig.; a. misljenja, die Dentfreiheit, Cig.; plovstvena s., die Schiffahrtefreiheit, DZ.; bodi nam svoboda, möge es uns gestattet sein, Levst. (Močv.), LjZv.; - prirojena s., das Standesprivilegium, C.;—2) der Freisis, C.;—3) svobóda, m. der Freiherr, Mur., Jan., C.— prim. sloboda.

svoboden, dna, adj. frei, unabhangig, Mur., Cig., Jan., nk.; svobodno mesto, bie Freistabt, Cig., Jan., Cig. (T.); svobodne umetnosti, die freien Rinfte, Cig. (T.); svobodni zidarji, die Freimanrer, Cig. (T.); svobodno trgovstvo, bas Freihanbelinftem, svobodna trgovina, ber Freihandel, Cig. (T.); misli so

svobodne, Gebanten sind zollstei, Cig.; svobodno mišljenje, die Dentsteiheit, Cig.(T.); — sedig, C.; moja hči je svobodna, Ben.-Erj.(Torb.); — = prost, stei (= besteit von etwas), Cig.; s. (od) dače, zinšstei, Cig.; mitarine s., Levst.(Pril.); s. poroštva, von ber Haltung besteit, DZ.; — svobodno, eš ist erlaubt, nur zu: ali smem priti? — svobodno! C. (ob hrv. meji); ali te je svobodno skati? Vrt.; bodi mi svobodno, eš sei mir erlaubt, Zv.

svoboditi, im, vb. impf. befreien, Let.

svobôdnica, f. 1) bie Freie, C., Z.; — bie Freifrau, Jan.; — 2) ber Freibrief, Cig. (T.). svobôdnik, m. 1) ber Freibauer, ber Freifas, Cig., Jan.; svobodniki, die Freien, Cig. (T.); — 2) ber Freifinnige, Cig.; — 3) svobodnsk, ber Befreier, C.

svobodnistvo, n. der freie Stand, Jan. (H.). svobodnisk, m. 1) = svododnik, der Freie, der Freisaß, Cig., Jan, Cig. (T.), C.; svododniski niso delali nikomur tlake, LjZv.; —2) der Freisinnige, nk.; — (der Freimaurer, Jan.).

svobodnjáški, adj. bie Freisinnigen betreffenb,

nk.

svobodnjāštvo, n. 1) die Freifaffigkeit, Cig.;
— 2) die Freifinnigkeit, nk.

svobodnomîsein, adj. freigefinnt, Cig., nk.; (svobodom-, Jan.).

svobodnomîsetnik, m. ber Freisinnige, Cig., nk.

svobodnomîselnost, f. die Freisinnigleit, Cig., nk.

svobodnorojen, ena, adj. freigeboren, Cig., Vest.

svobódnost, f. die Freiheit, die Unabhängigkeit, Mur., Cig., Jan.

svobodnovēres, rca, m. ber Freigläubige, ber Freigeist, Cig.

svobodnoveren, rna, adj. freigläubig, Cig. svobodnoverjo, n. bie Freigeisterei, Cig. svobodnoverski, adj. freigeisterisch, Cig.

svobodoljub, ljuba, adj. = svobodoljuben, Levst. (Zb. sp.).

svobodoljúben, bna, adj. freiheitsliebend, Cig.,
Jan., nk.

svobodoljūbjo, n. bie Freiheitšliebe, nk. svobodomiseta, adj. Jan., pogl. svobodnomiseln.

svobodožéljnost, f. der Freiheitsbraug, Cig., Jan.

svobodski, adj. Freiheits: svobodsko pismo, Vrt.

svobodstvo, n. die Freiheit, C.

svobodščina, f. pogl. svoboščina.

svobodúh, m. der Freigeist (zaniclj.), Cig., ZgD.

svobodůn, m. = svoboduh, Cig.

svoboščina, f. bas Brivilegium, bie Immunitāt, bie Freiheit, Cig., DZ., Levst. (Nauk), nk.; osebna s., perfonliche Immunitāt, DZ., s. o vožnji s polja, Levst. (Nauk); svoboščine, bie Freiheiten, Cig. (T.).

svoboščinski, adj. Freiheits: svoboščinska listina, ber Freiheitsbrief, Cig. (T.); — freiheitsich, Cig.

svod, svoda, m. 1) die Confrontation der Zeugen, C.; — 2) der Bogen, das Gewölbe, die Wölbung, Cig., Jan., Cig.(T.); s. delati, wölben, Cig.; s. na krog, krozni s., das Aundbogengewölbe, s. na kriz, krizni s., das Krenzgewölbe, s. na oproge, das Gurtgewölbe, Cig.(T.); s. na gumno, das Spiegelgewölbe, h. t. - Cig.(T.); nedesni s., das Himmelsgewölbe, Znid.; (stst., rus.).

svodast, adj. gewölbformig, Jan.

svoden, dna, adj. Gemölbe: svodni oblok, ber Gemölbebogen, Cig. (T.); svodna jama, bie Gemölbeböhle, Cig. (T.); — prim. svod. svodníca, f. bie Rupplerin, Cig., Jan., SlN.; (po drugih slov. jez.).

svodník, m. ber Ruppler, Cig., Jan., SIN.; (po drugih slov. jez.); — prim. zvodnik.

svoj, svoja, pron. (prisvaja kaj subjektu istega stavka); mein, bein, fein, ihr, unfer, euer, ihr: ljubite svojo domovino; vsakdo mora svojo čast braniti; po svoje, nach feiner Art; vsak po svoje; jaz svojo glavo, ti svojo = jeber nach seinem Billen, Fr.-C.; ob svojem Ziveti, von feinem eigenen Erwerb leben; sam svoj je, er ift eigenfinnig; (prim. samsvoj); — (prisvaja kaj mišljenemu, dasi ne tudi gramatičnemu subjektu); fein, eigen; pustite vsakemu svoje! dati vsakemu v svoje roke, Levst.(Nauk); tudi meni kaže svoje uradovanje, auch mir ift es aus eigener Amtsthatigfeit befannt, Levst. (Nauk); sodbe o svojem delu ne pristoji meni, Levst.(Nauk); (vsakemu) svoja glava svoj svet, *Npreg.*-Jan.(Slovn.); sin moj, um svoj, Jan.(Slovn.); - s svojo roko podpisati, eigenhändig unterfertigen; svoja hišica, svoja voljica, eigener herd ist Goldes wert (po hs.), Cig.; svoje glave biti, eigenfinnig sein; po svoji volji ravnati, eigenwillig handeln; preveliko svojo voljo dati komu, jemandem zu viel Freiheit gemahren, Slom .- C.; sodnija določuje o svojem in tujem (über "Mein und Dein"), Vrt.; svoj način, svoj vkus, bas Gente, Cig.(T.); svoja korist, ber Eigennut, Cig. (T.); vsakemu se svoje najlepše zdi, Npreg.-Jan. (Slovn.); - unvermablt: Dozdaj je dekle svoja b'la, In lehko je prepevala, Npes.-Crt. (Pjk.); — gehörig: ob svojem času, feiner Beit, jur gehörigen Beit; na svojem mestu, gehörigen Orts; na svojih posebnih mestih, Lašče-Levst. (Rok.); - svoje dni, feiner Beit, einst; svoje dni bil je kralj, es war einmal ein König; — iskrice so svoje rože (sinb gewiffe [befondere] Blumen), Fr .- C .; - vermanht, Cig.; vsak človek ima nekaj svojih po krvi in svaštvu, LjZv.; svoji smo si, BlKr.; smo si nekaj svoji, wir sinb uns etwas anverwandt, Cig., Polj.; bolj če je svoj, bolj se ga boj! Polj.

svojād, f. 1) die Berwandten, die Berwandtfchaft, Jan., C., Z.; — 2) das Gezücht: krapi, ščuke in druga luskava svojad, LjZv. svoják, m. ber Angehörige, Sol.; ber Berwandte, C.

svojāst, f. die Berwandtichaft, Dict., Jan., C.;

bie Angehörigen, C. svojät, f. 1) die Berwandtschaft, Valj. (Rad); — 2) die Sippschaft, die Bande, die Clique, C., nk.

svojebíten, tna, adj. originell, nk.

svojec, jen, m. 1) ber Seinige (Meinige, Deinige 2c., prim. svoj), ber Angehörige, Jan., nk.; z lakoto krotičil je celo ljudstvo, pa ravno tistikrat svojce čudno preživi, Ravn.-Valj. (Rad); Bog čuje nad svojci, Gott beschützt bie Seinigen, C.; njih roditelji ali otroci in drugi svojci, Levst. (Nauk); okrožili so jih svojci, Jurč.; maščevati se nad bratom, rodbenikom ali svojcem, Navr. (Let.); ni obdolženčevih svojcev, DZ.; -2) ber Freie, ein freier Berr, V.-Cig.

svojeglav, glava, adj. = svojeglaven. svojeglavec, vca, m. ber Eigenfinnige. svojeglaven, vna, adj. eigenfinnig.

svojeglavka, f. die Eigenfinnige. svojeglavnost, f. ber Eigenfinn.

svojeglavstvo, n. = svojeglavnost, Mur., C. svojeljuben, bna, adj. eigenliebig, Cig., Jan. svojeljubje, n. bie Eigenliebe, Cig., Jan., C. svojeljubnost, f. bie Eigenliebe, C.

svojen, jna, adj. selbstänbig, M.; s. (od) česa,

frei von eiwas, C.

svojeròč, adv. eigenhänbig: s. je presajal cvetlice, Erj. (Izb. sp.); s. vreči koga iz izbe.

svojoročen, čna, adj. eigenhandig, Cig. (T.), nk.; svojeročno podpisati, Cig.(T.), nk.; svojeročno pisanje, das Autograph, Cig.(T.).

svojeverec, rca, m. ber Freiglaubige, Jan.(H.). svojevéren, rna, adj. freiglaubig, Jan.

svojeverstvo, n. der Freiglaube, Jan. svojevolja, f. = svoja volja, ber Eigenfinn, Dalm., Slom.

svojevóljen, ljna, adj. 1) eigenwillig, Cig. (T.); svojevoljno, aus eigenem Antriebe, Trub.; freierdings, Cig.; — 2) willfürlich, Jan.; eigenmächtig, Cig.; — eigenfinnig, Dict., Cig.(T.); — muthwillig, Boh.-M., C.; - zügellos, Cig.

svojevoljnost, f. die Eigenwilligfeit, Cig.; ber Eigensinn, Dict.; po svoji svojevolinosti koga zalostiti, kajk .- Valj. (Rad); - bie Billfür. Jan.; bie Gigenmächtigfeit, Cig.

svojevoljstvo, n. ber Eigenwille (phil.), Cig.

svojevísten, stna, adj. eigenartig: svojevrstno čudo, Let.

svojež, m. ber Gigenfinnige, C. svojie, m. ber Sonberling, Jan.

svojina, f. 1) bas Eigenthum, Jan., Sol., Cig. (T.), DZ., Levst.(Nauk), nk.; - 2) coll. die Angehörigen, bie Berwandtichaft, Jan., C.

svojinec, nca, m. einer ber Angehörigen, C. svojinski, adj. Eigenthums.: svojinske rezmere, DZ.

svojita, f. die Anverwandtschaft, Habd. - Mik., Jan.; = prim. svojta.

svojíten, tna, adj. befonberer: zaradi čisto svojitnih, važnih vzrokov, Levst. (Pril.); njih svojitno osebie, DZ.

svojîtev, tve, f. die Rueignung, die Beauspru-

dung, nk.

svojiti, im, vb. impf. als Eigenthum beanspruden, in Anspruch nehmen: s. si kaj, Cig., Jan.; to motiko si sosed svoji (= pravi, da je njegova), jvzhSt.; moja sinova si v sužnost svoji, nobenega plačila si ne svoji, Ravn .- Valj .(Rad); nazaj si s. kaj, bas Eigenthum einer Sache gurudausprechen, Svet. (Rok.); (s. se cesa, Gor.); - fich anmagen, Cig., Jan., nk.; - sich zueignen, Cig., Jan.

svojiten, ina, adj. zueignend (gramm.), Cig., Jan., nk.; svojitni zaimki, Jan.

svójka, f. 1) die Angehörige, Z.; — 2) ein einheimisches Bort (opp. tuika), C., Vest. svojnost, f. = samosvojnost, die Unabhan-

gigfeit, Die Freiheit, C.

svojost, f. bie Eigenthumlichkeit, Jan., C.; die Freiheit, Jan., C.; tudi: svojost; Oh, pridi samski stan nazaj, In meni zopet svojost daj! Slom.

svôjski adj. eigen: vročevanje v svojske roke, podpis naše svojske roke, DZ.

svojstven, stvens, adj. eigenthümlich, Zora, Trst.(Let.); charafteristisch, Cig.(T.); specifisch,

svojstvenost, f. die Eigenheit, Cig.(T.), DZ., Zora.

svojstvo, n. bie Eigenheit, bie Eigenthumlichfeit, Cig., Jan.; s. tal, DZ.; s. kakega jezika, ber Beift ber Sprache, Jan., Navr. (Kop. sp.); s. slovensko, Levst. (Nauk); prirodno s., das Raturell, Cig. (T.); — die Sigenschaft, die natürliche Beschaffenheit, Cig. (T.), Erj. (Som.), nk.; notranja svojstva, innere Eigenschaften, Cig.(T.); obono s., eine allgemeine Eigenschaft, Sen. (Fiz.); zapravljivosti ni bilo v

številu njegovih slabih svojstev, Jurć. svojščina, f. 1) das Eigenthum, Serf - Valj. (Rad), GBrda; bova živela in svojščino z dobičkom povrnjeno imela, Ravn.; - na svojščino delati, auf Überichicht arbeiten, Svet. (Rok.); - 2) bie Freiheit, Mur., Cig., Jan., Danj .- Mik.; - 3) bie Angehörigen, Jan.; - 4) = svaščina, bie Schwagerichaft, Mirno pod Gorico-Erj.(Torb.).

svojta, f. bie Bermanbtichaft, C., Z.; bie Sipp-

stor, vóra, m = svora, Mur., Mik.

svora, f. ber Langbaum, ber burch bas Borberund hintertheil bes Birtichaftemagens geht, bie Langwiebe, Mur., Cig., Jan., Mik., St.; prim. sora, sovra.

svoren, rna, adj. Langwieden -: svorni jezik, bas aus bem Sintertheile bes Bagens ragenbe Ende ber Langwiebe, Die Bagenfterze, Cig. svornica, f. = svorni jezik, die Bagensterze,

Cig., Jan.

svori, c.; - ber Schlofs. nagel, welcher bas hintere Bagentheil an bas porbere befestigt, Cig., C., Valj.(Rad).

svota, f. bie Summe, nk.; - hs.; prim. vsota.

svrab, m. bie Rrage, bie Ranbe, Cig., Jan.; - prim. srab.

syrčák, m. = skržak, bie Cicade, Cig.

svrčanje, n. bas Schwirren: kaljenih strel svrčanje, Levst.(Zb. sp.).

svečati, im, vb. impf. fcmirren, Cig.; -- pfeifen (o vetru): Nad njo pozimska sapa svrčala, Levst. (Zb. sp.); — summen: roj svrči, C.; - prim. cvrčati.

svěček, čka, m. = cvrček, die Grille, Mik., ogr.-C.

svedan, m. - svednica (Lichtmeffe): na svedan, Npes.(BIKr.)-Let.

svfdel, dia, m. = sveder, C.

svreti so, vrem se, vb. pf. sich zusammen. sieben, susammenschrumpfen: ves se je svri od starosti, Mik.

svîg, m. 1) == svrž 1), baš Baummart, Jarn., C., Mik.; - 2) = avrtika, ber Afthorren im Holy, C.

svena, f. bas Riel, ber Zwed, C., nk.; - hs. svik, svika, m. - svaljek, Rez.-C.

svikati, kam, vb. impf. 1) zufammenfcrumpfen machen; s. se, zusammenschrumpfen: listje se je svrkalo, C.; svrkana beračica, Ravn.; -2) fengen, V.-Cig.; ropali, svrkali in pozigali so, Ravn.; — 3) (mit Borten) verspotten, stickeln, C., Z.; smeh imajo ž njim in ga zaničujejo in svrkajo, Ravn.; Judje so jih svrkali in zaničevali, Ravn.; - prim. svrkniti.

svikniti, sviknom, vb. pf. 1) eig. verbreben: izza mize koga s. (umbrebend wegftogen), Z.; — 2) s. koga = z besedo koga zbosti, Z.

svešati, im, vb. impf. proffeln, Cig.; — freiichen, Z.; mast v ponvi svrsi, Z.; fcmirren: sani svršijo po suhem snegu, Svet. (Rok.).

svrietek, tka, m. die Bollenbung, das Ende, C., Z.; - hs.

svršiti, im, vb. pf. vollenden, Z., nk.; — hs. svrž., î, f.1) das Pflanzenmart, das Baummart, Dict., Hal.-C., Met., jvzhSt.; (avrz, m. Mur., Cig.); — 2) ber Uberrest eines Aftes im Holz, der Aftknorren, Cig.; — 3) die Russ, bas Klößchen im Brote, C.; — 4) der Aft, Cig., ogr.-C., Valj. (Rad); mladina ne sme črne ali rdeče svrži imeti, C.

svîžest, adj. :) marficht (o drevesu), Cig.;

— 2) fnorrig, Jan. svržát, áta, adj. = svržast 2), fnorrig, Jan. svŕžav, adj. = svržat, Jan.

svržíca, f. der Zweig, das Reis: zelena s., ogr.-SIN.

svržíčje, n. coll. Zweige, ogr.-C.

svržíka, m. 1) ber Baumknorren, Fr.- C.; - 2) = suha veja, C.

svržje, n. coll. Baumafte, ogr.-C., kajk .- Valj. (Rad).

svēžka, f. bas Buichchen, ber Blumenstrauß, Mur., V.-Cig., Jan.

svřžnat, adj. martig, Cig.

sžrében, bna, adj. sžrebna kobila, eine Stute mit einem Bullen, Danj .- Mik.

szfniti, im, vb. pf. grob mahlen, Rib.-Mik.; prim. žrnev.

Š.

šabędra, f. = švedra, C.

šabedráti, am, vb. impf. = švedrati, C. (prim.

Vest. I. 37.). šablona, f. izrezan vzorec, bie Schablone, Cig. (T.), nk.

šabrāka, f. podsedelna odeja, bie Schabrace. sabrakar, rja, m. ber Schabradenmacher, ber Schabradenhanbler, Cig.

safar, ria, m. ber bie Birtichaft beforgenbe Oberinecht (bef. bei herrichaften), ber "Schaffner" ("Schaffer"); — der Haupilnecht bei den Fuhrleuten, Gor.-Levst.(Rok.); — der Haushalter, Mik.; - iz nem.

šafáriti, arim, vb. impf. = za šafarja biti, Trub. šáfarstvo, n. bas Schaffneramt.

safran, m. ber Gafran, Cig., Jan., Cig. (T.). šaft, f. = oporoka, Dalm., Kast.; - prim.

bav. geschäft = Testament, Levst. (Rok.). safti, adv. fcmerlich, laum, Mur. Notr.-Cig.; šafti pride, Čemšenik (Gor.), Savinska dol.; — (morda iz kakega nem. narečja).

šága, f. bet Splitter, kajk.-Valj.; - trščica, ki se zadere za kožo, Gor.

šāh, m. bas Schachspiel; š. igrati, Cig., Jan., nk.; = na šahe igrati, Guts., Cig. sahar, rja, m. ber Schachspieler, Cig., Jan.

šāhati, am, vb. impf. Schach spielen, Bes. šahavec, vca, m. ber Schachipieler, SIN. šaholjan, m. bie Magnolie (magnolia), Tus. (B.). šāhoven, vna, adj. Schache, Jan. (H.). šahovnica, f. bas Schachbrett, Cig., Jan., DZ., Znid.; - po češ. šāhovničar, rja, m. ber Schachbrettmacher, Cig. šahovničen, čna, adj. Schachbrett, Čig. šaja, f. == žensko krilo od mezlana, (it.: saja, wollenes Ueberfleid), Kras-Erj. (Torb.). šajka, f. = ploščata ladja, Mur., Cig., ogr.-Valj., Št. (ob Dravi); Drava nosi okovane šajke, Npes,-Vraz; - prim. tur. šajka, Mik., šajkáš, m. = brodnik na šajki, Cig., C.

šajn, m. die einstige Scheinwährung: pet krajcarjev šajna == dva kr. srebra (Conventions. munze).

sajnast, adj. von ber Scheinmahrung, Schein-: šainast denar.

šājnat, *adj.* == šajnast, *C.*

šajtráti, âm, vb. impf. vzhŠt., pogl. šatrati. sajtrga, f. = samokolnica, ber Schubfarren;

- prim. bav. scheibtruhen, Levst. (Rok.). šáka, f. 1) bie hohle Hand, bie Handvoll, Cig., Jan., Bes., BlKr., jvzhSt.; - bas Sauflein:

šaka ljudi, Cig.; — die Rotte, der Anhang, Mur.; vsa njegova šaka, kolikor jih je bilo, bila je razpojena, Ravn.; - 2) die Faust, BlKr., jvzhSt.

šākal, m. ber Schafal, ber Golbwolf (canis aureus), Cig., Jan., Erj.(Z).

sakati se, am se, vb. impf. mit ber Faust fampfen, bogen, Z.; - hs.

sakelj, klja, m. bie Hanbvoll, bas Bufchel: &. trave, SIGor.-C.

šákora, f. = gost gozd, BiKr. šála, f. ber Scherz, ber Spafs, bie Boffe; za šalo, im Scherze; iz šale, aus Scherz; to ni šala, bas ift feine Rleinigfeit; salo s salo odvrniti, Dict: šale briti, zbijati, uganjati, fchergen; - od šale glava ne boli, Npreg.-Jan. (Slovn.); - on je kratke šale človek, er ift turz angebunben, C.

šalabārast, adj. — klafarski : šalabarasta pesem,

BlKr,-Let.

šaláta, f. = salata, vzh.Št.

šalatiga, f. ein ichlechter Salat, vih St.-C. Salec, Ica, m. ber Boffenreißer, Habd .- Mik., Mur.; nesramni š., kajk.-Valj.(Rad).

šalen, Ina, adj. scherzhaft, Mur., Cig., Jan., BlKr.-Let.

šalož, m. ber Boffenreiger, Cig.; dvorski a., der Hofnarr, Cig.

salica, f. dem. Bala; ein fleiner Scherg, bas Spafechen, Cig., Jan.

šáliti se, šálim se, vb. impf. fcerzen; s. se s kom, s čim; mit jemanbem o. etwas Scherg treiben; z njim se ni s., er versteht teinen Spafs, Cig. Salitva, f. ber Scherz, C.

saljenje, n. bas Schergen.

šaljiv, íva, adj. fcershaft, spafshaft, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; humorististh, Cig.(T.), nk.; prim. hs. šaljiv nam. šailjiv, Mik.

saljivec, vca, m. ber Scherzer, ber Spafshafte, Cig., Jan., nk.

saljivka, f. die Scherzerin, die Spafshafte, Cig., Jan., nk.

šaljívost, f. die Scherzhaftigleit, die Spafshaf-tigleit, Cig., Jan., nk.

salnica, f. bie Schergrebe, kajk .- Valj. (Rad). šálnost, f. bie Scherzhaftigfeit, Mur., Cig.

salobarda, f. ein Denfch, der nicht mannlich handelt, auf den man fich nicht verlaffen kann, Levst. (Rok.); - ein alberner Menfch, ber Alfanger, Cig.; - prim. bav. schalbart = gemacht antlitz, srvn. schembart, Besichts. larve, Levst.(Rok.)

šalobárdast, adj. unmannlich, carafterlos, flatterhaft, Z., SIN.; - ungeicidt, Z.

šalobárditi, ardim, vb. impf. ohne Bwed herumgeben, herumftobern, M., Z.; - Albernheiten begeben, Z., SIN.

saloljuben, bna, adj. ichergliebend, Jan. šāltva, f. bie Schalmei, Kr .- Valj. (Rad).

samer, mra, m. 1) bie Difsgeburt, ber Rruppel, Cig.; - ein verfruppelter Baum, C.; - bie Abart, die Spielart, Cig., C.; - 2) = neumen človek, Lašče-Erj. (Torb.).

šâmlja, f. ein alberner Mensch; --- prim. hamlja; bav, haimpel, ber Eropf, Levst. (Rok.).

samljast, adj. albern.

šamljáti, am, vb. impf. albern reben, Cig.; ungeschidt geben, C.; - herumftobern, M. šámor, m. = šamer 2), neumen človek, Koborid-Erj.(Torb.).

šampānjec, nica, m. der Champagnerwein.

šámpekati, am, vb. impf. hinten, C. šámprkav, adj. hinfend, C.

šamręnje, n. bas Raufchen, ogr-Valj. (Rad). šamreti, im, vb. impf. raufchen, ogr. - Valj. (Rad), C.; raufchend wimmeln: vcasi samri na taki ženitnini od otrok, ob Pesnici (vzhSt.)-Pjk.(Črt.).

šānjast, adj. 🖚 šajnast, vom Scheingelb, jvęhŠt. santa, f. die Bunbe, Valj. (Rad), Gor.

šantalo, n. ber Sinfer (zaničli.), Cig. santanjo, n. das Hinten.

santati, am, vb. impf. hinten, bintenb geben; kam šantaš?

šántav, adj. verwunhet, Radovljica (Gor.); - nav. hintenb.

santavec, vca, m. ber Sinfenbe.

šántavka, f. bie Hinfende. šántavost, f. die Lahmheit.

santek, tka, m. ber hinfenbe, Valj.(Rad). šantúcati, úcam, vb. impf. hinten (zaničlj.), St.-Mur., Cig. Jan.

šantúhati, am, vb. impf. — šantucati, jvzh.St. šantūs, m. = šantavec (zaničlj.), C.

šantúsati, am, vb. impf. = šantucati, Jan., C. 1. sap, m. = scap, ber Stab, C.

2. šāp, m. eine Handvoll, C.; — prim. oščapck. 1. šápa, f. die Pfote, Jan., Z., LjZv.; — hs. 2. šápa, f. = motika, die Haue, Ip., Klanec(Ist.),

Erj. Torb.); - prim. it. zappa, die Haut, Mik (Et.).

3. šápa, f. = kamena obloga zgoraj ob vodnjaku, die Brunneneinfaffung, Rihenberk -Erj.(Torb.); — prim. šapal.

šápal, m. = 3. šapa: šapal se je razsul, Maihinje-Erj.(Torb.); — prim. šapelj (i).

šápalica, f. brinova šiba, s katero otepajo na tepeznico, ("šapelica"), Kor.-Navr.(Let.).

1. šápati, am, vb. impf. - hapati, fanft fchlagen : ječmena ne mlatijo, ampak ga šapajo, Kr-Gora; - = tepežkati (na nedolžnih otročičev dan), Jarn., Mur., Kor., KrGora.

2. šápati, am, vb. impf. = ščapati, faffen, ichnoppen, V .- Cig., Jan., C.

šápavec, vca, m. - kolednik, (prav za prav = tepežkar), Rož.(Kor.)-Navr.(Let.). šápavica, f. = nedolžnih otročičev dan, Guts.

Kor.-Navr.(Let.).

šápelj, plja, m. die Ropfbinbe, das Diabem ber Madchen, Kr.- Mur., Cig., Jan., C.; dekla ima lep šapelj ali portek, Trub.; - ber Rrang, Dict., Trub.; (sapel, g. šapela, Trub.); prim. srvn. schapel, starofranc, chapel, lat. cappa, Mit.(Et.); bav. schappel, Rrong von Marthen ober Blumen mit Goldflitter burch.

flochten, Levst. (Rok.). Bapica, f. dem. sapa; bas Bfotchen, Jan. (H.). šápiti, im, vb. pf. = šapniti, erfaffen, C.

šāplja, f. = dar. ki se daja šapavcem (kolednikom) za šapanje, Kor.-Strek.(Let.). šapljenka, f. neka tesarska sekira s kratkim

ročajem, GBrda.

šápljica, f. bie Rappmeise (parus cristatus), Cig., (sapelica) Frey.(F.). 1. šápniti, šápnem, vb. pf. = z roko udariti,

Vreme (Notr.)-Erj. (Torb), M.

2. šápniti, šūpnem, vb. pf. schnappen, haschen, Cig., Jan., M.; s. po čem, nach etwas langen, greifen, C.

šápor, rja, m. = šapur, Konjice (Št.).

šapotelj, tija, m. die Halstraufe, Cig.; - prim.

fr. jabot.

šápula, f. ber Seiligenschein: svetniki se s šapulo ali svetlobo okoli glave malajo, Trub.; - prim, šapeli.

šapulika, f. neko jabolko, kajk.-Valj. (Rad). šapūn, m. = voder za brusni kamen, Guts.,

Mur., Jan.; - prim. čapún.

šapur, rja, m. = šapun, C.; - prim. šepur. 1. šar, m. das Farbenbild, das Lichtspectrum, h. t.-Cig.(T.), Znid.; - prim. stsl. šarъ, bie Farbe.

2. Bar, m. ein icharfes Gras (als Pferbefulter), vyhSt.; das Riedgras (carex sp.), Cig., Sl-Gor.-Erj.(Torb.); - prim. bav. sahr nam. saher, Mik.(Et.).

sar, sara, adj. bunt, fledig, Habd .- Mik., Z.,

BIKr.-DSv.

1. Bara, f. 1) allerlei bunt burcheinanber gemifchte Dinge; stara &., altes Erobelwert, alter Rram; - v jedi je polno sare, t. j. reči, ki ne spadajo k njej; kdo bode to šaro jedel, wer foll biefes Bemengfel effen! - 2) bie Sorte, die Art, die Gattung, Mur., V.-Cig., ženske šare, meibijd, Meg. - Mik.; šaro po kom vzeti, jemanbem nacharten, St. - Cig; dobre sare biti, Z.; - bie Abstammung: levitovska sara, Kast.; — 3) eine Biegel- ober Schinbelreibe am Dache, St.-C.; - Die Schichte, veh St.; - prim. nem. Schar, Mik.(Et.).
2. sara, f. 1) die Farbe, Z., Vest., Levst.(Zb.

sp.); (prim. 1. šar.); — 2) ime šarasti kravi,

sarada, f. bas Silbenrathfel, die Charabe. šárast, adj. = pisan, bunt, Jan., Podgorje (Ist.)-Erj. (Torb.); vsa šarasta je (bunt angezogen), St. Jernej (Dol.); - gesprenkelt, gefledt, C.; s. kamen, marmorierter Stein, Z.; podennarbig, Z., Mik.(Et.).

sarati, am, vb. impf. bunt farben, Cig. šárati se, am se, vb. impf. = drgniti se ob kaj, Dol.; — prim. bav. scharren = schaben,

Levst.(Rok.).

sare, éta, m. ber Blatternarbige, M. sarec, rca, m. i) ein icheffiges Bferb, ber Schede, Cig., Jan.; - 2) ber Barletin ober ber Stachelbeerenspanner (zerene grossula-

riata), Erj.(Z.); — prim. hs. šarac. šáren, adj. bunt, Jan., C.; š. mramor, bunter

Marmor, Erj.(Som.); - hs. sarenica, f. bie Regenbogenhaut, bie Fris, Erj. (Som.), Sen.(Fiz.), Znid.

šarenják, m. ber Domhirich (cervus dama), Cig.

šarenjákinja, f. die Damhirfchtuh, Cig. šarica, f. = 2. sar, bas Riedgras (carex), C., Trst.(Let.).

šarilo, n. die Farbe, Levst. (Nauk); šarila

treti, Vrt.; - prim. 1. žar. šarîn, m. 1) = šarec 1), Jan.(H.); - 2) bie Schmerle, ber Bartgrundel (cobitis barbatula), Zemon (Notr.)-Erj.(Torb.).

1. Bariti, im, vb. impf. bunt farben, C., Trst .-(Let.); farben, anftreichen, C., Vrt.; - prim.

2. šáriti, im, vb. impf. herumstöbern; kaj tod šariš! — herumstreichen, sein Unwesen treiben, Cig., C.; -es bunt treiben, groß thun, Dol.; – lärmen, poltern, Gor.; mož nad ženo šari, kadar je pijan, Polj.; — prim, 1. šara (?). šarjė, n. coll. = 2. šar, C., ogr.-Valj. (Rad).

sarjonje, n. bas herumftobern, bas Larmen,

bas Boltern, Polj.

šárka, f. ime šarasti ovci, Z. šárkelj, kija, m. = šartelj, ber Reinbling, ber

Bugelbupf.

sarlatan, m. ber Quadfalber, ber Charlatan. šarlatāniti, im, vb. impf. quadjalbern, Cig. šarlatānka, f. bie Quadfalberin, Cig.

šarlatānstvo, n. bie Quadjalberei, Cig. šarokaz, káza, m. baš Spectroftop, h. t.-Cig.

šaromèr, méra, m. bas Spectrometer, Cig.(T.). šarota, f. bie Farbe, Erj.(Let.), Znid., LjZv.; prim. 1. šar.

šaroven, vna, adj. Farben-, šarovni venec, ber Farbenring, Cig.(T.); - prim. 1. Sar. šarovit, *adj.* bunt, C.; šarovita in razna vsebina, *LjŽv.*

šarovītost, f. bie Buntfārbigfeit, bas Colorit, Jan.

šarpīja, f. pukanina, Chorpie, Jan.(H.): sartelj, tija, m. ber Bugelhupf, Jarn., Jan., C. Dol.; - prim. bav. schart, fupferner Tiegel (Ruchengeschirr), Strek.(Arch.). Saruga, f. 1) ein Fled vom Rothlauf, C.; —

2) ein buntes Thier, C.

sarûn, m. ein rothes Insect mit schwarzen

Buntten, Die Kohlwanze, Z.

šaš, m. neka trava, ki raste po mlakužah, ob vodah, in iz katere delajo tudi pastirske plasce, BiKr.; hodi v sas! geh gum Rudut! BiKr.; ostri &., icares Riedgras (carex acuta), Tus.(R.); - bas Schilftohr, ogr.-C. šáter, tra, m. der Zauber, die Hegerei: na šatre verovati, C.

šátor, óra, m. bas Belt, Guts.-Cig., Mur., V .-Cig., Jan., nk., Dol.; tam so imeli kramarji svoje prodajalne šatore, Jurč.; - prim. tur. čader, Mik.(Et.).

šátora, f. ber Martiftand, Ljubušnje (Goriš) .-Strck (Let.); - prim, šator.

šatorek, rka, m. dem. šator; bas Beltchen, Cig. šatorič, íča, m. dem. šator; baš Beltdjen, Cig. šatorina, f. daš Markistandgeld, Levst.(Nauk.). šatoríšče, n. baš Gezelt, Jan.; baš Lager,

šatoriti, orim, vb. impf. lagern, Mur.

šatornica, f. 1) bie Rreugirote (bufo calamita), Cig., Frey. (F.); -2) = voz, eine Art Ratter,

šatorski, adj. Belt-, Cig., Jan.

Satra, f. 1) = satora, die Martthutte, Jan.; - 2) = otrok, dokler je še nizek ter hodi razkoračen, posebno dokler ima še dolgo suknjico; šatra! kam šatraš? Lašče-Erj. (Torb.).

šatraj, m. die Saturei (satureia), Cig., Jan.,

Medv.(Rok.).

šatrājka, f. 🕳 šatraj, Cig., Medv.(Rok.). šátrast, adj. šatrasto je malo dete, dokler je še nizko ter hodi razkoračeno, Lašče-Erj.-(Torb.)

1. šatráti, am, vb. impf. fliden: obutalo, plot š.,

BlKr.

2. šatráti, âm, vb. impf. = razkoračeno hoditi, Z.; "šatra! kam šatraš?" tako vele šatrastemu otroku, Lašče-Erj. (Torb.); graticheln (šajt-), Jan., vzh.St.; ftart hintend gehen, (sajt-) Mur.

3. šátrati, am, vb. impf, hegen, zaubern, vghSt., kajk.-C

šátrav, adj. gratichig, (šajt-) Jan.; start hintenb,

šátravec, vca, m. ber Zauberer, vzhSt.-C. sátravka, f. die Baubrerin, vzh.Št.-C.

šatrija, f. die Zauberei, Mur., M., C.

satriga, f. bie Bere, C.

šátringa, f. = šatrija, ogr.-C., Mik.

šátriti, im, vb. impf. 1) zaubern, hegen, C.; — 2) s. na kaj, in abergiaubischer Weise auf etwas halten: na kak dan s., n. pr. na vtorek, češ, da se ne sme ob vtorkih poročati, C.

Savba, f. der Beiberpelz, die Beiberjack, Jarn.;

— der Beibermantel bei Hochzeiten, Guts.;

— ein kurzer Bauernrod mit Belz gefüttert und hie u. da auch verbrämt, Lasce-Levst.-(Rok.); - ber Belg, Alas., Mur., Cig., Jan., Met.; lisicja s., Met.; - prim. nem. Schaube = Rantel, srvn. schube, it. giubba, srlat. jopa, Mik.(Et.).

šāvbīca, f. dem. šavba; bas Pelzchen, die Pelzjađe, Jan.

šávelj, vlja, m. Glas., pogl. ščavelj.

šáver, vra, m. die Felbgrille, Tolm.; — prim. šuri. šāvra, f.= 1) ime črni kravi, Levst.(Rok.); == mavra: po noči je vsaka krava šavra, BlKr.; če ni mavra, pa je šavra 🛥 iji es nicht jo, so ift es anders, Npreg.-Valj. (Rad); -2) = nerodna krava, Cig., Gor., Dol.; - psovka

nerodnemu človeku, Dol., BIKr. šavráti, am, vb. impf. = nerodno opotekaje se hoditi: krava, pijanec šavra, Z., Bl-Kr.; -- gebantenlos herumgehen, herumichlendern, Z.; po hiši sem ter tja š., BlKr.

Bavrav, adj. mit verfrummten Fugen, C. šavs, m. ber Schnopp, Valj. (Rad). šavs! interj. fcnopp! Cig., Jan.

sävsanje, n. das Schnappen, das Haichen. šāvsati, am, vb. impf. ad šavsniti; schnappen.

šávsav, adj. biffig, Jan. šávsniti, šävsnem, vb. pf. fchnappen; pes, riba, prašič, jastreb šavane po čem; - prim. kavsniti, C.

ščálja, f. det Splittet, Podkrnci-Erj. (Torb.);
— prim. it. scaglia, Strek. (Arch.).

1. šcap, m. i) ber Rnuttel, ber Brugel, Z., Rib .- Erj . (Torb.), Dol.; bet Steden, BiKr., Dalm.; na ščapu jezditi, ogr.-Valj. (Rad); - 2) na eno oko obrezana trta, Z., St. Jernej (Dol.); prim. čep 2).

2. šcap, m. ber Schaben (eigtl. bas Abgezwidte),

Mik., - prim. ščeniti, ščipniti. ščápa, f. ber Gomachling, Strek.

ščápati, am, vb. impf. faffen, Z.

šcapec, pce, m. dem. scap; bas Stabchen, Valj. (Rad); - ber Labstod, C., (sapec), Jan., vzhSt.

ščapélo, n. ber Brugel, ber Steden, Dol .- Cig. scapica, f. ein bunner, langer Steden, kajk .-

Valj.(Rad).

ščapin, m. ein elenber (gerlumpter) Rerl. Mur., C., Met.; - ber Frag, C.

ščapînec, nca, m. ber Frag, C.

ščápiti, im, vb. pf. paden, Svet.(Rok.)

ščapon, m. ber Knüttel, C.

ščav, ščáva, m. 1) wilber Sauerampfer, C.; konjski š., englijcher Spinat (rumex patientia), Medv (Rok.); — 2) bas Krautig von Rüben, Rettig u. bgl., C.; — 3) das Spulwasser, (eig. bunnes Schweinefutter), Valj. (Rad).

ščáva, f. 1) = ščav 1), ber Sauerampfer, C.; - 2) getochies, bunnes Schweinefutter, C.;

— das Spülicht, Mik., vzh.St.

ščavec, vca, m. ber Ampfer (rumex), C. ščávelj , vlja, m. ber Ampfer (rumex), Cig., Glas.

ščáven, vna, adj. ščávna kislina, bie Drolinure, Cig(T.); ščavna sol, bas Rieefalz, Cig.(T.). ščavje, n. 1) ber Sauerampfer, Erj.(Torb.);

ber Riefenampfer (rumex hydrolapathum), Medv. (Rok.); (bie Grindwurz [rumex acutus], Cig., Jan., Hlad.); — 2) das Rrauterich von Ruben, Möhren u. bgl., Cig., St.; to ščavje bomo še danes populili, Erj. (Izb. sp.); gnati, iti v ščavje, ins Kraut machjen, Cig.; - 3)

das Spülicit, Mik.; — prim. ščav. ščavija, f. i) ščavje 1), Jan.(H.); (ščavja, Rez.-Baud.); — 2) gefochtes Schweinefutter, C.

ščavlje, n. = ščavje 1), C ščavnik, m. == ščavnjak, C.

ščavnjak, m. = vedrica, v kateri svinjam jesti nosijo, C., vzh.St.; bas Spalichtichaff, Valj .-(Rad).

ščè, adv. = še, Vest., Rez.-Baud.; (štje, Rez.-

ščebet, beta, m. das Geschwät, bas Gelispel, Jan., C.

ščebetálo, n. ber Schwäßer, Cig.

ščebetáti, etâm, áčem, (éčem), vb. impf. 1) zwitschern, C.; ptički ščebetajo, Vrt., Zv.; -2) schwaßen, plaudern, Mur., Cig., Mik., Strek., Cv.

ščebetáv, áva, adj. gernezwilfcernb, gefconagig: ščebetavo društvo zarobljenih vrabcev, Levst. (Zb. sp.).

ščebetúlja, f. die Schwährrin, Cig., Mik. ščebljanje, n. bas Flüstern, Jan. (H.).

ščebljáti, am, vb. impf. filiftern, lifpeln, raunen, Jan.; — ichwähen, C. ščebljav, áva, adj. flufternb, Jan.

acedeti, im, vb. impf. fparen, Cv.; (scedeti, ím) Levst.(Nauk); - po stsl. šteděti.

scediinica, f. bie Sparcaffe, C., DZ. ščedîlničen, čna, adj. Sparcaffen., DZ.

1. ščęditi, im, vb. impf. = ščedeti, nk.; prim. hs. štediti.

2. Scediti, im, vb. impf. jemanben gum Beften haben, (prim. it. sceda, bas Gefpott, bie Schalerei), Vrsno pod Krnom-Erj.(Torb.).

ščedljiv, íva, adj. sparsam, nk. ščedljívost, f. die Sparsamteit, C., Vrt.

ščegáčen, čna, adj. hpelig, (šeg-) Mur., Cig., Jan.

ščegečkanjo, n. bas Gefiķel, Cig.

ščegečkáti, am, vb. impf. = ščegetati, Cig. ščegèt, éta, m. ber Rigel, Mur., Cig., Jan.; tudi: ščéget, Valj.(Rad).

ščegetálo, n. = ostroga na jahaškem črevlju, ber Sporn, GBrda-Erj.(Torb.).

ščegetânje, n. baš Ripeln.

ščegetáti, etâm, áčem (éčem), vb. impf. fibeln; ščegeta, ščegače me, es fiselt mich; rado ga ščegače, er ist finelig, Cig. ščegetavček, čka, m. dem. ščegetavec, C.

ščegetavec, vca, m. ber Rigler bei ben weibl. Genitalien (clitoris), Cig., Jan., C.

scegeteo, tca, m. bet Rigel, Mur., Cig., Jan., νηhSt.; ali te kaj rad šegetec ima? bift bu leicht ligelig? Mur.

ščegetljiv, íva, adj. fipelig.

scegetljivec, vca, m. einer, ber figelig ift,

ščegetljīvka, f. eine, bie fibelig ift, Mur.

ščegetljívost, f. bie Rigeligfeit. ščegljáti, am, vb. impf. zwitichern, Jan.

ščęgljec, glieca (gelica), m. ber Stieglis (frin-gilla carduelis), Erj.(2); — po rus. ščegolu, češ. stehlec.

1. ščekáti, âm, vb. impf. = moisti, Kor.-Jarn. 2. ščokáti, am, vb. impf. flaffen: mladi psi ščekajo, Z.; - winfeln, jammern, C.

ščékavec, vca, m. = droben prod, der Riesel-

fand, vzh.St.

ščeketáti, etâm, ęcem, vb. impf. bellen, flaffen, Bes.; - = kregati se: baba zmerom ščekeče, Dol.; — zwitschern, schlagen (o kosu, slavcu), LiZv , Št.

ščeketúlja, f. die Blaubertafche, GBrda, Črniče

(Goriš.).

ščekljáti, am, vb. impf. schwagen, plappern : ščekljate, kakor srake na vrbi, Bes., SIN.

ščekótec, tca, m. ber Sahnentamm, ber Rlappertopf (rhinanthus) (šek-) Cig., Medv.(Rok.); prim. šceketati.

ščemętj, m. 🛥 čmrlj, Celovška ok. scemenje, n. brennenber Schmerg

scemeti, im, vb. impf. brennenden Schmerz veruriachen, Mur., Cig., Jan., C., Dol., jvzh-St.; (o bolečini, katero kdo čuti, kadar ga kaj uščane ali uščipne: ščemi me), Lašče-Erj.(Torb.); — prim. ščepeti.

ščénčič, m. dem. ščenec; baš foundchen. Dict., C.

ščenė, (ta, n.1) = mlad pes; -2) mlado prase,Hrušica v Istri-Eri.(Torb.); - tudi: ščéne,

1. ščénec, nca, m. = ščene 1), pl. ščenci (nam. ščeneta) Trub., ogr.-Valj.(Rad).

2. ščénec, nca, m. 1) tečaj pri nožu zaklepalniku, Podkrnci-Érj. (Torb.); - vsako zaklepalo, ki se odpira in zapira, GBrda; --2) bas Infect (spioh vsaka miada živalca, ki nima svojega imena), Grgar pod Sveto Goro-Erj. (Torb.); - die Laus (senec) V.- Cig.; - (prim.: zelen, kakor ščenec, Strek. (Let.)); - 3) bie Riete, ber Rietnagel, Guts., Jarn ; - ščeniti, ščipati.

ščep, ščepa, m. der holsipan, Rib. - Mik.;

ber Splitter, Z.

— 619 —

2. ščep, ščepa, m. 1) vseh pet prstov s konci zlozenih: naredi scep! lege bie Finger tegelformig aneinander! Malhinje-Erj.(Torb.); -2) = ščip, ber Bollmond, Cig. (T.), Znid.; (eig. ber Rond in 4/4 Bhaie, C.); -3) = vol, ki ima na glavi belo liso v podobi lune, Tolm.-Erj.(Torb.),

acepa, f. ber holgspan, V.-Cig., Rib.-Mik. ščepána, f. krava, ki ima na glavi belo liso v podobi lune, Tolm.-Erj.(Torb.).

ščepce, n. kolikor se prime s tremi prsti, bie Brife: eno š. moke, Cv.; š. soli, BlKr.

1. ščépec, pca, m. dem. 1. ščep, kajk. - Valj.

2. ščepėc, pca, m. 1) kake drobne stvari toliko, kolikor se je s tremi prsti zagrabi, bie Brije; (tudi: ščépec) š. tobaka, Cig., Jan., Dol., Soška dol.-Erj. (Torb.); -2) pl. ščépci, alle Fingerfpigen einer Sand gufammengehalten, kajk .- Valj .(Rad); - Die Finger, Habd .- Mik.; dušice, iz peklenskega lovca ščepcev oslobojene, kajk. - Valj. (Rad); - 3) bie Bingette, Jan.(H.).

ščépek, pka, m. der Splitter: pri vas drva sekajo, k nam ščepki letajo, Bes.

ščeperiti se, frim se, vb. impf. ben großen herrn fpielen, wichtig thun, Podkenci-Erj. (Torb.); — prim. šopiriti se.

ščepėti, im, vb. impf. ⇒ skeleti, peči (o ranah), beißen (o jedkih tekočinah), Goriška ok., Soška dol.-Erj.(Torb.), KrGora-DSv.; ščepi ("ščapí") me, Ben.-Kl.

t. ščepica, f. = trščica, ber holziplitter, Z., Dol.; - prim, 1. ščep; - das holascheit, BlKr.

2. ščepíca, f. die Rniescheibe, C.; - prim. 2. ščep.

ščepíriti se, îrim se, vb. impf. = ščeperiti se, LjZv.

ščepka, f. dem. ščepa; ber Splitter: vihar je premetaval ladjo našo kakor lehko ščepko, LjZv.

ščépniti, ščępnem, vb. pf. š. tobaka, eine Brije Tabat nehmen, C.

ščęr, m. ime raznim rastlinam, Erj. (Torb.); zeleno je, kakor ščer, Dornberg-Erj.(Torb., Let. 1883, 253.); ščera dajo živini, kadar se ji voda zapira, Dol.; -- ber Bortulat (portulaca), C.; — prim. ščir.
1. ščęr, î, f. = šker, bas Bertzeug, ogr.-Mik.

2. ščer, î, f. die Sandbant, C.; — prim. čer. ščerenka, f. meritanisches Traubentraut (chenopodium ambrosioides), Mur., Medv.(Rok.). ščęt, î, f. 1) bie Burfte; gost, kakor s., Gor.; ima lase, kakor ščet, Gor.; razdrasana je, kakor ščet, Lašče - Levst. (Rok.); - 2) bie Diftel, Cig., Kras-Mik.; bef. die Rrapbiftel (dipsacus silvestris), Spodnja Idrija - Erj. (Torb.); - 3) bas Baliffabenwehr an einem Fluffe ober Bache, ein Biloten- ober Pfahlmert, C., vzhSt. ščetaljo, n. die Rarbendiftel, ogr. - C., Mik.,

Raič(Nkol.).

ščetāljevec, vca, m. = ščetaljka, C. ščetāljka, f. die Beberfarbe, C., Kr. - Valj. (Rad).

scetalo, n. ber Striegel, C. scetanje, n. bas Burften, M.

scotar, rja, m. ber Burftenmacher, ber Burftner, Cig., Jan., C.

Scetarica, f. erna &., eine ichmarge Burftenraupe, ber Lastirager (bombyx antiqua). Nov. ščetáxiti, arim, vb. impf. ein Burftner fein,

ščetárski, adj. Bürftenbinber : ščetarska roba,

ščetáti, âm, vb. impf. burften, abburften, Jan., Sol., Tolm.

ščętca, f. dem. ščet, SIN., Bes.

sceten, tna, adj. Burften-, Cig.; scetni od-tisek, ber Burftenabzug, Cig., Jan.

ščetica, f. dem. ščet; 1) bas Bürftchen, Levst. (Zb. sp.); die Bürfte, Cig., Jan., Gor.-M.; -- 2) der Borftpinfel, Cig., Kast.-C., LjZv.; - 3) scetice, die Horner- v. Bufchelfrantheit ber Bienen, (Bet-), Cig.; - 4) bie Rarbe (dipsacus fullonum, d. silvestris), Dict., Cig., Jan., Erj. (Torb.); = pl. ščetice, vzhŠt.; tudi: bie Distel (carduus), Erj. (Torb.); z mejmašnimi ščeticami je dobro kravi oteklo vime počesati, Lašče-Levst. (Rok.).

ščetičevje, n. coll. Rarben (dipsacus), Cig., Jan., Erj. (Torb.).

ščetina, f. 1) bie Borfte; -2) bie Diftel, Cig.; - neka trava, Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.); - 3) ozek svet mej dvema njivama, Bolc-Erj. (Torb.); — 4) psovka objestnemu ali sitnemu človeku, M., Ig (Dol.).

Scetinar, rja, m. ber Borftenverfaufer, Cig. ščetínast, adj. borftenartig; -- borftig; ftruppig: ščetinasta brada.

ščetinat, áta, adj. borftig, Cig. ščetinec, nca, m. 1) bas Borftenthier, Jan.; - = prasec, bas Schwein, Z., LjZv.; -

2) raubhaariges Laferfrant (laserpitium hirsutum), Z.

ščetinica, f. dem. scetina; eine fleine Borfte. ščetiniti se, înim se, vb. impf. sich borsten. zuberge stehen; lasje se mu ščetinijo; - das Haar strauben, Cig., Jan.

scetinjaca, f. bas Schwein, C.

ščetînje, n. coll. 1) die Borften, Cig., Jan., Danj. - Valj. (Rad); - 2) ber Barhvifth, Jarn .- Cig.; - 3) die Borftbinfe (scirpus setaceus), Cig.

ščetinka, f. 1) bas Borftenthier, Jan., Navr. (Let.); — 2) = ščetinovec, Z.

ščetínovec, vca, m. das Borftengras (nardus), Z., Medv. (Rok.).

ščetíšče, n. das Bürftenholg; ber Binfelftiel, Cig.

1. ščetiti, im, vb. impf. 1) abburften, Mur., Dol.-Cig., Jan.; - 2) Faichinen an Abhangen legen, Flufdwehre machen, C.; - 3) &. se == ščetiniti se, Z.

2. ščétiti, im, vb. impf. ípalteln, (n. pr. drva predrobno cepkati: govori se o kakem otročetu, katero se prime tega dela, ki mu še ne more kaj), Brkini-Erj. (Torb.); - prim. 1. šketiti.

ščétiti se, im se, vb. impf. = šketiti se, stubig fein, wiberspenftig fein (o konju, človeku), Erj. (Torb.).

ščętje, n. coll. Karben, Z.

scetka, f. dem. scet; 1) bas Burftchen; Die Burfte, Cig., Jan., DZ.; - 2) ber Binfel, C., nk.; - 3) ber stachelige Ropf, &. B. bes Stechapfels, Der Beberfarbe u. bgl., C.; -4) bie Rarbe (dipsacus), Cig.

ščětkar, rja, m. ber Binfelmacher, Cig. ščętkati, am, vb. impf. larbatichen: konja s., Jan.(H.).

ščétkovec, vca, m. die Chermurz (carlina acaulis), C.

ščetovína, f. Bürstenbinberware, Jan.

ščętovka, f. Hojen aus grobem Haustuch, Štrek. ščętovnik, m. ber Bartwifc, Jarn.

ščetúlja, f. bas Borftengras (nardus), Z.; aida s., bas Seibetorn mit reichlichem Schopf, vzhSt.-C.

ščeváč, m. ber Seger, Dol.-Cig. ščeváti, ščújem, vb. impf. = ščuvati, Mur.,

Cig., Jan., BlKr.-M., ogr.-Mik. ščevkati, am, vb. impf. fläffen, Jan., C. ščęvkavec, vca, m. ber Klaffer, Jan. ščežęti, im, vb. impf. friechend rennen, aciga, f. die Rolle, der Flaschenzug, vzhSt.: -

prim. 2. čiga 1). ščijca, f. = majhno dekletce, Plužna pri Bolcu-

Erj.(Torb.); - prim. uscanka. ščína, f. = šcindra, Tolm. - Erj. (Torb.); pazderje od konopelj, lanu, Crniče(Goriš.), GBrda.

ščîndra, f. = škindra, Tolm.-Erj.(Torb.). ščink, m. ber Fintenichlag, Cig., Jan. ščínkanje, n. der Fintenschlag, Cig.

ščínkati, ščínkam, vb. impf. wie ein Fint pfeifen, fclagen, M. ščínkavčar, rja, m. ber Fintler, Cig.

ščínkavček, čka, m. dem. ščinkavec; daš Finichen.

ščínkavčen, čna, adj. = ščinkavčji, Strek.

ščinkavčji, adj. Finlen-, Jan.

ščínkavec, vca, m. ber Fint; (nav. ščinkovec). ščínkavka, f. bas Fintenweibchen; (nav. scinkovka).

ščínkavski, adj. Finten-, Cig. ščínkalja, f. = ščinkavka, Kr.-Valj.(Rad).

ščîp, m. 1) ber Ruiff, ber Bwid, Cig., Jan., Valj.(Rad); — 2) bie Brije, Rib.-Mik.; —

Google

3) ber Bollmond; ščip je; o ščipu; luna gre v ščip, je v ščipu, der Mond ift voll, Cig.; prim. 2. ščep 2); — 4) neka vinska trta: ber Mosler, Radgona (vyhSt.) - C.; (prim. šipon).

1. ščípa, f. neko nazobčano kolesce pri sta-

tivah, bas Sperrad, Lasce-Erj. (Torb.).
2. šcipa, f. = šcipek, sipek, die Hunderofe (rosa canina), Drefnica-Erj (Torb.). ščipáča, f. die Rneipzange, bie Rupfzange, C.

acipaten, ina, adj. fneipenb, Rneip-, Cig.

1. ščípalica, f. 1) bie Rolif, C.; - 2) pl. ščipalice, die Zwickange, Jan. 2. zcipatica, f. = 2. zcipek, C.

ščipažnica, f. 1) orodje, s katerim se ščiplje, C.; bie Bwidzange, Cig., Jan.; - 2) bie Rrebsichere, Cig., Jan.; - 3) ber Rebenitecher (rhynchites betuleti), Cig.

ščipātnik, m. 1) ber Awider (naočniki), Znid.; - 2) pl. scipalniki, bie Freisgange ber In-

fecten, Cig.

scipalo, n. bas Rneipwertzeug, bie Rneipe, Cig., Jan.

ščípanje, n. baš Zwiden; - š. po trebuhu,

bas Bauchgrimmen.

ščípati, pam, pliem, vb. impf. zwiden, fneipen;
— sciplie me po trebuhu, ich habe Bauchgrimmen;-plagen, beunruhigen; za vee me ščiplje = ich lebe knapp, Jan. ščipavec, vca, m. 1) ber Zwider, Cig., Jan.;

- 2) der Scorpion, Guts.-Cig., C., Erj.(Z.), Navr. (Let.); - scipavci, die Scorpione (scorpionida), Erj.(Z.); - ščípavec, Erj.(Ž.).

ščipavka, f. 1) die Awiderin, Cig.; - 2) na koncu preklana palica, s katero se meče kamenje, ber Schleuderftab, Goriska ok., Ip .-Erj.(Torb.); — s ščipavko se prijemajo tudi jetice, GBrda; - 3) bie Rrebeichere, Guts., C.; - 4) pl. Eciparke, bie gange, Guts.; - 5) = strigalica, Notr.; - 6) neka smokva, od nje kože ščepe (peko) ustna, Kanai (Goriš.)-Erj.(Torb.).

ščipė, éta, m. vol temne barve z lisico na

čelu, Polj.

scipec, pca, m. 1) das Kneipwertzeug, bie Kneipe, Jan.; — bie Kneipzange, C.; — die Lichtpute, bie Lichtichere, Sv. Duh pri Krikem-Erj. (Torb.); - 2) = ščipavec, ber Scorpion, Jan.; - 3) == 2. ščepec 1), ber Fingeripipen-griff, Strek.; za dober ščipec dlake, Str.; za ščipec zabelje, Zv.

1. ščîpek, pka, m. dem. ščip; ber Bollmonb, Gor. 2. ščîpek, pka, m. = šipek, bie Hagebutte, Mur., ogr. - Valj. (Rad), Mik., vzh St.; gibati ä., die gefüllte Roje, vzh.St.

ščipka, f. krava temne barve z lisico na čelu, Polj.

ščipnik, m. neka užitna goba, C. ščipniti, ščipnem, vb. pf. zwiden.

seir, m. der Fuchsschwanz, ber Amarant (amarantus), veh St.; bas Deieramarantfraut (amarantus blitum), Hlad., Goriška ok., Vrsno (Tolm.)-Erj.(Torb.); = rdeči ščir, Tuš.(B.); (prim. hs. stir); - bas Bingeftraut (mercurialis annua), C., Valj.(Rad).

1. ščirec, rca, m. = čiraj, bas Geschwür, C. 2. scirec, rca, m. = scir, ber Amarant, C.

ščîrek, rka, m. dem. ščir, ber Amarant, C. 1. ščîrič, m. - ščir, ber Amarant, vzhSt.-C. 2. aciric, ica, m. die Beingrille, vzhSt.-C.;prim. čirić.

ščiriček, čka, m. dem. 2. ščirič; die Weingrille.

ščírjevec, vca, m.1) — čiraj, baš Geschwür, ber Absceis, Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.).; - 2) bie hafelwurz (asarum europaeum), Prodol (na benetski meji)-Erj.(Torb.).

ščírovec, vca, m. daš Gejchwür, Rez.-C.(Vest.);

– prim. ščirjevec 1).

ščírovník, m. = ščir, daš Bingelfraut (mercurialis annua), C.

selt, seita, m. 1) ber Schilb, Guts., V.- Cig., Jan., Cig. (T.), Trub., Dalm., Rog., nk.; -2) čelni ščit, der Borgiebel, V .- Cig.; - 3) bie den Bettel ichugenbe Scheibe am Beberbaume, V.(Rib.) - Cig.; -4) = lesa, dieDarrhurde, bie Darre, vghSt.-C.; - ščít, Cv.

šcitar, rja, m. ber Schildtrager, Jap .- C. ščitarica, f. bie Schilblaus, Nov.

šcitarka, f. 1) bie Schilbflechte, Cig.; - 2) ber Schilbfafer (cassida viridis), Erj.(Z); - 3) kaca s., die Schilbichlange (naja Haje), Erj.

ščítast, adj. schilbsormig, Cig., Jan., Cig.(T.). ščítec, tca, m. dem. ščit; bas Schilbchen, Cig.

ščîtek, tka, m. dem. ščit; bas Schildchen, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., Dalm. - Valj. (Rad); š. pri ključanici, Cig.; — naprani š. — naprsnik, das Bruftblatt, C.; — naddurni š., ber Thurgiebel, Cig.

ščíten, tna, adj. Schilbe, Cig., Jan. ščítiti, ščítim, vb. impf. fchugen, Trub., nk.; ščiti ti mene! Trub.; braniti in š. se zoper smrt, Trub.

ščîtnica, f. die Schildfrote (testudo) als Belagerungswert ber Romer, Cig,; (po češ.).

šcitnik, m. der Schildinappe, Cig., Jan., Hip. (Orb.); ber Stallfnecht, Meg.; cesar ali scitnik ("Raifer ober Stallfnecht"), Trub.

scltnjak, m. scitniaki, die Schildfrebse (aspi-

dostraca), Cig.(T.), Erj.(Z.).

ščitodížec, žca, m. ber Schildhalter (in ben Bappen), Cig.

ščitoglav, glava, m. ber Schildfisch (echeneis remora), Erj. (Z.).

ščitonosec, sca, m. 1) ber Schilbtrager, Cig.; — 2) der Banzerfisch, Cig.; — rus.

ščitonosnica, f. bie Schilbtragerin, Cig. ščitonosa, m. = ščitonosec, Jan.(H.); - po

ščmiti, im, vb. impf. = ščemeti, Mik. (V. G. I. 356).

ščokotáti, otam, óčem, vb. impf. raunen, faieln: v uho komu š., Kres; - pogl. ščekotati.

ščib, ščfba, adj. schartig, C.

sofba, f. 1) die Scherbe, Mur.; - 2) bie Scharte, Jan., C., Mik.; — 3) bie Zahnlücke, Mur.; - prim. škrba.

ščrbálo, n. 1) das Ausschartungseisen bei ben Rurichnern, Cig.; - 2) ber Striegel, C. serbanja, f. 1) bie Scherbe, Mur.; - 2) bie Scharte, vghSt.-C.;-3) die Zahnlüde, Mur., Cig., vzh.St.-C. ščrbánjast, *adj.* 1) jájartig, *M., C.*; — 2) zahnludig, M. ščrbánjav, adj. 1) schartig, C.; — 2) zahnludig, Mur. ščrbánjavec, vca, m. der Zahnlūdige, Mur. sorbánjavka, f. bie Babnifidige, Mur. ščíbast, adj. 1) scjortig, C.; -2) zahniudig, C. šofbav, adj. 1) schartig, C.; — 2) zahnlüdig, C. actbec, bca, m. die Hirichwurg, bas Birfcheil (peucedanum cervaria), C. serbina, f. 1) die Scherbe, Mur.; - 2) die Scharte, Cig., M.; - die Rige, C.; - 3) die Bahnlude, Mur., Cig., Jan. ščrbinast, adj. 1) icartig, Mur.; ščrbinasta skala, schartiger Felsen, C.; - 2) zahnludig, Mur., C. ščrbinav, adj. zahnlūdig, Mur., C. ščfbiti, im, vb. impf. 1) ausbrechen, ichartig machen: lonec &., C.; — 2) verringern: &c. dohodke, C. ščeblják, m. ein angebrochener Topf, C. ščíbljav, adj. 1) schartig, Mur., C.; — 2) zahnlūdig, Mur., C. ščfbljavec, vca, m. ber Zahnlüdige, Mur. ščfbijavka, f. die Bahnludige, Mur. ščfbljavost, f. 1) die Schartigfeit, C.; - 2) die Bahnludigfeit, C. ščrbljiv, íva, adj. schartig, Jan. ščrbozob, zóba, adj. zahnludig, C. ščik, ščika, m. bas Birpen, Jan. (H.). ščíkanje, n. bas Birpen, Jan.(H.). ščíkati, ščíkam, vb. impf. einen zirpenden ober Inarrenden Ton von sich geben : jereb, kobilica, lesni črv, ura ščrka, Goriška ok., Soška dol.-Erj.(Torb.). ščíkavec, vca, m. - beli hišni ščurek, Štrek. (Let.). ščrketáti, etâm, ęčem, vb. impf. = ščrkati, Z. ščrieti, im, vb. impf. 1) zwitichern: ptič ščrli, Podkrnci - Erj. (Torb.); - 2) = vreščati, coreien: otrok ščrli, Koborid-Erj.(Torb.). ščrljúk, m. bie Felblerche (alauda arvensis), Bolc-Erj.(Torb.), GBrda. ščrljúkati, am, vb. impf.=ščrieti, Erj.(Torb.). ščúcati se, ščůca se, vb. impf. ščuca se mi ≕ kolca se mi, *BlKr*. ščūcavica, f. baš Schluchzen, kajk .- Valj. (Rad). ščúka, f. ber Secht (esox lucius). ščúkast, adj. 1) schlant, būnn, C., Z.; — 2) ščukasto gledati, fcarf anbliden, C. ščúkati, am, vb. impf. == po malem rezati, rezliati, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.), ščūkec, kca, m. der Anochenhecht (lepidosteus), Erj.(Z.).ščúkica, f. dem. ščuka; ein fleiner Secht. ščúkin, adj. Cig., Jan.; pogl. ščukov. ščúkov, adj. Secht, Jan., Kr. ščúkovec, vca, m. der Raiman (alligator), C. ščukovina, f. bas Sechtfleisch. Jan.

ščulec, Ica, m. eine Art Steinbrech (saxifraga tridactylites), Medv. (Rok.); - neka užitna rastlina (crithmum maritimum), Cres, Losinj, Unije-Erj.(Torb.); (hs.). ščúliti, im, vb. impf. = ščuvati, heben, (šul-) Cig.; š. (šuliti) pse, SlGor. ščūljek, lika, m. — rili, ein abgelägtes Stück bom Baumftamm, Hal.-C. ščúra, f. ozka ulica mej dvema hišama (od it. (0)scuro, duntel), Banjščice-Erj. (Torb.). ščúrček, čka, m. dem. ščurek; = čirič, bie Beingrille, Nov.-C. ščúrek, rka, m. bie Rüchenschabe (blatta orientalis); - tudi: bie Felbgrille (gryllus campestris), Mur., Cig., Mik., Skrilje pod Cavnom - Erj. (Torb.); - = stricek, Die hausgrille, Dol.; -- = čirič, bie Beingrille, Dol. ščurič, m. = čirič, bie Beingrille, Nov.-C. ščúrka, f. ovca črne volne, Kanin-Erj. (Torb.). ščúrkov, adj. Grillen : š. skedenj, neka igrača s koščki lesa, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let. 1892, 39). ščúti, ščújem, vb. impf. hegen, Dict. - Mik., Jan., Rof.-Kres, Vrt. ščuváč, m. ber Heber, nk. ščuvaj, m. der heter, Jan., C., Levst (Nauk). ščuvajka, f. bie Hegerin, Jan. ščuvanje, n. bas hegen. ščuváti, ščúvam, ščújem, vb. impf. heben; D58 š. ščuvāvec, vca, m. ber Heber. še, adv. noch; - še - ne, nicht einmal; še toliko ne; še sanjalo se mi ni, eš ist mir nicht einmal im Traum eingefallen; — se le, erft; še le zdaj si prišel; tam še le bo veselje. šebėder, dra, m. = šveder 1), C. šebenica, f. = šebenik, Medv.(Rok.). šebeník, m. – rumena vijolica, ber Golblad, ber gelbe Feigel (cheiranthus cheiri), Tus. (R.), Goriš. šoboj, m. bie Levloje (matthiola), Tuš. (B.), Medv.(Rok.); - prim. hs. šeboj, ber Golblad. šebojka, f. die Anvienblume (leucojum), Cig., Jan., Medv.(Rok.). sedem, dma, m. ber Balb, Guts.; ichlagbarer Buchenwald (nam. ščedem?), Meg. - Valj. (Rad); — (tudi krajno ime na St.; prim. ščedeti in nem. "Schonung" in "Bart" iz lat. parcus, C.). sef, m. ber Beinheber, ogr.- Valj. (Rad), vehSt.; ("fest ein nhd. Schopf voraus", Mik. (Et.)). sefarica, f. ber Schopfloffel, Dol.; - iz nem. šefija, f. bas Schöpfgefäß; — iz nem. Bega, f. 1) ber Branch, bie Sitte; kolikor krajev, toliko šeg, Npreg.-Jan.(Slovn.); šego vedeti komu, jemanbes Laune fennen, C.; svoje sege biti, saunenhaft fein, C.; bie Mobe, Cig., Jan.; mož po šegi, Cig.;
- 2) bie Schlaubeit: to vam hote s šego ino zlobo nagoditi ("mit falicen Tuden"), Krelj. šegáčen, čna, adj. pogl. ščegačen. šegáriti se, šrim se, vb. impf. š. se iz koga, jemanben gum Beften haben, ihn foppen, C., vzhSt.

Sogarstvo, n. die Entbindungslunft, Cig. Sogast, adj. pfiffig, Z., Svet (Rok.).

šegàv, áva, adj. 1) Ilug, pfiffig, folan, Habd.Mik., Dict., Cig., Jan., Dalm.(Reg.); k temu
hudič šegavo pomaga ("meifterlich"), Krelj;
šegavo komu v oči gledati, Zv.; čudno in
šegavo ravnati s kom, Dalm.; šegavo govorjenje Ciceronovo, ("meifterliche Sprache"),
Krelj; — 2) mibig, Cig., Jan., BlKr.-Mik.,
nk.; tudi: šégav. BlKr.-Erj.(Torb.); — 3)
= nagajiv, vzhŠt.; — 4) launenhaft: šegav
kakor vreme, C.

sogavec, vca, m. ber Bigbold, ber Boffen-

reißer, Cig., Jan.

Sogávost, f. 1) bie Klugheit, bie Schlauheit, Dict., Cig., Jan., C., Kreij; — 2) bie Launenhaftigkeit, C.

šeget-, išči pod: ščeget-.

šégica, f. dem. šega: ošabni farizej celo Bogu se podpre in mu šegice, ki jih je trdil, šteje, Ravn.

šoják, m. der Froschbis (hydrocharis), Medv. (Rok.), (šejek), C.

ščiak, m. neka smola, ber Schellad, Cig.(T). ščlim, ina, m. ber Selletie (apium graveolens), Strek.; — prim. zelena.

šeljút, m. = malovreden človek, BlKr.-Let, šeljútati, am, vb. impf. = počasi hoditi, BlKr.-

Let.; — prim. šljutati,

šéma, f. 1) bie Larve, bie Maste, Mur., Cig., Jan., Mik., nk.; 2) bie mastierte Berson, bie Maste; pustna š., dela, govori kakor kvatrna šema = šale zbija o nepravem času, Dol. Levst. (Rok.); šeme ga ližejo, er ist narrisch, muthwillig, Mur.; -2) = prismoda, ein bunimer Kerl; šema neumna! prava šema je; -3) bie Genitalien bes Beibes, ber Stute, Ljub., Dol.; -- prim. nem. Schemen = Schatten, Larve, Mik.(Et.).

semar, ria, m. 1) ber Rastenverfertiger, Mur.;

- 2) ber Mastierte, BlKr.-DSv.

semarija, f. bas Mastentreiben; übhpt. närriiches Treiben.

šémast, adj. 1) mošlenātinlich; — fratenhaft, Jan.; — 2) bumm, nārrifch; š človek; š. izprevod, Navr. (Let.); — š. konj (če se rad plaši), Gor.

šemāstiti, āstim, vb. impf. pogl. šumastiti. šematīzem, zma, m. imenik, ber Schemotišmuš. šēmber, bra, interj. neka kletvica; — tudi: m. ā. te vzemi! Jurč.

šembílja, f. bie Sibhlle, Cig.; modra ko šembilja, Gor.-Mik.

šembîljski, adj. sibpllinisch, Cig.

šęmbraj, interj. = šember: š. te! tudi: m. neki šembraj me je prav daleč okoli nosil, Glas.

šęmbran, adj. (part.) verfligt, vermaledeit (v kletvicah); šembrana para! šembran človek! šęmež, m. 1) — šema: s plevami natlačen

šemež, Dol.; — ein bummer Mensch, M., Dol.; — 2) ber Ged, Cig.

šemežen, žna, *adj.* gedenhoft: šemežni mladi babjaki, *Jurč*. šémica, f. dem. šema; 1) eine kleine Raske; —
2) das Rärrchen, Mur.;—ein duntmer Rensch, šemigati, am, vb. impf. wadelnd, hintend gehen, Hal.-C.

semiti, semim, vb. impf. 1) mastieren, Jan.; s. se, sich mastieren, Cig.; — 2) s. se, sich närrisch betragen, M.; — sich unnatürlich geberben, sich zieren, Cig.; — 3) s. koga, einem ein Blendwert vormachen, Cig.; — 4) lächerlich machen, bespötteln, Cig.

sempla, f. ein weites Holggefäß, in welches ber

Bein abgezapft wird, Strek.

šen, šena, m. ber Rothlauf; — pogl. všen, pšeno.

šęncaj, interj. = hencaj: š. te! poptausenb! __Jurč.

šenčūrka, f. die Sumpfootterblume (caltha palustris), (nam. šentjurka), Livek-Erj. (Torb.). šeníca, f. pogl. pšenica.

šēnki, m. pl. 1) bie Finnen, Cig., Nov.; —
2) = metljaji, Erj. (līb. sp.); — pogl. pšenki.
šenmáren, rna, adj. veliki, mali š. dan, ber
Groß., Rieinfrauentag, Kast. (Rol.); (tudi:

šenmáren, m., Dict.); — prim. šmaren. Šent, šénta, m. 1) š. je hud duh, najbolj škoduje na sveti večer, Trst. (Glas.); babji š., izpaka, ki na drevju stoka in vsacega, katerega v roke dobi, oskube ali pa se mu v lase zafrkoči, Nov.; — 2) kletvica: da te šenta! Valj. (Rad); ti šent ti! da te šent opali! kje si tega šenta dobil? Levst. (Rok.); — prim. šent (adj.).

šent, adj. (indecl.) Sancte: Sent-Jakob, Sent-

Vid; - iz: Sanct.

šentaj, interj. kletvica: da bi te šentaj! Polj.; šentaj smo leteli! LjZv.; kam te je šentaj nesel! Levst. (Rok.).

šęntaneo, nca, m. kletvica: — šentan človek ali žival: kam greš, šentanec? Levst. (Rok.). šęntanica, f. kletvica: — šentana oseba, žival ali reč, Levst. (Rok.).

šęntati, šęntam, vb. impf. 1) = z besedo "šent" preklinjati, Meg., Dict., Z.; — 2) šęntan, bermalebeit; ti šentana para!

šentávati, am, vb. impf. šentati i), Rez.-Mik. šentaveo, vca, m. == preklinjavec, Meg., Dalm., Jap.; božji š., ber Gottešläfterer, Krelj.

šentjākobščica, f. neka hruška, C.; neko jabolko, C.

šentjánžovec, vca, m. 1) der Johannissegen, der Abschiedstrunt; prinesti se sentjaževca; piti š.; — 2) der Monat Juni, Št.-Z.; — 3) das Johannistraut (hypericum perforatum), Polj.

sentjánževica, f. 1) ber Johannissegen, ber Abschiedstrunt, Cig., Jan., Mik., Npes.-K.; — 2) dos Johannistraut (hypericum perforatum), Medv.(Rok.), Valj.(Rad).

sentjanzevina, f. die inollige Spierstaube (spiraea filipendula), Navr. (Let.).

šentovānje, n. bas Fluchen.

šentováti, fijem, vb. impf. == šentati 1); fibhpt. fluchen, lästern.

sentovavec, vca, m. ber Flucher, ber Lästerer.

Google

- 624 -

sepa, f. 1) die Hintende, die Lahme, Cig.; ber Krummfuß, ber Hintfuß (psovka), BIKr.-M.; - 2) ber krumme Fuß, BlKr.-M. šepák, m. ber Sintenbe, jvzh.St. šepálo, n. ber Sinfenbe (zaničlj.), Cig. sepanje, n. bas hinten, bas Krummgeben. sepast, adj. hintenb. šépati, pam, pliem, vb. impf. hinlen; na eno nogo, na obe nogi š. šépav, *adj*. hintend. sépavec, vca, m. der Hinkende, der Krummfuß, Jan., BlKr.-M. separka, f. die Hintende, ber Krummfuß, BlKr.-M. šępec, pca, m. ber hinkende. šéper, pra, m. 1) bos Holzscheit, Valj.(Rad); - die Stange, C.; — 2) ber Spieß, C.; bas Reifenbe, C. sepériti se, frim se, vb. impf. = ščeperiti se, šopiriti se, C., Levst. (Rok.). sepesati, am, vb. impf. hinten, C., SIN. sopesniti, finem, vb. pf. hintend fehltreten, C. sopet, pta, m. bas Geflufter, bas Gelifpel, Valj.(Rad); (šept) Mur.; (tudi: šepèt, éta, Jan.) Sepetac, m. ber Alufterer, Jan. šepetānje, n. das Flüftern. sepetáti, etam, áčem (éčem), vb. impf. flüftern; — каніфен (o perju), *Mur.* sepetavec, vca, m. der Flüsterer; — ber Souffleur, Cig., C., nk. sepetavka, f. die Flüstrerin: — die Souffleuse, nk. sepétec, tca, m. das Gelispel, Jan. Bepetniti, ftnem, vb. pf. leife fagen, guffuftern, C., Z., nk.; š. komu kaj na uho, Erj. (Izb. šępka, f. die Hintende, Lašče-Levst.(Rok.). šępkati, am, vb. impf. ein wenig hinken, C. šépkav, adj. ein wenig hintend, C. sepljati, am, vb. impf. halblaut und ichnell hintereinander reben, fluftern, C., Lasce(Dol.). šepljav, áva, adj. lispelnd, leise sprechend, ogr.-C. sepniti, sepnem, vb. pf. flufternd, lifpelnd, leife fagen, C., nk.; sepnila je pred se, fie flufterte por fid hin, LjZv.; (pravilno bi bilo: sepniti, sápnem, Cv.). sepot, ota, m. = sepet, bas Geflüfter, Jan. sepráka, f. BlKr.-Let., pogl. šipraka. šeprūn, m. plašč iz bičja ali lipovega lubja, kakršne so nekdaj pastirji imeli, Polj., Idrija; prim. srvn. schapran, furger Mantel. šeptáč, m. = šepetač, ber Flusterer, Cig. septato, n. ber Lispler (zaničli.), Cig. septati, am, vb. impf. = sepetati; (praes. tudi: šepčem, ogr.-[Valj.]) šeptav, áva, adj. flufternb, Jan. šeptāvec, vca, m. = šepetavec, Cig., Jan. šeptāvka, f. = šepetavka, Cig. šepúr, rja. m. = šapur, vodir, Fr.-C. šereg, ega, m. bie Schar, ogr.-Valj.(Rad); prim. madž. sereg, Mik.(Et.). šęst, num. sechs, ob šestih, um 6 Uhr; (prim. devet); - ni pet, ni šest, mir nichts, bir nichte, nk.; tako si mogočnik - ni pet ni Best - prisodi novih vasi, Navr.(Let.).

sestak, m. 1) - sestica, ein Gechefreugerftud, Cig., Jan.; - 2) = sestosolec, ber Segtaner, Valj. (Rad); - 3) bas Sechstel (ein Dag), Mur. šestár, rja, m. ber Birlel, Z.; "temu orodju smo rekli poprej šestar", Solkan-Erj.(Torb.); - tudi hs.; prim. it. sesta, Birlel, Mik.(Et.). šestáriti, arim, vb. impf. ziricin, Jan.(H.). šestdánski, adj. jechštágig, Mur. šestdeset, num. jechzig. sestdesetak, m. fechzigiahriger Dann, V .- Cig., Jan. šestdesotdánski, adj. jechzigtágig, Mur. šestdesetêr, num. schzigerlei; — prim. četver. šest**deset**ệren, rna, *adj*. jedzigfach. šestdeseterica, f. eine Angahl von jechzig, das Schod, Cel.(Ar.). šestdesetērnat, adj. jedzigjad. sestdeseti, num. ber fechzigfte. šęstdesetić, adv. zum fechzigstenmalsostdesetica, f. bie Bahl fechzig, ber Sechziger, Cig., Jan. šestdesetina, f. das Sechzigstel, Cig., Jan. sestdesetinka, f. bas Sechzigftel, Cig., Jan., nk. šestdesetînski, adj. jegagefimal, Cig.(T.), C. sestdesotka, f. bie gahl fechzig, ber Sechziger, Jan. šę̃stdesetkrat, adv. jedzigmal. šęstdesetkraten, tna, adj. jedzigmalig, Mur. šestdesetléten, tna, adj. setzigiährig, Mur. šestdesetlêtnica, f. die Seczigiährige, Jan. šéstec, tca, m. der Seczie, Valj. (Rad). sester, f. bas Sechege pann, Mur. šester, num. fechferlei; - prim. deseter. sosterák, m. ber Secheenber, Jan. šestęrec, rca, m. 1) der Hegameier, Zora; — 2) bas Heraeber, Jan., Cig.(T.); - 3) ber Segtant, C. šestęrek, rka, m. = šesterna nit, gesechster Faden, Mur., Cig. šestêren, rna, *adj.* jedišjad). šesterina, f. bas Sechsgespann, Mur., Met., Burg.(Rok.). šesterka, f. 1) die Sechs, Mur.; — 2) ein fechegabliges Rieeblatt, Mur. šestęrnat, adj. jechsfach šestęrnik, m. 1) der Sechsender, Cig.; — 2) ber Segtant, Jan .; - 3) ber Hegameier, Zora. sesterodeten, Ina, adj. fechstheilig, Cig. šesterogiásen, sna, adj. jedjējtimmig, Cig. šesteroglav, gláva, adj. sechstöpsig, Čig., Jan. šesterogub, guba, adj. jechefaitig, jechefach, šesterokoten, tna, adj. sechšedig, Cig., Jan. šesterokotnik, Cig., Jan., DZšesterokotnik, m. bas Sechsed, Cel (Geom.). šesterolisten, stna, adj. fecheblatterig, Cig. šesteronog, noga, adj. sechefüßig, Cig., Jan. sesteronogàt, áta, adj. = šesteronog, Jan. sostoroógeln, adj. fechsedig, Cig. sesterooglat, ata, adj. fechsedig, Cig. sesteroperen, rna, adj. fechseberig, Cig., Jan. šesteropiosk, plóska, adj. sechsstächig, sechsfeitig, Cig.(T.).

šesterorob, roba, adj. jechšlantig, Cig. šesteroròk, róka, adj. jechbarmig, Cig., Jan. šesteroslôvčen, čna, adj. = šesterozložen, Jan. šesterospėv, spėva, m. bas Sertett, nk. šesterostop, stopa, adj. fechefüßig, begapobifc (b. Berfen), Jan .. šesterostopen, pna, adj. herapobilch, Jan. šesterostopje, n. die Hegapobie, Jan., Cig.(T.). šesterostopnik, m. ber heganteter, Cig (T.). šesterostran, strana, adj. fechefeitig, Jan. šesterostrānski, adj. jediēleitig, Jan.(H.). šesterostròk, stroka, adj. jedislad, Cig. sesterostrùn, struna, adj. jedisladi, Cig. šesterovéjen, jna, adj. jedisladi, Cig. šesteroviadje, n. die Sedisberridalt, Cig. šesterozlóžen, žna, adj. jedisfilbig, Cig., Jan. šesterozob, zoba, adj. iechajahung, Cig., Jan. šestfunten, tna, adj. fechepfunbig, Cig., Jan. šésti, num. ber sechste. sostica, f. 1) die Sechs, ber Sechser; — 2) ber Sechser, bas Sechstreuzerstud šestič, adv. fechstens, jum fechstenmal. šestīlar, rja, m. (kovač) š., der Birfelichmied, Cig., Jan. šestiten, tna, adj. Birlel-, Jan.(H.). šestilo, n. 1) = orodje, s katerim sodarji šesti del krožnega oboda določujejo, Mur.; ber Birtel, vzhSt.-Mur., Kr., St.-Cig., Jan., Cel. (Geom.), BiKr., Ist.; sabijasto &., ber Bauchzirkel, Cig.(T.); - 2) psovka: ber Narr, C.; - prim. šestar. šestina, f. baš Sechstel, Cig., Jan., M. šestînka, f. das Sechstel, Čig., Jan., nk. šestiti, im, vb. impf. s šestilom šesti del krožnega oboda odmerjati, zirteln, Mur., Jan.; - prim. it. sestare, รูเซียโน. sestka, f. !) bie Gecha, ber Gechser, Mur., Jan.; - 2) ein sechszähliges Rleeblatt, Mur. šęstkati, am, vb. impf. 1) = šestiti, Mur., vihSt.; - 2) ju feche Schlägen breichen, M., C.; gu fechs Schlagen hammern, M. šestkrat, adv. jechsmal. šęstkraten, tna, adj. sechemalig. šestléten, tna, adj. jechejāhrig. šestlộten, tna, adj. jechelöthig, Jan. šestmēsečen, čna, adj. fechamonatlich, femestral. šestnájst, num. fechzehn. šostnajster, num. jedzehnerlei; — prim. četver. šestnajstēren, rna, adj. sechachusach. šestnajsterka, f. bas Sechzehntelformat, bas Sedezformat, Cig., Jan., Cig.(T.). šestnajsternat, adj. fechzennfach. šestnájsti, num. ber fechehnte. sestnajstica, f. die Sechzehn, Cig., Jan. šestnájstič, adv. jechzehntens, zum jechzehntenšestnajstina, f. bas Sechzehntel, Cig., Jan. šestnajstinka, f. bas Sechzehntel, Cig., nk. sestnajstka, f. die Sechzehn, ber Sechzehner, Cig., Jan., nk. šestnájstkrat, adv. sechzehnmal.

šestoglàv, gláva, adj. sechšťovsig, Cig. šestogub, guba, adj. jechsfältig, jechsfach, Jan. šestogubánec, nca, m. = šestogubec, BiKr. sestogubee, ben, m. ber Blattermagen ber Bieberfauer, ber Bfalter, C., Lasce-Erj. (Torb.); turji š., Levst. (Zb. sp.). šestomèr, méra, m. ber Hezameter, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.šestoméren, rna, adj. herametrifch, Cig., Jan. šestonedêljkinja, f. die Böchnerin, Mur., Danj.-Mik. šestonog, noga, adj. sechēfilhig, Jan.(H.). šestonožen, žna, adj. = šestonog, Cig. šestonožec, zca, m. ein sechefüßiges Thier, ber Gechefuß, Cig. šestoper, pera, m. bat šestoper = šestopernica. Mik. šestopęren, rna, adj. jechšitrahlig, Erj. (Min.). šestopęrnica, f. 1) die Keule, der Streitfolben, Meg., Dict., Mur., Guts.-Cig., Jan., Hip. (Orb.); - 2) = netopir, Frey. (F.). šestoplosk, plóska, adj. sechšsiācija, C. šestorobe, roba, adj. sechštantig: šestorobe hišice čebelnih matic, Levst. (Beč.). šestoròk, róka, *adj*. jechearmig, Cig. sestosolec, Ica, m. ein Schuler ber fechsten Claffe, ber Gertaner, nk. šestovilast, adj. lümmelhaft, Z.; albern, Dict.; šestovitec, ica, m. ber Lümmel, Z.; = teleban, C. šestovíliti, îlim, *vb. impf.* wanten, wadelnb ober wankend einhergehen, Dict., C.; übhpt. ungeschiat einhergehen, LjZv. sestovilo, n. 1) = sestilo, ber Birkel, Z., Hip. (Orb.); — 2) ber Dumme, C. šestovistnik, m. die sechszeilige Gerste, Cig., Strek., Notr. ăệstred, num. = šestdeset, Kor.-Mur., Cig., Jan., Guts. (Res.); ("šestredo", Rez.-M.). šęststo, num. — šest sto, sechšhunderi; (šeststotni, -ter, -teren, -krat itd., prim. stotni, stoter itd.). šeststolęten, tna, *adj*. sechšhundertjährig. šeststotina, f. das Sechehundertftel, Cig. šeststotīnka, f. das Sechshundertstel, nk. **šesttisóč, num. = šest tisoč, nk.** šesttisočni, num. ber fechstaufenbste, Cig., Jan. šešârek, rka, m. 💳 češarek, Z. šęska, f. 1) ein Schlag mit ber Sand ober Ruthe, Kr.-Valj. (Rad); šeško dobiti, Ravn. (Abc.); - 2) ein Gegenstand, mit bem man ichlagt, Z.; ein breites Brett jum Schlagen, Cig. ščškalica, f. = prezalica, Polj. šęskanje, n. 1) das Schlagen, Büchtigen mit ber Ruthe, Cig.; - 2) = bas Schmarogen (3. 8. bei Sochzeiten), Cig., Idrija, Prim. šęskar, rja, m. 1) = človek, kateri rad šeška, tepe, Cig.; -- 2) == prežavec pri kaki pojedini, pos. pri svatovščini, Cig., Polj., Notr., Prim. šę̃škarica, f. 1) ženska, katera rada šeška, tepe, Mur., Jarn., Cig.; -2) = prežavka prikaki pojedini (pos. pri svatovščini), Cig., Goriš.-Erj. (Torb.). Google

šestnajstogub, guba, adj. jechzehnfach, Cig.

šestodstoten, tna, adj. fecheprocentig, DZ.

šestnájščica, f. die Gechzehn, Jan (H.).

sestnica, f. Die Gert im Brevier, C.

šęškarski, adj. jomaroperijo, Cig. šęškati, am, vb. impf. 1) mit einer Beitiche o. Ruthe ichlagen, guchtigen, Mur., Cig., Jan., Lasce-Erj. (Torb.); — luna ga šeška, et ift tieffinnig, melancholisch, Mur., Met.-Cig.; burchhecheln (fig.): v zabavljicah š. žene, Glas.; – 2) == prežati pri kaki pojedini (pos. pri svatovščini), Cig., Polj., Notr., Goriš.-Erj.

šę̃šia, f. == korec, s katerim se zajemlje vino ali voda, ali tudi voda polje iz čolna, eine Art Schöpfgefäß, die Schöpfschaufel (iz it. ses-

sola), Kras, Ip.-Erj.(Torb.).

šešijáti, âm, vb. impf. = tiho govoriti, šepetati, fluftern, gifcheln, Podkrnci-Erj. (Torb.); – prim. šušljati.

sesmer, ria, m. burre Reifer, BiKr.; - prim. sušmad.

šešnja, f. bie hublerin, Cig.; - prim. sesnjati 2).

šešnjáti, am, vb. impf. 1) zischeln, V.-Cig.;
— burch bie Rase reben, Z.; — 2) hubeln, Cig.; — pogl. šušnjati.

šešúriti se, ūrim se, *vb. impf.* — šušuriti se, fich ftrauben (von haar, Febern), C .; - = so-

piriti se, C. šeták, adj. = tak, zapŠt.-C.

šetališče, n. ber Spazierplat, Jan., nk.; tudi: šetálišče, Valj. (Rad).

setanje, n. bas Spazieren, Cig., M., ogr., kajk.-Valj. (Rad), nk.

šétati se, tam, čem se, vb. impf. ipazieren. Iustwandeln, Mur., Dol.-Cig., Jan., C., Mik., ogr., kajk., BlKr., nk.; Kraljič se po kamri šeta, Npes. - K.; kokot se šeta po dvoru, ogr.-Valj. (Rad); Po stezi se šeče bela žena, Npes.-Vraz; (= šetati, Mur., Cig., Jan.). šetavec, vca, m. ber Spazierganger, Cig., Jan. šetavka, f. bie Spagiergangerin, Cig., Jan. ščti, pron. = ta, zapŠt.

setnja, f. ber Spaziergang, Z., nk.

šetolik, adj. = tolik, zapSt.

sotovati, üjem, vb. impf. eilen, sich beeilen, ogr.-Mik.; š. za kom, C.; žeden jelen šetuje k vretini, ogr.-Valj.(Rad); — sich bemuben, fich angelegen fein laffen, ogr. - C.; deco srečno i blaženo učiniti šetujejo, ogr.-Valj.(Rad).

šetraj, m. = šatraj, Cig., Jan., Tuš. (R.).

šetrājka, f. = šatrajka, šatraj, C.

šèv, švà, m. bie Naht; suknja je bila brez ăva, Trub., Dalm., Schönl.; (redkeje: šev. šéva, Valj. [Rad]; po ševu, jvzhŠt).

šéva, s. bie Schräge, Mik ; po ševi, schräge, ichief, jvihSt.; - (prim. našev [nam. na ševo], ichrage, Jan.; po ševem [nam. po ševi], C.).

ševėder, dra, m. = šveder, Mik.

ševeljáti, am, vb. impf. frauen, frabbeln (2. B. am Ropfe), "ševljáti" Podkrnci-Erj. (Torb.). šéver, m. človek s skrivljenimi nogami, BIKr. ševeriti, im, vb. impf. hinten, BiKr.; = šepavo hoditi, Mik.

ševica, f. = ševa: po ševici, na ševico (po švici, na švico), Lašše-Levst. (Rok.).

ševkinja, f. die Rähterin, C.; (šivk-, Meg.). šęvija, f. = žlabudra, GBrda.

ševljáti, am, vb. impf. — žlabudrati, GBrda. šęvnica, f. bie Albe (leuciscus alburnus), Erj. (Z.); - die Ellrige (leuciscus phoxinus), Frey. (F.).

šévski, adj. schräg, M., Ž. šíba, f. 1) bie Gerte, die Ruthe; šiba novo mašo poje — ohne Zucht keine Erziehung, wo Rucht, ba Ehre; skozi sibe dirjati, Spiegruthen laufen, Jurc.; - bodja siba, bie Beifel Gottes ; - die Stange : Zelezo v šibab, Stangeneifen, Cig.; - 2) ein ichlanter, ftebenber Baum, Notr.; pos. = bukev, Notr.

šibāk, bkā, adj. 🕳 šibek.

sibanje, n. bas Schlagen mit Authen.

Bibast, adj. ruthenformig.

Bibati, Bibam, vb. impf. mit Ruthen ichlagen; - geißeln (fig.): napake s., nk.

šibek, bka, m., Z., Podgorje (Ist.)-Erj. (Torb.);

pogl. šipek.

šíbek, bka, adj. 1) biegjam, Dict., Mur., Cig., Jan., C., Dol.; šibko drevo, šibka deska; — 2) schlant, bünn, Mur., Cig., Jan.; – 3) zart, schwach; šibka rastlina; šibko dete; šibek mladenič, šibka dekla, šibko vino, Ip., Soška dol.-Erj. (Torb.); Salomon je še mladenie in sibak, Dalm.; - 4) v sibke mi gre, es geht mir fnapp, ichlecht, Savinska dol.-DSv.; v šibkem, tnapp, C.

šiben, bna, adj. Ruthen-, Mur. šíber, bra, m. = šibra, baš Schrottorn, BlKr. šibeti, im, vb. impf. fomach werben, C. šíbica, f. dem. šiba; 1) lleine Ruthe, bas Rūth-

chen ;- srebro v sibicah, Stangenfilber, Jan.; - 2) das Bundhölzchen.

šibíka, f. 1) die Barre, Cig., DZ.; š. srebra, zlata, DZ.; jeklo v sibikah, Stahl in Staben, DZ.; - 2) ber Labstod, Cig.; - 3) sodomerna s., ber Bifierftab, Guts.-Cig.

aibina, f. bie Gerte, die Ruthe, Cig.; lazil je po gozdu iskat drobnih šibin (za butare na cvetno nedeljo), LjZv.; krivil bi te kakor vrbovo šibino, Jurč.

šibinica, f. dem. šibina; has Reis, Cig.; iz vrbovih šibinic spleten koš, Jurč.

sibînje, n. coll. bie Ruthen: bef. bie gu einem Befen verbundenen Ruthen, Z., C.

šibînka, f. = šibina, C.

šibiti, im, vb. impf. 1) biegen, M., C., Z.; "to drevo se ti uže ne da šibiti", rekše, ne da se upogniti, ker je uže predebelo, Ip.-Erj. (Torb.), Savinska dol.; šibiti se, sich biegen; bry se šibi pod težo; drevo se šibi pod snegom, od sadja; strop se šibi, ber Blafonb fentt fich; - kolena se mu sibe, bie Rnie wanten; — 2) jowach machen, Z.; delo me šibi, C.

šībje, n. coll. die Gerten, die Ruthen; — das Ruthengebuich.

šîbka, f. 1) langes, bunnes Stud eines Metalls, bie Barre: żelezo v šibkah, das Stabeifen, Cig.(T.); Zelezne Sibke, eifernes Fenftergitter, Vrt.; - 2) ber Bewehrlabftod, C.

šibkost, f. 1) die Biegfamteit, Cig., Jan., M.;

— 2) die Schlantheit, die Schmächtigfeit,
Cig., Jan., M.; — 3) die Schwäche.
Sibkosten, stna, adj. ichwächlich, Jan. (H.).

sibkoten, sina, adj. (gwaglich, Jan.(14.). sibkota, f. 1) die Biegsamkeit, Mur.; — 2) die Schmäcktiget, die Dünnheit, Cig., Jan.;

— 3) die Schwäche.

šîbnat, adj. 1) ruthenreich, voll Ruthen, Mur.;
— 2) Ruthen-, von Ruthen, Mur.
šîbnica, f. = mladika, der Auffchöfsling, Cig.
šîbnik, m. aus Ruthen gestochtener Korb, C.
šíbniti, šîbnem, vb. pf. biegen, M., Z.
šibnjáča, f. aus Ruthen gestochtener Korb, C.

šibotînje, н. — šibovje, С.

šíbotje, n. = šibovje, C. šíbovec, vca, m. = velika šiba, Jurč.

šíbovje, n. coll. = šibje, Mur., Cig., Valj. (Rad), Dol.

sibra, f. 1) ber Schiefer, Mur., Cig., Jan., Polj.; — 2) ber Steinsplitter (bef. zum Aussfüllen ber Lüden bei der Mauer); kamen na sibre razbiti; — v sibre iti, in Trümmer gehen; — 3) daß Schrotforn, Z., Erj. (Min.), Ip., Senofeče-Erj. (Torb.), BlKr., Tolm.; za lisico so debele sibre, Notr.-Levst. (Rok.); — daß Schieferfügelchen, Strek.; — prim. bav. schifer, Stein- oder Holzsplitter, Levst. (Rok.).

šibráti, am, vb. impf. 1) in Splitter zerjchlagen: ne šibraj kamenja! Dol.-Levst. (Rok.); — 2) (beim Mauern) mit Stein-

iplittern ausfüllen, Cig.

sibrina, f. ber Steiniplitter, Burg.

1. šíja, f. 1) ber Raden, das Genick, Cig., Jan., BlKr. - Mik., Koborid - Erj. (Torb.); — die bide, hatte Radenhaut der Ochsen, Mik., BlKr.; — 2) der Hals, Jarn.-Mik., Cig., Jan., C., Rez. - Baud., Poh.; — 3) pl. šije, der Borbau vor dem Kellereingange, der Kellershals, Jan.; (šija, V.-Cig.); — 4) pl. šije, das Stiegengehäuse, Jan.; — 5) das Gewölbe der der Ösenöffung in der Kücke, meist als Selchraum benütz, M.; — pl. šije, Dol.; — das Kauchgewölbe über dem Schnelzsosen, Cig.; — 6) š. na desnem, levem doku ladje, der Stenerbord-, Backbordhals, DZ.

2. šíja, f. die Schräge: na šijo, schräge, schief, Jan., Telov.; zid je na šijo zidan, Mik.; — bie Böschung, Cig.

šiják, m. das Rheuma (im Raden?), Rihenberk-Eri. (Torb.).

šijav, adj. š. vol, ein Ochs mit bider, verharteter Radenhaut, BIKr.-M.

šijāvka, f. neka riba v Dobrodobskem jezeru, Erj. (Torb.).

sijen, jna, adj. Raden : šijna mast, bas Kammfett, Cig.

šijnjak, m. 1) = šija 1), ber Raden, Mur., Cig., Jan., C., Lašče-Erj. (Torb.), Savinska dol., jvzhŠt.; — 2) ber Hals, Mur., Cig., Jan., C., Mik., Vrt.; — = meso ob šijnjaku, baš Halsfilld, Cig., C., Dol.

sijnjakovina, f. ber Radentheil, ber Salstheil (bes Fleisches, ber Saut), Mur., Cig., Jan., C.

šíkara, f. baš Dididyt, baš Geftrüpp, C., Lož (Notr.)-Erj. (Torb.); iz gozdov in šikar so volkovi prišli, SIN.

šîkec, kca, m. ber Authen- v. Beitschenstreich, SIN.; = udarec, kajk.-Valj.(Rad).

šíkniti, šíknem, vb. pf. 1) in einem Strahl bervorschießen (von einer Filissigleit), Trst. (Let.); — 2) — s šibo ali bičem udariti, Z., Zora.

šîlar, rja, m. ber Ahlenmacher, Cig., Jan. šílast, adj. ahlenförmig, pfriemenförmig; spisig, Cig., Jan., M., C., nk.; — šilasto gledati, feinbselig bliden, Z.

šilat, áta, adj. fpießig, Cig.

Silaten, ina, adj. stachelig, stechend, Zora. Sitco, n. dem. silo; bas Pfriemchen, eine kleine Ahle.

Sites, ica, m. silci, die Riele, die Febernanfühe beim Gestügel, jozh Sc.

sitek, ika, m. ein längliches, runbes, spisiges Ding, C.

šilíka, f. neko jabolko, kajk.-Valj. (Rad). šiling, m. ber Schilling (neki denar). šílišče, n. baš Ahlenheft, Cig.

šíliti, im, vb. impf. 1) ipigen, Z.; — 2) ftie chein, Jan., M.

šílja, f. = šivilja, Cig. šilják, m. bet Stift, Z.

šíljast, adj. = šilast, Z., Vrt.

šīliman, m. bie Rrote (bufo vulgaris), Kras-Cig., Frey. (F.).

šîlnast, adj. oblenförmig, Cig.

šīlnat, *adj.* įpiķig, Nov.

šílo, n. 1) die Ahle, der Pfriem; — 2) die Baumnadel der Nadelbäume, Jan.; — 3) der Radelfisch (sygnathus), Čres - Erj. (Torb.); (hs.).

šiloglav, glava, adj. spistopfig, M. šiloglavec, vca, m. ber Spistopf, Jan., M. šilokljun, kljuna, m. šilokljuni, bie Pfriemenschnäbel (subulirostres), Erj.(Z).

šilokljunec, nca, m. = šilokljun, Cig. (T.). silovina, f. coll. 1) die Rabeln ber Rabelhölzer,

Nov.; — 2) der Radelholzwald, C. Silovje, n. coll. 1) die Radeln des Radelholzes, Kor.-Jarn. (Rok.), C., Nov.; nase silovie je zmerom zeleno, Glas.; — die Radelstreu, Jan.; — 2) der Radelholzwald, Cig., Jan., C.

simiv, m. eine Art Bachtelweigen (melampyrum nemorosum), Josch; - tudi: ber Biefeninopf (sanguisorba officinalis), Josch.

šimpāns, m. ber Schimpanse (troglodytes niger), Erj.(Z.).

šimšir, m. immergruner Burbaum (buxus sempervirens), Tuš. (R.); — iz hs.

aina, f. bie Schiene; - iz nem.

šíniti, šînem, vb. pf. — šibniti; 1) biegen, C.;
— š. se, sich biegen, C.; veja se je šinila, C.; — 2) eine schnelle Bewegung machen, bahinschießen: miš je šinila po sobi; kakor blisk šine konj z vozičem po gladkem potublisk šine konj z vozičem po gladkem pokublic.; Juda je šinil pred druhaljo, Burg.; — kvišku, po koncu ž., schnell ausspringen; kri šine iz rane, das Blut schießt aus der Bunde hervor; kri mi šine v glavo; — misel

šine v glavo; — 3) schlagen, C.; po ustih ali za uho koga š., Trub. šīnjak, m. pogl. šijnjak. sinje, f. pl. i) die Leberfleden, Cig.; - 2)

ber Leberbaljam (achillea ageratum), Jarn., Z. aipa, f. die Fenftericheibe; - iz nem.

Bipecje, n. coll. 1) ber Sagebuttenftrauch, wilber Rojenstrauch (rosa canina), Cig.; -2) šipkov sad, die Hagebutten, Mur., Vrt. šîpečji, adj. Hagebutten, Cig., Jan.; šipečja jagoda, die Hagebutte, Cig., Jan., Vrt. šîpek, pka, m. die Hedenroje, die Hagebutte (rosa

canina), Mur., Tuš.(R.); - vrtni, pitovni š., die Gartenrose, C.; — prim. 2. ščipek. sipen, pna, adj. Scheiben.

šípina, f. neka vinska trta, M., C., Z.; - prim. šipon.

šípkovec, vca, m. der Hagebuttenstrauch, der

Hunderosenstrauch, C., Z. sipkovina, f. das Hagebuttenholz, Jan. (H.). šípkovje, n. coll. das Hundsrofengestrauch, C. šîpnik, m. neka rdeča goba, C

šipolina, f. neka vinska trta, M., C.; - prim.

šipon, m. neka vinska trta: ber Mosler, M.,

C., Trumm., vzhSt.; — menda nam. ščipon; prim. poščipati.

sipovje, n. ber Hagebuttenstrauch, C. sipovka, f. die Hagebutte (die Frucht), Jan. šípovnik, m. = oblok iz kamena (iz nem. Schwibbogen), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.). šiprāčje, n. baš Gebūjo, kajk.-Valj. (Rad). šipráka, f. būrres Reifig, BiKr.; = suhe veje za natičje, BIKr.-Let.

šîr, m., C., M., pogl. ščir.

sir, î, f. die Breite, Cig. (T.); te siri je moje polje, Z.; v šir, in Die Breite; na sir usta odpreti, ben Dund weit aufthun, LiZv.

šîr, šíra, adj. = širen, breit, Jan.; v širem krogu, Vrt.; - prim. češ. šírý.

šîrcati, am, vb. impf. - bezljati (o živini), Lasko (St.).

šíren, rna, adj. weit, Cig., Jan., nk.; Oj zemlja širna, zemlja lepa! Greg.

širič, iča, m. = čirič, ščurič, (širič) Danj .-Valj. (Rad).

Strina, f. bie Breite; &. reke, bie Stromweite, Cig.(T.).

Sirîtelj, m. ber Berbreiter, nk.

diriti, sirim, vb. impf. breit machen, ausbreiten; – erweitern; — verbreiten; — š. se, sich ausbreiten, an Breite gunehmen; prsi se mi sirijo; - fich verbreiten.

širivost, f. = razpenjavost, die Expansibirast, Jan. (H.).

Birja, f. = Birina, bie Breite, Jarn., Kor .-Cig., Jan., C., Mik.

širják, m. ber Grasfroid (rana temporaria), (nam. ščirjak) Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.). Birjava, f. die Breite.

dirjenjo, n. die Ausbreitung; die Fortpflanzung (phys.): premocrtno š. svetlobe, Znid.

širnokostenjáški, adj. mit breitem Rnochengerufte: s. dedec, Jurc.

Birocina, f. bie Breite. Jan.

širočka, f. bie breite Art, bas Breitbeil, Mur., Cig., Jan., C., Svet. (Rok.), Savinska dol., BlKr.

širòk, óka, adj. breit; široke ceste, blače; široka usta; na dolgo in široko, meit u. breit; beseda znana široko mej Slovenci, Levst.-(LjZv.); na dolgo in široko razkladati, meitläufig auseinanderseben; — siroka je, fie ist ichwanger; - tudi šírok, óka, jvzh St.; compar. širši, širji, tudi: širokejši, redkokedaj: širočji.

širokica, f. = širočka, C., Rib. širokljáča, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). širokljast, asta, adj. ein wenig breit, Z. širokljat, áta, adj. ein wenig breit, Mur.,

Cig. eirokljun, kljuna, m. sirokljuni, bie Spalticonabler (fissirostres), Cig.(T.), Erj.(Z.). siroko, m. jugozapadni veter, ber Scirocco. širokobeseden, dna, adj. großiprecherijch, Zora. širokočéten, ina, adj. breititirnig, Bes. širokoglavec, vca, m. ber Breitfopf, Cig.

širokokljun, kljuna, adj. breitschnablig, Jan .-(H.).Birokokljunec, nca, m. ber Breitichnabler, Cig.

širokokolk, kolka, adj. breithüftig, Cig. širokokrájen, jna, adj. breitframpig: š. klobuk,

širokokrit, kríla, adj. breitgeflügelt, Cig. širókoliko, n. = pogače, neko jabolko, Brkini-Erj.(Torb.).

širokolist, lista, adj. breitbiatterig, Jan. širokolisten, tna, adj. breitblätterig, Cig. Jan. širokonog, noga, adj. breitfüßig, Cig., Jan. širokonos, nosa, adj. breitnajig, Cig.

širokonoska, f. širokonoske (opice), die Breitnafen, Cig (T.). širokonýžen, žna, adj. breitfilfig, Jan.

širokopèr, péra. adj. breitgefiebert, Cig. širokopéren, rna, adj. = širokoper, (fig.) hoffartig, Lasce-Levst. (Zp. sp.).

širokopériti se, pêrim se, vb. impf. fich hoffartig benehmen, prablen, prunten, Cig., C., Z. širokoplėč, plęca, adj. breitichulterig, Jan.,

Lašče-Levst.(Zb. sp.); š. velikan, Jurč. širokoplęčec, čca, m. ber Breitichulterige, SIN. širokopodpláten, tna, adj. breitjohlig, Vrt. širokopės, pisa, adj. breitbrüftig, Jan. širokopisen, sna, adj. breitbruftig, Cig., Jan. širokoramat, ata, adj. breitschulterig, C.

širokorėp, rępa, adj. breitichwanzig, Cig. širokorępka, f. ber Breitschwang (columba laticauda), Cig.

širokoriten, tna, adj. breitarfchig, Cig. širokorokav, áva, adj. breitarmelig, Navr .-(Let.).

širokosénčen, čna, adj. breitíchattig, Cig. širokost, f. bie Breite.

širokóta, f. = širokost; tudi: širokôta, Valj.-(Rad).

širokoùst, ústa, adj. 1) breitmilnbig, Jan.; -2) großmäulig, prahlerisch, Mur.

širokousten, tna, adj. 1) breitmundig, Cig., Jan.; - 2) großmäulig, großsprecherisch, prahlerisch.

Cicrosole

širokoústiti, üstim, vb. impf. großsprechen, prahlen, Jan.; saj vem, da le širokoustiš, Levst.(Zb. sp.); nav. i. se, C., Ljub., Gor., nk. širokoustje, n. die Großsprecherei, Cig., Str. širokoustnež, m. das Großmaul, der Brahlhans, Cig., Jan., Cig.(T.), Ljub., Gor., nk. Sirokoustnien, f. 1) ein Weib mit breitem Munde, Dol.; — 2) die Großsprecherin, die Problerin, Cig., Jan., nk. Sirokoustnik, m. 1) ein Mann mit breitem Munde, Dol.; - 2) ber Grofiprecher, ber Brahlhans, Cig., Jan., Cig.(T.). širokoustnost, f. bie Großiprecherei, bie Ruhmredigfeit, Cig., nk. sirokovej, veja, adj. breitaftig, Bes., Let. širokovejat, ata, adj. breituftig, Zora. sirokovejen, jna, adj. breitaftig, Jan., Let. širokovésten, tna, adj. = široke vesti, bon weitem Gewiffen, lag, Z., nk. Sirokovestjo, n. ber Lagismus, Cig. širokovestnost, f. ber Lagismus, C. širókovica, f. neko jabolko, C. širókulja, f. 1) ovčje ime, (-klja), Kanin-Erj.(Torb.); - 2) neko jabolko, Sebrelje-Erj.(Torb.). šîrom, adv. = široma, BlKr. šīroma, adv. in bie Breite, C.; - weit unb breit, weit herum, C., - weit voneinander, Ravn.-Cig.; roke š. držati, C.; duri so š. odprte, Z.; vse gre široma (= narazen), BlKr. šironòg, noga, adj. flachfüßig, Habd.-Mik. šironds, nosa, adj. šironose opice, Breitnafen (simiae platyrrhinae), Erj.(Ž.). širost, f. = širokost, Svet.(Rok.) širota, f. bie Breite, M., Z. široust, ústa, adj. breitmäulig: kače širouste, Erj.(Z.). šíša, f. nam. hiša, Lašče, Rib. sisanec, nca, m. bas Bubifraut, ber Ganfefuß (chenopodium vulvaria), Cig., Medv.(Rok.). šišák, m. bet Selm, Mur., Cig., Jan., Cig.-(T.), Mik., Vod. (Izb. sp.); — po drugih slov. jezikih. šīšek, ška, m. 1) ber Schabel, C.; - 2) = močen tilnik, BlKr. šíška, f. 1) ber Gallapjel: hrastova, cerova š.; ni šiške vredno, Trub.; - = skipek, die Rnopper, C., Kras, BiKr.; toča, rogljata kakor siske, LjZv.; — 2) ber Andchel, Goriska ok. - Erj. (Torb.), Strek.; — 3) ber Drischelstielknops, C.; — eine runde Erhöhung (Budel), Cig.; — die Lehre am Seilerzeug, Cig.; - 4) bie Bfanne (mech.), Cig.(T.); bie Bapfenpfanne, bas Bapfenloch bei ber Belle, V.-Cig.; v šiški, ki je v polico vdolbena, vrti se po koncu stoječi železni drog, ki gornji mlinski kamen nosi, Ig(Dol.), jv7hSt.; – die Gelenspfanne, Mur., V.-Cig.; — 5) bas weibliche Glieb, Notr.; — 6) bas Rnopfloch, C.; — die Schlinge, die Masche, C.; — das Ohr am Knopf, C.; — 7) die Wassernuss (nux squatica), Ponikve(St.)-Pjk.(Crt.). šíškar, rja, m. die Anoppereiche, Jan.(H.). šíškarica, f. die Gallweipe (cynips), Cig., Jan., Erj.(Ž.).

šiškęta, f. 🛥 šiška, ber Gallapfel, Habd.-Mik. šīškica, f. dem. šiška; — ein cylindrisches Gefäß, die Buchfe, Cig. šíškov, adj. von Gallapfeln: šiškova kislina, die Gallapfelfaure, Cig.(T.). šišmiš, miša, m. 1) bie Spigmaus (sorex), Mur., Cig., Jan.; — 2) die Fledermaus, Z., jvzhSt.; die Spedmaus (vespertilio noctula), Frey. (F.); morski s., - bie Geeflebermaus (malthe), Erj. (Torb.). šíti, šíjem, vò. impf. nähen; nav. le v zloženicah. šiv, šíva, m. bie Naht; hlače po šivu pretrgati; črevlji na š. (== na kveder), Str.; -- zaklinski s. (na črepinji), bie Ppfiloibe, Jan .-(H.).šivač, m. 1) ber Schneiber, Z.; - 2) ber Schneiberpogel, C. šivačji, *adj.* Rāh: šivačja igla, C. šivaten, ina, adj. Rah., Cig., Jan., Cig.(T.); šivalni stroj, bie Rahmafchine, nk. šiválja, f. 🕳 šivilja, jvzhŠt. šivāina, f. die Rahnadel, Cig., Gor. šivainica, f. 1) die Rahnadel, Lasce, Vas Krn-Erj. (Torb.); - 2) = šivalni stroj, bie Rahmaichine, Jan., DZ. šivâlnka, f. = šivalnica 1), Lašče-Erj.(Torb.), šiválo, n. die Nahmajdine, Cig.(T.). šivančica, f. dem. šivanka; 1) eine fleine Rabel; -- 2) neka riba, Dol.-Erj.(Torb.). šívanica, f. = šívanka, Guts. - Čig., Jarn., Jan., C., M., KrGora-DSv. šivanje, n. bas Raben; - imam veliko šivanja, ich habe viel gu naben; - tudi: šívanje. šivanka, f. die Rahnadel, rezeca s., die Rurichnernobel, V.-Cig., - tudi: šívanka, Mur., Valj.-(Rad), Notr., jvzhŠt. šivānkar, rja, m. ber Rabler, Cig., Jan. šivānkarica, f. bie Rablerin, Cig. šivānkast, adj. nāhnabelartig, C. šivânkica, f. = šivančica; — neka riba v Cerkniškem jezeru, (gobio sp.), Erj. (Torb.). šivár, rja, m. ber Raber, ber Schneiber, Cig., Jan., C., Levst.(Zb. sp.), nk.; - (ber Schuster šivarica, f. bie Näherin, bie Schneiberin, Cig., šivarīja, f. = šivarstvo, Cig., Jan. šivariti, arim, vb. impf. Schneider, Schneiberin fein, fcneibern, Cig., Jan. šivárka, f. die Nahterin, Levst. (Zb. sp.). šivárnica, f. die Schneiberwertstätte, Jan. šlvárski, adj. Rah., Schneiber., Cig., Jan.; šivarska miza, der Rahtifch, sivarske reci, das Nahzeug, nk. šivārstvo, n. die Schneiberei, Cig., Jan.; - die Schneiberschaft: premogočno s., Pres. 1. šivati, am, vo. impf. 1) nāben; — skakoma š., mit lojen Stichen naben, Cig.; - po zajčje š., V.-Cig.; - 2) šiva mi po glavi, es fticht mich im Ropfe, Z.; - siva mi, ich habe Angft, vzh.St. - C.; — 3) dez siva, es regnet mit feinen, bunnen Strahlen, Laice-

Levst.(Rok.).

2. šívati, am, vb. impf. ad šiniti; == švigati, schnelle Bewegungen machen, schiefen, Notr., Dol.; misi sivajo po tieh, huschen bin und her, Lasce-Levst. (Rok.); različne misli in podobe so mu sem ter tja šivale, Vrt.

šivavec, vca, m. der Näher, der Schneider, Mur., Cig., M., Danj. (Posv. p.), Levst .-(Zb. sp.).

šivavka, f. die Naberin, die Schneiberin, Mur., Cig.

sivec, vca, m. 1) = sivar, C.; ber Schuster, Dol.; - 2) ber Schneibervogel, Sol.

šíven, vna, adj. Nab-, Cig., Jan.

šivilja, f. bie Rahterin. šivilo, n. das Rähzeug, Jan.

šîvkinja, f. = šivilja, Meg.

šivnína, f. ber Raberlohu, Cig.

šîvo, n. die Raharbeit: krojač ima mnogo šiva (= mnogo dela), Dol.

škābica, f. 1) bie Haftel, C.; - 2) bas Knopflod, BIKr .- Let.

škadron, m. bie Schwabron (Escabron), Valj .-(Rad).

škaf, škáfa, m. baš Schaff; dež gre, kakor da bi iz škafa (s škafom) lil, es gießt; - prim. stvn. scaf, Mik.(Et.).

škafar, rja, m. der Schaffler, der Böttcher, Cig, Jan.

škafárnica, f. bie Böttcherwerfftatte, Cig.

škāfarstvo, n. bie Bottcherei, Čig. škāfčec, čeca, m. = škafček, Valj.(Rad).

škāfček, čka, m. dem. škafec.

skafec, fca, m. dem. skaf; ein fleines Schaff. škāfek, ika, m. dem. škai.

škáfen, fna, adj. Schaffe; škafni obroči. skafica, f. bas Schaffel, Cig.; ein breites unb

nieberes Schaff, Mur., C.

škafoma, adv. ichaifmeije: š. vodo nositi, LjZv. skaja, f. bom glubenben Gifen beim Schmieben abipringende Schuppen, ber hammerichlag, (Sintet), Cig., Jan., Nov.; nav. pl. škaje, Cig., C., Gor.; - prim. skaje in it. scaglia

di ferro, Hammerichlag. škajola, f. der Gyps, Vrtov.-Cig., Prim.; — prim. it. scagliuola, das Frauenglas.

škakljiv, íva, adj. liblid, heilelig, Dol.-Cig., C. škála, f. = skala, 2), der holyiptitter: škalo si zadreti v kožo, Dol., jvzh.St.

škālba, f. = skalba, Rib., Blkr.-M., Lašče-Erj. (Torb.).

škâlíčki, adv. quer, C.; — prim, poškalički. škâłna, f. — škalba, Strek., Kras.

škātnica, f. = škalba, C., Kras-M.

škāmlja, f. neka stolica, Mariborska ok.-C.; - ber Schemel, C.; škamlje tvojim nogam, Krelj; - prim. stsl. skamija, stvn. scamal, nem. Schemet, lat. scamnum, C.

škandęla, f. Mur., Mik. pogl. skodela.

škant, skanta, m. bas Dufitinftrument, befonders die Beige, Kr.; - prim. Discant = hobe Stimme, C.

skantar, rja, m. ber Musifant, C.

škapulir, rja, m. neko redovniško oblačilo, tudi neko bratovščinsko znamenje, baš Grapulier.

škapulīrnik, m. der Scapuliertrager, Cig. škarjar, rja, m. bet Scherenschmieb, Cig., C.

škārjast, adj. icherenförmig. škārje, škarij, f. pl. 1) bie Schere; — 2) ein fcherenformiges Ding: Die Schere an ber Rinnlabe ber Pferbe, Cig.; - ber Rloben an einer Bage, Cig.; - die Bagenschere, C.; - die Deichfelgabel, Cig., Jan.; - bie Rreugballen im Dachgeruft , bas Schergeruft (auch bei Bruden u. bgl.), Z.; streha na s., ber Scherenbachftubl, Gor.; - bie Schienenruthe hinter den Rammblattern am Bebstuhl, Cig.; — perotaice pri kolovratu, C.; — prim. stvnem. skari (pl.), Mik.(Et.).

1. škarjevec, vca, m. ber Birthahn (tetrao tetrix), Cig., Jan., Erj.(Z.), Frey.(F.), Gor. 2. škārjevec, vca, m. ber Abfluss, (it. scarico), Mik.(Et.).

škārjevka, f. die Birthenne, Cig., Jan. škārjica, f. a) der Ohrmurm, Ip.-Erj.(Torb.), Strek.; — b) pl. škarjice, dem. škarje; 1) eine Meine Schere; — 2) die Freiszange bei ben Insecten, Cig.; — 3) die Ranten, 3. B. an Beinreben, V.-Cig.; — 4) die Riefernabeln, die Rieferstreu, Jan. (H.); - 4) bie großblatterige Schwertlille (iris germanica), Medv .-(Rok.), Burg., Gor.

škarlāt, m. = škrlat, Dict., Guts., Cig., Trub. škarnica, f. 1) bie Scherenhalfte, Mur.; - 2) der Dachsparren, Cig., Jan., Danj. (Posv. p.), Cv., BlKr.; - 3) pl. skarnice, die Deichselgabel, Jan.; - 4) ber Ohrwurm, (forficula auricularia), Cig.

škarnik, m. = škarnica 2), bet Dachsparren,

Jan., Glas.

škarnjak, m. ber Milan (milvus), Frey.(F.); die Gabelweihe (milvus vulgaris), Erj.(Z.); = rjavi š. (milvus regalis), Frey (F.).

škārnje, f. pl. Mur., Cig., Jan., pogl. škarje. škārnjice, f. pl. dem. škarnje, Mur., St.; pogl. škarjice.

škārpa, f. 1) die Scarpe, die Böschungsmauer; — 2) pl. škarpe, abgenüßte Schube; — prim. it, scarpa (v istih pomenih).

škat, m. Jan. pogl. skat.

škātla, f. 1) die Schachtel, die Dose, die Buchse; - 2) bie Ziegelform, V.-Cig.; — 3) bas vieredig ausgehöhlte Achsenstodenbe, in welchem die Bagenachse befestigt wirb, Ig (Dol.); -4) bie Trollblume (trollius europaeus), Livek-Erj. (Torb.); - prim. it. scatola, Mik.(Et.).

škātlar, rja, m. ber Schachtelmacher, ber Schachteltramer, Cig., Jan

škātlarica, f. die Schachtelmacherin, die Schachteltramerin, Cig.

škatlariti, arim, vb. impf. Schachtelframer fein, Cig., Jan.

škatlati, am, vb. impf. in loje anliegenben Schuben einhergeben: kam akatlas? Levst .-(Rok.).

škātlica, f. dem. škatla; 1) bas Schächtelchen;

— 2) bie Dofenschnede, Cig. škatlicar, ria, m. ber Schachtelmacher, Cig. škavec, m. = skavec, Vrtov. (Km. k.), Štrek. škedėnį, dnjà, m. = skedenį, C., Mik.

škegėnį, gnjà, m. = skedenį, C., ogr.-Mik. škeglic, m. ber Stieglis (carduelis), ogr .- C.;

- prim. ščegljec. škile, f. pl. 1) = skole, das hölgerne Sattel-geruft, Dict., Cig., Rib.-M.; - 2) stojalo kalup), na katerem se dela gnojni koš, Bl-Kr.-Let.

škor, i, f. = skor, bas Zeng, bas Wertzeng, bas Mittel, (tudi coll.), Mur., St.-Cig., Jan., Danj. Mik.; plug in druga šker, ogr.-Let.; z orožjem in drugo škerjo, ogr.-Valj. (Rad).

Skeren, rna, adj. gum Bertzeug beftimmt o. gehörig, Mur.; škerni les, das Zeugholz, Mur. šketiti, šketim, vb. impf. — nepotredno rezkati ali cepkati (prim. stvnem. scit, baš

Scheit), Lašče-Erj.(Torb).

šketiti so, aketim se, vb. impf. ftupig fein; konj se šketi, Cig., Z.; Razdrto pod Nanosom-Erj. (Torb.); - widerspenstig fein, fich strauben, sich weigern, Cig., Razdrto pod Nanosom - Erj. (Torb.); - jaubern, C.; prim. šketljiv.

škētijiv, adj. stetig, stutig: ta koni je šketijiv = rad se šketi, Razdrto pod Nanosom-Erj.-(Torb.); - iz nem. ftetig, Strek.(Arch.);

prim. štatljiv.

Skilast, adj. fchiefangig. škilav, adj. fchielaugig.

akilavec, vca, m. ber Schielaugige.

škilavka, f. bie Schielangige, Cig.

škileo, Ica, m. ber Schielaugige, Cig., Jan., Mik., Žnid.

škilonjo, n. bas Schielen, Levst.(Rok.). akileti, im, vb. impf. ichielen, Cig., Levst .-

(Rok.); - prim. stvnem. sceleh, scileh, foief, Mik.(Et.),

škiliti, škilim, vb. impf. = škileti.

škilja, f. 1) bie Schielaugige, Cig.; - 2) neka riba v Dobrodobskem jezeru, Erj. (Torb.).

škindra, f. ber Steinfplitter, C., Erf.(Min.), Turjak, Ig (Dol.) - Erj.(Torb.); - ein geringes Quantum einer Sache, C.; - prim. it. (dial.) scienza, Splitter, Strek.(Arch.).

skindrati, am, vb. impf. in Splitter zerichneiben o. zerhauen: š. in rezati, š. peč (= pečino), C. škindrav, adj. fplitterig: škindrave prelomine, fplitterige Bruchflachen, Erj. (Min.).

škinja, f. (nam. sevkinja), bie Rahterin, C., Soška dol.-Eri.(Torb).

škîr, î, $f_* = i ker, \nu z h \bar{S} t.-C.$

škit, škita, m. = ščit, Cig., Jan., Mik., Jap.-(Sv. p.), Zora.

šklābati, am, vb. impf. en großen Schuben einhergeben, C.

šklabot, f. eine schlechte, alte Trube, Cig.; nav. pl. sklaboti, bas Beraffel, alte Sachen, C.

šklabotáti, otâm, óčem, vb. impf. 🖛 šklopotati, schlottern, Z.

šklafeta, f. - klafeta, alter, abgetragener Sut, Kr.-Valj.(Rad).

šklafúta, f. ovčje ime, Erj.(Torb.).

šklámbor, m. = žlambor, Dol., Polj.

šklāndrina, m. ime mršavemu volu. BlKr.-

aklat, sklata, sklatu, m. bie Gottung, ber Schlag, V.-Cig.; ta clovek je trdnega šklatu, Lašče-Levst.(Rok.); bie Race, Notr.; - prim. it. schiatta, Gaitung, stvnem. slahta, Levst .-(Rok.)

šklāta, f. bas Gerümpel, Cig., SiGor.-C. škiátiti se, im se, vb. impf. = ploditi se, C. aklavin, m. ein Thier mit Haugahnen, C.

šklavs, m. ber hauzahn, Cig. šklavsati, am, vb. impf. - kavsati, C., Z., M.

šklāvsnik, m. ber Hauzahn, Cig., M., C. šklávsniti, šklavsnem, vb. pf. = kavsniti, Z., C. šklefedráti, am, vb. impf. = šklefetsti, C., Z.

šklofetáti, etam, éčem, vb impf. flirren (bon Genftern, Glafern), Jan., M., Z.; - flappern: (od mraza) z zobmi š., Bes., BiKr.; klepetec na drevesu šklefeče, BiKr.; - prim. klepetati.

šklemfa, f. etwas Schlotternbes, in ben Theilen Rlapperndes, Unbrauchbares, Levst. (Rok.); oče so bili vajeni stare šklemfe (= ure), Glas.; (o stari kravi), Levst.(Rok.); - psovka stari ženski, M., Z., Levst. (Rok.); pojdi, stara šklemfa! jvzhŠt.

šklemfast, adj. ichlotternb, wadelnb, klapperig.

M.; — fclecht, unbrauchbar, M. šklomfati, am, vb. impf. Mirren, fclottern, flappern, fcepern: ubit zvon, podkov šklemfa, Z. škiemfniti, škiemfnem, vb. pf. 1) einen Rnadlant von fich geben: kljuka je sklemfnila,

Zora; - 2) mit bem Finger ichlagen, C. škiemfudráti, am, vb. impf. = škiefetati, Ljub.-

Levst.(Rok.). škiempav, adj. hinlend, St.- Vest., C., Trst. (Let.).

škiendráti, am, vb. impf. burch Schneiben verunftalten, verfchneiben, V.-Cig.

šklensati, am, vb. impf. fnaden (3. B vom Gewehrhahn), Buče(St.)-C.

škienaniti, škiensnem, vb. pf. fnaden: konj z nogo sklensne, bas Pferb ftößt mit bem Fuße an, Buce(St.)-C.

škiepetáti, etam, éčem, vb. impf. flirren (o steklu, oknih), C., Jan.; flappern, C.; z zobmi š, Jurč., LjZv.; raffeln, C.; — prim. klepetati.

šklesáti, am, vb impf. raffeln, Cig.

šklésniti, škiệsnem, vb. pf. = šklensniti: kobila z nogo šklesne, Č.

škievsati, am, vb. impf. = šklesati, C. škiĝe, m. = pipec, BiKr.

skioca, f. ein flappernbes, fchepernbes Meffer, BlKr.: bas Tafchenmeffer, kajk .- Valj. (Rad).

šklopotáti, otám, óčem, vb. impf. = klopotati, raffeln, schlottern, schepern, Z.; toča je šklopotala, SIN.

akóba, f. ber Klinthaten, C.; — prim. skoba. škóbovec, vca, m. = posoda od smrekovega lubja, die Harzmeste, V.-Cig.

škoda, f. ber Schaben; škodo delati, trpeti; – živina v škodo uhaja (macht Schaben auf ber Beibe; — (pren.) v škodo hoditi komu, jemanbem ins Gehege gehen; — škoda je koga, česa, es ift schabe um jemanben, eine Sache: skoda besedi, fcabe um jebes Bort.

škodęla, f. = skodela, M., Gor. škoden, dna, adj. 1) beeintrachtigenb, nachtheilig, schablich, Cig., Jan., St.; skodan: on (Mamon) je grozan in škodan bog, Krelj; - 2) beeinträchtigt: skoden sem, ich habe

Schaben, Cig.

škoditi, škodim, vb. impf. ichaben; - to nam ne škodi; nič ne škodi, es fcabet nicht.

škodia, f. = skodla, Mur., Jan., C., Slom. škodlast, adj. = s skodlami krit: škodlasta streha, Mur.

škodljiv, íva, adj. 1) schablich; škodljiva žival, jed; - škodljivo živinče, ki rado v škodo hodi, Dol. - Levst. (Rok.); - 2) ichadenfroh, Cig.

skodljivec, vca, m. 1) ein schäblicher Menich, ber Schadenmacher, Mur., Cig., Jan.; imena škodljivcev izkazati, Prisege iz 17. stol.-Let.; — ein schabliches, Schaben machenbes Thier, nk.; — 2) ber Schabenfrohe, Jan. skodljrvka, f. bie Schabenmacherin, Mur.,

Jan., Nov.

škodljívost, f. 1) bie Schablichkeit; — 2) bie Schadenluft, Cig.

škodnik, m. ber Beichabiger, Cig., Strek.

škodovanje, n. bas Schaben.

škodovati, ujem, vb. impf. 1) ichaben; nic mu ni škodovalo; praes. škodovam, Ravn.-Valj.-(Rad).; - š. koga, jemanben ichabigen, Svet .-(Rok.); - 2) š. se = tožiti pogostoma izrekaje besedo: škoda! KrGora.

škodovavec, vca, m. ber Beschäbiger. škodožēlje, n. bie Schabenfreube, V.-Cig. škodoželjen, lina, adj. ichabenfroh, Mur., Cig.,

Jan., nk. akodoželjnica, f. bie Schabenfrobe, C. škodoželjnik, m. ber Schabenfrobe, Cig.

skodoželinost, f. bie Schabenfreude, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad), nk.

škof, škofa, m. ber Bifchof; - prim. stvnem. biskof, Mik.(Et.).

škofica, f. eine fleine Munge: platiti poslednjo škofico ben letten Beller bezahlen, Kreij; (škufica, Trub., Dalm.; dve škufici, to je en vinar, Trub.).

škofija, f. 1) bas Bisthum. Die Dioceje; -2) ber Bifchofshof, ber bifcofliche Palaft. škofljan, ána, m. ber Diöcesan, Cv.

skofijski, adj. bas Bisthum betreffend, bifcoflich; škofijska cerkev.

škofijstvo, n. das Bijchofsamt, das bijchöfliche Ordinariat, Cig., Jan., nk.

škofindra, f. == škindra, C.

škofji, adj. Bischofe-, bischoflich, Cig., Jan. škoflji, adj. bes Bijchofs, bijchoflich: s. hlapec,

škofije dekle, Trub.; škofija služba, Dalm. škofováti, üjem, vb. impf. als Bijchof walten, Bifchof fein, Cig.

škofovina, f. bas Bisthum, Jan.

škofovski, adj. Bifchofs, bifchoflich: škofovska

škofovstvo, n. die Bijchofswürde, das Bijchofsamt, ber Epistopat, Cig.

škôfski, adj. = škofovski, Dict.

škola, f. =šola, Mur., Jan., Cig.(T.), vzh<math>St.,ogr.

školat, rja, m. = šolat, Mur. škôlarica, f. = šolarica, Mur.

- 632 -

školati, am, vb. impf. ftubieren laffen : s. koga na maštvo (meštvo), Npr. (vzhSt.) - Valj. (Vest.).

školj, m. 🛥 skala, pečina, ovečji kamen, strčeč iz zemlje: pri nas ne moremo orati, ves svet je v školju, Erj. (Torb.); - bie Rlippe, Kast.-Valj. (Rad); - prim. it. scoglio, die Rlippe.

školjčen, čna, adj. Mujchel. : školjčni vapnenec,

der Muschelfall, Erj.(Min.).

školjčica, f. dem. školjka; 1) eine kleine Mufchel, nk.; - 2) neka močeika: bas Mufchelthierchen (stylonychia), Cig.(T.), Erj.(Z.)

školjka, f. = skoljka, die Mufchel, Cig., Jan., M., Vrtov.(Km. k.), nk.; — prim. stsl. skolska, hs. skoljka, školjka.

školikast, adj. mufchelformig, mufchelig, Cig.

školjkat, ata, adj. voll Muicheln, Rufchel-; školikati vapnenec, ber Mujchelfalt, Cig. (T.). škóljkovec, vca, m. ber Muschestrebs, Cig. (T.).

školjkovišče, n. die Muschelbant, Cig.(T.) skolnik, m. ber Schullehrer, Mur., vzhSt., ogr .- Valj. (Rad); - ber Schulmann, Mur., Cig.(T.).

školnikovica, f. bie Frau bes Schullehrers, vzhSt.

škôlski, adj. — šolski, Mur. školstvo, n. =šolstvo, Cig.(T.).

škômp, m. = škompa, KrGora.

škômpa, f. = škopa, Gor.

škomrda, f. = konj a. koza, ki jo o pustu jezdijo, C., vzh.Št.

škomfdati, midam, vb. impf. wadelnb geben: pijanec škomrda, C.; — prim. mrdati se. škomfditi se, midim se, vb. impf. bie Stirne rungeln, ein finsteres Besicht machen, C.

škop, škopa, m. = škopnik, ber Schaub, Z.,

škopa, f. 1) = škopnik, ber Schaub, Mur.; – 2) zravnana in v škopnike povezana slama, pšenična ali ržena, s katero krijejo strehe, das Schaubstroh; škopo rabijo tudi v rezanico (hadfel), Gor.; škopo delati = slamo v škopnike vezati; škopo (= škopnike) pripraviti za streho; s škopo svetiti, Dict; - prim. stvnem. scoub, Schaub.

škopar, rja, m. ber Futterschneiber, Cig. škopurica, f. bas Strobband ber Dachbeder, Z. škopati, am, vb. impf. 1) = škopo delati; -a) = nasad za škopo ravnati, Dol.

škópec, pca, m. = skopec (Sájöpš), C., Valj. (Rad), Zora, BlKr.

škopica, f. dem. škopa; ein fleiner Schaub, Mur.

škopiti, škopim, vb. impf. = škopo ravnati,

škopnat, adj. Schaub.; škopnata streha = s škopo krita slamnata streha, das Schaubdach, C., Dol.

skopnica, f. 1) bie Häckerlingsbant, bie Futterbant, Cig.; — 2) bas Schaubstroh, Z.; -

3) bie Schaubstrohgerte, Z.

škopnik, m. 1) ein Bund Stroh, ber Schaub; 2) bajeslovno bitje, ki materam zanemarjene otroke jemlje, Poh.-Pjk.(Crt. 228); ein nachtliches Gefpenft, C.

škôpnjak, m. = škopnik 2), Mur., Jarn.-

akoporesec, zca, m. ber Strobichneiber, ber Baderlingeichneiber, Cig.

škoporezen, zna, adj. Baderling., Strob.

ichneibe-: škoporezna kosa, Cig.

škoporęznica, f. die Strohichneibemaichine, die Saderlingebant, Cig., C., Nov., Kr. - Valj. (Rad).

škoporęznik, m. = škoporezec, Cig.

škorčevka, f. bas Beibchen bes Stares, Jan. škórčji, adj. bes Stares, Jan.; - prim. t. škorec.

1. škorec, rca, m. ber Star (sturnus).

 škórec, rca, m. = korec na obodu mlinskega kolesa, jvzhSt.

škorenj, rnja, m. ber Stiefel; škornji, bas Stiefelpaar; škornje obuti, izuti; dvoji škornji, zwei Baar Stiefel.

škorja, f. Dict., vzhSt.-C., pogl. skorja.

škorjančeváti se, ûjem se, vb. impf. neka pastirska igra, Medjimurje-Vest. I. 110. škorjánec, nca, m. = škrjanec, die Lerche,

Cig., M.

škorljáti, am, vb. impf. im Rothwaffer waten,

škorlūp, m. = skorlup, bie Kruste, Dict., C., Vrtov.(Km. k.).

škorlúpa, f. = škorlup, C.

škorlúpast, adj. frustig: š. sneg, škorlupasta zemlja, C.; — einer Krufte ahnlich: zelje je škorlupasto (frauš), jvzh.St.; — škorlupasti (= kakor skorja trdi) črevlji, C.; - prim. skorlup.

škorlupina, f. = škorlup, C.

škorlûpnat, adj. fruitig: s. sneg, Dol.

škornja, f. 1) = škoreni, ber Stiefel, Meg, Mur., Cig., Jan., C., Mik.; - 2) die Stiefelrohre, ber Stiefelichaft, Hal.-C.; - 3) = ber Stiefel einer Bumpe, Frey. (Rok.).

škornjáča, f. die Stiefelröhre, C.

škornjar, rja, m. ber Schufter, C., Ravn. (Abc.).

škornjecedec, den, m. ber Stiefelpuger, Jan.,

škornjica, f. dem. škornja; 1) bas Stiefelchen, Guts., Mur., Cig., Jan.; - 2) ber Stiefelschaft, die Stiefelrohre, Cig.; - die Stiefeltohte (phys.), V .- Cig., Cig. (T.), Sen. (Fiz.). škorocelj, m. = skorocel, die Schafgarbe (achillea millefolium), C., Savinska dol.

škorpijon, m. = skorpijon, ber Scorpion. škorpijonarica, f. bie Scorpionfliege, Cig. skorpijonast, adj. scorpionartig, Cig.

škorpijonovka, f. baš Jalobstrant (senecio Jacobaea), C.

škorta, f. = skorič, Cig.; - prim. škurta, škorûp, m. C., pogl. škorlup.

škrába, f. škrabo biti (neka igra), Notr.; (= klinec biti, Ljub.).

škrábati, bam, bljem, vb. impf. fragen, ichaben, nagen, Cig., Jan., Levst. (Rok.), ogr. - Valj. (Rad); miši škrabajo, Ljub.; s peresom š., Cig.; golob ne grize, ne škrablje, ogr.-Valj. (Rad); i. se po glavi, C.; - raspelu, V.-Cig.

škrábelj, blis, m. bie Schelle, C.

škrábica, f. bie Sammelbuchje, Notr .- Z.; ber Rlingelbeutel, C.

škrābljec, bljeca (beljca), m. neko jabolko, C. skrablja, f. 1) bie Schachtel, Mik.; - 2) bie Schelle, C.

škrabljati, am, vb. impf. leife tragen, nagen, Z. škrabljavica, f. ein rauber, holperiger Beg, eine raube Gegenb. C.

škrabljica, f. 1) bie Riapper ber Rinber, C.; bie Ratiche, Z.; - 2) ber Klingelbeutel, Cig., C.

škrábljič, m. die Schelle, C.

skrabniti, skrabnem, vo. pf. fragen, einen Rit bewirken, ogr.-C.

škrabole, eta, n. neko jabolko, Brkini-Erj. (Torb.).

škrabot, f. eine alte, schlechte Sache, C.; škraboti, bas Berumpel, alte Sachen, C

škrabotáti, otâm, ocem, vb. impf. Mappern: zrno v tem žlahtnem kamenu škraboče, Jsvkr.

škrabótec, tca, m. ber Alappertopf (rhinanthus), Z.

škraboteli, tlja, m. 1) = škrabotec, Z.; -2) neko jabolko, Mariborska ok.-C.

škrabotinka, f. neko jabolko, Brkini - Erj. (Torb.). škrabotljáti, âm, vb. impf. taffeln, Cig., Jan.;

a kliuči š., Npes.-K. škrabotúlja, f. die Klapper (ein Spielzeug),

Dict., Z.

škráda, f. die Quede (triticum repens), Štrek. škraiup, m. = škorlup, skorlup, die Rrufte: ber Milchrahm, Habd .- Mik., Cig.

škraiūpec, pca, m. = škralup, skorlup, BiKr.; tudi: pl. škralupci, BlKr.-Let.

škrámbelj, blja, m. = krempelj, C.; jastreb ima na nogah krepke škramblje, ogr.-Valj. (Rad); - prim. škrabati.

škrámbol, m. = škramola, ein hohler Baum, bie Baumboble, Cig., C.

škrámbolast, adj. hohl: škrambolasto drevje,

 $Z_{\cdot \cdot}$, $L_j Z v_{\cdot \cdot}$ škrámola, f. - skramola, ein hobler Baum, Rib. - Mik., Kr .- Valj. (Rad); die Baumhohle, Levst.(Beč.).

škrāmpati, am, vb. impf. == škrabati, C. škrámpelj, plja, m. = škrambelj, krempelj, Trst.(Let.).

1. škránja, f. ber Fettropfen auf ber Brube, Dol. - Mik.; - ber Tropfen: skranje po obrazu, po steni, BlKr.; - prim. hs. skrana, ber Oltropfen.

2. škránja, f. 1) = skranja, ber Rinnbaden, C.; - 2) pl. škranje = senci, die Gdhafen, Notr.

škràp, škrápa, m. neki hudoben duh, Valj. (Rad).

 i. škrápa, f. = kaplja: debele škrape so začele padati, jvihŠt.

2. škrāpa, f. — škralup, skorlup, die Kruste, C. škrāpati, pam, pliem, vb. impf. in Tropfen fallen: dež začenja škrapati, Z.

škrāpčuc, čeca, m. baš Teufeldjen, kajk.-Valj.

škrāpec, pca, m. dem. škrap, Valj.(Rad).

akrapija, f. ber Regentropfen, C.

škrāpljatl, am, vb. impf. — škrapati, BlKr.-DSv. škrāt, škrāta, m. eine Art Robold, das Bergmānnchen; — prim. stvn. scrat, srvn. schratt, wilder, struppiger Waldgeist, Mik.(Et.).

škrátast, adj. tobolbijch, Zora.

škrātec, tca, m. dem. škrat; 1) = škrst; 2)
bet Bindwirbel, C., Ptujsko polje-Kres; —
3) bet Haarwirbel, verfilzted Haar, C.; — (8.
jezdi prašiča, če mu strče ščetine po hrbtu,
C.); — 4) pisani š., die gezierte Schilbwanze
(cimen oleraceus), Erick.

škrātek, tka, m. dem. škrat; 1) ber Robold, Cig., Jan., C.; — 2) — škorpijon, Jan. škrātelj, tlja, m. — škrat; ima škratlja v žepu

(o človeku, kateri je nenavadno srećen). Cig. Škrátljec, tijeca (teljca), m. dem. škratelj. Škrávsati, am, vb. impf. = krevsati, LjZv. Škrávsniti, škrávsnem, vb. pf. = krevsniti; s črevljem ob kamen š., LjZv.

škib, škiba, adj. 1) [chartig, Jan.; — 2) zahn-

ilidig, M.; skrba baba, Levst.(Rok.). skfba, f. 1) die Scharte, Mur., Cig., Jan.; s. na rezilu, Cig.; — ein angebrochener Bahn, die Zahnlücke, Mur., Cig., Jan.; — 2) ein zahnlüciges Weib, Strek.

škrbánja, f. = škrbina, Jan.

škfbast, adj. 1) icartig; — 2) zahnlüdig; škrbasta baba.

škfbatl, bam, bljem, vb. impf. trapen, nagen, Mur., Met.; miš škrblje, Dol.

škíbav, adj. - škrbast.

škfbavec, vca, m. ber Bohnlüdige, BIKr. škfbavka, f. die Bohnlüdige, BIKr.

škfbavost, f. die Schartigfeit, Cig.; — die Lüdenhaftigfeit der Zühne, Cig.

akrbe, fta, m. ber Bahnludige, Cig.

1. škodec, bca, m. 1) = škodec, ber Jahnlüdige, Dict., Jan., Ig (Dol.); — 2) das Taschenmesser, M., C.; rudarski noż (der Grubentscherper), V.-Cig.

škrbue, bcs, m. baš Leimtraut (silene inflata), Kor.-Erj.(Torb.); — nam. škrebec (?).
 škrbulj, blja (beljna), m. — suh jabolčen krhelj,

Dol.

škrbenja, f. ein Theil eines zerbrödelten gahnes, Mik.

škrbica, f. dem. škrba; -- bie Drehorche (spiranthes), C.

škrbina, f. 1) die Scharte; skrbine na rezilu, pri stekleni, lončeni posodi; — zaičja š., die Hafenscharte, Cig., Jan.; — 2) ein angebrochener Zahn, ein Zahnrest; same skrbine ima v čeljusti; — 3) die Felsenzade, die Rlippe, V.-Cig., Jan.

škrbinast, adj. 1) schartig; — zadig, schroff; škrbinasta skala, Cig.; — š. zob, ein angebrochener Bahn, Lašče-Levst. (Rok.); — 2) — zahnlūdig, Cig., Jan.

skrbinec, nca, m. die Saubistel (sonchus ole-

raceus), Cig., Jan., C.

škrbinica, f. dem. škrbina; eine Ileine Scharte. škrbinka, f. = škrbinec, die Saudistel (sonchus oleraceus), Cig., C., Medv. (Rok.); — bie Krapbistel (cirsium erisithales), Bistra pri Borovnici (Notr.) - Erj. (Torb.); — bet Rainfold (lampsana communis), Glas.

škfbiti, im, vb. impf. schartig machen, Levst. (Rok.).

1. škrbljáti, am, vb. imps. Scharichen machen, Mur.; — Blas abineipen, absiebern, Cig. 2. škrbljáti, am, vb. imps. — škrebljati, Mur., Guts.-Cig., Jan., Gor., Dol.

škrbljíca, f. Guts., pogl. škrabljica 1).

škrbótec, tca, m. = škrsbotec, Medv. (Rok.). škrbotelica, f. baš Leimfraut (silene inflata), Medv. (Rok.); — (nam. škreb-?).

škrbótelj, tlja, m. neko jabolko, C.

škrbozob, zoba, m. neka rastlina, svinjam dobra piča, menda: bie Rrasbiftel (cirsium erisithales), Spodnja Idrija-Erj. (Torb.).

škrbozob, zóba, adj. zahnilidig, Jan. škrbozôbec, bca, m. ber Zahnilidige, Dict. škrbozôbnica, f. bie Zahnilidige, Jan.(H.). škrbozôbnik, m. = škrbozobec, Guts. - Cig.

skrbozobnik, m. = skrbozobec, Guts. - Cig. 1. škrc, škrca, m. ber Laut ber ichneidenden Schere, Cig.

2. škre, škrea, m. = škrie, ber Bipfel, Guts.;
robec ima štiri škree, zapŠt.-C.

škfcatl. škfcam, vb. impf. ichnigeln, vzh.St. škreljáti, am, vb. impf. ichnigeln, ausichnigeln, Jan.

škkfoniti, skkienem, vb. pf. ben Laut ber schneibenben Schere bewirken, Jarn., Cig. škreba, f. eine, die gerne die Bahne fletscht,

Strek.

škrébati, am, škrébljem, vb. impf. 1) frapen,
jdjarren, Notr.: — 2) flappern, jdjepern:
zvon škreba, če je ubit ali oškrbljen, BiKr.;

— 3) husten, C. škreben, m. eine Baumhöhle, in der sich das Regenwaffer ansammelt, C., Gor.-Valj.(Rad);

- prim. škramola. škrebotáča, f. ber Rlingelbeutel, C.

škrobotālika, f. 1) die Kinbertsapper, (-alka), Valj.(Rad); - 2) die Schnarrheuschrede, Cig. (T.).

skrebetar, ria, m. ber Rtingelbentelträger, C. skrebetati, etam, etem, vb. impf. lappern, Mur., Cig., Jan.; ein Geräusch machen, wie wenn man 3. B. Gelb in einer Schachtel schittelt, Mur.

skrobetec, tca, m. bie Schelle, C.

škrebetúlja, f. 1) bie Klapper, Mur.; (als Bogelscheuche), C.; — 2) bie Schnarrhensschrede (acridium stridulum), Erj.(Ž.).

škrébiti se, im se, vb. impf. š. se komu spačiti se komu. jemanden angrinfen (prim. stsl. sklabiti se, češ. šklebiti se, den Mund aufreißen), Erj. (Torb.).

škrílast, adj. - skrilast, fdjieferig, C., Z.

škrobljáti, am, vb. impf. flappern, raffeln, C.; bas Geraufc bes Ragens, Beifens u. bgl. hören laffen: veverice, konji škrebljajo, kadar jedo, BlKr.; konji po trdi, kameniti cesti vozeč škrebljajo, BlKr.; Konjički škrebljajo in voz'jo težko, Slom.; — jdjellen, C. skrobljica, f. ber Rlingelbeutel, Die Sammelbuchje, C. skrobljivec, vca, m. bet Grinser, Jan.(H.). škrebột, f. — srobot, die Waldrebe, C. škrobotec, tca, m. die Kotnblume (centaurea cyanus), Cig., C. škręca, f. = skorocel, rman, Poh. škrémen, éna, m. C., pogl. kremen. škrémpelj, plja, m. Mur., pogl. krempelj. skrempljac, m. eine Beinrebe mit Ranten, C. škrenica, f. Cig., C., pogl. skranjica. škiga, f. nav. pl. skrge - skrge, bie Riemen, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; — hs. škrgad, áda, m. - škrgat, Dict., Hip.(Orb.). škrgálja, f. die Ratiche, Vreme-Erj. (Torb.). škrgar, rja, m. škrgarji, die Kiemenichneden (branchiata), Erj.(Z.). škrgat, ata, m. = škržat, C. škfgati, am, vb. impf. tnarren, Jan. škigav, adj. inarrenb, Jan. škrgèt, éta, m. 1) bas Schnarren, C.; - 2) bie Schelle, Jan.; - 3) ber Bachteltonig (rallus crex), C. skrgetati, etam, éčem, vb. impf. ichellen, Jan. škrgetec, tca, m. bie Schelle, Jan. škrgonožec, žca, m. = skrgonožec, Jan.(H.). skrgot, ota, m. bas Schnarren, C. škrgotáti, otâm, óčem, vb. impf. = škrgutati, C. škrgoustnica, f. ber Burmfifch (amphioxus lanceolatus), Erj.(Ž.). škrgútanje, n. bas Rnarren, C ; - bas Rnirfcen: zobno s., bas gahnelnirichen, ogr.-C. škrgútati, am, vb. impf. fnarren, Guts., Jan., Cig.; vrata škrgutajo, C.; ichnarren, Jan., C.; — Inirichen, Habd.-Mik., Valj. (Rad). škrgútav, adj. fcnarrend, Jan. škriba, f. neka otročja igra, C.; - prim. skribati. škribati, am, vb. impf. = klinec biti (igra), Temljine(Tolm.)-Štrek.(LjZv.). skric, skrica, m. i) ber Bipfel am Rleibe, an Zūdeln; odrezal je na tiho en škric Savlove suknje, Dalm.; - ber Rodichog: suknja na skrice, ber Rod mit Schögen, ber Berrentoď; — 2) = škricar, škricman, Kr.; kaj postopa ta škric kosmati za menoj? Jurč.; prim. stvnem. scurz, furg, nem. Schurg, Mik.(Et.). škricar, rja, m. = škricman, Lašče - Levst. skrieman, m. ein Dann, ber einen herrenrod (suknjo na škrice) trugt, C., Lašče-Levst. (Rok.). škricon, m. = škricman, C. skrika, f. = skrika, ber Blanfalle (talco aesalon), Frey (F.). škríl, íli, ř. = skril, Cig., Mik. škríla, f. = škril, skril, C., Z.

akritec, ica, m. 1) ber Felsbewohner, Cig.; -2) tisti, ki po setvi škrili, C. škriliti, im, vb. impf. 1) pflastern, C.; - 2) die aufgegrabene Erbe mit bem Rechen gleich machen, Jan., C.; ben gefaeten Samen burch Rechen in die Erde bringen, C., vihSt.; s prosom posejano njivo škrilijo, t. j. prekopavajo jo z motikami in posekavajo plevel, Dol. skriljo, n. coll. das Pflaftergeftein, C. skriljevka, f. ber Schotter, ogr.-C. škrilnat, adj. = skrilnat, schieferig, C., Nov.; škrilnata streha, bas Schieferbach, Cig. Skritnik, m. ber Schieferftein, C. skrilovje, n. coll. ber Dachichiefer, C. skrinja, f. ber Schrein, die Trube; - pogl. skrinja. skrinjar, rja, m. ber Berfertiger von Truben. ber Schreiner, Cig., Jan., C., BIKr .- Glas. skringica, f. dem. skrinja; eine fleine Trube; bas Raftchen, bas Riftchen, bie Schatulle, Cig., Jan. škrip, m. das Geinisch, Mur., Jan.; — das Gezirpe, Cig., Jan., Valj. (Rad); — das Rnirren: črevlji (škornji) na škrip, t. j. tako narejeni, da škripljejo, Dol., LjZv. skripa, f. 1) ein knarrendes ober übhpt. ein skrinja, stare gosli, C.; — 2) škripe, bolečine v rokah po težkem delu, vzh.St. škripáč, m. 1) = slab goslar, ber Fiebler (zaniclj.); - 2) = škripavec 3), das Heimchen, Cig., Gor, škripalica, f. 1) die Heiserleit, C.; — 2) pl. škripalice - lesene črevljarske klešče, Dol. škripāčnica, f. = slabe gosli, die Fiebel, Cig. škripálo, n. 1) die Anarre, Cig., Jan.; - 2) = stare, slabe gosli, bie Fiebel, Cig. škrípanjo, n. das Knirjchen; das Knirren; das Rnarren; — tudi; škripanje. škripati, pam, pljem, vb. impf. 1) fnorren; vrata, kolesa škripljejo; — na gosli š., auf ber Beige tragen, ichlecht fpielen; - Inirren, !nirfchen; zmrzel sneg škriplje pod nogami; z zobmi škripati (od jeze); - joprillen, gitpcu, Cig., Jan., Lašče-Levst. (Rok.); - 2) = stiskati, fargen, C. škripav, adj. 1) Inarrend; škripav voz, Mur.; — Inirschend, Mur.; — 2) farg, C., St.-Z. skripavec, vca, m. i) ein schleter Geiger, der Fiedler, Cig., M.; — 2) der Geishals, der Knauser, St.-Cig.; C.; — 3) die Hausgrille (gryllus domesticus), M., Gor. škripavka, f. die Fiedel, C. skripavost, f. bie Rargheit, ber Beig, C. škripavščina, f. die Rargheit, C. skripavt, m. ein ichlechter Beiger, ber Fiebler, Cig., Jan. skrippe, pca, m. 1) etwas Anarrenbes: bie Rolle, ber Flafchenzug; — bie Rolle am Bebftuhle, Cig., Jan., Bolc - Erj.(Torb.); bie Schraube, Jarn., C.; - ber Rloben, Cig., Jan., Cig.(T.); - bas Gelent, Tolm., GBrda; — bas Gelent eines Schnappmeffers, Tolm.;

- 2) v škripcih biti, in ber Rlemme, in Berlegenheit sein; = v škripcu biti, LjZv.; biti na škripcih, unruhig fein: brza in spretna kakor na škripcih, LjZv.; — 3) bas Giteberreißen, C.; — 4) ber Bachtelfonig (rallus crex), C.; — bie Hausgrille, Cig., Jan., C.; taščica vsakega skokonogega škripca iz poknje in ščurka izpod omare privleče, Zv.; - 5) bas blafige Leimkraut (silene inflata), C., Sevnica (St.)-Erj. (Torb.); - tudi: škripèc, pcà, (škrpèc) Gor., Dol., in škrípec, Dol. ěkripetáti, etam, éčem, vb. impf. 1) Iniricen, Cig.; - 2) zirpen: murin škripeče, Zora. škripkati, am, vb. impf. fnarren, Cig. škrîplje, peli, f. pl. eine alte, schlechte Geige, die Fiebel, Jan. škripnica, f. die Fiebel, C. skripniti, skripnem, vb. pf. einen inarrenben, fnirichenben Saut von fich geben ober bewirten. Skripot, ota, m. bas Rnarren, Mik.; - bas Rnirfchen, Mur., Cig., Jan. škripóta, f. = škripot, Mik. skripotec, tca, m. ber Spigwegerich (plantago

lanceolata), C. škriputati, am, vb. impf. fnarren, fnirfchen, C. škrjančar, rja, m. ber Lerchenfanger, Cig. škrjánčec, čca, m. = škrjanček, Valj. (Rad).

škrjánček, čka, m. dem. škrjanec; 1) bie Lerche; — 2) ber Feld-, Rittersporn (delphinium consolida), C.

škrjánčji, adj. Lerchen-, Cig.

škrjánec, nca, m. bie Berche (alauda); rajši danes pečenega škrjanca, ko jutri kokoš, Npreg.-Jan.(Slovn.); poljski š., bie Kelblerdje (a. arvensis), blatni ali čopasti š., bie Saubenlerche (a. cristata), laški š., bie Ralanderlerche

(a. calandra), Cig., Frey.(F.). škrjánka, f. bas Berchenweibchen, Cig. škrjánski, adj. Berthen. Cig., Jan.

šk?ł, la, m. = oskrd, oškrd, Cig., Dol., St.; prim, škrv.

škil, li, f. = skrl, skril, Cig., Jan., C., Ip. -Mik., Gor., BlKr.

škŕla, f. = škrl f., BlKr.

skriat, m. 1) ber Scharlach, ber Burpur; na škrlat barvati, purpurroth farben, Cig.; -2) eine Art feines rothes Tuch.

škrlatar, rja, m. ber Purpurverläufer, Cig. škrlātast, adj. scharlachroth, purpuru, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); do začetka tega stoletja so po Dolenjskem nosili škrlataste suknjiče in oprenike, Levst. (Rok.).

škrižten, tna, adj. Schorloch-, Burpur-; pur-

škrlatica, f.derScharlach, das Scharlachfieber, nk. škriatîn, m. 👄 škriaten oprsnik, Cig.

škrlatînka, f. 1) bie Schildlaus (coccus), Cig.; - 2) der Scharlach, das Scharlachfieber, Polj., nk.

škrlatiti, atim, vb. impf. mit Burpur farben,

škrlātnica, f. 1) das Burpurlleib, V.-Cig.; - 2) die Schilblaus (coccus), Jan., Sol. škrlātnik, m. 1) ber Burburmantel, Cig.; -

2) ber Burpurhut, V.-Cig.; - 3) bie Bur-

purschnede (purpura), Erj. (2.); - 4) ber Burpurapfel, Cig.

škrlatnina, f. bie Purpurrothe, Jan.(H.). škrlatovec, vca, m. == škrlatnik 3), Jan. škrlatovína, f. der Purpurstoff, Čig., Jan.

1. šk?lec, lca, m. 1) bie Riemme, C.; - ein am Ende gespaltener Stab, bamit Steine gu werfen, C., vzhSt.; — ber Bajcheflemmer, vzhSt.; — 2) ber Bipenhahn, C.; (prim. škrnek).

2. škřlec, lca, m. Mur., pogl. škrljec.

škrlęti, im, vb. impf. zirpen, Valj. (Rad);

amitichern, Z.; - prim. serleti. dol.

skrlitt, im, vb. impf. flemmen, in eine Spalte awangen, C.

škrij, m. = škrjanec, Črniče(Goriš.); - bie Steinbroffel (turdus saxatilis), C., Frey.(F.). škrijad, f. coll. bie Eisschollen, C

škrlják, m. bet Sut, C., Prip.-Mik., kajk.-Valj.(Rad), vzhŠt., BlKr.

škiljec, ljca, m. = skrljec, škrjanec, Mur., C., Erj (Z.).

škeljevo, n. eine Rrantheit: fecundare Suphilie, Notr.-Cig.; - tudi hs.

škrijíca, f. = škrjanec, Ip., Kras-Erj.(Torb.). škrljič, m. = skrljič, škrjanec, C.

škeljiv, (va, adj. 1) sprobe, bruchig, C.; —

2) targ, Jan (H.); — prim. skrljiv. škriûp, m. = škralup, skorlup, BlKr. - M.,

škrlúpa, f. bie Krufte, C.

škrlupast, adj. frustenartig, frustig, C.

škrlûpnat, adj. fruftig, Dol.

škrlupniti, üpnem, vb. pf. fich mit einer Rrufte übergieben, Cig.

škinec, nca, m. 1)=pipec, malovreden otročji nož, Podkrnci - Erj. (Torb.); — 2) bie Schraube, vzh.St.

skenek, nka, m. ber Birbel an ber Beige, C. skrneti, im, vb. impf. freischen (v. Fett), Cig. škrnęvza, f. = slab, nenabrušen nož, Polj. škrnęvzati, am, vb. impf. == s škrnevzo re-

zati, Polj.; - ichnigeln, Polj. 1. škéniti, škênem, vb. pf. 1) einen fnarrenben Laut horen laffen, Dict., M.; = škripniti, Svet.(Rok.); — 2) škrnila sva, wir iprachen ein vertrautes Wort miteinanber, V. - Cig.

2. škfniti, škfnom, vb. pf. guftugen, Ravn .-

åkenjátl, am, vb. impf. fnirfchen, fnirren, V .-Cig.; - nagen, fniftern (v. b. Maus), Cig., M., GBrda, Črniče (Goriš.); = z nožem "škrncem" rezati, Podkrnci-Erj.(Torb.); -(pren.) kak umotvor š. (= obirati, befritteln), Glas.

škrnjavcati, am, vb. impf. - škrnevzati,

škrnjavec, vca, m. 1) ber Beighale, ber Filg, Jan.; - 2) ber Reiber (jum Berichließen ber Fenfter), veh.St.

škrnjavku, f. bas Ragethier, Cig. škrnjevcati, am, vb. impf. nagen, Gor. škrôb, $m. = \text{skrob}, C_n, Tuš.(B.).$

škrobátati, am, vb. impf. 1) = škrobotati, C.; - 2) frabbein, Jan.

škrobati, am, vb. impf. fragen, C.; hörbar nagen (von ber Maus), Lasce-Levst. (Rok.). škrôbec, bca, m. = skorocel, bie Schafgarbe

(achillea millefolium), C.

škróbiti, im, vb. impf. = skrobiti, C. škrobljáti, am, vb. impf. hörbar nagen (von ber Maus), Lasce-Levst. (Rok.).

škrobot, m. = skrobot, die Baldrebe, C.; - das hirtentafchel (capsella bursa pastoris), C.

škrobotáti, otâm, óčem, vb. impf. fcepern, flappern, raufdjen, C.; zrnje v škatli škroboče, jvzhSt.; dež škroboče, Let.; - pogl. škrabotati.

škrobótec, tca, m. ber Rlappertopf (rhinanthus), Cig.; - bas hirtentafchel (capsella bursa pastoris), C.

škrobótelj, tlja, m. doš Hirtentajchel (capsella bursa pastoris), C.

škroboti, f. pl. altes Gerümpel, C. skrobotika, f. ber Schlotterapfel, C.

škrobotina, f. = srobotina, C. škrócelj, clja, m. = skorocel, die Schafgarbe, C. škróčič, m. = škrocelj, skorocel, C. škrofiti, (m., vb. impf. pogl. škropiti.

škrokot, óta, m. = škrocelj, skorocel, Josch. škróniti, škrônem, vb. pf. = škropniti: kaplja škrone, C.

škrop, škropa, m. bas Sprigen: kopel na škrop, bas Donchebab, jvzhSt.

Skropee, pca, m. 1) der Tropfen, C.; — 2) der Spris., Strich., Windregen, Ist.-Cig., M., C., ZgD.; — einzelne Regentropfen, Cig.; - ber Sturmregen, Strek.

škropiten, ina, adj. Spris : škropitna kopel,

bas Douchebab, Jan.

škropitnica, f. 1) bie Sprigfanne; - 2) ber Sprengwebel, St., Notr.; - 3) = kropilnica, ber Weihwassertessel, C.

skropitnik, m. i) ber Sprengwebel, Cig., Jan., C.; - 2) = kropilnica, ber Beihwasserleffel, Mur.

skropitnjak, m. ber Beihmafferteffel, Mur. Skropsio, n. 1) = kropilo, ber Sprengwebel, Mur., Cig., Jan.; - 2) bie Sprengtanne, Cig., Jan.; - 3) bie Douche, Cig.

škropiti, im, vb. impf. fprigen, befprigen, besprengen: po vrtu rože š.; - pero škropi, bie Feder sprist; — (dez) škropi, es tropfelt. skropivec, vca, m. ber Spriger, ber Befpriger. skropljenje, n. bas Sprigen, bas Befprengen.

škropniti, škropnem, vb. pf. fpripen, C. škroptati, am, vb. impf. fpripen, C.

škrovada, f. ber gerntlee (lotus corniculatus), Cig., Jan., Medv.(Rok.).

škrpėc, pca, m. = škripec, Cig., Jan., Valj. (Rad), Gor., Dol., BiKr.

škrpēlj, f = kamenita tla, BlKr.-DSv.škrpęt, m. 1) ber Bantoffel, Cig., Jan., Bi-Kr.; - pl. škrpeti = stari, slabi črevlji, Cig.; - 2) ber Schuhlappen, C.; - prim. it, scarpetta, fleiner Schub.

škrpetec, tca, m. dem. skrpet; ber Schuhlappen, C.

skrpetelj, tija (telina), m. 1) ber Pantoffel, BlKr.; - 2) ber Schuhlappen, C.; - prim. škrpet.

škit, škíta, m. baš Geripe, Cig.

škřt, škíta, adj. farg: š. biti z dokazi, mit Beweisen targen, LjZv.

škfta, f. bie Scharte, bie Rerbe, V .- Cig., Jan. škrtálo, n. 1) die Rnarre, Jan.; - 2) = slab nož, Zora; - 3) bet Rripler, Cig.

škétanjo, n. das Anistern, das Anirschen, bas Rnarren.

akftar, rja, m. bas Fiebermeffer gum Abineipen bes Glajes, V.-Cig.

škrtáriti, arim, vb. impf. = škrtati 2), fargen: š. z odobravanjem novih davkov, SIN.

škítati, am, vb. impf. 1) iniriden; z zobmi š.; - fragen: z nožem po krožniku š., Dol.; fripeln, V .- Cig.; - mit einem ftumpfen Wertgeug ichnigelnb ein fnifternbes Geraufch bervorbringen, Mur., vzhSt.; kaj s tem pipcem zmerom škrtaš! jvzhŠt.; miši škrtajo (kadar glodajo), jvzhSt.; - (mit bem Sufeisen) rajfeln, Npes. - Cig.; - fnarren: kola škrtajo, Glas.; — freischen (v. siebendem Fett), Cig., M.; — schirlen (v. Bögeln), C.; ščinkavec škrta, Cig.; — 2) terben, Cig., Jan.; — schartig machen: š. kose po kamenju in krtinah, Ahac.; - (Blasicheiben) abineiben. abfiebern, V .- Cig.; - nagen, Jan.; - fchnigein, Jan., C., Zora; - 3) geizen, fargen, M., C.; š. v dovoljevanju stroškov, SIN.

škŕtav, adj. fniderisch, geizig, C. škŕtavec, vca, m. 1) človek, kateri škrta, Mur.; der Kripler, Cig.; — 2) der Schnipler, Zora; — 3) der Knider, C. škrtávka, f. die Handratsche, Hrusica (Ist.)-

Erj. (Torb.).

škftavost, f. der Geiz, C. škitež, m. der Geizhals, vzh.St.

škrtina, f. das Abichnitel, Lašče-Levst. (Rok.);

- s. kruha, ein Schnittchen Brot, C. škrtinast, adj. schartig, Levst. (Rok.).

škrtiniti, inim, vb. impf. fcnigeln, Lasce-Levst. (Rok.).

škrtljanje, n. 1) bas Schnige(n, vzhSt.; - 2) bie Rnauserei, ogr.- Valj. (Rad).

škrtljáti, am, vb. impf. 1) ichnigeln, Jan., Glas., Zora, vzhŠt.; zlato š., Trst. (Glas.); - (Blasicheiben) abfiebern, V.-Cig.; - 2) targen, Jan., vzh.St.

škrtljav, áva, adj. fnaujerig, farg, Jan., C., Let. skrtljavec, vca, m. 1) ber Schnigler, Jan.; - 2) ber Beighals, ber Rnider, Jan., C.,

Zora, vzh.St.-Glas. škrtljavka, f. die Rnauserin, die Karge, Jan. ... škrtljavost, f. die Knauserei, der Geiz, C.

škrtlijiv, íva, adj. inauserijch, genig, Jan., C. škrtljîvec, vca, m. ber Rnauser, ber Geighals, Jan., Volk.-M.

škftniti, škftnem, vb. pf. ein fnarrendes, fnisternbes Gerausch boren laffen; kljud sketne, Gor. (Let.); erflitten (3. B. vom Sporn),

Ciennic

škîv, î, f., Valj. (Rad), pogl. oskrd; prim. škrl, m.

škrvánta, f. = škalba: vode je bilo (po nevihti) v vsaki škrvanti dosti nabrane, Zv.

škrzobica, f. ber Rainfohl (lampsana), C.; — nam. škrbozobica (?), C.; prim. škrbinka. škržabec, bca, m. = skržabec, bie Fleber-

mans, Mur., C., Glas., vzhŠt.

škržat, áta, m. = skržat, M., Goriš. škŕžen, žna, adj. Riemen-, Jan., C.

škudela, f. = skodela, bie Schuffel, C.; - bie Schale (an ber Bage), Dalm.-Valj. (Rad).

škúfa, f. 1) bie Müge (zaničlj.), Lašče-Levst. (Rok.), Ig (Dol.); — 2) ber Kannengapfen, C.; — prim. it. cufia, Haube, Levst. (Rok.). škūfica. f., Trub., Dalm., pogl. škofica.

škūfka, f. 1) ber Gipfel, C.; — 2) der Gallapfel, ogr.-C.

škúla, f. 1) ploščnat kamen, Notr. - Levst. (Rok.); — 2) bie Eisscholle, C.; — prim. 2. škulja.

škūlj, m. nekaka luknja, Erj. (Torb.); — prim.
1. škulja.

r. škúlja, f. bas Roch, C.; bas Erbloch, Valj. (Rad); prilezli so kakor murni iz svojih škulj, LjZv.

 škúlja, f. ber Steiniplitter: zidarji, zidajoč zid, praznine mej večjimi kameni zatikajo s škuljami, Goriška ok., Ip.-Erj. (Torb.).

škuljant, adj. voll fleiner Steine, Strek. škulje, n. - malo kamenje po potu, C.; ber

Schotter, St.

škūmpa, f. die Schelmerei, ber Boffen, C.; ber Berdrufs, die Berlegenheit, die man jemandem bereitet, Fr.-C.;—prim. des. skumpa, Bermeis.

Skumpati, am, vb. impf. 3. komu, jemanbem einen Boffen spielen, ihm Berlegenheit bereiten, C.

škúmpav, adj. poffenhaft, C.

škúmpavec, vca, m. einer, ber gerne jemanbem einen Poffen spielt, ber Boshafte, ber Schelmifche, C.

škūndra, f. eine Art Rorb: iz leskovih viter spletena košara z dnom iz deščic, Notr., Gor.;
—prim.lat.scutra, flache Schuffel, Levst. (Rok.).

Skundrica, f. dem. skundra; bas Roibchen, Polj.

škūrh, m. bet Brachvogel (numenius arquatus), Cig.; == veliki š., Frey.(F.); mali š., bet tleine Brachvogel (n. phaeopus), Frey.(F.). škūrta, f., Cerkljansko - Strek.(Let.), pogl. skorič.

škvára, f. 1) = skvara, das Hettauge auf der Suppe, Dol. - Cig., Jan., Mik.; — 2) die

Schwarte, Jan.; — prim. cvara. **Skvårt, m. bas Raturell, bas Temperament, Notr.-M., Slom.; ode in sin enacega škvarta, C.; — ber Schlag, die Sorte, Cig.; trmo le-tega škvarta imenuje prekleto trmo, Jap. (Prid.); nisi tacega škvarta, da bi se zredil, Pali.: — die Race. In (Dol.).

Polj.; — die Race, Ig(Dol.). škvartáti, am, vb. impf. 1) viertheilen, C.; — 2) lisico š., den Fuchs prellen (škvertati), Cig.; — prim. it. squartare, viertheilen. škvórec, rca, m. ber Star (sturnus), C., Z., Mik.; — prim. 1. škorec.

škvfčati, im, vb. impf. = cvrčati, C. šlaběder, dra, m. = slab, razhojen črevelj, ber Latschichub, bie Schlappe, (šleb-) Cig., Jan.,

C.; - prim. šlapa. šlabedra, f. ber Bantoffel, C.

šiabedrálo, n. ber Lutider, (šlob-) Cig.

šlabedrast, adj. latichfüßig, Cig.

šlabedráti, am, vb. impf. latichen, Cig. šlabedráv, áva, adj. latichfüßig, Cig.

slabedrica, f. bie Bantoffelblume (calceolaria), Tuk. (B.).

šlafrnica, f. = Elafrnica, bie Ohrfeige, Guts., Japhr.

šlájen, jna, m. die Schleihe (cyprinus tinca), Cig., Frey. (F.); — iz nem. šlápa, f. 1) der Schlappichuh, die Schlappe;

šlápa, f. 1) der Schlappichuh, die Schlappe;
— 2) psovka zanikarnemu, omahlijvemu človeku, Levst. (Rok.);—der Tölpel, Jarn., Mur.,
Met.:— iz nem.

Met.; — iz nem. stapati, am, vb. impf. in Schlappen geben, ichlappen, C., Z.; s. po razhojenem blatu, SIN.; — iz nem.

šlapniti, šlapnem, vb. pf. ichlappenb treten, C., Bes.; vol je šlapnil muhi na nogo, Bes. šlapotati, am, vb. impf. ichlappenb gehen, C.

Siar, m. 1) ein Kopftuch aus durchsichtigem Beug, Levst. (Rok.); — 2) ein burchsichtiger Beug, Cig.; — iz nem. Schleier.

šlārast, adj. aus durchsichtigem Zeug: peča, ruta šlarasta, Levst. (Rok.), Zv.

šlat, m. die Befühlung: takega stata je kakor svila, es fühlt sich so an wie Seibe, ogr.-Valj. (Rad).

šlátati, šlátam, vb. impf. taften, betaften; -

slatavec, vca, m. ber Tafter, ber Fühler, Cig., Jan.

šlátavka, f. die Tosterin, Cig.

šlebeder, dra, m. pogl. šlabeder. 1. šlékati, am, vb. impf. sehlerhast sprechen i besonders das r nicht recht aussprechen sonnen, Lake-Levet (Rok.): — (3 flatt a aussprechen.

Lašče-Levst. (Rok.); — (š statt s aussprechen, BlKr.).

2. šlékati, am, vb. imps. = šlikati, Ig (Dol.).
šlokodráti, âm, vb. imps. stammeln, beim Reben mit ber Runge austoken. G.. Dict.: težko go-

mit ber Zunge anstoßen, C., Dict.; teżko govorim ino siekedram, Isvkr.; das r nicht recht aussprechen können, Ig(Dol.); — schnarren, ratschen, V.-Cig.

šlekedrav, áva, adj. stammeinb: šlekedravo govoriti — šlekedrati, Dict.

šlekedrāvec, vca, m. = človek, kateri šlekedra, Dict.; ber Schnarrer, Cig.; — tudi: šlekédravec, Dict.

šlékniti, šléknem, vb. pf. = šlikniti, Ig(Dol.). šlém, šléma, m. 1) ber helm, Jan., Cig.(T.), Jurč.(Tug.), Vrt., Vest.; — 2) žarni šlem (neki morski polž), feuriger Dfen (cassis), Erj.(Z.); - stsl.

alemast, adj. helmformig, Jan.

šlèn, šléna, m. = udarec s šibo ali z bičem, ber Schmit, Cig. šlênek, nka, m. ber Schmit, Cig., Jan.

Google

šléniti, šlênem, vb. pf. jánalzen, Mik.; - = s. šibo ali z bičem udariti, Čig., Jan., Notr.-M., Polj.; — prim. šlepati.

šlėnji, adj. = poslednji, Rof.-Kres.

šlepati, šlepljem, -pati, pam, vb. impf. 1) mit ben Fingern ichnalgen, Rib .- M.; - 2) z dlanjo s., mit ber flachen hand ichlagen, C.

slopeder, dra, m. = slabeder, folechter Schlapp.

ichuh, Dol.

alepniti, siepnem, vb. pf. 1) mit ben Fingern schnalzen, Z.; - 2) ins Beficht ichlagen, C. sieta, f. Die Bewohnheit, eine individuelle Gigenthumlichteit, C., Z., BlKr.; ima tako šleto, BlKr.; kakove šlete je ta konj? BlKr.-Let.

1. šleva, f. ber Speichel, ber Beifer, C., Z.;

- prim. it. saliva, Strek. (Let.)

2. šléva, f. 1) ein feiger, carafterschwacher, wiberfiandstofer Mensch, die Memme; — 2) eine bumme, tolpelhafte Berfon, Cig., Jan., M., Jurč., BlKr.-Let.; — (prim. švabskonem. schlew, schlewig, lan, fraftlos, matt, Levst. [Rok.]?).

3. sleva, f. einer, ber fich nie fatt trinten tann,

Strek.; - pogl. žleva.

šlováč, m. 🛥 2. šlova 2. neumen človek, Bes. šleváriti, arim, vb. impf. - šlevasto (trāg) govoriti ali delati, Zora.

1. slevast, adj. voll Beifer, mit Speichel um

ben Mur., Idrija.

2. šlévast, adj. 1) feig, trag, C.; š. k dobremu, C.; - 2) blobsinnig, schwachsinnig,

šlęvež, m. = 2. šleva 2), der Dummtopf, ber Tolpel, Cig., Bes.

šlevica, f. dem. ad šleva. 1. šleviti, im, vb. impf. so reben, bas ber Speichel über bie Lippen berabfließt, Mur.; – š. se 🗯 tako gnati se, da se prikazujejo šleve (sline) na ustnih, Temljine (Tolm.)-

Strek. (Let.).

- 2. ěléviti, im, vb. impf. 1) = vesti se kakor sleva: ohne Zwed herumschleichen ober fich şu schaffen machen, Cig., M., C., BlKr.; kod si šlevil vso noč? Gor.; kaj šleviš tam po grmovju? BlKr.-Let.; - = mečkati, unichluffig fein, lavieren, Cig.; - s. se, fich wichtig machen wollen, ohne es gu tonnen, Levst. (Rok.); - sich tölpelhaft stellen, Z.; -2) bas s nicht recht ausiprechen, C .; (prim. šlekati).
- 3. šleviti, im, vb. impf. faufen, C., Jap. (Prid.);

– pogl. žleviti,

šlêvkast, adj. bummerlich, Cig. šléza, f., Trub.; pogl. žleza.

sligati, am, vb. impf. - slikati, peitschen, St .-Z.; kobila z repom šliga, Npes.-Vraz.

šligniti, šlignem, vb. pf. == šlikniti, mit ber Beitiche ober Ruthe ichlagen, C

šlíkati, am, vb. impf. peitschen, Cig., M. slikniti, sliknem, vb. pf. mit ber Beitiche

fchlagen, Cig., M.

šljúta, f. eine tanbelnbe, erfolglos beschäftigte Berfon, C.

Bljutati, am, vb. impf. langfam, ichleichend gehen. langiam und erfolglos arbeiten, C.

šljútav, *adj.* tändelnd, erfolglos arbeitend, C. šljútavec, vca, m. == šljutav človek, C. šlobed- išči pod: šlabed-.

šman, adv. etwa, vielleicht, Kras-Mik.; - prim.

zahman, zaman, Mik.

šmarčovátl, ûjem, vb. impf. na sv. Martina dan se gostiti, C.

šmārčica, f. sv. Martina dan, Jan., Rož.-Kres. šmáren, rna, m. = šmarni dan (praznik), ber Frauentag: voliki, mali š., ber Groß-, Rleinfrauentag, Kr.; — prim. šmarni.

šmargętica, f. neka trava po vinogradih, C.; neko jabolko, C.; neka zgodnja hruška, C.

šmarijni, adj. pogl. šmaren. šmarjętnica, f. neka hruška, C.

šmārnec, rneca (renca), m. — pajek s šmernim križem na hrbtu, Glas,

šmárni, *adj.* — sv. Marije, Marien-; šmarni dan, praznik, Cig., Jan.; š. tolar, šmarna petica (srbrnjaki s podobo Matere božje); š. križ, neko zvezdje, Dol.-M.; - šmarna detelja, die Rornwide (coronilla), Jan., Medv. (Rok.); - smarna meta, die Marienminge (tanacetum balsamita), Cig.; — šmarno jabolko, ber Marienapfel, Cig.; - smarni križ, die Rreugmurz (senecio), Cig.; — (šmarijni, Jurč., Levst. [Zb. sp.]); (iz: šmarijin).

smárnica, f. 1) ber Hausrothschwanz (sylvia tithys), C., Frey.(F.), Erj.(Z.); — = taščica, bas Rothiehichen (sylvia rubecula), Cig., Hip. (Orb.), Frey. (F.); — 2) das Maiglodthen (convallaria majalis); - 3) pl. šmarnice, die Maiandacht.

šmęlj, m. = čmelj, čmrlj, Jarn., Mik.

šmėne, šménca, m. — šent, šment. šmęncan, adj. 🛥 šentan; Oh, šmencano dekie, Npes,-Kres.

šmėnt, šmenta, m. = zlomek: šment in plent! Teufel! C

šmę̃ntan, *adj.* 🖚 šentan.

šmentrga, f. teuflisches Ding, SlGor.-C., Z. šmiga, f. ber Ausput, die Zier, C.; — ber Schein: za šmigo kaj storiti, C., Z.

1. smigati, am, vb. impf. aufpuben, gieren,

C., Z. 2. šmígati, šmígam, vb. impf. hinten, Hal. šmigav, adj. wantenb (v. ben Füßen), Hal.-C. šmigavec, vca, m. die Brimel (primula veris), C

šmigljàv, áva, adj. == šmigav, Hal.-C. šmihęlščnik, m. ber Monat September, C. šmfkati, šmfkam, vb. impf. = smrkati, C. šmrkavs, m. ein Kraut, C.; = ščavje, ber

Sauerampfer (rumex), Notr.-Valj. (Rad). šmfkelj, klja, m. = smrkelj, *Habd.-Mik., C.*

šmrkolîn, m. = smrkolin, BlKr. šnobec, bca, m. - bas Maul (prim. bav.

schnappen f.), Levst. (Rok.). anobre, m. ber Rafenftuber, V .- Cig., Jan. šnof, šnofa, m. die Prije (Tabat).

šnofati, am, vb. impf. ichnupfen; — iz nem. šnopati, am, vb. impf. = šnofati, Rof.-

šoba, f. 1) die Lefze, bie Lippe, Cig., Jan., Mik., Strek.; razpokane šobe imeti, Idrija; — 2) ein Mund mit diden, aufgeworsenen Lippen, die Burstlippen, ein schnauzenartiges Maul, das Didmaul; sobo napeti, ansangen zu maulen, zu schmollen, zu prozen; tudi — usta na jok zbrati, Lašče-Erj. (Torb.); sobo dela, Gor.; — 3) die Mündung, der Schnabel eines Gesäßes, Gor., Ig (Dol.); latvica s šobo, Z.; — 4) der vorstehende Rand an den Schuhen, Cig.; — 5) das Glättholz, das Rupholz der Schuster, V.-Cig.; — = les, ki si ga črevljar dene na koleno ter vrhu tega lesa usnje, a vrhu usnja potezni jermen (knestro), Lašče-Erj. (Torb.); — 6) das Handleber der Schuster, Z., vzhšt.; — prim. čoda.

šobáčití se, ščim se, vb. impf. = usta na jok zbirati (prezirljivo), Rihenberk-Erj. (Torb.). šóbast, adj. 1) bidlippig, mit vorstehenben Lippen, bidmäulig, Cig., Lašče-Erj. (Torb.); — 2) šobasto se drži, et prost, Polj.

sobat, sta, adj. bidlippig, bidmulig, Cig. sobec, bca, m. ein Mensch mit biden, aufgeworfenen Lippen, M., Z.; — tudi = človek, ki rad sobo napenja, Gor.

šóbiti so, im se, vb. impf. die Lippen aufwerfen, M.; — = usta na jok zbirati, Rihenberk-Erj. (Torb.), Štrek.; — bas Maul bangen, famollen, Cig.

hangen, schmollen, Cig. Sóga, f. = soja 1), Cig., Jan., M., Frey. (F.). sohtáti, am, vb. impf. rauschen, Jan.; s. po listju, Fr.-C.

86ja, f. 1) ber Eichelhäher (garrulus glandarius); (bie Elster, Dalm.-Valj. [Rad]); - 2) kozje ime, Krn-Erj. (Torb.).

šõjee, jca, m. neka ptica, Levst. (Zb. sp.). šõjka, f. == šoja 1), Mur., Cig., Jan.

1. 861a, f. = otok v človeški in konjski čeljusti, Erj. (Torb.); bie Bahnsteischgeschwusst, Cig., M., C., Polj.; — pl. šole, neka konjska čeljustna bolezen, ber Frosch, Cig.; — prim. skula.

2. Šola, f. die Schule; črna šola, die einstige Bhhsis, C.; hrup in vihra kakor v črni šoli, LjZv.; stare šole koga učiti, jemanden hatt gut Rebe stellen, Dol.-Levst. (Rok.); enajsta šola: šaljivi pregovor o enajsti šoli na Vrhniki (ker je pred cesarjem Jožesom bilo do nove maše vsega vkupe dovolj deset let učenja), Levst. (Zb. sp. III. 206).

šôlar, rja, m. = učenec. šôlarček, čka, m. dem. šolarec.

solarec, rca, m. dem. solar, Trub.

šolarica, f. = učenka.

solarski, adj. Schulere.

šolati, am, vb. impf. = v šoli učiti, Cig., Jan., C.; — stubieren lassen, Lašče-Levst (Rok); — š. se, die Schule besuchen, stubieren.

kolec, lca, m. = ucenec, V.-Cig., Jan., C. kolen, lna, m. ber Schuh; pos. ber Beiber- schuh ohne Bunbschnure, Dol.-Levst. (Rok.);
— prim. kolin.

šôlin, m. ber Schuh, Dict., Štrek., sólin, Valj. (Rad); — prim. stvn. scuochlin, nem. Schuh: lein, Levst. (Rok.).

šolinec, nca, m. dem. šolin, ogr.-Valj. (Rad).

šýlinič, m. = šolinec, Valj. (Rad).

šolmaster, stra, m. ber Schulmeifter; (tudi: -moster, -mester); -- iz nem.

šolnik, m. ber Schulmann, Cig., Jan., nk. šolnina, f. bas Schulgeld, Cig., Jan., C., nk. šolski, adj. Schul-

šolstvo, n. das Schulwesen, Cig., Jan., nk. sop, šopa. m. 1) der Busch, das Büschel: š. cvetlic, trave, slame, las, perja; — na šope, büschelie; — die Quaste, Cig., Jan.; — 2) der Halbwasm Anch, V.-Cig., C., Dol., BIKr.-Let.; — 3) der Haufe, Z.; š. papirja premetavati, Jurč.; — prim. čop, nem. der Schops.

šôpa, f. = škopnik, Mur., Danj-M., C., νχhŠt.

2. šopa, f. = šupa, bie Remise, ber Schoppen, Levst. (Rok.); - iz nem.

šópast, adj. bufchicht, bufchelartig. sopat, ata, adj. bufchelig, Cig.

šopati, am, vb. impf. = perje obirati kaki živali: ptiča, kokoš š., BlKr.; — š. se, sich maufen: ptiči se šopajo, BlKr.; — prašiča š. = zaklanemu, poparjenemu prašiču ščetine rvati, Lašče - Levst. (Rok.); — prim. nem. entschuppen, Levst. (Rok.).

šopátina, f. neka vinska trta, Drenovec (jvzh-St.), Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.), M., Nov.; die Geißdutte, Trumm.; rdeča š., tothet

Beltliner, Trumm.

šopčič, (ča, m. dem. šopek, Cv. šopěk, pkà, m. baš Büldel, baš Strauflein: š. črešenj, cvetlic; tudi: šópek.

Sopirec, rca, m. ber Großthuer, C.

šopiren, rna, adj. 1) großthuerisch, prahserisch, Cig., Jan.; — 2) buschig, Levst. (Rok.).

šopfriti, îrim, vb. impf. (Haare, Hebern) strauben: perje, lase š., Cig., Jan.; — š. se, die Haare, Hebern strauben; kokoš, purman se šopiri; — (pren.) š. se, sich breit machen, groß thun, prahlen, sich stolz benehmen.

šopirjenje, n. bas Strauben (ber Febern, Haare);
— das Großthun.

šopīrljiv, *adj*. hoffartig, puhlūģtig, *Jan.* šopīrljivost, f. bie hoffart, bie Puhlucht, *Cig.*, *Jan*.

šopîrnež, m. ber Puţfüchtige, ber Aleidernarr, Cig.

Sopirnica, f. bie Rleibernarrin, bie Bugbode, Cig., Jan.

šopîrnik, m. ber Kleibernarr, ber Zieraffe, Jan. sopirnost, f. die Bichtigthuerei, Cig., Jan.; die Prachtliebe, die Putjucht, Jan.

Bopka, f. bie Schopfmeise, C.; — bie Schopfbenne, Z.

šópkoma, adv. büjchelweise, Cig.

sopnica, f. die Latte am Rande des Strohbaches, an welche die Strohslechte gebunden wird, Z., M.

šopnjak, m. neko bajeslovno bitje, Čb.-Valj. (Rad).

šópoma, adv. būjchesweise, Sol., Z. šopot, óta, m. = ropot, DSv.

Cacacalla

šopotáti, otám, óčem, vb. impf. - ropotati, BIKr.-DSv. šópraka, f. = šipraka, suho brstje, suho vejevje, BIKr. šopúlja, f. ber Bindhalm (agrostis spica venti), Medv. (Rok.), C.

1. sora, f. eine Fischreuse von Stabbols, V.-Cig. 2. sora, f. eine thorichte Berfon, der Narr, Gor .-M.; - prim. tirolsko-nem. tschore, Rarrin, Strek. (Arch.).

šošnjanje, n. das Ohrenblasen, ogr.-C., Mik. šošnjáti, am, vb. impf. 1) burch bie Rafe reden, Z.;—2) rauschen, Z.;—3) in die Ohren lifpeln, ogr.-C.; - prim. hohnjati.

šošotáti, otâm, očem, vb. impf. lispeln, giichein, Zora-C.

sostar, ria, m. 1) ber Schufter : - 2) bie Boummange (pyrrhocoris apterus), Erj.(Z.); -

šóta, f. der Torf; šoto rezati; s šoto kuriti. sotar, ria, m. ber Torfftecher, Cig., Jan.

šótast, adj. torfig, C.

soten, tna, adj. Torf.

sotisce, n. bas Torflager, ber Torfgrund, Cig., Jan.

šotnàt, áta, adj. torfig, Cig., Jan. sotnica, f. die Torferbe, Cig., Jan.

šótor, óra, m. 1) = šator, baš gelt; — 2) ein ungeschickter Denfc, Strek.

šotoráti se, am se, vb. impf. sich ungeschickt

benehmen, Strek.

šotorišče, n. = šatorišče, Mur., Jan., C., nk. šotóriti, ôrim, vò impf. = šatoriti, Jan. šótovina, f. bas Torfland, Cig., Ig (Dol.).

šótovje, n. - šotovina, Cig.

špāga, f. ber Spagat; — prim. it. spago. špājk, jka, m. — špajka. Cig., Jan., Strp. špājka, f. ber Speit, ber Balbrian (valeriana celtica), Cig., Jan., C., Tuś.(R.), Medv.(Rok.), Josch; - divja s., ber Stein-Balbrian (v. saxatilis), Glas.

špāla, f. ber Burstspeil, Dol., jvzhSt.; — iz

nem.; prim. špila. špalîr, rja, m. baš Spalier.

spampet, m. bas Bettgestell, bie Bettstatt; -

prim. nem. "Spanbett.

špān, m. 1) == tovariš, Mik.; - tovariš n. pr. v procesiji, vah.St.; - ber Geliebte, Mik., Npes .-Schein.; - 2) ber haushalter, ogr.-C.; -3) špana vleči = špano vleči, Z., Dol.; tudi: span, spana; - prim. nem. Gespann. špána, f. špano vleči, ein Spiel: die Mühle (Bwidmuble) spielen; (nam. španjo vleči, Valj .-(Rad]); prim. 2. trilja, 1. župan, županati). špānati, am, vb. impf. — špana (špano) vleči, Z. španīja, f. 1) das Liebesderhāltnis, C.; — 2) die Hausdälterschaft: daj račun od svoje

španije, ogr.-C.

špānja, f. = španova žena, Valj.(Rad). španjol, m. neka vinska trta: ber Gutebel, Cig., M., Notr.; narezljani s., ber geschnist. blatterige Gutebel, Z.

španjūrka, f. neka črešnja, kajk.-Valj.(Rad). španklja, f. = tovarišica, vzhSt.; - prim. špan.

španovija, f. bie Gemeinschaft: v spanoviji imeti kako posestvo, kak obrt itd.; v španoviji krava crkne, Npreg.-Valj.(Rad); prim. špan.

špárati, am, vb. impf. fparen; - iz nem. sparga, f. ber Spargel, Guts., Cig., Jan.

špārgast, adj. spargelartig, Cig.; - špargasto zelen, spargelgrun, Cig.(T.).

spargelj, glja, (geljna), m. ber Spargel (asparagus).

špárgovec, vca, m. = spargovec, der Spargelftein, Cig., Cig.(T.).

špárkelj, klja, m. - parkelj, vzhŠt.-C., Zora; prim. stsl. сърагодъ = parkelj.

šparobek, bka, m. nam. parobek, Cerkno-Strek.(Let.).

šparon, m. na pet in več očes rezana trta, bie Bogenrebe, ber Rebenbogen, Cig., Vrtov. (Vin.), Nov., jvzhSt.

špęgati, am, vb. impf. fpaben; - iz nem. špęglar, rja, m. bie Schellente (anas clangula), Frey.(F.).

špęglavec, vca, m. = lisec, ber Stieglig, Guts., Frey.(F.).

špęgli, f. pl. = naočniki; - iz nem.; prim. bav. gläserne augenspiegel, Levst. (Rok). speh, speha, m. ber Sped; - iz nem.

spehar, rja, m. 1) ber Specthanbler; - 2) == umazan, nečeden človek; -3) = slaninar 2), ber Spedfafer, Jan.

špehárček, čka, m. dem. špehar(ec); — ber Spediafer, Jan.

speharica, f. bie Spedhanblerin, Cig.

spenast, asta, adj. 1) spedartig, spedicht; — teigig (v. Brot), C.; — 2) mit Fett beschmiert ober beschmust: suknja vsa špehasta.

spehat, ata, adj. 1) viel Sped habend: s. prasec, Lasce-Levst.(Rok.); - 2) spedig, Cig., Jan., C.; - mit Sped beichmiert, Cig.

špehnat, áta, adj. spedig, Mur.

špehomáčh, m. = berač, kateri z malho hodi ter špeha berači, Jurč.

špehomáthar, rja, m. - špehomalh (špehmalhar), Levst.(Rok.).

špehov, adj. Sped-; špehova potica, salata. špehovíca, f. die Spedbirne, Jan.

špehovka, f. 1) špehova koza, bie Spedidmarte, Cig.; - 2) = spehova potica, ber Speckluchen, Cig., Kr.; — 3) bie Speckbirne, Cig., Jan., C., Kr.-Erj.(Torb.), Tolm., St.

spehovnica, f. die Spedbirne, Dol. špeknārda, f. ber Lavenbel, M.; - pogl. špik-

öpela, f. bie Gottesanbeterin (mantis religiosa), Goriška ok. - Erj. (Torb), Strek.; — prim. Spela, Elifabeth.

špelíde, f. pl. = temenice, Rinbertopffcuppen,

špęlovje, n. coll. Höhlen, C., Valj.(Rad); prim. špilja.

spetta, f. ein großes Spaltftud eines Solzblodes, Cig., C., Kr.; sv. Gal v pratiki špelto nosi, Kr.; - prim. bav. spelten, f., Levst. (Rok.). spelud, f. die Schuppe, Z.; - der Holzsplitter, Z.; - prim. spelude.

spenat, m. zarte Leinwand, Guts.; - iz furl., Strek.(Arch.).

špenātov, adj. aus feiner Leinwand: spenatova sraica, Npes.-K.

apendetj, dlja (deljna), m. ber Spilling, bie Spindelpflaume, C.; — iz nem.

špendija, f. bie Rahrung, Trub., Dalm., Krelj; dajali so denarje zidarjem, in špendijo in pitje, Dalm.; - prim. srlat. dispensa (dispendere), nem. Speife, Levst.(Rok.).

spengelj, glja, m. - spendelj, C.

1. apora, f. ber Dachiparren, C.; - prim. nem. Spiere - Stange.

2. spera, f. bie Schuppe, V. - Cig.; - prim. nem. bas Spier, eine fleine, garte Spige, etwas febr Geringes, C.

špérati, am, vb. impf. = špere staviti, C. sperôn, m = šparon, C.

sperovec, vca, m. ber Dachibarren; - prim.

špica, f. 1) = konica, ost, die Spipe; - 2) bie Radipeiche; — 3) pl. spice — cipke, zobci; - iz nem.

špicelj, clia (celina), m. 1) ber Spih (canis pomeranus), Jan., Erj.(Z.); — 2) neko jabolko, C.; - 3) ber Aufpaffer, der Denunciant; - iz nem.

spioon, m. bie bunne Seite (Finne) bes Sammers, V.-Cig.

spiconast, adj. spiconasto kladivo, ber Sinnfammer, V .- Cig.

spîčar, rja, m. neko jabolko: ber Spigapfel, C. špíčast, adj. = šilast, koničast, ostnat, ípiþig. špičiti, špičim, vb. impf. ostriti, spipen.

spicka, f. 1) bas ipipige Ende bes Gies, Gor.; - 2) neka hruška, C.; — neko jabolko, C.

špičkar, rja, m. neko jabolko, Kr. splokati, am, vb. impf. ein Spiel mit ben Oftereiern fpielen, inbem fie mit bem fpigen Enbe aneinander geschlagen werben, Gor.

špičmiš, m. i) = špičmoh, Levst.(Rok.); -2) = gaščerica, KrGora.

špičmoh, m. die kleine Spikmaus (sorex araneus), Cig.; - iz nem.

špijon m. = ogleduh, ber Spion.

spijonstvo, n. = ogleduštvo, bie Spionerei. apik, spika, m. bie Gebirgespige, Cig., Jan., Valj.(Rad); visoki špiki ob Triglavu, Glas.

špikelj, klja, m. = špik, Cig.; - prim. nem. Spidel, ein fpigiges Ding.

spiknarda, f. die Rarde, die Rarbenwurgel (spice nardi), Cig., Jan., Jap. (Sv. p.), kajk.-Valj.(Rad).

špiknarden, dna, adj. špiknardno olje, boš Lavenbelol, (spek-) Jan., Vrtov. (Km. k.).

spila, f. ber Burftfpeiler, Cig., Jan., Gor., Notr., Savinska dol.; - eine lange hölzerne Rabel, Mur.; — prim. stvn. spilla, spinala, spinila, Mik.

špīlj, m.1) die Feljenspiķe, Lašče-Levst.-(Rok.); - 2) špilji, scharftantige Steine, Z.

spilja, f. bie Berghoble, die Grotte, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Mik., Trub., Kras-Erj.(Torb.), nk.; iz špilje se priplazi lisjak, LjZv.; potikuje se po špiljah in jamah, ZgD.; (tudi: špila, Mik.); — prim. hs. spila, spilja, gr. σπηλιά, σπήλαιον, Mik.(Et.).

spîljar, rja, m. ber Höhlenbewohner, Cig. špîljast, adj. höhlig, Cig., špiljasti zemski značaj, Zv.; - böhlenformig, Jan.

spiljovjo, n. coll. Felsspipen, Levst. (Rok.);
— zerflustetes Gestein, bas Gelluste, Cig.

spina, f. ber Burftfpeiler, C., M., Dol., BlKr.; prim. it. spina, Dorn.

špináča, f. ber Spinat; - prim. it. spinace. špincelj, cija, m. neko rumeno jabolko, C. špingelj, glja m. = špendelj, špengelj, bit Spinbelpflaume, C.

špiniti, im, vb. impf. bie Burfte fpeilern, Dol.;

- prim. špina,

1. špíra, f. = 1. špera; vezane špire, daš Bundgesparre, Dol.

2. špíra, f. == 2. špera, bie Schuppe, Z. spirast, adj. fcuppig: s. oklep, ein Schuppenpanger, Ravn.

spirav, adj. = spirast: s. les, iplitteriges Sols, Z. spirit, m. = spirit, ber Spiritus.

špírovec, vca, m. = šperovec. špišmiš, m. = špičmiš i), Cig. špitāl, la, m. bolnica, das Spital.

špitālar, rja, m. = špitalski otrok, Lašče-

Levst.(Rok.); — prim. špitalski. spitalčan, m. ber Spitalbewohner, kajk .- Valj .-(Rad).

spitatnik, m. ber Spitalpfrunbner, Cig. špitālski, adj. Spital- ; špitalska hrana ; š. otrok,

ein Finbelfind, welches aus bem Finbelhause ,Spital") in eineFamilie aufgenommen worben ift, Lasce-Levst.(Rok.).

šplahúta, f. eine Steinplatte (3. B. bie Schiefertafel), (-juta) ogr.-C.

špievta, f. = skril ali kar je skrili podobno, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - prim. špelta.

špogati, špogam, vb. impf. 1) gewöhnlich anwenden, ju gebrauchen pflegen, Dict., Mur., Gor., Notr., Strek., Rog.-Valj. (Rad), nk.; to besedo malokdaj špogamo, Jap. (Prid.); sege s. (beobachten), Ravn.; spoga si kavo, fie pfiegt Raffee ju trinten, Notr.; s. tobak, ein Tabafraucher fein, Z.; — 2) ziehen: drevje, živali š., C.; - 3) paren, ichonen, SiGor .-C., Kor.-Mik.; - prim. srvn. spulgen, nem. (dial.) sich spulgen = sid psiegen, Mik.

špor, špora, m. = ključanica, bas Schlofs, ogr.-Valj.(Rad).

šporiš, m. Valj. (Rad), Medv. (Rok.), pogl. sporiš.

spranja, f. die Spalte, die Fuge; - prim. srvn. spranz, Spalte, Levst. (Rok.).

špránjast, adj. voll Spolien ober Riffe. spranjica, f. dem. spranja; eine kleine Spalte. sprekla, f. eine Stange ber Dachbeder, Mur.; – prim. prekla.

sprih, spriha, m. coll. hafenfcrot, C., Valj. (Rad), BiKr.; - prim. šprihati.

šprihati, am, vb. impf. sprihen, C.; - iz nem. sprinniti, sprinnem, vb. pf. spripen (3. B. Basser aus bem Munde), C., Npes. - Vraz.

Google

šprikla, f. 1) = tenek kolček ali ozka deščica : bie Leitersproffe, Cig.; - ber Bogelhausspriegel, Valj. (Rad), Kr.; - bie Rabspeiche, V .- Cig., Jan.; - sprikle, die emporragenben Solger bes Ochienjoches, jurh.St.; bie Schiene, die Soble bei Beinbruchen: nogo v šprikle dejati, Cig., Z.; - 2) ber holgiplitter, BlKr.; - 3) bas Laufbrett ber Weber, Cig., Gor.; - prim. nem. Spreitel = Spriegel,

öprinca, f. ber Sperber (astur [falco] nisus), C., vzhSt.; ber Mausgeier, na zapadu, Mik.; - tudi neki rdeč hrostek, Fr.-C.; - prim. nem.(dial.) sprinz.

öprinolar, rja, m. = sprinca, ber Sperber, Frey.(F.).

sprincija, f. eine Art Raubvogel, Mik.; -

= postolka, Z.; - prim. sprinca, spriži, m. pl. die Bruftbrufe (bef. bei ben Schweinen, Broschen, "Briefe"), vzh.St. - C.; - iz nem.

špūnt, m. pri tesarjih taka zveza med lesom, da deske ali bruna segajo v utore, vsekane v stebre; na špunt delan svinjak, *C., Dol.*, St.; - tudi: tak steber z utori, jvzhSt.; - (bie Ruth, V.-Cig.); — iz nem. Spund (istega pomena).

špūntati, am, vė. impf. = na špunt delati: dobro vkup špuntane dile, Vod. (Izb. sp.).

spuntnik, m. ber Ruthhobel, M., C.

špurati se, am se, vb. impf. - ne hoteti jesti (od strahu ali sramežljivosti): jej, jej! kaj se spuras? (it. spaurirsi, in Furcht gerathen), Lašče-Erj.(Torb.); - prim. spurav.

spurav, adj. beitelig, mablerifch im Effen, M., C., vzhŠt., jvzhŠt.

špúriti se, im se, vb. impf. = špurati se, M. sranga, f. ber Schranten, bef. ber Roll- ober Mautschranken; — iz nem.

šrátelj, tlja, m. = škrat, C., Dol. šravb, m. die Schranbe; - is nem.

šrāví, m. = šravb.

ěrec, m. = šranga, Z., Št.-Več.

ětāb, m. višje vojaško poveljništvo, ber Stab. štabati, am, vb. impf. BiKr .- Let., pogl. štapati. štāben, bna, adj. Stobe-, nk.

štabla, f. = stopnica, bie Staffel, bie Stufe; – iz nem. Staffel.

štābski, adj. Stabs., nk.

štácija, f. postaja, die Station.

štacun, m. = štacuna, Mur., C., ogr. - Valj. (Rad).

stacuna, f. ber Rauflaben, bas Bertaufsgemölbe; - prim. ben.-it. stazon, stazona, ber Raufladen, die Bude, bav. station, lat. statio, Strek. (Arch.).

stacunar, rja, m. ber Inhaber eines Raufgemolbes.

štacunarica, f. die Gewölbeinhaberin, Jurč. štāfla, f. = štabla, Cerkijansko-Štrek. (Let.). štāfnica, f. = štabla, Podgorjane - Štrek. (Let.).

štágelj, glja, m. bie Tenne, kajk .- Valj .(Rad); - prim. kor .- nem. stadl, bie Scheune.

štákor, rja, m. 1) = podgana, die Ratte, BlKr., kajk. - Valj. (Rad); - 2) bie Spipmaus (sorex araneus), Frey (F.).

štakorinjak, m. = podganščak, ber Mattentoth. C.

štála, f. - hlev, ber Stall; - iz nem. štanga, f. = drog, bie Stange; - iz nem. štant, štanta, m. 1) = zakup, ber "Bestand", ber Bacht; v s. vzeti, dati; v štantu imeti; - 2) ber Stand, die Bude eines Berkaufers auf bem Martte; - 3) del kozolca med dvema stebroma = okno, Gor., Notr.; - iz nem.

štanten, tna, adj. Bacht-, Cig. štantnica, f. bie Bachterin, Cig.

atantnik, m. ber Bachter.

štantnina, f. ber Bachtzins.

štanžica, f. dem. štanga; bie Spille, Dol.; die Stridnadel, juzh.St.

stapati, am, vb. impf. leife treten, ichleichenb gehen, V.-Cig.; kuga v temi štapa, C.; prim. bav. stapfen = treten, ichreiten, Levst. (Rok.).

stapicati, am, vb. impf. Heinfcrittig und fachte auftretend geben, Z.: čudno so štapicali tanki gospodiči po mestnih prostorih, Glas.; unruhig bin und ber treten, Z.; - prim. štapati.

štapnja, f. 1) ber Tritt (3. B. im Schnee), C.; - 2) bie Stufe, Cig., Jan., Gor. - Levst.

(Rok.); — prim. štapati.

štár, m. = lesena posodica, vedrica, kebel, Plutna pri Bolcu-Erj (Torb.); - pogl. star. štârec, rca, m. 1) na štarec voziti, (longe Baumftamme) auf ben zerlegten zwei Bagentheilen fahren und mittelft einer Stange lenten, Levst.(Rok.); - 2) na štarec vreči (žabo), mittelft eines Bebels in bie Bobe ichnellen, Levst.(Rok.); - prim. bav. starz, nem. Sterg.

štáta, f. = navada, razvada, *Dol.-Levst.(Rok.)*, BIKr., Gor.; state mu ne ve, er tennt feine Bewohnheiten nicht, er weiß ihn nicht gu behanbeln, Notr., Gor.

štātljiv, adj. stetig: konj je š., Dol., BlKr.; - iz nem.; prim. šketljiv.

štė, adv. = koli: kaj šte = kar koli (prim. hoteti), vzhŠt.-Mik.

štebāla, f. pogl. štibala.

štedir, rja, m. = štedor, Z., Ljub.; (f., Cig.). **štediti,** im, *vb. impf.* pogl. ščediti.

štedor, rja, m. ber Bagebalten, Mik.; — prim. štodira.

štefan, m. großer irbener Rrug, vzhSt. - C.; — eine große Flaiche, Kr. stofnjati, am, vb. impf. ichnuffeln, ftobern.

štěkar, rja, m. štekarji se zovejo oni Slovenci na vzhodnem Koroškem, ki govore: šteka, šta, što itd. namestu: tukaj, ta, to itd., Kres 1. 412.

štékelj, klja, m. 1) bie Thurangel, Cig., Jan., C., Levst.(Rok.); - 2) der Zapfen am Bellbaume (3. B. beim Mühlrabe), Cig., Frey. (Rok.), Dol., jvzhSt.; — ber Leitnagel im Huibe (mont.), Cig.; - 3) = osnik, ber Achsennagel, Dol.; - 4) bie Gisenipipe an einem Stod, Dol.; - 5) ber haugahn ber

Schweine, Gor.; - 6) bie Gullenspite bes Betreibeterns (g. B. im Debl), Lasce-Levst. (Rok.); - prim. bav. stäckel, stecken, Gehftod mit einer eifernen Spige, Levst. (Rok.).

štekljáča, f. palica z močnim štekljem (žeb-ljem) na koncu, kakršne imajo krošnjarji, C., Z., Rib.

štekljačar, rja, m. berać s štekljačo, Z., Kr.; -- štekljačarji, nekdaj neka posebna vrsta potepuhov, kakor rokovnjači, plaščarji, Levst. (Rok.).

štekljáti, am, vb. impf. pšenico i., ben Beigen fpiben (ihm bie Spipen abichlagen), Cig.; zmlačeno pšenico (ali ječmen) še enkrat, kadar je slama že odpravljena, premlatiti, da se zrnje iz luskin izuje, Dol.; ječmen tudi v stopah štekljajo, Dol.; - prim. štekeli 6).

štęlnica, f. Koborid - Erj. (Torb.), pogl. žeh-

štélo, n. bie Bahlvorrichtung, bas Bahlwert, Cig.(T.), DZ.

stembih, fa, m. ein Brunnen, mit einem bohlen Baumftamm eingefafet, Z., Svet. (Rok.); — prim. štepih.

stempelj, plia, m. kolek, ber Stempel.

štémpeljski, adj. Stempel-; štempeljske pristojbine, Stempelgebüren, DZ.

štempih, iha, m. = štepih, C.

stompljati, am, vb. impf. stempeln.

stenge, f. pl. = stopnice; - iz nem. Stiege. štenják, m. = kotlič, s katerim se zajema voda, kalalnik (prim. it. stagnata, ginnerner Bafferständer), Komen na Krasu, Rihenberk-Erj.(Torb.).

štộnje, n. 1) 🖚 štetje, bas Bāhlett; — 2) das Lefen, Cig., vzh.St.

stenta, f. bie Dite, Dict., C.; - prim. it.

stento, Mühjeligfeit.

štentati, am, vb. impf. 1) fich abmuben, M.; š. ino delati, Jsvkr.; — 2) zaubern, zögern, jäumen, ogr.-Mik., C., BlKr.; — == postavati, BlKr .- Let .; - prim. it. stentare, Dithe haben, gaudern, Mik.(Et.).

štepáti, am, vb. impf. trauen: temu človeku ni dosti š., Gor.; - pogl. štupati 2).

štépih, fha, m. ber Schopfe, Biebe ober Bumpbrunnen, Guts., Mur., Cig., Mik., St.; - prim. stembih in bav. stubih, Badfafs, Mik. (Et.).

stera, f. bas Arbeiten eines Handwerfers in einem fremben Saufe gegen Roft und Tag-lohn, bes. bas Raben; v stero iti, Gor.; krojač ga je gonil s seboj po šterah, Vrt.; - prim. bav. auf die stör gehen, Mik.(Et.). 1. štère, štérca, m. šterca voditi — na štarec voziti, ντhSt.; — prim. štarec.

2. štere, šterca, m. = berač, Mur., Cig., vzh-Št.; zdaj že vsak š. kadi, Siom.; — prim. nem. Sterger - Dugigganger, Mik.(Et.).

stercar, rja, m. ber Mugigganger, Gor.; ber Bagabund, Meg.; - prim. 2. šterc.

štérčiti, im, vb. impf. = na šterc voziti, Fr.-C.; - prim. 1. šterc.

štéri, pron. - kateri, Ščav., ogr.-C.

ătêrkinja, f. == beracica, St.- Cig., Jan.; prim. štere.

storling, m. angleski denar, ber Sterling. 1. sterna, f. ber Biebbrunnen, ber Schopfbrunnen; š. na vago, Cig., Jan.; š. na kolo, SiGor.-C.; - prim. gr. στέρνα, lat. cisterna, nem. Rifterne, Mik. (Et.).

2. sterna, f. weiß und roth (ober ichwarz) gefledte Ruh, Zilj .- Jarn. (Rok).

štęrnast, adj. šternasta krava, — 2. šterna,

štętev, tve, f. bie Zählung; — po stari štetvi, nach ber alten Währung, Svet.(Rok.).

štéti, štêjem, vb. impf. 1) zahlen; - v osmih dneh, po vročitvi naloga štejoć (bon ber Einbandigung bes Auftrages gerechnet), DZ.; števen (= štet), Dalm.; dobrote komu š., jemanbem bie ihm erwiesenen Wohlthaten vorwerfen, Cig.; — 2) anrechnen; steti komu kaj v čast, v sramoto, v krivico, v hudodelstvo, gur Ehre, Schmach, Schulb, gum Berbrechen anrechnen; v Cast si &., fich gur Ehre anrechnen; — 3) achten, auf jemanden halten: kdo ga steje? Soška dol.-Erj.(Torb.); mož je močno števen, GBrda; - bafüthalten, meinen: oce so šteli, da je iz jutrove dežele, Glas.; — š. koga za kaj, jemanben für etwas halten; s. koga (za) srečnega; — s. se za kaj, fich für etwas halten; s. se (za) srečnega; — šteje se moje, uživa pa le on, man halt es für mein Eigenthum, ben Rugen aber hat nur er; — 4) sesen, Mur., ogr., kajk. Valj. (Rad), vxh. St.; — prim. cteti. štéti, štěm, vb. impf. ogr.-C., pogl. hoteti. štétje, n. 1) das Jählen; die Jählung; — 2) das Lesen, vxh. St. Vest.

števec, vca, m. 1) ber gabler, Cig.; - ber Babler (math.), V.-Cig., Cig.(T.), Cel.(Ar.); - 2) ber Lefer, Cig., C., vzh.St.

štéven, vna, adj. 1) Bahle: štêvno ime = števnik, Jan.; — 2) zählbar, Jan.(H.).

števenje, n. 1) bas gahlen, Z., M., Vod.(Izb. sp.); - bie Rechnung, C.; to ni v števenju, to ne pride v števenje, Polj.; - 2) bie Bahl, Z., Trub., Krelj, Rog., Jsvkr.; š. izvoljenih, Kast., Skal.-Let.; tvojih grehov je brez števenja, Bas.; dvanajst stevenja, swolf an ber gahl, Vrt.; — veliko na stevenje, ber gahl nach viel, Polj.

številar, rja, m. ber Rechner, Cig. stovilba, f. bie Rechnung, Cig., Jan.

števíten, dna, adj. 1) Jahlens, Cig.(T.); števítno razmerje, das Bahlenverháltnis, Cel. (Ar.); — numerijá, Cig.(T.); — 2) zahls reid, V.-Cig., Jan., M., nk.; - 3) = pre-

steven, jahibar, Jan. (H.). steviliti, ilim, vb. impf. mit gahlen rechnen, Cig., Jan., C.

številka, f. 1) die Rummer, die Liffer, V.-Cig., Jan., C., Cel.(Ar.), nk.; — 2) bas einzeine Stud: stevilke razpel so bile po goldinarju, LjZv.

številkoma, adv. mit Biffern: s. postaviti. izraziti kaj, etwas begissern, Cig.(T.); š. zaračuniti, DZ,

štęviłkovānje, n. hie Numeration, Cel. (Ar.). štovilkováti, újem, vb. impf. numerieren, Jan. števidnik, m. daš Zahlwort, Jan., Cig.(T.), Levst.(Sl. Sp.). število, n. bie Bahl; malo. veliko š. ljudi; brez števila, ohne Bahl, unzāhlig; vojakov brez števila; po številu, ber Bahl nach; bie Sahl (gramm.): edino, dvojno, množno s., die Ein-, Zwei-, Mehrzahl, Jan. (Slovn.). steviloslovje, n. = stevilstvo, die Zahlenlehre, Jan.(H.). štovilstvo, n. daš Zahlenspstem, Cig (T.); Die Bablenlehre, Die Rechenfunft, Cig., Jan.; - das Rechnen, C štęvka, f. die Bahlerin, Cig. števnica, f. bas gahlbrett, Cig. štęvnik, m. 1) = stevec, ber gabler (math.), Cig.; — 2) = številnik, Jan. šti, interj. = štu, Z.; (tako velevajo volu k sebi iti, GBrda). Stibala, f. 1) ber Röhrenstiefel, Gor., Notr.;

— 2) die Stiefelröhre, Cig.; — izreka se nav. stebala; prim. it. stivale, Stiefel. štibālarski, adj. = štibale noseč, Npes.-Kr. štibla, f. - steblo, ber Stengel: pos. - krompirjevo steblo, C., Gor., Ig(Dol.). stibra, f. - davek, bie Steuer; prim. stivra. štič, interj. = štik, štu, GBrda. stigtjec, gljeca, geljca, m. = lisec, ber Stieglis; - po nem. štijo, interj. tako velevajo volu od sebe iti, GBrda. štík, interj. tako govori volu kmet, ako ga naganja, da naj ritenski gre, Gor.; - prim. štikati, am, vb. impf. vola i, rūdlinge gehen beißen, C., Gor.; - prim. stik. štikniti, štiknem, vb. pf. vola ä., rudlings gehen heißen, C., Z., Gor., St.; - prim. stik. stimanje, n. 1) bas Meinen, bas Daffirhalten, (štímanje) ogr.-Valj.(Rad); -2) bie Achtung, bie Hochichanung, Mur., Rog.-Valj.(Rad); - 3) bas Lieben, bas Berliebtfein. štimanost, f. die Soffart, ber Stolg, Gor., St. stimati, am, vb. impf. 1) meinen, bafürhalten, Mur., Krelj, (štímati) ogr. - Valj. (Rad); -2) schähen, achten, Mur., Jan.; - s. se, stolz fein, Guts., Cig., M., St.; s. se s cim, auf etwas ftols fein, jvzhSt.; — štiman, ftols, hoffartig, Gor., St.; — 3) lieben, gern haben: dekleta š. štinkati, am, vb. impf. = ščinkati: zeba štinketáti, etām, ęčem, vb. impf. - štinkati, C., Z. štipēndij, m. = stipendij, das Stipendium. štipēndija, f. = štipendij. štîr, m. ber Scorpion, ogr.-C., Mik.; - tudi štíra, f. Ljub., pogl. štera. štīrček, čka, m. štirčki - četverčki, Bierlinge, Mur., C. štîrdeset, num. nav. nam. štirideset.

štîredi, num. Kor., nam. štiriredi.

štírice, *f. pl.* — majhen voziček na štiri kolesa za samotežno vožnjo, Kamnik(Gor.). štirldánski, adj. viertägig, Mur., Jan. štirideset, num. vierzig, Alas., Levst.(Sl. Spr.), nk.; tudi: štīrideset. štiridesetdánski, *adj.* vierzigtögig. štirideseten, tna, adj. zu vierzig gehörend: od stiridesetnih let, von ben vierziger Jahren her, LjZv. štirideseter, num. vierzigerlei. štiridesetēren, rna, adj. vierzigfach. štiridesetērnat, *adj*. vierzigfoch. štiridoseti, num. der vierzigste. stirldesetica, f. die Bahl vierzig. štiridesetie, adv. vierzigstens, jum vierzig. ftenmal. štiridosetína, f. baš Bierzigstel. štiridesetīnka, f. baš Bierzigstel, nk. štíridesetka, f. = štiridesetica, Cig. štíridesetkrat, adv. vierzigmal. štíridesetkraten, tna, adj. merzigmalig. štiridesetléten, tna, *adj*. vietzigjährig. štiridesetlêtnica, *f*. daš vietzigjährige Jubilaum, nk. štiridesetlętnik, m. ber Bierzigjährige, Jan. štiridesetletnják, m. = štiridesetletnik, Jan. štíridesetnica, f. ein vierzigjāhriges Weib, Cig. štiridesetnik, m. 1) ein vierzigjähriger Mann, V.-Cig., Jan.; - 2) im 3. 1840 gewachsener 2Bein, V .- Cig. štiridnéven, vna, adj. viertagig. štiriglav, gláva, adj. vierföpfig, Mur. štirigrosnica, f. bas Biergrofdenftud, V.-Cig. štirigubast, adj. vierfaltig, C štirikolésen, sna, adj. vierroberig, Mur. štírikrat, adv. viermal. štírikraten, tna, *adj*. viermalig. štiriletec, tca, m. ein vierjähriges Rind, Mur. šti**rilėten,** tna, *adj*. vierjährig. štirilētjo, n. der Zeitraum von vier Jahren, štirimęsečen, čna, adj. viermonatlich. štirinajst, num. vierzehn; (prim. devetnajst in izvedenke). štirinajstę̃r, num. pietzehnerlei. štirinajstēren, rna, adj. pierzehnfoch. stirinajsti, num. ber vierzehnte. štirinajstica, f. bie Bahl vierzehn. štirinajstič, adv. vierzehntens, jum vierzehnteumal. štirinajstina, f. bas Bierzehntel. stirinajstinka, f. das Bierzehntel, nk. štirinājstka, f. = štirinajstica, Cig. stirinajscica, f. ber Bierzehner, Mur. štirinog, noga, adj. = četveronog, Jarn. štirinogáč, m. ber Bierfüßler, Jan.(H.). štirinogat, áta, adj. - četveronog, Mur., Cig., štirinogàv, áva, adj. Trub.-Mik., pogl. štiriětirinýžen, žna, adj. = štirinog, Mur., Cig., štiriodstoten, tna, adj. vierprocentig, Cig., nk.

štiriogetnik, m. bas Biered, Cig., Jan. štokati, stokam, vb. impf. mit einem Stod ober einem abnlichen Dinge ftogen, ftechen, štirioglast, adj. - štirioglat, Daim. atirioglat, ata, adj. vieredig. ftochern, M., C.; s palico po grmovju š., štiripātčen, čna, adj. vierzöllig, Jan. jvzhSt.; — s štokalnikom svinjam v pomištiriredi, num. = štirideset, (štirredi) Guts., (stiredi) Jan. (Slovn.), Rof.-Kres, Kor. štirirob, roba, adj. vierfantig, Jan. štirirobat, áta, adj. vierfantig, Mur., Cig. štiristo, num. = štiri sto, vierhundert; (štiristotni, -ter, -teren, -krat itd., prim. stotni, stoter itd.). štiristotina, f. bas Bierhunbertstel, Cig. Stiristotinka, f. bas Bierhundertftel, nk. štiritisoc, num. = štiri tisoc, viertausenb. štiritisočni, čna, num. ber viertaufendfte, Cig., štirivoglat, áta, adj. - štirioglat, vieredig. štirivfsten, tna, adj. vierzeilig, Cig., Jan. atlrivestionica, f. ein vierzeiliges Liebchen, štirivrstuják, m. bie vierzeilige Gerfte, Cig. štirizložen, žna, adj. vierfilbig, Jan., nk. štirizob, zoba, adj. vierzahnig, Mur.; - vierzađig, *Mur*. štirizobat, áta, adj. = štirizob, Mur. štirizobnica, f. — mlada žival, ki ima uže štiri zobe, C. štirják, m. 1) - kvadrat, das Quadrat, Cig., Jan., Nov.; - 2) bas Biertelftartinfafs (21/2 Eimer haltenb), Volk .- M., vzhSt. štirjáški, adj. = kvadraten, Quabrate, Cig., Jan., nk. štírje, m. štíri, f., n. num. vier; - prim. četirje, stirka, f. 1) = četverka, bie Bahl vier, ber Bierer, Mur., Cig., Jan.; - 2) zwei Baar Dchfen ober Pferbe, C.; - 3) ein viertheiliges Rleeblatt, Mur.; - 4) = stirjak, ein 21,3 Eimer haltendes Fajs, vzh.St. stirkati, am, vb. impf. gu vier Schlägen (gu vieren) breichen o. hammern, vzh.St.-Mik., Z. stirklja, f. 1) ber Bierer, Cig.; - 2) = štirka 4), štiropęrka, f. = detelja s štirimi peresi, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.). štis, interj. tako velevajo volu k sebi iti, štīvra, f. == davek; - prim. stvnem. stiura,

Steuer. Levst. (Rok.). što, pron. nam. kdo, ogr.-C.

šestogubec.

svinje tolčejo, Kr.

štóčiti, štôčim, vô. pf. = stokniti, dregniti:

štodîra, f. die Gonellwage, C .; - prim. sto-

štogūbec, bca, m. Lašče-Levst. (Rok.), pogl.

stokałnik, m. 1) ber Plumpflod, mit welchem

bie Fischer bie Fische ins Ret treiben, V.-Cig.; — 2) eine Art Siogel: na koncu z

železom okovan drog, s katerim hrano za

štókalo, n. 1) = štokalnik 2), Z.; - 2) ein

ungeschidter Denich, Lasce-Levst.(Rok).

otroka s kako rečjo v oko š., Dol.

štodír, írja, m. = štedira, SlGor.

njaku hrano štokajo, Lašče-Levst.(Rok.);ftöbern: kaj povsod štokaš! BlKr.; - od nem. Stod (?). štókavec, vca, m. ber Birol (oriolus galbula), Zabče(Tolm.)-Erj.(Torb.). štýkniti, štôknem, vb. pf. ftofen, Jan., Fr.-C., Dol.; -- prim. štokati. štokovilo, n. = štokalo 2), Lašče-Levst.(Rok.). štola, f. del mašniške obleke, nadramnica, Die Stola. štolnina, f. bie Stolagebur, Jan., DZ. štopicati, am, vb. impf. BlKr., Gor., pogl. štapicati. štor, m. 1) ber Baumstumpf, ber Baumstod: kaj bom tu stal, kakor hrastov štor! Jurč.; — bet Rrautstrunt, Dict., Cig., Dol., Gor.; - 2) ber gapfen von Rabelbaumen, Poh.;
- 3) ber Bauminorren, Temljine (Tolm.) -Strek. (Let.); — 4) der Ktumpen, Mur., Trst. (Vest.); — 5) eine ausgehöhlte Birne, jvzhSt.; — 6) = škaf, das Schaff, Koborid (Goriš.); - 7) psovka neokretnemu človeku, ber Rlos; — tudi: štor, štora; — prim. bav. storren, Baumftumpf, Mik. (Et.). štoráča, f. = štorovka i), C. štorast, adj. plump, tlozig, ungeschickt. štorati, štoram, vb. impf. — štokati, Fr.-C., jvzhSt. štorbúljast, adj. plump, roh, grob, ungeschick, V.-Cig., Ravn.; — prim. štrbalja. storec, rca, m. dem. stor; 1) ein lleiner Baumftumpf; — 2) = golida, Tolm. štorek, rka, m. dem. stor; 1) ein fleiner Baumftumpf; — 2) bas Futteral, Jan. štorg, štorga, m. 1) ein alter, hohler Baum, Valj.(Rad); -2) bie Baumbohle, Valj.(Rad). storja, f. eine aus Binfen, Baft, Strob und bgl. geflochtene Matte ober Dede; - prim. lat. storea, štộrjar, rja, m. ber Mattenflechter, Cig. storjeplet, pleta, m. ber Mattenflechter, Cig. štorjica, f. dem. storja; eine fleine Datte. štorka, f. ein ungeschickes Beib, Mur. storkija, f. 1) ber Storch (ciconia); - 2) bie Ruchenschabe, Crnice (Goris.); — 3) psovka nerodni osebi; — tudi: štorkla, Gor. storkljac, m. ein ungeschidt einhergebenber Menich, Lasce-Levst. (Rok.). štorkijast, adj. ungejchict, plump. storkljati, am, vb. impf. ungeschickt einhergeben; v coklah š., Npes. (Gor.)-Valj. (Rad). štorklje, éta, m. = štorkljež, Lašče-Levst. (Rok.). štorkljet, m. ein ungefchidter Menich. štorkljin, m. = štorkljež, Cig. štôrnica, f. = štorovka 1), C. štorovec, vca, m. die Zwergbohne, C. štoroviten, tna, adj. voll Baumftode, C. storovje, n. coll. Die Baumftode, M., C. štôrovka, f. 1) rumena, užitna goba, C.; bet Stodichwamm, Mik.; (storovka), Mur.; -

– 2) ber Stockfisch, Mur.; — 3) ein plumpes 28eib, Kr.-Valj.(Rad).

štorž, štorža, m. = storž, Cig., Jan., C. strakelj, klja, m. eine fleine Strubne, Cig.;

i. kupilnega cvirna, Lasce - Levst. (Rok); - ein abgesonberter Theil einer Stragne, M.; trije štraklji so cela štrena, Z.; - prim. nem. Strang tudi = Strane, dem. Stran-

strama, f. i) ber fentrechte Pfeiler am Schlitten, V.-Cig., Rib.-M.; - 2) ber Tolpel, C., M., Lasce-Levst.(Rok.); - pogl. strama.

štrámast, *adj.* bumm, Z.

štrámati, am, vb. impf. trampeln, Jan.

stramba, f. ber Ungefchicke, C.

stramblja, f. ber Burpurreiber (ardea purpurea), Frey.(F.).

stramija, f. ber Trampel, Jan.; ber Tolpel,

štrāmljast, adj. trampelig, Jan.; — tölpelhaft, M., Gor.-Levst. (Rok.).

štramljati, am, vb. impf. trampeln, Jan.; po kamenju s., Bes.; - prim. nem. strampein. stramlje, eta, m. ein Tolpel, Glas.

strbalja, f. ein Schlechter Balb, C.; ein Balb mit burrem Holz ober Krummholz, Z.

strbaljast, adj. mit burrem ober frummem Gehőla, Z.; štrbaljasta gošća ima redke veje, C

štrbenkati, am, vb. impf. flempern, flimpern,

štrboncelj, clja, m. die Gierpstaume, die Rofspflaume, Guts.- Cig., Jarn., Jan., C., Tuš. (R.), Notr.; - bie Reine Claube, Jarn. (Sadj.). štrbonk, interj. - štrbunk, LjZv.

strbunk, interj. plumps! (beim Sall in eine

Müffigfeit).

štrbúnkati, am, vb. impf. ad štrbunkniti. štrbunkniti, unknem, vb. pf. hineinplumpen:

v vodo s.; - mit einem Worte herausplagen, C.

štřealica, f. das Rinftier, C.

štrcaljka, f. = otročja brizgalnica od bezgovine, die Handspripe, BiKr.

štřeati, štřcam, vb. impf. = štrkati, C.; -= tepsti: s šibo koga š., Fr.-C.

stroelj, clia, m. ein bunner, hervorragenber Stumpf eines Baumchens, Aftes ober Stengels; kadar se trava pokosi, štrle po travniku štrelji trših in debelejših pokošenih rastlin, Dol.; drevo je ob eni strani imelo namesto vej goste štrclje kakor pol lestve, Glas.; - ber in ber Erbe ftedenbe Reft bes Rrautstruntes, C., Dol.

štreljáti, am, vb. impf. = s pirhom ob pirh trkati za igro, Navr.(Let.), BlKr.

štřeljevje, n. coll. kraj, kjer je mnogo štreljev, Fr.-C.

štŕčati, ím, vb. impf. — strčati, emporragen, hervorragen, M., BlKr., Goris.

štřčnica, f. ber Sprisfifch (chelmon rostratus), Erj. (Z.).

štręca, f. = šparon, Notr.; - grahove štrece, Erbfenranten, Notr.; - bie holzige Burgel ber Rube, ber Robirube u. bgl., M.

štręcast, adj. holzicht, Cig., M.

štrokelj, klja, m. 1) die Thurangel, M., Z.; - 2) ber Zapfen einer Welle, C.; - prim. strekelj.

strémelj, mlja, m. ber Baumftumpf, ber Baumftod, Cig., Jan.; - ein burrer Baumaft, Valj. (Rad), Gor. - M.

štrena, f. die Strabne; - iz nem.

štrengetáti, etâm, éčem, vb. impf. f(irren: š. z železom, z denarji, C.; Kimpern: na citre š., C.; — prim. strinketati.

štrénica, f. dem. štrena; - štrenice, das Retienende der Leinwand (am Bebstuhl), Cig. strevca, f. die Stelze, Guts., V.-Cig., C., Gor.;

- iz nem. Stelge (?).

strevoati, am, vb. impf. auf Stelzen geben, C.; – razkoraćeno, nerodno hoditi, Polj.

štręvsati, am, vb. impf. schwerfällig (in großen Stiefeln) einhergeben, C., M.

streveniti, strevenem, vb. pf. im Geben ftolpern, C., M.

štrfica, f. = strpič, figa, Dol.

štrfič, íča, m. 1) = strpič; štrfiče kazati, C.; — 2) neka hruška, C.

štrfîček, čka, m. dem. štrfič; — neka češplja, kajk .- Valj (Rad).

štric, adv., praep., Mur., Cig., pogl. vštric. stricati so, am se, vb. impf. 1) in Reihe und Blieb fteben, Fronte machen, V .- Cig.; - 2) wetteifern, Gor.

štriga, f. - štrija, Jan.(H.).

strigalica, f. Cig., Jan., C., pogl. strigalica. strigelj, glia, m. ber Striegel; - iz nem.

štrīglja, f. vzhŠt., pogl. striglja. štrigljāvica, f. Mur., pogl. strigalica.

štrigljavka, f. Mur., Cig., jvzhSt., pogl. strigalica.

strigon, m. ber Blutfauger (ber Bamppr), Jarn.,

C.; — prim. štriga. štrija, f. — vešča, čarovnica, copernica, C., Sv. Peter pri Gorici - Erj. (Torb.); - prim. it. strega, Sere.

štrīt, adv. = vštrit, vštric: na štrit iti, vzhSt. štrîten, tna, adj. stritne vrste, Stirnreihen, Telov.; - prim. štrit, vštrit.

štritiv, m. = štritof 1), Mur.

štrítof, m. 1) ein Tuch- ober Leinwandstreifen, Notr.; bef. der Ranbftreifen beim Tuch, Notr., juzh St.;—2) basjenige, woran man bas Garn zum Knäuel windet, der Kern des Knäuels, juzh St. - C.;—3) das Hölzchen, mit deffen Hilfe man Garn windet, Valj. (Rad), Savinska dol., SIGor.

1. strk, m. 1) ber Spristropfen, ber Spriger: ă. vode, C.; - 2) ein Schlag mit ber Beitiche, Cig., M.

2. štřk, m. ber Storch, Mur., Cig., Jan., ogr.-Mik., Danj. (Posv. p.), Frey. (F.), Erj. (Z.), vyhSt.; - kranjski s., eine Art Lauftafer (carabus caelatus), NKol.

šteka, f. 1) eine tleine Sprige, Fr.-C.; - 2) ime kravi, katera rada štrka (= bezlja), BlKr.-Let.

štrkáč, m. ber Bafferfpriger, Cig.

štŕkalica, f. 1) die Sprize, Fr.-C., M.; — die Klustiersprize, Cig.; — 2) dok v otročjo igračo, Bilje na Ipavi-Erj. (Torb.).

stekanje, n. 1) bas Sprigen, M.; — 2) bas schnelle Hinunbherspringen, M.; — bie Bewegungen bes Uhrpendels, Zora.

strkat, m. eine Art Aronftab (arum italicum), Sovinjak(Ist.)-Erj.(Torb.).

1. štŕkati, štřkam, vb. impf. ad štrkniti; 1) sprißen (intr.); mleko štrka iz sesca; dež štrka, es tropfelt, Cig., Soška dol., Bolc, Staro Sedlo-Erj. (Torb.), Polj.; - 2) sprigen (fr.), vodo strkati v rane; - 3) schnell sich bewegen, ichießen: miska strka som ter tja, LjZv.; — ura strka, bas Uhrpenbel bewegt sich hin und ber, C.; po noči lučce štrkajo, bei ber Racht schießen die Irrlichter umber, Z.; iskre strkajo, Funten sprühen, C., Savinska dol.; luč štrka, bas Licht fladert, C.; drva na ognju štrkajo (platen), C.; - 4) ichlagen, C.; bef. mit ber Beitiche ichlagen, M.; - š. koga s fižolom (bewerfen), Goriš.

2. štrkati, am, vb. impf. == bezljati, BlKr.; = š. se; blago se štrka, bas Bieh ist burch Brentfenftiche ichen geworben, Mik.; (koren:

strk-, ftechen, Mik. [Et.]).

štŕkavec, vca, m. 1) ber Spriger, Cig., Jan., M.; - 2) ber gerne mit ber Beitiche ichlagt, M.; - 3) ber herumftreicher, Cig., Jan., M.; ein fchlechter Bube, C.; ber Springinsfeld, Cig., Jan.; - 4) pasji s, na nogi, eine Art Fuggeichwar vom Anftogen ober ein Sohiengeschwür, Fr.-C.; - bie Fußschwiele, C.; -5) neka žival (squalius cavedanus), Bilje na Ipavi-Erj. (Torb.); - 6) der Aronstab (arum maculatum), Cig., Jan., Tuš. (R.).

štfkavka, f. bie Sprigerin, Cig.

štřkec, kca, m. 1) ber Sprigtropfen, Jarn.; – 2) ber Rasenstüber, Guts.-Cig.

štŕkelj, klja, m. - štrcelj, C., Z.

štrkotáti, etüm, éčem, vb. impf. fladern (o luči), C.

štřklja, s. bie Holunbersprize, M., C. štekljaj, m. ein Spripftrobl. Jan., Z.

štrkljavka, f. = redek sok, močnik, C., Slom., St.

štřkniti, štřknem, vb. pf. 1) (prisen (intr.); kri je štrknila iz rane, Dict.; mleko je štrknilo iz sesca, Z.; - 2) bahinschießen, huschen; - 3) fprigen (trans.); kri s. na kaj, etwas mit Blut befprigen; - 4) fchlagen, C.; bef. einen Schlag mit ber Ruthe ober Beitiche verfepen, M., Z., Polj.; - 5) kupico vina š., ein Glas ausstechen, austrinten, Mur., Cig. štrkoč, f. ber Strichregen, Ravne nad Livkom-Erj. (Torb.).

strkolin, m. ein junger Springinsfelb, Jan. (Slovn.); - prim. štrkavec 3).

štrkolînček, čka, m. dem. štrkolin(ec), Glas. strkolja, f. bie Stelze, Jan., vzhSt.

štrkotáti, otám, óčem, vb. impf. fladern (pom Licht), C., Z.

ětrkotina, f. ber Spriptropfen, Cig., Jan., M., Polj.; nekaj štrkotin je palo, M.; - ber Sprigfled, ber Rieds, Cig., Jan.

štřkov, adj. Stordy, Mur., Cig., Jan.; štrkova noga, štrkovo gnezdo, Cig.

strkuta, f. ber Spripfled, Jan.

štrleti, im, vb. impf. ragen, emporragen, bervorragen; - s. v koga, jemanben starr ansehen, Jan.

štrlîn, m. 1) = štrkolin, ber Binbbeutel, Z.: - 2) = strlinec 2), ber Erlenfint, Cig.

štrlina, f. etwas Hervorragendes (z. B. ein Stein, ein Holz), Cig., C., Medv.-M. strlincati, am, vb. impf. 1) herumflattern, V.-

Cig.; herumichießen (von ber Maue), Z.; herumftreifen, vagabundieren, Cig., M., C.; - 2) unbesonnen handeln, Cig.

strlincavt, m. ber Springinsfelb, Jan.; ber herumftreicher, ber Bagabund, Mik.

štrlînec, nca, m. 1) = štrkolin, Cig.; - 2) ber Erlenfint, ber Beifig, Guts .- Cig., Mur., Jan., Frey.(F.).

štrlinkati, am, vb. impf. = štrlincati, herunftreifen, ichmarmen, Jarn.-C.

strofati, am, vb. impf. fprigen, C. štrofotáti, otam, očem, vo. impf. patichen: po vodi, po blatu s., C., Z.; jubein: pri jedi

š., C. 1. štrok, m. = 2. štrk, ber Storch (ciconia), Habd.-Mik., Z., Frey (F.), Erj. (Ž.).

. štròk, štróka, m. = strok.

štromelj, mlja, m. ber Baumftod, ber Baumftumpf, Cig., Jan.; - ber in ber Erbe ftedenbe Reft des Krautstengels, Z.; — ber Rest eines abgebrochenen Zahnes, Z; — prim. stremelj.

stropot, ota, m. bas Gepolter, C., BlKr.; bas Beftranipfe (3. B. ber Pferbe), C.

štropotáti, otům, očem, vb. impf. poltern, Z.

štrpič, íča, m. = strpič, C., Nov. štrpljáti, âm, vb. impf. laubern, Štrek. štrtáča, f. = štrtica 2), Cig.

štrtal, m. bas Biertel, Mur., Danj.- M.; (narejeno po zgledu besede "frtal" - Biertel, Strek. [Arch.]).

štŕti, num. pogl. četrti.

štrtica, f. i) bie Quarte (im Bifetipiel), V .-Cig.; - 2) bas jeben vierten Tag wieberfebrenbe Fieber, Mur.

štrtin, m. = štrtinjak, Mur., Cig., Jan. strtinjak, m. ber Startin (10 ofterr. Gimer);

pogl. četrtinjak. štrtinka, $f = \frac{1}{4}$ vagana, $j\nu \tau h S t$.; — pogl.

četrtinka. štrūc, m. = noj, ber Strauß, Mur., Cig.,

Jan.; -- it. struzzo.

struca, f. ein langlicher Brotlaib; - s. prediva = povesmo, Z., Dol.; - prim. kor.nem. strutz, m.

štrūcati, am, vb. impf. s pirhi š. = turčati. Cig., C.

štručica, f. dem. štruca. štrukelj, kija, m. der Strubel (eine Mehlspeise); - iz nem.; prim. bav. struckel, C. stu, interj. Anruf an ben eingespannten Dobien, bafe er rudlinge gebe, Dol., jugh St.

štúbelj, blja, m. eine Art länglicher Milchtopf, Hal.-Trst.(Let.); - prim. stublo.

štůbljek, bljeka (beljka), m. dem. štubeli ; lonec, v katerem se mleko siri in kisa, St.-Valj.

štūca, f. = polič, C.; - prim. nem. Stut, Stuten.

štuča-krača, f. štučo-kračo prevrniti, einen Burgelbaum ichlagen, LiZv.

štučíka, f. neko jabolko, kajk.-Valj. (Rad). štūčka, f. neko jabolko, C., Valj. (Rad); neka hruška, jvzh.St.

štūčkati, am, vb. impf. - 1. štukati, Dol. štūčnica, f. neko jebolko, kajk.-Valj.(Rad). študant, enta, m. ber Stubent.

studera, f. = Die Schnellmage, Dalm.; prim. stodera.

študîrati, am, vb. impf. ftubieren.

1. štúkati, štůkam, vb. impf. ad štukniti, Dol., jvzhŠt.

2. štúkati, am, vb. impf. auszaufen: s. koga, Lašče - Levst. (Rok.); - š. se, streiten, C., ogr.-M.; -- prim. bav. abstucken - ganfend heruntermachen.

3. štúkati, am, vb. impf. ftuden, anftuden; -

stukatūra, f. die Studarbeit, die Stuccatur, Cig., Jan., nk.

štukatūren, rna, adj. Stud., Stuccatur :: štukaturne olepšave, Cv.

stukniti, stuknem, vb. pf. s. vola, ben Dafen mit bem Rufe stu! rudlings geben beißen, Strek., Dol., jvzhŠt.

stula, f. 1) ein ftumpfer, hervorragenber Gegenftanb: ber Stumpf, Cig., Jan., C.; - ein nadter Aft, Jan.; - ber hornftummel, C.; - ber Fuß bes Bettgestells, C.; -ber Stelgfuß, Jan.; - ber hutgupf, Cig., C., Kr.; eine hohe Saube, C.; - ein bober Ropfpus, Cig.; — ein Sut Buder, V.-Cig.; — etulo napeti — sobo napeti, Preš. (LjZv. VIII. 570.); — stulo držati, Notr.; — 2) — krava brez rogov, Podkrnci-Erj. (Torb.), Ščav.-C.

štúlast, adj. 1) einem Stumpf ahnlich, ftumpf, Cig., Jan.; - 2) mit abgeftogenen, abgebrochenen hornern: stulasta krava, C .; -

3) armlos, Cig., Jan. stulav, adj. hörnerlos, mit abgestoßenen, abgebrochenen hörnern, C.

štúlavec, vca, m. ber Ged, Jan. štúlavica, f. == štula 2), Jan.(H.).

stutec, ica, m. 1) ein tegelformiges Ding, C.; ber Spighut, Z.; - ber Spigapfel, Z.; -2) človek s štulastim obrazom, M.; (psovka),

Idrija; - 3) ein aufdringlicher Mensch, Z. štûlež, m. ber Bed, Cig.

štullea, f. dem. stula; 1) ber Spiptopf, Cig., C.; — 2) štulice, neke štulaste hruške, Ž., Blc.-C.

štúliti, štůlim, vb. impf. 1) abstuzen: š. konju rep, Cig., Jan.; - 2) (Unpaffendes) aufügen, einmengen, aufbrangen: tuje besede v jezik š., Cig.; kam to štuliš? Levst. (Rok.); s, se, sich aufdringlich einmengen, sich aufbrangen, Cig., Jan., C., Kr., St.; v vsako reč se štuli, M.; za župana se štuli, pa ga nečemo; star je, pa se mej fante štuli; v gnečo se š., Lašče-Levst. (Rok.); š. se krog koga, jemanbem zubringlich ben Sof machen, C.; - s. se, sich bruften, Jan., C.; s. se za koga, fich für jemanden ausgeben, Cig., M.; – 3) štuli se mi = preseda mi, BlKr.-Let.

stuliti se, im se, vb. impf. sich spreizen, sich strauben, Jan.; - = obotevljati se (prim. stvn. stullan, švab. stollen) Temijine (Tolm.)-Štrek.(Let).

štúmbelj, blja, m. 1) ein großer Topf, veh.St .-C.; ein langlicher Rrug, Trst. (Let.); - 2) ber Ratt, C.

štùmf, štúmfa, m. ber Strumpf; - prim. bav. stumpf = Strumpf, Levst. (Rok.).

stupa, f. 1) etwas ju Bulver Berfleinertes; bas medicinische Pulver; - bef. geftogener Bfeffer; - 2) štupo-ramo (štuporamo) nesti koga, jemanden hudepad tragen; (nam. štupo na rami nesti [?], tudi: štupo-kramo nesti, = prper nesti, C.); - prim. bav. stupp - Buiver, Pfeffer, Levst. (Rok.).

štūpar, rja, m. kdor štupo prodaja, Valj. (Rad). štúpast, adj. pulvericht, pulverig, Cig.

štupáti, am, vb. impf. 1) mit einem pulverifierten Gewürz (Pfeffer u. bgl.) bestreuen; - 2) temu ni štupati, diesem darf man nicht trauen, Gor., Savinska dol.; - tudi: štú-

štupnica, f. die Bfefferbuchje, Cig., M., Gor. štvānjka, f. kar plača ženin fantom piti (iz: Stehwein), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

šūba, f. = šavba, ber Belz, Mur., Cig., Jan., Kr.-Valj.(Rad),

šúbelj, blja (beljna), m. nekaka klobasa, Dict., Pohl., Z.; - prim. avstr.-nem. schübling, eine Art Burft, C.

subica, f. dem. suba; ein Meiner Belg, Habd .-

subla, f. bie Schaufel, Ip. - Mik., Gor.; ber Stechfpaten, Strek.; - = velika velnica, Kras; - iz nem.

šūda, f. ime kobili, kajk.-Valj. (Rad).

suga, f. die Raube, die Rrage, C.; - iz hs. Bugar, rja, m. 1) ber Bafenmeifter, Jan., Fr.-C.; - 2) ber Berichtsbiener, C.; - iz nem. Scherge (?), C.

šúgav, adj. raubig, fratig, Jan.; - prim. šuga. šûhta, f. die Laube, M., Z., jvzhŠt.

subtati, am, vb. impf. raufchen, C.; - prim. šohtati.

šūj, šúja, adj. = lev, lint, Cig., Jan., C., Rez.-C

šúja, f. die Binje (iuncus sp.), Podgorje(Ist.)-Erj. (Torb.).

Bûjca, f. pogl. 2. šujica.

1. sujica, f. linte Sand, Jarn., Rib.-Mik. 2. sujica, f. bie ichrage Richtung, die Schiefe: po šujici postaviti, schief stellen, (po šujci) DZ., Erj. (Torb), Nov., Vrt.; s šujico (s šujco), ichtage, Mur., Met.; - nam. ševica. suka, f. ber Schupf, V.-Cig. t. šúkati, šûkam, vb. impf. t) == drsati z nogama po podu (prim. bav. schucken, mit furgem Schwunge in Bewegung fegen), Podkrnci-Erj (Torb.); — 2) puffen, ftogen, C.; - 3) = tepsti: otroci s šibo šukajo ovce, kadar jih ženo, St.

2. šúkati, šûkam, vb. impf. abstugen: s. hlod, Cig. ; — 8. se, eingehen, jufammenfcrumpfen, Z. 1. šúkniti, šûknem, vb. pf. 1) schlitpfen: š. v posteljo, Z.; — 2) stoßen, Z.; š. komu kaj,

jemandem heimtich etwas geben, C. 2. ğúkniti, šûknem, vb. pf. abfürzen, Z.; sukno s., bas Tuch (burch Ginfaffen) abfürzen, Z.; a. se, eingeben, gujammenichrumpfen, Z. But, sula, adj. mit fleinen Ohren: sul oven, C.

šúla, f. = šula ovca, ein Schaf mit kleinen

Ohren, Fr.-C.

šúlav, adj. == šul, C. šúlavec, vca, m. = šul oven, C.

šūtec, ica, m. - šulavec, Z.

sullti, im, vb. impf. ftreichen, fragen, Strek.; — š. se = smukati se: otrok, pes se šuli okoli človeka, *Ip.-Erj.(Torb)*: fich budenb fchleichen, C.; mačka se za gredo šuli, Z. Bull , m. ein abgefägtes Baumftammftud, ber

Blod, Hal.-C; — prim. ščuljek. šuljek, ljka, m. — šulj, vzhŠt.-C., jvzhŠt.;

- prim. ščuljek.

šûm, m. 1) das Geräusch; kdor se šuma boji, v listje ne hodi! Glas.; brez šuma; š. delati; s. gnati, viel Befens von einer Sache machen, Cig.; - 2) = slap, ber Bafferfall, Mik., Gor., Poh.; š. pri fužinah, Rož.-Kres; - 3) der Rausch, C.

suma, f. bichter Balb, bas Didicht, Mur., Cig., Jan., Mik., Notr.; — v šumo je obrnjen = prismojen je, Pjk.(Črt.).

sumad, f. coll. Die Reifer, Fr .- C.

šumák, m. ein alberner, bummer Menich, Habd .- Mik.

sumar, rja, m. ber Balbheger, Cig.

sumarstvo, n. bie Baldwirtschaft, die Baldcultur, Cig.(T.), C.

šûmast, adj. beraufcht, C.

šumástiti, astim, vb. impf. raufchen, (šem-) C., Bes.

sumastje, n. die Albernheit, die Dummheit, Habd.-Mik.

sumátiti, fiim, vb. impf. rauschen, rascheln: po listju š., Cig., C.

sumec, mca, m. ber Giegbach, C.

sumola, f. 1) bie Beiferteit, zapSt.; - 2) pl. šumele, die Handharmonita, vzh.St.-C., Mariborska ok.-Kres.

sumplice, f. pl. dem. sumele; die Harmonifa, C. sumstke, f. pl. = pljuča, bie Lunge, Vrsno (Tolm.)-Erj.(Torb.).

sumen, mna, adj. 1) raufchend, braufend, farmenb, Cig., Jan., M., Nov.; - 2) betäubt, Jarn.-M.; šumna glava, C.; — berauscht, C.

Bumenje, n. bas Raufchen. šuméti, im, vb. impf. raufchen; voda v potoku šumi; - po ušesih mi šumi, es jaušt mir in ben Ohren.

sumévati, am, vb. impf. zu rauschen pflegen,

šumęvec, vca, m. ber Saufelaut (gramm.), Jan., nk.

šumičje, n. = mah in drobna hosta, C. sumje, n. bas Gestruppe, bas Didicht, Jan., Res

šumljānjo, n. bas Sanfein.

šumljáti, am, vb. impf. janft raujchen, jäujeln. sumnica, f. die Baldquelle, Jarn.

šūmnik, m. == šumevec, Cig.

šumolęza, f. = samolezga, zimolez, kostenika, C.

šūmoma, adv. gerāuichvoll, Bes. šumoręti, im, vb. impf. raujchen, C.

šumoriti, frim, vb. impf. raufchen, tofen, C.;

— lärmen, ogr.-Mik.

sumot, ota, m. bas Beraufch, bas Befaufe; Mur., Cig., Jan., C.

šumotanje, n. bas Raufchen, bas Saufen, Cig. šumotáti, otám, očem, vb. impf. raufchen, faufen. sumotljanje, n. fauftes Raufchen, bas Saufeln. Mur., Jan.

šumotljáti, am, vb. impf. fanft raufchen, fäufeln, Mur., Cig., Jan.

sumotljiv, iva, adj. raufchenb, faufenb, Mur., vino vre sumotljivo, Vrtov. (Vin.).

šumovit, adj. gerāuschvoll, C.

sumrad, f. bas Geftrupp, C. šumręti, im, vb. impf. = šumoreti, C.

sunder, dra, m. ber garm.

sundralo, n. ber Sarmer, Cig.

sundrati, am, vb. impf. larmen, poltern, Cig., Jan., C., Dol.

šundrav, áva, adj. geraufchvoll, larmend, Cig., C. sundravec, vca, m. ber Lärmer, Cig. šundravka, f. bie Lärmerin, Cig.

sunt, m. die Aufhehung, die Aufwiegelung, Cig. suntanjo, n. bas Begen, bas Aufwiegeln. suntar, rja, m. ber Heper, ber Aufwiegler.

ğuntarica, f. bie Hegerin.

šúntarski, adj. heherifch, aufwieglerifch šúntati, am, vb. impf. hegen, aufwiegeln; —

prim. svab. schunden = antreiben, stvam. scundan, Levst.(Rok.).

šúntav, adj. heberijch, Jan.(H.).

suntavec, vca, m. ber Heper, ber Aufwiegler. supa, supa, adj. hohl, C., Z.; — prim. supelj. supa, f. ber Schoppen, bie Schuppe; — iz nem. šūpek, pka, m. ne trda, votla zelna glava, C.; – prim. šupelj.

supelj, plja, adj. burchlöchert, hohl. Dol., Notr .-Cig., Jan., M., C., Erj. (Min.), Znid.; š. hrast, Rib.-Mik.; š. kamen, C.; š. zob, oreh, BiKr.; na šupljih slopeh, Nov.

šúpeljnast, adj. = šupelj, Svet.(Rok.).

šúpeljnost, f. die Hohlheit, Dict.

śūpje, n. hoble Krauttopfe, C. śūpija, s. die Höhle, bas Loch, C

šuplják, m. 1) = prazen, gluh orch a. leščnik, BiKr.; - votel zob, BiKr.; - 2) der hohle tonf, ber Dummtopf, Cig., C.

šupljeglav, gláva, adj. hohltöpfig, C. šupljenka, f. neka hruška, Sebrelje (Goriš.)-Erj.(Torb.).

šušúlja, f. nam. češulja, ogr.-C.

šupljezodnica, f. ber Soblachn (galeopsis versicolor), Vrt. supljina, f. bie Sohle, Cig., Jan., M.; bas Soch, Zora. šúpljiti, im, vb. impf. hohlen, Cig., C.; glavo si š. = glavo si beliti, Cig., C. suplity, iva, adj. hohi, C. supljost, f. die Sobibeit, Cig. supljota, f. bie Sohlung, C. suri, m. die Feldgrille, Cig.; suri-muri, pojdi ven! tako kličejo otroci murne iz luknjic. šúrja, m. = šurjak, Kras-Cig., Mik. surjak, m. - moje žene brat, ber Schwager, Cig., Jan., C., Vrt., BIKr. šurjákinja, f. = žena šurjakova, Cig. šūrtati, am, vb. impf. - prežati (n. pr. pri svatovščinah), Trst. (Let. 1876, 79.). šūrtavec, vca, m. = prežar, Mur., Trst.(Let.). šûst, m. bas Geraufch, C. šústati, am, vb. impf. raufchen, C Busteti , im , vb. impf. ranichen, Trst. (Let.), (šušteti) Jan.; — kaj šustiš tod? = kaj se tod potikaš? BlKr. sustniti, sustnem, vb. pf. mit Geraufch fturgen, C. šūšast, adj. hornios: š. kozel, M., C. Busec, sca, m. ein Bod ohne horner, M., C. suskanje, n. bas Raufchen, bas Larmen, Bes. šūškati, am, vb. impf. raujcen: voda, veter šuške, C. šušliák, m. ein langfamer Menich, ber Jauderer, ber Maufchler, Valj. (Rad), (susljek, Mur., C.). susljati, am, vb. impf. 1) langjam thun, gaubern, maufchein, C., Z.; - 2) ftill reben, lispein, C. šušljav, ávn, adj. zauberhaft, C. šušljavec, vca, m. ber Rauberer, C. susmad, f. burres Geftruppe, burres Reifig, Fr.-C.; — pogl. sušmad. susmar, rja, m. ber Bfufcher, ber Stümper, Cig., Jan., ZgD., LjZv., Kr.; Ze bukve vsak šušmar daje med ljudi, Preš. šušmāra, f. = kosmata kapa, BlKr. susmarica, f. bie Pfuicherin, Cig., Jan. susmarija, f. bie Pfuscherei, Cig., Jan., ZgD., SiN. susmariti, arim, vb. impf. pfuicen, ftumpern. šušmárjenje, n. das Pfujchen. šušmárski, adj. pfusherhaft, Cig. šušmárstvo, n. die Pfusherei, Cig. šušmáti, âm, vb. impf. = po gošči šumotaje hoditi, C. šušmovje, n. = šušmad, šumrad, C. susnja, f. eine im Reben und Sanbeln langfame Berfon, Fr .- C. susnjáti, am, vb. impf. zijchelnd reben: akrbozoba ženska šušnja, C.; - beijer reben, Z.; - burch bie Rafe reben, (ses-) Z.; - prim. sosnjati. Busot, ota, m. bas Bezifchel, C susterna, f. = sterna, die Bifterne, Trub. Bustra, f. ber Bubler, Polj.; - ber Bielthuer, Bustrati, am, vb. impf. ichleuberifch verrichten.

fuchteln, Cig., Gor.; - leeres Reug schwätzen,

Polj.

susura, f. eine bie Febern ftraubenbe Benne, kajk.-Valj.(Rad). šušúriti se, urim se, vb. impf. = šopiriti se, bie Febern ftrauben, Blc .- C. 1. súta, f. eine ichleichenbe Perfon, C. 2. suta, f. 1) ber Schutt, ber Schotter, Z., Kr.; - 2) = nasip, zasip, der Erowall, Meg., Dict.; - iz nem. Schutt. šutac, m. = ber Schleicher, C. sutast, adj. = norcav, Kot pri Koboridu. Podkrnci - Erj. (Torb.), Strek., Vipava; prim. šutec. šútati, am, vb. impf. spabenb ober lauernb schleichen: s. za kom, jemandem nachstellen, ogr.-Valj. (Rad), Zora, Npes.-Vraz; pajek za muhami šuta, ogr.-Valj.(Rad). šūtec, tca, m. = norec, nespameten človek, Kot pri Koboridu, Podkrnci - Erj. (Torb.); – ber Läppische, Z. suten, tna, adj. Schotter : sutna jama, Levst. (Cest.). šútina, f. == 2. šuta 2), ber Erbwall, Meg., Dict. šutljáti, am, vb. impf. = tiho delati, ("šútlati") BIKr .- Let. švába, m. bie beutsche Schabe (blatta germanica), Erj. (Z.). švágati, am. *vb. impf.* — švigati, v uganki: Šviga švaga Crez dva praga (metla), Vod. (Pes.). švapíti, (m. vb. impf. = nemarno hoditi, Bl-Kr.-Let. švaplja, f. 1) ein alter, ichlechter Schub, Bl-Kr.; - 2) ber Blatthuf, Cig.; - 3) ein plattfußiger Menfch, V.-Cig., Nov.-C. švapljast, adj. pleitfüßig, Z.; = 8. rog, ber Tellerhuf, Cig. švapljáti, am, vb. impf. breit auftreten, Dol.; фіаррен: v copatah š., BlKr. švarati se, am se, vb. impf., Jan., C., Slom.; pogl. pritoževati se; — po nem. sid bešvátati, am, vb. impf. = hvatati, Fr.-C. sveder, dra, m. 1) ber Rrummfüßige, Cig., Jan., M., C., Dol.; - 2) ein alter, ichief getretener Schuh, bie Latiche, Cig., Jan.; švéder, Valj. (Rad); - prim. ševeder, ševa, Mik. (Et.). švedra, f. eine frummfüßige Berson, Mur., Cig., Kr.-Valj. (Rad), Met., Dol. svodrac, m. ein frummfüßiger Menich, Cig., avedralo, n. ein frummbeiniger Menich (zaničlj.), M., Levst. (Rok.). švedrast, adj. frummbeinig. svedrati, am, vb. impf. 1) mit frummen Beinen gehen, M., C., Z., Dol. - Levst. (Rok.); latichen, Jan.; — mit madelnben Beinen geben: pijanec svedra, St.; — 2) crevlje i., bie Schuhe ichief treten. švedrav, adj. - švedrast, frummbeinig, C., Z. avedraveo, vca, m. ber Rrummbeinige, Jan., C. švedrė, éta, m. = švedravec, Levst. (Rok.). švedrēla, f. = švedrasta ženska, Levst. (Rok.).

švedrga, f. 1) bas frumme Bein, Lasce-Levst. (Rok.); - 2) eine frummbeinige Berion, Lasce-Levst.(Rok.).

švedrgáti, am, vb. impf. = švedrati 1), Lašče-Levst. (Rok.).

svedrin, m. ein frummbeiniger Menfch, Cig. švedron, m. ein krummbeiniger Menich, Mik. švéha, f. das Nadelöhr, das Artöhr, kajk.-Valj. (Rad); tudi pl. švehe, vzhŠt.-C.

švelja, f. 1) die Raberin, C., Mik., kajk .- Valj. (Rad); — 2) neka riba, (švēla) Valj.(Rad). švęljčica, f. = piškur, das Rennauge, die Fluisbride (petromyzon fluviatilis), Guts.-

Cig., Mur., Jan., C. svépast, adj. = šepast, C., Kor.-Z., LjZv. švépati, pam, pljem, vo. impf. == šepati, Mur.-Cig., Cig., Jan., C.; hudic na eno nogo

šveplje, LjZv.; konj ne švepa nič, Jurč. švépav, adj. - šepav, Cig., Jan., C., LjZv. švépavec, vca, m. = šepavec, Jan.

švica, f. bie Schräge: s svico, fchrage, Mik.; pogl. ševica.

švíga, f. = človek, kateri sem ter tja šviga (ber Fidfader), Cig.; — šviga - švaga, eine unbeständige Berfon, Kr.

švíganjo, n. coll. ichnelle Bewegungen, M.

švigati, svigam, vb. impf. 1) fich ichnell bin und ber bewegen, bin und ber ichiegen, bin und her fahren: ribe svigajo po vodi, misi po hiši, bliski po nebu; - ohne bestimmte Absicht hin und ber laufen (fickfaden), Cig.; – stolz einhergehen, C.; — flackern, lobern: plamen šviga; — (pren.) pogum mu šviga iz oci, Mur.; - 2) fcnell bin und ber bewegen : z bičem, s šibo š., kača z jezičkom šviga, mladi ljudje z očmi po cerkvi švigajo, Lašče-Levst. (Rok.); — 3) & koga, jemanden mit einer Beitiche oder Ruthe schlagen, Cig., C., Dol.; - žito š. (= otepati) burch Anichlagen entfornen, Z., vzhSt.-C., Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - 4) s. se, brunften: macke se švigajo, Cig., Z.; - prim. nem. fowingen, Levst. (Rok.).

švígavec, vca, m. die Ruthe, Polj.

švigelj, glja (geljna), m. 1) eine lange Ruthe, C.; - 2) ein langes, bunnes unb ichmales Prett, C., Z., $j\nu \eta h St.$; — 3) = ržen snop, ki ga ne omlatijo, ampak le ošvigajo (otepejo), Tolm.; -- 4) ein lang aufgeschoffener Jüngling, Cig., Ig (Dol.).

švigetáti, ctam, éčem, vb. impf. š. z bičem, bie Beitsche schwingen, C.

šviglja, f. 1) eine lange Ruthe, Z., Tolm.; -2) ein hochaufgeschoffener, ichlanter Baum, Cig., Jan., Lasce-Levst. (Rok.), Savinska dol.;

ein solcher Mensch, Cig.; take dolge sviglie niso nikoli močne, Lašče-Levst. (Rok.); -3) = jerbas, pletenica, ein Rorb, Kameno-Erj. (Torb.):-4) = driska, hitrica, Jan., C. svigljast, adj. long und bunn o. schlant: s. človek, švigljasto drevo, Cig., Jan., Lašče-Levst.(Rok.).

švigljáti, am, vb. impf. hin und her ichwingen, fuchtein: z bicem s., C., Z.; - flactern, Jan.; - drevo se šviglja (fdjwingt hin und her), C.

švígniti, švígnem, vb. pf. 1) dahinichießen, huschen: miš je švignila v luknjo; - auf-Indern: plamen je švignil do strehe; — 2) mit ber Beitsche o. Ruthe schlagen: & koga, Dol.

švîgoma, adv. flugs, ftrads, C.

švinglja, f. = šviglja 3), majhna ročna pletenica, bas Sandforben, Staro Sedlo-Erj. (Torb.).

svistati, svistam, vb. impf. fprigen, Z.; priticheln, C.; - ichlagen, C.

švop, m. spremiti koga (s) švopom i sopom (mit Sang und Rlang), BIKr.

svopiti, im, vb. impf. mouffieren (v. Bein), BlKr.

švik, svika, m ber Schlag mit einem bunnen Rörper, ber Schmitg, Cig., Jan., C. svfkalica, f. i) eine fleine Beitsche, Jarn.; -

2) die Gpribe, Z.

švrkalnica, f. bie Spripe, Jan.

svékati, svékam, vb. impf. 1) mit einer Beitiche ober Ruthe ichlagen; - 2) fpripen; - bef. harnend aussprigen.

svelkec, kca, m. i) ber Schmifs, M.; - 2) ber Sprigftrahl, ber Spriger, Z.

švíkljaj, m. = švrkec, Jan. švíkniti, švíknem, vb. pf. 1) mit einer Ruthe ober Beitsche ichlagen, Jan., M., Polj.; 2) spripen, Cig., Jan.; - (intr.) hervorichießen: gnoj, kri svrkne iz rane, Poli.

švrkotáti, otům, očem, vb. impf. sprigen, C. svrieti, im, pb. impf. 1) beim Rinnen breit iprigen (3. B. beim Sahn), Fr. - C.; - 2) ftruppig fein, Rib .- M.

švflast, adj. fich ausbreitenb: glavnata in švrljasta ali neglavnata solata, Vod. (17b.

švrljúga, f. čopasta š., bie Haubenlerche (alauda cristata), C., Erj. (Z.); - hs.

švíta, f. ber Latichichuh, Cig , Jan.

švítast, adj. = švedrast, C., Z.

švítati, švítam, vb. impf. = švedrati, Cig., Jan.

švítav, adj. = švedrav, Z.

švítavec, vca, m. = švedravec, Blc.-C., Z.

T.

ta, ta, to, pron. biefer, biefes; ta je bosa (prazna), bas ift nicht mahr; ta je lepa! bas ift mir eine icone Beichichte! in to, und awar; na to (nato), hierauf; po tem (potem), hernach; v tem, inbessen; med tem, inswischen; med tem ko, während; na tem biti, auf dem Buntte stehen, V.-Cig., Jan., nk.; — čim — tem, je — desto; tem, s tem, um so, besto; tem bolje, um so bester; če več s tem dalje, Trub.; - s tem večji umetnik, tem vecji junak, ein noch fo großer Runftler, belo, Navr. (Let.); če s tem pridneje iščemo, wenn wir noch fo fleißig suchen, Levst. (Zb. sp.); — to, ba: to smo tekli! — kdo to? wer benn ? C.

tà, adv. = tja, St.-Cig., KrGora, Rez.-C.
tà, interj. ja, boch: ta rekel sem ti, da ne
hodi, ich habe es bir ja boch gefagt, ta mari
ostanem doma, ich bleibe boch lieber zu Haufe, Sv. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.).

tabāk, m. išči pod tobak. tabela, f. razpredelnica, die Tabelle.

tabelaren, rna, adj. razpredelen, tabellarijd),

tabelnica, f. ein Brett, eine Tafel, Dalm.; prim. tabla.

taber, bra, m. die Festung, Dalm.; pogl. tabor. taberna, f. bas Birtshaus, Mur., Cig., Jan., .; Iz cerkve pa hitro V taberno leti, Npes .-K.; Ne hodi v taberne! Ahac.

tabernákelj, klja (keljna), m. presvetišče, baš Labernatel.

tabernati, am, vb. impf. ein Birtshaus halten,

tabla, f. 1) bie Tafel ; - 2) ein breites Brett: bas Blatt eines Tisches, Cig.; — prim, lat. tabula, nem. Tafel.

tablica, f. dem. tabla, bas Tafelden.

tabor, m. 1) das Lager, Habd.-Mik., Meg.; ein befestigtes Lager, ein befestigter Ort, Mur., Cig., Jan.; Zdaj bo vzela (kraljica) beneški tabor. Svetega Marka v'soki zvonik, Npes.-K.; tabor je obzidana in utrjena cerkev, prava narodna trdnjava zoper Turke, Zora; - 2) ber Rrieg, kajk. - Valj. (Rad), Prip.-Mik.; - v tabor dati, jum Militar geben, C.; - 3) eine Bolfeversammlung unter freiem Himmel zu politischen Zweden, nk.; (tabor, ora, Levst. [Nauk]); — 4) bas Lager = bie Bartei: v našem, v nasprotnem taboru, nk.; - prim. tur. tabor, Mik.(Et.).

taborisco, n. 1) ber Lagerplat, Mur., Cig., Jan., nk.; - bas Beereslager, nk.; - 2) bie Bollsversammlungsstätte, C., Levst. (Nauk). taboriti, im, vb. impf. t) lagern, campieren,

Mur., Jan., C.; na Kosovem tabori srbski narod, Glas.; t. se, sich lagern, C.; - 2) eine Bolfeversammlung unter freiem himmel abhalten, C.

taborjan, ána, m. = tabornik, Jan.(H.). tabornik, m. ber Beitheidiger eines tabor, C. taborováti, üjem, vb. impf. 1) lagern, campieren, Cig., Jan.; - 2) eine Bolleversammlung abhalten, C.

táborski, adj. 1) Lager-, Mur., Cig., Jan., nk.; — 2) Bolfsverjammlungs-: taborski

govorniki, nk.

1. táca, f. bie Taffe; - prim. it. tazza.

2. táca, f. 1) bie Lage, bie Bfote; vem, kam pes taco moli - ich weiß, wo bas hinaus will: zastoni pasjo taco na mizo vlećeš == bje Ratur lafet fich nicht verleugnen, Npreg .-Mariborska ok. - C.; - 2) medvedova t., eine Art Barentlau : gemeines Beilfraut (heracleum sphondylium), C., Strp.; - macje tace, bas Ragenpfotchen (gnaphalium dioicum), Josch.

tacar, rja, m. ein Thier mit großen Tagen : medved tacar, LjZv.

tacáti, âm, vb. impf. schwerfällig, plump einbergeben, Z.

tácelj, clja (celjna), m. bie Manschette, die Hand-

trause, Cig., C.

tacman, m. ein Thier mit großen Tagen: ber Bar, Z., Bes.; — tudi o človeku, kateri ima velike roke ali noge, Lašče-Levst.(Rok.).

tačás, adv. 1) = tskrat, bamals, bann, Mur., Cig., Jan.; - 2) [ogleich, Rib. - Mik.; --3) indeffen.

tačásen, sna, *adj.* 1) bamalig, *Mur.*, *Cig.*; — 2) derzeitig, einstweilig, Jan.

tádica, f. dem. taca, bas Pfotchen.

1. tacka, f. ber Schiebfarren, Mur., Cig., Jan., C., Dol.; tudi pl. tačke, Mur., Valj. (Rad),

2. tačka, f. dem. taca; 1) bas Pfotchen; -2) = obrabljena motika, C.; - 3) neka goba (auricula muris minor), C. 3. tâčka, f. = točka, Škrab (Cv. VIII. 5.).

tackar, rja, m. ber Rarrenschieber, Cig., Jan. tačkáriti, žrim, vb. impf. — s tačkami voziti, farren, Cig.

1. táčkati, am, vb. impf. — na tačkah voziti: rudo t., Erz auslaufen (mont.), Cig.

2. tačkáti, am, vb. impf. patfchen: po vodi t. kakor mlad pesek, Glas.

táda, adv. = tedaj, Habd.-Mik.

tadánji, adj. = tedanji, Cig., Cv. tadášnji, adj. = tedašnji, Cig., C.

tadiè, adv. = tam doli-le, Rof.-Kres, Npes.-Schein., KrGora.

tadòl, adv. = ta doli, tja doli, M., jvzhSt. taisti, pron. = tisti; (tudi: ta isti, g. tega istega, Levst.[Sl. Spr.]).

taj, m. das Leugnen: v taj se spustiti = tajiti začeti, Z., Gor., Savinska dol. taj, pron. = ta (m.), Zora.

tàj, adv. = ta, tja, Slom., Št.

tája, f. das Lengnen, Mur.; v tajo se spustiti, zu lengnen anfangen, C.; = v taje se spustiti, Cig.; — das Berheimlichen, Mur.

tajanje, n. bas Schmelzen.

tājatī, tājam, jem, vb. impf. famelsen (trans.); solnce taja sneg; t. se, famelsen (intr.); led, sneg se taja; — (pren.) srce se mu od ljubezni taja, v solzah se taja, Ravn. - Valj. (Rad).

tājba, f. das Leugnen, Cig., Jan., C., BlKr.; v tajbo se spustiti, zu leugnen anfangen, Cig., Ip., Lašče-Erj. (Torb.); v tajdo postaviti, leugnen, Dict., Isvkr.; v tajdo kaj dejati, etwas verleugnen oder verschweigen, Cini tajde, es lāsst sich nicht in Abrede stellen, Levst. (Pril.); — brez tajde (ohne etwas zu derhehlen) se izpovedati, Isvkr.

tâjč, m. 1) = zlodej, Sostro pri Ljub.-DSv.; (prim. bav. deutsch = Teufel, Strek.[Arch.]);

— 2) = konjederec, C.

tajec, jca, m. ber Leugner, Jan. tajen, jna, adj. geheim, heimlich, Cig., Jan., nk.; — iz drugih slov. jezikov.

tajénje, n. bas Leugnen.

tajica, f. die Leugnerin, Jan. tajitev, tve, f. die Leugnung, Cig., Jan.

tajiti, im, vb. impf. leugnen; taji, da ga ne pozna, Jap. (Prid.); ne morem tajiti; — bereleugnen; pravo vero taji, Preš.; — verheimlichen, berbergen; bolezen t., Levst. (Nauk); gotovo si kaj pograbil, pa tajiš, ko gad noge, Jurč.; sapo t., ben Athem jurūdhalten, SIN.

tajîvec, vca, m. ber Lenguer.

tajîvka, f. bie Leugnerin.

tajka, f. == rob pri ženskem krilu, BlKr.

tājna, f. baš Geheimnis, Cig.(T.), nk.; — hs. tājnica, f. 1) tajivka, Mur.; — 2) bie Secretārin, nk.; (tudi: tajnica).

tajnik, m. 1) = tajivec, Mur.; - 2) ber Secretar, Cig., Jan., nk.; (tudi: tajnik).

tājniški, adj. Gecretārs, nk.; (tudi: tajniški).
tājništvo, n. baš Gecretariat, Jan., nk.; (tudi: tajništvo).

tajnocvet, cveta, m. bie Kruptogamie, Jan. (H.).

tajnoevéten, tne, adj. fruptogamisch (bot.), Jan., Cig.(T.).

tajnocvētka, f. daš Arpptogam, Jan., Cig. (T.), Tuš.(R.), nk.

tajnopis, pisa, m. die Geheimschrift (z. B. die Chiffreschrift), Jan., h. t.-Cig. (T.), DZ.

tajnopisec, sca, m. ber Geheimichriftfundige: ber Chiffreur, Cig.

tajnopisen, sna, adj. Geheimschrift-, chiffriert, Jan., Cig.(T.).

tajnopîsje, n. bie Geheimschrift, Cig. tajnoslovje, n. ber Gnofticismus, Jan.(H.).

tajnostovje, n. det Gnosticismus, Jan. (H.). tájnost, f. = skrivnost, dos Geheimnis, Cig., Jan., nk.; — prim. tsjen.

tájnosten, tna, adj. geheimnisvoll, Jan., nk. tájselj, slja (seljna), m. eine Art Wagen, Valj. (Rad).

tak, m. ber Stiefelabfat, Strek., Notr.; -prim. it. tacco.

ták, adj. so beschaffen, solcher; taki-le so! so sind fie! v takem, bei solchem Wetter, C., juxhSt.; taka je na svetu, so gest es in der West; taka tema je dila, da nikdar takega, Jurč.; po tem takem, unter solchen Umständen, solglich.

tak, adv. nam. tako, jo.

takaláti, am, vb. impf. - takati, takljati, Let. takalica, f. das Schnellfügelchen, C.

takalikati, am, vb. impf. = takati, takljati,

takanja, n. das Rollen, Cig., M.; bie rollende

Bewegung, Cig.(T).

tâkatl, kam, čem, vb. impf. 1) rollen machen, Mur., Cig., Jan., M., C., Vas Krn-Erj. (Torb.), Gor.; kolesca t. v dolino, Navr. (Let.); krogle t. na kegljišču, Gor.; t. se, rollen, fich mālgen, Cig.(T.); — 2) schaufeln, mitgen, Jan., M., C.; V zibki amo te takali, Npes.-Mik.; K letu bom zibko takala, Npes.-K.; —3) = prelivati, vergießen, M., C.; Ljubica jokala, Solze je takala, Npes.-K.; Svetle solzice takala, Npes.-Schein.

tâkavec, vca, m. bet Regesschiebet, Gor. tâkešen, šna, adj. = takšen, Dict., Kast., Strek.

tàki, adv. = takoj, jogleidj, Mur., Zora, kajk.-Vest., BlKr., jvzhŠt.

takîsto, adv. auf foldje Beife, fo; zdaj se pa takisto dela z menoj? Levst. (Zb. sp.); gerade fo, Levst. (Sl. Spr.).

takišen, šna, adj. so beschassen, jvzhSt.

takljao, m. ber Schieber, Cig.

takljáti, âm, vb. impf. rollen maden, Cig., Jan., M.; — t. se, tollen, Cig., Jan. tákniti, nem, vb. pf. = tekniti, Cig.

tako, adv. 1) so, in der Beise; tako-le, so, auf solgende Beise; prav tako, gerade so; tako mi Bog pomagaj! so mir Gott helse! tako ali tako, in dem einen und dem anderen Falle; — v mesto pojdem tako ali tako, auf die eine o. die andere Art; sama di dila že tako ali tako predila, Erj. (Izb. sp.); — 2) ohnehint: saj tako sam pridem; to je že tako dognana reć.

takòj, adv. jogleid), Levst. (Nauk), nk.; (tákoj, ob hrv. meji-Levst. [Sl. Spr.]); — prim. taki. tákošen, šna, adj. — takovšen, takšen, Mur.,

Cig., Jan., Levst. (Sl. Spr.), i. dr. tákov, adj. = tak, Levst. (Sl. Spr.).

tákovšen, šna, adj. = takšen, DZ., nk.; (prim. "takovišne" pravde, Rec.; "takušna" vera, Schöni.

tâkraj, praep. c. gen. biesseits; t. potoka, tâkrajnji, adj. biesseitig, Cig., Jan.

takrāt, adv. bamaiš, ba; biešmai; takrat se ti ni posrečilo.

takráten, tna, adj. bamalig. tāksa, f. pristojbina, bie Tage.

taksator, rja, m. = cenivec, ber Tagator. taksen, ksna, adj. pristojbinski, Tag., Cig. taksen, šna, adj. so bejchaffen, solcher.

tákši, adj. = takšen, vihŠt., ogr.

takt, m. udarjanje pri glasbi, ber Taft; t. biti, ben Taft ichlagen; - (pren.) = obzirnost, nk.

takten, tna, adj. Talte: - = obziren, taltooll, nk.; taktno obnašanje, nk. tāktičen, čna, adj. k taktiki spadajoč, taltijo, Cig., nk. taktik, m. ber Tattifer, Jan. tāktika, f. nauk o porabi vojaštva v boju, bie Tattil, Cig., Jan.; — (pren.) postopanje v javnem, pos. političnem življenju. taktnost, f. taltvolles Benehmen, Cig. (T.), nk. taktomer, mera, m. ber Talimeffer, Jan.(H.). tal, m. ber Beifel, Jurc. (Tug.); tat, tala, adj. aufgethaut, fcneelos, Cig., Jan., C.; zemlja je tala, talo je, Dol. talaborso, f. pl. bie Fenergange (iz furl.), Tolm., Soška dol.-Štrek.(Arch.). taláč, m. = talog, telog, Erj.(Torb.). 1. talar, rja, m. duhovniška dopetna obleka, der Talar. 2. talar, rja, m. ber Rahmen (iz furl. telar = it, telajo), Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.). talba, f. v talbo poslati, als Beifel geben, Cig. (T.); — stal. taleb, eba, m. ber Defferriden, Guts. - Cig., Jarn., Mur., Jan.; - pogl. telab. tates, ica, m. ber Geifel, Cig. (T.), Sol.; prim, hs. talac, 1. tálen, lna, adj. 1) = južen, C.; sneg je talen, vreme je talno, C.; - 2) jojmeljbar, Jan. 2. talen, ina, adj. Grunde: talni naert, ber Grundrifs, Nov.; talna voda, das Grundmaffer, nk.; talni led, bas Grundeis, Cig. (T.), Jes. talent, m. stara denarna količina; (pren.) — bistroglavnost, das Talent. taleti, im, vb. impf. = taliti se, Cv. talica, f. bas Thauwetter, C. taliga, f. 1) ein einrabriger Schiebfarren, bie Schiebtrube, St.-Mur., Cig., Jan., C. ;- stoeirabriger Schubfarren, Kor .- Mur.; - 2) pri jarmu dvoje zavitih, tenko iztesanih in kvišku molečih prekelj, kajk.-Valj.(Rad). taligar, rja, m. ber Rarrenführer, ber Rarrenfchieber, Cig., Jan. taligás, m. ber Rarrengaul, Cig., Jan. talikati, kam, čem, vb. impf. = takljati: jajca talikati, kolo se talika navzdol, Navr. (Let.). taliten, ina, adj. jum Schmelzen gehörig, Schmelg-, Cig. (T.). talitnica, f. ber Schmelgofen, die Schmelghütte, Cig., Jan., Cig.(T.). talilo, n. 1) bas Schmelzmittel, Cig.;-2) ber Flufe ber Metalle, Jan., Cig.(T.). talin, m. bie Biefenraute (thalictrum aquilegifolium), Cig., Medv.(Rok.). talina, $f_{\cdot} = \text{tala zemlja}, LjZv_{\cdot}$ talisce, n. 1) ber Schmelzherb, Cig., Jan.; -2) bie Schmelztemperatur, ber Schmelzpunkt, Cig.(T.), C., Sen. (Fiz.). talitev, tve, f. bet Schmelaprocess, Cig. (T.). taliti, im, vb. impf. schmelzen (trans.), Mur.,

Cig., Jan., Cig.(T.);-t. se, ichmelgen (intr.),

Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); sneg se tali.

talivec, vca, m. ber Schmelger, Cig.

BlKr., jvzhŠt.

talîvka, f. die Schmelzerin, Cig. táija, f. = cola, ber Rlog, (iz furl.) Temljine (Tolm.)-Strek (Let.). taljād, f. das Aufgethaute, C. taljénje, n. bas Schmelzen. taljiv, iva, adj. ichmelibar, Cig., Jan., Sen. (Fiz.). taljívost, f. die Schmelzbarkeit, Cig. talnik, m. ber Beijel, Sol., UcT.; - prim. tal, talec. talnost, f. bie Schmelgbarteit, Jan. talog, oga, m. die schwarze Nieswurz (helleborus niger), Z., Dol.-Erj.(Torb.); - prim. tal (adj.), Mik.(Et.). táloh, m. = talog, Ctalokati, am, vb. impf. Jan., pogl. talukati. talon, m. ber Talon (beim Kortenspiel). tálov, m. = talog, Kot pri Koboridu-Erj. (Torb.). talov, adj. = tal: talova tla, Zv. táloven, vna, adj. talovna trava = talog, die Rieswurg, Erj. (Torb.). talovin, m. = talog, Erj. (Torb.). tálovje, n. die schwarze Nieswurz (helleborus niger), Guts., Jarn., Mur., C., Tolm. tálovka, f. bie Riesmurg, C. talovkati, am, vb. impf. Kor.-Cig., pogl. talukati, takljati. talovník, m. = talog, Erj. (Torb.). talúkati, am, vb. impf. - talikati, takljati, Strek. tâm, adv. 1) bort; tam pa tam, hie und ba; od tam = od onod; do tam = do onod; -2) = tja: sem pa tam, hin und her, jvzh.St.; sem ter tam razvlećeno, Dict. 1. táma, f. = tema, Jan. 2. tama, f. die Betaubung, die theilweise Be-wußtsofigkeit, SiGor. - C.; v tami lebi, C., jντhŠt.; — prim. tamšast. tamar, m. bie Biebburbe, bie Bferche, V.-Cig., St.-C.; - prim. kor.-nem. tummer, tunger (istega pomena). tamâra, f. == tamar, Cig. tamariti, arim, vb. impf. in Bferchen einschließen, pferchen, Jan., Notr.; - burch Pferchen oder hurben bungen, V .- Cig. tamast, adj. betaubt, jvzh St.; - prim. 2. tama. tamati, am, vb. impf. wie ein Schlaftruntener herumtappen, Z. tambor, rja, m. bobnar, ber Tambour. tamburáš, m. kdor zna na tamburico udarjati, ber Manbolinenfpieler, nk. tamburasica, f. bie Manbolinenspielerin, nk. tamburica, f. ein Saiteninstrument: bie Tamburine, die Mandoline, nk.; - hs. tàmdi, adv. = tem, onod, Mur.; tamdi sem hodil, SlGor. tàmdik, adv. = tamdi, Mur., Danj.(Posv. p.). tamen, mna, adj. = temen. tamîsto, adv. ebenbafeibft, C., Trub. (Post., Predg.). tamjan, m. ber Beihrauch, kajk .- Valj. (Rad). tàmkaj, adv. bort. tàmkaje, adv. = tamkaj, Schönl. tàmkajšnji, adj. bortig.

támo, adv. == tam, Mur., Cig.

támor, óra, m. = tamar, Gor.-Valj.(Rad); hlev pri planinskih kočah, Bled(Gor.).

tamorováti, ûjem, vb. impf. == tamariti, Cig.

támošnji, adj. bortig, Cig., M.

tâmšast, adj. = trapast, neumen (od nem.-[dial.] tamisch, betäubt, närrtich), Koborid-Erj. (Torb.).

tamtod, adv. = onod, C., Mik.

tamtodik, adv. = onod, Mik.

tamuzati, am, vb. impf. leicht ichlagen, Z.

tamúzniti, üznem, vb. pf. einen leichten Schlag versetzen, Jan.(H.).

tanáč, m. = svet, ber Rath, ogr.-Valj.(Rad); t. držati, ogr.-Let.; — prim. madž. tanács, Mik.(Et.).

tančíca, f. pogl. tenčica.

tanenik, m. = tanki grah, bie Blatterbfe (lathyrus), Medv. (Rok.).

tánek, nka, adj. = tenak, tenek. tangenta, f. dotičnica, die Langente.

tangenten, tna, adj. Tongenten-.

tanin, m. čreslovina, das Tannin.

tanjsati, am, vb. impf. dunner machen, verbunnen; — t. se, bunner werben.

tânjši, adj. compar. ad tenek.

tantáti, âm, vb. impf. — mečkati: t. komu kaj, jemandem etwas vorjpiegeln, Cig.

tanter, adv. iz: ta noter, Rof.-Kres.

tantovina, f. neka vinska trta, Vrtov. (Vin.), Celje, Rogatec-Erj. (Torb.); weißer Bippachet, Trumm.; — tudi: tantovina.

tantré, adv. iz: tam notre (notri), Rof.-Kres. tantúzati, am, vb. impf. — mečkati, hinter bem Berge halten, Hal.-C.

tápa, f. ein einfälliger, dummer Menich, M., Kr.; - prim. kor.-nem. tappe, tapp'l (istega

pomena).

tápati, am, vb. impf. leife treten, schleichen, Jarn., Cig., Jan., C., Kr.; kontrabantarji s tobakom tapajo po deželi, Jurč.; — prim. kor.-nem. tappe, Huß (zaničlj.), srvn. tape, Bsote.

tapeta, f. opnu, bie Tapete.

tapētar, rja, m. ber Tapezierer, Jan.(H.). tapetováti, üjem, vb. impf. (pf.) tapezieren, Jan. (H.).

tapir, m. ber Tapir; amerikanski t., ber ameritanische Tapir (tapirus americanus), Erj. (Z.).

tapljáti, am, vb. impf. sanst schlagen, tatschein, Z., Let., Dol., Gor.

tar, m. bie Brunft ber Stute, M.

1. tára, f. die Marter, die Blage, die Bein, Mur., C., Burg. (Rok.).

 tāra, f. teža posode, v kateri se blago pošilja, bie Zara.

tarac, m. das Straßenpflaster, kajk.-Valj.(Rad);
— prim. it. terrazzo, die Terrasse.

tarâcati, am, vb. impf. pflastern, Guts.-Cig. tarântola, f. neki pajek: die Tarantes (lycosa tarantula), Erj.(Z.).

tárati, am, vb. impf. 1) abplagen, martern, V.-Cig.; bil je preganjan, vjet, taran, Vod.(Izb. sp.); — t. se, sich abplagen, Cig.; — 2) langfam arbeiten ober gehen, C.; — 3) t, se, == goniti se (0 kobili), M.; — prim treti (?).

tarba, f. ein einfültiges Beib, C. tarban, m. ber Tolpel, Mur., C.

tarbáti, âm, vb. impf. = počasno in nerodno kaj delati, Gor.

târča, f. 1) die Tartiche, der Schild, Meg., Dalm., Krelj; — 2) die Zielschebe, das Ziel, Dict., Mur., Cig., Jan., nk.; — 3) ein tunder Roth; tarčo polno jagod nabrati, Savinska dol.;—prim. nem. Tartiche, fr. targe, Mik.(Et.). târčar, rja, m. — tarčestrelec, Cig.

tarcestrelec, ica, m. ber Scheibenichuße, Cig.,

Jan.

tārčica, f. dem. tarča, Dict., nk.

tafenica, f. (puska) t., bie Scheibenbuchfe, V.-

tarec, rca, m. ber Queischer, Cig. tarifa, f. cenovnik, der Tarif.

tarifen, fna, adj. Tarife.

tarkljáti, âm, vb. impf. = gristi, da se sliši glas grizočih zob, (od ben.- it. torcolàr, preffen), Vrsno pod Krnom-Erj. (Torb.).

tarnac, m. ber Jammerer, Nov.

tarnanje, n. bas Jammern, das Rlagen.

tarnati, am, vb. impf. jammern, flagen. tarnávati, am, vb. impf. = tarnati, Jan.

tarnavec, vca, m. ber Jammerer.

târnica, f. kraj, kjer tarejo predivo, bie Flacisbreche, Cig., Polj.

1. târnja, f. ber Jammer, Cig., Jan.; ber Gram, V.-Cig.; kaj me puščaš v toliki tarnji? Glas.

 târnja, f. bie Bachsmilbe (iz ben.-it, tarma), Ljubušnje(Tolm.)-Štrek.(Let.).

tarnjáti, âm, vb. impf. = tarnati, Jan. tarnjávati, am, vb. impf. = tarnati, Npes.-Schein.

tarok, m. das Tarofípiel.

tåsa, f. ein Haufen aufgeschichtetes Holz, hen v. Garben, Rez-C., Tolm., Idrija, KrGora; — prim. furl. tasse, Holzstoß, Strek.(Arch.). tåst, m. der Schwiegervater.

tâstba, f. die Schmägerschaft, Svet. (Rok.). tâšč, adj. = prazen: bogate je odpustil tašće, Krelj; — tašće zrno, das Usterlorn, Cig.;

- prim. tesc. tasca, f. die Schwiegermutter.

1. táščica, f. dem. tašča; 1) eine keine Schwiegermutter; — 2) das Rothkehlchen (sylvia rubecula); — višnjeva t., das Blaukehlchen, Levst. (Nauk); — 3) der Hornklee (lotus corniculatus), Koborid-Erj. (Torb.).

2. tāščica, f dem. 2. taška ; 1) bas Hängeschlösschen, Cig.; — 1) bas Umulet, Jan.; bas Medaillon, Jan.; — 2) eine Art Buchen, C. Z.

Jan.; — 3) eine Art Ruchen, C., Z. 1. tâška, f. 1) == tašča, Notr.; — 2) ovčje ime, Bolc-Erj. (Torb.).

2. tâška, f. 1) die Tasche, Dalm.-Valj. (Rad), St.; — 2) das Hängeschloss, das Borlegichloss, Cig., DZ., Gor.; — 3) eine Art Kuchen, Z.; — prim. it. tasca, nem. Tasche.

3. tāška, f. = prazno zrno, das Afterforn, Cig.; — die Beinbeerhilse, bes. die ausgepresste, Cig.; — nam. tašcka; prim. tašc.

taškič, ica, m. bas Mannchen vom Rothfehlden, Strek.

tat, tata, tatu, m. 1) ber Dieb; - 2) ber Rebenschöfeling an Baumen, Reben, Cig., Jan.; - ein abgesonberter Faben bes Dochtes (ber 28olf), Cig., Jan.; - 3) neki hrost: ber Rrauterbieb (plinus fur), Erj.(Z.).

táta, m. ber Bapa (v nežnem ali otročjem govoru).

tatariti, arim, vb. impf. tatarifche Borte in bie Sprache mengen, Pres.

tatba, f. ber Diebstahl, Mur., Cig., Jan., Valj. (Rad), LjZv.

tatbina, f. ber Diebftahl, Z., Valj.(Rad).

tátej, m. = tata, Cig., Jan. tâtek, tka, m. = tata, Jan.

tatica, f. 1) bie Diebin; - 2) bie Blenblaterne, Jan.

tatic, ica, m. dem. tat; ein Meiner Dieb; tatice obešajo, tatove pa izpuščajo, Jan. (Slovn.). tatiga, f. eine biebische Berjon, kajk .- Valj. (Rad). tatîja, f. = tatinstvo, Mur., Cig., Jan.

tatina, f. t) = tatvina, C.; -2) tatina, m. = tat,BIKr.-DSv.

tatiniti, inim, vb. impf. bas Diebshandwert treiben, V .- Cig.

tatinja, f. die Diebin, Cig.

tatînski, adj. Diebs, biebijch; tatinski tovarisi, Dalm.; tatinski kljudi, Dietriche, Jsvkr., Levst. (Nauk) ; po tatinsko, nach Art ber Diebe.

tatinstvo, n. bie Dieberei, bas Diebshandwert, Mur., Cig., Jan.; - Der Diebstahl, Danj .-Valj.(Rad).

tatînščak, m. 1) ein biebischer Mensch, C., M.; - 2) ber Bienenstock mit den Raubbienen, Levst.(Beč.).

tatînščica, f. ein diebijches Beib, C.

tatôdi, adv. = otodi, ravnokar, soeben, Gor. tatovit, adj. voll Diebe: tatovito je, es tommen viele Diebereien vor, BlKr.-Cig.

tatovski, adj. Diebē-; tatovska zadruga, Jurč. tätrman, m. t) = zgornji konec vodnjaške cevi, nav. s kakim okraskom (n. pr. s človeško glavo), Gor.; -2) = strašilo v prosu, Notr.; -3) = velik mejnik, Burg.(Rok.), Ig(Dol.), $Notr.-Z_i$; — 4) = močered, Planina(St.)-Glas.; - prim. kor. - nem. tatterman, ber Brunnenftod, bie Bogelicheuche, C.

tâtva, f. = tatvina, Mur., C.

tatvina, f. 1) ber Diebstahl; - 2) bas Bestohlene; živo tatvino pri kom najti, Dalm. távanje, n. das Herumtappen.

tavati, am, vb. impf. herumtappen; po temi tavati; - unjidjer gehen: bolnik po sobi tava; – prim. nem. tappen (?).

taves, m. ber Bampyr, BlKr.-Trst.(Let.). tavljáti, am, vb. impf. furchtfam herumtappen: naglo stopi! kaj tavljaš? Gor,-Mik.

tavmatrop, m. čudokret, daš Thaumatrop, Cig.(T.), Sen.(Fiz.).

tavník, m. = koš, v katerem se vjete ribe hranijo, Dol.

tavtologija, f. istorečje, die Tantologie. tâvžent, num. pogl. tisoč.

tâvžentroža, f. == svedrec, bas Taujenbaulbentraut (erythraea centaurium); tavžentrože piti, ben baraus bereiteten Thee trinfen.

tâže, eta, m. = tolažnik, Ravn.-Valj. (Rad). tâžej m. = tolažnik, C., Slom.

tážiti, im, vb. impf. = tolažiti, Mur., Cig., Jan., Ravn.; - prim. bav. dasig, št.-nem.

tasig = fleinsant, gebulbig, C. tâžnica, f. = tolažnica, Mur., Cig., Ravn.

tāžnik, m. = tolažnik, Guts.-Cig.

 $t\hat{\epsilon}$, $t\hat{a}$, $t\hat{o}$, pron. = ta, Jan., M., C., $j\nu \xi hSt$. te, adv. = tedaj, hieranf, ba, Mik., vzhSt.; te pa = potie pa, potem pa, v7h.St.

toater, tra, m. gledalisce, bas Theater.

teatralen, Ina, adj. theatralifc.

tec, adv. od tec (odtec) == odtod, ogr.-Mik. tec, î, f. bas Bapfenlager einer Welle, eines Rabes, die Anwelle, Mur., Cig., Met., Mik., Ig (Dol.).

tecaj, m. 1) ber Bapfen einer Belle (mech.), Cig. (T.); — 2) die Thürangel, Dict., Cig., Jan., M., Kras, Savinska dol.; do tečaja, angelweit. M.; vsa vrata vidi do tečaja odprta, Ravn.; - 3) ber Bol, Guts., V.-Cig., Jan., Cig.(T.), Vrtov.(Km. k.), Jes., nk.; -4) bas Laufwert in ber Mühle, Mur., Cig., Jan., Valj.(Rad); — 5) ber Lauf, ogr.-M.; — bas Stabium, C.; šestdeset tečajev daleko od Jeruzalema, Krelj; - 6) ber Curs, Jan., nk.; ueni t., ber Lehreurs, DZ., nk.; - der Cours, Cel.(Ar.).

tečajen, jna, adj. Bolar-, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; ledene ravnine tečajne, Cv.

tečajnica, f. 1) bit Achse (geogr.), V.-Cig., Levst. (Pril.); - 2) ber Bolarftern, C.

tečajnik, m. ber Bolarfreis, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jes.

tečáti, ím, vb. impf. = tičati, steden (intr.), Dict., Kast.-Cv., Mik., vzhSt.

téčen, čna, adj. 1) nahrhaft, gebeihlich; tečna jed; (pren.) tečno delo, ausgiebige Arbeit, Levst.(Pril); — 2) schmadhaft, Habd.-Mik.; appetitlich, Jan.; - tecno jesti, mit Appetit effen, Prip.-Mik.

tečénje, n. daš Laufen; ber Lauf: v tečenju let, Levst.(Zb. sp.).

téči, téčem, vb. impf. 1) laufen; teci po vode! – voz, ura, kolo na osi teče, Č.; vrata tecejo, die Thure bewegt sich leicht um die Thurangel; — koder solnce teče, povsod kruh se peče, Npreg.-Jan. (Slovn.); — in Umlauf fein: leseni denarji so tekli, Jsvkr.; tekoči denar, baš Courantgelb, Cig., Jan .: – fließen; voda teče; tekoča voda; solzmu teko; — jed mi teče (jánmedt), C.; čas teče, bie Beit vergeht; uze teče tretje leto, kar je umrl, es ift icon bas britte Jahr feit feinem Tobe; tekoce leto, bas laufenbe Jahr; tekoči račun, bie laufende Rechnung; – jezik, beseda mu gladko teče, et ipricit geläufig, fließend; vse popoldne jim je jezik tekel, Jurč.; beseda, razgovor teče o čem, etwas ift Gegenstand bes Gespraches, LjZv.; – opravki teko (werben verrichtet) v redu, Levst. (Nauk); - pritožba teče (geht) do

60000 C

komu, mit jemandem ein Gespräch fortführen, občinskega odbora, Levst.(Nauk); - pravda, preiskava teče, ber Proceis, bie Unterfuchung sich mit ihm abgeben, Gor.; — 2) = utegist im Zuge, ist anhängig; — sin je tekel v dvajseto leto (war im 20. Jahre), Npr.niti, Reit haben, C.; ne tegnem, Dol.; 3) t. se, sidy streden: pes se tegne, vrhSt.-Krek; kam teče zajec, kadar je eno leto star? — v drugo, jvihšt.; osemnajsto leto C.; otroci se tegnejo (werben größer), vzh-Št.-C. tečem (nam. v o. l.), Podkrnci-Erj. (Torb.); tegoba, f. die Schwierigfeit, Sol., Nov.; t. in 10. leto mi teče, ich gehe ins 10. Jahr, Cig.;
— 2) t. se = goniti se, läufig sein, Bolc-Strek. nadioga, C. [Let.]). tecina, f. ber Bang unter ber Erbe, M., Levst. (Cest.); krt ima tečine pod zemljo, M., Z., Svet. (Rok.). toomek, meka, m. ber Munbichent bei einer Hochzeit, Valj. (Rad). tecnost, f. die Rahrhaftigleit, die Gebeihlichteit. teda, adv. teda, Habd -Mik., ogr.-C. tedaj, adv. 1) bamais; tedaj je bilo drugač; - 2) bann, in biesem Falle; če si nedolžen, tedaj se oglasi; — baher, folglich, also. tedajci, adv. bamals, Mik.; - fogleich bamals, logleich, C.; on je t. vstal, Kreij. tedanjec, nica, m. ber Damalige, C. tedánji, adj. damalig, Mur. tedášnji, adj. bamalig, C. teden, dna, m. die Boche; danes teden, heute über acht Tage, heute vor acht Tagen; krizev t., die Bittwoche, evetni t., die Balmwoche, veliki t., bie Charwoche; - pogl. tjeden. tedenski, adj. Bochen-, wochentlich. tednar, rja, m. ber Bochner, V .- Cig., Jan., Rog .-Valj. (Rad), Gor. tệdnica, f. bas Bochenbuch, Jan. (H.). todnik, m. 1) bas Wochenblatt, die Wochenschrift, Cig., Jan., nk.; — 2) der Böchner, tednina, f. ber Bochenlohn, Cig., Jan. tednják, m. ber Wochner, vihSt.-C. têg, têga, tegâ, m. 1) ber Bug: na eden teg (roke), ogr .- Valj. (Rad); - bie Linie, ogr .-C.; - 2) bas Tagewert, Jan., C.; - 3) bie Laft, C.; - 4) bas Getreibe, Habd. - Mik., Cig., Jan., kajk.-Valj.(Rad), Svet.(Rok.), Bl-Kr., Cig., Jan. tega, f. - teža, baš Gewicht, Z., Vest., Zora. tegica, f. ber Flaschenfürbis (cucurbita lagenaria), Ip., Kras-Erj. (Torb.). tegičica, f. neka hruška, Kanal-Erj. (Torb.). tegička, f. = tegičica, Skrilje pod Čavnom-

Erj. (Torb.).

se je vršilo delo, LjZv.

tegîčnica, f. = tegičica, Rihenberk-Erj. (Torb.).

teginja, f. 1) bie Schwierigleit, Jan .; - 2)

= omotica, omedlevica: prišla mu je te-ginja, Kras-Erj. (Torb.), Strek.; = težave

v želodcu, Črniče (Goriš.); - 3) bringende

Eile, Jan.; kakšna teginja ti je, da tako hitiš? Lašće-Erj. (Torb.); s silo in teginjo

têgla, f. = gladež, gladilo za perilo, baš Bügel.

tégniti, nem, vb. impf. 1) liefern, geben: hrano

t. komu, Cig.; lehko je čedno oblečen, saj

mu jaz obleko tegnem, Gor.; krčmarjem vino t., Rut.(Zg. Tolm.); mati mu tegne (= daje) žganje, Gor.-DSv.; govorico t.

holz, St.-Valj. (Rad); — iz madž.

tegóben, bna, adj. beichwerlich: tegobna naloga, Bes. tegóta, f. 1) bie Beschwerbe, bie Last, Jan.; - die Schwierigkeit, die Unbequemlichkeit, C.; — 2) die Drehtrantheit, M.; — ber Schwindel, C., Lasce - Levst. (Rok.); — 3) = togota, M., Lasce-Levst. (Rok.); - 4) die Traurigleit, ber Schmerg, C. tegóten, tna, adj. 1) fdwierig, Jan.; — laftig, SIN.; tegotno stane koga, es fommt jemonbem ichwer an, Zora; - 2) ichwindelfrant, $Z_{\cdot,\cdot}$ - 3) = togoten, M_{\cdot} tegotiti, im, vb. impf. 1) beschwerlich machen, erschweren, vzh.St.-C.; - 2) zwingen, drangen, C.; - eilen: jesti in t., C.; - 3) t. se, wehflagen: t. se in jokati, C. tegotljiv, íva, adj. jähtornig, C. tegotnica, f. eine Art Beinpreffe, C. tegôtnik, m. der Kampfhahn (machetes), Frey. (F.); - pogl. togotnik 2). tegováti, fijem, vb. impf. liniieren, ogr.-C. tohant, m. - dekan, ber Dechant. tehantija, f. bas Decanat (bie einem Dechant unterftebenben Bfarren). tehinast, adj. verftohlen, Kras. tehiniti, înem, vb. impf. 1) ichwinden: grozdje tehine (= zmerom ga je manj), Dol.; -2) t. se, sich verstellen, Kras. tehkota, f. bie Gewichtigfeit, Jan., C. tehkoten, tna, adj. gewichtig, Jan.; - gravitätisch, C. tehnéti, im, vb. impf. 1) muffeln, SlGor.-C.; - 2) fcminben, zugrunde geben, abfterben: drevesu vrh tehni, korenine tehnijo, jvzh.St. těhničen, čna, adj. k tehniki spadajoč, temnijm. tehnik, m. ber Technifer, nk. tēhnika, f. pravila umetnega in obrtnega zdelovanja (tudi = politehnika), die Technik. tehniski, adj. Technifer-, technifch, nk. tehnologija, f. teorija o obrtnem zdelovanju, die Technologie. tehnologijski, adj. technologifch, Jan. tebta, f. bas Gewicht, Mur., C., Mik. tehtanje, n. bas Bagen. tehtarina, f. bie Baggebur, DZ. tehtati, am, vb. impf. 1) bas Gewicht mit ber Sand prufen : - magen : zlato svoje tehtas na vago: raji tehtaj na njo besede! Ravn.-Valj. (Rad); - 2) wiegen: pet centov t., Jan., nk. tehten, tna, adj. gewichtig, wichtig, Cig., Jan., nk.; tehtni vzroki, triftige Grunbe, nk. tehtnica, f. die Bage, V.-Cig., Jan., M., Cig. (T.); (tehtnica), Levst. (Nauk); prožna t., bie Feberwage, Sen. (Fiz.). tehtnicar, ria, m. ber Bagemacher, Cig., Jan. tentničen, čna, adj. Bage-, nk.

tehtnost, f. die Gewichtigkeit, die Bichtigkeit, Cig., Jan., nk.

tehtovit, adj. = tehten, gewichtig, wichtig,

Levst. (Nauk), nk.

tehtovîtost, f. die Gewichtigkeit, Levst. (Močv.).

1. têk, m. der Lauf; v tek se spustiti, zu laufen anfangen; tudi: na t. se spustiti, zu laufen anfangen; tudi: na t. se spustiti, prim.; v tek priti, ind Laufe! fommen, C.; na t., im Laufe: na t. uloviti koga, Prim.; na t., ichnell, eilig, C.; = v tek, Kor.-M.; — voda je deročega, lenega teka, Jes.; ceste gredo z gladkim tekom (direct) do sela, Levst. (Močv.); — t. zvezd; — t. časa; t. pozemeljskih, posvetnih reči, der Belflauf, nk.; t. obravnave, der Gang der Berhanblung, nk.; — t. besede, govorice, der Fluss der Rede, Cig. (T.); — t. svoj doteči, seinen Lauf dollenden, C.

2. têk, têka (tekû), m. bas Gebeihen; jed ima tek, nima teka (gibt aus, gibt nichts aus); jed mi gre v tek (betommt mir wohl), Fr.-C., Vrt.; pri njem nima nobena reč teka; krivično blago nima teka; — s tekom in pridom delati, C.; Bog daj našim besedam tek, C.; dober tek! Gott jegne! (bem beutschen guten Appetit!" nachgebilbet, Levst. [Rok.]).

1. teka, f. das Fliegen, ber Flufs, C. 2. teka, f. zvezek, die Thete, das Schreibheft.

tekáč, m. ber Läufer, Z.

tekâj, m. 1) = tečaj 5), der Lauf: t. krvi, C.;
-- 2) der Lehrcurs, ogr.-Valj.(Rad).

tekâlec, lca, m. = tkalec, Dol.

tokalica, f. bas Mennspiel, C.

tekalisce, n. 1) die Laufbahn, die Rennbahn, Cig., Jan., C.; — 2) die hölzerne Einfassung, in welcher ber obere Mühlstein läuft, der Lauf, V.-Cig.

tekâlnica, f. = tekališče 1), Mur., Cig., Jan.

tékanje, n. das Laufen.

tokár, rja, m. = tekač, det Laufer, Mur., C., Volk.-M.; det Courier, Vod. (Izb. sp.), Škrinj.

tekarica, f. die Läuferin, Jan. (H.).

1. tekati, tekam, cem, vb. impf. 1) laufen, Meg., Dict.-Mik., Cig., Jan., Rib.-Mik., Krelj, Dalm.; — fließen, C.; — 2) t. se, in ber Brunft fein, Mik.; (o kravah), C.

2. tekáti, kèm, vb. impf. = tkati, Cv.; (te-

káti, âm, Guts.).

tékavec, vca, m. 1) ber Läufer, ber Schnellläufer, Mur., Cig., Jan.; — 2) tekavci, die Laufvögel (cursores), Jan., Cig. (T.); — neke zuzelke: die Läufer (cursoria), Cig. (T.), Erj. (Z.).

tékavka, f. 1) bie Läuferin, Mur.; — 2) noge tekavke, bie Lauffüße, Cig.(T.); — 3) krava, katera se pogostoma poja, Kr.-Valj.(Rad);

(prim. tekati se).

tékavnik, m. neka rastlina. od katere se krave pojajo (tekajo), Kr.-Valj. (Rad).

têkcati, am, vb. impf. laufen (v otročjem govoru), Valj. (Rad).

têkec, kca, m. ber Biegen- ober Schasbod, Cig., C., M.; — prim. tekati se.

tékelj, klja, m. 1) das Uhrpendel, C.; — 2) neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

tékica, f. der Sandläuser, das Sandhuhn (glareola), V.-Cig., Jan., Frey. (F.).

téklica, f. tako je ura imenovana v uganki, Vrt.

tokilo, ica, m. ber Läufer im Schachfpiel, Cig., SIN.

teklina, f. bas Baumbarg, C.

tokljáti, am, vb. impf. (mit kleinen Schritten) laufen, Cig.

tekmà, f. == tekmovanje, Mur., Cig., Jan., C. tekmà, adv. gleich: t. sva si == enaka sva si, C.; — ohne Daranfgabe (beim Tanfch): t. menjati, Levst. (Sl. Spr.), Jurč.; — t. se j. sešlo, eš ift knapp ausgegangen (== eš war nicht zu viel, nicht zu wenig), Levst. (Sl. Spr.); — to dvoje gre tekma, eins hebt bas andere

auf, C.

tekmåti se, âm se, vb. impf. 1) wetteifern:
t. se s kom, C.; (= tekmati, Mur. - Cig.,
Jan.); an Güte gleichen over nahelommen:
ta dva soda se tekmata, rekše, vino iz teh
dveh sodov je malo ne enako dobro, Rihenberk-Erj. (Torb.); — 2) passen: t. se k
čemu, C.; suknja se ti lepo tekma, C.
tekmav, áva, adj. wetteifernb, Bes.

tekmåvec, vca, m. der Rebenbuhler, Z. tekmèc, mecà, m. der Betteiferer, der Reben-

buhler, bet Rival, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk. tekmonič, ića, m. bet Rebenbuhler, C.

tekmenik, m. der Betteiferer, der Rebenbuhler, Mur.; — ber Mitbewerber, der Concurrent, Levst. (Močv.), DZ.

tekmica, f. bie Rebenbuhlerin, Cig., Jan., SIN.-C.

tekmiti se, im se, vb. impf. = tekmati se, Cig. (T.).

tekmoválen, dna, adj. wetteifernd, Wette, nk. tekmovánje, n. das Wetteifern, nk. tekmováti, üjem, vb. impf. wetteifern, nk.

tekmovâvec, vca, m. ber Betteiferer, nk. tekmovâvka, f. bie Betteifrerin, nk.

tékniti, nem, vb. impf. (pf.) günftigen Erfolg haben, gebeihen; delo mu tekne, Škrinj.-Valj. (Rad); wohl befonmen; jed mi tekne; ausgiebig fein; veliko jé, pa mu nič ne tekne; — t. v prid, zum Ruhen gereichen, C.; t. k zdravju, Kug.-Valj. (Rad).

tekníti, táknem, vb. pf. anrühren, C., Mik.; ni tekníl ga nisem, ich habe ihn nicht einmal angerührt, Goriška ok., Kras - Erj. (Torb.), Štrek.; — t. v kaj, auf etwas anfpielen, Cig.; — t. se koga, česa, jemanben, etwas anrühren, Cig. (T.), C., Notr.-Levst. (Rok.), Jurč., Vest.; Peska ne takne Se z nogo, Vod. (Pes.); — t. se, betreffen: tudi mene se je teknila ta izprememba, Jurč.

tekočína, f. ein flüssiger Körper, die Flüssigkeit, Cig., Jan., Vrtov. (Km. k.), nk.

tekočînski, adj. Müffigfeits. nk.

tekočnost, f. die Flüssigkeit (als Eigenschaft), Cig. (T.).

tekòj, adv. [pgleith, Gor.-Levst. (Sl. Spr.); pogl. tekoj.

Gwoole

telébniti, ệbnem, vb. pf. = telebiti.

tekóten, tna, adj. = tečen, gebeiblich, ausgiebig: meso je tekotno, Lašče-Erj. (Torb.). tékoven, vna, adj. Laufe: tekovni pot, bas Stabium, Jap. (Sv. p.). tekovît, adj. = tečen, tekoten, gebeihlich, Jan., Rib.-Mik., Lašče-Levst. (Rok.); tekovita jed, Rib. tekst, m. besedilo, ber Text. tekun, m. ber Laufer, Cig., Jan.; - ber Schnell. laufet, Zora. tekûnica, f. das Erdzeislein (mus noricus citellus), Cig. tekut, m. bie Feberlaus, bie Suhnerlaus, Jarn., Mur., Cig., C., Mik., BlKr.; - (tekût, f., Jan.). tekúta, f = tekut, jvzhSt.tel, f., ogr.-C.; pogl. tla. tolab, m. ber Defferruden, Guts. telâbec, bca, m. dem. telab, Guts.; t. ali nožni hrbet, Jarn. (Sadj.). telakinati, am, vb. impf. = takljati: jajca t., Zilj.-Jarn. (Rok.); - prim. talikati. telàv, áva, adj. razpokan, ne cel: telava smreka, deska, Notr.; - (nam. tulav?). telázast, adj. plump, Guts. telca, f. dem. tel; bas Bobium (in ber Goule), ogr.-C. télce, n. dem. das Ralbchen; pl. telca = teleta, Gor., Trub. telčar, rja, m. ber Ralberhanbler, C. télče, eta, n. = telce, jvzhSt. télček, čka, m. = telče, das Ralblein, Cig., C., Notr., Dol., Gor.; - tudi psovka nerodnemu človeku, Gor.; - telčěk, čkà, Gor. telčič, íča, m. dem. telce; bas Raiblein, C.; kajk.-Valj.(Rad). tētčji, adj. Raiber : gnal je teleta past na telčjo stajo, Levst. (Zb. sp.). téle, éta, n. 1) bas Ralb; — morsko tele, ber Geehund (phoca vitulina), Erj. (Z.); psovka neumnemu, nerodnemu človeku; ---2) bas Rerngehäuse bes Rernobites, V .- Cig.; — das Kernholz, vzhŠt.-C. teléba, f. = velik kos (n. pr. kruha), Kr. teleban, ana, m. 1) ein ungeschidter, plumper Menfch, der Klot, ber Lümmel; - 2) ein großes Stud von einer Sache, Notr.; - 3) neka alka: bie Lumme (uria troile), Erj. (Z.). telebánast, adj. plump. telebanski, adj. lümmelhaft, Cig. telébast, adj. plump telebati, am, vb. impf. 1) aus Ungeichidlichfeit plump fallen, anprallen, Mur., Cig.; pred malika poklekuje, teleba na tla, Ravn.-Valj. (Rad); - 2) auf etwas plump losichlagen: Jezen trdo vanj (v boben) teleba, Npes.-K. telebávast, adj. plump, ungefchidt, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.). telebavost, f. die Blumpheit, Cig. telebec, bca, m. ein plumper Menich, Cig. teleben, bna, adj. = telebavast, Pjk. (Crt.). telebiti, Ebim, vb. pf. 1) aus Ungeichidlichkeit fallen, plumpen, anftogen, anprallen; na tla

t.; ob zid t. z glavo; - 2) plump fallen

machen, plumpen machen: t. koga na tla.

télec, lca, m. ein mannliches Ralb, Mur., Cig., Jan., C., kajk. - Valj. (Rad); telci, Ralber (übhpt.). teleciti, ecim, vb. impf. bumme Scherze vorbringen, Mur. telecjak, m. 1) ber Tornister, Cig., Vrt., Cv.; (hs.); - 2) ber Ralbftall, C. telečji, adj. Raibs -; telečja koža, telečje meso. telecnik, m. bie Gebarmutter ber Rube, C. telefon, m. ber Fernsprechapparat, bas Teletelega, f. i) ber innere lange Spriegel bes Ochsenjoches, C., Dol., Valj. (Rad); - 2) pl. telege, = jarem, bas Dchienjoch, Jan.-Cig., Dalm., Polj., St. telegraph. ber Telegraph. telegrafija, f. brzojavstvo, die Telegraphie. telegrafski, adj. brzojaven, Zeiegraphen-, telearaphijc. telegram, m. brzojavka, bas Telegramm. télek, lka, m. die grüne Rieswurz (helieborus viridis), Tublje na Krasu - Erj. (Torb.); -die Gichtrofe (paeonia peregrina), Koblja glava na Krasu-Erj. (Torb.); - prim. talog. telembán, ána, m. == teleban, BlKr. telémbast, adj. = telebast, Svet. (Rok.). télen, ina, adj. trăchtig (o kravi), Mur.-Cig., telénge, f. pl. = telege, Toplice(Dol.). telesce, n. dem. telo; bas Rörperchen. telesen, sna, adj. Rörper-; telesna mera, bas Rorpermaß, DZ.; forperlich, leiblich; dusne in telesne potrebe; sinnsich: telesna slast, telesina, f. bie Rorpermaffe, Cig., DZ. teleskop, m. daljnogled, bas Telestop. teleskopen, pna, adj. telestopisch, Cig., Jan. teleskopski, adj. telestopisch, Jan. (H.). telesnat, adj. = tivoten, forperreich, Cig. telesulca, f. = driska, bie Diarrhoe, ber Durchfall, Bolc-Erj. (Torb.). telesnik, m. del mašniške obleke, bas Corporale, C. telesnina, f. 1) ber Rorperinhalt, V. - Cig., Sen. (Fix.); - 2) etwas Rorperliches, Cig. telesnost, f. bie Rörperlichfeit, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Znid. telesomeren, rna, adj. stereometrisch, Jan. telesomerje, n. die Körpermeffung, Cig. (T.); die Stereometrie, Jan. telesomerstvo, n. die Stereometrie, C. teletar, rja, m. ber Ralberhanbler, Cig., Jan. teletáriti, arim, vb. impf. Ralberhandler fein, teletast, adj. falberhaft, Cig., Jan. teletce, n. dem. tele; bas Raiblein. teletina, f. bas Ralbfleifch; - bas Ralbfell ober Ratbleber. teletiti, ftim, vb. impf. falben, Guts., Jarn., C., Nov., Ig(Dol.); = t. se: krava se teleti. Nov. telétji, adj. = telečji, Štrek.

Google

telétoven, vna, adj. falblebern, Jan. telétovina, f. = teletina, Cig., Jan., C. telegica, f. dem. telega; ber innere Ochienjochiprießel, vzh.St.-C. teležiti se, ezim se, vb. impf. unruhig sein (v. Kindern), Buce (St.)-C. telężnik, m. t) = pri telegah klin, s katerim vola vklene, C., Polj., St.; - 2) psovka nerodnemu človeku, jvzhŠt., Savinska dol.-DSv.telęžnjak, m. :) = teležnik 1) in 2), jv7hSt. telica, f. bas Rubtalb, eine junge Ruh. tolicar, rja, m. ber Ralberhandler, Cig. telicariti, arim, vb. impf. Ralberhanbler fein, telîček, čka, m. bas Ochsentalb. telícica, f. dem. telica; = telicka. telîčji, adj. vom Ruhlalb. telīčka, f. dem. telica; bas Ruhfalblein. telige, f. pl. = telege, bas Ochsenjoch, Savinska dol. tolîtev, tve, f. die Kalbzeit, Cig., C. teliti, im, vb impf. talben, Cig., Jan., C.; – = t. se, Mur., Cig. teljad, f. coll. Raiber, Jan. (H.). tệlnat, adj. = telesnat, Jan. telo, esa, n. ber (lebendige) Leib, ber Körper; človeško, živalsko telo; človek je iz duše in telesa; lepo telo; - sv. Rešno (Rešnje) Telo, bas Allerheiligste;—der Körper (phys.), Cig.(T.), Sen.(Fix.); — têlo, g. têla, ogr., kajk.-Valj. (Rad). télog, m. = talog, V.-Cig.; t. zavleči ali s telogom zavleči živini, bie Rieswurg einem Bieh burchziehen, V .- Cig. telogied, gieda, m. bas Sterevitop, Znid. téloh, m. = talog. telomerstvo, n. die Stereometrie, Cig. (T.), Cel. (Geom.). telopis, pisa, m. bie Stereographie, Jan., Cig. (T.).telopîsje, n. = telopis, Jan. têlov, adj. (eig. Leibes, Mur.); - têlovo, bas Frohnleichnamsfest; o telovem. telovadba, f. bie Leibesübung, bas Turnen, Cig., Jan., nk. telovadec, dca, m. ber Turner, Jan., nk telováden, dna, adj. Turn-, gymnastisch, nk. telovadisce, n. ber Turnplat. Vest. telováditi, vádim, vb. impf, = telo vaditi, turnen, nk. telovadnica, f. die Turnanstalt, die Turnhalle, Jan., nk. telovadnik, m. = telovadec, Cig. telovadski, adj. Turner-, Turn-, Jan., nk.; telovadska knjiga, Telov. telovadstvo, n. bie Gunnastif, die Turnfunst, Jan., C.; telovadstva se naučiti, Telov. teloven, vna, adj. = telesen, forperlich, leiblich, Habd.-Mik., Mur., Jan., C. 1. telôvnik, m. bie Beste, Mur., Cig., Jan.,

2. telovník, m. = telog, talog, Levst. (Beč.),

Dol.

telovnost, f. = telesnost, bie Rorperlichfeit, Mur., C. tèm, conj.čim - tem, je - besto; - prim, ta (pron.). tema, f. 1) bie Finsternis, bas Duntel; -tema je, es ift finfter; tema se dela, es wird finfter; tema se mi dela pred očmi, es wirb mir buntel vor den Augen; tema je kakor v mehu, kakor v rogu, es ist stocksinster; — 2) eine ungezählte Menge, eine Unzahl; tema ljudi, vojakov; t. poetov in pravljičarjev, Jurč.; – (tudi: téma, νηh.St.). temáča, f. = tema, Gor. temáčen, čna, adj. etwas finfter, halbbuntel, bammerlich, trub, Cig., Jan., Bes., Notr.; ne beri, uže je temačno, Podkruci - Erj. (Torb.); životariti v temačnih prostorih, Zv. temáčiti se, ačim se, vb. impf. etwas bunkel werben, Jan. temáčnost, f. bie unvollstänbige Duntelbeit, temân, mnà, adj. = temen. temàv, áve, adj. buntel, (témav) Mur., Danj.temávost, f. die Duntelheit, Jan. (H.). téme, témena, n. 1) ber Scheitel; od podplatov do temena mu ni bilo kaj reči, Ravn.-Valj. (Rad); - ber Scheitel (math.), Cel. (Geom.); – 2) die oberste Fläche der bäurischen Stubenofen, Mur., Dol.; po većerji sta se ulegla na teme in zaspala, LjZv.; - 3) bie Firste im Bergbau, Mur., Cig., Jan. temelj, elja, m. ber Grund, bas Fundament. Cig., Jan., nk.; - (pren.) bie Grundlage, Mur., Cig., Jan., nk.; - stsl., hs.; prim. gr. θεμάλιον, Mik.(Et.). temeljen, lina, adj. Brund., Funbamental., Cig., Jan., nk.: temelina pravica, Jan. temeljît, adj. grünblich, Cig., Jan., nk.; -hs. temeljitost, f. bie Grundlichfeit, Cig., Jan., nk.; — bs. temen, mna, adj. buntel, finfter; - buntel (v. Farben); - blind, trube (v. Glas); tudi: témen, St. temenat, ata, adj. hochgescheitelt, Cig. temence, n. dem teme; bas Scheitelchen, Valj. (Rad); kodrasto t., Greg. témenci, m. pl. = temenice, die Haarschuppen, Fr.-C.témenica, f. 1) bas Scheitelbein, Cig. (T.), Erj. (Som.); — 2) pl. témenice, die Ropf-schuppen, bes. bei neugeborenen Kindern, V.-Cig., St. temenik, m. ber hobepuntt, Cig.; t. kake stavbe, ber bochfte Buntt eines Baues, DZ. temonisce, n. der Scheitelpuntt, Cig. (T.); ber Benith, Znid. témenski, adj. Scheitel-; temenska kost, temenski lasje, Cig.; temenski možjani, Erj. (Som.). temenúha, f. daš Raiblümden (convallaria majalis), Hal.-C. temina, f. = tmina, tema, bie Finsternis, Z. temnava, f. eine buntle Stelle, V.-Cig. temnênje, n. das Dunkelwerben. temnéti, im, vb. impf. finfter werben ; - temnec,

bammerig, buntel: temnece jutro, temnec

Google

večer, Fr.-C.; temneča hiša, finster, C.; buntel werben (b. Farben).

temnica, f. 1) die Finfternis, die Duntelheit, Jan., Valj. (Rad); ajdje leže v globokih temnicah, Trub.; Od oči so tudi meni se uzdignile temnice, Pres.; - 2) eine buntle Belle, Cig., DZ.; — die optische Duntel-tammer (camera obscura), Cig. (T.), Sen. (Fix.); - ein buntler Rerter; - 3) pl. temnice: kraj na onem svetu, kjer bivajo duše nekrščenih otrok, Staro Sedlo, Lašče-Erj. (Torb.).

temnîčar, rja, m. 1) ber Rerfermeister, Cig., Jan., Zora; - 2) ber Arreftant, ogr.-Valj. (Rad).

temnîcarica, f. die Rerfermeifterin, Cig., Jan. temnicarstvo, n. bas Rerfermeifterant, Jan. (H.).

temnikast, adj. etwas bunkel.

temnît, adj. buntel, Cig., M.; temnita prihodnost, Ravn.

tomniti, im, vb. impf. finfter, duntel machen; t. se, finfter, buntel werben; temni se, es wird bunfel.

temnjak, m. ein lichtichener Menich, Dict .-Mik.; - ber Finfterling, ber Objcurant, Cig. temnjenje, n. das Duntelmachen.

temnoba, f. bie Dunkelheit, Dict.; hoditi v temnobi, Guts. (Res.).

temnobárven, vna, adj. buntelfarbig, Cig., Jan., nk.

temnobojen, jns, adj. buntelfarbig, Jan., nk. temnoca, f. bie Finfternis, Mur., Cig., Jan. temnoglavec, vca, m. ber Finfterling: pitali so nas s temnoglavci, Str.

temnogledec, dca, m. ber Beffimift, Jan. (H.). temnolas, lása, adj. bunfelhaarig, nk.

temnomóder, dra, adj. bunleiblau, nk. temnook, oka, adj. bunfelaugig, Cig., Jan., nk.

temnordec, éca, adj. buntefroth. temnorjav, áva, adj. buntefbraun.

temnorumen, éna, adj. buntelgelb.

temnosiv, síva, adj. bunfelgrau.

temnost, f. bie Duntelbeit, Dict., Mur., Cig. temnóta, f. = temota, Mur., Cig., Jan., C.; škodljiva t., Guts. (Res.).

temnóten, tna, adj. = temoten, Mur., Cig. temnozelen, ena, adj. bunfelgrun.

temota, f. bie Finfternis, bie Duntelheit, bas Duntel.

temoten, tna, adj. buntel, finfter. temotnost, f. bie Duntelbeit.

tempast, adj. stumpffinnig, Dict.; - prim. tumpast, top.

tempè, éta, m. tempast človek, Dict.

1. témpelj, plja, m. = tempe, Dict. 2. tempelj, plja (peljna), m. ber Tempel; (nav. témpeli).

tempeljnina, f. die Tempelsteuer, Mur., C. tempeljski, adj. Tempel-.

temperament, m. narav, bas Temperament. temperatura, f. toplina, bie Temperatur.

tömpljar, rja, m. ber Tempelherr, ber Templer, Cig., Jan.

templiarski, adj. Tempelberren-, Templer-: t. red, Cig., Jan.

temuč, conj. (starejša pisava za: temveč) bielmehr, fonbern; tat ne pride temuč da krade, ein Dieb tommt nur um gu ftehlen, Dalm., Schonl.; nic druzega né, temuc -, es ift

nichts anderes, als —, Trub. temvec, conj. vielmehr, sondern, nk.; — prim. temuć.

tenâk, nkà, adj. = tenek, tanek.

tendica, f. 1) feine Leinwand; ber Schleierflor, Cig., Jan., nk.; -2) = tenka zemlja,feichter Boben (opp. debelica), Tolm. - Erj. (Torb.); — 3) hie Oberhaut (epidermis), Cig. (T.), Erj. (Som.); -4) = tenčina 2), bie Beiche, BlKr.

tencicarica, f. bie Florfliege (hemerobius perla), Jan., Erj. (Ž.).

tendicen, dna, adj. fein (vom Gespinst), C. tendicinik, m. ber Flor, Mur., Cig., Jan. tendina, f. 1) bie Feinheit (3. B. bes Gewebes),

Cig., Jan.; - 2) bie Beiche am menschlichen o. thierischen Körper, BlKr.; - 3) seichter Boben, Z., UcT.

tệnda, f. = ranta, BiKr.-DSv.

tendenca, f. namera, bie Tenbeng, nk. tendencijozen, zna, adj. nameren, tenbengios.

tendenčen, čna, adj. Tenbenge: tendenčni roman, ber Tendengroman, LjZv.

tenehen, hna, adj. bunn und gart, Habd .-Mik.; t. oblaček, Zora.

tenèk, nkà, adj. (določno: tânki, a, o, Cv.); 1) būnn; tenka šiba; — tanko črevo, ber Dinnbarm, Cig.(T.); - fein; tenko platno, sukno; t. veter, ein durchbringenber Binb, Svet (Rok.); t. sluh, ein feines Gebor; tenko slišati; t. nos, eine feine Rafe; ima tenek nos, er nimmt es gerne fehr genau, Cig.; t. okus, Cig.(T.); — 2) fnapp: pet kil tenke vage, Rihenberk - Erj. (Torb.); na tankem, Inapp, C.; tenka hrana, strenge Diat, Cig.; - 3) genau; tenka vest; tenko poročilo, eine genaue Mittheilung, DZ.; tenko poučilo, eine pracise Instruction, Levst. (Mocv.); tanjaa določila, nahere Beftimmungen, DZ.; t. premislek, reifliche Erwägung, Levst. (Pril.); t. človek, ein accurater, gewiffenhafter Denich, Svet.(Rok.); na tanko, genau; tanje, genauer, Levst. (Močv.); tanje ustanoviti, DZ.

tenet, m. = tenetva, bas Spiegelnes, Ljub. tenéti, im, vb. impf. bunn merben: otok teni,

die Geschwulft nimmt ab, C. tenetva, f. = lovnica, das Spiegelnet, BlKr. tenstvo, n. die hintere, großmaschige Band am Bugnete, Zaga pri Bolcu - Erj. (Torb.); prim. stsl. teneto, Res.

tenica, f. bie Flachsfeibe (cuscuta), M., C. tenilo, n. ber Teig (šaljivo), C.; tenila imamo, pa mazila ne, da bi gibanice pekli, Fr.-C. teniti, im, vb. impf. dunn machen, bunn gieben, walten, ausziehen, Mur.; testo je tenjeno. Kras - Erj. (Torb.), vzhSt.; bunn schlagen:

kovine t., Erj. (Min.). tenja, f. ein bestimmt begrengter Schatten (g. B. eines Menfchen, eines Saufes), bas Schatten-

· Dgtzea by GOOGIC

bilb, Habd .- Mik., Mur., Jan., Cig. (T.), ogr .-C., Danj. (Posv. p.), Prip.-Mik., kajk.-Valj. (Rad); tvoja t. se vidi na steni, vzhSt. tenjekaz, kaza, m. ber Schattenzeiger, Jan. (H.)tenkoča, f. die Dunnbeit, C., Z., kajk .- Valj. (Rad). tenkočúten, tna, adj. feinfinnig, Cig. tenkočútnost, f. ber Feinsinn, Cig. tenkoglasen, sna, adj. belltonenb, bellflingenb, Cig., Jan. tenkokljunec, nca, m. ber Dunnichnäbler, Cig., tenkokóžen, žna, adj. feinhäntig, Mur., Cig., tenkolas, lása, adj. feinhaarig, Cig., Jan. tenkolist, lista, adj. bilinnblatterig, Cig., Jan. tenkoniten, tna, adj. bünnfabig, Cig. tenkonog, noga, adj. bunnbeinig, Cig., Jan. tenkonogat, áta, adj. bünnbeinig, Jan. tenkonožen, žna, adj. būnnfūßig, Jan., nk. tenkoperésen, sna, adj. bunnblatterig, Cig., Jan. tenkoskfben, bna, adj. sehr sorgfältig, Vrtov. (Vin.). tenkoslúšen, šna, adj. feinhörig, Zv. tenkost, f. 1) die Dunnheit; — die Feinheit; — 2) die Genaugfeit, Cig. tenkostébrn, adj. feinfaulig, Cig. tenkóta, f. = tenkost. tenkoùh, úha, adj. feinhörig, Cig. tenkovesten, stna, adj. gemiffenhaft, nk. tenkovéstnost, f. bie Gemiffenhaftigleit, nk. tenkovina, f. ein bunner Beug, Jure. tenkovrát, vráta, adj. bilinnhalfig, Cig., Jan. tenkovráten, tna, adj. bilinnhalfig, Cig. tenor, rja, m. die hobe Mannerstimme im Gejang, ber Tenor. tenorist, m. ber Tenorift. tentáti, am, vb. impf. = izkušati, berfuchen, ogr.-C., BlKr.; - prim. lat., it. tentare. teogonija, f. bogorodje, bie Theogonie. tookratija, f. bogovladje, die Theofratie. teokrātski, adj. bogovladen, theofratijo. teolog, m. bogoslovec, ber Theolog. teologija, f. bogoslovje, bie Theologie. teološki, adj. bogoslovski, theologijch, nk. teorem, m. znanstven učni stavek, baš Theorem. teoretičen, čna, adj. kar je po teoriji, theoretija. teoretik, m. der Theoretiter. teoretiški, adj. theoretifch, Cv. teorija, f. znanstveni učni stavki kake vednosti, die Theorie. teorijski, adj. theoretifch, Znid. tep, tepa, m. 1) ber Tölpel, Mariborska ok .-Pjk.(Crt.); — 2) bas Herumschwärmen: na tep iti, po tepu hoditi, C.; tudi: na tepe iti, na tepih biti, C.; - 3) bas Laichen ber tepa, f. 1) ein nichtsnutiges, bagabunbierenbes Frauenzimmer, Svet. (Rok.); - 2) ber Mü-Biggang, C. tepáča, f. bie Solzagt, bie Fällhade, Mur., Cig., Jan., C., Danj.-Mik., SlGor.; t. v dva seka, die Queragt, Mur.-Cig.

tepačíšče, n. = toporišče, C. tépast, adj. 1) thoricht, Z.; - 2) zu wenig aufgegangen : t. kruh, Z. tépav, adj. thöricht, C tepavs, m. ber Raufbolb, Cig., Jan. topavslja, f. die Rauferin, Cig. tépčast, adj. tölpelhaft, befchrantt, borniert. tépce, eta, n. ein alberner Menfch, der Tölpel, Cig., C., jvzhSt. tépec, pca, m. 1) bie Reule, Cig.; ber Schlagel, C.; — debelejši konec (glava) pri cepcu, Z., Bes.; — 2) (psovka) ber Tölpel, bummer Rerl, ber Ginfaltspinfel; - 3) ber Serum-ftreicher, ber Bagabund, Kreij-M., Mik.; - neka potica, St.-Pjk. (Črt.); — 5) tę̃pec, neka debela sivkasta tepka, jvzhSt. tepelj, plia, m. ber Baumflog, Z., Vas Krn-Eri. (Torb.). tepencija, f. == tepez, bie Brugelei, BlKr. tepenica, f. bie Brugelei, Svet. (Rok.). tepenje, n. bas Brugein, bas Schlagen. tepenka, f. neka vinska trta, M., BlKr.-Erj. (Torb.). tépes, ésa, m. der Herumschwärmer, Mur. tepesija, f. bas Bagabundieren, Mur., Danj .tepéšiti se, fim se, vb. impf. herumichwarmen, Mur. tepęska, f. 1) eine geflochtene Ruthe, Z.; -2) = povesmo prediva, C. tepęškati, am, vb. impf. = tepežkati, M. tepesnica, f. 1) bie Herumichwarmerin, Mur.; — 2) die Schlägerei, C.; Schläge: ne pusti ga brez tepesnice, Bog! Ravn.; - 3) bas Fest ber unschuloigen Rinber, Pjk. (Crt.); -— prim, tepežnica. tepfsnik, m. ber herumichwarmer, Mur. tepetáti, etam, áčem, vb. impf. = teptati, stampfen, C., Krelj. tepetavec, vca, m. eine starte Flügelseber, die Schlagfeber, V.-Cig. tepèž, ęža, m. 1) bas Brügeln, Schläge: tepeža vredna pregreha, Dict.; sivec je bil tepeža vajen, Jurč.; božji tepeži, die von Gott gefandte Buchtigung, C.; - 2) bie Brugelei, die Schlägerei; hud t. je bil po noci; — 3) bas herumschwarmen: na t. iti, C.; — 4) ber herumftreicher, ber Bagabund, Dict .- Mik.; ber Gaffenbube, Jan.; - tudi: têpez, Valj. (Rad), St. tepęžen, žna, adj. Brugel.: tepęžni prstan, ber Raufring, LjZv.; - tepezni dan, bas Geft ber unichulbigen Rinber. tepéžiti se, ęžim se, vb. impf. 1) fich prügeln, fich balgen, raufen, Mur.; - 2) herumftreichen, bagabundieren, herumirren, V .- Cig., Jan., C.; po divjih hostah se brez pastirja tepeži jagnje, Ravn. tepęžka, f. 1) šiba, s katero otepavajo na tepežni dan: tepežka je iz 4 bekovih vej spletena, BlKr.-Navr.(Let.); — 2) = tepezni dan, St.; tudi pl. tepežke: na tepežke = na tepežni dan, BlKr.-Navr.-Let.; - 3)

ržena t., neka bolezen, gomezenje po telesu,

ki se dobi od kruha iz moke, ki je z rže-

nim rožičjem pomešana, SiGosp. tepęžkanje, n. bas Schlagen, bie Schlägerei, LjZv.; bas Schlagen mit ber Rinbelruthe am Fefte ber unichulbigen Rinber.

tepęžkar, rja, m. otrok, ki hodi tepežkat; tepežkarji dobivajo kak majhen dar, Pjk.

(Crt.).

tepęžkarica, f. dekle, ki hodi tepežkat, ZgD. tepęžkati, am, vb. impf. = tepsti; - mit ber Rindelruthe schlagen: na nedolžnih otročičev dan hodijo otroci s šibami (tepežnicami) po hišah in ž njimi tepoč prosijo darov; -(= prosjačiti, Temljine/Tolm.]-Štrek./Let.]).

tepežijiv, íva, adj. rauflustig, Jan. tepęžnica, f. 1) eine Geißel, Dict., Jap. (Sv. p.); die Kleidergeißel, Cig.; die Kindelruthe; - 2) = tepežni dan, C., Ljub., Št.-Navr. (Let.); - 3) die Rauferei, Slom.; - 4) die Herumichwarmerin, Jan. (H.).

tepęžnik, m. 1) ber Raufbolb, Cig., Jan.; -

2) ber Herumichwarmer, Cig. tepfanja, f. bie Schlägerei, bie Rauferei, Cig.,

tepéžnost, f. die Raufsucht, Cig.

topica, f. die herumstreicherin, Prip.-Mik.; ein nichtenutiges ober bummes Frauengimmer, Svet. (Rok.), jvzhSt.

tepigov, adj. tepigovi možje, Manner aus bem Bobel, Trub.

tépih, m. = tepec, der Rarr, der Tolpel, Fr.-C. tepîn, m. ber Raufbolb, Cig.

tepiniti se, inim se, vb. impf. vagabunbieren, V.-Cig.

tepisce, n. die Brügelftatte, C., SIN.

tệpka, f. 1) bie Mostbirne; - 2) neka trta, M., BIKr.-Erj. (Torb.).

têpkati, am, vb. impf. leicht schlagen, Polj. tépkovec, vca, m. 1) der Mostbirnwein; — 2) der Ort, wo viele Wostbirnen wachsen, Mur.; - 3) neka vrsta tepek, Gor.

tepkovnica, f. = tepkovec 1), Mur.

1. tepljáti, am, vb. impf. fanft ichlagen, taticheln, C.; lovec miluje, gladi, teplja kragulja, Rog.-Valj.(Rad).

2. tepljáti, am, vb. impf. ftampfen, C.

tépnja, f. eine ichmathafte Person, Mik.; tudi: tépnja, Valj. (Rad).

tepsija, f. = pekev, eine Art Brat. p. Bad. pfanne, ogr.-C.; — tudi hs., iz tur.

tépsti, tépem, vb. impf. 1) fclagen, prügeln; s. šibo, z roko koga t.; - strajen: nesreča, nadloga ga tepe; Bog ljudi tepe; — jajca t. (= raztepati, abrühren), Cig.; - t. se, raufen; kjer se dva tepeta, tretji klobuke pobira, SIN.; - valovi se tepo, Preš.; -2) t. se, herumftreichen, bagabundieren, Cig., SlGor.-C., Z., kajk.-Valj.(Rad).

teptalen, ina, adj. teptaina hoja, bas Stampfgehen, Telov.

teptanje, n. bas Stampfen; bas Riebertreten. teptati, am, vb. impf. ftampfen; - mit Sugen treten ; t. zemljo ; niedertreten ; t. travo ; (pren.) dezelo t., bas Land verwüften, Dalm.

tepun, m. ber Raufbolb, ber Balger, Cig.

ter, conj. unb; sem ter tja; sede ter začne piti; vse imenje ter blago, Sab und Gut, Meg.; = pa: eno spravisce ljudi, ter si bodite judje ali ajdje, Krelj; ter da bi se vsi hudiči imeli razdreti (und follten -), Krelj; (tako tudi pri Trub.).

1. teráč, m. der Flachsbrecher, Cig., Jan.

2. teráč, m. = blato s cest in iz luž, tudi z blatom pomešano plavje, ki ostaja po povodnji, in je vozijo na njive (od it.: terraccia, bie Erbe [zaničlj.]), Goriška ok.-Erj. (Torb.).

teráča, f. 1) boš Handtud, Cig., Jan., Mik., Valj. (Rad); — 2) bie Flachsbreche, Mur. teracica, f. die Flachebrecherin, Cig., BiKr.

terâlnica, f. bie Folterbant, ZgD.

teran, m. neka vinska trta in vino iz nje, Prim.; - it, terrano,

terati, am, vb. impf. 1) - tarati 1), foltern, V .-Cig.; — 2) t. se = goniti se (o ovcah), C.

têrca, f. tretjica (v glasbi), trojica (v igri), die Terg.

tercet, m. trospev, das Terzett. torcijal, m. ber Bettbruber. torcijalka, f. die Bettschwester.

tercijālski, *adj*. frömmlerijch. tercijālstvo, n. die Frommelei.

tercijān, m. brat 3. reda sv. Franciška; ber Bettbruber.

tercijanka, f. sestra 3. reda sv. Franciška;
-- bie Betischwester.

tercijanstvo, n. die Frommelei.

tercijāren, rna, adj. tretjegorski, tertiār (geol.), Cig.(T.).

tére, éta, m. ber Tölpel, C.

térec, rca, m. 1) = miad vol, $\nu z h St.;$ - 2) ber Tolpel, ZgD., SlGradec-SlN.; ber Rarr, Guts.; - prim. kor.-nem. terz, Ochslein.

terentati, am, vb. impf. albern reben o. hanbein, C.

teri, m. pl. bas Chor in ber Rirche, C. terica, f. die Flachsbrecherin, die Brechlerin. tericati, am, vb. impf. icuteln, beuteln: posodo, vreče t., da prah odleti, C.

terienik, m. 1) ber Flachsbrecher, Cig.; - 2) - poseben kruh za terice, bas Brecheibret, Mur., Cig.

teričnjak, m. bas Brechelbrot, Mur., Cig. terilja, f. bie Fladisbrecherin, bie Brechlerin, Mur., Jan., Danj.-Mik., Št.

teritnica, f. 1) bie Brechelftube, Mur., Cig., Jan., ogr.-M.; - bie Brechelftatte, ogr.-C.; - 2) die Brechelmaschine, DZ.

terílo, n. bas Flachsbrechen, Jan.

terina, f. ein von einem brennenden Span ab-

gefallener Splitter, vzh.St .- C.

terinje, n. 1) bie Brechelabfalle, die Brechelsplitter, St.-Cig., Jan., C.; - 2) von brennenden Spanen abfallende Splitter, Mur., C., Valj.(Rad), vzhSt.; - 3) = senen drobir, vzhSt.

terišče, n. 1) die Brechelstätte; - 2) mesto, na katerem je zemlja jako pohojena, ker se ie ondukaj vršilo kako delo, Erj. (Torb.); razhojeno mesto, kjer so igrali fantje, ali raz-

žgano mesto, kjer so pekli krompir ali sploh kurili, Gor; - = bojišče, Cig., Erj. (Torb.); Tol'k' je Turka na terišču, Kol'kor mravelj na mravljišču, Npes.-K.; — der Tummel-plat, Cig., Jan., Cig.(T.); — der Lagerplat (ber Thiere), M.; — die Tenne, C.; - ber Bogelbert, Hip. (Orb.). teriski, adj. Die Brechlerinnen betreffenb, Brechele: teriaka jama, die Brechelgrube, Zv. terîtba, f., Danj. (Posv. p.), pogl. teritva. terîtev, ive, f. das Flachsbrechen, das Brechein, Mur., Cig., Jan., C. teritorij, m. ozemlje, bas Territorium. terîtva, f. = teritev, Mik. terjačnica, f. bas Theriatwaffer, Cig. terják, m. ber Therial. terjákovec, vca, m. ber Therialgeist, Cig., Jan. terjatev, tve, f. die Forderung, bes. die Geldforberung. têrjati, am, vb. impf. forbern; t. koga za kaj (n. pr. za dolg), bon jemandem bie Bezahlung (3. B. ber Schuld) forbern; (napačno: t. od koga kaj, Levst. [Zb. sp.]). térjav, adj. bumm, SlGor.; - prim. terec. torjava, f. bie Gelbforberung, Cig., Jan. terjavec, vca, m. ber Forberer; - ber Glaubiger (opp. dolinik), C., Skrinj. têrjavka, f. die Forbrerin. torjavščina, f. die Forderung, Cig., Jan., Levst. (Pril.). terminologija, f. znanstveno imenstvo, bie Terminologie. termīt, m. neka mravlja: bie Termite (termes), Erj.(Z.).termoelēktričen, čna, adj. thermoelettrijch. termoelēktrika, f. elektrika zbujena po toploti, bie Thermoeleftricitat. termomēter, tra, m. toplomer, das Thermometer. termoskop, m. toplokaz, das Thermostop. têrna, f. trojica, die Terne. ternica, f. ber Spreumintel auf ber Dreichtenne, kajk - Valj. (Rad). ternja, f. ein tolbelbaftes, dummes Beib, Mur., C. ternjak, m. kruh od pirjevice (Spelt), Gorjansko na Krasu-Erj. (Torb.); - prim. tirnik. ternjati, am, vb. impf. albern reben o. hanbeln, C. térnjav, adj. blöbe, tölpelhaft, Mur., Cig., C térnjavec, vca, m. ber Tölpel, Mur., C., vzhSt. terorizem, zma, m. bas Schredensinftem, ber Terrorismus. terpentin, m. ber Terpentin. terpentinov, adj. Terpentin -: terpentinovo olje. terpentinovec, vca, m. ber Terpentingeift. terus, m. ein ichwer verstehenber Menich, Lasce-Erj. (Torb.); ber Tölpel, Blc.-C.; napihnjen t., Levst. (Zb. sp.). tesáč, m. ber Bimmermoun, Mur., Cig., Jan., Danj. (Posv. p.), Notr.

tesák, m. nekak meč, ogr.-C.; ("Dujad", V.-

Cig., "Dujed", Hip. [Orb.]).
tesalica, f. = široka tesarska sekira, s ka-

tero se "obtesavajo" hlodi, Ip.-Erj.(Torb.).

tesalisce, n. bie Zimmerftatte, ber Zimmerhof, Cig., C. tosálo, n. bie Bimmeragt, Cig., C. tesân, snà, adj. = tesen. tesanica, f. = treska, C. tesanje, n. bas Behauen bes Solges, bas Rimtesár, rja, m. 1) ber Zimmermann; - 2) neki hrose: der Zimmermann, der Hausbod (lamia aedilis), Erj. (Z.). tesarce, eta, n. dem. tesar; ber Zimmerjunge, Cig. tesárček, čka, m. = tesarče, Cig. tesariti, arim, vb. impf. das Bimmermannshandwer! ausüben; zimmern, C.; tesaril in mizaril je samouk razne stvari sosedom, Jurč. tesárnica, f. 1) ber Bimmerplat, Cig. (T.); -2) = tesarska sekira, Savinska dol. tesárski, adj. Bimmermanns., Bimmer. tesarstvo, n. bas Zimmerhandwert. tesáški, adj. = tesarski, Cig. tésati, tésem, vb. impf. 1) behauen, zimmern; - 2) meißeln, Mur., Cig. tésen, sna, adj. eng, fnapp; obleka je tesna; soba je tesna; tesno je v hiši; na tęsno, eng aneinander; — tesna mu hodi, tesna mu je, er behilft sich knapp; na têsnem živeti, Inapp, färglich leben; - na tesnem koga imeti, jemanden furz halten; — tesno mi je ob srcu, es ift mir angft und bange ums Herz; - eng, innig; tesna zveza; - tesno, genau; tesno se držati mej svojega področja, Levst.(Nauk); tesen red, Levst (Nauk). tesičnik, m. == krcelj, na katerem se treske tešejo, Podkrnci-Erj. (Torb.). tesk, m. 1) = tisk, ber Drud: v t. dati, Lj-Zv.; - 2) bie Breffe, Cig., DZ.; grozdje tlačiti s teski (prešami), Navr. (Let.); (hs.). teskač, m. der Baumipecht, St. - Cig., Jan., vzh.Št.-C. tésla, f. bie Bimmeragi, Dict, Mur.; = široka tesarska sekira, s katero se obtesavajo hlodi, Sv. Peter pri Gorici - Erj. (Torb.), Strek.; s teslo izdelati kaj, Skrinj.; — baš Sobibeil, Dol., Notr.-Cig., Jan.; orodje v dolbenje lesenih posod, Podkrnci-Erj. (Torb.); - die Kreuzagt, Cig. téslast, adj. okoren, neokreten: t. človek, GBrda. tesláti, am, vb. impf. = s teslo delati, Mur. téslica, f. dem. tesla; - bie Rreughade, Savinska dol. téslo, n. 1) = tesla, bie Zimmeragt, Cig., vzhSt.; enemu Bog v roke da veslo, drugemu teslo, Npreg. - Jan. (Slovn.); - bas hohlbeil, Cig., Kras; - ber hohlmeißel gur Berfertigung irdener Schuffeln, Mur.; - Die Rreuzagt, Cig.; — 2) ber Hadstod, Guts.-Mur.; = stor, C.; — 3) psovka neokretnemu, nerodnemu človeku, ber Lummel: ti si pravo teslo, BIKr., St. tésnec, sneca (senca), m. 1) ber Engweg, ber Engpafs, Cig., Jan.; (hs.); - 2) ein enges

Minisbett, C.

Carryle

tesnica, f. = tesna pot med ograjama, Jap.-C. tesnina, f. bie Enge, bie Berengung, Jan., C.; Die Begenge, Cig.; reska t., Die Stromenge, Cig. (T.), DZ., Jes.; morska t., bie Meerenge, C., Jes. tesniti, nim, vb. impf. verengen; cestisce se tesni, die Fahrbahn wird verengt, Levst. (Cest.); - (pren.) beengen, beflemmen; t. se, fich angftigen, C. tesnoba, f. 1) die Enge; - ein enger Raum, C.; - 2) die Beengung, die Beffemmung, Die Beangstigung; srena tesnoba, die Bergbetlemmung; - bie Bebrangnis. tosnoben, bna, adj. 1) eng; - 2) betlommen, ängstlich, Cig., Jan. teanoblea, f. dem. tesnoba; die Enge, vzhSt.-C. tesnobiti, im, vb. impf. verengen, Mur., Cig., Jan.; - bedrangen, beangftigen, Mur., Cig. tosnoca, f. bie Enge, Jan.; - bie Beengung, Jan.; - bas Gebrange, Jan.; - bie Angft, C. tesnopis, pisa, m. bie Stenographie, Jan., Cig. (T.), nk.tesnopisec, sca, m. ber Stenograph, Jan., nk. tesnopisen, sna, adj. stenographisch, Jan., nk. tesnopisje, n. bie Stenographie, Jan., nk. tesnopfsen, sna, adj engbrüftig, Cig. tesnosfčen, čna, adj. enghergig, Mur., Cig., nk. tesnosfenost, f. die Engherzigfeit, Mur., nk. tesnost, f. die Enge; — die Knappheit. tesnota, f. die Enge: — die Knappheit; — die Bettemmung, bie Angft ; - bie Bedrangnis, C. tesnóten, tna, adj. eng. tesnoùst, ústa, adj. tesnouste kače, bie Engmauler, Erj. (Z.). testament, enta, m. - oporoka, bas Teffanient. testator, ria, m. oporočnik, ber Testator. testen, adj. von Teig. testenast, adj. teigicht, V .- Cig. testonica, f. eine Dehlfpeife (Baftete, Rubel u. bgl.), C. testenicar, ria, m. ber Baftetenbader, Jan. tostonina, f. kar je iz testa; das Teigwert, Guts., V.-Cig., Mur. testnat, ata, adj. teigig, Cig., Jan.; - teigartig : ilovico narediti testnato, Danj. (Posv. p.). testo, n. ber Teig. testovina, f. = testenina, Jan. testovît, adj. teigig, Cig. (T.). testovje, n. bas Teigwert, Guts., V .- Cig., Mur., Jan., DZ. tesularen, rna, adj. kockoven, teffular, teffularifd, Cig. (T.). tèšč, tešča, adj. 1) leer, C.; tešča ajda je tista, ki nima polnega zrnja, Plužna-Erj. (Torb.); tešča pšenica, Svet. (Rok.); t. biti česa, frei, rein von etwas fein, C.; - 2) leer im Magen, nuchtern (kdor ni se nic jedel in pil kateri dan); dancs sem še tešč; — na teščė, auf nuchternen Magen; na tesce vino piti; tešče sline pljuvati, Npes -Jan. (Slovn.). teščėn, ščna, adj. niichtern, C.; - = na tešče uživan: teščno pitje, Fr.-C. tescitnica, f. bie Beinpresse, Levet. (Pril.),

Nov.

teščína, f. bie Beiche am Körper, Dol. tésčiti, im, vb. impf. pressen, Vrt.; most je teščen (= prešan), Erj. (Torb.); t. sladko vince, Levst. (Zb. sp.); - prim. tesk 2). tescnjak, m. bas Gebrange (tesnjak), Dol .-Wik. teščnost, f. bie Rüchternheit, Mur., Cig., Jan. tesiten, ina, adj. troitenb, troitreich, nk. tesilo, n. bas Befanftigungsmittel, Jan.; ber Troft, nk.; Kdor je nesrećen, upa vsak tešila, Str. tešîtelj, m. der Trofter, Jan., nk. tositeljica, f. die Tröfterin, nk. testti, tesim, vb. impf. befchwichtigen, ftillen, Cig., Jan.; Marija je Jožefa tešila, Npes.-Pjk.(Crt.); otroka t., Dol.; — tröften, Jan., nk. téta, f. 1) bie Mutterschwester, Meg., Alas.; die Batersschwester, Vod. sp.; die Tante, die Muhme übhpt ; — 2) die Brautmutter; za teto biti kateri nevesti; — 3) teto imenujejo vsako nesorodno zakonsko ženo, pos. če nima otrok, Zv., Gor. i. dr.; - 4) kačja teta, die Bandaffel (scolopendra sp.), Kras-Erj. (Torb.), Ip.; - teta kača (scutigera coleopterarum), Goriška okol.-Erj. (Torb.). tětček, čeka, m. ber Better, vzhSt.-C tetčična, f. = mojega tetca hči, Valj. (Rad). têtec, tca, m. = moje tete mož, Z., BiKr. tetl, tnèm, vb. impf. haden, Levst. (Slovn.); beißen, Jarn.; - nav. le s predponami. tética, f. dem. teta. tétic, m_{\cdot} = moje tete sin, Meg_{\cdot} , C_{\cdot} , Z_{\cdot} , $BlKr_{\cdot}$; = mojega tetca sin, BlKr.; - tudi: tetič, íča. tetîčna, f. = tetina hči, Meg., C. tetionik, m. bas Beichwifterfind, Mur. tétina, f. = moje tete hči, Bolc-Erj. (Torb.), BlKr.; - mojega tetca hči, BlKr. tetîv, f. = tetiva, Jan., Rib.-Mik., nk. tetiva, f. die Bogenfehne, Meg., Dict., Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., Trub., ogr.-Mik.; svoje strele na tetivo polagajo, Dalm.; bie Gehne (math.), Cig. (T.), Cel. (Geom.); terive, die Rnochenbanber, Cig. tetiven, vna, adj. Schnene: tetivni mnogokotnik, bas Sehnenvieled, Cel. (Geom.); tetivno merilo, ber Chorbenmafftab, Cig. (T.). tetka, f. dem. teta; Die Tante. tetkati, am, vb. impf. Tante nennen: tetkal jo je, Cig. tetraeder, dra, m. četverec, bas Tetraeber. tetraedrski, adj. tetraebrijch, Cig.(T.). tetragon, m. četveroogelnik, bas Tetragon. tetragonalen, lna, adj. tetragonal. tetralogija, f. štiri skupaj spadajoče dramatične igre, die Tetralogie. tetrameter, tra, m. četveromer, ber Tetrameter. tetrapodija, f. četverostopje, bie Tetrapobie. tetrev, m. ber Fajan (phasianus), Erj. (Ž.); (po drugih slov. jez.). têvlja, f. eine plapperhafte Person, Gor.; beži, beži, tevlja! Nov. tevljati, am, vb. impf. fallen wie ein Rind, Gor.; - ungereimtes Beug fprechen, plappern : stare ženice rade tevljajo, Gor.

Google

têvsati, am, vb. impf. = kresati, krevsati: zdaj bom moral tako dalje sam tevsati,

1. téza, f. 1) die Folter, die Tortur, Cig., Jan.; 2) die Folterbant: na tezo razpeti, ZgD.; na tezo dejati, Cig., Jan.; - bas Red, DZ.; — 3) die Anfechlung, die Luft, Mur., Mik. 2. teza, f. spust, die Thefis (metr.), stavck, die

These (phil.), Cig.(T.).
3. teza, f. ber Bogesherd, Cig., C., Strek.; iz it. tesa.

tezaj, m. ber Bug (3. B. mit ber Feber), C., Z. tezalnica, f. die Folterbant, Cig., Jan., C., Burg. (Rok.); na tezalnico dejati koga, nk.

tezatnik, m. ber Rabehaten ber Schmiebe, Cig.;

– natezalnik.

tozálo, n. ein Bertzeng gum Streden, bie Strede, Jan.

tezati, zam, żem, vb. impf. ziehen, reden, Mur., Jan.; bei ben Hauren ziehen, Mur., vzh.St.; teže me (pri česanju), V.-Cig.; lasi in brado t., Dalm.; Gospoda Boga bijejo, teżejo, Trub.; tezeta in bijeta se, fie raufen und schlagen sich, Kreij; malo jih je v takem zakonu, v katerem bi se ne kregali, ne tezali ino ne bili, Dalm.; - foltern, Jan., M., Burg. (Rok.); - besede t., im Reben bie Borte gieben, V .- Cig.; - anfechten, Mur.,

teža, f. bie Schwere, bas Gewicht; pod težo bremena omagati; to ti nikakršna teža! eine große Masse: prijatelj ved velja, kakor teža zlata in srebra, Slom.

težáča, f. – težakinja, kajk.-Valj.(Rad).

težák, m. 1) ber Taglohner; danes imamo tezake; - 2) bas Gewicht an ber Wanduhr, Polj.

težákinja, f. die Toglohnerin, Jan.; tudi: težakinja, jvzkSt.

težakováti, újem, vb. impf. Taglöhnerdienste leiften, ale Taglobner leben, Bes.

težálo, n. dasjenige, womit man etwas bejdprert, bas Bewicht: zelje mora imeti težalo, vzhSt .-C.; t. pri uri, vzhSt.

težáščina, f. die Taglöhnerarbeit, das Tagwert: rodna, vozna t., bie Sande, Rugarbeit, Levst. (Cest.).

težáški, adj. Taglöhner : težaško delo.

telastvo, n. der Taglohnerstand, kajk. - Valj. (Rad).

téžati, têžam, vb. impf. t. koga, auf jemanbem lasten, Cig.; butare jo bodo tako tezale, da hode pešala, Škrinj.

težava, f. bie Schwierigfeit, bie Beichwerlichfeit; s težavo, mit Dube, ichwer; brez težave, mühelod; — die Rühseligkeit; vsak ima svoje težave; — die Beschwerbe; porodne težave, die Geburtswehen; smrtne tezave, die Tobes. noth; — težave me obhajajo, es ist mir übel, unwohl; težava mi je, es ist mir übel, Kras.

težáven, vna, adj. beschwerlich, schwierig; težavna pot; težavno delo.

težáviti, &vim, vb. impf. beläftigen, plagen, Mur., Cig., Jan., C.; - beichwerlich fein, gur Last fallen : to mi težavi, vzh.St.-C.

telavnost, f. bie Beichwerlichkeit, bie Schwierigfeit: - bie Dubfeligfeit.

težčáti se, å se, vb. impf. težča se mi, tš beliebt mir nicht, Dol.-Mik.

težčíca, f. = težava, die Schwere (bes Ropfes), bie Eingenommenheit, Valj.(Rad).

tezec, zca, m. ber Schwerfpat, ber Barnt, Bleiw.-Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Min.).

téžek, (težâk), žka, adj. 1) von großem Ge-wicht, schwer; t. kakor svinec; — (pren.) težka jed, težke sanje, težka ječa; težko mi je, teżko mi prihaja, es ist, wird mir übel;
– 2) schwer zu machen, schwierig; teżko delo; težko nesti; težko dihati; — težko je, krivico voljno trpeti; — iz težka, s težka (stęžka), schwer, mit Mühe; s težka se hraniti, Levst. (Nauk); s težka ga stane, eš tommt ihm schwer an, Trub., Dalm.; — 3) težka je, sie ist schwanger, C., Z., Lašče; — 4) lästig, unverbanlich; zelo t. je; — 5) težko, ichwerlich; teżko bo kaj iz tega; = teżko da: težko da pride = težko če pride, jvzhSt.; težko če ne, hodftwahricheinlich, jvzhSt.; – *compar.* tę̃žji; adv. težje, nav. teže.

téžen, žna, adj. 1) Gewichts: têžna stopnja, DZ.; - 2) schwer, Mur., Sen. (Fiz.), Dol.;

- schwierig, Kremp.-C. težénje, n. 1) bas Beschweren; vestno t., die Gewissensbiffe, Danj.-Valj.(Rad); - 2) bas Bestreben, die Bestrebung, Cig.(T.), C. téževec, vca, m. = težec, Cig.

teževit, adj. von bebeutenbem Gewicht, Levst. (Zb. sp.).

težílo, n. die Beichwerung, Cig.; - das Gewicht, Jan.; 3. B. bas Uhrgewicht, M.

tozina, f. 1) die Schwere, Guts. - Cig., Jan., kajk .- Valj. (Rad); - bos Schrot (ber Rungen), Cig.(T.); - 2) der Ballaft, Cig., Jan., DZ.; — 3) die Schwierigkeit, ogr.-C.

težíšče, n. der Schwerpuntt, Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk.

težíščen, ščna, *adj.* Schwerpunčt: težíščna ravnina ali ploskev, die Schwerebene, Cig.

težiščnica, f. bie Schwerlinie, Cig.(T.), Sen.

težíti, ím, vb. impf. 1) beschweren, schwer brücken; – Beschwerben machen, belästigen; vest me teži; to mi srce teži; grehi me težijo, Kast. (Rof.), M.; - 2) schwer lasten, Mur.; wuchten, Cig.; — wiegen: ena beseda teži in vieče en cent, Trub.; kolikor teži čeber vode, toliko teži 800 čebrov zraka, Vrtov.; - 3) ftreben, Cig.(T.), nk.; (hs.).

tetje, n. bas Gewicht, Jan.; - ber Ballaft, Jan.

têžka, f. neki del ključanice, ogr.-Valj.(Rad). tęžkati, am, vb. impf. mit ber Hand bas Gewicht prufen, magen, Jan., M., Dol.; - t. grebe, bie Gunben abmagen, LjZv.

težkoba, f. bie Bebrangnis, Jan.; - bie Duh-

samteit, Cig.

težkoča, f. bie Schwere, Mur.; - bie Schwierigfeit, bie Beidwerbe, Dict., Mur., C., Mik., Dalm., nk.

Google

težkočen, čna, adj. fcmierig, befchwerlich, Mur. težkohoden, dna, adj. fcmerfüßig, Jan. težkojednica, f. neka hruška, C., St. - Valj. (Rad). težkokéven, vna, adj. jowerblütig, melandolijd, Cig. (T.), M. težkokévnost, f. bie Schwerblütigfeit, Cig. tęžkoma, adv. joner, Jan. težkomiselje, n. bie Schwermuth, Cig.(T.). težkomisein, seina, adj. ichwermuthig, melancholisch, Jan. tekomiselnost, f. die Schwermuth, die Delondolie, Cig., Jan. težkomočen, čna, adj. fcmer urinierend, Hip .težkonog, noga, adj. ichwerfüßig, ichwerfällig, težkopláven, vna, adj. = težkotopen, Jan. težkosevnat, adj. schwer zu beschen. C. težkosopen, pna, adj. ichwer athmend, Hip.-C. tezkost, f. bie Schwere; - bie Schwierigfeit. težkóta, f. bie Schwere; - bie Schwierigfeit, die Befchwerbe. težkóten, tna, adj. jómer; — jómierig, befdwerlich. tezkotopen, pna, adj. strengsluffig, Jan. (H.). težkoviden, dna, adj. überfichtig, Znid. težljiv, íva, adj. bejdiverlid, Cig. têžnica, f. (črta) t., die Schwerlinie, Cig., Jan. težnína, f. težnine, bie Bonberabilien, Cig. (T.). teinja, f. die Beftrebung, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; - hs. téžnost, f. 1) die Schwierigseit, ogr. - Valj. (Rad); — 2) die Schwerkraft, die Gravita-tion, Cig.(T.), C., Sen.(Fix.), nk. thộr, rja, m. ber 3itis, Mur., Jan., Volk., Danj.-Valj.(Rad); — prim. dehor. thornica, f. die Iltisfalle, C., Kr .- Valj. (Rad). tî, pron. bu. tiāra, f. papeževa krona, bie Tiara. $t\bar{a}bla$, f. = tiblo, C. tîblati, am, vb. impf. bügeln, Mur., vzh.St.-C. tiblo, n. bas Bugeleifen, bei. bas Schneiberbugeleifen, Mur., vzhSt.-C.; - prim. tegla. tibo, interj. ein Buruf an die Pferde, rechts zu gehen. tica, f. pogl. ptica. tic, tíca, m. pogl. přic. tic, tici, f. ber Bflod, Ig (Dol.). ticanje, n. bas Steden. tíčati, im, vb. impf. steden; klin trdo tiči v steni; ključ tiči v vratih; tvoje strele v meni tiče, Dalm.; doma, v krčmi t.; pri (v) knjigah t., bei ben Büchern sigen; v dolgovih t., in Schulben steden; v revah in nadlogah t.; v tem grmu tiči zajec = ba liegi ber Hund begraben. tíčevina, f. pogl. ptičevina ticin, m. einer, ber es bei feiner Arbeit weiter bringt, Polj.; ber Gaumige, Z. tičina, f. pogl. ptičina. tifon, m. neki vihar; ber Tuphon. tiger, gra, m. 1) ber Tiger (felis tigris); -2) goveje ime, Tolm.-Erj.(Torb.).

tigra, f. 1) bas Tigerweibchen; — 2) goveje ime, Tolm.-Erj.(Torb.). tigrast, adj. tigerartig, Cig.; - tigerfarbig, Cig., Jan. tigrica, f. bas Tigerweibchen, Cig., Jan. tigrov, adj. vom Tiger, Tiger, Jan. tigrovina, f. die Tigerhaut, Cig., DZ. tigrovka, f. das Tigerweibchen, Jan., C. tigrski, adj. Tiger, Cig. tih, tiha, adj. still; tiha noč; tiho govoriti; tiho bodi! schweig! - t. clovek, ein stiller, eingezogener Mensch; tiha nedelja, ber fünfte Sonntag in ber Faften; na tihem, im ftillen; na tihem priti; s tiha, im stillen, Prip.-Mik.; = s tihega, BlKr,-Mik. tihee, hea, m. = zlobnjak, die Fraisen, C., Z. tîhnica, f. Jan., Slom., pogl. soglasnik. tîhnik, m. Jan., C., pogl. soglasnik. tiboca, f. bie Stille, Z., Mik. tihohod, hoda, m. bas Faulthier, Cig., M., Nov.-C. tihoma, adv. ftille, im ftillen, Cig., M., C. tihost, f. bie Stille. tihota, f. bie Stille; nocna, grobna t. tihotapec, pca, m. i) ber Schleicher, V.-Cig.; - 2) ber Schleichhandler, ber Schmuggler, Cig., Jan., nk.; - 3) = tat 3), Jan.(H.). tihotapiti, tapim, vb. impf. 1) shietigen, Jan. (H.); - 2) fcmuggeln, Jan. (H.). tihotapka, f. 1) die Schleicherin, Cig.; -- 2) bie Schleichhandlerin, bie Schmugglerin, Jan., nk. tihotapski, adj. Schleich: tihotapska kupčija, ber Schleichbandel, Cig., Jan. tihotapstvo, n. 1) die Schleicherei, V. - Cig.; - 2) ber Schleichhanbel, bie Schmugglerei, Cig., Jan., nk. tihóten, tna, adj. ftill: tihotni grob. tija, adv. = tja, vzhSt., ogr.-Mik. tijam, adv. = tja, borthin, vrhSt.-C., Prip.-Mik. tijan, adv. = tijam, tja, C., Mik., SlGor. tîk, m. 1) die Berührung, der Contact, Cig. (T.); - 2) = tip, der Taftsinn, Mur., C.; - 3) ber Pfahl, Jarn.-Cig.; ber Beingartenpfahl, Mur., Mik. tik, I. adv. fnapp; tik pod gorami, LjZv.;-II. praep. c. gen. fnapp an; tik pota stoji stara jablan; tik mene je šel. tikača, f. ber Steden, Die Stange, C. tikanje, n. bas Dugen. 1. tíkati, kam, čem, vb. impf. dugen. 2. tikati, tîkam, čem, vb. impf. 1) betreffen, anlangen, angehen: t. koga, kaj, Notr.; to je njega samega tikalo, Krelj; kar pak našo telesno potrebo ino blago na tem svetu tiče, Trub.; kar sv. zakon tiče, Dalm.; t. v kaj, auf etwas anspielen, Cig.; - 2) t. se, berühren, an etwas stoßen; dezela se dežele tika; - fich beziehen, betreffen: t. se koga, česa; to se mene tiče; kar se mene tiče; tiče se poštenja, Cig. tîkev, kve, f. == tikva. tikevca, f. die Raunrübe (bryonia alba), C. tikma, adv. Cig., pogl. tekma.

tikoma, i. adv. t. pri dem, fnapp an elwas, Cig.; t. zaprt, luftbicht geschloffen, Vrtov. (Km. k.); - Inapp, mit genauer Roth, V .-Cig.; - II. praep. c. gen. tikoma cesa, tnapp an etwas, Cig., C.; t. groba, Zv. tīkva, f. 1) ber Kürbis, Mur., Cig., Jan., C., ντhSt., ogr., kajk.; — laže, kakor da bi tikve sadil, C.; — 2) bie Rūrbis saois, Cig.; — die Kolbenflasche, Cig.; — die Flasche, Alas.; — 3) der Schädel, der Kopf, C., Valj. tikváča, f. ber Schäbel, vzhŠt.-C. tīkvast, adj. fūrbisformig, Jan.(H.). tikven, adj. Rurbis, Jan.(H.). tikvenica, f. neka hruška, Valj. (Rad). tikvenjáča, f. = kolač od tikev, Valj.(Rad). tīkvešnica, f. neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad). tîkvica, f. dem. tikva; fleiner Rurbis, vzhSt. tikvînec, nca, m. ber Baljamapfel (momordica balsamina), C. tikvînje, n. coll. die Kürbisblätter, das Kürbistraut, C. tikvus, m. ber Didichabel, vih St. 1. tit, tile, m. 1) ber Raden, bas Benid, Jarn., Jan., C.; (tilj, Habd .- Mik.); - 2) ber Sintertheil, Cig.; = zadnja stran sekire, Vrt.; = nožev hrbet, V.-Cig. 2. til, m. neka tenka tkanina, ber Tüll. tîlčati, am, vb. impf. = trkati s pirhom ob pirh, za igro, Cig., Polj. tîlec, Ica, m. 1) bas Genid, ber Raden, Cig., C., Vas Krn-Erj (Torb.), Gor.; - 2) bet Messerniden, C. titek, ika, m. bas Genid, C.; za tilek ga je udaril, Lašče-Levst.(Rok.). tîten, Ina, adj. Raden, Cig. tîlnik, m. der Raden, Cig., Jan., Erj.(Z.). timos, m. ber Thymian, C.; (tudi: timus, Fr.-C.). tin, tina, m. 1) bie Schalwand, bie Scheibemanb, Cig., Jan.; - bie Berplantung im Stalle, Ravn. - Cig.; bie Bretterwand am Giebel eines Hauses, C., Z.; — 2) ber Etter, Cig., M.; ber Altan, Z., Burg. (Rok.); prijazne hiše s tini, Zv. tînj, m. 1) bie Blantenreihe, Guts.; - 2) bie Blante, Habd -Mik., DZ. tinjati, am, vb. impf. im Berloichen begriffen fein, glimmen, vyhSt. tinjec, njca, m. ber Blimmer, Cig. (T.), C. tînjevje, n. die Plankenreihe, Guts. tinktura, f. izvleček, razmok, die Tinciur. tînta, f. črnilo, die Tinte. tintast, adj. tintenartig, tinticht; - mit Tinte befledst. tinten, tna, adj. Tintene. tintina, f. die Maultrommel, Rez .- C. tintinati, inam, vb. impf. auf ber Maultrommel fpielen, Rez .- C. tintnica, f. die Tintenflasche, Cig.; - = tintnik, bas Tintensas, Jan., Znid. tintnik, m. bas Tintensas, Cig., Jan., Stom.-C., nk. 1. tîp, m. ber Toftfinn, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Erj.(Z), Znid.

2. tîp, m. značilna oblika, ber Thpus; - tipi = tiskarske črke, Typen. tipáč, m. ber Betafter, Cig. tipálen, Ina, adj. Eust., Jan.(H.). tipatnica, f. ber Suhlfaben, bas Suhlhorn, ber Fühler, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk. tipalo, n. bas Taftorgan, Jan., Cig. (T.); -= tipalnica, ber Juhlfaben, Cig.(T.). tipanje, n. bas Taften, bas Befühlen. tipati, tipam, pliem, vb. impf. 1) taften, befühlen; — 2) t. piskre, irbene Topfe mit freier Sand verfertigen, Rib. 1. típen, pna, adj. 1) česar je kaj obtipati: tipna ženska, ein corpulentes Beib, Svet. (Rok.); — 2) Zast-, Gefühle-, Jan.(H.). 2. tipen, pna, adj. mpifc, Jan.(H.). tipicen, cna, adj. topifch, Cig.(T.), nk. tîpka, f. die Thite, Cig., nk. tîpkati, am, vb. impf. taften, Cig. tipniti, tipnem. vb. pf. leicht betaften, betupfen, tipograf, m. tiskar, ber Typograph. tipografija, f. tiskarstvo, die Thpographie. tipografski, adj. tiskarski, typographiich. r. tir, tira, tiru, m. bie Spur, Mik.; ni sledu ne tiru po kaki reci, es ift fpurlos verichmunden, M., Vrtov. (Vin.); konjski t., die Fährte eines Pferbes, Cig.; živinski t., ber Bieb. meg, V.-Cig. ; - bie Radfpur, bas Geleife; kolo po tiru teče; v tir spraviti kako reč, eine Sache in ben rechten Bang, ins Beleife brin-gen, nk.; - ber Fugpfab, Cig., Jan., C.; - bie Schneebahn; tir delati po snegu s plugom; — skrli položene ob hišah, baš Trottoir, Ip.-Erj. (Torb.). 2. tir, m. ber Trieb, C., Zora; ber Inftinct, C. 3. tir, tira, m. ber Raum im Thurm, wo bie Gloden hangen, Rib .- Mik. (Et.); Drobna ptica v tir zleti, Npes.-K. 4. tir, m. ber Bant, ber Streit, Jan., Gor.; prim, it. tira, isto. tir, f, f. ein getretener Pfab im Conee, bie Schneebahn, vih.St. tiráca, f. = teraca 1), Cig., Jan. tirāda, f. dolga, nališpana perioda v govoru, die Tirade. tiralica, f. der Stedbrief, nk.; - po hs. tiran, m. trinog, ber Thrann. tiranîja, f. = tiranstvo: ljubezni t., Preš. tîranje, n. bas Treiben. tiranstvo, n. trinoštvo, die Thrannei. tîrati, am, vb. impf. 1) einhertreiben; ovce t., da teko, BlKr.; konje t., jvzhŠt.; tatove ti-rajo v mesto; hudodelnika pred sodnika t., — pravde t., Processe führen, C.; — 2) t. se = goniti se, brunften, laufig fein: ovce se tirajo, BlKr. tirati se, am se, vb. impf. ganten, Gor.; prim, 4. tir. tîravec, vca, m. ber Treiber, Mur. tirina, f. coll. die Beublumenbrofel, ("tirna") Z., C., jvzhSt.; tudi pl. tirine, jvzhSt. tíriti, im, vb. impf. = tir delati po snegu, eine Schneebahn machen, Mur., Zora. vihSt. tîrjati, am, vb. impf. = terjati.

tirje, n. 1) bas Seuicht, Jan.(H.); - 2) ostanki osnove, na katere tkalec druge niti privezuje, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); - (tirji, m. pl. bas Rettenende bes Gewebes, Plufna pri Bolcu-Erj.[Torb.]).

tirman, m. = mejnik, ber Grengftein, Notr.; (tirmen, Mik., Kras); - prim. it. termine,

Grengftein, Mik. (Et.).

tîrnik, m. = kruh od mešanega žita, Skrilje pod Čavnom-Erj. (Torb.).

tirnjak, m. Brot aus Speltweigenmehl, Strek. tis, m. bie Eibe (taxus), Mur., Cig., Jan., C., Rib,-Mik.

tisa, f. bie Eibe (taxus).

tisina, f. bas Eibenhold, M., Z.

tisje, n. coll. die Gibenbaume, ber Eibenwald,

tisk, m. 1) ber Drud: vodni t., Cig.; - 2) ber Drud (von Buchern u. bgi.), Mur., Cig., Jan., nk.

tiska, f. 1) die Drudwunde, Z., KrGora; -

2) — stiska, das Gebrange, Z. tiskaten, Ina, adj. Drud-, nk. tiskalica, f. das Gebrange, Cig.

tiskatnica, f. bie Druderpreffe, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - t. za tkanino, bie Beugbrudmajdine, DZ.

tiskalo, n. das Drudwert, Cig., Jan., Cig.(T.); das Presseug, Cig., Jan.; die Presse, C., Cig.(T.), Sen. (Fig.); — = tiskalnica, bie Druderpreffe, Cig.

tiskanica, f. 1) bie Drudichrift, Cig. (T.): -2) die Blankette, DZ.

tiskanje n. bas Druden (von Buchern u. bgl.), Mur., Cig., Jan., nk.

tiskar, rja, m. ber Buchbruder, Mur., Cig., Jan., nk.

tiskarica, f. bie Buchbruderin, Jan.(H.).

tiskárna, f. = tiskarnica, nk.

tiskarnica, f. bie Drudanstalt, bie Buchbruderei. Cig., Jan., Cig.(T.), Levst.(Nauk), nk.

tiskárski, adj. Druder-, Drude: tiskarsko delo, tiskarski troški, tiskarski pogreški, Cig.(T.),

tiskarstvo, n. die Buchbruderei, die Buchbruderfunft, Cig., Jan., nk.

tiskati, am, vb. impf. 1) (Bucher u. bgl.) bruden, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) brangen, t. se, jich brängen: ljudstvo se je k njemu tiskalo, C. tiskopis, pisa, m. = tiskovina, bie Drudichrift,

Cig., Jan., Cig.(T.), C.

tiskoven, vna, adj. Drud-, Brefs-: tiskovna pomota, ber Drudfehler, tiskovno društvo, ber Brefsberein, nk.; tiskovne pravde, Brefsprocesse, Levst. (Zb. sp.).

tiskovina, f. die Drudfache, Jan., Cig. (T.), Naprej, nk.

tisoc, num. taufend, Cig., Jan., nk.; (tisuc, Mur., Trub.); nav. indecl., Mik. V. G. III. 138.; dva (dve) tisoć, tri tisoč, nk.; (tudi: tisoč, m.: prvi trije tisoči prvega zvezka, v sto tisočih izvodov, Škrab.[Cv.]; tisoč, f., več tisoči, sto tisoči goldinarjev, LjZv.); naglaša se tudi: tîsoč.

tisoča, f. bas Taufend, M., nk.; - prim. stsl. tysašta.

tisočák, m. bie Taufendgulbennote, nk.

tisocer, num. taufenderlei, Cig., Jan., nk. tisočeren, rna, adj. taujenbfach, Cig., Jan., nk. tisocernat, adj. toufenbfoch, Cig., Jan., nk.

tisocica, f. die Zahl taufend, bas Taufend, Cig. (T.), Cel. (Ar.), DZ.; dopolnila se je dvajseta tisočica, Zv.

tisočína, f. 1) das Taujend, C., nk.; — 2) Jan., C., pogl. tisočnina.

tisočīnski, adj. - tisočninski, taufenbtheilig: tisočinsko merilo, taufendtheiliger Maßstab, Cel.(Geom.).

tisočka, f. bie Bahl taufenb, Cig., Jan., C. tîsočkrat, adv. tausenbmal, Cig., Jan., nk.

tîsockraten, tna, adj. taufenbmalig, Cig., Jan., nk.

tisočietea, tna, adj. taujenbjahrig, Cig., Jan.,

tisočlętje, n. das Sahrtausend, Cig., Jan., nk. tisočlētnica, f. taujendjāhriges Jubilāum, Jan., C., nk.

tisočni, čna, num. ber taufenbfte, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Sl. Spr.); - po stsl. tisočenica, f. = tisočletnica, Cv.

tisocnik, m. 1) ein Befehlshaber über taufenb Mann, Cig.; — 2) = tisočak, Jan. (H.). tisočnína, f. bas Taufendstel, Cig.(T.), DZ. tisočnínski, adj. taujenbiheilig, Cig. (T.).

tisov, adj. Eiben-; tisov les. tisovec, vca, m. ber Eibenhaum, Cig.

tisovina, f. das Eibenholz. tisovje, n. coll. die Eibenbäume; der Eiben-

wald, Cig., Jan.
tisták, adj. von dieser, jener Beschaffenheit,
jvzhSt.; tistáko, auf diese Art (wie du sagst), BlKr.

tîstec, adv. od tistec, bon bort, na vzhodu-Mik.

tîsti, pron. berfelbe, berjenige; tisti, kateri (ki) —; tisto, kar praviš, bomo že naredili; - ravno t., ebenderfelbe; diefer, jener (na drugo in tretjo osebo kažoč): tista tvoja, niegova ošabnost,

tīstikrat, adv. bomols.

tistod, adv. bort herum, bort burch, Cig.; tistod so šli, auf jenem Bege, jvrhSt.

tîstokrat, adv. = tistikrat.

tīš, î, f. die Stille: v hramu nastane tiš, LiZv. tisati, tîšam, vb. impf. == molčati, ftill fein. Blc.-C., Drežnica, Podkrnci-Erj.(Torb.).

tîšč, m. ber Drud, Mur., Jan., C., Dol.; - ber Drang, Jan.; scalni t., ber Harnbrang, Mur.;

— bie Nothburft, C. tiecaten, ina, adj. brudenb, Drud-: tiecaina moc, die Drudfraft, Cig.

tiscalnost, f. bie Drudfraft, Cig. tiscalo, n. ber Dranger, Cig.

tiscanjo, n. bas Druden; - bas Drangen, ber Drang.

tiscati, im, vb. impf. 1) bruden; vrata t., bie Thure jugebrudt halten; t. koga ob steno, ob tla (k tlom); denar t. (nicht gerne hergeben); obutel, obleka me tišči; - tišči me

v želodcu, v prsih; — tišči me na potrebo, es brangt mich zur Rothburft; - njega krajcar tišči (= ne more ga obdržati, nego hitro ga potrosi); - pest t., die Fauft geschloffen halten; - pene t. (o človeku, psu), schaumen, Lašče-Levst. (Rok.); slino tišči bolna žival, Levst. (Nauk); - svojo t., feine Behauptung aufrecht zu erhalten fuchen; - 2) t. kam, fich irgendwohin brangen; kri mi tisči v glavo; muhe (Launen) nam v glavo tišče, Jap.(Prid.); t. v koga, in jemanden bringen, ihm anliegen, ihn unaufhörlich beläftigen; tako dolgo vanj tišči, da mora vzeti, Ravn.-Valj. (Rad); tišči v moje posestvo, er behelligt mich in meinem Besit, Dol.;—3) t. se česa, hart, knapp an etwas sein, ansiegen; obleka se me tišči; hiša se hiše tišči, ein Haus fteht neben bem anbern; t. se peci, immer beim Dien fein; - t. se koga, fich an jemanben flammern; ne hodite od matere, tiščite se matere! Jsvkr.

tiščāv, áva, *adj.* zubringlich, *Cig.* tiščāvec, vca, *m.* ber Dränger, *Cig., Jan.* tiščāven, vna, *adj.* zubringlich, *V.-Cig.*

tiščavka, f.i) konjska bolezen (kadar konj tišči z glavo v jasli ali v steno), bet Kollet, bet Dummtollet, Cig., Jan., Nov., DZ., Burg. (Rok.), Strp.; — 2) eine zudringliche Berson, Gor.

tiščāvkast, adj. mit bem Dummtoller behaftet,

tibein, m. ber Dranger, ein zubringlicher Menfc, Cig., M.

tisina, f. die Stille; die Binbftille, Cig., Jan., Cig. (T.).

titrováti, ûjem, vb. impf. die Mahanalyse vornehmen, titrieren (chem.), Cig.(T.). titulatūra, f. naslovje, die Titulatur.

tîvra, f. ime nekega ženskega straha, s katerim plašijo otroke, da jih pobere, ako ne bodo pridni, Avber na Krasu-Erj. (Torb.). tjå, adv. botthin, Trub., Dalm., Boh., Levst.

(Zb. sp.), nk.; sem in tja, Krelj. tjaka, adv. = tja, Trub.-Mik.

tjakaj, adv. borthin, Trub., Boh., nk.

 $tj\dot{e}$, adv. = $tj\dot{a}$.

tjęden, dna, m. = teden, C., Dalm.; tudi: tjęden, Dol.; (prim. Cv. VII. 3., DSv. IV. 80.). tjekaj, adv. = tjakaj, tja.

tjulėnį, enja, m. ber Seehund (phoca vitulina), Cv. III. 7.; — rus.

tjulenji, adj. bom Geehund, Cv.; - rus. tkač, m. = tkalec, der Beber, Mur., Mik.

tkája, f. 1) die Beberei, Cig., Jan.; — 2) das Gewebe, ogr.-Valj.(Rad).

tkātba, f. der Webezeng, ogr.-Valj.(Rad).

tkatčevanjo, n. die Betreibung bes Weberhandwerfes, M.

tkałčováti, ûjem, vb. impf. das Beberhandwerf beireiben, Jarn.-Cig., M.

tkatčíca, f. die Beberin, Habd.-Mik., Jan. tkatčič, m. dem. tkalec; ein fleiner Beber, Cig.; mladi t., C.; der Beberssohn, M. tkatčina, f. == tkalščina, Mur.

tkātčji, adj. deš Beberš, Bebers, Meg., M.; tkalčje vratilo, der Beberbaum, Dict., Habd.-Mik., Dalm., Kast.

tkatec, ka, m. 1) ber Weber; — 2) družbeni t., ber Webervogel (ploceus socius), Erj.(Z.). tkaten, kna, adj. Webe-: tkatni stol, C.

tkalica, f. = tkalka, bie Beberin, Jan.

tkalja, f. bie Beberin, Cig., Jan., Valj.(Rad). tkalka, f. bie Beberin.

tkâtnica, f. 1) die Weberstube, Cig., C.; — 2) die Webemaschine, DZ.

tkalo, n. ber Bebftuhl, Kremp .- C.

tkātski, adj. Beber-; tkalsko delo, Cig. tkātstvo, n. die Beberei, das Beberhandwert, Cig., Jan., nk.

tkatščina, f. ber Beberlohn, Mur., Cig., Jan., Ravn.(Abc.).

tkâtški, adj. Beber-, Cig.; t. orodje, Cig. tkánica, f. 1) ein gewobener Gürtel, Habd.-Mik.; nav. rdeč ali pisan ženski pas, BlKr.; — 2) bet Regenbogen, ogr.-C.

tkanina, f. das Gewebe; der Zeug; — das Zellgewebe: zirčevna t., das Nervengewebe, tencična t., das Epithelgewebe, vezna t., das Gewebe der Bindejubstand, Erj. (Som.).

tkanînar, rja, m. 1) ber Beugframer, Cig.;
— 2) ber Beugweber, Cig.

tkaninotisk, tíska, m. ber Zeugdrud, Jan.(H.). tkanînski, adj. zeugen, von Zeug, Cig.; t. obrt, die Tertilindustrie. DZ.

tkånje, n. 1) das Weben; — 2) das Gewebe, Mur., Cig., Jan.

tkáti, tkâm, tčèm (tečèm, tkèm), vb. impf. weben; (praes. nav. tkèm; tkâm, Jarn., Mur., Jan., Ravn., Met., Mik.; tkàm, na vzhodu - Valj. [Rad]); tekâm, Lašče - Erj. [Torb.], tčèm, Plužna - Erj. [Torb.]; tčộm, ogr. - Valj. [Rad]; tečèm, Npes. - K., Gor.- Valj. [Rad])

tlà, tál, n. pl. der Boben; ob tla (6b tla) vreči, zuboden werfen; na tla (ná tla) pasti; na tleh ležati; pri tleh, zu ebener Erde; — vložena tla, der Parfetboden, Jan. (H.); — das Terrain, Cig. (T.), Levst. (Cest.).

tlacak, m. ber Drud, ogr.-Valj (Rad). tlacak, m. bas Trittbrett beim Spinnrab, vzh-

tlacan, ana, m. der Frohnarbeiter, der Frohnbauer.

tlačanica, f. = tlačanka, Mur.

tlačániti, finim, vb. impf. Frohnbienste leisten, roboten, Cig., Jan., Jurč., LjZv., Navr., (Let.). tlačánka f. die Frohnorbeiterin.

tlačanski, adj. 1) die Frohnarbeiter betreffend, Frohne: tlačansko delo; — 2) sclavisch, me-

chanisch, Cig., Jan., Cig.(T.); — tlačansko delo, eine oberstächliche Arbeit, Lašče-Levst.(Rok). tlačár, rja, m. kdor tlači zelje, grozdje, ber Treter, V.-Cig., Notr.

tlacej, m. ein langfamer Menich, Jarn.

tlaček, čka, m. bet Quiel, Sv. Peter - Erj. (Torb.).

e1&conje, n. das hinein- ober Rieberbrüden; — bas Treten; — bas Bebrüden, bas Unterbrüden.

... (468634)

tlačílen, ina, adj. Drud-: tlačílna tromba, bie Drudpumpe, Cig.

tlacitnica, f. 1) bas Relterhaus, die Relter, Cig., Jan.; - 2) = stiskalnica, Die Breismaschine, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad). tlacifnost, f. die Drudfraft, Cig.

tlacilo, n. 1) ein Mittel jum Stopfen: 3. B. ber Pfeifenstopfer, Cig.; - 2) = tlacenje, bas Treten, bie Tretarbeit (bei Trauben, Kraut), jvzhSt.; — 3) = stiskalnica, bie Relterpreffe, Cig. tlacitelj, m. ber Bebruder, nk.

tlačitev, tve, f. die Unterbrüdung, nk.

tláčiti, tlačim, vb. impf. 1) bruden, nieberbruden; mora ga tlaci, ber Alp brudt ihn; bineinbruden, stopfen; v vrečo kaj t.; t. se kam, sich irgendwo hineinbrangen; (z nogami) t., treten; ilovico t.; zelje t., Rraut eintreten; grozdje t., Trauben austreten, feltern ; -ne bode dolgo zemlje, trave tlačil = ne bode dolgo živel; - 2) bebruden, unterbruden; - z lakoto in žejo koga t. (plagen), Krelj.

tlacivec, vca, m. 1) ber Treter, ber Traubentreter; - 2) ber Bebruder, Cig.

tlačívka, f. bie Treterin.

tlacnik, m. ber Unterbruder, Slovan.

ı. tlācnja, f. = tlaka, Mur., Cig., Mik. (Et.). 2. tlācnja, f. (eig. bas Austreten): ber burch Austreten gewonnene Traubenfaft: dati komu kaj od svoje mlačve in tlačnje, Ravn.

tlačnjak, m. bas Trittbrett, vzhSt., kajk .- Valj.

(Rad).

tlak, tlaka, m. 1) feftgeftampfter Boben, bas Eftrich, bas Strafenpflafter, bas Trottoir, Guts., Mur., Cig., Jan., Levst.(Cest.), kajk .-Valj (Rad), nk.; - 2) ber Drud (phys.), Cig. (T.), Sen.(Fiz.); zračni t., ber Luftbrud, Cig. (T.), Sen.(Fiz.), Jes.; (hs.).

tlaka, f. ber Frohndienft, Die Robot; tlako delati, na tlako iti, na tlaki biti; tlako delati komu, jemanbem Robot leiften (fig.); obeinska t., die Raturalarbeiteleiftungen, Levst.

(Nauk, Cest.), Svet.(Rok.).

tlakar, rja, m. ber Bflafterer, Cig.

tiakati, tlakam, vb. impf. pflaftern, C., nk. tlakomer, mera, m. ber Luftbrudmeffer, bas Barometer, Cig. (T.), Sen. (Fiz.), Jes.

tlakomeren, rna, adj. Barometer-, barometrijch,

tlakoporen, rna, adj. (gegen ben Drud) rudmirfend (phys.): tlakoporna trdnost, Jan.(H.).

tlakováti, űjem, vb. impf. = tlako delati, roboten, C.

tlakovina, f. bas Stragenpflaftergelb, Cig., DZ.; die Bflaftermaut, DZkr.

tlápiti, im, vb. impf. fdmagen, plappern, Habd .-Mik.; — hs.

tlascina, f. das fratt ber Frohndienste gezahlte Geld, das Frohngeld, Cig., Jan.

tlāški, adj. Frohn-, Jan.(H.).

tlè, adv. nam. tu-le, Kr., Rez.-Kl.

ti¢či, tółčem, vb. impf. = tolči.

tlenje, n. bas Blimmen.

tlèsk, tleska, m. ber Schnalglaut; - ber Riatich, Jan.; vrže sulico po tleh z glasnim tleskom, Jure ; - bas Schnippchen, ber Schneller mit bem Finger, Cig.

tleskati, tieskam, vb. impf. mit ber Runge schnalzen; — flatschen, Jan., SIN.; tieskaje koga sprejeti, Glas.

tleskniti, tilsknem, vb. pf. mit ber gunge schnalzen; - flatschen, Jan.; petelin tieskne. s perotnicama, Zv.; — einen (schassen) Schlag verfeben, Dol.

tleskot, otn, m. das Geflatiche, Jan.

tleti, tlim, vb. impf. glimmen; - od zalosti t., fich abgramen, Cig.

tlinka, f. ber Glimmftengel, die Cigarre, Cig., Nov., Glas., SIN.

tmà, f. = tema.

tmica, f. die Finfternis, Mur., ogr., kajk .- Valj. (Rad).

tmina, f. bie Finfternie, Cig., Jan.

tnacek, cka, m. ein Rlot, ber fich nicht fpalten lafet, ("knjacek") St.-Valj.(Rad).

tnála, f. = tnalo, jvzhSt.

tnališče, n. = tnalo, Nov., jvzhSt. tnališčevina, f. = tnalovina, jvzhŠt.

tnalo, n. 1) ein jum Solzhaden bestimmter Plat; ber holyplat; slaba sekira se ni bila nikoli s tnala ukradena, Npreg .- Jan. (Slovn.); prostor pred hišo, ako ni ograjen, Kal-Erj. (Torb.); - 2) = hlod, na katerem drva cepijo in sekajo, ber hadblod.

tnatovina, f. bie mit vermoberten holgabfallen gemischte Erbe bes Holaplages; tudi: tnalovína.

tuige, f. pl. bas Fangeifen für Füchje, St.- Valj.

(Rad).

to, conj. ba, so (im Nachsage): to bi bili reveži, če bi mutasti bili, Ravn.; kadar pride, to psuje, BIKr.-Levst. (M.); kar (kaj) dije, to bolje, je langer, besto besser, Krelj.

toaleta, f. oprava, bie Toilette.

toaza, f. francoski sezenj, die Toife, (math.), Cig.(T.).

tobáčen, čna, adj. Tabal-. tobáčišče, n. bas Tabaffeld, Jan.(H.).

tobačji, adj. Tabal-, Volk .- M.

tobacnat, adj. mit Tabal verunreinigt: otere si tobačnati nos, Bes.

tobačnica, f. die Tabalsbofe.

tobák, m. 1) der Tabat; t. kaditi; = t. piti, Kr. - Mur., Cig., Burg.; drobni t., ber Schnupftabat, V. - Cig.; t. njuhati, Levst. (Nauk), nk.; — 2) divji t., die Tollfirsche (atropa belladonna), Josch.; - tudi: tobak. tobakar, rja, m. 1) ber Tabafraucher; - 2)

ber Tabatvertäufer, ber Trafitant; - 3) ber Tabaffcmarzer, der Tabaffcmuggler, M., Slom.-C., Pjk.(Črt.), LjZv.

tobakarica, f. die Tabafverläuferin, die Trafifantin.

tobakárnica, f. bie Tabaffabril, Cig., Jan.; -

bic Tabattrasil, Cig., Jan. tobākarski, adj. Rauchers. tobaksra, f. die Tabatdose, Kr.-Valj.(Rad); - prim. it, tabacchiera.

Ciennillo

tobakîra, f. == tobakera.

tobakoprodāja, f. bie Tabatirajit, nk. tobakov, adj. Tabat-: tobakovo pero, toba-

toberna, f. = toverna, taberna, krčma, Dalm.-Valj.(Rad).

tobernáti, am, vb. impf. - krčmariti, Valj.

tobotec, ica, m. 1) = oselnik, ber Röcher bes Mahers, C., Z., BlKr. - Mik.; -- 2) = telecjak, ber Tornister, Jan ; - ber Beutel, Z. tobotáti, otâm, ócem, vb. impf. C., Slom., Kres; pogl. topotati.

toca, f. 1) = mlad pes, bas Hundchen (od it. tozzo, adj. bid und turg, flein), Solkan-Erj. (Torb.); — 2) = mačka, toća Rez.-C.

toc, toca, m. ber Schub ber Rugel im Regelspiel, V.-Cig., Jan.

toca, f. ber Hagel; — toca gre, es hagelt. tocaj, m. ber Schent, ber Rellner, Mur., Cig., Jan., nk.; Točaj, le znova kupo mi napolni! Greg.; veliki t., ber Obermundichent, Ravn.

točájka, f. bie Rellnerin, Jan., Levst.(Zb. sp.),

točák, m. ber Rater, Rez.-C.; -- prim. toca 2). točálník, m. = pretočnica 2), Valj.(Rad). 1. tộcar, rja, m. tisti, komur je toca pobila,

LjZv., Dol.

2. točár, rja, m. = točaj, Jan., C., Bes.; ber Schenfwirt, Jan.

1. tộčarica, f. = čarovnica, katera točo dela, Bes.

2. točarica, f. = točajka, Jan., C.; - bie Schenfwirtin, SIN.

točárnica, f. bie Schenfe, nk.

1. točen, čna, adj. půntilich, průcije, Cig., Jan., nk ; tehtnica je točna, die Bage ift richtig, Sen.(Fig.); - rus.

2. točen, čna, adj. Hagel-.

3. točen, čna, adj. runb, fugelicht, M., C. tocenje, n. bas Schenken, ber Schant.

točevina, f. = vino od grozdja, katero je poškodila toča, Cig., C.

tocica, f. dem. toca; bas Ranchen, Rez .- C. točíšen, šna, adj. Schant: točíšna pravica, nk. tocilnica, f. 1) bie Schente, Cig., Jan., DZ.; - 2) ber Schenkfrug, Fr.-C.

tocilo, n. 1) bas Drebeijen, Jan.(H.); - 2) bie Breffe, Cig.(T.), DZ.; (stsl.).

točína, f.=žito od toče poškodovano, Nov.-C. točîtev, tve, f. 1) bas Ausschenken; — 2) bas

Drehen, Cig.

točiti, točim. vb. impf. 1) fliegen machen: bergießen; solze, kri t.; kri t. iz nosa, Rafenbluten haben, Guts .- Cig.; - ausschenten; vino, pivo t.; - lonec toči, ber Topf rinnt, Mur.; sod toči, C.; - 2) laufen machen: rollen machen, malzen: krogle, kamenje t.; A vsak drugače svojo kroglo toči, Levst. (Zb. sp.); t. se, rollen: okleno (= jekleno) zrnje se spredaj toči, Ravn.(Abc.); t. se črez kamen in brin, Jurc.; - breben; kolo t., Cig.; nit t., 3wirn machen, C.; predivo t. (= sukati), C.

točīvec, vca, m. ber Schent, Cig.

točji, adj. točja gos — liska, baš Blajšhuhn, das Bafferhuhn (fulica), Dict., Hip. (Orb.). tộcka, f. ber Bunft, Cig., Jan., nk.; - rus. točkaj, adv. früher, neulich, C.

tocker, adv. neulich, gerade borber, erft, Jan., ogr.-Mik.; (iz: to či kar, Mik.).

tộčnat, adj. pom Sagel beichabigt, Cig.; točnato

grozdje, vino, Z. tộcnik, m. 1) vino od točnatega grozdja, Cig.; -2) = 1. točar, komur je toča pobila, Dol.

točnja, f. bas Ausichenten, ber Schant.

tocnost, f. die Bunttlichfeit, die Bracifion, die Genauigteit, nk.; — rus.

tod, adv. auf biefem Bege, ba herum, in biefer Gegend; tod pojdemo; tod je vse polno kač; - od tod (odtod), do tod (dotod).

todà, conj. inbeffen, jeboch, allein; mala ptica prepelica, toda upeha konja in junaka, Jan. (Slovn.).

todaj, adv. = tod, Z.; od todaj = odtod, Dict.-Mik., Kast. (N. C.).

tộdošnji, *adj.* hierortig, *C* 1. tôdi, adv. = tod, nk., SlGor.

2. todi, adv. = otodi, foeben, gerabe früher, turg guvor, Alas., Jan., Levst. (Sl. Spr.), Dol.; todi (izgovariajo: tudi) sem vodo prinesla, Dobrepolje(Dol.)-Erj.(Torb.).

tộdik, adv. = tod, Jan., Danj.-Mik., Npes.-

Vraz.

tộdinji, *adj.* kar je otodi bilo prineseno, storjeno itd., Svet.(Rok.); todinja voda = otodi prinesena voda, Tolm., Lašče-Erj. (Torb.). tôdkaj, adv. = tod, Mik., Erj. (Izb. sp.), LjZv. tôdtam, adv. = tod tam, hierhin, St.

tof, tofa, m. i) ber Tuff, Litija ; — 2) ber Dublftein für feines Debl : mleti na t., Z.

tofant, m. - tafet, Cig.

tófet, m. (tudi: tófent) = tafet, Jan. tofiti, tofim, vb. pf. - Cofniti, folagen, Gor.

tog, toga, adj. 1) ftraff, fteif, ftarr, Guts., Jarn., Mur., Kor.-Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., Koborid(Goriš.), Kor.-Erj.(Torb.); togo hoditi po prstih, Telov.; - iti v tog (nam. v togo?) = počasi iti, Podkrnci - Erj. (Torb.); — 2) fest, start: t. remen, toge niti, tog človek (ein Menich von festem Rorperbau), Jarn .-Kres III. 476.; togo zvezati. fest ausammenbinben, Jarn. (Sadj.).

1. toga, f. 1) die Tragheit, Mik., UčT.; v togo se podati, trage werben, C., Z., UčT.; - 2) Die Beichwerlichfeit, Die Berbrieglichfeit, Habd .-Mik.; - 3) die Schwermuth, C.; -Traurigleit, kajk .- Dalm., Reg .- Baud, nk.;

(prim. tuga).

2. toga, f. starorimska vrhnja obleka, bie Togo. togonog, noga, adj. mit fteifen Fugen: t. teci, Telov.

togost, f. bie Steifheit, die Starrheit, Mur., Cig., Jan., Cig.(T).

togóta, f. 1) heftiger Born, die Bornwuth; -2) die Fraisen, C.; - neka bolezen drobnice, božjasti podobna: kozo je togota zlomila, Mik.; Die Rallfucht, Strp.

CHOOGIC

togotáti se, âm se, vb. impf. trauern, Rez.-C. togóten, tna, adj. jornig; togotna sreča, Pres.;

- zornmuthig, heftig. togotiti, im, vb. impf. erzurnen, in heftigen Born bringen; — t. se, gurnen, sich ärgern. togotlilv, sva, adj. zornmuthig, jähzornig. togotlisvost, f. die Bornmuthigfeit. togotnek, m. der Bornmuthige.

togotnica, f. Die Bornmuthige.

togotnik, m. 1) ber gornmuthige; - 2) ber Rampfhahn (machetes pugnax), Cig., Erj. (Ž.).

togótnost, f. die gornmuthigfeit; - norska togotnost = besnost, Lampe(D.).

togotováti se, ûjem se, vb. impf. = togotiti se, Preš.

togováti, újem, vb. impf. trauern, C., nk.; (po hs. tugovati).

togovina, f. - prva moka, bas Rraftmehl, St.-Cig., DZ.

togovit, adj. fummerboll, C .; - wehmuthig, fläglich, C.

tohet, hla, adj. muffig, verborben (o moki, kostanju itd.), Mariborska ok.- C.; tohlo žito, C.; tohlo (tuhlo) meso, faulenbes Fleisch, Cig toblina, f. fauler Beruch, (tuh.) Jan.

tohljad, f. etwas Dumpfiges, Muffiges, (tub-) Fr.-C

tohljiv, íva, adj. bumpfig, muffig, (tuh-) Cig. tohlóba, f =tohljad, C

1. tohnéti, im, vb. impf. mobern, C.; mrtveci tohnijo (tuhnijo) in prhnijo, Danj. - C.; muffig werben, Jan., C.; - bumpfig riechen (tuh-) Cig.

2. tohneti, ejem, vb. impf. folecht brennen, glimmen, im Berloichen begriffen fein, (tuh-) urh-

St.-C.

1. tohniti, tohnem, vb. impf.1) bumpfig, muffig werben, Rez. - C.; - 2) faul riechen, (tuh-)

2. tohniti, tohnem, vb. impf. glimmen, im Berloichen begriffen sein, (tuh-) vzh.St.-C.

toje, adv. za toje, von gleicher Große, von gleichem Berte, Gor.; letina je za (en) toje

kakor lani, Idrija.

1. tok, toka, m. bas Fliegen, ber Flufs, bie Stromung, der Strom, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Trub.-M., Rez.-Kl., nk.; Megle gre okrog Liki cmrčni tok, Danj. (Posv. p.); morski t., die Meeresftromung, Cig.(T.),Jes. ; galvanski t., ber galvanische Strom, Sen.(Fig.); krvni t., ber Blutflufe, Mur.; beli, črni t. (bolezen), weißer, fcmarger Flufs, Cig., Jan., C.

2. tok, toka, m. 1) bas Futteral, Dict., Mur., Cig, Jan., Prip.-Mik., Žnid.; toki za pištole ob sedlu, die Pistolenholster, Mur., Cig., Jan., Hip. (Orb.); — ber Köcher, M.; — das Etui, DZ.; — das Uhrgebäuse, Dol.; — eine Hülse, ogr.-C.; — 2) die Tasche (an einem Aleibungs-stüde), C., BlKr.; — 3) neka riba: der Dick-fisch, Cig., C., (huso), Habd.-Mik.

toka, f. 1) == 2. tok 1), das Futteral, das Etui, C., vihSt.; die Rapfel, C.; - Die Scheibe, vzhSt.; - das Briefconvert, vzhSt.; - 2) die Tafche, bef. die Brieftafche, vgh St.; - 3) ber Saarwidel, Jarn.

tókati, am, vb. impf. neka igra z leščniki, Senożeče (Notr.).

tokava, f. bie Bergichlucht, Cig , Jan.; v tokavah, in ben Rluften, Met.; pecine puscajo stisnjeni tokavi mestoma le dva, tri korake širine, LjZv.

tokomèr, mera, m. ber Stromquabrant, bas Rheometer, Cig.(T.).

tokotig, trgs, m. ber Stromunterbrecher (phys.), Cig.(T.).

toláč, m. nam. talač, Erj.(Torb.).

tolar, ria, m. ber Thaler.

tolastvo, n. die Troitung, C.

tolāž, m. - tolažba, Mur., Cig., Jan., Ravn., Slom.

tolažba, f. die Tröftung, ber Troft.

tolažek, žka, m. ber Troftgrund, V .- Cig., Jan.; notranji tolažki, Škrb.

tolážen, žna, adj. tröftlich, Cig., Jan.

toláženje, n. bas Tröften.

tolažířen, řna, adj. tröftlich, Cig., Jan., nk. tolažilo, n. bas Beruhigungsmittel; — ber Troft, die Troftung.

tolažîtelj, m. der Tröfter, nk. tolažiteljica, f. die Tröfterin, nk.

tolažītev, tve, f. bie Tröstung tolážiti, ažim, vb. impf. troften; žalostnega človeka t.; - bernhigen, befanftigen, ftillen; żejo t., ben Durft ftillen; sed t., ben Born

befanftigen, Trub .- M. tolažīvec, vca, m. ber Trofter ; - ber Befauftiger, ber Beruhiger.

tolažīvka, f. die Tröfterin; - die Befänftigerin. tolažljaj, m. die Troftung, ber Troft, Mur.; tolazljaje in veselje povsod je sejal, Ravn.-Valj.(Rad).

tolažljiv, íva, adj. tröftlich, nk.

tolažljívost, f. die Tröftlichfeit, nk. tolažníca, f. die Tröfterin. tolažník, m. ber Tröfter.

tolážnost, f. die Tröftlichfeit, Cig.

tólca, f. (eig. ber Schlägel?): = patoglavec, bie Raulquappe, SIN.

tołcalo, n. ber Schlägel: jabolka se tolcejo s tolcalom, Savinska dol.

tolcati, am, vb. impf. ichlägeln, ichlagen, C.

tořcîn, m. jabolční ali hruškov mošt, kadar je "tolčen" s tolkačem, Lašče-Erj. (Torb.), Cig.

tolcljáti, am, vb. impf. tlöpfeln, fchlagen, C. tote, m. ber Stogel, ber Schlagel, Mur., Mik., C.; ber Stampfichlagel bei ber Sanfftampfe, C.; ber Flacheblenel, C.

tólča, f. 1) kamenje ino tolča, "Steine unb Schladen", Krelj; - 2) ber Stogel, Jan.(H.).

tolcaj, m. bas Flachsbuichel, eine Handvoll Flacis, soviel einmal geschlagen und bann auf der Breche bearbeitet wird, Z., C.

tołčák, m. 1) bie Mörferfeule, Cig., Jan.; -

2) ber Mörser, Ist.-C.

toldenec, nea, m. ein manuliches Thier. bas burch Rlopfen ober Quetichen ber Soben ca-

-00gle

striert worden ist: ein solder Schöps ober Bod, Cig., C., Z.; der Rlopshengst, Cig., C. tödenica, s. 1) eine Art Gebäude, aus Lehm zusammengschlagen, C.;—2) der Obstmost, C. töde, tödem, vb. imps. schlagen; t. se po hedu; orehe t., Rüsse ausschlagen, aussiopen; (im Mörser) stoßen; poper, cuker t.; kamenje t., Steine kopsen; — sree mi tolče, das Herz pocht mir;—dolg čas t., sich langweisen; — nemski t., denisch radebrechen; — t. se, sich schlagen, sechten.
töde, m. — toldenec, SlGor.; des ein Ochs nit geguetschen Hoden, SlGor.-C. todektnica, s. der Waschbeuel, Tolm.-Erj. (Torb.).

tôlčkati, am, νδ. impf. sanst Nopsen, ντhSt. tólek, lka, m. ber Türfenbund (lilium martagon), Rihenberk-Erj.(Torb.); — prim. talog.

toleranca, f. strpljivost, die Lolerang. toleranten, tna, adj. strpljiv, tolerant.

toleten, tna, adj. diesjährig, C.

tộli, adv. jo jehr, nk.

tôliček, čka, adj. dem. tolik; so sein, toličko, so wenig, Z., Ravn.-Mik., Vrt., nk.; toličko zakrivljen, Levst. (Zb. sp.); — toličko da, soun, Levst. (Sl. Spr.); t. da ne, sast, beinase: vse drugo se toličko da ne ostalo zunaj pred pragom, Levst. (LjZv.).

tôličen, čna, adj. = toliček, Naprej-C. tôličkanj, adv. = toličko, (toličkaj) Cig. tôličken, kna, adj. so menig groß, so flein.

toliga, f. = taliga i), ber Schubfarren, Jan., Danj. - Mik.; tudi pl. tolige, ogr. - C., Valj.

(Rad), Zora, vzhŠt.

tolik, adj. so groß; — toliko, sovies; kolikor toliko, wieviel es auch sei; ravno toliko, ebensovies; toliko bolj, umsomehr; toliko da, saum toliko, as mu pokazal, že me je začel kregati, jvzh.St.; knapp, mit genauer Noth; toliko da sem obvisel; toliko da ne, beinahe; toliko da ni umrl, beinahe wäre er gestorben; — toliko ga je ljubil, sosehr hat er ihn gesiebt.

tolikájše, conj. = tudi, ogr.-C.

tolikanj, adv. = tolik; (tolikaj, Rec.).

toliker, adj. fo vielerlei.

toliki, adj. ber fovielte, Cig.

tolikie, adv. jum fovieltenmal, Mur., C.

tolikokrat, adv. fo oft.

tolikokraten, tna, adj. so oftmalig.

tólikrat, adv. so oft.

tólikšen, šna, adj. jo groß.

töllti, tólim, vb. impf. befänftigen, befchwichtigen, beruhigen, fillen, Cig., Jan., Gor., Bolc-C., ogr.-Mik.: otroka t., Mik.

tolivec, vca, m. ber Befanftiger, ber Tröfter, Skrb .- C.

tolk, m. 1) bas Schlagen, ber Schlag, C.; -

2) ber Schlägel, ber Stößel, C. tołkáč, m. 1) = delavec, kateri konoplje tolče, BiKr.; prednji t., ber Borfchläger bei ben Schmieben, V.-Cig.; — 2) ber Schlägel, ber Stößel: die Mörferteule, Habd.-Mik., Cig., Jan., C., Polj.; — ber Stampfichlägel, V.-Cig., Lašče, Tolm.-Erj. (Torb.); — ber Obstftößel, C.; — ber Baschbleuel, Cig., Jan.;

bet, s katerim se svinjam kuha tolče,
 Gor., ντhSt.; — ber Thürslopfer, ber Thürshammer, Cig., Jan.; — ber Glodenichvengel,
 ber Rlöpfel, Mur.; — 3) ber Tölpel, ντhSt.
 tolkača, f. 1) — tolkač, ber Blenel, Cig.,

Jan.; — 2) ein Rloh, worauf etwas gestopft wird, der Bochstop, Cig.; — 3) die Hanfbreche, Cig.

tołkačica, f. 1) ženska, katera konoplje tolče, BIKr.; — 2) vsa priprava, s katero se ko-

noplie tolčejo, BlKr.

tolkaloe, n. dem. tolkalo; ber Thurliopfer,

Jan. (H.).

tolkatnica, f. bas Klopfhold, ber Schlägel, ber Stößel: s tolkalnico svinjam hrano tolcejo, Polj.; — bie Mörferkeule, Polj.; — ber Bafchbleuel, Cig.; — eine Borrichtung zum Klopfen bes Hanfes, die mit ben Füßen bewegt wird, jugh St.

tołkałnik, m. ber Stoffel, Jan.

tołkalo, n. der Schlägel, der Stößel, Cig., Jan., M., C.; die Mörferkeule, C.; der Schlägel der Böttcher, Pot.-Cig.; der Erdftößel, D.Z.; — (tólkalo) det, s katerim se kuha raztolče svinjam, Ig(Dol.); — der Hammer einer Stampfe, der mit den Füßen in Bewegung geseht wird, Glas.; — die Borrichtung zum Bochen des Hanses, C.

tolkast, adj. tolpelhaft, C.

tôlkati, am, vb. impf. schlagen (v otročjem govoru), C., Ljub.

tôtkeati, am, vb. impf. = tolkati, Valj.(Rad). tôtkee, kca, m. 1) ber Schlägel, C., BlKr.; - 2) = pijača iz stolčenega sadja, ber Dbst. most, Cig., Št.

tolketati, etam, ecem, vb. impf. ftogen, flopfen,

pochen, ogr.-C.

tôlklja, f. 1) ein ungeschidtes Beib, C.; - 2) ber Obstmost, Cig., C., vzhSt.; v kleti je dosti tolklje, Slc.

tolkljáti, am, vb. impf. 1) sanst schlagen, Nopsen, Mur., C., BlKr.; — = na zvonove biti, pritrkavati, Cig., Rihenberk-Erj. (Torb.); — 2) psappern: stare ženice tolkljajo, Dol.

tolkot, 6ta, m. das Pochen, das Schlagen: t. srca, Let., Bes.

tołkováti, ûjem, vb. impf. interpretieren, bolmetidien, Cig., Jan., Cig. (T.), C.; — rus. tółkovec, vca, m. — pijača iz stolčenega sadja, ber Obstmost, Glas., Svet. (Rok.).

tołmáč, m. ber Ausleger, ber Erstärer, ber Deuter, Meg.-Mik., Cig., Jan.; — ber Dolmetsch, Mur., Cig., Jan., C., nk.; ne govorim z vami po tolmaču, Ravn.-Valj. (Rad); — ber Überseger, Mur., Cig., Jan.; — iz tur., Mik. (Et.).

tołmáčenje, n. das Auslegen, Cig., nk.; — bas

Dolmeifchen, Cig., nk.

tolmačováti, fijem, vb. impf. auslegen, Dalm.-C.; — doinetichen, Guts., Zora; — übersehen, Trub.

tolmačica, f. die Dolmeticherin, Cig., Jan. tolmačilo, n. die Deutung, Cig.; — die Gioffe, Navr. (Spom.).

tołmáčiti, ačim, vb. impf. beuten, auslegen, ertlaren, Cig., Jan., nk.; - bolmetichen, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; - überfegen, Mur., tołmačnik, m. 1) = tolmač, Cig., kajk.-Valj. (Rad); - 2) bas Bloffarium, Cig., Jan. tolmästvo, n. bie Deutung, bie Erflärung, Cig. (T.); die Hermeneutik, Cig. tolmina, f. ber Bafferschlund, (tomina) C. tolmun, m. eine tiefe Stelle im Baffer, ber Titmpel, Trub., nk.; (tomun, Cig., Jan., Met., Dol.; tudi: komun, Met.). tolnáč, m. - svet, der Rath, Habd. - Mik., kajk .- Valj. (Rad). tolovaj, m. ber Räuber; - prim. madž. tolvaj, Mik. (Et.). tolovajka, f. bie Rauberin. tolovajski, adj. Rauber-, rauberifch. tolovajstvo, n. bie Rauberei, bas Rauberwefen. tolpa, f. die Schar, die Rotte, nk.; - rus, tolst, i, f. bas Sett, Jan., Trub.-Mik. tolst, tolsta, adj. feift, fett; tolsta jed; tolsti četrtek, ber feiste Donnerstag, Cig., Rib.-M.; — tolsta zemlja, fetter Erdboden, Dol.; - tolsto rasti, üppig machien, Cig.; - = debel, C.; tolst clovek, ein bider, beleibter Denich, Cig. tolstak, m. ein bider Mann, C. tolstetl, im, vb. impf. fett, feift werben, Mur., Cig., Met. tołstika, f. bas Dicibiati (crassula), C. tolstina, f. bas Gett, Dict .- Mik., Jan.; tolstina okoli črev, tolstino jesti, Dalm. tolstiti, im, vb. impf. feift, fett machen; t. se, feift werben. totstnica, f. 1) die Fetthaut, Cig. (T.), Erj. (Som.); - 2) bie Fettbrufe, Cig. (T.); -3) - tolscak 1), ber Binguin, Cig. tolstnina, f. die Feitware, (tolstenina) Cig. tolstninar, rja, m. ber Fettframer, Cig. tolstorep, repa, adj. feitschwanzig, Jan. (H.). tolstost, f. bie Feiftigfeit, die Fettigfeit, Cig.; - die Dide, ogr.-C.; die Beleibtheit, Jan. (H.).tolstotvor, tvora, m. ber Fettbilbner, Erj. (Som.) tolstovrátnik, m. = človek s tolstím vratom, ber Fetthals, Mur. totica, f. bas fett: - bie Dide, Mur. tolščák, m. 1) ber Binguin; patagonski t., ber patagonische Pinguin (aptenodytes patagonica), Erj. (Z.); — 2) ber Portusal (portulaca oleracea), M. totščar, rja, m. ber Fetthanbler, Cig. tolscava, f. bas Sett, Dict., Mur.; - bie Feiftigfeit, Dict. tolščęn, adj. fett, Mur. tolščen, ščna, adj. Fett : tolščna kislina, bie Fettfaure, Cig. (T.); - feift, fett, Jan. totscenik, m. ber Steatit (min.), Cig. (T.), C. totščica, f. die Fettsucht, Cig., Jan. totščina, f. bas Fett, Jan. totscoba, f. bie Fette, bie Feiftigfeit; - bas Fett.

tołščóben, bna, adj. fett, Jan. tomáž, m. = podpora pod klopjo, ki je okoli peči, Dol. tomažek, žka, m. ber Laubfrofch, M.; - ber braune Grasfrofc (rana temporaria), jvehSt. tombak, m. rdeca med, bas Tombad. tömbas, m. = dolga savska ladja, C., Nov.; — prim. hs. tumbas, Bonton. tomésten, stna, adj. hierortig: t. ukaz, DZ. tomljáti, am, vb. impf. herumtreiben, Meg .tompelj, plja, m. = tumpelj 1), ein bider, stumpser Holznagel, vzhSt.-C. tompljátl, sm., vb. imps. = s tomplji zbijati, vzhSt.-C. tomûn, m. pogl. tolmun. ton, m. ber Ton, Lampe(D.), nk.; dati ton, intonieren, Cig. (T.). tona, f. utež (nav. 20 centov), die Tonne. tộnčič, m. == črv v jabolkih ali hruškah, Staro Sedlo-Erj. (Torb.). tonf, tonfa, m. = tolmun, tonjka; - prim. kor.-nem. tumpf (istega pomena). toniti, tonem, vb. impf. im Ginten begriffen fein, unterfinfen; Peter je tonil, Trub.; solnce tone, Zora. toniti, im, vb. impf. Zito toni, bas Getreibe verdirbt infolge eines Rebels, Cig.; - prim. tộni, tónia, adj. wohlfeil, billig: tonia hrana, tonje meso, ogr.-C. (Vest. I. 121.); jako tonje so kupili, ogr.-C.; - prim. zastonj in stsl. tunje, t. tonja, f. eine tiefe Stelle im Baffer, ber Tumpel, C., vgh.St.; - bie Bafferlache, Jan.; - der Sumpf, Mik. 2. tonja, f. eine Art Senge, BiKr.; t. je pala na pšenico, BlKr.; (tona?, ein Rebel, ber bie Saaten verbirbt, Cig.). 1. tonjav, adj. voll von Tumpeln, C. 2. tonjav, adj. tonjava psenica t. j. zrnja drobnega in kakor požganega, BiKr tonjka, f. ber Baffertumpel, joghSt. tonoj, adv. = toonoj, neulich, Poh.-C. tonoka, adv. = tonoj, Zilj.-Jarn. (Rok.). tonovščica, f. bie Lachmove (larus ridibundus), Cig., Jan., Erj.(Z.); (tónovščica) Frey.(F.). tonovščičjak, m. ber Movenfoth, Cig. tontonéti, im, vb. impf, bonnern, bumpf brobtontráti, am, vb. impf. raufchen, bonnern, C. tonzūra, f. izstrižen krožec na duhovniški glavi, die Toniur. toonoj, adv. = ondan, neulich, Fr.-C.; (iz: to ono). top, topa, m. die Ranone; - po hs. iz tur. top, topa (topa), adj. ftumpf; top nož; Kako bom jaz sekal, Ko je kosa topa, Npes.-Schein.; - top kot, ein stumpfer Wintel, Cig. (T.), Cel. (Geom.); - ftumpffinnig, unempfindlich: top clovek, Zilj.-Jarn. (Rok.), Zv.; topa vest, C.; bumm, C. topa, f. = neumna deklina, vzhSt. topal, plà, adj. = topel, Dict., Cv.

topar, rja, m. ber Ranonengieger, Cig., Jan.

 $C_{2}(OO)$

topárnica, f. die Ranonengießerei, Cig. topas, m. ber Topas (min.).

topast, adj. stumpf, Dict.; - ftumpffinnig, C.,

Z.; t. kmetski fant, Jurč.

1. topec, pca, m. der Schwachtopf, Cig., SIN. 2. topee, pca, m. dem. top; ber Boller, Vrt. topek, pka, adj. schmelzbar, auflöslich, h. t .-Cig.(T.).

tópel, tópla, adj. marm; topla voda.

topie, ica, m. dem. top; eine fleine Ranone, nk.; - ber Boller, nk.

topiten, ina. adj. jum Schmelgen bienenb, Schmelge: topitho orodje, bas Schmeigwertzeug, Cig.

topitaica, f. bie Schmelzhutte, Cig., Jan., C., Erj. (Min.), DZ.

topilnidar, rja, m. ber Suttenarbeiter, Cig.,

topilničarski, adj. bie Suttenarbeiter betref. fend: hüttenmannisch, Jan. topitalcarstvo, n. die hüttenkunde, Cig., Jan.,

Nov.; bas Buttenwesen, Jan.

topilnicen, cna, adj. hutten, Cig.

topitnik, m. ber Schmelgtiegel, Cig., Jan.

topilo, n. 1) bas Lofungsmittel (chem.), Cig., Jan., Cig.(T.), Sen.(Fiz.): - 2) bas Schmelzen: baker prvega topila, Rupfer erfter Schmel. jung, DZ.; ber Blufe (chem.), Jan., Cig. (T.).

topilstvo, n. bie Schmelgfunft, Jan. (H.). topir, ria, m. = netopir, Mur., Cig., Jan.,

Mik., Škrinj., Frey.(F.).

topírček, čka, m. dem. topir(ec), Valj. (Rad). topîrka, f. = topir, netopir, Vod. (Pes.). topirea, f. die Rachtichmarmerin, die Schlampe, Kr.-Valj. (Rad), Mik.

1. topieco, n. ber Schmelgherb, Jan. (H.).

2. topisce, n. ber Artilleriepart, Cig.

1. topiti, im, vb. impf. 1) warmen, ogr.-C.; mleko t., t. j. v peč dejati gret, da se hitreje smetana naredi: topljeno mleko, Gor., jvzh.Št.; — 2) schmelzen, zerlassen; vosek, svinec, železo t.; - (pren.) Srce mi žalost zdaj topi, Npes.-K.; žalost je nadloga, katera srce topi, Kast.; srce se topi od žalosti; -= mehčati (gramm.): topljena izreka, topljeni soglasnik (n. pr. nj., lj), C., Cv.; 3) t. se; topi se mi, es verbrießt mich, St .-C.: topi se ji iti prat, Savinska dol.

2. topiti, im, vb. impf. 1) fenten, eintauchen; t. se, finten, unterfinten; solnce se v zahod topi, Zv.; - 2) ichwächen: zid glas topi, C.; močnejši glas topi slabejšega, Z.; — im Bachfen hindern : staro drevo topi mlado, St.-C.; bolezni drevesa v rasti tope, Pirc; - übertreffen, verdunteln: t. lepoto drugih, Cig.; ta topi onega, biefer fticht weit ab bon

jenem, Cig.

3. topiti, im, vb. impf. stumps machen, abstumpsen, Mur., Cig., C.; tudi: topiti, topim. topîvec, vca, m. der Schmelzer.

toplek, leka, m. 1) eine Art Ruchen, SlGor .-C.; — 2) ber Südwind: Topiek, toplek, nam zakuri! Že prihaja sveti Juri, Sčav.-Glas.

toplica, f. 1) bie Therme, Polj.; nav. pl. toplice, beife Quellen, Die Thermen; bas Thermenbab; v toplice iti, ins Bab reisen; v toplicah se kopati; — 2) (po rus.) das Treibhaus, Cig., Jan., Cig.(T.), LjZv.

toplicar, ria, m. ber Babegaft in einem Thermenbabe, Cig., Burg. (Rok.), SlGosp., jvzhSt.

toplikast, *adj.* (au, Cig.

toplina, f. die Barme, Mur., Cig., Jan., kajk .-Valj.(Rad); taka toplina je danes! es ift heute so warm! jvzh.St.; - bie Temperatur, Cig., Jan., Cig.(T.), Sen.(Fiz.), Jes.

toplinomèr, méra, m. das Calorimeter, Cig.

toplinomęrstvo, n. die Calorimetrie, Cig.(T.). topliški, adj. Thermen-, Warmbad-; topliška voda, topliški zdravnik.

topliti, im, vb. impf. = greti, V.-Cig., C.; t. se = greti se, Levst. (Zb. sp.).

toplienec, nca, m. ber Ertrinfenbe, Jan. (H.).

topljenica, f. bas Treibhaus, Glas. topljenje, n. bas Schmeigen.

topljiv, íva, adj. jomelabor, Cig. topljívost, f. die Schmelzbarfeit, Cig.

toplôča, f. = toplota, C., ogr.-Mik.

toplokáz, káza, m. bas Thermostop, Cig.(T.). toplokéven, vna, adj. warmbliitig, Mur., Cig., Jan.; — (fig.) heißblütig, hisig, ogr. - M., C.; cholerisch, Cig., Jan., Cig. (T.). toplokivnica, f. zivsli toplokrvnice, warm-

blutige Thiere, Cig.

toplokevnik, m. ber Cholerifer, Cig.

toplomer, mera, m. bas Thermometer, Mur., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk.

toploméren, rna, adj. thermometrifc, Jan., Cig.

toplomerski, adj. thermometriich, Jan. (H.). toplonosen, sna, adj. toplonosna naprava, die Calorifere, Levst. (Pril.); toplonosna kur-

java, bie Caloriferen, Levst. (Pril.). toploroden, dna, adj. = toplotvoren, Cig.

toplota, f. die Barme; zareca t., die strablende Barme, Cig. (T.); - tudi: toplota.

toplóten, tna, adj. Barme-; - warm; t. zrak, loue Luft, Cig., Jan.

toplotnost, f. ber Barmeguftanb, Sen. (Fiz.). toplotovod, voda, m. bie Barmeleitung, Jan. toplotovoden, dna, adj. marmeleitenb, Cig. toplotvor, tvora, m. ber Barmeerzeuger, Jan. (H.).

toplotvoren, rna, adj. marmebilbenb: toplotvorna živila, Erj. (Som.).

topnicar, rja, m. = topnik, ber Artillerift (tudi: topnîčar), Cig., Jan., nk.

topničárski, adj. = topniški, nk.

topničarstvo, n. = topništvo, nk.

topník. m. der Artillerist, Cig., Vrt.; (po rus.). topnīški, adj. artilletie-, Cig.

topnîštvo, n. die Artillerie, Cig., Jan.

topnjáča, f. bas Ranonenboot, nk. topocuten, tna, adj. ftumpffinnig, grobfinnig, Cig.; fühllos, Zora.

topoglav, gláva, adj. ichmachtopfig, blob, beichränft.

Google

topotanje, n. bas Stampfen, bas Getrampel.

topotati, otam, ocem, vb. impf. ftampfen,

topotálo, n. ber Trampler, Cig.

topoglavec, vca, m. ber Schwachtopf. topogláven, vna, adj. = topoglav, nk. topoglavost, f. die Gomachföpfigleit, die Beiftesidmade. topograf, m. krajepisec, ber Topograph. topografija, f. krajepis, krajepisje, bie Topographie. topografski, adj. krajepisen, topographija. topokoten, tna, adj. stumpswintelig, Cig. (T.), Cel. (Geom.). topoł, ola, m. bie Bappel (populus), Habd .-Mik., Mur., Cig., Jan., Poh., Goriš. topol, oli, f. = topol m., Dol.; laska t., bie Bpramibenpappel (populus pyramidalis), črna t., die Schwarzpappel (p. nigra), bela t., die Silberpappel (p. alba), Tus. (R.). topola, f. die Bappel, Cig.; — eine Bappel mit herabhangenden Aften, Poh. topólast, adj. pappelartig. topolica, f. = publica, rabla, publa prst, Hal.-C. topolik, m. der Pappelwald, BiKr.-DSv. topolina, f. neka trta, C., SlGor.-Erj. (Torb); weißer Dehlweiß, Trumm. topolinje, n. ber Pappelwald, C. topotinka, f. neka goba, vzhSt.-C topolivec, vcn, m. ber Ranonengieger, Jan. topolivnica, f. bie Ranonengiegerei, Jan. topoljak, m. ber Bappelmalb, Cig. topolje, n. coll. Pappeln, ber Pappelwalb, Cig., topolka, f. die Bappel, Cig., C. topólov, adj. Bappele; t. les; - topolova zemlja = puhla, puhličasta zemlja, C. topólovec, vca, m. ber Bappelwalb, Nov. topólovina, f. 1) das Pappelholz, Cig., Jan.; - 2) topolovina, neka trta, St.-Erj. (Torb.); ber Mehlweiß, Vrtov. (Vin.). topólovje, n. ber Bappelwald, Cig., Zora. topólovka, f. 1) die Bappel, Cig.; - 2) neka užitna goba, posebno rada rastoča po topolovih gozdih, Mur., C.; - 3) der Pappelnblattlafer (hrysomela populi), Erj. (Ž.). topolôvščica, f. = puhla zemlja, C. topotscica, f. neka goba, ber Rofspilgling, C. topor, ora, m. 1) = toporisce, der Artitiel, ber Sodenftiel, Jarn., Jan., Mik., Poh., Savinska dol.; dva topora dolga klada, Levst.-(Rok.); -- 2) bie Agt, Mur., Mik. toporiscar, rja m. ber Stielmacher, Blc .- C. toporisce, n. ber Artftiel; - ber Stiel einer Hane, eines Rubers u. bgl., C.; - ima glavo na pravem toporišču = er hat ben Robf an rechter Stelle, Mur.; znam komu toporišče najti = ich weiß mit jemandem umzugeben, V.-Cig. topornik, m. ber Stielmacher, C. toporob, roba, adj. stumpstantig, Cig.(T.), C. topost, f. die Stumpfheit; - die Stumpffinnigfeit, bie Blobbeit; - bie Gefühllofigfeit, Die geistige Dumpfheit. topot, ota, m. bas Geftampfe, bas Getrampel; topot, ota, Kras, Erj. (Torb.). topóta, f. = topost, Jan.

trampelu. topótniti, ôtnem, vb. pf. ftampfen, Bes., SIN.-C. topoumen, mna, adj. stumpssinnig, Cig.(T.). topoumje, n. der Stumpssinn, Cig.(T.); - rus. topoven, vna, adj. Ranonen-, Cig. topovina, f. bas Ranonengut, Cig., Jan., Cig.-(T.), Erj.(Min.). topôvje, n. coll. die Kanonen, nk. topovski, adj. Ranonen-, Cig. topovacina, f. bas Ranonengut, Cig.(T.). tor, tora, m. = trenje, die Reibung, Cig.(T.). tora, f. ein bummes Beib, SlGradec; - prim. nem. Thor. torati, am, vb. impf. 1) ichwer tragen, Vod .-(Izb. sp.); - schleppen, Z; - 2) frantein, torba, f. 1) die Riementafche, die Sandtafche, bie Reisetasche; - 2) ber Maultorb, Cig., nk.; - prim. madž, turba, tur. torba, Mik. (Et.). torbacek, cha, m. eine fleine Riementafche, BlKr.; - prim. hs. torbak, ber Manteljad, М., С torbar, ria, m. kdor torbe izdeluje, ber Tajchner. torbast, adj. bidbaudig: torbasto govedo, C. torbica, f. dem. torba; 1) bas Tafchchen; -2) der Maulforb, nk. tộrbič, m. = majhna torba, Hal.-C. torbicar, rja, m. ber Tafchenfrebs, C. tóre, adv. == torej, Mik. tore, adv. um diese Beit: tore ko, sobalb (toreko), Bes. torệd, adv. = takrat, SlGor,-C. 1. torej, adv. beshalb, barum; - baher, also. 2, torej, adv. von gleichent Berte, Gor., Dol.; tudi : torêj, za torêj (zatorêj) : to vino ni torej kakor ono, Gor., Dol. tórek, rka, m. pogl. vtorek. toren, rna, adj. Reibunge : torna elektrika, Jan.(H.). torica, f. die Riette (lappa), Guts .- Cig., Mur., Jan.; bie große Rlette (lappa maior), Podkrnci-Erj.(Torb.); — das Labtrant (galium silvestre), Ponikve na Št. Vidski gori-Erj.-(Torb.); - bas Riebfraut (galium aparine), SiGor.-Erj. (Torb.), Josch; - bas Balbitroh (galium mollugo), Josch; mrtva t., bas Labtraut (galium verum), C. torika, f. die Rlette, Jan.; - prim. torica. torilast, adj. ichalenformig, ichuffelformig, Cig. toritce, n. dem. torilo; bas Schuffelchen, bas Schalchen, Dict., Cig., M.; pos. lesena posodica za jedi, Svet. (Rok.), Ljub.; - die Schale bei ber Bage, M.

toriten, ina, adj. Schale: toriina vaga, bie

toritnica, f. 1) (vaga) t., bie Schalmage, Cig.;

- 2) bas Gebenfemein (omphalodes), C.,

Schalwage, Cig.

Tuš.(B.).

torîkka, f. = torilce, Ljub.

torilo, n. eine hölzerne, halblugelförmige Schuffel ober Schale; bes. die Schuffel, in welcher ber Teig zum Laib geformt wird; die Baciculfel, Cig., Gor.; - die Rafeform, Strek.; - die Schale übhpt., Mur., Cig.; srebrno t., Ravn.; leseno t., Vod. (Izb. sp.); važno t., bie Bagichale, Ravn .- Valj. (Rad).

torilovec, vca, m. Die Schilbflechte, Die Schiffel-

fiechte (parmelia), Tuš. (B.).

torisce, n. die Statte, die Stelle, Jan.; torisca nema, kamor bi glavo nagnil, C.; s torišča ne more, er tann nicht bon ber Stelle, C.; torišče, kjer je hram stal, Glas.; videl je mošnjo na torišču, kamor jo je bil položil, Vrt.; smrtno, bojno t., C.; našel je torišče, kjer se koplje kačec, Npr.(vzhSt.)-Kres;
— ber Baupiah, C., Z.; — das Baiserbett, Celjska ok .- C., Svet. (Rok.).

toriti, torim, vb. impf. verftreuen, verzetteln, Mur., Jan., Mik., vzh.St.

tôrka, f. bajeslovno žensko bitje, ki hodi po noči prest, če ni motvoz snet s kolovrata, C., M., Z.

torkia, f. bie Breffe, Vrtov. (Vin.); - prim. it. torcolo, bav. torkel, f., C.

 $\hat{torklja}, f. i) = torka, C., M.; -2)$ psovka ne-

rodni ženski, SlGor.-C. torkula, f. bie Olpresse, Mik.; - prim. torkla. tornister, tra, m. telediak, ber Tornifter.

toromèr, mera, m. ber Reibungemeffer, Cig.(T.). torta, f. sladčičarsko pecivo, bie Torte.

törtar, rja, m. bet Tortenbäcker, Cig.

toržęvka, f. neka črešnja, Gradišče na reki Ipavi-Erj.(Torb.).

tostran, praep. c. gen. diesseits. tostránski, adj. biesfeitig.

toška, adv. joeben, Drefnica(Tolm.); - prim. točkar.

tota, f. = povesmo, Guts., Cig.

tota, adv. = todtam, hierhin, Rof .- Kres, Kr-Gora, vzhSt., ogr.-C

tôtaj, adv. == tota, C., Guts.(Res.).

1. toti, pron. = ta, biejer, St. - Cig., Mur., ogr.-C., Rof.-Kres, KrGora.

2. toti, conj. zwar: toti - pa, zwar - aber, ogr.-C.

tôtka, f. dem. tota; = povesmo, Kor.-C. totudi, adv. = 2. tudi, todi, furzvorber, Notr .-

tovar, m. 1) = tovor, C_{\cdot} ; -2) = osel, C_{\cdot} , Ist.-Nov., C.

továrenski, adj. Jabriis.: tovarenski proizvodi, DZ.

tovārih, m. = tovariš, Guts. (Res.) - Mik.; (tovarh, Guts.).

tovaris, m. 1) ber Geselle, ber Gefährte, ber Genoffe, ber Ramerab, ber Compagnon; 2) ber Brautführer; — 3) kozje ime, Podmelci-Erj.(Torb.).

tovariševáti, ûjem, vb. impf. t. komu = za tovariša biti, Jurč.

tovarisica, f. 1) die Gefährtin, die Genoffin; – 2) die Kranzjungfer, Goriš.-C., BlKr.-Let.

tovarišija, f. die Gesellschaft, po slabi tovarišiji rada glava boli,

továrišiti se, arišim se, vb. impf. Umgang pflegen: t. se s kom, Cig., Jan., M., C.

tovaristvo, n. die Gefellicaft, die Genoffenfcaft; vzel nas bo k sebi v nebesko tovarištvo, Trub.; menili so, on je v tovarištvu, (= pri tovariših), Trub.; ti in tvoje tovarištvo, Jurc.; on se je v tovarištvo vdal, ž njim barke delati, Dalm.; t. imeti s kom, Krelj; z nikomer tovarištva ne držati, mit njemanbem Bemeinschaft haben, Dalm.; zaiti v slabo t., Cv.; doma in v tovarištvu, ogr.-Valj.(Rad).

továrna, f. die Fabril, nk.; - prim. češ. tovarna, Barenlager, Fabrit.

tovarnar, rja, m. ber Fabrifant, nk.

tovarnik, m. = tovarnar, ber Fabrilant, Bes.,

tovarniški, adj. Gewerbs., Habrits., Jan.(H.). tovarnistvo, n. bas Fabritsweien, Jan.(H.). tovāruš, m. = tovariš, Meg., Habd.-Mik.. Ev.-

(Rok.); (tudi: ber Bemahl, kajk .- Valj [Rad]). tovaruštvo, n. = tovarištvo, Meg., Dict., kajk.-Dalm., Schönl., Kast.

toverna, f. - taberna, krčma, Trub., Krelj.

tovno, adv. vzhSt., pogl. toonoj. tovor, ora, m. 1) die Saumiast; biba leze, biba ni, tovor nese, osel ni (== polž); na tovor (na tovoru), t. j. kot tovor, na tovorno žival naloženo prinesti kaj, Levst. (Zb. sp.); — bie Laft, die Ladung, die Fracht, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; - 2) der Saumfattel, Habd .-Mik.

tovorek, rka,m.dem. tovor, eine fleine Saumlaft. tovoren, rna, adj. Saum-, Laft-, tovorna živina, tovorni konj; - tovorna pot, ber Saumweg; — tovorna ladja, das Frachtschiff, to-

vorni vlak, ber Lastenzug, nk. tovorsti, im, vb. impf. 1) auf Saumihieren Lasten fortschaffen; tovorili so blago na Kranjsko, LjZv.; Saumhanbel betreiben; z vinom t.; -ale Saumlaft aufladen, aufpaden, Guts., Cig.; - 2) als Saumlaft tragen: Zivina tovori ali na hrbtu nosi, Dict.; - tudi: tovóriti, frim.

tovorivec, vca, m. bas Saumthier: ber Tragefel, Cig.; bas Saumpferd, M.

tovorivka, f. ein weibliches Saumthier, Mur., Ravn., DZ.

tovorjénje, n. das Saumen.

tovornica, f. die Gaumerin; - bie Beinhandlerin.

tovornik, m. ber Saumthiertreiber, Dict.;-ber Saumer; (vinski) t., ber Beinhandler; ber Maarenführer, Cig., DZ.; - tudi: tovôrnik, tovórnik, Valj. (Rad).

tovorniški, adj. Saumer-; tovorniško sedlo, ber Saumfattel, Dict.

tovórski, adj. Saum-, Cig.

tovórščina, f. = plača za tovorjenje, C. tovred, adv. = tored, um bieje Reit herum, vzh.St.-C.

tovrêda, adv. = tored, Jarn.(Sadj.).

tozdáčka, adv. = todi, ravnokar, speben, vyh-Št.-C.

tozdáka, adv. = tozdačka, vyhSt,-C, tozomec, men, m. ber Inlanber, Cig.(T.).

Ciongle

tozęmski, adj. inlanbijo, Cig.(T.), DZ. tozęmstvo, n. bas Inland, DZ.

tožáriti, arim, vb. impf. viel flagen: t. o slabi letini, LjZv.; t. koga, jemanden flagen, Broceffe gegen ihn führen, t. se, proceffiecen, Broceffe führen.

tožárjenje, n. bie Klagerei, bas Processieren. tožba, f. die Rlage; bie gerichtliche Rlage; tožbo podati, bie Rlage erheben, Cig.; tožbo pognati pred sodnika, Levst.(Pril.); = tožbo sprožiti, DZ.; pod tožbo biti, im Antlagestanb sein, Cig.; tožba je ostala mrtva, ber Brocefs murbe fiftiert, Ip.

tóžben, bna, adj. Rlage-

tožbenica, f. die Rlageschrift, Jan.(H.).

tožbenik, m. = tožnik, ogr.-C., kajk.-Valj.-(Rad).

tožec, žca, m. ber Rlager, Mur., ogr. - Valj .-(Rad).

tóžen, žna, adj. 1) Rlage-; tôžno pismo; tožni dan, ber Amtstag vor bem Gerichte; - 2) : otożen, traurig, Rez.-C.; melancholijch, Cig., nk.; (prim. tužen.).

tozonec, nes, m. ber Angeflagte.

toženje, n. bas Rlagen.

tozonka, f. bie Angeflagte.

toževanje, n. 1) daš Rlagen: t. po domu, daš

Heimweh, Cig.; — 2) das Brocessieren. tožovátl, újem, vb. impf. 1) Magen, wehtlagen, C., Skrinj.; tako je toževal in se ni dal potolažiti, Levst.(Zb. sp.); — 2) antlagen, Slom.; t. se, proceffieren.

tožíten, ina, adj. Rlage-, Cig.; - flagbar, Jan.-

tožitnik, m. ber Accujativ (gramm.), Cig., Jan .-(Slovn.), Levst.(Sl. Spr.), nk.

tozitelj, m. = toznik, ber Riager, Jan., nk. tožiteljica, f. = tožnica, bie Rlägerin, nk. tožīteljski, adj. Rlagers, flagerifc, nk.

tožitev, tve, f. bie Rlageführung, Cig. tožiti, im, vb. impf. 1) flagen, jammern; t. komu svoje nadloge; vedno toži, da se mu slabo godi; - t. se, fich beflagen, jammern; t. se na kaj, na koga, über etwas, jemanben flagen; -- 3) vertlagen; svoje sošolce hodi tožit učitelju; — gerichtlich klagen; toži ga zaradi dolga; t. na trpež ali smrt, auf Leib und Leben flagen, V. Cig.; t. se, proceffieren, Processe führen; — t. se, sich anklagen: t. se svojih grehov, C.; — 3) toži se mi, ich habe feine Luft, es verbrießt mich; toži se mi vstati, delati; nekaterim se toži samim misliti, Glas.; — ich empfinde Langeweile, Guts.-Cig., С.; danes se mi strašno toži, Kamnik - M.; ich werbe fchläfrig, es schläfert mich, Cig., Polj., Tolm.; - 4) ich sehne mich: po drugih jedeh se jim toži, Ravn.-Mik.; ich vermisje schwer; tożi se mi po domu, po prijateljih. tožīvec, vca, m. = tožnik, ber Riager, Cig., Jan.

tožīvka, f. = tožnica, bie Rlagerin, Cig., Jan. tožljiv, íva, adj. :) der gerne sich beflagt, Mur.; verbrießlich, Cig., Jan., C.; - 2) trag, faul, verdroffen, Guts., Mur., Cig., Jan., C.; bolnikov obiskovati ne bodi tožljiv! Ravn.; -

3) fclafrig, Cig., Jan., Polj.; mlačna, tožliiva duša, Jap.(Prid.).

tožljivec, vca, m. 1) ein verbrießlicher, mitrrischer Mensch, Mur., C.; - 2) ein trager, fauler Menich.

tožljivka, f. 1) ein milrrisches Weib, Mur.; — 2) ein trages Beib.

tožljívost, f. 1) bie Berbrießlichfeit, Mur., Cig.; - 2) die Tragheit, die Berdroffenheit; bie Schlaffucht, Cig., Jan. tožnica, f. bie Rlagerin.

tožník, m. ber Rlager; brez tožnika ni sodnika, Cig.

tožnomiselje, n. ber Trubfinn, Cig. (T.). tonost, f. Die Traurigfeit, Die Betrübnis, Rez .-

C., nk.; - bie Melancholie, M. tožúh, m. der Rlagebold, Cig.

tožūn, m. ber Rlagebolb, Cig.

trab, traba, m. ein Arm bes vorberen ober hinteren Wagenzwiesels, ber Bagenichere, vzh.St., BIKr.; pl. trabi, ber Bagengwiefel, bie Bagenchere, Cig., vzhSt.

trábelj, bija, m. = trabje, Lašče-Erj.(Torb.). trabje, n. oni del voza, ki je vtaknjen med podvoz in med oplen, die Bagenschere, der Swiefel: zadnje t., sprednje t., Cig., Volće-(Tolm.) - Erj. (Torb.), BlKr., (trabje, esa, Notr.-Cig., Loski Potok-Erj./Torb./, trobje, esa, Rib. - Mik., trebje, esa, Tolm. - Erj.-(Torb.]).

trablja, f. die Blaudertaiche, Gor. trabljati, am, vb. impf. ichwagen, plaubern,

Gor.; - prim. trobiti, trobuzljati. trâblje, beli, f. pl. = trabje, Cig., C., Dol. trabuza, f. die Blaubertaiche, Mur., Z. trabuzati, am, vb. impf. = trabljati, C., Z. trabúzgati, am, vb. impf. == trabljati, Andr. trabuzljáti, âm, vb. impf. = trabljati, Ig., Gor. tráca, f. irbene Bratpfanne, Hal.-C. trácelj, clia, m. 1) die Treffe, die Borte,

— 2) ber Halszapfen bes Schweines, vehSt.-C. trackati, am, vb. impf. vertropfeln, verftreuen, Z.; - verzetteln, verschwenderisch gebrauchen, Z., Polj.

tráča, f. - terača, oterač, das Handiuch, Mur., Cig., C., Met., Črni Vrh (Notr.)-Mik., Gor.; z nekakšno tračo so kelih otirali, Burg. tračeo, čca, m. dem. trak; bas Banbchen.

tráčica, f. dem. trača, Burg. tračič, m. dem. trak; bas Banbchen. tracisce, n. ber Strahlpuntt, Cig.(T.).

tracje, n. 1) coll. Bander, Bes.; - 2) = bobova ali fižolova slama, Plužna pri Bolcu-Erj.-(Torb.); = drobne bekove šibice, GBrda.

trafika, f. prodaja, bic Trafil.

trafikant, m. prodajavec, der Trafifant. tragant, m. neka smolasta tvarina, ber Tragant. tragantovina, f. ber Tragantftoff, Cig. trágati se, am se, vb. impf. traga se mi =

utraga me, toži se mi, ne ljubi se mi, (Tolm.)-Erj. (Torb.), BlKr.; — prim. nem. ttage. trage, f. pl. 1) die Trage; mrtvaske trage;

2) (zaničljivo) = dolge noge, Trst. (Let.); - iz nem.

traged, m. pisatelj žaloiger, ber Tragobe.

trakovišče, n. der Strahlpunit, Cig.(T.).

trakovje, n. coll. 1) bie Banber, bas Bandwerf;

trakúlja, f. ber Bandwurm (taenia), Cig., Jan.,

tram, trama, tramu, m. ber Tram, ber Trag-

tráme, ệna, π. = tram, ogr.-Valj.(Rad).

— die Fransen, C.; — 2) der Bärsapp (lycopodium sp.), pod Pohorjem-Erj. (Torb.).

trakovît, adj. strahlig, Jan.(H.).

balten, ber Balten; - iz nem.

Erj.(Z.).

tragedija, f. žaloigra, bie Tragebie. tramic, ica, m. dem. tram; bas Baltchen, ein tragicen, čna, adj. tragediji primeren, tragijo, fleiner Tragbaum. Čig., Jan., nk. traminec, nca, m. neka vinska trta: ber Traminer, Cig., M. tramiti, im, vb. impf. = trame devati, C. tragik, m. ber Tragifer, Cig., Jan., nk. tragika, f. bie Tragif. tragikomičen, adj. žalostno-vesel, tragifomijo, tramnik, m. die Baltenunterlage, C. tragljáč, m. psovka človeku dolgih nog, ob tramovje, n. bas Gebalte, bas Baltenwert. Muri in Scavnici - Trst. (Let.), Valj. (Rad); trampuz, m. ein plumper, bider Menich, Z., prim. trage = dolge noge, Trst.(Let.). trágljiv, adj. tráge, Mur., Kast. (Rof.), Laščetramtati, am, vb. impf. phantafieren, Gor. 1. tranca, f. ein öffentliches Gefangnis, Mur.; Erj.(Torb.); - prim. utragljiv. ber Rerter, Guts. - Cig., C.; - prim. stsl. trats, bet Rerter, Mik.(Et.). trajanje, n. die Dauer, Cig.(T.). trajati, jam (jem), vb. impf. bauern, anhalten, Dol.-Cig., Jan., nk.; - stsl., hs. 2. tranca, f. die Phantafie, das hirngefpinft, Cig. trajen, ina, adj. bauerhaft, C., nk. trajnost, f. bie Dauerhaftigleit, Cig.(T.), nk. trancanjo, n. bas Phantasieren, Cig. trancati, am, vb. impf. phantafieren (in Rranttrak, traka, traku, m. 1) bas Band, s trakom beiten), Cig., Notr. transporter, rja, m. kotomer, ber Transporteur. zavezati; trakovi na klobuku, na zastavi; -die Borte, C.; - t. zavleči bolnemu živintrantara, f. eine tölpelhafte Person, Mur. četu (bağ Giterband einziehen), Strp.; - 2) trantati, am, vb. impf. verwirren, C. bas Pfropfreis, V.-Cig., C., Gor.; - 3) ber 1. trap, m. = trabje, C. Salszapfen bes Schweines, C.; - 4) ber Strahl, Mur., Guts.- Cig., Cig.(T.), Cel.-2. trap, trapa, m. ber Dummtopf, ber Tolpel; - trape loviti, dumme Wege wandeln, zwed-(Geom.), Sen.(Fiz.); soluce strelja zlate trake, los umbergehen, Kr.; menda ga vrag moti, ogr.-Valj.(Rad); pusti eden trak svoje svet-losti v mojo dušo! ogr.-Valj.-Rad); solnčni da v taki zimi trape lovi po grmovju, Jurč.; – prim. 2, trep. t., Zp.; - 5) živi t., ber Bandwurm, Z. tràp, trapi, f. = trabje, Sv. Peter pri Goricitrakaca, f. ber Regenbogen, Dalm., Kast.-C. Erj.-(Torb.); trap, î: zadnja, prednja trap, trákana, f. kozje ime, Krn, Bača-Erj. (Torb.). Hal.-C., Gor.-Valj (Rad). trakar, rja, m. 1) ber Bandmacher, Cig., M.; trápa, f. 1) bie Trappe, Mur.; bie Zwergtrappe - ber Bandhanbler, Cig., Jan.; - 2) neki (otis tetrax), Frey(F.); — 2) eine bumme ponočni metulj: rdeči t., baš rothe Orbens-Berion; zaljubljene trape, LjZv.; - bje Thorband (catocala elocata), modri t., das blane heit: t. iz njega gleda, Ravn. Ordensband (catocala fraxini), Erj.(Z.). trapálast, adj. == trapast, Notr. trakarček, čka, m. dem. trakar; ein fleiner traparija, f. bie Tölpelei, die Mbernheit, die Bandhandler, Cig. Thorneit. trakarica, f. bie Bandhanblerin, Cig., Jan. trapáriti, arim, vb. impf. fafeln, irre reben. trakarija, f. ber Banbhanbel, Cig., Jan. Cig.; - awedlos berumgeben, Dol. trakariti, arim, vb. impf. ben Banbhanbel trápast, adj. tölþifch, albern, bumm. treiben, Cig., Jan. trapátl, âm, vb. impf. 1) närrifch, tölpelhaft trakárnica, f. die Bandfabrif, Cig., Jan. fein, M.; malo trapa, er ift nicht recht bei trakarski, adj. Bandhanbler-, Cig. Berftanbe, Gor.; - 2) herumirren, Cig., C.; - 3) narren, gum Beften haben : t. koge, trakast, adj. 1) banbahnlich, Band-, Cig.; banbförmig gestreift, Cig.; trakasta mavrica, Cig., Gor.-M., C.; (s komedijami) so kratko-Trst.(Let.); - 2) trakasta svinja (mit einem časili, strašili in trapali izurjeni glumci pre-Halszapsen), C.; — 3) strahlig, Cig.(T.). trakavec, vca, m. ber Strahlstein, Cig.(T.), prosto ljudstvo, LjZv.; t. koga 1. dan aprila, Navr.(Let.). Erj.(Min.). trâpec, pca, m. ein bummer, einfältiger Rerl. Cig. trákelj, klja, m. 1) bie Quafte, C.; — bas Stockand, vihSt. - C.; — 2) ber Halszipfel trapen, pna, adj. beichwerlich: trapno delo, C. bei Schweinen, Biegen, Schafen, Z., Valj. (Rad); - 3) ein hervorragender Balfen an Gebauben, (Geom.). ber Stichbalten, Jan., Jap. (Sv. p.). trakomèr, méra, m. bas Aftinometer, Cig.(T.).

trapēz, m. das Trapez, Cig.(T.), Cel.(Geom.).
trapezoīd, m. das Trapezoid, Cig.(T.), Cel.(Geom.).
trâpēž, m. der Dummkopf, der Tölpel, der Narr, Cig., C., Mik.
trapica, f. die Thörin, die Kärrin, Cig., Jan.,
Zora.
trapič, ica, m. der Quäler, der Bedrüder, Jan.
trapičen, ina, adj. quälend, Cig.
trapičnica, f. die Wartertammer, Jan.(H.).
trapifo, n. 1) das Wartervammer, Jan.(H.).
trapifo, c., LjZv.; — 2) die Narter, Jan.
trapist, m. ein Mitglied des Trapiftenordens,
der Trapift.
1. trápiti, trâpim, vb. impf. quälen, martern,
Habd.-Mik., Mur., Cig.(T.), ogr.-C., Mik.;

trapljen od nečistih duhov, Trub.; muke nas trapijo, C.; glad me trapi, C.; zob me je trapil vso noč, Kras - Erj. (Torb.); bolezen me trapi, Svet. (Rok.); svoje telo t., seinen Leib abtödten, tasteien, C.; svetci so svoje telo trapili, C.

2. trápiti, im, vb. impf. 1) = trapati 3), zum Besten haben, narren, M., Gor.; — nalašč se trapi, et lässt sich zum Rarren gebrauchen, V.-Cig.; — 2) närrisch sein, V.-Cig.

V.-Cig.; — 2) närrisch sein, V.-Cig. trapîtva, f. die Marter, ogr.-Valj.(Rad). trapîvec, vca, m. der Marterer, Cig.

trapižiti, îzim, vb. impf. nārrijd jein, V.-Cig. trapkast, adj. būmmerlich, Cig.

trāplja, f. die große Trappe (otis tarda), Frey. (F.).

trapijonec, nca, m. ber Gequalte, ber Leibenbe, C.

trāpljenik, m. = trapljenec, C.

trápljenje, n. baš Martern, baš Qualen, C., kajk. Valj. (Rad); tudi trapljenje, kajk. Valj. (Rad).

trapljiv, íva, adj. quálerifch: strog in t., SIN.;
- peinlich, Jan.

trāpnik, m. = trapni klin pri vozu, Hal.-C.; — prim. trap, f.

trapon, m. = slabo zganje, Ljub.

trapost, f. die Albernheit, die Dummheit, die Thorheit, Mur., C.

trapóta, f. die Thorheit, C.

1. trata, f. nuhlose Berwendung, Svet. (Rok.); v trato gre, es wird vergeudet, es geht verloren, C., Svet. (Rok.).

2. tráta, f. der Rasenplat, der Anger, der Rasen;
— prim. srvn. tratte, dav. trat f. die Bieh-

trift, Mik. (Et.).

trâtarica, f. koza tratarica je ona, ki se pase okolo hiš, a ne hodi po leti v planino, Gorenja Soška dol. Erj. (Torb.).

trática, f. dem. 2. trata.

trátina, f. ber Rojen, ber Auger, die Flur; pred kočo in na obe plati se je razgrinjala lepa tratina, Jurč.; mlajši so posedli na tratino, DSv.

trátinat, adj. rofig, Cig., Let.

trátinica, f. dem. tratina, kajk.-Valj. (Rad). trátinščica, f. dos Ganseblumden (bellis perennis), Tuš. (R.).

trátiti, im, vb. impf. unnüt verwenden, vergeuden, verschwenden; denarje, čas t., tudi: t. s čim: z maslom trati.

trâtnat, adj. rofig, Jan. (H.).

trâtnica, f. 1) das Rasenstüd, der Rasen, Mur., ogr.-Valj.(Rad); — 2) das Wasser zur Bewässerung der Wiesen, Jan.;—3) das Rispengras (poa protensis), Cig., Nov., Glas., Vrt.; — = tratinščica, das Gänseblümchen, vzh
kt.-C., kajk.-Valj.(Rad).

1. trâtnik, m. ber Berschwenber, Cig.

2. tratnik, m. bie Pfingfinelle, C.

trātnjak, m. = 2. tratnik, die Pfingstuesse, C. trátor, m. = žčir, der Amarant (amarantus), Z., Tuš. (B), Medv. (Rok.); — hs.

trâtrman, m., Valj. (Rad), pogl. tatrman.

tráva, f. 1) bas Gras; — slabe trave človek — slabega zdravja človek, Podkrnci - Erj. (Torb.), Lubušnje-Štrek.(Let.); — 2) kačja t., bas Rupredjištraut (geranium Robertianum), Josch; mlečna t., ber Löwenzahn (leontodon autumnalis, l. hastilis), Josch; medena t., baš Ruduelgras, baš Jundsgras (dactylis glomerata), Tuš.(B.), Medv.(Rok.), Nov., Vrt.; petih prstov t., baš Junffingertraut (potentilla reptans), Josch; treh prstov t., ber Bafferbölt (eupatorium cannabinum), Josch; grižna t., breitblättrigeš Brougras (eriophorum latifolium), Cig., Vrt.; sv. Lucije t., ber Augentroft (euphrasia officinalis), Josch; skiepna t., ein immergrünes Gewächs, C.

traváča, f. schlechtes Gras, Cig., Jan. travar, rja, m. ber Krauterhandler, Cig.; der Krauterkenner, Cig.

travarica, f. die Kräuterfrau, Cig.

travast, adj. grasartig, Cig., Jan. traven, vna, m. mali t., der Monat April; (ber Monat März, ogr.-C.); veliki t., der Monat

Biai; (ber Monat April, ogr.-M., C.). traven, vna, adj. Gras-; — grafig, Cig. travestija, f. predelava na smešno, bie Era-

vestie. trávica, f. dem. trava, das Grāslein. trávička, f. dem. travica; das Grāslein.

travina, f. dos Groswerf, die Gröfer, C., ogr.-Valj. (Rad); — der Grosplat, Jan.; — = visoka, gosta trava, vzhSt.

travísce, n. ber Grasplay, Jan., C., Zora. trâvje, n. coll. bie Graser, bas Gras, M., Bes. trâvnast, adj. grasicht.

travnat, adj. grasreich, grasig; — Gras: travnate grablie, ber Grasrechen, Svet. (Rok.). travnaten, tna, adj. — travnat, C.

travníca, f. 1) ber Maiwurm ober Ölfäfer (meloë proscarabaeus), Erj.(Z.); — 2) die Küchenschelle (anemone pratensis), Ben.-Erj. (Torb.).

trávničina, f. der Wiesenboden, C. trávnik, m. 1) die Wiese; — 2) mali, veliki t. (April, Mai), C.; pogl. traven. travnína, f. die Wiesenschung, M.

travníšče, n. die Grassiāche, Jan. (H.). trávniščina, f. die Biefenschjung, Svet. (Rok.). trávniški, adj. Biefens; travniške evetice. trávništvo, n. die Biefencultur, DZ.

travnjáča, f. das Grastuch, C., vzhŠt. travojedec, dca, m. der Grasfresser, Ci,

travojêdec, dca, m. ber Grasfresser, Cig., Jan., Krelj.

travojeden, dna, adj. grosfreffenb, Cig., Jan. travokošnja, f. die Grosmobb, Mur., Cig. travoznanec, nca, m. der Rrauterfenner, Cig., Jan.

travúlja, f. schlechtes Gras, Cig., Jan.; pozebla t., Jurč.; — das Graswers, C.; ribe tičijo pod ledom v mahu in travulji, LjZv.

tražnica, f. ber Seitentragbaum bes Düngerwagenforbes, Gor., Notr.; — prim. trage. tfba, f. ber Tölpel, C. trbač, m. = trba, C.

LACE TO SELECT

trban, ana, m. i) ein wenig behauener Baumftamm, Z.; - 2) ber Tolpel, C.; (tarban, ber Lummel, Guts.).

tfbast, adj. 1) fnollig: t. kruh, C.; -2) plump,

ungeschickt, Z.

trbati, am, vb. impf. bumm einhergeben, trottein, C.

trbáven, vna, adj. trbavna hruška, eine jaftloje Birne, trbavno meso, gabes, faftlojes Fleisch, jvzhSt.

trbavs, m. ber Trottel, Z.

trbonožec, zca, m. trbonozci, die Schneden ober Bauchfüßler (gasteropoda), Erj.(Z.), Cig.(T.). trbopluta, f. ribe trboplute, die Bauchfloffer, Cig. (T.), Erj. (Z.).

trbosáti, âm, vb. impf. ad trbosniti; plumpen, C.; - z vrati t., bie Thuren guichlagen, Gor.; - mit Beraufch fclagen, M.; - rutteln, C. trbosniti, fisnem, vb. pf. plumpen, Z.; škaf vode t. v koga, Bes.; t. koga, jemanbem einen berben Schlag verfegen, Gor .- M.

trca, f. = kosec, ber Star (sturnus), C. trealica, f. 1) dos Rebhuhn (perdix), C.; -

2) = trca, C.

troalg, n. ber Thurflopfer, C.

1. treati, tream, vb. impf. 1) flopfen, C.; z nogo t., stampsen, C.; — 2) vreče t., Såde beuteln, C.; strene t. (ausschwingen), Z.; prim. trkati.

2. tfeati, tfcam, vb. impf. Laute horen laffen wie g. B. bas Rebhuhn, ber Bachtelfonig

(trc, trc), C.

trcavka, f. 1) ber Bachtestonig (rallus crex), SlGor. -C.; — 2) das Rebhuhn, SlGor.-C treelj, clia, m. = streelj, ber Baumstrunt, vzhSt.-C.

třcka, f. 1) die Bachtel, C.; - 2) bas Rebhuhn, C.

treljáti, âm, vb. impf. = turcati, Navr. (Let.). tre, adj. (indecl.?) = treen, benebelt, Prim .-Strek. (Let.).

trčák, m. die Fraisen, zapSt.-DSv.

trčati, am, vb. impf. = turčati, s pirhom ob pirh trkati za igro, Notr.

treatl, im, vb. impf. im Buchse nicht weiter fommen (o drevesu), Fr.-C.; - steden: v blatu t., Hal.-C.

teek, čka, m. ber Baumstrunt, ber Baums stod, C., kajk.-Valj (Rad).

treenje, n. bas Anftogen.

treiti, treim, vb. pf. 1) anstogen; t. ob kaj, an etwas fiogen: z glavo ob zid, v zid t.; čoln je trčil ob skalo; — t. s kozarcem ob kozarec, beim Trinken anstoßen; t. s kom, mit jemandem anftogen; - t. se, anftogen; fich burch Anftogen verlegen; - 2) flopfen: na prsa trikrat t., Burg.; - 3) trčen, benebelt, berauscht; — rappelig. treka, f. bas hafelhuhn, Habd.-Mik.; — prim.

trcka.

trckati, am, vb. impf. fauft flopfen, C. třěko, m. deček, ki se hoditi uči, C. třčljaj, m. der Stok, ZgD.

trčijáti, âm, vb impf. = trcljati, turčati, Navr. (Let.).

třd, třda, adj. hart; v trdo skuhati jajce; trdi denarji, bares Belb, Cig.; - trdo delo, eine beschwerliche Arbeit; trd boj, ein schwerer Rampf; - trdega srca biti, hartherzig fein; trd do ubogih; - trde glave biti, ungelehrig fein: - trda bo za to rec, es wird ichwer halten; za vodo, za denarje je trda, es herricht großer Baffer. Belbmangel ; - ves trd biti na kaj, auf etwas verfessen fein; - bil je že malo trd, er mar icon etwas angestochen; - trd kmet, ein echter, noch uncivilifierter Bauer; - trda noč, tiefe Racht; trdo molčati, hartnadig schweigen; trdo imeti koga, jemanben furd halten, strenge behandeln; - trdo za niim, bicht hinter ibm, Sol.

trdáča, f. == trdo jabolko, trda hruška, kajk.-

Valj.(Rad).

trdák, m. ber Beighals, Valj. (Rad). trdánjek, nika, m. ber Eiterpfropf, Valj. (Rad). tfdec, dca, m. trdci, die Stlerite (min.), Cig. (T.), Erj. (Min.).

trdelika, f. neko jabolko, Brkini-Erj. (Torb.),

Notr.

trden, dna, adj. 1) fest; trden most, voz; trdno delo, folibe Arbeit; trdna roka; trdno stati, se držati; trdno zdravje, življenje; on je še trden, er ift noch ruftig, bei Rraften;-trdna volja, vera; trden sklep, trdno upati, guberfichtlich hoffen; trden spanec, tiefer Schlaf; trdno spati; - trdna placa, figer Gehalt, DZ.;-trden kmet, ein wohlhabenber Bauer; · sicher: na trdno postaviti dogodek, ben Thatbeftand herstellen, Cig.; nic trdnega (nichts Beftimmtes) ne vemo, Navr. (Let.); za trdno vedeti, bestimmt, positiv missen; za trdno obljubiti; za trdno prepovedati, ausdrudlich verbieten, Cig; za trdno, definitiv, Cig. (T.); za trdno imenovati, befinitio ernennen, DZ.; dejati v začasni ali trdni pokoj, quiescieren ober pensionieren, DZkr.; - 2) geizig, Fr .- C.

trdeti, im, vb. impf. hart werben, Jan.(H.). trdíca, f.1) neka hruška, Podkrnci-Erj.(Torb.); - neko jabolko, C., M., Koborid-Erj. (Torb.); – bie Knorpelkriche, Z.; — 2) = škrob, die Starte, C., Npes.-K.

trdika, f. - kostenika, pesika, bas Beinbolg, die Rainweide, C.; - neko jabolko, Mur., C., Sv Duh pri Krškem - Erj. (Torb.); neka breskev, C.

trdikast, adj. hartlich, Cig. (T.), M.

traiten, ina, adj. bejahend, affirmativ, Cig.(T.), C.; — affertorist, Cig. (T.).

trdikka, f. neko jabolko, Sebrelje na Goriškem-Erj. (Torb.).

trdilo, n. 1) škrob, bie Starte, ogr.-C.; -2) bie Behanptung, Cig.; - ber Grundjaβ, C.

trdin, m. ein hartherziger, unbeugsamer Mann,

Svet. (Rok.); - ber Geighals, C.

trdina, f. 1) es trdost, bie harte, Cig., Jan.; - 2) bie Berhartung, Cig., Jan.; t. v vimenu, C.; trdine v pljučih, Strp.; - 3) fester Boben, fester Untergrund, Cig. (T.); (opp. moevirje), Svet. (Rok.); - 4) nebeška t., bas himmels-

CHOCKE

gewolbe, bas Firmament, Mur., Cig., Jan.; - 5) die Festung, ogr. - M.; — 6) = ledina, Danj .- M.; - eine Berbstwiese (Die nur einmal gemäht wird), Cig.; — 7) = trda trava, Gor.trdinka, f. eine hartherzige Frau, M. trdîtev, tve, f. 1) bie Hartung, Jan. (H.); -2) bie Behauptung. tfditi, im, vb. impf. 1) hart machen, harten; t. se, hart werben; - ftarten: obleko t., ogr.-C.; - abharten, Cig., Jan.; - 2) fest machen, befestigen, Cig.; na stropnico čebele trdijo satove, Levst. (Beč.); — 3) in gutem Stanbe erhalten: poslopja t., Levst. (Pril.); streho t., Z.; = braniti: Savl je Abnerjevo hišo trdil, Dalm.; - ausbeffern: raztrgane skornje t., Levst. (Zb. sp.); - prijateljstvo, sosesko t., Freundschaft, gute Nachbarschaft pflegen, Cig.; Le primi bratec kupico v rocico In trdi z nami dolenjsko pravico! Npes. - K.; - 4) befraftigen, versichern, behaupten; t. komu kaj, jemanden versichern; svojo t., auf feiner Meinung bestehen, beharren; - vero t., einen Glauben betennen, Z., DZ. trdîvec, vca, m. kdor kaj trdi, Cig. trdkast, adj. hartlich, Mur., Cig. trdljat, sta, adj. = trdkast, Mur., Cig. tranica, f. bas Sarte im Geichwur, Jan., C. tranina, f. ber Continent, Cig., Jan. tfdniti, im, vb. impf. befestigen, C. tranja, f. = trditev, Die Behauptung, Cig. (T.), Nov. trdnják, m. = tolar, Glas., ZgD. trdnjava, f. 1) bie Jeftung, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) bie Sicherstellung, BIKr. - Mik.; imam trdnjavo v rokah, ich habe die Sicherstellungsurtunde in der hand, Ig(Doi.), BlKr.-Navr.(Let.); — die "handsest", Cig.(T.). trdnjavec, vca, m. der Festungsinsasse, Bes. trdnjaven, vna, adj. Festungs, nk. trdnjavica, f. dem. trdnjava; eine lleine Feftung, das Fort, Cig. (T.), nk. trdnjavje, n. das Festungswert, Cig. trdnjavski, adj. Festunge, Cig., Jan. trdnoba, f. bie Festigleit, Cig., Jan., M., Levst. (Cest.); pravica ino pravda je tvojega stola trdnoba, Dalm.; Gospod je trdnoba v času nadloge, Dalm. trdnokost, kosta, adj. = trdnih kosti, Levst. (Zb. sp.). trdnost, f. 1) die Festigkeit; t. v roki, die Sicherheit, Die Gewisbeit der Sand, Cig.; bie Ruftigleit; - 2) bie Rargheit, Mur. tranota, f. bie Geftigfeit, Cig., Jan., Cig. (T.). trdoba, f. bie Sarte, Dict., Mur., Cig., Jan. trdoben, bna, adj. bort, Jan. trdoča, f. = trdost, (tvrd-) kajk.-Valj. (Rad). trdoglav, glava, adj. hartföpfig; — (fig.) eigenfinnig, Cig. trdoglàv, gláva, m. 1) ber Harttopf, Cig., Jan.; 2) ber Tropfopf (anobium pertinax), Erj. trdoglavec, vca, m. ber Harifopf. trdogiáven, vna, adj. hartföpfig; - fig. eigenfinnig, halsstörrig.

trdoglavka, f. ein weiblicher Harttopf. trdoglavnost, f. bie Hartföpfigleit; fig. bie Halsftörrigfeit, ber Eigenfinn. trdoglávost, f. = trdoglavnost. trdogóbčen, čna, adj. t. konj, ein maulhartes Bferd, Bleiw .- Cig. trdokljunast, adj. mit bartem Schnabel, Pres. trdokljunski, adj. = trdokljunast, Preš. trdokoren, rna, adj. hartnadig, halsfiorrig, Mur., Cig., Jan., nk.; trdokorno se držati pravil, LjZv.; najtrdokornejša nejevera, Ljtrdokornost, f. die Sortnädigleit, Mur., Cig., Jan., kajk.-Valj. (Rad), nk. trdokórščina, f. = trdokornost, vzh.Št. trdokožec, zca, m. trdokozci, bie Harthauter, Mur., Cig.(T.). trdokožen, žna, adj. harthautig, Mur., Cig., Jan. trdokôžnica, f. 1) neko jabolko, Mariborska ok. - Erj. (Torb.); - 2) neka živinska bolezen: die Harthautigfeit, ber Leberhund, Strp. trdokrif, krila, adj. hartflügelig, Cig. trdolàs, lása, adj. harthaarig, Cig. trdolès, lésa, m. die Rainweide (ligustrum vulgare), vzhSt.-C. trdolesec, sca, m. = trdoles, v7hSt. trdoleaka, f.1) t. evropska, europaifcher Spinbelbaum, das Bfaffenhütlein (evonymus europaeus), $Tu\bar{s}.(R)$; — 2) trdo in dolgo držeće jabolko, Goriš.-Erj. (Torb.). trdoléskovec, vca, m. = trdoles, SiGor.-C. trdolîtina, f. ber hartguis, DZ. trdolùp, lupe, adj. hartichalig, Jan. trdoméčen, čna, adj. = trde meče, pon bartem Heifch: trdomečna hruška, Gor. trdonòg, nóga, adj. hartfüßig, Cig. trdorêpka, f. neka smokva, Slap (Ip.) - Erj. (Torb.). trdorog, roga, m. bie Schildfrote, Ist. - Cig., Jan., C.; - prim. it. tartaruga. trdoròg, róga, adj. harthörnig, Cig., Jan. trdorožen, žna, adj. harthufig, Cig. trdoskorjast, adj. hartrindig, Jan. (H.). trdosfčen, čna, adj. hartherzig. trdosfčnež, m. ber hartherzige. trdosfčnica, f. bie hartherzige. trdosfčnik, m. ber hartherzige. trdosfčnost, f. bie hartherzige. trdost, f. 1) bie Barte; - 2) = trdina, bas Firmament, Dict. trdota, f. bie Sarte, Mur., Jan., Ravn.-Valj. (Rad), Cig.(T.), Erj.(Min.). trdoten, tna, adj. Sarte-: trdotne gredi, bie Hartefcala, Erj. (Min.). trdoumnik, m. ber Hartfopf, Vrt. trdovràt, vráte, adj. = trdovraten, Jan., Dalm. trdovráten, tna, adj. hartnádig; berftodt, ftarttrdovratnet, m. ber Hartnadige, ber Starrfinnige. trdovratnica, f. bie Barinadige, bie Startfinniae. trdovrátnik, m. = trdovratnež.

tedoveatnost, f. die Hartnadigfeit, ber Starr-

trdoživ, žíva, m. sivi t., grauer Armpolyp (hydra grisea), Erj. (Z.).

trdoživ, žíva, adj. ein jahes Leben habend, Cig. (T.).

trdožívost, f. die Rahigieit bes Lebens, Cig. (T.).

treba, f. bie Entfernung bes Ungehörigen : bie Sauberung (& B. ber Baume bom Un-

gegiefer), C.

treba, adv. treba je, es ift nothwenbig, man muss; t. je iti; t. je, da gremo; ni treba, es ist nicht nöthig; — t. mi je česa, ich bebarf einer Sache, ich brauche etwas; t. mi je obleke; tebe ni treba tukaj, bich brauchen wir nicht bier.

trebac, m. ber Reiniger (n. pr. kdor trebi tree), C. trébati, a, vb. impf. treba = treba je, nk.; to mi treba, to bi mi trebalo, vzhŠt.-Glas., nk.

trebe, adv. = treba, nothig, nothwenbig, Habd .-Mik., ogr.-Mik., C., Trub., Dalm., Jsvkr.-Valj. (Rad), Podkrnci, Trebnje (Dol.) - Erj. (Torb.), nk.; trebe je se potiti, Jsvkr.; ne trebe, Dalm., ogr.

trobec, bca, m. ber Buger, ber Reiniger, Cig. trêbek, bka, m. = majhno trebilo: zobni t., der Rahnstocher, usesni t., bas Ohrsöffelchen,

nohtni t., ber Ragelpuper, C. trebelika, f., Cig., C., pogl. trobelika 2). trebeljė, n. das Sumpftreugtraut (senecio paludosus), Cerknica-Erj. (Torb.); -(nam.troh-?). trebeti, trebeje, vb. impf. trebeje, es ist nothwendig, vonnöthen, Habd., ogr.-Mik.; trebelo (trbelo) bi se ti veseliti, bu folltest bich freuen,

treboz, m. 1) bie Entfernung bes Ungehörigen, die Meinigung, das Ausklauben, Cig., Jan., Nov.; — 2) die Ausrobung, C.; — 2) das Gereute, der Kodegrund, Cig., Jan., Rib.-Mik., Dol., St.; laze, trebeže žgo, Dol.-Mik.; živina se po gozdih in trebežih pase, SIN.; (trebèž, éža, Levst. [Rok.]); — 4) abgefallenes Obst, Cig.; — 5) = kar se s travnika, z njive, iz potoka itd. potrebi, M., C., Gor.; - ber Abraum, Cig.; - 6) bie Rachgeburt, Cig., Jan., Mik.; - 7) tisti delavec, ki traje trebi, C.

trebezina, f. bas Beggeflaubte, bas Rlaubericht.

trebežníca, f. = rovnica, die Reuthaue. C., Tolm.; trêbeznica, jvzhSt.

trebežník, m. der Haulander, Cig.

trébi, adv. = trebe, treba: trebi je, ni trebi, Krelj, Dalm., Savinska dol.

trebič, íča, m. = kdor kaj trebi (n. pr. mah z drevja), Cig., C.

trebijan, m. neka vinska trta, Ip., Kras-Erj. (Torb.).

trobiten, Ina, adj. Reinigungs., Bug.: trebitne klesce, die Butgange, Cig.

trebilinica, f. die Baggermaschine, Nov. trebitnik, m. 1) bas Falgeifen (ber Gerber), V.-Cig.; - 2) = trebek, ber Stocher, Cig., trebilo, n. ein Berfzeug zum Buben, Räumen,

trębie, rja, m. = kar se iztrebi, der Abraum, Cig.

trebišče, n. bas Hauland, bas Gereut, Cig., Jan.

trebiter, tre, f. bas Bugen, bie Reinigung, Mur.

trebiti, im, vb. impf. 1) vom Ungehörigen befreien, reinigen, pupen: solato, gobe t.; drevje t.; jarek, reko, ribnik t. (vom Schlamme u. bgl. reinigen, baggern); njivo t., bie Steine u. dgl. vom Ader fammeln, Cig.; - zobe t., die gahne stochern; nos si t., sich die Rase pupen; - kożo t. (abichaben, falgen), V.-Cig.; — ausweiden; ride t.; — jezik t., die Sprache purificieren, Cig. (T.), nk.; — t. se, sich des Ungehörigen, Unbrauchbaren entledigen: sadje se trebi, t. j. kar je črvivega, slabega, odpada; leščniki se trebijo (= gredo radi iz robčevine), Gor.; ptiči se trebijo, bie Bogel wechseln bie Febern, febern fich. Cig.; - krava se trebi (entledigt fich ber Radigeburt), Z., juzhSt.; - 2) roben: gozd trebiti.

trebîvec, vca, m. ber Reiniger.

trebje, esa, n., pogl. trabje.

trébljonjo, n. 1) bas Reinigen, bas Bugen; das Schlämmen, das Baggern; - 2) das Roben. trebljenka, f. = berivka, ber Bflüdfalat, Ljub. treblji, m. pl. = trabje, Vas Krn-Erj. (Torb.). 1. trebník, m. 1) ber Musraumer, Cig.; - ber Rober, Cig.; - 2) = trebez, bas Robeland, Jan., C.

2. trębnik, m. neke vrste žrebelj, Tolm.-Erj. (Torb.); - prim. trebje.

3. trębnik, m. das Rituale, Raič (Slov.); —stsl.

trębôvje, и. = trebež 3), krčevina, С. trébuh, úha, m. 1) ber Bauch; trebuh me boli; iti s trebuhom za kruhom, sein Brod suchen geben; — pl. trebuhi, die Kuttelsiede, M., C., (trebuhove) Rez. - C.; - 2) babji t., ber quitlformige Salbei (salvia verticillata), Medv.

trobuháč, m. ein großbauchiger Menich, Cig. trebuhar, rja, m. 1) ein großbauchiger Menich; - 2) bas Bauchthier, Jan., C.

trebúhast, adj. 1) großbauchig; — 2) bauchartig.

trebuhat, ata, adj. großbauchig.

trebuhovka, f. bie Goldruthe (solidago virga aurea), SiGor.-C.

trebusast, adj. 1) bauchig; — 2) bauchartig. trebusat, ata, adj. großbauchig.

trebusatost, f. die Großbauchigfeit, Jurc.

trebûšček, šcka, m. dem. trebušec; baš Bauchlein.

trebûsec, šca, m. dem. trebuh; 1) bas Bauchlein; - 2) ber Schofsbalg, bie Rappe am Getreibe, Cig. trebûšek, ška, m. dem. trebuh, Valj. (Rad).

trebusen, šna, adj. 1) Bauch ; le na trebusno potrebo gledati, Trub.; - 2) bauchig, groß. bāucbia.

trebusie, m. dem, trebuh, bas Bauchlein, Cig.

Google

trebusina, f. das Bauchstud eines Felles, Cig. trebusiti, üsim, vb. impf. ausbauchen, Cig.; — t. se, einen Bauch machen, sich ausbauchen,

Cig.; bauchig werben, C.

trebūšja, n. der Unterleib, V.-Cig.

trebuski, adr. auf bem Banch liegend, GBrda. trebusnat, adj. bauchig, großbauchig. trebusnet, m. ber Großbauch, Jan. (H.).

trebûsnez, m. ber Großbauch, Jan. (H.). trebûsnica, f. 1) bas Bauchfell, Cig. (T.), Erj.

(Ž.); -2) neka hruška, Šv. Jakob na Savi-Erj. (Torb.).

trebūšnik, m. 1) ber Großbauch, Mur., Cig., Jan., C., Dalm.-Valj.(Rad), LjZv.; — 2) ber Bauchbiener, Fr.-C.

ber Bauchbiener, Fr.-C. trebusnják, m. i) ber Großbauch, Cig., Jan.; — 2) bas Bauchthier (gastrozoum), Cig.(T.), Fri.(?)

trebusonst, f. bie Bauchigfeit, Cig. trebuson, m. ber Großbauch, GBrda.

trečákovica, f. tako imenujejo svinjo, ki se je enkrat oprasila in se čuva še dalje za pleme (nam. tretjakovica), Tolm.-Erj. (Torb.). treknjáti, âm, vb. impf. auf Rleinigfeiten verthun, V.-Cig.; (tudi: trehnjati, Gor.; tref-

thun, V.-Cig.; (tudi: trennjati, Gor.; tretnjati, Ig[Dol.], jv\(\frac{1}{2}\)K.; nam. trohnjati). tr\(\hat{e}\)m, m. = podalj\(\frac{1}{2}\)ek pri strehi, da je ve\(\hat{e}\)

prostora pod njo, BiKr.-DSv. tremič, m. der Gang am Hause, Hal.-C.; —

prim. hs. trijem, Halle.

tremolit, m. ber Tremolith (min.), Erj. (Min.).
tremur, rja, m. bie Relle (dianthus sp.), Bate
4a Sv. Goro-Erj. (Torb.); — prim. tromar.
trèn, tréna, m. = trenutek, Navr. (Let.),

Zora, trének, nka, m. = trenutek, Mur., Cig., C.,

tréniti, trénem, vb. pf. 1) die Augen schließen und gleich wieder öffinen, mit den Augen zuden, blinzen; kar di z odmi trenil, einen Augenblid, Dict., Trub, Dalm.; = kar z odmi trenes. Skrb.-Valj. (Rad); trenili niso gledavci, Ravn.; kot (ko) di trenil, in einem Ru; — 2) schlagen; to te dom trenil! Polj.; z vajeti t. po konjskem hrbtu, Jurs.; — da te treni! poh tausend! Ravn., Str., Levst. (Zb. sp.).

trénje, n. 1) das Reiben, die Reibung, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); — 2) das Flachsbrechen, Cig., Jan.; — 3) das Bedrücken, das Wartern; — die Abtöbtung, Cig., ZgD.

trênljaj, m. = trenutek, Jan., C., ZgD. trenotek, tka, m. = trenutek, Jan., nk.

trenotek, tka, m. = trenutek, Jan., nk. trenoten, tna, adj. augenblidlich, momentan, Cig.(T.), Bes., Zora.

trenotje, n. ber Augenblid, nk.; — prim, hs. trenuce.

trenta, f. die Reihensemmel, die Schichtsemmel, V.-Cig.; beradu vredi eno trento, Isvkr.; — hlebec kruha, ki se dase pogredeem, Valj. (Rad), Gor.; — ein Laib weißes Birtshansbrot, C.; — prim. kor.-nem. trente, eine Art Semmel, dav. brod-triendl, weißes Wilchbrot, Strek. (Arch.).

trenûtek, tka, m. ber Augenblid.

tronúten, tna, adj. einen Augenblid bauernb, LjZv.

trenûtje, n. = trenotje: v enem trenutju oka, Krelj.

1. trèp, trépa, m. das einmalige Au- und Aufschlagen der Augenliber: t. ocesa, trepi in migi, C.

 trep, trépa, m. ber Tölpel, ber Dummtopf, C., Vest., St.; — prim. arvn. trappe, Tropf, bav. trappal, Strek.(LiZv.).

trépa, f. eine bumme Berjon, Jan, C., Valj. (Rad); psovka: trepa trepasta! Kr., Št.; — prim. 2. trep.

tropaca, f. die Batiche zum Festschlagen weicher Dinge, Cig.; ein Brett zum Festslopfen des Distes auf dem Bagen, Rib.-Mik., Notr.

tropatco, n. ber Quirl (ein Ruchenwertzeug),

1. trepâtnica, f. das Augenlid; — die Wimper, Erj.(Z., Som.).

 trepālnica, f. das Rlopfholz, die Batiche, Cig. trepālnik, m. der Baichbleuel, Mur., Cig., s trepalnikom se treplicio štrene, predno se denejo na palice sušit, Polj.

trepalo, n. bas Klopfwertzeug, Cig.; — bie Schwinge zum Ausschwingen bes gebrechelten Flachses ober Hanfes, Mur.-Cig.

trepan, ána, m. = trep, ber Tölpel, C. trépast, adj. = trapast, M., C., Kr., Št.; -

prim. 2. trep.

1. trépati, trépam, pljem, vb. impf. 1) blingeln, Mur., Cig., Jan., Mik., Polj.; moj zoprnik z očmi treplje na-me, Dalm.; — 2) žittern, Alas., M.; bati se ino trepati, Bas.; prim. trepetati.

2. trépati, trépljem, -páti, am, vb. impf. Nopfen; perilo t., die Bafche Nopfen; strene t.; — platte t., Leintücher ausichwingen, ausschnellen; — jajca t., Eier quirlen, Cig.

trépavee, vca, m. der Blingler, C. trépavica, f. dos Augenlid, Guts., Mur., Mik. trépee, pca, m. die Franse, Jan., DZ. trépelj, plia, m. = 2. trep, der Tölpel, Hal.-C. trepengit, im, vb. impf. = trepetati, BlKr.-DSv.

trepèt, éta, m. das Littern, das Beben. trepetád, m. der Litterer, Cig. trepetádnica, f. — 1. trepalnica, C. trepetádnica, n. das Beben, das Littern. trepetáti, etám, écem, vb. impf. beben, zittern;

tropetati, etain, etain, vo. impj. veden, zittern;

t. po čem, sich bebend nach etwas sehnen, C.
tropetav, áva, adj. bebend, zitternd.

trepetávast, adj. furchtsem, Mur. trepetávec, vca, m. ber Bitterer, Cig., Jan. trepetávka, f. 1) die Bittrerin, Jan. (H.); -

2) trepetavke, die Schwebsliegen (bombylidae), Cig.(T.), Erj.(Ž).

trepştec, 1ca, m. das Bittern, das Beben, Jan.; das Trema, Jan.(H.).

trepéten, tna, adj. zitternb, Mur.; — furchtsam, Mur.

trepéti, im (ém), vb. impf. zittern; t. kot šiba, ogr.-C.

trepetika, f. = trepetijika, bie Bitterpappel, Jarn., Mik.

Congle

trepetljáti, am, vb. impf. fauft beben, Cig. trepetljicje, n. der Espenwald.

trepetljika, f. die Bitterpappel, die Efpe (populus tremula).

trepetljíkov, adj. Zitterpappel-, Espen-, trepetljíkovina, f. das Espenholz, trepetljlv, íva, adj. zitternb, surchtsam, Guts.,

Mur., Cig.

tropetljivec, vca, m. der Furchtfame, vzhSt.-C. trepetljivost, f. die Furchtsamteit, ogr.-C. trepetnik, m. ber Furchtsame, Levst. (Zb. sp.).

trepka, f. ber Bajchblenel, Mur., Cig., Jan.; - nožna t., die Messerstäche: le na trepko udariti, nur mit ber Refferfläche folagen, Guts.

trêpkati, am, vb. impf. perilo t., die Baide

ausichwingen, Jan. treplja, f. die Bolenta, Zilj.-Jarn.(Rok.).

trepljáti, âm, vb. impf. fanft Nopfen, Jan.; taticheln, C.

trepniti, trépnem, vb. pf. 1) = treniti 1), Cig., C., Bes.; - 2) = treniti 2): Petelin trepne dvakrat, trikrat s perutnicami, Levst.(Zb. sp.). trepóla, f. die Bitterpappel, Ravn.-M., Polj.

trepúhati, am, vb. impf. — 1. trepati 1): (z očmi) t., Mur.-Cig.

tres, m. 1) bas Bittern, bas Beben, die Erichutterung, Meg., Mur., Cig., Mik.; — das Erdsbeben, Trub., Krelj, Dalm.; tresovi, Trub., Dalm.; Poslal jim je velik tres, Npes.-K.; – 2) die Schwingung, Cig., Jan., Cig.(T.), Sen. (Fiz.); — 3) gitterndes Erbreich, der Moorgrund, V.-Cig.

trėsa, f. 1) vzvišen svet okolo dreves, Kras-Erj.(Torb); - 2) ber Rafen, Notr., C., Z.

tresac, m. ber Schuttler, Cig.

tresaj, m. bie Schwingung, Sen. (Fiz.).

tresalo, n. die Flachsichwinge, Cig. tresav, ava, adj. ditternd, tremulierend, Cig., Jan.; (po češ.).

tresavica, f. das Bittern, C.; - ber Schuttel-

frost, bas Fieber, Jan , Valj. (Rad). tresavka, f. ber Steden jum Schutteln bes Reistenbuichels, bes Bidels, Fr.-C.

tresecina, f. gitterndes Erbreich, V .- Cig.; pogl. tresetina.

tresek, ska, m. == tres, bas Erdbeben: tresek maje mesto, Npes.-K.

trēsek, ska, m. C., Jurč., pogl. tresk.

tresonje, n. 1) bas Schütteln; — 2) bas Bittern; - bas Schwingen, Die ichwingende Bewegung, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); postopno t., fortschreitende Schwingung, Cig.(T.).

treset, eta, m. ber Torf, C., DZ.

tresetati se, am se, vb. impf. gittern, flinmern, C.

tresetina, f. der Moorboden, Dict. tresetka, f. die Torstille (tosieldia), C.

trésica, f. bas Bittern, V.-Cig., C

tresika, f. bas Bfahirohr (arundo donax), Malhinje na Krasu-Erj.(Torb.).

tresika, f. ber Obermennig (agrimonia eupatoria), Ben.-Erj.(Torb.).

tresitnica, f. 1) die Flache ober hanfichwinge, V .- Cig.; - 2) ber Duhlbeutel, Jan.

tresisce, n. ber Schwingungspuntt, Cig. (T.). trêsk, m. 1) ber Rrach, ber Rnall; - ber Bligschlag; tvoji treski so semkaj leteli, Dalm.; tresk na tresk, Schlag auf Schlag; - kletvica: tresk te ubij! sto treskov si voščita, Jsvkr.; ti tresk ti, da ne slišim! (tresek) Jurč.; vsega treska si izmisli, Z.; -2) = netresk, Andr.; -3) treski pleski, Larifati, Jan. trèsk, interj. frach!

treska, f. 1) ber Holzspan; kadar tesarji hlode tešejo, treske odletavajo; ber Lichtspan; treske tesati; s treskami svetiti; — 2) ber Rlippfisch, Cig.; usoljena t., ber Laberban, Jan.; — tudi: trèska, Cv., tréska, jvzhŠt. tréskanje, n. 1) bas Krachen; — 2) bas Ein-

ichlagen bes Bliges.

treskati, treskam, vb. impf. 1) ein Befrache verurjachen: drva treskajo (prafieln), Cig.; z vrati t., die Thure juschlagen; - 2) treska, es fclägt ein; bliska se, grmi in treska; - 3) fcmettern: otročiče so treskali ob kamenje, nk.; -4) mit bem Worte tresk fluchen, Jovkr.

treskav, áva, adj. einichlagenb: treskava sapa,

ichlagenbes Wetter, Jan. (H.).

tréskavec, vca, m. ber Schmetterer, Cig. tréskavica, f. ein Gewitter mit häufigen Blit-ichlägen, Habd.-Mik., Jan., C. tresketati, am, vb. impf. trachen, Cig.

treskîlnik, m. poleno, od katerega treske tešejo: tolčejo se vedomci z ognjenimi treskilniki, Kres; (tresilnik, pri Gorici, Erj. [Torb.]).

tréskniti, trêsknem, vb. pf. fracen, Cig., Jan. treskot, ota, m. = treskanje, Cig., Jan.; -

po češ.

tręskováti, ûjem, *vb. impf.* mit bem Worte tresk fluchen: s križem treskujete, Rog.-Valj.

tręskôvec, vca, m. das Holz, aus dem Lichifpane gemacht werben, Cig.

treskovit, adj. = treskav, Zora.

tréslica, f. 1) bas Bittern, V.-Cig.; - 2) bas Fieber, Mur., Cig., Jan., C., Vrtov.(Km. k.); - 3) die Flacheschwinge, Cig., Jan.; priprava, s katero se omikano predivo trese in raztepa, Dol., Gor.; - 4) Die Beutelvorrichtung in ber Mühle, Norr, treslicka, f. ber Bitterflee (menyanthes trifo-

liata), SiGor .- C.

treslika, f. das Fieber, Dol.; das Angstfieber Cig.; - pogl. trešliika.

tresljaj, m. 1) die Schwingung, die Bibration,

Cig., Znid.; - 2) ber Triller, V.-Cig., Jan. tresljáti, am, vb. impf. sanst schütteln, Mur.; - t. z glasom, frillern, SIN.

tresljiv, iva, adj. 1) zitterno: tresljiva roka, Vrt.; - 2) furchtsam, C.; feige, Sol. trenica, f. bie Schleuberfeuche ber Schafe,

Cig., Strp.

trésniti, trêsnem, vb. pf. 1) tresnilo je == trescilo je, ber Blis bat eingeschlagen, Habd .-Mik.; -2) trachen, Cig., Jan.; -3) polterno zuschlagen: z vrati t., Cig.; - t. koga, jemanben fchlagen, C.; - fchmettern, M.; -4) fturgen, fallen, Jan .; - nam. treskniti.

Google

tresoglasen, sna, adj. tremuljerenb, Jan., Cig.

tresoglav, glava, adj. mit bem Ropfe gitternb. V.-Cig., Jan.

tresoglavec, vca, m. ber Ropffcuttler. Cig. tresondg, noge, adj. 1) mit ben Sugen gitternb, ichlotternd, Cig(T.); — 2) = tresopet: vesela, tresonoga deklica, Jurč.

tresopèt, peta, adj. unruhig: razposajena in tresopeta mladina, LjZv.

tresorèp, répa, adj. mit bem Schweife gitternb,

tresorepka, f. die Bachstelze (motacilla alba), Mur., Cig., Jan.

tresorok, roka, adj. mit ber Sand gitternb,

trésti, trésem, vb. impf. ichitteln; mraz me trese, mrzlica me trese; sadno drevje t.; sadje t. z drevja; - t. se, gittern, beben; od mraza, strahu se t.; roka, noga se mi trese; - tresoc glas, eine gitternbe Stimme. tresulja, f. ein Ding, bas gittert, Cig.; -

die Bitternabel, Cig.

tresûljec, ljca, m. bet Bitterer, Gor.

tresûljka, f. bas Liebesgras (eragrostis), C.; - das Littergras (briza), Medv.(Rok.).

treščánja, f. = velika treska, C. trescati, im, vb. impf. (eig. berftenb frachen),

berften, Mik., Krelj. trescica, f. dem. treska; bas Spanchen.

treščīčje, n. coll. Spanchen, Spane. treščina, f. = velika treska, C.

trésčiti, tresčim, vb. pf. 1) einen Rrach verurfachen; - z durmi t., bie Thure guichlagen; - trachenb fturgen, fallen; na tia, z glavo ob zid t.; - kakor ji je treščilo v glavo, wie es ihr eben einfiel, LiZv.; kaj ti ne trešči v glavo, hlapče! Jurč.; - 2) einichlagen (vom Blis); v hišo je treščilo; — 3) schmettern; t. koga ob tla, ob zid.

trescje, n. coll. Holgipane, Hal.-C. trešijika, f. bas Fieber, bas Bechselsieber, Meg.-Mik., Mur., Cig., Jan., Dalm., Bolc, Podkrnci-Erj. (Torb.), jvzhSt.; t. me tere, Mik. tresljikav, adj. = mrzlicen, fieberfrant, Bolc,

Podkrnci-Erj. (Torb.). tréšniti, trēšnem, vb. pf. Preš., Štrek., pogl. treščiti, tres(k)niti.

trộtev, tve, f. bas Brecheln, Cig., C.

tréti, tárem (térem), trèm, vb. impf. 1) reiben, Mur., Cig.(T.), nk.; črevelj me tare, Mur.; rak tere nogo ob nogo, Erj.(Izb. sp.); - 2) setmalmen, gerbruden; orehe t.; cebele t.; s kolesom t., rabern, Npes.-Cig.; moder kralj hudobne s kolesom tare, Škrinj.-Valj.(Rad); pot t., einen Weg bahnen, Z.; tren pot, ein ausgetretener Pfab, Dict.; - t. se, gebrangt voll fein; vsa hiša se jih tare, pijač se je vse trlo, Ravn.; vse se je trlo ljudi, LjZv.; = gnesti se, Raič(Nkol.); - 3) lan, konoplje t., ben Flache, ben Sanf brechen (brecheln); - 4) bebruden, bebrungen; mrzlica, trešljika me tare, C., Mik.; dete božje tare, das Kind hat die Fraisen, Pik. (Crt.); tere ga, er ist epileptisch, Mariborska ok.; kuge

in bolezni živino tero, Kug. - Valj. (Rad); jeza me tare, ber Born hat mich ergriffen; skrb, žalost, nadloga me tare; Kdo zna Noč temno razjasnit', Ki tare duha? Pres.; Dušo tre mi žal in bol, Greg.; bližnjega, ubožce t., Skrb., Ravn. - Valj (Rad); - abtöbten; pokorščina vse želje tare in tepta, Rog.-Valj.; to je post, da se človek tare kak dan, Ravn.; — t. se, sich abmuben; t. se s čim, C.; t. se za kaj, sid) um emoas fûmmern, C.; - 5) t. se, brunften, laufig fein (o kravah), Cig., Rib.-M., C., Ig(Dol.), Notr. tretjáčn, f. 1) breitägiges Fieber, C.; — 2) bas

britte Beu, Jan. (H.).

tretjáčiti, ačim, vb. impf. = tretjo kop v vinogradu opravljati, Fr., Hal.-C.

tretjačnja, f. tretja kop v vinogradu, C. tretjak, m. 1) ein breijabriges Thier mannliden Beichlechtes, Cig., Jan., M., C., Dol.; -2) ber Tertianer, Valj. (Rad); - 3) ber Drittelbauer, Cig.; - 4) ein brei Einheiten enthaltenbes Gelbftud, Boh.

trotjákinja, f. ein dreijähriges weibliches Thier,

tretjákovica, f. 1) = seno tretje košnje, Rihenberk-Erj.(Torb.); - 2) pogl. trečakovica; prim. tretjakovka.

tretjákovka, f. = svinja, ki se je tretjikrat oprasila, Cig.

trotjanka, f. breitägiges Fieber, Cig.

tretjáški, adj. tertiar (geol.), Cig., Jan., Cig.(T.). tretjec, tjeca, m. ber Dritte: kdor n. pr. v igri kot tretji kaj dela, Valj.(Rad); - = tretji roj, C.; - ber Drittgeborene, Mur.

tretjegorje, n. bas Tertiargebirge (geol.), Cig. (T.); — po češ.

tretjegorski, adj. tertiar (geol.), Cig.(T.); po češ.

tretjeréden, dna, adj. v tretji red spadajoč, nk.; tretjeredna država, ein Staat britten Ranges, SIN.; - = k tretjemu redu (svetega Frančiška) spadajoč, Cv.

tretjerêdnik, m. = član tretjega reda svetega Franciška, ZgD.

tretjerojenec, nca, m. ber Drittgeborene, Jan. (H.)

tretjetvoren, rna, adj. tertiar (geol.), Cig., Jan.

trétjevec, vca, m. = tretji roj, Gor.

trétji, num. ber britte; v tretje, gum britten-

mul; v tretje gre rado.

tretjíca, f. 1) triletna ovca, Cig., ali svinja, Dol.; - avinja, ki se je tretjikrat oprasila, Cig.; - krava v tretjem letu, Cig.; - 2) breitägiges Fieber, Z.; - 3) ber britte Rlee, Z.; - 4) bie Terg, Jan.

trétjič, m. = tretji roj, Por., Levst. (Beč.). trétjič, adv. jum brittenmal, brittens.

tretjikrat, adv. == tretji krat, gum brittenmal. tretjina, f. das Drittel.

tretjinar, rja, m. ber Drittelbauer, Cig. tretjînik, m. = pomagač čredniku, (tretjinek) Cig., Gor.-Z., Burg.(Rok.), Kres.

tretjiniti, înim, vb. impf. 1) pasti tretjino krav, pomagač biti čredniku, Burg. (Rok.), Kres,

Google

Gor.; - 2) tretjo kop v vinogradu opravljati, v7hSt.-C. tretjînka, f. bas Drittel, Cig., Ravn. - Valj. (Rad), nk. trētnica, f. = tretjača 1), Dict. tretnik, m. - susec, ber Monat Marg, Cig. trézek, zka, adj. = trezen, Guts., Jarn., Jan. trézen, zna, adj. = ne pijan, nüchtern; -(pren.) t. človek, trezno soditi, nk. trézev, zva, adj. = trezen, Cig., Jan., C., Krelj, Cv., Ig(Dol.); bodimo trezvi! Dalm.; (treziv, Meg., Trub., Dalm.). trézijiv, adj. = trezev, Guts., Trub. trêznik, m. ber Richterne, Mur. trezniti, im, vb. impf. nüchtern machen, C.; - t. se, nüchtern werben, Cig. treznost, f. bie Rüchternheit. trézovati, ujem (ovam), vb. impf. 1) nüchtern fein, Jan., M.; — 2) pogl. trezvati. trezvati, am, vb. impf. nüchtern machen, Z.; (trezovati, Mur., Ravn.). trézvek, zevka, adj. = trezev, Rož.-Kres. trezvôst, f. = treznost, Meg., Cig, Jan. (trezivost), Trub. tig, m. 1) ber Marit: dober t. imeti, feine Bare gut anbringen, C.; v trg iti, Goris.; - dober trg == dober kup, mohlfeil, Rez.-C.; bef. der Wochenmarkt; der gewöhnliche Lebensmittelmarkt; na tryu kaj kupiti; — der Plat, wo etwas gewöhnlich verkauft wird; žitni trg; - 2) ein öffentlicher Blat; glavni trg, ber Saupiplat; - 3) ber Martifleden; mesta, trgi in vasi. trgáč, m. 1) ber Bfluder, Cig., Jan.; - ber Beinleser, Cig., Mik., Dalm., Hip. (Orb.), Skrinj., Zora, Cv., BlKr.; - 2) ber Reiß. pflug, C.; - 3) der Obstbrecher, Cig.; prim. obirac 2); - 4) t. toka, ber Stromunterbrecher (phys.), Cig. (T.). trgatnik, m. ber Dbitbrecher, SiGor .- C. tkganje, n. 1) das Reißen; — 2) das Pflüden; — die Weinlese; — 3) t. (po udih), das Gliederreißen; —4) das Rausen, die Balgerei. trgatev, tve, f. die Beinlese. tigati, tîgam, vb. impf. 1) reißen, zerreißen; obleko t.; voda trga bregove; čebele t., bie Bienen ausbrechen, Cig., Por.; - (pren.) srce t., das herz gerreigen; sinove besede so jej trgale srce, Erj. (176. sp.); t. se, reißen, zerreißen (intr.); obleka, nit se trga; - beseda se mu trga, er bleibt in ber Rebe steden, Ravn.; - 2) pstüden; evetlice, sadje t.; (grozdje) t., Beinlefe halten; - 3) verfürgen; t. komu plačilo; vsakemu hlapcu plačo trga; -4) t. se, fich herumreißen, raufen; (sneg gre), kakor bi se berači trgali, Zv.; — t. se za kaj, sich um etwas reißen; trgajo se za blago, bie Bare hat einen reißenden Abgang; ne bodem se trgal za kaka dva goldinarja, es foll mir nicht auf ein paar Gulben antommen; 5) t se, sich erbrechen, Mur., C.; - 6) trga me, ich habe bas Reigen; trga me po udih, po roki. trgâtva, f. == trgatev. trgatven, tvena, adj. Beinleje-, C.

trgavec, vca, m. ber Beinlefer, Cig., Jan.; za trgavci jagode pobirati, Škrinj.-Valj.(Rad). tégavica, f. der Rheumatismus, vzhSt.-C. trgavka, f. bie Beinleferin, Cig., Jan. trgavs, m. ber Raufbold, Cig., Jan. trgez, m. ber Raufbolb, Valj. (Rad). trgniti, trgnem, vb. pf. zuden, Jan.(H.). trgopóren, rna, adj. trgoporna trdnost, bie Bugfeftigfeit, Sen. (Fiz.). trgotati, otam, ocem, vb. impf. zupfend rütteln, C. trgovanje, n. bie Betreibung bes handels, ber Handelsverfehr, DZ. trgováti, üjem, vb. impf. Hanbelsmann fein, Handel treiben, Mur., Cig., Jan., nk. trgovävec, vca, m. der Händler, der Kaufmann, Jan. trgovčán, ána, m. == tržan, C. trgộvčinja, f. = trgovka, Jan. trgôvec, vca, m. ber Handelsmann, Mur., Cig., Jan., nk. trgovina, f. 1) ber Sanbel; t. s sadjem, s knjigami, ber Obste, Buchhandel; t. na debelo, na drobno, ber Große, Rleinhandel; - 2) die Bare, C., Z.; vsako trgovino v prodajo staviti, Levst.(Nauk). trgovînski, adj. ben Handel betreffend, Handels. trgovînstvo, n. 1) bas Hanbelsmejen, Jan., nk.; - 2)= pravica, po kateri se kako blago more prodajati mej trgovino, Levst. (Nauk). trgovisce, n. 1) der handelsplat, Cig.(T.);-2) = trg, ber Morttfleden, kajk .- Valj. (Rad). trgovka, f. bie Hanbelsfrau, Cig., nk. trgovnica, f. bie Martthalle, bie Barenhalle, Jan., Cig.(T.). trgôvski, adj. Handels-, Cig., Jan., nk. trgovstvo, n. bas hanbelswefen, Cig., Jan., nk.; - ber Sanbelsstand, Cig., Jan. trgulja, f. die Roggentrefpe (bromus secalinus), M., C. t**ih**, m. die Last, die Ladung, Meg., Habd.-Mik., Mur., Prip.-Mik.; - (pren.) občinski trhi, ogr.-Valj.(Rad); - iz madž., Mik. (Et.). tfhet, hla, adj. moridi, Jan., C., (trhèt, là) Lašče-Erj.(Torb.); življenje, ki ni trhle jarmovke vredno, Jurč.; - trhlo lice, ein eingefallenes Beficht, Jurc. trhien, adj. morid; — t. človek, ein fauler, unbrauchbarer Menich, Tolm.; — tudi: trhien, éna, Dol. trhienec, nca, m. ein fauler, unbrauchbarer Menich, BlKr. trhleneti, im, vb. impf. == trhleti, Ig(Dol.). trhlenina, f. moriches Holz, bas Moricicht. trhieti, im, vb. impf. morich werben, C., Dol. trhlina, f. moriches Solg, C trhlja, f. = trhel les, Temljine(Tolm.)-Strek. (Let.). trhljad, f. moriches Holg, C., Žnid. trhljadina, f. = trhljad, V.-Cig. trhljiv, íva, adj. = trhel, C. triangulăcija, f. merjenje na triogelnike, die Triangulierung, Cig.(T.). triangulováti, üjem, vb. impf. na triogeinike meriti, triangulieren, Cig. (T.). trias, f. die Trias (geol.), Cig. (T.).

triasen, sna, adj. Trias. (geol.), Cig. (T.); triasna skupina, bie Triasgruppe, Cig. (T.). triba, f. - vezani kozolec, die Doppelharfe, Jan., Ig(Dol.). tribárven, vna, adj. = trobarven, Cig., Jan. tribelj, blja, m. = valjar, Glas., KrGora; prim. kor. - nem. trib'l, holgerne Balge gum Glatien ber Bafche ober jum Auswalzen bes Teiges, Strek (Arch.). tribljati, am, vb. impf. = valjati, mongati, Kr Gora. tribljavec, vca, m. die Rubelmalze, Guts., C. tribometer, tra, m. toromer, ber Reibungsmeffer, Cig.(T.). tribrah, m. ber Tribrachys (verzna stopa: uuu), Cig.(T.).trībua, f. razdelek, die Tribus, nk. tribun, m. starorimski oblastnik, ber Tribuntribuna, f. gledavski oder, bie Tribune, Cig. trica, f. 1) bie Flachsbrechlerin, Cig., Mik., Polj.; - 2) = torica, Cig., M. tricépen, pna, adj. = kar je v tri cepe, breiichaftig, breispaltig, Cig. tričien, čléna, adj. = tročlen, Jan. tridánski, adj. = tridneven, Mur. tridéten. Ina, adj. breitheilig, Cig. tridétnost, f. bie Dreitheilung, Cig. trideset, num. breißig. tridesetak, m. ber Dreifiger, Cig., Jan. tridesetdánski, adj. = tridesetdneven, Mur. tridesetdnéven, vna, adj. breißigtägig. trideseter, num. breifigerlei. tridesetêren, rna, adj. breißigfach. trideseterica, f. ber Schilling, Cel.(Ar.). trideseternat, adj. breißigfach. trideseti, num. ber breißigfte. tridesetica, f. die Bahl breißig. tridesotie, adv. jum breißigftenmal, breißigftens. tridesetina, f. bas Dreißigstel. tridesetinka, f. bas Dreißigstel. tridesetkrat, adv. breißigmal. tridesetkraten, tna, adj. breißigmalig. tridesetleten, tna, adj. breißigjahrig. tridesetnica, f. 1) bie Deffe am breißigsten Tage, Kreij - M.; - 2) = harmica, bas Dreißigstamt, Cig., Jan. tridesetnicar, ria, m. ber Ginnehmer bes Drei-Bigftamtes, Cig. tridesetnik, m. ber Dreißiger, Cig., Jan. tridesetnina, f. die Dreißigstgebur, Cig. trideseturen, rna, adj. breißigftunbig. tridnéven, vne, adj. breitagig. tridnevnica, f. eine breitägige Feier, C. trifunten, tna, adj. breipfundig, Cig., Jan. triga, f. = 2. trilja, Kras, Ist., Ip. - Erj. (Torb.). triglásen, sna, adj. = troglasen, Cig. triglav, áva, adj. breifopfig, breihauptig, Mur., Cig., Jan., Mik. triglavát, áta, adj. = triglav, Jan.(H.). triglavec, vca, m. ein breitopfiges Bejen, Levst. (Zb. sp.). triglaven, vna, adj. = triglav, Mur., Cig., trigonalen, lna, adj. trikoten, trigonal.

trigonometrija, f. trikotomerstvo, die Trigonometrie. trigonometrijski, adj. trigonometrijch, Cig.(T.). trigubat, áta, adj. breifaltig, Cig. triguban, bna, adj. breifaltig, Cig., Krelj-M., C. trihīna, f. = lasica, bie Erichine, ber Harwurm (trichina spiralis), Erj.(Z.). trîja, f. = 2. trilja, Kras, Ist., Ip.-Erj.(Torb.). trijadritnica, f. ber Dreimaster, Cig. trijaki, m. pi. Pfingsten, Cig., C.; — pogl. trijámborica, f. = trijamborka, Cig. trijamborka, f. ber Dreimafter, Jan. trijánčenje, z. = potrkavanje na zvonove, Jan. trijánčiti, ančim, vb. impf. – potrkavati na zvonove, St.-Cig., Jan., Kor.-M. trijaški, adj. Bfingsten : Trijaško biato Dela leto bogato, Npes,-K. trije, m. trî, f., n. num. brei; ob treh, um brei Ubr. trijezičen, čna, adj. breifprochig. trika, f. bas Brachfelb, Cig. trikati, am, vb. impf. brachen, Cig. triki, m. pl. bas Dreigespann: trike zapreči, Dol. trikot, m. bas Dreied, Cig.(T.), nk. trikoten, ina, adj. breiminfelig, Cig., Jan.; — Dreied : trikotna mreža, bas Dreiednet, Cig. (T.); breiedig, Jan., Cig.(T.); trikotna misca, ber Deltamustel, Erj. (Som.). trikôtje, n. = trikotnik, Cig., Jan. trikotnik, m. bas Dreied, Cel.(Geom.), nk. trikotomerstven, tvena, adj. trigonometrijch. Cig.(T.).trikotomerstvo, n. die Trigonometrie, Cig. (T.), C.trikráljevo, n. (adj.) das Fest ber hl. drei Kö-nige, vzhSt., ogr.-C. trikrat, adv. breimal. trikraten, toa, adj. breimalig. trikratnik, m. bas Dreifache (math.), DZ. trileteo, tca, m. ein breijabriges Rind, Mur. trileten, tna, adj. dreijahrig. triletjo, n. ber Beitraum von brei Jahren, das Triennium, Cig., Jan., nk. trilftnica, f. das Dreijahrsfeft, Cig. trilijon, m. die Trillion. trilisten, tna, adj. breiblatterig. trilîstje, n. bas Dreiblatt, Glas. trilistnik, m. ber Bitterflee (menyanthes trifoliata), Cig. 1. trilja, f. die Meerbarbe: rdeca t., die rothe Meerbarbe (mullus barbatus), Erj. (Z.). 2. trilja, f. noka igra, bas Mühlenipiel, (ben .it.: tria, tavola a mulino, das Mühlfahren), Kras, Ist., Ip.-Erj.(Torb.). triljati, am, vb. impf. die Mühle fpielen, Cig. trilogija, f. tri skupaj spadajoče tragedije, bie Trilogie. triloten, tna, adj. breilothig, Cig., Jan. trimati, mljem, vb. impf. = ropotati (bav. tremeln, mit Gewalt arbeiten, ftogen, ichlagen), Vas Krn-Erj.(Torb.). trimer, mera, m. ber Trimeter, Jan.

trimêsečen, čna, adj. breimonatlich, Mur., Cig., Jan. trimosočnina, f. bie Quartalrate, DZ. trimeter, tra, m. trojestopen ali šestostopen verz, ber Trimeter. trimiljen, lina, adj. breimeilig, Zora. trimorfen, fna, adj. trolik, trimorph, Cig.(T.). trimoštvo, и. das Triumvirat: vrhovno oblast je imelo kmetsko trimoštvo, Levst.(Zb. sp.). trimož, m. ber Triumvir, Levst.(Zb. sp.). trinajst, num. breizehn. trinajster, num. breizehnerlei. trinajsteren, rna, adj. breigebnfoch. trinajsternat, adj. breigehnfach. trinajsti, num. ber breigehnte. trinajstica, f. die Rahl breizehn. trinajstič, adv.zum breizehntenmal, breizehntens. trinajstina, f. bas Dreizehntel. trinajstinka, f. bas Dreizehntel. trinajstkrat, adv. breigehnmal. trinajstkraten, tna, adj. breizehnmolig. trinajstieten, tna, adj. breizehnjährig. trinajstloten, tna, adj. breigehnlothig, Cig.(T.). trinajscica, f. bie Bahl breigehn, Mur. 1. trinek, nka, m. ber Augenblid, Mur.; noben trinek časa, Ravn.; v trinku reče vozove napreči, Ravn. 2. trinek, nka, m. ber Stridfnoten, C., Z. trinitnik, m. = tronitnik, bet Drillich, Cig. 1. trindg, noga, m. ber Dreifuß, Mur., Cig., Jan., Malhinje-Erj. (Torb.); - Die Pfanne, Kor.-C. 2. trinog, m. 1) ber Beiniger, Mur.; ber Benter, Meg.; = biric, Dict.; - 2) ber Thrann, Mur., Cig., Jan., nk.; - ("ber mit ben Fußen Eretenbe", Erj. [Torb., Let. 1883, 301.]); po Cafu = tisti, kateri noge tere. trindg, noga, adj. breifüßig, Mur., Vrt.; trinogi stolec, DSv. trinoga, f. ber Dreifuß, Alas., SlGradec, Fr .-C., Savinska dol.; - eine Bfanne mit brei Füßen, Mik. trinogáča, f. der Dreifuß, vzhSt.-C. trinogat, ata, adj. breifußig. trinoginja, f. die Thrannin, V.-Cig. trinom, m. tročlenec, das Trinom (math.). trinoški, adj. thrannijo, Mur., Cig., Jan., nk. trinostvo, n. die Tyrannei, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad), nk. trinožec, žca, m. ber Dreifuß, Cig.(T.). trinožen, žna, adj. breifüßig, Mur., Cig. trinôžka, f. = trinožnik, Cig. trinožnik, m. ber Dreifuß, Jan., Sol., - trinogat stolec, Poh. triôgeln, gelna, adj. breiedig, Cig , Cig.(T.), nk. triôgelnat, adj. breiedig, Cig. triogelnik, m. bas Dreied, Cig., Jan., Cig.-(T.), nk.; na triogelnike izmeriti, triangulieren, Cig (T.). trioglast, adj. breiedig, Mur. trioglat, ata, adj. breiedig. triok, oka, adj. dreidugig, Cig. triolet, m. neka vrsta liričnih pesni, bas Tritriosmînski, adj. Dreiachtel-, Jan.(H.).

triosten, stna, adj. breiftachelig, Cig. trip, m. 1) bas Bu- und Auffchließen ber Augen, ber Augenblid, Mur., Mik.; 2) ber Pulsichlag, Cig., Jan., Cig.(T.), Let.-C., Erj (Som.). 1. tripa, f. bie Maueraffel, Kr.-Vatj. (Rad). 2. trípa, f. das Roch, Meg., Jan.; die Bolenta, Kor. - Jarn. (Rok.); rodo tripo jesti, Npes.-Schein.; - ber Stera, SlGradec - C.; prim, treplja. tripâtčen, čna, *adj.* = tri palce mereč, brejgollig, Cig. tripâlnica, f. == trepalnica, das Augensid, Mur., Cig trípanje, n. das Bulfieren, Cig., Jan., C. tripárkljast, adj. breizehig, Cig. tripas, m. bas Roll-Gurtelthier (dasypus tricinctus), Erj.(Ž.). tripati, tripam, pliem, vb. impf. 1) bie Augen gu - und aufichliegen, blingeln, Mur., Cig., Mik; z očmi t., Dol.; — blinten (o zvezdah), Cig.; - 2) guden, zappeln: riba triplie, Cig.; - zittern : roke mi tripljejo, Z.; - 3) ichlagen, pulfieren, pochen, Cig., Jan., C.; srce triplie, tripavica, f. die Blingfucht, Z. tripel, m. ber Trupel (min.), Cig.(T.). tripetra, adj. tripetrna ladja, ber Dreibeder, Cig. triplaten, tna, adj. breifeitig, Cig. triplika, f. ugovor na dupliko, die Triplif. triplosk, ploska, adj. breiflächig, Cig.(T.), C. tripniti, tripnem, vb. pf. einen Bulsichlag thun, Let. tripodija, f. tristopje, bie Tripobie. tripóten, tna, adj. = trikraten, Cig., Jan. tripotje, n. ber Dreimeg, Cig., M. trirebrn, adj. breirippig, Cig. triréden, dna, adj. breizetlig, Cig. trîredi, num. = trideset, Kor.-C. trirezen, zna, adj. mit brei Schneiben, breifcneibig, Cig. trirob, roba, adj. breifantig, Jan., Cig. (T.), Sol., C. trirobat, áta, adj. breifantig, Cig., Jan. trirocen, čna, adj. breiarmig, Cig. trirog, roge, adj. breihornig, Mur., Jan., Mik. trirogast, adj. breihornig, Cig. trirogat, ata, adj. breihörnig, Cig. trirogelj, glja, m. der Dreigad, Cig., Blc.-C. triroglia, f. bie Salgbinfe, der Dreigad (triglochin), Medv.(Rok.), C trirogljáča, f. ber Dreigad, Cig. trirogljat, ata, adj. breigadig. trirogljec, gljeca, (geljca), m. ein forperliches Dreied, Cig.(T.). trirok, roka, adj. breibanbig, Mur., Cig., Jan. trisęženjski, adj. breifiafterig, Cig. tristaven, vna, adj. Dreifage: tristavni racun, die Dreisabrechnung, Cel. (Ar.). tristavka, f. der Dreisab, die Regelbetrie, Cig., Jan., Cig.(T.), Slom.-C., Cel.(Ar.). tristo, num. = tri sto, breihundert (tristoter, tristokrat itd., prim. stoter, stokrat itd.). tristoleten, tna, adj. breihundertjährig. tristôpie, n. die Tripodie, Cig.(T.). CHOOGIC tristotni, num. ber breihunderifte, Mur., Cig., Jan. tristovec, vca, m. ber Bafferinoterich (polygonum amphibium), Sv. Peter pri Gorici-Erj.-(Torb.).tristran, strans, adj. breiseitig, Jan., Cig.(T.), Žnid. tristránski, adj. breifeitig, Mur., Cig., Jan. tristròk, stróka, adj. dreifach, Zora. tristropen, pna, adj. breiftodig, Cig., Jap.-C. tristrugast, adj. breigrmig (o rekah, potokih), Cig. tristrugăt, áta, adj. = tristrugast, Cig. triščati, im, vb. impf. — v kako drobno stvar v eno mer gledati, stieren: kaj triščiš v bukve? Podkrnci-Erj. (Torb.). trišče, n. = terišče 1): 1) bie Flachsbrechelstätte, Cig.; - 2) ein Marktplat im Freien, V.trišteven, vna, adj. breigablig, Cig., Jan. tritédenski, adj. breiwöchig. triumf, m. slavie, ber Triumph. triuren, rna, adj. breiftunbig. trivedra, adj. breieimerig, Cig. trivedrski, adj. breieimerig, C. trivésein, adj. breirubrig, Cig. triveslják, m. ber Dreiruberer, Cig. trivialen, Ina, adj. preprost, trivial. trivladen, dna, adj. breiherrichaftlich, Cig. trivladjo, n. bie Dreiherrichaft, bas Triumvirat, Cig., Sol. trivoglàt, áta, adj., pogl. trioglat. trivesten, tna, adj. breireihig, breizeisig; — breisach, C., Bes. trizložen, žna, adj. breifilbig, nk. trízna, f. = boj na čast mrtvemu človeku, Jurč. (Tug.), Vrt.; trizno igrati, LjZv.; - stal. trizob, zoba, m. ber Dreigad, Cig., Jan. trizòb, zóba, adj. = trizobat, Jan. (H.). trizobat, ata, adj. breigannig, breigadig, Cig., trizobec, bca, m. ber Dreigad, Jan. trizóben, bna, adj. = trizobat, Cig., Jan. trizôbje, n. = trizob, m., Jan. trizvezdje, n. bas Dreigeftirn, Cig., Jan., Zora. trja, f. == pezdir, Z. trjaco, f. pl. 1) bas gröbfte Spinnhaar, bas Berg, Cig., vzh.St.-C.; — 2) die baraus gemachte Leinwand: v trjačah hoditi, Npes .-

trjáčen, čna, adj. trjačno platno, bie gröbste Leinwand, vzh.St.-C.

trjáki, m. pl. Bfingften, Habd. - Mik.; narod na Kranjskem rabi to besedo za čas senima, ki je v Ljubljani v začetku meseca maja: do trjakov, o trjacih; — po Mik. (Et.) nam. tur-jaki, prim. slovaški: turice, das Bfingstest; toda prim. trojaki.

trjava, f. == trdnjava, DZ.

trje, n. coll. die Abfalle beim Brechen bes Flachsted: pomesti trje, Notr.

trji, m. pl., GBrda, pogl. tirji pod: tirje, trjúsiti, ûsim, vb. pf. = telebiti, Cig. trjúsniti, úsnem, vb. pf. = telebniti, Cig. tik, m. ber Anschlag an einen Gegenstanb, Cig.; — ber Anprall, Valj. (Rad); ber Bodftoß, Cig.; kozel nastavljal je roge in se pripravljal na trk, Jurč.

třk, interj. posnemanje glasu o trkanju. trkáč, m. 1) = trkalo, ber Thurflopfer, Cig.; - 2) ber Stogwidder, Cig., Jan., M., Frey. (F.); — 3) der Mauerbrecher, Kremp.-C. trkálco, n. dem. trkalo; ber Thurllopfer, Jan.

(H.).

tfkalica, f. eine Spechtart, C. trkainik, m. = trkalo, ber Thurtlopfer, Cig. trkalo, n. eine Borrichtung jum Antlopfen, der Thürklopfer, Cig., Jan., C. tékanje, n. das Klopfen, das Bochen; — das

Stogen.

tfkati, tfkam, vb. impf. flopfen, pochen; na okno, na vrata t.; - iti in t., fleinschriftig geben, C.; - grlica trka (girrt), C.;-ftogen, anftogen: s kozarci t.; s pirhi t., Gor.; (prim. turčati); - mit ben hornern ftogen (bom Rleinvieh), Cig.; t. se, fich ftogen; ovni, kozli se trkajo; — luna ga trka, er ist monb-suchtig, C., Notr., Gor.; — ali te luna trka? bift bu berrudt?

třkav, adj. stößig: trkav kozel, Cig., Jan., C. trkavec, vca, m. ber Rlopfer, Cig., Jan. třkec, kca, m. = trkalo, Cig.

trkelj, klja, m. 1) ber Rlopfel, ber Schlagel, Mur., Cig., C.; - ber Brügel, C.; - 2) ber Baumtlop, Cig., Jan., M., C., Zv., Kr-Gora; — = okrogel kos debla v polenovi dolgosti: deblo je dalo osem trkljev, Plufna pri Bolcu-Erj. (Torb.).

trketati, etam, éčem, vb. impf. laut auftreten, ftrampfen, C.

trkijáč, m. ber Tölpel, M.

1. trkljati, am, vb. impf. 1) fanft flopfen; -2) flimpern, Jan. (H.).

2. trkljati, am, vb. impf. 1) rollen laffen, Z.; t. s krajcarji (neka igra) = krajcarje talikati raz prislonjeno deščico, Polj.; - t. se, rollen, stürzen, Z., C.; kamenje se trklja s hriba, Rut.(Zg. Tolm.); — 2) (intr.) = t. se: denarji trkljajo (namr. po tleh), Ravn. trkljav, áva, adj. plump, C.

třkije, f. pl. glasbeno orodie: bas Sadbreit, Z., Nov. (St.)-Pjk. (Crt.); (trklja, Jan.).

tekniti, teknem, vb. pf. 1) antlopfen; - 2) ftogen, anftogen; - t. se, fich anftogen, fich anschlagen; — 3) trknjen = prismojen, verrüdt.

trkoliti, blim, vb. impf. rollen machen, Jan.; - t. se, rollen: jabolka se na dvorišče trkolijo, Bes.-C.

tkoma, adv. knapp aneinanber, C.

trktalo, n. bas Rührholz, ber Quirl, Cig., M., Rib.-Levst. (M.).

trktáti, am, vb. impf. quirlen, rühren, Z. triec, leca, m. 1) die Flachebreche, BlKr.-Let.; — 2) die Ratfche, Crniče (Goriš.).

telek, leka, m. die Bunge ber Breche: trlek sega v laloke pri trlici, C. trièp, lépa, m. ber Plumpe, Jan. (H.).

Giorgia

triépen, pna, adj. ichwer verftebend, ungehobeit. plump, Laśće-Erj. (Torb.).

trléskniti, ësknem, vb. pf. z durmi t., bie

Thure guichlagen, Let.

tflica, f. 1) bie Breche, bie Sanf- ober Flachsbreche; suh kot t., Polj.; - 2) bie Labebant (bei ben Drechstern eine Rinne in ber Drehbant, worin bie Dode befestigt wird), V .- Cig.; - 3) ein Strafwertzeug aus Solg, bas Berfonen am Branger um Sals und Füße gelegt murbe, die Fiebel, Habd.-Mik., Dict., Guts., Cig., Jan., Idrija.

tflienik, m. bas Sperrholz in ber Mühle, V.-

telionjak, m. bie Bunge ber Flachebreche, jugh St. tfliti, im, vb. impf. ben Flachs brechen, brecheln: terica s trlico trli, C.

trija, f. = terica, terilja, Valj. (Rad), νηλ-Št.-C.

trm, trma, adj. == trmast, Cig., Jan. tima, f. ber Storefinn, ber Gigenfinn; . Laune, bie Caprice; svoje trme se držati, Kast.; - bie Stetigfeit (bes Pferbes), C., Strp.

temast, adj. ftarrfinnig, eigenfinnig; - launifch, caprizids.

trmávost, f. = trmoglavost, Jan. (H.).

timen, mns, adj. = trmast, C.

trmetl, im, vb. impf. ftieren, ftarr anfeben, bef. mit verhangtem Ropfe, vzh.St. - C.; trogen und ichmollen, C.

trmož, m. ein eigenfinniger Menich, vihSt. trmoglav, glava, adj. eigenfinnig, ftarrfopfig. trmoglavec, vca, m. ber Eigenfinnige, ber Starr-

temogláven, vna, adj. eigenfinnig, ftorriöpfig. trmoglavje, n. ber Gigenfinn, ber Starrfinn; bie Begriffeftupigfeit, Cig. (T.).

trmoglavka, f. bie Eigenfinnige, bie Starr-

trmoglavost, f. ber Eigenfinn, ber Starrfinn. trmộst, f. = trmoglavost, Jan.

ten, m. 1) ber Dorn; on mi je trn v peti == er ift mir ein Dorn im Auge; vsak ima svoj trn = jeber hat feinen Rummer, Cig.; — 2) ber Dornbaum, bas Dorngestrauch; - beli t., ber Beißborn (crataegus oxyacantha), Pirc, Tus.(R.); ernit., ber Schwarzborn, ber Schlehdorn (prunus spinosa), Cig., M., Tuš.(R.); bozji t., die Afazie, C.; mieji t., ber Maufeborn (ruscus aculeatus), Cig., M.; mrtvi t., der Rreugdorn (rhamnus cathartica), Josch; pasji t., ber Stechborn (paliurus aculeatus), Gorjansko (Kras) - Erj. (Torb.); = žrdeni, žrdovinski t., Malhinje(Kras)-Erj.(Torb.); - 3) ber Stachel, Mur.; ber Bienenstachel, C.; - 4) bie Angel, M.; ribe s trnom loviti, Guts. (Res.); - tudi: tfn, Dol. trnac, m. 1) bie Balle, bie Borhalle, ogr.-

Mik.; - 2) ber Obitgarten, C., Valj. (Rad);

– iz madž, tornácz, *Mik*.

trnáč, m. - bet v pinji, kjer se maslo dela, ber Butterftogel (od it. tornare, breben), C., Vas Krn-Erj. (Torb.).

třnarica, f. neko jabolko, Ponikve (Goriš.)-Erj.(Torb.).

tenast, adj. bornicht: - Dornen-, bornig ; trnasta krona, Kast. (Rof.).

tfnat, ata, adj. bornig, bornenvoll, Mur., Cig., Jan.

trnaten, tna, adj. bornig, bornvoll: trnaten pot je v nebesa, ne rožnaten, C

trnav, adj. bornig, ogr.-C., M. třnček, čka, m. dem. trnck.

tančiti, im, vb. impf. (Schweine) ringeln, C.;

— prim. trnek 7).

tinek, nka, m. dem. trn; 1) ein fleiner Dorn; – 2) die Fischangel; na t. loviti ribe; -3) der Dornfortfat am Birbelfnochen, Erj. (Som.); - 4) die unentwickelte Feber, ber Riel, Ip.-Erj. (Torb.); - 5) bie Spinbel am Spinnrabe, C.; - 6) bas Bungelchen am Gewehr, Jan. (H.); ber Schneller, C .; - 7) ber Rafenring (für Schweine), V .- Cig.

trnen, adj. Dorn-, Dornen-: trnena mladica,

krons, trnen pot, Dalm.

třnič, m. = prekuhan, stisnjen in posušen sir, Kamnik.

trnika, f. ber Schlehborn (prunus spinosa), Guts., Jarn.

trnina, f. 1) = trnika, ber Schlehborn, M., C.; - 2) bie Frucht bes Schlehborns, Polj., Savinska dol.; — 3) bie Dornhede, Mur. trnînje, n. coll. bas Dorngestranch, Mur.

trninovec, vca, m. bie Schlebe, C. trníšče, n. baš Dorngestrüppe, Cig.

1. tfniti, nem, vb. pf. = treniti: z očmi t., Cig., C., Zora.

2. tfnitl, nem, vb. pf. 1) fprühen, fpringen: iskre trnejo, C., Z.; - 2) (trans.) aussprigen, Jan.; - 3) = otrniti, (bas Licht) pupen, Pohl., Mur., Mik.; - 4) landen, Pohl., Jarn.-Cig., Mur.

3. tfniti, nem, vb. pf. erftarren: srce trne, Zora;

- prim, otrpniti.

trnjáča, f. ber Bitterroche (raja torpedo), Cig. tfnjast, adj. bornig: t. pot, Hip. (Orb.); trnjasta krona, die Dornenfrone, Jsvkr.

trnjas, m. bie Dorneibechje (stelio), Erj.(Z.). tŕnjav, adj. bornig: t. plot, Rog.-Valj.(Rad);

bornenvoll (pren.): t. stan, Str.

tinje, n. coll. die Dornen; - ber Dornstrauch, ber Dornbufch; - bas Dorngeftruppe; živo t., ber Brombeerstrauch (rubus fruticosus), mrtvo t., die Aderbrombeere (rubus caesius), Josch.

tfnjev, adj. = trnov; trnjeva krons.

tfnjevec, vca, m. = trnovec, Jan.

tínjevka, f. 1) = trnovka, die Dornruthe; 2) der Zeisig (fringilla spinus), Frey. (F.). tŕnjica, f. = mali srakoper, ki gnezdí v trnju, Poh.

tfnjice, n. dem. trnje; Dornlein, Prip .- Mik.; Men' je srce žalostno, S trnjičem ograjeno, Npes.-K.; S trnjičem si mi postiljala, Npes.-Vraz.

tînkast, adj. angelförmig, Cig.

trnkati, am, vb. impf. (Schweinen) Ringe burch ben Ruffel ziehen, ringeln, Cig.; - bom tvoje nosnice trnkal in tvoja usta brzdal, Jap.(Sv. p.).

trnocelj, cija, m. ber Bieft (stachys), Medv. (Rok.).

trnoga, f. die Dornruthe, vrhSt .- C.

trnokòp, kópa, m. = kramp, Levst. (Cest., Let.);

trnólja, f. == trnulja, Mur., C.

trnoljica, f. dem. trnolja; bie Schlebe, Guts., Jarn., Mur., Jan., DZ.; ber Schlehborn (prunus spinosa), Josch, Tuš. (R.).

trnoljski, adj. Schleben : trnoljsko vino, Guts., Jarn., M.

troosvij, sija (svijna), m. die Kriechenpflaume (prunus insititia), Jarn., Cig., Tuš.(R.), St.; - prim, trnoslivka, češ, trnosliva

trnóslivka, f. = trnoselj, Fr.-C.; (trnóslavka, Valj. [Rad]).

trnov, adj. Dorne, aus Dornen; trnov grm, trnov venec. trnováča, f. ber Dornstod, kajk.-Valj. (Rad).

tenovec, vca, m. ber Dornbaum, ber Dornftraud, Cig., Jan.

trnovît, adj. bornenvoll, Jan. (H.).

trnovje, n. coll. = trnje, Cig., Jan., M., Bes. trnovka, f. 1) bie Dornruthe, ber Dornstod; bodeća t.; -- 2) neka hruška, katere drevo je trnovo, Sv. Jakob na Savi-Erj. (Torb.); - 3) ber Beisig, Guts.-Cig., Pot.-M.

trnožje, n. bas Dorngestruppe, Mur., Cig. trnulja, f. bie Frucht bes Schlehborns, bie Schlehe, Guts., Jarn., Cig., Jan., C., Kr. Valj. (Rad).

trauljec, lica, m. ber Schlehenwein, Guts., Jarn. trouljevec, vca, m. = trouljec, Cig.

trob, troba, m. 1) ber Trompetenschall, Jan., ogr.-C.; - 2) bas Schreien, bas Seulen (bes Bolfes, bes Gfels), ogr.-C

troba, f. 1) bie Trompete, Cig., C.; = trobentica, ki si jo vzpomladi napravijo otroci od lubja, Goriška ok.-Erj. (Torb.); — 2) bie Rohre, V.-Cig., Cig. (T.); bie Stefelrohre, Rez. - C.; ber Bumpenftiefel, Cig.(T.); govorna t., das Sprachrohr, DZ.; - die Schnaupe (3. B. an einer Kanne), Cig.; — 3) vodena t., die Wasserhose (Wassertombe), Cig (T.), Jes.; — 4) troba platna, sukna, eine Rolle Leinwand, Tuch, Cig., C., Dresnica-Erj. (Torb.); - prim. stvnem. trumba, it. tromba, Mik.(Et.).

trobárven, vna, adj. breifgrbig, nk.

trobast, adj. fcmauzicht, Cig.; mit vorstebenben Lippen: kdor ni grbast, morda pa je trobast, Levst. (Zb. sp.).

trobcar, rja, m. trobcarji, bie Ruffelthiere, Cig.

trobec, bca, m. 1) der Hornblafer, der Trompeter, Cig., Jan., M., nk.; - (bie Drobne, Jan., C.; prim. češ. trubec); - 2) bas Maul, bie Schnauze, V.-Cig.; konjski t., C.; vragov t., ogr.-C.; babam koga v t. vreči, jemanben bei ben Beibern ins Gerebe bringen, Glas.; ber Ruffel, Jan., C.; slonov t., Cig.(T.); - 3) ber hervorragenbe Theil an einer Ranne u. bgl., die Schnaupe, Cig.; - ber Spismund, Z.; — 4) bas Pfeifenmunbstud, Cig.; -5) die Lippe, Cig., C.; trobci, die Lippen,

M., Ist.; (hs.); - 6) ein Menfc mit aufgeworfenen Lippen, M.

trobet, eli, f. ber Blumentelch &. B. bei Rellen, Cig., Lašče-Levst.(M.).

trobela, f. 1) die Halmpfeife, Cig.; - 2) ber Ballen, Cig.; t. platna, eine Rolle Leinwand, Cig., Jan.; platno v gostih trobelah, Vrtov. (Km. k.).

trobelast, adj. röhrenförmig, Cig. trobelica, f. dem. trobela; eine fleine Rolle: v trobelice kot platno spravljati kaj, Vrtov.

(Km. k).

trobelicen, ena, adj. Schierlings., Cig., Jan. trobelika, f. 1) bas Rohr, M.; -2) ber Bafferichierling (cicuta), "Guts. - Cig., Mur., Jan., $M_{\cdot,\cdot}$ C., $Valj_{\cdot}(Rad)$; = velika t., $Tus_{\cdot}(R_{\cdot})$; - mala t., die gundepetersilie (aethusa cynapium), Tuš.(R.); — = divji bezeg, ber Balbholunder, St.-Cig.; - trobélika, Valj.

trobolikovec, vca, m. ber Schierlingsfaft, Jan. trobelikovina, f. bas Schierlingsgift, Cig.,

trobelják, m. ber Thor, SIN.

trobelka, f. bie Röhre, Mur., Cig.; bas Bfeifenrohr, Let., Nov.

trobenta, f. 1) die Trompete, die Bojaune; -2) die Erompetenbirne, C.

trobentáč, m. der Trompeter.

trobentanje, n. das Trompetenblasen, der Trompetenichall.

trobentar, rja, m. ber Trompeter.

trobentati, am, vb. impf. trompeten, bie Trompete blafen.

trobenten, tna, adj. Trompeten : trobentni glas. trobentica, f. dem. trobenta; 1) eine fleine Trom. pete; - 2) die Frühlingsichluffelblume (primula officinalis).

trobentnik, m. polž t., baš Bosaunenhorn, Cig. trobezljati, am, vb. impf. bummes Beug reben, Svet. (Rok.); - pogl. trobuzljati,

trobet, m. 1) ber Balbhornift, Cig.; - 2) ber Schreier, C.

trobilo, n. 1) das Blasinstrument, Cig., Jan., Cig.(T.), C., DZ., nk.; — 2) das Sprachroht, Jarn., Mur., C.; = govorno t., Cig., Jan.; - 3) ein thörichter Schmager, Mur., Cig., Nov., Savinska dol.

trobiti, im, vb. impf. :) auf einem Sorn, einer Erompete blasen; t. na rog; vsi eno trobijo, alle blafen in ein horn, Met.; - misli, da bo sodnemu dnevu trobil see er meint, bafe er ewig leben werde, Met.; — po trebuhu mi trobi (= kruli), C.; — 2) schreien: osel, merjasec trobi, C.

trobîvec, vca, m. ber hornblajer, Cig. trobîvka, f. 1) bie Blaferin; -- 2) misca t., ber Trompetenmustel, (-ilka) Erj. (Som.).

trobje, n. die Gabel, ber Bwiefel, Vrhnika-Strek. (LjZv.); - prim. trabje.

troblja, f. 1) die Trompete, Cig., Jan., Zora; usesna t., Evstahova t., die Eustachische Röhre, die Ohrtrompete, Cig. (T.), Erj. (Som.); — 2) velika t., das große Tritonshorn (tritonium nodiferum), Erj. (Z.); — hs. trobljav, áva, adj. vielwortig, Cig.

trobljenje, n. bas Blajen (auf einem Born, einer

Trombete).

trobljica, f. dem. troblja; 1) ušesna ali Evstahovs t., die Ohrtrompete, Cig. (T.); - 2) das Trompetenthierchen (stentor), Erj (Z.).

trobnik, m. der Trompeter, Cig.

tróbo, ésa, n. oslovska trobesa ne gredo v nebesa, des Efels Stimme reicht nicht in ben Simmel, Z., Npreg. (Ist.).

trobójen, jna, adj. breifarbig, nk.

trobojnica, f. bie Tricolore, nk.

trobovnik, m. die Trompetenblume (bigonia catalpa), Tus. (B.).

trobuzljáti, am, vb. impf. fcmagen, plaubern, Jurć.

trobüznik, m. bas Barttüchlein ber Rinber, Gor. trôcka, f. = troskva, vzhŠt.

tročlen, člena, adj. breigliebrig, nk.; tročleni hrosti (trimera), Erj. (2.).

troclonec, nca, m. ein breigliebriger Ausbruck, bas Trinom, (math.), Cig.(T.), Cel.(Ar.).

1. trod, m. der Bunderichwamm (polyporus fomentarius), Cig., Jan., Rib.-Mik., Tuš.(R.), Notr.

2. trộd, m. 1) bie Rolif, Guts., Jarn., V.-Cig., C., Mik.; neka bolečina v črevih, Plutna pri Bolcu-Erj. (Torb.); Voda je trodovitna, Vince pa trod mori, Npes.-Jarn.; — 2) bet Bebarnuttervorfall (trut), Mur., V.-Cig., C.; (tudi pri živini), C.

3. trộd, m., C., Gol., pogl. 1. trot.

troden, dna, adj. mit bem Bebarmuttervorfall behaftet: trodna (trutna) žena, Cig.; trodna (trotna) koza, C.

trodijiv, adj. = trodoviten, Npes.-Schein. trôdljivka, f. neka zel (dobra, če vola napenja): bas Bergweibenroschen (epilobium montanum), C.

trodnat, adj. mit bem Gebarmuttervorfall behattet, (trotnat) vzhSt.-C.

trodovičen, čna. adj. trodoviten, Npes.-Schein. trodovíten, tno, adj. 1) mit Kolik behaftet, Jan.; - 2) Rolif veruriachenb: Voda je trodovitna, Jarn.

trodovník, m. = uheljnjak, die Hauswurz (sempervivum tectorum), C.

trofeja, f. znamenje zmage, bie Trophae. troglasen, ena, adj. breiftimmig, nk.

troguben, bna, adj. breifaltig, breifach, Cig. (T.).

trona, f. 1) ber Splitter, Mur., Krelj, Dalm.; - bas Staubchen: troha mi je pala v oko, Erj. (Torb.); nemaš toliko moći, da bi troho pobral na tieh, Bas.; — 2) das Bischen; troha kruha; troha trohi pomaga, C.; troho vecji, ein bifechen größer, C.

trohāj, m. = trohej, Zv.

trohēj, m. ber Trochāus (verzna stopa - U). tróhek, hka, adj. morjdy, Hal.-C.

tróhef, hla, adj. morjój, Jan.; trohla slama, C. trohica, f. dem. troha; bas Bischen, bas Trummlein; niti trohice nisem dobil, ich habe gang und gar nichts befommen.

trohiện, adj. = trhien, morfd, Mur., Cig.,

trohléti, im, vb. impf. == trhleti, Jan.

troblina, f. 1) ber Mober, bie Faulnis, Mur., Cig., Jan.; - 2) moriches Sola, Jan.

trohljad, f. moberige Dinge, Cig., Jan.; bef. moriches Sold, Cig., Jan.

trohljadina, f. moriches Sola, Cig.

trohljava, f. ber Mober, bas Moricicht, Jan., C. trohljiv, iva, adj. 1) morich; — 2) verweslich, hinfällig.

troblifvec, vca, m. ber Baumichimmel, Valj. (Rad).

trobljivost, f. 1) die Morschheit, der Modet; - 2) die Berweslichteit.

trohlóba, f. ber Moder, Cig., Jan.

trohlota, f. ber Mober, Mur., Ravn.-C.

trobneti, im, vb. impf. modern, morich werben, les v zemlji, truplo v grobu trohni; berwefen; - trohnel, morid, Cig., Jan.

trohniti, trohnem, vb. impf. = trohneti, moridi merben, C.

trohnjáti, am, vb. impf. zeriplittern, verzetteln, unnus verwenden, Ravn.-Cig., Svet. (Rok.). trohnóba, f. der Moder.

trohnóta, f. ber Mober, Mur., Jan.

troj, num. breierlei; troje vino; troje, brei: troje otrok; troje živinčet; troje ljudi; troje nogavice, rokavice, hlače; vsi troji vaščani, die Bewohner aller brei Dörfer, LjZv.; glede pomenov prim, deseter.

trojačnica, f. neka sliva, ki o trojakih dozo-

reve, kajk.-Valj. (Rad).

trojad, f. bas Dreigespann, Jan., M. troják, m. 1) bas Dreifreuzerstüd, Cig., Jan., Let.; - 2) pl. trojaki, ber Dreifaltigfeitsfonntag, C .; - Bfingften, Cig., kajk .- Valj. (Rad);("trejači" = "vinkušti", Dalm.[Reg.]); - (Noč Trojaka mlahno vlažna [o velikem travnu], Žito, vino, preja pražnja, Vod. [Pes.]).

troják, adj. breierlei, C.; - breifach, C. trôjče, eta, n. = trojček, Valj. (Rad).

trojček, čka, m. trojčki, Drillinge. trôjčič, m. = trojček, Mur., Jan.

trojčina, f. coll. bie Drillinge, Mur.

trojedin, adj. breieinig; trojedini Bog. trojodinost, f. bie Dreieinigfeit.

trojek, jka, m. trojček: trojki, bie Drillinge, Jan. (H.).

trojen, jna, adj. breifach.

trojerob, roba, adj. breierleifantig, Cig. (T.). trojica, f. 1) drei Berfonen, C.; (trojica, Jurc.); - sv. Trojica, die beilige Dreifaltigfeit; -– 2) das Dreigespann, C.; s trojico, breifpannig, Cig.; - 3) die Terne, Cig.(T.), Cel. (Ar),

trojíčen, čna, adj. = za tri osebe, breifitig, Cig.; - Dreifaltigfeits.

trojiciti, îcim, vb. impf. in brei Theile theilen, Jan.

trojina, f. das Dreigespann, Mur., Cig., Jan.; s trojino voziti, Dol.

trojiški, adj. trojiška (-čka) nedelja, ber Dreifaltigleitssonntag, Pjk. (Crt.).

trojiti, im, vb. impf. 1) verbreifachen, Cig.; -2) = trojičiti, Jan.(H.). trojka, f. 1) die Drei, ber Dreier; - 2) eine Bahl von breien, bas Rleeblatt (fig.), Cig., LjZv.; — 3) bas Dreigespann, Malhinje na Krasu-Erj. (Torb.); — 4) trojko biti = na tri zvonove pritrkavati, Cig. trojklja, f. bie Drei (Biffer), Cig., Jan. trojnat, adj. breifach trojnik, m. breibrahtiger Zwirn, ber Drillich, Mur., Cig., Jan., Met. trojnooseben, bna, adj. breieinig: trojnoosebni Bog, Cv. trojnost, f. die Dreiheit, Cig. trojstvo, n. bie Dreiheit, Valj. (Rad), Cv.; tudi: trojstvo, Valj. (Rad). trojški, adj. Drillings-, Mur. trokoten, tna, adj. breiedig, Jan. (H.). trokotje, n. bas Dreied, Jan (H.). trokip, kípa, adj. = iz treh krp: trokipi jajčnjak (pri rakovi samici), Erj (Izb. sp.). trola, f. ein ungeschicktes Weibsbilb, Jan., M., Kr.; - prim. bav. trol, kor. - nem. tralle, troale, plumpe, bumme Berfon. troléten, tna, adj. = trileten, Levst. (Močv.). trolicen, cna, adj. breiformig, Jan. (H.). trollst, lista, adj. breiblätterig, Jan. (H.). trolistnat, adj. = trolist, Jan. (H.). troll, m. 1) bie hummel (bombus sp.), Rihenberk-Erj.(Torb.); = 2) = 1. trot 1), (drolj) Dol.-Erj. (Torb.). tromar, rja, m. bie Relfe (dianthus), Jan., Z., Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.); - prim. tremur. trômba, f. 1) bie Trompete, Cig., C.; dober dušni pastir je grmeča tromba grešnikom, Slom.; — 2) bie Wasserröhre, C.; — das Brunnenrohr, Rez.-C., Vrtov. (Km. k.); — die Pumpe, Cig., Nov.; — 3) das Stiefelrohr, Rez.-C.; — 4) ein hölzerner Mörser, C.; — 5) morska, pescena t., die Baffer-, Ganbhole, Jan. (H.); pogl. troba 3); - prim. it. tromba, die Trompete, die Bafferpumpe. trombati, am, vb. impf. pumpen, Cig., nk. tromir, ra, m. bas Getofe, ber Larm, C. tromirati, am, vb. impf. tofen, lärmen, C. trompa, f. = tromba 2), bie Bumpe: s trompo se voda kalu, Notr. tron, m. prestol, ber Thron. tronitnik, m. ber Drillich, Jan. (H.). trondg, noga, adj. breifußig, Jan. (H.). tronozje, n. ber Dreifuß, Jan. (H.). 1. trop, m. die einmalige Ladung ber Beinpreffe, ber Breistuchen, C., M., Dol., BiKr.; koliko tropov si že naprešal? Dol. 2. tròp, tróps, m. bie Schar; Bliža se pogrebcev trop, Pres.; — prim. nem. ber Trupp. 3. trop, m. prenos, ber Tropus, Cig. (T.). 4. trop, tropa, m. = 2. trap, SIGor.-C., Z. tropa, f. bie Schar, ber Schwarm; trope ovac, Skrinj.; - prim. nem. bie Truppe, it. truppa. tropar, ria, m. ber Befiger einer Schafherbe, Bes. tropáti, âm, νb. impf. = trepati, ichlagen, flopfen, C., Z.

tropic, ica, m. dem. 2. trop, eine fleine Schar, Valj. (Rad). tropičen, čna, adj. povratniški (geogr.), prenesen (stil.), tropifd, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. tropina, f. ein Trebertheilchen; tropine, bie Treber; vinske, maslene, oline tropine. tropinast, adj. treberartig. tropînjak, m. mesto, kjer so tropine, kajk .-Valj.(Rad). tropinovec, vca, m. ber Beintreberbrantwein. tropînski, adj. Treber-, Trefter-: tropinsko žganje. tropînăčnica, f. ber Tresterwein, Mur.; -= tropinovec, der Trefterbrantwein, Mur. tropoma, adv. icharenweise. tropotáti, otâm, ôčem, vb. impf. trampeln, C.; = ropotati, BlKr.-DSv. tropovica, f. ber Trefterwein, V. (Dol.) - Cig. trorez, reza, adj. breischneibig, Jan. (H.). tros, m. 1) bas Beben, Blc.-C.; — 2) trosi so klična zrnca, po katerih se množe tajnocvetke, die Reimforner, bie Sporen, Jan., Cig.(T.), Tuš.(R.).trôsek, ska, m. dem. tros; = klično zrace, bas Reimforn, troski, die Sporen, Zv. trositnik, m. die Sandbuchje, Hip. (Orb.). trosisce, n. bas Sporenlager, Cig. (T.). trositi, im, vb. impf. i) ftreuen, ausstreuen; cvetje t.; gnoj t. po njivi; - denar t., Gelb ausftreuen, vergetteln; - 2) = tresti, etschüttern, schüttein, Mur., vzh.St., ogr.; - t. se, gittern, Mur., Npes.- Vraz, vzhSt., ogr. trosje, n. coll. bie Sporen, Tus. (B.); -- prim. tros. trosk, m. 1) = troska 3), die Sügelerdbeere, Met.; - 2) pl. troski, bie Schmalge ober Butterhefe, vzh.St., jvzh.St. troska, f. i) ber Bobenfat, die Sefe, Guts.-Cig., Mur., Jan., C.; bei die Schmalzhefe, Savinska dol.; — bas Schmalzmus (= maselnik), Luče, Rogatska ok.(Št.)-Erj.(Torb.); - 2) die Schlade, Cig. (T.), C., Erj. (Min.); (hs.); - 3) die Sügelerdbeere (fragaria collina), Erj. (Rok.); tudi: bie hochstengelige Erb. beere (fragaria elatior), Medv. (Rok.), Erj. (Torb.). troskalica, f. bie Sügelerbbeere (fragaria collina), Malhinje-Erj. (Torb.). trôskast, adj. schladig, Erj. (Min.). tróskav, adj. schladig, Cig. (T.). trôskev, kve, f. 1) ber Hammerschlag, bie Schmiedeschladen, V.- Cig.; — ber Splitter, Jan.; coll. Splitter (min.), Cig.(T.); - 2) = maselnik, das Schmalzmus, Lasce - Erj. (Torb.); - prim. troska t). troskva, f. 1) ber hammerichlag, bie Schmiebeichladen, V.-Cig.; — 2) die Schmalstreber, St.-Cig., Rib.-M., Valj. (Rad): — die Oltreber, V.-Cig., Rib.-M.; — 3) ber Propftling (fragaria vesca hortensis), Erj. (Torb.). troskvast, adj. splitterig, Cig. (T.), C. trôskvec, veca, m. = troskva 3), die große Erbbeere, C. trôsnica, f. = trosocvetka, Zv. trosnik, m. ber Sporenichlauch (sporangium), Cig.(T.), Tus.(B.).

trosocvetka, f. trosocvetke, bie Sporenpflangen, Cig.(T.), Tuš.(R.).trostran, strana, adj. breifeitig, Jan. (H.). trostrok, stroka, adj. breifaltig, Jan. (H.). trošák, m. die Schar: t. rac. LjZv. trošárski, adj. verfchwenberifch, Mik. troscina, f. ein Trebertheilchen, C.; pl. troseine, bie Treber: 3. B. Die Honigtreber, bie Bachstreber, Mur., C.; vosek in troscine, Danj. (Posv. p.). troščinje, n. coll. die Treber (3. B. von geprefetem Dbft), C. trôšek, ška, m. nav. pl. troški, die Rosten, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Levst.(Pril.), nk. trosen, ana, adj. 1) trosni obsojevaci, bie Splitterichter, Krelj; - 2) frumelig, Jan. (H.); - 3) viele Ausgaben verurjachend: trosno poslopje, Svet. (Rok.). 1. trosonjo, n. das Berftrenen. 2. trošénje, n. das Berbrauchen, ber Aufwand. trosica, f. dem. troha; bas Splitterchen; ein fleines Theilchen: hlipna t., DSv.; - bas Bischen, Mur., Cig., Jan. trosilisce, n. ber Berbrauchsort, ber Confumtrošitev, tve, f. ber Aufwand, C. trošíti, ím, vb. impf. Ausgaben machen, verausgaben; t. po krčmah, C.; veliko denarja t.; - aufwenden, confumieren; kruh, mleko t., ogr.-C.; dosti drv t., C.; - bergenben: t. ure i ure, kajk.-Valj. (Rad). trosivec, vca, m. ber Consument, Cig. (T.). 1. trộška, f. = trošica, bas Bijsthen, Mur., Caf (Vest.). 2. troška, f. bas Streufutter für Sühner, ogr .-Valj. troškovník, m. baš Kostenberzeichnis, Cig.(T.), trošljiv, iva, adj. verschwenderisch, Let.-C. trošník, m. ber Behrer, Guts.-Cig. 1. trot, m. 1) bie Drohne, die Brutbiene: -2) der Schmaroger, ber Barafit, Gor .- Mik. 2. trột, m., V.-Cig., Rib.-Mik., pogl. 1. trod. 3. trột, m., Cig., C., pogl. 2. trod. 4. trot, m. der Kelterbaum, Guts.; — die Breffe, C.; - prim. nem. Trotte = Relter. trota, f. die Arud, Jan.; - iz nem. trotar, ria, m. ber Schmaroger, ber Barafit, Jan. (H.). trotariti, arim, vb. impf. als ungebetener Baft ichmarohen, Polj.; - prim. 1. trot 2). trotec, tca, m. dem. 1. trot; die Drobne. 1. trộten, tna, adj., Mur., Cig., pogl. trotji.

2. trôten, tna, adj., C., pogl. troden. trotiti, im, vb. impf. schmaronen, Gor.-Mik.

trộtji, adj. Drobnens, Cig., Levst. (Bec.).

die Drohnenmutter, Por., Levst. (Bec.).

trộtnat, adj., vih St.-C., pogl. trodnat.

mird, Gol .- Valj. (Rad).

(Beč.).

2. trotovka, f. die Aurifel (primula auricula), SlGor.-C.; (nam. trodovka?). trộtovski, adj. Drohnen-, Por. tròv, trova, m. = otrov, das Gift, BlKr. trováti, trújem, vb. impf. vergiften, Gaziče na Krki-Erj. (Torb.), BiKr.; - narodu dušo in telo t., Zv. trovesláca, f. ber Dreirnberer, Jan. (H.). trovilo, n. 1) das Gift, der Giftstoff, Gaziče na Krki-Erj. (Torb.), BlKr.; - 2) betaubenber Fischföber, Jan., BlKr.-Let. trovpréžen, žna, adj. breispännig, Jan. (H.). trovisten, stna, adj. breierlei, Jan. (H.). trozòb, zóba, m. = trizob, Jan.(H.). trozób, zóba, adj. breizáhnig, breizadig, Jan.(H.). trozvęzaje, n. bas Dreigestirn, Jan. (H.). trpati, am, vb. impf. ftopfen: Cig.; z jedmi t. želodec, ZgD.; -- hs. trpè, éta, m. ber Dulber, Cig. trpec, pca, m. ber Duiber, Cig., Jan., C.; vdove in sirote in druge trpce v nadlogah obiskovati, Ravn.-Valj.(Rad). trpéčnost, f. die Dauerhaftigkeit, Cig., Jan. tfpek, pka, adj. herb; trpke hruške, trpko vino. trpeljiv, adj. = trpen, passiv, Vrt., Levst. (Zb. sp.); - stal. trpen, pna, adj. leibend, paffin, Cig., nk.; trpna oblika, die Baifivform, Levst. (Sl. Spr.), nk.; trpni upor, ber passive Biberstand, Erj. (Izb. sp.). trpfnje, n. 1) = trpljenje, das Leiben, Jan. (H.); - 2) bie Dauer, C. trpentinka, f. ber Terpentinbaum, Ravn.-Valj. (Rad); - bie Frucht besselben, Cig. trpéti, im, vb. impf. i) leiden; pri delu mnogo t.; t. lakoto, žejo; škodo, krivico t.; t. pri dem, bei einer Sache gu turg tommen; iz svojega t., aus feinem Gade beftreiten; stroske bom jaz trpel, bie Roften werbe ich tragen; -ertragen; vse voljno t.; sich gefallen lassen; tega ne trpim; sitneža ne trpim poleg sebe; vertragen; želodec mi ne trpi te jedi; -2) sich halten, dauerhaft sein, dauern; dolgo t.; ta obleka me trpi dolgo, ich trage biejes Ricid lange; denar me ne trpi dolgo, ich habe bas Gelb nicht lange (- ich verbrauche es ichnell); - trpec, bauerhaft, Dict., Cig., Jan .; - 3) dauern, mahren, anhalten; vse le nekoliko časa trpi; nekatera bolezen dolgo trpi. třpež, m. 1) daš Leiden, Z.; krpež trpež kočo obdržava, Npreg.-Kr.; krpež in trpež pol sveta držita, DSv.; - 2) bie Dauer; hrastov les je za trpež, BlKr.-Let.; reč ni za trpež, Cig., Notr.; kratkega trpeža biti, Cig., jvzh-Št.; za trpež kaj narediti, Cig.; - tudi trpež, éza, trpèz, éza. trotnica, f. = 1. trot 1), bie Drohne, Mur.; die trpęžen, žna, adj. banerhaft; trpežna obleka. Drohne, die statt ber Konigin ausgebrutet trpežiti, im, vb. impf. qualen, C. trpežljiv, adj. 1) dulbjam, gebulbig, Habd., Cig., Jsvkr.; voljni ino trpežljivi, Trub.; trotov, adj. = trotovski, trotji: trotov sat, Por.; trotova matica = 1. trotovka, Levst. 2) = trpežen, dauerhaft, Dict. trpežljívost, f. die Dulojamteit, Cig. 1. trôtovka, f. = matica, katera trote leže, trpežnost, f. bie Dauerhaftigfeit, Cig., Jan., Cig. (T.), jvzhSt.

trpíka, f. neka vrsta prav trpkih hrušek, C., BlKr.trpikast, adj. herblich, BiKr. trpin, m. ber Leibenbe, ber Dulber. trpinčenje, n. das Quälen, das Mariern. trpinčiti, încim, vb. impf. qualen, martern. trpînec, nca, m. = trpin, Cig., Jan., Ravn.-Valj. (Rad); trpince motiti in jim manjšati bolečine, Slom. trpinka, f. bie Leibenbe, bie Dulberin, Mur., Cig., Jan., C., Cv. tfpkast, adj. herblich, Cig. trpkav, adj. herblich, Cig., Jan. trpkôča, f. = trpkost, kajk.-Valj.(Rad). trpkost, f. herber Gefchmad, bie Berbheit; -Die Bitterfeit (fig). trpkóta, f. = trpkost. trpljenec, nca, m. ber Leibenbe, ber Dulber, trpljenik, m. ber Dulber, Dict. trpljénje, n. bas Leiben. trpljenka, f. bie Baffioneblume (passiflora), Cv. trpljiv, iva, adj. 1) gebuldig, C.; -2) = trpežen, dauerhaft, confiftent, Mur., Cig. trpljiven, vna, adj. = trpljiv 1), C. trpljivost, f. = potrpežljivost, ogr.-Valj. (Rad). tfpnost, f. die Baffivitat, Jan., Cig. (T.). trpoc, oca, adj. bauerhaft, C.; (nam. trpec). trpoglav, gláva, adj. = topoglav, ftumpffinnig, trpoglavost, f. - topoglavost, ber Stumpffinn, Jan., Let. trpoléti, im, vb. impf. fladern, Cig., Jan., Nov .-C., Znid., Dol. trpolica, f. neka hruška, Sv. Jakob na Savi-Erj. (Torb.). trpòt, pôta, m. = trpotec, C. trpotec, tca, m. ber Begerich (plantago); vodni t., ber Froschlöffel (alisma plantago), Cig. trs, m. 1) ber Beinftod; obrezati, okopati t.; - 2) ber Rrautstengel, ber Strunt, Hrusica (Ist.), GBrda-Erj. (Torb.); - 3) ber entfornte Maistolben, Kras-Erj.(Torb.); - 4) nam. trst, bas Rohr, bas Schiffrohr, C., Dol.; - prim. it. torso, Strunt, Strek. (Arch. XII. 47I). treast, adj. rebenartig, Cig. treat, áta, adj. = treat, Jarn., Mur., C. třeck, ska, m. dem. tre, St.; Vinogradník treek okapa, Danj.(Posv. p.). tfsen, sna, adj. 1) Reben ; tisno perje; -2) jahe: meso je trsno, t. j. pusto in trdo, Trnovo v Gozdu-Erj.(Torb.); trsna in žilava koža, LjZv.; - sehnig, Erj. (Min.). treenje, n. bas Bemuben, kajk .- Valj. (Rad). trsina, f. = trstina, das Rohr, C. trsiti se, im se, vb. impf. fich bestreben, sich bemühen, Cig., Jan., Mik., BlKr. trajo, n. coll. bie Beinstöde, bie Rebenpfiangung, ber Beingarten, Cig., St.; t. zasaditi, v t. iti, v treju delati, St.; — trejè, kajk.-Valj.(Rad). traka, f. = treska; 1) ber Holzspan, ber Lichtipan ; - 2) ber Stodfifch, Erj. (Z.). trskar, rja, m. ber Spanmacher, Cig.

tfskast, adj. iplitterig, Jan. (H.). trskovec, vca, m. španski t., spanisches Rohr, Cig., Tuš.(R.). trskovka, f. spanisches Rohr, Tus.(B.). trsnat, adj. rebenreich, C. tranica, f. die Rebenschule, Nov.-C., nk. tisov, adj. Reben-, Cig., Jan.; t. les, bas Rebenholz, Cig. trsovina, f. bas Rebenholz, Hal.-C.; — bas Rebeniqub, Hal.-C. trsovît, adj. rebenreich, Jan. trsôvje, n. coll. = trsje, M. trsôvnica, f. = trsnica, як. tret, treta, tretu, m. bas Schilfrohr (phragmites communis); omahljivi t., Slom. trst, î, f. = trst, m., ogr.-Valj.(Rad). trstast, adj. rohricht, Cig. ı. trstên, *adj*. aus Rohr. 2. trsten, stna, adj. Rohr-; trstna gošča, baš Robrdidicht, Cig. tratenica, f. bie Rohrflöte, V.-Cig. trsteníka, f. das Bjahlrohr (arundo donax), Sv. Kri‡(Ip.)-Erj.(Torb.). trstenina, f. das Rohrwerf, Cig. trstîčje, n. coll. das Rohrdidicht, Cig., nk. trstienik, m. ber Rohrfafer (donacia), Jan.(H.). trstika, f. bas Schilfrohr (phragmites communis). tratikast, adj. ichilfortig. tretikov, adj. Schilfrohr : t. snop, Glas. trstikovec, vca, m. = trstika, Jan.(H.). trstikovica, f. ber Rohrstod, C. tratikovina, f. coll. das Schilfrohr, Guts.-Cig. trstina, f. coll. bas Schilfrohr; bat od trstine, kajk .- Valj. (Rad). tretinast, adj. ichilfortig: tretinasta palma, bie Rohrpainte (calamus draco), Tuš.(R.). tratiti, im, vb. impf. strop t., die Dede mit Rohr betleiben, Cig. trstje, n. coll. das Schilfrohr, das Rohr; ber Rohrbuich; - tudi: trstje, Valj. (Rad), trstjé, Cv. testnat, adj. mit Schilfrohr bewachsen. testnica, f. ber Robrfanger, ber Teichfanger (sylvia arundinacea), Cig., Frey.(F.), Erj.(Z.). tistov, adj. Schilfrohr-, Rohr-, Cig. tistovec, vca, m. ber Rohrstod, Jan. trstovina, f. bas Schilfrohr, Guts.-Cig., ogr.-C. trstovinke, f. pl. = orglice iz trstja, die Panflote, Dol. trstovît, adj. foilfreich, Jan., C. tits, tien, m. 1) ber Baumftod, ber Baumftumpf, Cig., Jan., C., Valj. (Rad), Dol., Gor.; true iztrebiti, SIN.; - ber Stamm, Mur., Gor.; -= bukev, kateri so veje obsekane, Idrija; drži se kakor bukov trš, Zv.; - pravi t. je, er ist ein wahrer Rlot, Cig.; - 2) ein vertrüppelter, im Bachsen gurudgebliebener, strauchartiger Baum, C., Svet. (Rok.); s smrekovim tršem dimnik ometati, Vod.(Izb. sp.); - ber Strauch, Ben.-Kl.; - 3) ber Rebentopf, Mariborska ok. - C .; - 4) der Humpf bes menichlichen Rorpers, Mur., V .- Cig.; - 5) die Buche, Crni Vrh - M.; die Rothbuche, Notr.-Cig.

tffast, adj. 1) ftammig, unterfest, Cig., M., Svet. (Rok.), GBrda; - 2) bufchig: tršasto drevo, M.; - struppig: tršasta živina, kadar ji dlaka po koncu stoji, Svet.(Rok.).

tršat, áta, adj. unterfest; tršat človek; - vierschrötig, plump, Cig.

trěati, im, vb. impf. z odmi v koga t., jemanden bestieren, Cig.

tršátost, f. die Unterfettheit, Cig.

tran, adj. 1) im Bachfen gurudgeblieben, amerghalt: tršav grm, tršavo grmovje slabo raste, C.; — tršavo govedo, Z.; — 2) bufchig: tršav je trs, ako niso mladike lepo otrebljene, C :- struppig: kokoš se od mraza tršavo drži, Mariborska ok .- C.

tfica, f. 1) bie Schilfrohre, C.; - 2) bie Rebentafche in ben lebernen Sofen fur bas Eisbested, nad Mariborom-C.

trščák, m. ber Rebenftecher, Strek.

trācat, áta, adj. = treat, Jan.

trščet, li, f. bas Röhrchen, C.; po trščeli piti, C. trščela, f. i) bas Röhrchen gum Beben einer Fillssigfeit ans einem Fasse, C.; — 2) - pi-scalka, C.; — 3) = ber Feberkiel, C.

trščenica, f. 1) == trska 1), BlKr.; - 2) bie Handhade, ogr.-C.

1. tršoica, f. dem. trska; bas Sponlein.

2. třščica, f. = trst, trstika, ("třšca") Notr. triec, sca, m. ein eigensinniger Mensch, M. treelj, slja, m. = tre, ein verfrummter Baum, Svet.(Rok.); - ein im Bachfen gurudgebliebenes Thier, Kamnik.

tršiti, im, vb. impf. belasten, beschweren, ogr.-C. tršje, n. — trhlo štorovje, Ig(Dol.). trški, adj. Martisleden-.

tralfika, f. - kalina, ber Bafferholunder, ber gemeine Schneeball (viburnum opulus), C. tršljíkov, adj. Bafferholunder : tršljikova palica, Jurč.

tistvo, n. ber Handel, bas Handelswefen, Mur., Cig., Jan., Rib. - M., C., ogr., kajk. - Valj.

(Rad), nk.

tfta, f. 1) eine biegfame, gebrehte Ruthe, bie Biebe; šel je v brezovo gošćo trto rezat, da bi zvezal butaro, Jurč.; - iz trte kaj izviti=vom gaune brechen; izgovor je dober, če je tudi iz trte izvit; mora biti, da bi se imelo iz trte izviti, Met.; - t. smokev, ein Rranz Feigen, C.; — 2) (vinska) t., die Beinrebe; tria je obrodila; — 3) kozja t., bas Beigblatt (lonicera caprifolium), Nov .-C.; tudi: mrtva t., Gor.

tftar, rja, m. 1) = kdor trte vije, C.; - 2) bet Beinlaubruffelfafer (rhynchites betuleti), Nov. trtast, adj. 1) rebenartig, rankig, Cig.; — 2)

žūhe, Cig.; trtasto meso, Cig.; trtasta koža, C.

titen, tna, adj. Reben-; titno perje.

tftica, f. dem. trta; 1) bas Biebchen; — 2) bas Beinrebchen; - 3) bas Steifbein, Cig., Erj.(Som.).

trtičen, čna, adj. zum Sieißbein gehörig: trtična vretenca, trtični živec, Erj.(Som.).

trtijon, m. ber Rebenftecher (rhynchites betuleti), Cig., GBrda - Erj. (Torb.), Kras; -

prim. it, torchione, Rebenstecher, furl, torteòn, Strek.(Arch.).

trtin, m. - trtijon, ber Rebenstecher, Jan.

trtína, f. == trtinščina, C.

trtinscina, f. ber Rebenfaft, C.

1. trtje, n. coll. 1) die Wieden; - 2) bie Reben ; - ber Weingarten, Mur., BlKr. 2. trtje, n. bas Reiben, Valj. (Rad); - prim.

treti.

titnica, f. = trsnica, bie Rebenschule. Nov. titaik, m. das Rebenmeffer, Dol.

trtonósen, sna, adj. rebenreich, nk.

tftovina, f. 1) bas Rebenholz, (trtovna) Vrtov.

(Vin.); - 2) bas Rebenlaub, M.

trtovînec, nca, m. der Rebenftecher (rhynchites betuleti), Goriška ok.-Erj.(Torb.). trtranje, n. bas Larmen, bas Raufchen, Dalm.

1. trtráti, âm, vb. impf. rummein, larmen, C.; – start murmeln, *Mur*.

2. trtrati, am, vb. impf. mobern, BiKr.-M.

trtúlja, f. = turška repa, papežica, C. trud, m. die Dube; die Bemühung; brez truda, mühelos.

trudapôln, adj. = truda poln (nam. truden, utrudljiv), Jan., nk.

trudba, f. bie Bemühung, Levst.(Nauk), LjZv., Valj.(Rad).

trudec, dca, m. dem. trud, Ravn.-Valj.(Rad). trúden, dna, adj. 1) mübe; ves t. domov priti;

– 2) mühfam, ermübend; trudno delo. truditen, Ina, adj. ermibenb, Levst. (Zb. sp.), nk. truditi, trudim, vb. impf. 1) abmuben, ermuben (trans.); kako dolgo boš še trudil mojo po-trpežljivost? Škrinj.; usmiljenje božje t., Jap.(Prid.); - t. se, sich abmuben, sich abmüben, fich bemüben; t. se za kako reč; zastonj se t.; - 2) t. se, in Geburiswehen liegen, Npes .- Vraz.

trudljiv, íva, adj. ermübenb, mühevoll, mühfam, Mur., Vrt.

trudnost, f. 1) bie Mübigfeit; — 2) bie Mühfamteit.

trudoljubiv, íva, adj. fleißig, emfig, nk.; - rus. trudóta, f. die Mattigleit, vzh.St.-C.

trudovît, adj. mühevoll, mühjam, Jan.; trudovito bi bilo, naštevati . " Levst (Nauk).

trudovíten, tna, adj. müheboll, Jan. truga, f. die Trube; mrtvaška truga; - ber Sund (mont.), Frey (Rok.); - iz nem.

trugla, f. = truga, die Ernhe, Jan.; bie Lobientruhe, Npes. - Schein.; - ber Raften, C., SIGosp.

trúhel, hla, adj. = trhel, BlKr.

trúja, f. bie Blage, C. trujava, f. bie Mübleligleit, ogr.-C.

truma, f. bie Schar; - prim. it. truppa, Mik. (Et.).

trumica, f. dem. truma; eine fleine Schar, bas Bauflein.

trumoma, adv. icarenweise.

trûmpati, am, vb. impf. ftrampfen, KrGora. trûnsar, rja, m. = truser, ber Truchjejs, Jan. trûp, m. 1) ber Rumpf, Cig., Jan., Cig. (T.), ogr.-Valj. (Rad), Erj. (Som.); vaje s trupom, Rumpfübungen, Telov.; - ber Rorper, Jarn.,

Gourde

ogr.-Mik.; bef. ber tobte Rorper, die Leiche, Jarn., Bes., Nov.; — 2) ber Baumiloh, Cig.; — ein Felsblod, Cig., C.; — ber Schaft einer Saule, Cig. (T.), DZ.; - ber Schifferumpf, DZ.

trupati, pam, pljem, vb. impf. 1) gerbrechen, gerstören, BiKr.; t. zid, Rez.-C.; -2) flopfen, ogr.-M.; t. na vrata, ogr.-C.; hammern: Oj v gradu pa že trupljejo, Npes - Schein.

trûpec, pca, m. dem. trup, Valj. (Rad). trúpecce, n. dem. truplo, Skrb. - Valj. (Rad). trupic, m. ber Rruppel, Guts.-Cig., Mur.

trúpiti, im, vb. impf. zerklopfen, zerbrödein, Jan., C.; — ichlagen, Jarn.

truplo, n. 1) ber Humpf, Habd .- Mik .; - 2) ber Leib; močan v truplu, ftart gebaut; bef. ber tobte Leib, ber Leichnam ; t. v grob položiti.

trüsk, m. = trosk 1), ber Propftling, C. trūska, f. 1) = troska 1), C.; -2) = troska 3), C. trûskalica, f. = troskalica, Št.-C.; = troska 3), (fragaria collina et elatior), Erj. (Torb.).

truskatl, am, vb. impf. poltern, Jarn.-C.; — frachen, Jan.; — mit Beraufch freffen: svinje želod truskajo, C.; — mit Beraufch fclagen, Jarn.; mit Gernusch gerbrechen, C. truskavec, vca, m. 1) ber Bolterer, Jarn.; -

2) ber Bogelinoterich (polygonum aviculare),

truskee, keca, m. 1) ber Bolterschlag, Jarn.; – 2) ber Polterschlägel, Cig.

trúskovec, vca, m. - truskalica, Erj. (Torb.). truskva, f. = troskva, ber Bröpftling, Hal.-C. trusnat, adj. corpulent, Cig., Jan.; - prim. trsnat.

trusniti, trusnem, vb. pf. mit Geraufch ftogen o. fchlagen , Jarn., C.; - nam. truskniti , prim. truskati,

trůě, m., Cig., pogl. trušč.

trusar, rja, m. ber Truchfefe, Meg., Jan., Hip. (Orb.); ber Speisentrager, Dict., Trub.; = človek, ki pri gostiji jedi na mizo nosi, v7h-St.-Pjk. (Crt.); - prim. nem. Truchjejs, kor.nem. truxner.

1. trúšati, am, vb. impf. füttern, ägen, Meg., Mur.; otroke, bolnike t., C.

2. trusati, am, vb. impf. mit ben Sornern ftogen: ovce in koze se trušajo, C. 1. trušč, m. ber Larm, das Gerausch, C.; hrušč

in trušč, C.; (truš, Cig. i. dr.).

2. trůšč, $m. = \text{trušar (nam. trušič?)}, \nu \gamma h \hat{S}t$,-Pjk.(Črt.).

truscati, am, vb. impf. larmen, tofen, raufchen, C. truščíti, im, vb. impf. larmen, C.; dobrovoljci truščijo, C.; Zastonj krivoverci truščijo, Slom.; - trúščiti, 👄 hrustati: kruh t., BIKr.

trúšen, šna, adj. = miren, krotek, ponižen, (prim. češ. truchlý, traurig), Vrsno (Tolm.)-Erj. (Torb.).

trūšje, n. 1) = senen drobir, bas Senicht, Erj. (Torb.); - 2) trodenes Reifig, Ip., GBrda. trût, m., Mur., V.-Cig., Strp., pogl. 2. trod 2). trúta, f. 1) = mora, der Alp, Z.; - na duri kravjega hleva se mora trutino znamenje narediti, da truta ne pride krav sesat, Kres; — 2) bie große Magliebe (chrysanthemum

leucanthemum), vzhSt. trutarica, f. das Ganseblumden, das Maß-liebden (bellis perennis), Mursko polje-C.; — (das Schneeglödchen, Mur., Cig.).

trutica, f. dem. truta; bas Diagliebchen (bellis perennis), Ščav.-C.

trútika, f. == truta 2), vzhŠt.-C.

tružola, f. bie Bimmermannslabe, Fr .- C. tružica, f. dem. truga; eine fleine Trube, ein fleines Raftchen.

tružnica, f. i) ein Raften mit Abtheilungen, Blc.-C.; — 2) das Bahrtuch, C.; — 3) eine Brettergaltung, vzh St.-C.

trzaj, m. das einmalige Zuden, Jan. (H.). trzáriti, ârim, vb. impf. = 2. trzati, vzh-St.-C.

1. trzati, tfzam, vb. impf. 1) = trgati: reißen, guden, nk.; - 2) grafen: ovce, svinje trzajo = paso se po travi, BiKr.; - "trzaj! ruft man ben Schweinen bei ber Beibe gu", Dol .-Mik.

2. tfzati, am, vb. impf. = tvrzati, mit ber Thure knarren, sie auf- und zumachen, C. tfzek, zka, adj. geizig, St.-Vest. tfzen, zna, adj. brachliegend: trzna njiva ==

požeta njiva, ki počiva, Blc.-C. trzják, m. ein fpat geworfenes Lamm, Ist.-C.

tranica, f. ber Brachader, Bic .- C. trznina, f. die Brache, Blc.-C.

têznja, f. ber Rafen, Jan. trzuk, m. ber Beighale, Trst. (Let.).

trzúkast, adj. geizig, targ, C.

trzúkati, am, vb. impf. = tvrzukati, 2. trzati,

trzúkav, adj. = trzukast, C. třža, f. ber Martt: na tržo iti, SIGor .- C. tržaj, m. bas Bulbenhaarmood (polytrichum commune), Cig.

träan, ana, m. ber Martifledenbewohner, ber Marttbürger.

tržanka, f. bie Warttfledenbewohnerin.

tržanski, adj. marftburgerlich.

tržanstvo, n. das Bürgerrecht in einem Martte, Levst. (Pril.).

tržár, rja, m. ber Krämer, Jan. (H.).

tržárka, f. neka vinska trta, Biljana (GBrda)-Erj. (Torb.).

traba, f. ber Sanbel, C.

težec, žca, m. 1) dem. trg; ein fleiner Maritfleden; - 2) ber Sanbler ober Sanbelemann, Mur., Cig., Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad); trzci, die Marttleute (bef. auf einem Wochenmartte), Cig.

tfžen, žna, adj. 1) Bochenmartte: tfžni dan; – Martt.; tržna cena; tržni ljudje, bie Martt. leute, Cig., Gor.; — 2) Hanbels ., Mur.,

Cig.; tržno mesto, nk.

trzenje, n. bas Sandeltreiben. tržič, iča, m. dem. trg; ein fleiner Martifleden, Cig., M.

tržina, f. = tržnina, bas Standgelb, DZkr. tržînar, rja, m. ber Rramer, Cig.

tržišče, n. ber Marttplas, Mur., Cig., Jan.; — ber Hanbelsplay, Cig. (T.).

tfžiti, im, vb. impf, Hanbel treiben, handeln, s sadjem, z žitom t.; ali dobro tržite danes? geht das Geschäft heute gut?

trinica, f. bas Sanblungslocale, bas Rauf-gewölbe, SIN.-C., Nov.

tržník, m. tržniki, bie Marttleute, Cig.

tržnina, f. ber Martizoll, Cig., C.; bas Stanbgelb, C.

tu, I. adv. hier, ba; tu pa tam, tu in tam, hie und ba; - II. praep. = v, in, Ben.-Kl. túcat, m. dvanajsterica, bas Dugenb; - iz nem. 1. tückati, am. vb. impf. girren, Jan.

2. tückati, am, vb. impf. = tučkati: Mačka je

miško tuckala, Npes.-Vraz.

túča, f. das Fett, Mur., Cig., Danj.-M., vzhSt. túčati, am, vb. impf. girren, C.; grlica tuča, C. tucava, f. bie Fette, bie Fettigleit, C., ogr.-Mik., ogr.-Valj. (Rad).

tučen, čna, adj. fett, Habd.-Mik., Mur., Cig., Danj.-M., vzhSt.; tučno meso, SlGor.; tučna nedelja, ber Faichingsjonntag, C.; tučen svet, geiler Boben, Cig.

tucija, f. die Fette, Meg.-Mik.

táčiti, im, vb. impf. fett machen, C.; t. trebuh, ben Bauch füttern, ogr.-C.

tuckati, am, vb. impf. zerquetichen, C.; (nam. tolčkati ?).

tučnost, f. bie Beile (3. B. vom Boben), Cig. i. tūdi, *adv*. auch

2. tūdi, adv. foeben, fürzlich, C., Rib. - Mik.; pogl. 2. todi, otodi.

tūdika, adv. auch, SlGor.-C.

tuf, m. ber Tuffftein, Cig.; - prim. tof. tuga, f. ber Rummer, ber Gram, Mur., nk.; - hs. · tugováti, üjem, vb. impf. trauern, wehtlagen, nk.; — hs.

tuh, m. fauler Geftant, ber Moberbuft, Cig., C.; tuh v grobu, Cig.; (nam. toh).

tûh, adj., ogr.-C., Mik., pogl. tuj. túhek, hka, adj. (nam. tohek) = tohel, Hal.-C. túhel, hla, adj. = tohel, Cig., C.

tuhénec, nca, m., ogr.-Mik., Valj. (Rad), pogl.

tuhnéti, ím, vb. impf. = t. tohneti, Cig., Jan., C. túhniti, tûhnem, vb. impf. = tohniti, Cig., C. tuhtanje, n. bas Grübeln.

1. tuhtati, am, vb. impf. in Rachbenten verfunten fein, grubein; kaj vedno tuhtaš?

2. túhtati, am, vb. impf. 1) bas Fener bampfen, loichen, Fr. - C.; - (ben gorn) befanftigen, C.; t. se, fich (im Borne) magigen, C.; 2) geheim halten, gu vertuichen fuchen, Hal.-C. 1. tuhtavec, vca, m. ber Grubler, Cig., Jan. 2. túhtavec, vca, m. ber Bebeimhalter, C.

tuj, túja, adj. fremb; t. človek; na tuje iti, na tujem biti, in bie Fremde gehen, in ber Frembe sein; s tujo roko je lahko gade loviti, Zv.; človek od tega nima ničesar nego tujo jezo, Jurč.; entfrembet: tuj česa: Očine tuj, po svetu gnan, Levst. (Zb. sp.).

tujad, f. frembes Beug, Fr .- C.; frembes Beaucht, SIN.-C.

tujati, am, vb. impf. otroka t., ein Rind einwiegen, einschläfern, C.; (prim. kar se pri zibanju poje: haj tuja haj!).

tújče, eta, n. ber Frembling (zaničlj.), Kos. tujčevářen, ina, adj. frembjüchtig, Jan. (H.). tujčovanje, n. 1) bas Frembsein: izraelski narod ob času (p)tujčevanja, Ravn.-Valj. (Rad); - 2) die Fremdsucht, Cig.

tujčováti, fjem, vb. impf. 1) ein Fremdling fein, [prim. tujčevanje 1)]; — 2) bas Fremde

lieben, frembfüchtig fein, Cig. tujčovavec, vca, m. ber Frembfüchtige, Cig.

tujčevavka, f. bie Frembiuchtige, Cig. tujčiti, im, vb. impf. 1) fremd machen, entfremben, Jan.; entnotionalifieren, nk.; -2) fremde Worte gebrauchen, Levst.(Zb. sp.). 1. tujec, jca, m. ber Fremde, ber Frembling. 2. tûjec, jca, m. = maček (tuj! tuj! tako kli-

čejo mačka), Goriška ok.-Erj. (Torb.). tujedežēlski, adj. auslānbija, Cig.

tujeljuben, bne, adj. fremblüchtig, Cig. tujeljubje, n. die Frembfucht, Cig. tujoroden, dna, adj. frembgeboren, Jan.

tujezēmski, adj. fremblanbiich, nk.

tûjica, f. mačka (prim. 2. tujec), Goriška ok.-Erj. (Torb.).

tújika, f. bie Biege (v otročjem govoru), C. tujin, m. ber Frembling, C., Kreij.

tujina, f. t die Frembe, fremdes Land, das Ausland, Cig., Jan., C.; — 2) bas Fremde, fremdes Beng, (tudina) ogr.-Valj.(Rad). tujînec, nca, m. der Fremdling, C.; (tudinec)

ogr.-Valj. (Rad).

tujînski, adj. fremb, C.

tujînstv**q**, n. das Frembenthum, nk. tujînščina, f. = tujščina, tuj jezik, DSv.

tujiti, im, vb. impf. entfremben, entnationalifieren, Jan., nk.; t. se komu, fich jemanbem entfremben, DSv.; t. se od sveta, fich ber Welt entfremben, Zora.

tújka, f. 1) cin frembes Weib, die Frembe; - 2) das Fremdwort, Cig., Jan., nk.

tůjnik, m. = tujec, Alas., Hip.-C.

tújski, adj. Fremben-, Fremblings-, Cig., Jan.; tujska knjiga, das Frembenbuch, Levst. (Nauk), DZkr.; — fremblich, Cig.

tûjstvo, n. bas Frembenthum, Cig., Jan., nk. tújščina, f. 1) = tujina, die Frembe, Cig., Valj. (Rad); - 2) bas Fremde, C.; eine frembe Sprache, nk.; - die Frembenherrschaft, Ravn.-Valj.(Rad).

túka, f. tuko pasti, ein saures Gesicht machen, M. tûkaj, adv. hier, ba; od tukaj do tamkaj se potikati, bon Ort ju Ort fich herumtreiben, Levst.(Nauk).

tûkaje, adv. = tukaj, Trub., Schönl., Dol.

tükajšuji, adj. hiesig, hierortig. tükalica, f. bas Rohrhuhn, bas Teichhuhn (gallinula chloropus), Guts.-Cig., Jan., C., Erj.(Ž.); — (= liska, das Basserhuhn studica atra], Frey.(F.)).
tūkan, m. der Tusau oder Psesserster (rham-

phastus toco), Erj.(Ž.).

tūkar, adv. = tukaj, C.

túkast, adj. fauer: tukast obraz, M., - trib: tukasto vreme, C., Z. túkati se, am se, vb. impf. sich nieberbuden,

C.; — po nem.

Cionale

1. tukec, kca, m. 1) ber Sauertapf, ber Ropf. banger, Cig., Jan., M.; - 2) ber Dudmaufer, Jan.; ber Schall; Jan.; - prim. tukati se.

2. tükec, kca, m. ber Fafsgeruch: vino ima tukec. BlKr.

tukica, f. = potic, potika, bie Dudrebe, C.; – prim. tukati se.

tukniti, tuknem, vb. impf. einen Safsgeruch haben, BiKr.-DSv.

1. tûl, la, m. bas Geheul, ogr.-C., Zora.

2. tûl, la, m. 1) ber Röther, Mur., Cig., Mik., Dalm., Trub., Trav. - Valj. (Rad), nk.; — ("tulje"), Vod.(Izb. sp.); — bie Dille am Benchter, Cig.; — ber Feberkiel, Cig., Cig.-(T.); — 3) bas Ohr, (3. B. an ber Hade u. bgl.), C. 2) bie Röhre, Cig.; mošt pretakati skozi tule

tulast, adj. 1) focherformig, Cig.; - 2) robrenförmig, hohl, Rez. C.; - 3) eingeschrumpft

(vom überreifen Obft), veh St .- C.

tulatina, f. eingeschrumpftes Dbft, vehSt .- C. túlav, ava, adj. hohl, C.; — tulava ("teláva") smreka je taka, katera ima v sredi pokvarjen les, Notr.

tulava, f. 1) bie Spinbelbille am Spinnrabe, (= ova), Hal.-C.; - 2) ber Hutgupf, (= ova), νηhSt.-C.; — prim. tuljava.

túlavka, f. dem. 1) = tulava 1), vzhSt.; -2) = tulava 2), Št.-Valj.(Rad).

tulcar, ria, m. bie Burmichnede (vermetus lumbricalis), Cig.(T.), Erj.(Z.).

tûtček, čka, m. dem. tulec; bas Röhrchen, Cig. tule, f. pl. ein grobes Spinnbaar, beim Secheln abfallenber Flacis, das Flaciswerg, Cig., C., Gor.-Mik., Kr.-Valj (Rad), Notr.; - pogl. tulje.

1. tutec, ica, m. dem. tul; 1) ber Röcher, Guts., Cig., Mur., Hal .- C.; strelni t., ber Bfeilfocher, Meg.; — 2) ber hutgupf, Rez.-C.; — 3) bie Rohre, Cig., Znid., SIN.; - Die Dille, Jan.; – etwas Zusammengerolltes, Rez.-C.; — 4) die Blatticheibe, Cig.; die Blutenscheibe, Tus.-(B.); - 5) bas Ohr für einen Stiel (3. B. an ber Sode), C_{i} ; -6) = podolgovat, z vrbovega protja spleten košek, v katerem suše sadje, Ip.-Erj.(Torb.), Tolm.; - 7) neka past za polhe, Sic.; - 8) bie Rluft im Sangenben (mont.), V.-Cig.

2. tûlec, Ica, m. der Tolpel, ber Dummian, (prim.kor.-nem.dulle), Temljine, Cerkljansko

(Goriš.)-Strek(Let.).

tutek, ika, m. 1) bie Dille an ben Schlöffern, Cig.; — 2) die Fistel, Blc.-C.; — 3) etwas Busammengerolltes, Fr.-C.; — 4) = ona cev pri preši, po kateri se mošt odteka, kajk.-Valj.(Rad).

tulenj, m. Erj.(Ž.), pogl. tjulenj.

túlhati, am, vb. impf. röhrenartig anshöhlen, V.-Cig.

tulica, f. 1) ber Röcher, C.; — 2) bie Schlucht, vthSt.-C.

tulika, f. bie Spinbelrohre am Spinnrab, Z.

tulin, m. ber Bafferwirbel, Rez.-C. tuliniti se, înim se, vb. impf. sich wirbeln (o vodi), Rez.-C.

tulipan, m. die Tulpe (tulipa), Cig., Tus.(R.).

tulipanovec, vca, m. ber Tulpenbaum (liriodendron tulipiferum), Tuš.(B.).

1. túliti, im, vb. impf. 1) heulen, volk, pes tuli; 2) auf einem Sorne blafen, buten, Dol .- Cig.

2. túliti, im, vb. impf. 1) zusammenrolleu: roża svoj evet tuli, C.; — t. se, susammen - schrumpfen: listje se tuli, Jan., C.; — 2) t. se, sich wirbeln: voda se tuli, Rez.-C.; -3) anichmiegen: t. k sebi otroka, prijatelja (an sich brüden), Fr.-C.; — t. se h komu, sich an jemanden schmiegen , Rez.-C.; — 4) t. se za kom, auf jemanden lauern, ihm nachstellen, nachschleichen, ogr.-C. tülj, m. = 2. til, der Tüll, DZ.; s tuljem

mrliče pokrivajo, BIKr.

tuljanka, f. neka hruška, Mariborska ok.-Erj.

tuljava, f. 1) eine turze Röhre, Cig., C.; bas Rohr am Gießichaffe, Vrtov. (Vin.), Rihenberk-Erj. (Torb.), die Dille am Leuchter, Cig.; -2) ber Federfiel, Cig., Vrt. ; - 3) eine rundliche Offnung, V.-Cig.; usesna t., Cig.; - eine tiefe ober burch u. burch gemachte höhlung, V.-Cig.; - 4) die Einstedröhre, bas Ohr für einen Stiel, Cig., C., Lasce-Erj. (Torb.), Savinska dol.

tuljavka, f. dem. tuljava; i) ein hohser Chlinder, eine Röhre, Cig.; — 2) das Ohr für

einen Stiel, Cig.

tulje. n. = tule, bas Flachswerg, M., Vrt., DZ. túlje, f. pl. = tule, Cig., Jan., Cerkljanski hribi-Štrek.(LjZv.); gospodinja prede pražnje predivo, hči in dekla pa hodne kodelje in tulje, Zv.

tuijenje, n. das henlen.

túljev, adj. == tulov: tuljeva preja == slaba preja, Kor., Cerkljanski hribi-Štrek.(LjZv.). túlji, m. pl. najslabejše predivo, ki se vender

še da presti (s tacega platna ima pastir ruho, časi tudi srajco), Ponikve na Št. Vidski gori-Erj.(Torb.).

tülnica, f. tulnice, Röhrenmuscheln (inclusa), Cig.(T.), Erj.(Z.).

túlo, n. die Schlüffellochröhre, Savinska dol. túlov, adj. aus grobem Flachje, Notr.; tulova srajca, Mik., Slovan; - (tulova, f. die Abfalle bes Flachjes beim Brechen, Guts.; tuljeva [tuljava], ein robes Gespinst ["Rupfen"], Jarn.; menda nam. tulova preja?)

túlova, f. pogl, tulov in tulava,

túlovka, f. eine Röhre: bas Blaferohr, C.; bie Spinbelröhre, die Spuldille am Spinnrab, C.; - ber Hufgupf, C.; - pogl. tulavka, tuljavka.

tump, tumps, m. ber Stumpf, V .- Cig. tumpa, f. 1) ein ftumpfes Enbe, bie Rulpe;

Cig.; - 2) bie Scharte in ber Scharfe, C.; - 3) ein bummes Weib, C.

túmpast, adj. 1) stumps; — 2) dumm, tölpiső; prim. top.

tumpati, am, vb. impf. ftumpf machen, V.-Cig. tumpec, pca, m. ber Tölpel, ber Dummtopf. tumpelj, plia, m. 1) ein frumpfer Ragel, welcher zwei Bretter an ben fcmalen Flachen berbindet, der Dobel, C., Z.; - 2) der Tolpel, C.

Google

tun, m. der Thunfifch (thynnus vulgaris), Erj. (Z.); — tudi rus.

1. tūna, f. = tun, Cig.

2. túna, f. bie Tonne, (mont.): spustiti se po tuni, Frey.(Rok.); - iz nem.

tundra, f. bas Moor am Eismeere (Tunbra),

tunec, nca, m. = tun, Cig., C.; - tudi rus. tunika, f. sterorimsko oblačilo, bie Tunica.

tunja, f. ber Rubel, Mur.-Cig., Jan., C., Trst. (Let.); bes. ber Schmalzfübel, C.; — ber Butterrührfübel, St. - Valj.(Rad); - prim. nem. Tonne, C.

tunjek, nika, m. ber Butterftogel, Valj .- (Rad);

- prim. tunja,

tunjica, f. dem. tunja; bas Doschen, Jan.; ein fleiner Butterrührfübel. C.

tunjka, f. dem. tunja; ein fleiner Rubel, C.; ber Fettfübel, St .- Valj. (Rad).

tuntráti, âm, vb. impf. jowähen, C.; — prim. tontrati.

1. tûr, m. ber Auerochs, Mur., Cig., Jan., nk.; = prabik, ber Urftier (bos urus), evropski t. = zober, ber Bifent (bos bison), ameriški t. = bizon (bos americanus), Erj.(2.). 2. tûr, m. Cig., Jan., pogl. tvor.

turatl, am, vb. impf. bin u. ber ftogen, gerren,

Cig.; - hs.

tūrban, m. 1) turško pokrivalo, ber Turban; - 2) neki morski jež: ber Türfenbund (cidaris imperialis), Erj.(Ž.).

turbékati, am, vb. impf. girren, golobi turbe-

kajo, ogr.-C., Valj.(Rad). turbīna, f. das Kreiselrad, die Turbine. tûrčati, am, vb. impf. — v igri s pirhom ob pirh trkati, Jarn., Cig., Vrt., Kr.; - prim. kor.-nem. turtschen (v istem pomenu).

turčič, m. bie Sammtblume (tagetes), Fr.-C. turek, rka, m. 1) die Stachelbiftel (carduus acanthoides), Jan.; - 2) ber Binterflache, Cig., Jan., Svet.(Rok.); — 3) = topolščica, C.; eine Art Schwamm: ber Rothling, Cig., Jan., C.

turen, rna, m. ber Thurm; - iz nem.

turion, f. die Auerfuh, Cig.

turin, m. = tur, ber Aueroche, Guts.

turist, m. hribohodec, ber Tourift.

túrjati se, am se, vb. impf. rammeln (o zajcih), Mur., Cig.

türji, adj. bes Auerochfen: turji šestogubec, Levst.(Zb. sp.).

túrka, f. 1) = krompir, C., Banjščice-Erj.-(Torb.); - 2) die Hundszahnwurz (erythro-

nium dens canis), Cig., Medv.(Rok.). turkati, am, vb. impf. brangen, brangeln, Dol .-

túrkec, kca, m. neka goba, SlGor - C.

túrkinja, f. 1) = krompir, Tolm.-M.; — 2) podolgovata, zdolaj bela smokva, od katere se ję samo gornja polovica, Bilje na reki Ipavi-Erj.(Torb.).

túrlast, adj. = črviv, wurmstichig, C. turlati, am, vb. impf. burchbohren, burchbeißen, C.; molj turla in vrta, Rez.-C.; - prim. it. torniare, brechfeln. (?)

turlej, m. = molj, Rez.-C. turman, m. ber Meerrettig, Valj.(Rad).

turnic, m. dem. turen; ein fleiner Thurm, Cig.; - bie Beifelzelle, Gol.

túrniček, čka, m. dem. turnič; daš Thürmchen. turnīr, m. viteška bojna igra, suličba, baš

Turnier. túrniti, tûrnem, vb. pf. stoßen, Cig., C., BIKr.;

hs.

túrnski, adj. Thurm.

turóben, bna, adj. betrübt, ogr.-Mik.; fchwermüthig, melancholisch, Jan.; turoben človek, ber Sauertopf, St.-Cig.; — tudi: hs.; prim. it. turbo, trub, C.

turobnoz, m. ber Schwermuthige, Jan.; ber Sauertopf, Jan.

turobnost, f. bie Traurigleit, bie Schwermuth. die Melancholie, Jan., ogr.-C.; - bie Sauertopfigfeit, die Berftimmung, Cig., Jan., Slom.

tūrščak, m. 1) ber Binterlein; — 2) turščák = koruza, ber Mais, Ip. - Erj.(Torb.); -3) bie Sammetblume (tagetes), SIGor .- C. turščica, f. - koruza, ber Mais, ber Rufurug. túrščičen, čna, adj. Rufuruz-.

túrščičevina, f. baš Maisstroh, Jan., C.; (tur-

ščevna) Vrtov.(Km. k.). túrščina, f. baš Maisstroh, C.

túrščiščo, n. baš Maisfeld nach b. Ernte, Jan., C. túrškov, adj. Levst.(Zb. sp.); pogl. turščičen. túrškovina, f. = turščina, Cig., Svet.(Rok.).

1. tus, m. bie Tuiche.

2. tūš, m. der Tusch (in d. Musit). tūšati, am, vb. impf. tuschen, tuschieren, nk. tūšek, ška, m. ein schlechtes, leichtes Getreibe-torn, vzhSt.-C.; — tuški, das hintergetreide, Mariborska ok.-C.

túšen, šna, adj. = tohel, moberig, C. tuševáti, üjem, vb. impf. tuichen, mit Tuiche behanbeln, Jan., Cig. (T.); - rus.

túšiti, im, vb. impf. 1) dampfen, löschen: ogenj t., Fr. - C.; - 2) geheim halten: besedo,

skrivnost t., Fr.-C.
tùška, adv. soeben, Drefnica - Erj. (Torb.);
pogl. točkaj.

túta, f. 1) ber Schmollenbe, Cig.; - ber Muder, die Muderin, V.-Cig.; - = malobeseden človek, Gor.; - 2) ber Tolpel, Dol.-M., Hip.-C.

tutanje, n. bas Schmollen, faure Mienen. Mur., V.-Cig., Ravn.-C.; vsa prisiljena žalost, vse

kislo tutanje, Ravn.

tútast, adj. 1) fcmollig, mudiich, sonerfüchtig, Mur., Cig.; — in sich verschloffen, rebeichen, Cig.; nad njegovo svetostjo ni nič tutastega, nić plašnega, Ravn.; — traurig, Mur.; -2) tölpelhaft, C.

1. tútati, am, vb. impf. fójmollen, muden, V.-Cig. 2. tútati, am, vb. impf. 1) auf einem horn blasen, tuten, duten, Cig.; - 2) (o grlicjem petju); grlica ziblje in tuta, LjZv.

tutec, ica, m. ber Muder, Cig.; ber Sauer-

topf, Cig. tutek, tka, m. 1) ber Giefichafftrichter, vehSt.-

C.; - 2) ber Rührfübelbedel, Hal.-C. 1. tutka, f. ein ftiller, muthlofer Menich, Polj.

GOUNGE

2. tütka, f. eine fleine Dunge, bas Dutchen: ber Schaupfennig, ber Rechenpfennig, Cig.; Die Spielmarte, Jan., SIN., Polj.; = stara desetica, BlKr.; - iz nem.

tutljáti, âm, vb. impf. = piskati, C.; - prim. 2. tutati 1).

tutnéti, im, vb. impf. == votlo bobneti, BlKr.-DSv

tutnjáti, am, vb. impf. grom tutnja == buči, Dol .- Cig.

tutnjava, f. = bobnenje, Jan., BlKr.-DSv.

tuzemec, mca, m. der Eingeborene, Cig.(T.), DZ.; — rus.

tuzęmstvo, n. das Inland, DZ.

túžen, žna, adj. traurig, fummervoll, Mur., C., nk.; - hs.

túžnost, f. die Traurigleit, nk.; - hs.

tvar, f, f. bie Materie, ber Stoff, Jan., h. t .-Cig.(T.), C., nk.

tvaren, rna, adj. moteriell, ftofflich, Jan., Cig. (T.), Sen.(Fiz.), nk.

tvarina. f. die Materie, der Stoff, Cig., Jan., Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk.; (= Inhalt, Begenstand): registratura po tvarinah, nach Materien, Levst. (Nauk).

tvarinski, adj. materiell, ftofflich, Cig.(T.), Let. tvarjati, am, vb. impf. 1) bilben, erzeugen, Jan. (H.); - 2) wirlen: zdravilo je začelo tvarjati, die Argnei wirft, Dol.-Cig.

tveganje, n. bas Bagen, Mur.

tvégati se, am se, vb. impf. 1) magen, aufs Spiel segen: t. se česa, Mur., Cig., Jan.; t. se življenja, Cig.; vsega se t., V. - Cig.; — 2) entfagen: t. se cesa, Guts.-Cig., Jan., M., St.-C.; — prim. nem. entwegen, Mik.(Et.). tverhast, adj. translid, C.

tverhati, am, vb. impf. frantein, vzhSt., Fr.-C.; (govori se tudi: kvérhati, vzhSt.-C.).

tvérhav, adj. frånklich, Fr.-C.

tveriti, im, vb. impf. franteln, C. tvésti, tvézem, vb. impf. 1) binden, V.-Cig., Mik.; beften, Inupfen, Jan.; anbangen, anheften, Mur.; - t. se na koga, sich an jemanben hangen, V .- Cig . Gor .; t. se na izprijene Zenske, Ravn.; - 2) albernes Beug reben, M., Valj. (Rad); tako mi je tvezel. da me ušesa bole, Gor.; (v nekaterih virih napačno: tveziti).

tvestje, n. bie Berbramung, bie Borte, bie Ereffe, Kast.-C.; t. okoli ožrelja, Dalm.

tvez, î, f. 1) ber Streifen, bie Borte: rdeca tvez v plahti, C.; - breite Spigen in Die außere Seite ber Frauenarmel eingenabt, C .: – 2) = pas, ber Gürtel, Poh.-C.; — 3) das Holzband, Jan.

tvéza, f. 1) bas Banb, Zora; — 2) bas Hangefeit, Jan ; — 3) pl. tveze — cipke, die Spipen, Jan., C.; — 4) pl. tveze, eitles Geschmät (bes. eiwas, was man einem anbinden will): Kr.-Valj. (Rad); to so tveze, Gor.-M.

tvézati, am, vb. impf. hangen: t. srce na kaj, bas herz an etwas hangen, Cig.

tvęzba, f. die Anhanglichkeit: t. na časne reči, Ravn.-C.

tvezéti, ím, vb. impf. hangen, Mur.-Cig., Jan.; angebunden fein: vol tvezi, Jarn.

tvój, tvója, pron. bein: — bolj je tvoj, bolj se ga boj! - bute bich por ben Bermanbten! Npreg.-Cig.

tvojec, jca, m. einer ber Deinigen, einer aus beiner Familie, C.; pomorimo tebe in tvojce, Ravn.

1. tvor, m. 1) bas Gebilbe, Jan., Cig,(T.), Cel. (Geom.), Znid.; (stsl.); - 2) ber Blutschmar, ber Furuntel, bas Mas: t. se mi dela; t. predreti (aufbrechen); t. se je predrl; — 3) die Sperre, Jan.; - bae Spundloch, C.

2. tvor, rja, m. BlKr., DSv.; pogl. thor, dehor. tvozast, adj. mit Furunteln behaftet, gefchwürig,

tvórav, adj. = tvorast, Jan.-C.

tvorba, f. bie Bilbung, Erj. (Som.), nk.; t. števil, die Zahlenbildung, Cel.(Ar.); - die Formation (geol.), Cig.(T.).

tvôrček, čka, m. dem. tvôrec.

tvorec, rca, m. dem. tvor; ein fleiner Furuntel. tvóren, rna, adj. schaffend, thatig, wirffam, Jan., Cig.(T.), C.; — schöpferisch, Jan., Cig.(T.);tvorna sila, bie ichopferifche Rraft, nk.; thātig, activ (gramm.): tvorna oblika, Jan., Cig.(T.), nk.; - Erzeugungs., erzeugenb, (math.): tvorni krog, tvorni ulomek, tvorna prema, Cig.(T.).

tvoriten, ina, adj. gestaltend, bilbend, Cig.,

Jan.; — schöpferisch, Cig., nk. tvoritnost, f. die Gestaltungstraft, Cig. (T.). tvorilo, n. = torilo, die holzerne Brotichuffel, Levst. (Zb. sp.); - bie Rafeform, Habd. -Mik., vzhSt., Cig.; v tvorila vsajeni siri, in Formen gefchlagene Rafe, Sol. ; - bie Gießform, bas Mobell, Cig., Jan., Cig. (T.), Vrt.

tvorina, f. das Gebilde, Jan., Cig.(T.); bas Erzeugnis, h. t. Cig.(T.).

tvorisce, n. = torisce, die Birfungeftatte, die Stätte, Jan, SIN.-C.; t. pesnikove mladosti, SIN.

tvorîtev, tve, f. die Bilbung: t. besed, die Bortbilbung, Jan.(H.).

tvoriti, im, vb. impf. 1) bilben, gestalten, Jan., Cig. (T.), nk., (stsl.); - 2) t. se, eiterig

werben (vom Furuntel), Hip .- C. tvorivo, n. bas Material, Cig.(T.), DZ.; ber Bildungsstoff, das Protoplasma, Erj.(Som.).

tvorjenje, n. die Bilbung: t. stevil, die Babienbilbung, Cel.(Ar.); t. pojma, die Confituction bes Begriffes, Cig.(T.).

tvôrka, f. == torka, M.

tvornica, f. bie Jabril, Jan., h. t. Cig.(T.), nk. tvornost, f. 1) die Thatigfeit, Jan.; die Birffamteit, Cig. (T.), C.; - 2) bie Bilbungsfraft, Cig.; die Geftaltungsfraft, Cig. (T.); bie Schopfertraft, Cig.(T.).

tvîd, tvída, adj.=trd, Jan., Krelj., Jurč.-(Tug.). tvidka, f. 1) die Hartfrucht, bas Russchen,

Jan.; — 2) bie Hirma, nk.; (hs.). tvfzati , am , vb. impf. die Thür knarrend auf- u. zumachen, vzh.St.-C.; — tudi: vrata

tvrzajo (fnarti), vzhŠt.-C. tvrzúkati, am, vb. impf. = tvrzati, SlGor.-C.; - prim. vrzukati.

U.

— 705 —

u -, praef. 1) znači odmikanje: ent-, meg-; uiti, ubežati, uteči, ukrasti, urezati si šibo; - 3) iz nedovršnih glagolov dela dovršne: ubiti, ugasiti, ugledati, utopiti; — (po sedanji narodni izreki se ne da natanko razločiti od predpone v, ampak le po primerjanju drugih slovanskih jezikov in po pomenu; mnogokrat je pisava dvomna; besede, katerih ni najti pod u-, naj se iščejo pod v-). ubabiti se, babim se, vb. pf. feige werden, M. ubad, bada, m. = ubod, ber Stich, Levst. (Zb. sp.).

ubadanjo, n. bas Stechen.

ubadati, am, vb. impf. stechen; tuj golob ubada domačega, Gor.; -- (pren.) fticheln, mit Borten verlegen: Bog obvaruj, da bi s tem hotel koga ubadatil Levst. (Zb. sp.).

ubátí so, ubojím se, vb. pf. erichreden, in Furcht gerathen, Mur., M.

ubavati se, am se, vb. impf. fürchien, C. ubog, bega, m. bas Entfliehen, bie Flucht, Mur., Cig., Jan., nk.; bie Defertion, Cig., DZ. ubegati, am, vb. impf. ad ubegniti; entfliehen,

fich flüchten, Jan.

ubegljiv, íva, adj. slüchtig, Jan. (H.). ubegniti, begnem, vb. pf. 1) entfliehen, fich fluch-

ten; - 2) wortbriichig werben, V.-Cig. ubellti, im, vb. pf. weiß machen: u. platno, die Leinwand bleichen, Cig., Jan.; u. lase, bie Haare grau machen, Cig.; velike skrbi zgodaj ubelijo lase, Mur.; - u. se, bleido, weiß werben: platno se ubeli, Cig., Jan.

ubora, f. 1) die Stimmung eines Mufifinftrumentes, C.: — die Einrichtung: u. uka, C.; — 2) die Einfassung (am Rleide), C.; — die Reiderfalte, vzhSt.-C. ubežanje, n. das Entsliehen, die Flucht, Mur., C.

ubezati, im, vb. pf. entflieben, fich flüchten; u. komu ali čemu; u. sovražniku, Ravn.; bridkosti u., Dalm.; peklu u., Schönl.-Valj. (Rad).

ubęžen, žna, adj. 1) flüchtig, Mur., Cig., Jan.; ubężni kralj, Levst. (Zb. sp.); ubeżen se klatiti, Ravn.; - 2) mortbruchig, V.-Cig.

ubegin, m. ber fflüchtling, M. ubeanica, f. bie Flüchtige, Mur.

ubožnik, m. ber Flüchtling, Mur., Cig., Jan., C.; - ber Deferteur, Cig., Jan.

ubežnost, f. 1) die Fluchtigleit, Mur.; - 2) die Bortbrüchigfeit, Cig.; — 3) bie Bergang-lichfeit: u. posvetne slave, C.

ubijáča, f. gorjača ubijača, der Todtíchlager, C. ubijalisce, n. bie Schlachtbant (ber Menichen), Cig.; - bie Tobtichlagsstatte, M., Jan. (H.).

ubijanje, n. 1) bas Erichlagen, bas Tobts schlagen; — 2) bas Brechen (von Glas, Thonwaren u. bgl.); - 3) die Dube, bie Blage, die Raderei.

ubijati, am, vb. impf. ad ubiti; 1) erfchlagen, todtichlagen; - 2) zerbrechen: u. steklenice, lonce; - u. si glavo s čim, fich mit einer Sache ben Ropf gerbrechen; - 3) u. se, fich viel abmuben, fich viel plagen, fich ftart anftrengen; u. se z delom; u. se z otroki; u. se po svetu, in ber Welt fich herumplagen; ubijam se po svetu, kakor voda od kamena do kamena, Zv.; — 4) ubija se mi, ich leibe Einbuße, V .- Cig.

ubijavec, vca, m. 1) ber Tobtichläger; ber Morber ; - 2) bie Flodenblume (centaurea), Josch.

ubljävka, f. die Todtjchlägerin. ubljävski, adj. mörberisch. ubljävstvo, n. die Todtschlägerei, Z. ubljenik, m. der Todtschläger, der Mörber, Meg., Dalm.; tak goljut in ubijenik sta si brata, Bas.

ubijenje, n. = ubitje, Mur.

ubijstvo, n., Mur., Cig., C., Nov., pogl. uboj. ubiranje, n. 1) bas Stimmen (eines Dufitinstrumentes), Cig., C., M., nk.; — 2) bas Falten (3. B. bes hembes), M. ubirati, biram, vb. imps: ad ubrati; 1) ent-

iprechend mablen o. einrichten, ordnen: previdnost božja ubira narodom usodo, Cig.; Cig.; u. kaj po čem (nach etwas richten), - in Gintlang bringen, harmonifch ftimmen: u. strune, zvonove; - u. se, harmonieren, Jan.; ineinander greifen: zobje pri mlinskem kolesu se ubirajo s cveki, Poh.; - 2) gemahr werben, bemerken, Jan.; - 3) falten, in Falten legen, Mur., Cig., Jan.; u. srajco, Mur.

ubiravec, vca, m. ber Stimmer (mufitalifcher Inftrumente), Cig., Jan.

ubistriti, bistrim, vb. pf. hell machen, hellen,

ubitek, tka, m. ber Abgang, ber Berluft, bie Einbuße, V.-Cig., Cig. (T.), DZ.; - stsl. ubiti, ubijem, vb. pf. 1) erfclagen, tobtichlagen; s kolcem ga je ubil; ubila ga je strela; u. se, fich erichlagen; padel je s strehe in se ubil; - ftechen (im Rartenfpiel), Jan.; (prim. rus, bitb); — 2) zerschlagen, brechen: u. kupico, lonec; u. se, zerbrechen (intr.); lonec, zvon se je ubil; jajce se je ubilo; - 3) u. denarje, Belb verichleubern, verichwenben, C.; denar se ubije (schwinbet), Z.; ves dobiček se ubije (geht verloren), Z.; veliko vina se ubije (n. pr. s pretakanjem), Dol.; ubije se mi, ich leibe Berluft, buge ein, V .- Cig.; beseda se ubije vinjenemu človeku, da ne more vec govoriti, Dol.; - 4) beschäbigen: noge si u., C.; — oblačilo se ubije, baš Rleid wird am Rande abgenüht, abgeftoßen, Cig.; hlače si u., ubite hlače, Dol.; - jdmaden: glavo si je z vinom ubil, ima od pijače ubito glavo, Levst. (Rok.); vino se je ubilo, ber

(45₄000)

Bein ift (j. B. burch bas Fahren ober bas Uberichenten) matt geworben, ubito vino, Z., jvzh.St.; - glas se ubije, die Stimme wird fcmach, Z.; ubit glas, eine gebrochene Stimme, ubitje, n. das Erichlagen, Mur., Cig. ubivati, am, vb. impf. = ubijati; 1) erfchlagen,

tooten, Mur., Ben.-Mik.; - 2) u. se s cim, fich mit einer Sache abmuben, plagen, Dube haben, M.

ublaževáten, łna, adj. milbernb, Jan. (H.). ublaževáti, újem, vb. impf. ad ublažiti; milbern, Jan., nk.

ublaziten, ina, adj. milbernb, euphemiftifc,

Cig.(T.).

ublažiti, im, vb. pf. milbern, milb ftimmen, befanftigen, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; u. um, srce, Cig. (T.); razburjeno srce mu ublaži zopet sladek mir, LjZv.

ubod, boda, m. ber Stich, rana od uboda, bie Stichwunde, Cig.

ubôdec, dca, $m_* = \text{ubod}$, Jan.(H.). ubôdek, dka, $m_* = \text{ubod}$, C.

ubodina, f. die Stichwunde, Cig.

ubộg, adj. arm; u. s časnim blagom, arm an gritlichem Gute, Ravn .- Mik.; u. z besedami, arm an Worten, Zora; u. pri psenici, repi, penezih, u. pri pameti, C.; - ves ubogi dan, vso ubogo noc, ben gangen lieben Tag, bie gange liebe Racht, C.;-ubogo malo, arm= felig wenig; ubogo oskrbljen, armfelig verforgt, Krelj; -- (compar. ubožejši, Krelj).

ubôgati, am, vb. impf. (pf.) = slušati: u. koga, jemandem folgen, gehorchen; kdor ne uboga, je brez Boga; kdor ne uboga, tepe ga nadloga; - to delo me uboga (geht mir gut vonftatten), νηhSt.; - iz "bovgati" t. j. bolgati, (Goriš.-Cv.); in to iz nem. folgen; prim. bogati.

ubogljiv,íva, adj. = poslušen, folgjam, gehorjam. ubogljivost, f. = poslušnost, die Folgiamleit. uboj, boja, m. ber Tobtichlag, Mur., Cig., Jan., Trub .- Mik., nk.

ubojica, m. ber Tobifchläger, ber Mörber, Habd .-Mik., Jan., nk.; — hs.

ubojnica, f. bie Tobtichlagerin, Cig., Jan. ubojnik, m. ber Todtichlager, Dict., Mik., Cig., Jan., Trub., Dalm., Schönl.-Valj. (Rad), Kast. (Sv. p.).

ubojstvo, n. ber Todtfclag, Jan., C., Krelj. ubor, bora, m. 1) u javnega mišljenja, bie öffentliche Stimmung, Cig. (T.); -(ruha), ber Faltenwurf, Cig. (T.).

ubóre, adj. indeci. pravilna oblika za navadno: bore, C.

ubôrec, rca, m. = ubožec, Jan.

uboren, rna, adj. arm: u. človek, Levst. (Zb. sp.); armlich, Jan., C.; - prim. boren. ubornost, f. bie Armut, die Armlichteit, Raic

ubosti, ubodem, vb. pf. einen Stich verfeben, ftechen; u. koga s čim pod rebra, Dalm.; Vsacega ubode starji brat, Cb.-Valj. (Rad); u. se, sich ftechen; - hineinstechen: u. iglo v kaj; — u. si kaj v glavo, fich etwos in ben Ropf fegen, M.

uboscina, f. 1) bie Armut; - 2) bas Armengelb, Jan., C.

ubostvo, n. die Armut; - ubostvo lomi moštvo, Kras-Erj. (Torb.); uboštvo kruši moštvo, Cig., Medv.-M.

ubôžati, am, vb. pf. = oubožati, obubožati, Cig., Jan., C.

ubôžček, čka, m. dem. ubožec; ber Arme. ubožec, zca, m. ber Arme.

ubóžen, žna, *adj.* 1) arm; — 2) Armens; ubožni zavod, ubožna hiša; - Armutš-; ubožno izpričevalo.

ubožica, f. die Arme.

— 706 —

ubožnica, f. bas Armenhaus, die Armenanftalt, Mur., Cig., C., Slom., nk. ubožnost, f. die Armut. ubramba, f. die Berhütung, Cig.

ubranilo, n. bas Berhütungemittel, Cig. ubranîtev, tve, f. bie Berhutung, Cig.

ubraniti, im, vb. pf. 1) vertheibigend behaupten; u. komu kaj: u. sovražniku deželo;-2) mit Erfolg vertheibigen: u. koga, da ga ne pretepejo; - sich erwehren, sich vom Leibe halten; u. se koga, česa; ubranili smo se sovražnika; u. se čemu: u. se izkušnjavi, Trub.; u. se sovražniku, Jsvkr.; u. se nesreči, Navr. (Let.) Ni ubranil se prošnjam matere, Preš.; - 3) verwehren, verhindern: u. komu vhod v mesto, v hišo; ubranil sem mu, da ni šel z doma; — perhüten: to najbolj ubrani, da se ne širi bolezen; težko sem ubranil, da ga niso pretepli.

ubranost, f. Die harmonifche Stimmung, Jan., C.; ber Rhythmus, Cig. (T.).

ubrati, berem, vb. pf. i) in entiprechenber Beije auswählen: ni mogel prave besede ubrati, er fonnte nicht bas rechte Wort finben, Jurč.; vsakemu je ubrala katero, da je ni brk pozabil, Glas.; u. jo komu po volji, es einem recht machen, Cig.; — u. si, ersinnen, C.; — entsprechend einrichten, in Einklang bringen: u. kaj po čem (nach etwas richten), Cig.; - vse ubrano imeti, alles icon geordnet haben, C.; - harmonisch ftimmen; u. citre, zvonove; ubrane citre, ubrani zvonovi; ubrano petje, harmonischer Gesang; ubran, rhythmijd, Cig.(T.); — u. katero, ein Mufitftud auffpielen, einen Gefang anftimmen, Jan.; - 2) u. pot, ben Weg nehmen, Levst. (Zb. sp.), Jurč., Erj. (17b. sp.); u. pot pod noge, sich auf den Weg machen, Jurc., Zora; u. tek, ben Lauf nehmen, Vrt.; - 3) ge-wahr werben, bemerken, erfeben, Jan.; izmed množice u. koga, Ig(Dol.); oči, precej široko odprte, nobene reći ne uberejo, Glas.; dobro sem bil njegov obraz v oči ubral, ich habe mir fein Gesicht gut angesehen, Jurc.; - 4) in Falten legen, falten, Mur., Cig.,

ubręčkáti, sm. vb. pf. ubrečkan = zamazan po obrazu, Podkrnci-Erj. (Torb.).

ubrejati, am, vb. pf. = ubrejiti, Mur.

ubrejiti, brejim, vb. pf. trachtig machen; u. se, trachtig werben.

Google

ubrisati, brisem, vb. pf. 1) wegwischen, ab-wischen; — 2) u. se, sich schnell klaren (vom Beine), Cig., M.; vino se ubriše, ako natočeno hitro neha se peniti, Levst. (Zb. sp.), Dol.; ubrisan, geflart, flar: ubrisano vino, Cig.; - fich ichnell ausheitern (vom himmel), Jan., M., Dol.; - ubrisane glave biti, einen hellen Ropf haben, Jure.; - 3) u. koga, jemanbem einen Schlag verfeten, Cig., M., Notr.; - 4) u. jo kam, irgendwohin enteilen, entflieben, Cig., Jan., C.

ubritt se, brijem se, vb. pf. fich beim Rafieren

verlegen, Cig., Gor.

ubrus, m. 1) ber Schliff, Cig. (T.); - 2) bas Sandtuch, Ist .- Z .; (prim. hs. ubrus, bas Tuchel). ubrusčič, m. bas Sadtud, ogr.-C.; - prim. ubrus 2).

ubrusec, sca, m. dem. ubrus 2); bas firchliche Burificatorium, Z.

ubrusiti, im, vb. pf. 1) abichleifen; u. se, fich abichleifen; fich abwegen; - 2) beim Schleifen verlegen, Jan. (H.).

ubrzdati, am, vb. pf. gahmen, magigen, Jan. (H.).

ubfziti, bfzim, vb. pf. beichleunigen, accelerieren, (phys.), Cig.(T.).

ucellti, im, vb. pf. erganzen, Mur.; u. se, ganz werben, SIN.

uceniti, im. vb. pf. 1) fchagen, C.; - 2) u. se, ben Breis verlieren, im Breife fallen : Zito se je ucenilo, Dol.; - 3) u. se, in Beireff bes Breifes übereinfommen, Blc .- C.

ucénjati, am, vb. impf. ad uceniti, Habd.-Mik. uckalnica, f. ber Sagebod mit einem Begengewicht für bie Gage: Zaga na uckalnici, V .-Cig.

1. ückati, am, vb. impf. = učkati, hutichen, wippen, Cig.

2. ückati, am, vb. impf. - juckati, jauchgen, (vuck-) Mur.

ucakati, cakam, vb. pf. burch Warten feinen 3med erreichen, erwarten ; - erleben, erreichen ; u. kaj ali česa; kaj smo vse učakali! u. visoko starost, Cig.; u. novega leta, spomladi; = u. se: u. se večera, SlN.

ucasiti se, casim se, vb. pf. fich Beit nehmen, Savinska dol.; fich (lange) aufhalten, SIN. ucava, f. die Lehrmethobe, Jan.-Vrt.

ûčba, f. bas Lehren, bas Bortragen, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., Slom., nk.; — ber Lehrgegenstand: vse ucbe enega leta, DZ.; - bie Lehrmethobe, Mur., Cig., Jan., Cig.-(T.), Ravn.-C.

ucbarina, f. bas Lehrgelb, C.

ûcben, ena, adj. Lehre: ucbeni nacin, bie Lehre methode, ucbena knjiga, das Lehrbuch, Cig. (T.). ûcbenik, m. = ucbena knjiga, das Lehrbuch, Cig.(T.).

učbenják, m. bas Lehrbuch der Methobit, Jan .-

učéhniti, čệhnem, vb. pf. = učesniti, Jan. uceliti, im, vb. pf. u. deblo, ben Stamm am Ende glatt abichneiben, C.

účen, čna, adj. i) Lehr-, Unterrichts-, Mur., Cig., Jan., nk.; ûčna knjiga, das Lehrbuch,

ueni jezik, bie Unterrichtesprache, ueni naert, ber Lehrplan, nk.; ucni zakon, bie Unterrichtsordnung, Levst. (Nauk); učna svoboda, bie Lehr- und Bernfreiheit , nk .: - 2) gelehrig, Jarn., Cig., Jan., Vrt.; sijajni napredek učne in marljive mladezi, LjZv.; - 3) lehrbar, nk.

učénček, čka, m. dem. učenec; ein fleinet Schüler; ber Lehrling, - tudi: ucencek. ucencie, m. = ucencek, Valj. (Rad).

ucenec, nca, m. ber Schuler; ber Lehrling; -

učénec, Valj.(Rad).

-- 707 ---

učenica, f. 1) die Lehrerin; — 2) = učenka, die Schülerin, C., ogr., kajk.-Valj.-(Rad). učeník, m. 1) bet Lehrer; — 2) = učenec, ber Schüler, ogr., kajk .- Valj.(Rad); - ber Lehrjunge, BIKr.

učeníški, adj. Lehrer : učeniška preizkušnja, Cv. učeništvo, n. = učiteljstvo, Mur., Cig., Jan.,

Vrtov.(Km. k.).

učenják, m. ber Gesehrte.

učenjáški, adj. Gelehrten-, gelehrtenmäßig. učénje, n. 1) bas Lehren, bas Unterrichten; — 2) bas Lernen.

učenka, f. bie Schillerin; - tudi: učenka. uconost, f. die Gelehrtheit, bie Gelehrfamfeit. ucenstvo, n. die Lehrjahre, die Lehrlingschaft, Cig., Vrtov.(Km, k.).

učésniti, čęsnem, vb. pf. 1) abreißen; u. vejo, koruzen strok; — u. se, abbrechen: veja se ucesne; - 2) einen Schlag berfegen.

učíčati se, am se, vb. pf. fich nieberjegen (v otročjem govoru), Polj.

učígati, am, vb. pf. erlauern, erípahen, Rez .- C. učíšen, kna, adj. febrend, Lebr., Cig., nk.; učíšni listi, die Lehrbriefe (3. B. der Apostel), Cig.; učilni pomoček, daš Lehrmittel, Cig., Jan, nk.

učiliščo, n. bie Lehranftalt, bie Unterrichts anitalt, Cig., Jan., nk.

učilna, f. = učilnica 2): Stoji učilna zidana, Levst.(Zb. sp.).

ucilnica, f. 1) bas Lehrzimmer, ber Lehrfaat, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) bie Lehranstalt, Die Schule, Cig., Jan., nk. ucilniski, adj. Schul-, nk.; u. zakon, bie

Unterrichtsordnung, učilniške knjige, die Soul-

bücher, Levst.(Nauk).

ueflo, n. 1) bas Lehrmittel, Cig., Jan., Cig.-(T.), Valj.(Rad), nk.; - 2) ber Unterricht, Jan., C., Ben. - Mik.; - Die Lehrmethobe, Cig., Jan., C.; - bie Abrichtung: junec je že dober za učilo, Gor.-DSv.

učílstvo, n. bas Unterrichtsmefen, Levst. (Nauk). ucin, m. 1) bie Begehung: greh iz ucina, bie Begehungsfünde, Cig.; — 2) bie Birtung, Mur.-Cig., Jan., Cig.(T.), C., Zora.

ucinek, nka, m. 1) die Birtung, ber Effect, Cig., Jan., Cig.(T.), C., kajk.-Valj.(Rad), nk.; - 2) pl. učinki = prečinki, občinki, C., Z.

učiníšče, n. ber Thatort, Jan.(H.); - hs. učinîtelj, m. ber Berursacher, vzhSt.-C.

učiniti, čînim, pb. pf. 1) thun, Mur., Jan., Mik., nk., vzhSt.; bewirten, gumege bringen, Cig., Jan.; - verüben, Mur., C.; - 2) u.

(45(t)()()()

komu, es jemanbem anthun, ihn verhegen, C.; u. svinjam, da hirajo in crkajo, SIN.; učinjena bolezen, C.; - 3) = občiniti: u. ziro, bas Betreibe burch Reitern reinigen, C. ucinjati, am, vb. impf. ad uciniti; 1) thun, bewirken, Jan., nk.; — 2) = občinjati: durch

Reitern reinigen, Dol.-Z. učinjávati, am, vb. impf. = učinjati, thun,

verüben, Mur., C. učinjeváti, üjem, vb. impf. = učinjati, thun, verüben, Mur.

učinkováti, újem, vb. impf, einwirten, wirten, C., DZ., nk.

učinijiv, iva, adj. wirtjam, C.

učinljívost, f. die Wirksamkeit, C.

ucistiti, cîstim, vb. pf. reinigen, Cig.; u. konjušnice, Levst. (Nauk); - abflaren, Cig.; u. se, sich abtlaten, Cig.; vino se je učistilo, jvzhSt.

ucîtelj, m. ber Lehrer, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad), nk.; domat u., ber Sauslehrer. LjZv.

učiteljeváti, újem, vb. impf. Lehrer fein, C., nk. ucîteljica, f. die Lehrerin, Cig., Jan., nk. uciteljisco, n. bie Lehrerbilbungsanftalt, C.,

učitoljišenik , m. ber Schuler einer Lehrerbildungsanftalt, Jan.(H.).

učíteljka, f. = učiteljica, Jan.

učîteljkinja, f. = učiteljica, Mur., Danj.-Mik. učiteljski, adj. Lehrer-, Lehramis-, Cig., Jan.,

ucîteljstvo, n. ber Lehrerstand, die Lehrerschaft, das Lehrfach, das Lehreramt, Cig., Jan., nk. učitev, tve, f. das Lehren, die Lehrmethode,

Cig., Jan., DZ.

uciti, im, vb. impf. 1) lehren, unterrichten, abrichten, u. koga brati in pisati; voliče voziti u.; uči me modro govoriti! kdo te je vsemu temu učil? Jurč.; nav. u. koga kaj: uči me pot tvojih postav! Ravn.; učiš me modrost, Ravn.; u. koga česa: uči ti mene tvojih pravd! Trub.; iz mladega nas pobožnosti in strahu božjega uče, postave nas ljubezni, pravičnosti uče, Ravn. - Valj (Rad); kozje molitvice u. koga, = jemanben Mores lehren; - to uči pamet, bas gibt ber Berstand; to uci cesta, bas wirb burch die Strafe bestimmt, Levst. (Cest.); škoda uči človeka, ber Schaben macht ben Menschen tlug, wißigt ihn; - 2) u. se, sernen; človek se v sili moliti uči; u. se jeziku, Levst. (Nauk); nav. u. se česa; u. se zidarskega, bas Maurerhandwert fernen; u. se na pamet, auswendig lernen; - u. se na izust, Cig. (T.); - ucen, gelehrt; u. biti čemu, in etwas bewandert fein, es verfteben, Dol.; = u. biti v čem; u. na kaj: na sveto pismo učen, Ravn.-Mik.; nisem učen na to, Erj.(lzb. sp.).

ucivo, n. ber Lehrstoff, bas Lehrmaterial, Jan., Cig.(T.), LjZv.

ückalica, f. die Suische, Polj.

üčkati, am, vb. impf hutichen, u. se, fich hutichen; (nav. ujčkati); - prim, nem. hutichen.

učljiv, íva, adj. gelehtig, Mur., Cig., ogr.-C.,

učljívost, f. bie Gelehriafeit, Mur.

učlovéčenje, n. bie Menichwerbung; tudi : učlovečenje, Škrinj.-Valj.(Rad).

učlovočováti se, újem se, vb. impf. ad učlovečiti se, Jan.(H.).

učlovečiti so, ečim se, vb. pf. Menich werben. učnina, f. bas Lehrgeld, das Schulgeld, bas Unterrichtshonorar.

ūčnja, f. 1) das Lehren, die Lehre, ogr.-C.;
— 2) das Lernen, das Studium, ogr.-C.

účnost, f. 1) bie Gelehrigfeit, Cig., Jan., Zora; – 2) die Lehrbarkeit, nk.

ucuditi, cudim, vb. pf. burch Bewunderung bergaubern: u. kruh, da neče vzhajati, Gor.

ucuhniti, cuhnem, vb. pf. 1) zusammenfallen, einsinten, Dol.; - 2) nachlaffen, nachgeben (vom Schmerze), ogr.-C.; ucuhne in mine dolgotrajna bolečina, Raič (Sl.N.); — vrela voda se v posodah učuhne (fühlt sich ab), Vrt.

učuhováti, ûjem, vb. impf. ad učuhniti, nachlaffen, aufhören (bom Schmerze), C.

učútiti, im, vb. pf. = začutiti, Mur., Svet. (Rok.). učvestiti, im, vb. pf. 1) friich machen, erfrischen, Mur., Cig.; - 2) traftigen, ftarten, feftigen. učvístniti so, čvístnem se, vb. pf. fest werben,

úd, m. bas Glieb; udje, die Gliebmaßen; bas Rettenglied, Cig., Slom.-C.; — bas Mitglied, Cig., Jan., nk.

udabljati, am, vb. impf. ad udobiti; = dobivati, ogr.-Mik.

udāja, f. pogl. vdaja.

udaliti se, im se, vb. pf. fich entfernen, Cig., SIN., Zora.

událjati so, am se, vb. impf. ad udaliti se; fich entfernen, C.

udaljava, f. bie Handlung bes Entfernens ober Sichentfernens: bie Entfernung, C.

udar, m. ber Schlag, Mur., Cig., Jan., Cig.-(T.), nk.; - ber Stoß (phys.), u. in odudar, Stoß und Wegenftoß, Cig.(T.); - ber Accent, Mur.

udarec, rca, m. 1) ber Schlag; hud u.; smrtni u., ber Tobesstreich; - bozji u., ber Golagfluis, C.; - 2) bie Bebung, die Arfis, Cig. (T.); — po udarcih, tattmäßig, Jan.(H.).

udârek, rka, m. = udarec 1), Mur.; u. človeške žile, Vrtov.(Km. k.); u. srca, C.

udaren, rna, adj. Schlag., Stoß.: udarna sila, bie Stoßtraft, Cig. (T.); Anprall.: udarni kot, der Anprallwinkel, Cig.(T.).

udariti, darim, vb. pf. i) einen Schlag führen, ichlagen; u. ob mizo, ob tla; u. koga po glavi, po roki, za uho; u. z roko v roko, u. si v roke, einander den Handichlag geben; - anprallen; u. z glavo ob kamen, mit bem Ropfe an einen Stein anschlagen; u. se, fich anschlagen; u. se z glavo ob kamen; u. se v nogo, v glavo; - u. pečat, bas Siegel aufbruden; u. podobo na svinec, einen Stich in Blei abichlagen, Cig.; u. na kalup, aufformen, Cig.(T.); — mrtvoud ga je udaril (= zadel), Cig.; - einschlagen (vont Blige);

7()()()()

strela je udarila v hišo; udarilo je nekam; -u. koga s slepoto, jemanden mit Blinbheit ichlagen; treffen, Cig.; kmeta bridko udari goveja kuga, Levst. (Nauk); - udarjen, verrudt, rappelig, Cig.; - 2) losichlagen, angreifen: u. na sovražnika, na trdnjavo; na volke u., ogr.-Valj (Rad); u. z vojsko v dezelo, ins Land einfallen; u. se, aneinanber gerathen, in Kampf gerathen, ein Treffen liefern; - bolezen udari med ljudi, eine Rrantheit beginnt ju graffieren, Dict.; -3) u. jo kam, ben Weg irgendwohin einschlagen; u. jo za kom, jemandem nachfturgen, jemanden gu berfolgen anfangen, Cig.; u. na stran: sich vom Bege abschlagen oder entfernen, Cig.; — 4) bringen: voda je crez bregove udarila, bas Maffer ift ausgetreten; moeno vino udari v glavo, ftarter Bein fteigt gu Ropfe; kri mu je udarila v lica; Izza nohta udari črna kri, Npes.-Jan. (Slovn.); mokrota udari skozi zid; ogenj udari skozi streho; bolezen udari na pljuča, v glavo, die Rrantheit geht auf bie Lunge, ben Ropf fiber; duh udari v nos, ber Gernch fticht in die Rase; — 5) einen Geruch betommen o. annehmen: vino je udarilo po sodu, Levst.(M.); vino udari po zemlji, Z. udárjanjo, n. daš Schlagen.

udarjati, am, vb. impf. ad udariti, fchlagen;

- prim, udariti.

údast, adj. glieberartig, Cig.

udat, atn, adj. ftoriglieberig, C., Bes. udáti se, dám se, vb. pf. 1) u. se v koga, jemanbem nachgerathen: udal se je v očeta, udala se je v mater, Erj.(Torb.); = u. se po kom, Cig.; (prim. rus. udatь sja vъ matь

vъ otьca); — 2) pogl. vdati se. udàv, dáva, m. die Riesenschlange ober Abgott-

ichlange (boa constrictor), Erj.(Z.). udaviti, im, vb. pf. ermurgen, erftiden machen; - u. se, erstiden: skoro bi se bil udavil. údček, čka, m. dem. udec; bas Gliebchen. udeb, m. Frey.(F.), pogl. vdab, vdob. udeboleti, im, vb. pf. bid, fett werben, M.

udec, dca, m. dem. ud; bas Gliebchen. udelati, delam, vb. pf. 1) bearbeiten, gurichten : u. kożo, die hant gurichten, gerben, Mur., vzhSt. - C., Savinska dol.; udelano platno, vollständig zugerichtete Leinwand, Kr.; cultibieren; u. zemljo, udelan svet, Levst (Močv.); u. iz puščave njivo, LjZv.; - tako je premotil in udelal ljudi, da so mu vse verjeli, LjZv.; — u. se, sanfter werben, sich bilben, Z.; - vreme se bo udelalo, bas Better wird fich machen, Savinska dol.; u. koga, einen übel zurichten, Cig.; hudo so ga udelali, Mur.; - u. se, bei einer Arbeit ermuben, Z.; — udelan, von der Arbeit er-mubet, C.; — beschmuten, Cig.; u. se, sich bejomuhen, Cig.; v takem blatu se ves udelaš, Polj.; ves udelan, Cig.; — 2) u. se. bei ber Bearbeitung verloren geben: nekoliko blaga se vselej udela, Dol.

udelavati, am, vb. impf. = udelovati: 1) bearbeiten, gurichten: u. koże (gerben), Mur.,

C., Danj .- Valj .(Rad); -- ilbel gurichten: prevec so ga udelavali, fie haben ihm an fehr augesett, Mur.; — 2) lärmen u. toben, wüthen, Jarn., Mur., Cig., C.; strašno je udelaval, preden je umrl, Mur.

udélavec, vca, m. ber Gerber, vzhSt.-C.

udelėštvo, n. 🖚 udeležba, C.

udeletba, f. bie Betheiligung, bie Theilnahme, Mur., Cig., Jan., nk.

udolskenve, nca, m. ber Theilnehmer, bes Betheiligte, Cig., Jan., nk.

udoložováti se, újem se, vb. impf. ad udele-Ziti so; Antheil nehmen, sich beiheiligen: u. se česa, Cig., Jan., nk.

udelexitelj, m. ber Theilnehmer, Jan.(H.). udoložitoljica, f. bie Theilnehmerin, Jan.(H.). udelexiti, ezim, vb. pf. theilhaftig machen, betheiligen: u. koga česa, Cig.; te daritve je tudi svoje aposteljne udeležil, Burg.; u. se cesa, an etwas theilnehmen, fich betheiligen. Cig., Jan., nk.; udeležen, betheiligt, DZ., nk.

udeležje, n. bie Theilnahme, Cig. udeležnica, f. die Theilnehmerin, nk.

udeležnik, m. ber Theilnehmer, nk. udeliti, im, vb. pf. zutheilen: u. komu kaj, Cig., C.; kakor je Bog vsakemu udelii, Trub., Kast. (N. C.), Jap. (Sv. p.).

udeljováti, üjem, vb. impf. ad udeliti, Jan.(H.). udelovānje, n. 1) bas Zurichten; — 2) das Unwefen: roparsko u., das Räuberunwefen, Cig.; das Rafen, das Lärmen, Cig.; bilo je

strašno u., Polj.

udelováti, ûjem, vb. impf. ad udelati; 1) ausarbeiten, gurichten: u. kože (gerben), Mur.; zerarbeiten, übel zurichten, Mur.; — 2) sein Unwesen treiben, es arg treiben: preved mi udeluje, Cig.; noben grof tako ne udeluje, Svet. (Rok.); prehudo, črez mero, črez nemoč udeluje, er treibt es au bunt, Cig.; sich ungeflum, wild geberben, farmen, toben, Mur., Cig., Jan., Gor.; togoten otrok udeluje (= kriči in vrešći, tepta in maha krog sebe), Polj.; bik rjove in udeluje, Slovan; mati udeluje za ugrabljenim otrokom (geberbet sich wie wahnsinnig, ift untröftlich), Polj.

udelovavec, vca, m. ber Larmer, Jan. udelovavka, f. bie Larmerin, Jan.

úden, dna, adj. Gliebers; fidna bolezen, bie Glieberfrantheit, Die Gicht, LjZv.

uder, m. = udar, ber Schlag: varui nam Bog domovino od njih (toče in ognja) udera! ogr.-Valj.(Rad).

udęrati, am, vb. impf. = udirati: Z njima v curku vderajo, Npes.-K.

údica, f. = trnek, Mur., Jan., BlKr.; pogl. odica.

udînj, m. das Gebing, Mur.; u. storiti z delavci, Ev.(Rok.); na udinj delati, SIN. udînjati, am, vb. pf. = najeti, Mur., Cig.,

St.; - iz nem, bingen.

udîrati, am, vb. impf. ad udreti.

udisati se, im se, vb. pf. einen Geruch anziehen, Cig.

ûdnat, adj. großglieberig, Cig., Jan. ûdnica, f. die Gicht, Gor.

ūdnik, m. bas vielblütige Maiblümchen (polygonatum multiflorum), Medv.(Rok.).

udnina. f. bie Mitgliedergebur (3. B. bei Bereinen), nk.

udóben, bna, adj. bequem, C., Nov., nk.; — rus., češ.

udobíti, ím, vb. pf. = dobiti, belommen, erhalten, erlangen, Jsvkr., Notr., Prim.; kar med tednom udobi, v nedeljo zadrobi, Notr.-Let.; u. hvalo, Navr.(Spom.); u. si zaslug, fich Berbieuste erwerben, Navr.(Spom.).

udobot, bola, m. ber Glieberichmers, Jan., Jap .-

udobolja, f. bie Glieberfrantheit, Cig., Jan.;

udobrāvijati, am, vb. impf. ad udobroviti, Jan.(H.).

udobrinati, am, vb. pf. begütigen, befänftigen, beschwichtigen, Cig., Jan., Krelj-M., C.; u. se, sich befänftigen, Cig.

udobrihováti, ûjem, vb. impf. ad udobrihati, befänftigen, Dict.

udobrikati, am, vb. pf. = udobrihati, Cig., M. udobriti, im, vb. pf. gut machen, beguttigen, Cig., Jan.; u. se, gut werben, Cig.

udobroviti, ovim, vb. pf, begütigen, Jan.(H.). udobrovoljiti, voljim, vb. pf. in gute Laune versegen, Mur., Jan., C., Let., Zv., LjZv.

udolòm, loma, m. bie Tollfirfche (atropa belladonna), C.

udolomen, man, adj. an ben Gliebern gefähmt, gichtisch, Jap. (Sv. p.).

udolomnica, f. bie Gicht, Bic .- C.

udotžati, am, vb. pf. verlangern, ogr.-C.

udodžíti, ím, vb. pf. in Schulben ftürzen, Mur.; u. se, sich berjchulben, in Schulben gerathen, Mur., Blc.-C., Svet.(Rok.); u. se pri kom, von einem etwas ausborgen, Cig.; u. se pri kom za sto goldinarjev, GBrda.

údoma, adv. glieberweise, Cig., Jan.

udomačítev, tve, f. bie Heimischmachung, Nov.-C.; državljanska u., bie Naturalisierung, DZ.

udomášiti, ščim, vb. pf. 1) einheimisch machen, anjässig machen, einburgern: udomačen državljan, ein naturaliserter Bürger, DZ.; u. besedo, ein Bort einburgern, nk.; popularisieren, Jan.(H.): — u. se, heimisch werden, sich einburgern, sich acclimatiseren; — 2) zahm machen, Jan.(H.).

udomiti, im, vb. pf. 1) u. hčer, die Tochter verheiraten, Cig., Vrt.; (hs.);—2) u. se, sich händlich niederlassen, sich heimisch machen, ansässig werben, Cig., Jan., DZ., Let.

udomóviti, ôvim, vb. pf. einheimisch machen,
— in seine Heimat bringen, einheimen, Cig.,
ogr. - Mik., C.; u. se, sich häuslich niederlassen, sich ansiedeln, heimisch werden, Mur.Cig., C.; u. se v novo hisico, Slom.; udomovljen, ansässig, Jan.(H.).

uddr, dora, m. ber Einsturg, die Erdabrutschung, die Erdabsitzung, Cig., Cig. (T.); - krvni u., ber Blutsturg, Cig.

udoslovje, n. bie Organlehre, Cig.(T.).

udostójiti, stôjim, vb. pf. wūrbigen: u. koga česa, Cig.(T.), SlN.; — po drugih slov. jez. udrápniti, drápnem, vb. pf. ripen, trapen, C. údrec, drca, m. — udarec: božji u., ber Schlagfiuß, C.

udrett, derem, drem, vb. pf. stürgen (intr.):
u. jo kam, za kom; — u. se. entstürgen,
herborbrechen: solze so se mu udrle po licu.
udfgniti, dignem, vb. pf. wund reiben: u. si

roke s pranjem. Cig.
udrgóriti se, ôrim se, vb. pf. = ujeziti se,
šobo napeti, ju ſdmøllen auſangen, ("utegnilo
bi stati namesto: udreholiti se, udrholiti se;
stsl. drehla, drahla = čemeren"), Vas Krn-

Erj.(Torb.). údrica, f. die Beitsche, die Geißel, Jarn., Mur. udrihas, m. der Schläger, C.

udrihati, am, vb. impf. heftig ichlagen, zuichlagen; u. po kom, po čem; u. konja po suhih plečih, LiZv.

udrihniti, ihnem, vb. pf. einen Schlag verseten; u. koga, u. po kom, po čem.

udrîstanica, f. neka hruška, Tolm.-Erj. (Torb.).
udristati se, drîstam se, vb. pf. infolge Durchfalls fich befchmuten, Rez.-C.

údriti, im, vb. pf. = udariti, ſchlagen: udri ga! udril ga je, udren, Hrusica (v Istri)-Erj.(Torb.).

udruziniti so, înim se, vb. pf. eine Familie gründen, SIN.-C.

udřžati, am, vb. impf. ad udržati, im; zurůde halten, Lašče - Ērj. (Torb.); Vendar želj skrivnih ne vdrža plamena, Preš.

udfžati, im, vb. pf. 1) in der Bewegung austalten, zurüchalten, einhalten, erhalten, Cig., M, Lašče-Erj.(Torb.); u. otroka, da ne pade, konja, da ne uide, vrv u. v roki, Cig.; Ne vdrže ga turške straže, Preš.; u. sapo, den Athem an sich halten, Cig.; ni ga moči udržati, er säst sich nicht halten, Cig.; — u. se, sich bezwingen, Cig.; — 2) zurückbezalten: udržal mi je dva goldinarja, Svet. (Rok.); u. si, sidrig behalten, reservieren, Cig.; — 3) behaupten (z. B. ein Recht, einen Besit, einen Plat), Cig.; aufrecht erhalten, Zora; — 4) (intr.) mit der Meinung zurückhalten, Cig.(T.).

udfiba, f. die Burudhaltung, die Erhaltung,

udêžek, žka, m. ber Rūdhalt, Cig.; ber Borbehalt, C.

udrževânje, n. 1) die Zurüchaltung, die Hinberung, Cig.; — 2) die Zurüchaltung mit der Meinung, die Reserve, Cig.(T.).

udrževáti, ûjem, vb. impf. ad udržati.

udržljiv, íva, adj. jurudhaltend (mit ber Deinung), referviert, Cig. (T.).

udržljívost, f. die Zurūdhaltung, die Referve, Cig.(T.); oprezna u., LjZv.

uduha, f. die Erstidung, Sol., C.

udušítí, ím, vb. pf. erstiden machen: dim ga je udušít; u. se, erstiden; — bampsen, unterbriden: u. upor, prepir; — erwürgen.

udušljiv, iva, adj. erstidenb, C.

udužiti, im, vb. pf. ftart, fett machen, ogr.-C.; — prim. stsl. dažь, ftart.

udvojba, f. bie Berboppelung, Cig.(T.).

udvojiti, im, vb. pf. = podvojiti, verdoppeln, Cig.(T.); - stsl., rus.

udvoren, rna, adj. bienfifertig, gefällig, Jan.(H.). udvorljiv, íva, adj. = udvoren, nk.

udvorljivost, f. die Dienstfertigkeit, die Gefalligfeit, nk.

udvornost, f. = udvorljivost, Jan.(H.). uediniti, inim, vb. pf. bereinigen, Mur., Cig .-

(T.), nk.; unificieren, Cig.(T.). uedinjati, am, vb. impf. ad uediniti; 1) einig machen, vereinigen, C.; - u. se s čim, harmonieren, C.; — 2) u. se, fich theilhaftig machen, ogr.-C.

uonaciti, acim, vb. pf. ausgleichen, in Einflang bringen, Cig.

ugábiti, gabim, vb. pf. vereteln: u. komu kaj,

Slom.-C.

ugaden, dna, adj. efelhaft, Savinska dol. ugáditi, gadim, vo. pf. vereteln: u. komu kaj, Cig.; ugadi se mi, ich betomme Etel, C. ugajanje, n. 1) bas Gefallen, nk.; - 2) bas Billfahren, nk.

1. ugájati, am, vb.impf. ad ugaditi ; anichwargen : u. koga, C.

2. ugajati, am, vb. impf. ad ugoditi; t) genehm fein, gefallen, Cig., Jan., nk., kajk. - Valj .-(Rad); - dienlich fein, wohl befommen, nuben, Cig., Jan.; - 2) gu Gefallen fein, willfahren, Cig., Jan., ogr.-M., C.; sreča mu ugaja, baš Blud ift ihm gunftig, C.; - telu u., bem Leibe frohnen, kajk .- Valj (Rad); - u. si, es fich feinem Wunsche gemäß machen, es fich bequem machen, Vrt., Lašče-Levst. (Rok.). ugajavec, vca, m. der Billfahrer, Cig.

uganalica, f. bas Rathfel, Jan., GBrda-Erj .-(Torb.), Idrija; uganalico zastaviti, ein Rathiel

aufgeben, Erj.(Torb.).

uganati, am, vb. pf. = uganiti, errathen, Idrija. ugančica, f. dem, uganka; bas Rathfelchen, Cig. uganîtev, tve, f. bas Errathen; - možitev je uganitev, die Beirat ist ein Gluchviel. Svet.(Rok.).

1. ugániti, gánem, vb. pf. 1) errathen; u. uganko, zastavico, ein Rathfel auflofen; - 2) feftfegen, beichließen, bestimmen, V .- Cig., Jan., Svet.(Rok.); tako smo uganili: naj ga zapro, Mik.; po koliko plače na leto ste mu uganili? M.; uganjeno plačilo, LjZv.; bilo ji je uganjeno kaj prida dote, LjZv.; poroka je bila uganjena v samotni podružni cerkvici, Jurč.; — prim. 1. ugeniti,

2. ugániti, nem, vb. pf. = 2. ugeniti, uganem. 1. ugánjati, am, vb. impf. ad uganiti, ugoniti; i) errathen, Rathfel auflofen, Jan.; - 2) festjegen, beichließen, M.; clovek uganja, Bog ugoni, Slom.-C.

2. uganjati, am, vb. impf. ad ugnati; - 1) Au Baaren treiben; svojo deco u., vzhSt.; -

2) treiben, thun; grde reci u.

uganjavec, vca, m. ber Etrather; ber Beichenbeuter, ber Bagrfager, Dict., Dalm.; coprniki in uganjavci, Krelj.

uganjeváti, fijem, vb. impf. == 1. uganjati, et . .

uganjevavec, vca, m. = uganjavec, Škrinj.-Valj.(Rad).

uganka, f. bas Mathiel; zastaviti uganko, eint Rathfel aufgeben.

ugankar, ria, m. ber Rathfelgeber, Hip .- C. uganováti, ûjem, vb. impf. = uganjevati, Cig. ugarjati se, am se, vb. impf. fich erhiben : gnoj se ugarja, Z.

ugárjav, adj. u. gnoj, gahrender Mift, SI Gradec-

ugās, m. die Erlöschung, Cig.

ugáset, sla, adj. erlofchen, verlofchen, Jan.; ugasla smotka, ugasle žveplenke, LjZv.; ugasle oči, gebrochene Augen, Jan.

ugasîtev, tve, f. 1) die Auflöschung; - 2) die

Erlöschung, Cig.

ugasiti, im, vb. pf. auslojchen, lojchen: u. luc, smotko; voda ogenj ugasi, ogr.-Valj.(Rad); - u. žejo, ben Durft lofchen.

ugásniti, gasnem, vb. pf. 1) (intr.) verlöjden, erfofchen; luc je ugasnila; — fterben; — ausbraufen (v. Bier, PRoft), Cig.; - 2) (trans.), ausiojchen; ugasni luc!

ugásnjenje, n. 1) baš Berlöschen; — 2) baš Unsloschen.

ugasovánjo, n. bas Berloichen.

ugasováti, ûjem, vb. impf. ad ugasniti; betlöschen, erlöschen.

ugášati, am, vb. impf. ad ugasiti; austojden, lbichen.

ugašćujo, n. bas Auslöschen.

ugaševáti, ûjem, vb. impf. = ugašati: ausloiden, loiden.

ugáziti, gazim, vb. pf. u. gaz, eine Schneebahn austreten, Cig.

1. ugeníti, gánem, vb. pf. = 1. uganiti: 1) errathen; - 2) festsenen: naj bo. kakor ste ugenili, Dol.; (ta dva glagola [uganiti, ugeniti] raznih korenov sta se v narodnem govoru pomešala).

2. ugeniti, gánem, vb. pf. 1) wegrüden, M.; wegraumen, aus bem Bege raumen, C.; u. kvar, ben Schaben abwenden, C.; - 2) u. se = ogniti se, ausweichen, Cig., Trub., Dalm.-M.; - entweichen: u. se kam, Krelj.

1. ugib, giba, m. 1) die Enträthselung, Cig., C.; - 2) ugibe imeti, berathichlagen, Cig., Ig(Dol.); - ugibi, die Sweifel, C.; - prim.

2. ugib, giba, m. die Beugung; ugibi veslačevi, Jurč.

ugibae, m. bas Bertzeug zum Biegen ber Reife,

r. ugibanje, n. daš Errathen, das Rathen, die Conjectur.

2. ugibanje, n. bas Beugen.

1. ugibati, gibam, bljem, vb. impf. ad 1. ugeniti, 1. uganiti; 1) rathen, errathen, herumrathen, Conjecturen machen; - u. uganke, zastavice, Rathfel lojen; - 2) berathichlagen, hin u. her erwägen.

2. ugibati, gîbam, bljem, vb. impf. ad 2. ugeniti; 1) biegen, beugen, Mur., Cig.; u. hrbet,

Google

ben Rüden beugen, C.; u. glavo na vse strani, Telov.; - 2) u. se komu, jemanbem weichen; - Blag machen: stari se mladim ugibljejo, C.

ugibavec, vca, m. ber Rathfellofer, Cig.

ugibčen, čna, adj. gelentig: uren in u. kakor jelen, Erj.(Izb. sp.).; u. kakor postrv v potoku, Zv.; geschmeibig: naš jezik je ugibčen, Levst.(Zb. sp.).

ugibčiti, im, vb. pf. biegfam machen, C. ugíbčnost, f. die Belenligfeit: proste vaje dajo telesu u., Telov.

ugibek, bka, adj. biegiam, gelentig, ogr.-C. ugibičen, čna, adj. = ugibčen, Dict., Bes., Let., Vrt.

ugibkost, f. die Biegiamkeit, ogr.-C.

ugladiti, gladim, vb. pf. :) glatt machen; bahnen: u. pot; Tam stoji ravno polje, Na polju stezica vglajena, Kdo jo je vgladil tako? Npes.-K.; - polieren: Cig., Jan., Cig.(T.); - 2) verfeinern: u. jezik, vedenje, Cig., Jan., nk.

uglájati, am, vb. impf. ad ugladiti.

uglajenost, f. 1) bie Blatte, bie Bolitur, Cig. (T.); - 2) bie Berfeinerung, Die Feinheit (3. 18. ber Sitten, ber Sprache, bes Stiles), Čig., Cig.(T.), nk.

uglasbiti, im, vb. pf. in Musit feben, Cig.(T.),

ugláviti se, im se, vb. pf. zelje se je uglavilo (= naredilo je glave), Kol.-C.

ugled, gléda, m. 1) das Erbliden, Kr.-Valj. (Rad); - 2) bie Anficht, ber Anfchein, C.; - 3) = veljava, das Anjehen, kajk .- Valj .(Rad), Cig. (T.), nk.; trošiti ze zunanji u., $Z\nu$.; — 4) nam. ogled, die Schau, BiKr.

ugledati, gledam, vb. pf. 1) erbliden; - 2) u. bolnika = postreči bolniku, Lepena pri Soči-

Erj.(Torb.).

ugieden, dna, adj. anfehnlich, angefehen, Cig. (T.), C., nk.

ugledováti, ûjem, vb. impf. ad ugledati. uglobiti, im, vb. pf. vertiefen, V.-Cig., Cig.-(T.), nk.; — u. se, sich senten, tauchen, Cig., DZ.; — u. se, fich vertiefen, Cig.(T.); u. se

v misli, Cig.; — stsl.; prim. vglobiti. uglobljenje, n. bie Bertiefung, Cig.(T.); u. vodnjaka, Nov.

ugnanost, f. bie Ermattung, die Mübigfeit, Cig. ugnáti, žénem, vb. pf. 1) wegtreiben (3. B. bei einer Brivatpfanbung): u. komu kravo, Svet. (Rok.); - 2) gu Baaren treiben, überwältigen, tega človeka ni mogel nihče u.; ugnane strasti, C.; - abbeben, ermaben; ugnan, abgehett, ermübet, abgemattet, Cig., C.; u. se, ermüben (intr.), C.; nesreca ni nikoli ugnana, bas Unglud raftet nie, Met.

ugnésti, ugnétem, vb. pf. austreten, burchtneten:

u. testo, Cig., M.

ugnetáten, ina, adj. fnetbar, gefchmeidig: u. kot

mehka glina, Levst. (Zb. sp.).

ugnetati, gnetam, vb. impf. ad ugnesti; ausineten: u. testo, Cig.; - (pren.) u. sloven-Boino, ber flovenischen Sprache Bemalt anthun, Levst.(Zb. sp.).

ugnetávati, am, vb. impf. = ugnetati; (pren.) bruden, bebruden, bebrangen, Bes., Let., Zora. ugnida, f. bas Geichwür, (ugnjida) Cig., (vgnjida) Mik.; u. v koži, Nov.

ugniti, ugnem, vb. pf. 1) biegen, Mur., Cig., C., vxhSt.; — 2) u. s poti, aus bem Bege räumen, C.; — prim. 2. ugeniti. ugnojíti, ím, vb. pf. 1) — do dobrega po-

gnojiti, Cig.; - 2) u. se, in Giterung übergeben, Cig., Jan.

ugnúsiti, im, vb. pf. efelhaft machen: u. komu kaj, Cig.; - u. se, elethaft merben, Cig. ugoda, f. bie Unnehmlichteit, C.; bie Bequem-

lichfeit, C., DZ.

ugodek, dka, m. der Befallen, Bic .- C. ugoden, dna, adj. 1) angenehm, erwünscht, Cig.,

Jan., nk.; vsem u., nikomur nadležen, LiZv.; u. Bogu, Gott wohlgefällig, ogr.-C.; - 2) gunftig, paffend, bequem, Mur., Cig., Jan., nk.; -3) = goden, reif, Jan.

ugoditi, im, vb. pf. 1) Befallen finben, Cig., Jan.; - wohl thun, bienen, Cig., Jan.; -2) willfahren, ju Gefallen thun, befriedigen, Alas., Cig., Jan., Cig.(T.), M., C., nk.; - 3) = pogoditi, treffen, Mur., Danj.-M.; u. koga s strelom, Npes.-Vraz; u. priliko, C.; u. jo, es treffen, Jan.; — errathen, C.; u. uganko, ein Rathiel lösen, C.; — u. se, gerabe recht tommen, C.; ugodilo se mi je, es tam mir eben techt - prileglo se mi je, Cig.; - 4) zeitigen, reif machen, C., M.; - u. se, reif werben, C.; sadje se ugodi, bas Dbit liegt ab, Cig.; konoplie se ugodijo, ber hanf wird gar, fertig, Cig.

ugodje, n. die Lust (phil.), Cig.(T.). ugodljiv, íva, adj. gefällig, bienstfertig, Cig., Jan., C.

ugodljivost, f. bie Befalligfeit, bie Dienftfertigleit, Cig., Jan., C

ugodnik, m. ber Begunftigte, Jurc. (Tug.); spadati med prve božje ugodnike, LjZv.

ugodnost, f. 1) bie Gefälligfeit, bie Annehmlichfeit, die Bequemlichfeit, Cig., Jan., Dalm. (Reg.), nk.; - 2) bie Bunftigfeit, bie Bunft, Mur., Cig., Jan., nk.

ugonābljati, am, vb. impf. ad ugonobiti. Jan. ugonalica, f. bas Rāthiel, Polj.

ugonati, am, vb. pf. ein Rathiel lofen, Volce-Erj.(Torb.).

ugonîtba, f. bas Rathfellofen, Danj.-Mik. 1. ugóniti, gónim, vb. pf. abhegen: pse u., Cig. 2. ugoniti, im, vb. pf. i) errathen, Mur., C., Danj .- Mik., Navr. (Let.), Polj .; - 2) weißiggen, Habd .- Mik.; - 3) festsegen: Clovek uganja

Bog ugoni, Slom.; -- (pravilneje bi bilo praes, ugônem).

ugonitka, f. das Räthiel, ogr.-C. ugonitva, f. bas Rathfellofen, Mur.

ugonjati, am, vb. pf. errathen, C., Strek. ugonjávati, am, vb. impf. = uganjati, ertüthen,

rathen, Mur., C., Strek. ugonjāvica, f. = ugonalica (ugonjavca), Strek.

ugonoba, f. die Bernichtung, ber Untergang,

ugonobiti, im, vb. pf. zugrunde richten; - u. se, fich jugrunde richten; - erbroffeln, ermurgen, BlKr .- Mik.

ugonobljenje, n. bie Bernichtung.

i. ugor, gora, m. ein unfruchtbarer Strich auf einem Ader, wo bas Betreibe leicht verborrt, die Branbader, Cig.

2. úgor, rja, m. Jarn., Cig., Valj.(Rad); pogl.

1. ogor.

1. ugorek, rka, m. 1) ber Abfall von Metallen bei ihrer Berarbeitung, bie Rrage, Cig .: -2) = ogorek, Mur., Mik.

2. ugorek, rka, m. = ogurek, die Gurie, C.;

(vugorek), kajk.-Vest.

ugoreti, im, vb. pf. 1) fich bei ber Gahrung berminbern: vino se ugori pri odprtem vretju, GBrda.; - 2) u. se, ausgahren (v. Dunger): presni gnoj mora obležati in se ugoreti, C. ugorka, f. = ogurek, die Gurte, ogr.-C

ugorniti, gornem, vb. pf. in Gahrung übergehen (o gnoju), fich gerfegen, verberben (o

moki, špehu), C.

ugostiti se, im se, vb. pf. eintehren, Cig., Blc.-C. ugostniti, gostnem, vb. pf. bicht, bid werben, C. ugotāvijati, am, vb. impf. ad ugotoviti, Jan .-(H.).

ugotavljavec, vca, m. ber Liquidator, Jan.

ugotoviten, Ina, adj. Liquibierungs, Cig., Jan. ugotovilo, n. die Richtigftellung einer Forberung, die Liquidation, Cig., Jan., DZ.

ugotovitev, tve, f. = ugotovilo, Cig., Jan., DZ.

ugotóviti, ôvim, vb. pf. 1) fertig machen: mi smo zdaj ugotovili, wir find jest mit unferer Angelegenheit fertig, Svet. (Rok.); - na pol ugotovljen, halbgeformt, Cig.(T.); -- bereiten, Cig.; - 2) sicherstellen, Jan.; u. zvelicanje, C.; außer Zweifel feten, Cig.; - 3) richtigftellen, V .- Cig., DZ.; liquidieren, Cig., Jan.,

ugotovljenje, n. die Richtigstellung, die Liquidierung, Cig., DZ.

ugotovljeváti, ûjem, vb. impf. liquibieren, Cig.;

— pogl. ugotavljati. ugovarjanje, n. bas Einwenben, bas Wiber-

ibrechen. ugovārjati, am, vb. impf. Einibruch erheben. Einwürfe, Ginwenbungen machen, wiber-

iprechen. ugovarjavec, vca, m. ber Bibersprecher, ber

Einwender, Cig., Jan.

ugovor, m. der Ginfpruch, die Ginwendung, ber Biberspruch, Cig., Jan., Cig(T.), nk.; ugovore pobijati, izpodbijati, bie Einwenbungen wiberlegen, Cig. (T.); - ber Borbehalt, die Bedingung, Jan. ugovoriti, im, vb. pf. 1) einwenden, einwerfen,

Cig., Jan., Cig.(T.); - 2) u. si, sich aus-

bedingen, Jan., Gor.-Burg.(Rok.).

ugovorijivec, vca, m. ber gerne widerspricht: hud u., ber Biberfpruchsteufel, Cig.

ugovorljívost, f. ber Biberspruchegeist, Cig. ugovornik, m. ber Einsprucherheber, ber Reclamant, Cig., DZ.

ugrabek, bka, m. 1) bie Entwendung, ber Diebstahl, C.; - 2) bas Entwendete, bas heimlich Beggeraffte, Cig., C.; - 3) pl. ugrabki, was bom ausgebroichenen Betreibe mit bem Rechen abgenommen wird, die Abrechlinge, C.

ugrabet, m. :) ber Entführer, Cig.; - ber Räuber, SIN.; - 2) die Entführung, Jan.(H.). ugrabiti, grabim, vb. pf. 1) entraffen; smrt ga je ugrabila, Cig.; - entwenben, entführen, wegnehmen, rauben; - 2) u. se, beim Rechen

verloren geben, Cig., M.

ugrabljenec, nca, m. ber Geraubte, nk. ugrábljenje, n. ber Raub.

ugrabljenka, f. die Geraubte, nk.

ugrabník, m. der Eniführer, Cig., LjZv.; der Rauber, Zora.

ugrajati, jam, jem, vb. pf. durch Tabel in üblen Ruf bringen, Cig.; verhafst machen, u. koga komu, Cig.; u. kaj, etwas durch Tabel berleiben, Z.; - u. komu sreco, jemanden burch Tabel um fein Glud bringen, Cig., M.

ugrāžati se, am se, vb. impf. = groziti: u. se komu, Hal.-C.

ugręha, f. bas Berfeben, C.

ugrejati, am, vb. impf. ad ugreti; ermarmen,

ugreniti, im, vb. pf. = ogreniti, verbittern, Cig., Jan.

ugrosek, ska, m. i) ber Jehler, bas Berfeben, C.; - 2) bas Bermiffen, C.

ugresenje, n. der Fehler, das Bergehen, ogr.-C. ugrositi, im, vb. pf. 1) am Wege verfehlen, nicht begegnen: u. koga, C.; u. pot, ben Weg berfehlen, abirren, C.; u. se s kom, mit jemanbem nicht gufammentreffen, fich berfehlen, C.; u. se, fehigehen, C.: u. se s pota, ben rechten Weg verlieren, C.; - 2) u. se, fich berichen, fehlen, fündigen, ogr.-C., Let.; - 3) vermiffen, St.-Z.; - 4) verfchmergen: tisto izgubo sem uže iz davna ugrešil, Podkrnci-Erj.-(Torb.).

ugręti, gręjem, vb. pf. warm machen, erwärmen; u. se, warm werben, sich erwärmen; sich erhihen; u. se s hojo; — in Hipe, in Eifer bringen, Cig., Jan.; u. se, in Sipe tommen, fich ereifern, Cig., Jan.

ugrevati, am, vb. impf. ad ugreti, Cig., Jan. ugrézati, am, vb. impf. ad ugrezniti, C., Let., Zora.

ugręzen, zna, *adj.* morajtią: ugrezni travniki, Levst.(Pril.).

ugrezniti, greznem, vb. pf. einfinten, verfinten, C., Let.; (ugrezla je, fie fant ein, Mik.).

ugristi, ugrizem, vb. pf. 1) beißen, anbeißen, Mur., Cig., BlKr.; — 2) u. se = usiriti se: mleko se je ugrizlo, BlKr.

ugrîz, m. ber Bifs, Cig., Jan., DZ.; kacji u., Levst.(Nauk.).

ugrizáča, f. 🛥 jestvina, jed, Jan.; meniti se le za pijačo in ugrizačo, Levst.(Zb. sp.). ugrizati, am, vb. impf. ad ugrizniti; beißen,

anbeißen, abbeißen, Cig. u. peklenske kace, Rog.- Valj. (Rad); bie Bifsmunde, Cig.;

— 2) das Abgebissene, Mur., Cig., Jan.; — - 3) ber Imbijs, Cig.; miška si poišče kje ugrizka, *LjZv*. ugrizljiv, iva, adj. biffig, Mur., Cig., SIN. ugrizljivost, f. die Biffigfeit, Mur., Cig.; (pren.) govoriti iz ugrizljivosti, Jurč. ugrizniti, griznem, vb. pf. beigen, anbeigen, abbeißen; kdor zelo zine, malo ugrizne, Erj. (Torb.); u. se, sich beißen; u. se v jezik. ugrizováti, ûjem, vb. impf. ad ugrizniti, Cig. ugrižljaj, m. ber Biffen, Dict., Jan., Dalm., Krelj; (pravilnejša oblika nego: grižljaj, DSv.). ùh, interj. hu! uh, ne vesta, kako je še mraz zunaj, LjZv. uhábiti, habim, vb. pf. jchmachen, C. uháč, m. 1) das Langohr, bas Großohr, Dict., Mur., Cig., C.; -2) = škaf, ki ima uha BlKr.; - 3) ber Ohrenaffe (otolicnus), Erj. uháča, f. 1) has Langohr, Mur., Cig.; — 2) ein großes Ohr (an Haden u. bgl.), Mur. uhaj, m. bie Flucht, Z.; — kobila je na uhaj, bie Stute pflegt burchzugeben, M., Mik.; konj na uhaj, ein Pferd, bas gerne burchgeht, C. uhaja, f. bie Defertion, C. uhajáe, m. ber Flüchtling, Cig., M., C.; vo- jaški u., ber Deferteur, Levst. (Nauk.). uhajanje, n. das Durchgeben, das Entichlüpfen. uhajati, am, vb. impf. ad uiti; burchgeben; otroci uhajajo materam na cesto; učenec uhaja iz šole; konj uhaja; — entſchſūpfen: smeh mi uhaja, ne morem ga udržati; entflieben: misli mi uhajajo kam drugam; – uhajaš, bu suchst Ausslüchte, Cig. uhajavec, vca, m. ber Flüchtling, ber Beferteur, Cig., M., DZ., Nov. uhājkovati, ujem, vb. impf. = uhajati, C. uhalka, f. eine Rappe mit Ohrlappen, Bes. uhalo, n. 1) die Ohrmuschel, Strp.; uhala prisekovati živali (māujeln), Strp.; - 2) ber Ohrlappen an einer Rappe (uhal), Bes. **uhàn**, ána, m. 1) = uhač 1), Cig., Jan.; -2) ber Ohrring, Jarn., Mur., Jan., Ravn .-

Valj.(Rad), nk. uhána, f. = uhača 1), Cig., Jan. uhanec, nca, m. - uhan 2), ber Ohrring, Jan. uhapiti, hapim, vb. pf. erhafchen, erfaffen, V.-

uhapniti, hapnem, vb. pf. erhafchen, erfaffen,

Cig., Cig.

V.-Cig., Cig., C ûharica, f. ber Dhriaug (aegolius otus), Cig., Frey (F.); velika u., die große Ohrenle, ber

Uhu (strix bubo), Jan., Erj.(Z.). úhast, adj. 1) ohrförmig, Cig.; - 2) lang-

ohrig, Cig., M.

uhat, ata, adj. 1) langohrig, großohrig, Cig., Jan.; uhati osel, Glas.; pošlji osla križem (v) svet, nazaj ti pride uhat ko pred, Notr.-Let.; - 2) mit Henteln verseben: u. cekin, ein Senfelbucaten, Cig.

uhati, am, vb. impf. bei ben Ohren nehmen, Cig.,

Valj.(Rad).

úhelj, hlja, m. 1) bie Ohrmuschel, Mur., Jan., Cig.(T.), C., Erj.(Som.), Vrt.; - bas Ohrlappojen, C., Z.; — nali je uhelj doma?"

– tako vpraša, kdor koga uha, C.; – 2) ber Ohrlappen (an einer Rappe), C.; - bie Bferdebiende: konji imajo uhlje za očmi, Pjk.(Crt.); -- ber Rragensappen: skrival je v velike uhlie svojega plašča nos in ušesi, Jurč.; — 3) daš Ohr (an Schaffen n. bgl.), Cig., Hal.-C.; - 4) ber Tuchgipfel, SIN.-C.; bie Laiche (bei Schneibern u. Schuftern), Cig.; - 5) = krhelj, ein geborrter Apfelichnis, Vrt., Dol.; - 6) ein großohriges Schwein, C. úheljaik, m. die Hauswurz (sempervivum tectorum), Mur., Cig., SlGor.-Erj.(Torb.). uheljnják, m. = uheljnik, Mur., C. úhič, m. = uheljnik, C

uhiliti, im, vb. pf. ablenten : u. koga od česa,

uhînje, n. coll. die Ohren, Danj .- Valj .(Rad). uhitati, hîtam, vb. pf. entführen, Cig., Nov.-C.; Turčini so prijahali, Alenčico ti vhitali, Npes .-K.; davontragen, M.; skrivaj kaj črez mejo u. (schmuggeln), Vrtov.(Km. k.).

uhiteti, im, vb. pf. 1) entiliehen, V.-Cig., M., Kast - C.; Na zvezdo gledeč uhiti, je otet, Pres.; - 2) u. koga. jemanbem zuvortommen, Gor.-DSv.

uhititi, hitim, vb. pf. erfaffen, ergreifen, Kreij-M., C.; - wegichnappen, Sol.

uhitriti, hîtrim, vb. pf. beichleunigen, Jan.(H.). uhladiti, im, vb. pf. = ohladiti, abfühlen, Mur., Let.; u. se, sich abfühlen, Vrt.

uhlápiti, hlapim, vb. pf. ermilben, Blc.-C. uhlastniti, hlastnem, vb. pf. erichnappen, Cig. uhliniti se, hlinem se, vb. pf. eingehen: zelje se uhline (== se stisne), Svet.(Rok.).

ühlja, f. 1) bas Dhrlappchen, C.; — 2) ber Bentel (g. B. an einem Topf), - bas Stiefelohr, C.

uhljáč, m. bas Langohr, Jan.(H.). uhlják, m. bas hentelicaff, C. uhljast, adj. mit Benteln verfeben, C. uhljat, áta, adj. langohrig, Jan.(H.). uhljáten, tna, adj. = kdor rad uhlja, C. uhljati, am, vb. impf. bei ben Ohren nehmen,

Č., Let.; u. in lasati koga, Jurč. úhniti, ühnem, vb. pf. ohrfeigen, Jarn. uhnják, m. - uheljnjak, Jan., C.

uhộ, ušésa, n. 1) bas Ohr; za uho udariti, počiti koga, jemanbem eine Ohrfeige geben; na uho dobiti, gu horen betommen, Levst.(Zb. sp.); na ušesa vleči, laufchen, horchen; ušesa po sebi vredi, die Ohren gurudichlagen (v. Bferbe), jvzhSt.; pod uho si podtikati, etwas ab. fichtlich überhören, unbeachtet lassen, Levst.-(Nauk); = za uho metati (besede), Jarn.; pazljivo na ušesa jemati kaj, aufmertjam anhoren, LjZv.; — ribje u. = skrga, Jan.;
— 2) das Ohr (ber Radel, ber Agt u. bgl.); skozi uho je sekiri vtaknjeno toporišče; - ber Henkel beim Schaffe, beim Topfe; uho na zvonu, bas Sangreifen ber Glode, Cig.; — das Stiefelohr, Cig., C.; — 3) ber Bipf bei einem Rleibungsftud, C.; bie Rlappe am Rleibe, Cig.; — usesa, bie Rlane am ham-mer, Cig.; — 4) morsko u., gemeines Seeohr, die fnotige Ohrschnede (haliotis tubercu-

lats), = u. sv. Petra, $Erj.(Z_i)$; — 5) babino uho, ber Holunberjohramm, Cig.; — mačje u., bie Fliegenblume (ophrys myodes), Cig.; - mišja ušesa (hieracium), Josch; – uhộ, g. ušęta, Rof.-Kres, g. úha, kajk.-(Valj.) (Rad). uhod, boda, m. bie Flucht, M. uhoditi, hodim, vb. pf. 1) u. pot, stezo, einen

Beg abireten, abgehen, Cig.; uhojen(a) pot, Cig., Jurc.; - 2) u. se, sich abgeben, sich milbe geben, Cig.

uholàs, láza, m. ber Ohrwurm (forficula auricularia), Guts.-Cig., C., Luče(Št.)-Erj.(Torb.). uhovnik, m. bie hauswurz (sempervivum tectorum), Sempas-Erj. (Torb.).

uhromiti, im, vb. pf. lahmen, C.

uhuditi, im, vb. pf. ergurnen, Cig.; u. se, gornig werben, Cig., Polj.

uhulja, f. die Ohreule, C., Bes.

uhulje, sta, n. das Langohr, V.-Cig. uhvatiti, hvatim, vb. pf. ergreifen, Kras-Cig., Jan., Šol.; — tudi: hs.

ühvica, f. bas Ohrläppchen, Jan.

uidati, am, vb. impf. ogr.-C.; nam. uhajati, durchgehen.

uidavati, am, vb. impf. = uidati, ogr.-C. uidijiv, ljíva, adj. kar lahko uide, C.; denar je uidljiv, Z.; flüchtig: kislec, vodenec, gnilec so uidljive reči, Vrtov. (Km. k.).

uîma, f. ber Elementarichaden; toca, slana in

druge uime.

ulmast, adj. uimasto leto, ein Jahr mit bielen Betterichaden, C.

ulstiniti, im, vb. pf. = uresniciti, C. uiti, uidem, vb. pf. 1) burchgehen; konji so

ušli, tat je ušel; entgeben; u. kazni; entjchlupfen: uide mi vrv iz rok; beseda mi je ušla, baš Wort ist mir entfahren; u. iz spomina, entfallen; — 2) u. se, verloren gehen, sich verlieren, C.; kadar vol se uide, kako skrbno se išče! Jap.(Prid.); — újti, Mur.; praes. újdem, Mur., Goris.-Cv., (vujdem), ogr.-Valj.(Rad).

ûj, m. = ujec, Rez.-C.

úja, f. moje matere sestra je moja uja, Vod. sp., BlKr.

ujačati, am, vb. impf. ad ujačiti; ftarlen, befestigen, ogr.-C.

ujáčiti, jačim, vb. pf. ftarfen, Cig.

ujáditi, im, vb. pf. = razsrditi, V.-Cig. ujahati, ham, sem, vb. pf. reitenb einholen.

Jan.(H.).

uják, m. = ujec, Cig., Zora. ujaloviti se, im se, vb. pf. gelt werben (o živini), Cig.

ujasniti, im, vb. pf. heiter machen, ausheitern; u. se, heiter werden, sich ausheitern; ujasnilo se je, nebo se je ujasnilo; — oko se mu je ujasnilo.

ujáviti, jāvim, vb. pf. 1) offenbaren, fundmachen, verfünden, ogr. - M., C.; - 2) u. se, sich melben, erscheinen, tommen, C.

ujávljati, am, vb. impf. ad ujaviti, C.

üjcati, am, vb. impf. ichaufein, Jan.; u. se, fich ichauteln, Jan.

üjckalnica, f. bie Schaufel, Cv., Dol. üjckati, am, vb. impf. ichauteln, u. se, sich

fcauteln, M., Doi. ujčej, m. dem. ujec; ber Obeim, Guts., Jarn. ûjček, čka, m. dem. ujec, ber Oheim, Cig.

üjčev, adj. bes Obeinis.

ujčevina, f. ber Rachtafs bes Dheims, Cig.

üjčica, f. = uja, die Baje, C., Vod. sp. üjčič, m. = ujčev sin, ber Better mutterlicher. feits, Habd. - Mik., Blc.-C., Vod. sp., Zora. ujčična, f. = ujčeva hči, Habd. - Mik., C., Vod. sp., Valj. (Rad).

ûjčinja, f. = ujna 2), materinega brata žena,

Jan. (H.).

ujcka, f. die Schaufel, Cig.

üjckatnica, f. die Schaufel, Cig., Jan. üjekati, am, vb. impf. fcauteln, hutichen, Cig., Jan., Jurc.; u. dete na rokah, Vrt.; pogl. učkati.

üjckavec, vca, m. ber Schautler, Jan. ûjčna, f. = mojega ujca hči, Vod. sp.

 $\hat{\mathbf{u}}$ jčnik, m. 1) = ujčič, ujčev sin, C.; -2) = moje ujčne mož, Vod. sp.

1. üjec, jca, m. = materin brat, ber Dheim; Tolaži ga mati, tako govori: Jaz imam tri brate, ti ujce tri, Preš.

2. üjec, jca, m. = pubic, bie Feuerfrote, Dol. ujed, jeda, m. ber Bifs, Cig., Valj. (Rad). ujed, f. 1) bas Bauchgrimmen, bie Kolil, Cig.,

Jan., Vrtov. (Km. k.), Ip.-Mik., Hrušica (Ist.), Kras, Soška dol.-Erj. (Torb.), DZ., Savinska dol.; vetrovna u., die Bindfolit, C.; - 2) = ujeda i), ber Ranbvogel, Valj. (Rad); - 3) Die

Aufreibung ber Haut, die Reibmunde, C., Z. ujeda, f. 1) der Raubvogel, Mur., V. - Cig., Gor. - Erj. (Torb.), Erj. (Z.); — 2) psovka človeku, ki se rad ujeda, Gor.; - 3) =

ujed f. 1), Cig.

ujedalica, f. 1) bas Bauchgrimmen, bie Rolit, Cig., C.; — 2) ber Bant, ber Bwift, C. ujedanje, n. 1) bas Beißen; — bas Bauch-

grimmen; — 2) bas ganten; — ber Arger. ujedati, am, vb. impf. ad ujesti; 1) beißen, Cig., Jan., M.; kače so ga ujedale, Krelj; bili so ujedani in končavani od kače, Dalm.; muhe, komarji, bolhe so gospo neusmiljeno ujedale, LjZv.; uši ga ujedajo, Kr.; — ujeda me (po trebuhu), ich habe Bauchgrintmen; — u. se, abgeniist werben: železo se ujeda, Gor.; - vest me ujeda, bas Gemiffen qualt mid, C.; bol me v srce ujeda, C.; - 2) mit Borten sticheln: u. koga, Svet. (Rok.);
— u. se, sich zanten, Cig, C., Kr.; gospodarji se z družino ujedajo, Jap. (Prid); in Feinbschaft leben, Cig., C.; - 3) u. se, eifern, gurnen, fich argern; u. se nad kom; - frachzen, schreien, Mur.; sova se ujeda, Cig., C.; -4) u. se, sich abgrämen, Dict., Cig., Jan., C. ujędavec, vca, m. = clovek, kateri se rad

ujeda, ber Bittere, ber Bofe, C. ujedavka, f. 1) žena, katera se rada ujeda, bie Bittere, bie Boje, C.; -- 2) neka goba = poprika, Rihenberk-Erj. (Torb.).

ujędenec, nca, m. = ujedena žival, bas bom Bolf niedergeriffene Thier, Cig.

Ciongle

ujedez, m. ber Rebenftecher (rhynchites betuleti), V.-Cig.

ujschica, f. 1) das Bauchgrimmen, C., Z.; — 2) die Qual, der Gram, Blc.-C.; — 3) der Bant, St.-Cig., C.

ujedičen, čna, adj. biffig, gantifch, Cig., C. ujedičnost, f. bas gantifche Befen, bie Biffig-

ujedina, f. bie Bifsmunde, Cig.

ujedinati, am, vb. pf. vereinigen, ogr., kajk .-Valj. (Rad).

ujediniti, înim, vb. pf. pogl. uediniti.

ujędka, f. neka goba, Rihenberk-Erj. (Torb.). ujedljiv, íva, adj. biffig, Cig., C.; ujedljiva zabavljica, beigenbe Gatire, LjZv.; ujedljivo zabavljati komu, LjZv.

ujedljívost, f. die Biffigfeit, Cig.

újem, jma, m. - merica, bie Rahlmebe, bie Müllergebur, Cig., C.; (tudi: ujèm, jéma,

ujema, f. die Ubereinstimmung: u. samoglas-

nikov, die Affonanz, Jan.

ujemati, am, vb. impf. ad ujeti; 1) einfangen, gefangen nehmen; - k Zolnirjem ujemati, Zilj.-Jarn. (Rok.); - 2) u. se, ineinandergreifen, übereinstimmen, gufammenpaffen, Cig., Jan., nk.; to se ne ujema, das pajst nicht, das stimmt nicht; — 3) u. obleko, ein zu weites ober zu langes Rleid einziehen, schmalern ober fürzen, V.-Cig., Kr.

ujemec, mca, m., Ravn., pogl. ujetec. ujemen, mna, adj. 1) fangbar, M.; - 2) =

najet, C.

ujemka, f. ber Fallftrid, die Falle, C.

ujemedina, f. bas Fangegeld, Cig.

ujesti, ujem, vb. pf. 1) beißen, Mur., Cig., Jan., C.; (o kacah, muhah), Cig.; pes me je ujel v roko, Mur.; u. se, sich beißen; u. se v jezik, Cig.; zime volk ne uje, volk volka ne uje, Notr.-Let.; zime ne še nikoli volk ujedel, Met.; da bi vaju coprnice ujele! Jurc.; - 2) wegessen, auszehren, auffressen, Mur., C., vih St.; recimo, da ga je zver ujedla! Ravn.; gosenice so mi vse zelje ujele, Mur.; Srečata ga dva medveda, Ki sta pobica ujedla, Npes.-Kres; — ujedeno solnce, die Connenfinsternis, St.-Mur.; en krivicen vinar uje (verschlingt) deset pravičnih, Mur.; ujedel me je za pet goldinarjev, er hat mich um 5 fl. gebracht, betrogen, C.; - 3) u. se, sich vergabren, Cig.; - zu Effig werben, Cig.; vino se uje, Kr.; - 4) mraz se je ujedel, die Rälte hat sich gebrochen, Cig. ujeteo, tca, m. ber Gefangene, C.

ujetev, tve, f. bie Gefangennehmung, C.

ujeti, ujamem, vb. pf. i) fangen, abfangen, gefangen nehmen; ujeti vojaki; ermifchen; u. bolezen; — auffangen: u. kaj v roko; u. koga za roko, jemanben bei ber Sand erhaichen; u. besedo; u. solnčni žarek na uglajeno ploščo, Žnid.; — dež nas je ujel na poru, ber Regen hat uns unterwege überrascht; — u. se, sich fangen; zver, ptica se je ujela v past, v kletko: u. se za kako reč (n. pr. padaje), im Fallen etwas ergreifen,

erfaffen; u. se, sich gegenseitig erfaffen, sich berranten, Cig.; - oko se z očesom ujame, oci se ujamejo, pogleda se ujameta, bie Blide begegnen sich; — 2) u. se, sich fügen, zu-treffen: Bog je dal, da se je vse tako ujelo, Ravn.; in kako lepo se je prorokovo prorokovanje o glasu v puščavi ujelo! Ravn.; glej, kako so se ujele moje besede: kakor sem govoril in pričakoval, tako se je zgodilo, Notr.; — 3) u. oblačilo, če je predolgo ali preohlapno, einziehen, ichmalern

oder fürgen, V.-Cig., Notr. ujetina, f. gefangenes Bilb, Cig. ujetje, n. die Befangennehmung.

ujetnica, f. Die Befangene, Cig., Jan. ujetnik, m. ber Befangene, Cig. (T.), M.

ujetnistvo, n. bie Befangenichaft, DZ. ujętstvo, n. = ujetništvo, LjZv.

ujezditi, jezdim, vb. pf. burch Reiten gugrunbe richten: zaupanje konja ujezdi, Trub.; konja u., bas Bferb entfremben, V.-Cig.

ujeziti, im, vb. pf. zornig machen, erzurnen; u. se, in Zorn gerathen.

újica, f. dem. uja; = materina sestra, M., C., Vod. sp.

ûjma, f. = uima, Mik., Levst. (Nauk). ûjna, f. 1) = materina sestra, die Mubme, Habd.-Mik., Dict., V .- Cig., Jan., Hip. (Orb.); - 2) — materinega brata (ujčeva) žena, Mur., Cig., Jan., C., SlGor., BlKr.

ujuîčna, f. - ujnina hči, C. ujókan, adj. (part:) = objokan, verweint, Cig., Jsvkr., Slom.-C., Vrt.

ûjs, interj. - hujs, hus, ein Burnf an Schweine,

újti, újdem, vb. pf. pogl. uiti.

ujunačiti, ačim, vb. pf. ermuthigen, Jan. (H.); u. se, sich ermannen, Zv., nk.

ujúžiti se, jūži se, vb. pf. ujužilo se je, es ist Thauwetter eingetreten, die Ralte bat fich gebrochen, Cig., Gor., Notr.

1. ük, m.1) das Lehren, ber Unterricht, die Lehre; – 2) das Lernen, das Studium.

2. ûk, m. bas Jauchzen, bas Jubelgeschrei, Cig. ukáč, m. der Jauchzer, Cig.

ukadíti, ím, vb. pf. raudjern: meso u., C. ukalíti, ím, vb. pf. löjdjen: u. železo, Cig.

ukalo, n. ber Jauchger (zanich), Cig. ukamba, f. bie Sintergehung, ber Betrug, Cig., vzhSt.-C., ogr.-C.

ukana, f. bie hintergehung, bie Taufchung : u. sebe samega, die Gelbstäuschung, Cig. ukanîtelj, m. ber Betruger, Mur., kajk .- Valj.

(Rad) ukaniti, im, vb. pf. hintergeben, betrügen, Mur., Cig., Jan., Notr., jvzhSt.; - u. se, sid taufchen, ogr.-Let., jvzh.St.

ukánjati, am, vb. impf. ad ukaniti, Cig. ukanjávati, am, vb. impf. = ukanjevati, C. úkanje, n. bas Jauchzen; - tudi: ukanje. ukanjevanje, n. das Betrügen, ogr.-C., jvzh-

ukanjeváti, ûjem, vb. impf. = ukanjati, Habd.-Mik., ogr.-C., jvzhSt. ukanjuh, m. ein gemeiner Betruger, C.

ukanlijy, íva, adj. betrügerifc, trügerifch, Mur., Cig., Danj.-M., C.

ukanljivec, vca, m. ein betrugerifcher Menfch,

ber Betrilger, Cig., C. ukanljivost, f. die Betrüglichkeit, Mur., Cig.,

ukāpljati, am, vb. impf. ad ukopiti, ogr.-C. ukārjati, am, vb. impf. ad ukoriti; rligen, tabeln, bermeisen, C., Vrt.; noroglavci te bodo ukarjali, Slom.

úkati, kam, vb. impf. jauchzen.

úkavec, vca, m. ber Jauchzende, ber Jauchzer,

ukaz, kaza, m. ber Befehl; - bie Berorbnung: ministrski u., bie Ministerialverordnung, DZ.

ukázati, žem, vb. pf. befehlen, auftragen; na tlako, tlako u. komu, jemanben sum Frohn-bienste ausbieten, Lasce - Levst. (Rok.); verordnen.

ukazen, zna, adj. 1) Berorbnunge : ukazni list, bas Berorbnungeblatt, Levst. (Nauk), DZkr.; -2) = ukazljiv, Cig.(T.).

ukazilo, n. ber Befehl, bie Berfügung, Jan., M., C., Jap. (Sv. p.), Skrinj., DZ.; do nadaljānjega ukazila, biš auf Beiteres, DZ.; — z veseljem božja ukazila izpolniti, Škrinj.-Valj.(Rad).

ukazijiv, (va, adj. gebieterijd), Mur., Cig., Jan., Cig.(T.).

ukāznik, m. 1) bas Berorbnungsblatt, DZ.; – 2) == kdor kaj ukazuje (n. pr. tlako), Lašče - Levst. (Rok.); u. biti katerih stvari, in irgendwelchen Angelegenheiten verfügen, Levst. (Pril.).

ukazoma, adv. im Berordnungewege, DZ. ukazovanje, n. bas Befehlen; bas Berorbnen. ukazováti, ûjem, vb. impf. ad ukazati; befehlen; berorbnen.

ukazovavec, vca, m. ber Gebieter. ukazovávka, f. die Gebieterin.

ukaželjen, ljna, adj. = uka željen, lernbegierig,

Cig., Jan.; - pogl. ukoželjen.

ukeriti so, frim se, vb. pf. fich nieberlaffen, sich einnisten, Z.; sich es bequem machen, C., Ig(Dol.); (ukiriti se: vesel se je na svoj sedež ukiril in udomačil, Jurč.); - (prim. nem, einfehren?).

ukiniti, kinem, vb. pf. aufheben, abichaffen, DZ., nk.; — hs.

ukipeti, im, vb. pf. aufwallen, auffieben, Jan. (H.).

ukipniti, kipnem, vb. pf. aufgeben (v. Teig), Jan. (H.).

ukisati, kîsam, šem, vb. pf. einfauern, Cig., Jan., C.; u. se, fauer werben, C.

ukiseliti, im, vb. pf. fauern, Guts.-Cig. ukisniti, kisnem, vb. pf. fauer merben: moka

ukisne, Rez.-C.

ukisováti, üjem, vb. impf. ad ukisati; fauern, C. uklanjati, am, vb. impf. ad ukloniti; 1) beugen, Mur., Cig.; vrat u. komu, nk.; — u. se, fich beugen; Bogu se uklanjajo vsa kolena, Mur.; - u. se komu, sich vor jemandem (untermurfig ober ehrfurchtevoll) beugen; vsakemu se u.; u. se zlatemu bogu. Pres.;

u. se grehu, ber Gunbe frobnen, Mur .: -2) u. se, ausweichen, aus bem Wege geben, meiben: u. se komu, Cig., Jan.; - 3) na njega uklanjajo, man hat ihn im Berbacht, Cig.

uklanjijiv, iva, adj. kdor se rad uklanja, Jurč. uklati, ukoljem, vb. pf. 1) beigen (bom Sunbe, Floh); - 2) u. se, beim Schlachten an Bewicht einbußen : tele se je uklalo za 30 funtov, Ljub.

uklatiti, im, vb. pf. (mit einem Steden o. bgl.) herabichlagen, Jan. (H.).

uklekati, am, vb. impf. ad uklekniti; wantenb geben, binten, ogr .- C.

uklekniti, nem, vb. pf. eine wantende Bewegung machen, wanten, fehltreten, ogr.-C.

uklekováti, űjem, vb. impf. ad uklekniti; u. se, schwanten (v. ben Rnien), Jan.

uklépati, kiệpam, pljem, vb. impf. 1) berathschlagen, Z.; — 2) nanj uklepljejo, man hat ihn im Berbacht, Cig.

uklépati se, klépljem se, -páti se, -pâm se, vb. pf. beim hammern, Rempern sich verlegen: u. se v roko, LjZv.

ukiéti, ukólnem, vb. pf. verwünfchen, Cig.; ukleti grad, Kr.; - burch Berwünschung verwandeln: u. koga v volka, LjZv.

uklinjati, am, vb. impf. ad ukleti; verwinjojen, Cig.; začnejo ga črtiti, in da je brate pomoril, uklinjati, Ravn.

ukliti so, klijem so, vb. pf. gu feimen anfangen, jvzhSt.

ukljuditi, kliudim, pb. pf. biegen, frummen, Cig., C.

uklomba, f. 1) bie Berbengung, Mur.; - 2) bie Aufhebung, DZ.; - 3) bie Ergebung: u. v božje obračilo, Ravn.-C.

uklon, klona, m. 1) bie Berbeugung, Cig.; materin u., Pres.; - 2) bie Beifeitejegung, Cig.; - 3) bie Abweichung, die Declination

(astr., phys.), Cig. (T.); (hs., rus.). uklóniti, kiónim, vb. pf. 1) beugen, Mur., Cig. — u. se, sich beugen; — u. se volji božji, fich in ben Billen Gottes ergeben, Slom .-C.; - 2) ablenten, M.; befeitigen, nk.; -3) u. se, ausweichen, aus bem Bege geben, Cig., Jan.; fich entfernen, ogr.-C.; fich gurud. ziehen, Zora.

ukomfzen, zna, adj. lernichen, Levst. (Zb. sp.). ukončanje, n. bie Bernichtung, M.

ukoncati, am, vb. pf. vernichten, gugrunbe richten, Mur., Cig., M., C.; umbringen, C. ukončeváti, fijem, vb. impf. ad ukončati, Let. ukopiti, im, vb. pf. verichneiben, caftrieren, C. ukopljenec, nca, m. der Berfchnittene, Npes .-Vraz.

ukor, kora, m. ber Berweis, bie Ruge, Cig. (T.), DZ., nk.

ukoreničeváti se, újem se, vb. impf. ad ukoreničiti se, Vrtov. (Sh. g.), nk.

ukoreniciti se, icim se, vb. pf. Burgeln bekommen, fich bewurzeln, Nov., nk.; ukorenicene trte, bewurzelte Reben, nk.; - fich einwurzeln, Cig., Jan., M.; sega se ukoreniči, Vrtov. (Km.).

Cichalle

ukorenîmba, f. die Einwurzelung, Mur.; u.

krščanske cerkve, Ravn.

ukoreniniti, înim, vb. pf. bewirten, bafe etwas Wurzeln fast, Mur.; u. se, sich bewurzeln, Burgeln faffen, Mur., Cig., Jan.; - (pren.) befestigen, traftigen, Cig.; u. se, sich befeftigen, fich einwurzeln, Mur., Cig., nk.

ukoreniti, im, vb. pf. wurzeln machen, Mur.; — u. se, sich bewurzeln, (ng.) Burzeln fassen, Mur., Cig., Jan., C., Krelj, Trub., Danj.-(Posv. p.); — (pren.) befestigen, Cig. ukorenjačiti se, acim se, vb. pf. erftarten,

ukorénjati, am, vb. impf. ad ukoreniti, Cig. ukorenjeváti, ûjem, vb. impf. = ukorenjati, Jan., Zora.

ukoristiti, îstim, vb. pf. 1) fich junupe machen, Cig., C.; u. si kaj, SIN.; - 2) u. se iz desa, aus einer Sache Rugen zieben, C.; u. se s čim, nk.

ukoriti, im, vb. pf. 1) tabeln, C., SlN.; — züchtigen, C.; — 2) bezähmen, Kremp.-M.;

abiodien: počutke u., C.

ukorjenje, n. bie Begahmung, bie Abtobtung

(ber Sinne), Cig., C.

ukositi, im, vb. pf. beim Mahen mit ber Senfe perlepen: ukosil je kosec mladega zajca, Gor., Dol.; u. se, fich beim Daben mit ber Genfe verlegen, Cig., M., Gor., Dol.

ukosloven, vne, adj. methodologija, Jan.; bi-

dattid, C.

ukoslovje, n. die Methodologie, Cig.; die Dibattit, C

ukosovrážen, žna, adj. = ukomrzen, Slom. ûkoven, vna, adj. Unterrichts:: ukovni minister, Levst. (Pril.), DZ.

ukovît, adj. belehrend, lehrreich, Cig. (T.), nk.; ukovita pripovedka, Levst. (Zb. sp.).

ukožéljen, lina, adj. lernbegierig, M., Slom .- C. ukožélinost, f. bie Lernbegierbe (ukaželinost, Cig., Jan.).

ukráčenje, n. bie Abfürzung, die Berfürzung, Cig.

ukračeváti, ûjem, vb. impf. ad ukratiti, Mur.,

ukrádati, am, vb. impf. ad ukrasti, fteblen, C. ukradoe, adv. verstohlener Beife, geheim, Habd .-

ukradenina, f. geftohlenes Gut, Cig.

ukrádniti, krádnem, vô. pf. = ukrasti, Mur., ogr.-Valj.(Rad).

ukrajšati, am, vb. pf. berfürgen, abfürgen, Cig., Jan., M.

ukras, krasa, m. ber Schmud, bie Bergierung, $Cig.(T_*)$; — prim. okras.

ukrásen, sna, adj. Schmud-: ukrásni pridevnik, bas Schmudbeiwort (epitheton ornans), Cig. (T.); ukrasno slikarstvo, die Decorationsmalerei, Navr. (Let.).

ukrásiti, im, vb. pf. verzieren, ichmuden, Cig. (T.); — rus.

ukrasnik, m. slikar u., ber Decorationsmaler, Navr. (Let.),

ukrásti, krádem, vb. pf. 1) ftehlen, entwenben; — 2) u. se , sich heimlich bavonmachen, sich wegstehlen; u. se kam, sich irgendwohin einfoleichen, unbemerft bineintommen.

ukraševáti, ûjem, vb. impf. ad ukrasiti, Jan. (H.).

ukratiti, im, vb. pf. 1) verfürzen, abfürzen, Cig., M.; u. so, fich verfürzen, fürzer werden, Cig.; dan se je ukratil, Cig., Ljub.; — u. komu plačo, Cig.; u. komu pravico (einichtanten), Jan.; - 2) verweigern, Cig.; u. komu svoto denarjev (vorenthalten), Navr. (Let.).

ukfeiti so, kfeim se, vb. pf. 1) fich jufammengieben, einschrumpfen, verschrumpfen, Cig.; -2) fich meigern, Podkrnci-Erj. (Torb.).

ukrehniti, krehnem, vb. pf. mit Rrachen abbrechen, Jan.

1. ukróniti, krénom, vb. pf. 1) weglenten, ablenten, Mik.; u. voz, Cig.; u. jo, bom Bege ablenten, einen Seitenweg einschlagen, C.; u. se komu, jemandem ausweichen, C.; - 2) beugen, Dict., Mur.; u. vrat, Cig.; u. vrat pod jarem, C.; - frumm biegen, Cig.; - u. se, nachgeben, nachlaffen (von einer Spannung), V.-Cig.; - u. koga, jemanben ichlagen (bafe er fich trummt), Ig (Dol.).

2. ukreniti, nem, vb. pf. 1) festfegen, befcließen, Jan., Cig.(T.), Rib.-M., Levst.(Nauk), nk., Notr.; za jutrišnji dan sem ukrenil, da pojdete kosit, Notr.; u. komu plačo, jemanbem ben Lohn festfeten, Notr.; - berfügen, eine Magregel treffen, C., nk.; - besprechen: sedite sem, da kako ukreneva! Zv.; - gum Beften geben: včasi kako smešno u., Cig., Kr.; -2) errathen, richtig muthmaßen, Notr.; - (izgovarja se tudi: ukréniti, krénem),

ukrenljiv, íva, adj. beweglich, C. ukrep, krepa, m. ber Beichlufs, Cig. (T.), Levst. (Nauk); - ber Unichlag, Valj. (Rad); -

ukrepi, bie Stipulationen, DZ.

ukrépanjo, n. das Festsehen, das Beschließen. ukrepati, pam, pljem, vb. impf. baran fein, etwas festgufegen o. gu befchliegen, ermagen, Jan., C., Levst. (Nauk), nk., Notr.; u. in premišljati, Zv.; u. o čem, Levst. (Nauk); u. komu plačo, mezdo (festfegen), Levst. (Nauk); - Berfügungen treffen, nk.

ukrepčáti, am, vb. pf. - okrepčati, starien. Cig.

ukréplčen, čna, adj. beschluisfähig, Levst.

ukrépičnost, f. die Beschlussfähigkeit, DZ. ukrepiti, im, vb. pf. starten, fraftigen, befeftigen, Cig., Jan., Cig. (T.), M.; — u. se, erstarten, Cig.; sich abharten, Cig.

ukrepijati, am, vb. impf. ad ukrepiti, Jan. (H.). ukrepljeváti, újem, vb. impf. = ukrepljati,

 $Jan_{\cdot}(H_{\cdot})$.

ukrès, krésa, m. i) bas Feuerzeug, C.; -2) ber Gewehrschlossunder, Kremp.-M. ukresati, kresem, vb. pf. u. ogenj, Feuer ichlagen. ukresováti, ûjem, vb. impf. ad ukresati. ukréten, tna, adj. 1) biegiam, M.; — 2) flint, hurtig, Cig., ogr.-C.; tauglich, pfiffig, ogr.-

C.; - prim. okreten.

Canalo

ukrétiti, im, vb. pf. gelentsam machen, C. ukretnost, f. 1) die Biegfamteit, M.; - 2) bie Mintheit, Cig. ukfhniti, kfhnem, vb. pf. abbrechen, Cig., Jan.,

Mik.; u. se, abbrechen (intr.), Dict.

ukrhtati, am, vb. pf. icartig machen, C. ukristaliti se, im se, vb. pf. fruftallifieren: podobe ukristaljene v naravi, Zv.

ukriti, krijem, vb. pf. perheimlichen, Jan. (H.). ukrivičiti se, ičim se, vb. pf. sich ichuldig machen,

eimas verbrechen, Jan., Bes. ukriviti, im, vb. pf. frummen, Dict., Cig.;

ukrivim te kakor klobaso, Jurč. ukróčati, am, vb. impf. ad ukrotiti; 1) ban-

bigen, C.; - 2) befünftigen, C.

ukročeváti, ûjem, vb. impf. = ukročati, DSv. ukročiti, im, vb. pf. biegen, frummen, C. ukrojek, jka, m. die Schnitte, Jan.; - das

jugeichnittene Mufter, Jan-

ukrojiti, im, vb. pf. 1) zuichneiben, M., C.; u. obleko, Podkrnci - Erj. (Torb.); - beschneiben, C.; — 2) umgeben: mesto je z zidi ukrojeno, ogr.-C.; — z blagoslovom koga u., ogr.-C.; — 3) befinieren, Cig. ukrokniti, nem, vb. pf. sich biegen, sich krümmen, C.

ukrota, f. die Begahmung, Cig.

ukróten, tna, adj. bandig, Cig.; fügsam (von

bet Sprache), Levst. (Zb. sp.). ukroticiti se, icim se, vb. pf. burch Berbrehung Anoten bilben: proja se ukrotiči, Zv. ukrotitelj, m. ber Bezähmer, kajk.-Valj. (Rad),

ukrotitev, tve, f. bie Begahmung.

ukrotiti, im, vb. pf. zahm machen, bezähmen; - befänftigen; banbigen; — überwältigen, bezwingen, zu Baaren treiben; — ukročena sol, das Reutralfalz, Cig., Vrtov. (Km. k.). ukrotljiv, íva, adj. bezähmbar, Cig.

ukrotnik, m. der Begahmer, Cig.; - ber Uberwinder, C.

ukróžiti, im, vb. pf. abrunden: ukrožen, abgerundet, Jan. (H.).

ukrvavênjo, n. die Berblutung, M. ukrvaveti, im, vb. pf. ausbluten, verbluten,

ukûha, f. bie Salfe, C.

ukuhanjo, n. 1) bas Eintochen; - 2) bie

Salfe, C. ukuhati, kuham, pb. pf. eintochen machen, einbiden; (Gold, Sals) gradieren, V.-Cig.; u. sc, eintochen, durch Rochen an Umfang verlieren, eingehen.

ukuhávati, am, vb. impf. ad ukuhati, V.-Cig. ukúpiti, im, vb. pf. = kupiti, Cig., Nov., Svet. (Rok.), Idrija.

ukuriti, im, vb. pf. = zakuriti, einheigen, C., M., Boh.

ukutiti so, im so, vb. pf. sich ungeberbig ftellen, ogr.-M., C.

ukváriti so, im se, vb. pf. sich abmüden, Jan. ukvárjanjo, n. bas Bemüben, bie Beichaftigung. ukvárjati se, am se, vb. impf. sich abmuben, sich abgeben: u. se s čim, s kom; Slep je, kdor se s petjem vkvarja, Preš.

ul, f., Mur., Mik., pogl. ulje. ula, f., Mur., pogl. ulje.

ulacniti, im, vb. pf. hungrig machen: s postom koga u., Glas.; u. se, hungrig merben, Rib.-M., C.

ulâmati, mam, mljem, vb. impf. = ulamljati, M. ulâmljati, am, vb. impf. ad ulomiti.

ulan, m. der Uhlane (vrsta konjenikov).

ulanec, nca, m. = ulan.

ulásica, f. = podlasica, Habd.-Mik.

ulastiti, im, vb. pf. 1) zueignen: u. Bogu tempelj, Krelj; naj se vinograd župnijskemu posestvu ulasti, Slom.; — 2) u. se v deželi = u. si deželo, Vod. (Izb. sp.).

ulastníniti, înim, vb. pf. = ulastiti: Občinsko

hišo vbogim si vlastninil, Preš.

ulavljati, am, vb. impf. ad uloviti; fangen. Mur., Jan.

uleoniti so, lecnem se, vb. pf eig. fich frummen: erichreden, C.

uléči, ulêžem, vb. pf. 1) erliegen: pod mojo tezo bi ti ulegel, Lašče-Erj. (Torb.); unterliegen, Vre.; - fich frank nieberlegen, Rez.-C.; - 2) gebaren, u. se, geboren werben, (vi-) Jarn.; (ulenci, Zilj.-M.); - 3) u. se, fich nieberlegen; - fich trant nieberlegen; fich legen: morje se je uleglo; veter se je ulegel; jeza se mu je ulegia; - 4) ulegia je steza, es führt ein Beg, Npes.-Vraz.

uledenec, nca, m. = kristal, Jan., C. uledenéti, im, vb. pf. = uledeniti se, Jan.

uledeniti se, im se, vb. pf. 1) gu Eis werben, M.; - 2) Truftallisieren, V.-Cig., Jan., Cig. (T.).

ulcdenjeváti se, ûjem se, vb. impf. ad ulcdeniti se, Jan., Vrtov. (Km. k.).

utèg, léga, m. die Einsentung, Cig. (T.). ulega, f. 1) das Erkranten, C.; — 2) die Ab-lagerung, Sol.; — 3) die Sentung, Cig.; — 4) das Rachgeben, C.

ulegati, legam, vb. impf. ad uleči; 1) erliegen

[prim. uleci 1)]; — 2) gebaren, M.; — 3) u. se, sich nieberlegen; sich legen: prah se ulega, ber Staub legt sich an; — dezela se ulega (senst sich), Cig.; - povodeni se ulega (ift im Abnehmen begriffen); sed se ulega.

ulegavka, f. hruška, ki se uleži, C. uleglina, f. ber Bobenjat, Cig., C. ulegniti, lêgnem, vb. pf. sich legen, Ben.-Kl.; ulegnilo mi je v zelodec, ich befam Magenbeichwerben, Reg.-C.

ulegotiti, im, vb. pf. u. koga, es jemanbem erleichtern, C.

ulekniti, leknem, vb. pf. :) biegen, einbiegen, frünimen, M., C., Met., BlKr.; u. se, sich biegen, fich trummen, C., Mik.; uleknjen, gefrummt, eingebogen, Dol.; če koga udaris, se ulekne, BlKr.; u. koga, jemanben schlagen, das er sich trummt, Z.; dila se je uleknila (ist eingeschrumpst), Svet. (Rok.); — u. jo, abbiegen, seitwärts enteilen, C.; — 2) u. se, nachgeben, nachlaffen: ulekne se vsaka vlačna ali prožna stvar, n. pr. mehka postelja, kup listja itd., Podkrnci-Erj. (Torb.); ulekne se

· COUNT

tudi voda, reka, kadar o povodnji pade, Lašće-Erj. (Torb.), Svet. (Rok.); uleknilo se je morje, Levst. (Zb. sp.); — glasovi so se nekoliko uleknili, a skoro zopet narastali, Erj. (Izb. sp.); — 3) anidmiegen: škornje po nogi u., C.; u. se, jidi jamiegen: ulekne se robača po životu, škornja po nogi, Bl-Kr.; — 4) u. se, eridjređen, C.

ulekováti, űjem, vb. impf. ad ulekniti; frümmen, C.

r. uléniti se, im se, vb. pf. trage, faul werben.
2. uléniti se, im se, vb. pf. ulenjena koza =
koza, ki se je ulevila, Rez. - C.; — prim.
leniti.

ulepiti, im, vb. pf., 1) schmuden, zieren, C.;
— 2) u. se, sich ausheitern, C.

uleseneti, im, vb. pf. zu holz werben, Jan. (H.).

uletéti se, im se, vb. pf. 1) beim Fssiegen ermüben, $Z\nu$.; — 2) sich versieren: voda se je uletela (= zopet kakor po navadi teče); besede njegove so se uletele brez uspeha, $LjZ\nu$.; čakaj, da se beseda uleti! (= nicht so hastig!); — 3) sich beruhigen: toliko časa bode dovolj, da se uletiš, da se morda premisliš, $Z\nu$.

uletiti so, im se, vb. pf. verjähren, C.

uleviti se, im se, vb. pf. sich häuten, sich mausen, mietern: ulevi se kača, koza, rak, ptič, Cig., Notr.

uléžati, ím, vb. pf. 1) u. posteljo, das Bett burch Liegen vertiefen, C.; — 2) u. se, abliegen; sadje, vino se uleži; uležan, abgelegen: uležano sadje, vino; uležano pivo, Lagerbier, nk.

uležávati se, am se, vb. impf. abliegen: uležava se sadje, C.

úlica, f. 1) die Gasse, Guts., Mur., V. - Cig., Jan., Mik., nk.; slepa u., die Sactgasse, Jan.; — tudi pl. ulice, Mur., Cig., nk.;—2) nav. pl. ulice, — ozka pot, ograsena s sečjo, s plotom ali s kamenjem, koder gonijo živino na vodo ali na pašo ali ž njo vozijo iz sela ven na polje, der hostmeg, der Biehtweg, der Biehtieb, Mur., C., Cig., M., Svet. (Rok.), Jurč., Dol., Notr., Savinska dol.; (prim. gonje).

ulicen, cna, adj. Baffen ..

úličica, f. dem. ulica, Jan., M., Navr.(Let.); = pl. uličice, baš Gáfságen, Cig.

ulijac, m. ber Abgießer, Cig.

ulijanka, f. sinica, bie Rohlmeise ("ta ptica si dela gnezda po duplih, in prav to vzraža ime, kajti (stsl.) ulij, ber Bienenstod, znači uprav: bie höhlung"), Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.).

ulsati, am, vb. imps. == ulivati; 1) abgießen, gießen; — 2) u. se, entsließen, gießen; dez se ulija, ber Regen strömt, es gießt; — 3) u. se, das Abweichen haben: krava se ulija, Cig., Rib.-M.

ulijnják, m. = ulinjak, Levst.(Zb. sp.); -

prim, stsl. ulij. 21štek. tka. m. ber Abaufs. bas

ulitek, tka, m. ber Abguss, bas Abgegossene, Cig.; — bas Gussstud, Cig., DZ. uliti, lisem, vb. pf. 1) abgießen, gießen; u. iz brona kip, zvon; — suknja, kakor bi jo bil ulil, kakor bi bila ulita, ein sehr gut passender Rod; — 2) u. se, sich ergießen, zu strömen ansangen; dez se je ulil, es kam ein Regenguss; solzese ulijejo po licu, Thrämen ergießen sich über die Wangen; kri se mu je ulila, er bekam einen Blutsturz; — 3) u. se, das Abweichen bekommen, M.; — 4) u. jo, enteilen, Cig., M., C.; u. jo za kom, Cig.

uliti, im, vb. impf. heulen (v. Binde), Mur., Savinska dol.; uli mi po glavi, ich habe

Ohrensaufen, C. ulitio, n. der Abgufs, Cig.

ulītka, f.— necepljena hruška (rada se umehča in potem se v ustih "uliva", ker je zelo sočna), Lašče, Pod Nanosom-Erj. (Torb.). ulīv, m. — naliv, ber Regengujš, ber. Blašregen, C.

ulivalica, f. ber Durchfall, C. ulivalo, n. bie Gufeform, Cig.

ulivanje, n. 1) bas Abgießen; — 2) das Absweichen, Rib., BlKr.-M.

ulívatí, am, vb. impf. ad uliti; abgießen; u. se, sich ergießen; — u. se, das Abweichen haben, Mur., Met.

ulizniti, lîznem, vb. pf. 1) glatt meţen, Z.;

— 2) moja glava se mi je uliznila, ich şabe
bie Şaare verloren, Rez.-C.; uliznjena koza

— ulenjena koza, Rez.-C.; (prim. 2. uleniti se).

ülj, m. 1) ein hohler Baum, Kop. - Mik., C.;
— 2) ber Bienenftod, ber Bienentorb.

ulja, f = gos, Rez.-C.

uije, esa, n. 1) das Geschwitt, der Abscefs;
— 2) pl. uljesa, scharfer hahnensus (ranunculus acer), Rodik na Krasu - Erj. (Torb.).

uljen, m. = ulj, Rez.-C. ûljev, adj. bes Bienenstockes: uljevo žrelo, Str.

uljíšše, n. die Bienenhütte, Habd.-Mik., C. uljafk, m. = uljajak, Cig., Jan., M., C. uljaják, m. dog Bienenhaus, der Bienenhaus.

uljubiti se, im se, vb. pf. sich beliebt machen:
u. se komu, Cig.; lieb werden, C., Vrt.

uljudba, f. bie Civilifation, Cig. (T.). uljuden, dna, adj., pogl. vljuden.

uljuditi, im, vb. pf. civilifieren, fittigen, Cig. (T.); u. se, civilifiert werben, LjZv.

ulociti, im, vb. pf. biegen, C.

utoga, f. die Rolle (z. B. bes Schauspielers), Jan., nk.; — hs.

ulôgi, m. pl. bie Giújt, bas Bobagta, Habd.-Mik., C., kajk.-Valj.(Rad); tudi: úlogi, Valj. (Rad).

ulokniti, loknem, vb. pf. einbiegen, M., C. ulom, loma, m. ber Abbruch, ber Bruch, Jan.; u. kosti, Cig.; — bie Sturzlawine, Cig.(T.); ledniški u., bie Gletschemine, Jes.

ulomek, mka, m. 1) bas Bruchstud, Mur., Jan., Cig. (T.), Danj.-Mik., nk.; — 2) ber Bruch (math.), Cig. (T.), nk.; navaden u., gemeiner Bruch, pravi, nepravi u., echter, unechter Bruch, Cel. (Ar.).

Ciongle

ulómiti, lómim, vb. pf. 1) abbrechen; vejo, kos kruha u.; - u. se, abbrechen (intr.); veja se je ulomila; - 2) aufbrechen, erbrechen, Cig., Jan., M.; u. vrata; - brechen: u. si vrat, sich das Genic brechen; u. se, brechen (intr.), Cig.; led se je ulomil, Cig.; -ulomljeno stevilo, gebrochene Bahl, Cel.(Ar.). ulotiti, im, pb. pf. 1) erwiichen, C.; — 2) u.

se česa, etwas beginnen, C., Z.

uldv, lova, m. bie Jagobeute, ber Fifchjug, C.

ulôvek, vka, m. = ulov, Cig., Jan.

ulovitev, tve, f. die Einfangung, Jan. (H.). uloviti, im, vb. pf. fangen, abfangen; ribo, ptica u.; u. se, fich fangen; ptica se je ulovila; — erhaschen; Zogo u.; u. tam pa tam kako besedo, hie und ba ein Wort auffangen; - u. se za vejo (padaje), im Rallen den Aft ergreifen; - u. se s dim, fich ju etwas anpaffen, C.

uložiti so, im se, vb. pf. fich bereit ertlaren,

Koborid-Erj. (Torb.).

uložijiv, iva, adj. podogrijo, kajk.-C.

ultramarin, m. neka modra barva, bas Ultramarin.

um, tudi: ùm, uma, m. 1) bie Bernunft, ber Berftanb; z umom doseči, begreifen, Cig. (T.); iz uma biti, von Sinnen fein; od uma iti, ben Berftand verlieren, Trub., Dalm.; — bas Berftandnis: imeti kaj uma za kako rec, Skrab. (Cv.); imam ume, ich verftebe die Sache, Svet. (Rok.); prav do. uma povedati kaj, etwas recht verstänblich fagen, Jurc.; - die Bedachtnahme: na umu imam, na umu mi je kaj, ich richte mein Augenmert auf etwas, ich bin einer Sache eingebent, Levst. (Nauk, Mocv.), Vrt., DZ.; to mi ne gre iz uma, das geht mir nicht aus dem Sinn, Levst. (Zb. sp.); na umu držati, Beachtung identen, Levst. (Močv.); na um vzeti, in Betracht nehmen, Cig. (T.), DZ.; z umom, mit Bebacht, Trub.; - ber Ginn: mod ino um besedi, die Rraft und ber Sinn ber Borte, Ravn.-C.; — ta reč nima nobenega uma, biefe Sache ift nicht, wie fie fein foll, Mik.; - ume zbirati, vernünfteln, Guts.-Cig.; — ume si delati, Plane schmieben, C., St.-Z.; — ima svoje ume, er hat seine Ansichten, er ist eigenfinnig, C.; - po umih, nach ben Bermuthungen, aufs Gerathemohl, Svet. (Rok.); slepec po umih hodi, C.; po umih sem prišel v temi v sobo, Ljub.; veslal je slepi mož kar tako po umih, LjZv.; oslepljenec hodi po svojih starih umih (nach feinen Erinnerungen), C.; - 2) ber Born: na umu biti, gornig fein, Rez .- C., Baud.

umáhati, am, vb. pf. u. ogenj, t. j. tlečo stvar z mahanjem razžgati, ein Feuer auswehen,

Cig., Gor.

umajiti, im, vb. pf. losichalen: u. piščal, aus losgelöster Beibenrinde eine hirtenpfeife machen,

umákniti, nem, vb. pf. = umekniti.

umaliti, im, vb. pf. flein machen, verfleinern, Mur., Cig., C.; u. se, flein werben, sich verfleinern, Mur,

umaljávati, am, vb. impf. ad umaliti; ber-Heinern, C.

umánjiti, manjim, vb. pf. berfleinern, berringern,

Cig.(T.), nk.; — hs.

umanjkati, am, vb. pf. 1) = zmanjkati, ausgehen, Levst. (Beč.) ; — 2) (zu thun) unterlassen, das Bort nicht halten, Notr.-Cig.; on je to storiti umanjkal, er that es nicht, Bic .- C.; tudi: u. besedo, Notr. - M.; (prim. it. mancare, unterlaffen).

umanjkováti, újem, vb. impf. ad umanjkati, Cig., M.

umanjšati, am, vb. pf. verfleinern, vermindern, ermäßigen, Cig. (T.), M., nk.; reducieren, DZ.; - u. se, fich verkleinern, fich verringern, Cig.

umanjaava, f. die Bertleinerung, bie Berminberung, bie Ermäßigung, Cig.

umanjševáti, újem, vb. impf. ad umanjšati, Cig., Jan., nk.

umarjanje, n. bas Morben, bas Töbten, ogr., kajk .- Valj. (Rad); - bus Ablobten : u. gresnega mesa, Kreij.

umārjati, am, vb. impf. ad umoriti; morben, tobten, Habd .- Mik., Kremp .- M., ogr .- Valj. (Rad); matere deco umarjajo, Npes.-Vraz; – abtöbten, C.

umarjavec, vca, m. ber Mörber, Kremp.-C. umaza, f. die Beichmugung, C.; - ber Schmut, Cig., Jan., C.

umazaneo, nca, m. 1) ber Schmutige, ber Schmutigel; - 2) ber Schmutian ber Rnauser.

umazanka, f. 1) bie Schmutige; - 2) bie Rnauserin; — 3) neko jabolko, Skrilje pod Cavnom, v Brkinih-Erj.(Torb.); - ber Leberapfel, Notr.

umazanost, f. 1) bie Schmutigfeit; - 2) bie Rnauferei.

umázati, mižem, vb. pf. 1) fcmubig machen, beschmußen; - u. se, sich beschmußen; ves umazan biti; - 2) umazan, fomutig, tnauferisch.

umazek, zka, m. ber Schmutfled, Cig., Jan., C. umazstitt, flim, vb. pf. einbalfamieren, C. umber, bra, m. ber Baunfnorren, Jan., Gor.-Valj.(Rad).

umbra, f. bie Umbererbe, ber Umber, Cig. úmbrast, adj. Inorrig, Jan.

umecati, am, vb. pf. murbe machen, Cig.; umecano sadje, murbes Obst, Cig.

uméča, f. to je po sreči ne po umeči, er hat mehr Glud als Berstand, Ist.-Cig.

umečíti, ím, vb. pf. erweichen, Boh.-M. umočljiv, íva, adj. erweichlich, Jan.(H.).

umaditi, im, vb. pf. murbe, weich machen : u. sadje, C.; (umedeno sadje, Cig.); u. se, murbe werben: hruške so se umedile, Polj.; -umeden, ermübet, (umeden) Obloke-Strek. (LjZv.).

umedliti, im, vb. pf. ichwachen, C. umehcati, am, vb. pf. erweichen, Cig.; - u.

postavo, bas Bejeg linbern, Krelj. uméhniti, mêhnem, vb.pf. = umekniti, mêknem, weich werben, V.-Cig., C.

Google.

umeklijv, (va, adj. ausweichend: hudoben,

umekljiv pogled, Zv.

umekniti, maknem, vb. pf. 1) wegrüden; u. roko, če kdo hoče po njej udariti; u. se, Blah machen, weichen, andweichen, zurüdweichen, lich aufletnen; beferieren, Dol.; — 2) entwenden, schnipfen, Cig., C.; — 3) u. desedo, daß Wort nicht halten, eß zurückziehen.

umékniti, mêknem, vb. pf. weich werben, C. umêtec, lca, m. = razumnik, ber Berständige: prebrisan umelec, Ravn.-Valj.(Rad); — ber Kunstverständige, Jan.; — prim. češ. umělec,

ber Riinftler.

uméten, ina, adj. = razumen, verständig, geichick, Mur.

umelnost, f. bie Renntnis, Ravn .- Valj.(Rad);

- die Runftfenntnis, Jan.

úmen, mna, adj. 1) Bernunft, intellectuell, Cig.; umno čustvo, intellectuelles Gefühl, Cig.(T.); umni dar, bas Talent, Cig.(T.); — 2) bernünftig, berftänbig, intelligent, gefdeit; umna glava; — rationell: umno gospodarstvo, nk.; — 3) ein Berftänbnis habenb: le tistim je govoril o njem, ki so ga bili umni, Ravn.-Mik.

umen, mena, m. Die Schidung, Die Bugung,

Cig.; u. božji, Notr.-Cig.

umendráti, âm, vb. pf. zertreten, (uman-) C. uméniti, im, vb. pf. 1) = nameniti, bestimmen, bestigeren, Cig.; Bog ti je to umenil, Cig.; — 2) u. se = nameniti se, sich entschließen, V.-Cig., Jan.; stori, kar si se umenil storiti, Svet.(Rok.).

umera, f. 1) bei Benessung, C.; — 2) bas Schickal, Valj. (Rad).
umera, f. 1) bie Benessung, C.; — 2) bas

umera, f. 1) die Bemessung, C.; — 2) das Schidfal, das Geschid, Cig., Jan. umerek, rka, m. der Abgang oder Eingang

beim Meffen, Cig.

umeren, rna, adj rhythmisch, Cig.(T). umeriti, merim, vb. pf. 1) bemessen; skopo u. vasem kmetije, Lizv.; umerjeni razhodki, beranschlagte Außgaben, Levst.(Pril.); umerjen ustom, mundgerecht, Cig.(T.); — umerjen, rhythmisch, Cig.(T); — daß Maß nehmen: u. suknjo; — abmessen, bestimmen: u. kazen, Cig., Jan.; — verhängen, zutheisen, Cig., Jan.; tako mi je umerjeno, Cig.; — 2) mäßigen, Cig.; umerjeno podnebje, Zora; — 3) bie Richtung nehmen, Dol.; — 4) u. se, im Messen Wessen, sich vernessen; — 5) u. se, beim Messen verloren gehen, Cig.

umerjanje, n. die Mäßigung, Cig.(T.).
umerjati, am, vb. impf. ad umeriti; 1) bemessen; — admessen: u. kazen, Cig., Jan.;
— u. pojme, Begrifse bilden, Cig.(T.); —
zutheisen, bestimmen: bozja previdnost umerjanarodom usodo, Cig.; — 2) mäßigen, Cig.;
— 3) die Richtung nehmen: kokod je umerjala v peč (wollte in den Ofen sliegen), Dol.
umstjenost, f. die Räßigung (als Eigenschaft),

Cig. umesiti, im, vb. pf. u. moko, das Mehl zum Teige einmengen, es einteigen; u. testo, den Teig anmachen; kdo bi vsemu svetu pogače umesil! — wer könnte es allen Leuten recht machen! Npreg.-Jan.(Slovn.); lepo jo komu u. — jemandem einen schönen Brei einrühren, Cig.

umesten, sina, adj. statthaft, hassend, nk. umesti, metem, vb. pf. Butter burch Rühren erzeugen; umela sem; surovo maslo ravno

kar umeteno, frifche Butter.

umestitev, tve, f. die Aufstellung, die Blacierung, nk.; die Installierung, Jan. (H.). umestlet, im. vb. pf. ausstellen, placieren, an-

bringen, Cig., ogr.-C., nk.; installieren, Cig. uméstnost, f. die Statthastigkeit, nk.

umeščeváti, üjem, vb. impf. ad umestiti, nk. umotáč, m. ber Butterrührlöffel, bie Rührlelle, St.-Cig., C.

umetaljka, f. ber Butterrührfübel, Hal.-C. umetatnica, f. ber Butterrührfübel, C.

umetalo, n. ber Rührstod, ber Butterstempel, C. umetati, am, vb. impf. ad umesti; Butter rühren, buttern, Jan., C.

umotol, li, f. die Renntnis, die Runft, Trub .-

umētelen, îna, adj. geschidt, ersahren, Dict., Mur., Cig., Jan., Trub., Dalm., Dol., Notr.; u. vojskovanja, Boh.; u. z lokom, u. k boju, Dalm.; u. in prebrisane glave, Jurč.; kaj umetelno, sem jo ubral! Jurč.; umetelna zver, Notr.; funstfertig, Jan.; umetelni strugar, ber Runstbrechšler, Cig.; — tinstich, mit Runst gearbeitet, Meg., Mur., Cig., Jan.; taki vozovi so cenejši in umetelnejši, LjZv.; — umetelni nagon, ber Runsttrieb, Cig.(T.); — (govori in piše se nav. umetalen; tudi umeteljen, Levst., Cig.(T.)). umētelnica, f. die Rünstlerin, Cig., Jan.

umētelnica, f. die Künstlerin, Cig., Jan. umētelnik, m. der Künstler, Guts., Mur., Cig., Jan., C., Vrtov.(Km. k.), Jap.(Sv. p.), nk. umetelnina, f. das Kunstgebilde, Cig.(T.); der

Runftgegenftanb, DZ.

umētelniški, adj. filnstieristi, Cig. (T.), nk. umētelnost, f. 1) bie Gesticitosleit, Mur., Cig., Jan., Dalm., Krelj, Boh., Dol., Notr.; peti dar sv. duha je u., Schönl.; — bie Eresophrung, Meg.; — 2) bie Runst, Guts.-Cig., Mur., Jan., nk.; vsaktero svojo u. izkušati, Krelj; sleherni je v svoji umetelnosti (umetalnosti) moder, Škrinj.-Valj.(Rad); obrazne umetelnosti (-teljnosti), DZ.

umştelski, adj. fünstlich, Runst-, Mur., C.; umetelsko znanje, die Runstlenninisse, Navr.

(Let.).

umộtelistvo, n. die Runft, C. umộteliscina, f. coll. die Runftwerke, C.

uméten, tna, adj. 1) geschidt, Jan., Met.; umetna roka, Cig.; Modrij in zvijač je bila vseh umetna, Preš.; — verständig, Mur., C.; — 2) fünstich, mit Runst gemacht, Runst, Cig., Jan., Cig.(T.), Notr., nk.; umetno delo, nk.; umetni izraz, ber Runstausbrud, Cig. (T.); umetni ogenj, das Feuerwert, Cig.(T.).

umetenica, f. = umeteno mleko, bie Ruhr-, Buttermilch, C.

uméti, êjem, êm, vb. impf. verstehen, begreisen, Mur., Cig., Jan., Met., nk.; kako ume le-ta to pismo? Trub.; bratje niso vedeli, da jih Jožes ume, Ravn.-Valj.(Rad); tega ne umejem, nk.; samo ob sebi se umeje, eß verstebt sich von selbst, Levst. (Nauk), nk.; berstehen, tönnen; da bi jaz umel prerokovati, Trub.; svoje delo umeje, Dalm.; tvoji hlapci umejo les sekati, Dalm.; če ne morem, pa zato umejem, jvzhŠt.

umeti, umanem, vb. pf. 1) fertig reiben, Cig.;
-- 2) u. se, beim Reiben verloren gehen, Cig.
umetki, m. pl. die Buttermilch, die Moffen,

SiGradec-C.
umētnica, f. die Rünstlerin, Cig., Jan., nk.
umetničáriti, ārim, vb. impf. = umetničiti, Cig.
umetničiti, scim, vb. impf. fünstlein, Cig.(T.).
umetnija, f. = umetnost, Cig., Jan., M., nk.;
— umetnije = umetnine, nk.

umetnîjski, adj. Kunst., Cig., Jan., nk. umêtnik, m. ber Künstler, Mur., Cig., Jan., nk. umetnina, f. bas Kunstgebilbe, bas Kunstwerk, Cig. (T.).

umetnînski, adj. Aunstwerse betreffend; umetninska ostalina, fünstlerischer Rachloss, Navr. (Let.).

umftniški, adj. funftlerifc, Runft-, Cig., Jan., nk.

umētništvo, n. bie Rūnftlerfchaft, Cig.(T.).
umétnost, f. bie Gefchidlichfeit: babiška u.,
Vod.(Bab.); dasiravno zīvali nimajo pameti,
imajo vendar od stvarnika svoje umetnosti,
Ravn.-Valj.(Rad);—bie Berftūnbigfeit, Mur.;
— bie Runft, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.;
dosti jezikov bo njegovo umetnost razglasovalo, Škrinj.-Valj.(Rad); Davidova u. na
harpo, Rasn.-Valj.(Rad); — bie Rūnftlichfeit, Cig., Jan., nk.

umétnosten, tna, adj. Runste, Cig. (T.). umetovânje, n. die Rünstelei, V.-Cig., Jan. umetováti, üjem, vb. impf. fünsteln, Cig., Jan., C.

umévati, am, vb. impf. verstehen, Mur., Jan.; božje besede u., Ravn.-Valj.(Rad).

uméven, vna, adj. verständlich, faselich, begreislich, Mur., Cig., Jan., C., nk.

umévnost, s. die Berständlichseit, die Fasslichleit, Mur., Cig., Jan., nk.

umienik, m. kdor umika, ber Schnipfer, ber Dieb, C.

umijatnik, m. ein Bafchgefäß, Notr.

umik, ika, m. die Zurückiveichung, die Zurückziehung, Cig., Jan. umika, f. = umik, C.

umíkanje, 11. 1) bas Wegrüden; — 2) bas Purüchveichen.

umikati, mikam, čem, vb. impf. ad umekniti (umaknem); 1) wegrüden;—u. se, ausweichen, Plat machen, weichen, sich zurüdziehen, sich entfernen; — sich entziehen, C.; u. se dolonostim, Cig.; — iz rabe se umiče, es tritt allmählich außer Gebrauch, DZ.; — 2) entwenden, schniefen, Cig., C.

umilen, ina, adj. (ieblid): tako umilni povedek, Rayn.

umiliti, im, vb. pf. 1) in eine weiche Stimmung versehen, rühren, C.; vino ga je umililo (= omečilo mu je srce), LjZv.; — 2) u. se: meni se je umililo, ich bin gerührt, es thut mir weh, Mik.; umililo se mi ga je, es jammert mich sein Unglüd, Jan.; komu se ne umili nad ljubim Jezusom? Ravn.; — 3) u. se: umilil se je očetu, er sand Erbarmen, Gnade vor bem Bater, V.-Cig.; — u. se, sieb werben, Vrt.; — 4) u. se, sich bemüthigen; vrni se spet k svoji gospe in umili se njej pod nje roke, Dalm.; umiljen, bemüthia. C.

umiljati se, am se, vb. impf. ad umleti se; beim Rahlen verloren gehen, sich einmahlen.

umilostíviti, îvim, vb. pf. gnābig machen, Jan.

umiráček, čka, m. bie Sterbeglode, Jan., SIN. umíranjo, n. baš Sterben; bie lesten Züge; u. zvoniti, Npes.-Vraz.

umírati, mîram, vb. impf. ad umreti; i) sterben; im Sterben liegen, in ben lesten Lügen liegen; umirajočemu človeku svečo dati vroke; ljudje od žeje, od lakote umirajo; kdor meče izdira, od njih umira, Notr. - Žnid. (Let.); — luč umira, baš Licht ist im Auslöschen begriffen; — 2) u. za čim, sich nach etwas start sehnen, Cig.

umíravica, f. die Agonie, Blc.-C. umiriti, im, vb. pf. beruhigen, besänstigen; u. se, ruhig werden, sich beruhigen; sich sassen umirjati, am, vb. impf. ad umiriti.

umirjávati, am, vb. impf. = umirjati, beruhigen, M.

umirjeváti, üjem, vb. impf. — umirjati. umiróviti, ôvim, vb. pf. in den Ruhestand versezen, nk.; — hs.

umīrovijanec, nca, m. ber in ben Ruhestand Bersette, nk.

umiset, sli, f. ber Bebante, Krelj.

umîslek, sleka (selka), m. das Ersonnene: ber Entwurf, die Anlage (3. B. eines Gebäudes, einer Straße), Cig., Levst. (Cest.); — das Bhantasiegebilde, Jan.

umseliti, mīslim, vē. pf. 1) ersinnen, aussinnen; umislien, eingebildet, imaginār, Cig. (T.), Žnid., nk.; — 2) u. se — domisliti se: prej bi se bil smrti umislil (tako pravi, komur se kaj nenadejanega dogodi), Notr.-Let.

umišljati, am, vb. impf. ad umisliti; erbenten, aussimnen, Cig., nk.; kaj si umišljaš take reči? warum tommft bu auf solche Gebanten? Notr.; tega si nikar ne umišljaj! tomme ja nicht auf biesen Gebanten! Levst. (Beč.); za roj se u., an das Schwärmen benten, Levst. (Beč.).

umišljav, áva, adj. phantasiereich, Jan. umišljava, f. 1) bie Einbildung, bie Phantasie, Jan.; — 2) ber Entwurf: u. pridige, C. umišljiv, sva, adj. phantasiereich, Jan.

umiti, umijem, »b. pf. wajden, abwajden; u. se, jid wajden.

Coogle

úmiti, im, vb. impf. 1) verftanbig machen, wikigen, M.; — abrichten, Mur.; — u. se, sich an Berstand ausbilben, Jap.-C.; — 2) u. se s kom, in wipelnder Rebeweise mit jemanbem wetteisern, Koborid-Erj. (Torb.); — 3) u. se, sich benten, sich einbilben, Fr.-C.; — 4) u. se, gornig fein, gurnen, Reg .- C. umititi, im, vb. pf. = podmititi, bestechen, umiváč, m. = kdor kaj umiva, Cig. umiváten, ina, adj. Bajdy: umiváini lonec, Dalm.; umivalna miza, ber Bafchtisch, Cig., Levst.(Pril.). umivališčo, n. ber Bajchplaß, C. umivaknica, f. 1) das Baschbeden, das Lavoir, Cig., Jan., C., ogr.-Mik., DZ., nk.; - 2) bet Abwaschsen, Mur.; - 3) soba umivalnica, bas Baichzimmer, Levst. (Pril.). umivalnik, m. 1) bas Bafchbeden, Dict., Cig., Dalm., Jsvkr.; - 2) ber Baichtaften, nk. umivalo, n. bas Bafchgefchirr, Jarn., C. umivanica, f. das Abwaichwaffer, C. umívanje, n. bas Wajchen. umívanski, adj. = umivalen: u. lonec, Trub. umívati, am, vb. impf. ad umiti; majchen; posodo u.; roke si u.; u. se, sich waschen. umîvnik, m. = umivalnik 1), Mur., C. umladiti, im, vb. pf. abliegen laffen: u. sadje, Z., Dol.; u. se, abliegen, murbe werben, Dol.; umlajen, abgelegen, mürbe: umlajeno sadje, Dol.; - lan je umlajen, ber Flache ift genug geröftet, Cig. umlatiti, im, vb. pf. 1) burchbrefchen, Cig.;2) u. se, beim Dreschen verloren geben, Cig. umleti se, umeljem se, vb. pf. beim Mahlen verloren geben, fich einmahlen, Cig., C. umijiv, iva, adj. = umeven, Cig., Jan., C. umljívost, f. = umevnost, Jan. umnez, m. ber Bigling, Cig. umniciti, icim, vb. impf. bernunfteln, Jan.(H.). umnik, m. ber Intelligente, C.; Umnik se privadi vsacega sveta, Levst.(Zb. sp.). umnost, f. i) bie Berftanbigfeit, bie Intelligeng; - 2) = umetnost, die Runft, Mur.; pevska u., Vod.(Pes.). umnožaj, m. bie Bermehrung, Cig.(T.). umnožek, žka, m. bie Bermehrung, ber Buwachs, Cig., C. umnoževáti, fijem, vb. impf. ad umnožiti, nk. umnožitev, tve, f. die Bermehrung, Jan.(H.). umnožíti, ím, vb. pf. vermehren, vervielfältigen, Cig.(T.), C., nk.; u. se, fich bermehren, Cig., C., nk. umoboten, ins, adj. geistestrant, nk. umobotnost, f. die Geistestrantseit, nk. umoči, umorem, vb. pf. wieder gu Rraften tommen, zu fich tommen: bolnik je umogel, C. umodviriti se, frim se, vb. pf. fumpfig werben, umodriti, im, vb. pf. flug machen, wißigen, Jan., Fr.-C.; u. se, Hug, weise werben, Jan., C. umogočiti, fcim, vb. pf. ermöglichen, C. umot, mola, m. die hervorragung, die Anhöhe, Cig., Nov.-C.; - ber Borfprung, Jan. umółčati, im, vb. pf. = umolkniti, Mur.

umotkljaj, m. das Berftummen, Jan. umolkniti, molknem, vb. pf. verstummen, ftille merben; ptiči so umolknili; - veter, grom ie umolknil. umółkajonje, n. das Berstummen. umor, mora, m. ber Morb, bie Morbifat, Mur., Cig., Jan., nk. umorec, rca, m. ber Morber, Mur., Cig., ogr.-C. umorîtelj, m. bet Morber, Mur., ogr.-C. umoritev, tve, f. bie Ermordung, Mur., Cig., Jan., nk. umoriti, im, vb. pf. ermorden, tödten; u. se, fich tobten; - unwirtfam machen: u. strup, umorivec, vca, m. = umoritelj, Mur., Cig. umorjenec, nca, m. ber Ermorbete, Mur., Cig. umorjenka, f. bie Ermorbete, Cig. umornik, m. der Mörder, Cig., ogr.-C. umorožéljnost, f. die Morbluit, Cig. umorstvo, n. ber Morb, Mur., Cig., C., nk.; tudi: umorstvò, Valj.(Rad). umoslovec, vca, m. ber Logiter, Cig. umosloven, vna, adj. logijdi, Cig. umoslovje, n. die Logit, Cig. umotvor, tvora, m. das Geistesproduct, Cig. (T.); - bas Runftwert, Jan., nk. umotvorina, f. = umotvor, Jan., Cig. (T.), Naprej-C., (umotvorina) Levst.(Zb. sp.). umovanje, n. bas Raisonnement, bie Argumentation, die Schlufsfolgerungen, Cig. (T.). umováti, fijem, vb. impf. raifonnieren, philofophieren, V.-Cig., Cig.(T.), C., nk.; u. po pravilih logike, Nov. umoven, vna, adj. rationell, Cig.(T.). umoverec, rca, m. der Mationalist. Jan., C. umovêrje, n. = umoverstvo, ZgD. umoverstvo, n. der nationalismus, Cig., nk. umovît, adj. talentiert, Cig.(T.). umraciti, im, vb. pf. buntel, bammerig machen, Mur.; u. se, buntel, bammerig werben, Mur. umreti, mrem, mfjem, vb. pf. sterben; - u. od žalosti, od glada, za iakoto, za kako boleznijo; u. z zlo smrtjo, eines schlimmen Lodes sterben, Trub.; u. z naglo smrtjo, Dol.; umrli, ber Berftorbene, nk. umrjoč, adj. fterblich. umrjocnost, f. bie Sterblichfeit. umfkati, am, vb. pf. trachtig machen (o ovcah, ali redkoma), Cig. umŕkniti, mřknem, vb. pf. = mrkniti: solnce je umrknilo, Jsvkr. umites, ica, m. ber Berftorbene, ber Tobie. Dalm., Kast., ogr. - Valj. (Rad); umrlca se dotekniti, Dalm. umrljiv, iva, adj. sterblich, Mur., Guts.- Cig., Jan., nk. umrljívost, f. bie Sterblichkeit, Guts. - Cig., Mur., nk. umrteten, ina, adj. sterblich, Mur., Krelj, (umrteljen, C.). umrtelnik, m. ber Sterbliche, Mur., Zora. umrteinost, f. bie Sterblichfeit, Mur., C. umftje, n. das Sterben, ber Sterbefall, Meg .-

 $C_{\cdot,\cdot}$ Cig. $(T_{\cdot,\cdot})$, $DZ_{\cdot,\cdot}$

umrtviten, ina, adj. Amortifations., DZ. umrtvilo, n. = amortizacija, DZ.

umrtviti, im, vb. pf. 1) töbten, abtöbten, C.; meso u., Cig.; - 2) amortifieren, Cig., DZ. umrviti, im, vb. pf. abbroden, Polj.

umfzniti, meznem, vb. pf. vom Frofte völlig burchbrungen werben, ausfrieren, Cig. umski, adj. Berftanbes : umsko delovanje,

die Berftanbesthätigfeit, Lampe(D.); - abfiract, Jan., Levst. (Glas.); umske reči, Levst.

umstven, stvena, adj. Bernunft-, intellectuell, Cig.(T.); umstveno spoznanje, bie Bernunftertenntnis, Cig.(T.); u. dokaz, ein Bernunftbeweis, Cig.(T.); — vernunftmäßig, Cig.(T.); umstvena verjetnost, die Bahricheinlichkeit a priori, aus Grunden, Cig. (T.); - geiftig, Cig.(T.); umstvene sposobnosti, bie Geiftesanlagen, Cig.(T.).

ûmstvenik, m. ber Rationalist, Cig. umstvenost, f. bie Bernunftmäßigfeit, Cig.

ûmstvo, n. bie Intelligeng, Cig.(T.).

umstvováti, üjem, vb. impf. philosophieren, Cig.(T.), nk.; — rus.

umščina, f. die Bfiffigfeit, die Runft, C. umúliti, im, vb. pf. = omuliti, Mik.

umuzniti so, muznem sc, vb. pf. entichlupfen, Jan.(H.).

umuliti, im, vb. pf. u. piscali, hirtenfloten aus losgelöster Rinde (Beibenrinde) machen, Mik. unapredba, f. die Forberung, Cig.(T.).

unaprediti, predim, vb. pf. bormartsbringen,

forbern, Cig.(T.), nk.; - hs.

unasati, am, vb. impf. ad unesti; 1) megtragen; veter unasa listje, vzh.St.; gemaltjam entführen, Cig., Jan.; - entwenden, Cig., C.; - 2) weniger ausgiebig fein: žito unaša, kadar nasad ne daje toliko, kakor po navadi, M.; - 3) u. se, bom Gifer ablaffen, nachgeben, Cig.

unaviti, im, vb. pf. mube machen, ermuben, Fr.-C

unca, f. bie Unge, Jan.(H.).

uncialen, Ina, adj. Ungiale, nk.

uncija, f. = unča, Cig.; - rus.

unca, f. die Unze, Cig., Jan. uncjevoljiti, voliim, vb. pf. unwillig machen,

C.; u. se, unwillig werden, C. unepokojiti, im, vb. pf. in Unruhe verfegen, beunruhigen, Hip .- C.

unes, nesa, m. bie Entraffung, bie Entführung,

unesek, ska, m. ber Abgang (Calo), Cig. unesenje, n. bie Entführung: u. Zenske, DZ. unesénka, f. die Entführte, Cig.

unesreciti, srecim, vb. pf. ungludlich machen, C., nk.

unésti, unésem, vb. pf. 1) babontragen; sedite, da nam spanja ne unesete! megraffen, entführen, Cig., Jan., C.; smrt ga je unesla, ogr.-M.; volk ovco, povodenj most unese, ogr.-Valj. (Rad); u. glavo, pete, mit beiler Haut davonkommen, entfliehen, Cig., C.; = u. jo, Cig., M., Vrtov.(Km. k.); - 2) ent-

wenben, Mur., Cig., Jan.; veliko je unesel in ukradel, Trub.; - unesena mitarina, verfürzte Mautgebur, Levst. (Pril.); - 3) beim Bielen fehlschlagen: vselei mu je uneslo, BlKr.-M.; — 4) u. se, burch gu vieles Tragen einen Schaben erleiben, fich übertragen, Cig.; - u. se, sich abnüßen : vsako orodje, a izlasti vrteča se priprava se unese s časom, rekše, ubrusi se in ogladi, a tudi človek, Koborid-Erj. (Torb.); malinček (za kavo) ne služi dobro, dokler se ne unese, Podkenci-Erj. (Torb.); - vom Gifer nachlassen, nachgeben; človek se s časom unese, Savinska dol.; - jahm werben: junec je bil divji, a zdaj se je unesel, Gor.; - sovraštvo se je uneslo (hat abgenommen), Let.; vreme se je uneslo, das Better hat sich gebeffert, Ljub.; - geringer, weniger werben, perforen gehen: unese se predivo pri predvi, žito pri mlenju, Polj.

uni, pron. pogl. 1. oni. unicha, f. bie Bernichtung, Jan.(H.). uniconjo, n. bie Bernichtung, Cig., nk. unicevaten, ina, adj. pernichtenb, nk.

unicevanje, n. bas Bernichten, die Bernichtung,

uničeváti, újem, vb. impf. ad uničiti; vernichten, Cig., Jan., nk.; — annullieren, Cig.; - u. se, fich jugrunde richten, fich vernichten; — sich aufheben: dva nasprotna istoimenska izraza se unicujeta, Cel.(Ar.).

unicovavec, vca, m. ber Bernichter, Cig., nk. uniciti, nieim, vb. pf. vernichten, gugrunde richten, Cig., Jan., nk.; - nichtig machen, annullieren, Cig.; - aufheben (math.), Cig. (T.).

uniforma, f. enakolična obleka (vojaška, uradniška), bie Uniform.

uniformováti, újem, vb. impf. (pf.) v uniforme oblaciti (obleci), uniformieren, Jan.

únija, f. edinstvo, bie Union, nk. unitareo, rca, m. ber Unitarier, Cig.; (unitarci so razkolniki, ki ne verujejo v trojedinost božjo).

univērza, f. = vseučilišče, Jan., nk.

univerzālen, lna, adj. občen, splošen, universell, Universals, nk.

univerzalizováti, fijem, vb. impf. (pf.) univerfalifieren, Levst. (Zb. sp.).

univerzainost, f. občnost, splošnost, die Uniperfalität, nk.

unds, nosa, m. bie Entwendung, Cig.; - bie Entführung, Cig.

unoviti, im, vb. pf. == ponoviti, erneuern, M. uociti, im, vb. pf. ins Auge faffen : u. pravo dobo, Cig.(T.).

uoráti se, uórjem se, vb. pf. = utruditi se z oranjem, Cig.

up, m. 1) die Hoffnung, bie Erwartung, Mur., Cig., Jan., nk.; Moj up je šel po vodi, Preš.; - 2) ber Crebit: dati, vzeti na up, auf Crebit geben, nehmen.

upad, pada, m. ber Fall, bie Abnahme, bas Sinfen: u. vode, živega srebra, Cig.

upadanie, n. bas Rallen, bas Sinten, bas Ab-

upádati, padam, vb. impf. ad upasti; fallen, finten, abnehmen; voda upada; oteklina, otok upada, Cig.; - srce, srčnost mi upada; forperlich verfallen, einfallen, abnehmen, mager werben, Cig.; lica mu upadajo, Cig.; - u. z besedo, fleinlaut werden, Cig-

upadek, dka, m. 1) bie Abnahme, Cig., C.; u. vode, C.; - 2) ber Berfall, C.; u. udov, die Baralyse, C.; — 3) der Abgang (an Bahl, Maß, Gewicht), Cig., Jan., DZ.; v u. iti, verloren gehen, Levst (LjZv.); -4) = pogrešek, ber Jehler, kajk.-Valj.(Rad); — 5) upadki = odpadki, bie Abfalle, Svet.(Rok.). upadlost, f. bie Magerfeit, Cig.

upahati, paham, vb. pf. u. ogeni, bas Fener

aufwehen, Cig.

upaliti, im, vb. pf. = uzgati: luc u., Cig.; — u. se, entbrennen, in Flammen gerathen, Cig.

upametiti so, im se, vb. pf. fich entfinnen, Jan. upámetovati se, ujem se, vb. pf. = spametovati se, gur Bernunft tommen, M.

upanje, n. 1) bas hoffen, bie hoffnung; vera, upanje in ljubezen; — 2) ber Crebit: na upanje dati, prodati, vzeti, kupiti.

upasti, padem, vb. pf. 1) fallen, finten, abnehmen : voda je upadla; - cena je upadla, Cig.; - srce mi je upadlo; komu bi v takem ne upadla? le Davidu ne upade (namr. srčnost), Ravn.; jeza upade, ber Born legt fich, Cig.; - 2) forperlich abnehmen. einfallen, verfallen, mager, fcwach werden; obraz mi je upadel, Cig.; roke so mi upadle, ves život mi je upadel, C.; upadla lica, eingefallene Bangen; - 3) z besedo u., fleinlaut werben, Cig.; beseda mu je upadla, er ift fleinlaut, Cig.

ûpati, am, *vb. impf.* 1) hoffen, erwarten; u. zdravja, Met. - Mik.; - feine Hoffnung auf jemanden fegen, vertrauen; u. na Boga, v Boga; - 2) trauen; u. komu, čemu; - u. si, sich trauen, sich getrauen ; (nav. u. se); on si (se) ni upal besedice izpregovoriti; (tudi brez "si"): ne upam iti po noči, C.; — 3) u. komu kaj, jemandem etwas creditieren;
— 4) u. se v kom — u. v koga, ogr.-Valj.

(Rad).

upávati, am, vb. impf. = na počak puščati, DZ.; - prim. upati 3).

upavec, vca, m. ber Glaubiger, V.-Cig. upazen, zni, f. die Hoffnung, das Bertrauen, (tudi: upazen) ogr.-M., C., Valj. (Rad).

upaznost, f. = upazen, ogr.-C., M.

upedi so, pecem se, vb. pf. an Große beim Baden, Braten verlieren, fich einbaden, fich einbraten, Cig., Mik., Polj.

upeh, peha, m. die Ermudung, die Ermattung, Cig., C.

upohanec, nca, m. ber Mube, ber Marobeur, Jan.(H.).

upehanost, f. bie Mübigkeit.

upehati, am, vb. pf. mube machen, ermuben, erichöpfen; hoja upeha človeka; konja u. z ježo; — u. se, sich müde gehen, sich außer Athem laufen; u. se z delom, fich mit ber Arbeit abmuben, mube werben; do smrti se u., Kast.; - (tudi: upeháti, Kast.).

upéhniti, pêhnem, vb. pf. mübe, matt werben, C. upehováti, ûjem, vb. impf. ad upehniti: upe-

hujoč konj, SIN. upékati se, pêkam se, vb. impf. ad upeči se fich einbaden, fich einbraten, Cig.

upeljanka, f. bie Entführte, Jan.

upéljati, péljem, peljáti, am, vb. pf. entführen,

upeljávati, am, vb. impf. ad upeljati, Jan. upen, pna, adj. 1) hoffnungeboll, C.; - 2)

Crebits, Cig., Jan. uponéziti, fezim, vb. pf. in Gelb umfegen, verfilbern, Svet.(Rok.).

uponja, f. bie Anftrengung, C.

upenjati, am, vb. impf. ad upeti; entgegenfpannen, M.; u. se, fich entgegenstemmen, Cig.; - u. se, fich anftrengen, fich abmuben, Cig., C.; u. se za kaj, C.

upęnjavec, vca, m. = kdor se za kako reć upenja, C.

upepoliti, im, vb. pf. einaschern, in Afche vermandeln, Mur., Cig.(T.), nk.; u. mesto, nk. uperiti, im, vb. pf. = aaperiti: kolo u., das Rab mit Speichen verfeben, Notr.; - prim. vperiti.

uperki, m. pl. bie Anftrengungen, bie Beftrebungen, C.

upęs, adv. = pes, Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.).

upesiti se, im se, vb. pf. fich ermuben, C. upešljiv, íva, adj. leicht zu ermüben, C.

upetati, am, vb. pf. - pete odnesti, entgeben, Z.; toliko, da sem upetala dežju, Gor. upeti, upnem, vb. pf. 1) entgegenspreigen, M. - u. se, fich entgegenstemmen, Cig.; - fich miberfeten, C .: - 2) u. se, fich anftrengen, fich bemühen, Cig.

upetiti se, im se, vb. pf. sich treffen, sich fügen: lepo se je upetilo, Svet.(Rok.).

upotost, f. bie Begriffsstüßigfeit, C.

upiciti, picim, vb. pf. ftechen, Cig. upihati, ham, sem, vb. pf. 1) ausblajen; -

2) entfliehen, DSv.; = u. jo, Glas. upihniti, pîhnem, vb. pf. 1) das Licht aus-

blasen: u. luč; - 2) u. jo, bavonlaufen, Cig., upijančijiv, íva, adj. Cig., pogl. upijanljiv.

upljaniti, finim, vb. pf. betrunten machen, be-raufchen; u. se, fich betrinten.

upijanljiv, íva, adj. beraufchenb, C., nk. upijati, am, vb. impf. ad upiti; berauschen, C.

upîk, m. = pik, ber Stich (g. 28. eines Insectes), Cig.

upiker, kra, adj. = piker 1), heitelig, Savinska dol.

upiliti, pilim, vb. pf. abfeilen, Jan.(H.). upinki, m. pl. bie Anftrengungen, C.

upipati, pîpam, pljem, vb. pf. beschmuten, Meg., Alas.; upipan, Trub.

upir, m. ber Biberftanb, C.

upfranjo, n. bas Entgegenstemmen, ber Biber-

ftanb.

upîrati, am, vb. impf. ad upreti; 1) ftemmen, anstemmen; u. oči v kaj, v koga, ben Blid auf etwas (jemanden) heften; - u. se, fich ftemmen; u. se z nogami, z rokami, s hrbtom v kaj; - u. se, sich wiberfegen, Wiberstand leiften; fich weigern; wiberftreben, fich ftrauben; - wiberstehen: jed se mi upira; upira se mi, pisati o tej reči, nk.; — u. se v koga, mit jemanbem ftreiten, C.; u. se, fich anftrengen, abmühen v. abradern; u. se z delom, z ljudmi; u. se za čim, fich um etwas beftreben, C.; - 2) entgegenfteben, entgegenmirfen, hemmen: u. komu, Levst. (Pril.); koder in kolikor zemlja ne upira, Levst. (Močv.); trebalo bi upirati, da ne bi toliko prodovja prihajalo v struge, Levst. (Močv.). upirav, adj. widerfeslich, widerfpenftig, Rez .- C. upîravec, vca, m. 1) == kdor se za čim upira, C.; - 2) ber Ballen am Faufthobel, V.-Cig.

C.; — 2) der Ballen am Faulthobel, V.-Cig.
upîravka, f. der Dachsparren: upiravke se v

sleme upirajo, Dol.

upîrek, rka, m. ber Wiberstand, C.

upîrljiv, adj. widerfeşlich, Cig., C. upîrljivost, f. die Biderfeşlichteit, Cig.

upitati, pîtam, vb. pf. māsten: upitana živina, Dict., Krelj.

upiti, pijem, vb. pf. berauschen, C.; — u. se — opiti se, sich betrinken, M., C.

upitomiti, im, vb. pf. gahmen, entwilbern, Cig.;

- sittigen, Cig. (T.); - hs.

upívati, am, vb. impf. ad upiti; berauschen, Jan.; u. se, sich betrinfen, Jan., Vrtov. (Km. k.). upláhniti, pláhnem, vb. pf. sich bersiachen, salen, sinfen (o oteklini, vodi); — (pren.), frastlos werben, C.

uplahováti, fljem, vb. impf. ad uplahniti; fich berflachen, fallen, abnehmen, Mur., Cig.; voda

uplahuje, Met.

uplajbati, am, vb. pf. mit bem Bleisoth bestimmen, Gor.; — prim. plajba.

uplamenéti, im, vb. pf. aufflammen, Mur. uplameniti, im, vb. pf. aufflodern machen, Mur., Cig.; u. se, aufflammen, Dict., Cig.; — (pren.) entflammt werden: u. se od sv. Duha,

uplasiti, plasim, vb. pf. erichreden, in Angft verfegen.

uplati se, phljem se, vb. pf. beim Schwingen berloren gehen: zito se upolje, Cig.

 uplatiti, im, vb. pf. büğen, entgelten, C., Trub., Krelj, Dalm.; mi moramo njih pregrešenja uplatiti, Dalm.

 uplatiti, im, vb. pf. bezaubern, beschreien, Guts.-Kor.-Cig.; u. se, verzaubert werben, Guts., Jarn., Mur.; — prim. 2. platiti 4).

uplavati, plavam, vb. pf. entichwimmen, Jarn. uplomeniti, im, vb. pf. befruchten; u. se, befruchtet werben; matice se uplemene od trotov, Erj. (Torb.).

upleménjati, am, vb. impf. ad uplemeniti, DZ., Nov., nk.

uplemenjeváti, ûjem, vb. impf. == uplemenjati, nk.

upleniti, im, vb. pf. erbeuten, rauben, Cig., Jan., nk.; tudi: upléniti: Kraljica ti je vplenjena, Npes.-K.

upiésti, plétem, vb. pf. u. jo == hitro ubežati, Zv.

upljiv, iva, adj. mit Bertrauen, zuversichtlich: upljivo moliti, C.

uplodíti, ím, pb. pf. 1) lefruchten, Cig.; u. zemljo, C.; — 2) ausbrüten, Jarn.; u. se, ausgebrütet werden: kjer se ptica uplodi, tja rada hodi, Jarn.

uplojénje, n. die Befruchtungüpnica, f. die Gläubigerin-

üpnik, m. ber Glaubigerin.

upočásiti, čásim, vb. pf. verlangsamen, Let. upodábljanjo, n. 1) die Assimilation, Cig.(T.);

— 2) die Gestaltung, die Bisbung, die bisb-

liche Darftellung, Jan., nk.

upodabljati, am, vb. impf. ad upodobiti; 1) affimilieren, Cig. (T.); u. se, sich ühnlich machen, ähnlich werben, Let.; — 2) formen, gestalten, bilben, In.; burch Abbildungen barstellen, Cig. (T.), nk.; upodabljajoče umetnosti, bilbende Künste, Zv.

upodajainica, f. = upodajnica, Cig. upodajeo, jca, m. ber Erebitor, Jan.

upodalen, jna, adj. Crebit gemabrent, Crebit-,

upodajnica, f. die Creditanstalt, Jan. upodoba, f. 1) die Assimilation, Cig.(T.); — 2) die Gestaltung, die Bilbung, Cig., Jan.

upodobek, bas, m. die bildliche Darftellung, bas Bilb, Slom.

upodobîtev, tve, f. 1) bie Assimilation, Jan.;
— 2) bie Gestaltung, Jan.

upodobiti, döbim, vb. pf. 1) ähnlich machen, Mur., Cig.; assimilieren, Cig., Jan., Cig.-(T.); u. se, ähnlich werden, Mur.; -- 2) gestalten, formen, bilben, Cig., Jan., Cig.(T.); burch Abbildungen barstellen, Cig.(T.), nk.

upodóbnost, f. bie Bestalibarleit, Cig.(T.). upodoboválen, ina, adj. bilbenb: upodoboválne umetnosti, Cig., Vest.

upodobovánje, n. = upodabljanje, Cig., Jan. upodobováti, ûjem, vb. impf. = upodabljati, Cig., Jan.

upogib, giba, m. ber Einbug, Cig.(T.). upogibanje, n. bas Biegen.

upogibati, gibam, bljem, pb. impf. ad upogniti; biegen, beugen; u. kolena, bie Anie beugen.

upogiblsiv, sva, adj. biegsam, beugsam, C. upogiblsivost, f. die Biegsamkeit, die Beugsamkeit, C.

upogibnica, f. ber Beugemustel, ber Beuger, Cig., Cig.(T.), Erj.(Som.).

upogijiv, iva, adj. Cig.; pogl. upogibljiv. upógniti, pógnem, vb. pf. biegen, beugen; u. se, sich biegen, sich beugen.

upojemnik, m. ber Crebitnehmer, ber Borger,

Cig.
upokojenec, nca, m. ber in ben Ruhestanb
Bersette, Jan. (H.).
upokojilo, n. bie Bernhigung, Levst. (Pril.).

Google

upokojiti, im, vb. pf. 1) gur Rube bringen, beruhigen, befanftigen, Cig., Jan.; u. se, fich beruhigen, Cig., Jan.; - 2) in ben Rubeftand berfeten, nk.

upoloviti, im, vb. pf. = razpoloviti, Jan.(H.). upopkati, am, vb. pf. augeln, oculieren, V .- Cig. upor, pora, m. 1) bie Anftemmung, Cig.; - 2) die Anftrengung, die Bemühung, Cig., Jan.; - 3) die Auflehnung, der Aufruhr, die Wider-

fegung, ber Biberftand, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - ber Brotest, Cig., Jan.; - ber Bider-

ftanb (phys.), Sen (Fiz.).
upora, f. 1) bie Biberfehung, Valj. (Rad); -2) die Gegenstrebe, (arch.), h. t.-Cig.(T.); -– 3) die Raderei, Jan.

uporaba, f. bie Anwendung, die Berwenbung, Cig. (T.), nk.; napačna u. zakona, DZkr.

uporáben, bna, adj. anmendbar, vermendbar, Cig.(T.), nk.

uporabiti, im, vb. pf. anwenben, verwenben, Cig.(T.), nk.

uporábljati, am, vb. impf. ad uporabiti, Cig. (T.), nk.

uporábnost, f. die Anwendbarkeit, Cig.(T.), nk. uporen, rna, adj. 1) widerfeslich, widerfpenftig, renitent, Cig., Jan.; - coercitiv (phys.), Cig. (T.); - 2) Biberftanbs, nk.

uporljiv, íva, adj. wiberspenstig, Zora, Bes. upornet, m. ber Biberfegliche, ber Biberfpenftige, Cig., Jan.

upornica, f. bas Biberlager bei ben Bruden, Levst. (Cest.).

upornik, m. ber Biberfegliche, ber Biberfpenftige, Cig., Jan., C.; - ber Rebell, nk.

upornost, f. bie Biberfeslichfeit, bie Biberfpenftigfeit, Cig., Jan., C., nk.; - bie Coercitivitraft, h. t.-Cig.(T.); molekularna u., Sen. (Fiz.).

uporstvo, n. ber Trop, Cig.(T.).

upostaviti, stavim, vb. pf. conftituieren, DZ. upotiti, im, vb. pf. 1) u. koga, jemandem ben Beg weisen, Cig., C.; eine Anleitung geben, ogr.-M., C.; — einleiten : u. pravdo, DZ.; – 2) u. se, sich auf den Weg machen, sich irgendwohin begeben, Cig., Jan., Navr., Let., (Spom.), Vrt.; na Nemško se u., BlKr.-M.; 3) fich befinnen: inace se u., fich eines anderen befinnen, Cig.; kaj si se zopet upotil, was ift bir ba wieber eingefallen? jughSt. upotiti se, im se, vb. pf. in Schweiß gerathen,

upotręba, f. die Anwendung, die Berwendung, Cig., Jan., Cig.(T.).

upotrebiti, im, vo. pf. anwenben, verwenben, Gebrauch machen, benuten, Cig., Jan., Cig.-(T), C_{ij} , nk_{ij} — hs.

upotrébljati, am, vb. impf. ad upotrebiti, Let. upotrębljávati, am, vb. impf. = upotrebljati, Jan., nk.

upotrebljeváti, ûjem, vb. impf. = upotrebljati, Jan., nk.

upováti, sjem, vb. impf. creditieren, borgen, prisega iz 17. stol.-Let. upovavec, vca, m. ber Gelbleiher, Skrinj .- Valj.

(Rad), Jap.-C.

upoznáti, znam, vb. pf. fennen lernen, u. sc, befannt werben, fich befannt machen, nk. upozoriti, im, vb. pf. = opozoriti, aufmertiam

machen: u. koga česa, Cig.(T.).

upraskati, am, vb. pf. u. luc, burch Streichen (mit einem Streichhölzchen) Licht machen,

uprásniti, prasnem, vb. pf. 1) aufftreifen, burch Streifen vermunben, Cig.; - 2) u. lue, burch einen Streich (mit einem Streichholzchen) Licht machen, Jurč.

uprasek, ška, m. bie Berftaubung, DZ. upráti, upérem, vb. pf. 1) u. si roke, sich bie Hande burch vieles Bafchen wund waschen, aufwafchen, Cig.; - 2) u. se, beim Bafchen an Wert verlieren, Polj.

uprava, f. die Berwaltung, die Administration, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., Levst.(Nauk), nk. upraven, vna, adj. Berwaltunge-, abminiftra-

tiv, nk.

upravidenec, nca, m. ber Berechtigte, nk.

upravičenka, f. die Berechtigte, nk. upravičeváti, üjem, vb. impf. ad upravičiti, nk. upravičiti, îčim, vb. pf. berechtigen: upravičen, berechtigt, befugt, Cig., Levst.(Nauk), nk.

upravitnica, f. die Factorei, Jan.(H.). upravitelj, m. der Bermalter, ber Administrator, ber Factor, Levst.(Nauk), nk.

upraviteljica, f. die Bermalterin, nk.

upraviteliski, adj. Bermalters., Abminiftrations, nk.

upravitelistvo, n. die Berwaltung, die Abministration, Levst. (Nauk), nk.; - bie Berwalterstelle, das Amt bes Abminiftrators, DZ., nk.

upraviti, pravim, vb. pf. nach einer Regel richten, in gehörige Ordnung bringen, V.-Cig.

upravijati, am, vb. impf. nach einer Regel richten, in gehörige Ordnung bringen, V .- Cig.; - verwalten, administrieren, Levst. (Nauk), nk.; u. z denarjem (gebaren), Cig. (T.); u. z zalogo, DZ.; tudi: u. kaj, nk.; (hs.).

upravnica, f. bie Berwalterin, Cig. upravnik, m. der Bermalter, ber Adminiftrator, Cig., Jan., DZ., Nov.

upravnina, f. die Berwaltungs-, bie Abminiftrationegebur, nk.

upravnîštvo, n. die Berwaltung, die Abminiftration, bas Bermaltersamt, nk.

upravokrépiti se, krêpim se, vb. pf. rechts. fraftig werben, bie Rechtstraft erlangen, Cig. (T.), DZ.

upravstven, ena, adj. Berwaliungs, DZ. upravstvo, n. die Berwaltung, DZ.; das Berwaltungswescn, bas Berwaltungsspftem, Cig.,

upredmétiti, metim, vb. pf. objectivieren, Cig.

upregniti, gnèm, vb. pf. anbiegen, (tudi: uprégniti), Cig.

uprepastiti se, pastim se, vb. pf. fich entjegen, Cig.(T.).

uprésti se, uprédem se, vb. pf. sich munb fpinnen, Cig.

upretl, uprem, vb. pf. 1) stemmen, anstemmen, u. kaj v kako reč; u. oči v kaj, v koga, ben Blid auf etwas ober jemanben heften; - 2) u. se, sich stemmen; u. se na noge, u. se z nogami, z rokami, s hrbtom v kaj (v steno, v vrata); - u. se, sich widerlegen, sich auflehnen, Biberftand leiften ; fich weigern ; uprl se je, da ne pojde; - gu wiberfteben anfangen, auwider werden; jed se mi je uprla; vino se mu je uprlo, ne more ga već videti.

upfhniti, pihnem, vb. pf. entfliehen, babon-

loufen, Jan. upriket, kla, adj. u. želodec, Savinska dol.,

C.; pogl. upiker.

uprižati, am, vb. pf. bunt, geftreift, ichedig machen; uprizan, bunt, gefledt, Mur., C.; fcmugig im Beficht, M.

upropastiti, pastim, vb. pf. ine Berberben fturgen, Jan., Cig.(T.), nk.; - hs. uprostitev, tve, f. bie Bereinfachung, Cig.(T.),

uprostiti, im, vb. pf. vereinfachen, Cig., Cig. (T.), DZ.

uproščati, am, vb. impf. ad uprostiti; bereinfachen, Cig. (T.).

upften, tna, adj. wiberfeglich, C.

upftiti, pftim, vb. pf. = oprtiti, Jan., Levst.

(Zb. sp.).

ura, f. 1) bie Uhr; žepna u., bie Saduhr; u. na nihalo, die Benbeluhr, Cig.(T.); u. po-navljavka, die Repetieruhr, Cig.; peščena ura, die Sanduhr, Meg.; koliko je ura? wie viel Uhr ift es? - 2) bie Stunde; koliko ur je? = koliko je ura? C., Goriš., Kras; ob uri = ob eni, um ein Uhr, BlKr.; zadnja ura; zadnjo uro zvoniti, die Rügenglode lauten; = večno uro zvoniti, Blc.-C.; debelo uro hoda, eine ftarte Stunbe Beges; rana ura, zlata ura, Morgenftunbe hat Gold im Munbe; več velja ura kakor dan = bie rechte Reit muss man benuten, Cig.; — 3) bas Wetter: leps ura, Cig., Jan.; huda ura, bas Ungemitter; vlažna u., feuchtes Wetter, C.; 4) mrtvaška ura, ber Erostopf (anobium pertinax), Erj.(Ž., Torb.).

urad, rada, m. das Ami, Guis., Jarn., Mur., Cig., Jan., nk.; (menda po češ. uřad nare-

jena beseda).

uraden, dna, adj. Umte-, amilich, officiell, Mur., Cig., Jan., nk.

uradovalnica, bas Amtslocal, Jan.(H.). uradnîja, f. bas Amt, nk.

uradnik, m. ber Beamte, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.

uradniški, adj. Benmten., nk.

urādništvo, n. ber Beamtenftanb, bie Beamtenichaft, bas Beamtenweien, Jan., nk.

uradoma, adv. von amismegen, officiell, Cig., Jan., DZ.

uradovātnica, f. baš Amtšlocal, DZ.

uradovanje, n. die Amtsführung, die Amtierung, nk.

uradováti, üjem, vb. impf. bas Amt ausüben, amtieren, Jan., Levst. (Nauk), nk.

uradovíšče, n. ber Amisori, DZ. urádovnica, f. = uradovalnica, DZ.

urajtati se, am se, vb. pf. 1) fich berrechnen, Cig.; - 2) urajtal sem se, es ift mir eingefallen, jvzh.St.; (u. si, fich einbilben, Slom .-

uran, m. neka kovina, bas Uran.

ürar, rja, m. der Uhrmacher. ürarica, f. die Uhrmacherin.

urárnica, f. bie Uhrfabrit, Cig., C.

ûrarski, *adj*. Uhrmader•.

ürarstvo, n. die Uhrmacherei, das Uhrmachergewerbe, die Uhrmachertunft, Cig., Jan., C. urasti, urastem, vb. pf. 1) entwachsen, Z., St .-C.; urastel sem hlačam, t. j., toliko sem vzrastel, da so mi hlače uže prekratke, Podkrnci-Erj.(Torb.); - 2) u. se = brez zadržka odrasti: uraščen les, bestanbenes Sols, Cig.

uráščati so, vb. impf. fich wachfend entwideln:

ozimno žito se lepo urašča, SIN.

uravnáti, im, vo. pf. 1) einrichten, in die ge-hörige Richtung, Lage bringen, gurecht ftellen, gurecht machen; einrenten: u. izpahnjen ud, Cig., Jan., Lasce-Levst.(M.); requlieren: u. reko, Cig., Jan.; - nach einer Regel gwedmäßig einrichten, regeln, ordnen, organisieren; u. razmere, gospodarstvo, občino; arrangieren, onordnen, Cig., Jan., Cig. (T.); u. ulomek, ben Bruch einrichten (math.), Cig. (T.); - 2) u. se, = poravnati se, fich bergleichen, Svet. (Rok.).

uravnava, f. 1) die Einrichtung, die Regutierung, die Regelung, die Organisation; — 2) ber Bergleich, DZ.

uravnavanje, n. dos Einrichten, die Regulierung; u. vodotočev, rek, Levst. (Močv.). uravnávati, am, *vb. impf.* == uravnovati.

uravnáven, vna, *adj.* — uravnave se tičoč, Organisations., Regulierungs., DZ.

ursvnilo, n. 1) das Regulativ, DZ.; — 2) der Bergleich: u. o novčni vsoti, DZ.

uravniti, im, vb. pf. einebnen, Cig.

uravnovâtelj, m. ber Regulator (mech.), Cig. (T.).

uravnováti, újem, *vb. impf. ad* uravnati. uravnovavec, vca, m. ber Einrichter, ber Orbner, ber Regulierer, nk.

uràz, ráza, m. die Berwundung, C.; — der Schoden, C.; brez uraza, C. urâza, f.1) die Berletung, die Berwundung, C.; die Blessung, Jan.; — die Beschädigung, C.; — 2) die Beseidigung, C.

urazek, zka, m. - uraza, bie Berlegung, C. uraziti, razim, vb. pf. 1) aufrigen, rigen, Jan., Erj. (Som.); verlegen, Mur., ogr. - M., C.; verwunden, Jan., ogr.-C.; — beschäbigen, ogr.-C.; — 2) beseibigen, C., Z., Levst. (Nauk).

urazljiv, iva, adj. beleibigenb, C .; - biffig: u. človek, C.

uražaj, m. die Bunde, ogr.-C.

uražati, am, vb. impf. ad uraziti; verlegen, vermunben, ogr.-C.; z zobom se v jezik u., jvzhŠt. uraženík, m. ber Meuchelmörber, ogr.-Valj. uraženjė, n. die Berwundung, die Beichabigung, kajk.-Valj.(Rad).

uraževáti, ûjem, vb. impf. verlegen, ogr.-C.;

verwunden, C. urba, f. bas Uben, die Ubung, Mur.; u. telesna, C.; - u. v dolžnostih, Ravn.-C. urbauec, nca, m. ber Rothlauf, Dict.

urbânšec, šca, m. die Urbanitraube, M.; (nam.

urbanščec).

urbārij, m. das Grund- v. Linsbuch, das Urbar. urbas, m. bas Oberleber, nav. pl. urbasi; (prim. šlesko-nem. fürbuss = Borfchub, C.?).

úrbati, am, vb. impf. urwellen, breit hammern (eine Art bes Schmiebens); V.-Cig.; - prugeln, folagen, V.-Cig.; - iz nem.

úrčiti, im, vb. pf. C., vzh.Št.; pogl. uročiti. ure, adv. = že, uže, Notr.-Met., Rib.

urecenjo, n. bie Bebegung, C.

uroči, urecem, vb. pf. 1) bestimmen, festfegen: u. dan, kraj, Cig.; urečen dan, SIN.; 2) beschreien, behegen (mit Worten, durch ben Blid), Habd.-Mik., Cig., Jan., Hal.-C., Tolm.-Erj. (Torb.), BlKr.; živina se ureče, ako n. pr. hvali kdo nje lepoto ali velikost, ne omenivši Boga, Tolm.-Erj.(Torb.); — u. komu, u. koga, C.

urcd, reda, m. = urad, Cig.

uredba, f. die Anordnung, Cig., Jan.; stav-binska u., die architektonische Anordnung, nk.; - bie Regelung, Cig., Jan.; Die Regulierung, Cig., Cig. (T.), DZ.; Die Organisierung, nk.; – die innere Einrichtung, die Berfassung, Cig., Jan., Cig.(T.).

uredben, bena, adj. Regulierunge, Organija-

tions, nk.

urediten, ina, adj. Regulierunges: ureditna dela, DZ.

uredito, n. das Statut, DZ.

1. urediti, im, vb. pf. = zrediti (vzrediti), maften, Mur., C.; u. se, fett werben, Mur.,

2. urediti, im, vb. pf. in Orbnung bringen, ordnen, regeln, einrichten, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; — redigieren, Cig., Jan., nk.; — regulieren, Cig., Jan., nk. uredníca, f. die Redacteurin, nk.

uredník, m. ber Rebacteur, Cig., Jan., nk. uredníški, adj. Rebacteurs, Rebactions: uredniška plača, uredniški posel, nk.

urodništvo, n. bie Redaction, Cig., Jan., nk. uredováti, ûjem, vb. impf. pogl. urejevati.

ureh, urha, m. 1) bie Unte ober Fenerfrote (bombinator igneus), Erj. (Z.); - 2) bie

Sajelwurz (asarum europaeum), Medv.(Rok.). urejanje, n. das Ordnen, das Regeln, nk.; bas Redigieren, nk.; - bas Regulieren, nk.

urejati, am, vb. impf. ad urediti; orbnen, tegeln, Cig., nk.; - redigieren, nk.; - regulieren,

urejeváti, ûjem, vb. impf. = urejati, nk.; (uredovati, Cig., Jan.).

urejevavec, vca, m. ber Orbner, ber Rebacteur, nk.; (- dovavec), Cig.

urek, reka, m. 1) die Beschreiung, die Berberung, C.; - 2) bie Einwendung, C.

urekati, rêkam, vb. impf. ad ureči; beidreien. verheren, M., C.

urekováti, üjem, vb. impf. = urekati, Mur., Cig.

ûren, rna, m. neka priprava, na katero obešajo veliki kotel, da ga ž nje zlahka devajo na ogenj ali od ognja, Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.).

ûren, urna, adj. 1) Uhr-; - 2) ûren = goden, flügge: uren ptic, Rez.-C., Kras; - 3) uren, hurtig, raich, flint, ichnell; urno se gibati; — 4) geschmeidig, weich: urno usnje, C., jvzh.St.; biegsam: urna siba, C.; — urna (= prhka) zemlja, C.; (prim. ura, Mik.[Et.]). urendie, m. ein flügger Bogel, Rez .- C.

uresnicenje, n. Die Bermirflichung, nk. uresničeváti, újem, vb. impf. ad uresničiti, nk. uresniciti, fcim, vb. pf. verwirlichen, u. se,

fich verwirklichen, in Erfüllung geben, Cig., Jan., nk. urez, reza, m. ber Schnitt, Cig.; - bie Schnitt-

munde, Cig. urêza, f. 1) ber Zuschnitt (von Kleibern), C.; —

2) die Schnittmunde, Jan. urezanec, nca, m. bie Schnitte, Jan.

uręzanica, f. 1) die Schnitte, Jan.; u. kruba, Svet.(Rok.), Levst.(Zb.sp.); - 2) kruh, ki ga dobi rokodelec (čevljar, krojač itd.), kadar po dokončanem delu odhaja od hiše, Jan.; kruha za urezanico dobiti, Jurč.; cula z

urezanico napolnjena, Jurč.

urézati, rêžem, vb. pf. 1) abidinciben; u. komu, si kruha, mesa; — 2) zuichneiben, u. oblačilo, obutel; u. palico; u. gosje pero; -3) mit einem Schneiberwertzeug einen Schnitt thun, verlegen; - u. se, fich ichneiben; u. koga s šibo (josagen), Dol.; - 4) u. jo, ben Beg nehmen, raich ju geben anfangen;
— 5) u. jo, ein Musitiftud auffpielen, Jan.; - 6) u. se, sich beim Buichneiben verschneiben; — sich täuschen, sich blamieren; --- 7) u. se, beim Schneiben eingeben, fich einschneiben : platno se ureže, Cig.

urêzek, zka, m. 1) ber Anichnitt, Cig.; - bie Schnitte, Jan .: — 2) die Schnittwunde, Jan. urézen, zna, adj. = rezen: vino je urezno, C. urezljaj , m. bas zugefcnittene Stud (Lein-

wand), Ravn.(Abc.)

uroznik, m. bas Bettelenbe am Gewebe, Jan. (H.). urézniti, rêznem, vb. pf. vino urezne (kadar je povrelo in ni več tako sladko), ber 23ein ift von icarfem Geschmad, Z., jvihSt.

urezováti, ûjem, vb. impf. ad urezati. urhovica, f. ber Gamanber (teucrium), Medv. (Rok.).

úrhovka, f. neka breskva (zori o sv. Urhu), Ip.-Erj.(Torb.).

ûrica, f. dem. ura; 1) eine fleine Uhr; — 2) bas Stündchen.

uridati, am, vb. pf. fentenb bie Richtung geben : u. voz, *C*.

uriti, Grim, vb. impf. 1) in ber Gefchmeibigfeit, Fertigfeit üben, einüben; u. telo, um; u. vojake; u. se, sich üben: u. se v govorjenju; - 2) beschleunigen, Cig., M.; - 3) zeitigen,

C.; - britten, beden, Kras-Cig.; ptica mlade uri (= godi), C.; - 4) u. se, glinftig fein, Jan.; polju se dež uri, Z.; letos se nam je za mrvo dobro urilo, hener hatten wir beim Ginbringen des Beues gunftiges Better, bas Wetter hat uns babei begünftigt, Gor .-M.; - dobro se mu uri, es geht ihm wohl, Mik.; — praes. úrim, Cv. úrjenje, n. 1) das Üben; — 2) das Heden,

das Brüten, Cig.

urmenica, f. = bezgavka 3), eine geschwollene Lymphbruse am Halfe, Podkrnci-Erj. (Torb.); ("podstava utegne biti laška beseda: vérmine, f. črv, ker mislijo morebiti, da je v bezgavki črvič ali ogrec, kakor po navadi v mnogih tacih buškah", Erj. [Torb.]).

urna, f. Zara, bie Urne.

urnica, f. 1) bas Uhrgehaufe, Cig.(T.); 2) pl. urnice, bas porengebet (ber Briefter), nk.

ürnik, m. 1) das Uhrgehäuse, Cig.; — 2) ber Stundenplan, nk.; — 3) — hudournik, C. urnják, m. ber Uhrfaften, DZ.

urnokrit, krila, adj. fcnell fliegenb, Jan.; urnokrila lastovica, Bes., SIN.

urnost, f. 1) bie hurtigfeit, die Flinkheit, bie Rafcheit; - 2) bie Gefchmeibigkeit, veh.St. uróbiti, im, vb. pf. = posekati: u. drevo, Rez.-C.

uročen, čna, adj. 1) verhegt, beschrien, ver-¿aubert; uročna živina; "ne bodi jej uročno!" pritika, kdor hvali kako žival, Tolm.-Eri.-(Torb.); tudi človek je lahko uročen; uročnega človeka navadno boli glava; (úročen, St.); — uročna ženska, (katera provzroči uroke), Jurc.; - 2) bestimmt, festgesett, fest: uročno mesto, ogr. C.; uročna volja, fester Bille, C.; — genau, C.; — 2) tüchtig, vor-trefflich, gut, C.; — 4) Erb-, Erbichafis-, C.; urocni sin, ber erbenbe Sohn, ogr.-C.

urocina, f. die Erbichaft, das Erbe, (orocina)

ogr.-Mik., Valj.(Rad).

urociti, rocim, vb. pf. behegen, beichreien, Cig., Jan., C., Dol.; u. s pogledom, Solkan-Erj.-(Torb.); (vůrčiti, Mur., vzhŠt.; vůročiti, Prip.-Mik.).

uročki, m. pl. = uroki, bie Beberung, die Bezauberung, C. uročníca, f. 1) neka trava za uroke, C.; —

2) die Erbin, ogr.-C.

uročník, m. 1) ber Befchreier, Cig. ; - 2) ber Bundflee (anthyllis vulneraria), Cig., Jan.; - 3) ber Erbe, ogr.-Valj.(Rad).

urod, roda, m. bie Ergiebigfeit, C

uroditi, im, νb . pf. ι) = obroditi, C_{ij} , Zora; letos so gorice urodile, C.; - 2) u. se, fruchtbar werben: zemlja prevržena se urodi,

urodovítiti, îtim, vb. pf. fruchtbar machen, Cig. urok, roka, m. 1) die Behernng, bie Beichreiung ; navadno pl. uroki; uroke dobiti, imeti, beschrien, verhezt werden (sein); človeka in živine se primejo uroki od hudega pogleda, od hvale itd.; uroke topiti - ogljenčke v vodi potapljati in s to vodo uročeno bitje

kropiti in zmakati, jv7hSt.; — 2) bas Schicfal, Met., C., Kras-Zora; po čudnih urokih ali namerah, Ravn ; — 3) na úrok, alles Ernftes, formlich, vollende, vzhSt. - M.; na urok koga tožiti, jemanden förmlich flagen, St. - Mik.; na u., tüchtig, Mik.; na u. dez gre, vzh.St.; ljudje že na u. kopljejo, man ift icon tilchtig mit bem Graben beichaftigt, ogr. - Nkol.; — 4) bie bestimmte Beit, C.; zdaj je urok, da jesti prineseš, C.; — bie Frist, ber Termin, Jan., C.; - bie Lagsapung, St.-Cig., Jan.; - 5) bie Erbichaft, bas Erbe, ogr. - C., Mik.; - tudi: urok, uroki, St., BlKr.

urókav, adj. = uročen, behegt, beschrien, Trub.-C.

urokljiv, iva, adj. ber Beichreiung, ber Behegung unterworfen, behegbar, Jan. (H.).

urokovanje, n. das Erben, ogr.-C. urokovátí, ûjem, vb. impf. erben, ogr.-Mik., C.

uropati, am, vb. pf. rauben. urositi, im, vb. pf. lan je urošen, der Flacis ift (burch die Einwirfung bes Thaues) genug geröftet, Cig.

urotiti, im, vb. pf. beichmoren, C.

urožíčiti se, íčim se, vb. pf. = rožiču podoben postati: čebela se urožići = napravi si zalego, Dol.

uršulīnka, 🌈 ein Mitglied des Urfulinerinnenorbens.

ûs, interj. us, us! (tako se podijo svinje ali huskajo psi), Cig., C.; - prim. hus.

usáčen, čna, adj. usáčna zel, das Bingelfrant (mercurialis annua), C

usáčiti, im, *vb. pf. e*rhaftjen, *Jan.*; misli tu kaj usačiti, er bentt bier etwas ju fischen, Cig.

usāčnica, f. 🖚 usačna zel, Z.

usad, sáda, m. 1) die Einsenfung, Cig., Mik.; 2) die Erbabrutschung, Cig. (T.), Rut. (Zg. Tolm.); zemeljski u., Cig. (T.), Jes.; usad se je udrl, es fand eine Abrutschung ftatt, Notr.-Strek. (LjZv.); - die abgeriffene Erbe, Die bei einem Bergfturg in der Rieberung liegen bleibt, Kamnik-Mik.; - 3) die Hefe, C. usadina, f. die Erdabrutschung, Cig.

usaditi se, im se, vb. pf. 1) einfinten, Cig.; – 2) einstürzen, abrutschen: melina nad cesto se je usadila ter cesto zaprla, Polj.; usadilo se je, es fand eine Erbabrutschung statt, Notr.-Strek. (LjZv.).

usáhel, hla, adj. = uschel, Jan. usáhniti, nem, vb. pf. = usehniti.

usájati se, am se, vb. impf. ad usaditi se; 1) einsinken, Cig.; — 2) abrutschen, Polj. usapiti, im, vb. pf. den Athem benehmen: pos

zajca usapi, Str.; (fig.) jum Schweigen brin-gen, Zv.; - u. se, ben Athem verlieren, Str. usas, sasa, m. ber Schreden, ogr .- C.

usásiti, sásim, vb. pf. = ustrašiti, ogr.-C.

uscálica, f. die Harnruhr, Jan. uscane, fta, m. ber Biffer, ber Bettpiffer

(psovka). uscanec, nca, m. 1) ber Bisser, ber Bettpisser (psovka); -2) neka trta muškatelka, Vrtov.-C.

. . Cienyle

uscanêla, f. bie Bifferin, v uganki: oča klobučar, sin bobnar, hči uscanela, mati rezgetela (oblak, grom, dež, strela), Idrija-Erj. (Torb.).

uscanka, f. 1) bie Bifferin, bie Bettpifferin (psovka); - 2) ber Westwind, Kras; - 3) ber Grasfroich (rana temporaria), Rihenberk-Erj. (Torb.); - 4) neka črešnja, Gradišče na reki Ipavi-Erj. (Torb.); — ber Frühlings-jafran (crocus vernus), M., Z.; — črna u., bie Rrabenbeere (empetrum nigrum), Medv. (Rok.).

uscati se, uščím se, vb. pf. ben harn abichlagen, harnen; u. se v posteljo, ins Bett piffen; - uscano vreme (preprosto) = mokro vreme, nasses Wetter, Cig., Kr.; uscana bolezen, bie Harnruhr (diabetes), Cig.

useci, usecem, vb. pf. abhauen, fallen, C.; u. glavo, enthanpten, C.; uganka: v gozdu usečeno, po plazu privlečeno, po svetu hodi in ljudi moti (= gosli), Volče-Erj. (Torb.). usėd, séda, m. 1) bie Senfung beš Bobens,

bie Erbfentung, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes.; - 2) ber Bergfturg, Jan.

unoda, f. ber Bobenfag, bie Defe, C.

usédati se, am se, vb. impf. ad usesti se; 1) sich nieberseigen; - 2) fich zu Boben fegen; einen Rieberichlag bilben; - gerinnen, Mur.; useda se, kar je gostega v tekočinah; 3) sich fenten ; zemlja se useda, hiša se useda, sneg se useda.

useden, dna, adj. Halle: usedni kotel, ber Fällteffel, Cig.; — usedno srebro, bas Fäll-

filber, Cig.

usedenica, f. geronnene, faure Milch, Mur., C. 1. usedeti, im, vb. pf. = obsedeti, figen bleiben, M.

2. usedeti, im, vb. pf. ergrauen, ogr.-C. usedlina, f. i) bie Einfentung, Jan., Cig.(T.); – 2) der Bobensap, der Rieberschlag, Cig., Jan., Cig. (T.).

usednina, f. i) bas Bufammengefuntene, C.;

- 2) die Hefe, C.

usehet, hlà, adj. pertroduet: usehla roka, Trub.; moje kosti so usehle, Trub.; - melt, Jan.; usehla trava je zopet zelenela, Erj. (Izb. sp.).

usehniti, sahnem, vb. pf. vertrodnen, verborren; roka mu je usehnila; - austrocken, ber-

flegen (o vodi).

usek, seka, m. ber hieb (g. B. mit ber Sade), Mur., Cig., C .: - die hiebmunde, Cig. usekáč, m. bie Lichtpute, Meg., C., Dol.

usekainik, m. bie Lichtpute, Meg., Mur., Cig., Jan., Dalm., vzhSt.-C., Dol.

usekálo, n. bie Lichtpupe, Cig., M., C.

1. usekati, am, vb. impf. ad usekniti; fcneugen,

2. usékati, sêkam, vb. pf. t) abhauen, abhaden, fallen; u. glavo, C., Krelj, Dalm. ;-2) einen Hieb mit ber Agt thun; u. po drevesu; überh. mit einer ichneibenben Scharfe hauen und verlegen, wund hauen; u. se, fich wund hauen; - folagen; u. koga po glavi, za uho; u. se, aufeinander losichlagen, aneinanber gerathen; - u. koga za kako reč, jemanbem etwas ablisten, Cig.; — 3) u. jo, ben Weg einschlagen, enteilen, C.; — u. jo crez mero, über bie Schnur hauen, Cig.

usekljiv, iva, adj. beigenb, Cig. (T.); usekljiva posmešica, der Sartasmus, Cig. (T.). usekniti, seknem, vb. pf. fcneuzen; - u. se, sich schneuzen; — u. lue, bas Licht pupen.

usekovainik, m. bas Schneuztuch, Jan. usekovanje, n. bas Schneuzen; - bas Bugen des Lichtes.

usekováti, ûjem, vb. impf.ad usekniti; ichneuzen; – u. luč, das Licht puzen.

uselina, f. bas Sebimentgeftein, Erj. (Min.); (nam,: usedlina).

uselfter, tve, f. die Ansiedelung, Cig.

useliti se, selim se, vb. pf. fich anfiedeln, fich hauslich nieberlaffen, fich feftfegen, Cig., Jan. usenjár, rja, m. = usnjar, Meg.

usenjat, ata, adj. = usnjat, Meg., Trub., Dalm.

úsenje, n. 1) - usnje, baš Leber, Meg., Dict., Krelj, Dalm., Skrab. (Cv.); -2) ber Rlappertopf (rhinanthus), Josch.

usesáti, am, *vb. pf.* durch Saugen entiraften,

Cig.; — wund faugen, Cig. usesavati, am, vb. impf. ad usesati, Cig. usesti se, usedem se, vb. pf. 1) sich seben; kdor visoko leta, usede se nizko; u. se lisici na rep = abfahren, Cig.; - 2) sido ju Boben fegen, einen Rieberichlag bilben; gerinnen, Mur., Jan., Savinska dol.; usedeno mleko, Mur., Cig., C.; usedena kri, C.; - 3) fich fenten, einfinten; - gufammengeben, fleiner werben, Jan (H.).

usi, m. pl. = ruse, baruse, C.usidrati so, sidram se, vb. pf. vor Anter geben. Cig

usidriti, sîdrim, vb. pf. ananiern: u. ladjo, Cig.; u. se, vor Anter geben: ladja se usidri, DZ. usib, siha, m. bie Austrodnung, Cig.

usihati, siham, vb. impf. ad usehniti; 1) pertrodnen, verborren (n. pr. o rastlinah), Cig., Jan., Mik., BlKr.; - austrodnen, verfiegen (o vodi), Cig., Jan.; - 2) eintrodnen, einborren, Cig.; - hinschwinden, hinsiechen: od žalosti, togote u., Cig., Podkrnci-Erj.(Torb),

usihováti, ûjem, vb. impf. = usihati 1), ZgD. usinoviti, fvim, vb. pf. als Cohn aboptieren, Mur., Cig., Jan.

usinovljenec, nca, m. ber Aboptiviohn, Mur., C., DZ.

usipati, sîpam, pljem, vb. impf. ad usuti; 1) fcutten, binfcutten; u. se, in Menge nieberfallen, sich ergießen; toca se usiplie; - bozii blagoslov se usiplje na polje in vrte, LjZv.; - 2) dez usiplje, es gießt, Levst. (Rok.); — (vb. pf. = usuti, St.).

usipávati, am, vb. impf. == usipati; toča se je začela usipavati, Kres.

usipčen, čna, adj. leicht zerfallenb : u. je krompir, kadar se skuhan rad drobi, Notr. usirati se, am se, vb, impf. ad usrati se.

Google

usiriti, sîrim, vb. pf. zu Kafe machen, u. se, zu Kafe werben, gerinnen; mleko se je usirilo.

usírjati, am, vb. impf. ad usiriti, Cig. usiromášiti, äšim, vb. pf. arm machen, C. uskākati, kam, čem, vb. impf. ad uskočiti; entípringen, Cig.

uskakovati, üjem, vb. impf. ad uskočiti; entspringen, Cig.; -- von der Meinung abspringen,

Cig.

üskati, am, vb. impf. = huskati, C., Z. uskóčiti, sköčim, vb. pf. 1) entipringen, entfliehen, Mur., Cig., Jan., C.;—zum Feinde, zu einer andern Bartei überlaufen, übergehen, V.-Cig., Jan.; ti hočeš h Kaldejcem uskočiti, Dalm.; — abspringen, Cig.; — von der Weinung abspringen, Cig.; u. obljubi, dem Bersprechen untren werden, C.; obljube ne dopolniti in u., Bas.; — 2) u. se = stisniti se, skrčiti se, eingehen: sukno se je uskočilo, Lašče, Kras-Erj. (Torb.), BlKr., Savinska dol.; dan se je uskočil, der Tag ift fürzer geworden, Z.;—sallen, adnehmen: voda se je uskočila, Dol.

uskok, skoka, m. 1) der Flüchtling, Cig., Jan., C., Burg. (Rok.); — ber Überläufer, Cig., Krelj, Pres.; — 2) der Rüchprung, C.; ber Absprung von der Reinung, Cig; die Flucht, Jan.; — 3) das Einschrumpfen,

bie Rrimpe: u. sukna, Cig.

uskominiti so, inim se, vb. pf. lange (ftumpfe) gahne bekommen, Jan. (H.).

uskubsti so, skubem se, vb. pf. beim Rupfen

verloren gehen, eingehen, Cig.
uslediti, im, vb. pf. auf ber Spur nachloment kmalt ga medved veledi li Zu.

men: kmalu ga medved usledi, LjZv.; — erspüren, C.

uslepiti se, i se, vb. pf. uslepilo se mu je, es gelang ihm von ungefähr, Guts.

uslisanje, n. die Erhörung.

uslíšati, slîšim, vb. pf. erhören; u. koga, u. molitev; u. komu prošnjo.

ustīšba, f. die Erhörung, Cig.

usliševáti, üjem, vb. impf. ad uslišati, erhoren.

usiociti, im, vb. pf. frumm biegen, frummen; u. palico.

uslojiti se, im se, vb. pf. — posušiti se, Ljubušnje (Goriš)-Štrek. (Let.); — prim. slojen. uslūga, f. die Erweisung eines Dienstes, einer Gefälligseit, C., nk.; na uslugo biti, zu Diensten stehen, nk.; — rus.

uslužbíten, tna, adj. Anstellungs-: uslužbítno

pismo, Nov.

uslužbíti, ím, vb. pf. im Dienste anstellen, DZ. uslužbljénuc, nca, m. ber Bebienstete, DZ. uslužen, zna, adj. blenstfertig, gefällig, Jarn.,

Zora, Erj. (Izb. sp.).

usiažiti, im, vb. pf. 1) u. komu, jemandem einen Dienst erweisen, C.; s tem je Bogu usiuženo, Dalm.; — 2) u. se, sich gefällig erweisen, Jan., Slom.-C.; = prikupiti se, Vrtr.; ženskam se u., Levst. (Zb. sp.); sich verdient machen, C.; usiužen, verdienstvost: posedno usluženi državljani, Levst. (Pril.);

— 3) u. se, in einen Dienst treten: u. se k notarju, Jurč.; u. se pri kakem društvu, Levst. (Zb. sp.).

uslužljiv, íva, adj. bienftfertig, nk.

ustúžnost, f. die Dienstfertigfeit, Jan. (H.). usmājati, am, vb. impf. ad usmoditi; (eig. bersengen): — udrihati, u. koga z bičem, a polenom, Polj.; — u. kos kruha, in ein Stūd Brot tūchtig hineinbeißen, Polj.

usmilečen, čna, adj. barmberzig, Slom.
usmiliti se, smîlim se, vb. pf. 1) sich erbarmen; u. se koga, česa;—usmiljen, barmherzig; usmiljen človek, usmiljeni Bog! usmiljen brat, usmiljena sestra, ein Nitglied des Ordens der barmh. Brüder oder Schwestern;
— 2) u. se komu, erbarmen, Nitseld erweden; derač se mi je v srce usmili!; Bogu
se usmili! Gott erbarme sich! Dict.

usmîljenica, f. — usmiljena sestra, nk. usmîljenik, m. ber Barmherzige, Dalm., Skrinj. usmiljenje, n. bie Erbarmung; bie Barmherzigkeit, das Witleid.

usmiljenka, f. = usmiljena sestra, nk. usmiljenost, f. bie Barmherzigkeit, bie Mitleibigkeit.

usmiljeváti se, üjem se, vb. impf. ad usmiliti se, fich erbarmen.

usmodíti, ím, vb. pf. 1) wegfengen, wegbrennen, Cig.; — 2) aniengen, M.; — 3) einen tilchtigen Peitschenhieb s. Schlag verlegen; u. koga črez pleča, Polj.; s tanko šibo jih vsmodi, Preš.

usmojati, am, vb. impf. ad usmoditi, Jarn.
usmráditi, smrádim, vb. pf. stinten machen;
u. sobo, bas Bimmer mit Gestant erfüllen;
— u. se, stintent werben; meso se je usmradilo; morje se rado usmradi.

usmrájanje, n. doš Durchstäntern, M. usmrájatl, am, vb. imps. ad usmraditi, M. usmrčeník, m. ber Getöbtete, Jurč. usmrčénje, n. die Töbtung, LjZv.

usmrčénje, n. die Tödtung, LiZv.
usmrtba, f. die Tödtung, Jan. (H.).
usmrtitev, tve, f. die Tödtung, Jan., nk.
usmrtiti, (m., vb. pf. tödten, Guts.-Cig., Mur.,

Jan., Pres., nk., Dol.; (nav. usmftiti).
usmrtljiv, íva, adj. töbtlið: u. strup, C.
usmúkniti, smíknem, vb. pf. 1) wegstreifen,
abstreifen: z roko klasja usmukniti, Ravn.;

— 2) entichlibsen, Cig., M. usnážiti, snážim, vb. pf. ichmilden, Meg., C.; z ljubeznivimi rožami usnažen, Trub. (Post.). usnéti, snámem, vb. pf. ausheitern: usneto

usnett, snamem, vb. pf. ausheitern: usneto nebo, klarer Himmel, V.-Cig. úsnja, f. = usnje, das Leber, C., Goris.-Mik. usnjača, f. 1) der Leberkoffer, das Felleisen, Ravn.-Cig., DZ., Bes.; - 2) die Leberkhildktöte (sphargis coriacea), Erj. (Z.).

usnják, m. ber Leberlauffafer (carabus cori-

aceus), Erj. (Z.).

usajár, rja, m. ber Leberer, ber Leberhändler. usajaríca, f. die Lebrerin, die Leberhändlerin. usajáriti, årim, vb. impf. Leberhandel treiben. usajárnica, f. die Lebererwerkstatt;—die Leberfabrik; — die Leberhandlung, Cig.

usnjárski, adj. Leberer-.

usnjärstvo, n. die Leberfabrication, DZ.; -

ber Leberhanbel, Cig.

usnjat, áta, adj. lebern, bon Leber.

usnjenina, f. die Leberware, Cig., DZ.

usnjen, adj. von Leber, lebern.

usnjast, adj. leberartig.

úsnje, n. bas Leber.

úsnjev, adj. lebern, Cig., C. usnjevina, f. daš Leberzeug, DZ. usnjica, f. die Leberhaut, Cig. (T.), Erj. (Som.). usnjina, f. bas Lederwert, bie Leberware, Cig. úsno, n. das Leber, Mur., Mik., Gor. usnováti, snújem, vb. pf. angetteln (bei ben Webern), Cig.; — gründen, Cig.; — abfarten, Cig.; - prim. osnovati. úsod, m. das Fatum, das Schickal, Prip.-Mik. usoda, f. bas Schicial, bas Los, Cig., Jan., nk. usoden, dna, adj. verhangnisvoll, Cig. (T.). 1. usoditi, im, vb. pf. 1) guerfennen, C., Zora; gutheilen, beicheiben, Cig.; verhangen, Cig.; usojen, vom Schicfale bestimmt, beschieden; - 2) = zabeliti, začiniti (jed), Rez. - C.; - 3) u. se, wagen, nk.; (hs.). 2. usoditi, im, vb. pf. = posoditi, Rib.-Mik.; - u. si (se) pri kom, = na posodo vzeti, Cig., C., Lašče-Levst. (M.), Notr. usodovêrec, rca, m. der Fatalist, Cig.(T.). usodovērje, n. der Fatalismus, Cig. (T.). 1. usojati, am, vb. impf. ad 1. usoditi; 1) verhangen, bestimmen, nk.; - 2) u. se, wagen, fo frei fein, nk.; (hs.). 2. usojati, am, vb. impf. ad 2. usoditi; u. si pri kom = na posodo jemati, Cig.; = u. se pri kom, Cig. usoliti, im, vb. pf. einfalgen, falgen, Mur., Cig., Jan., C.; in Galg legen, einpoteln, Cig., usolomúriti, ûrim, vb. pf. marinieren, Cig. t. usopiti, im, vb. pf. ben Athem benehmen, C.; u. konja, Levst. (Zb. sp.); - jemanden in die Enge treiben, Svet. (Rok.); u. koga v prepiru, Levst. (Rok.); - u. se, den Athem verlieren, Vrt. 2. usopiti, im, vb. pf. einichläfern, Dict., C.; detetce zibati in usopiti, Trub.; - bejanftigen, ftillen, C., Meg. usopsti se, usopem se, vb. pf. ben Athem (4. B. burch Laufen) verlieren, fich außer Athem laufen, Cig. usoséditi se, sédim se, vb. pf. Nachar werben, in die Rachbarichaft treten, Cig. usovfšiti, vfšim, vb. pf. vervollfommnen, Cig. (T.), Erj.(Som.); — rus. uspanjiti, spanjim, vb. pf. einichlafern, Jurc. uspati, im, vb. pf. einichlafern, Cig., Jan., ogr.-C. uspavaten, ina, adi. einichlafernb, Jan. (H.). uspaválo, n. bas Einichlaferungsmittel, Cig. uspávanka, f. bas Biegenlieb, Jan. (H.). uspávati, am, vb. impf. ad uspati; einichlafern, Cig., Jan., C., Senožeče-Erj. (Torb.). uspeh, m. ber Erfolg, bas Belingen, Cig.,

Jan., nk.; — stsl.

uspéšen, šna, adj. erfolgreich. Cig., Jan., nk.

uspésiti se, spesim se, vb. pf. gelingen, gut ausfallen, Cig., Raic (Slov.); meni se kar nič ne uspeši, LjZv. uspesnost, f. die Gedeihlichfeit, nk. uspeti, spejem, spem, vb. pf. 1) gebeiben, gelingen: delo je uspelo, nk.; - 2) reuffieren, Cig.(T.); uspel je dokazati, prepričati, Cig., Zora; - rus. uspevati, am, vb. impf. ad uspeti; gebeihen, Cig. (T.), nk.; - reuffieren, nk. uspovek, vka, m. ber Erfolg, C. usposobilo, n. die Qualification, DZ. usposobitev, tve, f. die Befähigung, DZ. usposobiti, obim, vb. pf. befahigen, qualificieren, Cig.(T.), nk.; — prim. sposoben. usposobljonje, n. die Befähigung, die Qualification, DZ. usposobljenost, f. bie Befähigung, bie Qualification (als Eigenschaft), DZ. usrane, éta, m. ber Scheißer (preprosta psovka). usránec, nca, m. = usrane. usránka, f. die Scheifterin (preprosta psovka). usráti. usérjem, vb. pf. (preprosto) fceigen: kdo je to usral? Levst. (Rok.); nav. u. se, ben Roth von sich geben; — usran, dredig. usrčeváti, tijem, ob. impf. ad usrčiti, Jan. usfelti, sfeim, vb. pf. Muth machen: u. koga, u. se, Duth foffen, Jan. (H.). usrditi, im, vb. pf. erzurnen, V.-Cig.; veliko gospodo zoper sebe usrde, Trub.; u. se, gornig werben, Str. usręčiti, sręčim, vb. pf. 1) = osrečiti, begluden, Mur., Cig.; - 2) u. se, gluden, ge-lingen, Mur., V.-Cig., Jan., C. usredba, f. die Concentration, Cig. (T.). usrediti, im, vb. pf. concentrieren, Cig. (T.). usrednjiti, im, vb. pf. == usrediti, Vrtov. (Km. k.). usredotočiti, točim, vb. pf. concentrieren, nk.; usfhel, hla, adj. == slaboten, bled, nezdrav videti v lice izza kake bolezni, (tudi zdrav človek je "usrhel", ako ga mrazi), Podkrnci-Erj. (Torb.). ústa, n. pl. der Mund; za ena usta kruha, ein Mundvoll, ein Biffen Brot; - kruh, dober na usta, ein schmadhaftes Brot, Polj.; - na usta, munblich, Z.; na vsa usta (govoriti, povedati, hvaliti), frei heraus, ohne Burudhaltung; voznikom brusim naravnost, na vsa usta, gospodom pa govorim bolj olikano, le na pol ust in po ovinkih, LjZv.; na prva u., in einem Athem, Zv.; medena usta, bie Schmeichelzunge, Cig.; dokler prosi, zlata usta nosi, kadar pa vrača, hrbet obrača = er jucht es mit Schmeicheleien u. vergilt es mit Grobheiten, Mur.; uciti se iz ust (= na izust), memorieren, Cig. (T.), Svet. (Rok.); vedeti iz ust vse sv. pismo, Levst. (Zb. sp.). ustac, m. bas Großmanl, ber Prahler, C ustajuti, am, vb. impf. fteben bleiben, M. ustanavijati, am, vb. impf. ad ustanoviti, nk. ustanova, f. bie Grundung, bie Stiftung, bie

Fest epung, Cig., Jan., C., nk.

ustanovek, vka, m. bie Festsegung, bie Sagung,

ustanoven, vna, adj. Grundungs., Stiftungs., Cig., Jan., nk.; ustanovno pismo, ber Stifts.

brief, Cig., Jan., nk.

ustanovilo, n. bie Feftstellung, die Beftimmung, Cig. (T.), Levst. (Nauk, Mocv.); bie Sanung, bas Statut, Cig., Jan., DZ.; ustrojno u., das Organisationsstatut, DZ.; redovna ustanovila, die Orbensftatuten, Cv.; - die Stiftung, Jan., C.

ustanovina, f. 1) bie Stiftung, DZ., Lerst. (Nauk); — 2) ber Stiftungsbetrag, Jan. (H.). ustanovitelj, m. ber Grunder, ber Stifter, nk. ustanoviteljica, f. die Grunderin, die Stifterin. nk.

ustanovitev, tve, f. bie Festfegung, bie Beftimmung, Cig., Jan.; Die Grundung, Die

Stiftung, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. ustanoviti, im, vb. pf. 1) jum Steben bringen, Mur., Svet. (Rok.); u. voz, kola, Trub., Dalm.; u. solnce, Jsvkr.; u. barko, Ravn.; u. uro, jvzh.Št.; — hemmen, Einhalt thun, Cig., Jan.; ni ga moči ustanoviti, er lafst fich nicht halten, Cig.; - u. se, ftehen bleiben, Mur., Trub .-Mik.; konj se ustanovi, Let.; na starem pogorišču ustanovi se družba, Jurč.; In se popred ne vstanovi, Da v beli Dunaj pridrči, Npes.-K.; - u. se, gur Rube tommen: ta človek se ne more ustanoviti, Dol.; ne ustanovi se, er lasst nicht ab, Krelj; — vino novo, jabolčnik, žganje se ustanovi (= perändert sich nicht mehr), Dol.; - 2) fest machen, befestigen, Dict., Mur.; u. koga v dobrem, Cv.; - u. se, fich festjegen, festen Sug faffen, sich etablieren, Cig., Jan.; u. se kje kot trgovec, Dol.; priženil in ustanovil se je v sosednji vasi, Dol.; - 3) festseten, feststellen, bestimmen, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Nauk); u. pleco, dan, nk.; - 4) grunden, stiften, errichten, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.). Levst. (Nauk), nk.; u. šolo, društvo, zavod, nk.

ustanovititi, îtim, vb. pf. festsegen, C, Vrt.; delati po ustanovičenih načelih, Levst. (Močv.); ustanovičene, obče vzprijete besede, Levst. (Nauk); ustanovičeni proračun, DZkr.

ustanovljati, am, vb. impf., Cig., Jan., Cig. (T.); pogl. ustanavljati.

ustanovníca, f. bie Gründerin, Mur., Cig., Jan.

ustanovník, m. der Festseter, Cig.; — ber Gründer, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk. ustanovnína, f. der Gründungsbeitrag, nk. ustârati se, am se, vb. pf. 1) = postarati se,

alt werben, Dict .; - ustaran, althergebracht, Cig.; - 2) = zastarati se, verichren, Cig. ustati, ustanem, vb. pf. fteben bleiben, M.

ustáti se, ustojím se, vb. pf. burch ruhiges Stehen in den gehörigen Stand verfest werben (o tekocinah), Cig., Dol.

ustav, stava, m. 1) ber Einhalt, Cig.; - 2) = zavod, die Anftalt, das Inftitut, Jan., nk.; - 3) bas Statut, DZ.; u. povodnega redu, bie Flufspolizeiordnung, Levst. (Nauk).

ustava, f. 1) bie Einstellung, Cig., Jan.; die Suspenfion, Jan.; u. slube, DZ.; - 2) bie Hemmung, bas hinbernis, Cig., Jan., C.; -3) bie Regelmäßigfeit: stanovitna u. ali red (v pisavi), Vod. (Izb. sp.); — 4) die Berfassung, bie Constitution, Cig., Jan., nk.; (po drugih slov. jezikih).

ustavák, m. der Berfassungsfreund, nk. ustāvek, vka, m. baš Hindernis, die Hemmung, C.

ustaven, vna, adj. Berfaffungs-, berfaffungsmaßig, constitutionell, Cig., Jan., nk.

ustavíčen, čna, adj. Einstellungs: ustavíčni sklep, DZ.

ustavîtev, tve, f. die Einstellung, der Einhalt, Jan. (H.).

ustáviti, stävim, vb. pf. 1) zum Stehen bringen, anhalten, im Fortgang unterbrechen, hemmen; u. kolo, uro; u. kam (namr. ladjo), irgenbmo lanben, V. - Cig.; u. komu kri (da mu ne teče več), jemandem das Blut ftillen; u. komu govorjenje, besedo, jemandem das Wort nehmen, Levst. (Nauk, Zb. sp.); u. sklep, ben Beichlufs fistieren, DZkr.; — u. se, steben bleiben; u. se pri kom, bei jemanbem einfehren; — kri se mu je ustavila 🖛 nehala mu je teči; — 2) u. se komu, sich jemanbem wiberfegen; u. se biricu; - jed se mi je ustavila, bas Effen wiberfteht mir.

ustavljáč, m. 1) ber Hemmer, Cig.; — 2) ber Schilbfijch ober Schiffshalter (echeneis re-

mora), Erj. (Z.).

ustávljanjo, n. 1) das Anhalten, das Unterbrechen; bas Einftellen; — 2) bas Biber-fteben, bie Biberfegung.

ustávljati, am, vb. impř. ad ustaviti. ustavljivost, f. bie Biberfeplichfeit, Cig. ustavnost, f. bie Berfassungemäßigfeit, nk. ustavodájen, jna, adj. constituierend: ustavodajni zbor, Die Conftituante, Jan. (H.). ustavoverec, rca, m. ber Berfassungstreue, nk.

ustavoveren, rna, adj. verfassungstreu, nk. ustavoverstvo, n. die Berfassungstreue, nk. ustca, n. dem. usta; bas Dunbchen; (ustica, Cig.).

ûstek, tka, m. kolikor se edenkrat v usta dene, ber Biffen, Cig.; ustka kruha mi ni dal, Rihenberk-Erj. (Torb.).

ústen, tna, adj. 1) Rund-; — 2) műnblich, Mur., Cig., Jan., nk.

ûstež, m. ber Großsprecher, Cig-

ustije, f. pl. bie Mündung bes Dfens, Poh.;

— prim. ustje 2), isteje, mesteje. ústiti, im, vb. impf. 1) sagen, sprechen, Fr.-C., Zora; — u. se, großprechen, großthun, prahlen, Jarn., Cig., Jan., Dol.; - borgeben, C.; - 2) beten, C., Mik.

üstje, n. 1) die Mündung (geogr., mech., zool.), Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Som.), nk.; — 2) das Ofenloch, ogr.-C., Brezovica pri Ljubljani-Erj. (Torb.).

ustljivec, vca, m. ber Großsprecher, ber Brahler, C.

ustljivost, f. bie Prahljucht, Cig.

ustmen, adj. = usten, munblich, Cig., Jan., nk.; (napačno po zgledu besede "pismen" üstna, f. die Lippe, Meg., Mur., Cig., Jan., C., nk. üstnat, adj. Lippen: : ustnati cvet, die Lippen: blitte, Cig. (T.).

üstnatica, f. ustnatice, die Lippenblütler (labiatae), Cig. (T.), Tus. (B.).

ûstnež, m. ber Großsprecher, ber Prahler, Cig., Jan., M.

üstnica, f. die Lippe.

üstničat, adj. großlippig, Cig.

üstnicen, cna, adj. Lippen-, labial: ustnicni soglasnik, ber Lippenlaut (gramm.), Cv.

üstnīčnik, m. der Lippenlaut (gramm.), Cv. üstnik, m. 1) das Mundftüd bei Justrumenten, V.-Cig., C.; (bei Kabaltsfeisen), C.; — 2) der Größprecher, der Brahler, C., Z.; — 3) = ustničnik, der Lippenlaut, Jan., Cig.(T.), C. üstno, n. die Lippe, Jan.; svoja ustna odpreti, Dalm.

ústnost, f. die Mündlichkeit, Cig. (T.), nk.

ustonôžec, žca, m. ustonožci, bie Maulfüßler (zool.), Cig. (T.).

ustop, stopa, m. 1) bas Burudweichen, Jan.;
— ber Abfall, Z.; u. od Boga, Ravn.; — 2)
bie Stellungnahme, Cig. (T.); die Positur,
Cig.

ustópati, am, vb. impf. ad ustopiti; abireten, weichen, ausweichen, C.; — abtrûnnig werben: obračajo se od mene in vedno mi ustopajo,

Ravn.

ustópek, pka, m. die Concession, Cig. (T.).

ustópiti, stópim, vb. pf. 1) abtreten, weichen,
C.; Kristusu ustopiti, Krelj; (= u. se komu,
Dict.); — absassen, abstehen, Jan., C.; — cedieren, Jan.; — abtrünnig werden, C., Ravn.;
— 2) u. se, eine Stellung einnehmen, sich
hinstellen, hintreten; u. se pred koga; David
se ustopi, da snujejo mimo njega, Ravn.;
— 3) u. se, sehstreten: Tredec se je ustopil,
= tako je n. pr. stopil, da se je zaplel v

ustopnik, m. ber Cebent, Jan.

remenje, Gor.

ústovník, m. bas Djensoch, Hal.-C.

ustovnják, m. ber Schutstein oberhalb bes Ofenloches, ber Ofenschnabel, C.

ustrádati, am, vb. pf. verhungern lassen, Cig. ustrahováten, ins. adj. bie Disciplin betreffend, ustrahovátna oblast, bie Disciplinategemalt, Levst. (Pril.); ustrahovalni red, bie Disciplin, DZ.; ustrahovalnega reda oblastva, bie Sicherheitsbehörden, Levst. (Nauk); ustrahovalna kazen, die Disciplinarstrase, DZ.

ustrahováti, fijem, vb. pf. au Paaren treiben, fibermältigen; tak je, da ga nihče ne ustrahuje, Levst. (Zb. sp.); gospoda so se zapirali v trdne svoje gradove, katerih sovražnik ni mogel lahko ustrahovati. LjZv.

ustrášiti, sträšim, vb. pf. in Schreden versehen, erschreden; — u. se, erschreden (intr.); u. se česa, koga, voretwas, vor jemandem erschreden.

ustreči, strežem, vb. pf. 1) auffangen, Cig., C.; — bemerken, Jan.; — 2) nach Bunsch thun, einen Gefallen erweisen; s tem si mi zelo ustregel; willfahren; u. želji, dem Bunsche entsprechen; — 3) u. se, in Übereinstimmung tommen: mlatiči so se ustregli (sind in ben Kaft getommen), u. se pri hoji, Gor.

ustrega, f. der ermiesene Dienst, der Gefallen, C. ustregati, am, vb. impf. = ustrezati, Cig., Jan.

ustrèt, stréla, m. die Abfeuerung, die Decharge, Cig.

ustreliti, im, vb. pf. 1) einen Schufs abgeben, ichießen; u. z motovilom, z motiko, einen Bod ichießen, Cig.; — 2) erfdießen, tobt ichießen; u. se, sich erschießen.

ustrézati, am, vb. impf. ad ustreči; 1) nach Bunsch thun; u. komu; willsahren: u. željam, zahtevam; — entsprechen, nk.; tako ustreza stari slovenščini, Levst. (Nauk); u. zakonu, DZ.;—2) u. se, sibereinstimmen, Cig., Jan.; glasovi se ustrezajo, Cig.; u. se pri hoji, Echritt hasten, Gor.; mlatiči se ustrezajo, bie Drejcher hasten Last, Gor.

ustrézen, zna, adj. entiprediend, Levst. (Zb. sp.), DZ.

ustrolba, f. die Erweisung eines Gefallens,

ber Gefallen, ber Dienst, Cig., C. ustréžen, žna, adj. gefällig, willfährig, Cig., Jan.; — biensich, C.

ustręžijiv, (va, adj. 1) gefällig, bienstfertig, zuborfommenb, Cig., Jan., C., nk.; — 2) entsprechenb: ustrežijivo potrebam časa, żeisoemák. Levst. (Pril.).

gemäß, Levst. (Pril.).
ustrežijivost, f. die Dienstfertigkeit, die Ge-fälligkeit, Cig., Jan., C., nk.

ustréžnost, f. die Gefälligkeit, die Billfährigkeit, Cig., C.

ustfgatl se, stfgam se, vb. pf. beim Schaben verloren geben, Cig.

ustriël, strizem, vb. pf. 1) u. jo, sich auf den Weg machen: u. jo erez gore, Jure.; — enteilen, Glas.; — 2) u. se, beim Scheren einen unrichtigen Schnitt thun, Cig.; — sich beim Scheren verletzen, Cig.

ustrižek, zka, m. 1) ustrizki, die Abfalle bei ber Schur, C.; — 2) eine sehlerhaft geschorene Stelle am Ropse, Bolc-Erj. (Torb.).

ustrociti se, strocim se, vb. pf. Schoten an-

ustroj, stroja, m. 1) die Einrichtung, die Organisation, C., nk.; politični ustroj kake države, Levst. (Nauk); — der Bau (2001.), Cig. (T.); der Organismus, Erj. (Som.); — 2) das Organ, Jan., Cig. (T.); — 3) die Gare (der Häute), Cig., Jan.

ustrojba, f. die Einrichtung, Žnid.; die Organisation, Cig. (T.), DZ.

ustrójen, jna, adj. organisch, Jan., Cig. (T.); Organisationes: ustrójno ustanovilo, bas Organisationestatut, DZ.; ustrojni pravilnik, bas organische Reglement, DZ.

ustrojeváti, üjem, vb. impf. ad ustrojiti; einrichten, organifieren, Cig. (T.).

ustrójiti, strójim, vb. pf. 1) einrichten, nk.; organisieren, Cig. (T.), Erj. (Som.), nk.; — 2) ausgerben, abgerben; u. koże; — schwächen; bolezen me je ustrojila, C.; vročina človeka ustroji, Vod. (Izb. sp.).

. . Come

ustrajstvo, n. bie Einrichtung, bie Organifation, C., DZ., nk.; - ber Organismus, Cig. (T_*) , C_* , nk.

ustromiti, stromim, vb. pf. emporrichten, Levst.

(Zb. sp.); - prim. vstromiti.

ustrúpati, am, vb. pf. = skrhati (kako rezilo), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - prim. trupati.

ustuditi se, im se, vb. pf. 1) lau, falt werben, Dict.; kri se ustudi, Trub.; - 2) gum Elel werden: rec se mi je ustudila, Cig.

ustváriti, stvárim, vb. pf. erichaffen; Bog je

avet ustvaril.

ustvárjanje, n. die Erschaffung.

ustvárjati, am, vb. impf. ad ustvariti; erichaffen.

ustvariénje, n. bie Erichaffung.

usukati, kam, čem, vb. pf. 1) brefend etwas zustanbe bringen : nit u., einen Faben breben; močnik u., das Dehlmus durch Rühren bereiten; moko z mlekom u., Mehl mit Milch anrühren, Cig.; - 2) u. se, burch Dreben fürzer werben; - u. se z delom, fich burch Die Arbeit ermuben v. schwächen, Blc .- C.

usúkniti se, sůknem se, vb. pf. fich umbrehen,

Npes.-Glas.

usûša, f. bas Eintrodnen: u. Zita, bie Ginmahrung bes Betreibes, Cig.

usušati, am, vb. impf. ad usušiti; u. se, abborren, Cig.

usüsek, ska, m. ber Abgang infolge bes Gin-

trodnens, Cig.

usuševáten, ina, adi. Trodenlegunge: ususevalna dela, bie Trodenlegungsarbeiten, Levst. (Močv.).

usuševáti, újem, vb. impf. ad usušiti, nk. usušilo, n. 1) bie Trodenlegung, die Entwafserung, Levst. (Mocv.), Nov. ; - 2) die Gintrodnung, bas Gingehen (g. B. ber Früchte),

usušíti, ím, vb. pf. 1) trođen machen, trođen legen, entwässern, Levst. (Močv.); - durr machen, borren; - u. se, verborren; - abzehren: bolezen ga je usušila, Cig.; — 2) u. se, burch Trodnen eingehen, eintrodnen, einborren; sadje, vino se usuši.

usutl, spem (sujem), vb. pf. herabichutten, binschütten, Cig., Jan., M.; u. sc, in Menge berabzufallen anfangen: toča se uspe, (Lj-Zv.), usuje; Šipe se z oken vsujejo, Npes.-K.

usužnjiti, im, vb. pf. jum Sclaven machen, LjZv., ZgD.

usvajati, am, vb. impf. ad usvojiti; zueignen: u. si kaj, nk.; -affimilieren, Cig. (T.), Erj. (Som.).

usvestiti, im, vb. pf. 1) jum Gelbftbemufstfein bringen, Cig.; - 2) vergewiffern, V.-Cig. usvetiti, im, vb. pf. glangenb machen : med je nabrušen in usvečen, da se ima lesketati, Dalm.

usvetlíti, ím, vb. pf. glänzend machen, Cigusvetljávati, am, vb. impf. ad usvetliti, DZ. usvojenje, n. bie Zueignung, bie Aneignung, Cig. (T.).

usvojevanje, n. doš Zueignen, doš Aneignen, Cig. (T_{\cdot}) .

usvojeváti, üjem, vb. impf. ad usvojiti : រូប្រeignen, Cig. (T.), nk.

usvojîtelj, m. ber Eroberer, ogr.-C. usvojîtev, tve, f. die Zueignung, die Eroberung, Cig., Jan.

usvojiti, im, vb. pf. zueignen, Cig. (T.); sleparsko usvojeni denarji, Vrtov. (Km. k.); u. si, fich zueignen, fich aneignen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — affimilieren, Cig. (T.).

us, usi, f. die Laus; die Kopflaus (pediculus capitis); uši iskati, laufen; to se pravi uši biti = bas ift eine unbantbare Arbeit, Svet. (Rok.); bela us, bie Rleiberlaus (pediculus vestimenti), Erj.(Ž.); trtna uš, die Reblaus (phylloxera vastatrix), Erj. (Ž.), nk.; listna u., die Blattlaus, Cig., Jan.; - 08, Cv.

ušábniti, nem, vb. pf. = ušebniti, Krelj-Mik.

usak, m. ber Benteltopf, C.

ušanec, nca, m. = gnida, bie Riffe, Z. ušápniti, šapnem, vb. pf. erichnappen, Jan. usatoriti se, frim sc, vb. pf. ein Lager auf-

fclagen, fich lagern, Jan., nk. ûšca, f. dem. uš; bas Lauschen.

úšce, n. dem. uho; das Ohrchen, C.; srčno ušce, das Herzohr, Erj. (Som).

uščékniti, ščéknem, vb. pf. 1) = uščeniti, zwiden, jvzhŠt.; - 2) abzwiden, C.; abreißen: u. jabolko, (včeknoti) Mik.

uščéniti, ščénem, vb. pf. zwiden, fneipen; u. se, fich flemmen; - praes. uščánem, Erj. (Torb.).

úščep, m. ber Bollmond, Cig. (T.), C. uščip, ščípa, m. ber Rniff, Cig. ušcîpek, pka, m. ber Rniff, Jan., C.

uščîpijaj, m. ber Aniff, Jan. uščipniti, ščîpnem, vb. pf. zwiden. uščivanje, n. ber Harnfiujs.

uščívati se, am se, vb. impf. den Harnfluss baben.

ušebníti, šábnem (šébnem), vb. pf. biegen,

ûšec, šca, m. 1) eine größere Niffe, Guts.-Cig.; – 2) *pl.* ušci, eine Art Ausschlag am Kopfe tleiner Rinder, C.; - ber Frieselausschlag, Cig.

ušen, ena, m. ber Rothlauf (nam. pšen, kakor ušeno nam. pšeno), Ip.-Erj. (Torb.).

ušénec, nca, m. lastovični u., die Schwalbenlausfliege, Erj.(Z.).

usenek, nka, m. eine erwachsene Riffe; ušenki = mlade, drobne uši, C.

uš**éno, и.** nam. pšeno, *Erj.(Torb.)*.

ušępiti, im, vb. pf. 1) hinkend machen, C.; u. se, hintend werden, C.; - 2) u. se, sich ereignen, Blc.-C., Z.

ušėsast, adj. ohrformig, Cig.

ušęsce, n. dem. uho; 1) das Öhrchen; -- 2) ber Bipfel, Cig.; - ber Blattumichlag, Cig.; - 3) usesca, bas Anführungszeichen, Cig.;

- 4) misja ušesca, fleiner Bflüchalat (tudi samo: ušesca), Ljub.

ušésen, sna, adj. Ohre; ušęsne bolezni.

usesnica, f. 1) ber Ohrlappen, C.; — 2) bas Ohr an einem Schaff, Blc.-C.

ušęsnik, m. sveder, s katerim vrtajo ušesa leseni posodi, Levst. (Beč.); ber Djenbohrer, Jan. (H.).

ušę̃snjak, m. = ušesnik, BlKr.-DSv.

uševáti, ûjem, vb. impf. 1) laufen, Guts., Jarn.; — 2) műßig fein, Jan., Gor.-Glas. ušíbati, am, vb. impf. ad ušabniti (ušebniti); biegen, C.; hoditi kolena ušibaje (Aniebeugegang), Telov.

usibavati, am, vb. impf. biegen, C.

ušíbčen, čna, adj. biegjam, (všibečen), Jarn. ušiběti, ím, vb. pf. sich biegen, M.

ušibiti, im, vb. pf. biegen, beugen, Jarn., Mur., Cig., C.; hrasta sneg ne ušibi, Levst. (Rok.); — u. se, sich biegen, Mur.

ušíbniti, šibnem, vb. pf. biegen, Jarn., C.; kolena se mi ušibnejo, es wanten mir die

ušibováti, ûjem, vb. impf. biegen, beugen, Cig.;
— u. se, sich biegen: moja noga se ušibuje,
Trub. (Psal.); telo se ušibuje, Kast. (Rož.).
ušíca, f. dem. uš; baš Läuschen, C., LaščeErj. (Torb.); — šipkova u., bie Rojenblattlaus (aphis rosae), Erj. (Ž.); vinogradska u.,

= trtna uš, Erj. (Ž.). ušīček, čka, m. baš Laušchen, Lašče - Erj.

(Torb.).

usiniti, sînem, vb. pf. beugen, frümmen, C.; (nam. usibniti).

ušíriti, šīrim, vb. pf. breit machen, Mur. ušlv, íva, adj. laufig; ušivi otroci.

ušīvec, vca, m. 1) ein lausiger Mensch; ber Lausterl (psovka); — 2) das Läusetraut (pedicularis), Cig., Jan., Tuš.(R.); — die herbstzeitsgeitsge (colchicum autumnale), Cig., Jan., C., Rodik na Krasu-Erj.(Torb.), Št.; — der Zweizahn (bidens tripartita), Zemon (Notr.)— Erj.(Torb.); — 3) das Läusepulver, Cig.;

— feinkörniger Sand, Cig. usivica, f. die Läufetrantheit, Cig.

ušīvka, f. 1) ein saufiges Mābchen o. Beib (tudi kot psovka);—2) die Herbstzeitsbe (colchicum autumnale), C., Lašče, Lož(Notr.)-Erj.(Torb.);— das Läuseraut (pedicularis), Medv.(Rok.);—3) neko jabolko, niti lepo niti dodro, GBrda-Erj.(Torb.).

usivost, f. die Lausigkeit; — die Läusekrankheit, die Läusekucht. Cig., Jan.

ušják, m. bet Sturmhut (aconitum lycoctonum), (živini ž njim uši preganjajo), na Krnu-Erj. (Torb.).

usje, n. ber Artheim, C.

ûška, f. dem. uš; das Läuschen, Cig., Jan. uškfbiti, im, vb. pf. ichartig machen, anbrechen: u. koso, skledo, Polj.

uškripniti, škrîpnem, vb. pf. = uškrniti, C. uškrniti, škrnem, vb. pf. tlemmen, eintlemmen, Guts., Mur., Cig.

uslee, leca, m. ber Flüchtling, C.

ušléviti, im, vb. pf. = upijaniti, Polj.; u. se = upijaniti se, Cig., Polj. ûšnica, f. die Ohrmuschel, der Gehörgung, ogr.-C.

usnica, f. die Ohrmulchel, der Gehorgang, ogr.-C. üsnik, m. das Läusetraut (pedicularis), C. ušotóriti se, frim se, vb. pf. pogl. ušatoriti se. ušpíliti, im, vb. pf. zuspihen, vzhSt.-Vest. uštětev, tve, f. ber Freihum im Zöhlen, Cig.

usteten, tve, f. der Frethum im Jahlen, Cig. ustetl so, ustesem se, vb. pf. sich im Jahlen irren, sich verzählen; — sich verrechnen, sich in seinen Erwartungen fäuschen.

ušteva, f. der Irrthum im Bablen, Cig., Jan. uštevatl se, am se, vb. impf. ad ušteti se; sich vergablen.

ustovek, via, m. ber Jrtthum im gablen, bie Bergablung, Jan., C.

úšti, f. pl. njiva, ki meji z njivami druge vasi, Erj. (Torb.).

uštíkniti, štíknem, vb. pf. = ob tla potolči škopnik, da se mu zravna čelo, Tolm.

ušúkniti, süknem, vb. pf. fürzer, fleiner machen, Z.; u. se, eingeben, einschrumpfen, Z.

úta, f. die Hütte, die Laube; — iz nem. utaboriti so, im se, vb. pf. sich lagern, das Lager ausschlagen, Cig., Jan., nk.

utaja, f. = utajitev, Jan.

utalati, am. vb. impf. ad utajiti; - u. toploto, Barme binben, Sen. (Fiz.).

utajba, f = utajitev, Cig. utajenje, n. die Ableugnung.

utajevāti, fijem, vb. impf. ad utajīti; ableuguen. utajītev, tve, f. die Ableuguung, Jan.

utajiti, im, vb. pf. 1) verheimlichen, verhehlen, verschweigen; — ableugnen, verleugnen; — utajen, latent (phys.), Cig.(T.); utajena toplota, gebundene Batme, h. t.-Cig.(T.); — 2) vorenthalten: u. komu dobroto, C.; naj me kara, le (li) olja balzama naj ne utaji glavi moji, ogr.-Valj.(Rad).

utapljanje, n. bas Ertranten.

utapljati, am. vb. impf. ad utopiti; in eine Flüffigfeit versenken; u. se, versinken, unterfinken; — ertranken; u. se, ertrinken.

utárati, am, vb. pf. abmartern, V.-Cig. utážiti, im, vb. pf. = utolažiti, Habd.-Mik.,

Cig., Jan.

uteci, utecem, vb. pf. 1) entlaufen, entflieben; zdaj je dosti hlapcev, ki (kir) od svojih gospodov uteko, Dalm.; entfahren, beseda uteče človeku; — kar se vleče, ne uteče, aufgeschoben ist nicht aufgeschen, Cig.; — 2) ablausen, absließen, Cig., Dol.; predno človek k žlahti priteče, lahko mu kri uteče, Lašče - Levst. (M.); Dokler krvi ne vteče zadnja sraga, Ti sužnje bo življenje moje celo, Pres.; — 3) Zuflucht nehmen: u. se h komu, Lašće, Soška dol. - Erj. (Torb.), kajk.-Valj. (Rad); — 4) u. se, ablaufen, abfließen, fallen, abnehmen; vsaka povodeni se uteče, Npreg. - Jan. (Slovn.); — 5) u. se, burch Laufen unbrauchbar werben, sich ablaufen: mlinski kamen se je utekel, Cig.; čepniki so se utekli, bie gapfenlöcher haben fich ausgelaufen (erweitert), Cig.; - u. se, fich mube laufen, fich zerlaufen, Cig., Vrtov. (Km. k.).

utégniti, nem, vb. pf. 1) entjiețen, M.; u. komu živež, Hal.-C.; Bogu le pol srca dajati je skoraj ravno tako hudo, kakor utegniti mu vsega, Ravn.; abziețen (z. B. am **– 739 –**

Lohne), vorenthalten, Cig., M.; — 2) ausftreden: u. roko, ogr.-C.; — 3) Zeit, Muße

haben; ne utegnem zdej iti; če boš utegnil,

koristiti; drevi utegne biti marsikaj drugač,

kakor je davi bilo, Ravn.-Valj (Rad); tako

bi utegnilo bolje biti; -5) imstaube sem: ne utegnem plačati dolga, Dol.-Levst. (Zb. sp.).

utegováti, fijem, vb. impf. abziehen (z. B. am

pridi! (v tem pomenu tudi vb. impf.); —
4) utegne, es bürfte, es föunte; to ti utegne

Lohne), abbrechen, Cig. uteha, f. ber Troft, nk.; — po drugih slov. ezikih. utehiniti, înem, vb. pf. = uthiniti, Z., Lasce-Erj. (Torb.), Strek. utek, teka, m. 1) bie Flucht, Cig., Jan., C.; — 2) die Buffucht, C.; — 3) das Abfließen: u. krvi, die Berblutung, Cig. utekalisce, n. ber Bufluchtsort, C. utékati, têkam, čem, vb. impf. ad uteči; 1) entlaufen, entfliehen, Cig., Jan., M., Ben .-Kl., nk.; - 2) u. se h komu, zu jemanbem feine Buffucht nehmen, nk.; - 3) u. se, ablaufen, abfließen, fallen; voda se uteka, (utece, Mur.); — 4) u. se, sich aussaufen: čepniki se uteksjo, die gapsenlöcher lausen sich aus (erweitern sich), Cig. utekniti, nem, vb. pf. — tekniti, Cig., M., C. utelfaba, f. bie Berforperung, Cig. utolesiti, fisim, vb. pf. verforpern, u. sc, fich verforpern, Mur., Cig., Jan., nk.; utelesen, verförpert, nk. uteloviti, im, vb. pf. 1) einverleiben, nk.; (po nem.); - 2) u. se, Menich werben, Mur., C. utolovljenje, n. 1) die Einverleibung, nk.; -2) bie Menichwerbung: u. (vt-) sina botjega, kajk.-Valj.(Rad). utemeljeváti, ûjem, vb. impf. ad utemeljiti; grunden, nk.; - begrunden, nk. utemeljiteli, m. ber Grunber, ber Begrunber, Jan., nk. utemeljîtev, tve, f. bie Gründung, die Begründung, Jan., nk. utemeljiti, im, vb. pf. gründen, Jan., nk.; begrunben, nk. utemneti, im, vb. pf. finfter, buntel werben, M. utemniti, im, vb. pf. verbunteln, Jan. (H.). utépati, têpam, pljem, vb. impf. ad utepsti; 1) mit Roth beichnuten, ogr. - C.; obleko u., Cig.; prim. otepati; - 2) u. se, sido abmuben, fich plagen, Jan.; - 3) utepa (-plje) se mi, ich mujs es bußen; zdaj se ti tvoja hudoba utepa, Ravn.; tako hudo se že zdaj Jakobu njegova zvijačina utepa, Ravn.; njegova trma se mu bo še utepala, Gor.; kmalu se mu bo utepalo, Mur. utepenec, aca, m. ein mit Roth Beichmuster, C. utepenka, f. ein mit Roth beichmustes Beib, Kr. utepénost, f. bie Beschmuttheit, C. utepnja, f. die Beidmugung, kajk .- Valj. (Rad). utépsti, tépem, vb. pf. mit Roth beschmuten, C.; u. obleko, Cig.; - prim. otepsti. uteptati, am, vb. pf. gufammentreten: u. kaj, Cig.

úter, utra, m. = pohojena in "utrta" tla, feftgetretener Boben: pojdimo igrat se tja na uter, Podkrnci-Erj. (Torb.). utesnilo, n. bie Beidrantung, DZ.; ukloniti se utesnilom, Levst. (Pril.); s tem utesnilom, DZ. utesniter, tre, f. die Einschränfung, bie Beschränfung, Cig. (T.), DZ., Nov. uteniti, im, vb. pf. einengen, einschränken, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk. utesnjava, f. die Einschränfung, Cig., Jan. utesnjavati, am, vb. impf. - utesnjevati; einengen, einschränten, Mur., DZ. utesnjeváti, újem, vb. impf. ad utesniti; einengen, einfchränden, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; u. pravico, DZ. utešílo, n. ber Troft, Jan. utošitelj, m. ber Eröfter, Jan. utešītev, tvc, f. die Tröstung, Jan. utositi, tesim, vb. pf. beidmichtigen, Dict., Cig., Jan.; otroka ni moči utešiti, Lašče - Levst. (Rok.); troften, Jan. utęti, utnèm, *vb. pf.* abhauen, C. utézati, am, vb. impf. ad utegnem; 1) entgieben, ogr.-C.; - 2) Duge, Beit haben : tu je bilo eno njegovih skrivnih pribežališč, kjer se je neviden utezal veseliti svoje pipe, Jurč. utet, f. bas Gewicht jum Bagen, Cig., Jan., Cig. (T.), Cel. (Ar.), nk. utęžar, rja, m. ber Gewichtmacher. Cig. utéžen, žna, adj. Bewichts, nk. utelje, n. bie Gewichte an ber Uhr, Jan. utelnica, f. bie Gewichtsichale, DZ. uthiniti, înem. vb. pf. = nehati (posebno o dežju, o vetru in viharju): dež je uthinil, Lasce, Ig (Dol.), Vrhnika-Erj. (Torb.). útica, f. dem. uta; das hüttchen. utikniti, tilnem, vb. pf. ftill werben, verflummen; — sich legen, aufhören: veter je utihnil. utiriti, im, vb. pf. bahnen, C. utîska, f. = otiska, vzhŠt.-C. utisati, tisam, vb. pf. gum Schweigen bringen, ftillen, beschwichtigen, Mur., Cig., C., vzh.St. utisitelj, m. ber Berföhner, ogr.-C. utisiti, tisim, vb. pf. stillen, beschwichtigen, beruhigen, Jan., M., Hal.-C., Zora. utkáti se, tkám, tkèm (tčèm, tećèm), se, vb. pf. beim Beben eingeben, Cig. utlaciti, tlacim, vb. pf. erbruden, Jan., C.; otroka v snu u., Dalm. utočíšče, n. ber Bufluchtsort, DZ., nk.; - hs. utociti se, tocim se, vb. pf. beim Ausichenten verloren gehen: veliko vina se utoči. utogotiti se, im se, vb. pf. ergrimmen, Cig. utohet, hla, adj. verborben; bumpfig: utohla moka, Vas Krn-Erj. (Torb.). utohniti, tohnem, vb. pf. verberben (o jedilih), Vas Krn-Eij. (Torb.) utok, toka, m. = odtok, bie Ebbe, Jes. utoka, f. bie Buflucht, Mik., Valj. (Rad). utolažiti, azim, vb. pf. troften, befcmichtigen, stillen, bejanftigen; u. koga; u. jezo, žejo. utoliti, tolim, vb. pf. befanftigen, beichwich. tigen, stillen, Cig., Jan.; u. otroka, Ravn .-M., Mik., Tolm.-Erj. (Torb.).

utolstiti, im, vb. pf. maften o. bid machen, C. utólščati, am, vb. impf. ad utolstiti; maiten, C. utóniti, tonem, vb. pf. unterfinten, ertrinten. utòp, topa, m. bas Ertrinten, Cig.

utopiti, im, vb. pf. verfinten machen, ertranten; — u. se, fich verfenten, ertrinten; — u. se v misli, fich in Bedanten vertiefen, Cig. (T.);

v radosti utopljen, Jurč.

utoplienec, nca, m. bet Ertruntene, Mur., Cig., Jan., nk.

utoplienka, f. bie Ertruntene, Jan., nk. utòr, ora, m. 1) zareza pri dogah, v katero se vstavlja dno sodu, keblu itd., die Ruth, ber Gergel, Mik., Soška in Ipavska dol.-Erj. (Torb.), Dol., BlKr.; — 2) on del keblovega, sodovega oboda, ki strči nad dnom, ber Frosch, Rib.-M., Soska in Ipavska dol.-Erj. (Torb.); prijeti sod za utore, Dol.; prim. otor.

 $ut\hat{q}ra, f. i) = utor i), Mik.; - 2) = utor$ 2), C., Mik., Strek.; (útora) BlKr.

utorčati se, am se, vb. pf. - nacediti se, nakapati se, Rihenberk-Erj. (Torb.); - prim. utor, potorčina, podčepina.

utóriti, tórim, vb. pf. gergeln, fimmen, Z.; -= keblu, sodu vstaviti dno, Soška dol.-Eri.

(Torb.).

utornik, m. bas Rimmeisen, ber Ruthhobel, Cig., M., Temljine (Tolm.)-Štrek. (Let.), Dol.

utožiti se, im se, vb. pf. 1) lajtig werden, C.; delo se mi utoži, C., M.; - 2) utoži se mi kaj, elwas erregt mein Bebauern, C.

utraga, f. utraga me je, es beliebt mir nicht, Mik., ogr.-Let.

utrágati, ga, vb. impf. utraga me 👄 toži se mi, es beliebt mir nicht, jvzh.St.; = utraga se mi, Krelj, Notr., Savinska dol.; - prim, srvn. mih betraget, ich habe feine Luft, Mik. (Et.).

utraglijv, iva, adj. trage, Mur., ogr. - Let., vzhŠt., jvzhŠt.

utragljívost, f. die Tragheit, Mur., Cv., vzh-St., jvzhSt.

útrašnji, adj. = jutrišnji, morgig, ogr.-C. utrata, f. ber Aufwand, die Untoften, Guts., Mur., Cig., M., C.; ne boje se ne utrat ne težav, Ravn.; utrate in davki, Pohl.(Km.). utratek, tka, m. ber Aufwand, Cig.

utratiti, im, vb. pf. aufgeben laffen, aufwenben, Cig.; - verschwenden, Mur., C.

utrdba, f. 1) bie Befestigung, Cig.; bie Fortification, Cig. (T.); - 2) die Rraftigung, Cig. utidben, bena, adj. Fortificatione, utrdbeno okrozje, der Fortificationerapon, DZkr.

utrdeti, im, vb. pf. verharlen, fich berharlen, Glas.

utfalti, im, vb. pf. fest machen, befestigen: u. mesto, bie Stadt mit Festungewerten verfehen; — abharten; u. tolo; — bestarten; u. koga v hudobiji, Jsvkr.; belräftigen, bauerhaft machen; u. prijateljstvo.

utfdniti, tfdnom, vb. pf. 1) hart werben, C.; sneg je utrdnil, C.; - 2) u. se, gerinnen,

Hal.-C.

utrdovrátiti, vrátim, vb. pf. harinādig machen, C. utréniti, trénem, vb. pf. = 1. utrniti, Mur.; – u. se 👄 1. utrniti se: misel se utrene v njem: ta je Kristus, Ravn.

1. utrépati, trépljem, -páti, pâm, νb. pf. = 1. otrepati, austlopfen: utrepana preja, das Rlopigarn, Cig.; - (bie Baiche) ausichwingen,

Jan. (H.).

2. utrépati, trêpam, pljem, vb. impf. = utripati, Jan., C.

utréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. 1) ogenj u. = s trenjem napraviti ogenj, burch Reibung Feuer anmachen, Navr. (Let.); — 2) burch Fahren u. Geben fest machen, sefttreten; pot, cesto u., Cig., C., Erj. (Torb.); utrta steza, tla, C.; konji iščejo utrtega pota, Erj. (Izb. sp.); grudasta cesta se počasi utare, Z.; travo utreti, Gras guiammentreten, Volk.; - 3) u. se, beim Brecheln bes Flachfes fich verlegen, Notr.

utrganje, n. 1) bie Abreißung ; - 2) bas Abziehen (am Lohne, u. bgl.); kriv mitnega utrganja, einer Mautverfürzung ichulbig, Levst.(Pril.). utrgati, trgam, vb. pf. 1) abreigen, pfluden; u. sad, cvetico; - u. se, abreißen (intr.); nit se je utrgala; fich losreißen; breg, hrib se je utrgal; - oblak se je utrgal, ein Bolfenbruch stürzte nieber; solze so se mu utrgale iz odi, Thranen entstromten feinen Augen, Jsvkr.; - utrgan biti, ben Beichenbruch haben, Cig.; — 2) am Lohne, Preise u. bgl. abrieben; - u. si kaj = pritrgati si kaj, Cig.; od ust si u., Jsvkr.

utrgávati, am, vb. impf. == utrgovati, C. utfgniti, tignem, vb. pf. abreißen, pflüden, Mur., ogr.-C., BlKr.-Let.

utrgováti, űjem, vb. impf. ad utrgati.

utrinek, nka, m. bie Lichtschnuppe, ber Dochtabfall; - bie Sternichnuppe: zvezdni utrinki; utrinki, bie Sprühfunten (fig.), geiftreiche Gebanten, Cig. (T.), nk.

utrinjáč, m. = utrinjalo, Andr. utrinjálo, n. die Lichtpube, Cig., C.

utrinjati, am, vb. impf. ad 1. utrniti; 1) u. lue, bas Licht pupen; — 2) u. se, Funten ipriihen: železo se utrinja, M.; — zvezde se utrinjajo, es fallen Sternfcnuppen ; utrinja se iz mramorja, iz zlatnine, es funtelt ber Marmor, bas Golb, Ravn.; - solze se mu utrinjajo, es entrollen ihm Thranen, Jan., M.; - utrinja se mi misel, es steigt ein Gebante in mir auf, Cig.

utrínjavec, vca, m. die Lichtpute, C.

utrinsculon, f. ber Lichtichnuppenbehalter, V .-

utrip, tripa, m. ber Bulsichlag, ber Herzichlag, Cig.(T.).

utripac, m. ber Schwingfolben (zool.), Erj. (Z.). utripâlnica, f. žila u., bie Pulsaber, Jan. (H.). utripanje, n. bas Buden, bas Bochen: sreno u, ber Bulsichlag.

1. utripati, trîpam, pljem, vb. impf. guden, Cig.; riba mu utripa pred nogami, Ravn.; utripalo je vse po njem, LjZv.; - podjen,

Country

schlagen: žila, srce utripa (utriplje); - mit ben Augenlidern guden, blingeln, Cig., Jan. 2. utripati, tripam, pljem, vb. impf. ad 2. utrniti; erftarren, Habd. - Mik.; noge mi utripljejo, C.

utřjati, am, vb. impf. ad utrditi, Cig., Jan., nk. utrjevalen, inn, adj. Befestigunge-, fraftigenb,

utrjevanje, n. bas Befeftigen; - bas Abharten; – das Bestärken, das Kräftigen.

utrjeváti, ûjem, vb. impf. — utrjati. utfkniti, tiknem, vb. pf. aufhoren, ablaffen (o bolečini), (nam. utrgniti?), Vas Krn-Erj. (Torb.).

utrnek, nka, m. die Lichtschuppe, Cig., Jan. 1. utraiti, nem, vb. pf. pupen, ichneugen: luc, svečo u.; — u. se, utrnila se je zvezda, eine Sternichnuppe ift gefallen; - solza se mu je utrnila iz očesa, eine Thrane entfiel feinem Ange, Cig., Jan., nk.; - utrne se mi misel, ein Bebante fteigt mir auf, Cig., Ravn. ; - utrne se boj, es tommt jur Schlacht, Cig.

2. utraiti, tinem, vb. pf. 1) = utrpniti, ftarr werben, erichlaffen, C., Z.; noge so mi utrnile, C.; -2) fich verfinstern: solnce, mesec utrne, Hal.-C.; - 3) sterben, Smarje (St.)-C.; aussterben: celiski grofi so nagloma utrnili in preminili, Vest.

útro, n. = jutro, ogr.-C., vzhSt.-Vest.; za utra = zjutraj, ogr.-C.

útroba, f. ber Bauch, ogr., kajk.-Valj. (Rad). utrojiti, im, vb. pf. verbreifachen, Jan. (H.).

utrôšek, ška, m. ber Aufwand, Cig.; utroški, die Untoften, Mur., Cig.; ne boji se ne truda ne utroškov, Ravn.

ut?pa, f. bie Entbehrung, C.

utîpek, pka, m. = kar kdo utrpi, bie Ent-

behrung, C.

utrpéti, im, vb. pf. entbehren, miffen; to lahko utrpim; tako malo jih more u. kakor mesa v loncu, Dalm.; imajo lupino in zrna morajo utrpeti, Trub.; - einen Abbruch erleiben, Jan.; - miffen tounen, bergeben fonnen, vermögen, imstanbe sein; das mi, kolikor utrpiš! Cig., C., Gor.; dajte nam kruha in stan, ako utrpite, Vrt.; ne utrpe toliko, da bi se stroški poravnali, Cv.; zavpila je, kolikor je utrpelo grlo, Levst. (Zb. sp.); jaz ti ne utrpim ničesar dati, Vrt., Polj.; ne utrpi, da bi kateri kaj odrekel, Str.; tako uboga je zdaj, da še jagneta v dar ne utrpi, Ravn.; nogi nista utrpeli (vertrugen) dosti naglosti, Jurč.; - ne utrpim, ne morem si utrpeti, da ne bi —, ich fann nicht umbin, Jan.; ne utrpim (si), da ne bi ga svaril, Levst. (M.); tudi: ne utrpim se, Levst. (Zb. sp.), Navr. (Let.); - u. si, fich vergonnen: se cašice vina si ne utrpi, Ig(Dol.); še tega si ne utrpi, da bi -, Tolm.

utrpevati, am, vb. impf. ad utrpeti, Jan. utfpuiti, tipnem, vb. pf. 1) = otrpniti, erftarren, M., Zora; — u. v pregrehi, Skrb.; — 2) = prenehati (o bolečini), Z., Savinska dol. utrudba, f. bie Ermubung, Jan. (H.).

utruditi, trudim, vb. pf. mube machen, ermuben ; u. sc, mube werben, ermuben (intr.).

utrudljiv, iva, adj. ermübend; utrudljivo delo. utrujenec, nca, m. ber Ermitbete, Ravn .- Valj.

utrujenje, n. die Ermübung; — tudi: utrujénje, Valj. (Rad).

utrujenka, f. die Ermübete, Jan. (H.).

utrujenost, f. ber Buftand ber Ermitbung, bie Ermattung, nk.

utfžek, žka, m. ber Abzug (am Lohne, Gehalte), Cig., Jan.; brez utržka plačati, Cig. utfilti, im, vb. pf. im Handel Geld lofen, einnehmen, C., Kr.

utúhniti, tühnem, vb. pf. anrūchig, moberig

werden, C.; - pogl. otohniti, utujiti, im, vb. pf. entfremben, C.; - u. se, fremb werben, C.

utúšiti se, im se, vb. pf. = utuhniti, C. útva, f. bie Blafsente, kajk .- C.

utvégati se, am se, vb. pf. fich entaußern, entsagen, Jan. (H.).

utvor, tvora, m. bas Gebilbe, Cig. (T.). utvora, f. bas Gefpenft, Z.

utvoriti, im, vb. pf. gestalten, Cig.(T.). utvornost, f. die Gestaltbarteit, Cig.(T.).

uvägati se, am se, vb. pf. bei öfterem Bägen an Gewicht berlieren, fich einwägen, Cig., Kr.

uvaliti, im, vb. pf. = uvaljati, ogr.-C. uvaljati, am, vb. pf. = povaljati, beschmuten: uvaljano oblacilo, ogr.-C.

uvariti se, im se, vb. pf. burch bas Rochen eingeben, eintochen, Cig.

uvážatí, em, vb. impf. ad uvažiti, == uvaževati, nk.

uvaževáti, újem, vb. impf. ad uvažiti; in Betracht nehmen, beruchsichtigen, nk.; - čes. uyážiti, im, vb. pf. in Betracht nehmen, berudfichtigen, nk.; - češ.

uvečiti, im, vb. pf. verewigen, SIN., Zora.

uvodlina, f. ein welles Ding, C. uvędniti, vędnem, vb. pf. = uveniti, Rez.-C.

uvedriti so, im se, vb. pf. hell, heiter werben, ausregnen; uvedrilo se je, ber Regen hat aufgehört, Cig.

uvekovéčiti, vêčim, vb. pf. perewigen, C.; vreden, da se uvekoveči v slovenski knjigi, Navr.(Let.); -- hs.

uvekovititi, îtim, vb. pf. verewigen, Vest.; u. se, sich verewigen, Vrt.

uvět, véla. adj. mell, Dict., C., Mik., Vrt.; uveli cvet, Dalm.; oči so mu bile uvele in prazne, Cv.

uveljaviti, avim, vb. pf. gur Geltung bringen, Geltung verschaffen : u. kaj, nk.

uveljávljati, am, *vb. impf. ad* uveljaviti; <u>zu</u>r Beltung bringen, DZ.

uveniti, nem, vb. pf. verwellen, Cig., C., Krelj, Cv.; čast, katera nikdar ne uvene, Dalm. uverilo, n. die Uberzeugung, Cig. (T.), Let.

uveriti, verim, vb. pf. glauben machen, überzeugen, vergewiffern, Cig., Jan., Cig. (T.), Vrtov.(Km. k.), Levst.(Nauk), nk.; - u. se, fich überzeugen, sich vergewissern, Gig., Levst.

J(DO)

(Pril.), Erj. (Min.), Navr., nk.; - versichern, Cig., Jan.

uversati, am, vb. impf. ad uveriti; überzeugen, versichern, Cig. (T.), nk.

uverjavati, am, vb. impf. = uverjati, C. uverjenje, n. die Abergeugung, die Bergewisferung Gie. (T.) nk.

ferung, Cig. (T.), nk.
uvêrjenost, f. die Überzeugung, Cig. (T.), nk.
uverljivost, f. die Überzeugungstraft, Cig. (T.).
uvertüra, f. vvodna glasba pred opero, die
Ouderture.

uvesciti se, im se, vb. pf. sich barein finben, Jan. (H.).

uvęt, vęta, m. bit Bebingung, Cig. (T), Levst. (Nauk), Erj. (Som.), nk.; — po drugih slov. jezikih.

uvéten, tna, adj. Bebingungs, bedingt, Cig. (T.), DZ.; uvêtna enacha, die Bebingungsgleichung, Cig. (T.); uvetni nacin, naklon, der Conditional (gramm.), Cig. (T.).

uvézati, žem, vb. pf. binben: uvezan je, er ift in Berlegenheit, Podkrnci - Erj. (Torb.); bil sem uvezan, nisem znal, kaj bi mu odgovoril, Erj. (Izb. sp.).

uvezati, am, vb. impf. ad uvezniti; (intr.) fteden o. hangen bleiben, fich fangen, C.

uvezniti, nem, vb. pf. 1) einklemmen, Jan.;
— u. se, steden v. hangen bleiben, M.; — 2)
(intr.) — u. se, steden v. hangen bleiben, C.
uvideti, vidim, vb. pf. einsehen, nk.
uvidevati, am, vb impf. ad uvideti, nk.

uvihati, am, vb. impf. ad uvihniti, C.

uvihniti, vihnem, vb. pf. 1) entwischen, davonlaufen, C.; u. jo ciganom, den Zigeunern entlaufen, Andr.; — 2) abstehen, sein Wort nicht halten, C.. Savinska dol.

uvisati, am, vb. impf. hin u. her reben, weber ja noch nein sagen, C.

uvinlti, im, vb. pf. = oviniti, betauschen, C.;

u. se, sich berauschen, C., Z.
uviti, visem, vb. pf. u. kožo na muževni šibi,
bie Rinde durch Drehen von dem Holze loslöfen, so daß sie sich unverletzt abstreifen läst,

uvòd, vóda, m. nam. vvod, nk.

uvolgniti, nem, vb. pf. burch Feuchtigfeit verberben: moka uvolgne, C.

uvoteiti, im, vb. pf. - votek vdeti, ben Eintrag einschlagen, Gor.

uvrêda, f. die Berlehung, C.; u. pravic, SIN.;

uvreaa, f. die Beriegung, C.; u. pravic, SIN.; u. postenja, die Ehrenfrantung, Dol. - Cig., Jan.; — hs.

uvrediti, im, vb. pf. 1) innerlich verlegen (z. B. infolge der Anstrengung), C.; uvrejen, infolge des Aberhebens innerlich beschädigt, Rez.-C.;

— 2) (po hs.) verlegen, beseidigen, C.

uvremeniti se, í se, vb. pf. uvremeni se, bas Better wird beständig, BlKr.-M.

uvréti se, vrèm se, vb. pf. burch Sieben eingehen, Cig.

uvročiti se, vročim se, vb. pf. fich erhipen, ogr.-C.

uvrstiti, im, vb. pf. einreihen, Levst. (Podk.), nk.; — prim. vvrstiti.
uzakonilo, n. bie Sanctionierung, DZ.

uzakonîtev, tve, f. die Sanctionierung, DZ. uzakonîtl, konim, vb. pf. sanctionieren, DZ. uzda, f. der Zaum; konja za uzdo prijeti;— (fig.) na uzdi imeti, im Zaume hasten, Cig., Dalm.;—die haster, Mur., Cig., Jan., Gor.-Valj.(Rad).

üzdar, rja, m. ber gaummacher, Cig., C. uzdast, adj. zaumähnlich: uzdasta misca, ber

Jochbeinmustel, Erj. (Som.).

uzdátí, am, vb. impf. 1) ben Zaum anlegen, bezäumen: u. konja, Cig., Jan.; uzdan, bezäumt, Dict.; — 2) im Zaume halten, zügeln, Cig., Jan., C.; u. koga, jezik, strast, C. úzdica, f. dem. uzda. das Zaumchen.

uzeba, f. bas Erfrieren, Cig., Nov.

uzébsti, zébem, vb. pf. erfrieren, Meg., Cig.; uzebel, erfroren, Cig.

uzeliti se, im se, vb. pf. aufwachsen (vom Kraute), M.

územ, zma, m. die Oftern, na Pivki-Erj.(Torb.);
— prim. vuzem.

uzībkati, am, vb. pf. burch Biegen einschläfern, Cig.

üzmati, am, vb. impf. = krasti (šaljivo).

ûzmovič, m. == tat (šaljivo), SIN.

uznati, znam, vb. pf. erfennen, nk.; — anertennen, C.

uznávati, am, vb. impf. ad uznati, C. uznojíti, ím, vb. pf. in Schweiß bringen, Jan.; klanec me je uznojil, Ipavska in Soška dol.-Erj. (Torb.); u. se, in Schweiß gerathen, Cig. uzoríti, ím, vb. pf. reif machen, Cig., C.; uzor-

jeno vino, Vrtov. (Vin). uzoriti se, i se, vb. pf. taghell werden: uzori

se, es wird Tag, ogr.-C.

uzretl, uzrem, vb. pf. = ugledati, Cig. (T.), nk. uzeniti se, im se, vb. pf. Körner anichen, lörnen, Cig.: pšenica se uzrni, Blc.-C.

užaga, f. bas Gobbrennen, C.

užágatica, f. 1) ber Zunber, die Zündmaschine, C.; - 2) die Brennessel (urtica urens), Fr.-C. užágati, am, vb. impf. — vžigati, Krelj, Št. užágati se, am se, vb. pf. sich mit ber Sage verlepen.

užāla, f. die Rührung, Cig.; die Wehmuth, Cig. (T.).

užáliti, im, vb. pf. 1) traurig machen, betrüben, wehe thun: u. koga, Jan., M., C., nk.; razzaljen ali užaljen, beseibigt o. getránst, Str.; — 2) užali se mi, ich werbe betrübt, ich werbe von Wehmuth ergriffen, Cig., Jan., M., C., Burg., nk.; neizrečeno se mu je užalilo, eš that ihm überaus wehe, Navr.(Let.); užali se mi nad kom, Jan.; užalilo se mu je nad bratom, Ravn.; užali se mi do koga, Cig.; — 3) u. se, Witteib erregen: nesrečnež se mu je v srce užalil, Cig.; — 4) verseiben, Cig.

užaljénje, n. die Behmuth, Cig. (T.).

užalostíti, ím, vb. pf. traurig machen, betrüben, Cig., nk.

užaríti, ím, vb. pf. 1) glühen machen, entjünden, Jan., ogr.-C.; luc u., (užáriti) Levst. (Zb. sp.); — u. se, glühend werben, erglühen,

Google

Cig., Jan., ogr.-C.; — 2) brennen (trans.): kopriva me je užarila, Notr.

užárjati, am, vb. impf. ad užariti, Jan.

užė, (užė), adv. = že (vže), įdjon, Mur., Rez.-Baud., nk.; – nikoli uže = nikoli več, Vrt.; (starejši pisatelji pišejo: vže; stal. uže).

užejati, am, vb. pf. burftig machen; u. se, burftig werben.

užéniti se, zénim se, vb. pf. eine Missheirat eingehen, Nov., Dol.

užeti se, zanjem se, vb. pf. fich mit ber Sichel beim Schnitt ichneiben, Cig., Notr.

užgáti, žgèm, vb. pf. = 2. vžgati. úžgec, žgeca, m. verborbener Bein, Jarn., Mur., C.

užíkati, am, vb. pf. geschmeibig machen: usnje u., V.-Cig.; abnithen: uzikano platno, Z.; — uzikan človek, ein geschmächter Mensch, Z.

úžina, f. = južina, Poh.-C. užitek, tka, m. 1) die Rahrung, Trub.; skrbeti za užitek, Krelj; — das Leibgedinge, Cig., jvzhŠt.; — 2) der Genuiß, die Rugnießung, imeti u. od česa; — die Rente, Levst. (Pril.); odčinski u., das Gemeindegut,

Levst. (Nauk); — (pren.) duševni u., nk. užiteten, ina, adj. nitglich, C.; da jim bode vse tečno ino užitelno, Krelj.

užsten, tna, adj. 1) genießbat: užitne gobe; — 2) Ruhungs -, Cig., Jan.; užstna last, das Ruhungseigenthum, Cig.

užiti, užijem (uživem, Krelj, Lašče - Levst. [Rok.]), vb. pf. geniegen; malo dobrega užiti na tem svetu; naj vsaj nekoliko uživemo

tega sveta, Krelj.; — u. se česa, u. se mira, slobode, kajk.-Valj. (Rad).

užitje, n. ber Genufe, Cig.

užitkovína, f. bas Gemeindegut, C. užítnik, m. ber Nupnießer, Jan., C., nk. užitnína, f. die Berzehrungssteuer, Cig., C., nk. užitnînski, adj. Berzehrungssteuer-, nk. užítnost, f. die Genießbarseit.

užítoven, vna, adj. eigennüßig, Jan., Gor. užítovnost, f. ber Eigennuß, Jan., Gor.; bie Genußiucht, Zv.

užīváč, m. der Rugnießer, C., Levst. (Nauk). užívanje, n. dos Genießen; — die Rugnießung, die Rugung.

užívati, am, vb. impf. ad užiti; genießen; u dobroto, veselje, življenje; — nugnießen, nießbrauchen, benußen; kar občanje samo uživajo, vse to zakon imenuje občinski užitek, Levst. (Nauk); — u. se, genießen: u. se vinca, kruha, Danj.-Valj. (Rad); u. se mira, zdravja, kajk.-Valj. (Rad).

uživavec, vca, m. ber Genießer, Mur., Cig.;
— ber Rugnießer, Cig., Jan., C., DZ., Levst.
(Pril.).

uživavka, f. bie Genießerin, Jan. (H.); - bie Rugnießerin, Cig., Jan.

ûžka, f. = vzigalica, (vužka) ogr.-Valj. (Rad). užláhtiti se, im se, vb. pf. in Berwandt chaft treten, verwandt werden, Cig., C.

užúgati, zúgam, vb. pf. bemältigen, bezwingen. užugováti, ûjem, vb. impf. ad užugati. užúliti se, im se, vb. pf. = ožuliti se, Cig.

V.

v, I. praep. A) c. acc. 1) kaže na vprašanje: kam? pri glagolih, ki pomenjajo premikanje, in drugih, kam je dejanje namerjeno: in (nach, gegen); iti v cerkev; pasti v jamo; nima kaj va-se, er hat nichts zu effen, Dol., Gor.; gledati v knjigo; v tarčo streljati; kamen v koga vreči; v cesarja (= proti cesarju) se puntati, Burg.; iti v stran, feitwarts geben; v kraj iti, spraviti, weggeben. megicaffen; omahovati v dve plati, nach zwei Seiten bin ichwanten, Ravn.; v leta iti, alt werben; v misel vzeti, erwähnen; — (kraj je izražen po dejanju): iti v mlat, v prejo, breichen, fpinnen geben; - v gobe hoditi = hoditi gob brat, LjZv.; - (kraj je izraten po osebah): v svate iti, vabiti, gur Sochseit geben, laben; v kmete iti, aufs Land geben, C.; v Labe iti, in bie Furlanei geben, Goris.; v Nemce iti, nach Deutschland gehen, C., nk.; - dati koga v krojače, jemanben bas Schneiberhandwert fernen laffen, Glas.; na vprašanje: kje? biti v katero faro, gu einer Pfarre gehören, Cig., Dol.; v nekatere kraje, v nekatera, ena mesta, in cinigen Begenben, an einigen Stellen, Kr.; -2) kaže dele, v katere se deli kaka reč:

in; v štiri dele razdeliti; Zreže v koscev jo (popotnico) deset, Npes.-K.; -- 3) kaže obleko, v katero se kdo oblači: in; oblačiti se v svilo, v volno; v škrlat oblečen; — 4) kaže pri glagolih : zadeti, udariti, raniti itd. prizadeti del: in, an; v nogo, v obraz udariti, raniti; v lice poljubiti; - 5) stoji v časnem pomenu na vprašanje: kedaj? an; v nedeljo, v ponedeljek, v petek in svetek; v praznike; v 5. dan avgusta meseca, nk.; ti boš mutast do tega dne, v kateri le-to storieno bode, Krelj; v večer ali v jutro, Krelj; v stare čase je bilo dovoljeno, LjZv.; v prvo, v drugo, zum erstenmal, zweitenmal; v tretjič, zum drittenmal; v novič, neuerbinge; — v jesen, im Herbste; v bratvo, zur Beit ber Beinsese, Danj. (Posv. p.); v prijazni čas popoludne, Levst. (Zb. sp.); — 6) kaže namen, nasiedek: ¿u; v ta namen, gu biefem Amede; v dar dati, ichenten, v dar dobiti, zum Geschente bekommen; v dokaz biti, jum Beweise bienen, Cig., nk.; v to opravilo odločen, ju biejem Beschäfte bestimmt, Burg.; v strah prijeti koga, jeman-ben scharf gur Rebe stellen; v zakon vzeti, anr Che nehmen; v najem, v zakup dati,

JOOO 1

vzeti, in Miethe, Bacht geben, nehmen; v posest vzeti, in Befit nehmen, Cig., Levst.(Nauk), nk.; v last imeti, zueigen haben, Cig., nk.; = v svoje imeti, Cig.; v smeh obrniti, lacherlich machen; v hudo obrniti, mijsbeuten; v rop jim bodo naše žene (zum Raube), Ravn.-Mik .: - biti v kaj, gu etwas gereichen: v korist, v dobiček, v škodo, v nesrečo, v čast, v sramoto, v veselje, v žalost biti komu; v čast si šteti; v zlo, v greh šteti (anrechnen) komu kaj; v posmeh biti, jum Belachter fein; v denar spraviti, ju Belb machen; v nie devati, herabwürdigen, mit Berachtung behanbeln; v navado priti, gur Bewohnheit werden; — 7) kaže to, v kar se kaj izpremeni: in, au; kačo izpremeniti v človeka; izpremeniti se v kačo; -- kronati koga v cesaria, Vrtov.-Jan. (Slovn.); v kralja izbrati, Levst. (Rok.); v tajnika postaviti, Levst. (LjZv.); - 8) kaže, v kar kdo veruje: an; v Boga verovati, an Gott glauben; - 9) kaže nacin: v dober kup, billig, wohlfeil, Jan., nk.; = v ceno, Cig., Gor.; v noben kup, um teinen Breis, auf teine Beife, burchaus nicht, Jan.; V dir (= dirjaje) je Ravbar tekel, Npes.-Mik.; V šatorje dirja v skok (im Galopp), Npes.-K.; jesti v slast (mit Appetit); v mehko, v trdo kuhana jajca, weich, hart gelochte Eier, Ravn.(Abc.); v dve nadstropji zidano poslopje, ein zweistödig gebautes Haus, LjZv.; v dva cepa, nach zwei Seiten: zweidentig, Cig.; v tri pramene spletena kita; v živo opomniti, bringend mahnen, Burg.; v živo čutiti, lebhaft fühlen, Ravn., Mik.; v čisto (rein) pomesti; v čisto popiti, gang austrinten, Gor.; - 10) kaže natančnejše določilo: in (an, von); v čelo tri pedi širok; v obraz je lepa, sie ist icon von Ungesicht; v obce, im allgemeinen, Jan., nk.;—
11) nam. stsl. vzzz: v hrib iti, bergauf gehen; v dol, bergab, Dict., C.; (nav. navdol); -- B) c. loc. 1) kaže na vprašanje kje? prostor, v katerem kaj je ali se godi: in; v cerkvi biti; v vasi stanovati; v Lahih, in der Furlanei, Goris.; v Nemcih, in Deutlchland, bei den Deutschen, C., Rec., Levst. (Nauk); v kmetih, auf bem Lande, C.; v svilnati opravi, in seidenem Gemanbe; molil je sam v sebi (bei fich felbst) le-tako, Krelj; sami v sebi so govorili, Krelj; v sanjah, im Traume; v strahu biti, živeti; v nesreči, v nadlogah in težavah; — v resnici, in ber That, wirflich; — 2) v časnem pomenu: in; v pretekli noči; v starosti, v mladosti; v sili, in ber Noth; v deževju, gur Regenzeit, v košnji, zur Zeit der Mahd, Levst. (Zb. sp.); - in, binnen; v dveh dneh, tednih, mesecih, letih; v tem, inbessen; - 3) kaže način: in; v podobi belega goloba; v podobi kruha; govoriti v podobah, in Bilbern jprechen; gredo v trumah (fcharenweise); v gotovem denarju izplačati; - 4) kaže to, glede na kar se o kom ali čem kaj pove: in; učen biti v čem; imeniten biti v čem; --

II. praef. ein-, binein-; vtekniti, bineinsteden, vrezati, einschneiben.

vab, m. die Lodung, Cig. (T.); zapeljivi vab, C.; - jerebji v., ber Suhnerruf, bamit bie Felbhühner gu loden, Cig.

vaba, f. 1) bie Lodung, bie Berlodung, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; zapeljiva v., Mur.;

- 2) bie Lodipeije, ber Röber, Cig., Jan., M., C.; nastaviti vabo, Gor.; -tudi: vába, Dol.

vabec, bca, m. 1) ber Loder, Jan., M.; - 2) ber Einlader, Mur., Jan., C.; - 3) ber Lodbogel, Habd.-Mik., Mur., Cig.; kletka polna vabcev, Dalm.

váben, bna, adj. 1) Lod., Cig.; - 2) Einlabe., Cig.; - 3) verlodend, Jan. (H.); reigend, Cig. vabevati, am, vb. impf. gu loden pflegen,

Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.).
vabica, f. 1) bie Loderin, Vrt.; — 2) ber Lodwogel, Cig., Vrt., Valj. (Rad).
våbič, m. 1) ber Einlaber, Mur., Cig., Jan.,

C.; - 2) ber Lodvogel, Mur.

vabikati, kam, čem, vb. impf. zubringlich einlaben, C.

vabiten, ina, adj. 1) Lod-, lodenb, nk.; -2) Einladungs., nk.

vabilo, n. 1) bas Lodmittel, bie Lodfpeise, ber Rober, Cig., Jan., C .; - 2) bie Lodung, Cig., Jan.; - 3) bie Einladung, Cig., Jan.,

vabîtev, tve, f. bie Einlabung, nk.

vábiti, im, vb. impf. 1) loďen, anloďen; kokoš piščeta k sebi vabi; goste v krčmo v.; --2) cinlaben; v. na gosti, na obed; v. v svate, jur Hochzeit laben; - = eno uro pred zacetkom božje službe zvoniti; (po nekod dvakrat vabi: dve uri in eno uro pred začetkom).

vabivec, vca, m. 1) ber Loder, Cig.; - 2) ber Lodvogel, Cig.; - 3) ber Einlaber, Cig., Jan.

vabka, f. 1) bie Einlaberin, Mur.; - 2) ber Loctrogel, Mur.

vabljáč, m. = vabič, C.

vábliati, am, vb. impf. = vabiti, ogr.-C.

vábljenica, f. = žleb preko ceste (v klancu), po katerem se voda odteka, in ki je ob enem tudi v počivališče vpreženi živali, Skrilje pod Čavnom-Erj. (Torb.).

vábljenje, n. 1) das Loden; — 2) das Ein-

vabljíkati, kam, čem, vb. impf. zudringlich einlaben, C.

vabljiv, iva, adj. anlođenb, einlabenb, anziehenb, Cig., Jan., nk.

vabljívost, f. ber Reiz, bie Anziehung, Jan.(H.). vabnica, f. 1) ber Lochogel, Mur., Cig., Gor.; – die Loderin: ti si bila dozdaj vabnica mojega največjega sovražnika, Jap. (Prid.); - 2) die Einladerin, Mur., Cig.

vabnik, m. 1) ber Loctvogel, Dict., Mur., Cig., Levst.(Nauk); - 2) ber Einlader, Mur., Cig. vabovein, m. ber Sochzeitseinlader, Maribor-

ska ok.-C.

vada, f. 1) die Ubung, Meg.-Mik., Mur., Cig., Jan., Kr.-Valj (Rad); duhovne vade, Skrb.; - 2) bie Lodipeife, ber Röber, Cig., Jan., nk., Gor.; (váda) Dol.; vada je nataknjena na trnek, Hip.(Orb.).

vâdba, f. bie Ubung, Cig., Jan., C.; sodnja ali odvetniška v., gerichtliche ober Aboscaturpraris, DZ.

vadben, ena, adj. Ubunge-, nk. vadbenik, m. ber Praftifant, DZ.

váden, dna, adj. 1) gewohnt: jaz tega nisem vaden, temu delu nisem vaden, Lašče-Levst. (Rok.), Svet. (Rok.); vaden, zastonj piti, LjZv.; — 2) gewöhnlich, Jan., Kropa(Gor.); — 3) == vadben, Cig.

vadilíšče, n. = vadišče, Cig., C., DZ.

vadilo, n. die Übung, die Abrichtung, Jan., C. vadišče, n. der Übungsplat, Cig., Jan., Zora. 1. váditi, vädim, vb. impf. 1) üben; v. koga česa, v čem; — v. se, sich üben; vajen, gewohnt; nisem tega vajen, daran bin ich nicht gewöhnt; — 2) soden, tödern, V.-Cig.; — einsaben, C.

2. vaditi, vadim, vb. impf. 1) anzeigen, bertiagen, ogr. - C.; - 2) öffentlich fagen, be-

fennen: cerkva vadi, C.

3. váditl, vâdim, vb. impf. herausnehmen, Prip-Mik.; v. na svetlo, ans Licht ziehen, Zora; 4. vaditi, im, vb. impf. Cig., Jan., pogl. 2. voditi. váditl se, vådim se, vb. impf. zanten, ftreiten, Hahd Mik. ogr. C.

Habd.-Mik., ogr.-C.
vâdla, f. ber Djenwid, M., Z.; = omelo,
metla pri krušni peči, Tolm.-Erj.(Torb.),
Idrija; - prim. kor.-nem. wad'l = ber Bebel.

vādlja, f. 1) bie Belte, Mur., St.-Cig., Jan., Mik.; vadljo piti, bie Belte vertrinten, Savinska dol.; na vadlje teči, um bie Belte Iausen, Cig., Jsvkr.; tek za vadlje, ber Belte Iausen, Cig., Jsvkr.; tek za vadlje, ber Belte Iausen, Hip.(Orb.); gre na vadlje, es gest um bie Belte, M.; — 2) ber Preis in einem Beltsampse: za dobro vadljo sem se trudil, Schonl.-Valj.(Rad); zadobiti hvalo in vadljo, Hip.(Orb.); — iz stvn., Mik.(Et.).

vadljáč, m. ber Better, Cig.

vādlati, am, vb. impf. (pf.) 1) wetten, Mur., Cig, Jan., St., Tolm.; tudi: v. se, BlKr.; ne morem se vadljati, da bi v vsakem slučaju pravo zadel, Erj (Izb. sp.); — 2) v. se, wetteifern, Cig., Rib.-M.; v. se s kom, Cv.; — vadljáti, âm, Valj. (Rad).

vådljavec, vca, m. ber Better, Cig., M. vådljavka, f. bie Betterin, Cig.

vàdlje, adv. 1) = vštric, baneben: vadlje greva, C.; — 2) vadlje do Ljubljane, biš nach Laibach, Rib.-Mik.; — 3) fogleich, fofort, Cig., Jan., Kras, Istra-Erj.(Torb.); prim. stsl. podlje, nach ber Länge, Mik.(Et). vàdljer, adv. = vadlje, fogleich, Mik.

vadlo, n. ein wischartiges Zeichen ber Felbhüter an Baumen, St.-Cig., C.; — prim. vadla. vadlovátl, üjem, vb. impf. betennen, ogr.-M.,

vadlováti, ûjem, vb. impf. betennen, ogr.-M., C.; vadluj svoje grehe! ogr.-Let.; — iz madž., C.

vådnica, f. 1) bie Übungsschule, nk.; — das Übungsbuch, nk.; — 2) vadnica — vabnica, ber Lodvogel; v. na precepu, Daim. vådniški, adj. gur Übungsschule gehörig, nk.

vadopír, rja, m. == netopir, C.

väga, f. 1) bie Bage; na vago dejati; — na vagi biti, ungewiß sein; — 2) eine bem Bagebasten ähnliche Borrichtung: die Brunnenwage, der Brunnenschweugel, Pot.-M., C.; studenec na vago, Fr.-C.; — daß ziehpanster in den Bastermühlen: mlin na vago, die Bantermühle, V.-Cig.; — die Bage am Bagen, woran die Stränge besestigt sind; tudi pl. vage, Cig.; — 3) die Bägung, daß Gewicht: štiri kile dobre vage (gut gewogen); surova, groda vaga, daß Bruttogewicht, Cig.; čista v., daß Rettogewicht, Jan.(H.); živa v., t. j. teža žive, nezaklant živali: prodati, kupiti na živo vago, Notr., Dol.; — ravna vaga, daß Geichgewicht, C.; — pravična mera in vaga v nebesa pomaga, C.; — iz nem. vägalica, f. die Ungewißheit, Strek.; na va-

vâgalica, f. bie Ungewißheit, Strek.; na vagalici biti, auf ber Bagichale sein, ungewiß sein (o stvari, o kateri se ne ve, kako se bode iztekla), Z., Gor., Tolm.; velike reci so bile na vagalici, Levst. (Zb. sp.).

vagainica, f. die Bageanstali, Cig., DZ. vagan, ana, m. der Reben, tudi vagan, ana, St.

vaganica, f. ein meist einen halben Deben fassenber Scheffel, Cig., jvzhSt.; (= ein Dieben, BiKr.).

våganje, n. 1) baš Bågen; — 2) na vaganju biti — na vagalici biti, Cig.

vågar, rja, m. 1) ber Bagentacher, Cig.; —
2) ber Bäger, Cig.

vagarina, f. bas Bagegelb, DZ.

vagati, am, vb. impf. 1) magen; v. meso; —
2) wiegen: meso vaga tri funte; — praes.
važem, kajk. Valj. (Rad); — 3) wagen; kdor
ne vaga, je brez blaga, wer nicht wagt, geminnt nicht; vagano je, es ist eine gewagte
Sache; — iz nem.

vagavec, vca, m. ber Bäger. vagavščina, f. baš Bagegeld, V.-Cig. vagljīvec, vca, m. ber Bagehals, C. vagon, m. železnični voz, ber Baggon.

vagováti, üjem, vb. impf. magen; gospod vaguje srca, Škrinj.-Valj (Rad).

vagovina, f. das Wagegeld, C. vagutast, adj. madelig, C.

vagutati, am, vb. impf. schwanten, wadeln, Jan., C.; zemlja se trese in vaguta, Glas.

vagútav, adj. wadelig, wankend, C. vagútelj, tlia, m. der Bankende: pijani v., C. vahljáti, âm, vb. impf. fladern, Gig., Jan.; sveča grdo vahlja, veter prijetno vahlja (făchet), Mik.; — z lučjo v., mit dem Lichte herumfuchtelu, Slom.; — prim. kor.-nem. wach'ln — wehen, flattern.

våhte, f. pl. = vahti, Kras-Strek.(LjZv.).
våhti, m. pl. Allerheiligen: o vahtih, Cig.,
Polj., Notr.; — (menda tiči v besedi stvn.
wlh = svet, prim. kor.-nem. weich = geweißt; pogl. Let. 1883, 323., LjZv. 1889,
231.).

vâhtič, m. vahtiči = hlebčki, ki se "o vahtih" med uboge dele, Cig., Notr., Štrek. (LjZv.).

Google

vâhtnica, f. neka hruška (menda, ker je zrela stoprav o "vahtih"), Tolm.-Erj.(Torb.).

vája, f. die Ubung; v. v govorjenju, die Rebeübung; vojaška v., die Baffenübung, nk. vajal, ála, m. = polž brez hiše (večina teh

polžev je črnih, a nekateri so tudi črnordečkasti), (od it. vajo, črnkast, črnordečkast), Medana(GBrda)-Erj.(Torb.).

vájat, f. - vajet, Kor.-Erj.(Torb.); gen. vajáti, ogr.- Valj. (Rad); - das Bugfeil am Schiffe, ogr.-C.; ber Strid übhpt., C

1. vajati, am, vb. impf. = 1. vaditi, ogr.-M., C. 2. vajati, am, pb. impf. - voditi, lenten : konja v., vzhŠt.-C.

vajd, m. ber Bogt, Mur.-Cig., Jan.; - prim. void. voivoda (?).

vajda, m. = vajd, ber Subret, Mur., kajk .-Valj.(Rad).

vajdnina, f. bie Bogifteuer, Cig.

vajdski, adj. Bogis, Cig.

vajdstvo, n. die Bogtei, Cig., Let. vaje, f. pl. das Leitseil, der Leitriemen, der Bügel, Z., Celjska ok.-C., Bolc-Erj. (Torb.). vajek, jka, m. bie Schneebohle (pyrrhocorax alpinus), Jan.(H.), (vajk) Frey.(F.).

vajenec, nca, m. ber Brattifant, ber Elebe, Cig., DZ.

vajonost, f. bie Beübtheit.

vajet, m. bas Leitseil, ber Leitriemen, ber Bugel bes Bferbes, pl. vajeti, Mur., Cig., Jan., Lašče-Erj (Torb.), Gor., Dol.

vajet, f. = vajet m., Valj.(Rad), ντhSt.-C. vájeten, tna, adj. Sügele: vajetni konj, Glas.,

vājin, pron. euer beider, euch beiden gehörig; – prim, vajun.

vajkar, rja, m. das Merkgarn, Z., vzhŠt. vajkusna, f. bas Riffen, Dalm.; - pogl.

vájkušnica, f. = vajkušna, Jan., Valj.(Rad), Trub., Dalm., Jap (Sv. p.).

vájšnica, f. = vajkušna, vajkušnica.

vajun, pron. = vajin, Cv.

vakānce, f. pl. = počitnice.

vakati, am, vb. impf. 1) fdnattern, V.-Cig.; Lej, raca vaka, plava, Vod. (Pes.); - 2) vaka se mi, es ift mir gum Erbrechen, es efelt mich, Rez .- C.; - 3) fich erbrechen, C.

vat, vala, valu, m. 1) die Belle, die Boge; valovi, die Wellen; morje valove zene, das Meer schlägt Bellen; - zradni val, die Luftwelle, zvočni val, die Schallwelle, Cig. (T.); - 2) bas Balgen, Cig. (T.); premikati na val, rollmeise fortbewegen, Rib., BlKr.-M.; les se na val z gore spravlja, Cig.(T.); -3) bie Balze, Habd .- Mik., BlKr .- DSv.

valast, adj. wellenförmig, wogenförmig, Cig.(T.). välček, čka, m. dem. valec; 1) eine fleine Belle; - 2) ein zusammengerolltes Bulftchen: v. volne, C.; - 3) ber Zwerg, Fr .-C.; - 4) valček, ber Balger (ples), nk.; (po nem.).

vatec, ica, m. 1) dem. val; eine fleine Belle, Valj (Rad); - 2) bie Balge: na valcih premikati kaj, valce poddejati, jv7hSt.

valéčen, čna, adj. chlinberformig, ogr.-C. valek, m. = valec 2), bie Balge, ber Chlinder, Mur., Danj.-Mik., ogr.-Valj (Rad), vzhSt.

vâlez, m. neko kupilno platno, nekako valovito tkano, katero rabi Belim Kranjicam za spodnji del krila in za rokave, BIKr.

valha, f. bie Balte, Jan.; = pl. valhe, C. valhar, rja, m. 1) ber Balter, St. - Cig., C.; — 2) die Rebenwinkelraupe, C.; — eine Art Rafer, der die Blätter rollt, C.

valhati, am, vb. impf. walten, St. - Cig.; prim. kor.-nem. walche = Malle, C.

valic, ica, m. eine fleine Balge, C., Vrt., Ig (Dol.); pri žagi (pili) se voz premika na valičih, Notr.; valiče pod burkle devajo, kadar z njimi velike lonce iz peči jemljejo, Savinska dol.; - bie Rubelmalze, Tolm.

valîček, čka, m. dem. valič; ber Rubelwalfer: razbliniti kako stvar kakor testo pod valič-

kom, Levst.(LjZv.).

valîčka, f. Slom.-C., pogl. velička. valîtnica, f. ber Bruttaften, Cig., Jan., C., Nov.

1. vališ, iša, m. 1) bas Gerölle, Mik.; ulice so polne blata in vališa, Bes.; cela groblja skal, kamenov in vališa, Bes.; — 2) bolj okroglast, lepo rejen prasiček, BIKr.; -3) = kosturica, sključek, bas Laschenmesser, vzh.St.-C.

2. valíš, m. = 2. valiž, Valj.(Rad).

valisce, n. ber Brutplat, C.

valíšek, ška, m. dem. 2. vališ, Valj. (Rad).

valitev, tve, f. das Brüten.

valiti, im, vb. impf. 1) mälgen; kamen v.; drevje v., Baume fallen, C., Z.; - v. se, fich malgen; dim se vali iz dimnika; rollen; v brezno se vale v pogubljenje, Ravn.; in Menge sich bewegen, stromen; množica se vali po cesti; - 2) bruten: kokoš vali.

1. valfž, m. 1) ein Ding, bas gewälzt wirb: valiže valiti po južnem snegu, Zv.; - 2) ein bider Menich, Strek.; - prim. 1. valis. 2. valiž, m. bas Felleifen, Mur., Jan.; - prim.

it. valigia.

válj, m. 1) ber Enlinder, Cig.(T.), Cel.(Geom.), Znid., DZ., Nov.; - bie Balze, V.-Cig., Jan., DZ., Zora; - bie Belle, ber Bellbaum, Cig., Jan., M.; - 2) bie Balgenichnede (voluta), Erj.(Z.).

valjac, m. ber Balger; ber Roller, Cig. valjáča, f. bie Balzenichlange (cylindrophis), Erj.(Z.).

valják, m. die Mange, Levst.(Pril.). valjálnica, f. die Balle, die Ballmühle, Mur., Cig., Cig.(T.), Erj.(Min.), Bolc-Erj (Torb.);
— bie Rollmaschine, bie Range, C., DZ. váljanje, n. das Balgen; das Ballen; das

Rollen.

váljar, rja, m. bie Balze; z valjarjem povaljati njivo, BlKr.; — die Rudelmalze; z valiariem testo razbliniti, razvaljati.

váljarček, čka, m. dem. valjar; eine fleine Baize.

valjárna, f. das Balzwert, Cig.(T.), C. valjárnica, f. bas Balawert, DZ.

Generale

váljast, adj. cylinbrijch, Cig.(T.), Cel.(Geom.), DZ.; walzenförmig, Cig., Jan.

1. váljati, am, vb. impf. hin und her malgen, herumwälzen; v. kaj po tleh, po blatu; sit človek satovje pod nogami valja, Ravn.-Valj. (Rad); v. se, sid malgen; otroci se valjajo po travniku; - walzen, walten; v. testo; v. perilo, sukno; valjano železo, getoalates Eifen, Levst. (Cest.).

2. valjáti, âm, vb. impf. = veljati, (valati) ogr.-

Valj.(Rad).

valjavec, vca, m. ber Balger, Valj.(Rad); -

der Baster, Cig., Totm., Notr. valjavica, f. 1) die Bellensinie, h. t.-Cig.(T.); — 2) die Erbicheibe, bas Saubrot (cyclamen europaeum), ("morda zaradi oble korenike"), Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.).

valjavka, f. 1) bie Balgerin, Valj.(Rad); -2) bie Baltmuble, V.-Cig., Gor.; - 3) bie Balze, Valj. (Rad)

valjavstvo, n. bie Bafferei, DZ.

vàljce, adv. = vadlje, sogleich, Ist, Kras-Erj. (Torb.).

valje, adv. = vadlje, sogleid, Cig., Prip.-Mik., Ist., Kras-Erj. (Torb.), BlKr.; zganje je tako močno, da človeku valje v lase skoči, Bes. váljec, lica, m. dem. vali; bie Balje, Cig.,

Jan.; ter Cylinber, Cig.(T.). valjej, m. bie Balje, Guts.-Cig., Jarn., Mur.

valjenec, nca, m. bas Blech, Rib.-DSv. valjenje, n. 1) das Balgen; — 2) das Bruten. váljica, f. = kamenena kroglica, ki rabi otrokom v igraco, Renče-Erj. (Torb.); bie Rugel, Erj. (Min.).

valjič, m. bie Balze, Poh. valjucati, ûcam, vb. impf. wälzen, Kor.-Cig., Jan.; — v. se, sich herumwälzen, tugeln, Jan. valjückati, am, vb. impf. malzen, Cig., Jan.; - v. se, sich wälzen, Cig., Jan.; osel, konj se na hrbet vrže in valjucka (= oves služi), Cerkljansko-Štrek.(Let.).

valjuh, m. 1) ber Balger (ein Rörper, ber fo plump und schwer ift, bafs man ihn nur walzenb fortbringen fann), V.-Cig.; - 2) eine Art fleiner Bogel von ichwärzlicher Farbe, bie am Boben Junge haben, C. valjuhast, adj. bidleibig, C.

valnik, m. ein nieberer Grengwalb, St.- Valj. (Rad); - prim. nem. 28all (?).

valovanje, n. die Bellenbewegung, Cig. (T.), C., Jes.; - stsl., rus.

valovar, rja, m. neka papiga, ber Bellenfitich (melopsittacus), Erj. (Z.).

valovat, áta, adj. - valovit, wellenformig: v. svet, Zv.

valováti, íljem, vb. impf. = valovito se gibati, nk.; - prim. valovanje.

vatoven, vna, adj. Wellen, Wogen, Cig.(T.), Jes., Znid.; valovni vrh, dol, Wellenhügel, Wellenthal, LjZv.; — = valovit, wogig, Jan.; - wellenförmig, Jan.; v. potres, LjZv. valovit, adj. wellig, wellenreich, wogig, Cig.,

Jan., nk.; - wellenformig, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

valovîtev, tve, f. ber Bellenichlag, Jan.

valoviti, im, vb. impf. Bellen ichlagen, wogen, Jan.; voda valovi, Ravn.-Mik.; = v. se, C. valovje, n. coll. die Wogen, die Fluten.

valpot, m. ber Amtmann, ber Schaffner, ber Bogt, (tudi: valput) Trub., Dalm .: (valpet) do 1. 1848 največji hlapec grajščinski, nadzornik tlačanom, Dol.; - prim. stvnem. walthoto, ber Bevollmächtigte, Mik.(Et.).

váltora, f. = valtura, BlKr., jvzhSt.

valtura, f. 1) bie Fallthure, C.; - 2) ber Hofenlas, C.; - iz nem.

valūta, f. denarna vrednota, die Baluta. váma, f. ber Boll, bie Steuerabgabe, ogr.-Valj. (Rad); — iz madž., Mik.(Et.).

vamp, vampa, m. ber thierifche Bauch; - ber Schmerbauch, ber Banft; - pl. vampi, die Ralbaunen, die Ruttelflede; - prim. stvn.

vampa, Mik.(Et.). vampáč, m. ber Großbauch, Mur., Cig. vampaca, f. ein bidwanftiges Beib, Valj. (Rad).

vámpast, adj. wanftig, großbauchig. vampati, am, vb. impf. mit einem großen

Bauche einhergeben, Cig.

vampez, pca, m. dem. vamp. vampez, m. det Großbauch, Cig., M., BIKr. vampir, m. der Bamphr (phyllostoma spectrum), *Erj.(Z.)*.

1. van, m. na van, aufs Gerathewohl, C., Sol.; na dober van, auf gutes Glud, Jan.; na moj van, auf meine Berantwortung, C.; (tudi van, f.: tja v (eno) van, in ben Tag hinem, Ravn.; nič se ne zgodi po kaki vani, Ravn.; na mojo van, auf meine Rechnung, Lašče - Levst. [M.]); — prim. nem. Bahn, stvnem. van, Mik.(Et.).

2. van, m. na van, nicht bis oben voll, Mik.; – prim. srvnem. van, nicht voll, leer, Mik. (Et.).

3. van, m. bie Entaugerung, Ravn.; - prim. vanati se.

vánati, am, vb. impf. betrügen, taufcen, gum Besten haben, Z., Dol., BlKr.

vanati se, am se, vb. impf. (pf.) i) entfagen, fich entschlagen, sich begeben: v. se desa, Mur., C., Met.; on se vsega vana, časti, veselja in dobička, Ravn.; - 2) sich huten, Mur.; -- prim. anati se.

vancati, am, vo. impf. abmagen, fonbieren, vzhSt.-C.; = studence iskati, vzhSt.-Trst.

(Glas.).

vánčati, am, vb. impf. achtgeben, aufmerken, Guts. - Cig., Mur., Jan., Kor. - M., Slom. - C.; kmetje pri svojih opravkih na mesec veliko vančajo, Pjk.(Crt.).

vančen, čna, adj. Sveti, sveti, vančno solnce (allfehende Sonne?), Nov. 1857, 71.

vančljiv, íva, adj. achtfam, Mur. vančljívost, f. bie Achtfamleit, Mur., Kor.-Cig. vånger, rja, m. steinerne Thurpfoste, V.-Cig., Ip.-Mik.(Et.); - prim. bangar.

vanilija, f. bie Banille.

vānj, 😑 va-nj, v njega.

vânjek, njka, m. Jan., Volk. - M., Št., pogl. vinek, ovinek.

vánjkuš, m. = vankuš, vzhŠt.-C., kajk.-Valj. (Rad); - tudi: vanjkus, Valj. (Rad).

vánjkušnica, f. der Bolfterübergug, vzhSt.-C. vánkuš, m. das Riffen, Guts.; - prim, srvn. wangküssen, Mik. (Et.).

vanováti se, ûjem se, vb. impf. sich huten,

Mur.; — prim. vanati se. vap, m. = barva, C., Jan.(H.); — stsl. vapa, f. die Bfilhe, Mik.(Et.).

vápno, n. = apno, Mik., Gor., νζhSt., nk.;

- (išči izvedenke pod ap-).

var, m. 1) bie Löthung, C., Z.; bas Schweißen, Z.; - 2) bas Loth (b. i. ber metallifche Rörper, womit man löthet), Cig.; -3)=droben pesek, ki rabi kovaču, da ž njim potresa železo, kadar je "vari", ber Schweißfand, C., Notr.; - 4) ber Sub, ber Schwall, Jan.; - = pene od vretja, Dol.; var pobrati, Dol.

váranjo, n. das Beirugen, das Täufchen, nk. váras, m. die Stabt, vzh.St. - C., ogr. - Valj. (Rad); - prim. madž. varos.

várati, váram, vb. impf. 1) betrügen, täufchen, Jan., Mik., Lot(Notr.) - Erj.(Torb.), nk.; --2) wahrnehmen, merten, SlGor., ogr.-C.; beobachten, ogr.-Mik.; - prim. varovati in stvn. wara, Acht, Aufmertfamteit, Mik. (Et.). várav, adj. betrügerisch, Jan.; — varav sklep

ali izvod, ein Trugichiufs (phil.), Cig. (T.). váravec, vca, m. ber Betrüger, Vrt. varčen, čna, adj. 1) sparsam; v. žita, Met.;-

2) achtlam, Gor.; - prim. varovati. varčevati, ujem, vb. impf. sparen, C.; otroci se uče v., Str.; računite in varčujte! Cv.

varenost, f. Die Sparfamleit.

vardejáti, -déti, déjem (dém, Jan.), dénem, vb. impf. (pf.) 1) hegen, pflegen, warten, Dict .-Mik., Trub., Kreij, Dalm., Jap.(Sv. p.); var-dej svojega očeta! Trub.; ne vardejan otrok, ein vermahrlostes Rind, Gor.; vardejana je, sie ist versorgt, Gor.; če si za groš kruha pa kupico vina kupiš, pa si vardejan, Polj.; - 2) vb. pf. praes. vardem, versuchen, probieren, Jarn.; vardénem, ogr.-Mik.; - prim. ston wara, Acht, Aufmertfamteit, in nem. warten, Mik.

vardéniti, nem, vb. pf. beforgen, ogr. - Valj. (Rad). vardéva, f. bie Bsseg, C.; jeleni ne potre-bujejo posebne vardeve, ("vrdeve") Vrt.

vardevanje, n. 1) die Bflege: v. živine, C.; — bas Bewahren, bas Huten, Dalm., Kreij; - 2) die Brufung, die Brobe, ogr. - Valj. (Rad).

vardevati, am, vb. impf. 1) pflegen, hegen, warten, huten, Meg., Dict., Trub., Dalm., Jap. i. dr., Kr.; v. živino, Ig(Dol); v. otroke, Gor.; mene je moja mati vardevala, Trub.; svetinjo v. in varovati, Dalm.; pastir svoje krdelo vardeva, Dalm.; svoje otroke v., Jap. (Prid.), Ig (Dol.); bolno živino v., Kug.-Valj.(Rad); pravico v., Jap.(Prid.); kraljestvo ravnati in v., Rog.-Valj.(Rad); tudi v. česa: slabih v., Dalm.; žen v., Dalm.; svojega dela v., auf feine Arbeit achthaben, C.; ("vrdevati", Cig., Jan.); - 2) prufen, verjuden, Mur., ogr.-Mik.; pet jarmov juncev sem kupil in idem nje vardevat, ogr.-Raič

vardévavec, vca, m. v. drevja, ber Baumguchter, C.; oveji v., ber Schafhuter, ber Schafhirt, C.

vardevek, vka, m. die Brobe, ber Berfuch, ogr.-C

vardevščina, f. die Bflege, Kr.

vardír, rja, m. == vardjan, C.

vardjan, m. = čuvaj, C.; - prim. it. guardiano (istega pomena).

várek, rka, adj. schweißbar, Cig.(T.).

váren, rna, adj. 1) sicher, gefahtlos; ognja varen; v. kraj; na varnem biti, in Gicherbeit fein; Po zemlji varno hodi! Preš.; -- 2) behutsam, vorsichtig; varno prijemati kaj, varno stopati.

varėž, ėža, m. = droben pesek, potreben kovaču, kadar železo "vari", ber Schweißjanb, V .- Cig., Lasce-Erj. (Torb.).

varéžen, žna, adj. = peščen: varežna zemlja, Notr.

vârh, m. 👄 varih.

vārhinja, f. — varihinja.

varic, ica, m. ber Sieber, Jan.(H.).

varih, m. ber Büter, ber Beichuger; angel varih, ber Schupengel; - ber Bormund: ("tako se govori poleg "varh", in tako pišejo starejši pisatelii; prim. ženih", Škrab.[Cv.]).

varlbinja, f. bie Suterin, bie Beidugerin. variten, ina, adj. jum Schweißen gehörig: varifna vročina, bie Schweißhige, Cig.

varitnica, f. die Giederei, Cig., Jan.

varitnik, m. ber Kochtopf, Z.

varilo, n. 1) der Kochapparat, Jan. (H.); — varež, BlKr.

varišče, n. ber Siedepuntt, Cig.(T.).

varisica, f. bie Huterin, bie Beichützerin, C., Trub.-Mik.

variti, im, vb. impf. 1) sieben machen, tochen, Mur., Cig., Nov.; kasnate klobase varijo, t. j. nekoliko kuhajo, vzhSt.; — brouen, Cig.; pivo v., Levst.(Nauk); - 2) schweißen; zelezo v.; - (= spajati, lothen, Mur., Cig., Jan., nk.).

varivec, vca, m. 1) der Sieder, Cig.; - 2) ber Schweißer, Cig.

varjenica, f. das Eingesottene, C.

varjenje, n. 1) bas Sieben; - 2) bas Schweißen. varjenka, f. (sol) varjenka, bas Subjals, Cig. (T.).

1. varljiv, iva, adj. 1) behutsam, C.; - 2) sparsam, C.

2. varljiv, íva, adj. trügerifch, Jan., nk.

1. varljívost, f. 1) die Behutsamkeit, C.; — 2) die Sparfamfeit, C.

2. varijivost, f. die Trüglichfeit, nk.

1. varnica, f. (zaklopnica) varnica, bas Sicher-heitsventil, Cig. (T.).

2. varnica, f. 1) bie Sieberei, Jan.(H.); - 2) die Gerbergrube, Jan.(H.).

1. varnik, m. ber Hiter, C. 2. varnik, m. = varež, Vrtov.(Km. k.). varnják, m. ber Rochtopf, C.

Garagle

varnost, f. 1) bie Sicherheit, die Befahrlofigfeit; varnost življenja in imenja; javna v., nk.; - = varščina: v. dati za kaj, Cig.; — 2) die Behutsamteit.

varnosten, tna, adj. Sichetheits.: varnostna straža, die Sicherheitsmache, varnostno obla-

stvo, die Sicherheitsbehörde, DZ.

varoš, m. = varaš, C., Slom.; (f. Valj.[Rad]).varováč, m. ber Büter, ber Beichüger, C., ogr .-

Mik.; angel v., ogr.-Let. varováčkinja, f. die Hüterin, die Bächterin, C., ogr.-Valj.(Rad).

varovatnica, f. die Bewahranftalt, Cig. varoválo, n. das Bewahrungsmittel, das Braservativ, Cig., Jan.

varovanček, čka, m. ber Schubling, C.

várovanec, nca, m. ber Schützling, das Rünbel, Cig., Jan., M., C., nk.

varovanka, f. die Schutbefohlene, bas weibliche Munbel, Cig., Jan., C., nk.

várovanski, adj. Rünbel., Bupillar., Cig., Jan.; varovansko premoženje, baš Euratel-

bermogen, C.

várovatí, ujem, vb. impf achtgeben; varui, da ne pades! - schützen, hüten, bewachen, bewahren; nav.: v. koga, kaj; otroke v.; čuvaji mesto varujejo, Škrinj.-Valj.(Rad); tudi: v. koga, česa: Bog varuje naših otrok, Krelj - Mik.; angeli varujo otrok, Trub.; svojega dvora varuje, Trub.; vrat v., bas Thor huten, Dalm.; varujte svojih teles vsacega greha, Burg.; Fantiči, dekliči kresujejo, Žitnega polja varujejo, Npes.-K.; Kum teh krajev prehude burje in mraza varuje, Levst.(Zb. sp.); mlade žene v. doma, Jurč.; — nicht gelangen laffen: v. koga v kaj, Cig.; prosim, da jih v hudo varuj, Ravn.; straža ga je iz ječe varovala, Ravn.; Bom pel, gosence kaj na repo var'je, Preš.; - v. se, sich hüten, sich ichuben; v. se koga, česa, fich bor jemanbem. varuite se krivih prorokov! varujte se vpričo ljudi delati dobrih del! Ravn.; (imper. se nav. izgovarja vári, vár', várite, vár'te, nam. váruj, várujte); prim. stvnem. vara. Mcht, Mik. (Et.).

varovavec,vca,m ber Behüter,ber Bewahrer, Cig. várovavka, f. bie Behüterin, die Bewahrerin,

Cig.; die Barterin, Vali. (Rad).

varovčin, m. ber Süter, Cig., C.; poljski v., C.; - pastir, ber Biehhuter, Cig., Mik., vihSt .- Trst. (Let.); ber Gemeinbehirt, ber Gemeinbeschäfer, Mur., St.-Cig.

varovič, m. ber Beichüter, (varvič) Mur.

varovkinja, f. bie Hiterin, Glas. varovnik, m. ber Biter, C.; ber Bewahrer,

Cig.; bet Beichirmer, Dol.-Cig.

varstven, ena, adj. Schus : varstvene priprave, nk.; - bormunbicaftlich: varstvena oblast, DZ.

varstvo, n. ber Schut, bie Sut, bie Obhut; izročiti komu koga ali kaj v varstvo; - bie

Bormundichaft, DZ., nk.

varecina, f. die Sicherheit; die Sicherstellung: varščino dati, Cig.; - bie Caution, Cig., DZ., Nov., nk.; das Babium, Cig., Nov.

varūčka, f. bie Rinbswärterin, C., Slom., Savinska dol.

vāruh, m. = varih; (tako se piše beseda v novejšem knjištvu; benetski Slovenci izrekajo v tej besedi čisti u, Erj.[Torb.]).

vāruha, f. 🚥 varuhinja, Bes.; die Wärterin,

vāruhinja, f. 🛥 varhinja, nk.

varuhovanje, n. die Ausübung ber Bormundíðjaft, Jurč.

varun, m. ber Betritger, Jan., SIN. varuska, f. bie Kindsmärterin, Mur.

vāruštvo, n. bie Bormundichaft, C., Let., nk.

vâržet, m. — aržet.

vas, i, f. bas Dorf; na vasch, auf bem Lande. Cig.; — v vas iti, priti, jum Besuche gehen. fommen; po vasi priti, jum Bejuche fommen, Polj., Idrija; fantje to noč niso ukali, na vasi so pa bili vai (fchwärmten im Dorfe berum), Erj. (Izb. sp.).

vasica, f. dem. vas; bas Dörflein.

vasnica, f. die Dorfgemeinde, die Dorffchaft, Mur., Cig.; das Dorf, ogr.-Valj.(Rad).

vasník, m. = vasovavec, Jan.

vasnîški, adj. Dorf., Cig.; - prim. vasnica. vasovānje, n. bas Bejuchen; — bas Fenfterln, nachtliches Stellbichein am Fenfter ber Beliebten.

vasováti, üjem, vb. impf. 1) auf Besuch sein, Polj.; na sveti večer vasovali so vašćani drug pri drugem, Zora; hodil sem vasovat k sosedu, Jurč.; — 2) übhpt. bei ber Nacht im Dorfe herumichmarmen, Kr.; bef. ein Stelldichein am Fenfter ber Geliebten haben, Kr.

vasovavec, vca, m. 1) ber Besucher, Polj.; — 2) kdor pri dekletu vasuje, Kr.; njenega vasovavca sinoči ni bilo, Polj.; - fibhpt. ber nachtliche Herumichmarmer, Kr.

vasovavka, f. die Besucherin, M.; ein Mäbchen, bas Befuche bes Rachts am Fenfter empfangt, Kr.; - bie Rachtschwärmerin, Kr.

vàš, váša, pron. euer.

vašćan, ana, m. ber Dorfbewohner.

vaščanka, f. die Dorfbewohnerin. vasinec, nca, m. einer ber Eurigen, C.

vâški, adj. Dorf.

vata, f. tofe Baumwolltafel, bie Batte.

vatal, la, m. = vatel, bie Elle, Mur., Levst .-(Slovn.), Krelj, Jsvkr.

vätar, rja, m. ber Battemacher, Cig.

vatet, tla, m. bie Elle; na vatle, ellentveise; prim. furl. vuadul, palica, Strek. (Arch.), (Levstik, Nov. XXVI. 126. prim srvn. waldellen (Balbelle)).

vatlar, rja, m. ber Ellenritter, Cig., SIN. våtlarček, čka, m. dem. vatlar; ber Ellenritter, Cig.

vátlica, f. = latvica, Jan.

vávek, adv. immer (= v vek), BlKr.

vavroka, f. brennheiße Suppe, ogr .- Mik.

vaza, f. starinska posoda, bie Baje. vazal, m. fevdni podložnik, ber Bajall.

vazālstvo, n. bie Bajalicaft.

vazámen, mna, adj. = velikonočen, v Brkinih in po istrskem Bregu-Erj. (Torb.); denes gospod pobira vazamne listke, Boršt v Istri-Erj.(Torb.).

vazāmnica, f. neka hruška (menda, ker se drži do vazma = do velike noči), Brkini-

Erj.(Torb.).

vázem, zma, m. velika noč, v Brkinih in po istrskem Bregu - Erj. (Torb.), BlKr.; pl. vazmi == velikonočni prazniki, C.

váža, f. ber Rafen, bas Rafenstud, Mur., C., Mik., ogr.-Valj. (Rad), Dol., Notr.; -- prim.

nem. Bafen.

važen, žna, adj. 1) Bage, Cig.; važno torilo, bie Bagfchale, Ravn.; — 2) vážen, wichtig, Mur., Cig., Jan., C., nk.; angefehen: važni meščani, LjZv.; - imponierend, gravitătijch, ernft, Cig., Jan., Cig.(T.).

važnat, adj. Rajen-, rajig: važnato sedalo, Bes. väžnica, f. die Bagichale, Jan.(H.).

vážnost, f. bie Bichtigfeit, Mur., Cig., Jan., nk.; - bas Anfeben, Die Gravitat, Cig., Jan., Cig.(T.).

vbadar, rja, m. eine Art Rüffeltafer: ber Apfelftether (rhinchites Bacchus), Nov.; tudi: ber Bflaumenbohrer (rhynchites cupreus), Nov.

vbadati, am, vb. impf. ad vbosti; 1) hineinftedjen; = šivati: kdo bo na Martinji dan vbadal in krpucal! Levst.(Zb. sp.); - 2) v. se, sich abmühen, Cig., Jan., Kr.; Se vbada se vpera, Za smrt le skrbi, Pres.; - prim. vpikovati se.

vbeletba, f. bie ichriftliche Eintragung, Jan .-

(H.).

vbeležiti, ezim, vb. pf. fcriftlich eintragen, Jan.(H.).

vbijati, am, vb. impf. ad vbiti; hineinichlagen, eintreiben; - v. komu kaj v glavo, jemanbem etwas einzuprägen, beizubringen fuchen.

vbiti, vbijem, vb. pf. hineinschlagen; - v maslo vbita jajca, eingerührte Gier, Ravn. (Abc.); v. komu kaj v glavo, jemandem etwas eins pragen, beibringen; - v. si kaj v glavo, sich etwas in ben Ropf feben.

vbloditi, im, vb. pf. einmengen, einrühren, M.,

vbod, boda, m. ber Stidy, Cig.; križni vbod, ber Rreugftich, nk.

vbodati, am, vb. impf. hineinstechen: = Bivati (zaničli.), (vbudati) Lašče-Levst.(M.).

vbôgajme, adv. - v Boga ime (in Gottre Ramen): prositi v., um Almofen bitten, betteln; v. dati, ein Almofen geben; v. odgnati berača — odgnati ge v božjem imenu.

vbókel, kla, adj. concav, Cig.(T.), nk. vbókniti, bộknem, »b. pf. einbiegen, C. vbosti, vbodem, vb. pf. hineinstechen.

vbrázditi, im, vb. pf. = zabrazditi, Cig.

vbrêg, adv. bergan, bergauf. vbrizgniti, brizgnem, vb. pf. einsprigen, Cig.,

vbrstiti, im, vb. pf. sculieren, C. voèp, cépa, m. die Einimpfung, Cig. voçpek, pka, m. bie Impfwunde, Cig. vcopiti, im, vb. pf. 1) einpropfen, Mur., Cig., Jan.; — v. sekiro v tepelj, parobek, bie Art in ben Rlot hauen, jo bafs fie darin fteden bleibt, Erj. (Torb.), Savinska dol., Tolm.; - 2) einimpfen: v. koze, Cig.; v. bobinke, impfen, ogr.-C.; - 3) einprägen, Vrtov. (Km. k.); - einflößen; v. komu ljubezen, sovraštvo v srce; v. komu kaj v glavo, jemanbem etwas in ben Ropf feben, beibringen.

voepljati, am, vb. impf. ad vcepiti; einpfropfen: Zdaj črešnje vceplja, Zdaj vrbe sadi, Npes .-

voepljávati, am, vb. impf. einpfropfen, M., C. veepljenee, nea, m. ein gepfropfter Baum, Cig., Jap.-C.

veepljenica, f. = vcepljenec, Mur. vcepnina, f. der Impsitoss, C.

vouriti, im, pb. pf. mit ichwachem Strahl eingießen, Jure. (Tug.).

vcasi, adv. 1) zuweilen; — 2) vcasi, fogleich, fofort, vih.St.

včasih, adv. zuweilen, Mur., Cig., Jan., Tolm. včásik, adv. = včasi 2), sogleich, C., vzhSt.-Valj.(Vest.).

včékniti, čéknem, vb. pf. fneipen, Mur.; (nam. vščekniti).

včera, adv. - včeraj, Mur., Cig.

včerah, adv. = včeraj, vzhŠt.-C. včeraj, adv. geftern.

včerajšnji, adj. — včerašnji.

včeranji, adj. gestrig; pred včeranjim (pred-

vceranjim), vorgeftern. včérašuji, adj. geftrig.

vortati, crtam, vb. pf. einrigen, Jan.(H.); einzeichnen, einschreiben: krogu v. mnogokotnik, Cel (Geom.).

vdab, m. ber Biebehopf (upupa), Mik., Valj. (Rad), Dol.; smrdi ko vdab, Dol.

vdáhniti, nem, *vb. pf.* = vdehniti. vdaja, f. 1) bie Ergebung, Cig., Jan.; - 2) die Ubergabe (3. B. einer Stadt an ben Feinb), Cig., Jan.; - 3) die Beirat, Mur., Cig., Jan., Prip.-Mik., Valj (Rad), Navr.(Let.).

vdajanjo, n. 1) die Ergebung; — 2) bas Ausbeiraten, M.

vdājati, jam, jem, vb. impf. ad vdati; 1) an einen Rann verbeiraten, Mur., Cig., Jan.; Norcave tiste matere, Ki dalec beere vdajajo, Npes. (Kor.)-Kres; - v. se, heitaten (vom Beibe), Cig., Jan., M.; - 2) v. sc, fich ergeben fich fugen; - fich bingeben; v. se veselju, žalostnim mislim; - nadgeben: tla se vdajejo, deska se vdaja, Lašče-Erj. (Torb.); nogi sta se mu vdajali pod koleni,

Jurč.; — 3) v. se, eingestehen; — 4) v. se, pallen, Cig. vdánost, f. Die Ergebenheit; v. v voljo bozjo. vdatev, tve, f. die Ergebung, Cig., C.

vdáti, dám, vb. pf. 1) ein Mabchen an einen Mann verheiraten, Mur., Cig., Jan.; Jaz sem vdala Nežico Daleč v deveto deželo, Npes. (Kor.)-Kres; — v. se, heiraten (vom Beibe), Guts., Jarn., Cig., Jan.; Bom koj vdala se, bom pustila te, Npes. (Kor.) - Kres; vdan, verheiratet (vom Beibe), Cig., C.; - 2) v.

se, fich ergeben: v. se dobremu, slabemu, lenobi, pijančevanju, veselju, sovraštvu; fich fügen, v. se svarjenju, Škrinj .- Valj (Rad); iich ergeben: v. se v voljo božjo; vdan, ergeben; vdan komu, v voljo božjo; - v. se preskušnji, sich einer Prüfung unterziehen, DZ.; - capitulieren, Die Baffen ftreden; - nachgeben, fich biegen; deska se je vdala, Lasce-Erj. (Torb.), Savinska dol.; — to se bo vdulo, bas wird sich geben, Cig.; — 3) v. se, eingestehen, zugeben, Cig., M., Krelj, Lasce-Levst. (Rok.); vdati se v kaj, Cig.; - 4) v. se, vb. impf. paffen, gut fteben: ta obleka se ti lepo vda, Mur., Cig.: lepo se ji vda venček, ντhSt.; vda se mu kakor prasici sedlo, εδ steht ihm plump, Mur.; - sich geziemen, sich fchicen, Cig., C.; - (nav. se pise: udati; toda prim. stsl. vadati se, češ.-moravsko vdati se, heiraten, fich ergeben).

vdeb, m. = vdab, ber Biebehopf (upupa), Mur., Cig., Jan., Mik., Valj. (Rad); vdeb,

Erj.(Z.).

vdębji, adj. Biebehopfe, Mur.

vdehniti, dahnem, vb. pf. einhauchen, eingeben. vdejáti, vdéti, vdénem, vb. pf. hineinthun, hineinsegen, hineinfügen; v. nit v šivanko, einfabeln; tudi: šivanko vdeti, Gor.-DSv.; v. nov zob v čeljust; vdeti vrata, bie Thure einhangen, Gor.-DSv.; - v. jo, es treffen, Jan., C.; - v. se, hineingerathen: otroci se dostikrat vdenejo mej klade, da ne morejo nikamor, Notr.; - v. se, in eine Riemme fommen, M.

vdet, dela, m. bie Boriduhung ber Stiefel (Bor-

ichub), Mur., Met.

vdelati, delam, vb. pf. 1) bineinmachen, einfügen, einfassen: v. kaj v zlato, v srebro, Cig.; einwirfen: v. kaj v kako tkanino, Cig.; tudi: v. kaj s čim, n. pr. skrinja zaveze je bila z zlatom bogato vdelana, Burg.; - 2) škornje v., die Stiefel vorschuhen, Dol.; golenice Ze tolikokrat vdelane, Jurč.

vdelávati, am, vb. impf. = vdelovati. vdelováti, ûjem, vb. impf. ad vdelati, Cig. vdéti, vdénem, vb. pf. išči pod: vdejati. vdetje, n. die Ginfabelung, Jan.(H.). vdevanje, n. bas hineinthun.

vdévati, vam, vljem, vb. impf. ad vdejati, vdeti; - v. se v kako stvar = vtikati se vanjo, Kras-Erj.(Torb.).

vdîh, m. 1) bie Eingebung, Cig., Cig.(T.); -

2) bie Einathmung, Erj. (Som.).

vdihat, f. bie Eingebung, C. vdihati, diham, sem, vb. impf. ad vdehniti; einhauchen, eingeben, einflößen, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.).

vdíhniti, díhnem, vb. pf. = vdehniti. vdihovanje, n. bas Einhauchen, bas Eingeben. vdihovátl, üjem, vb. impf. einhauchen, eingeben, Mur., Cig., nk.

vdîlj, adv. 1) nach ber Länge, ogr.-C., Mik.; = vzdolž, ogr.-Raić.(Nkol.); (praep. längð: v. potoka, C.); - 2) in einem fort, ohne Unterbrechung: vdilj naprej razbijate, Dalm.; = vse vdilj; Mik.; svoje mreže vse vdilj

vunkaj mečejo, Dalm.; vse vdilj (vse v en dilj) gre dež, Lašče-Erj.(Torb.); - 3) lange Reit: vdilj zvoni, rekše, v nedeljo k maši prvič "vabi", ker tedaj res vrlo dolgo zvoni, St.-Erj.(Torb.)

vdilje, adv. = vdilj, C.

vdîljek, adv. = vdili, in bie Lange, ogr.-C. volljem, adv. nach ber Lange bin, C.; bie gange Strede bin: v. je cesta lepa, Buce-(St.)-C.

vdiljen, ljna, adj. lang, in die Länge gestreckt,

vdiljna ulica, ogr.-C

vdîrati, am, vb. impf. ad vdreti; 1) einbringen, M.; — 2) v. se, einsinken, einstürzen. vdlétiti, im, vb. pf. = vdolbsti, einmeißeln Cig. vdletvati, am, vb. pf. = vdletiti, Jan.(H.). vdob, m = vdab, Cig., Erj.(Z.). vdobič, m. ber Rame eines Bogels, Mur.; bie Spierichwalbe (cypselus), Z.

vdod, vdoda, m. = vdab, Cig., M., Vrt.,

Levst.(Nauk).

vdôłbek, bka, m. etwas Eingemeißeltes, z. B. eine eingegrabene Figur, Cig. vdółbati, bem, vb. pf. einmeißein.

vdopír, rja, m. = netopir, Cig. vddr, dora, m. ber Einbruch, vdov, adj. verwitwet, Mur., St.-C.

vdôva, f. 1) die Witwe; — 2) neki polip: die Bitwe (sagartia viduata), Erj.(Ž.).

vdovčevánje, n. baš Leben alš Witwer, M. vdovčeváti, ûjem, vb. impf. als Witwer leben, Mur.-Cig., M.

vdovec, vca, m. 1) ber Wittver; — 2) ein Stüd Brot aus der Mitte des Laibes, C. vdovíca, f. = vdova, Jsvkr., ogr., kajk.-Valj. (Rad), jvzhŠt.

vdovinstvo, n. = vdovstvo, kajk, -Valj.(Rad).vdoviški, adj. Bitmen-, C.

vdovištvo, n. = vdovstvo, kajk.-Valj.(Rad). vdôvji, adj. — vdovski, Jan.

vdovováti, fijem, vb. impf. verwitwet fein, C.

vdôvski, adj. Bitwen-, Bitwer-. vdovstvo, n. ber Bitwen- ober Bitwerftanb;

v vdovstvu živeti, Dalm. vdovstvováti, üjem, vb. impf. Bitwer ober

Bitwe fein, Mur., Jarn. vdovščica, f. die Sonnenblume, die Sonnenwende (heliotropium), C.

vdovščina, f. 1) ber Bitwer- ober Bitwenftand, C.; - 2) bas Bitwengehalt, V-Cig., Jan.; suha v., bas Bitwengehalt g. B. in Getreibe, Cig.; mokra v. (in Bein), Cig. vdovščnica, f. = vdovščica, C.

vdrabljati, am, vb. impf. ad vdrobiti; ein-

brödeln, M.

vareti, derem, drem, vb. pf. 1) hineinfturgen: voda je v mlin vdrla (brang ein), Mur.; -2) v. se, einfinten, einfturgen: most se je vdrl, zemlja se je vdrla; — einfallen: pri teh besedah se Judežu obraz vdere, groza ga zgrabi, Ravn.; - vdrt, eingebrück, concav, Cig., C.; vdrto zrcalo, ber Concavipiegel, Sen.(Fiz.); vdrta ploskev, eine concabe Hlache, Žnid.; - eingefallen (mager): vdrte oči, vdrt obraz.

vdfgniti, dfgnem, vb. pf. einreiben, nk. vdrobiti, im, vb. pf. einbrodeln; kruha v. v mleko,

vartina, f. bie Ginfenfung, bie Rluft. vdftje, n. ber Einsturg, ber Ginbruch, Cig. vertook, oka, adj. mit eingefallenen Augen, hoblaugig, Cig. vdružba, f. die Ginverleibung, Cig.

vdruževáti, újem, vb. impf. ad vdružiti; einverleiben, Cig.

vdružiti, drūžim, vb. pf. 1) einverleiben, Mur. Cig., Cig.(T.); - 2) v. se, sich gefellen, als Mitglied in eine Gefellichaft eintreten, C.

1. vè, adv. 1) do ve, bis hieher, Prip.-Mik.; -- tam ve = tam-le, tu ve = tu-le, C.; - 2) jeht, Prip.-Mik.; baš ve, gerabe jeht, Prip.-Mik.

2. ve, adv. = saj, ja, C., vzhSt.; ve je prišel, er ift ja getommen, vzhSt. - Mik.; ve je to le malo, ogr.-C.; — prim. rus. vêda, Mik. ve-, praef. = iz-; vebirati, vepoditi, Ben.-Kl.; - prim. vi-.

vec, l. adv. mehr; - mehrere; vec oci vec vidi; z več ljudmi; po več krajih; — nič več; nikoli več; — vsega več (vsegaveč), immer mehr, defto mehr, vielmehr, Kremp .-M., C.; - II. conj. fondern: on me ne ljubi, več črti, C.; — več ako, außer wenn: neče biti kriv, več ako mu se dokaže, C.; ne plačam, več ako se mi dokaže, da sem dolžen, BlKr., Levst.(M.).

véča, f. 1) bie Steuer, Meg.-Mik., Guts.-Cig., Jan.; die alte Giebigkeit (opp. novice, die neuen Auflagen), Kor .- Jarn.; na večo iti, Steuern zahlen gehen, Jarn.; — 2) pl. vece,

ber Rechtsftreit, C.

večaj, m. = otrok, ki vedno kriči, Cig. vecaten, ina, adj. Bergrößerunge-, vergrößernb, Jan.(H.).

1. večálo, n. bas Bergrößerungsglas, h. t.-Cig. (T.), Žnid.

2. večálo, n. ber Schreihals, Dol.

vecati, am, vb. impf. pergrößern, Guts.-Cig., Mur., C.; — v. sc, zunehmen, größer werben, Mur., Cig.(T.), nk.; večajoča oblika, bie Bergrößerungeform (gramm.), Cig.(T.).

večati, večím, vb. impf. ichreien, Mur., Cig., Dol.; pijanci veče, Dol.; zajec veči, Cig.;

veči kakor črednik, Gor. vecava, f. bie Bergrößerung, Jan.(H.). veccienski, adj. mehrglicberig, Jan.(H.).

vecdeten, ina, adj. mehrtheilig, Jan. vèče, adv. = več: 1) mehr, ogr.-C., Goriš.-Levst.(M.); - 2) že, uže: čakam veče tri dni tukaj, Goriš.-Levst.(M.).

vecema, adv. großentheils, Cig., Jan., C. vệčen, čna, adj. 1) fraftig, ftarf, C., Rib.-Mik.;

— fraftigenb; večna jed, C.; — 2) ewig; vecno Zivljenje; - vecne mase, gestiftete Meffen, M., Z.; - vecna luc, bas Abendgelaute: večno luč zvoni, Št.; tudi večen, Dol.

večer, m. 1) ber Abend; dober vecer! guien Abend! za vecera, während der Abendzeit. des Abends, Mik.; z večera, abends, Guts.

(Res.)-Mik., LjZv., Vrt.; na večer, am Abend, proti večeru, gegen Abend; sveti večer zvoni = na delopust zvoni, Goriška ok., Ip.-Erj. (Torb.); sveti večer, ber Chriftabend; - živi veder, die Abendversammlung gum Gebete für einen Tobten innerhalb ber Octave nach bem Begrabniffe, Bohinj(Gor.)-Cig., M.; -2) bie Abendfeite, ber Beften.

večer, f. = večer, m. 1), Mur., rok. iz 15. stol.-Let., Danj.-Valj.(Rad); Bog vam daj dobro večer! Bolc-Erj.(Torb.); kakor daleč je jutro do večeri, Trub.

večeranji, adj. Abenb-: večeranja molitva, ogr.-C

večerašnji, adj. Abenb., C.

večeren, rna, adj. 1) Abenb-; večerna molitev; - 2) Beft-.

večeriti se, i se, vb. impf. večeri se, es wirb Whenb, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj.-(Rad), Zv. vecerja, f. bas Abenbeffen, bas Rachtniahl. večerjališče, n. ber Ort, wo man nachtmahlt,

večęrjanje, n. bas Rachtmahlen.

Jap.(Sv. p.).

vočerjati, am, vb. impf. zu Abend essen, nachtmahlen.

vecerka, f. ber nachmittag (von 3 Uhr bis jum Abend, C.), Mik., Slom., vgh St.; sredi večerke, t. j. med_4. in 5, uro, C.; v večerko, nachmittags, vzhSt.

večerkah, adv. abends. Poh .- C. večerkašuji, adj. nechmittagig, C.

vecernica, f. 1) ber Abenbftern; - 2) ber nachmittägige Gotteebienft an Sonn- u. Feiertagen, bie Befper, Mur., Cig., C., Scav.; nav. pl. večernice; k večernicam iti; - 3) baš Abendlieb, Mur.; - 4) bas Abendgelante, M.; - bas Abenbgebet, C.

večernik, m. 1) ber 28eftwind, Mur., Cig., Jes., Gor.; — 2) = somračnik, der Abend-

falter, Jan.(H.).

večernja, f. bie Besperanbacht, kajk .- Valj. (Rad). večernjak, m. der Beftwind, Mur.

večernje, n. 🛥 čas od kopščaka do noči, bie Abendzeit, Podkrnci-Erj. (Torb.).

večeršnji, adj. Abendo, abendlich, C., Danj .-

večeváti, ûjem, vb. impf. 1) 🖚 davek plačevati, Jarn., Mur.-Cig.; - 2) = pravdati

vệči, adj. compar. ad velik; größer; po večem, a) jum größeren Theile, größtentheils; b) oberilachlich, Z., Lašče-Erj. (Torb.), Savinska dol., Tolm.; iz vecega, a) sum größeren Theile, größtentheils, Cig., C., Vest.; b) oberflachlich, noch nicht vollständig, C., Z.; blod iz večega obtesati, jvzh.St.; k većemu, hochftens; vedi del (vedidel) = z vedine, gum größeren Theile, größtentheils; - (pravilneje od "vecji", Cv.).

vedina, f. bie Dehrheit, bie Dehrzahl; bie Majoritat; -- z vedine, größtentheils, C., nk

vecinoma, adv. größtentheils.

veciti, im, vb. impf. mit einem Dedel berfeben, C.; - luftbicht verbodmen, vzhSt.-C.; - prim. veka.

vêčji, adj. compar. ad velik, = veči. veckrat, adv. mehrmals, öfter.

veckraten, tna, adj. mehrmalig.

veckratnik, m. bas Bielfache, bas Multiplum, Cig.(T.), DZ.

večléten, tna, adj. mehrjährig; - perennierend, Cig., Jan.

veclotnica, f. eine perennierende Bflanze, Jan. vocnost, f. die Emigleit.

večslovčen, čna, adj. mehrfilbig, Jan.

večstránski, adj. mehrieitig, Jan., nk.

vecktevitcen, cna, adj. mehrziffrig, Cel.(Ar.). vectisocen, ena, adj. mehrere Taufenbe gablenb : vectisocna armada, Cv.

večzióžen, žna adj. mehtfilbig, Jan., nk. $\mathbf{v} \in \mathbf{d}$, $\mathbf{v} \in \mathbf{d}$, \mathbf{m} . = $\mathbf{v} \in \mathbf{d}$, \mathbf{f} ., $\mathbf{M} \mathbf{u} \mathbf{r}$.; \mathbf{z} ženinim vedom, Ravn.; brez mojega veda, Svet .-

(Rok.); daj mi ved! gib mir Rachricht! Svet.

vệd, î, f. bas Biffen, Cig., Jan., M.; brez moje vedi, Cig.; brez njihove vedi, Navr. (Let.); brez vedi in privolitve, Levst. (Pril.); na ved, porjäglich, Krelj-Mik.

véda, f. die Biffenichaft, Jan., nk.; - čes. védavec, vca, m. = vedomec, Valv.-Navr. (Let.); (vedovec), Dist.-Mik.

védavek, vka, m. = vedomec, Goriš.

védčen, čna, adj. = vedečen, Mur., Cig., Jan.,

védčnost, f. = vedečnost, Mur., Cig., Jan. vede, adv. (part.), felbstverstandlich, Erj. (Torb.); - prim. vedeti.

vedec, den, m. ber Biffer, Cig., Jan.; ber Sachtenner, Jan.

vedèč, éča, adj. (part. praes. od glag. vedeti); befannt, Dict., Mik., Cig., Jan., Trub., Dalm., Dol.-Levst.(Sl. Spr.); vsem ljudem védeče, Trub.; vedeče storiti, befannt machen. melben, Jan.; kar vam je vedeče, rok. iz 15. stol.

védečen, čna, adj. missbegierig, pormisig, neu-gierig, Sol., Jurč., Dol.

vedeonost, f. bie Bifsbegierbe, bie Rengierbe,

védet, dla, adj. == vel: 1) mest, Mur., Cig., Jan., C., Podkrnci-Erj. (Torb.); védel, Ben.-Kl.; - 2) trage, faul, Meg. - Mik., Mur., Kor.-M., C.

r. veden, dna, adj. funbig, erfahren, bewanbert, Mur., Jan., C; fachlundig, Svet.(Rok.); veden mož, Pohl. (Km.); nisem v. česa, ich tenne etwas nicht, Levst. (Zb. sp.); v kateri reči je kdo veden, o tej naj piše, Glas.

2. veden, dna, adj. immermahrend, beftanbig, ununterbrochen, Mur., Cig., Jan. ; vedni uspeh, bas stetige Gebeiben, Levst. (Mocv.); (narc-

jeno iz: vedno).

védenec, nca, m. 1) bas Strlicht, V.-Cig., C., Jes.; — 2) ber Ulp, C.; — prim. vedomec. védenica, f. = rojenica, Naklo(Gor.).

1. vedenje, n. bas Benehmen, bie Aufführung. 2. védenje, n. das Bissen; brez mojega vedenja; na vedenje dati, zu miffen geben, anzeigen, C.; v. dobiti, eine Berftandigung betommen, Svet.(Rok.).

véder, védra, vedrô, adj. regenfrei; vedro je; vedro vreme; solnce na vêdrem vzhaja, Pjk.(Črt.); pod vedrim nebom, unter freiem Simmel, C.

vêdeštvo, n. die Wahrsagerei, die Wahrsage-

funft, Mur .- Cig., C., Let.

védeti, vém, vb. impf. 1) miffen; vedé, vedèč, milentlich; vedeč ali ne vedeč, Alas.; vede, selbstverständlich, Erj. (Torb.); v. kaj, veliko v.; vedi! miffe! - v. komu, čemu ime, ben Ramen jemandes, einer Sache miffen, zu nennen miffen; — v. kaki reči glas, etwas verstehen, sich austennen, Bescheid wiffen, tunbig fein, Cig., Jan., nk.; ta človek vsaki reči glas ve, Mik.; kdor glumi ne ve glas, naj ne hodi k ljudem v vas, wer teinen Spafs verfteht, foll nicht unter Bente geben, Mik.; - v. komu katero dolgo časa, jemanbem etwas lange nachtragen o. jum Bormurfe machen, Cig.; to mu bom vedel, bas will ich ihm merten, Cig.; - v. si mero, sich mäßigen: ne ve si mere, er weiß fich nicht gu mäßigen, Cig.; vedi ga Bog! ber himmel mag es miffen! vedi si ga čuk (vran, vrag)! - to se ve da, se ve da (seveda), freilidi; — kdo ve kai, überaus viel, Cig., Bohinj (Gor.); ni kdo ve kako bogat, er ist nicht gar jo reich, jughat.; - ne vedi, ohne gu wiffen: govoriš ne vedi kaj, bu ipriciji obne ju wissen, was bu sprichft, Dol.-Levst.(Sl. Spr.); gre sam ne vedi kam, Vrt.; - 2) vem = sai, ja, bod), ogr. - C., Dol.; vem sem mu dal, ich habe ihm ja gegeben, Mik.; vem razumete, ihr versteht ja, C.; vem si bolan, C.; vem si moj, du bist ja mein, C.; vem nisi neumen, bu bist boch nicht dumm, Dol.; vem - ali, zwar - aber, ogr.-C.

vêdez, m. baš Biffen, Mur., Cig., Jan.; z mojim vedezom, mit meinem Biffen, V.-Cig.; brez mojega vedeza, V.-Cig., C.; z vedezom svoje žene, Jap. (Sv. p.); brez vedeza, ohne Bormiffen, Pohl.(Km.); z vedezom, wiffentlich, V.-Cig.; brez vedeza kaj storiti, unwissend etwas thun, Cig.

vêdezen, zna, adj. wissentlich, DZ.; vorsäklich,

vedet, m. 1) bas Biffen, bie Renntnis, Jan., C.; z vedezem, mit Biffen, vorfaglich, Jan.; po mojem vedežu, soviel ich weiß, C.: na vedež dati, befannt geben, C., Mik., Gor.; na vedež priti, befannt werben, C.; vedež imeti, wiffen, erfahren haben; vedeže kupovati, Maniaffen feil haben, C.; — 2) ber Bielwiffer, Mur., V.- Cig., Jan., C., Strek.; imel je vrana, ki je bil vedež in mu je vse povedal, ko je domov prišel, (iz neke bajke) Mur.; v vasi so ga imeli za vedeža, Erj. (Izb. sp.): - ber Bahrfager, Mur., Cig., Jan.; ber Rarienauffchlager, Dol.

vệđežen, žna, *adj.* 1) borfăhlich, Jan.; — 2) nengierig, C.; — 3) wahrsagerisch, vedezna ženska, *Jurč.*

vedežováti, ûjem, *vb. impf.* wahrjagen, *Mur.*, V.-Cig., Jan., nk. Google vedeževavec, vca, m. ber Bahrfager, Mur., Cig., Jan., nk. vedeževávka, f. die Bahrfagerin, Cig., Jan., vedeževávski, adj. mahrfagerifch, Cig. vedeževavstvo, n. bie Bahringerei, Cig. vedežíca, f. die Bahrjagerin, Cig., Kremp.-M. vedežinja, f. bie Bahriagerin, C. vedežka, f. bie Bielmifferin, bie Bahrfagerin, vedežljiv, iva, adj. 1) viel wissend, C.; - 2) neugierig, C. vediv, íva, adj. funbig: To znali so davno vedivi možje, Levst. (Zb. sp.). vèdle, adv. = vadlje, Mik. vedléti, im, vb. impf. wellen, Jarn., Mur., vedlina, f. bas Belle, welles Beug, C. vedljad, f. coll. welle Dinge, C 1. vedlit, iva, adj. neugierig, pormißig, C. 2. vodljiv, íva, adj. 1) melt, M., Z.; - 2) trage, faul, Guts., Mur.; v. v Gospodovi službi, Guts.(Res.). vedljívost, f. die Trägheit, Guts.(Res.). védlost, f. 1) die Belfheit, Mur., Cig., M.; — 2) bie Faulheit, *Mur*. vedniti, vednem, vb. impf. = veniti, Jarn., Cig., Jan., M., Podkrnci-Erj.(Torb.), Rot.-Kres. vedno, adv. immer, immerfort, fortwährenb, (véden, Trub., Dalm., Rec.; "v'ednu", Dict.). védnost, f. 1) bie Renntnis, die Runde, die Berftanbigung; v. dobiti, poslati, Svet. (Rok.); – 2) das Wissen, die Kenntnis, Guts., Mur., Cig., Jan., nk.; z vednostjo druge presegati, Ravn .- Valj. (Rad); - bie Biffenschaft, Guts., Mur., Cig., Jan., nk. vednosten, tna, adj. wiffenschaftlich, Mur., Cig., Jan., nk. védoč, (vedóč), adv. (part. praes. od glag. vedeti), vedoc dati, fund geben, befannt geben, C., Z., Mik., Danj. (Posv. pes.); - prim. vedeč. vedok, oka, m. ber Renner, C.; ber Sachverstänbige, DZ. vedoma, adv. wiffentlich. vędomašnji, adj. wisentlich, C. vedomec, mca, m. 1) ber Bielwiffer, Jan., C.; ein erfahrener, gescheiter Mann, C .; - 2) ber Bahrfager, C.; - ber Betterprophet, Gor.-M.; - 3) ber Banberer, ber hegenmeifter, Mik., C.; - ber herentenner, C.; - 4) neko bajeslovno bitje, ki se v razne živali zna izpreminjati, Rib.-M.; vedomci se s treskilniki na razpotju bijejo, hodijo ljudi tlačit itd., Erj. (Torb., Let. 1883, 335); — = človek, ki se povampiri, volkodlak, vampir, Ljubljansko barje-Erj.(Torb.), LjZv.; - 5) bas Jrrlicht, M., LjZv. 1883, 565. vedomen, mna, adj. erfahren, gefcheit, C. vedomica, f. - vesca, bie Bielmifferin, C. vedomka, f. bie Bielmifferin, ein geicheites Frauenzimmer, C. vedoslovje, n. die Biffenschaftslehre, Jan.(H.). védovec, vca, m. = vedomec, Dict.-Mik.; -

pogl, vedavec.

vedovin, m. der Bielmiffer, ber Zauberer, Dol.vedovina, m. 1) ber Bahrfager, Habd .- Mik., C., kajk .- Valj .(Rad); - 2) das Beipenft, C.; - 3) f. die Runde: vedovino imeti, wissen, benachrichtigt fein, C. vedoželjen, lina, adj. wijsbegierig, V.- Cig., Jan., nk. vedoželjnost, f. bie Bijsbegierbe, V. - Cig., Jan., nk. védra, s. == vedro, das Schaff, der Eimer, Mur.; okovana vedra, Npes.-Vraz. vodrce, n. dem. vedro; das Eimerchen; ein fleiner Schöpfeimer, Kr. védrčeco, n. dem. vedrce; bas Eimerchen, M. vedrett, im, vb. impf. heiter werben (vom himmel), C., Z. vedrica, f. das Bafferichaff, Gues.-Cig., Jan., C., Poh., Kor.; ber Schöpfeimer (g. 18. bei Cifternen), Dol. vedrilišče, n. mesto, kjer kdo vedri, Fr.-C.; - prim. vedriti 2), vodrilo, n. das Erheiterungsmittel, Let.; die Erheiterung, ZgD. vedrina, f. bie Seitre, Mur., Cig., Jan.; solnce na vedrini vzhaja, die Sonne geht bei beiterem Better auf, vzhSt. - Kres; - na vedrini, unter freiem himmel, C. vedriti, (m, vb. impf. 1) aufheitern, Cig., Jan.; - v. se, sich ausheitern: že se vedri; nebo se vedri; - heiter ftimmen, erheitern, Cig., Jan.; one same nam glave vedre, Pres.; -- 2) == kje pod streho čakati, da neha dež; — 3) vedri me = mudim se, ko čakam, da bi nehal dež, Mik. véden, adj. Eimere; vêdeni sodček, bas Eimere falechen. vedrna, f. ber Regenbogen, Goriška ok .- Erj. (Torb.). 1. vộđrnica, f. bas Eimerfafs, Cig. 2. vedrnica, f. ber Regenbogen, Jan.; (ker mislijo, da mavrica "vedri" ali dela lepo vreme); Goriška ok.-Erj. (Torb.). vēdrnik, m. prostor ali stalo (kiop) v kuhinji, kjer stoje vodni kebli, M., C., Zabče (Tolm.), Lašče-Erj.(Torb.), BIKr. 1. vedrniak, m. ber Bestwind, C., Let. 2. vedrajak, m. = vedrnik, Lašče-Erj. (Torb.). védro, n. ber Eimer (als Gefäß): dokler lehko z vedrom zajemlje, ne vpraša po korcu, Levst. (Beč.); vedra z vodo napolniti, ogr.-Valj. (Rad); - ber Eimer (ale Dag): avstrijsko vedro 🖚 40 bokalov ali blizu 56 litrov; vedro ima štiri vrče; polovnjak drži pet veder; - primorsko vedro meri 10 bokalov, o trgatvi 11, Goriška ok.-Erj. (Torb.). védroma, adv. eimerweise, Cig. vodrost, f. bie Beiterfeit. vedrota, f. regenlojes Better, M. $\mathbf{v}\hat{\mathbf{e}}\mathbf{g}$, $\mathbf{v}\hat{\mathbf{e}}\mathbf{g}\mathbf{a}$, adj. 1) = vegast, C., Z., $U\hat{\mathbf{e}}T$.; - 2) unāḥnlich: kako sta si vega! Gornja Savinska dol. 1. voga, f. bie Schiefe, bie Reigung, Mur., Cig., C., Met., Nov 2. véga, f. der Laubfrojdy, St.-Mur., Jan., C.

végalica, f. das Schwanten: na vegalici biti: unsicher, schwantenb fein: vsa stvar je se na vegalici, Erj. (Torb.).

véganje, n. bas Schwanten, Zv.

vogast, adj. mit einer unebenen Flache, gebogen, verbogen; vegasta skleda, eine uneben aufliegende, ichwantenbe Schuffel; - holperig, uneben (o cesti), C., Z.

1. vegati, am, vb. impf. 1) schwanten, nicht gerade fteben, nach einer Seite bin bas Ubergewicht haben, Z., Ip. - Mik., BiKr.; skleda vega, kadar ne stoji trdno, ker ima takšno dno, ki se ne dotika povsod svojega stališča, Lašče-Erj. (Torb.); vegati na dve strani, hin und her schwanken, Levst. (Zb. sp.); tudi: v. se, C.; voz se vega po slabem potu, a tudi vinjen človek se vega, rekše, omahuje zdaj na to, zdaj na ono stran, Rihenberk - Erj. (Torb.); - ta stvar se še vega, t. j. ni še trdno določena, Rihenberk - Erj. (Torb.); - 2) sich werfen (o deskah), Cig. 2. vegati, am, vb. impf. quaten (von Lanbfroiden), Mur., vzhSt.-C.

végav, adj. 1) = vegast, uneben, Jan.; -

2) unentichloffen, Jan.

végavica, f. = 2. vega, der Laubfrosch, St.-Mur.

végavost, f. 1) bie Unebenheit (einer Flache), Cig., Jan.; - 2) bie Unentichloffenheit, Jan.

vegetácija, f. rast, die Begetation.

vêgljast, adj. = vegast, C., Savinska dol. veglját, áta, adj. = vegast: v. obroč, C. vegljáti se, im se, vb. impf. = vegljast biti, C. végljav, adj. = vegast, Št.-Cig., C.

veglina, f. bie Unebenheit, ber unebene Theil

einer Flace, C.

vogniti se, vegnem se, vb. pf. 1) fippen, C.; – 2) sich werfen, schief werben, Cig., C.

végrast, adj. = vegest, C., jvzhSt.

vegrati, am, vb. impf. 1) v. denar, eine Gelbmunge abichlagen, ihren Bert vermindern, C.; — 2) außer Brauch fegen, abftellen: denar, praznik v., zap.Št.-C.

1. veha, f. 1) ber Spund, ber Spundzapfen; — das Spundloch; — 2) ein gapfen bet ben Maurern, ber Bobel, Cig.; — 3) die Schleufe,

Z., Notr.

2. véha, f. 1) bas wegstehenbe Krautblatt, bas nicht einen Beftandtheil bes Rrauttopfes bilbet; – 2) ein breitkämpiger Hut: sirokokrajna v., Str.; -- ein Filter aus Filg, Rib., Notr.; — 3) bas Birtshauszeichen, C.; — 4) ber Schmetterling, Celovska ok.; bef. der Racht. ichmetterling, Lasce-Levst. (Rok.); - 5) ein unbeftandiger Menfch, ein nicht fester Charafter: prava veha je, vsak ga pregovori, Gor.; Zbali so se, vehe, zbali ! Levst. (Zb. sp.).

vehast, adj. 1) mit abstehenben Blatteru: vehasto zelje; - 2) fcmantenb: vehast slamnik, ein Strobbut mit breiter, ichwantenber Rrampe, Andr.; — 3) schwach, C., Z.; — 4) leer: nejeklen klas je vehast, C.

venati, am, vb. impf. 1) weben, Jan., C.; veter veha, Trub.; - 2) ichwanten, Jan., C.; pijan je bil, da je kar vehal, Dol.

véhav, adj. = vehast, schwantend, schwach, C. vehavec, vca, m. ber Schwantenbe, ber Unentichloffene, Nov.

vehet, hta, m. bas Bufchel : vehet sena, Habd .-Mik., C., Erj. (Torb.); v. goreče slame, Lj-Zv.; vehet, Valj. (Rad); - ber Strohwift, Hal.-C.

1. véhica, f. dem. 1. veha; ber Spund, Jan.
2. véhica, f. das Augenlib, St.-Cig.; spodnje vehice, Pjk.(Crt.); — prim. 2. vejica.

vệhljast, *adj.* jájwaniend, *Mur.*; — jájwaáj, Mur

vehljáti, am, *vb. impf.* 1) wehen, C.; — 2) ichwanten, Mur., Jan.; - por Schwäche wanten, C., St.; ptic gre in vehlja, C.

vehljav, adj 1) schwantend, Mur., Jan.; -[chmach, Guts. - Cig., Mur., C., St.; - 2) leer, C.; [prim. vehast 4]; - 3) wantelmüthig, Jan.

vehljavec, vca, m. ein schwacher Mensch, C. vehniti, vehnem, vb. impf. 1) bernellen, Jarn., Mur., Jan., C., ogr. - Mik., BiKr. - DSv.; (,vejhnem" ogr.-Valj.); — 2) ichwach metben. C.

véhovje, n. coll. Prautblätter: kapusovo vehovje, Kres.

vehtelj, tija, m. bas Buichel (v. Stroh, Haaren), C.; - ber Rrautschofeling, M.

vehten, tna, adj. 1) biegjam, C.; - 2) flint, hurtig, *C*.

véhter, tra, m. neka priprava, v kateri sir suše, kajk.-Valj.(Rad); - prim. vehtra.

vehtiti, im, vb. impf. 1) frümmen, C.; - 2) breben, v. se, sich breben, Z.; - fcwingen, C .; - ichnellen, Z.

ventra, f. 1) die Schilfmatte, Pohl., Mur., Jan.; licnata v., C.; - 2) die Banne, Pohl., Mur., St. - Cig.; bie Butte, Jan.; Pehtrababa v rokah drži ali zlato ročko ali vehtro, Trst. (Glas.); - prim. vehter.

vehulja, f. 1) = vehuta 1), ein lofer Robltopf, Notr.-Z., C.; - 2) ein schwaches, man-

tenbes Beib, Z.

vehura, f. = vehast klobuk, ein ichlechter Sut mit breiter, ichwantenber Rrampe, Glas. vehúta, f. 1) kapusova rastlina, ki se neče

v glavo stisniti in utrditi, Vrsno-Erj. (Torb.); 2) ein fcwacher Baum, Menich u. bgl., C. 1. vêja, f. 1) ber Aft, ber Zweig; v veje iti,

Bweige treiben, Rib.-C.; - 2) bie Seiten-linie ber Anverwandten, Z.; v veji Cetrtega člena smo že, zato se lehko ženimo, C.; - 3) (das Blatt [svrž=Aft], coll. das Laub, ob spodnji Dravi-C., Valj.[Rad]).

2. veja, f. das Augenlid, Erj. (Som.); toliko ni miren, kar veja k veji udari, *Valj.(Rad)*; - bie Bimper, Cig., Jan., C.; njega očes veje človeške otroke pobirajo, Trub. (Ps.);
— koren: vid-, Mik. (Et.).

vejáč, m. 1) ber Getreibeworfler, C., Skrinj.; - 2) = vejača, V. (Rib.)-Cig.

vejáča, f. bie Getreibewurfichaufel, Mur., Cig., Jan., ogr.-Mik., vzhSt.

vejalisce, n. die Borfeltenne, Jan. (H.). vêjalnica, f. = vejača, velnica, Krelj, Notr.

Giocole

vêjanica, f. == vejalnica, Mur., Vrtov. (Km. k.). vêjanje, n. 1) bas Getreibeworfeln; — 2) bas Behen: v. vetra, C.

vejast, adj. aftförmig, zweigicht.

veját, áta, adj. áftig, meigig, Mur., Cig.; vejáto drevo, Dict.

vejātev, tve, f. baš Borfeln (beš Getreibeš), C. vējāti, jam, jem, vb. impf. 1) v. žito, baš Getreibe worfeln, aušwinden;—2) wehen, Jarn., Levst. (Sl. Spr.); pridi jug in vejaj skozi moj vrt! Dalm.; veja ino piha na vseh straneh, Trub.; veter veje s snegom, burja je vejala s snegom, Dol.

velavec, vca, m. ber Getreibeworflet.

vojavica, f. das Schneegeftober, C. vojčica, f. dem. vejka; das Aftchen.

vēje, n. coll. 1) bie Aste, bas Gezweige, Trub., Krelj, Dalm., Dol., Gor.; - 2) (bas Laub, ob spodnji Dravi C.).

vejevína, f. coll. bas Astwert, bas Gezweige, Cig., C.

vejevit, adj. aftig, aftreich, Jan.

vejêvje, n.º coll. das Asiwers, das Gezweige. 1. vējica, f. dem. 1. veja; 1) das Asichen, das Zweigsein; — 2) der Beistrich, Cig., Jan., nk. 2. vējica, f. dem. 2. veja; nav. pl. vejice, die

2. vejica, f. dem. 2. veja; nav. pi. vejice, die Augenwimbern, Mur., Cig., Mik., Ravn.(Abc.), Vrt.

1. vējičast, adj. zweigicht, astförmig, Cig., C., Žnid.

2. vejicast, adj. wimperartig, Cig.

vējičica, f. dem. 1. vejica; das Zweiglein. vējičic, n. coll. fleines Gezweige, Mur.

vejicje, n. con. tietnes Gezweige, mur. vejicka, f. dem. 1. vejica; ein fleines Aweiglein.

vejina, f. ein Aft als Birtshauszeichen, Svet. (Rok.).

vêjka, f. dem. 1. veja; bas Zweiglein, ogr.-C., Mik.

vejnat, adj. zweigig, voll Afte.

vejnaten, tna, adj. = vejnat: vejnatni grah, eine besondere Art Fisolen o. Erbsen, C.

vêjnatnik, m. = vejnatni grah, fižol, C. vêjnica, f. = velnica, M., C., Dol.

1. vêjnik, m. 1) das am Ende gekrümmte Aftmesser, Mur., Cig., C., Dol., Poh.; — 2)
= zveženj vej s še zelenim perjem, katero je
posušeno ovcam in kozam v pičo po zimi;
— der Laubbuschen, in den Weingärten zu.
Düngung verwendet, Mur.; — vejniki, das
Faschinenwert, BlKr. - Cig.; — der Passmebusch, Črni Vrh (Notr.); — 3) vejnsk, der
Laubschosch (hyla ardorea), Frey. (F.).

2. vêjnik, m. = velnica, C., Dol.

vêjnikar, rja, m. hrast, od katerega vej delajo vejnike, Gor.

vêjnjak, m. = 1. vejnik 1) in 2), Lašče-Levst. (Rok.).

1. vek, m. das Geschrei, sautes Beinen, der Jammer, Mur., Cig., M., C., Polj.; velik vek do po vsem Egiptu, Ravn.; vek zagnati, zu schreien anfangen, M.; veliko veka, malo teka — viel Geschrei, wenig Bolle, Z.

2. vok, m. 1) bie Rrast, Meg., Dict, V.-Cig., Jan., C.; on bo ljudem moč ino vek dal, Trub.; ti si moj vek! Dalm.; k veku pripraviti, erquiden, Dict.; človek na stare dni ali bolnik nima veka, BlKr.; sol vek izgubi, Trub.; iz hlebca bo ves vek prešel, Dol.-Mik.; — 2) baš Lebenšalter, Mik., Eij. (Som.); — 3) baš Beitalter, Mur., Cig., Jan., nk.; Zlati vek zdaj Muzam kranjskim pride, Preš.; — stari, srednji, novi v., daš Miterthum, baš Mitelalter, bie Rengeit, Jan., nk.; — baš Jahrhunbert, Mur., Cig., Jan., nk.; — na veke, na vse veke, in alse Emigeiti; od veka, bon Emigleit her, Cig.; iz veka v vek, C.; na vek in veke, immerbar, — na vek veka, C.

véka, f. 1) ber Dedel, Jan., Mik.;—ber Dfenbedel, Mur., Jan., C., Vest.; — 2) bie Fallthüre, Jan., Mik.; — 3) bie Falsbobenbaube, C., jvzhSt.; — 4) ber Manteltragen, C.; — 5) bas Augenlib, Mik.

vekáč, m. ber Schreier.

vekalo, n. ber Schreier, ber Schreihals, Cig. vekanje, n. lautes Beinen, bas Schreien; tudi: vekanje.

vękati, kam, čem, vb. impf. (aut wcinen, jammern, fdreien; Vsi tarnajo, zdihavajo, Solzice točijo, vekajo, Npes.-K.; silno so jokali in vekali, Jap. (Sv. p.); Tam dekle že vse većejo, Npes.-Schein.

vekàv, áva, adj. 1) fchreierifch, meinerlich, Cig.; vekavo dete, Cig.; - 2) fchreienb, grell: vekava barva, Podkrnci-Erj. (Torb.).

vekavec, vca, m. ber Beiner, Cig., M.

vêkavka, f. die Beinerin, Cig. vêkavt, m. der Beiner, Mik.

veketati, etam, ecem, vb. impf. quaten, wimmern: zajec vekece, C.

vekivēčen, cna, adj. = vekovečen, Mur., ogr.-M.; vekivečna voza (vuza), lebensläng- liche haft, kajk.-SIN.

vekivêčnost, f. bie Emigleit, ogr.-M. vekivêkoma, adv. in Emigleit, ogr.-M. vekija, f. = vekulja, Jarn.

veko, n. 1) = baba, der Drudbedel bei ber Breffe, C.; — 2) das Augenlid, C., LjZv.; (stsl.); — prim. veka 1).

vekoleten, tna, adj. Jahrhunderie lang mahrend: Modvirje vekoletno je pregnano, Preš.

vêkoma, adv. == vekomaj, Dalm., Kast., Jap. vêkomaj, adv. ewig; na v., in Ewigfeit; od v. do v.

vekopis, písa, m. die Lebensbeschreibung, LjZv. vekováti, ûjem, vb. impf. das Leben zubringen, Levst. (Zb. sp.).

vekovečen, čna, adj. ewig, Mur., Cig., nk. vekovečina, f. bie Ewigleit, C.; vekovečina, kajk.-Valj. (Rad).

vekovêčnost, f. die Ewigleit, Cig. vekovît, adj. ewig, Cig., C., nk.

vekovititi, îtim, vb. impf. verewigen, Bes.

vekovītost, f. die Ewigfeit, Cig. vokšālen, ina, adj. Bergrößerungs-, vergrößernd,

Jan. vekšati, am, vb. impf. = večati, vergrößern.

vekšava, f. bie Bergrößerung, Jan. (H.). vekšāvka, f. bas Bergrößerungswort, Jan. vękši, adj. compar. = veči; - po vekšem, oberfinchlich, C.; - najvekše, hochstens, C. vekšína, f. = večina, C.; - z vekšino (zveksino) = z vedine, größtentheils, meiftens, Jan., C. vekulja, f. bie Beinerin, Jan., Mik., Kr .- Valj. (Rad). vel, m. ber Schleier, Glas., LjZv.; - prim. 1. věl, véla, adj. mell; vele rože, velo listje; velo telo, Jap.; velo lice, nk.; — ver» waschen, nicht martig, Cig. (T); - schwach, C.; - faul, C. 2. vêl(i), vêla, adj. = velik: veli hrast, vela hiša, Tolm.-Glas., Bohinj (Gor.). velakin, m. = pelikan, Frey.(F.). velblod, bloda, m. bas Rameel, Mur., Cig., Jan., Ravn., nk.; - po drugih slov. jezikih. velblodar, rja, m. ber Rameeltreiber, Cig., Jan. velblodica, f. bie Ramcelftute, Cig., Jan. velblodji, adj. Rameels, Mur., Cig., Jan. velblódov, adj. - velblodji, Cig. velblodovina, f. 1) bie Rameelshaut, Cig.; -2) tkanina iz velblodove dlake, Vrt. 1. vèle, adv. pogl. velje, valje, BlKr. 2. vele-, praef. (adv.) fehr, hoch-, Groß-: velekrasen, velečastit, velemož, nk.: -- po drugih slov. jezikih. velebiagoróden, dna, adj. hodmohlgeboren (v naslovih), nk. veleblagorodje, n. Vaše Veleblagorodje! Euer Sochwohlgeboren! nk. veieblagoródnost, f. = veleblagorodje, Jan. velečastît, adj. hochgeehrt, nk.; - prim. češ. velečestný, veledroben, bna, adj. fehr flein, mingig, Erj. (Min.). veledusen, ina, adj. hochherzig, großmuthig, Jan. (H.). veledůšje, n. = veledušnost, Jan. (H.). voledusnost, f. bie Sochherzigfeit, Die Groß. muth, Jan. (H.). velegorje, n. bas Hochgebirge, Erj. (Min.). veleizdaja, f. ber hochverrath, nk. veleizdajāvec, vca, m. = veleizdajnik, nk. veleizdajnik, m. ber Hochverrather, nk. veleizdajstvo, n. ber Hochverrath, nk. velekljun, kljuna, m. velekljuni, bie Groß-ichnäbler (magnirostres), Cig. (T.), Erj. (Z.). velekrásen, sna, adj. fehr fcon, prachtig, Cig. (T_*) , nk. veleten, ina, adj. veleini naklon, bie Befehlsart, ber Imperativ, Levst.(Sl. Spr.). velelep, lépa, adj. prachtig, Jan. (H.). vololnik, m. bie Befehlsart, ber Imperatio, Cig., Jan. velemoč, f. die Großmacht, Cig. (T.), nk. velenják, m. za Duhovo prihranjena paša; kdor na Duhovo prvi na pašo prižene, sme na velenjaku pasti, Sčav. velenje, n. der Besehl, Mur.; bozje v., Danj. (Posv. p.).

veleoblast, f. die Grogmacht, nk. velepločast, adj. großblätterig, Erj. (Min.). veleposestnik, m. ber Groggrundbefiger, nk. velerad, rada, adj. fehr gern, Bes. veleritec, ica, m. ber Taubenichwang o. Geefrautichmärmer (macroglossa stellatarum), Erj. (Z.). velēsa, f. bie Silberwurz (dryas octopetala), C., Medv (Rok.). velesila, f. die Großmacht, nk. voleskok, skoka, m. ber Riefensprung, C. velesláven, vna, adj. fehr berühmt, glorreich, nk. velestika, f. bas Liebstödl (ligusticum), Eri. (Rok.). veletehten, tna, adj. überaus wichtig: veletehtno prerokovanje, Levst. (Zb. sp.). veleti, im, vb. impf. 1) befehlen, auftragen, beißen; kaj pak Bog veli? Trub.; takovega Kristus ne veli, Trub.; Ta veli mi: poj sonete, Preš.; treba delati, kakor veli dvorni dekret, Levst. (Nauk); - tudi: vb. pf. Mur., nk., Mrliča djati v grob vele, Preš.; Krpan veli urno pognati, Levst. (Zb. sp.); - 2) lagen, ogr.-kajk.- Valj. (Rad), BlKr., jvzhSt.; velijo - pravijo, man fagt, es heißt, BlKr., jughSt.; kaj ti veli? was jagt er bir? Bl-Kr., jvzhŠt. veletok, toka, m. der Strom, Jes. veletêstvo, n. der Großhandel, nk. veletřžec, žca, m. ber Großhandler, nk. veleum, uma, m. bas Genie, Cig.(T.), nk. veleumen, mna, adj. genial, Cig.(T.), nk. veleumje, n. = veleumnost, Jan (H.). veleumnost, f. bie Beniglitat, Jan. (H.). veleva, f. ber Befehl, Die Berfugung, Jan., C. velevanje, n. bas Befehlen, bas Beigen. velévati, am, vb. impf. befehlen, heißen; stori, kar ti velevam, Rog - Valj. (Rad); drugim dobro delati nam veleva, Ravn.-Valj. (Rad); Horaci dulce et utile veleva, Pres.; Svet' Gregor veleva Kožuhe kupit', Npes.-K. volovážen, žna, adj. jehr michtig, nk. volevek, vka, m. ber Befehl, das Geheiß, Mur., Cig. velevlast, f. die Großmacht, nk. velezanimiv, iva, adj. hochinteressant, nk. velezaslúžen, žna, adj. hochberbient, nk. vell, adv. = pravijo, man fagt, C., vzhSt. velleatnik, m. bas Bergrößerungsglas, Cig. velicanje, n, i) bie Berherrlichung, Cig.; -2) bas Brangen, der Ubermuth, Cig., Vrt. veličanski, adj. 1) großartig, prächtig, herrlich, Mur., Cig., Jan., ogr.-M.; v. grad, Navr. (Let.); veličanski gozdje, Erj.(Izb. sp.); -2) veličanska pravica, oblast, bie Landeshoheit, DZ. veličanstven, ena, adj. majestatisch, Cig. (T.), C., nk. veličanstvo, n. die Großartigkeit, die Herrlichteit, Habd.-Mik., Mur., kajk.-Valj.(Rad); die Majeftat, Cig., Jan., nk.; Njegovo Veličanstvo, naš presvetli cesar, nk.

veličast, f. = veličastvo, Mur., Jan., Mik.

velicasten, tna, adj. erhaben, berrlich, majeftåtifd, Mur., Cig., Jan., nk. velicastje, n. bie Berrlichfeit, bie Bracht, Cig., nh.

velicastnost, f. das Majestätische, die Erhabenbeit, Cig., Jan., nk.

veličastven, ena, adj. mojestátist, Cig. veličastvo, n. die herrlichteit, die Glorie, die Rajestat, Meg., Dict , Mur., Cig., Jan.; bozje v., Krelj, Trub, Kast.; čast ino veličastvo je pred njim, Dalm.; - = Veličanstvo, Cv.; molite tudi za cesarsko Veličastvo! Trub.; (veličęstvo, Mur., Jan., Danj.-Valj. [Rad]).

velicati, am, vb. impf. 1) vergrößern, Cig., Jan., Cig.(T.), M.; - 2) erheben, verherrlichen, Cig., Jan.; duša moja veliča Gospoda, Krelj; -- 3) hochichagen, V.-Cig.; - 4) v. se, großthun, prablen: v. se s cim, Cig., Jan., Cig.(T.), Vrt., Notr.; - 5) v. koga, jemanbem viel zu schaffen geben, ihn beläftigen, C.; delo me veliča, C.

velíčav, adj. - prevzeten, Vrt.

velicava, f. bie Größe, die Majestat, die Erhabenheit, Jan., C.; nebeska v., C.

velîčavec, vca, m. ber Berherrlicher, Cig. veličen, čna, adj. grohartig, herrlich, Cig. (T.), C., Mik.; velična čudesa, Krelj.

veličevanje, n. das Brunken, Jan. (H.). veličina, f. die Größe, Cig., Jan. - Cig. (T.), Cel. (Geom.).

volíčiti, îčim, vb. impf. 1) = veličati 2), erheben, preisen, Cig., Jan., M.; - 2) v. se, großthun, prablen, C., Notr.

velicje, n. die Großartigfeit, Cig. (T.); — die

Majestat, Cig., Jan. velicka, f. ber Frühling, bie Ofterzeit, Marenberg, Luče (St.)-C., nad Mariborom-SI-Gosp.; - prim. vlička, valička.

volicnost, f. die Großartigfeit, Cig. (T.); Die Berrlichkeit, bie Bracht, Die Majeftat, C.; veličnost bozja, die Majestat Gottes, Krelj;

z veličnostjo kraljevati, Krelj.

vélik, velíka (določno: véliki, vélika), adj. groß; — velik dan je ze, es ift schon voller Lag; — velik sneg, tief gefallener Schnee; - Groß., Saupt., Erg., General., Ober., Soch.; velika cesta, die Hauptstraße; veliki hlapec, ber Oberlnecht; velika dekla; veliki starejšina (pri svatovščini); veliki vojvoda, bet Großbergog; veliki knez; veliki altar, ber Hochaltar; velika maša, baš Hochamt; veliki zbor, die Generalversammlung; velika izpoved, bie Generalbeichte, Dol.; velika občina, bie Sauptgemeinde, Levst. (Nauk); ve-liki trg, ber Sauptplat; velika država, ber Großstaat, die Großmacht, Cig.(T.); veliki obet, bas Großgewerbe, Cig. (T.); veliki trgovec, ber Großhandler; veliko gorovje, bas Sochgebirge, Cig. (T.); velika pismena, die Majustelichrift, Cig. (T.); veliki traven, ber Dai, veliki srpan, ber August; velika mati, die Schwiegermutter, C.; - veliki teden, bie Charmoche; veliki četrtek, petek; velika nedelja, veliki ponedeljek, ber Ofterfonntag, ber Oftermontag; velika (-ika Dol.) noč, Oftern;

Peter Veliki, Beter ber Große; - (velik, določno: veliki, Tolm., Rez.); - veliko (redkeje vêliko), viel; veliko dela; veliko lepši, viel schöner; viele: veliko delavcev, z veliko delavci; - odprite vrata na vêlici ("na velci = široko*)! Mik.

velikáčenje, n. die Großthuerei, Zv., Bes., SIN. velikan, m. ein großer Menfc, ber Riefe. velikana, f. 1) die Riefin, Jan.; — 2) bas

Straufgras (agrostis), C. velikanka, f. bie Riefin, Mur., Cig., Jan. velikânski, adj. riefengroß, toloffal.

velikanstvo, n. bie Riefengröße, Jan.

velikast, adj. ziemlich groß, Cig. velikas, m. ber Magnat, Cig., Jan., ogr.-M., Mik., kajk.-Valj.(Rad), nk.

velikáški, adj. Ragnaten-, nk. velikava, f. bie Größe, Notr. velikljat, adj. ziemiich groß, Cig.

velikocesten, stna, adj. gur haupiftrage gehörig, nk.

velikocvéten, tna, adj. großblumig, Cig. velikoča, f. bie Größe, Habd .- Mik., Mur., Cig.,

ogr., kajk.-Valj.(Rad). velíkočas, adv. - velikokrat, C.

velikodúšen, šna, adj. großnitithig, Mur., Cig., Jan., nk.

velikodůšje, n. bie Grogmuth, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

volikodūšnica, f. bie Grogmuthige, Jan.(H.). velikodusnik, m. ber Grogmuthige, Mur. velikodusnost, f. bie Großmuthigfeit, Mur.,

Cig., Jan., nk. velikoglav, gláva, adj. großföpfig: velikoglavi kalin, Pres.

velíkokaj, pron. = mnogokaj, gar vieleš. Kres.

velikoknêški, adj. = velikoknežji, Jan. velikokněžji, adj. großfürstlich, Jan.

velikokrat, adv. vielmals, oft.

velikokraten, tna, adj. oftmelig. velikokrîžnik, m. ber Großfreugritter, Cig., Jan., DZ.

velikokûpec, pca, m. = veletržec, Cig., Jan. velikolépen, pna, *adj.* prăchtig, *Cig.(T.), nk.* ; --- stsl., rus.

velikolêpje, n. die Bracht, Cig. (T.), nk.; stsl., rus.

velikolist, lista, adj. großblätterig, Jan., Vrt. velikolisten, tna, adj. großblätterig, Cig., Jan. velikoma, adv. größtentheils, C.; oft, C.

velikomāšnica, f. neka hruška, kajk.- Valj. (Rad).

velikomäsnjak, m. ber Monat August, C., kajk .- Valj .(Rad).

velikomésten, tna, adj. großstädtisch, Cig., Jan., nk.

velikomeščan, ána, m. ber Großstäbter, Cig., Jan., nk.

volikomôštvo, n. daš Bielvermögen, *kajk.*-Valj.(Rad). velikomóžen, žna, adj. großmächtig, Jan.

volikonocen, ena, adj. Ofters, öfterlich. velikonóčnica, f. 1) bas Oftermahl, Cig., Jan.; velikonočnico jesti, bas Oftermahl halten,

 V_{i} -Cig.; — 2) bas Ofterlieb, Mur_{i} ; — 3) bie Ruchenschelle, bas Windroschen (anemone pulsatilla), Cig., Jan., Mik., Tuš (R.); - = pljučnica 2), bas Lungenfraut, Serp.

velikoobčînski, adj. jur hauptgemeinbe gehörig, Levst.(Pril.).

velikoobéten, tna, adj. vielversprechend, Ravn .-

velikoòk, oka, adj. großaugig, Jan. velikosobóten, tna, adj. Charfamftags.

velikosfčen, čna, adj. großherzig, Mur., Cig., Jan., nk.

volikosičje, n. bie Großherzigfeit, Cig. vellkosfenost, f. bie Großherzigfeit, Mur., Cig., Jan., nk.

velikost, f. die Größe; po velikosti, ber Größe

velikošolec, ica, $m_i = visokošolec, LiZv.$ velikóta, f. bie Größe, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad).

velikoten, tna, adj. großartig, Jan.

velikotřžec, žca, m. = veletržec, Jan.(H.) velikotežje, n. - veletrštvo, ber Großhanbel, $Cig.(T_*).$

vellkouh, uha, m. ein großohriger Menich, C. velikoust, ústa, adj. 1) mit großem Munbe, Mur., Jan.; — 2) großsprecherisch, Mur.

velikoústen, tna, adj. - širokousten, großsprecherisch, Mur., Cig.

velikoûstnež, m. — širokoustnež, ber Brabler. Mur., Cig., C.

velikoustnik, m. = velikoustnež, Mur. velikoustnost, f. = sirokoustnost, die Groß-iprecherei, die Ruhmredigfeit, Mur.

velikováti, űjem, vb. impf. großthun, Polj. velikovedec, dca, m. ber Bielmiffer, Nov .- C. velikoven, vna, adj. groß: velikovne nadloge, Guts.(Res.)-Mik.

velikovît, adj. großartig, C.

velikovlásten, tna, adj. großmächtig, Cig. velikovojvodski, adj. großherzoglich, Cig., Jan.

velíkovšen, šna. adj. groß: velikovšno (-ušno) razzaljenje, Guts. (Res.).

velikrat, adv. nam. velikokrat.

vélikšen, šna, adj. ziemlich groß: pes je že

velják, m. ein angesehener Mann, ber Magnat; ljuba gospoda, to je, vi veljaki! Dalm.; oblastniki in veljaki, Trub.; cerkovni veljaki, die Bralaten ber Rirche, Kreij; - ber Dachthaber, Nov.; - die Autorität, Levst. (Močv.). veljalisce, n. bas Geltungegebiet, DZ.

veljan, m. ein großer Mann, C.

veljanje, n. bie Geltung; - bas Ansehen, Mur., C.; biti pri ljudeh v veljanju, C.; gospod ne bo na obenega človeka veljanje gledal, Dalm.; velikega veljanja, bon großem Berte, Bas.

voljaštvo, n. bas Magnatenthum, Cig., nk. veljáti, am, vb. impf. 1) gelten; denar, bankovec, prepoved, zakon ne velja več; že velja, es gilt fchon; že velja, kamor srce pelja, es gilt, wohin bas herz zielt, (tako se komu napija), Met., Mur., Jan.; njegova beseda velja vselej; on veliko velja pri ljudeh; v. za kaj, für etwas gelten, angefeben werben; za bogatina veljati; te bukvice veljajo za izkazno pismo, Levst. (Nauk); - einen Wert haben, taugen; to ne velja nič; Sem videl, -Da človek toliko velja, kar plača, Preš.; že velja, es geht ichon an; ne velja, es taugt nicht, es ift nicht angezeigt; prepovedanih reči obetati ne velja (geht nicht an), Ravn.; - 2) toften; koliko velja kilogram soli?

veljava, f. 1) die Geltung; — das Ansehen; nima nic veljave pri ljudeh;-2) bie 288th. rung, Cig., Jan., nk.; pet goldinarjev avstrij-

ske veljave, nk.

veljáven, vna, adj. 1) giltig, in Beltung; -2) anfehnlich, angefeben, einflufereich. veljáviti se, švim se, vb. impf. v. se komu s dim, jemanbem mit einer Sache imponieren

wollen, Cig.(T.).

veljavka, f. = številka, ki ni ničla, C. veljavnik, m. veljaven mož, angejehener Mann, C., ZgD., Zora.

veljávnost, f. 1) bie Giltigkeit, ber Bert; — 2) bas Unfeben, die Unfehnlichkeit.

veljavščina, f. i) bie Geltung, C.; - 2) bie Währung, DZ.

velje, adv. = vadlje, fogleich, Mik., BlKr. vėljek, adv. = velje, vadlje, sogleich, Mik. veljen, adv. - velje, vadlje, fogleich, C.

velmož, m. = veljak, nk.; - prim. stsl. velsmoža.

volnica, f. 1) die Burfichaufel gum Borfeln bes Getreibes; z velnico si posojuje pa z zlico vračuje, Npreg .- Jan. (Slovn.); - 2) bie Bachbunge (veronica beccabunga), Cig., Medv.

volnik, m. die Getreibereinigungsmaschine, Goriš.-Štrek.(Let.), Kr., St.

velost, f. die Welfheit.

velover, vra, m. neka vinska trta, Rinenberk-Erj. (Torb.).

ı. vèn, adv. = vun, hinaus, Cig., Jan., nk. 2. ven, adv. body, C.; to pa ven ne bo res, Dol.-Levst.(M.); - ja, Npes.-Vraz, vzhSt.;

ven pridem, ich fomme ja, M.; vem; prim. vedeti.

vėnahti, f. pl. = božič, Rez.-C.; - iz nem. Beibnachten.

venälnica, f. kar pri planinskem skupnem gospodarstvu ostane mleka črez mezdo (80 liber), gre v "venalnico", (od it. venale, tauflich), na Bolškem-Erj.(Torb.); - prim. 1. mezda.

vencenôsec, sca, m. der Kranzträger, Jan. vênčanec, nca, m. ber Befrangte, Jan. (H.); — der Kronenträger, Cig.

vênčanje, n. das Befränzen, die Befränzung, Mur., Cig., nk.; - bie Kronung, Mur., Jan.,

vēnčar, rja, m. ber Kranzhänbler, der Kranzflechter, Cig.

vênčasica, f. bie Kranzslechterin, Cig.

vénčast, adj. franzförmig, fronenartig, Cig.,

vončati, am, vb. impf. betrangen, Mur., Cig., Jan., nk.; — trönen, Guts., Mur., Jan., nk. venček, čka, m. dem. venec, bas Rrangen,

Mur., Cig., Jan., nk. vénčen, adj. Rrang., Rronen: venčna kost, bas Rionenbein, Bleiw.-Cig.

vệnči, adj. compar. nam. veči, Goriš. - Erj. (Torb.), Ben.-Kl.

vénčič, m. dem. venec; bas Rranzchen, Guts., Jan., M.

vénčiti, im, vb. impf. = venčati, C.

vènda, adv. 1) mahricheinsich, C., Rib.-Skrab. $(C\nu.)$; — vielleicht, $\nu \tau h St.$, ogr. - C.; — 2) = 2. ven, ja, boch, ogr. - C.

vendar, conj. 1) bennoch; = v. le; dasi vendar, obgleich - bennoch; - boch; bodi vendar pameten! - 2) adv. = venda 1), vzhSt.-Mik.; - iz: vem da že, Mik.; prim. Škrab.(Cv. I. 6.).

vender, conj. = vendar, Levst. (Nauk), Cv. vendrica, f. = mendrica, bie Beinraufe (ruta graveolens), vzhSt.; (prim. vendrut, vendrit, ogr.-C.; iz nem. "Beinraute"). venę, adv. braußen, Gor., Dol.

vénec, nca, m. 1) ber Rrang; vence plesti; - venec čebule; - rožni v., ber Rojenfrang, bas Baternofter: -- 2) bie Rrone; zobov v., die Bahnfrone, Erj. (Som.); - 3) pl. venci, bas Gefimfe, C.

vonek, nka, m. bas Kranzchen, Valj.(Rad). vèner, conj. = vendar 1), Dict., Krelj, Trub. venéti, ím, vb. impf. Jan., C., pogl. veniti.

vệnge, f. pl. 1) = veriga, na kateri visi kotel nad ognjiščem, bie Reffeltette, Rihenberk, Goriška ok.-Erj.(Torb.); — 2) nekaka železna "vez", jeziku podobna, služeča v zapor na vnanji strani vrat pri kakem poslopju, bie Thurnarbe (hinter bem Borlegeichlofe), die Thurflammer, die Anlege, Z., Lašče-Erj. (Torb.); na venge dejati vrata, Dol.; - prim. linga.

véniti, nem, vb. impf. welfen; travica od solnca sehne, od zime vene, ogr.-Valj.(Rad); troden werben (bont Erbboben), C.

venljiv, iva, adj. permeitlich, Cig., nk.; hinfällig, vergänglich, nk.

véno, adv. = vedno, C., Mik.; veno in veno popija, er sauft immerfort, M.

venoga, pron. = 2. oní (one, ona), Mik.

venomer, adv. = v eno mer, in einem fort. venoméren, rna, adj. unaufhörlich, continuierlich, Mur., Jan.

ventanje, n. bas Abwehren: bolehali so, pa zmerno življenje in modro ventanje jim je pomagalo težave prenašati, Slom.

1. ventati, am, vb. pf. 1) abwehren, Mur., Fr.-C., Ravn.; v. si lakoto, Ravn.; vodi smo ventali (= ubranili, da ni nič preplavila), Tolm.; - 2) Abhilfe icaffen: bo ze kako vental, Ravn.; - prim. nem. abwenben (?),

2. ventati, am, νb. pf. = fentati (zugrunde richten), Gor.

véntavec, vca, m. der Abwehrer. C.

ventiti, im, vb. impf. hudo v. proti komu, jemanbem icharf enigegentreten, Rib.

ventováti, újem, vb. impf. abwehren: ker je lakoto in žejo do resnice in do dobrosti v nas dejal, ji ne bo hotel ventovati, Ravn.; — abhelfen, Mur.

vêper, pra, m. ber Eber (sus aper), Erj. (Ž.), Jurč. (Tug.); - po drugih slov. jezikih.

vera, f. 1) bas Fürmahrhalten, ber Glaube; vero dati komu, Glauben ichenten; nihče mu ne da več vere; meni gre vera, ich berbiene Glauben, Cig., M., C.; vere dostojen, glaubmürbig, nk.; deti koga na vero = pripraviti ga do tega, da veruje: pol ure sem govoril, predno sem ga del na vero, Koborid - Erj. (Torb.); - 2) ber Glaube, Die Religion; brez vere, ohne Religion; kriva v., ber Freglaube; - prazna v., der Bahnglaube; babja v., ber Aberglaube; - spraviti koga na drugo vero, jemanden au anberen Grundsagen bringen, C.; preobrniti koga aa svojo vero, C.; — bie Glaubensformel: vero moliti, ben Glauben beten: 3) ber Crebit; na vero dati, vzeti, auf Crebit geben, nehmen; Bom dal dober kup, na vero, Dobro vago, dobro mero, Zora; — 4) die Treue, Meg., Cig., M; na vero, auf Treue und Glauben, Cig.; na mojo vero! nk.; nav.: pri moji veri! bei meiner Treu! vera, dragocen spomin! mahriidh, ein theueres Andenien! BiKr .- Navr. (Let.); - pasja vora! sapperment! — 5) das gegebene Wort: vere ne držati, Dalm.; za svetejše imajo poroštvo, kakor vero, Kast.; - na veri živeti, int Concubinat leben, Gor., Dol.; - 6) babja v., bie Mondviole (lunaria), Tus. (B.), Medv. (Rok.); - moška v., eine Hauhechel (ononis spinosa), C.

verbas, m. = jerbas, der Rorb, C., Mik., LjZv. verdejáti, dénem, vb. impf. Trub., pogl. var-

vêrec, rca, m. = vernik, Mur., ZgD.

vereja, f. 1) die Thurpfoste (bet einem hölgernen Softhor), Cig., Jan., C.; velika in mala v., die Pfofte, an weicher die Thure hangt und biejenige, an welche fie anschlägt, Cig.; — 2) ber Zaunpfahl mit Löchern, in welche Latten gestedt werben, Cig., Kranj - M., C., Z., Mik., Gor.; Čuk sedi na veji, Sova na vereji, Npes. (Kr.) - Valj. (Rad); - 3) ber Bflod am Brüdenjoche, Z., Gor.-Burg.(Rok.); - 4) pl. vereje, bie Reffeltette, Soška dol.-Erj. (Torb.).

véren, rna, m. = verij, tolmun, globočina v vodi, Ipavski sv. Kriz-Erj.(Torb.).

véren, rna, adj. 1) gläubig; verno ljudstvo; - 2) treu, Cig., Jan., nk.; — 3) aufmertjam: verna služba, Burg.; verno gledati, aufmertiam ansehen; gledal ji je verno v obraz, Erj. (Izb. sp.); verno poslušati koga, jemanden aufmertfam, andächtig anhören.

verenka, f. die Zaunthür, juzhSt. veręsovati, ujem, vb. impf. = po fantovsko po noči kričati in ukati, jv7hSt.

vérgrad, m. = regrat, Rib.-Cv.

veriga – vērnica veriga, f. 1) bie Rette, Mur, Kras-Cig., Jan., nk , Dol.; - 2) ber Rettenring, bas Rettenglieb, V.(Rib.)-Cig., C., Ig(Dol.); — 3) die Thurslammer, die Thurnarbe, die Anlege hinter bem Borlegeschloffe, Mur., C.; - 4) ber Schloferiegel, ber Thurschieber, C.; 5) ber Beinpreferiegel (ein Beinprefepflod, der auf die Treber brudt), vzhSt... C. verigáč, m. der Riegel, ogr.-C. vérih, m. = veruh 2), C., Medv.(Rok.). verij, m. = virij, tolmun, Polj.; pravijo, da babice iz verija otroke lovijo, Tolm. veríja, f. = vereja 1), Jan. verile, f. pl. hlodi, v katerih se žagi pri žaganju jarem gori in doli pomika, Poh. veritelj, m. ber Crebitgeber, ber Gelbleiber, ogr.-Mik., C. verîteljstvo, n. ber Crebit, ogr.-C. veriti se, im se, vb. impf. bethruern, C., Z., LiZv., Zora; Svet' Tomaž se tako veri Proti svoj'mu Jezusu, Npes.-K. verîžar, rja, m. bet Rettenichmieb, Cig., Jan. verížast, adj. lettenförmig, Cig.; - gewunben, Zora. verižen, žna, adj. Retten : verižni oklep, ber Rettenpanger, Cig.; - verižni račun, bie Rettenrechnung, Cel.(Ar.); verizna zveza, die Rettenverbindung, Cel.(Ar.); verižno pravilo, ber Rettenfat, Cig.(T.). verizica, f. dem. veriga; bas Rettchen, Cig., Jan., nk.

verižiti, ižim, vb. impf. 1) mit Ketten binden. verbinden, Mur., Cig., C.; - 2) verfrummen, Cig.; v. se, sich lettenartig winden, Sl.N.-C.; — začel je verižiti, er begann fein Unwesen an treiben, Svet. (Rok.); neumno v. = neumno govoriti, Levst.(Zb. sp.); - pesni v., Bedichte schmieben, nk.; - 3) ben Beinprefe.

riegel einlegen, vzhSt .- C. verižnica, f. 1) das Kettenwert, DZ.; v. na bet, das Rolbenkettenwert, DZ.; v. na skledico, das Becherfettenwert, DZ.; v. na zavoj, bas Schnedenfettenwert, DZ.; - 2) die Rettenlinie, Cig.(T.).

verižnik, m. der Thürtlammertloben, das Narbeneisen, C.

 $\mathbf{verižnjak}, m. 1) = \mathbf{verižnik}, C. (-2) (sklep)$ veriznjak, ber Schlufe Sorites (phil.), Cig. (T.).

verjétek, tka, m. nisem verjetka imel, man glaubte mir nicht, C.: verjetek bo imelo, es wird Glauben finben, C.

verjéten, tna, adj. glaublich, glaubwürdig; to ni verjetno,

verjeti, verjamem, vb. impf. glauben; če ne vidim, ne verjamem; nikomur nič ne v.; vsakemu vse v.; - iz: vero jeti, Mik.

verjetje, n. das Glauben. C. verjetnost, f. die Glaublickleit, die Glaubwür-

bigfeit. verljiv, íva, adj. leichiglaubig, Mur., Danj.-Mik.

verljivost, f. bie Leichtgläubigfeit, Mur. vernica, f. bie Glaubige.

vernik, m. 1) ber Gläubige; — 2) ber Tranring, ber Chering, Cig., Jan., Dol.-M.

vernost, f. 1) die Gläubigfeit; — 2) die Treue, Cig., Jan., Cig.(T.); - 3) bie Aufmerffom-

verodajen, inn, adj. beglaubigenb, Beglaubis gunge, Cig.; verodajno pismo, bas Beglaubigungeichreiben, Cig.

verodajnica, f. bas Beglanbigungsichreiben. Cig.(T.)

verodavec, vca, m. ber Creditgeber, DZ. verodostójen, jna, adj. = vere dostojen, glaubwūrbig, C., nk.

veroizpovedanje, n. bas Glaubensbetenntnis,

veroizpovėst, f. = veroizpovedanje, Cig.(T.), nk.; - hs.

verolomen, mna, adj. treubrüchig, perfib, Cig. (T), nk.; — rus.

verolomnost, f. die Treubrüchigleit, Cig., nk.;

verolomstvo, n. der Tieubruch, Cig., nk.; --

veronáuk, m. = verski uk, nk. verosilje, n. det Glaubenszwang, Jan.(H.). verosodba, f. bas Glaubensgericht, Jan. (H.). verosodnik, m. ber Glaubensrichter, Jan.(H.). vorostovânje, n. die Bacht, ogr.-M.

verostováti, ûjem, vb. impf. wachen, ogr.-Valj.(Rad); - prim. virostovati.

verotajec, jca, m. ber Glaubeneleugner, C. veroucen, čna, adj. die Religionslehre betreffend, nk.

veroùk, úka, m. die Religionolehre, der Relis gionsunterricht, Cig.(T), nk.

vérovanje, n. das Glauben.

vérovanski, adj. Glaubens., Mur., C., ogr.-M. vérovati, vérujem, vb. impf. glauben; v. v Bogs, an Gott glauben; vse v., kar cerkev uci; - auf etwas halten; samo v vino veruje, BIKr.-M.

véroven, vna, *adj.* glaubwürbig, *Cig.(T.)*, *DZ.*, Nov.

verovêstnik, m. der Glaubensbote, ZgD., Cv. verovnik, m. ber Glaubiger, C., DZ. vérovnost, f. die Glaubwürdigkeit, Cig. (T.), DZ., Nov.

verozákon, kóna, m. 🖚 verouk, nk. verozákonski, adj. == veroučen, nk.

veroznánski, adj. religionswiffenschaftlich: v. uditeli, ber Religionelehrer, nk.

veroznānstvo, n. die Religionswissenschaft, nk.

verski, adj. Glaubens ; verski uk. verstvena, stvena, adj. Religions : verstvena zaloga, ber Religionsfonds, DZ.

vşrstvq, n. das Keligionswejen, die Religion, V.-Cig, Jan., Cig.(T.), ogr.-Let., nk. vērša, f. Tržaška ok.-Štrek.(LjZv.), pogl. vrša.

vertikalen, Ina, adj. naopičen, pertical. veruga, f. = veriga: 1) bie Rette, Habd .-Mik., Guts., Mur., Ravn.; - 2) der Rettenring, kajk .- Valj. (Rad); - 3) ber Thürriegel,

Habd.-Mik.; = pl. veruge, Valj.(Rad).veruh, m. 1) ber Beihrauch, Dalm., Trub., Goris. - Kres; - 2) bie hafelmurz (asarum **— 762 —**

europaeum), (to zelišče devljejo na cvetno nedeljo med les, ki ga nesejo blagoslovit, in služi potem o božičih za kadilo), Kres; — iz nem.; prim. srvn. wfrouch. vêrz, m. stih, ber Bers.

vêrzen, zna, adj. Bers-, nk. vês, m. das Dachgerüft, M., C., Mik., Št.; ves delajo, jvzhSt.

ves, f. stegnjena, skreena v., ber Strecthang, der Rlimmhang, Telov.

vès, vsà, vsè, adj. all, gesammt, gang; ves svet; vsi ljudje; vso noč, die gange Racht hindurch; vse leto; ves teden; - po vsej sili, mit aller Gewalt; na ves glas, na vse grlo, hellaut; na vsa usta povedati, etmas gerabeweg, ohne Befchonigung fagen ; - ves nedolžen je, er ist ganz, bollig unichulbig; ves vesel mi pravi; zdaj je ves drugačen; ves oce je, ves oce gleda iz njega, et ift bas leibhafte Bilb bes Baters, Cig.; - na vse zgodaj, in aller Frühe; - vse, ganz, bollig: vse sama je, fie ift gang allein, Levst. (M.); vsc tako, kakor ona leta, Levst. (Nauk); vse prezgodaj, gang und gar zu früh; -vse skoz, immer, burchwegs; vse sploh (in allen Studen) komu pokoren biti, V.-Cig.; – immer: vse bolj in bolj, immer mehr, Cig.; - po vsem, gang; po vse piti, gang austrinien, Ljubljanska ok.

vesa, f. die Bage, Vrt., Levst.(LjZv.); - stsl.

vêsek, aka, m. = goriača, kaik.-Valj. (Rad). veset, ela, adj. froh, frohlich, luftig, freudig; vesela igra, das Lustipici, Cig., Jan., nk.; v. biti cesa, mit einer Sache Freude haben; nismo ga nic veseli, wir find über ihn gar nicht erfrent.

véseice, n. dem. veslo ; bas Ruberchen. vesčlen, Ina, adj. = vesel, Guts., Mur.

veseléti, ím, vb. impf. = veseliti: veselelo bi me, Dol., Podnanosci-Erj. (Torb.).

vosclica, f. 1) die Bergnügung, die Unterhaltung; - 2) = narodna erotična pesem, Gor

veselisce, n. ber Bergnügungsort, C., LjZv.,

veselitelj, m. ber Erfreuer, ogr .- C.

veseliti, im, vb. impf. freuen, Freude machen; to me veseli; veseli me, da si prišel; nič ga ne veseli nauk; — v. se, fich freuen; ne veseli se vselej ta, kateri se smeja, Kast.; v. se česa, sich auf etwas freuen; Bliza se železna cesta, Nje se, ljub'ca, veselim, Preš.; v. se nad čim, fich über etwas freuen : nad drugih veseljem se veseliti, Ravn.

veseljáčiti, acim, vb. impf. luftig, vergnügt leben, Let., SIN.

veselják, m. ein luftiger Gefelle, ber Lebemann. veseljoe, n. dem. veselje; eine Keine Freube, Ravn.

vesélje, n. die Freude; srpi sume, da jih je veselje (bafe es eine Freude ift), Ravn.(Abc.); - das Bergnügen: nedolžno veselje si privoščiti; tudi: veseljé, Cv.; veseljé, Valj. (Rad).

vosoljiv, íva, adj. erfreulich, Jan.(H.). vesélka, f. kravje ime, Kr.-Valj.(Rad). 1. venetnik, m. ber Erfreuer, ber Trofter, C. 2. vesetnik, m. ber Stiel bes langen Rubers an einem Floße, Savinska dol. vesstnost, f. die Freudigleit, Guts., Mur.; die

Freude, ogr .- Valj. (Rad).

veseloigra, f. = vesela igra, bas Lustipiel. Jan., nk.; - prim. češ. veselohra.

veselosfčen, čna, adj. frohfinnig, Cig. vosclosicjo, n. ber Frohfinn, Cig.(T.).

voselost, f. die Fröhlichkeit, die Luftigkeit, die Bergnügtheit; tudi: veselost, Dict.

veselovanje, n. bas Bergnugen, C., Guts. (Res.). veselováti se, ûjem se, vb. impf. fröhlich fein,

fich unterhalten, C. vesen, sna, adj. vesne vaje, Hangubungen,

Telov.

vesisce, n. ber Sangeplay, Jan.

vesitl, vesim, vb. impf. hangen, Mur., Jan., Mik., Danj. (Posv. p.), Zora; brumne vesi, velike tati pak za mizo posadi, Krelj; oblaki se vesijo, die Bolfen fenten fich, Z., Dol.-Levst.; herabichweben: orel se vesi nad svojimi mladimi, Cig.

veskati, am, vb. impf. hangeln, Telov.

vésta, f. 1) = veslo 1), C.; - 2) bie Dfenichaufel, Jan.; - 3) = velika zlica, Notr. vesláč, m. der Ruberer, Jan., C., Jurč.

veslaca, f. noge veslace, die Ruberfüße, Cig.

veslaj, m. ber Ruberschlag: z nekaj krepkimi veslaji, LjZv.

veslänje, n. das Rubern.

veslår, rja, m. ber Ruberfnecht, Meg.; ber Ruberer.

veslariti, arim, vb. impf. fich mit bem Rubern beschäftigen, Guts .- Cig., Mur., Jan.

voslárski, adj. Ruberer.

veslast, adj. ruberartig, Cig.

voslat, áta, adj. ruberreich, vielberubert, Cig. vesláti, âm, vb. impf. 1) rubern; — veslati in jesti, schnell effen, C.; - 2) grobe Reben führen, Mur.

vestavec, vca, m. der Muderer, Cig., Jan.

veslavka, f. 1) die Rudrerin; - 2) navadna v., die gewöhnliche Rubermanze, ber Rückenichwimmer (notonecta glauca), Erj. (Z.).

vestenica, f. (ladja) v., bas Huberichiff, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.

véslica, f.1) eine einem Ruber ähnliche Schaufel, bef. Die Rohlenschaufel; tudi: véslica, Valj. (Rad); — 2) lopatica, s katero se žganci mešajo, Valj. (Rad); — 3) veslice so pri vinski preši tista brunca, katera se nad slemenom vtikajo, jvzhSt.

vestienik, m. ber Ofenzeugwinkel, in ben man Roblenichaufeln, Dfengabeln, Schurbaten u. bgl. Ruchengerathe ju ftellen pflegt, Mur.

vésličnjak, m. = vesličnik, Mur., C.

veslina, f. bas Ruberloch, Cig.

véslo, n. 1) bas Ruber; — 2) eine verleumderifche Bunge, Mur.

veslonožec, żca, m. veslonożci, bie Ruberfüßer (steganopodes), Cig.(T.), Erj.(Z.).

vesna, f. 1) bajeslovno žensko bitje (vesne črčijo ali hreščijo, kadar po noči gredo, t. j. nekako govore): "hreščiš, kakor vesne", tako govore človeku, kateri ima hud kašelj, Vas Krn-Erj. (Torb.); — 2) ber Frühling, nk.; (po drugih slov. jezikih).

vesnica, f. bas Dorf, bie Dorfgemeinde, Mur., Cig., Jan., ogr.-C., Vrt.

vesnican, ana, m. ber Dorfbewohner, Cig.,

vesničar, rja, m. = vesničan, ogr.-C.

vêsnik, m. o Jurjevem zeleno opleten mla-

denič, Ščav .- Pjk. (Črt.).

vesõljni, lina, adj. nam. ves volini: gejammt, allgemein, Welts; vesolini svet, die ganze uns offene Welt; vesolino morje, das Welts meer; vesolini potop, die Ginifint.

vesoljnopotopen, pna, adj. biluvianisth, Cig. vesolinost, f. die Allgemeinheit, die Gesammt-

beit, Cig., Jan., nk.

vộst, î, f. 1) das Wiffen: brez vesti, ohne Borwiffen, z naso vestjo, mit unferem Borwiffen, Rec.; na vest dati, gur Renntnis geben, Jan., C., Trub.; vest imam, ich weiß, C.; na vest mi je prišlo, ich habe es erfahren, es ift mir befannt geworben, Dalm.; - bie Runde, die Nachricht, Jan., nk.; (v tem pomenu po drugih slov. jez.); — 2) bas Gewiffen; v. me pece, bas Bewiffen brudt mich; tanka, rahla v., ein gartes Gemiffen; kosmata v., ein grobes Bewiffen; ta clovek nima

vesti, das ift ein gewissenloser Mensch. vestéje, f. pl. das Ofenloch, C.; — prim. isteje,

ustije, ustje.

vésten, tna, adj. 1) Gemiffens-; vestna dolžnost, reč; - gewissenhaft; v. človek; vestno delati; — 2) befannt, fund: vsemu svetovi vestno storiti (funb thun), Krelj; kar je vam vestno, rok. iz 15. stol., prisega iz l. 1601-Kres.

vésti, védem, vb. impf. 1) führen, Jan., Ravn., nk.; (po drugih slov. jez.); z močjo ga vedeš na svoje sveto domovje, Ravn.; - 2) vede me, es gelingt mir: vse jo vede, kar ona hoče, Levst. (Rok.); - reč mi vede, die Sache ichlägt zu meinem Bortheil aus, Cig.; ne bo jim vedlo, es wird ihnen nicht gefingen, C.; — 3) nügen, helfen: vede, es hilft, V.-Cig.; nic ne vede, Cig.; malo vede, C.; nič ti ne vede moje govorjenje, Vas Krn-Erj. (Torb.); - 4) blago dobro vede, bie Bare findet Abnahme, ne vede, findet feine Abnahme, Cig., Svet (Rok.); - 5) za denar me trdo vede, es geht mir fnapp mit bem Gelde, LjZv.; — 6) v. se, Ravn.; sich aufführen, sich betragen; vedel je, kako nesramno se vedeta sinova, Ravn.; -7) kako se ti vede? wie geht es bir ? Cig.; čija se mu dobro vede, seine Bare finbet einen guten Abjas, Cig.; delo se nam po sreci vede (geht gludlich vonstatten), Ravn.; ni se mu vedlo, kakor je sam hotel, LjZv.; — 8) v. se za kaj, sich um etwas handeln, C.

vesti, vezem, vb. impf. ftiden, Cig., Jan., nk.;

v**ộstnik,** m. ber Berlünber, ZgD.; — ber Bote, nk.; .- po drugih slov. jezikih.

véstnost, f. die Gewissenhaftigkeit.

vestovît, adj. jich benuist, Habd .- Mik., C. vostovitost, f. das Gewissen, kajk.-Valj.(Rad). vesvoljen, lina, adj. t. j. ves voljen, išči pod:

vèš, interj. husch! Preš.

voljen.

1. véša, f. ber Sangeplag, Jan., Mik.

2. veša, f., pogl. vešča.

véšalo, n. 1) tako se imenuje vse kuhinjsko orodje, kar se ga da na steno obesiti, n. pr. razne pokrovače, kuhalnice, penenice itd.: "gospodinja se lahko ponaša s svojim vešalom", Rihenberk - Erj. (Torb.); — 2) pl. vešála, ber Galgen, Cig., Jan., C., nk.; (hs.). vešč, vešča, adj. erfahren, fundig, bewandert,

geschicht, Jan , Cig. (T.), C., nk.; vešč vinstvu, Vrt.; vešč jeziku, Zora; vešč o jeziku in tvarini, Levst. (Nauk); vešč o ločbi, Vrt.;

iz drugih slov. jezikov.

véšča, f. i) ein vielwissenbes Beib, Notr.-Levst. (Rok.), Jurc. (Tug.); - die Banberin, bie Sere, Meg., Habd., Dict., Mur., Cig.; coprnice ino vesce se na gromadi sezgo, Hip.(Orb.); žensko dete, katero se rodi po zadnjem koncu, bode vešča, Tolm. - Erj. (Torb.); vešče hodijo človeka tlačit ter pijo tudi kri, Volče(Tolm.)-Erj.(Torb.); - 2) bas Frelicht, Mur., Cig , Dol.-M., Notr.; - 3) ber Rachtfalter; übhpt. ber Schmetterling, (vesa) Mur., C.; - prosena v., ber Sirjegunster (pyralis silacealis), Erj.(2.).

veščák, m. ber Sachverständige, ber Renner,

nk.; - po drugih slov. jezikih.

veščákinja, f. die Sachverftändige, die Kennerin,

nk.; — prim. veščak.

véščec, čeca, m. 1) ber Beissager, Jan., Vest.; - ber Bauberer, Habd.-Mik., ogr. - C.; -2) ber Abendfalter, veščeci (crepuscularia), Cig.(T.).

voščíca, f.bie Beisfagerin, Jan. : - bie hege, Valv. veščína, f. bie Geschicklichteit, die Routine, Cig.

vộščiti, im, *vò. impf.* lange aufbleiben und Licht

brennen, Lasce-Levst. (Rok.).

vêščka, f. 1) die Hege, ogr.-C.; - = ženska, katera bi rada bila coprnica, pa ne more, kajk .- Valj. (Rad); - 2) ber Rachtfalter, C. veščnik, m. ber Riehwurm in ben Bienenftoden

(bie Larve bes Jimmenwolfes), V.-Cig. vēšda, adv. — veš da, ja freilich, natūrlich,

C., jvzhSt.

vêšek, ška, m. der Kalfipat, V.-Cig. veselj, élja, m. ein abstehendes Krautblatt, Notr. vešenka, f. das Hangeschloss, Cig., M. véševje, n. coll. die Rohlblätter, Dol.

vešíca, 九 🖚 kapusova rastlina, ki se neče v glavo stisniti in utrditi, Rihenberk-Erj. (Torb.). vésiti se, im se, vb. impf. durch das Spundloch verrauchen und baburch ichal werben (v. Bein), Strek.; vino se veši = cvet iz njega puhti, Vrtov.(Vin.).

vệšnica, f. ber Spundpfropf, Meg.
vệšnik, m. der Spundbohrer, Jan.(H).
vešnik, m., Ahac., pogl. vasovavec, 1. oglar.
vệtčina, f. altes Zeug, C.; — prim. vetek.
vệtek, tka, adj. alt, Poh.; schwach, abgelebt, abgenüht (von Menschen und Thieren), Fr.-C.; vetki ded, C.; — alt, abgetragen (von Kleidungsstüden), Fr.-C.
vệter, tra, m. der Bind; zgornji v., der Bestwind, Savinska dol.; dolenji v., der Ostwind, Meg.; veter — jug, Kras; — okno na dva vetra, ein Fenster mit zwei Flügeln, Cig.; vetra (veter) dati čemu, verschivninden machen, schnell verbrauchen, verzehren: dal mu (vinu) je vetra! er hat schnig getrunsen, jozhSt.; Veter dal doš dvajseticam, Preš.; — v. na-

gemach ausgesett fein, C. voteran, m. doslužen vojak, ber Beteran.

vêtev, tve, f. bas Worfeln, Jan.

véti, vêjem, vb impf. 1) wehen; — veter veje s snegom, Vrt.; — 2) — vejati, (Betreibe) worfeln, Cig., Jan., G.

praviti komu, jemanden ins Bodshorn jagen,

vzhSt.; - vetrovi, die Bauchwinde, vetrovi

ga napenjajo; -- na vetrih biti, allem Un-

worfeln, Cig., Jan., C. votkost, f. bie Sabenicheinigfeit, bie Schleißigfeit (eines Rleibes). Fr.-C.

teit (eines Kleides), Fr.-C. vêtrast, adj. flatterhaft, schwantend, unbeständig. vétravast, adj. = vetrast, Cig.

vetre, m. dem. veter; bas Binbchen.

vêtrček, čka, m. dem. vetrc; das Windigen. vetręn, adj. windig, Jan.

votrenik, m. der Bindtessel, der Bindtasten, Cig., Cig.(T.), DZ., Sen.(Fiz.).

vetrenjáča, f. die Bindbuchse, Cig.(T.), DZ. vetrenják, m. ein unbeständiger Wensch, der

Bindbeutel, Cig., Cig.(T.), nk.; — hs. vetronjäštvo, n. die Bindbeutelei, nk. vētriš, m. dem. veter; das Bindchen.

vetricek, m. dem. vetric; das Bindchen. 1. vetrih, m. der Dietrich, ber Beifcilffel.

2. vêtrih, m. = hud duh, ki dela veter, Poh.-Pjk.(Crt.).

vetrilo, n. 1) das Segel, Jarn., Mur., ZgD., DZ.; (stsl.); — 2) der Bentilationsapparat, der Bentilator, Cig.(T.), DZ.

vétriti, im, vb. impř. [üften, Mur., Cig., Jan., DSv.; kje se bode moj žamet vetril? Glas.

vêtrn, adj. 1) Bind-; vetrni malin, die Bindmühle, Levst. (Zb. sp.); — mindig, vetrno je, vetrno vreme; — 2) unbeständig, unzuverlässig, Cig., Jan.

vetrnast, adj. unbeftanbig, Cig., Cv.

vernica, f. 1) die Bindfahne, Cig., Jan., Cig. (T.), Hip. (Orb.); der Betterhahn, Jan.; — 2) der Fächer, Dict., Mur., Cig., C., nk.; — 3) das Segel, ogr.-C.; — 4) der Flügel an einer Bindmühle, Mur., Cig., Jan.; vetrnice suhega mlina, ogr. - Valj. (Rad); an einer Klappermühle (klopotec), Valj. (Rad); — die Bindmühle felbst, Jarn., V.-Cig.; — die Gettelbereinigungsmaschine: na vetrnico žito usipati, Ravn. (Abc.); — der Bindfang, bes. der Bindfang am Blasbalg, Cig.; — 5) das Bentil, V.-Cig.; — 6) der Fensterlaben, Ko-

borid-Erj.(Torb.); pl. vetrnice, die Jalousien, Cig.; — vetrnice na fassie, Gor.; — 7) die Klappe am Taubenschlage, Cig.; — 8) vetrnice, die Strohsechten an den Eckirsten des Strohsaches, Cig., C., Dol.; — 0) ein besonderer Schmerz in den Gelenken, eine Art Rheumatismus, Mur., C.; — 10) die Windpode, die Windblatter, C.; — 11) das Windpode, die Windblatter, C.; — 11) das Windrodschen (anemone), Jan., Erj.(Ž.), Vrt., Nkol.; — der Bacenstee (dorycnium herdaceum), Rodik-Erj.(Torb.).

votrnicica, f. dem. vetrnica; ein fleiner Sacher,

vêtrnik, m. 1) bie Betterfahne, Mur., Cig.; ber Betterhahn, Jarn.; — 2) ber Binbsächer, Mur., Cig.; — 3) bie Binbmühle, Mur., Cig., Jan., Levst.(Zb. sp.); — 4) ber Binbsang, Cig., Jan.; — 5) == glavni steber pri strešnem odru ali pri stogu, bie Stuhlsaule, Vas Krn-Erj. (Torb.); — 6) bie Flodenblume (centaurea iacea), Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.); — bie Galgantwurzel (galanga), Dict., C.; — (piše se tudi: vetrenik).

vêtrnjak, m. = vetrnik 1), Mur. vêtrnost, f. 1) die Bindigkeit, Cig.; — 2) die Unbeständigkeit, die Bindbeutelei, die Flatterhaftigkeit, Cig., Jan., nk.

vetrokaz, káza, m. der Bindzeiger, das Anemoflop, Cig.(T.).

vetromer, mera, m. ber Bindmeffer, bas Anemometer, Cig., Cig. (T.).

vetromērstvo, n. die Windmeskunst, Cig. vetrovānje, n. das Lüften, ogr.-C.

vetrováti, ůjem, ph. impf. luften, ogr.-C.

vetroven, vna, adj. windig: vetrovno je; vetrovno vreme; — der Blähsucht unterworfen, (prim. vetrovnost 2).

vetrovît, adj. 1) windig, Mur., Cig.(T.); —
2) wettersaunisch, Jan.: flatterhaft, C.

vetrovie, n. coll. die Winde.

vêtrovka, f. bie Biesenraute (thalictrum aquilegisolium), C.; — bas Maßliebchen (bellis perennis), C.

vetrővnica, f. die Windrose, Cig.(T.), Jes. vetróvnost, f. 1) die Windigkeit; — 2) die Blähsucht, Cig.

vetsati se, am se, vb. impf. alt werben, altern,

vevec, vca, m. 1) ber Borfler, C.; - 2) bie Getreibereinigungsmafchine, Polj.

veverica, f. bas Eichhornchen (sciurus).

véveričar, rja, m. der Eichhornaffe (callithrix sciurea), Erj.(Z.).

véveričica, f. dem veverica; das Eichhörnchen. véveričji, adj. vom Eichhörnchen.

veverienjak, m. pes veverienjak, bet Eichhornfanger, Cig.

véverka, f. = veverica, Jan.

vevôda, m. nam. vojvoda (vojevoda), (viuda, vivuda) Trub., Dalm.-Cv. XIII. 2.

vêz, m. 1) = vez, f. das Band, ogr., kajk.-Valj.(Rad); — 2) eine Art Ulme, za Muro-Caf(Vest.).

vêz, î, f. 1) das Band, das Bindemittel, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), C., Mik., Erj. (Som.), Dol.; vezi, das Bindholz bei den Zimmerleuten, Cig.; vezi (die Bänder) vezejo oplen
in podvoz, St. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.);
— das Sasband, die Copula (gramm.), Cig.,
Cig. (T.); — 2) die Masche beim Stricken,
(...; — 3) das Binden (der Weinreben an die
Pfähle), Cig.; — 4) der Einband, Cig.
véza, f. 1) das Band, Jarn.; — 2) die Dachberbindung, Cig.

vezáč, m. kdor kaj veže: ber Garbenbinber,

ber Rebenbinder, Cig., M., Dol. vozáča, f. das Rebenband, C.

vezačíca, f. die Rebenbinderin, Cig., C., jvzhŠt. vezačíca, f. - vezačíca, Cig.

vozāj, m. das Bindezeichen, Cig., Cig.(T.). vozākinja, f. die Rebenbinderin, Mur., Mik.

vezáten, ina, adj. binbend, Cig., Cig.(T.); vezalni sklepi, DZ.; — verbindlich, obligatorisch, Cig.

vozāljo, n. 1) die Bande, die Fesseln, C.; — 2) die Beschuhung, ogr.-Let.

vezätnik, m. ber Binbebalten, ber Roppel-

vezáknost, f. die Berbindlichkeit, Cig., Jan. vezáko, n. das Bindemittel, das Band, Mur.,

Cig., Jan., ogr.- Valj. (Rad). vézanje, n. das Binden, das Zusammenbinden; — v. s čepi, die Berbindung (von Balken) durch Zapsen; — v. knjig, das Einbinden der Bücher; — v. besedi, die Wortsügung, Cig.;

— tudi: vezânje. vézanka, f. 1) ber Bunbjalat, Mur.; — 2) = ženski črevelj, ber Bunbjahh, Zora.

vezanki, m. pl. Bundichube, Jan.(H.).

vezätev, tve, f. bas Binben, Jan.

vezati, vezem, vb. impf. binben, verbinben; v. snopje; v. trte h kolom; v. lonce, Topfe mit Draft binben; v. les (pri tesarjih); vezan kozolec, bie Doppelharfe, Cig., Dol.; v. knjige, Bücher einbinden; - ta sad veze usta, biefe Frucht bat einen unangenehm berben u gujammenziehenden Beichmad, Kras, Ist., Goriška ok.-Erj.-(Torb.); - otrobe v., govoriti, kakor bi otrobe vezal, ungufammenhangendes Beug sprechen; ljudem jezike v., den Leuten die Mäuler stopfen; v. koga na koga, na kaj (binben, feffein), Cig., nk.; Vendar na mene še nekaj te veže, Pres.; Tretja njih je Neža, Ki moje srdce veže, Npes.-K.; perpflichten : dolznost me veze, ich bin verpflichtet, Levst (Nauk), nk.; beseda, obljuba, prisega me veže, Cig., nk.; postava veže vse ljudi, Cig.; zapoved me veže, kajk.-Valj.(Rad); v. se, in einer Berbinbung, im Eintlang fteben, jufammentlappen, Cig., nk.

vezâtva, f. das Binden der Reben, jozhŠt. vezâva, f. das Binden, die Berbindung; – besedna v., die Wortfügung, Jan.

vozavec, vca, m. ber etwas bindet, ber Binber, Cig.; ber Garbenbinber, jvzhSt.

vézavica, f. die Gicht, Z.

vezavka, f. 1) die Garbenbinderin, Cig.; die Rebenbinderin, vzhSt.; — 2) das Bindband, C.; — 3) die Rebenranke, C.

vozāvkinja, f. die Mebenbinberin, Volk. - M., C., Mik., vzhSt.

vêzba, f. baš Binden, Cig., Jan., Mik.
 vèzda, adv. = zdaj, jeht, Habd.-Mik., ogr.-kajk.-Mik.; do vezda, od vezda, Habd.-Mik.
 vezda, adv. immer, ogr.-C.; - prim. hs.

vazda, vezda, zdaj, ogr.-C.

vezdanji, adj. = zdanji, C.

vezdar, adv. = 1. vezda, ogr.-C.

vèzdašnji, adj. = vezdanji, Habd.-Mik., ogr.-C.

vezec, zca, m. 1) ber Hafenbinder, jugh St.;

— 2) ber Stider, DZ., nk.

vezek, zka, m. 1) bas Banb (anat.), Cig., Jan.;

— 2) bas Binbezeichen, bas Abtheilungsgeichen, C.

vézet, zla, adj. umgestürzt: v. lonec, Rib.-M. vezéla, f. die Baldrede (clematis vitalda), Tuš. (R.).

vezēlje, n. 1) ber Bindbast, das Bandwert, Cig.; — 2) bie Baldrebe (clematis vitalda), Jan., Mik., Ravn.-M., pri Fari(Notr.)-Štrek. (LjZv.).

vezeljevica, f. = vezelje 2), pri Fari-Štrek. (LjZv.).

vezem, zma, m. = vazem, vuzem, Ostern, bie Osterzeit, C., BiKr.

vézen, zna, adj. 1) Binbe-: vêzni tram, ber Binbeballen, Cig.; vezni samoglasnik, ber Binbevocal (gramm.), Cig.(T.); — 2) bünbig, verbinblich, Mur., Cig.; — 3) fest zusammenhangenb: vezna prst, Ip.

vezenina, f. die Stidware, DZ.; - prim. vesti (vezem).

vézonjo, n. bas Stiden, bie Stiderei, Cig., Jan., nk.; — hs.

vezetil, im, vb. impf. fteden (3. B. im Moraft), Jan.

vozévati, am, vb. impf. zu binden pflegen, Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.).

vezica, f. črta vezica, bie Berbinbungslinie, Cig.(T.). v\$zič, m. dem. vez; eine Art Ulme, Za Muro-

C.(Vest.). vēzih, m. ber Docht, Notr.-Cig., Jan.

vezika, f. die Rorb - ober Bandweibe (salix viminalis), C.

vezíkovec, vca, m. der Bandweidenbaum, C. vezíkovina, f. die Bandweide, das Bandweidenhofz, C.

voziten, ina, adj. 1) zum Binden gehörig, Binde: vezitno ličje, der Bindbaft, Cig.; — 2) zum Stiden gehörig, Stide: vezilni vzorec, das Stidmuster, Cig.

vezilja, f. bie Stiderin, Cig.; — hs. vezilka, f. — potica v vezilo podarjena, Svet. (Rok.), Dol.

veziknica, f. 1) ber Binbfaben, Skring.-Valj. (Rad); — 2) die Stidmafchine, DZ.

vezsig, n. 1) bas Bindemittel, bas Band, Mur., Cig., Jan., Mik.; DZ.; Vezilo vseh polkov, Po mokrem ti bom, Vod.(Pes.); — 2) das Angebinde, das Geschen zum Geburts, oder Ramenstage; dati komu kaj za vezilo; —

Google

3) ber Kopfpus ber Braut, Cig., Rib. - M.; — 4) bie Stiderei, Cig., Jan.

vezīr, rja, m. turški dostojanstvenik, ber Bezier; veliki v., ber Großbezier.

vezisco, n. der Berbindungspunkt, Cig.(T.).

vezitba, f. = vezatva, Cig.

vezītev, tve, f. = vezatev, Mur., Cig., Volk.-M. vezīvo, n. 1) baš Binbegewebe, Cig.(T); koščeno v., baš Rnodengewebe, Erj.(Som.); -

2) das Stidgarn, das Stidwert, Jan.(H.)
vezljiv, íva, adj. fest zusammenhangend: vezljiva zemlja, Nov., Bes.

vezmováti, ajem, vb. impf. das Ostersest seiern, BlKr.

veznéti, im, vb. impf. vezni, es zieht ins herbe, Cig.

vêznica, f. 1) ber Bandballen, Levst. (Cest.);
— 2) bie Bindehaut, Cig., DZ.; očesna v.,
Cig.; — 3) črta veznica, die Berbindungslinie, Cig. (T.), Žnid.

v&znik, m. 1) das Bindewort, Mur., Cig., Lerst. (Sl. Spr.); — 2) das Gebinde (bei Zimmerleuten), Cig.(Jan.); tudi: veznik.

veznina, f. ber Binbelohn, Cig.; - ber Buchbinberlohn, Cig., Jan., nk.

vézniti, vêznem, vb. pf. fteden bleiben, Mur., Jan., Mik., C.; (3. B. in einem Borafte), Mur.; v blatu sem veznil, ντh t.; = v. se, M.; svinja se je veznila, n. pr. noga ji je kje obtčala, da ne more z mesta, jντh t.; jed se je veznila == zastala je v grlu, da ne more ni naprej ni nazaj, BlKr.

2. vézniti, nem, vb. pf. umftürzen: v. posodo, M. véznost, f. die Bündigfeit, Mur., Cig.

vezovati, Gjem, vb. impf. v. koga, ben Ramenstag jemandes mit Gratulationen, Angebinden, Fesigelagen u. bgl. feiern.

vezovāvec, vca, m. kdor koga vezuje; — ber Gratulant, Jan.

vezovina, f. das Ulmenholz, C.

věža, f. der Hausslur, das Bothaus; — božja v., das Gotteshaus.

vežbalíšče, n. der Abungsplat, der Exercierplat, nk.; — hs.

vêzbati, am, vb. impf. üben, v. se, sich üben, nk.; __ hs.

vęžbovnik, m. das Exercictreglement, Jan. (H.). vęželj, żlja, m. das Garnband, das Strahnenband, C.

veželjáti se, âm se, vb. impf. ringen, Notr.-Cig.

1. vežen, adj. Haussiur-, Borhaus-: vežena vrata, veženi prag, Levst. (Zb. sp.)

2. véžen, žna, adj. Hausstur- Borhaus-; vêžna vrata, das Hausthor; vežni ključ, der Hausthorschlussel.

3. véžen, žna, adj. = vegast, M.

véžica, f. dem. veža; — = lopa pred cerkvijo, bie Borhalle, BiKr.

véžiti, im, vb. impf. verbiegen, verfrümmen, Mur., Cig., Jan.; — v. sc., sich wersen (vom Holge); les se vezi, Vrtov.(Km. k.).

vęžje, n. das Borhaus, die Hauslaube, Cig. vęžnik, m. der Corridor, Cig.

věžnja, f. = vezatva, Vrtov. (Vin.), SIN.-C.

vganjati, am, vb. impf. ad vgnati; hineintreiben, Mur.

vgátiti, im, vb. pf. 1) hineinstopfen, Cig.; — 2) aufnöthigen, Jan.

vglobíti, ím, vb. pf. hineinsensen: ena kost je v drugo vglobljena (ist gesensig verbunden), Erj. (Som.); — v. se v misli, sich in Gedansen vertiesen, Cig., nk.; v. se v pesem, LjZv.

vgnati, vženem, vb. pf. hineintreiben, Mur.; vgnana živina, C.

vgnečiti, im, vb. pf. einquetichen, Cig.

vgnesti, vgnetem, vb. pf. hineinfneten, (fig.) einbleuen: v. komu kaj, C.

vgnézditi se, im se, vb. pf. fid) einnisten, Mur., Cig., Jan., nk.; (po nem.)

vgộdnji, adj. = zgodnji, C.

vgodno, adv. - zgodej, frühmorgens, ogr.-C., vzhSt.-SIN.

vgółbniti, gôthnem, vb. pf. verfinten; kola vgolbnejo v razorane jarke, LjZv.

vgon, vgona, m. die Eintreibung, Cig. vgozditi, im, vb. pf. einfeilen; vgozdil je v zemljo štiri stebre pokončnike, Jurč.; — einschieben, M.; v. stavek, Levst. (Zb. sp.).

vgrézniti, grêznem, vb. pf. einfinfen: v blato v., Erj.(Içb. sp.); = v. se, Jan.(H.).

vgeizati, am, vb. impf. ad vgrizniti, Cig. vgrizniti, griznem, vb. pf. hineinbeißen, Cig.,

Jan.; — v. se, sich einbeißen, Cig. vgrizováti, Gjem, vb. impf. ad vgrizniti, Jan. vhajalíšče, n. der Eintrittspuntt, DZ.

vhajati, am, vb. impf. ad vniti; hineingehen,

vhòd, hóda, m. 1) ber Eingang, Mur., Cig., Jan., nk.; — 2) ber Eingug, ber Einmarfch, Mur., Cig., Jan., nk.; v. imeti v mesto, ben Eingug in die Stadt halten, Cig.; — ber Introitus, Cig., Jan.
vhóden, dna, adj. Eingangs-, Eintritts-, Cig.;

vhoden, dna, adj. Eingangs-, Eintritts-, Cig.; vhodna postaja, die Einbruchsstation, Cig., Cig. (T.).

vhodisce, n. die Eingangsftätte, Mur., Cig.; ber Eintrittspuntt, Cig.(T.).

vhodnica, f. = vstopnica, Die Gintrittstarte, Jan., C.

vhodnína, f. = vstopnina, das Eintrittsgeld, Cig., Jan., C.

vî, pron. ihr; Vi, Sie; Vi ste krivi, Sie find

vi-, praef. = iz-, Zilj., Ben.; vse denarje sem vidal, koža je lepo videlana, Zilj.-Jarn.(Rok.). víba, f. bie Spirole, Kr.-Valj.(Rad).

vibrinja, f. die Falte, Valj. (Rad). vicar, rja, m. ber Blager, Jan.

vîcarica, f. die Blagerin: vicarice, die Laufe, Gor .- Z., Burg . (Rok).

vicati, sm, vb. impf. 1) plagen, qualen, martern; žene može vicejo na zemlji, Gor.DSv.; — v. se, eig. im Fegeseuer seiben,
Cig.; sid, plagen, sid, martern; — 2) neka
otročja igra, — nebeškati, Gor.; — prim.

vice.
vice, f. pl. das Fegefeuer; — prim. stvn. wizi,
Mik.

vid, m. 1) bas Gehen; sneg mi jemlje vid; – iz vida puščati kaj, außeracht lassen, *LjZv*. menica na v., ein nach Sicht zahlbarer Bechfel, Cig.; - 2) ber Befichtsfinn, bas Beficht, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Som.); (vid, f. kajk .- Valj. [Rad]); - 3) bie Anficht (arch., geom.), Cig.(T.); podolžni v., die Langenanficht, Cig.(T.); - 4) ber außere Schein, ber Anschein, Cig., Cig.(T.); po vidu, Cig.; vid goljusa, Cig.; — 5) za vida, frühmorgens (kadar se že vidi), Dol.; = z vidom, Jan.; za vida (= kadar se še vidi), gegen Abend, Cig., C.; od vida do vida, bom Morgen bis jum Abend, Z., SIN.

vida, f. goveje ime, Tolm.-Erj.(Torb.); ime

kobili, kajk .- Valj .(Rad).

vidalice, f. pl. die Querpfeife, Kr .- Mur.; -die Doppelpfeife, Ist., Kr.-Mur., Valv.-Cig.; - prim. nem. Fiebel, srlat. vidula, C.

vidanica, f. neko jabolko, C.

vidanka, f. neko rdeče, debelo jabolko, C. videc, dca, m. ber Sehenbe, Mur., Ravn.; Največji slepci radi bi vidce vodili, Levst. (Zb. sp.).

videlo, n. 1) bas Auge, C.; bas Gesicht, C.; - 2) bas Lageslicht, C.; na videlo spraviti, C.; na videlo postaviti, SIN.-C.; na videlo belega dne priti, Raič(Slov.); za videla, noch bei Tage, C.; - 3) bas Schauspiel, bas Spectafel, C

videm, dma, m. ber Pfarrpfrundengrund, C.,

viden, dna, adj. 1) Besichtesinne-, Gesichte-: vidni živec, kot, žarek, Cig., Cig.(T.), Žnid.; — 2) fichtbar; vidne stvari; — viden je, da ni zdrav, er fieht frant aus, Svet. (Rok.);
—augenfällig;—wohlansehnlich, stattlich, Cig.; viden mož, vidna krava, Mik., Dol.; wohlbeleibt, Guts. - Cig.; - bolj vidno kakor pridno, icon aber unnut, Cig.; pokmetovali smo še precej vidno in pridno, Jurč.

videnje, n. 1) bas Gehen; po videnju, na videnje poznati, bom Geben aus fennen, vzhSt .-C.; brez videnja kupiti kaj, etwas taufen, ohne es zu seben, vzh.St.-C.; - na videnje, jum Schein, C.; - 2) bie Bifion, bie Ericheinung, C.; prikazen ali videnje, Krelj, Dalm.

vides, m. = videz, Krelj, Dalm.; zvunanji v., Krelj.

videti, vidim, vb. impf. (pf.) 1) das Augenlicht haben, sehen; - na desno oko ne vidi; -2) mit ben Augen wahrnehmen, sehen, merten; gledajo, pa ne vidijo; težko ga vidim, ne morem ga videti = črtim ga; v. česa: žalostno je takih otrok videti, Ravn. - Mik.; od tod vidiš (je videti) planine, na planine; - uže je videti, uže se vidi, eš ist bereits hell: - o svetem Vidi se skoz noč vidi, Lašče - Levst. (M.); kjer ni videti, ni vzeti, Cig.; - anfeben: videti mu je (man fieht es ihm an), da ni zdrav; vidi se mu, da ne misli tako; - videti je zdrav, bolan, er sieht gejund, frant aus; rec je videti leps, bels, črna; mož je boljši, nego je videti; -

3) meni se vidi, es buntt mir, es icheint mir; - v. se, gefallen, νζhSt.; — 4) hodil sem, sam ne vidi, kod, ich ging herum, ohne jelbst zu seben, wo herum, Dol. - Levst. (Sl. Spr.); - 5) (videč, fichtbar, Trub., Krelj, Dalm.).

videvati, am, vb. impf. zu fehen pflegen: tam ljudje videvajo veliko kačo, Mik., Zemon-

(Notr.)-Erj.(Torb.).

vîdez, m. :) bie Sicht, Jan.; sivec je že malo preveč rebra na očiten videz stavil, Jurč.; na v. postaviti, ersichtlich machen, DZ.; obrazne kosti so stale posebno na videz Jurč.; - das Ausjehen: slab v. imeti, Jurč.; — 2) ber Schein, ber Unichein, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Mik.; ne sodim po videzu, Ravn.; na videz, jum Schein.

vîdezen, zna, adj. jojeinbor, Cig., Jan., Cig. (T.), C.

vidoznost, f. bie Scheinbarfeit, Cig., Jan., Cig.

videž, m. 1) — oko (v uganki): štirje noseži, dva vileža, dva videža, dva slišeža, štirje streljajo, eden pometa, (= krava), Sv. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.); - 2) mesto, na katerem se kaj lepo in lehko vidi: "na lepem videžu je (kaka stvar), ali ti je vendar ne vidis", Soska dol. - Erj. (Torb.); - 3) bie Sicht, Jan.; dolgo ni bilo nobenega na videž, LjZv.; pesem peti o prvem videžu (a vista), DZ.; to je vsem ljudem na videžu, rekše, vsi ljudje morejo to videti, Senožeče - (Notr.)-Erj. (Torb.); vsem ljudem na videž postaviti = tako postaviti, da vidijo vsi ljudje, Senoječe-Levst.(Nauk); na v. razgrniti, aur Einsicht auflegen, Levst. (Cest., Pril.); na v. razgrnjen biti, aufliegen, Levst. (Nauk); na videž obešena tarifa (ausgehängt), DZ.; resnica mora na videž (ans Tageslicht), LjZv.; preiskovanje dene na videž (ergibt), DZ.; - 4) ber Schein; na videž = na videz, LjZv.; - grdo na v., hafflich anguseben, Jarn. (Sadj.); lepsi na v., ichoner anguseben, Ljub.

vidilo, n. bas Gesichtsorgan, Cig., Jan., Cig. (T.).

viditen, tna, adj. - viden, fichtbar, Mur., Mik. vidljiv, íva, adj. - viden, fichtbar, Cig., Jan., ogr.-M., nk.

vidnik, m. ber Sehnerb, Cig.(T.).

vidnoevētka, f. das Phanerogam, Cig.(T.). vidnopiodnica, f. = vidnocvetka, Cig., Jan. vidnost, f. 1) die Sichtbarteit, die Erfictlich-

teit, Cig., Jan., nk.; bie Riarbeit, Cig.(T.);
— 2) bas Auffallende: desetim bratom je Bog več vidnosti in vednosti dal, Jurč.; - bie Anfehnlichfeit, die Stattlichfeit.

vîdom, adv. meni se vidom da, ich jehe, Danj. (Posv. p.).

vidoma, adv. sichtbar, gufebends.

vidomèr, mera, m. bas Optometer, Cig.(T.), Znid.

vidoslôvjo, n. die Ophthalmologie, Jan.(H.). vidovica, f. == bolezen sv. Vida, ber Beitstang. Jan.(H.).

vídovke, f. pl. ber Geißbart (spiraea aruncus), Medv.(Rok.).

vîdra, f. 1) bie Fischotter (lutra vulgaris); -2) kozje ime, Erj.(Torb.).

vidrar, rja, m. 1) ber Otterhund, Cig.; - 2) ber Otterfanger, Cig.; ber Otterverfaufer, Cig. vidrica, f. dem. vidra; eine fleine Otter ;

- bie Rrebsotter, Cig.

vidrolovski, adj. zum Fischotterfang gehörig: v. pes, ber Otterhund, der Bachhund, Cig. vidrov, adj. Fischotter-, Jan.(H.)

vidrovina, f. die Fischotterhaut, Cig.; — das Fischottersseich, Jan.

vidrovka, f. bie Fischotternube, Jan., Kr. vigenj, gnia, m. Die Effe, Die Schmiebebutte, bie Ragelichmiebe, Jan., Cig.(T.), C., Mik., Gor., Tolm.; ber Eifenhammer, Ravn. - M., Valj. (Rad); - prim. cigansko: vigna, perb, vignja, Effe, Schmiebe, madž. vihnye, vinnye, Schmiebe, Mik.(Et.).

vignjec, gnjeca, m. bie Schmiedehutte, die Effe, Jan., C., Kropa(Gor.).

vignjica, f. die Schmiede, C.; bef. die Ragelfdmiede, Jan.(H.).

vigor, rja, m. = ogor (Mal), Bilje-Erj. (Torb.). vigorica, f. = veverica, bas Eichhorn, Guts., Mur., Kor.-Cig.

vigred, f. = pomlad, ber Frühling, Guts., Jarn., Cig., Jan. i. dr., Kor.

vîh, m. 🖚 viha, C.

viha, f. ber Sturmwind, ber Sturm, bas Gewitter, Mur., C., St.

vihat, la, m. vihali, die Ausschläge am Rieibe, Ravn.-Valj.(Rad).

vihalast, adj. geftülpt: vihalaste skornje, Bes. vihale, f. pl. bie Stulpstiefel, Dol.-M., Mik., Valy (Rad).

vihatnica, f. bas Falgbrett ber Buchbinber. Cig.

vihatnik, m. bas Falzbein, V.-Cig.

vihanje, n. bas Aufschlagen, bas Aufstülpen. vihar, ria, m. ber Sturmwind, ber Sturm.

viháren, rna, adj. stůrmistí; viharno vreme; - (pren.) viharno zborovanje, nk.

vihariti, arim, vb. impf. fturmen, wettern, Jan., Zora; piš vihari, Levst. (Zb. sp.).

vibárnica, f. mala v., bie Sturmichwalbe (thalassidroma pelagica, Erj. (Ž.).

vihati, ham, sem, vb. impf. 1) aufwärts biegen o. breben; lase v.; v. si brke, fich ben Schnurbart breben; - jurudichlagen, aufftulpen; v. si blace, rokave; - nos v., die Rafe tumpfen; - v. se, fich zurudbiegen; obutal se viha, če je predolga; - 2) schwingen: mlatiči vihajo cepce na kvišku, Ravn.; - 3) stürmen: burja viha, veter je vihati jel, C

vihel, m., V.-Cig., pogl. vihtelj.

1. viher, hra, m. t) ber Sturmwind, ber Sturm, Jan., Cig.(T.), C., Mik., Trub., Vrt., jvzhSt.; – v viher iti, stürmen, ausbrausen, C.; čebele gredo v viher (find unruhig), C.; tudi (redkoma); vihèr, hrà, Dalm., Kast. (N. C.)-Valj. (Rad); - 2) ber haarwirbel, Jan., C., Gor.; ber haarichopf, M.; - ber erhabene Dheil am halfe ber Bferde gwifden Dahne und Schulter, ber Biberrift, V. - Cig., Jan.,

2. viher, m. = vihar, Danj., ogr. - Valj. (Rad).

vîhljast, adj. flatterhaft, Levst. (Rok.).

vihljati, am, vb. impf. fauft weben, C.; flattern (von Buicheln, Banbern, Fahnen), C. vihodrati, am, vb. impf. fturmen, fturmifc handeln, C.

vîhra, f. 1) = vihar, ber Sturmwinb, ber Sturm, Cig., Jan., Vrt., Dol.; - v nagli vihri, in ber haft, Jurc.; - vihro so imeli, sie hatten einen Austritt, vzh.St.; - 2) = vi-hrav človek: ti vihra ti! Dol., vzh.St.; - 3) ber Birbel am Ropfe, C.

vihráč, m. = vihrav človek, Cig. vihrák, m. = vihrač, Valj. (Rad).

vihrálast, adj. überhaftet, oberflächlich: vihralasto podkovilo, Levst. (Podk.).

vihrálo, z. = vihrav človek, Cig.

vihranje, n. das Flatiern; — das Stürmen. vîhrast, adj. 1) ftürmijch, ungeftüm, jah;

2) frumm, verbogen : vihrasta skleda, noga, M. vihráti, am, vb. impf. 1) flattern; zastava vihra; s perutnicami po zraku v.; - sid ungeftum bewegen, mit baft etwas thun; kam vihras? wohin fturmft bu? - od jeze v., toben, Cig.; - obenhin thun, ichleubern, ichleuberisch arbeiten; - 2) ichnell aufschießen u. loje machfen (von Bflangen): zelje vihra, Cig., Dol.; - 3) foranten: Zago v., Cig.; koso v., die Schneide der Sense verbiegen, C., Dol.

vihràv, áva, adj. 1) stürmisch, ungestüm, hastig; vihrav človek; vihravo delati, t. j. naglo pa površno; — 2) vihravo zelje, das Flatterfraut, Cig.

vibrávast, adj. stůrmisch, ungestům, Mur.; pesniki se nam zde večkrat nekako vihravasti, ki več lete po zraku, nego hodijo po trdi zemlji, Erj. (Izb. sp.).

vihravec, vca, m, 1) = vihrav človek, Mur., C.; -2) = vihravo zelje, Cig.

vihravka, f. vihrava ženska, Cig., Jan. vihravost, f. sturmisches, ungestumes Besen; - die Haftigkeit, die Oberflächlichkeit, LjZv. vîhravt, m. = vihravec 2), Jan.

vihreti, im, vb. impf. = vihrati, fturmen: sovražnik vihri, C.; vihreč, ftürmifch, C.

vîhrica, f. dem. vihra, Let., Bes.-C vihrlv, iva, adj. fturmifch, ungeftun, C. vihrovit, adj. fturmijd: vihrovito morje, Levst.

(Zb. sp.). vîhši, adj. compar. pogl. vikši.

vihta, f. = nevihta, ber Sturm, fturmifches Better, Mur., Cig., Jan., Mik., Danj. (Posv. p.), jvzhŠt.

vihtelj, tija (teljna), m. = 2. veha 1), cin abstehendes Rrautblatt, Cig.; - ein Roblbaupt, das sich nicht gehörig schließen will,

vihten, tna, *adj*. stürmisch, C.

vihteti, im, vb. impf. schwingen; meč v.

vihtiti, im, vb. impf. = vihteti, Dict.; Vihtil je bridki meč, Str.; - v. se nad kom, fich

jemandem gegenüber wichtig machen, Levst. vijáč, m. = jama, kjer se voda steka, posebno v vinogradih, Dol. vijáča, f. 1) = vega, bie verbogene Flache (3. B. wenn ein Brett fich wirft), C.; - 2) 👄 štritof 3), *C*. vijáčast, adj. vegast, C. vijāčnica, f. = voda, ki se steka po jamah v vinogradih, Dol.; - prim. vijač. viják, m. die Schraube, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Sen.(Fiz.), nk.; ladja na v., der Schrauben-Dampfer, DZ. vljákast, adj. jchraubenförmig, Jan. (H.). vijālnik, m. = štritof 3), C. vijalo, n. ber Garnbaum ber Beber, C. vijanje, n. das Heulen, Habd.-Mik. vijati, am, vb. impf. = viti, winden, Mur., St.-Cig., vzhSt.-C vijátina, f. = pletenina: košek, verbas ali druga v., Vod. (17b. sp.). vijegiāvka, f. ber Benbehals (iynx torquilla), (vijogl-) Cig., Jan., ogr.-Mik., C., Erj.(Z.), Levst. (Nauk). vijenec, nca, m. - venec, Jap. (Sv. p.), Skrinj., Valj. (Rad). vijola, f. = vijolica, Guts., Mur., Cig., Jan. vijolica, f. das Beilchen; diseca v., das Margbeilchen (viola odorata), rumene vijolice = sebenik, ber Golblad, ber gelbe Feigel (cheiranthus cheiri), Tuš. (R.). vijolicar, ria, m. ber Beilchenapfel, Cig. vijoličast, adj. veilchenblou, violett. vijoličen, čna, adj. 1) Beilden-; — 2) veilchenblau, violett. vijugast, adj. fich fchlangelnb, C. vijugati so, am sc, vb. impf. sich schlängeln: potočič se vijuga, Mik. vijugavica, f. eine geschlängelte Linie, bie Gerpentine, h. t.-Cig.(T.), DZ. vîk, m. = vika, Let., Bes. vika, f. bas Geichrei, Mik., kajk .- Valj. (Rad), nk. vikáč, m. = kričač, Valj.(Rad). 1. vikanje, n. bas Ihrzen. 2. vikanje, n. bas Schreien, C. vikar, ria, m. namestnik, ber Bicar. vikārstvo, n. das Bicariat. 1. víkati, kam, čem, vb. impf. ihrzen; mlajši ljudje starejše vičejo. 2. vikati, kam, čem, vb. impf. ichreien, C., Levst. (M.), kajk.-Valj. (Rad). vikica, f. ber Bergfint, ber Miftfint (fringilla montifringilla), Mur., Jan.-Cig., Frey. (F.). vikniti, viknem, vb. pf. aufschreien, rufen, Lj-Zv., Vrt., Zora, SiN. vîkšati, am, vb. impf. = višati, hober ftellen, vîkši, adj. compar. = višji. 1. víla, f. bajeslovno bitje (bie Myntphe), Habd .-

vilast, adj. gabelförmig, gegabelt. viláš, m. = vol z vilastimi rogovi, BIKr. vílaž, m. = pomlad, C., Mik.; - prim. vilažati. vilážati, am, vb. impf. ad vilesti; heraustommen, Zilj., C.; solnce vilaza, bie Sonne geht auf, C.; - prim. vilesti. vile, f. pl. die Gabel; gnojne, senene vile. vîlec, Ica, m. ber gauberer, Mik., C. vilésti, lêzem, vb. pf. = izlesti, Zilj.-M., C., Bolc, Staro Sedlo-Erj. (Torb.); (o solncu, mesecu), C. vîlež, m. = rog (v uganki): štirje noseži, dva vileža, dva videža, dva slišeža, štirje streljajo, eden pometa t. j. krava, Sv. Peter pri Gorici-Erj.(Torb.). viležaj, m. 1) ber Aufgang ber Sonne, bes Mondes, C.; — 2) ber Frühling (viležej), Rez.-Cig., Jan., C.; — 3) Oftern, C. vilico, f. pl. dem.vile; 1) bie Gabel, die Esgabel; - glasbene v., die Stimmgabel, Cig. (T.); - 2) bas Gabelbein (zool.), Cig.(T.); - 3) die Rebentante, Cig., C.; iti v vilice, Ranten treiben, ranten, Cig.; — slo bode v vilice, es wird nichts baraus, C.; — 4) ber Storchichnabel (geranium columbinum), Kras-Erj. (Torb.). vilicar, rja, m. ber Efegabelmacher, Cig., Jan., C. vilicant, adj. 1) gabelformig; -2) rantig, Cig. vilicenje, n. die Gabelung, bie Bifurcation, Cig. (T.), Jes. víličice, f. pl. dem. vilice; 1) eine fleine Gabel; - 2) die Rebenrante, Jap.-C. víličišče, n. baš Ejsgabelheft, C. víličiti se, im se, *vb. impf.* jich gabeln: reka se viliči, Cig. (T.). víličnik, m. — viličnjak, Mur. víličnják, m. bas Efsgabelbehaltnis, Mur. vílínji, adj. = vilinski, Jan.(H.). vilinski, adj. nach Art ber Bila, Prip.-Mik.; vilinski kralj, Prip.-Mik. vilisce, n. der Stiel einer Heugabel, Mistgabel u. dgl., Cig. víliti se, vîlim se, vb. impf. = viličiti se, Cig.(T.).vîlja, f. die Bigilie: velikonočna v., der Ofter-abend, Cig.; — das Tobtenamt, Strek.; nav. pl. vilje, Die Bigilien, bas Tobtenamt, V .-Cig.; - prim. bilje.
vîtnica, f. = enoletna ovca, Temljine(Tolm.)-Strek. (Lj Zv.). vitnik, m. ein Breig, ber gur Beugabel taugt, V .- Cig.; - ber Stiel ber Miftgabel, Dol. vilovina, f. neka bolezen: ber Beichselappf (plica polonica), kajk.-Cig. vilovit, adj. vilenhaft: vilovit konj, Prip .vílovski, adj. Bilen-, Prip.-Mik. vimček, čka, m. 1) = vimence, Dol.; — 2) bie Sodenblume (epimedium alpinum), C., Erj.(Torb.).vîmcič, m. 1) == vimence, Jan., C.; - 2) ber Diprejsjad, C.; — 3) ber Gunfel (ajuga reptans), Lembah (St.)-Erj. (Torb). vimo, ena, n. bas Euter.

Mik., Cig., BlKr.-M., nk.

2. vila, f. selski dvorec, bie Billa.

vilanka, f. die Reise (parus), M., C. vilar, rja, m. der Gabelmacher, Cig., Jan.

vilahen, hna, m. = lelahen, Mur., kajk.-Valj.

vimenat, adj. großeuterig, Mur., Cig., Jan.; vimenata krava, Ig(Dol.).

vimence, n. dem. vime; bas Euterchen-

vimenci, m. pl. eine große weibliche Bruft, C. vimenice, f. pl. bie Rubblattern, bie Schus-blattern, Cig., C.

vimenjak, m. = musnik, bas Breitfolbeben (platanthera), C.

vimenjati, am, vb. impf. volle Euter befommen: krava vimenja (vimnja), Mur.

vimič, m. bas Euterchen, C.

vimljáti, žm, *vb. impf.* ≔ vimenjati, *Jarn., C.* vin, adv. = vendar, both: to pa vin ne bo res, Dol.-Levst.(M.).

1. vinar, rja, m. ber Beinbauer, LjZv.; tudi:

der Weinhandler, C.

2. vînar, rja, m. ber Bienerpfennig, Mik .: brez vinarja ni goldinarja, Npreg.-Jan. (Slovn); ber Beller, bas Scherflein; do zadnjega vinarja poplacati; - iz nem. Biener(gelb), Mik.

1. vinarski, adj. Beinbau-, Beinhandel-, nk.; vinarska šola, zadruga, vinarsko društvo, nk.

2. vînarski, adj. Bfennig-, Heller-; - vinarsko zelje, das Pfennigfraut (lysimachia nummularia), Cig., C.

vinarstvo, n. = vinstvo, ber Beinbau, bie Weincultur, nk.; ber Weinhandel, nk.

vincar, rja, m. ber Binger; - iz nem.

vincarica, f. die Bingerin.

vincarski, adj. Binger-.

vincarstvo, n. die Bingerichaft, bas Bingerthum.

vince, n. dem. vino; ber Bein; zlato vince. vínčece, n. dem. vince.

vînček, čka, m. 🖛 vince.

vînec, nca, m. der Monat October, Cig.

1. vînek, nka, m. ber Bug, die Rrummung, Jan., C., Valj. (Rad); v vinke tekati = sem in tja tekati, C.; - ber Umweg, Guts .- Cig., Jan.; - ber Umschweif, der Runftgriff, Cig., Jan., C.; - prim. ovinek.

2. vînek, nka, m. 1) die Beingrille, V.-Cig.; – 2) ženiti se na sam vinek (t. j. na sam

vinograd), Levst.(Zb. sp.).

vini, conj. (adv.) - vendar, both: ali ti si vini moj glas uslišal, Trub.; da so vini otroci božji, Trub.; ali ste vini ("bini") prišli? Zilj-Jarn. (Rok.).

vinica, f. 1) ber Beinteller, C.; - 2) vinica, neko jabolko, C., Mariborska ok.-Erj. (Torb.); - die Beinbirne, die Moftbirne, Jarn .- M., Jan., C., Burg. (Rok.), Gor.

viničar, rja, m., nk., nam. vincar.

vinicevina, f. = vinika, St.; die blaue Bogeltraube, Trumm.

viniciti se, îcim se, vb. impf. nach ber wilben Weinrebe ausarten, trs se vinici, die Rebe macht fleine Beeren, Cig.

vinîcje, n. coll. 1) wilbe Beinreben, M., Valj. (Rad); - 2) bie Rebenichofslinge, bie abgeschnitten werden, bas Rebenholz, ogr .- C. vinicka, f. ber Rebenfprofsling, ogr .- C.

vinika, f. 1) bie wilde Beittrebe (vitis labrusca); - 2) ber Rebenschöfsling, die Rebe, Goris., ogr.-C.; - 3) neko jabolko, C.

viníkovina, f. = vinika.

vinir, conj. = vendar, body, Trub.

viniti, vinem, vb. pf. = izviniti, berrenten, Mur., Cig.

vînjaček, čka, m. dem. vinjak; bas Rebenmeffer, Cig.

vînjačišče, n. ber Rebenmeffericaft, C.

vinjaga, f. die wilbe Beinrebe, Meg. - Mik., Mur., kajk.-Valj. (Rad).

vînjak , m. 1) bas frumme Rebenmeffer ; = klestilnik, bas am Enbe gefrummte Aft-meffer, jughSt.; - 2) vinjak, ber Binger, Habd .- Mik.

vinjen, adj. berauscht, trunten ; - iz: vinen. vinjenec, nca, m. bie gefledte Taubneffel (lamium maculatum), Koborid-Erj. (Torb.).

vînjenost, s. die Berauschtheit, der Rausch. vinjēta, f. sličica služeča v okras, bie Bignette. vînkast, adj. geschlängelt, sich schlängelnb: vin-kasta kača, Skrinj.

vînkati, am, vb. impf. herumichweifen, C., Z.; = v. se, V.-Cig.; — prim. 1. vinek. vînkla, f. = vintla, Tolm.-Strek.(Let.); (bin-

kla, Cerkno, Idrija).

vînkušti, f. pl., Mur., pogl. binkošti

ving, n. ber Bein; suho v., purer Bein; tudi: ber Strohwein, C.; - samodelsko vino, ber Runftwein, Dol.-Levst. (Nauk); = samodelno v., DZ.; = delano vino; ni vina brez pelina = fein Feuer ohne Rauch, Cig.; zgano vino = Zganje, ber Brantwein.

vinograd, m. ber Weingarten.

vinogradar, rja, m. ber Beingartner, Cig., C.; zapriseženi vinogradarji, Rec.

vinogradarski, adj. Beinbaus, nk. vinógradarstvo, n. ber Weinbau, Cig.(T.), nk. vinograden, dna, adj. Beingarten-

vinogradina, f. bie Beingortenpflangung, Jurc. vinograduica, f. bie Bingerin, Cig., Jan., C.

vinogradnik, m. ber Beingartner, ber Binger, Mur., Cig., Jan., Ravn.; - ber Beingartenbefiger, nk.

vinogradovka, f. die Beinbirne, Jan. (H.). vinogradski, adj. Beingarten : v. zakon, die

Beingartenordnung, Levst. (Nauk). vinogradstvo, n. der Beinban, Nov.-C. vinogradecina, f. bie Weingartenfechjung, C.,

vinoljuben, bna, adj. weinliebend, Jure. vinomerec, rca, m. ber Beinmeffer, nk.

vinomerski, adj. Beinmeffer : vinomerska pristojbina, DZkr.

vinopîvec, vca, m. ber Beintrinfer. vinopîvka, f. bie Beintrinferin.

vinopîvstvo, n. das Weintrinken, Jurc.

vinoraz, m. (pravilno nam. noraz), bas Rebenmeffer, Valj. (Rad).

vinorėja, f., Mur.-Cig., Vrtov. (Vin.), pogl. vinarstvo, vinstvo.

vinoroden, dna, adj. weinerzeugenb, Bein-, Cig., Jan., nk.

vinotòč, tóča, m. = vinotočnica, Ljub. vinotocnica, f. Die Beinichente, ber Beinjaant, C.

vinotok, toka, m. 1) ber Monat October; -2) ber Schenfwirt, Erj. (Izb. sp.). vinotrštvo, n. bet Beinhandel, Jan., nk. vinotižec, žca, m. ber Beinhanbler, Jan., nk. vinov, adj. Bein -: vinova loza = vinska trta, Levst. (Zb. sp.). vínovčina, f. — vinovka, (vinučina) Krelj. vínovina, f. coll. Rebenlaud, Rebenzweige, Nov.-C. vínovka, f. die wilbe Beinrebe, C., Z. vinovije, n. die geflectte Taubneffel (lamium maculatum), Vrsno-Erj. (Torb.). vinožéljen, ljna, adj. weinfüchtig, Cig. vinokéljnost, f. bie Beinsucht, Cig. vinski, adj. 1) Beine; vinska trta; vinske gorice, vinski kraji; vinska posoda; vinski ocet; v. bratec, ber Bechbruber; - 2) weintrunfen, berauscht; ves vinski in težak, Jurč. vînstvo, n. ber Beinbau, die Beinenltur, Cig., Jan., Cig. (T.), Nov., DZ., Dol.; v teh krajih ie dosti vinstva, iz vinsta kaj dobiti, Dol. vinščak, m. 1) ber Beinbauet, Jan., C., Jurč., LjZv., SIN., Dol.; - ber Beinbanbler, Cig., M.; - 2) ber Beinftein, C.; - 3) ber Monat October, C. vínščica, f. neko jabolko, C. vinstina, f. ber Beingartenboben, C. vînta, f. die Binde, die hebewinde; - iz nem. vintati, am, vb. impf. mittelft ber Binbe in bie Sobe beben. vîntla, f. ein großer Badtrog, Goris.-C.; (tudi: vindla, bindla, Goris.); - iz furl. vintule, Strek. (Let.). vintula, f. = vintla, Ben.-Kl. violina, f. = gosli, bie Bioline. violončel, m. bas Bioloncell. 1. vîr, m. 1) die Quelle; (pren.) vir vseh nadlog; — 2) der Bassetwithel, Guts., Jarn., C., Mik.; (prim. virij). 2. vir, m. die große Ohreule, ber Uhn (atrix bubo), Erj. (2.), Levst. (Nauk); - prim. češ, vyr (istega pomena). viranjek, nika, m. ber Bafferwirbel, Habd .-Mik., Guts., Jarn., Cig., Jan., C. virant, m. die Mauerraule (asplenium ruta muraria), Z. viranta, f. ber Erbrauch (fumaria officinalis), Joseph. vîrček, cka, m. dem. vir(ek); bas Quellcen. vîreh, rha, m. = veruh 2), (virh) Cig., Jan., M., Tuš. (R.), Dol. viren, rna, m. = virij, Z. vireti, im, vb. impf. 1) ragen, C.; - 2) mit unverwandien Augen ansehen: v. v koga, C. vīrh, m. pogl. vireh. virij, m. = verij, tolmun: pojdi v Siloeski virij ("viry")! Trub. viriti, im, vb. impf. = vireti 2), Cig., Jan. vírja, f.:) = pri vozu ono železo, ki sklepa sovro in zadnjo trap, tudi: železen obroček ali okov pri šilu, nožu i. t. d., Sveti Peter pri Gorici, Dutovlje-Erj. (Torb.); - 2) pl. virje = verile, Poh. vîrje, n. bas Quellengebiet, die Quellengegend. Cig., Jan., M., C.

vîruat, adj. = virovit, Trst. (Let.), Vest. virostováti, ûjem, vb. impf. wachen, Mik.; iz madž., Mik. (Et.). virovit, adj. quellenreich, Jan. vîrščina, f. bas Quellenwasser, vzhSt. virtuälen, Ina, adj. det Kraft nach, virtuell, Cig. (T.).virtuoz, m. izvrstnik (v glasbi), ber Birtuos. virtuozen, zna, adj. pirtuos. virtuoznost, f. die Birtuosität. viruh, m. = veruh 2), LjZv. vîsec, sca, m. = viselj, kajk.-Valj. (Rad). viselisce, n. der Aufhangepunkt, Cig. (T.). viselj, slja, m. = želod (v uganki): viselj visi, čakeli čaka; viseli pade, čakeli ga pobere (svinja in želod), Lašče-Erj. (Torb.). visệtnice, f. pl. = vislice, Preš. viséti, ím, vb. impf. hangen; v. na čem; v. na vislicah; v. ob niti; ob bedru mu meč visi, Mik.; v jamo v., bem Grabe (Tobe) nahe fein, Dict.; -- fcmeben; v. v zraku; - geneigt, abhangig fein; svet visi; cesta je tu malo visela, *Jurč.*; — abhāngen: na le-tem kratkem času visi ali večno živenje ali večna smrt, Kast.; v. o čem, Cig.(T.); (hs.); — tudi: víseti (nav. vísiti) vîsim, Dol., Št., kajk. Valj. (Rad). visina, f. die Söhe, ogr.-C., Valj. (Rad). visiti, im, vb. impf. erhöhen, erheben, C. visio, f. pl. = svisli, ber Benboben, M., St. vislice, f. pl. ber Galgen; (nam. viselice, Valj. [Rad]). visočanstvo, n. bie Hoheit, C. visočava, f. bie Söhe, Cig. visočína, f. 1) bie Höhe; izmeriti nebeško visocino, Npr.-Kres; - 2) bie Anhohe, Cig., Jan.; — 3) ber Stotz: čudi se visočini in slobodnosti moževi, Vod. (Izb. sp.). visok, óka, adj. hoch; - visoko leteti, meriti, boch hinaus wollen, Cig.; - hochmuthig, pornehm; tako visok je; visoka glava, ein hochmüthiger Mensch; nekateri človek je visok, kakor bi svet na njem stal, M.; — tudi: vísok, óka; *compar*, višji, visokejši, tudi: visočji, Cv.; adv. više, visokodébełn, adj. hochstämmig, Jan. visokodúšen, šna, adj. hodjinnig, Jan. (H.). visokodůšje, n. ber Sochfinn, Cig. (T.). visokoglavec, vca, m. cin hochmuthiger Mensch, Slom.-C., ZgD. visokoletèč, ęča, adj. = visoko leteč, bothfliegend: visokoleteče misli, Preš.; - hochtrabend, Cig. (T.). visokoméren, rna, adj. hochmüthig, C. visokomîsein, adj. hochfinnig, Jan.(H.). visokomisetnost, f. erhabene Denfungsart, Cig. visokonémški, adj. hochdeutích, Jan., nk. visokonòg, nóga, adj. hochbeinig, Cig., Jan. visokonóšen, šna, adj. hochtrabend, hochmüthig, Dict., Krelj-M. visokopèt, peta, adj. mit hoben Abfaben verfeben: visokopeti črevljički, Zv. visokoplec, pleca, adj. hochiculterig, Jan. visokoplečát, áta, adj. = visokopleč, Jan.

visokoroden, dna, adj. hochgeboren (v naslovih), Mur., Cig., Jan., nk.; - rus.

visokorodje! Euer Sochgeboren! nk.; - rus.

visokorodnost, f. hohe Geburt, Jan. (H.); = visokorodje, Jan.

visokoslovje, n. eine hochtrabende Sprache, ber Bombaft, Levst. (LjZv.).

visokost, f. die Höhe; — die Hoheit; cesar-ska Visokost, faiserliche Hoheit, Cig., Jan.,

visokostébeln, adj. hochstengelig, nk.

visokosten, stna, adj. Sohen : visokostno merilo, ber Sobenmagftab, DZ.

visokosolec, Ica, m. ber Sochichuler, ber Unipersitätshörer, Cig., nk.

visokošolski, adj. Hochschul-, Universitäts-,

Cig., Jan., nk.

visokóta, f. 1) die Höhe, die Anhöhe, Dalm.; hočem vaše visokote zatreti, Dalm.; ber Stolg, C.; - tudi visokota, Valj.(Rad). visokovéjen, jna, adj. hocháftig, Jan.

visokovejnat, adj. = visokovejen, Jan. visokovih, viha, adj. hochwipfelig, Cig., Jan.

visost, f. = visokost, bie hoheit, Cig. (T.), DZ

visóta, f. = višava, Levst.(Zb. sp.).

1. vis, m. bie Sobe: z visa, aus ber Sobe, Ben.-Kl.; na viš se vzdigovati, Jarn. (Sadj.). 2. vīš, m. = viš, f., Cig., C.; psa nista mogla

race izvleči iz gostega viša, Bes.; - bas Schilfrohr, C

vis, î, f. bas Riedgras (carex), Medv. (Rok.), Tuš.(B.), M.

visa, f. die Anhöhe, Jarn., Mur., V.-Cig., C. visanjek, nika, m. die Sobe, ber Sobepuntt, ogr.-C

vîšati, am, vb. impf. erhöhen, Cig., M.; - v. se, fich erhöhen, höher werden, Cig.

višava, f. bie Sobe; iz višave, v višavah; slava Bogu na višavah; - bie Anhohe; -= višavje, das Hochland, Cig.(T.).

višavje, n. das Hochland, C., Jes.

vienvski, adj. Soben: v. dim - cad, ber

Sohenrauch, Jan.

vîšča, f. = repno natje, GBrda-Erj.(Torb.); -= drobna repa z natjem vred, Ip., Banjščice, Bodref, Tolm.-Erj.(Torb.); — = koruzen močnik in repno natje vkupe skuhano, Goriška ok. - Erj. (Torb.); — okrogla repa, Solkan - Erj. (Torb.); — tudi furl, viscia, Erj. (Torb.).

víšče, z. = višča, drobna repa z natjem, Banjščice, Tolm.-Erj.(Torb.).

vîše, adv. compar. ad visoko; höhet; — (v. hise, über bem Haufe, v. vsega, über allem,

vîšek, ška, m. bie Söhe: na višek, in bie Sobe: na v. vzdigniti, na v. hiteti, Trub.; na v. kamen lučiti, Dalm.; ogenj na višek sili, Skal.-Let.; na v. gledati, Levst. (Sl. Spr.), SlGor.-C.; (pren.) na v. povzdigniti obrazne umetnosti, Navr.(Let.); = v višek: lasje v višek gredo, Dalm.; v višek je strmel star stolp, Jurč.; z viška pasti, Levst. (M.); z viška laže razvideti, kje je kdo, Jurč.; iz viška padati, LjZv.; k višku (kvišku), in bie Dobe, empor; (k viški zleteti, Npr. - Kres, vzh.St.); v viške, in bie Höhe, C., vzh.St.; (z viškega, von ber Dobe, Ravn., LjZv.); ber Höhepuntt, ber Culminationspuntt (fig.), Jan., nk.

vîšek, praep. c. gen. über: Zdaj se zvezda stavi, Višek mesta Betlehem, Danj.-Mik.;

višek broda, Danj. (Posv. p.); — prim. više. višen, šna, adj. vom Riebgras; — Schiffrohr :: viene piscali, hirtenrohrfloten, C.; - prim. 2. vis in vis ?.

vîšešnji, adj. hoher fich befinbenb, bober gelegen, C.; višešnji ljudje najprej solnce vidijo (bie Leute in ben bober gelegenen Begenden), C.

visina, f. 1) vie Sobe (als Dimenfion); nadmorska v., bie absolute Sobe, nk.; višino meriti; barometrova višina, Sen.(Fiz.); -2) die An-

höhe, Cig., Jan.

vîšji, adj. compar. ad visok; höher; - bet Burbe nach höher gestellt, Dber- ; visje oblastvo, nk.; visji nadzornik, ber Oberauffeber, Cig., Jan., nk.; visji, ber Borgefeste.

vîška, f. = višča, drobna repa z natjem, Tolm.-

Erj.(Torb.).

vîškati, am, vb. impf. = bezljati, biefen. springen (o živini): teleta, junci viškajo, Z., BIKr.-Mik., Dol.

vîški, adv. in die Höhe, aufwarts, Boh., Meg., Alas.; (viškej, Mur.).

víškovlje, n. = višča, drobna repa z natjem. Tolm.-Erj (Torb.).

višnja, f. ber Beichfelbaum (prunus cerasus); - die Beichsellirsche; - tvoja modrost je od črešeni do višeni, t. j. kratka, Dol.-Levst. (M.).

višnjast, adj. weichfelfarbig, Cig.

vîšnjat, adj. röthlichblan, violett, Mur.; blaulich, C.; himmelblau, Cig.

víšnjav, adj. = višnjev 2), nk.

višnjel, la, adj. Cig., Jan, pogl. višnjev 2). višnjov, adj. 1) Beichfel-; v. les; - 2) weichfelfarbig, Jan.; buntelfarbig, Meg.; - rothlichblan, violett, Mur., Cig.; visnjevi podlesek, Erj.(Izb. sp.); — blau, Cig., Jan., Kr.; vse višnjevo je Francozov, Cig.; tako so ga natepli, da je ves višnjev po životu, Gor.; višnjév, Mur.

víšnjevec, vca, m. 1) ber Beichselbrantwein, Cig., Dol.; - 2) die Kornblume, C.; - ber Bachtelmeigen (melampyrum nemorosum), (-avec) Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.).

višnjevica, f. das Beichselwaffer, Cig., Jan. višnjevina, f. bas Weichselholz, Jan.(H.). višnjevje, n. der Beichselwald, C.

višnjevkast, adj. blaulich, Cig., C., Zora. vîšnji, adj. ber hochite, nk.; za Boga višnjega, Levst.(Zb. sp.)

vît, f. 1) bie Schraube, Jan., Nov. - C.; bie Beinpressichraube: na viti visi presni kamen, jvzhSt.; — 2) der Schraubengang, das Schraubengewinde, Cig.

vita, f. = vitra, bas Flechtreis, Mik.

vitâl, âla, m. = vitel 4), Jan., Nov. vitālen, lna, adj. življenja se tičoč, bital. vitek, tka, m. 1) bie Schraube, C.; - 2) == stritof 3), bas Aufwindholzchen für Garn, C. vitek, tka, adj. 1) biegfam, Cig., Jan., Mik.; - 2) schlant, Cig., nk.; (hs.). vitet, da, m. 1) die Beberspule, Jarn, Mik.;

- 2) die Spindel, Mur., C.; — 3) das Holachen, womit man bas gehalpelte Garn in Knäuel windet, C., Z.; — 4) ber Hafpel, bie Binde, um Laften damit in die Hobe gu winden, Habd. - Mik., Cig., Jan., Cig. (T), Pot.-M., C., Sen. (Fiz.), DZ.; die Bagenwinbe, Ip .- Levst. (M.); ber Gopel, Cig., Jan., Cig.(T.).

vîteščina, f. die Ritterlichkeit: plemenita v.

ubozih, Cv.

vitoški, adj. Ritter-, ritterlich; - helbenmuthig, tapfer, Mur., Cig., nk.; viteški ali junaški ljudje, Kreij.

vitostvo, n. 1) die Ritterschaft, bas Ritterthum; bas heer, ogr. - Valj. (Rad); - 2) bie Ritterlichkeit, ber Belbenmuth, Mur., Cig., nk.

vîtev, tve, f. = šiba, GBrda. vitez, m. 1) ber Ritter; - 2) ber Streiter, ber Priegefnecht, ber Golbat, ogr. - M.; vitéz, ogr.-Valj (Rad).

vîtezinja, f. = junakinja, Cig., Jan.

vitezováti so, üjem se, vb. impf. 1) Ritter fein, (-ževati se) Cig.; - 2) fampfen, ogr.-M. vitéževati, ujem, vb. impf. fampfen, C., ogr.-Valj.(Rad).

1. viti, vijem, vb. impf. 1) winden; prejo v klopčič v.; venec v.; trte v.; piščali v. (iz muževnih šib); v. roke, mit ben Sanben ringen; krć me vije, ich habe Krampfe; vije me po trebuhu, ich habe die Rolif, Cig., LjZv.; - Bindungen machen: brezen, če z rilcem ne rije, pa z repom vije, Npreg.-Jan. (Slovn.); Na pragu je stala, Je vila z glavo (wendete ben Ropf nach allen Seiten), Npes.-K.; - v. se, sich winden, sich ichlangeln; potok, pot se vije; - od bolečin se viti; — 2) bebrangen, qualen, Cig.; skušnjava nas vije, Skrinj.-Valj.(Rad).

2. viti, vijem, vb. impf. heulen, Jan., C., Levst. (Sl. Spr.); volcje vijo, C.

vitica, f. i) bie Rante, Jan., C., Tus.(B).; -2) der Rebenzweig, Jan.; — 3) der Ring, Mik.; — 4) der Bachsftod, Nov., vzhSt.

viticar, rja, m. die Ringelraupenmotte, Cig. viticast, adj. rantenförmig: viticaste noge, Rantenfüße, Cig.(T.).

vitienjak, m. vitienjaki, die Rantenfußer (cirripedia), *Erj.(Z.)*.

vítje, n. das Winden.

vîtlar, rja, m. ber Binbenmacher, Cig.

vítlen, m. = vitel 4), vitlo, Cig.

vítlič, m. dem. vitel; die Handwinde, Cig.

vitio, n. 1) ber Safpel, bie Binbe, um Laften in die Sohe gu winden, Habd .- Mik., Cig., Jan., DZ.; na vitlo kvišku vleči, vzhŠt.; po vitlu smo jo (slanino) gori vlekli, pa se nam je vitle odtrgale, Pjk,(Crt.); - 2) die Garnwinde,

Jan., C.; - 3) bie Glodenwelle, Cig., Jan.;-4) vitlo! (psovka), Središče, (prim. motovilo). vitolas, lass, adj. lodenhaarig, Jan.

vitor, m. (vitur) Ip.-Mik., pogl. otor. utor. vitorog, roga, adj. mit gewundenen Sornern, Cig., Jan.; vitorogi voli, Vrt.; - hs.

vitovje, n. coll. die Zweige ber Weinreben, die beim "Blogen" abgeschnitten werben, St. Peter

pri Mariboru-Kres.

vitra, f. 1) bas Flechtreis, bie Flechtgerte jum Flechten ber Rorbe, Reiter u. bgl.; - bie Strob-bachwiebe, Cig., Jan.; - bas Binbreis jum Bufammenbinden ber Enben ber Reife, Cig., Dol.; - bei ben Drechstern bie elaftische Schiene, welche bie Schnur in die Sobe giebt, Cig.; — 2) ber Jahreswuchs, ber Jahres. ring, C.; — bie Aber im Hold, C.

vitrica, f. dem. ad vitra. vîtricast, adj. aus Flechtgerten, Jan.(H.). vitrih, m. - vetrih, ber Dietrich, Cig.

vitrijol, m. = galica, bas Bitriol. vitrijolar, rja, m. ber Bitriolfieber, Cig. vitrijolarnica, f. Die Bitriolfieberei, Cig.

vitrijolast, adj. vitriolijch, Cig.

vitrijolen, Ina, adj. Bitriole. vitrijolnat, adj. vitriolhaltig, Cig.

vitrijolnica, f. = vitriolna voda (Cementquelle),

vitrijolovec, vca, m. ber Bitriolgeift, Cig., Jan. vitrnat, adj. aus Flechtreifern geflochten, Murvîtrnik, m. 1) = nož, s katerim vitre režejo, bas Biebenmeifer, ber Biebenfpleifer, Cig., Rib.-Z., Trst.(Let.); - 2) = koš ali jerbas

iz viter spleten, C. vîtrnjak, m. = vitrnik 2), C.

vituha, f. eimas Gewundenes, C.

vîtva, f. bie Flechtruthe, Senpas-Erj. (Torb.). vîtvarica, f. vrba vitvarica, od katere se režejo vitve, Senpas-Erj (Torb.).

víva, f. = trta ali gož, ki veže gredelj in kolca, Tolm.-Erj (Torb.).

vivanica, f. neko jabolko, Mariborska ok .-Erj. (Torb.).

vivanka, f. = vivanica, C.

vîvček, čke, m. dem. 1. vivek; das Garnwindhölzchen: z vivčkom se navija nit na klobček, Burg.(Rok.), Ig(Dol.).

:. vivek, vka, m. = vivcek, Z.

2. vivek, vka, m. ber Riebis (vanellus cristatus), Cig., Ravn.-M., Erj.(Ž.)

víven, vna, adj. biegjam, Jan.-Cig., M. vívnik, m. = zveženj, ki se nosi na cvetno nedeljo v cerkev, Spodnja Idrija-Erj. (Torb.). vivôda, f. neko jabolko, C.

vivodínja, f. neko rdeče jabolko, Konjice

(St.)-Pjk.(Crt.). vivodnica, f. = vivodinia, Valj.(Rad).

vivola, f. neko jabolko, C.

vívolica, f. = vivola, Mur., Mariborska ok.-Erj,(Torb.).

viza, f. ber hausen (accipenser huso), Guts .-Cig., Jan., Mur., Mik., Erj.(Z.).

vîzbec, zbeca, m. die Zippammer, der Kripper (emberiza cia), Cig., Frey.(F.). vízena, f. Frey.(F.), pogl. viza.

vizina, f. = vizovina, Dict., Hip.(Orb.). vizita, f. obisk, poset, bie Biste. viziten, tna, adj. Bisten. vizitnica, f. bie Bifitfarte, nk. vîzji, adj. Houfen, Cig., Jan.; v. mehur, bie haufenblafe, Cig., Jan.; (prim. ribji klej). vizmut, m. = bizmut, ber Bismut. vizovina, f. bas hausensteisch, Mur., Jan. viž, nam. vidiš: viž ga! = ali ga vidiš? tudi: = glej ga! vîža, f. 1) = način, die Beije; - 2) die Sangweife, bie Melobie; - iz nem. Beife. vizale, f. pl. Stelzen, Kr.-Valj (Rad). vîžati, am, vb. impf. = voditi, ravnati; - iz nem. meifen. vižet, žla, m. ber Spurhund (canis sagar), Habd., C., Erj.(Ž.). vížle, eta, n. dem. vižel, C. vjêmati, am, vb. impf. pogl. ujemati. vjer, î, f. = 2. vir, Mur., V.-Cig., Jan., Met. viesti so, viem se, vb. pf. fich hineinfreffen. viéti, vjámem, vb. pf. pogl. ujeti. vkápati, kápam, pljem, vb. impf. eintröpfeln, vkapljáti, am, vb. pf. eintröpfeln, Cig. vkapljeváti, újem, vb. impf. ad vkapljati, Jan. vk¢riti se, kệrim se, vb. pf. Str., pogl. ukeriti se. vklad, klada, m. die Einlegung, bie Einlage, ber Einfat (in eine Caffe), Cig. vklad, f. = vklada 1), Jan. vklada, f. 1) die Labung (g. B. bes Schiffes), Cig.; metali so vklado v morje, Ravn.-Valj. (Rad); - 2) bie Grundmauer, ber Grund, C., M. vkladáč, m. človek, ki vklada, ber Einlaber, vkladalíšče, n. prostor, kjer se kaj vklada, ber Einladeplat, DZ.; (bas Magazin, Levst. [Nauk]). vkladatnik, m. bie Boumruthe, welche in bie Fuge bes Garnbaumes pafet, um bas Enbe ber Rettenfaben baran gu befestigen, Cig. vkladati, am, vb. impf. 1) hineinlegen; hineinlaben, laben; - 2) ben Grund legen, C. vkladek, dka, m. die Einlage, bas Rwifchenftud, Jan.(H.). vkladen, dna, adj. vkladni kamen, ber Grundstein, C., ZgD.; - prim. vklada 2). vkladiti, im, vb. pf. - v klado dejati, in ben Stod fpannen, C.; - prim. klada 3). vkléniti, vklénem, vb. pf. v. koga, jemanbem Retten, Weffeln anlegen, ihn einfeffeln; vklenjenega so peljali, gnali v mesto; - v. vola v jarem, ben Ochsen in bas Joch fpannen. vklenjenee, nca, m. ber Gefeffeite, Cig., C. vklépati, klépam, pliem, vb. impf. ad vkleniti. vklepe, f. pl. die Feffeln, Cig. vklepnica, f. die Fessel: rocna v., Cv. vklepnik, m. die Fessel, Jan.; na levi roki so mu viseli ostanki železnega vklepnika, Jurč. vkljub, adv. et praep. c. dat. jum Troge, trog; komu vkljub delati; vkljub vsem storjenim obljubam. vkljúben, bna, adj. tropig, Cig., Jan., C.

vkljubljiv, adj. tropig, Cig. vkljubnost, f. der Trop, Cig. vknjižba, f. die bucherliche Eintragung, die Intabulation, Cig., Jan., nk. vknjiženje, n. = vknjižba, nk.vknjiževáti, ûjem, vb. impf. ad vknjižiti; inš Buch eintragen, intabulieren, Cig., Jan., nk. vknjiževávec, vca, m. = kdor vknjižuje: ber Jugroffator, Jan. vkajížiti, kajížim, *vb. pf*. in bas Buch eintragen, verbuchen, intabulieren, Cig., Jan., nk. vknjižljiv, íva, adj. = za vknjižbo pripraven, intabulationsfähig, Cig.. Jan. vknjižnina, f. bie Intabulationstage, Cig., Jan. vkoniti, konim, vb. pf. hineinsteden (von fpipigen Dingen), M. vkop, kopa, m. bie Eingrabung, Jan. (H.). vkópati, kópljem, -páti, âm, vb. pf. hineingraben, eingrabend befestigen: hisa ni dobro vkopana, bas haus bat feinen Grund, Cig.: stoji, kakor bi mu bile noge vkopane, er fteht wie gebannt, Cig. vkopčáti, am, vb. pf. einhateln, einhefteln, Cig. vkored, adv. wann? C. vkotáti, am, vb. pf. hineinwälzen, M. vkováti, kújem, vb. pf. in Fesseln ichmieden, einschmieben: v. tatu, Cig.; - v zlato, srebro v., in Gold, Gilber einfaffen, Cig., Jan., nk. vicreber, adv. bergauf. vkrebrica, f. ber Abhang, Jan.(H.). vkríž, adv. = v križ, vzkriž, navzkriž. vkrížen, žna, adj. = navzkrižen, Jan.(H.). vkepati, pam, pljem, vb. pf. einfliden, Cig., vkúhati, kûham, vb. pf. fochend einmachen: sadje v., Obst einmachen, Cig. vkup, adv. jusammen; v. dejati; v. potovati; vsi v., alle insgesammt; vsc v., alles miteinanber. vkupe, adv. (t. j. v kupe) - vkup, zusammen, Trub., Dalm., Krelj, nk.; v. letati, Notr. vkûpej, adv. = vkupe. vkûpek, pka, m. der Complez (z. B. von Gütern), C. vkupen, pna, adj. gemeinschaftlich, Cig. (T.), nk.; vkupno blago, das Gemeingut, Cig.; - Gefammi: : vkupna vrednost, ber Gesammtwert, DZ.; vkupni ubinek, bie Gefammiwittung, Cig vkuper, adv. == vkupe, vkup, vzhSt., ogr.-C. vkupaost, f. die Gemeinsamkeit, die Gemeinschaft, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; - bie Gefammtheit, DZ. vkus, m. ber Wejdmad, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — stsl., rus. vkúsen, sna, adj. 1) jájmadhaft, Cig., Jan., nk.; - 2) geichmachvoll, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk. vkúsiti, kûsim, vb. pf. fosten, Mur.; ne ništer vkusil, Krelj; ne bo vekoma smrti vkusil, Dalm.; - prim. stsl. vakusiti (in: ukusiti), toften. vláča, f. die Schleife, DZ.; - vlače, f. pl. ein fleiner, plumper Schlitten, Laften barauf fort-

susciaffen, Notr.-Cig.

vlacaj, m. eine ffeine Fuhre o. Bagenlabung: v. sena, SlGor.-C.

vlačár, rja, m. ber Egger, Mur.

vlacek, cka, m. ein handwagen, Notr.

vlačen, čna, adj. t) elastisti, Cig., Jan., C.; vlačen les, Vrtov. (Km. k.), Podkrnci-Erj. (Torb.); sahe, Mur., C., Lašče, Ponikve-Erj. (Torb.), Rib.-Svet.(Rok.); vlačna zemlja, C.; – 2) behnbar, Cig., Jan.; kotlovina je vlačna, še bolj pa kositer, Vrtov. (Km. k.).

vláčenica, f. 1) = grebenica, grobanica, ber Abfenter beim Beinftod, Mur., Cig., Jan., C.; - 2) studenec na vlačenico, ber Bichbrunnen, C.; — 3) (ladja) vlacenica, das Schleppichiff, DZ.; — 4) = brana, Danj.

(Posv. p.).

vlacenje, n. 1) bas Schleppen, bas Bieben;

— 2) bas Eggen.

vládica, f. dem. vlada; bie Schleife, Jan.; nav. pl. vlačice, = prednja vozna prema, na kateri se les s hribov vlaci, C.; - ber Schleppschlitten, C., Z.

viačič, (ča, m. = kdor hlode vlači, Gor.-DSv. vlacifen, ina, adj. gum Bieben, Schleppen bienend: vlaciini stroj, die Ziehmafchine, Jan. (H.); - Göpele, Cig.; - vlaciina steza = ob veliki reki taka steza, po kateri ljudje, konji, voli gredo, kadar na vrvi za seboj vlečejo ladjo na vodo (proti curku), ber Suficiag, ber Treppelweg, Levst. (Nauk).

vlačilišče, n. ber Bopelherb, Cig.

viacilo, n. 1) bas Zugwert, ber Gopel, V.Cig.; - 2) bas Schleppen: davscina za v.,

Schleppabgaben, DZ.

vláčiti, im, vo. impf. 1) ziehen, ichleppen; drva v. z gore; - v. se, sich mühiam schleppen; - v. se, herumstreifen, fich herumtreiben; v. se s fanti (o dekletih), unerlaubten Umgang pflegen; — 2) eggen; eden orje, drugi vlači; — v. ral, Dict.

vlacivec, vca, m. ber Bieber, ber Schlepper,

Cig., Bes.

vlačívka, f. die Schlepperin, Cig. vlačník, m. der Schlepper, Cig. vlačnína, f. dos Eggengeld, Cig.

vlačnják, m. koni vlačnjak, bas Göpelpferd,

Cig. vláčnost, f.1) die Elasticitat, Cig., Jan.; - die Bahigfeit, Cig., Jan.; - 2) bie Dehnbarfeit, Cig. vlacug, m. der Herumstreicher, der Lump, C., Valj. (Rad); — der Bubler, Cig.

vlacuga, f. 1) die herumstreicherin, die Schlampe; — 2) die Pflug- ober Eggenichleife, C.; — 3) die Schneepflugmaschine, C.; — 4) das Schleppschiff, C.; — 5) der Schleppsaften (mont.), V.-Cig.; — 6) das Ziehseil bei den Schleppichiffen, V. - Cig.; - 7) pl. vlacuge, ein fleiner Schleppichlitten, ober auch gum Schleppen bes henes, ber Streu bienende Aite: na vlačugah (= poddejanih vejah) vlačijo seno, nastil z bregov, Gor.

vlacuganje, n. bas herumftreifen, bas Baga-bunbenleben; bas Schlampenleben.

vlacugar, rja, m. 1) ber herumftreicher, ber Bagabund; ber Buhler; po dnevi si bil len,

po noči vlačugar, Bas.; — 2) = kdor barko vlači z vrvjo, ber Leinzieher, V.-Cig. vlačugarića, f. = vlačuga 1).

vlačugáriti se, ârim se, vb. impf. herumftreichen, vagabundieren, ein Schlampenleben führen, Cig., Vrt.

vlačugarski, adj. 1) vogobunbenmäßig, lieberlich, ichlampenmäßig ; - 2) vludugarsku steza, ber Treppelweg an einem Flufie, ber hufichlag, V.-Cig., DZ.

vlacugaretvo, n. bie Lanbstreicherei; lieberlicher Lebenswandel, die Buhlichaft.

vlačúgati se, am se, vb. impf. hetumstreichen, berumichlampen, einen unmoralischen Umgang

pflegen, Mur., Cig. vlacun, m. 1) ber Lanbstreicher, Z.; ber Lump,

C.; - 2) ber Reifzieher, C. viačúha, f. = vlačuga, C

vlaculja, f. ber Schleppschlitten (für Heu), Gor .-Levst.(Rok.); tudi pl. vlačulje, C.

vlačūžnica, f. == vlačuga 1), C.

vlačūžnik, m. — vlačugar 1), C.

viada, f. die Regierung, Cig., Jan., nk.

vladanec, nca, m. ber Unterthan, Let., Nov. vládanjo, n. 1) das Regieren, das Leiten; —
2) das Betragen, Cig.; — 3) das Land, das Gebiet, C.; - 4) ber Befit, bas Gut, C.; (prim. ladanie).

vladar, rja, m. ber herricher, Mur., Cig., Jan.,

vladarica, f. bie Herricherin, Cig., Jan., nk. vladariti, arim, vb. impf. Herricher fein, herrichen, Jan., C., nk.

vladárjenje, n. bas herrichen, C., nk.

vladárski, adj. Herricher-, Cig., Jan., nk. vladárskvo, n. die Regierung, die Herrichaft, Cig., Jan., ogr.-Valj.(Rad), nk.

viadātelj, m. = vladar, C., Krelj.

vládati, am, vb. impf. 1) leiten, lenten; — herrichen, regieren; v. državo; v. komu: vladali so si sami, Vrt.; v. s čim, s kom, Raič (Slov.), ogr., kajk. - Valj. (Rad), Vrt.; z blagom svojim v. (ladati), mit jeinem Gut jchalten und walten, vzh.St.; — austommen: ne morem ž njim vladati, C.; z družino vladati je težko, Raiš (Nkol.); - v. koga, kako delo, jemandem, einer Arbeit gewachsen fein, vehSt.-C.: - 2) v. se, sich aufführen, fich betragen, Cig., Jan.; - v. se po čem, fich nach etwas richten, Cig.; - 3) befigen, C., kajk.-Valj.(Rad).

vladavec, vca, m. ber Herricher, ber Regent, Cig., Jan., C.

vladavina, f. 1) bie Regierungsform, Cig.(T.), Nov.; - 2) ber Regierungsbezirt, das Reich,

vladavka, f. bie Herricherin, Cig. vladba, f. bie Regierung, C.; bie Regierungsart, Cig.

vladec, dea, m. ber Lenfer, ber Regierer, Mur., Ravn.

vladen, dna, adj. Regierunge-, Cig., Jan., nk. vladíka, m. ber Bifchof, nk.; - hs. vladikováti, üjem, vb. impf. Bifchof fein, Navr.

(Let.); - hs.

vladikovina, f. bas Bisthum, bie Dioceje, Jan., C., nk.; - prim. vladika. vladištvo, n. der Epistopat, Jan., C.; - prim.

vladika.

vladnica, f. die Lenterin, die Leiterin, C. vladnik, m. ber Lenter, ber Leiter, ber herrichet, Mur., Cig.(T.), C., ogr.-M. vladohlepen, pna, adj. herrichfüchtig, nk. vladohlepje, n. bie Berrichfucht, nk.

vladohlepnost, f. bie Herrichjucht, nk. vladoslovje, n. bie Bolitif, Cig. vladoznanstvo, n. bie Bolitit, Jan.

vladožéljen, ljna, adj. herrichfüchtig, Cig., Jan.,

vladožéljnost, f. bie Herrichfucht, Cig., Jan.,

vladstvo, n. die Leitung, Levst.(Pril.); - die Regierung, M., C.

vlåg, adv. = v lag, langjam, fanft, C.; vlag gredoč dež, Nov.

vlága, f. 1) bie Feuchtigfeit, bie Raffe, Mur., Cig., Jan., ogr.- Valj. (Rad), Gor., Dol.; ber Regen, V .- Cig.; bef. ein warmer Regen, C.; - 2) die Bruhe, die Suppe, Guts.

vlagati, am, vb. impf. ad vložiti; hineinlegen, einlegen; - bineinpaden, paden, Cig.; v. prosnje, Bittgefuche einreichen.

vlagavec, vca, m. ber Einleger, ber Bader, Cig.; - ber Einreicher, Jan.(H.).

vlagokaz, káza, m. baš Spgrostop, Cig. (T.). vlagoma, adv. = v lag (vlag), gemächlich, M., Z.

vlagomèr, méra, m. bas Spgrometer, Cig.(T.),

vlagoméren, rna, adj. hygrometrisch, Cig.(T.). vlagomeratvo, n. bie Singrometrie, Cig.(T.). vlàh, vláha, m. 1) neka breskev, C.; pl. vlahi, ein Beftirn bon feche Sternen, C.

vláhovka, f. eine Art Birne, C.

vlāk, m. 1) ber Bug (als Handlung), Cig.; bie Zugarbeit: delo in v., Vrtov. (Km. k.); — das Ziehen, das Schleppen: na v. spravljati drva z gore, Dol.;—2) die zunehmende Bucht eines sich schnell bewegenden Körpers; padajoča ali leteca stvar dobiva vlak, Svet. (Rok.); - ber Drud ber Gewichte, Cig.; - 3) das Zuggarn, das Zugnep, Mur., Cig., Jan., ogr. - M., C., Hip. (Orb.), Cerknica (Notr.)-Erj. (Torb.); vlak v morje metati, z vlaki ribe loviti, ogr.-Valj.(Rad); - 4) ber Weinheber, Cig., M., C.; - 5) ein zweirabriger Sandwagen, Cig., Jan., M., C.; - kola z dvema kolesoma s pritrjenimi koli, da z njimi seno vlačijo s hribov, Notr.; vlak sena, Rut. (Zg. Tolm.); - na vlak voziti (klade, drva), an das Borbertheil eines Bagens befestigt fahren ober ichleppen, Dol., BiKr.; - ein Schleppichlitten ober eine schlittenartige Schleife, um Lasten von Bergen herabzuschaffen, Dol., Notr.; — 6) die Holz-riese, Rog.-Kres; — 7) der Zug (z. B. von Bögeln), Jan.; strašen vlak kobilic, neizmerni vlaki prepelic, Ravn.; ein Bug Gol-baten, V.-Cig.; ber Gifenbahngug, Cig., Jan., nk.; osebni v., ber Berfonengug, nk.; tovorni

v., ber Lastenzug, nk.; = težki v., Svet. (Rok.); — 8) bas Gereiß: vlak je za kaj, man reißt fich um etwas, Cig., Jan., C., Svet. (Rok.), LjZv.; za pšenico bil je velik vlak, Gor. - Valj. (Rad); - 9) eine Borrichtung, um etwas ju gieben, ber Bug, Cig.; - ber Gopel, Jan., Nov.

vlaka, f. 1) bas Schleppen, bie Schlepperei, Svet.(Rok.); - (fig.) bas Bogern, C.; - 2) bas Eggen, C.; brans je za vlako, ogr.-Valj. (Rad); - 3) bie Schleppvorrichtung, ber Schleppschlitten, Z., Tolm.; = iz rant zložena priprava, na kateri vlačijo praprot s hribov domov, Gor.; - ber Schlitten, Ben.-Kl.; = pl. vlake. C., Podkrnci - Erj. (Torb.); - bas Borbertheil bes Bagens mit ben Lagerbaumen, bie mit bem einen Enbe nachgeschleppt werden: na vlako voziti, Notr .- M_{i} ; = na vlake voziti, $Tolm_{i}$; - 4) toliko drv, bodi si v deblih ali vejah, kolikor jih vleče konj ali človek ("šel je po vlako"), Solkan-Erj. (Torb.); eine Laft Solz, Jan.

vlakence, n. dem. vlakno, bas Fajerchen, Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Som.).

vláknast, adj. fajerförmig: vlaknasti premog, bie Fajertoble, Cig (T.).

vlaknat, adj. faferig, Cig., nk.

viaknee, kneca (kenca), m. ber Faferstoff, Cig., ("laknjic") Vrtov.(Km. k.).

vlaknen, adj. Faler-, faferig, Cig.(T.), C. vlaknina, f. ber Fajerstoff, bas Fibrin, Cig. (T.), Erj.(Som.), Sen.(Fiz.).

vlákno, n. die Jafer, Cig., Jan., Cig.(T.), Erj. (Som.), nk.; bef. bie Fafer bes Sanfes, Met. C.; v vlakno iti, Spinnhaar einfaufen geben, C.

vlaknovína, f. baš Fasergewebe, Cig.

vlaknovît, adj. fajerig, Jan. vlakoma, adv. jugweife, Cig.

vlakovit, adj. leicht hindurchzugieben : vlakovita nit, ein glatter Faben, C.

vlakovodja, m. ber Eifenbahnzugführer, nk. vláni, adv. == lani, nk.

vlas, m. = las, ogr.-Valj.(Rad); (izvedenke išči pod: las-).

vlast, i, f. = 1. last, Trub.(Post.), nk.; (izvedenke išči pod last-).

vlastelin, m. ber Butsbesiter, Jan.; - hs. vlasúlja, f. vlasulje, bie Saarsterne (comatula), Erj.(Z).

vlášč, f. = lašč: na vso vlašč = na vso lašč,

vlášina, f. neka vlaška trta, Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.).

vlat, m. = let; i) bie Rifpe, Jan., Valj.(Rad); - 2) bie Ahre, ogr.-C

viât, î, f. = viat m., ogr.-Vaij.(Rad), Levst. (Zb. sp.).

vlatina, f. = vlat, die Rispe, Fr.-C. vlatiniti so, inim se, vb. impf. in Rispen ichiefen: oves se vlatini, C.

vlatjè, n. coll. = latje, Jan. vlatka, f. bie Rifpe, C.

vlatnat, adj. 1) rifpenreich, C .; - 2) ahrenreich: vlatnata pšenica, ogr.-C.

vlatovjė, n. coll. 1) bie Rispen, Jan., Valj. (Rad); - 2) bie Ahren, C

1. vlážen, žna, adj. feucht, Mur., Cig., Jan., Dol, Gor., Rez.-Baud.; — lau (v. Better), Jan., Rez.-C.; — = mehek, voljan: v. kruh, Kr.

2. vlážen, žna, adj. langjam, gemáchlich: vlažno govori = počasi in premišljeno govori, Podkrnci, Tolm.-Erj. (Torb.); potok teće vlažno, C.; - fanft: vlažen dež = pohleven dež, V.-Cig., Erj. (Torb.); - zart: v. glas, C.; prim, v lag (vlag).

vlážica, f. mehka, vlažna ilovnata ruda, ber Befteg, ber Musichramm, Cig.

vlažina, f. feuchter Boben, C. vlažiti, vlažim, vb. impf. feucht machen, befeuchten, Cig., Jan., M., C.; dež vlaži zemljo, C.

viažnat, adj. feuchtlich, Cig.

vlažnína, f. bie Feuchtigfeit, C. vlažníti, ím, vb. impf. befeuchten, C.; - v. se, feucht merben, Habd .- Mik.

vlážnost, f. die Feuchtigfeit.

vlecan, ena, adj. behnbar, Sen. (Fir.); gabe, Cig. (T.); testo je vlečno, Dol.

viečast, adj. == viečen, Dict.

việcec, cca, m. ber Rieber, Vrtov. (Km. k.). viecen, ena, adj. t) Bug : viecni macek, ber Buganter, Cig.; - 2) = vlecan, Jan. (H.). viecenje, n. das Bieben; tudi: viecenje.

việci, việcem, vb. impf. sieben, fcleppen: v. voz; v. koga za roko; magnet železo na-se viece, der Magnet gieht bas Gifen an; domov me vleče, es zieht mich nachhause; oči na se v., Auffehen machen; crez zobe v., ausrichten, verleumden; - sapo na se, k sebi v., den Athem an fich halten; - na usesa v., laufchen, horchen; - v. koga, jemanden aufziehen, Kr.; on me je dolgo vlekel, jaz sem ga pa potegnil, Polj.; - veter vleče; tu vleče, hier ist ein Luftzug; - na belo, erno, zeleno v., ins Beife, Schwarze, Brune fpielen, Dict., Cig., Sol.; mesec je na rdeće vlekel, jugh St.; - v. na kaj, nach etwas schmeden, einen Beigeschmad haben; vino, pivo na kislo vlece, ber Wein, bas Bier hat einen Stich, Cig.; - v. s kom, es mit jemanbem halten; na dvoje v., in zwei Parteien getheilt fein, Cig.; — v. se, geschleppt, geschleift werben; obleka se vleče po tleh; bahin ziehen: Po cest' se vleče silna vojska, Npes. - K.; sich hinfchleppen; vleče se kakor megla brez vetra; - pot se vleče, ber Beg gieht fich; red se vlede, die Sache verzieht fich, zieht sich in die Länge; kar se vleče, ne uteče, aufgeschoben ist nicht aufgehoben, Cig.; — vino se viece, ber Bein gieht fich, ist gabe, Cig.; — v. se za koga, kai, sich um jemanben etwas reißen; v. se za koga, jemandes Partei halten, fich für ihn verwenden; - v. se za kako rec, etwas eifrig verfechten; - v. se s kom, mit jemanbem streiten, zanten: nikar se z bogatim človekom ne vleci! Skrinj.; v. se s kom za svoje, Jsvkr.

vlečijiv, iva, adj. zāhe, Mur., Cig.; — geichmeibig, Cig. (T.).

vlecnik, m. bas Bugpflafter, Dict., Cig. việk, m. 1) ber gug, Guts., Cig., ogr.-Valj. (Rad); - 2) ber Drud ber Bewichte, Cig.; · 3) eine Borrichtung jum Ziehen: übhpt. die Majoine, ogr. - C.; potoci gonijo kola mlinov in viekov, ogr. - Valj. (Rad); - 4) bas Gereiß: rec ima vlek, vlek je za njo, bie Sache findet reißende Abnahme, ift sehr gesucht, C..; viek je za-me, man reißt sich um mich, C.; — ber Zant, V.-Cig.; — 5) bie Schleppe (am Rleibe), Jan.

việka, f. 1) das Ziehen, C.; - 2) vetrova v., der Binbgang, C.; - 3) = vlek 4), bas Gereiß: vleka je za kaj, eine Sache geht reißenb

ab, C.

vlokáč, m. ber Bieher, V.-Cig viepiti, im, vb. pf. einfleben, Cig.

vlesti, vlęzem, vo. pf. 1) hineintriechen, hineinschleichen; da vam ta gad ne vleze v srce! Ravn.; - 2) v. se, eindringen, C.; smola se v nit vleze, C.; voda se vleze (perfidert), Levst. (Cest.); -3) = zaiti: luna je za goro viezia, C.

vlèt, léta, m. ber Einflug, Cig.

vieten, tna, adj. bejahrt, C.

vlíčka, f. ber Frühling, C.; (adv. = vzpomladi, Luče [St.]-Erj. [Torb.]); — prim. velička.

vliják, m. ber Trichter, Jan. **vlíjati, a**m, *vb. impf.* — vlivati.

vlitek, tka, m. das Eingegoffene: vlitki, eingegoffene Rubeln (Maccaroni, Cig.).

vliti, lijem, vb. pf. hineingießen; vodo v. v sod; olja v. v rano; vliti nudeljni, eingegoffene Rubeln.

vlitje, n. bas Gingießen. vliv, m. ber Einguis, Cig.

vlivādnica, f. das Eingufsgefäß, Cig.

vlivainik, m. = vlivalnica, Meg.; bie Ginguisflasche, Strp.

vliválo, n. bas Eingufägefäß, Cig.; ber Trichter,

vlívanjo, n. bas Eingießen.

vlivati, am, vb. impf. ad vliti; hineingießen; v sebe v., unmäßig trinten.

vlizati se, žem se, vb. pf. fich einichmeicheln:

v, se komu, Cig. vljúden, dna, *adj*. höflich, artig, freunblich. vljúdnost, *f.* bie Höflichkeit, bie Artigkeit, bie

Freundlichkeit. vlog, loga, m. die Einlegung, ber Erlag, Cig. vioga, f. das Hineingelegte: ker ni bil nobene kamenite vloge v zemljo postavil, poobesila se je hiša na stran, Jurc.; bie Einlage,

Mur., Jan., nk.; - bie (fchriftliche) Gingabe, Cig., Jan., nk. viòm, ioma. m. ber Einbruch, Cig., Jan.

vlómiti, lómim, vb. pf. einbrechen: v hiso v., Cig., C. viotba, f. die Einlage, die Eingabe, Mur., Cig., Jan., nk.

vložek, zka, m. das Eingelegte: bie Einlage, Cig., C., DZ.; der Einfat, Cig. (T.); - bie Eingabe, Cig.

viộžen, ina, adj. Einlages, Cig., DZ.; vlozne bukve, Cig.; — Einreichungss, Erhibitens: vlozni zapisnik, bas Einreichungsprototoll, Cig., Jan., Levst. (Nauk), nk.

vložîtelj, m. ber Einleger, Jan. (H.).

vlozitev, tve, f. die Einlage.

vložiti, im. vb. pf. 1) hineinlegen, einlegen; – einjájalten ; v. prosnjo, ein Bittgefuch einreichen; - einlaben, paden : blago v., Cig.; 2) einlegen, auslegen, Cig.; tla so bila z zlatom vložena, Burg.

vložnica, f. bie Ginlegerin, Jan. (H.).

vložník, m. ber Einleger, Cig., DZ.

vložnína, f. das Leggeld, die Erlagsgebur, Cig.,

vman, adv. = zastonj, Dict., C., Z.

vmanj, adj. trage, faul, Mur., C.; nichtenugig,

ichlecht, C. vmanjak, m. der Faulenzer, vrhst. vmanjost, f. die Faulheit, die Trägheit, Mur. vmanjuh, m. ber Faulenger, Mur.; ti vmanjuh ti vmanji, vzhSt.; vmanjuhe pasti, faulengen, Mur.-Cig., Jan.

vměj, praep. = mej, Dict., Trub., Krelj, Kast., Jsvkr.

vmencáti, âm, vb. pf. einreiben, Cig.

vmer, adv. immer, Volk.-M.

vmęs, adv. bazwijcen, barunter; veliko ljulike je vmes; vmes postaviti kaj, etmas bazwischen ftellen; vmes govoriti, bareinreben.

vmesen, sna, adj. bazwijchen befinblich, inswifchen liegend, Bwifchen., Cig. (T.); vmesni prostor, ber Zwijchenraum, Cig. (T.); vmesni rek, ber Zwischensaß, bie Barenthese, Cig. (T.); vmesni dohodek, bas Intercalare, DZkr.

vmesiti, im, vb. pf. hineinmengen: in ben Teig

einrühren, einteigen, Cig., Jan. vmesnica, f. bas Intermesso, C.

vmesoma, adv. - vmes, bazwijchen, barunter, Jarn., C.

vmesti, vmetem, vb. pf. einrühren, Jan. (H.); v juho kaj v., C.

vmestitev, tve, f. die Installation, Cig., DZ. vmestiti, im, vb. pf. einjegen, inftallieren, Cig., C., DZ., nk.

vmesati, am, vb. pf. einmischen, einmengen. vmęšávati, am, vb. impf. ad vmešati, Jan. (H.).

vmescenje, n. bie Installierung, Cig., C., nk. vmet, meta, m. ber Einschub, Jan. (H.).

vmetek, tka, m. bas Einschiebsel, Cig.; bie Barenthese (gramm.), Cig. (T.).

vmetenica, f. = juha, (v katero je kaj vmeteno), C

vméti, vmánem, vb. pf. einreiben, Cig., Jan.; v. mazilo v kožo, Cig.; — kačji ugriz s salmijakom v., Levst. (Nauk).

vmuzniti se, muznem se, vb. pf. sich einschleichen, Jan. (H.), ZgD.

vnádoł, adv. = navdol, bergab, vzhSt. vnanjec, nice, m. ber Auswärtige, ber Aus-

lander, ber Frembe, Cig., Jan. vnánji, adj. 1) ber außere, außerlich; - 2) auswartig, auslandijch; vnanje države; fremb; vnanji ljudje,

vnánjik, m. ber Frembe, ber Auslander, Cig.,

vnánjost, f. bie Außerlichfeit, bas Außere. vnánjščina, f. baš Augere, Jan., Cig. (T.),

vnapręd, adv. = im voraus, Jan.(H.). vnapréden, dna, adj. Boraus: vnaprêdno

določilo, Jan. (H.). vnaprej, adv. 1) forthin, Jan.; — 2) gum voraus, Jan.

vnašati, am, vb. impf. ad vnesti; hineintragen: v. duše v nebeško žitnico, Cv.; eintragen, auftragen (math.): Erte, kote, stopinje v., Cig. (T.), Sen. (Fiz.).

vnåt, f = nat, C. vnę, l. adv. broußen; — II. praep. c. gen.

= zunaj: vne hiše, Met.-Mik. vnobõhod, m. die Himmelfahrt.

vnebovzetje, n. die Aufnahme in ben Simmel.

vnema, f. ber Eifer, Cig., C., nk. vnematce, n. ber Bunber, Guts.-Cig.

vnomaten, ina, adj. begeisternb, Jan. (H.).

vnemalica, f. 1) ber Bunder, Mur., C.; - 2) Die Entzündung von Gafen in Gruben ober Brunnen, Cig.

vnemálo, n. ber Bunder, V. (Notr.)-Cig., C. vnemanjo, n. bas Entzünben; — bas Begeiftern, die Aneiferung, nk.

vnêmar, adv. = v nemar, Jan.(H.), nk.; v. puščati, pernachiajigen, nk.; v. trošiti denar, v. biti z denarjem, bebachtlos Gelb vergeuben,

vnemaren, rna, adj. nachlaffig, Jan., C., ZgD.;

— gleichgistig, Jan., C.; achtloß, Cig. vnēmarnost, f. die Rachssfisseit, Jan.; — die Bleichgiltigfeit, ber Indifferentismus, Jan., ZgD.

vnemati, mam, mljem, vb. impf. ad vneti; 1) entzünden; (pren.) v. Zelje, Begierben erregen ; - v. se, fich entgunben, Feuer fangen ; entbrennen (fig.); želje se v srcu vnemajo; prepiri se vnemajo; -- 2) heiß machen: Obup - kri vnema in možgane, Preš.; erglüben machen: Nedolžnost vnema ji oči in lica, Pres.; anfeuern, aneifern, begeistern : v. pevca, srce, Pres.; - v. se, ergluben, in Affect gerathen, fid) begeiftern; vnemajte se s petjem k pravemu junaštvu! Vod. (Pes.); srce se vam vnema, Jap. (Prid.).

vnemav, ava, adj aneifernb, intereffant, C. vnemavec, vca, m. ber Aneiferer, C.

vnemáven, vna, adj. = vnemav, C.

vnemek, mka, m. ber Gifer, C.

vnemijiv, iva, adj. 1) aneifernb, begeisternb: vnemljiva beseda, C.; -2) entzünbbar, Jan., Vrtov. (Km, k.).

vnęnjec, nica, m. = vnanjec, ber Auswärtige, Levst. (Pril.).

vnénji, adj. = vnanji, Jan., C., Levst. (Nauk). vnésti, nésem, vb. pf. eintragen, auftragen (math.), Cig.(T.).

vnéšnji, adj. = vnanji, SlN., Let.

vnétek, tka, m. 1) bie Entzündung: ustni v., bas Munbichmammchen, Bleiw .- Cig.; - 2) ber Affect, Cig., C.; - bie Begeisterung: zacetek vnetek, Glas.

vneten, tna, adj. entjundlich, entgunbbar, C., DZ., Vrt.

vnéti, vnámem, vb. pf. 1) entaunden; - v. jo, enteilen, Pres.; - v. Zeljo, die Begierbe erregen ; - v. se, fich entgunben, Feuer fangen, an brennen anfangen; od pepela se lehko kaj vname; pljuča so se vnela; (fig.) erregt werben, ausbrechen, entbrennen; vname se boj, prepir, želja, srd, ljubezen; — 2) begeistern, anseuern, v. koga za kako reč; v. se, in Affect gerathen, sich ereisern; v. se zaradi kake reči; oba se vnameta in si boj napovesta, Met.; v. se za kako reć, sid für eine Sache begeiftern, nk.; - vnet, entbrannt, entflommt: od strasti vnet; vnet biti za kaj, für eine Sache eingenommen, begeiftert fein; inbrunftig, Cig.

vnetica, f. die Entifindung, Cig., Jan., Cig. (T.), Znid., nk.

vnetje, n. die Entzündung

vnetljiv, íva, adj. entgündlich, Cig. vnetljívost, f. die Entgündlichfeit, Cig. vnětnica, f. vnetnice, brennbare Materialien,

Erj. (Min.). vnetnina, f. ber Bunbftoff, C.

vnetost, f. ber Gifer, Die Begeifterung, Cig.,

Jan., C., nk.; bie Inbrunft, Jan. vaic, adv. verfehrt, abicht, C., Rib.-Mik.; rudlings, über fich gurud, Cig, M.; vnic vreči t. j. črez glavo nazaj vreči, Cig., Kras-Erj. (Torb.); vnic odmetati oglje (pri uro-kih), Kras - Erj. (Torb.); vnic natočiti == črez roko, tako da je roka (dlan) navzgor obrnjena, M., Senožeče-Erj (Torb.); vnicudariti koga (t. j. z obrnjeno roko), Cig., Notr. vninati, am, vo. pf. in ben Schlaf bubeln, Cig. vnitl, vnidem, vb. pf. hineingehen, eintreten, Mik., Let., Nov., Vrt.

vnîz, adv. obmarts, Jan. (H.).

vnog, vnoga, adj. = mnog, νζhSt., ogr. vnoter, adv. = noter, hinein, Cig., Jan., C., Prip.-Mik.; vnoter priti, vnoter v pekel pah-

njen, Krelj.

vnôtri, adv. = notri, Krelj.

vnovic, adv. - vnovic, neuerbings.

vnôvičen, čna, adj. nenerlich: vnovična pridiga, Trub. (Post.); vnovična stava Jeruzalemskega mesta, Ravn.

vnýžati se, a se, vb. impf. vnoža se mi, id) habe teine Luft, es verdrießt mich, Mur., Cig., Jan., Mik., vzhSt.; (nam. mnoża se mi, prim. srvn. mich "bevilt", Mik.).

vnolljiv, adj. 1) Biberwillen veruriachend, berdrießlich, Mur., Jan.; - 2) nicht aufgelegt, verbroffen, trage, Mur., Cig., Jan., C., vzh.St.

vnožliivost, f. die Unaufgelegtheit, die Ber-droffenheit, die Tragbeit, Mur., Jan., C. vnúča, f. = onuča, ber guffegen, vzhSt., ogr.-C.

vnucad, f. coll. bie Entel, bie Rachtommen,

Guts.-Cig. vnuce, eta, n. dem. vnuk; bas Entelden, Mur., Cig., Jan., Trub.

vnúček, čka, m. dem. vnuk; baš Enfeligen, Cig., Jan., C.

vnúčica, f. dem. vnuka; bie Enfeltochter, Cig. vnúčič, m. dem. vnuk; 1) bas Enfelchen, Dict., Cig., Jan., C.; - ber Enfeljohn, Cig.; -2) ber britte Bienenichwarm, Mik.

vnúčiti, im, *vb. impf.* — vnuka dati, abermale ichwarmen (von einem Schwarmbienen-

ftode), Levst. (Bec.).

vnúditi, nûdim, vb. pf. 1) = ponuditi, Ravn.,

Burg.; - 2) aufdringen, Cig.

vnúk, m. 1) ber Entel; tudi: vnuk, vnúka, Valj.(Rad): - 2) ber bon einem Schwarme wieber ausziehenbe Schwarm: vnuk je roj, ki ga da prvec, redkokedaj drugec, Levst. (Beč.).

vnúka, f. t) die Entelin, Dict., Mur., Cig., Jan., vzh.St.: - 2) bas Rachgrummet, bas Ben von ber britten Dahb, Cig., Jan., C., Gor.

vnúkinja, f. bie Entelin, Jan., M., C., BiKr.,

vobráziti, râzim, *vb. pf.* sich etwas vorsiellen, einbilden, h. t .- Cig. (T.), C.; - rus.

vocar, rja, m. 1) ber Obstzüchter, C., SIN.; - 2) ber Dbitftichler (rhynchites bacchus), Erj. (Z.); - prim. hs. voće, Dbst.

1. vod, m. 1) die Hebestange, ber Hebel, Dol.-Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., UčT., Gor.; — 2) vod, voda, bie Führung, Valj. (Rad); ber Bug (eine Abtheilung Golbaten), Jan. (H.). 2. vod, m. bie Raucherung, bas Gelchen, Valj.

(Rad).

1. vóda, f. bas Baffer; vode prinesti; vodo piti; napiti se vode; vodo jezditi ali teptati, Baffer treten, Hip. (Orb.); - z vodo, ftromabwarts, thalwarts, Cig., DZ.: = po vodi, Cig.; tihe vode globoko dero, ftille Baffer find tief; - huda voda, bas Scheibemaffer, DZ.; (bie Salpeterfaure, C.); — s svojo vodo, mit bem Urin; smrdijiva v., baš Betroleum, Savinska dol.

2. voda, f. = odica, die Fischangel, Cig.; (uda) C.

vodáča, f. ber Kinderlaufzaum, Cig.

vodák, m. i) ber Baffermann, Mur.; - 2) rak je vodak (= v vodi živi), Danj.-Valj. (Rad).

vodān, m. baš Hydrat, Cig.(T.); — češ. vodár, rja, m. der Baffertrager, Cig., Jan., Frey.(Rok.); -ber 28affermann (astr.), Cig.

vodarica, f. bie Baffertragerin, Jan. (H.).

vodarina, f. die Baffergebür, nk.

vodba, f. die Leitung, die Anleitung, die Führung, Cig., Jan., M., C., nk.; v. kakega zavoda, DZ.

voděb, éba, m. = vdeb, vdab, vdod, (vudeb) Meg.

vodec, den, m. 1) ber Leiter, ber Führer, Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad); v. teh, kir so Jezusa ujeli, Trub.; — 2) = povodec, das Leitfeil, Cig., Jan., C.

vodej, m. ber Anführer, V.-Cig. 1. vóden, dna, adj. Baffer ; vodna moč. 2. vóden, dna, adj. 1) leitenb, Jan. (H.); -2) führig, Cig.; lentfam, Jan. (H.).

voden, adj. māljerig, Ballers; vodena juha, eine gehaltlofe Suppe.

vodenast, adj. maffericht, Cig.

vodenčen, čna, adj. majjericht, Cig., Ravn. vodenec, nca, m. i) ber Wasserstoff, Cig. (T.), Vrtov. (Km. k.); - 2) ber Rrautapfel, C.; — 3) = voder, čapur, C.

vodeneti, im, vb. impf. gu Baffer werben, mafferig werben, Cig., Mik., Dol.

vodenica, f. 1) Die Bafferfucht; - 2) bas Bafferreis, ber Bafferaft, V.-Cig., Jarn. (Sadj.); - 3) die Basserbirne, Cig., Kr.-Erj. (Torb.); — bie Bassermelone, C.; — vodenica, neko jabolko, Tolm.-Erj. (Torb.); - 4) die Bafferschlange, die Bürfelnatter (tropidonotus tessellatus), Vremska dolina-Erj. (Torb.).

vodeničast, adj. 1) = vodeničen, Jan. (H.); - 2) mässerig: v. krompir, vodeničasto sadje, BIKr.

vodeníčav, adj. měfferig: v. krompir, Podkrnci-Erj.(Torb.).

vodeničen, čna, adj. maffersüchtig.

vodenienost, f. ber Buftanb eines Bafferfüchtigen.

vodeník, m. 1) ber Baffermann, Dict.; - 2) bie Rragbistel (cirsium oleraceum), C., Poh .-Erj.(Torb.); — 3) die Bafferader in ber Erde. V .- Cig.

vodeníka, f. 1) = vodenica, bie Baffersucht, Mur., St. - Cig., Slom.; — 2) die flebrige Rrabbiftel (cirsium erisithales), SlGor.-Erj. (Torb.); — 3) neka hruška, C., Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.); - neko jabolko, C. vodeniti, im, vb. impf. mafferig machen, Burg. (Rok.); maifern: Vina jaz (ja) ne vodenim, Danj. (Posv. p.).

vodenjak, m. ein halbverichnittener Saubar, vzhSt.-C.

vodenka, f. 1) bie Bafferbirne, Cig.; - 2) = vodena barva, die Bafferfarbe, Navr. (Let.).

vodenost, f. bie mafferige Befchaffenheit. voder, ria, m. = oselnik, sapur, ber Schleif. steinbehälter der Mäher, Mur., Mik., C., vzhSt. vodovati, am, vb. impf. zu führen, zu leiten

pflegen. Mik.

1. vodica, f. - odica: 1) bie Fischangel, Meg., Mur., Cig., Jan., Mik., Dalm., Hip. (Orb.); - 2) vodica, ber an ber Schneibe eines frisch und icharf geichliffenen Schneibewertzeuges haftende schartige Schliff: v. z brusa se mora z oslo odbrusiti, Lašče-Levst. (M.).

2. vodíca, f. dem. voda; bas Bafferchen; tudi vódica.

vodič, iča, m. 1) ber Lotje, ber Bilot, Cig., DZ.; - 2) = prevodnik, ber Conductor (phys.), Jan.

vodičast, adj. angelformig, Cig., Jan.

vodih, m. feuchtes Wetter, GBrda.

vodik, m. ber Bafferftoff, češ., h. t.-Cig.(T.), Sen.(Fiz.), Erj.(Min.).

vodika, f. eine Bafferpflange, C.

voditen, ina, adj. leitenb, Leitungs, nk.; vodiino nacelo, bas leitende Bringip, DZ.; brez krepke, vodilne roke, Jurč.

vodilica, f. ber Baffereimer, Jan., C.

vodistja, f. die Führerin, Jan, C., Slom; die Führerin bei Krocessionen, C.; — die Brautsstührerin, die Brautmutter, St.-Cig., C. 1. vodiknica, f. das Gängelband, V.-Cig. 2. vodiknica, f. die Seitungsfähigkeit, Cig., C. vodiknost, f. die Leitungsfähigkeit, Cig., C. vodiknost, d. de Leitungsfähigkeit, Cig., C.

vodilg, n. 1) bas Leitmittel, bas Leitzeug, Cig.; – das Gängelband, C.; – 2) ber Conductor (phys.), Cig., Sen. (Fix.); — 3) ein leitenber Grundfat, die Regel, die Richtschnur, Cig., Jan., nk.

vodína, f. die Wassermasse, das Wasser, ogr.-C. vodír, rja, m. = voder, Cig., Mik., Št. vodisce, n. ber Bafferpuntt, Cig. (T), Sen. (Fiq.).

voditelj, m. ber Führer, ber Leiter, Mur., Cig., Jan., ogr.-Valj. (Rad), nk.

voditellica, f. die Führerin, die Leiterin, Mur., Cig., Jan., nk.

voditeljski, adj. Führer-, Leiter-, nk.

vodîteljstvo, n. die Führerschaft, die Leitung, C., nk.; - Die Begemonie, Cig. (T.).

voditev, tve, f. die Führung, die Leitung, Mur., Cig., Jan., DZ., nk.

t. voditi, vodim, vb. impf. führen; otroka v., das Rind gangeln; Žlahtni gospod, zlahtna gospa Se za bele roke vodita, Npes. - K.; v. komu gospoda, zu jemandem ben Priester beim Berfehgange führen, Polj.; za nos v., bei der Rafe herumführen, narren, hinhalten; jelo ga je voditi, er wurde von einer Geistermacht herumgeführt, Gor., jvzh.St.; — leiten, lenfen; delo, društvo, zavod v., nk.; kakor vodi ta grešni svet, wie es bieje jun-bige Belt mit sich bringt, Jurč.

2. voditi, im, vb. impf. rauchern, felchen, Mur., St., Kor.-Cig., C., Mik.; vojeno meso, St.; moko v., bas Mehl toften, ("vaditi") Guts.; v. proso, ber Birje mit erhitten Steinen einen beffern Beruch geben, Mik. (Et.).

1. vodívec, vca, m. = voditelj, Cig.; naš vodivec, naš pastir, Škrb.

2. vodivec, vca, m. ber Selcher, Cig.

vodivka, f. (krivulja) v., bie Leiteurbe, Jan.

vodja, m. ber Suhrer, ber Leiter, Mur., Cig., Jan., nk.; v. sovražnih čet, v. kakega zavoda, nk.; ber Director, nk.; - po hs. vodja. vodje, n. das Bafferinftem, Cig. (T.).

1. vodka, f. dem. voda; bas Bafferchen. 2. vodka, f. 1) ber Sebel, Cig.; - 2) bie Gille, ber Riemen gur Befestigung ber Locvogel auf bem Bogelherbe (vudka), V.-Cig.

vodkati, am, vb. impf. (Bogel) loden, St.-C. vodljiv, íva, adj. = 2. voden 2), Cig., Jan. vodljivost, f. bie Leitungsfähigfeit, Cig. (T.), Sen. (Fiz.).

vodnár, rja, m. ber Baffermann (astr.), Cig. vodnat, adj. mafferreich, V. - Cig., C., Vest. 1. vodníca, f. 1) bie Führerin, bie Leiterin; — zvezda vodnica, ber Leitstern, Cig.; —

črta v., die Leitlinie, Cel, (Geom.); - 2) bas Bferbeleitfeil, C. 2. vodníca, f. bie Cifterne, C. 1. vodník, m. 1) ber Führer, ber Leiter; —
2) = povodník, das Handpferd, Hip. (Orb.). 2. vodnik, m. 1) ber Baffertaften, Cig.; - 2) bie Bafferabzucht: v. je v puščavi, bas Baffer zieht durch die Bergart ab (mont.), V.-Cig.; die Bafferfluft, Cig. vodníkast, adj. wasjernothig (mont.): vodnikasta jama, V.-Cig. vodnina, f. ber Baffergoll, Cig., Jan. vodnják, m. 1) ber Bafferbrunnen; - bie Cifterne; - 2) ber Bafferbehalter, Mur., Cig.; das Bassin, Cig., DZ.; der Beiher, Jes.; -3) bas Wasserschaff, C. vododérina, f. ber Wasserriss, Cig.; — bas Erosionsthal, Cig. (T.), — hs. vododŕžen, žna, adj. 1) wasserhaltenb: vododržna kotlina, bas Refervoir, Cig.(T.); - 2) wasserdicht, Cig. vodogradnik, m. ber Deicharbeiter, Cig. vodográja, f. die Deicharbeit, Cig. vodohodec, dca, m. ber Baffertreter, Cig. vodokáz, káza, m. eine hybrographische Karte, h. t.-Cig. (T., vodolečba, f. die Hydropathie, Cig. vodolečnik, m. der Hydropath, Cig., Let. vodolij, m. ber Baffermann (astr.), C. vodolîjič, m. ber Abzugecanal, vzhSt.-C. vodomec, mca, m. ber Eispogel (alcedes ispida), Jan., Frey (F.), Erj. (Z.), LjZv. vodomer, mera, m. der Baffermeffer, bas fonbrometer, der Begel, Cig. (T.), DZ. vodomeren, rna, adj. Baffermeffer, Begel.: vodomerni kol, - vodomernik, ber Begel, Levst. (Močv.). vodomêrnik, m. der Basserstandspegel, Levst. (Močv.). vodomêrski, adj. = vodomeren, DZkr. vodomerstvo, n. die Bassermesstunst, Cig. (T.). vodomèt, meta, m. ber Springbrunnen, Cig. (T.), Sen. (Fiz.), nk.; — rus., češ. vodonos, nosa, m. bas Bafferichaff, Mur., C. vodonosec, sca, m. ber Baffertrager, Mur., Cig., nk. vodonosen, sna, adj. mafferführend, Cig. (T.). vodonosnica, f. 1) bie Baffertragerin, Cig.; - 2) das Wafferschaff, Jarn. vodonosnik, m. ber Baffertrager, C. vodopad, pada, m. ber Bafferfall, bie Cascabe, Cig., nk.; - rus., češ. vodopija, m. ber Baffertrinter, Habd .- Mik.; → hs. vodopis, pisa, m. die Hydrographie, Cig. (T.). vodopiseo, sca, m. der Hydrograph, Cig. vodopisen, sna, adj. hhbrographijd, Cig. (T.), Jes. vodopîsje, n. bie Hpbrographie, Cig. vodopivec, vca, m. der Baffertrinker. vodopivka, f. die Baffertrinferin. vodoráven, vna, adj. horizontal, Cig. (T.), nk.; - češ. vodorávnost, f. bie horizontale Lage, nk. vodoshramba, f. bas Mejervoir, Jes.

vodoshrāna, f. = vodoshramba, Cig. (T.). vodoskok, skóka, m. ber Bofferfall. Jan., Ist.-Nov. vodosloven, vna, adj. hhbrologijch, Cig. vodoslovje, n. bie Sphrologie, Cig. vodostavstvo, n. = vodno stavstvo, bie Bafferbautunft, Die Sybrotechnit, Jan. (H.). vodotecina, f. bie Bafferleitung, Z., Levst. (Pril.); - bet Baffercanal, Met., Jarn., Cig. vodotoč, toča, m. 1) ber Baffercanal, Cig., Jan., M., Levst. (Cest., Pril., Močv.), Jurč.; vodotoči udarijo črez naše travnike, Jap. (Prid.); velikanski vodotoč je dovajal mestu vodo, $LjZ\nu$.; podzemeljski v., $LjZ\nu$.; — 2) bas Fluisbett, bas Rinnsal, Cig., Jan., M., Jes.; Jordan je bil svoj vodotoč do vrha napolnil, Jap. (Sv. p.). vodotóčina, f. bas Fluisbett, Cig., Jan.; bas Gerinne, bas Fluber (mont.), C.; ber Canal: vodotočine kopati, Levst. (Zb. sp.). vodotok, tóka, m. 1) ber Baffercanal, Cig., Jan.; - 2) bas Fluisbett, Cig., Jan., M.; - 3) = vodovod, Cig., Jan. vodotrębnik, m. ber Bagger, Levst. (Močv.), Nov. vodovája, f. = vodovod, Levst.(Nauk); vodovjo, n. coll. bas Gewässer, bie Gewässer, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. vodovlák, vláka, m. bie Bafferbumpe, Cig., vodovod, voda, m. die Wasserseitung, der Aquäbuct, Cig., Jan., nk.; — rus. vodovoden, das, adj. Bafferleitungs, nk. vodovodstvo, n. die Basserleitungskunst, Cig. (T.); - die Sydraulit, Cig. (T.). vodstvo, n. die Führung, die Leitung, die Di-rection, Cig., Jan., nk. vofotáti, otám, óčem, vb. impf. = fofotati, vogāł, âla, m. = 1. vogel, Cig., Kr. vogatnica, f. bas Edbrett, Cig. vogatnik, m. ein behauener Edftein, Dict. 1. vôgeł, gla, m. = 1. ogel, die Ede; - za voglom; na tri vogle miza. 2. vogel, gla, m = 2. ogel, die Rohle, Guts., Mik.; (vogol, Mur.). vôgetn, ina, adj. Ed. 1. vôgelnica, f. 1) die Edfachel, Cig.; - 2) bas Bintelmaß, Mur. 2. vogetnica, f. 1) jum Roblenbrennen jufammengelegtes Bolg, ber Robienbrand, ber Robienmeiler, Mur., C., vzhSt.; - vogelnico žgati, Roblen brennen, Mur.; - 2) vogelnica, die Roblenbirne, die Frauenbirne, Jarn., C. voggetalk, m. der Edftein, Mur., Cig., Trub.; vogelník, Dict. vogeinják, m. bie Edlachel, Cig. 1. voglar, rja, m. 1) = 1. oglar, ber Schmarober (bei Sochzeiten und bgl.), St. - Cig., Jan.; — 2) ber Herumftreicher, ber Racht. fcmarmer, M., C., ZgD. 2. voglár, rja, m. = 2. oglar, Mur. 1. voglarica, f. bie Schmaroberin, Cig., Jan. 2. voglarica, f. = oglarica, die Röhlerin, Mur.

vogláriti, arim, vb. impf. 1) = 1. oglariti, na voglih stati in prežati, Polj.; fchmaroben (bei hochzeiten und bgl.), Cig., Jan.; v. pri ženitovanjskem gostovanju, Zv.; - 2) betumftreichen, bei ber Racht herumichwurmen, fenfterin, M., Polj.

voglarjenje, n. 1) bas Schmaropen (bei Sochzeiten und bgl.); (prim. voglariti 1); — 2) bas herumschwärmen bei ber Racht, bas Fenfterin, Bes., ZgD., Polj.

vôglast, adj. = oglast, edig.

voglat, áta, adj. = oglat, edig.

voglati, am, vb. impf. 1) auseden, Cig.; -2) == voglariti 1), Cig.

voglatost, f. bie Edigfeit.

vogien, m. = oglen, bie Roble, Mur., C., Mik., ντhSt.

vôglenica, f. = 2. vogelnica 1), oglenica, BlKr

voglenisce, n. ber Feuerherb in ber Schmiebe, C. voglenka, f. = oglenka, bie Glutpfanne, C. voglje, n. coll. - oglje, die Roblen, Guts., Mur. i. dr.

vogljíšče, n. ber Rohlenbrand, C.

voglováti, ûjem, vb. impf. = voglariti 2), M. voglovje, n. bie Hundstofe, die Bagebutte (rosa

canina), Jarn., Mur., Josch.
vogrica, f. neka riba: bie garte (cyprinus vimba), Cig., Frey.(F.).

voh, voha, m. ber Geruchefinn, ber Geruch, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.).

voháč, m. ber Spion, ber Ausspäher, Cig. voháten, ina, adj. Geruche: vohátní živec, Cig.(T.).

vohalo, n. das Geruchsorgan, Jan., Cig. (T.). vohan, ana, m. ber Spurer, Bes.

vohanje; n. bas Riechen; - bas Schnuffeln. vohati, ham, sem, vb. impf. riechen; nic vec ne voha, er hat ben Geruch verloren: an etwas riechen, etwas beriechen ; - fcnuffeln ; kaj tod vohaš? - wittern; pes zajca voha.

vohavec, vca, m. ber Schnuffler, Cig., M. vohavs, m. ber Schnuffler, Cig.

vohavslja, f. bie Schnufflerin, Cig.

võhlja, f. eine Person, die gerne alles beriecht, M. vohljáti, am, vb. impf. schnüsseln, Cig. vohnéti, sm. vb. impf. schnüsseln, vzh.St. - C.;

živali jeseni najživahneje vohne, Zora.

vohnjáti, am, vb. impf. ichnuffeln, ftobern, C. vohon, m. 1) ber Spurhund, Mur.; - 2) = vohun, Cig., ZgD.

vohrn, adj. = skop; - prim. nem. Bucher. vohrnik, m. 1) ber Geighals, ber Bucherer; - 2) die Sauerbrunnflasche (zaradi ozkega vratu), Notr.; - prim. vohrn.

volume ohrovt, $m_{i} = ohrovt$.

vohun, m. ber Schnuffler, ber Ausspäher, ber

vohunáriti, arim, vb. impf. = vohuniti, Zv., SIN.

vohuniti, anim, vb. impf. ipionieren, nk. vohunstvo, n. bie Spionage.

1. voj, voja, m. 1) der Führer, ogr., Krelj-Mik.; slepi voji, ogr.-Valj. (Rad); - ber Begleiter: na ženitnini ima ženin voja, Notr.; - 2) das Leitseil, Z., Gor.-Burg.(Rok.).

2. voj, voja, m. 1) bas heer, Jan.; - bas Corps bas Armeecorps, h. t.-Cig.(T.), nk.; -2ber Rampf, ogr.-C.; - prim, češ. voj, bas Deer.

voja, f. 1) die Führung, die Leitung, Mur., Cig., C.; čudna božja voja, Ravn.; - 2) bas Leitseil, ber Leitriemen, C.

vojáč, m. ber Führer, ber Wegweiser, C.; ber Anführer, ber Anleiter, V-Cig ; -ber Brautführer, Cig., Rib.-M., Valj. (Rad).

vojačíca, f. = družica, bie Brautführerin, Bl-Kr.-SIN.

vojáčina, f. die Solbatešťa, Cig.(T.).

voják, m. ber Solbat, ber Krieger; v (med) vojake ali k vojakom iti, Goldat werben; v (med) vojake ali k vojakom vzeti, aum Militar abftellen.

vojakar, rja, m. ber Solbat (zaničlj.), Jan. (H.). vojákinja, f. bas Solbatenweib, Jan. (H.).

vojáren, rna, m., Dalm., Schonl., Kast., Valj.

(Rad), pogl. vojerin.

vojárin, m. ber Suhrer, Dict. - Mik., Dalm., Schönl., Kast.; nam se je vojskovati zoper vojarine ("vojarne") tega sveta, Schonl.; ber Leitmann (einer Feuerwehrabtheilung), (vojarin) Levst. (Nauk).

vojarinka, f. 1) die Brautführerin, BIKr.; -- 2) ženska, katera kolo vodi, BiKr.-LjZv. vojárna, f. - vodilja, die Brautführerin, C., Lasko (St.), Glas.

vojáščina, f. das Militärmejen; — der Militär-

dienft; — bas Militar.

vojaščnica, f. bie Raferne, Cig., Jan., nk. vojáški, adj. militarifch, Militar-, Solbaten .. vojaštvo, n. bas Militarmefen; ber Militarftanb; - bas Militar.

vojčin, m. ber Brautführer, Cig., Strek., Notr. vojd, vojda. m. ber Bogt, Pot. - Cig., Jan.; selski v., der Dorfaltefte, Pot .- Cig.; beraški v., ber Bettelvogt, Pot.-Cig.; — iz vojvoda (?).

vojda, f. == velika deklica: taka vojda, pa še tako neumna! Zelezniki (Gor.).

vojdáč, m. 1) ber Rabelsführer, V.-Cig.; -2) beim Bild bas Borthier, welches den Trupp führt, V.-Cig. vojen, jna, adj. Kriegs-, nk.; vojni čas, Notr.-

Levst. (Zb. sp.).

vojenik, m. bie Selchlammer, Z. vojenina, f. bas Gelchfleisch, Cig.

vojenînar, rja, m. ber Gelcher, Cig.

vojonînarstvo, n. bie Gelcherei, Cig. vojénje, n. has Führen: v. (krave k biku):

cas vojenja, Jan. (H.); -- bie Führung, bie Leitung, (vojenjè) ogr.- Valj. (Rad).

vojováč, m. der Rampfer, der Krieger, C., ogr.-Valj. (Rad).

vojevanje, n. daš Kriegführen, kajk.-Valj. (Rad).

vojévati, am, vb. impf. zu führen, zu leiten pflegen, Mik.; otroke je k izkušnji vojeval, Levst. (Zb. sp.).

vojevátl, üjem, vb. impf. Krieg führen, C., Mik., Vrt., kajk.-Valj. (Rad); = v. se, Mur., C. vojevit, adj. 1) friegerisch, Cig.(T.), C.; — 2) wehrschig, Cig.(T.), DZ.

vôjica, f. = vojka, C.

vojînski, adj. — vojen: vojinski zakon, das Behrgefeh, Levst. (Nauk); vojinsko ministerstvo, das Kriegsministerium, DZkr.

võjka, f. das Leitseis, der Leitriemen, Mur., C., Mik., BlKr.-Erj.(Torb.), ogr.-Valj.(Rad), vzhŠt.; pl. vojke, die Zügel, Vrt., UET.; — übhpt. ein kurzer Strid, vzhŠt.

vojna, f. 1) ber Rrieg, Mur., Cig., Jan., nk.; (po drugih slov. jez.); abecedna v., ber Abetrieg, Levst. (Zb. sp.); - 2) bos heer, Jan.;

vojno zbrati, Npes.-K.

1. vojnica, f. 1) bas Lettfeil, Mur.; — 2) ber Leitarm, die Handhabe an der Kurbel, V.-Cig.; — 3) in der Schneidemuhle die Hebenstange, vermittels welcher die Sage auf und ab gehoben wird, V.-Cig.; — 4) der Prefsbengel (ein an der Spindel angebrachter, am äußersten Ende mit einem Knopse versehener Schwungarm), Cig.

2. vojnica, f. = ojnica, nav. pl. vojnice, bie Gabelbeichsel, Cig., Burg. (Rok.), BlKr.

 vojník, m. ber führer, C.; = vojaren, Dict; vojnik ali spremljavec, Krelj; slepački vojniki, Krelj.

2. vojník, m. ber Rrieger, ber Golbat, Mur., Jan., ogr., kajk.-Valj. (Rad), nk.

vojnīštvo, n. das Militārwejen, Cig.; — das Militār, nk.

vojnopráven, vna, adj. friegsrechtlich, Jan. (H.). vojnoslôvec, vca, m. ber Stroteg, Jan. (H.). vojnoslôven, vna, adj. ftrategisch, Jan. (H.). vojnoslôvje, n. bie Strategie, Jan. (H.).

vojnoznánstvo, n. die Kriegswiffenschaft, Jan. (H.).

vojska, f. 1) bas Heer; črna v., narod, na vojsko zoper Turke poklican, Zora(IV. 41); ber Lanbsturm, DZ., nk.; dopolnilna v., bas Ersaheer, narodna v., bie Miliz, redovna v., die Linie, Jan.(H); prednja v., die Borhut, die Rachhut, Jan.(H); — 2) ber Rachhut, Jan.(H); — 2) denja v., die Rachhut, Jan.(H); — 2) denja v., die Rachhut, die Rrieg ausbrechen; na vojska bo, es wird ein Rrieg ausbrechen; na vojsko iti, in den Rrieg ziehen. vojskar, rja, m. der Rrieger: francoski vojski, stari vojskarji, Jurč.

vojsken, kna, adj. — vojskoven, vojen. vojskovališče, n. — bojišče, ber Kriegsjihau- piah, DZ.

vojskovanje, n. das Kriegführen.

vojskovátí, újem, vb. impf. Řrieg führen, Kast., Jsvkr., Guts. (Res.); nav. v. se s kom, zoper koga.

vojskovavec, vcs, m. ber Kriegführende. vojskoven, vna, adj. 1) Heer(e8)=; vojskovni zavodi, die Heeresanstalten, DZ.;—2) Krieg8=, Dalm.

vojskovod, voda, m. ber heerführer, ber Felbherr, Cig., Jan.

vojskovodja, m. der Feldherr, Mur., nk. vojskovodstvo, n. die heerführerschaft, die heeresführung, Cig.; — die Feldherrnwürde, Cig., Jan. vojstvo, n. das heer, die Armee, Guts.-Cig. (T.), DZ.

vojščák, m. ber Krieger, ber Solbat. vojščákinja, f. die Kriegerin, C.

vojščán, ána, m. = vojščak, vojak, ogr.-C. vojščánski, adj. = vojaški, ogr.-C.

vójvoda, m. bet Seerführer, bet Selbhett; (nav. vájvoda; vójvoda, kajk.-Valj. [Rad]; vivoda, vivuda, Schönl.; viuda, Meg., Trub., Dalm.; prim. vevoda); — bet Setzog, Jarn., Mur., Cig., Jan., nk.

vojvodica, f. die Heerführerin, Mur.; - bie

herzogin, Mur., Jan.

vojvodič, m. ein herzoglicher Prinz, Cig., Jan. vojvodična, f. eine herzogliche Prinzessin, Cig. vojvodina, f. bas herzoglihum, Cig., Jan., nk. vojvodinja, f. bie herzoglin, Cig., Jan., nk. vojvodkinja, f. = vojvodinja, Valj. (Rad).

vojvodkinja, f. – vojvodinja, Valj. (Rad). vojvodováti, újem, vb. impf. heerführer sein, M.; – herzog sein, Cig., Jan.

vojvodovina, f. = vojvodina, Jan.

vojvodski, adj. Felbherrn-, Mur., Cig.; herzogs-, herzoglich, Mur., Cig., Jan., nk. vojvodstvo, n. die Felbherrnwürde, Mur., C.;

— die Herzogswürde, Mur., Cig., Jan.;
 — bas Herzogihum, Mur., Cig., Jan., nk.
 vokäl, m. samoglasnik, ber Bocal.

vokālen, lna, adj. samoglasniški, Bocal-. vokatīv, m. zvalnik, der Bocatib.

t. vol, vola, m. bet Ochs; par volov; z voli voziti; — grbavi vol, bet Budelochs, Erj.

2. volt, la, m. = ol, das Bier, Mur., Cig. volar, rja, m. 1) der Ochsenhirt, der Ochsenhaut; za volarja služiti; — 2) der Ochsenhauer (kmet, ki le z voli kmetuje), V.-Cig.; — 3) der Ochsenhaudler, Cig.

volarco, eta, n. dem. volar; ein fleiner Ochsen-

hirt, Cig.

volarica, f. 1) die Ochsenmagd, C.; — 2) die Bachstelze, C.; — 3) die Ochsenbirne, C.

volarija, f. volarije so pašniki, koder se pasejo voli, Notr.

voláriti, arim, vb. impf. 1) Dchjenhirt fein, Cig., C., Polj.; — 2) mit Ochjen haudeln, Cig.

Cig. volčaj, m. ber Eiterftod, Jarn.

volčajec, jca, m. volčajci, bezgavke na svinjah, Dict.

vôtče, eta, n. ein junger Bolf, Mur., Cig., Vrt.; Prišel je volk z volčeti, Npes. - K.; tudi: volčė, éta, Valj. (Rad).

vôlčec, čca, m. dem. volk; 1) ein kleiner Bolf;
— 2) eine Art Distel, C.

vôlčej, m. - volče, Ćig.

vôtček, čka, m. dem. volk; 1) ein junger Bolf, Mur.; — 2) = volčič 2), Cerkljanski hribi-Štrek. (LjZv.).

votčíca, f. bie Bölfin.

vôtčič, m. 1) ein junger Wolf, Mur., Cig., Jan.;
— tudi: volčič, íča: vigredni snežiči so žitni
volčiči — ber Frühlingsschnee ist bem Getreide schädlich, Jarn.; — 2) vólčič, die brandige Entzündung an einem thierischen Körpertheile, Strp.; v. na vimenu, Nov.; v. na

parkljih, die Rlauenseuche, Gor .- Cig.; v. v grlu, die Maulseuche, Cig.; kožni v., die harthäutigfeit, ber Leberhund, Strp.; pod-kozni v., bas Bungenblut, Cig.; rumeni v., ber Milgbrand, C.; - erni v. = erni prisad, Cig.; - (piše se tudi: ovčič); - 3) bie Rnopper, $C_{\cdot;-4}$) = dletvo, Guts., Jarn.

voleicav, adj. an einer brandigen Entgundung trant (von Thieren), Cig., Gor., (volkcev) pri Fari (Notr.)-Strek. (LjZv.).

volčin, m. ber Seibelbaft (daphne), Cig., Jan.,

M., Tuš. (R.).

votčína, f. 1) bie Bolfshaut, Cig., Jan.; das Bolfsfleisch, Cig.; — 2) die Bolfsgrube,

volejak, m. 1) ber Bolfsmift, Cig.; - 2) bie Tollfiriche (atropa belladona), C.

volčji, adj. Bolfs., wolfiich; volčia lakota, ber Beighunger, Cig.; - volcje crevo, ber Fresser, Cig.; - volčji biti (na jed, na de-nar), gierig sein, Svet. (Rok.); volčja pravica, das Faustrecht, Cig.

volčkati, am, vb. impf. wolfeln (eine Art Rinderfpiel), C.

volčkováti se, újem se, vb. impf. = volčkati, Mur.

volčníca, f. 1) bie Bolfsgrube, C.; - 2) bie Malve, bas Pappelfraut (malva), C.; - bie Ofterluzei (aristolochia clematitis), C.

votenik, m. ber Geibelbaft (daphne mezereum), Rodik-Erj. (Torb.). vole. eta, m. das Ochslein, ber Ochs.

volej, m. dem. vol; 1) bas Dchelein, Mik.; — 2) pl. voleji, die Hunderofe (rosa canina), Josch.

vôlek, leka (lka), m. dem. vol; 1) das Ochšlein; tudi: volek, Ika, Valj. (Rad); -2) bas Brandhorn (murex brandaris), Jan., Erj.(Z.); -3) bozji v., der Bodfafer, Ip.-Erj. (Torb.); ber Golbtafer, M., C.; ber Blattertafer, Cig.; ber Marien- o. Frauentafer (coccinella septempunctata), Jan., St.; - bie Felbgrille, Cig., Lasce-Erj. (Torb.): Lej, pure vabi -In božje volke: šuri muri! Preš.; — (fig.) ein willensichwacher Mann; - 4) "voleki" = ledvice, Mariborska ok.

volga, f. die Golbamiel (oriolus galbula), Mik., Valj. (Rad), Trst. (Let.), BlKr., vzhŠt., jvzh-

volgâk, hkà, adj. = volhek 1), Mik., Erj. (Torb.).

vôlgee, gca, m. der Grünspecht, C., Danj .-

vólgek, hka. adj. = volhek 1), Jan., Cig. (T_*) , $Erj_*(Torb_*)$.

vólgniti, nem, vb. pf. feucht werben, Cig., Jan., Mik.

volhek, hka, adj. 1) feucht, Cig., Jan., C., Mik., Štrek., Kras, Goriš., BlKr.; pšenica je na volhkem, jvzhSt.; — 2) langjam; v. na dobro, ogr.-C.

volhkoba, f. Die Feuchtigfeit, C.

volbkoca, f. bie Feuchtigfeit, C., kajk .- Valj. (Rad).

volhkost, f. 1) bie Feuchtigfeit, Cig., Jan.; - 2) die Langsamteit, ogr.-C.

volhkota, f. die Feuchtigfeit, Jan., C.

vôthva, f. die Hege, C.

volhvec, veca, m. der Beissager, Habd .- Mik., Jan., C.; ber gauberer, ber Begenmeifter, C., ogr.-Valj. (Rad).

volhvica, f. die Beissagerin, Habd .- Mik., Jan., ogr.-Mik.; bie Sege, C.

vothvičevanje, n. bas Bahrjagen, C.; — bas Zanbern, ogr.-C.

voľhvičeváti, újem, vb. impf. mahrjagen, C.; - zaubern, hegen, ogr.-C

volhvováti, újem, vb. impf. hegen, C.

volle, ica, m. dem. vol; i) bas Distein; -2) bozji v., ber Frauenfafer (coccinella septempunctata), Cig; - 3) bie Sternbiftel, bie Sternflodenblume (centaurea calcitrapa), C., Ravn.-M., Medv.(Rok).

voliček, čka, m. dem. volič; bas Ochšlein.

voličič, m. = voliček, Met. volsten, dna, adj. Wahl-, Jan., nk.; volidna pravica, bas Wahlrecht, volilni mož, ber Wahlmann, nk.

volitnica, f. bas Bablzimmer, das Bahllocal, Cig., nk.

volitnik, m. ber Bahlmann: možje volilniki,

volknost, f. bie Bahlfähigkeit, DZ. volíly, n. das Bermächtnis, das Legat. volilojemnik, m. der Legatar, DZ.

volisce, n. ber Wahlplat, ber Bahlort, Cig., DZ., nk.

voliši, adj. compar. geneigter, lieber, (voliši ja oditi = rajši odidem, Prip. - Mik. [V. G. II. 323, IV. 3/).

volitelj, m. ber Ermabler, Jan.(H.). voliten, tna, adj. = volitven, Cig., Jan.

volitev, tve, f. 1) bie Bahl; — 2) zadnja v. = oporoka, Svet.(Rok.).

vollti, volim, vb. impf. 1) wählen; - zupana v.; voleči razdelek, ber Bahlförper, Levst. (Nauk); — 2) anwänschen: smrt komu v., Jap.(Prid.); - 3) v. komu kaj, jemandem im Testamente etwas vermachen, legieren; (v tem pomenu tudi pf.);-4) lieber wollen: volim umreti nego grešiti, ogr.-C.

vóliti se, vólim se, vb. impf. läufig fein (o kravi): krava se voli, C., St. Jur(St.).

volîtven, ena, adj. Bahl-, Levst.(Nauk), nk.; volitvena komisija, *DZkr*.

volitvíšče, n. die Bahlstätte, C.

volivec, vca, m. 1) ber Bähler; — 2) ber Legator, Cig., Jan. volivka, f. die Wählerin.

volîvski, adj. Bahler-, Nov., nk.; v. imenik, die Bablerlifte, Levst. (Nauk).

volja, f. ber Bille; njegova volja, njegova pokora, Npreg.-Zv.; svobodna v., ber freie Bille, DSv.; svoje volje biti, frei, unabhangig fein, C.; = v svoji volji biti, živeti, C.; na voljo komu dati, jemanbem freiftellen, bie Bahl lassen; na voljo mi je, es steht mir frei, Cig.; = na volji imam, Cig.; = na svoji volji imam, C.; ni mi bilo na volji

možiti se, Jurč.; iz dobre volje, gutwillig, gern; = iz rade volje, Mur.-Cig., Ravn.-Mik.; = drage volje, nk.; = dobre volje, ogr.-C.; = iz (od) svoje volje, C.: = z dobro voljo, Meg.; - volja me je (kaj storiti), ich bin willens, gewillt, ich habe Luft, es beliebt mir; stori, kakor te je volja! ni me bilo volja iti, pa sem moral; volje smo, mir finb geneigt, gewillt, Nov.; nisem volje, ich bin nicht geneigt, C.; - pri volji sem, ich bin geneigt, bereit; nisem pri volji, ich bin nicht geneigi, gewillt; — volja me ima do česa, eš gelüstet midi nadi etwaš, Jan.; — po volji, nadi Bunsdi; to mi je po volji; ni mi po volji; vse komu po volji storiti; - do volje biti - zadovoljen biti, C.; do volje, genug, C.; do site volje, fibergenug, Goriš.; — z voljo prensšati, milig ettragen, Burg.; — za voljo, nach Bunich: če ti bo za voljo, M., jvzhŠt.; komu za voljo, jemandem zulieb, Navr. (Kop. sp.); - za - voljo, um - willen (po nem.); za božjo voljo, um Gottes willen; za tvojo, vašo voljo = zavoljo tebe, vas, Meg., Krelj, Dalm.; za tega voljo, beshalb, Cig.; - 2) bie Gemuthsstimmung, Laune; kakšne volje si bil? wie warft bu gelaunt? biti dobre, vesele, Zidane volje, guter Laune, guter Dinge, vergnügt, luftig fein; = Siroke volje, Erj. (Izb. sp.); = praznične volje, Zv.; biti slabe volje, schlechter Laune sein; - biti drenove volje, C.; dobre volje mošnje kolje, guter Dinge sein tostet Geld; na dobro voljo vabiti, ju einer Freudenfeier einlaben, BlKr.; – pri (dobri) volji biti, guter Laune sein. voljan, lina, adj. = voljen.

voljen, lina, adj. 1) willig, bereit; za vsc v., ju allem bereit, M.; = vsega v., Ravn -Mik.; deklica ga (mladeniča) ni voljna, t. j. mladenič ji ni po volji, BIKr. - Let.; duh je v., a meso je slabo; voljno potrpljenje; — 2) sauft, sanftmuthig, nachgiebig; v. clovek, Cig., Dol., Gor.; - mild, ge-lind; v. dež, Cig., Dol.; v. zrak, Cig., Dol.; voljna sapa, Cig., Dol.; v. vetrc, Cig. (T.), Dol.; volino vreme, C., Dol.; -volino vino, milber Bein, Dol.; voljna voda, (ne trda, n. pr. deževnica), Dol.; - murbe, weich; v. kruh, (ne suh in pust); - geschmeibig, weich; voljno sukno, usnje; voljni lasje, voljna dlaka, trava; - 3) moralisch frei, V.-Cig.; freiwillig: v. dar, voline obljube, Dalm.; 4) ves volini svet, die gange uns offene Welt, Alas., Krelj, Dalm., Schönl., Npes.-Mik.; po vsem voljnem svetu, Trub., Jap. (Prid.). voljenjo, n. das Bahlen; prvo v., die erste

Bahl, Gor.-Svet. (Rok.).
voljica, f. dem. volja; ber Bille; moja hišica,
moja voljica, Erj. (Izb. sp.); — die Belleität,
Cig. (T.).

voljnost, f. 1) bie Willigkeit; — 2) die Sanste heit, die Sanstmuth, Cig.; — die Milbe, Cig.; — die Geschmeidigkeit, Cig., Jan.

vôlk, vôlka, volka, m. 1) ber Bolf: volk sit pa koza cela ne more biti, Rib.-M.; mi o

volku, volk pa iz lesa 💳 lupus in fabula, Cig.; dati kozliće volku pasti - ben Bod gum Gartner fegen, Cig.; volka je videl = er ift heiser, Rib .- M.; -- v. biti na kaj, auf etwas verfeffen fein; v. biti na kako jed, ein besonberer Liebhaber einer Speise sein; — 2) ber Rreifel: volka goniti, ben Rreifel treiben, Cig.; - 3) ein Fangeifen für Raubthiere (bef Fischottern) mit zwei Febern, V .- Cig. ; -4) ber Bod am Bebftuhl, C.; kolo na tkalčevih statvah, ki suče navlak in nanj namotava, kar je natkanega platna, Zora; - 5) ein hölzerner Reil bei ben Seilern, ber Bolf, C.; - ber Reil jum Brechen ber Steine, C.; - 6) verborbener Flachs o. noch nicht wolltommen gebrechelter Flache, C.; - 7) ber Bafferaft, Cig.; - 8) bie Knopper, Mur., C., Danj.-Valj. (Rad), vzhSt.; - 9) bie geichmolzene Gifenmaffe im Dochofen, Gor.; Die Luppe, V.-Cig., Cig.(T.); - pec na volka, ber Magofen im Suttenwert, V.-Cig.; - 10) ein ichlechter Boben, ber fich nicht gut bungen lăjšt, C.; — 11) = smolnata cunja, s katero črevljar dreto gladi, Gor.; volka prati, = eine vergebliche Arbeit thun, Gor.; - 12) ber Bolf am Dochte, ber Rergenrauber, Cig., C.; - 13) zeleni volk, ber Grünspan, Cig., Jan., Vrt., DZ., Levst. (Nauk), Smartno pri Litiji-Štrek. (LjZv.), Dol.; - 14) der Bolf (eine Entzunbung ber haut am Gefaß, 3. B. bom starten Behen, Reiten); volka dobiti, volka si zagnati (z jezdarjenjem), Dict.; — 15) bie Holzfäulnis, ber Holzbrand, C.; - 16) bie Beinftodraupe, Cig., C.; ber Rneipwurm, V .-Cig.; - 17) čebelni volk, eine Art Beipe. C.; - 18) ber Tobtentopfichmarmer (acherontia atropos), Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.); - 19) morski v , ber Haifisch (squalus), Cig., Jan., nk.; - 20) ber Sausfcmamm, ber Banbichwamm, vzb.St.-C.; 21) neki detelini plevel (bie Pleefeibe?), Dol.; - beli v., eine Art grobe Binfe mit weißen Wollenbuicheln, (schablich als Biehfutter), C.; - eine Art Commerwurz (orobanche galii), Josch.

vołkáč, m. ber Bolf (zaničlj.), Jan.(H.). vôłkec, kca, m. dem. volk; (nam. volčec); — ber Ameisenlöwe, Jan., Z.

võtkinja, f. = volkulja, die Wölsin, M.

volkodlák, dláka, m. 1) ber Berwelf, Rib., Notr. - Erj. (Torb.); volkodlaki so prekleti ljudje, katerim je biti volkovom, dokler jih kdo ne osvobodi, LjZv.; - 2) = pes, kateremu je volčica mati, Lašće-Erj. (Torb.); - 3) ber Fresser, ber Schlemmer, ber Bollüsting, Meg.-Mik.

volkodlaštvo, n. das Befen des Berwolfs: on me je volkodlaštva izbavil, LiZv.

voľkóma, adv. nach Bolfes Art, Levst. (Zb. sp.). voľkosnôdež, m. = lakomnik, Levst. (Zb. sp.). voľkostôčina, f. 1) kraj, kjer se voľkovi stekajo, Lašče-Levst. (Rok.); — 2) zbirališče zanikarnih, malopridnih ljudi, Lašče-Z., Levst. (Rok.).

C. Original

volkovka, f. die Ofterlugei (aristolochia elematitis), C.

volkúlja, f. die Bölfin.

volna, f. die Bolle; poslati koga po žadje volne — jemanden in den April schieden, Kr.; — srednje volne, von mittelmäßiger Qualität, Levst. (Zb. sp.).

volnár, ria, m. ber Wollarbeiter, ber Wollbereiter, Cig., Jan.; — ber Wollbanbler, Cig. volnáriti, krim, vb. impf. den Wollhandel betreiben, Jan.

volnarstvo, m. ber Bollhanbel, Cig.

volnast, adj. wollicht.

vôlnat, adj. wellig: — wollen; volnata obleka. vôlnaten, tna, adj. wollen, G., Danj.-Mik. volněn, adj. wollen; volnena obleka.

volnenina. f. bie Wollenware, Cig.

volnina, f. die Bollware, der Bollzeng. volnolas, lása, adj. wollhaarig, Erj. (Som.). volnoprédec, den. m. der Bollipinner, Dict.,

Cig., Jan.

volnopredica, f. die Bellipinnerin, Jan. (H.). volnopreduica, f. die Bellipinnerin, Jan. (H.). volnoprejika, f. die Bellipinnerin, Jan. volnostriski, adi. Bellicher :: volnostriske

skarie, die Bollichere, Jan. H.). volnostrifee, ten, m. der Bollicherer, Jan.

volnotépec, pea, m. der Bellträmpler, Dick., Jan.

volnovát, áta, adj. = volnat, Cig.

volovean, m. eine Art Flodenblume icentaurea prateusish. C.

volovina, f. i) das Ochiensteich; — die Ochien dant, das Ochienteber; — i) neka trin. Dol., Vreme w Britisch-Erg. Torb., BiKr.; die Urbantstande, M., Trumm.; twoi; das Ochienauge, C.; beia v., neifect Ochienauge, Trumm.

volovjak, m. 1) der Echienford, Mur., Cig., Jun.; — 2) neus tres blanck Dafrauge, nyk M.- Irumwe; — 3 die Forberfomille anthemis tractorial. M. Vol. Izk. 59.

volovji, a.j. Daien-

volovnik, m. () der Schienfall, C.(-2) ocka (trta, Ip.-Fish Tak., = volovica, Viter, Vie. () — die Blum der Herbigettele, C. (DSe,

volývajak, m. z^{ij} for Cárinhall, $C(g,z) = z^{ij}$ = $1 \times c(x) \times x^{ij}$. $Ig_{ij}(Fr)$. For i

volovski, age Ediene volovska kri. Palm, volovščak, m. de Edienneite, C.

volovščica. 🖒 😑 ulova telea. C.

volpiščina. / nesa ma C.: — prim volov na :

voltati, am. sh. př. př. naza, G., dan. Prod., voláhar, ma. se he ferhuanh, Cip., dan.; he fidermanh, Cip., dan.; he fidermanh homoscus terrestris, trur; to b. c., Proj. P., ma. v. se voluhanca. Fro., P...

well-barion, Chr. Berr Jedmand, Inducated and a sign Fund. Ed. Springer Taylor Fig. Times.

voldende see, in soon ook om of dande Greadinghier noderfere voor Gelenderformer Ga vondere ook onderen oog onervaar Ga vonga, f. nam. volga, Ip.-Erj. (Torb.).
vonj, vonja, m. 1) ber Geruchssinu, ber Geruch, Cig., Jan., Sen. (Fiz.), Erj. (Som.); —
2) ber Geruch, ber Bohlgeruch, ber Duft,
Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; (hs.).
vonja, f. ber Geruch, Burg. (Rok.), Notr.

vonja, f. bet Geruch, Burg. (Rok.), Notr. vonjaten, ina, adj. Geruchs: vonjaini zivec, ber Geruchsuero, Erj. (Som.).

vonjälnica, f. das Riechfläschen, Cig. vonjälo, n. das Gernchsorgan, Cig. vonjast, adj. wohlriechend, ogr.-C.

vonjat, áta, adj. mohlriedjenb: vonjato bilje, Levst. (Zb. sp.).

vonjáti, am, vb. impf. 1) einen Geruch verbreiten, Mur., V.-Cig., Jarn., Cig.(T.), Ro-cinj-Erj.(Torb.), Burg.(Rok.);—buften, Jan., nk.;—2) übel riechen, stinsen, Mik., St.-Trst.(Let);—3) = duhati, riechen: v. smrekovo veio, Zv.;—4) schnupfen, GBrda.

vonjàv, áva, adj wohlriechend, duftend, Jan., nk. vonjāva, f. 1) der Wohlgeruch, der Duft, Cig., Jan., C., nk; — 2) der Riechstoff, Jan.; bej. der Weihrauch, C.

vonjáven, vna, adj. buftenb, Cig.

vonjavina, f. die Riecheffen, Jan. (H.).

vonjāvka. f. das Birjentiechgras, das Ruchgras (anthoxanthum odoratum), C., Vrt. vonjávost, f. die Riechtraft, Jan. (H.).

vonjavos, f. ein übler Geruch, der Gestant, Habd.Mik., ogr.-C.

vonjiv, iva. adj. buttenb, Jam., Glas., Vrt., Zv. vonjúha, f. bet Seitaul, ogr.-C., Valj. (Rad). vor. vóra, m. 17 bas Blotháit, bas Floß, Pohl., Jarn., Mur., Cig., DSv.; — bet Rahn, C. (Vest.): (prim. ček. vor., Floß); — 2) bie Rette: kotel na voru visi, Nov.-C.

vóraden, doa. adj. = redek (ne gost): obloda za praste je voradna (od it. rado = redek), Vrsno-Eri. Tork...

vorcan, m. :) die mittelft einer Schnur gefärbelte Linie am Bauholg, ogen-C. (Vest.); — 2 die Krandmal, ogen-C. (Vest.); — die Bundmal, C.: — worda ix nenn. Borgeichen (n. pr. vordati, am. ob. impf. 1) bernniftebern (n. pr. obleso vo dermit previodni. BlKr. - Let.; — 2) v. so. iruslen, idergen (von jungen Edieren, kindern, zopSL-C.; — fich mühen,

vorçaka, f. ein Lienkriber, jezh.K.

i, vorib. m. der riedure grane Froid, C.; — prim. unb.

2 vorih, m. = Nato, katero se prijema kose, R.Kr.-Let

vortil, im. 16. impf. mit bet Artie) iperten,

vorjenje, n. del Sperson mit einer Rette),

vortiaga i for Fige, Gor.

vorijak, w () = orodje, s kateria lubje z doba strasov Savreska dol.; + 2) = konjederec. Savreska dol.

S. Arteste 16 / Asianav

vormik, w samen ob cesti, der Broffdein, Jama & konnow-Fry. Torka, Streik, nijs, m. der Schnetters, Mika; sopt, voni, M., C. vose, f. pl. = vosi, der Schnurbart, Guts., Mur., Cig., Jan.

vosek, ska, m. bas Bachs; mehak kakor vosek. vosênica, f. = gosenica, Guts. - Cig., Jan., M., Erj. (Torb.), St.-Cig.; vosenica, KrGora.

vộsk, m. = vosek.

voskár, rja, m. ber Bachsfabritant, Cig.; ber Bachebanbler, Cig., Zora.; - ber Lebgelter, C.

voskarica, f. die Bachshandlerin, Cig. voskárnica, f. bie Bachefabrif, Cig. voskarstvo, n. die Wachsfabrication, DZ. vôskast, adj. wächsern, M.

voskati, am, vb. impf. mit Bache bestreichen,

wichjen, M.

voskovec, vca, m. ber Bachsbaum, Cig. voskovina, f. das Rohwachs, der Bachsitoff. C. voskovnik, m. bie Bachsmhrte (myrica), Tus. (Z.).

vošč, vošča, m. ber Schachtelhalm (equise-

tum), C.

voščár, rja, m. = voskar, Cig.

voščárnica, f. bie Bachefieberei, V .- Cig. voščarstvo, n. die Bachebereitung, DZ.

voscec, ceca, m. ber Schachtelhalm (equisetum), Valj. (Rad).

voščen, adj. wachjern, Bache-; voščena sveća. voscenica, f. bie Bachsterze; ber Bacheftod, Cig., Jan.

voščeničar, rja, m. ber Bachstergenzieher, Cig. voscenik, m. bas Griefig in ben Bienenftoden, V.-Cig.

voščenják, m. ber Bachsftod, C.

voščenje, n. bas Bunichen.

voščenka, f. 1) die Bachsterze, Mik.; — 2) die Bachsteinwand, Cig., C.; (po rus.); — 3) der Bachsapfel, Dol., St. voščevína, f. 1) ber Wachsstoff, bas Rohwachs,

C.; - 2) bie Bacheabfalle, Jan. 1. vošcilo, n. ber Bunich; ber Glüchvunich,

bie Gratulation.

2. voščílo, n. bie Bichje, Mur., Cig., Jan. voščína, f. 1) ber Bachetuchen, Cig.; - bas Bache jum Bichjen, C.; bes. Bache jum Anftreichen bes Zwirnes, Lasce-Levst. (Rok.); — 2) bie Bachsicheibe ohne Honig, C., Levst. (Bec.); pl. voscine, das ungeläuterte Bachs, C.; — 3) ber Bachsabfall, Cig., Jan., M.; nav. pl. voscine, bie Bachstreber, Vrtov. (Km. k.),

Dol.; - bie Sonighefe, Mik., C. voščinar, rja, m. der Bachstreber einfauft,

Lašče-Levst.(Rok.).

voščītev, tve, f. das Bunichen, die Gratulation.

1. vosčiti, im, vb. impf. 1) anwunschen, wunscim ti, v. srečo; v. dobro jutro; voščim ti, da bi se ti dobro godilo; - 2) querfennen, Dict.; pravdo v. komu, Trub.; pravico komu v., Rec., - prim. stvn. wunsken, Mik.(Et.).

2. voščíti, ím, vb. impf. mit Bachs überziehen, bestreichen oder schmieren, Meg., Mur., Cig., Jan.; krojač vošči nit, Levst. (Rok.).

1. vodčivec, vca, m. ber Bunicher, ber Bratulant, Cig., Jan.

2. voščivec, vca, m. ber Bichfer, Jan. (H.).

vošlják, m. = ošljak, die Begdiftel, Notr. votčiti, votčim, vb. impf. eintragen (beim Beben), Jan., C.; tkalec votči, C.

votek, tka, m. i) ber Einschlag im Gewebe; Votek ženem sem in tam, Danj. (Posv. p.); votek ima biti iz zlata, Jap. (Sv. p.); - temu je lehko votek najti, dafür ist leicht ein Mittel gu finden, Levst. (Zb. sp.); v. motati komu, jemanbem nachgehen; deca materi zmeraj votek motajo, νζhSt.; — 2) pečni votek, eine Art Mehlspeise, St. - C.; - 3) (saljivo) = denar, C.

votei, tia, adj. = otel, hohl; - v. sodnik, ein bestochener Richter, Cig.; - eitel: votla

želja, ogr.-C.

vôtka, f. = ozek, nožnici podoben žep v hlačah (n. pr. za nož), Gor.

votkati, am, vb. impf, eintragen (beim 2Beben), Cig.

votla, f. bie Soble, ogr.-C., Valj.(Rad); bie Felfenhöhle, C.

votlák, m. = votel panj s čebelami, C. votlic, ica, m. ber Bimsftein (pumex), Mur., Cig., C., DZ., nk.

votličast, adj. bichtlocherig, Cig. votlitnik, m. ber Sohlbohrer, Cig.

votlina, f. die Bohle, bie Soblung.

votlinast, adj. boblig, Cig. votliti, im, vo. impf hohl machen, aushöhlen. votijava, f. bas Soble, bie Boblung: v. pljuc, Vrtov. (Km. k.).

votlorožec, zca, m. votlorožei, die Hornthiere (cavicornia), Cig.

votlosáden, dns, adj. hohljamig, Cig.

výtlost, f. die Hohlheit.

votor, tora, m. bie Ruth, nav. pl. votori, Gor.; - prim. utor, otor.

votorek, rks, m. bie Ruth, C.

votornik, m. - utornik, ber Ruthhobel, C. votroba, f. die Eingeweibe, Meg., Dalm. (Reg.). voz, &, m. 1) ber Bagen; parni v., ber Dampfwagen; zeleznieni v., ber Gifenbahnwaggon; oskrbeti, najeti voz, eine Fuhre beforgen, aufnehmen, voz sena, eine Fuhre Heu; — mali, veliki voz, ber fleine, ber große Bar (astr); koroški v., ber große Bar, Postojina - Erj. (Torb.), Štrek.; = Martinov voz, Goriška ok .- Erj. (Torb.); - 2) ber Schemel in ben Sagemühlen, bas Beftell, auf welchem ber Sageblod fregt, V.-Cig., St.; - 3) Elijev v., ber Mittersporn (delphinium consolida), Skrilje pod Cavnom-Erj. (Torb.).

vộz, î, f. das Band, Mik.

voza, f. 1) bas Band, Cig., C., Vas Krn-Erj. (Torb.); Pripaše svetlo sabljico, Na sablji vozo rudeco, Npes. - Vod. (Pes.); das Saarflechtenband: Se dvoje kit mu dol obes', In tudi lepa voza vmes, Npes.-K.; bie Schnur, C.; - bie Angelichnur, Cig.; - 2) ber Rerfer, Meg., Mur., St.-Cig., C., Mik., Trub., Dalm., Kast., ogr., kajk.- Valj. (Rad), vzhŠt.; V vozo so me d'jali, Noter v hudo temnico, Npes.-Vraz; v vozo priti, Slom.

vozáč, m. ber Suhrmann, Mur., Cig., Danj.-M. vozáł, ala, m. == vozel, ber Anoten.

MACHORE C

volkovka, f. die Ofterlugei (aristolochia clematitis), C. volkulja, f. bie Bolfin. voina, f. die Bolle; poslati koga po žabje volne = jemanben in ben April ichiden, Kr.; – srednje volne, von mittelmäßiger Qualităt, Levst. (Zb. sp.). volnar, rja, m. ber Bollarbeiter, ber Bollbereiter, Cig., Jan.; - ber Bollhanbler, Cig. volnariti, arim, vb. impf. ben Bollhandel betreiben, Jan. volnarstvo, n. ber Bollhandel, Cig. võlnast, *adj*. wellicht. vôčnat, adj. wollig; - wollen; volnata obleka. volnaten, tna, adj. wollen, C., Danj .- Mik. volnên, adj. wollen; volnena obleka, volnenina, f. die Bollenware, Cig. volnina, f. die Bollware, der Bollzeug. volnolas, lása, adj. wollhaarig, Erj. (Som.). volnopredec, den, m. ber Bollfpinner, Dict., Cig., Jan. volnopredica, f. bie Bollfpinnerin, Jan.(H.). volnoprêdnica, f. die Wollipinnerei, Jan. (H.). volnoprejka, f. die Bollfpinnerin, Jan. volnostriški, adj. Bollicher -: volnostriške škarje, bie Bollichere, Jan. (H.). volnostrižec, Ica, m. ber Bollicherer, Jan. volnotépec, pca, m. der Bollfrämpler, Dict., Jan. volnovát, áta, adj. = volnat, Cig. volovčan, m. eine Art Flodenblume (centaurea pratensis). C. volovina, f. i) bas Ochsenfleifch; - bie Ochsenbaut, bas Ochsenleber; - 2) nekn trta, Dol., Vreme v Brkinih - Erj. (Torb.), BlKr.; die Urbanitraube, M., Trumm.; tudi: bas Ochjenauge, C.; bela v., weißes Ochfenauge, Trumm. volovjak, m. 1) ber Dchienfoth, Mur., Cig., Jan.; - 2) neka trta: blaues Dchienauge, vzhSt.-Trumm.; — 3) die Farberkamille (anthemis tinctoria), M., Vod. (Izb. sp.). volovji, adj. Ochjen-. volovnik, m. 1) ber Ochsenstall, C.;-2) neka trta, Ip. - Erj.(Torb.); = volovina, Vrtov.(Vin.); - Die Blute ber Berbftgeitlofe, C., DSv. volovnjak, m. 1) der Ochsenstall, Cig.; - 2) == volovnik 2), Ip.-Erj. (Torb.). volovski, adj. Dojen-; volovska kri, Dalm. volovščák, m. die Ochjenweide, C. volóvščica, f. = jalova telica, C. volovščina, f. neka trta, C.; - prim. volovina 2). voltati, am, vb. pf. gelingen, C., Jap. (Prid.). voluhar, rja, m. die Feldmaus, Cig., Jan.; bie Schermaus (hypudaeus terrestris), tudi: veliki v., Frey.(F.); mali v. = voluharica, Frey.(F). voluharica, f. bie fleine Felbmaus (hypudueus

arvalis), Frey. (F.), Spodnja Idrija - Erj.

votžiti se, im se, vb. impf. burch Feuchtigfeit

verberben (von Lebensmitteln), C.

vonder, conj., Mur., pogl. vendar 1).

(Torb.).

vonga, f. nam. volga, Ip.-Erj. (Torb.). vonj, vonja, m. 1) ber Geruchefinn, ber Getud, Cig., Jan., Sen. (Fiz.), Erj. (Som.); -2) ber Geruch, ber Bohlgeruch, ber Duft, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; (hs). vonja, f. ber Geruch, Burg. (Rok.), Notr. vonjaten, ina, adj. Geruchs : vonjaini zivec, ber Geruchsnerv, Erj. (Som.). vonjatnica, f. bas Riechflaichchen, Cig. vonjálo, n. bas Geruchsorgan, Cig. vonjast, adj. mohiriechend, ogr.-C. vonjat, áta, adj. mohiriechend: vonjato bilje, Levst. (Zb. sp.). vonjáti, am, vb. impf. 1) einen Geruch berbreiten, Mur., V.-Cig., Jarn., Cig. (T.), Ročinj-Erj. (Torb.), Burg. (Rok.); - buften, Jan., nk.; - 2) übel riechen, ftinten, Mik., St.-Trst. (Let); -3) = duhsti, riechen: v. smre-kovo vejo, $Z\nu$.; -4) schumpsen, GBrda. vonjav, áva, adj. mobiriechend, duftend, Jan., nk. vonjava, f. 1) ber Bohlgeruch, ber Duft, Cig., Jan., C., nk.; - 2) ber Riechstoff, Jan.; bei. der Weihrauch, C. vonjáven, vna, adj. bujtenb, Cig. vonjavina, f. bie Riecheffens, Jan. (H.). vonjavka, f. bas Biefenriechgras, bas Ruchgras (anthoxanthum odoratum), C., Vrt. vonjávost, f. die Riechtraft, Jan. (H.). vonjba, f. ein übler Geruch, ber Geftont, Habd .-Mik., ogr.-C. vonjiv, íva, adj. buftenb, Jan., Glas., Vrt., Zv. vonjúha, f. bet Bestant, ogr.-C., Valj. (Rad). vor, vora, m. 1) bas Blockhiff, bas Floß, Pohl., Jarn., Mur., Cig., DSv.; - ber Rahn, C. (Vest.); (prim. češ. vor, Flog); — 2) bie Rette: kotel na voru visi, Nov.-C. voraden, dna, adj. = redek (ne gost): obloda za prasce je voradna (od it. rado == redek), Vrsno-Erj. (Torb.). vorcan, m. 1) bie mittelst einer Schnur gefärbelte Linie am Bauholz, ogr.-C.(Vest.); — 2) das Brandmal, ogr.-C.(Vest.); — das Bundmal, C .: - (morda iz nem. Borgeichen?), vordati, am, vb. impf. 1) berumftobern (n. pr. obleko po škrinji prevračati), BlKr. - Let.; – 2) v. se, spielen, scherzen (von jungen Thieren, Rinbern), gapSt .- C.; - fich muben, vorenka, f. ein Blankenthot, juzh.St. 1. vorih, m. ber efsbare grune Froid, C .: prim. urh. 2. vorih, m. = blato, katero se prijema kose, BlKr.-Let. voriti, im, vb. impf. (mit ber Rette) fperren, Idrija. vorjénjo, n. das Sperren (mit einer Rette), (vórjenje), Strek. vorljága, f. die Bfüße, Gor. vorlják, m. 1) = orodje, s katerim lubje z debla strgajo, Savinska dol.; -- 2) = konjederec, Savinska dol. vornica, f. die Schrante, Z. vornik, m. kamen ob cesti, ber Brallftein, Tolm., Rihenberk-Erj. (Torb.), Strek. vos, m. ber Schnurbart, Mik.; = pl. vosi, M., C.

2000lc

vose, f. pl. = vosi, ber Schnurbart, Guts., Mur., Cig., Jan.

vosek, ska, m. das Bacis; mehak kakor vosek. vosênica, f. = gosenica, Guts. - Cig., Jan., M., Erj. (Torb.), St.-Cig.; vosenica, KrGora.

vôsk, m. = vosek.

voskar, rja, m. ber Bachefabritant, Cig.; ber Bachehanbler, Cig., Zora.; - ber Leb-

voskarica, f. die Bachshandlerin, Cig. voskárnica, f. bie Bachefabrit, Cig. voskarstvo, n. die Bachsfabrication, DZ. voskast, adj. wächsern, M.

voskati, am, vb. impf. mit Bache bestreichen,

wichsen, M.

voskovec, vca, m. ber Bachebaum, Cig. voskovina, f. bas Rohwachs, ber Bachsfirff, C. voskovnik, m. die Bachemprte (myrica), Tus.

vošč, vošča, m. ber Schachtelhalm (equisetum), C.

voščár, rja, m. = voskar, Cig.

voščárnica, f. bie Bachefieberei, V.-Cig.

voscarstvo, n. bie Bachebereitung, DZ. voscec, ceca, m. ber Schachtelhalm (equise-tum), Valj. (Rad).

voščen, adj. wachjern, Bache-; voščena sveča. voscenica, f. bie Bachsterze; ber Bachstrod, Cig., Jan.

voscenicar, ria, m. ber Bachetergenzieher, Cig. voscenik, m. bas Griefig in ben Bienenftoden, V.- Cig.

voščenják, m. ber Bachsftod, C.

vodčenje, n. bas Bunichen.

voščénka, f. 1) die Bachsterze, Mik.; — 2) die Bachsteinwand, Cig., C.; (po rus.); — 3) der Bachsapfel, Dol., St.

voščevina, f. 1) ber Bachsftoff, bas Rohmachs, C.; - 2) bie Bacheabfalle, Jan.

1. voščílo, n. der Wunsch; der Glückvunsch, die Gratulation.

2. voščílo, n. bie Bichje, Mur., Cig., Jan. voščína, f.:) ber Bachstuchen, Cig.; - bas Bachs jum Bichfen, C.; bes. Bachs zum Anftreichen bes Zwirnes, Lasce-Levst. (Rok.); - 2) bie Bachsicheibe ohne Honig, C., Levst. (Bec.); pl. voscine, das ungeläuterte Bachs, C.; — 3) ber Bachsabfall, Cig., Jan., M.; nav. pl. voscine, die Bachstreber, Vrtov. (Km. k.), Dol.; - bie Sonighefe, Mik., C.

voščinar, rja, m. der Bachstreber eintauft, Lašče-Levst.(Rok.).

voščītev, tve, f. das Bunfchen, die Gratulation.

1. vosčiti, im, vb. impf. 1) anwünschen, wunichen; v. srečo; v. dobro jutro; voščim ti, da bi se ti dobro godilo; - 2) auerfennen, Dict.; pravdo v. komu, Trub.; pravico komu v., Rec., - prim. stvn. wunsken, Mik.(Et.).

2. voščíti, ím, vb. impf. mit Bachs überziehen. bestreichen oder schmieren, Meg., Mur., Cig., Jan.; krojač vošči nit, Levst. (Rok.).

1. vodervec, vca, m. ber Bunfcher, ber Gratulant, Cig., Jan.

2. voščivec, vca, m. ber Bichfer, Jan. (H.).

vošlják, m. 💳 ošljak, bie Begbisteľ, Notr. votčiti, votčim, vb. impf. eintragen (beim Beben), Jan., C.; tkalec votči, C.

votek, tha, m. 1) ber Einschlag im Gewebe; Votek zenem sem in tam, Danj. (Posv. p.); votek ima biti iz zlata, Jap. (Sv. p.); -temu je lehko votek najti, dafür ist leicht ein Dittel zu finden, Levst. (Zb. sp.); v. motati komu, jemanbem nachgeben: deca materi zmeraj votek motajo, νζhŠt.; — 2) pečni votek, eine Art Mehlspeise, St. - C.; - 3) (saljivo) = denar, C.

výteľ, tla, *adj.* = otel, hohl; - v. sodnik, ein bestochener Richter, Cig.; - eitel: votla

želja, ogr.-C.

→ 787 −

vôtka, f. = ozek, nožnici podoben žep v hlacah (n. pr. za noz), Gor.

votkati, am, vb. impf. eintragen (beim Beben), Cig.

votla, f. bie Soble, ogr.-C., Valj. (Rad); bie Felfenhöhle, C.

votlák, m. = votel panj s čebelami, C. votlic, ica, m. ber Bimeftein (pumex), Mur., Cig., C., DZ., nk.

votlicast, adj. bichtlocherig, Cig. votlîlnik, m. ber Sohlbohrer, Cig. votlina, f. die Sohle, die Sohlung.

votlinast, adj. höhlig, Cig.

votliti, im, vo. impf. hohl machen, aushöhlen. votljava, f. das Hohle, die Höhlung: v. pljuc, Vrtov.(Km. k.).

votlorožec, žca, m. votlorožci, die Hornthiere (cavicornia), Cig.

votlosáden, dna, adj. hohlfamig, Cig. votlost, f. die Hohlheit.

votor, tora, m. bie Ruth, nav. pl. votori, Gor.; - prim. utor, otor.

votorek, rka, m. die Ruth, C.

votornik, m. - utornik, ber Ruthhobel, C. votroba, f. die Eingeweibe, Meg., Dalm. (Reg.). voz, a, m. 1) ber Bagen; parni v., ber Dampfmagen; železnični v., ber Gifenbahnmaggon; oskrbeti, najeti voz, eine Fuhre beforgen, aufnehmen, voz sena, eine Fuhre Hen; — mali, veliki voz, ber fleine, ber große Bar (astr); koroški v., ber große Bar, Postojina - Erj. (Torb.), Štrek.; = Martinov voz, Goriška ok .- Erj. (Torb.); - 2) ber Schemel in ben Sagemühlen, bas Beftell, auf welchem ber Sageblod liegt, V.-Cig., St.; - 3) Elijev v., der Mittersporn (delphinium consolida), Skrilje

pod Cavnom-Erj. (Torb.). vộz, î, f. das Band, Mik.

voza, f. 1) bas Band, Cig., C., Vas Krn-Erj. (Torb.); Pripaše svetlo sabljico, Na sablji vozo rudeco, Npes.-Vod. (Pes.); das Saarflechtenband: Se dvoje kit mu dol obes', In tudi lepa voza vmes, Npes.-K.; bie Schnur, C.; - bie Angelichnur, Cig.; - 2) ber Rerfer, Meg., Mur., St.-Cig., C., Mik., Trub., Dalm., Kast., ogr., kajk.-Valj. (Rad), vzhŠt.; V vozo so me d'jali, Noter v hudo temnico, Npes.-Vraz; v vozo priti, Slom.

vozáč, m. ber Juhrmann, Mur., Cig., Danj.-M. vozáł, ála, m. = vozel, ber Anoten.

RACK YELL

kočiji, na saneh, v ladji; — po zraku se v.,

vozálast, adj. = vozlast; fnotig: vozalasta vozár, rja, m. ber Fuhrmann, Cig., Jan.; (astr.), Cig.(T.)vosāra, f. bie Querfurche, V.- Cig.; — bas Stud Felb lange ber Aderbreite, Mik.; = pl. vozare, Kr. - Valj. (Rad); - prim. vzare, vozarina, f. die Fuhrgebür, die Frachtgebür, DZ. vozáriti, arim, vb. impf. Fuhrmann fein, das Suhrgewerbe betreiben, herumfahren (trans.); za Marije Terezije vozarili so neši vozniki mnogo na Dunaj, Solnograško . . ., Navr. (Let.); - v. se, viel herumfahren (intr.). vozárjenje, n. das Fuhrmannsgewerbe; — das Berumsahren; z vozarjenjem veliko denarja zapraviti. vozārstvo, n. daš Juhrwejen, Cig., DZ.; das Frachtfuhrwert, DZ. vozātaj, m. ber Fuhrmann, Met., Jarn., Mur., Mik.; vozatáj, Levst. (Zb. sp.). vozātajstvo, n. bas Fuhrwesen, DZ. vozec, zca, m. 1) das Zugthier, Raie(SIN.); bef. bas Fuhr. o. Bugpferb, vzhSt. - C.; -2) vozec, dem. voz; bas Bagelchen. vozek, zka, m. dem. voz; bas Bagelchen. vozet, zla, m. ber Anoten; v. narediti; - vozel najti, ein Haar in etwas finden, Cig. vozem, zma, m., Cig., pogl. vazem, vuzem. vózen, zna, adj. 1) Bagen-; vozno kolo, vozna oprava; - 2) Jahr, Juhr-; vozna živina, bas Sugvieh; Salomon je imel štirideset voznih konj, Dalm.; vozna cesta; vozna pošta, die Rahrpost, Cig.; vozno blago, das Frachtgut, Cig., Jan.; vozni list, ber Frachtbrief, Cig., Jan., Levst.(Nauk); - vozno krdelo, die Traintruppe, DZkr.; - 3) fahrbar, idiffbar, V.-Cig., Jan.; cesta je vozna, DZ. vozévati, am, vb. impf. zu fahren pstegen, Mik. vozger, gra, m. 1) ber Rafenichleim, ber Ros, Cig., Mik., Erj. (Som.), Levst. (Nauk), vyhSt.; 2) ber Schnabelgapfen bei ben indianischen Huhnern, C.; - 3) Die Dolde, vehSt. - C.; - 4) pl. vozgri, bas Rürbisfleisch, vzhSt.-C. vozgriv, iva, adj. rohig, Cig., Mik., vzhSt. vozgrivec, vca, m. ber Rohbube, ber Rohlerl, M., vzhŠt. vozgrīvka, f. das Rosmadchen, M., vzh.Št. vozgrivost, f. bie Robigfeit, Cig. vozica, f. 1) bas Sugthier: te kobile so dobre vozice, vzhSt.;-2) ber Schiebfarren, Rez .- C. vozič, íča, m. dem. voz; bas Bagelchen. voziček, čka, m. dem. vozič; bas Bagelchen. vozikati se, am se, vb. impf. herumfahren, Zv. vozîtnica, f. 1) ber Karren, C.; - 2) bie Fahrichule, DZ. vozitnik, m. eine Art Wagengeruft, Strek. vozilo, n. das Fahrzeug, das Fuhrwert, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Nov., nk.; bas Fahrbetriebsmittel, DZ.; - bef. ber Schubtarren,

vóziti, vózim, vb. impf. fahren (trans.); blago

v. na železnico; hitro, počasi v., jojnell,

langfam fahren; - v. se, fahren; v. se v

Kras.

burch bie Luft schweben, Cig. (T.); lastovice se po zraku vozijo, C vozīvo, n. das Fahrgut, Jan. vôzkati, am, vb. impf. fahren (v otročjem govoru), *Cig*. vózlast, adj. Inotenartig. vozlát, áte, adj. fnotig. vozláti, am, vb. impf. mit Anoten verfeben, mittelft Anoten verbinden, Inoten ; - Hoppeln, V.-Cig. vozlenica, f. (črta) v., die Anotenlinie, Cig. (T.)vozlič, ica, m. dem. vozel; bas Andichen. vozličati, am, vb. impf. Inoteln, Cig. vozlina, f. die Inotige Berfnüpfung. C.; stanični sklad živenih vozlin, bie Banglienzellenichichte, Znid. vozlišče, n. ber Anotenpuntt, Cig. (T.). vôzljaj, m. die Juhre, Dol. vozlováča, f. bie Knopfraupe, Cig. vozlovka, f. bie Knotenlinie, Cig. (T.). 1. voznica, f. 1) ber Fahrweg, C., Livek nad Idrijskim-Erj.(Torb.), Gor.;-2) = dvokolesen, samotežen voziček, Žabče (Tolm.)-Erj. (Torb.); - 3) ein Safe jum Berführen tro-dener Dinge, bas Betreibefafs, Die Leite, Mur., Cig., Jan., Met.; - bas Jafs gum Berführen bes Weines, Goris. 2. voznica, f. die Eingeferferte, Npes .- Vray. 1. voznik, m. 1) ber Fuhrmann; ber Ruticher; - bas Bagengestirn, Cig., C.;-2) == debel sveder za kolesa, C.; - 3) ber Jahrweg, Svet. (Rok.), Goriš. 2. voznik, m. ber Gefangene, ber Gingelerterte, Mur., Volk., ogr.-Valj (Rad). voznína, f. die Fahrgebür, das Fahrgeld; die Frachtgebür. voznolisten, tna, adj. Frachtbrief., DZ. voznopôšten, tna, adj. Fahrpost-, DZ. voznost, f. bie Fahrbarleit, Cig., Jan. vozováti, üjem, vb. impf. gefangen halten: v. koga, C. vozovlák, vláka, m. - vlak vozov, ein Bagengug, Cig., DZ. vozovníca, f. bie Fahrfarte, Levst. (Nauk), DZ. vozûnček, čka, m. bas Bageichen, Vest. vộž, m. die Asculapschlange (coluber Aesculapii), Cig., C., Gor.; - prim. ož, gož m. vôž, î, f. ber Strid, Jan., vzhSt.; - = voža na cepeh, Dol.-Mik.; (prim. voža). vóža, f. = gož f. 1), usnjen obroček, ki ročnik s cepcem veže, Dol. vožár, rja, m. ber Seiler, Mur., ogr.-Valj. (Rad). vožarica, f. die Seilerin, Jan. (H.). vožárnica, f. die Seilerwerkstätte, die Seilerbahn, Cig. vožárski, adj. Seiler, Jan. vožarstvo, n. bas Seilerhandwert, Cig., Jan. vožáš, m. ber Seiltanger, ogr.-C., Valj. (Rad). vože, n. das Seil, Mur., Mik., vzhSt.; žed je z vožem pripeta, Danj. (Posv. p.). vozenec, nca, m. ber Fahrenbe, ber Fahrgaft, Jurč. Google

— 789 —

vožénje, n. das Fahren.

vožince, n. = vožinec, kajk.-Valj. (Rad).

vožînec, nca, m. ber Strid, St.-Čig., vzhSt.-C., Valj. (Rad); redovni v. okoli pasa, Cv.; — bie Schnur, C., vzhSt.; psa na vožincu voditi, Pjk. (Črt.); — ber Baumriemen, ber Baumstrid, C.

vôžnik, m. = ožnik, ber Mfant (asa foetida), Cig.; — neko zdravilo iz zelišč za otroke

in tudi za živino, Dol.

vôžnja, f. baš Fahren; po klancih je huda v.; v. po suhem, po morju.

vožajáč, m. = kdor komu kaj vozi, det Juhrmann, Nov., ZgD., Gor.

vožajína, f. die (ehemalige) Fahrrobot, Svet.

(Rok.).
vpad. pada, m. ber Einfall. Cig.; - ber Ein-

vpad, pada, m. ber Einfall, Cig.; - ber Einfall ber Lichtstrahlen, Cig. (T.).
vpadati, padam, vb. impf. ad vpasti; einfallen,

Cig. (T.). vpáden, dna, adj. Einfalls, Cig.; vpádni kot,

vpadni žarek, Cig. (T.). vpadíšče, n. ber Einfallspunit, Žnid., Sen.

vpak, adr. vpak mi je, es ift mir unangenehm,

Čemšenik (Gor.). vpásti, vpádem, vb. pf. einfallen, Cig. (T.). vpehníti, páhnem, vb. pf. vpahnjen kot, ein

vpehniti, pahnem, vb. pf. vpahnjen kot, ein einspringender Binkel, Cig. (T.).
vpeljänje, n. das Einführen.

vpoljánki, m. pl. die Einsegnung der Bodynerin: v vpeljanke iti, SlGor.-C.

vpeljatek, tka, m. bie Ginsegnung ber Bochnerin, C.

vpéljati, péljem, -áti, ûm, vb. pf. einführen; v. v urad, in ein Amt einführen, installieren, Cig., Jan.; — v. žego; — v. otročnico, porodnico (v cerkev), die Wöchnerin einsegnen. vpeljava, f. die Einführung; die Installation, Cig., Jan.

vpeljávanje, н. = vpeljevanje.

vpeljávanki, m. pl. die Borfegnung ber Böchnerin. C.

vpeljávati, am, vb. impf. — vpeljevati.

vpoljavek, vka, m. bie Einfegnung einer Bochnerin, Jarn.

vpeljavka, f. = vpeljevanka, Burg.(Rok.). vpeljevanje, n. das Einführen; -- das Borjegnen der Wöchnerin in der Kirche; mati gre v vpeljevanje, Dol., k vpeljevanju, Št.

v vpeljevanje, Dol., k vpeljevanju, St. vpeljevanka, f. die vorzusegnende Bochnerin, Cio.

vpeljeváti, üjem, vb. impf. ad vpeljati; einführen; — die Wochnerin in der Kirche vorlegnen.

vpeljevavec, vca, m. ber Einführer, Cig. vpeljevki, m. pl. die Borfegnung einer Böchnerin, Cig.; grom v vpeljevke, BlKr.-M.

vpfrek, rka, m. das Schusterdrahtende mit ber Borfte, C.

vperiti, im, vb. pf. 1) mit Febern, Bahnen u. bgl. versehen, Fr.-C.; v. dreto, bas Schuster-brahtenbe mit ber Borste versehen, C.; - v. cev v drugo (anschiften), C.; - 2) einseiten: vi mislite, da ste stvar prav dobro vperili, Zv.;

v. govorjenje, eine Rebe antnüpfen, Cig.;—3) v. se, einbringen; v. se v kožo, C.; — vperil se je med nas, er hat sich eingebrängt, SIN.; vperile so se poskočnice najprvo bile mej Korošce, Levst.(LjZv.); anš herz wachsen: Mat', eno dobim, Ta meni se vperi, Da za njo medlim, Vod.(Pes.).

vpesitl, im, vb. pf. einfegen, einfalzen, Rib.,

BlKr.

vpotáti, âm, vb. pf. einfügen (einen Tragbaum in ben andern, ber ihm als Bafis bient), Ravn.-M., Burg.(Rok.); — prim. peta 7).

vpičen, čna, adj. = navpičen: vpična lestva,

fentrechte Leiter, Telov.

vpíčiti, píčim, vb. pf. 1) in etwaš steden maden; vpičiti sekiro v čok, Slovan; — 2) v. se, steden bleiben; — stoden: kupčija z lesom se je vpičila, Koborid-Erj (Torb.).

1. vpihati, ham, sem, vb. pf. einblafen.

2. vpihati, ham, šem, vb. pf. v. ogeni, das Feuer durch Blasen wieber erregen, aufblasen, Cig., C.; v. iskro, ben Funten anblasen; (nam. vzp-); — prim. upihati.

1. vpinniti, pinnem, vb. pf. einblafen.

vpíhniti, píhnem, vb. pf. burd, einmaliges
 Blafen erregen, aufblafen: ogenj v., Cig.,
 C.; (nam. vzp-).

vpîj, m. das Geschrei, Trub., Schönl.; moj vpij je pred njega prišel, Trub. (Psal.).

vpljac, m. ber Schreier, C.

vpljast, adj. schreienb (v. Farben), Kr.

vpijat, ata, m. ber Scheler, Z., Vrt.; vpijatov se ne bati, Levst. (Zb. sp.); — vpijati, bie Schreivogel, Cig. (T.), Erj. (Z.).

vpijati, am, vb. impf. ad 2. vpiti; einsaugen, Cig. (T.); v. vodo, Erj. (Min.); v. toploto, Barme aufnehmen, Sen. (Fiz.).

vpijenje, n. = vpitje, Trub., Dalm.

vpik, m. ber Stich, Cig.

vpikováti se, ûjem se, vb. impf. sich bei ber Arbeit anstrengen, C.; — prim. vbadati se. vpikovávka, f. die Stetigseit der Pferde, Burg. (Rok.).

vpîrati, am, vb. impf. ad vpreti; hinbern, Telov., DZ.; v. starcem, poznikom, (da ne roje), Levst. (Beč.); — prim. upirati.

vols, pisa, m. bie Einschreibung, die Gintragung in ein Buch, Cig., Jan., nk.

vpisati, sem, vb. pf. einichreiben, in ein Buch eintragen, Mur., Cig., Jan., nk.

vpisek, ska, m. die Einschreibung, Cig.

vpisen, soa. adj. Einschreibungs., Einschreibe., Cig., Jan., nk.

vpisito, n. bie Eintragung, DZ.

vpîsnica, f. maticna vpisnica, der Matrifelichein, DZ.

vpienik, m. das Eintragebuch, das Register, -Cig.(T.), DZ.; — glasovni v., die Stimmliste, DZkr.

vpisnina, f. die Einschreibegebur, die Eintras gungsgebur, Cig., Jan., DZ., nk.

vpisovanje, n. bas Ginfchreiben, bie Ginfchreibung, Cig., nk.

vplsováti, üjem, vb. impf. ad vpisati; einfchreiben, eintragen, Mur., Cig., Jan., nk.

vplsovavec, vca, m. ber Ginschreiber, ber Registrator, Cig., Jan., nk.

1. vpiti, vpijem, vb. impf. ichreien, ichreienb fagen, rufen.

2. vpiti, vpfjem, vb. pf. einfaugen, abforbieren, Cig.(T.).

vpitje, n. bas Geichrei; veliko vpitja, malo užitja, viel Gefchrei, wenig Bolle, Nov.; vpitję, Cv.; tudi: vpitje.

vpivati, am, vb. impf. ad 2. vpiti; einfaugen, absorbieren, Cig.(T.).

vplacati, am, vb. pf. einzahlen, nk.

vplacifinica, f. ber Einzahlungsichein, DZ. vplacifo, n. die Einzahlung, nk.

vplatníčiti, îčim, vb. pf. = v platnice zvezati, in Dedel einbinben, Gor.

vplaziti se, plazim se, vb. pf. fich einschleichen, Levst.(Zb. sp.).

vplesti, pletem, vb. pf. einflechten; einftriden; – einfügen; v. koga v kaj, jemanden in eine Sache verwickeln; - v. se v kaj, sich in etwas mifchen.

vplet, pleta, m. bie Ginflechtung, Cig.; - eine eingeflochtene Arbeit, C

vplętáča, f. das Haarband, Jan.

vplétainica, f. das Haarzopfband, Gor.-DSv. vplotalo, n. ber Ginmifcher (zunich), Cig.

vplétati, pletam, vb. impf. ad vplesti; einflechten ; -einftriden ; -einfügen ; - verwideln : v. koga v kaj; v. se v kaj, sich in etwas einmengen, Ingereng nehmen, Cig.(T.).

vpletek, tka, m. 1) bas Haarband, Dict, Cig.,

Jan.; — 2) die Episobe, Cig. vpletenka, f. die Haarnades (?), Skrinj.-C. vpletnik, m. das Haarband, Cig.

vpliv, pliva, m. ber Einflufs, Cig., Jan., nk.;

- prim. polj. wplyw. vplivati, am, vb. impf. v. na kaj, auf etwas

Einflufe üben o. haben, nk. vpliven, vna, adj. einflustreich, nk.

vplivnost, f. ber Einflufe, nk.

vpogled, gleda, m. bie Ginfichtnahme: na v. biti, jur Einficht vorliegen, DZ., nk. vpogledati, gledam, vb. pf. Ginficht nehmen,

Vpogledováti, újem, vb. impf. ad vpogledati, DZ., nk.

vpdj, pdja, m. die Absorption, h. t. - Cig. (T.). vpojnost, f. bas Abjorptionevermogen, die Abforption, Cig.(T.), Sen.(Fiz.), nk.

vpolägati, am, vb. impf. ad vpoložiti, DZ., nk. vpolog, loga, m. die Ginreichung, Die Borlegung, DZ.

vpoložek, žka, m. baš Eingereichte, DZ. vpoložiten, ina, adj. Ginreichunge., DZ.

vpoložíti, ím, vb. pf. einreichen, vorlegen, Levst. (Pril.), DZ.

vpoložník, m. ber elwas vorlegt, ber Einreicher, DZ.

vpósręd, praep. c. gen. = sredi, mitten unter, C.; Kristus je stopil vposred njih, v templu je sedel v. učenikov, na križu je visel v. razbojnikov, Krelj.

vpoved, f. die Declaration (im Bollwefen), DZ.

vpovedati, povem, vb. pf. beclarieren (im Bollweien), DZ.

vprašaj, m. bas Fragezeichen, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

vprašálen, lna, adj. Frage: vprašálni stavek, Cig. (T.); vprasaini clen, bas Frageglieb (math.), Cig.(T.).

vprašālnica, f. 1) das Fragamt, V.-Cig.; -2) - vprašalna beseda, das Fragewort, Jan. (H.).

vprašanje, и. bie Frage; odgovoriti na v.; odgovarjajo, če jih je vprašanje, fie geben auf Berlangen Ausfünfte, Levst. (Nauk).

vprášati, am, l. vb. pf. fragen; vprašaj teh, kateri so slišali, Schonl.; gospe sem vprašal, Levst. (LjZv.); bobnar vpraša žene mlade, Npes.-K.; Vpraša lepe Vide, Npes.-K.; nav. v. koga (acc.); - v. česa, um etwas fragen. Levst. (Nauk); svéta v., Dalm.; tudi: v. za kaj, um etwas fragen; v. po kom, nach jemanbem fragen; - II. vb. impf. bitten: v. česa, um etwas bitten, Goriska ok., Ip.-Erj. (Torb.).

vprašavec, vca, m. der Frager, Cig., Ravn .-Vaij.(Rad).

vprašāvka, f. die Fragerin, M.

vpraševanje, n. bas Fragen.

vprasovati, ujem, vb. impf. Fragen ftellen, fragen; v. sveta, um Rath fragen, Levst. (Zb. sp.).

vprasovavec, vca, m. ber Fragesteller.

vprav, adv. gerabe, just, ogr.-M., C.; vprav ti si bil, Levst.(M.); vprav zato, gerade besmegen, Navr.(Let.)

vpréčen, čna, adj. Quer-, Cig., Jan., C.; v. prerez, der Querdurchschnitt, DZ.

vpreči, vprežem, vb. pf. einspannen; v. konje. vprecina, f. die Quere, Jan.(H.).

vprecnik, m. ber Querbalten, Jan. vprečnina, f. die Paujchaljumme, DZ.

vprečnják, m. 🚥 vprečnik: vgozdil je v zemljo štiri stebre pokončnike, prevezal te z vprečnjaki, Jurč.

vpredati, am, vb. impf. ad vpresti; einipinnen. Cig.

vpredek, dka, m. ber Cocon, C.

vprega, f. 1) die Einspannung, Cig., Jan., C.;

— 2) die Bespannung, das Gespann; — 3) bas Einfpanngefdirr, C.

vprégati, am, vb. impf. ad vpreci; einipannen. vprégelj, glia, m. = pregelj: drenov, tudi železen klin, ki ga vtaknejo pri vpreganju v jarem in oje, Notr.

vprêk, adv. quer, queriber, in bie Quere; proti Jerihu v., Dalm.; v. priti, in bie Quere tommen, Cig.; — vse vprek, alles burcheinander, kunterbunt; vprek kupiti, in Bausch und Bogen taufen, Cig.; v. besedovati, nur im allgemeinen fprechen, LjZv.; überhaupt: dela kakor vprek pijanci, vzhSt.; - entgegen: zgodovini, resnici v., Levst. (Zb. sp.); v. biti zakonu, gegen bas Gejet

verftoßen, DZ. vproka, f. bie Quere, Jan. vprokoma, adv. quer, querüber, Jan.

Gorale

vprésti, vprédem, vb. pf. einspinnen. vpreti, prem, vb. pf. verhinbern (prim. vpirati). vprezati, am, vb. impf. - vpregati, einfpannen. vpręžen, žna, adj. Einspanne, Buge; vprežna živina.

vprežnik, m. ber Einspanner, Cig.

vpríčema, *adv*. jegleidy, *C*.

vpricen, cna, adj. 1) anwesend, gegenwärtig, Cig., Jan., C.; na oltarju v., Burg.; - 2) jegig, gegenwärtig: vprične ino prihodne nevarnosti, Schoni.; vprični čas, Kast., Guts.

vpridnost, f. die Anwesenheit, die Gegenwart, Cig., Jan.; v. angelcev, Schonl.; v. božja,

vpričo, l. adv. zugegen, anwejenb; v. biti; v. rasti, sufebende machfen, Svet. (Rok.): -II. praep. c. gen. in Gegenwart; v. ljudi, v.

vp?vičen, čna, adj. uriprunglich: v spomin vprvične stvaritve, Ravn.

vpúhež, hla, adj. = puhel, Levst.(Zb. sp.). vrábče, eta, n. dem. vrabec; ein junger, fleiner Span, Cig., Mik.

vrábček, čka, m. dem. vrabec; ein junger, fleiner Spas.

vrabeola, f. bas Beibchen bom Sperling, V .-Cig, Jan.

vrabčovka, f. bas Beibchen vom Sperling, Jan.

vráběji, adj. Sperlinge.

vrabec, bca, m. ber Sperling; - skalni v., bie Steinbroffel, C.; - ima vrabca pod klobukom = neče se odkrivati, Vrt.

vrábelj, blja, m. = vrabec, Mur., Št., Kor.-Cig., Mik., Slom., ogr.-Valj.(Rad).

vrabica, f. bas Beibchen vom Sperling, Valj.

vrabie, m. ber Sperling, Dol.

vrabka, f. bas Beibchen vom Sperling, V .-Cig., C.

vrablji, adj. Sperlinge, Jan.

vrabljinec, nca, m. = vrabljinjak 1), Jan. vrabljinjak, m. 1) ber Sperber, C.; - 2)

ber Sperlingstoth, Mur.

vrabljinji, adj. Sperlinge-, Mur., Jan., Danj .-Mik.

vrabulja, f. bas Beibchen vom Sperling, LjZv.; ni edne vrane sli edne vrabulje mi ni prinesel domov, Jurč.

vrac, m. ber Arst, Meg., Habd., ogr. - Mik., Mur., Cig., Jan., Nov., vzhSt.; - ber Heilprattiler, Levst.(Nauk).

vráča, f. V.-Cig., pogl. frača, prača.

vracanje, n. 1) bas Abtreiben, bas Burud. treiben (g. B. bes Biebes auf ber Beibe); bie Biebergurudbringung ber Bienen, Navr. (Spom.); - 2) bie Bergeltung; bie Buruderstattung; — 3) bie Umtehr. vracarica, f. die Heistunftlerin, LjZv.

vráčati, am, vb. impf. ad vrniti; 1) umfehren machen, abtreiben, gurudtreiben, abwenden ; v. živino na paši; učiteli deco vrača od hudega, ogr.-Valj.(Rad); - 2) surfideritatien. gurudgeben, rudgablen; kadar prosi, zlata usta nosi, kadar vrača, hrbet obrača, Mur.; - bergelten, erwibern; v. sovraštvo, ljubezen; - 3) v. se, umfehren, gurudfehren, miebertebren.

vračāvka, f. palica v., t. j. palica, s katero

vrača pastir ovce, Ravn vrāčba, f. die Heilung, die Cur, Cig., C.

vraček, čka, m. die Aranei, BlKr.-DSv. vráčen, čna, adj. heilend, heilbringend, Cig., ogr.-C.

vráčonje, и. bas Heilen, bas Curieren, Cig., kajk.-Valj.(Rad).

 vračeváti, ûjem, vb. impf. == vračati, gutůďerstatten; vergelten; kakor se posojuje, tako se vracuje, Npreg.-Jan.(Slovn.).

2. vračeváti, ûjem, vb. impf. heilen, Krelj-Mik. vračevavec, vca, m. ber Bergelter, Cig., Škrinj.-Valj.(Rad).

vračovavka, f. bie Bergelterin, Cig. vraciten, ina, adj. Erjag-, Levst. (Pril.).

vracîlja, f. bie Beilfunftlerin, Habd .- Mik. vračítnica, f. die Apothete, C., kajk. - Valj.

1. vracilo, n. bie Buruderstattung, bas Entgelt; brez vracila, unentgelilich, Cig.; na v. delati (ne za plačilo), tako, da se z delom povrne delo, jvehSt.; bie Bergeltung: vra-

čilo prejeti, Jap.(Sv. p.). 2. vračilo, n. bas Beilmittel, bie Argnei, Mur., Cig.

vračitelj, m. = zdravnik, ber Argt, Mur., Cig., C., kajk.-Valj.(Rad), nk.

vračiteljstvo, n. = zdravništvo, Jan.(H.). vračîtev, tve, f. die Heilung, die Cut, Mur., Cig., Jan., C.

vráčiti, im, *vb. impf.* heilen, curieren, *Mur.*, Cig., Jan., Slom., vzhSt., jvzhSt.

vračítnik, m. = vračitelj, Kremp.-M. vračitvo, n. 🖚 2. vračilo, Kremp.-M., C.

vrāčka, f. = proga med njivama, na kateri vračajo orjočo živino, daš Angewende, Poh.

1. vračníca, f. die Bergelterin, Cig. 2. vračnica, f. bie Beilerin, C

1. vračník, m. ber Bergelter, Cig. 2. vračník, m. ber Arzt, Mur., ZgD., Slom., ντhSt.; Naj kdo po vračnika teče, Npes.-Vraz.

vračnina, f. die Arzigebür, Cig. vracuh, m. ber Quadialber, ber Charlatan, Cig., Jan., C.

vračúhinja, f. die Quadfalberin, Jan.(H.). vračúnati, am, vb. pf. = vračuniti.

vračúniti, ûnim, vb. pf. einrechnen.

vrag, m. ber Teufel (posebno v kletvicah); - ni je cerkvice, kjer bi vrag ne imel kapelice - ber Teufel bat überall fein Spiel, Cig.

vraginja, f. die Teufelsmutter, C. vragométen, tna, adj. bom Teufel befeffen, bamonifth, Habd., Trub.-Mik., ogr.-M., C. vragomętnica, $f_* = vragometna ženska, LjZv_*$ vragováti, üjem, vb. impf. ben Teufel im Munbe führen, mit bem Worte vrag fluchen,

vragulja, f. 1) bas Tenfelsmeib, Valj. (Rad); - 2) die Tenfelsbosheit, Habd .- Mik. vrájtati, am, vb. pf. = vračuniti. vrajtováti, ûjem, vb. impf. ad vrajtati. vran, m. 1) ber Rabe; črni v., Npes.-K.; njegovi lasje so črni kakor vran, Skrinj.-Valj. (Rad); - 2) v kletvicah pogostoma nam. "vrag" vran, vrana, adj. fomora, Habd.-Mik., Mur., Cig.; vran konj, Cig.; vrana kita, Zora. 1. vrána, f. bie Rrahe; vrana vrani oči ne izkljuje (izkoplje); črna v., die schwarze Rrahe (corvus corone), poliska v., die Saattrabe (corvus frugilegus), siva v., die Rebelfrabe (corvus cornix), Erj. (2.); zelena v, bie Mandelftabe (coracias garrula), Cig., Frey. 2. vrána, f. die Mils, Meg.-Mik., C., LjZv. 1. vranec, nca, m. det Rappe. 2. vránec, nca, m. bie Mils, C. vránek, nka, m. 1) neka trta, vzhŠt. - Erj. (Torb.); der Rame mehrerer blauer Trauben, St .- Trumm.; bef. die Bettlertraube, Trumm.; - 2) ber Kreuzbaum (ricinus), Cig., Medv. (Rok.). vránica, f. 1) bie Mila; — 2) neka hruška, Ponikve(Goris.)-Erj (Torb.); - bie Schwalbenwurz (cynanchum vincetoxicum), Drefnica(Goriš.)-Erj.(Torb.). vrânič, m. dem. vran; junger Rabe, Cig., C. vráničen, čna, adj. 1) Milze; — 2) milzjūchtig, vráničnica, f. die Milssucht, Cig. vráničnik, m. baš Milgtraut (chrysosplenium), Medv.(Rok.). vranilo, n. bas ichwarze Bigment im Auge, Cig.(T.). vranj, m. ber Spund, Cig.(T.), Mik., BlKr.-M. 1. vranjak, m. ber Rabentoth, Cig. 2. vranják, m. ber Spunbbohrer, Jan.(H.). vranjek, nika, m. ber Spundzapfen, Jan.(H.). vranji, adj. 1) Raben -; - 2) rabenfcmarz, Cig.; — 3) Krähens. vrânjica, f. der Hahnenfuß (ranunculus sp.), Mariborska ok. - Erj. (Torb.); - ber Gifenhut (aconitum), Cig., Jan., Vrt. 1. vránka, f. 1) kozje ime, Erj. (Torb.); — neka hruška, Ip.-Erj.(Torb.); — 3) bet scharfe hahnenfuß (ranunculus acer), C., SiGor.-Erj.(Torb.). 2. vránka, f. = vranica, die Mila, C., Dol.; v. ali slezena, Hip.(Orb.). vranost, f. die Schmarze, Mur., Cig. vranov, adj. verteufelt, C.; - prim. vran 2). vranovski, adj. = vranov: vranovsko delo! Fr.-C. vranski, adj. Roben-, Mur. vranščak, m. ber Rabentoth, Mur. vranščica, f. der Sahnenfuß (ranunculus), C. vrapa, f. die Rungel ber Haut, Meg., Guts .-Cig., Mur., Jan., Mik.; rakaste vrape (,rape')

po deblu z dletom izdolbsti, Pirc; vrape,

ber Mifsmuchs (eiwas fehlerhaft Gewachsenes),

vrapast, adj. rungelig, Jarn.-Cig.

V.-Cig.

vrapati, am, vb. impf. rungelig machen, Dict. vrapav, adj. rungelig, Dict.-Mik., Guts., Mur., Jan.; vrapava repa, redkev, Mur., SiGor.; mit Difsmuchs behaftet, Cig.; psenica je vrapava, ĉe je zrnje jamasto in mršavo, ne polno, jvzhSt.; - uneben, rauh, (rapav) Gor. vrápavica, f. eine runzelige Rilbe, Mur., Jan., vrápiti se, vrápim se, vb. impf. sich rungelu, St.-Cig., C. vrask, m. = vraska, Trub.-Mik. vraska, f. bie Rungel ber haut, Meg .- Mik., Guts.-Cig., Mur., Jan., Fr.-C.; — (pren.) cerkev nema madežev ali vrask, Dalm.; bie Rige, ber Rife, Fr .- C .; - bie Rarbe, C. vráskast, adj. runzelig, C.; — rinig, C. vráskav, adj. runzelig, Habd. - Mik., Mur., Jan.; on me je vraskavega storil, Dalm.; - rizig: v. les, C. vrástati se, am se, vb. impf. ad vrasti se; - vraščati se: deklica se mi je od dne do dne bolj vrastala v arce, Jurč. vrästek, tka, m. die Krystallgruppe, Erj.(Min.). vrásti, vrástem, vb. pf. einmachjen, Cig.; nav.: v. se; vrastel, eingemachfen, Cig.(T.); vrasla oblica, eingewachsene Rugel, Erj.(Min.). t. vrastvo, n. = sovrastvo, die Feindschaft, ber Hass, C. 2. vrastvo, n. 1) bie Arznei, bas Heilmittel, Mur., Cig., kajk.-Valj. (Rad), Slom., BlKr., jvzh Št.; — 2) die Heillunde, Cig , Jan. vrat, vratu, m. 1) bet Sals; - 2) ber Griffel (bot.), Cig.(T.); - 3) ber Griff an ber Bioline, V.-Cig.; -4) = kos zemlje konci njive, (ker se ondukaj orač s plugom obrača nazaj), die Aderwende, der Rajenrain, Z., Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.), Tolm. - Erj. (Torb.), BlKr.; = pl. vrati, Cig., C.vráta, n. pl. 1) die Thur, bas Thor; velika v., bus Sauptthor; med vrati, in ber Thur; eden drugemu vrata podajejo, sie tommen nacheinander; — ber Engpass, Jes.; — 2) ber Quandelcanal im Roblenmeiler, Mune v Cicih - Erj. (Torb.); — 3) ber Bettelrahmen bei ben Bebern, V .- Cig. vratar, ria, m. ber Thurwarter, ber Portier; — ber Pförtner beim Magen, Erj.(Som.). vratarica, f. bie Thurbuterin, die Thurmurterin, Kreij, Trub., Daim., Jap.(Sv. p.). vratarina, f. die Thortage, DZ. vratariti, arim, vb. impf. Thurwarter, Bortier fein, Cig. vratárnica, f. die Thürwärter- ober Bortierstube, Ravn.-M., Savinska dol. vratárski, adj. Thūrmārter-, Portier-. vratārstvo, n. das Amt, die Stelle eines Thurmarters, Cig. vratárščina, f. doš Thorgeld, V.-Cig. vrátca, tec, n. pl. dem. vrata; bos Thurchen, bas Bförtchen ; — bas Fasthürlein, C., St.; - bas Thurlein am Taubenschlag, Cig.; bas Flugloch am Bienenftod, Cig., Jan.; bas Sofenthurl, ber Sofenlas, Dol.

vratec, tca, m. dem. vrat; 1) bas Salschen; - 2) beli v., eine Art Bucherfraut (chrysanthemum parthenicum), Josch.

1. vraten, tna, adj. Hales; vratne bolezni. 2. vraten, tna, adj. Thurs, Thors.

vratič, iča, m. dem. vrat; i) bas Salschen; - 2) bas Rainfarnfraut (tanacetum vulgare), Guts.-Cig., Mur., Jan., Josch, Tuš.(Št. l. č.); - tudi: vrâtic.

vratika, f. baš Rainfarntraut (tanacetum valgare), Ščav.-Pjk.(Črt.).

vratitce, n. die Spulbille am Spinnrab, jvfh-St.-C.

vratilo, n. die Belle, der Bellbaum, Cig.(T.); bef. ber Bellbaum am Webstuhle, der Weberbaum, der Garnbaum, Cig., Jan.; tkalcje v., Habd., Dict.-Mik., Dalm.

vratína, f. 1) bas Halsstüd, bas Halssleisch; bie Halshaut, bas haleleber; - 2) pl. vratine, bie Aderwende, ber Anger, C.

vratînjak, m. der Hale, C.

vratjo, n. bie Aderwende, bie Bflugwende, C. vratnica, f. 1) der Thurflugel, Mur., Cig., Jan.; duri na vratnice, bie Flügelthur, Levst. (Pril.); — pl. vratnice, die berichiebbare Tennenthur, C.; — 2) die Pfortader, Erj. (Som.).

1. vratník, m. 1) ber Rragen, Cig., Hip. (Orb.), UcT.; bef. ber Mantelfragen, C.; - 2) ber Einschnitt ant Enbe eines Baltens : debla imajo na konceh vratnike vrezane, da se dobro sklepajo, Zv.; - 3) die Aderwende, C.; - 4) bas Salstraut (campanula trachelium), C .: - tudi: vratnik.

2. vratnik, m. ber Thürstod, C., Z.

vratnina, f. 1) = trava rastoča po vratih ali vzarah, Podkrnci-Erj.(Torb.); - 2) = trava prve košnje, Gorenja Soška dol.-Erj.(Torb.). vratnják, m. = prag, bie Thurichwelle, C.

vratolom, loma, m. 1) ber halebruch, Cig.; - 2) der Halsbrecher, der Bagehals, Habd.-

vratolomen, mna, adj. halsbrecherifc, wagehalfig, Cig., Jan., nk.

vratolomka, f. ein halsbrecherisches Beib, Habd .- Mik.

vratovílo, n. = vratilo, ber Beberbaum, Cig., Pot.-M., C.

1. vráziti, rázim, vb. pf. einrigen, Cig.

2. vráziti, im, vb. impf. fnarren : nemazano kolo vrazi, Cig.; = škripati: če so slabša vrata, bolj vrazijo, Notr.; slab godec vrazi, Poh.; otrok vrazi (plarti), Poh.

vrāž, î, f. 1) ber Aberglaube, Mur.; — 2) die Schwarzfunft, Mur.; vrazi uganjati, Ravn. vraza, f. ber Aberglaube; vraze, aberglaubiiche Borftellungen ober Gebrauche.

vražár, rja, m. der Wahrsager, Jan. vražaríca, f. die Wahrsagerin, Cig., Jan. vražáriti, krim, vb. impf. sich mit dem Wahr-

fagen abgeben, Jan. vrážast, adj. aberglaubija, Cig., Zora. vražávati, am, vb. impf. = vraževati, C. vrážda, f. 1) ber hafs, ogr. - C.; - 2) bie Morbiume, kajk .- Valj. (Rad); (hs.).

vrážen, žna, adj. 1) abergiaubijo, Mur.; -2) wahrsagerisch, Mur., Cig.; schwarzfünstlerijd, Mur.; -3) = sovražen, feinblid, Cig.vraženík, m. ber Meuchelmorber, ogr.- Valj. (Rad).

vražovanjo, n. die Rauberei, M.

vraževáti, újem, vb. impf. zaubern, M.

vraževāvec, vca, m. ber Zauberet, Vrt. vraževēren, rna, adj. aberglāubijch, Vrt.; vra-

ževêrni cesar, Cv.

vražič, ića, m. dem. vrag; doš Teufelchen, Volk. - M., Prip. - Mik., Valj. (Rad); — ein Teufelsterl (von einem Buben), Valj. (Rad). vražíti, im, vb. impf. 1) = sovražiti, haffen, anfeinben, Jan., C.; Uce nas kleti in vražiti. Levst.(Zb. sp.); čebele se vraže, Levst.(Beč.); — 2) (durch Bauberei) schaben, anthun, an-

gaubern, Jarn., V .- Cig., C. vrāžjak, m. ber Teufelsterl: ta vražjak zavid-

ljivi! Levst. (Zb. sp.).

vratji, adj. Teufels., teuflifch (bef. in Fluchen);

vražji človek; vražje delo.

vražjica, f. vražja ženska, ein weiblicher Robold, Str. vražljiv, íva, adj. aberglaubijch, Z., Vrt.

vražnik, m. 1) ber Feind, ber Anfeinder, Jan., M.; - bet Satan, Mur.; - 2) = vražen človek, ein aberglaubischer Menich, Navr. (Let.).

vrážnost, f. bie Feindseligfeit, Cig. v?b, m. = vol vrbove barve, C.

vrba, f. 1) die Beide (salix); bela v., die weiße Beibe, bie Bottweibe, ber Felber (salix alba), Cig., Medv. (Rok.), Strp.; v. žalostinka, bie Trauerweide (salix babylonica), Cig., Zora: = v, žalujka, Tus.(R.); = uklonjena v., Rihenberk-Érj. (Torb.); = mila v., C.; - turska v., ber Oleanber, C.; - 2) črnosivkasta krava take barve, kakršne je vrba, C., Zemon(Notr.) - Erj. (Torb.); - 3) neka riba, Notr. Bistrica-Erj. (Torb.).

vrbaca, f. ber Beibenbaum, Mur., ogr. - C., vihat.; (eig. ein ichlechter Beibenbaum, Z.). vrbanast, adj. = lisest, C.; - prim. vrbanec. vrbanec, nca, m. ber Rothlauf (bei Bferben. Schafen), Cig., C.

vrbanščak, m. mali, veliki v., bie blaue Urbanitraube, vzhSt.-Trumm.

v?bar, rja, m. ber Beibenbohrer (cossus ligniperda), Nov.

vŕbast, adj. (vrbovemu deblu ali štoru podoben): unwißig, Cig.

vîbče, eta, m. == vol vrbove barve, C.

vrbeka, f. = beka, bie gelbe Beibe, Celjska ok. vîbež, m. ber Tölpel, Cig.

vfbica, f. dem. vrba; eine fleine Beibe; - ber Bogestnöterich (polygonum aviculare), Tus. (B.).

vřbič, m. neko jabolko, Sv. Jakob na Savi-Erj. (Torb.).

vrbičevje, n. coll. die Beiben, bas Beibengebüsch, M.

vrbika, f. neka trta, C., Konjice (St.) - Eri. (Torb.); die Weidenrebe, grüner Kanigel, Trumm.; - neko jabolko, kajk.-Valj.(Rad).

Crevelle

vrbina, f. 1) ein großer Beibenbaum, C.; -2) ber Beibenwald, bas Beibengehölz. vrbînje, n. bas Weibengehölg, Cig., Jan., C.

vrbisce, n. das Weidengehöld, Meg. vrbje, n. coll. die Weiden; — der Weidenwald. vrbnica, f. ber Beiberich (lythrum salicaria), M. víbov, adj. Beiden-; vrbova veja, vrbov les. víbovec, vca, m. 1) der Beidenwald, Mur.,

Jan.; - 2) = koš iz vrbovih šib, Fr.-C.;3) bas Weibenröschen (epilobium), Cig., Tuš.(B.), Medv.(Rok); — 4) neka trta, C., Celje-Erj. (Torb.), Trumm.

vfbovica, f. bas Beibenreis, bie Beibenruthe, Cig., C.; v. po hrbtu ozdravlja lenobo, C. vrbovina, f. das Beibenholz, Mur., Cig.

vebovje, n. coll, bie Beiben; - ber Beibenmald.

víbovka, f. der Beidenbaum, Erj. (Izb. sp.). víbovščak, m. 1) ein stattlicher Beibenbaum Poh.; - 2) neka trta, C., Mariborska ok.-Erj. (Torb.); mali v., weißer Dehlweiß, Trumm. vfbovščina, f. bas Beibenröschen (epilobium), C. vic, vica, m. 1) ber Krug; - 2) spodaj širji, zgoraj ožji škaf, ki drži 10 bokalov, jvzh.St.

vfčast, adj. trugförmig, Cig. vfčati, im, vb. impf. 1) fnurren, Cig., Jan.; — schnurren, Cig., Jan.; — 2) feifen, Cig.;

— v. na koga, C.

vřček, m. dem. vrč; baš Rrüglein; vrček piva, ein Rrugel Bier.

vrčič, iča, m. dem. vrč, Rez.-Valj. (Rad); tudi: vîcic.

vrcun, m. ber Reifer, Cig.

vrdan, vrdna, adj., LjZv., pogl. vredan, 1. vreden. vrdejáti, dénem, vb. pf., Cig., Polj., pogl. vardejati.

vrdévati, am, vb. impf., Cig., Jan., pogl. vardevati.

vrè, adv. = uže, že, Rib., BlKr., ogr. - C., Podgorje (Ist.)-Erj. (Torb.); ("vurè", Alas.). vreber, adv. = navkreber, bergauf, M., Z.; rajša gre voda tri dni okolo kakor en dan vreber, Npreg. (Notr.)-Let.; - (nam. vzreber); - prim. reber.

vreca, f. ber Sad, Guts. - Cig., Jarn., Jan., Rez.-Mik., nk.

vręcar, rja, m. 1) ber Sadler, Cig.; - 2) bas Beutelthier, Jan., Cig. (T.), Erj. (Z.). vrecarnica, f. die Sadfabrit, SlGosp .- C.

vréčast, adj. sodförmig, Cig.

vręčati, am, vb. impf. nam. metati, Goriška ok.-Erj.(Torb.).

vręčati, im, vb. impf. = vreščati, Vreme-Erj. (Torb.).

vreco, n. ber Sad, Meg., Mur., C., Dalm., Danj.-M., ogr.-Mik., Obloke-Erj. (Torb.); žimnasto vreće, Kast.; v vreču se maste oljike, kadar se dela olje ("samo v tem pomenu se je vzdržala stara beseda; vsaka druga podobna sprava je: žakelj"), Malhinje na Krasu-Erj. (Torb.); langer Getreibesad, C.; - ber Hobenbeutel, Reg.-C.

vrecenosec, sca, m. 1) ber Sadtrager, Cig.; – 2) neki metulj ponočnjak: ber Sadtrager

(psyche), Erj.(Z.).

vréči, vřžem, vb. pf. 1) merfen; kamen v koga v.; v. kaj na tla; — snega je vrglo (= padlo), C.; - v. kaj na koga, jemanben einer Sache beschuldigen, C.; - 2) ausmachen, ab. werfen; Gewinn eintragen, sich auszahlen; dobro mu vrze, Jap. (Prid); iz svinca ločijo, če vrže. srebro, Vrtov. (Km. k.); ne vrže, eš ist nicht der Mühe wert, Zv.; — 3) v. se po kom, jemandem nachgerathen, nach-arten, Cig., C.; ne vrzite se po tem svetu! C.; v. se po žishti, Dict.; - v. se v koga, Cig., C.; vrgel se je ves v svojega očeta, LjZv.; — 4) werfen, gebaren (von Thieren), Cig., Dol.

vrecica, f. dem. vreca; 1) bas Gadchen, Jarn., Cig., nk.; - 2) das Res (zool.), C.; das

Getrôje, Cig., Jan.

1. vred, vreda, m. 1) bie Berlegung: kożo braniti vsakovrstnih vredov, Erj. (Som.); pos. neka bolezen, katero dobode človek črez pas od velikega truda ali sedeža, C., GBrda, Goriška ok.-Erj. (Torb.), Dol.; vred sem dobil, ich habe mich überhoben, Cig.; - ber Leibschaben, Strek., DSv.; - bie Milgo. Leberverhartung, C .; - 2) bas Gefcmur, bie Giterbeule, Met., Mur., Jan., C.; dotikati se vredov gobavih, Cv.; ber Rarbunfel, C.

3. vrēd, m. za vred imeti, würdig achten, Guts .-

Cig., Kor.-Mik.

vred, adv. 1) ju gleicher Beit, jugleich, C.; pri tebi in pri njem vred, (C.; - 2) jogleid, Habd.-Mik., C.; - 3) fammt; s kom, s čim vred; oče s sinom vred; z nočjo, z dnevom vred, mit Anbruch ber Nacht, bes Tages; - drugemu vred, mie ein anberer, C.

vredan, dnà, adj. = 1, vreden; (sliši se nav. vrdan).

vrédast, adj. = vredan, 1. vreden, Jan. (H.). vréden, dna, adj. 1) perlegt, Strek.; kadar človek od velicega truda ali sedeža oteče okoli pasa, vele, da je vreden (vredan), Rodik na Krasu, Lašče-Erj. (Torb.), Dol.; – 2) geschwürig, Cig.; — 3) schwach, klein: naši otroci so še vredni, Catež (Dol.) - Erj. (Torb.).

2. vréden, dna, adj. 1) mūrbig, wert; časti, spoštovanja vreden; nič vreden človek; ni piškavega oreha v.; mož moža vreden, ein Chrenmann, C.; v. biti, verbienen: v. je kazni, da bi ga kaznovali; ni vreden, da ga zemlja nosi; to je vredno, da se razglasi; -- vredno je, es ift der Mühe wert, es lohnt sich; ni vredno, da bi se trudil za to; to vino je vredno svojega denarja; reč je več vredna, nego si dal za njo; fant je vseh vreden, kar jih je v vasi (kann sich mit allen messen); - 2) fahig, tinstande, C., Temljine (Tolm.)-Štrek. (Let.).

3. vréden, dna, adj. frühzeitig: vrêdni krompir, Dol.; - prim. red = čas.

vrediti, im, vb. impf. (pf.?) verlegen, Dict.; bef. an einer munben Stelle verlegen, webe thun: v. koga, v. se, C., BlKr., Notr. - M.; "kako si me vredil!" (ako si me namreč pograbil za boleč prst, za bolno nogo), VremeErj.(Torb.); — vredil sem se, ich habe mich fibeihoben, Cig., Notr.; (dovršna oblika pravilneje: uvrediti).

vrednica, f. = zel, ki celi vred, Dol.; - ber Eprenpreis (veronica filiformis), Medv.(Rok.).

vredník, m. = zel, ki celi vred (bolezen), Lake-Erj. (Torb.); — ber Ehrenpreiß (veronica chamaedrys), Zemon (Notr.)-Erj. (Torb.); bie Schwalbenwurz (cynanchum vincetoxicum), pod Kaninom-Strek. (LjZv.).

vrednják, m. = zel, ki celi vred, Notr.; - bie Gundelrebe (glechoma hederacea), Ben.-Erj.

(Torb.).

vrednost, f. die Bürbigkeit; po vrednosti, nach ber Bürbigkeit, nach Berbienst; — der Wert, die Güte; die Preiswürbigkeit; po vrednosti kupiti, C.; — die Bährung, die Baluta; avstrijska v.; — tudi: vrednost.

vrednosten, tna, adj. Bett-; vrednostni pa-

pirji, Wertpapiere, nk.

vrednota, f. ber Bert, Jan.(H.); - bie Bahrung, Jan.(H.).

vrednôtnica, f. baš Bertgeichen, Jan.(H.). vredoven, vna, adj. = vredan, 1. vreden, C. vrèj, adv. v eno vrej, jugleich: kadar se bo z dvema v eno vrej trobentalo, Dalm.-M.;

-- v en vrej, immerfort, SKr.; -- prim. vred. vręt, vręla, m. i) = vrelec, bie Quelle, C.; -- 2) (= vnetost, bet Eifer, ogr.-Valj.[Rad]).

vrela, vrela, adj. 1) fiebend heiß, brilhheiß; vrela voda; — 2) eifrig, ogr.-Mik., C.; v. duh, C.; v. biti v dobrem delu, C.; vrele glave, histöpfe, Vod.(Izb. sp.).

vrētček, čka, m. dem. vrelec; bas Quellchen,

Cig., Jan.

vrotčina, f. bas Quellwaffer, Mur., C., Zora.

vretenica, f. bas Quellmaffer, Cig.

vrôtec, łca, m. 1) eine hervorsprudelnde Duelle, Meg.-Mik., Guts.-Cig., Jarn., Jan., Cig.(T.); vrelce zovejo male izvirke, ki se po deževju pokažejo po gorskih senožetih, Bolc, Staro Sedlo-Erj.(Torb.); — 2) človek, zlasti otrok, ki neprestano govori, Bolc, Staro Sedlo-Erj. (Tolm.); — 3) der Eiftige, ogr.-C.; — 4) der Eprudelstein, Cig.(T.).

vrelica, f. die Giebhite, C., Bleiw.(Let.).

vrelina, f. = vrelica, Jan.(H.).

vrelisco, n. ber Siebepuntt, Cig.(T.), C., Sen. (Fix.).

vrotnica, f. bas Sprubelmaffer, Jan.(H.).

vrêlnik, m. ber Sprubelftein, Jan.(H.). vrélo, n. ber Sprubel, bie Quelle, Cig. (T.),

vrélo, n. ber Sprubel, die Quelle, Cig. (T.), C., Vrt.; — hs.

vrélost, f. 1) = vrelica, die Siebehite, Jan.
(H.); — 2) der Eifer, C., ogr.-Valj.(Rad).
vrélovec, vca, m. der Sprudelstein, h. t.-Cig.
(T.), Erj.(Min.).

vréme, éna, n. 1) bas Better, die Bitterung;
— lepo, grdo, slabo v. je; hudo v., bas
Ungewitter; — ichônes Better: v. se je naredilo; ali je v.? — 2) die Urfache, C., M.;
vreme ti je jokati se, M.; — (tudi: vréme,
jvzhŠt.; vrémen, vzhŠt., ogr.-C.).

vremence, n. dem. vreme, Valj.(Rad).

vremonik, m. bas Betterglas, bas Barometer, Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., nk.

vremenit, adj. = vremeniten, ogr.-C.

vremeniten, tna, adj. = časen, ogr.-C., Let.;
vremenitna smrt, ogr.-C.

vremeniti, im, vb. impf. wittern, C.; ves mesec tako vremeni, V.-Cig.; Kakor Jerne; vremeni, Jesen cela se drži, Vod.(Pes.); — v. se: tako se vremeni, eš ift ein solcheš Better, Vod.(Izb. sp.); — vremeni se. eš ift hodineš, heitereš Better, Cig., BlKr., Mik.; (vremeniti se, BlKr.-Let.).

vremenják, m. = vremenik, C.

vremenokáz, káza, m. ber Wetterungeiger, Sen.

vremenoslôvje, n. die Reteorologie, Jes. vremenoznanstvo, n. die Bitterungstunde, die Meteorologie, Cig., Cig., (T.).

vroménski, adj. Better, Bitterungs; vremenski prerok.

vremenstvo, n. bie Bitterungsverhöltnisse, Cig., Jan.

vrénje, n. 1) das Sieben; — das Gähren; —
2) der Zudrang, das Getümmel.

vrépiti se, rêpim se, vb. pf. 1) sich zugesellen, C.; — 2) sich anschier; v. se, da bi kaj storil, v. se k čemu a. česa, Hal.-C.

vrês, m. bie Heibe (erica), Mur., Cig., Jan.; mesnordeči v. = resa, bie fleischfarbige Heibe (erica carnea), Tuš.(R.); — iesenski v., = vresek, baš Heiberraut (calluna vulgaris), Josch; — beli v., ber Augentrost (euphrasia officinalis), Josch.

vrésa, f. = vres. Jarn.

vrésast, adj. heibicht, Cig., Jan.

vresat, ata, adj. heibig, Cig.

vręsek, ska, m. bas gemeine Seibefraut (calluna vulgaris), Tuš.(R.), Nov., Štrek. vręsica, f. dem. vresa, bie Seibe, Jan.

vresisco, n. bas Heibefeld, das Heibeland, Cig., Jan., Cig.(T.).

vręsje, n. coll. das Heibekraut, Cig., Jan., Cig. (T.), M.

vrèsk, vréska, m. 1) bas Geschrei, Bes.; heftiges Weinen, Jarn.; — 2) ber Essig, C.; — prim. vrisk.

vreskniti; Rigen befommen, Inaden, Cig.

vręskec, kca, m. dem. vresek; bas heibetraut, Kras-SIN.

vresketáti, etam, éčem, vb. impf. lärmen, C. vréskniti, vrésknem, vb. pf. trachend brechen, zerspringen: lonec vreskne, Dol.-Mik.; — eine Rige befommen, Inaden, bersten, Cig., Jan.

vrēsnica, f.1) = gričz vresjem porasten, Kras;
- 2) vresnice, bie hetben (ericaceae), Jan.,
Cig.(T.), Tuš.(R.).

vrosnják, m. die Beibeflechte, Cig.

vrestill, m. die Seide (erica carnea), Goriška ok.-Erj. (Torb.).

vresulja, f. die Beibepflange, Jan.

vręšč, m. das Geschrei, Št.; der Tumult, Cig. vręščák, m. der Schreier, Slom.-C.

vrescalo, n. ber Schreier, ber Rreifcher, Cig.

– 796 –

vręśćati, im, vb. impf. ichreien, Cig., M., Dol., jvihŚt.; treischen, Cig.; — rauschen, Cig.; voda vreśći, Boh.-C.; — meso je prijetno vreśćalo nad plamenom, LjZv.

vreščav, áva, adj. freischend, Jan.; schill, Sol. vreščavec, vca, m. ber Kreischer, Cig.

vręśčavin, m. – labrac, C. vręśček, čka, m. – strzek, LjZv.

vretenar, ria, m. 1) ber Spinbelmacher, Cig., M.; — ber Spinbelbertäufer, Cig.; — 2) ber ben Spinbelbaum bei ber Weinpresse breht, Mur.; — 3) die Spinbelschnede (fusus), Erj.

vretenast, adj. fpinbelförmig.

vretence, n. dem. vreteno; i) eine fleine Spinbel; — 2) ber Drilling in ber Rühle, Poh.; — 3) ber Birbelfnochen, Cig., Cig. (T.), Erj. (Som.); — 4) ber Duirl (bot.), Cig. (T.); pšenica gre v vretenca (schießt in Ahren), Lasce-Levst. (Rok.).

vrotenčar, rja, m. vretenčarji, bie Birbelthiere (vertebrata), Cig.(T.), Erj.(Z.).

vretenčast, adj. quirlformig, Cig.

vretsněnica, f. die pindelsormige Honigdirne, C. vretonica, f. 1) die Spule, Mur., Nov.; — 2) die Schraubenspindel, V. - Cig., M.; die Schraube, V., St.-Cig.; die Presssoraube, der Spindelsoum dei Beindresse, Mur., V.-Cig.; — 3) die Aurbel, BlKr.-Let.; — 4) die Rühradwelle, Mur.; — 5) die gemeine Martrele (scomder scomdrus), Erj.(Ž.).

vretenídar, rja, m. ber Schraubenbreher, Cig.;
— prim. vretenica 2).

vretenicast, adj. ichraubenformig, Cig.

vretenicica, f. ein fleiner Schraubstod, ber Schraubentloben, V.-Cig.

vretensti, sm, vb. imps. 1) den Spindelbaum, die Pressspindel dresen, Mur., C.; -2) v. se: žito se vreteni, das Getreide schießt in Ühren, Lašče - Levst. (Rok.); pšenica je zelenela, rastla. v klasje se vretenila, Jurč.; (= vreteniti, C.).

vretenka, f. ber Drilling in ber Muble, ("vrtenka") Bes.

vreténo, n. 1) die Handspindel, mit welcher (ohne Spinnrad) der Faden gesponnen wird;
— 2) die Schraubenspindel, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); die Bresschraube, Cig.; der Spindelbaum bei der Weinpresse, Mur., Dalm., Dol.;
— 3) die Welle, der Wellbaum, der Haselle (als Hebezeug), V.-Cig., Jan., Frey. (Rok.), Savinska dol.; — die Midstadwelle, Mur., Cig., Dol.; — die Glodenwelle, Cig.; übhpt. jede Welle in einer Waschingere, Savinska dol.; — die Adschwelle, Cig. Vest.; — 4) die Ruthe zum Flachsschutel, C.

vréti, vrèm, vb. impf. 1) sieben; krop, mleko vre; — gähren; mošt vre; — in Auswallung sein; vse vre po meni; po deželi vre, Cig.; — 2) sprubeln, quellen, hervorströmen; voda vre iz zemlje; — 3) in Menge u. schnell sich bewegen, strömen; ljudje vkup vro; — 4) rauschen; v oblakih vre (n. pr. pred točo); Roj mi je v cvetjiču vrel, Danj. (Posv. p.);

- schreien, murren: v. nad kom, Savinska dol.-C.; - praes. vrējem, juzhSt.

vrētica, f. eine Art Bicfel, C.; das Frettchen (mustela furo), Erj.(Z.); — menda iz nem. vrētina, f. die Quelle, ogr.-Mik.

vrétje, n. 1) das Sieden; — das Sähren; bas Aufwallen; — 2) das Sewühl von Menichen: v. mladeničev, Čb. - Valj. (Rad); niso se nič zmenili za vretje okolo sebe, Jurč.; v splošnem vretju izgubil se je posamezni človek, Jurč.

vręva, f. dos Getümmel, Cig., Jan., nk.; — hs. vręz, vręza, m. det Einschnitt, Nov., ogr.-Valj. (Rad).

vrézatí, rêžem, vb. pf. 1) einschneiben; v. ime v drevesno skorjo; eingravieren: v. črko v kamen; — 2) mit einer Gravierung versehen: vrezan kamen, eine Gemme, Zv.

vrezávati, am, vb. impf. == vrezovati; rise v. v debla, DSv.

vręzek, zka, m. der Einschnitt, Mur.; — vrezki, Cijelierungen, DZ.

vręzilo, n. ber Grabstichel, Cig.(T.).

vrezováti, üjem, vb. impf. ad vrezati; einichneiben; gravieren.

vręzovavec, vca, m. der Graveur, Jan.(H.). vrganj, m. ejsbarer Röhrenpilz (boletus edulis),

Tuš.(B.), Valj.(Rad), BlKr. vêh, vîha, vrhû, m. 1) bas obere Enbe, ber Gipfel, na vrhu visoke gore; drevesu vrh odtrgati; ber Scheitel (geom.), Cig., Cig. (T.), Cel.-(Geom.); der Söhepunkt, Cig.(T.); do vrha priti, bie größte Bobe erreichen, Cig.; do vrha dorasti, vzrasti, vrha dorasti, ermacijen; sin je vrha dorastel, Npr.-Krek; = vrha velik vzrasti, Npes.- Vray; = pod vrh priti, C.; = svoj vrh dorasti, Prip.-Mik.; - 2) = gorica, vinograd, der Beinberg, SlGor .-Mur., Cig., C.; v vrh iti, Mur., C.; Jaz pa imam vrha dva, Polna vina sladkega, Danj. (Posv. p.); - 3) ber Obertheil, bas Oben; po vrhu plavati, obenan schwimmen; na vrhu lezati, oben liegen; od vrha do tal, von oben bis unten; do vrha napolniti, bis obenan fillen = pod vrh napolniti, Cig.; - do vrha, völlig, Cig.; na vrh priti, nach oben tommen, auftauchen, jum Borichein tommen; (pren.) na vrhu biti, bie Oberhand haben, Cig.; na vrh iti komu, sich jemandem widerfegen, Fr.-C.; na vrh priti komu, jemanden gu Baaren treiben, überweisen, C.; - po vrhu, obenhin, oberflächlich; - po vrhu kupiti, in Baufch u. Bogen taufen; - po vrhu dati, obendrein (als Zugabe) geben; — z vrhom, gehäuft voll; z vrhom nameriti; z vrhom, im Aberflusse, Cig.; vsega je z vrhom v domu, Vrt.; vsega z vrhom imeti, Levst. (Zb. sp.).

vih, praep. c. gen. = vrhu, oben auf; veh drevesa, gore; vrh česa položiti; — vrh tega, obenbrein, überbieš.

vīh, vfha, adj. - obnošen, scheißig: vrhasuknja, C. vrháč, m. 1) ber Baumgipsel, C.; — ber abgehauene Obertheil eines Baumes, V.-Cig., Gor.-M., nk.; obsekati debel vrhač, Glas.;

lopa je bila sestavljena iz okleščenih vrhačev, Bes.; - vrhači, bas Abhola, Cig.; - 2) ber obere Querbalten ber Thure, Gor.

vrháčo, f. pl. die oberen Theile bes Flachfes, C. vrháčen, čna, adj. aus gröberem Flachs, rupjen,

vrhačevina, f. bas Gipfelholz, bas Abholz, C. vrhačje, n. = vrhačevina, (

vîhast, adj. foleißig, C

vrhat, ata, adj. 1) gipfelig, C.; mit ftarfen Gipfein: vrhato drevje, Z.; - 2) gehauft voll: vrhata mera, C., Z.

véhati, véham, vb. impf. 1) = vejati, (das Getreibe) reinigen, Jan., Kras; - 2) = z vrhom polniti posodo, Notr.; vrhan, gehauft voll: vrhana mera, Tolm., Kras-Strek.(Let.).

vîhek, hka, m. dem. vrh, ogr.-Valj.(Rad). vîhek, hka, adj. [chleißig, Mur., Jan., Mariborska ok.-C

vihel, hla, adj. foleißig, C.

vîhi, praep., Jsvkr., pogl. vrhu.

vîhič, m. neka vrsta čmrljev, ki imajo gnezdo vrhu zemlje v mahu, Bolc-Erj.(Torb.).

vihka, I. adv. obenauf, C.; — II. praep. c. gen., oberhalb: vrhka česa, C.

vihkar, adv. - vrhka I., oben, C.

vfhlast, adj. schleißig, C. vfhlav, adj. schleißig, C.

vihnat, adj. gipfelreich: vrhnato drevo, C.

vîhnja, f. = vrhnje, BlKr.-Let.

vrhnjak, m. 1) ber obere Dublftein, ber Laufer, Cig., BlKr.-M.: - 2) ber Helm bes Brantweinteffels, ber Brennhelm, Cig.; - 3) vehnjak, die obere Fenfterleifte, ogr. - C., Valj. (Rad).

vihnje, n. = smetana, bas Obers, ber Rabm, Guts., Mur., St. - Cig., Jan., Mik., C.; - prim. nem. Dbers.

vfhnjev, adj. Rahme: vrhnjeva juha, C. vîhnji, adj. der obere; vrhnja obleka, vrhnja suknja, der Oberrod.

vrhot, la, m. ber Gipfel, bie Spige, Cig., Jan. vrholica, f. = vrholika, Medv.(Rok.).

vrholíčen, čna, adj. vrholično zelíšče - vrholika, Cig.

vrholika, f. bas Dolbengras, die Spurre (holosteum umbellatum), Cig., Medv.(Rok.).

vrholjan, ana, m. ber Bewohner einer Anhöhe, C.

vrhovat, áta, adj. 1) gipfelreich, Mur., Cig., Jan.; - 2) mit einer großen, iconen Rrone verleben: vrhovato drevo, Cig.; - 3) gegupft, gehäuft voll, Mur., Cig., Jan.; mera dobra, vrhovata, natresena, Krelj.

vrhováten, tna, adj. gipfelig: vrhovatno drevo,

vrhováti, fijem, vb. impf. culminieren, Cig.,

h. t.-Cig (T.), C., Jes. vehovátiti, atim, vb. impf. haufen, aufhaufen,

Jan., C., Svet. (Rok.), Bes.; anlagern, Erj. (Min.); in Haufen schichten, haufen : na kupe devati in v. gramoz, *I.evst.* (Cest.); v. gomilo na gomilo, Levst.(Zb. sp.).

vrhovec, vca, m. 1) = gornik 2), ber Bergbold, ber Weinbauer, C .; - ber Bewohner eines Berggipfels, ber Rogler, Jarn.; - 2) deblo pri vrhu, Savinska dol.; - 3) bie obere Thurfdwelle, Cerkno (Goris.).

vrhovčan, m. - vrhovec 1), ber Bergholb, C. vrhoven, vna, adj. übergeordnet, Ober-, nk.; vrhovno vodstvo, die Oberleitung, Levst .-(Cest.); vrhovna oblast v deželi, bie Landeshoheit, Cig.(T.).

vrhovina, f. bas Obere, ber Obertheil, Cig.; (n. pr. kisela repa pri vrhu, Notr.); - bas Oberholz, bas Gipfelholz, übhpt. bas Aftholz, ber Abichlag von Baumen, Cig., Jan., Dol., jvzhSt.

vrhovišče, n. der Culminationspunkt, Cig.(T.),

C., nk.

vrhôvje, n. coll. 1) die Gipfel; vrhovjè, ogr.-Valj.(Rad); — 2) bas Gipfelholz, ber Ab-fchlag, Cig., C.

vrhovljanec, nca, m. ber hohenbewohner, C. vrhovnat, ata, adj. gipfelig, Mur.; vielgipfelig:

vrhovnata jablan, Zv.

vrhovnik, m. i) ber Bewohner eines Berggipfels, ber Kogetbauer, Jarn ; — 2) ber Obere, ber Obmann, ber Borgefeste, C., UE. T.; — ber Souveran, Cig.(T.), DZ.; — 3) = veči ploščat kamen, kakršne na zideh devajo po vrhu, Malhinjena Krasu-Erj.(Torb.); - 4) = hudournik, bet Bilbbach, Cig.; neki hrast z drobnim želodom in trdim lesom, rastoč po vrhovih, C.

vrhovnistvo, n. bie Souveranitat, Cig.(T.). vrhovnjáče, f. pl. – vrhače, grobeš Berg, C. vrhovnooblasten, tna, adj. vrhovnooblastni

knez, ber fouberane Fürft, DZ.

vrhovnost, f. die Suprematie, Cig. (T.), C.; — die Souvernnität, Cig. (T.); — dezelna v., die Landeshoheit, Cig. (T.), DZ. vrhovski, adj. 1) auf den Gipfeln der Berge

befindlich, Mur.; Berg., C.; - 2) Beinberg., C.

vrhovščak, m. 1) = gornik 2), pagornjak, C.; — 2) ber Bewohner einer Anhöhe, ber Rogler, Jarn.

vrhpộljec, ljca, m. neka trta, Nov., Ip.-Erj. (Torb.).

vēhu, I. adv. oberhalb, barūber, barauf; vrhu položiti, dejati. Dol.; - Kristusa vrhu (namr. na osla) posadijo, Krelj, Dalm.; razdejal je mesto ino je vrhu sol sejal, Dalm.; - II. praep. c. gen. oberholb, über, Hip. (Orb.), nk., Dol.; en kamen vrhu drugega, Trub.; vrhu njega, Dalm.; gre vrhu morja, Trub.; vrhu groba, Dict.; - vrhu tega, obenbrein, überbies, nk.

vrhunčast, adj. gipfelig, fpigig, C.

vrhunec, nca, m. ber Berggipfel; - (fig.) ber Gipfel, ber bochfte Buntt, ber Sobepuntt: na vrhuncu svoje slave biti, nk.

vrhuntti se, finim se, vb. impf. culminieren, Cig.(T.).

vrhutářen, řna, adj. vrhutářna stavbinska stroka, bas Hochbaufach, DZKr.

vrij, m. = tolmun, globodnica, eine tiefe Stelle ım Baffer, GBrda - Erj. (Torb.); - prim. verii.

Ciongle

vriniti, rinem, vb. pf. hineinbrangen, bineinschieben; - v. komu kaj, jemandem etwas aufbringen, aufzwingen; - v. se, sich bineinbrangen, sich einschieben; v krdelo lepih pavov se vrine sraka, Met.; - fich aufbringen; - pomota se je vrinila, ein Arrthum ift unterlaufen.

vrinjenec, nca, m. ber Einbringling, Cig., nk. vrinlijv, iva, adj. aufbringlich, zubringlich, Cig., nk.

vrisk, m. 1) ein hellstimmiges Geschrei, bas Freudengeschrei, bas Jauchzen; In trum se šum in vrišč in vrisk, Se turški boben sliš' in pisk, Pres.; - 2) nekaj zelo kislega: kislo kakor vrisk, (t. j. tako kislo, da človek, če je pokusi, zavriska ali zavrešči); - ber Effig, Cig., nk.; kisli vrisk, ki mu pravi vino, Jure.

vrîska, f. ein helles Geschrei, Mur., Kr.-Valj.(Rad).

vriskáč, m. 1) ber Sauchzer, Cig.; - 2) rjavi v., tother Brullaffe (mycetes seniculus), Erj. (Ž.).

vriskalo, n. ber Jauchzer (zanich).), Cig. vriskatl, skam, ščem, vb. impf. hellstimmig schreien; jauchzen; od veselja v.; Po gorah grmi in bliska, Ljubček pa po polju vriska, Npes .- Valj. (Rad); - (vriščem, Štrek., Ben .-

Kl.). vrisket, eta, m. helles Geschrei, C.

vrisketáti, etam, éčem, vb. impf. hellstimmig fcreien, jauchzen, Cig., C.

vriskniti, vrisknem, vb. pf. hell aufichreien, aufjauchzen.

vrisniti, vrisnem, vb. pf. = vriskniti, Cig., M. vrist, m. = vrisk 1), hellftimmiges Gefchrei, ber Larm.

vriščati, im, vb. impf. pogl. vreščati.

vriti, rijem, vb. pf. einwühlen, Cig.; — eingravieren, Jan.; - v. se, fich bineinbrangen, Let.

vritnik, m. der Jufftog, der Juftritt, Kras-Erj.(Torb.).

vritnjáčiti, áčim, vb. pf. v. koga = v rit ga suniti, C.

vritnjak, m. = vritnik, C.

vrivati, am, vb. impf. ad vriniti; hineinichieben, hineindrangen; - v. komu kaj, jemandem etwas aufzubringen fuchen; - v. se, fich hineindrangen ; - fich einbrangen, fich aufbrangen; - misli se vrivajo, Gedanten brangen fich auf, fteigen auf.

vrjė, n. = vrij: vrja zijajo, DSv.

vfkati, am, vb. impf. 1) quaten, Mur., Cig.; - 2) girren, M., Z.

v?kełnica, f. = sredpostna sreda, (ker na ta dan vrklo vpikavajo v zemljo). Trst.(Glas.). vekla, f. = otka, die Bflugreute, Jan., Poh .-

vîklica, f. dem. vrkla, Jan.

vrklin, ina, m. = pletena vrša v ribio lov, ber Garniad, (nam. brklin, prim, burkla?) Srpenica (Goriš.)-Erj.(Torb.).

vet, vela, adj. bieber, brav, mader, vortrefflich, Mur., Cig., Jan., Mik., nk.; - schön (von Menichen), zapSt. - C.; - vrlo, adv. febr, tüchtig, start, nk.

vrlák, m. der Biebermann, Bes., Let.

vflec, lca, m. = mramor, bie Maulwurfs. grille, kajk .- Valj. (Rad).

1. vrlina, f. ber Borgug, bie Tugend, Cig.(T.), nk.

2. vrlina, f. 1) die Zaunöffnung, Mik., BlKr.; (črez vrlino vozijo na njivo, na vrt; tam napravijo leso ali pa zagrade z vejevjem, BlKr.); sploh veča luknja v ograji ali steni, zidani in leseni, Dol.; - 2) aus Brettern gemachtes Gartenthor, M.; - lesa, vrnila, Levst.(Pril.).

vrioca, f. = 1. vrlina, Valj. (Rad). vriocat, f. die Bieberkeit, die Brauheit, die Bortrefflichfeit, Cig., Jan., nk.

vfnčati, im, vb. impf. murren, C.; - prim.

vrníca, f. = prvo seno po travnikih, Cerkno-(Goriš.); - neka vrsta trave, Vod.(Izb. sp.).

vrnila, f. eine hölgerne hofthur, V.(Rib.)-Cig.; = lesa, ki zapira vrzel, Cv.; - tudi pl. vrnile, eine von felbst jugebenbe Feldthur, Polj., SKr.; odpirati učenjaški pretiranosti vrnile in vrzeli, Cv.; — (pravilneje menda: vrníla z. pl. prim. vrnilo).

vrnílo, n. vratca ali lesa, ki se sama odpira in zapira, Burg. (Rok.), Notr.; - ber Drebbaum, Cig.

vrnitev, tve, f. die Rückehr.

vfniti, nem, vb. pf. 1) umlehren machen, jurudtreiben, abmenden, C.; v. živinče na paši; grešnika vrniti od greha, Jap. (Sv. p.); v. vedomca = gredočega vedomca ogovoriti in s tem vzdramiti, Tržaška ok.-LjZv.; - 2) v. se, gurudtehren, gurudtommen; domov se v.; — 3) guruderfiniten, gurudgeben; gurud. zahlen, dolg v.; - erwidern; v. pozdrav; vrnjeka, f. ber Streit, ber Bant, Cig., vzhSt., ogr.-C.; - prim. vrnčati.

vrnjekati, am, vb. impf. ganten, gwiften, C.; – prim. vrnčati.

vrnjekav, adj. jantija, C. vroč, vroča, adj. heiß; vroča voda; vroč dan; vroče je; vroče mi je.

vročati, am, vb. impf. ad vročiti; einhandigen, auftellen, Cig., Levst.(Nauk), nk.

vrocba, f. bie Buftellung, Cig., C., Levst (Nauk). vrocbarina, f. die Buftellungsgebur, Levst. (Nauk).

vročektven, vna, adj. heißblütig, ogr.-M., nk. vrocektvnez, m. ber Beigblutige, nk.

vročektvnik, m. der Beigblütige, nk. vročekývnost, f. die Heißblütigfeit, nk.

vročovanje, n. bas Einhanbigen, bas Zustellen, Levst.(Nauk), nk.

vročeváti, újem, vb. impf. = vročati; eiuhanbigen, zustellen, Cig., Jan., M., Levst .-(Nauk), nk.

vročevavec, vca, m. ber Einhandiger, ber Austeller, Jan.(H.).

vročica, f. hibiges Fieber, Cig., Jan., DZ ;der Higausschlag (bei Thieren), Serp.; - po hs.

vrociten, ina, adj. Buftellungs, Cig., nk.; vročítní list, ber Buftellungeichein, vročilna pola, der Buftellungsbogen, Levst. (Nauk).

vročílo, n. die Bustellung, Cig., Levst. (Nauk). DZ

vročína, f. die Hite; huda vročina je; — die Fieberhite.

vročinjava, f. = vročina, die Fieberhite, Valj. (Rad).

vročinski, adj. Sip-; vročinska bolezen, ber Typhus.

vročîtev, tve, f. bie Bustellung, DZ., Levst. (Cest.), nk.

vročíti, ím, vb. pf. einhändigen, guftellen, Guts .-Cig., Mur., Jan., C., DZ., nk.

vročitven, tvena, adj. Bustellungs-: vročitvena

pola, DZkr.

vročníca, f. 1) hipiges Fieber, Mur., Cig., Jan., nk.; - das Gallenfieber, C.; - 2) vrocnica, Das Quellmaffer, Klanec-(lst.), Erj. (Torb.); (nam. vrotčnica, prim. vrotek 1)).

vroenik, m. ber Bufteller, Levst. (Nauk). vročnina, f. die Buftellungegebur, Cig., DZ., nk. vrocost, f. die Sige, Meg., Dict., Dalm., Kast. vrojen, ena, adj. (part.) = prirojen, angeboren, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.).

vrojíti se, imse, vb. pf. infolge eines Schwarmes fich anbauen (v. Bienen), V .- Cig.

vrôtek, tka, m. 1) die Quelle, C.; - 2) = vrenje: od vrotka jesti, ne pa vse prestano, BlKr.; - 3) = penasta skorja na kuhi, ko se kuha in vre, ki jo je treba z žlico posneti, BlKr., Dol.

vfpati, vfpam, pljem, vb. impf. == vrtati, grebsti, kopati, C., Z., Dol.; - abzunöthigen

suchen, C.

vrpca, f. C., Vrt., pogl. vrvca. vrskati, am, vb. impf. initren, initiden (v. Sande), Cig.

vist, î, f. i) die Reihe, C., Vest.; od treh vrsti raznih kamenov, Dalm.; z vrstjo mož za možem, ber Reihe nach ein Mann nach bem anbern, Levst.(Rok.); nav.: za vrstjo; brez vse vrsti, Skrb.-Valj.(Rad); - 2) bie Urt, Znid.; clovek moje vrsti, meinesgleichen, Z., Vrt.; ni živel v stare čase, nego za naše dobe, z mojo vrstjo in pred mojimi očmi, LjZv.; - 3) bas Lebensalter, ogr.-Mik., C. vista, f. 1) bie Reihe; dolga vrsta hiš; po vrsti, ber Reihe nach; pride mi vrsta, es trifft mich die Reibe, Levst. (Zb. sp.); -2) die Beile; — 3) bie Art, bie Kategorie; bolise vrste; — ber Rang: prve vrste, ersten Ranges; biti komu vrsta, jemanbem im Rang gleich fein, V.-Cig., M.; človek moje vrste, meines. gleichen; hoditi z ljudmi svoje vrste; -Kraljestvom našim ni vrste (haben nicht ihresgleichen), Npes .- Vod. (Pes.); -4) bas Lebensalter, Mik.; s kom si v ravni vrsti biti, mit jemandem im gleichen Alter fteben, C.; - v vrsto stopiti, k vrsti priti, geicheit werben, in bie Bernunftjahre treten, C., Z.; - vrata,

Gor.-Valj.(Rad). vrstáti se, âm se, vb. impf. — vrstiti se: vrsta se druga zgodba za drugo, Zv.

vfsten, tna, adj. 1) Reihen -: vfstni števnik, bie Orbnungszahl, Jan.(H.); - 2) specififch, Cig.; vrstni razloček ali beleg, specifischer Unterschied, Cig.(T.); - 3) tuchtig, vortrefflich, Jan., SIN., BlKr.-Navr.(Let.); - 4) gleich alterig, Cig.; — (großjährig, M., C., Z.). vrstica, f. dem. vrsta; die Zeile.

vrstílen, lna, adj. vrstílni številniki, bie Drbnungszahlen, Jan., Cig. (T.), Levst. (Sl.

Spr.). vestiti, im, vb. impf. in eine Reihe stellen. reihen, Mur., Cig., Jan.; - nach der Art ordnen, classificieren, Cig., Jan.; - ber Reihe nach reidjen: majoliko so vrstili iz rok v roke, Jurč.; — v. se, abwechseln, sich ablösen, nach ber Reihe abwechselnb thun; dnevi in noci se vrstijo; vrstimo se pri delu; ber Reihe nach gelangen: Od brata do brata vrsti se bokal, Levst.(Zb. sp.).

vrstnica, f. bie Alteregenoffin, bie Beitgenoffin. vrstnik, m. ber Alteregenoffe, ber Beitgenoffe. vrstnják, m. = vrstnik, Cig., BlKr.-DSv.

vfstnost, f. bie Beitgenoffenschaft, Cig. vîstoma, adv. reihenweife, Cig., Jan., Cig.(T.), Bes.

vrstovnica, f. die Gespielin, Npes .- Vray. vîš, m. = vrša, Cig., Ist.-Erj.(Torb.). v?s, î, f. bas Getreibe, Dict .- Mik., Jan.; nasad vrši, Dict.-Mik.

víša, f. die Fischreuse, Dict., Mur., Cig., Jan., Dalm., Hip. (Orb.), ogr. - Raič (Nkol.); = pleten koš v ribjo lov, Vrt., Bilje na Ipavi-Erj.(Torb.), Dol.; moreš-li mrežo napolniti z njegovo kožo in vršo z njegovo glavo? Dalm.; raku nastavljajo vrše, sake in mreže, Erj.(Izb. sp.).

vrsäj, m. bie jum Austreten ober Ausbreichen bestimmte Getreibelage, Mur., Cig., Jan., Danj .-Mik.; = nasad prosa, ki ga živina ovrši, hodes po niem na okrog, M., BiKr.; - ein haufe ausgebrofchenen Getreibes, Kras-Mik., veh St.; — ein Saufe ausgeworfelten Getreibes, Cig., M., C., Dol., Goris.; — = kup: vršaji zlata, Levst.(Zb. sp.).

vŕšati, ím, vb. impf. = vršeti: mrzel veter je vršal okolo naju, Glas.; na lipi je vršalo, LjZv.

v?sba, f. bie Handhabung, DZ.; ber Betrieb, Nov.

višec, šca, m. dem. vrh, Valj. (Rad); ber Gipfel. Cig.

vřšek, ška, $m_i = vršec_i$, Cig_i .

vršęl, m. 1) = barka, Gor.-Cig.; - 2) = 2. vršelo, Vod.(Izb. sp.), (napačno); - prim. it. vascello = barka.

1. vrš619, n. die Schat, Mur., Cig., Jan., C., Met., Ravn.; v. ptičev, V.-Cig.; v. plašnih golobov, Navr.(Let.).

2. vršélo, n. bet Mastbaumforb, Mur., C.; -

prim. vršel 2) (?). vršen, šna, adj. Gipfel, M., C.

vršenéti, ím, vb. impf. = vršeti, C.

vršeniti, im, vb. impf. 1) erheben, C.; - 2) v. se, fich heben, wachsen, gebeihen: travnik se po dežju vršeni, (pren.) v. se v dobrem

ogr. - C.; med travo se vršeni lepo divje cvetje, ogr. - Valj. (Rad); — 3) v. se, sith tummeln: vidimo, kak se vršenijo male dekličke okoli svojih cvetnih gred, ogr. - Valj. (Rad); bistro se vršenijo mlade žabice v vodi, ogr. - Valj. (Rad).

versenj, snja, m. ber Dreschmonat (August), C. 1. vršćajo, n. bas Austreten bes Getreibes,

Cig.

2. vršénje, n. bie Ausübung, nk.

3. vršenje, n. baš Raujdjau, baš Braujen; Zasliši vetrov se sovražno vršenje, Preš.

vršeti, im, vb. impf. raufchen, faufen, braufen; Ko oster piš skoz zrelo rž, Tako so te (pošasti) vršele, Preš.

vršič, íća, m. dem. vrh; ber Baumgipfel; — bie Zweigspiße; mlad vršič odtrgati.

vršiček, čka, m. dem. vršič; daš Gipfelden; vršičke pelina v vino dejati; — die Blume an einem Geschwüre, Cig.

vršičovje, n. coll. die Baumgipfel; — die

Ameigipipen.

vršíčevlje, n. coll. ber Schmasstraß (stenactis bellidistora), Bilje pod Gorico Erj. (Torb.). vršíčiti, îčim, vb. imps. mit Gipsen (Spigen) oben versehen, Cig.

vršīčje, n. coll. die Baumgipfel; — die Zweig-

iviben.

vršičkati, am, vb. impf. v. trte, t. j. vršičke jim prirezavati, M., Vrtov. (Vin.).

vršilisce, n. die Betriebsstätte, DZ. vršilo, n. der Betrieb, Cig.(T.), DZ.

vešína, f. 1) die Gipfelhöhe, C.; — eine große Bergspige, Cig.; — 2) = vrhovina, das Oberholz, Jan.

vriftelj, m. ber Bollzieher, Jan., DZ.

1. vršitev, tve, f. das Austreten bes Getreibes, Habd.-Mik., Jan.

2. vršîtev, tve. f. 1) die Bollführung, Jan.;
— 2) die Feier, die Festlichkeit, Jan.

 vršíti, ím, vb. impf. daš Getreibe mit Bich auštreten, Cig., Jan., Notr., Dol., jvzhŠt.; nemaš volu, kir (= ki) vrši, godca zavezati, Dalm.; v. s kolesi in konji, Dalm.; s konji proso vrše, Dol.

- 2. vršíti, ím, vb. impf. 1) zu Haufen bringen, Haufen machen, Cig., Rib.-M.; häufen, aufhäufen, Mur., Cig.; stog v., dem Heuschober die Kegessorm geben, Cig.; krompir v. (anhäufeln), V.-Cig.; 2) audüben, vollziehen, Jan., Mik., nk.; svoj uradni posel v., DZ., nk.; mašo v., Resse seen, svet. (Rok.); begehen, abhalten, C.: v. se, vor sich gehen, geschehen, stattsinden, Jan., BlKr.-M., nk.; zdaj se maša vrši, jest wird die Resse geschen, BlKr.- M.; naj se vrši volja božja, es geschehe der Bille Gottes, BlKr.-M.; dela na vodi vrše naj se po zakonih o vodah, Levst. (Nauk.).
- vršník, m. bie Getreibeabgabe an bie Grundherríchaft, ber Getreibezins, St. - Cig., Jan., Mik., C.
- 2. vfšaik, m. ber Scheitelpunft, ber Culminationspunft, Jan.(H.).

vršnjak, m. 1) ber obere Mühlstein, ber Laufer, Cig., C.; — 2) gornji počrezni kamen pri vratih, Skrilje pod Cannom-Erj. (Torb.).

vršūljek, ljka, m. neki del vrše, Dol. 1. vřt, víta, m. 1) ber Garten; na vrtu, im Garten; — 2) — ograjena košenica, Polj. 2. vřt, víta, m. 1) ber Bohrer, Celjska ok.-C.;

- 2) bas Bohrlod, C.; bas Loch übhpt., Habd.-Mik., C.; — (vrt. f. Jan.).

vrtac, m. 1) = clovek, ki vrta, ber Bohrer, Cig., Jan.; - 2) ber Reiber (ein Birbel an ben Fenftern), V.-Cig.

vrtáča, f. 1) ber Basserwirbel, Mur., Jan., C., Mik.; — 2) bas Drehtreuz im Zaun: plotova vrtača pri lesi, Zv.

vrtáčina, f. ber Bafferwirbel, C.

vrtáčiti se, ačim se, vb. impf. sich breben (zaničlj.), Z., ZgD.

vrtálen, lna, adj. Bohr., Cig.

vrtálja, f. = frtalja, eine Art Eierkuchen (it. fritella, Pfannenkuchen), Goris. - Erj. (Torb.). vrtâtnica, f. die Bohrwerkstatt, Cig.; — die Bohrbank, Cig.

vftalnik, m. das Bohrwertzeug, Mur., Kor.-Cig. vftalq, n. 1) das Bohrwertzeug, Cig., Jan., Cig.(T.); — 2) der Grübler, Cig.; — 3) der Drilling (in Mühlen, Uhren u. dgl.), Cig.; — 4) ein Ding, das sich beständig dreht, GBrda.

vřtanica, f. ber Löwenzahn (leontodon taraxacum), C.

vrtanína, f. bas Bohrmehl, Cig.

vrtānj, m. 1) bie Binbung, Habd.-Mik.; —
2) veliki ženitovanjski kolač, ki navadno visi nad nevesto, C., BiKr.-Let.

vrtánja, f. 1) ber Basserwickel, Mur., Cig., Jan., Met.; morska v., ber Mahlstrom, Cig.; — 2) eine Art Kuchen, C.

vítanje, n. 1) bas Bohren; — 2) bas Grübeln; slovniško v., grammatische Grübeleien, Levst. (Zb. sp.).

vrtánjek, njka, m. eine Art freissormiger Ruchen (ein Hochzeitsbrot), ogr. - C.; = v krog zasukan kruh iz pšenične moke z lepotičjem na sredi, C., Ščav.; — pl. vrtanjki, ber Strubel (als Speise), ogr. - C.

vrtar, ria, m. ber Gartner, C., Boh., Levst. (Pril.), SIN., Dol.; moder, umetalen v., Trub.

vrtarica, f. bie Gartnerin, DZ.

vftati, vftam, vb. impf. 1) bohten; — 2) gtűbein; v. in premišljevati, Glas.; toliko časa so vrtali, da so pravo našli, Erj. (Izb. sp.). vrtav, áva, adj. kdor se rad vrti: vesela, vrtava in živa hišna, Jurč.

vrtavčen, čna, adj. munter, lebhoft, Cig. vftavec, vca, m. 1) človek, ki vrta, ber Bohter,

Cig.; - 2) ber Grubler, Cig.

vrtavek, vka, m. = vrtav, nemiren otrok, Gor. vrtavica, f. die Drehfrantheit der Schafe, C. vrtavka, f. 1) der Areisel; krömarica se zasuče kakor vrtavka, Erj.(17b. sp.); — 2) daß Drechslerwertzeug, der Zwirt, Jarn., Mur.; — 3) neka otročja igrača: kol v zemljo zadit, na katerem se vrti poprečen les, Pok.; — 4) der Ring, C.; — der Birbel: vratna

v., ber Halswirbel, Cig.; - 5) vetavke, bie Bohrstiegen (trypetae), Cig.(T.), Erj.(Z.). vrtavkast, adj. freifelformig, Cig.

1. vitec, tca, m. dem. 1. vrt; 1) bas Gartchen; — 2) der Läuferplat auf dem Bogelberde, Cig. 2. vitec, tca, m. ber Birbel: stane velik vrtec vetra, ogr.-Valj.(Rad).

1. vřtek, tka, m. dem. 1. vrt; vrtěk, tkà, Valj.

2. v?tek, tka, m. bie Schraube, Mik.

vetelast, adj. fcraubenformig, Cig., Jan.; -fpiral, Jan., C.

vrielec, lca, m. 1) ber Rreisel, Jan.; - 2) ber Birbel: vrtelec vetra, ogr.-Mik.

vrieli, m. 1) eine Borrichtung bei Baun öffnungen, um bas Eintreten bes Biebes gu berhindern, bas Dreffreug, Mik.; - 2) ber Bwiri ber Drechster, Mik.; - 3) = prednji oplen, ber vorbere Ripfftod beim Bagen, (vrtel) C., vzhSt.; - 4) ber Birbelwind, (vrtel) ogr.-C., Valj. (Rad); - 5) ber Birbel am Ropfe, Valj.(Rad); - (pisava te besede ni gotova).

vetelja, f. bas Drehfreug in ber Zaunöffnung, Gor.-Cig., C., Mik., Kr.-Valj.(Rad).

vrteljáti se, am se, vb. impf. fic breben, Zelezniki (Gor.).

vrteljčen, čna, adj. Smitle: vrteljčni sveder, ber Zwirlbohrer, Jan.(H.).

vrteijec, lica, m. dem. vrtelj; ber Bwirl, Jan. vrtelka, f. der Burfelbecher (fritillus), Dict.

vrtelo, n. 1) die Schraube, Cig., Jan., C.; —
2) der Drilling in den Mühlen, Jan.; —
— 2) ein unruhiges Rind, C.

vften, tna, adj. Garten.

vrtênica, f. neka trta, C., Ip.-Erj.(Torb.).

vrtênje, n. bas Drehen.

vrtep, épa, m. die Stotte, Jan., Poh .- C., Trst. (Let.).

vrtoti, im, vb. impf. breben; v. kolo; - v. se, sich brehen; kolo se vrti; v glavi se mi vrti, ich habe ben Schwindel.

vrtež, ęza, m. 1) die Drehung, Cel.(Geom.); - das Birbeln, bas Gewirt, C., Vrt.; v vrtežu in vihri življenja, LjZv.; — 2) = vijak, die Schraube, Cig.(T.), (stsl.); - tudi:

vrtežen, zna, adj. wirbelnb, wirbelig, Levst. (Zb. sp.).

vrtic, ica, m. dem. vrt; ein fleiner Garten. vrtiček, čka, m. dem. vrtič ; ein fleiner Garten. vrtižen, čna, adj. rotatorija; v. potres, Jes. vrtilják, m. bas Ringelipiel, Jan.(H.).

vrtīljka, f. 1) bie Rotationsmaschine, Cig.(T.); - 2) ber Rollmustel, Erj. (Som.).

vrtiinica, f. parna v., die Dampfdrehicheibe, DZ. vrtilo, n. 1. das Drehwerf, Cig.; - 2) = vratilo, ber Bell- o. Benbelbaum, Cig.; - 3) bie Spule, C.; - bas Spulrab (bes Bebers), Jan.(H.); - 4) = vijak, die Schraube, Mur., C., ZgD., UcT.; - 5) ber Bohrer, bes. bie burch Riemen in Bewegung gefette Renn-(pinbel, C_i ; — 6) = kolec, ob katerem se

vrte vrata, SKr.; -- die Thurangel, Dol.; - 7) bie Balze, C.

vrtînčast, adj. wirbelartig, Cig.; v. potres, Cig.(T.)

vrtînčina, f. ber Basserwirbel, Pres.

vertinciti se, indim se, vb. impf. fich im Rreise hernmbreben, fich wirbeln: Sava se vrtinci ob skalovju, LjZv.; valovi šumijo, da se vse vrtinči in peni, Bes.

vrtinec, nca, m. ber Birbel: ber Baffer ., Bind. ober Staubwirbel; v v. se gnati, se obracati, sich im Birbel breben.

vrtînje, n. das Bohrmehl, die Bohripäne, C. 1. vrtisce, n. ber Drehpunft, Cig. (T.).

2. vrtišče, n. die Garienarea, DZ.

vrtiti, im, vb. impf. = vrteti, Mur., Dol., Notr.-Z.; s svojim repom je vrtil (er hat gewebelt), Dalm.

vrtivec, vca, m. ber Umbreber, Cig.

vrtivka, f. 1) bie Dreberin: burja vrtivka, ber Wirbelwind, Nov.;—2) die Drehrampe, DZ. vrtjè, n. die Gartenwirtschaft, Levst. (Pril.). vetljaji, m. pl. bie Drehfrantheit, Cig.

vrtljiv, íva, adj. leicht sich drehend, agil, Dict.;

— wantelmilihig, Meg. vrtnár, rja, m. der Gartner.

vrtnarica, f. Die Gartnerin. vrtnarina, f. ber Gartnerlohn, Jan.

vrtnariti, arim, vb. impf. bie Gartnerei betreiben, Cig., Jan.

vrtnárski, adj. Gartner-.

vetnäestvo, n. die Gärinerei, die Garienkunst, bas Gartenwejen.

vitnat, adj. gartenreich, Jan.

vrtnica, f. 1) die Gartnerin, Mur.; - 2) die Gartenerde, Mur.; - 3) bie Gartenrose, Mur., Cig., Jan., nk; (tudi: vftnica).

vrtník, m. 1) bet Gartnet, Jarn.-Cig., Mur., Jan., LjZv., Erj. (17b. sp.); - 2) ber Garten-(aubjänger (sylvia [ficedula] hypolais), C.

vrtnina, f. coll. die Gartengewächse: vrtnino z vodo poškropiti, Vod. (Izb. sp.); die Gartenerzeugnisse, C.; gorje vam, ki desetinite vrtnino! Jap (Sv. p.).

vrtnīštvo, n. der Sartenbau, die Gartnerei, Mur. vrtoglav, gláva, adj. 1) schwinbelig; vrtila sva se, da sva bila oba vrtoglava, Jurč.; - 2) brehfrant, Cig., Jan.; vrtoglave ovce, Strp.; 3) ichwindelerregenb: vrtoglave strmine, Levst. (Zb. sp.); -- 4) rappelig, verrudt, Cig., Jan.; - fcminblerifch: vrtoglavo početje, bie Schwindelei, Jan.

vrtoglavec, vca, m. 1) ber Taumler, Cig., Jan.; - 2) ber Rappeltopf, ber Rappelgeift, Cig., Jan.; - ber Schwinbler, Cig., Jan.; 3) die Queje (coenurus cerebralis), Erj. (Ž.).

vrtogláven, vna, adj. 1) = vrtoglav 1), fominbelig, Guts., Cig., Jan.; - 2) schwindelerregend: v. pehar, ein Taumelbecher, Dalm.; - 3) rappeltöpfig, Jan. (H.); - schwind-lerisch: vrtoglavna dela in početja, Cig.

vrtoglaveti, im, vb. impf. ben Schwindel haben, Svet. (Rok.). Google

vevarstvo, n. die Seilerei, bas Seilerhand-

wert, Cig., Jan., nk.

vrtoglavica, f. 1) ber Ropfichwindel, Meg., Guts., Jarn., Cig., Jan., Cig. (T.), Znid. - 2) bie Drehfrantheit ber Schafe: vrtljaji ali v., Erj. (Izb. sp.); - 3) ber Rappel, Cig. vrtogláviti se, glávi se, vb. impf. vrtoglavi se mi, es wird mir schwindelig, Jurc. vrtoglavje, n. der Ropffdmindel, Meg., Guts., Cig.(T.), Boh. vrtoglavka, f. = vijeglavka, Cig., Jan. vrtoglavnica, f. bie Drehfrantheit ber Schafe, vrtoglavnost, f. 1) bie Drehfrantheit ber Schafe, Cig., Jan.; - 2) bie Schwindelsucht, ber Schwindelgeift, Cig.; - 3) ber Rappel, Cig. vrtoglavost, f. 1) ber Schwindel (als Rrantbeit), bie Birbelfucht, Cig.; - 2) bie Drebfrantheit (ber Schafe), Jan. ; - 3) bie Schwindellucht, ber Schwindelgeift, Jan., nk. vrtograd, m. = vrt, pos. ograjen vrt, Mur. vrtokljun, kljuna, adj. raca vrtokljuna (= ki vedno s kljunom vrta?), Levst. (Zb. sp.). vrtorep, repa, adj. niedrig ichmeichelnb, ichmeichlerisch, Jarn. vrtorêpec, pca, m. ber Schmeichler, Guts .-Cig., Zora. vrtorepen, pna, adj. schmeichlerisch, Guts.; heuchlerisch, M. vetorepje, n. die niebrige Schmeichelei, bie Fucheschwänzerei, Jarn. vrtorepka, f. die weiße Bachstelze (motacilla alba), C., Z., Frey. (F.). vrtorepnost, f. Die niedrige Schmeichelei, Die Sucheichmangerei, Jarn.; - bie Beuchelei, M. vrtovina, f. 1) = vrtnina, bie Gartengemachje, C.; - 2) Die Gartenerbe, C. vrtovrat, vrata, m. die Kornweihe (falco [circus] pygargus), C. vrtalja, f. 1) ber Bafferwirbel, ber Binbwirbel, C.; - 2) die Drehmaschine, Jan.; - 3) ber Rinberfiehreif, Jan. (H.) vrtuljec, lica, m. ber Baffermirbel, Guts .- Cig., vrtuljek, ljka, m. ber Bafferwirbel, Cig., Valj. vrtúljiti, üljim, vb. impf. im Kreise herum-. drehen, vehSt. - C., Z.; - die Preffipindel breben, C.; - v. se, fich breben, C., Z.; v glavi se mi vrtulji, ich habe ben Schwindel, Z. vrtuljka, f. ber Birbel; burja sneg na vrtuljko (im Birbel) Zene, Z.; ber Bafferwirbel, Hip. (Orb.), St. vrtûn, m. = vrtuljka, Jan.

vrtúna, f., Jan., Cig. (T.). Nov., pogl. fortuna.

v?v, î, f. 1) bas Seil, ber Strid; - blago

se po niti nabira, po vrvi zapravlja, Met.;

Mur.; - 2) živa v., ber heerwurm (dolg,

kači podoben izprevod ličink od Tomaževe

vrvár, rja, m. bet Seilet, Meg., Mur., Cig.,

musice (sciara Thomae), Erj. (Z.).

vrvarica, f. bie Scilerin, Jan. (H.).

vrvárski, adj. Seiler., Cig., Jan., nk.

vrvárnica, f. die Seilerbahn, Cig.

C., Ravn. (Abc.), nk.

– kogar je kača pičila, boji se zvite vrvi,

vrvca, f. dem. vrv; die Schnur, ber Binbfaben, Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.), nk., Dol., Gor.; - vrvca, Cv. verdar, rja, m. ber Schnurmacher, Cig., C. vrvčast, adj. fonurformig, C. vrvčica, f. dem. vrvca; das Schnurlein, Meg., Ben.-Kl. vrvenje, n. bas Gewimmel: Tam zunaj vrvenje, drvenje ljudi, Greg. vrvetáti, etam, éčem, vo. impf. hin. u. herichweben: zdaj in zdaj je kako zrnce snega vrvetalo po burji, Jurč. vrveti, im, vb. impf. mimmeln, Cig., Jan., C.; vse polno ljudi vrvi po ulicah, vrvež, m. die Gährung, Cig. (T.), Sol. vrvežina, f. das Gahrungsproduct, Cig. (T.), C. vrvica, f. ein bunner Strid, bas Seilchen, Dol.; — bie Schnur, BiKr.-M.; vrvica na kolovratnem kolesu, LjZv. vrvisce, n. ber Schnurboden (im Theater), DZkr. vrvjè, n. coll. das Seilwert, das Tauwert, Cig. (T.), Let., DZ. vernja, f. bas Bewimmel, bas Gebrange, M. C., Mik. vrvnják, m. der Kabelraum auf dem Schiffe. bas Rabelgat, Cig. vrvohodec, dea, m. ber Seiltanger, Levst, (Nauk). vrvohoja, f. die Seiltangerfunft, Jan. (H.). vevranje, n. bas Sprubein. vrvráti, am, vb. impf. [prubeln; voda vre in vrvra v loncu; potoček vrvra; voda iz zemlje vfzati, am, vb. impf. ichnarren, Jan. vrzet, eli, f. 1) bie Lude in ber Maner, bie Breiche, Cig., M.; vrzeli mesta Davidovega, Jap .- C.; bie Baunlude, bie Baunöffnung, Mur., Cig., Mik., Dol.; — prelaz 3), ber gaunfteig, C.; — bie Öffnung bes hembes auf ber Bruft, M.; — bie Lüde (fig.), nk.; — 2) ein lebenbiger Baun, Die Sede, Bolc, Tolm .- Erj. (Torb.). vfzel, zla, adj. ludig: v. plot, ein gerfiorier Baun, V.-Cig., Rib.-Mik. vrzela, f. = vrzel: 1) bie Zounöffnung, Kras-M., C.; vfzela, St.; — 2) ein lebendiger Zoun, die Hede, C.; der Zoun übhpt., GBrda. vrzelast, adj. ludig, ludenhaft, Cig., UeT. vrzelca, f. dem. vrzel, Levst. (Zb. sp.). vrzelják, m. ber Lüdenzahn, Erj. (Som.). vrzeti, im, vb. impf. offen fteben : duri vrzijo, C. vrzitce, n. die Reftel, bas Schnurlein, Guts .-Cig., Jarn., C. vfzniti, vfznem, vb. pf. öffnen, Met., Mik.; plot v., eine gaunöffnung machen, Mur., Cig. vrzukati, am, vb. impf. die Thur oft auf- und gumachen, Rib. - Mik.; Kuj zmerom z vrati vrzukaš? Lašče-Levst. (Rok.). vržaj, m. ber Burf, Mur.; - bie Burfweite, Mur., Jan., Valj. (Rad). vřžek, žka, m. ber Burf, Dict., Cig. vržėl, li, f. = vržela, Cig., Gor. Google

vržela, f. eine eiserne Bebelftange, Gor .; prim. it. vergelle, bie Ruthe. vsad, sada, m. 1) ber Schub bes Brotes in ben Ofen, Cig.; - 2) C., M., pogl. usad. vsaditi, im, vb. pf. einfegen, pflangen; v. drevo; – v. kruh, hlebe v peč, das Brot in ben Badofen ichieben.

vsáj, adv. i) wenigstens; — 2) == vendar, benuoch, boch, Meg., Trub., Dalm., Kast. vsája, f. dos Sepen (3. B. ber Bäumchen),

vsajātnica, f. die Badichaufel, Cig., C. Vsajati, am, vb. impf. ad vsaditi; 1) einfeten, pflangen; - seme korenine vsaja (treibt Burgeln), Jurc.: - kruh v. - hlebe v peč devati, bas Brot in ben Ofen ichieben, einschieben; - križ v zemljo v., das Kreug in die Erbe feststeden, Jap. (Prid.); - 2) v. se = repenčiti se; rad bi se vsajal, ko bi se ga kdo bal, Polj.

vsāk, adj. jeber; vsak dan, tāglich; - po vsakem, auf jeden Fall, unter allen Umftanben, Cig.; za vsako, jedesmal, Z., jvzhSt.; za vsako posebe, von Fall zu Fall, DZ.; vsako toliko, von Beit gu Beit, Goris.; - vsak ciherni, ein jeglicher, C., nk.; - (vsaki ljudje, alle Boller, Kreij; vsaki mrtvi, alle Tobten, ogr.-C.); (nam. vsak se govori nav. vsaki; vsaki človek, toda: vsak dan, Cv.).

Vsakatéri, pron. jeber einzelne, jebweber, Dalm., Trub., nk.

vsakatérni, pron. - vsakateri, Rec.

vsākbart, adv. = vsakokrat, Jan. (H.).

vsakdaj, adv. jeben Augenblid: vsakdaj mora priti, Cig.; - jeberzeit, immer, Met.-Cig., Jan., Mik.

vsakdanášnji, adj. töglich, alltöglich, Mik.; (vsakdenešnji, ogr.-M.).

vsakdanjež, m. ber Alltagemenich, SIN.

vsakdánji, *adj.* täglidi, vsakdanji kruh; v. gost, ber Stammgaft; vsakdanji troški, laufende Auslagen, Cig. (T.); - alltäglich, gewöhnlich, gemein; vsakdanja obleka; v. izrek, ber Gemeinplat, Cig. (T.).

vsakdánjost, f. bie Miltaglichfeit, Cig., Jan., Jurč., nk.

veakdánski, adj. = vsakdanji, Cig., Jan., Slom.

vsakdánščica, f. ber Bemeinplag, Cig. (T.). vsakdánšnji, adj. — vsakdanji, Jan.

vsåkdo, pron. jederman, Cig., Jan., nk. vsākikrat, adv. jedesmal.

vsakkrat, adv. jebesmal, (vsakrat) Jan.

vsakoč, adv. jebesmai, jeberzeit, C.; - in jebem Falle, C.

vsakočásen, sna, adj. jeweilig; po vsakočasnih zakonih, DZ.

vsakod, adv. überall berum, Mur., Cig., Jan., C., Mik.; vsakod so se vrstili griči za griči, Slovan.

vsākodob, adv. jeberzeit, C.

vsakojáčki, adj. allerlei, C., jvzhŠt., ogr., kajk.; — v. človek, ein Zeufelsteri, vzhŠt., jvih St.; - vsakojački (adv.), auf allerlei Beife, C.

vsakoják, adj. allerlei, allerhand, Jan., C., Blkr.; vsakojake zveri, Prip.-Mik.; -- vsakojako, jebenfalls, C., BlKr. vsakojákost, f. bie Mannigfaltigfeit, C. vsakokrat, adv. jebešmal. vsakokráten, tna, adj. jebešmalig. vsakoléten, tna, adj. alljährlich. vsakoręčen, čna, adj. pormitig, Ravn.-Cig., Gor.

vsakoréčnost, f. ber Bormis, Ravn.-Cig. vsakotéri, pron. = vsakateri, Mur., Boh., Dalm.

vsakouren, raa, adj. allftunblich, Cig. vsákov, *adj.* von jeder Art, allerhand: vsakovi grešniki, ogr.-C.

vsakovrêd, *adv*. um jede Reit. C. vaakovfaten, tna, adj. allerhand, allerlei, Cig., M., nk.

v**sākpot, adv**. 🖚 vsakikrat, Jan. vsákršen, šna, *adj*. allerhand, allerlei, C , nk. vsaksébi, *adv.* — narazen, gušeinander; v. iti; — voneinander entfernt; hiše stoje zelo v.; — iz: vsak k sebi.

voákšen, šna, adj. allerhand, Cig. vsákši, adj. = vsak, Mik., vzhŠt. vsakteri, *pron.* — vsakateri. vsebína, f. ber Inhalt, Cig.(T.), nk. vsebôštvo, n. ber Pantheismus, Cig.(T.),

ZgD,

vsečátnost, f. die Idiosphirasie, Jan. veçd, séda, m., Jes., pogl. used.

vecdánji, adj. - vsakdanji: v vsedanji in praznični obleki, Zv.; (vsedenji, C.).

vsedláti se, am se, »b. pf. sich im Sattel sestfegen, Fr.-C.

vsednji, adj. = vsakdanji, Cig., Jan., Podkrnci - Erj. (Torb.); vsednja obleka, Cig., Jan., nk., Podkrnci-Erj. (Torb.), Notr., Gor.; vsednji dan, ber Bochentag, Cig., Jan.; ob vsednjem, an Berttagen, Zv.

vsédnjost, f. == vsakdanjost, bie Alltäglichkeit,

vsedobro, n. die frainische Sternbolbe (astrantia carniolica), Medv. (Rok.).

vsegamogòč, óča, adj. = vsegamogočen, Krelj, Alas., Dalm., Jsvkr.

vsegamogóčen, čna, adj. = vsemogočen, allmāchtig.

vsegamogóčnost, /. 🖚 vsemogočnost, bie Allniacht.

vsegavéden, dna, adj. - vseveden, allwissenb. vsegavę̃dež, m. = vsevedež 2), človek, kateri hoče vse vedeti, Jurč.

vsegavédnost, f. = vsevednost, bie Muwiffenheit.

vsegavedóč, adj. - vseveden, alimijenb, Mur., Cig.

vsegavędočnost, f. - vsevednost, bie Milwissenheit, Cig.

vsegaviden, dna, adj. = vseviden, alljehenb, Mur., Cig.; vsegavidno oko, Ravn.-C.

voczavídnost, f. die Eigenschaft, alles zu sehen, Mur., Cig.

vaegd-, pogl. vsekd-. vsejáti, séjem, vb. pf. einjäen, jäen.

GPOOR

vsěk, vséka, m. ber Einhau, Cig. vsekáko, adv. jebenfalls, Jan., nk.; - prim. hs. svakako. vsekakor, adv. = vsekako, Cig., nk. vsekam, adv. überallhin, Jan., SlGosp. - C., Prip.-Mik. vsekamor, adv. überallhin, C. vsekati, sekam, vb. pf. hineinhauen, einhauen; znamenje v. v drevo; v kamen v. kaj, etwaš in den Stein hauen. vsekávati, am, vb. impf. = vsekovati. vsèkda, adv. jebergeit, immer, (vsegda) Mik. vsekdar, adv. jederzeit, immer. veekdaršnji, adj. immermahrenb, ogr.-M., C. vsekdašnji, adj. immermahrend, C., DZ. vsekde, adv. überall, C. vsekdêr, adv. überall, C. vsekdéšnji, adj. überall vorhanden, C. veekod, adv. überell berum, Mur., Jan. vsekováti, ûjem, vb. impf. ad vsekati; einbauen. vačle, adv. = vselej, Mik.; vselè, Mur. vsèlej, adv. jebesmal, allemal; — immer, Trub., Kast.; še v., noch immer, Schonl., Jsvkr. vselénji, adj. = vselešnji, Mur., Mik. vsèler, adv. = vselej, Ces. razglas od l. 1814. vedlesnji, adj. was ju jeber Beit ift, jebesmalia, Cig. vselickeren, rna, adj. allerlei, (vslickeren) Mik. vselik, adj. allerlei, C. vséliti, sélim, vb. pf. anfiedeln: v najlepši kraj dezele jih vseli, Ravn.; v. se, einmanbern, einziehen, fich anfaffig mochen, Cig., Jan., vseljenost, f. bie Gefshaftigleit, Jan. vseljeváti, ûjem, vb. impf. ad vseliti, Jan. vselnik, m. ber Einwanderer, Cig., Jan. vsemir, m. das Univerjum, Zv.; — po češ. vsemíren, rna, adj. = ves voljen (vesoljen), Cig.(T.); — stsl. vacmirje, n. ber Beltraum, Cig. (T.); -- po stsl. vsemogòč, óca, adj. allmächtig, ogr.-M., nk. voemogóčen, čna, adj. allmächtig, Jan., ogr.-M., C., nk. vsemogóčnost, f. bie Allmacht, Cig., M., C., nk. vsemogostvo, n. die Omnipoteng, ZgD. vsonaúčen, čna, adj. = vseučen, Jan. (H.). vseóbčen, čna, adj. - občen, Jan., C., nk. vscoblast, f. bie Allgemalt, Mur., Vest. vscoblásten, tna, adj. allgemaltig, Mur., Cig., vsooblastje, n. die Allgewalt, Cig.; die Machtvollfommenheit, Cig. (T.). vseobséžen, žna, adj. allumfaffend, Cig., Jan. vsepovsod, adv. überall. vserod, adv. überall, (tudi: po vserod), Soika dol., Cerkljansko, Idrijski svet-Erj. (Torb.); od v., von allen Seiten, Idrija. vsesáti, âm, vb. pf. einfaugen. vsesiten, Ina, adj. allgewaltig, Cig. vsesitnost, f. die Allgewalt, Cig. vseskoz(i), adv. 1) immer, ogr.-M., C., Jsvkr.;

- 2) burchaus, allgemein, Cig.

vseskozen, zna, adj. immermahrend, C. vseskupen, pna, adj. allgemein, univerfell, Cig., Jan., DZ., C. vsesplóšen, šna. adj. = splošen, Cig., C., DZ. vacstrán, strána, adj. = vsestranski, Cig. (T.).vsestránost, f. die Allseitigfeit, Cig.(T.). vsestránski, adj. alljeitig, Cig., Jan., nk. vsesvečnják, m. ber Monat Rovember, vzh-St.-C vsesveščak, m. ber Monat Robember, Habd .-Mik., ogr.-Valj. (Rad). vsesvéten, tna, adj. Belt: vsesvétna razstava, die Beltausftellung, DZ. vscučen, čna, adj. enchtlopabilo, Cig.; vscüčni slovar, das Conversationslegicon, Jan. (H.)vseučilišče, n. bie Universität, Mur., Cig., vseučiliščen, čna, adj. Univerfitātš . Cig., Jan., nk. vseudilisenik, m. ber Universitätshorer, nk. vseučiliški, adj. Universitats, nk. vsévati, am, vb. impf. ad vsejati; einjäenvsevdīlj, adv. fortrodhrenb, in einem fort, Cig., Erj. (Min.); dež je padal vsevdili, Erj. (Izb. sp.). vsevdîljen, lina, adj. fortwährend, Cig. vseveden, dne, adj. allwissend, Jan. vsevedež, m. 1) ber alles weiß, Bes., Zora; - 2) ber Raseweise, Cig. vsevednost, f. bie Allwiffenheit, C. vsevedoč, oča, adj. alimifiend, Cig. vsevid, vida, m. ber Alliehenbe, Cig. vseviden, dna, adj. allfebenb, Jan. vsevlad, vláda, m. ber Dictotor, h. t.- Cig.(T.). vsevlådstvo, n. die Dictatur, $Cig.(T_i)$; prim. vsevlad. vsîkdar, adv. = vsekdar, ogr., jvzhSt. vsîkde, adv. = vsekde, M. vsikniti, siknem, vb. pf. hineinsprigen, Cig., Jan. vsîkod, adv. = povsod: od v., von allen Geiten, Jan. vsiliti, silim, vb. pf. aufzwingen, aufbringen; -- v. se, sich einbrangen, sich aufbrangen. vsiljonec, nca, m. der Eindringling, Jan., C., nk. vsiljeváti, ûjem, »b. impf. ad vsiliti. vsiljiv, (va, adj. aufdringlich, Cig.(T.); v. in siten, Jurč. vsilfivec, vca, m. ber Aufbringliche, Jan. (H.). vsiljivost, f. bie Aufdringlichfeit, Jan. (H.). vsip, sipa, m. bas hineinschutten, bie Einstreuung, Cig. vsipati, sîpam, pljem, vb. impf. ad vsuti; hineinschütten; (vb. pf. = vsuti, St.). vsipávati, am, vb. impf. einichütten, Mur. vskakováti, üjem, vb. impf. auffpringen, M.; zakaj vi, visoke gore, vskakujete? Trub.(Ps.); - (nam, vzsk-). vokóčiti, skôčim, vb. pf. emporspringen: v. ("uskočiti") na noge, Mik.; - (nam. vzsk-). vskóčiti se, skôčim se, vb. pf. jubortommen: vskočil se mi je, M.; mislil sem jaz povedati, pa se mi je bil on vskočil, BIKr.-M. vskok, skoka, m. das Zuvorkommen, BiKr.-Z.

vslèd, praep. c. gen. 1) nad; ovce moje hodijo vsled mene, C.; — 2) infolge, Cig., Jan., nk. vsoben, bns, adj. inharent, Cig. (T.); - stsl. vsobljen, adj. = vsoben, Cig.(T.); - stsl. $vs\hat{o}bljenost$, f = vsobnost, Cig.(T.); po stsl. vsobnost, f. bie Inharens, Cig. (T.); -- po stsl. vsod, adv. = povsod, Cig., Rihenberk-Erj. (Torb.). vsôdik, adv. = povsod, Danj.-Mik. vsost, f. die Allheit, die Gesammtheit, Cig. (T.). vsota, f. die Summe, nk.; - po hs. svota. vsotnjak, m. bas Summenglieb, Cig. (T.); bie Summenformel, Cig. (T.). vsotoma, adv. ber Summe nach, DZ. vsfkati, sfkam, čem, vb. pf. einfaugen; absorbieren, Cig. (T.), Sen. (Fiz.). vstaja, f. ber Aufftanb, Die Infurrection, Cig., vstajáč, m. možicelj vstajač, bas Stehmannchen, ber Stehauf, Cig. vstajálo, n. = vstajač, Cig. vstájanjo, n. doš Aufstehen; — die Auferftehung Chrifti, Krelj, Dalm. vstājati, jam, jem, vb. impf. ad vstati; aufftehen; pred svitom v.; mrtvi vstajajo iz grobov; -- voda vstaja, bas Baffer ftetgt: – megla, dim vstaja; soparice vstajajo iz mlak; - misli vstajajo v srcu; - v. soper koga, fich gegen jemanben erheben, revoltieren; narodi vstajajo zoper svoje vladarje. vstajavček, včka, m. = vstajač, Jan. vstalen, ina, adj. Infurrections, aufftanbifch, Cig., nk. votajenje, n. bie Auferstehung (nam. vstanjenje? prim, stanjenje). votainik, m. ber Aufftanbifche, ber Infurgent, Cig., nk. vstanek, nka, m. ber Aufftanb, nk.; - hs. vstániti, stånem, vb. pf. = vstati, Mur.; (vstanoti) vzhŠt., ogr. vetaniti, stanim, vb. pf. 1) jemanben auffteben machen: vstani me, vstani otroka! Vas Krn-Erj. (Torb); -2) v. se, einbauen (v. Bienen), Cig. vstanjo, n. das Aufstehen: die Anferstehung, Mur., Cig.; - ber Aufftand, Cig. vstas, m. ber Aufftanbifche, ber Insurgent, nk.; - hs. vstáti, vstánem, vb. pf. aufftehen: (v. si, aufftehen, Dol.); zgodaj v.; - od mrtvih, od smrti v., auferstehen; — sich erheben, entstehen: veter, nevihta, boj, ogenj vstane; v. zoper koga, fich gegen jemanben erheben, revoltieren; -- (v. se, aufftehen, C., St.). vstava, f. der Schuhfled, Ip.-Erj. (Torb.). vstávati, am, vb. impf. = vstajati, aufflehen, C. vstavek, vka, m. ber Einfat beim Raben, Cig.; — bas Einschiebsel, Jan. vstaven, vna, adj. Einschub-, Jan. (H.). vstaviti, stavim, vb. pf. einfegen, einfügen; einfliden, einftuden; v. zaplato. vstavka, f. bie Episobe, Jan.

vstávljati, am, vb. impf. ad vstaviti.

vstop, stopa, m. ber Eintritt, Mur., Cig., Jan., vstópati, am, vb. impf. ad vstopiti; eintreten, Mur., Cig., Jan., nk. vatopen, pna, adj Eintrilts, Cig., Jan., nk.; vstopni listek, die Gintrittefarte, nk. votopíšče, n. ber Eintrittsraum, Bes. vstopiti, stopim, vb. pf. eintreten, Mur., Cig., Jan., nk.; v. v sobo, v službo, in bas Rimmer. in ben Dienft eintreten, nk. vetopnica, f. Die Gintrittstarte, Jan., nk. vstopnina, f. bie Eintrittsgebur, Cig., Jan., nk. vstran, adv. = v stran, feitmarts, Jan. (H.). vstránski, adj. abjeitig, Cig. vstrómiti, strómim, vb. pf. in bie Bohe richten, emporrichten, Cig., Vrt.; v. luč, tresko v čelešnjaku, Lašče-Levst.(M.); vstromljene stene, Levst. (2b. sp.); -- mož mi je hotel up v., $Z\nu$.; — (nem. vzstr-). vsúti, spèm. sûjem, vb. pf. hineinichutten. vš, interj. s tem glasom podijo kuretino. všec, adj. indecl. nach Bunich, erwunicht, angenehm, gefällig; v. mi je kaj; všęč, Dol.; po všeči, nach Bunja; (po moji všeči, Rib.); - iz voščeč(e) part, praes. od glag. voščiti. việcen, cna, adj. erwinfcht, angenehm, gefällig, Cig., Jan., nk.; Bogu v., Rog.-Valj. (Rad). všęčnost, f. 1) die Erwünschtheit, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) (po moji všečnosti, nach meinem Gefallen, Ravn.). vsegarica, f., Cig., pogl. babica (bie Bebamme). våen, ena, m. = všeno, pšeno, ber Rothlauf, Cig., Ravn.-M., Dol.-Levst. (Rok.). všenica, f. nam. pšenica, Dol. všenki, m. pl. nam. pšenki, die Finnen, C. všéno, n. = pšeno, Dol.-Levst. (Rok.). všépniti se, šépnem se, vb. pf. = prikupiti se: "od mnozega blaga, ki ga je trgovec nosil pred me, všepnilo se mi je to", Ben .-Erj.(Torb.). všèv, adv. schief, C., Polj.; lestva se postavi všev, Telov.; - nam. v ševo; prim. ševa. všéven, vna, adj. fchief: vševna lestva, Telov. všíti, všijem, vb. pf. hineinnähen, einnähen. všiv, šíva, m. bie Ginnahung, das Gingenahte, C. všívati, am, vb. impf. ad všiti; hineinnähen, einnähen. vštētev, tve, f. die Einrechnung, Jan. vštéti, vštejem, vb. pf. eingahlen, einrechnen, in Rechnung bringen; vstevsi, mitgerechnet, inclusive, nk.; do vštetega 1879. leta, bis inclusive 1879, Levst. (Močv.). vštęva, f. dos Einrechnen, Cig., Jan. vštevati, am, vb. impf. ad všteti; einrechnen. vštéven, adj. 1) cinrechenbar, nk.; - 2) vštevno = vštevši, inclufine, Jan., Cig. (T.), DZ. vštęvoma, adv. eingerechnet, inclusive, DZ. vetric, I. adv. nebeneinanber, in gleicher Linie o. Fronte; v. sva stala, hodila; - Il. praep. c. gen. neben, parallel an; v. koga stati; ali smem vštric tebe iti? Jurč.; drug v. druzega se postaviti, in Stirnreihen fich aufstellen,

Telov.; - neben: zakaj Bog v. dobrih to-

liko hudobnih ljudi trpi? Ravn.

větricati se, am se, vb. impf. im Geben gleichen Schritt gu halten fuchen, Gor. vštricema, adv. = vštric I., C. votriden, ena, adj. in gleicher Linie nebeneinauber stebenb; - parallel, Cig., Jan., C.; vătrična pogorja, Jes. vetrionica, f. bie Barallellinie, Cig., Jan. vštričnik, m. ber Rebenmann, Cig.; — ber Rebenwohner, Jan., Jes. vštričnost, f. ber Barallelismus, Cig., Jan. vštrit, adv., praep. c. gen. = vštric, Levst. (Sl. Spr.). větríten, tna, adj. parallel, C., Levst. (Rok.). vstullti, stülim, vb. pf. einichieben, einbrangen, Jan.; hineinzwängen: kam si to vštulil? Lasce-Levst. (Rok.); - v. se, sich einschieben, fich einbrangen, Cig., Jan. vtákniti, nem, vb. pf. = vtekniti. vtečen, čna, adj. = tečen, Mur., Cig. vteči se, vtečem se, vb. pf. v. se komu, jemanbem zuvortommen, BlKr. - M., Navr. (Let.); hotel sem na stol sesti, pa se mi je nekdo vtekel, BlKr.; mislil sem jaz povedati, pa se mi je on vtekel, BlKr. vtékati se, têkam se, vb. impf. ad vteči se; anvorzufommen fuchen o. pflegen, BiKr .- M. r. vtekniti, vtáknem, vb. pf. einsteden, steden; v. nit v šivanko; v. kaj v žep; v. koga v ječo; v. koga v vojake, Jurč.; - v vsako reč svoj nos v., sich in alles mischen; - v. veliko denarja v kaj, v kako zidanje, podjetje (viel Belb bineinfteden); - v. se v kaj, fich in etwas einmischen. 2. Vtekniti, nem, vb. pf. (impf.) = tekniti, Mur., Jsvkr. vtelovíti, ím, vb. pf. einverleiben, Mur., Cig. (T.), DZ., SIN.; — po nem. Vtépati, têpam, pljem, vb. impf. ad vtepsti; 1) einrühren: v. moko v krop, C.; — 2) v. komu kaj v glavo, jemanbem etwas einbleuen, einprägen; v. si v glavo, fich in ben Ropf fegen. vtepávati, am, vb. impf. = vtepati, Jan. (H.). vtépsti, vtépem, vb. pf. 1) einrühren, einquirlen, Cig.; - 2) v. komu kaj v glavo, jemandem etwas einbleuen, einprägen; v. si v glavo, sich in den Kopf feben; — 3) v. se, sich einschleichen, einreißen; vtepla se je razvada; vteple so se pomote v spis; Sova je bila teta, Se je za mizo vtepla, Npes.-K. vteptati, am, vb. pf. einstampfen, Jan. vtésati, téšem, vb. pf. einhauen (v. Zimmermann), Cig. vtič, vtíča, m. nam. ptič. vtihotápiti, tapim, vb. pf. einfchmuggeln, nk.; — v. se, sich einschleichen, C., nk. vtik, tika, m. 1) bie Einschiebung, bie Einschaltung, Cig., Jan.; — 2) bie Einmischung, ber Eingriff, Cig. vtikanica, f. = grebenica, ber Rebenableger, C. vtikanje, n. 1) bas hineinsteden; - 2) bie

Einmischung, ber Eingriff, die Dazwischenfunft. vtikati, tikam, čem, vb. impf. ad vtekniti;

1) hineinsteden; — 2) v. se v kaj, sich in

etwas mijchen.

vtikávost, f. = vtikljivost, Cig. (T.), UčT. vtikljaj, m. bas Einschiebsel, Cig., Jan. vtikljiv, (va, adj. kdor se rad v vse vtika, audringlich, Cig. vtikljivost, f. bie Zubringlichfeit, ber Borwig, vtikovānje, n. = vtikanje. vtikováti, ûjem, vb. impf. = vtikati. vtip, vtipa, m. = dovtip, ber Bis, Cig.(T.); Sala vtip in smeh, Greg.; - češ. vtirati, am, vb. impf. ad vtreti; einreiben, Jan.; soli v., Salg einreiben, Navr. (Let.). vtls, tisa, m. = vtisk, Cig., Jan., nk. vtisk, m. ber Einbrud, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; v. kake prestare organične tvarine v kamen, Vrtov. (Km. k.); - (pren.) potni spomini in vtiski, LjZv. vtiskati, am, I. vb. impf. ad vtisniti, Cig.; -II. vb. pf. eindruden, Cig. vtiskováti, üjem, vb. impf. ad vtisniti. vtisniti, tisnem, vb. pf. hineinbruden, einbruden; v. žrebljiček v luknjico; jamice v. v ilovico; (burch Einbrüden) ausprägen, Jan.; - einprägen (fig.); v. si v glavo, v srce. vtkáti, tkům, tčèm (tečèm, tkèm), vb. pf. 1) einweben; - 2) = zavotčiti, Cig. vtlaciti, tladim, vb. pf. hineinbruden, bineinftopfen; — eindrängen, Cig.; v. sc, sich einbrangen, Cig. vtok, toka, m. 1) ber Einflufe, die Einmunbung: v. kake reke, Mur., Cig. (T.); - 2) nam. vpliv, Cig., Jan , Sol. vtólči, tólčem, vb. pf. hineinichlagen, Mur. vtored, adv. um biefe Beit, C. vtórek, rka, m. ber Dienstag. (vtori), num. vtóre = drugo: vtore jutro (stsl. vtoroje), Vas Krn-Erj. (Torb.). vtóriti, tórim, vb. pf. = zatrositi: otrok je ogenj vtoril, vzh.Št. vtováriš, adv. gemeinschaftlich: v. pasti živino, C. vtrésti, vtrésem, vb. pf. = v pripovedovanju še kaj svojega prideti, einftreuen, Podkrnci-Erj. (Torb.); tu bodi vtreseno, Navr. vtréti, tárem (térem), trèm, vb. pf. einteiben, Cig., Jan., nk. vtrobiti, im, vb. pf. einicharfen, einprägen: v. komu kaj v glavo, Vrtov. (Km. k.), ZgD.; v. si kaj v pamet, Bes. vtrositi, im, vb. pf. einstreuen, Cig. vubuj, m. = rjava (rumena) sova, die Brandeule, Pohl.-Frey.(F.); - prim. bubuj. vujati, jam, jem, vb. impf. (nam. uvijati), = viti, Mur.; mačka z repom vuje, ogr.-Valj. (Rad). vulkan, m. ognjenik, ber Bulcan. vùn, adv. hinaus; - vun in vun, fort und fort, in einem fort. vunánji, adj. ber äußere. vune, I. adv. braugen, M., C., Cv.; - II. praep. c. gen. außerhalb, M., C.; v. hise, C. vúnch, adv. = vune I., Kras. vunėnji, adj. — vunanji, C. vuner, conj. = vendar, Mur., Schonl.

vunéšnji, adj. = vunanji, Mik. vùni, adv. brangen, Mik., Dalm. vùnka, adv. - vunkaj, ogr.-C. vùnkaj, adv. = vun; (vunkaje, Trub.). vurati, m. pl. = vrati, bie Aderwende, BlKr.-Let.; - prim. vrat 4). vateinik, m. ein furges Aderbeet, bas fich in ein anderes verliert, Mur. vůverek, rka, m. nam. z. ugorek (vugorek): die Gurte, jughSt. vuzāmski, adj. = vuzemski, Navr.(Let.). vúzem, zma, m. 1) = velika noč, Mur., Mik., BlKr., vthSt.; (beseda menda pomenja toliko, kakor mesovzem, prim. mesopust, Navr.[Let.], Mik.[Et.]); - 2) rdeč majhen hrošček, ki po zimi pod snegom spi, Sčav.vúzemnica, f. 1) bas Ofterlieb, Mur.: - 2) das Ofterfreudenfeuer, C., vzhSt.; vuzemnice kuriti, Vrt. vúzemski, adj. = velikonočen, Mur., ogr.-C. vuzmên, adj. = velikonočen, ogr.-C. vuzmonica, f. 1) bas Dfterfener, vehSt.; -2) pl. vuzmenice, nekako pecivo, C. vuzmer, adv. = zmerom, immer, ununterbrochen, Prip.-Mik. vuzmina, f. ber Ofterichmaus, C. vuzminec, nca, m. bas Ofterlamm, C. vúžgec, gca, m. = zavrelka, verborbener Bein, C. vvajáten, ina, adj. Einführungs: vvajátna postava, DZ. vvajanje, n. bie Einführung, DZ. vvajati, am, vb. impf. ad vvesti, einführen, nk. vvažati, am, vb. impf. einführen, importieren, Cig., Jan., nk. vvåžavec, vca, m. ber Importeur, Cig., DZ. vvedba, f. bie Einführung, DZ. vvésti, védem, vb. pf. = vpeljati, einführen, DZ., nk. vvésti, vézem, vb. pf. hineinftiden: (na podgrinjalu) je bil vvezen grb, Jurč. vvîntati, am, vb. pf. einfchrauben : podkavanje z vvintanimi ozobci, Herstellung bes Schraubftollenbeichlages, DZ. vvòd, vóda, m.1) = vpeljavanje otročnice, Cig., Jan.; - 2) bie Einleitung, Mur., Cig., Jan., vvoden, dna, adj. Einseitungs., nk.; vvodna pesen, nk.; vvodni članek, ber Leitartifel. nk.; vvodne poizvedbe, Borerhebungen, DZ. vvodnica, f. bie Ouverture, Cig., Jan., Zora. vvoj, voja, m. die Involution, Cig. (T.). vvoz, voza, m. die Einfuhr, der Import von Baren, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; vvoz in izvoz, DZ.; prepovedan, odprt v., DZ. vvozarina, f. der Einfuhrzoll, DZ. vvozen, zna, adj. Einfuhr., Impori., Cig., Jan., Cig. (T.). vvozník, m. ber Importeur, Cig., DZ. vvoznína, f. der Einfuhrzoll, Cig.(T.), DZ., nk. vvôžnja, f. die Einfuhr, Cig., DZ. vvretba, f. bie Ginreihung, Cig. vvrstek, tka, m. bas Injerat, Cig.(T.). vvrstilo, n. das Inferat, Jan., DZ.

vvrstîtev, tve, f. die Einreihung, die Einorbnung, Cig., Jan., Cig. (T.), nk. vvrstiti, im, vb. pf. einreihen, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Pril.), nk.; - inferieren, Cig., Jan., Cig. (T.). vvrstnina, f. die Anjeratgebar, Cig., Jan. vvíščati, am, vb. impf. ad vvrstiti; einreiben. vvrščeváti, újem, vb. impf. = vvrščati, nk. vz-, I. praep. c. acc. an — hinauf, le kot ostanek v adverbijih, n. pr. vbreg (nam. vz(breg), navzgor (iz: na-vz-goro); - II. praef. 1) pomenja premikanje navzgor: empor-; vzdigniti, vzhajati, zrasti (vzrasti); – 2) začetek premikanja; steči (vzteči), zdirjati (vzdirjati) po cesti; - 3) dela iz nedovršnih glagolov dovršne: zbati se (vzbati se); -- (navadno se začenjajo besede le s s, z ali v, ker se je polna oblika obrusila; novejši pisatelji pišejo v mnogih slučajih polno obliko). vzād, adv. nach rūdmāris, M. vzadi, adv. hinten, rudwarts, jughSt. vzajemen, mna, adj. wechselseitig, gegenfeitig, Cig., Jan., nk.; vzajemni pojmi, Bechielbegriffe, Cig.(T.); - po drugih slov. jezikih. vzajemnost, f. bie Bechfelfeitigfeit, bie Gegensettigfeit, Cig., Jan., nk.; — prim. vzajemen. vzajęmstvo, n. bas Wechjelverhaltnis, Cig.(T.); - prim. vzajemen. vzajmilo, n. ber Lehnfat (math.), Cig. (T.); — prim, vzajmiti, vzájmiti, im, vb. pf. entlehnen (math.), Cig. (T.); = hs. vzájti, vzájdem, vb. pf. = vziti, Jan.(H.). vzámen, mna, adj. == vuzemski: vzamna nedelia, Dutovlje(Kras)-Navr.(Let.). vzare, f. pl. die Adermende, Gor.-Erj.(Torb.). vzbáti se, vzbojím se, vb. pf. = zbati se, C., $Z_{\cdot\cdot}$, nk_{\cdot} vzbęgniti, bęgnem, vb. pf. = zbegniti; bon einem Bertrag, Sanbel abstehen, C. vzbibati, am, vb. pf. vzbiban, flittbewegt, tvogent: vzbibano morje, Cig., SIN. vzbobneti, im, vb. pf. anschwellen, auflaufen: grah je vzbobnel, rekše, od mokrote se je napel in potem nekako zatohnel, da uže ni dober v jed, Lasče-Erj. (Torb.). vzbóčiti se, bóčim se, vb. pf. conver werben, Zv.; roženica se vzboči, Žnid. vzbočki, adv. nach ber Seite liegenb, C. vzbókeł, kla, adj. gefrümmt, conver, Źnid. vzbókniti se, bôknem se, vb. pf. = vzbočiti se; vzboknjen, conveg, Levst. (Cest.). vzboléti, ím, vb. pf. = zboleti, erfranten, nk. vzbfdica, f. die Steigung, Cig.(T.); - hs. vzbridniti, bridnem, vb. pf. bitter merben, ogr.- C. vabud, m. bie Erwedung, Cig. vzbuda, f. bie Erwedung, Jan.(H.); bie Erregung, Cig.; (phys.), Cig.(T.). vzbúden, dna, adj. erregbar, Jan.(H.). vzbuditi, im, vb. pf. = zbuditi, weden, etweden, Cig., Jan., nk.; v. se, erwachen, nk. vzbudnost, f. bie Erregbarteit, Jan.(H.).

vzbūja, f. 1) das Erwecken, Cig.; — 2) das Erwachen, Cig.

vzbújati, sm, vb. impf. ad vzbuditi; = zbujati, Cig., Jan., nk.

vzbujénost, f. ber Zustand bes Wachseins. Jan. (H.); - ber Erregungszuftanb (phys.), Cig.(T.).

vzbunčiti, bunčim, vb. pf. ein Ding bon Blech oder einem andern bunnen Metall so schlagen, stoßen, dass darauf Ausbuchtungen entstehen,

Lasce-Levst. (Rok.); — prim. bunka. vzbuniti, im, vb. pf. aufregen, Jurc.; — hs. vzburiti, im, vb. pf. in Aufregung verjegen, nk.; v. misli, Let.

vzbúrjati, am, vb. impf. ad vzburiti, nk.

vzburkati, burkam, vb. pf. aufregen, Cig.; morje v., Let.

vzcyesti, vzcvetem, vb. pf. aufblühen, erblühen, Šol

vzčútiti se, im se, vb. pf. (aus bem Schlafe, ber Dhumacht) jum Bewufstfein tommen, C. vzdajanje, n. dobro v., ber Gruß, C., Trub. 1. vzdajati, jam, jem, vb. impf. ad vzdati; grus Bend entbieten, C.; s tem vam vzdajem ("izdajem") dobro noč, Krelj; v. komu pozdravljenje, jemanben grugen, C.; = v. komu

dobro: gremo doli, dobro vzdajat kraljevim otrokom, Dalm. 2. vzdajati, am, vb. impf. ad vzdojiti; faugen,

ogr.-C. vzdaljenost, f. Jan., Vrt., pogl. razdalja. vzdanje, n. dobro v., ber Stuß, C., Trub. vzdarje, n. bas Gegengeschenk, Levst.(Zb. sp); - stsl

vzdáti, vzdám, vb. pf. grußend entbieten, C.; v. dobro jutro, dober dan, C.; v. mir, Trub.; v. srečo, Dalm.; v. dobro, grußen, Meg., Trub., Dalm.; nikomur dobrega ne vzdajte! grußet niemanden! Trub.; -v. hvalo, banten, ogr.-C.

vzdávati, am, vb. impf. ad vzdati; v. hvalo, danken, C.

vzdegmati se, am se, vb. pf. in Bant geraihen, C. vzdehníti, dáhnem, vb. pf. 1) = vzdihniti, auffeufgen, Dict., nk.; - 2) = dehniti 3), anbrüchig, muffig werben, C.

vzdelo, n. = zdelo, bie Beichreiung, bie Berhexung, C.

vzdęti, vzdęm, vzdęnem, vb. pf. = 3. zdeti: v. komu ime, jemanbem einen Ramen geben, beilegen, Levst.(LjZv.); v. komu priimek, jemanbem einen Spottnamen geben, Lasce-Erj. (Torb.).

vzdev, deva, m. ber Bulgo-Name, ber Spottname: piše se Kovač, a Smolec mu rekajo na vzdev, Logatec-Erj.(Torb.).

vzdévati, am, vb. impf. ad vzdeti, Svet.(Rok.). vzdevek, vka, m. = zdevek, ber Spottname, ber Spigname, Lasce-Erj.(Torb.).

vzdíči, vzdížem, vb. pf. = vzdigniti, Mur., ogr.-C.

vzdig, diga, m. 1) bie Hebung, Cig., Jan.;—bie Arfis, Cig. (T.); — 2) ber Aufbruch, Cig.; — 3) bie Steigung bes Bobens, Cig. (T.), DZ., Sen.(Fix.).

vzdigáč, m. 1) ber Heber, Cig., C.; — 2) bas Bebezeug, ber Bebel, vihSt .- C. vzdigáča, f. ber Sebel, vzhSt .- C. vzdigáten, ina, adj. Sebe-, nk.

vzdigališče, n. der hebepuntt, Jan.(H). vzdigatnik, m. bas hebezeug, C.

vzdigalo, n. die Bebevorrichtung, Cig., Jan., Cig.(T.), C.

vzdígati, dígam, vb. impf. ad vzdigniti; heben, emporheben, erheben; v. se, sich erheben; -(pren.) v. se zoper koga; - v. se, fich aufmachen, aufbrechen; - vzdiga se mi, ich bin im Begriffe mich zu erbrechen.

vzdigavati, am, vb. impf. = vzdigovati.

vzdigavec, vca, m. človek, kateri kaj vzdigava, ber Seber, Jan.

vzdigavka, f. 1) bie Beberin; - 2) bie Bebeftange, Mur., Cig., Jan., C.; - 3) ber Bebe-mustel, Cig.

vzdîgljaj, m. die Bebung, Cig., Jan., Vrtov. (Km. k.)

vzdígniti, dígnem, vb. pf. heben, emporheben; v. kamen; v. lan, konoplje = razgrnjeni lan, konoplie zopet pobrati, Notr., Dol.; - zieben: številko v.; v. srečko (žreb), ein Los ziehen, nk.; - beheben: v. denar, plačo; - aufjagen: pes zajca, srno vzdigne, Str.; — v. tožbo, eine Riage anbringen, nk.; - veranlaffen: navod v. (prim. navod); v. cenitev, eine Schapung veranloffen, Levst. (Nauk); — v. se, sich erheben, aufstehen; — v. se zoper koga, sich gegen jemanben auflehnen; - v. se, aufbrechen; čas je, da se vzdignemo; z vojsko se v. nad koga, proti komu, jemanden befriegen, Cig., Jan.; - vzdignilo se mi je, ich habe mich erbrochen.

vzdigovářen, ina, adj. Sebe-, nk. vzdigovatnik, m. ber Bebenagel in ben Schlagunren, Cig.

vzdigoválo,n.bie Sebevorvichtung, Cig., Jan., DZ. vzdigovânje, n. das Heben.

vzdigováti, űjem, vb. impf. ad vzdigniti; = vzdigati, heben; težko kamenje v.; — vzdiguje se mi, ich habe einen Brechreig; — v. se nad kaj, etwas überragen.

vzdîh, m. ber Seufzer, Cig., Jan. vzdihaj, m. ber Seufzer, Jan., C.

vzdíhanje, n. baš Geufzen: moja moč je slaba od mojega vzdihanja, Dalm.

vzdíhati, díham, šem, vb. impf. ad vzdihniti, feufgen, Trub., Krelj, Dalm., Kast., Vrt.

vzdihávati, am, vb. impf. — vzdihati, M. vzdîhljaj, m. ber Seufzer, Cig., Jan., nk.

vzdihniti, dihnem, vb. pf. auffenfen, Cig., Jan., nk.; prim. zdihniti.

vzdihovanje, n. bas Ceufgen, Kast., nk. vzdihováti, üjem, vb. impf. jeufzen, Cig., Jan.,

nk.; oni delajo, da ljudje v mestu vzdibujo, Dalm.

vzdihovavec, vca, m. einer, ber seufat, ber Seufzer, Cig., Jan., nk.

vzdihovavka, f. bie Geufzerin, nk. vzdivjáti, am, vb. pf. - zdivjati, wild werden, nk.; wild bavon laufen; svinja je vzdivjala v gozd, LjZv.

vzdížen, žna, adj. hebbar: vzdížni most, bie Bugbrude, Jan. (H.).

vzdižnica, f. 1) ber Aufheber (ein Mustel), Cig.(T.), Erj.(Som.); - 2) die Aufgugsvorrichtung, ber Aufzug, DZ.

vzdojíti, ím, vb. pf. aufjäugen, aufziehen, ogr.-

vzdot, adv. abwärts, hinab, Cig., C. vzdôlž, praep. c. gen. langs, entlang, C., Let., DZ., Zv.

vzdráha, f. = zdraha, Erj. (Izb. sp.).

vzdrámiti, im, vb. pf. = zdramiti, weden, aufmuntern, nk.; - v. sc, munter werben, erwachen, nk.

vzdrážiti, im, vb. pf. reigen, Jan.(H.).

vzdreti se, vzderem se, vb. pf. heranbrechen: veter se vzdere, ogr.-C.

vzdígniti so, dignem se, vb. pf. ergittern, C. vzdrzniti se, drznem se, vb. pf. ericaudern, C.

vzdržātelj, m. ber Erhalter, DZ.

vzdŕžati, am, vb. impf. ad vzdržati, im; 1) audhalten, erhalten, unterhalten: kdo te z obleko vzdrža: Lašče - Erj. (Torb.); - 2) zurūdhalten, hemmen: Trdna med nama vzdiguje se stena, Vendar ne vzdrža želj skrivnih plamena, Pres.

vzdfžati, im, vb. pf. = zdržati; 1) erhalten, aushalten, unterhalten, Cig., Lasce - Erj. (Torb.), nk.; - 2) die Oberhand gewinnen, ben Brocefs, die Schlacht gewinnen, C.; - 3) gu-rudhalten, Alas.; - v. se, sich zuruchalten, fich maßigen, Cig.; - v. sc, fich enthalten, Cig., Kreli.

vzdržava, f. bie Erhaltung, g. B. eines Ge-

baubes, C.

vzdržávati, am, vb. impf. ad vzdržati, im; = vzdrževati.

vzdřžba, f. 1) bie Erhaltung, die Berpflegung, Cig., DZ.; - die Aufrechthaltung, DZ.; bie Confervierung, DZ.; - 2) Die Enthaltung, Jan.(H.).

vzdŕžen, žna, adj. 1) Erhaltungs.: vzdŕžni stroški, Cig.; - 2) enthaltiam, Mur., Cig. vzdrževanec, nca, m. ber Berpflegte, ber Bfleg-

ling, DZ. vzdrževanjo, n. die Unterhaltung, die Berpfle-

gung, Cig., Jan., nk.

vzdrževanski, adj. Erhaltungs-: vzdrževanska priplacila, die Erhaltungsbeitrage, Levst. (Cest); v. stroški, DZ.

vzdrževáti, ûjem, vb. impf. ad vzdržati, ím; == zdrževati; 1) aushalten, unterhalten, Cig., nk.; – 2) v. se, sich enthalten, nk.

vzdržovavec, vca, m. ber Unterhalter, ber Erhalter, Cig., nk.

vzdrževavka, f. bie Unterhalterin, bie Erhalterin, Cig., nk.

vadraîtelj, m. ber Ethalter, ogr. - C, Kres,

vzdržljiv, íva, adj. enthaltfam, Mur., Cig. vzdržljívost, f. bie Enthaltjamfeit, Mur., Cig. vzdržník, m. ber Erhalter, Cig.

vzdfžnost, f. bie Enthaltsamleit, Mur., Cig. vzduh, m. bie Luft, Jan., nk.; - prim. stsl. vazduha, bie Luft.

vzdumíti, ím, vb. pf. = trdo spečega človeka prebuditi in storiti, da vstane, tudi: vrniti ga v svest, Lašče-Erj.(Torb.).

vzdůšen, šna, adj. Luft-, nk.; — luftig, Jan. vzdūšjo, n. ber Luftfreis, Jan., Let .- C., DZ. vzdůšnica, f. 1) bie Atmosphare, Jes., Vrt.; - 2) vzdušnice, Lufthöhlen, Luftgänge (bot.), h. t.-Cig.(T.).

vzdusnina, f. vzdusnine, die Bestandtheile ber Atmosphäre, die Atmosphärilien, Erj. (Min.).

vzdúti se, dájem se, vb. pf. löcherig, jámammicht werben (vom gebadenen Brot), C.

vadvig, dviga, m. bie Steigung: višina vzdviga, bie Steighobe, Cig.(T.).

vzēmati, mam, mljem, vb. impf. ad vzeti, Cig.(T.), Vrt.

vzemek, mka, m. bie Brije, Cig., C.; en vzemek, eine Dofis, Notr.-Cig.

vzemka, f. die Brife, C.

vzemijaj, m. die Brije, die Dofis, Jan. vzetek, ika, m. 1) das Accept, Jan.; — 2) der Stich beim Rartenfpiel, C.

vzéten, tna, adj. 1) wovon man viel verbraucht, nicht ausgiebig, V. - Cig., Rib. - Mik., Dol., Goriš.; seno je letos vzetno, rekše, mnogo ga je, ali je menj tečno, Povir, Rodik (na Krasu)-Erj. (Torb.); rahel ali svež kruh je vzeten, Dol.; nekatera volna je zelo vzetna, Dol.; - 2) vzetna krava, t. j. taka, katera mnogo klaje potrebuje, Rib.

vzeti, vzamem, vb. pf. 1) nehmen; pod streho v. koga, jemanbem Obbach geben; za ženo. za moža v., heiraten; v. se, sid ehelich verbinden, heiraten; za svojega otroka v., an Rindes statt nehmen; v vojake v., affentieren; s seboj v., mitnehmen; v roke, v delo v., in Angriff nehmen; v misel v., ermabnen, berühren; v. si v um, sich vornehmen, beschließen, Cig.; v. si k srcu, sich zu Gemuthe führen; v. na znanje, zur Kenntnis nehmen; na se v., auf sich nehmen, übernehmen; volitev na se v. (= sprejeti), bie Bahl annehmen, Levst. (Nauk); za zlo v., verargen; za ljubo v., vorlieb nehmen; v. slovo, Abschied nehmen; konec v., zugrunde gehen; mitnehmen, angreifen, abzehren : bolezen ga je zelo vzela; - wegnehmen; po sili v., ranben; glavo v. komu, jemanben enthaupten; - einnehmen, erobern; v. mesto, trdnjavo; - v. se, ploblich ericheinen: odkod si se vzel! Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.), jvthSt.; – 2) annehmen, voraussehen, ben Fall fegen; vzemimo, da . $\cdot!$ — 3) = dobiti, *Dict.*; kdor (kir) prosi, ta vzame, Trub.

vzetje, n. das Nehmen; — die Eroberung, nk. vzetnik, m. = prejemnik, ber Acceptant, Cig.,

 $vzg\hat{a}ja$, f. = vzgoja, C., Raič(Let.).

vzgajalíšče, n. die Erziehungsanstalt, nk. vzgajanje, n. bas Erziehen, bas Aufziehen, nk.

vzgājati, am, vb. impf. ad vzgojiti, nk. vzgájiti, gâjim, vb. pf. aufziehen: n. pr. v.

drevo, čebele si matico vzgajijo, vzhSt., ogr.-C.; - tudi: vzgajíti.

vzganjati, am, vb. impf. ad vzgnati; 1) auftreiben, Jan.; - 2) sublimieren, Cig. (T.); (rus.). vzgeniti, gánem, vb. pf. aufregen, Cig.(T.).

vzgízditi se, im se, vb. pf. = prevzeti se, ftolg, übermüthig werben, ogr.-C.

vzglasilo, n. die Anmelbung, DZ. vzglasiti, im, vb. pf. anmelben: v. pritožbo, Levst. (Pril.).

vzglášati, am, vb. impf. ad vzglasiti; = zglasiti: anmelben, C.; v. vprasanja, Interpellationen anmelden, Levst. (Nauk),

vzglavíčje, n. die Oberhand, (opp. dlan), ogr.-C. vzglávje, n. = zglavje, der Kopftheil des Betteš; prenizko, previsoko vzglavje, nk.; - v. in vznožje vinograda, ber oberite und ber unterfte Rand bes Beingartens, C.; - ber Saulentopf, Jan.(H.).

vzglavka, f. bas Querholz zwischen ben Pflugftergen, C.

vzglavnica, f. bas Ropftiffen, C.

vzglavnik, m. 1) bas Ropftiffen, Cig., Jan., C_{i} ; — 2) = to, na kar se naslanjajo polena, da rajša gore, bodi si kako debelo poleno ali kamen, Dol., Navr. (Let.); -taka železna koza, Goriška ok., Kras-Erj.(Torb.).

vzgled, gleda, m. = zgled, bas Beispiel, bas Muster, nk.

vzgledávati se, am se, vb. impf. nad kom se v., fich an jemanbem ein Beifpiel nehmen, C. vzgledek, dka, m. bas Dufterftud, Jan.(H.). vzgleden, dna, adj. Mufter-, mufterhaft, nk. vzgiednik, m. bas Dufterbuch, bas Formularienbuch, Jan.(H.).

vzgnáti, vzžénem, vb. pf. 1) auftreiben, Jan.; - 2) jublimieren, Cig.(T.); (rus.); - prim.

3. zgnati.

vzgodíti se, im se, vb. pf. flügge werben: mladički so se vzgodili, LjZv.

vzgodo, adv. = zgodaj, (vzgudo) Trub. vzgoj, goja, m = vzgoja, Cig.(T.).

vzgoja, f. bie Erziehung, nk.

vzgojen, jna, adj. Erziehungs, nk. vzgojesiovec, vca, m. der Babagog, nk.

vzgojesloven, vna, adj. pabagogija, nk. vzgojeslovje, n. die Erziehungslehre, die Pabagogit, nk.

vzgojeváti, újem, vb. impf. ad vzgojiti, nk. vzgojevavec, vca, m. ber Erzieher, nk.; -

der Büchter, Jan. (H.). vzgojilja, f. die Erzieherin, die Gouvernante, Jan.(H.).

vzgojišče, n. bie Erziehungsanstalt, Jan.(H.). vzgojitelj, m. ber Erzieher, nk.

vzgojíti, ím, vb. pf. erziehen, aufziehen, nk.; v. otroke, nk.; v. si živino, Dol.

vzgojstvo, n. die Erziehungsfunde, h. t.- Cig.

vzgomoljíti se, ím se, vb. pf. sich wieder aufrichten, 3. B. nach einem Sturze, bei einer Rauferei, fich recolligieren, C.

vzgon, gona, m. 1) ber Auftrieb (mech.), Cig. (T.), C.; zračni v., Sen. (Fiz.); - 2) baš Sublimat, Cig.(T.); (rus.).

vzgor, adv. bergauf, aufwarts, empor, Cig., Jan., C.

vagorka, adv. bergauf, hinauf, zapSt.-C. vzgrostiti se, im se, vb. pf. erichreden, vzh-

vzgrozíti se, ím se, vb. pf. v. se koga, por jemandem erichreden, C.; — v. se nad čim, fich über etwas entjepen, Cig. (T.).

vzgrustiti so, im se, vb. pf. Etel erregen: vzgruščen, etelhaft, Habd.-Mik. vzhajanje, n. 1) bas Aufgehen; od vzhajanje

do zahajanja, vom Aufgang bis gum Untergang, Trub.; -- 2) bie Teiggahrung.

vzhajati, am, vb. impf. ad vziti; i) emporfteigen; o solncu, semenu, ("vzh-, uzh-") Trub.; - 2) aufgeben, gabren (v. Teig); testo vzhaja; nobeden kvas ne vzhaja rajši od dolga, Jurč.

vzhičenje, n. die Entjudung, C., Let.

vzhit, hita, m. die Efftaje, Jan.(H.); - prim. vzhititi.

vzhítiti, hîtim, vb. pf. eniguden, C., Zora; vzhičen, entzüdt, nk.; - hs.

vzhobotáti, otům, očem, vb. pf. emporwuchern, üppig auffchießen, Cig., Jan , C.

vzhod, hoda, m. 1) ber Aufgang (ber Sonne), Cig., Jan., nk.; - premi v., die Rectascenfion (astr.), Cig.(T.); - 2) ber Often, Cig., Jan., nk.; na vzhodu, im Often, nk.: - 3) pl. vzhodi, bie Treppe, Cig.(T.); - ber Steigbaum, Jan.(H.); — prim. 2. shod. vzhodeo, dca, m. ber Biebergenefene, C.

vzhóden, dna, adj. 1) öltlich, Jan., nk.; -- 2) auffteigenb, Cig.(T.); vzhodno koleno, sorodniki vzhodne vrste, die Afcenbenten,

Cig.(T.).

vzhodíšče, n. ber Oftpuntt, Cig.(T.), Jes. vzhóditi, hodim, vb. pf. zu gehen anfangen; otrok je uže vzhodil, UčT.; - wieber auftommen, genesen, C., Z.; - prim. 2. shoditi. vzhodnik, m. der Oftwind, Jan., Cig.(T.), Jes.;

stalni v., ber Baffatwind, Cig.(T.). vzhodniák, m. ber Oftwind, Cig., C., Vrt.

vzhôdnji, adj. == vzhoden 1), öftlich, Oft. Cig., LjZv.

vzídati, am, vb. pf. einmauern; ploščo v. v

vzidováti, ûjem, vb. impf. ad vzidati.

vzigrávati se, am se, vb. impf. fich munter, schnell bewegen: ribice se vzigravajo po vodi, vrelec se vzigrava mej travo, Levst.(Zb. sp.).

vziti, vzidem, vb. pf. aufgehen, aufsteigen, ogr.-C., Rex. - Baud.; solnce je vzešlo, Trub.; ("zešlo" Dalm.); testo vzide, Cig.

vzízati. am, vb. pf. == vsesati, C.

vzjáviti se, javim se, vb. pf. 1) zum Boricein tommen, fich zeigen, ogr.-C.; - 2) geboren werben, bas Lebenslicht erschauen (le o cloveku), Hal.-C.

vzjútro, adv. - zjutraj, C.

vzjútroma, adv. = zjutraj, C.

vzkip, kipa, m. die Ausgahrung, die Effervefcenz, Cig.(T.), Let.; die Aufwallung, Bes. vzkîpek, pka, m. = skipek 1), die Rnopper, vzh St. vzkipeti, im, vb. pf. aufgahren, in Gabrung

fommen, Cig., Jan.; — aufwallen, Cig.(T.), nk.; - prim. skipeti.

vzkipniti, kipnem, vb. pf. aufgahren, Jan., Zora; - prim. skipniti.

vzklępek, pka, m. = zaklepek 2), die Riete, Cig.(T.).

vzklie, klica, m. die Berufung (auf etwas), Cig.(T.), nk.

1. vsklicati, kličem, vb. pf. 1) heraufrufen, heraufbeichwören, Cig., Jan.; - 2) v. se na koga, kaj, fich auf jemanben, etwas berufen, Cig.(T.), DZ.

 vzklícati se, am se, vb. pf. = vzkliti, ogr.-C. vzklicávati se, am se, vb. impf. = vzklicevati se, Cig. (T.).

vzklicen, cna, adj. Berujungs.: vzklicno sodišče, oblastvo, DZ.

vzkliceváten, ina, adj. Berufungs: vzklicevâina pravica, DZ.

vzkliceváti, ûjem, vb. impf. ad vzklicati; 1) heraufrufen, heraufbeichwören, Cig., Jan.; 2) v. se, sich berufen, DZ., nk.

vzklik, klika, m. der Ausruf, Jan., C., nk.; die Acclamation: z vzklikom izvoliti, nk.

vzklikniti, kliknem, vb. pf. laut aussprechen, audrufen, Jan., nk.

vzklikoma, adv. burch Acclamation, nk. vzkliti, klijem, vb. pf. emporteimen, empor-

iproffen, nk.; = v. se, C.

vzklóniti se, klônem se, vb. pf. = vzkloniti (-im) se, nk.

vzklóniti se, klónim se, vb. pf. fich aufrichten,

vzkobacáti, am, vb. pf. eig. auf allen vieren fich mubiam binaufarbeiten: v. na Pegaza, Levst.(Zb. sp.).

vakolehati, am, vb. pf. fich mubfam aufraffen, Nov., nk.; - prim. 2. skolehati.

vzkomárati, am, vb. pf. műbjam binaufgelangen, Bes.

vzkónčen, čna, adj. = pokončen, aufrecht, C. vzkónec, l. adv. = po koncu, aufrecht, C.; - II. praep. c. gen. = konec, am Enbe, C.

vzkračováti, ûjem, vb. impf. ad vzkratiti, SIN. vzkraj, praep. c. gen. = kraj, neben: v.

vzkrajšati, am, vb. pf. verfürgen, beeintrachti-

vakratiti, im, vb. pf. entziehen, verfagen, verweigern, ogr.-C., Vrt.

vzkriž, adv. freugweise, übers Rreug, M., Levst. (Sl. Spr.); - v. si biti, wider einander fein. collibieren, Cig.

vzkrižoma, adv. freugweise, C.

vzkrížen, žna, adj. Rrenge: vzkrížni oblok, ber Rreugbogen, Cig.

vzkrižnost, f. die Collifion, ber Conflict, Cig. vzkémiti, im, vb. pf. auffüttern, aufziehen, ogr.-

vzlāsti, adv. Levst.(Zb. sp.), pogl. izlasti, zlasti. vzickniti se, leknem se, vb. pf. fich streden, LjZv.; - prim. 2. zlekniti se.

vzlet, leta, m. ber Ausslug, ber Flug, Cig., Jan. ; - ber Bedantenflug, ber Schwung, Cig.(T.), nk.

vzlétati, lêtam, vb.- impf. ad vzleteti, Jan. (H.).

vzletočáti, âm, *vb. pf.* flügge werben, *Dol.*-

Levst. (Rok.); - prim. zletečati. vzléten, tna, adj. jchwunghaft, Cig. (T.).

vzleteti, im, vb. pf. auffliegen, Cig., Jan., nk.; - fich emporichwingen, Cig., Jan.; - prim.

vzletévati, am, vb. impf. ad vzleteti; aufaufliegen, fich emporguschwingen pflegen, nk.

vzmāgati, am, vb. impf. ad vzmoči; 1) v. si gu fich tommen, C .: - v. si, fich behelfen, C.; - 2) v. se, um fich greifen (vom Geuer, bon Rrantheiten), Cig.; - (tudi: vb. pf.).

vzmagováti, ûjem, vb. impf. ad vzmoči; v. se: ogenj se vzmaguje, bas feuer wirb machtig, Cig.

vamah, maha, m. ber Schwung (mech.), Cig. (T.).

vzmaličiti, ičim, vb. pf. moralijch verdetben, v. se, verberben, ausarten (od it. malizia, Bosheit, Tude), Kras, Ip., Dol.-Erj.(Torb.).

vzmekniti, maknem, vb. pf. emporraden: v. se, sich entwinden (vom Laut, Lon), SIN.

vzmęs, adv. = zmes, C.

vzmèt, meta, m. 1) bie Brojection (math.), h. t .- Cig. (T.), Cel. (Geom.), Znid.; - 2) bet Rud nach aufwärts, Telov.

vzmet, î, f. 1) bie Springfeber, Cig.(T.), Lasce-Erj.(Torb.), Notr., nk.; -2) = ulje s črnim vrsicem, bas Mas, ber Abscefe, Zemon(Notr.)-Erj.(Torb.); -- prim. zmet, f.

vzmetanje, n. nauk o vzmetanju, bie Brojectionslehre, Cig.(T.).

vzmétati, metam, vb. impf. projicieren (math.), Cig.(T.).

vzmetávati, am, vô. impf. emportverfen, Vrt. vzmeten, tna, adj. 1) Brojections -: vzmetna ravnina, die Brojectionsebene (math.), Cig. (T.); - 2) Springfeber-, Jan.(H.).

vzmētnica, f. das Federhaus (mech.), Cig.(T.). vzmirîtolj, m. ber Berföhner, ogr.-C.

vzmirkti, im, vb. pf. beruhigen, verföhnen, befanftigen, ogr.-C

vzmirljívost, f. die Beriöhnlichteit, C. vzmaož, f. die Boteng (math.), Cig.(T.), Cel. (Ar.), Znid.

vzmnožba, f. bie Potenzierung, Cig.(T.). vzmnožen, žna, adj. Boteng.: vzmnožni kazavec = eksponent, Cig.(T.).

vzmnoženec, nca, m. ber Botengiand, Cig.

vzmnoževáti, ûjem, vb. impf. potenzieren, Cig. (T.), Cel.(Ar.); v. na kvadrat, gum Quabrat erheben, Cel.(Ar.).

vzmnožíti, im, vb. pf. potenzieren, gur Boteng erheben, Cig.(T.), Cel.(Ar.).

vzmóči, vzmórem, vb. pf. 1) tonnen, bermogen,

Cig.(T.). ogr. - C.; - 2) die Dberhand gewinnen, siegen, Vrt., Zora; v. koga, jemanben überwinden, ogr.-C.; - 3) v. koga, jemandem helfen, vzhSt., ogr.-C.; - prim. zmoči.

vzmoljava, f. die hervorragung, C. vzmotáti, am, vb. pf. hinaufrollen, Cig.

vzmôžek, žka, m. das Bermögen, die Kraft, C. vzmóžen, žna, adj. fähig, Cig.(T.); — mächtig, ogr.-C.; - prim. zmožen.

vzmóžnost, f. die Fähigfeit, Cig.(T.); — die Mächtigleit, ogr.-C.

vzmrdováti se, üjem se, vb. impf. Grimaffen schneiden, Cig.(T.).

vzmfeiti, im, vb. pf. losichnellen, C.

vznāčki, adv. = vznak, C. vznāglič, adv. plöblich, ogr.-C.

vznak, adv. rūdlings; v. metati; v. ležati; v. pasti, auf ben Rilden fallen; - prim. znak. vznapět, adv. = spet, vzhŠt.-C.

vznásad, adv. übereinanber, Gor.; - prim. znasad.

vznášati, am, vb. impf. ad vznesti; 1) hinauftragen, hinaufbringen, Cig.; - v. se, in Schwung tommen, Jan. (H.); - 2) erheben, auszeichnen; to me vznasa, ogr.-C.; - 3) v. se, sich erheben, prunten, prahlen, Cig., C.; na visoko se ne vznašajte! Trub.

vznebáviti, bavim, vb. pf. befreien: v. koga česa, jemanben von etwas befreien, C.

vznemdr, adv. = vnemar, C

vznemiriti, mirim, vb. pf. in Unruhe berfegen, beunruhigen, Jan., Cig.(T.), nk.

vznemírjati, am, vb. impf. ad vznemiriti, Cig. (T.), nk.

vznemoči, morem, vb. pf. bie Rraft verlieren, nk.; ohnmächtig werben, Zora.

vznesenje, n. die Begeisterung, Zora; - po

vznésti, vznésem, *vb. pf.* 1) hinauftragen, hinaufbringen, Cig.; - v. se, fich aufschwingen, in Schwung fommen, Jan.(H.); - (pren.) vznesen, fchwungvoll, Cig.; - begeiftert, Zora; vznesenega srca, Zv.; — 2) erheben, C.; — 3) vznesen, ftattlidj: v. mož, vznesena žena, deklica, Lašče-Erj.(Torb.); - hehr, Jan.

vznetiti, im, vb. pf. angunden, anfachen, C.;

- prim, znetiti.

vznevídeti se, vídim se, vb. pf. mijšfallen : vznevidelo se mi je, vzhSt.-C.

vznîc, adv. = vnic, znic, Jan.(H.).

vanikniti, niknem, vb. pf. aufgeben, aufleimen (v. Samen), ogr.-C.

vznîkva, f. bas Bieberhervortommen eines Baches, C.

vznosit, adj. 1) ftolg, C.; - 2) erhaben, Jan.

vznôter, adv. cinwöris, $Jan_{\cdot}(H_{\cdot})$; = ne v., Jan_{\cdot} vznova, adv. nam. znova, neuerbings, vzhSt., ogr.-C.

vznôvič, adv. = znova, C.

vanožje, n. ber Fußtheil bes Bettes, nk.; - ber fuß bes Berges, nk.; - v. pri vinogradu, ber unterfte Rand bes Beingartens, ber Unterschlag, St.-C.

vzobráziti, râzim, vb. pf. ausbilben, Cig. (T.),

vzobraževáti, ûjem, vb. impf. ad vzobraziti, nk. vzôčen, čna, adj. gegenüber gelegen, ogr.-C. vzộči, adv. 1) vor bie Augen, por bas Angeficht, v. komu stopiti, ne upa si mi v. priti, νζh.St., ogr. - C.; ins Gesicht, offen: v. povedati, v. komu kaj sponašati, vzhSt., ogr.-C.; -- 2) Bugegen, gegenwärtig: v. biti, gegenwärtig fein, v. koga, v. komu, in Gegenwart jemanbes,

vikst., ogr.-C.; — 3) v. s kom, jemandem gegenüber: pes v. s pastirjem sedi, da je čreda med njima, ogr.-C.; -- 4) augenfällig, nach dem Anschein, C.

vzocitoma, adv. ins Beficht, offen, C.

vzonkraj, adv., praep. c. gen. = onkraj, jen-feits, auf ber anberen Seite, auf bie anbere Seite hin, C.; (zonkraj, jvzh.St.).

vzdr, zora, m. bas Ibeal, bas Muster, Cig., Jan., nk.; - po drugih slov. jezikih.

vzorec, rca, m. bas Muster, DZ., nk.; risati po vzorcih (nach Borlagen), Znid.; bas Formular, nk.; - bas Warenmufter, nk.

vzôrek, rka, m. = vzorec, Cig., Levst.(Nauk), DZ.

vzóren, rna, adj. ibeal, musterhaft, Cig., Jan.,

vzorît, adj. - vzoren, Cig.(T.), Levst.(LjZv.). vzornica, f. die Mufterfarte, DZ.

vzornik, m. ber 3bealift, Jan.(H.).

vzórnost, f. bie 3bealitat, bie Dufterhaftigleit, Cig., nk.

vzorstvo, n. der Ibcalismus, Jan.(H.).

vzpehováti se, tje se, vb. impf. aufstogen: vzpehuje se mi, Cig.; — prim. spehovati se. vzponjáč, m. ber Rletterfijch (anabas scandens), Erj.(Z.).

Vzpęnjati se, am se, vb. impf. ad vzpeti se, nk.

vzpęt, adv. jurūd, C.

vzpeti, pnem, vb. pf. emporrichten: Star potnik v okno vzpne oko, Greg.; - v. se, fich emporrichten: v. se na prete, Levst.(Zb. sp.); sich baumen, Jan.(H.); -v. se na visoko stopinjo, eine hohe Stufe erreichen, nk.

vzpętiti se, im se, vb. pf. = domisliti se,

Cerknica-Erj.(Torb.).

vzpetost, f. die horizontale Glieberung (geogr.), Cig.(T.), Jes.

vzpihniti, pihnem, vb. pf. 1) hinaufblafen, Cig. ; - 2) anfachen: v. ogenj, stari srd, nk.

vzplahtati, am, vb. pf. mit ben Flitgein ichlagend auffliegen, C.

vzplamenéti, im, vb. pf. aufflammen, auflobern (tudi pren.), Jan., nk.

vzplamtéti, ím, vb. pf. entbrennen, nk. vzplávati, plavam, vb. pf. emporichmimmen, Jan. (H.); - emperichweben, Jan.

vzpodbudíti, im, vb. pf. = izpodbuditi, Jan.

vzpored, reda, m. = spored, bie Reihenfolge, bas Brogramm, nk.

vzpored, adv. = spored, parallel, Zora; neben, C.; v. staviti, auf eine gleiche Stufe ftellen: v. staviti koga z neumno živino, Zv.

vzporéden, dna, adj. parallel, Cig.(T.), Cel. (Geom.), nk.

vzporediti, im, vb. pf. in Barallele ftellen, vergleichen, nk.

vzporednica, f. bie Barallele, Cig.(T.), Cel. (Geom.).

vzporędnik, m. bas Barallelogramm, Cig.(T.), Cel.(Geom.), Let.; - (krog) vzporednik, ber Baralleltreis, Cig.(T.), Cel.(Geom.), Jes.

vzporednodomec, men, m. ber Rebenwohner, Cig.(T.).

vzporédnost, f. der Barallelismus (math.), Cig.(T.).vzpostava, f. bie Biebereinsehung, bie Reftauration, Cig (T.), DZkr.; - prim. vzpostaviti. vzpostáviti, stavim, vb. pf. wieber aufrichten, wieber einsehen, Cig.(T.), nk.; — hs. vzprejemališčo, n. bas Aufnahmshaus, DZ. vzprejemati, mam, mljem, vb. impf. ad vzprejeti, nk. vzprejéti, préjmem, vb. pf. = sprejeti, nk. vzpričo, praep. c. gen. = spričo, wegen, Kras, Ip.-Erj.(Torb.), Idrija. vzprijemati, mam, mljem, vb. impf. ad vzprijeti, Znid., Levst. (Močv.). vzprijeti, primem, vb. pf. = sprejeti, empfangen, annehmen, Levst.(Nauk), nk.; čutilo vzprime vtis, Znid.; - smrt v., Vrt. vzprožílo, n. = nastava ali progla v ptičjo lov, Vrsno-Erj. (Torb.). vzpróžiti, im, vb. pf. = sprožiti, loegeben machen: v. nastavo, v. lok, puško, nk.; v. pretresanje, Erörterungen anregen, Levst. (Močv.). vzráčiti se, ráči se, vb. pf. vzrači se mi kaj, es beliebt mir, C. vzradostiti, im, vb. pf. erfreuen, nk. vzradováti se, újem se, vb. pf. von Freude erfüllt werden, nk. vzradovéditi, vedim, vb. pf. neugierig machen, C. vzrast, m. ber Buche, Cig., Cig. (T.). vzrast, î, f. ber Buchs, Jan., C., Jurc. vzrastek, tka, m. der Trieb, C.; - die Drufe (min.), Cig.(T.). vzrásti, rástem, vb. pf. aufwachjen, nk.; -prim. zrasti. vzráščati, am, vb. impf. ad vzrasti, Jan.(H.). vzraven, adv. = vzravno, C. vzravnič, adv. jogleich, C. vzravno, adv. geradeaus, ogr.-C. vzráz, ráza, m. = izraz, ber Ausbrud, LjZv. . vzrazilo, n. ber Musbrud, Levst.(Nauk). vzrêber, adv. bergan: od morja vzreber, Zv. vzrebrje, n. ber Bergabhang, ogr.-C. vzrebrn, adj. abichuffig, geneigt: vzrebrna streha, ogr.-C. vzred, adv. = zred, vred, jugleich, C. vzrediti, im, vb. pf. ergieben, aufgieben, Cig. (T.), nk.; — prim. zrediti. vzreja, f. bie Ergiehung, Cig.(T.), nk.; - prim. zreja. vzrejalisce, n. bie Erziehungsauftalt, nk. vzréjanec, nca, m. ber Bögling, Cig., DZ. vzrejati, am, vb. impf. ad vzrediti, Cig., Cig. (T.), nk.vzrejen, ina, adj. Erziehungs., Jan.(H.). vzrejenjo, n. die Erziehung, C.; clovek našega vzrejenja, ein hier erzogener Mensch, C. vzrejeváti, ûjem, vb. impf. ad vzrediti, nk. vzrejevavec, vca, m. ber Ergieber, Zora, vzreti so, zrem se, vb. pf. emporbliden, Met., Burg.(Rok.). vzriniti se, rinem se, vb. pf. zum Boricein fommen (von Hautausschlägen), Kras, BiKr .-М. vzriti, vzrijem, vb. pf. aufwühlen, Cig.

vzróčen, čna, *adj.* urjátilito, caulal, *Cig., Jan.*, Cig. (T.); vzrocna zveza, ber Caufalnegus, Cig.(T.).vzročiti, rộcim, vb. impf. verurjachen, nk. vzročníca, f. die Urheberiu, C. vzročník, m. ber Urbeber, C., Glas. vzročnost, f. bie Caujalitat, Cig., Jan., Cig. (T.). vzrojíti, ím, vb. pf. ftűrmifch auffahren und aufichreien, C., nk. 1. vzrok, roka, m. die Urfache, ber Brund, Mur., Cig., Jan., nk. 2. vzrok, roka, m. v. si s kom dati, fich bie hanbe reichen, burch hanbichlag etwas be-fraftigen, C. vzrokováti, újem, vb. impf. perurjachen, peranlaffen, Guts.-Cig., DZ., nk.; - hs. vzrokováti se, ûjem se, vb. impf. jidi jum Gruß gegenseitig die Sande reichen, Hal.-C. vzrokoznanstvo, n. bie Atiologie, Cig. (T.). vztéči, vztéčem, vb. pf. wüthenb, toll werben, Meg., Mik., Krelj-M.; - vztekel, wuthend, toll, rajend, Meg., Dict., Mik., Krelj-M., Jsvkr.; v. pes, Mik., Levst.(Nauk); vztekli ino nespametni ljudje, Dalm.; - prim. 3. steči 2), stckel. vztékati, têkam, vb. impf. ad vzteči, rajen: ljudje divjajo ino vztekajo zoper Boga, Dalm. vzteklina, f. bie Buthfrantheit, DZ. vzteklost, f. die Buth, die Tollheit, Meg., Alas., Boh.-M., Cig.(T.). DZ., Bes.; - v. srca, Dalm. vztekníti se, vztáknem se, vb. pf. = vzpeti se (n. pr. na drevo), Spodnja Idrija-Erj. (Torb.). vztikati se, tîkam, čem sc, vb. impf. ad vztekniti se; = vzpenjati se (n. pr. na drevo), Spodnja Idrija-Erj. (Torb.); flettern, Jan., C. vztóžiti se, i se, vb. pf. vztoži se mi, es verbrießt mich, Dalm. vztrájati, jam (jem), vb. pf. ausbauern, verharren, nk. vztrájen, jna, adj. beharrlich, ausbauernb, nk. vztrájnost, f. die Ausdauer, nk.; — das Beharrungevermogen, Sen. (Fir.). vziropetati, etam, éčem, vb. pf. ergittern, erbeben, Jan.(H.); - prim. strepetati. vztrpeti se, im se, vb. pf. aushalten: vztrpeti se ne moremo, da ne bi, wir fonnen nicht umbin -, Navr.(Let.). vzupati se, am se, vb. pf. sich getrauen, C. vzvečerek, rka, m. ber Rachmittag, ogr.-C. vzveličáten, tna, adj. = zveličalen, jeligmachenb, befeligenb, C. vzveličálo, n. das religiose Heilmittel, C. vzveličanstvo, n. die Geligfeit, ogr.-C. vzveličati, am, vb. pf. = zveličati, nk. vzveličitelj, m. ber Seligmacher, C. vzvest, f. na vzvest dati, befannt machen, ogr.-C. vzvestíti, ím. vb. pf. berichten, verfündigen, ogr.-C. vzvéščati, am, vb. impf. ad vzvestiti, ogr.-C. vzvídeti se, vídi se, »b. pf. vzvídi se mi, iáj befinde es für gut, C., nk.

vzvihati, am, vb. pf. hinaufbiegen, Cig.; -

v. se, sich hinaustrummen, Cig. vzvíjati, am, vb. impf. ad vzviti; v. se, sich emporranten, Cig.

vzvísiti, vîsim, vb. pf. erhöhen, C.; vzvišen, erhoht, erhaben (tudi pren.), nk.

vzvîšati, am, vb. pf. erhöhen, erheben, Jan., C. vzvišek, ška, m. 1) bie Steigung, Cig. (T.); - 2) die Anhöhe, C., Levst.(Pril).

vzvišenina, f. bas hautrelief, Str. vzvišenost, f. bie Erhabenheit, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; bie Egcelleng, Cig., Jan.

vzviševáti, újem, vb. impf. ad vzvisiti, vzvišati; nk.

vzvíškoma, adv. = kvišku, C.

vzvíti, víjem, vb. pf. aufbiegen, Cig. vzvôd, m. ber hebel, (zod), Knefa (Tolm.)-Erj.(Torb.), Sen.(Fiz.).

vzvôd, f. = vzvod m., (zud) Lašče-Erj. (Torb.).

vzvôden, dna, adj. Sebel, Jan.(H.).

vzvoj, voja, m. ber Schraubengang, bas Gewinde, C., DZ.

vzvojnica, f. bie Schraubenlinie, Cig.(T.). vzvółžiti se, im se, vb. pf. verberben, abstehen (von Speifen, Betranten), C.

vzvôž, f. die Auffahrt, C.; tu je huda vzvož, C. vzvráčati se, am se, pb. impf. zurudlehren,

ogr.~C. vzvráten, tna, adj. Můď : vzvrátno delovanje, bie Rudwirfung, vzvratno delovati, rudwirfen, reagieren, vzvratna premena glasov, die Müdverwandlung der Laute, h. t.-Cig.(T.); vzvratni odgovor, die Müdantwort, Jan.(H.).

vzvráti, f. pl. = kos zemlje konci njive, bie Adermenbe, Lašče-Erj. (Torb.); - prim. zvrati. vzvrátnik, m. = vzvrati, BlKr.

vzvréči, vzvížem, vb. pf. projicieren, Cig.(T.); — prim, vzmetati.

vzvíniti, nem, vb. pf. = izvrniti: vzvrnjen, vertehrt, Erj. (Som.).

vzvrnječiti se, ęčim se, vb. pf. in Bant gerathen, vzhSt.-C.

vžė, adv. = uže, fon, Cr., nk. vžėtčen, čna, adj. felien, Guts., Jan., Guts. (Res.); - prim. želčen.

vžgatuc, ica, m. = zavrelica, verborbener Bein, Mur., Cig., C.

vžgalîn, m. ber Brand bei Baumen. C.

vžgalina, f. pljučna v., die Lungenentzunbung, C. vžgalineo, nca, m. = vžgalec, Celjska ok.-C. vzganica, f. ber Brand (eine Krantheit), Jarn. 1. vžgáti, vžgèm, vb. pf. einbrennen; v. zna-

menje, brandmarten.

2. vžgáti, vžgèm, vb. pf. angûnden; v. luč, svećo; v. se, Fener fangen, sich entgünden; - entflammen, anseuern, Cig., Cig.(T.); za srečo človeštva vžgan, Pres.; on se hitro vzge, er ereifert fich schnell, er fprudelt leicht auf, Cig.; - iz: vz-zgati.

1. vžlg, žíga, m. daš Brandmal, Cig.

2. vžig, žíga, m. 1) die Entzündung, Cig.; -2) ber Brand beim Dbite, C.

vžiga, f. — požar: bila je vžiga — gorelo je, Notr.

vžigáten, tna, adj. Bünb-, Cig., Jan., nk.; vzigatni klincki, Bundholzchen, nie.

vžigalica, f. bas Bunbholzchen, Cig., Jan., nk.; (vžigalica) Levst.(Nauk).

vžigatnica, f. = vžigalica, C.

1. vžigalo, n. bas Branbeifen, bas Beicheneifen,

2. vžigálo, n. bas Feuerzeug, ber Bünber, Cig.; zracno v., ein pneumatifches Feuerzeug, Sen.

1. vžíganje, n. bas Einbrennen.

2. vžíganjo, n. das Anglinben.

1. vžígati, am, vb. impf. ad 1. vžgati; einbrennen; znamenja v.

2. vžígati, am, vb. impf. ad 2. vžgati, onganden; - entflammen; v. se, fich entzünden, entbrennen.

vžigljiv, íva, adj. entzünbbar, Cig.

vžláhtiti so, im se, vb. pf. sich in bie Berwandticaft einverleiben, M.

vžúpiti, im, vb. pf. einpfarren, C., nk.

Z.

z, praep., išči pod s. zà, I. praep. A) c. acc. 1) hinter (na vprašanje: kam?); solnce zahaja za goro; za peč se skriti; za hišo ubežati; - usesti se za mizo, sich an ben Tisch setzen; — 2) kaže mero pri primerjanju: um; za pedenj daljši; za pet let mlajši; za las ne zgrešiti, nicht um ein Saar fehlen; za malo da - skoraj da, fast, Blc.-C.; — 3) kaže prizadeto reč pri glagolih: prijeti, držati, privezati, obesiti, vleči itd.: bei, an; za roko prijeti, die Hand erfaffen, bei ber hand faffen; za usesa zgrabiti, za nogo vleči; leva za grive zgrabiti, za lase obviseti, an ben haaren hangen bleiben, Ravn .-Mik.; Za bele roke se vodita, Npes.-K.; kdor za smolo prime, se osmoli, Npreg. - Jan.

(Slovn.); za delo p., Sanb ans Bert legen, Met.; - 4) kaže, komu, čemu je kaj koristno, primerno, za kaj namenjeno itd.; für, au; iti v boj za domovino in cesarja; biti za koga, jemandes Bartei halten; za koga moliti; veliko prebiti za koga; za druge ljudi se truditi; vsak za-se, Bog za vse, Npreg.-Jan.(Slovn.); kdor ni za nas, je proti nam; prositi za koga milosti; — vino ni za otroke; star človek ni za potovanje; ta riba ni za jed, Dol. - Levst. (Zb. sp.); to ni za-me, das taugt für mich nicht; to ni za nic, das taugt gu nichts; za to delo nisem, gu biefer Arbeit tauge ich nicht; vzdigni to, če si za kaj! (wenn du etwas taugst); za voljo — po volji, nach Bunsch, Z., jvzh.St.; za potrebo, za silo (zur Noth) že še imamo denarja; za žejo piti, trinten, um ben Durft ju lofchen; za smrt bolan, lebensgefährlich erfrantt; - heer za kmeta dati, bie Tochter einem Bauer gur Frau geben, Levst. (Rok.); slama za klajo, Hutter-stroh; kruha in vina dajati težakom za malo južino, (alš Jause); — v tem pomenu stoji tudi pred adverbiji in adverbialnimi izrazi: za zdaj, vorlāufig; za naprej, fünftighin; kruh za po poti, Ravn.-Mik.; hrastov išče za črez morje, Vilhar-Mik.; za na kmetih obleki ni bilo kaj reči, Jurč.; strašila za v proso, LjZv.; jekleni oklepi za na prsi, Levst. (Zb. sp.); — 5) kaže, zaradi koga, česa se kaj godi: wegen, um — willen, um, für; za vero umreti; pridna gospodinja mora za pero črez plot skočiti, Npreg. - Jan. (Slovn.); za Boga te prosim, ogr.-C.; za Boga in sveto Trojico! Jurć.; za božji čas, um Gottešwillen! za pet ran božjih! za božjo voljo, um Gotteswillen, za tega voljo, um beffentwillen, Cig., Jan.; za mojo voljo, meinethalben; za kaj (nav. zakaj)? warum? za to, beshalb (nav. zato); to je zato, ker . .; -6) kaže, namesto česa se kaj stavi, s čim se kaj enači, plačuje: für, um; oko za oko, zob za zob; hišo za vrt, kravo za vola zamenjati; konja prodati za sto goldinarjev; za groš kruha kupiti; za vino dati, Bein gablen; za povračilo, gegen Entgelt, za stavo teči, um bie Bette laufen; za brata placati, für ben Bruber, ftatt bes Brubers zahlen, Met.; (arebra bi bili radi dali za vode [pour de l'eau], Ravn. - Mik.); -- 7) kaže predikativno, kaj kdo je ali postane, (pri glagolih: biti, postaviti, izvoliti, imeti itd.); als, ju; za hlapca biti, als Rnecht bienen; za tovariša komu biti, jemandem Gefellschaft leiften; za prico biti, Beugenichaft ablegen; za botra biti otroku pri kretu, ein Rind aus ber Taufe heben; za norca biti komu, sich von jemandem soppen lassen, C.; izvoliti koga za župana, za poslanca; Ti si me postavil za kralja Izraelcem, Ravn. - Jan. (Slovn.); imejo ga za učenega, man halt ihn für gelehrt; Turkinjo za ženo vzeti, eine Türfin gum Beibe nehmen; za sina koga vzeti, an Sohnes ftatt annehmen, Met.; - za tatu (als Dieb) umreti, Zv.; za rednega poslušatelja hoditi k uku, DZ.; za ljubo imeti, fürlieb nehmen, Met.; za mrtvo ("zamrtev") ležati, mie tobt ba liegen, Lasce-Levst.(M.); za zlo vzeti, übel aufnehmen; to se mi za zlo zdi, bas verbrießt mich, C.; za gotovo obljubiti, bestimmi versprechen; za trdno se prepričati, sich grundlich überzeugen; za istino, za resnico, im Ernfte; za šalo, im Spaß; - 8) kaže to, česar se kako dejanje tiče: für, um, in Betreff; skrbeti, marati, bati se za koga, za kaj; prepirati se za kako reč; za svet vprašati, um Rath fragen ; vprašati za svojega brata, sich nach seinem Bruber erkundigen; prositi za kako reč 🗪 prositi česa; vem za vse tvoje grehe, ich tenne alle beine Gunben; vem za velikansko bukev v gozdu; otel vas

je iz nevarnosti, za katere sami ne veste, da ste bili v njih, Ravn.; tudi za veliko druzih rotivcev sem slišal, da jih straši, LjZv.; za njo ni nic rekel, in Betreff ihrer fagte er nichts, jvzhSt.; za računanje se ni ustrašila nobenega trgovca, LjZv.; menda ga je večkrat udaril, pa za dvakrat vem, da je resnica, Dol.; za mene ni nobene nevarnosti, mas mich anbetrifft, für mich gibt es feine Befahr, Cig.; jaz za-se, ich für meinen Theil, Cig.; za drugo, im übrigen: za drugo sem zadovoljen; - kaj je za to? was siegt baran? nic ni za to, daran liegt nichts; nic mi ni za njega, es ift mir an ibm nichts gelegen; -9) v casnem pomenu: binnen, nach Berlauf von, über; za pet let; za leto dni, in einem Inhre, Npes.-C.; za eno uro, binnen einer Stunde, Cig.; za pol ure je bil mrtev, Svet. (Rok.); za malo časa, in furzem, Jan.; --B) c. gen, kaže čas, v katerem se kaj godi; za dne priti, bei Tage antommen ; za svetlega dne, bei bellem Tage, Dalm.; za solnca, solange noch bie Soune scheint; za hlada, solange es fühl ist; za rana, früh; za časa, zeitlich, gur rechten Beit; za jeseni, im Berbfte, C.; za prva, anjangs, Mik.; za svojega žitka, mahrend feines Lebens, ogr. - Mik., C.; za mladih dni, in ber Jugend; za moje pameti, foweit ich mich gu entfinnen weiß, Jan.; za prejänjega zupana, unter bem früheren Bürgermeister; za Karla Velikega, jur Beit Rarls des Großen; za tega časa, mährend biefer Reit, Gor.; — C) c. instr. 1) hinter, nach, (na vprašanje kje! ali kod?); za hrbtom; vrata za seboj zapreti; za pečjo sedeti; za mizo sedeti, am Tische figen; za morjem, jenfeits bes Meeres; gric za gricem, ein Sugel nach bem anbern; iti, hoditi za kom, hinter jemandem einhergeben, jemandem nachgeben; udrli so (jo) za njim, fie ftromten ihm nach; hajdi za menoj! auf! mir nach! pridite sa nami! tommt uns nach! kričal sem za njim, pa me ni več slišal; — za delom hoditi, auf Arbeit ausgehen, Erj.(Izb. sp.); — nach (in Bezug auf ben Rang); prvi za cesarjem; - 2) längš: za potokom, za vodo; — 3) kaže čas, po katerem se kaj godi, nad); za njimi nastopi sedem hudih letin, Ravn.-Mik.; dan za dnevom, leto za letom prejde; za tem (zatem) hierauf, hernach; zatem je rekla, Nprip.(St.)-Kres; — 4) kaže vzrok pri glagolih: zboleti, umreti, an; za grižo zboleti, Levst.(Nauk); za lakoto umreti je huje ko zgoreti, Npreg.-Jan. (Slovn.); — 5) nam. s (z): mit; ni imel za čim plačati, Schonl.; imaš za čim, lahko greš v Rim, Npreg. - Jan. (Slovn.), (morda nam. ze čim = s čim, C.); — II. praef. kaže pomikanje za kako reč; solnce je zašlo za goro; zalesti koga, hinter einen, hinter feine Streiche tommen, ibn ertappen, Mik.; - zaostati za kom, hinter jemandem aurūdbleiben; — 2) kaže kako zaprečenje s tem, da kdo sebe ali da se kaj druzega pred kako reč postavi; zadržati, aurūdhalten; zazidati okna, die Fenster bermauern; zastreti, verhäugen; zamelo je ceste; zasuti jamo; zasesti, burch Gigen einnehmen, befegen; veliko zaleči (eig. einen großen Raum liegenb bebeden), viel ausgeben; zasuti, verichutten; zakleniti, zapreti, einsperren; - 3) kaže pomikanje v notranjost, globino, zahajanje na nepravo pot, napačno opravljanje dela: bet-, fehle; zaiti, fich verirren, fehlgehen; zabresti blato; zadolžiti se; zastriči, fehlerhaft scheren; zaredi se, sich verreben; zasteti se, sich verzählen; — 4) kaze zacetek dejanja ali enkratno dejanje: zapeti, zatrobiti, zaspati, zasmrdeti, zardeti, zakleti, einen Fluch ausfprechen; zazvizgati, einen Bfiff thun; - 5) kaže zapravljanje, izgubo kake reči; zagospodariti, verwirtichaften; zaigrati, verspielen; zazidati, burch Bauen verbrauchen; zamuditi, verfaumen; zalezati kosilo, (burch Liegen verfaumen), Mik.; zamleti se, beim Dablen weniger werben, (opp. namleti se); zapiti in zajesti svoje imenje, feine Sabe burch Effen und Trinfen verthun; - 6) kaže dovršnost dejanja: zaklati, abitechen; zadaviti, ermurgen.

zaarati, am, vb. pf. z. kaj, burch bas Angeld fich ben Rauf einer Sache fichern; z. koga, burch bas Angelb jemanben jum Bertaufe verpflichten, Fr.-C.; z. se, bas Angeld geben u. fich badurch zum Rauf verpflichten, Polj. zaare, f. pl. ber Aderrand, Fr.-C.; — prim.

zaaren, rna, adj. zaarna cesta, ber Felbweg. C. zabadati, am, vb. impf. ad zabosti; 1) hineinftechen, hineinftogen; z. kaj v kako reč; z. v koga (z besedami), sticheln, Erj. (Torb.); - 2) abstechen; telce, piscance z., Npes. -Vraz.

zabadava, adv. = zabadavo, BlKr.-DSv. zabadavo, adv. = zastoni, umfonft, bergebens,

ντhSt.-C., jντhSt.; - prim. badava.

zabajati, jam, jem, vb. pf. verzaubern, Mur., Glas.

zabaluštráti so, am se, vb. pf. im Reben etwas fagen, mas man nicht follte, fich berpuffen (-bale-), Cig.; z. se v govorjenju, C. zabarantáti, âm, vb. pf. = barantaje za-

zabarati, am, vb. pf. durch Rachfrage fich ben Rauf ficheru: dva prašička sem pri njem zabaral, Polj.

zabarvati, am, vb. pf. berfarben, Cig.

zabásati, basem, vb. pf. verftopfen, guftopfen;

- z. se, zu viel effen, Z.

zabava, f. 1) die Ungelegenheit, bie Beläftigung, die Behelligung, die Blage, Dict., C., Vod. (17b. sp.); zabavo delati komu, jemanben belaftigen, Krelj, Kast.; - bas hinbernis, Cig.; na močvirju se ni bati prevelike zabave, Levst. (Močv.); da ne bom imel zabave, um nicht Anftanbe zu haben, Prim.; - Die Rederei, die Chicane, Cig., Jan., M.; fantje napravijo, kakor Dolenici pravijo "zabavo" ali prepir, SIN.; zbadljive zabave, Levst. (Zb. sp.); — 2) (po drugih slov, jezikih) bie Unterhaltung, bie Rurzweile, Cig., Jan., nk.

zabavati, am, vb. impf. unterhalten, nk.; -

pogl. zabavljati 3).

zabáven, vna, adj. 1) lästig, Dict., C.; ne bodi mi z.! Krelj; zabavno delo, eine läftige, zeitranbenbe Arbeit, Kras; - 2) (po drugih slov. jez.) furzweilig, unterhaltenb, Unter-haltunge, Cig., Jan., nk.; zabavno smesen, brollig, Cig.(T.).

zabavica, f. dem. zabava 2): eine fleine Unter-

haltung, Zora.

zabavíščo, n. ber Unierhaliungsort, nk.; z. malim otrokom, ein Rinbergarten, Cig.(T.),

otročje (otroško) z., nk.

zabáviti, bavim, vb. pf. 1) aufhalten, gurud. halten, Habd .- Mik.; delo jo je zabavilo dostikrat do kasne noči, LjZv.; - permellen: z. se okoli česa, Cig.(T.); — 2) otroka z., bas Rind besänstigen, stillen, M., Z.; — 3) z. se, sich zerstrenen, sich unterhalten, Cig., Cig.(T.); (po drugih slov. jezikih).

zabāvkati, kam, čem, vb. pf. = zalajati, Z., jvzhŠt.

zabavljáč, m. kdor zabavlja: ber Gloffenmocher. ber Stanter, ber Spotter, C., nk.

zabavljanje, n. 1) bie Beichaftigung: sveto z., kajk .- Valj. (Rad); - 2) nedhafte Bemertungen ober Ausstellungen; gorka ga je zgrabila nad Simeonovim nesramnim zabavljanjem, Ravn.; - 3) bas Unterhalten, nk.

zabávljati, am, vb. impf. ad zabaviti; 1) aufhalten, gurudhalten, jemandem (mit Fragen, mit Anliegen) laftig fallen: z. koga, C.; z. se s kom, mit jemanbem Umgang pflegen, C .; - Sinberniffe bereiten, ungelegen fein, Dict.; deževje jim zelo veliko zabavlja, da grozdje ne zreja, Vrtov (Vin.); - 2) nedhaste Ausstellungen, Glossen machen, stänken, Cig., Jan., Cig. (T.), Kr.; z. čemu, črez kaj, Cig., Kr.; z. na ženske, Jurč.; z. komu: mar bi pustil, da mi zabavlja! foll ich mich von ihm dicanieren laffen? Cig.; zabavljali so si, es find Redereien vorgefallen, Cig.; — 3) ben Hof machen: z. žensko, Savinska dol .- DSv.; - unterhalten, amufieren, z. se, sich unterhalten, (po drugih slov, jezikih), Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

zabavljavec, vca, m. = zabavljivec 1), kdor

zebavlja, Valj.(Rad).

zabavljica, f. die Stichelrede, Cig. (T.); die Spottrede, das Spottwort, Nov.; — das Spottgebicht, die Satire, Cig., Jan., Cig. (T.); ein fatirifches Epigramm, Jan (H.).

zabavljicar, rja, m. ber Satirenfcreiber, Cig. zabavljiv, íva, adj. 1) lästig, Dict.; - 2) ftanterijd, handelfüchtig, Mur., Cig., Jan., C.;

– 3) satiristh, Cig., Jan., nk.

zabavljivec, vca. m. 1) ber Gloffenniacher, ber Stänler, Cig., Jan.; - 2) ber Satiriter, Cig.; - 3) bie Spottbroffel, Jan.

zabavljivka, f. bie Gloffenmacherin, bie Gtan-

ferin, Jan.

zabavljivost, f. die Reigung zu nedischen Be-mertungen, Mur., Cig.

zabavnica, f. :) bas Unterhaltungslocal, Cig. Nov.-C.; - 2) ber Schwant, Cig. (T.).

CHOOGLE

zabavnik, m. 1) ber Unterhalter, Cig.; (pol., rus.); — 2) das Unterhaltungsbuch; ber Almanach, C., nk.

zabávnost, f. die Rurzweiligfeit, die Unterhaltlichfeit, nk.

zabavoljúben, adj. Unterhaltung liebend, Cig. zabavožéljen, ljna, adj. unterhaltungsfüchtig, Zora.

zabavščina, f. bie Berlegenheit, C.

zabegati, am, vb. pf. verlegen machen, Jan., C.; zabegan, verlegen, Cig. (T.).

zabégniti, bêgnem, vb. pf. verfagen: od samega strahu jej govor zabegne, da ni mogls ne besedice ziniti več, Kres.

zabeketati, etam, ecem, vb. pf. zu bloten anfangen, aufbloten, Cig.

zâbel, la, m. = zabela, Mur., Mik., ogr.-Valj. (Rad).

21-1-1: 0

zabet, li, f. = zabela, Jan., Z., Gor. zabela, f. bas gett zum Schmalzen ber Speifen; tudi: zabela, Valj. (Rad).

zabeléti, im, vb. pf. weiß erglängen, Jan. (H.).
zabeléžati, am, vb. impf. ad zabeležiti; unmerten: župan zglasbe zabeleža, Levst. (Nauk).

zabeležávati, am, vb. impf. = zabeleževati: z. kaj v pratiko, Levst. (Nauk).

zaboložba, f. die Anmerfung, die Aufzeichnung, die Rotierung, DZ., nk.

zabelêžek, žka, m. die Anmerfung, die Bormerfung, DZ., nk.; zabeležki, Rotizen, nk. zabeležti, ngiem, vb. impf. ad zabeležti, nk.

zabeložîtev, tve, f. die Bormerlung, nk. zabeložiti, szim, vb. pf. an., vormerlen, verzeichnen, notieren, Cig. (T.), nk.; (-biljezCig., Jan.).

zaboložnica, f. bet Bormertichein, DZ.

zabelilo, n. = zabela, C.

zabeliti, im, vb. pf. mit Fett abmachen; z. jed z maslom, svinjsko mastjo, oljem; — ein scharfes Bort sagen: kar ga bolj jezi, to mu zabelim, Levst. (28. sp.); z. jo komu, jemanbem eine bittere Bahrheit sagen, Jan., Z.; — witzen (sg.), V.— Cig.; govor z. z dovtipi, nk.

zabeljevati, am, vb. impf. = zabeljevati, C. zabeljevati, ûjem, vb. impf. ad zabeliti.

zaberáčiti, áčim, vb. pf. verbetteln: z. vse svoje dni, Cig.

zabesnéti, ím, vb. pf. au toben anfangen, Cig. (T.); (pren.) In divia bol, skrbi strašne Ocetu v srcu zabesne, Greg.

zabevkati, am, vb. pf. zu belfern anfangen; aufbelfern.

zabežati, im, vb. pf. zu flieben anfangen, Svet. (Rok.).

zabičati, am, vb. impf. ad zabičiti; = zabičevati, Levst.(Nauk).

zabičeváti, üjem, vb. impf. ad zabičiti; eins jchärfen, Levst. (Nauk), Jurč., nk.; nihče ne more dovolj z. v živo, eš fann nicht genug barauf hingewiesen werben, Levst. (Močv.).

zabičiti, ičim, vb. pf. einschärfen, Levst. (Nauk), Jurč., BIKr.; — (zabičila sem, ich habe mir es sest vorgenommen, Kop.). zabijáš, m. ber Rammbod, bie Ramme, Jan.

zabijáča, f. ber Weberichlagbaum, Cig., vzh-St.-C.

zabijanje, n. bas Einschlagen: z. Trebljev.

zabíjatí, am, vb. impf. ad zabiti; cinjújlagen; žreblje v podplat, kole v zemljo z.; — gunageln, kište z žreblji z.

zabijavec, vca, m. = kdor kaj zabija, Cig. zabîngati, am, vb. pf. zu schwingen ansangen (von einer penbelartigen Bewegung), V.-Cig. zabinglati, âm, vb. pf. = zabingati, Zora. zabingniti, bîngnem, vb. pf. = zabingati, V.-

Cig. zabît, f. das Stilleben, Cig.(T.).

zabíten, tna, adj. — pozabljiv, C.
zábiti, im, (zabôm, C.; zabôdem, Cig.), vb. pf.
— pozabiti, Mur., Cig., Jan., Notr., Rož
(Kor.) - Glas.; jaz tvoje postave ne zabim,
Dalm.-C.; zábivši ("zabiš, zabiši"), auš Beregeffenfeit, C., BlKr.; (pravilno: zabívši, Valj.
[Rad]).

zabiti, bijem, pb. pf. 1) hineinschlagen, einschlagen; žrebelj v steno, kol v zemljo z.; burch Einschlagen verschließen; sod (z veho) z., ein Fass zuspünden, zuschlagen; z źreblji z., zunageln, vernageln; kišto, krsto z.; z deskami z. kaj, etwas mit Brettern verschlagen; rov z., ben Stollen verblenden (mont.), Cig.; — zabit, vernagelt, borniert; — 2) einpanten, einprägen; v glavo komu

z. kaj; — 3) verthun; ves denar z. zabitljívost, f. die Bergeffenheit, C., Krelj. zabitost, f. die Borniertheit, die Stupibität. zabiváč, m. = pogonec, das Binderich(aghölzden)

zabívati, am, vb. impf. ad zábiti, im; bergeffen, C., Zora.

zablačávanje, n. die Berichlämmung: zasipanje in z. netrebljenih strug, Levst. (Močv.). zablačenost, f. die Schlammigleit, Cig.

zablatiti, blatim, vb. pf. mit Schlamm o. Roth verstopsen, verschlämmen, Cig., Jan., Cig.(T); z. se, verschlämmt werden, Cig.; zablacena struga, Levst.(Mocv.); travniki so s peskom zablaceni (mit Sand verschlämmt), Cig.

zahlebetáti, etäm, śčem, vb. pf. 1) zu plappern anfangen; zablebetal je, cs fuhr ihm bas Bort heraus, Cig.; z. komu kaj, jemanbem etwas zuplappern, Cig.; — 2) burch Blaubern verfäumen ober verlieren: z. kosilo, čas, Cig.

zabledeti, im, vb. pf. = obledeti, erblaffen, Npes.-Vraz.

zabléjati, jam, jem, vb. pf. zu blölen anfangen, aufblölen, Cig.; lisica zableje (= se zadere), Hal.-C.; — z. na koga, proti komu, jemanben anplärren, Cig.

zablesk, bleska, m. ber aufleuchtenbe Schim : mer, Cig.

zablestett, im, vb. pf. erglangen, Levst. (Zb. sp.); -- prim. blesteti.

zablésti, blédem, vb. pf. 1) sidy verirren, sehlen, Trub.-C.; = z. se: z. se s pravega pota, C.; - 2) versaselin: z. čas, Cig. zabléščati, im, vb. pf. erglangen, Z.

zabliskati se, am se, vb. pf. aufbligen, erbligen; zabliskale so se sulice; - zabliskalo se je, es blitte; trikrat zaporedoma se je zabliskalo.

zabliskotáti, etam, éčem, vo. pf. au blinten

anfangen, Cig.

zabliskniti, blisknem, vb. pf. = zablisniti,

zablisniti, blisnem, vb. pf. aufbligen, aufblinken, Cig., Jan.; tudi: z. se, Mur.

zabliščáti, ím, vb. pf. = zableščati, zu funkeln, zu schimmern, zu glänzen anfangen, Cig., Jan.; božie veličanstvo zdaj iz njega zablišči, $Ravn_{\cdot}-Valj_{\cdot}(Rad)$; = z. se, Cig.

zabljeváti, újem, vb. impf. = zabivati, pozabliati: In dekliči ... Me doma zabljujejo,

Npes.-K.

zabljiv, iva, adj. vergeislich, Jan., M., ogr.-C. zabljívost, f. bie Bergefelichkeit, M., ogr.-C. zablod, bloda, m. = zabloda, Mur., Cig., C., Cig.(T.).

zabloda, f. die Berirrung, ber Frrthum, C., Trub.-Mik.; pregresne zablode, Slom.

zablôdek, dka, m. = zabloda, Mur., Jan., C. zabloditi, im, vb. pf. 1) fehlgehen, sich verirren, Meg., Mur., Cig., Jan.; z. na krivo pot, z. v brlog nevernih diviakov, LjZv.; - (pren.) v zmote z., in Frrthümer verfallen, Cig.; - 2) vermischen, Cig.; z. svinjam = med pomije otrobe ali moko pomešati, jvīhŠt.; — z. komu kako grenko, jemanbem eine berbe Bahrheit fagen, M.; -- 3) z. si, perfehlen: z. si pot, C.; z. si pri dem, bei einer Gache fehlgeben, C.

zabloja, f. to, s čimer se svinjam jed zabloji, Mik.; - prim. obloda, obloja.

zablojíti, ím, vb. pf. vermifchen: z. svinjam jed z mekinami, Mik.

zabobnáriti, árim, vb.pf. = zabobnati, ogr.-M.zabobnati, am, vb. pf. anfangen gu trommeln; z. komu kaj, jemanbem etwas vortrommein, Cig.

zabobnéti, im, vb. pf. erbröhnen, bumpf erbrausen.

zabobnévati, am, vb. impf. ad zabobneti, Jan. zabod, boda, m. ber Stich, Cig.; z. z mečem, Cig., C.; z. z iglo, nk.

zabodálo, n. = mesto, kier mesar žival zabode, die Stichstelle, Koborid-Erj. (Torb.). zabodek, dka, m. ber Stich, Mur., Jan.

zabogatéti, im, vb. pf. reich werben, LjZv.; ta bo še zabogatel, če bo tako gospodaril, Jurč.

zabôgmati se, am se, νb . pf. = z besedo "bogme!" zakleti se, jvzhSt.

zabdj, boja, m. 1) ber Berfchlag, die Rifte (aus Breitern), Cig., Jan., Pot. - M., nk.; 2) = paz, die Berichalung, Ljub.; - die Bwiidenmand, Dict.

zabojček, čka, m. dem. zabojec; bas Riftchen, DZ., nk.

zabojec, jca, m. dem. zaboj; bas Riftchen, Zora. Let.

zabojeváti, üjem, vb. pf. burch Rampfen berlieren, verfampfen, Cig.

zabojnica, f. bie Ginfaffung bes unteren Dublfteines, Notr.

zabojník, m. = velik železen žrebelj, Notr. zabokati, am, vb. pf. kopo z., ben Robienmeiler mit trodenen holgreifern fullen, Zv., Gor.

zabolęčki, m. pl. die Rachgeburtswehen, Cig., C.; - prim. pobolečki.

zaboléhati, am, vb. pf. anfangen zu frankein,

zaboleti, im, vb. pf. zu ichmerzen anfangen; zabolelo me je v prsih, ich habe in ber Bruft einen Schmerg empfunden.

zabosti, bodem, vb. pf. 1) hineinstechen; z. komu noż v srce, jemanbem einen Stich ins Herz geben; z. si trn v nogo, einen Dorn in ben Fuß betommen; - 2) erstechen; z. koga z nožem; — gledati kakor zaboden voi = große Augen machen, Cig.

zabrana, f. 1) bas Hindernis, C.; — 2) bas

Gebege, C.; — 3) bas Berbot, Jan, zabranati, am, vb. pf. burch Eggen verbeden,

zueggen, eineggen, Cig., Jan., nk. zabranica, f. o trdnjavici Kremljici na Koroškem je narod pel: Oj ti preljuba Kremljica, Ki si naša zabranica, Jarn., Kres IV. 95.

zabranilen, ina, adj. prohibitiv, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

zabraniti, im, vb. pf. verwehren, verbieten; kdo mi more z., da bi ne odšel? kupčijo z., ben Hanbel fperren, Cig.; - vorbeugen, Jan., nk.

zabranjeváti, ûjem, vb. impf. ad zabraniti. zabrásati, am, vb. pf. beidmugen, Lašče-Levst. (M.).

zabráti, bérem, vb. pf. = izbrati, ogr.-Valj.

zabrazdáti, am, vb. pf. bejchmugen, verpagen, Cig., Jan.

zabrazditi, im, vb. pf. eine Furche gieben, einfurchen, Cig.; z. v tujo njivo, in einen fremben Ader hineinadern, (fig.) jemanbem ins Gebege geben, Cig.

zabrei, m. pl. = dobrei, bie Majern, Cig., C.; - ber Friefelausichlag, C.

zabfčati, im, vb. pf. auffummen, Jan. (H.). zabřčiti, břčim, vb. pf. = zabrtviti, SIN.

zabrekati, am, vb. pf. verzetteln, vergeuben, Dol.; - prim. zafračkati.

zabrčvávati, am, vb. impf. ad zabrtviti, zabrčiti; = večiti, dniti, luftbicht ichließen, bodmen, Hal .- C.

zabręčati, im, vb. pf. aufichreien, ogr.-C., M.; z. nad kom, na koga, jemanben anjonauzen, anbellen, Cig., C.

zabreda, f. bie Berirrung, ber Jerthum, Cig., C. zabrędati, brędam, vb. impf. ad zabresti, Z., Zora.

zabrędek, dka, m. = zabreda, Jan.

zabroga, f. bie Berlegenheit, bie Schwierigfeit, die Zwangslage, Levst. (Pril.); ni se taka huda zabrega nel Levst. (Zb. sp.); - baš Sindernis, Jurc. (Tug.).

· · Cichillo

zabrehati, ham, šem, vb. pf. hohl zu hüfteln anfangen, hohl aufhufteln, Z.

zabréhet, hla, adj. pogl. zabrekel.

zabrehendáti, am, vo. pf. - zahripati, aufhufteln, C.

zabrejiti se, brejim se, vb. pf. trachtig werben,

kajk.- Valj. (Vest.).

zabrekel, kla, adj. gefcwollen, aufgebunfen, Cig., Jan., BlKr., Rihenberk - Erj. (Torb.); (zabrhel, Vrsno-Erj.[Torb.], zabrehel, Cig., Savinska dol.).

zabrekniti, breknem, vb. pf. ein wenig aufbunjen, verschwellen, Cig., Jan., C., Notr., BiKr.; prst zabrekne, kadar se toli napne, da se n. pr. ne more prstan z njega sneti, Erj. (Torb.); (noga je zabrehnila, nam. zabreknila, na Sori/Gor.]-Erj.[Torb.]).

zabrenčati, im, vb. pf. ju fummen anfangen, auffummen; muhe so zabrenčale, sršen je

zabrenčal.

zabrenkati, am, vb. pf. bie Saiten eines 3nftrumentes anichlagen.

zabronkotáti, etam, éčem, vb. pf. erflirren.

zabrenkljáti, am, »b. pf. zu flimpern anfan-

zabrenkniti, brênknem, vb. pf. - zabrekniti, Cig., Dol.; prst mi je zabrenknil, da ne morem prstana sneti, Lašče - Erj. (Torb.); noga mi je zabrenkaila, da ne norem škornjev obuti, jvzhSt.

zabrestl, bredem, vb. pf. watend in eine Tiefe gerathen; - (fig.) fich auf Abwege verirren; močno je zabredel; v greh z., Ravn.; (in eine unangenehme Lage) gerathen: v dolgove z., in Schulben gerathen; v nesreco z.

zabroza, f. bie Beronlaffung gum Streite, Rec. zabrož, m. ber unmittelbare Abhang am Juge bes Beingartens, Hal .- C.

zabretje, n. bie Gegend hinter einem Sugel. Hal.-C., Jurc.

zabrężnik, m. = zabreż, C.

zabrisati, brišem, vb. pf. verwijchen, Cig., Jan.; z. se, sich verwischen, untenntlich werben (g. B. bon einer Schrift), Cig.; -- verweben: veter gaz zabriše, C.

zabŕkniti, břknem, vô. pf. jvzh.St., pogl. zabrt-

zabrieti, im, vb. pf. zu flimmern, ichwach zu brennen anfangen, Cig.

zabrićžiti se, čžim se, vb. pf. z. se kam=brez potrebe kje obtičati, Svet.(Rok.).

zabrlizgati, am, vb. pf. einen ichrillen Bfiff (3. B. burch bie Finger) thun.

zabriožiti, ožim, vb. pf. in Unordnung bringen : hiso z., BlKr.

zabrnati, am, vb. pf. mit Fegen ober Fleden bebeden: zabrnan človek, zabrnana srajca,

Črniče(Goriš.); — prim. 2. brnja. zábrne, f. pl. Goriš., pogl. zebrne.

zabrnoti, im, νδ. pf. zu summen ansangen; čebela zabrni, ντhSt. - Valj. (Vest.); — zu Hingen anfangen (v. einer Saite), Cig., Zv.; - glas zvonovni po ušesih zabrni, Slom. zábrníki, m. pl. die Leinwanbenden, vzhSt.-C. zabŕniti, nem, vb. pf. Cig., pogl. zaobrniti.

zábrnjak, m. on kos, ki ostane tkalcu, kadar ne more dotkati, bas Leinwandenbe, ber Trobbel, C., (zabřnjak) Valj. (Rad).

zabrnki, m. pl. = zabrniki, ber Trobbel, Jan. zabróditi, bródim, vb. pf. 1) = zabresti, Z., C., Let.; - 2) beichmuten (bef. mit fluffigen Speisen); z. se, fich besudeln, SlGor .- C.; -3) vergetteln, verftreuen, C.

zabrojonec, nca, m. ber (mit fluffigen Speifen)

Besudelte, vzh.St .- C.

— 819 —

zabrojonka, f. bie (mit fluffigen Speifen) Bejubelte, vyhSt.-C.

zabrôzgati, am, vb. pf. burcheinanber mijchen, vzh.St.

zabrskati, am, vb. pf. zuicharren (vom Beflügel).

zabrsteti, im, vb. pf. auszuschlagen anfangen, Jan.(H.).

zabrstiti se, im se, vb. pf. fich mit Trieben bededen: lipa se zabrsti in zagosti, LiZv. zabřtiti, břtim, vb. pf. C., pogl. zabrtviti.

zabřtniti, břtnem, vb. pf. = zabrtviti (zabrkniti,

jvzhSt.).

zabftviti, bftvim, vb. pf. verftopfen, luftbicht verschließen, Habd. - Mik., Cig.; verbobmen, verbeilen: z. sod, Cig., C.; zabreven, Hal.-C., Dol., BiKr.-Mik.; — = z zemljo pokriti in zatolči: zelje, tropine, krompir z., BlKr.-

zabrúhniti, brûhnem, vb. pf. auftojen: grom zabruhne, C.

1. zabrúsiti, im, vb. pf. 1) einmehen, Cig.;-2) beim Schleifen berberben, verschleifen, Mur., Cig.

2. zabrúsiti, im, vb. pf. fcleubern, Cig.; z. kamen v okno, Zilj.-Jarn.(Rok.); z. kaj pred koga, Cig.; duri z., bie Thitre guichlagen, Cig.; - prim. 2. brusiti. zabrzdati, am, »b. pf. ben gaum anlegen; z.

čeljusti konju, Levst.(Zb. sp.).

zabstónj, adv. Fr.-C., Jsvkr., jvzhŠt., BlKr., DSv., nam. zaobstonj, pogl. zastonj.

zabstónji, adj. Fr.-C., pogl. zastonjski. zabstónjski, adj. ogr.-M., pogl. zastonjski. zabúbiti se, im se, vb. pf. sich verpuppen, nk. zabubljeváti se, ûjem se, vb. impf. ad zabu-

biti se; (-bovati se), Jan.(H.). zabucati, im, vb. pf. bumpf erichallen, auftofen,

erbraufen. zabuhati, buham, vb. pf. verrammein: okna

z drvi zabuhane, Glas, zabuhet, hla, adj. aufgedunfen; zabuhlo lice. zabuhlina, f. bie Anjchwellung, bie Aufgebun-

fenheit, Jan. zabuhlost, f. die Aufgebunfenheit.

zabuhniti, buhnem, vb. pf. aufichwellen, auf. bunjen, Mur., Cig., Jan.; rana zabuhne, C.; glava zabuhne, Levst.(Nauk).

zabuhtéti, im, vb. pf. = zabuhniti, Hal. - C. zabúkniti, bûknem, vb. pf. gu farmen anfangen, Blc.-C.

zabunec, nca, m. weißer Beiberrod, Cig., BlKr.; zabunec, suknjo brez rokavov, segajočo do kolen, nosijo Poljanke po zimi,

6000 P

SIN.; — prim. srb. zubun, madž. zubony, tur. zebun, Mik. (Et.).

zabuniti, im, vb. pf. verhungen, vahSt.

zabúr, rja, m. = prazen kostanjev meh, kakršen se često nahaja mej polnimi zrni v ježici, Tolm.-Erj.(Torb.); - prim. 1. buriti. zaburje, n. coll. Die leeren Fruchthullen bes Beidens, Tolm .- Erj. (Torb.)

zabúšiti, būšim, vb. pf. guichlagen: vrata z., jugh St.; - ichleubern, C.; - z. se, anren-

nen, C., Z.

zacácati, am, vb. pf. verichmieren, Jan. (H.). zacebáti, âm, vb. pf. aufftampfen, Cig.

zaceleti, im, vb. pf. beil werben, beilen, Jan.,

zacelina, f. bie verheilte Bunbe, bie Rarbe, C. zacelitev, tve, f. die Bernarbung, die heilung (einer Bunde), Cig., Jan.

zaceliti, im, vb. pf. 1) beil machen, beilen (trans.); rano z.; z. se, beil werben, beilen (intr.); rana se je zacelila; - 2) = zaceliti se (nam. zacéleti); rana neče zaceliti, jvyh-St.; noga mu je zacelila, vzhSt.-Valj.(Vest.);

prim. zaceleti.

zacelitya, f. = zacelitev, Mur.

zaceljiv, iva, adj. beilbar (von Bunben), Jan. (H.)

zaceljivost, f. die Heilbarteit (von Bunben), Cig.

zacongljáti, am, vb. pf. Kingeln, Cig. zacenitev, tve, f. ber Breisanschlag, Cig.

zaceniti, im, vb. pf. ben Breis nennen, fcagen, Cig.; drago z. kaj, Cig.

zacopetáti, etâm, vb. pf. zu ftrampfen anfangen; - einmal ftrampfen.

zacepiti, im, vb. pf. 1) anspalten, Jan. (H.); - 2) z. se, (in bem Spalt) fteden bleiben, Jan.

zaceptáti, âm, vb. pf. = zacepetati, Mur.; Mladen'ču noge so trdo zaceptale, Preš.

zacimek, mka, m. ber Reim, Jan.

zacimiti so, cîmim se, vb. pf. gu feimen aufangen, Nov.

zacitrati, am, vb. pf. bie Bither gu fpielen an-

zacmérdati so, am se, vb. pf. anfangen gu plarren, Cig.

zacmevkati, am, vb. pf. ju winfeln anfangen, Z.; — aufwinfeln, Jarn.

zaemfkniti, emfknem, vb. pf. fich ichliegen : rana zacmrkne, Savinska dol.; (nam. zacvrkniti).

zacokáti, âm, vb. pf. mit Riedfen bebeden, besubeln. Jan., M.

zacokljáti se, am se, vb. pf. fich zunajen (von ber Form in ben Schmelghutten, wenn fie fich mit Schladen verftopft), V .- Cig., Cig. (T.).

zacolati, am, vo. pf. verzollen; - po nem. zacolovânje, n. die Berzollung, DZ.

zacolováti, fijem, vb. impf. ad zacolati,

zacopotáti, otám, óčem, vb. pf. aufstampfen, Cig.; z. nad kom, burd Aufftampfen gegen jemanben seinen Unwillen zu erkennen geben, Poli.

zacôprati, am, vb. pf. == začarati; z. koga, kaj; z. komu kaj, jemandem etwas anzaubern. zacúkniti, cůknem, vb. pf. bertvellen, C.; tudi:

z. se, well werben, jufammenfcrumpfen (n. pr. o grozdiu), C.; - z. se, im Bachien gurud. bleiben: od same repe se bodo prasički zacuknili, Polj.; --prim. nem. (dial.) "vergudt" = verfummert, Levst. (Rok.).

zacureti, im, vo. pf. (chwach) ju rinnen aufangen.

zacvéliti, cvélim, vb. pf. z. koga = storiti komu kaj žalega, da joka, Dol.-Levst.(M.). zacvéniti se, nem se, vb. pf. perwellen, C.; zacvenjeno grozdje, C.; zacvenjen les, jahes Solz, Hal.-C.

zacvonkotati, etam, ccom, vb. pf. einmal flimpern (3. B. mit Mungen), Cig.

zacvěsti, cvetěm, vb. pf. Bluten anjehen, zu

bluben anfangen, Cig.

zacvétati, am, vb. impf. ad zacvesti, Cig. zacvičati, im, vb. pf. aufquieten, Skrinj.

zacviliti, im, vb. pf. zu winfein, zu quieten anfangen; — aufwinfeln; pes zacvili, kadar mu na nogo stopis.

zacvirati, am, vb. impf. ad zacvreti; abichmalgen, C.; - (pren.) zacvira mu, es with ihm

vergolten, C.

zacvfčati, im, vb. pf. anfangen zu freischen ober gu girpen ; einen Rreifc- ober Birplaut von sich geben; — ausgischen, (-evre-) Cig. zacvreti, cvrem, vb. pf. verschnalzen, M.;

= z vrelo zabelo obliti, abidređen, Cig.; – z. komu, es jemandem anthun: soseda je kravi zacvrla, LjZv.; jemandem heiße Sorgen bereiten, Z.

zacvíkati, cvíkam, vb. impf. ad zacvrkniti; perfengen, Cig.; zusammenschrumpfen machen, C.; starost in bolezen ne bo njih nebeške

lepote nič već zacvrkala, Ravn. zacvíkniti, cvíknem, vb. pf. verjengen, Cig.,

zàč, conj. = zakaj, denn. C., Ist.-Z., SIN. začadíti, ím, vb. pf. mit Rauch, Dampf erfüllen, Jan.(H.).

začárati, am, vb. pf. verzaubern, verhegen, Cig., Jan., C., nk.; začarana puška, Kos.; z. komu kaj, einem etwas anzaubern, Cig.

začásen, sna, adj. einstrocilig, provisorist, interimiftifd, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

začásnica, f. der Interinsschein, DZ. začásnost, f. die Einstweiligkeit, das Proviso-

rium, Nov.-C.

začebljáti, am, vb. pf. 1) verfiüftern, vertojen: čas z., Cig.; - 2) z. komu kaj, jemanbem etwas zuraunen, Cig.

začebúliti, ilim, vb. pf. zwiebeln, Jan.(H.). začečkáti, am, vb. pf. 1) mit Kripeleien, Rledfen verbeden, verfrigeln, Cig.; - 2) bineinfledjen: z. kaj v knjigo, Cig.; svoje ime pod kaj z. (unterschmieren), Cig.; — 3) butch Rrigeln verbrauchen, verfledfen: dokaj ernila z., Cig.

začéhniti, čệhnem, vb. pf. = začesniti, Nov.-C. zaceliti, im, vb. pf. am Enbe glatt beschneiben : (n. pr. odlomljeno ali odkrhnjeno palico na

CHOKEN

koncu z nožem gladko prirezati), Lašče-Erj. (Torb.); tudi = malo na okroglo prisekati, Svet. (Rok.), Dol.; z. ali okrožiti petne konce podkovi, Levst. (Podk.); — (pren.) einen entsiprechenden Abschluß geben: povest z., Levst. (Zb. sp.).

i. začelje, и. bie hinterfeite (arch., opp. pro-

čelje), h. t.-Cig.(T.).

začělje, n. = začetek: z. sveta, Levst.(LjZv.).
 začělník, m. = ob debelem koncu odsekan košček debla, Dol.

zaconcati, am, vo. pf. burch Blaubern verfaumen, verfcmagen: cas z.

začenjáten, ina, adj. Anfangs-: začenjátni glagol, das Inchoativum, (začin-) Jan.

zacenjanje, n. bas Anfangen.

začônjatí, am, vb. impf. ad začeti; anfangen; vse začenja, pa nič ne skonča; — z. se, ben Anfang nehmen, beginnen.

zacenjavec, vca, m. ber Beginner, ber Anfan-

ger, Mur., Cig.

zacenjavka, f. die Beginnerin, die Anfangerin,

Mur., Cig.

začépiti, čępim, vb. pf. mit einem gapfen verftopfen, verzapfen, Cig., Jan., C.; cev z., Cig.; cev z. s palcem, Vrt.

začepljeváti, fijem, vb. impf. ad začepiti,

(-povati) Jan.

začépniti, čépnem, vb. pf. = začepiti, Jan.(H.). začésati, čéšem, vb. pf. burch Kammen verbeden, Cig.

zacesek, ska, m. bie Ragelwurzel, Fr.-C. zacesniti, conem, vb. pf. einen ichabhaften

Rifs in eine Sache machen; z. se, einen schabhaften Rifs befommen.

začétek, tka, m. ber Anfang, ber Beginn; v petek slab začetek, Notr.; z. pridige, šolskega leta, trgatve; od začetka, bom Anfange an, anfangs; v začetku, anfanglich; z. sveta, bie Entstehung ber Belt, Cig.; proprvem začetku sveta, uransangs, Cig.; prvi z., ber Uransang, Cig., Jan.; začetki, bie Elemente (einer Bissensidas), Cig.

začętelj, m. = začetnik, ogr.-C.

zaceten, tna, adj. aufänglich, Anfangs., Cig., Jan., nk.; zacetno pisme, ber Anfangsbuch-ftabe, bie Initiale, Jan., Cig.(T.); = zacetna crka, Cig.; zacetna šola, die Elementarschule, nk.

začętev, tve, f. = začetek, Ravn.-Valj.(Rad).
začęti, začnėm (záčnem), vb. pf. anfangen, beginnen; z. pijančevati; začelo je goreti; ben Anfang machen: nihče neče z.; kdor je začel, naj dokonča; začęti kaj: z. vojsko s kom, jemanden betriegen; z. kupčijo, cin Gejchāft eröffnen; z. pravdo, einen Process zu führen anfangen; — z. se, ben Anfang nehmen; kadar se začne spomiad, wenn der Frühling andricht; kadar se vojska začne, wenn ein Krieg ausbricht; masa se je že začela, die Respendent processe začela nova šega, so enistand die neue Sitte.

začetje, n. = začetek, ber Beginn, Mur., Cig., Jan.; začetje napuha je ustop od Boga,

Ravn.-Valj.(Rad).

zacetnica, f. 1) die Anfangerin; — 2) die Urbeberin, die Grunderin, Mur., Cig., Jan., Rog.-Valj. (Rad), nk.; — 3) = zacetna črka, der Anfangsbuchstade, Cv.

zacetnik, m. 1) ber Anfanger; - 2) ber Urheber, ber Brünber, Mur., Cig., Jan., Cig.

(T), nk.

zači, adv. pogl. zdači, C.

začímba, f. dos Hett zum Schmalzen der Speisen, Mur., Cig., jvzhšt.; übhpt. alles, womit die Speisen gewürzt werden, die Bürze, Guts., Mur., Cig., Jan., ogr.-C.; pivna z., die Biere würze, DZ., záčímba, jvzhšt., ogr.-Valj. (Rad).

sacimbar, rja, m. ber Gewürzhanbler, Guts.,

(záčimbar) ogr.-Valj.(Rad).

začímen, mna, adj. vermöglich, Cig., Jan., M.; začímni ljudje, vermögliche Leute, Savinska dol.; — vermögend, fábig: beseda, ki je naše duše začímna rešiti, Ravn.; z. nebeškega veselja, Ravn.; — prim. za čim (pod: za I. C. 5).

začin, čína, m. = začimba, Habd.-Mik., Hal.-C.

začína, f. - začimba, Mur.

zacinar, rja, m. ber Gewitrzhandler, Hal.-C.

začinek, nka, m. - začimba, C.

začíniti, čínim, vb. pf. 1) (eine Speise) absetten, abschmalzen, (vermachen), Mur., Cig., Jan., C., BlKr., jvzhŠt.; nima s čim zočiniti si skuhe, jvzhŠt.; — wūtzen, Mur., Cig., Jan., ogr.-C.; z. s čebulo, Cig.; z. s soljo, ogr.-C.; kadar pak sol vek izgubi, s čim to bote zočinili? Trub.; dobro zočinjen, wūtzereich, Cig.; — tudi: zočiniti, jvzhŠt., ogr.; — 2) z. komu, jemanben verhezen, Jan.(H.).

začinjálo, n. = začimba, ogr.-C.

 začínjati, am, vb. impf. ad začiniti; (bie Speisen) absetten, schmalzen, Cig., Jan., jvzh-St.; — wūrzen, Jan.; (fig.) povest z zdravim humorjem z., Cig.(T.).

 začînjati, am, vb. impf. = začenjati, Mur., Mik.

začinjávati, am, vb. impf. = 1. začinjati, ogr.-C.

začinjavec, vca, m. ber Bürger, Cig.

začítati se, am se, vb. pf. sid hincinlesen: z. se v kaj, Cig.

zacivkati, am, pb. pf. zu piepen anfangen; einen Bieplaut horen laffen.

zacofáti, am, vb. pf. patichend bewerfen (mit Roth, Mortel u. bgl.), Z., Npes.-Vraz.

začřčati, im, vb. pf. = zacvrčati, Cig. začrčkáti, Sm, vb. pf. belsigeln, Jan.; ein-

triheln, hintriheln, Z. začrešnjáriti, Arim, vb. pf. beim Kirschenhandel verlieren, SIN.

zactk, cfka, m. bie Anmerlung (g. B. in einem Buche), Cig.

1. zackkati, dikam, vb. pf. zu knarren aufangen (von Rabern), einen Knarrlaut von sich geben, Jarn.

2. začíkati, číkam, vb. pf. 1) aufzeichnen, anmerten, notieren, Cig.; prerokovanje v bukve z., Škrinj.;—2) (zeichnend) entwerfen, Meg.;— hintrigeln: z. svoje ime, LjZv.

LICH WELL

1. začíkniti, číknem, vb. pf. einen Rnarrlaut von fich geben (v. Rabern), Jarn.

2. začfkniti, číknem, vb. pf. hingeichnen : z. ime na zemljevid, SIN.

začemenéti, im, vb. pf. purpurroth werben, Fr.-C.

začrnělost, f. bie ichmärgliche Farbe; bei ber braune Teint.

začrueti, im, vb. pf. ins Schwarze übergeben, schwärzlich werben: zacrnela klop, Jurc.; začrnelega obraza, von gebräuntem Antlis.

začíniti, im, vb. pf. ichwarz machen, ichwarzen, Cig., Jan.; - z. koga, jemanden anschwärzen,

Jan., M.

zacht, cita, m. i) die Abplatung (im Forftwefen), Cig.; - 2) bie Anmerfung in einem Buche, Cig. ;- prvi z., bie Stige, bas Eroquis, Cig.(T.).

zacftati, cftam, vb. pf. 1) mit einem Strich ober mit Strichen verzeichnen, (3. 28. eine Stelle im Buch), Cig.; - 2) anichlagen, abplaten, ichalmen: z. drevesa, Cig.; - z. se-lisce, ben Blat zu einem Saufe absteden, Cig.; - 3) contourieren, Cig. (T.).

začítiti, čítim, vb. pf. drevo z., t. j. zasekati

mu lub, da usahne, Tolm.

začrvíviti, îvim, vb. pf. - črvivo narediti: muhe začrvivijo meso, Z.

zacud, m. bie Bermunberung, Cig. (T.).

zacudba, f. bie Bermunberung, Cig.

začudénje, n. 👄 začudba.

začúditi se, čůdim se, vb. pf. fich verwunbern. erstannen; z. se komu, čemu, (über jemanben. über etwas), Cig.; tudi: z. se nad kom, nad čim, Cig.; z. se česa, Dalm. - C.; začudivši se (vprasati), bermunbert (fragen), Jan.

začúdovati se, ujem (ovam) se, 1) vb. pf. = začuditi se, Dol., jvzhSt.; - prim. čudovati se; 2) vb. impf. ad začuditi se: začudováti

se, ûjem se, Jan.

zacut, m. bie Bahrnehmung, Cig.

začútek, tka, m. = začut, Z.

začúten, tna, adj. wahrnehmbar, Nov.

začuténje, n. = začut, Jan. začuti, čujem, vb. pf. burch ben Gehörfinu

wahrnehmen, vernehmen.

zacutiti, im, vb. pf. anfangen gu empfinben, eine Empfindung haben, empfinden; z. mraz, bolečino; - eripitren, Sol.; niso me začutili, Cig.; - merten, von einer Sache Binb befommen, Cig., Jan., nk.; - mahrnehmen, Cig., Jan.; - z. se, fich feiner felbft bewufst werben, Cig., nk.

začvekáti, am, vb. pf. verichwaßen: z. cas, Cig.

zad, adv. 1) = zadi, hinten, Mur., Cig., Jan., C.; -2) = nazaj, C., Guts.(Res.), Npes.-Schein.

zadácati, dacam, vb. pf. bie Bergehrungesteuer für ein Object bestimmen: z. kaj; zollen, Z.

zadāča, f. bie Aufgabe, Cig. (T.), nk.; - rus. hs. zadah, daha, m. ein übler Geruch, Cig., Erj. (Som.); neprijeten z., LjZv.

zadáhniti, nem, vb. pf. = zadehniti.

zádaj, adv. hinten, rūdmärts, Levst.(Sl. Spr.);

(-dej, Cig., Jan.); — (nam. zzadaj). zadājati, jam, jem, vb. impf. ad zadati; berurfachen: strah z., Zora; troške z., Roften verurfachen, Levst. (Mocv.).

zadaniti so, i sc, pb. pf. zu tagen anfangen, Jan. (H.).

zadatek, ika, m. 1) die Darangabe, bas Angeld, Cig., C.; — 2) das Problem, Cig.

sadáti, dám, vb. pf. 1) hingeben: z. koga v vojaštvo, GBrda; - einreiben: z. tožbo, z. oklice (um bas Cheaufgebot anfuchen), Temljine (Tolm.), Kras-Strek. (Let.); - z. besedo, bas Bort geben, Zora, Erj. (lzb. sp.); - 2) verursachen, Jan., BlKr.-Levst.(M.); smrtno rano z. komu, jemanden tödtlich verwunden, C., nk.; smrt z., todten, Npes.-C.; - 3) = zavdati (vergiften), Jarn.; - 4) z. se, fich verbingen (jum Dienste): zadal se je za volarja (als Ochjenincchi), zadala se je za Gorico (nach Gors), Koborid-Erj. (Torb.). zadátje. n., Jan. (H.), pogl. zadav, zadavek

(Ungelb).

-- 822 --

zadav, dava, m. bie Darangabe, Kras - Erj. (Torb.); zadav on daje, ki kaj kupuje, ogr.-Valj. (Rad); - bas Angeld, bas ber Brautigam bei ber Werbung ber Braut gibt, Kremp.-C., vzhSt.

1. zádava, f. i) bas Angelb, bas Bfanb, ogr.-Valj.(Rad); -2) = zadeva (Sindernis), ogr.-C.

2. zadava, f. bie Erwargung, Cig.

zadávati, am, vò. impf. ad zadati; z. sc, fich verdingen, vnovie se z, ben Dienst wechseln, Navr. (Let.).

zadávek, vka, m. baš Ungelb, Habd. - Mik., Jan., C., Nov. - C.; bas Pfand, C., kajk .-Valj. (Rad).

zadáviti, im, vb. pf. ermürgen; z. se s čim, an einer Sache erftiden; zadavit se je s koščico.

zadáykati, am, vb. pf. bestenern, nk.

zadavkováti, újem, vb. impf. ad zadavkati,

zadávljanje, n. bas Erwürgen, bas Abwürgen. zadávljati, am, vb. impf. ad zadaviti; abwürgen, Cig., Jan.; z. se, erftiden, ogr.-Valj. (Rad).

zadegáti, am, vb. pf. 1) fcjleubern, werfen: z. kaj kam, Cig., Jan., C., M., Kr.; David vzame kamen, ga dene v fračo in ga v Filiščana zadega ("zadga"), Ravn.; - 2) berschleubern, verthun, Cig., ZgD., UčT.; (zadégati, Mur.).

zadegávati, am, vb. impf. = zadegovati, Jan. zadegováti, újem, vb. impf. ad zadegati, Z.,

ZgD.

zadehèl, hlà, adj. dumpfig, verdumpfi, Guts., Jarn., C.; zadehla moka, C.; zadehla soba, Savinska dol.

zadehniti, dáhnem, vb. pf. 1) erstiden, C.; kar zadahne, naj zadahne, Krelj; globoke vode se boje povodni možje, ker se boje, da bi v njej zadehnili, LjZv.; od dima z., SIN.; — (trans. z. koga, jemanden erstiden

machen, Mur.); - 2) einen Beruch von fich geben: glina zadahne z osobitnim vonjem, ako na njo hukamo, Erj. (Min.); -- kruh zadahne, bas Brot wird dumpfig, Navr. (Let.), Dol.

zadojáčiti, ačim, vb. pf. verthun (zaničljivo),

Lašče-Levst. (Rok.).

zadojáti, dénem, vb. pf. 1) == zadelati: razpokline z., Bes.; - suknjo z. (= zapeti), Rez. - C.; - 2) veriegen: z. kaj med šaro, Cig.; — 3) verthun, vergeuben, Meg., Dict., Cig., M., Svet. (Rok); z. veliko denarjev, darove, Krelj; z. život in blago, Dalm.-C.; vse je zadejal, Jap. (Sv. p.); razsipna baba je svoje zemljišče kmalu zadejala, LjZv.

zadejavec, vca, m. ber Berichwenber, C. zadek, dka, m. bas hintertheil, Mur., Cig.,

DZ.; ber hinterleib, Jan., Cig. (T.). zadelati, delam, vb. pf. 1) vermachen: eine Diffnung, Ripe u. bgl. guarbeiten, verftopfen, verbauen, verzäunen u. j. w.; z. luknjo, vrzelo, lino; jamo z., zubühnen (mont.), V .-Cig.; z. se, fich verftopfen; luknja se je zadelala; - hineinstopfen: star pisker v krošnjo z., Jurc.; - 2) verzaubern, verhegen, Cig., C.; z. komu, M.; zadelano mi je, ich bin verzaubert, Cig.; - 3) auf Arbeiten ausgeben: sto goldinarjev z., Cig.; - 4) z. se, werben, entflehen : drevo se zadela, Ravn.-C. zadelávanje, n. bas Bermachen, bas Berftopfen.

zadelávati, am, vb. impf. = zadelovati; 1) betmachen, verftopfen; — 2) verzaubern, Cig.; — 3) z. se, entstehen, sich bilben; črvi se mu v mesu zadelavajo, es machien Burmer

in feinem Fleische, Cig., Ravn. zadelavina, f. Die Bienenschmiere, C. zadeliti, im, vb. pf. ichlecht vertheilen, vergeben (im Rartenspiel), Jan. (H.).

zádelj, praep. c. gen. - zaradi, Jan.; (zadel, Cig.); zadelj nedolžnih otrok, Slom.-Jan. (Slovn.); zadelj njih revnosti, Majar (Pesmi)-Mik.; - prim. delj.

zadelovanje, n. bas Bermachen.

zadelováti, űjem, vb. impf. ad zadelati; 1) vermachen, verstopfen; line z. po zimi; 2) vergaubern; - 3) bilben, anfegen: kali z., Reime anjegen, Jan.; drevo sad zadeluje. Ravn.; sad se začne zadelovati, Krelj. zadenčíti, im, vb. pf. verbodmen, vzhSt .- C.

zadenjski, adv. rūdivārte, Jarn., C.; šel je po zadenjski (= ritenski), Koborid-Erj.(Torb.). zadęrati, am, vb. impf. = zadirati, C.

zaderíčen, čna, adj. kdor se rad zadere, za-

dira, zantfüchtig, M.

zaderika, f.:) ber Splitter, V.-Cig.; ein Splitter bes Ragels am Finger, Cig.; - 2) to zaderiko ima spet, er hat wieber biefe Musrede, Svet. (Rok.); — 3) = zadirčen človek (psovka): ti zaderika ti! Ig(Dol.).

zaderikast, adj. 1) unwillig, brummig, Cig.; - 2) heilelig: zaderikaste reči, Jap. (Prid.). zaderíkav, adj. 1) z. je les, ki se ne da gladko rezati, pri katerem se rezilo zadira, Notr.; - 2) = zaderikast 2), Cig.

zadérjati, am, vb. pf. == zadirjati, Mik., Npes.-K. zaderka, f. 1) ber Einrifs am holze, Cig.;
— 2) zaderka, ber Anftoß, ber Anprall: kip se poruši na zaderko okrutnega kamena, kajk.-Valj.(Rad).

zadesetiniti, înim, vb. pf. verzehenten, Cig.

zádešnji, adj. hinterig, Rez.-Č.

zadetek, tka, m. ber Treffer (in ber Lotterie),

zadeti, denem, vb. pf. 1) auflaben (auf ben Muden, auf bie Schulter); z. koga, kaj na hrbet, na ramo; z. komu kaj; križ z. na rame, bas Rreng auf fich nehmen, Vod. (Pes.); - 2) z. si = prizadeti si, fich bemuben, fich anftrengen, Mur., C.; dosti si je zadel, Mur.; mnogoteri si veliko zadene, Dalm.; - 3) anthun: kaj so mu vse zadeli, pa vendar nič ne reče, Mur.; vse zlo, kar so le vedeli in mogli, so jim zadeli, Krelj; oni so meni često veliko zlega zadeli, Dalm.; rane z. srcu, bas herz verwunden, Kast. (Rof.); Bog ne zadeni! Gott bebille! - tolikanj mu je zadela, sie brang so jehr in thu, Dalm.; - 4) erfleden, Z.; povsod oči imeti, da vse ljudem zadene, Ravn.; to nam prav zadene, bas wirft, Blc.-C.; - 5) anftogen; ob kamen z. z nogo; z vozom v zid z., an bie Mauer anfahren; z. na koga, kaj, auf jemanden, etwas stoßen, Cig., Jan.; po poti je v tolovaje zadel, Ravn.; — (fig.) in Conflict gerathen: z. ob kaj, Cig. (T.); z. se, anitofien: zadel sem se v vrata, ob mizni ogel; - 6) treffen; zadel je, kamor je meril; z. v tarco; meriti v zajca in z. psa; dobro z. ptico; - vrsta, red zadene koga, es tommt an jemanden die Reihe; praznik zadene, es fallt ein Feittag ein, Cig.; - betreffen, ereilen: nesreča ga je zadela; vojska ni zadela te dezele, Cig.; - zadet biti, betroffen, interessiert sein, Cig., Jan.; - treffen, errathen; zadel si jo, bu hast es getroffen, errathen; - 7) verthun, vergenden, Z., Trub., Dalm.; čas z., Bas.; (prim. zadejsti).

zadetje, n. ber Anftoß, Cig.; z. ob kaj (phys.), Cig.(T.).

zadęv, f. bas Hinbernis, Z.; na zadev mi je, es hindert mich, ogr.-C.

zadeva, f. 1) bas Sinbernis, Let., Valj. (Rad); zadevo imeti, verhindert fein, C.; zadeve ali zapreke delati, Levst. (Nauk); zádeva, ogr.-Valj. (Rad); - 2) bie Sache, um die es fich handelt, die Ungelegenheit, das Intereffe, Cig., Jan., nk.; kupčijske, občinske, domače zadeve, nk.

zadévanje, n. 1) bas Auflaben (auf bie Schulter, ben Muden); — 2) das Anstogen; — das Berdrufsmachen, Jarn.; — 3) das Treffen; — die Anspielung, Cig.; — 4) die Ber-schwendung, Cig., Krelj.

zadevati, am, vb. impf. ad zadeti, zadejati; 1) auflaben: na hrbet si z. kaj; dekla pri studencu vodo zadeva, Ravn.; - 2) z. si, sich bemüben: Kositba zmetno delo je. Pri njej si kaj zadevam, Danj. (Posv. p.); - 3) anthun: hudo so mu zadevali, fie haben ihn

arg behanbelt, Mur.; vedno mi nekaj zadeva (zadevlje), er thut mir immer etwas an, vrh-St.; ajdom so veliko hudega zadevali, Dalm.; tetkoco si z., sich Schwierigfeiten bereiten, Dalm.; to mi je veliko zadevalo, baš hat mir viel Dube gemacht, vehSt.; - 4) anftoßen; z. ob kaj; z. na koga, kaj, auf jemanden, etwas stogen, Cig., Jan., nk.; se, austogen; pijanec se zadeva ob vse ogle; jezik se mu zadeva, er ftößt mit ber Bunge an, Mur.; (fig.) z. se ob zakon, gegen ein Befch verftogen, Levst. (Nauk); - 5) tref. fen; — nesreče ga zaporedoma zadevajo; - beireffen, sich beziehen; to tebe zadeva; oznanim vam veliko veselje, ki zadeva ves izraelski polk, Ravn.-Valj. (Rad); z. se za kaj, eiwas betreffen, kajk. - Valj. (Rad); z. se s kom, mit jemanbem in Beziehungen fleben, Ravn.; — od vseh strani sem zadevan, ich bin von allen Seiten in Anspruch genommen, GBrda; - 6) vergeuben, Cig., Dalm.

zadovavec, vca, m. ber Berfcmenber, Dict. Kast.-Valj. (Rad); tudi: zadevâvec.

zadévavka, f. bie Berfcmenberin, (zadevävka),

Rog.-Valj.(Rad).

zadovek, vka, m. 1) bas hinbernis, V.-Cig., SIN .- C.; - 2) bie Dube, bie Anftrengung, - 3) die Mischandlung, C.; - 4) ber Fall, die Sache, die Angelegenheit, ber Umftanb, Cig., Jan., Valj. (Rad); - bie Rudficht, bie Beziehung, Cig., Jan., C.; v dvojnem zadevku, C .; - 5) ber Antheil, bet einen trifft, Ravn.-C.

zadéven, vna, adj. 1) beschwerlich: zemljišče je zadevno, t. j. težavno se obdeluje, Temtjine(Tolm.), Cerkno Strek.(Let.); - 2) = dotičen, bezüglich, betreffend, Cig., Jan., M., nk.

zadevnik, m. ber Mitbetheiligte: jaz bi bil to uže davno iztožil, ali imam zadevnika, a ta neče pritegniti z menoj, Doberdob (Kras)-Erj. (Torb.).

zādi, adv. hinten; predi in zadi.

zadih, diha, m. = zadah, fauler Geruch, Cig. zadihati, diham, sem, vb. pf. 1) Athem gu icopfen anfangen; - einen Athemaug thun; - 3) z. se, athemios werben, Z.; zadihal se je, es ift ihm ber Athem ausgegangen. Cig.

zadihuina, f. fauler Beruch, Cig.

zadihniti, dîhnem, vb. pf. = zadehniti, erftiden, Cig.; -- abstehen: riba je zadihnila, Cig.

zadihováti, ûjem, vò. impf. ad zadihniti; erstiden: čebele od vročine zadihujejo, Gol. zādika, adv. = zadi, C.

zadimiti, dimim, vb. pf. mit Rauch erfüllen, Z.; anrauchen, Cig.

zadir, m. ber Anrifs eines Stromes, Cig. zadiranje, n. 1) bas Einreißen; - 2) bas Unichreien; brez zadiranja komu kaj povedati,

zadîrati, am, vb. impf. ad zadreti;1) (Splitter) einstoßen, Cig.; skale si z. v noge; - z. se, eindringen (v. Splittern), Jan.; glavnik se zadira, ber Ramm reißt, Cig.; — les se

zadira (splittert), Cig., Jan.; - 2) z. sc. trejichen, aufaufreischen bilegen: glas, ki se grdo zadira in hriplje, Jurč.; z. se nad kom, v koga, jemanden anschreien, angufahren pflegen.

zadírčen, čna, adj. kdor se rad zadira, gum Schreien, Rreifchen geneigt: z. otrok, Cig.; z. človek, ki se rad v druge zadira, Cig.; z., hudoben jezičnik, LjZv.; — zadirčne besede, unfreundliche Borie: predno se je gostba koncala, jele so leteti zadirčne besede, LjZv.

zadirek, rka, m. 1) ber Ginrifs, Cig.; - 2) ein Splitter bes Fingernagels, Cig.

zadíren, rna, adj. == zadirčen, Zora; osoren in zadiren proti komu, Jurč.; zadirna be-

seda, Kod. (Marj.). zadirjati, am, vb. pf. 1) gu rennen anfangen; losrennen: z. v kaj, Cig.; Nasproti zdaj zadirjata ("zaderjata"), Npes.-K.; = z. se: V prvo se zadirjata ("zaderjata"), Npes. - K.;

– 2) z se, fehlrennen, Cig.

zadîrkast, adj. = zaderikav: z. les, Dol. zadirkávati se, am se, vô. impf. - zadirati se: z. se v koga, gegen jemanben losziehen. SIN.

zadîrljaj, m. bas Hindernis: bas tu je bil zadirljaj, Jurč.

zadirljiv, iva, adj. = zadirčen, Cig.; zadirljive besede, Anbectiven, Cig.: z. odgovor,

zadirúh, m. ber Reifer, Cig.

zadíšati, im. vb. pf. zu riechen anfangen, aufbuften; nekaj je zadišalo: med čebelam zadiši, Levst. (Beč.).

zadivjáti, am, vb. pf. auftoben, Cig. zadjáti, dénem, vb. pf., pogl. zadejati.

zadjo, n. 1) = zaji, bas Getreibehintericht, Jarn.; - 2) od zadja, von rūdwarts, Guts.,

zadki, m. pl. bas Getreibehintericht, Fr.-C. zadleskniti, dlesknem, vb. pf. guichnappen

(n. pr. z. tabakiro), Cig.; vrata z., die Thur aufchlagen, Z.

zadniti, im, vb. pf. ein Gefäß mit einem Boben verseben, bobmen, Cig., Fr.-C., Ip.-Erj. (Torb.); mit bem Fafethurchen ichließen: z. lodrico, Kras; - mittelft einer Ruth aneinander fügen, fpunden: zadnjene deske, gefpunbete Bretter, DZ.; - (zadnit [nam. zadnien] mit einem Boben verfeben ober bamit luftbicht verichloffen: zadniti sodi, Vrtov. [Km. k.]; - übhpt. verichloffen: Nebni ves oblok [oblog] Je zadnit v okrog, Danj. [Posv. p./; - mit bem Schnupfen behaftet: posasten ali zadnit, Vrtov. [Vin.]).

zādnjak, m. 1) mož pri zadnjem veslu na plavu, Pjk (Crt.); - 2) bas Hintere, bie hinterseite, Valj. (Rad); - 3) bie Bantlehne, ogr.-C.; - 4) bas hinterglieb (math.), Cig. (T.); — 5) bas Brot vom Rachmehl, Jan. (H.).

zadnjejsi, adj. weiter hinten befindlich, C. zadnjerojenec, nca, m. ber Lehigeboine, Cig. zâdnjevica, $f_* = zadki, ogr.-C.$

zadnjevina, f. ber Abfall (vom Dehl), bas Rachmehl, Jan.

zadnjevóljen, lina, adj. lestwillig, Burg. zadnjevoljski, adj. = zadnjevoljen, DZ.

zadnji, adj. 1) binten befinblich, ber bintere, Hinter : sadnja vrata, bas Hinterthor; zadnje noge, die Sinterfüße; zadnji kolesi, die zwei hinterraber (am Bagen); - 2) am Ende befindlich, Enb., ber lette; zadnja vrsta, bie Endzeile, die lette Beile; zadnja cona; zadnja ura, die Sterbestunde; to je moja zadnja beseda; zadnji cilj in konec, ber Endzwed, Cig.; vsi do zadnjega, burchaus alle; na zadnje, gulest; guguterlest; na zadnje so se vsi zopet sprijaznili; na zadnje me boš še tozil, am Enbe wirft bu mich flagen.

zadnjica, f. 1) ber Sintere, ber After; dobiti po zadnjici, Schlage befommen; - 2) = zaji,

bas hintergetreibe, St.-C.

zādnjič, adv. 1) jum legienmal; z. ti hočem takrat prizanesti; - poslednjić, gulest, enblich (pri nastevanju); - 2) letthin; zadnjič te ni bilo k nam v vas, kakor si bil obliubil.

zadnjičen, cna, adj. jum After, Steiß gehörig: zadnjiene plavute, bie Steiffloffen, Cig. (T.).

zadnjik, m. 1) ber hintermann, Cig.; (beim Schiffe), M.; (beim Turnen), Telov.; - 2) ber Ferjentheil bes Schuhes, Jarn.

zadnjikrat, adv. jum legtenmol.

zadnjína, f. = zadnje žito, Jan., C., Z. zadobáviti, bâvim, vb. pf. z. si kaj ali z. se česa, etwas friegen, erlangen, einer Sache habhaft werben, Jan.

zadobávljati, am, vb. impf. ad zadobaviti, Jan., M., Glas.

zadobe, adv. = za dobe, zeitlich, Blc.-C. zadobitek, tka, m. = kar kdo zadobi, baš

Erlangte, Schönl - Valj. (Rad). zadobitev, tve, f. bie Erlangung, bie Ermer-

bung, Jan.

zadobiti, bom (bodem), bim, vb. pf. erlangen, fich verschaffen, erwerben; z. kaj s hinavščino, etwas erheucheln, Cig.; z. večno zvelicanje; z. moc, veljavo, in Rraft treten, Geltung erlangen, Cig. zadobivati, am, vb. impf. ad zadobiti.

zadojenost, f. bie Stumpffinnigfeit: to je vec kot z., če tega ne umeje, Polj.

zadojíti, im, vb. pf. beim Gaugen verberben, Mur., Cig.; - zadojen, ftumpffinnig, Polj. zádoł, óla, adj. herbe (le o nezreli smokvi),

Ip., Goriška ok.-Erj.(Torb.). zadółbsti, dółbem, vb. pf. hineinmeißeln, Z.; (fig.) z. se v kaj, sich in elwas vertiefen: z. se v teorijo, Zora; z. se v misli, Erj. (17b.

sp.); bila sva zadolbena v svoj pogovor, Jurč.

zadoleti, im, vb. pf. (impf.) gewachsen fein, in hinreichenbem Dage vermogen, Fr., ogr.-C.; ne zadolim delati, ker sem bolan, ogr.-C.; - ausreichen, genügen, ogr.-C.; - prim. dovleti.

zadolévati, am, vb. impf. ad zadoleti; gewachsen sein, entsprechen, genügen: ne zadolevam hrusek pobirati, ich tann nicht genug ichnell Birnen aufflauben, ogr.-C.

zadotjo, n. bas Land hinter ben Thalern, Cig., C., Mik.

zadoljív, íva, *adj.* ausreichend, hinlänglich,

zadotžek, žka, m. die Berichulbung, bas Bergeben, Ravn .- Valj. (Rad); - prim. zadolžiti 2).

zadołżenost, f. bie Schulbenlast, Jan. zadołżeváti, üjem, vb. impf. ad zadolżiti.

zadołžíti, im, vb. pf. 1) mit einer Schulb (mit Schulben) belaften; hiso z., zadolżena posestva), Cig.; svoj imetek z., Zv.; z. se, in Schulben gerathen; zarad otrok se je zadolžil; z. se pri kom, Cig.; zadolžen; voll Schulben, verfculbet; - 2) verfchulben, Mur., Cig.; kaj sem zadolžil? Mur., Kr.; (germ.).

zadotžnica, f. bie Schuldverfcreibung, bie Dbiigation, Cig. (T.), DZ.; drzavna z., die Staats. schuldverschreibung, DZ.; predstvena z., die Brioritatsobligation, DZ.; delna z., die Theil-

iculbverfcreibung, DZ.

zādoma, adv. hinterruds: očitoma in z. koga kleti, Fr .- C.

zadomestîtelj, m. ber Bergelter, ogr.-C. zadomostiti, im, vb. pf. erfețen, vergelten,

ogr.-C.; z. pomanjkanje, ogr.-Let.; - rachen, ogr.-C.

zadomęščávanje, n. bas Bergelten, ogr.-C., Valj.(Rad).

zadomęščávati, am, vb. impf. ad zadomestiti; vergelten, tachen, ogr .- C.

zadomęśćavec, vca, m. ber Racher, ogr.-Valj. (Rad)

zadomeščenje, n. bie Rache, ogr.-Valj (Rad). zadonašati, am, vb. impf. ad zadonesti, Pot.-Cig.

zadonésti, nésem, vb. pf. nachbringen, Pot.-Cig.

zadonéti, im, vb. pf. = zazveneti, erionen, ericallen, erhallen, Cig., Jan., nk. zadonévati, am, vb. impf. ad zadoneti, Jan.

zadoniti, donem, vb. pf. erstiden: z. koga, malo da me ni zadonilo, Vrsno-Erj.(Torb., Let. 1883. p. 265).

zador, dora, m. = greben, bas Hiff, Z., C. zadoséči, séžem, vb. pf. = doseči, erlangen, Guts (Res.).

zadósta, adv. genug, Mur., Cig., Krelj; zadosta nam bode, ogr.

zadostek, stka, m. bas Genügen, bie Befriedigung, C.

zadósten, stna, adj. hinlänglich, genügend, Mur., Cig., Jan., C., nk.

zadosti, adv. gur Genuge, genug; vscga z. imeti; bon allem gur Benuge haben.

zadostířen, čna, adj. genügend, Sol.

zadostílo, n. die Genugthuung, Cig.(T.),M., nk. zadostitev, tve, f. die Genugthuung, Mur.; Die Genügeleiftung, Die Befriedigung, Jan., nk.; z. najnujnejšim potrebam, nk.

zadostiti, im, vb. pf. Genuge leiften, genug thun, Mur., Cig., nk.; z. komu, Cig.; z.

CHARLE

potrebam, C.; z. Zelji, ben Bunich erfüllen, Jan.

zadostljiv, iva, adj. genugiam, C.

zadostnina, f. die Genugthuung, Slom .- C. zadostnost, f. bie Benugiamfeit, bie Bulanglichteit, Cig., Jan., C.

zadostójen, jna, adj. = zadosten, Z., ogr. C. zadostovářen, lna, adj. hinlänglich, Jan.

zadostováti, újem, vb. impf. in hinreichenbem

Maße vorhanden fein, genügen, Jan., nk. zadosčati, am, vb. impf. ad zadostiti, = za-

doščevati, Erj. (Izb. sp.).

zadoščénje, n. bie Benugthuung, C., nk. zadoščeváti, ûjem, vb. impf. ad zadostiti, nk. zadovāljati, am, vb. impf. ad zadovoljiti; gufrieden ftellen, Fr .- C.

zadovina, f. = zaji, bas hintergetreibe, Sa-

vinska dol.-C.

zadovoleti, im, vb. pf. fich zufrieben geben, Vrt.; zadovoleti nam je s tem, kar je uže na svetiem, Navr. (Kop. sp.).

zadovolévati, am, vb. impf. ad zadovoleti, Navr. (Spom.); (zadovoljevati, Cig.).

zadovolja, f. Die Benugeleiftung, Cig. zadovoljati, am, vb. impf. ad zadovoljiti; zufrieben ftellen, Habd .- Mik., Raic (Slov.).

zadovoljávati, am, vb. impf. = zadovoljevati, Let.

zadovoljen, lina, adj. 1) gufrieben; z. s čim, s kom; z. z malim, genügjam; - tudi; z. česa biti, C.; z. vsega, Vrt.; - 2) = dovoljen 1), zadosten, genügenb, ogr.-C.

zadovoljeváti, űjem, vb. impf. ad zadovoljiti; jufrieden ftellen, Cig., ogr .- C., nk.; z.

se, Jan., nk.

zadovoljíten, ina, adj. befriedigend, Sol., nk. zadovoljitev, tvc, f. die Befriedigung, Cig. zadovoljiti, voljim, vb. pf. gufrieben ftellen, befriedigen, Mur., C., nk.; z. koga, Cig., C., nk.; z. komu, Cig., Jan., SIN.; (po hs.); z. se s cim, fich mit einer Sache gufrieben geben, Dict., Cig., Jan., C.; imamo se z. na tem, Krelj.

zadovoljiv, iva, adj. befriebigenb, Jan.; zadovoljivo izpričevalo, DZkr.; sosed je zadovoljno in zadovoljivo namežikal sosedu. Lj-

zadovoljnež, m. ber mit allem gufrieben ift,

zadovoljnik, m. der gufriedene, Let. zadovoljnost, f. die gufriedenheit. zadovoljstvo, n. die gufriedenheit, Mur., Cig.,

Jan., Cig. (T.); das Behagen, Cig.; bas Bohlgefallen, Jan.

zadovoljiščina, f. 1) = zadovoljnost, Cig.; z. se ti lahko uleže okoli srca, LjZv.; — 2) die Genugthuung, Mur., Kremp .- C., kajk .-Valj. (Rad), Zora, LjZv.; eli ni to lepa zadovoljščina? Zv.

zadrápniti, drapnem, vb. pf. einfrallen, Cig. zadrcávati, am, vb. impf. reizen, Habd .- Mik. zadroljivica, m. ber Seger, Habd .- Mik.

zadfcati, im, vb. pf. gu gleiten beginnen ; babingleiten.

zadřček, čka, m. ber Anoten. Fr.-C.

zadfeiti, dfeim, vb. pf. bie Schlinge gugieben, C., Z.; mittelft einer Schlinge verfnupfen, Cig., C.; z. se, fich verichlingen (b. Faben), SIGor. - C.; - zadrčilo se je, bie Schlinge verwandelte fich in einen Anoten, vih St.

zadrdráti, am, vb. pf. zu raffeln beginnen; voz je zadrdral; zadrdrala so kolesa.

zadroga, f. die Berlegenheit, die Rlemme, Cig., Jan., nk.; - prim. zadrga.

zadrémati, mam, mljem, vb. pf. 1) einichlummern, einniden; za mizo sedec je zadremal; - 2) perichlummern: svojo srečo z., Cig.

zadreset, la, adj. verbrießlich, Cig. zadręstjiv, adj. verbrießlich, Cig., Dol.-Mik.,

Erj. (Torb.).

zadreti, derem, vb. pf. 1) hineinfahrenb reigen: kožo z., M.; noht si je zadrl, Bleiw.-Cig.; zadrt list, ein geriffenes Blatt (bot.), Cig.; - reißend hineinstoßen: kremplie z., die Rrallen einsegen, Cig.; z. sc, reißenb einbringen : cefedra se je za noht zadrla, ein Splitter ift binter bem Ragel eingebrungen, Z.; - 2) z. se, zu plarren, zu schreien aufangen; otrok se je zadrl; - aufplarren, aufschreien: vrana se je zadrla: - z. se, anfahren, unfreundlich aureden; z. so nad kom, na koga, v koga.

zadrevenéti, im, vb. pf. = odreveneti, etfatren, ogr.-C., Vest.; - z. v pameti, flumpf-

finnig werben, ogr.-C

zadroviti, im, vb. pf. hinichleubern, (zadrv-) M., C.; zurüchchlagen, zurüchtreiben, Slom.-C.; (zadrv-), Hip.-C.; sovraznika z., Cig., Jan.; kralj Matjaž bo vse druge premagal in zadrevil, Jure.; - perfchlagen: z. kam ladjo, Cig., Jan.; - z. se proti komu, gegen jemanden lossturgen, Let.; z. se za kom, jemandem nachstürzen, Jan. (H.).

zadèg, diga, m. bie Buichnurung, Cig. zadign, f. 1) bie Bertnupfung (mittelft eines Knotens), Cig., Rez.-C.; — 2) die Schlinge, ber Fallstrid, die Dohne; gozdne zivali loviti v zadrge ali zanke, Levst. (Nauk); — (fig.) zadrge in izkušnjave, Jap. (Prid.); izmotati se iz zadrge, Levst.(LjZv.); - 3) ber Ranten (z. B. an ber Beinrebe), V.-Cig.;

— 4) = davica, bie Braune, Cig.; tudi : zādrga.

zadrgač, m. bas Band, womit bie Unterziehhofen um ben Leib zugefcnurt werben, wih-

St.-C., Valj.(Rad).

zadrgalja, f. i) bie Berfnüpfung mittelft eines Rnotens, Cig.; - 2) pl. zadrgalje, bie Solsentzündung, Cig. zadrgâljka, f. = zadrgalja 1), Cig.

zadfgati, am, vb. impf. ad zadrgniti; jufdjuftren,

1. zadrgávati, am, vb. impf. = zadrgovati, gufchnüren, C.; - würgen, C.

2. zadrgávati se, am se, vb. impf. 1) öfters erichaubern o. fich entfegen, ftaunen, ogr .-Mik., C.; - 2) gogern, gweifeln, in Berlegenheit fein, ogr.-Mik., C. zadrgaven, vna, adj. wiberftebenb (von Speife u. Erant), St.-. C.

zadrgavka, f. bie Schlinge, Z.

zadrgetáti, etâm, éčem, vb. pf. erbeben.

zadfgniti, dfgnem, vb.pf. guiduuren, guiammenschnuren; z. mošnjo, ben Beutel zuziehen; vrat z. komu, jemanbem die Rehle zuschnüren, ihn erwurgen; - eine Schlinge gusammen-gieben, Cig.; eine Dasche gusammengieben u. einen Rnoten bilben (beim Binben), gutnupfen, Cig., Jan.; vozel z., beim Binden einen knoten machen, Cig.; = na vozel zavezati, νζhSt.; vrvco z., Jurč., Rez.-C.; erwürgen, vzhSt.; z. se, fich erwürgen, Z. zadrgováti, ûjem. vb. impf. ad zadrgniti.

zadrgulja, f. 1) ein Band (jum Bujammen-ichnuren), Stom .- C .: - 2) bie Schlinge, Cig., Bes.; smrti zadrgulje potrgati, ("zadrhule"),

zadrgúljica, f. bas Schnürband: obleka na zadrguljico, bas Schnürfleib, Ravn.-Cig.

zadrguza, f. 1) bas Band, womit man etwas aujammenichnurt: gate na zadrguzo, C.; predpas na zadrguzo, M.; - 2) = zadrga, bie Schlinge, bie Bogelichlinge, Jan.; ber Fußftrid, Jan.

zadrgúzniti, ûznem, vb. pf. = zadrgniti, au-

chnuren, Jan.

zadrhtáti, âm, vb. pf. — zadrgetati, Z. zadrhteti, im, vb. pf. erbeben, ergittern, Jan. zadričati, dričam, vb. pf. = zadrčati, Z., Vrt. zadrihniti, drihnem, vb. pf. = zadremati, C.

zadeka, f. = zadrga, bie Schlinge, ber Fallftrid, C.; - prim. zadrčiti.

zadrleskati, am, vb. pf. anichmettern, Cig.; z. vrata, die Thur zuschlagen, Nov.-C.

zadrléskniti, ệsknem, vb. pf. zuichlagen, nk. zadrleščiti, ę̃ščim, vb. pf. = zadrleskniti, Cig. zadrobisati, am, vb. pf. mager machen, ichmachen, ogr.-C.

zadrobiti, im, »b. pf. einbroden: kruha komu

zadrobnéti, im, vb. pf. aufzwitschern, Zv. zadromljati, am, vb. pf. bie Maultrommel gu fpielen anfangen, Npes.-K.

zadîsati se, sam, sem se, vb. pf. ben Lauf

auf ber Blitichbahn beginnen.

zadrska, f. bas Losbrechen eines Sturmes, (fig.) eines Bantes: vreme že od jutra išče zadrske, pa nemara bo vendar previselo, BlKr.-M.; znala sem, da ne bo danes brez zadrske, ker je nasajen (namr. mož), BlKr.-M.

zadřsljiv, adj. = zadresljiv, Cig., Mik.

zadíten, tna, adj. = zadirčen, kdor se rad

zadira nad ljudmi, Svet.(Rok.).

zadruga, f. 1) bie Benoffenschaft, C., nk.; obrtna zadruga, Die Bewerbegenoffenicaft, nk.; pridobitna z., die Erwerbsgenoffenichaft, DZKr.; tatovska z., Jurč.; - 2) die Hauscommunion, C., nk.; (hs.).

zadrugar, rja, m. ein Mitglieb einer Genoffenichaft ober einer Sauscommunion, Jan.(H.). zadrugarstvo, n. bas Genoffenichaftswefen,

Jan.(H.).

zadrúskniti, drûsknem, vb. pf. zufchlagen: vrata z., Rez.-C.

zadrúščiti, drůščim, vb. pf. = zadruskniti, Rez.-C.

zádružen, žna, adj. 1) bie Genossenschaft betreffenh: zadružna pogodba, SIN.; - 2) eine Hauscommunion betreffend, Let.

zadružnik, m. 1) bas Mitglieb einer Genoffenfcaft, nk.; - 2) bas Ditglied einer Sanscommunion, Let.

zádružnistvo, n. bas Genoffenichaftsmefen, nk. zadrveneti, im, vb. pf. = zadreveneti, odrveneti, Dict .- Mik.

zadrvíti, ím, *vb. pf.* pogl. zadreviti.

zadŕzniti, dřznem, vb. pf. == zadrgniti, Mur., C. zadržaj, m. ber Inhalt, Jan., Trst .- C.; (prim.

hs. sadržaj).

zadržanje, n. = vedenje, (po nem., Berhalten"). zadfžati, zim, vb. pf. 1) ben Fortgang unterbrechen, aufhalten, hemmen; z. kolo; dolgo koga z.; verhindern, aufhalten; ako bi bil zadran, im Berhinberungefalle, Cig.; drugim dobro storiti naj nas nobeno še tako veselje na zadrži, Ravn .- Valj . (Rad); verweilen machen, aufhalten; to me je zadržalo, da nisem mogel priti; - verzögern, z. kaj, Cig.; - gurūce halten: smeh z., Cig.; ne morem se z., ich fann nicht umbin, Jsvkr.; - zurudbehalten, Cig., Jan.; blago je bilo zadržano, Cig.; besedo v sebi z. = ne izgovoriti je, Ravn.-Valj.(Rad); — 2) (z. se, vb. impf. po nem. "fich verhalten", pogl. vesti se).

zadržava, f. bas hinbernis, Stom .- C., Svet. (Rok.).

zadržávati, am, vb. impf. ad zadržati, Mur., ogr.-C.

zadriba, f. ber Einhalt, bie hinberung, Cig.; - die Burudbehaltung, die Beschlagnahme, Cig., Jan.

zadržek, zka, m. bas Hinbernis, ber Anftanb. Die Schwierigfeit; zadrzke kakor hribe preskakovati, Jap.-C.; brez zadržka, anftanběloš. Cig., nk.

zadŕžen, žna, adj. 1) Berhinderungs. Jan. (H.); — 2) aufhaltbar, Jan.(H.).

zadrževářen, ina, adj. hemmenb, Jan. zadrževanje, n. bas Bemmen; bas Mufhalten;

bas Burudhalten.

zadrževáti, fijem, vb. impf. gurudhalten, bemmen, hindern; nič te ne zadržuje; - z. se kje, sich irgendwo aufhalten, Fr.-C.

zadrževavec, vca, m. ber Berhinberer, ber Bergogerer, Cig.

zadržljiv, iva, adj. hindernb, hinderlich, Met. zadržijívost, f. die hinderlichfeit, Jan (H.). zadudati, am, po. pf. in Rleiber reichlich einwideln, vzhSt.

zaduna, f. bie Berfperrung bes Athems, M.; die Erftidung, C.; - ber Stidflufs, C. zaduhati, duham, vb. pf. burch Riechen gemahr

werben, erwittern, Cig., Nov.-C.

zadubet, hla, adj. (bem Geruche nach) bumpfig, niuffig; zaduhla moka, Cig., Gor.; zaduhla klet; zaduhlo dišati, muffen, Cig.; - bunftig; zaduhla staja, C.; - pogl. zatohei.

zaduhlina, f. ber Dumpfgeruch, Cig., Jan. zaduhljiv, iva, adj. = zaduhel, M.

CHERRIE

zaduhlost, f. bie Dumpfigleit.

zadubnéti, nim, vb. pf. dumpfig, muffig, muchlig werden, Cig.; zrnje zaduhni, Slom.-C.

zaduniti, duhnem, vb. pf. 1) nicht aufgeben wollen, erftiden (v. Teige), Cig., Jan., M.; - 2) (trans.) ben Athem benehmen, Cig.; — z. se, erstiden, Jan.

záduł, úla, adj. unreif: zadula figa, Strek.; pogi, zadol,

zadúpati, důpam, vb. pf. erhajthen: mačka miš zadupa, Fr.-C.

zaduriti, im, vb. pf. etelhaft, verhafst machen; z. komu kaj, C; z. se, etelhaft, verhafst werben: zaduri se mi kaj, C.

zadúšati, am, vb. impf. ad zadušiti, Mur. zadúšen, šna, adj. 1) Geelens, Jan.; zadûšna masa, die Geelenmeffe, Kreij; - 2) = zadusijiv, erftidenb, mephitifch, Stide, Cig., Jan.

zadusenec, nca, m. der Erftidte, Let.

zadušenje, n. bie Erftidung.

zadušeti, im, vb. pf. = zadušiti se, erftiden, Pot.-C., Met.

zaduševanje, n. bas Erstiden: z. hudih želj, Kreli.

zaduševáti, ûjem, vb. impf. ad zadušiti.

zadušíti, im, vb. pf. erstiden machen; kašelj me hoce z.; dim ga bo zadušil; — ogenj, oglie z., bas Feuer, die Rohlen löschen; zadušena dolinica, ein bumpfiges Thal, Vrtov. (Km. k.); — z. vest, das Gewissen betäuben, Cig.; - z. upor, ben Aufftand unterbruden, Cig., Jan, nk.

zadusijiv, iva, adj. ben Athem benehmend, er-

ftiden machend, Cig., Jan., Met.

zadusnicu, f. 1) bas Tobtenopfer, Jan.; bas Seelenamt, Nov.-C., ZgD.; (prim. hs. zadušnice); - 2) eine fromme Stiftung, Jan.; (po hs. zadužbina)

zadustvo, n. bas Geelenamt, Dict.; tolikanj

zaduštva, svečenja, kajenja itd., Krelj. zaduti, dujem, vb. pf. zu mehen anfangen, Jan. (H.)

zadverek, rka, m. ber Bintel hinter ber Thur, Jan., C.

zadverek, Jan. == zadverek, Jan.

zafofotáti, otám, óčem. vb. pf. ju flattern anfangen, aufflattern, Zv.

zafraciti, im, vb. pf. mit ber Schleuber merfen,

zafračkáti, am, vo. pf. "verfchleubern", vergenben, verschwenben, BlKr.; - prim. zafračiti.

zafrečkáti, âm, vb. pf. = zafračkati, Ig(Dol.). zafrfotati, otam, ocem, vb. pf. mit ben Glu-

geln zu raufchen aufangen.

zaffkati, ffkam, vb. pf. 1) brebend gurudbiegen: z. konec drota, jvihSt.; - auffraufeln, Cig.; zafrkani lasje, gefraustes Saar, Dict.; brke si z., sich ben Schnurbart aufstuben, Cig., jugh St.; predrzno si brkice z., Erj. (Izb. sp.); - = zavihati: z. si rokav, Dol., jνζhŠt.;

— 2) verwerfen, verscherzen, ogr.-C. zafrkávati, am, vb. impf. ad zafrkati; 1) zurüdbiegen: klobuk z., Jurć.; - 2) z. koga, jemanben aufziehen, gum Beften haben, hanfeln, Kr.

zafrkniti, frknem, vb. pf. um-, aufftülpen, umschlagen, Cig., Jan.; hlace si z., vzhSt.-C.; jvihSt.; - aufbreben, einbreben, Jan., C.; zafrknjeni lasje, getraujeltes Haar, C., jvzhSt.; - umbiegen, Jan.; čavelj z., se je zafrknil, jughSt.; zasrknjen nos, eine Stillpnase, Cig. zaffknjenec, nca, m. ber Bierbengel, C

zafrkociti, ocim, vb. pf. verfranfeln, verbreben, Jan., Št.; škrat zafrkoči človeku lase, Glas.; zafrkočeni lasje, gefraustes Haar, vzhSt.; prejo z., ogr.-C.; z. se, = krotice, svedrce narediti, C.

zafrkovânje, n. das Umstülpen, das Kräuseln: z. las, Cig.; — das Aufziehen, Kr.

zafrkováti, űjem, vb. impf. ad zafrkniti, zafrkati; 1) aufbiegen, aufbreben, verbreben, Jan., jvzhSt.; - 2) z. koga, jemanden aufziehen, Kr. zafriek, ika, m. bie Stülpe, Guts.

zafrieti, im, vo. pf. zu flattern anfangen, aufflattern, Cig., C

zafrlíčiti, îčim, vb. pf. = zafrliti, Z.

zaffliti, fflim, vb. pf. aufftulpen, Mur., Jan.; z. klobuk, C.; zafrljen nos, eine Stulpnafe, Cig.; - z. se, einschrumpfen: zafrljeno listje, eingeschrumpfte Blatter, zafrlieni lasje, gefraustes Haar, Dict., Tolm.; - (pren.) zafrijeno držati se, zafrijen biti, ftoiz ober mijsmuthig sich stellen, Fr.-C., Z. zafrnéti, im, vb. pf. = zasrkniti so: tobak v

pipi zafrni, Blc.-C.

zafrniti, fînim, vb. pf. = zafrkati: zafrnjeni lasje, gefraustes haar, Rez .- C

zafrnjonik, m. ber Rraustopf, Rez.-C.

zaffnkati, ffnkam, vb. pf. vergenben, verichleubern: denar je zafrakal, Fr.-C.; (nam. zafrkati?).

zafrtáčiti, acim, pb. pf. mit Bucht ichleubern, Polj.

zafueniti se, füenem se, vb. pf. fich entfegen, ftupen, wanten, ogr.-C.

zafūčkati, am, vb. pf. - zažvižgati, jvrhSt.; = zapiskati: na piščal z., Dol.; - = zapraviti, Z., St.

zafúkniti, fûknem, vb. pf. wegwerfen, berwerfen, Z., Fr.-C.

zagáčati, am, vb. impf. ad zagatiti, Jan.

zagačeváti, ûjem, vb. impf. ad zagatiti; (zagatovati) Mur., Met. zagaj, m. das Gehege, Cig.

zagajiti, gajim, vb. pf. 1) = zagraditi, einhegen, Cig., Jan., C.; - 2) z. si drevje, Baume in Menge gu gieben aufangen, fich Baume aufgieben, M., Fr.-C.; - 3) z. se, beilen: rana se je zagajila, Cig.

zagaliti, im, vb. pf. berhullen, guhullen, Cig., Fr.-C.; v raztrgano obleko zagaljena telesa,

zagaljeváti, ûjem, vb. impf. ad zagaliti, C. zagaman, adj. wa malo neumen, Gor., Kor.; ftupid, Z.

zagāmast, adj. = zagaman, Jan.

sagānjati, am, vb. impf. ad zagnati; 1) öfters in schnelle Bewegung verfeten; kolo z., uro z., Die Uhr in Bang ju fepen fuchen (pflegen), Cig.; - ichleubern, Jarn.; glas z., öfters

Gorge

eine Stimme von fich geben, Cig.; z. se, fich öftere in ichnelle Bewegung verfegen: riba se iz vode kvišku zaganja, ber Fisch ichnellt empor; val se zaganja na breg, v skalo, (ichlagt ans Ufer, an ben Felfen, branbet); z. se v koga, jemanben öfters anrennen; (fig.) mit Borten angreifen; kaj se vedno v mene zaganjaš? - še se mu zaganja pri čitanju, er liest noch holperig, Cig.; — 2) auf die Weibe treiben: zivino kam z., DSv.

zaganjavec, vca, m. (val) z., die brandenbe

Belle, die Schlagwelle, Cig., Bled-M. zaganka, f. das Rüthsel, Habd.-Mik.; — das Broblem, h. t.-Cig.(T.).

zagat, gata, m. ber Fangbamm, Cig. zagata, f. 1) die Anschoppung, Jan.; die Berstopfung, Erj. (Som.); — 2) ein enger Raum gwifchen zwei Haufern, M.: eine enge Baffe, Cig., Mik.; ein ichmaler Ort übhpt., Cig.; - bie Sadgaffe, Levst.(M.); — tudi: zagâta.

zagaten, tna, adj. 1) jum Erftiden bumpfig, ကြားမျိုး zagatna soparica, o zagamih dnevih, Ravn.; zagatno je v izbi, v shrambi, Gor.; politična atmosfera je zagatna, bie politijche Atmosphare ift fcwal, Cig.(T.); - 2) murgend, geil, Cig.; (o jedi, ki ne gre rada po grlu), Lašče-Levst.(M.); - berbe, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.); (prim. ogaten); — (fig.) z. clovek, ein unertraglicher Menich, zagatna beseda, ein beleidigenbes Wort, Lasce-Erj. (Torb.).

zagatitev, tve, f. die Berftopfung, Cig., Jan. zagatiti, im, vb. pf. verftopfen; usta z., Trub .-Mik.; razpoko z., Cig.; cev z., eine Röhrfuge dichten, DZ.; — vodo z., das Wasser bedeichen, Cig., C.; — z. se, sich verstopsen, v dušniku se mi je zagatilo, es will mid erftiden, Fr.-C.; sluhovod se zagati z ušesnim maslom, Erj.(Som.); otrok je zagačen v ušesih, Gor.; - berhindern: z. posvečenje, ogr.-C.

zagatnost, f. Die Dumpfigfeit, Die Schwille, Jan., Gor., Kor.; - bie Geilheit, die Fabheit (einer Speife), Dol.; - bie Berbe, Mur.,

zagatováti, fijem, vb. impf. pogl. zagačevati. zagaziti, gazim, vb. pf. matend in gu tiefen Schnee, Roth u. bgl. gerathen; zagazil sem, da ne morem dalje; - in einen Fehler gerathen; v pregrehe z., Mur.

zagazljiv, iva, adj. grundios: zagazljiv pot, Cig. zagazati, am, vb. impf. ad zagozditi, Fr.-C. zagaževáti, ûjem, vb. impf. ad zagaziti, (-zovati), Z

zageniti, gánem, vb. pf. einbiegen, umbiegen, Fr.-C., Z.; lepo zaganjena voja, ein schön geschwungener Aft, Sol.

zagib, giba, m. ber Ginbug, Cig., Jan.; ber Einschlag (beim Raben), Jan.; ber Umschlag bei Rleibern, Fr .- C

zagîba, f. ber Einbug, Cig., Danj.-Mik., Fr .- C. zagibat, ata, adj. boppelt (von Blumen), vzhSt. zagibati, gibam, bljem, I. vb. impf. ad zageniti; einbiegen, M.; - II. zagibati, bam, bliem, vb. pf. 1) in Bewegung bringen, Cig.; z. se, in Bewegung tommen, Cig.; voz se je zagibal, Z.; - 2) anfangen sich zu bewegen, Znid.

zagibek, bka, m. = zagiba, C.

zagibica, f. dem. zagiba; bie Falte, Jan.(H.).

zagibina, f. ber Einbug, Fr.-C. zagibka, f. = zagibek, Cig.

zagibljaj, m. ber Umbug, Jan.(H.).

zagigati, gigam, vb. pf. anfangen ju fchreien (v. Efel), Z.

zaginiti, ginem, vb. pf. jugrunde geben: od gladu z., Levst. (Beč.).

zagladiti, gladim, vb. pf. burch Glatten eine Unebenheit wieder untenntlich machen, glatt streichen; jamice na gredi zagladiti; (pren.) stare navade zaglajeni sled, Navr. (Let.).

zaglajáč, m. bas Blattwertzeug ber Schufter, kajk.-Valj.(Rad).

zaglájati, am, vb. impf. ad zagladiti. zaglas, glasa, m. bie Intonation, Cig.

1. zaglasíti, im, vb. pf. ertonen laffen, anftimmen: gosli z., Cig.; previsoko z., zu hoch anstimmen o. intonieren, Cig.; z. zdravico, eine Befundheit ausbringen, Cig.; - z. se, au flingen anfangen, Cig.

2. zaglasíti, ím, vb. pf. = zamašiti: z. sc. im Fortfliegen gehemmt werben: voda se je zaglasila, v grlu se mi je nekaj zaglasilo, Laśće-Erj.(Torb.); - prim. zagolsniti.

zaglaváča, f. kača zaglavaća, (mit feilförmigem Ropf?), Npes.- Vraz.

zaglavec, vca, m. = zglavnik, Poh.; = panjač: bukov z. celo noč gori, Gor.

zaglavek, vka, m. ber Epilog, h. t.-Cig.(T.). zagláven, vna, adj. (kjer gre za glavo), Blut-, peinlich, Cig., Jan.; zaglavna pravda, ein peinlicher Broceis, zagluvni sodnik, ber Bintrichter, Cig.

zaglavje, n. bas hinterhaupt, V.-Cig zaglavnik, m. 1) = zglavnik, Notr.; bie Generlehne, Blc .- C.; ber Jenerbod, Burg. (Rok.), Črniče (Goriš.); - debel štor, ki se v peč dene, da dolgo gori in tli, C., M.; - 2) weißer Talfglimmer, ber Geftellftein, Frey.

(Rok.).zagled, gleda, m. bas Erbliden, Cig. zagledati, gledam, vb. pf. 1) mit ben Augen

mahrnehmen, erbliden; kaj si zagledal, da zmerom v tisto stran gledaš? - 2) z. se, fich berichauen, fich bergaffen; z. se v kaj; z. se v koga, fich in jemanben verlieben. zagiedek, dka, m. - zagled, Cig.

zagledniti, ględnem, vb. pf. = zagledati, vzhŠt.-Valj.(Vest.).

zagledováti, ûjem, vb. impf. ad zagledati. zagleniti, im, vb.pf. guichlammen, mit Schlamm bededen, Cig.

zaglobiti se, im se, vb. pf. fich (mit feinen Bebanken) vertiefen, Jure., nk.

zaglobje, n. die Bertiefung, Cig.(T.). zaglotati, am, vb. pf. = zaglotiti, Notr.; zaglotane oci, vertlebte Mugen, Z.

zaglótiti, im, vb. pf. = zamašiti: zagločen nos, Notr., Gor.

zaglôzda, f. Mur., vzhŠt.; nam. zagvozda. zaglûha, f. bie Betäubung, Cig.

Gorale

zaglúmiti, im, vb. pf. vergaufeln : čas z., Cig. zaglusanje, n. bie Belaftigung, ogr .- C.

zaglúšati, am, vb. impf. ad zaglušiti; 1) betauben, C., Z.; - 2) z. komu, jemandem lattig fallen, ogr.-C., Ev. tirn.-Mik.

zaglúšati, ím, vb. pf. erichallen: razveselim se, gda (= kadar) tvoj glas zagluši, ogr.-C.

zaglúšen, šna, adj. betaubend: z. šum, za-

glušno grmenje, LjZv.

zaglusiti, im, vb. pf. taub machen, betauben, übertauben, Cig., Jan., vzh St.-C.; - z. cutila, Cig.(T.).

zagnajati, am, vb. impf ad zagnojiti; bungen; dobro zagnajati trtne sadeže, jvyh St.

zagnánec, nca, m. bie Hautverhartung, bie Schwiele, M., Kr., Savinska dol.; pos. = zagnana koža na dlani, C., Polj.; - ein Auswuchs am Fußbaumen, Kr.; - Die bigblatter, Cig.

zagnánek, nka, m. = zagnanec, C.

zagnáti, žénem, vb. pf. 1) hintreiben, treiben; zagnati ovce v hlev, pure na pašo; z. koga po koj, jemanben etwas ichnell holen laffen; z. sovražnike v beg, die Feinde in die Flucht ichlagen; veter je ladjo na plitvino zagnal; - bavonjagen; z. posla; — 2) einen Schwung geben; in Bewegung seben: kolo z., da se vrti; uro z., da gre: mlatilnico z., bie Drefchmajchine in Thatigfeit verfegen, Nov.; jchleubern, werfen; kamen z. črez reko; poleno komu z. pod noge; - z. se, sich einen Schwung geben, einen Anlauf nehmen, fturgen, schießen, schnellen; z. se in preskočiti potok; z. se na konja, sich aufs Pferd schwingen; z. se v kaj, v koga, gegen etwas (jemanben) losstürzen, etwas, jemanden anrennen; z. se nad koga, über einen herstürzen, Jan., na koga, Cig.; — 3) zagnana koża, verdidte, schwielige Haut, C.; — 4) anfangen, erheben: z. krik, jok, hrup, zu schreien, zu weinen, zu larmen aufangen; kletev, prepir z., Lakce-Levst.(M.); zagnali so glas, govorico, man hat ausgebracht, es ift bas Gerficht aufgetaucht, Cig.; zagnali so, es geht bas Gerücht, Cig.; zagnali so nanj sum, man hat ihn im Berbacht, Cig.; z. smeh, ein Gelächter aufschlagen, Cig.; tožbo z., eine Klage erheben, einbringen, Soska dol.-Erj.(Torb.).

zagnečiti, im, vb. pf. einpreffen, bineinbruden,

Jan.(H.).

zagnésti, gnétem, vb. pf. 1) ben Teig festineten. Gor.; - zagneten, compact, Cig.; - 2) perlegen: z. kaj kam, Cig.

zagnétati, gnêtam, vb. impf. ad zagnesti, Gor. zagnîda, f. = zanohtni prisad, bas Nagelgejdiwür (panaritium), Cig., Jan., Gor.; tudi pl. zagnide, Gora

zagníti, gnèm, vb. pf. = zageniti, Cig., Šol.; zagnjen zob, ein gebogener Bahn, vih St .- C.; (zagnuti, umbiegen, Rez .- C.).

zagnjáviti, im, vb. pf. erbrüden, SIN.; dete z., ogr.-C.

zagnojíti, ím, vb. pf. 1) büngen; dobro z. trtni sadež; - 2) z. se, zuichwaren, Cig.

zagnúsiti, im, vb. pf. efelhaft machen, z. se, efelhaft werben, Jan.(H.).

zagoda, adv. za goda, za časa, beigeiten, rechtzeitig, zeitlich, ogr.-C.; (compar. "zugodese", Prip .- Mik.).

sagodnica, f. bas Stanbchen jum Ramenstage, Preš.

zagodrajáti, am, vb. pf. anfangen zu murren, ein Murren vernehmen laffen; nekai jo zagodrnial, pa ga nismo razumeli.

zagogotáti, otám, óčem, vb. pf. zu ichnottern anfangen: gosi so zagogotale, Vrt.

zagółbniti, gölbnem, vb. pf. einfinfen, Jan.; v grehih zagrezniti ali z., Krelj; steden bleiben, Trub. - Mik.; ajdje so zagolbnili v jami, Trub.; (pren.) srca v težkih mislih zagolbnjena in potopljena, Trub.

zagółčati, im, vb. pf. 1) zu reden anfangen, ντh.St.; - ju girren anfangen: golob zagolči, Vrt.; -2) z. se = zareči se, fich verreben, C.

zagołhávati, am, vb. impf. ad zagolhniti, (-guh-), C.

zagothniti, golhnem, vb. pf. 1) verftopfen, z. se, fich verstopfen: kanal se je zagolhnil, Hal .-C.; zakuhan sod se zagolhne (jújließt luftbicht), vzhSt.-C.; - 2) z. se; zagolhne se svinjam jed, bie Schweine befommen Etel vor bem Fressen, Fr.-C.; - 3) z. se, erstiden (o rastlinah), vzhSt.-C.; - prim. zagolsniti.

zagothnjenje, n. bie Berftopfung, (-guh-) C.;

z. scalnice, die Bafferiperre, C. zagolomisiti, misim, vb. pf. irre geben (in feinen Anfichten), C.

zagólaniti, gôlsnem, vb. pf. 1) verftopfen, Cig.; z. se, sich verstopfen, Jan.; cev se je zagolsnila, Rihenberk-Erj. (Torb.); zagolsnjeni led, ber fich ftanende Eisgang, V.- Cig.; - z. se, fich mit Speisen verftopfen, Z.; - 2) zagolsniti == z, se, Jan.

zagółtem, tna, adj. würgenb, fattigenb, Z.; zusammenziehend, herbe, Cig., Jan., Cig. (T.),

zagoltiti. (m, vb. pf. 1) ermurgen, erbroffein, Mur., C.; - 2) z. se, im Rachen fteden bleiben, ogr.-C.

zagottnec, neca, m. ber Gerbstoff, Vrtov .- C. zagottnost, f. bie Berbheit, Cig.

zagomec, adv. z. komu biti, jemanbem gewachsen sein, Cig., Jan., M., Kr.- Valj. (Rad).

zagon, gona, m. 1) ber Aufah gum Laufe, ber Unlauf, ber Unfturg, Cig., Jan.; zagoni valov, bas Branden der Bellen, Cig.; z. vetra, bet Bindftoß, Cig., Sol.; ber Schwung, Cig., Jan.; bas Ausholen mit ber Hond (3. B. ber Burf bes Saers), C.; ber Schub, prvi z., ber Borfchub (beim Regelfpiel), V.-Cig., Jan.; - 2) = zastava, oblaki, ki ob burji po gorah na severovzhod stoje, Banjščice - Erj. (Torb.); - 3) ein aus einem Gewehr abgefcoffener Korper, Cig.

zagonati, am, vo. pf. ein Rathfel gur Bofung aufgeben: tri ganalice sem mu zagonal, pa nobene ni ugonal, Volče-Erj (Torb.).

zagonętka, f. das Rathfel, Cig., Cig. (T.). — hs.

... Generale

zagonka, f. bas Rathfel, Habd.-Mik., C. zagorávati, a, vb. impf. zagorava, es welterleuchtet, Savinska dol.

zagorec, rca, m. ber binter ben Bergen Bob-

nende, Hip.-C. zagorêt, êli, f. ber Fusel, h. t.-Cig. (T.).

zagorôfček, čka, m. i) = podgorelček, Burg. (Rok.); - 2) bie Robirofe, Gor.

zagorêtec, ica, m. 1) = slegur, bie Steinbroffel, Dol.; - 2) eine Art hummel, M. zagoretka, f. bie Brunette, Cig.

zagoretkast, adj. eimas von ber Conne ge-

braunt, Mur.

zagorelost, f. die brunette Farbe, Cig.; -

die Glutrothe, Cig.

zagoreti, im, vb. pf. 1) anfangen zu brennen, feuer fangen, Cig., Jan.; drva so suha, pa hitro zagori v peči, Dol.; - (fig.) po meni je vse zagorelo (od strahu), es murbe mir beiß (vor Schreden), Fr .- C .; - entbrennen, Jan.; z. v češćenju kakega svetnika, ZgD.; - 2) von der Sonne angesengt fich braunen, Cig.; zagorel, fonnenverbrannt, gebraunt, brunett; zagorele barve; zagorel leščnik, grozd, Z.; - 3) v lica z., erröthen, Cig., Jan., Fr.-C.; zagorel, glutroth, Cig.

zagorévati, am, vb. impf. ad zagoreti, Jan. zagorje, n. bie Gegend hinter ben Bergen, Mur., Cig.; v zagorju, hinter bem Bebirge, Cig. zagornik, m. ber Weinbauer, Npes .- Vrag.

zagôrski, adj. transmontan, Cig., Jan. zagostati, am, vb. pf. bie Beige au ipielen au-

fangen, Cig. zagospodáriti, arim, vb. pf. burch ichlechte

Birtichaft verlieren, verwirtschaften. zagospodinjiti, înjim, vb. pf. ale ichlechte Saus-

frau verwirtschaften, Cig., Jan.

zagosti, godem, vb. pf. anfangen Mufit zu machen, aufspielen; godci eno zagodejo pred hišo, potem jih pokliče gospodar v hišo; - bef. Die Beige ju fpielen anfangen, aufgeigen, Cig., M.; - po macje z., eine Ragenmusit machen, Cig.; - on jim jo bo še zagodel, = er wird ihnen noch etwas anthun, Jurč.

zagostiti, im, vb. pf. 1) verbichten, Jap. - C.; zagosčen, verbichtet, Ravn.-C.; — z. se, bicht werben: gozd se zagosti, Cig.; -2) zubichten Cig.; Slovenci so vse te dežele zagostili (= gosto naselili), Ravn.

zagostoleti, im, vb. pf. anfangen gu gwitidern,

aufzwitichern, Cig., Npes .- M:

zagostováti, üjem, vb. pf. burch Schmaufereien berthun, Cig.

zagotāvljanje, n. das Zusichern; — das Berfichern, bie Berficherung(en).

zagotāvljati, am, vb. impf. ad zagotoviti. zagotoviten, ina, adj. Bemahr-, Sicherftellungs.,

zagotovitnica, f. bie Gicherftellungeurfunbe, die Boligge, Jan.(H.).

zagotovilo, n. die Buficherung, die Berficherung, die Gewährleiftung, Cig., Jan., C., nk.

zagotoviti, ovim, vb. pf. zufichern: z. komu kaj, Cig., Jan., nk.; - sicherstellen: z. kaj, Cig.,

Jan., nk.; - mit Borten berfichern, Mur., Cig., nk.; z. komu kaj, Cig.

zagotóvljati, am, vb. impf. Cig., pogl. zagotavljati.

zagotovljenje, n. die Busicherung, Cig., C.; z. kapitala, letnega dohodka, nk.

zagotovljenost, f. bie Sicherftellung, DZ. zagotovník, m. ber Berficherer, Cig.; - ber Bürge, Zora.

zagotôvščina, f. die Caution, Cig.

zagovārjanec, nca, m. der Elient eines Anmaltes, DZ., Levst.(Zb. sp.).

zagovārjanjo, n. 1) bie Bertheibigung (burch Worte); — 2) bas Beschwören: z. ognja, ber

Feuersegen, Cig.

zagovārjati, am, vb. impf. ad zagovoriti; 1) burch Borte bertheibigen; vedno ga zagovarjas, bu haltit ihm immer bie Stange; z. koga pred sodniki; - z. se, sich bertheibigen, fich verantworten; - 2) besprechen, beschwören: z. bolezen, Cig., Notr.; oblake z., Let.; z. kačji strup, Erj. (Torb.); - z. komu, jemanben verschreien, verhegen, C.; - 3) z. sc, fich berreben, C.

zagovarjaveo, vca, m. 1) ber Bertheibiger, ber Berfechter, Cig., Jan., nk.; - 2) ber Befprecher, ber Beschmorer, Cig., Jap. (Sv. p.), SIN., Notr.

zagovarjavka, f. 1) bie Bertheibigerin, bie Berfechterin, Cig.; - 2) Die Befchwörerin,

zagovéden, dna, adj. 1) bengelhaft, Jan.; ungeschlacht, roh, Lasce - Erj. (Torb.); ungart, Cig.; tako zagovedno bi nikoli ne izpregovorili, Levst.(Zb. sp.); — 2) bumm, tölpelhaft, C., Svet.(Rok.), Gor.; borniert, Cig.

zagovédeti se, vém se, vb. pf. = zavedeti se,

Podkrnci-Erj.(Torb.).

zagovéditi se, édim se, vb. pf. 1) verthieren, ZgD.; verwilbern, roh ober bumm werben, C., Ig(Dol.); - fich vergeffen, irren, C.; -2) sich berschauen, Cig., C.; z. se kam, v kaj kakor tepec, Fr.-C.; - = zamisliti se, C.

zagovednéti, im, vb. pf. verthieren, Jan.; kar se zgodaj ne ukroti, zdivja in zagovedni, Jan. (Slovn.).

zagovēdnež, m. (psovka) ber Bengel, Jan., Bes.; odurni z., Vrt.

zagovédnost, f. 1) die Ungeschlachtheit, die Hoheit, Jan.; nerodnost in zagovednost in neotesanost, Cv.; - 2) bie Tolpelhaftigleit,

zagovějenost, f. bie Bilbheit, thierifches Befen, die Ungeschlachtheit, M.

zagovnjáti, am, vb. pf. zu inurren anfangen:

zamolklo z., Bes.; - prim. govnjati. zagovor, m. 1) die Bertheidigung durch Borte, bie Berantwortung, Mur., Cig., Jan.; die Bertheibigungsrede, Cig., Jan., Cig.(T.);— bie Fürsprache, Cig., Jan., ogr.-C.;— die Entschuldigung, ogr.-C.;— 2) die Besprechung, die Beschwörung, der Zauberspruch, Cig., Let.;— 3) das Gelöbnis, Cig., C.;

— 4) das Rachwort, Jan.; (po nem.). Zagovoren, rna, adj. Bertheidigungs: zagovorni spis, bie Bertheidigungsichrift, Cig., Jan.

CHERETE

zagovorilo, n. ber Bertheibigungegrund, DZ. zagovoritelj, m. = zagovornik, kajk. - Valj. (Rad).

zagovoriti, im, vb. pf. 1) verantworten, entichulbigen, M., Rof.-M.; nemajo, s cimer bi svoje grehe zagovorili, Krelj; zagovori ti mene! Trub.; - z. se, fich enischulbigen, M.; - 2) besprechen, beschreien, beschworen, Cig.; strup z. s skrivnimi besedami, Erj. (Torb.); evete besede so škrata zagovorile, LjZv.; - tudi : z. komu, jemanden beschreien, C.; — 3) su sprechen ansangen, Jarn.; z. s kom, Zora; Zasmeja se, zagovori, Npes.-K.; — 4) z. se, sich verabreben, sich versichwören, Mur., Cig., Jan.; Sem zvedel, da vest ĉisto, dobro d'janje Svet zaniĉ'vati se je zagovorii, Preš ; -= zaobijubiti se : z. se Bogu in devici Mariji, da bi grehe oprostil, SIN.; - 5) z. se, fich verreben, fich versprechen. fehlreben, Mur., Cig., Jan.; ne vem, kako sem se zagovoril, Jurč.

zagovornica, f. bie Bertheibigerin, die Berfechterin, Die Fürsprecherin, Cig., Jan., Kr.;

tudi: zagovorníca.

zagovornik, m. 1) ber Bertheibiger, ber Berfechter, ber Guriprecher, Cig., Jan., ogr .- M., Kr.; z. zatoženčev; z. človeških pravic, LjZv.; tudi: zagovorník; - 2) ber Bejchworer, Erj. (Torb.), DSv.

zagovornina, f. die Unwaltegebür, Cig. zagovorništvo, n. das Bertheidigeramt, die Anmalticaft, nk.; tudi: zagovorništvo.

zagovorstvo, n. bie Anwaltichaft, Cig. zagovorščina, f. die Anwaltsgebur, Cig.

zagozda, f. ber Reil; zagozdo zabiti v klado; - z. kruha, ein Reil Brot, Cig., Zv.;
- ber Reilichfuffel, Cig. (T.); - nam. zagvozda.

zagozdast, adj. feilformig, Cig.

zagôzden, dna, adj. Reile; zagozdna kost, == zagozdnica, bas Reilbein, Cig.

zagozdica, f. dem. zagozda; das Reilchen; ce-

pilna z, ber Pfropfmeißel, Cig.

zagozdíti, ím, vb. pf. verfeilen; konec toporišča v sekirnem uhu z.; z. se, fich einteilen, fich wie ein Reil hineinpreffen; - z. se, = klinasto se končati, jid austeilen (min.), Cig. (T.).

zagozdnica , f. 1) bas Reilbein, Erj. (Som); - 2) bie Miesmufchel (mytilus edulis), Jan.,

zagóżdnik, m. = lesena zagozdica pri kakem orodju, Podkrnci-Erj.(Torb.).

zagrab, graba, m. foviel man mit einem Griff faffen tann, der Griff, Cig.

zagrabáč, m. = korec, BlKr.

zagrabek, bka, m. 1) = zagrab, ein Griff, Jan.; - foviel Seu man beim Borren einmal mit bem Rechen erfast, M., C.; - 2) = pregrabek, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); = ograbek, sufammengerechtes Beu, ber Schoberfled, Jan., Kr.; - 3) ein fleiner Seu-schober, Cerkno-Strek. (Let.).

zagrabiti, grabim, vb. pf. 1) einen Griff ihnn, ergreifen ; z. na debelo, einen großen Griff

thun, Sol.; z. pest denarjev, leščnikov; erfaffen, paden; z. koga, kaj; z. z rokami, s kremplji, z grabljami; — 2) hinredjen; z. kam seno; — 3) = zagrebsti, Rez.-C.

zagrad, grada, m. 1) ein eingezäunter Ort. C.; - 2) = podstenje, SIGor.-C.

zagrada, f. i) bie Bergaunung, ber Baun, Mur., Cig., Jan.; - 2) ein eingefriedetes Geld, Cig. sagradba, f. z. v dolini, die Thaliperre, DZKr.

zagradišče, n. ber Swinger, Guts .- Cig. zagraditi, im, vb. pf. mit einem Bann abfperren, bergaunen, verfrieden; z. travnik, njivo; berrammeln; pot z.; - eindämmen: z. reko, Cig., Jan.; - z. se, fich verschangen, Jan.

zagraja, f. 1) die Bergaunung, ber gaun, Mur., Cig., Valj. (Rad), Rez.-C.; — 2) die Ginbammung, ber Damm, Cig., Jan.

zagrájati, am, vb. impf. ad zagraditi.

sagrajenec, nca, m. ein eingegannter Baum, Nov.-C.

zagrajeváti, ûjem, vb. impf. ad zagraditi. zagrāžati se, am se, vb. impf. ad zagroziti se,

drohen, Habd .- Mik. 2agfcati, im, vb. pf. gu fnurren, gu brummen anfangen, aufbrummen, Cig., Bes.; z. nad

kom, jemanben anschnurren, Cig. zagrčeváti, ûjem, vb. impf. ad zagrčiti, Cig. zagfeiti, im vb. pf. erbroffeln, ermurgen, Mur., Cig., Jan.

zagrditi, im, vb. pf. beichnuben, Cig., Jan. zagreb, greba, m. 1) die Bericharrung, Cig.; - = pokop: Solze pretakala Proti zagrebu, Vod. (Pes.); z. starega leta, Vod. (Izb. sp.); - 2) bas Angehaufe, die Schutte, Jan., C.; augehäufter Schnee, Gor.; - ber haufen: cele zagrebe mesa imajo, Gor.; velik z. starih in novih črevljev, Glas.; — 3) ber 28all, bas Bollwert, Meg.; Die Schange, C.

zagrębáč, m. ber Bericharrer, Cig. zagrębáča, f. mreża z., bas Decknes, Levst. (Nauk).

zagrebalisce, n. ber Bericharrungsplat, DZ. zagrébanje, n. bas Bericharren.

zagrébati, grébam, bljem, vb.impf.ad zagrebsti; vericharren, Cig., Jan .: begraben, Npes .-C.; z. mrliče, Levst. (Nauk), Cv.; - voda za colnom zagreba, bie Bafferfurche ichließt fich binter bem Rabne, M.; = z. se: Pred njo se je (vodica) pregrebala, Za njo se je zagrebala, Npes.-Kres; Precej se voda razgrebala, Za njo se je zagrebala, Npes.- Vraz.

zagrébica, f. = zapeček, zdič, ber erhöbte Sig am Dfen, Ljubusnje(Goris.)-Strek.(Let.). zagrebnjak, m. die Erhöhung bes Aderbeetes (opp. jamljič, razor), Lašče-Levst.(Rok.).

zagrébsti, grébem, vb. pf. verfcharren; - begraben, beerbigen, Cig., Npes.-C.; (pren.) z. se v posteljo, Glas.; z. se kam, sich irgenbmobin verbergen, Cig.(T.); - zuicharren: z. jamo.

zagręha, f. ber Fehler, Blc.-C.

zagreneti, im, vb. pf. 1) einen bitteren Beichmad empfinden laffen, bitterlich ichmeden; - 2) verbriegen, Cig., Navr. (Kop. sp.); ta

CHORNE

mu je zagrenela, Cig., UčT.; če pomislim, da sem sam kriv, zagreni mi vse, Jurč.

zagreniti, grenem, vb. pf. vericharren; kri s prstjo z., Dalm.; kdor najde zaklad, ga zagrene, Ravn.

zagreniti, im, vb. pf. verbittern, vergallen, Cig.,

zagręsek, ška, m. ber Berftoß, bas Berfchulben, Cig., Jan.

zagresitelj, m. ber Schulbtragenbe, DZkr. zagręśiti, im, vb. pf. verbrechen; kaj sem zagresil? - z. se, sich verfündigen, sich vergeben, vericulben, Mur., Cig., Jan.

zagreti, grejem, vb.pf. warm machen, erwarmen;

z. ruhe, železo.

zagrétje, n. die Ermärmung. zagrévati, am, vb. impf. ad zagreti.

zagręvénje, n. = zagretje, Dict.

zagreza, f. tiefer Roth, (in ben man verfinft), Dict.

zagręzniti, gręznem, vb. pf. 1) perfenten, Jan.; - z. se, versinten, Jan.; mnogo konj se je zagreznilo, SIN.; - zagreznjen, vertieft: zagreznjeni in zamišljeni v delo, Bas.; - 2) (intr.) verfinten, Dalm .- C.

zagrgotáti, otám, óčem, vb. pf. aufgirren, Cig.; z. na koga, jemanben angirren, Cig.

zagrgotljáti, âm, vb. pf. = zagrgotati, Cig. zagrgrati, am, vb. pf. gu gurgeln anfangen, aufgurgein.

zagrinek, nka, m. ber Borhang, Hip .- C.

zagrinjáča, f. bos Berbedtuch, C.

zagrinjaten, ina, adj. jum Berbeden bienenb: zagrinjalna mreza, bas Dednet, Cig.

zagrinjálo, n. bie Berhüllung, Cig.; - ber Schleier, Cig., Jan.; (pren.) z. prihodnjosti, Pres.; — ber Borhang, Cig., Ravn. - M.; Salomonova zagrinjala, Skrinj.-Valj. (Rad); — ber Dedmantel, Cig., Jan. zagrinjati, am, vb. impf. ad zagrniti; ver-

hüllen, verbeden, verbangen.

zagristi se, grizem se, vb. pf.1) sich verbeißen; (pren.) z. se v kako reč, jid in etwas verbeißen, nk.; - zagrizen, verbiffen: zagrizen nasprotnik, sovražnik, nk.; - 2) = usiriti se: mleko se zagrize, die Mild wird făfig, gerinnt: zagrize se mleko, ako se kuhat dejano deloma v sir izpremeni, Kr.; iz zagrizenega mleka je dobra skuta, Ravn.

zagriz, m. ber Mundbiffen, Cig.

zagrizljiv, íva, adj. tauftifch, Cig.; beißend (pren.), Cig. (T.).

zagrizniti, griznem, vb. pf. hineinbeißen; z. jabolko; z. v jabolko; zagriznite z nami! nehmt mit uns einen Imbifs! Z.; - z. se v kaj, sich in etwas verbeißen, Cig., Jan.

zagrizováti, ûjem, vb. impf. ad zagristi, za-

grizniti.

zagfliti, im, vb. pf. 1) ermurgen, erbroffeln, ogr.-M.; z. se, = zadaviti se, C.; - 2) zagrlien, heiser, Cig.; - 3) zagrlien, ena, mit einem Sals verfeben (von Geschirren): zagrliena buča, Dol.

zagrijenje, n. bas Salswebe, Cig. zageljonost, f. bie Beiferleit, LjZv. zageméti, im, vb. pf. gu bonnern anfangen, aufbouneru; zagrmelo je; - z. nad kom, na koga, auf jemanden losbonnern, ihn andonnern, Cig., nk.

zagrmévati, am, vb. impf. ad zagrmeti, gu

erbonnern pflegen, Jan.

zagfniti, nem, vb. pf. 1) verhüllen, verbeden; z. otroka s tencico; okna z.; - verichleiern, Cig., Jan.; - (bie Auslagen) beden, Cig.; s hipotekami zagrnjene terjatve, DZ.; z. deleže, die Beitrage beden, DZ.; - z. koga, jemanden in Schut nehmen, C.; - z. kaj, etwas bemänteln, Cig.; — 2) (verscharren, Cig.; pogl. zagreniti).

zagrobati, am, vb. pf. absenten (vergruben): z. vinograd, Z.

zagrohotáti se, otám, óčem se, vb. pf. laut. grob auflachen.

1. zagroziti se, im se, vb. pf. = zagrezniti se: Streno 'z roke je spustila In se v Savo zagrozila, Npes.-Vod. (Pes.),

2. zagroziti, im, vb. pf. 1) ein Drohung ausiprechen, broben; tudi: z. se; - 2) z. se, ertaunen, M., Tolm.

zagruliti, im, vb. pf. zu girren anfangen, aufgirren, Cig.; z. komu kaj, jemanbem etwas

jugirren, Cig. zaguba, f. die Einbiegung, die Falte, Fr.-C.;

– prim. zagiba.

zagubiti, im, vb. pf. = pogubiti, Kast.-C. zagugati, am, vb. pf. in eine ichaufelnbe Bewegung verfeben; z. se, sich zu ichauteln an-

fangen, in eine icautelnde Bewegung gerathen. zagugováti, üjem, vb. impf. ad zagugati; an-

schaukeln, Cig.

zaguliti, im, vb. pf. 1) abwehen, durch Behen beichmußen, Jan., C.; obleka je zaguljena, Bikr.; - 2) Schwielen verursachen, schwielig machen, C.; z. si roke, Notr.; imeti zaguljene roke, Schwielen an ben Sanben haben, Polj.; - z. se, verharien (von ber haut), schwielig werben, Cig., C.; zagulilo se mi je = naredil se mi je žulj, Notr.; - abftumpfen, Jan.; smrtne puščice z., C.; čut z., C.; — zaguljen, roh, grob, unzart, Cig., ZgD_{\cdot} ; — 3) drago komu kaj z. (= drago zaračuniti), Blc.-C.; — 4) z. se komu, bei jemandem in Ungnade fallen, V. - Cig.; -5) einbleuen: z. komu kaj, Gor.; - človek je zaguljen v kako stvar (pernarri), BlKr.

zagüljek, lika, m. 1) die Berhartung ber Saut, bie Schwiele, Cig., C., Cerkno, Tolm.-Strek. (Let.), Notr.; zaguljke na roki imeti, Polj.; –die Berhärlung einer Wunde, Cig.;—2) der Türfenbund (lilium martagon), Spodnja Idrija-Erj. (Torb.).

zagutjenec, nca, m. ein rober Menich, M.

zaguljenost, f. bie Robeit, ZgD.

zagurati, am, vb. pf. - skrhati, abstumpfen, bie Schneibe abnuben, Fr .- C.; zaguran noz,

zagvāžati, am, vb. impf. ad zagvozditi, jv7hSt. zagvôzda, f. der Reil, Cig., Jan., C.; ber Reilftein, ber Reilziegel (arch.), Cig.(T.);-prim. zagozda.

zagvozdíti, im, vb. pf. verfeilen Cig., Jan.;prim. zagozditi,

zagvozdnica, f. bas Reilbein (zool.), Cig.(T.), Erj.(Z.).

zagvoževáti, újem, vb. impf. ad zagvozditi, Levst. (Cest.).

zahahljáti se, am se, vb. pf. laut auflachen, Jan.(H.).

zahāja, f. = zahajanje: z. v druščine, C.

zahajáč, m. ber nur von Reit zu Reit auf ein paar Tage bei jemandem wohnt, Cig.

zahajališče, n. = kraj, kamor kdo zahaja, Cig., Zora; z. tolovajev, ber Rauberichlupfwintel,

zahajanje, n. 1) das Untergehen; solnčno z., Meg.; — 2) das Fehlgehen, das Frren: brez zahajanja (ohne zu irren) izmoliti, kajk.-Valj. (Rad); - 3) bas Befuchen: z. v kreme, bas Befuchen ber Birishaufer; - 4) ber Umgang, bie Behandlung: z. s kom, vzh.St.,

zahajati, am, vb. impf. ad zaiti; 1) untergehen : solnce zahaja (za gore); — 2) irre geben, fehlgehen, Cig., Jan., Trub., Dalm.-M.; vi silno krivo zahajate, Trub.; zato ne mogo zahajati, se motiti in krivo storiti, Trub.; s pravega pota z., bom rechten Wege abirren, Cig.; v tuje pravice z., einem in fein Amt eingreifen, Cig.; v škodo z. komu, jemanben beeintrachtigen, Cig.; - (von einem Begenftanbe) abschweifen, Cig. (T.); - 3) gu tommen pflegen, besuchen, frequentieren; zvečer v krčmo z.; v kako druščino z.; za kom z., jemandem nachgeben (3. B. aus Liebe), Cig.; — 4) z. s kom, mit jemandem umgeben, ihn behandeln, vih St., ogr.-C.

zahajav, áva, adj. irrenb: zahajava zvezda,

Trub., Dalm.

zahaliti, im, vb. pf. verhüllen, Cig., Zora, Bes.,

LjZv.; (menda nam. zagaliti).

zahámati, am, vb. pf. verfnüpfen, C.; - z. se v kaj, sich in eiwas verwickeln, C.; - prim. zahomotati.

zahamtáti, am, vb. pf. v usta z., gierig in ben Mund nehmen, Npes.-K.; - prim. hamati.

zahápniti, hapnem, vb. pf. guichnappen (von einem Schlofe), V .- Cig.; - z. se, fich berjchnappen, Cig.

zahentati, am, vb. pf. mit bem Borte: hentaj gu fluchen anfangen, Z., Gor.

zahirati, hîram, vb. pf. zu frantein anfangen, verfümmern, Cig.

zahireti, im, vb. pf. verfummern : sad zahiri, Nov.-C.; = v rasti zaostati, GBrda.

zahisen, sna, adj. hinter bem Saufe befindlich. zahîsjo, n. ber Blat binter bem Saufe, Z.

zahitati, hîtam, vb. pf. verwerfen, M.; verschwenben, Cig., M.

zahititi, hitim, vb. pf. 1) einen Burf thun, hinwerfen, C., Zora; - 2) verwerfen, verftogen,

zahîtljaj, m. ber Burf, Zora.

zahladje, n. ein ichattiger, fühler Ort, Cig., Jan.; v jesenovem zahladju sedevati, Glas.

zahlamudráti, am, vb. pf. aus Rachlaffigfeit fich verirren, C., Z.; - im Reben einen Jehler

begehen, (zahlomendrati) Cig. zahlapéti, im, vb. pf. zu dampfen anfangen: z. iz česa, Cig.

zahlapíti, ím, vb. pf. = zadušiti se, Cig.; = z. se, Z.

zahlepeti, im, vb. pf. z. kaj, von ber Begierbe nach etwas ergriffen werben, Zora.

zahlepniti, hiepnem, vb. pf. ben Athem benehmen, erstiden machen: dim ga je hotel z., St.;-z. se, ben Athem verlieren (g. 18. vor Schreden), (zahlepniti se) Temijine (Tolm.)-Strek.(Let.); — prim. zahlipniti.

zahlideti, im, vb. pf. zu weben anfangen, C.;

veter zahlidi, Slom .- C., jugh St.

zahlikávati, am, vb. impf. ad zehlikniti, C. zahlikniti, hiiknem, vb. pf. aihemlos werben (3. B. bom Beinen, Suften, Beben ober irgenb einer Unftrengung), C.; - erftiden, vih St.

zahliniti, hlinem, vb. pf. ben Athem benehmen : skoro me je zahlinilo, vzh.St.-C.; - prim.

zahlipniti.

zahlipiti, pim, vb. pf. ben Athem benehmen, erftiden machen, SlGor .- C.

zahlipniti, hlipnem, vb. pf. 1) ben Athem benehmen, C., Z.; zahlipnilo ga je, Tolm.; - z. se, ben Athem berlieren, erftiden : v dimu se z., vęh Št.; - z. se, start zu ichluchzen anfangen: otrok se zahlipne od presilnega joka, Goriška ok., Soška dol.-Erj.(Torb.); — z. se, sich berschnappen, Strek.; — 2) (intr.) — z. se, erstiden, V.-Cig., Jan.

zahlopiti se, im se, vb. pf. überichnappen (von

einem Schloffe), Cig.

zahlopka, f. das Bentil, Mur.-Cig., C.; prim. zaklopka.

zahlopniti, hlopnem, vb. pf. 1) zuflappen, Mur., Cig.; pokrov je zahlopnil, Cig.; - z. se, sich verschnappen, Mur.; — 2) (trans.) absichnappen, Mur., Cig.

zahlupniti, hlupnem, vb. pf. (vom Dampf)

erftiden, V.-Cig., Jan.; - prim. zahlipniti 2). zahman, adv. vergebens, Jan., ogr.-C., Mik., Navr. (Let.); - pogl. zaman.

zahod, hoda, m. 1) ber Untergang (ber Sonne): solnčni z.; - ber Beften; proti zahodu; -2) ber Jergang, die Berirrung, Cig.; — die Abschweisung, die Episode, Cig.(T.); — 3) ber Umweg, Cig.(T.), Mik.; v zahod biti, abwegsam, abgelegen sein, Cig.; ta pot je preveč v zahod, BlKr.-C.; četrt ure v zahod, BlKr.; - 4) bie Retirade, ber Abort, Dict., V. - Cig., C., Erj. (Min.), DZ., Nov., Levst. (Pril.), Zora; - 5) bie Einleht: zahod imeti kje, t. j. imeti znance ali prijatelje, h katerim more človek potujoč zahajati, Dol.; spioh = kraj, kamor kdo zahaja, C.; tja je imel zahod ves ta čas = tja je zahajal, Let.; ako boš imel kaj zahoda v trg, wenn bu einen Gang nach bem Martifleden haben wirft, Svet. (Rok.); — kraj, kamor divjačina rada zahaja, bas Lager (bes Bilbes), Podkrnci-Erj. (Torb.); - die Buflucht; z. pravici, SIN.;

2 000 C

- tudi : záhod, hóda, Valj. (Rad), Dol. in záhod, ogr.-Valj. (Rad).

zahodek, dka, m. ber Abweg, ber Jrrweg, Cig., Jan.; - der Fehltritt, Cig., Fr.-C.

zahoden, dna, adj. 1) westlich, Best-; zahodna meja; - 2) episobisch, Cig.; excursiv, Cig. (T_i) ; — 3) zahodno mi je = v zahod mi je, es ift mir abwegfam o. aus bem Bege, Cig.

zahodisco, n. ber Weftpuntt, ber Abenbpuntt, Cig. (T.), Jes.

zahóditi, hódim, vb. pf. 1) zutreten: krtino z., durch Treten eben machen, Cig.; - 2) burch Herumgehen verlieren, verwandern, Mur., Cig.; leto sem zahodil, M.; čas, dan z., ogr.-Let.; - tele z.: krava je tele zahodila, ako ga nema v tretjem letu, Soška dol.-Erj.(Torb.); - 3) z. se, sich verirren, M.; - 4) einen Bang machen: nekam sem bila zahodila, juzhSt.

zahodljiv, íva, adj. irrgangig: z. vrt, ein Jrrgarten, Guts .- Cig.

zahodnica, f. 1) ber Fußsteig, Valj.(Rad); -2) = krava, ki je tele zahodila, Tolm.

zahodnik, m. ber Beftwind, Cig., Jan., Cig-(T.), C., Jes.

zahodnják, m. 1) = zahodnik, Cig., C., Vrt.; — 2) ber Fregarten, das Labyrinth, Cig., Jan.; - 3) ber Leibstuhl, DZ.

zahohotáti, otám, óčem, vb. pf. laut auflachen,

Jan.; = z. se, Cig.

zahomotáti, am, vb. pf. verwideln, berwirren; z. se, sich berwickeln, sich berwirren; konci (ber Swith) so se mi zahomotali, BIKr.; z. se v zanke, Ravn.

zahotéti, hóčem, vb. pf. mollen: osoda je zahotela, Zora; - zah(o)telo se mi je česa, es geluftete mich noch einer Soche, Jan.; zah(o)telo se mi je jesti, Cig.

zahrástiti se, im se, vb. pf. == zakrastiti se,

zahrbtje, n. = kar je za hrbtom, SIN. zahrčati, im, vb. pf. zu ichnarchen anfangen,

aufichnarchen. zahrekniti, hrekne, vb. pf. verichiegen : zahreknilo mi je, ko sem pil, vzhSt.

zahrepeneti, im, vb. pf. bon Sehnsucht ergriffen werben: z. po kom, po čem.

zahrepniti, hrepnem, vb. pf. frachen, Jarn.

zahresčati, im, vb. pf. gu fniftern, gu frachen anfangen, ein Gefnifter ober Gefrache berurjachen, Z.; drevo je padlo in zahreščalo, Fr.-C.; zahreščalo je gori po na pol suhi veji, *LjZ*v.

zahretiti so, im se, vb. pf. zu teuchen aufangeh (vom ichnellen Geben), Ormof-C.

zahribjo, n. bie Wegend hinter ben Bergen: Napoleonova zvezda je že v zahribju, Bes.

zahripati, pam, pljem, vb. pf. heifer gu fprechen beginnen, Z.; mit beiferer Stimme etwas fagen, SiN.; pes zahriplie (bellt heifer auf), SIN.

zahripiti so, im se, vb. pf. heifer werben, fich heiser reben ober schreien, Cig.

zahfkati, hikam, čem, vb. pf. 1) einen Lant wie beim Raufpern bervorbringen; - 2) aufichnarchen, Z., Levst. (M.).

zahrméti, im, vb. pf. erbrausen, Let. zahropsti, hropem, vb. pf. austöcheln, Cig. zahrskati, hiskam, vb. pf. aufwiehern, (H.), Levst.(Zb. sp.); (nam. zahrzkati?).

zahrumeti, im, vb. pf. erbraufen, erbröhnen. zahrumévati, am, vb. impf. ad zahrumeti, Jan.(H.).

Zahruniti, hrunem, vb. pf. 1) erfchallen, ogr.-C.; — 2) auffchreien, C.

zahrupeti, im, vb. pf. aufbraufen, Cig.; z. na koga, jemanden anfahren, anfchnarchen, Cig. zahrupiti, im, vb. pf. garm erregen, Cig.

zahrúščati, im, vb. pf. erbraufen: vihar zahrušči, Vrt.; z. in podreti se, zusammenfrachen, Cig.

zahrúščiti se, im se, vb. pf. 1) erbröhnen, Cig.; - 2) in laute, heftige Worte ausbrechen, Npes.-M.

zahruti, hrujem, vb. pf. erbröhnen, jughSt.; - z. nad kom, jemanden anfahren, Slom.-C. zahfzati, zam, zem, vb. pf. zu wiehern an-

fangen, aufwiehern, Cig.; konji veselo zahrzajo, Erj.(Izb. sp.).

zahrzgováti, fijem, vb. impf. wiederholt aufwiehern: konjič zahrzguje, Npes.-Vraz.

zahtéti, zahóčem, vb. pf. = zahoteti, Cig. (T.), Jan.

zahtèv, hiéva, m. = zahteva, nk.

zahteva, f. bas Berlangen, bie Forberung, Jan., C., DZ., nk.

zahtevanjo, n. bas Begehren, bie Forberung, Cig., nk.

zahtévati, am, vb. impf. (pf.) ad zahoteti; 1) verlangen, forbern: z. od koga kaj, Cig., Jan., nk.; z. česa: z. ustnega posvetovanja, DZ.; — 2) zahteva se mi, die Lust wandelt mich an, Cig.

zahtevavec, vca, m. ber Forberer, ber Boftulant, Jan.(H.).

zahtevek, vka, m. 1) die Forberung, das Betitum, Cig., Jan.; tožbeni z., bas Rlagebegehren, DZ.; ber Forberungsfat (math., phil.), C., Cig.(T.); - 2) bas Erforbernis, Cig.(T.), Nov.-C.

zahtéven, vna, adj. 1) Forberunge-: zahtévni rek, ber Beifchefaß, Cig.(T.); - 2) begierig, anipruchevoll, Jan.

zahtevnost, f. die Begehrlichfeit, Jan. (H.). zahudicati, am, vb. pf. einen Fluch mit bem Worte "hudic" aussprechen, Kr.

zahudičeváti, ûjem, vb. pf. = zahudičati, Mur., Met.: Padar je pa zehudičeval, tačas so se ga bali starci in otroci, Jurč.

zahudíti se, im se, vb. pf. fich ereifern, Cig.; z. se nad kom, Cig.; fchlimm werben: le časih se je zahudila in pregnala ptiče, Glas.

zahukati, kam, čem, vb. pf. einen hauch thun, hauchen: v roko z. od mraza, Z., Levst. (M.).

zahúliti, hūlim, vb. pf. 1) gurudbiegen: konj ušesa zahuli, Fr. - C.; — 2) zahuljen, gebeugt: zahuljeno hoditi, Mik.; - hamifdi, Cig.

zahûskati, am, vb. pf. verhehen, Cig.

zahvala, f. bie Bantsagung, ber Bant; to imas za zahvalo! bas hast bu jum Dante

bafür !

zahváten, ina, adj. 1) Dani-: zahvátna pesem, bas Danklieb; zahvalna žrtev, bas Dantopfer, Cig.(T.); zahvalno pismo, bas Dantichreiben; — 2) bantbar, Mur., Cig., Jan., Zora; — 3) zahvalno pismo, ber Bergichtschein, Soika dol.-Erj. (Torb.).

zahvaléžen, žna, adj. = hvaležen, banibar,

Mur., vzhSt.

zahvalibogca, f. bie Gottesaubeterin (mantis religiosa), Polfane (Ist.)-Erj. (Torb.).

zahvalītev, tve, f die Dantsagung; — das Dantamt, Cig.

zahváliti, im, vb. pf. 1) bonien; z. koga za kaj; z. Boga; Boga zahvali, da toliko imaš! bante Gott, bafe bu fo viel befigeft; zahvalil je Boga, Krelj; imajo Gospoda zahvaliti, Trub.; zahvali njega za to! Trub.; ako tebi kdo dobro vzda, ne zahvali ga, Daim.; zahvalim te, Bog! Schonl.; pokliče ženo, jo zahvali, Jsvkr.; zahvalili so ga za postrežbo, LjZv.; gospoda lepo zahvalim, Jurč.; Prav lepo te zahvalim, Preljuba moja ljubica, Npes.-K.; Vas lepo zahvalim! Goriška ok.-Erj. (Torb.); bodi Bog zahvaljen! Gott sei es gebanft! bodi ga Bog zahvaljen! Gott fei Dant baffir! - z. komu na cem, jemanbem für etwas banken, Vrt.; imamo jim visoko z., Krelj; z. komu za kaj, ogr.-C.; — 2) z. se, sich bebanken, feinen Dant abftatten; zadosti se ne more z., Kast.; z. se komu za kaj; - zahvaljen, Dant-: zahvaljena pesem, bas Danflieb, Cv., Levst.(Rok.); z. se, - odreči se, verzichten, Soška dol .-Erj.(Torb.); — 3) bestätigen, für richtig befinden: te pogodbe jaz nisem nikoli zahvalil, Vsi računi so zahvaljeni, Soška dol.-Erj. (Torb.); collaubieren, Ip.

zahváljati, am, vb. impf. ad zahvaliti, Jan., nk. zahvaljevanje, n. bie Danteserflarung (en),

zahvaljeváti, ûjem, vb. impf. ad zahvaliti. zahvatnica, f. bas Dantfagungsichreiben, Cig. (T.); die Dankabreffe, Jan.; - bas Dankgebet, Cig.

zahválnost, f. bie Dantbarfeit, Mur., Cig., Jan.,

Cig.(T.), ogr.-Valj.(Rad).

zahvätščina, f. ber Dant, Nov.-C.; bas Dantopfer, Cig., Jan., Ravn.

zaidek, dka, m. die Berirrung, Ravn .- Valj.

zaigra, f. ber Berluft im Spiel, bas Berfpielen, Cig., C.

zaigranje, n. 1) bas Anspielen (im Rartenspiel);

- 2) bie Berfpielung.

zaigrati, am, vb. pf. 1) zu spielen anfangen, Cig.; bes. ein Inftrument zu spielen an-fangen; — einen Tang aufführen (fig.): Dve nedelji bodi zdrava. Da jo s pašem zaigrava, Npes .- Jan. (Slovn.); - ju hupfen anfangen: srce mu je zaigralo, Erj. (Izb. sp.); - solza mu zaigra v ocesu, eine Thrane erglangte

in feinem Auge, C.; - 2) burch Spiel verlieren, verspielen; z. ves imetek.

zaihteti, im, vb. pf. aufichluchzen.

zaimę, ęna, n., Mur., Cig., pogl. zaimek. zaimek, mka, m. das Fürwort, bas Pronomen, Jan., Cig.(T.), Levst.(Sl. Spr.)

zaimęnica, $f_{\cdot} = zaimek, Cig_{\cdot}(T_{\cdot})$.

zaimeničen, čna, adj. = zaimkoven, pronominal, Cig. (T.).

zaimeneki, adj. = zaimkoven, Cig., Jan. zaimkoven, vna, adj. pronominal, Cig. (T.). zaiskati, ščem, vb. pf. z. kaj, etwas verlangen, Vrt.; zaišče, da mu plača, Levst. (Zb. sp.); einholen, DZ.

zalskráti se, âm se, »b. pf. = zaiskriti se,

Jarn., SIN.

zaiskriti se, im se, vb. pf. erfunteln, Cig. zaistino, adv. t. j. za istino, wirklich, in ber That, Mur., C.; im Ernst, ("zaisno") jvzh-St.; — zwar, C.; — prim. istins. zaîsto, adv. fürwahr, Nov.; traun, Jan.;

hs.

zaistor, adv. fürmahr, C.; - zwar, Trub.-C. zaiti, zaidem (zajti, zajdem), vb. pf. 1) untergehen; solnce je zašlo; — 2) irre gehen, abirren; otroci so zašli v gozdu; z. s pravega pota; lepa beseda ne zaide = ein guteš Bort findet eine gute Statt, Cig.; nobena prosnja ne zaide, es bleibt feine Bitte unerhort, Cig.; molitev zaide (ift fruchtlos), Ravn. - C.; z. od svoje stvari, bom Begenftanbe abichweifen, Levst. (Nauk); - gerathen; z. med razbojnike; v vse ude mi je zašlo, es liegt mir in allen Gliebern, Cig.; - 3) treffen, finben: da ga živega zaidemo, ogr.-C.; zašlo me je == zadelo, zalezlo me je, Fr.-C.; - 4) se zaide, es geht noch an, M., C.; = se se zajde, Cig., Dalm., jvzhSt.; še bi se zašlo, Kast.; (menda nam. izajde = izide); — Vam zvedet' se zajde (tommt au?), Kaj blazega 'mam, Vod. (Pes.).

zája, f. die Sofin, Rogatec (vzhSt.)-C.

zajádrati, jádram, vb. pf. 1) onjegein: z. kam; – 2) jegeind verschlagen werden, versegein, Cig.

zajāhati, ham, šem, vb. pf. z. kaj, fich auf einen Gegenstand rittlings fegen; z. konja, osla, vejo, bas Bferb, ben Gel besteigen, fich auf einen Aft rittlings fegen.

zajámčiti, jamčim, vb. pf. verbūrgen, nk.; -

prim. jamčiti.

zajármiti, im, vb. pf. 1) ins Joch spannen, Jan.; - 2) unterjochen, Jan.

zajāvkati, kam, čem, *vb. pf.* anfangen zu jammern; aufjammern.

zājčar, rja, m. (pes) z., der Jagdhund, Z. zājče, eta, n. bas Haschen, Mur., Strek.; Prišel

je zajec z zajčeti, Npes.-K.

zājček, čka, m. dem. zajec; 1) baš Häšchen; domači z., bas Raninchen, Cig.; zajčki krmo susijo (von ben Feberwollen am himmel), jugh St.; morski z., ber Seehaje (aplysia depilans), Erj. (Z.); - 2) bie europaifche Erbdeibe (cyclamen europaeum), Tus. (R.); pl. zajčki, ber Rorallenschwamm, Cig.

CHOCKE

zajčotína, f. bas Hafenfleifch, Kres.

zajčovina, f. bas Safenfleifch; - ber Hafenbalg.

zajčíca, f. = zajka, Mur.

zâjčina, f. = zajčevina, Cig., Lašče - Levst. (M).

zājējak, m. 1) klobuk iz zajēje volne, Savinska dol.-Pjk. (Črt.); za kosmate zajējake že malokdo ve, Zv.; — 2) ber Şajentoth. zājēji, adj. Şajen-; zajēja dlaka, koža.

zājenik, m. coll. das Hasenschrot, Jan.; (= zaje-

niki, Cig.).

záje, f. pl. 1) ber Anger hinter dem Wohngebaude, C.; — 2) das hintergetreide, Mik. zájec, jca, m. 1) der Hase; poljski z., der gemeine Hase (lepus timidus), planinski z., der Schneerhase (lepus variadis), domači z., das Kanninchen (lepus cuniculus), Erj.(Z.); — z. skankač, der Springhase (pedetes casser), Erj. (Z.); — v tem grmu z. tiči — hier liegt der Hund begraben; meni filozosija pa zajcu boden, (ich din zur Philosophie gar nicht geeignet), Zv.; — 2) ein Wertzeug, um daran die Stiefel außzuziehen, der Stiefelsnecht; — 3) der Rasenseil (der Seiser), Cig.; — 4) das Rüdenstüd (von einem geschlachten Thier, Cig., C.; dal mi je mesa v zajcu, Idrija-Erj.(Torb.); — 5) neka goda, LiZv.

zajęcati, jęcam, vb. pf. 1) z. na koga, jemanden anstottern, Cig.; — 2) ausächzen, Kr.; kaj bo, kaj bo! zajecal je nekolikokrat, LjZv. zajecijáti, am, vb. pf. stotternd zu reden aufangen, stotternd etwas vorbringen; z. na koga,

jemanden anftottern, Cig.

zajęčati, im, vb. pf. aufiammern, aufächzen; zaječi, kakor bi na šivanko sedel, ZgD. zajęd, f. ein schmaler Meerbusen (Fjord), Sol. zajęda, f. die Bergstust: holm, ki ga od vrha do vznożja cepi straśna zajeda, Bes.; — ber Einschnitt bes Meeres in das Land, Cig. (T.). zajędaten, ina, adj. Schmarozer-, parasitisch, nk. zajędalica, f. das Bauchgrimmen, Celjska ok.-C. zajędanje, n. das Gebeiße, Cig.; (prim. zajedanje, n. das Gebeiße, Cig.; (prim. zaje-

dati). zajédati, am, vb. impf. ad zajesti; t) z. koga, beim Essen zu verbrängen oder ihm zuborzutommen suchen, so bass er zu kurz kommt, Cig., C.; (sig.) jemanden in seinen Rechten verkürzen, Fr.-C.; — 2) durch Essen verducen, verzehren, verprassen, Gig.; — 3) hineinbeissen, M.; zajeda me, ich habe Bauchgrimmen, Ceijska ok.-C.; — zajeda mi kaj, es wurmt mich etwas, Glas.; — als Schmarverpslauze an anderen Pstauzen wachsen, C.; ta rastlina ne zajeda drevesa, Zv.; — 4) mit beißenden Worten neden, Cig., M., Ip.; chicanieren, Jan.; — 5) z. se, sich einstessen, Z.; morje se zajeda v suho zemljo (bildet Einbuchtungen), Jes., Zora.

zajędav, adj. parafitifch, Jan.

zajędavec, vca, m. 1) bet Barasit, Bes.; dom se napolni s smešničarji, hotnicami in zajedavci, LjZv.; — zajedavci, bie Barasita (2001.), Cig. (T.); — 2) ein bissiger Mensch, Valj. (Rad); — 3) ber Berzehrer, Cig. zajędavica, f. das Bauchgrimmen, Cig., C.

zajedavka, f. 1) bie Schmaroberpflanze, Cig., Jan., Cig. (T.); zajedavke (orobancheae), Tus. (B.); — 2) bie Berzehrerin, Cig.

zajędec, dca, m. = zajedavec, Cig.
zajęden, dna, adj. = zajedav, somaroperiso,
Sol.; zajedna kopriva, bie Somaropernesiel,

zajędki, m. pl. = kar voda zemlje zajeda, C. zajędljiv, iva, adj. biffig, anzüglich, Cig., Jan.; zajedljiv besede, Cig., M.; zajedljiv jezik, Vrtov. (Sh. g.).

zajędijívost, f. die Angliglichkeit, Jan.

zajednica, f. bas Schmaroberthierchen, C., Nov.;
— bie Schmaroberpftanze, Cig.

zajédno, adv. zugleich, Mur., Cig., Jan.; zujammen, C.; beijammen, Cig., Jan.; pojdeva z., LjZv.; — hs.

zajekniti, jeknem, vb. pf. auffchreien, Svet.

(Rok.).

zájem, jma, m. die Anleihe, das Anlehen, St.-Cig., Jan., Cig. (T.), C.; državni z., das Staatsvanlehen, Cig. (T.); posilni z., das Ivangsvanlehen, Cig., DZ.; loterijski z., das Ivaterieanlehen, DZ.; zajma nihče rad ne vrne, Fr.-C.; v z. vzeti, dati, Borg nehmen, geben, borgen, Cig., Stom.-C., Fr.-C.; = na z. vzeti, dati, Cig., Fr.-C.; — der Vorschufs, DZ.; poštni z., der Voftvorschufs, DZ.; — (zajèm, jéma, Jan.).

zajemáč, m. bas Schöpfgefäß, bie Schöpfgelte, Cig., C.; — ber Schöpfeimer: z. mu je v

štirno padel, jvzhSt.

zajemáča, f. ber Schöpflöffel, Fr.-C.

zajemáten, ina, adj. zum Schöpfen bienenb: zajemátno kolo, bas Schöbfrab, DZ.

zajemalica, f. 1) ber Schöpfioffel, Blc. - C.;
— 2) ber Schöpfeimer, Fr.-C.

zajemališče, n. ber Schöpfplat, V.-Cig., Fr.-C. zajemalnica, f. ber Schöpflöffel, DZ.

zajemálo, n. bas Schöpfzeug, Cig.

zajemanje, n. bas Schopfen.

zajemati, wam, mljem, vb. impf. ad zajeti;

1) schöpsen; vodo s košem, rešetom z. =
etwas Bergebliches thun, sich vergeblich abmühen, Mur., Cig., Nov.; kolesa pesek zajemajo, die Räder sinsen ein, mahlen (wenn
sie in tiesem Sande gehen, der über den Felgen
zusammensaust), Cig.; Je nadelana cesta, Ne
zajemajo pesta, Vod. (Pes.); tudi z. se: pesto
se zajemlje, Z.; - z. se, Wasser sangen, Z.;
čoln se je zajemal, potoniti je nevarnost,
Ravn.; - 2) umzingesn, Jan.; zveri z mrezami z., Cig.; - 3) borgen, C.; - 4) =

zanimati, interessieren, Cv. zajemāveek, čka, m. bie Schöpsgelte, Jan. (H.). zajemāvec, vca, m. človek, kateri zajema, ber

Schöpfer, Cig., Jan.
zajemâvka, f. 1) ženska, katera zajema, bie
Schöpferin, Cig., Jan.; — 2) das Schöpfgefäß, Vod. (Izb. sp.).

zajemen, mna, adj. 1) die Anleihe betreffend, Leih-, Lehn-, Cig.; — 2) zajemna čreda, die Herbe auf den Alpen, V.-Cig.

zajemljiv, íva, adj. = zanimiv, interessant, Cv.

Circuit

zajsmnica, f. 1) das Schöpfgefäß, Vod.(Izb. sp.); — 2) ein Stüd von einer Herbe auf den Alpen, zajemnice, die herde, V.-Cig.

zajęmnik, m. 1) kdor na zajem vzame, bet Anleiher, Cig.; — 2) = zajemać, korec, Cig.

zajęsti, zajęm, vb. pf. 1) z. koga, jemanbem im Effen gu beffen Rachtheile guvortommen, ichneller effen als ein anderer, ber badurch zu furz fommt, Cig., C., Z., - übervortheilen, Fr. - C.; - 2) vereffen, auf Effen perausgaben; ves denar je po krčmah zajedel in zapil; dolg z., eine Forberung abgehren, Cig.; - glavnica se zaje (wird aufgebraucht), ako ni naložena, Goriš.: — zajedla se je živina po zimi, das Bieh hat im Binter foviel aufgefreffen, als es wert ift, Cig. ; - z. se, sich an Lebensmitteln verschulben, Cig.; - 3) z. se v kaj, sich einbeißen: vrvca se v kožo cepljenega drevesa zaje; - globoko zajeden zleb, eine tief eingeriffene Rinne, Sol.; - z. se, seichwund werden, C.; zajeden, feichwund (v. Rindern), C.; - zaje se mi v grlu, ich befomme einen rauben Sals, $Z\nu_{i}$; — 4) z. se, = zagristi se (o mleku), Erj. (Torb.);-5) (gum Rachtheile) verzehren, fressen: v jeseni ovce glen zajedo in shirajo, Polj.

zāješ, m. kozje ime, Baška dol.-Erj. (Torb.). zajęten, tna, adj. zajetno je sploh vse, kar ni tenko ali šibko in česar je mnogo zajeti ali prijeti, če tudi nema v sebi posebne moči (največ le o človeškem in živalskem telesu): z. človek, vol, konj, zajetna noga, roka, redkeje: to drevo je zajetno, ima zajetno deblo, zajetne veje, Lašče-Erj. (Torb.); zajetno telo, Vrt.; nekoliko zajetna ali pravilna vzrast, Jurč.; trot je nekaj daljši, a dosti zajetnejši od čebele, Levst. (Beč.).

zajęti, zajamem, zajmem (zajmem), vb. pf.

1) einmal schöfen; s korcem, z roko vode z.; juhe z żlico z.; korec vode mi zajmi! zajmite z nami! esset mit uns. Cig., Jan.; z lopato z., mit der Schausel aussalien, Cig.; — 2) in Besis nehmen, occupieren: on zajme po meni (nach mir), Svet. (Rok.); — 3) umringen, umajingeln, einschließen; z. sovražnike, Cig., M.; vojaki so trumo tujcev zajeli, Blc.-C.; mreža zajme ribe, Jap.-Valj. (Rad); — vesela družda vas je zajela, Erj. (Izb. sp.); — z. koga (z besedo), jemanden paden, ihm eine schare Lection geben, Krelj; — noč nas je zajela, bie Racht hat uns ereist, Cig.; — 4) denar z., Geld aus Zinsen ausnehmen, Blc.-C., Z.

zajetje, n. die Sinschließung, Jan.; — die Gefangennehmung, Jan.; — die Gesangenschaft, Jan., DZ.

zajętnik, m. ber Kriegsgefangene, Jan., Cig. (T.), Nov., Glas.

zajęz, jeza, m. die Schüttung im Bafferbau, Cig.; der Damm, Nov.-C.

zajęza, f. bie Berdammung, bef. ber Rühlenbamm, bas Flutbett bei Rühlen, Jan., M., Fr.-C.; tudi: zajęza, C., vzhSt. zajęzba, f. die Einbammung, die Berdammung, Cig., DZ., C.

zajezdáriti, arim, vb. pf. burch Reiten verthun, Cig.

zajęzditi, jęzdim, vb. pf. 1) besteigen, (um zu reiten): z. konja; — 2) sehsreiten; s pota kam z., Cig.; In zajezdi v gosto drevje lesa, Levst. (Zb. sp.); — z. v kaj. na kaj. an etwas anreiten, Cig.; z. h komu, bei jemanbem anreiten, Cig.

zajęzek, zka, m. ber Damm, C.

zajęzeren, rna, adj. = zajezerski, Cig.

zajęzorjo, n. die Gegend hinter bem See, Cig. zajęzorski, adj. hinter bem See befindlich ober wohnend, M.

zajęziti, im, vb. pf. eindämmen; ver-, zudämmen, potok, reko z.; — z. jez, einen Deich zuschlagen, V.-Cig.; z. se, sich verstopfen, Gor. zajęžati, am, vb. impf. ad zajeziti, Cig.

zajężeváti, ûjem, vb. impf. ad zajeziti (-zovati), Cig., Jan.

záji, m. pl. 1) ber hintere Theil eines Haufes, Stalles, C.; — 2) = zadki, bas hintergetreide, Mur., Fr.-C., vzhSt.; — prim. zaje. zajîmati, mam, mljem, vb. impf. = zajemati

3) (borgen), Fr.-C. zâjka, f. 1) bie Sasin; — kozje ime, Krn, Podmelci-Erj. (Torb.); — 2) ber Rapunzel

Podmelci-Erj. (Torb.); — 2) ber Нариндеl (campanula rapunculus), Cig., Tuš. (В.); (phyteuma pauciflorum), Medv. (Rok.).

zājkija, f. = zajka, Cig., Jan., Zora.

zajko, m = zajec, Vrt.

zajmodâvec, vca, m. ber Darleiher, Cig., Jan. zajmodâvka, f. bie Darleiherin, Cig.

zájmoven, vna, adj. Borfcuis : zajmovno društvo, der Borfcuisberein, DZ.

zájmovnica, f. die Borichufscasse, DZ. zájmovničen, čna, adj. die Borichufscasse be-

ireffenb: zajmovnične knjige, DZ.
zajókati, kam, čem, vb. pf. 1) zu weinen anfangen; = z. se; z. se na ves glas; - 2)

zajokan, permeint; ves zajokan. zájti, zájdem, vb. pf. = zaiti.

zājtra, adv. morgen früh, Guts., Cig., BlKr.-LjZv.

zajtre, adv. 1) morgen früh, Jarn., Jan.; — 2) morgen, Rof.-Kres.

zâjtrk, m. dos Frühstüd, Mur., Cig., Jan., nk. zâjtrkovati, ujem, vb. impf. stühstüden, Mur., Cig., Jan., nk.

zājtrnica, f. das Frühstüd, Cig., Jan., M. zājtrnja, f. das Frühstüd, Notr.-Burg. (Rok.). zājtro, adv. 1) morgen srüh, Cig., Jan., Met.; — 2) morgen, Ravn.; danes ali zajtro, Trub.

2 ajtrovati, ujem, vb. impf. fuhftüden, Z., Notr.-Burg. (Rok.).

zājtešnji, adj. von morgen früh, M.

zajúckati, am, vb. pf. aufjaudzen, Z.
zajúgati, am, vb. pf. = zagugati, Jan.(H.).
zajútra, adv. 1) = za jutra, morgens, Cig.;
— 2) morgen früh, Jan.; — 3) morgen,

zâjutrek, trka, m. = zajtrk, Cig., Jan., M. zajútraji, adj. = jutraji, Cig. zajútršaji, adj. von motgen früh, Jan. zakacáti, sm., vb. yf. 1) verschmieren, verscheckti, sm, vb. yf. 1) verschmieren, verscheckti, sm, vb. yf. 1) verschmieren, verscheckti, sm, vb. yf. 1) verschmieren, verschecktige, etwas ins Buch hierinschmieren, Cig.;—2. se, sich (mit Koth) beschmingen: ves se je zakacal, ko je šel po blatu, BiKr.;—2) einen Fehler begehen, etwas verschulden, sich vergehen, vzh.St., ogr.-C.

etwas verschulben, sich vergehen, vin St., ogr.-C. zakaditi, im, vb. pf. 1) mit Rauch erfüssen, z. izbo, Cig.; sode z žveplom z., die Fässer mil Schwesel eindrennen, schweseln, Cig.; — z. se, Rauch anziehen, Cig.; zakajena soda, hiša, ein angeräuchertes, rauchgeschwärztes Zimmer. Haus, Cig.-Z.; — z. komu, jemandem etwas unter die Rase reiden, Ig(Dol.); — 2) z. se, zu rauchen ansangen; aufrauchen; nekaj se je tam za gozdom zakadilo; — = pokaditi se, verdriehen: dekletom se je malo zakadilo, (ko so jih zavrnili), Burg.; — 3) z., wersen, schleubern; z. se v koga, auf jemanden sossitüzen; z. se med sovraznike, in die seindlichen Reihen einsprengen; — 4) verrauchen; veliko denarja na leto z.

zakaj, 1. adv. worum? zakaj se smeješ? ne vem, zakaj se smeje; — II. conj. benn, Meg., Boh., Dalm., Schönl., Jsvkr., Cig., Jan., St.-C.; (prim. it, per che, benn).

zakájati, am, vb. impf. ad zakaditi, Mur., Cig.

zakalati, am, vb. pf. ipalien, Jan. (H.).

zakaliti, im, vb. pf. mit Roth bededen: voda
je seno zakalila, SiGor.-C.; — trüben, Jan.
(H.).

2. zakalíti, ím, vb. pf. verfrifthen, härten: z. železo, Cig., C.

3. zakaliti se, im se, vb. pf. = v klici poginiti, verteimen, Cig.

zakaljáti se, am se, vb. pf. sich beschmuten: svinje so se v kalu vse zakaljale (haben sich mit Koth bebeck), BlKr.

zakalúžati, am, vb. pf. mit Roth beschmuten, Jan. (H.).

zakamenéti, ím, vb. pf. — okameneti, Z., Vest.

zakániti, kânem, vb. pf. zakane mi kaj, es stößt mir etwas übles zu, Fr.-C.

I. zakāpati, pam, pljem, vb. impf. ad zakopati; bergraben, BlKr., M., jvihŠt.; Turki ne zakapajo crknetine, Navr. (Let.).

2. zakápati, kâpam, pljem, vò. pf. burch Tropfen verstopfen, zutröpfeln, Cig., M.; s smolo z., verpicken, Cig., M.

zakapljáti, am, vb. pf. zutröpfeln, Cig.

zakárati, am, vb. pf. = zakrhati, Mur., C. zakásniti, im, vb. pf. 1) = zakcsneti, Cig.; z. s čim, etwaš berjögern, Cig.; - 2) z. sc., = zakcsniti sc., siá berspäten, Cig., Polj. zakášljati, am, vb. pf. aushusten.

zakávati, am, vb. impf. ad zakovati, Jan. zakávčiti, kůvčim, vb. pf. einhätein, Lašče-

Levst.(Rok.).

zakavkati, am, vb. pf. zu schreien aufangen ober aufschreien wie die Dohle o. die Truthenne. zakávtjiti, im, vb. pf. mittelft eines hatens ergreifen, haten, Cig.

zakegijati, am, vb. pf. beim Regelfpiel verfpielen.

zakelíti, ím, vb. pf. zuleimen, vzh.St. zakesnēnjo, n. bie Berjaumnis, Cig.

zakesnéti, ím, vb. pf. zu ípät fommen, sich verspäten, Cig.; zakesneli so, sie sind zu ípät gefommen, Dol.; da letopis ne zakesni, Navr. (Let.); zakesnela izročitev, verspätete Lieserung, DZ.

zakesnévanje, n. bie Retarbation, Cig. (T.). zakesnévatí, am, vb. impf. ad zakesneti; retarbieren: ura zakesneva, Cig., Jan., Nov.

zakesnílo, n. bie Berspätung, DZ. zakesnîtev, tvo, f. bie Berzögerung, bie Berz

ipatung, DZ.

zakesníti se, ím se, vb. pf. = zakesneti, Z., C., Dol.

zakidati, kidam, vb. pf. durch die Handlung des Schauselns zudeden, zuschauseln; z. jamo, Cig.;— mit Koth verstopsen: lastovka gnezdo zakida, Levst. (Zb. sp.); — z. sc., sich versstopsen (von der Rase): nos se mi je zakidal, zakidan nos, jvzh.St.; oči so že vse od cestnega praha zakidane (verunreinigt), Jurč.

zakidávati, am, vb. impf. ad zakidati, Levst. (Zb. sp.).

zakîhnitî, kîhnem, vb. pf. = kihniti, Jan. (H.), Jsvkr.

zakikirikati, kam, čem, vb. pf. zu frahen anfangen (vom Hahne).

zakilaveti, im, vb. pf. verbutten (v. Pflanzen, wenn sie nicht gehörig wachsen), Cig.

zakíljati, am, vb. impf. ad zaklati, Vrsno-Erj. (Torb.).

zakimati, am, vb. pf.1) zu niden (— zu schlummern) ansangen, Cig., Vrt.; — 2) verniden: ves cas z., Cig.

zakînkati, am, vb. pf. = zakimati, Cig.

zakipati, am, vb. pf. zakipane oči, mit Schmut, Eiter verunreinigte, verklebte Augen, C.

zakipęti, im, vb. pf. zu wallen anfangen: zakipelo je mleko v loncu; zakipelo je morje;

— zakipelo je v njem, er gerieth in Affect;
naglo mu zakipi, er geräth leicht in Korn,
Cig.; majhen piskre hitro zakipi, jvzhSt.

zakipniti, kipnem, vb. pf. zakipnjeno oko, ein mit Eiter verunreinigies, versiedtes Auge, C. zakisati, kisam, sem, vb. pf. fauern, Jan. (H.). zakisleti, im, vb. pf. fauer werden, erfauern, Cig.

zakisniti, kîsnem, vb. pf. sauer werden, Z. zaklad, kláda, m. 1) der Schat; z. kopati; zaklade nabirati; — der Fonds, Cig., Jan., Nov., nk.; z. zemljiške odveze, der Grundent-lastungssonds, Jan.; ustanovni z., der Stipendensonds, Nov.; — 2) = zaklada 1), das Bsand, Guts.-Cig., C.

zaklāda, f. 1) das Pfand, Meg., Boh., Schönl.-Valj. (Rad); — 2) — zaloga, der Borrath, V.-Cig.; der Betlag, die Riederlage, Nov.-C.

zaklādanje, n. die Berforgung; z. z živežem, die Berproviantierung, Cig.

zakladati, am, vb. impf. 1) für ben Borrath forgen, verlegen, verforgen; z. koga s čim; obrtnika z blagom z.; z. vojsko z živežem, Lebensmittel für bie Armee liefern; z vinom se z., fich mit Beinvorrath berfeben; - botieren, Cig.; z. učilnice, Levst. (Pril.); z. koga z denarjem, jemandem Beld vorschiegen, Cig., C.; - z. troške, die Rosten beden, DZ.; -2) beiseite legen, Jarn.; - za uho z. kaj, mit etwas hinter bem Berge halten, Cig.

zakladavec, vca, m. ber Berforger, ber Lieferant, Cig., Jan.; z. mesa, DZ.

zakladavka, f. bie Lieferantin, Cig.

zakladen, dna, adj. i) Grund -: zakladna stavka, ber Unterban, Jan .; - elementarifc, Jan.; - 2) Ronbis: zakladni proračun, DZkr.

zakladina, f. ber Schap, vzhSt.-C. zakladje, n. coll. = zakladi, Schape, Bes. zakladnica, f. bie Schaplammer, Cig., Jan., nk. zakladnicar, rja, m. ber Schapmeifter, C. zakladnik, m. ber Schahmeister, Cig., Jan., C. zakladokop, kopa, m. ber Schahgraber, Sol.

zakláfniti, klafnem, vb. pf. = zaklapniti: z. si obleko, Sčav.-C.

zakláten, ina, adj. fchlachtbar, Jan. zaklatnik, m. ein Stud Maftvieh, V.-Cig. zaklámiti so, im se, vb. pf. fich vernarren, z. se v koga, v kaj, V.-Cig.

zaklanfati, am, vb. pf. mit Riammern ichliegen,

zuflammern, Cig.

zaklanjati, am, vb. impf. ad zakloniti; perbeden: povsod zaklanja vid malopridno grmovie, LjZv.; ichugenb verbeden, ichirmen, Cig., Jan.; gore zaklanjajo deželo pred burjo, Cig.

zaklanje, n. bie Schlachtung.

zaklāpati, am, vb. impf. ad zaklopiti; mit bem Dedel ichließen, Fr .- C.

zaklapniti, klapnem, vb. pf. zuichließen, Trst. (Let.); aufnupfen: z. obleko, Z.

zaklāsičen, čna, adj. nochclossisch, Zora. zakláti, koljem, vb. pf. abstechen, schlachten; piece, zivince z.; erstechen; cloveka z.

zaklatiti so, im se, vb. pf. vagabundierend verfchlagen werben, Cig.; fich verlaufen, Bes.; bolezen se je k nam zaklatila (ift eingeichleppt worben), Z.

zaklęčati, im, vb. pf. verinien, Cig.

zakléjati, am, vb. pf. == zaklejiti, Cig. zaklejiti, im, vb. pf. vertleiftern, vertitten, gu-

leimen, Cig. zakleniti, klenem, vb. pf. (mit einem Schlofs) berichließen; z. vrata, omaro; - einichließen, einsperren; z. koga v sobo; z. se v sobo; z. denar v omaro.

zaklenkati, am, vb. pf. gu flingen anfangen; žalostno je zaklenkal zvon; an bie Glode jojiagen; samo enkrat z. z malim zvonom.

zaklep, klepa, m. 1) bas Berichliegen, Cig., Sol.; - bie Sperce, Ravn .- C.; - bie Ginichliegung, Cig., Jan.; — 2) bos Gespert, ber Berichlufs, bas Schloss, Mur., Cig., Jan., C., DZ.; pod z. dejati koga (einferfern), Jan.; - 3) bas Bannwort, bas Jauberwort, Cig.

zaklepa, f. bas Gesperr, Cig.; — bie heftel, ein Ding, welches ichließt, ber Schluss, Fr.-C. zaklepáten, ina, adj. júlichbar: z. noz, Z., Rut. (Zg. Tolm.).

zakiepātnik, m. nož, ki se zaklepa, bas Tajchenmeller, Podkrnci-Erj. (Torb.).

zaklopanek, nka, m. bas Schlofs bei Büchern. Z., Burg. (Rok.).

zaklopanje, n. bas Berichlieffen, bas Berfperren.

1. zaklépati, klépljem, -klepáti, am, vb. pf. verbengeln, Jan. (H.).

2. zaklépati, klépam, pljem, vb. impf. ad zakleniti; verschstiegen, versperren; zveder vrata z; z. se v sobo; - nož se zaklepa, baš Meffer laist fich ichließen.

zaklépavec, vca, m. ber Berichließer, Cig. zaklępčast, adj. ichliegbar: zaklepčasta žlica, ber Einlegelöffel, V .- Cig.

zaklepček, čka, m. bas Schnappmeffer, Cig.,

zaklépčen, čna, adj. verichliegbar: z. nož, ein Taichenmeffer, Jurc., Dol.

zaklepuc, pca, m. bas Schnappmeffer, Z. 1. zaklępek, pka, m. die Heftel, Jap.-C., Z.
2. zaklępek, pka, m. das Kiet, Cig. (T.); bas breitgeschlagene Enbe eines eingeschlagenen

Ragels: zaklepke starih žrebljev s sekirico pazljivo kvišku prigniti, Levst. (Podk.). zaklepen, pna, adj. verichliegbar, Cig.; z. noż,

zaklepetáti, etam, éčem, vb. pf. zu flappern

ober zu plappern anfangen. zaklepica, f. bas Berichließen, Cig.; bie Sperre,

zaklępka, f. die Heftel, Dalm.-C., Jap.(Sv. p.). zaklepljiv, íva, adj. schlicsbar, Cig. 1. zaklępnica, f. die Mujdel, Nov.-C.

2. zaklępnica, f. = zaklepek, bas Riet: z zaklepnicami zbita pločevina, genietctes Gifenbleth, Levst. (Cest.).

zaklepnik, m. ber Rlinfenhaten (in welchen bas Ende ber Rlinte fallt), Cig.

zaklestiti, im, vb. pf. fehlerhaft (zu weit) abaften, Z.

zakletba, f. ber Schwur, Cig.

zaklętev, tve, f. 1) bie Bermunichung, Z.; -2) ber Schwur bei gottlicher Strafe, Cig., Vest.; - 3) die Berschwörung, Cig.

zakieti, kolnom, vb. pf. 1) verwünschen, verzaubern, in Bann thun, Cig., M.; duhove z., die Beifter bannen, Cig.; zaklet, verwünscht, Cig., C.; z. kraj, Cig.; z. koga, jemanben beschwören, bannen, C.; Bogu kaj z., über jemanben ober etwas einen Fluch aussprechen, C., Jurc.; - 2) einen Fluch, ein Fluchwort aussprechen: grdo je zaklel;
— 3) z. se, unter einem Fluch betheuern, ichmoren; z. se z duso - pridusiti se, bei sovražnik, der geschworen, jvzhšt.; — zakleti sovražnik, der geschworene Feind, Jan., nk.

zakletje, n. ber Bauberbann, Jan.(H.). zaklętki, m. pl. 1) Berwünschtes, Fr .- C.; -2) Bermunfdungen, Z.

Ciongle

zakletnik, m. ber Berichwörer, Cig., Jan., C.,

zakletva, f. i) bie Bermunichung, Z.; - v. zakletvi biti, im Fluche fein, Dalm .- C .; -2) = zakletev 2), ber Flucheib, Cig., Jan.; — 3) die Berichwörung, ZgD.

zaklic, klica, m. ber Ruf, ber guruf, Cig., Jan. zaklicati, klicem, vb. pf. einen Ruf ober Buruf horen laffen, gurufen; dvakrat sem zaklical, pa ni slišal.

zaklíkniti, klîknem, vb. pf. = zaklicati, nk. zaklinati, am, vb. impf. ad zakleti = zaklinjati, Dict., Fr.-C.; zaklinajoče besede, bie Bauberformel, Cig.

záklinci, m. pl. = klinast kos njive, Savinska dol.

zaklinček, čka, m. dem. zaklinek; ber Ami-

zaklînčkati, am, vb. pf. 1) mit Bflodchen befteden, SIN.; - 2) verfloppein, Cig.

zaklinek, nka, m. i) ber Amidel, die Spip-furche (ber Röhterinnen), Mur., Cig., Jan.; lepe zaklinke v nogavice delati, Ravn.(Abc.); - 2) ein fpigzulaufendes Stud Feldes, Cig, Sv. Jakob (na Savi) - Erj. (Torb.), Dol.: 3) ber Reilberg, ein teilformiges Beftein (mont.), Cig.

zakliniti, klinim, vb. pf. i) mit einem Solg-nagel befestigen, vzhSt.-C.; - 2) mit eingeichlagenen Bfloden bezeichnen, absteden, tracieren, Cig. (T.), DZ.; z. prostor, Levst. (Cest.); zaklinjena črta, bie Bahntrace, DZ.; - 3) sufeilen, verfeilen, Cig., Jan., Cig.

zaklinjanjo, n. 1) bas Befchwören, Cig., Jan., Dalm.-C.; z. hudica, ognja, Cig.; - 2) bas Schworen, bas Betheuern, Cig.; - 3) bas Fluchen, M.

zaklinjati, am, vb. impf. ad zakleti; 1) verwünschen, bannen, beschworen: zaklinjam te v imenu živega Boga, Cig.; - dušo in telo z., bei Seel und Leib ichmoren, Cig.; -- 2) z. se, unter Fluchen schwören, Cig.

zaklinjavec, vca, m. ber Beschwörer, ber Banner, ber Erorcift, Cig., Jan., M., Kreij. zaklinjenje, n. die Trace, DZ.

zaklînski, adj. Amidel : z. šiv (stik) na črepinji, die Ppfiloibe, Jan.(H.).

zaključaj, m. ber logifche Schlufs, ber Sullogišmuš, Cig.(T.); — prim. zaključiti 4). zaključávati, am. vb. impf. = zaključevati,

Cig.(T.).

zakljūček, čka, m. 1) ber Beichlufs, nk.; -2) ber Gchlufsfag, ber Gchlufs (phil.), Cig. (T.); — hs.

zakljúčen, čna, adj. zakljúčni niz, bie Schlusslette, Cig. (T.).

zaključeváti, újem, vb. impf. ad zaključiti; beschließen, nk.; - schließen, folgern (phil.), Cig.(T.).

zaktjúčiti, kljūčim, vb. pf. 1) am Enbe umbiegen, ogr.-C.; = konice železnih žrebljev priviti in v les nazaj zabiti, Kras-Erj.(Torb.); - 2) schließen, zuschließen, Nov.-C., vzhSt.-C.; zaključen, abgeichloffen, Levst.(Pril.); -

3) beichließen, C., nk.; (hs.); - 4) ichließen, folgern, Cig.(T.); (rus., hs.).

zaklomba, f. bie Dedung (g. B. einer Festung), Cig.

zakion, klona, m. bie Dedung, ber Schut, Cig., DZ., Zora; - bet Schirm: rdeco luc z zaklonom pokrivati, DZ.; – záklon = zatiāje, BlKr.-DSv.

zaklončáti, am, vb. pf. verwirren, verwideln, Cig.; niti z., Z.; z. se, sich verwickeln: za-

klončalo se mi je, Note.; — prim. klonč. zaklonica, f. 1) bie Dedung (z. B. einer Festung), Cig.; — 2) bie Bai, ber Meerbusen, Cig., Nov.-C.

zaklonišče, n. ber Ort, wo man Schut finbet. bas Obdach, DZ.

zakloniti, klonim, vb. pf. fculgenb verbeden, Z.; zaklonjen, gejchitst, Jan., Vrt.; kraj od vetra zaklonjen, ein windficherer Ort, Cig.; - z. se Turkom — pred Turki se skriti, Vrt.; - berbeden: sv. pismo je nevernim Judom zapečateno in zaklonjeno, Dalm.

zakloniti se, klonem se, vb. pf. jufchnappen (von einem Dedel), Jan.(H.);-prim. zaklop-

zaklónkniti, klonknem, vb. pf. aufplatichen, BlKr.-M.; - prim. klonkati.

zaklonkováti, űjem, vb. impf. ad zaklonkniti, $BlKr_{r}-M_{r}$

zaklop, klopa, m. ber Dedel, Fr.-C.; - bie Rlappe, Cig.

zaklopec, pca, m. 1) die Klappe (z. B. an einer Ranne), Cig., Jan.; sreni z., die Dergflappe, Jan.; z. na uri, ber Uhrbedel, Zora; - 2) die Dute, C.; - die Bapierrolle, C.

zaktopek, pka, m. i) ber Dedel (g. B. einer Trube), C.; - 2) bie Luftflappe, bas Bentil,

zaklopen, pna, adj. Alappa: zaklopna vcha, C. zaklopiti, klopim, vb. pf. 1) zuflappen: z. kaj, Cig. ; aufchlagen (die Thur, ben Dedel), Dict.; oči z., bie Augen schließen, Vrt.; z. se, gu-Mappen (intr.), Cig.; — falten: zaklopljeni roci pred seboj držeč, Vrt.; - 2) mit einem Dedel verschließen, Fr.- C., Hal.- C.

zaklopka, f. bas Bentil, Cig., Jan., Cig.(T.). zaklopnica, f. 1) bie Rlappe, bas Bentil, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ., nk.; srčna z., bie Sernflappe, Cig. (T.), Erj. (Z.); jabolena z., ber Rehlfopsbedel, Erj. (Z.); toplonosna, hladonosna z., Levst. (Pril.); ostražna z., das Sicherheitsventil, DZ.; = z. varnica, Sen. (Fix.); — 2) bie Schachtel, bie Buche, C.;
— 3) eine Art Fangnes (Rlappnet) für Schmetterlinge, C.

zaklópniti, klôpnem, vb. pf. 1) = zaklopiti, gutlappen, Cig.; z. britvo, bas Rafiermeffer Bufchließen, C.; - 2) mit einem Dedel berfchliegen, C.

zaklopnják, m. - školika, die Muschel, C. zaklopotáti, otám, óčem, vb. pf. zu flappern anfangen.

zaklopováti, újem, vb. impf. ad zaklopniti, Z. zaklotje, n. bas Ungeziefer, Guts. - Cig.; prim. nesklut,

zakmétiti, kmêtim, vb. pf. = zakmetovati, Z. zakmetovati, ujem, vb. pf. burch bie Landwirticaft verthun, Cig.

zaknjigariti, arim, vb. pf. beim Buchhandel

berlieren, Cig. zakobáltti, alim, vb. pf. etwas rittlings besteis gen: vejo z., Z.

zakockati, am, vb. pf. beim Burfelfpiel berlieren, Cig.; - vericherzen, verlieren, ogr.-C. zakodričáti se, am se, vb. pf. fich vermideln:

z. se v zmešnjavo, (-kodrč-) Levst.(LjZv.); - prim. kodričati.

zakokodákati, kám, čem, vb. pf. zu gadern anfangen, aufgadern.

zakokośáriti , arim, vb. pf. beim hühnerhandel verlieren, Jan. (H.).

zakokotáti, otám, óčem, vb. pf. = zakokoda-

kati, Cig.

zákot, kóla, m. 1) die Schlachtung, Mik., Levst. (Nauk); - 2) bas gefchlachtete Thier, Rib .-M., Z.; to bo lep zakol, bas wird ein ichones Schlachtvieh abgeben, Kr.; - bas Schlachtopfer, Cig., C.; - tudi zakòl, kóla, Valj. (Rad).

zakolébati, am, vb. pf. in ichwingenbe Bemegung versehen, Telov.

zákolek, lka, m. ber Achsennagel, ber Rabnagel, Jan., C.

zakoleštráti se, am se, vb. pf. einen Fehler begehen, im Reben sagen, was man nicht sollte, sich verpuffen, Cig. zakolie, m. ber Radnagel (klin, ki zatice kolo),

Jelovice(Ist.)-Erj.(Torb.).

zakoliti, kolim, vb. pf. burch Bfahle verfchliegen, aupfählen, Cig.; - vinograd z., ben Beingarten vollständig pfablen, vehSt.

zakôłkati, am, vb. pf. verriegeln: z. vrata, Savinska dol.-C.; - prim. kolk 3).

zákolnik, m. = iglica, ber Steuernagel, Jan.; Mlinar popadel zakolnik, Ven je zapodil grenko smrt, Npes.-K.

zakolovrátiti, atim, vb. pf. abirren, abichweifen,

zakolúcati, úcam, vb. pf. in rollende Bemegung verfegen: z. kolo, Polj.

zákon, kona, m. 1) bas Gejen, Alas., Jan., Cig. (T.), nk.; zákon o osebni svobodi, bie Habeas-Corpus-Acte, Cig. (T.); deželske postave, zakoni, Krelj; temeljni z., das Grundgeset, Nov.; = osnovni z., Cig. (T.); sveto pismo starega in novega zakona, bie beilige Schrift des alten und neuen Bunbes; - das Gejes (phys., phil.): z. padanja, das Fallgefes, z. misljenja, bas Dentgefes, Cig. (T.); - 2) die Ehe, ber Eheftand; sv. z., der heilige Chestand; v z. stopiti, in den Chestand treten; posvetni z., die Civilehe, Nov.; otroci prvega zakona; - moj zakon, mein Chetheil, Bic .- C. ; - hisni z., die Che, ogr .-C .; - 3) ber Brauch, die Gewohnheit, ogr .-C.; z. imeti, die Gewohnheit haben, ogr.-C.; - die Art und Beife, ogr.-C.; zákona, ogr. - Valj. (Rad), Št.

zakonar, rja, m. ber Gefege fcmiebet, SIN. zakonáriti, arim, vb. impf. Gefete ichmieben, SIN. zakonarstvo, n. bie Befetfabrication, C.

zakončíca, f. bie Chegattin, Jarn.

zakončič, m. ein eheliches Rinb, Jan., Mik. zakonec, nca, m. ber Chegenofs, ber Chetheil (Mann ober Beib), Mur.; zakonci, bie Cheleute, Mur., Cig., Jan., Danj.(Posv. p.); zakonca, das Ehepaar, Svet. (Rok.), LjZv., C.; oba zakonca, Nov.; novi z , ber Reuvermählte, SIN.; — tudi: zákonec.

zakonica, f. bas Cheweib, Meg., Jan., Trub. zakonik, m. 1) ber Chegenofe, ber Chemann, Meg., C.; z. in zakonica, Trub.; zakoniki, die Eheleute, Trub., Dalm.; le-ta dva zakonika, Trub.; - 2) bas Befegbuch, Cig., Jan., Cig. (T.); državljanski z., baš burgerliche Bejegbuch, Cig., Jan., DZ.; - bas Belegblatt, Jan., Levst. (Nauk); državni z., bas Reichsgefebblatt. DZ.

zakonilo, n. bie Sagung, ber Canon, Cig.,

Naprej-C.

zakonît, adj. gefegmäßig, gefeglich, legal, Jan., Cig. (T.), nk.; zakonito določilo, geleglidje Bestimmung, Levst. (Cest.); zakonito poklican, gefetslich berufen, DZ.; zakoniti nasledki, Die gesetlichen Folgen, Levst. (Nauk).

zakoniti, konim, vb. pf. 1) festjegen, bestimmen, ogr.-C.; - 2) legitimieren, Cig.

zakonîtost, f. die Gesemäßigfeit, die Legalitat, Jan., Cig.(T.), C., nk. zakonjáriti, arim, vb. pf. beim Pferbehanbel

verlieren, Cig. zakonjáti, am, vb. pf. 1) anfangen, Št.-Cig.,

C.; - 2) festfepen, C.

zakonodaj, daja, m. == zakonodajec, Mur., Ravn., Valj. (Rad). zakonodajavec, vca, m. Jan.(H.), pogl. zakono-

dajec.

zakonodajec, jca, m. ber Gefetgeber, Jan., Naprej-C.

zakonodájen, ina, adj. gefeggebend, Jan., nk. zakonodajstvo, n. bie Gefengebung, Jan (H.). zakonodavec, vca, m. ber Befeggeber, Jan., Cig.(T.), C., nk.; — stal.

zakonodáven, vna, adj. gefeggebend, legislativ, Jan., Cig.(T.), nk.

zakonodavka, f. bie Gefetgeberin, nk.

zakonodavstvo. n. die Gesetgebung, Jan., Cig. (T.), C., DZ.; - bic Legislative, DZ.

zakonosiôvec, vca, m. == zakonoznavec. Jan.

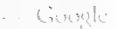
zakonoslôvje, n = zakonoznanstvo, Jan.(H.). zakonotvoren, rna, adj. Gefete ichaffenb, gejeggebend, Cig.(T.); zakonotvorna delavnost,

zakonováti, üjem, vb. impf. in ber Che leben,

zakonoznanski, adj. die Befestunde betreffend: zakonoznanske knjige, Jurč.

zakonoznanstvo, n. bie Gefegtunde, DZ.

zakonoznavec, vca, m. ber Gefehfundige, Jan. zakonski, adj. ehelid), Che-; z. otrok, mož, stan, prstan; zakonska hči, žena, postelja; zakonski, ber Ebegatte, Cig., Jan.; zakonska, bie Chefrau, Cig., Mik.; zakonski, die Cheleute, zakonska, bas Epepaar, Cig., Mik.; tudi zákonski,

zakonstvo, n. der Cheftand, Mur., Cig.; hisno z., Danj.-C.

zakonščak, m. ber Berehelichte, C.

zakonščeo, ščeca, m. ber Berehlichte, Fr.-C. zakonščica, f. bie Chefrau, Jan., Slom.

zakop, kópa, m. 1) bie Bergrabung, Cig.;—
2) bie Redoute, die Schanze, V.-Cig., M.;
zakopi, die Berschanzungen, C.;— ein Quergraben, der dazu bestimmt ist, das Fahren
an einer Stelle zu verhindern, Gor.;— 3) das Gesent (im Bergbau), Cig.; der Tageinbau,
Cig.(T.);— 4) der untere Rand, der Unterschanz im Weingarten, Mariborska ok.-C.

1. zakópati, kópljem, -kopáti, 2m, vb. pf. 1) vergraben; zaklad v zemljo z.; mrliča z.; zugraben; jamo z.; — z. se, sich vergraben; v zemljo se z.; v slamo, v seno se z.; (pren.) z. se, v dolgove, sich verschulben; — z. se, in die Tiefe arbeiten, einen Schacht abteusen (mont.), V.-Cig.; — 2) durch Graben abiperren, schließen, Cig.; zakopano šatorišče, ein verschanztes Lager, V.-Cig.; z. se, sich verschanzten, Cig.; Francozi se zakoplejo v hribu, Vod. (Izb. sp.); — 3) durch Graben verschen, verbauen (mont.), Cig.; z. dodiček, Cig.

2. zakópati, pam, pljem, vb. pf. burch bas Baben verbringen, verbaben: z. premoženje, zdravje, Cig.; z. život, Npes. - Vraz.

zakopávanje, n. bas Bergraben.

zakopávati, am, vb. impf. = zakopovati.

zakopčáti, âm, vb. pf. einhateln, einheften, Cig.; zuschnallen, Jan., Sol., Z.

zakopčevátí, ûjem, vb. impf. ad zakopčatí, Jan.(H.).

zakopiten, tna, adj. zakopitna kost, bas Strahlbein, DZ.

zakopje, n. ber untere Rand, ber Unterfchlag

im Beingarten, C. zakopováti, üjem, vb. impf. ad 1. zakopati. zakoráčiti, äčim, vb. pf. 1) zu schreiten begin-

zakoráčití, áčim, vb. pf. 1) zu schreiten beginnen, Z.; — 2) sehlschreiten, sich verschreiten, Cig.

zakorákati, âkam, vb. pf. 1) zu schreiten, zu marschieren ansangen; — 2) sehlschreiten, Cig. zakoreniniti se, snim se, vb. pf. — zakoreniti

se, Cig., M. zakoreniti se, im se, vb. pf. Burzel fassen,

sich einmurzeln, Mur., Cig., Jan.; zakorenjene vraže, Navr. (Let.).

zakorenjávati se, am se, vb. impf. ad zakoreniti se, Jan.

zakormániti, finim, vb. pf. 1) mit bem Steuerruber hinlenten, zusteuern, Jan. (H.); — 2)
falfch steuern, Jan.(H.).

1. zakosíti, sm, pb. pf. beim Mahen in die fremde Biefe gerathen; tod si zakosil; — (fig.) ins Gebege geben. Cig.

(fig.) ins Gehege gehen, Cig.

2. zakositi, im, vb. pf. = za kosilo potrošiti;
z. goldinar.

zakot, m. ein abgelegener Ort, ein Schlupfwinkel, C.

zakotaliti, im, vb. pf. rollen machen, tugeln, Jan.(H.).

zakotánjek, njka, m. ber Bintel; v najdaljše zakotanjke je seglo njegovo sleparjenje, SIN. zakotáti, 8m, vb. pf. rollen machen, Cig.

zakotek, tka, m. ein geheimer Bintel, Cig. (T.); ein Bintel im Hause, Valj. (Rad); ber Schlupfwintel, Mur., Cig., Jan., Nov.- C.; bas Bersted, ogr.-Mik.

zakoten, ina, adj. abseitig, Z.; — Binkel-, Cig., Jan.; zakotni pisar, ber Binkelichreiber,

zakótiti, kötim, vb. pf. Raum einnehmen: skrinja dosti ne zakoti, Svet. (Rok.), Gor.

zakotíti se, ím se, vb. pf. = zaleči se, zarediti se, fid, burd, Fortpflangung vermehten: kobilice so se zakotile v naši zemlji, Glas.; črvi se v koži zakotilo, ogr.-C.; uši so se mu zakotile, Svet. (Rok.); — fid, einniften, heimifd, werden, Jan., C.; legar se je pri nas zakotil, Nov.-C.; kuga se je zakotila v tem kraju, SIN.; — tako se v jezik zakote besede barbarskega lica, Levst. (Zb. sp.).

zakotie, n. ein abgelegener Ort, ber Schlupfwintel, bas Berfted, Cig., Jan., M.

zakotláriti, arim, vb. pf. mit bem Reffel-

zakotijaj, m. = zakotje: zakotijaji med gorami, die Seiteneinbuchtungen, Levst. (Močv.). zakotnica, f. die Auszüglerin, Jan. (H.).

nakotnik, m. der Auszügler, der Ableder, Cig. zakotniáča, f. učilnica z., eine Binfelichule, SIN.

zakotnják, m. kdor je rad doma ter ne hodi po svetu med ljudi, Nov.

zakotviti, im, vb. pf. verantern: z. ladjo, C., SiN.

zakov, kova, m. 1) die Bernagelung (eines Pferbes), Cig.; — 2) pl. zakovi = okovi, eiserne Fessell, Cig.

zakováriti, arim, vb. pf. allfeitig einfassen, Z.;

- prim. okovariti.

zakováti, kújem, vb. pf. 1) einschmieben; z. koga (v spone), jemanden in Fessen legen, Cig., Jan., Nov., Zora, Slovan; — zuschmieben, zuhämmern, zunieten, Jan.(H.); — "zakovana"! reči mora, kdor se od svoje jamice oddali, kadar kozo bijejo, Lašče-Levst. (Rok.); "moja luknja je zakovana, z zlatom zalijana", vzhšt. - Vest.; — 2) z. konja, ein Bserd beim Beschlagen vernageln, Guts., V.-Cig., Jurč.

zakovica, f. 1) ein: eiserne Kappe am äußersten Theile eines Dinges, bas Kappeisen, Cig.; — 2) bas Niet, Jan.(H.).

zakožen, žna, adj. hinier, unter ber haut befindlich: zakožni črv, Cig.; — z. sovražnik, ein grimmiger Feind, Bes.

zakožnik, m. die Rindermade, C., Z.

zakraj, kraja, m. die Grenze eines Landes, Mur.; die äußerste Gegend, V.- Cig.; od zakrajev takrat znanega sveta, Ravn.- Valj (Rad).

zakrájen, jna, adj. an ber außersten Grenze besinblich: do zakrajnih narodov je prislovelo, Ravn.

zakrājščak, m. bie halbe Furche an ber Aderfeite, (zakrajšek) Cig.

. . Cityour

zakraljeváti, ûjem, vb. pf. 1) als König herrschend verlieren, Cig.; - 2) gu herrichen an-fangen: tih mir zakraljuje, Zv.; (po nem.). zakramáriti, arim, vb. pf. burch die Rramerei

verthun, Cig.

zakrament, m. bas Sacrament.

zakramljáti, am, vb. pf. verplaubern.

zakrāsa, f. die Siaffage, Navr. (Let.). zakrāsje, n. = zakrasa, Navr. (Let.).

zakrástiti se, im se, vb. pf. verharichen, C. zakrátiti, im, vb. pf. vorenthalten, verweigern, an etwas hinbern: z. komu kaj, ogr.-C

zakremariti, urim, vb. pf. burch bas Birts. hausgewerbe, als Birt verthun, Cig.

zakrecati, im, vb. pf. gu freigen anfangen, M. zakredati, am, vb. pf. mit Rreibe übergieben,

verfreiben, Cig.

zakrempijáti se, âm se, vb.pf. fid berfrallen, Cig. zakrémžiti se, im se, vb. pf. ben Munb (zum Beinen) vergieben, bas Beficht vergerren, M., Z.; zakremžen, perzertt, Cig.(T.).

1. zakreniti, krenem, vb. pf. 1) eine Schmenfung machen; umlenten, Nov.-C.; pri oranju z., Gor.; nazaj z., gurudienten, Cig.; z. na ono stran, hinüberlenten, Cig.; konja k vratom z., bas Pferd bem Thore gulenten, Cig.; z. jo na stran, seitwärts einbiegen, Cig.; z. komu vrat, jemandem ben Raden beugen, Cig.; - z. se, eine Schwentung machen, Cig.; einen haten werfen (mont.), Cig.; - 2) verlenten, Cig.

2. zakréniti, nem, vb. pf. streng auftragen, icharf befehlen: z. komu kaj, Fr. - C.; - z. komu, jemanbem Stillichweigen gebieten, Fr .- C.

zakrepeláti, âm, vb. pf. == zakrepeliti, Notr. zakrepeliti, im, vb. pf. = krepelec zegnati, einen Brugel ichleubern, Jan., Levst. (Zb. sp.).

zakrésati, kréšem, vb. pf. ogenj z., Feuer ichlagen, Z.

zakret, kreta, m. bie Benbung, die Diverfion, Cig.(T), DZ.; - ber Bechjel (bei ber Gifenbahn), DZ.

1. zakrétiti, im, vb. pf. fehllenfen: kam sem pa zakretil (= zavozil)? Gor.-DSv.

2. zakretíti, ím, vb. pf. pogl. zakrotiti.

zakretováti, üjem, vb. impf. befehlen, C.; prim. 2. zakretiti.

zakfhati, am, vb. pf. schartig ober ftumpf machen: z. noż, Jan.

zakricati, im, vb. pf. einen Schrei ausstoßen, aufschreien, ein Geschrei erheben; z. na ves glas; z. nad kom, na koga, jemanben anjójreien.

zakrikniti, krîknem, vb. pf. aufichreien, Mur., Cig., Jan., ogr.-C; aufjauchzen, Danj. (Posv. p.), vzhSt.

zakristan, m. cerkovnik, ber Sacriftan.

zakristija, f. Zagrad, bie Gacriftei.

zakriti, krijem, vb. pf. verbeden; z rokami si obraz z.; jame z vejami z.; z. komu kaj, jemandem etwas verhehlen, verfchweigen, Cig.; (zakriven == zakrit: ništer ni zakriveno, da bi se ne razodelo, Trub.).

zakritje, n. die Berbedung; z. zvezde, die Sternbebedung (Decultation) (astr.), Cig.(T.);

- bie Berbeimlichung, Cig.

zakrīv, m. bie Dede, ogr.-Valj.(Rad); - ber Dedel eines Buches, ogr.-C.

zakrivátce, n. dem. zakrivalo, Cig.

zakriválo, n. bas Dectwert, Cig.; - bas Dectblatt, Cig.; die Dede, die Gulle, Blc.- C., ogr .- C .; -- bas Untipendium am Altare, Cig.; - ber Borhang, *Trub.-C.*; --- (fig.) ber Dedmontel, Cig.

zakrivanje, n. bas Berbeden.

zakrivati, am, vb. impf. ad zakriti; 1) verbeden; oblak luno zakriva; - verbergen. berheimlichen; kdor prestopke zakriva, prijaznost išče, Škrinj.-Valj.(Rad); Dalj' Črtomir jim reve ne zakriva, Pres.; -2) beden, ichuben, Cig.; divjačino Bog proti pogibeli žitka čudno zakriva, ogr.-Valj.(Rad).

zakrivavec, vca, m. ber Berberger, Cig zakrivek, vka, m. ber Bormand, ber Schein,

Hip,-C

zakrivenčiti, enčim, vb. pf. verfrummen, M. zakriviti, im, vb. pf. 1) einfrummen, umfrummen; las komu z.; zakrivljen, ein wenig angebogen, Cig.; zakrivljen nos, bie Rrummnaje; zakrivljene noge, frumme Juge; --2) verichulben; nie nisem zakrivil: - 3) z. se, fich zuschulben tommen laffen: z. se s čim, Cig.

zakrivljati, am, vb. impf. ad zakriviti, Cig. zakrivljenje, n. 1) die Berfrümmung; - 2) das

Berichulden, Kremp .- C., DZ.

zakrižati, am, vb. pf. mit einem Rreuge begeichnen, Cig.: drevesa z. (abplagen), Cig.; čebele v duplu z. = križ zasekati v duplo v znamenje, da so že najdene, Levst.(M.); zakrižan pajek, Skrinj.; = z. se, sich befrenzen, Burg.

zakriževáti, ûjem, vb. impf. ad zakrižati, Cig. zakrížiti, im, vb. pf. zugittern, Cig.

zakik, keka, m. Die Berhartung (g. B. einer

Bunde), M. zakfkniti, kiknem, vb. pf. 1) fich berharten, Mur., M.; - fich verbichten, C.; erftarren, gerinnen, Jan.; mleko zakrkne, Nov. - C., Erj.(Som.); -2) = crkniti, Levst.(Zb. sp.);— 3) (fig.) sich verhärten, hartnädig, obsti-nat werben, Cig., Ravn.-C.; z. v hudobiji, Cig.; - 4) hart machen, verftodt machen: kako vendar napuh zakrkne človeško srce! Ravn.; - z. se, erharten, Cig.; pret se mi je zakrknil, Polj.; na maslu zakrknjeno jajce, das Ochsenauge, Jan. (H.); — zakrknien, verstodt: zakrknien v hudobiji, Cig.; zakrknjeno srce, obstinater Sinn, Nov .- C.

zakiknjenost, f. die Berftodtheit, Cig. zakrmániti, ånim, vb. pf. Cig., pogl. zakor-

maniti.

1. zakfmiti, im, vb. pf. verfüttern, Jan., M. 2. zakrmiti, im, vb. pf. 1) zu steuern anfangen: brodniki so zakrmili, Npes. - K.; steuernb eine Richtung geben, Jan.; voz z., Polj.; za kraj z., landen, Jan.; — 2) versteuern: na pesek z., C.

zakeniti, kenem, vb. pf. untergeben, V .- Cig.; solnce je zakrnilo, Ravn.; - (morda nam.

1. zekreniti).

zakročiti, im, vb. pf. verbiegen, C.

zakrohotáti se, otâm, óčem se, vb. pf. Cig., Jan., pogl. zagrohotati se.

zakrdj, krója, m. ber Falz, Mik.

zakrojiti, im, vb. pf. fehlerhaft spalten ober zuschneiden, Z.; — z. se: deska, nohet se zakroji (betommt einen fehlerhaften Spalt, Schnitt), Tolm., Gor.

zakrokati, kam, čem, vb. pf. zu frachzen an-

fangen; auffrachzen.

zakrotiti, im, vb. pf. icarf auftragen; z. komu kaj, (tako je menda pisati nam. zakrutiti, zakretiti, zakrtiti), C.; - prim. krot.

zakrov, krova, m. die Hulle, die Dede, Habd .-Mik., C.; z. za oci, die Augenbiende, Cig.;
— die Blende im Festungsbau, Cig.; - zakrov, Valj.(Rad).

zakrovec, vca, m. die Rlappe an einer Ranne.

zakroževáti, íljem, vb. impf. ad zakrožiti. zakróžiti, im, vb. pf. 1) abrunben, gurunben; krlj, klado na koncu z., Notr.; mit bem Birtel bezeichnen, C.; abzirteln: z. podobo, Cig.; - 2) ein luftiges Lieb gu fingen anfangen : veselo pesem z.

zakrožka, f. ein fleiner Salbfreis als Beichen ber Rurge über Bocalen, Raic.(Let.)

zakfpati, pam, pljem, vb. pf. verfilden, gufliden; z. hlače, črevlje; z. luknjo.

zakfpniti, kipnem, vb. pf. hart, fteif werben, C.; = z. se; jed se zakrpne, t. j. krpka (krepka) postane. Vod.(Izb. sp.); - prim. krpek.

zakrpováti, ûjem, vb. impf. ad zakrpati. zakrtiti, im, vb. pf. ftreng auftragen, einfcharfen: z. komu kaj, Cig., Jan., C., vzhSt.; prim. zak rotiti.

zakrtováti, űjem, vb. impf. ad zakrtiti; fcorf, ftreng auftragen: z. komu kaj, C.

1. zakruliti, im, vb. pf. ju grungen anfangen, aufgrungen.

2. zakrúliti, im, vb. pf. verfrümmen, Z., Blc .-C.; zid z., zakruljen zid, eine verbogene Mauer, Bic .- C., Z.

zakrznariti, arim, vb. pf. bei dem Rurichnerhandwerk verthun, Cig.

zakúčiti, im, vb. pf. einhüllen : oblak goro

zakuči, Hal.-C

zakuha, f. die Eintochung, bas Eingefochte, Z. zakuhati, kuham, vb. pf. i) burch Rochen erschöpfen, vertochen, Cig.; - 2) eintochen, Cig.; zakuhano sadje, Dunftobst, Z.; - 3) ausbrühen, Cig.; sod z. z vinom, s kropom, jvzhSt.

zakúkati, kam, čem, vb. pf. bas Rududgefchrei erheben: kukavica je zakukala.

zakukurikati, kam, čem, vb. pf. zu fraben anfangen (von Sahnen), vzhSt., ogr.-C. zakukurikniti, iknem, vb. pf. fragen (vom

hahn), ogr -C.

zakûp, m. ber Bocht, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; v z. vzeti, dati, Cig., DZ., Levst. (Nauk), nk.; na z., pachtweise, Cig.; — hs.

zakupčeváti, üjem, vb. pf. burch ben Hanbel verlieren.

zakûpek, pka, m. = zadav, Jan.

zakúpen, pna, adj. Bacht-, Cig., Jan., nk.; zakûpna pogodba, Jan.; zakupno samotržje, baš Bachtmonopol, DZ.; zakupno, pachtweife,

zakupiti, im, vb. pf. 1) aufs Gintaufen berwenden: z. ves denar, Cig.; - 2) z. se, fich mit eingefauften Borrathen verfeben ober ver-

legen, V.-Cig.

zakûpnica, f. bie Bachterin, Cig., Jan. zakupnik, m. ber Bachter, Cig., Jan., C., DZ., Levst.(Nauk), Nov.

zakupnina, f. das Pachtgeld, der Pachtzins, Cig., Jan., Cig.(T.), C., DZkr.

zakupništvo, n. bie Bachterei, Cig.

zakupodávec, vca, m. ber Berpachter, Cig.

zakupodávka, f. die Berpächterin, Cig. zakûpstvo, n. das Bachtweien, Cig. (T.); das Bachtinftem, Cig.

zakûpščina, f. bas Bachtgelb, Cig., Jan., C., DZ.

zakurbati, am, vb. pf. mit huren berthun, Cig.

zakuriti, im, vb. pf. einheigen, Feuer anmathen; z. v peči; pastirji si zakurijo na paši; dobro, preved z.; - ped z., ben Dfen beigen; zakurjena peč; - z. komu, jemandem heiße Gorgen machen, Z.

zakûsek, ska, m. ber Imbije, Cig., BlKr .- M. zakusiti, kusim, vb. pf. ein wenig Speife gu sich nehmen, tosten, Cig., Jan.; - hs.

zakváčiti, im, vb. pf. mit einem Haten verfnupfen o. verschließen, guhateln, Cig., vzhSt .-C., Habd.-Mik.; (fig.) v prepir zakvačen (perwidelt), SIN.

zakvākati, kam, čem, vb. pf. zu quaten anfangen, aufquaten, Cig.

zakvartati, um, vb. pf. beim Rartenspiele ver-

zakvas, m. 1) ber Sauerteig, Jan.(H.); - 2) bie Effigmutter, Tus.(B.).

1. zakvásiti, im, vb. pf. anfauern, einfauern, Cig., Jan.; testo z., Cig.; z. se, durchsauert werben, Ev.(Rok.).

2. zakvásiti, im, vb. pf. 1) verschwagen: čas z., Cig.; - 2) neumno z., eine Dummbeit fagen, Jan.(H.).

zakvokati, kam, čem, vb. pf. zu gluden anfangen, einen Gludlaut boren laffen, (o kokoši).

(zat), zali, zala, adj. t) boje, ogr.-Mik.; arg: zali hudič, Trub.; imel je zalega jetnika, kateremu je bilo ime Barabbas, Schonl.; groß: velik ali zali tat, Dict.; zale globočine, Schonl.; - zala škoda, ("ber leidige Erbschabe"), zali tatje, ("rechte Erzdiebe"), Krelj;
— 2) stattlich: zal' voz sena; ima zalo živino; krava ima zalo vime, Gor.; - hubich: zal' fant, zalo dekle; elegant, Cig. (T.); zalo se mu zdi, er finbet feine Freude baran, Polj.; — = priden, DSv.; zdaj si pa že zal; jest bist du schon brav, (tako se otroku reče), Polj; - 3) fauter: iz zale nevošljivosti, aus purem Reibe, M.; zali norci, zali dereči volcje, lauter Narren, lauter reißende Bölfe, M.; (nedoločna oblika se nav. ne rabi).

CHARLE

zaláčniti se, im se, vb. pf. hungrig werben,

zaläganje, n. das Bersorgen; z. sol; die Dotierung der Schulen, DZKr.; die Lieferung(en), Cig., nk.; — z. troskov, die Bestreitung der Kosten, Levst. (Cest.), DZ.; — z. knjig, das Bersegen von Büchern, nk.

zalagatelj, m. 1) = založnik, ber Berleger, Jan.(H.); - 2) ber Lieferant, Jan.(H.).

zalāgati, am, vb. impf. ad založīti; 1) zulegen: z deskami kaj z., Cig.; — zupaden, Cig.; bas Mangelnde immer zulegen, C.; — 2) jemanden versorgen, ihm etwas liesern: z. koga s čim; z. vojsko z živežem, obrtnika z denarji; botieren, Cig.; bebeden, Cig.; z. obcinske troške iz dobodkov, Levst. (Nauk); — 3) = prigrizovati, Bissen zu sich nehmen, Levst. (M.); — 4) hinterlegen, verpsänden, Mur., C.; — 5) austragen, besehlen, St.-C.

zalāgavec, vca, m. ber Lieferant, Cig., Jan. zalājati, jam, jem, vb. pf. zu bellen anfangen; aufbellen; z. na koga, nad kom, jemanben

aubellen.

zalajnati, am, vb. pf. 1) zu leiern aufangen, Z.; auf der Leier aufspielen, Jan.; — 2) vers leiern: das z., Cig.

zalániti, lanem, vb. pf. aufbellen, Fr.-C.

2alápiti, lâpim, vb. pf. 1) paden, ergreifen: z. koga, Fr.-C.; — 2) erftiden, Slom.-C.; posvetne slasti jih mikajo, božjo besedo zalapijo, nič nima sadu, Ravn.

zalápniti, lâpnem, vb. pf. 1) erftiden: piščanci zalapnejo v preveliki vročini, Gor.; = z. se. Vrtov. (Vin.); = 2) zalapnjena soba, ein bumpfigeš ober bunftigeš Simmer, Železniki (Gor.)

zalastitl, im, vb. pf. durch theilweises Berftopfen ber Öffnung mit schwächerem Strahle fließen machen: vino z., Blc.-C., Z.; voda se zalasti, M.; — prim. zalestiti.

zalašč, adv. = nalašć, Z.

zalatiti, im, vb. pf. ertappen, ermischen, Polj.;
- prim. zalotiti.

zalázen, zna, adj. nachítellenb: zalazno se lovec po grmovju skriva, Vrt.; zalazen napad, ein tüdifchet Anfall, Levst. (Nauk).

zalaziti, läzim, vb. pf. 1) schleichenb hinter jemanden, etwas tommen, hinterschleichen, Mur., Cig.; — 2) (friechenb) sich versteigen, Cig.

zalaznik, m. ber Rachsteller, Cig., Jan.; ber Bersucher, C.

zalazovanje, n. bas Rachftellen.

zalazovati, ujem, vb. impf. Rachstellungen bereiten: gredni človek zalazuje, da bi kri prelil,
Skrinj.-Valj.(Rad); z. koga, jemanbem nachstellen; z. žival; z. dekleta, einem Mädchen
nachsteigen; hudi duh ga zalazuje, Burg.

zalazovavec, vca, m. ber Rachschleicher, ber Rachsteller, Skrinj.-Valj.(Rad); zalazovavec,

Ravn .- Valj. (Rad).

zalazun, m. ber Rachfteller, M.

zalazva, f. ber Sinterhalt, V.- Cig.; zalazvo nastaviti, Jap. (Sv. p.).

zalážati, am, vb. impf. ad zalaziti; nachfiellen, Zv.

1. zalécati, am, vb. pf. die Höhe des Lohnes, Breifes bestimmen, verlangen: tolikšno plačo si z., Notr.; precej hudo mi je zalecal, Polj.

zaleči, letem, vb. pf. 1) (liegenb) einen Raum bebeden, Raum einnehmen, Cig., Jan., C.; ne z. vsega prostora, Cig.; malo z., wenig Blat einnehnen, C.; — 2) erfleden, ausgeben; to mi veliko, nič ne zaleže, C.; moka, denar zaleže, Fr.-C.; - auftatten tommen, Rugen fchaffen, fruchten, Cig., Jan.; to mi dobro zaleže, das tommt mir gut zustatten, C.; nic ne zaleže, es taugt o. hilft nichts, Cig.; z. v zveličanje, C.; tožbe mi ne zaležejo, Rlagen helfen mir nichts, C.; ne bo nikdar prida zalegel, aus ibm wird nie etwas Rechtes werben, Cig., M.; — ausreichen, auftommen für etwas, Cig. (T.); hisa mu ne zaleže za dolgove, er tann bie Schulben mit bem Saufe nicht beden, Cig.; z. za vsakdanje troske, gur Beftreitung ber laufenben Aus-gaben ausreichen, Levet. (Pril.); dohodek ne zależe za strošek, bie Einnahme bedt nicht bie Auslage, Cig.(T.); ta denar naj za davke zaleže, Svet. (Rok.); — 3) umlagern: mesto z., M., C.; — 4) übel werben, franthafter merben, C.; uho mi je tako hudo zalegio, da nisem slišal skoro nič, Cv.; - zaleže mi, es benimmt mir ben Athem, Fr .- C .; -5) verlegt werben, gerathen, BiKr., M.; spis je zalegel med ostale ogrske spise, Navr.-Let.; - 6) Brut anlegen, M.; z. sc, sich burch Fortpflangung vermehren, fich einniften: črvi so se zalegli pri nas.

zaledíti, ím, vb. pf. beeifen, Cig.

zaledje, n. bas hinterland, Cig.(T.), DZ.

zalega, f. 1) das Einnehmen von Raum, Fr.-C.; — 2) die Beträcklichkeit, Blc.-C.; — 3) die Brut; gadja, kacja zalega, die Raltern-, Schlangenbrut; pos. čebelna z., die Bienenbrut, Cig.; matica polaga zalego v vse stanice, Navr. (Spom.); zalego zastavljati, Brut ansehen, Por.; — zalego staviti, Levst. (Bec.).

zalégati, lêgam, vb. impf. ad zaleči; 1) Raum einnehmen, Cig., Jan.; dokaj prostora z., Cig.; — 2) dem Bedürfnisse abhelsen, zuftatten fommen, ausgeben: tito (proso) num letos namesto pšenice dosti zalega, C.; aušreichen, auftommen, Cig.(T.); za pastirja mi zalega, Erj.(Izb. sp.); vse to zalega, da se kupuje gasilno orodje, Levst.(Nauk); - 3) beengen, bruden: zalega me, es brudt mich etwas in ber Bruft, Fr.-C.; Zalost duso zalega, Slom.-C.; glas božji nas zalega, Slom.-C.; - zalega mi, es benimmt mir ben Athem, Fr. C.; - zalega mi v ušesih, v očeh, ber Schmerz in ben Ohren, in ben Augen nimmt zu, Fr.-C.; - 4) Brut anlegen: z. mlade, C.; - z. se, burch Foripfiangung fich bermehren, fich einniften, C.

Ciennelle

zalegotiti, im, vb. pf. z. koga, jemandem eine Erleichterung verschaffen, ihm beispringen: z. koga pri čem, C.

zalek, leka, m. ber Aufschlag (bei einem Rleibe), Jan., C., Rib.-Mik.

1. zalékniti, lêknem, vb. pf. auffchlagen, auf-

ftreifen, Jan.; rokav z., Rib .- Mik.

2. zalèkniti, lèknem, vb. pf. crftiden, C.; tudi: zalekne me, ich erftide, C.; ("zalkniti, za-ukniti", vor hige erftiden, Rib.-Mik.); - zalekniti se, bor hipe erftiden, Podkenci-Erj. (Torb.).

zaleniti, im, vb. pf. 1) vernachläffigen, berfaumen, Cig.; - 2) z. se, in Tragbeit berfallen, fich ber Faulheit ergeben, Cig., Fr.-C. zalenobiti, obim, vb. pf. vernachläffigen, Z.;

z. opravila domačega področja, Levst. (Nauk). zalepati, pam, pljem, vb. impf. verftopfen: dušnik mi zaleplje, = duši me, Fr.-C.; prim. zalepiti.

zalopilo, n. bas heftpflafter, Cig.

zalepiti, im, vb. pf. vertleiftern, vertleben, burch Schmieren verftopfen, Cig., Jan., M., Cig.(T.); cev z., Cig.; - z. se, sich verstopfen: luknja se je od rje zalepila, Cig., C.; — rana se zalepi (geht gu, ichließt fich), Cig.

zalepka, f. ber Rartenbrief, nk.

zalepniti, lepnem, vb. pf. 1) ben Athem benehmen, erftiden mochen, Savinska dol.; dim ga zalepne, Fr., SlGor,-C.; zalepne me = sapo mi zapre, Fr.-C.; zalepnilo ga je, Tolm.; - z. se, erstiden, Fr., SlGor. - C.; - 2) ben Athem verlieren, von Athemnoih befallen werben, Savinska dol.; = z. sc, erstiden: v dimu z., SlGor.

zalesketáti, etam, áčem (éčem), vb. pf. au fcimmern, gu funteln anfangen, auffchimmern;

zalesti, lezem, vb. pf. 1) ichleichend hinter jemanben fommen, ihn beichleichen, ertappen, erwijchen, Mur., Cig., Jan.; z. sovražnika, ben Feind erichleichen, C.; z. kje koga, pri kakem dejanju, Fr.-C.; z. kaj, etwas fchleichenb finben: z. vranje gnezdo, Glas.; smrt, nesreča nas zaleze, Slom., Fr.-C.; crka je živino zalezia, C.; noč nas je zalezia, C.; z. kaj, hinter etwas kommen, Cig.; - 2) = pravi pot izgresiti, irre geben, fich verfteigen, Vas Krn-Erj.(Torb.); — 3) in ein Bersted fcleichen, Z.; fich verfteden, Dict .- Mik.; z. se, fich verfchleichen, fich vertriechen, V .-Cig., M.

zalestiti, im, vb. pf. verftopfen, (g. B. eine Röhre), Cig.; če se ti potne luknjice za-lestijo, imaš občutljaj srbenja, Vrtov. (Km. k.); zaleščen, confripiert, Cig.; - prim. za-

lastiti.

zalesiti, im, vb. pf. ben Ader beim Gaen anssteden, bezeichnen, um ben Gamen gleichmäßiger zu werfen, vzhSt.-C.; - prim. leha.

zalet, icta, m. 1) ber Anlauf, Cig., Jan.; kobilica je poskusila nov zalet, Jurč.; z. valov, Cig.; - 2) ber Berlaufer (im Rugelfpiel), Cig.; - 3) ber Eingriff, ber Abergriff, Cig.; z. v tuje pravice, Cig.; braniti koga krivienih zaletov, jemanden por wiberrechtlichen Gingriffen ichitgen, DZ.

zalétati se, lêtam se, vb. impf. ad zaleteti se; = zaletovati se.

zaletàv, áva, adj. z. je jezik, ako se zaleta, eine stotternbe Bunge, SIN.; (ravnati) zaletavo in nespametno, überfturat und unpernünftig, ZgD.

zalotávast, *adj.* überall aprennend, unachtfam, ungeschicht, Mur.; ohne Uberlegung hanbelnb. Z.; zijalasti in zaletavasti ljudje, Ravn.; zaletavasto vreme, ein launenhaftes Beiter, Cig.

zaletávati se, am se, vb. impf. - zaletovati se. zaletavec, vca, m. ber Schloferiegel, Bic .- C. zalętāvka, f. ber Thürriegel, Habd.-Mik.; (bie

Thuridnalle, Guts., C.).

zaletek, tka, m. ber Anlauf jum Sprung, C. zaletet, ela, m. ber gleich jufahrt, ein un-überlegt hanbelnder Menich, ber Boreilige, ber Schufsbartel, Mur., Cig., Jan., C.; z. peč podere, Npreg.-Cig.; pa bo naj kakor golob kdo nedolžen, zraven pa zaletel, sebi in drugim bo škodoval, Ravn.; ni bil zaletel, ki hoče danes vse, jutri nič, Cv.

zalotola, f. bie unüberlegt Banbelnbe, Cig. zaletelast, adj. voreilig, unüberlegt: zaletelasto

govoriti, Dol.

zaletoti se, tim se, vb. pf. 1) einen Anlauf nehmen; z. se in skočiti črez potok; z. se za kom, jemandem nachstürzen, M.; z. se v koga, v kaj, auf jemanben, etwas losrennen, lossturgen; pes se zaleti v človeka; anrennen; z. se v zid, v vrata; - 2) irre fliegen; ptiči se zaletijo, Cig.; ptiči so se zaleteli v mreže (haben fich in bas Barn verschlagen), Cig.; sich verlaufen: psi so se zaleteli (na lovu), Cig.; krogia se je zaletela, bie Rugel hat sich verlaufen, Cig.; - zalctelo se mi je, es ift mir etwas in die Luftrohre gerathen D. verichoffen; tudi: zaletelo mi je, vzhSt.; zaletelo se mi je, ich habe mich ver s procen, Cig., Dol.

zaletévati se, am se, vb. impf. ad zaleteti;

= zaletovati se, Fr.-C., nk.

zaletiti se, im se, vb. pf. burch Richtgebrauch verloren geben, fich verjähren, Cig.; zaleden, verjährt. C.

zaletováti se, újem se, vb. impf. ad zaleteti se; 1) anrennen, anftürmen; z. se v kaj; toča se zaletuje v okna; psi se zaletujejo v tujca; veše se zaletujejo v luč; - 2) irre sliegen; fich verlaufen: z. se v tuje pravice, fich Übergriffe erlauben, Cig.; z. se komu v besedo, jemandem ins Wort fallen, Cig.; rado se mu zaletuje, es verichießt ihm oft; jezik se mu zaletuje, er ftogt im Reden an, Cig.

zalez, leza, m. 1) z. solneni, ber Connenuntergang, Rez. - C.; - 2) ber Schlupfwinfel.

mesto polno zalezov, Dict.

zaleza, f. bie Beichleichung, Die Rachstellung, Cig., C.; ber Hinterhalt, Jarn.; bie Lauer, Fr.-C.; zalezo nastaviti, einen hinterhalt legen, Jap.(Sv. p.).

zalezalisco, n. ber hinterhalt, Fr .- C.

Callengle

·zalęzati, am, vb. impf. ad zalesti, nk. zalezávati, am, vb. impf. = zalezovati. zalezavec, vca, m. ber Rachfteller, ber Laurer, C., Fr.-C.

zalozki, m. pl. Rante, Hip .- C.

zalezovänje, n. bas Beichleichen, bas Rachstellen. zalezováti, üjem, vb. impf. ad zalesti; beichleichen; einem nachstellen, Rachstellungen bereiten; z. zver, z. koga.

zalezovävec, vca, m. der Rachsteller.

zalezovavka, f. bie Rachitellerin. zalezun, m. ber Rachfteller, M.

založánec, nca, m. einer, ber gerne lange fchlaft,

bie Schlafhaube, Jan. zaležánka, f. eine, die gerne lange schlaft, die

Schlafhaube, Jan.(H.).

zaležati, im, vb. pf. 1) burch Liegen um etwas fommen o. es berfaumen, berfchlafen: z. kaj, Mur., Cig., Jan .: - 2) burch Aufliegen unempfindlich machen: z. si nogo, Levst. (M.); zalezana noga, vom Aufliegen taub gewordener Fuß, Z.; - 3) z. se, burch ju langes Liegenbleiben in einen üblen Buftanb gerathen, fich verliegen, Cig.; - zależan (nam. zależal), burch langes Liegen verborben, verlegen: zalezano blago; - z. se, berichlafen, Cig.: - zależan clovek, ein Menich, ber viel zu liegen pflegt, Fr.-C,

zaléžen, žna, adj. betráchtlich, Blc.-C.; = iz-

daten, Cig.

zaléžnost, f. 1) bie Betrachtlichfeit, C.; - 2) z. ploskve, ber Flächenraum, (math.), Cig.(T.). zaležúh, m. ber Barenhauter, ber Langichlafer, Cig., Mik., Slom.-C.

zalijati, am, vb. impf. = zalivati, Mur., Cig. zalfjavica, f. bie jum Rachfullen bestimmte Fluffigleit, ber Fullwein, bas Fullbier, u. bgl.

zalîkati, am, vb. pf. juglatten, verbugeln, Cig. zalistje, n. coll. Triebe hinter ben Reben blattern, Beige, vgh.St.-C.

zalistnik, m. ber Schufe an ben Gemachfen, ber hinter bem Blatte fprofet, Cig.

zalistováti se, fijem se, vb. impf. fich mit Laub bededen, lauben, Jan.

zalitek, tka, m. ber Gingufe (basjenige, in welches ein anberer Rorper gegoffen wirb), V.-Cig.

zaliti, lijem, vb. pf. 1) begießen: rastlino z vodo z., - 2) vergießen, zugießen; (razpoko, luknjo) s svincem z., mit Blei ausgießen; solze oci zalijo, Thranen fullen bie Augen, Jan.; z. se s solzami, in Thranen gerfliegen, Cig.; kri ga je zalila, er starb an einem Blutfturg, Z.; s krvjo zalit, mit Blut unterlaufen, Cig.; - verfcmenmen, überftromen, überfluten, Cig., Jan.; z vodo z., unter Baffer feben, Cig.; — zalit: verschwommen (o barvah), Cig.(T.); — zalita črka, ein verschwommener Buchstabe, Cig.; — voll gießen, auffüllen, sod z., da je poln; mošt z vinom z., vino z vodo z.; — z. se, zuquellen (burch von innen tommenbe Fluffigleit fich fchliegen), Cig.; voll werben, verwachsen, rane, jamice se bodo zalile, Cig.; - zalit, aufgebunfen,

Jan.; bid, wohlgenährt; zalit konj, vol, človek; - z. se, ertrinten, ogr.-C., Volk.; - vom barüberftebenben Waffer verberbt werben, erfaufen (bom Getreibe, bom Samen), Cig

zaliv, m. 1) die Begiegung, Cig.; - bie Uberflut, Jan .; - 2) ber Meerbufen, ber Golf, Cig., Jan., Cig.(T.), Jes., nk.; -

zalivac, m. ber Begießer, Cig.

zaliváča, f. bie Gießtanne, Jan.(H.).

zaliválo, n. - zalivača, Jan.(H.).

zalivanje, n. 1) bas Begießen; - 2) bas Rugießen, bas Bergießen.

zalivati, am, vb. impf. ad zaliti; 1) begießen: roze z.; - 2) gugießen, ausgießen, vergießen, s svincem respoke z.; zobe z., die ganne plombieren; - vino z vodo z.; sod z., da je zmerom poln; solze oči zalivajo (fillien); - z vinom koga z. (= napajati), Erj.(17b. sp.); - Obup mu zaliva srce zvesto, Pres. : — überstuten, überschwentmen, Jan.; — papir se zaliva, bas Bapier ichlagt burch, Cig.

zalivek, vka, m. die Ausfüllung, Jan.; svin-

čeni z., bie Bleiplombe, Jan.(H.).

zalîvka, f. der Füllwein, Cig.(Jan.). zalîvski, adj. Golf-, Jan.(H.).

zalizati, žem, vb. pf. 1) burch Leden beil machen, verleden: pes si bo rano zalizal, tudi: pes se bo zalizal, BIKr.-M.; - glatt leden; zalizan, glatt: zalizan polž, LjZ.; — zalizan denar, eine abgeweste Münge, C., Z.; zalizan vinograd, ein unbehauen gelaffener Beingarten, Vrtov. (Vin.); - 2) butch Leden.

Rafchen verthun, vernaschen, Cig. zalizávati, am, vb. impf. = zalizovati, M. zalizováti, ûjem, vb. impf. ad zalizati, M. zaljeanje, n. bas Bergieren, bas Schmuden.

zaljeati, am, vb. impf. zieren, ichmuden; s cvetkami z. svete podobe.

zāljšavec, vca, m. ber Bierer, Cig. zaljuba, f. bas Gelubde, Trub., Krelj.

zaljubiti, im, vb. pf. 1) ein Gelübbe thun, geloben: zaljubljen dan, ein Botivtag, Kras-Erj.(Torb.); zaljubljen praznik, Gor.-Glas.; - z. komu kaj, jemandem etwas bebicieren. Blc.-C.; - 2) z. se, sich verlieben; z. se v koga; zaljubljen, perliebt; zaljubljeno gledati koga.

zaljubljenec, nca, m. ber Berliebte, Cig., Jan., M.; zaljubljenci, Liebesleute, Cig.; zaljubljenca, bas Liebespaar, Cig., Jan.

zaljúbljenik, m. = zaljubljenec, Mur. zaljúbljenje, n. = zaljuba, Trub., C.

zaljúbljenka, f. die Berliebte, Mur., Cig.

zaljubljenost, f. die Berliebtheit.

zálkniti, nem, vb. pf. erstiden (vor hige), Rib .-Mik.; - prim. zalekniti.

zálo, adv. = zelo, jehr, Dict.-Mik.; zalo hud duh, Kast.

zaločenec, nca, m. ber Ertappte, Bes.; ber Gefangengenommene, Let.

zaloditi, im, vb. pf. pogl. zaluditi.

zálog, tóga, m. 1) bas Pfand, ogr.-C., kajk.-Valj. (Rad); bie Sppothet, Cig.; bie Caution, DZ.; - = zadav, bie Darangabe, ogr.-C.; - 2) = zaloga, ber Borrath, C.; z. lesa, bas

Holzlager, Cig.; — ber Berlag, C.; — ber Fonds, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.; verski z., ber Religionsfonds, DZ.; podporni z., ber Unterstügungsfonds, Nov.; zemljiškoodvezni z., ber Grundentlastungsfonds, DZ.; — 2) == 2iva meja, die Hete. Cig.

ziva meja, die Hede, Cig.
zaloga, f. 1) das Unterpfand, C.; die Hypothek, Nov.; — 2) der Borrath, das Lager, der Berlag; odilna z. dlaga, v zalogi imeti, am Lager haben, Cig.; pl. zaloge, der Schaf, Jap.-C.; — die Referve, Cig., Cig.(T.); — der Konds, Cig.; — 3) der Strebepfeller, die Stübe beim Kaltofen, Fr. - C.; — 4) das Wertblättichen in einem Buche, Mur.; — die Rihfeber (kleine Bleche, die in die Rihen gelegt werden), (mont.), V. - Cig.; — 5) die Abflachung, die Boschung (beim Rühlenbau), Cig.; — 6) der Zaun, Gor.; — gornja z., das über einem Zaun oder Blankenwerke angelegte Buschofe, das Hatelwerk, Cig.

gelegte Bulchhold, das Salelwert, Cig. zalogāj, m. der Billen, Cig., Jan.; kar se enkrat založi v usta, Kras-Erj. (Torb.); z.

kruha, Vrt.

zalogājčič, m. dem. zalogaj, SIN.

zalojíti, im, vb. pf. mit Talg (Unichlitt) ver-

ichmieren, Jan.(H.).

zalóka, f. eine abseitige Waldwiese (bes. an Gebirgsbächen), eine kleine Thalwiese, Fr.-C.; z. polna cvetic, SIN.; — = zagrajen travnik, eine Hegewiese, V.-Cig.

1. zalókati, kam, lóčem, vb. pf. verfaufen,

Cig.; ves petak z., LjZv.

2. zalókati, am, vb. pf. zumölben, Guts. - Cig. zalomátiti, âtim, vb. pf. zulmilagen: z. vrata, BlKr.

zalómiti, lómim, vb. pf. 1) einfniden, umbrechen, Cig.; tobak z., ben Tabak föpfen, Cig.; — 2) z. pot, burch gefällte Baune ben Weg versperren, Svet. (Rok.).

zalopiti, lopim, vb. pf. 1) zuschlagen: vrata z., Jan.; — 2) erstiden machen, C., Z.

zalópniti, lôpnem, vb. pf. 1) zuschlagen: vrata, okno z., Cig., Jan., Dict. - C.; — 2) sustration bicht verschießen: z. sod, Vrtov.-C.; — versstupsen, Cig., C.; z. se, sich verschopsen: nos se mi je zalopnil, Koborid-Erj. (Torb.); — 3) erstiden machen, SiGor.-C., Gor.; htelo me je z., Kras-Erj. (Torb.); z. ogenj, daß Feuer löschen, Hip. - C.; z. se, erstiden, M. zalopûtnik, m. die Fallsappe, Cig.

zalopútniti, ûtnem, vb. pf. zujchlagen : z. z vrati,

zalost, f. die Subichheit, die Rettheit, Cig.

zalotati, am, vb. pf. gulöthen, verlöthen; — qubetten (bie Bellen ber jungen Bienen guichmieren), Cig.; — po nem.

zalotíti, im, vb. pf. ergreifen, habhaft werben, einfangen, Jan., C., BiKr., nk.; — erhaschen, Slom. - C.; betreten, ertappen, überraschen, Naprej-C.; antressen, nk.; na poti zalotim odraslo moško mladino, Jurč.

 $zal\tilde{\varphi}\tilde{z}$, $m_s = zalozaj$, $Hal.-Rai\tilde{c}(Nkol.)$.

založaj, m. ber Bissen, Dict., Cig., Valj. (Rad); Pala bo mu žlica 'z rok, 'Z ust založaj ravno tak', Npes. - K.; dva, tri založaje mesa pojesti, Škrinj.; — založaj, Rib.-M.

založba, f. 1) bie Bersorgung: z. z živežem, bie Berproviantierung, Cig.; — bie Dotation, bie Bebeckung, Cig., Jan., DZ., DZkr.; z. uradov, DZ.; letna z., Levst.(Cest.); — 2) ber Bersag, Jan., Nov. - C.; — 3) bie Hubation, bie Gründung, Cig., Jan., Vrt. založek, žka, m. — založaj: založki in po-

žirki, LjZv.

zalóžen, žna, adj. 1) zaloga se tičoč, Borroths: zalóžni hram, bie Schahlammer, Jap.-C.; — Honds: založno posestvo, bak Hondsgut, Cig.; založni gozd, ber Hondsforst, DZ.; založna imovina v obligacijah, ber Stammbesih an Obligationen, Levst. (Pril.); založne bukve, bak Lagerbuch, Cig.; Proviant., Jan.; Depot., Reserve.: založni bataljon, dak Depotbataislon, Cig.; založni denarji, Reservegelber, Cig.; Hypothesar., Jan.; — Berlagk., Cig., Jan.; založni stroški, založna pravica, Cig., Jan.; — 2) Gründungk., Stistungk.: založno pismo, Cig., LjZv.

založíten, łna, adj. Depositen: založítni urad, DZ.

založílo, n. 1) bas Dedungsmittel, DZ.; —
2) ber Schah, Jap.-C.; ber Fonds, C.
založíščo, n. bie Schahlammer, Jap. - C.; —

bas Magazin, DZ.; die Riederlage, Cig., DZ.; prodaino 2., die Berichleigniederlage, DZ.

založītelj, m. 1) ber Pfandgeber, Jan.(H.);
— 2) = založnik, ber Berleger, Jan.(H.).
založītev, tvc, f. 1) die Erlegung, Jan.(H.);
— 2) die Dotation, Jan.;
— 3) die Stiftung,
Jan.

založíti, ím, vb. pf. 1) z. komu eno, jemanbem eine Ohrfeige geben; za uho z., unbeachtet laffen, Z.; kar se pri igri dobi, se za uho založi, = kar pri igri skupiš, ne smeš zameriti, Glas.; - hinterlegen: z. čudno moč v čem, Burg.; - baransehen, Cig.; einlegen: z. dobro besedo za koga, Jurč.; z. priprošnjo, SIN.; - 2) verlegen, verraumen, verrammeln; cesto, pot z. s čim, Cig.; vrata s koli z., Nov.; z deskami kaj z., etwas mit Brettern gulegen, Cig.; z. pote in izhode, SIN.; z. jez, einen Damm abflachen, Cig.; (einen Raum) ausfüllen: pec z drvi z.; z. kopo z drobnimi drvi, Cig.; -= ograditi: z. vinograd, Ravn.; - 3) einen Ambijs nehmen, etwas effen; založi prej kaj, preden boš pil! jv7hSt.; založi z nami! ijš mit une! Kras - Erj. (Torb.); - 4) mit einem Borrath von einer Sache verfeben; z. koga z blagom, z denarji, z živežem; z. sé s dim, fich mit einer Sache verforgen; zalozen biti s dim, einen Borrath von etwas haben; obilno založen biti z blagom, ein startes Lager haben; izvrstno zalożena knjiżnica, LjZv.; - botieren, Cig., Jan.; - bebeden, Cig.; z. troške, Levst. (Nauk); založeni državni dolg, bie fundierte Staatsichuld, Cig. (T.); — 5) z. knjigo, ein Buch verlegen, Cig., nk.; — 6) begründen, Vrt.; z. si sreco, Sol.; - 7) verpfanden, Mur.; - 8) etwas

<u>€</u>10000

an einen unrechten Ort legen, verlegen; z. kam kako reč; -- 9) z. komu kaj, jemanbem etwas auftragen, befehlen, C

zalôžje, n. = založaj: z. gnati ali potvice,

Levst. (Zb. sp.).

zalôžljaj, m. = založaj, Cig.

založnica, f. 1) bie Berlegerin (eines Buches), Cig., Jan., nk.; - 2) založnica, bie Borrathetammer, bas Magazin, C., Bes.; z. za zivez, bas Brovianthaus, Cig.; - 3) bie Sprothetenbant, Jan.; bie Borichufscaffe, Jan., DZ., Nov.

založník, m. bet Berleger, Cig., Jan., Nov .-

C., nk.

založnina, f. 1) bie Rieberlagsgebur, Cig.; -2) die Cantion, C., DZ., Levst. (Cest.). založništvo, n. das Berlagsamt, DZ.; — ber

Berlag: z. kake knjige prevzeti, nk. zalubnik, m. zalubniki, Bortentafer (bostri-

chidae), Erj. (Z.).

zalucati, am, vb. pf. 1) burch Werfen ausfüllen, auwerfen: jamo z., M.; - 2) verschleubern: vse kamenje z., Cig.: -3) = zalučiti, Cig.,Jan.

zalučíti, im, vb. pf. schleubern, werfen, Jan., Dol.-Levst. (Rok.); z. kaj kam, C.; kamen z., Vrt.; — z. se, sich schwingen: Se se na konjička zaluči, Npes.-K

zaluditi, im, vb. pf. bethoren, verführen, C.; - = zamuditi, ju lange aufhalten: v kremi

se z., (zaloditi) Fr.-C.

zaludo, adv. vergeblich, umfonft, Habd., Dict. zalukati, am, vb. pf. erguden, eripaben, erlauern, Cig.

zalukávati, am, vb. impf. = zalukovati, C. zalukováti, ûjem, vb. impf. z. koga, nach jemanbem fpaben, ibn belauern, Fr .- C.

zalūska, f. - trščica, ki se v roko zadere, Blc.-C.

zalúskati, lüskam, vb. pf. aufichnaigen, Cig.; - z. vrata, bie Thur guichlagen, M.

zalúskniti, lûsknem, vb. pf. einmal ichnalzen, Cig.; - z. duri, vrata, bie Thur guichlagen, Cig., Burg.

zalust, üsti, f. ber Wiberhaten an ber Angel, die Einlehle am Garnfad, an der Reufe, Srpenica-Erj. (Torb.).

zalúščiti, lůščim, vb. pf. zujájlagen: z. duri, Cig.; hišna vrata z., Jsvkr.

zalúščiti se, i se, *vb. pf.* zalušči se mi 🕳 luska se mi zadere v roko, ein Splitter bringt mir in bie Sanb ein, Blc .- C.

zalúžiti, im, vb. pf. 1) einlaugen, in ber Lauge beigen, Cig.; — 2) mit Lauge beschmußen, Blc. - C.; — 3) versaufen: kar skoz toden zasluži, v nedeljo zaluži, Fr.-C.

zatva, f. bes Mannes Schwester, Z.; prim. zava.

zálvica, f. = zalva, Nov.-C.

1. zamah, maha, m. 1) ber Schwung (beim Schlag), Cig., Valj. (Rad); zamah, vihit.; - bie (einzelne) Schwingung (bes Benbeis), Cig.(T.); - 2) ber Streich, ber Dieb, Fr .-C., Let.

2. zamah, maha, m. ber Stöpfel, Svet. (Rok.), Notr.; zámah, máha, Kras-Erj. (Torb.); ber Bfropf jum Laben einer Blinte, Svet. (Rok.).

zamah, adv. zugleich: vsi z., alle zugleich, ogr.-C.

zamaha, f. = zamašek, ber Bfropf, Cig., Svet. (Rok.), M.

zamanljaj, m. 1) ber Aufichwung (jum Sieb, Schlag), Z.; — 2) ber Schlag, SIN.

zamáhniti, máhnem, vb. pf. 1) anfamingen, Cig.; z. mec, bas Schwert fcwingen, M.; vsi so imeli sablje zamahnjene, Erj. (17b. sp.); z. s čim v kaj, etwas hineinschwingen, Cig.; z. s šibo, Z.; z. z roko, eine Sandbewegung maden, Zora; mit ber Sand folagen, M.; — dahinsinten, Jarn.; — 2) z. se, sich verhauen (s. B. beim Fechten), Cig. zamahováti, üjem, vb. impf. ad zamahniti;

schwingen, Cig.; pol ure bomo s palico za-

mahovali nanj, Jurč.

zamahtati, am, vb. pf. = zagnati, fcwingen,

zamaj, maja, m. bie Erregung einer fowantenden Bewegung (g. B. burch ben Bug an ber Glode), Cig., Nov.

zamajaj, m. bie einzeine Schwingung, Cig.(T.). zamájati, jam, jem, vb. pf. in eine fchwantenbe Bewegung verfegen; zvon z., Z.; z. sc, in ichwantenbe Bewegung gerathen; voz se je zamajal; erbeben, Cig.

zamak, m. ein entlegener Bintel ber Erbe, Ist.-Cig.

zamākati, kam, čem, vb. impf. ad zamočiti; von Feuchtigkeit durchdrungen werben laffen; einweichen, Mur.; Zelodec z vinom z., Let.; z. sc, Fenchtigfeit in fich aufnehmen.

zamakljiv, iva, adj. enizudeno, Cig.; kako zamakljiv je pogled na daljne planine, Glas.

zamákniti, nem, vb. pf. == zamekniti. zamáknjenec, nca, m. ber Bergudte, M. zamáknjenje, n. die Berzückung; die Ertase; bie Entjudung, Cig., Jan.; Kak od zamaknjenja je vsa prevzeta! Preš.

zamáknjenka, f. die Bergudte, M.

zamaknjenost, f. bie Bergudtheit; - bas Entguden, Jan.

zamātka, f. = odimalka, eine angeschwollene Lymphbrufe am halfe, Ip., Malhinje (Kras)-Erj. (Torb.), Strek.

zamāma, f. bie Bethörung, Jan.(H.). zamāmiti, māmim, vb. pf. verioden: z. koga kam, Cig.

zaman, adv. umfonft, vergebens, Jan., Trub .-Mik., ogr.-M., LjZv., BlKr.

zamanjuhováti, újem, vb. impf. durch Richtsthun verlieren, ogr. - C.; (-manjuk-, ogr.-Let.).

1. zamarati, am, vb. pf. gewahr werben, bemerten, Jan., Volk .- M. 2. Zamárati, am, vb. pf. bejdmuben, befleden,

zamasîkanec, nca, m. = zamazanec, Valj. (Rad).

zamasikanka, f. = zamazanka, Valj. (Rad).

zamaslariti, arim, vb. pf. burch ben Butterhandel verlieren, Cig.

zamastiti se, im se, vb. pf. fich fettig machen,

zamāš, m. = zamašck, Svet. (Rok.).

zamāša, f. = zamašek, Polj.

zamasaj, m. ber Schwung: z. dati, Mik.; Die einzelne Schwingung, Cig. (T.); - (fig.) bie Tragmeite (g. B. eines Ereigniffes), DZ., nk.

zamasek, ska, m. ber Pfropf, ber Stopfel; ber Rern in einer Flote, Cig.

zamášen, šna, adj. wuchtig, fcwunghaft, Cig.

(T.)zamašenjo, n. die Berftopfung.

zamaševáti, ûjem, vb. impf. ad zamašiti.

zamašíti, im, vb. pf. verftopfen, guftopfen; z. steklenico, cev, luknjo, razpoke; ušesa si z.; (fig.) z. komu usta, jemanben munbtobi machen, ihm bas Maul binben, Cig.; - zamašen, conftipiert.

zamaskar, rja, m. ber Stopfelmacher, Cig. zamašnják, m. bas Schwungrab, Cig. (T.),

C., DZ., Sen. (Fiz.).

zamášnost, f. bie Schwungfraft, Cig. (T.). zamātati, am, vb. impf. ad zamotati, Jan.

zamatoréti, im, vb. pf. alt werben, Jan., Mik.; moja žena je zamaterela, Krelj; — prim. stsl. zamaterêti in zamatorêti.

zamatoręti, im, vb. pf. == zamatereti, Erj. (Torb.).

zamaz, maza, m. t) ber Schmutfled, ogr.-C.; - 2) ber Berput, Jan. (H.).

zamaza, f. die Berichmierung, Z.; z. s klejem, die Berfittung, Cig.; - bas Binbemittel (min.), Erj. (Min.).

zamazanec, nca, m. ein beichmutter Denich. zamazanka, f. ein befdmustes Beib o. Dabden. zamázati, mažem, vb. pf. 1) verfcmieren, juichmieren; peč z ilovico, razpoke z apnom z.; - verstreichen, verwischen; z. črko tako, da se ne pozna več; - 2) beichmieren, bejomugen; z. se pri delu; ves zamazan v

obraz; zamazano perilo; — (fig.) od grehov zamazana duša, C.; — 3) durch Schmieren verbrauchen; verkledjen: dokaj črnila z., Cig. zamazek, zka, m. 1) ber Schnugfled, Jan.; - 2) ber Berput, Jan.

zamazilo, n. bas Berfcmiermittel: bas Bienen-

harz, Cig.

zamāzka, f. ber Ritt, Cig. (T.); - rus.

zamazováti, ûjem, vb. impf. ad zamazati; verschmieren ;-odi komu z., jemanbem Sand in die Augen ftreuen, Cig. (T.).

zamecijáti, âm, vb. pf. z. sod, = z rogozom mu zamašiti špranje, Celjska ok.; - prim. mecljej.

zamoček, čka, m. 1) bas Berworfene, ber Ausschuss, Cig., Jan.; — 2) = slabša izlega perotnine, Dol.

zamečeváti, ûjem, vb. impf. nam. 1. zametovati, Jan., Trub., Dalm.

zamečkáti, am, vb. pf. 1) verfnüllen, Z.; -2) vertanbeln, Z.; cas z., Cig.; - z. se pri kakem delu, fich verschustern, Cig.

zamoditi, im, vb. pf. mit Honig würzen, Jan.

zamedleti, im, vb. pf. hager, fcmach werben, M., ogr.-C.

zamegliti, im, vb. pf. in Rebel hullen, einnebeln, vernebeln, Cig.; (fig.) verdunteln, Cig.

zamehčáti, am, vb. pf. - omehkužiti, bergarteln, Cig.

zamojaneo, nca, m. ber Anrainer einer Broving, C.

zaméjen, jna, *adj*, kar je za mejo, auslänbijó,

zamejíti, ím, vb. pf. mit Geftraud vergannen, C. zamejniciti, icim, vb. pf. mit Grengfteinen abgrengen, Svet. (Rok.), Fr. - C.; zamejniceno zemljišče, jvzhŠt.

zameketáti, etâm, éčem, vb. pf. zu medern

anfangen; aufmedern.

zamekniti, máknem, vb. pf. 1) bahinruden, M.; hinwegruden, Mur.; - z. se, fich ben Bliden entziehen, Levst. (M.); verschwinden, C.; - 2) schwächen: bolenje me zamakne (zamekne), Fr. - C.; — 3) verzüden, entguden, (zamakniti) Mur., Cig., Jan.; z. se, in Berzüdung gerathen; z. se v kaj, verzück etwas anzusehen anfangen; ves zamaknjen ga je poslušal; zamaknjen v čitanje.

zamoljúhati, am, vb. pf. fclecht vermablen, Ist.-Nov.

zamemba, f. ber Taufch, C.; — bie Substi-tutionsmethobe (math.), Cig. (T.).

zamen, mena, m. ber Eintaufch, Nov.; v z. oddajati, Bes.

zamena, f. die Bertauschung, ber Tausch, Cig. (T.); — bie Substitution, Cig. (T.), C; z. (za kvaro), ber Schabenerfaß, Levst. (Nauk). zamonik, m. der Erfahmann, ber Stellvertreier, Jan., Cig. (T.), DZ., SIN.-C.; - hs.

zamenît, adj. wechfelfeitig, reciprof, h. t .- Cig. (T.), Znid.; zamenite vrednosti, reciprofe Berte, Cig. (T.); zameniti pojmi, Bechjelbegriffe, Cig. (T.).

zamenîtev, tve, f. der Eintaufch, C.; - bie Erfegung, Jan.

zameniti, im, vb. pf. vertaufcen, austaufcen; pretan za uro z., Cig.; - erfegen, fubstis tuieren, Jan., Cig. (T.).

zamonja, f. ber Umtaujo, Cig., Jan.; bie Ginwechselung, Nov. - C.; z. blaga, der Warentaufch, Cig.; - bie Einlofung, Cig.; bie Ablösung, Jan.

zamenják, m. bas Erfahftüd, bef. bas Erfahruber, Jan. (H.).

zamenjáten, ina, adj. Bertaufchungs-: zamenjaini nadin, bie Gubftitutionsmethobe, Cel. (Ar.); - Ginlofungs., Cig.

zamenjatev, tve, f. bie Auswechselung, die Einlofung, Jan. (H.); - die Substitution (math.), Jan. (H.).

zaménjati, am, vb. pf. eintaufcen, vertauschen, umtaufchen; z. kako reč za drugo; z. stare bankovce za nove; - substituieren, Cel. (Ar.).

(MOCOCIC

zamenjāva, f. der Umtausch, der Austausch, Cig., Jan.

zamenjávati, am, vb. impf. ad zamenjati, Cig. zamenjeváten, ina, adj. Bertaufchungs: zamenjevátni list, ber Einlöfungsichein, Cig.

zamenjevanje, n. das Bertauschen; die Substitutionsmethode (math.), Cig.(T.).

zamenjeváti, űjem, vb. impf. ad zameniti, zamenjati; vertaulájen; erfeßen; substituieren (math.): eno kolicino z drugo z., Cig. (T.). zamenisty, sva, a.j. umwenjelbar, erfeßbar,

Jan. (H.).

zamèr, méra, m. 1) = zamera 1), plačilo mlatiču v zrnju dano, C., M., Pjk.(Črt.); na z. mlatiti, C.; — 2) zámer, méra, = za-

mera 3), ogr.-Valj.(Rad).

zamēra, f. 1) ber bedungene Drescherlohn in natura (meist jeder 10. dis 12. Megen des gedroschenen Getreides): mlaticevska z., Fr.-C.; (prim. mertik); — 2) der Berlust am Maße, das Einmaß, das Untermaß, Cig.; — 3) die Berüselung, die Berargung, der Berdruss, die Ungnade; glej, da ne do zamere! drez zamere! entschuldige! nichts sür ungut! v zamero priti, in Ungnade sallen; s kom si v zameri diti, auf gespanntem Fuße mit jemandem sein, Cig., C.; zamere, za zamero prositi, um Berzeihung ditten; — tudi zämera, ogr., kajk. Valj. (Rad).

zamercen, ena, adj. = zamerljiv, verbrießlich,

griesgrämig, Jan.

zamêrek, rka, m. = zamera 3), (zámerek) vzhŠt.

zameren, rna, adj. 1) zurechenbar, Cig.(T.);
— 2) beleidigend, rügenswert, ogr.-C.; —

mifefällig, Cig.

zamériti, mêrim, vb. pf. 1) beim Messen sehlen, unrecht messen: pet seznjev je zameril, er hat 5 Klaster zu viel oder zu wenig gemessen, BlKr.-M., Z.; viel oder zu wenig gemessen, BlKr.-M., z.; viel delen mit dem Gewehr sehlen, deragen; z. komu kaj; nič ne zameri! nichts für ungut! ne zamori(te)! vetzeih(t)! entschuldige(t)! z. se komu s čim, sich jemandem misssällig machen, bei ihm in Ungnadessellen; -z. se, verdrießen: to se mi je zelo zamerilo; - 3) absehen (math.), Cig.(T.); anvossen, Cig.(T.).

zamerjati, am, vb. impf. ad zameriti; i) falfd, messen, M.; — 2) verübeln; ne bomo prehudo zamerjali pisatelju, Cv.; z. se, in Un-

gnabe fallen, M.

zamerjávati, sm., vb. impf. = zamerjati, Bl-Kr.-M.

zamērljiv, adj. gerne verübelnb, empsinblich, leicht zu beleidigen; trdi in zamerljivi amo, Ravn.; tudi: zamerljiv, íva.

zamerljivec, vca, m. = zamerljiv človek, C. zamerljivost, f. bie heifeligfeit, bie Empfinblichfeit, Cig., Jan.

zaměrski, adj. z. mlatič, t. j. mlatič, ki mlati na zamer, za zamero, Fr.-C.

zamēsa, f. das Gemisch (in der Küchensprache), C. zamosáriti, arim, vb. pf. durch das Meggerhandwerk verthun, Cig., C. zamęsek, ska, m. ber Mischteil, Jan. (H.).
zamęsiti, im, vb. pf. 1) abineten, burchineten;
z. testo, den Teig anmachen; z. pogačico,
Jsvkr.; hlebec s pelinom zamešen, Levst.
(Zb. sp.); — 2) eintneten: v testo kaj z.

1. zamesti, metem, vb. pf. 1) burch Rehren ausfullen, zufehren, Cig.; — 2) beim Rehren verloren geben machen, verfehren: pretan z.,

Cig.

2. zamésti, métem, vb. pf. mit Schnee verweben, verschneien; sneg je pote zamel; zamelo jih je, sie sind vom Schnee verweht worden; zametene strehe; debel sneg je bil

zamel (war gefallen), Jurc.

3. zamesti, metem, vb. pf. 1) hineinmischen, anquirlen, Cig., Blc. - C.; svinjam z., dem flüssigen Schweinesuter Rleien, Mehl u. dgt. beimengen, Fr.-C., vzhŠt.; — 2) beim Buttern verbrauchen, berbuttern, Cig.; — 3) z. se, — zasukniti se: dobro se je zameel (-del), er ist ichnell mit der Arbeit fertig geworden, Polj.; — (praes. nav. zamedem). zamestilo, n. der Ersaß, Slom.-C.

zamestiti, im, vb. pf. 1) ersegen, C.; z. prodane panje, Gol.; — Bersaumtes nachholen, C.; — z. si, sich Ersat verschaffen, C.; —

2) (einen Blag) einnehmen: sedet z., C. zamestje, n. bie hinterftabt, Cig.

zaméšati, am, vb. pf. hineinmischen, vermischen: z. v kaj, med kaj kako reč, Cig.

zamesetariti, arim, vb. pf. als Matter verlieren, vermateln, Cig.

zamešćtiti, čtim, vb. pf. = zamešctariti, Cig. zamešíti, ím, vb. pf., Jap.-C., pogl. zamašiti.

1. zamet, meta, m. 1) die Schneeverwehung; po gorah so veliki zameti; — 2) ein großer house: z. blaga, eine große Menge Waren, Levst. (Zb. sp.).

2. zamet, méta, m. 1) dasjenige, was zur Mengung mit dem flüssigen Schweinefutter bient (Mehl, Kleien u. dgl.), St.; — 2) — podmet, das Mehlmus, Mik.

zámet, f. = 1. zamet, m.: z. snega, Fr.-C.
 zámet, f. = 2. zamet, m. 1), Mik., (zamed) Mur.

zamétanje, n. 1) das Berwerfen; — 2) das Berwehen, das Berfchneien.

1. zamétati, méčem, vb. pf. verwerfen, guwerfen, jamo z., Cig.; luknjo z malto z., Cig.; z lopato z. kaj, etwas gujchaufeln, Cig.; — verrammeln, Cig.

2. zamétati, mêtam, čem, vb. impf. I. ad zavreči; 1) verwerfen, wegwerfen, verichmäßen; brez potrebe denarje z., Jsvkr.; živina klajo zameta, Cig.; kam sam sebe zamečeš, neumni človek! Kast.; celo posli so ga zametali, Jurč.; ablehnen, abweifen, Cig., Jan.; tožbo z., Jan.; — 2) z. se = samo ob sebi nastajati, Erj. (Torb.); tvori se zamečejo, Blutichmäre bilben fich, Blc.-C., Notr.-Z.; sadje se zameče, bie fruchtnospen bilben fich, Z., C.; — II. ad 2. zamesti; verichneien; sneg zameta pote, gazi, Cig., C.; — flurichneien, stöbern: jelo je zelo z., LjZv.

C-000010

3. zamétati, tam, vb. impf. ad 3. zamesti; hineinmischen : svinjam z., Rleien, Debl und bal. bem fluffigen Someinefutter beimengen, C., St.

zametávati, am, vb. impf. I. ad zavreči; = 1. zametovati, 2. zametati I., verwerfen ; -II. ad 1. zamétati (méčem); zuwerfen: jame z., Cig.

zamotavec, vca, m. ber Bermerfer, ber Berachter, ber Berhöhner, ogr .- Valj. (Rad).

zamétčen, čna, adj. kdor rad zameta, gerne

verwerfend, Cig.; beifelig, M.

1. zametek, tka, m. 1) bas Berworfene, ber Abgang, ber Abfall, ber Auswurf, Cig., Hip .-C.; - 2) ber erste Ansatz einer Frucht, C.; - ber Embryo, Z., Erj. (Torb.); takrat (ob koncu meseca junija) so zametki zreli, prodro kožico, in mladi rački prilezejo (iz jajc) na dan, Erj. (13b. sp.); — 3) die Materie bei einem Blutschwär, Blc.-C.
2. zamstek, tka, m. = 2. zamet 1), kar se

svinjam zamete, bas Schweingefcutt, SI-

zamétiti, mętim, vb. pf. = 3. zamesti 1), hineinmischen, ins Schweinefutter Debl, Rleien u. bgl. geben, SlGor., C.

zametje, n. bie Schneeberwehung, Dol .- M. zametovanje, n. das Berwerfen; bas Berichmaben, bas Berachten.

1. zametováti, ůjem, vb. impf. ad zavreči; verwerfen; fcartieren; - z. nauk, eine Lehre verwerfen; - verachten; z. samega sebe.

2. zamétovati, ujem, vb. impf. ad 3. zamesti; = 3. zamétati (svinjam), C.

zametovavec, vca, m. ber Bermerfer, ber Ber-

ächter, Cig.

zamezati, im, vb. pf. bie Augen ichließen; cvet je zamežai, die Blute bat fich nicht entwidelt, Fr. - C.; - silje zameži, kadar dozori, Fr.-C.

zamežgetáti, etilm, éčem, vb. pf. aufblingeln,

(-miz-) Cig.

zamežíkati, am, vb. pf. zublinzeln, Jan., C. zamežljáti, am, vb. pf. verwirren, vermideln, Cig.; nit se je zamežljala, ber Jaben hat fich verschlungen, Cig.; zamezljan, flaterig, Cig.; — prim. meželj 2).

zamežúrkati, am, vb. pf. zublinzeln, Jan. zamîcje, n. ber Schlupfwintel: oditi v zamicje, verfcwinden, Blc .- C.

zamigati, migam, vb. pf. 1) zuwinten, M.; 2) eine Bewegung hervorbringen, bewegen : osel malo zamiga z dolzimi ušesi, Jurč.

zamigniti, mignem, vb. pf. 1) einen Bint geben, M., Z.; - 2) = na lahko zadremati, Vas Krn-Erj. (Torb.).

zamljavkati, kam, čem, vb. pf. zu miquen anfangen; einmal miauen.

zamik, mika, m. bie Bergüdung, Cig.; bas Entzüden, Jan.

zamîka, f. = zamik, Levst.(Zb. sp.).

zamikanje, n. 1) bas hinruden, Jarn.; -

2) bie Bergudung, Jan., Vrt., LjZv. zamikati, mikam, čem, I. vb. impf. ad zamekniti; i) binruden, Jarn.; z. se, wonten:

pijanec se zamiče, C.; — 2) zu entrüden fuchen (pflegen), Z.; z. sc, fich verbergen, Z.; vsakdo, ki je mnogo trpel pri druzih, zamice se v samoto, Let.; — 3) verzüden, entguden, Cig.; — v molitev z. koga, jemanden gum Gebete begeiftern, Ravn.; - z. se, verzudt, eniglicht werben, Jarn.; fich in Bebanten vertiefen, fich verfinnen: starcek se rad zamiče v svojo mladost, Let.; z. se v božje obličje, LjZv.; jaz sem strmel in se zamikal, LjZv.; - II. vb. pf. zamika, zamice me, es wandelt mich bie Luft, bas Berlangen an, Mur.

zamikávati se, am se, vb. impf. (nach einer

Seite hin) wanten, C.

zamíliti se, i se, vb. pf. zamili se mi: id)

werbe jur Behmuth gestimmt, Fr.-C. zamirati, mîram, vb. impf. ad zamreti; aussterben, nk.; - absterben: preti mi zamirajo (frieren ab), C.; - solnce za gorami zamira (geht unter), Jan.

zamiriti, im, vb. pf. = zazidati, vermauern, Jan., Rez.-C.

zamîset, sla, m. bie Conception (eines Bortes), Cig. (T.); die Ibee, ber Gebante, Zora.

zamisliti, mislim, vb. pf. 1) in ber 3bee entwerfen, concipieren, Cig. (T.), Zora; z. misel, einen Gedanten faffen, Cig. (T.), nk.; z. naučno knjigo, Navr. (Sp.); pove, kaj je zamislil, er theilte feinen Blan mit, LjZv.; kar je zamislila, storila je vselej brez oklevanja, LjZv.; zamislila je uteči, LjZv.; — sto porstellen: z. dejanje samo na sebi, Levst. (Zb. sp.); - 2) z. se, in Bedanten verfinten, fich in Gebanten vertiefen, fich vergeffen; kam si se zopet zamislil? zamišljen, in Gedanfen vertieft oder verloren.

zamisliv, iva, adj. finnreich, finnig, Cig. (T.). zamišljaj, m. bie Conception (eines Wortes),

Cig.(T.).

z**amišljati, a**m, *vb. impf. ad* zamisliti: 1) (ill ber Ibee) concipieren, Cig.(T.); - 2) z. se, fich in Gedanten vertiefen.

zamistjenec, nca, m. ber Rachbenfliche, Cig. zamîšljenost, f. die Bertieftheit (in Gebanken);

bie Rachdentlichkeit.

zamiti, mijem, vb. pf. verwaschen, Jan.(H.); — zamit, verwaschen (nicht markig), Cig.(T.). zamîzje, n. prostor za mizo (n. pr. klop): vzame kučmo z zamizja, Jurč.

zamížati, ím, vb. pf. = zamežati, Cig., M.,

Ig (Dol.).

zámka, f. die Schlinge, Cig., SiGor .- C .; nav. zanka; zâmka, Valj. (Rad).

zámkati, am, vb. pf. = zamke delati, Fr.-C. zamladiti, im, vb. pf. verjungen, Z.; vinograd z., Z.; z. se, sich berjungen, Z.; - z. se, sich bernarben, Mur.

zamlajiti, im, vb. pf. mit Schlamm überziehen, verichwemmen, St.-C.; trava na bregu je po

povodnji zamlajena, vzh.St.

zamlakúžiti, üžim, vb. pf. verjumpjen (trans.), Cig.(T.).

zamiéti, méljem, vb. pf. z. kaj med kaj, ettvaš untermahlen, Cig.; - vermahlen, M., jvzh.St.

zamóči, mórem, vb. pf. (impf.) 1) vermögen; veliko zamore v soseski, Glas.; ("dem deutiden Berbum nachgebildet", Mik. V. G. IV. 311.); — premoči: zamore tri kmeije, Jan. (Slovn.); — 2) zum Bermögen tommen: hitro si je zamogel, Glas.-Ig (Dol.); = 2. se, Levst. (Zb. sp.).

zamočiti, močim, vb. pf. Feuchtigkeit, Raffe in sich aufnehmen lassen: verquellen lassen, Cig.; zamočena pšenica, burchnässter, burch Raffe verborbener Beizen, Cig.; apno z., ben Ralf ersausen, Cig.

zamocviriti, frim, vb. pf. verfumpfen (trans.),

Cig.(T.).

zamodręti, im, vb. pf. blaulich werben, Cig., Srpenica-Erj. (Torb.); — zamodrel, blaulich, Cig., Jan., DZ., Slom.- C.; (zamodren, Strek.).

zamodrováti, üjem, vb. pf. burch übertlugheit verthun, Jan.

zamôga, f. po zamogi, nach Möglichfeit, Slom.-Levst. (M.),

zamok, móka, m. 1) ber Butritt ber Feuchtigseit, die Durchnehung, Cig., C., Vod. (Izb. sp.); skoduje preobilni zaliv, še bolj pa stoječi zamok, Nov.; — 2) eine nasse, morastige Stelle im Boben (3. B. auf Biesen), die Bassergalle, Cig., Jan., C.; — — lisa v zidu od mokrote, Gor.

zamoka, f. = zamok; 1) die Durchwässerung, C.; - 2) eine morastige Stelle, Cig.

zamókeł, mókla, adj. 1) burtýnájst, burtýfeutitet, Cig., Jan., C.; — fumpfig: zamokla
zemlja, C.; mah raste po drevesu, katero
v zamokli zemlji stoji, Pirc; — feutit: zamokla hramba, Slom. - C.; z. les, feutites
folj, Z.; mravi suše po zimi na solncu zamoklo pšenico, Vod. (Izb. sp.); — (2) buntelfarbig, Cig., Jan.; pogl. zamokel].

zamokljiv, (va, adj. leicht Feuchtigfeit einfau-

gend: z. les, Z.

zamókniti, môknem, vb. pf. durch Aufnahme von Feuchtigkeit verderben (intr.), vor Rösse erstiden (v. Samen), Cig., C.; seme zamokne v zemlji, ako predolgo dežuje, Z.

zamokva, f. ber Gumpf, C.

zamołcav, áva, adj. tildijch, verichlagen, ("zamucav") Senosece-Erj. (Torb.).

zamodčanje, n. bie Berichweigung, Cig. zamodčati, im, vb. pf. verschweigen; ungesagt

amotoati, im, vb. pf. verschweigen; ungesagt sassen; z. kaj; tega ne morem z.; nobene ne z., sich kein Blatt vor den Mund nehmen, Cig.

zamőtček, čka, m. bas Enthymen (phil.), Cig.

zamotčljiv, iva, adj. verschwiegen, zurudhaltenb, Mur., Cig., Jan.

zamoteljivost, f. die Berschwiegenheit, Mur., Cig., Jan.

zamöliti, molim, vb. pf. z. se komu, an jemanben eine Bitte thun, Jan.

zamołk, m. das Berschweigen: die Reticenz (eine Rebesigur), Cig. (T.); — z. samoglasnice, die Elision, Cig.

zamółkeł, kla, adj. 1) bumpftönenb, gebömpft, Cig., Jan., Cig. (T.), Štrek.; — beifer, Guts.,

Jan., Zilj.-Jarn. (Rok.); zamolklo grio, Meg.; — 2) buufel (bon ber Farbe), C., Dol.; (zamokel), Cig., Jan.; zamolklo bel, mattueiß, Cig.; bela reč, če je umazana, je zamolkla, Dol.

zamöłkljaj, m. die Elifton (gramm.), Jan. zamołkljiv, íva, adj. verfchwiegen, Jan., Bl-Kr.-M.

zamołklijwost, f. bie Berfchwiegenheit, BlKr.-M., DZ.

zamółklost, f. 1) die Dumpftdnigleit (prim. zamolkel); — die Heiserteit, Guts., Jan.; z. domačih ptičev, Strp.; — 2) die Dunfelfarbigseit, Dol.; — die Mattigseit der Farbe, (-mok-) Cig., Jan.

zamółkaiti, mölknem, vb. pf. 1) verstummen, Dict., Mur.; die Sprache verlieren: bolnik je zamolknil, C.; — sterben, Fr.-C.; — z. sc, die Sprache verlieren: tako je jokal, da di se bil skoraj zamolknil, Notr.; — scheintobt werden, M.; — 2) maitsärdig werden, (-mok-) Gor.

zamołkováti, űjem, vb. impf. ad zamołkniti;

i) verschweigen, C.; — 2) zamołkuje se mi

kolca se mi, ich habe das Schluchen,

Guts.

zamôrče, eta, n. bas Möhrlein, Cig.

zamôrček, čka, m. dem. zamorec; 1) ein fleiner Mohr, ber Mohrenknabe; — 2) neko grozdje, der Mohrenkonig, C.; — neko jabolko, der Mohrenkopf, C.

zamôrec, rca, m. 1) ber Mohr; — 2) zlati z., neko jabolko, ber Goldmohr, C. zamorîtev, tve, f. die Abtöhtung, Jan.

zamorítl, im, vb. pf. eriödten, abtödten, Jan.; bas Wachsthum verhindern o. unterdrücen: smreke zamorijo deil les, ene rastline druge zamore, Cig.; zima zamori zelišča; zamorjeno drevo, Cig.; zamorjeni cvet, Erj.(Izb. sp.); ogeni z.. das Feuer tilgen, Cig.; — unichādlich machen; olja naj pije, da si otrov zamori, Levst.(Nauk).

zamorjo, n. die Gegend hinter bem Meere, Mur., Cig. (T.), Vrt.

zamorjenvo, nca, m. ein absterbenber Baum, M., Pirc-C.

zamorjeváti, ûjem, vb. impf. ad zamoriti, Cv. zamôrka, f. die Mohrin.

zamôrkinja, f. = zamorka, Jan., Rog.-Valj. (Rad).

zamôraki, adj. 1) überjeeisch, Mur., Cig., Jan., Cig., (T.); zamorsko blago, Colonialwaren, Cig., (T.); zamorska trgovina, überseeischer Sanbel, Cig., (T.); — 2) Rohren-; zamorska dezela, bas Mohrensand, Dict.

zamorščina, f. coll. Colonialwaren, Cig. (T.). zamot, mota, m. die Berichlingung: z. crev, bie Darmverschlingung, Cig.

zamota, f. 1) bie Berwidelung, bie Berwirrung, Nov.-C.; — 2) = zamuda, Fr.-C. zamotanje, n. bie Berwidelung, bie Berwir-

rung, Cig.

zamotánost, f. bie Compliciertheit, nk.
zamotarnáti so, am se, vb. pf. == zamotati
se, zaplesti se, Podkrnci-Erj. (Torb.).

zamotáti, am, vb. pf. 1) vermideln, vermirren; z. prejo; z. se, sich verwirren: preja se je zamotala; (fig.) zamotana reč, eine verwidelte, complicierte Sache; - z. se, fich verwideln; z. se v mrežo; z. se v plašč; (fig.) [id) au weit einlaffen, fich einwirren, Cig.; - 2) einwideln, einschlagen; v cunje, v papir z. kaj; z. se, fich einwideln; - fich verpuppen, Cig. zamotávati, am, vb. impf. = zamotovati.

zamộtek, tka, m. 1) bas Bafet: odprli smo torbe in zamotke, SIN.; - 2) pl. zamotki, bas Wirrgarn, Mik.; - die Wirren, Cig.

zamotiti, im, vb. pf. 1) zerftreuen: z. otroka z igračami, da ne joče, jvzhSt.; nobena reč ga ni mogla zamotiti, Let.; - 2) aufhalten, verweilen machen, Cig., C.; stotnik ga je bil s celo vrsto vprašanj zamotil, Jurč.; z. se, fich zu lange aufhalten: z. se s kakim delom, Z.

zamotováti, újem, vb. impf. ad zamotati. zamozka, f. - osnik, ber Rabnagel, Volce-Erj.(Torb.); — prim. moznik.

zamozníčiti, ičim, »b. pf. z mozniki zabiti.

verpflöden, Cig.

zámož, adv. z. iti, beiraten (b. bem weiblichen Theile), vehSt.-C.; z. dati, gur Frau geben, Jurč. (Tug.), Npes.-C.; - v z. dati, Npes.-Vraξ; — prim. stsl. za męžь iti.

i. zamóżen, żna, adj. - premożen, bermoglich,

2. zámožen, žna, adj. heiratsfähig: zamožna deklica, Fr .- C.

zamoževáti, fijem, vb. pf. verpraffen, Cig. zamožitev, tve, f. bas von ber Braut juge-

brachte Bermogen, M.

zamožíti, ím, vb.pf.als Heiratsgut (bem Manne) zubringen: z. komu kaj, M., SlGor., ogr.-C. zamožnost, f. = premožnost, ber Boblitanb, Jan.

zamračeváti, Gjem, vb. impf. ad zamračiti, Z. zamračíti, ím, »b. pf. i) verbámmern, verbunfeln, Mur., Cig., Jan.; - z. se, fich verfinftern, Cig.; - 2) z. se, fich in bie Racht hinein verspäten, Z., Polj.

zamraz, mraza, m. ber Anfang ber falten Jahreszeit: bilo je že v zamraz, nk.

zamfčati, im, vb. pf. auffnurren, Jan. (H.). zamrda, f. = zamrdek, Z.

zamidati se, am se, pb. pf. bas Geficht, ben Mund verzerren, Z.

zamedek, dka, m. bie Bergerrung bes Munbes, bes Gefichtes, M.; z. narediti, ben Dunb, bas Beficht vergerren, Cig.

zamfdniti se, mfdnem se, vb. pf. = zamrdati se, Z.

zamreti, mrem, mfjem, vb. pf. aussterben, Levst. (LjZv.), nk.; stara sovražnost je med Uskoki in Dolenjci popolnoma zamrla, Slovan; abfrieren: zamrli so mi prsti, Cig.

zamrężiti, im, vb. pf. 1) mit einem Rege umstriden, Cig., M.; - verstriden, Z.; z. koga v kake reči, ogr. - C.; zamrežil se je, er gieng in die Falle, Cig.; - 2) mit einem Repe bermachen, C.; - vergittern, C.; okno z., Cig., nk.

zamrladniak, m. ein lieberlicher, fauler Menich. Danj.-M.

zamrleti, im, vb. pf. aufflimmern, Cig.; luc zamrli, bas verlöschenbe Licht blidt auf, Cig. zamrlihati, am, vb. pf. — zamrleti, C

zamemekti, am, vb. pf. zu murren, zu murmein anfangen; hervormurmein; nekaj je za-

mrmral, z. na koga, jemanben anmurren. zamrsáti, âm, vb. pf. beschmuben, beschmieren, Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); zamrsana obleka, t. j. taka, katera je oprana izgubila prejšnji lesk in lepo barvo, Podmelci(Tolm.)-Erj.(Torb.).

zamfeciti, im, vb. pf. verwirren: zamrecen, verwirrt, fraus ineinander verfclungen, (zamršen) Cig.; — prim. razmrščiti.

zámrten, tna, adj. = zamrtev, Jan. (H.). zámrtev, tva, adj. scheintobt, C.; — prim. "za mrtvo" pod: mrtev in za. zaměza, f. 1) dos Zustieren des Wassers, C.;

- 2) ber Etel, ber Abicheu, ber Bibermille, Cig., Jan., C., Nov., ZgD.; z. do pobožnosti, Cv.; z. do koga, die Abneigung gegen jemanben, Cig.

zamfzanje, n. ber Biberwille: brez zamrzanja,

Guts. (Res.).

zamfzati, am, vb. impf. ad zamrzeti; Abichen erregen, mifsfallen : Bogu to zamrza, Guts. (Res.)-Mik.

zamfzet, zia, adj. jugefroren: po zamrziem steklu, Levst. (Zb. sp.).

samfzen, zna, adj. wiberlich, verhafst, Cig.(T.),

zamrzeti, im, vb. pf. verhaist werben, C.; mijsfallen, Jan.; verbriegen: meni je to zamrzelo, Jan., C.

zamrzijiv, íva, adj. 1) widerwärtig, verhafst, C., Z.; tako zamrzljiv je pred Bogom vsak mali greh, Guts. (Res.); - 2) empfinblich, C.; verbrieglich, Z.

zamfzniti, mfznem, vb. pf. gufrieren, einfrieren, fich mit Gis übergieben; reka je za-

mrznila.

zamrzovānjo, n. bas Zufrieren.

zamrzováti, ûjem, vb. impf. ad zamrzniti; aufrieren; tak mraz je, da reke zamrzujejo. zamúcati, am, vb. pf. = zamazati; zamucan

otrok = po obrazu umazan otrok, Dol. zamucav, áva, adj., Blc.-C., pogl. zamolcav. zamučkáti, 8m, vb. pf., Z., pogl. zamečkati. zamūda, f. 1) bie Berabjaumung, bas Ber-jaumnis; z. dobrih del; bie Berspatung, ber Bergug; nic ne bo zamude; brez zamude; - 2) ber Saumer, Cig.

zamūdek, dka, m. bas Berfanmnis, bas Berfaumte, C.; ber Berfpatungefehler, Cig., C. zamuden, dna, adj. 1) Bergugs-: zamudne

obresti, Cig., Jan., nk.; - 2) zeitraubenb; zamudno delo.

zamuditi, im, vb. pf. 1) aufhalten, verweilen machen; z. koga s čim, Cig.; - z. se, sich zu lange aufhalten, verweilen; pri sosedovih sem se zamudila; - 2) perfaumen; mašo, pridigo, pravdni dan, vlak z.; z. koga, jemanben nicht mehr antreffen, C.

zamudijiv, iva, adj. 1) = zamuden, zeitraubend, Z.; - 2) ber oft etwas verfäumt, saumselig, Mur.

zamudljivec, vca, m. ber Saumige, ber Saum-

felige, Fr.-C.

zamudnik, m. 1) kdor je kaj zamudil: ob zamudnikovih troških, Levst. (Nauk); — 2) ber Radzügler, Jan. (H.); — 3) baš Berzeichnis ber Bersaumnisse, Jan. (H.).

zamudnina, f. bie Gelbbuge für eine Berfaum-

nis, bie Gaumnisginfen, Cig.

zamujati, am, vb. impf ad zamuditi; zu verfaumen pflegen; bodjo sludbo z., C.

zamujavec, vca, m. ber Saumige, C. zamujavščina, f. — zamudnina, C.

zamujenje, n. die Berabfaumung.

zamujeváti, üjem, vb. impf. ad zamuditi, (-dovati) Ravn.-M.

zamúkati, kam, čem, vb. pf. zu muhen anfangen; aufmuhen: krava je zamukala.

zamúliti, im, vb. pf. zurunden: palico z. na koncu, Blc.-C.;—rokave z. (= zavihati), Z. zamúljiti, im, vb. pf. verjájlámmen, verjájliden, h. t.-Cig.(T.), Hal.-C.

zamûrec, rca, m. Cig., Jan., Vrt., pogl. za-

zamúsati, am, vb. pf. mit Schnutz bebeden, beschmutzen, Z.; zamusana baba, C.; zamusan in razdrapan, LjZv.; zamusana vas, SlN.-C.

zamůšnica, f. zamušnice so v planinskih kolibah skozi steno vsekane luknje namestu oken, Gor.-Zv.; skozi zamušnice se je kadilo iz kolibe, LjZv.

zanadejati so, jem (jam) se, vb. pf. Soffnung fcopfen, Cig.; z. se cesa, etwas erhoffen, M.,

Svet. (Rok.).

zanâmec, mca, m. unser Nachsomme, zanamci, unsere Nachsommen, Mur., Cig., Jan., Levst. (Zb. sp.), nk.

zanâmstvo, n. unsere Rachtommenschaft, Cig., Jan., Cig.(T.), Vrtov.(Km. k.), nk.

zanâmščina, f. = zanamstvo, Mur.

zanaprêj, adv. = za naprej, filnftighin.

zanāšanje, n. 1) das Bertragen, das Berfchleppen, Jan. (H.): — 2) die Schonung, Mur.. Dalm.; — 3) die zuversichtliche Erwartung, das zuversichtliche Bertrauen, Mur., Cig., C.; z. komu podreti, Jap. - C.; z. na druge ljudi.

zanāšati, am, vb. impf. ad zanesti; 1) vertragen; veter zanaša listje, Cig.; verschlagen: vihar ladje zanaša, Cig.; pijanca zanaša, der Betruntene taumelt hin und her, Gor.; mene je zdaj sem zdaj tje zanašalo, Zv.; — hinreißen, h. t.-Cig.(T.); — 2) hineintragen: z. vero med ljudi in v domove, Ravn.- Valj. (Rad); — 3) z. komu, Rachsicht haben mit jemandem, ihn schonen, Mur., Cig., Jan., Dalm.; — 4) z. se, sich verlassen, bauen, rechnen; z. se na koga, na kaj; (z. se v ljudi, Ravn.).

zanāšavec, vca, m. der Rachsicht hat, Mur. zanāšba, f. die Schonung, Jan. zanaševáti se, ûjem se, vb. impf. = zanašati se, fich verlaffen, Met.

zanašljiv, íva, adj. 1) nachfichtig, Mur.; —
2) — zanesljiv, zuvetlässig, verlässich, Mur.,
Cig.; — 3) vermessentlich, Mur., vzh.St. - C.

zánčica, f. dem. zanka; 1) eine fleine Schlinge;
— 2) bas Ange im Lipensaben, Cig.

zander, dera, m. bas Gelüsten, ogr.-C. zanderati so, am so, vb. imps. ben Lüsten nachgehen, ogr.-C.

zanderéti so, i se, vb. impf. zanderi se mi, es gelüstet mid, ogr.-C.; — zanderec, gierig, wollüstig, ogr.-C.

zandîrati, am, vb. impf. (nam. zanirati, unter-

tauchen ?), Mik. (Et.).

zanemāra, f. die Bernachlässigung, Jan., DZ., Nov.-C.

zanemaren, rna, adj. nachlässig, Jan., Slom.-C. zanemariti, marim, vb. pf. außeracht lassen, vernachlässigen; z. otroka, polje; z. se, sich vernachlässigen.

zanemárjanje, n. bas Bernachläffigen.

zanemárjati, am, vb. impf. ad zanemariti; vernachlā figen.

zanomárjavec, vca, m. ber Bernachlässiger, Cig.

zanemarjenec, nca, m. ber Bernachsaffigte, Jan.(H.).

zanemārjenik, m. = zanemarjenec, Jan.(H.). zanemārjenje, n. die Bernachlässigung.

zanemeti, im, vb. pf. ftumm werben, bie Sprache verlieren, Guts.-Cig., C., ogr.-Mik.; - fterben, C.

zanémiti se, im se, vb. pf. eig. verstummen: bas Bewusstsein versieren: komaj sem bila tri dni v vročinski bolezni, že sem se bila zanemila, BlKr., UčT.

zanesek, ska, m. ber Fotus, C.

zanésen, sna, adj. = zanesljiv, Jan.(H.).

zanesenec, nca, m. ber Schwärmer, Cig.(T.);
- hs.

zanesénje, n. bas Bertrauen, Dalm.; ti si moje z., Trub.

zanesljiv, iva, adj. 1) nachfichtig, Jarn.; langmithig, Cig.; — 2) verlässlich, zuverlässig; z. služabnik, zanesljivo poročilo.

zanesljívost, f. 1) die Nachsichtigfeit, Jarn.; — 2) die Berlässlichkeit, die Zuverläsfigkeit. zanésti, nésem, vb. pf. i) an einen ungehörigen Drt tragen, vertragen, verschleppen; kavke rade denar zaneso, Cig.; otroka z., ein Rinh aussetzen, Cig.; - verschlagen: ladjo kam z., Cig., Jan.; - bolezen z. kam, eine Rrantheit irgendwohin verichleppen; z. se, verschleppt werden, Cig.; - hinreißen, Cig. (T.); jeza me je zanesla, Cig.; - 2) hintragen: z. kaj kam; zanesi pisma na pošto! – 3) z. komu, jemandem verzeihen, ihn ver-[dionen; zanesite eden druzemu v ljubezni! Dalm.; z. komu kaj, jemandem etwas nachjehen, Slom. - C.; - 4) z. se, sich verlassen; z. se na koga, na kaj; z. se v kaj; Zanesti se v naglost ne moreva svojo, Levst. (Zb. sp.); — z. se česa, auf etwas rechnen, etwas

erwarten, Dalm.; druščina, kolikršne se nista zanesla, Ravn

zaneta, f. am Pfluge bas burch ben Bolgen gestedte Gifen, ber Riegel, Cig.; - prim. zanetati.

zanętati, am, vb. pf. = zakovati, vernieten; po nem.

zanéti, zanámem, vb. pf. entgunden, Ben .- Kl., Rez.-C.

zanetiti, im, vb. pf. 1) Feuer anmachen, einheizen; ogeni z.; v peči z.; — 2) z. kruh, bas Brot im Badofen fich braun farben laffen, vzh.St.-C.; kruh se je zanetil, (ist braun ge-

worden), vzh.St.

zanevideti, vidim, vb. impf. = težko videti, scheel ansehen: z. koga, Svet.(Rok.), Idrija. zaníčati, níčam, vb. pf. = uničiti, Z., Danj.

(Posv. p.).

zanicava, f. bie Schmabung, Ble .- C. zaničávanje, n. = zaničevanje, Volk.-C.

zaničávati, am, vb. impf. = zaničevati, Jan. zanîček, čka, m. 1) die Berachtung, C.; — 2) bas Berworfene, Ravn.-C.

zaničen, čna, adj. nichtsnus, C.; — nichtig, Cig. zaničeváten, ina, adj. verachtend, geringschäfig, berachtlich, Cig., Jan.

zaničevanje, n. bie Berachtung, bie Bering-

schätzung.

zaničováti, újem, vb. impf. verachten, geringjohanen; ne zaničuj reveza! kdor druge zaničuje, prazno glavo oznanjuje.

zaničevavec, vca, m. der Berachter; z. božjih

zapovedi.

zaničovávka, f. bie Berachterin.

zaničljiv, íva, adj. 1) geringichahig; zaničljivo koga pogledati, jemandem einen verächtlichen Blid gumerfen; - hoffartig : niso nic zanicljivi in visoki, LjZv.; — 2) verachtungs. murbig, Cig.; nichtemurbig, Mur.

zanīčnež, m. ber Nichtswürbige, C.

zanihati, ham, vb. pf. in ichwingenbe Bemegung verfegen, Zora; z. se, gu ichwingen anfangen, Cig.

zanîk, m. bie Regation, Cig. (T.).

zanikálen, lns, adj. = nikalen, Jan., nk. zanikanje, n. die Berneinung, Jan., nk.

zanīkaren, rna, adj. nichtsnuhig, lieberlich; z. človek; zanikarno življenje; — fdjledjt: zanikarna jed, eine ichlechte Speife.

zanikarnež, m. ein nichtenupiger, lieberlicher Menfc.

zanîkarnica, f. ein nichtsnupiges, lieberliches Beib.

zanîkarnik, m. ein nichtenutiger, lieberlicher Menfc.

zanîkarnjak, m. = zanikarnik, Danj.-M. zanīkarnost, f. die Nichtsnupigkeit, die Lieberlichteit.

zaníkati, kam, čem. vb. pf. in Abrebe stellen, verneinen, negieren, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), nk.

zanikāva, f. die Regation, Jan.

zanikávati, am, vb. impf. = zanikovati, nk. zanikováti, üjem, vb. impf. ad zanikati; berneinen, Jan., nk.

zanîmanjo, n. bas Anteresse, Cig.(T.), nk. zanîmati, am, vb. impf. 1) interessieren, Jan., C., nk.; to me zanima, nk.; (zanimljem, Levst. [Zb. sp.]); — 2) z. se za kaj, sich um etwas intereffieren, nk.

zanimiv, ive, adj. intereffont, Jan., nk. zanimivost, f. die Interessantheit, Jan., nk. zanimijaj, m. das Interesse, Cig. (T.).

zanimljiv, íva, adj. - zanimív, Jan., Cig. (T.), nk.

zanimljívost, f. = zanimivost, Jan., C., nk.; svet zanj ni imel mnogo zanimljivosti, Jurč. zaništrováti, üjem, vb. impf. = zaničevati, Mik.

zânj, = za-nj, za njega.

zanjîmec, mca, m. fein Rachfolger, Naprej-C. zanjúšiti, im, vb. pf. = zavohati, erichnuffeln,

zánka, f. bie Golinge; zanke nastaviti ptičem; - zanko narediti, beim Berbinden eine Schlinge, Masche, (nicht einen Knoten, vozel), machen: z zankami povezovati šopek cvetlic, Npes.-K.; - iz: zamka, Mik.(Et.).

zánkati, am, vb. impf. Schlingen machen, ichlingen, Mur., nk.; ineinander ichlingen, ver-

folingen, V .- Cig.

zanočíti se, sm se, vb. pf. sich in die Racht hinein verspäten, Cig., Jan., C., Rib. - M., Polj., Kras-Erj. (Torb.); — zanoči se, eš wird Racht, Vrt.; zanočilo se mi je, ich habe mich in bie Racht hinein verspätet, Z.

zanôhtati se, a se, vb. pf. zanohtalo se mi je 🕳 v prste me tako zebe, da se bolečina (nekako kljuvanje) čuti za nohti; v palec bom ozebel: uže se mi je zanohtalo, Jurč.; — (= zanohtalo me je, $j\nu zh St.$).

zanohten, tna, adj. binter bem Ragel befinb-

lich. Jan.

zanóhtiti se, nôhti se, vb. pf. 1) zanohti se mi, = zanohta se mi, C.; - (fig.) z. se komu, unter die Rafe rauchen, verbrießen: gotovo se mu je že spet nekaj zanohtilo, C.; — 2) zanohti se mi, ich befomme hinter einem Finger- ober Bebennagel ein Gefchwür, Jan. (H.).

zanôhtnica, f. 1) vsaka bolečina za nohtom, tudi od mraza, BiKr.-M.; pos. bas Ragelgrichwür (kadar se za nohtom ognoji), Cig., Jan., C., Štrek., Dol., Notr.; zánohtnica, Št., BIKr.; - 2) bie Ragelmurgel, ber Rietnagel, Habd.-Mik., Mur.; z. se naredi, če se jame koža ob nohtu luščiti in nazaj vihati, Notr.

zanohtováti se, ûje se, vb. impf. ad zanohtati se; tudi: zanôhtovati se: hud mraz je bil, zanohtovalo se nam je, Jurč.

zanorati se, am se, vb. pf. fich vertölpeln, fich vergeffen, C. zanoravati, am, vb. impf. jum Rarren halten,

vzh St .- Vest.

zanorcevati, fijem, vb. pf. burch Schergen, Boffentreiben verlieren, verfpaffen : z. cas, Cig.

zanoriti, im, vb. pf. beihoren, Glas.

zands, nosa, m. 1) die Einschleppung (einer Rrantheit), DZ.; - 2) bie Begeisterung, bie

Efftase, h. t.-Cig.(T.); prvi z., Erj.(Izb. sp.); - 3) = zanosek, der Embryo, C.

zanosek, ska, m. ber Embryo, C

zanosit, adj. hinreigenb, h. t .- Cig.(T.).

zanositi, nosim, vb. pf. 1) vertragen, verfchlep-pen, Cig., Jan., M.; — 2) fcmunger werben. empfangen; zanosila je, Jan., LjZv., Npes.-Vraz, Dol.-Levst.(M.), Fr.-C., ogr.-C., jvzh-St.; zanosen sad, die empfangene Leibesfrucht, ogr.-C.; — 3) = ponositi: zanošena obleka, abgetragene Rleibung, Jure.

zanošćuje, n. die Empfangnis bes Beibes, C. zanovet, m. ber Beiftlee (cytisus), Z.; - ber Bohnenbaum (cytisus laburnum), Levst.

(Rok.); — hs.

zanolina, f. eine weit zwischen Bergen bineinreichende Bucht, Cig.; ber Fjord, Jan., Cig. (T.), Jes.; - bas Safenbeden, Cig., DZ.

zanožínast, adj. budtig, DZ.

zanožjo, n. ber Reerbujen, bie Bucht, V .- Cig., Jan., Cig.(T.), Jes., C.; - stal,

zanožnina, f. = zanožina, Škrinj.

zaobět, béta, m. = zaroka, die Berlobung, C. zaoblačíti se, í se, vb. pf. fich mit Bollen bebeden: nebo se je zaoblačilo, C.

zaobličiti, lidim, vb. pf. = zagledati, bemerten, C., Z.

zaobliti, im, vb. pf. zurunden, abrunden, Z. zaobliuba, f. die Berheifung, Jarn.; — bas Gelobnis, bas Gelubbe, Jan.

zaobljuben, bna, adj. Botiv, Jan.(H.). zaobljubiti, im, vb. pf. geloben; zaobljubijen praznik, t. j. praznik, kateri se praznuje vsled kake storjene obljube; — mati zaobljubi kam (na kako božjo pot) otroka, t. j. obljubo stori, da ga bo tja nesla ali z njim šla; z. se, fich burch ein Gelubbe verpflichten; - prim. bav. sich verloben (v istem pomenu).

zaobogatéti, ím, vb. pf. = obogateti, Jurč... zaobracaj, m. bie Benbung, bie Schwenfung,

C., SIN.

zaobrasiek, sieka (sečka), m. (zool.) die Narbe (discus proliger), Cig. (T.)

zaobrégniti se, régnem se, vb. pf. = obregniti se, unwillig, grob auffchreien, C.

zaobrostiti, im, vb. pf. verzinien, C.

zaobrestováti, újem, vb. impf. verzinjen, C. zaobiniti, nem, vb. pf. = obrniti, wenden, C.; (zabrniti se, Npes.-K.).

zaobstónj, adv. = zastonj, Meg., C., Krelj. zaobvarek, rka, m. bie Cantel, Jan.

zaočen, čna, adj. Contumoz: zaočno obsoditi, contumagieren, Cig., Jan., DZ.; zaočna sodba, obsodba, bas Contumagurtheil, Cig., Jan., Levst. (Nauk), DZ.; zaočni postopek, bas Contumagverfahren, DZ.

zaodeti, denem, vb. pf. verhüllen, verbeden, Slovan.

zaogláriti, arim, vb. pf. mit ber Rohlenbrennerei verthun, Cig.

zaognjiti, im, vb. pf. 1) glübend machen, C.; – 2) ergiühen: kraj razora zaognji rdeča purpara, Zv.

zaohati, am, vb. pf. = zavohati, mittelft bes Geruches wahrnehmen, Z.

znokliniti, klînim, vb. pf. verbolgen, DZ. zaokréniti, krénem, vb. pf. abbiegen, eine anbere Richtung nehmen, SIN.; - z. oči, ben Blid wegwenben, Vest.

zaokret, kreta, m. bie Schwenfung, Cig.(T.). zaokrogliti, im, vb. pf. abrunden (stil.), Cig.

zaokróżenie, n. die Abrundung: z. Zupanij, SIN.

zaokróżenost, f. die Abrundung: prevelika zaokrożenost (bie zu große Rrummung) roženice, Znid.

zaokroževáti, újem, vb. impf. ad zaokrožiti; abrunden, arrondieren, DZkr., nk.

zaokróžiti, im, vb. pf. abrunben, Cig. (T.), Žnid.; leča je zadaj bolj zaokrožena (gefrümmt) nego spredaj, Žnid.; arrondieren, nk. zaolariti, arim, vb. pf. mit bem Bierbrauen

verthun, Cig. zaoliti, im, vb. pf. fest einschlagen (3. B. einen

Bfahl), vzhSt.; - prim. olih. zaonęgati, am, vb. pf. etwas, was man nicht

nennen tann ober will, beginnen, Z. zaopas, pasa, m. bie Einfaffung, ogr.- Valj. (Rad).

zaora, f. nav. pl. zaore - vratje, die Anwand eines Aders, ber Aderrain, C.

zaoráti, oram, órjem, vb. pf. 1) burch bas Bflügen verbeden, einadern, unteradern, Cig.; gnoj z., Cig.; burch Pflügen ausfüllen, zu-pflügen: jamic z., Cig.; — z. mejo, ben Rand bes Aders abpflügen, Cig.; — 2) beim Adern hineingerathen : z. v tujo njivo; — (fig.) auf einen Abweg gerathen, Jan.; = z. jo: tako daleč smo jo zaorali! Levst. (Zb. sp.); - 3) zu adern anfangen: z. njivo, Cig.; — (fig.) le pridi! zaorala bova, da bos cutil (= tepen boš), jvzhSt.; - 4) veradern: z. čas, Cig.

zaorávati, am, vb. impf. ad zaorati, Cig. zaorglati, am, vb. pf. auf ber Orgel gu fpielen anfangen; (ein Stud) auf ber Orgel aufinielen.

zaosek, ska, m. = zaosnik, St.-Cig.

zaonnik, m. - klin, ki zatiče kolo, ber Stabnagel, ("zasnik") Podkrnci-Erj. (Torb.). zaostajanje, n. das Burūdbleiben.

zaostajati, jam, jem, vb. impf. zuructbleiben;

z, za kom.

zaostājaveo, vca, m. ber Nachjügler, Jan., Bes. zaostalina, f. ber Mudftanb, Let.; zaostalino plačati, Nov.

zaostanek, nks, m. ber Rüdftanb, Jan., Cig. (T.), nk.

zaostáti, stánem, vb. pf. zurůdbleiben; z. v rasti, Cig.; - im Rudftand bleiben; zaostal, rüchtanbig, Jan., nk.

zaostáva, f. bas Burüdbleiben, C.

zaostáviti, stavim, vb. pf. jurucalijen, Jan. (H.); — prim. ostaviti.

zaostāvščina, f. = ostalina, ber Berlais, Jan.

zaostónj, adv. = zastoni, C.

zaostriti, im. vb. pf. zuschärfen, zuspizen; zaostren biti na koncu, ipip zulaufen, Cig., DZ.

zaosiliti so, im se, pb. pf. pigig merben: (min.) fich austeilen, Cig.(T.); zaosiljen, fpis, Cig.(T.).

zaotoriti, im, vb. pf. bie Safebauben mit ber Rimme verfeben, fimmen, Cig.

zaozláti, âm, vb. pf. = zavozlati, C.

zaoževáti, üjem, vb. impf. ad zaožiti, Jan.(H.). zaóžiti, ožim, vb. pf. - zožiti, berengen, Cig.

zapáčiti se, im se, vb. pf. eine Grimaffe

ichneiben: z. se grdo, LjZv.

zapad, pada, m. 1) ber Untergang (ber himmelsforper), Jan., nk.; - ber Besten, Jan., nk.; (po drugih slov. jez.); - 2) ber Berfall (3. B. eines Bechfels), Cig., C.; - (= Berluft), C.; z. zavarscine, ber Cautionsverfall, Cig.; -3) das Fallthurlein in ben Schloffern, Cig.

zapádati, půdam, vb. impf. ad zapasti; 1) aufallen: pokrov, kljuka zapada, Cig.; - 2)

berfallen, M.

zapadec, dca, m. 1) ber Einfallhaten (g. B. in Uhren), V.-Cig.; - 2) kar kdo zapade, die Strafe, Dict.

zapadek, dka, m. 1) bas Contingent, Cig. (T.), DZ.; - 2) bie Strafe, C.

zapáden, dna, adj. 1) = zahoden, mestlich, Jan., nk.; (prim. zapad 1)); -2) Bug-: za-pådni most, bie Bugbrude, Pot.-Cig.; zapadna mreža, das Bugnes, V.-Cig.; -?) Berfalls.: zapadni rok, die Fallfrift, Cig., Jan., DZ., nk.; - 4) z. sneg, t. j. sneg, ki obleži,

zapádenec, nca, m. = gost, droban, sub sneg,

ki ne izgine tako hitro, jvzhSt.

zapadišče, n. = zahodišče, ber Abendpuntt, Cig.(T.).

zapadka, f. 1) ber Bogelichlag, (bantit Bogel gu fangen), Cig., Jan., M.; - 2) ber Fallhaten in einem Schlofe, Dol.; - 3) Zena je na zapadki (= blizu porode), Dol.

zapadlina, f. = zapadlo blago, bas Berfallsgut, Cig.

zapadljiv, íva, adj. kar lahko zapade, confis-

cabel, Cig. zapadlost, f. bas Berfallenfein, bie Berfallen-

heit, Cig. zapadnica, f. 1) ber Thorriegel, Guts.; -

2) die Falle, Cig.

zapádnik, m. 1) - zahodni veter, Zora; -2) ber Klintenhaten, in welchen bas Enbe ber Klinte fällt, Cig.; - 3) bie Luftlappe vor ber Offnung bes Blafebalges, bie Sperrtlappe, Cig.; - 4) ein großerer, auf bem Geleise eines Bebirgeweges liegenber Stein, Dol.; -5) = zapaden sneg, Dol.

zapádniti, pádnem, vb. pf. = zapasti, C. zapadnják, m. 1) = zahodni veter, Cig.(T.); - 2) der Westeuropäer, C.; der Anhänger westeuropäischer Anschauungen, SIN.

zapadujāštvo, n. westeuropāische Anschauungen, SlN.

zapah, paha, m. bet Riegel, Cig., Jan., M., DZ., St., nk.; z. zariniti, zuriegeln, Cig.; zapahi odletijo, Preš.

zapaba, f. ber hölzerne Thurriegel, M.

r. zapáhniti, pahnem, vb. pf. zu fachen ober gu blafen anfangen, Habd .- Mik.

2. zapáhniti, nem, vb. pf. = zapehniti. zapáhnjenje, n. 1) bie Bollstopfung; — 2) bie

Berriegelung, Cig.

zapajanje, n. bas Beraufchen, Mur.

zapajati, am, vb. impf. ad zapojiti; beraufchen, Mur.; z. se, fich betrinten, C.

zapatonik, m. ber Beigefinger, C. zapálčnjak, m. = zapalčnik, Cig.

zapálen, lna, adj. Sünb : Cig.; zapálna tvarina, ber Bundstoff, Cig.(T.); zapalno steklo, bas Brennglas, Cig.(T.).

sapalisce, n. ber Berbrennungspunft, h. t .-

Cig.(T.).

r. zapáliti, im, vb. pf. = zažgati, verfengen, perbrennen; obleko, lase si z.; - brennen machen, anzünden; hiso komu z.; pipo si z.; — losbrennen, Jan.; z. top, Cig.; z. se, Feuer fangen, fich entgunben, Cig.; - ftart einheizen, Mur.

2. zapaliti, im, vb pf. mit Schlamm übergieben :

voda je travnike zapalila, Cig., C.

zapáljati, am, vb. impf. ad 1. zapaliti, M. zapaljováti, ûjem, vb. impf. ad 1. zapaliti, Jan.

zapaljiv, iva, adj. entgundbar, Jan.(H.). zapametiti, im, vb. pf. bem Gedachtniffe einprägen, im Gebächtniffe bewahren, Mur., Jan., jvehSt., C.; z. si, sich merten, Z.

zapámetovati, ujem, vb. impf. aufmerten, C. zapámtiti, im, vb. pf. - zapametiti: z. si kaj,

Jan., Cig.(T.); — hs.

zapar, m. bas Bertochwasser für Stäffer, C.

zapāra, f. 1) die Berbrühung, Cig.; — 2) das Bertochwaffer für Faffer, C.; - 3) fcmule Quit, Kr .- Valj. (Rad).

zapārica, f. 1) neka bolezen na parkljih pri goveji živini, Notr.; -2) = soparica, C_{i} ; - jed se (v zaprti posodi) v zaparici (im Dunft) meči, Vod.(Izb. sp.).

zapáričav, adj. = zaparičen, Notr.

zapāričen, čna, adj. za zaparico bolan: zaparična krava, Notr.

zapáriti, parim, vb. pf. 1) ausbruhen, Cig.; sod z., Cig., M.; - mleko z., da se usiri, C.; — zaparjen, schamroth, Cig.; -2) = s prevročim kropom popariti, verbrühen. Vod. (Izb. sp.).

zapárjati, am, vb. impf. ad zapariti; außbrühen, sode z., Cig.

zapasati, pasem, vb. pf. mit einem Streifen perjehen: brodovi nad vodo rdeče zapasani (mit einem rothen Streif bezeichnet), LjZv.

zapásti, pádem, vb. pf. 1) hinter etwas fallen: z. za zid, Cig.; = zaiti, untergeben, Z.; einfallen, einfonappen, einfpringen, V .- Cig.; kljuka je zapadla, Cig.; pokrov je zapadel, ber Dedel ift jugefallen, Cig.; - 2) fallen (vom Schnee); sneg je zapadel štiri črevlje na debelo, es ift ein 4 F. tiefer Schnee gefallen, Levst.(Zb. sp.); — z kaj, koga, perichneien, aujchneien; sneg je vse zapadel; V cvetju jo (rožo) zapadejo snegovi, Preš.; - 3) perfallen, Cig., Jan.; moja zastava je zapadla,

moje blago je zapadlo, Cig.; državni denarnici z., bem Hiscus verfallen, Cig.; zapadel, verfallen: zapadla varščina, zapadlo blago, Cig.; — z. kazni, in Strafe verfallen, Cig.; — 4) straffālig werben, Svet. (Rok.); — verwirten; z. glavo, Dict., Cig.; život z., Krelj; svojo dušo s smrtnim grehom z., C.; z. pravdo, Trub.; vse svoje bodo zapadli, Vod. (Nov.); gorskemu gospodu tri marke z., Rec.; srebrnike pri stavi z., Zora; — ein libel als eine Strafe auf sich laben, verschulben, verbienen; z. peklenski ogeni, sodbo, Krelj; nesem zapadel ništer (nič), Krelj.

zapásti, pásem, vb. pf. 1) erípühen, gewahr werben, Jan.; - 2) verweiben (= auf ber Beibe verlieren): ovco z., Cig.; z. konja, vzh St. - Valj. (Vest.); - sreco z. (verscherzen), Cig.; - 3) beim Füttern (Beiben) verberben, überfüttern, verfüttern, Cig., Jan.; zapasena zalega, die Faulbrut (ber Bienen), Cig.; zapasen, mit überfülltem Magen, Vrtov.(Km. k.); - ta jed človeka hitro zapase, bieje Speife ift geil (clovek ne more od nie mnogo jesti), Kras-Erj. (Torb); -z. se, burch au viel Speise oder eine schlechte Speise fich ben Magen verberben, Cig., Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); z. se z jabolki, Cig.; - 4) z. se, sich permehren (von Thieren): pred nekaj leti v naši vodi uže ni bilo rakov, a zdaj so se spet zapasli, Notr.

zapazba, f. Die Bahrnehmung, Jan.

zapäzek, zka, m. die Bahrnchmung, C., Z. zapázen, zna, adj. bemertbar: vpliv je malo zapazen, Let.

zapazītev, tve, f. die Wahrnehmung, C. zapaziti, pazim, vb. pf. bemerken, wahrnehmen, gewahr werden, Mur., Cig., Jan., nk.

zapazljiv, íva, adj. = zapazen, Jan.
zapazovéti üjem uh impl ad zapaziti

zapazováti, ûjem, vb. impf. ad zapaziti, Cig., Jan., nk.; pogl. 2. zapaževati.

zapäž, m. die Berschalung, die Bretterwand, Cig. zapážati, am, vb. impf. ad zapaziti, nk. 1. zapaževáti, ûjem, vb. impf. ad zapažiti.

2. zapaževáti, újem, vb. impf. ad zapaziti, Z., DSv. zapážiti, pážim, vb. pf. verschasen, mit Brettern verschasen; — verstopfen, Cig., M.; — zatlačiti, n. pr. s slamo, Kr.

zapažnik, m. ber Sparren, ber von ber Ede (3. B. eines Balmbaches) nach oben geht, ber Lehnsparren, V.-Cig.

zápeč, f. = zapeček, ber Ofenwintel, Cig., C., Polj.

zapečáčenje, n. = zapečatba, Jan.(H.).
zapečátba, f. bie Berfiegelung, bie Obsignation, Cig.

zapečátiti, atim, vb. pf. berfiegein; pismo z.; zapečačen, berfiegelt, C., ogr.-Valj. (Rad); unter Siegel legen, Siegel anlegen; z. omare,

sobo.
zapęček, čka, m. der Raum zwischen Band und Ofen (gewöhnlich mit einem Sis), der Ofenwinkel; v zapeček sesti; stari mož kodaca na klop in še eno stopnjo više v zapeček, Jurč.; — tudi zápeček, Dol.; zapeček, čkà, Gor.

zapecenje, n. bie hartleibigkeit, Cig., C. zapecenost, f. bie hartleibigkeit, Jan.

zapéči, péčem, vb. pf. 1) hineinbaden; - 2) ausbaden, hart baden; dobro zapečeno, gut ausgebaden; kup dobro zapečenih regelj, Erj. (Izb. sp.); -- 3) hartleibig machen: ta jed me vselej zapeče (verstopst mich), Kras, Ip .-Erj. (Torb.); živali se zapeče (wird hartleibig), St.; zapečen biti, hartleibig fein, feine Offnung haben, Cig., Jan.; (pos. o živali): žival je zapečena, Kras, Ip., Lašče-Erj. (Torb.); zapečeno blato, harte Excremente, Lasce-Levst. (M.); - 4) beim Baden, Braten verberben, verbaden, verbraten, Mur., Cig., Jan.; — 5) einen brennenden Schmerz verursachen; (fig.) to ga je v srce zapeklo, baš that ihm in ber Seele weh, Mur.; besede moje so jih zapekle, $LjZ\nu$.; ta strogost ga je zapekla in razžalila, $LjZ\nu$.; — 6) z. v lica = zardeti, roth werben, Cig., Jan.; V lice zapekla sem, Vod. (Pes.); kako je v lice zapekla! Erj. (Izb. sp.).

zapęčje, n. = zapeček, Z.

zapęčka, f. = zapeček, vzhSt.-C.

zapędkar, rja, m. ber Ofenhoder, Let.; - ber Spiegburger, C.

zápečnica, f. = zapeček, C.

zápečnik, m. 1) ber Ofenhoder, ber Barenhauter, Jan.; — 2) = zapeček, C.

zapečnják, m. 1) bet Ofenhoder, Cig., Jan.;

— ber Spießbürger, Jan.;

— 2) = zapeček, C.

zapeh, m., C., pogl. zapah.

zapehāšnik, m. = zapah, bet Riegel, Gor. zapehníti, páhnem, vô. pf. 1) zustošen, zuriegeln: duri, vrata z., Cig., Jan., M., C.; — 2) verstopsen, voll stopsen, Cig., Jan.; z. si želodec, C., Z.; z. svinje z mastno krmo, da potlej malo jedo, Levst. (M.); — z. se, sich den Wagen vollstopsen, Cig.; — zapehnilo se mi je, ich habe senne Appetit mehr, Savinska dol.; — (burch Råben) verstopsen, Jan.; rokavico z., Kor.-Cig.; nogavico z., Ravn. (Abc.)-Vaij. (Rad).

zapehováti, tjem, vb. impf. ad zapehniti, Cig. zapékanje, n. bie hatteibigfeit, Cig. zapekáriti, frim, vb. pf. mit ber Baderei ver-

thun, Cig.

zapska, f. 1) das Berbrennen (beim Baden), C.; — 2) bie Berstopfung (bes Leibes), Cig.,

zapékati, pékam, vb. impf. ad zapeči; 1) hineinbaden: srebrne novce z. v pogače, Let.;
 — 2) hartielbig maden, berftopfen, Kras, Ip.Erj. (Torb.); zapekajo nekatere jedi život,
Cig.; zapeka se mu, et ift hartielbig, Cig.;
tudi: zapeka se po njem, zapeka se mu po
črevih, Cig.

2. zapekáti, âm, vb. pf. zapekan moj cilj! zapekano! tako govori pri igri tisti, ki se oddali kam od svojega mesta, pa se s tem zavaruje, da to nima potem nobenih nasledkov za-nj, Ljub.; (menda nam. zapikán, Levst. [Rok.]; prim. "zapik" in srb. "pik!" ki se nekako enako rabi pri neki otročji

igri); — z. kaj, etwas vermachen, verftopfen, vermachen, Dol.; (nav. zapkati).

zapeketáti, etâm, éčem, vb. pf. zu galoppieren anfangen, Z.

zapektáti, âm, vb. pf. = zapeketati: Do Save konjče zapektal, Npes.-K.

zapeljanje, n. die Berleitung, die Berführung. zapéljati, péljem, -peljáti, am, vb. pf. 1) fehlfahren, fehlseiten; z. se, fehlgehen: daleč se zapelješ, če tako misliš, Bas.; — verführen, verseiten; z. koga v greh; z. koga, da kaj stori; — 2) hinsahren, hinsühren; zapelji nas v mesto; dvakrat z. gnoja na njivo, zwei Fuhren Dünger auf den Ader führen; — zapelji otroka domov! führe, geleste das Kind nachhause!

zapeljav, áva, adj. = zapeljiv, Jsvkr.; zapeljavi svet, zapeljava dobrota, Kast.

zapeljava, f. die Berführung, Jan., C.

zapeljávanje, n. — zapeljevanje. zapeljávati, am, vb. impf. — zapeljevati.

zapeljavati, am, vo. impj. = zapeljavati. zapeljavec, vca, m. = zapeljivec, Mur., Kast., Rog., ogr.-Valj.(Rad).

zapeljavski, adj. - verführerisch: z. duh, Dalm.

zapeljevanje, n. das Berführen, das Berleiten. zapeljevati, üjem, vb. impf. ad zapeljati; 1) fehlführen; — 2) verführen.

zapeljiv, íva, adj. verfilhrerifch; zapeljivi pogledi; zapeljivo govoriti.

zapeljivec, vca, m. ber Berführer.

zapoljivka, f. bie Berführerin.

zapeljivost, f. berführerifches Beien-

zapęnčar, rja, m. ber Heftelmacher, Cig. zapęnčati, am, vb. pf. zuhäleln, verhäleln, V.-

zapenčkati, am, vb. pf. = zapenčati, Cig. zapenec, nca, m. die Heftel, Cig., Jan., C., Rib. - Mik., DZ.; die Schnalle (an Rleidern n. bgl.), Cig., Jan., C.; — die Schließe an Büchern, V.-Cig.

zapeniti, penim, vb. pf. 1) mit Schaum bebeden, beschäumen, Cig.; — 2) z. se, aufichaumen Cig.

schäumen, Cig. zapęnja, f. die Heftel, Valj. (Rad); die Rlammet, Mur., Mik.

zapenjaca, f. die Rlammer, Mur., Cig., Mik.; die Spange, um Rleiberzusammenzuhesten, Cig.;

— die Gürtelschließe, Cig.; — = zavornica, die Sperrkette, die Hemmkette (am Bagen), Mur.-Cig., Jan.

zapenjálo, n. bas hemmeifen, Cig.

zapenjanik, m. der Sperrlegel an Raberwerten, ein Rad damit zu sperren, (zapenjenik) V.Cis.

zapēnjati, am, vb. impf. ad zapeti (pnem); zuhefteln, zulnöpfen, zulchnallen; obleko, remen, pas si z.

zapenka, f. bie Seftel, Z.; ber haten an Rleibungsftuden, Cig.; bie Schließe, Cig. zapentlja, f. bie heftel, M.; bie Schnalle (an

zapentlja, f. die Seftel, M.; die Schnalle (an Rleidern u. bgl.), (zapenklja) Cig., Ravn. (Abc.).

zapentljar, rja, m. ber Schnallenmacher, (zapenkljar) Cig., Ravn. (Abc.). zapentljáti, am, vb. pf. auheftein, auhöfein, Jan.; (zapenkljati) Cig., Jan., M.; — pogl. zapetljati.

zaper, pera, m. ber Riegel, C.

zapęra, f. i) die Einsperrung, der Arrest, C.; v zapero dejati, verhaften, Vod. (Izb. sp.); — 2) das Gesperr, Mur.; die Sperre, C.; das Schloss, C.

zapêrati, pêrjem, vb. impf. ad zapreti, Mur.,

C., Dol., Mik., Krelj.

zapęrek, rka, m. ber Hiegel, C.; — vodni z., bie Schleuse, C.; — to, za kar se vrata potegnejo, da se zapro, Svet. (Rok.).

zapereti, im, vb. pf. vermobern, M.; — verbutten (v. Pflanzen), Cig.

zapērica, f. 1) die Sperre, der Arrest, Cig.;
— das Gesängnis, Jan.; — 2) übhyt. eine Borrichtung zum Schließen, Kr.;—das Schloss, C.; — die Charnier, Cig.; — 3) ein versschließbarer Behälter, C.; z. B. ein Rasten, M.; imam svojo zaperico, Svet. (Rok.), Gor.;

- bas vericiließbare Gehäuse, Jan., DZ. zapēričen, čna, adj. vericiließbar: zaperično

sito, bas Dectelfieb, V.-Cig.

zaperiti, im, vb. pf. (fig.) einprägen: z. komu nauk, ogr.-C.; einflößen, ogr.-C.

zaperka, f. die Sperre, Jan.; - ber Riegel, C. zapernica, f. = zapornica, bie Schleufe, Jan., C.; - bie Charnier, Cig.

zapernik, m. = zapornik, bie Schleusenfallihur, C.

zapęsmáriti, arim, vb. pf. verbichten: z. čas, Cig. zapęst, f. = zapestje, Cig., C.

zapęstek, tka, m. zapestki, bie Manschetten, Jan.(H.).

zapesten, stna, adj. kar je za pestjo: roke v zapestni zgibi vzdigati, spuščati, bie Hand beugen, bie Hand fireden, Telov.; — zapestni člen, ber Handhudhel, Cig., Jan.; zapestna kost, ein Gesensbein ber Handwurzel, Cig.

zapęstjo, n. 1) bie Handwurzel, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Erj. (Som.); — 2) bet Hands ichmuck, Z.; das Armaelchmeide, Jan.

zapęstnica, f. 1) = zapestna kost (ber hanbwurzelfnocien), Jan., Cig. (T.), Erj. (Som.); — 2) bas hanbaefcimeibe, bas Armbanb, Cig., Jan., M., C., DZ., nk.; uhani in zapestnice, Ravn.

zapęstnik, m. 1) = zapestnica 2), das Armband, Cig.; -2) = obrobek srajčnega rokava, ber Hanfottie, Jan.

zapeščeniti, im, vb. pf. mit Sand anfüllen, versanden, V.-Cig.; z. se, versanden (intr.), Jan.(H.).

zapetáč, m. ber Rachtreter, C., Nov., ZgD.;
— ber Anhänger (zanielj.), Cig.

zapętek, tka, m. ber Stiefelabfaß, Mur., Danj. (Posv. p.).

zapéti, pojem, vb. pf. 1) zu singen ausangen, austimmen; z. pesen; zapoj mi kaj! sing mir etwas vor! — austrähen (v. hahre): petelin je trikrat zapel; — ertonen; zvon je zapel, struna je zapela; — 2) burch Singen um etwas kommen, versingen: z. kosilo, Gig.

— 862 —

zapeti, pnèm, vo. pf. gubefteln, gulnöpfen; srajco, suknjo, hlače si z.; z buciko z., gunabeln, Cig.; z verižico z., zutetteln, Cig.; remen si z., ben Riemen guichnallen;-(fig.) nebo se zapne, ber Himmel umwöllt sich, nebo je zapeto (ist umwöllt), C.; gora je od megel zapeta (in Bolten gehüllt), C.; a kljuko z., verhaten, Cig.; z. sc, fich verhateln, Cig.; hangen bleiben, Jan., Svet. (Rok.); za golenico sem se zapel ob tisto mejo, Jurc.; -- (fig.) z. se za kaj, fid) auf etwas caprigieren, es haben wollen, Cig.

zapotljaj, m. ber Knopf an einer Rleibung, Bes.; haljina z bakrenimi zapetljaji, SIN.

zapetliati, am, vb. pf. 1) mit einer Schleife, Schlinge, Maiche gubinden, Cig.; - 2) mit Befteln guichließen, gubefteln, Cig., Jan., C.; auhateln, Cig.

1. zapetnica, f. bie Seftel, M.

2. zapetnica, f. bie Rachtreterin, bie Rachfolgerin (zaničlj.), Cig.

r. zapetnik, m. ber Rnopf am Dembe (?), Cig.;

- bas Knopfloch, C. 2. zapftnik, m. 1) ber Rachtreter, bet Rachfolger (zaničlj.), V .- Cig., Cig.(T.), Nov.; -2) das Ferfenieder am Schuh, C.; pl. za-petniki, die beiben Ferfenieberftlide an einem Baar Schube, (zápetniki) jvzh.St.; — ber Fersentheil bes Holdschubes, V.-Cig., C., Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

zapetnják, m. das Ferjenleder, vyhSt.-C. zapētost, f. die Augefnöpftheit (fig.): politična z., Nov.

zapetováti, fijem, vb. impf. auf ber Ferfe nachfolgen: z. komu, V .- Čig.

zapev, peva, m. bie Intonation, Cig.(T.). zapévati, am, vo. impf. ad zapéti, Cig.

zapháti, phâm, pšèm, vb. pf. 1) einstampfen, Z.; einrammeln, Jan.; - 2) guftopfen, bermachen; vsa okna dobro zaphati, Mur.; 3) berriegeln: duri z., C.; vsa vrata so zaklenili in zaphali, Ravn.

zaphávatí, am, vb. impf. ad zaphati, Mur. zapícati, pîcam, vb. pf. = zapičiti: z. kol v zemljo, C.

zapíček, čka, m. ber Zusiuchtsort (kraj, kamor se kdo zapikuje, zateka): kdor poleg svojega gozdiča v sosednjih gozdih drva seka, pa se, kadar ga ima kdo videti, v svojino umika, temu ta ni za drugo nego v zapiček, Ig(Dol.).

zapičiti, picim, vb. pf. (einen fpipigen Begenftand in etwas) hineinstoßen, (fo bafs er barin steden bleibt): z. kol v zemljo, Dict., C., Dol., $jv \eta h S t$.; cepin v les z., Gor.; — z. se v kaj, mit ber Spipe in etwas hineinbringend steden bleiben: tako mu je nož v glavo zagnal, da se mu je zapičil v njo, Kr.-M.; šivanka se ji je v prst zapičila, jvzhSt.

zapih, piha, m. 1) - zamet, bie Goneeverwehung, C., Savinska dol., SlGor.; -2) ber Binbftog, Jan.

zapíhati, ham, šem, vb. pf. 1) burch Blafen, Beben verbeden, gublafen, guweben, Cig.; — 2) zu blasen, zu weben aufangen, Cig., M. zapihljáti, 2m, vb. pf. fauft zu weben anfangen. zapihniti, pihnem, vb. pf. 1) burch einen Blajehauch verschließen, zublasen, Cig.; - 2) zu weben anfangen: vetre zapihne, Slom .- Jan. (Slovn.).

zapljančovati, ujem, vb. pf. burch Trintgelage verthun, vergechen, Mur., Cig.

zapljánčiti, ančim, vb. pf. - zapijančevati,

zapíjati, am, vb. impf. ad zapiti, Cig. ; vertrinten : če zapijam, zapijam svoje, Jurč.

zapljávati, am, vb. impf. = zapijati, vzh-St.-C.

zapik, adv. z. sem = zap(e)kan sem (pri igri), Ig(Dol.).

zapíkniti, píknem, vb. pf. - zapičiti, C.; v zemljo zapiknjena sablja, Let.; meč se je v deblo zapiknil, Glas.

zapikováti, fijem, vb. impf. ad zapikniti, zapičiti, Z., Bes.; - (pren.) z. se kam zatekati se kam, feine Ruffucht nehmen, Ig (Dol.).

zapílikati, am, vb. pf. = zapilkati, Cig. 1. zapiliti, pilim, vb. pf. 1) einfeilen, Cig.; - z. se v koga, fich in jemanden berbeißen, SIN.; - 2) anfeilen, anfangen zu feilen, Cig.; -

3) burch Feilen verberben, verfeilen, Cig. 2. zapiliti, im, vb. pf. ver-, zuspunden, Cig., Vest., juzhSt.; - prim. pilka.

zapilkati, am, vb. pf. zuspunden, Cig.

zapîna, f. bie Rlammer, C. zapináča, f. die Schnalle, C.; — die Rlam-

zapinainica, f. bie Schließe, C.

zapînati, am, vb. impf. = zapenjati, nk. zapinjati, am, vb. impf. = zapenjati, Mur., Cig., Jan., vzhSt.

zapînka, f. bie Buchichließe, C.

zapipati, pîpam, pliem, vb. pf. - upipati: zapipan = umazan po obrazu, zapipan otrok, Dol.

zapipek, pka, m. - pipa, ber habn am Faffe, Jan., Pot.-M.

zapir, pira, m. = zaper, bas Gesperre, C.; ber Sperriegel, Jarn

zapira, f. 1) bas Berichließen, bas Beriperren, Cig., Jan.; - ber Berichlufe, bie Sperre, Cig., Jan., DZ.; uradna z., amtlicher Berfciuis, DZ.; - bie Saft, Cig.; - bie Claufur, Cig.; - 2) ein Behaltnis, bas fich verschließen lajšt: vse živo jih je bilo po kraljevem poslopju, po zapirah, po posteljah, Ravn.

zapiráč, m. 1) človek, ki kaj zapira; ber Berichließer, Cig.; - 2) bas Sperrab, Jan.(H.). zapiráča, f. die Sperrflinte, Jan. (H.).

sapiralisce, n. bas Detentionshaus, bas Arrefthaus, Cig., C.

zapiratnica, f. 1) bas Arreftlocal, Cig., DZ.; – 2) bie Wassersperrvorrichtung bei den Sägemühlen, Notr.

zapiratnik, m. bie Rlinte an ber Gagemuble, V.-Cig.

zapiraio, n. bie Sperrvorrichtung, Cig., DZ., C.; na teh vratih je slabo z., Kras - Erj. (Torb.); zapirala, bas Beiperre, Cig. (T.).

zapîranje, n. 1) bas Zusperren; - 2) bas Einsperren; - 3) z. vode, Die Barnftrenge,

Cig.

zapîrati, am, vb. impf. ad zapreti; 1) auichließen; z. okna, vrata; z. se, fich ichließen: vrata se ne zapirajo dobro (foließt nicht gut an); pot z., ben Beg versperren; pogled v zgornjo dolino z., LjZv.; - perftopfen: ne-katere jedi život zapirajo, Cig.; z. kot, einen Bintel einschließen (math.), Cig.(T.); - 2) einperren; tatove z.; - 3) voda se mu zapira, er bat bie Bafferfperre.

zapîravec, vca, m. 1) ber Schließer, Cig., Jan.; - 2) ber Arreftierenbe, Cig.

zapîravka, f. 1) bie Schließerin, Cig. ;-2) bie Bagenfperre, bie hemmfette, C.

zapîrcek, čka, m. dem. zapirek ; - bie Ginlais. flappe, Cig.

zapîrek, rka, m. - pšenično in menda sploh žitno zrno v luskini, Sv. Duh(pri Krškem)-Erj. (Torb.); ječmen ostaja v zapirku, geht nicht auf, verfitt, V .- Cig.

zapîrica, f. 1) ber Arreft, Cig. ; - 2) s cimer se kaj zapira : ber Reiber, ber Riegel, Notr. 1. zapiriti se, îrim se, vb. pf. mit Queden vermachfen : zapirjene njive, verquedte Ader, Cig.

2. zapíriti so, im se, vb. pf. erröthen, Boh .-

zapirka, f. bie Sperre, DZ.; - ber Riegel, Mur.-Cig.; - bie Buchschließe, C.

zapîrnica, f. bie Schleuse, Jan.

zapis, pisa, m. bie Aufschreibung, bie Bormerfung, Cig., Jan.; übhpt. etwas Aufge-ichriebenes, Valj. (Rad); - zapisi, Memoiren, Cig. (T.); - bie prototollarifche Aufnahme. Cig.; z. za mrlicem, bie Todfallsaufnahme, Cig.; zapisi, die Brotofolle, C.; - bas Recept, Cig. ; - bie Ginfcreibung, bie Gintragung, Cig., Jan.; - bie Berichreibung, Cig., Jan.; kar Zenin nevesti zapise, bie Biberlage bes Brautigams, (zapis) BiKr.; — bas Legat im Testament, Valj. (Rad).

zapisaneo, nca, m. ber Eingeschriebene, Cig.,

zapisanka, f. bie Eingeschriebene, Jan.(H.). zapisätev, tve, f. die Aufzeichnung, Jan.

zapinati, sem, vb. pf. aufichreiben, gu Bapier bringen; z. svoje ime; z. besede govornikove ;- vormerten ; z. si kaj ; - einschreiben, eintragen; z. kaj v knjigo, v račun, med stroške, v imenik; z. kaj komu na korist, v imetek, etwas jemandem gut schreiben, Cig.; v šolo koga z. dati; v vojake se z., fich anwerben laffen, Cig.; - z. kaj, etwas gu Brototoll nehmen, z. dati, gu Brototoll geben, Cig.; - verichreiben, ichriftlich vermachen, legieren; hiso komu z.; z. se komu, sich einem verschreiben; hudidu se z.; — verschreiben, ordinieren : bolniku kako zdravilo z.

zapisatva, f. = zapisatev, C.

zapisávati, am, vb. impf. = zapisovati.

zapîsek, ska, m. bas Aufgeschriebene; bie Anmertung, die Rotig, ber Bermert, Cig., Jan.,

Cig.(T.), DZ., nk.; zapiski, Memoiren, Cig. (T.); - bas Gingeschriebene; bie Lifte, bas Berzeichnis, bas Register, Cig., Jan., Valj. (Rad), nk.; — bas Recept, Mur., C.; die Ber-fcpreibung, kajk.-Valj.(Rad).

zapisen, sna, adj. Bormerfungs : zapisna knjizica, das Notigenbuch, LjZv.

zapískati, skam, ščem, vb. pf. 1) auf einer Pfeife, Glote u. bgl. ju fpielen anfangen; etwas aufspielen; prime srebrno piscal in zapisce, Jurc.; - 2) burch Bfeifen verlieren, Cig.

zapisnica, f. bas Rotizbuchel, bas Bormertbuch, DZ.

zapîsnik, m. 1) baş Einfdreibebuch, Jan.; — 2) das Brotofoll, Cig., Jan., DZ., nk.; z. narediti, ein Brotofoll aufnehmen, Cig.; = z. storiti, Levst. (Nauk); z. skleniti (fchließen), Cig.; na z. povedati, gu Brotofoll geben, DZ., Zv.; na z. zaslisati, gu Brotofoll vernehmen, DZ.; vlozni z., bas Einreichungs. protofoll, Jan., nk.

zapisnikar, rja, m. ber Brotofollführer, nk. zapisnina, f. bas Berichreibegeld, Cig.; -= vpienina, bie Einschreibegebur, Jan.

zapisniški, adj. protofollarija, Jan.(H.).

zapisoválník, m. bie Matritel, Cig.

zapisovānje, 11. das Aufschreiben, das Rieber-schreiben; die Protokollführung, Cig.; die Protokollierung, DZ.; — das Einschreiben. zapisováti, űjem, vb. impf. ad zapisati; auf-

fcreiben ; Notigen machen ; bas Brototoll führen, Cig.; - einschreiben, eintragen; idreiben.

zapisovavec, vca, m. der Aufichreiber; - ber Schriftführer, ber Brotofollführer, Cig., Jan., C., DZ.; - ber Ginichreiber, Cig., Jan.; ber Berichreiber, Cig.

zaplsovavka, f. bie Auffchreiberin ; - bie Schriftführerin; die Prototollführerin, Jan.(H.); bie Einichreiberin, Cig., Jan.

zapisovávščina, f. = zapisnina, vpisnina, bie Einschreibegebur, V .- Cig.

zapîš, m. bas Ungewitter, C., (zápiš) ogr.-M., C. 1. zapitati, pîtam, vb. pf. burch Maften verberben, Mur., Cig.

2. zapitati, pîtam, vb. pf. eine Frage stellen, fragen, Cig., Jan., vzhSt.; z. česa, nach etwas fragen, Zora.

zapîtek, tka, m. bas Bechgeld, die Beche, Cig., Jan., C.; na zapitku dolžan biti, Tržaška ok.

zapiti, pijem, vb. pf. vertrinten, verzechen; z. ves svoj denar ; z. na žganju, perichnapjen,

zapitnina, f. das Bechgeld, die Beche, Cig., Jan., Svet.(Rok.), Burg.(Rok).

zapivariti, arim, vb. pf. beim Betrieb ber Bierbrauerei verfieren, Cig.

zapívati, am, vb. impf. ad zapiti.

zapkáti, âm, vb. pf. = zapekati, Z.

zapláčati, am, vb. pf. entichadigen, Z.; - zaplaca se mi kaj, ich bringe etwas ein, C.

1. zaplačeváti, ûjem, vb. impf. ad 1. zaplatiti; fliden, C.

· Cicherole

2. zaplačeváti, ûjem, vb. impf. ad 2. zaplatiti, bezahien, C.

zaplákati, kam, čem, vb. pf. 1) zu weinen anfangen; aufweinen; — 2) zaplakane oči, verweinte Augen, Cig., nk.

zaplakováti, űjem, vb. impf. wieberholt in Thränen außbrechen: Konjič zahrzguje, Ljuba

zaplakuje, Npes.-Vraz.

zaplamenéti, im, vb. pf. aufflammen, Jan. (H.). zaplameniti, im, vb. pf. zu Flammen anfachen, Z.; — z. se, aufflammen, Z.; (fig.) sich entsstammen, C.

zaplanet, nca, m. kdor za planino prebiva, C. zaplanînski, adj. transalpinifa, Cig., Jan.

zaplânkati, am, vb. pf. verplonten; —po nem. zaplântati, am, vb. pf. vse je zaplantano (= zakleto), Slovan.

zaplapoláti, am, vb. pf. ouflobern, Jan.

zaplasiti, plasim, vb. pf. = oplasiti, Dol. zaplata, f. ber Flidioppen; zaplato prisiti, einen Fled auffeten; zaplato podloziti, einen Fled unterlegen; — ber leberne hinterlappen ber Bergleute, Frey. (Rok.).

záplatica, f. dem. zaplata; das Fiidlappchen. zaplatíčiti, îčim, vb. pf. = 1. zaplatiti, zakrpati, zufliden, Zora.

1. zaplatiti, im, vb. pf. verfliden, V.-Cig., C., Bes.

2. zaplatíti, ím, vb. pf. bezahlen, C.

zaplatnariti, arim, vb. pf. beim Beinwandhanbel verlieren, Cig., Polj.

zaplátovje, n. dod Flidwerf, Jan., Ravn.-M. zaplavíti, im, vb. pf. verschwemmen, Cig., Jan.; verschwen, Cig. (T.); — zaplavljen, verschwommen (o barvah), Cig. (T.).

zaplávljati, am, vb. impf. ad zaplaviti, Jan. (H.).

(11.9.

zaplęcek, cka m. = prednji del živinske koże (za pleci), Dol.

zaplecevanje, n. bas Schmaroben (bei Schmaujereien, bej. Hochzeiten), Mur., Gor.

zaplecevati, ujem, vb. impf. bei Schmausereien (bei. hochzeiten) zur Seite sauern, um etwas zu erhalden, schmaroben, Guts.- Cig., Mur., Gor.; (k plesu pri svatovščini) fantje iz domače in sosednjih vasi pridejo zaplečevat, Gor.-Let.

zaplecevavec, vca, m. kdor zaplecuje, ber fcmaroperifche Bufeber bei Schmausereien, ber Schmauser, Cig., Jan., Gor.

zaplečevavka, f. bie Schmarogerin, Cig., Jan., Gor.

zapięčje, n. 1) ber Körpertheil hinter ben Schultern, Cig.; za pleme jemati junce, ki so
polnega zaplečja, Nov.; — 2) bie Rachhut,
ber Rachtrab, Jan.(H.); (prim. hs. zapleće,
ber Rüdhalt).

zaplečnica, f. bie Schmarogerin, Jan.

zaplečnik, m. ber Schmarober (bei Schmausereien, bei. hochzeiten u. bgl.), Guts., Mur., Cig., Jan., C., Valj. (Rad), Gor.

zaplemeniti se, im se, vb. pf. sich burch Fortpflanzung vermehren, sich einnisten, Mur., Cig. zapten, plena, m. die Erbeutung: v zapten dan biti, pasti, zur Beute werden, Levst. (Zb. sp.); v z. gnati, in die Gefangenschaft absühren, Vrt.

zapleniti, im, vb. pf. gur Beute machen, erbeuten, Cig., Jan., nk.; ladjo z., ein Schiff fapern, Cig.

zaplonjeváti, Gjem, vb. impf. ad zapleniti, Jan.(H.).

zaplésati, šem, vb. pf. 1) zu tanzen aufangen, au-, auftanzen; — 2) vertanzen; zdravje, poštenje z.

zapleneti, im, ejem, vb. pf. mit Schimmel

überzogen werben, Cig.

zaplésti, plétem, vb. pf. 1) burch Flechten verschließen, zuslechten, Cig.; — 2) einslechten, mit hineinslechten, Cig.; z. eno v drugo, ineunander verschlingen, Cig.; z. se, sich verschlingen: nit se je zaplela, Cig.; — versslechten, verstriden, verwideln; z. koga v mrežo; z. se z nogami v zanke; — z. koga, se v kako neprijetno reč, v sitnosti, (sich) verwideln, (sich) verstriden; — etwas untereinander wirren, Cig.; zapleten, verwidels, compliciert, Cig. (T.); — 3) sasso serverschlechten, verslechten, verslechten verbrauchen, verslechten: vse protje z., Cig.

zaplet, pieta, m. 1) die verworrenen Febern an den Fügen bes Geflügels, C.: — 2) die Berwidelung, Cig. (T.); — 3) die Einstech-

tung, Cig.

zapleta, f. 1) bie Bermidelung: zaplete delati, intriguieren, C.; - 2) bie Schlinge, C.

zaplétanjo, n. 1) bas Zussechten, Mur.; — 2) bas Berslechten, Mur.; die Berstrütung, Cig.; — 3) bas Einslechten, Mur.

zaplętati, plętam, vb. impf. ad zaplesti; 1) zuflechten, Mur., Cig.; s klobasami nikjer plotu ne zapletajo, Glas.; star koś z. z vitrami (= pletoč krpati), Jurč.; čižme z., die Bundschuhe zuschniten, C.; - 2) einslechten, Mur., Cig.; z. v kaj, Cig.; — verslechten, verstricken, verwicken; v zanke, mreže z. koga, jemanden mit Schlingen, Rehen umstricken; — (pren.) z. se v skrbi, kajk.-Valj.(Rad); — 3) etwas untereinander wirren, Cig.; z. se, sich verslechten, sich verwicken; nit se mi zapletajo; — jezik se zapleta, n. pr. pijancu, er stößt mit der Zunge an, er sallt; — noge se zapletajo bolniku od slabosti, pijancu, kadar križem stopa, Z., jvzhSt.

zapletavec, vca, m. ber Intriguant, ber Raufeichmieb, Cig.

zaplętek, tka, m. 1) fünstlich gestochtenes haar, Mur.; — 2) pl. zapletki, das Wirrgarn, Guts., Jarn., Cig., C.; — 3) die Berwickelung, die Bertegenheit, Cig., Jan.; v zapletki ticati, in Berlegenheit sein, M., C.; pl. zapletki, die Birren, Cig.; die Intriguen, C., Valj. (Rad); — 4) die Schürzung des dramatischen Knotens, Jan.

zapléten, tna, adj. verfånglith, Cig.(T.); vrto-

glave in zapletne želje, SIN.

zapleténost, f. die Berwidelung (als Eigenichaft), Zora.

- Garagle

zaplotka, f. bie Intrigue, Cig.

zapietljiv, iva, adj. verfanglich, Cig.(T.).

zaplevoleti, im, vb. pf. voll Unfraut werben, C. zapleveliti se, im se, vb. pf. voll Unfraut werben : zapleveljene njive, verquedte Ader,

zapięzati se, zam, żem se, vb. pf. fich berflettern, Cig.

zapljeváti, pljújem, vb. pf. = zapljuvati, Cig.,

zapljīvek, vka, m. = zapljunck, die Brut ber Infecten, Cig.; - bie Mabe, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Erj.(Z.).

zapljīvkarica, f. = zapljunkarica, Gor.

zapljivkarka, f. = zapljunkarica, C.

zapljivkojedka, f. neka ptica: ber Mabenfreffer, Jan. (H.).

zapljudnica, f. bie Lungenfrantheit, Strek.

zapljunek, nka, m. bas Insectengeschmeiß, bie Insectenbrut, bie Mabe, Cig., Vrt., Svet. (Rok.), Lašče-Erj.(Torb.).

zapljuniti, pliunem, vb. pf. 1) verspuden, Z.;
— 2) mit Insectenbrut besehen: muha meso zapljune, C.

zapljunkarica, f. bie Schmeiffliege (sarcophaga carnaria), Cig., Jan., Erj.(Z.).

zapljuskati, am, vb. pf. 1) brandenb anichlagen, Z.; - 2) = pljuskaje porabiti, berplampern, Cig.

zapljuváti, pljúvam, pljújem, vb. pf. 1) verfpnden, Mur., Cig.; mit Spude bededen, bespuden; ti bodo njega zapljuvali in umorili, Trub. ; - 2) z. se, Brut fegen (v. Infecten), (zapljev-) Cig.

zapljůvek, vka, m. - zapljivek, zapljunek,

Cig., C., Valj. (Rad), C.

zaplod, ploda, m. 1) bie Bermehrung burch Fortpflanzung, Cig.; — 2) ber Embryo, Cig.; — bie Brut, C.; — ber Nachwuchs, bie Rachfommenschaft, C.

zaplodek, dka, m. die Brut (z. B. v. Infecten),

zaploditi, im, vb. pf. 1) Brut anfegen, bewirten, bafe fich etwas burch Reimung ober Beugung bermehrt, verpflanzen, Cig.; z. mrces, plevel; muha v mesu črve zaplodi; z. se, fic einnisten, sich einführen, sich vermehren; plevel se v vinogradu, črvi se v mesu zaplodijo; — (fig.) den Reim zu etwas legen: z. posni, Let.; greh se zaplodi, C.; z. bolezni, Rrantbeiten erzeugen, Jan.; - 2) mit angefester Brut erfullen: muhe zaplodijo meso, V.-Cig. zaplojeváti, ûjem, vb. impf. ad zaploditi, Jan.

(H.).zaplóskati, am, vb. pf. 1) = ploskaje pokriti: dez njivo zaploska, M.; - 2) zu flatschen anfangen; - einmal flatichen, auftlatichen; z rokami z., bie Banbe gujammenichlagen.

zaplosketáti, etâm, éčem, vb. pf. - zafofotati: zaplosketa s perotnicami petelin, Vrt. zaplošíti, ím, vb. pf. = s plohom zapreti (peč), Dol.

zaploten, tna, adj. hinterliftig, tudifch: zaplotno paziti na kaj, SIN.

zaplotiti, im, vb. pf. verzäunen, Cig., C.

zaplotje, n. ein Ort hinter bem gaun, Cig.

zaplotnica, f. der Kurbis, Z. zaplotnik, m. der Baunheld, Cig.; der Geheimthuer, M.; ein unaufrichtiger, tudifcher Menich,

zaplünkati, am, vb. pf. bie Harfe anichlagen. Jan.(H.).

zaplúti, plóvem, plújem, vb. pf. = podpluti: oci ima zaplute, Glas,

zaplúžiti, plůžim, vb. pf. = zaorati, verpffügen, Cig.

započenjati, am, vb. impf. ad započeti.

započetba, f. bie Unternehmung, Cig., Jan., Nov.; trgovska z., eine handelsuniernehmung,

započětek, tka, m. der Anfang, Mur.

započeti, čnèm, vb. pf. anfangen, beginnen, Mur.; - unternehmen, Cig., Jan.

započétje, n. das Unternehmen, die Unternehmung, Mur., Cig., Jan.

započetnica, f. bie Beginnerin, Mur.; - bie Unternehmerin, Cig.

započetnik, m. ber Beginner, Mur.; - ber Unternehmer, Cig., Jan.

zapodíti, im, 1. vb. pf. verjagen, fortjagen; z. koga kam; z. tuje svinje; z. koga od hiše kakor psa; - z. v beg, in die Flucht schlagen, Cig., Jan., nk.; - z. se v koga, v kaj, auf jemanden, etwas lossturgen, Cig. ; z. se za kom, jemandem nachstürzen, Kr.-M.; — zapojen je = govori tako naglo, kakor bi ga kdo podil, Temljine (Tolm.)-Strek.(Let.); - 2) ichleubern : kamen z., z. komu kaj pred noge.

zapoga, f. bie Krummung, Caf(Vest.); - ber Bug an Rleibern, SIN. - C.; - prim. zapogniti.

zapogibati, gibam, bljem, vb. impf. ad zapogniti; ein-, umbiegen, vzhSt.-C.

zapogniti, pognem, vb. pf. ein-, umbiegen, au-biegen: list v knjigi z., v7hSt.-C.; lepo zapognjena veja, ein schön geschwungener Aft,

zapognjonec, nca, m. ber Bogen (eine Speife): rumenjakov z., ber Anisbogen, C.

zapojiti, im, vb. pf. übertranten, Cig.; - betrunten machen, berauschen, z. se, fich beraufchen, Mur., vzhSt .- Valj. (Vest.), Dol., St .-Z., Danj. (Posv. p.).

zapôka, f. ber Felsenris, Cig. zapôkati, pôkam, vb. pf. = začeti pokati (n. pr. z bičem), Jan.(H.).

zapokljáti, âm, vb. pf. zu praffeln anfangen, Cig.; erpraffeln, auftniftern, Cig.

zapokniti, poknem, vb. pf. = pokniti, fnallen,

zapokróvčiti, ovčim, vb. pf. mit Decelu verfeben (3. B. Die Bienenzellen), C.

zapolęti, im, vb. pf. lichterloh zu brennen aufangen: platno je zapolelo, C.; - anges brannt werben (vom Brote), C.; - vor hipe erglüben, roth werben im Gefichte, C.

zapolniti, im, vb. pf. vollfüllen, verfüllen, gu-

65 (1(35))C

füllen; sode z.; luknjo z.

zapolnjávati, am, vb. impf. = zapolnjevati, Mur., jvzhŠt.

zapolnjeváti, újem, vb. impf. ad zapolniti. zapomagániti, ânim, vb. pf. — na pomaganje

zaklicati, DSv. zapominjati, am, vb. impf. ad zapomneti (niti).

zapomneti, im, vb. pf. bem Bebachtniffe einpragen, merten, Vrt.; (pravilna oblika nam. nav. zapomniti).

zapomniti, im, vb. pf. bem Gebachtnife einpragen, merten; z. si kaj; zapomni si dobro! tega imena si ne morem zapomniti; - pogl.

zapomneti.

zapomuljiv, (va, adj. aufmerham, C., Bes. zapòn, pona, m. die Seftel, Mur., Cig.; - die Schnalle, Mur., Mik.; hlacni z., bie hofenschnalle, Cig.

sapona, f. die Beftel, die Schnalle, Cig.; bie Spange, um Rleiber bamit gufammengubeften, Cig.; - bie Claufur an Buchern, Cig.; zápona, Mur.

zaponar, ra, m. ber Schnallenmacher, ber Schnallenhanbler, Cig.

zapončen, čna, adj. Beftel., Schnollen., Jan. (H.).

zaponec, nca, m. die Seftel, Cig., Jan., C., DZ., Notr.-Levst. (Rok.); bel. der Seftelhalen, Komen (Kras) - Erj. (Torb.); - bie Spange, C.; - bie Schnalle, Jan.

zapônek, nka, m. = zaponec: záponki, bie Schuhschnaffen, Mur.; Rleiderspangen, Cig. zaponica, f. bie heftel, Dict., Dalm., Kast.; petdeset zlatih zaponic, Dalm.; zaponice v

zanke dejati, Dalm. zaponka, f. die Beftel, Dict.; die Schnalle,

(záponka), Mur.; bie Schuhichnalle, C. zapopad, pada, m. ber Inbegriff : kratek z., Guts. (Res.).

zapopâdati, am, vb. impf. ad zapopasti; 1) in fich begreifen, in fich faffen, enthalten, Cig., Jan., nk.; — 2) (mit bem Geifte) begreifen, erfaffen.

zapopadek, dka, m. 1) ber Inbegriff, ber Inhalt, Mur., Cig., Jan., i. dr.; kratki z., ber Muszug (epitome), Boh.; z. prerokov in postave je to, Ravn. - Valj. (Rad); - 2) ber Begriff, Cig., Jan.; poglavitni z., ber Sauptbegriff, Cig.; nima ga zapopadka o tem,

bavon hat er feine Ibee, Cig. zapopáden, dna, adj. begreifich, Cig., Jan., C. zapopadlit, iva, adj. 1) leicht begreifenb (prim. zapopadljivost 1); -2) = zapopaden, Cig., Jan.

zapopadtjívost, f. 1) bie Fertigleit zu begreifen, Z.; - 2) bie Begreiflichfeit, Mur., Cig., Jan. zapopádniti, pådnem, vb. pf. = zapopasti, Mur.

zapopadnost, f. 1) bie Begreiflichkeit (prim. zapopaden); - 2) die Fassungsgabe, bas Begriffevermögen, Cig., Jan., C

zapopásti, pádem, vb. pf. 1) befallen, überfallen: vse razje, kar zapopade, Trub.; tema vas zapopade, Trub .; - 2) in fich begreifen, Mur., Cig., Jan.; - 3) begreifen, mit bem Beifte erfassen; tega nikakor ne morem z., bas tann ich burchaus nicht begreifen; Kristusa v besedah z., Kreij; — (2) in 3) po nem. "begreifen"; zato tudi vb. impf.).

zapópati, am, vb. pf. zupappen, Cig.

zapopévati, am, vb. pf. = zapeti: kokoti so zapopevali, Mik.

zapopotovati, ujem, vb. pf. burch Reifen verthun: mnogo denarja z., Cig.

zapóprati, am, vb. pf. eintfeffern, Cig. 1. zapor, m. 1) bas Einbrennen ber Saffer, Mik.; - 2) bas Bertochwaffer für Faffer,

Mur.; - prim. zapariti,

2. zapor, pora, m. :) bas Berfperren, bie Sperre : dati kaj pod z., über etwas bie Sperre verhangen, DZ.; brez zapora, ohne Sperre, Svet. (Rok.); - "ta mlin melje na zapor", rekše, nema toliko vode, da bi vedno miel, nego treba, da mlinar vodo zapira in zbira, Rihenberk - Erj. (Torb.); - telesni z., bie Berftopfung, Die Hartleibigfeit, Cig., Jan.; — bie Claufur, Cig., Jan.; delo pod zaporom, bie Claufurarbeit, Cig.; - bie Saft, bet Arreft, Cig., Jan., Mik., Lasce - Levst. (M.), nk.; oster, hud z., ftrenger Arreft, Cig.; hiani z., ber hausarreft, Jan.; brezoblastni z., unbefugte Ginichrantung ber perfonlichen Freiheit, DZ.; v z. dejati, verhaften, Cig., Jan.; - 2) das Beiperre, Jan.; Die Schleufe, Mur., Cig. (T.); die fleine Schleufe bei ber Mühle, Mik.(El.); — ber Berfchluse: postavec ima trden zapor, Levst.(Nauk); — ber Riegel, Cig., Mik., ogr. - Valj. (Rad); - bet Sperrbaum, ber Schlagbaum, Cig.; - 3) bie Formichraube ber Schriftfeger, Pot.-Cig., C. zapora, f. ber Berichlufe, DZ., Nov., Gor.;

pod zaporo dejati kaj, an etwas ben Ber-

fculufe anlegen, DZ.

zapôrčen, čna, adj. 1) eng, fomal, C.; -2) berftopfend (bon Speifen), Cig., Jan.; -3) - nejescen 2), Cig.; unangenehm, widermartig: z. človek, LjZv., Ig (Dol.).

zapored, f. bie Aufeinanberfolge, bie Orbnung, Ravn .- Valj .(Rad).

zaporod, adv. nacheinanber, ber Reihe nach. Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Ravn., LjZv., Dol.; z. idoč (tekoč), fortlaufenb, Cig., DZ.; tri lota z., brei aufeinanberfolgenbe Jahre hindurch, Cig.

zaporeden, dna, adj. aufeinanberfolgenb, fort-

laufend, Jan., C.; ununterbrochen, C. zaporedic, adv. = zaporedoma, C.

zaporednost, f. bie Aufeinanberfolge, Cig.(T.). zaporedom, adv. - zaporedoma, C., M.

zaporedoma, adv. ber Reihe nach, nacheinander; z. idoc, fortlaufend, Cig. (T.). zaporek, rka, m. die Fruchtfapsel, Cig.

zaporen, rna, adj. 1) Sperte: zaporna mreža, bas Sperrnes , DZkr.; - Safte, Arrefte, Cig.; zapôrno povelje, DZ.; - 2) sperrbar, DZkr.

zaporica, f. die Sperre: pod zaporico biti, Glas.

CACH MILLS

zaporisče, n. bas Arreftiocal, C.

zaporje, n. bas Grieswert bei ber Dublenichleuse, Cig.

zaporka, f. bas Barenthefezeichen, bie Rlammer,

h. t.-Cig. (T.).

zapornica, f. 1) bie Fallthur ber Schleuse (bei Dublen, Sagemublen u. bgl.), Cig., C., DZ., BIKr.; z zapornico se na žagi jez odpira in zapira, Notr.; - 2) bas Beiperre am Schlofs, Cig.; - ber Riegel, C.; - ber Schieber (eine Art Dedel), Cig.; - 3) ber Schlagbaum, Cig., M., DZ.;-4) ber Schließmustel, Cig.(T.), Erj.(Z., Som.); - 5) bas Urreftgebaube, Jan., C., DZ.

zapornik, m. bas Bafferfperrbrett, C.

zaporočíti, im, vb. pf. verburgen, Mur.; - z. se, sich verbürgen: z. se za koga, Guts.-Cig.; z se komu, jemanbem Burge fein, C. zaporstvo, n. bas Befangnismejen, Cig. zaposedba, f. bie Occupation, DZ. zaposoda, f. bie Entleihung, C.

zaposoditi so, im se, vb. pf. etwas entlehnen, C. zapostaviti, stavim, vb. pf. gurudjegen, nach.

jegen, nk.

zapostávljati, am, vb. impf. ad zapostaviti, nk. zapotéči se, téčem se, vb. pf. einen Anlauf nehmen, Podkrnci-Erj. (Torb.), Ig(Dol.).

zapộtek, tka, m. ber Rnopf, C 1. zapotiti, im, vb. pf. gutnöpfein, C.

2. zapotiti, im, vb. pf. i) fchwigen machen: zrkalo z., ben Spiegel überhauchen, Cig.; zrkalo se je zapotilo, ber Spiegel ift trube geworben, Cig.; - zapoten, ichwigig, Cig., Jan.; - 2) burch Schwigen berberben : perilo z., Cig.

zapotjo, n. ber Rebenweg, Cig.; ber Umweg, Danj.-M.

zapộtnica, f. bas Anopflech, C.

zapotocen, ona, adj. hinter bem Bache befindlico. C.

zapotocjo, n. die Gegend hinter bem Bache, C. zapotováti, Gjem, vo. pf. durch Reisen verthun, Cig.

zapovod, f. bas Gebot, ber Befehl; desetero bozjih zapovedi, die zehn Gebote Gottes; brez zapovedi, ungeheißen, Cig.; - tudi : zapôved, Cv.

zapovédati, am, vb. impf. ad zapovedati (zapovem), Mik. V. G. IV. 319.

zapovedati, vem, vb. pf. einen Befehl geben, befehlen, anordnen ; - zapovedan, geboien; zapovedan praznik, gebotener Feiertag; z. uk, obligater Lehrgegenstand, Cig.; z. zajem, ein Bwangsanleben, Cig.(T.).

zapovedávati, am, vb. impf. = zapovedovati. zapovéden, dna, adj. = zapovedljiv, Zv.

zapovedljiv, íva, adj. befehlerifch, gebieterifch, herrisch, Mur., Cig., Jan.

zapovedljivec, vca, m. ein befehlerischer Menich,

zapovedljîvka, f. ein befehlerisches Beib, Cig. zapovedljívost, f. gebieterifches, herrisches Besen, Mur., Cig., Jan., C., Ravn. - Valj. (Rad), nk. zapovodníca, f. die Gebieterin.

zapovodnik, m. ber Bebieter; ber Befehlshaber. zapovedníški, adj. Befehlshabers.

zapovedništvo, n. bas Befehlshaberamt, bas Commando.

zapovodováten, ina, adj. gebietend, gebieterifo, Cig., Jan.; zapovedovalno, befehlstweise, Cig. zapovedovanje, n. bas Befehlen, bas Gebieten. zapovedováti, ûjem, vb. impf. ad zapovedati

(-vem); Befehle ertheilen, gebieten; ti mi ne bos zapovedoval; krdelu z., ber Befehlshaber einer Schar fein.

zapovedovavec, vca, m. ber Gebieter, Cig., Jan., nk.; ber Commanbant, Jan., Ravn .-Valj.(Rad).

zapovedovāvka, f. bie Bebieterin, Cig., Jan. zapovodovávski, adj. gebieterifc, herrifc, Cig., Jan.

zapovedovít, adj. = zapovedljiv, C. zapovedstvo, n. bie Befehlshaberichaft, Cig. zapovêst, f. = zapoved, Mur., Mik.

zapovôdnja, f. boš Moorwasser, V.-Cig. zapovrátniški, adj. subtropist, Cig.(T.). zapozábiti se, im se, vb. pf. sid vergessen, Cig. zapozdíti, ím, vb. pf. = zapozniti, Mur.

zapozneti, im, vb. pf. fich verfpaten, Jan.; ura je zapoznela, Dol.; zapoznel, peripatet, DZ.; - (tudi: z. se 😑 zapozniti se, sich verspäten, Gor., Tolm.).

zapoznévati, am, vb. impf. ad zapozneti, Jan.

zapozníti, ím, vb. pf. veribáten, Cig.; - zapoznili smo = zamudili smo, wir find zu spät getommen, jugh St.; - z. se, fich berfpaten, zu fpat tommen, Cig., Jan.

zapoznjenje, n. bie Berfpatung, Cig.

zapoznjeváti, ûjem, vb. impf. ad zapozniti, (-zno-) Jan.

zaprāskati, am, vb. pf. einfrallen: z. v kaj, Cig.

zaprasketáti, etim, éčem, vb. pf. ju praffein anfangen, aufpraffeln, Cig.

zaprásniti, prásnem, vb. pf. z. si kaj, jidy cituaš in ben Ropf fegen, C.

zaprasati, am, vb. pf. eine Frage ftellen, Cig. zaprasiti, im, vb. pf. 1) mit Staub bebeden, einstäuben, bestäuben; z. se, fich mit Staub bededen, staubig werden; obleka se je zaprašila; vse je zaprašeno po sobi;—2) (Staub aufwirbelnb) euteilen, entrennen : (Lambergar) Mi zdaj iz dvora zapraši, Npes.-Vod.(Pes.); - z. se, aufstauben (intr.), Cig.; zaprašilo se je, eine Staubwolle erhob fich ; - z. se, losfahren, losffilizen: z. se proti komu, v koga, Cig.; pes se v mačka zapraši, Gor., Dol.

zapráti, pérem, vb. pf. beim Bajchen verberben, permajden; zaprano perilo.

zapráv, adv. eigentlich, Jan.

zaprava, f. 1) die (unrechtmäßige) Wegichaffung, Cig.; z. spocetka, bie Abtreibung ber Leibesfrucht, Cig., DZ.; - 2) záprava, bas Gewarz, C., Luce(St.)-Erj.(Torb.), Erj.(Som.). zapravdati, am, vb. pf. durch Broceffe verlieren, perprocessieren ; z. denar, imetje.

6,000

zaprawek, vka, m. der Berbrauch, die Berschwendung, SIN.-C.; zapravki, das Berschwendete, C.

zapráviti, pravim, vb. pf. 1) durch schlechtes Gebaren sich einer Sache verlustig machen, verthun; z. ves denar, svoje zdravje, čast; — verlegen: z. nekam ključe, da jih ni moči najti, Cig.; — z. telesni sad, die Beibesfrucht abtreiben, Cig., DZ.; — 2) — zabeliti, schmalzen, C.; — 3) — zadelati, verstopsen, C.

zapravljáč, m. ber Berfchwenber, M., ogr.-Valj. (Rad).

zapravljáča, f. bie Berichwenberin, M.

zaprávljanje, n. doš Berthun, doš Bergeuden. zaprávljati, am, vb. impf. ad zapraviti; veribun.

zapravljavec, vca, m. bet Berschwenber, Meg., Guts., Mur., Cig.

zapravljavka, f. bie Berjomenberin, Mur., Cig. zapravljenec, nca, m. = zapravljivec, V.-Cig., Jap.(Prid.), Npes.-M., Polj.

zaprāvljenica, f. = zapravljivka, Zilj.

zapravljenik, m. = zapravljivec, Guts.

zapravljenka, f. die Berschwenberin, V.-Cig., Kremp.-M.

zapravlfiv, iva, adj. verfcmenberifch; unwirticaftlich.

zapravljívček, čka, m. dem. zapravljivec; ein berschivenberischer Mensch; lahkožívčki in zapravljívčki, LjZv.

zapravljivec, vca, m. ber Berichwenber.

zapravljivka, f. bie Berschwenderin.

zapravljívost, f. die Berichmenbungsjucht. zapraznováti, Gjom, vb. pf. ducch Feiern ver-

tieren, berfeiern, Cig.

zaprážen, žna, adj. hinter ber Thurschwelle befinblich, Cig.

zaprāžje, n. der Moum hinter der Thürschwelle: valovi pljuskajo do njih zapražja, Nov.

zaprocha, f. bie Berhinderung, nk. zaprochk, cka, m. das hindernis, C.

zaprečeváti, ûjem, vb. impf. ad zaprečiti, Z., nk.

zaprédi, prézem, vb. pf. 1) = upredi, einipannen, anspannen; zaprezi! einspannen!— 2) = zapeti, zusnöpsen: z. suknjo, C.

zapréčiti, im, vb. pf. verhindern, Cig., Jan., C., nk.

zapręčka, f. bas hinbernis, C.

zapreda, f. bas Gewirr, die Berwickelung, Guts., Mur., Cig.; — verworrene Haare o. Faben, die Riatte, Cig.

zapredati, am, vb. impf. ad zapresti; gufpinnen, einspinnen, Cig., Jan.; z. se, sich einspinnen, Cig., Jan., nk.

zapredba, f. bas Ginfpinnen, Sol.

zapredek, dka, m. 1) die eingesponnene Snsectenpuppe, der Cocon, Cig., Jan., C., Erj.
(Z.), Levst. (Nauk), nk.; — eingesponnenes
Gewürm, ein Raupennes, C.; — 2) die Berwirrung, C.

zapredenost, f. der Zustand der Einschließung im Cocon. Cig.

int cocon, cig.

zaprèg, préga, m. ber Riegel, Dict.

zaprēga, f. 1) bie Einspannung, Mur., Cig.;

— 2) bas Gespann, Jan.;
— 3) bas Pferbegeschirt, Jan., DZ.;
— 4) v zaprege stopiti, ben Anlauf nehmen, Jan.

zaprogac, m. ber Schurggurtel, Jan.(H.); -

zaprégati, am, vb. impf. ad zapreči; anipannen; hispec že zaprega.

zaprégetj, glja, m. der Sehnagel am Joch, C. zapréja, f. das Raupengelpinit, C.

zapreliti, im, vb. pf. zuschnauen, Rez.-C.; — prim. 2. preja.

zapręka, f. bie Hemmung, bas Hinbernis, Jan., nk.

zapreklati, am, vb. pf. mit Stangen, Latten beriberren. Cig.

zaprésti, prédem, vb. pf. 1) juspinnen: pajek luknjo zaprede; — 2) einspinnen; pajek muho v svojo mrežo zaprede; — z. se, sich einspinnen, sich verpuppen; gosenice so se zapredle; — 3) verwirren, Cig.

zapreti, prèm, vb. pf. 1) foliegen, gumachen; z. vrata, okno; z. hlev, sobo, škrinjo; z. nozic, bas Taichenmeffer einftappen; z. se, fich foließen; zufallen; vrata so se sama od sebe zaprla; nebo se je zaprlo = dežja ni, Cig., Ravn .- Valj. (Rad); - verichließen (fig.); z. srce, Cig.; srce pregreham zaprto, Cig.; – 2) einschließen, einsperren; Livino v hlev, kuretino v kurnik z.; z. koga v sobo; z. se v sobo; - zaprto morje, ein geichloffenes Meer, Jes.; - verhaften, in Arreft bringen, einferfern; tatu so zaprli; zaprt biti; imeti koga zaprtega; - beriperren; cesto, pot, prehode komu z.; dovoz z., die Zufuhr abichneiden, Cig.; sneg nam je vas zaprl. C.; voda se mu je zaprla, er leibet an Sarnverstopfung, Cig.; - zaprt, verstopft, hartleibig; - besedo z. komu, jemanden berstummen machen, C.; sapo z., den Athem benehmen; (fig.) munbtobt machen; - na zaprto kupiti, ohne offene Frift taufen, Svet. (Rok.).

zaprętiti, im, vb. pf. brohen; z. komu s čim, jemandem etwas androhen, Cig., Jan.; z. komu kaj: z. komu globo, DZkr.;—brohend einschäfen, Mur.-Cig., Jan., Cig.(T.); koza zapreti svoji kozičici, vrat ne odpret, Met.

zaprężati, am, vb. impf. = zapregati. zaprężati, im, vb. pf. erlaueru, Cig.

zaprežen, žna, adj. zum Einspannen bienend, Einspann-, Jan.(H.).

zapfgati, am, vb. pf. — s prgo zadelati, C. zapríčati, pričam, vb. pf. aum Beugen anrufeu, Cig., Kr., Tolm.; — zapričal sem (— karal sem) je tisti dan, ker so špendijo prodajali, Dalm.

zapričávati, am, vb. impf. = zapričevati, Jan. (H.).

zapričeváti, ûjem, vb. impf. ad zapričati.

zapričkati, am, vb. pf. burch Streiten verlieren, berftreiten, Cig.

zapriditi, pridim, vb. pf. 1) verberben, C.; — 2) = zapraviti, vergeuben, C.

Garagle

zapriduševáti se, újem se, vb. impf. ad zapridušiti se, Cig.

zapridusiti so, im se, vb. pf. bei feiner Geele

ichwören, Cig.

zaprijeten, tna, adj. = prijeten, mohlgefällig, C. zapriseci, sezem, vb. pf. t) fcmoren laffen, beeibigen : z. koga; zaprisežen, beeibigt: z. na pisanje zapisnikov, gur Führung ber Protofolle beeibigt, DZ.; - z. se, fich mit einem Eibe verpflichten, Jan.; hlapec se Abrahamu k vsemu zapriseže, Ravn.-Valj.(Rad); ljudje, ki so se za učenost zaprisegli, bie jur Jahne ber Biffenicaft geschworen haben, Zv.; -2) = priseči, Jan., M.

zaprisega, f. 1) bie Beeibigung, Cig., Jan.; - 2) = prisega, ber Schwur: krivična z.,

Guts.(Res.).

zapriséganje, n. die Eidesabnahme, Cig. zapriségati, am, vb. impf. ad zapriseči.

zaprisegavec, vca, m. ber ben Eib Abnehmenbe, ber Berpflichter, Cig.

zaprisegováti, ûjem, vb. impf. = zaprisegati, Jan., DZ.

zaprisézati, am, vb. impf. - zaprisegati, DZ.,

zaprisęžba, f. die Beeidigung, Cig., Jan., DZ. zaprisetonec, nca, m. ber Beeibigte, Jan.(H.),

zapríščiti, im, vb. pf. zapriščen, roth (im Beficht) : z. v obraz (von ungefunder Rothe), Cig., C.; tupferig, Lasce-Levst.(M.).

zaprodájen, jna, adj. feil, Jan.

zaproditi, im, vb. pf. mit Schotter verfcutten, C. zaprosba, f. bas Erfuchen, Nov., DZ.; na zaprosbo, über Erfuchen, DZ.

zaprosbenica, f. bas Erfuchichreiben, DZ. zaprosen, sna, adj. Erfuch-, Requisitions-: zaprosno pismo, Cig., Jan.

zaprositen, tna, adj. Erjud.: zaprositno pismo.

zaprosito, n. bas Erfuchen, DZ.

zaprositi, prosim, vb. pf. 1) eine Bitte thun, ersuchen, ansuchen: z. koga česa (za kaj), einen um etwas bittlich angehen; z. koga daru, jemanden anbetteln, Cig.; - 2) z. kaj, fich etwas erbitten, bestellen : dvajset jaselc je zaprošenih, jvzhSt.

zaprostičiti, îčim, vb. pf. perlatten, Ravn .-Cig.; - prim. prostica

zapródnja, f. das Ersuchen, Cig., DZ.; die Requifition, Cig.

zaprpoleti, im, vb. pf. auflobern, Cig.

zaprsteniti, im, vb. pf. gur Che verfprechen, C. zapfstiti, pfstim, vb. pf. z. nogavice, bie Strumpf. fpipen unterftriden, Jan., Z.

zapršéti, ím, vb. pf. = začeti pršeti; (pren.) zapršelo je po meni, es burchrieselte, burch-

schauberte mich, Bes.

zapftek, tka, m. ein verborbenes, unfruchtbares Ei, bas Binbei, Dict., Cig., Jan., (zaprtek) Lasce-Erj. (Torb.), Gor., Cv.; poslana jajca so bili zaprtki, in izvalilo se ni niti eno pišče, Nov.; tudi: zapřtek, Valj. (Rad).

zaprtija, f. = zaprtje, die Eingeschloffenheit, bie Absperrung, Cig.; die Contumas; zivinska z., DZ.; okuženo vas v zaprtijo dejati, Nov.; - die Umichliegung einer Stadt, M.; bie Blodabe auf bem Meere, Cig.

1. zaprtíti, ím, vb. pf. Cig., Jan., pogl. zapretiti. 2. zapŕtiti, přtim, vb. pf. = pomoči komu (n.

pr. da kam zleze), BiKr.-Let. zapftje, n. 1) die Berichliefung : z. vrat, Cig.; - 2) bie Claufur, Cig., Jan.; - bie Berhaftung, Cig., Jan.; z. odobriti, DZ.; - bie haft, ber Arreft, Cig., Jan.; - bie Sperre, Cig., Jan.; bie Blodade, Jan.; - 3) ber Beibswang, Cig., Jan.; -- 4) na zaprtje kupiti, ohne offene Frift ober Bebentzeit faufen, Svet.(Rok.).

zapřtka, f. bas Einfchlufszeichen, ogr.-C. zapftnik, m. 1) = jetnik, ber Arreftant, Jan. (H.); - 2) ber Stubenhoder, Jan.; - 3) = zaprtek, ein verborbenes, ichales Ei, C.

zapktost, f. 1) ber Zustand bes Bersperrsseins;
— 2) bie Eingeschloffenheit; — 3) die Hartleibigfeit, Jan.

zaprúditi, průdim, vb. pf. = zapriditi, C. zaprva, adv. anfänglich, zuerst, ogr.-C., Raic (Slov.).

zapsikati, kam, čem, vb. pf. einen Bijchlaut horen laffen, Cig.

zapsováti, psůjem, vb. pf. verunglimpfen, Cig.; beichimpfen, C.

zapstónj, adv. Mur., Cig., pogl. zabstonj, zastoni.

zapúhati, am, vb. pf. 1) zu blafen anfangen, Jan. (H.); — 2) mit Labalrauch erfüllen: (velikani) zapuhajo z dimom (iz pip) vse Gorjance, LiZv.

zapuhniti, puhnem, vb. pf. anfchwellen machen (3. B. ein holgernes Gefaß im Baffer, bamit es die Flüssigkeit halte), Cig., BlKr.-M.; z. se = napeti se (o leseni posodi), BlKr.-M.

zapuhteti, im, vb. pf. zu buften anfangen, entduften, Cig.

zapüljek, ljka, m. nam. zapljivek, zapljuvek, Pluzna pri Bolcu-Erj.(Torb.).

zapūstek, stka, m. 1) etwas Berlassenes, z. B. ein verlaffenes Grundftud, C.; - 2) = ostalina, der Nachlajs, Mur., DZ.

zapustilo, n. die Berlaffenschaft, Jan. (H.).

zapustiti, im, vb. pf. 1) veriaffen: - nicht mehr bebauen : njivo, rudnik z.; zapuščeni vinogradi; - phne hilfe laffen; Bog me je zapustil; zapuščeni otroci; z. se, sidy berwahrlosen, Levst.(M.); = sich von jemandem trennen, von ihm weichen; Zena je moža zapustila; vojaki so zapustili svojega poveljnika; z. svoje mesto, svet; moč ga je zapustila; = aufgeben; z. službo, hude navade, greh, pravo pot; - 2) (nach bem Tobe) aurudlaffen, hinterloffen; zapustil je ženo in petero otrok, malo blaga, veliko dolgov; z. komu kaj, jemandem etwas hinterlaffen, vererben.

zapustiv, adv. z. iti, in die weite Belt geben. Rib.-Ravn.-Cig.; - prim. pustiv. zapûstnica, f. die Erblafferin, Cig., Jan.

zapūstnik, m. ber Erblaffer, Cig., Jan., C., DZ., Levst.(Pril.).

zapustnína, f. — ostalina, ber Rachlafs, C. zapúsčanje, n. 1) bas Berlaffen; — 2) bas Hinterlassen.

zapúščati, am, vb. impf. ad zapustiti; 1) betiafien; začeli so vinograde zapuščati; mati svoje otroke zapušča; žene zapuščajo svoje može; moči me zapuščajo; — 2) hinteriafien; roditelji otrokom dolgove zapuščajo namesto imenja.

zapuščava, f. ein verloffenes Grundftiid, C. zapuščavati, am, vb. impf. = zapuščati, Mur.

zapuscenčić, m. bie Baife, C.

zapuščenec, nca, m. ber Berlassene, Mur.; ein verwaister Rnabe, Cig.

zapuščenína, f. eine veriassene, verobete Gegend, C., Zora.

zapuščénje, n. 1) bas Berlassen: die Räumung, Cig.; — 2) z. v dedino, die Bererbung, Cig. zapuščénka, f. die Berlassene, Mur.; ein verwaistes Rädchen, Cig.

zapuscenost, f. bie Berlaffenheit.

zapuščeváti, ûjem, vb. impf. = zapuščati, Trub.-Mik.

zapuščína, f. = ostalina, ber Berlafs, bie Berlafienschaftsmaffe, Cig., Jan., C., nk.; -tudi: zapūščina.

zapuščinski, adj. Beriaffenfcafts: zapuščinska obravnava, bie Beriaffenfcaftsabhanblung, nk.

zār, m. - zāra, Cig.

zara, f. bie Enbfurche bes Aders, Mik.; - bie Aderwende, C.; ber Rain zwischen Adern, Jan., M., vrhSt. - C.; tudi pl. zare, Jan.; (nam. zaora, Mik.).

zaráčati, am, vb. impf. — zaročati, vzhSt.-C. zaráčiti se, rāči se, vb. pf. zarači se mi, es beliebt mir, es gefüllt mir, Cig.

zaračůmba, f. bie Berrechnung, Levst. (Pril.), DZ.

zaracun, m. bie Berrechnung, bie Unrechnung, Cig.

zaracunati, am, vb. pf. 1) verrechnen, in Rechnung bringen ; -- 2) z. se, fich verrechnen.

zaračunávati, am, vb. impf. = zaračunovati.

zaračúniti, finim, vb. pf. = zaračunati. zaračúnjati, am, vb. impf. ad zaračuniti.

zaračunjeváti, ûjem, vb. impf. ad zaračuniti. zaračunováti, ûjem, vb. impf. ad zaračunati. zarad, praep. c. gen. = zaradi, tvegen; zarad njegovega govorjenja nisi niti tat niti prešušnik, Kast.

zarad, adv. = zadosta, genug, C.; - sehr viel: z. sjudi, C.; z. boba, Rez.-Baud.; - sehr: z. drago, sehr theuer, C.

zaráden, dna, adj. = zadosten (hinlânglid), C. zarádi, praep. c. gen. wegen, Habd.-Mik., Cig., nk.

zaradováti so, üjem se, vb. pf. sich zu freuen aufangen, sich erfreuen, Jan. (H.).

zarahi, m. pl. = zare (prim. zara), Savinska dol.

zaráhtati, am, vb. pf. zu gadern anfangen: kure so zarahtale, Vrt. zarājanje, n. baš Anjehen ber Frucht, Cig. 1. zarājati, am, vb. impf. ad zaroditi; erzeugen, Jan.; mehkužnost skoro vse bolezni zaraja, Vrtov.-Jan. (Slovn.); z. se, sich sortipsanzen, Vrtov. (Vin.); — Frucht anjehen, Jan. (H.).

2. zarájati, am, vb. pf. 1) zu tanzen anfangen; einen Tanz aufführen; — 2) vertanzen; z. zdravje.

zarājt, m. = zaračun, Cig.

zarájtati, am, vb. pf. = zaračuniti.

zarajtijati, am, vb. pf. mit einem Reitel befeftigen, fnebeln, Cig., St.

zarajtováti, üjem, vb. impf. ad zarajtati; verrechnen; — anrechnen; v hudo z., C.

zaran, adv. = zarana, C., vzhŠt.-Pjk.(Črt.), kajk. - Valj. (Vest.); na vse zaran, in aller Frühe, vzhŠt.-Pjk.(Črt.); — (zaran, f.: eno zaran čujejo . . ., Npr.-Kres).

zarāna, adv. früh morgens, frühzeitig, Cig., Jan., C.

zaranci, m. pl. die Beit vor der Morgen - bammerung, Ist.-Z.

zaranek, nka, m. ber Morgen, C.

zarano, adv. = zarana, Mur., Cig., vzhŠt. zarantati, am, vb. pf. = z rantami zapreti ali zagraditi, Cig.

zarast, f. bie Berwachsung, Mur., Cig.; - bie verwachsene Stelle (3. B. an einem Baume), Cig.; - bie Rarbe, Sol. zarastati, am, vb. impf. - zarastati, nk.

zarástati, am, vb. impf. — zaráščati, nk. zarástek, stka, m. die Berwachjung, C.; die Rarbe, Cig., Zora.

zarasti, rastem, vb. pf. 1) durch Bachsen bebeckt, ausgeglichen werden: zarastel, verwachsen: zarastel, verwachsen: zarastel, verwachsen: zarastel, derwachsen: zarastel, derwachsen: zarastel, derwachsen: zarastel, derwachsen: zarastega parka, LjZv.; — 2) wachsen bedeckn: trava je pot zarasla; — z. se, durch Bachsen bedeckn: trava je pot zarasla; — z. se, durch Bachsen bedeckn: trava je pot zarasla; vinograd se je z zeljo, s plevelom zarasel; pustiti njivo, da se zaraste, den Ader verwachsen lassen, cig.; — z. se, vernarben, zuheisen; rana se je zarasla.

zarastica, f. die Rarbe (2001.), Cig.(T.).
zarastlina, f. = zarastek, Cig.

zaráščati, am, vb. impf. ad zarasti.

zaraščáva, f. das Gestrstpp, Vrtov.(Vin.).
zaráščon, adj. (part.) — zarastel, bewachsen:
s travo z.; z. človek, ein bebattetet Rensch;
— prim. zarasti.

zarāšpati, am, vb. pf. 1) z. obroc, bas Ende bes Reises zuschneiben, C.; — 2) dreto z., bie Borste in ben Drast einbreben, Jan., C.; — prim. rajšpa.

zaravnáti, 2m, vb. pf. zugleichen, Cig.; jamo z., M.

zaráziti, rāzim, vb. pf. verlegen, verwunden, C. zarázovati, ujem, vb. impf. verlegen, verwunden: s svojimi jeziki zarazujejo ("zarázuju"), kajk.- Valj. (Rad).

zardečéti, ím, vb. pf. = zardeti, Dict. zardečíti se, ím sc. vb. pf. = zardeti, (zarud-)

zardélost, f. die Schamröthe, Jan.(H.). zardênje, n. das Erröthen, (zarud-) Cig.

Canalle

zardóti, im, vb. pf. roth werben, erröthen, Cig., Dalm.; (nav. zarudeti: zarudel je, Cig.; rane zarudijo, Kast. - C.; ajda je zarudela, C.; tudi: z. sc, Jurč., LjZv.).

zardévati, am, vb. impf. ad zardeti, (zarud-)

Jan., Zora.

zarebrn, adj. hinter ben Rippen befinblich, Z.; zarebrna pecenka, bet Jungferbraten, Z.

zarébrnica, f. = meso za rebrom ob hrbtišču, bie Carbonabe (kremenatljec): speci mi kos zarebrnice! Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.); - bet Jungferbraten, C., Z.

zarédi, rédem, vb. pf. 1) versagen, abschlagen: vse so mu zerekli, česar je prosil, Mur.; - 2) 💳 zagovoriti: zarečen, bergaubert, Bes.; - 3) z. se, betheuern, Cig., M.; geloben, Mur., Cig., C.; saj nisem se zarekel, da bom molčal, Z.; zarekel se je, da ne bo več igral, Cig.; moraš se zareči, da ne boš pravila drugim, LjZv.; — z. se česa, ettpaš abschwören, C.; - 4) z. sc, sehlreben, sich perreben: zarekel sem se, Cig.; nav. zareklo se mi je, ich habe mich verrebet, versprochen. zarôčje, n. kraj za reko, C., Valj. (Rad).

zarod, f. ber Anflug (im Forftwefen), Jan., C.; - ber Rachwuchs, die Rachtommenschaft, C.; — pogl. zarod.

záred, adv. 1) friih: z. vstati, Npes. - K.; -2) allgumal, gugleich, Jan.

zaredba, f. die Bermehrung burch Bucht ober Pflanzung, Jan., nk.

zárodi, adv. früheitig, Kras - M.; - prim. zared.

zareditl, im, vb. pf. 1) beim Aufziehen verberben, verfüttern: Zivince z., zarejena zivina, Cig., C.; - 2) burch Bucht vermehren, aufgieben, Jan., Cig. (T.); veliko živine z., Z.; v kratkem veliko sadnih dreves z., Pirc; drevje z. v gozdu, Cig.; z. se, fich burch Fortpffangung vermehren; ervi se zarede v gnilem mesu; miši so se zaredile pod podnicami; praprot se je zaredila v vinogradu. zarêdoma, adv. = zaporedoma, C.

zaregetáti, etâm, éčem, vb. pf. = zaregljati, Cig.

zarogljáti, am, vb. pf. gu quaten anfangen; aufquaten; z. na koga, nad kom, jemanben anquaten, Cig.

zaregniti, regnem, vb. pf. 1) aufflaffen, Cig.; - 2) zornig aufichreien, C., Z.

zareja, f. bie Bermehrung burch Bucht, ber Anwachs, ber Rachwuchs, Cig., Jan., C.; zi-

vaiska, rastlinska z., DZ. zarejanje, n. die Bermehrung durch Bucht: z. gozdnega drevja, die Forstbaumzucht, Cig.

zarejati, am, vb. impf. ad zarediti; 1) bei ber Bucht verberben, C.; - 2) burch Bucht vermehren; z. se, sich durch Fortpflanzung vermehren, überhandnehmen; vse rastline se vecidel po dveh spolih zarejajo, Vrtov. (Km. k.); mrčes se zareja bolnemu drevju pod skorjo; črvi se zarejajo v mesu.

zarékati, rêkam, vb. impf. ad zareči; i) verjagen. M.; -2) z. se, geloben, M.; -3) z. se, fich verreben, Z., M.; zareka se mi, C.

zarokovânje, n. bas Betheuern, Kres.

zarekováti se, újem se, vb. impf. = zarekati se, geloben, Z.; — betheuern, Cig.; — Ber-wunfchungen ausftogen, C.

zarenčati, im, vb. pf. ju fnurren anfangen; auffnurren; pes je zarenčal; z. nad kom, na koga, jemanben antnurren, anbrummen. zarentáčiti, ačim, vb. pf. aufbrummen; z. na

koga, einen anfahren, einen übel anlaffen, Cig.

zarepęti, im, vb. pf. - zaripeti, roth werden

(3. B. vor Scham), C. zarepniti, repnem, vb. pf. bei ber Arbeit (im

Felbe, im Beingarten) jurudlaffen: z. koga, C. zares, adv. wahrlich, wahrhaftig, in det That, wirklich; to je z. lepo! — im Ernst, Cig.

zarésen, sna, adj. wirkich, C.; wahrhaftig, Jan.; - ernftlich, Jan.

zaresníčiti, îćim, vb. pf. z. komu kaj, jemanbem etwas (mit Worten) versichern, V.-Cig. zarę́šnji, *adj.* wirkich, wahrhaftig, *Št. Jernej* (Dol.).

zaręvkati, am, *vb. pf. z.* nad kom, jemanben anbrummen, C.

zarévkniti, rêvknem, vb. pf. aufbrummen, mit Unwillen fagen, Z.; zarevknil je očetu, Ravn. zarevaati, am, vb. pf. auffläffen, Jan.(H.); -

unwillig aufschreien, Jan.; z. nad kom, jemauben anichnarchen, anichnaugen, Cig.

zaręvskati, am, vb. pf. = zarevsati, Nov. zarez, reza, m. = zareza, ber Einschnitt, Cig. (T.).

zareza, f. ber Ginichnitt; bie Rerbe: zareze na rovašu; zareze pri vagi, M.; (pren.) na zadnjo zarezo priti, gang heruntertommen, Cig.; na zadnji zarezi je, es geht mit ihm zuenbe, Lasce - M.; v zarezo cepiti, in bie Rerbe pfropfen, Cig., Pirc; - bie Rimme, Cig., Jan., Cig. (T.); - bie Rinne im Brett, ber Fald, Cig.; - = jamljie, bie vom Bfluge gemachte Furche, Levst. (Rok.); - bie Cafur im Berse, Cig.(T.); — redbeje: záreza, Cv.

zarczaljka, f. = zarczavka, bie Einichneibefage, Cig.

zaręzati, rężem, vb. pf. 1) einen Ginichnitt machen, einschneiben, terben; z. kaj; na križ z., einen Rreugschnitt thun, Cig.; na rovas z., mit einer Rerbe etwas verzeichnen, anterben , Cig.; zarezan, ferbig, falgig , Cig.; -2) falfc schneiben, verschneiben, Cig.; — 3) schlachten: jagnje z., ogr.-C., Vrt.

zaręzávanje, n. 1) bas Einschneiben, M.; -2) bas Schlachten; ovco na z. peljati, ogr .-Valj.(Rad).

zaręzāvka, f. die Ginschneidesage, Cig.

zarêzek, zks, m. 1) der Einschnitt; -- der Riss bei ben Schuftern, Cig.; - 2) ber Jehlschnitt, Cig.

zarezgetáti, etâm, áčem (éčem), vb. pf. zu wiehern anfangen; aufwiehern.

zaręzica, f. dem. zarcza; ein fleiner Ginfchnitt, eine fleine Rerbe.

zarezník, m. - rovaš, C.

Cierrile

zarezováti, ûjem, vb. impf. ad zarezati;1) Einfcnitte machen, ferben; - 2) fehlichneiben.

zarežati, im, vb. pf. aufflaffen, Cig.; -- bie Bahne zu zeigen anfangen; z. na koga, nad kom, jemanden anfleischen; (fig.) mit rauben Borten anfahren; unwillig auffchreien; z. se, ungeziemend auflachen.

zarężenj, żnja, m. = zareza, ber Einschnitt, C.

zarężnja, f. 🕳 zareza, C

zarigati, rigam, vb. pf. 1) ein Efelogeichrei erheben, Z.; — 2) zarigalo se mi je, ich habe gerülbet.

zarinek, nka, m. bet Riegel, Mur., C.; z. od-

pahniti, C.

sariniti, rinem, vb. pf. 1) hineinschieben; kol v zemljo z., Z.; z. komu nož v trebuh, C.; zapah z., ben Riegel vorschieben, Cig.; - z. se, eindringen; trn se mi je zarinil za kožo; — 2) verrammeln, Guts.-Cig.; — zarinjen sem, ich habe ben Appetit verloren, Cig.;— 3) = zaleči, ausgeben: to mi veliko zarine, C. zaripęti, im, vb. pf. feuerroth werben (3. 18.

vor Aufregung), Cig.; po celem obrazu za-

ripi, Glas.

zaripiti se, rîpim se, vb. pf. = zaripeti, M., Svet. (Rok); zaripljen, geröthet: zaripljene oci, Zv.; z. v obraz, hochroth im Gesicht, Cig.; zariplien od mraza, LjZv.; tudi: zaripíti se, Glas.

zaripniti, rîpnem, vb. pf. errothen, Cig., Jan. zaripljenost, f. die Rothe im Geficht, Cig.

zaripljeváti so, üjem se, vb. impf. roth werben : crešnje se zaripljujejo, Z.

zaris, m. ber Entwurf, bie Aufzeichnung, ber

Hifs, Cig., C.

zarísati, ríšem, vb. pf. 1) hineinzeichnen ; z. kaj v kako reč, Cig.; - 2) zeichnenb entwerfen, Meg.; zeichnen, Cig.; — 3) verzeichnen, Jan. (H.); — z. se, sich verzeichnen, Cig.

zarisávati, am, vb. impf. = zarisovati. zarisováti, ûjem, vb. impf. ad zarisati.

zariščiti se, im se, vb. pf. zaripiti se, zardeti, BlKr .- Navr. (Let.).

zariti, rijem, vb. pf. 1) burch Buhlen vermachen, zuwühlen, Cig.; — 2) z. se, sich einwühlen: z. se v seno, fich ins heu vergraben; - z. se v knjige, fich in Bucher vergraben.

zarivati, am, vb. impf. ad zariti.

zárja, f. die Himmelsröthe; jutranja, večerna z.; severna z., das Nordlicht, Jan.; - polnočna z., Cig.

zárjast, adj. morgenrothartig, Cig.

zarjati, am, vb. impf. = zoreti, reifen, C.

zarjavéti, ím, vb. pf. roftig werben, verroften; železo, ki se ne rabi, rado zarjavi; zarjaveli meči, zarjavelo železo.

zarjavíti, ím, vb. pf. brannen: solnce mu je zarjavilo lice, (-ruj-) Jurč.

zárjenica, f. = jutrnica, ber Morgenftern, C. zarjęti (?), im, vb. pf. = zarjaveti, Npes.- Vraz. zarjevéti, ím, vb. pf., Jan., pogl. zarjuti.

zarjuti, rjovem, vb. pf. gu brullen anfangen; aufbrullen; lev, bik je zarjul; z. nad koga,

jemanden anbruden; z. v koga, jemanben andonnern, Fr .- C.

zarnica, f. 1) - zornice, bie Frühmesse, C., M.; — 2) zarnice igrajo = drnice igrajo, es metterleuchtet, Kor .- Cig., Jan., Str.

zarobaniti, anim, vb. pf. gu poltern anfangen. aufpoltern.

zarobantiti, antim, vb. pf. = zarobaniti, C.,

zarobek, bka, m. bie Einfaumung, Cig. zarobi, m. pl. bie Borte, C.

1. zarobitt, im, vb. pf. 1) ben Rand umlegen und einnaben, einfaumen, bortein; ruto z.; - 2) zustachen: z. palico, M.; - 3) z. jo komu, jemanbem eine Derbheit, Grobbeit fagen, Cig., Gor.; zarobi jo, kakor mu pride na jezik, Cig.; - zarobljen, ungeschliffen, roh, bengelhaft; z. clovek; zarobljeno govoriti.

2. zarobiti, im, vb. pf. zum Sclaven machen, Vest., SIN.; gefangen nehmen, C.

zarobljenec, nea, m. ein rober, ungefchliffener

Menich, ber Bengel.

Zaroblienje, n. bie Befangenschaft, C., Kreij. zarobljonka, f. ein robes, ungeschliffenes Beib. zarobljenost, f. die Ungeschliffenheit, die Flegelei.

zarobljonstvo, n. die Flegelhaftigkeit, Cig. zarobljeváti, ûjem, vb. impf. ad 1. zarobiti, Jan.; pogl. 1. robiti.

zaročati, am, vb. impf. ad zaročiti, Cig., Jan., C.

zaročavec, vca, m. ber Berlober, Cig.

zaročen, čna, adj. Berlobungs.; zaročni prstan, ber Berlobungering, Danj .- M., veh St .- Valj.

zarocenec, nca, m. ber Berlobte; zarocenci, bie Brautleute, Cig., Jan., C.

zaročenica, f. = nevesta, Zora. zaročénje, n. bie Berlobung, C.

zaročenka, f. bie Berlobte, Cig. zaročeváti, ûjem, vb. impf. == zaročati, Z. zaročevavec, vca, m. ber Berlober, Cig.

zaročilo, n. bas Berlöbnis. Z.

zaročitev, tve, f. das Berlöbnis, Jan.

zaročíti, ím, vb. pf. 1) perloben; z. svojo hčer s kom, Cig.; z. katero svojemu sinovi, Dalm.; z. se s kom, fich mit jemanbem verloben; zaročena je, sie ist verlobt, Braut; - 2) = poročiti, trauen, Mur., C.; - 3) z. se, ein Gelübde thun; z. se Materi božji, C.; -4) mit Solgnageln zwei Balten verbinben, Zora.

zaročki, m. pl. die Berlobungsfeier, Mur., Cig., Jan., Danj.-Mik., SIN.

zarôčnica, f. 1) bie Berlobte, Cig., Jan.; bie Braut, ogr. - M.; — 2) zaročníca, die Gemablin, Mur.; - 3) bas Berlobungsmabl, C.

zaročnik, m. 1) ber Berlobte, Cig., Jan., C.; ber Brautigam, ogr. - M.; — 2) zaročník, bet Gemahl, Mur.

zaročnják, m. 1) ber Brautigam, C.; - 2) ber Brautring, C.

zárod, roda, m. 1) bie Fortpflaugung burch Beugung, Cig.; - 2) Die Rachtommenichaft,

bie Abfommlinge, bie Descenbenten, bas Geschlecht; Abrahamov z.; ni imel, zapustil zaroda, Jap. (Sv. p.); - bie Brut; kačji z., Cig.; peklenski z., bie Hollenbrut, Cig.; ber Unflug (im Forftwefen), Jan.; - ber Fruchtanjas, Cig.; trte imajo obilno zaroda, bie Reben baben reichlich angefest, Cig., Strek. zarodec, den, m. ein junges Breigen an ber Rebe, M.

zarodek, dka, m. ber Embino, Cig., Jan., Cig. (T.); - ber Fruchtteim, Jan.; plodnice branijo v sebi zarodke, Erj. (Izb. sp.); - ber Fruchtansat, die Tragetnospe, Cig., Jan., C.;
— zarodki raznih bolezni, die Krankeitsfeime, SIN.

zaroden, dna, adj. 1) Generations : zarodna menjava, ber Generationswechsel, Tus. (B.); Frucht : zarodna mladica, ber Fruchttrieb, Jan .; - teimfähig, Jan .; - 2) fraftig gebout: z. človek, Dol.; matica mora zarodne noge imeti, Levst. (Beč.).

zaroditi, im, vb. pf. 1) burch Beugung erfüllen: z. svet, die Beit bevölfern, C.; - 2) eine Rachtommenicoft erzeugen, generieren, Mur., Cig., Jan.; — Frucht ansehen, Jan.; — z. se, erzeugt werben, entstehn, Jan.; — sich burch Fortpflangung vermehren, Cig.

zarodnica, f. zarodnice, bas Fruchtholz (z. B.

bei Reben), C.

zarodnik, m. 1) ber Stammvater, Cig.; -2) = zarojenec, Jan., C.

zarogâžati, am, vb. impf. ad zarogoziti, C. zarogóziti, gózim, vb. pf. z. sod = z rogozom sklepe med dogami zamašiti, Mur.

zarohneti, im, vb. pf. aufgrungen, auffnurren, Cig., Jan., M.; z. nad kom, na koga, jemanben anichnarchen, anichnaugen, Cig., nk.,

zarojenec, nca, m. der Nachkomme, ber Abtommling, ber Descendent, Cig. (T.), DZ. zarojenka, f. ber weibliche Abtommling, Jan.

(H.).zarojíti, ím, vb. pf. 1) auftoben, aufbrausen; z. nad kom; — 2) berichwärmen: z. ves denar, Cig.

zarok, roka, m. 1) accordierte Arbeit, C.; -2) pl. zaroki, bas Eheverlobnis, bie Berlobung, Habd .- Mik., V .- Cig., Jan., C.; k zarokom iti, Npes.-Vraz; v zarokih biti, perlobt fein, Z.; im Brautigams., Brautftanbe fein (od zaročkov do poroke), νζħSt.-SIN.; baš Berlobungemahl, vzh.St.

zaroka, f. bie Berlobung, bas Cheveriprechen; v zaroki biti, im Brautftanbe o. Brautigams. stande sein, Cig.; = pl. zaroke, Meg., Boh.,

Cig. zaroki, m. pl. ber Armelaufichlag, Mur., Cig., Danj.-Mik.

zarokvica, f. die Armspange, Jan. (H.).

zaromati, am, vb. pf. beim Bilgern verbrauchen, berpilgern: ves denar z., Cig.

zarópiti, rôpim, vb. pf. anschmettern, Cig. zaropotáti, otám, óčem, vb. pf. zu poliern anfangen; ein Gepolter hervorbringen; nekaj je zaropotalo v veži.

zarosíti, ím, vb. pf. zu thauen anfangen: zarosi rosa drobna, Let.; entquellen: solza zarosi, Jan.

zarostati, am, vb. pf. zu raufchen, zu raffeln anfangen, aufraufchen, aufraffeln, Tolm.

zarot, rota, m. ber Schwur, Cig.

zarota, f. 1) bie Berfchworung, Cig., Jan., nk.; zaroto začeti, eine Berichwörung angeiteln, Cig.; - 2) bie Beschwörung, Z., Trst. (Let.); -3) bie Bermunfcung, C.

zarotba, f. die Berichwörung, Str.

zarotija, f. = zarota 1), Jan., Cig.(T.). zarotilo, n. bie Beschwörung, Zora; bet Expr-cismus, C., nk.; — ber Flucheid, Cig. zarotiti, (m., vb. pf. 1) beschwören; z. koga

pri zivem Bogu; — z. duhove, die Geister beichworen, Mur., Cig., Jan.; — 2) verwunschen, von sich wegwünschen, Cig.; - 3) z. sc, fcworen, mit einem Schwur betheuern, Mur., Cig., Jan.; z. se komu, jemanbem schwören, C.; - sich verschwören: z. se zoper koga, Cig., Jan., nk.

zarotnik, m. 1) ber Beichmorer, Jan.; - 2) ber Berichwörer, Cig., Jan., nk.

zarotováti, újem, *vb. impf.* 1) == rotiti, beichwören, Jan.; - 2) z. se, fich verichworen, Jan.

zarovánec, nca, m. ber Schmitzige, ber Schmitz rige, C.

zarovánka, f. die Schmußige, die Schmierige, C. zarovášiti, fišim. vb. pf. auf bem Rerbholz mit einem Einschnitt verzeichnen, einterben, Cig., Nov.-C.

zarováti, róvljem, vb. pf. (durch Bühlen) beschmuten, C.; zarovan, schmutig, schmierig, C. zarovstati, am, vb. pf. = zarostati, Cig., Notr. zaróżen, żna, adj. = hud, folimm, Gor. zarožíti, ím, vb. pf. ins horn ftoffen, Jan. (H.);

Prvič zapiska, zaroži, Npes. zarožljaj, m. das Erflirren, Let.

zarožljáti, am, vb. pf. zu flirren, zu raffeln anfangen; erflirren, aufraffeln; zarozljali so vozovi; verige so zarožljale na jetniku.

zarúben, bna, adj. pfanbbar, Jan. (H.). zarubîtev, tve, f. die Pfandung.

zarúbiti, im, vb. pf. pfanden; z. koga, z. komu kaj; zarubljena reč, das Pjandstud.

zarúbljenje, n. die Pjandung.

zarubljeváti, ûjem, vb. impf. ad zarubiti, Cig., Jan.

zarubljiv, íva, adj. = zaruben, Cig., Jan. zarúčen, adj. (part.) zaručeni lasje, gefraušteš Spaat, Polj., Idrija.

zarudariti, frim, vb. pf. beim Bergban berlieren, Cig.

zarudoti, im, vb. pf., Cig., Jan., nk., pogl.

zarujavéti, ím, vb. pf., Cig., Jan., nk., pogl, za-

zarúkati, kam, čem, vb. pf. gu brillen anfangen, aufbrullen: zarukale so krave, Vrt. zaruliti, im, vb. pf. ju brullen aufangen, auf-

brüllen: z. kakor lev, Dict. zaruljon, adj. (part.) ftropend vor Befundheit:

z. človek, zaruljeno tice, C.

Cicrosole

zarumenélost, f. bie Belbreife, Cig.

zarumenett, im, pb. pf. eine gelbe Farbe annehmen, Cig., Sol.

zarumeniti, im, vb. pf. eig. gelb machen: braunen,

einbrennen (g. B. im Fett): moko z., Cig. zarúpiti se, rûpim se, vb. pf. 1) zarupljen = zaripljen, C.; prim. zaripiti se; - 2) herb werben, Z.; zarupljen, herb, widerwärtig: zarupljena jed, C.

zarupljiv, íva, adj. = zarupljen: zarupljiva jed, Z.; - prim, zarupiti se 2).

zaruseti, im, vb. pf. roth werben, Z.

zarúsiti, im, vb. pf. röthen: zarušeni ustni, Bes.-C.

zarženíti se, ím se, vb. pf. pšenica se zarženi, če rž vmes vzraste, Blc.-C.

zaržíti se, ím se, vb. pf. = zarženiti se, Z. zasacba, f. bie Ertappung, Cig.

zasáčiti, sačim, vb. pf. umgarnen, Cig.; fangen, ermischen; z. zajca, tatu, Cig.; z. koga na prestopku, Levst. (Pril.); bolezen me je zasačila, C

zasačnik, m. ber Ergreifer, Cig.

zasad, sada, m. 1) bie Anpflangung, Cig., Jan., Levst. (Mocv.); die Blantage, Cig. (T.); ber Reusat (3. B. im Beingarten), C., vzhSt.;
- 2) die Pflanze, C., ogr.-Valj.(Rad).

zasadba, f. Die Anpflangung, Jan., C., Nov. zasadisce, n. ber Ort ber Anpflangung : bie Bflanzioule, Jan.; bie Gebe, Jan.; trano, drevesno zasadisce, bie Reben., Baumichule, C.

zasadíti, ím, vb. pf. 1) bepflanzen; golino z lesom z., Cig.; z grahom z. brazde, ogr .-Valj. (Rad); - 2) einsepen, pflanzen; drevje z. na kakem mestu; grme na vrt z.; -- anlegen: vinograd z.; - 3) hineinsteden; z. kol v steno, Skrinj .- Valj. (Rad); kremplje z. komu v meso, Die Rlanen ins Bleifch einsehen; z. komu nož v srce, jemandem daš Meffer ins Berg ftogen; z. macka, antern, Cig.; — z. se, sid einhateln: macka, orel se kam zasadi, Cig.; sulica se zasadi v steno (bleibt in ber Band fteden), Ravn.; - z. jo komu, jemanbem einen Schlag verfegen, Cig.

zasaja, f. bas Ginfegen, Die Pflangung, C., Z. zasajalisce, n. die Bflangichule,

zasájanjo, n. bas Bilangen, bas Ginfegen. zasájati, am, vb. impf. ad zasaditi; 1) bepflangen; - 2) pflangen; zasajajte vinograde! Dalm.; drevje z., Cig.; - 3) hineinsteden: kremplje z. v meso.

zasajavec, vca, m. ber Anpfianger, Cig., Jan., C. zasajavka, f. bie Anpflonzerin, Cig., Jan. zasajenica, f. bie Pflonze, C.

zasajeváti, ûjem, vb. impf. == zasajati.

zasájiti, im, vb. pf. berugen, Cig.

zasákniti, sáknem, vb. pf. = zasačiti, C. zasánjati, am, vb. pf. vertraumen, Jan. (H.).

zasapíti, ím, vb. pf. = zadušiti, z. se = zadušiti se, ogr. - C.; smrt ga je zasapila, C. zasatje, n. der Borstoß, das Borwachs, Cig.

zasêben, bne, adj. privat, Brivat-, Guts.-Cig., Jan., nk.

zasebnica, f. eine Private, Cig., Jan.

zasebnik, m. ber Privatmann, Cig., Jan., C. zasebniski, adj. eine Brivatperfon betreffenb, Brivat., Jan. (H.).

zasebnistvo, n. bet Brivaistanb, Jan. (H.). zasebnopráven, vna, adj. privatreditich, DZ., Nov.

zasębstvo, n. ber Privatstand, Cig.

zaséči, séžem, vb. pf. 1) == zaleči, den Raum ausfüllen, Z.; - ausreichen, C., Z.; - 2) hineingreifen, übergreifen, Jan. (H); - 3) mit Befchlag belegen, confiscieren, Cig. (T.), Levst. (Nauk), DZ., nk.; — 4) betreffen, C. zased, seda, m. 1) bas Auffigen (3. B. auf

ein Bferd), Mur., Cig.; - 2) ber Sinterhalt, Habd .- Mik.; bie Rachftellung, Mur.

zaseda, f. ber Sinterhalt, bie Rachstellung, Cig., Jan., nk.; v zasedi biti, im hinterhalte liegen, Cig.; napasti koga iz zasede, Erj. (Torb.). zasodáč, m. ber nachsteller, C.

zasedanje, n. 1) das Aufligen: z. konja, M.;
— z. sedezev, das Einnehmen der Site, M.; 2) das Rachftellen, M., C., kajk. - Valj.

(Rad); kako bi mogel temu razbojniškemu zasedanju uteči? Krelj; - 3) (po hs.) bie

Seffion, nk.

zasédati, am, vb. impf. ad zasesti; 1) aufjigen: konje z.; Hlapci (so) konje zasedali, Npes.-K.; (einen Blat) befeten; z. sedeže; čebele panj zasedajo, Lašče-Levst.(M); pohlepnost zaseda srce, kajk.-Valj.(Rad); - 2) nachitellen: z. koga, Cig., kajk.-Valj. (Rad); neprijatelji me zasedajo, C.; (z. komu, Mur.)

zasedávanje, n. bas Rachftellen, C.; od vrazjega zasedavanja oslobodi nas! ogr. - Vali.

zasędávati, am, vb. impf. = zasedati 3), Mur.; z. koga, jemanbem nachstellen, M.; (zasedjavati, ogr.-Valj. [Rad]).

zanfdavec, vca, m. ber Rachfteller, ber Lauerer,

ogr.-C. zasedba, f. 1) bie Befegung, bie Occupation, Nov., Navr. (Let.); -2) ber Sinterhalt, Hip. (Orb.).

zaséden, adj. nachitelleriich, Jan.

zasedeti, im, vb. pf. 1) figend bebeden: Komaj tol'k' opleia, kar je s svojo kiklo zasedela! Npes.-K.; - 2) versigen: cas z.; - burch Sigen ftarr, ftumpf werben laffen: z. si nogo, Levst. (M.); - 3) z. se, zu lange figen; sich starr figen, Z.; burch Gipen unpafe werben, Cig.; - 4) z., haften bleiben: cmok mu zasedi na jeziku, Glas,

zasedki, m. pl. bie Rachftellungen, C. zasedlariti, arim, vb. pf. mit bem Gattler-

handwert verlieren, Cig.

zasodláti, âm, vb. pf. 1) verjatteln, Cig.; — 2) = osedlati, Jan.

zasedljiv, iva, adj. gerne nachftellend, binterliftig, Mur., Svet. (Rok.).

zasednik, m. ber Nachsteller, ber Begelagerer, Cig., Jan.

zasédobe, adv. (= za se dobe), um bieje Beit herum, C. zasędováti, újem, vb. impf. = zasedati, Mik.

. . Cionale

zasędovávec, vca, m. = zasednik, Jan. zasèg, sega, m. ber Eingriff: z. na postenje,

bie Chrenantaftung, Cig. zasega, f. t) bie Beichlagnahme, bie Confiscation, Cig. (T.), DZ.; - 2) ber Eingriff: z. v tuje pravice, C.; - 3) bie Anguglichfeit, Cig.

zasęgati, am, vb. impf. ad zaseči; 1) confiécieren, Cig.(T.); — 2) z. koga, neden, ticheln, V.-Cig., C.; — zabavljati komu, očitati, Savinska dol.; tudi: z. na koga, Cig.; - z. koga, von jemandem anzüglich iprechen, Cig.; — 3) ausreichen, Z.

zasegljiv, iva, adj. anzüglich, beleibigenb, Cig., C. zasegljivost, f. die Andüglichteit, Cig. zasegováti, üjem, vb. impf. = segati, einfchiagen: v kak oddelek z., DZ.

zasehniti, sáhnem, vb. pf. - usehniti, Cig.,

zasehtéti, ím, vb. pf. im Bachsthum zurück bleiben, verfummern, Z.

zasejáti, sejem, vb. pf. 1) burch Gaen anbauen, jäen; vrag je ljuljko med pšenico zasejal; les z., eine (fünftige) Balbung anfden, Cig.; z. se, fich burch ungefaeten Samen ver-· mehren, Cig.; drevje se je zasejalo, baš hola ift angeflogen, Cig.; zasejan les, angeflogenes Sola, Cig.; - z. bolezen po kakem kraju, einen Ort mit einer Rrantheit anfteden, Cig.; ta kuga se je k nam zasejala (hot fid) bei uns eingeniftet), Z.; - unter bie Leute bringen, ausbringen, Cig.; - 2) = napačno sejati, versäen, Cig.; — 3) z. kaj, etwas verlieren, C.

zasejeváti, újem. vb. impf. ad zasejati; jáen; drevje se zasejuje, bas hola fliegt an, Cig.

zanok, seka, m. 1) ber hadenhieb, Cig.; - ber Einhau: limanice vtikati v zaseke, Glas.; ber Einschnitt (g. B. in einem Balten, worein ein anderer pafet), die Lafche, Cig. (T.); ber Ginichuitt (math.), Cig. (T.); - 2) = zaseka 2), ber Berhau, Jan., Bes.; — 3) == zaseka 3), eingehadter Sped, Mur., C., Mik.

zasęka, f. 1) ber Einschnitt, Jan.; - bie Lache (int Forstwesen), Cig.; — 2) eine Reihe von gefällten Baumen, ber Berbau, Cig., Jan., Cig. (T.), Burg. (Rok.); — bie Befiggrenze im Balbe, Ig (Dol.); — ein aufgeworfener Erbzaun, C.; lovska z., die an der Grenze aufgeaderte Bilbbahn, Cig.; - bas Bebege, Meg., C.; — 3) verhadter Sped, Mur., Cig., C., Mik.; tudi: záseka, Gor., St.

zasekáč, m. 1) bas Binbermeffer, C.; - 2) ber Sephammer ber Sufichmiebe, DZ.

zasékati, sêkam, vb. pf. 1) durch gefällte Baume versperren, verhauen: pot z., Cig.; - ver-begen, C., Z.; - 2) hineinhauen, einhaden; sekiro v drevo z.; — z. se s kremplji v kaj, fich in etwas verfrallen, Cig.; - 3) anhauen, anschlagen: drevo z., ben Baum burch Anhauen bezeichnen, Cig.; z. smreko, da bi rajsa smolo cedila, Jure.; - 4) z. se, fich perhaden: mesar se je zasekal, ber Fleischer hat beim hauen bie Stude verborben, Cig.; - 5) verhaden, zerhaden, Mur.

zasekávati, am, vb. impf. = zasekovati: tujščina je začela z. (fieng an einzubringen) v nekdanji čisti govor, Levst. (Nauk).

zasękljiv, adj. kdor rad vsako besedo drugim presekuje, ber es liebt ins Bort ju fallen, gu wiberiprechen, Ig (Dol.).

zasekovanje, n. 1) bas Berhauen, Cig.; -

2) bas hineinhaden.

zasekovátí, ûjem, vb. impf. ad zasekati; 1) Berhaue machen, verhauen; (pren.) le-to tebi pot zasekuje, da ne mores naprej, Kast.; — 2) hineinhaden.

zasētek, tka, m. ber Beiler, Cig.(T.); — hs. zaselitev, tve, f. die Colonifierung, Z.

zaséliti, sélim, vb. pf. befiebeln, C., Z.: deželo z., LjZv.

zaselje, n. ber Beiler, Cig. (T.); povabiti koga na svoje z. (auf feine Befigungen), SIN.; bie Billa, Vrt.; hladno poletno z., Let.; zaselje pbieg zaselja, drugo lepše od drugega, LjZv.

zaseljeváti, ûjem, vb. impf. ad zaseliti, Z. zasemeniti se, im se, vb. pf. == zasejati se, fich burch (ungefaeten) Samen vermehren, V .-

zasenčeváti, ûjem, vb. impf. ad zasenčiti, Jan.; gozd je zasenčeval (zasénčeval) zeleno tratino. Jurč.

zasenčiti, sendim, vb. pf. burch einen Schatten verbunkeln, in ben Schatten ftellen, beschatten, Dict., Cig., Jan.; oko ni zasenčeno, Žnid. zasoncje, n. ein schattiger Ort, Jurc.; ber Schattengang, Jan.

zaseniti, senim, vb pf. - zasenciti, Cig. zasep, spa, m. ber Ball, bie Schange, Meg., Dalm., Cv.; z. delati, nanesti, Dalm.; za-

sèp, spà, Valj.(Rad).

zasesati, am, vb. pf. gu faugen anfangen, Cig. zasesti, sedem, vb. pf. 1) fich fegend einnehmen, einen Blat befeben; vee stole so zaseli, Mur.; mesto komu z.; prestol z., ben Thron besteigen, Cig., nk.; miza je zasedena, ber Tijch ift befest, Cig.; pec je zasedena okoli in okoli, Jsvkr.; konja z., fich au Pferbe fepen; Zasede konj'ca brzega, Npes -K.; -- muha meso zasede, bie Fliege beichmeißt bas Fleifch, C.; - 2) mit einem Sinterbalt befegen: zaseli so cesto, Kras-Erj.(Torb.); z. komu, jemandem einen Hinterhalt legen, auflauern, ogr .- C.; divji petelin je zaseden (ift "eingerichtet"), St.; kuga se kje zasede (wird heimisch), C.; - z. se, sich verfigen, fich ftarr figen, Z. ; - z. se, ftarr werben, gerinnen: beljacec se zasede, Bleiw. (Let.); mleko se zasede, Ravn. (Abc.)-Valj. (Rad); zasedena kri, unterlaufenes Blut: (pogl, sesesti).

zasev, seva, m. ber Anflug (im Forstwesen). Jan.

zasęvati, am, *vb. impf. ad z*asejati; jäcn, anfăen, Cig., Jan., C., M.; rodi zemlja travo ino zelje, katero se zaseva, Dalm.; vetrovi raztrošajo seme dreves in sadežev in zasevajo mlada drevesa, Ravn.-Valj.(Rad).

zasevek, vka, m. ber Unflug (im Forfiwefen),

Cionelle

zaseven, vna, adj. jum Anbau geeignet, baufähig, Jan.

zasezanje, n. - zaseganje, bie Beichlagnahme,

zasézati, zam, vb. impf. = zasegati, Levst. (Nauk).

zasičati, im, vb. pf. zu zifchen anfangen, einen

Bijcher hören laffen, aufzischen, Cig. zasičeváti, ûjem, vb. impf. ad zasititi; fåttigen, kajk.-Valj.(Rad).

zasidrati, sidram, vb. pf. = zasidriti, Zora. zasidriti, sidrim, vb. pf. berantern, Cig.

Zasihati, siham, vb. impf. ad zasehniti; betfiegen. Cig.

zásihdob, adv. jest, C.

zásihkrat, adv. jest, C.

zasijati, sijem, vb. pf. ju icheinen anfangen; solnce je zopet zasijalo; - aufftrahlen, aufleuchten.

zasikati, kam, čem, vb. pf. ju zifchen anfangen, aufzischen.

zasiten, ina, adj. = kar je za silo, Roth-, Cig., Jan., C., DZ.; zasilni most, die Rothbrude, Cig.(T.); zasilna priprava, ber Rothapparat, DZkr.; zasilni krat, die Rothtaufe, DZ.

zasip, sipa, m. 1) bie Berichüttung, Danj.-Mik.; bie Berfandung, Cig.; - 2) ber Damm, ber Erbwall, Dict., Jan., C.; z. delati, Dict.; zasipali so zasip okoli mesta, Dalm.; -3) eine große Menge : z. blaga, großer Barenborrath, Cig.; veselja je bilo na vseh koncih in krajih na zasipe, Zv.; tudi: zásip: zásip denarjev, Levst. (Zb. sp.).

zasipanje, n. bas Berichütten; bie Berjandung,

zasípati, sîpam, pljem, vb. impf. ad zasuti (spem); guichütten, mit trodenen Dingen befcutten, mit Schutt bebeden; jame z.; s peskom z., berjanben, Cig.; z. Ljubljanico, in der Laibach das Geschiebe ablagern, Levst. (Mocv.); (vb. pf. = zasuti, St.).

zaslpávati, vb. impf. = zasipati; Vi me z dobrotami zasipavate, Sie überhaufen mich

mit Boblthaten, Cig.

zasipiti, im, vb. pf. einichläfern, Meg.; ("eine unregelmäßige Bilbung", Mik. [Et.]).

zasîpljaj, m. kar se enkrat (oglja) zasuje, bie Gicht (mont.), V.-Cig.

zasīpnica, f. = jama v zemlji, v katero zasirajo jeseni repo, korenje, krompir, Svet. (Rok.), Gor.

zasipováti, ûjem, vb. impf. = zasipati.

zasiriti, sîrim, vb. pf. aniaben, Levst.(M.); z. se, zu Raje werben: mleko se zasiri, Nov.; zasirjeno mleko, Erj. (Torb.); tudi: kri se je zasirila (ift geronnen), Staro Sedlo-Erj. (Torb.); (pogl. sesiriti se).

zasititi, sîtim, vb. pf. sattigen, Z.; zasičen, gefättigt (chem.), Cig. (T.).

zaskakováti, újem, vb. impf. ad zaskočiti,

zaskaliti, im, vb. pf. einen fpigigen Solzsplitter hineintreiben: z. si nogo, SlGor.-C.; z. se

v nogo, v pret, einen Splitter in ben guß, bie Sand befommen, C.

zaskeleti, im, vb. pf. einen brennenben Schmera zu verursachen anfangen, Z.; - (pren.) v srce me je zaskelelo, C.

zaskočiti, skocim, vb. pf. 1) burch einen Sprung bersperren, berrennen: pot komu z., Cig.; z. beg, bie Flucht abschneiben, Sol.; z. koga, bor jemanben fpringen und ihm fo ben Weg versperren, ihn überfallen, Jan.; zaskočile so ga pri tem le gabru, LjZv.; z. sovražnike, LjZv.; - 2) bespringen: 2rebec kobilo zaskoči, DZ., Nov.; - 3) = zapasti, einfpringen (von einem Schlofs), V. - Cig.; -4) z. si nogo, z. se, sich ben Fuß verspringen, Cig.; - 5) fich berichnappen (b. einem Schlofs), Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.); = z. se: klju-

čanica se je zaskočila, Cig., Prim.-Erj. (Torb.). zaskok, skóka, m. 1) bas Bertreten bes Weges, Jan. (H.); — ber überfall, Jan.; — bie Be-ftürmung, Jan.; — 2) bas Zuschnappen, Jan. (H.); - 3) bet Geitensprung, Cig.

záskokom, adv. im Gelopp, vzhSt.

zaskokoma, adv. im Galopp, Z.; (pren.) slovstvo se razvija z., Raič (Slov.).

zaskovinčati, im, vb. pf. aufminsein, aufe ichreien (bom Sunde, bom Bogel), C. zaskrbeti, im, vb. pf. Sorgen gu machen an-

fangen: zaskrbelo me je; ali vas ni nič zaskrbelo? Cv.

zaslada, f. der Nachtifch, bas Deffert, M., C.; -- hs.

zasládělti, sladčim, vb. pf. allgufüß maden,

zasladek, dka, m. = zaslada, Jan.(H.). zasladiinica, f. bas Bormaifchgefaß, DZ.

zasladitnik, m. ber Bormaifcbottich, ber Berauderungebottich, DZ.

zasladkariti, firim, vb. pf. vernafchen, Cig. zaslanjáč, m. ber Streifbaum (eine Uferborrichtung), DZ.

zaslanjáča, f. bas Schirmbrett, Cig.

zaslanjálo, n. to, s čimer se kaj zaslanja: bie fpanische Band, Cig.; - ein Dedwert

jum Schute abhangiger Ufer, Cig.

zaslanjati, am, vb. impf. ad zasloniti; gulehnen, (burch ein bavorgeftelltes Ding) berbeden, Cig.; viseč prt zaslanja vrata, Dict.; - verlehnen: luc z., M.; z. razgled, bie Aussicht verbeden, Levst. (Zb. sp.); z. komu, je-mandem im Lichte stehen, Mur., V.-Cig.; beden, ichnigen, ichirmen, Cig., Jan.; kokoš zaslanja svoja piščeta, Krelj; zaslanjaj dušne pastirje! ogr.-C.

zastec, sieca, m. ber Auffchlag beim Rleibe, Mur., Cig., Jan., C., Met.

zaslęcati, am, vb. impf. ad zaslekniti; aufichlagen: rokave z., Cig.

zasied, sieda, m. bas Auffinden ber Fahrte, Cig.

zastędba, f. die Ermittelung, die Ausforschung, bie Entbedung, DZ., Sol.

zaslędek, dka, m. bie Entbedung, bas Ergebnis ber Forichung: novi zasledki v starih pismih, Navr. (Let., Spom.).

zasiediti, im, vb. pf. auf die Spur tommen, ausspüren; pes zajca zasledi; - darauf tommen, aussindig machen, Cig., Jan., nk.

zastodovānjo, n. das Rachfpuren; — die Berfolgung, Cig., Jan., nk.; — das Rachforschen,

Cig., Jan., nk.

zasiedovati, ojem, vb. impf. auszuspuren suchen, nach jemandem fahnden, ihn verfolgen, Cig., Jan., nk.; - zu erforschen suchen, nachforschen, Cig., Jan., nk.

zasiedovavec, vca, m. ber Berfolger, ber Radforicher, Cig., Jan., C.

zaslędovávka, f. die Berfolgerin, die Nachforscherin, Cig.

zasleduh, m. ber Spion, C.

zasiekniti, sieknem, vb. pf. umbiegen, aufichlagen: rokave z., Cig.

ichlagen: rokave z., Cig. zaalopiti, im, vb. pf. verblenden (fig.), Mur., Cig., Jan.

zaslépljati, am, »b. impf. ad. zaslepiti; im Lichte stehen, Schatten machen: ako z levico pišeš, si zaslepljaš, V.-Cig.

zasiepljénje, n. die Berbienbung: zašli so daleko v svojem zasiepljenju, kajk.-Valj.(Rad). zasiepljénost, f. die Berbiendung, Cig.

Zasliniti, slinim, vb. pf. mit Speichel befubeln, Mur., Cig.

zaslīšanec, n.c.a, m. ber verhört wirb, C. zaslīšanjo, n. 1) die Bernehmung; — 2) das

Berhör; — 3) die Audienz, Cig.

zasiisati, slisim, vb. pf. 1) vernehmen, hören; z. glas in spoznati, čigav je; — 2) einvernehmen, verhören; z. priče; — 3) Audienz geben, Cig.

zaslisba, f. 1) die Einvernehmung, die Abhörung, das Berhör, Cig., Jan., C., DZ., Nov.; v zaslisbo vzeti, zum Berhör ziehen, V.-Cig.; — 2) die Audienz, Cig., Jan.

zaslíšek, ška, m. das Berhör, C.

zasliševātnica, f. ber Aubienziaai, Cig., C. zasliševanec, nca, m. ber bernommen, berhört wird, Cig., DZ.

zastiševanje, n. das Abhoren, die Einvernehmung, Cig., Jan.

zasliševānski, adj. Bernehmungs-: z. zapisnik, bas Bernehmungsprotofoll, DZ.

zasliševáti, üjem, vb. impf. ad zaslišati; abhoren, einvernehmen, ein Berhor abhalten, Cig., Jan.

zaslišovāvec, vca, m. ber Berhörer, Cig. zaslizitl, im, vb. pf. verschleimen, Cig., Jan. zasliženje, n. die Berichteimung, Cig., Jan.

zasioba, f. nam. zaslomba, ogr.-Mik., C. zasiočiti, im, vb. pf. Irummen, einbiegen, Cig.,

Jan.; z. vile, C.

zasiomba, f. etwas Borgestelltes: ber Schirm, ocesna z., ber Augenschirm, Cig.; bie Decung (einer Festung), Cig.; ber Schuß, Cig., Jan.; postavna z., Jan.; ostati brez zaslombe, brez brambe, Jap. (Prid.); glava in zaslomba vsega mesta, Jurc.; — bie Stüße, Cig. (T.), C.

zasion, slona, m. etwas Borgelehnies, Mur.; peżni z., der Dfendedel, Cig.; — ber Schirm, die spanische Wand, Mur., Cig., Jan., DZ.; z. iz plocevine, DZ.; — die Blende, Cig.;

— ber Schirm (bot.), Cig.(T.); — ber Borhang, Habd.-Mik., Mur., C.; — v njegovem zaslonu in brambi, in seinem Schut und Schirm, Krelj.

zaslôna, f. = to, s cimer se kaj zaslanja, C.;
- ber Ofenbedel, Cig.

zaslonflo, n. ber Schirm, die spanische Band, Cig., Jan.; — die Blende, DZ.

zastoniti, sionim, vb. pf. durch Anlehnen verbeden: verlehnen, Mur.; z. luč, M.; peč z. (mit dem Osendedel verschließen), Cig.; — verdeden: okno s kako rečjo z., Cig.; z. odraz (z roko), die hand vord Gesicht halten Cig.; — beden: svet ni dovolj zastonjen pred mrzlimi snežniki, Levst. (Zb. sp.); — beschliegen, jemanden vertreten (— filt ihn sprechen), Dol.-Cig., Jan.; zastoni svojega hlapca! Dalm.

zaslonka, f. die Blendung, bas Diaphragma, (phys.), h. t.-Cig.(T.), Znid.

zaslovéti, im, vb. pf. anfangen gerühmt zu werben, berühmt, befannt werben; zaslovelo je njegovo ime po vsej deželi.

zaslûga, f. das Berdienst, Cig., Jan., nk.; po zaslugi, nach Berdienst, Cig.; imeti veliko zaslug, velike zasluge, nk.

zaslugovît, adj. verbienstvoll, C.

zaslůh, m. 1) baš Berhör: zvati koga na z., SIN.; — 2) bie Audienz, Jan.(H.). zaslúti, slovem, slújem, vb. pf. — zasloveti,

zaslúti, slóvem, slújem, vb. pf. = zasloveti, Cig.; njegova svetost je zaslula, LjZv.; zaslula je v deveto vas zavoljo svoje brdkosti, Jurč.

zaslutiti, allitim, vb. pf. von einer Ahnung erfüllt werben, ahnen, C.

zásluž, m. ber Berbienft, vehSt.

zaslužávati, am, vb. impf. ad zaslužiti: berbienen, C.; veliko miloščo si z., kajk.-Valj. (Rad).

zastūžba, f. 1) baš Erwerben, ber Erwerb, Cig., Jan.; — 2) = zasluga, Guts., Mur., kajk.-Valj.(Rad).

zaslúžčen, čna, adj. erwetbjam, Mur., Cig., Met.

zaslūžek, žka, m. 1) ber Broterwerb; brez zaslužka; iti po zaslužku, sein Brot suchen; — 2) das Berdiente, der Berdienst; ves z. zapraviti.

zaslúžen, žna, adj. 1) verdienstvoll, verdienstich, Cig., Jan., C., nk.; z. moż, zaslužno delo, nk.; — 2) würdig: biti z. smrti, den Tod verdienen, C.; — 3) Berdienste, a) den Berdienst betressend zickaz, der Berdienste außweiß, Levst. (Cest.); — b) daß Berdienst, die Berdienste betressend zaslužna svetinja, Levst. (Zb. sp.).

zaslužénje, n. baš Berbienst; svojega zasluženja ne bom nikoli poveličevala, LjZv.; (pos. v cerkvenem govoru); po Kristovem zasluženju.

zasluževátl, fijem, vb. impf. = vreden biti, verbienen, nk.

zaslužílo, n. ber Berbienft, C.; ber Arbeitslohn, Cig.

zaslužstek, tka, m. = zaslužek 2), C. zaslužiti, im, vb. pf. burch seine Dienste ein Anrecht auf etwas bekommen oder es sich

baburch berichaffen, berbienen : mnogo denarja z.; nekaj sem zaslužil, nekaj sem dobil v dar; še mrzle vode nisi zaslužil; zaslužena plača; zaslužil je kazen, pohvalo, da bi ga obesili; tega nisem zaslužil; zaslužena kazen; - (zaslužiti, 💳 wert sein, "verdienen", vb. impf. [germ.]).

zaslužijiv, íva, adj. = zaslužen, verbienstlich,

zaslúžnost, f. bie Berbienftlichfeit, Cig., Jan., nk. zasmaljac, m. ber Ralfaterer, (ki ladje zasmalja), Cig.

zasmāljati, am, vb. impf. ad zasmoliti, Cig.,

Levst.(Zb, sp.).

zasmen, m. bas Berlachen, ber Spott, ber Sohn, Cig., Jan., C., M., nk.

zasmęhávati, am, vb. impf. = zasmehovati, Prip -Mik.

zasmehljáti se, am se, vb. pf. zu lächeln anfangen, lächeln.

zasmenijiv, íva, adj. [pöttifc, höhnifc, Cig., Jan., nk.; - spottsuchtig, Cig., Jan.

zasmehljivec, vca, m. ber Spottler, Jan. zasmehljivka, f. bie Spottlerin, Jan.

zasmehljivost, f. bie Spottjucht, Cig., Jan.; ber Garfasmus, Jan.

za smehoválen, ina, adj. Spott, Sohn enthaltenb, Spotts, Cig., C., nk.

zasmehovánec, nca, m. ber Berlachte, Zora. zasmehovanje, n. bas Berlachen, bas Berfpotten; das Berhöhnen.

zasmehováti, üjem, vb. impf. verlachen, verspotten, verhöhnen; z. koga; z. svete reci.

zasmohovavec, vca, m. ber Berlacher, ber Berlocher, ber Berhöhner.

zasmehovavka, f. bie Berlacherin, die Ber-ipotterin, bie Berhöhnerin, Cig., Jan.

zasméjati se, jem, jam se, vb. pf. zu ladjen anfangen, auflachen; na ves glas se z., laut auflachen.

zasmęsek, ška, m. bie Beripottung: z. in oponašek, C.

zasméšen, šna, adj. verspottenb, spöttisch, sati-

rifc, Cig. zasmetiti, im, vb. pf. mit Ungehörigem (Staub,

Abidnigel u. bgl.), mit Rehricht bebeden; zasmečena tla.

zasmiliti se, smilim se, vb. pf. Mitleid erweden, erbarmen; zasmilil se mi je, C., Dol. zasmod, smoda, m. bie Berfengung, Cig.

zasmôda, f. == zasmod, Cig.

zasmodina, f. der Brandgeruch, Cig. zasmoditi, im, vb. pf. verlengen; lase si z.; - hišo ti bo zasmodil (zaničlj. nam. zazgal), zasmójati, am, vb. impf. ad zasmoditi, Jarn. zasmolariti, arim, vb. pf. mit Bechhanbel berlieren, Cig.

zasmolba, f. bie Berpichung, C.

zasmoliti, im, vb. pf. mit Bech verftreichen, verpichen; z. sklepe, bie Fugen verpichen; z. ladje, bie Schiffe falfatern, Cig.

zasmoljeváti, üjem, vb. impf. ad zasmoliti, Z. zasmraditi, smradim, vb. pf. mit Geftant erfüllen, durchftantern; z. sobo; einen Geftant verursachen; kdo je tu zasmradil?

zasmrájati, am, vb. impf. ad zesmraditi. zasmfčati, im, vb. pf. zu ichnarchen anfangen. aufichnarchen.

zasmrdett, im, vb. pf. gu ftinten anfangen, nekaj je zasmrdelo; zasmrdelo je po vsej sobi, im gangen Bimmer wurde ein Geftant wahrgenommen.

zasmékati, amékam, vb. pf. 1) rogend die Luft burch bie Rafe einziehen; - 2) mit Rop besubeln, Cig.; zasmrkan, robig, Cig.

zasnožíti, í, vb. pf. verjoneien, einfoneien, zasnežilo jih je,

zasnôva, f. die Anlage, der Entwurf, Cig.(T.), C. zasnováti, snojem, vb. pf. anzetteln: (fig.) entwerfen, Cig. (T.), Zora; z. nakano, einen Blan entwerfen, LjZv.

zasnúbiti, im, vb. pf. freien, Jan., Prip.-Mik. zasnúbljonka, f. die Befreite, die Braut, C. żasoben, bna, adj. = zaseben (privat), Jan., C., nk.

zasôbnica, f. 🛥 zasebnica, Jan.

zasobnik, m. = zasebnik, ber Brivatmann, Jan., C., Levst.(Nauk); danes je bil zasobnik, brez javne službe, Jurč.

zasobnopráven, vna, adj. = zasebnopraven, privatrechtlich, Levst. (Nauk).

zasoliti, im, vb. pf. verfalgen; - z. jo komu, jemandem etwas unter die Rafe reiben, ibn abtrumpfen; - z. komu, jemandem eine große Rechnung vorlegen, einen hoben Breis beim Bertauf verlangen.

zasolnčen, čna, adj. 1) absonnig, Cig.; - 2) abendlandisch, Cig.; - 3) zasolnění svit,

das Bobiacallicht, Cig. zasolnenjak, m. die Connenblume, Jarn. zasotzíti, ím, vb. pf. bethranen, Cig.; se, aufangen Thranen gu vergießen, C.

zasopihati se, ham, sem se, vb. pf. heftig gu athmen anfangen; zasopihan, fonaufend, athemlos; z. se ustavi jezdec, SiN.

1. zasopiti, im, vb. pf. ben Athem beichweren: z. koga, C., Lašče-Levst. (M.), zasopljen biti, außer Athem fein, Cig., Jan.

2. zasopiti, im, vb. pf. einichlafern, C.

zasópsti, sópem, vb. pf. 1) mit ber Athemluft erfüllen, Z.; zasopena izba, ein bunftiges Bimmer, St. - C; - 2) einen Athemaug thun; - 3) z. se, sich außer Athem laufen, gehen etc., Mur., Cig., Met.; ves zasopen, Levst. (Zb. sp.); bil je že silno zasopen, LjZv.

zasorêj, adv. ni zasorej kot oče - ni tak, kakor oce, er ift bem Bater nicht abulich,

Svet.(Rok).

zásov, sova, m. ber Miegel, C.

zásova, f. ber innere Querriegel an ber Thur, Vas Krn-Erj.(Torb.).

zaspánček, čka, m. i) dem. zaspanec i); ein verschlafener Anabe; - 2) ber Frühlings. Engion (gentiana verna), Jan., Tus.(R.), Sp. Idrija-Erj.(Torb.), Polj.

zaspančkati, am, vb. pf. einfofafen (v otročjem govoru).

zaspane, fta, m. ein verschlafener Menich, ber Langichlafer, ber Schlafbans, Mur., Cig., Jan., Valj.(Rad).

zaspánec, nca, m. 1) ein verfchlafener Menfch, ber Bielichläfer, ber Langichläfer; - 2) bie Schlafluft, Die Schläfrigleit, Mur., Cig., Jan.; z. me ima, me lomi, mi prihaja, ber Schlaf finbet fich bei mir ein, Cig.; zaspancu pod uho podkladati, ber Schlafluft nachgeben, Mur.; - 3) ber Barlapp (lycopodium complanatum), Cig., Jan., Medv.(Rok.).

zaspanica, f. nav. pl. zaspanice, ber Benusspiegel (specularia [campanula] speculum), C. zaspaník, m. = zaspanec 1), Mur., C., Mik.,

Goriš.

zaspanjáča, f. ein verfcflafenes Beib, Mur. zaspanják, m. = zaspanec 1), Mur., C

zaspánka, f. 1) ein verichlafenes Beib, bie Langfclaferin, die Schlafhaube; - 2) die Windblume (anemone sp.), ogr.-Erj.(Torb.); der Benusspiegel (specularia [campanula] speculum), Medv.(Rok.).

zaspánost, f. bie Berichlafenheit, bie Schlaf.

riofeit.

zaspanstvo, n. die Langichlaferei, Cig.

zaspáti, spim, vb. pf. 1) burch Schlafen berjaumen, verschlasen; maso z., svojo srečo z., Cig.; - 2) schlafend zugrunde richten, im Schlafe erbruden: otroka z., M.; "K sebi te (otroka) ne bodem djala, Bog ne daj, da b' te zaspala!" Slom,- Vrt.; - 3) einschlafen, dete je zaspalo; dolgo nisem mogel z.; entichlasen: mirno je v Gospodu zaspal; red je zaspala, bie Sache ift eingeschlummert, eingeschlafen, Cig., nk.; - 4) zaspán, schläfrig, verichlafen; z. sem, z. človek; zaspani ponedeljek, ber Blaumontag, Cig.; zaspana pravica, verjährtes Recht, V.-Cig.; - 5) (einschläfern, ["nedobra beseda"], Senožeče-Erj. (Torb.)

zaspávanje, n. bas Einfclafen, kajk. - Valj. (Rad).

zaspávati, am, vb. impf. ad zaspati, Mur., Cig., Jan., kajk.-Valj. (Rad); zibani z burjo zaspavamo ob divji godbi lakotnih volkov, Let.; - (pren.) časniki zaspavajo (= horen auf zu erscheinen), Levst.(Zb. sp.).

zaspivati, am, vb. impf. nach und nach ein-

schlafen, im Einschlafen begriffen sein, Ben.-Mik.(V. G. IV. 319), Svet.(Rok.). zasramba, f. die Beschämung, Ravn.-Valj. (Rad); — die Beschüntpung, die Berspottung, bie Berhöhnung, bie Schmahung, Cig., Jan.; bie Berlegung ber Chre, ber Schimpf, Cig. zasrámen, mna, adj. joundlich, Jan.; za-

sramna smrt, Npes.-Cig.

zasramljiv, (va, adj. i) beschämenb, M.; höhnifch, spottisch, Cig., Jan.; — 2) schändlich,

zasramljivec, vca, m. ber Spöttler, Cig., Jan. zasramljîvka, f. die Spöttlerin, Cig., Jan.

zasramotiti, im, vb. pf. beschämen, Schanbe anthun, ichanben, Cig., Jan.

zasramotováti, fijem, vb. impf. ad zasramotiti: fcmahen, Jan., Trub.(Psal.); (nam. -

zasramováten, ina, adj. befchimpfenb, läfterlich, Cig., Jan., nk.

zasramovánec, nca, m. ber Beichimpfte, Cig. zasramovânje, n. das Beschämen, Mur.; das

Beschimpfen, die Berhöhnung. zasramovati, Gjem, vb. impf. beschänten, M.; - beschimpfen, verhöhnen; oko tega, kateri očeta zasramuje, imajo od potokov krokarji izkljuvati, Škrinj.-Valj.(Rad).

zasramovävec, vca, m. ber Beschimpser, ber Berhöhner, ber Schmaber, Cig., Trav., Ravn .-

Valj.(Rad), nk.

zasramovavka, f. bie Beichimpferin, bie Berhöhnerin, bie Schmaberin, Cig., Jan.

zasrati, serjem, vb. pf. eine Brut aufegen, erzeugen (zaničij.), Z.; najprvo je bila le ena mačka v vasi, in ta je zasrala vse te, kar jih je zdaj, Lašče-Levst. (Rok.); Balade od Cebelice zasrane (eingeführt), Pres.

zasrboti, ím, vb. pf. zu juden anfangen, juden. zasreden, dna, adj. ercentrijch (math., astr.), h. t.-Cig.(T.).

zasrédnost, f. die Ercentricitat (math., astr.), h. t.-Cig.(T.).

zasfsati, am, vb. pf. zornig anreden, anschnauben, anbleden: z. na koga, Cig.

zasŕšati, im, vb. pf. = zasrsati, Cig.

zastaja, f. bas Burudbleiben, bas Stedenbleiben,

zastajališče, n. = kraj, kjer voda zastaja, C. zastajanje, n. daš Rurūdbleiben, das Stoden. zastājati, jam, jem, vb. impf. ad zastati (zastojim, zastanem); gurudbleiben, ins Stoden au gerathen pflegen, stoden; voda zastaja in se nabira okoli ponikve, Navr. (Let.); kupčija zastaja, Cig.; sapa mi zastaja, ber Athem bleibt mir aus, Cig., C.; govorica med deklicama je vedno zastajala, Jurč.

zastajavec, vca, m. der Burudbleibenbe, ber Marobeut, Jan.(H.).

zastanāvijati, am, *vb. impf. ad* zastanoviti; zuruchalten, hemmen, C.

zastanek, nka, m. bas Burudbleiben, bas Stoden, C.; (g. B. v. einem Bagen), C.; z. drzavne masine, ber Stillftand ber Staats. maschine, Cig. (T.); z. v opravilih, ber Gefcafteruditand, Jan.

zastanova, f. = zastanovitev, Jan.

zastanovitev, tve, f. ber Einhalt, die Einftellung, Jan.

zastanoviti, im, vb. pf. jum Steben bringen, bemmen, Einhalt thun, Mur., Cig., Jan.; vodo z., ben Bafferabflufs hemmen, Z.; kri z., bas Blut ftillen, Mur.

zastara, f. = zastaranje, bie Berjahrung, Jan.,

zastaranje, n. bie Berjährung: doba za z. postavljena, bie Berjahrungsfrift, Cig.

zastaranost, f. bas Beraftetfein, Cig. zastarati se, am se, vb. pf. zu alt werben, M.; da bi se (hči) ne zastarala, Dalm.; betalten; zastaralo se je, es ift aus ber Dobe gefommen, Cig.; zastarana beseda, ein Archaismus, Cig.; - verjahren, Cig., Jan.; zastarana pravica, ein verjährtes Recht, Cig., nk.; - zastarana bolezen, ein eingewurzeltes

- 880 **-**-

Leiben, Cig.; zastaran gresnik, ein veralteter Sünder, C

zastarolka, f. ber Archeismus, Navr. (Kop. sp.). zastarelost, f. veraltetes Beien, Jan.(H.); bas Berjährtsein, die Berjährung, DZ.

zastareti, im, vb. pf. zu alt werben: erce ne zastari, Zora; - veralten, Jan.; zastarel, veraltet, objoiet, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; zastarela nosa, zastarela mnenja, nk.; berjăhren, Jan.; če je tri mesece uže prešlo, tedaj kazen zastari, Levst. (Nauk).

zastarévati, am, vb. impf. ad zastareti; perjabren. DZ.

zastarina, f. bas Beraltete, Cig.(T.).

zastarljiv, íva, adj. verjährbar, Cig.

zastáti, stanem, vb. pf. 1) aufhören fich gu bewegen, gurudbleiben, ins Stoden gerathen; gonjači zaženo silen krik, da so lovcem ob jednem noge zastale, LjZv.; Od čudesa godcem roke so zastale, Pres.; sapa komu od strmenja zastane, C.; delo zastane, C.; delo mu zastane, kdor pozno vstane, Z.; kupčija je zastala, Cig.; razgovor je večkrat zastal, Jure.; - zastal, gurudgeblieben, rudstanbig, Cig., Jan., nk.; zastale obresti, Cig.; — 2) erwischen, Jarn.; überraschen: mrak zastane koga, Vrt.; — 3) rok z., die Frist, ben Termin versaumen, Irfaska ok.

zastáti, stojím, vb. pf. 1) burch Stehen verlieren, verstehen: cas z., Cig.; - 2) z. se, zu lange steben bleiben: Lotova zena se je zastala in ozirala, Ravn.; - bom Stehen mude werben, C.; sich versteben: živina se je zastala, (hat fich berftanben), Cig.; zastal, fteif in ben Gelenten, rebe: podkova za zastala kopita, bas Rebeeifen, DZ.

zastāva, f. 1) die Fahne, die Flagge, Mur., Cig., Jan., nk.; - Die Rebeltappe einer Bergipipe, C., Notr.-Levst.(M.), jvzhSt.; - solnce gre v zastavo, die Sonne verbirgt fich hinter ben Bolfen, Jan.; — 2) ber Anfat, die Anlage: ber Kernansat, Jan.; ber Zellen-ansat im Bienenstod: cebele trdijo na pokrov ula zastavo iz voska ter jo vedno bolj daljšajo proti podnici, Levst. (Beč.); - 3) bie Constitution, die Anlage, Die Beichaffenbeit, C.; z. života, C.; tele je lepe zastave, žito ima lepo zastavo (== obeta, da bode dobro obrodilo), Poh.; - 4) bas Abiperren bes Mahlwaffers: po zastavah mleti - v presledkih, kadar vode dosti nateče, mleti, SIGor.-C.; - bas Stauwert, Jan.(H.); -5) ber hinterhalt, bie Rachftellung: huda zastava, sovražne zastave, Trub.; - 6) bie Berpfanbung, ber Berjat; v zastavo dati, verpfanben, Cig., Jan.; - bas Bfanb; zastavo dati, rešiti, Meg.; on zapusti svojim sovražnikom pravo zastavo svoje ljubezni in sprave, Jap.(Prid.); skupna z., die Simultonhupothet, DZ.; ziva z., freffendes Bfand, Cig.; — 7) die Aufgabe (einer Frage, eines Rathfels), Cig.

zastávati, am, vb. impf. = zastajati, zurūdbleiben, fteben bleiben, ftoden, C., Z.

zastavek, vka, m. i) bas Basserwehr, C.; -- 2) ber Anjas: hrustančni z., ber Rnorpelanjan, Cig.; — 3) das Unterpfand, C.; — ber Berjan, Valj. (Rad); — 4) bie Aufgabe, bas Broblem, Cig., Jan., Cig.(T.).

zastáven, vna, adj. 1) Johnen. Cig., Jan.; zastūvni trakovi, nk.; - 2) von guter Anlage, Conftitution: z. je mlad človek, mlada žival, deblo, veja, zel, rast, sploh vse, kar obeta, da bode zajetno, ako doraste, Laśće-Erj. (Torb.); zastavno grozdje, eine reichliche Ernie versprechende Trauben, Z.; fraftig gebaut, ftammig, Jan.; mornar z. kakor Herkules, Let.; zastavna vzrast, zastaven život, Jurč.; zastavni podgorski očetje, LjZv.; - gefest, ernft: zastavni in pametni ljudje, zastavno vedenje, LiZv.; izgovoriti zastavno besedo, Jurć.; tiho, počasno, zastavno stopajo vrste, LjZv.; - 3) Bfande: Cig., Jan.; Supothetare: zastavni upnik, zastavna terjatev, DZ.

zastâvica, f. 1) bas Rathfel, Cig., Jan., M., Strek., Bolc, Solkan-Erj. (Torb.), nk.; zastavico zastaviti, ein Rathjel aufgeben, C.; -2) dem. zastava 1), das Fähnlein, Jan., nk. zastaviten, dna, adj. Berpfändungs-: zastavilno pismo, die Berpfanbungsurfunde, DZ. zastavitnica, f. das Pjanbhaus, Cig., Jan.;

dati kaj v zastavilnico, Glas.

zastavilo, n. bie Pfandicaft, bas Pfand, Jan. zastavisco, n. bie Fahnenftange, Cig., C. zastáviti, stavim, vb. pf. 1) burch Boranftellung einer Sache gumachen, guftellen: z. pec, ben Dien gufeben, Cig.; - verftellen, verrammeln, sobo s posteljami, pot z vozovi z.; - bejegen: sodišče ni bilo prav zastavljeno, DZ.; - ben Lauf einer Sache hemmen, Jan.; z. (= ustaviti) vodo, Cig.; - 2) verpfanden, glavo z., fein Beben jum Bfanbe einfegen, Cig.; verjegen; z. zlatnino; - z. se za koga, za kaj, für jemanben o. etwas in Saft treten, gut ftehen, Cig.; - za varuha so me doma zastavili, (porok sem torej, da se nič ne zgodi), C.; — 3) burch Wetten verlieren, verwetten; - 4) anjegen: z. pero, Pres.; napačno jo z., einen verfehlten Lebenswandel beginnen, Nov.; — aufwerfen, aufgeben: vprašanje, zastavico, uganko z., Cig., Jan., Cig. (T.), Sol., C., Erj. (Torb.); - z. placo, fich einen Lohn ausbedingen o. bestimmen, Notr. zastavka, f. ber Finalftod ber Buchbruder, M. zustavljainica, f. bas Pjandhaus, bas Berjap-

amt, Cig., Jan., nk. zastávljanje, n. 1) bas Berftellen; — 2) bas Berpfanben; - 3) bas Anfegen; - bas Aufmerfen.

zastávljati, am, vb. impf. ad zastaviti; 1) betstellen: zastavljali so lovci in gonjači zaporedoma več dolin in jarkov, a volka ni bilo na dan, LjZv.; - 2) perfehen; začel je svojo obleko z.; — 3) anseben; zalego z., Brut anjeben, Por .; - ftellen, aufgeben; zastavljali so mu vprašanje za vprašanjem, Jurč. zastavljavec, vca, m. ber Pfandgeber, ber Ber-

pfander, Cig., Jan. zastavljenec, nca, m. ber Beijel, Cig., Jan., C.

Guerric

zastavljenina, f. die Bfanblache, DZ.

zastavljenje, n. i) die Berfiellung, bie Berrammelung; - 2) bie Berpfanbung; - 3) bie Mufmerfung, (prim. zastaviti 4).

zastavljenost, f. bie Bfanbichaft (als Gigen-

(d)aft), Cig., DZ.

zastavljenstvo, n. die Beiselschaft, Cig.

zastāvnica, f. 1) = zatvornica, das Schubbrett, (bas Baffer bamit gurückuhalten), Cig.; - 2) = zastavljalnica, Jan., C.; - bie Hypothelenbant, Cig., Nov., -3) = zastavni list, der Bersapschein, C., DZ.

zastavnik, m. 1) ber Fahnenträger (z. B. bei Hochzeiten), St.-C.; ber Fahnerich, Cig., Jan.;
— 2) ber Berpfänber, ber Pfanbgeber, Cig., C.; - 3) ber Ungriffspuntt, Cig., Jan.

zastavnják, m. ber Sochzeitsfahnentrager, C.,

SIN.; zástavnjak, vzhŠt.

zastavnost, f. 1) die Pfanbichaft (als Eigenichaft), Cig., Jan.; - 2) bie tüchtige Anlage o. Conftitution, die Corpulenz, Jan.; (prim. zastaven 2)),

zastavodavec, vca, m. ber Bfanbgeber, Cig., Jan.

zastavojemnik, m. der Pfanbnehmer, Cig.,

zastavonosec, sca, m. ber Jahnenirager, nk. zastavonosa, m. = zastavonosec, nk.

zastavski, adj. Fahnen : z. patent, bas Flaggen. patent, DZ.

zastāvsčina, f. bas Pfanbegelb, (denar, s katerim se odkupi zastavljena reč), Cig. zastęrati, am, vb. impf. = zastirati, Dol.-Mik.

zastígniti, stignem, vb. pf. erreichen, einholen, C. zastiralo, n. bie Sulle, bie Berhullung, Cig. zastīrati, am, vb. impf. ad zastreti; verhallen, verbeden, verhangen, Cig., Dol .- Mik.; tka-

nina zastira stene duplinam, Erj. (Som.); podgorje zastira lehka jutranja meglica, Erj. (Izb. sp.).

zastlati, steljem, vb. pf. als Streu verbrauchen: vso slamo z., Cig., C.

zastoj, stoja, m. ber Stillftanb, bie Stodung, C. zastókati, stôkam, čem, vb. pf. ju adzen, ju

ftobnen anfangen; aufachzen, aufftohnen. zastonj, adv. umfonft, ohne Bezahlung, unentgeltlich; imeti z. hrano pri kom, frete Roft bei jemandem haben; z. jesti in piti v krčmi; kaj misliš, da ti bom z. delal? - pergebens. fructitos; prosili smo, jokali smo se, pa vse je bilo z.; z. smo ga opominjali in svarili; - zwedios, ohne Grund; nisem se z. bal. zastonjik, m. kdor zastonj kaj dobiva, Zv.

zastonjski, adj. vergeblich: z. trud, zastonjsko

delo, Zora, SIN., jvzhSt.

zastop, stopa, m. 1) - vhod, ber Eingang, C.; (prim. zastopiti 2); - 2) die Bertretung, bie Reprafentation, Jan., Cig.(T.), nk.; (prim. zastopati 2)); - 3) = razum, bas Berftanbnis, Trub., Dalm., Mur.; - ber Ginn, Die Bebeutung, Trub.; (prim. zastopiti 4)).

zastopanje, n. bas Bertreten, Die Bertretung,

die Repräsentation, Cig. (T.), nk.

zastopati, pam, vb. impf. ad zastopiti; 1) bertreten; pot z. komu, jemanbem in ben Weg

treten, M.; - 2) vertreten, reprafentieren, Jan., nk.; z. koga pred vnanjim svetom, Levst. (Cest.); (po drugih slov. jezikih); -3) z. se koga, por jemanbem Respect haben, ihn achten, C.; Rudficht haben, schonen, ogr.-C. zastopen, pna, adj. i) = razumen (verftandig); 2) verständlich: zastopno govoriti; -- prim.

zastopiti 4).

zastópiti, stôpim, vb. pf. 1) vertreten: pot komu z., jemanbem in ben Weg treten, Mur., Cig.; zajca v grmu z., Z.; - 2) hinein-treten: z. v nebesa, in ben himmel fahren, C.; - kri je zastopila pod kožo, bie Saut ift mit Blut unterlaufen, Cig.; - 3) z. se koga, česa, por jemanbem, etwas Refpect betommen, C.; Rudficht nehmen, verschonen: smrt se nikogar ne zastopi, ogr.-C.; - 4) (pf. in impf. - umeti, razumeti, verftehen; z. se, fich verfteben, in Eintracht leben; - neslovansko).

zastopljenje, n. z. (v nebo), bie himmelfahrt,

C., kajk .- Valj .(Rad).

zastopnik, m. ber Bertreter, ber Reprasentant, Cig., Jan., nk.; (po drugih slov. jez.). zastopniški, adj. Reprafentanten-, Bertretunge-,

zastopništvo, n. die Bertretung, die Repra-

sentanz, Jan., C., nk.

zastópnost, f. 1) = razumnost, razum, baš Berstehen, die Berständigkeit, Cig., Krelj, Isvkr.; — 2) die Eintracht: v lepi zastopnosti živeti; — prim. zastopiti 4). . zastopováten, ina, adj. reprásentativ, Jan.

(H.).

zastopeváti, ûjem, vb. impf. = zastopati, Jan. zastopovavec, vca, m. ber Bertreter, Vrt.

zastopstven, stvena, adj. reprajentativ: zastopstvena ustava, die Rebrafentativverfassung. Cig.(T.).

zastopstvo, n. die Bertretung, die Reprafentang, Jan., Cig.(T.), nk.

zástor, m. die Berhullung, Cig., C.; ber Bor-hang, Jarn., Cig., Jan., Dalm. - M., kajk.-Valj.(Rad); slikani zastori, Rouleaux, DZ.; — die Lapete, Guts. - Cig., Jan.; — ber Schleier, C.; — das Bortuch, die Schurze, BlKr.-Cig., Navr.(Let.), Jan., Zora., Vrt.; - kočijski z., bas Spripleber, Cig.

zástorček, čka, m. ein fleiner Borhang, Zora. zástorje, n. bie Draperie, h. t.-Cig.(T.).

zastrádati, am, vb. pf. aushungern, Jan.; zastradan, ausgehungert, Nov.; z. se česa, nach langer Entbehrung ein Berlangen nach etwas befommen. C.

zastrán, praep. c. gen. in Betreff, hinsichtlich; z. tega; z. mene, was mich anbelangt; (za mojo stran == zastran mene, C.).

zastrana, f. bie Abschweifung, bie Episobe, Cig.

zastrānek, nka, m. bie Abweichung, Cig., Jan.; die Aberration (astr.), Cig.(T.).

zastrānica, f. die Episobe, Cig.(T.).

zastraniti, im, vb. pf. abirren, abichweifen, Cig., Jan., Cig.(T.); — hs.

zastránjati, am, vò impf. ad zastraniti, Cig. 10000 C zastranjeváti, ûjem, vb. impf. - zastranjati, Cig.; omahuje in zastranjuje (= v stran se

zaletuje), Bes.

zastrašávanje, n. der Terrorismus, Cig.(T.). zastrášiti, stratim, vb. pf. in Schreden verfeten, C., Z.; einschüchtern: živi dusi se ni dal z., Navr.(Kop. sp.); z vojsko z., Navr. (Let.); zastrašen, entjeht, C.; zastrašeno koga gledati, C.

zastráža, f. = podstrešje pri drugih poslopjih razen hiše, Dol.; - prim. straž 2).

zastrážiti, stražim, vb. pf. mit Bachen umstellen, Z., Burg. (Rok.).

zastreljati, am, vb. pf. beim Schiegen verlieren, perschießen, sto tolarjev z., Cig.

zostręšek, ška, m. - kap, die Dachtraufe, C.

zastręśnik, m. = zastreśek, C.

zastreti, strèm, vb. pf. berhullen, berhangen, Cig., C., Mik.; z. okno, das Fenster mit bem Borhang verbeden, C.; nebo je bilo prek in prek gastrto, Zv.

zastretje, n. = obstret, ber Sof um ben Monb. Jan.(H.).

zastrgati, strgam, žem, vb. pf. verichaben, Cig. zastriči, striżem, vb. pf. mit ber Schere berichneiden, beim Scheren berberben, Cig.

zastrmeti, im, vb. pf. erstaunen, Z.; ocesi ji zastrmita (traten hervor), kakor bi hoteli vrhu nosa vkup trčiti, LjZv.

zastrojariti, arim, vb. pf. burch Berberei berlieren, Cig.

zastrojiti, strojim, vb. pf. beim Gerben verberben, gergerben, Cig.

zastrúpiti, strüpim, vb. pf. vergiften.

zastuditi, im, vb. pf. 1) widerwartig machen, Z.; — z. se, anfangen zu eteln, mit Etel erfüllen, C.; - 2) beschimpfen, beschämen: z. kogn, C. zasühoma, adv. bei trodenem Wetter, C.

zasuhotéti, im, vb. pf. verirodnen, verborren, C. zasuhotiti se, im se, vb. pf. = zasuhoteti,

Cig., Jan.

zasúk, súka, m. bie Umbrehung, Cig.(T.); — die Bendung, Cig., C.; die Schwentung, Cig., Cig. (T.), Nov., Levst. (Pril.); — der Umschwung, C.; - z. v govorjenju, die Redewendung, Cig.(T.); = govorski z., C.

zasúkati, kam, čem, vb. pf. 1) breben; ("mit Beranderung ber Theile breben", Cig.); vrv, nit z., Cig.; brke si z., fich ben Schnurrbart aubrehen, Cig., Lašče-Levst.(M.); rokave si z. (= zavihati), Cig., Lašče-Levst.(M.); zasukan, geschraubt (stil.), Cig.(T.);—zasukan Elovek, ein abgebrehter Mensch, Cig.; — 2) eine andere Richtung geben, breben, wenden; z. se na levo, na desno, sich nach lints, nach rechts wenden; z. ladjo drugam, bas Schiff umlegen, Cig.; z. se, ju tangen anfangen; plase po vetru z., ben Mantel nach bem Binbe brehen; tu se pot zasuče (na desno, na levo); govorico z., dem Gesprach eine andere Benbung geben, Jurc.; stvar se je drugače zanukala, bie Gache bat fich anbers geftaltet, hat eine andere Wendung genommen; chwingen: sulico z., Ravn.-Valj.(Rad); -

3) moko z., das Mehl abrühren, Cig.; zasuka se moka z vodo, z jajci, Vod.(Izb. sp.). zasukávati, am, vb. impf. = zasukovati.

zasûkljaj, m. bie Schwenfung, Jan. zasuknariti, arim, vb. pf. beim Tuchhanbel

verlieren, Cig.

zasúkniti, sůknem, vb. pf. mittelft einer Drehung eine andere Geftalt ober Richtung geben, breben; z. se, eine Schwentung machen; - z. govornike, einen Redner mit Borten ichlagen, Lašče-Levst.(M.).

zasunek, nka, m. ber Schieber, ber Schubriegel, Cig., DZ.; ber Riegel, Hip.(Orb.).

zasúniti, sûnem, vb. pf. hineinftogen: z. zapah, ben Riegel vorschieben, Dict., Cig., M., Hal .- C. zasunjáč, m. = zasunek, ogr.-Valj.(Rad).

zasûnka, f. = zasunek, Habd.-Mik., Guts.-Cig., C.

zasušíti se, ím se, vb. pf. austrodnen (intr.), Jan.; verfiegen, Cig.

zasúti, spèm, (sûjem), vb. pf. 1) burch Schütten ichließen, zuschütten; jamo s kamenjem, luknjo s peskom z.; lukuje v pesku so se zasule (finb jugefallen), Cig.; - beichütten, überichütten, im Schutt begraben: zid se je podrl in je zasul delavce; s peskom z., berjanden, Cig. (T.); potok je ves s peskom zasut, Cig.; travniki so s peskom zasuti, Cig.; - 2) bineinicutten: z. mernik rzi na tečaj, Jurč.; pest soli si z. v usta, Jurč.

zasûva, f. ber Riegel, C. zasuváč, m. ber Riegel, ogr.-C.

zasuvák, m. = zasuvač, C zasuválo, n. = zasuvač, C.

zasúvatí, am, vb. impf. ad zasuniti, Z.

zasúžnjiti, im, vb. pf. jum Sclaven machen, fnechten, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; zasužnjeni narodi, Slovan.

zasvājati, am, vb. impf. ad zasvojiti; z. si, fich zueignen, ogr.-M.

zasvodočávati, am, vb. impf. bezeugen, SIN .- C. zasvędočíti, im, vb. pf. bezengen, Z.

zasvedriti, im, vb. pf. bohrerartig verbreben; dreto s ščetino z., C.

zasvétiti, im, vb. pf. 1) zu leuchten aufangen; zasvetila je zvezda na nebu, Cig.; zora je zasvetila, Ščav.-Pjk.(Črt.); — 2) z. se, gu glangen anfangen; lice se mu je zasvetilo od veselja; — erglanzen, aufglanzen, aufblipen; nekaj se je zasvetilo v daljavi; — zdaj se mu je se le zasvetilo, jest gieng ibm erft ein Licht auf, Cig.

zasvinčiti, svinčim, vb. pf. mit Blei vergießen, Cig., C., DZ.

zasvirati, am, vb. pf. ertonen o. erflingen laffen, aufspielen, Sol., nk.; - hs.

zasvíslati, am, vb. pf. hram z. = hramu svisli napraviti, C.

zasvit, svíta, m. doš Aufleuchten: z. v očch, LjZv.; — ber Tagesanbruch, Z.

zusvitati, svitam, vb. pf. 1) anbrechen (vom Tage), Z.; med Slovenci mu je zasvital prvi dan, Navr. (Let.); - 2) zasvita se mi, es geht mir ein Licht auf, Cig.

zasvojíti, ím, vb. pf. z. si, sich zueignen, Mur., ogr.-C.

zašáliti, šálim, vb. pf. verspaßen, verscherzen:

čas z., Cig.

zašáriti, im, vb. pf. 1) mit allerlei Dingen verlegen, verräumen, Cig.; po hiši je vse zašarjeno, da se ni kam geniti, Polj.; voda travnike zašari, Cig.; — verlegen: z. kako reč, (da je ni moči najti), Polj.; — 2) verpottern, Cig.; — burch Großthun vertieren, Dol.; — 3) z. nad kom, auf jemanden sospottern, Polj. zašátriti, im, vb. pf. verheren, C.

zasatriu, im, vo. pf. vergezen, C. zaščápiti, im, vb. pf. erhalchen, C.

zaščebetátl, etam, áčem (éčem), vb. pf. 1) zu zwitschern ansangen, ansawitschern; nobena ptica ne zaščebeta, Zv.; — 2) ein Gestüster beginnen, Mur.

zaščegetáti, etům, áčem (éčem), vo. pf. au fipeln anfangen, libeln: nekaj me je zašče-

getalo, Mur.

zağdeméti, im, vb. pf. einen brennenben Schmerg

verursachen: zaščemi me, Let.

zaščéniti, ščénem, vb. pf. 1) eig. zwidenb fassen; mit ber Bange sassene, Z.; — 2) sich einhalen: kavelj ne zaščene, Z.; — = zaskočiti (se): ključavnica je zaščenila, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); — 3) erhaschen, erwischen, Savinska dol.

zaščotáriti, arim, vb. pf. bei ber Bürftenbinberei verlieren, Cig.

zascicenec, nca, m. ber Beichuste, ber Bro-

tegé, Jan.(H.).

zaščíta, f. 1) ber Schut, Cig., Cig., (T.), C., DZ.; v zaščito, zur Dedung, DZ.; — 2) ber Schirm (bot.), Cig. (T.); — 3) ber Fluchtvrt, bie Schutzwand (mont.), Cig. (T.).

zaščîten, tna, adj. Schut. zaščitna carina, ber Schutzell, zaščitno carinatvo, bas Schutze

sollinftem, Cig. (T.).

zaščítítí, ščítim, vb. pf. beschüten, C.; Ti, Gospod, zaščíti nas z rokami, Levst. (Zb. sp.); z odrivači z. prostor (versichern), Levst. (Cest.); odmeno za kako kvaro z., einen Schabenersch sicherstellen, DZ.

zaščitje, n. ber Schup, ber Schirm, Jan.(H.). zaščitnica, f. 1) bie Beschüperin, bie Protectorin, nk.; svetnica z., die Schupheilige, Jan. (H.); — 2) die Schupschift, Cig.(T.).

zasciinik, m. ber Befchüger, ber Protector, ber Batron, C., nk.

zascitnina, f. bas Schuggelb, Cig.(T.).

zaščúti, ščújem, vb. pf. aufhehen, verhehen: z. v koga psa, Str.; z. narod na narod, Zv. zaščuváti, ščúvam, ščújem, vb. pf. verhehen, nk. zašémati, am, vb. pf. verlarven, maštieren,

Cig. zasemiti, semim, vb. pf. — zasemati: z. se, fich mastieren, Cig.

zasentati, sentam, vb. pf. mit bem Borte "sent"

einen Fluch aussprechen, M.

zasepetati, etam, acem (ecem), vb. pf. zu flüstern ansangen; stüsternb sagen, zuslüstern; na uho komu kaj z., jemandem etwas ins Ohr flüstern.

zašeptáti, âm, vb. pf. = zašepetati, Cig., Jan. zašibráti, âm. vb. pf. mit Fillsteinen aussullen, Cig.

zakijaka, f. das Fleisch vom Halfe (sija), bes. beim Schwein, C.

zasiliti, im, vb. pf. gufpipen, gufpießen, za-

siljen, zugespist, Cig., Cig.(T.).

zašíti, šijem, vb. pf. zunāhen, vernāhen; sam sebi je rokav zašil — er hat sid, selbit gessatot, Met.; ne molči, da mu usta zašiješ; luknjo v kaki obleki z.; raztrgane hlače z.; — einnāhen: z. koga v vrečo, in einen Sadeinnāhen; denar v oblačilo z.; — zašili so ga (šaljivo) — zaprli so ga.

zasivac, m. ber Bundher, Cig.

zašívatí, am, vb. impf. ad zašiti, Mur., Cig., Jan.; nihče ne zašiva starega oblačila z zaplato od novega sukna, Dalm.

zaškábiti, im, vb. pf. subesteln, Dol., Cig.;

- prim. škabica.

zaškáliti, im, vb. pf. — zaskaliti: z. se, einen Holzsplitter ins Hieisch besommen: v prst se z., jvzhŠt.

zaskiliti, skilim, vb. pf. einen ichielenden Blid werfen.

zašklefetáti, etâm, éčem, vb. pf. = zašklepetati, Jan.

zasklepetati, etam, ecem, vb. pf. gu flirren anfangen, erflirren, Z.

zaškiompniti, škiompnem, vb. pf. suichlagen: z. vrata, C., Z.

zaškrabotáti, otám, śćem, vb. pf. zu raufchen, zu raffelu beginnen; aufraffelu.

zaškrabotijáti, am, vb. pf. zu raffeln anfangen, aufraffeln, Cig.

zaškrebetáti, etām, éčem, vb. pf. ein raffeinbes Gerăufch berurfachen: denar v škatijici zaškrebeta, Mur.

zaškrebljáti, žm, vb. pf. = zaškrebetati: nekaj zašumi, zaškreblja ("zaškrblja"), Jurć.

zaškropetáti, etam, éčem, vb. pf. ein flappernbes Geräujó von fic geben: vrgel ga je, da so kosti zaškrepetale, vrh.Št.- Valj. (Vest.).

zaškrgar, rja, m. (polži) zaškrgarji, Sinterliemer, Erj.(Z.).

zaškrípati, pam, pljem, vb. pf. zu knarren, zu knirren o. zu knirichen anfangen; auf knarren, einen knirchflaut hervorbringen; kolesa zaškripljejo, in voz se dalje pomika; vrata so zaškripala; z zobmi z.; — z. eno, ein Stūd auf ber Geige auftrahen, auffiebein, Cig.

zaškripontéti, ím, vb. pf. = zaškripentiti, (zaškrp-) C.

zaškripentiti, entim, vb. pf. = zaškripati: z. z zobmi, mit ben Zahnen aufinirichen, (-škrp-) Cig., C., Npes.-M.

zaskripetati, etam, scem, pb. pf. einen fnirichenben Laut hervorbringen, fnirichen, Jan., (H.).

zaskripniti, skripnem, vb. pf. einen inarrenden, fnirfchenden Laut hervorbringen. M.

zaskfnitt, skinom, vb. pf. mit einem fnarrenden Laut eine Drehung bewertstelligen, gu-

756

breben, Cig.; z. pipo, Mur., C., vzh.St .- Vest.;

zuskrnjatec, dca, m. = zaškrnjalo 2), ber Reiber am Fenfter, C.; - ber Riegel, vehSt. zaskrnjálo, n. 1) ber Bipenhahn, C.; - 2) ber Reiber an einem Fenster, C.

zaškrobotáti, otám, óčem, vb. pf. = zaškrabotati, Glas.

zaškropiti, im, vb. pf. 1) - škropeč porabiti, peripripen, pertraufein, Cig.; - 2) gu iprigen anfangen, Jan.(H.).

zaškŕtati, am, vb. pf. = začeti škrtati; miš je

zaškrtala.

zaškftniti, skftnem, vb. pf. einen Rraplaut ober einen Laut bervorbringen, wie er 3. 28. beim Ragen gehört wird; mis zaskrine; zaškrtne podkov, Npes.-K.

zaslatati, slatam, vb. pf. mittelft Taftens mahrnehmen, ertaften.

zašpáliti, špâlim, vb. pf. gufpeifern: klobaso z., Cig., vzhSt.; - prim. špala.

zaspiliti, spilim, »b. pf. gufpeilen: klobaso z., Cig., M.; - z. obleko, mit ber Stednabel ein Rleib gubeften, Trst. (Let.); - prim. spila. zašpiniti, im, vb. pf. = zašpiliti, M., Notr.; — prim. špina.

zašravbati, am, vb. pf. jufchrauben, Cig.; -

prim. šravb.

zašrāvfati, am, vb. pf. = zašravbati.

zastentati, am, vb. pf. verzögern, C.; - z. se = zamuditi se, gu lange verweilen, Z. zasteti se, stejem se, vb. pf. fich bergahlen.

zaštībrati, am, vb. pf. = zadavčiti, perfteuern,

Guts,-Cig.

zasumátiti, atim, vb. pf. aufraufchen, Cig. zasuméti, im, vb. pf. zu raufchen, zu braufen anfangen; aufraufchen, erbraufen; veter, voda zašumi; nekaj je v suhem listju zašumelo.

zasumljáti, am, vb. pf. sanfi zu rauschen, zu saufchen, zu saufchen anfangen; auffauseln; zasumljalo je

po drevju.

zašumotijáti, âm, vb. pf. = zašumljati, Z. zašundráti, am, vb. pf. ju larmen, ju polieru anfangen; einen Larm erheben.

zasusmariti, arim, vb. pf. verhubeln, Cig. zašútati, am, vb. pf. erlauern, Z.; erjájleichen: smrt koga zašuta, ogr.-C. zašútiti, im, vb. pf. = zašutati, C.

zašvedráti, am, vb. pf. berfrummen, C.

zataboriti, im, vb. pf. als Lager befestigen, Jan.(H.); z. se, fich in einem befestigten Lager verichangen, Jan.(H.), Bes.

zatāja, f. die Berleugnung, Jan.; z. samega sebe, bie Gelbftverleugnung, C.

zatájati, am, vb. impf. ad zatajiti; — zatajevati, Mur.

zatajavec, vca, m. ber Berleugner, C.

zatajba, f. die Berbeimlichung, die Berichweigung, bie Berleugnung, Cig., Jan., DZ., kajk .-Valj.(Rad); z. Petrova, Jsvkr.

zatajénje, n. bie Berleugnung.

zatajevānje, n. bas Berheimlichen; bas Berichweigen, bas Berleugnen; z. samega sebe, bie Gelbftverleugnung.

zatajeváti, ûjem, vb. impf. ad zatajiti; verbeimlichen, verleugnen; z. samega sebe.

zatajevavec, vca, m. ber Berleugner, Jan. zatafitev, tve, f. bie Berleugnung, Jan.

zatajíti, ím, vb. pf. verheimlichen, verhehlen, verleugnen; z. samega sebe; z. vero; z. napačno delo (vertuften), Cig.; z. smeh, baš Lachen verbeißen, Cig.

zatajljiv, iva, adj. verichwiegen, C. zatajnik, m. ber Berleugner, ogr .- C.

zatākati, kam, čem, vb. impf. ad zatočiti; 1) rollen machen, Cig.; Pisana skrivna zav'jača, Daleč po svet' se zatače, (= pismo), Vod. (Pes.); - 2) = berfüllen; vino z., Navr. (Let.); - 3) z. se, sich abrunden: zelje se ne zatače, bas Rraut bilbet feine Ropfe, jurh St. zatakljáti, am, vb. pf. rollen o. follern machen.

zatákniti, nem, vb. pf. = zatekniti. zátanec, nca, m. doš Genid, Guts.-Jarn., Mur., Cig., C., KrGora; - prim. zatilnec.

zátanek, nka, m. = zatanec, Jarn., M., ogr.-Valj.(Rad).

zatantáti, am, vb. pf. unterbruden: ogeni z.,

C.; - vertuichen, Z.

zatāpljati, am, vb. impf. ad zatopiti; 1) überfluten, überschwemmen, Cig., Jan.; valovi me zatapljajo, die Flut umringt mich, Cig.; - Sladko veselje zataplja ves svet, Cb.-Jan. (Slovn.); - z. glas, eine Stimme fich berlieren machen: njegov glas, dasi nekoliko hripav, zatapljal je še vse druge, LjZv.; -2) berfenten.

zatarnati, am, vb. pf. ju jammern anfangen,

aufjammern, Cig.

zatéči, téčem, vb. pf. 1) verlaufen: z. komu pot, Cig.; befegen: zatecite jim vodo noter do Bet Bare! Dalm.; - überrafchen, ertappen, Cig., Jan., BlKr.; toča me je zatekla, C.; z. koga v kakem dejanju, Cig.; zatekel sem ga, ko je zelje kradel, M.; zatekel jih je spece, er fand fie ichlafend, Cig.; z. doma, auhause antreffen, Navr. (Kop. sp.); -z. kaj, hinter etwas tommen, Cig.; - 2) = doteči, (Berfaumtes) einholen, Dol.-BlKr.; - 3) = doteči, perfallen: obresti dotečejo, Gor.; -4) mit einer Geschwulft bebedt werben, verichwellen, zuschwellen; zatekel, verschwollen; zateklo lice, C.; — z. se, zuquellen, Cig.; — 5) z. se kam, irgendwo einlaufen, Cig.; sich an jemanden wenden, seine Zuflucht zu jemandem, zu etwas nehmen: z. se h komu, k cemu; - 6) z. se, sich im Laufen verirren, fich verlaufen, Cig.; pes se je kam zatekel, Str.; - z. se v tuje pravice, sich am fremben Rechte vergreifen, Cig.; - 7) z. se, zu laufen anfangen, einen Anlauf nehmen, Cig., Telov.

zatega, f. bas Straffgieben, C., Z. zatęgadelj, adv. = za tega delj, beswegen.

zatégati, am, vb. impf. ad zategniti; po hrvatsko z., mit erpatifchem Accente, eroatifierenb fprechen, Z.

zatéget, gla, adj. jáhe, Cig., Cig.(T.); z. je les, kadar se rad šibi, M.; zateglo meso, Z., jvzhSt.; zategla zemlja, lehmiger Boden,

700001C

Polj.; z. kruh, weiches, patiges Brot, Polj.; zateglo življenje, ein jahes Leben, Sol., Nov.; - zategla barva, eine buntle Farbe, C.

zategljaj, m. bas Dehnungszeichen, Jan. zategljiv, íva, adj. jahe, Cig.; - zategljiva je tekočina, katera se vleče, C.; — zategljiv je pot, ako ga neče biti nikdar konec, Podkrnci - Erj. (Torb.); - langjam: zategljiva rast jezika, Zora.

zateglost, f. bie Babigfeit, Cig.

zategniti, nem, vb. pf. 1) burch Bieben foliegen, jugieben, guichnuren; zanko, vozel z., Mur., Cig., Hal.-C.; zagrinjalo z., einen Borhang gugieben, Cig.; - 2) burch Bieben aus ber richtigen Lage bringen, verziehen, verbehnen; usta z.; klobuk z.; ben hut verschieben, Cig.; zategnjen, pergerri, Cig., Cig.(T.); - malo drugade z., ein wenig anbern, bie Sache ein wenig anbers barftellen, Jurc.; - 3) behnen: glas, zlog z., einen Laut, eine Silbe behnen, Cig., Jan., Cig. (T.), Vod. - Cv.; zategnjen samoglasnik, C .; -4) einbringen, (Berfaumtes) nachholen, C.; - 5) buntel werben (v. ber Farbe): barve zategnejo, C.

zatogovānje, n. bas Zuziehen, bas Zuschnüren; — bas Bergiehen; — bas Dehnen; — prim.

zategovati.

zategováti, ûjem, vb. impf. ad zategniti; po hrvatsko z., mit croatischem Accente, croatis sierend sprechen; tudi; zatégovati, Dol.

zatěk, téku, m. 1) die Eriappung, Cig.; 2) bie Ruflucht: z. imeti pri kom, Svet. (Rok.). zatek, tka, m. 1) ber Stöpfel, C., juzhSt.; -2) = zapah, ber Riegel, C.

zatekališče, n. ber Zufluchtsort, Cig., C.; tvoje usmiljenje bo moje zatekališće, Jap. (Prid.).

zatékanje, n. po pomenih glagola zatekati (se); tudi: bie Rachstellungen, C.; z. hudičevo, Dalm.

zatékati, têkam, čem, vb. impf. ad zateči; 1) močno je zatekalo skozi streho, Regentraffer fiderte in Menge burche Dady, SIN.; - 2) überraschen, BlKr.; — 3) einholen: z., kar se je zamudilo, Cig., BlKr.-M.; — 4) mit Befchwulft verbedt, verftopft werben, verichwellen, zuschwellen: rane zatekajo, Cig., Jan.; - 5) z. se, sich im Laufen verirren: psi se zatekajo, Cig.; — 6) z. se kam, flüchten, feine Buffucht nehmen.

zatoklina, f. bie Beschwulft, Jan.; bef. bei

Bunben, C.; neobvezane zatekline, Skrinj. zatekniti, táknem, vb. pf. 1) hinter etwas fteden: z. si kaj za pas, Navr. (Let.); - 2) burd hineinsteden einer Sache ichließen, gusteklenico steklenico z.; okno z. (= zepreti), SKr.; - burch ein vorgestedtes Sindernis versperren: pot z., Cig.; - 3) z. se ob kaj, an etwas steden o. hangen bleiben, Cig.; -4) drobec kruha z., einen Biffen Brot in ben Mund fteden, Gor.; - s prepovedjo z. koga kam, jemanden internieren, Levst. (Nauk); - 5) verlegen: z. kam kako reč, da je ni moči najti, Jurč. zatelebánec, nca, m. ber Liebesnarr. Cig.

zatelebániti se, ûnim se, vb. pf. 1) = zatelebati se, fich vergaffen, C.; - 2) anrennen, Jan. zatelebánka, f. = zatelebana ženska, Cig. zatelebánost, f. bie Bergaffung, Cig.

zatelebati se, am se, vb. pf. sich vergaffen; - fid bernarren; z. se v koga, v kaj; z. se v dekle; z. se preveč v gospodarstvo, Glas.; zateleban biti v koga (kai), bernarrt, ber-

liebt fein in jemanden (etwas).

zatelebiti, Cbim, vb. pf. 1) gumerfen, guftogen; z. vrata, die Thur guichlogen, C.; z. se kam, irgendwohin fturgen, fallen, C.; - z. se, unüberlegt handeln o. reben, zuplagen, Cig.; — 2) = zatelebati se, sich vergaffen, Jarn., C.

zatem, adv. = potem, bernach, C. zatemnett, im, vb. pf. fich berfinftern ; - za-

temnel, buntel, Cig.

zatemniti, im, vb. pf. verfinftern, verbuntein; - (pren.) z bliščobo z., überftrahlen, Cig. zatemnjeváti, üjem, vb. impf. ad zatemniti, perduntein.

zatépati, tépam, pljem, vb. impf. ad zatepsti; 1) zuichlagen: zemljo z., C.; - 2) beichmuten: obleko si z., C.; prim. zatepsti 2); - 3) ette-

llopfen, Cig.

zatopilo, n. ein aus Dummheit widerfeslicher Menich, ein verstodter Dummling, Guts.-Cig. zatepsti, tepem, vb. pf. 1) zuschlagen, hartfclagen; z. zemljo, die Erbe hart ftampfen, C.; zemlja od dežja zatepena, bie infolge bes Regens nicht mehr lodere Erbe, C.; dez zatepe setev, M.; - zatepeno srce, ein berftodies Berg, Trub.; - zatepen, unterfest. gebrungen (v. Rorperbau), Dict., Ig (Dol.); - 2) mit Roth beschmuten; z. obleko, Cig., C.; ves zatepen, C., BlKr., jv7hSt.; - 3) burch Schlagen, Rlopfen hineinbringen, einflopfen, Cig.; — z. se komu v glavo, sich in jemanbes Bebanten festjegen, Let.; - 4) z. juho z moko, Mehl in die Suppe einrühren, Mur., C.; - 5) verlieren, verlegen, Cig.; penez sem nekam zatepla, vzhSt.-C.; - berloren gehen machen: nekoliko čebel zatepo dežji in plohe, Levst. (Bec.); - verthun, verschwenden, Cig., C.; z. cas, bie Reit vertanbeln, Cig.; — z. se, vagierend sich verlieren, sich verirren, z. se kam, Cig.

zateptati, am, vb. pf. 1) burch Stampfen foließen, zustampfen; z. luknjo; — 2) =s teptanjem spraviti v kaj, einstampfen: z. travo v zemljo; - 3) ju ftampfen anfangen; z. z nogama, Vrt.; - 4) burch Treten verberben: žívina zatepta klajo, Cig.

zatera, f. bie Unterbrudung, C.

zatęrati, am, vb. impf. = zatirati, M.

zatésati, téšem, vb. pf. fehlerhaft abzimmern, Z. zatêsek, ska, m. nav. pl. zateski, Scharten im Bolg, burch unvorsichtiges Behauen hervor-

gebracht, C. zatosniti, im, vb. pf. verengen, Cig. zatesnjenje, n. bie Berengung, C

zatętek, tka, m. ber Anhaltspunkt: nekaj zatetkov so našli, Svet.(Rok.).

zateti, tnem, vb. pf. 1) hineinhauen: sekiro z. v kaj, Rib.-Burg.(Rok.); - 2) mit ber Sade,

ben gahnen, ben Krassen hineinhauend ersassen, C., Z.; einbeißen, Mur., Cig., Rib.-M., Met.; paden: z roko z., C.; napadnika z. za goltanec, Bes.; — habhaft werden, Jan.; jemali so jim, kar se je zatelo (was man erfassen konnte), Levst.(Zb. sp.); — 3) überraschen, ereisen: noc me je zatela, Cig.; V borštu jo temna noc zatne, Npes.-K.

zatēza, f. die Dehnung (eines Lautes), Jan. zatozāj, m. das Dehnungszeichen, Jan. zatozāten, das, adj. zuschnürend: zatozātni

zatezálen, ina, adj. zujchnürend: zatezálni trak, das Schnürband, Jan.(H.).

zatezanje, n. bas Dehnen; — bas Gebehntsprechen; — bie Dehnung (gramm.), Cig.(T.);

bas Bergögern, Cig., Jan.

zatézati, am, vb. impf. ad zategniti; 1) zu
ziehen, zuschnüren; — 2) verziehen; — 3)
behnen; — gebehnt sprechen; besede z., Mik.,

Dict.; — behnen (gramm.), Cig., Cig. (T.);

— in bie Länge ziehen, verzögern, ausschiehen,

Cig., Jan., Cig.(T.), C.; zatezani gib, verzögerte Bewegung (phys.), Cig.(T.); z. z odgovorom, mit der Antwort zögern, Jurč.

zatezávati. am, vh. impf. — zatezeti.

zatezávatl, am, vb. impf. — zatezati.
zatézek, zka, m. ber gebehnte Accent, C.
zatezljiv, íva, adj. zujánúrbar, Jan.(H.).
zatéznica, f. bas Schnirband, Jan.(H.).
zatézničen, čna, adj. Schnirband, Jan.(H.).

zateznik, m. ber Schnürleib, Jan.(H.). zatozováti, fijem, vb. impf. = zatezati.

zatie, tica, m. 1) ber Bfuhl, Cig., Jan.; z. za hmelj, die Hopfenstunge, Cig.; — 2) ber Riegel, Z.; — 3) zatie, der Stöpsel, Mur., Cig., Jan., C., Savinska dol.; — ber Pfrops, ber Spund, Jan.; — (fig.) ber Swerg, C.

zatiček, čka, m. ber Stöpfel, St. - Cig., Jan., C.; — ber Lafszapfen, Cig.

zationik, m. ber Stopfelgieber, C.

zatihniti, tihnem, vb. pf. still werben, verstummen, M.

zatik, tika, m. 1) ber Pfropf, ber Stöpfel, Mur., Cig.; zátik, Trenta Erj. (Torb.); prim. zatek; — 2) ber Riegel, Cig., Jan., Mik., Valj. (Rad); — ein Brett, bas vor einer Offnung aufund zugeschoben wird, der Schieber, V.-Cig., Jan., DZ.; — ber Borsteder, der Schließnagel, Cig., Jan.

zatîka, f. 1) ber Stöpsel, C.; — 2) = klinček, s katerim se kamba pri jarmu zatakne, da iz njega ne zdrsne, Notr., Polj.; — 3) ber Riegel, Jan.; — 4) daß Spertholz in ben Nichlen, ein Rab stehen zu machen, Cig.; — 5) daß Stedenbleiben deß Habens beim Rähen, Gor.-DSv.

zatikáča, f. 1) ein Stab jum hineinsteden, Mik.; — mreza z., bas Stednen, Levst. (Nauk); — 2) ber Riegel (beim gimmern), C.

zatikaten, ina, adj. zum Busteden, Buschieben bienenb: zatikaino okno, bas Schubsenster, Jan.(H.).

zatikālnik, m. 1) ber Lasszapfen, V.-Cig.; —
2) ber Spanner im Stricke ber Holzsäge, Cig.
zatikálo, n. 1) to, s čimer se kaj zatika: ber Riegel, Z.; — bie Spindelsappe ber Uhr-

macher, Cig.; — 2) ber Lüdenbüßer, Jan. (H.).

zatikanjo, n. 1) bas Berftopfen; — 2) bas Hineinsteden.

zatikati, tîkam, čem, vb. impf. ad zatekniti;
1) verstopsen;—2) hineinsteden; v streho zatičejo steljo in kresnice, Navr. (Let.);— z.
kaj pred kaj, etwaš vorsteden, Cig.

zatlkāvka, f. = veja, ki se zatika po travnikih tam, koder ne smejo ljudje hoditi,

Dol.

zatīkljaj, m. 1) kar se v usta zatakne, ein Bissen: z. kruha, Gor.; — 2) ber Stöpsel, Gor.

zatîlčati, am, vb. pf. = pri tilčanju izgubiti, Poli.

zatîlčen, čna, adj. Genid : zatilčni možgani, bas hinterhirn, Jan. (H.).

zatitec, ica, m. das Genid, der Raden, Cig., Jan.; (prim. "zatovec").

zatitek, ika, m. bas Genid, bet Raden, Dict., Habd.-Mik., Jan., Cig. (T.), Rib.-Mik., Lašče-Erj. (Torb.).

zatíten, ina, adj. = zatilčen, Jan.(H.).
zatítka, f. = jamica v zatilniku, Notr.

zátilnec, nca, m. = zatilnik, ("zátovnc"), Rož.-Kres.

zatîtnica, f. bas Hinterhauptbein, Cig. (T.), Erj.(Z. Som.).

zatitnik, m. bas hinterhaupt, bas Genid, ber Raden, Meg., Mur., Cig., Jan., Dol., Dalm.-Vali.(Rad).

zatîlnjak, m. = zatilnik, Cig.; zátilnjak, vzhŠt. zatînati, am, vb. impf. ad zateti; (hinein)= hauen, C.

zatiniti, tînim, vb. pf. mit Breitern verschlagen, verschafen, C.; zatinien zid, Z.

zatīr, m. = zatīra, Cig.

zatīra, f. bie Unterbrudung, C. zatīrāc, m. ber Unterbruder, Mur., Cig.; bogat zatīrac, ki uboge tlaci, Ravn.-Valj.(Rad); ber Thrann, C.

zatiraten, ina, adj. bebrüngenb, Cig. zatiranec, nca, m. ber Unterbrüdte, Mur., Cig.; zatirancem pomagajte! Ravn. - Valj.

(Rad). zatīranje, n. 1) bas Bertilgen; — 2) bas Bebrūden; — die Berfolgung: z. vere.

zatiranka, f. bie Unterbrudte, Jan.(H.).

zatirâtelj, = zatiravec, Let.

zatirātev, tve, f. bie Unterbrūdung, Jan.
zatīrati, am, vb. impf. ad zatreti; 1) vertilgen,
austoiten, vernichten; z. mrčes; bog zatira
oskrunitelje svoje cerkve, kajk.-Valj.(Rad);
— verheeren, Cig.; toča polja zatira, kajk.Valj.(Rad); — abfchaffen: navade, praznike
z., Cig.; — z. se, sich abtödten, Cig.; —
2) bebrūden, bebrūngen, verfolgen; z. podložnike, ljudstvo, uboge, pravico.

zatirávati, am, vb. impf. == zatirati, Jan.(H.).
 zatíravec, vca, m. 1) ber Bertilger, Cig., Jan.;
 2) ber Bebrüder, ber Bebrünger, Mur.,

Cig., Jan., Dalm., Ravn., i. dr.

zatîravka, f. 1) die Bertilgerin, Cig.; die Bernichterin, C.; — 2) die Bedrückerin, Mur., Cig-

zatirljívost, f. die Unterdrudungssucht, Cig. zatiskati, am, I. vb. pf. durch ben Bücherbrud perlieren: veliko denarja z., Cig.; — Π. νδ. impf. ad zatisniti, zubrūden, Dict. zatiskavati, am, vb. impf. = zatiskovati, Mur.

zatiskavka, f. bie Rlappfeber, Cig. zatiskováti, fijem, vb. impf. ad zatisniti.

zatisniti, tîsnem, vb. pf. 1) burch Druden fchließen, gubruden; s pretom z. luknjico; ušesa si z.; oči z.; vso noč nisem očesa zatisnil; z. se, zufallend fich tnapp fcbliegen, Cig.; - 2) einzwängen: z. si roko, Cig. zatiščati, im, vb. pf. verhalten: nekaj denarjev

z. (= zatajiti), Ravn.

zatíšen, šna, adj. windficher, Cig., M., C. zatisiti, tisim, vb. pf. verheimlichen, C.; (3. B. ein Bernicht) nieberichlagen, Fr .- C.

zatīšje, n. ein winbficherer Ort; - ein ficherer Drt: divja zver v gozdu ima svoje zatišje, Zv.; - bas Stilleben (in ber Malerei), Cig.

zátka, f. 1) das Querhölzchen am Joch (klinček, ki se v kambo zatakne, da ne pade iz jarma), Cig.; - ber Achenagel, pri Fari (Notr.) - Strek.(LjZv.); - 2) = zamašek,Poh.

zatkáti, tkům, tčèm (tečèm, tkèm), vě. pf. 1) burch Beben schließen, guweben, Cig.; — 2) einweben, Cig., Jan.; — 3) beim Beben

verbrauchen, verweben.

zatláčiti, tlačím, vb. pf. 1) burch hineinzwängen verschiedener Dinge verstopfen; cev, luknjo z. s čim; krtino z. (z nogo), einen Maulwurfs. haufen gutreten, Cig.; - 2) hineinzwängen: z. zamašek v steklenico, Cig.

zatlęči, tólćem, vb. pf. = zatolči.

zatieti, im, vb. pf. zu glimmen aufangen, erglimmen; les nece z., Cig.

zatmičiti, ičim, vb. pf. verfinftern; z. se, fich verfinftern, ogr.-C.

zato, adv. = za to, beshalb, barum; z. ker,

deshalb, weil. zatoč, toča, m. ber Schub im Regelipiele, V .- Cig.

zatočína, f. bie Bai, Cig.(T.).

zatočiti, točim, vb. pf. 1) rollen machen; (kroglo) z., einen Schub thun (beim Regel-[piel), Cig.; z. sod z brega, Levst. (LjZv.); z. se, zu rollen anfangen; z. se proti komu, jemandem gurollen, Cig.; — in Bewegung jegen: barka je po morju zatočena, Npes .-K.; z. ped == stegniti prste, da je ped dosti dolga, Dol.; - in brebenbe Bewegung verfeben, Cig., Sic.; - 2) rund machen, gurunden, C., Z.; zatočena posoda, ein runbes, bauchiges Geschirr, C., Z.

zatocie, n. = zatocina, Z.; - bie Rhebe,

Cig., Jan., C.

zatogotiti se, im se, vb. pf. ergrimmen: er-

grimmt etwas aussprechen, LjZv.

zatóheł, hla, adj. (pravilna oblika nam. zaduhel); nach Feuchtigfeit riechenb: zatohla koča, Erj. (Torb.); z. hlev, Zv.; zatohlo vreme, ichwüles Wetter, Erj. (Torb.); politicna atmostera je zatohla (jojmul), Cig. (T.); ("zatuhu", Strek.).

satohlica, f. bie bumpfe Luft: v taki zatohlici mora oboleti zdrav človek, Erj. (lzb. sp.); z. pred nevihtami, die Schwüle, LjZv.

zatohlina, f. = zatohlica, Cig.

zatohniti, tohnem, vb. pf. bumpfig werben (= zadehneti od vročine, mokrote, sopare, tudi od starosti [o kruhu, moki]); snopje zatohne od mokrote in potlej začne plesneti, Erj. (Torb.).

zatoje, adv. = za toje, von biefer Große, Starte, soviel wert, Gor.; z. ucen, beilaufig jo gelehrt, Z., Gor.; fantič, z. kot ta-le, Polj.; dober gospod je bil, z. ne dobimo ga več, Polj.; to je z., bas ift ein Aquivalent, Polj. zatôjen, jna, adj. fabig: matere zatojne svoje dete dojiti, Vod. (Bab.).

zatok, toka, m. 1) bie Bai, Cig., Jan., Jes.; das Saff, Cig.(T.); morski z., Guts.; "zatok, to je, v suhi svet stoječe morje", Ravn.; — 2) od potoka do zatoka sveta, bom Anfang bis zum Ende ber Belt, BlKr.; - 3) zatok, bie Geschwulft, Cig.

zatôłcek, cka, m. = gnojno ulje na nogi,

Vrsno(Tolm.)-Erj.(Torb.).

zatołceváti, ûjem, vb. impf. zuichlagen, Mur., Met.

zatólči, tólčem, vb. pf. 1) burch Schlagen fchließen: s kladivom, z betom z., guhammern, guteulen; - 2) bineinichlagen: z. rušino, Cig.; - einichlagen; kol z. v tla, Cig.; – einbleuen, Cig.; – 3) z. klin (žrebelj), t. j. na ostrem koncu ga potolči, verilinien, Cig.; -4) erichlagen, vzhSt., ogr.-Valj. (Vest.); — 5) zu schlagen anfangen: zatolklo je srce, Zora.

zatoliti, tolim, vb. pf. beschwichtigen, befanftigen, Cig., Jan., C.; otroka z., Cig. zaton, tona, m. 1) ber Untergang ber Sonne,

Guts., Cig., Jan., C., Mik.; solnce gre v z., bie Sonne geht unter, Cig.; (tudi: v zatone, Gor.); - 2) ber Tumpel, C., Ljubljanska ok.; - 3) ber Meerbufen, V.-Cig., Jan., C., Jes.; - 4) bie Infel, ogr.-Mik., C.; - tudi: záton, Valj.(Rad).

zatona, f. = zaton 1): solnce bo skoraj v božji zatoni, bie Sonne wirb balb unterge-

gangen fein, Mur.

zatonek, nka, m. ber Bafferichlund, M.; eine tiefe Stelle im Bach, C

zatoniti, ionem, vb. pf. im Baffer berfinten; - untergehen, Z.

zátonja, f. ber Tümpel, ogr.-C.

zatonje, adv. = zatoje, ebensoviel wert, ebenso gut: pšenica moja je z. kakor tvoja, delam z. ko ti, C., St.

zatop, topa, m. 1) die Aberflut, bie Aberschwemmung, Cig., Jan., C.; zatop me ob-daja, Ravn. - Valj (Rad); — 2) bas Haff, Jes.; - 3) ber Untergang, Jan.; - koliko let je že zbežalo v z.! Bes.; - 4) z. samoglasnice, bie Elision, Cig.

zátopa, adv. (za to pa) = seveda, vzhSt.-C. 1. zatopiti, im, vb. pf. 1) überichwemmen, verschwemmen, Mur., Cig., Jan.; zatopljen, unter Baffer gefett, Cig.; - z. se, über-

schwemmt werben, Mur.; - z. se, ersaufen (von Getreide, Samen), Cig.; — zatopljena v solzah, in Thranen aufgelöst, Erj. (Izb. sp.); - z. se v misli, fich in Gebanten ber-fenten, zatoplien v misli, in Gebanten berfunten; — überwuchern, unterbrücken (von Bflangen), Cig., C.; veje od drugih zatopljene, Pirc; glas z., machen, bafs bie Stimme fich verliert, sie schwachen, C., Z.; z zatopljenim glasom, Erj. (Izb. sp.); zatopljen glas, eine bumpfe Stimme, C.; — z. samoglasnico, einen Bocal elibieren, Cig.; - 2) gufchmelgen: z. se, burch Schmelzen fich foliegen, M.

2. zatopiti, im, vb. pf. ftumpf machen, abftumpfen, Mur., Cig., Jan.; nož z., C.

zator, tora, m. bas Berberben, C., Mik.; on, to je moj zator! BIKr.; na z. biti domo-vini, bem Baterlanbe jum Berberben gereichen, Navr.(Let.); - bie Unterbrudung, Cig.(T.), C., DZ.; na zator one plehke beletristike, Zv.; — tudi; zátor.

zatórej, adv. 1) beswegen, barum; — 2) zatórej = zatoje, otorej: tukaj ni zatorej hrasta, (von ber Große und Starte), Levst.(M.).

zatoren, rna, adj. verschwenderisch, Ravn.-Cig. zatoriti, torim, vb. pf. verstreuen, Mik.; vergetteln, Danj .- M.; z. peneze, vzh St.- C.

zatornož, m. ber Berichwender, Rib. - Ravn. -Cig.

1. zatornica, f. bie Unterbruderin, C.

2. zatôrnica, f. - zatvornica, Mur., Cig., Jan. 1. zatornik, m. der Berberber, ber Unterbruder, ogr. - C.; zatornik ("zaturnik") moje sreče, BlKr.; ber Beichabiger, Jan.

2. zatornik, m. ber Berichwender, Cig., M.; - prim. zatoren.

3. zatornik, m. = zatvornik, Cig.

zátovec, vca, m. Guts., Mur., Jan., pogl. zatilec in prim. zatilnec.

zatožáriti, arim, vb. pf. burch Broceffe berlieren, Jan.(H.).

zatôžba, f. bie Unflage; pod zatožbo dejati, in Anflagestand verfegen, Cig.

zatôžben, bna, adj. Anflage-, Cig., Jan.; zatozbni spis, die Untlageichrift, Cig.

zatóżen, żna, adj. = zatożben, Antinges, Jan., nk.; na zatožni klopi, auf ber Anllagebant,

zatóženec, nca, m. der Angellagie.

zatoženka, f. bie Angeflagte.

zatoženost, f. ber Anflageftanb, Cig., Jan. zatoževáti, üjem, vb. impf. ad zatožiti.

zatóžiti, im, vb. pf. 1) verflagen; z. koga komu; anflagen; z. koga pri sodniku; z. dušo pri telesu — jemanden beim unrechten Richter anklagen, Guts.-Cig.; z. se, fich felbst anklagen ; - 2) burch Klagen (Broceffe) verlieren : z. svoje imenje, Cig. zatožnica, f. bie Bertlagerin, Cig.; bie An-

Magerin, Jan.

zatožník, m. ber Berfläger, Cig., Jan.; ber Unfläger, Jan.

zatrácati, am, vb. pf. z. komu kaj, jemanbem etwas einbringlich auftragen, Lasce - Levst. (M.), SKr.

zatracováti, ûjem, vb. impf. ad zatracati; einicharfen, Levst. (Zb. sp.).

zatrackáti, âm, vb. pf. verichleubern, vertanbeln,

Cig.; z. cas, Cig. zatrata, f. die Berichwendung, Mur.

zatraten, ina, adj. verschwenderisch, Cig. zatratiti, im, vb. pf. verschwenden, verthun, ver-

geuben, pertanbeln ; z. denar, čas, Cig. zatráviti se, im se, vb. pf. sich mit Gras be-

zatre, m. ber Stopfel, vghSt.; - prim. zatrčiti.

zatfeiti, treim, vb. pf. mit bem Stopfel verichließen, veh St.; (menda iz: zatrdčiti, prim. zatrdek).

zatronjak, m. ber Stöpfelgieber, veh St. zatrdba, f. Die Berficherung, Die Bergemifferung, Cig., DZ.

zatrdek, dka, m. ber Stopfel, BiKr.

zatrdilo, n. die Berficherung, DZ. zatrditev, tve, f. 1) die Befestigung: z. močno se lomečih bregov, DZ.; - 2) bie Betheue-

rung, Cig.

- 888 **-**

zatfditi, im, vb. pf. 1) befestigen, Mur., Cig.; z verizico z., verletteln, Cig.; - consolidieren, Jan.; - perfiodt machen, Cig., Jan.; zatrjen v hudobiji, Guts.; - 2) fest verstopfen : z. z zamaškom, bestöpfeln, Cig.; - 3) z. komu kaj, jemandem etwas einpragen, einschaften, nachbrudlich empfehlen, Cig., Jan., C.; vratarju čuti zatrdi, Ravn.; zatrdi jim, kako naj se nosijo, Jurč.; - 4) sicher machen, berfichern, vergewissern, Cig., Jan., LjZv.; z. komu kaj (als ficher versprechen), LiZv.; betheuern, Mur.; z. na svoje poštenje, Cig. zatrèb, tréba, m. M., C., pogl. zatrep.

zatrončáti, âm, vb. pf. 1) verwideln, verwirren : štreno z., Polj.; - 2) verbinben, feffeln, C. zatreník, m. = zatornik, zatiravec, Krelj. zatrénje, n. die Bernichtung: z. greha, Burg.;

- bie Unterbrudung; - bie Abtobtung, Cig. zatrep, trepa, m. 1) ber Dachabhang an ber ichmalen Geite bes Gebaubes, ber Dachgiebel, ber Dachwalm, C., (zatreb) vih St.; - 2)=zatišje, ber Erdwinfel, Nov., Bes., Dol., Z.; Vsak zatrep si in tokava Domač "listek" nakopava, Levst. (Zb. sp.).

1. zatrépati, trépljem, -páti, âm, vb. pf. attflopfen : zatrepan, unterfest, Jan.; telo je severnemu jelenu zajetno in zatrepano, Vrt.; tukaj so ljudje bolj majhni, ali čvrsti in za-

trepani, Levst.(Zb. sp.).

2. zatrepáti, pâm, trépljem, vb. pf. = zatrepetati, Jarn.

zatrepetáti, etam, éčem, vb. pf. erzittern, erbeben.

zatresljati, am, vb. pf. zu zittern anfangen: z. z glasom, einen Triller ichlagen, Cig.

zatresti, tresem, vb. pf. 1) berftreuen: = zatrositi (n. pr. bolezen), Cig., M.; — 2) Au ichütteln anfangen, ichütteln; z. se, erzittern. zatréščiti, treščim, vb. pf. guichlagen: 2. vrata,

Cig., LjZv.

zatreti, tarem (terem), trèm, vb. pf. vertilgen, augrotten: z. mrčes; z. plevel, Cig., Goriš .-

Erj.(Torb.); - vernichten; ti zatareš človeka, Travn .- Valj. (Rad); z. se, zugrunde geben, Lašče-Levst.(M.); - unterbruden; vero z.; kratko bolezen zdravnik zatere, Skrinj.-Valj. (Rad); - permuften, verheeren, Cig.; abtobten: želje z., Cig.; - abjchaffen: razvade, praznike z., Cig.

zatégati, tîgam, vb. pf. anreigen, Cig.; ein-

reißen, Z.

zatrgováti, üjem, vb. pf. beim Sandelsbeirieb berlieren.

zatripati, tripam, pljem, vb. pf. gu pochen anfangen: v prsih je zopet zatripalo močneje srce, LjZv.

zatrjatek, ika, m. ber Stopfel, ber Bfropf. Mur.-Cig.

zatrjálo, n. ber Stöpfel, Mur.

zatrjenje, n. die Berftodung, Cig.

zatrjeváti, ûjem, vb. impf. ad zatrditi.

zatrkljáti, am, vb. pf. = zatočiti, rollen machen, Z.; zavrti se mu v glavi, da se zatrklja navzdol, LjZv.

zatekniti, teknem, vb. pf. verftöpfeln, C.; -

prim, zatrčiti.

zatrkóliti, ôlim, vb. pf. = zatrkljati, zatočiti,

Bes.; (zatrkolíti, Zv.).

zatfniti, nem, vb. pf. 1) (burch einen abipringenben Funken) angunden, Jan., Z.; nesli so gorečo luč v suho seno in so tako zatrnili bram, Jure.; - 2) hineinsahren (von einem Funten): (fig.) iskrica se zatrne v srce, LjZv.

zatrnjáti, am, vb. pf. mit Dornen bermachen

ober verzäunen, Cig., Jan., C.

zatrob, troba, m. ein mit einem horn ober ähnlichen Inftrumente gegebenes Beichen, Zv.; der Tusch, Cig.

zatrobentati, am, vb. pf. die Trompete zu blafen anfangen ; in bie Trompete ftogen.

zatrobiti, im vb. pf. in ein Horn ober ein abnliches Blasinftrument flogen, basfelbe au blafen anfangen, ein Stud barauf auftimmen : v rog, v trobento z.; z. na lov, na boj; z. na odhod, jum Mufbruch blafen, Cig.

zatrobijaj, m. = zatrob, Jan.(H.).

zatrohējski adj. zatrohejska zareza (v heksametru), die weibliche Casur. Zora.

zatrósiti, im, vb. pf. verstreuen; ogenj z.; ljuljko z. med pšenico; bolezen z. v kakem kraju (v kak kraj), einen Ort mit einer Rrantheit aufteden, Cig.; med ljudi z. kaj, etwas ausbringen, Cig.

zatrosati, am, vb. impf. ad zatrositi; berftreuen. Cig.; laž se je zatrošala potlej še v druge kraje, Navr. (Kop. sp.).

zatrôšek, ška, m. = trošek, bie Auslage. Mur., C.

zatrošíti, ím, vb. pf. verzehren, aufmenden, verausgaben; koliko si zatrošil na dan? jvzh.Št.

zatrováti, trujem, vb. pf. (als Begenmittel ein Gift) unicablich machen: mleko zatruje strup, Gor.-DSv.

zatrpeti, im, vb. pf. 1) veridimerzen, ertragen, C.; - 2) imftande fein, C.; (prim. utrpeti). zatftje, n. die Bernichtung, ber Ruin, Cig.

zatrúščati, am, vb. pf. zu lärmen anfangen. C.; aufranschen, auftrachen, Jan.(H.).

zatrúti, trújem, vb. pf. gozd z., einen Balb ausroben, vernichten, Miren pri Gorici-Strek. (LiZv.).

zatfzniti, tfznem, vb. pf. foliegen: duri z., C., Z.

zatrzniti, im, vb. pf. = (njivo) trzno pustiti, C. zatržiti, im, vb. pf. burch ben Sanbel verlieren, М,

zatúheł, hla, adj. = zatohel, bumpfig, muffig, Cig., Jan.; ("zatühel", BlKr.).

zatuhlina, f. = zatohlina, moberiger Geruch, ber Muff, Jan.

zatuhnéti, ím, vb. pf. = 1. zatuhniti, Cig. 1. zatúhniti, tůhnem, vb. pf. = zatohniti, muffig, bumpfig werben, Z., BlKr.; (o Zitu, kruhu), Z., C.; tudi: z. se, Cig., Hal.-C.

2. zatuhniti, tuhnem, vb. pf. vertuichen, Cig. zatúhtati, am, »b. pf. 1) bampfen, nieberjájlagen: ogenj z., C.; - 2) verheimlichen (3. B. ein Gerath), C.; - vertuschen, Caf - Cig.; -3) zatuhtana hiša, ein verfchloffenes, bumpfiges Haus, C.

zatulhati, am, vb. pf. (eine Röhre u. bgl.) verstopfen: cev z., V. - Cig., C., Burg. (Rok.),

BlKr., Gor.

zatúlhniti, tůlhnem, vb. pf. = zatulhati, Cig.; z. studenec, nk.

1. zatúliti, im, vb. pf. zu heulen anfangen; ansheulen; psi so zatulili; veter je zatulil. 2. zatuliti, im, vb. pf. 1) verftopfen, vermachen, C., Notr.; uho se mu je zatulilo (== za-

mašilo), BlKr.; tolmun se je zatulil (= zasul, da ne požira več), BlKr.; — 2) umbiegen, einbiegen: z papir, pločevino, C.;
— 3) zatuljen, abgestumpst: kača na repu zatuljena, Notr.-Levst. (M.).

zatúmpati, am, vb. pf. = 2. zatopiti, stumpf machen: železo z., Cig.

zatúnhniti, tûnhnem, vb. pf. = zatohniti, zatuhniti, Notr.

zatūša, f. verborbenes Feit, C.

zatvārjati, am, vb. impf. ad zatvoriti, guschließen, Cig., SIN.

zatvésti, tvézem, vb. pf. jo vertnüpfen, bajs man es nicht auflosen fann, (napačno: zatveziti, V.-Cig.).

zatvor, tvora, m. 1) bie Sperte, ber Berfchlufe, Jan., C., Valj. (Rad): - 2) die Falle bei Müllern, Cig.; - 3) ber Riegel, C., Valj. (Rad); - tudi: zátvor, Valj. (Rad).

zatvôra, f. = zatvornik, (-tor-) Cig.

zatvóriti, im, vb. pf. jáhliehen, Cig., Jan., C., nk.; -

zatvornica, f. i) bie Schub - ober Fallthur im Bufferbau, Cig.; bas Schupbrett, bas Baffer damit gurudzuhalten, Cig.; die Fallthur ber Schleufe, die Schleufe (z. B. bei Mühlen); — bas Fallgatter, Cig., C.; -2) ber Fensterladen, Cig., C.; zatvornice, bie Jalousien, Cig., Jan.; - 3) ber Bogelschlag, Cig., M.

zatvornicar, rja, m. ber Schleusenmeifter, Cig

Ciongle

zatvornion, cna, adj. zur Schleuse gehörig: zatvornioni prag, bie Legbe, Cig.

zatvornik, m. der Jach- oder Wehrbaum vor dem Gerinne bei Wassermühlen, (-tor-) Cig. zaückati, am, vb. pf. = zaukati, Jan., Z. zaudati, dam, vb. pf. z. kaj, auf etwas verzichten: kosec kruha je zaudal, er hat auf den Abseberantheil verzichtet, pismo je zaudala, sie hat auf den Heiratscontract verzichtet, Polj.

zauhitéti, im, vb. pf. ereilen: Turčina tam z njo zavhiti (nam. zauhiti), Npes.-Vraz.

zauhljati, am, vb. pf. bei ben Ohren nehmen: smel ga je zauhljati ali zlasati, Jurc.

zauhniti, finnem, vb. pf. z. koga, jemandem eine Ohrfeige geben, Cig., Jan., M.

zaujoda, f. bie Blage, bie Bladerei, Guts.-

zaujsmati, mam, mljem, vb. impf. ad zaujeti; einen Raum erfüllen, einnehmen, nk. zaujeti, jamem, vb. pf. (einen Raum) einnehmen, C., nk.

zauk, uka, m. das Aufjauchzen, der Jauchzer, Cig.

zaukati, kam, vb. pf. aufjauchzen.

zaukaz, kaza, m. die Anordnung, ber Befehl, bie Orbre, Cig., DZ.

zaukázati, žem, vb. pf. anordnen, anbefehlen, Dict., Jarn., Cig., Jan., nk.

zaukāzek, zka, m. der Befehl, C.; die Beisung, Jan,

zaukazílo, n. bie Anordnung, DZ., Nov. zaukazník, m. ber Auftraggeber, Dict. zaukázoma, adv. mittelft Befehl, C.

zaukazováti, üjem, vb. impf. ad zaukazati, Cig., Jan., nk.

zaumek, mka, m. = pojem (Begriff), Cig., Jan

zauméti, éjem, ém, vb. pf. verstehen, C. zaûp, m. das Bertrauen, Cig.; vera in z. v Boga, Glas.; — ber Eredit, Jan., ZgD.; v z. dati, auf Eredit geben, Z.

zaupanje, n. das Bertrauen; z. na Boga, das Bertrauen auf Gott; z. imeti do koga, Bertrauen zu jemanbem haben; z. si pridobiti, z. izgubiti, nk.

zaûpatî, am, vb. pf. 1) anvertrauen; z. komu kaj: svoje skrivnosti komu z.; — 2) crebiteren, Cig., Jan.; — 3) vb. impf. vertrauen, bauen; na Boga, v Boga z.;—po nem. "vertrauen" narejena beseda.

zaupávati, am, vb. impf. ad zaupati; antertrauen: vsc z. komu, Jurč.; konj ni rad zaupaval svojih kosti lesenim mostovom, LjZv.

zaupen, pna, adj. 1) Bertrauens : zaupni mož, der Bertrauensmann, C., nk.; -2) vers trauensvoll, Mur., Cig., nk.; zutraulich, vers traulich, Cig., Jan., nk.; — zaupno, mit Bertrauen, Mur.; — im Bertrauen, Z., nk.

zauplitv, iva, adj. vertrausich, hutraulich, vertrauensvoll, Cig., Jan., nk.; tudi: zauplijv, Gor.

zaupljivost, f. bie Zutraulichfeit, bie Bertrauensfeligfeit, Cig., Jan., M., nk. zaüpnica, f. 1) bie Bertraute, Cig., Jan.; —
2) die Bertrauensabresse, das Bertrauensvotum, C., nk.

zaupnik, m. ber Bertrauensmann, Cig., Jan., C., DZ., DSv.; politični z. = politični ko-

misar, Levst. (Nauk). zaupnost, f. das Bertrauen, Mur.; die Butraulichkeit, die Bertraulichkeit, Cig., Jan., nk.

zaupowati, fijem, vb. impf. ad zaupati; an-

pertrauen; pisma komu z., DZ. zauročen, čna, adj. — uročen: zauročna žival,

zauróki, m. pl. = uroki, Dol.

zausénti, sêdem, vb. pf. konja z., auffigen, Cig.; uprezite konje in zausedite, jezdeci! Skrinj.

zausnjáriti, firim, vb. pf. mit bem Leberhandel berlieren, Cig.

zauspati, spim, vb. pf. einschläfern, ogr.-C. zaustava, f. die hemmung, Cig. (T.); die Unterbrechung, Jan.; die Siftierung, Jan.

zaustáven, vna, adj. repressio, Cig. (T.).
zaustáviti, stavim, vb. pf. hemmen, aushalten,
Jan., Cig. (T.); sistieren, suspendieren, Jan.;
z. prodstavo, die Borstellungen einstellen, SIN.

zaustávljati, am, vb. impf. ad zaustaviti, Jan., nk.

zaûšek, ška, m. = zaušnica 1), die Ohrfeige, Z. zauševáti, cigen, vb. impf. ad zaušiti, Cig. zaúšice, f. pl. eine Art Kinderausschlag hinter den Ohren, C.; die Ohrendrüsen, St.-C.

zausiti, im, vb. pf. eine Ohrfeige geben: z. koga, Cig., C.

zausiviti, fvim, vb. pf. mit Läufen ansteden, C.; z. se, Läufe befommen, C.

zaûšnica, f. 1) die Ohrfeige; — 2) das Ohrläppchen, C.; — 3) die Scrophelgeschwulst (oteklina na vratu), Ben. - Erj. (Torb.); pl. zausnice, — zausice, eine Art Kinderkopfansschlag hinter den Ohren, vrhöt.-C.

zautoriti, torim, vb. pf. z. sod, die Ruth ins Fafs einschneiben, C.

zautra, adv. = zajtra, morgens fruh, am Morgen, C.

zauzdáti, âm, vb. pf. den Zaum anlegen, anzäumen: z konja, Cig., Jan., Lašče-Levst. (M.). zauzditi, im, vb. pf. == zauzdati, Jan.;—(fig.)

z. koga, jemanben bezähmen, C. zaužītek, tka, m. 1) ber Genufs, C.; — ber

Ruben, C.; — 2) bas zu Berzehrenbe, bie Bosis (von festen, elsbaren Dingen), Cig. zauziten, tna, adj. geniehbar, Z.

zaužíti, zíjem, vb. pf. verzehren, genießen; —
bie geweihte hostie bei der hl. Messe genießen, M.; duhovnik je ze zauzil, jvzhSt.

zaužítjo, n. ber Genufs, Cig.

zaukitliaj, m. = zaukitek 2), bie Dofis, Jan. zaukivanje, n. bas Bergehren; bas Genießen; ber Genuss ber geweihten hoftie bei ber heiligen Reffe, M.

zaužívati, am, vb. impf. ad zaužiti.

zava, f. = zalva, die Schwägerin, Jan.; die Schwester des Mannes im Berhaltnis zu seinem Beibe, Kras-Cig., BiKr. zavábiti, im, vb. pf. 1) verloden, Z.; — 2) z. mleko = skuhati, da zavre: zavablieno mleko = vrelo m., Tolm.; übhpt. abtoden, Otalete (Goriš.)-Štrek.(Let.).

zavada, f. ber Bwift, Jan. (H.).

1. zaváditi, vůdim, vb. pf. 1) = zadeti, treffen: jabolko s prvim lučem z., ogr. - C.; strela ga je zavadila, M.; ind Biel treffen, ogr. - C.; - 2) begreifen, auffaffen, ogr.- C. 2. zavaditi, vadim, vb. pf. enigweien, Jan.; z. se, in Streit gerathen, Cig.

závadka, f. bas Rathiel, ogr.-C.

zavadljati, am, vb. pf. burch Wetten verlieren, vermetten, Mur., Cig. 2avadvo iskati, Rante

juchen, GBrda.

zavaga, f. ber Berluft beim Bagen, bie Ginwage, Cig., Jan.

zavagati so, am se, vb. pf. sich beim Bagen irren, fich bermagen, Cig.

zavaja, f. = svaja, bie Entzweiung, Cig. zavājati, am, vb. impf. ad zavesti; verführen, perfeiten, Cig. (T.); ni jih zavajala navdušenost, Nov.

zavat, vála, m. 1) bie Berfcmenmung, C.; -2) bas Bergtrumm (ein bon einem Berge los-

geriffenes Stud), Cig.

zavaliti, im, vb. pf. :) burch etwas hingewälztes berrammeln, bermaljen, Cig., M.; cesto, vrata z. s cim, Cig.; - 2) bewirten, bafs fich etwas malat, hinmalgen; kamen k grobnim durim z.; sod v klet z.; -z. žival, ein Thier nieberfolagen; — z. se, sich wälzend dahinstürzen; . kamen, hlod se je zavalil s hriba v dolino; ungeberdig sich legen; z. se v travo, na posteljo; z. se kakor klada, kakor konj, Cig.; 3) zavaljen, bid unb fett, Kr.; plump, Cig.: nemaren, zavaljen, neučen človek, Krelj. zaváljati, am, vb. pf. 1) = zavaliti 1), Mur.;

- 2) walgend binichaffen; sod z. kam; -3) = povaljati, beschmuten, Cig., M.; -4) eig. burch Balgen verberben: z. (t. j. po rokah preveč valjati) psa, einen hund berzärteln, Cig.

zavaljeváti, ûjem, vb. impf. ad zavaliti, zavaljati; jezik se mu zavaljuje, er ftößt mit ber Bunge beim Reben an, Mur., Cig.; jeclja, in jezik se mu zavaljuje, Ravn.

zavaljūckati, am, vb. pf. dahintollern machen,

Cig., Jan.

zavaljuh, m. 1) ber Faulenzer, ber Barenhauter, Met., Mur., Cig., Jan.; - 2) = zavaljen človek, ein ftart beleibter Menich, Ig (Dol.).

zavaljúšen, šna, adj. == zavaljen, biď. beleibt: zavaljušnega telesa, Levst. (Zb. sp.). zavánati, am, vb. pf. hintergehen, C., Dol.

zavara, f. bas Eingesottene, Jan. (H). zavárati, váram, vb. pf. = zapaziti, C.; oko zavara, Već.; - prim. nem. gewahren.

zavariti, im, vb. pf. 1) = ukuhati, einfochen, Cig.; - 2) guichweißen, gulothen, Cig., Sen.

zavarováten, Ina, adj. Berficherungs : zavarovální pridržek, bie Cautel, Cig.; - bie Affecurang betreffend, Cig., nk.; zavarovalno društvo, nk.

zavarovatnica. f. bie Berficherungeanstalt, die Affecuranzanstalt, Cig., Jan., nk.

zavarovatnina, f. bie Berficherungsbramie, Cel. (Ar.), nk.

zavaroválo, n. bas Sicherftellungsmittel, Cig. zavarovālščina, f. = zavarovalnina, bie Affecuranggebur, C.

zavárovanne, nca, m. ber Berficherte, ber Affe-

curierte, Cig., Jan., C., nk.

zavárovanje, n. bie Bermahrung; - bie Bersicherung, die Affecurant, Cig., Jan., nk.; z. zoper ogens, zoper toco, die Feuer-, Sagelversicherung, Cig., nk. zavárovanski, adj. Assecutanz, Cig.

zavárovati, ujem, vb. pf. vermahren; z. kaj z jezi, etwas beichen, Cig.; — versichern, ficherftellen, affecurieren, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; zavarovani dolgovi, gebedte Schulben, Cig.; z. blago, hišo zoper ogenj, Cig., Jan., nk.; z. se, sich sicherstellen, sich beden, fich affecurieren, Cig., nk.

zavarovavec, vca, m. der Berficherer, ber Affe-

curant, Cig., Jan.

zavarovavka, f. bie Sicherstellerin, bie Bersichterin, Cig.

zavarovāvstvo, n. bas Berficherungswefen. Jan. (H.).

zavarovnína, f. = zavarovalnina, die Affecurationegebur, C.

zavarščina, f. bie Affecurangpramie, bie Bersicherungsgebur, Cig., DZ.; - bie Caution, Cig., Jan., C., DZkr.
zavasováti, ûjem, vb. pf. == z vasovanjem

izgubiti, potratiti, Cig.

zavažati, am, vb. impf. ad zavoziti; burco Hinzuführen voll machen o. verrammeln, Mur. zaväžkovati, ujem, vb. impf. (Baren) verführen, C.

závček, čka, m. = zajček, Jan., Volk.-M.

zavčín, m., C., pogl. zovčin.

zavdaja, f. bie Bergiftung, Cig., Jan., DZ. zavdajanje, n. bos Bergiften, Cig.

zavdajati, jam, jem, vb. impf. ad zavdati, Cig., Jan., nk.

zavdajavec, vca, m. ber Bergifter, Cig., Jan. zavdajāvka, f. bie Bergifterin, Cig., Jan.

zavdajavstvo, n. bie Giftmischerei, Jan. zavdanje, n. bie Bergiftung, Jan., nk.

zavdáti, dám, vb. pf. 1) z. komu, jemanben vergiften, Meg., Mur., Cig., Jan., nk.; (prim. nem. "einen vergeben" = vergiften); - ein Baubermittel eingeben, Glas.; ciganske matere so mu bile zavdale, da ni vpil, Jurč.; - 2) verursachen = prizadeti, BlKr.-Nov.; z. komu dosta, jemandem genug zu thun geben, C.; to mu je zavdalo smrt, Cig., kajk.-Valj.(Rad).

zâvec, vca, m. = zajec, Mur., Cig., vzhŠt. zavéčanje, n. bas Beriprechen, Dalm .- M. zavečati, večam, vb. pf. für ewige Zeiten feststellen, Svet. (Rok.).

zavéčati se, vêčam se, vb. pf. geloben, C.

Goode

zavečati, im, vb. pf. == zakričati, auffchreien, V. - Cig., Gor.; ni res! zaveči poprejšnja, Ravn.; dete je zavečalo, Jurč.

zavečávati, am, vb. impf. ad zavečiti; [uftbicht verbobmen, C.

zavečereti, i, vb. pf. zavečeri, es wird Abend, nk.

zavecernja, f. bas Befperbrot, Jan. zaveciti, im, vb. pf. gubobmen, ben Boben ein-fegen, C.; sod z., Trst. (Let.); luftbicht ver-machen, mit einem Dedel luftbicht verschließen,

Cig.; s tremi dogami zabito, zavečeno, lepo belo meljo drži (= ajda), Glas.; - prim.

zāvečji, adj. == zajčji, Mur.

zaved, veda, m. = zavest, bas Bemufstfein, Mur.; pri lepem zavedu je hotel trpeti in umreti, Ravn.; vino pijancu vzame zaved, Ravn.; - (zavêd, f., Jan.).

zaveda, f. == zavest, bas Bewufstfein, bie Be-

finnung, Cig.

1. zavédati se, am se, vb. impf. ad zavedeti se; allmählich zum Bewufstfein, zu feinen Ginnen gurudtebren; - fich bewufet fein, Mur., Cig., nk.; z. se svoje narodnosti, nk.

2. zavédati se, vêdam se, vb. impf. taumein: pijanec se zaveda od pijanosti, bolnik od slabosti, Notr.

zavedba, f. bie Berführung, bie Berleitung, DZ.

zaveden, dna, adj. bei Ginnen, fich bewufst, Mur., C.; - zavedni možje, zielbemufste Manner, nk.

zavédeti se, vém se, vb. pf. zur Besinnung tommen, ju fich tommen, ju ben Sinnen gurudtehren; dolgo se ni mogel z.; - z. se samega sebe, jum Gelbftbewufstfein gelangen, Cig. (T.); - bewufst werden, gu einer Ertenninis gelangen, Cig.; zdaj še le se je zavedel, jest erft gieng ihm ein Licht auf, Cig.; z. se cesa, einer Gade bewufst werben, nk. 1. zavedljiv, íva, adj. = zapeljiv, berführerifch: zavedljive veše, SIN.

2. zavodljiv, iva, adj. voll Bewufstfein, be-

finnungevoll, Cig.

zavédnost, f. das Bewufstsein (als Eigenschaft), Cig., Jan., nk.; - Die Befinnungefraft, Die Beiftesfaffung, Cig., Jan.

zavedoma, adv. mit Bewufstfein, wiffentlich, C. zavedriti, im, vb. pf. z vedrenjem zadržati: zavedrilo me je, ich habe mich verspätet, Mik. (V. G. IV. 352.).

zavehati, am, vb. pf. mit bem Spund ichließen, gufpunden, Mur.-Cig.

zavenniti, vehnem, vb. pf. gufpunben, Cig. zavej, veja, m. = zamet, bie Bindmehe Jan. zavejati, jam, jem, vb. pf. 1) anfangen zu worfeln, Z.; - 2) gu weben anfangen, M.; - 3) verweben, Z.

1. zavékati, kam, čem, vb. pf. auffchreien, aufquaten, Cig.; zajec je zavekal, Cig.

2. zavékati, am, vb. pf. ≔ zavečiti, perbobmen, C.

zavékniti, vůknem, vb. pf. auffchreien, BlKr. zavera, f. bie Berfperrung, M.; bas Sindernis, M.; - bie Sperrfette, M.; bie Robiperre, Jan.

zaverálen, ina, adj. hemmenb. C. zaverâlnica, f. = zaviralnica, Polj.

zavęrati, ram, rjem, vb. impf. == zavirati, bemmen, hinbern, C., Dol.-Mik.

zaverek, rka, m. bas hindernis, Mur.

zaveritnica, f. bie Sperttette am Bagen, Cig., Mik., Gor.

zaverilnik, m. ber Sperrfegel, Cig. zaverilo, n. = zavor, bie Sperre, LjZv.

zaveriti, verim, vb. pf. 1) versichern: z. koga, C., Zora; (z. komu kaj, V.-Cig.); — 2) z. se, geloben, sich verschwören, Notr. - Levst. (M.); zaverimo se slovesno! SIN.; z. se komu, sich jemanbem verpflichten, C.; - z. se Bogu, glaubig werben, C.; (prim. hs. zavjeriti se, geloben); — 3) z. se, sich vertiesen: zaversen v kako reč, in etwas vertiest, Bl-Kr.-DSv.

zaverižiti, ižim, vb. pf. 1) mit einer Rette ichließen, gutetteln, Cig.; - 2) bei ber Weinpreffe Breferiegel einlegen, vehSt .- C.; - 3) vergeuden, Cig.; vse premoženje z., Ravn. zavernica, f. bie Sperrfette, Cig., Jan., Rof.-

Kres.

zavérovati se, ujem se, vb. pf. z. se v kaj, ju etwas Bertrauen faffen, C.; fich in etwas bergaffen, vernarren; zagledati in z. se v koga, $LjZ\nu$.; — zaverovan biti v kaj, auf etwas halten: preveč je zaverovan v vino, LjZv.; z. se v kako delo, sich in eine Arbeit bertiefen, zaverovan biti v kako delo, in eine Arbeit vertieft fein, Gor.

zavęsa, f. der Borhang, Jan., nk.; zaveso vzdigovati, Zv.; der Betivorhang, die Gar-

bine, Cig., Levst. (Pril.).

zavoseliti se, im se, vb. pf. von Freude ergriffen werben, LjZv.

zavésiti, vêsim, vb. pf. verhäugen: okno s platnom z., Cig., Jan.

zavesláti, am, vb. pf. 1) fehlrubern; kam ste zaveslali? - 2) zu rubern beginnen, rubernb fich begeben; z. na ono stran.

zavést, f. bas Bewufstfein, Cig., Jan., nk.; narodna z., bas Nationalbewußtfein, nk.

zavésten, stna, adj. = zaveden, nk. zavesti, vedem, vb. pf. 1) verführen, verleiten, Cig.(T.); na grešno pot z. koga, LjZv.;

2) einführen, gründen: zavod z., Cig. (T.). zavéšati, am, vb. impf. ad zavesiti; perhangen. V.-Cig., Jan.

zavéščiti, im, vb. pf. perhegen, C. zavésiti, im, vb. pf. mit bem Spund ichliegen, verspünden, Cig., M.

zavet, veia, m. 1) die Schuprede, die Fürsprache, C.; - 2) bas Gelübbe: z. Bogu, C.; 3) ber Bund: stari, novi z., Z., Burg., nk.; (hs.).

zavetčič, m. bas Münbel, ber Client, C.

zavêtek, tka, m. der Schutz gegen den Bind, C. 1. zavéten, tna, adj. windficher, abwindig, Cig., Jan., M., C.; z. kot, Ravn.; zavetna lega, Vrtov. (Vin.); z. kraj, Glas.; - gefahrlos,

2. zavéten, tna, adj. schubbefohlen: zavetno dete = v brambo vzeto dete, Dict.

Cierrile

zavéti, vêjem, vb. pf. au weben anfangen, Cig. zavetisce, n. ein windsicherer Ort, Mur.; ber Zufluchtsort, C.; das Aigl, Jan., DZkr., nk.

zavetje, n. ber Schut gegen ben Bind; ein windsicherer Ort; drevo stoji v zavetju; die vom Wind abgewandte Seite bes Schiffes, bas Lee, Cig.; - (fig.) die Buffucht, ber Buffuchtsort; z. grešnikov; pravičen človek ima zavetje v smrti, Ravn.-Valj. (Rad); -to je zdaj v zavetju (= na varnem), Svet. (Rok.); - ber Schut; zavetja iskati pri kom; v zavetje ptičem, koristnim zemljedelstvu, imamo zakon, Levst. (Nauk); zavetjè, kajk.-Valj.(Rad).

zavotnica, f. bie Fürsprecherin, Mur., C., Kast.; - die Beschirmerin, die Beschützerin, Mur.,

C., Burg. (Rok.).

zavetnik, m. ber Bertheibiger, Mur., Slom.; ber Sachwalter, C.; ber Bormund, Dict., Hip. (Orb.); - ber Beichüßer, Mur., ZgD.

zavetováti, ûjem, vb. impf. z. koga, für jemanben fprechen, ihn vertheidigen, C.; in Schut nehmen, beichirmen: z. koga, kaj, V .-Cig., Jan.

zavetrina, f. ein winbficherer Ort, Mur., Cig., Kr.-Valj. (Rad).

zavetrje, n. = zavetje, ein windsicherer Ort, Cig. (T.); — bas Lee, Cig. zavetrn, adj. windsicher, Cig., C.

zavetstvo, n. bie Unwalticaft, die Bormundicaft, ber Gous, C.

zavětěčina, f. = zavetstvo, C.

1. zavěz, véza, m. das Band, (závez?) Habd.-

2. zavez, veza, m. ber Dfenbedel, C.

zavěz, f. = zaveza i); vrečna z., (závez?) C. zavěza, f. 1) daš Zuband; vrečna z., daš Sadband, C.; bas Band: trdne zaveze on oslabi, Schonl - Valj . (Rad); bie Feffel: zaveze mojih grehov! Bas.; — 2) die Berbindung, die Connexion, bas Bundnis, ber Bund; zakonska z., die eheliche Berbindung, Cig.; das Berhaltnis: zavezo imeti s kom, biti s kom v zavezi, Cig., C., nk.; zavezo storiti, einen Bund ichliegen, Meg., Dalm., Trub.; = zavezo skleniti, Cig., nk.; trojna z., die Tripelallianz, Cig. (T.); - stara, nova z, ber alte, neue Bund (ber Bibel); - 3) bie Abernahme einer Pflicht, die Berpflichtung: pismena z., die Berichreibung, ber Revers, Cig.; meniska z., ber Profess, Cig.; — die Berbindlichfeit, bie Obliegenheit, Cig., Jan.; die Softung, Cig., DZ.; osebna z., bie perfonliche Saftung, DZ.; biti v zavezi, haften, DZ.

zavezāšnik, m. der Knebel (um etwas bamit

jugubrehen, gugubinben), Cig. zavezalo, n. ber Ofenbedel, C., vihst.

zavezanec, nca, m. ber Berpflichtete, Cig., C.,

zavezanost, f. die Berpflichtung, bas Obligo: brez moje zavezanosti, Jan.

zavezati, žem, vb. pf. 1) zubinden, verbinden; vrečo, culo z.; oči komu z.; konju rep z., bas Pferd aufschwänzen, Cig.; pret, rano z.; (pren.) jezik komu z., jemandem das Raul binden, Cig.; - 2) z. sc, eine Berbindung eingeben, fich verbunden, Cig., Jan., nk.; -3) z. koga, jemandem eine Berpflichtung auferlegen, ihn verpflichten, Dict., Cig., nk.; s prisego z., in Eibespflicht nehmen, Cig.; z. se, fich berpflichten: z. se pismeno, s prisego, Cig., Jan., C., nk.; zavezan, verpflichtet, Cig.; zavezan v deželno brambo, DZ.

zavezávanje, n. bas Bubinben, bas Berbinben. zavezávati, am, vb. impf. = 1. zavezovati. 2. zavezávati, am, vb. impf. = 2. zavezovati: pec z., bas Dfenloch zu schließen pflegen (fuchen), C.

zavezek, zka, m. 1) bas Bugebunbene: ber Mertknoten am Tüchel, Mur.; bas in der Tüchelede Eingebundene, Mur.; - ber Bindefnoten : vreca ima tri zavezke (ift an brei Stellen gugebunden), C.; - 2) das Batet, DZ.; - 3) = zaveza, das Bündnis, bas Berhaltnis, C., kajk.-Valj.(Rad); tudi závezek, ogr.-Valj. (Rad).

zavézen, zna, adj. 1) eine Berbinbung, ein Bundnis, einen Bund betreffenb; zavezna država, ber Bunbesstaat, Cig., Jes., nk.; zavezni svet, ber Bunbesrath, Nov.; - 2) verbindlich (= bindend), Cig., Jan.; zavezno pismo, der Revers, Cig. zavezilo, n. die Berpflichtung, DZ. zavezljivost, f. die Berbindlichfeit, Cig.

zaveznica, f. 1) bie Berbundete, Cig., Jan., nk.; - 2) ber Berpflichtungsichein, DZ.

zaveznik, m. der Berbundete, der Bundes-genoffe, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.

zavezniti, nem, vb. pf. mit einem umgefturzten Befäß bebeden; z loncem z. kaj; - mit einem Dedel gubeden, Jan., M.; - pec z., ben Dfen (burch Borftellung einer Blatte) verschließen, Z., C., St.; zaveznjeno nebo, ein bewölfter himmel, C.; - zaveznil je v morje kralja, vozove, er hat mit ben Bellen bes Meeres ben Ronig, bie Bagen bebedt, Ravn.; - z. jo komu, jemandem eine Ohrfeige geben, SiGradec-C.

zavęznják, m. der Ofendedel, C.

zaveznost, f. die Berpflichtung, Die Berbindlichfeit, Jan.; die haftung, DZ.; z. proti občini, DZkr.

zavezolómen, mna, adj. bunbbrūdjig, Cig. zavezovanje, n. das Zubinden, das Berbinden. 1. zavezováti, újem, vb. impf. ad zavezati; 1) gubinben, verbinben; - 2) z. se, fich berbunden, nk.; - 3) verpflichten, Cig., nk. 2. zavezováti, ůjem, vb. impf. ad zavezniti,

zavezovávec, vca, m. = kdor zavezuje; - ber Berpflichter, Cig.

zavožaj, m. ber Banbinoten, C. zavežnják, m. ber Ofenbedel, C.

zavičaj, m. bie Beimat, Cig. (T.), Zora; - hs. zavična, f. bie Schwester bes Mannes im Berhaltnis ju feinem Beibe, Cig., Jan., Kras-

Mik., Valj. (Rad); - prim. zava. zavid, vida, m. 1) ber Reib, bie Mifsgunft, Guts.,

Mur., Cig., Jan.; - 2) zavid, bas Abelmollen: $2|QQQ|_{\mathbb{F}}$ na zavid storiti kaj, aus Bosheit etwas thun.

zavidanjo, n. bas Mifsgonnen, bas Beneiben,

Mur., Cig., nk.

zavídati, am, vb. impf. 1) neibijch fein, beneiben: z. komu zavoljo česa, Cig., Jan., M.; z. komu kaj, nk.; takega čuvaja zavidali so ji vsi pastirji, LjZv.; - 2) iibel mollen: z. koga, Cig.; vsi so ga zavidali, er war bei allen verhafst, Cig.; maceha otroka zavida, Svet. (Rok.).

zavíden, dna, adj. 1) neibijdi, Mur., Cig., Jan., nk.; - 2) gehaffig, C.

zavideti, vidim, vb. pf. t) zavidim, ich werbe seben, C.; — 2) missgönnen, beneiden, Meg., Dict., Mur., Cig., Jan., Met.; z. komu kaj, C.; (v tem pomenu tudi vb. impf.); - 3) z. koga, jemanben haffen, Cig., Notr.-Levst. (M.); vse ga zavidi, Glas.-Mik. (V. G. IV. 313.); mladi kralj pove, kako ga je oče zavidel, da ga je hotel celo ustreliti, LjZv.; (v tem pomenu vb. impf.);-4) übel nehmen, to mi je zelo zavidel, to se mu je zelo zavidelo, bas hat er (mir) fehr übel genommen, Dol.; - 5) zavidi se mi, es büntt mir, C., M.

zavidljiv, íva, adj. neibifch, fceelfitchtig, Meg., Dict., Mur., Cig., Jan., Dalm., Kast., nk.; zavîdljiv, Levst. (Zb. sp.).

zavidlifvec, von, m. ber Reiber, ber Scheels füchtige, Cig., Jan.

zavidljívka, f. die Scheelfüchtige, Cig. zavidljívost, f. die Scheelfucht, Mur., Cig. zavídnica, f. die Reiderin, Cig., Jan.

zavidnik, m. ber Reiber, Cig., Jan.

zavidnost, f. bie Difsgunft, ber Reib, Mur., Cig., Jan.

zavidováti, ûjem, vb. impf. beneiben, C. zavih, viha, m. ber Aufschlag, ber Umschlag (eines Rieidrandes, Blattes), Cig.; na zavihu = tam, kjer je kaj zavihano, Dol.

zaviha, f. = zavih, ber Aufschlag, ber Um-

schlag (bei Rieibern), C., Z. zavihaj, m. ber Ausschlag: suknja s svilenim zavihajem, SIN.; - bie Rrampe bes Sutes, Mur., Cig.

zavihanec, nca, m. ber Berichmiste, Cig., C. zavihanice, f. pl. aufgeschlagene Stiefel, Cig.

zavíhanik, m. = zavihanec, C.

zavíhati, ham, šem, vb. pf. aufftülpen, umschlagen, aufstreisen; hlače, rokave si z.; zavihani škornji, aufgefchlagene Stiefel, Cig.; zavihan nos, eine Stülpnase; nos z., die Rase rumpien: koj se mu nos zaviha, er ist furz angebunden, Cig.; — (pren.) z. koga, je-manden gurechtweisen, C.; — zavihan = zvit, verichmist, C., jvehSt.

zavihek, hka, m. = zavih, ber Rleiberauf-

ichlag, C., Z.

zavíhka, f. 1) die Berschmittheit: v zavihkah in potuhah, C.; — 2) ptica: ber Sabels schnabler (recurvirostra), Frey (F.).

- bie umgebogene Blaffede, bas Ejelsohr (in Büchern), Cig.

zavîhljaj, m. ber Aufichlag (bei Rleibern), Jan.;

zavihniti, vihnem, vb. pf. 1) aufftülpen; gurudbiegen; - nos z., die Rafe in die Sobe werfen, rumpfen, Cig.; - 2) fdwingen: mec z., C.; - z. se na konja, fich aufs Bferd schwingen, Cig.

zavihováti, ûjem, vb. impf. ad zavihati, za-

savihráti, am, vb. pf. 1) zu stürmen ansangen, Z.; - 2) fturmifch gu flattern anfangen, aufflattern (o pticah, zastavah), Cig., nk.

zavihteti, im, vb. pf. 1) in Schwung verfegen, schwingen; z. se, sich aufschwingen, Jan.; 2) vreme se zavihti, bas Wetter wird ftarmijd, Svet. (Rok.).

zavihtiti, im, vb. pf. = zavihteti, schwingen, Dict.; meč z., Čig., C.; z. koga na konja, iemanben aufs Pferb werfen, C.; koa detelje z desnico na ramo z., Str.; z. se, sid)

fdwingen, Cig. zavijáč, m. ber Bidler, Cig., Jan., Cig.(T.); borov z., ber Rieferntrieb - Bidler (tortrix buoliana), hrastov z., der Eichenblatt-Bidler (tortrix viridana), jabolčni z., ber Apfels Bidler, auch Apfels ober Birnmotte (carpocapsa pomonana), Erj. (Z.); grozdni z., ber Trauben-Bidler (tinea ambiguella), Nov.; glistni z., ber Springmurm-Bidler, Nov.; veliki, perni z., der große Frostnachtschmetterling

(geometra defoliaria), Nov.

zavijáča, f. 1) eine Art Kopftuch, Notr.; eine einfache leinene Ropfhaube, Cig., C., Gor.; — das Umbangtuch, C.; — 2) etwas zum Einwickeln Dienendes: zavijace delati iz casnikov, Cv.; - (v uganki:) Pisana skrivna zav'jača, Daleč po svet' se zatače (= pismo), Vod. (Pes.); — 3) eine Art Mehlspeise, C.; — povitica, BlKr. - Let.; — 4) der Birbel aus dem Kopfe, Mik.; — 5) die Berdrehung, Z., SIN.; - = zvijača, die List, Mur., C.; zapeljati koga s prazno zavijačo, Jap. (Sv. p.); pri pravdah zavijače delati, Vod. (Izb. sp.); - 6) die Labyrinthforalle (macandrina), Erj.(Z.).

zavijačar, rja, m. ber Haubenhandler, Cig.

zavijáčnost, f. = zvitost, Jurč. zavijāj, m. bie Krummung (3. B. bes Beges), C.; - (pren.) zavijaji, Umichweise, C.

zavijážen, čna, adj. kar služi v zavijanje: zavijatno usnje, bas Badleber, Cig.

zavijálo, n. 1) bas Einhüllungsmittel, DZ.; bie Emballage, Cig.; - 2) bas Umbangtuch, C.

1, zavíjanje, n. 1) bas Einwideln, bas Ein-hüllen; — 2) bas Biegen, bas Krümmen : z. glasu, die Modulation des Tones beim Singen und Sprechen, Cig.

2. zavijanje, n. bas Seulen (3. B. ber Bolfe), Meg.-Mik., C.

zavíjast, adj. verfrůmmt: z. rog, ogr.-C. 1. zavíjati, am. vb. impf. ad zaviti; 1) etnmideln, einhüllen; z. knjige v papir; otroka v cape z.; z. se v kožuhovino; gosenice

se zavijajo v mesičke; — 2) Krumungen machen; -z. svoje poti, auf trummen Wegen wandeln, Skrinj.-Valj. (Rad); - verbreben;

3199 Or.

kokošim vratove z.; ben Hühnern ben Hals umbreben; - zavija me po trebuhu, ich habe Bauchgrimmen, Cig., Jan., C. ;- traus machen, frausen, Cig.; - z. se, sich winden: pot, cesta, potok se na desno, na levo zavija, bie Strafe, ber Weg, ber Bach macht einen Bogen nach rechts, lints, Cig.; - z. se, traus merben, Cig.; - glas ali z glasom z., ben Eon modulieren, Cig., Jan.; - po hrvatsko z., mit bem croatischen Accente o. croatisierenb ibrechen; - Redemenbungen gebrauchen; preudariti, kako Slovenec zavija, Levst. (Zb. sp.).

2. zavíjati, am, vb. impf. heulen: z. kakor volcje, Dict.;-zavijali bodo ali tulili, Krelj; ako živiš med volkovi, zavijal bodeš tudi sam po volčje, Vrt.; kadar pes smrt zagleda, začne zavijati ali tuliti, v7hŠt. - Pjk. (Crt.).

zavijavec, vca, m. = trtijon, bet Rebenstecher (rhynchites betuleti), GBrda - Erj. (Torb.), Erj.(2.).

zavijavka, f. = zavijač, bie Bidelraupe, Cig.; slivna, jabolona z., ber Pflaumen-, Apfel-Widler, Nov.

zavijugati so, am se, vb. pf. eine Binbung machen, C.

zavijun, m. ein liftiger Schelm, C.

zavíkati, kam, čem, vb. pf. ju ichreien anfangen, auffchreien, C.

zavíkniti, víknem, vb. pf. auffcreien, C.; einen Ausruf thun, ausrufen, Mik., SIN.

zavîna, f. die Bindung, die Rrummung, Jan.,

C.; - bie Wendung in ber Rebe, C. zavinek, nka, m. t) bie einzelne Windung, bie Rrummung, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ.; 3. B. die Stragenwindung, C.; - der Abflecher, die Abichweifung, Die Diversion, Cig.; - bie Wendung (in ber Rebe), Cig.; — 2) zavoj 4), ber Reitel, C.

zaviniti, vinem, vb. pf. einbiegen, C.; - ein-

ienten: voz z., C.

zavînkast, adj. voll Krummungen: zavinkasta cesta, M., C.; - schnörleshaft, Cig.

zavintati, am, vb. pf. einschrauben, V.-Cig. zavīra, f. 1) bas Hindernis, Cig., nk.; zavira kazenskega zvršila, die Hemmung bes Strafvollzuges, DZ.; — 2) das Wasserwehr, C.; - 3) die Hemmtette, Jan.; - prim. zavera. zaviraca, f. ber hemmichuh am Bagen, ber

Radichuh, Notr.

zaviráten, ina, adj. jum hemmen, Bremfen bienenb: zaviralno kolo. bas Bremsrab, Cig. zavirâlnica, f. die Hemmlette, Cig., Ig (Dol.). zavirálo, n. bie hemmborrichtung, Cig. (T.); bie Bremfe, DZ.

zavīranjo, n. bas Hemmen; bas Sperren; hudobno z. sovražnikov, boswillige hinberniffe der Feinbe, Jap.(Prid.).

1. zavîrati, am, vb. impf. ad 1. zavreti; anfangen gu fieben: mleko že zavira.

2. zavirati, am, vb. impf. ad 2. zavreti; (perren, bremsen: kolo, voz z.; hemmen, hindern, Cig., Jan., nk.; z. hudo, podpirati dobro, C.; z. ukrepe, die Beichluffe einstellen, Levst.(Nauk);

od dveh strani se mi zavira, von awei Geiten stellen sich mir hindernisse entgegen, Dol. zavirek, rka, m. bas hindernis, Jan. (H.).

zaviren, rna, adj. Spert -: zavirni lanec, bie Sperfette, ogr.-Mik.

zavirnica, f. 1) bie Bagensperce, Cig.; bie hemmkette, Jan.; — 2) ber Wiberhaten am Unterbaume bei ben Bebern, Cig.

zavísen, sna, adj. abhängig, burch etwas bebingt, Jan., nk.; z. od česa, Cig. (T.); prim. zaviseti.

zaviséti, ím. vb. impf. abhangig fein, abhangen, Cig.(T.), Sol.; - rus.

zavîst, f. der Reid, Mur., Cig., Jan., Met., nk. zavisten, stna, adj. neibijch, Cig., Jan., M., nk.

zavistljiv, íva, adj. = zavisten, Cig. zavistnica, f. die Reiberin, Cig., Jan. zavîstnik, m. ber Reider, Cig.

zavistnost, f. die Scheelfucht, Jan.(H.). zavîtec, tca, m. = zavit, zvit človek, Levst.

(Zb. sp.).

zavitek, tka, m. 1) etwas Eingewideltes, Mur.; bas Bunbel, C.; das Batet, Cig., nk.; die Rolle, C.; -- 2) bas, worin etwas eingewidelt, eingehüllt wirb, die Umballung, der Umichlag, Cig., Jan., Cig.(T.), C., nk.; listovni z., bas Briefcouvert, DZ.; krizni z., das Kreugband, Jan., nk.; - ber Buchumichlag, C.; - bie Dute, Cig.; — 3) ber Schnörlet, Cig., (arch.), Cig. (T.); - ber haarwidel, Die Bapillote, Cig.; - pl. zavitki, das Schraubengewinde, C.

1. zavíti, víjem, vb. pf. 1) einwideln, einmachen, einhüllen; z. kaj v papir; otroka v cunje z.; z. se v kožuh; gosenica se zavije v mešiček; kraj je v meglo zavit, Slovan; - 2) verbreben: z. oci, Cig.; zavit les, windgebrebtes Solg, Cig.; vrat pticu z., bem Bogel ben Sals umbreben; (pren.) to mu je vrat zavilo, das hat ihn jum Falle gebracht; verwideln, Cig.; nit se je zavila, ber Faben hat fich verschlungen, Cig.; - eine Bindung machen; z. (jo) kam, irgendwohin einbiegen, umlenten; z. od pota; z. h komu; z. proti svojemu domu, Jurč.; - frůmmen, Cig.; z. se, eine Rrümmung machen: pot se tam zavije na desno; — Poslušaj ga, kako jo on zavije! (welche Rebewendung er gebraucht), Pres.; - zavit, gewunden, ipiral; zavita črta, bie Bogenlinie, Cig.; zavita pot, ber Krummweg, M.; z. toplomer, bas Spiralthermometer, Cig. (T.); verichroben, Cig.; les, ce ima zavite letine (imre), se ne da klati, C.; - geschraubt (fig.); zavito izrecilo, eine gewundene Erflärung, Cig.(T.); -3) zavit = zvit, hinterliftig, Cig.; z. clovek, Dalm.; zaviti, hudobni sovražniki, Skrinj.

2. zaviti, vijem, vb. pf. aufheulen. Vrt.

zavitica, f. bie Schraube, C zavitina, f. ber Schnorfel, Jan.

zavítje, n. bie Berbrehung; stori, da tvoje govorjenje bo ravno, čisto, brez vse šale in zavitja (zavitja) Kast.-Valj.(Rad); bie Lift, C. zavitost, f. 1) die Berichrobenheit, Cig.; -2) = zvitost, bie Sinterliftigfeit, Cig., Dalm.

zavívati, am, vb. impf. = 2. zavijati (heulen), Jan., C.

zavláčen, čna, adj. 1) zum Einziehen geeignet: zavlačni koren (bie Riesmura), Cig.; - 2) langwierig, SIN.-C.

zavláčovanje, n. das Aufichieben, ber Bergug,

zavláčovati, ujem, vb. impf. in bie Lange gieben, verzieben, faumen, Dol.; Zenin je zavlačeval, Trub.; - tudi: zavlačeváti, fijem. zavláčiti, im, vb. pf. 1) burch Eggen verbeden zueggen, Cig.; - 2) an einen abseitigen Ort

schaffen, verschleppen, Cig., Jan., M. za vlacnik, m. Die grune Rieswurg (helleborus

viridis), Medv.(Rok.).

zavlačúgati, am, vb. pf. burch ein ausichmeifenbes, lieberliches Leben verthun, Guts .- Cig., C.

zavlada, f. ber Regierungsantritt, Cig.(T.). zavladariti, arim, vb. pf. burch bie Regierung

berlieren, Cig.

zavládati, am, vb. pf. bie Regierung antreten, Cig. (T.); - einreißen (von Difsbrauchen, Rranfheiten), Cig., nk.; - hs.

zavlaka, f. 1) ber Befat (bei Schneibern), Cig.; — 2) etwas, was burch die Haut ge-zogen wirb, um eine Eiterung zu bewirken, die Haarschnur, das Haurseil, Cig.; — 3) der

Bergug, Valj.(Rad). zavléči, vlécem, vb. pf. 1) einziehen: z. 8 telohom ali teloh z. živini, die Rieswutz einem Bieh burch die Saut durchziehen, V .- Cig.; z. trak pod kożo, Strp.; - 2) burch Bieben verbeden: z. se, sich bewölfen, Cig., C.; nebo je zavlečeno, Z.; - 3) = zavlačiti, zueggen, Cig.; eineggen, Cig., Jan.; seme z., Z.; — 4) te-sarji so hiso zavlekli, die Zimmerleute haben ein Gebäude zugelegt, b. h. das Zimmerwerk auf ber Erbe fo zugerichtet, wie es nachher aufgerichtet werben foll, V.- Cig.; - 5) an einen abseitigen Ort ichleppen, verschleppen, Cig.; kavke rade denar zavlečejo, Cig.; an einen ungehörigen Ort gieben, in Unordnung bringen: pohišje, po hiši je vse zavlečeno, C.; — verschleppen, hineinschleppen, hin-schleppen; z. kaj kam; pes je mrtvega zajca zavlekel v grmovje; prijatelj me je zavlekel v krčmo; zavieklo se je nekam drugam, bas Gewitter ift irgenbwohin anbers gezogen; - 6) z. se, sich verziehen (z. B. beim Schachfpiel), Cig.; - 7) verziehen, in bie Lange siehen; pravdo z., Cig.; to se bo zavleklo, bas wird fich in die Lange gieben.

zavioka, f. die Bergogerung, C., Nov. zavman, adv. vergebens, umfonft, Meg., Dict., Guts. - Cig., Jan., C.; zato je zavman, kar jaz govorim, Dalm.; Zavman pa vsi se sli-

nijo, Vod.(Pes.).

zavnêmati, am, vb. impf. Jan., pogl. zanimati. zavnožati se, a se, vb. pf. zavnoža se mi, ich befomme Etel, C.

zavnúk, m. ber Urentel, C., Z.

závod, oda, m. 1) ein neuangelegter Balb, C.; z, mladih dreves, Let.; - ber Balbbestand: lepe zavode sem sinu pustil, Svet. (Rok.);
— bet Baldantheil, Cig. (T.), Vatovlje-Erj.

(Torb.); imeti svoj zavod, Polj.; — 2) das Revier, das Jagdrevier, C.; — das Gebiet, Dict.; — 3) das Institut, das Etablissement, die Anstalt, Cig., Jan., Cig. (T.), C., nk.; obeinski zavodi, die Gemeindeanftalten, Levst. (Nauk); občilni z., bie Bertehrsanstalt, DZ.; — 4) ber Wafferfang bei Dublen, Jan.; 5) = zavodba, bie Berführung, Cig.(T.). zavodba, f. die Berführung, die Berleitung,

Cig.(T.).

zavóden, dna, adj. 1) = zavoda se tičoč, Anstalte-, Inftitute-, nk.; — 2) verführerisch, Cig.(T.)

zavodeniti, im, vb. pf. vermaffern, (fig.) geiftlos machen, Cig; zavodenjen, permaffert, Cig.

(T.).

zavoditi, vodim, vb. pf. 1) irre führen, fehlführen, verführen, Mur., Cig., Sol.; z. v pregrešno dejanje, Vod. (Bab.); fehllenten : z. stopinje k breznu, Levst.(Zb. sp.); z. se, auf einen Fehlweg gerathen, irregeführt werben: moram varovati, da se ne zavodim, Svet. (Rok.); - 2) anstinimen, intonieren: zavodi! BlKr.

zavodljiv, íva, adj. verführerifch, Mur., Cig.(T.). zavodljivec, vca, m. ber Berführer, Cig. zavodljívost, f. verführerijches Befen, Mur., Jan.(H.).

zavodnica, f. bie Berführerin, Jan. (H.). zavodnik, m. ber Berführer, Jan.(H.).

zavodski, adj. die Anftalt, bas Inftitut be-

treffend, Cig.(T.).

zavoh, oha, m. bas Erfpuren ber Sahrte, Cig. zavohati, am, vb. pf. mittelft bes Geruches wahrnehmen, erspüren, auswittern; pes je zajca zavohal; (pren., preprosto) z. kaj, hinter etwas fommen.

zavoj, oja, m. 1) bie Einwidelung, bie Umhallung, Cig. (T.); - z. pravdnih spisov, bie Inrotulation ber Acten, Cig.; - 2) bie Berpadung, bie Emballage, Cig., Jan., DZ.; – der Umfchlag, Cig., Jan.; — der Schleier, Cig., Jan., Zora, Glas.; - 3) die einzelne Bindung, bie Rrummung (3. B. eines Beges, Fluffes), Cig, Jan., Cig.(T.), DZ.; kositi po zavojih, rekše ob kakem krivem potoku, Lasce-Erj.(Torb.); bie Gerpentine: izravnati krivine ali zavoje, Levst. (Močv.), Jes.; - ber Schnörkel, Cig., Jan.; - ber Schraubengang, h. t. - Cig. (T.), Sen. (Fig.); oster, plosk z., icharfes, flaches Gewinde, Sen. (Fiz.); — 4) = rajtelj, ber Padreitel, Notr.

zavojec, jca, m. dem. zavoj; 1) das Bündel, Cig.; - 2) zavojci, die Gamaichen, Z., C.

zavojek, jka, m. dem. zavoj; — ovinek, bie Biegung (z. B. ber Straße), ber Umweg, ber Umschweif, Rihenberk-Erj. (Torb.); — ber Schnörfel, Jan.

zavojen, inn, adj. jum Ginwideln, Baden bienend, Cig., Jan.; zavoino platno, die Badleinwand, Jan.; zavojni papir, bas Badpapier, Jan.; zavojna pola, ber Umichlagebogen, Jan.(H.).

zavojica, f. bie Schraubenlinie, bie Schneden-

7 () () () () () ()

linie, die Spirallinie, Cig. (T.).

zavojit, adj. ichraubenformig, ichnedenformig gewunden, Cig (T.); zavojita erta, die Schraubenlinie, zavojita vzmet, die Schraubenfeder, zavojito kretanje, bie Schraubenbewegung, Cig.(T.); — hs

zavojka, f. das Spiralgefaß, Cig.(T.).

zavojnik, m. ber Bewindebohrer, Cig.

zavojnina, f. bas Badmaterial, Jan.(H.). zavojskováti, újem, vb. pf. = z vojskovanjem

zapraviti, verfriegen, Cig.

zavojščiti, im, vb. pf. befriegen, Jan.; z. na

koga, $LjZ\nu$.; — hs.

zavolariti, arim, vb. pf. ale Dojenhirt, Dojenfnecht verlieren: svoja mlada leta je zavo-

laril, Cig.

zavolek, ika, m. ber Anolen (pren. tudi kaka zavozlana ali zamotana stvar, n. pr. tožba), Podkrnci - Erj. (Torb.); (zahlek, Lašče - Erj. [Torb.]).

zavolj, praep. c. gen. Mur., Cig., Jan., pogl.

zavoljo.

zavóljo, praep. c. gen. wegen; z. tega, beshalb; tudi: za - voljo; prim. volja; ("zavoljo ist bas beutsche um - willen", Mik. V. G. IV.

zavonjáti, am, vb. pf. 1) einen Geruch von fich geben, Erj. (Min.); - 2) burch Riechen

gewahr werben, Cig.

zavor, vora, m. 1) die hemmung, Cig., Jan., Cig. (T.); - bas Sindernis, ber Anftand, C.; - bie Einwendung, V.-Cig.; - 2) Die Semmungsvorrichtung : Die Sperre, bei bie Bagensperre; z. se mi je potrl.

zavora, f. i) ber Abfperrichranten, ber Schlag-Cig., Jan., C., Nov.; mitna z., ber Mautidranten, Levst. (Pril.) ;- 2) bie Spertlette, Mur., Cig., Jan., Mik., Kras, Ig(Dol.), Tolm., Savinska dol.; - 3) pri planinskem stanu luknja v zidu, skozi katero se ovce poganjajo na molžo, Gorenja Soška dol .-Erj.(Torb.);-4) = zavira, bas hinbernis, C.

zavoren, rna, adj. Sperr : zavorni lanec, bie Sperrfette, Cig.

zavoriti, vorim, vb. pf. sperren: voz z., Goriška ok., Ip.-Erj.(Torb.), Kras, Savinska dol.

zavornica, f. die Bremje, Cig., Jan., DZ.; die Radsperrfette, Cig., Jan., C., Ip. - Mik., Idrija, Dol.; (závornica, Gor., BlKr., jvzhŠt.).

zavornják, m. 1) = cokla, der Radichuh, C.; - 2) die hemmgabel am Bagen, Cig.

zavorščák, m. = cokla, ber Radichuh, C. zavoščíti, ím, vô. pf. 1) (mit Bache) beichmußen: zavoščen hoditi, C.; - 2) z. se, wachsgelb werden: slamnate bilke odeja se

zavotčiti, votčim, vb. pf. i) beim Beben ben Gintrag einschlagen, eintragen, Cig., Jan., C.;

- 2) = za votek porabiti, Polj.; - = dati v tkanje: zavotčila sem vso prejo, Vrsno-

Erj. (Torb.).

zavôtkati, am, vb. pf. = zavotčiti 1), Jan.

závoza, f. bas Überbanb, Polj.

je polagoma zavoščila, Vrt.

zavozáriti, arim, vb. pf. burch Sahren, als Fuhrmann verthun, Cig.

zavóziti, vózim, vb. pf. 1) fahrend einbiegen, hinfahren: z. h komu, Zv.; zavozimo v Posavje, Erj.(17b. sp.); — 2) fehlsahren; (fig.) sehlen, C.; zavozil si jo! Z.; — 3) burch Sahren verthun: veliko denarja z., viel Gelb verfahren, Cig.

zavozlaj, m. bie Berwidelung, Cig.; - bie Schurzung bes Rnotens im Drama, (zaozlaj)

Cig. (T.).

- 897 -

zavozlanje, n. die Anotenicurzung, Cig. zavozláti, am, vb. pf. einen Anoten ichurgen, verfuoten; vrvco z.; (pren.) zavozlana reč, eine verwidelte Sache, nk.

zavpíjati, am, vb. impf. ad zavpiti, M. zavpíti, vpíjem, vb. pf. auffchreien; z. na koga, nad kom, jemanben anschreien.

zavpitje, n. ber Aufschrei, Cig.

zavprášati, am, vb. pf. z. koga, eine Frage an jemanben richten. Vrt.

zavrāča, f. 1) die Muge, C.; - 2) die Abwendung, C.

zavráčanje, n. bas Rurudtreiben, C.; - bas

Burechtweisen, Cig.

zavráčati, am, vb. impf. ad zavrniti; juriidtreiben: goved na paši z., LjZv.; — aurūdzweisen: tožbo, prisego z., Cig.; — aurechtweisen, rūgen, Cig., Jan., nk.;—abauwenden juchen: Izaija jih od take nespameti zavrača, Ravn.-Valj.(Rad).

zavračavec, vca, m. ber Burechtweiser, Cig. zavračávka, f. (mišca) z., ber Einwärtsbreher,

Erj. (Som.).

zavračeválen, lna, adj. zurudweifend: zavračevalno resilo, abmeislicher Beicheib, DZ.

zavračevānje, n. das Burūdweisen; - bas Burechtweisen, Cig.

zavračeváti, fijem, vb. impf. = zavračati; gurudweisen, z. ugovor, ben Einspruch gurud. meisen, DZ.

zavračílo, n. bie Burudweifung, Cig.; bie Reprobation, Cig., Jan.; ber Einwurf, C.; ber Bermeis, Bes.

zavrâtec, tca, m. eine Furche am Ende des Aders, Cig.; - prim. zvrat.

zavrātek, tka, m. 1) bie Burechtweisung, C.;

— 2) ber Nacken, Valj.(Rad).
zavráten, tna, adj. 1) — ovraten, Jan.(H.);
— 2) meuchlerisch, hinterlistig, Mur., Cig., Jan., nk.; zavratno koga umoriti, Cig.; zavratni umor, C.

zavrati, f. pl. nam. zvrati, bas Angewende,

zavrātnica, f. :) bie Cravatte, Cig.., Jan.; -2) der Krummhals (lycopsis), Tus.(B.); — 3) pl. zavratnice - zemlja konec njiv (nam. zvratnice), Rihenberk-Erj. (Torb.).

zavrātnik, m. 1) das Halstuch, C.; — die Eravatte, Cig., Jan., nk.; — das Halsband (als Schnuch), Cig.; — 2) der Meuchelmörder, Mur., Cig., Jan.; —ein heimtüdischer Mensch, Valj. (Rad); - 3) = zavratek 2), ber Racten, Guts.-Cig., C.

zavrātnjak, m. bas Halstuch, Ben.-Kl. zavráziti, im, vb. pf. aufinarren, C.; vežna

. Google

vrata zavrazijo, Bes.

zavražíti se, ím se, vb. pf. fich berfeinben: zavrazili smo se, wir find Reinde geworben, BlKr.

zavŕčati, ím, vb. pf. auffnurren: pes, medved zavrči, Vrt.

zavréči, vížem, vb. pf. 1) als unangemeffen megwerfen, bermerfen; berftogen: ne zavrzi nas, o Bog! gurudmeifen: z. priče, sodnika, Cig.; z. ponudbo, Jan.; - enterben: oce je sina zavrgel, Savinska dol.; — z. se, fich megmerfen, Cig.; tak fant, pa se tako zavrže s tako ženitvijo! Polj.; želim, da bi se ne zavrgel in ne zašel, Jurč.; - 2) z. žogo, ben Ball verschlagen, Cig.; - 3) z. se, entstehen, M., Erj. (Som.); zavrglo se nam je toliko spakudranih besed. Levst. (Nauk).

zavred. adv. bei Beiten, ogr .- C.

zavrędi, adv. = hitro, Notr.

zavretec, tca, m. gemeine Schafgarbe (achillea millefolium), St.-Valj.(Rad).

zavrętek, ika, m. ber Abjub, Jan. (H.).

završlica, f. 1) ein durch faule Gährung ver-dorbener Bein, Habd., Dict., Mur., Cig., Dol., BlKr.; — 2) die Buth, C.

zavręłka, f. = zavrelica, M., jvzhŠt., Gor. zavrenje, n. = zavretje; - z. vina, ber Umfclag bes Beines, Cig.

zavréščati, im, »b. pf. auffchreien : dete je zavreščalo, ker se je ustrašilo, BlKr., jvzhSt.;

— auftreischen, Cig.

- 1. zavreti, vrem, vb. pf. 1) in Ballung gerathen: zu sieden anfangen, auffieden; micko še ni zavrelo; - kri mu je zavrela, er ist an einem hinigen Fieber erfrantt, Z.; o hudi vročini svinjam rada kri zavre, jvzhSt.; -(fig.) kri mu je zavrela, sein Blut gerieth in Ballung, er wurde zornig; kmalu mu zavre, er wird gleich boje, Cig., Met.; - in Gahrung gerathen, aufgahren, Cig., Jan.; in bie faule Bahrung gerathen (o vinu), umichlagen, berberben: vse vino mu je zavrelo; - 2) auffieben machen (laffen); vina, mleka z., Bein, Milch absieden; malo mleka sem si zavrela; - aufwallen machen: strast mu je zavrela vroco južno kri, Jurč.; - (nastalo iz zevréti = vzvreti], Cv.).
- 2. zavreti, vrem, vb. pf. 1) hemmen, fperren, bremfen : kolo z., bas Bagenrab iperren : zavril eno kolo je zavrto; - zaumen: z. šobe z uzdo in brzdami, ogr.-Valj. (Rad); - z. konja, ein Pferd fteif reiten, V.- Cig.; - einstellen: ukrepe z., Beichluffe einstellen, dru-stru delo z., die Thatigfeit eines Bereines einstellen, Levst. (Nauk); - hindern: zavrlo me je nekaj, da nisem mogla moliti, Dol.; — 2) zavrt, verschmist, listig, tückisch, Caf-Cig., C.

zavretje, n. ber Anfang bes Giebens, bas Auf-

zavîgljaj , m. ber Fruchtanjaß, ber Trieb, C. zavriskati, am, vb. pf. ein Freubengeschrei erheben, aufjubein, aufjauchzen; mladina je od veselja zavriskala.

zavrisniti, vrisnem, vb. pf. jubelnd aufschreien, Jan., M.; z. od veselja, DSv.

zavíkati, am, vb. pf. 1) aufquaten, Jan. (H.); - 2) gu girren anfangen, aufgirren, M.

zavet, vela, m. bas Pfennigfraut (lysimachia nummularia), St.-Erj. (Torb.).

zavrniki, m. pl. die franfigen Enben bes Aufzuges, die Leinwandenden, Cig.; = konci, na katere se prisuče preja, ki se bode tkala. Sv. Duh pri Krškem-Erj. (Torb.).

zavrnîtev, tve, f. die Burudweifung, nk.; -bie Burechtweisung, nk.; - bie Abweisung,

zavfniti, nem, vb. pf. gurudtreiben, wegireiben : živino z., Cig.; nalašč ni hotela krave z., LjZv.; s krvavimi glavami z., mit blutigen Röpfen abweisen, Cig.; zurudweisen: z. koga, Cig., Jan.; abweijen: z. prošnjo, Cig.; prisego z., ben Gib gurudichieben o referieren, Cig. : z. ponujeno darilo (perjonanen), Cig.; gurechtweisen, Cig., Jan., nk.; z. koga na pravo pot, Cig., C.; z. ga, (kdor od resnice zaide), Ravn.; z lepo, z grdo z. koga, M.; -einen Einwurf machen, Cig.; z. bi me utegnil kdo, es fonnte mir jemand ben Giumurf machen, Leust. (Zb. sp); krepko z. koga, jemanden abtrumpfen, Cig.; - z. koga kam, jemanden irgendwohin verweisen, Cig.; z. koga domov, k božji službi, Burg.

zavrnjáki, m. pl. = zavrniki, C.

závrnki, m. pl. = zavrniki, Mur., Cig., Danj.-Mik., vzhŠt.; zavřnki, Valj. (Rad).

zavročiti, im, vb. pf. erhiben, ogr.-C. završaj, m. ber Schlufs, ber Spllogismus,

Cig.(T.).zavŕšati, ím, vb. pf. == završeti, Z.; tanka

sapica je završala po košatem kostanju, Ljzavršávati, am, *vb. impf.* — završevati: z.

racune, Rechnungen abichließen, Levst. (Nauk). zavŕšek, ška, m. ber Abschluss, DZ.; — z. verza, die Ratalere, Cig. (T.). zavisen, ina, adj. Schlufs-: zavisni govor,

Die Schluferebe, Cig. (T.).

završetek, tke, m. der Schluss: z. razgovora, Levst. (Nauk).

završeti, im, vb. pf. zu raufden anfangen. aufrauschen, Cig.

završeváti, újem, vb. impf. ad završiti; abschließen, DZ., Levst. (Pril.); z. seje, bie Sigungen ichliegen, Levet. (Nauk).

završíti, im, vb. pf. endigen, jchließen, C.; svoje govorjenje je sklenil ali završil le-tako, Krelj; predno završim, Levst. (Nauk); z. scjo, Levst. (Močv.).

zavit, vita, m. 1) die Umbrehung, Cig. (T.), C., DZ.; - 2) - zavinek, bie Rrumung, bie Windung, Levst. (Zb. sp.).

zavrtáč, m. vrbov z., ber Beibenbohrer (cossus

ligniperda), Erj. (Ž.).

zavftati, vîtam, vb. pf. 1) hineinbohren: z. sveder v les; - z. se, fich hineinbohren; -- 2) (in einer bestimmten Richtung) gu bohren anfangen, Cig.; - 3) verbohren, fehlbohren, Mur., Cig.

zavften, tna, adj. Umbrehunges: zavftna os, Cig.(T.).

· Ciennic

zavrteti, im, vb. pf. um bie Achie au breben anfangen, in rotierende Bewegung verfegen; z. kolo; z. se, sich in eine rotierende Bewegung verfegen, fich um die Achfe gu breben anfangen; kolo se je zavrtelo; eine Umbrehung machen: trikrat se je zavrtela na eni nogi stoječ; - z. se, zu tanzen anfangen: zavrteli so se pari.

zavrtiti, im, vb. pf. = zavrteti, Cig., C., LjZv. zavrtje, n. die Hemmung, Cig.

zavitost, f. bie Berichmistheit, C.

zavrvráti, âm, vb. pf. auffprubeln, Jan. (H.). zavízniti, víznem, vb. pf. zumachen: zavrznjene duri, C.

zavržálo, n. napačno nam. zavržek, ber Mus-

wurf, C., ogr.-Valj. (Rad). zavržba, f. die Berwerfung, Cig., Jan.

zavížek, žka, m. 1) bas Bermorfene, der Ausmurf; - 2) ber Embrho, Levst. (M.).

zavřženec, nca, m. der Bermorfene, Mur., Cig., Jan.

zav?ženica, f. die Berworfene: die Riebertrachtige, Jan.

zavrženik, m. ber Auswürfling, Mur., Zilj .-Jarn. (Rok.).

zavŕženje, n. bie Berwerfung.

zavřženka, f. die Berworfene, Jan. (H.). zavřženost, f. die Berworfenheit, die Nieder-trächtigfeit, Cig., Jan., nk.

zavzdig, diga, m. die Erhebung, der Aufruhr, Cig., C.; z. ljudstva, die Bolfsbewegung, Cig. zavzdígniti, dignem, vb. pf. erheben, Mur .: z. kupo, Jurč.

zavzdigováti, ûjem, vb. impf. ad zavzdigniti, Jan.(H.).

zavzęmati, mam, mljem, vb. impf. ad zavzeti; 1) einnehmen, Jan., nk.; - 2) z. se, ftaunen, Cig., Jan., M.; z. se nad čim, C.; zavzet, erstaunt, Mur.; — 3) z. se česa, sich etwas angelegen fein laffen, C.

zavzemek, mks, m. bas Erstaunen. C.

zavzeten, tna, adj. 1) erstaunlich, wunderlich, C.; auffallend, Cig.; sicer zavzetna, pa vendar sveta reč, Škrb.; - 2) kdor se trdno zavzame za kaj, fest im Borfas, Svet. (Rok.).

zavzeti, vzamem, vb. pf. 1) (einen Blag) einnehmen, Cig., Jan., nk.; - 2) in Erstaunen verfegen, C.; z. se, erstannen, Dict., Mur., Cig., Jan., Rog., Skrinj., Ravn.-Valj. (Rad); z. se nad kom (čim), Cig.; — 3) z. se za koga, sich jemandes annehmen, C., Svet. (Rok.); z. se za kai, fich einer Sache geborig annehmen, Svet. (Rok.); - z. si, fich bornehmen, Glas., Levst. (Beč.).

zavzetje, n. das Erstaunen, die Befrembung, Mur., Cig., Jan.

zavzîmati, mam, mljem, vb. impf. = zavzemati, (einen Plat) einnehmen, C.; z. škofovske sedeže, Vest.

zavzpęt, adv. = spet, ogr.-C.

zazábiti, im, vb. pf. = pozabiti, Jan., Rib.-Z.; z. se = pozabiti se, Guts.-Cig., Vrtov. (Km. k.).

zazánkati, am, vb. pf. ineinanber ichlingen. verschlingen, Mur., Cig.

zazārjati, am, vb. impf. ad zazoriti, Jan. (H.). zazávanje, n. = zazivanje, Danj.-M.; z. na obrambo, kajk.-Valj.(Rad).

zazávati, vam, vb. impf. = zazivati; 1) anrufen, kajk .- Valj. (Rad); z. koga na pomoč, C.; pastir zazava s hriba v hrib, da pokliče svojega druga, Podkruci - Erj. (Torb.); ---2) z. se na Boga, fich auf Gott berufen, Gott anrufen, Mur.

zazdehati, am, vb. pf. = zazehati, gabnen,

Cig., LjZv.

zazdeti se, zdim se, vb. pf. zu icheinen anfangen, vortommen, scheinen; — zazdelo nam se je, wir finben uns bewogen, DZ.; ministerstvu se je zazdelo ukazati, DZ.

zazdévati, am, vb. impf. ad zazdeti; fcheinen, ben Anichein haben; zazdeva se mi, es will

mir icheinen, nk.

zazdráviti, zdravim, vb. pf. juheilen machen, Ravn.-Cig.; - z. se, zuheilen: ni se mu hotela rana zazdraviti, LjZv.

zazébniti, zębnem, vb. pf. durch Frost befcabigt werben, Jarn.

zazebsti, zebe, vb. pf. gu frieren anfangen: zazeblo me je, ich begann Ralte gu empfinden.

zazehati, am, vb. pf. zu gahnen anfangen; gahnen; - zazehalo se mi je, ich gahnte einmal.

zazelenéti, im, vb. pf. gu grunen anfangen; Pomlad je zazelenela, Vod. (Pes.).

zazemlje, n. das hinterland, C.

zazovati, am, vb. pf. ben Mund, bas Maul, ben Rachen auffperren; - gahnen, Jarn., M.; — auftlaffen, Cig.

zazevek, vka, m. die Auffperrung bes Munbes, bas Gahnen, Jan.

zazibati, bam, bljem, vb. pf. 1) einwiegen; v dremež z. koga. SIN.; - 2) au wiegen anfangen, in eine wiegenbe Bewegung berfegen; močno me je zazibal (= zagugal); - z. se, anfangen sich zu wiegen, in eine schwantenbe Bewegung gerathen; zvon se je zazibal; visoko naloženi voz se je zazibal, Z.

zazibávati, am, vb. impf. ad zazibati; ein-

wiegen, Jan.

zazibavka, f. bas Biegenlieb, Jan.

zazidanje, n. die Bermauerung, bie Berbauung. zazidariti, arim, vb. pf. 1) bei der Maurerei berlieren, Cig.; - 2) = zazidati, berbauen, auf Bauten verausgaben, Cig.

zazidati, am, vb. pf. i) burch Mauerwert berichließen, gumauern, vermauern, verbauen; okno, vrata z.; razgled z.; svetlobo komu z., Cig.; - einmauern; zaklad z.; živega cloveka z.; - 2) burch Bauen verlieren, auf Bauten verausgaben: veliko denarja z. zazidávati, am, vb. impf. = zazidovati.

zazidováti, ûjem, vb. impf. ad zazidati.

zazijânje, n. das Auffperren des Mundes, Maules, Rachens, Cig. zazijáti, âm, vb. pf. 1) den Mund, das Maul,

ben Rachen auffperren ; aufgaffen, Mur., Cig.; - auftlaffen, Mur.; - 2) gu ichreien anfangen, aufschreien; vrane so zazijale, jugh-St.; - 3) z. se, sich vergaffen: z. se v koga,

627 () () (C)

v kaj, Mur., Cig.; z. in zatelebati se v koga, Str

zazīmek, mka, m. ber Nachwinter, Jan.

zaziniti, zînem, vb. pf. 1) = ziniti, Mur., ogr.-M.; - 2) z. se, ben Mund, bas Maul, ben Rachen gu weit öffnen, so bafs man ihn nicht mehr ichließen fann, Mur.

zazīv, m. ber Anruf, Jan.; - bie Apoftrophe, C.

zazívanje, n. doš Anrufen, Jan.

zazivati, vam, vljem, vb. impf. ad zazvati; anrujen: svetnike z., ogr.-C.

zazîvek, vka, m. ber Anruf, C.

zazliti, im, vb. pf. 1) z. koga, jemanben ergurnen, C.; - 2) z. komu kaj, jemanbem etwas übel nehmen, C.

zazljiv, iva, adj. 1) zornmuthig, C.; - 2) heiflich,

empfindlich, C.

zazlobiti, im, vb. pf. verübeln: z. komu kaj, C. zazlodejati, am, vb. pf. einen Fluch mit bem Borte zlodej ausftogen.

zazlodovati, ujem, vb. pf. = zazlodejati, Mik. zaznáčiti, znacim, vb. pf. bezeichnen, Z.

zaznam, znama, m. bie Bezeichnung, Cig.

zaznama, f. Die Bezeichnung: bie Lache (im Forstwejen), Cig.

zaznamba, f. bie Bezeichnung, Cig., Jan., nk. zaznamek, mka, m. 1) bas Mertzeichen, Cig.,

Jan., C.; - bie Bormerfung, die Rotig, Jan.; — 2) bas Berzeichnis, ber Katalog, Cig., Jan., C.; bie Lifte, C.; bie Confignation, DZkr.

zaznámen, mna, adj. Bormerfungs. Jan. zaznamenáti, am, vb. pf. 1) bezeichnen, Levst. (Nauk), DZ.; določneje z. osebo, kratko z. vsebino, DZ.; - 2) verzeichnen: z. v vpisnik, DZ.

zaznamenávati, am, vb. impf. = zaznamenjovati; 1) bezeichnen, Levst.(LjZv.); - 2) verzeichnen: z. v belegno knjigo, ins Bormerfbuch eintragen, Levst. (Nauk).

zaznamenik, m. bas Bergeichnis, DZ.

zaznamenilo, n. bie Bormerfung, Levst. (Nauk),

zaznámenjati, am, vb. pf. 1) mit einem Beichen versehen, bezeichnen, Cv.; (-mnjati), Mur., Cig., Jan.; s križcem mejo z., s črkami, številkami kaj z., Cig., Jan.; z. se, sich begeichnen, (-mnjati) Burg.; - 2) verzeichnen, aufzeichnen, notieren, (-mnjati) Cig., Jan.; · vsaka letnica je razločno z drugo tinto zaznamenjana, Let.

zaznamenjeváten, ina, adj. bezeichnend, (-mnje-) Jan.

zaznamenjeváti, ûjem, vb. impf. ad zaznamenjati, Mur., Cig., Jan., Cv.; (vb. pf. = zaznamenovati I., Meg., Dalm.).

zaznámenovati, ujem, I. vb. pf. mit einem Beichen verfeben, bezeichnen; zaznamenovan, bezeichnet, Dalm.; na rokah sem te zazna-menoval, Guts (Res.); — domisli me, da ga bom slabo zaznamenoval (anichwärzen), Jurč.; (govori se nav. skrčena oblika: zaznámvati); - II. zaznamenováti, ûjem, vb. impf. = zaznamenjevati, nk.

zaznámiti, známim, vb. pf. = zaznamenati, Cig., Jan., DZ.; z zarezo z., berferben, Cig.

zaznámljati, am, vb. impf. ad zaznamiti, Jan. zaznámovati, ujem (vam), vb. pf. == zaznamenovati I., zaznamenjati, Cig., Jan.

zaznānjo, n. bie Bahrnehmung, Cig. (T.). zaznáten, tna, adj. wahrnehmbar, Cig.(T.).

zaznáti, znâm, vb. pf. 1) mahrnehmen, merfen, Cig., Jan., Cig. (T.); dan se zazna, der Tag bricht an, Cig.; pridi, objemajva se po željah, dokler se dan zazna, Skrinj.- Valj. (Rad); - 2) = spoznati : z. koga, ertennen, C.; z. se s kom, mit jemanbem befannt werben, C.

zaznávanjo, n. die Bahrnehmung, Jan. (H.). zaznávati, am, vb. impf. ad zaznati; mahrnehmen, Cig. (T.); - dan se zaznava, ber Eag bricht an, Cig.; počasi se zaznava, svetli, Ravn.

zaznojiti, im, vb. pf. burch Schweiß nafs machen. einschwißen: z. vse srajce, Cig.; - z. se, in Schweiß gerathen, Jan. (H.).

zazobek, bka, m. ber Biberhafen an ber Angel,

Kranj-Erj. (Torb.).

zazôbica, f. == oteklina za zobom, das Zahugeichwür, Vrsno, Podkrnci-Erj. (Torb.).

nazor, zora, m. 1) ber Anbruch bes Tages, Jan.; pred zazorom dneva, Cig.; - 2) bet Berbacht, C.

zazoren, rna, adj. verbächtig, C. zazoreti, im, vb. pf. 1) zeitig werben, Z.; -2) (dan) zazori, ber Tag bricht an, Jan. (H.). zazorévati, am, vb. impf. ad zazoreti; reifen,

C., Zora.

zazoríti, ím, vb. pf. 1) auszeitigen, zur Reife bringen, Mur.; - z. se, reif werben (3. B. bom Betreibe), kajk .- Valj. (Rad); - 2) z. se, anbrechen (vom Tage), Mur.; dan se je zezoril, Pres.

zazorljiv, iva, adj. mijstranijo, C. zázov, zóva, m. die Anrufung, Cig.; - die

Appellation, Mur. zazreleti, im, vb. pf. reif werben, Prip .- Mik. zazreti, zrem, vb. pf. mit ben Augen wahr-nehmen, erbliden, V.-Cig., Jan., Vrt.

zazvānjati, am, vb. impf. ad zazvoniti, DSv. zazváti, zóvem, vb. pf. 1) anrufen, rufen, = poklicati: Bog nas k sebi zazove, ogr.-Valj. (Rad); auffordern, DZ.; — 2) z. se, sich berufen, appellieren, Mur.

zazvenčati, im, vb. pf. erflirren, erflingen, Zora; Zazvenčalo je strašno, (o zlatih okovih), Npes.-K.

zazvoneti, im, vb. pf. erflingen, erichallen, Jarn., Cig., Jan., nk.

zazvenketáti, etâm, éčem, vb. pf. au flingein anfangen, Levst. (M.).

zazvenkljáti, âm, vb. pf. = zazvenketati, Jarn. zazvon, zvona, m. ber Anjchiag an die Glode,

zazvončkáti, âm, vb pf. bie (bas) Glodchen, bie Schellen erflingen laffen, Cig.

zazvončkljáti, âm, vb. pf. = zazvončkati, Cig.

zazvoniti, im, vb. pf. 1) anfangen gu lauten; eine Glode ertonen loffen; kadar dan (acc.) zazvoni, beim Erichallen bes Morgengelautes,

000dlg

Cig.; — 2) zu klingen anfangen, ertonen, erklingen; v usesih mi je zazvonilo.

zazägati, am, vb. pf. 1) einen Schuitt mit ber Sage machen, einsagen; z. v kaj; — 2) fehlfagen; — 3) beim Sagen verbrauchen, verfagen; ves les z.

zažalováti, fijem, vb. pf. durch Tranern ber-

lieren, vertrauern, Cig.

zažaréti, im, vb. pf. 1) etglühen; —z. (v obraz), fenerroth werben, Cig.; —2) einen brennenden Schmerz o. Geschmad hervorbringen: v ustih, v grlu mi je zažarelo, Z.; (prim. zažereti). zažaríti se, im se, vb. pf. zu glühen ansangen,

er-, aufglühen, Cig. zažējati se, am se, vb. pf. vor Durst ver-

fummern, verdurften, Jan., C. zaželek, lka, m. ber Bunfch, Jan.

zaželęti, im, vb. pf. von einem Berlangen angewandelt werden, Lust besommen: z. česa; zazelel sem močno te jedi, Cig.; z. jesti, Appetit besommen, Cig.; — zazeli se mi česa, mich wandelt die Lust, das Berlangen nach einer Sache an, Cig.; svinjine se mi je zazelelo, Met.;—zazeljen, ersehnt (po zgledu glagolov 4. vrste).

zaželévati, am, vb. impf. ad zaželeti, Jan. zaželjénje, n. die Anwandlung eines Berlangens, Cig.; — prim. zaželeti (zaželjen). zažetka, f. doš Jnject, Ravn.-Cig., Jan., C.;

- pogl. Zuzelka. zazonifo, n. was ber Brautigam ber Braut aubringt, die Gegenaussteuer, die Biberlage.

zaženitev, tve, f. = zaženilo, M.

zažéniti, zénim, vb. pf. als Biberlage, als Gegenaussteuer geben (von Seite bes Brautigams); kmetijo nevesti z.

zažoreti, im, vb. pf. einen brennenben Schmerz verursachen, Cig.; — einen brennenb herben Geschmad empfinden laffen, C.; — prim. za-

zareti 2).

zažéti, žámem, žmèm, vb. pf. 1) presiend eindrinen, einschneiden; motvoz je zažel drevesno skorjo; ženske so zažete, ako so jako pretisnjene črez pas, žužki so zažeti, Levst. (M.);—2) zažet, starť jusammengeprest, Levst. (M.); zusammengedrickt, M.; compact, C.; zažeto grozdje, dichtbeerige Trauben, Z.;— untersett, von startem Körperbau: z. clovek, C.

zazeti, zanjem, vb. pf. 1) mit der Sichel zu weit schneiden, Z.; — 2) mit der Sichel zu schneiden ansangen: gospodar na vsakem oglu njive zazanje za jeden snop, kajk.-Valj. (Vest.).

zažgalína, f. — opeklina, die Brandwunde, C. zažgáti, żgèm, vb. pf. 1) anzünden; hišo komu z.; pipo (lulo) si z.; — z., losbrennen, abbrennen: top z.; — z. se, sich entzünden; — 2) durch Brennen verbrauchen, verbrennen; vsa drva smo že zažgali; — 3) z. se, sich verbrennen: zažgal sem se, ich habe mich durch das Feuer verlegt, Mur.

zažig, zíga, m. bie Anzünbung, Cig.; — bie Branbftiftung, Cig., Jan., C., nk.; — bas Abfenern (eines Geschühes), Sol.

zažīga, f. das Rundloch, V.-Cig.

zažigáč, m. der Angunder, ber Bunder, Cig., Jan.; der Brandstifter, Cig.

zažigátco, n. ber Pfeifengunber, Cig.

zažigáten, ina, adj. zum Anzünden dienend, Cig., nk.; zažigátni prot, die Bündruthe, V.-Cig.; zažigalna oblica, die Brandfugel, Cig.; zažigalno steklo, das Brennglas, Cig.(T.). zažigátnica, f. die Lunte, Jan.

zažigatnik, m. bie Bundruthe, Cig.

zažigalo, n. bas Brandzeug, Cig.; - ber Bfeifengunber, Cig.

zakiganje, n. 1) das Anzünden; — das Braubftiften; — das Losbrennen; — 2) das Berbrennen.

zažígati, am, vb. impf. ad zažgati; anzünden; pipo z.; plavž z., den Ojen anlassen, Cig.; — Brand stisten; — losdrennen: topove z.; — z. se, sich entaunden, Cig.

zažigavec, vca, m. ber Angunber; - ber Brandftifter.

zažīrati, am, vb. impf. ad zažreti; verfchwelgen, Cig.

zaživėti, im, vb. pf. zu leben aniangen, Zora; aufleben, Cig. (T.); na kakem potu je zaživela rastlina, Zv.; — zavest mu je zaživela, Let.

zaživíti, ím, vb. pf. = potrošiti; verzehren, verbrauchen, C.; kar imam, vse lahko zaživim, Svet. (Rok.); aufjchwelgen, Cig.

zaklabudráti, am, vb. pf. 1) burch Plappern verlieren, verplappern; — 2) z. se, sich durch Schwazen Abereilen, sich verschwazen, Cig.

zažíofiti, žiôfim, vb. pf. usta z., baš Maui juftopfen: krivim pridigarjem usta z., Krelj.
zažmáti, žmím, vb. pf. = zamežati, Dict.-

Mik., Trub.-Mik., jvzhŠt.

zažmériti, zmêrim, vb. pf. 1) bie Augen halb zumachen, Cig.; = zamežati, Habd. - Mik.; — 2) z. kaj, etwas verschunetzen, ogr.-Cig.; — (nastalo iz: zamežeriti, Mik.).

zažolteti, im, vb. pf. gelb werben: zazoltel, pergilbt, Zora.

zažrebljáti, am, vb. pf. mit Rageln fest machen, vernageln, C., Lašče-Levst. (M.).

zažreti, žrėm, vb. pf. verfressen, verschwelgen; vse z. in zapiti.

zažūg, m. die Androhung, Cig.

zažúganje, n. die Androhung, Cig.

zažúgati, žûgam, vb. pf. eine Drohung äuhern, brohen; z. komu s prstom; zažugal mi je, da mi bo hišo zažgal.

zažváliti, zválim, vb. pf. z. konja, bem Pferbe bas Bebifs anlegen.

zažvegláti, âm, vb. pf. — na žveglo zapiskati, Cig.

zažvénčati, (m., vb. pf. — zazvenčati, einen Klang von sich geben, Cig.

zažvenkáti, am, vb. pf. erflingen, Cig.

zažvonketáti, etám, éčem, vb. pf. zu flirren, zu flingeln anfangen; erflirren.

zažvenkijáti, am, vb. pf. erflingeln, ichellen,

zažvénkniti, zvenknem, vb. pf. einen Rlang geben, erflingen, Cig.; (o meču), Dalm.

mecu), Daim.

— 902 —

zažvepláti, fim, vb. pf. z. čebele, die Bienen mit Schwefel todten, Lasce-Levst. (Rok.). 2ažvîžg, m. ber Bfiff, Cig.

zažvížgati, am, vb. pf. mit bem Munbe gu pfeifen anfangen; ein Pfeifen, einen Pfiff horen laffen; z. znano melodijo; z. komu na prete; peu z., bem hunde pfeifen; - aufgifchen, Cig.

zažvížgniti, žvížgnem, vb. pf. einen Bfiff boren

laffen, Levst. (Zb. sp.).

zažvížniti, zvížnem, vb. pf. einen Bfiff thun,

zažvegolęti, im, vb. pf. zu zwithchern anfangen;

aufzwitschern.

zbadanje, n. bas Stechen; - bas Sticheln (fig.); z, z besedami; zasegljivo z., bie Aufgieberei, Cig.

zbadati, am, vb. impf. ad zbosti; Stiche versegen: z iglo koga z.; -- sticheln: z besedami z. koga.

zbadavec, vca, m. ber Stichler, Cig.

zbadljiv, íva, adj. biffig, beißenb, fartaftifch; zbadljive besede; nobene zbadljive mi ne ostane na dolgu, Jurč.; z. jezik, ein boješ Maul, Cig.

zbadlifvec, vca, m. ber Stichler, Jan.

zbadljivost, f. bie Biffigfeit, ber Sarfasmus, Cig., Jan.

zbantováti, újem, vb. pf. beleibigen, ogr.-M., C.; - prim. bantovati.

zbásati, basem, vb. pf. zusommenftopfen: vse v eno vrečo z.; zusammendrängen.

zbati se, zbojím se, vb. pf. in Furcht gerathen; erforeden; zbali so se s prevelikim strahom, Mik.; z. se koga, vor jemandem Furcht betommen ; z. se tezav, fich burch bie Schwierigfeiten abichreden laffen; - (nam. vzb-).

zbébiti, bêbim, vb. pf. = izbebiti, Cig.; zapovedljivost in lastna ljubezen um zbebi človeku, Ravn.; vino zbebi človeka, Bes.

zbedáčiti, ačim, vb. pf. bethoren, Cig. zbeg, zbega, m. bie Flucht, Z.; — na zbegu

biri, im Begriffe fein, bon einem Berfprechen o. Bertrage abzusteben, C.; - (nam. vzbeg). zbegniti, begnem, vb. pf. entflieben; einem

Berfprechen untreu werben (3. B. von Berlobten), Mik., C.; -- (nam. vzb-); prim. izbegniti.

zbelestráti, am, vb. pf. mirres Reug aufammenchmägen, 2.

zbeliti, im, vb. pf. glühend machen: železo z., Cig.; — (nam. vzb-).

zberaciti, acim, vb. pf. zusammenbetteln, erbetteln.

zbęrica, f. bie Collectur, Pjk. (Črt.), ogr.-Vaij. (Rad).

zbesedba, f. bie Entzweiung (burch einen Bortwechsel), Cig.

zbesediti se, edim se, vb. pf. in einen Wortwechsel gerathen, Cig., Sol., C., Vod. (Izb. sp.), Vrtov. (Vin.), Kr., Prim.

zbesneti, im, vb. pf. wuthend werben, C.; -

(nam. vzb-). zbetati, am, vb. pf. 1) eig. feststoffen: (pren.) vročina zemljo zbeta, da je trda, Levst.(Rok.);

- 2) z. se, stá anhäusen: toliko dela se je zbetalo, (zbitalo) M.

zbetežáti, am, vb. pf. frant werben, Mur., C., Npes.-Vraz, Danj.(Posv. p.); - (nam. vzb-). zbezati, am, vb. pf. durch Stupfen herunterbringen: s palico hruško z drevesa z.

zbezgati, am, vb. pf. gu rennen, gu biefen anfangen: krava je zbezgala, jvzhSt.; - (nam. vzb-).

zbozljati, am, vb. pf. gu rennen, gu biefen anfangen; — (nam. vzb-).

zbezati, im, vb. pf. bie Flucht ergreifen, gu fliehen anfangen; zbežali so, ko so nas zagledali; — nevesta je zbežala, bie Braut trat gurud (von der beabsichtigten heirat), C.; (nam. vzb-).

zbežávati, am, vb. impf. ad zbežati; = begati 1): Peter je zbežaval za goskami, Npr .-

Kres; - (nam. vzb-). zbežljáti, am, vb. pf. hervorbringen: čreva bodo iz tebe zbežijala, Mik.; - (nam. vzb-); prim, bežljati,

zbijanje, n. das Zufammenichlagen; - ber Stampfbau (Bijebau), h. t.- Cig. (T.,

1. zbijati, am, vb. impf. ad 1. zbiti: gufammenschlagen; z žreblji z. kaj, etwas zusammennageln; raztrupano omaro zopet z.; — šale z., Boffen reißen, Scherg treiben.

2. zbíjatl, am, vb. impf. ad 2. zbiti: berabschlagen; klobuke z glav z., Cig.; - z. na kupu, ceni, abhandeln, abfeilichen, Cig.

zbîlja, adv. in ber That, Prip.-Mik.; à propos, Jan., BiKr.-Levst. (M.); - hs.

zbira, f. die Sammlung: z. raznega lesa, eine

Holgiammlung, Cig.; pogl. zbirka. zbiráten, ina, adj. 1) jammelub, Sammele: zbiraino zrcalo, ber Sammelfpiegel, Cig. (T.); zbiralna mod naodnic, bie Gammelfraft ber Mugenglafer, Znid.; - 2) Berfammlungs-: zbiralna dvorana, Levst. (Pril.).

zbirálišče, n. 1) ber Berfammlungsplat, ber Busammentunfteort; bie Synagoge, Mur.; -2) die Bersammlung, Skrb.; - tudi: zbiralisce. zbirainica, f. bas Berfammlungelocal: cital-

nica z., Levst. (Zb. sp.).

zbirainik, m. ber Sammelapparat: z. toplote, der Barmefammler, Cig.

zbiralo, n. = zbor, die Berfammlung. C. zbiranje, n. bas Sammeln; z. misli, bie (gei-

ftige) Sammlung, Cig. (T.).

zbirati, bîram, vb. impf. ad zbrati; gufammenlesen, sammeln; vojake z.; v sklad z., Beitrage fammeln, Cig.; z. se, fich fammeln, sich persammeln; oblaki se zbirajo; ljudje se počasi zbirajo pred cerkvijo; v trope se z., sich zusammenrotten; - z. sc, eitern, diwaren, Cig.

zbiravec, vca, m. ber Sammler, Cig., Jan., M.; - ber Berfammler, Cig.

zbiravka, f. bie Sammlerin, Cig.; leca z., die Sammellinfe, Znid.

zbirica, f. = zberica, bie Collectur, Mur., Vest. zbirka, f. bie Sammlung, die Collection, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; z. prirodnin, starih pisem, živali i. t. d., Cig. (T.), nk.

. Garage

1. zbitl, zbijem, vb. pf. 1) burd Schlagen gufammenfügen, jufammenfchlagen; raztrupana vrata za silo zopet z.; z žreblji z., jujammennageln; - 2) in Stude ichlagen: vrata zbiti s kamenjem, Cig.; jeklo jeklo zbije = auf einen harten Aft gehört ein harter Reil, Cig.; — 3) abprügeln, C.; — z. se, übereinanber gerathen, raufen, Poh.; Ono noc smo fantje zbili Se pod lipo zeleno, Npes.-K.

2. zbiti, zbijem, vb. pf. herabichlagen: hrusko s kolom z drevesa z.; klobuk komu z glave z., Cig.; — na kupu, na ceni z., abhanbein, abfeilichen, Cig., Jan.; zbil mi je nekaj krajcarjev, Cig.

1. zbivati, am, vb. impf. 1) zusammenftogen, Mur., C.; — 2) z. se, sich stoßen: otroci so se zbivali, SIGor.

2. zbívati, am, vb. impf. zusammenleben: lepo s kom z., (tudi: z. se), C.

zblazen, zni, f. bie Beirrung, bas Argernis: zmote in zblazni, Krelj.

zblaznelost, f. ber Buftanb bes Bahnfinns, nk. zblaznéti, im, vb. pf. wahnsinnig werben, nk.

zblazniti, im, vb. pf. 1) ftoren (g. B. bas Ginichlafen), C.; — 2) bethören, ein Argernis geben, ärgern, Meg., Cig., Trub., Dalm., Kreij; to nas nema pohujšati ali zblazniti, z. nedolžno srce, Krelj; z. se, ein Argernis nehmen, C.; v le-ti noči se boste vi vsi zblaznili na meni, Trub., Dalm.; - z. se, fich bethoren laffen, fehlen, C.; v veri z. se, Trub.; - zblažnjeni poti, die Irrmege, Krelj. zblaznjeváti, ûjem, vb. impf. ad. zblazniti,

Argernis geben, ärgern, (-znov-) Trub. zblebetúliti, üljim, vb. pf. gum gefchwätigen

Beibe machen, Vod. (Pes.).

zblodeti, im, vb. pf. blafe werben, erbleichen, Cig., Zora; lica so mu zbledela, Erj. (17b. sp.); zbledela barva, eine blaffe Farbe, Cig.; — (nam. vzb-).

zblednéti, im, vb. pf. erblaffen, M.; - (nam.

zblejati, jam, jem, vb. pf. auffcreien, C.; -(nam, vzb-).

zblesniti so, blesnem se, vb. pf. erglaugen, ogr .- Mik.

zbližati, am, vb. pf. naber aneinander bringen, nk.

zbliževanje, n. bie Annaherung, nk.; z. obeh cerkev, Cv.

zbliževáti, ûjem, vb. impf. ad zbližati; naher aneinander bringen, nk.; z. se, sich einander nähern, nk.

zblod, bloda, m. 1) ber Aufruhr, C.; - 2) bie Berirrung, C.; ber Jrrthum, C.

zbloda, f. 1) bas Gemisch, Cig.; = pomije, C.; - 2) bie Berwirrung, C.; - ber Aufruhr, ogr.-Valj.(Rad); - 3) ber Frithum, Krelj, ogr.-Mik.

zbloditi, im, vb. pf. vermengen, vermifchen, Cig.; vodo, vino z. (triben), Cig., C.; - baika o Luciji je zblojena z legendo o sv. Luciji, Navr. (Let.); - verwirren, Jan., Gor.; z. se, verwirrt werben, Gor. - DSv.; zblojen, verwirrt, aus ber Faffung gebracht, Bes., Gor .-

DSv.; z zblojenimi očmi (mit wirrem Blid) je gledal plašno okoli sebe, *Erj.(Izb. sp.)*. ablodnik, m. ber Aufwiegler, C.; - ber Berführer, C.

zbloja, f. 1) die Manscherei, Cig.; - = ein gepantichtes Getrant, Gor.; - 2) = zmcsniava, die Bermirrung Gor .- DSv.

zblojenína, f. der Mijchmasch, Cig.

zbobnati, am, vb. pf. zusammentrommeln: vojake z.

zbodnéti, ím, vb. pf. mit Getőse dahinstürzen, dahinrollen, Z., Rut. (Zg. Tolm.); - (nam. vzb-).

zbobotina, f. bas Moricicht, mobrige Dinge, νzh.St.-C.

zbodotnéti, ím, *vb. pf.* permodern (z. B. von ber Leinwand), C.; — bumpfig werben (vom Mehl), C.

sbobotniti, botnem, vb. pf. burch Feuchtigfeit berberben, vermobern (3. B. von ber Lein-

zbóčiti, bóčim, vb. pf. ansbauchen, Cig.; zbočen, conveg, Cig., Jan., C.; zbočeno delo, erhabene Arbeit, Jan.; - (nam. vzb-).

sbocki, adv. von ber Geite: z. koga gledati, jemanben (z. B. im Borne) fceel aubliden, C., jvzhSt.

zbod, boda, m. ber Stich, Z.

zbodijaj, m. ber Stich, Vrtov .- M.

zbodljiv, íva, adj. = zbadljiv, Jan., C.; Potrpi niene zbodljive zabave! Levst.(Zb. sp.).

zbódniti, bôdnem, vb. pf. = zbosti, Mur. zbog, pruep. c. gen. wegen, Dol.-Cig., Jan., ogr.-C.; - prim. zboga.

zboga, praep. c. gen. = zbog, Jan., Rib.-Mik.; zboga tebe sem bil tepen, Hrušica(Ist.)-Erj. (Torb.).

zbogati, am, vb. pf. verfohnen: pomiril jih bom in zbogal, $LjZ\nu$.; z. se s kom = sporazumeti se, spraviti se, LjZv., SKr.

zbok, praep. Navr. (DSv.), pogl. zbog.

zbókast, adj. = zbokel, Cig.

zbókati, am, vb. pf. conver machen, Z.; dogo z., Cig.; — (nam. vzb-).

zbókeł, kla, adj. conveg, Cig., Jan., C.; zboklo steklo, bas Converglas, Cig.; - (nam. vzb-). zbókniti se, bôknem se, vb. pf. conver merden, C.; deska se zbokne (wirft fich), C.; -(nam. vzb-).

zboléhati, am, vb. pf. frantlich werben, M.; -- (nam. vzb-).

zboléhniti, finnem, vb. pf. zu frankein aufangen, Cig.

zbolonje, n. die Erfrantung, Cig.

zboleti, im, vb. pf. erfranten; naglo, hudo, nevarno z.; z. za grizo; — nam. vzboleti. zbolévati, am, vb. impf. ad zboleti; au ertranten psiegen, M., Z., Žnid. zbôljšati, am, vb. pf. pogl. izboljšati. zbòr, zbòra, m. bie Berfammlung einer Rörpersteine bog Cassaina.

icaft, bas Collegium, ber Rath, bas Barlament u. bgl., Mur., Cig., Jan., Ravn., Skrinj., Preš.-Valj.(Rad) i. dr., nk.; cerkveni z., bie Rirchenbersammlung, bas Concil, dezavni z., ber Reichstag, ber Reichstath, dezelni z., ber

Sandiag, ustavodajni z., die Constituante, volilni z., die Bahlversammlung, učiteljski z., bas Lehrercollegium, občni z. kakega društva, bie Generalberjammlung eines Bereines, veliki zbor, die hauptversammlung, Cig., Jan., nk.; polni z., bie Plenarversammlung, Cig., DZ.; - ber Chor: pevski z., ber Gangerthor, Cig.(T.), nk.; godčevski z., bas Drchefter, Jan.; - bas von einem Gangerchor vorgetragene Befangitud, ber Chor, Cig. (T.), nk.; (po češ.).

zbórec, rca, m. dem. zbor, Valj. (Rad).

zboren, rna, adj. 1) bie Berjammlung betreffend, gur Berfammlung geborig, Berfammlungs., Collegials, Cig., Jan., nk.; zborni zapisnik, zborni sluga, Cig., nk.; - 2) Chore: zborno petje, der Choralgefang, Jan.; - 3) collectiv, Cig., Jan.; zborno ime, ber Sammelname (nomen collectivum), Cig., Jan., Cig.(T.). zborisco, n. die Berjammlungeftatte, M., Levst.

(Nauk).

sbornica, f. 1) bas Berfammlungelocal, ber Berfammlungefaal, Mur., Cig., Jan., C., nk .; (nesti reče liste) V lepo zbornico ljubljansko, Npes.-K.; - 2) bie Rammer (eine Rorperschaft): gospodska z., das Herrenhaus, z. poslancev, das Abgeordnetenhaus, trgovska in obrtna z., die Handels- und Gewerbefammer, notarska (beležniška), advokatska (odvetniška) z., die Rotariats, die Abvocatentammer, nk.

zborničen, čna, adj. 1) bas Berjammlungs. local betreffend, nk.; — 2) Kammers, nk. zbornik, m. 1) bas Berjammlungsmitglied,

Mur., Cig., Jan., C., Z.; - 2) ein Collectoneen enthaltendes Buch, Cig.(T.); (po stsl.). zborniški, adj. = zborničen, Jan.(H.).

zborovanje, n. bie Abhaltung einer Berfammlung ober einer Reihe von Berfammlungen, nk.

zborováti, üjem, vb. impf. eine Berjammlung (Berfammlungen) abhalten, tagen, Jan., C., nk.

zbósti, zbódem, vb. pf. stechen; z. koga z iglo; z. se, fich ftechen; z. se z iglo, s trnom; empfinblich franten; s kako besedo koga z., Cig.; te besede so ga v živo zbodle,

zbóžen, žna, adj. - ubožen, armielig, ogr.-C. zbralisce, n. bie Berfammlung, Dict. zbranost, f. die Sammlung (bes Beiftes), Z.,

nk.; z. duha, LjZv.

zbráti, zberem, vb. pf. gujammenlejen; z. vso svojo zlatnino in jo prodati; z. vse svoje modi, alle feine Rrafte aufbieten, Cig.; z. svoje misli, seine Gedanken sammeln, sich fammeln, Cig.; zbrani um, bie Saminlung, Cig.(T.); - versammeln, sammeln; z. svoje prijatelje okoli sebe, z. krdelo vojakov; z. se, sich sammeln; oblaki so se zbrali na nebu; zbrana dela, die gesammelten Werte; - z. se, sich versammeln; zbrali smo se pod lipo; zbran, persammelt; zbrani možje so sklenili; — z. se v trope, sich zusammenrotten, Cig. zbratiti, bratim, vb. pf. verbrübern, Cig.

zbrav, f. das Sammelwerk, Jan.: - ber Blunber, ber Buft, Jan.; krošnjar pobere svojo zbrav, Jan.; obriše si sitno lasnato zbrav s čela, Jurč.

zbrazdáti, am, vb. pf. subelud vermischen: vodo s čim z., vodo z. (truben). Lašče - Levst.

(Rok.), jvzhSt.

zbrbráti, am, vb. pf. panticen: z. vino, C. zbręnčati, im, vb. pf. aufjummen, Cig.; -(nam. vzb-).

zbriga, f. Die Intrique, Cig.; zbrigo narediti, zbrige iskati, Anlafs jum Streite geben, fuchen, Notr.(Levst.(Rok.).

zbrigniti, brignem, vb. pf. bitter werben: vode so zbrignile, ogr.-Mik., C.

zbeihtati, am, vb. pf. gur Befinnung bringen (3. B. einen Berichlafenen, einen Ohnmachtis gen); z. se, gur Befinnung tommen; - gefcheit, verständig machen; z. se, gescheit werden.

zbris, m. i) bie Wegwischung, bie Ausloschung, Cig.; vpis ali zbris v javnih knjigah, bie Einverleibung ober Lofdung in ben öffentlichen Blichern, DZ.; - 2) ber Binbftrich, Jan.; ber hagelstrich: po našem polju je toča vse pobila, ker ondu je bil zbris, Črniče pod Cavnom - Erj. (Torb.); bie bem Windstrich ausgesette Stelle, C.; trti je burja bolj po zbrisih škodovala, Nov.; žito je na zbrisu, Z.

zbrieati, brisem, vb. pf. wegwischen, wegloschen (3. B. etwas Gefchriebenes); zbrisi, kar si na tablo zapisal! z. v zemljiščni knjigi (abjdireiben, löschen), Cig., nk.; — löschen, tilgen: z. sramoto, greh s pokoro, Cig.

zbrisen, ana, adj. bem Binbftrich ausgefest; z. kraj, C.

zbrisilo, n. die Lojdung: z. iz jevnih knjig, bie Lofdung ans ben öffentliden Büchern, DZ. zbrisováti, újem, vb. impf. ad zbrisati.

zbriti, zbrijem, vb. pf. wegrafieren, Cig. zbrlízgati, am, vb. pf. = brlizgaje sklicati,

zbroda, f. 1) ber Mischmasch, Cig., Jan.; -2) die Unruhe, der Aufruhr, C.; - 3) die Frrung, ber Frrthum, Cig., C.

zbrodi, m. pl. Überbleibsel vom Biebfutter, Cig., Jan.

1. zbróditi, brodim, vb. pf. 1) etwas Fluffiges germuhlen, Jarn., Cig.; z. jedi, in ben Speifen herumwühlen, Z.; vse z., alles untereinander werfen, verwirren, Cig.; zbrojena kranjščina, Ravn.; - 2) beichmugen, Npes-Vraz

2. zbróditi, brodim, vb. pf. 1) aufrühren (fig.): z. star prepir, Cig.; -- 2) grehe z., bie Gunben erforicen, C.; - (nam. vzb-).

zbrodki, m. pl. bie Speifenabfalle, C.

zbroja, f. 1) die Trübung, M.; — 2) das Gepantich, C.; — 3) der Schmuß, C.; — 4) die Berwirrung, der Birrwarr, Cig.(T.), M.

zbrojava, f. die Erforschung, C.

zbrojávati, am, vb. impf. burchfuchen, erforichen: naturo z., ogr. - C., M.; z. srce, ogr. - Valj. (Rad).

zbrojavec, vca, m. ber Erforicher, M., ogr .-Valj.(Rad).

zbrojki, m. pl. eiwas Zusammengepanischies, C.: - prim. zbrodki.

zbrozga, f. das Gepanisch, ZgD.

zbrozgati, am, vb. pf. zusammenpantichen, C. zbrusiti, im, vb. pf. wegichleifen, abwegen, Cig. zbrzeł, zla, adj. morfc, faul, C.

zbrzlina, f. bas Morichicht, Bermobertes, C. zbrzneti, im, vb. pf. 1) bermobern, bermorichen, verfaulen, C.; - 2) ogel zbrzni, die Roble wird gu Miche, Rez.-C.

zbuciti, im, vb. pf. in Aufruhr bringen, emporen, aufwiegeln, Mur., C., ogr.-M.; (nam. vzb-).

zbuda, f. bie Erregung, Cig. (T.); - (nam. vzb-).

zbuditev, tve, f. die Erwedung, Jan.; - (nam.

vzb-)

zbuditi, im, vb. pf. aufweden, weden; specega z.; z. se, ermachen; auferweden; - z. (se) od smrti; - (pren.) z, komu vest; - rege machen, erregen, Cig., Jan., nk.; z. pozornost, sum, nk.; verursachen, Cig.; z. glasen smeh,

zbuhati, buham, vb. pf. gufammenprugeln, C., Z. zbuhel, hla, adj. = zbokel, conver, Cig.; -(nam. vzb-).

zbuhlina, f. bie Gefcwulft, Jan.; bie an einer Grenze heraustreiende Flache, der Baufch, Cig.; — (nam. vzb-).

zbuhniti, buhnem, vb. pf. anichwellen, aufbunfen, Z.; kadar se kdo opeče, mu zbuhne, BiKr.; kruh v peči zbuhne, BiKr.; repa, sadje zbuhne, C.; (tudi: z. se, C.); vzb-).

zbûhoma, ady. plößlich: vse je zbuhoma gori teklo, jvzhŠt.

zbujálo, n. ber Morgenweder, Cig.; - (nam. vzb-).

zbujanje, n. bas Beden; - (nam. vzb-).

zbujati, am, vb. impf. ad zbuditi, meden; -(nam. vzb-).

zbújavec, vca, m. kdor zbuja, ber Erweder, Cig.; -~ (nam. vzb-).

zbujenje, n. die Erwedung; -- (nam. vzb-). zbunčiti, bunčim, vb. pf. conver machen, M.; z. se, mulftig merben, C.; eine erhabene Beschwulft, eine Beule bilben, Z.; - (nam. vzb.); prim. bunka.

zbúrlti, im, vb. pf. = razburiti, Jan.(H.); -(nam. vzb-).

zburkanje, n. bie Erregung, ber Aufruhr, C .; z. morsko, kajk.- Valj. (Rad); z. srca, bie Unruhe bes herzens, kajk. - Valj. (Rad); -(nam, vzb-).

zburkati, burkam, vb. pf. in fturmifche Bemegung versehen: vihar je zburkal morje, Cig., nk.; z. se, in fturmifche Bewegung gerathen, Cig.; morje se je zburkalo, M.; zburkan, flutbewegt, Jan.; zburkano morje, ogr.-Valj. (Rad); — (pren.) z. se, unruhig, befturgt werben, M.; -- (nam. vzb-).

zburkávati, am, vb. impf. ad zburkati; unruhig machen, aufregen, ogr.-Valj (Rad); z. se, stürmijch bewegt fein: morski valovi se

zburkavajo, ogr.-Valj.(Rad); (pren.) svet se zburkava, ogr.-Valj. (Rad); - (nam. vzb-). zburkavec, vca, m. ber Aufruhrer, C.; -(nam. vzb-).

zdač, adv. = zdači, C. zdači, adv. foeben, C., vzhŠt.; - = davi, beute morgens, C.

zdačišnji, adj. was fo eben war, C.

zdáčka, adv. = zdači, C. zdáčkar, adv. = zdači, C.

zdaj, adv. jest; - zdaj zdaj, jofort; zdaj zdaj mora priti, jeben Augenblid mufe er tommen; - zdaj — zdaj, balb — balb; z. tu, z. tam, balb bier, balb bort; - z. pa z., ein- unb

bas anderemal; = z. ter z., Levst. (Mocv.), DZ; do zdaj, bišher; do z. ga še ni bilo k nam; za zdaj, por ber Sand; za z. naj bo; od z. (naprej), von jest an-

zdajei, adv. fofort, auf ber Stelle, unverzüglich. zdajčki, adv. = zdači, joeben, C.

zdajka, adv. = prav zdaj, otodi, foeben, gerabe früher, Podkrnci-Erj. (Torb.).

zdajkar, adv. = zdajka, Podkrnci-Erj. (Torb.).

zdájšnji, adj. - sedanji, jebig. zdaka, adv. - zdajka, C.

zdakar, adv. = zdajkar, C.

zdakašnji, adj. was ebenvorher war, C. zdáleč, adv. - izdaleč, von ber Ferne, Cig.;

(zdaleča, Jarn.). zdaloka, adv. von weitem, aus ber Ferne, C.

zdánji, adj. = sedanji, jesig, Mur., Cig., Jan., nk.

2dánjost, f. = sedanjost, bie Gegenwart, Jan., Cig.(T.).

zdášnji, adj. = sedanji, jekig, C., Krelj. 1. zdati, zdam, vb. pf. 1) gufammengeben, Cig.; - ehelich trauen, Mur., C.; - z. katero s kom (verheiraten), Npes.-Vrar; - 2) z. se, vb. impf. = podati se, sich schiden, paffen: lepo se mu zda, C.

2. zdáti, zdám, vb. pf. entbieten: z. dobro, begrußen: prijateljem dobro z., Boh.; - pogl. vzdeti.

zdávanje, n. die Trauung, Mur., C., vihSt .-Valj.(Rad).

1. zdávati, vam (vljem), vb. impf. ad. 1. zdati; gujammengeben, Cig.; - trauen, Mur., vqhSt.

2. zdávati, vam (vljem), vb. impf. ad 2. zdati; entbieten: hvalo z., ogr.- Valj. (Rad); - (nam.

zdavek, vka, m. bie Trauung, Mur., vzh.St. zdávna, adv. = zdavnaj, Jan., Levst.(Sl. Spr.). zdávnaj, adv. längit; to sem že z. pozabil. zdavnji, adj. einer langft vergangenen Beit an-

gehörend, alt, C. zdávno, adv. = zdavnaj, Mur., Cig., Jan., Trub., Ben.-Kl.

zdávnost, f. = davnost, Cig., C., M. zde, adv. = tu, Rez.-Baud.

zdebelett, im, vb. pf. bid merben, Jan.; (nam.

zdęh, m. = zeh, Cig.

zdéhati, am, vb. impf. = zehati, Cig., Jan., C.; zdeha se mi, Kr. zdéhavec, vca, m. = zchavec, Cig.

zdéhavica, f. = zehavica, Cig., Jan. zdehniti, dahnem, vb. pf. 1) aufathmen, Cig.;

2) = zdihniti, *Jan.*; - (nam. vzd-). zděkaj, adv. hier, C.

zdela, f. die Schuffel, Mik., vehSt.-C.

zdelati, delam, vb. pf. 1) berfertigen, fabricieren, Mur., C.; na ogle z., auseden, Cig.; - perarbeiten: želodec živež zdela, C.; – fchriftlich ausarbeiten, verfassen, Cig.; nalogo z., Cig.; nacrt z., Cig.; z. crtez, ein Broject verfassen, Levst. (Mocv.); prav zdelano raz-glasilo, Levst. (Nauk); z. izpisek, einen Aus-zug aussertigen, DZ.; z. proradun, Levst. (Nauk); - 2) (Junge) werfen: psica je pet mladih zdelala, C.; z. se, geboren (geworfen) merben, C.; - luna se je zdelala ali omladila, C.; - 3) jemanbem gujegen, ibn arg gurichten: bolezen ga je zdelala, bie Rrantheit hat ihn arg hergenommen; — z. se, sich ab., zerplagen, fich abmartern; ves zdelan, gang abgemartert, abgemergelt; - pnim. izdelati.

zdelávati, am, vb. impf. = zdelovati; 1) berfertigen: z. volivske imenike, bie Bählerliften verfaffen, Levst. (Nauk); - 2) poltern,

zdetek, tka, m. bas Arbeitsproduct, bie Arbeit, Mur., DZ.; duševni zdelki, Raič(SIN.); nezrel z. brez pravega črteža, Levst.(LjZv.); dva pokrajinska zdelka (namreč slikarska), Navr.(Let.).

zdelica, f. dem. zdela; = skledica, bie Esfchale, Cig.; — bas Beden (2001.), h. t.-Cig.

zdęłnjak, m. = sklednjak, kajk.-Valj. (Rad). zdelo, n. etwas Berbertes, Angethanes, bie Berberung, Jan., Mik., C.; zdelo sem presel, ich bin an etwas Berbertem vorübergegangen, Z.; es ift mir etwas angehert worden, Met.; pot so vam zacoprali in zdelo napravili, Jurč.

zdelovâmiea, f. das Erzeugungelocal, DZ. zdelovâmie, n. 1) das Berfertigen, das Berfassen: z. črtežev, *Levst.(Močv.)*; — 2) daš Zurichten, bas Mattraitieren, ZgD.;—3) ber Bau, die Baulichkeit, bas Gebaube: potrebna bi še bila ta zdelovanja, Levst. (Pril.); tedaj še ni bilo tega zdelovanja, Lašče - Levst.

(Rok.).

zdelováti, ûjem, vb. impf. ad zdelati; 1) berfertigen, bereiten, Ravn.-Valj.(Rad), nk.; z. na štiri ogle, abvieren, Cig.: - verfaffen: z. zapis (o notarju), einen Rotariatsact aufnehmen, DZ.; - 2) austommen: zdeloval je pošteno ob svojem, LjZv.; odslej bomo zdelovali brez dragih najemnikov, LjZv.; -3) übel gurichten: grdo z., Cig.; - fein Unweien treiben, poltern, toben, Cig., Jan.

zdelovavec, vca, m. ber Bolterer, Cig., Jan. zdelvica, f. Ptujsko polje - C., (nam. zelvica,

= zava, die Mannesichwester).

zdencar, rja, m. ber Brunnenmeifter, Cig. zdenči, adj. zdenča voda, bas Brunnenwaffer, Habd .- Mik.

zdenčina, f. bas Brunnenwaffer, ogr.-C.

zdęnčnica, f. = studenčnica, DZ.

zdenec, nca, m. = studenec, Mur., Cig., Jan., v7hSt.; z. ograjenec, ber ummauerte Brunnen, Prip.-Mik.; - (skrčeno iz: studenec); tudi: zdenec, Valj.(Rad).

1. zdenice, f. pl. ber Brunnenfaften, C.

2. zdeníce, f. pl. pogl. zenice, ozemice (bie Augenwimpern), C.

zdenje, n. 1) ber Schein, C.; - 2) bas Dafürhalten, C.; - ber Duntel, Mur., C., ogr.-Valj.(Rad); - hoffartiges Gebaren, Strek.; zdénje, Valj.(Rad).

zderina, f. bas Beg., Abgeriffene, C.

zdéšnji, adj. = tukajšnji, C.

1. zdetek, tka, m. bie Ginbilbung, ber Schein, C.; - prim. zdeti se.

2. zdotek, tka, m. ber Spigname, ber Unname, Cig.; — (nam. vzd-); prim. 2. zdeti.

zdetev, tve, f. bie Meinung, Cig., Jan.

1. zdeti, zdenem, vb. pf. 1) gufammenftellen: okleščen kol se v tla zabije in okrog njega se zdene snopie ali slama, Erj. (Torb.); zdeto zito, bas in Manbeln gelegte Getreibe, Z.; snope v kozolce zdeti, Z.; - 2) beheren, beschreien, Jan.; onkraj Gorjancev na tistem prečudnem svetu, ki ga zove narod "zdeti" in "ukleti", *LjZv*.

2. zdeti, zdenem, vb. pf. berabnehmen, ablaben. Cig., Jan.; z. si butaro, Jan.; z. puško z

rame, Cig.

3. zdéti, zdem, zdenem, vb. pf. beilegen: ime z., einen Ramen beilegen, Habd .- Mik., Cig., Krelj-M.; Jezus Simonu ime zde ("izdei"), Trub.; priimek z. vasi, Levst. (Zb. sp.); einen Schimpfnamen, Spignamen geben: zdeli so mu plešec, Cig.; ptičar so mu zdeli, Cig.; Turki jim zdenejo "raja", Navr.(Let.); zdeli so, da je bila ondi rimska naselbina, Navr.(Let.); — (nam. vzdeti).

zdeti se, zdim se, vb. impf. iceinen, vortommen, bünten; to se ti je le zdelo tako; zdelo se mi je, da je nekdo potrkal; znan se mi zdi, er kommt mir befannt por; to se mi je čudno zdelo, bas ift mir aufgefallen; stori, kakor se ti zdi, handle nach beinem Butbūnīen; Ne zdi se mu škoda zlata ne srebra, Pres.; kaj se ti zdi? was meinst du? če se vam zdi, wenn es euch beliebt; zdelo se mi je, da bo kaj tacega, idj ahnte jo etwas; nare-dil vam bo nekaj tacega, da se vam ne zdi, er wirb euch etwas ansiellen, wobon ihr feine Uhnung habet; dobro se mi zdi, es freut mich; za malo se mi zdi, es verbrießt mich. es mifefallt mir; tudi: zdi se mi do koga, do česa: do ozdravljenih se jim je dobro zdelo, Ravn.; dobro se mu je zdelo do vsega, kar je slišal, Levst. (Zb. sp.); Če se mu kaj do mene zdi (wenn er mit mir elwas zu schaffen zu haben glaubt), No pride k meni sam v gosti, Npes.-K.

zdétje, n. = zdenje, Mur., Cig.

1. zdévati, vam (vljem), I. vb. impf. ad 1. zdeti; zufammenlegen: žito v kozolec z., Cig.; snope, seno v kopice z., Hip. (Orb.), Dol.;

— II. vb. pf. == izdevati : žito smo že na kup zdevali, jvzhSt.

2. zdévati, vam (vljem), vb. impf. ad 2. zdeti; herabnehmen, herabthun, Cig., Jan.

3. zdévati, vam (vijem), vb. impf. ad 3. zdeti; beilegen, Dict.; z. komu vsakršna grda imena, Cig.; isto ime so zdevali tudi čarovnicam, LjZv.; z. komu cucek, jemanden "Hund" heißen, C.; — (nam. vzd-). zdevček, čka, m. dem. = zdevec, zapeček,

ber Gis am Dfen, Dol.

zdevec, vca, m. ber Gip am Dfen, Dol. zdovek, vka, m. ber Buname, ber Schimpf., Spigname, Cig., Jan., kajk .- Valj.(Rad);

(nam, vzd-). zdevičina, f. Rihenberk-Erj. (Torb.), nam. za-

vična, zvična; — prim. zdelvica.

zdevsek, ska, m. ber Ablaispfennig, Z.; -= svetinja ali križec na molku, Polj.; (pravilno menda: zdêvščak i).

zdle, zdica, m. ber erhohte Dfenfit, Cerkijansko, Temljine(Goriš.)-Strek.(Let.); - prim.

zdîh, m. = vzdih, ber Seufget, Mur.

zdíhati, díham, šem, vb. impf. ad zdihniti; = zdihovati, Mur., Cig., Jan.; - pogl. vzdihati. zdihávati, am, vb. impf. = zdihovati, Habd.-Mik., Jan., M.; - pogl. vzdihavati.

zdihljaj, m. bet Genfzer; - pogl. vzdihljaj. zdihniti, dinnem, vb. pf. einen Geufger ausftoßen, auffeufgen; globoko z., einen tiefen Seufzer holen; - pogl. vzdihniti.

zdihovanje, n. bas Seufzen; - pogl. vzdi-

hovanie.

zdihováti, üjem, vb. impf. ad zdihniti, feufgen;

- pogl. vzdihovati.

zdikaj, adv. = tukaj: enega zdikaj, enega tamkaj, Jezusa pa v sredi, Trub.; -- prim. zde, zdekaj.

zdiméti se, í se, vb. pf. verrauchen, vergeben

(v. Rauche), Jan.(H.).

zdirjati, am, vb. pf. zu rennen anfangen, babinrennen, dahinsprengen; jezdec zdirja po cesti;

– (nam. vzd-).

zdivjáti, âm, vb. pf. wilb werben; mačka je zdivjala = je divja postala, ne drži se več his; - in Raferei gerathen, Cig.; auftoben, Cig.; svinje so zdivjale (fingen an fich wild gu geberben, wild umbergulaufen); - ausarten (o rastlinah): solata je zdivjala; trta je zdivjala (ist unmäßig hoch gewachsen); -(nam. vzd-).

zdobreti, im, vb. pf. tlug werben, verfteben, ergrunden, Jan., C.; ne morem z., ich fann es nicht begreifen, ich verftebe es nicht, vah St .- C.

zdobręvati, am, vb. impf. ad zdobreti, C. zdobriti se, im se, vb. pf. wieber gut werben,

sich aussohnen: z. se s kom, C.

zdobrovoljiti, voliim, vb. pf. in gute Laune verfegen, SIN.; - z. se, wieber gut werben, fich aussohnen, BlKr. - Mik., Navr. (Let.); dobri ljudje se brzo zopet zdobrovoljijo, veli Beli Kranjec, Navr. (Kop. sp.).

zdogovédeti se, vém se, vb. pf. = zavedeti se, Rihenberk-Erj.(Torb.); (-diti se, C.).

zdojíti, ím, vb. pf. auffäugen, groß fäugen, Cig. -- (nam. vzd-).

zdôjka, f. = krava, ki doji: dobra z. (= daje veliko mleka), BiKr.

zdólah, adv. = zdolaj, Mur.

zdólaj, adv. unten, an ber unteren Geite.

zdólanji, adj. ber untere, M.; z. prag, Dict.; zdolanja ustnica, Cv.

zdotec, tca, m. der von unten, vom Thal her wehende Wind, Valj. (Rad); = spodnjak, C.; der untere Wind (opp. zgorec), Cig.; (in gewiffen Wegenden) ber Westwind, C., Prip .-Mik., vzh.St.; (ber Ditwind, Guts., Savinska dol.).

zdoljuji, adj. ber untere; z. svet, bie Unterwelt, Cig., Jan.

zdółžiti, im, vb. pf. verlängern, Strek.

zdoma, adv. = z doma, nicht zuhause: od zdoma kaj prinesti, von der Reife etwas mitbringen, Rib.

zdrana, f. ber Bwift, bie Uneinigfeit, ber Rant, V.-Cig., C.; zdrahe delati, Svet.(Rok.), Dol.; delala je zdrahe in razpor v vseh hišah, LjZv.; - pogl. zdrahi.

zdráhati. am, vb. pf. zerraufen: zdrahan = zdrasan, C.; = raztrgan, C.; ichlotterig, zerrauft,

zdrahl, m. pl. die Riaticherei, die Boftentragerei, Intriguen: zdrahe prenasati, delati, Lasce-Erj. (Torb.); kdor zdrahe prenasa, ber Boftenträger, Dol.-Cig.; (nam. vzrahi: koren: rah-; "Aufloderung der Freundschaft", Erj.[Torb.]).

zdrahljiv, adj. zanthaft, zudringlich, V.-Cig., Svet. (Rok.); z. je, kdor rad zdrahe dela,

Lašče-Erj (Torb.).

zdrahljivec, vca, m. ber Boftentrager, ber Rlaticher, Dol. - Cig.; ber Friebensftorer, Z. zdramilo, n. bas Belebungemittel, Vrtov.(Km. k.).

zdrámiti, im, vb. pf. munter machen, aufmuntern: z. zaspanega, dremljočega: z. se, munter werben (aus ber Berichlafenheit, bem Schlummer); zdrami se! komaj se je zdramil; (pren.) z. se, aus einer geistigen Lethargie aufwachen; - (nam. vzd-).

zdramljenost, f. ber Buftanb ber Munterfeit,

Cig.

adrapanica, f. ein Banbfled, ber infolge ber Loslofung des Bermurfes entfteht, ogr.-C. zdrápati, pam, pljem, vb. pf. = razdrapati, gertragen, gergaufen, gerfegen.

zdrásati, am, vb. pf. = razdrasati, gergaufen, gerreißen : zdrasan, gerlumpt, gerfest, C.; z.

berač, Z.

zdrástiti, im, vb. pf. aufreigen, Trub.

zdras, m. eine Urt Rudentorb gum Eragen

bes Düngers, C.

zdráv, zdráva, adj 1) gejund; zdrav kakor riba v vodi; zdrava živina; zdrav les; na zdravem, im gesunden Buftande, Cig. (T.); zdrava pamet; - zdrav bodi! zdravi bodite! zdrav ostani! zdravi ostanite! lebe wohl. lebet moh! - zdrav! zdrava! zdravi! lebe wohl! lebet wohl! Cig., Dol.; zdravo! lebe(t) wohl! (tudi = fei(b) gegrußt, Mur., Jan.,

31200cl

vzhSt., ogr.-C.);-gegrüßt: ljuba mati, bodi zdrava! ogr.-C.; in je rekel k njim (ženam): zdrave! Kreij; zdrava Marija, bas Ave-Maria-Geläute: pred zdravo Marijo, po zdravi Mariji, ogr.-C.; - 2) ber Gefunbheit gutraglich; zdrav kraj; ni zdravo vroće jedi jesti; -(fig.) beiliam: to je bilo zdravo za njega. 1. zdravec, vca, m. 1) ber Gefunbe: Zdravniki bolni zdravce bi radi celili, Levst.(Zb. sp.);

- 2) ber Sanitel (sanicula), C.

2. zdrávec, vca, m. = mendravec 3), dravec, Notr.

zdravica, f. ber Gefundheitsspruch, ber Toaft; zdravico napiti komu, auf jemanben einen Toost ausbringen, ihm zutrinken.

zdravíčka, f. dem. zdravica; bas Trinflieb: zdravičko piti, C.; - vreden je sto centov ziata, kdor nam da lepo novo pesem, naj bo zdravička ali pa sveta, Slom.

zdravíka, f. dos Benebicientraut (geum rivale),

zdravilar, rja, m. = lekar, ber Bharmaceut, Mur., Cig., C.

zdraviten, Ina, adj. beilenb, beilfam, Beil-, Cig., Jan., nk.; zdravitno zelišče, bas Seilfront, Cig.; zdravilna moc, bie Beilfraft, Cig., Jan., nk.

zdravilisce, n. ber Eurort, Jan., DZ., nk. zdravitnica, f. 1) bie Beilanftalt, Cig., Jan., DZ.; - 2) ber Medicinaftaften, DZ.; -3) bie Brilquelle, Cig.(T.), Jes.

zdravitnost, f. bie Beilfraft, die Beilfamfeit,

zdravilo, n. bas heilmittel, bie Arzenei; z. za oci, das Augenmittel; z. zoper mrzlico; domače z., das Hausmittel; pri njem ne pomaga nobeno z. več.

zdraviloslovjo, n. bie Beilmittellehre, Cig. zdraviloznanec, nca, m. ber Pharmatolog,

zdraviloznânstvo, n. die Arzeneifunde, die Pharmatologie, Cig.

zdravilski, adj. mebicinisch, mebicinal, Cig., Jan.; zdravilska sklenica, bie Arzeneistajche, Cig.; zdravilski potroški, bie Medicinalaus. lagen, Jan.; zdravilske zeli, die Arzeneipflangen, LjZv.

zdravitstvo, n. bas Scilmejen, Cig.; = zdravstvo, bas Sanitatsmejen, Levst. (Nauk); -= zdravništvo, bie Beilfunbe, Cig., Jan.; živinsko z., bie Biehargeneifunbe, Cig.

zdravînjak, m. = zdravnik 2), die Augenwurz,

zdravíšče, n. = zdravilišče, Jan.

zdravitelj, m. ber Beilfunftler, Jan.; = zdravnik, ber Argt, Cig., Jan., Vrtov.(Vin.).

zdravîteljski, adj. = zdravniški, čratlich, Cig., C.; zdraviteljsko osebje, arztliche Berionen,

zdravitev, tve, f. bie Heilung, bie ärztliche Behandlung, Cig., Jan., C.; die Eur, Jan., C. zaráviti, zdravim, vb. impf. hetlen, curieren; ärztlich behandeln; kdo te zdravi? z. koga z domacimi zdravili; z. se, eine Eur gebrauchen : s kopanjem se z., eine Babecur gebrauchen; sam se zdravi, er curiert sich felbst; prisel se je zdravit v hribe.

zdravivec, vca, m. = zdravnik, ber Arat. C., Ravn.-Valj (Rad).

zdravívo, n. ber Seilstoff, Jan.

zdravjo, n. 1) bie Gefundheit, bas Bobliein, bas Bohlbefinden; Bog nam daj ljubo zdravje! trdno z; ni trdnega zdravja, et ift fomacolich, frant(ich; s svojim zdravjem je plačal, es hat ihn bie Befundheit gefoftet, Cig.; zavoljo zdravja, aus Gefundheiterudichten, Cig.; na cije z. piti, auf jemandes Bohl triufen; na tvoje zdravje, auf bein Bobil na zdravje! wohl befomm est Cig.; dobro zdravje! (als Begrugung bei ber Bufammenfunft), Mur., vihSt.; willtommen! Cig.; übhpt. Gruß bes Rommenden, Borübergebenben u. bgl., jvzhSt.; z. prositi komu, jemanben grugen, Trub.; - 2) vsega sveta z., der Odermennig (agrimonia eupatoria), Cig., C.; - jelensko z., ber haarstrang (peucedanum), C.; - kurje z., bas Frühlingehungerblumchen (draba verna), Tus.(R.); kozje z., bas Bauchheil (anagallis), Jan.

zdravjiče, n. dem. zdravje; ljubo z., bie liebe Gefundheit, Cig.; z. napiti komu, Npes. -Vrag: zdravjiče! (als Gruß), vzh.St.

zdravljáč, m. ber Curpfuscher, Jan.

zdravljenjo, n. bas Beilen; bas Curieren; bie ärztliche Behandlung.

zdravnica, f. ein weiblicher Argt, Let.; zdravnica - smrt, Zora.

zdravník, m. 1) ber Arzt: osebni z., ber Leibarat, Cig.; domači z., ber hausarat, Cig., nk.; živinski z., der Bieharzt, der Thierarzt; vojaški z., ber Militararzi; očesni z., ber Augenarzt, C.; - 2) Die Augenwurg (libanotis), Č

adravnina, f. bie Arzigebur, Cig.

zdravníški, adj. Arzie-, arzilich; zdravniško društvo; zdravniško izpričevalo; zdravniško mazaštvo, bie Eurpfujderei, DZkr.; mebici. nijo, Mur., Cig., Jan.

zdravništvo, n. bie Beilfunde, bie Mebicin, Mur., Cig., Jan., nk.

zdravoslôvec, vca, m. der Mediciner, C. zdravosloven, vna, adj. medicinisch, Jure.

zdravoslovje, n. die Gefundheitstehre, die hie giene, LjZv.; - bie Mebicin, die Beilfunbe, C. zdravoveda, f. bie Befundheitetunde, Jan.

zdravstven, stvens, adj. Sanitati., Cig., Jan., Cig (T.), C., nk.; zdravstveni svetnik, ber Sanitaterath, Cig., nk.; zdravstvene razmere, nk.

zdravstvenina, f. bie Sanitatsgebur, DZ. zdravstvo, n. bas Gefundheitswesen, bas Sani-

tatsmefen, Cig., Jan., Cig. (T.), DZ., nk. adražba, f. 1) die Berantaffung eines 3miftes, Die Friedensftorung, der Bwiefpatt; zdrazbe delati, Bwiftigleiten anftiften ; - 2)ber Friebensftorer, ber Bantstifter, Dict., Cig., Jan.; Ziva z., Cig.

zdražbar, rje, m. ber Beger, ber Storefrieb, Mur., UčT.

zdrážen, žna, adj. jantijo : zdražni jeziki, Trub.

zdraževáti, ûjem, vb. impf. ad 2. zdražiti, Jan. (H.).

i. zdrážiti, im, vb. pf. aufheben, aufreizen; erregen, Jan.; — (nam. vzd-).

2. zdražíti, im, vb. pf. vertheuern, Cig., Jan., C. zdražljiv, iva, adj. streitsūdiig, zwistig, zantich, Dict., Cig.; — reizbar, Mur., Cig., Jan.

zdražijívost, f. streitsuchtiges, zantisches Befen, bie Reizbarfeit, Cig.

zdražnica, f. ber Abzugsgraben, Jan.; - (nam.

vzd-i); prim. draga. zdražník, m. ber Mantefchmieb, ber Friebens-

ftorer, Cig.; ber Aufruhrer, C. zdfcati, im, vb. pf. bahingleiten, entgleiten;

zdfčati, im, vb. pf. bahingleiten, entgleiten; sani so zdrčale po cesti; hlod je zdrčal po drči; ausgleiten, austutichen, Cig.; zdrči mi, ich gleite ab, Cig.

zdrdrati, am, vb. pf. rollend babingleiten: voz zdrdra po cesti: - (nam. vzd-).

zdrdra po cesti; — (nam. vzd-). zdrębsati, am, vb. pf. = zdremsati, jvzhSt. zdręt, zdręta, adj. M., Jsvkr., pogl. zrel.

zdremsati, am, vb. pf. mit einem Brügel stoßend zerquetschen: grozdse z., Dol. 1. zdreti, derem, vb. pf. 1) = razdreti: po-

1. zdręti, dérem, vb. pf. 1) = razdreti: pogajanje z. (abbrechen), Cig.; — 2) z. se, jich zerzanten: ljudje, ki se na svetu tako lahko zderejo, pri oltarju se morajo spet spraviti, Ravn.

2. zdreti, derem, vb. pf. wegreißen, abzerren,

Cig.

zdrett so, derem se, vb. pf. = zadreti se, aufschreien, Mur.; niso zaceli zdrto (aufschreienb), Kreij; — (zdrt clovek, ein schreisuchtiger Mensch, C.).

zdręvenęti, im, vb. pf. erstarren, Jan. (H.). zdrgávati, am, vb. impf. abstreisen: z. rokavice,

SIN.; - prim. 2. zdrgniti.

zdrgetáti, etam, éčem, vb. pf. erzittern, Cig.,

Zora; — (nam. vzd-).

1. Zdfgniti, dfgnem, vb. pf. 1) zusammenschaben, Dict.-Mik.; po odrtiji skup z., zusammenwuchern, Cig.; — 2) z. se, sich abweben, Cig.; — sich ausscheuern, Cig.

2. zdegnitt, degnem, vb. pf. wegftreifen, weg-

reiben, Cig.

 zdfgniti, dfgnem, vb. pf. zuiammenichnüren, Cig.; vrv se je zdrgnila (hat fich verichlungen), Cig.; konjiča za zdrgnjeno uzdo voditi, Bes.

zdfgniti se, dfgnem se, vb. pf. vor Schreden jufammenfahren, Cig., C.; Peter se od groze zdrgne, Ravn.

zdrgováti, üjem, vb. impf. ad 3. zdrgniti; zufammenfanüren: grlo mu je zdrgovalo, glas jemalo, Jurč.

zdrhteti, im, vb. pf. erzittern, erbeben, Cig. zdričati, im, vb. pf. = zdrčati, Jan.(H.).

zdriz, driza, m. bie Gallerte, Cig.(T.), DZ. zdrizast, adj. gallertartig, C.

zdrizati se, am se, vb impf. ad zdrzniti se; ichauern, Lašče; zdrizam se pogosto, Zv.;

(zdrizati, schaubern machen, Str.).
zdriznica, f. zdriznice, die Zitterthierchen (vibrionidae), Erj.(Ž.).

zdik, dika, m. das einmalige Ausrutschen, ber Rutscher, Cig., C.

zdrkávati, am, vb. impf. — zdrkovati, jvzhŠt. zdrkljív, íva, adj. 1) leicht ausgleitenb: zdrkljiva noga, ein unsicherer Fuß, Zora; — 2) schlüpfrig, Cig.

zdfkniti, dfknem, vb. pf. dahingleiten, dahinrutichen, ausrutichen; z. po polzkem potu; — entgleiten: beseda ji zdrkne z jezika,

Glas.

zdrkováti, üjem, vb. impf. ad zdrkniti.

zdímati, dîmam, mljem, vb. pf. aufrütteln, Jan. zdròb, dróba, m. 1) ber Grieß, bie Grüße: ajdov z., Cig., M.; — 2) pl. zdrobi, bas heugebrösel, M.

zdrobiti, im, vb. pf. zerbrödeln, zersplittern, zermalmen; z. steklo, kruh, kost; v prah z. kaj; — z. se, in lieine Stüde, Brödigen, Splitter zerfallen; kamen se je zdrobil pod kolesom; na tisoč koscev se z.

zdrobižiti, ižim, vb. pf. = zdrobiti, C. zdrobnéti, im, vb. pf. gering werben. C

zdrobnéti, ím, vb. pf. gering werben, Cig. zdrobtíniti, înim, vb. pf. verfrümeln, gerbröfeln, Cig.

zdrozgalica, f. bie Raifche, Cig.(T.), C., Vrtov. (Km. k.).

zdrozgaličen, čna, adj. Matsc., Cig. zdrozganina, f. ber Bantsch, Cig.

zdrozgati, am, vb. pf. zusammenqueschen, maischen, Cig.; z. sadje, jagode, Vrtov. (Km. k., Vin.).

zdrpáliti, alim, vb. pf. abwehen, Cig.; zdrpaljena obieka, SlN., Gor.

zdfsniti, desnem, vb. pf. hingleiten, ausgleiten. zdručiti, drūčim, vb. pf. = zdruzgniti, C.

zdrūškati, am, vb. pf. = zdruzgati, jvzh.St. zdrušščiti, drūščim, vb. pf. zerqueifchen, zermalmen, Levst.(LjZv.).

zdrūzgati, am, vb. pf. = zdrozgati, zerquetichen, Dol.

zdruzgniti, druzgnem, vb. pf. quetichend gerbruden, M., Z.

zdrúziti, drůzim, vb. pf. = zdruzgniti, Dol. zdrúzniti, drůznem, vb. pf. = zdruzgniti, zerbrůden, burch einen Drud zerquetichen, Mur., Cig., Jan., Mik., Npes. - Vraz, Zora, Bes., Nov., St.; z. zrelo sadje, Vrtov. (Km. k.); kamen z., da iz njega voda teče, Npr.(vzh-St.)-Valj. (Vest.).

zdrúžati, am, vb. impf. = združevati; občine z. (zusammenlegen), Levst. (Nauk).

združávatí, am, vb. impf. — združevati: podobčine so se združavale v veliko občino, Levst. (Nauk).

zdrūžba, 1) f. die Bereinigung, die Association, Cig., Jan.; die Fusion, Cig.(T.); die Union, Jan., Navr.(Let.); tri združde (drei Körperssigaten) volijo može v poslansko zdornico Levst.(Nauk); — 2) m. der Braufsührer odet der Führer der Kranzjungser, vzhSt. - C.; mladenič naprosi dva svojih najdoljših prijateljev, da di mu dila združdi, to je, strežnika na dan poročevanja, Mursko polje-Pjk. (Črt.).

zdrūžek, žka, m. bie Bereinigung, C.; - bie Berfammlung, V.-Cig., C.

združen, zna, adj. eig. mas fich vereinigen laist: združno z glavnim podjetjem, percint mit ber hauptunternehmung, DZ.

združenec, nca, m. ber Affociierte, Cig.; ber Barteigenoffe, Cig.; ber Bunbesgenoffe, Cig. (T.), Vod.(Pes.).

združenje, n. bie Bereinigung.

zdrūženka, f. bie Bufammenrudung (gramm.),

zdrūženost, f. z. pomisli, die Jbeenassociation (als Eigenthumlichteit ber Borftellungen), Cig.

združevališče, n. ber Bereinigungspuntt, Znid. združevanje, n. bas Bereinigen; z. pomisli, bie Ibeenaffociation (bas Aneinanberreiben berfelben), Cig (T.).

združeváti, újem, vb. impf. ad združiti.

združířen, ina, adj. conjunctiv (phil.), Cig.

združitev, tvc, f. die Bereinigung, Jan.

zdrúžiti, drůžim, vb. pf. pereinigen; vso vojsko z. na enem mestu; z združenimi močmi; združen biti s čim, sich an etwas knupsen, Cig.; z. se, fich bereinigen; - telesno se z., fich begatten, Cig., C.

združljiv, íva, adj. conjunctiv (phil.), Cig.(T.). združljívost, f. z. pomisli, bie Ideenaffociation (ale Reigung ber Ibeen, fich gu vergefellschaften), Cig.(T.).

zdrūžnica, f. bie Innung, Cig., Jan. zdrūžnost, f. bie Cobarenz, Cig.; z. pomisli, bie Ibeenaffociation (als Fabigleit ber Ibeen, vergesellt zu werben), Cig.(T.); - med sabo so v združnosti, fie bilben einen Concretalstatus, DZ.; - bie Gefelligfeit: tako je zopet združnost in zloščina prišla v mesto, Jurč. zdrveneti, im, vb. pf. gu holy werden, Cig.

zdfzati, dfzam, žem, vb. pf. gerichaben, gerfragen, C.

zdfzati se, zam se, vb. impf. ad zdrzniti se, Cig.; — prim zdrizati se,

zdfzen, zna, adj. = drzen, tollfuhn, vermeffen, Jan.; zdrzno vprašati, Jsvkr.; tapjer, ogr.-C.

zdfzniti, dfznem, vb. pf. ermuthigen, C.; z. se, fich erbreiften, Jan.; - (nam. vzd-?). zdfzniti se, dfznem se, vb. pf. erichaubern, erbeben, Meg., Dict., Cig., Jan., Str., Zv., C., Dol.; Konj se zdrzne, v stran zahrska,

Levst.(Zb. sp.); zdrznila se je od strahu, Zv. zdržanje, n. 1) bie Aufrechthaltung, Cig.; bie Erhaltung; — 2) die Befolgung, die Erfüllung, ogr.-Mik.; — 3) bie Enthaltung, Cig.; — (nam. vzd-).

zdfžati, im, vb. pf. 1) erhalten, Mur.; nicht augrunde geben laffen: mene zdržiš zavoljo pobožnosti moje, ogr.-Valj.(Rad); — aushalten: glas z., Cig.; - behaupten: z. pravdo, ogr. - Valj. (Rad); - 2) erfüllen, befolgen: zapoved z., ogr.-Mik.; videl bom, jeli zdržite, kar ste obljubili, ogr.-Valj.(Rad); - 3) z. se, sich enthalten; z. se česa; ne morem se z., da bi ne omenil, ich fann mich nicht enthalten zu erwähnen; - (nam. vzd-).

zdržávanje, n. 1) = zdrževanje; - 2) bie Befolgung, ogr .- Valj (Rad).

zdržávati, am, vb. impf. 1) = zdrževati; -

2) befolgen, ogr.-Mik.

zdfžoma, adv. jusommenhangend, ununter brochen, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), C., Nov., nk., Dol.; z. tekoč kos ceste, eine jufammenhangende Strede, Levst. (Cest.); hise stoje z. v vasi, Glas .: z. napajati, continuierlich bewajjern, Levst. (Močv.); z. v šolo hoditi, regelmäßig die Schule besuchen, Levst. (Nauk); tujci so z. hodili k njim, Cv.

ı. zdfžen, žna, adj. stetig, Cig.(T.); — паф-

haltig, Jan.(H.).

2. zdfžen, Ina, adj. enthaltjam, gurudhaltenb, mäßig, Cig., Jan., M.; - (nam. vzd-). zdrževanjo, n. bie Aufrechterhaltung; bie Er-

haltung, die Berpflegung.

zdrževáti, ûjem, vb. impf. ad zdržati; 1) aufrecht erhalten; - aushalten, verforgen ;- 2) z. se, sich enthalten; — 3) (po nem.) z. se, sich irgendwo aufhalten, Mur., Jan. ;- (nam. vzd-).

zdrzevavec, vca, m. ber Ethalter, ber Ber-

forger, Cig.

zdrževávka, f. bie Erhalterin, bie Berforgerin, Cig

zdržljiv, iva, adj. enthaltfam, Mur., Cig., Jan.; - (nam. vzd-).

zdržljívost, f. die Enthaltfamfeit, Mur., Cig., Jan.; - (nam. vzd-).

zdfžnost, f. die Enthaltfamleit, Cig., Jan., Nov. zdûha, f. pogl. izduha.

zdunet, hie, adj. bumpfig (von Dehl, Kaftanien); C.; pogl. zaduhel, zatohel.

zdunniti, dunnem, vb. pf. bumpfig werben (o moki), C.; — prim. zatohniti.

zduhnjava, f. bie Unbrüchigfeit, C.

zdumiti, im, vb. pf. - zdramiti, jum Bemufstfein bringen, Z., Lasce-Levst.(Rok.); - nam.

zdúšen, šna, adj. gewijjenhajt, C.; zdušno odgajati, LjZv., Navr.(Let.); - hs.

zduska, f. ber Bug (beim Trinten), Cig.; na eno zduško izpiti, vzh.St.-C.

zdusnost, f. bie Gewiffenhaftigleit, Navr. (Kop.

zduti, dujem, vb. pf. aufdunfen machen, aufichmellen laffen : z. slive v susilnici, Danj. (Posv. p.); z. se, aufounjen: testo se zduje, C.

zdvajati, am, vb. impf. ad zdvojiti, C. zdvečiti, im, vb. pf. 1) gertauen, Jan.; - 2) get-

fnüllen, Kr.

zdvig, dviga, m. = vzdig, ber hub, Cig. zdvigac, m. = vzdigac, ber Bebezapfen, Cig. zdvígati, dvígam, vb. impf. = vzdígati, Cig. zdvigljaj, m. = vzdigljaj, ber Sub, ber Rug in ber Lotterie, Cig.

zdvígniti, dvígnem, vb. pf. = vzdigniti, Cig. zdvigováti, ûjem, vb. impf. = vzdigovati,

Krelj.

zdvojenje, n. bie Bergweiflung, kajk. - Valj. (Rad), nk.

zdvojíti, im, vb. pf. verzweifeln, Meg., Cig., Jan., kajk .- Valj. (Rad), Guts. (Res.), nk.; dvojimo, ali ne zdvojimo, ogr.(Mik.).

 $z\dot{e}$, praep. = z (s): ze vsem, C. zeba, f. ber Fint; ber Buch- ober Ebelfint

(fringilla caelebs), Erj.(Z.).

zéber, bra, m. neka trava, C., Notr.; - prim. zebrat.

zébica, f. dem. zeba, Jan.

zebji, adj. Finten-, Jan.(H.).

zebkast, adj. fernichalig: z. les, ki se cepi in kala, kadar se suši, jvzh.St.

t. zébra, f. = zob pri kolesih in strojih, ber

Radzahn, Temljine(Tolm.)-Strek.(Let.).
2. zēbra, f. das Zebra (equus zebra), Erj.(Z.).
zebrat, m. det Hohlzahn (galeopsis tetrahit), Poh .- Erj . (Torb.).

zebrna, n. pl. bas Bahufleifch, Ip.-Erj.(Torb.); (zebrne, f. pl. Kras-Mik.; = zebrni, f. pl., Kras-Cig.).

zébrot, m. = zebrat, C.

zébsti, zébe, vb. impf. frieren: zebe me, es friert mich, es ist mir talt; v roke, v noge me zebe.

zebu, m. grbavi vol, ber Bebu.

zệc, m. = zajec, Mur, Jan., Mik., Rez.-Valj. (Rad), Gor., Celovska ok.

zēčič, m. dem. zec, Rez.-Valj.(Rad). zedîmba, f. die Einigung, C., DZ.

zedinisce, n. ber Bereinigungspuntt, Cig. (T.). zediniti, inim, vb. pf. zu einem Gingigen machen, vereinen, Cig., Jan., nk.; v eno piknjo z., concentrieren, Cig. (T.); vereinigen; vse vojake v eno vojsko z., Cig.; - einig machen, einigen, Cig., Jan., nk.; z. se, fich einigen. Cig., Jan., nk.

zedínjati, am, vb. impf. ad zediniti, nk. zodinjavec, vca, m. ber Bereiniger, Cig. zedinjenec, nca, m. ber Unterte, Cig., Cv. zedinjenje, n. die Einigung, Cig.

zedinjeváti, üjem, vb. impf. ad zediniti. zedinljiv, iva, adj. vereinbar, Cig., Jan.

zednáčiti, ščim, vb. pf. = zenačiti, C., nk. zeh, m. bas Gahnen, Mur.; "zeh gre po ljudeh" se govori, kadar v družbi zvečer drug za drugim začne zevati, Kras-Erj. (Torb.); ima zeh == zeha se mu, Rez.-Baud.

zehalica, f. die Gahnsucht, C.

zehanje, n. bas Gabnen.

zéhati, am, vb. impf. gähnen; vsi so zehali, BlKr.; nav. zeha se mi, ich gabne; vsem se je začelo z.

zehavec, vca, m. ber Gahner, BiKr.; zehavci in dremavci, vzhSt.-C.

zehavica, f. die Gahnsucht, Mur., Mik.; z. me ima, ich mufe immer gabnen, Mur.

zehee, eta, m. menda: ber Deignerapfel, ber Mafchangler, Brkini-Erj. (Torb.); - prim. zehek.

zèhek, hka, adj. i) herb: nezrelo ovočje je zehko, Rihenberk-Erj. (Torb.); - 2) fabe, Vas Krn-Erj.(Torb.); - nam, žolhek.

zehniti, zehnem, vb. pf. einmal gahnen, Cig Jan., Prip.-Mik.; — zehnilo se mi je, la

habe gegahnt, Z.
1. 2\$1, \(\hat{\chi}, f. 1 \) bas nicht holzartige Gewächs, bas Rraut; zeli, bie Rrauter; ob zelih Ziveti, Ravn .- Mik .; - 2) coll. bas Unfraut, C.; po vinogradu_raste visoka in gosta zel, Svet.(Rok.), jvzh.St.; - bas Krauterich (von Erdapfeln, Ruben, Dohren u. bgl.), Mur., C.; - 3) krone zeli, die Harthenarten, Cig. (T.); navadna krena z., bas burchgebohrte Johanniskraut oder bas gemeine Harthen (hypericum perforatum), Tuš (R.); grintova z., ber Heberich (erysinum), Jan.; kosmata z., bas Bolltraut (verbascum), Cig.; — črna z., ber Beifuß (artemisia), C.; tudi: bie Braunmura (scrophularia nodosa), Josch.; kravja z., ber Leinbotter (camelina), C.; kozja z., die Beigraute (galega officinalia), C.; prisadna z., das Rreugiraut (senecio vulgaris), Tuš.(R.).

2. zèł, zęli, f. die Bosheit, Valj. (Rad). (zèł), zlà, *adj.* böje, arg, jchlimm, übel, *Mur.*, Cig., Jan., C.; ob zlem ali okornem človeku, Krelj; zla volja = slaba volja, bje Berstimmung, Cig. (T.); za zlo vzeti, übel nehmen (po nem.); to se mi za zlo zdi, das verdrießt mich, M., C.; zlo, das Ubel: resi nas od zlega; - zlo jabolko, ein unreifer Apfel, Dol.-Cv.; po ziu iti, jugrunde geben, verloren geben, Kras, Ip., Goriska ok.- Erj. (Torb.); po zlu gre, Daim.; ako li vse to, kar imam, po zlu pojde, saj ne moje, Kast.; (po zlem iti, BIKr.-M., C.); zdaj so vse tiste urice po zlu, (find dahin), Jurc.; po zlu deti (dati), jugrunde richten, Habd .- Mik.; po zlu rabiti, mijebrauchen, Levst. (Nauk); (pravilneje je menda: po zlo ali: pod zlo); v zlo iti, zugrunde gehen, C.; = pod zlo iti, Cig., Jan.; pridelki pridejo pod zlo, če se prav ne hranijo, Vrtov. (Km. k.).

zelar, ria, m. ber Inwohner, Habd .- Mik .; prim. želar.

z**éłce, n.** pogl. zeljce.

zelen, m. neka trta, Vrtov.(Vin.), Rihenberk-Erj. (Torb.).

zelen, f. bas Grun, Cig. (T.); temna z. jelovih vej, SIN.; temna z. pogorskih trav, Zv. zolėm, ėna, *adj.* gritu; drevje je že zeleno; zelena klaja, grunes, frisches Futter; zeleno sadje, grunes, unreifes Dbft; zeleni sir, ber Rrauterfase, Cig.; ves z. je v obraz, er sieht grun und gelb aus, Cig.; z. konj, ein Schimmel, Rib. - M.; z. pes - ein unmögliches Ding, Cig.; - tudi: zélen, éna. 28ten, ina, adj. Pflangen : zelna bolha, ber

Bflanzenfloh, Cig.; - frautartig, Cig.; Rohl-, Ropftohl-: zelna salata, ber Krautjalat, Cig.; zelna us, die Rohlblattlaus, Cig.

1. zeléna, f. kozje ime, Krn-Erj.(Torb.). 2. zelona, f. ber Gellerie (apium graveolens), Cig., Jan., M., Tuš.(R.), Gor., Tolm.

zelénčec, čca, m. neka trta, Mariborska ok.-Erj.(Torb.); grüner Shivaner, Trumm.

zelénček, čka, m. dem. zelenec; 1) bie grûne Eidechse, M.; — 2) ber Grünling (loxia chloris), Cig., Frey (F.); - (ber Beifig, C.). zelenvo, nca, m. 1) ber Grunrod (clovek z

zelenim plascem), Cig.; - ber Teufel, ZgD., Slc.; - 2) ber Schimmel (konj), Kr.-M.; - ber Grünling (loxia chloris), Cig., Jan.,

JOOGIE

C., Frey.(F.); — bie grüne Eibechse (lacerta viridis), Dict., Cig., Jan., Hip.(Orb.), Frey. (F.), Erj.(Z.), Dol.; kogar je kača pičila, ta se zelenca boji, Notr.; — 3) baš Leinstaut (linaria vulgaris), Cig.; — neki hrast, ki zelen ostane črez zimo, Ljubljanska ok.;—4) bet Chsorit, Erj. (Min.); — neka vrsta apnenca (trd kamen, ki rabi za bruse), Vrtov. (Km. k.); bet Dosomit, Frey.(Rok.); — baš Chlot, Cig., Jan., Vrtov.(Km. k.).

zolonek, nka, m. eine Art Schwamm, C. zeloneti, im, vb. impf. grun werben, grunen;

drevje zeleni.

zeleníca, f. 1) ein grünbewachjener Blat in einer felfigen Gegend, Gor.-M.; die Daje: z. v puščavi, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.; -2) grüne Erde, Cig.; -3) der Grünspan, Cig.(T.), DZ., Levst.(Beč.); — kotlovinska z., Jan., Vrt.; -4) die Grünsucht, Cig.; -5) der Buchsbaum, C.

zeleníčen, čna, adj. buchsbäumen, Cig. zeleníčjo, n. das Grünzeug, das Gemüle, Cig., C., Levst.(Pril.).

zeleník, m. neka vinska trta, SlGor. - Erj. (Torb.).

zeleníka, f. 1) neka vinska trta, Rihenberk, Dol. - Erj. (Torb.), Št.; ber Grünhainer, Trumm.; ber Hainer, Vrtov. (Vin.); — tudi: vino od te trte; — 2) neko jabolko, Ip., Brkini - Erj. (Torb.); — 3) immetgrüner Buchsbaum (buxus sempervirens), Cig., Jan., Tuk. (R.), Vrt.; — 4) unreises Obst. Lašče-Levst. (M.); — 5) ein blasser junger Mensch, Lašče-Levst. (M.).

zeleníkov, adj. huchsbaumen, Jan. zeleníkovina, f. bas Buchsbaumholz, Cig.,

Jan,

zelenílo, n. baš Grün, Cig., Jan., Cig.(T.); krasno z. po dolini, Erj.(Izb. sp.); — listno z., baš Blattgrün, baš Chlorophyll, Tuš.(B.), Sen.(Fiz.).

zolenína, f. das Grün, Cig., Jan., kajk.-Valj. (Rad); — Grünes, Mur.; die grünen Gemächie: vsa zelenina do presla, Škrinj.; besonders: grüne Bare, Gartengewächse, das grüne Gemüse, Cig., Jan., DZ., Vrtov. (Vin.), nk. zeleninar, rja, m. der Grünhändler, Cig.

zelenînstvo, n. bie Gemüsecustur, DZ.

zeleníti, ím, vb. impf. grün machen, Cig., Jan.; z. se = zeleneti; drevje se zelení; grün werben (z. B. vor gorn): neverniki se zelene kakor trava, Dalm.

zelenjáča, f. 1) bie Grünerbe, Erj. (Min.); —
2) neko zeleno jabolko, kajk.- Valj. (Rad).
zelenjád, f. grüne Ware, bas Grünzeug, bas

Geniufe.

zolonják, m. 1) der Grünspecht (picus viridis), Frey. (F.); — 2) neka vinska trta, C., Mariborska ok. – Erj. (Torb.); debeli z., größer Grünspainer, Trumm.; drobni z., fleiner Grüner, Trumm.; črni z., blauer Rölner, Trumm.; — 3) der Grünsfein, Cig. (T.), C.; — 4) ein furz dauernder Regen im Frühjahr, jozh St.

zelenjav, $f_* =$ še zeleno, nezrelo sadje, $DS\nu$.

zelenjava, f. grüne Bare, grüne Gartengewächfe, bas Grünzeug.

zelenjavar, rja, m. der Gründandler, Cig. zelenjaven, vna, adj. vom Grünzeug: zelenjavna juda, die Rräuterfuppe, C.; zelenjavni vrt, der Gemülegarten, nk.

zelénje, n. baš Grüne, Jan.; pos. osmukano listje in vršići: zelenje brati za živino, Dol.; grünes Gemüse, baš Grüngeng, Mur., Cig., Jan.; — tudi: zelenjė; (zelenjė, Cv.).

zelénjev, adj. kar je za zelenje: z. koš, t. j. koš, v katerem nosijo živini bukovo zelenje,

Levst. (Zb. sp.).

zelénka, f. !) bie Manbelfräße (coracias garrula), Cig.; — 2) neka ribica v Savi, Zidani Most-Erj. (Torb.); — 3) neko jabolko, Ponikve, Maribor-Erj. (Torb.); — neka hruška, C.; — drobna, okrogla, zelenkasta in sladka smokva, Solkan-Erj. (Torb.).

zeienkast, adj. grünlich; v zelenkasto siv,

grunlichgrau, Cig.

zelệnkljat, adj. ein wenig grün, grünlich, Mur., Jan., Mik.

zelénko, ka, m. 1) ber Gifenschimmel, Jan., Pjk. (Crt.); — 2) neko jabolko, C. zelenobrádec, dca, m. ber Grünbürt, Cig. zelenobráden, dna, adj. grünbürtig, Cig.

zelenonòg, nóga, *adj*. grűnfühig, *Jan.* zelenoòk, óka, *adj*. grűnäugig, *Cig.*; zeleno-

oka gospa, $LjZ\nu$.

zelonoprógast, adj. grüngestreist, Jan. (H.). zelonoritčkar, rja, m. ber braune Grünrüssier (phylbobius oblongus), Nov.

zelenerumèn, éna, adj. grüngelb, Cig. zelenôst, f. bas Grün, bie grüne Farbe, Cig.; rastlinica dobi od svetiobe zelenost, Vrtov. (Km. k.).

zelenovíšnjev, adj. grünblau, Cig. zelenožolt, adj. grüngelb, Cig.

zelęńsčica, f. kozje ime, Krn-Erj. (Torb.). zelić, m. = żelić, Spod. Idrija-Erj. (Torb.). zelina, f. daż Kraut, die Bflanze, Jan., C., Nov., Levst. (Močv.).

zelinják, m. ber Rrautergarten, Jan.

zelinje, n. coll. Kräuter, Pflanzen, Jan., M.; plsninsko z., Jan.; grünes Biehfutter; iti zelinja brat za svinje, jvzkšt.

zéliščar, rja, m. der Kräuterjammler, Vod. (Izb. sp.); der Kräuterhändler, Cig., Jan., Zv. zéliščarica, f. dos Kräuterweib, Cig.

zélišče, n. 1) die Pflanze, das Kraut; zelišča brati, Krāuter sammeln; zdravilna zelišča, Heilfräuter; — 2) očino z., das Edelweiß (gnaphalium leontopodium), Erj. (Ž.); — garjavo z., das Grindfraut (scadiosa), Cig.; — kravje z., das Schöllfraut (chelidonium majus), Cig.; — pasje z., der Rachtstatten (solanum nigrum), Cig.; — predivno z., das Filzfraut (filago), Cig.

zeliščen, ščna, adj. Kräuter, Pflanzen. zeliščevec, vca, m. der Kräuteriaft, Cig. zeliščnat, adj. träuterreich, Cig., Jan. zeliščnják, m. daš Herbarium, Jan. (H.).

zeljad, f. bas Grungeug, C.

Ciongle

zelják, m. ber Rrautbehalter, SlGor. - Valj.

zeljar, rja, m. ber Sauerfraut erzeugt u. berfauft, ber Rrauthandler, Ljub.

zéljast, adj. frautahnlich.

zéljce, n. dem. zelje; bas Kräutchen; — bas liebe Kraut; — misje z. — misje zelje, ber Schierling, C. zelje, n. 1) ber Kopstohl, bas Kraut; z. gre

v glave; v z. komu hoditi, jemanbem ins Bebege geben, Cig.; opresno z., frifches Rraut, Mur. ; kis(e)lo z., das Sauertraut; prisiljeno z., gefauertes Rrant (als Speise); sladko z., sußes Rraut (als Speife); — kodravo, lasko z., ber Birfing, Cig.; — 2) bie Bile (im Rartenipiel), Cig., Levst. (Rok.); - 3) ajdov-sko z., ber Feldrittersporn (delphinium consolida), Cig., Medv. (Rok.); krčno z., baš Johannistraut, das Hartheu (hypericum perforatum), Jan., Tus. (B.), C., M.; garjavo z., bie Honigblume (scabiosa arvensis), Medv. (Rok.); grozdno z., das Traubentraut (chenopodium botrys), Cig., Medv. (Rok.); mišje z., ber Schierling (conium maculatum), M., Cv.; pasje z., schwarzer Nachtschatten (solanum nigrum), Cig., Jan., Medv. (Rok.), Josch; pijaveno z., die Lysimachia nummularia), Cig.; sreno z., die Reliffe (melissa officinalis), Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.).

zeljen, lina, adj. Kopftoble, Kraute, Jan. zeljenica, f. — zelnica, bas Krautwaffer, vzhSt.

zéljev, adj. vom Kraut, C.

zeljiče, n. dem. zelje, bas liebe Rraut, Mur., Danj .- Mik.

zeljisco, n. ber Rrautader (nach ber Ernte), Mur.

zetka, f. bas Rrautchen.

zetnat, adj. 1) frauterig, Cig., C.; - 2) Ropftohle, Rraut :: zelnata glava, ber Rrautfopf. zeinica, f. bas Sauerfrautwaffer.

zelniček, čka, m. dem. zelnik; das Krautbeetchen; bas Rrautgartchen, Mur.

zelnik, m. ber Rrautader; - ber Rrautgarten,

zelnjak, m. ber Rrautader, Cig., Jan. zélo, n. C., Valj. (Rad), pogl. želo.

zelő, adv. in hohem Grade, sehr; z. me skrbi; z. velik; — so ziemlich, sast; z. takšen; ta reč tehta z. tri cente, M., C.; zelo ves dan, Levst. (Beč.).

zelot, m. prenapetnez, ber Belot.

zętščina, f. coll. bas Grünzeug: zelščine skuhati, Ravn.

zetva, f. die Mannesichwester, BlKr.; ("zlva", Mik.); prim. zava.

zelvica, f. dem. zelva; bie Mannesichwefter, C. zomci, m. pl. bie Augenwimpern, Mur., Cig., Mik.; prim. ozemci,

zémeljn, adj. Erb : zemeljni razpok, bie Erbfluft, Cig.; zemeljna sol, das Erdfalz, Cig.; zemelina dela, Erbarbeiten, DZ.

zemeljant, adj. erbhaltig, Cig., Jan.; - erbig,

zemelinina, f. die Sufensteuer, Cig.

zemeljski, adj. bie Erbe betreffend, gur Erbe gehörig, auf o. in der Erde befindlich, Erb(en).; zemeljska obla, bie Erbfugel, Cig. (T.), Jes.; zemeljski tečaj, ber Eropol, Jan.; zemeljska ozina, die Landenge, Cig. (T.); zemeljska skorja, die Erdrinde, Cig.; zemeljski čad, der Erddunst, Cig.; zemeljska smola, das Erdharz, der Asphalt, Cig.; — Grunde: z. posed, der Grundbesith, Cig. (T.); z. davek, Cig.; - irbijd: zemeljski okovi, irbijde Feffeln. Cig.

zémlja, f. 1) bie Erbe (als Stoff); danes človek, jutri črna z = heute roth, morgen tobt, Cig.; bie Erbart, ber Boben; erna, pescena, ilovnata, rodovitna z.; pusta z., milbe, unfruchtbare Erbe; erna z., die humuserbe; -2) die Erbe, ber Erbboben; zemlja poka od suše; pod zemljo biti; pod zemljo spraviti koga; vse, kar zemlja rodi; - suha z., boš Festland; - Grund u. Boben; nekaj zemlje si kupiti; - 3) bie Bauernhube, Cig.; ta kmet ima dve zemlji, graščina ima sedem zemelj, Bitinje pod Premom - Erj. (Torb.); cela z., pol zemlje, Cig.; - 4) bas Territorium, bas Land, Cig., Jan.; - 5) bie Erbe (als Bohnort ber Menichen); v nebesih in na zemlji; star kakor zemlja; - bie Erbe (als Beitförper); zemlja se vrti okolo svoje osi in teka okoli solnca,

somljak, m. 1) ber Bollbauer, ber Grundbefiger, Cig., Jan., DZ., Levst. (Pril.); - 2) ber Sands. mann, Mur., Dalm. (Reg.), kajk.-Valj. (Rad); - 3) ein aus einem Theile ber Sube angelegter Beingarten, Mur., Met., Svet. (Rok.); -4) = zemljan 1), Levst.(Zb. sp.).

zemljákinja, f. 1) die Grundbefigerin, Jan.; – 2) die Landsmännin, Habd.-Mik., Mur.,

zomljan, ana, m. 1) ber Erbbewohner, ber Erb. burger, Cig., Jan., M., nk.; - 2) ber Subler, ber Brunbbesiger, Z.; najdebelejāi kos cestnih troškov pada na zemljane, Levst. (Nauk).

zemljanec, nca, m. = zemljan 1), C. zemljanka, f. die Erdburgerin, Cig.

zemljár, rja, m. ber Ganzhubler, Svet. (Rok.). zemljarina, f. bie Grunbsteuer, h. t .- Cig. (T.), Levst.(Nauk).

zémljast, adj. erbicht, Cig., Jan.

zomljáščina, f. bie Grundsteuer, Cig.

zomljat, ata, adj. erdig, Cv. zomljati, am, vb. impf. (ben Boben) mit frifcher Erbe verfegen, (um ihn fruchtbarer gu machen),

zemljedoteo, ica, m. ber Bobenbebauer, ber Landwirt, Cig., Nov.

zemljedelstvo, n. die Landwirtschaft, die Agricultur, Cig., Jan., Cig. (T.), Levst. (Močv.), nk. zemljekaz, káza, m. = zemljevid, Cig., Jan.,

h. t.-Cig. (T.), Jes., nk.

zemljeknjižen, žna, adj. Grundbuche:: zemljeknjižni zakon, bas Grundbuchsgefet, Levst. (Nauk), DZ.; zemljeknjižno trdnost imeti, grundbucherlich verfichert fein, Levst. (Pril.); zemljeknjižni izpisek, ber Grunbbuchsauszug.

651 () () ()

zomlieknifinik, m. ber Grundbuchsfilhrer, DZ. zemljemer, méra, m. = zemljemerec 1), Mur., Cig., Jan., C.

zemljomerec, rca, m. i) ber Erbmeffer, ber Beometer, Cig., Jan., C., nk.; - 2) ber Froftspanner (geometra brumata), Nov.

zomljomerje, n. die Erbmefefunft, Cig., Jan. zomljomerski, adj. Geometer-, geoddtijd, Cig.

zemljemerstvo, n. bie Erbmejsfunft, Mur., Cig., Jan.; bie Geobafie, Cig. (T.).

zomlien, adj. 1) erbhaltig, erbig, Mur., Cig., Jan., C.; zemljena kopel, baš Erbbab, Cig.; — 2) aus Etbe, irben, Cig., Jan., BlKr.-M.; — 3) erbartig, Cig.

zomljenica, f. ein unterirbifder Reller (g. B. für

Müben), C.

semljenina, f. die Thonware, Cig. (T.).

zomljepis, pisa, m. die Erbbeichreibung, die Geographie, Cig., Jan., C., Jes., nk.; z. rast-linstra, die Bflangengeographie, Cig. (T.).

zemljopisec, sca, m. ber Beograph, Cig., Jan., nk.

zemljepisen, sna, adj. geographijch, Cig., Jan., nk.; zemljepîsna dolžina, širina, geographijche Lange, Breite, Cig. (T.), nk.

zemljepisje, n. bie Erdbeichreibung, bie Geographie, Cig., Jan., nk.

zemljepisnica, f. ein geographisches Lehrbuch, C. zemljerov, rova, m. ber Schangengraber, Vrt.; ber Sappeur, Levst. (Zb. sp.).

zemljeslovec, vca, m. ber Geolog, Cig., Jan., Cig.(T.)

zemljesloven, vna, adj. geologijch, Cig., Jan., Cig.(T.)

zemljeslôvje, n. bie Beologie, Cig., Jan., Cig. (T.).

zemljesreden, dna, adj. geocentrifch (astr.), Cig.(T.); (narejeno po tuji besedi).

zemljestrojec, jca, m. zemljestrojci, bie Termiten (zool), Cig. (T.).

zemljetres, tresa, m. = potres, bie Erberchutterung, Jan.

zemljetresec, sca, m. ber Erberichütterer, Cig. zemljetrésen, sna, adj. erberfchütternb, Cig., Levst. (Zb. sp.).

zemijevānje, n. 1) ber Landbau, C.; — 2) Grund und Boben, Svet. (Rok.).

zemljeváti, sjem, vb. impf. das Land bebauen, C.

zemljevid, vída, m. bie Sanbfarte, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

zemljeviden, dna, adj. Landlarten: zemljevídna zbirka, Cig.

zemljevidnik, m. ber Atlas, Cig.

zomljevina, f. bas Erbreich, ber Boben, C. zemljevôdnica, f., Jan., C., pogl. dvoživka, amfibij.

zomljeznanec, nen, m. ber Erbfunbige, ber Geognost, Cig. (T.).

zemljeznanski, adj. geognoftifch, Cig., Jan.,

zemljeznanstven, stvena, adj. geognostifch, Cig.(T.).

zomljeznaustvo, n. die Erbbobentunde, die Geognofie, Cig., Jan., Cig.(T.), DZ.

zémljica, f. dem. zemlja; die Erbe; die liebe Erbe; lahka mu zemljica! leicht fei ihm die Erbe! - tudi: zemljíca, Valj. (Rad).

zomljikovec, vca, m. ber Burzeltheil bes Baumflammes, vah St.-C.

zemljikovina, f. bas Holz vom Burgeliheil des Baumftammes, vzhSt.-C.

zomljina, f. 1) bie Erbart, Jarn., Jan., Cig. (T.), C., DZ.; voda je pomešana z zemljinami, Vrt.; zemljine opešajo, Nov.; - 2) ber Erbtheil (geogr.), Jan., Jes.

zomljisce, n. ber Grund, bas Grunbftud; bie Area, Jan., nk.; - bie Länberei, Cig., Jan.; - bas Terrain, Cig.(T.).

zemljiščen, ščna, adj. - zemljiški, Grund-; zemliiscna odveza, die Grundentlaftung, DZkr.

zomljiščina, f. bie Grundfteuer, C. zomljiški, adj. Grund-, Cig., Jan., Cig.(T.); zemljiška odveza, bie Grunbentlaftung, nk.; zemljiška knjiga, baš Grunbbuch, Cig., Cig. (T.), nh; z. posestnik, ber Grundbesiger, Levst.(Zb. sp.).

zomljiškokujížen, žna, adj. Grundbuchs-, grundbilcherlich, Cig., Jan., nk.

zemljiškoodvezen, zna, adj. Grunbentlaftungs., nk.

zomljištvo, n. Grund und Boben, Svet. (Rok.); — das Grundstüd, Cig.

zémski, adj. - zemeljski, Jan., C., nk.; po drugih slov. jezikih.

zenačeváti, fijem, vb. impf. ad zenačiti, Cig. zonáčiti, ičim, vb. pf. - izenačiti, gleich machen, ausgleichen, Cig., Jan.; - ibentificieren, Jan., C.

zonica, f. 1) das Sehloch, die Bupille, ber Augenstern, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.), Erj. (Z., Som.), Znid.; -2) = ozemec, C.

zonit, m. nadglavišče, ber Benith.

zet, zeta, m. 1) ber Schwiegersohn; - 2) zetec, C.; - 3) ber Stichling (gesterosteus), Eri.(Z.); mali z. (g. pungitius), Vrt.

zetec, tca, m. ber Taufling ober ber Firmling gegenüber ben Bathen, C., Hal.-Raic.(Let.); zétec, kajk.- Valj.(Rad).

zętek, tka, m. == zetec, C. zotica, f. ber weibl. Taufling ober Firmling gegenüber ben Bathen, M., Podkruci-Erj. (Torb.).

zetič, íča, m. dem. zet; 1) has Schwiegeriöhnden, M.; -2) = zetec, Mik.

zetíček, čka, m. dem. zetič 2), = zetoc, C. z¢tinja, f. - snaha, Mur.

sétovski, adj. ben Schwiegerishnen gehörig, fie betreffenb, Mur.

zèv, zéva, m. 1) ber Rachen, V.-Cig.; -z. cevi, bie Röhrenweite, Cig. (T.); - 2) ber hiatus (gramm.), Cig.(T.), nk.

zôv, î, f. = zev, m. 1), Jan.
1. zóva, f. bie Riesenmuschel (tridacna gigas),
Erj.(Z.).

2. zeva, f. = zelva, zava, M., BlKr. sováč, m. ber Gahner, M.

zoválo, n. ber Ganner, Jan.

zevanje, n. das Auffverren bes Munbes (Maules,

Rachens), bas Gahnen.

zevati, am, vb. impf. 1) ben Mund (bas Maul, ben Rachen) geöffnet halten; od vroeine, od žeje z.; iz radovednosti z., Cig.; - weit geoffnet fein, flaffen : brezdno zeva, Cig., Jan.; orch zeva, (če je zelena lupina počila), C.; - z. za čim, nach etwas lechzen, fich fehnen, ogr.-C.; - 2) schreien, Polj., Idrija, Ig(Dol.); — maulmacherisch reben, Ig (Dol.); — 3) athmen, Habd .- Mik.

zovělca, f. dem. zovka; bie Gienmufchel (chama),

Erj.(Z.).

zovka, f. die Rlaffmufchel, Cig.

sevniti, zevnem, vb. pf. den Rund (bas Maul, ben Rachen) auffperren, Cig., Jan.; - auf-Klaffen, Cig. zevreti, vrèm, vb. pf. = 1. zavreti, auffleben,

(iz: vzevreti), Cv.

zeveşma, adv. ganzlich, burchaus, C.

zeza, f. i) ber Steiß bes Beflugels, C.; purja, gosinja, račja, kokošinja z., Vest.; — 2) die Bachftelze, C.

zęza-môż, m. - zezavec, Raič(Vest.).

zezanje, n. faumiges, gogernbes Thun, Raic (Vest.).

zezati, am, vb. impf. - migati, (fic) hin und her bewegen, M., Z., C., Raic(Vest.); - prim. hs. gegati == gugati.

zezavec, vca, m. ein faumiger Menich, Raic (Vest.).

zezavka, f. bie Bachstelze, C.

zèzek, zka, m. = sesek, zizek, Dict., BiKr. zezljati, am, vb. impf. - sesljati, im Reben mit ber Zunge anftogen, Mur.; - wispeln, Jan.; faufeln, M.

zezniti, zeznem, vb. pf. eine hintenbe Bewegung

machen, Z.

zgábiti so, gabi se, vb. pf. Etel erregen, Jan.(H.). zgâga, f. Cig., Mur., C.; pogl. izgaga.

zgajati se, am se, vb. impf. ad zgoditi se; au geschen pflegen, Z., Trst.(Let.); nesrece se zgajajo, Erj.(Min.).

zganjalisco, n. ber Auftriebplag, DZ.

1. zganjati, am, vb. impf. ad 1. zgnati; aufommentreiben; živino na senjmišče z.

2. zganjati, am, vb. impf. ad 3. zgnati; aufjagen, auftreiben, divjačino z., iz postelje koga z., Cig.; — (nam. vzg.).

zganjavec, vca, m. z. oblakov, ber Bosten-fammier, Cig.

zgâravica, f. = izgaga, Habd.-Mik.; z. me dere, C.; - (nam. izg-).

zgârjavica, f. = zgaravica, C.

zgatiti, im, vb. pf. jufammenftopfen, einftopfen, Jan.; z. si kaj v žep, Goriš.; (fig.), z. kaj iz raznih knjig (zusammenstoppeln), Cig.

zgáziti, gâzim, vb. pf. zufammentreten, ertreten, Cig.; zdaj so ljudje že zgazili sneg po cesti, zdaj je že zgaženo, da je moči laže hoditi, jvzhSt.

zgeniti, gánem, vb. pf. 1) zusammenbiegen, falten; - 2) aus bem Stande ber Rube bringen, fich regen machen; z. koga z mesta, jemanden von der Stelle bringen, Cig.; aploana

nemška vojska proti rimski državi je zgenila tudi Gote, Let.; - aufregen: zganjen, aufgeregt, Cig.(T.); alterieren, Cig.; z. komu srce, jemandes Herz rühren, Cig.; -z. se, eine Bewegung machen, fich ruhren, guden; od strahu z. se, vor Schred erbeben; ne z. se, gleichgiltig bleiben, Cig.; - 3) eine Bewegung machen: z. z ramami, bie Achieln guden, Cig.; z roko z., bie Sand rühren, Z.

zglb, giba, m. 1) ber Bug, Cig., Jan., DZ.;
— ber Falg, Jan.; — 2) bas Gelent, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Savinska dol.; v zgibih, in ben Gelenken, Z.; - 3) bie einmalige Regung, Cig.; prvotni z., die Urbewegung,

Cig. zgida, f. 1) der Bug, die Falte, Mur., Cig., Jan., C.; — 2) das Gelenk: kolenja z., das Kniegelenk, Levst.(Zb. sp.).

zgibalo, n. bas Belent, C. zgibast, adj. faltenreich, verbogen, C.

zgibati, gibam, bljem, vb. impf. ad zgeniti; 1) zusammenbiegen, falten, falteln, Jan., M.; rdeča kakor roža je povesila oči in zgibala beli predprt, Erj. (Izb. sp.); - močni se zgibljejo (bengen fich), Dalm.; - falzen, Jan.; - 2) z. se, sich regen, Z.

zgibávati, am, vb. impf. = zgibati, M. zgibavka, f. die Halszange (zum Biegen bes Drahtes), Cig.

zgibek, bka, m. ber Bug, bie Falte, Jan.; z. na škornjih, C.

zgibol, li, f. 1) ber Bug, ber Stiefelbug, C.; -2) bas Belent, vzh.St.-C.

zgîbela, f. = zgibel, C.

zgibica, f. dem. zgiba; 1) bas Faltchen, Jan. (H.); - 2) bas Belent, Habd .- Mik.

zgibje, n. ber Faltenichlag, Cig.

zgībljaj, m. 1) bet Bug, Jan.; bas Efelsohr (in Buchern), Jan.; - 2) bie Regung, Jan., SIN.

zginiti, gînem, vb. pf. pogl. izginiti.

zglas, glasa, m. bie Anmelbung, DZ.; - (nam. vzg-).

zglāsba, f. die Anmeldung, DZ.; — (nam. vzg-).

zglásen, sna, adj. = soglasen, confonicrenb, Sen.(Fiz.),

zglasiten, ina, adj. Melbungs: zglasitna pola, knjižica, DZ., Levst. (Nauk); zglasilni list, ber Relbzettel, DZkr.; — (nam. vzg-).

zglasitnica, f. ber Melbzettel, DZ.; - (nam. vzg-).

zglasilo, n. bie Melbung, DZkr.

zglasîtev, tve, f. die Anmeldung, C., DZ.; — (nam. vzg-).

zglásiti, im, vb. pf. 1) melben, DZ., Vrt., nk.; -- 2) z. sc, eine Stimme von sich geben, laut werben, Cig.; fich melben, Mur., Jan., St.-Vrt., Ravn.; sich anmelden, Cig., DZ.; z. se pri kom, Met.; - tudi; zglasíti, ím; (nam. vzg-).

zglasje, n. die Consonanz (phys.), Cig.(T.); - stsl.

zglasnica, f. ber Melbzettel, Cig., Jan.; ženitovanjska z., Levst.(Nauk); - (nam. vzg-), MI OOGIC zglasati, am, vb. impf. ad zglasiti, melben; z. se, fich melben: k županu, v občinsko pisarnico se z., Levst. (Nauk); - (nam. vzg-).

zglašovanje, n. bas Melben, bie Anmelbungen, bas Melbungswejen, Levst. (Nauk); - (nam. vzg-).

zglaševáti, ûjem, vb. impf. = zglašati, nk.; -- (nam. vzg-).

zglaševavec, vca, m. ber Melber, Jan.(H.);

- (nam. vzg-).

zglavje, n. 1) ber Ropftheil bes Bettes; z. je prenizko, previsoko; pri zglavju stati; - ber Ropfpolfter, V.-Cig., Jan.; pod z. kaj dejati, jvzhSt.; - ber erhabene Theil bes Beingartens, Z., Notr.; - 2) ber Gaulentopf, Jan. (H.); — 3) das Bapfengeruft, das Japfenlager, worauf ber Bapfen einer Belle ruht, Cig.; - prim. vzglavje.

zglavnica, f. bas Ropffiffen, Železniki (Gor.). zglavnik, m. 1) bas Ropftiffen, Mur., Jan., Mik., BlKr.; -2) = debelo poleno alipanj, na katerega se polagajo manjša polena, Vrt., Dol., Notr.; - ber eiserne Reuerbod,

Strek., Z., Kras.

zglavnják, m. = zglavnik 2), Glas., Str.; zglavnjak, ali kakor pravite vi, Gorenjci, panjač, Str.

zgled, gleda, m. bas Mufter, bas Beifpiel; biti komu v z.; po njegovem zgledu; - nam. vzgled.

zgledátnik, m. = zrcalo, Schönl.

zgledálo, n. = zrcalo, Ravn.

zgledek, dka, m. bas Mufter, bas Formular, Cig., Jan.; — (nam. vzg-).

zgleden, dna, adj. musterhaft, exemplarifc, Musters; Cig., Jan., Cig.(T.); zgledno vedenje, mufterhaftes Betragen, zgledno gospodarstvo, eine Mufterwirtschaft, zgledni list, ber Dufterbrief, Cig. (T.), nk.; - (nam. vzg-).

zgledniti se, glednem se, vb. pf. ben Blid werfen, hinbliden: kamor se koli zglednemo, Prekmursko-Kres; z. se na koga, ogr.-Let.;

--- (nam. vzg-).

zgledováti se, ûjem se, vb. impf. Blide merfen: mej sabo so se zgledovali, sie blidten einander an, Dalm.; - z. se nad kom: ves svet se zgleduje nad njim, aller Mugen find auf ihn gerichtet, Cig.; nad tem se ljudje zgledujejo, bas fällt auf, Cig.; - z. se nad kom (čim), Argernis nehmen an jemanbem (einer Sache); - z. se po kom, fich an jemanbem ein Beispiel nehmen : zgleduj se po drugih, Cig.; - (nam. vzg-).

zgléviti, im, vb. pf. gertanen: zgristi in zgleviti, *LjZ*v.

zglob, globa, m. bas Gelent, Valj. (Rad), Erj. (Som.); — hs.

zglobiti, im, vb. pf. gufammenfugen, h. t.-Cig.

zglodati, dam, jem, vb. pf. gernagen, aufnagen. 1. zgnáti, žénem, vb. pf. zusammentreiben; živino v hlev z., Cig.; — dve dilji skupaj z. (zusammenzwingen), Cig.

2. zguáti, žénem, vb. pf. herabtreiben, Cig.

3. zgnáti, žénem, vb. pf. aufjagen, auftreiben, diviačino, iz postelje koga z., Cig., Jan.; — (nam. vzg-).

zgnečiti, im, vb. pf. jusammenbruden, gerfuullen, zerfniden, Cig.

zgnésti, zgnétem, vb. pf. jusammentneten; gerbruden, gertnullen.

zgniti, zgnijom, vb. pf. verfaulen, verwejen. zgnjavčiti, im, vb. pf. = zgnjaviti; ruto v

žep z. (= grdo stlačiti), C.

zgujáviti, im, vb. pf. zujammenbrūđen, zerfnullen, Cig.; gujammenquetichen, Ravn .- M. zgnojiti se, im se, vb. pf. eitern, egulcerieren, Cig.; rana se mu je zgnojila, jvyhSt.

zgobaveti, im, »b. pf. Schwämme bilben, Cig.; - schwammicht werden, C.; - (nam. vzg-). zgod, goda, m. bas Ereignis, Mur., Cig.; pred pregom teh svetih zgodov, Ravn.-Valj.(Rad); – tudi: zgộd.

zgoda, f. bas Ereignis, bie Borfallenheit, Cig., Jan.; čudna z., bas Abenteuer, Cig.; zla z., bas Unglud, Cig.

zgôda, adv. = zgodaj, Mur., Cig., C., Mik.,

Dalm. zgodaj, adv. frühmorgens, früh; z. vstati; na

vse z., in aller Frühe; — frühzeitig, beizeiten; dosti z. sem prišel k veselici.

zgodba, f. bie Begebenheit, bie Geschichte, Cig., Jan., Preš., ogr.-Valj. (Rad); čudna z., bie Bunbergeschichte, Cig.; zgodbe sv. pisma, bie biblifche Geschichte, Cig., Jan., Ravn.; rodovinske zgodbe, bie Familiengeschichte, Cig.

zgodbica, f. dem. zgodba; eine fleine Begebenbeit, bas Geschichtchen, Jan., M., Zora.

zgodbopisec, sca, m. ber Geichichteichreiber, Sol. zgodboslovec, vca, m. ber Gejchichtsforicher, Šol.

zgodek, dka, m. bas Ereignis, ber Borfall, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad).

zgôden, dna, adj. = zgodnji; danes si z., eute bist du früh aufgestanden o. gekommen, Z., Andr., jvihSt.; (prim. pozen); zgodno sadje, baš Friihobit, Z.; zgodan, dna, Dol. zgodišče, n. = zgodek, Ravn. - Valj. (Rad), Npes.-K.

zgodíti, im, vb. pf. 1) treffen: v čelo koga z., νηκ.St.-C.; — antreffen: smrt me zgodi, C.; — errathen, C., Prip. - Mik.; — 2) z. se, eintreffen; kar je prerokoval, to se je tudi zgodilo; - gescheben, sich ereignen; nie hudega se ti ne bo zgodilo; nesreča se je zgodila; naj se zgodi, kar koli; kar se ne zgodi, to se ne zve; zgodi se volja tvoja!

zgôdnica, f. = zgodnjica t), Mur. zgôdník, m. = zgodnjik, zgodnjak, M., C. zgodnják, m. = zgodnjik, Let.

zgôdnjec, njeca, m. = zgodnji lan, (zgodnec), Valj.(Rad).

zgodnji, adj. Frub, frubeitig, Cig., Jan., Rev.-C.; zgodnje solnce, die Frühjonne, Cig.; zgodnja masa, die Frühmesse, Cig.; zgodnje žito, sadje, das Frühgetreide, das Frühobst,

zgodnjica, f. 1) = zgodnja maša, Jan.; bie Mette, Cig.; - 2) = zgodnja črešnja, Cig.

zgodnjik, m. ber bie Frühmeffe lefende Briefter, Cig., C.

zgodopis, f. die Frühzeitigkeit, Mur., Cig. zgodopis, pisa, m. die Geschichtschung, die Geschichte, Cig. (T.), C.

zgodopisee, sca, m. ber Gefdichtschreiber, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

zgodopísen, sna, adj. geschichtlich, historisch, Jan., C., nk.

zgodopîsjo, n. die Geschichtscheidung, Cig., Jan. zgodovina, f. der Geschichtsstell, die Geschichte, Cig., Jan., nk.; odena z., die Weltgeschichte,

Cig., Jan., Jes., nk.; posvetna, cerkvena z., bie Profan-, bie Kirchengeschichte, Cig., Jan. zgodovînar, rja, m. ber Geschichtsforscher, ber Geschichtsschreiber, ber Historiker, Jan., C., nk. zgodovînec, nca, m. = zgodovinar, Levst.

(LjZv).

zgodovinopîsje, n. = zgodopisje, Vest., Let. zgodovînski, adj. Gefdichis, gefdichtlich, historisch, Cig., Jan., nk.; zgodovinski izviri, bie Gefdichtsquellen, Cig.(T.); zgodovinsko znanstvo, bie Gefdichtswiffenschaft, Cig.(T.); zgodovinska povest, eine gefdichtliche Ergählung, Cig., nk.

zgodovînstvo, n. das Beschichtswesen, Z. zgodoznaneo, nca, m. der Geschichtssenner, Jan. zgodoznanstvo, n. die Beschichtssenntnis, Jan. zgosti, sm., vb. pf. auserziehen, Cig., Jan.; —

(nam. vzg-).

zgóla, adv. = zgolj, Levst.(Sl. Spr.).

zgolājsati, am, vb. pf. abichaben, abwehen, SIN. zgôtš, m. = zgovor, die Besprechung: na z. kam iti, C.

zgółčati, im, vb. pf. z. si, anfangen zu iprechen, Zora; — z. si, sich besprechen, C.

zgołčávati, am, vb. impf. sprechen, sich besprechen, ogr.-M.; z. s kom, ogr.-Let.; z. si s kom, sich besprechen, ein Gespräch haben, ogr.-Mik.

zgòlj, adv. lebiglich, lauter, einzig und allein; zgolj iz sebičnosti kaj storiti; — tudi: zgòlj. zgóljun, ljan, adj. lauter: zgoljna nesebičnost,

Erj. (Izb. sp.); same zgoljne kosti, SIN.; burchgangig, h. t.-Cig. (T.).

zgolopálčiti, pálčim, vb. pf. zusammenbfuschen, Glas.

zgomezljáti, âm, vb. pf. aufwimmeln, Z.; — (nam. vzg.).

1. zgomílití, ilim, vb.pf. zusammenhäusen, Lašče-Levst.(M.).

2. tgomiliti, film, vb. pf. herabnehmenb anhäufen: z. kaj z voza, Lasce-Levst. (M.). zgomoljíti, ím, vb. pf. in Klumpen zujammen-

bringen, C.

1 zgon, zgona, m. = kraj, kamor se živina zganja, Nov.

2. zgôn, m. GBrda, jvzhŠt. i. dr., pogl. zvon. zgonišče, n. = zgon: ko bi se ljudje ne ženili, svet bi se izpremenil v cigansko zgonišče, LjZv.

1. zgóniti, gónim, vb. pf. burch Treiben zufammenbringen, zusammentreiben, Z., Dol. 2. zgóniti, gónim, vb. pf. aufjagen: divjačino

z., Cig.; — (nam. vzg-).

zgonka, f. bas Rathiel, ogr.- C.

zgonobíti, ím, vb. pf. zugrunde richten, Z. zgônt, î, f. das Spaltfilld eines Solzblodes: hlodek se razkolje na kake 4 zgonti, Loški Potok (Dol.).

zgor, gora, m. ber Brand (im Beingarten, beim Getreibe), Hal.-C.

zgôr, I. adv. = zgoraj, Cig., Jan.; - II. praep. c. gen. oberhalb: zgor vasi, Levst.(M).

zgóra, adv. = zgoraj, M., C.; od zgora, von oben berab, ogr.-C.

zgórah, adv. = zgoraj, M., Danj.-Mik.

zgóraj, adv. oberhalb; od zgoraj, bon oben; od zgoraj, (nav. odzgoraj) oberhalb; od z. in od spodaj, oben unb unten.

zgôranji, adj. == zgornji, Mur., ogr.-C.; od zgoranjega konca do zdolanjega, Trub.

zgorec, rca, m. ber von oben, von den Bergen wehende Bind, der obere Bind, (opp. zdolec), Cig., vzh.St.-Pjk.(Crt.), Valj.(Rad); in gewissen Gegenden: der Ostwind, Prip.-Mik.

zgorelina, f. das Berbrennungsproduct, Cig. (T.).

zgorenje, n. die Berbrennung, Cig.(T.).

zgoréti, im, »b. pf. vom Feuer verzehrt werbeu, verbrennen; hiša je zgorela, vse mu je zgorelo.

zgorljiv, iva, adj. verbrennlich, Cig., Jan., Cig. (T.).

zgorljívost, f. die Berbrennlichfeit, Cig.(T.).
zgornják, m. = zgornji veter, der obere Bind,
Cig.; (der Bestwind, Guts-Mur., Cig.).

zgornjeskledičen, čna, adj. oberichalig: zgornjeskledična tehtnica, eine oberichalige Bage, DZ.

zgörnji, adj. ber obere; zgornja in spodnja čeljust; zgornji, spodnji del; zgornja hiša, bas Obergejchojs, Cig., Jan.

zgôrnjica, f. baš Obergejdojš, Mur.-Cig., Jan.; on je navadno spal v zgornjici, in tudi tatje ga niso slutili v kleti, LjZv.

zgôrnjik, m. 🛥 zgornjak, Mur.

zgostek, stka, m. elwas Berbidies: bie Effenz, Vrtov.-C.

zgostîtev, tve, f. bie Berbichtung, bie Conbenjation, bie Concentration (chem.), Cig., Jan., Cig. (T.).

zgostiti, im, vb. pf. verdichten, eindiden, conbensieren; z. se, dicht, did werden, sich verbichten, sich verdicken, sich condensieren; kri se je zgostila.

zgostljiv, íva, adj. conbenfierbar, coercibel (chem.), Jan., Cig.(T.).

zgoščálo, n. bas Berbichtungsmittel, Cig.

zgóščanjo, n. das Berdichten, das Berdichen, das Condensieren, Cig., Cig. (T.), nk.; z. zraka, die Luftverdichtung, Cig. (T.).

zgóščati, am, vb. impf. ad zgostiti, Cig., Cig. (T.), nk.

zgoščávati, am, vb. impf. = zgoščati, zgoščevati, Cig., Cig.(T.).

zgoščénje, n. bie Berbichtung, Cig.

zgoščevanje, n. = zgoščanje: z. hlapov in par, Sen.(Fiz.).

CTO(M) C

zgoščeváti, ûjem, vb. impf. ad zgostiti.

zgotāvijati, am, vb. impf. ad zgotoviti; verfertigen: iz rogov se glavniki zgotavljajo, ogr.-Valj. (Rad).

zgotovilo, n. die herfiellung, Levst. (Cest.).

zgotoviti, fivim, vb. pf. verfertigen, aussertigen, Cig., DZ.; imenik z., eine Lifte ansertigen, Levst. (Nauk); — prim. izgotoviti.

zgovārjati se, am se, vb. impf. ad zgovoriti se; ein Gespräch sühren, sich besprechen, Jap.-C.; z. se s kom, Fr.-C.; (= z. si, ogr.-Valj.

[Rad]).

zgovéden, dna, adj. pfiffig: z. na vse, C. zgôvor, m. die Beipredung, das Geipräch, Meg., Dalm.; — z. imeti s kom, Dalm.; — die Berabredung, Slom. - C.; z. (= zaveza) s peklom, Dalm.

zgovóren, rna, adj. gelprädnig, rebelustig; z. človek; vino človeka zgovornega dela; — berebt, esoquent, Mur., Jarn.-Cig., Jan., nk.; — tudi: zgôvoren, zgovóren, Valj.(Rad).

zgovoríti se, im se, vb. pf. sich besprechen, sich berabreben.

zgovorljiv, íva, adj. gesprachig, rebselig, Jan., St.; — berebsam, eloquent, Jan., Cig.

zgovorlisvost, f. die Rebseligseit, Cig.
zgovornost, f. die Gesprächigseit, die Redseligseit; — die Beredsamseit, die Wohlrebenheit,
Mur., V.-Cig., Jan., nk.

zgrabek, bka, m. das Zusammengerechte: ein niederer Hause Heu: zgradke delajo, kadar je seno se malo suho, Dol.; der Schobersled: z. narediti, Cig., Gor.

1. zgrábiti, grābim, vb. pf. 1) zusammentechen; mrvo, slamo z. na kup; — 2) unsanst, hastig ergreisen, paden; jastreb je pišče zgrabil s kremplji; zgrabili so tatu in ga odpeljali; — z. se, einander paden, handgemein werden; psa sta se zgrabila; vojski se zgrabita; — zgrabi me jeza, bolezen, der Zorn, eine Kransheit ersast mich.

2. zgrabiti, grabim, vb. pf. herabrechen, wegrechen.

zgrábljati, am, vb. impf. ad 1., 2. zgrabiti. zgrabljávati, am, vb. impf. zujammenrechen, Levst. (Cest.).

zgrabljenina, f. mit bem Rechen Zusammengerafftes, Cig.

zgrabljiv, (va, adj. 1) täuberifch, Mur., Cig.; zgrabljivi volkovi, reißende Bölfe, Mur., Jap. (Sv. p.), ogr.-Valj.(Rad); zgrabljiva zverina, daß Raubthier, Levst.(Nauk); — 2) padend (stil.), Cig.(T.).

zgrabljivec, vca, m. ber Räuber, ogr.-M., Let.

zgrablifvost, f. die Raubgier, Cig. zgrabnina, f. der Ergreiferlohn, Cig.

zgrāda, f. das Gebāude, das Bauwert, DZ., Zora, LjZv.; — hs.

zgradarina, f. die Gebäudesteuer, Levst. (Nauk).
zgradba, f. das Bauen, der Bau, das Gebäude,
nk.; -- prim. zgraditi.

zgradíti, ím, vb. pf. aufbauen, nk.; cerkev, hišo z., ogr.-C.; — ſchaffen: jezik z., Vrt.; jezikoslovni, brez potrebe zgrajeni nestvori, Levst.(Nauk); — hs.

zgrāja, f. 1) bas Ausbauen (z. B. eines hauses), ogr.-C.; — 2) bas Zaunmaterial, bas Gehegematerial, SlGor.-C.; — ber gestochtene Zaun, C.

zgrāžati se, am se, vb. impf. ad zgrozīti se; öfter erichauderu, Zv., Zora, Erj.(Som.).

zgrba, f. 1) die Rungel, C.; — 2) ber Hockftand: v zgrbi stati, Telov.

zgrbačiti, ficim, vb. pf. = zgrbančiti, Mur. zgrbančonina f. eiwas Zufammengefchrumpftes,

zgrbánčiti, ančim, vb. pf. fastig, runzelig machen, snúllen; čelo z., die Stirne runzeln; z. se, runzelig werben; čelo se mu je zgrbančilo; koža se mi je zgrbančila, zgrbančeno lice, ein runzeliges Gesicht; zgrbančen, zusammengeschrumpst.

zgrbanina, f. = zgrbančenina, C.

zgrbástiti, ástim, vb. pf. zgrbaščen, gefrümmt; zgrbaščen hodim in silno priklonjen, Trub. zgŕbati, gŕbam, vb. pf. = zgrbiti 1), Cig., Jan.; zgrban, rungelig, Cig.

zgrbávěčiti, avščim, vb. pf. = zgrbančiti, Levst.

(Zb. sp.).

zgfbiti, gfbim, vb. pf. 1) faltig, rungelig machen, Dict., Cig., Jan., C.; z. čelo, Cig., C.; zgrbljen, rungelig, gefurcht, Cig., Jan.; zgrbljeno obličje, Jsvkr.; Moje ročice bele So vse zgrbljene, trde, Npes.-K.; z. se, einfchrumpfen, ich zusammenrungeln, Cig., Jan.; — 2) frümmen, Jan.; zgrbljen, gebicht, gebeugt, Jan.; zgrbljen hodim, Cig., Dalm.; z. se — na kup zlesti, Cig.

zgrbijenina, f. die Schrunde, Cig.

zgrbljeváti, üjem, vb. impf. ad zgrbiti, Dict. zgŕbniti, gŕbnem, vb. pf. = zgrbančiti, Dict. zgŕčiti 80, im se, vb. pf. zu einem Knorren werben, inorrig werben, Cig.

zgrda, adv. = z (iz) grda, mit Schlimmem, nk. zgrditi se, i se, vb. pf. zgrdi se, es elelt an:
Lisici se zgrdilo je Meseno hrano jesti, Danj.
(Posv. p.).

 zgrébati, grébam, bljem, vb. impf.ad t. zgrebsti, zujammenjájarren, Cig.

2. zgrébati, grébam, bliem, vb. impf. ad 2) zgrebsti; herabicharren, Cig.

zgrébati, grêbam, bliem, vb. impf. ad 3)
 zgrebati; auffcharren, Cig., — (nam. vzg.).
 zgrebenéti, im, vb. pf. runjelig werben: repa,

redkev zgrebeni, jvzhSt.

zgrobki, m. pl. gusammengescharries, C. 1. zgrobsti, grobem, vb. pf. zusammenscharren; na kup z., erscharren, Cig.

zgrébati, grébem, vb. pf. herabídarren (prim.
 zgrebati).

3. zgrebsti, grebem, vb. pf. auficharren, Cig. zgreneti, im, vb. pf. verherben, erherben, Cig. zgreniti, im, vb. pf. verbittern, vergallen, Cig., Jan.

zgrenobíti, ím, vb. pf. = zgreniti, V.-Cig. zgréšati, am, vb. impf. ad zgrešiti, Cig.

zgrężek, ška, m. 1) das Berfehlen; z. pravega pota, Cig.; — ber Fehlgriff, Cig., Jan.; ber Fehler, C.; ocitati zgreške računu, eine Rech-

Ciongle

nung bemängeln, DZ.; - 2) ber Abgang,

ber Mangel, C.

zgreševáti, újem, vb. impf. ad zgrešiti, Jan. zgrošíti, ím, vb. pf. 1) verfehlen, über eiwas weggeben, ohne es zu bemerken; z. pravi pot; sled z., bie Spur verlieren; knjigo prebiraje pravi list z., Cig.; ljudje so me zgrešili, id) bin ben Leuten aus bem Ginn entichwunben, Jure. ; - nicht treffen (g. B. beim Schießen), Cig., BIKr.-M.; še za las ni zgrešil, Cig.; - zgrešila sva se, wir haben einander nicht getroffen oder gefunden, Z., jvzhSt.; - 2) = pogresiti, vermiffen, Mur., Cig., Jan., jvzhSt. zgrešljiv, iva, adj. fehlbar, Cig.

zgréti, grêjem, vb. pf. = segreti, erwärmen,

erhiben.

zgrévati, am, vb. impf. ad zgreti, Z.

zgrezniti so, greznem se, pb. pf. zujammenfinten, Cig.

zgrgrati, am, vb. pf. aufgurgein, Cig.; -

(nam. vzg-),

zgrinjati, am, vb. impf. ad zgrniti; 1) hufammenfdarren, gufammenbringen, Dict.; z. se, in Scharen zusammentommen, fich verfammein, nk.; vrabci se v proso zgrinjajo, Z.; krdelo ptic se zgrinja, LiZv.; ljudstvo se ob nedeljah sem zgrinja, SIN.; ysa vojska se zgrinja v orožje, Levst. (Nauk); -2) nam. razgrinjati: perute z., Jan. (Slovn.)

zgristi, grizem, vb. pf. 1) burch Beigen gerfleinern, gerbeißen; kosti z.; - 2) z. sc, gerinnen (o mieku); - z. se, zu Effig werben, Cig.; - z. se od žalosti, bertrauern, Cig.

zgriviti se, im se, vb. pf. beigend, icarf vom

Beichmad, fauer werben, C.

zgrizek, zka, m. etwas Berbiffenes, ein gerbiffener Reft (g. B. von einer Frucht), Mur., Danj.-M.

zgrizljati , am , vb. pf. gerbeißen , gerfreffen (n. pr. o moljih), Cig., Nov.-C.

zgrizniti, griznem, vb. pf. (mit einem Bifs) zerbeißen: orch z., Cig.

zgrmaditi, adim, vb. pf. gufammenhaufen, C. 1. zgrméti, ím, vb. pf. z. na kaj, bonnernd auf etwas herabstürzen, Let.

2. zgrmęti, im, vb. pf. erbonnern, Mur.; — (nam, vzg-).

1. zgfnitl, nem, vb. pf. 1) anjammenlegen: ruho z., Dol.; v naglici z., jufammenraffen, Cig.; zufammenbringen, zufammenhäufen, Cig., Jan.; na kup z., Cig.; po skoposti z., aufammengeigen, Cig.; lakomnež vse zgrne, BiKr.; versammeln: z. vojsko na Lahe, Levst. (Zb. sp.); ptiči se zgrnejo (versammeln sich in einer großen Schar), Levst. (Rok.); verfammelt siehen: Zgrne se za njim vladik vseh osem, Levst. (Zb. sp.); z. se, zusammentreten, C.; voda se nad njim zgrne, Vrt.; zgrnili sta se te dve gori vrhu vse vojske, Jurč.; — 2) == razgrniti: (pren.) z. koga po tleh, jemanben gu Boben ftreden, Idrija; - abbeden, Cig. 2. zgfnitl, nem, vb. pf. herabicharren, Cig.

zgroziti se, im se, vb. pf. aufichaubern, fich entjesen, Cig., Jan.; zgrozi se v duhu, Trub. zgrózniti se, gróznem se, vb. pf. = zgroziti se, Cig., Zora.

zgručiti, im, vb. pf. in einen Knollen zufammenbruden, C.; - z. se = v grudo se zbrati, nk. zgruda, f. ein bom Bind umgeworfener Baum,

ber Bindfall, Dol. zgruditi, im, vb. pf. 1) zermalmen, M.; zernagen, C.; vse kosti z. (aufnagen), Cig.; -2) z. sc, zusammenfinten, zusammenftürzen; z. se na tla, ju Boben finten ; - tudi: zgrudíti, ím.

zgruziti se, im se, vb. pf. — zgruditi se, Jan., Lašče-Erj. (Torb.), Levst. (Zb. sp.), Str.

zgrúzniti se, grůznem se, vb. pf. = zgruditi se, Jan., C.

zguba, f. bie Falte, C.; - ber Falg, Mur.,

zgubánčiti, ančim, vb. pf. = zgrbančiti, Jan., C. agubiti, gubim, vb. pf. in Falten legen, anfammenfalten, Cig., Zora.

zgugati, am, vb. pf. in ichauteinbe Bewegung bringen, Cig.; iz spanja z., aus bem Schlafe aufruttein, Cig.; - nam. vzg-.

zgúgniti, gügnem, vb. pf. einmal jájantein, Cig.;

- nam. vzg-, zgûza, f. die Runzel, C.

zgúzati, am, vb. pf. čelo z., bie Stirne runzeln, Guts.; — falten: zguzane sare, Mik.(Et.). zgúziti, gůzim, vb. pf. falten, biegen : v dve gube zguten, gebeugt, Jurc.; - z. se, nieberhoden, Jan.

21ba, f. bie Biege, Guts., Mur., Cig., Mik., Sl-Gor.-C.

zibáča, f. bie Biege, Mik., Valj. (Rad), Sl-Gor.-C.

zíbatnica, f. die Hutiche, Z. zíbanjo, n. das Wiegen; das Schaufeln; z. valov, das Gewoge, Cig.; z. zemeliske osi, bie Rutation, das Banten ber Erbachje, Cig.

zibanka, f. bie Sutiche, Jan. (H.). zibár, árja, m. kdor deco ziblje, ber Bieger, Valj. (Rad).

zibarica, f. die Biegerin, C.

zibati, bam, bliem, vb. impf. in ber Biege bin und ber bewegen, wiegen; mati dete ziblie; joantein; z. koga; z. se, sich schautein; otroci se zibliejo na vrbovih vejah; —z. se, manten; drevje se ziblje od vetra; morje se ziblje, das Meer wogt; wadeln; pijanec se ziblje domov.

zibavec, vca, m. ber Bieger, ber Schaufter, Mur., Cig.

zíbavka, f. die Schaufferin, Cig.

zíbel, eli, f. die Biege; od zibeli do deske, (do motike, do groba), von ber Biege bis junt Grabe, Cig.; - tudi zibệl, ệli, Valj. (Rad).

zibela, f. bie Biege, Mur., Rez. - Baud.; bas Bruftbein beim Geffügel, C.; - tudi: zibệla.

zíbotčica, f. dem. zibelka, Jan., M.

zibolen, ina, adj. Biegen-, Mur. zíbolka, f. dem. zibel; die Biege.

zibetati, am, vb. impf. icauteind bewegen. C.

zîbež, m. bas Schwanten, bas Banten: z. zemeliske osi, bie Mutation, Cig.(T.); na zibežu biti, - na vagi biti, fomanten, Cig. (T.), Svct. (Rok.).

zībi, m. pl. das Moorland, Jarn.- Cig., Mik. zībika, f. 1) = zībka, C., Mik., Pjk.(Črt.);

— 2) die Antteltande, SlGor.-C.

zîbka, f. dem. ziba; 1) die Biege; K letu bom zibko takala, Npes .- K.; - 2) bie Berggrube, C. zibkalica, f. bie Turteltaube, Notr.

zibkati, am, vb. impf. fanft wiegen, C.

zibljati, am, vb. impf. fanft wiegen, C.; Po polju sapica pihlja, Da zrelo žito se ziblja, Cb.- Valj. (Rad).

zibljiv, iva, adj. schwantenb, Cig. (T.); zibljiva ladja, Levst. (Zb. sp.); zibljivi čolniček, Vrt.; zibljive, nemirne veje, Let.

zibniti, zibnem, vb. pf., Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., Kor.-C., pogl. izginiti; (nastalo iz: zgibniti, C.).

zibote, f. pl. eine Moorgegenb, SlGor .- C.

zid, zida, zidu, m. 1) bie Mauer; z. postaviti, podreti; bled je kakor zid, St.-C.; čelni z., die Giebelmauer, Cig. ; podporni z., die Schupmauer, oporni z., die Futtermauer, Levst. (Pril.); - 2) = pozid, ber herb, Rez.-C. zidaten, ina, adj. Bau-: zidaini rok, bie Bau-

frift, Levst. (Pril.).

zidalisco, n. ber Bauplag, bie Bauflache, Cig.,

Jan., Levst.(Pril.).

zidanica, f. = zidana hiša, Mur.-C.; pos. zidana klot, ein gemauerter Reller in ben Beinbergen, Cig., M., C., St., Dol., BlKr.

zidanje, n. 1) bas Aufführen eines Mauerwertes, bas Mauern, bas Bauen; zidanje z opeko, ber Ziegelbau; - 2) bas Gebaute, ber Bau, Dict., Cig., Jan.; novo z., ber Reubau, Cig., DZ.; - tudi: zidanje, Valj. (Rad).

zidár, rja, m. ber Maurer.

zidarica, f. bie Maurerin, Mur.; bie Frau bes Maurers, Z.

zidarîja, f. = zidarstvo.

zidariti, arim, vb. impf. bas Maurerhandwert

zidárski, adj. Maurer ; zidarsko delo; zidarska žlica ali lopatica, die Maurertelle, Cig.; zidarski mojster, ber Maurermeifter: zidarskega se učiti, bas Maurerhandwert lernen.

zidarstvo, n. bas Maurerhandwert; bas Bauhandwerk, Cig.; die Baukunst, Cig., Jan.; bas Banwesen, Jan.; - svobodno z., die Freimanrerei, Jan.

zidatelj, m. ber Baumeifter, Let.

zidatev, tve, f. bas Bauen, ber Bau, Levst. (Nauk).

zidati, am, vb. impf. ein Mauerwerf aufführen, mauern, bauen; cerkev, hiso z.; zidan, gemauert; zidana hiša, zidan most; zlate gradove z. si v oblake, Luftichlöffer bauen, Cig., Pres.; - piskre zidati, Topfe mit freier hand verfertigen, Rib .- Jurc., Polj.

zidatven, tvena, adj. Bau-: zidatveni olajški, Bauerleichterungen, Levst. (Nauk).

zidava, f. 1) bas Bauen, ber Bau, Jan.; z. cerkve, C.; - 2) die Banart, Jan., nk. zidavec, vca, m. bet Erbauer, ber Bauführer, Mur., Cig., Jan.; - ber Baubert, Cig.

zidaven, vna, adj. gunt Bauen gehörig, Bau-: zidavni zlog, ber Bauftil, Cig. (T.); zidavni kamen, ber Bauftein, Cig.; zidavna opeka,

ber Mauerziegel, Jan. zidavstvo, n. die Bautunst, Mur., Cig., C.;

das Bauwejen, DZ.

zîdček, čka, m. dem. zidec, zidek; 1) baš Mäuerchen; - 2) bas Dfengesims, Gor.

zideo, dca, m. dem. zid; 1) bas Diauerchen. Cig., Dalm.; - 2) bas Gefines, Sol., Gor .-M.; veliki z., bas Hauptgefims, V.-Cig.

zîdek, dka, m. 1) dem. zid, Cig., Jan.; -2) ber erhöhte Dfenfig, Ig (Dol.).

ziden, dna, adj. jur Mauer gehörig, Mauer-; zidni kamen, ber Bauftein, Cig., Jan.

zidina, f. bie Mauer, bas Mauerwert, Mur., Cig., Jan.; zidam grade ino tudi drugo vso zidino, Danj. (Posv. p.); zidine, bas Bemauer, ogr.-C.; die Ruine, Levst. (M.).

zidisco, n. bas Bemaner, Jan., Nov.-C., Rut.

(Zg. Tolm.).

zidivo, n. bas Baumaterial, Jan., C.

zîdje, n. = zidovje, Mur.

zidoder, dera, m. = zidolom, Jan.(H.). zidolòm, Ioma, m. ber Mouerbrecher, Cig., Jan.

zidolômec, mca, m. = zidolom, C.

zidovanje, n. die Baulichfeit, DZ.; bas Gebaube, Levst. (Bec.); prirejeno z., ber Abaptierungsbau, Levst. (Pril.).

zidovanski, adj. Bau- : z. red, bie Bauordnung, Levst. (Pril.).

zidovína, f. daš Rauermaterial, Vrt.

zidovje, n. coll. die Mauern, bas Gemäuer, das Mauerwerk; staro, močno, mokrotno z. zigráti se, a se, vb. pf. zigra se mi pred očmi, es beginnen bie Gegenstände vor meinen Augen gu tangen, Svet. (Rok.); - (nam. vzi-).

zigrávati, am, vb. impf. umberipringen, ichergen (o zivalih), V.-Cig.; sich schnell bin und ber bemegen: Pod vrhom rib'ce plavajo, Vse žive mi zigravajo, Npes.-Vod.(Pes.); tudi z. se: bliski se zigravajo po nebu, Zv.; — (nam.

zijac, m. 1) ber Maulaffe, Guts., Mur., Cig.; — 2) ber Schreihals, Mur.

zijáča, f. 1) bie Gafferin, Mur., SlGor. - C.; — za zijačo imeti kako žensko, ein Beib zum Besten haben, Slom.; — 2) die Plarrerin. Mur.

ziják, m. 1) ber Gaffer, ber Maulaffe, Mur., Cig., Jan., SlGor., Nov.-C.; zijake prodajati, maulaffen, Cig., kajk .- Valj. (Rad); zijake si delati iz koga, česa, mit jemanbem, einer Gache Boffen treiben, Slom .- C.; - 2) ber Schreihals, BIKr .- M.; - ber Schreier, ber Maulmacher, vzhSt.

zijal, ála, m. = zijalo 2), Preš., LjZv. zijálast, adj. 1) goffermäßig, laffenmäßig; zijalasta molitev, Dict.; — 2) rachenförmig (bot.), Cig. (T.); — 3) schreierisch, M. zijáliti, alim, vb. impf. gaffen, Cig.

zijálo, n. 1) ber Rrater, Jan., Cig. (T.); ognjeno z., der Feuerrachen, Cig.; - 2) ber Baffer, ber Daulaffe; zijala prodajati, Maulaffen feil haben, gaffen; - 3) bas Blarrmaul, Mur., Cig.; ber Schreihale, BlKr.-M.

zijátski, adj. maulaffenmaßig, Cig.

zijanje, n. 1) bas Offenhalten bes Dunbes (Viaules, Rachens); — das Klaffen; — 2) das Gaffen; - 3) bas Schreien.

zijast, adj. gerne gaffend: z. človek, SlGor.,

Fr.-C.

zljat, f. ber Abgrund, Z.; (Zijati, krajno ime,

Prim.-Erj. [Torb.]). zijáti, jâm, vb. impf. 1) ben Rund (bas Raul, ben Rachen) offen halten; od žeje z.; — Naffen; zemlja od suše zija, Cig.; - 2) gaffen; z. kam, v koga; na kaj z., etwas begaffen, Cig.; če več ima, na več zija, je mehr man hat, besto mehr verlangt man, Z.; z vsemi tremi z. = Maulaffen feil haben, C.; -3) schreien, plarren, Mur., Dol., Gor., jvzh-St.; — lachen, C.; — zijati, am. jvzh-St.; praes, tudi: zijem, Levst. (Sl. Spr.). zijav, áva, adj. gafferifch, Zora; zijava usta,

LjZv.

zijava, f. bie Spalte, bie Rluft, C.

zijavec, vca, m. = zijač, zijak, ber Gaffer,

zijāvka, f. 1) die Gafferin, Cig., Jan.; — 2) bie Kluft, der Felfenschlund, die Grotte, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Jap (Prid.); - 3) zijavke, Rachenblütler (personatue), Tus. (B.). zijut, m. ber Abgrund, Valj. (Rad), (zjut) Mik.

zima, f. 1) ber Binter; po zimi, im Binter; huda z., ein ftrenger Binter; golomraza z., ein Binter ohne Schnee, Cig.; v zimah smo, wir find im ftrengen Binter, Lokve (Goris.)-Erj. (Torb.); - 2) bie Ralte, Mur., Cig., Jan., C.; zima me ima, tare, Mur.; - konjem je zima bilo, Prip .- Mik .; - ber Fiebetfrost; — 3) bela z., bas nörbliche Labstraut (galium boreale), Z., Medv. (Rok.).

zimast, adj. 1) winterlich, V.-Cig.; - 2) burch ben Groft beschädigt, vom Froft geborften: zimasto drevje, Z.; wetterflüftig, Cig.

zimce, f. pl. = zemci, SlGor.-C. zimci, m. pl. == zemci, Fr.-C.

zimec, mca, m. 1) ber Monat Janner, Guts .-Cig., C.; - 2) eine Winterfrucht: Die Wintergerfte, C.; - ber Binterlein, Cig.; - ber Binterapfel, Cig.; - 3) = vodomec, der Eisvogel, M.

zimen, mna, adj. winterlich, M.; - frostig. talt, Cig., Jan., C.

zimonji, adj. gur Binterszeit gefchehenb, Binter-: zimenja dela, ogr.-C.

zimenika, f. eine Art Apfel, C.

zimešnji, adj. = zimenji, ogr.-C.

zímica, f. 1) dem. zima; - 2) bas Fieber, Z., Raič (Slov.); (hs.).

zimice, f. pl. = zemci, Mariborska ok., Sl-Gor.-C

zimíka, f. eine Art Binterapfel, vzhŠt.-C.; eine Art Winterbirne, vihSt.-C. zimína, f. = ozimina, Mur.

zimisco, n. 1) ber Aufenthaltsort mahrend bes Binters, Let. : - 2) ber Binterpuntt, Cig.

zimiti, im, vb. impf. übermintern, Jan.

zîmka, f. 1) bie Binterfuh, Nov.-C.; krava, dasi zimka, ima vsako pot po dve latvici mleka, Jurc.; - 2) eine Binterfrucht, C., Z.; bef. ber Binterroggen, Cig.; - ber Binterapfel ober die Winterbirne, Z.

zīmnica, f. das Sieber, Meg.-Mik., Cig., Jan.,

ogr., Hal.-C.

zimnina, f. == ozimina, Jan.

zimolez, leza, m. die Rainweide, ber Harttiegel (ligustrum vulgare), Cig., Jan., C.; tudi češ. zimolez, zimolaz, Mik. (Et.).

zimorôdec, dca, m. = zimorodek, M. zimorodek, dka, m. ber Gisvogel (alcedo),

Jan., C. zimostráž, stráža, m. = božje drevce, božji

les, C.; - bas Bintergrün, Cig. zimovališče, n. daš Binterquartier, das Binter-

lager, C. zimovanje, n. bie Uberwinierung, Cig., M., Trub.

zimováti, üjem, vb. impf. ben Binter zubringen, überwintern, Mur., Cig., Jan., C., Trub., Jap. (Sv. p.), Vrt.

zimovišče, n. bas Winterquartier, bas Winterlager, ber Binteraufenthaltsort, Cig., Jan., SIN., Raič(Slov.); — hs.

zimovka, f. der Gimpel, Jan. (H.).

zimovnik, m = zimovišče, C.; - hs.zimski, adj. winterlich, Winters-; zimski čas, zimski večeri; zimsko vreme, zimska obleka.

zímščak, m. ber Winterflachs, vih St.-C. zímščica, f. ber Winterapfel, C., Valj. (Rad). zimzélen, m. bas Singrun: mali z., fleines Singrun ober Immergrun (vinca minor), Tuš. (R.).

ziniti, zinem, vo. pf. ben Munb (bas Maul, ben Rachen) öffnen; zini, da ti v usta pogledam! kar bolha zine = nicht weit, einen Ragenfprung, Cig.; — ben Mund aufmachen, um zu fprechen, etwas fagen; kadar zine, se zlaże; niti zinil ni; ni besedice zinil; z. ne zna = er tann nicht fünf gablen, Cig.

ziráš, m. kozje ime, Podmelci-Erj. (Torb.). získati, íščem, vb. pf. zujammenjuchen, C.; abjuchen, Cig.

ziskávánjo, n. das Zusammensuchen, die Aus-

forschung: istine z., Valj. (Rad).

ziskávati, am, vb. impf. == ziskovati : 811jammenjuchen, Habd .- Mik., C.

ziskováti, ûjem, vb. impf. ad ziskati, Cig. zîster, adv. zwar, Kor. - Mik.; (= stsl. ze isto že).

ziti, zidem, vb. pf. aufgehen, ogr.-C.; - (nam.

zíti se, zídem se, vb. pf. — zniti se, zujammentreffen: če se kaj zídemo, jvzh.St.

zivák, m. = zijak (psovka), vzhSt.-Pjk.(Črt.). zìz, zíza, m. kozji ziz, neka vinska trta in grozdje: die Beigdutte, C., Trumm., jvihSt. zíza, f. bie Mutterbruft: zizo (zize) dati otroku, Dol., St.

zizati, am, vb. impf. faugen, bef. an ber Mutterbruft faugen, Mur., Dol., St.

zizec, zca, m. = zizek, Mur.

zîzek, zka, m. die Lipe, Mur., St. zizen, zna, adj. noch an der Mutterbruft faugenb: z. otrok, ein Gaugling, Kremp .- M.

zizor, era, m. eine Art Untraut, vihSt.-C. zizljáti, am, vo. impf. fleinweise saugen : vino

ziznják, m. - odojek, bas Spanfertel, C. zizole, f. pl. die Jujube (zizyphus), Cig.

1. zjahati, ham, šem, vb. pf. burd ftartes, vieles Reiten schwächen, Cig.; - prim. iz-

2. zj**ahati, h**am, šem, *vb. pf. z.* s konja, raz konja, absiten, Cig., Jan.

3. zjahati, ham, sem, vb. pf. reitenb enteilen;

z. po ravnici; — (nam. vzj-). zjahavati, am, vb. impf. hin und her reiten, Pjk. (Črt.); — (nam. vzj-).

zjodiniti, inim, vb. pf. - zediniti, vereinigen, Mur., nk.

zjęmati se, mam, mljem se, vb. impf. fid) vertragen, harmonieren, V.-Cig.

zjęsti se, jem se, vb. pf. = zgristi se (o mleku), Črniče (Goriš.).

zjeti se, jamem se, vb. pf. fich einschießen, (in einer Arbeit) gentht werben: clovek se s casom v kakem delu zjame, GBrda.

1. zjęzditi, jęzdim, vb. pf. jufammenreiten, über-

reiten, mube reiten, Cig.
2. zjózditi, jezdim, vb. pf. 1) reitenb enteilen, bahinteiten: zjezdijo po vasi, kakor bi jih veter nesel, Pjk.(Crt.); - 2) z. sc, gegeneinanber reiten: Spet se v drugo zjezdita, Npes. - K.; (tudi brez "se": Bota v prvo zjezdila, Npes.-K.); — (nam. vzj-).

zjeziti, im, vb. pf. ergurnen, Cig., Jan.; z. se, gornig werben, Cig.; zjezil se je in je umrl, C.; — nam. vzj- (?); prim. razjeziti.

zježíti so, im se, vb. pf. sich emporrichten, sich emporftranben, Zora; — (nam. vz-).

zjókati se, kam, čem se, vb. pf. ju weinen anfangen, in Thranen ausbrechen; zjokal bi se človek, taka revščina je tam; - (nam. VZi-).

zjúgati, am, vb. pf. = zgugati, Jan.; - (nam.

zjútra, adv. = zjutraj, Mur., Cig., Jan., Dalm. zjútraj, adv. am Morgen, bes Morgens; zjutraj zgodaj vstane, zvečer pozno spat gre.

zjutranji, adj. am Morgen ftattfinbenb, Dorgen-, Fruh-; zjutranja pridiga, zjutranje delo, Cig.

zjútrnji, adj. = zjutranji: zjutrnji veter, bet Morgenwind, Jan.

zjútrnjica, f. das Worgengeläute, Mur.; -ber Morgengesang, Mur., Cig.

zjútroma, adv. 🚐 zjutraj. C.

zlačénje, n. = pozlačevanje, Cig.

zlagáč, m. = človek, kateri kaj zlaga, Cig. ziaganje, n. bas Zusammenlegen; z. zemljišč, die Arrondierung bon Grundftuden, DZ.; z. stavkov, ber Beriobenbau, Cig.; bie Composition (gramm.), Cig. (T.); z. pesmi, bas Dichten.

1. zlagati, am, vb. impf. ad 1. zložiti; 1) Allfammenlegen; jufammenbaden; blago z.; drva z., Holz schichten; oprano perilo z. v omaro; z. črke = staviti črke, Lettern sepen, Cig. (T.); - pesmi z., Lieber bichten; - 2) z. se, gufammenpaffen, gufammenftimmen, barmonieren, Cig., Jan., C.; to se ne zlaga, bas lafst fich nicht vereinigen, Cig.; - z. se s kom, fich mit jemandem gut bertragen, Cig.; — z. se s kom v kaki reči, mit jemanbem in einer Sache übereinstimmen, Cig.,

2. zlagati, am, vb. impf. ad 2. zložiti; ablaben: drva, seno z. z voza.

złágati se, zláżem se, vb. pf. pogi. zlegati se, zlagoma, adv. leicht, bequem, langfam, Mur., Cig., Jan., C., Mik.; bolnega človeka naj zlagoma, ne da bi se s hojo ugrel, domov spravijo, Vrtov. (Km. k.).

zlahkoma, adv. mit Leichtigfeit, leichtlich, Mur.; Cig., Jan.; to ni izteklo zlahkoma, LjZv.; poplava je valila z gora težke plošće tako zlahkoma, kakor bi bile šiške, LjZv.; -

ungezwungen, Cig.

zlajšanje, n. bie Erleichterung.

zlājšati, am, vb. pf. erleichtern; srce si z.; – milbern, linbern; z. težave; —z. se, leichter

werben; - prim. izlajšati. zlajšava, f. bie Milberung, bie Linberung. zlajšávati, am, vb. impf. = zlajševati, Mur. zlajaek, ska, m. bie Erleichterung, bie Milberung, Jan.

zlajševanje, n. das Erleichtern.

zlajševáti, ûjem, vb. impf, ad zlajšati; etleichtern ; - milbern ; zlajšujoče okolnosti, Dilberungsumftanbe, DZ.

zlajšílo, n. bie Erleichterung, bie Begunftigung, DZ.

zlāk, m. = slak, Jarn., Mik.

zlaka, f. bie Schererei, Cig.

zlamati, am, vb. pf. gujammenbrechen, in Stude brechen, Cig., M.; vse palice z., jvghSt. zlasati, am, vb. pf. bei ben haaren nehmen

unb beutein; z. nepokornega decka.

zlasti, adv. = izlasti, befonbers. zlat, m. bas Golbftud, ber Ducaten, Mur., Jan., Pohl.(Km.); tolarji, zlatje, Trub.; Zlodej (zlodi) naj vzame ("zeme") turske gradi, Vse turske gradi, žolte zlati! Npes.- Vraz.

zlât, zláta, adj. golben; z. križec; zlate gradove obetati; zlata moja mati! Npes. - C.; zlata pena, baš Blaitgolb; zlato zrnje, baš Grangolb, Cig.; zlate nitke, bas haargolb, Cig.; -zlata zila, bie golbene Aber; -zlata poroka, die golbene Hochzeit; zlata masa, die Jubelmeffe; — zlati, ber Golbgulben, Meg., Trub., Krelj; tvoj denar, gros, marcel, zlati, tolar, Krelj; vol tri ali štiri zlate vreden, Krelj; sto zlatih, Krelj; en rdeč zlati, Jsvkr.; osem denarjev ali desetakov (Grojdjen) store en zlati (Guiben), Trub. (Post. 177); rdeči zlati, ber Golbbucaten, Dict.

zlaták, m. ber Ducaten, Navr. (Let., Kop. sp.).

Count

zlatník, m. 1) das Goldstüd, ber Ducaten,

Z., Nov.

Jan., DZ., Cel (Ar.); - 2) die Golbgrube,

slatar, rja, m. ber Golbarbeiter, ber Golbichmied. zlatnína, f. bie Golbfache, die Goldware, bas zlatarica, f. bie Golbichmiebin. Bolbaeidmeibe: tudi coll. zlatariti, arim, vb. impf. in Bold arbeiten, Goldzlatninat, rja, m. ber Golbgeschmeibehändler, fcmieb fein, Cig. Cig. zlatárka, f. ber Golbfafer, Jan (H.). zlato, n. bas Golb; suho, čisto z., gebiegenes, zlatarnica, f. bie Golbidmiebmerfftatte, C.; ber reines Golb; prano z., bas Bafchgolb, Erj. (Min.); predeno z., bas Fabengolb, Cig. Goldichmieblaben, Cig. zlatárski, adj. bie Golbichmiebe betreffenb; ziazlatobrov, brova, m. die Golbbroffe (chrysophris aurata), Cig., Erj.(Z.). tarsko delo, bie Golbichmiebarbeit; zlatarska oslica, ber Brobierstein, Cig.(T.). zlatodėj, dėja, m. = zlatodelec, Jan. zlatarstvo, n. bas Golbichmiedhanbwert. zlatodetec, ica, m. ber Goldmacher, ber Alchezlatast, adj. golbgelb, Cig. mist, Cig., Jan. zlatun, tna, adj. golben, Jan., C.; - Golb., zlatodělstvo, n. bie Bolbmacherfunst, Cig., C.; zlatna vaga, bie Golbwage, Dalm. ziatęn, adj. goldig: Ziateno rumen, 'Ma čopek zlatoglav, glava, m. ber Asphobill, die Gilbzelen (namreč: koren, bie Möhre), Vod. (Pes.). mura (asphodelus), Nov. C zlatoglav, gláva, adj. golbföpfig, Jan. zlatenica, f. i) bie Gelbsucht; - tudi zlatenica in zlatenica, Valj. (Rad); - 2) razne zlatoglavec, vca, m. das Golbhahnchen (regurumeno cvetoče rastline: zlatenice in zlatice lus flavicapillus), Z. so rumene, Ravn.(Abc.); bas Bergwohlverzlatogriv, gríva, adj. golbmähnig, Jan. leih (arnica montana), Trebuša-Erj.(Torb.); zlatogrivec, vca, m. 1) == zlatogriv konj, C.; -- das mahre Labfraut (galium verum), C.; – 2) pl. zlatogrivci, die Schlange (ein Sternbilb), Mik. - bas Scholltraut (chelidonium maius), C.; - bie Sumpsbotterblume (caltha palustris), ziatokiep, kiepa, m. ber Goldichlager, Cig., C.; - ber Hahnenfuß (ranunculus), Medv. Jan.; — polj. zlatokljún, kljúna, *adj.* goľbschnäbelig, Zora; (Rok.).zlateničen, čna, adj. gelbiilotig. zlatokljuna ptica, LjZv. Blatenicje, n. ber Sahnenfuß (ranunculus), zlatokop, kopa, m. ber Golbgraber, Cig., Jan., Bleiw .- C. Erj. (Izb. sp.), LjZv. zlatokôpec, pca, m. = zlatokop, Bes. zlatenik, m. ber Ringfinger, Slom .- C. zlatenina, f. die Goldware, bas Goldgeschmeide, zlatokrił, krila, adj. golbbefiligelt, Jan., nk. zlatokrilát, éte, *adj.* — zlatokril, *Jan*. Cig., Jan., Ravn.-Valj (Rad). zlatokriteo, ica, m. :) ber Rojentafer (cetonia zlatenka, f. eine gelbe Blume: Na vrtu so pleza Zlatenka, cvete, Vod. (Pes.); - bie aurata), Jan., C., Z.; ber Goldfafer (cetonia Butterblume (caltha palustris), Blc.-C. sp.), Malhinje na Krasu - Erj. (Torb.); zlatenkast, adj. golbfarbig. zlatica, f. 1) kuna z., ber Golbmarber, Cig., 2) ber Feuerfalter (polyommatus phlacas), Erj. (Z.). Jan.; — 2) bas Goldfischen (cyprinus aurazlatokrířen, řna, adj. = zlatokril, Cig. tus), Erj.(Z.), Blc.-C.; -- neks ribs v potocih zlatolas, lása, adj. golbhaarig, mit golbfarbeokolo Notr. Bistrice-Erj.(Torb.); - 3) bet nem Saar, Jan., nk. Фарпенрив (ranunculus), Cig., Jan., Nov.-С.; zlatolâsec, sca, m. ber Goldhaarige, ber Blonde, mehurna ali strupena z. (ranunculus scele-Jan.(H.). zlatolásen, sna, *adj.* = zlatolas, *Cig.* ratus), travniška z., icharfer habnenfuß (ranunculus acris), Tus. (R.); vodna z., bie zlatolika, f. bie Gold- ober Dotterweibe (salix Dotterblume (caltha palustris), Cig.; = povitellina), vzh.St. vodna z., Nov.-C.; -4) bas Golbers, Cig., Jan. zlatolist, lista, adj. golbbelaubt, Cig. zlatič, íča, m. baš Schölltraut (chelidonium), Z., Ščav.-Pjk.(Črt.). zlatoljuben, bna, adj. goldliebenb, goldbegierig, Cig. zlationica, f. zlationice, Sahnenfuße (ranunzlatoljubje, n. bie Golbbegierbe, Cig. culaceae), Jan., Cig.(T.), Tuš.(R.). zlatoluskinast, adj. goldichuppig, Cig. zlatilo, n. bie Golbfarbe, h. t.-Cig.(T.). zlatomasnik, m. ber Bubelpriefter, nk. zlatina, f. = zlatenina, Cig., Dol. zlatonósen, sna, adj. golbführenb, golbhältig, zlatînje, n. = zlatenina, Mur., Danj.-C. Jan., Cig.(T.); zlatonosni razsipi, Goldjeifen, zlatíti, ím, vb. impf. vergolben; z ognjem z., Cig.(T.); (rus.). im Jeuer vergolden, Cig.; - golben erscheinen zlatoòk, óka, adj. golbangig, Cig. luffen: vzhajajoče solnce goram vrhove zlati, zlatopas, pása, adj. golbgegürtet, Cig. nk.; - z. se, golbfarben werben, C.; einen Golbziatopèr, péra, adj. golbgefiebert, Jan. giang haben, Cig. zlatka, f. oveje ime, Erj. (Torb.); — = (kuna) zlatopéren, rna, adj. golbbelaubt, Cig. zlatoperka, f. ber Golbflügel (motacilla chryzlatica, Jan (H.). soptera), Cig. zlatnat, adj. golbig, Jan. zlatnica, f. die Golbfliege (chrysis ignita), C. zlatopęsek, ska, adj. golbsanbig, Jan.; zlato-

peska glina, $LjZ\nu$.

blago, DZ.

zlatoploščen, adj. golbplattieri: zlatoploščeno

zlatuna, f. bie gelbe Biefenraute (thalictrum

zlatoporocen, cna, adj. jur golbenen Hochzeit gehörig: zlatoporočni ženin, -čna nevesta, ber Aubelbrautigam, die Aubelbraut, Cig. zlatoprainica, f. bie Golbmascherei, nk. zlatopredec, dca, m ber Golbfpinner, Jan. zlatopredka, f. bie Golbipinnerin, Jan. zlatorep, repa, adj. golbichwanzig, Jan., C. zlatorępka, f. žival z rumenim repom, Cig., zlatoręz, ręza, m. = zlatorezec, Jan. zlatorezec, zca, m. ber Golbichneiber, Jan. zlatorit, rita, m. (preprosto) das Barteltind, bas Herzblatt, Cig., M. zlatoritka, f. ein Rachtichmetterling: ber Golbafter (liparis chrysorrhoes), Cig., Jan., Erj. (Z.), C., Nov. zlatorjav, áva, adj. golbbraun, Cig. zlatorog, roga, m. ein golbgehörnter Bod (in der Sage), Gor. zlatorog, roga, adj. goldgehörnt, Cig. zlatorok, roku, adj. goldhandig, Cig. zlatorov, rova, m. die Goldgrube, Bes. zlatorumen, ena, adj. golbgelb, Cig., Jan., nk. zlatorun, runa, adj. mit golbenem Blies, Z., nk. zlatoslêdec, dca, m. der Golbsucher, Cig. zlatostrun, struna, adj. golbfaitig, Cig. zlatotkałec, łca, m. ber Goldwirfer, Jan.(H.). zlatotołk, tółku, m. ber Goldschläger, C. zlatotopen, pna, adj. golbauflojenb: zlatotopna voda, bas Konigswaffer, Sen. (Fiz.). zlatotopka, f. bas Golbicheibemaffer, bas Ronigswasser, C., h. t.-Cig.(T.). zlatotračnica, f. eine Art Lilie (lilium auratum), Cv. zlatotvor, tvora, m. ber Golbmacher, ber Alchemist, Cig. zlatotvorec, rca, m. ber Alchemift, Jan. zlatotvorstvo, n. die Alchemie, Cig. zlatoùst, ústa, adj. zlatousti Janoš, Johannes Chryjoftomus, ogr.-C. zlatov, adj. = zlaten, Golb : z. kovać, zlatova vaga, vzhSt,-C. zlatovčica, f. ber Galbling (salmo salvellinus), Jan., Erj.(2.). zlatovec, vca, m. ber Chrysolith, Jan. zlatovez, véza, m. ber Goldstider, Navr. (Let.). zlatovêzec, zca, m. ber Golbftider, Cig., Jan. zlatovêzka, f. bie Golbstiderin, Cig., Navr. (Let.). zlatovît, adj. golbreich, LjZv. zlatovka, f. ber Salbling, Guts., Mur. - Cig., Jan.; - prim. zlatovčica. zlatovranka, f. bie blaue Rade ober Mandel-Itāķe (coracias garrula), Erj.(2.), Danj.-Mik., Levst.(Nauk). zlatozáren, rna, adj. golbstrablenb: zlatozárno solnce, nebeski svatje v zlatozarnih odejah, Vrt. ziatozelèn, éna, adj. golbgrun, Cig. zlatožéljen, lina, adj. goldbegierig, Cig. zlatožíten, ina. adj. hamorrhoibal, Cig., Jan.;

zlatožítna glavobolia, SIN.

zlatožôšt, žólta, adj. golbgelb, Cig., Jan.

flavum), Z. ziè, adv. = zio, slabo, hudo, ogr.-C. zièc, zieca, m. ber Kragen (g. B. am Beige), Dol. zicanje, n. bas Gerede, Cig.; — (nam. vzl-). zlécati se, am se, vb. impf. ad zlekniti se; fic ansftreden, bie Glieber ftreden, fich reden, Cig., Jan., Met., Ravn.-Valj.(Rad); — (nam. vzl-). zleceváti se, fijem se, vb. impf. fich ftreden, fich reden, Jan .; - (nam. vzl-). zieci so, ziężem se, vb. pf. zusammenpassen, M., C. ziệd, m. bas Ubel, ogr.-C. zledonoti, im, vb. pf. gu Gis werben, Z. zledeniti se, im se, vb. pf. = zledeneti, Cig. zleditl se, im se, vb. pf. ju Eis werben, gefrieren, Z., Vrt. zlég, m. das übel, Cig., Jan., Trub., Krelj, i. dr.; napačno iz gen. zlega (nom. zlo). ziega, f. bas Rujanimenpaffen, C. zioganje, n. bas Bujammenpaffen, bie Ubereinftimmung, C. zlégati se, lêgam se, vb. impf. ad zleči se; gufammenpaffen, C. zlegáti se, zlážem se, vb. pf. eine Lüge aussprechen; kolikorkrat zine, tolikokrat se zlaže, er lügt, wenn er ben Mund aufthut; z. se komu, jemanden anlügen; zlegal se mi je, er hat mir sein Wort nicht gehalten. ziçgoma, adv. = ziagoma, Jan., Ravn., Svet. (Rok.) zlehčáti, am, vb. pf. erleichtern, Z. zlehcava, f. bie Erleichterung, bie Milberung, C. zlehkotiti, im, vb. pf. erleichtern: ladjo z., ogr.-C.; - prim. izlehkotiti. ziek, zieka, m. ber Auffchlag am Armel, Cig., Rib.-M.; suknje z ozkimi zleki za pestjo, zlękati, am, vb. impf. ad 1. zlekniti; z. obleko, ein Rleib auffchlagen, Cig. 1. zlékniti, lêknem, vb.pf. einbiegen, Jan.; obleko z., ein Rleid aufschlagen, Cig.; gufammenbiegen, C.; zleknjen, gefrummt, gujammengezogen, C.; - z. se, fich einbiegen, Cig., M.; zujammentauern, C.; — z. se, fich entfegen, C. 2. zlékniti, léknem, vb. pf. 1) fireden: z. trudne ude na travi, LjZv.; zleknjen, gestredt, Dol.; kače imajo zleknjeno telo, Vrt.; — z. se, sich ausstrecken, sich recken; z. se v zeleno travo, Erj. (17b. sp.); z. se po mehkih blazinah, Jurč.; z. se po koncu, Jurč.; - z. se == umreti (preprosto', Dol.; - 2) z. koga, jemanben gu Boben ftreden: pritlikavec je mogel z. na tla junaka, Vrt.; zrno ga bode zleknilo na zemljo, SIN.; z. in na da položiti koga, Zv.; — (nam. vzl-). ziệknjenec, nca, m. mladenić, ki se po koncu drži, Dol.; - (nam. vzl-). ziện, m. neka bolezen pri prascih: bolna žival neče jesti, vedno leži ter često se zdrzne in strese po vsem životu, Bolc-Erj.(Torb.);

- prim, zleniti se,

Ciongle

zléniti se, lênem se, vb. pf. = zdrzniti se, etfcauern, Dict., Bolc-Erj. (Torb.); clovek se zlene in strese, Rog. - Valj. (Rad); - nam. zlekniti se, vzlekniti se.

zioniti se, im se, vb. pf. trage werden, C., Z. zicpa, adv. = z (iz) lepa, im Guten.

ziepek, pka, m. etwas Bujammengeleimtes, Levst (Zb. sp.).

zlepiti, im, vb. pf. zusammentleben, gusammenleimen, fitten, Cig., C., nk.

zlepljenec, nca, m. bas Conglomerai, C. zlopljenina, f. bie Bapparbeit, Cig.

zlopljati, am, vb. impf. ad zlepiti, Z., nk.

zlepnost, f. die Cohafion, Cig.(T.). zleseneti, im, vb. pf. holzig werben, Cig.

1. zlesti, lezem, vb. pf. 1) na kup z., verfallen : bajta je na kup zlezla; na kup je zlezel, er ift fehr herabgetommen, Cig.; einschrumpfen, Cig.; od groze na kup z., zujammenjchaubern, Cig.; - 2) fich verfriechen: v luknjo z,

2. zlesti, lezem, vb. pf. herabfriechen: z dre-

Vesa Z.

3. zlésti, lêzem, vb. pf. hinauffriechen : na drevo z.; črez ograjo z.; — (nam. vzl-).

zlet, zieta, m. ber Aufflug, Cig., Jan.; - ber Aufschwung, Cig.; - (nam. vzlet). zlotati, letam, vb. impf. ad zleteti; wieberholt

auffliegen, Cig., M.; - (nam. vzl-).

zletav, áva, adj. flatterhaft, unbestänbig, Vas Krn-Erj. (Torb.); zletava in ničemurna je postala, LjZv.: - (nam. vzl-).

zletávati, am, vb. impf. = zletati; hin unb ber fliegen : metuljec sem tam zletava, ptice z ene vejke na drugo zletavajo, ogr.-Valj. (Rad); - (nam. vzl-).

21¢ten, tna, adj. ältlich, Kor.-M.

zleteti, im, vb. pf. auffliegen, ju fliegen anfangen ; z. iz boba, mit ber Thur ins haus fallen, V.-Cig.; - (nam. vzl-).

zlototi so, im so, vb. pf. fliegenb gufammenfommen: zlete za kozarček se vinske mušice, Levst.(Zb. sp.).

zletováti se, újem se, vb. impf. = zletavati

se, bin und ber fliegen, Let.

zlevanje, n. bas Giegen: z. svec, ogr. - Valj. (Rad).

zlovanka, f. eine Art Ruchen aus Weizen, Beiben ober Rufurugmehl ("Tomerl"), C., vzhSt.; zlevanke ali močniki, Pjk. (Črt.). ziệvka, f. = zlevanka, C.

1. zlez, leza, m. bas Berabsteigen: prosti z., Telov.

2. zlęz, m., V.-Cig., pogl. slez.

zlęźen, zna, adj. zujammenpaffenb, C.

zlio, adv. guffeiß, gutrob, (tudi: na zlic), M. zlicoma, adv. in gleicher Flache, nicht berausragend, Svet.(Rok.); in gleicher Fronte, C.; (pren.) z. je bilo platna, bie Leinwand hat fnapp ausgereicht, Savinska dol.-C.

zlimati, am, vb. pf. zusammenleimen.

zlîtek, tka, m. 1) ber Gust, C.; iz enega zlitka, aus einem Guss, SIN.; — 2) bas Gegossene, bas Gussstüd, Cig.(T.); železo v zlitkih, bas Baineifen, Cig.

zliti, lijem, vb. pf. 1) gujammengießen; vse ostanke vkup z.; — barve z., die Farben verschmelzen, Cig. ; - zusammenschmelzen, Cig. ; kovine z., Metalle legieren, Cig. (T.); (fig.) verschmelzen, Cig.(T.); — z. se, zusammen-fließen, Cig.; zusammenlausen (o tekočih barvah), Cig.; — 2) in eine Form gießen, Mur., Cig., Jan. ; zlita železnina, Bufseifen Cig.; zlato tele so zlili, Jap. (Prid.); kralj je dal zliti krasno zlato jabolko, Levst. (Zb. sp.); zliven = zlit, Dict.; (zlęjem, kajk.-Valj.[Rad]),

zlitina, f. 1) bas Brobuct ber Legierung, Cig.(T.), Erj. (Min.), Sen. (Fix.) ; - 2) gegoffene Arbeit,

die Gufeware, Cig., Jan.

zlitje, n. ber Abgufs (g. B. eines Bilbes), C. zliv, m. die Berichmelgung, Cig.(T.).

zliváč, m. ber Gießer, Cig.

zlivanica, f. eine Speife ("Dfentomerl"), vgh-Št., Jan.(H.); - prim. zlevanka.

zlivanje, n. bas Biegen, ber Bufs, Cig. (T.); z. zvonov, Cig.

zlívanko, f. pl. - zlevanke, Sčav.

zlivati, am, vb. impf. ad zliti; 1) zusammengießen; z. se, zusammenfließen: barve se zlivajo (verichwimmen), Cig.; — verichmelgen (chem., fig.), Cig.(T.); - 2) in eine Form gießen, abgießen, Mur., Cig., Jan. zlivek, vka, m. 1) bie Guisform (3. B. für

Rergen), Cig., Dol .- Mik.; - 2) pl. zlivki,

Bufammengegoffenes, C.

zljúbiti, im, νb . pf. ι) = obljubiti, C.; — 2) z. se, belieben; zljubilo se mu je igrati; zliubilo se mi je k vam priti; zljubilo se mu je darila, er wünschte sich ein Geschent, Glas.

zlộ, g. ziâ, n. ba\$ Übel, Mur., Cig., Jan., nk.; dosta zla, C.; vse zlo, alles libel, C.; zlo ti bodi! hol bich ber Rudud! C., Z.;-prim. zel (adj.)

ziộ, adv. fehr; — pogl. zelo. zlob, zloba, m. die Fraifen, C.

złób, zlóba, *adj.* grimmig: silno zloba sta bila, Trub.-Mik.

zlóba, f. 1) die Schlechtigkeil: z. pregrehe, C.; die Bosheit, Cig., Jan., nk.; z. krivičnega srca, Krelj; - 2) ber Born, die Buth, Mur., Cig., Jan., C., Valj.(Rad).

złoban, bnà. adj. = zloben, Dict.

zlóben, bna, adj. 1) bösartig, böswillig, bos-haft, Cig., Jan., nk.; böje, frebelhaft, Cig., Jan., C.; zlobno dejanje, Cig.; zlobni srd, C.; — 2) zornmuthig, Guts. - Cig.; bitterboje, grimmig, wuthenb, Meg., Dict., Guts., Mur., Cig., Jan.

zlobinja, f. = zlobnost 1) (i): mala stopinja, a

velika zlobinja, Levst.(Zb. sp.).

zlodíti, ím, vb. impf. 1) böfe machen, Mur.; — 2) z se, gurnen, wuthen, fich argern, Meg., Mur., Cig., Jan.; zakaj se ajdje zlobe i Dalm., Trub.; tako divja ino se zlobi ta svet, Trub.; - 3) z. se, brohen, C.; z. se komu, Jarn.; zlobi se mu, da ga bo otepel, da mu bo hišo podžgal, Fr.-C., Savinska dol.-DSv.; – 4) z. se, großthuend versprechen: Le dolgo se zlobi, da bo v mesto šel, C.; 46 let se je ta tempelj delal, in ti se ga zlobiš v treh dneh postaviti? Ravn.; Tam se mladenič ne zlobi Biti modrejši kakor ti, Slom.

zlobiv, sva, adj. grimmig, Z., M.; z. vihar, Levst.(Zb. sp.); z. jezik, Ravn

Levst. (Zb. sp.); z. jezik, Ravn. zlobljénje, n. bas Drohen, C. zlobnež, m. ber Bojewicht, C., SIN.

21obnica, f. bie Boshafte, Jan.(H.).

zlobnják, m. die Fraisen (otrocja bolezen), C. zlobnost, f. 1) die Bösartigkeit, die Bosheit,

Cig., Jan., nk.; ber Frevelmuth, Cig., Jan.;

— 2) ber Grimm, ber Born, ber Unwille,
Mur., Cig., Jan.; moja zlobnost se bo črez
le-to mesto vnela, Dalm., Krelj; — tudi:
zlobnôst, Dict., Valj. (Rad).

zlobôst, f. = zloba 2), Trub.

zlobóta, f. 1) = zloba 1), Valj.(Rad); - 2) = zloba 2), Trub.

zlobóten, tna, adj. bösartig, C.

zlobováti se, fljem se, vb. impf. brohen: nikar se ne zlobuj s svojo močjo, Ravn.

ziộč, m. pogl. izloć.

21oca, f. bie Schlechtigfeit, bie Bosheit, Mur., C., SIN.

216čest, adj. (thletht, böje, Dict., Mur., Dol.-Cig., Jan., C., Mik., Krelj, nk.; złočesti ljudje, Svet.(Rok.); — tudi: złočest, čésta. 216česten, stna, adj. bošhaft, ogr.-C.; heilloš,

lócosten, stna, *adj.* boshajt, ogr.-C.; hetil Cig.; — tudi: zlocésten.

zločesinik, m. ber Böjewicht, C.; ber Taugenichts, Dict.

zločestôča, f. bie Bosheit, ogr.-Valj.(Rad). zločestost, f. bie Bosheit, Dol.-Cig.

zlodin, cina, m. 1) ber fibelthater, Cig., C., Levst. (M.); — 2) bie fibelthat, nk.

zločinec, nca, m. ber Abelthater, Cig., Jan. zločiniti, fnim, vb. impf. = zlo činiti, Ables thun, Levst. (Zb. sp.).

zločinka, f. die Abelthäterin, Cig., Jan.

zločinski, adj. ilbelthaterisch, frevelhaft, Cig. zločinstvo, n. bie Ubelthat, bas Berbrechen,

Mur., Cig., Jan., C., nk.
zlôdej, m. ber Böse, ber Teusel (navadno le v
kletvi); da te z.! bas bich ber Rudud!
Cig.; ta decek je od zlodeja, bas ist ein
Teuselsknabe! (nav. zlodi, gen. zlodja; toda:

zlodej, Trub.-Mik.). 21odejati, am, vb. impf. mit bem Borte "zlodej" fluchen, Jarn., Jsvkr.

2164ejev, adj. des Teufels-, Teufels-, teuflisch; to je zlodejev deček!

zlodejeváti, ûjem, vb. impf. mit "zlodej" fluchen, Cig., Jan., C.

21odejevnik, m. ein bom Teufel Befeffener,

zlodejski, adj. teuflisch, Jan.

zlodéten, ina, adj. - hudodelen, übelthätig,

zlog, 16ga, m. 1) die Contribution, die Beisteuer, C.; die Concurrenz, Levst. (Pril.); z.
k davkom, die Steuerumsage, Levst. (Nauk);
— 2) die Structur (min.), Cig. (T.), Erj.
(Min.); — 3) der Stil (po češ., rus.), Cig.;
stavdinski z., der Baustil, LjZv.; die Diction,

Cig.(T.); (prim. slog); — 4) ber Einklang, Cig.; — 5) bie Fuge, Cig.; (prim. stik); — 6) bie Filbe, Mur., Cig., Jan., Cig.(T.); (stsl., rus.); — 7) = sirok ogon, ein breites Aderbeet, C.; (prim. slog); — 8) etwas Ausammengelegtes: z. drv, ein Holzstöß, z. snopia (= zloženo snopie), C.; — ber Schrists o. Lonsab, h. t.-Cig.(T.).

1. zlôga, f. 1) eine Lage (z. B. Holz), C.; — 2) = zlog, die Silbe, Guts., V.-Cig.; — 3) = sloga, die Eintracht, die Einigfeit, Cig., Jan., Cig. (T), C., Levst. (Zb. sp.).

2. zloga, f. eine geringe Abichüffigleit: njiva na zlogi, C.

zlogtasen, sna, adj. 1) ibelflingend, Jan.(H.);
— 2) von üblem Rufe, berüchtigt, Cig., Jan.,
C., nk.

zlogiasje, n. ber Ubelflang, Jan.(H.).

zlogótčen, čna, adj. Ubleš nadyrebenb: nihće ni zlogolčen o nji, Jurč.

zlogoméren, rna, adj. filbenmessenb, quantitierenb: zlogomerna poezija, Cig.(T.).

zlogomerje, n. bie Gilbenmeffung, Cig. (T.); bie Brofodie, Cig., Jan. 210gosteven, vna, adj. filbengahlend, Cig. (T.).

złogostoven, vnn, aaj. mbengayteno, cig. (1.5. złogovánje, n. das Shlabieren, Mur. złogováti, üjem, vb. impf. shlabieren, Mur.,

zlogováti, üjem, vb. impf. jhiladietett, Mur.,
Jan.

210govnica, f. 1) bie Gilbentafel, nk.; - 2) bas Gilbentathfel, Jan.

zlohóten, ine, adj. fibelwollenb, Cig., Jan., Cig. (T.), Zora.

zlohótnost, f. das Übelwollen, die Ungunft, Cig.

1. 216m, 16ma, m. ber Bruch: z. vratu, kosti, Cig.

 zlòm, lóma, m. ber Böfe, ber Zenfel, Mur., Cig.; (ublazena beseda za: zlodei? C.).

1. zlomástiti, fistim, vb. pf. in ungefühner Belfe zerbrechen: drevie z., Ravn.; z. komu kosti, Dalm.; — potolči, Dict.; z. sovražnika, Dalm.

2. zlomástiti, åstim, vb. pf. ungeftilm einbrechen: z. v hišo. V.-Cig.: — (nam. vzl-).

z. v hišo, V.-Cig.; — (nam. vzl-).
1. zlômek, mka, m. bas Bruchstüd, Cig.; — = ulomek, ber Bruch (math.), Jan.

2. zlômek, mka, m. ber Boje, ber Tenfel; (v kletvicah): ti zlomek ti! to je sam zlomek! kaj zlomka! kdo, zlomka, ti pa to pravi! Zv.; — prim. 2 zlom.

zlomiselje, n. ber Abelfinn, Cig.(T.);—po stsl. zlomiseln, adj. übelgefinnt, Jan.

zlomîsednik, m. der Abelgesinnte, Cig.
1. zlómiti, lómim, vb pf. zerbrechen, brechen; palico z.; nogo, roko, vrat si z.; z. pečat, das
Siegel verlehen, Cig.; — (pren.) krc, mraz
ga je zlomil, er betam einen Arampfe, Jieberanfall, Cig.; strah in žalost ga zlomi, Glas.;
— z. se pri delu, sich bel der Arbeit abmartern, C.

2. zlómiti, lomim, vb. pf. z. kaj s česa, etwas herabbrechen, Cig.

3. zlómiti, lómim, vb. pf. einbrechen: z. v hiso, Cig.; tatje do njih zlomijo, Ravn.; — (nam.

zlômka, f. die Baldichnepfe (scolopax rusti-cola), Cig.; pogl. sloka, sluka.

zlômkov, adj. = zlodejev, Cig.

zlomljiv, iva, adj. kar se rado zlomi, bredbur, Cig.

zlomljívost, f. die Brechbarteit, Cig. zlonosen, ana, adj. unbeilichwanger, Cig.

zlonráven, vna, adj. unfittlich, Jan.(H.). zionravjo, n. bie Unfittlichleit, Levst. (Nauk).

zlorába, f. ber Mifsbrauch, C., nk.

zioráben, bna, adj. mijsbrauchtich, Jan. (H.). ziorábiti, im, vb. impf. mijsbrauchen, (nam. v zlo rabiti), nk.

zlorad, ráda, adj. jópabenfroh, Jan., Cig.(T.); stsl.

zlorádost, f. die Schabenfrende, Jan., Cig.(T.),

nk.; — prim, zlorad,

zlorecnik, m. ber Schwatzseber, ber Ungfüdsprophet, Jurč.(Tug.); - prim. hs. zloguk (v istem pomenu).

slosiuten, tna, adj. Unglud ahnend, Cig. (T.);

zlosręčen, čna, adj. = nesrečen, Jan., nk. ziost, f. 1) bie moralifche Schlechtigfeit, bie Bosbeit, Cig., Jan., C., M.; bas Lafter, Mur.; Zlosti še ne znate, Danj. (Posv. p.); to je sama zavist in zlost, Let.; - 2) ber Born, ber Grimm, Jan., C.; - 3) bie Drangfal,

zlosten, stna, adj. 1) boshaft, frevelhaft, Cig.; übelthäterisch, lasterhaft, Mur.; — 2) grim-

mig, Jan.

zloščina, f. die Eintracht, C., Z.; tako je bitro zopet združnost in zloščina prišla v ljubo mesto, Jurč.; - prim. zloga.

zlota, f. bie Schlechtigfeit, C. zlotati, am, vb. pf. zufammenlothen.

zloten, tna, adj. folecht: zlotno sadje, C.; z. odrastek, Nov.

zlotévati se, am se, vb. impf. ad zlotiti se, Jan. zlotiti se, im se, vb. pf. 1) fich unterfteben, Jan.; z. se desa, fich über etwas hermachen, Jan.; — 2) z. se česa, etwas erfaffen, er-lernen, C.

zlotvor, tvora, m. ber Ubeltfater, ber Miffe-thater, BlKr., Nov.-C., nk.; ber Schurte, Cig.

zlotvôrnik, m. = zlotvor, BlKr.

zlotvorski, adj. übelthaterifc, Jan (H.). zlotvorstvo, n. bie Ubelthat, Jan. (H.).

zlovoljen, lina, adj. 1) übelmollenb, bosmillig, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; - [chabenfroh, Mur.;

- 2) übellaunig, verbrießlich, Cig., Jan. zlovoljnet, m. ber Griesgram, Jan. zlovoljnik, m. ber Abelgefinnte, kajk. - Valj.

(Rad). zlováljnost, f. 1) die Böswilligkeit, das Übel-

wollen, Cig., Jan., Cig.(T.), C.; - die Schabenfrende, Mur .: - 2) Die Berbrieglichfeit, Jan., Vrtov.(Km. k.).

zlozvočen, čna, adj. übeltlingend, Jan.(H.). zlozvôčje, n. die Rakophonie, Cig.(T.).

zlożba, f. die Busammenlegung, Cig.; z. zemljisc, die Commaffation, Jan., Nov.

slotek, zka, m. bas Busammengefeste: bie Composition, Cig.; ein Zusammensepungs-

ftlid (min.), Cig.(T.); - gnojni z., ber Compostbunger, Vrtov. (Km. k.).

zložéljen, ljna, adj. argwillig, Cig.

— 927 —

1. zložen, žna, adj. 1) eintrachtig, einmuthig, Dict., Mur., Cig., Jan., nk.; (prim. zloga 3)); — 2) Silbens: zlężna mera, Vod.(15b. sp.); — 3) zlożni del, ber Bestanbtheil, bas Element, Vrtov.(Km. k.).

 zlóžen, žna, adj. i) janji abgebacht, Cig.; (zlózen) Temljine(Tolm.) - Strek. (Let.); z. svet, Rut. (Zg. Tolm.); z. pot, ein nicht steiler Beg, C., Z.; zložno se dviguje gorovje, LjZv.; - 2) bequem, gemachlich, Cig., Jan., nk.; zložno živeti, C., Svet. (Rok.).

zloženina, f. etwas Busammengelegtes; ein Busammensehungsftud (min.), Cig.(T.).

zloženka, f. ein aufammengefestes Wort, Jan. (H.).

1. zložíti, ím, vb. pf. 1) zujammenlegen; obleko z. v omaro; kramo z. v krošnjo, Cig.; idjiditen: drva z. na sežnje, das holz auftlaftern, Cig.; - z. zemljišča, Grundftude commaffieren, Jan.; - gufammensteuern: z. denar za kak namen; - conftruieren: z. kaj iz koscev; Bog je telo zložil, Jap .- C.; (eine Schrift für ben Drud) fegen, Cig. (T.); - gufammenfenen: zložen iz 10 delov; zložena beseda, ein aufammengefestes Wort, Cig., nk.; zlozen rek, ein gufammengefester Sas, Cig. (T.); zložen, mehrnamig (math.), Cig. (T.); verfassen: pesem z.; — componieren: napev pesmi z.; — 2) zusammensasten: pismo, ruto z.; — 3) in Einstang bringen, einverftanbigen, Cig.; - z. se, Abereintommen, Boh.

2. zložíti, ím, vb. pf. ablaben; drva zložití in sod naložiti na voz.

1. zložnost, f. die Einträchtigkeit, bas Einvernehmen, Meg., Mur., Cig., Jan., C., nk.

2. zložnost, f.:) die geringe Abichaffigfeit (prim. 2. zložen); - 2) die Bequemlichfeit, Cig., Jan., C., nk.; zložnosti in sladnosti tega sveta uživeti, Jap.-C.

zlúčati, am, vb. pf. zusammenwersen, Mur. zmåga, f. ber Sieg, Mur., Cig., Jan., nk.

zmagaten, ina, adj. fiegreich, Cig., Jan. zmagati, am, l. vb. impf. ad zmoči; 1) etmas zu leisten imstande sein, vermögen, gewachsen ein; vsega ne zmagam, alles fann ich nicht bestreiten, Cig.; daco z., bie Steuer gu beftreiten imftanbe fein, St.-Mik.; z. sest sklonov, feche Cafus aufzuweisen haben, Raic (Slov.); - 2) z. koga s čim, jemandem mit einer Sache aufhelfen, C.; sodba tvoja naj me zmage, ogr. - Valj. (Rad); - z. se, fich behelfen, BlKr.; neue Rrafte fammeln, Cig.; - II. vb. pf. = zmoči, siegen: zmagali smo; - z. koga, jemanben besiegen, übermaltigen; - (nam. vzm-).

zmagavec, vca, m. ber Sieger, Mur., Cig., Jan., nk.

zmagāvka, f. bie Siegerin, Mur., Cig., Jan.,

zmagavski, adj. Sieger, Jan.

Cichalle

zmagljiv, íva, ady. fieghaft, fiegreich, nk.; Zmagljiva možu je lepote moč, Str. zmagodobiten, tna, adj. Gieges-, fiegreich, Jan.

(H.).

zmagodobitje, n. ber Gieg: z. slaviti, Zv. zmagonosen, sna, adj. flegbringend, flegreich, Cig., Jan., nk.

zmagosláven, vna, adj. Triumphi, triumphierend, nk.

zmagoslavje, n. bie Siegesfeier, ber Triumph. Cig.(T.), nk.

zmagoslavnica, f. ber Triumphgefang, Cig. (T.), ZgD.

zmagováten, ina, adj. siegend, siegreich, Cig., Jan., nk.

zmagováti, újem, vb. impf. 1) bestreiten főnnen. gemachien fein; starih bremen več ne z., nk.; veliko je posestvo, pa se zmaguje (man ift ihm gewachsen), LjZv.; — 2) Sieger sein, beftegen.

zmagovavec, vca, m. ber Besieger, nk. zmagovavka, f. bie Befiegerin, nk.

zmagovît, adj. siegreich, Cig.(T.), nk.

zmagovitec, tco, m. ber Giegreiche, C., Bes.

zmagoviten, tna, adj. = zmagovit, Cig. zmáhati, am, vb. pf. zujammenhanen, Cig.

zmahoma, adv. sogleich, schnell, C. zmaj, m. 1) ber Drache, Mur., Cig., Jan., C., nk.; (als Sternbild), Cig.(T.); - 2) leteci z., ber fliegenbe Drache (draco volans), Erj. (Ž.).

zmájati, jam, jem, vb. pf. aufrütteln, aufschütteln; z. koga iz spanja, jemanben aus bem Schlafe aufrutteln, Cig.; — ichutteln; z. z glavo, ben Ropf ichutteln; — erichuttern; z. se, erbeben, Jan.; - (nam. vzm-).

zmajávati, am, vb. impf. = zmajevati; z glavo

z., Let.; - (nam. vzm-). zmajev, adj. bes Drachen, Drachens, Cig., Jan., nk.

zmajeváti, ûjem, vb. impf. ad zmajati; z. z glavo, ben Ropf fcutteln; -- (nam. vzm-).

zmajevec, vca, m. ber Drachenbaum (dracaena draco), Cig., Jan., Tuš.(B.)

zmajevka, f. bie Drachin, Cig.

zmajski, adj. Drocen, Cig.

zmâkati, kam, čem, vb. impf. ad zmočiti. zmaleti, im, vb. pf. vermagern, V .- Cig.

zmaličiti, ičim, vb. pf. verberben, corrumpieren, C., SKr.; sina so hlapci zmaličili, seme se je zmaličilo, Lašče-Levst.(LjZv. I. 342); — (nam. vzm-).

zmam, mama, m. 1) ber Bhantast, Cig.; -2) bas Ungehener, Met.

zmama, f. 1) bie Betäubung, Mur., Cig., C., Met.; zmame me izprehajajo, Ohnmachten manbeln mich an, Mur.; - 2) bie Bethorung, Cig., Strek., Rog.-Valj (Rad); - bie Berbiendung, Die Thorheit, Dict.; spoznati to veliko zmamo in slepoto, Kast.; - 3) = človek, kateri druge mami, Strek.; - bet Phantaft, Cig.; — 4) ber Mischling, ber Blenbling, ber Bastarb (bei Thieren und Pflanzen), Cig. zmámen, mna, adj. trügerijo: zmamni, ne-

spametni svet, Krelj.

zmamiti, mamim, vb. pf. betäuben; außer Fassung fegen, Cig.; z. se, außer Fassung gefest werben, Cig.; zmesan in zmamljen, Dict.; — bethören, (gum Bofen) verlocken, Cig., C.; žena pride s plesa s klafarskimi besedami zmamljena, Jsvkr.

zmamljenec, nca, m. ber Betaubte, Mur.

zmamljenost, f. ber Jrrmahn, Cig.

zmamljiv, íva, adj. betrüglich, berudenb, tauchend, Mur.

zmancáti, âm, vb. pf. Cig., pogl. zmencati. zmandráti, ům, vb. pf. Cig., Jan., pogl. zmen-

zmanjk, m. ber Abgang, bas Deficit, ber Berluft, DZ.; (zmaniek), Cig., Jan.

zmanjkanjo, n. bas Ausgehen, ber Mangel; obilje in z., Krelj.

zmanjkati, am, vb. pf. zu fehlen anfangen, ausgehen; pijače, kruha, denarjev nam je zmanjkalo; zmanjkalo ga je, er ist berichwunden.

zmanjkováti, ûjem, vb. impf. ad zmanjkati; etmangeln, ausgeben; po leti nam vode zmanj-

kuje,

zmanjanjo, n. bie Bertleinerung; bie Berringerung; die Reduction, Cig.

zmanjeatev, tvc, f. bie Berfleinerung. zmanjsati, am, vb. pf. fleiner machen, verminbern, verringern; z. hlebce, dohodke, veljavo; zmanjšal se je kup; zmanjšali so se dohodki; zmanjšala se je njegova veljava.

zmanjšāva, f. die Berminberung, Jan. zmanjševánec, nca, m. ber Minuenb, Cel. (Ar.).

zmanjsovanje, n. bas Berfleinern, bas Ber-

zmanjševáti, újem, vb. impf. ad zmanjšeti. zmanjševavec, vca, m. ber Berminberer, Cig.; -- ber Subtrabend, Cig.(Ar.).

zmast, i, f. ber Eftrich, vzhSt.

zmastiti, im, vb. pf. zerqueifcen: grozdje z., Cig., Vrtov. (Km. k.), Notr.; — erbruden: svojega otroka je zmastila, Jsvkr.; -- prim. zmestiti.

zmastje, n. Berquetfctes, Hip.(Orb.).

zmaščeváti se, ûjem se, vb. pf. z. se nad kom, an jemandem Rache nehmen, Cig., Jan.; fein Muthchen fühlen, Jan.

zmašilo, n. das Machwerf, V.-Cig.

zmašíti, ím. vb. pf. zujammenftopfen : vse cunje v vrečo z.; -- z. kogu pod sebe, pod klop, jemanben (beim Ringen) unter fich, unter bie Bant bringen, Cig. ; - jufammenpfufchen, Levst. (Nauk).

zmatoriti, im, vb. pf. reif b. i. mannhaft, fraftig machen, C.

zmātrati, am, *vb. impf.* z. za kaj, für eltvaš ansehen, als etwas betrachten, LjZv.; - prim. smatrati.

zmáz, î, f. == zmaza 2), v7hSt.

zmaza, f. 1) bie Schmiererei : skaza in z., SIN.; - 2) ber Schmierlehm für Banbe, C.

Courte

zmázati, mážem, vb. pf. 1) zusammenschmieren, verschmieren ; - 2) burch Schmieren ber -

brauchen, Cig.

zmazek, zka, m. 1) bie Schmiere, Mur., C., vyh St.; kolni z., bie Bagenichmiere, Danj. (Posv. p.); — bie Galbe, Valj.(Rad); — ein Studden Schmierfett (3. B. für Stiefel), Levst. (M.), Dol.; ber Schmierpagen, SIGor .- C.;-2) die Bagerei, Jan.; - ber Rlede, Valj. (Rad); - 3) etwas Bufammengeschmiertes, eine Schlechte Schrift, ber Bifch, Cig.

zmaznik, m. ber Schmierer, ber Scribler, Levst.

(LjZv.).

zmécati, am, vb. pf. 1) weich machen, Z.; -2) mube machen; z. se, mube werben, Cig. zmečíti, ím, vb. pf. weich machen, erweichen, aufweichen, Cig., Jan., ogr. - M.; pšenično zrnje v kljunu z., ogr. - Valj. (Rad); z. se, weich werben, Cig.

zmečkanina, f. = zmečkano sadje, ber Matich,

zmeckanje, n. bie Berquetichung, Cig.

zmečkáti, am, vb. pf. 1) jujammenbruden, gusammenfnittern, fnullen; obleko, klobuk z.; zerbruden, zerquetschen; muho med preti, hruško z roko z.; — 2) == mečkaje kaj narediti, langjam, faumig etwas guftanbe bringen, Z., Kr.

zmečkávati, sm, vb. impf. ad zmečkati, Jan.

(H.)

zmečljiv, íva, adj. erweichlich, Jan.(H.). 1. zmed, i, f. verwirrter Zwirn : same zmedi še imam, Gor.; — prim. 3. zmesti.

2. zmed, î, f. Ravn., pogl. zmet f. zmeda, f. 1) bie Berwirrung; — 2) ein con-fujer Menich; on je prava z.; — nam. zmeta. zmediti, im, vb. pf. abliegen laffen (v. Obft), Cig.; z. se, abliegen: sadje se zmedi, Cig. změdki, m. pl. Guts, Cig., Jan., pogl. 1. zmetki. zmedláti, am, vb. pf. ichwachen, (zmadlati) Dict .- Mik.

zmedleti, im, vb. pf. schwach, mager, fiech

merden, Jarn., Cig., Jan., Mik.

zmedlévati, am, vb. impf. ad zmedleti, M. zmedliti, im, vb. pf. mager machen, ichmachen, Cig.; bolezen ga je zmedlila, Cig.; z. se, mager werben, C.

zmehčáti, am, vb. pf. weich machen, erweichen ; z. se, weich werben; hruške so se zmehčale (find auf bem Lager weich geworben), jughSt. zmehkobiti, im, vb. pf. weich machen, Mur.

zmehneti, nejem, vb. pf. = zmehcati se, weich merben (o sadju): čakaj, da zmehneje hruška, Podkrnci-Erj. (Torb.).

zmekastiti, astim, vb. pf. zusammenrütteln, Levst. (Zb. sp.); erichüttern, C.

zmekiniti, fnim, vb. pf. erichüttern, Cig.; skalo potres zmekini, Slom.-C.

1. zmekníti, máknem, vb. pf. wegrüden: entwenben; rad kaj zmakne; - z. besedo, fein Bort nicht halten: obljubila je bila, ali potem je zmeknila besedo, Jurč.

2. zmekniti, máknem, vb. pf. zujammenrüden. z. se, zusammenruden (intr.): mozje so se zmeknili radovoljno, Zv.

zmektáti, âm, *vb. pf.* jájútteln; z. koga za lase, jemanben beim Schopf nehmen u. beuteln, C.

změljek, lika, m. = čebelne izjedi, baš Griefig, C.

1. zmena, f. 1) bas Ginverstanbnis, ber Bertrag, Cig.; das Gebinge, Jan.; — 2) das Gespräch, die Unterhaltung, C.; — 3) das Spiel, ogr.-Valj. (Rad); das Rinberspiel, C. 2. zmęna, f., pogl. izmena.

1. zmencati, am, vb. pf. megreiben : blato z.

z obleke, Cig.

2. zmencáti, âm, vb. pf. gerreiben; proso z., bie Hirle austreten, jugh St.; perilo je treba z milom dobro z., Vrtov. (Km. k.); zmencano seme, abgeflügelter Same, Cig.; germalmen: kači glavo z., Trub.; z. in streti, Dalm.

zmendráti, âm, vb. pf. zertreten, zerfnittern, C. zmenuk, nka, m. die Unterrebung C., St.;bie Berabrebung, Jan., Zora, DZ., C.; po prejšnjem zmenku, Jurč.; z. ni veljaven, Lerst. (Nauk); v zmenku biti s kom, mit iemandem eine Berabredung haben, Jurc.

zmenitev, tve, f. bie Berabrebung: po zme-

nitvi delati, Cig.

zmeniti se, im se, vb. pf. 1) fich besprechen, fich perabreben; z. se s kom zastran česa; z. se med seboj; za kup se z.; vsi so bili zmenjeni; - 2) z. se za kaj, etwas beachten, fich an etwas tehren; za to se še zmenil nisem.

zmenjati se, am se, vb. impf. fich unterholten.

scherzen, spielen, ogr. - Valj. (Rad). zmenjave, f. pl. bas Dienenipiel, C.

zmenjeváti se, ûjem se, vb. impf. ad zmeniti se. zmęr, adv. = zmeraj, Cig., Jan.

zmēraj, adv. immer, fortwahrend. zmeren, rna, adj. maßig; zmerna cena; zmerno živeti; — anipruchėlos, Cig. (T.).

zmerjaten, Ina, adj. icheltenb, Schelt-, Cig.

zmerjanje, n. bas Schelten.

zmerjati, am, vb. impf. ichelten; grdo z. koga; z. koga s tatom, z oslom, s coprnico, jemanben einen Dieb, Gfel, eine Bege ichelten, C., M.

zmerjavec, vca, m. ber Schelter, ber Schimpfer, Cig., Jan.

zmerjavka, f. die Schelterin, die Schimpferin, Cig., Jan.

zmerljiv, íva, adj. somahsindtig, Cig. zmerljivost, f. bie Schmäbsucht, Cig.

zmernost, f. bie Mäßigleit; z. v jedi in pijači.

zmęrom, adv. = zmeraj, Cig., Jan., jvzhSt. zmes, f. gemengte Dinge, bas Bemenge; — gemengtes Getreibe, bas Mengtoin; vagan zmesi poslati v mlin; - mrazotvorna z., bie Raltemischung, Sen.(Fiz.); - bas Quoblibet, V.-Cig.; Miecellen, Cig., Jan.; - ein ver-

worrenes Bemenge, ber Buft; cudna z. zmęs, adv. = vmes, bazwijchen, Mur., vzhSt.

zmęsa, f. - zmes, Cig.

zmęsek, ska, m. 1) bas Gemenge, St.-Z.; — 2) ein Bemengtheil, h. t.-Cig.(T.).

zmésen, sna, adj. 1) aus einem Gemenge bestehend: zmesno kamenje, das Massengestein, Cig.(T.), Jes.; zmesni gnoj, det Composibilinger, Jan.; zmesno žito, das Nengsorn, Erj.(Torb.); zmesno ljudstvo, ein Richously, Trst.(Let.); — ein Gemenge, eine Mischung betressend: zmesna primera, das Mischungsverhältnis, Cig.(T.); zmesni račun, die Vermischungsrechung, h. t.-Cig.(T.); — 2) aus Mengsorn gemacht: zmesna moka, zmesen kruh; das Nengsorn betressend: zmesni kamen v mlinu, (ki zmesno zrnje melje), Bes.

zmésiti, im, vb. pf. zusammenmengen, besonders trodene Dinge mit nassen mengen; moko, vodo in mleko z. v testo; — verschmelzen (phil.),

Cig.(T.).

zmęska, f. = zmes, bas Mengtorn, Cig. zmęsnina, f. ber Gemengtheil, Cig. (T.), C., DZ., Erj. (Min.).

zmesniti, im, vb. pf. irre machen, Jan. zmesoma, adv. in Baulch und Bogen: z. komu

kaj prodati (n. pr. drobno in debelo, veliko in malo), Svet. (Rok.).

1. zmésti, zmétem, vb. pf. herabtehren, wegtehren; prah z. s police.

 zmésti, zmétem, vb. pf. zufammenfegen, zufammenfehren; smeti na kup z.; žito z medo na kup zmetejo, Ravn. (Abc.).

3. zméstl, zmétem (nav. zmédem), vb. pf. 1) ben Rahm zu Butter rühren, abbuttern, Mur., Cig.; — 2) verwirren; zméten (nav. zméden), verwirrt, verworren; zmetena preja, zmetena niti, Cig.; —z. kupčijo, den Handel verderben, Gor.-DSv.; z. račun, einen Strich durch die Rechnung machen, Cig.; — verwirren, aus der Fassung bringen, irre machen, Cig., Jan., Svet. (Rok.); to ga je nekoliko zmelo, Erj. (Izb. sp.); z. se, irren: zmeli so se v računu, Gor.; — 3) hintergehen, überliften, Vas Krn-Erj. (Torb.).

zmestiti, im, vb. pf. = zmastiti, Jan., C. zmestiti se, im se, vb. pf. Nache nehmen, C. zmestoma, adv. von der Stelle weg: z. mi je

poslal, Svet. (Rok.).

zmosanec, nca, m. ber Jrrtopf, Cig.

zmesanica, f. der Mischmasch, Cig.; — bie Berwirrung, ogr.-C.; das Chaos, Cig. (T.). zmesanina, f. das Chaos, Cig.; der Birrwarr, Cig. (T.).

zméšanjo, n. die Bermischung. zméšanost, s. die Berwirrtheit.

zméšati, am, vb. pf. 1) zusammenmischen, vermischen, mischen; vino z vodo, pšenico z rzjo z.; — 2) verwirren, in Unordnung bringen; prejo z.; vse mi je zmešal otrok; zmešano govorjenje, verworrenes Gerede; — z. koga, jemanden verwirrt machen, aus der Fassung bringen; to ga je zmešalo; ves zmešan je bil; glavo komu z., jemandem den Kops verbrehen, Cig.; zmešalo se mu je (v glavi, v možganih), pamet se mu je zmešala, er ist natrisch geworden, er hat den Berstand berstoren.

zmesava, f. bie Berwirrung, C. zmesuk, ska, m. ber Mortel, Danj.-C.

zmešęvka, f. neka hruška (zmeščęlka?), Banjščice(Goriš)-Erj.(Torb.).

zmę̃šnja, f. = zmešnjava, Cig., C.

zmesnjava, f. 1) bie Berwirrung, bie Confusion, ber Birrwarr; zmesnjavo delati, Berwirrung anrichten; — 2) ein confuser Mensch, ber Birrtopf; ti si prava z.!

zmešnjāvec, vca, m. bet Betwitter, Ravn.-Valj.(Rad).

 smèt, méta, m. kar se smeče: bie Collecte (bei Spongeiten), Kor.-Jarn. (Rok.).

 smět, méta, m. strupeni z. = strupena kača, Gabrije pod Krasom-Erj. (Torb.); - prim. zmije (?).

zmst, f, f. die elastische Feber, die Springsfeber, Cig., Jan., C., Rib.-M., Mik., DZ., nk., Polj.; ura na zmeti ("zmedi", Spiralsfebern) bije, Ravn.-C.; zavita z., die Spiralsfeber, Vrt.; tehtnica na z., die Feberwage, DZ.; — prim. vzmet f.

změta, f. 1) bie Berwirrung: nikder na svetu nema tolike zmete in take zmesi, kakrina je v slovanskem bajeslovju, Levst. (LjZv.); (nav. zmeda); — 2) bie Berirrung, ber

Sehler, Gor.-DSv.

1. zmetanje, n. bas perabfegen, ogr.- Valj. (Rad).

2. zmétanje, n. das Bufammenfegen.

zmetánki, m. pl. = cmoki iz pšenične moke, KrGora.

1. zmétati, mêtam, vb. impf. ad 1. zmesti; herabsegen, weglehren: prah z. s polic.

2. zmétati, mêtam, vb. impf. ad 2. zmesti; jusammenfegen; smeti na kupe z.

3. zmetati, am, vb. impf. ad 3. zmesti, verwirren, Cig.

4. zmétati, zméčem, l. vb. pf. bas herabwerfen, Begwerfen, hinwerfen beenbigen: vse sono smo z voza zmetali; kamenje s travnikov na cesto z.; oblačila s sebe z., Cig.; — ll. zmétati, mêtam, čem, vb. impf. ad 4. zmétati, (zmečem) l., Dol.-Levst. (Zb. sp.).

5. zmétati, zméčem, l. vb. pf. zujammenwerfen; vse na en kup z.; vse je zmetano, eš liegt alleš über einem Šaufen, Cig.; — II. zmétati, métam, čem, vb. impf. ad 5. zmetati (mečem) I.; zujammenwerfen, Doi.- Levst. (Zb. sp.).

6. zmétatí, méčem, I. vb. pf. in bie höhe werfen, Cig.; — II. zmétati, métam, čem, vb. impf. ad 6. zmetati (mečem) I.; — (nam. vzm-).

zmetávati, am, vb. impf. ad 4., 5., 6. zmetati (mečem) I.; herab., hinwerfen; — zusammenwerfen; — hinauswerfen.

zmetek, tka, m. bie Butter, Cig., C. zmetenec, nca, m. 1) ber Frrtopf, Cig.; — 2) bie Butter (-denec), Cig.

zmetenica, f. die Richrmilch, Guts., Jarn. zmetenina, f. der Birrwarr, Cig.

změtenka, f. ein vermirrtes Beib, Valj.(Rad). změtenost, f. bie Bermirrtheit, bie Confusion, Cig.(T.); — bie Bermädtheit, Jan., Cig.(T.). zmetežíti, sm., vb. pf. trüben: vodo z., Cig.

zmetežiti, im, vb. pf. trüben: vodo z., Cig. zmeti, zmánem, vb. pf. zerreiben, zermalmen; zmeta opeka, daš Birgelmehl, Cig.; zmeta slama, daš Ruttitroh, Cig.

Generale

1. zmotica, f. 1) dem. zmet f., Levst.(Zb. sp.); — 2) die Schlange: strupena z. (v zagovoru), Gabrije pod Krasom-Erj. (Torb.). 2. zmetica, f. Die Birrnis: zmetice, Birren,

kajk .- Valj.(Rad).

1. zmetki, m. pl. bie Rührmilch, bie Buttermild, Guts., Mur., Mik., Valj. (Rad), Savinska dol., vzhSt.

2. změtki, m. pl. bas Abgefehrte, die Überfehr (3. B. beim gedroschenen Getreibe), Cig. zmetnica, f. bas Feberhaus (3. B. in ben Uhren), Cig ; — (nam. vzm-).

zmętnja, f. = zmotnja, kajk.-Valj.(Rad). zmetováti, újem, vb. impf. ad 4., 5, 6, zmetati (zmečem) I., Cig.

zmozgati, am, vb. pf. gerquetichen, gerireten: dobro zmezgana glina, gut burchtneteter Thon,

zmęziti, im, vb. pf. aufrütteln, Cig.; erfcuttern, C.; - regen: trepetal bo, ce zmezi le nogo, Glas.; z. se, fich regen, juden, Cig.; ne z. se, fein Glieb rubren, Cig.; -(nam. vzm-). zmežiti, im, vb. pf. (Saaten, Gras) vertreten,

SIGor,-C.

zmežljáti, am, vb. pf. verfigen, verfnapfen, verwirren: prejo, niti z., Cig., C., M.; prim. meżelj.

zmežúrati, am, vb. pf. rungelig machen: zmožuran, rungelig, hugelig, Cig.

zmigniti, mignem, vb. pf. guden : s pleči, z ramo z., Cig.; — (nam. vzm-).

zmigováti, fijem, vě. impf. ad zmigniti, Z.;

- (nem. vzm-).

smij, m. ber Lindwurm, Mur., Cig., Jan., C .: Po jezeru plava huda zver, Pa je z imenom hudi zmij, Npes. - K.; - (bie Biper, Valj. [Rad]).

zmija, f. bie Schlange, Cig., Jan., C.; ber Drache, C.; ber Lindwurm, BIKr .- M.; bas Sternbild ber Schlange, Cig.(T.); - stel., hs. zmiják, m. die Haferwarz (scorzonera), Medv.

(Rok.).

zmije, eta, n. (m. ?) ber Drache, C.; (prim. "zmiet", ber Drache, Boh.).

zmijecastje, n. bie Schlangenverehrung, Cig. smijeglav, glava, adj. brachentopfig, C.

zmijenosee, sca, m. ber Schlangentrager (astr.), Cig.(T.)

smijnica, f. bie griechische Lanbichilbfrote (testudo graeca), Erj.(Z.), Cres-Erj.(Torb.); (hs.).

zmik, mika, m. bie Entwendung, Cig.

zmikanjo, n. bas Begruden; - bas Entwenben. zmikastiti, astim, vb. pf. burchrütteln, burchbleuen, Dol.

zmíkati, míkam, čem, vb. impf. ad zmekniti, wegruden; - entwenden; z. sc, berabruden: sekira se zmice, die Art gleitet vom Stiele ab, Z.; - z. se, sich fortstehlen, Cig.

zmikávati, am, vb. impf. = zmikovati, Habd.-Mik.

zmikavec, vca, m. ber Schnipfer, Mur., Jan., C. zmikavka, f. bie Schnipferin, Cig., Bes. zmikavt, m. ber Schnipfer, Mur., Cig., Jan.,

Valj. (Rad),

zmikavtlja, f. bie Schnipferin, Mur., Jan. zmikotáti, etim, éčem, vb. pf. aufrūtteln, Cig.; z. zaspanega človeka, Erj. (Izb. sp.); — (nam. vzm-).

zminec, nca, m. 1) ber Aronsftab (arum maculatum), Medv. (Rok.); - 2) der Erinoideen-

talt, Frey. (Rok.).

— 931 —

zmîraj, adv. = zmeraj, Mur., Cv. smire, f. pl. - maseinik, bas Schmalzmus, Pluina-Erj. (Torb.); - prim. hs. imire = tropine.

zmiren, rna, adj. friebfertig, C.

zmiriti, im, vb. pf. befanftigen, verfohnen, Dict., Cig. (T.), M., Dalm., Krelj; z. koga, Skal.-Let.; z. se, sich aussohnen, Cig.; z Bogom se spraviti in z., Krelj; zmiri se s svojim zoprnikom! Kast.; — (Gegenfaße) vermitteln, begleichen, Dict., Cig. (T.).

zmirjeváti, üjem, vb. impf. ad zmiriti; vetfohnen, (-rovati) M.

zmirljiv, íva, adj. friebfertig, ogr.-C. zmirljivost, f. bie Friedfertigfeit, ogr.-C.

smirnik, m. ber Berfohner, Dalm .- C.

zmîrom, adv. 1) ruhig: bodi zmirom, Z., Mik.; – 2) 💳 zmerom, Cv.

zmiset, sla, m. ber Sinn, bie Bebeutung (eines Bortes, Sațes), Cig., Jan., Cig.($\tilde{T}.$), C., nk.; zmislu primeren, finngemäß, Cig.(T.); z. podkladati, eine Bebeutung unterlegen, Cig. (T.); - (po drug. slov. jezikih); - prim. smisel.

zmisuen, adj. :) anichlagig, erfinderifch: "clovek, ki se hitro čemu domisli, tak je zmiselne, Podkruci-Erj. (Torb.); - prim. domiseln; — 2) berftändig: z. mož, Vrt.; modro in zmiselno pridigati, LjZv.; — 3) zmiselna uporaba, = uporaba po zmislu, finngemäße Unwendung, DZkr.

smiseinost, f. bie Einbildungstraft, Cig. zmîslek, sleka (selka), m. ber unerwariete Ge-

bante, ber Einfall, Cig.

zmisliti, mîslim, vb. pf. einen Einfall haben, Cig.; zmislil se je ženiti, DSv.; - z. pojem, einen Begriff conftruieren, Cig. (T.); fich erinnern: on zmisli, da smo preh, Trub.; z. na koga, na kaj: Zmisli na mo! gebeute mein! Npes.-K. := z, si na kaj, $Erj_{\cdot}(Izb. sp_{\cdot})$; nav. z. se, fich erinnern, gebenten : z. se na koga v zadnji volji, jemanden im Testamente bebenten, Cig.; zdaj sem se zmislil, jest ist es mir cingefallen, jvzh.St.

zmisliv, (va, adj. == zmiseln r), Alas. zmisloma, adv. finngemäß, Cig. (T.), DZ.

zmišljováti, ûjem, vb. impf. ad zmisliti; gebenten, an etwas benten: zmisljeval sem na Boga, na svoje psaime, Trub.

zmiti, zmijem, vb. pf. wegwaschen, wegipülen. zmivalo, n. 1) die Schwenume, C.; — 2) das Baschwasser, C.

zmívati, am, *vb. impf. ad z*miti.

zmladiti, im, vb. pf. 1) jung machen, verjüngen, Mur.; - 2) abliegen laffen; z. sadje, Z.; sadje se zmladi (tregt ab), Cig.

zmlādieta, adv. = spomladi, St.; (pokvarjeno: zmarleta, jvzhSt.); (tudi: zmladlet, m., Ahac.).

(m000)

zmladiétčen, čna, adj. Frühlinge-, C. zmladlotek, tka, m. ber Frühling, Mur., Scar .-Pik.(Crt.). zmladleten, tna, adj. Frühlinge., C. zmladletje, n. ber Fruhling, Nov. zmladletke, f. pl. ber Frühling, vzhSt. zmlátiti, im, vb. pf. zujammenbrejchen; - toča je vse trsje grdo zmlatila, jvzhSt.; — abprügeln, Cig.; neusmiljeno so ga zmlatili. zmlętek, tka, m. bas Bermahlene: vprasujejo po svojem zmletku (v mlinu), Kod. (Mar.), zmieti, zmeljem, vb. pf. vermahlen; na debelo zmleti, verschroten, Cig.; - germalmen; na drobno z. zmleziti se, im se, vb. pf. zu Chplus werben, Cig. zmieziva, f. - mlezivo, bie Bieftmilch, Pohl., Ig (Dol.). zmlinčiti, im, vb. pf. platt bruden, Cig., Sol., M., C.; - prim. mlinec. zmliniti, im, vb. pf. zermalmen, C. zmnogotériti, frim, vb. pf. mannigfach machen, zmnožek, žka, m. bie Bermehrung, Z.; - bas Broduct (math.), Cig. (T.), Cel. (Ar.). zmnožíti, ím, vb. pf. vervielfältigen, Cig. 1. zmộča, f. bie Berwirrtheit, C. 2. zmộča, f. das Raffen, nk. zmočaj, m. bie Butter: iz zmočaja kravjo mast cvrejo, ogr.-C. zmocenec, nca, m. ber Bermirrte, C., Bes.; - ber Fre, (-tenec) Cig., DZ. zmocenost, f. die Berwirrtheit, die Berwirrtheit, rung, Cig., Let., Bes., Erj. (Izb. sp.). zmodi, morem, vb. pf. 1) vermögen, gu leiften imstande sein, erschwingen; ne zmore, ne bo zmogel toliko, da bi dolgove poplačal; davkov ne z., Zv.; — 2) z. koga, jemanbem belfen, ihn ftarten, ogr. - C.; - z. se, fich bebelfen, zu Rraften tommen; fich emporarbeiten (3. B. aus einer Rrantheit, aus burftigen Berhaltnissen), C., BlKr.; = z. si, C., Vrtov.(Km. k.); — 3) z. koga, jemanden über-wältigen; zmogla ga je pijača, jeza, Cig.; — die Oberhand gewinnen, zur Geltung kommen, Jan.; siegen, besiegen, Cig.; — (nam. vzm-). zmóčiti, zmóčim, vb. pf. nase machen; obleko si z.; ta dež toliko da je zmočil zemljo. zmočniti, im, vb. pf. verftarten, Jan. zmodroti, im, vb. pf. blau werben, Cig. zmoka, f. bie Feuchte, bie Feuchtigfeit, C. zmokve, f. pl. fumpfichte Stellen, Jarn. amot, mola, m. bie Abrutidung eines Berges, Cig. zmółkeł, kla, adj. heifer, Gor. zmolklina, f. bie Beiferfeit, Gor .- DSv. smólklost, f. bie Beiferfeit, Jan. zmółkniti, môłknem, vb. pf. heifer werben, Jan. zmołzava, f. bie Bieftmilch, Cig. zmółzen, zna, adj. mildenb: zmolzna krava, ovca, V.-Cig., Jan. zmółziva, f. = zmleziva, mlezivo, Cig. zmôlznica, f. = zmolzna ovca, Jan.

zmórča, f. = vinska gošča, vinske drožje, Bolc-Erj. (Torb.). zmoriti se, im se, vb. pf. sid abmartern, Cig. smórša, f. ber Ropfftein (arch.), V.- Cig.; zmoršo izporiniti, postaviti, ben Ropfftein fegen, Cig. zmota, f. 1) bie Berirrung, ber Frethum; to je zmota! v zmotah biti; v zmoto zabresti, in einen Freihum verfallen, Cig.; ber Bahn, Cig., Jan.; zmota človeku ne da videti resnice, Cig.; zmota me mami, C.; - 2) bas Argernis, Trub .- Mik.; - 3) bie Difegeburt, C. 1. zmotáti, am, vb. pf. abwideln, abwinden, abhaipeln, abweifen; z. z vretena, abipinbeln, Cig. 2. zmotáti, am, vb. pf. zujammenwinden, zusammenwideln, haspeln, weifen, Cig., Jan.; z. v klobček, fnaueln, Cig.; z. se v klobček, fich gu einem Anauel gufammenwideln; zmotano sesalce, ber Rollruffel, Cig. (T.). 1. zmộtek, tka, m. bie Strafne, C. 2. zmotek, tka, m. = zmota, ber Mifegriff, ber Fehler, Jan., C. zmoten, tna, adj. 1) irrig, Fre: zmotni pot, ber Beg bes Frethums, Kreij; zmotno misled, in ber irrigen Meinung, Levst. (Zb. sp.); - 2) verwirri, M., ogr.-C.; -3) fallibel, Cig. zmotenec, nca, m., Cig., DZ., pogl. zmočenec. zmótenost, f., Cig., DZ., pogl. zmočenost. zmotica, f. dem. zmota; 1) ber Brrihum, Let .; - 2) bie Beirrung: z. v molitvah, Fr.-C. zmótičen, čna, adj. = kdor se rad zmoti, zmotljiv, Ig(Dol.). zmotiti, im, vb. pf. 1) trube machen, truben: z. vodo, Cig, Jan.; - 2) zmočeno mleko, bie Buttermilch, Bohinj (Gor.); - 3) irre machen, beirren; s svojim govorjenjem z. koga pri štetju; - verwirren; zmočen, verwirri, confus, verlegen; ves zmočen sem; - beiboren; dati se komu z., sich von jemandem bethören lassen: z. komu um, glavo, jemanbem ben Berftanb, ben Ropf verruden, Cig.; zmočeni um, die Berrudtheit, Cig. (T.); — z. se, einen Brrthum begeben, fich irren; z. se pri stetju, pri racunu, pri igri; fich taufchen, Cig.(T.); z. se nad čim, etwas vertennen, Cig.; - z.

se, irre, unfinnig werden, Cig.; — 4) vereiteln, hintertreiben: z. komu delo, namen, C. zmotláka, f. C., pogl. smotlaka. zmôtljaj, m. der Ştrihum, Cig. zmotljivo vo, adj. 1) bethörend: kako zmotljivo povita in okrogla je bila čarovnica! LjZv.; — 2) = kdor se rad zmoti, Dol.; fehlbar, fullibel, Cig., Jan. zmotljivec, vca, m. der Gerntäuscher, Cig.

Cig. zmotník, m. bet Bethörer, Krelj.

zmotnja, f. 1) bie Frrung, ber Frrthum, Cig., C., Krelj, Svet. (Rok.); v zmotnjah, Krelj; — 2) bie Berwirrung, M., C.

zmotljívost, f. die Fehlbarkeit, die Fallibilität,

zmotnjava, f. die Berwirrung, der Birrwarr;

— die Berwirrung des Geistes, Cig., Jan.;
der Jrrthum; v zmotnjavi diti, v zmotnjavo
pripraviti, irre sein, irre machen, Cig.; odpovedati se zmotnjavi, Pres.; der Bahn, Cig.

zmotnjavec, vca, m. eig. ber Bermirrer: ber

Berfihrer, Rog., Valj. (Rad). zmotnost, f. 1) die Fallibilität, Cig.;—2) ber Zustand ber Berwirrung, Mur., ogr.-C.

zmôzeg, zga, m. - mozeg, C.

zmozgáti, am, vb. pf. jerquetiden : grozdjez., Jan. zmozníčiti, íčim, vb. pf. = z mozniki skupaj zbiti, Gor.; zmozničen strop, ber Dobelboben, Cig.

zmoznik, m. = moznik, Cig.

zmožditi, im, vb. pf. == zmoždžiti, ogr.-Mik. zmóždžiti, im, vb. pf. zerquetichen, zermalmen, ogr.-Mik., C.

zmôžek, žka, m. bie Fähigfeit, Jan.; zmožke v hudo obračati, Ravn.-Valj. (Rad).

zmožen, zna, adj. imftanbe, bermogenb, fabig, Mur., Cig., Jan., ogr.- C., nk.; z. braniti, wehrfahig, z. za vladarstvo, regierungsfähig, Cig.; z. česa, einer Sache fühig, nk.; (po nem.); - wirfungsfähig, tuchtig, Cig., nk.; — (nam. vzm·).

zmožíti se, ím se, vb. pf. fich ermannen, V .-

Cig., Jan.; — (nam. vzm-).

zmoznost, f. bas Bermögen, bie Fähigfeit, Mur., Cig., Jan., nk.; z. misljenja, bie Dentfăhigleit, Cig.; duine zmożnosti, bie geistigen Fähigkeiten, nk.; - bie Tüchtigkeit, Cig., Jan.; - prim. zmožen.

zmračíti se, ím se, vb. pf. zmrači se, es tritt bie Dammerung ein; - bufter werben, Jan.;

nebo se je zmračilo, Jan.

zmrakoma, adv. mit Unbruch ber Dammerung, Jan. (H.).

zmráziti, mrázi, vb. pf. zmrazilo me je, ein Frostschuer ergriff mich, Fr.-C. zmŕčati, ím, vb. pf. aufmurren, Mur., Volk.;

(nam. vzm-),

zmrda, f. bie Grimaffe, Cig.

zmrdati so, am se, vb. pf. eine Grimaffe ichneiben: ben Mund, bas Geficht vergerren, Die Rafe rumpfen, Cig.

zm?dek, dka, m. bie Grimaffe, Jan.

zmŕditi se, mřdim se, vb. pf. == zgubančiti se, Falten machen: ruha se zmrdi pod človekom, Svet. (Rok.).

zm?dljaj, m. bie Grimaffe, Cig., M.

zmrdljiv, iva, adj. = kdor se rad zmrduje,

geberbig, Cig.

zmfdniti, mfdnem, vb. pf. vergieben: usta z., Cig.; z. se, ben Mund, das Gesicht verziehen, bie Rase rumpfen, Cig., Jan.; z. se komu, jemandem eine Grimaffe ichneiden, Cig.

zmrdovanje, n. bas Grimaffenfcneiben, bie Un-

geberbe, Cig., Kr.

zmrdováti, újem, vb. impf. bergieben: usta z., Cig.; - z. sc, Grimaffen ichneiben, bas Beficht, ben Mund verziehen, Cig., Kr.

zmfelti, im, vb. pf. bewegen, in Bewegung fegen, C.; uro z., eine Uhr geben machen, C.; z. (puško) = sprožiti, abichiegen, ogr.-C.; z. se, sich bewegen, St.-C.; ne zmrsi se za nie, - er ffimmert sich um nichts, Cig.; — (nam. vzm-?).

zmas, f. zerrauftes Beug, Kr. - C.; - etwas Bermideltes, ein Rnoten, Valj. (Rad).

zmŕšati, am, vb. pf. abmagern, C.; tudi: z. se, C.; zmršal, abgemagert, C

zmršavéti, im, vb. pf. mager werden, Cig. zmršaviti se, im se, vb. pf. mager werben, C.

zmfěčenje, n. die Rungel, C. zmfeciti, im, vb. pf. rungelig machen, Cig.; (po rus.); zmršči se bolnemu živinčetu dlaka,

(bas Haar wird rauh), V.-Cig.

zmfäitl, im, vb. pf. = zerraufen, zerzaufen, verwirren, Cig., Jan., C.; zmršeni lasje, C.; - prim. zmrščiti,

zmrviti, im, vb. pf. gerfrumeln, gerbrodeln, gerbrofein; z. se, gerbrodein (intr.); zob se zmrvi, Jsvkr.

zmîz, î, f. bas Eis, St.-Jan. (H.).

zmrzat, li, f. 1) bas Frieren, ber Froft; neka z. je prišla vzpomladi in nam je pobrala vse zgodnje sadje, Gorenja Soška dol.-Erj. (Torb.); — 2) erfrorenes Zeug, Cig. zmrzavati, am, vb. impf. = zmrzovati.

zmitzek, zka, m. eitvas Gefrorenes, Z.; 3. B.

ein gefrorener Erdflumpen, C.

zmfzeł, zla, adj. 1) gefroren, erfroren; zmrzla zemlja, C.; zmrzlo jabolko, Pohl. (Km.); zmrzla mladika, Pirc; zmrzle prste si ugreti, $Z\nu$.; — 2) talt (fig.), C.; z. kristjan, C.; zmrzla duša, Jsvkr.; — zmrzlo se proti komu držati, jemanbem talt begegnen, Dict.; - 3) leicht frierend, für Ralte empfinblich, Cig., Gor.; z. clovek, ein Froftler, Cig.

zmrzeti se, i se, vb. pf. zmrzi se mi, ich empfinde Etel, C., SIN.; zmrzi se mi nad cim, C.; - (nam. vzm-).

zmrzlak, m. 1) ber Eiszapfen, M.; - 2) ber Frostler, Cig., Jan., Glas.

zmrzlava, f. ber Froft, Cig., Dol.

zmrzlè, éta, m. = zmrzel človek, Jurč. zmřzlec, zleca (zelca), m = zmrzle, Valj.(Rad). zmîzlež, m. ber Fröftler, Cig.

zmrzlin, m. 1) drobna toča, a debelejša od sograda, Sv. Peter pri Gorici-Erj. (Torb.); - 2) = zmrzel človek, Temljine(Tolm.)-

Strek. (Let.); — 3) = ledisče, ber Gefrier-puntt, Cig., Jan., Vrtov. (Km. k.).

zmrzlina, f. 1) ber Frost, Mur., Jan.; frostiges Better, Cig.; — 2) etwas Gefrorenes, C.; = zmrzlo grudje, C.; — 3) bie Frost-beule, C., Danj. (Posv. p.), vzhSt.

zmrzlinec, nca, m. ber Befrierpuntt, Cig., Jan. zmrzljiv, íva, adj. leicht frierend o. erfrierend, Cig., M.

zmrzljívec, vca, m. = zmrzlež, Cig.

zmfzniti, zmfznem, »b. pf. gefrieren, erfrieren; voda je zmrznila v skledi; obležal je v snegu in zmrznil; zmrznjen = zmrzel.

zmeznjenec, nca, m. ber Erfrorene, Cig.

zmfznjenje, n. bas Erfrieren.

zmîznjenka, f. bie Erfrorene, Cig.

zmrzovânje, n. bas Erfrieren; - bas Frieren. zmrzováti, fijem, vb. impf. gefrieren; voda že zmrzuje; nocoj bode zmrzovalo; - frieren, großer Ralte ausgesett fein; celo noc sem zmrzoval na straži,

zmučkáti, am, vb. pf. = zmečkati, C.

(toward)

zmuda, f. ber Beitverluft, bie Beitverfaumnis, Gor.-DSv.

zmuditi, im, vb. pf. Beit berbrauchen, C.; mislim, da bodemo za to potovanje zmudili dva meseca, Let., Dol.; dve uri z. s kakim delom, Gor.-DSv.; tudi: z. se, Gor.-DSv., jvih St.; - burch Saumen um etwas fommen: mašo z., Gor.-DSv.

zmudnina, f. bie Entschädigung für ben Reitverluft, Gor.-DSv.

znabíti, adv., pogl. morebiti.

značaj, m. ber Charatter, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; to znani njegov z., to mu daje z., boš charafterifiert ibn, Cig. (T.); brez znacaja, charafterlos, trdnega značaja, charafterfest, Cig., nk.

značajen, jna, adj. 1) darafteriftifc, Cig., Jan., Cig. (T.); značajna svojstva, nk.; -

2) charaftervoll, nk.

značájiti', sjim, vb. impf. charafterifieren: to ga značaji, Cig.(T.).

anacajka, f. bas Rennzeichen, C.; ber Charafter (ber Logarithmen), Cig. (T.

značajnik, m. ein charaftervoller Mann, nk. značajnost, f. bie Charafterfeftigfeit, Cig.(T.),nk. znaciten, ina, adj. charafteriftifch, nk.

značilo, n. bie Bebeutung; besedam dajati

kriva značila, Levst. (LjŽv.).

znáčiti, značim, vb. impf. 1) bebeuten, Jan., Cig. (T.), C.; - vorbilben, C.; - 2) tenne geichnen, carafterifieren, Jan., C.; - hs.

znáčki, adv. = znak, Mur., Jan.; - (nam.

znájti se, nájdem se, vb. pf. 1) sich jusammenfinben, gufammentommen, Mur., C.; Pod lipo zeleno se znajdemo mi, Npes.-jvrhŠt.; z. se s kom, mit jemanbem zusammentreffen, C.; - fich einfinden, Cig., Jan.; - 2) z. se, zusammentreffen (v. Umftduden): znaslo se je, da . . ., es geschah, bass . . ., Trub.

znak, m. bas Rennzeichen, bas Mertmal, Cig., Jan., C., DZ.; - rodovni z., bas Gattungs. mertmal, Cig. (T.); bas Beichen übhpt., Cig., nk.; bas arithmetische Zeichen, Cel.(Ar.).

znak, adv. rūdlinge; z. pasti, vreči; z. ležati, auf bem Rilden liegen; - (nam. vzn-).

znakoslovje, n. bie Zeichentunft, bie Semiotit (hist.), Cig. (T.).

snakovit, adj. carafteriftifch: znakovite poteze, Str.

znakupiti, im, vb. pf. in Menge eintaufen, gufammentaufen, C.

znam, m., Guts., Mur., Cig., Jan., pogl. zna-

znamda, adv. = vemda, ohne Ameifel, ohnehin, ja, C.

znamek, mka, m. bas Rennzeichen, bas Beichen, Guts., Mur., Cig., Jan., C.

znamenik, m. bas Bergeichnis: abecedni z., z. držati o naročevanih prepisih in izpiskih,

znamenilo, n. bas Signalmittel, DZ.

znamenitski, adj. Signal-: znamenilske naprave, DZ.

znamonît, adj. ausgezeichnet, hervorragend, wichtig, bebeutend, Mur., Cig., Jan., C., nk.; erheblich, namhaft, Cig., C., nk.

znameniten, tna, adj. = znamenit, Cig., Jan. znamenitnost, f. = znamenitost, Cig.

anamonitost, f. Die Bedeutsamfeit, Die Bichtigfeit, die Mertwürdigfeit, Cig , Jan., C., nk.;

znamenitosti, bie Mertwürdigfeiten, nk. znamoniv, iva, adj. bezeichnend, carafteriftifch, Jan., C.; michtig, Nov.-C.

znamonjáč, m. ber Beichengeber, DZ.

známenjati, am, vb. impf. bezeichnen, Mur., Cig., Jan.

známenjce, n. dem. znamenje, Cig.

znamonje, n. bas Rennzeichen, bas Beichen; vžgano z., daš Brandmal; ločilno z., daš Untericheibungszeichen, Cig., Jan., nk.; z. delbe, bas Divisionezeichen, z. kakovosti, bas Qualitategeichen (math.), Cig. (T.); bas Emblem, Cig., Jan.; z. (na životu), das Mal, Cig., jugh St.; z. dati, ein Beichen geben; pokalno z. (na železnicah), baš Rnalljignal, DZ.; — das Symbol, Cig. (Т.); z. sv. kriza, das Rreuzzeichen; — die Geschichtfäule, Cig.; ein aufgerichtetes Bilb gur Erinnerung an einen Ungludsfall, Kr.; ein religiofes Standbild. Kr.; — bas Anzeichen, bas Borzeichen; dobro, slabo z,

znamenka, f. bas Rennzeichen, C.; bas Beichen,

kajk .- Valj .(Rad).

znamenljiv, iva, adj. bebentungsvoll, wichtig, C.; — charafteristisch, Cig. (T.).

znamenovanje, n. 1) bas Bezeichnen, kajk -Valj. (Rad); - 2) bie Bebeutung, kajk .- Valj.

(Rad).

znamenováti, újem, vb. impf. 1) bezeichnen, Mur., Jan.; - 2) bedeuten, Dict., Mur., Jan., C., ogr.-Valj. (Rad); pisanica ali pisanka znamenuje pisano jajce, Navr. (Let.). známenstven, stvena, adj. hmbolijá, h. t.-Cig.(T.).

známenstvo, n. bie Symbolif, h. t.-Cig. (T.). známiti, znamim, vb. impf. bezeichnen, Cig. znamka, f. bas Rennzeichen, Jan.; bas Beichen,

C.; - bie Marte, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; poštna z., bie Briefmarte, štempeljska z., bie Stempelmarte, DZ., nk.

znāmija, f., Mur., Danj. (Posv. p.), pogl. znamnja.

znamnja, f. = znamenje, SlGor.-C.

znanec, nca, m. 1) ber Befannte; prijatelji in znanci; - 2) ber Renner: z. sv. pisma, ber Biblift, Cig.; z. src, ogr.-C.

znaniten, ina, adj. anzeigenb: znanilni naklon, ber Indicativ (gramm.), Cig. (T.).

znanitnik, m. ber Indicativ (gramm.), Cig.

znanilo, n. bie Runbe, C.

znániti, znanim, vb. impf. 1) anzeigen, Borbote fein, Cig.; - = vabiti, prvič k maši zvoniti: nic nam ni sile, saj še le znani, Banjščice - Erj. (Torb.); - = oznanjevati (predigen), V. - Cig.; — 2) befannt machen: z. koga s kom, z. se s kom, Cig., Navr. (Let.).

Cichalle

znanīvka, f. die Bordotin: z. spomladi, Greg. znānje, n. 1) das Bissen, die Kunde: na z. dati, sund thun, bekannt geden; na z. vzeti, zur Kenntnis nehmen; — 2) das Bissen (als Kennen und Können), die Kenntnis; z. svetega pisma; z. francoskega jezika; oddirno z.; pripravno z., die Borsenntnis, Cig.(T.); — 3) die Besanntschaft; z. imeti s kom, eine Besanntschaft mit jemandem unterhalten, (z žensko) ein Berhältnis haden; v znanju si diti, Cig.; — 4) die Besanntschaft (= die Besanntschaft (= die Besanntschaft): veliko znanja (= znancev) imeti, Cig.; v znanju, unter Besannten, Lasce-Levst. (M.).

znânka, f. die Befannte.

znánost, f. 1) bie Bekanntheit; — 2) bie Bekannthichaft mit einer Sache, die Renntnis, Mur., Cig., Jan., nk.; polovična z., die Halbtenntnis, Cig.; gospodarske znanosti, wittschaftliche Renntnisse, Cig.; — znanstvo, die Wissenschaft, nk.

znánosten, stna, adj. - znanstven, nk.

znanstven, stvene, adj. wissenschaftlich, Jan., nk.; znanstveni izrazi, technische Ausbrück, bie Terminologie, Cig. (T.); znanstvena razbistrila, technische Erläuterungen, Levst. (Močv.). znanstvenik, m. ein Mann ber Bissenschaft, Zorg.

znanstvenják, m. = znanstvenik, Cig. (T.).
znánstvenost, f. die Biffenfchaftlichfeit, Jan.
znánstvo, n. 1) die Befanntfchaft; — 2) die
Biffenfchaft, Mur., Cig., Jan., nk.; podavajo se na znanstva, kajk.-Valj. (Rad); pomočno z., die Silfswissen)chaft, Cig.

znanstvoslôvjo, n. die Bissenschaftslehre, Jan. (H.).

znásad, adv. übereinanber, Gor.; (nam. vznasad). 1. znášanje, n. boš Lufammentragen.

2. znāšanjo, n. 1) daš Prahlen, Dict.; daš Geprānge, Cig.; die Effecthascherei, Cig.; — 2) daš Benehmen, ogr.-C.; — 3) daš Ertragen, ogr.-Valj.(Rad); — (nam. vzn-).

1. znášati, am, vb. impf. ad 1. znositi, 1. znesti;
1) julanmentragen: s pestio se zrajiče seje,
snopie se na ramah znaša, Ravn.- Valj. (Rad);
gnezdo z., ein Rest bauen; — 2) z. zoper
koga kaj, wider jemanden etwas austringen,
Cia.

2. znāšati, am, vb. impf. ad 2. znesti; 1) emporheben: voda znaša barko in jo vzdigne od tal, Ravn.-Valj.(Rad); -2) z. se, sich erheben: nad drugimi se z., kajk.-Valj.(Rad); groß thun, prahlen, Dict., Cig., C.; z. se z robci, partami, haljami, kajk.-Valj.(Rad); -3) z. se nad kom, sich an jemanbem rāchen, Cig.; -4) sich benehmen: ne rodim za to, kaj (= da) se zunaj drugako znašaš, Krelj; z. se s kom, sich gegen jemanben benehmen, ogr.-C.; -5) ertragen, ogr.-Valj.(Rad); - (nam. vzn-).

znašavec, vca, m. človek, kateri kaj znaša (n. pr. praprot), Polj.

znašavka, f. ženska, katera kaj znaša, Polj. znatelj, m. der Renner, Jan., Cig. (T.), C., nk.;

znáten, 'tna, adj. lennbar, lenntlich, Cig., Jan., Cig. (T.); — bebeutenb, ansehnlich, beträchtlich, Cig., Jan., nk.

znati, znam, vb. impf. 1) funbig fein, tonnen; zna pisati in brati; zna nemško, er fann beutich: vse jezike evropske z; na pamet (iz glave) z. kaj; nič ne ve in nič ne zna; 2) = vedeti, na vzhodu; imate znati, ihr follt wiffen, Kast.; zdaj znamo, ka (== da) vse znaš, ogr.-Valj. (Rad); ne znam kdo, ne znam kaj = nekdo, nekaj, Dol.-Mik.; kadar vesta dva, ve pol sveta, kadar znajo trije, znajo vsi ljudje, Razdrto - Erj. (Torb.); kdor jezik ima, v Rim zna, - eš lafst fich alles erfragen, Met.; - znan biti v cem, in einer Sache Befcheib wiffen, Cig.; 3) fennen, ogr.-C., Trub., Dalm., Kreif i. dr.; Gospod, ti mene znaš! Trub.; znata li Tobija, mojega brata? Dalm.; znam človeka, Schönl.; jaz vas ne znam, Krelj, Jsvkr., Bes.; znamo se! Erj.(Izb. sp.); - z. se s kom, mit jemandem befannt jein, C :- znan, belanut; znano mi je; nisva nič znana; merten, tennen, Cig.; z. se, tenntlich fein; zna se komu kaj, man sieht es jemanbem an, Cig.; znalo se mu je na obrazu, da je vesel, Cig.; ni z., man mertt es nicht, Cig.; proga se še zna, C.; na le-tem suknu se vsaka kapljica zna, Mur.; znati je, es hat ben Anschein, Cig., nk.

znátnost, f. die Rennbarteit, Cig., Jan.; — die Ansehnlichkeit, nk.

znave, adv., SiGor.-C.; pogl. iznova (znaver, vzh.St.-Valj. [Vest.]).

znavec, vca, m. ber Renner, Cig., Jan., C.,

znavka, f. bie Rennerin, Cig., Jan.

znemar, adv. z. pustiti, außeracht lassen, Z.;
— prim. vznemar, vnemar.

znemíriti, mîrim. vb. pf. beuntuhigen, Kremp.-C.; untuhig machen, Cig.; — (nam. vzn-).

znemiti, im, vb. pf. eig. berstummen machen: jum Staunen bringen, C.; aus ber Fassung bringen, Z.

znepokojeváti, űjem, vb. impf. ad znepokojiti, Cv.

znepokójiti, kôjim, vb. pf. == znemiriti, Cig.; — (nam. vzn-).

znerók, adv. abjeits, enttegen: to mi je znerok, Vrsno-Erj. (Torb.), Prim.; vse toplice so znerok, Zv.; oddal sem mu le nekatere kose posestva, ki so mi bili znerok, Erj. (17b. sp.); — ungelegen; ako vam ni znerok, pohodite me! Erj. (17b. sp.).

zněs, î, f. 1)—smeti, stelja itd., kar naplavi in znese voda, daš Genist, Podkrnci-Erj. (Torb.); — 2) — družba malovrednih ljudi, daš Ge-

finbel, Podkrnci-Erj. (Torb.).
1. znésti, nésem, vb. pf. 1) zusammentragen; —

1. znesti, nesem, vo. pf. 1) žijammentragen; —
z. zoper koga kaj, gegen jemanben etivaš
ausbringen, Cig.; — 2) (ein Ei) legen: kokoš
je jajce znesla; — 3) gerathen, Trub.; tudi
z. se: to se mu je dobro zneslo, C.; —
4) znesen, untersett, Cig., M., Ljub.

Google

2. znésti, nésem, vb. pf. 1) emportragen, bavontragen, Cig.; angel ga prime, znese po viharjevo po nebu, Ravn.-Valj. (Rad); voda zemljo znese, C.; — 2) z. se nad kom, an jemanbem feinen Born auslaffen, Cig., Kr. - M.; mislil sem, da se bo znesel nad menoj, Jurč.; nam. vzn-.

znetiti, im, vb. pf. aufheigen, Meg., Mur., Mik.; z. ogenj, Trub., Dalm.; — (nam. vzn-).

znevídetí se, vídí se, vb. pf. 1) znevídí se mi, ich febe nicht recht (bon optischer Taufchung), C.; - 2) znevidi se mi kaj, es verbrießt mich etwas, Cig., C.

znîc, adv. = vnic, Jan.; z. natočiti, Cig.;
- na znic, zufleiß, M.; na z. storiti, einen Boffen fpielen, Cig.; - nem. vznic; prim.

anîka, f. eine von felbft machfenbe Rebe, C .; — (nam. vzn-).

1. zníkniti, níknem, vb. pf. vergehen, verfchwinben, St.-Cig., C., Prip.-Mik.

2. znikniti, niknem, vb. pf. auffeimen, C.; najprej znikne majhna travica, Krelj; - z. se, sich aufrichten, C.; — (nam. vzn-).

znimar, adv. = znemar: z. pustiti, vernachläffigen, außeracht laffen, Kr.

zniti, znidem, vb. pf. verichwinden: moż je "znesel" (nam. zesel, sesel), ber Dann ift verschollen, C.

zniti se, znidem se, vb. pf., C., pogl. sniti se. zníziti, im, vb. pf. = znižati, ogr.-Valj. (Rad). znîžanjo, n. bie Ernieberung; bie Berabfegung, bie Ermäßigung; z. .cene; die Reduction.

znīžanost, f. z. obzorja, die Depreffion, die Tiefe bes horizontes, h. t.- Cig.(T.).

znîžati, am, vb. pf. nieberer machen; z. klop za dva palca; - herabiegen, herabminbern, ermăßigen; ceno, placo z.; cena se je znižala, ber Breis ift gefallen; z. glas, bie Stimme fallen laffen, Cig.

znīžba, f. bie Ernieberung; - bie Berabminberung, die Ermäßigung, Cig.; z. cola, kazni, DZ.; - die Degradation, Cig.; - z. enache, die Degrabation einer Gleichung (math.), Cig. (T.).

zniževanje, n. das Erniebern; — das Herabminbern.

zniževáti, újem, vb. impf. ad znižati; niebriger machen; z. se, immer niebriger werben, sich verflachen; — herabmindern, ermäßigen, rebucieren.

zniževavec, vca, m. ber Berabminberer, ber Berminberer, Cig.

znočíti se, í se, vb. pf. znoči se, znočilo se je, es wird Racht, es ist Racht geworben, Jan.

znoj, m. 1) bie Hige: znoj je danes, es ist heute beig, Cig.; znoj mi je, es ift mir beig, ich ichmine, Mur., Kras-Mik., Bolc-Erj. (Torb.); – 2) bet Schweiß, Mur., Cig., Jan., ogr. - M., C., Ipavska in Soska dol.-Erj.(Torb.); krvavi z., der Blutichweiß, Cig.; - z. mi je, mir ist angst und bange, Cig.; - tudi znoj, znoja, Valj.(Rad).

znojčica, f. bie Schweißbrufe, Erj.(Z.).

znojen, jna, adj. 1) heiß: z. dan, nk.; -- 2) befcmeißt, voll Schweiß, Mur., Cig., Jan., nk.; Schweiß -, Cig., Jan., nk.; znojne luknjice, Die Schweißporen, Cig. (T.).

znojenje, n. das Schwigen, das Geschwige,

Cig., M.

znojiti, im, vb. impf. 1) ausschwizen, Mur., Cig.; kri z., ogr.-C.; - 2) z. se, sich sonnen, Ipavska in Soška dol. - Erj. (Torb.); — 3) z. se, schwigen, Cig., Jan., C., Ipavska in Soska dol. - Erj. (Torb.).

znojnica, f. bas Schweißloch, die Bore, Cig., Jan., Cig.(T.), Nov .- C.; - bie Schweißbrufe,

Erj.(Som.).

znoréti, ím, vb. pf. närrijd, verrudt werben. znositi, im, vb. pf. 1) narriid machen, ogr.-Kres; — 2) beruden, prellen, beirugen, Mur., Jan.

1. znds, nosa, m. 1) bas Bufammengetragene, C.; vodeni z., bie Anfchwemmung, angeflößtes Band, die Munion, Dict., Cig.; na vodene znose trte saditi, Vrtov. (Vin.); - 2) bie bom Bflug aufgeworfene Erbe, Kras.

2. znòs, nosa, m. bie Empfangnis, C., Z.; -

nam, vznos.

znósec, sca, m. die Mauerbiene (megachile muraria; osmia sp.), Ip.-Erj.(Torb.).

znosen, sna, adj. ertraglich, Cig. znositev, tve, f. die Empfängnis, M.; - (nam.

vzn-). 1. znósiti, nosim, vb. pf. mit bem Ausammen-

tragen fertig werben, zusammentragen; na en kup z. kaj; kakor se znosi, tako se raztrosi, Npreg.-Jan.(Slovn.).

2. znositi, nosim, vb. pf. wegtragen: z. z mize,

vom Tische abtragen, Cig.

3. znositi, nosim, vb. pf. 1) schwanger werben, empfangen, Mur., V.-Cig., C., Jsvkr.;—2) z. se nad kom, sein Mültschen an jemandem fühlen, feinen Born auslaffen, Cig., Jan., M.; znositi se je hotela nad samim kraljem, Npr.-Kres; — fich gegen jemanden ereifern, C.; — (nam. vzn-).

znosnost, f. bie Ertraglichfeit, Jan. (H.). znošénje, n. bie Empfangnis: od znošenja do povijala, C.; — (nam. vzn-).

znôšje, n. = kar voda vkup znosi, cin bom Waffer zusammengetragener Haufe, C.

znôtra, adv. = znotraj, Mik., Ben.-Kl. znotrah, adv. = znotraj, Mur.

anotraj, adv. innerhalb, inwendig; od z., bon innen; tudi: auf ber Innenfeite, innerhalb.

znôtrajšuji, adj. = znotranji, Cig., Kr. znotranji, adj. ber innere, inwenbig.

znotranjost, f. = znotranjščina, bas Inwenbige, bas Innere, Jan., nk.

znotranjščina, f. das Innere, Cig., Jan. znôtrašnji, adj. = znotranji, Dalm. znôtrenji, adj. = znotranji, Danj.-Mik. znôtrešnji, adj. = znotranji, ogr.-Mik.

znotri, adv. - znotraj, innerhalb, inmenbig, Mur., Cig.

znotrina, f. das Innere, Danj., ogr.-M.; der innere Raum, Jan.; bas innere, mit befferem holz ausgelegte holz, das Blindholz bei ben Tischlern, Cig.

· · Cacherile

znôtruji, adj. = znotranji, ber innere, Meg., Jan., Krelj.

znôtrěnji, adj. = znotrnji, Dict.

znòv, adv. = znova, Dict., Krelj, Kast.

znova, adv. = iznova, bon neuem, neuerbinge, Jan., C., vzhŠt.

znovič, adv. neuerbings, Cig.; z. rojen, wiebergeboren, Krelj; z. sv. krst prejeti, Jsvkr.;

prim. iznovič.

znolie, n. ber Fußtheil (bes Bettes, bes Lagers u. dgl.), Mur., Cig., BlKr.; pri znožju, au Füßen, Dict., Cig., Jan., Dalm.; - ber Fuß bes Berges, Cig., Jan., nk.; v znożju vino-grada, unten am Beingarten, Cig.

znubelj, blja, m. 1) = zubelj, bie Flamme, Notr.; - 2) bas Dfenloch, bie Dfenmundung, na vzhodu-Mik.; — bas Gesims, die Platte über bem Dfenloch, Scav. - C.; = znublji,

SlGor.-C.

zob, zoba, zoba, m. 1) ber gahn; ima redke zobe pa goste laže, Npreg. - jvihŠt.; modrostni zobovi, bie Beispeitsjähne, Erj. (Som.); z. vrzeljak, ber Ludehjahn, Cig.(T.); z. izdreti, einen Bahn reißen; zobe dreti, Rahne reißen; po zobeh počiti koga, jemanbem eine Maufschelle geben, Cig.; zobe kazati, die Bahne bleden o. fletichen; (fig.) feine rauhe Seite hervortehren, Cig.; dobiti kaj za zobe, etwas jum Beigen betommen, Zv.; zobe v steno tiščati - Sunger leiben, St .-Glas.; zobje mu poganjajo, grejo, bibajo iz čeljusti, zobe dobiva, er jahnt, Cig.; dolge zobe imam, die Bahne fteben mir auf, Cig.; dolge zobe imeti po čem, nach etwas luftern fein, Cig.; jezik za zobe! bas Daul gehalten! jezik za zobmi držati 🚥 ichweigen; priti ljudem v (na) zobe, ins Gerebe fommen; črez zobe vleči koga, jemanben ausrichten, Jurč., LjZv.; = po zobeh nositi, Vrt.; ljudem se v (med) zobe dati, Anlafs gur Rachrebe geben; kdor se ljudem pod zobe da, tega le cas iz ust reši, Npreg.-Jan.(Slovn.); v zobe komu kaj povedati, jemandem etwas ins Geficht, offen fagen; = pod zobe povedati, C.; trdo resnico pod zobe povedati, Jap.(Prid.); — vsi so se mu v zobe režali, alle lachten ihm ins Gesicht, Erj. (Zb. sp.); na zobe se mu obeša == za malo se mu zdi, St.; — 2) ber Jahn am Rechen, an ber Gage, an einem Bahnrad u. bgl.; der Dorn im Schlofe, Cig.; - Die Felszade, Cig., Jan., Cig.(T.); — zobje (na vrhu kake stene), bie Binne, Cig.; - 3) babji z., ber Storchschnabel (geranium sp.), SlGor.-Erj.(Torb.); - tudi: bie hagebuttenroje (rosa canina), Cig., Vrt., Medv.(Rok.); ali: ber Leinbotter (camelina denteta), C.; - pasji z., bie Sunbe. annivura (erythronium dens canis), Cig., Medv. (Rok.).

zob, î, f. hartes Futter, bas Körnerfutter, Cig.; ti bodo zmešano zob jedli, katera je izvejana z velnico in resetom, Dalm.; bej. ber Hafer, Cig., Jan., C., Valj.(Rad).

zodáč, m. einer, ber große gahne hat, ber Groß-

sahn, Dict., Mur., Cig.

zobáča, f. 1) bie Großgahnige, Mur., C.; -2) pl. zobače, ber Rechen, Habd .- Mik., Mur., Cig., Jan., vzhSt. - C.; (zobača, die Egge, Jan.); - 3) eine Art Gage, Cig., C.

zobačinjo, n. zusammengerechtes ben, C.

zobáčišče, n. = grabljišče, C.

zobáčiti, ačim, vb. impf. = grabiti, rechen, C., kajk.- Valj.(Vest.).

zobačka, f. eine, bie große gahne hat, Lasce-Levst.(M.).

zobáčkati, am, vb. impf. = zobačiti, C. zobák, m. 1) ber Großjahn, C., Z., Burg. (Rok.); — 2) ein großer gahn, C.; — 3) = kramp, bie Bide, Cig.

zobat, li, f. bas Rornerfutter, Jan.

zobatnica, f. ber haberjad ber Bferbe, Nov.-C. 1, zobalo, n. bas Rernfutter, Z.; bas Bogelfutter, C.

2. zobalo, n. bas Pferbegebifs, ogr.-C.

zodan, ana, m. ber Großzahn, Dict., Cig., M. zobanje, n. 1) bas Aufpiden von Rornern; das Effen von Beeren, Kirschen; — 2) bas Körnerfutter, Cig.; das huhner- oder Bogelfutter: krušne drobtinice in drugo zobanje, Glas.; - = rezanica, ber Saderling, Gor. zobar, ria, m. ber gahnfünftler, C.

zobast, adj. jahnformig, Cig., Jan.; - ginnen-

formig, V .- Cig.

zôbaš, m. kozje ime, Baška dol.-Erj.(Torb.). zobat, áta, adj. zöhnig, gezöhnt; — großzöhnig, Mur., C.; - vielgabnig, Cig.; - gadig, Cig., Jan.

zobateo, tca, m. 1) ber Grofgahn, Cig.; -2) die gemeine Bahnbrasse (dentex vulgaris), Erj.(Z.), Cres-Erj.(Torb.); (bs.).

zobati, zobliem, vb. impf. mit bem Schnabel aufpiden; piščanci, ptiči zobljejo proso; kuretnini dati zobati, ben Suhnern Rutter geben; - Beeren, Rirfchen u. bgl. effen, (Rörner) fressen; grozdje, črešnje zobljemo; konji oves zobljejo.

zobatka, f. bie hunberoje (rosa canina), Z. zobātnik, m. baš Zahnrad, DZ.; železnica s porabo zobatnika, eine Gifenbahn mit Bahnradbetrieb, DZ.

zobavec, vca, m. ber Rörnerfreffer, Jan. (H.). zobavka, f. ber Rörnerfreffer (von einem Bogel),

zobčálo, n. bas Badeifen, Cig.

zobcar, rja, m. ber Spigenhandler, Zora. zobčáriti, arim, vb. impf. mit Spipen Sandel

treiben, Zora.

zobeast, adj. gezähnelt, Mur., Cig., Danj.-Mik.; z. robec, ein Tüchel mit gezähneltem Rande, Polj.; — zahnig, Cig.(T.).

zobčát, áta, adj. gezahnelt, Mur., Cig. (T.),

Mik.; — zintig, zadig, Cig. 2obcati, am, vb. impf. zahneln, zadig aus-ichneiben, mit zadigem Ranbe verschen, Cig. zóbčec, čeca, m. dem. zobec.

zóbček, čka, m. dem. zobec; zobčke dobivati, delati, zahnen, Cig.

zobec, bca, m. dem. zob; 1) bas gahnchen; - do zobca, bis auf ben letten Buntt, gang und gar, Jan.; vse je resnično do zobca,

Cicionale

Z., Navr. (Let.); ne sme se ravno vse do zobca porabiti, Navr. (Kop. sp.); - 2) ber Radzahn (bei Uhren u. dgl.), Cig.; — zobci, bie Baden, C.; zobci vrhu kake strehe, bie Binnen, Cig.; - zobci, eine Art gemeiner Spigen an Frauenfleibern, Levst.(Rok.); bie Spipen übhpt., Guts. - Cig., Jan., C., (prim. it. dentelli); — 3) pl. zobci, bie Schafgarbe (achilles millefolium), C.

zôbek, bka, m. dem. zob.

zoben, bna, adj. gahn-; zobni zdravnik, ber Bahnarzt, V.-Cig., Jan.; zobni venec, ber Rahnfranz, zobna otlina, bie Rahnhöhle, Cig.

zobenica, f. = zobenka, kajk.-Valj.(Rad). zobenika, f. = zobenka, kajk.-Valj.(Rad). zobenka, f = neko jaboiko, kajk.-Valj.(Rad);

- prim, ovsenka,

zober, bra, m. = evropski tur, der Bisent (bos bison), Erj.(Z.), Jurč.

zoboroč, adv. mit beiben Sanden, Mur., Cig., C., Danj.-Mik.; zoberoč ga je sprejel, er hat ihn mit offenen Sanben enupfangen, Mur.; tudi: zoberộč, ogr.-Raič(NKol).

zobica, f. = zobrne, Alas.

zobina, f. 1) bas gahnsteisch, Mur., Cig.; — 2) bie Scharte, C.

zobinast, adj. schartig, C.

1. zobisce, n. - zobna jamica, die Bahnhöhle,

2. zobíšče, n. = ovsišče, BlKr.-Let.

zobiti, im, vb. impf. 1) zähnen! kolo z., Cig.; - 2) z. se, Zähne befommen: otrok se zobi, Guts., Cig., Jan.

zoblja, f. das Bogelfutter, C.

1. zobnica, f. der haferfad (der Bferde), Cig. 2. zobnica, f. bie Bahnhöhle, C.

1. 20bnik, m. = zobnica (ber haferfad für

Bferbe), C.

2. zobník, m. 1) ber Zahnlaut (gramm.), Jan., C.; (tudi: zobnik); - 2) ber ichmarze Fled in ben gahnen ber Pferbe, die Bohne, Cig.; 3) ber gannhobel, V. - Cig.; - 4) bas ichwarze Bilienfraut (hyoscyamus niger), Dict., Mur., Cig., Jan., C., Josch, Tuš.(R.). zobníkov, adj. Biljen: zobnikovo olje, Cig. zobnják, m. = 2. zobnik 4), schwarzes Bilsen-fraut, Cig., Scav.

zobobot, bola, m. ber gahnichmerg, Guts .- Cig.,

Jan.; zoboboli, bas Bahnmeh, Guts. zobobolia, f. ber gahnichmers, Guts.

zoboder, dera, m. ber gahnbrecher, Cig. zoboderec, rca, m. ber gahnbrecher, Cig.

zobognija, f. bie Rahnfaule, Guts.-Cig. zobognit, gnila, adj. mit faulenben Bahnen: zobognili ljudje, Levst.(Zb. sp.).

zobokljun, kljúna, m. zobokljuni, Rahnschnähler (dentirostres), Erj.(Z.).

zobolecnik, m. ber gahnarzt, Levst. (Nauk). zoboslovjo, n. die Bahnlehre, Cig., Jan. zobotrębec, bca, m. der Bahnstocher, V.-Cig.,

zobotrębnica, f. 1) bie Bahnstocherbuchse, Cig.; - 2) = zobotrebec, Jan., DZ. zobov, adj. Bohn.

zobovína, f. die Johnsubstanz, Cig., Jan., Cig. (T.), Erj.(Som.).

zobôvje, n. das Gebis, C., nk.

zobovník, m. = 2. zobnik 4), das háwarze Biljentraut (hyoscyamus niger), C.

zobovnják, m. - zobovnik, C. zobozdravník, m. ber Zahnarzt, nk.

zobręż, m. der untere Theil des Beingartens, vzhSt.-C.; — (nam. vzobreż?).

zôbrne, f. pl. das Bahnsleisch, C., Senoseče, Kras-Erj. (Torb.).

zôbrnice, f. pl. = zobrne, Senofeče, Kras-Erj. (Torb.).

zobatóm, adv. ogr.-C., Let., pogl. zobstonj.

zobstónj, adv. = zastonj, ogr.-C.

zobetónji, adj. = zastonjski, ogr.-C. zobstónjski, adj. = zastonjski, ogr.-C. zobûn, m. = zabunec, Cig., BlKr.

zobûnec, nca, m. = zabunec, Dol., Cig., Jan. zộči, I. adv. 1) ins Antlig: komu z. povedati, ogr.-Caf(Vest.); z. staneta cesarju, fie traten vol das Angeficht bes Raifers, ogr.-Cafe Vest.); a) gugegen: z. biti, vzhSt., ogr.-Caf(Vest. I. 57.); - II. praep. c. gen., in Begenwart, angefichts, ogr. - M.; z. mnogih velikašev,

ogr.-Caf(Vest.); - nam. vzoči; prim. navzoči. zočíti, im, vb. pf. confrontieren, C., Svet.(Rok.). zocîtoma, adv. offentlich, C.; - offen, frei-

muthig, C.

zộd, m. == v zemljo zabit kol v hlevu med dvema živinčetoma, Rib.; zodi, v zemljo zabiti koli, da dež zemlje ne odnaša, Dol.; prim, zvod,

zodiak, m. ber Thierfreis, Cig. (T.).

zodiakalen, Ins, adj. gum Thierfreis geborig: zodiakalno sijanje, zodiakalna svetloba, baš Bobiacallicht, Cig., Jan., Cig.(T.). zodica, f. ber Sebel, Levst.(Zb. sp.); — prim.

zvod.

zogłav, gláva, adj. Cig., pogl. razoglav.

zolica, f. = pira, ber Spelt, C., Bes. zoliti, im, vb. impf. ichreien, larmen, brullen,

vzhSt.-C, Raič(SIN.).

zoli, m. 1) bie Larve bes Spedfafers, C., Rihenberk-Erj.(Torb.); - 2) neka trotu podobna muha (eristalis tenax), (zol) Lasce-Erj. (Torb.); - muha debelih svetlih oči, od katere pika živina zbezlja: gleda kakor zol; svetlo, Dol.; goveji z., die Dosenbies-stiege ober Dassesssiege (hypoderma bovis), konjski z., die Pferbe-Magensliege (gastrus equi), ovčji z., die Schafbremje (oestrus ovis),

zotva, f. bes Mannes Schwester, Cig., Levst. (M.), Nov.-C.; - prim. zava.

zonn, f. i) ichlechte, tanbe Betreibeforner, Rib .-M., St.-C., Ip.-Erj.(Torb.) = slabo, drobnoproso, Lašče-Erj.(Torb.); - = kar pri vejanju žita med plevami in zrnjem ostaja, Zv.; 2) ber Schauber, Dol.-Cig., Jan.; zona me obhaja, Cig., Gor.-Zv., (izprehaja) BlKr.; zona ga popade, Nov.-C.

zonast, adj. voll tauber Rorner: zonasta ajda, C.; zonasto žito, Nov.

zónaten, tna, adj. = zonast, SlGor.-C.

zonogati, am, pb. pf. 1) (auf eine unbestimmt gelassene Beise eiwas) verfertigen ober thun, M.; — 2) z. se s kom, mit jemandem in irgend einer Beise zu thun besommen, C.

zonijiv, ljíva, adj. — zonast: zonljivo žito, Nov. zoogeografija, f. nauk o razprostranjenosti živali, bie Boogeographie, Cig.(T.).

zoolog, m. živaloslovec, ber Boolog.

zoologija, f. nauk o živalstvu, bie Boologie. zoper, l. adv. bagegen; z. biti, bagegen jein, Cig.; kar je grešnega in Bogu zoper, Jsukr.; žena možu zoper govori, Ben. - Mik.; na zoper mi dela, et hanbelt mir entgegen, Levst. (M.); meni zoper ravna, Met.; — Il. praep. c. acc. wiber, gegen; zoper naturo; zoper božjo voljo ravnati; nisem zoper to; — (c. gen. zoper strupa, mraza, Dict.).

zoperatáti, stojím, vb. impf. nam. zoper stati,

wiberstehen; (po nem.).

zoperstáviti se, ståvim se, vb. pf. sich widersehen; (po nem.).

zoperstavijati se, am se, vb. impf. ad zoperstaviti se; (po nem.).

zopet, adv. wieber = spet.

zopeten, tna, adj. nochmalia, Jan.; zopetni

zbor, DZ.

zoprn, adj. 1) widerlich, widrig, verhast; ta človek mi je z.; ta jed mi je zoprna; zoprno mi je, es widerstrebt mir; — 2) sendlich, feindselig, Mur., Cig., Jan.; zoprna deseda, ein seindseliges Wort, Cig.

zoprneti, im, vb. impf. wiberlich, verhafst fein,

Mik.

zoprnica, f. die Bidersacherin, die Gegnerin. zoprnik, m. der Bidersacher, der Gegner; bes. der Gegner im Processe, Svet. (Rok.).

zoprnost, f. 1) die Wiberlickeit, die Wibrigteit, die Mifsfälligkeit; — die Biderwärtigkeit; — 2) die Abneigung, die Antipathie, Cig., Jan.; z. do koga, Cig.

zoprstvo, n. 1) die Opposition, die Gegnerschaft, Jan.; — die Streitigseit, Dict.; skodljiva zoprstva, Schonl.-Valj.(Rad); — 2) die Antipathie, Cig.(T.).

zoprecina, f. bie Begnericaft, Dict.

zoprt, adv. = zoper, St.-Mur.

zoprtovati, ujem', vb. impf. sich widersehen, (-tvati, tvam) Mur.

zoprvati, am, vb. impf. entgegen sein, widerstehen, sich widerseben, Mur.-Cig., Cv.

1. zdr, zdra, m. 1) det Glanz, Mik.; Nebeški zor obda obličje milo, Preš.; — 2) det Tages-anbruch, die Morgendämmerung; ob zoru, Cig., C.; od prvem zoru, C.; z zorom, mit Tagesanbruch, Cig.; zor se dela, der Tag bricht an, Lašče-Levst. (Rok.); Zor je, hitro mi vstajajte! Npes.-Vod. (Pes.); od zora do mraka, Preš.; — 3) det Often, Ravn., Slom.; — tudi: zor.

 2. zŷr, m.baš Reifen: žito imalepzor, Svet. (Rok.).
 1. zŷra, f. bie Morgentöthe, Cig., Jan., M., Preś. i. dr., nk.; tudi: zóra; — hs.

2. zora, f. 1) ber Rinbichmalfat, Celjska ok.-C.; bie Bratenfauce, Z., C.; -- 2) bie Mollen, (zurn) Ip.-M. zorè, éta, m. der gerne früh aufsteht, C., M.
1. zóren, rna, adj. zeitig in der Früh, vom Morgen, Morgen, Cig., Strek.; zorna modrina, das Morgenblau, Cig.; zorna maša, die Frühmesse, Z., Vrt.; — strahsend, herrlich (wie die Morgenrötse): zorni odraz, nk.
2. zóren, rna, adj. kernicht (v. Buchweizen), C.

zorenje, n. bas Reifen, bie Bettigung. zoreti, im, pb. impf. reifen; hruske zorijo;

grozdie zori.

zorévati, am, vb. impf. zu reifen pslegen, reifen, Vrt.

zôrglati, am, vb. pf. zusammenorgeln, Cig. zôrica, f. der Aurorasalter (pieris cardamines), Erj.(Z.).

zorslo, n. die Reise, die Zeit der Reise, Gor.-DSv.

voritev, tve, f. die Beitigung, Jan.

1. zoriti, im, vb. impf. 1) reif machen, zeitigen; solnce grozdje zori; gorke noči najbolj grozdje zore; vino zorim, ich safte ben Mein reif werben, ich warte seine Reise ab, Z.; — z. se = zoreti, reisen, Mur., Cig., ogr.-Valj. (Rad); — 2) = zoreti, Guts., V.-Cig., Jan.; — tudi: zóriti, zórim.

 zóriti, zórim, vb. impf. 1) mit unverwandten Angen schauen, stieren, C.; — 2) z. se, tagen, Mur., Cig., Jan., ogr.-C., Nov.-C.; zori se, ber Tag bricht an, Cig.; dan se zori, Mur.,

Cig.; tudi: zoriti se. zoritva, f. = zoritev, C.

zorivec, vca, m. ber Beitiger, Cig.

zórja, f. = zarja, die Morgentöthe, Mur., Cig., C., Krelj, Strek., Npes. - Vraz, kajk. - Valj. (Rad); — übhot. jede Nöthe am himmel, Mur.; — tudi: zôrja, ogr.- Valj. (Rad).

zorjanski, adj. jum frühen Morgen gehörig, C.; Morgen : zorjanska pesen. ogr.-C.; zorjanska zvezda, ber Morgenstern, ogr.-M.

zorjenica, f. 1) ber Morgenstern, ogr.-C.; —
2) die Frühmesse in ber Abrentzeit, ogr.-C.;
tudi pl. zorjenice, C.; — prim. zornica.

zôrjica, f. dem. zorja, Npes.-Vraz.

zornica, f. 1) bie Frühmesse im Abvent, bie Roratemesse, Mur., Cig., Jan., Mik., Strek.; tudi pl. zornice, Slom., St.;—2) ber Morgenstern, Habd.-Mik., ogr.-C.

zorničar, rja, m. = mašnik, ki ima zornice,

zornotic, líca, adj. = zornega lica, Zv.

zórnotíčen, čna, adj. = zornega lica, C.; rothbadig, Cig.

zornolik, lika, adj. morgenroth (min.), h. t.-Cig.(T.); — zornolike cvetlice, Vrt.

zôseb, adv. befonberš, fonberlich, Krelj, Dalm., Danj.-Mik., Hal., ogr.-Raič(NKol.); z. devati, Danj.(Posv. pes.); — pogl. soseb.

zộseben, bna, adj. = poseben, Trub., Dalm. zosebójen, jna, adj. = zoseben, C.

zòv, zóva, m. ber Auf, Cig.; kim in zov, vzhSt.-C.; ber Anruf, Jan.

zóva, f. Cig., C., M., pogl. zolva.

zovčín, m. ber Sochzeitšbitter, Mur., Cig., Jan., C., vzhŠt.; — prim. pozovčin. zovíca, f. ber Lodogel, Guts.-Cig., Mur.

Google

zovič, íča, m. = zovčin, Jan.(H.). zovník, m. ber Lodvogel, Cig. zožba, f. die Berengung, Cig. zozenje, n. bie Berengung, Cig. zożeváti, fijem, vb. impf. ad zożiti; verengen, Cig.(T.), nk.; z. se. fich verengen, Zora. zožiti, ožim, vb. pf. ichmaler machen, verengen, Cig., Jan., Cig. (T.); - verjungen (arch.), Cig.(T.).zrabotiti, im, vb. pf. zrabočen, abgenüßi: v zrabočenih črevljih, Erj. (Izb. sp.). zráčen, čna, adj. 1) Lufte; zračni prikazki, die Luftericheinungen, Cig.; pneumatifch, Cig. (T.); - 2) luftig, Cig., Jan., nk.; lega drevesnega vrta mora biti solnčna, prosta in zračna, C. zračína, f. ber Luftftoff, Cig. zráčiti, im, vb. impf. = vetriti, prevetrovati, lüften, Z., nk. zracje, n. bie Luft, bas Rima, Cig., Jan., C. zrāčnat, adj. luftig, nk. zracmina, f. bie Luftericeinung, Cig. zračunati, am, vb. pf. zusammengahlen, gufammenrechnen, ogr .- C .; - prim. izračunati. zračúniti, ûnim, vb. pf. = zračunati, Cig., Jan. zrahliti, im, vb. pf. = zrahljati, Jan. zrahljáti, am, vb. pf. loder machen, auflodern; zemljo z.; — (nam. vzr.?). zrájtati, am, vb. pf. 1) zusammenrechnen; — 2) z. se == spomniti se. zrajtljáti, am, vb. pf. z rajtljem povezati, mittelft bes Reitels, Rnuttels befeftigen, M. zrajtljiv, (va, adj. umfichtig, ogr.-C.; gewedt: z. otrok, St. zrak, m. 1) bie Luft, Habd .- Mik., Guts., Mur., Cig., Jan., Dalm.(Reg), i. dr., nk.; -2)=zarek, ber Strahl, Alas., ogr. - C., Cig. (T.); prim. zraka. zráka, f. ber Strohl, Cig.(T.), C.; - hs. zrakast, adj. luftförmig, Cig.(T.). zrakomer, mera, m. ber Luftmeffer, bas Merometer, Cig., Jan., Cig. (T.). zrakomerstvo, n. die Merometrie, Cig. zrakoplav, pláva, m. ber Luftballon, h. t.-Cig. (T.), Sen.(Fiz.). zrakoplavba, f. die Luftichiffahrt, Jan., Vrt. zrakoplavec, vca, m. = zrakoplovec, Cig., Jan., Nov.-C. zrakoplòv, plóva, m. = zrakoplav, Vest. zrakoplôvec, vca, m. 1) ber Aeronaut, Cig. (T.), C., Vest.; - 2) belorepi z., ber weißichwanzige Tropitvogel (phaeton aethereus), Erj.(2.). zrakopiovnica, f. (ladja) z., bas Luftichiff. Cig.(T.).zrakoplovnja, f. die Luftfahrt, Jan.(H.). zrakopiovstvo, n. die Luftichiffahrt, Cig.(T.). zrakovje, n. der Luftraum, das Luftmeer, die Lufte, Jan., nk.

zrana, adv. = zarana, frühmorgens, ogr. - C.

zraslek, sleka (selka), m. zwei zujammen -

Strek. (Let.).

gewachsene zweige, Z.; — zwei zusammengewachsene Haselnüsse, (zrasek) Temij.(Tolm.)- zraslice, f. pl. bie Zwillingetruftalle (min.), Cig.(T.).zrāslika, f. 1) bie Beigmutz (convallaria polygonatum), Rodik(Kras)-Erj. (Torb.); - 2) zraslika, zwei zujammengewachiene Zweige, C. zraslopratas, m. zraslopratasi, bie Seftzebet (zool.), h. t.-Cig.(T.). 1. zrast, î, f. der Bujammenwuchs (symphysis), Cig.(T.); - die Bernarbung, Cig. 2. zrast, î, f. 1) ber Buchs, Jan., ogr.-M., C.; – 2) == kar pri rastlini v enem letu zraste, jughSt.; -- 3) ber Buchs, die Gestalt, Valj. (Rad); — (nam. vzr-). zránti, zrástem, vb. pf. empormachien, aufwachien, machien; kar je letos zraslo, ber biesjährige Buche; velik je zrasel, er ift groß geworben ; zrastel je kot konoplja - er ift ichnell aufgeschossen. Cig.; tvor je zrastel (ist größer geworben); zrašćen (nam. zrasel), gewachjen, C.; zrasli możje, erwachiene Manner, Dalm.; greben mu zraste, er braust auf; brž zraste, er braust gleich auf, er wird gleich boje; kako je zrasel, ko sem mu to rekel! — (nam. vzr-). zrásti se, zrástem se, vb. pf. durch Wachsthum verbunden werden, zusammenwachsen; Irevesi sta se zrasli, die zwei Baume find aneinander gewachsen, Cig.; z. se s čim, vermachsen, Cig.; zraščeni (nam. zrasli) jabolki, Swillingsapfel, Cig. zrastina, f. - kar vzraste, ber Anwuchs, Dict. zráščati, am, vb. impf. ad zrasti; — (nam. vzr-). zráščati se, am se, vb. impf. ad zrasti se. zrášiti, im, vb. pf. auflodern, Mur.; - (nam. vzr-). zrát, zráta, m. = zrati, zvrati, Gor. zratl, f. pl. bie Bflugwenbe, ber Aderrain, Ig (Dol.), Polj.; - pogl. zvrati. zrâtnik, m. = zrati, Cig., Ig(Dol).zraven, l. adv. boneben; z. stati; z. uliti, baneben gießen, fehlgießen; z. biti, babei, gugegen fein; z. priti, baju tommen;-II. praep. c. gen. neben; zraven hiše je vrt; z. koga stati, sedeti; skopin je z. velicega bogatstva siromak, Cig.; z. tega, nebftbei, außerbem, gugleich; - nam. vzraven; (bem beutschen "n.eben" nachgebilbet, Mik. V. G. IV. 565.). r. zravnáti, am, vb. pf. untereinanber gleich machen, ausgleichen, Jan.: ovce so zobe zravnale (haben alle neue Rabne betommen). Cig.; — compensieren, Cig.; — z. se = poravnati se, sich ausgleichen, Svet. (Rok.); prim, izravnati. 2. zravnáti, âm, vb. pf. gerade machen, gerade richten: palico z.; z. sc, sich gerabe richten, fich gerade streden; - (nam. vzr-). zravnava, f. bie Ausgleichung, Cig. zravnávanje, n. die Ausgleichung; z. moleku-

zravnič, adv. 1) = zravno, C.; - 2) gerabe-

zravniti, im, vb. pf. = 2. zravnati, Cig., Jan.

zravno, adv., praep. = zraven, Cig., Jan.,

lov, Let.

aus, jvzh.St.

Met., Levst. (Sl. Spr.).

zravnovānje, n. bie Ausgleichung, bie Compeniation, Cig.(T.), DZ.

zravnováti, ûjem, vb. impf. ad 1., 2. zravnati. zravsati se, am se, vb. pf. fich zerzanten, Z., Let.

zrázen, praep. c. gen. -- razen: zrazen vaših bratov, euere Bruder ausgenommen, Met.; ne želi nić zrazen (tega), kar je prav, Mik.

zroalar, ria, m. ber Spiegelhanbler, Cig., Jan.

zrcalarnica, f. bie Spiegelfabrit, Cig. zrcalaratvo, n. bie Spiegelinbuftrie, ber Spiegelhandel, Cig.

zroalast, adj. fpiegelartig, Cig.; fpiegelglatt,

zrcálco, n. dem. zrcalo; bas Spiegelchen, Cig., Jan., nk.

zreaten, ina, adj. Spiegel-: zrealne slike, Spiegelbilber, Znid.; zreilni krog, ber Spiegelfreiß (astr.), Cig.(T.).

zrcaliti se, alim se, vb. impf. fich fpiegeln, Jan., C., Erj.(Som.), nk.

zrcaljonje, n. bie Spiegelung, Cig.(T.).

zroatnat, adj. ipiegelig, Cig.

zrcalo, n. 1) ber Spiegel, Cig., Jan., nk.; (po drugih slov. jezikih); ravno, izbočeno, jamasto z., ebener Spiegel, Conver., Concavipiegel, Sen. (Fiz.); razmetno z., ber Berftreuungsspiegel, Sen. (Fiz.); uzigalno z., ber Bind-spiegel, DZ.; — 2) zfcalo = zrkalo, zrklo, die Bupille, Levst. (Rok.).

zrcalovânje, z. = zrcaljenje; zračno z., bie

Luftspiegelung, Cig. (T.), Jes.

zrcalovina, f. bas Spiegelmetall, Jan., Cig.

zrébrčen, čna, adj. bruftfrant, Pjk. (Črt.); schwerathmig, Cig.; — zrebrčna zel, neka rastlina, Pjk.(Črt.).

zrebrje, n. ber Bergabhang, ogr.-Valj.(Rad). 1. zreči, zrečem, vb. pf. bereinbaren, Npes .-

2. zréči, zréčem, vb. pf.=(v)zdeti: kako ime komu z., Svet. (Rok.); ptičar so mu zrekli, man hat ihm ben Beinamen eines Bogelftellers gegeben, Cig.; - (nam. vzr-).

zred, I. adv. - vred, zusammen, sammt, gugleich: z. s Kristusom, Trub.; pustite oboje zred rasti, Trub.; — II. praep. c. instr. mit, fammt, Dalm., C., Npes.-Vraz; Zadok zred prerokom Natanom, Dalm.; obisti z. lojem, C.; z. teboj == s teboj vred, C.

zrediti, im, vb. pf. 1) groß füttern, aufgieben; deset svinj z. vsako leto; - gozd z., einen Balb in Beftand bringen, Cig.; z. sadja, Dbst guchten, Pirc; - auferziehen: lepo z. svoje otroke; - 2) sich wachsen laffen, befommen : perje z., Febern befommen ; Se lepse perje zredil bom, Npes.-Schein.; piščanci še niso bili zredili krepkega perja, Vrt.; — če bukva perje (Mätter) pred sv. Markom zredi, Levst.(Zb. sp.).

zredník, m. ber Erzieher, Cig., C.; (nam. vzr-). zredoma, adv. nach ber Orbnung, orbentlicher Beije, Jan., M., ogr.-C., nk.

areja, f. bie Ungucht (von Thieren u. Baumen), Cig.; - bie Auferziehung; - (nam, vzr-). zrojalíšče, n. baš Erzichungshaus, Cig.; — (nem. vzr-).

zrejātnica, f. bie Erziehungsanftalt, Cig.; -(nam. vzr-).

zrejanue, nea, m. der Rögling, Cig.; - (nam.

zrejanka, f. ber weibliche Bögling, Cig.

1. zrejati, jam, jem, vb. impf. reifen, C., Z.; žito, grozdje zreje, začne zrejati, Kras, Ip.-Levst.(Rok.); = z. se, Strek.

2. zrejati, am, vb. impf. ad zrediti; aufziehen; — auferziehen; — (nam. vzr-),

zrejavec, vca, m. ber Erzieher, Cig.; - (nam. vzr-).

zrojavka, f. die Erzieherin, Cig.

zrojenje, n. bie Erziehung, C.; on je našega zrejenja, er ift bei uns erzogen worben, C.

zrel, zrela, adj. reif; zrelo sadje; pšenica je zrela; na pol z., halbreif; - z. za ječo, reif für bas Befangnis, Cig.; - z. pticek, ein abaefeimter Schalt.

zrelad, f. = kar je zrelo, reife Früchte, C., Z. zreleti, im, vb. impf. reifen, Habd .- Mik., Prip .-Mik.; črešnje zrelijo, Cig.

zrelina, f. reife Fruchte, C.

zreliti, im, vb. impf. 1) reif machen, zeitigen : solnce zreli črešnje, Cig.; - 2) = zreleti, ogr.-C.

zreloba, f. bie Reife, C.

zrelôča, f. = zrelost, kajk.-Valj.(Rad).

zrelost, f. bie Reife; - bie Maturitat, Cig. zrelosten, stna, adj. Reife-, Maturitats-: zrelostna preskušnja, nk.

zrelota, f. die Reife, Z. zreloten, ma, adj. Raturitats : zreloma preskušnja, *Jан*.

zrelotnost, f. die Maturität, Cig., Jan. zrenica, f. Jan., Zora, pogl. zenica.

zrenje, n. bas Schauen, bie Anschauung, Cig. zres, adv. ernftlich, C.

zrésen, sna, adj. = resen, ernfilich, Jan., C. 1. 2reti, zrèm, vb. impf. ichanen, bliden, Mur., Cig., Jan., nk.; vse je vanj zrlo, C.; anschauen (phil.), Cig.(T.); z. na kaj, etwas inacht nehmen. Cig.

2. 2roti, zrejem, zrem, vb. impf. reifen: žito uže zre, C.

zrézati, rêžem, vb. pf. gujammenichneiben, verichneiben: na drobno z., flein ichneiben: z. koga, jemanben abprügeln, SIGor .- C.

zrezek, zka, m. bas Schnigel, Cig., C.; usnjevi zrezki, C.: - prim odrezek.

zrezljáti, am, vb. pf. verfcnigeln; na drobne kosce z., Cig.

zreznik, m. ber Betrüger: lotar crez vse zreznike ("ein Betruger über alle Betruger"),

zrezováti, ûjem, vb. impf. ad zrezati.

zrigávanje, n. baš Aufftoßen, kajk .- Valj. (Rad); – (namr. vzr-).

zrigávati se, a se, vb. impf. aufstoßen: zrigava se mi (n. pr. po jedi), Kras, jvzhSt.

1. zriniti, rinem, vb. pf. herabbrangen, herabftürzen, ogr.-C.

Google

2. zriniti se, rînem se, vb. pf. sic emporicieben, fich emporarbeiten, C.; gori se z., kajk .-Valj.(Rad); — (nam. vzr-).

zris, m. bie Beichnung, DZ.

zrisati, rišem, vb. pf. aufzeichnen, zeichnen, Cig.; hišo z., Cig.

zrisek, ska, m. bie Zeichnung, Cig.(T.), DZ.; našlo se je več zriskov in bakrorezov, Navr. (Sp.); samoročni zriski, Handzeichnungen, Navr.(Let.).

zriti, rijem, vb. pf. aufwühlen, Cig.; --- (nam. Y2T-)

zrjovéti, ím, vb. pf. = zrjuti, Mur.

zrjáti, zrjóvem, vb. pf. aufbrüllen, Mur.; -

(nam. vzr-).

zfkalo, n. 1) ber Augenftern, bie Buville, Rib .-Mik., Vrt., jvzhSt.; Oslepi mu zrkalo, Levst. (Zb. sp.); - 2) zrkálo = zrcalo, Mur., Cig., Ĵан.

zfkełce, n. dem. zrklo 2): Ji zrkelce ugasne, Vod.(Pes.).

zfklo, n. 1) ber Augapfel, Erj. (Som.); zrklo mi je obrnilo, Svet. (Rok.); - 2) bie Bupille, Meg., Alas., Hip.(Orb.); varovati koga kakor zrklo v očesu, Dalm., Jap. (Sv. p.), Jsvkr.; naj ne počiva zrklo tvojega očesa, Skrinj.; mrenica se mu dela na zrklu, Gor.; - zrklò, Valj.(Rad).

zrnac, m. ber Granat (eine Steinart), V .- Cig.

zfnast, adj. tornerartig, tornicht.

afnat, adj. 1) gefornt, fornig, Korn-, Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Min.); zrneti ogel, bie Grobfohle, Cig. (T.); - 2) vieltornig, tornerreich, Cig., Jan .; - vollfornig, Jan .; zrnata pšenica, Z.; — gehaltreich, Jan., nk. zrnatec, tca, m. ber Koffolith (min.), h. t.-

Cig.(T.).

zrnateti, im. vb. impf.=zrniti se, formen, Jan. since, n. dem. zrno; bas Rornchen; kliena zenca, bie Sporen (bot.), Cig (T.).

zfnčast, adj. geförnt, granuliert, Cig. (T.); drusig, Cig.

zfne, eta, n = zrno, C.

zenec, nca, m. ber Granit, V .- Cig., Jan.

arneti, im, vb. impf. Rorner bilben, Z., SIN. arnico, f. pl. getüpfelte Ririden, bie Berifiriden, Cig.

zrnit, adj. = zrnat, Cig.(T.).

zfniti, im, vb. impf. 1) in Körner vermanbein, fornen, Cig. (T.); granulieren, Cig.(T.); - 2) z. se, Rorner anfegen, fornen, Cig., Jan.

zroják, m. ber Granit: iz zrojaka napraviti

nagrobnik, Navr. (Kop. sp.).

zenje, n. coll. 1) Rörner; - bef. Getreibeförner; žito dela z., gre v z. (förnt), Cig.; = zadeluje z., Jan.; — ausgebroschenes Getreibe; zrnja nakupiti, prodati; letos ne bom dosti imel zrnja; noro z., das Tollforn, Cig.; — 2) das Bohnenerz, Sol., Z.; — svinčeno z.. Schrot, Cig.

zenkati, am, vb. impf. in Rorner verwandeln,

förneln, Cig.

zéno, n. 1) bas einzelne Korn; točno z., bas Sagelforn; pšenično, ječmenovo z.; zlato,

poščeno z., daš Golb., Sanktorn; z. soli, ein Rörnchen Galz; debelega, drobnega zrna, grobtornig, feintornig, Cig.; - 2) bie einzelne Baumfrucht, C.; prve smokve so se prodajale zrno po 2 kr., SIN.; - 3) baš Korn bei Mungen, Cig.; z. kakega novca, Cel.(Ar.); — ber Gehalt ber Erze, Jan.; človek dobrega zrna (von festem Rorperbau), Z.

zenojedec, den, m. ber Rornerfreffer, Cig. zenojedka, f. ber Rornerfreffer (von einem

Bogel), Jan.

zemovit, adj. förnig, förnerreich, Jan. zemoviten, tna, adj. - zenovit, Jan.

zrobiti, im, vb. pf. in Stude gerhaden, Z. zročíti, im, vb. pf. - poročiti (trauen), C.

zróden, dna, adj. = soroden, Cig.

progatiti, ftim, vb. pf. ju farmen anfangen, ogr.-M.; - (nam. vzr-).

zrogoviliti, îlim, vb. pf. = začeti rogoviliti; -

(nam. vgr-),

zrohuéti, im, vb. pf. aufbraufen (o človeku); feinen Born austaffen, Cig.; - (nam. vzr-). zrojiti, im, vb. pf. zu ichwarmen anfangen, aufichwarmen, Cig.; - auftoben, im Born auffahren; - (nam. vzr-).

1. zrok, roka, m. 1) bie Frift, die Berfallszeit, V .- Cig.; - z. si dati, übereintommen, C.; (stel. sproku); — 2) na z. hoditi, gu ben Berathungen gehen, Kamnik-M.; - 3) z. si dati, fich begrüßen, Fr.-C.; (prim. arok).

2. zrok, roka, m. bie Urfache, ber Brunb, Meg., Guts., Mur., Mik.; za tega zroka voljo, ogr.;

- pogl. vzrok.

zrokovânjo, n. bas Berurfachen, bas Bewirfen, kajk.-Valj. (Rad); — (nam. vzr-). srokováti, ûjem, rb. impf. verurjachen, be-

wirlen, kajk .- Valj. (Rad).

zropati, am, vb. pf. burch Raub gufammenbringen, errauben, Cig.

t. zropotáti, otám, očem, vb. pf. herabpoltern: z. a česa, Cig.

2. zropotáti, otâm, óčem, vb. pf. aufpoliern, polternd fich erheben; ju poltern anfangen; - (nam, vzr-),

1. zrožljáti, am, vb. pf. flirrend fich herablaffen: z. s konja, Cig.; Zrožljal je s konja mož visok, Preš.

2. zrožljáti, &m, vb. pf. erflirren : - (nam. vz-). zrušávati, am, vb. impf. ad zrušiti, ogr.-Valj. (Rad).

zrūšenost, f. bie Jerftörung (als Zuftanb), ogr.-C.

zrúšiti, rūšim, vb. pf. zujammenwerfen, zerstören, ogr. - C., nk.; - z. se, zusammenbrechen, gerfallen, Cig., nk.

zrusniti so, rûsnem se, vb. pf. zusammen-ftürzen, C., Burg. (Rok.).

zrůžití, růžim, vb. pf. bewegen, z. sc, fich bewegen, vzhSt.-C.; — (nam. vzr-).

zrvankati so, am se, vb. pf. sich zerzanken, C. zrurati, am, vb. impf. por Ralte gitternb ben Athem burch bie Bahne ftreichen laffen, M.; - gittern, Ravn.-Cig.

zubelj, blie, m. die Flamme, Cig., Jan., Vrt .-C., Kras, Ip.-Erj. (Torb.).

Cienzele

zábeljček, čka, m. dem. zubljec; baš Flämmchen, Nov .- C., Erj. (Min.).

zublja, f. bie Fadel, Alas.

zúbljec, bljeca (beljca), m. dem. zubelj; baš Flammen, Vrtov. (Vin.).

zuhati, am, vb. pf. bei ben Ohren nehmen und

beuteln, LjZv.

zúna, adv. = zunaj, Trub.-Mik., Ben.-Kl. zunaj, l. adv. braugen, angerhalb; zunaj mrzel veter brije; danes še nisem bil zunaj (= iz hiše), Cig.; z. rastoča rastlina, eine egogene Bflanze, Tus. (B.); - II. praep. c. gen. außerhalb; z. mesta; z. tega, = razen tega, Cig.; — prim. izunaj; izvunaj; (iz vuna, Trub.-Mik.).

zunänji, adj. auswendig, außerlich, Außen-; zunanja stran; zunanje kolo pri mlinu; po zunanje (angerlich) pokazati svoje veselje, Cv.; zunanja podoba; zunanji svet; — gušmartig, Cig., Jan.; zunanji opravki, zunanje

dežele, Cig.

zunanjost, f. bie Außenfeite, bas Außere, bie außere Beichaffenheit, Cig., nk.; - bie Außerlichfeit, Cig.; zunanjosti, außere Umftande,

zunanječina, f. dos Augere, Cig., Ravn.; die Angenwelt, Cig.

zuni, adv. - zunaj, braugen, Mur., Cig.

züpatl so, am so, vb. pf. fich ein Berg nehmen, Z., Sol.; — (nam. vzu-).

zūra, f., pogl. 2. zora, M.

zúti, zûjem, vb. pf., pogl. izuti.

zúva, f., pogl. zolva.

zúza, f. = ziza, C. 1. zúzati, am, vb. impf. = zizati, C.

2. zúzati, am, vb. impf. == gugati se, Dol.; - - poskakujoč hoditi, Dol.; - Berfuche machen aufzusteben, Z.

zuzdati, am, vo. pf. = razuzdati, abzaumen,

zúzniti, zůznem, vb. pf. = zagugati se, Št. Jernej (Dol.); - einen Berfuch machen aufzusteben, Z.

1. zvábiti, im, vb. pf. herabloden, Cig.

2. sváditi, im, vb. pf. jujammenladen, gujammenrufen, zufammenbitten, Dict., Cig., Dalm .- C.; zvabi svoje prijatelje in sosede, Krelj.

zváč, m. ber Rufer, ogr.-Mik.; ber Einlaber, ogr.-M., C.

zvačín, m. = zovčin, C.

zvádití se, vádim se, vb. pf. sich zusammengewöhnen, vertraut werben, C.; zvajena sva si, wir find vertraut miteinanber, C.; vertrauten Umgang gu pflegen anfangen : fant se z dekletom zvadi, C., BiKr.; žena se je zvadila z beloličnimi pisarčki, LiZv.

zvajanje, n. 1) das Berführen, Cig.; — 2) die Reduction (math.), Cig. (T.).

zvajati, am, vb. impf. 1) ad zvoditi; berführen, Z.; hudobec slepari in zvaja ljudi najrajši po noci, LjZv.; - hintergehen, Cig.; - 2) ad zvesti; reducieren (math), Cig. (T.).

zvájati se, am se, vb. impf. ad zvaditi se. zvaličkati se, am se, vb. pf. = zvaliti se, hinrollen, fich binmalgen, Jan. (H.).

zvaline, f. pl. das Geröll, C.

1. zvaliti, im, vb. pf. herabwälzen; sod z voza z.; kamen se mi je zvalil s srca, ein Stein ift mir bom herzen gefallen, Cig.; - wegmalgen, hinmalgen, kako reč kam z.; vse na en kup z., Cig.; z. se, ins Rollen fommen, hinrollen, fich hintvälzen; - z. koga na tla, jemanben gu Boben ftreden, auf ben Boben hinstürzen machen, Cig.; z. koga s konja, Cig.; z. se, hinfturgen, Cig.; na tla z. se, über ben Haufen fallen, Cig.

2. zvalíti, ím, vb. pf. zujammenmälzen, Cig.

1. zváljati, am, vb. pf. 1) zu Boben ftreden : Iz kraja smo tacega, Zvaljamo vsacega, Andr.; 2) schwängern, Cig.; z. se, schwanger werben (von Unverheirateten), Cig., Mik., C. 2. zváljati, am, vb. pf. i) mälzend zusammenbringen, gufammenwalgen; vse sode na eno mesto z.; - 2) malgend verfertigen: svalike

z. z roko. zvāljek, lika, m. etwas Zusammengerollies,

Bufammengewalttes, Mur., C.; bie Rapaun-

nubel, Mur.; - pogl. svaljek.

zvaljúcati, úcam, vb. pf. = 1. zvaliti: z. se, hinabtollern, Jan. (H.).

zvālnik, m. ber Bocativ (gramm.), Cig., Jan. zvaloma, adv. mallend: z. vreti, jvzh.Št.

zvanikelj, klja, m. bie Feithenne (sedum telephium), Cig.; - prim. nem. ime rastline: Sanitel (sanicula).

zvanjo, n. 1) bas Rufen, Mur., Cig.; die Berufung, (zvanjè) ogr. - Valj. (Rad); — bas

Rennen, Cig.; — 2) ber Beruf, Jan., Cig. (T.), DZ.; (hs.).
zvar, m. bie Schweißung, Cig. (T.).
zvara, f. 1) eig. gefochte Milch, C.; übhpt. bie Milch, Mur., C., Pjk. (Črt.), vzhšt. - Valj. (Rad); — 2) geronnene Milch, Bolc - Erj. (Torb); - = zmleziva, Trţić(Gor.); bas Rasewasser, Reg. - C.; ostanki po kisli skuti, Tolm.

zvarek, rka, m. z. v plavžih, baš Leq. Cig. (T.).

zváren, rna, adj. fcmeigbar, Cig. (T.). svariti, im, vb. pf. 1) zusammenschweißen, dva kosa železa z.; — 2) absieben, socien, Jan.; mleko z., νζh.Št.- Valj. (Vest.); zvarjene gobe, Danj. (Posv. p.); - brauen, Cig.; - 3) z. se, gerinnen: mleko se je zvarilo, Bolc-Erj. (Torb.); - zvarjeno mieko, Rajemaffer, C. zvarjati, am, vb. impf, ad zvariti; ichmeifen,

Cig.(T.)zvarka, f. bie Schweißfuge, bie Schweißnabt,

Cig.(T.); — rus. zvarnica, f. = skuta, Ljubušnje(Goriš.)-Štrek. (Let.).

zváti, zóvem, vb. impf. 1) rufen, Mur., Cig., Jan., vzhSt., ogr., kajk.-Valj.(Rad); lođen, Cig.; piščeta, pure z., jvzhSt.; dekla svinje zove, Guts.; - laben, einladen: z. na kaj, Dol. - Cig., ogr. - Valj. (Rad), nk.; berufen, Cig.; z. koga od opravil, Cig.; forbern, citieren, Cig.; pred sodnika z. koga, Cig.; na boj z., gum Rampf aufforbern, Cig.; -2) nennen, z. sc, beigen, Mur., Cig., Jan.,

kajk., ogr.-Valj. (Rad), nk.; še zdaj je veliko hudobnih med ljudmi, da se kristjani zovejo, Ravn.; zval se je Podlipec, LjZv. zvavčin, m. = zovčin, Danj.-Mik. zvavec, vca, m. der Rufer, Jan. (H.). svažati, am, vb. impf. ad zvoziti; aufammenfahren (trans.), zusammenführen, C. zvecati, im, vb. impf. Mingen, tonen, Mur., zvečer, adv. abends; z. ob kurjavi, abends um bie Rochzeit, Cig. zvečera, adv. = zvečer, C., Guts. (Res.); (zvéčera), Rez.-Baud. zvečeren, rna, adj. abenblich, Abenb.; zvečerne molitve, Cig. zvočeriti se, i se, vb. pf. Abend werden, Z., Vrt.; Ko se zvečeri, Večno luč zvoni, Slom.; zvečerilo se je, Zv. zvečeršnji, adj. Abende : zvečeršnja molitev, zvečíne, adv. - z večine, größtentheils, Raič (Slov.), nk. zvedàv, áva, adj. neugierig, Jan., nk.; zvedavi kmetje, Jurč.; - forfchfüchtig, Cig. zvedávast, adj. forfcfüchtig, Cig. zvodávati, am, vb. impf. nachforfcen, erforfchen, Mur., Cig. svedávost, f. die Reugierde, Cig., Jan., Jurč.; - die Forschlucht, Cig., Jan.; die Bissbegierde, Jan., Cig. (T.). zvedba, f. die Erforfcung, die Erhebung, Levst. (Nauk). zvedčen, čna, adj. neugierig, Cig. zvedenost, f. bie Reugierbe, Cig. zvédečen, čna, adj. = zvedčen, DSv. zvêdek, dka, m. = kar kdo zve: povedati svoje zvedke, Jurč. 1. zvéden, dna, adj. nengierig, V.-Cig. 2. zvéden, dna, adj. gangbar: to blago ni zvedno, (izvedno) V.-Cig. 1. zvedenje, n. bas Erfahren; na 2., um gu erfahren, Mur. 2. zvedenje, n. bie Anbringung (ber Bare), Cig. zvedeti, zvem, vb. pf. in Erfahrung bringen, erfahren; nekaj novega z.; z. resnico; z. se, kunbbar werben, aus Licht kommen; vse se zve. zvedijiv, iva, adj. neugierig, Mur., Cig., C.; v njo se zvedljivo upro vse oči, LjZv.; vsa zvedljiva, voll Reugierbe, LjZv. zvodljivec, vca, m. ber Reugierige, C. zvedljîvka, f. bie Rengierige, C. zvedljivost, f. die Rengierde, Mur., Cig., Nov., C., LjZv.; - bie Bifsbegierbe, Cig. (T.). zvédniti, vêdnem, vb. pf. = zveniti, betweiten, Cig., Jan., Sol., M. 1. zvednost, f. bie Reugierbe, V.-Cig. 2. 2védnost, f. die Gangbarfeit (einer Bare), (izvednost) V.-Cig. zvedoma, adv. mit Biffen, C.

zvedováti, újem, vb. impf. ad zvedeti.

zvékati, am, vb. impf. flingen, Jarn.

zveket, eta, m. bas Beflingel, C.

zvek, zveka, m. ber Rlang, M., C.; ber Schall, C.

zvokotáti, etam, éčem, vb. impf. flingen, flirren, Z. zvékniti, zvéknem, vb. pf. erflingen, ericallen, Mur., C., Mik. zvekšati, am, vb. pf. bergrößern, Mur., Cig. zvekšávati, am, vb. impf. ad zvekšati; to je mojo radovednost še bolj zvekšavalo, Andr. zvokšoma, adv. größtentheils, ogr.-C. zvollčáten, ina, adj. befeligend, beilbringend, Cig., Jan.; — (nam. vzv-). zveličálo, n. bas Seilsmittel, Cig., Jan.; -(nam. vzv-), zvoličanje, n. bie Befeligung, bie Seligfeit, bas Beil; vecno z., bie emige Seligfeit; -(nam. vzv-). zveličanski, adj. befeligenb, Mur.; heilbringenb, M.; z. nauk, bie Beilelehre, Z.; - (nam. vzv-). zveličanstvo, n. die Seligfeit, ogr.-C., Mik.; (nam, vzv-). zvoličar, ria, m. ber Geligmacher, ber Beilanb: - (nam. vzv-). zveličati, am, vb. pf. seligmachen; duse pobožnih bodo zveličane; zveličan, jelig, in ben himmel aufgenommen; z. se, felig werben (= in ben himmel tommen), Cig.; - (nam. vzv-) zveličenje, n. = zveličanje, C., kajk.-Valj. (Rad); — (nam. vzv-). zveličeváten, ina, adj. feligmachenh, Cig., Jan., nk.; - (nam. vzv-). zveličevanje, n. das Seligmachen; — (nam. vzv-). zveličeváti, ûjem, vb. impf. ad zveličati; -(nam. vzv-). zveličítelj, m. = zveličar, ogr.-Let.; - (nam. zveliciteljen, lina, adj. heilbringenb, ogr .- C.; — (nam. vzv-). zveličljiv, iva, adj. feligmachenb, Jan. (H.). zvenčati, im, vb. impf. flingen, tonen, Mur., Cig., Jan.; v ušesih mi zvenči, eš flingt mir in ben Ohren, C., Z.; še zdaj mi zvenči po klofuti, Dol.; Zlata okova mi zvenči, Npes.-K.; okna so zvenčala, LjZv. zvenéčen, čna, adj. tonenh: zveněční kamen = zvenečnik, Cig. (T.). zvenęčnik, m. ber Bhonolith (min.), Cig.(T.). 1. zvenéti, ím, vb. impf. tonen, flingen; porcelan zveni, Erj. (Min.). 2. zvenéti, ím, vb. pf., Cig., C., nam. zveniti. zvéniti, nem, vo. pf. verwellen; zvenjen, Cig., Jan., pogl. vel. zvènk, zvénka, m. ber Rlang, Cig. (T.), Sen. (Fiz.); - prim. žvenk. zvenket, éta, m. bas Geflingel, M., C zvenketáti, etim, éčem, vb. impf. flingeln, Mirren, M., Z. svenkljáti, am, vb. impf. flingeln, M., Z., zvonkolik, lika, m. bie Rlangfigur: Hladnega zvenkoliki, Chladnische Rlangfiguren, h. t .-Cig.(T.).zvenulja. f. die Stimmgabel. C. zver, î, f. bas wilbe Thier; grda, strasna, ve-

lika z.; — zveri, die Maubthiere (carnivora),

Google

Cig. (T.), Erj. (Ž.); — baš Wilb, Mur., Cig.; z. vzdigniti, baš Wilb auffcheuchen, M. zveráčina, f. = zverjačina, Npes.-K.

zverâd, f. = zverjad, Cig., Jan., M.

zverati se, am se, vb. impf. ad zvreti se, = zvirati se, ben Körper unanständig streden, Jan., C., M., Gor.

zvērca, f. dem. zver; ein wildes Thierchen. zverina, f. 1) ein wildes Thier; das Raubthier; das Unthier, Cig., Jan.; — tudi coll. wilde Thiere, das Raubwild; das Wild, Jarn., Mur.; zverine ne streljati, das Wild hegen, Cig.; — 2) das Wildbret, Dict.

zverinar, rja, m. ber Thiergartner, Cig.; - ber Menageriebalter, Nov.-C.

zverîneo, nca, m. der Thiergarten, Jan.; — die Menagerie, Jan.; — pogl. zverinjak. zverinica, f. dem. zverina.

zvorinjak, m. ber Thiergarten, Mur., Cig., Jan., C.; — ein Bebaltnis für wilbe Thiere,

zverinski, adj. wilben Thieren eigen, sie betressen; z. tat, ber Raubschitze, Cig.; nach Art ber wilben Thiere, wild, grausam; po zverinsko.

zverînščica, f. neka jako svetla zvezda, Glas. zverîžek, žka, m. etmos Berunstaltetes, Zora. zverîženec, nca, m. ber Krüppel, V.-Cig.

zverížiti, ížim, vb. pf. 1) zusammentetten, vertetten, Mur., Cig., Rib.-M.; — 2) vertrümmen; zverížen, vertrümmt, vertrüppett, conitract, V.-Cig., C.; ima noge zverížen, C.; — schlecht machen, verpsuschen, Z., Notr.; to je vse zveríženo, Z.; — seinen Aussah zusammenschmieren, Cig.(T.).

zverjáčina, f. ein wildes Thier, Guts., Ravn.; krokodil je divja z., Dict.: divje zverjačine, Bas.; — coll. wilde Thiere, das Bilb, Mur.; divja z., Krelj; zverjačino loviti, Meg.; zverjačini je dal gozde, Jsvkr.

zverjad, f. coll. wilbe Thiere, bas Wilb, ogr.-

M.; das Raubwild, Cig., Jan. zverjak, m. ein wildes Thier mannlichen Ge-

jolechtes, M., C., Lašče-Levst. (Rok.).

zverjáščina, f. = zverjačina: zverjaščino lovim,

zvorjáški, adj. nach Art ber milben Thiere, Jarn.-M.; — graufam, Cig.

zverje, n. coll. wilbe Thiere, ogr. - C., kajk.-Valj.(Rad).

zvęrnik, m. ber Thierfreis (zodiacus), Cig. (T.).

zvernják, m. = zverinjak, Mur, C.

zveročastje, n. ber Thierdienst, Cig.(T.). zverokradba, f. ber Bilbdiebstahl, Cig., Nov.-C.

zverokrådec, dca, m. ber Bilbbieb, Jan. zverokrådnik, m. = zverokradec, Cig.

zverokrádstvo, n. die Bilddieberei, Jan. zverokróg, króga, m. det Thierfreis, Cig.

everokrog, krogu, m. bet egitettets, Cig (T.), Sen.(Fîz.). Everôvěčna ščeca m. ber Sneif (valeriens

zverovščec, ščeca, m. ber Speil (valeriana celtica), SlGor.-C.

zverôvščnik, m. == zverovščec, C.; -- tudi: bie Hafelmurz (asarum), C.

zverski, adj. ben wilben Thieren eigen, sie betreffenb; - wilb.

zverúžiti, ûžim, vb. pf. = zverižiti, C., Let. zveselíti, ím, vb. pf. erfreuen; nobena reč jih ne more zveseliti, Dalm.; vino zveseli srce človeku, Met.; — (nam. vzv-).

zvêst, î, f. 1) das Gewissen, C., Mik.; — das Bewusstsen: v zvesti = v svesti, Vod.(Nov.); (prim. svest); — 2) die Treue, Dalm., Krelj, Ravn.; — sod je za zvest (sest, start) napravljen, vzhšt.; — 3) die Runde: na zvest dati, kund geben, ogr.-Valj.(Rad).

zvēst, adj. 1) treu, getreulich; z. biti komu; zvesto služiti koga; zvesto opraviti vse po naročilu; zvesto Bogu služiti; na zveste roke dano, sidei commissum, aus Treue und Glauben gegeben, Dict.-Mik., Svet. (Rok.); — 2) zvesto poslušati, moliti, mit gefammeltem. Geiste, ausmeršiam, andāchtig zuhören, beten; zvesto gledati, ausmeršiam zuseben; zvesto delati, alse Gebanten bei ber Arbeit haben. zvésten, stna, adj. 1) == zvest 1), Mur.; — 2) z.

si biti, fich bewufet fein, C., nk.

zvésti, zvédem, vb. pf. 1) burch Berfauf anbiingen, versausen, Dict., C., Mik., Svet. (Rok.); svoje blago drago z., Trub.; komaj sem kravo zvedel, Ravn.-M.; veliko blaga z., Jurc.; dvesto veder vina z., LjZv.; — anbringen: hčere z., LjZv.; wegschassen, lošewerden, Meg., Dict.; — (z. se, ein gutes Geschäft abgeben, GBrda); — 2) auf etwas zurüdführen, reducieren, Cig.(T.); vsi barvni občutki se dade z. na tri glavne občutke, Znid.; na isto ime z., auf gleiche Benennung bringen (math.), Cig.(T.).

zvestnik, m. ein treuer Anhänger, Burg. (Rok.). zvestne, n. eine Gebür bei der Aufnahme in den Gemeindeverband, vzh.St.

zvestóba, f. die Treue.

zvestóben, bna, adj. = zvest i), Guts.-Cig., Mur., Jan.

zvestomîseln, selna, adj. trengesinnt, Jan. zvestôst, f. die Trene.

zveščet, ela, adj. Met., pogl. zviščel pod;

zviščeti. zvęščina, f. die Treue, Meg., Jan., Trub.,

Dalm. zvéti, vêjem, vb. pf. aufwehen, aufwirbeln, Cig.; — (nam. vzv-).

zvez, ?, f. 1) die Berbindung, Cig.; — 2) ein gefrümmter hafen in ber Bautuuft, ber Anter, Cig.; — 3) ber Mittelftrich, V.-Cig.

zvēza, f. 1) bie Berbinbung; — 2) bas Banb; bie Fessel: zveze na njegovih roksh so se raztrgale, Dalm.; zveze raztrgati, Jap. (Sv. p.); — 3) bie von Bersonen geschlossen Bersbindung, das Bündnis, Cig., Jan., nk.; z. za boj in odboj, bojna in odbojna z., das Schutsund Truhbündnis, Cig. (T.); der Bund, die Föderation, Mur., Cig., Jan., C., Cig. (T.), nk.; (prim. zaveza); — z. s kom, das Bershältnis mit jemandem, C.; — der Zusammenhang, der Connex, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; z. misli, namenov, vzrokov, Cig.; v zvezi

biri, in Busammenhang stehen, vertnüpft sein, Cig., nk.

zvezanje, n. die Handlung des Berbindens; — poroka, C.

zvezanki, m. pl. bie Bunbichube, Kremp. - C. zvezanost, f. bie Berbundenheit (phil.), Cig. (T.).

zvézati, žem, vb. pf. zusammenbinden, miteinander verbinden; z. kolje v butaro; roke z. tatu; z. tatu, den Died in Bande legen; lonec z., den Topf (mit Draht) beslechten; knjigo z., ein Buch endbinden; pse z., die Huch endbinden; pse z., die Huch endbinden; der Dunde soppeln; z. zid, die Mauer binden, verantern, Cig.; tesarji so zvezali hido na tleh (sie haben daß Gebäude zugelegt), Cig.; — ves sem zvezan (gesähmt), Z.; zvezan hoditi, engschrittig gehen, Z.; — zvezana toplota, gebundene Wärme, Cig., Jan., Cig. (T.); zvezana gorkota, Vrtov. (Km. k.); — zvezane državne zadolžnice binculierie Staatsobligationen, DZ.; — (sig.) bereinigen, verbünden, alliieren, z. se, sich mit jemandem verbinden, eine Berbindung schließen, Cig., nk.

zvezāva, f. das Band, Trub. zvezavica, f. die Gicht, C., Z.

zvēzček, čka, m. dem. zvezek; das Paleichen, Cig.; — das Bändchen, das Heft, Cig., nk. zvézda, f. 1) der Stern; jutrna, večerna z.; severna z., der Polarstern, Cig.; lasata z. — repatica, Meg.-Dict.; zvezde svetijo, die Sterne leuchten; zvezda se je utrnila, es siel eine Lichtschnuppe; (— se je potočila, Jan.); — v zvezde kovati koga, jemanden biš zu den Sternen erheben, Cig., nk.; (hs.);—eine Bässe an der Stern einer Ruh, Cig.; — Rame einer mit einer Bässe an der Stirn gezeichneten Kuh, Cig.; — kozje ime, Podmelci - Erj. (Torb.); — 2) der Augenstern, Dol. - Z., C.; — 2) das Fettauge auf der Brühe, C.; — 4) morska z., der Seestern (asterias), C., Erj.(Z.).

zvezdár, rja, m. 1) der Sternguder, der Aftrolog, Alas., Cig., Jan., Dalm.; — = zvezdoslovec, der Aftronom, Mur., Cig. (T.); — 2) zvezdarji, die Strahlenthiere (radiata),

Jan., Cig.(T.), Erj.(Z.).

zvęzdárna, f. = zvezdarnica, Guts., Jan., M.

zvęzdárnica, f. bie Sternwarte, Mur., Cig.,

Jan., Cig.(T.).

zvezdárski, adj. aftronomifc, Cig. (T.); z.
daljnogled, Žnid.

daijnogied, Znia. zvęzdast, adj. sternförmig, Mur., Cig., Jan.,

zvezdáš, m. die rundsternige Sternforalle (astraca rotulosa), Erj.(Z).

zvezdát, áta, adj. gestirnt; zvezdato nebo. zvézden, dna, adj. Sternen-, siberal, siberist, Cig.(T.); zvezdna pot, svetloba, Cig.

zvezdica, f. dem. zvezda; 1) das Sternchen; — (als Zeichen im Buch); z zvezdico zaznamenovati; — 2) das Spornrädchen, C.; — 3) očesna z., der Augenstern, Cig.; — 4) der Fettropfen auf der Brühe, vzhŠt.-Cas(Let.); — 5) das Warienblümchen (bellis), C.

zvezdicje, n. coll. Die Afteroiden, Cig.

zvezdišče, n. ber Sternenhimmel, Jarn., Mur.;
— bas Geftirn, Meg.

zvêzdje, n. 1) bas Sternenspftem, Cig. (T.);

— 2) — ozvezdje, bas Sternbilb, bas Geftirn, Mur., Jan.

zvezdnat, adj. 1) gestrent, voll Sterne; zvezdnato nebo; — 2) voll Fettaugen: zvezdnata juha, C.

zvezdnica, f. bas Sternfraut (aster), Jan., C.; navadna z., die Sternmiere oder der Hühnerbarm (stellaria media), Tus. (R.); — das Edelweiß (gnaphalium leontopodium), Arce-Erj. (Torb.).

zvęzdocvętka, f. zvezdocvetke, Siernblumen (dialypetalae), Cig.(T.), Tuš.(R.).

zvezdocastjo, n. ber Geftirnbienft, Cig., Jan., Cig.(T.).

zvezdočástník, m. ber Gestirnanbeter, Cig. zvezdočástník, m. ber Gestirnanbeter, Cig. zvezdoglávka, s. bie Anopsblume (knautia), s. zvezdoglád, gléda, m. 1) ber Sternguster, Cig., Jan.; lažnjivi zvezdogládi, se zvezdoslovec, ber Astrolog, Cig.(T.); — = zvezdoslovec, ber Astronom, Cig., Jan.; — 2) neka riba: ber Sternguster (uranoscopus), Erj.(Z.).

zvezdoględec, dca, m. == zvezdogled 1), M., Jap.-C.

zvezdoglednica, f. = zvezdarnica, die Sternwarte, ZgD.

zvezdogledstvo, n. die Aftrostopie, Cig. zvezdokaz. kaza, m. die Sterntarte, die himmelstarte, Jan., Cig.(T.), Jes.

zvezdomèr, méra, m. bas Aftrolabium, Cig., Jan.

zvezdomolec, lca, m. ber Geftirnanbeter, Jan. zvezdoritec, lca, m. ber Sternmaulwurf (condylura), Erj. (Z.).

zvęzdosióvec, vca, m. der Aftronom, Jan., nk. zvęzdosióven, vna, adj. aftronomisch, Jan., nk. zvęzdosióvje, n. die Aftronomie, Jan., nk.

zvęzdovęrec, rca, m. ber Aftrolog, Cig.(T.); (stsl.).

zvezdovid, vída, m. = zvezdokaz, C., Cig. (T.).

zvezdovit, adj. geftirnt, sternenreich, Cig.; zvezdovito nebo, ber Sternenhimmel, Cig. (T.).

zvezdovjo, n. = zvezdje, bas Sternenspstem, Cig. (T.).

zvęzdoznanec, nca, m. der Sternfundige, Mur.; der Astronom, Cig.(T.). zvęzdoznanski, adj. astronomisch, Mur., Cig.,

Jan., Cig.(T.).
zvezdozpánstvo. n. die Sternfunde. die Aftro-

zvezdoznanstvo, n. die Sternfunde, die Aftrognosie, Cig., Jan., Cig.(T.); die Aftronomie, Mur., nk.

zvēzek, zka, m. 1) etwas Busammengebundenes: das Bündel, das Bund; das Fascifel, Cig.; das Patet, Cig., Jan.; das Reifebundel, C.; z. ključev, ein Bund Schliffel, Jan., C.; der Strauß, Cig., M.; z. lepih roz, Slom.-C.; der Palmbusch, Slom.-C.; — 2) der Band (als Theil eines größeren Dructwertes), Cig., Jan., nk.

zvezen, zna, adj. 1) Bunbes-, Alliang-, Jan.; zvezna država, ber Bunbesftaat, Jan., Cig.

Google

(T.); zvezni zbor, bie Bunbesversammlung, Cig.; zvezno svetovalstvo, ber Bundesrath, DZ.; — 2) Berbindungs, Cig.; zusammen-hangend, communicierend, Cig. (T.); zvezna hodišča, Communicationsgange, Levst. (Pril.); zvezna črta, die Communicationslinie, Cig.; — 3) zvezna moč, die Cohāsionstraft, Jan. zvezilo, n. = vezilo, das Band, Kremp.-C.;

- die Fessel, Guts.(Res). zvezit, adj. zvezita števila, verbunbene Bablen

(math.), Cig.(T.).

zvezitost, f. die Berbundenheit (phil.), Cig.

zvezljaj, m. - zvezek, bas Gebund, Cig. zveznik, m. ber Bunbesgenoffe, ber Berbunbete, Cig., Jan., Cig.(T.).

zvézniti, nem, vb. pf. verbiegen, Jarn., Mur.; zveznjen, frumm, verzogen, verfruppelt, C.; tudi: zvežnjen, Vrtov. (Km. k.), vzhSt.

zvéznost, f. 1) die Cohasion, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.); — 2) der Zusammen. hang: pisma so mej seboj v zveznosti, DZ.; vzajemno z. poocititi, ben gegenseitigen Bufammenhang barlegen, DZ.

zvezolómen, mna, adj. bunbbrüchig, Cig., Jan. zvezolomnik, m. ber Bunbbruchige, Cig.

zvezolomstvo, n. ber Bunbesbruch, Cig., Jan. zvezoválen, lna, adj. perbinbend: zvezoválno občenje (Zeleznično), ber Berbandverfehr, DZ. zvozovānjo, n. bas Zusammenbinben, bas Ber-

zvezováti, ûjem. vb. impf. ad zvezati.

zvęžčič, m. dem. zvezek; bas heftchen, nk. zvęženj, žnja, m. bas Bünbel, nk.; nekaj zveznjev praproti, DSv.; bas Jascitel, Levst. (Nauk), DZ.; pismo je bilo poslano v zvežnju z drugimi pismi v glavni cesarski stan, Navr.(Kop. sp.).

zvéžonje, n. die Berbiegung, die Berfrümmung, Z.; ber Burf (eines Brettes), Cig.

zvežiti, im, vb. pf. berfrummen, verbiegen, ichief machen, Mur., Cig.; solnce je desko zvežilo, die Sonne hat bas Brett frumm gejogen, Cig.; z. se, fich vergieben, fich werfen, Cig., Jan.; deska se je zvežila, zvežena deska, Cig., Polj.; sleme se je upognilo in streha zvežila, Glas.; zvežena glava, ein berichrobener Ropf, Jure.; - prim. izvežiti se,

zvična, f. = zolva, zava, die Mannesichwester, Mik., Vrtov. (Km. k.); (zvičina, Ben. - Erj.

(Torb.]).

zvídeti se, vídi se, vb. pf. zvidi se mi, zvidelo se mi je, ich finbe, ich fand (mich bewogen), DZ., nk.; — (nam. vzv-).

1. zvihati, ham, sem, vb. pf. 1) gufammenbiegen, Cig.; zvihana glasovnica, jusammengefalteter Stimmzettel, DZ.; - 2) zvihan = zvit, berichmist, V.-Cig.

2. zvíhati, ham, šem, vb. pf. aufbiegen, Cig.; – (nam. vzv-).

zvihi, m. pl. = golenice, ki se dajo vihati, Ig(Dol.).

1. 2vihrati, am, vb. pf. 1) frumm biegen, M.; noz z. (verbiegen), Z.; koso z, bie Schneide ber Genfe verbiegen ; - 2) in Gile gufammen-

ftümpern: nezrel zdelek, zvihran s tako naglico, Levst.(LjZv.).

2. zvihráti, am, vb. pf. sich stürmenb erheben, auffturmen, Cig., Jan.; - auffchießen (bon Pflangen), Cig.; - (nam. vzv-).

zvihteljiti se, im se, vb. pf. = vihtelj ostati,

verbutten (vom Rraut), Cig.

zvijac, m. ber Berbreber, Cig.; - ber Liftige, ber Betrüger, Cig.; - ber Ranteichmieb, Mur.,

zvljáča, f. die Lift, der Aniff, der Aunstgriff; - bie hinterlift, Cig , Jan., Svet. (Rok.); bie Chicane: zvijače plesti, delati, Cig. zvijáčast, adj. listig, Lašče-Levst.(M.).

zvijáčen, čna, adj. liftig, M.; pfiffig, spisfinbig, Cig.; - hinterliftig, argliftig, Cig., Jan.;

verfänglich, Cig., Jan.

zvijáčina, f. = zvijača, Mur., Cig., Jan., C., Ravn.-Valj (Rad), Svet.(Rok.).

zvijačnica, f. die Liftige, Jan. zvijačnik, m. ein liftiger Mensch, Cig., Jan., C.; — ber Argliftige, ber Chicaneur, der

Ranteichmied, Cig. zvijaenost, f. die Liftigfeit, die Schelmerei, Cig.; die Binterliftigfeit, Cig.

zvíjanje, n. 1) bas Zujammenwideln; — 2) bas

Berbrehen.

zvijáški, adj. liftig, Mur., Cig., Jan.; -hinterliftig, Cig., Jan.; - tudifch, rantevoll, Cig.,

zvijaštvo, n. die Listigleit, Cig.; - die Rechtsverbreherei, Cig.

zvijati, am, vb. impf. ad zviti; 1) gufammen-wideln, gufammenrollen; — 2) verbreben; palico z.; (pren.) besedo, pravico, postavo z., Cig.; - minden, ichlangeln, Mur.; glavo z., ben Ropf herumdreben, Cig.; z repom z., mit bem Schweife webeln, Z.; glas ali z glasom z., mit ber Stimme abwechseln, fie modulieren, Cig.; - z. se, fich winden, fich jolangeln; z. se kakor črv; z. se od bolečin; z. se pred kom, bor jemanbem Ragenbudel machen, Cig.; - les se zvija, bas Sola wirft sid, Cig., Jan.

zvijavec, vca, m. 1) bet Rrummer, Cig.; -2) kdor zvito govori, C., Levst. (Zb. sp.).

zvijavica, f. die Budung, die Convulfion, Cig., Jan., DZ.; pl. zvijavice, eine Art Krantheit, C. zvik, m. ber Gebrauch, die Sitte, Kor .- M., Mik. zvînjak, m. = zvinjenik, Cig.

zvînjenik, m. der gemeine Beiderich (lythrum salicaria), Cig., Tuš.(R.).

1. zvîrati, am, vb. impf. ad zvreti; fiebend aufwallen, sieden; Korenjiče je zviralo, Npes .-Vra; — (nam. vzv-).

2. zvirati, am, vb. impf. (bie Schulb auf anbere) malgen: on vse na-me zvira, Krka, Lašče, Ig-Erj.(Torb.), BlKr.

zvîrati se, am se, vb. impf. ad zvreti se; sico unanständig streden, Cig., Jan., C., BlKr.; --- prim. izvirati se.

zvísiti, vîsim, vb. pf. erhöhen, ogr.-M., ogr.-Let.; - (nam. vzv-).

zvíša, adv. = zviškoma i), Ben.-Kl.

zvíšati, am, vb. pf. erhöhen; — (nam. vzv-).

zvišava, f. die Erhöhung: z. taks, DZ.; — (nam. vzv-).

zvišávati, am, vb. impf. = zviševati, Mur., ogr.-Let.

zvíšč, m. ber Engian, Mur.; — pogl. svišč 2).
zvíščati, (m, vb. pf. sauer werben, berberben:
vino zvišči, kadar je na malem v posodi,
Z.; (vino se zvišči, BlKr.); zviščalo vino,
Z.; (zviščano, Hip.-C.); zviščal človek, ein
Sauertops, Z.; — prim. svišč, Engian.

zviščętec, ica, m. = skopuh, Bes.

zviščéti, ím, vb. pf. = zviščati: zviščel, feht fauer, ("zveščel") Met.; — zviščel človek = skopuh, Cig., Lašče.

zvíšek, ška, m. etwas Erhöhtes: die Erhöhung, die Erhabenheit, Lig.; — (nam. vzv-).

zvišenost, f. die Erhöhung, die Erhabenheit (fig.), ogr.-Valj.(Rad); — (nam. vzv-).

zviševáti, ûjem, vb. impf. ad zvišati; — (nam. vzv-).

zvíškoma, adv. 1) bon oben herob, V.-Cig., M., Polj.: — 2) plößlich: kar zviškoma, Jan., Levst.(M.); pobegnili so zviškoma, Jurč.

zvîtček, čka, m. dem. zvitek; bas Gewinde: z. niti, ein Gewinde von Faben, C.

zvîtec, tca, m. = zvit človek, Cig., Bes.

zvitek, tka, m. etwas Busammengerolltes, die

Rolle, Cig.; bie Dute, Cig.

zviti, zvijem, vb. pf. zusammenwideln, zusammenrollen, zusammenbreben; z. rep; z. polo papirja; lase v kodre z., baš Saar Ioden, Cig.; kača se je zvila v klobček, Cig.; iz trte z. (n. pr. izgovor), (einen Borwand) vom Raun brechen, Cig., Nov.; izgovor je dober, če je iz bukove trte zvit, Npreg. - Glas.; Rada bi ga imela, Pa ga ni; 'Z trte bi ga zvila, Se ne st'ri, Npes.-K.; - verbreben, berfrummen; kre ga je zvil, er befam einen Rrampfanfall, Cig.; kljud z., einen Schluffel verdrehen, Cig.; — deska se je zvila (hat sich geworfen), Cig.; — pravico z., bas Recht verbreben, Cig.; - bengen, Cig.; Zalost ga je zvila, die Trauer hat ihn niebergebeugt, Cig.; - übermaltigen: spanje ga je zvilo, trud ga je zvil, Cig.; sovražnik me je zvil, Cig.; - z. koga, jemanbem eine wachserne Rafe breben, Cig.; - z. kaj, etwas burchfenen, Cig.; prekanjeno jo z., etwas liftig ausführen, C.; - zvit, liftig, ichlau, berfclagen; zvita buca, ein Schlautopf; zvito odgovarjati; zvito narediti kaj; z. je kakor grča, kača, kozji rog, lisica, Cig.; z. kakor ovnov rog, Levst.(Zb. sp.); arglistig, tikdisch, Cig., Jan.

zvitje, n. z. člena, die Berstauchung, Strp. zvitkarica, f. die Starmpel- oder Dütelblume (Richardtia aethiopica), Tuš.(R.).

zvîtnik, m. = zvitec, SIN.

zvítnost, f. = zvitost, ogr.-M., C.

zvitorep, repa, adj. = zvit, ichlau, burchtrieben, Cig., Jan., Lašče-Levst. (Zb. sp.).

zvitorępec, pca, m. 1) = zvitorep, zvit človek, ber Schlautopi, Jan., Levst. (Zb. sp.);

- 2) rjavi z., der braune Rollschmang- oder Binselaffe (cebus Apella), Erj.(Z.).

zvitorepka, f. 1) die Liftige, Jan.(H.); — 2) = zvitorepec 2), Cig., Jan., C.

zvitordg, rogs, adj. trummhörnig, Jan. zvitost, f. die Liftigleit, die Schlauheit, die Berschlagenheit; — die Arglistigleit, Cig.

zvitúh, m. = zvit človek, C. zvîzd, m. = zvizg, bet Pfiff, Mur., Cig., DZ.

zvizdanica, f. bie Dampisfeise, DZ.

zvízdati, am, vb. impf. = žvižgati, pfeifen, Mur., Cig., Jan., Mik.; - şifchen: kače zvizdajo, V.-Cig.

zvízgati, am, vb. impf. = žvižgati, C., Mik. zvížd, m. = zvizd, žvižg, Mur.

zvlaciti, im, vb. pf. burch Schleppen gujammenbringen, gujammenichleppen; drva na kup z.

 zvieči, viećem, vb. pf. ziehend herab, hinfchaffen; z. srobotino s hrasta; komaj sem ga domov zviekel.

2. zvléči, vléčem, vb. pf. zusammenziehen; hitro z. kaj, etwas schnell vernähen, jvzhšt.; sukno se je zvleklo (ist zusammengeschrumpst), Z.; zusammenschleppen: otrok je vse cunje zvlekel na kup.

zviéči, viéčem, vb. pf. ziehend hinaufbringen;
 zvon v zvonik; — (nam. vzv-).

zvočen, čna, adj. 1) None, C.; zvočni trak, ber Schallftrahl, z. val, bie Schallwelle, Cig. (T.); — 2) wohltonend, hellflingend, Jan.

zvočílo, n. baš Schallmittel, bet Schallerreger, Cig.(T.), Sen.(Fiz.), Zora.

zvočnica, f. der Gehörgang, Cig.(T.), Erj.(Ž.).

1. zvod, m. 1) der Hebel, Cig., C., M.; — ein Instrument, um einen Zahn auszuheben, C.,
M.; — 2) die Hebewinde, vrhSt.-C., Valj.
(Rad); — 3) das chlinderformige Mangeholz,
C.; — (nam. vzv-).

2. zvod, vóda, m. 1) bie Reduction (math.), Cig.(T.); — 2) ber Absag (von Baren), DZ.; (prim. zvesti); — 3) ber Betrug, Jan.; (prim. zvoditi).

zvodenéti, im, vb. pf. mässerig, zu Basser werben; kri zvodeni.

zvóditi, vódim, vb. pf. 1) verführen, Mur., Cig., Jan.; — 2) anführen, hintergehen, betrügen, Cig., Jan., C.; o goljuf, dvakrat me je že zvodil! Ravn.

zvodljiv, sva, adj. verführerisch, Cig., Jan. zvodnica, f. 1) die Berführerin, Z.; — die Rupplerin, Cig., Jan.; (po češ.); — 2) die Betrügerin, Jan.

I. zvôdnik, m. = hlod, ki jez podpira, Savinska dol.; — (nam. vzv-).

2. zvodník, m. t) ber Berführer, Cig., Jan., nk.; — ber Ruppler, Cig., Jan.; (po češ.); — 2) ber Betrüger, Jan., SIN.

zvok, m. der Schall, der Klang, der Ton, Cig., Jan., Cig. (T.), C., Sen. (Fiz.), nk.; — po stsl. zvokomer, mera, m. der Schallnesser, Jan.,

Cig.(T.). zvokopodôbje, n. die Onomatopöie, Cig.(T.);

 $J(\mathcal{O}(\mathcal{O}))$

zvokosloven, vna, adj. alustisch, Cig. (T.). zvokoslovje, n. die Atustis, Cig. (T.), C.

zvokovanje, n. die Lautiermethode, C. zvokovod, voda, m. der Schalleiter, Cig.(T.), Sen. (Fiz.).

zvokovoden, dna, adj. fcalleitenb, Cig. (T.). zvon, zvona, zvona, m. 1) bie Glode; veliki, srednji, mali z. (v zvoniku, če so trije); z. poje, je zapel, die Glode tont, hat ju lauten angefangen; (v) plat zvona biti, die Feuerober Sturmglode fauten; - pod nasim zvonom, in unferem Bfarrfprengel, LjZv.; pod enim zvonom biti, gu einer Bfarre gehören, Jan.; izpod domačega zvona iti, bie Beimatpfarre verlaffen, C.; - 2) ber Rlang: pisker, sod ima lep z., C.; - 3) pl. zvoni, bie Giodenatelei (aquilegia vulgaris), C.

zvonar, rja, m. ber Glodengieger.

zvonárnica, f. bie Glodengießerei (Bertstätte), Cig., Jan., nk.

zvonast, adj. glodenformig, Cig., Jan., C.

zvóncelj, clja, m. ber Eiszapfen, C. zvoncenôsec, sca, m. = človek, kateri zvonec nosi (pren.), (šaljiva beseda), Levst.(Zb. sp.).

zvoneljáti, am, vb. impf. flingeln, Bes. zvoncar, rja, m. ber mit einer Glode berfebene Dche einer Berbe, Lasce-Levst. (Rok.); ber

Leithammel, Jan., GBrda. zvončarica, f. die mit einer Glode verfebene Ruh einer Berbe, Lasce-Levst. (Rok.); ovca,

ki zvonec nosi, Lašče-Erj. (Torb.). zvončast, adj. glodenahnlich. C.

zvonček, čka, m. dem. zvonec; 1) bas Glodchen; bie Rlingel; - bie Schelle, Cig., Jan.; - 2) bas Salszäpfchen ber Schweine, Fr .-C.; - 3) morski zvoneki, Seetulpen ober Seepoden (balanidae), Erj. (2.); - 4) bie Glodenblume (campanula); nav. pl. zvončki, Cig.; - bas Schneeglodchen (galanthus nivalis), Cig., Jan., Tuš.(R.), Nov.-C.; - zvončki, die Zaunwinde (convolvulus sepium), C., Medv. (Řok.); --- neka hruška, Ip. - Erj. (Torb.); - tudi: zvónček.

zvončela, f. ovca, ki zvonec nosi, Podkrnci-

Erj. (Torb.).

zvončelíka, f. neka hruška, Rihenberk - Erj. (Torb.).

zvončíca, f. 1) bie Rlingel, Guts. - Cig.; -2) meglenasta z., bas nebelartige Glodenthierthen (vorticella nebulifera), Erj.(Z.); -3) bie Glodenblume (campanula), Jan., Cig. (T.), Tus.(R.).

zvončič, íča, m. dem. zvonec; 1) bas Glodchen, Jan.; -- 2) neka hruška, v Brkinih-Erj.(Torb.); - tudi zvončić.

zvonckanje, n. bas Geflingel, bas Schellengeläute, Cig., Jan.

zvončkast, adj. glodenformig, Cig.

zvončkáti, am, vb. impf. mit einem Glodden läuten, flingeln, ichellen, Cig., Jan.

zvončkljáti, am, vb. impf. = zvončkati, Cig.

zvoněkúlja, f. 1) bie Schelle, Jan.; - 2) bie Enmbel, V.-Cig., Burg.; z bobni in zvončkuljami, Ravn.

zvončljáti, am, vb. impf. = zvonkljati, Jan.

zvončulja, f. die Schelle, Jan.

zvónec, nca, m. dem. zvon; 1) baš Glöckhen; bef. bas Mefenerglodden; Die Rlingel; Die Biebglode: krava, oven, ovca zvonec nosi; z. nositi, (g. B. in einer Gefellschaft) excellieren, ben Ton angeben, Cig., Jan., Nov.; (preprost izraz); - 2) ber Eiszapfen, SlGor .- C.; ber halszapfen bes Schweines, C.; - 3) erni ali rjavi z., die Quatente, die Schellente (anas clangula), Cig., Frey. (F.); - 4) gajev z., ber Ruhweigen (melampyrum silvaticum), Cig., Medv.(Rok.).

zvónek, nka, adj. flangreich, Cig. (T.), nk.; zvonki kamen, ber Phonosith, Cig. (T.); -

zvonica, f. die Glodenstube, Mur., Jan.; (lončeno blago) poje kakor zvon v zvonici, Jurč.; pred cerkvijo pod zvonico so stala dekleta, LjZv.; prostor pod zvonikom, kjer se zvoni, potezajoč za vrv, Podkrnci-Erj. (Torb.), SiGor.-C.

zvonič, ica, m. ber Lauter, Cig.

zvonik, m. ber Glodenihurm.

zvonikar, rja, m. der Glöcker, der Rüfter, der Thurmer, Cig., Jan.

zvonikarica, f. bie Glödnerin, bie Rufterin, Cig.

zvonilo, n. 1) bas Läutwert: bie Glodensignalvorrichtung, DZ.; - die Thurmgloden, Jan.; - bas Schlagwert in der Uhr, Cig.; — 2) baš Geläute; tu imate lepo zvonilo; to je bilo zvonila, ko se je škof pripeljal! Polj.; veter z. odnaša, da se nič ne sliši, Polj.; mrlisko z., bas Tobtengelaute, Cig.; ob jutranjem zvonilu, C.; soglasno z., C.; s petjem in zvonilom koga pokopati, Cig. zvonišče, n. der Glodenstuhl, Cig. (T.).

zvoniti, im, vb. impf. 1) läuten; cerkovnik je začel zvoniti; zvoni, eš läutet; z vsemi zvonovi z.; dan, sedem, devet, poldan, avemarijo zvoni, es lautet bie Morgenglode, fieben Uhr, neun Uhr, Mittag, Ave Maria; mrlieu z., einen Tobten ausläuten; k masi z.; vkup z. (= z vsemi zvonovi poslednjič k božji sluzbi z.); por einem Gewitter lauten: pod oblak z., = z. k hudi uri, Rihenberk, Ip .-Erj.(Torb.); hudemu vremenu, toči z., baš Ungewitter, ben Sagel verläuten, Cig.; po toči z. = gu fpat etwas thun; - 2) einen Rlang von fich geben, tonen, flingen; Zelezo lepo zvoni, C.; v ušesih, po ušesih mi zvoni es flingen mir bie Ohren.

zvonîvec, vca, m. ber Lauter.

zvonják, m. = zvonik, C.

zvonjenje, n. das Läuten; (zvonjenje, Cv.). zvonkljati, am, vb. impf. mit einem Glödchen läuten, flingeln, Jan., M., C.; Skakala bom, zvonkljala bom, Npes.-K.

zvonomèr, méra, m. bas Glodenmaß, Cig. zvonoven, vna, adj. Gloden : zvonovni glas, Slom.

zvonovína, f. bas Glodengut, die Glodenspeise, Cig., Jan., Cig.(T.), C., Erj. (Min.), Vrt. zvonovka, f. die Glodenblume (campanula), C. zvoz, voza, m. 1) die Bufahrt (3. B. zu einem Grundstüd), C.; pl. zvozi, der Feldweg: po

zvozih le lastniki polja vozijo, Gor.; - 2) = prostor pred skednjem, kamor z vozovi kaj privažajo, Notr.

zvóziti, vózim, vò. pf. durch Fahren gufammenbringen, gufammenfahren, Mur., Cig.

zvozláti, am, vb. pf. burch einen Anoten verbinben, gufammentnüpfen.

zvôž, î, f. der Fahrweg, C. zvráčati, am, vb. impf. ad zvrniti, pogl. iz-

zvrapati se, am se, vb. pf. aufammen -

fcrumpfen, Cig.

zvrat, î, f. bie Pflugwenbe, Rib. - Mik.; bie Querfurche am Enbe bes Aders, V.- Cig.; nav. pl. zvratí (in zvráti), Cig., Valj. (Rad), Dol.; na zvrati priti, na zvratih, zvrati so trde za oral, Lašče-Levst.(Rok.); ber Elderwiesfled, Cig.: na zvrateh, vzh.St.; -- nam. vzvrati. zvratišče, n. = zvratnik, BlKr.

zvratnica, f. die Bflugwende, die Querfurche am Ende des Aders, Z.; = pl. zvratnice, Strek., Notr.; — der Aderrain ber Quere

nach, Cig.

zvrátnik, m. = zvratnica, M., Dol , BlKr. zvratnják, m. die Pflugwende, bas Angewende, jvzhSt.

zvŕči, vřzem, vb. pf. - zvreči, C.

zvfčiti, vfčim, vb. pf. verfrummen, verbiegen, C., Z.; - prim. sfrčiti.

zvreči, vfiem, vb. pf. zujammenwerfen; - gufammenichießen, Cig., Jan.; denar z., C.

avreti, zvrem, vb. pf. auffieden, fieden, Guts.,

Cig.; — (nam. vzv-).

zvréti, vrèm, vb. pf. verbrehen: oči proti nebu zvrte, Zv.; z. se, fich verbreben: zvel se je voz, t. j. zadnji del se je nagnil na stran, Gor.; fich vertrummen: Erebelj se je zvrl, Jurč.; - prim. svreti se.

zvig, zviga, m. ber Anorren, M., Valj.(Rad);

– pogl. svrg.

zvPh, praep. c. gen. oberhalb, über, Mur., C.; z. zvezd, über ben Sternen, Mur.; z zemlje, über ber Erbe, C.; pismo zvrh pisma je ho-dilo (Brief auf Brief), Svet. (Rok.); - (nam. vzv- ().

zvíhati, víham, vb. pf. haufen: z. mero, Slom., C.; dati komu zvrhano skledo moke, eine gehäufte (gegupfte) Schüffel voll Mehl, Gor.,

jvzhSt.

zvíhka, I. adv. barüber, oberhalb, ogr. - M., C.; - Il. praep. c. gen. = zvrh, vrhu, C. zvehnji, adj. barüber, oberhalb befinblich, C.; zvrhnja obleka, suknja, bas Obergewand, ber Uberrod, Jan., nk.

zvíhoma, adv. gehäuft, gegupft; z. mi neme-

rite! Mur.; z. napolniti vaganico, jvzhSt. zvrhovátlti, âtim, vb. pf. ordnungslos zusammenlegen, Cig.; zusammenhudeln, zus fammenstoppeln: niso hoteli samo za nekaj časa kako kaj z., Levst. (Močv.); kar se v prenaglici zvrhovati, rado slabo ostaje, Levst. (Zb. sp.).

zvîhu, adv., praep. c. gen. = zvchka, ogr.-C. zvik, zvika, m. die Regelichnede (conus), Erj.

zvfkati, vfkam, vb. pf. zusammenbreben, gujammenrollen, Z.

zvŕniti, nem, vb. pf. pogl. izvrniti.

zvist, î, f. die Gattung, C., nk. zvrata, f. die Abart, Erj. (Z).

zvestilo, n. bie Anreihung, C.

zvrstitev, tve, f. die Anordnung, die Location. Jan.

zvrstitl, im, vb. pf. in eine Reihe bringen, reihen; naj se pisma vsacega leta zvrste po številih vložnega zapisnika, Levst. (Nauk); - z. se, sich reihen; dolgo je trpelo, da smo se zvrstili (v procesiji), jvzhSt.

zv?stoma, adv. nach bet Reibe, Mur., Cig. Jan., C.; z. devati, t. j. po enoliko v eno

vrsto, Dol.

zvršávati, am, vb. impf. == zvrševati; pollenben. berbollfommnen, ogr.-C.

zvreba, f. ber Bollgug, bie Ausführung, Cig., Jan., DZ.

zvrščeváti, fijem, vb. impf. ad zvrstiti, nk.; (-stovati) Mur., Cig., Jan.

zvrščovavec, vca, m. der Orbner (einer Reibe), (-stovavec), Cig.

zvŕšen, šna, adj. polistreďbar, DZ.

zvesenost, f. bie Bollfommenheit, Kremp .- C. zvrsetek, tka, m. bie Bollenbung, ber Schlufs, bas Enbe, Cig., Jan, Cig.(T.); z. dneva, ber Ablauf des Tages, DZ.; z. raduna, ber Rechnungeabichlufe, Levst. (Pril.); videc zacetek,

veroval je tudi v zvršetek, Jurč. zvrševanje, n. bie Bollftredung, Cig.

zvrševáti, újem, vb. impf. ad zvršiti; pollaichen. bollstreden, Cig.; z. ukrepe. Levst. (Nauk); z. prevzeta dela, feinen Aufgaben gerecht merben, Levst. (Nauk); - prim. izvrševati. zvrševavec, vca, m. ber Bollgieber, ber Boll-

ftreder, Cig.; z. zadnje volje, DZ. zvrševavka, f. bie Bollgieherin, Cig.

zvršíten, ina, adj. Bolljugs: zvršítna določila, Die Bollzugebestimmungen, DZ.; executiv, Cig.

zvršílo, n ber Bolljug, Cig.(T.), DZ.; z. sodbe, kazni, DZ.; z. pognano na prejemke. bie Erecution auf Die Bezüge, DZ.

zvršitev, tve, f. ber Bolljug, Jan. (H.). zvršíti, im, vb. pf. 1) aufhaufen, Cig., C.; -2) verrichten, vollenden, Cig., Jan., M., ogr.-C.; z. pridigo, Kast.; - vollziehen, vollftreden, Cig., Jan.; z. sodbo, Cig.; z. postavo, bem Gesethe genug thun, Cig.; - 3) = izvršiti, beenden, Levst.(Zb. sp.), i. dr.

zvršitven, tvena, adj. Bollzugs-, Jan.(H.). zvešljiv, iva, adj. vollziehbar, Jan.(H.); pogl, zvršen.

zvrtéti se, í se, vb. pf. v glavi se mi je zvrtelo, ich befam ben Schwindel, joghSt.; (zvrtiti se, Z.).

zvrveáti, am, vb. pf. aufiprudein, Cig.; -(nam. vzv-).

zvižki, m. pl. bas zujammengeichoffene Gelb,

zvun, praep. c. gen. außer: z. tega, C.; žetva z. čakanja (über Erwartung) dobra, ogr.-Mik. zvúna, adv. = zunaj: od zvuna, Mik.

zvúnaj, adv. = zunaj, nk. zvunanjec, nica, m. ber Frembling, C. zvunanji, adj. = zunanji, Krelj, Žnid., nk. zvunanjščina, f. = zunanjščina, die Augerlichfeit, Valj.(Rad). zvúnašnji, adj. = zunanji, Mik.

zvunệnji, adj. = zunanji, Danj.-Mik., Zora. zvûnski, adj. fremb, C., kajk.-Valj.(Vest.). zvûnščina, f. bas Außere, C. zžreben, bna, adj. mit bem Füllen: zžrebna kobila, die trachtige Stute, oder eine Stute, die geworfen bat, Danj .- C., Mik.

Ž.

ž, praep. pogl. s. žába, f. 1) der Froich; zelena ž., ber grüne Bafferfroid (rana esculenta), Erj. (Z.); morska z., ber gemeine Seeteufel o. Froichfifch (lophius piscatorius), $Erj.(\bar{Z})$; groba \bar{z} . = krastavica, C.; žaba se reka malim otrokom: oj ti žaba mala ti! ta žaba (= ber Frag) že hodi! - 2) = zabica 6), bas Anhangeichlofs, Cig., C.; - 3) ber Reiber (ein um einen ftarten Stift bewegliches Stud Solg an ben Fenftern, um es zuzuhalten) , Pot.-Cig.; 4) bie Spule, burch welche ber Strid geht, ber ben Biesbaum aufe Beu brudt, Z.; -5) eine Maulfrantheit ber Bferbe, C.; - pl. žabe, = želve, die Scrophein, Bleiw.-Cig. Labar, rja, m. ber Froichfanger, Z. žabariti, arim, vb. impf. fich mit bem Grofchfang abgeben, V .- Cig. žabāvslja, f. ein abicheulicher Frosch, Cig. žabe, éta, n. bas Frofchlein; - ber Fras, Cig. Zabec, bca, m. bas Frojdmannchen, Valj. (Rad). Laber, bra, m. bas Leinfraut (linaria vulgaris), Tuš. (R.); tudi; pl. žabri, Cig., Medv. (Rok.). žábica, f. dem. žaba; 1) das Froschlein; božja z., ber grune Laubfroich (hyla viridis), Cig., Jan., Erj.(Z.); = bogčeva z., C.; = zelena Z., Cig., Jan., C.; - 2) großes Lowenmaul (antirrhinum meius), Jan., Tuš. (R.); - 3) neka rdečkasta, mnogonoga žuželka, M.; ako jo kako živinče (nav. ovca) s travo požre, napuhne se ter postane žabičavo, žabičasto, BlKr.; kravo je ž. napela, Z.; suha z. ali ledovna z., das Rūdenblut, eine Krantheit ber Rinder und Schafe, V .- Cig., Strp.; = krvava ž., Bleiw. - Cig.; žabico tepsti, dreti, das Rudenblut brechen, Cig.; Zabico rezati — puščati živini pod repom ali na ušesih, Strp.; - sploh nekaka bolezen živinska, pri kateri živinće napenja, Strp.; -4) žabico metati, sekati, flache Steinchen fchrag auf die Flache bes Baffers werfen, fo bafs fie abprallen und über dem Baffer hinhupfen, Cig.:= žabice izpodbijati, M.:=5) bet Hufftollen, vzh.St. - C.; — 6) das Anhange-ichlofs, Cig., C., Strek., Rez. - C.; — die Rlammer, Cig. (T.); — bas hanbeifen, bie Sandichraube, Cig.; v žabico dejati, žabico privijati, Z.; verige na nogah in žabice na rokah. Cv.; - Die Bfanne (mech.), h. t .-Cig. (T.); — ž. pride pri vpreganju v luknjo ojnic, Mik.

žábičast, adj. = žabečen, BIKr. žábičav, adj. - žabičen, BlKr.

žacka, f. ber Tabalbeutel, ogr. - Valj. (Rad); — usnjena vreča, v kateri imajo klamfe, kadar drva vozijo, Lašče-Levst. (Rok.); - eine tleine Belbbotje, vzh.St.; - prim. nem. Gad.

žábičem, čna, adj. = za žabico bolan (prim. žabica 3), C.; žabična krava, Zora. žábičnica, f. eine Art Rnopfblume (scabiosa lucida), Josch. žádina, f. das Froschloch, Z. žabīnec, nca, m. der Biefenhahnenfuß (ranunculus bulbosus), Cig. žábiti se, im se, vb. impf. brunften (v. Froichen), Cig. Zabjak, m. 1) bie Froichlache, Z.; - 2) bas Frofchtraut, ber Sahnenfuß (ranunculus), C.;

tudi: bas Läusetraut (pedicularis palustris), Gor.; - 3) žabják, ein großer Froich: okamenine velikanskega žabjaka, Cv.

žābji, adj. Frosch-; žabja luža; žabje ragljanje. žabjika, f. ber Froschlattich (potamogeton natans), SIGor .- C.

žābna, f. 1) neka bolezen govedine med parklji, Notr.; — 2) ber Aderschachtelhalm (equisetum arvense), Notr.

žâbnica, f. 1) bie Froschlache, Cig., C.; — 2) = žaba 2), žabica 0), das Anhangeschloss, Cig., Vrt., Temljine (Tolm.) - Štrek. (Let.); – 3) die Anlege, die Thürklammer, Cig.; --4) ber Sahnenfuß (ranunculus), C., Valj. (Rad).

žābnik, m. 1) der Froschlaich, Mur., Cig., Jan.; - 2) bie ftinfenbe Afterlamille (anthemis cotula), Vrtojba-Erj. (Torb.); - ber Baffetfroschlöffel (alisma), Cig.

žabnjáča, f. ber Sahnenfuß (ranunculus), C. žábnjak, m. ber Froschlaich, Mur., Cig., Jan. žaboder, dera, m. 1) ber Froschevertilger: storklja je žaboder, Glas.; - 2) = bobnarica, die Rohrbommel, C.

žabodurh, durha, m. der Froschspieger, der Frojdangler (tudi psovka), SIGor .- C.

žabogolt, golta, m. ber weiße Storch (ciconia alba), Erj. (2.); - ber große Silberreiber (ardea argentea [alba]), Cig., Frey. (F.). žabogriz, gríza, m. neka rastlina, Levst (Zb. sp.).

žabokrečina, f .= okrak, bei Froichlaich, Dol .- Mik. žábovec, vca, m. 1) das Froschmännchen, Cig.; — 2) = žabar, Gor.

žábovka, f. žabovke, Frostfifthe (batrachoidei), Cig.(T.), Erj.(Z.).

žabráti, am, vb. impf. herplappern: Z. psalme, Trub.; pogl. žebrati.

Zabura, f. ein abicheulicher, garftiger Froich, Mur., Cig., Jan., C.

Garagle

-952 -

žafran, m. ber Safran; pravi z., echter Safran (crocus sativus), Tus. (B.); — divji z., ber Florfafran, ber Saftor (carthamus tinctorius), Cig. žafranar, rja, m. ber Safranhandler, Cig., Zora. Zafranast, adj. fafranfarben, Jan. Zafraniti, finim, vb. impf. mit Safran murgen, Cig. žafranov, adj. Safran. žafranovec, vca, m. 1) ber Safranapfel, Cig.; — 2) der Safransaft, Let. žaga, f. 1) bie Gage; zago piliti; - 2) bie Gagemūhle; po Gorenjskem imajo veliko žag; potok žago goni. Zagalica, f. die Brenneffel, Dict., Guts., Jarn., žaganica, f. bas burch bie Sage geschnittene Brett; pos. široka, bolj tenka deska. žaganičica, f. dem. žaganica; bas Brettlein: Iz hojice se druzega ne stori, kakor kakšna žagan'čica, Npes.-K. žāganje, n. 1) baš Sagen; — 2) coll. Sagejpane. Zagar, rja, m. 1) ber Gager; - ber Dielenfäger, ber Brettichneiber, Cig.; ber Gage-3) ber Sägehai (squalus pristis), Erj. (Z.). igarica, f. 1) bie Sägerin žagarica, f. 1) bie Gagerin, Cig.; - 2) ber Sägefisch, Jan. žagast, adj. fageformig, Cig. ž**agati**, am, *vb. impf.* jägen; drva ž.; — babo ž., prim. baba 4). žagavec, vca, m. ber Sager, Cig. žagavica, f. = žagalica, Kr.-Valj. (Rad). žagica, f. dem. žuga, = žažica. žaginje, n. coll. Gagespane, Mur., vzhSt.-C. žagíšče, n. = kraj, kamor pokladajo hlode, katere žagajo, Zora. Lagovec, vca, m. der Sagebaum, der Blodbaum, aus bem Bretter gefägt werben, Cig., žāgovina, f. coll. Sagejpane, Mur., Cig., DZ., vzhSt. žagovje, n. = žagovina, Mur. žagovnik, m. = žagovec, ber Sageblod, Cig. žágrad, m. bie Gacriftei; (zagred, Mik.; na vzhodu tudi: zagreb, Mik.). žágradar, rja, m. = žagradnik, Cig. Zágradnik, m. ber Gacriftan, Mur., Cig. žájbelj, blja (belina), m. ber Galbei (salvia); bef. ber Gartensalbei; — tudi: žájbelj, belja, jvzhŠt. žájbeljnov, adj. Salbei. žájdičen, čna, adj. teigicht, spedig (v. Obst), SIGor.-C. žājfa, f. = milo, bie Geife; - iz nem.

Zajfati, am, vb. impf. 1) feifen; - 2) faufen;

žákelj, klja, m. = vreča, ber Sad; mačko v žaklju kupiti = etwas ungejehen taufen ober

žáklata, f., Notr., pogl. žatlaka. žakljevína, f. die Sadleinwand, Cig., Jan.

– iz nem.

žajfnica, f. bas Seifenwaffer.

übernehmen; - iz nem.

žákljič, m. dem. žakelj.

žākelje, keljea, m. dem. žakelj.

žàt, zali, f. 1) bas Leib, ber Schmerz, V.-Cig., Jan., C.; nobena žal bi se mu ne bila zgodila, Ravn.; zakaj moriti Davida, ki vam ni nobene žali storil? Ravn.; ne delajte nikomur nobene zali! füget niemanbem ein Leib gu! Cig., C.; kako žal zadeti komu, jemandem ein Leib zufügen, C.; na zal reci komu kaj, jemanbem Leibes fagen, BIKr .-DSv.; - pl. žali, bie Schmergen, C.; - 2) žal mi je, es thut mir leib; žal mi je, da se nisva videla; ž. mi je koga, česa, eš thut mir leib um jemanben, etwas; Žal mu je gospe, Npes. - K.; žal mu je denarja; ni mi žal te mrve pisanja, Levst. (Nauk); založniku ni bilo zal ni dela ni troškov, Levst. (Nauk); = žal mi de, dene, C., Z., Jsvkr.; žal mi je za kaj, za koga; — žal! (eiber! nk. žàł, zála, adj. leib: zala beseda, ein frantenbes Bort, C.; kaj žalega komu storiti, jemanbem etwas zuleid thun; Zale misli v srcu ni, Pres.; Pri nas je dosť žalega, Npes.-K.; - tudi indecl.: Zal beseda, ein leibes Wort, Cig., Kr.; Žal besede v ustih ni, Preš. žála, f. doš Leid, Jan.; — ber Berdrufs, C.; vse mi dela na žalo, Z. žalár, rja, m. = želar, C., ogr.-Valj.(Rad). žalarstvo, n. = želarstvo, C., ogr.-Valj. (Rad). žářbelj, blja (beljna), m. = žajbelj, M. žālca, f. dem. žal f.; ein fleines Leib, Ravn .- C. žášec, šca, m. = želo, bet Stadjel, Mur., St.-Cig., Jan., Mik. žáten, ina, adj. i) Trauer-, Jan., Zora, C., nk.; žūčna oprava, das Trauerfleib, C.;—2) frantenb, beleidigend, Cig., ogr.-C. žálibog, interj. leider! Cig., Jan., C., nk.; (= žali Bog! = smili se Bogu! C.); - prim. hs. žalibože (in nem, leiber Gottes!). žálica, f. dem. žala; ein fleines Leib, C.; bas Leib. Jan. žálik-žéna, f. "žalikžene, ben ferbischen Bilen entsprechend, in Unterfarnten; bagegen svete, bele, čestljive žene in Oberfarnten; and. salig: salige frauen", Mik. (Et.). žaliten, ina, adj. iraniend, beleibigend, Cig., Jan., nk. Zalîtev, tve, f. bie Rranfung, bie Beleibigung, Cig., Jan., nk. žáliti, im, vb. impf. 1) franten, beleibigen, verlegen; to me žali! to žali moje poštenje, moje pravice; - 2) = obžalovati: bebauern: žalim, da . . ., SIN.; moj pot Bog žali! Kast.- C.; (hs.); -3) žali se mi česa = žal mi je česa: ni se mu žalilo ne potov, ne težav, ne gotovine, Str. žalitva, f., = žalitev, Mur. žalivec, vca, m. der Beleibiger, ber Berleter, Cig., Jan. žalivka, f. die Beleibigerin, Jan. Zaljenje, n. bas Rranten, die Beleidigung. žaljiv, íva, adj. frantend, beleidigend, Cig., nk. žaljivost, f. bas Rrantende, bas Beleibigenbe (an einer Rebe, einem Benehmen), Cig., nk. žālnica, f. 1) bas Rlageweib, Cig., Jan., Vrt.;

— 2) der Nachruf (einem Berstorbenen ge-

wibmet): z. po, za kom, Cig. (T.).

žatník, m. ber Beleibiger, Cig., C.

žálo, n. == želo, Rib.-Mik.

žaloba, f. bas Trauern, ber Schmerz, C.; bie Behmuth, Jan., Cig. (T.), C.; bas Bebauern, Jan., C.; žalobo izreči, Levst. (Močv.). žaloben, bna, adj. traurig, wehmuthig, flagend, Jan., C., nk.

žaloigra, f. das Tranerspiel, bie Tragodie, nk. žalomit, mila, adj. wehmuthig, Zora.

žalospev, peva, m. ber Klagegefang, Jan. žálost, f. die Traurigfeit, die Trauer; Z. in veselje; v hiši je bila velika ž. po smrti gospodarjevi; srena z., ber Seelenichmerg, Cig., C.; na (v) veliko mojo zalost, zu meinem großen Leidwesen, Cig., nk.; na zalost! seiber, Cig. (T_{\cdot}) , DSv.

žálosten, stna, adj. traurig; ves ž. sem; ž. obraz; žalostno se držati; žalostni glasovi, žalostna pesen; žalostna novica; žalosten česa biti, über etwas traurig fein, C.; sam sebe sem z., C.;-zalostna vrba, die Trauerweibe, Erj. (Izb. sp.).

žalostiten, ina, adj. betrübenb, nk.

žalostînka, f. bas Rlagelied, Jan.; - bie Elegie,

Jan., h. t.-Cig. (T.), nk.

žalostíti, im, vb. impf. betrüben; - ž. se, fich betrüben, fich franten, fich gramen, Cig., M. žalostiv, iva, adj. = žalostljiv, Z.

žalostljiv, iva, adj. = žalostilen, Mur., C. žalostníca, f. 1) das Trauergebicht, Cig., Jan.; – = žalostinka, Jan.; – 2) die Trauerblume, C.; - vrba Z., die Tranerweibe, Jan., Cv.

žalostováti se, ûjem se, vb. impf. trauern, fich gramen, Mur., ogr.-C.

žaloščénje, n. die Betrübnis, Danj.- Valj. (Rad). žalovářen, ina, adj. Erauer-, Jan., nk.; žalovaino leto, das Tranerjahr, zalovalno oblačilo, das Trauerfleid, Cig.

žalovanje, n. bas Trauern.

žalováti, újem, vb. impf. 1) trauern; ž. po kom, nach jemandem trauern, ben Berluft jemanbes betrauern; - Leib tragen, Cig., nk.; - Z. po domu, Beimmeh haben, Z.; z. nad čim, nad kom, sich über jemanden ober etwas betrüben , etwas , jemanden bellagen, Cig.; tudi: ž. črez kaj; ž. koga, betrauern, um jemanben trauern, Cig., Jan., C.; neverniki mene žalujo, Trub.; Sedem let sem čakala, Sedem ga bom žal'vala, Npes. - K.; - beteuen: grehe z., C., Kreij, ogr.-Valj. (Rad); - 2) = žaliti 1), ftanten, Mur., C. žalovavec, vca, m. ber Trauernbe, Cig., Ravn .-Valj.(Rad), nk.

Zalovāvka, f. die Trauernde, Z.; das Trauer-weib, die Rlagefrau, Cig., Jan., C.

žalovávski, adj. Trauer-, Cig.; ž. ovoj, bie Trauerbinbe, V.-Cig.; žalovavska pesen, bas Trauergebicht, Cig.

žalovit, adj. trauervoll: Z. dan, ein Trauertag, Ravn. - C.; žalovito, jamntervoll, Cig. (T.); hs.

žalovníca, f. daš Trauerlied, C.

žádta, f. 1) bie Berbe (bes Spedes, Fettes), ber rangige Gefchmad, C.; - 2) ein wibermartiger Menich, Cig., M.; psovka: žalta človecja! Cig.; - 3) bie Commeriproffe, kajk .-Valj. (Rad).

žáštav, adj. ronzig; žaltava mast, Cig.; žaltavo olje, C.; - (pren.) mijemuthig, Cig.; - mifflich, Kr.; to bi bilo zaltavo! Jurč.; danes je žaltava, heute geht es schlecht, Kr. žaštaveti, im, vb. impf. rongig jein, Jan.,

Hip.-C.

žaštavina, f. ber ranzige Geschmack, C. káttavost, f. die ranzige Beichaffenheit, das Ranzigsein, ber hantige Geschmad, Cig., Bes. žalūjka, f. 🚥 vrba žalostnica, Cig., Zv.

žámanje, n. = kar pri tesanju (žamanju) od-

pada, KrGora.

1. žámar, rja, m. 1) ber Gaumer: Kranjci so vsi kramarji, Ziljani pa vsi žamarji, Npes. (Kor.)-Kres; - 2) ein Scheltwort für Rinder, C., Mariborska ok.-Kres.

2. žámar, rja, m. = tesar, KrGora. žámati, am. vb. impf. (ein Brett, einen Boffen) nach ber Schnur behauen, C., Z.; - zamane deske so povsod lepo gladke, SiGor. - C.; - prim. nem. jaumen (?), C.

žámet, m. ber Sammt; pamet je boljsa ko

žamet.

žámetar, rja, m. ber Sammtweber, Cig. žámetarstvo, n. bie Sammtweberei, Cig.

žámotast, *adj.* jammtartig, *Cig.,Jan.*; — jammten. Zameten, tna, adj. aus Sammt, fammten, Sammet»; žametna obleka.

Zámetnica, f. 1) bie sammtene Ropfborte ber Mädchen, vih St.-C.; — 2) die Sammtblume (tagetes patula), St.-C.

Zametnik, m. die Sammiblume (tagetes patula), Cig.

žámetov, adj. aus Sammt, fammten; Zametova kapa.

žamolęz, lęza, m. neki grm, vzhSt. - C.; prim. zimolez,

žamoriti, orim, vb. impf. sauseln, Jan.; le še hlastni pošepeti so žamorili, Jurč.; - prim. hs. žamor, bas Gelifpel.

žámplaka. *f., C.*, pogl. žantlaka.

žandār, rja, m. 🖚 žandarm. žandārm, m. ber Genbarm.

žandarmerija, f. žandarstvo, bie Genbarmerie. žandārstvo, n. die Gendarmerie, Levst. (Nauk).

žánjavec, vca, m. ein wildwachsendes, wohlriechenbes, rosmarinartiges Rraut, C., Rib .-M.; bas Rreugblumden (polygala chamaebuxus), (-njevec) Nov., Robič(Nkol.); - ber rauhe Bohnenstrauch (cytisus hirsutus), Lasce-Levst.(Rok.); — prim. žanžav (?).

žánjavica, f. = žanjavec, (-njevica) Nov. žánjec, nica, m. = ženjec, ber Schnitter, Cig., M.

žánjevec, vca, m., Nov., pogl. žanjavec.

žanjica, f., Jan., pogl. ženjica.

žántlaha, f =žantlaka, Z_i ; (žantloha, $j \nu \zeta h \tilde{S}t$.).

žántlaka, f. = žatlaka, Cig., Kr.

žánžav, adj. 1) etwas gebrāunt (z. B. von reifenben Trauben), C.; - 2) rangig, Hal.-C.; (prim.

Cochesis

žanžavéti, ím, vb. impf. sich farben (v. Trauben), C.

Zar, m. 1) die Glut, die Gluthige, Jan., Habd .-Mik., ogr.-Mik.; žar do rdečega, bie Rothglut, bie Rothglübbipe, Cig. (T.); — bie Lohe (bes Feuers), V.-C.; — bie strahlenbe Barme, Cig. (T.); - (fig.) bie Glut, Jan., nk.; zar ljubezni, das Feuer der Liebe, Cig; — 2) ber Glutschein, der Feuerschein; zur se vidi na nebu po nodi, kadar kje gori, C.; večerni žar, die Abendrothe, Cig., Jan., M.; Z. gorecih sveč, C.; — 3) = žarek, ber Licht-strahl, Mur., Cig.

žār, žára, adj. glutroth, Cig.; — žara osipa, ber Reffelausichlag, Jan. (H.).

1. žára, f. die Art, der Charakter, C., Z.; po očini žari ali šegi, Boh.; neumno žaro imeti, Notr.; sin očetovo žaro goni, ber Sohn artet nach feinem Bater, Dol.-Cig.; Zenske Zare, weibijd, Meg.; mnogotere zare človeki, Dict.; bil sem dete dobre žare, Dalm.; izkušam vašo ljubezen, ako je prave žare, Dalm.; - prim. 1. šara 2).

2. žára, f. bie Baje, bie Urne, Jan., Istra-C., Rut. (Zg. Tolm.); - prim. it. giara, Urne, Strek.(Arch.).

žárast, adj. urnenförmig, Cig.

žarbranje, n. das Getfimmel: z. in blaznjenje

ljudi, Krelj.

Zarbráti, am, vb. impf. sich tummein: ugledal je množico ljudi žarbrajoč ("er jah bas Setilmmel bes Bolles"), Krelj; - prim, žebrati (?).

žárčen, čna, adj. ranjig, Z.

žarčęti, im, vb. impf. = žareti 2), ranzig fein, Jan.

žarčína, f. - žarkost, Jan.

žarečína, f. bie Blut, Jan., ogr.-C., Mik. Zarek, rka, m. ber Lichtstrahl, ber Strahl;

solneni zarki, bie Sonnenftrablen.

žárek, rka, adj. 1) glithenh, Habd.-Mik.; žarki ogenj, žarko solnce, nebo, ogr.-C.; - žarko gledati, einen feurigen Blid haben, C., Z.; žarka barva, eine brennende Farbe, Cig.; — zarka bolečina, brennender Schmerg, Cig.; – 2) = žerek, von scharfem, bitterem Geichmad, ranzig, Cig., Jan., vzh.St.-C., jvzh-St.; zarko maslo, Cig., BIKr.; - herbe, Jan., Danj.-Mik.; Pelin, pelinkovec, Ti si zarko cvetje, Npes .- K .; - unfreundlich, bitter: Zarke besede, Z.; komu žarke praviti, jemanbem bittere Bahrheiten fagen, C.; Zarko gledati koga, unfreundlich anblicken, vzhSt.; žarko = bridko, Npes,- Vraz.

Zaren, rna, adj. 1) glutvoll, glühend, ftrablend, Glut, Cig., Jan., nk.; žarno solnce, Z.; žarna barva, die Glutforbe, Cig.; žarne oči, Cig.; žarno lice, ein strahlendes Antlit, Cig. (T.); - eifrig, higig, C.; zarna liubezen, glühende Liebe, Zora; - 2) Strahlen-, Jan.; Zarne slike, bie Strablenfiguren, Znid.

Zaronje, n. 1) das Glühen, Mur. ; — die Strahlung, Jan.; — 2) 🕳 žerenje, daš Ranzigjeiu, daš

Ragen, Mur.

žareti, im, vb. impf. 1) glühen, Jan., Cig. (T.); solnce, pesek zari, glüht, brennt, Cig.; - strahlen, Jan.; vse iz njega žari, Lašče-Levst. (M.); - feuern (bon ber See), Cig. (T.); - 2) brennen (wie Brenneffeln), Cig.; - = Zereti 2), einen bitterscharfen, ranzigen Geschmad haben, Jan.

Zárica, f. dem. 2. Zara; die Bafe, Jan.; bie

Urne, Ist.-Cig., Jan.

žarîn, m. ber ausgebrannte, glühenbe Docht in ber Lichtflamme, Die Lichtschnuppe, Fr .- C.; - ber glubenbe Abfall beim Rienspan, Fr.- C. žarina, f. 1) = žarin, C.; - 2) žūrina, bie Blut, kajk .- Valj. (Rad).

žarīnje, n. coll. 1) glūbende Lichtschnuppen, C.; — 2) die Glühasche, ogr.-C.

žarišče, n. ber Brennpuntt, Sen. (Fiz.). Zariscen, scha, adj. gunt Brennpunft geborig: Zarischa datja, bie Brennweite, Znid.

žariti, im, vb. impf. 1) glübend machen, Mur., Cig., Jan., Mik., Cig. (T.); kos gobe E., Zora; - glubenbroth machen, rothen, Cig.; večerno solnce žari hribe, Cig.; - ž. se, glüben, sich rothen; nebo se zari, es ift ein Schein am himmel zu feben, ber himmel rothet fich; obiaki se žarijo, Z.; nocoj se žari, jutri bo lepo; — žareč, glūbeno, glutftrahlend, feuerroth; žareč ogeni, žareče lice, žareč pogled; — 2) ž. (se), strahlen, Cig. (T.); žareča toplota, ftrablenbe Barme, Cig. (T.); - 3) an ber Glut braten: zari se jed nad žarjavico, Vod. (Izb. sp.).

žárja, f. die Blut, ogr. - C.; ber Schein am Simmel (3. B. von einem Braube), C.

žarjav, áva, adj. = žerjav, glubenb, lob. Jan.; žarjavo (v)ogelje, Danj. (Posv. p.). žarjaveti, im, vb. impf. = žerjaveti, glüben,

Mur.-Cig., Jan.; v apnenici žarjaveč kamen, Danj. (Posv. p.).

žarjāvica, f. = žerjavica, Mur., Jan., DZ.

žarjāvka, f. = žerjavica, Jan.

Zarjenje, n. die Musftrahlung, bie Strablung. Cig. (T.), Sen. (Fig.).

žarkóba, f. = žarkost, Jan.

žarkogleden, dna, adj. mit feurigen Augen, C. žarkolom, loma, m. Die Strablenbrechung, C. žarkomèr, méra, m. bas Aftinometer (phys.), Cig.(T.).

žárkost, f. 1) die Glutrothe, Cig.; (hs.); -2) Die icharfe Berbe, ein rangiger Geschmad, Cig., Jan.

žarkóta, f. = žarkost 2), Jan. žárkov, adj. ranjig, Jan.; (nam. žarkav?).

žarljiv, íva, adj. ausstrahlend, Jan. (H.). žarljivost, f. bas Strabiungebermogen, Jan.

(H.).žarnat, adj. ftrohlig, C.

žarnica, f. die Brenneffel (urtica urens), Cig., Notr.-Burg. (Rok.).

žárnogli, m pl. die Ragelmale, Trub.-M.; iz nem. Scharnagel?

žarnodk, (ka, adj. strahläugig, Zora. žárnost, f. 1) die Gluthipe, die Glutröthe, Z.; - 2) die Ausstrahlungswärme (phys.), k. t.-Cig.(T.).

žárnovi, m. pl. die Rägelmale, Valj. (Rad); prim. žarnogli,

Laromèr, méra, m. ber Glutmesser, Cig.; das Byrometer, Cig. (T.); (cei.).

žarota, f. die Glut: dušna ž., Levst. (Zb. sp.). žarovit, adj. glutvoll, glubend, Bes.

žār-žena, f. žar-žene, vilam podobna bitje, Kres (V. 575.).

žátlaka, f. bie kurstielige Handart ber Zimmer-leute, die Bartart, Cig.; — ("foll "Schlacht-hade" fein", Mik., V. G. I. 357.); (Zatloga, Dict.; žatloka, Kras, Gor.).

žāvžar, rja, m. = šušmar, Levst. (Zb. sp.). žažica, f. dem. zaga, bas Gaglein, Cig., C. žbica, f. das Rägelchen, Cig.; — nageljnova z., die Gewürznelfe, Cig.; — klinčeva z.,

Jan.; - prim. žrebelj.

zbrenkelj, klja, m. ber Glodenichwengel, BIKr. Zbrinca, f. eine Borrichtung aus biden Beibenruthen, um barin ben, Laub u. bgl. gu tragen, Strek.

žbringelj, glja, m. ber Glodenichwengel, Staro Sedlo-Erj. (Torb.).

ždonje, n. bas Sinbruten, Cig.

žácti, ím, vb. impf. unbeweglich, por fich binbrutenb bafigen, hoden ober liegen, tauern: tiho sem za-se ždel, Jurč.; mi drugi smo tiho ždeli vsak v svojem kotu, Erj. (Izb. sp.); — warten, lauern, C.; — fümmerlich leben, vegetieren, Jan., Notr.-C.

ždévati, am, vb. impf. = ždeti, Mik.

ždič, íča, m. = naslonjač ob peči, kjer sede posebno stari ljudje, ber Sorgenfinhl, Tolm .-Erj. (Torb.); - rak čemi v svojem ždiču (in feinem Berfted), Erj. (Izb. sp.); - prim. zdic. žè (žę), adv. icon; že zdaj: že velia, ce gilt ichon; že vem, ich weiß es ichon; (iz: uže);

· prim. vže. žebati, am, vb. impf. fragen, Jarn.

žębčar, rja, m., M., pogl. žrebčar.

žębėł, blà, m. = žrebel.

žębėlj, bija, m. = žrebelj.

žębice, f. pl. Gewürznellen, Lasce-Erj. (Torb.).

Zebnik, m. ber Ragelbohrer, Gor.

žebranje, n. bas Blappern, bas Murmeln, Z., M.; - bas Beien, Guts., Gor.-Cig.

žebráti, âm, vb. impf. herplappern, M., C.; žebrali so njemu na čast svoje molitve, LjZv.;beten, Guts., Mur., Cig., Slom., Kor., Gor., St. žebravec, vca, m. ber Beter, Mur., Cig.

žebravka, f. die Beterin, die Betschwester, Mur.

žebron, m. ber Schwäger, C.

žebronka, f. die Schwäherin, C. žeden, dna, adj. = žejen, Ščav. - C., Danj.

(Posv. p.).

žedéti, im, vb. impf. = ždeti, Lašče-Erj. (Torb.), Notr.; kaj žediš in tuhtaš? Zv.; - rubig baliegen: plotom in ogradam ostanki so tedeli tam pa tam, Let.; žedela je dobrava, Bas.

zéga, f. 1) brennende Sonnenhine, Valj. (Rad); - 2) bie Senge, St.-Jan. (H.).

Begec, gca, m. ein ftarter Rerl, Cig., Z., Notr. zegen, gna, m. ber Segen; - ber Ofterfegen; žegna komu dati pokusiti;-iz nem.; pogl. blagoslov.

žégenpanj, m. neko drevo, Npes. (Caf)-Pjk. (Crt.); - prim. nem. Segenbaum, Gabenbaum (juniperus sabina), Strek. (LjZv.).

žegetáti, etam, áčem (éčem), vb. impf. říšeln, C., Z., jvzh.St.; ("žigitati", Meg.); - pogl.

ščegetati.

1. žegljáti, am, vb. impf. riefeln, Cig.; fauft rauschen, C.; dež prijetno žeglja, Z., BiKr.; – amitichern, C.; piščanci žegljajo (žigljajo),

Z.; - milpeln, Jan.; - prim. ščegljati. 2. žegljáti, am, vb. impf. tiheln: bolha me

žeglja (žiglja), Z.

Zegnanje, n. 1) bas Segnen; - 2) bas Rirchweihfest; danes je ž. pri tej cerkvi.

žégnati, am, vb. pf. (impf.) feguen; kruh in vino ž.; cerkev ž.; Bog žegnaj! Gott fegne! (pozdrav pri obedu, južini a. večerji sedečim); - iz nem.; pogl. blagosloviti.

žegnávati, am, vb. impf. — žegnovati. žegnováti, ûjem. vb. impf. ad žegnati.

žehčína, f. die Herbe, C.

žéhek, hka, adj. von bitter brennenbem, rangigem Geschmack, C., Z.; žehko maslo, BiKr.; herbe, V.-Cig., C.

Zeht, zehta, m. ber Dunft vom Beine im Faffe, Cig.; - prim. žehteti.

žehta, f. bas Einweichen ber Bafche in Lauge, bie Beuche (bie "Sechtel"); danes imamo žehto; v žehto dejati.

Beuchen, bas Beuchen, bas Sechteln. žęhtar, ria, m. posoda, v katero se molze,

bie Religelte; - prim. nem. ber Sechter; stnem. sehtari, lat. sextarius, Mik. (Et.). Zehtarec, rca, m. dem. zehtar; bie Meligelte,

žehtarka, f. = Zehtar, die Meligelte, jvihSt. 1. žehtáti, žehtâm, žáščem, vb. impf. - ščegetati: žehta, žašče me, eš judt mich, Mik.

2. žehtati, am, vb. impf. in ber Lauge beigen, benden, fechteln ; - (fig.) Z. ga. gehörig zechen ; – prim. žehtar in nem. jeditelii.

žehtoinica, f. die Raibiume (taraxacum officinale), Rihenberk - Erj. (Torb.); (štělnica, Koborid).

žehteti, im, vb. impf. 1) gluben, Gluthige ausstrahlen; peč je tako vroča, da žehti, Lašče-Erj. (Torb.); lice od plesa žehteče, Levst. (Zb. sp.); - 2) ausbunften, ausbampfen, Z.; - buften (v. Bein), Cig.; - (fig.) 'Z prei veselje na kvišku žehti, Npes.-K.

žệhtnica, f. 1) = žehtnik, Cig., Kras, Poh.; — 2) das Sechlelwasser, Z., Strek.

žehtnik, m. = žehtnjak, Mur., Cig., Jan. žęntnjak, m. das Sechtelfais, der Sechtelzuber. žěj, m. = žeja: od žeja umreti, ogr. - Valj. (Rad).

žėja, f. ber Durst; huda ž.; pekoča, žgoča ž., brennender Durft, Cig., Jan.; na žejo piti; žejo si ugasiti, potolažiti.

žejati, am, vb. impf. 1) bürften, ogr. - Valj. (Rad); - 2) žeja me, es buritet mich; mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu, Ravn.-Valj. (Rad); žeja me česa, ogr., kajk.-Valj. (Rad).

žėjav, adj. burfterregenb: žejava jed, C.

Goode

Bejavec, vca, m. ber Durftige, Mur., C.; L. hrepeni po mrzli vodi, Ravn.- Valj. (Rad). žėjen, jna, adj. burftig; ž. sem; žejnega člo-

veka napojiti; krvi ž., blutburftig, Cig. žėkno, n. eine kleine Offnung: das Luftloch über bein Ofenloch, Ravn .- M., Burg. (Rok.); - das Ofenloch, Ip. - Mik.; žrelo pri peči, pri apnenici, opekarnici, das Fenerloch, na ognjišču jama za pepel, Goriška ok., Črni Vrh pri Idriji - Erj. (Torb.); bas Flogloch bei ben Blogofen, bas Schurloch bei Raltofen, Cig.; bas Ofenloch bei ber Dorrgrube, Polj.; - bas Flugloch am Bienenfiod, Polj.; - ber Krater, Cig., Erj. (Min.); - nam. žvokno; prim. bav. schwalg, Offnung des Schmelzofens, Strek.(Arch.).

Bet, i, f. Die Getreibeeinte, ber Schnitt, Mur.,

Met., Mik., Valj. (Rad).

želár, rja, m. ber Inwohner, ber Sausler, ber Keifchler, Mur., Cig., Jan., Mik., vzhSt.; einer, ber gwar ein Saus aber wenig ober feinen Ader befist, Cig.; - = kdor ima pol "pušče" (kmetije), Trst. (Glas.); - prim. avstr.-nem. soller, solner, Sauster, Strek. (Arch.).

Zelarica, f. bie Inwohnerin, bie Sausterin, bie

Reichlerin, Jan.

Telarija, f. 1) bie Inwohnerschaft, bie Reifch. lerei, Mur., kajk. - Valj. (Rad); — 2) eine balbe Hube, SlGor. - C.; oče mu mora želarijo prepustiti, ker je najstarejši sin, Slom. zelárka, f. - zelarica, Cig.

želárski, adj. Juwohner-, Hausler-: z. sin,

SIN.

želārstvo, n. das Juwohnerwejen, ber Häuslerstand, Cig., vzh.St.

želárščina, f. bas Saufelgelb, Cig.

žétce, n. dem. želo; ein fleiner Stachel, Cig. žėlč, î, f. = žolč, Levst. (Zb. sp.).

žętčen, čna, adj. 1) begehrlich, begierig, Mik. (željčen), Cig., Jan.; ž. biti koga, česa, jich nach jemanbem, etwas fehnen, KrGora-DSv.; — 2) erwünscht, C., Guts. (Res.); — appetitlich: zelena jed, KrGor. - DSv.; — interessant: nekaj želčnega, vzhŠt.; - jelten, Z.

žętčnost, f. die Begier, Jan.(H.).

želélen, ina, adj. želėini naklon, ber Optatib (gramm), Jan.

želętnik, m. ber Optativ (gramm.), Jan., Cig.

želen, ina, adj., Cig., Krelj, pogl. željen. želonje, n. bas Bunfchen, bas Berlangen, Cig., Jan., M, ogr.-Valj.(Rad); ž. po bogastvu,

Krelj; — želénje, Valj. (Rad).

žoleti, im, vb. impf. wunichen, verlangen; Z. česa (kaj); Marija hladne vodice želi, Npes .-Mik.; ž. si bogastva, denarjev; česa (kaj) želite? še enkrat ga videti želim; ž. si kam, irgendwohin gu fommen munichen, tia si želi, kjer ni nadlog; domov si želi; želim, da bi se ti vse po sreči izšlo; ž. komu vsega hudega (vse hudo), jemanbem alles Schlechte aufwünschen, Cig.; dobro jutro t. komu, jemanbem einen guten Morgen munichen, Cig.; — (želệm, ogr., kajk.- Valj. (Rad); želęjem, kajk.-Valj. (Rad), ob gorenji Soči-Glas.).

žolęzar, rja, m. ber Gifenhandler, Cig., Jan.; – der Eisenarbeiter, Jan.(H.).

želęzarica, f. neko jabolko, Bolc-Erj. (Torb.).

železarija, f. ber Eifenhandel, Cig. železariti, arim, vb. impf. ben Gifenhandel

betreiben, Cig. želozárnica, f. bie Gifenichmelghiltte, C.

želęzarski, adj. Gifenhanblere; - železarska obrtnost, bie Gifeninduftrie, Cig. (T.).

žolozast, adj. eisenortig, Cig., Jan.; - eisenfarbig, Cig., Jan.; - železasta prst, die Eifenerbe, Cig.

žolézce, n. ein fleiner eiferner Gegenstanb (z. B. die Achie der Spule, die Langenipipe, C.); ein

Studden Gifen. M.

želęzen, zna, adj. eifern, Gifen-; navada je železna srajca; železna cesta = železnica, bie Gifenbahn; Zelezna ruda, bas Gifeners; železna žlindra, die Gijenichlade; železna barva, die Gifenfarbe; - żelezna krava, die eiserne Ruh, die Immertuh, eine Ruh, die jemand für einen andern auf Lebensdauer gu halten verpflichtet ift, Gor., Notr.; železno posodilo, unablegliches Capital, Cig.; železne obresti, unablegliche Zinsen, Cig.; - (pren.) železno srce, železna potrpežljivost, Cig.

želęzît, *adj.* eisenhältig: železita voda, baš

Stahlwaffer, Cig, (T.).

Zolozjo, n. coll. eiferne Gegenstanbe; Gifen-ftude; Dic eifernen Beftandtheile (g. B. beim Bagen); - eiserne Fesseln; v železje koga dejati; v železju mora delati, Mur.

želęznár, árja, m. = železar, ogr.-Valj.(Rad). žoloznat, adj. eifenhaltig, Cig. (T.); železnata zemlja, Pirc; železnata voda, bas Gijenwaffer,

želęznica, f. 1) die Eisenbahn; po železnici se voziti; zvezna t., bie Berbindungsbahn, Cig.; krilna t., bie Flügelbahn, DZ.; dovozna, dovladna z., Die Schleppbahn, DZ.; konjska 2., die Pferdebahn (Tramway), DZ.; - 2) = železarnica, die Eisenhütte, Cig., Jan., C.; — 3) železna oprava: Obleče se v železnico, Npes.-Vod.(Pes.); — 4) = železna zagozda za kalanje drv, Dol.; - 5) pl. železnice = železne vile, eine eiserne heugabel, SiGor.-C.; — 6) rumena z., die Raufe (sisymbrium officinale), Josch; — zeleznica, eine Art Binterapfel, Mur., v7hSt.-C., Mariborska ok. - Erj. (Torb.); - tudi: želéznica, Valj. (Rad).

Zelęzničar, rja, m. ber Eisenbahnarbeiter, C.; - der Eisenbahnbebienstete, nk.

želęzničen, čna, adj. Eisenbahn-; železnična postaja.

želęznik, m. 1) ber Ruraffler, Mur., SIGor.-C.; — 2) der Eisenbruch, das Eisenbergwert, Cig., Jan.; - 3) die Bede, V.-Cig.; - 4) ber Steinsame (lithospermum), C.; - 5) = Zeleznjak, ber Gifenftein : glinasti E., ber Thoneifenstein, Cig.

želęznikar, rja, m. neko jabolko, Gor.

Zeleznina, f. etwas aus Gifen Gemachtes, ein eifernes Gerath: prinesi mi kako Zeleznino! jvihat.; — coll. Gifenwaren, Gifengeug; Zeleznino prodajati.

železnînar, rja. m. ber Eisenhandler, Cig., Gor. železnînski, adj. Gijenwarens, Jan. (H.).

želęzniśki, adj. Eisenbahn.. želęzništvo, n. das Eisenbahnwesen, C. železnják, m. ber Brauneifenftein, Cig., Jan. železnocésten, stna, adj. Eisenbahn-; železnocestna družba, proga, postaja, DZ., nk.

želęzo, n. 1) bas Eisen; surovo, lito, kovno z., Rob., Guis., Schmiebeifen, Erj. (Min.); ž. v šibah, Stabeisen, Cig.; = ž. v šibicah, $Jan.; = \tilde{z}. v \, \tilde{s}ibkah, \, Cig.(T.); - 2) \, ein$ eiserner Gegenstand: rezno Z., die Rlinge, C.; dvojerezno ž., die Zweischneibe, Cig.; — plužno ž., die Pflugschar, SlGor., ogr.-C.; — ein eisernes Gewicht, C.; — das Bügels eifen, C.; - ber Magnet, vihSt.-C.; - Zeleza, eiferne Feffeln, Dict., Jarn. i. dr.

železokoven, vna, adj. železokovna tovarna, die Schmiedeisenfabrit, LjZv.

želęzotij, lija, m. = železolijec, Cig.

Zelezolijec, jca, m. ber Gifengießer, Jan želęzolivec, vca, m. ber Eisengießer, Jan. (H.).

želozolivnica, f. die Gifengiegerei (Anftalt), Cig. železovec, vca, m. ber Gifenftein, Cig., Jan., Cig. (T.); rjavi Z., ber Brauneisenstein, gli-

novnati (rusi, rjavi) Z., ber Thoneisenstein, luskavi Z., ber Gijenglimmer, Erj. (Min.); zeleni Z., ber Gruneifenftein, Cig.(T.); magnetni Z., ber Magneteifenftein, Cig. (T.).

železovína, f. = zeleznina, Jan.

železovit, adj. eifenhaltig, C.

železovka, f. bas Eifenerg; blatna ruda železovka, das Raseneisenerz, Cig. (T.); iglasta Z., der Byrrhofiderit, h. t.-Cig. (T.).

žélič, m. mozol na obrazu, das Higblaschen, Spodnja Idrija-Erj. (Torb.).

žéličen, čna, adj. = želčen 1), Mur.

žélik, adj. indecl. = želčen 1), Jarn.; nisem ž. vina, Kor.-M.; (nam. želek?).

žélik-žéna, f., Mur., pogl. žalik-žena.

žėlj, žėlja, m. = iz vej pletena košarica s povrazom, Koborid-Erj. (Torb.); - iz furl., Strek.(Arch.).

Zélja, f. ber Bunich, bas Berlangen; to je moja srčna ž., bas ist mein Herzenswunsch; daj mi za željo kruha (- nur soviel, um bas Berlangen zu stillen, ein wenig), Z.; črešenj bo le za željo (= malo), Prim.; v želji je kaj, es ist vielbegehrt (= setten), C.; želja mi pride, želja me obide, es ergreift mich bas Berlangen; Zelja me je minila, bie Lust ist mir vergangen; želja me je po čem, mich verlangt nach etwas, V.-Cig.; želje mi gredo, ich habe Berlangen, C.

željan, ljna, adj. = željen.

žėljati, am, vb. impf. = žoljati, Malhinje-Erj. (Torb.).

žéljčen, čna, adj., Cig., Jan., pogl. želčen. žélje, n. - želja, bas Berlangen, Jarn., Mur.; od velikega želja, Jsvkr.

žéljen, lina, adj. 1) ein Berlangen habenb, begierig, lüstern; ali si tako željen vina? hast bu ein folches Berlangen nach Bein? Casti z., ehrgeizig; nisem ga nic zeljna, ich trage fein Berlangen nach ihm; želino pričakovati, sehnlich erwarten; - 2) erwünscht, C.; zeljen gost, Krelj vuže mi je smrt želina, Krelj; holbjelig, herrlich: željna mesta, v željno deželo, vsa željna drevesa v božjem vrtu, Dalm.; ovce peljam na željno travo ("auf eine lustige Au"), Krelj; - prim. nem. lustig od Luft).

žéljič, m. dem. želj, Tolm.

žéljnost, f. bie Begierbe, Guts., Cig.

zelka, f. Die Schnitterin, Kras - Erj. (Torb.), Mik.; (žęvka?).

žétna, f. — žolna, Cig., Jan.; želna drdra, čas bo bob sejati, Burg. (Rok.). žélo, n. der Stachel (3. B. der Bienen).

žélod, oda, m. 1) bie Eichel; okrogli ž., bie Harzeichel, Cig.; podolgasti Z., Die Dacheeichel, Cig.; - coll. Eicheln: letos je malo želoda; svinje z želodom pitati; - bie Eichel (im Rattenspiel), Cig., Jan.; - 2) želod = hrast, Plužna - Erj. (Torb.).

želodar, rja, m. hrast Z., ein beeichelter Gichen-

baum, Cig.

želodast, adj. eidelförmig, Cig., Jan.

želodček, čka, m. dem. želodec; ein fleiner Magen; — das Ralbslab, Cig.

želodčen, čna, adj. Magen-; želodčne bolezni; gastrifc, Jan.

želodčevka, f. eine Art Lysimachie (lysimachia), SIGor.-C.

želodčič, m. ber Bormagen (zool.), Cig. (T.). 1. želodec, dca, m. ber Magen; z. si pokvariti; dober ž. imeti.

2. želodec, dca, m. bie eicheltragende Giche (opp. cer), Fr.-C.

želodečen, čna, adj. = zelodčen, Cig.(T.). želodečnik, m. ber Rageniad, Cig.(T.).

1. želodek, dks, m. = želodec, Valj. (Rad). 2. želodek, dka, m. dem želod; eine fleine Gichel,

Z.; = celjustni Z., bie Badenbruje, Cig. želóden, dna, adj. = želodov, Cig.; želôdna pasa, pica, die Eichelmaft, Cig.

želodina, f. neka trta, M., Z., Dol.-Erj. (Torb.). želôdniak, m. = hrast, ki želod rodi, C.

želodov, adj. Eichel ; želodova kapica, ber Eichelfelch, Cig., Jan.; želodova paša, bie Cichelmaft, Jan.; - Gichel- (im Rartenfpiel): ž. kralj, želodova desetica, ber Gichelfonia. ber Eichelzehner, Cig.

želódovina, f. die Eichelmast, Cig.

želováti, újem, vb. impf. begehren, fich fehnen, Trub., Krelj-M.

žėlt, žėlta, adj. = žolt, Cig., Jan., Navr.(Let.). žėltav, adj. = žaltav, Mur., Jan.

žėštno, n. 🕳 žekno, daš Flugloch am Bienenftod, Cig.

želva, f. 1) bie Schildfröte, Habd.-Mik., Guts., Mur., Cig., Jan., Erj. (Z.); morska z., bie Riefen - Seefdilbtrote (chelonia Midas), Erj. (Z.); - 2) Die Fiftel, St.-Mik.; - pl. Zelve, (000)

- 958 -

bie Scropheln, Mur., Cig., vzh.St.-C.; (zovê, vzh.St.; fistuloje Beichwüre, Z.

žętvast, adj. 1) schildtrötenartig, Cig.; — 2) fcrophulos, Z.

želvenica, f. ber Balbmeister (asperula odo-

rata), vihSt.-C.

žętvin, adj. 1) = želvji, Schilbiroten-, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.); -2) telvina trava, eine gegen Scropheln (zelve) beilfraftige Bflange: ber Bafferwegerich (ber Froichloffel) (alisma plantago), Mur.

Zotvina, f. bie Schildfrotenichale, Cig., Jan. želvji, adj. Schildfroten. Cig.; želvja crepina, SIN.

Zetvovina, f. 1) bas Schildfrotenfleifch, Erj .-C.; - 2) die Schildtrotenschale, bas Schildplatt, Cig.(T.), DZ., C.

žęma, f. bie Breffe, V.-Cig.

žeměk, mkà, m. 🛥 usirjena tvarina, katera se v sirove hlebčke ožema, Notr.

Bemija, f. bie Semmel; - iz nem.

Bemljar, rja, m ber Semmelbader, ber Semmel-

verfüuser, Cig. Zemljica, f. dem. zemlja.

žėmljička, f. dem. žemljica. žėmnahti, f. pl. — praznik oznanjenja M. D. (25. marcija), Motnik(St.)-Naur.(Let.).

zémnahtnica, f. (tudi pl.) = zemnahti, Motnik (St.)-Navr.(Let.).

žemolęz, léza, m. C., pogl. zimolez. žemolęznica, f. neko jabolko, Ščav.-C.

žéna, f. bas Beib; divja z., bie Balb- ober Bergnumphe, Cig.; bela Z., (= ber Lob), C.; bele žene, rojenicam podobna bitja, C., Poh.-Pjk.(Crt.); častite žene = žalik-žene, Zilj .- Jarn. (Rok.); — bas Eheweib, bie Ehefrau: moja žena.

žęnba, f. = ženitev: kaj te moja ž. skrbi?

Koborid-Erj.(Torb.).

ženėc, nca, m. ber Schnitter, Meg., Dict., Jarn., Trub., Dalm.; - prim. ženjec.

Zenetina, f. ein großes Weib, C

ženíca, f. dem. žena; bas Beibchen; dobra ž. tenih, m. ber Brautigam, Mur., Cig., Jan., vzhSt., BlKr.

žoníkelj, klja, m. ber Bergfanitei (sanicula europaea), Cig., Valj. (Rad), Fr., SlGor.-

Zeniten, ina, adj. heiratsfähig, (-iven) V .-Cig.

ženílo, n. 1) bas Heiraten: biti za ženilo, heiratsfähig fein, Cig.; - die Hochzeit, C.; - 2) die Beirateluft bes Mannes, Cig., Jan., Mik., Valj.(Rad); ženilo se ga prijema, er befommt Luft gu beiraten, Cig.

žėnim, m. = ženin, Guts., Kor.-Cig., Mik. žęnin, m. der Brautigam; z. in nevesta, die

Brantleute.

ženin, adj. bes Cheweibes; Zenin imetek. 1. Zenisce, n. ber Frauenzwinger, Cig.; ber

parem, C. 2, žęnišče, н. baš Beiblein, Zv.; — prim.

ženítba, f. = ženitev, Valj. (Rad), (-dba) Prip.-Mik.

ženîten, tna, adj. Şeirats, Cig., Jan.; ženitno oblacilo, Schonl., Bas.; ženitno pismo, ber Beiratsichein, M.; - nam. Zenitven.

Zenitev, tve, f. die Beirat (bes Mannes); biti za z., heiratsfähig fein.

ženîtevski, adj. Heirats, Hochzeits, C.; Zenitevska dovolitev, ber Epeconiens, Levst. (Nauk).

ženiti, ženim, vb. impf. verheiraten : svojega sina Zeni, er trifft Anftalten gur Berbeiratung feines Cohnes, er sucht ihn zu verheiraten; na hlace, na roke E., ohne Bermögen verbeiraten, Nov.; - E. se, beiraten (bom Danne); taki se ženijo, ki nimajo nič; auf Freiers. fußen geben, in Beirateumftanben fein; Zeni se; kje se neki ženi? wo freit er boch? ptice se ženijo, bie Bogel paaren fich.

ženitke, tek, f. pl. = ženitki, Rez.-Baud.

ženîtki, m. pl. bie Sochzeit, C.

ženitnína, f. 1) bie Sochzeit, Mur., Cig., Jan., Ravn.-Valj.(Rad); ženitnino imeti, Sociacit halten, Mur., Cig.; - 2) bas Beiratsgut, Cig.

ženitovánje, n. pogl. ženitvovanje.

ženîtva, f. = ženitev.

Zenitvanje, n. die hochzeitefeier, Mur., Cig., Jan., Kremp.-M.; (nam. ženitvovanje).

ženitvanski, adj. Sochzeits, Cig., Jan.; ženitvansko oblačilo, Guts.(Res.)-Mik.; ž. raj, ženitvansko pismo, Preš.; (nam. ženitvovanski),

Zonitvariti, firim, vb. impf. Borfehrungen gur Berehelichung treffen (vom Mann): kakor slišim, si uže začel ženitvariti, (-tovariti) Jurč.

žonitven, tvena, adj. Hochzeits., Berehelichungs. ženîtvenik, m. ber bochzeiter, C.

ženitvina, f. bas Sochzeitsmal, C

ženitvovanje, n. bie Sochzeit, M.; (pravilna oblika nam, ženitvanje ali ženitovanje).

ženitvovanski, adj. Hochzeits., Che-: tenitvovanske zglasnice, Ehemeldzettel, Levst. (Nauk). ženitvováti, üjem, vb. impf. Hochzeit halten, M. ženjac, m. ber Schnitter, Kras - Erj. (Torb.), BlKr.

ženjačíca, f. die Schnitterin, BIKr.

ženjčíca, f. = ženjačica, jvzhSt.

Zenjec, nica, m. ber Schnitter, Cig., Jan., Valj. (Rad).

Zenjenjo, n. die Eheichließung, Cig.

ženjica, f. die Schnitterin.

Zenjik, m. ber Schnitter. C.

ženjīvo, n. bas zu ichneibenbe Getreibe auf bem Ader, C.

ženjkinja, f. bie Schnitterin, Mur., (tenk-) C., Npes.-Vraz, vzhSt.

žénka, f. 1) das Weibchen; — 2) lepa ž. = medenka, neka hruška, C.

žę̃nkati, am, vb. impf. == žeti, Npes.-C. ženkica, f. dem. ženka; bas Beibchen, Mur.; das Frauchen, Jan.

ženočastje, n. ber Frauencultus, Zora.

ženof, m. ber Genf; - iz nem.; pogl, go-

Zénsev, sva, m. ber ben gleichen Ramen bat, ber Ramensgenofs, Cig., Mik.; - pogl. Zenso.

5[900]c

žénska, f. bie Beibsperfon, bas Frauenzimmer; ženskam se prikupovati; (tudi se sklanja kot adi.: ženskih, ženskim, Cig.). ženski, adj. weiblich, Beiber ; Z. glas, Zenska obleka; ž. spol; ž. jok, pa mačje solze 💳 Beiberthranen find Rrofobilethranen, Cig. žénskin, adj. = ženski, SlGor., ogr.-C. ženskost, f. die Beiblichteit, Cig.; (po polj.). žėnso, ota, m. = žensev, Cig., Mik., Štrek.;
- prim. it.(ven.) zenso, Mik. (Et.). žęnstvo, n. 1) das Weibergeschlecht, das Frauenpoli; nase z., unjere Beiber, Frauen; -2) bie Beibheit, Cig.; - 3) = zenska, Guts., Jan.; - tudi: ženstvo, Valj. (Rad). ženščák, m. ber Beibernarr, Habd. - Mik., Guts.-Cig., Jan. ženšče, eta, n. bas Beiblein : kako ženšče je to! Zv. žęnščina, f. = ženska, Cig., Jan., Zv. žentenje, n. die Maiblume (taraxacum officinale), Vrsno-Erj.(Torb.); (nam. žehtenje?); prim, žehtelnica. ženúh, m. ber Beibernarr, Z. žęnža, f. eine plauberhafte Berfon, vzh.St.-C. Zonzatl, &m, vb. impf. nicht weiter tommen bei einer Arbeit, vehSt. - C.; - prim. zuenjati. ženžaveo, vca, m. ber Bauberer, ber Blauberer, vzhSt.-G. Zep, tepa, m ber Sad an einem Rleidungs. stud, die Tasche; v 2. soci, in die Tasche greifen; žepe prazniti komu; - prim. tur. dzéb, Mik.(Et.). žépast, adj. saďartig, C. žêpec, pca, m. dem. žep; gorski ž., ber Farbeginster (genista tinctoria), C. 1. Lêpek, pka, m. dem. žep; das Tajchlein. 2. žepek, pka, m. = ožepec, Cig., C., Senotece-Erj.(Torb.), Medv.(Rok.). žépen, pna, adj. Sad., Laschen ; žępna ura, bie Tafchenuhr; Zepni robec, bas Tafchentuch. zepica, f. die Gallerte, die Suize, Cig., Vrtov. (Km. k.).žépič, m. dem. žep; bas Tajchchen; tudi: zepic. žępka, f. = žep, bie Tajche, ogr.-Valj.(Rad). žéplo, n. = žveplo. žepnica, f. i) ber Tajchenbedel, vghSt.-C.; -2) (ura) zepnica, bie Tafchenuhr, Jan. (H.). Zèpno, n. bas Flofioch im Flofiofen, Cig.; bas Schurloch, Jan.; bas Dfenloch, C.; - ber Rtater, Trst. (Let.), Vest., Nov.; - pogl. žekno. Leporozec, zcu, m. ber Beutelichneiber, DSv. Σ er, m. = zir, ogr.-C. žeráč, m. der Freisbauch, Cig. žerāk, žerkà, adj. = žerek, žarek, Gor. žeravec, vca, m. bas Rojentraut (pelargonium roseum), C., LjZv.; - (hs. nam. žerjavec (?); prim. žerjavec 2)). žerāvica, f. = izgaga, bas Cobbrennen, Jan. žérec, rca, m. ber Fresser, Jan.; pastirji ska-čejo okolo ognja in kriče: Živi ogenj, jari žerec, kožoderec itd., Sčav.-Trst.(Nov.); prim. Pjk.(Crt 132.). Zerek, rka, adj. von brennend herbem Geschmad,

bitter, herbe, Cig., Jan.; rangig: Zerko maslo;

Berko pozirati, ben Berbrufs hinnehmen, Z.; — prim. žarek 2). Zerelo, n. nam. trelo: bas Dfenloch, M.; bas Flugloch bes Bienenftodes, M., Cb .- Valj. (Rad). žoréti, im, vb. impf. 1) = žareti: gluben, Cig.; Kupec zdaj po matere gre Z lanci preżerečimi, Npes. - Vraz ; - 2) einen beigenben, brennenden Geichmad haben, Jan., Mik.; po grlu mi žeri, Z.; - brennen: dim žeri v očesu, Cig.; pogl. žareti 2). žerf, zerfa, m. - zerh, die Gruft, Jan. žèrg, žérga, m. ber Garg, C.; - prim. žèrh, žérha, m. die Gruft, Dict.; (žrh, der Satg, Mik.); - prim. stvn. sarch, saruch, Mik.(Et.). žerica, f. = žer, žir, Jan.; tod najlepša je žerica, DSv. žerjat, jála, m. = žerjav, Jan., Notr. - Erj. (Torb.), Erj.(Z.). žerjāt, li, f. = nastava ali progla v ptičjo lov, Erj.(Torb.). žerjálast, adj. = žerjavast, Jan. žerjav, áva, m. 1) ber Rranich (grus cinerea); – 2) ber Krahn (Kranich), die Winde, die Schiffeminde, V.-Cig., Cig. (T.), C., DZ., Bes. žerjav, áva, adj. glubeno, Mik. (Et.); (pren.) žerjava želja, C.; - glühenbroth: žerjavo grozdje, Fr.-C.; - roth, ogr.-Mik. Zerjavar, ria, m. ber Rrahngieber, Cig. žerjávast, adj. franichfarbig, Cig. žerjavec, vca, m. 1) = škrjanec, Nov.-C.; - 2) = prisadnik, ber Storchichnabel (geranium), C. žerjavica, f. glübenbe Rohlen, bas Glübfener. Die Glut; sedeti kakor na žerjavici, Cig. žerjáviti se, avim se, vb. impf. glühen, röthlid) ichimmern, C.; žerjavi se nebo, ogr.-Valj. (Rad). žerjāvka, f. = žerjavica, Habd.-Mik., Mur., Cig., Jan., jvzhŠt.; na žerjavki se peči, Cv. 1. Zerjavnica, f. die Glutpfanne, die Rohlenpfanne, Cig., Jan. 2. žorjavnica, f. das Rrahngehaufe, Cig. žerjávov, adj. 1) Rranich : žerjavovo pero, Npes.-Vraz; - 2) Rrahn-, Cig.; žerjavovo bruno, ber Rrahnbaiten, Cig., DZ. žęrka. f. die Made, V.-Cig. žérkast, adj. = nekoliko žerek, herblich, Cig. žornāda, f. - dnina, bas Tagewert, C., Vrtov. (Vin.), Notr., Prim.; - prim. it. giornata, Tag. žernádití, adim, vb. impf. tagwerlen, C., Vrtov. (Vin.). žornadnica, f. dninarica, ein vom Tagwert lebenbes Beib, Notr. žernadnik, m. dninar, ein vom Lagwert lebenber Mann, Notr. žerúh, m. ber Bielfraß, Cig., Jan. žéslo, n. Jan., pogl. žezlo. žestíka, f. eine Art Abern, Notr.-Z., Slc.-C.; - prim. žestilj. žestilj, m. französischer Aborn (acer monspessulanum), hrv. Primorje-Erj. (Torb).

žestina, f. ber Geift (chem.), C.; vinska, lesna 2., ber Bein-, Holzgeift, DZ.; - hs. žestînski, adj. geiftig (chem), C., DZ.; żestinske pijače, Bes.; - prim. žestina.

žestok, óka, adj. 1) heftig, arg, C.; z. boj, SIN.; (hs.); — 2) mustulos, Habd. - Mik. žetec, tca, m. ber Schnitter, Mur., Danj .- Mik. žétek, tka, adj. Dict.-Mik., BlKr.-Let., pogl. židek.

žęten, tna, adj. Ernte-, Danj.-M.; - (nam. žetven).

Betreibeernte; ob žetvi, gur Schnittzeit; pseniena, ajdova z., bie Beigen-, Beibenernte.

Zéti, žánjem, vb. impf. mit ber Sichel abichneiben; schneihen; pšenico, travo, praprot ž. zetje, n. das Abichneiden mit ber Gichel. kştnik, m. der Monat Juli, Ben.

žetnína, f. ber Schnitterlohn, Cig., Jan. žętva, f. = žetev.

žętven, tvena, adj. Ernte-, Mur.

žetvenica, f. neko jabolko, C.

žetvenka, f. neko jabolko, kajk. - Valj. (Rad). žetvina, f. bas mit ber Sichel Abgeschnittene,

C.; - ber Schnitt, Die Ernte, Jan. ževec, vca, m. = ženjec, ber Schnitter, Jan.,

Notr.-Z. žęvka, f. = ženjica, bie Schnitterin, Jan., Mik., Kres, Kras.

žézla, f. = žežel, Ljubušnje (Goriš.) - Štrek (Let.).

žézlo, n. ber Scepter, Cig., C.; (po drugih slov. jezikih),

žezlonosec, sca, m. ber Sceptertrager, Cig. žęža, f. eine langfame, langweilige, thorichte Berson, SiGor.-C.; — prim. 2. žuža.

žežáti, âm, vb. impf. = žužati, C., Z., BlKr. žéžet, žia, m. bie Afchen: ober Feuerichaufel, Cig., C., Kras-Erj. (Torb.); (zezel, Strek.); - iz bav. schüssel, Strek.(Arch.), ali morda iz it. sessola, bie Schöpffelle.

žežljáti, âm, vb. impf. V.-Cig., BlKr.; pogl. žužijati.

žežnjáti, am, vb. impf. Z., pogl. žužnjati. žéžot, óla, m. = žežel, GBrda.

igaten, Ina, adj. 1) Brenne, Brande, Genge-, Mur., Cig., Jan.; zgalni dar, Greg.; - zgalni tobak, ber Rauchtabat, Cig.; - 2) brennbar, (žgaven) Cig.

Zgalina, f. eine brennende Site, Mur., Cig., Jan., Mik., Kras, vzhŠt.

žgalinovec, vca, m. ber Schneeball (viburnum opulus), C.

 žgalíšče, n. = mesto, kjer rudo žgejo in čistijo, ber Blat, wo ein Saufe von Erg und Solg ober Rohlen errichtet wird, bas Roftbett (mont.).

žgatka, f. bie große Berbftheuschrede: 2. strze, vzhSt.-C.

Zgatnica, f. bie Brennerei, bas Brennhaus, bie Brennhütte, Cig., Jan., C., Nov., Erj.(Min.). žgatničar, rja, m. ber Brennmeister, Cig. žgatnina, f. das Brenngeld, Cig. Egainost, f. bie Brennbarfeit, Cig.

žgálo, n. bas Brennmittel, Cig.; bas Brenn-

žgančnica, f. bas Sterzwaffer, Z. žgančnják, m. ber Sterstopf, C.

zganec, nea, m. ber Stergbroden ; pl. Zganci, (Mehl zu bidem Brei getocht), ber Sterg; ajdovi, koruzni zganci; suhi zganci; zganci z mlekom; momlja kakor da bi žgance v ustih imel, er fpricht, wie wenn er Rloge im Munbe hatte, Cig.

žgánek, nka, m. = žganec, Mur., Mik. žganica, f. eine gebrannte Fluffigleit, ber Brantwein, Mur., Cig., Kres, kajk.-Valj.(Rad). žganíčen, čna, adj. Brantwein-, M.

žganina, f. = žganica, Jan., Let.

žganjar, rja. m. 1) ber Brantweinbrenner, ber Brantweinhanbler; - 2) = žganjepivec, Cig., Jan., nk.; — 3) neko jebolko, Mariborska ok.-Erj.(Torb.).

žgânjarica, f. bie Brantweinbrennerin, die Brantweinhandlerin.

žganjarija, f. die Brantweinbrennerei; — ber Brantweinichant.

žganjáriti, arim, vb. impf. 1) die Brantweinbrennerei betreiben; - 2) Schnaps gu trinfen pflegen, ichnapfen, Zv.

iganjarjenje, n. das Brantweinbrennen, Cig. žganjárna, f. = žganjarnica, Levst.(Nauk). žganjárnica, f. die Brantweinbrennerei (Anftalt), Cig., Jan.

iganjarski, adj. bie Brantweinbrenner ober Brantweintrinfer betreffend.

žganjarstvo, n. bas Brantmeinbrennergewerbe. žganjčė, n. dem. žganje, LjZv., Erj. (Izb. sp.). žganje, n. 1) bas Brennen ; Z. rane; Z. apna, opeke, bas Rait., Biegelbrennen; - bas Sengen, bas Röften; z. kave; - bas Brandopfer, Kreij; - 2) eine gebrannte Fluffige feit, ber Brantwein; Z. kuhati. Brantweinbrennen; = ž. paliti. BlKr.; (v tem pomenu nav. žganjė, Valj.[Rad], žganję, Dol.).

žganjekuhar, rja, m. = žganjar, der Brant-

weinbrenner, C. Eganjeljubec, bca, m. ber Brantweinliebhaber,

žganjepivec, vca, m. ber Brantweintrinter, žganjepivstvo, n. baš Brantweintrinfen, SIN. žgánjevec, m. der Brantweingeift, Cig., Slom. žganjica, f. = žganica, Mur., Cig., Jan., Slom. žganjína, f. ber Liqueur, Jan. žgánka, f. = polenta, C.

žgankljast, adj. flunterig : žgankljasta zemlja, vzhSt.-C.

žgáti, žgèm, vb. impf. breunen (tr.); tobak ž., Zabał rauchen, Cig., St.; apno, opeko, olje 2., Ralf, Zieget, Rohfen brennen; zgan svinec, kositer, Bleiafche, Zinnasche, V.-Cig.; rudo 2., bas Erz burch Röften zubrennen, Cig.; zgana ruda, geröftetes Erg, Cig.; kavo 2.; Ruffee röften; iz žita i palinko žgejo, ogr. - Valj. (Rad); na gladko Z., glatt brennen (tech.), Cig.(T.); lase Z., die Haare brennen; — ein brennenbes Gefühl veranlaffen : solnce zge, bie Sonne brennt; kopriva zge; v prsih me žge, Mur.; žgoči veter, ber Glutwind, Cig. (T.);

žgoč, brennend, beiß, Jan.; (prim. žgeč); - (pren.) zgoč humor, faustischer Humor, Cig (T.); - Igala sta jo, fie find gehörig gelaufen, UET.

žgavec, vca, m. eine Person, bie etwas brennt, ber Brenner, Cig., C.

žgavíca, f. die Reffel, Guts.-Cig. žgavščina, f. das Brandopfer, Cig., Jan.,

Ravn,-Valj.(Rad).

žgèč, zgéča, adj. brennenb, heiß; zgeča kopriva, Mik.; žgeča voda, Mur.; - nam. žgoč. žgečkáti, am, vb. impf. = ščegetati, fizeln, Dol., KrGora, jvzhŠt.

žgetáti, stâm, žgáčem, vb. impf. — ščegetati, Cig., Mik.; (inf. tudi: zgátati),

zgêteo, tca, m. = ščegetec: očesni ž., ber

Augentigel, Cig. žgolęti, im, vb. impf. zwitschern, Jan., Mik.,

Zora, LjZv.; - prim. žvrgoleti. žíba, f. tako zovejo gosi in race, ντhSt., ogr.-

žibara, f. ? pijan je kot žibara, Kr.-Valj.(Rad). žībek, bka, m. bas Ganschen, C.; zibek pivče,

ogr.-Valj.(Rad). žībre, m. bas Rreugblumchen (polygala chamaebuxus), Josch.

žîbrica, f. ber Teufelsbred (ferulago assa foetida), Tuš. (Št. l. č.), Medv. (Rok.).

žîbrje, n. bas Weibenröslein (cpilobium angu-

stifolium), C., Nkol. Librt, m. die Taubnessel (lamium), Medv.(Rok.), Cerkije-Burg.(Rok.); rdeči ž., rother Bienenjang (lamium purpureum), Nov.; (tudi: ži-

žíca, f. ber Draht, Cig. (T.), C., DZ., nk.; die Drahtsaite, Cig.(T.); — hs.

žīčar, rja, m. ber Drahtzieher, C.

žičárnica, f. die Drahtfabrit, Cig.(T.).

žíčast, adj. brahtartig, Cig.(T.), C., Erj.(Min.);

— aus Draht, Zora. žičen, čna, adj. Draht-, nk. žičevina, f. die Drahtware, DZ.

žid, zida, m. ber Jube. žida, f. = svila, bie Seibe; - iz nem.

žīdan, adj. - svilnat, seiden; židane volje biti, fehr gut gelaunt fein.

žīdek, dka, m. bas Jūbelein, Jurc.

žídek, dka, adj. dunnfluffig: zidka jed, C .: weich: zemlja je prežidka za oranje, Mik; - jalatig, faul (o kruhu, kostanju, slanini), C.; — bieg am, geschmeibig, Habd. - Mik., Dol. - Cig., Jan.; — weichlich, Jan.; — z. clovek, ein schwacher Mensch, C.

žîden, dna, adj. Seiben : židni črv, Danj. (Posv. p.).

žídinja, f. die Jübin. Lidkost, f. die Dunnfluffigfeit, C.

žídniti, zidnem, vb. pf. bunnfluffig merben, C. kîdov, m. der Jude, Mur., Mik., St.

žīdovka, f. bie Jubin, Mur., Cig., Jan.

žîdovkinja, f. die Judin, Mik., ogr.-M. žîdovnik, m. der Seidenspinner, Alas. židovski, adj. jüdifd, Mur., Čig., Jan., nk.

žîdovstvo, n. das Judenthum, die Judenschaft, Mur., Cig., Jan., nk.; židôvstvo, Valj. (Rad).

Slov.-nem. slover.

žîdovščina, f. = židovstvo, tudi: židôvščina, ogr.-Vali.(Rad).

žîfra, f. neka bolezen: die Gelbsucht, Z., Nov., SIN., Polj., Idrija.

žîg, m. 1) der Brand: en Z. opeke, ein Brand Riegel, Cig.: -2) = smod, palež, die Senge, Jan.: -3) daß Brandmal: žig izdajstva, Cig.(T.); (hs.).

žigálo, n. bas Brenneifen, Cig., Jan.

žígavica, f. die Brennessel, C. žigica, f. das Bundhölzchen, h. t.-Cig. (T.). žigljáti, am, vb. impf., Z., pogl. 1., 2. žegljati. žígniti, žígnem, vb. pf. zusammensallen: kruh

žigne, če ga veter obleti, kadar se peče, C. žigra, f. 1) ber Holzaunder, Ip. - Mik.; — 2) kozje ime, Kanin-Erj. (Torb.).

žik, žika, m. ber Schmig, Cig. žik, interj. Rachahmung bes Schalles beim Schlage mit einem bunnen, weichen, langen Gegenstande.

žíkati, žíkam, čem, vb. impf. schmiten, Cig. žikljáti, âm, vb. impf. = mencaje prati, Z., Dol.; žikljati in prati, Npr.-Krek.

žíkniti, žíknem, vb. pf. einen Schlag mit einem bunnen, biegfamen Gegenstande geben, fcmigen,

žil, žíla, m. = žilj, Gor.

Mita, f. 1) bie Aber; (2.) dovodnica, bie Blutader, die Bene, (2.) odvodnica, die Bulkader, Vrtov.-Cig., Cig.(T.), Erj.(Z.); 2. srkalica, die Saugader, Erj.(Z.); 2. venčanica, die Kranzader, Erj.(Z.); zila bije; za zilo koga šlatati, tipati; otekla žila, bie Rrampfaber, Cig.; otrocje zile, bie Rrampfabern an ben Füßen bei Schwangern, Cig.; matrnicasta E., die Rojenader, V.-Cig.; mledna E., die Dilchaber, Cig.; bela 2., bie lymphatische Aber (Bafferaber), V. - Cig.; popijalne zile, lymphatifche Gefäße, Cig.; zlata Z., die golbene Aber (Samorrhoiden); - 2) die Gehne, Cig., Jan.; suha z., die Flechje, Jan.; bela z., ber Rustel. C.; slabih žil biti, gichtbruchig fein, Krelj; 3) bas mannliche Glieb eines großeren Thieres, ber Biemer: jelenova, bikova, konjska L., Cig., C.; - 4) ber Rero (bot.), Cig. (T.); listne zile, die Blattabern, Tus. (B.); - bie Flaber, Jan.; - 5) ber Gang (min., mont.), Cig., Jan., Cig. (T.); premogove žile, Kres; poprečna, pritična ž., ber Quer-Beigang, Cig.; Z. gre na dan, ber Gang blubt am Tage, žila drži v eno mer, ber Gang ftreicht, Cig.; — vodna žila, bie Baffer, ober Quellenaber, Cig.; - 6) (pren.) mahoma žilo najti raznovrstnim opravilom svojega uradovanja, fich in bie verschiebenen Geftionen feines Amtes fogleich gurechtfinden, Levst. (Nauk); - = bie Anlage: pevska ž., bie Dichteraber; tatovska Z., Cig.

žílast, adj. 1) abericht, Mur.; — aberförmig, Jan .; - 2) febnicht, Cig., Jan .; - flechfig, Jan .: - gabe, Mur.; - 31 flaberig, Cig. Zilat, ata, adj. 1) großaberig, Cig.; -2) fehnig,

Jan.; - 3) flaberig, Jan.

žílav, adj. i) = žilat, großaberig, Cig.; maserig, Cig., Jan.; - 2) febnig, nervig;

1200g

- 962 -

ž. človek; — šůbe: žilavo meso; žilav les; zilavo železo, bas Frischeisen, Cig. (T.); -3) träge, SiGor.-C.

žílavec, vca, m. 1) ein trager Menich, SIGor.-C.; - 2) neka rastlina, Valj. (Rad); prim.

žiličnjak. žilavíti, ím, vb. impf. frifden: ž. železo, Cig.

žílavka, f. = bikovica, ber Dofenziemer, Let.-C.

žílavost, f. die gahigfeit.

žíten, ina, adj. 1) Aber : žítni trip, žilno tripanje, ber Aberschlag, Cig.; — 2) žilna ruda, bie Gangart (mont.), Cig.; žilni križ, zwei fich burchichneibende Gange, bas Scharfreng, Cig.(T.).

žílica, f. dem. žila; 1) bas Aberchen; - 2) suha z., bie Flechse, Jan.; - 3) die Rippe (an Blattern), Cig., Jan.; — bie Flaber, bie Dafer im holg und Stein, Jan.; bie Bafer (bot.), Cig. (T.).

žíličast, adj. geäbert, majericht, Cig.; žiličasto krilo, Nov.

žíličav, adj. fleinoberig, Cig.

žíličnjak, m. ber Begerich (plantago), vzhSt. žisina, f. ber Baib (isatis tinctoria), Cig.

žíliti, im, vb. impf. 1) abern, Cig.; - 2) anstrengen: svoj vrat ž., ben Hals fortwährend streden, Let.; ž. se = hudo gnati se pri kakem delu, truditi se, da je napetih žil videti, Lašče-Erj. (Torb.); = hudo gnati se za kako stvar, ustiti se, Soška dol.-Erj.(Torb); zornig, schreiend etwas behaupten, M.; zakaj tako kričiš? zakaj se tako žiliš? Let.

žitj, žílja, m. 1) = vrv pri napregi, ber Strang, Gor .- Levst. (M.); - zilji, bie Bagenftrange, C., Dalm.; - 2) kravja veriga, Koborid-Erj. (Torb.), Tolm.; - tudi: železen klinec na koncu kravje verige, ki se vtiče v kolut na drugem kraju, Vrsno - Erj. (Torb.); -3) bas Joch für einen Ochsen (jarmeek in kamba), Notr.; - prim. bav. sil, Riemen, Gefchier für Zugvieh, Erj. (Torb.).

žīljak, m. bie hundsrippe (plantago lanceolata), St.-Erj. (Torb.); — pogl. žiljnjak 3). žiljati, am, vb. impf. = žmikati, mencati, reiben: perilo, roke z., Malhinje-Erj. (Torb.). Lilje, n. coll. die Adern, das Geader, Jan.; bas Aberinftem, bas Befähinftem, Jan., Cig.

(T.), Erj.(Som.).

žīljātan, m. neka čudna stvar, ki jo stari gadje delajo; kdor dobi ž., ima vsega obilo, kar hoće, Npr. - Glas.; - prim. svn. sigestein, sigelstein, Stein von wunderbarer Birfung, Strek. (LjZv.).

žītnast, adj. nervig, fehnig, Dict.

žīšnat, adj. 1) aberig, aberreich, vielaberig, gefähreich, Mur., Cig., Jan.; - 2) nervig, fehnig, Jan.; zilnata kita, Dict.; - 3) reich an Bangen : Zilnata gora, ein Ganggebirge, Cig. Bilnica, f. die Aberhaut im Auge (choroidea), Erj.(Z, Som.), Sen.(Fiz.), Znid.

Litnik, m. 1) der Magenframpf, die Darmwinde, C.; - 2) = zilna bula, ber Aber-fropf, Cig.; - 3) ber Begerich: moski z. (plantago major), ženski ž. (p. minor), C. žîtnjak, m. 1) = žila 3), die Ruthe (eines mannlichen größeren Thieres), C .; - 2) ber Schlauch ber Ruthe, Strp.; - 3) ber Wegerich (plantugo), St.-Cig., Jan.

Ello, n. bie Speife: zilo in pilo, Speife und Trant, ogr.-C.

žilokop, kopa, m. ber Banggraber, Cig. kiloma, adv. gangweise (mont.), Cig.

žilopok, poka, m. ber Aberbruch, Cig.

žilovit, adj. 1) aberreich, aberig, Cig., Jan.; — 2) majerig, Cig. žítstvo, n. daš Geäder, das Aberspstem, Cig.,

Jan., Cig.(T.).

žilúh, m. = pražilika (ocimum basilicum), C. Lima, f. 1) bas einzelne Rofshaar; coll. bas Rofshaar; - bas Kameelhaar, Ravn. - C.; — 2) die Rosshaarschlinge: žima ptičem nastavljena, Cig.

žīmar, rja, m. ber Roisbaarbanbler, Cig.

žímast, adj. rojsharen.

žímavica, f. = deska s pritrjenimi zankami iz žim v ptičjo lov, Cerkno (Goriš.)-Strek. (Let.).

kimen, m. bas einzelne Rofshaar, Rez.-C. žimen, mna, adj. Rojshaar-; rojsharen, Jan. žímenje, n. coll. baš Rofshaar, Rez.-C.

Zímica, f. dem. žima; 1) bas Rofsharchen; -2) die Rrauseminge (mentha crispa), C. žīmnast, adj. = žimnat, Dict.

žīmnat, adj. rojsharen; žimnata ruta, baš rojsharene Beutelfieb in ben Dublen, Cig.

Limnica, f. 1) bie Roishaarmatrage, Cig., Jan., nk., Dol., Podkrnci-Erj. (Torb.); gospoda spi na žimnicah, BlKr.; - 2) bie Roishaarichlinge, die Dohne, Cig., Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); - 3) = Zimavica, Valj. (Rad); - 4) ein Strid aus Roishaar,

M.; - 5) ein türfischer Rofeschweif, C. Zimniski, adj. Matragen, Jan. (H.). žimovina, f. ber Rofsharenzeug, Cig. žingati, am, vb. impf. ichellen, V.-Cig. žingetáti, etilm, éčem, vb. impf. jchellen, Z.

žînj, m. = misel, Celovska ok.; - iz nem. Sinn. žínja, f. = žima, Mur., Cig., Jan., vzhŠt.-

Caf(Vest.), BIKr., kajk.-Valj.(Rad), žinjati, am, vb. impf. = misliti, Celovška ok.; -- prim. nem. finnen.

Linje, n. der Leberbaljam (achillea ageratum), C. žínjica, f. dem. žinja, - žimica, Mur.: baš einzelne Rofsichweifbaar, ogr. C.

žînkati, am, vb. impf. = žeti, Npes.-Vraz. Bir, m. 1) bie Balbmaft für Schweine (Bucheln und Eicheln); bukov, hrastov ž.; v žir goniti svinje, Mur., vzhSt.; v žiru imeti, Cig.; — 2) bie Rahrung, bef. Obst., C.; — Die Fruchtbarteit: sneg zir da, ogr.-C.; - bie Rahrhaftigfeit, ogr .- C.; - bie Frucht, bet Rugen, C.

žîr, î, f. = žir m., Jurč., Ig (Dol.). Žîrāfa, f. bie Giraffe (camelopardalis giraffa), Erj.(Ž.).

žirāčnik, m. = požiralnik 2), ponikva, ein Ort, wo fliegendes Baffer verschwindet, C.

J00010

žirálo, n. der Rachen, C.; das Fresswertzeug, Jan., Cig. (T.).

žirant, m. prevodnik, ber Girant (bei Bechseln), Jan.

žiratār, rja, m. prevodojemec, ber Girat(ar), Jan. (H.).

Zirgelj, glia (gelina), m. ein Maß für Kohlen, ein Kohlensack, Z.

žiríka, f. — bukevca, die Bucheder, Volče pri Tolminu-Erj. (Torb.).

žíriti, im, vb. impf. = z žirom pitati, Cig.; svinja se žiri v bukovju, Kremp. - C.; —

masten: 2. truplo za črve, C. Žîrnica, f. = žir, die Waldmast. Jan. Žirnina, f. das Waldmastgeld, Cig., Jan.

zirnina, 7. bas wathmangen, Cig., Jan.
Liro, m. prevod menice, bas Giro bei Bechsein,

Jan., DZ.

žīrov, adj. Baldmaste: žirovo leto, Cig. žīroven, vna, adj. fruchtbar: žirovna zemlja, C.; žiroven dež, besruchtender Regen, ogr.—C.; — nahrhast: žirovna hrana, krma, C.; žirovno (ausgiebig) se gostiti, C.; — nupbringend, C.

Zirovina, f. 1) die Waldmast, Cig., Jan., Nov.-C.; — 2) die Waldmastservitut, Svet.(Rok.);

— 3) žirovnica 1), Čig., Jan. žirovit, adj. reich an Balbmaft, Let.

**Eirovnica, f. 1) das Balbmaftgelb, Mur., Cig., Kremp. - C.; — 2) eine Art Gemeindeversammlung in Betreff der Malbmaft o. Beide, vzh.St.-C.; [prim. pasnik 2)].

žîrovnost, f. die Fruchtbarteit, ogr.-C.

žîrski, adj. in der Baldmast besindlich: žirske svinje, Fr.-C.

žītar, rja, m. ber Getreibehanbler, Cig., Jan., M., Nov.-C.

žîtarica, f. 1) bie Getreibehanblerin, Jan.; —
2) (ladja) Z., bas Getreibeschiff, Cig.

Litarija, f. = Zitarstvo, Jan. Zltariti, arim, vb. impf. ben Getreibehanbel be-

treiben, Cig., Jan.

žîtarski, adj. die Getreibehandler betreffend, M. žitarstvo, n. ber Getreibehandel, Cig., Jan. žítce, n. dem. žito, Valj. (Rad).

žítěcoe, n. dem. žitce, Habd.-Valj. (Rad). žítek, tka, m. 1) bet Lebensunterhalt, C.; bie Lebensuittel, Erj. (Som.), Nov., Zora; – žito, Habd.-Mik., kajk.-Valj. (Rad);—2) daš Lebensuid Post.

Leben, Meg., Mur., ogr.-Cig., Danj. (Posv. p.), nk.; za svojega žitka, bei Lebzeiten, ogr.-Mik.

žîtelj, m. ber Einwohner, C., nk.; — hs. žíten, tna, adj. 1) Betreibe-: žîtno polje, žitna cena; — 2) getreibereich, Cig., Jan.; žitno

leto, das Rornjahr, Cig.

žíti, žívem, vb. impf. == živeti, Dalm., Krelj, ob Pivki (Notr.), kajk - Valj. (Rad); (živēm, ogr. - Valj. (Rad)); kakor resnično Bog žive, Dalm.; vse živoče dni, Dalm., Jsvkr.; — ž. s čim., jich von etmaš emāhren: pure z zrnjem živejo, ogr.- Valj. (Rad).

Litika, f. der Dintel (triticum spelta), C. Litikoe, n. das Getreibefeld nach der Ernte, Jan., Slom.

žítje, n. = življenje, das Leben, nk.

žîtnat, adj. = žiten 2), getreibereich: žitnato leto, baš Kornjahr, V.-Cig.

žītnica, f. 1) ber Getreibespeicher, die Kornstammer, der Schüttboben; — Zitnjak, der Getreibesassen, dur., Cig.; — 2) das Kornsstroh, C.; — 3) die Korngülte, V.-Cig.; samovoljno so kmetom smeli vikšati žitnico, Levst. (Zb. sp.); — 4) neko jadolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.); der Kornapsel, vęh. St.-C.; — die Kornblume (centaurea cyanus), na Pivki-Erj. (Torb.); — pahalica 2), das Raigras, Fr.-C.

Eitnicar, ria, m. ber Getreidebobenauffeber, ber

Rornmeifter, Cig.

žîtnik, m. 1) — žitnjak, 1). Z.; — 2) — rženjak, bas Roggenbrot, Mur., C.

žitníka, f. neko jabolko, Mur., C.

žitnína, f. der Getreidezins, die Korngulte, Cig., Jan.

žîtnjak, m. 1) ber Kornkasten, Cig., Jan.; —
2) bas Kornbrot, Mur.

žito, n. 1) das Getreide; ozimno, jaro L., das Winter», Lenzgetreide, Cig.; žita lepo kažejo, die Getreidesaaten stehen gut; — 2) = rž, vzhSt.; (belo L., der Weizen, vzhSt.-C.); — 3) = proso, BiKr., jvzhSt.; — 4) divje L., die Futtertrespe (festuca gigantes), vzhSt.-C.

žitokradec, dca, m. ber Rorndich, Jan. žitokradnik, m. — žitokradec, Cig.

žitokůpec, pca, m. = žitar, Nov.

Litomérec, rca, m. ber Getreibemesser, Cig. Litoróden, dna, adj. Getreibe hervorbringend, getreibereich, Jan., nk.; Litorodna dezela, Litorodno leto, das Kornsand, das Kornjahr,

žitotratvo, n. ber Getreibehandel, Jan. (H.).

žítovnat, adj. fornreich, Jan.

žîv, živa, adj. lebendig, lebend; ali si še živ? lebst bu noch? dokler bom živ, ne pozabim tega, fo lange ich lebe, vergeffe ich bies nicht; živ ostati, am Leben bleiben ; za žive in mrtve sovražiti koga, jemanden heftig haffen, Jurć.; za žive in mrtve se pričkati, Jurč.; verjeti kaj za žive in mrtve, etwas fest glauben. Jurc.; - vse svoje žive dni, seine Lebtage; nisem ga videl svoj živ dan, Cig., Jurč.; za živ svet rad, für mein Leben gern, Cig.; žive duše ni tukaj; živa duša, živ krst ne ve, feine Seele weiß es; zivi vrag, ber leibhafte Teufel; - vse živo je česa, es mimmelt von etwas; vse živo jih (žab) je bilo, Npes. - Mik.; - Ziva voda, bas fliegenbe Baffer ; - ziva meja, ber Bedengaun ; živa pret, die Dammerde, Cig.; živi kamen, ber natfirliche Stein, Cig.; Ziva skala, natürlicher Fels; v živo skalo vsekana ječa, SIN.; - živ ogel, eine glubende Roble; živ pepel, glimmende Afche; živo apno, ungelofchter Ralf ;- ziva rana, eine offene Bunbe, Cig.; živi konec peresa, ber Federfiel, V .-Cig.; - zivo, ber empfindliche Theil bes menichlichen Korpers, bas Leben : buria v živo gre, Notr., Dol.; do živega priti komu, jemandem beitommen, (tudi pren.); to gre do živega, bas bringt bis aufs Leben, Cig-

(pren.) do živega svetovati, bringenb anrathen, Vrtov. (Km. k.); v živo čutiti, lebhaft empfinben, Ravn.; lep je nauk, v živo sega (bringt jum herzen), Ravn.; v živo zbosti koga, jemanben (mit Borten) empfinblich treffen, Ravn.; to ga je v živo bolelo, Ravn.; v živo delati, mit großem Gifer arbeiten, Temljine (Tolm.)-Strek. (Let.); - suho vejo do živega odrezati, ben burren Aft bis auf bas Leben abichneiben, Cig.; v živo pokositi se-nozet, bas Gras möglichft nahe an ber Burgel abmahen, Nov. ;- ziv rob, eine scharfe Kante; na žive robe izdelati les, Z.; - lebhaft, reg-fam, munter; živ deček; živ konjič; žive oci; - ziva barva, eine belle, lebhafte Farbe; - živa vera, ein lebenbiger Glaube; živa prosnja, eine instandige Bitte; ziva beseda, pathetifche, ergreifenbe Borte; Ziva Zelja, ein lebhafter Bunich, die Gehnfucht, bas Schnachten, Cig. (T.); živ pomislek, eine eingehende Bebachtnahme, Levst. (Pril.); zivo, mit Nachbrud: živo priporočati, živo prositi.

Livad, f. 1) coll. Thiere, Danj .- Mik.; bas Bieb, Cig., Jan., C.; — bas Federvieb, juzhSt.; — bas Ungezieser, Jarn.; — 2) bas Frucht tragende Rebenholz, Fr.-C.

živaden, dna, adj. voll Ungeziefer, Cemsenik (Gor.).

živadina, f. = živad 1), Jan.

živáhen, hna, adj. lebhaft, regsam, munter, Cig., Jan., nk.; - hs.

živáhnost, f. bie Lebhaftigleit, Cig., Jan., nk.;

živák, m. eine lebende Burgel bes Weinstodes, Mur., Cig., Met.; živaki, bej. bie oberften Seitenwurzeln, Cig.; Die Saugwurzeln, Z.

živat, li, f. baš Thier; domača, divja, morska, gozdna z.; - tudi: coll. die Thiere, LjZv.; bas Bieh: zival oklasti, Ravn. (Abc.).

živātca, f. dem. žival; bas Thierchen. živātd, f. = živalda, Dol.

živatda, f. coll. = živad, bie Thiere, bas Bieh, Cig., Jan., Met., Dol.

živaten, tna, adj. 1) = živalji, živalski, Cig.; - 2) reich an Thieren (bef. von Bienen): Z. starec, ein bienenreicher alter Stod. Levst. (Reč.).

živalica, f., pogl. živalca. živalji, adj. = živalski, Šol., Vrt. živainat, adj. mit Thieren belebt, Cig.

Livalopiaje, n. bie Boographie, Jan.(H.).

živalosiovec, vca, m. ber Boolog, Jan. živalosloven, vna, adi zoologijo, Jan.

živaloslovje, n. bie Thierlehre, bie Roologie,

živaloznánec, nca, m. ber Roolog, Cig., Jan. živaloznanstvo, n. bie Boologie, Cig., Jan.

živatski, adj. thierijch, Thiers; živalsko telo, živalska koža; ž. magnetizem, animalijcher Magnetismus, Cig.; - googen (min.), Cig.

živatstvo, n. bas Thierreich, die Thierwelt, die Founa, Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Z.), nk. živāra, f. kozje ime, Baška dol.-Erj.(Torb.).

alvariti, arim, vb. impf. 1) vegetieren, fein Leben friften, Cig., Jan., Cig.(T.); borno z., LjZv.; (hs.); - 2) z. koga, jemandem zu effen geben, ihn speisen, C.

živazen, zni, f. 1) bas Thier, ogr.-C., Mik.; — coll. bas Gethier (bej. Geflügel, Ungeziefer), ogr.-C., Valj.(Rad); - 2) bas Beben, ogr.-Mik.

žívčen, čna, adj. Rerbene: žívčno vlakence, die Rervenfafer, zivoni pletez, bas Rervengeflecht, Cig.(T.).

živčeník, m. die Nervenscheibe (neurilemma), (zool.), h. t.-Cig.(T.).

živčovína, f. die Nervensubstana, Cig.(T.), Erj.

žívčevje, n. bas Retvensustem, Cig. (T.), Erj. (Som.); ozlato Z., bas Gangliennervensuftem, drobovno t., bas Eingeweibenervenfuftem, Erj. (Som.).

žīvenica, f. bie Rephant bes Auges (retina), Cig.(T.).

1. živę, f. pl. = duše nekrščenih otrok, ki o mraku po zraku letajo, C., Kres (II. 271),

2. živę, f. pl. vzhSt. - C., pogl. želve, žolve (Scropheln).

žívac, vca, m. 1) ein lebendes Wefen, v uganki: živec mrtveca vleče, mrtvec kriči, a živec molči (zvonar, zvon), GBrda-Erj. (Torb.); — 2) ein harter Mauerstein, bes. ber Ries, Habd-Mik., Hal.-C.; - ber Felbipat, Cig., Jan., Cig.(T.), Erj.(Min.); - 3) ber Rero, Cig., Jan., Cig. (T.); gibni Z., ber Bewegungenere, obeutni Z., ber Empfinbungenere, vidni, slušni, okusni, vonjalni z., ber Belichts. Gehore, Gefcmade, Geruchener, obhodni 2., ber herumfdweisenbe Rerv (nervus vagus), raztrojeni z., der breigetheilte Rerb, dovodni z., ber zuleitenbe Rerb, Erj. (Som., Z.); - do živca (= do živega) komu priti, BlKr.; premlatiti koga do živca, Jurč.

živéčen, čna, adj. lebhaft, Guts.-Cig., Mur. Livek, vka, m. - zivez, ber Bebensunterhalt, Jan.

žívelj, vlja, m. das Element, Cig., Jan., Cig. (T.), nk.; — hs.

Liven, vna, adj. nohrend, Rohr., Cig., Jan., C.; zîvna moc, die Rahrfraft, Cig.; zivni sok iz zemlje vleči, Bes.

živenica, f. vzhŠt.-C., pogl. želvenica. živenje, n. = življenje, bas Leben, Dict., Krelj,

Schönl., Kast., Jsvkr., Ben.-Kl., nekateri novejši pisatelji.

živeten, tna, adj. lebensfähig, Cig.

živéti, ím, vb. impf. leben; dolgo z.; oče mu še živi; pregrešno, pobožno ž.; ž. po kom, nach einem Ruster seben, C.; dobro, po gosposko, v revščini, v obilnosti ž.; ž. na tesnem, filmmerlich feben; 2. ob cem, fich von eiwas nahren; z. ob svojem, fein eigenes Brot effen, von feinem Gintommen, Bermogen leben; ob kruhu in vodi z., von Baffer und Brot leben; ob delu Z., fich von feiner Arbeit nahren, Cig.; z. na kupičku, fich ben Lebensunterhalt taufen muffen, Z.; z. na deiu

na zidarstvu, bon ber Arbeit, bom Maurerbanbwert leben, V.- Cig.; z. na rokah, pon ber hande Arbeit leben, Z.; z. na opresnem kruhu, Ravn.; na mrtvi plači ž., bon ber Pension leben, Z.; Z. na veri, im Concubinat leben, Cig., Dol., Gor.; — ž. od česa, von etwas leben (od igre, od dela); — nima kaj z., er bat nichts zu leben ; - (praes. zivêjem: Zivejem po pameti zdravi, Greg.). živetjo, n. - življenje, bas Leben, ber Lebenslauf, Mur., Cig., Jan., Ravn. - C., DZ.; za

živetja, bei Lebzeiten, DZ.

Livetnost, f. Die Lebensfähigfeit, Cig. žīvož, m. bas Lebensmittel; nav. coll. bie Lebensmittel, die Rahrung, ber Lebensunterhalt; živeža iškati; živež kupovati; ž. dajati komu; bas Musgebinge: 2. si izgovoriti, Gor., Ig(Dol.).

žīvežar, rja, m. ber Martetenber, DZ.

žīvežarstvo, n. bie Martetenberei. DZ. žīvežen, žna, adj. bie Lebensmittel o. ben Unterhalt betreffend; Proviante: Zivezna komisija,

Cig. žīvežnica, f. das Brovianthaus, Cig. žîvežnik, m. ber Rahrungeipenber, Vod. (Izb.

sp.). živica, f. 1) die lebende Burgel, M.; die Saugmurgel, Jan., C.; - 2) bas Gefent, ber Rebenableger, ber Senter, Cig., Jan., St.-Z., C.;-- mlada trta a koreninami, bie Burzelrebe, Pirc, St.; - 3) = živa meja, ber hedendann, Cig., Jan., kajk.-Valj.(Rad); -4) bas Quellenwasser, Ist.-Cig., Nov.-C.; -5) bas Schaumblaschen im Bein, Die Berle, Mur .-Cig., C.; vino živice spušča, ber Bein perlt, Cig.; — 6) neka kozna bolezen, menda — sen, bet Rothlauf, Rodik (Kras) - Erj (Torb.); — 7) heftiges Riesen (mit Bürmetauswurf aus der Rafe), Notr., Ist.-Z., Burg. (Rok.); - 8) die Maueraffel (oniscus sp.), Erj. (Torb.).

živíčlti, íčim, vb. impf. Ableger machen, Fr.-C. živičken, kna, adj. živ ž., leibhaft, GBrda.

živíka, f. 1) = živica, ber Rebenableger, ber Senter, Dol.; - 2) die Saugwurzel, Jan.; živike, bie oberften Seitenwurgeln, Cig., C.; – 3) kar ob gozdu iz panjev raste: živiko posekati za kolje, jvzhSt.

živíten, Ine, adj. nahrend, nahrhaft, Mur., Cig. živilo, n. ber Rahrungsftoff, Jan., Cig. (T.), Erj. (Z., Som.): snovotvorna, krvotvorna, toplotvorna, dihaina živila, ftoffbilbenbe, blutbildenbe, wärmebildende Athmungs-, Nahrungsftoffe, Erj.(Som.); — bas Lebensmittel, bas Rahrungsmittel, Cig., Jan., DZ., C.; -Lebensunterhalt : zivilo in oblacilo, Ben .-Mik.; vse živilo je zgorelo, SIN.

živina, f. das Bieh; ž. za pleme, za zakol, Bucht-, Schlachtvieh, Cig.; delovna Z., bas Arbeitsvieh, DZ.; tovorna Z., das Tragvieh, DZ.; drobna z. = drobnica, velika živina = goved, Dalm.-C.; neumen kakor ž.; delati kakor črna ž., angeftrengt arbeiten.

živînar, rja, m. ber Biehfnecht, ber Sirt, M., Vest.

živinarica, f. die Biehmagd, Mur. Livince, eta, n. ein einzelnes Stud Bieb : dvoje, petero zivincet, zwei, funf Stud Bieb.

živinica, f. dem. živina, das Bieh.

živinogieden, dna, adj. Biebbeichauungs-: živinoglêdni red, DZkr.

živinogon, gona, m. = gonje, ulice, ber Biehtriebweg, Svet. (Rok.).

živinoredník, m. ber Biebjuchter, Cig., Jan. živinorėja, f. bie Biehaucht.

Alvinorejec, jca, m. ber Biehguchter. živinorejka, f. die Biehzüchterin.

živinotėžec, žca, m. der Biehhändler.

živinozdráven, vna, *adj.* Thiere curierend: živinozdravni kovač, ber Curichmieb, Cig., DZ.

živinozdravíčnica, f. baš Thierspital, Z. živinozdravitski, adj. Beterinar-, Cig., Jan.; Z. uk, bas thieraratliche Stubium, DZ.

živinozdravilstvo, n. die Thieraryneitunde, bie Beterinarfunbe, Cig. Jan.

živinozdravník, m. ber Thierargt, Z., nk. živinozdravníški, *adj.* thierārztiich: živinozdravniška šola (učilnica), bie Thieraraneifchule, Cig.

živinozdravništvo, n. die Thierarzneifunde, Z., nk.

živinozdrāvski, adj. Beterinār-: živinozdrav-ska šola, bie Thierarzneifchule, Jan., Nov. živinozdrāvstven, stvena, adj. Beterinār-, C., nk.

živinozdravstvo, n. die Thierarzneikunde, Jan.; bas Beterinarmefen. DZ.

živinski, adj. viehijch; živinska narav, bie Bestialität, Cig.; po živinsko, viehija, bestialija; – Bieh: živinski senjem, živinske bolezni: živinski zdravnik, ber Biebargt, V. - Cig., Jan.

živînstvo, n. viehisches Wesen, Cig., C. živio, živila, -li, -le, er, fie lebe(n), hoch! živio naš presvetli cesar! živila domovina! živili naši bratje! živile domoljubne gospe! nk.; (hs. part. praet. II. glag. živjeti (živiti), = slov. živel, živela, -li, -le, z optativnim

pomenom).

živitek, tka, m. 1) ber Lebensunterhalt, Fr .-C., Z.; od zemlje živitek imajo, Jsvkr.; -2) = zivljenje, das Leben, Schonl.

živiti, im, vb. impf. ernahren, erhalten; s kruhom koga ž.; kako bi on imel ženo ino otroke živiti? Trub.; s prejo ga je živila, Ravn.; Z. se s cim, bon eimas leben, fich nahren; nima se s dim z., er hat nichts gu leben, Cig.; ž. se s tatvino in razbojem, C.; ž. se ob čem, = ž. se s čim, Cig., Jan.; tudi: ž. se od česa; - Bog te (vas) živi! Gott erhalte bich (euch)! Bog zivil Gott erhalte! — tudi: živiti, Kr.

žīvka, f. die Rüchenschabe (blatta orientalis), Solkan - Erj. (Torb.): - prim, seželka, žu-

živkobîlar, rja, m. = kobilar 2), Gor. življenje, n. 1) bas Leben; kakršno življenje, taka smrt; na ž. in smrt, auf Leben und Xob; vsakdanje ž.; pregrešno, pobožno ž.;

dobro z., bas Bobileben: z. dati za domovino; - 2) = živež, Cig., Fr. - C., Svet. (Rok.); s potrebnim življenjem oskrbeti, Jsvkr.

življenjepis, písa, m. die Lebensbeschreibung,

življenjepîsec, sca, m. der Biograph, Cig., Jan., nk.

živijenjepisen, sna, adj. biographild, Cig., nk. življenjepīsje, n. die Biographic (als Literaturzweig), Cig., Jan., nk.

življenski, adj. Lebens, Mur.

žívnost, f. die Lebensfraft, Cig., Tuš (B.). Livobolen, inn, adj. von lebhafter Farbe, bellfarbig, SIN., Zora.

živočinitelj, m. ber Beleber, ogr.-C.

živočúten, tna, *adj*. gefühlvoll, *Jan*.

živodèr, déra, m. ber Schinder, Cig., Jan.,

živodúšnost, f. reger Sinn, Cig.(T.).

živoglav, glava, adj. lebhaften Sinnes: živoglavi dečaki, LjZv.

živopis, písa, m. die Malerei, Cig.; - po

živopísati, šem, vb. impf. malen, Cig. (T.), Vod.(Izb. sp.); — stsl., po gr. ζωγραφείν.

živopisec, sca, m. ber Maler, Vod. (Izb. sp.), Levst.(Zb. sp.), Zora, Vrt., Navr.(Kop. sp.), DSv.; — stsl.

živopísen, sna, adj. malerisch, pittorest. Cig. (T.); — rus.

živorobàt, áta, adj. jogarstantig, Cig. živoroden, dna, adj. lebenbiggebarenb. Cig. živosrebrn, adj. quedfilbern, Cig., Jan., Cig.

(T.).Livôst, f. die Lebhaftigfeit, die Frische; — die

Eindringlichkeit, bie Barme.

život, ota, m. 1) bas Leben, Meg., Boh., Alas., Mur., Jan., Trub., Dalm., Krelj, Jsvkr.; hteli so detetu život vzeti, Trub.; še za svojega života, noch ju feinen Lebzeiten, Dalm.; meni so na život stregli, Dalm.; večni ž., Krelj; v tem pomenu: žívot, ogr.-Valj.(Rad), Mik.; - 2) ber lebenbige Leib; grdo je bil po vsem životu otekel, Trub.; srce se hoče v mojem životu razpočiti, Dalm.; do života moker; po životu umeriti komu obleko; šibkega, trdnega života biti, von schwacher, ftarter Leibesbeschaffenheit fein; tankega Zivota biti, einen ichlanten Leib haben; - ber Rumpf; sirok v z.; — 3) ber leibliche Rachfomme: po štirih moških životih, nach ber vierten mannlichen Beschlechtsfolge, Dalm.; na moške živote pravico kupiti, für bie mannlichen Rachtommen ein Recht burch Rauf erwerben, Svet. (Rok.); - život, 6ta, jvih.St. životár, rja, m. = životni stražnik, ber Leibgarbift, V.-Cig., Nov.-C.; šeststo životarjev,

(ki so kraljev život stražili), Ravn. životárec, rca, m. ber Begelierenbe, Jan. (Slovn.).

životáriti, arim, vb. impf. vegetieren, fummerlich leben, feine Erifteng friften, Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

životárjenjo, n. das Begetieren, nk.

životarstvo, n. = životarjenje. can. (L.). životec, tca, m. dem. život; 1) ein kleiner Leib; — 2) das Leibchen, das Mieder, Kras-Erj. (Torb.): Z. na zadrg, Erj.(Som)

Livotek, tka, m. dem. Livot; ein fleiner Leib,

životen, tna, adj. 1) Bebens-, nk.; životno čutilo, ber Bitalfinn, Cig. (T.); životna moč, die Lebenstraft, Zv., Levst.(Zb. sp.); - 2) Leib-, Leibes-: životna straža, die Leibwache, Cig., Jan., nk.; = zivotni varhi, Jap.(Sv p.), V.-Cig.; životna kazen, die Leibesftrafe, Jan.; - 3) wohlbeleibt, corpulent; bila je primerno starosti životna, LjZv.; životen in močen, Jurč.; — 4) traftig machend, starfend: zi-votna jed, pijača, Dol.-Levst. (M.). životínja, f. das Thier, SIN.; coll. die Thiere,

Prip.-Mik.; - hs.

životljiv, íva, adj. von zāhem Leben, lang lebend, Meg.

životnat, adj. = životen 3), mohibeleibt, Cig. živôtnik, m. die Beste, Mur., Z., Slomš. - C., Navr. (Let); - bas Mieber, Jan.; bas Leibchen, Zora.

životnína, f. bie Perfonalsteuer, Mur., Cig., Met. životnják, m. = životni stražnik (varih), C. životnost, f. 1) bie Lebensfraft, Let .; - bie Lebenbigleit, ogr. - C.; - 2) bie Beleibtheit.

životopis, písa, m. bie Biographie, Jan., Cig. (T.), nk.; — hs.

životopisec, sca, m. ber Biograph, Jan., nk. životopísen, sna, adj. biographijo, Jan., nk. životoslovec, vca, m. ber Physiolog, Jan.(H.). životosloven, vna, adj. phyliologija: životoslovna kemija, DZ.

životoslôvje, n. die Physiologie, Jan., h. t.-Cig.(T.); - bie Somatologie, LjZv.

životvoren, rna, adj. Leben schaffend, belebend,

beseelend, Cig., Jan., Cig. (T.), C. žîvstvo, n. die Lebewelt, Cig. (T.).

žízlovec, vca, m. neka vinska trta: tveißer Mehlweiß, Trumm.

žizlovina, f. = žizlovec, Trumm.

žížala, f. bas Infect, Danj .- C .; - ber Rafer, Mur.; - ber schwarze Korntafer (curculio), Z. žîžec, žca, m. bas Infect, Jan., Pot.-M., Mik.; ber Rafer, Jan., Erj. (Torb.).

žīžek, žka, m. ber Kornwurm, Cig., Jan., Mik., vzhŠt.; — prim. žužek.

žíženpanj, m. baš Alpenröslein (rhododendron

hirsutum), Otlica-Erj.(Torb.). žížniti, žížnem, vb. impf. = tleti: pepel žižne,

Temljine (Tolm.) - Strek. (Let.); tudi ž. se: kotel se žižne, t. j. iskre se mu po zunanji plati delajo, Tolm.; (morda nam. žižnjati? Strek.[Let.]).

žížulek, lka, m. ber Jubenborn (zizyphus vulgaris), (it. giuggiola, die Bruftbeere), Cres-Erj.(Torb.); — hs.

žížulje, n. der Jubenborn, Z.

žlábor, m. = žlambor, Cig., Jan., M., Drobt.-C., Laško(Št.),

žláborast, adj. = žlamborast, Cig., C. žiabotáti, otům, očem, vb. impf. 1) = žlabudrati, C., (žiobot-) C., M.; - 2) platichern: voda , stece, (zich-) C.

Google

žlabra, f. 1) das Blappermaul, Mur.; — 2) das Brefsgefims bei ber Beinpreffe, vih St.-C. žlabráč, m. bet Schwäger, Cig.

žlabranje, n. 1) bas Plappern, bas Schwäßen, Mur., Cig., Jan.; - 2) bas Blatidern im Baffer, ogr.-Valj. (Rad).

žlabrast, adj. geichwöhig, Jan.

žlabráti, âm, vb. impf. 1) platidjern: po vodi ž., Nov. - C., Levst. (Rok.); — 2) plappern, plaubern ; - prim. nem. fclabbern, ichlabben, — plappern.

žlabrav, ava, adj. plapperhaft, Mur., Cig. žlabravec, vca, m. ber Schwäher, Mur. žlabravka, f. 1) die Schmagerin, Mur., Cig.; - 2) bie Schnatterente (anas strepera), Cig.,

Frey. (F.). Zlabrávost, f. die Schwashaftigleit, Cig. Elabuder, dra, m. 1) ber Blapperer, Levst. (Rok.); - 2) bas Geichwäß, C.

Llabudra, f. eine geschwäßige Berfon, bie Blaubertafche.

žlabudráč, m. ber Blapperer, Levst. (Rok.). žlabudrálo, n. == žlabudra.

žiabudranje, n. bas Blappern, bas Schmagen. Zlabudrast, adj. geichwanig.

žlabudráti, am, vb. impf. i) plaubern, fomagen; - 2) platichern: voda v potoku zlabudra, C.; - prim. žlabrati.

žlabudrav, áva, adj. gefchwähig, C. žlabudrávast, adj. = žlabudrav, M. žlabudravec, vca, m. ber Schwäher. žlabudravka, f. bie Schmägerin.

žlabudrávost, f. bie Plapperhaftigleit, bie Beichwätigfeit.

žlabudrė, ęta, m. == žlabudrač, Levst. (Rok.). žlabūdrec, drca, m. ber Schwager, SiGor .- C. žlabūdriga, f. ein gejomätiger Menjo, SIGor.-C. žiabūra, f. = žiabudra, Z.

Elafrkati, am, vb. impf. Ohrfeigen anstheilen,

žláfrkniti, nem, vb. pf. eine Ohrfeige geben, C. žiafrnica, f. die Ohrfeige; - prim. bav. schlappen f., Die Ohrfeige.

žlage, f. pl. ber Beberrechen, Fr .- C.; - prim. nem. bie "Schlagen", C.

žlaht, adj. indecl. 1) ves ž., vsi ž., allerlei: vse ž. nadloge pretrpeti, Trub.; hvali Boga za vso ž. dobroto, Trub.; vsi ž. ljudje, Trub.; vse ž. delo so opravljali, Dalm.; (prim. srvn. aller slahte = jeber Art, C.); - 2) abelig, ebel, Krelj-Mik.

žianta, f. 1) bas Gefchlecht: od zlahte do zlahte, vsa človeška z., Krelj; — 2) bie Art, Jan.; vseh Elaht penezi, allerhand Mingen, vseh Ziaht sadje, allerhand Fruchte, C.; - 3) die Berwandtschaft - die Berwandten; vso žlahto obhoditi; žlahta - raztrgana plahta, = die Berwandtschaft ist lieblos, Z.; predno človek k žlahti priteče, lehko mu kri uteče, Levst (M.); Prišli k nji so žlahta njena, Npes.-Mik.; — 4) das Bermandtichaftsverhältnis; v žlahti biti komu, s kom, mit jemandem verwandt fein; tudi: zlahta biti komu, Cig.; bliznja z., nabe Bermanbtichaft; daljna z., entfernte Bermanbtichaft : - mrzla z. Cig.;

v zlahti po slokem kolenu, entfernt vermandt (šaljivo), Cig.; ž. po krvi, po mleku, bie Bermanbtichaft nach bem Bater, nach ber Mutter, Cig.; - prim. stvn. slahta, srvn. slahte, Beichlecht, Gattung, Mik., C.

žlahtanje, n. kemijsko ž., die Bahlverwandtichaft, Cig., Jan.; = izvoljeno ž., Vrtov.

(Km. k.).

žlahtáti so, am se, vb. impf. 1) verwandt sein, Cig., Blc.-C.; mi se z vami nekaj žlahtamo, Lasce - Levst. (Rok.); — 2) eine chemische Berbindung eingehen, Vrtov. (Km. k.).

žlánten, htna, adj. 1) abelig; žlahtnega rodu biti, von abeliger Hertunft fein; žlahtni gospod! žiahtna gospa! Ebelgeborner Serr! Ebelgeborne Frau! - 2) von ausgezeichneter Beschaffenheit, ebel; Zlahtna kapljica; Zlahtno sadje; žlahtno kamenje, Edelsteine; - pogl. plemenit.

žlahtíti, ím, vb. impf. = žlahtniti: človeka le krepost in čednost žlahti, Ravn.-Valj.(Rad).

Mahtnica, f. 1) bie Anverwandte; — 2) bie Abelige, Mur., Cig., Jan.; veliko žlahtnikov in Elahtnic, Javkr.; - 3) ber Bfundapfel, C. žlahtnič, m. 1) - žlahtnik 2), Slom .- C., Preš.;

- 2) ber Ebelfnabe, Mur., Cig.

Elahtnik, m. 1) ber Anverwandte, Cig., Jan.; - 2) ber Abelige, Mur., Cig., Jan., Rec. i. dr.; - 3) bie Bimpinelle (Biebernell) (pimpinella), Cig., Medv.(Rok.).

Elahtnina, f. coll. 1) eble Bare, Bretiofen, C.; – 2) neka trta: ber Guiebel, St.-Z.

žlahtniški, adj. ebelmannijd, Abels, Cig.,

žlahtništvo, n. ber Abelftanb, Jan.; ž. vzeti komu, jemanben entabeln, Jan.

žiahtniti, im, vb. impf. verebeln, Cig., Jan.; drevo ž., C.

žlahtnîvec, vca, m. ber Berebler, Cig.

žlahtnodúšen, šna, adj. ebelmüthig, Cig., Jan. žlahtnomiseln, adj. ebelgesinni, hochsinnig, Cig., Jan.

žlahtnoróden, dna, *adj.* abelig, *Jan*.

Ziahtnost, f. 1) ber Abel (als Gigenschaft) Mur., Cig., Jan.; - 2) die Borgüglichkeit, Mur., Cig.; - žlahtnôst, Dict.

žlajdra, f. bie Schleuberfette (veriga, s katero se spenjajo ročice pri vozu), Št., Gor.; po nem.

žlajdrnica, f. = žlajdra, Mur., SlGor. - C., jvzhSt.

žlaje, f. pl. Cig., pogl. zlage.

žlak, žláka, m. t) = udar, Dalm., Dol.; - božji ž. = mrtvoud; — 2) bet Jahn: širji, ožji ž. vzeti, jvzhSt.; — iz nem.

Llambor, m. die Baumhöhlung, Cig., Valj. (Rad), Gor.; počeni tja-le v žlambor, tam ni burje, Jurč.; — trohljivi ž., drevesna bolezen, če namreč drevo v sredi zgnije in se izvotli, Pirc.

žlámbora, f. = žlambor, Jan.

žiámborast, adj. innerhalb faulend, bohl; ž. les, M.; žlamborasta vrba, LjZv.

žlámborski, adj. = žlamborast: stara žlamhorska tepka, Jurč.

Google

žlampa, f. 1) bunne Speise, ein Dus, M.; ein bunnes Gepantich: živino z žlampo rediti, Nov.; (prim. nem. bie Schlambe, ein dunnfluffiger Frag); - 2) clovek, kateri žlampa, Levst. (Rok).

žlamparnica, f. = žlafrnica, Rož.-Kres.

Llampati, am, vb. impf. fclampen (mit Beraufch und gierig effen ober trinten); - iz

žlampotáti, otám, óčem, vb. impf. plátíchern, Z.; - mit Geräusch fressen, (Alop-) C.; prim. Žlampati.

žlapotek, tku, m. ein verborbenes Gi, jvzh.St. žiáprtek, tka, m. = žlapotek, Mur., SlGor.-C. žláprten, tna, adj. verborben (v. Ei), Danj.-M. žlavs, m. studenec na z., ber Riehbrunnen, SIGor.-C.

žlavsa, f. die Kothjuppe, besonders mit Schnee vermischt, jvzhSt.

žlavsati, am, vo. impf. ichmugen, C.

žiệb, ziệba, ziebû, m. die Rinne; voda po Elebovih tece; - bie Bertiefung swiften zwei ichiefen Flachen, Die Reble (arch.), Cig., Jan., Cig. (T.); Z. delati dogi, eine Daube ausziehen, fie hohl ichneiben, Cig.; - v zleb cepiti, in die Rerbe pfropfen, Cig.; - ber Bug im gezogenen Flintenlauf, Cig.; - ber Futtertrog, Die Rrippe im Stall, Cig., Jan., Zora, Notr., Gor.; — eine Furche jur Ab-leitung bes Bassers, bie Rulbe, Jan., Levst. (Cest.); ber Canal, C.; - ein langliches Thal amifchen zwei Bergen, Cig., Nov.- C.; eine Bergichlucht, C.; - ber Gang (in ber Anatomie), Cig., Jan.; scalni E., ber harngang, Jan.

žlobák, m. 1) ber Hohlziegel, V.-Cig.; — 2) ein Sobel gum Aushobeln einer Rinne, Cig. žiębast, adj. rinnenförmig; žlebasto dleto, das Sobleisen, Cig.; Elebasti strug, der Rund-

hobel, Cig. Elebat, ata, adj. mit einer Rinne ober rinnenartigen Bertiefung verfeben, Hip .- C.; Elebata opeka, Mik.; ausgesehlt, Cig.; žlebato kladivo, der Rehlhammer, Cig.; zlebato kolce, bie Rolle (mech.), Cig.(T.)

Elebati, am, vb. impf. unmäßig trinten, vzh-

Sr.; — prim. žlempati.

žiębčast, adj. rinnenformig, Cig., Jan.

žiębček, čka, m. dem. zlebec, bas Rinnchen. žlę̃bec, bca, m. 1) dem. žleb; — 2) = žlebnjak, Cig.

žlębsk, bka, m. dem. žleb; bas Rinnchen;v ž. cepiti, t. j. tako cepiti, da se v žlebek, na divjaku izrezan, pritakne cepič, M.; — bie Rinne am Knochen (2001.), Cig.(T.); ber Gang: scalni Z., ber Harngang, Cig.; die Mauernuth, DZ.

žiệben, bna, adj. Rinnen-.

žiębež, m. die Rehlung (arch.), h. t.-Cig.(T.). žlebica, f. = žlebasta dolina: pojdite v to prvo žlebico na prisolnce, Npr.-Krek.

žiệbič, m. das Rinnchen; — die Hohltehle, Cig., Jan.; - ber Trochilus (arch.), h. t .-Cig.(T.); - tudi: žlebič, íča.

žlębičast, adj. mit hohlfehlen verfehen, Cig.

žlębiček, čka, m. dem. žlebič; bas Rinnchen; z žlebičkom cepiti 🚥 v žlebek c., *M.;* bie Rumpfmulbe (in ben Dublen), Cig.; tudi: žlębíček.

žiębičnik, m. ber Sohflehlenhobel, Cig. žlębina, f. bie rinnenartige Bertiefung, Z.; ber Graben, Bes .- C .; po Elebinah kositi, Z .;

– die Bergschlucht, C.

žlebiti, im, vb. impf. mit einer rinnenartigen Bertiefung berfeben, tehlen, cannelieren, Cig., Jan., Cig.(T.); steber L., Cig.; L. dogo, eine Fassbaube hohl ichneiben, Cig.; — L. se, sich rinnenformig werfen, Cig.; deska se žlebi, Fr.-C.

žlębkováti, üjem, vb. impf. riefeln, cannelieren,

Cig.(T.).

žlébljenje, n. die Rehlung (arch.), Cig. (T.).

žiębnat, adj. rinnenartig, Hal .- C.

žlębnik, m. 1) ber Falghobel, V.-Cig.; - 2) ber Schnedenbohrer, beifen Bohrfpipe wie eine Schnede gebogen ift, V.-Cig.; - 3) == Elebnjak 1), ber Soblziegel, Cig., Bilje (na Ipavi), Lasce-Erj. (Torb.); — ber Einfehlstein, Cig. Elebnják, m. 1) ber hoblgiegel; - 2) ber

Rehlhammer, Cig.

žlebogrizec, zca, m. - konj, ki žleb grize, C., Strp.

žiệd, m. 1) bas Glatteis, Mik., Notr.;—2) ber Eisregen, Nov.; zled gre, Z.; zled je debelejše babje pšeno, Nov.-C.

žlędica, f. baš Glatteiš, Z., Nov., Levst.(Podk.). žlodítí se, í se, vb. impf. žledi se, es bildet fich Glatteis, Z.

žiçanat, adj. glatteifig: zlednato drevje, Rez .- C. žiedoven, vna, adj. Schauerregen : žledovno vreme, Rez.-C.

žlékati, am, vb. impf. lifpeln, Meg.

žićkavec, vca, m. 1) ber Lispier, Meg.; -2) grober Riesjand, Fr .- C.

žiệm, m. ber Schleim, Z.; — iz nem. žlema, f. 1) ein rogiges Frauenzimmer, C.;
- 2) ein falicher Bruch im Luche, Cig.

žlémati, am, vb. impf. ausschleimen, Cig.;

čreva ž., C., Lašče-Levst. (Rok.), Gor. žlempáti, âm, vb. impf. = žlampati, Cig., Gor.; vodo ž., Vod.(Izb. sp.).

žiệmprga, f. - vrata v vodoravnem podu, ki se odpirajo navzgor, die Fallthur, Goris .-Strek.(Let.), Gor.; — iz srvn. slegebrücke, Bugbrüde, Strek.(Let.).

žlęndra, f. die Blaudertasche, C.

žlendráti, am, vb. impf. 1) verwirren: niti ž., Gor.; - 2) stammein: vi ste komaj znali bozje ime zlendrati, Jap. (Prid.); - fomagen, albern fprechen, C.

žlepáti, âm, vb. impf. 1) = žlampati, žlempati: kri 2., Dalm.; - 2) žlepati, am, ausschlagen: krava žlepa, Savinska dol.

žiepec, pca, m. die Maulichelle, Trst. (Let.). žięprnica, f. = žlafrnica, Guts.(Res). žięva, f. der Säufer, der Schlemmer, Jan., Dol. žievati, am, vb. impf. = žleviti 1), faufen, Dol.

žieviti, im, vb. impf. 1) gierig trinten, saufen, Jan., Mik., Gor.; — 2) langsam, kauend essen, vzh.St.-C.

Cicronic

žioza, f. 1) bie Drilje, Mur., Cig., Jan., Cig. (T.), Mik.; solzna, mezgovna, siriščna ž., bie Thranen-, Lymph-, Labbruse, Erj. (Som.); Z. strupnica, bie Biftbrufe, Z. medovnica, bie Sonigbrufe, z. scitulja, bie Schilbbrufe, Cig. (T.); z. poduanica, bie Dhripeichelbruje, k. t .-Cig. (T.); jezična ž., bie Bungenbruse, Cig.; podčeljustna ž., bie Rieserbruse, Levst. (Nauk); - 2) ber Schleim, ber Beifer, Mur., M.; -3) ein Menich, ber beim Reben ben Munb voll Speichel hat, M.; - 4) ein fleines Rinb, ber Baig (zaničlj.), Cig.; - 5) - kuga, die Best, Meg., Trub., Dalm., Krelj, Kast. - C.; kuge ali žleze, Krelj; hočem žlezo med vas poslati, Dalm.; - bie Bestbeule: fige so na žlezo položili, in on je zdrav postal, Dalm.; - 6) ž. v kamenu, ein Bruch im Stein, Z.; ein Loch im Dublitein, Rib .- C.; Z. v Zelezu,

žlézast, adj. 1) brūficht, Cig.; — brūfig, Cig., Jan., C.; purmanom začne žlezasti greben rasti, Vod. (Izb. sp.); - 2) fcleimig, Mur.

žlezat, áta, adj. brufig, Cig. žięzav, adj. brujig, Jan.

 \dot{z} lézda, $f = \dot{z}$ leza ι), C

žlozec, zca, m. 1) ber Schleimftoff, Vrtov.(Km. k.); — 2) das Pfennigfraut (lysimachia nummularia), Z.; = vinarski ž., Medv. (Rok.). žiezen, zna, adj. Drijen-, Cig., Jan.; žiezni

otok, die Drufengeschwulft, Cig. Elezica, f. dem. Bleza; das Druschen, Mur.,

Cig., Jan.

Elezovit, adj. brufenreich, brufig, Cig.(T.). žlica, f. 1) ber Löffel, ber Efstöffel; žlico v usta nesti; po zlici dajati, loffelmeife reichen; velika z., ber Borleglöffel, Cig.; z veliko z. jesti, tafeln, Zv., Lašče-Levst. (M). jvzhŠt.; — kovaška Z., ber Feuerlöffel, Cig.; — zi-darska Z., die Maurerfelle, Cig., Jan., C., Jsvkr., Vrt., Notr.; — 2) neko orodie za vrtanje kamenov, Kr.; — 3) bie Muschel, vzh.St.-C.; — 4) der Gis hinten am Rennschlitten, Cig.; - 5) Bogova Z., die Erdscheibe (cyclamen europaeum), vas Krn-Erj.(Torb.).

žlīčar, rja, m. :) ber Löffelmacher; — 2) = cmok, bet Rubbel, (na vsucega se vzame toliko testa, kolikor ga gre v žlico), Tolm.-

Erj. (Torb.).

žlīčarica, f. die Löffelente (anas clypeata),

Cig., Jan., C., Frey. (F.). Elicarka, f. ber Löffelreiher (platalea leucorodia), Erj.(Z.).

Elicast, adj. löffelformig. žlíčen, čna, adj. Löffel.

žličica, f. dem. žlica; 1) bas Löffelchen; ber Bohrfrager, (bas Bohrmehl aus bem Bohrlod, zu ichaffen) (mont.), Cig.; — ušesna ž., bas Ohrlöffelchen, Meg.; - 2) bie Berggrube, die Magengrube; — 3) usesna Z., die Tagneste (lychnis diurna), C., Z.; — žabja ž., ber Froichiöffel (alisma natans), Medv.(Rok.); Bogova ž., baš Saubrot (cyclamen europaeum), Tolm.

žlīčka, f. dem. žlica; 1) bas Löffelchen; — 2) = prazen meh v kostanjevi ježici, Skrilje nad Cavnom-Erj.(Torb.); - 3) = zličica 2), die Herzgrube, C.

žlīčnik, m. 1) ber Löffelbehalter, bas Löffelgefted, bas Löffelblech (ein aufgehangtes Blech mit Löchern, in welche bie Löffel gestecht werben), Cig., Kras, jvzhSt.; - 2) ein armer Schluder (clovek, ki nima druzega nego žlico), Nov. - C.; — 3) žličniki, eine Art Mehlfloge ober Rnobel (Bafferfpapen), Cig., C., Strek., Notr., Tolm.; (prim. zličar 2)); -- 4) bas Läffelfraut (cochlearia officinalis), Cig., Tuš. (B.); - ber Froschlöffel (alisma plantago), Bilje pod Gorico-Erj.(Torb.).

žličnjak, m. 1) = žličnik t), ber Loffelbehalter, ber Röffelforb, Mur., Cig., C., Celovska ok.; žlice se sporeko v žličnjaku, pa se ne bi ljudje v hiši! Dol.-Levst.(M.); — 2) žličnjaki = zličniki, Rehlitohe, vzhSt.-C.; — 3) baš Löffelfraut (cochlearia), C.

Minta, f. Die Schlichte ber Beber; z zlihto

tkalec prejo maže; — iz nem.

Elindra, f. 1) bie Schlade (von Metallen): -2) bie Unreinigfeit (g. B. im Bfeifenrohr), Dol.; - ber Raffeefan, Dol.; - übhpt. etwas Beiches, Unreines, C .; - iz nem. Ginter (!), C. žlindrast, adj. fchlodenförmig, Cig., Jan.; joladig, Mur.

Elindrat, ate, adj. ichladig, Cig., Jan.; Schladens, Cig.

žlindráti so, am se, vb. impf. verschladen: železo se rado žlindra, Cig.

žlindrav, áva, adj. schladig, Cig., Jan., Cig. (T.), Zora.

žlindrávost, f. joladige Bejoaffenheit, Cig. žlinter, tra, m. = žlindra, SiGor.-C. žlîntra, f. = žlindra 1), Meg., Hip. (Orb.).

žlobudráti, am, vb. impf. pogl. žlabudrati. 21od, m. 1) die Dachrinne, die Regenrinne, Cig., Met.; - 2) = drsa, die Balbriese,

C.; — prim. žlot. žlodra, f. die Kothsuppe, C., Trst. (Let.); prim. nem. Schlotter, Gefchlotter, eine Art Schlamm.

žiodrast, adj. fothig (mit Baffer u. Schnee), C. žlompotáti, otům, óčem, vb. impf. = žlapotati,

žlopotáti, otům, óčem, vb. impf. = žloptati, C. žloptáti, am, vb. impf. platichern; po blatu ž., im Roth watenb und fprigenb geben, Hal.-C.; — prim. žlapotati.

Elot, m. bie Dachrinne, Cig., Jan.; Blote in žlebe pregledati, C.; — prim. 1. žlota.

1. 21ota, f. 1) die Dachrinne, die Regenrinne, V.-Cig., BlKr.; - 2) die Lotte (Lutte), eine vieredige Röhre aus Brettern in ben Bergwerten, Cig.; - 3) ber Einbug am Dache, Notr.; - 4) bie Schlucht, Nov.-C.; - prim. kor.-nem. schluote, Rinne, Schlucht.

2. žlóta, f. 1) das Unfraut, C.; — 2) das Befindel, die Canaille, Cig., Jan., Nov., Bes.,

Let.; — prim. glota.

žloten, tna, adj. žlotno žito, unreines Getreibe, Z. Eloter, tra, m. 1) bunner Roth, ber Schlamm, Mariborska ok .- C. ; - 2) bunnes Biebfutter, Fr.-C.; - prim. flodra.

Google

žlotnik, m. ber Rehlsparren, V.-Cig.

žlûndra, f. = žlodra, C.

žmáh, žmáha, m. - okus (Gefchmad); prim. stvn. smac, Mik.

žmaleo, łca, m. zerloffenes und zum Gebrauch aufbewahrtes Schweinfett, (tudi : žmałc, žmáłca) Dol., jvzh.Št.; — iz nem. Schmalz.

žmáti, žmím, vb. impf. = mežati, Dol.-Cig., C., BiKr., jvthSt.

žmęća, f. die Schwere, die Last, eine schwere Burbe, C., M., Danj.-C., vzh.St., ogr.

žmečava, f. = teža, die Last, C.; ž. grehov, ogr.-C.; = tezava, bie Schwierigfeit, ogr.-Č., Mik.; (žmęčava, ogr.-Valj.[Rad]).

žméhek, hka, adj. = žmeten, C., Mik.; (iz: žmetek, C.).

imek, imeka, m. bie Spinbel- o. Schraubenmutter (bei Breffen), St.-Cig., C., Valj.(Rad), νζhSt.; — prim. nem. (dial.) schneck = Schnede, C.

zmerast, adj. mit halbgeichloffenen Augen: ogr.-C.

žmeręti, im, vb. impf. — mežati, vzhSt.; im halbichlaf liegen, Z.; - matt brennen, Z. žmériti, im, vb. impf. = mežati, Habd.-Mik.,

Mur.-Cig.; - blingeln, ogr.-C. žmetjav, adj. blingeläugig, Hal.-C.

žmetáti, am, vb. impf. fcmerfallig gehen, Hal.-C. žmetčiti, žmetčim, vb. impf. beichweren, C. imetek, tka, m. bas Gewicht (3. B. an ber Uht), ogr.-C.

žmětek, tka, adj. = žmeten, C.

iméten, tna, adj. = težek, Cig., v7hSt., Volk.,

žmotorina, f. bet Offnchen, C.; - pl. zmeterine, Die Bonigtrefter, vghSt .- C. ; Die Bacheabfalle, (bej. bon Rähterinnen benütt), C.,vzh.St. zmeteriti, im, vb. impf. beichweren: to me

žmeteri, das fällt mir schver, vzhŠt. - C., Z. žmęti, im, vb. impf. = mežati, Zal.-Cig., C. žmetkôča, f. = žmetnost, (žmehkoča) kajk.-

Valj.(Rad). žmetnost, f. bie Schwere, M., vzhSt.

žmetrine, f. pl. = žmeterine, C. žmíge, f. pl. = trepalnice, BlKr.-Let.

Emik, m. ein gepreister Ballen, C žmikanje, n. bas Auspreffen, Mur.; - bas

Musringen (ber Bafche), Cig. Emikatl, kam, čem, vb. impf. preffen, auspreffen, ausbruden; seske z., Dalm.; grozdje ž., BlKr.; perilo ž., bie Baiche ringen, Cig., Kras, Soška dol., Lašče-Erj. (Torb.); povesma z., Z.; sir z., ben Rase in Rlumpen auspreffen, Z.; - (pren.) bearbeiten: nemilo ga je lužil in žmikal, Erj.(Izb. sp.); - prim. -žeti (-žmem),

žmíkelj, klja, m. 1) das Klümpchen, vzh.St.-C.; - 2) = žmitek 2), ber Quart, Jan.; - 3) bas Barenöhrlein, ber Barenfanitel (primula auricula), Cig., Valj. (Rad); - bie Fetthenne (sedum telephium), Cig., Jan.;

💳 veliki ž., *Medv.(Rok.).*

žmitek, tka, m. 1) bas Abgepreiste, Nov.; das Klumpchen: po redkem soku plavajo zmitki, Gor.; - (von ber runben gulle bes

Fleifches): dekle je tako debelo, da ima žmitke po rokah, Erj. (Torb.); otrok je rejen, kakor zmitek, Gor.; — 2) geronnene Milch: ber Rasequari, ber Topfen, Cig., Jan , M., Pla-nina (pod Mangartom), Tolm. - Erj. (Torb.); kuhano in usirjeno kislo mleko, Lašče-Erj. (Torb.); pri ognju se je jelo mleko gostiti, žmitek, ki se je zgostil v loncu, pobere se v torilo, Glas.; - 3) žmitki, bie Molfen, Meg., C.

žmókelj, klja, m. 1) ber Klumpen: ž. krvi, ein Klumpen geronnenen Blutes, Z.; - 2) ber Baufch, Cig.; bas Büjchel, Cig.; 2, las, Mur.;

— prim. žmukelj.

žmokljič, íča, m. dem. žmokelj; daš Baujochen, Cig., Valj. (Rad).

žmúkelj, klja, m. 1) ber Rlumpen, Cig.; sesedena kri v žmukljih, Bes.; - 2) boš Bilfchel, Cig.; ž. las, trave, C.; volno v žmukljih je treba razčesati, Polj.; — bie Quafte, SIGor .- C.

žmúkljast, adj. flumpig, fnollig, Cig., C. žmúla, f. der Baumtnorren, C.; ein bauchartiger Musmuche an Buchenbaumen, Lasce-Erj.(Torb.); - ber Bulft, Erj.(Som.); konji dobodo žmule, ki iz kopit rasto, Levst. (Podk.). žmúlast, adj. wulftig, Erj.(Som.).

žmúlav, adj. voli Rnorren, inorrig : ž. panj,

Levst. (Beč.).

žmulj, m. ber Becher, bas Trinfglas, Habd .-Mik., Ist. - Cig., Jan., C., Obrov (Ist.) - Erj. (Torb.); - prim. mužolj.

žmúlja, f. baš Bajchbrett, Koborid-Erj.(Torb.). žmūljec, lica, m. dem. zmulj, Valj. (Rad). žmuljiti, im, pb. impf. 1) mit ben Hanben

bruden, preffen, quetichen, C., Z.; -2) melten,

1. žmúriti, im, vb. impf. = žmuljiti 2), mesten, C. 2. žmúriti, im, vb. impf. - mežurkati, blinzein, BlKr.

žmurka, f. bie Ridhaut, h. t.-Cig. (T.), Žnid. žnábelj, blja, m. = ustnica; pl. žnablji, bie Lippen; - iz nem. Schnabel.

žnáblo, n. = žnabel, Preš. žnárati, am, vb. impf. schmuten, subeln, Lašče-Levst.(Rok.), jvzhSt.

žnèc, m. Mur., pogl. žnjec.

žnjáč, m. ber Schnitter, Habd .- Mik., vzhSt.- C. žnjáča, f. bie Gonitterin, vzh.Sr .- C.

žnjačíca, f. die Schnitterin, vzhSt.-C.

žnjáviti, im, vb. impf. 1) = gnjaviti, murgen, $v_7hSt.-Trst.(Let.)$, Hal.-C.; — 2) = tleti, C.; - 3) langfam, ohne Erfolg arbeiten: kaj tako žnjaviš? vzhSt.-C.

žnjec, žnjeca, m. ber Schnitter, Mur., Cig., Jan., ogr.-Mik., Ščav.

žnjok, éka, m. 1) = skoljka, die Muschel: Sovodnje-Erj. (Torb.); - 2) vsaka mokra ali opolzia, debelejša stvar, Lašče-Erj. (Torb.); - prim. ladinski sgnèc, bav. schneck, bie Schnede, Erj. (Torb.).

žnjekáti, âm, vb. impf. — s kako mokro, opolzlo, debelejšo stvarjo imeti posel, prijemati jo ali kam devati, Lašče-Erj.(Torb.);

- prim. žnjek.

žajekiaja, f. die Schuitterin, vzhSt.-C. žnjętec, tca, m. ber Schnitter, Danj.-Mik. žnjíca, f. = ženjica, bie Schnitterin, Mur., Cig. Enoder, dra, m. i) ber ans ber Rafe hangenbe Rop, C., Z.; - 2) ber Stirnzapfen bes Truthahnes, C., Z.; - prim. nem. Schnotter, Schnober - Ros, C. Inora, f. bie Schnur; - iz nem. žnúbelj, blja, m. C., pogl. znubelj. žóber, bra, m. = pogovarjanje, KrGora DSv. žoboráti, am, vb. impf. planbern, ichwasen, C., Z. žýčiti, žôčim, vb. pf. = žokniti: ž. koga v oko, BlKr. 1. žóga, f. - šoja, Mik., SlGradec. 2. žộga, f. = žuga 2), C 3. Zoga, f. ein weicher Spielball, Mur., Cig., Jan., Kr.; žogo biti, Kr.; - iz it. giuoco, bas Spiel, Levst. (Rok.). Logalisco, n. ber Ballipielplas, Cig. Logainica, f. bas Ballpielhaus, Cig., Hip. (Orb.). žoganje, n. bas Ballfpiel, Cig., Jan. t. žogar, rja, m. ber Ballipieler, Cig. 2. žogar, rja, m. ber Abbeder, Poh. žogast, adj. ballformia, Cig. žôgati, am, vb. impf. Ball spielen, Cig. zogavec, vca, m. ber Ballipieler, Cig., Jan., Hip.(Orb.). žôgica, f. dem. 2. žoga, Cig., Jan., Kr. žogobívec, vca, m. = žogavec, Hip. (Orb.). $\tilde{z}\hat{o}h$, $m = \tilde{z}uh$, C. žohar, rja, m. die Rüchenschabe (blatta orientalis), Cig., Jan., C., Erj. (Ž.), Lašče-Levst. (Rok.), St.; = das Heimchen, C. 20j, m. ogr.-C., Vest., nam. žoh, (kakor straj nam. strah, C.). žója, f. = gnojni koš, GBrda-Erj. (Torb.); prim. furl. zaje, zae (= it. benna), Strek. (Arch.). žòk, interj. puff! Cig. 1. žok, žoks, m. 1) ber Stoß, ber Buff, Mur.; - 2) == železo na koncu pahu, Notr. 2. žok, m. 1) bie Fugfode, Jan., C., Polj.; -2) = žep na obleki, BlKr.; - 3) baš Futteral, M.; - Zoki (pri sedlu), Die Sattelpistolentaschen, C., Z.; - prim. lat. soccus, it. socco, nem. Sode, C. 1. 26ka, f. 1) bie Rage, SIGor.-C.; - 2) ein verhaticheltes Kind, ber Frat, SiGor.-C. 2. Zoka, f. = 2) Zok 1), bie Sode, Savinska dol. žokalica, f. die Rothfuppe C. žókalnik, m. ber Schurftod, bas Rühricheit, Cig.; = kol, s katerim mlinar moko v meh žoka, Polj. žokanje, n. bas Stupfen, bas Stogen. žokati, zokam, vb. impf. mit einem langlichen

Gegenstande in etwas hineinstoßen, stören, stupfen, puffen, Mur., Cig., BlKr., jvzhSt.;

— stopsen, Cig., Jan.; — langsam arbeiten,

žókniti, zôknem, vb. pf. einmal hineinstoßen,

žokno, n. bas Dfenloch, C., Z.; - prim. žvokno.

C., St.; einen Schupfer geben, ichupfen, Cig.

žóla, f. dei Fußfeben, Mariborska ok.-C.; ber Fegen, ein altes Rleibungsftud, vehSt. - C.; - prim. nem, Gohle (?). žólast, adj. fabenicheinig, fegig, C. žôtč, m. bie Balle; Z. kuhati, gornig fein; črni ž., schwarze Galle, die Melancholie, Cig. Zolč, î, f. = zolč m., Dict., Dol.-Cig., Trub., Krelj. Lotčák, m. ber Gierbotter, Mur., Cig., C., vzh-Št.-Mik.; - prim. žolt. žôtčast, *adj.* gallenartig, gallicht, Cig., Jan., C. Zotčen, Ine, adj. gallig, Gallen-; Zolčni mehur, bie Gallenblafe; Zolona bolezen, bie Gallenfrantheit; Zoloni kamen, ber Gallenftein; Zolčna kislina, die Gallenfaure, Zolčna tolšča, bas Gallenfett, Cig.(T.). žotčovod, voda, m. der Gallengang, Erj. (Som.). žolčíca, f. bie Gallfucht, Mur.; bie Bolycholie, žólčíti, im, vb. impf. gallen, Cig., Jan. žôtčnat, adj. gallig, voll Galle, Mur., Cig., Jan. žôtčnica, f. 1) die Gallsnicht, Cig., Jan.; -2) das Gnadentraut (gratiola officinalis), SIGor,-C. žôlčnik, m. = zolčni mehur, bie Gallenblafe, Cig., Jan., Cig. (T.). žôld, m. 1) ber Rriegsbienft, Dict. ; v Zoldu biti, beim Militar fein, Pohl.(Km.); - 2) ber Rrieg, Guts., Mur.; - iz rem. Golb. žoldováti, újem, vb. impf. Rrieg führen, Mik.; - prim. žold 2). tole, f. pl. bas Sangebett im Stall, Npes .-Vraz, vzhSt. žółgniti, żółgnem, vb. pf. ranzig werben, verbutten, verdumpfen (von Ruffen, Raftanien, Debl), SiGor .- C .; - nam. zolkniti. zothek, hka, adj. bitter, berb, Meg., Jan., Cig. (T.), C., Npes. - Vraz, Prip. - Mik., BlKr.; (nam. žolkek, Mik.). žothkoča, f. bie Bitterfeit, die Herbe, C. žóli, m. pl. = žole, Trst.(Let.). žôlica, f. bie Sulze, Cig , Jan., Kr.; (žôlca, Dol.); - iz. nem. žoličast, adj. gallertartig, Cig. žộličen, čna, adj. fulzig, Jan. žolj, žolja, m. bie Bremje, C., M., Valj.(Rad); pogl, zolj. žóljati, am, vb. impf. - žiljati, žmikati, mencati, prati, Pluina-Erj.(Torb.). žółkek, hka, *adj.* pravilna oblika za: zehek, žolhek, = zadol, herb, Goris. - Erj. (Torb.) žółkniti, žólknem, vb. pf. pravilna oblika za: zolgniti, C. Zoina, f. ber Specht; erna t., ber Schwarkfpecht (picus Martius), zelena 2., ber Grilnspecht (picus viridis', Erj.(Z.). žółnast, adj. fpechtartig, Cig. žolnát, áta, adj. == razcapan, mit zerrissenen Rleibern, vzhSt.-C.; — prim. żola. žolnér, rja, m. == vojak, Guts., Mur., Cig., Jan., C., M., Dalm., Schönl., Jsvkr., Rog., Jap.-Valj.(Rad). žolnina, f. bas vom Spechte mit bem Schnabel ausgehöhlte Loch im Baume, um barin gu nisten, Notr.-Levst.(Rok.).

CHANGE

žolnírščina, f. = vojaščina, Vod.(Izb. sp.). žôlt, žólta, adj. gelb, na vzhodu; - roth, ogr.-C.

žolnír, rja, m. = žolner, vojak.

žoltáča, f. bie Gelberbe, Erj.(Min.).

Zolták, m. ber Ducaten, Prip .- Mik.

žolnírski, adj. = vojaški,

žoltánjek, njka, m. der Eierbotter, Hal .- C. žółtav, adj. 1) gelblich, C.; - 2) rangig, Pohl. (Km.); - (pren.) žoltava bi bila za me, eš ware bos für mich, Zora; - (nav. žaltav). žottec, tca, m. = žoltak, der Ducaten, C. Zottek, tka, m. Rame eines gelben ober fuchsrothen Thiermannchens, Mur. žotteinica, f. = zlatenica, die Gelbsucht, Solkan-Erj.(Torb.). žoltenica, f. t) bie Belbsucht, Cig., Jan., C.; - 2) ber Löwengahn (leontodon taraxacum), Sovinjak(Ist.)-Erj.(Torb.). žolteničav, adj. gelbfüchtig, Cig., Jan. žoltenicen, cna, adj. gelbfüchtig, Jan. Zoltenje, n. 1) bas Gelbwerden; — 2) ber Löwenzahn (leontodon taraxacum), SIN. žoltęti, im, vb. impf. gelb werben, Cig., Jan., na vzhodu; strn žolti, BlKr Zottica, f. 1) bie Gelbsucht, Mur.-Cig., Valj. (Rad); - bas Gallfieber, C.; - 2) ber Ducaten, Mur.; - 3) = strnad, ber Golb. ammer, BlKr.; - 4) bie Schluffelblume (primula acaulis), C.; - neko jabolko, C.; -5) die Gelberbe, Jan. žoltíčen, čna, adj. gelbfüchtig, Jan.(H.). žoltikovina, f. neka vinska trta, Hal. - Erj. (Torb.). žoltilina, f. ber Ginster (genista tinctoria), Jan.(H.). Zottilo, n. gelber Farbeftoff, bas Belb, Cig., Jan.; brezovo z., bas Schüttgelb, Cig. (T.); cinkovo z., das Chromroth, DZ. 1. žoltína, f. baš Gelb, Cig., Jan. 2. žottina, f. bas Schurloch ober bas Luftloch bei ben Topferofen, V .- Cig. : - prim. Zoitno. Zoltiti, im, vb. impf. gelb machen, gelb farben, Cig., Jan., na vzhodu; – ž. se, gelb werben, M.; gelb fein, gelb glangen, C Zottka, f. Rame eines gelben ober fucherothen Thierweibchens, Mur. žôltkast, adj. gelblich, Mur., Cig., Jan., na vzhodu. Zoltkavec, vca, m. ein fleines Belbftud. C .: ber Grofchen, ogr .- M ; ne li dva vrabca za eden z. ("žukavec") odavajo? ogr. - Valj. (Rad).žôltko, m. Rame eines Bferbes : ber Golbfuchs, žoltnják, m. bie Gelbwurg (curcuma longa), Cig., Tuš.(B). žòltno, n. bas Flugloch bes Bienenstockes, Lašče - Erj. (Torb.), Valj. (Rad); - prim. žekno, žvokno. Zottoga, f. ein braungelbes Schwein, Fr .- C. Zoltoglav, gláva, adj. gelblöpfig, Jan. zoltogiavec, vca, m. ber Gelbiopf, Cig. žoltokljun, kljuna, adj. gelbichnabelig, Jan. Zoltolas, lésa, adj. gelbhaarig, Jan. žołtolist, lista, adj. gelbblatterig, Cig., Jan.

Zoltomodárnica, f. die Gelbgießerei, Cig. žoltook, oka, adj. gelbaugig, Cig. žoltoplaz, plaza, m. bie Bangerichleiche (pseudopus), Cig.(T.), Erj.(Z.). žoltorjav, rjáva, adj. gelbbraun, Cig., Jan. žoktosiv, síva, adj. geibgrau, Jan. žottost, f. bie Belbe, Cig., Let. žoltovína, f. ber Ginster (genista tinctoria), Jan. (H.).žôlve, f. pl. bie Scropheln, M., C.; - prim. želva 2). žôlvnat, adj. scrophulos, C. žôlvnica, f. "trava za žolve", bie Braunwurz (scrophularia), C. žônta, f. 1) = z vodo nalite tropine, v katerih se kisa repa, Goriška ok.-Eri. (Torb.); - 21 ber Trefterwein, der nachwein, Cig., C.; - abhot. ichlechter Bein, C.; ein trubes, ichlechtes Getrant, Z.; - 3) bie Maijche, Pohl., Cig. (DZ.); - prim. ladinsko: jonta (reci: žonta), zonta, it. giunta, Mik.; kor.-nem. Sout (= patoke), Erj. (Torb.). žôntast, adj. jaftig, C. žộr, m. die Mollen, Štrek.; — prim. žur. žora, f. = zor, Ip. žorga, f. ber Auswurf, C., Z.; - bas Getreibehintericht, C., zap.St. žorgast, adj. fernios, leicht: Zorgasta rž, C. žorgnat, adj. = žorgast, C. žorjo, n. coll. das Aderuntraut, Saleska dol.-C.; — prim. žorga. žôve, f. pl., Jan., pogl. želve, žolve. žòvkno, n., Dol., pogl. žvokno. žràv, žráva, adj. frefsgierig, Cig. žrd, î, f. 1) der Biesbaum; dolg kakor ž.; – 2) ber Seitentram, der außerste Tram am Bugwagen ber Sagemuble, welcher ben Sageftod an ben Wagen festhalt, V.-Cig., Notr. ärdana, f. ber Raiferling, V.-Cig. ärdati, am, vb. impf. mit bem Biesbaum befestigen, Cig., Mik. žrd**ện**, *adj.* žrdeni trn, išči pod trn 2). Erdica, f. bie Leiniftange, Guts.; - bie Stange jum Ausspannen ber Bogeinche, M. žfditi, im. vb. impf. = žrdati, Cig. Erdka, f. dem. Erd; pticja Z., bie Bogelftange, Cig. žrdnica, f. bie Holgleifte am Dfen, C. žrdovinski, adj. = žrden: ž. trn, išči pod žręb, m. bas Los, Cig.(T.), C., nk.; — po drugih slov. jezikih. žrębanje, n. bie Ziehung, nk.; - prim. žrebati. žrębar, rja, m. = žrebčar, Svet. (Rok.). žrębárnica, f. = žrebčarnica, DZ. žrebati, am, vb. impf. lojen, nk.; - po drugih slov. jezikih. žrębčar, rja, m. ber Bejdalinedt, Cig.; žrebcarji, die Beichalmannichaft, Z. žrebčarija, f. die Beichalanstalt, Jan., Kr. žrebčáriti, arim, vb. impf. Beichallnecht fein, Cig. žrebčárna, f. = žrebčarnica, DZkr. žrebčárnica, f. die Pferbezuchtanstalt, das Bengitenbebot. DZ.

Google

žrębčarstvo, n. bas Beichalmeien, Jan., nk. žrobče, fta, n. bas Füllen, Mur., C. žrébčec, čeca, m. = žrebček, Valj. (Rad). žrébček, čka, m. dem. žrebec; das Hengstfüllen, Cig., C. Erobčovína, f. bas Beichalgeld, Cig. žrębė, ęta, n. bas Füllen; (źrebę, Cv.). žrebec, bca, m. ber Sengft. žrebecnják, m. bie Gebarmutter einer Stute, žrębėl, blà, m. = žrebelj, (žebel) Gor. žrebelj, blia, m. ber metallene Ragel; (nav. Zebėlj); žrębelj, Mur.; - iz stvn. grebil, Mik. žrębeljčič, íča, m. dem. žrebelj; 1) bas Rāgelden ; - 2) bie Relte, C.; pl. Trebeljcici, Gemuranelten, C. žrebeljnik, m. ber Nagelbohrer, Cig., Jan., C. žrębeljnjak, m. = žrebeljnik, Cig., C., Valj. (Rad). žrębeljski, adj. Ragel, Jan.; žrebeljske ko-nice, die Ragelspigen, Levst. (Podk.). žrébeljščak, m. = žrebeljnik, C (žrében) žrébna, adj. trătițig (o kobili), Cig., Jan.; - nam. stsl. szźrébna, Mik. Erebeten, inn, adj. 1) jum Fullen gehörig, M.; - 2) žrebetna kobila, die Füllenstute, Cig.; (nam. stal. sъžrėbętьпъ, Mik.). Erebeteti, im, vb. impf. Fullen werfen, Gor .-M., C., Mik., Z. žrobotnják, m. ber Füllenftall, Cig. 1. Žrebica, f. bas Stutenfüllen. 2. Trebica, f. 1) ber Schufnagel, ("zbica") Valj. (Rad); - 2) die Relte, DZ.; (zeb-), Jan. ; Erebice, Bewürznelfen, (Zebice) Lasce-Erj. (Torb). Trebicar, rja, m. ber Schuhnagelichmieb, ("tbičar*) Kr.-Valj. (Rad). žrebičast, adj. nelfenartig, (žeb-) Cig.; nelfenbraun, (zeb-) Cig. (T.). žrebiček, čka, m. bas Sengftfüllen, Valj (Rad). žrebíčen, čna, adj Relfen-: žrebíčna kislina, žrebično olje, (žeb-) Cig. (T.); žrebične glavice, Gemurgnelten, DZ. žrebicica, f. dem. zrebica; bas Stutenfüllen. žrębîčka, f. dem. žrebica; bas Stutenfüllen, Mur. žrebionica, f. bie Relfenblume, (žeb-) Jan. žrebīčnik, m. die Reste (caryophyllus), (žeb-) Tuš.(B.).žrebînčast, adj. nelfenbroun, (žeb-) Cig. žrebinec, nca, m. bie Gemurgnelle, (zeb-) Notr .-Cig., Jan., DZ. žrebíšče, n. ber Johlenhof, Cig., DZ. žrebitl, im, vb. impf Füllen werfen, Jarn., Jan., M.; = Z. se, Cig., C. žrebljar, cja, m. ber Ragelfcmieb; - ber Ragelframer; (nav. Zebljar). Zrebljarica, f. bie Ragelframerin; (nav. žeb-). žrebljarija, f. == žrebljarstvo. žrebljáriti, árim, vb. impf. = z žrebljarstvom se pečati, žrebljar biti; (nav. žeb-). žrebljárnica, f. die Ragelichmiebe, ber Ragelhammer; (nav. žeb-). žrebljarski, adj. bie Ragelfchmiebe betreffenb; žrebljarska babica, bas Rageleifen, Cig.; -(nav. žeb-).

žrębljárstvo, n. bas Ragelschmiebhaubwert; der Ragelhandel; (nav. žeb-). Zrebljati, am, vb. impf. mit Rageln befestigen, nageln, Mur., Jan., (zeb-), V.-Cig. žrębljėc, bljeca, beljca, m. dem. žrebelj; 1) das Ragelchen, Valj. (Rad); - 2) Erebeljci, bet Reiherschnabel (erodium cicutarium), Josch. Erebljion, f. ein eiferner Schuhnagel, Jarn. žrebljič, íca, m. dem. žrebelj; bas Nagelchen. 1. žrębnik, m. = žrebeljnik, (žeb-) Cig., Polj. 2. žrebnik, m. ber Lostopf, Cig. žrębovnica, f. die Losurne, DZ. žrelast, adj. rachenformig, Cig. žrętnica, f. das Flugloch am Bienenstod, Zv. žrélo, n. 1) ber Racben, Mur., Cig., Jan., C., Erj.(Som.), nk.; -- 2) ber Ranonenmund, Cig.; - (pečno) ž., das Ofenloch, das Feuerloch, Habd .- Mik., Cig., C., Rib. M.; - bas Flugloch am Bienenstod, Jarn., Cig., Jan., M., C., Gol.; — das Loch im Müblifteine, in welches bas Betreibe geschüttet wirb, Rib .-Mik., jughSt.; - ber Schlund, ber Abgrund, Cig. (T.); skalno Z., ber Felfenichlund, Cig.; ber Rrater, Cig., Jan., Jes., nk.; - ber Basserstrubel, Rib.-Mik.; — (fig.) peklensko z., ber Sollenrachen, Cig. žrénje, n. daš Fressen. žreti, zrem, vb. impf. freffen; gierig effen; zanicljivo nam. jesti: celo noč so žrli in pijačili. žrétje, n. = žrenje, žrtje, Cig., Jan., M. žif, žífa, m. = žerh, Dol. žig, žíga, m. ber Sarg, C., Mik.; - pogl. Zerf. žith, žiha, m. ber Sartophag, die Gruft, Kras, Ip.-Erj. (Torb.), Savinska dol.; - pogl. žerh. žrjav, áva, m., Cv., pogl. žerjav. žrjavica, f., Cv., pogl. žerjavica. žrlin, m. = koš, ber Hüdentorb, Bes. žfio, n. 1) = žrelo, ber Schlund, C.; -- 2) das Flugloch bes Bienenstockes, Goriška ok .-Erj. (Torb.). Irmlja, f. die Sandmüble, Dict., C., Mik., Valj. (Rad); večino zrnja v Istri žrmlje zmeljo, SIN.; - tudi pl. žrmlje, Z., vzhŠt.; iz: žrnylja, Mik.; stsl. žruny. žrmljáče, f. pl. == žrmlja, C. žemljáti, am, vb. impf. auf ber Hanbmühle mahlen, C. žemlfica, f. dem. Ermlja; 1) eine fleine Handmuble, vzhSt.; - 2) ber Augenstein ber Rrebfe, vzhSt.-C. žin, m. = žrnev, bie Handmühle, Sol., Z., BlKr.-Let. žrnāda, f., pogl. žernada. žrnáti, am, vb. impf. auf der Handmühle mahlen, Cig., Jan., BiKr. žino, f. pl. die Handmuble, Cig. žînek, m. die Handmühle, Mur., Met. žînev, ave, f. die Handmühle, Cig., Jan. žrník, m. die Handinühle, Jan., Sol., Mik. žíniti, im, vb. impf. auf ber Sanbmuble mablen, Rib.-Mik.; žrnjena moka, SIN,-C žrnovščák, m. der Treibstod für bie Handmuble, Hal.-C. Google žrnovec, vca, m. bas Heibetrant (calluna vulgaris), Rodik, Obrov, Pod Gradom - Erj. (Torb.). ženovina, f. ber Mühlsteinbruch, UET.

žînvi, m. pl. = žrnev, vzhSt.-C.

Eftati, am, vb. impf. taufchen, übervortheilen, Meg.-C., Mur., Cig.

žften, tna, *adj.* gefrāßig, Mur., Jan.

žîtev, tve, f. = žrtva, nk.

žrtje, n. das Fressen, Mur., Cig., Jan., Trub.-Mik., Valj. (Rad); z. in pijančevanje, Slom.

žítník, m. ber Proffer, C. žítnost, f. bie Gefráßigleit, Mur., Cig., Jan. žítva, f. baš Opfer, Cig., Jan., nk.; — (fig.) bas Opfer: z. svobode, sužnosti, nk.; - stsl. žitven, tvena, adj. Opfer : žrtvena gostba,

das Opfermahl, Cig. (T.).

žetvenica, f. bas Opfergefäß, Jan. (H.); - stsl. žitvenik, m. ber Opferaliar, Cig., Jan., nk.;

– stsl.

žrtveníšče, n. = žrtvenik, Jurč.(Tug.). Ertvina, f. ber Opfergegenstand, C.

žrtvíščo, n. die Opferstätte, Zora-C

žrtvoljúben, boa, adj. opfermillig, nk. žrtvovānje, n. das Opfern, nk.; — die Auf-

opferung, nk. žrtvovátl, ûjem, vb. impf. opfern, Jan., nk.; - ž. se, sich opfern, Jan., nk.

žrtvovavec, vca, m. ber Opferer, Jan.

žev, î, f. bie Gruft, BlKr.; - prim. Erb, Erg. žīven, vna, m. = žrnev, Jan., BiKr.

žrvnáti, âm, vb. impf. = žrnati, auf ber Sanb-

milhle mahlen, BlKr.

žubor, ora, m. bas Gelispel, Z.; — ž. čvrstih listov v gozdu, Vrt.; -bas Riefeln, C.; -hs. žuboren, rna, adj. raufchenb, riejelnb: ž. potok,

Zuboriti, im, vb. impf. murmeln, riefeln, faufeln, lifpeln, Cig., Jan., Z., Levst. (M.); (ževoriti, Strek.).

žuboriž, m. bas Bezwitscher: otroci imajo tak žuboriž med sabo, Gor.

žúčati, ím, vb. impf. jummen, C.

1. Zuga, f. 1) bie Drohung, C.; - 2) ber Mud, ni slisal niti cmrhe niti zuge, Let.

2. žūga, f. tako zovejo gosi, C., Št.-Valj. (Rad). Zugaten, ina, adj. brobenb, Drob., Cig., Jan.; žugalno pismo, ber Drobbrief, nk.

Zuganje, n. bas Droben, bie Drobung.

žúgati, žúgam, vb. impf. 1) brohen; ž. komu; s prstom z. komu; -- (= bevorstehen): žuga mu nesreča, Cig.; - 2) ž. koga, forbern: dolžnika 1., C.: aufforbern, antreiben: žugal me je, da pojdiva v gostilnico, Gor.; chicanieren, neden, Mur.; - prositi: oceta sem kruha žugal, Polj.

Zugavec, vca, m. 1) der Drober, Cig., Jan.; – 2) ber Zeigefinger, V. - Cig., C.; z žugavcem pod palcem pomencati, Glas.

žūgica, f. dem. žuga; tako zovejo mlade gosi in race, C., BlKr., vzhSt.

žūgljaj, m. der Mud, Jan.

1. Zugniti, zugnem, vb. pf. einen Lauf von fich geben, mudjen; ne zugni mi! Lasce - Erj. (Torb.); besedice ni žugnil, Zv.

2. Zugalti, Zügnem, vb. pf. zusammenfallen, zusammensinken, C.; bolnik Zugne, ber Kranke fällt vor Schwäche zusammen, C.

žuh, m. ber Bucher, bie Bucherzinfen, Gues., Trub.; na ž. dati denarje, Trub.; - prim.

srvn. gesuoch = Binfen, Mik.

žúhati, am, vb. impf. wuchern, ogr .- Mik. (Et.). Zuhelj. blja, m. ein burch Rauen gugerunbeter Rnollen, C.

žuhkoča, f. nam. žolhkoča, Habd.-Mik., C.,

Valj. (Rad).

žuhljáti, am, vb. impf. wiebertäuen, C. žūka, f. = žukva, Mik., Medv. (Rok.). žukāžka, f. = nihalka, kajk.-Valj (Rad).

žukno, n. = žvokno, Valj. (Rad).

žūkva, f. spanischer Ginfter (spartium juncoum), Mik., Medv. (Rok.); Die Banbweibe (salix vitellina), Z., Zemon (Notr.) - Erj. (Torb.); - prim. it. giunco (Binje), Mik. (Et).

Kula, f. die Kinderdutte, Plusna pri Bolcu-Erj. (Torb.); — prim. Zuliti — cucati. Kuluc, lca, m. 1) der Geighald, Cig., M., C.; — 2) der Todtengräber, Guts., V.-Cig., Jan.; — ber Leichenträger, V.-Cig. Kulej, m. der Langsame, der Zauderer, Guts., Z.

žúlica, f. = postružnica, postružnik :), Ro-

gatec-C.

Zuliti, im, vb. impf. 1) brudenb reiben: crevelj me žuli, sedlo konja žuli, Cig.; ž. si roke, die Hande bruden u. reiben; fie fcwielig machen (= fleißig arbeiten); Z. perilo, bie Baiche swifden ben Sanben reibend maichen, Z., Notr., Gor., St.; mehur E., eine trodene Blafe swiften ben Sanben brudenb u. reis benb erweichen, Z.; z. macko, bie Rage gwiichen ben Sanben gerren, martern, Z.; (pren.) ljudi z. (fcheren, bebruden), Cig.; denar iz koga ž., Geld jemandem abbreffen, Cig.; -2) fouen, Jan.; - tobak z. = stežka pušiti ter vleči, Lašče - Erj. (Torb.), Gor.; -= cucati, faugen, Pluina pri Bolcu-Erj. (Torb.); - trinten (zaničlj.), Cig., Jan., Erj. (Torb.); celo noc vince z., SIN.; kdor vodo žuli, mu po črevih kruli, Glas.; -3) etwas langfam thun, Z.; kaj tako dolgo žuliš! vzhSt.; — zaubern, Guts.

žulj , m. 1) bie Schwiele; žulji se mi delajo na rokah; - to so moji žuli, bas habe ich mir burch Arbeit erworben, Cig.; iz svojih žuljev koga rediti, Z.; - 2) ein langjamer Menich, vehSt.; - 3) vsaka ostra, bodljiva rastlina n. pr. scolymus, cirsium, carduus, eryngium, xanthium, Ist.-Erj.(Torb.); pos.bie Aderbiftel (cirsium arvense), Zemon(Notr.)-

Erj.(Torb.); — tudi: žûlj.

žúljast, adj. schwielicht, Cig.; - voll Schwielen, Ž.; žuljasta roka, C

žúljati, am, *vb. impf.* 1) == žuliti 1): žuljati in treti kożo s kredo, Vrt.; - 2) langjam etwas thun, C.

žúljav, adj. 1) schwielig; žuljave roke; — 2) langjam, langweilig, Jan.

Zuljavec, vca, m. ber Langfame, ber gauberer, Guts.-Cig., Jan.

Google

žúljec, ljca, m. dem. žulj, Valj. (Rad). žúljek, ljka, m. dem. žulj, Valj. (Rad).

zuljenje, n. bas Reiben und Druden; - (fig.) bie Erpreffungen, ZgD.

žúljevka, f. ber Gamanber (teucrium chamac-drys), SlGor., ogr.-C.

žūlinat, adj. schwielig, Mur., Cig., Jan. žūlka, f. == žulica, Rogatec-C.; = ein Bogen (Laibchen) Brot, (Zuljka) Jan., Z.; - bie Gemmel, St.-Cig.

žumāra, f. die Zwergpalme (chamaerops humilis), Z.; narediti kaj iz lesa palme žumare,

Vrt.; - prim. it. giumarra, die Stechhalme.
1. Žúpa, f. 1) ber Gemeinbecongress, Bohinj (Gor.)-Mik.; v župo iti, Bohinj-Svet.(Rok.); - 2) ber Gau, Jan., Cig. (T.); ber Bezirt, C.; - bie Bfarre, Jan., nk.; (hs.).

2. žúpa, f. die Suppe; - die Moftjuppe, Dict.,

Dol, jvzhSt.; — iz nem.

1. Zupan, ana, m. ber Amtmann, ber Goultheis, ber Dorfrichter, Meg.-Mik.; (= decano), Alas.; - ber Frohnvogt, Dalm.; = grujski služabnik, LjZv.; - ber Gemeindevorsteher, ber Burgermeifter; - Zupana igrati se, Zupana vledi, das Mühlenspiel spielen, Levst. (Rok.); (nav. špano vleči); - ber Gaugraf, Cig.(T.); – der Gespan, Jan.; veliki župan, der Obergespan, nk.; (hs.). 2. Lupan, ans, m. = Zupanec, ber Schuhfled,

Cig., Jan., C., Bes.-C.

županati, am, vb. impf, tudi : z. sc, bas Mühlenspiel spielen, (zep-, sp-) Lasce-Levst.(Rok.). župánčiti, ančim, vb. impf. mit lebernen Fleden

bejegen, M.

županė, eta, m. ber Sohn bes Zupan, Mik. Lupanec, nca, m. 1) ein leberner Fled am Oberleber bes Schuhes, Dict., Cig., Jan., M., C., Lašče - Erj. (Torb.), Vrt.; ž. ali zaplato prišiti, Jurč.; županec pri župancu, jvzhSt.;

— baš Fiidwort, V. - Cig.; — 2) županci, eine Art Birnen, C .; - prim. ha. zupa, eine Art Rieib, srlat. jupa, Mik.(Et.).

župánič, m. - kraljič, ber Rauntonig, C. županija, f. bie Gespanichaft, bas Comitat,

Cig., Jan., Cig.(T.), nk.

županijski, adj. Comitatše, Cig., Jan., nk. župániti, anim, vb. impf. = župan biti, C.,

Z., nk.

župánja, f. bie Frau bes župan, Mur., Cig., Jan., C., Mik., Strek.; mati županja, Erj. (I7b. sp.), Jurč.; (tudi v narodnih pesnih in ribniških smešnicah).

župānji, adj. = županov: županja hči, Npes. (Gor.)-Kres; — = županski: županje dolž-

nosti, Levst. (Nauk).

županováti, újem, vb. impf. = župan biti, nk. župánovka, f. = županja, Levst. (Rok.).

županski, adj. Bürgermeifter : županska opravila, -ske dolžnosti.

župānstvo, n. das Amt bes zupan, bas Bürgermeisteramt.

1. žúpen, pna, adj. 1) Gau-: zûpna ustava, bie Gauverfassung, Cig. (T.); - 2) Pfart., Jan., nk.; župna hiša, Str.; župni urad, nk.; (hs.). 2. Zupen, pna, adj. Suppen-.

župljan, ána, m. bas Bfarrlind, Jan., C., Vrt.,

župljanski, adj. Pjarrfinder-: župljanska ubožnica, bas Pfarrarmeninftitut, Levst. (Nauk).

1. žūpnica, f. 1) župnice so grajske njive, katere so grajščaki dajali županom v užitek, a lastnina je bila grajska, Levst. (Rok.); boš bom jeweiligen Bürgermeifter benutte Grundftiid, Rib.-Levst. (M.), Tolm.; - 2) ein gum Bfarramt gehöriges Grundftud, Jan., Tolm.

2. žūpnica, f. neko jabolko, Mariborska ok.-Erj. (Torb.).

župnīja, f. bie Bfarre, Z., nk.

župnijski, *adj.* Pfarr-, nk.; ž. dom, Slom. župnijstvo, n. das Pfarramt, nk.

1. Zupnik, m. 1) ber Bfarrer, Jan., Prip .- Mik. nk.; - hs.; - 2) eine fonnig gelegene Biefe Vest.

2. Zupnik, m. bas Beihnachtsbrot, ber Beibnachtetuchen, Cig., Rib. - Mik.; (mit allerlei Figuren aus Teig verziert, C.); - prim. kočevski: sipling, iz: sip = Gieb, tedaj: ein stebgroßes Brot; priprosti Kocevarji izrekajo tudi: schüpling ali züplink, Navr. Let. 1885, p. 167.

župnikováti, ujem, vb. impf. Pfarrer fein,

C., nk.župnikovina. f. die Bfarre, Raič, Trst. (Let.), Zora, SIN.-C.

župnina, f. bas Pfarrbeneficium, Jan. (H.).

župníšče, n. der Pfarrhof, nk. žūpništvo, n. bie Pjarrerswürbe, bas Amt eines

Bfarrers, Cv. žūpnjak, m. = 2. župnik, Cig., Lašče-Levst. (M.).

žūpski, adj. = župen, Bjarr : župska šola, Navr. (Kop. sp.).

zur, m. die Molte, Kras-Erj. (Torb.); - prim. stvn. sur, sauer, Mik.; švic. sauer (suur) = fauerliche Rachmolte, Levst. (Rok.).

žúra, f. = žur, Ip.-Erj. (Torb.), Kras; skuto denejo v prtiček, da se sprime in čista žura odteče, Vrtov. (Km. k.).

žūrba, f. bie Gile, kajk.-Valj. (Rad); - bet Fleiß, C.

žūrč, m. = džurdž, ein holgernes Beingefäß, St.-Cig., C.

žúren, rne, adj. fleißig, fchnell, C., Z. žurénček, čka, m. = leščnik, ki rad gre iz

skledice, Ip .- Erj. (Torb.).

Zurina, f. bie Sulfe ber Sulfenfruchte, C., Z., Ip.-Erj. (Torb.).

1. Zuriti, im, vb. impf. nothigen, antreiben: ž. koga, C.; ž. se, sich befleißigen, sich beeilen, Cig., Jan., C., ogr.-C.

2. Zuritt, Zurim, vb. impf. aushulfen, ichalen, entfornen, Cig., Jan., Strek.; grah, orehe, sirek z., Goriška ok., Kanal - Erj. (Torb.),

Kras; — prim. ružiti, žurjánec, nca, m. izluščen orch, Rihenberk-

Ĕrj. (Torb.); — prim. 2. žuriti.

žurnā!, m. dnevnik, časnik, bas Journal. Zurnalist, m. časnikar, ber Sournalift.

žurževina, f. neka trta (= gned, Ip.), GBrda-Erj. (Torb.). Count

— 976 —

žúšelj , šlja , m. etwas Bufammengefnetetes, Bufammengetautes: ein Rlumpchen, C.; ein Bufchel (3. B. Saare), C.; ein Bufchel Seu, C., Z.; - prim. zuhelj. žūstvo, n. ber Bucher, C .; - prim. zuh. žuváje, f. pl. (nam. žvaje, žvage), bie Labe am Webstuhl, Bolc-Erj. (Torb.). 1. Zuza, f. ein fleiner ichwarzer Rafer, Jarn.; - der Holzwurm, C.; erv, ki vrta v surovih deblih, Vest. 2. žúža, f. 1) eine langfame, langweilige Berfon, Cig., C.; (zuza-maza, bet Bogerer, Cig.); -2) ime kobili, kajk.-Valj. (Rad). žužānka, f. jedes schwarze, sehr fleine Insect, bas Raferchen, Mur., Danj - Mik. žážati, am, vb. impf. etwas langfam, faumig thun, St .- Z., C. žužàv, áva, adj. langfani, C. žužāvka, f. ber Rafer, SlGor .- C. žūžček, čka, m. dem. zuzek; bas Raferchen, Cig. žúžo, eta, n ein schwarzer Rafer, M. žūžek, žka, m. 1) bas Infect, Cig., Jan., Cig. (T.): ber Rafer, V. - Cig.; bef. verschiebene Ruffeltafer : ber Erbfentafer (bruchus pisi), Kras-Erj. (Torb.); = molj v bobu, Dict., C.; v ledi, Strek.; erni Z., ber ichmarge Rornwurm (calandra granaria), Erj.(Z.); črn si kakor ž., Kras Erj.(Torb.); – bie Ruchenichabe, Tolm .: - 2) ber Rienruß, Mur., V .-Cig., C., Dol. žúžel, §li, f. 1) = žužek, baš Jnsect, Bes.; - 2) ber Rienruß, Guts., Jan., Cig.(T.), DZ.; črn kakor ž., Guts., Jan. žužęla, f. bas Infect, ber Rafer, C. žužęlica, f. = žuželka, Jan. 1. žážeti, zlja, m. ein langjamer Menich, C. 2. žúželj, žljs, m. = žušelj, C., Z. žužętka, f. jebes fleine, schwarze Insect, bas Raferchen, Mur.; - ber Rafer, Cig., ogr.-C.; tudi: žúžeľka; črn kakor ž. ("žužovka"), Npes.-Vraz; - bas Inject (2001), Cig. (T.), Erj. (Z.), nk. žuželkoznávec, vca, m. ber Entomolog, Levst. (Nauk). žužętnik, m. bie Reuerfröte, Dol.-Cig žúženj, žnja, m. das Gefchväß, Tolm. žuževína, f. die Refoscorebe, C., Z. žúžica, f. das Goldfaferchen, Mik. žůžka, f. ime črni ovci, Kanin, Podmelci-Erj. (Torb.). žūžkast, adj. lohlfchwarz: žužkasta noč, C. žužkojed, jeda, m. Zuzkojedi, Infectenfreffer (insectivora), Erj. (Ž.), Cig. (T.). 1. žūžija, f. 1) ber Maufchler, Z.; človek, ki veliko tja v en dan govori in klobuštra, Bl-Kr.; - 2) bie Balblerche (alauda silvestris), C. žůžlja, f. = mala lopatica za žerjavico, Drefnica-Erj. (Torb.); - prim. žežel. žužljáti, am, vb. impf. faufelu, Jan.; (žež-), V.-Cig.; langweilig stammeln, (ZeZ-) BlKr.; — jaumig etwas thun, zaubern, Mur., Cig., Jan. žužljav, áva, adj. saumfelig, zauberhaft, Mur .-

Cig., Jan.

žužljavec, vca, m. ber gauberer, Mur.-Cig., žužljávost, f. die Saumfeligkeit, die gauberbaftigfeit, Cig. žūžnja, f. 1) ber unbeutlich Plappernbe, Svet. (Rok.); - ber Schwäger, Z., Vod. (Izb. sp.); - 2) ein saumfeliger, langsamer Mensch, ber Bauberer, Cig.; človek, pri delu zelo po-časen, Lašče - Erj. (Torb.), Svet. (Rok.); — 3) = usnen izpodveznik pri crevljih, ber Schuhriemen, Hrusica(Ist.)-Erj. (Torb.); -4) bie Bieplerche, ber Baumpieper (alauda trivialis, anthus arboreus), Cig., Frey. (F.). žužnjáč, m. 🚥 pri delu zelo počasen človek, Lašče-Erj. (Torb.), Svet. (Rok.). žužnjálo, n. = žužnjač, Lašče - Erj. (Torb.). žūžnjast, adj. = žužnjav, Dol. žužnjáti, am, vb. impf. 1) murmein: potoček žužnja, Z.; schwägen, Z., Vod.(Izb. sp.), Tolm.; undeutlich plappern, stammeln, Svet. (Rok.); burch die Rase reben, C., Z.; — 2) langsam etwas thun, saumselig arbeiten, C., Svet. (Rok.). žužnjav, áva, adj. stammelnd, lupelnd: ž. glas, eine Bifchelftimme, Cig.; laftig ichmagenb, Z. žužnjavec, vca, m. ber undeutlich, langfam redet ober failmfelig arbeitet, Cig. žužúr, rja, m. ber Spedfafer (dermestes sp.), Novake nad Cerknim-Erj. (Torb.). žváder, dra, m. bie Rindsmamme, die Quabbe, Cig., C. žvag, m. ber Reuerichwamm, Cig., Jan., C., Goriška ok., Banjščice-Erj. (Torb.); — prim. stsl.: svagara jesta guba i trasta, Mik. žváge, f. pl., nam. žlage, Ravn.-M. žváje, f. pl. nam. žlage, Jarn., Mur. žvala, f. bas Bebifs am Bferbezaum, Habd .-Mik., Guts., Jarn., Mur., Cig., Jan., C.; tudi: pl. žvale, Mur., Cig., Jan., BlKr., Valj. (Rad), jvthSt. žvaláti, am, vb. impf. = žvaliti, BlKr. žváli, m. pl. = žvale, Cig., C. žváliti, im, vb. impf. z. konja, bent Bferbe bas Gebifs anlegen, Cig., C. žvatnik, m. bas Rinneifen, C. žvanikelj, klja, m. die Fetthenne (sedum), Jan., Medv. (Rok.); - prim. ženikelj, žvápiti, im, vb. impf. fauend effen, mit vollem Munbe o. ungeschickt effen : jesti in Z., Fr .- C. žvárast, adj. hart, jähe: žvarasto meso, Polj. žvárití, im, vb. impf. fdiwer kauen (= po ustih valjati pa ne moči razžvečiti), Polj. žvéčati, im, vb. impf. = zvečati, flingen, C., Mik. žvěček, čka, m. nekaj ožvečenega, Gor. žvecen, ena, adj. jum Rauen bienenb, Rau-: zvecni poper, tobak, ber Raupfeffer, ber Rautabal, Cig. žvéčenje, n. das Rauen. žvečilo, n. bas Kauwertzeug, Cig.(T.). žvéčiti, im, vb. impf. 1) fauen; skorjo kruha ž.: — 2) plauschen, schmänen, Cig. žvęčnik, m. (20b) ž., ber Kauzahn, Cig. žvegla, f. bie hirlenpfeife; z. stransdica, Raic (Let.); - prim. stvn. suegala, suegila, bie Schwegel, Mik. (Et.). Cherente

žvegláč, m. ber bie Hirtenpfeife spielt, ber Bfeifer, Cig.

žvoglár, rja, m. = žveglač, C.; ber Hotenspieler, ogr.-Valj.(Rad).

Zveglariti, arim, vb. impf. auf ber hirtenflote spielen, C., M. 2voglati, am, vb. impf. 1) auf ber hirtenflote

Ġ,

120

, Sect.

Ę.

i la

.0 00

k (-

1. itt

b. ; =

r, fe

orte

04.

1000

oim.

OF :

ngian.

Ro**L**.

gis.

od, Z

igla#

sp.),

鮴

, C

rrio.

26d.-

€;

44

111

gr.

(ca

٠.

ъij.

dil

C

116

k.

و البالية

spielen, Cig., Jan.; - 2) schwäßen, plappern, KrGora.

žveglavec, vca, m. der bie Hirtenpfeife spielt, ber Bfeifer, Cig., Jan.

žvęglica, f. dem. žvegla.

žveka, f. die Blaubertaiche, M.

žvekáč, m. 1) der Rauer, Cig., Jan.; - 2)

ber Rlaffer, Skring.-Valj. (Rad).

žvekálo, n. žvekala, die Kauwertzeuge, Cig.

žvekanje, n. 1) bas Rauen; — 2) bas Geichwäh, bas Gemaich, Cig. žvekant, adj. teigig: ž kruh, Cig.

žvekáti, kâm, žvéčem, vb. impf. 1) tauen; – 2) ichwätzen, C.

žvekavec, vca, m. 1) ber Rauer, Jan.; - 2) ein laftiger Schwäter, Z.

žvekāvka, f. (mišca) ž., ber Ranmustel, Erj. (Som.).

žvškavt, m. 1) der Kauer, Cig.; — 2) ein läftiger Schwäger, Z.

žveketáti, etám, éčem, vb. impf. 1) fleinweise tauen, C.; - 2) fcmagen, Fr.-C.

žvékljast, adj. teigicht: ž. kruh, Z.

žvekljáti, am, vb. impf. tauen, Z. žvekútati, am, vb. impf. = žveketati, C., Z.

žvelincati, am, vb. impf. fleinweise tauen und beißen, C.

žvoliniti, înim, vb. impf. = žvelincati, Hal.-

žveljáti, âm, vb. impf. 1) langsam tauenb essen, ungeschickt essen, C.; — 2) langweilig, saumselig etwas thun, C.

žveljav, áva, adj. langjam beim Effen, C. žveljavec, vca, m. ein langfamer Effer, C. žveljkáti, šm, vb. impf. = žvelincati: On ga (mesa) ne žveči, ga ne žveljka, Ga pre-

kucne, da velja, Npes.-K. žvénčati, im, vb. impf. = zvenčati, flingen, Mur., C., Met.

žvengelj, glia (gelina), m. det "Schwengel", Mur., C.; — det Eidzapfen, Mur., C.; iz nem.

žvènk, žvénka, m. ber Rlang, Mur., Cig., Jan.;

ta denar nima pravega žvenka, Cig. žvénkati, am, vb. impf. flingen, C.

žvénkelj, klja (keljna), m. = žvengelj, ber Glodenschwengel, Cig., C., M.; zvonec brez žvenkeljna, Ben.-Kl.

Evenket, fta, m. bas Gellingel, bas Gellirre, Jan., nk.; mečev se čuje žvenket, Zv.

žvenketanje, n. das Klingeln, das Klirren; ž. orožja,

žvenketáti, etům, éčem, vb. impf. flingeln,

žvenkljänje, n. das Rlingeln, bas Geflingel: das Schellengelaute.

žvenkljáti, am, vb. impf. flingeln, icellen.

žveplár, rja, m. 1) ber Schwefelarbeiter, Cig.; - 2) rumeni Z., ber Schwefelfafer (cistella sulphurea), Erj. (Z.).

žvoplárnica, f. die Schwefelhutte, Cig.

žvéplast, adj. jópwefelicht.

žvepláti, 2m, vb. impf. mit Schwefel behandeln, schweselu; plesnjavo grozdje žveplajo; ž. če-

belne roje, Navr. (Sp.). žvéplec, pleca, m. bas Sulfib, Cig. (T); ogljendev z., ber Schwefeltohlenftoff, DZ.

žveplen, adj. Schwefel ., ichwefelig; Zepleni cvet, die Schwefelblume, Erj. (Min.); žeplena kislina, bie Schwefelfaure, Jan., Cig. (T.); Zeplena sol, das Schwefelfalz, Cig.(T.); žvepleni vrelec, die Schmefelquelle, Jes.

žveplęnast, *adj*. sowefelicht, Cig.

žveplęnat, adj. schwefelig, schwefelreich, Cig., Jan.

žvepleníca, f. das Schwefelhölzchen, Mur., Cig. žvepleničar, rja, m. der Schwefelhölzchenmacher, ber Schwefelholzchenvertäufer, Cig.

žvepleniti, im, vb. impf. = žveplati, Cig.

žveplénka, f. das Schwefelhölzchen. žveplonokiset, sela (sla), *adj.* jojmejeljauer,

žvoplenorumėn, éna, adj. fchmefelgelb. žvepienski, adj. ichwefelig, vzh.Št.; ž. ogeni,

Jsvkr. žveplice, f. pl. bas Schweselbergwert, C.

žvepliti, im, vb. impf. - žveplati, schweseln, Cig., Jan., Cig.(T.); grozdje ž., Levst (Rok.); sode, vino z., Cig.

žvepljénje, n. bie Schweselung, Cig.

žvéplo, n. ber Schwefel; z žveplom kaditi kaj; - prim. stvn. sučfal, *Mik.(Et.)*.

žveplobljúven, vna, adj. ž. ognjenik, bet Schwefelfrater, Cig. (T.), Jes.

žveplov, adj. Schwefel-, Jan. (H.).

žvépiovec, vca, m. baš Sulfür, Jan. (H.). žvęrca, f. 1) bie Bagenschmiere, vzhŠt. - C.;

2) neka mešanica za črnjenje belih niti, bie Schneiberschwärze, Dol.; - 3) psovka za človeka ali stvar, ki ni nič vredna, Levst. (Rok.); - iz nem. Schwarze.

žverga , f. ber Maulbreicher, ein laftiger Schwätzer, Cig., M., Gor.

žvorgálo, n. ber Schwäger, M.

žvergati, am, vb. impf. plappern, plaufchen, Cig., Jan.; - prim. žveriti.

žvérgav, adj. plapperhaft, Cig.

žvérgavec, vca, m. der Salbader, Jan.

žveriti, im, vb. impf. lauen, Vas Krn - Erj. (Torb.); krava staro usnje žveri, Polj.

žviglja, f. die Rothjuppe, Cig., Jan., Ravn .-M., BlKr.

žvingijáti, am, vb. impf. flingeln, ichellen: otroci z zvončki žvingljajo, BIKr. - C.; zwitschern, vzh.St.-C.; ptice žvingljajo, Glas. žviplja, f. die Riule, Jan., Lasko (St.)-Glas. žvîrgija, f. ber Hausröthling (silvia [motacilla]

Tithys), Frey. (F.). žvīrkati, am, vb. impf. platicen, platicen:

voda v škornjih žvirka, C. $\tilde{z}vizd$, m. $= \tilde{z}vizg$, C.

žvízdati, am, vb. impf. 1) = žvižgati, SiGor.-C.; - 2) fauer sein: vino žvizda, SiGor.-C. žvîzdec, zdeca, m. = zvizgec, saurer Bein, C. žvîžg, m. ber Bfiff; — bas Pfeifen: loviti rake na žvižg, Erj. (Izb. sp.).

žvīžga, f. bas Gepfeife, C., SIN. žvižgač, m. ber mit bem Munde pfeift, ber Bfeifer, Cig.

žvížgalica, f. bas Pfeifen, bie Pfeiferei, Cig. žvižgatnica, f. die Pfeife: parna t., die Dampfpfeife, DZ.

žvižgálo, n. bie Pfeife: parno ž., bie Dampf-

pfeife, Cig. (T.).

žvížgati, am, vb. impf. (ohne ein Inftrument) pfeifen; Lepo je žvižgal ino pel, Npes.-K.; ž. komu kaj, jemandem etwas porpfeisen; žvižgam si za kratek čas; pojdi rakom žvižgat! == geh jum Rudud! Žvižgaj, žvižgaj, črni kos! Npes.-K.; — veter žvižga skozi razpoke; - ziiden: gad zvizga, kače zvizgajo; svinčenke žvižgajo po zraku, mimo ušes. žvižgav, áva, adj. pfeijenb: žvižgava raca ==

žvižgavka 2).

žvižgavec, vca, m. 1) ber mit bem Runbe pfeist, der Pfeiser, Cig., Jan.; — 2) gad 2., die Bischnatter, Cig.; — 3) ein saurer Wein, C., Dol.-LjZv., jvzhSt.; — 4) neka jed iz češpelj, Gor.

žvižgavka, f. 1) die Pfeiferin, Cig.; - 2) zvizgavka, die Bfeifente (anas Penelope), Cig., Frey.(F.); - 3) denar, katerega botri svojim krščencem o veliki noči darujejo, St.-Glas.

žvîžgec, geca, m. 1) ber Bfiff, C.; - 2) ein faurer Bein, C.

žvižgetáti, etům, éčem, vb. impf. == žvižgljati, C.

žvížglja, f. eine Art Ente, C.

"žvižgljáti, am, vb. impf. pfeifen: Poslušam moj'ga, K' na polju žvižglja, Npes.-K.; mitichern, C., M.

žvížgniti, žvížgnem, vb. pf. einen Bfiff thun, Cig.; žvižgnil je svojemu konju, Let. žvížniti, žvížnem, vb. pf. = žvižgniti, M.

žvókno, n. das Ofenloch, Cig., Jan.; das Feuerlody, (tudi: zvokno) Valj. (Rad); - prim. žekno, žoltno.

žvórec, rca, m. bas Bohrerheft, C.

žvrčanje, n. bas Riefeln, Cig.

žvíčati, im, vb. impf. riejeln, Cig.; funtmen, Jan., Let.

žvîgla, f. — žvegla, C.

žvegláti, am, vb. impf. 1) riefeln, Cig.; - 2) orgeln, leiern, Mur., C.; trallern, wirbeln, Mur.; swittdern, C., Z.; - prim. bav. schwegeln = pfeifen, Levst (Rok.).

žvrgolenje, n. das Gezwiticher.

žvrgoleti, im, vb. impf. zwitichern, trillern, wirbein; - prim. zvrglati.

žvrgolovati, am, vo. impf. zu zwitichem pflegen, nk.

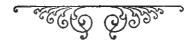
žvik, interj. platích! C.

žvíkalica, f. die Spripe, C.

žvíkati, žvíkam, vb. impf. sprigen, C.; po vodi z., im Baffer priticeln, Z.; - prim. švrkati.

žvěklja, f. ber Quitl, ber Sprubler, Cig., Kanalsko-Erj. (Torb.), Vod. (Izb. sp.).

žvrkljáti, am, vb. impf. quirlen, Cig.

Dodatki in popravki.

K pripomnjam:

str. VII., v. 6. od spodaj (pod črto) dodaj: gosp. Fr. Schneider (z vzhodnega Štajerskega);

Joz. Volc (z Gorenjskega);

h kraticam:

str. XIII. dodaj: stil. = stilistica (spade v stilistiko).

A.

ares, m. bunner Rebel vor Sonnenaufgang,

apnáriti, ârim (nam. im).

apnénec (nam. apnênec).

apnénka (nam. apnênka).

ar, m. ploskovna mera, ber Are.

Poh. áresen, sna, adj. neblig: aresno je = ares ie. Poh. áškrt, m. prim. nem. Anfajrot - štritof 1) (?). B. bábiti, bâbim (nam. im). baháriti, ârim (nam. im). bakrárnica (nam. - arnica). baracnica. f. bie Gartenaster (aster chinensis), vzhSt. barvotisk, tíska (nam. barvotîsk). basa, f. bie Salsbinbe, KrGora. báviti se, bâvim se (nam. im se). báza, f. = ruha za seno, Gor. bébiti, bębim (nam. im). becati, im, bioten (nam. bloden). becek, cka, g. v. bas Bierfafs (nam. bag Bierbedakati, am, 2. v. jum Beften haben (nam. halten). belestrati, am, dodaj: - mit allen Gloden wirr burcheinanber lauten, Zv. beléžiti, êžim (nam. im).

beiodébeln (nam. beiodébeln).

prim, butoglavec.

bereg, m. dodaj na koncu: vzhSt.

betoglavec, vca, m. ber Didtopf, ber Didicabel:

težko je betoglavca pregovoriti, Notr.; -

bezgovec, vca, m. dodaj: ber Solunberbrantwein, Gor. bíkovica, f. = bikovnica 1), (nam. bikovnica). bînkla, f., pogl. vinkla. biričevati, ujem, vb. impf. = za biriča biti, Jurč. bistromîseln (nam. bistromíseln). blagovéren (nam. blagovéren). blato, dodaj na koncu: blata, Sumpfwiesen, KrGora. blékniti (nam. blékniti). blésti, 3. v. fajeln (nam. fajeln). bléščatí (nam. bleščáti); - 3) = bolščati (nam. bléščati — bolščati). blodnomîselje (nam. blodnomîselje). bobótniti, ôtnem (nam. bobôtnem). bobóv (nam. -6v). bobóvka (nam. bobôvka). bóbrovec, vca, m. das Bibergeil, Strp. bóčiti, bóčim (nam. im). bodec, dodaj v 2. v .: - ber Trofat, Strp. bodíca, dodaj: — pl. bodice = železne vile s tremi roglji, Dol. bôdljaj (nam. bódljaj). bộg, o. v. bor (nam. bon). bogomîsein (nam. bogomisein). bogomiselnost (nam. bogomiselnost). bogomộlec, lca, (nam. -mộljec, lca). bogosprijeti, dodaj na koncu: Lašče - Levst. (Zb. sp.),bôgstvo (nam. bôgstvo). bohoridica, f. bas von A. Bohorid feftgeftellte flovenische Alphabet, nk. bojazljīveo, vca, m. ber Furchtfame, nk. bojazijîvka, f. bie Furchtsame, nk. bojě, dodaj na koncu: - (prim. bojo da ne,

mahrscheinlich nicht, Ben.-Kl.).

bókanje (nam. bôkanje).

bókati, am, vb. impf. = kričati: fantje po noči bokajo, otroci bokajo, Kamnik (Gor.).

boraga, lat. borrago (nam. borago).

bosopétiti, pêtim (nam. pétim).

bóta, dodaj: bote = suknena nizka obuvala, KrGora.

bótrič, m. = boter, KrGora,

bôžati, dodaj v 1. v.: tudi: bôžam, Valj. (Rad).
bôžji, dodaj na koncu: — (bôžji, v zvezah:
b. grob, pot, Cv.).

bráda, v predzadnji vrsti: tragopogon arvensis (nam. arvense).

bradáča, f. sekira b., bas Bartbeil, Zv.

braduc, m. das Rinberlatchen, das beim Effen vor die Bruft gebunden wird, vehSt.

brásati (nam. brasati).

brati, dodaj na koncu: Mašnik od mene grehe bere, Npes.-Vraz.

bremên, adj. idjwanger: bremena ženska, Notr. bremenàt in naslednje besede do: bremenstvo (nam. brem-).

brêncija, f. = brenča, KrGora.

brenda, f. bie kleine Charfreitagratiche, Gor. brezjak, m. eine stattliche Birke mit aufrechtstehenden Zweigen, Poh.

breztelêsen, breztelêsnost (nam. -és-).

brijava, dodaj: — = moštna grenkoba po vretju, νζħSt.

brînje, dodaj: strupeno b., ber Sevenbaum (juniperus sabina), Strp.

brociti, brocim (nam. im).

brójiti, dodaj: brojíti, ím, kajk.-Valj. (Rad).

2. brusnica, dodaj v 3. v.: Kor.

brvica, f. = brvca, Levst. (Zb. sp.).

brzotisk, tíska (nam. brzotisk).

buca, dodaj v 2. v.: divja b., die Baunrube (bryonia), Strp.

buháč, m. ber Puffer (bei Eisenbahnwagen),

1. bûlec itd.

2. bûlec, lca, m. = debel gumb, Gor.

buljak, m. das Blutschwär, der Anthrag, Poh. bunčiti se (nam. bunčiti se).

búrja, dodaj na koncu: — 4) baš Ulmraujaj (rhododendron hirsutum), Bohinj (Gor.).

burkláriti, årim, vb. impf. = burklati, Str. bût, m. = bèt, z bûtom = z betom, Tolm.

C.

campîn, m. — cepin, Notr.
câpec, dodaj: — — spodnje žensko krilo, Dol.
celotisk, tiska (nam. celotîsk); — dodaj na
koncu: — češ.

cépati, praes. tudi: cépljem, Mur.

cepî (nam. cepí).

cepîvo (nam. cepívo).

cesárščak, doduj: - ber Raijerliche, ein taiferlich Gefinnter: dober c., Zv.

céstica, f. dem. cesta.

cesta, f. dem. cesta, Levst. (Zb. sp.),

elba, dodaj: — pol jedrca orehovega, Cerkljansko - Štrek. (Let.); — prim. bav. zib zib! Lodruf für das Hausgestügel, Štrek. (Let.).

cikorija (nam. cikorija); — 2. v.: intybus (nam. intibus).

cimavica, dodaj: - ber Eiszapfen, vehSt.

elmer, m. ber Gistapfen, vyhSt.

cimiti, cîmim (nam. im).

1. cînek, dodaj: (cínek, Cv.).

eiriliöki, adj. gur cirilica gehörig, Cv.

emules, m. das Lungentraut (pulmonaria officinalis), vzh.St.

cmúliti, dodaj na koncu: vzh.Št.

cukrovnica, f. bie Buderbuchfe, Jan.

cúlco, n. dem. culo, Dalm., Vaij. (Rad).

cúlo, n. = cula, Dalm., Dol.

evésti, popravi tako: cvesti (cvesti), cvetem in cvésti, cvétem; — dodaj na koncu: — nebo cvete, es sind Schäferwollen am himmel, Gor.

evêt, v 8. v. na koncu dodaj: vzh.St.

cvetan, popravi tako: 1) blumig; -2) Balms: cvetnì tjeden, cvetnà nedelja, Cv.

cvîrati (nam. cvirati).

evŕčati (nam. cvrčáti).

Č.

čákati, čákam (nam. am).

časývnik, m. = glagol, baš Berbum (gramm.),

Jan.

čaška, f. dem. čaša, Met.-Levst. (Zb. sp.).

čelệšnik, dodaj: (čelệšnik, Cv.), čéliti (nam. čéliti).

čenčan, ans, m. ber Blauberhans, Gor.

čendráti, šm., vb. impf. — na drobno sekati, KrGora.

čépati, čépam, vb. impf. == s čepi vezati (tesarski izraz), jvzhSt.

česíka, f. ber Holssplitter, vzhSt.

česmîlje, n. = česminje, Dol.-Cv.

čęstka, f. bie Partifel (gramm.), Cv. češárek, (Cv., nam. češárek).

četovodja (nam. četovodja).

četveroogełnik (nam. četveroogełnik).

četveroogeln (nam. četveroogeln).

čigá, pron. (nam. čigâ), Cv.

čigàver, čigàveršen (Cv., nam. -gāv-). 1. čîstec, dodaj: 3) ein nicht befruchtetes Ei, vzhŠt. čívkniti, čívknem, vb. pf. 1) einen Bieplaut hören laffen; - 2) č. (= udariti) koga z bičem, KrGora. čivljáti, am, vb. impf. = čivkati, Zv. čokotáti, otam, očem, vb. impf. platicern: ploha čokota, Zv. 1. črepáti, črépljem, vb. impf. = počasi jesti, počasi hoditi, KrGora. 2. črépati, pam, pljem itd. črepînjak, dodaj: - = kraj, kamor mećejo črepinic. čręz, I. praep. dodaj: črez, Cv.; II. adv. čręz, Cv.; tudi: čręz, Dol. 2. číkati, číkam (nam. črtam). črnúlja, f. bie Brünette, LjZv. čúrčeli. člia, m. ber Maistolben, KrGora .; iz nem, čúti, čújem (nam, čůjem).

D.

dânje (nam. dánje). davíca, dodaj na koncu: - tudi: davica, Strp. débet, dodaj v 17. v.: Dol. dejáti, III. dénem, dodaj: (dénem, Dol.). deklè, tudi: dèkle, Cv. dêrati (nam. dérati). deréze, dodaj na koncu: Gor. desétič, m. (nam. desetič, íča); - dodaj: == 30 parov pesti konoplje, Ig (Dol.). desétnica, desétnik (Cv., nam. -sêt-). desettisocica (nam. desettisocica). dételjen, dêteljno (nam. deteljno) seme. dételjica, dodaj: mrzlicna d., ber Bitterflee, deti, II. dénem (dénem, Dol.), (nam. denem). detinji (nam. detînji), dovetdnevnica, f. eine neuntägige Anbacht, bie Rovenne, Cv. devêtek (nam. devêtêk). devetêr (nam. devetér). devetkati, v 1. v. ein gewisses (nam. gewißes). devetoôgein, -ik (nam. -óg-). devêtred, dodaj: devetrêd, Mur. dežéla, dežéle, -elé, (Cv., nam. ê). dežéten, dežětní (nam. deželní) glavar. dežétski (Cv., nam. dežétski). dirēkcija (nam. dirékcija). direndaj, dodaj na koncu: direndaj, Cv. dláka, dodaj v predzadnji vrsti; po dlaki (= po volji) biti komu, DSv. dlèsk, diéska (nam. dieska).

dléskati (nam. dléskáti). dò. Il. praef. (nam. praep.). doboslôvie (nam. -slóvie). dobovíčast, adj. majericht, Cig. dobromîsein (nam. dobromísein). dobrovôljče, dobrovôljček (nam. -vólj-). dohajati 1) dodaj: einruden, DZkr. dohod. dodaj na koncu: - bie Einrudung, DZ. dojāhati (nam. dojáhati). dojen, dodaj: - dojno, ega - mleko, νζhSt. dokladek, dodaj: - - doklada, ber Buichlag, DZkr. dokláti, dodaj: - = zaklati (bolno živinče, da je meso še za rabo), jvzhSt. doklê, dodaj: - tudi: wie weit? Kr. doklêr, dodaj na koncu: - 4) jo meit, Kr. dokôder (nam. dokôder). dolanji (nam. dólanji). dotbáč, dodaj: kopitni d., ber Sufreißer, Strp. dóleka (nam. doleka). dolétanje (nam. dolétanje). dolétati, lêtam (nam. dolêtati, am). doletávati (nam. -let-). dolêtek, tka (nam, dolêtek). dôm, dodaj na koncu: gen. tudi: domû, z dômu, Cv. domacinec, 2), dodaj: ber heimateberechtigte, DZkr. domešétiti, ệtim (nam. étim). domîselnost (nam. domís-). donêsek (nam. donêsek). donòs, nósa (nam. nósa). donôsek, ska, m. = donesek, DZkr. donósen, sna, adj. Beitrage-: donôsna dolznost, DZkr. doplatíti, ím (nam. doplátiti, im). doplávati, plävem (nam. doplävati, em). doplavíti, ím (nam. dopláviti, im). dopüstnik, m. ber Urlauber, DZkr. doschdôb, doschkrát, doschmâl, doschmáten (nam. -seh-). doséliti se, sélim se (nam. sélim se). dosôdba (nam. dosódba). dostáti, II. stänem (nam. stanem). dostójen (nam. dostójen). dostójnost (nam. dostójnost). dostrójiti strójim (nam. im). doščéniti, ščénem (nam. ščęnem). došęstek (nam. došęstek). dotik, tíka (nam. dotík). dotipati, tipam, pljem, vb. pf. taftenb erreichen o. finden. dotîrati, am (nam. dotirati, tîram).

dovôžnja (nam. dovôžnja). dovršljiv, íva, adj. = dovršen (gramm.): dovršljivi glagoli, Levst. (Zb. sp.). drêmavt (nam. drémavt). drêven (nam. drêven). drevoréja (nam. drevorêja). degnjenee, nea, m. ber Reibungelaut, Cv. drộlj, m. pogl. trolj 2). drvénec (nam. drvénec). dŕžati (nam. držáti). duhóvščnica (nam. -ôv-). duhóvnica (nam. duhôvnica). duplika (nam. duplika). dúša, 2), dodaj: - tudi: bas Lampenbochtrobrchen, Kr. dvanajstdéřen, dvanajstdnéven vvrsti za besedo: dvanajst. dvanajstfúnten, dvanajstfûntnik vyrsti za besedo: dvanajsti (oziroma: dvanajsterostràn), dvanájsti, num. ber amölfte. dvorána (nam. dvorána). dvostěbrie (nam. dvostébrie).

G.

ganalica, f. bas Stathfel, Volče - Erj. (Torb.), Cirk.-Baud.(Arch.). gerpa, f. ber Maistuchen, C. gladkopolt, polta, adj. von glatter Saut: gladkopolta deklica, Str. glasbovína, f. boš Musitstůď, nk. glasovódja (nam. glasovôdja). glóbati, v 5. v. pred grübeln dodaj 2). globokomîseln (nam. globokomîseln). gnéčiti, im (nam. ím). goba 1), dodaj: v gobe hoditi: Somminue fuchen geben, LjZv. gomezéti, dodaj na koncu: - mouffieren: gomezeci prah, das Braufepulver, Jan. gomúlja, dodaj: = pečena potica v podobi kolača, Notr. gòn, gọna (nam. góna). gorênjski, adj. oberlanbijch. gorję, v 1. v. bajs (nam. baß). gornik 1) in 2), dodaj: tudi: gornik, Cv. grásati (nam. grásati). grásiti (nam. grásiti). grdíti, dodaj na koncu: - grditi, Valj. (Rad). grébati, grébam (nam. am). grebênanje (nam. grebénanje). gredé, dodaj na koncu: gredê, Cv. grêdje (nam. grêdje). 1. gréniti, grénem (nam. grênem), grenobiti, im (nam. grenobiti, ôbim).

grizíca i) dodaj: — wívček, s katerim se preja na klobčič navija, Ig(Dol.).
grniti, nem (nam. grnem).
grobokôp, kópa (nam. kópa).
gromzélišče (nam. gromzelišče); — dodaj:
KrGora.
grpa, pogl. gerpa, jirpa.
gúlica, f. ein armfeliger Besit; šest nas je, pa
od te gulice živimo, vyhSt.
gúno, Kras, (nam. Kras.).

H

hábiti, dodaj: habíti, ím, Cv., Valj. (Rad).
hénjati, dodaj na koncu: — (po Škrab. [Cv. XII. 12] hénjati, iz srvn. hengen — nachlaffen, aufhören).
hläčkar, rja, m. psovka meščansko oblečenemu človeku, vzhŠt.
2. hlapíti, ím (nam. hlapiti, im).
hlátati, hlätam (nam. am).
hléniti, hlệnem (nam. hleniti, nem).
hmělj, dodaj na koncu: govori se tudi: hměl, la.
2. hobotáti, otám (nam. otám).
hranîvec 1), dodaj: ber Sparer, Vod. (Izb. sp.).
hudomísela (nam. hudomísela).

I. imênka, f. ber Spisname: otroku grde imenke

davati, Mariborska ok.-DSv. ino (nam. ino). istije, dodaj: - bie Dfenthiltpfoften: kamenite i., Ig (Dol.). istovnik, m. ber Berbinbungsbalten, ber Dienthurpfosten, Ig(Dol.). iz (nam. iz). îzba ι), dodaj: izbà, Cν. izbèg, béga (nam. izbêg). izblékniti (nam. izblékniti). izbljeváti (nam. izbljeváti). izbóčiti, bộcim (nam. bộcim). izdājati 2), dodaj: kleti in i. (zdajati), Bas.; jel jo je karati in i. (gdajati, vermunichen). LjZv. izéti, ízmem, dodaj: izmèm, Cv. izgájiti, dodaj na koncu: - 2) i. se, absterben (o lesu), (zgajiti se) Mur. izgnánec (nam. izgnánec). izgnánka (nam. izgnánka), izgòn, góna (nam. góna). izgûba, dodaj na koncu: - = človek, ki ne ve kaj storiti in kako si pomagati, Temljine (Tolm.), Cerkljansko-Strek.(Let.). izgúriti, im, vb. pf. = izgurati: izgurjen starec.

Glas.

izhodee, dea, m. izhodei (shodei), die Bienen, bie vor bem Schwärmen auf Rundschaft ausgehen, vehSt.

izkljuváti, dodaj: kljúvam.

izkrváviti, švim (nam. izkrvavíti, ím).

iziégati, lêgam (nam. am).

izlégniti, nem (nam. lêgnem).

izlétati, lêtam (nam. am); — II. vb. pf. izlétati, am; dodaj: na koncu: — 2) i. se, sid burd Laufen abmüben: lačen kak 'zletan pes, Danj. (Posv. sp.).

izlíčiti, lîčim (nam. im).

izlókati, lóčem (nam. izlókati, čem).

izlòm, lóma (nam. lóma).

izmečkáti (nam. izmečkáti).

izmeniti, im (nam. izmeniti, im).

2. izmétati, mêtam (nam. tem).

izmirati, dodaj na koncu: praes. izmiram, Valj. (Rad).

izmlatek, tka, m. bas Dreichermaß, ber Dreicherlohn (in natura), Cig., SIN.-C.

izmlatitl, im, vb. pf. 1) burd Drefchen herausbringen, ausbreichen; — 2) fertig breichen, ausbreichen.

izm?dati, am (nam. izmfdati, mfdam).

izoglenęti, izogleniti, izogliti (nam. -oglj-).

izogníti se, ógnem se, vb. pf. ausweichen. izpáhavec (nam. izpáhavec).

izpanavec (nam. izpanavec).

 izpęhováti, vb. impf. ad izpęhati (nam. izpęhati).

izpehováti, ûjem, vb. impf. ad izpehniti.
 izpískati, skam, dodaj: ščem.

izplákati, am (nam. plákam).

izplęvšati (nam. izplevšati).

izplóskati (nam. izplóskati).
izpočítati 1), dodaj: ermägen: zapovedi božje po gostem premišljevati in izpočitati, (spo-)

izpodręc, m., pogl. izpodbrec.

Jsvkr.

izprázniti, im (nam. práznim).

izpreletováti, ûjem, vb. impf. ad izpreleteti; 1) anwandeln; — 2) i. se, hin u. her fliegen: golobje se izpreletujejo, Z.

izpreobřnjenje, dodaj: izpreobrnjenje, Valj. (Rad).

izpúhati, am (nam. půham).

izrētati, dodaj: — (pren.) izretan, physisch zerruttet, Dol.

izrúžiti, růžim (nam. im).

izsęłnik (nam. izsełnik).

izsípati, sîpam (nam. pam).

izsméjati se, sméjem se, dodaj: sméjam se.

izstrójiti, strójim (nam. im).

izšáliti se, šálim se (nam. im se).

iztehtati, am (nam. iztehtati, tehtam.)

iztékati, têkam, dodaj: čem.

iztēkvež, m. bie Amortifation: na i. si denarja izposoditi, Savinska dol.

iztélen, pravilneje: stélen.

izteptáti, izteptávati (nam. -tep).

iztisk, tíska (nam. iztísk).

Iztrépati, trêpam, pliem, vb. impf. ad iztrépati (·páti), Dol.

iztrózniti, nem. vb. pf. == iztrezniti, im.

izúmiti, dodaj na koncu (nam. stsl.): ves je že izumljen, Bohinj (Gor.).

izústiti, üstim (nam. im).

izvęžiti, im, (nam. izvęžíti, ím).

J.

jájce, dodaj na koncu: — jajcè, jájce, Cv.

jarica 2), eine im Frühjahr ausgebrütete henne (nam. eine junge henne).

jędkati, dodaj: — = jesti (v otročjem govoru). Dol.

jégati, vb. pf. (nam. impf.).

jeiệnče (nam. -énče).

jesénščak (nam. -sện-).

2. jęza, v 2. v. Hanfelftuhl (nam. Hanfelftuhl) jezičiti, dodaj: kaj, še ti bodeš tu jezičila? Jurč.

K.

kadílo, dodaj: — 3) die Rauchrequisiten, Zv. kako (nam. kako), Cv.

kàkor (nam. kàkor); dodaj na koncu:--kàker, Cv.

2. kat, dodaj: — coll. bie Rulgtreber: s kalom pitati živino, Gor.

kápčiti (nam. kapčiti).

kāpek, pka, m. == 1. kap 2): šel sem po celi vasi od kapka do kapka, Rib.

kâvec, dodaj na koncu: pogl. skavec.

kedő, v 2. v. Cv. II. 5. (nam. 5t).

kisík, kisíkov, (nam. -ik).

ktada 2) dodaj: - ber Grunbbaffen eines bolgernen Gebaubes an ber Langenfeite, jugh St.

klātnik, ki stoji za besedo: klasti, vvrsti za besedo: klalnica.

klasováti, dodaj na koncu: k. se, in Rolben schiefien: koruza se klasuje, jvzhŠt.

kléjati, bolje menda: klejáti.

kljúčiti, kljúčim (nam. im).

kmetski, adj. Bauern-, bauerlich, nk.

kočemájka, s. prim. polj. kuczbaj, grober Fia-

kočamajka, s. prim. polj. kuczbaj, grodet Hldnell, kuczbajka, ein darans gemachter Franenrod.

kolâčnik, dodaj: — = tvorilo za kolače, Gor.

kolēg, m. = kolega. kolēga, m. tovariš v šoli, v službi itd., ber College. 2. koléhati (nam. kolékati). kólikočas, kólikokrat (nam. kóliko-). kôlikor (nam. kôlikor); dodaj na koncu: kòliker, Cv. kolôvratec (nam. -lôv-). korên, dodaj na koncu v predzadnji vrsti, bozieni k., Die Binterblume (eranthis). korenosloven, vna, adj. etymologijch, Cv. korenosiĝvje, n. die Etymologie, nk. kosítrski, adj. = kositrov, Cig. kotlenica, f. ber Reffelofen, vzhSt. kováčnik, Beigblatt (nam. Beis.). kovačúlja, f. = kovačica 1), Gor. kóza 2) dodaj: die einreihige, überbachte Ge-treideharfe, Otaleke/Gorik.)-Strek.(Let.). kozlovišče, n. die einreihige, überdachte Ge-treibeljarfe, Otalete(Goris.)-Strek.(Let.). kratkodóben, -bnost (nam. -dób-). kréhniti (nam. kréhniti). 2. krès, krésa (nam. krésa). krésniti, kręsnem (nam, kresnem). kfhati, am (nam. kfham). kritie (nam, kritie). krivina 1) dodaj: - krivine, die gefrummten Butfebern, Notr. krivka (nam. krîvka). krozúlja, na koncu: Zv. (nam. Vrt.). krožílo, n. ber Birtel, vzh.St. krpúcati, úcam (nam. am). krūšar, dodaj na koncu: krušár, Kras. krūšarica, dodaj na koncu: krušarica, Kras. kučemájka, f. = kočemajka, C. 1. kútiti se (nam. kutiti se). kvânta do: kvantuza vvrsti pred besedo: kvapa. kvîšku, dodaj na koncu: - kvíšku, Cv. kvîhati, dodaj; govori se tudi; kvêrhati kvîrheti, vzh.Št.-C.

Τ.,

1. légniti (nam. légniti).
1ékniti, dodaj na koncu: — praes. léknem, Cv.
1eníti se, ím se (nam. léniti se, im se); na koncu dodaj: tudi: léniti se.
1enobíti se, ím se (nam. lenóbiti se, ôbim se).
1epák, m. bie Affiche, nk.
1éskniti, lésknem (nam. lésknem).
1esníčnjak (nam. lesníčnjak).
1estváne, f. pl. ber Leiterwagen, Dol.

1éščerba (nam. léščerba).
1ežánec, nca, m. bie Thürpfoste, Cerkno (Goriš.).
ljúbček, ljúbčič, ljúbec, ljúbek (nam. ljûb-).
loščèc, dodaj na koncu: lóščec, Cv.
lotíti se, dodaj na koncu: lótiti se, lýtim se, Valj. (Rad).
lóven, lôvna (nam. lôvna) doba.
lôvež (nam. lôvež).
lôvstvo (nam. lôvstvo).
lučášnica, dodaj: — lučalnice — zanke pri statvah za tkanje rešet, Rib.

M.

mándravec, vca, m. = mendravec 3), Gor. mejáš, dodaj na koncu: - 3) ber Rainweg zwijchen zwei Felbern, Dol. méjen (nam. méjen). mejzóben, bna, adj. bental (gramm.), Cv. melek, dodaj v začetku: ber mehlige Theil bes Betreibefornes, veh.St. mendravec, dodaj na koncu: Dol. mériti, mêrim (nam. mêri). mesiček 1), dodaj: - bie Handharmonita, Lašče. méžiti 1), dodaj; mežíti, ím, Dol. militi, milim (nam. milim). mîmo, dodaj na koncu: — mimo, Cv. mîšnik, m. = vrtovrat, die Kornweihe, C. mlajíti, ím (nam. im). močičevje, n. bie Breiselbeere, Gor. morè, adv. Rib., pogl. morebiti. mornár, dodaj na koncu: prim. it. marinaro. motiti, v predzadnji vrsti: jvζhSt. (nam. Piš.) movje, (nam. movje). moždžíti, ím (nam. moždžiti, im). mfzniti, mfznem (nam. mfznem).

N.

nabôjec (nam. nabôjec).
nabójnost (nam. nabójnost).
nabrijûzgati, am (nam. nabrijúzgati, űzgam).
načákati se, čákam se (nam. am se).
načétek (nam. načétek).
načéten, načétni (nam. načetni) list.
načétiti (nam. načétni).
načétje, načétnica, načétnik, načétništvo,
(nam. -čé-).
*
načénjati (nam. načénjati).
nadgôrnik (nam. nadgôrnik).
nadstébrje (nam. nadstébrje).
najpřvi, num. bet affererite.
nakôp, kópa (nam. kópa).

1. nakvásiti, in 2. nakvásiti (nem. nakvásiti | objáviti, jávim (nam. im). 1) in 2).). oblôžek (nam. oblôžek). nalětek (nam. nalětek). obnòs, nósa (nam. nósa). naiômek (nam, nalômek). obôd, dodaj na koncu: obôd, Cv. namétek (nam. namétek). obóžiti, menda bolj prav: obožíti ím; prim. namíljati, am (nam. namíljati, míljam). rus. božíta. obpuscenje, n. bie Bermuftung, Dalm. naộčen (nam. naộčen). naoráti, dodej: órjem. 2. obróčiti se, róčim se, vb. pf. o. se koga, napháti, pšèm (nam. pšêm). sich um jemanden fümmern: se obročil se me ni, er hat mich ignoriert, Ip., Goris. naplákati se, am se (nam. plákam se). obžúliti, im, vb. pf. - ožuliti. naplóskati se (nam. naplóskati se). očítati, am (nam. očítam). napótiti 2), dodaj: - n. koga, jemanbem etwas odcebrati, fim, vb. pf. megreißen : o. vitro od weiß machen, Notr. palice, vitra se od palice odcebra föst fich napovédanec (nam. napovédanec). ab), Rib.; - prim. cefrati. naribiti se, rîbim se (nam. im se). 1. oddājati, jam, jem (nam. am). narîv (nam. nariv, ríva). odkávati (nam. odkávati), národ, dodaj na koncu; nav. národ, národa. odplákati, am (nam. plákam). nasédati, sédam (nam. sêdam). odrîv (nam. odrìv, ríva). nasloben, bna, adj. wolluftig, ogr.-C. odstóten (nam. odstôten). naslobiti se, im se, vb. pf. bie Wolfust fatt odstrójiti, strójim (nam. im). genießen, ogr.-M., C. odšepetáti, etâm, áčem (éčem), (nam. -šepet.). nasiobnost, f. die Bolluft, C. odšestjè (nam. odšéstje). naslobováti, fijem, vb. impf. in Bolluft leben. ogr.- M., C. odteptáti (nam. odteptáti), nasnážiti se, snažim se (nam. im se). odzívati, vam, vljem (nam. am). nastrójiti, strójim (nam. im). ôgelje, dodaj na koncu: ógelje, Cv. našepetáti, etâm, áčem (Cv. X. 3), (éčem), ogiénec, -nček, -nčev, nka, (nam. -ện-). (nam. -šepet-). ográčati, dodaj na koncu: Ist.-Levst.(Zb. sp.). našétati se, tam, čem se (nam. am se). oję, dodaj na koncu: oję, Cv. našpíliti, špílim (nam. im). okljúčiti, kljûčim (nam. im). natékati, têkam, dodaj: čem. okfhati, am (nam. kfham). natóriti (nam. natóriti). okrôvec (nam. okrôvec). navóščiti, im (nam. navoščíti, ím). ôliti (nam. oliti?), nažléviti se (nam. nažléviti se). omiljati, am (nam. mîljam). nedostójen, nedostójnost (nam. -stój-). oplákati, am (nam. plákam). nedovršljiv, íva, adj. = nedovršen (gramm.), opočítati, am (nam. čîtam). Levst.(Zb. sp.). ópołn (nam. opółn). némški, adj. beutich. oráti, dodaj na koncu: tudi: órati. Dof. nestvòr, stvóra (nam. stvóra). néžen (nam. nêžen). osébiti, dodaj na koncu: - personificieren, nk. ničemurnost, dodaj na koncu: - ničemurósemsto, num. = osem sto, achthunbert; -prim. sto in izvedenke. nost, Cv. ničevedec, dca, m. ber Ignorant, Levst. (Zb. sp.). ostrójiti, strójim (nam. im). nôhet (nam. nôhet); dodaj na koncu: tudi: oškrnjáti, am (nam. oškŕnjati, am). nộhet; nohèt, htà, Cv. ošpętelj (nam. ošpętelj). noanja, dodaj: - bie Rleibertracht. oğvigati, dodaj: — burch Anichlagen entförnen: nòv, dodaj na koncu: — tudi nôv, Cv. o. ržen snop, Tolm. novák, dodaj: - prvič podkovan konj, Rib. oteptáti (nam. oteptáti), novosti, Meuigleiten, Cv. óves, dodaj na koncu: - gen. ovsà, Cv. núšati, am, vb. impf. - njušati, Goriš. ovóščiti, im (nam. ovoščíti, (m). ozlát, áta, adj. Inotig: ozlato živčevje, baš Gangliennervenipftem, Erj. (Som.). ožèg, žéga, m. - ožeg, Mik.

ožvekáti, am (nam. ožvékati am)

obhôdnica (nam. -hôd-). obitelj (nam. obîtelj). P.

pálica 2), dodaj: = 2 rifa, jvzhŠt. pastirica, dodaj: siva p., bie Rubstelle (motacilla boarula), Frey (F.). paštnati, am, vb. impf. (pf.) terraffieren, Prim. pâštnik, m. = pašten, Prim. 1. pecljáti, dodaj: rebelu. pêstuna, f. = pestunja, Cv. písemce, dodaj: pisemce — glavica = cifra - mož (v igri, pri kateri denar mečejo ter ugibajo, na katero plat pade denar), Notr. piskutjice, f pl. eine Art Hirtenpfeife aus Schilf, veh St. pîščec, dodaj na koncu: - píščec (g. pišca), Cv. 2. plodíti, : poditi (nam. ploditi) $p\hat{o}ba$, m. = pob, pobégniti, bêgnem (nam. nem). pobêgnjenec (nam. -bég-). podčělje (nam. podčělje). podlan, f. (nam. pódlan). podôček, čka, m. bas Rebenauge, das neben einem (g. B. abgestorbenen) Triebe sich bilbet, jvzh.St. podpôlno (nam. podpólno). podsek, dodaj: ber Quergrundbalten an ber Breitenseite: podseki vežejo klade, jvzh.St. podsôłnčen (nam. podsółnčen). podstrójiti, strójim (nam. im). podauti, sûjem (nam. sújem). podúrek, dodaj na koncu: vzhSt. podvesa, f. ein überhangenber Fels. Savinska poganjič, dodsj: Notr.; poganjič, Cv. pogib, giba (nam. pogib). 2. pogòj, gója (nam. gója). pogoltáti, âm (nam. pogóltati, am). pohlévnik (nam. pohlévnik). polzvédeti (nam. polzvedéti). poklékniti, nem (nam. klêknem). pokôrnik, dodaj: tudi: pokôrnik in pokorník, Valj.(Rad). pokròv, króva (nam. króva). pokróven (nam. pokróven). 1. poletováti, újem, vb. impf. hin und ber fliegen. 2. polętováti itd. półh, na koncu: pòlh (nam, półh). polòm, lóma (nam. loma). pótžijiv, adj. ichlazig, BIKr.-DSv. pomečkáti (nam. pomečkati). pomik, míka (nam. pomík). pômneti, im (nam, pómneti, pômnim). pômniti, im (nam. pómniti, pômnim),

penavljářen, dodaj na koncu: (ponavljavni glagoli, Cv.). popan, Singrun (nam. Sinn -); dodaj; popan, Poli. pósion, sións (nam; sións). postrójiti, strójim (nam. im). posúti, sûjem (nam. sújem). potentati, am (nam. poténtati, têhtam). potepůšnica, f. = potepuhinja, C. potéžem, žna, adj. Bug. (mech.): potêžna proznost, bie Bugelafticitat, Cig. (T.). potóliti, tólim (nam. potóliti, im). potóriti, tórim (nam. potóriti, im). povédniti, vêdnem (nam. nem). pověljstvo (nam. pověljstvo). povítie (nam. povítie). povóščiti, im (nam. povoščíti, ím). površíti, ím (nam. povíšiti, im). povserod (nam. povserod), Goriš.-Erj.(Torb.). pozîv (nam. poziv, zíva). predtégniti, dodaj: predtegnjen, Vod.-Cv. 1. predvekáti, âm (nam. predvékati, am). 2. predvékati, am, vb. impf. wiebertauen, Cv. pregraja 2), dodaj: pregraja, Cv. prehlapíti, ím (nam. prehlápiti). 1. prekvásiti = prekvasiti 1) in 2). 2. prekvásiti = prekvasiti 3). prelîv (nam. prelîv, líva). premirati, mîram (nam. mîra). prémog, v 7. v. Cannelfohle (nam. Canteltohle). preoráti, orâm, (nam. -ám). prepisnik, m. ber Spirant (gramm.), Cv. prépor, póra (nam. póra). prepóren (nam. prepóren). présad, dodaj na koncu: présad, Cv. protezin, m. ber Langbein, vihSt. previhati, ham, šem (nam. am). prévita, dodaj: prêvita, Cv. 2. prežívljati, dodaj na koncu: jvthSt. pričákati, čákam (nam. am). prihodnik, m. ber Antommling. Cig., C., DZ., LjZv., kajk.-Valj.(Rad). priribiti, rîbim (nam. im). prisęžen (nam. -sęż-). privihati, ham, šem (nam. am). pticar, dodaj: - 3) ber Awergfaffe (falco aesalon), Frey.(F.); - tudi: ber Fintenhabicht, Frey (F.).

R.

rahliti, im, (nam. îm).
1. razkvásiti = razkvasiti 1).

2. razkvasiti == razkvasiti 2).

r. razpòr = razpor t).

2. razpòr - razpor 2).

razrováti, róvljem, vb. pf. germühlen: razrovana postelja, Npes.-Vraz.

razsehèt, hla, adj. — razsušen, Dalm.-Cv. razšibráti, &m, vb. pf. zu Splittern zerfchlagen: r. kamenje, Lašče-Levst. (Rok.).
raztóriti, tórim (nam. raztóriti).

raztóriti, tórim (nam. raztóriti) ribolòv. lóva (nam. lóva).

S.

sáčiti, sâčim (nam. im).

saliti, im, vb. impf. = sickati, vzh. St.

satjak, m. poprek sekan mlinski kamen, ber Burftenftein, vehaft.

1. shod, 3) pl. shodi, dodaj na koncu: Kras. sickati, am, vb. impf. zischen (v. ber Gans), vzhSt.

skrinja, dodaj na koncu: — prim. škrinja. sodneemôlee, lca (nam. -môljec, ljca).

spęšiti (nam. spęšiti). stākati, kam, čem (nam. am).

strómiti, strómim (nam. stromíti, ím). svệst, svệsta (nam. svésta).

Š.

ščegstec (nam. ščegstec). šteder, m. = štedir: vaga na š., bie Schnellwage, Cig.

T.

tonvà, f. eine musbenförmige Bertiefung im Boben (bes. bei Felbern), Gor. tovôrnik, dodaj: — 2) = krošnja, Jurč.

U.

1. uleníti se, im se (nam. uleniti se, im se).
ulisičiti, îčim, vb. pf. ilberliften, bethören;
tete ni mogel hudić u. ("vlesičiti"), Glas.
umřščina, f. = kar se da grobokopom in
noscem, Notr.

usedenica, dodaj: usedenico (saure Mild) jedo po leti, vzhSt.

usekāvec, vca, m. = usekač, Dol.

usékniti, dodaj: — (pren.) u. (= okaniti) koga za denar, Vod. (Izb. sp.).

usésti se 2), dodaj: usedeno mleko == kislo mleko, Glas.

úškati, am, vb. impf. — ukati, jauchzen, jvzhŠt.

V.

 vedrník, m. bet Anfheiterer: Gorenjci zovejo sv. Janeza in sv. Pavla vedrnika.
 vísiti, vîsim (nam. im).
 vodolij, lija (nam. -lîj).
 vzlīc, praep. c. dat. = navzlic, trob, nk.

Z.

zalenobíti, ím (nam. zalenóbiti, öbim). zamežljáti, v 3. v. líatterig (nam. líaterig). zaúškati, am, vb. pf. = zaukati, aufjauche žen, jvzhŠt.

RETURN CIRCULATION DEPARTMENT 202 Main Library 642-3403		
HOME USE	2	3
4	5	6
ALL BOOKS 1-month loan 6-month loans may be Renewals and rech	MAY BE RECA s may be renew recharged by br arges may be mo	LLED AFTER 7 DAYS ed by calling 642-3405 inging books to Circulation Desk ade 4 days prior to due date
DUE	AS STAMP	ED BELOW
AUG 1 4 1977		
100. CR. MAY 7 1981		
DEC 21 1999		
FORM NO. DD 6, 40m, 6	76 UNIVERS	SITY OF CALIFORNIA, BERKELEY BERKELEY, CA 94720

YU 17625

338181

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

